

ספר בראשית

הוא

ספר ראשון לחמשה חומשי תורה

LIBER GENESIS.

ספר בראשית

הוא

ספר ראשון לחמשה חומשי תורה

LIBER GENESIS.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FR. DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1869.

PRAEFATIO.

Omnes editiones Veteris Testamenti quae hucusque typis exscriptae prodierunt, non exceptis iis quas Josepho Athiae 1661, Danieli Ernesto Jablonski 1699, Salomoni Jedidja Norzi 1743 debemus, non modo vitiis non immunes sunt, sed etiam a scita et accurata traditionis masoreticae observatione plurimum absunt. Deformata sunt falsis accentibus atque vocalibus, quin etiam falsis consonis et vocabulis. Quod quam late pateat, aliquot exemplis, quibus multo plura addere possumus, comprobabimus. Male positum legimus Gen. 1, 11 דּ֗שא pro ד֗שא; 7, 7 נֹ֗חַ pro נֹ֗ח; 9, 4 אַ֣ךְ pro אַךְ־; 14, 4 ושלָשׁ־ pro ושלשׁ־; 17, 19 אשתךָ pro אשתּךָ; 26, 29 תעשֶׂה pro תעשֵׂה; 27, 33 וַֽאברכהו pro וָֽאברכהו; 30, 37 בהֶן pro בהֵן; 31, 36 מָה pro מַה, 34, 5 והחרִישׁ pro והחרִשׁ; 41, 12 ונספֵּר־ pro ונספֶּר; 41, 33 ירֶא pro ירֵא; 47, 14 בְּארץ pro בָּארץ; Ex. 40, 23 עֶרך pro עֵרך; Jos. 9, 4 גם־הֵמָּה pro גם־הֵם; Jud. 6, 9 וַאגרשׁ pro וָאגרשׁ; 6, 31 הָאתם pro הַאתם; 15, 16 חמֹרָתָיִם pro חמֹרָתָיִם; 1 Sam. 3, 10 ויתיצֵּב pro ויתיצַּב; 6, 7 אַחַת pro אֶחָת; 10, 5 תבוא אֶל־גבעת pro תבוא גבעת; 14, 4 סֶנֶה pro סֶנֶּה; 19, 17 שלֵּחֵני pro שלְּחִני; 21, 10 בַּזֶּה pro בָּזֹה; 25, 31 ולשׁפָּךְ pro ולשׁפָּוֹךְ; 2 Sam. 3, 7 פלגשׁ pro פִּלֶגשׁ; 7, 8 לְדָוִד pro דָוִד; 12, 17 בָרָה pro בָרָא; 23, 1 הקם pro הֻקַם; 1 Reg. 5, 4 עבָדיו pro עבָריו; 2 Reg. 4, 31 קָשֶׁב pro קָשֶׁב; 7, 6 וְקול pro קול; Jes. 9, 16 ומֵרָע pro ומֵרַע; 39, 1 מֹראדך pro מרֹדך; 65, 20 לא־יהיה pro וְלא־יהיה; Jer. 5, 7 ואשׁבע pro ואשׂבע; 11, 7 עד־היום pro וְעד־היום; Ez. 44, 25 לְאחות pro ולְאחות; 48, 22 מֵאחזת pro ומֵאחזת; Iob 22, 5 אַחֶיךָ pro אַחִיךָ; Neh. 6, 11 הָאישׁ pro הַאישׁ; 10, 32 ומשׂא pro ומשׁא; 1 Chron. 19, 4 הָרָפָא pro הָרְפָאִים; 21, 23 והמורִגים pro והמוֹרִגים; 2 Chron. 3, 5 עֲצֵי pro עֵץ; 4, 6 מֵהַשְּׂמאול pro מִשְּׂמאול; 8, 3 חמַת pro חמָת; 18, 30 וְאֶת pro אֶת; 20, 2 הֲמון pro הָמון; 32, 23 וינַשֵּׂא pro וינַשֵּׂא; 34, 8 לטהר אֶת־הארץ pro לטהר הארץ. — Multi horum errorum non solum ex una editione in alteram, sed etiam

in lexica irrepserunt. Sic ut certe uno exemplo utar in lexicis ad unum omnibus usque ad editionem Geseniani septimam a Francisco Dietrich curatam (1868) ex 1 Sam. 30, 30 affertur nomen proprium כּוֹר עָשָׁן, quod fornacem fumantem significare ajunt, at in Codd. et editionibus emendatis (velut in Soncinate 1486 et Veneta 1521) non בכור עשן, sed בבור עשן reperitur, quam lectionem etiam LXX *Α εν βωρασαν* praebet et Masora postulat. Sunt sane qui talia pro minutiis habeant, verum omnes qui Scripturae Sacrae investigandae operam navant et veritatem etiam in minimis non parvi ducunt, ingenue profitebuntur, grammaticam, lexicographiam, exegesin Veteris Testamenti ante omnia egere textus authentici h. e. vere traditi et fideliter prout Masora testatur expressi fundamento. Tanto magis deplorandum est, in Bibliis divulgandis nullam adhuc Societatem id sibi curae habuisse, ut textum Veteris Testamenti non solum hic illic emendatum, sed, adhibitis viris literarum masoreticarum vere peritis, qui sane perpauci sunt, ad unguem castigatum ederet et hac ratione pariter vitae atque doctrinae prospiceret. Etiam Codex ille Veteris Testamenti, quem duce Philippsonio Societas judaica edidit, quamquam textum על פי המסרה conformatum se exhibere praedicat, masoreticae diligentiae vix ullum vestigium ostendit et vitiis plurimis scatet.

Seligmanus Baerius, quocum me ad hunc Genesis textum adornandum conjunxi, per quinque lustra operam et laborem in studiis masoreticis consumsit multosque antiquissimorum auctorum fontes, ad quos paucis aditus patet, sibi reclusit. Psalterium, quod me praefato ao. MDCCCLXI emisit, mendis quidem non vacuum est, sed tamen omnibus quae adhuc prodierunt perfectius. Hanc Genesis editionem, in qua conficienda non ut in Psalterio subsidiorum typographicorum angustiis impediti eramus, multo perfectiorem esse pro certo credimus et si qui typothetae errores nos fugerint eos postmodum removendos curabimus, nam Bernhardus Tauchnitius Baro, qui nostrum novae editionis Veteris Testamenti conatum non dedignatus est, hunc Genesis textum non solum recens a typothetis componi, sed etiam in tabulas stereotypas transferri jussit.

Subsidia Codicum et Editionum, quae Baerio praesto sunt, jam in praefatione Psalterii enumeravimus. In hac Genesis editione curanda accesserunt Codex Prophetarum priorum et posteriorum (נביאים ראשונים ואחרונים) membranaceus Bibliothecae

civitatis Moguntinae; deinde Codex Ministerii Erfurtensis, qui integram Masoram parvam (מסרה קטנה) continet, a Calonymo Punctatore (קלונימוס הנקדן) exaratam (idem quem J. H. Michaelis crebro testem producit); denique opus masoreticum *Meïri Todrosi Levitae,* quod מסרת סיג לתורה inscripsit.

Ex iis quibus haec editio ceteris omnibus generatim atque universe praestat haec fere notatione digna sunt: 1. Accentus *Paschta* ubique extremo vocabulo superpositus est, quo facilius a simili *Kadma* internosci posset, e. c. ולמשל 1, 18; רחל 30, 6; אשר 1, 7; contra אשר 2, 19 (cum Kadma). 2. Non solum *Paschta,* sed, praeeunte Heidenheimio, etiam *Zarka, Segolta* et *Telischa parvum* in vocabulis quae tonum in penultima habent duplicata sunt, itemque *Telischa magnum* in iis vocabulis, quorum ultima cum accentu effertur, ut omnis dubitatio, utrum hoc illudve vocabulum Milel sit an Milra, praecaveretur. Exemplo sit ואם-אתה 31, 52 (cum Telischa magno), ubi qui Masorae et grammaticae imperitior est incertus erit, utram syllabam accentuari oporteat. Nunc vero quum אתה scriptum est, omni dubitatione liberatur, dummodo meminerit Telischa magnum esse accentum praepositivum h. e. primae vocabuli literae adscribendum: quod quidem si bene teneat illico intelliget, eam syllabam, in qua Telischa magnum repetitum videt, esse tonicam. Contra, ubi postpositivorum aliquis accentuum quos supra nominavimus iteratur, ibi eam syllabam cui figura ejus primum appicta est pro tonica habebit, v. hac de re Heidenheimii libellum de accentibus משפטי הטעמים inscriptum f. 38ᵇ et introductionem ad librum precum (סדור), cui nomen שפה ברורה indidit. 3. Ubicunque *Dagesch* errore excidisse suspicari possis, literae dagessandae lineolam *Raphe* superposuimus, velut לקחת 2, 23. 4. In omnibus iis vocabulis, in quibus mediis earumdem literarum bis positarum prior Schebâ mobile habet, pro Schebâ simplici *Chatef pathach* adhibuimus, e. c. בהררם 14, 6; גזזי 38, 12; בהתחננו 42, 21., uti a Ben-Ascher, Ben-Bileam aliisque Masorae principibus praecipitur. Ille ipse Ben-Ascher qui textum receptum formavit hoc praeceptum dat, verbi ברך omnes eas formas in quibus accentus cadit in radicalem tertiam cum *Chatef pathach* literae ר pronunciandas esse, quam regulam exempli causa ויברכהו 14, 19 editionis nostrae sequitur. Ne vero mireris quum 6, 17 et alias הנני scriptum inveneris: namque hoc vocabulum et nonnulla alia in hac regula diserte ex-

cipiuntur, v. quae ea de re in Annalibus ecclesiasticis a Fr. Delitzschio et H. E. F. Guerickio publicatis 1863 p. 411 s. disseruimus. 5. Exhibuimus ורעְמָּה 10, 7., יעְלָּם 36, 5 et similia, Codices optimos imitati, cum Dagesch emphatico sive ut appellare malumus orthophonico, quod indicat, non legendum esse ורַֽעֲמָה, יַֽעֲלָם, imo מ et ל post Schebâ quiescens novam syllabam incipere. Eadem ratione לאכל־לֶּחם 31, 54 scripsimus, item ad accuratissimorum Codicum exemplum et convenienter regulae masoreticae, quae primam consonam vocabuli cui aliud in eandem consonam desinens antecedit dagessare jubet, ne hae duae consonae festinanter in unam confundantur. Hujus quoque rei aliarumque similium rationem in Annalibus illis nostris 1863 p. 413 s. rationem reddidimus. 6. *Metheg* sive *Gaja*, a cujus usu nullus hucusque liber grammaticus caliginem satis dispulit, ubique observatis legibus illis positum est, quas nos primi in Archivo Merxiano (Adalbert Merx, *Archiv für wissenschaftliche Erforschung des Alten Testaments*) 1867 p. 55—67. 194—207 subtiliter, ut par est, persecuti sumus.

In extremo libro farraginem Variarum scripturarum subjecimus et rationibus eas quae praeferendae nobis visae sunt confirmavimus. Postremo sequuntur tabulae masoreticae, quibus historia textus illustratur et genuina ejus species stabilitur.

Quae quidem omnia si reputaveris, facile concedes, hanc editionem Genesis Baerianam primam omnium esse, quae prorsus sui judicii sit et revera nomen criticae mereat. Utinam grate ac benevole a Veteris Testamenti investigatoribus excipiatur! Quod si evenerit, in Codice Veteris Testamenti, in quo vel ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία maximi apud nos ponderis esse debet, hac ratione edendo strenue pergemus.

Lipsiae, idibus Majis 1869.

Franciscus Delitzsch.

Genesis. בראשית

1 א

בְּרֵאשִׁ֖ית בָּרָ֣א אֱלֹהִ֑ים אֵ֥ת הַשָּׁמַ֖יִם וְאֵ֥ת הָאָֽרֶץ׃ א
וְהָאָ֗רֶץ הָיְתָ֥ה תֹ֙הוּ֙ וָבֹ֔הוּ וְחֹ֖שֶׁךְ עַל־פְּנֵ֣י תְה֑וֹם וְר֣וּחַ 2
אֱלֹהִ֔ים מְרַחֶ֖פֶת עַל־פְּנֵ֥י הַמָּֽיִם׃ וַיֹּ֥אמֶר אֱלֹהִ֖ים יְהִ֣י א֑וֹר 3
וַֽיְהִי־אֽוֹר׃ וַיַּ֧רְא אֱלֹהִ֛ים אֶת־הָא֖וֹר כִּי־ט֑וֹב וַיַּבְדֵּ֣ל אֱלֹהִ֔ים 4
בֵּ֥ין הָא֖וֹר וּבֵ֥ין הַחֹֽשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָ֨א אֱלֹהִ֤ים ׀ לָאוֹר֙ י֔וֹם וְלַחֹ֖שֶׁךְ ה
קָ֣רָא לָ֑יְלָה וַֽיְהִי־עֶ֥רֶב וַֽיְהִי־בֹ֖קֶר י֥וֹם אֶחָֽד׃ פ וַיֹּ֣אמֶר 6
אֱלֹהִ֔ים יְהִ֥י רָקִ֖יעַ בְּת֣וֹךְ הַמָּ֑יִם וִיהִ֣י מַבְדִּ֔יל בֵּ֥ין מַ֖יִם לָמָֽיִם׃
וַיַּ֣עַשׂ אֱלֹהִים֮ אֶת־הָרָקִיעַ֒ וַיַּבְדֵּ֗ל בֵּ֤ין הַמַּ֙יִם֙ אֲשֶׁר֙ מִתַּ֣חַת 7
לָרָקִ֔יעַ וּבֵ֣ין הַמַּ֔יִם אֲשֶׁ֖ר מֵעַ֣ל לָרָקִ֑יעַ וַֽיְהִי־כֵֽן׃ וַיִּקְרָ֧א 8
אֱלֹהִ֛ים לָֽרָקִ֖יעַ שָׁמָ֑יִם וַֽיְהִי־עֶ֥רֶב וַֽיְהִי־בֹ֖קֶר י֥וֹם שֵׁנִֽי׃ פ
וַיֹּ֣אמֶר אֱלֹהִ֗ים יִקָּו֨וּ הַמַּ֜יִם מִתַּ֤חַת הַשָּׁמַ֙יִם֙ אֶל־מָק֣וֹם אֶחָ֔ד 9
וְתֵרָאֶ֖ה הַיַּבָּשָׁ֑ה וַֽיְהִי־כֵֽן׃ וַיִּקְרָ֨א אֱלֹהִ֤ים ׀ לַיַּבָּשָׁה֙ אֶ֔רֶץ י
וּלְמִקְוֵ֥ה הַמַּ֖יִם קָרָ֣א יַמִּ֑ים וַיַּ֥רְא אֱלֹהִ֖ים כִּי־טֽוֹב׃ וַיֹּ֣אמֶר 11
אֱלֹהִ֗ים תַּֽדְשֵׁ֤א הָאָ֙רֶץ֙ דֶּ֔שֶׁא עֵ֚שֶׂב מַזְרִ֣יעַ זֶ֔רַע עֵ֣ץ פְּרִ֞י עֹ֤שֶׂה
פְּרִי֙ לְמִינ֔וֹ אֲשֶׁ֥ר זַרְעוֹ־ב֖וֹ עַל־הָאָ֑רֶץ וַֽיְהִי־כֵֽן׃ וַתּוֹצֵ֨א 12
הָאָ֜רֶץ דֶּ֠שֶׁא עֵ֣שֶׂב מַזְרִ֤יעַ זֶ֙רַע֙ לְמִינֵ֔הוּ וְעֵ֧ץ עֹֽשֶׂה־פְּרִ֛י אֲשֶׁ֥ר
זַרְעוֹ־ב֖וֹ לְמִינֵ֑הוּ וַיַּ֥רְא אֱלֹהִ֖ים כִּי־טֽוֹב׃ וַֽיְהִי־עֶ֥רֶב וַֽיְהִי־בֹ֖קֶר 13
י֥וֹם שְׁלִישִֽׁי׃ פ וַיֹּ֣אמֶר אֱלֹהִ֗ים יְהִ֤י מְאֹרֹת֙ בִּרְקִ֣יעַ 14
הַשָּׁמַ֔יִם לְהַבְדִּ֕יל בֵּ֥ין הַיּ֖וֹם וּבֵ֣ין הַלָּ֑יְלָה וְהָי֤וּ לְאֹתֹת֙
וּלְמ֣וֹעֲדִ֔ים וּלְיָמִ֖ים וְשָׁנִֽים׃ וְהָי֤וּ לִמְאוֹרֹת֙ בִּרְקִ֣יעַ הַשָּׁמַ֔יִם טו
לְהָאִ֖יר עַל־הָאָ֑רֶץ וַֽיְהִי־כֵֽן׃ וַיַּ֣עַשׂ אֱלֹהִ֔ים אֶת־שְׁנֵ֥י הַמְּאֹרֹ֖ת 16

---

v. 1. ב׳ רבתי

הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר
17 הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים׃ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים
18 בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
19 וּֽלֲהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַֽיְהִי־
כ עֶרֶב וַֽיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי׃ פ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ
הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ
21 הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ
הַחַיָּה ׀ הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף
22 כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים
לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב
23 בָּאָרֶץ׃ וַֽיְהִי־עֶרֶב וַֽיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי׃ פ
24 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ
כה וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַֽיְהִי־כֵן׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ
לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ
26 וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־
27 הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים ׀
אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא
28 אֹתָם׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ
וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
29 וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי
לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב ׀ זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת
כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה׃
ל וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל ׀ רוֹמֵשׂ עַל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַֽיְהִי־
31 כֵן׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַֽיְהִי־
עֶרֶב וַֽיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי׃ פ

ב 2

א 2 וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־
3 מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים

לַעֲשׂוֹת׃ פ אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם 4
בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וְכֹל ׀ שִׂיחַ הַשָּׂדֶה ה
טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא
הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־
הָאֲדָמָה׃ וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ 6
וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח 7
בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה׃ וַיִּטַּע יְהוָה 8
אֱלֹהִים גַּן בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר׃
וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה 9
וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע׃
וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה י
לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים׃ שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־ 11
אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב׃ וּזֲהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם 12
הַבְּדֹלַח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם׃ וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב 13
אֵת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ׃ וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ 14
קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פְרָת׃ וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים טו
אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ׃ וַיְצַו יְהוָה 16
אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל׃ וּמֵעֵץ 17
הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
תָּמוּת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ 18
אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־ 19
חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת
מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ׃
וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל חַיַּת כ
הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ וַיַּפֵּל יְהוָה אֱלֹהִים ׀ 21
תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר
תַּחְתֶּנָּה׃ וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים ׀ אֶת־הַצֵּלָע אֲשֶׁר־לָקַח מִן־ 22
הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם׃ וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם 23
עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקָּרֵא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ
לֻקֳחָה־זֹּאת׃ עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק 24

v. 4. ה׳ זעירא

כה בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד׃ וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם
וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבֹּשָׁשׁוּ׃

ג 3

א וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא
2 תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחָשׁ מִפְּרִי עֵץ־
3 הַגָּן נֹאכֵל׃ וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגָּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא
4 תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן תְּמֻתוּן׃ וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל־
ה הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תְּמֻתוּן׃ כִּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי בְּיוֹם אֲכָלְכֶם
מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב וָרָע׃
6 וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה־הוּא לָעֵינַיִם
וְנֶחְמָד הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם־לְאִישָׁהּ
7 עִמָּהּ וַיֹּאכַל׃ וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי עֵירֻמִּם הֵם
8 וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל
יְהוָה אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ
9 מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן׃ וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים
י אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה׃ וַיֹּאמֶר אֶת־קֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בַּגָּן
11 וָאִירָא כִּי־עֵירֹם אָנֹכִי וָאֵחָבֵא׃ וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם
אָתָּה הֲמִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי אֲכָל־מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ׃
12 וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא נָתְנָה־לִּי מִן־
13 הָעֵץ וָאֹכֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂית
14 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי וָאֹכֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים ׀
אֶל־הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת אָרוּר אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל
חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ׃
טו וְאֵיבָה ׀ אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ הוּא
16 יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב׃ ס אֶל־הָאִשָּׁה
אָמַר הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים וְאֶל־
17 אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ׃ ס וּלְאָדָם אָמַר
כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר
לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ בְּעִצָּבוֹן תֹּאכֲלֶנָּה
18 כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב

מלעיל v. 10. מ׳ בדגש v. 25.

19 הַשָּׂדֶה׃ בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ אֶל־הָאֲדָמָה כִּי
כ מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב׃ וַיִּקְרָא הָאָדָם
21 שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי׃ וַיַּעַשׂ יְהוָה
22 אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם׃ פ וַיֹּאמֶר׀
יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע
וְעַתָּה׀ פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וָחַי
23 לְעֹלָם׃ וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה
24 אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם׃ וַיְגָרֶשׁ אֶת־הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן
אֶת־הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ
עֵץ הַחַיִּים׃ ס

ד 4

א וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן
2 וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה׃ וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־
3 הָבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה׃ וַיְהִי
4 מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה׃ וְהֶבֶל
הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיִּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל
ה וְאֶל־מִנְחָתוֹ׃ וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן
6 מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָּנָיו׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קָיִן לָמָּה חָרָה לָךְ
7 וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ׃ הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב
לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ׃
8 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן
9 אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל
י אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ
11 קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה׃ וְעַתָּה אָרוּר אָתָּה
מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לָקַחַת אֶת־דְּמֵי אָחִיךָ
12 מִיָּדֶךָ׃ כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־תֹסֵף תֵּת־כֹּחָהּ לָךְ נָע
13 וָנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשֹׂא׃
14 הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי
טו נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָל־מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן
כָּל־הֹרֵג קַיִן שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי
16 הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מֹצְאוֹ׃ וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־
17 נוֹד קִדְמַת־עֵדֶן׃ וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ

18 וַיְהִי בֹּנֶה עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ׃ וַיִּוָּלֵד
לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחִיָּיאֵל יָלַד אֶת־
19 מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לָמֶךְ׃ וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי
כ נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה׃ וַתֵּלֶד עָדָה אֶת־
21 יָבָל הוּא הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה׃ וְשֵׁם אָחִיו יוּבָל הוּא
22 הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃ וְצִלָּה גַם־הִוא יָלְדָה אֶת־
תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן
23 נַעֲמָה׃ וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ
הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃
24 כה כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה׃ וַיֵּדַע אָדָם
עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי
26 אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת הֶבֶל כִּי הֲרָגוֹ קָיִן׃ וּלְשֵׁת גַּם־הוּא
יֻלַּד־בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם
יְהוָה׃ ס

ה 5

א זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת אֱלֹהִים
2 עָשָׂה אֹתוֹ׃ זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם
3 אָדָם בְּיוֹם הִבָּרְאָם׃ וַיְחִי אָדָם שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
4 בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת׃ וַיִּהְיוּ יְמֵי־אָדָם אַחֲרֵי
ה הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ
כָּל־יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חַי תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה
6 וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
7 אֶת־אֱנוֹשׁ׃ וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים
8 וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־שֵׁת
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
9 ט וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן׃ וַיְחִי אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־קֵינָן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
11 בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת
12 שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
13 מַהֲלַלְאֵל׃ וַיְחִי קֵינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים
14 שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
טו קֵינָן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי

יהיר ר׳ v. 18.

16 מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד׃ וַיְחִי
מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
17 שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ
18 וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי־יֶרֶד
19 שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ׃ וַיְחִי־יֶרֶד
אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
כ וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת
21 שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד
22 אֶת־מְתוּשָׁלַח׃ וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
23 אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי
24 כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃ וַיִּתְהַלֵּךְ
כה חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ ס וַיְחִי
מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃
26 וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה
27 וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
28 וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃
29 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן
ל יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ יְהוָה׃ וַיְחִי־לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ מֵאֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
31 וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ שֶׁבַע וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת
32 שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃

6 ו

א וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יֻלְּדוּ
2 לָהֶם׃ וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה
3 וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכֹּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יָדוֹן
רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים
4 שָׁנָה׃ הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר
יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם וְיָלְדוּ לָהֶם הֵמָּה הַגִּבֹּרִים

v. 29. תרי טעמי, והקורא יטעים הגרש קודם התלשא

ה אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם׃ פ וַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת
הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם׃
6 וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ׃
7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמָיִם כִּי
8 נִחַמְתִּי כִּי עֲשִׂיתִם׃ וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה׃ פ

פרשת נח.

9 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־
י הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ׃ וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־
11 חָם וְאֶת־יָפֶת׃ וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ
12 חָמָס׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית
13 כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃ ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ
קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם
14 וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ׃ עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים
טו תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ וְזֶה
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים
16 אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ׃ צֹהַר תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה
וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים
17 תַּחְתִּיִּם שְׁנִיִּם וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃ וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל
מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת
18 הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע׃ וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ
וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃
19 וּמִכָּל־הָחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת
כ אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ׃ מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת׃
21 וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה
22 לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה׃ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים
כֵּן עָשָׂה׃

ז 7

א וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אַתָּה וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־אֹתְךָ
2 רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה׃ מִכֹּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה

תִּֽקַּח־לְךָ֛ שִׁבְעָ֥ה שִׁבְעָ֖ה אִ֣ישׁ וְאִשְׁתּ֑וֹ וּמִן־הַבְּהֵמָ֡ה אֲשֶׁ֣ר לֹ֣א
3 טְהֹרָ֥ה הִ֛וא שְׁנַ֖יִם אִ֥ישׁ וְאִשְׁתּֽוֹ׃ גַּ֣ם מֵע֧וֹף הַשָּׁמַ֛יִם שִׁבְעָ֥ה
4 שִׁבְעָ֖ה זָכָ֣ר וּנְקֵבָ֑ה לְחַיּ֥וֹת זֶ֖רַע עַל־פְּנֵ֥י כָל־הָאָֽרֶץ׃ כִּי֩ לְיָמִ֨ים
ע֜וֹד שִׁבְעָ֗ה אָנֹכִי֙ מַמְטִ֣יר עַל־הָאָ֔רֶץ אַרְבָּעִ֣ים י֔וֹם וְאַרְבָּעִ֖ים
לָ֑יְלָה וּמָחִ֗יתִי אֶֽת־כָּל־הַיְקוּם֙ אֲשֶׁ֣ר עָשִׂ֔יתִי מֵעַ֖ל פְּנֵ֥י הָאֲדָמָֽה׃
ה 6 וַיַּ֖עַשׂ נֹ֑חַ כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־צִוָּ֖הוּ יְהוָֽה׃ וְנֹ֕חַ בֶּן־שֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת שָׁנָ֑ה
7 וְהַמַּבּ֣וּל הָיָ֔ה מַ֖יִם עַל־הָאָֽרֶץ׃ וַיָּ֣בֹא נֹ֗חַ וּ֠בָנָיו וְאִשְׁתּ֧וֹ וּנְשֵֽׁי־
8 בָנָ֛יו אִתּ֖וֹ אֶל־הַתֵּבָ֑ה מִפְּנֵ֖י מֵ֥י הַמַּבּֽוּל׃ מִן־הַבְּהֵמָה֙ הַטְּהוֹרָ֔ה
וּמִ֨ן־הַבְּהֵמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר אֵינֶ֖נָּה טְהֹרָ֑ה וּמִ֨ן־הָע֔וֹף וְכֹ֥ל אֲשֶׁר־רֹמֵ֖שׂ
9 עַל־הָֽאֲדָמָֽה׃ שְׁנַ֨יִם שְׁנַ֜יִם בָּ֧אוּ אֶל־נֹ֛חַ אֶל־הַתֵּבָ֖ה זָכָ֣ר וּנְקֵבָ֑ה
י כַּֽאֲשֶׁ֛ר צִוָּ֥ה אֱלֹהִ֖ים אֶת־נֹֽחַ׃ וַיְהִ֖י לְשִׁבְעַ֣ת הַיָּמִ֑ים וּמֵ֣י הַמַּבּ֔וּל
11 הָי֖וּ עַל־הָאָֽרֶץ׃ בִּשְׁנַ֨ת שֵׁשׁ־מֵא֤וֹת שָׁנָה֙ לְחַיֵּי־נֹ֔חַ בַּחֹ֙דֶשׁ֙
הַשֵּׁנִ֔י בְּשִׁבְעָֽה־עָשָׂ֥ר י֖וֹם לַחֹ֑דֶשׁ בַּיּ֣וֹם הַזֶּ֗ה נִבְקְעוּ֙ כָּֽל־מַעְיְנוֹת֙
12 תְּה֣וֹם רַבָּ֔ה וַאֲרֻבֹּ֥ת הַשָּׁמַ֖יִם נִפְתָּֽחוּ׃ וַיְהִ֥י הַגֶּ֖שֶׁם עַל־הָאָ֑רֶץ
13 אַרְבָּעִ֣ים י֔וֹם וְאַרְבָּעִ֖ים לָֽיְלָה׃ בְּעֶ֨צֶם הַיּ֤וֹם הַזֶּה֙ בָּ֣א נֹ֔חַ וְשֵׁם־
וְחָ֥ם וָיֶ֖פֶת בְּנֵי־נֹ֑חַ וְאֵ֣שֶׁת נֹ֗חַ וּשְׁלֹ֧שֶׁת נְשֵֽׁי־בָנָ֛יו אִתָּ֖ם אֶל־
14 הַתֵּבָֽה׃ הֵ֜מָּה וְכָל־הַחַיָּ֣ה לְמִינָ֗הּ וְכָל־הַבְּהֵמָה֙ לְמִינָ֔הּ וְכָל־
הָרֶ֛מֶשׂ הָרֹמֵ֥שׂ עַל־הָאָ֖רֶץ לְמִינֵ֑הוּ וְכָל־הָע֣וֹף לְמִינֵ֔הוּ כֹּ֖ל
טו צִפּ֥וֹר כָּל־כָּנָֽף׃ וַיָּבֹ֥אוּ אֶל־נֹ֖חַ אֶל־הַתֵּבָ֑ה שְׁנַ֤יִם שְׁנַ֨יִם֙ מִכָּל־
16 הַבָּשָׂ֔ר אֲשֶׁר־בּ֖וֹ ר֥וּחַ חַיִּֽים׃ וְהַבָּאִ֗ים זָכָ֨ר וּנְקֵבָ֤ה מִכָּל־בָּשָׂר֙
17 בָּ֔אוּ כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ה אֹת֣וֹ אֱלֹהִ֑ים וַיִּסְגֹּ֥ר יְהוָ֖ה בַּעֲדֽוֹ׃ וַיְהִ֧י
הַמַּבּ֛וּל אַרְבָּעִ֥ים י֖וֹם עַל־הָאָ֑רֶץ וַיִּרְבּ֣וּ הַמַּ֗יִם וַיִּשְׂאוּ֙ אֶת־
18 הַתֵּבָ֔ה וַתָּ֖רָם מֵעַ֥ל הָאָֽרֶץ׃ וַיִּגְבְּר֥וּ הַמַּ֛יִם וַיִּרְבּ֥וּ מְאֹ֖ד עַל־
19 הָאָ֑רֶץ וַתֵּ֥לֶךְ הַתֵּבָ֖ה עַל־פְּנֵ֥י הַמָּֽיִם׃ וְהַמַּ֗יִם גָּ֥בְר֛וּ מְאֹ֥ד מְאֹ֖ד
עַל־הָאָ֑רֶץ וַיְכֻסּ֗וּ כָּל־הֶֽהָרִים֙ הַגְּבֹהִ֔ים אֲשֶׁר־תַּ֖חַת כָּל־
כ הַשָּׁמָֽיִם׃ חֲמֵ֨שׁ עֶשְׂרֵ֤ה אַמָּה֙ מִלְמַ֔עְלָה גָּבְר֖וּ הַמָּ֑יִם וַיְכֻסּ֖וּ
21 הֶהָרִֽים׃ וַיִּגְוַ֞ע כָּל־בָּשָׂ֣ר ׀ הָרֹמֵ֣שׂ עַל־הָאָ֗רֶץ בָּע֤וֹף וּבַבְּהֵמָה֙
22 וּבַ֣חַיָּ֔ה וּבְכָל־הַשֶּׁ֖רֶץ הַשֹּׁרֵ֣ץ עַל־הָאָ֑רֶץ וְכֹ֖ל הָאָדָֽם׃ כֹּ֡ל אֲשֶׁר֩
23 נִשְׁמַת־ר֨וּחַ חַיִּ֜ים בְּאַפָּ֗יו מִכֹּ֛ל אֲשֶׁ֥ר בֶּחָרָבָ֖ה מֵֽתוּ׃ וַיִּ֜מַח אֶֽת־
כָּל־הַיְק֣וּם ׀ אֲשֶׁ֣ר ׀ עַל־פְּנֵ֣י הָאֲדָמָ֗ה מֵאָדָ֤ם עַד־בְּהֵמָה֙ עַד־רֶ֨מֶשׂ֙
וְעַד־ע֣וֹף הַשָּׁמַ֔יִם וַיִּמָּח֖וּ מִן־הָאָ֑רֶץ וַיִּשָּׁ֧אֶר אַךְ־נֹ֛חַ וַאֲשֶׁ֥ר
24 אִתּ֖וֹ בַּתֵּבָֽה׃ וַיִּגְבְּר֥וּ הַמַּ֖יִם עַל־הָאָ֑רֶץ חֲמִשִּׁ֥ים וּמְאַ֖ת יֽוֹם׃

ח 8

א וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ
2 הַמָּיִם׃ וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא הַגֶּשֶׁם
3 מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ
4 הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ וַתָּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ
ה הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אֲרָרָט׃ וְהַמַּיִם
הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בָּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
6 נִרְאוּ רָאשֵׁי הֶהָרִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ
7 אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעֹרֵב וַיֵּצֵא יָצוֹא
8 וָשׁוֹב עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה
9 מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הֲקַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וְלֹא־מָצְאָה
הַיּוֹנָה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם
עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו
י אֶל־הַתֵּבָה׃ וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־
11 הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה׃ וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה־
12 זַיִת טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־קַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיִּיָּחֶל
עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־יָסְפָה
13 שׁוּב־אֵלָיו עוֹד׃ וַיְהִי בְּאַחַת וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסַר נֹחַ אֶת־מִכְסֵה
14 הַתֵּבָה וַיַּרְא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה
טו וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ׃ ס וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים
16 אֶל־נֹחַ לֵאמֹר׃ צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי־
17 בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־בָּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה
וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ הַוְצֵא אִתָּךְ וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ
18 וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֵּצֵא־נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו
19 אִתּוֹ׃ כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ וְכָל־הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
כ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־הַתֵּבָה׃ וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח
מִכֹּל ׀ הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה וּמִכֹּל הָעוֹף הַטָּהֹר וַיַּעַל עֹלֹת
21 בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיָּרַח יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לִבּוֹ
לֹא אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֶר לֵב

הַיְצֵא ק׳ v. 17.

הָאָדָם רַע מִנְּעֻרָיו וְלֹא־אֹסִף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר
22 עָשִׂיתִי׃ עֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף
וְיוֹם וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃

ט 9

א וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ
2 וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת
הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה
3 וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ׃ כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא־חַי לָכֶם
4 יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כֹּל׃ אַךְ־בָּשָׂר
ה בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ׃ וְאַךְ אֶת־דִּמְכֶם לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ
מִיַּד כָּל־חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֶדְרֹשׁ
6 אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם׃ שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ כִּי בְּצֶלֶם
7 אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם׃ וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ בָאָרֶץ
8 וּרְבוּ־בָהּ׃ ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ
9 לֵאמֹר׃ וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם
י אַחֲרֵיכֶם׃ וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף בַּבְּהֵמָה
וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ׃
11 וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי
12 הַמַּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחֵת הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ
13 חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם׃ אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה
14 לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ׃ וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ
טו וְנִרְאֲתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן׃ וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם
וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל
16 לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר׃ וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר בְּרִית
עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־
17 הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר
18 הֲקִמֹתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃ פ וַיִּהְיוּ
בְנֵי־נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן־הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וָיָפֶת וְחָם הוּא אֲבִי
19 כְנָעַן׃ שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה כָל־הָאָרֶץ׃
כ 21 וַיָּחֶל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם׃ וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר
22 וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אָהֳלֹה׃ וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֵת עֶרְוַת אָבִיו

אהלו קרי .v. 21

23 וַיַּגֵּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ׃ וַיִּקַּח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת־הַשִּׂמְלָה
וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֵת עֶרְוַת
24 אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ׃ וַיִּיקֶץ נֹחַ
כה מִיֵּינוֹ וַיֵּדַע אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן׃ וַיֹּאמֶר אָרוּר
26 כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי
27 שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ יַפְתְּ אֱלֹהִים לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי־
28 שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ וַיְחִי־נֹחַ אַחַר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ
29 מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה׃ וַיְהִי כָּל־יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמֹת׃ פ

י 10

א וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם וָיָפֶת וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחַר
2 הַמַּבּוּל׃ בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבָל וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃
3 4 וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתֹגַרְמָה׃ וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה
ה וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים וְדֹדָנִים׃ מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ אִיֵּי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם
6 אִישׁ לִלְשֹׁנוֹ לְמִשְׁפְּחֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם
7 וּפוּט וּכְנָעַן׃ וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה
8 וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא וּדְדָן׃ וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא
9 הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ׃ הוּא־הָיָה גִבֹּר־צַיִד לִפְנֵי יְהוָה
י עַל־כֵּן יֵאָמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צַיִד לִפְנֵי יְהוָה׃ וַתְּהִי רֵאשִׁית
11 מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאֶרֶךְ וְאַכַּד וְכַלְנֶה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר׃ מִן־הָאָרֶץ
הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר וַיִּבֶן אֶת־נִינְוֵה וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וְאֶת־
12 כָּלַח׃ וְאֶת־רֶסֶן בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה׃
13 וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִים וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־
14 נַפְתֻּחִים׃ וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם
טו פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתֹּרִים׃ ס וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן
16 בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֵת הַגִּרְגָּשִׁי׃
17 18 וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־
19 הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחַר נָפֹצוּ מִשְׁפְּחוֹת הַכְּנַעֲנִי׃ וַיְהִי
גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בֹּאֲכָה גְרָרָה עַד־עַזָּה בֹּאֲכָה סְדֹמָה
כ וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד־לָשַׁע׃ אֵלֶּה בְנֵי־חָם לְמִשְׁפְּחֹתָם
21 לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ ס וּלְשֵׁם יֻלַּד גַּם־הוּא

v. 10. סגול באתנח

אֲבִי֙ כָּל־בְּנֵי־עֵ֔בֶר אֲחִ֖י יֶ֥פֶת הַגָּדֽוֹל׃ בְּנֵ֥י שֵׁ֖ם עֵילָ֣ם וְאַשּׁ֑וּר 22
וְאַרְפַּכְשַׁ֖ד וְל֥וּד וַאֲרָֽם׃ וּבְנֵ֖י אֲרָ֑ם ע֥וּץ וְח֖וּל וְגֶ֥תֶר וָמַֽשׁ׃ 23
וְאַרְפַּכְשַׁ֖ד יָלַ֣ד אֶת־שָׁ֑לַח וְשֶׁ֖לַח יָלַ֥ד אֶת־עֵֽבֶר׃ וּלְעֵ֥בֶר יֻלַּ֖ד 24 כה
שְׁנֵ֣י בָנִ֑ים שֵׁ֣ם הָֽאֶחָ֞ד פֶּ֗לֶג כִּ֤י בְיָמָיו֙ נִפְלְגָ֣ה הָאָ֔רֶץ וְשֵׁ֥ם אָחִ֖יו
יָקְטָֽן׃ וְיָקְטָ֣ן יָלַ֔ד אֶת־אַלְמוֹדָ֖ד וְאֶת־שָׁ֑לֶף וְאֶת־חֲצַרְמָ֖וֶת 26
וְאֶת־יָֽרַח׃ וְאֶת־הֲדוֹרָ֥ם וְאֶת־אוּזָ֖ל וְאֶת־דִּקְלָֽה׃ וְאֶת־עוֹבָ֥ל 27 28
וְאֶת־אֲבִֽימָאֵ֖ל וְאֶת־שְׁבָֽא׃ וְאֶת־אוֹפִ֥ר וְאֶת־חֲוִילָ֖ה וְאֶת־יוֹבָ֑ב 29
כָּל־אֵ֖לֶּה בְּנֵ֥י יָקְטָֽן׃ וַיְהִ֥י מוֹשָׁבָ֖ם מִמֵּשָׁ֑א בֹּֽאֲכָ֥ה סְפָ֖רָה הַ֥ר ל
הַקֶּֽדֶם׃ אֵ֣לֶּה בְנֵי־שֵׁ֔ם לְמִשְׁפְּחֹתָ֖ם לִלְשֹׁנֹתָ֑ם בְּאַרְצֹתָ֖ם לְגוֹיֵהֶֽם׃ 31
אֵ֣לֶּה מִשְׁפְּחֹ֧ת בְּנֵי־נֹ֛חַ לְתוֹלְדֹתָ֖ם בְּגוֹיֵהֶ֑ם וּמֵאֵ֨לֶּה נִפְרְד֤וּ 32
הַגּוֹיִם֙ בָּאָ֔רֶץ אַחַ֖ר הַמַּבּֽוּל׃ פ

יא 11

וַיְהִ֥י כָל־הָאָ֖רֶץ שָׂפָ֣ה אֶחָ֑ת וּדְבָרִ֖ים אֲחָדִֽים׃ וַיְהִ֖י בְּנָסְעָ֣ם א ב
מִקֶּ֑דֶם וַֽיִּמְצְא֥וּ בִקְעָ֛ה בְּאֶ֥רֶץ שִׁנְעָ֖ר וַיֵּ֥שְׁבוּ שָֽׁם׃ וַיֹּאמְר֞וּ אִ֣ישׁ 3
אֶל־רֵעֵ֗הוּ הָ֚בָה נִלְבְּנָ֣ה לְבֵנִ֔ים וְנִשְׂרְפָ֖ה לִשְׂרֵפָ֑ה וַתְּהִ֨י לָהֶ֤ם
הַלְּבֵנָה֙ לְאָ֔בֶן וְהַ֣חֵמָ֔ר הָיָ֥ה לָהֶ֖ם לַחֹֽמֶר׃ וַיֹּאמְר֞וּ הָ֣בָה ׀ 4
נִבְנֶה־לָּ֣נוּ עִ֗יר וּמִגְדָּל֙ וְרֹאשׁ֣וֹ בַשָּׁמַ֔יִם וְנַֽעֲשֶׂה־לָּ֖נוּ שֵׁ֑ם פֶּן־
נָפ֖וּץ עַל־פְּנֵ֥י כָל־הָאָֽרֶץ׃ וַיֵּ֣רֶד יְהוָ֔ה לִרְאֹ֥ת אֶת־הָעִ֖יר וְאֶת־ ה
הַמִּגְדָּ֑ל אֲשֶׁ֥ר בָּנ֖וּ בְּנֵ֥י הָאָדָֽם׃ וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֗ה הֵ֣ן עַ֤ם אֶחָד֙ 6
וְשָׂפָ֤ה אַחַת֙ לְכֻלָּ֔ם וְזֶ֖ה הַחִלָּ֣ם לַעֲשׂ֑וֹת וְעַתָּה֙ לֹֽא־יִבָּצֵ֣ר
מֵהֶ֔ם כֹּ֛ל אֲשֶׁ֥ר יָזְמ֖וּ לַעֲשֽׂוֹת׃ הָ֚בָה נֵֽרְדָ֔ה וְנָבְלָ֥ה שָׁ֖ם שְׂפָתָ֑ם 7
אֲשֶׁר֙ לֹ֣א יִשְׁמְע֔וּ אִ֖ישׁ שְׂפַ֥ת רֵעֵֽהוּ׃ וַיָּ֨פֶץ יְהוָ֥ה אֹתָ֛ם מִשָּׁ֖ם 8
עַל־פְּנֵ֣י כָל־הָאָ֑רֶץ וַֽיַּחְדְּל֖וּ לִבְנֹ֥ת הָעִֽיר׃ עַל־כֵּ֞ן קָרָ֤א שְׁמָהּ֙ 9
בָּבֶ֔ל כִּי־שָׁ֛ם בָּלַ֥ל יְהוָ֖ה שְׂפַ֣ת כָּל־הָאָ֑רֶץ וּמִשָּׁם֙ הֱפִיצָ֣ם
יְהוָ֔ה עַל־פְּנֵ֖י כָּל־הָאָֽרֶץ׃ פ אֵ֚לֶּה תּוֹלְדֹ֣ת שֵׁ֔ם שֵׁ֚ם י
בֶּן־מְאַ֣ת שָׁנָ֔ה וַיּ֖וֹלֶד אֶת־אַרְפַּכְשָׁ֑ד שְׁנָתַ֖יִם אַחַ֥ר הַמַּבּֽוּל׃
וַֽיְחִי־שֵׁ֗ם אַֽחֲרֵי֙ הוֹלִיד֣וֹ אֶת־אַרְפַּכְשָׁ֔ד חֲמֵ֥שׁ מֵא֖וֹת שָׁנָ֑ה 11
וַיּ֥וֹלֶד בָּנִ֖ים וּבָנֽוֹת׃ ס וְאַרְפַּכְשַׁ֣ד חַ֔י חָמֵ֥שׁ וּשְׁלֹשִׁ֖ים 12
שָׁנָ֑ה וַיּ֖וֹלֶד אֶת־שָֽׁלַח׃ וַיְחִ֣י אַרְפַּכְשַׁ֗ד אַחֲרֵי֙ הוֹלִיד֣וֹ אֶת־ 13
שֶׁ֔לַח שָׁלֹ֣שׁ שָׁנִ֔ים וְאַרְבַּ֥ע מֵא֖וֹת שָׁנָ֑ה וַיּ֥וֹלֶד בָּנִ֖ים וּבָנֽוֹת׃ ס
וְשֶׁ֥לַח חַ֖י שְׁלֹשִׁ֣ים שָׁנָ֑ה וַיּ֖וֹלֶד אֶת־עֵֽבֶר׃ וַֽיְחִי־שֶׁ֗לַח אַֽחֲרֵי֙ 14 טו

v. 23. פתח בס״פ   v. 3. 11. קמץ בז״ק

הולידו את־עבר שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים
16 ובנות׃ ס ויחי־עבר ארבע ושלשים שנה ויולד את־
17 פלג׃ ויחי־עבר אחרי הולידו את־פלג שלשים שנה וארבע
18 מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ס ויחי־פלג שלשים
19 שנה ויולד את־רעו׃ ויחי־פלג אחרי הולידו את־רעו תשע
כ שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות׃ ס ויחי רעו
21 שתים ושלשים שנה ויולד את־שרוג׃ ויחי רעו אחרי
הולידו את־שרוג שבע שנים ומאתים שנה ויולד בנים
22 ובנות׃ ס ויחי שרוג שלשים שנה ויולד את־נחור׃
23 ויחי שרוג אחרי הולידו את־נחור מאתים שנה ויולד
24 בנים ובנות׃ ס ויחי נחור תשע ועשרים שנה ויולד
כה את־תרח׃ ויחי נחור אחרי הולידו את־תרח תשע־עשרה
26 שנה ומאת שנה ויולד בנים ובנות׃ ס ויחי־תרח
27 שבעים שנה ויולד את־אברם את־נחור ואת־הרן׃ ואלה
תולדת תרח תרח הוליד את־אברם את־נחור ואת־הרן
28 והרן הוליד את־לוט׃ וימת הרן על־פני תרח אביו בארץ
29 מולדתו באור כשדים׃ ויקח אברם ונחור להם נשים שם
אשת־אברם שרי ושם אשת־נחור מלכה בת־הרן אבי־
ל מלכה ואבי יסכה׃ ותהי שרי עקרה אין לה ולד׃
31 ויקח תרח את־אברם בנו ואת־לוט בן־הרן בן־בנו ואת
שרי כלתו אשת אברם בנו ויצאו אתם מאור כשדים ללכת
32 ארצה כנען ויבאו עד־חרן וישבו שם׃ ויהיו ימי־תרח
חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח בחרן׃ פ

יב 12

פרשת לך לך

א ויאמר יהוה אל־אברם לך־לך מארצך וממולדתך ומבית
2 אביך אל־הארץ אשר אראך׃ ואעשך לגוי גדול ואברכך
3 ואגדלה שמך והיה ברכה׃ ואברכה מברכיך ומקללך
4 אאר ונברכו בך כל משפחת האדמה׃ וילך אברם כאשר
דבר אליו יהוה וילך אתו לוט ואברם בן־חמש שנים
ה ושבעים שנה בצאתו מחרן׃ ויקח אברם את־שרי אשתו
ואת־לוט בן־אחיו ואת־כל־רכושם אשר רכשו ואת־הנפש

קמץ בז"ק v. 29. נו"ן הפוכה v. 32.

אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה
כְּנָעַן׃ וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה 6
וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ׃ וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ 7
אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו׃
וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלֹה בֵּית־אֵל 8
מִיָּם וְהָעַי מִקֶּדֶם וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה׃
וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה׃ פ וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ 9 10
וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי־כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי 11
כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־
נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ׃ וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךְ 12
הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ׃ אִמְרִי־ 13
נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יִיטַב־לִי בַעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ׃
וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם מִצְרָיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת־הָאִשָּׁה 14
כִּי־יָפָה הִוא מְאֹד׃ וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי פַרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ טו
אֶל־פַּרְעֹה וַתֻּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה׃ וּלְאַבְרָם הֵיטִיב 16
בַּעֲבוּרָהּ וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת
וַאֲתֹנֹת וּגְמַלִּים׃ וַיְנַגַּע יְהוָה ׀ אֶת־פַּרְעֹה נְגָעִים גְּדֹלִים 17
וְאֶת־בֵּיתוֹ עַל־דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם׃ וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם 18
וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ
הִוא׃ לָמָה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה 19
הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ׃ וַיְצַו עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיְשַׁלְּחוּ כ
אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃

13 יג

וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ א
הַנֶּגְבָּה׃ וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב׃ וַיֵּלֶךְ 2 3
לְמַסָּעָיו מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אָהֳלֹה
בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעָי׃ אֶל־מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־ 4
עָשָׂה שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה׃ וְגַם־לְלוֹט ה
הַהֹלֵךְ אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֹהָלִים׃ וְלֹא־נָשָׂא אֹתָם 6
הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לָשֶׁבֶת
יַחְדָּו׃ וַיְהִי־רִיב בֵּין רֹעֵי מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה־לוֹט 7
וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב בָּאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט 8

אהלו קרי v. 3. אהלו קרי v. 8.

אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי־
9 אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ׃ הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד נָא
י מֵעָלָי אִם־הַשְּׂמֹאל וְאֵימִנָה וְאִם־הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה׃ וַיִּשָּׂא־
לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ מַשְׁקֶה
לִפְנֵי ׀ שַׁחֵת יְהוָה אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגַן־יְהוָה כְּאֶרֶץ
11 מִצְרַיִם בֹּאֲכָה צֹעַר׃ וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֵת כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן
12 וַיִּסַּע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו׃ אַבְרָם יָשַׁב
13 בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל עַד־סְדֹם׃ וְאַנְשֵׁי
14 סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד׃ וַיהוָה אָמַר אֶל־אַבְרָם
אַחֲרֵי הִפָּרֶד־לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם
טו אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה וָקֵדְמָה וָיָמָּה׃ כִּי אֶת־כָּל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם׃
16 וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר ׀ אִם־יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת
17 אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ גַּם זַרְעֲךָ יִמָּנֶה׃ קוּם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ
18 לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה׃ וַיֶּאֱהַל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב
בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃ פ

יד 14

א וַיְהִי בִּימֵי אַמְרָפֶל מֶלֶךְ־שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר כְּדָרְלָעֹמֶר
2 מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם׃ עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת־בֶּרַע מֶלֶךְ
סְדֹם וְאֶת־בִּרְשַׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שִׁנְאָב ׀ מֶלֶךְ אַדְמָה וְשֶׁמְאֵבֶר
3 מֶלֶךְ צְבֹיִים וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִיא־צֹעַר׃ כָּל־אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל־עֵמֶק
4 הַשִּׂדִּים הוּא יָם הַמֶּלַח׃ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־
ה כְּדָרְלָעֹמֶר וּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרָדוּ׃ וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה
בָּא כְדָרְלָעֹמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־רְפָאִים
בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם וְאֶת־הַזּוּזִים בְּהָם וְאֵת הָאֵימִים בְּשָׁוֵה
6 קִרְיָתָיִם׃ וְאֶת־הַחֹרִי בְּהַרְרָם שֵׂעִיר עַד אֵיל פָּארָן אֲשֶׁר עַל־
7 הַמִּדְבָּר׃ וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפָּט הִוא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־
כָּל־שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי וְגַם אֶת־הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר׃
8 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ אַדְמָה וּמֶלֶךְ צְבֹיִים
וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִוא־צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק הַשִּׂדִּים׃

צבוים ק׳ v. 2. 8.

9 אֵת כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם וְאַמְרָפֶל מֶלֶךְ
שִׁנְעָר וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת־הַחֲמִשָּׁה׃
י וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים בֶּאֱרֹת בֶּאֱרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ מֶלֶךְ־סְדֹם וַעֲמֹרָה
11 וַיִּפְּלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הֶרָה נָּסוּ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רְכֻשׁ סְדֹם
12 וַעֲמֹרָה וְאֶת־כָּל־אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־רְכֻשׁוֹ
13 בֶּן־אֲחִי אַבְרָם וַיֵּלֵכוּ וְהוּא יֹשֵׁב בִּסְדֹם׃ וַיָּבֹא הַפָּלִיט וַיַּגֵּד
לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל
14 וַאֲחִי עָנֵר וְהֵם בַּעֲלֵי בְרִית־אַבְרָם׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה
אָחִיו וַיָּרֶק אֶת־חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
טו וַיִּרְדֹּף עַד־דָּן׃ וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם ׀ לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיַּכֵּם
16 וַיִּרְדְּפֵם עַד־חוֹבָה אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק׃ וַיָּשֶׁב אֵת כָּל־
הָרְכֻשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וְגַם אֶת־הַנָּשִׁים
17 וְאֶת־הָעָם׃ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת
אֶת־כְּדָרְלָעֹמֶר וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל־עֵמֶק שָׁוֵה הוּא
18 עֵמֶק הַמֶּלֶךְ׃ וּמַלְכִּי־צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וָיָיִן וְהוּא
19 כֹהֵן לְאֵל עֶלְיוֹן׃ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן
כ קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ וּבָרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר־מִגֵּן צָרֶיךָ בְּיָדֶךָ
21 וַיִּתֶּן־לוֹ מַעֲשֵׂר מִכֹּל׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סְדֹם אֶל־אַבְרָם תֶּן־לִי
22 הַנֶּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ קַח־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ סְדֹם הֲרִמֹתִי
23 יָדִי אֶל־יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אִם־מִחוּט וְעַד־
שְׂרוֹךְ נַעַל וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי
24 אֶת־אַבְרָם׃ בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם׃ ס

15 טו

א אַחַר ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה
לֵאמֹר אַל־תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד׃
2 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יֱהוִה מַה־תִּתֶּן־לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי
3 וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי
4 לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי׃ וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה
אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ הוּא
ה יִירָשֶׁךָ׃ וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט־נָא הַשָּׁמַיְמָה

סגול בס״פ .v. 2

וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה
6 7 זַרְעֶךָ׃ וְהֶאֱמִן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ צְדָקָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי
יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֶת לְךָ אֶת־הָאָרֶץ
8 הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ׃ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יֱהוִה בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה׃
9 וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְחָה לִי עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל
י מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגוֹזָל׃ וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיְבַתֵּר אֹתָם
בַּתָּוֶךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בִּתְרוֹ לִקְרַאת רֵעֵהוּ וְאֶת־הַצִּפֹּר לֹא בָתָר׃
11 12 וַיֵּרֶד הָעַיִט עַל־הַפְּגָרִים וַיַּשֵּׁב אֹתָם אַבְרָם׃ וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ
לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה עַל־אַבְרָם וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה
13 נֹפֶלֶת עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדֹעַ תֵּדַע כִּי־גֵר ׀ יִהְיֶה זַרְעֲךָ
14 בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃ וְגַם
אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל׃
טו וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל־אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשֵׂיבָה טוֹבָה׃
16 וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא שָׁלֵם עֲוֹן הָאֱמֹרִי עַד־הֵנָּה׃
17 וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלָטָה הָיָה וְהִנֵּה תַנּוּר עָשָׁן וְלַפִּיד אֵשׁ
18 אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה׃ בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־
אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר
19 מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת׃ אֶת־הַקֵּינִי וְאֶת־הַקְּנִזִּי
כ וְאֵת הַקַּדְמֹנִי׃ וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הָרְפָאִים׃
21 וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי וְאֶת־הַיְבוּסִי׃ ס

יו 16

א וְשָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלָהּ שִׁפְחָה מִצְרִית וּשְׁמָהּ
2 הָגָר׃ וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצָרַנִי יְהוָה מִלֶּדֶת
בֹּא־נָא אֶל־שִׁפְחָתִי אוּלַי אִבָּנֶה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל
3 שָׂרָי׃ וַתִּקַּח שָׂרַי ׀ אֵשֶׁת אַבְרָם אֶת־הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ
מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשֶׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתָהּ
4 לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיָּבֹא אֶל־הָגָר וַתַּהַר וַתֵּרֶא כִּי
ה הָרָתָה וַתֵּקַל גְּבִרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ׃ וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם
חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחֵיקֶךָ וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה
6 וָאֵקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־
שָׂרַי הִנֵּה שִׁפְחָתֵךְ בְּיָדֵךְ עֲשִׂי־לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינָיִךְ וַתְּעַנֶּהָ

v. 5. נקוד על י׳ בתרא

שָׂרַי וַתִּבְרַח מִפָּנֶיהָ׃ וַיִּמְצָאָהּ מַלְאַךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם 7
בַּמִּדְבָּר עַל־הָעַיִן בְּדֶרֶךְ שׁוּר׃ וַיֹּאמַר הָגָר שִׁפְחַת שָׂרַי אֵי־ 8
מִזֶּה בָאת וְאָנָה תֵלֵכִי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרַי גְּבִרְתִּי אָנֹכִי
בֹּרַחַת׃ וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבִרְתֵּךְ וְהִתְעַנִּי 9
תַּחַת יָדֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֵךְ י
וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב׃ וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ 11
בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עָנְיֵךְ׃ וְהוּא 12
יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם יָדוֹ בַכֹּל וְיַד כֹּל בּוֹ וְעַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו
יִשְׁכֹּן׃ וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה אֵל רֳאִי כִּי 13
אָמְרָה הֲגַם הֲלֹם רָאִיתִי אַחֲרֵי רֹאִי׃ עַל־כֵּן קָרָא לַבְּאֵר בְּאֵר 14
לַחַי רֹאִי הִנֵּה בֵין־קָדֵשׁ וּבֵין בָּרֶד׃ וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֵּן טו
וַיִּקְרָא אַבְרָם שֶׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה הָגָר יִשְׁמָעֵאל׃ וְאַבְרָם בֶּן־ 16
שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּלֶדֶת־הָגָר אֶת־יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם׃ ס

17 יז

וַיְהִי אַבְרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־ א
אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שַׁדַּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים׃
וְאֶתְּנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד׃ וַיִּפֹּל 2 3
אַבְרָם עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי 4
אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאַב הֲמוֹן גּוֹיִם׃ וְלֹא־יִקָּרֵא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ ה
אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם כִּי אַב־הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃
וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמְּךָ 6
יֵצֵאוּ׃ וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ 7
לְדֹרֹתָם לִבְרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ׃
וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֵת ׀ אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ 8
כְּנַעַן לַאֲחֻזַּת עוֹלָם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים 9
אֶל־אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אַתָּה וְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ
לְדֹרֹתָם׃ זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֲךָ י
אַחֲרֶיךָ הִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר׃ וּנְמַלְתֶּם אֵת בְּשַׂר עָרְלַתְכֶם 11
וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם׃ וּבֶן־שְׁמֹנַת יָמִים יִמּוֹל 12
לָכֶם כָּל־זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מִכֹּל בֶּן־נֵכָר
אֲשֶׁר לֹא מִזַּרְעֲךָ הוּא׃ הִמּוֹל ׀ יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתְךָ וּמִקְנַת 13

v. 12. קמץ בז״ק   v. 8. פתח בס״פ

14 כַּסְפֶּךָ וְהָיְתָה בְרִיתִי בִּבְשַׂרְכֶם לִבְרִית עוֹלָם׃ וְעָרֵל | זָכָר
אֲשֶׁר לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
טו מֵעַמֶּיהָ אֶת־בְּרִיתִי הֵפַר׃ ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם
שָׂרַי אִשְׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שָׂרָי כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ׃
16 וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ בֵּן וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה
17 לְגוֹיִם מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃ וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו
וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הַלְּבֶן מֵאָה־שָׁנָה יִוָּלֵד וְאִם־שָׂרָה
18 הֲבַת־תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוּ
19 יִשְׁמָעֵאל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ
יֹלֶדֶת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִצְחָק וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי
כ אִתּוֹ לִבְרִית עוֹלָם לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ וּלְיִשְׁמָעֵאל שְׁמַעְתִּיךָ
הִנֵּה | בֵּרַכְתִּי אֹתוֹ וְהִפְרֵיתִי אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ בִּמְאֹד מְאֹד
21 שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם יוֹלִיד וּנְתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל׃ וְאֶת־בְּרִיתִי
אָקִים אֶת־יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה
22 הָאַחֶרֶת׃ וַיְכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם׃
23 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת
כָּל־מִקְנַת כַּסְפּוֹ כָּל־זָכָר בְּאַנְשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וַיָּמָל אֶת־בְּשַׂר
24 עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם
כה בֶּן־תִּשְׁעִים וָתֵשַׁע שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ וְיִשְׁמָעֵאל
26 בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ אֵת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ בְּעֶצֶם
27 הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃ וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ
יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֵכָר נִמֹּלוּ אִתּוֹ׃ פ

יח 18

פרשת וירא

א וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֹהֶל
2 כְּחֹם הַיּוֹם׃ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים
עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה׃
3 וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל
4 עַבְדֶּךָ׃ יֻקַּח־נָא מְעַט־מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת
ה הָעֵץ׃ וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־
כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃

קדש v. 3.   קמץ בז״ק v. 27.

6 וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים
7 קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת: וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח
בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:
8 וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם
9 וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה
י שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֹהֶל: וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ
כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל
11 וְהוּא אַחֲרָיו: וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל
12 לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּנָּשִׁים: וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר
13 אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף אֻמְנָם אֵלֵד וַאֲנִי
14 זָקַנְתִּי: הֲיִפָּלֵא מֵיְהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה
טו וּלְשָׂרָה בֵן: וַתְּכַחֵשׁ שָׂרָה ׀ לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי כִּי ׀ יָרֵאָה
16 וַיֹּאמֶר ׀ לֹא כִּי צָחָקְתְּ: וַיָּקֻמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִפוּ עַל־פְּנֵי
17 סְדֹם וְאַבְרָהָם הֹלֵךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם: וַיהוָה אָמָר הַמְכַסֶּה
18 אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: וְאַבְרָהָם הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי
19 גָּדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרְכוּ־בוֹ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן
אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה
לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֵת
כ אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה כִּי־רָבָּה
21 וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד: אֵרְדָה־נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ
22 הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ ׀ כָּלָה וְאִם־לֹא אֵדָעָה: וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים
23 וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם
24 וַיֹּאמַר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם־רָשָׁע: אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם
בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים
כה הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ: חָלִלָה לְּךָ מֵעֲשֹׂת ׀ כַּדָּבָר הַזֶּה
לְהָמִית צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָּךְ
26 הֲשֹׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט: וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־
אֶמְצָא בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־
27 הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם: וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי
28 לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר: אוּלַי יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים

פתח בס״פ v. 13. נקוד על א׳י׳ו׳ v. 9.

הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחִית בַּחֲמִשָּׁה אֶת־כָּל־הָעִיר וַיֹּאמֶר
29 לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ וַיֹּסֶף עוֹד
לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמַר אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר
ל לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים׃ וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי
וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־
31 אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־
אֲדֹנָי אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר
32 הָעֶשְׂרִים׃ וַיֹּאמֶר אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אַךְ־הַפַּעַם
אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃
33 וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב
לִמְקֹמוֹ׃

יט 19

א וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בָּעֶרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־סְדֹם
2 וַיַּרְא־לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר
הִנֶּה נָּא־אֲדֹנַי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם
וְהִשְׁכַּמְתֶּם וַהֲלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹּא כִּי בָרְחוֹב נָלִין׃
3 וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד וַיָּסֻרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם
4 מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ׃ טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ וְאַנְשֵׁי הָעִיר
אַנְשֵׁי סְדֹם נָסַבּוּ עַל־הַבַּיִת מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן כָּל־הָעָם מִקָּצֶה׃
ה וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ
6 הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ וְנֵדְעָה אֹתָם׃ וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט
7 הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת סָגַר אַחֲרָיו׃ וַיֹּאמַר אַל־נָא אַחַי תָּרֵעוּ׃
8 הִנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָּא
אֶתְהֶן אֲלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לָאֲנָשִׁים הָאֵל
9 אַל־תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי׃ וַיֹּאמְרוּ ׀ גֶּשׁ־
הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא־לָגוּר וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע
לְךָ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדָּלֶת׃
י וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם הַבָּיְתָה
11 וְאֶת־הַדֶּלֶת סָגָרוּ׃ וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ
12 בַּסַּנְוֵרִים מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח׃ וַיֹּאמְרוּ
הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עֹד מִי־לְךָ פֹה חָתָן וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל

נ׳ בפתח וחול v. 2. ל׳ דגושה ibid.

13 אֲשֶׁר־לְךָ בָּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם׃ כִּי־מַשְׁחִתִים אֲנַחְנוּ אֶת־
הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גָדְלָה צַעֲקָתָם אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיְשַׁלְּחֵנוּ
14 יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ׃ וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר ׀ אֶל־חֲתָנָיו ׀ לֹקְחֵי בְנֹתָיו
וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְּאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־מַשְׁחִית יְהוָה אֶת־
טו הָעִיר וַיְהִי כִמְצַחֵק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו׃ וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה וַיָּאִיצוּ
הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי
16 בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן־תִּסָּפֶה בַּעֲוֺן הָעִיר׃ וַיִּתְמַהְמָהּ ׀ וַיַּחֲזִיקוּ
הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד־אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֶמְלַת יְהוָה
17 עָלָיו וַיֹּצִאֻהוּ וַיַּנִּחֻהוּ מִחוּץ לָעִיר׃ וַיְהִי כְהוֹצִיאָם אֹתָם
הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הִמָּלֵט עַל־נַפְשֶׁךָ אַל־תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־
18 תַּעֲמֹד בְּכָל־הַכִּכָּר הָהָרָה הִמָּלֵט פֶּן־תִּסָּפֶה׃ וַיֹּאמֶר לוֹט
19 אֲלֵהֶם אַל־נָא אֲדֹנָי׃ הִנֵּה־נָא מָצָא עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ
וַתַּגְדֵּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחֲיוֹת אֶת־נַפְשִׁי וְאָנֹכִי
כ לֹא אוּכַל לְהִמָּלֵט הָהָרָה פֶּן־תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה וָמַתִּי׃ הִנֵּה־
נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרֹבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִוא מִצְעָר אִמָּלְטָה
21 נָּא שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הִוא וּתְחִי נַפְשִׁי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה
נָשָׂאתִי פָנֶיךָ גַּם לַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי הָפְכִּי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר
22 דִּבַּרְתָּ׃ מַהֵר הִמָּלֵט שָׁמָּה כִּי לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד־
23 בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הָעִיר צוֹעַר׃ הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־
24 הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צֹעֲרָה׃ וַיהוָה הִמְטִיר עַל־סְדֹם וְעַל־עֲמֹרָה
כה גָּפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים
הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכִּכָּר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הֶעָרִים וְצֶמַח הָאֲדָמָה׃
26 27 וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נְצִיב מֶלַח׃ וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם
28 בַּבֹּקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ וַיַּשְׁקֵף
עַל־פְּנֵי סְדֹם וַעֲמֹרָה וְעַל כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר וַיַּרְא וְהִנֵּה
29 עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן׃ וַיְהִי בְּשַׁחֵת אֱלֹהִים
אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת־לוֹט
מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים אֲשֶׁר־יָשַׁב בָּהֵן לוֹט׃
ל וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי יָרֵא
31 לָשֶׁבֶת בְּצוֹעַר וַיֵּשֶׁב בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו׃ וַתֹּאמֶר
הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא

v. 19. פתח בס״פ   v. 18. קדש   v 14, צ׳ דגושה

32 עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ׃ לְכָה נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה
33 עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃ וַתַּשְׁקֶיןָ אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה
הוּא וַתָּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ
34 וּבְקוּמָהּ׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה
הֵן־שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי
לה שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃ וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם בַּלַּיְלָה הַהוּא
אֶת־אֲבִיהֶן יָיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ
36 37 וּבְקֻמָהּ׃ וַתַּהֲרֶיןָ שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן׃ וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה
38 בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם׃ וְהַצְּעִירָה
גַם־הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־עַמּוֹן
עַד־הַיּוֹם׃ ס

כ 20

א וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין שׁוּר
2 וַיָּגָר בִּגְרָר׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲחֹתִי הִוא
3 וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה׃ וַיָּבֹא אֱלֹהִים
אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְּךָ מֵת עַל־הָאִשָּׁה
4 אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֻלַת בָּעַל׃ וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ
ה וַיֹּאמַר אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם־צַדִּיק תַּהֲרֹג׃ הֲלֹא הוּא אָמַר־לִי
אֲחֹתִי הִוא וְהִיא־גַם־הִוא אָמְרָה אָחִי הוּא בְּתָם־לְבָבִי וּבְנִקְיֹן
6 כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלֹם גַּם אָנֹכִי
יָדַעְתִּי כִּי בְתָם־לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹּאת וָאֶחְשֹׂךְ גַּם־אָנֹכִי אוֹתְךָ
7 מֵחֲטוֹ־לִי עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ׃ וְעַתָּה הָשֵׁב
אֵשֶׁת־הָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ וֶחְיֵה וְאִם־אֵינְךָ
8 מֵשִׁיב דַּע כִּי־מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ וַיַּשְׁכֵּם
אֲבִימֶלֶךְ בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
9 הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד׃ וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ
לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־עָשִׂיתָ לָּנוּ וּמֶה־חָטָאתִי לָךְ כִּי־
הֵבֵאתָ עָלַי וְעַל־מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה גְדֹלָה מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא־
י יֵעָשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ
11 כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק
אֵין־יִרְאַת אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וַהֲרָגוּנִי עַל־דְּבַר אִשְׁתִּי׃

מחטוא קרי v. 6. נקוד על ו׳ v. 33.

12 וְגַם־אָמְנָה אֲחֹתִי בַת־אָבִי הִוא אַךְ לֹא בַת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי
13 לְאִשָּׁה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וָאֹמַר
לָהּ זֶה חַסְדֵּךְ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא
14 שָׁמָּה אִמְרִי־לִי אָחִי הוּא׃ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר
וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃
טו וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אַרְצִי לְפָנֶיךָ בַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב׃
16 וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא־לָךְ
17 כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אִתָּךְ וְאֵת־כֹּל וְנֹכָחַת׃ וַיִּתְפַּלֵּל
אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־
18 אִשְׁתּוֹ וְאַמְהֹתָיו וַיֵּלֵדוּ׃ כִּי־עָצֹר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רֶחֶם
לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל־דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם׃ ס

כא 21

א וַיהוָה פָּקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה
2 כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו לַמּוֹעֵד
3 אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֶׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלַד־
4 לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק׃ וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ
ה בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם בֶּן־מְאַת
6 שָׁנָה בְּהִוָּלֶד לוֹ אֵת יִצְחָק בְּנוֹ׃ וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק עָשָׂה
7 לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־לִי׃ וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם
8 הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלַדְתִּי בֵן לִזְקֻנָיו׃ וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל
9 וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָדוֹל בְּיוֹם הִגָּמֵל אֶת־יִצְחָק׃ וַתֵּרֶא
שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יָלְדָה לְאַבְרָהָם מְצַחֵק׃
י וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ הָאָמָה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ
11 בֶּן־הָאָמָה הַזֹּאת עִם־בְּנִי עִם־יִצְחָק׃ וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי
12 אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יֵרַע
בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמָתֶךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה
13 שְׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בְיִצְחָק יִקָּרֵא לְךָ זָרַע׃ וְגַם אֶת־בֶּן־הָאָמָה
14 לְגוֹי אֲשִׂימֶנּוּ כִּי זַרְעֲךָ הוּא׃ וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם ׀ בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח־
לֶחֶם וְחֵמַת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָגָר שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ וְאֶת־הַיֶּלֶד
טו וַיְשַׁלְּחֶהָ וַתֵּלֶךְ וַתֵּתַע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע׃ וַיִּכְלוּ הַמַּיִם
16 מִן־הַחֵמֶת וַתַּשְׁלֵךְ אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּׂיחִם׃ וַתֵּלֶךְ

v. 15. סגול באתנח   v. 9. סגול בס״פ   v. 8. פתח באתנח   v. 13. קדש

וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנֶּגֶד הַרְחֵק כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל־אֶרְאֶה
17 בְּמוֹת הַיָּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ׃ וַיִּשְׁמַע
אֱלֹהִים אֶת־קוֹל הַנַּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַךְ אֱלֹהִים ׀ אֶל־הָגָר מִן־
הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־לָּךְ הָגָר אַל־תִּירְאִי כִּי־שָׁמַע אֱלֹהִים
18 אֶל־קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֶׁר הוּא־שָׁם׃ קוּמִי שְׂאִי אֶת־הַנַּעַר
19 וְהַחֲזִיקִי אֶת־יָדֵךְ בּוֹ כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימֶנּוּ׃ וַיִּפְקַח אֱלֹהִים
אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא בְּאֵר מָיִם וַתֵּלֶךְ וַתְּמַלֵּא אֶת־הַחֵמֶת מַיִם
כ וַתַּשְׁקְ אֶת־הַנָּעַר׃ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנַּעַר וַיִּגְדָּל וַיֵּשֶׁב
21 בַּמִּדְבָּר וַיְהִי רֹבֶה קַשָּׁת׃ וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר פָּארָן וַתִּקַּח־לוֹ אִמּוֹ
22 אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ פ וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ
וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־
23 אַתָּה עֹשֶׂה׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי בֵאלֹהִים הֵנָּה אִם־תִּשְׁקֹר
לִי וּלְנִינִי וּלְנֶכְדִּי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמְּךָ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם־
24 הָאָרֶץ אֲשֶׁר־גַּרְתָּה בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אָנֹכִי אִשָּׁבֵעַ׃
כה וְהוֹכִחַ אַבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ
26 עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וְגַם אָנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי
27 בִּלְתִּי הַיּוֹם׃ וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לַאֲבִימֶלֶךְ
28 וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית׃ וַיַּצֵּב אַבְרָהָם אֶת־שֶׁבַע כִּבְשֹׂת הַצֹּאן
29 לְבַדְּהֶן׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מָה הֵנָּה שֶׁבַע כְּבָשֹׂת
ל הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבַדָּנָה׃ וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שֶׁבַע כְּבָשֹׂת תִּקַּח
מִיָּדִי בַּעֲבוּר תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת׃
31 עַל־כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם׃
32 וַיִּכְרְתוּ בְרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ
33 וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּטַּע אֶשֶׁל בִּבְאֵר שָׁבַע וַיִּקְרָא־
34 שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם׃ וַיָּגָר אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים
יָמִים רַבִּים׃ פ

כב 22

א וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם
2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־
בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ
הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר

3 אֵלֶיךָ׃ וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־
שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
4 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים׃ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא
ה אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֹק׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה
6 עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם׃ וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי
הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־
7 הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם
אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ
8 וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־
9 לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־
י הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃ וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־
11 הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן־
12 הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם ׀ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר
אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנַּעַר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי ׀ עַתָּה
יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ
13 מִמֶּנִּי׃ וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נֶאֱחַז
בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה
14 תַּחַת בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה ׀ יִרְאֶה
טו אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה׃ וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה
16 אֶל־אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־
יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־
17 בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ׃ כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲךָ
כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת
18 שַׁעַר אֹיְבָיו׃ וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר
19 שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃ וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו
כ אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃ פ וַיְהִי אַחֲרֵי
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יָלְדָה מִלְכָּה גַם־
21 הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ׃ אֶת־עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת־בּוּז אָחִיו וְאֶת־

v. 6. 10. סגול באתנח

22 קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם׃ וְאֶת־כֶּשֶׂד וְאֶת־חֲזוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־
23 יִדְלָף וְאֵת בְּתוּאֵל׃ וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמֹנָה אֵלֶּה
24 יָלְדָה מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם׃ וּפִילַגְשׁוֹ וּשְׁמָהּ רְאוּמָה
וַתֵּלֶד גַּם־הִוא אֶת־טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה׃ פ

פרשת חיי שרה

כג 23

א וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים
2 שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃ וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן
3 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃ וַיָּקָם
4 אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת לֵאמֹר׃ גֵּר־וְתוֹשָׁב
אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃
ה 6 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ שְׁמָעֵנוּ ׀ אֲדֹנִי נְשִׂיא
אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ
7 מִמֶּנּוּ אֶת־קִבְרוֹ לֹא־יִכְלֶה מִמְּךָ מִקְּבֹר מֵתֶךָ׃ וַיָּקָם אַבְרָהָם
8 וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לִבְנֵי־חֵת׃ וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ
אֶת—נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת—מֵתִי מִלְּפָנַי שְׁמָעוּנִי וּפִגְעוּ—לִי
9 בְּעֶפְרוֹן בֶּן־צֹחַר׃ וְיִתֶּן־לִי אֶת־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ
אֲשֶׁר בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִּי בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת־
י קָבֶר׃ וְעֶפְרוֹן ישֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת־
11 אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר׃ לֹא־אֲדֹנִי
שְׁמָעֵנִי הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְךָ נְתַתִּיהָ
12 לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ לָּךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃ וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם
13 לִפְנֵי עַם־הָאָרֶץ׃ וַיְדַבֵּר אֶל־עֶפְרוֹן בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר
אַךְ אִם־אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה
14 טו אֶת־מֵתִי שָׁמָּה׃ וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ אֲדֹנִי
שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת שֶׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה־הִוא
16 וְאֶת־מֵתְךָ קְבֹר׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם
לְעֶפְרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת
17 שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר׃ וַיָּקָם ׀ שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמַּכְפֵּלָה
אֲשֶׁר לִפְנֵי מַמְרֵא הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר
18 בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב׃ לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־

כף זעירא .v. 2

חֵת בְּכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה 19
אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי מַמְרֵא הִוא חֶבְרוֹן
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם כ
לַאֲחֻזַּת־קָבֶר מֵאֵת בְּנֵי־חֵת׃ ס

כד 24

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל׃ א
וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ 2
שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי׃ וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם 3
וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי
אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ׃ כִּי אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ 4
וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא־ ה
תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הֶהָשֵׁב אָשִׁיב
אֶת־בִּנְךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יָצָאתָ מִשָּׁם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם 6
הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב אֶת־בְּנִי שָׁמָּה׃ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם 7
אֲשֶׁר לְקָחַנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר־לִי
וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא
יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם׃ וְאִם־לֹא 8
תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקִּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק אֶת־
בְּנִי לֹא תָשֵׁב שָׁמָּה׃ וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד אֶת־יָדוֹ תַּחַת יֶרֶךְ אַבְרָהָם 9
אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גְמַלִּים י
מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ וְכָל־טוּב אֲדֹנָיו בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־
אֲרַם נַהֲרַיִם אֶל־עִיר נָחוֹר׃ וַיַּבְרֵךְ הַגְּמַלִּים מִחוּץ לָעִיר 11
אֶל־בְּאֵר הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת׃ וַיֹּאמַר 12
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְרֵה־נָא לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה־חֶסֶד
עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם׃ הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל־עֵין הַמָּיִם וּבְנוֹת 13
אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת לִשְׁאֹב מָיִם׃ וְהָיָה הַנַּעֲרָ אֲשֶׁר אֹמַר 14
אֵלֶיהָ הַטִּי־נָא כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה
אֹתָהּ הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק וּבָהּ אֵדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־
אֲדֹנִי׃ וַיְהִי־הוּא טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת אֲשֶׁר טו
יֻלְּדָה לִבְתוּאֵל בֶּן־מִלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְכַדָּהּ עַל־
שִׁכְמָהּ׃ וְהַנַּעֲרָ טֹבַת מַרְאֶה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יְדָעָהּ 16

v. 14. הנערה ק׳   v 16. והנערה ק׳

17 וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ וַתָּעַל׃ וַיָּרָץ הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ
18 וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר שְׁתֵה אֲדֹנִי
19 וַתְּמַהֵר וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עַל־יָדָהּ וַתַּשְׁקֵהוּ׃ וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ
כ וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב עַד אִם־כִּלּוּ לִשְׁתֹּת׃ וַתְּמַהֵר
וַתְּעַר כַּדָּהּ אֶל־הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר לִשְׁאֹב וַתִּשְׁאַב
21 לְכָל־גְּמַלָּיו׃ וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵה לָהּ מַחֲרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ
22 יְהוָה דַּרְכּוֹ אִם־לֹא׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים לִשְׁתּוֹת וַיִּקַּח
הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל־יָדֶיהָ עֲשָׂרָה
23 זָהָב מִשְׁקָלָם׃ וַיֹּאמֶר בַּת־מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא לִי הֲיֵשׁ בֵּית־
24 אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו בַּת־בְּתוּאֵל אָנֹכִי בֶּן־
כה מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְנָחוֹר׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא
26 רַב עִמָּנוּ גַּם־מָקוֹם לָלוּן׃ וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה׃
27 וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ
וַאֲמִתּוֹ מֵעִם אֲדֹנִי אָנֹכִי בַּדֶּרֶךְ נָחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי אֲדֹנִי׃
28 29 וַתָּרָץ הַנַּעֲרָ וַתַּגֵּד לְבֵית אִמָּהּ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וּלְרִבְקָה
אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ לָבָן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל־הָעָיִן׃
ל וַיְהִי ׀ כִּרְאֹת אֶת־הַנֶּזֶם וְאֶת־הַצְּמִדִים עַל־יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ
אֶת־דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־
31 הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַגְּמַלִּים עַל־הָעָיִן׃ וַיֹּאמֶר בּוֹא בְּרוּךְ
יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים׃
32 וַיָּבֹא הָאִישׁ הַבַּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא
לַגְּמַלִּים וּמַיִם לִרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃
33 וַיִּישָׂם לְפָנָיו לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְּבָרָי
34 לה וַיֹּאמֶר דַּבֵּר׃ וַיֹּאמַר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי׃ וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־
אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדָּל וַיִּתֶּן־לוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדִם
36 וּשְׁפָחֹת וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃ וַתֵּלֶד שָׂרָה אֵשֶׁת אֲדֹנִי בֵן לַאדֹנִי
37 אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃ וַיַּשְׁבִּעֵנִי אֲדֹנִי
לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יֹשֵׁב
38 בְּאַרְצוֹ׃ אִם־לֹא אֶל־בֵּית־אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ
39 אִשָּׁה לִבְנִי׃ וָאֹמַר אֶל־אֲדֹנִי אֻלַי לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי׃
מ וַיֹּאמֶר אֵלָי יְהוָה אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ

v. 19. קמץ בז"ק v. 28. הנערה ק' v. 33. ויושם ק'

אִתָּךְ וְהִצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית
41 אָבִי׃ אָז תִּנָּקֶה מֵאָלָתִי כִּי תָבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־לֹא
42 יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִיתָ נָקִי מֵאָלָתִי׃ וָאָבֹא הַיּוֹם אֶל־הָעָיִן וָאֹמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אִם־יֶשְׁךָ־נָּא מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר
43 אָנֹכִי הֹלֵךְ עָלֶיהָ׃ הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל־עֵין הַמָּיִם וְהָיָה
הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת לִשְׁאֹב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם
44 מִכַּדֵּךְ׃ וְאָמְרָה אֵלַי גַּם־אַתָּה שְׁתֵה וְגַם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב הִוא
מה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֹכִיחַ יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנִי׃ אֲנִי טֶרֶם אֲכַלֶּה לְדַבֵּר
אֶל־לִבִּי וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה
46 וַתִּשְׁאָב וָאֹמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא׃ וַתְּמַהֵר וַתּוֹרֶד כַּדָּהּ
מֵעָלֶיהָ וַתֹּאמֶר שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה וָאֵשְׁתְּ וְגַם הַגְּמַלִּים
47 הִשְׁקָתָה׃ וָאֶשְׁאַל אֹתָהּ וָאֹמַר בַּת־מִי אַתְּ וַתֹּאמֶר בַּת־
בְּתוּאֵל בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ מִלְכָּה וָאָשִׂם הַנֶּזֶם עַל־
48 אַפָּהּ וְהַצְּמִידִים עַל־יָדֶיהָ׃ וָאֶקֹּד וָאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה וָאֲבָרֵךְ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחַנִי בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לָקַחַת
49 אֶת־בַּת־אֲחִי אֲדֹנִי לִבְנוֹ׃ וְעַתָּה אִם־יֶשְׁכֶם עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת
אֶת־אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי וְאִם־לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל־יָמִין אוֹ
נ עַל־שְׂמֹאל׃ וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵיְהוָה יָצָא הַדָּבָר
51 לֹא נוּכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב׃ הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וָלֵךְ
52 וּתְהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה לַיהוָה׃
53 וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרִבְקָה
54 וּמִגְדָּנֹת נָתַן לְאָחִיהָ וּלְאִמָּהּ׃ וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיָּלִינוּ וַיָּקוּמוּ בַבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֻנִי לַאדֹנִי׃
נה וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּהּ תֵּשֵׁב הַנַּעֲרָ אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עָשׂוֹר אַחַר
56 תֵּלֵךְ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תְּאַחֲרוּ אֹתִי וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי
57 שַׁלְּחוּנִי וְאֵלְכָה לַאדֹנִי׃ וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לַנַּעֲרָ וְנִשְׁאֲלָה אֶת־
58 פִּיהָ׃ וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי עִם־הָאִישׁ
59 הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלֵךְ׃ וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־רִבְקָה אֲחֹתָם וְאֶת־מֵנִקְתָּהּ
ס וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו׃ וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ
לָהּ אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הֲיִי לְאַלְפֵי רְבָבָה וְיִירַשׁ זַרְעֵךְ אֵת שַׁעַר

v. 55. הנערה ק׳ v. 57. לנערה ק׳

61 שֹׂנְאָיו׃ וַתָּקָם רִבְקָה וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמַלִּים
62 וַתֵּלַכְנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלַךְ׃ וְיִצְחָק
63 בָּא מִבּוֹא בְּאֵר לַחַי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב׃ וַיֵּצֵא
יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עָרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה
64 גְמַלִּים בָּאִים׃ וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא אֶת־יִצְחָק
סה וַתִּפֹּל מֵעַל הַגָּמָל׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ הַלָּזֶה
הַהֹלֵךְ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי וַתִּקַּח
66 הַצָּעִיף וַתִּתְכָּס׃ וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
67 אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־
רִבְקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיֶּאֱהָבֶהָ וַיִּנָּחֵם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ׃ פ

כה 25

א 2 וַיֹּסֶף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה׃ וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־
זִמְרָן וְאֶת־יָקְשָׁן וְאֶת־מְדָן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־שׁוּחַ׃
3 וְיָקְשָׁן יָלַד אֶת־שְׁבָא וְאֶת־דְּדָן וּבְנֵי דְדָן הָיוּ אַשּׁוּרִם וּלְטוּשִׁם
4 וּלְאֻמִּים׃ וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה
ה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃ וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
6 לְיִצְחָק׃ וְלִבְנֵי הַפִּילַגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם
מַתָּנֹת וַיְשַׁלְּחֵם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בְּעוֹדֶנּוּ חַי קֵדְמָה אֶל־אֶרֶץ
7 קֶדֶם׃ וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חָי מְאַת שָׁנָה
8 וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחָמֵשׁ שָׁנִים׃ וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשֵׂיבָה
9 טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבֵעַ וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק
וְיִשְׁמָעֵאל בָּנָיו אֶל־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שְׂדֵה עֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר
י הַחִתִּי אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מַמְרֵא׃ הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם
11 מֵאֵת בְּנֵי־חֵת שָׁמָּה קֻבַּר אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי
מוֹת אַבְרָהָם וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־
12 בְּאֵר לַחַי רֹאִי׃ פ וְאֵלֶּה תֹּלְדֹת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם
13 אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחַת שָׂרָה לְאַבְרָהָם׃ וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמֹתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל
14 טו נְבָיֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ וּמִשְׁמָע וְדוּמָה וּמַשָּׂא׃ חֲדַד
16 וְתֵימָא יְטוּר נָפִישׁ וָקֵדְמָה׃ אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְאֵלֶּה
שְׁמֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם לְאֻמֹּתָם׃
17 וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאַת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשֶׁבַע

18 שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ וַיִּשְׁכְּנוּ מֵחֲוִילָה עַד־
שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֲכָה אַשּׁוּרָה עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו
נָפָל׃ פ

פרשת תולדת

19 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק׃
כ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל
21 הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיֶּעְתַּר יִצְחָק
לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר
22 רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה
23 זֶּה אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גֹיִים
בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ וּלְאֹם מִלְאֹם יֶאֱמָץ וְרַב
24 יַעֲבֹד צָעִיר׃ וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם בְּבִטְנָהּ׃
כה וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו׃
26 וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ אֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
27 יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם׃ וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים
וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃
28 וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד בְּפִיו וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־
29 יַעֲקֹב׃ וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף׃
ל וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם הָאָדֹם הַזֶּה כִּי
31 עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם
32 אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־
33 זֶּה לִי בְּכֹרָה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ
34 וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב׃ וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד
עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלַךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה׃ פ

כו 26

א וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי
אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃
2 וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרָיְמָה שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
3 אֹמַר אֵלֶיךָ׃ גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי־לְךָ
וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה

---

ibid. קמץ בז״ק   v. 23. גוים ק׳

4 אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ׃ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֵת כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ
ה כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר
6 מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בִּגְרָר׃
7 וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֲחֹתִי הִוא כִּי יָרֵא
לֵאמֹר אִשְׁתִּי פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת
8 מַרְאֶה הִוא׃ וַיְהִי כִּי־אָרְכוּ־לוֹ שָׁם הַיָּמִים וַיַּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ
מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת
9 רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה
אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי
י אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ
לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם׃
11 וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ
12 מוֹת יוּמָת׃ וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא
13 מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃ וַיִּגְדַּל הָאִישׁ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ
14 וְגָדֵל עַד כִּי־גָדַל מְאֹד׃ וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה
טו רַבָּה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים׃ וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי
אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמַלְאוּם עָפָר׃
16 וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד׃
17 18 וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל־גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם׃ וַיָּשָׁב יִצְחָק
וַיַּחְפֹּר ׀ אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו
וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת
19 כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו׃ וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי־יִצְחָק בַּנָּחַל
כ וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים׃ וַיָּרִיבוּ רֹעֵי גְרָר עִם־רֹעֵי
יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ הַמָּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְּׂקוּ
21 עִמּוֹ׃ וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ
22 שִׂטְנָה׃ וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ עָלֶיהָ
וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי־עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה לָנוּ
23 24 וּפָרִינוּ בָאָרֶץ׃ וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר שָׁבַע׃ וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה
בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ אַל־תִּירָא
כִּי־אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר אַבְרָהָם
כה עַבְדִּי׃ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֶּט־שָׁם אָהֳלוֹ

26 וַיִּכְרוּ־שָׁם עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר׃ וַאֲבִימֶלֶךְ הָלַךְ אֵלָיו מִגְּרָר
27 וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק
מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי וְאַתֶּם שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַתְּשַׁלְּחוּנִי מֵאִתְּכֶם׃
28 וַיֹּאמְרוּ רָאוֹ רָאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה ׀ עִמָּךְ וַנֹּאמֶר תְּהִי נָא
29 אָלָה בֵּינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ וּבֵינֶךָ וְנִכְרְתָה בְרִית עִמָּךְ׃ אִם־תַּעֲשֵׂה
עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נְגַעֲנוּךָ וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק־טוֹב
ל וַנְּשַׁלֵּחֲךָ בְּשָׁלוֹם אַתָּה עַתָּה בְּרוּךְ יְהוָה׃ וַיַּעַשׂ לָהֶם
31 מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ
32 לְאָחִיו וַיְשַׁלְּחֵם יִצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאִתּוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם
הַהוּא וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל־אֹדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר
33 חָפָרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מָצָאנוּ מָיִם׃ וַיִּקְרָא אֹתָהּ שִׁבְעָה עַל־כֵּן
34 שֵׁם־הָעִיר בְּאֵר שֶׁבַע עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס וַיְהִי עֵשָׂו בֶּן־
אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בַּת־בְּאֵרִי הַחִתִּי
לה וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־אֵילֹן הַחִתִּי׃ וַתִּהְיֶיןָ מֹרַת רוּחַ לְיִצְחָק
וּלְרִבְקָה׃ ס

כז 27

א וַיְהִי כִּי־זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶיןָ עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו ׀
2 בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־
3 נָא זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי׃ וְעַתָּה שָׂא־נָא כֵלֶיךָ תֶּלְיְךָ
4 וְקַשְׁתֶּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִּי צָיִדה׃ וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים
כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְהָבִיאָה לִּי וְאֹכֵלָה בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי
ה בְּטֶרֶם אָמוּת׃ וְרִבְקָה שֹׁמַעַת בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל־עֵשָׂו בְּנוֹ
6 וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד לְהָבִיא׃ וְרִבְקָה אָמְרָה אֶל־
יַעֲקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי אֶת־אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל־עֵשָׂו
7 אָחִיךָ לֵאמֹר׃ הָבִיאָה לִּי צַיִד וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה
8 וַאֲבָרֶכְכָה לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי׃ וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי
9 לַאֲשֶׁר אֲנִי מְצַוָּה אֹתָךְ׃ לֶךְ־נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִי מִשָּׁם
שְׁנֵי גְּדָיֵי עִזִּים טֹבִים וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר
י אָהֵב׃ וְהֵבֵאתָ לְאָבִיךָ וְאָכָל בַּעֲבֻר אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ׃
11 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר וְאָנֹכִי
12 אִישׁ חָלָק׃ אוּלַי יְמֻשֵּׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי בְעֵינָיו כִּמְתַעְתֵּעַ

v. 3. יתיר ה׳ v. 2. פתח באתנח v. 29. שין בצרי

13 וְהֵבֵאתִי עָלַי קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלָתְךָ
14 בְּנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ קַח־לִי׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ
טו וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהֵב אָבִיו׃ וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת־
בִּגְדֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל הַחֲמֻדֹת אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבָּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־
16 יַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטָן׃ וְאֵת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו
17 וְעַל חֶלְקַת צַוָּארָיו׃ וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר
18 עָשָׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בְּנָהּ׃ וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר
19 הִנֶּנִּי מִי אַתָּה בְּנִי׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ
עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־נָא שְׁבָה וְאָכְלָה מִצֵּידִי
כ בַּעֲבוּר תְּבָרְכַנִּי נַפְשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנוֹ מַה־זֶּה מִהַרְתָּ
21 לִמְצֹא בְּנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנָי׃ וַיֹּאמֶר
יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גְּשָׁה־נָּא וַאֲמֻשְׁךָ בְּנִי הַאַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו
22 אִם־לֹא׃ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיְמֻשֵּׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל
23 קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו׃ וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּידֵי
24 עֵשָׂו אָחִיו שְׂעִרֹת וַיְבָרְכֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר
כה אָנִי׃ וַיֹּאמֶר הַגִּשָׁה לִּי וְאֹכְלָה מִצֵּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרֶכְךָ
26 נַפְשִׁי וַיַּגֶּשׁ־לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיֵּשְׁתְּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
27 יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה־נָּא וּשְׁקָה־לִּי בְּנִי׃ וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיָּרַח
אֶת־רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה
28 אֲשֶׁר בֵּרֲכוֹ יְהוָה׃ וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי
29 הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ׃ יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוֻ לְךָ לְאֻמִּים
הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר
ל וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת־יַעֲקֹב
וַיְהִי אַךְ יָצֹא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וְעֵשָׂו אָחִיו
31 בָּא מִצֵּידוֹ׃ וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מַטְעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר
לְאָבִיו יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ בַּעֲבֻר תְּבָרְכַנִּי נַפְשֶׁךָ׃
32 וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אָתָּה וַיֹּאמֶר אֲנִי בִּנְךָ בְכֹרְךָ עֵשָׂו׃
33 וַיֶּחֱרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר מִי־אֵפוֹא הוּא
הַצָּד־צַיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל מִכֹּל בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ גַּם־
34 בָּרוּךְ יִהְיֶה׃ כִּשְׁמֹעַ עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה
גְּדֹלָה וּמָרָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בָּרְכֵנִי גַם־אָנִי אָבִי׃

v. 29. וישתחוו ק׳

36 וַיֹּאמֶר בָּא אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא
שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַעֲמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח וְהִנֵּה עַתָּה
37 לָקַח בִּרְכָתִי וַיֹּאמַר הֲלֹא־אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה׃ וַיַּעַן יִצְחָק
וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֵן גְּבִיר שַׂמְתִּיו לָךְ וְאֶת־כָּל־אֶחָיו נָתַתִּי לוֹ
לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו וּלְכָה אֵפוֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי׃
38 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו הַבְרָכָה אַחַת הִוא־לְךָ אָבִי בָּרְכֵנִי גַם־
39 אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֵשָׂו קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל׃ *
מ וְעַל־חַרְבְּךָ תִחְיֶה וְאֶת־אָחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד
41 וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ׃ וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה
אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי
42 וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי׃ וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֶת־דִּבְרֵי עֵשָׂו בְּנָהּ
הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה
43 עֵשָׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ׃ וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי וְקוּם
44 בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי חָרָנָה׃ וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ יָמִים אֲחָדִים עַד
מה אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חֲמַת אָחִיךָ׃ עַד־שׁוּב אַף־אָחִיךָ מִמְּךָ וְשָׁכַח
אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לּוֹ וְשָׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָה אֶשְׁכַּל
46 גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד׃ וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קַצְתִּי
בְחַיַּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חֵת אִם־לֹקֵחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חֵת כָּאֵלֶּה
מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִּי חַיִּים׃

כח 28

א וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא־
2 תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃ קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה אֲרָם בֵּיתָה בְתוּאֵל
3 אֲבִי אִמֶּךָ וְקַח־לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן אֲחִי אִמֶּךָ׃ וְאֵל
4 שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים׃ וְיִתֶּן־
לְךָ אֶת־בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ
ה מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם׃ וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־
יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם אֶל־לָבָן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה
6 אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו׃ וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי־בֵרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשִׁלַּח
אֹתוֹ פַּדֶּנָה אֲרָם לָקַחַת־לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיְצַו
7 עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן׃ וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־

v. 36. קמץ בז״ק   v. 40. חצי הספר   v. 46. ק׳ זעירה

8 אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם׃ וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי רָעוֹת בְּנוֹת
9 כְּנָעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־
מָחֲלַת ׀ בַּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם אֲחוֹת נְבָיוֹת עַל־נָשָׁיו לוֹ
לְאִשָּׁה׃ ס

פרשת ויצא

י 11 וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה׃ וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן
שָׁם כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם מְרַאֲשֹׁתָיו
12 וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא׃ וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ
מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ׃
13 וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה
14 וּלְזַרְעֶךָ׃ וְהָיָה זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה
וְצָפֹנָה וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ׃
טו וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־
הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־
16 דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה
17 בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ וַיִּירָא וַיֹּאמַר מַה־נּוֹרָא
הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃
18 וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו
19 וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־
הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃
כ וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי
בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד
21 לִלְבֹּשׁ׃ וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים׃
22 וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל
אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃

כט 29

א 2 וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְנֵי־קֶדֶם׃ וַיַּרְא וְהִנֵּה בְאֵר
בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֶדְרֵי־צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מִן־
הַבְּאֵר הַהִוא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר׃
3 וְנֶאֶסְפוּ־שָׁמָּה כָל־הָעֲדָרִים וְגָלֲלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר
וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן וְהֵשִׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ׃

וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ׃ 4
וַיֹּאמֶר לָהֶם הַיְדַעְתֶּם אֶת־לָבָן בֶּן־נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ׃ ה
וַיֹּאמֶר לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה 6
עִם־הַצֹּאן׃ וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הֵאָסֵף הַמִּקְנֶה 7
הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ 8
כָּל־הָעֲדָרִים וְגָלֲלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן׃
עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל ׀ בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי 9
רֹעָה הִוא׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אֲחִי י
אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן
מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ׃ וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב 11
לְרָחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלוֹ וַיֵּבְךְּ׃ וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחִי 12
אָבִיהָ הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאָבִיהָ׃ וַיְהִי 13
כִשְׁמֹעַ לָבָן אֶת־שֵׁמַע ׀ יַעֲקֹב בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ
וַיְחַבֶּק־לוֹ וַיְנַשֶּׁק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה 14
וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים׃ וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־אָחִי אַתָּה טו
וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִּי מַה־מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ׃ וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת 16
שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רָחֵל׃ וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת 17
וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת־תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה׃ וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל 18
וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה׃ וַיֹּאמֶר לָבָן 19
טוֹב תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי׃
וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים כ
בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן הָבָה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי 21
מָלְאוּ יָמָי וְאָבוֹאָה אֵלֶיהָ׃ וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם 22
וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה׃ וַיְהִי בָעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ 23
אֵלָיו וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה 24
בִתּוֹ שִׁפְחָה׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וְהִנֵּה־הִוא לֵאָה וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן כה
מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רִמִּיתָנִי׃
וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לָתֵת הַצְּעִירָה לִפְנֵי 26
הַבְּכִירָה׃ מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַּם־אֶת־זֹאת בַּעֲבֹדָה 27
אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת׃ וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן 28
וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־רָחֵל בִּתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיִּתֵּן 29

ל לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה׃ וַיָּבֹא גַּם
אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב גַּם־אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שֶׁבַע־
31 שָׁנִים אֲחֵרוֹת׃ וַיַּרְא יְהוָֹה כִּי־שְׂנוּאָה לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ
32 וְרָחֵל עֲקָרָה׃ וַתַּהַר לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי
33 אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָֹה בְּעָנְיִי כִּי עַתָּה יֶאֱהָבַנִי אִישִׁי׃ וַתַּהַר
עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָֹה כִּי־שְׂנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֶּן־
34 לִי גַּם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן׃ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן
וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם יִלָּוֶה אִישִׁי אֵלַי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ שְׁלֹשָׁה
לה בָנִים עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לֵוִי׃ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר
הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת־יְהוָֹה עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד
מִלֶּדֶת׃

ל 30

א וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי לֹא יָלְדָה לְיַעֲקֹב וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ וַתֹּאמֶר
2 אֶל־יַעֲקֹב הָבָה־לִּי בָנִים וְאִם־אַיִן מֵתָה אָנֹכִי׃ וַיִּחַר־אַף
יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי אֲשֶׁר־מָנַע מִמֵּךְ
3 פְּרִי־בָטֶן׃ וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה בֹּא אֵלֶיהָ וְתֵלֵד עַל־
4 בִּרְכַּי וְאִבָּנֶה גַם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה׃ וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתָהּ
ה לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב׃ וַתַּהַר בִּלְהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן׃
6 וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנַנִּי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקֹלִי וַיִּתֶּן־לִי בֵּן עַל־כֵּן
7 קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן׃ וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל בֵּן
8 שֵׁנִי לְיַעֲקֹב׃ וַתֹּאמֶר רָחֵל נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים ׀ נִפְתַּלְתִּי עִם־
9 אֲחֹתִי גַּם־יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נַפְתָּלִי׃ וַתֵּרֶא לֵאָה כִּי עָמְדָה
מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה׃
11 וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה לְיַעֲקֹב בֵּן׃ וַתֹּאמֶר לֵאָה בָּגָד°
12 וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד׃ וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֵּן שֵׁנִי
13 לְיַעֲקֹב׃ וַתֹּאמֶר לֵאָה בְּאָשְׁרִי כִּי אִשְּׁרוּנִי בָּנוֹת וַתִּקְרָא
14 אֶת־שְׁמוֹ אָשֵׁר׃ וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא
דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל־
טו לֵאָה תְּנִי־נָא לִי מִדּוּדָאֵי בְּנֵךְ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְעַט קַחְתֵּךְ
אֶת־אִישִׁי וְלָקַחַת גַּם אֶת־דּוּדָאֵי בְּנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב
16 עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב

v. 11. בָּא גָד ק׳

וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךָ
בְּדוּדָאֵי בְּנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ בַּלַּיְלָה הוּא׃ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־ 17
לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן חֲמִישִׁי׃ וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן 18
אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
יִשָּׂשכָר׃ וַתַּהַר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד בֵּן־שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב׃ וַתֹּאמֶר 19 כ
לֵאָה זְבָדַנִי אֱלֹהִים ׀ אֹתִי זֶבֶד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־
יָלַדְתִּי לוֹ שִׁשָּׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבֻלוּן׃ וְאַחַר 21
יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה׃ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רָחֵל 22
וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן 23
וַתֹּאמֶר אָסַף אֱלֹהִים אֶת־חֶרְפָּתִי׃ וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף 24
לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רָחֵל אֶת־ כה
יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן שַׁלְּחֵנִי וְאֵלְכָה אֶל־מְקוֹמִי
וּלְאַרְצִי׃ תְּנָה אֶת־נָשַׁי וְאֶת־יְלָדַי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתְךָ בָּהֵן 26
וְאֵלֵכָה כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ׃ וַיֹּאמֶר 27
אֵלָיו לָבָן אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נִחַשְׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה
בִּגְלָלֶךָ׃ וַיֹּאמַר נָקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאֶתֵּנָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו 28 29
אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנְךָ אִתִּי׃
כִּי מְעַט אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לָרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֹתְךָ ל
לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַם־אָנֹכִי לְבֵיתִי׃ וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן־ 31
לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתֶּן־לִי מְאוּמָה אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר
הַזֶּה אָשׁוּבָה אֶרְעֶה צֹאנְךָ אֶשְׁמֹר׃ אֶעֱבֹר בְּכָל־צֹאנְךָ הַיּוֹם 32
הָסֵר מִשָּׁם כָּל־שֶׂה ׀ נָקֹד וְטָלוּא וְכָל־שֶׂה־חוּם בַּכְּשָׂבִים
וְטָלוּא וְנָקֹד בָּעִזִּים וְהָיָה שְׂכָרִי׃ וְעָנְתָה־בִּי צִדְקָתִי בְּיוֹם 33
מָחָר כִּי־תָבוֹא עַל־שְׂכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינֶנּוּ נָקֹד וְטָלוּא
בָּעִזִּים וְחוּם בַּכְּשָׂבִים גָּנוּב הוּא אִתִּי׃ וַיֹּאמֶר לָבָן הֵן לוּ 34
יְהִי כִדְבָרֶךָ׃ וַיָּסַר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתְּיָשִׁים הָעֲקֻדִּים לה
וְהַטְּלֻאִים וְאֵת כָּל־הָעִזִּים הַנְּקֻדּוֹת וְהַטְּלֻאֹת כֹּל אֲשֶׁר־לָבָן בּוֹ
וְכָל־חוּם בַּכְּשָׂבִים וַיִּתֵּן בְּיַד־בָּנָיו׃ וַיָּשֶׂם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים 36
בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב רֹעֶה אֶת־צֹאן לָבָן הַנּוֹתָרֹת׃ וַיִּקַּח־ 37
לוֹ יַעֲקֹב מַקַּל לִבְנֶה לַח וְלוּז וְעַרְמוֹן וַיְפַצֵּל בָּהֵן פְּצָלוֹת
לְבָנוֹת מַחְשֹׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר עַל־הַמַּקְלוֹת׃ וַיַּצֵּג אֶת־הַמַּקְלוֹת 38

v. 18. כל ישׂשכר יִשָּׂכָר קרי

v. 21. פתח באתנח

אֲשֶׁר פִּצֵּל בָּרְהָטִים בְּשִׁקֲתוֹת הַמָּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאןָ הַצֹּאן
39 לִשְׁתּוֹת לְנֹכַח הַצֹּאן וַיֵּחַמְנָה בְּבֹאָן לִשְׁתּוֹת׃ וַיֶּחֱמוּ הַצֹּאן
מ אֶל־הַמַּקְלוֹת וַתֵּלַדְןָ הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּטְלֻאִים׃ וְהַכְּשָׂבִים
הִפְרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן אֶל־עָקֹד וְכָל־חוּם בְּצֹאן לָבָן
41 וַיָּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל־צֹאן לָבָן׃ וְהָיָה בְּכָל־
יַחֵם הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת וְשָׂם יַעֲקֹב אֶת־הַמַּקְלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאן
42 בָּרְהָטִים לְיַחְמֵנָּה בַּמַּקְלוֹת׃ וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן לֹא יָשִׂים
43 וְהָיָה הָעֲטֻפִים לְלָבָן וְהַקְּשֻׁרִים לְיַעֲקֹב׃ וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד
מְאֹד וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת וַעֲבָדִים וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃

לא 31

א וַיִּשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי בְנֵי־לָבָן לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֲשֶׁר
2 לְאָבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוּ עָשָׂה אֵת כָּל־הַכָּבֹד הַזֶּה׃ וַיַּרְא
3 יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי לָבָן וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ עִמּוֹ כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ וְאֶהְיֶה
4 עִמָּךְ׃ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה אֶל־צֹאנוֹ׃
ה וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־פְּנֵי אֲבִיכֶן כִּי־אֵינֶנּוּ אֵלַי כִּתְמֹל
6 שִׁלְשֹׁם וֵאלֹהֵי אָבִי הָיָה עִמָּדִי׃ וְאַתֵּנָה יְדַעְתֶּן כִּי בְּכָל־כֹּחִי
7 עָבַדְתִּי אֶת־אֲבִיכֶן׃ וַאֲבִיכֶן הֵתֶל בִּי וְהֶחֱלִף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי
8 עֲשֶׂרֶת מֹנִים וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים לְהָרַע עִמָּדִי׃ אִם־כֹּה יֹאמַר
נְקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן נְקֻדִּים וְאִם־כֹּה יֹאמַר
9 עֲקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים׃ וַיַּצֵּל אֱלֹהִים
י אֶת־מִקְנֵה אֲבִיכֶם וַיִּתֶּן־לִי׃ וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן וָאֶשָּׂא
עֵינַי וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים
11 נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב
12 וָאֹמַר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר שָׂא־נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל־הָעַתֻּדִים
הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר
13 לָבָן עֹשֶׂה לָּךְ׃ אָנֹכִי הָאֵל בֵּיתְאֵל אֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ שָּׁם מַצֵּבָה
אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִּי שָׁם נֶדֶר עַתָּה קוּם צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב
14 אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ׃ וַתַּעַן רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ הַעוֹד
טו לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית אָבִינוּ׃ הֲלוֹא נָכְרִיּוֹת נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ
16 כִּי מְכָרָנוּ וַיֹּאכַל גַּם־אָכוֹל אֶת־כַּסְפֵּנוּ׃ כִּי כָל־הָעֹשֶׁר אֲשֶׁר

v. 13. סגול באתנח

הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאָבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר אָמַר
17 אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה׃ וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו
18 עַל־הַגְּמַלִּים׃ וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רְכֻשׁוֹ אֲשֶׁר
רָכָשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפַדַּן אֲרָם לָבוֹא אֶל־יִצְחָק
19 אָבִיו אַרְצָה כְּנָעַן׃ וְלָבָן הָלַךְ לִגְזֹז אֶת־צֹאנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל
כ אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאָבִיהָ׃ וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן הָאֲרַמִּי
21 עַל־בְּלִי הִגִּיד לוֹ כִּי בֹרֵחַ הוּא׃ וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ
22 וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיָּשֶׂם אֶת־פָּנָיו הַר הַגִּלְעָד׃ וַיֻּגַּד
23 לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב׃ וַיִּקַּח אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ
וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיַּדְבֵּק אֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד׃
24 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָן הָאֲרַמִּי בַּחֲלֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִשָּׁמֶר
כה לְךָ פֶּן־תְּדַבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃ וַיַּשֵּׂג לָבָן אֶת־יַעֲקֹב
וְיַעֲקֹב תָּקַע אֶת־אָהֳלוֹ בָּהָר וְלָבָן תָּקַע אֶת־אֶחָיו בְּהַר
26 הַגִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב מֶה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לְבָבִי
27 וַתְּנַהֵג אֶת־בְּנֹתַי כִּשְׁבֻיוֹת חָרֶב׃ לָמָּה נַחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב
אֹתִי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי וָאֲשַׁלֵּחֲךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁרִים בְּתֹף וּבְכִנּוֹר׃
28 וְלֹא נְטַשְׁתַּנִי לְנַשֵּׁק לְבָנַי וְלִבְנֹתָי עַתָּה הִסְכַּלְתָּ עֲשׂוֹ׃
29 יֶשׁ־לְאֵל יָדִי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם אֶמֶשׁ ׀ אָמַר
ל אֵלַי לֵאמֹר הִשָּׁמֶר לְךָ מִדַּבֵּר עִם־יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע׃ וְעַתָּה
הָלֹךְ הָלַכְתָּ כִּי־נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גָנַבְתָּ אֶת־
31 אֱלֹהָי׃ וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן כִּי יָרֵאתִי כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־
32 תִּגְזֹל אֶת־בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמִּי׃ עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא
יִחְיֶה נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר־לְךָ מָה עִמָּדִי וְקַח־לָךְ וְלֹא־יָדַע יַעֲקֹב
33 כִּי רָחֵל גְּנָבָתַם׃ וַיָּבֹא לָבָן בְּאֹהֶל־יַעֲקֹב ׀ וּבְאֹהֶל לֵאָה
וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה וַיָּבֹא
34 בְּאֹהֶל רָחֵל׃ וְרָחֵל לָקְחָה אֶת־הַתְּרָפִים וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל
וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת־כָּל־הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא׃
לה וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אַל־יִחַר בְּעֵינֵי אֲדֹנִי כִּי לוֹא אוּכַל לָקוּם
מִפָּנֶיךָ כִּי־דֶרֶךְ נָשִׁים לִי וַיְחַפֵּשׂ וְלֹא מָצָא אֶת־הַתְּרָפִים׃
36 וַיִּחַר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן מַה־פִּשְׁעִי
37 מַה חַטָּאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי׃ כִּי־מִשַּׁשְׁתָּ אֶת־כָּל־כֵּלַי מַה־

v. 18. קמץ בז״ק

מָּצָאתָ מִכֹּל כְּלֵי־בֵיתֶךָ שִׂים כֹּה נֶגֶד אַחַי וְאַחֶיךָ וְיוֹכִיחוּ
38 בֵּין שְׁנֵינוּ׃ זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא
39 שִׁכֵּלוּ וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי׃ טְרֵפָה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ
אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנָּה גְּנֻבְתִי יוֹם וּגְנֻבְתִי לָיְלָה׃
מ הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי׃
41 זֶה־לִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וַתַּחֲלֵף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי
42 עֲשֶׂרֶת מֹנִים׃ לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַחַד יִצְחָק
הָיָה לִי כִּי עַתָּה רֵיקָם שִׁלַּחְתָּנִי אֶת־עָנְיִי וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה
43 אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אָמֶשׁ׃ וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת
בְּנֹתַי וְהַבָּנִים בָּנַי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לִי־הוּא
וְלִבְנֹתַי מָה־אֶעֱשֶׂה לָאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלָדוּ׃
44 וְעַתָּה לְכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וָאָתָּה וְהָיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃
מה 46 וַיִּקַּח יַעֲקֹב אָבֶן וַיְרִימֶהָ מַצֵּבָה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאֶחָיו
לִקְטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ־גָל וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל־הַגָּל׃
47 48 וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן יְגַר שָׂהֲדוּתָא וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ גַּלְעֵד׃ וַיֹּאמֶר
לָבָן הַגַּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ גַּלְעֵד׃
49 וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצֶף יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי נִסָּתֵר אִישׁ
נ מֵרֵעֵהוּ׃ אִם־תְּעַנֶּה אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי
51 אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ וַיֹּאמֶר לָבָן
לְיַעֲקֹב הִנֵּה ׀ הַגַּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי
52 וּבֵינֶךָ׃ עֵד הַגַּל הַזֶּה וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם־אָנִי לֹא־אֶעֱבֹר
אֵלֶיךָ אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאִם־אַתָּה לֹא־תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־הַגַּל הַזֶּה
53 וְאֶת־הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה׃ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר
יִשְׁפְּטוּ בֵינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו
54 יִצְחָק׃ וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכָל־לָחֶם
וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָּהָר׃

לב 32

א וַיַּשְׁכֵּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו וְלִבְנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֶתְהֶם
2 וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבָן לִמְקֹמוֹ׃ וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ
3 מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים
זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם׃ פ

פרשת וישלח

4 וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר
ה שְׂדֵה אֱדוֹם׃ וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה
6 אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־עָתָּה׃ וַיְהִי־לִי
שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי
7 לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ
אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ
8 עִמּוֹ׃ וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ
9 וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ וַיֹּאמֶר אִם־
יָבוֹא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר
י לִפְלֵיטָה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי
יִצְחָק יְהוָֹה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה
11 עִמָּךְ׃ קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־
עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי
12 מַחֲנוֹת׃ הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ
13 פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב
עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃
14 וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו
טו אָחִיו׃ עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים
16 עֶשְׂרִים׃ גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים
17 וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם עֲשָׂרָה׃ וַיִּתֵּן בְּיַד־עֲבָדָיו
עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ
18 בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר׃ וַיְצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגָשְׁךָ עֵשָׂו
אָחִי וּשְׁאֵלְךָ לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ׃
19 וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו
כ וְהִנֵּה גַם־הוּא אַחֲרֵינוּ׃ וַיְצַו גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַּם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי
גַּם אֶת־כָּל־הַהֹלְכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תְּדַבְּרוּן
21 אֶל־עֵשָׂו בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב
אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־
22 כֵן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי׃ וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו
23 וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה־הַהוּא בַּמַּחֲנֶה׃ וַיָּקָם ׀ בַּלַּיְלָה הוּא וַיִּקַּח

v. 21. קמץ בז״ק

אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת־אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו
24 וַיַּעֲבֹר אֵת מַעֲבַר יַבֹּק׃ וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר
כה אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ׃ וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת
26 הַשָּׁחַר׃ וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף־
27 יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ׃ וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר
28 וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־
29 שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב׃ וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי
ל אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִיתָ עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתּוּכָל׃ וַיִּשְׁאַל
יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה־נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי
31 וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שָׁם׃ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי
32 אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי׃ וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ
33 כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ׃ עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם
הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה׃

לג 33

א וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת
אִישׁ וַיַּחַץ אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי
2 הַשְּׁפָחוֹת׃ וַיָּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת־יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת־
3 לֵאָה וִילָדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹנִים׃ וְהוּא
עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ עַד־
4 אָחִיו׃ וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו
ה וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ׃ וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־
הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמַר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן
6 אֱלֹהִים אֶת־עַבְדֶּךָ׃ וַתִּגַּשְׁןָ הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן
7 וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ׃ וַתִּגַּשׁ גַּם־לֵאָה וִילָדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ
8 יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיֹּאמֶר מִי לְךָ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה
9 אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו
י יֶשׁ־לִי רָב אָחִי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־נָא אִם־
נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל־כֵּן רָאִיתִי
11 פָנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי׃ קַח־נָא אֶת־בִּרְכָתִי אֲשֶׁר
הֻבָאת לָךְ כִּי־חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ־לִי־כֹל וַיִּפְצַר־בּוֹ וַיִּקָּח׃

v. 4. צוארָיו ק׳ ibid. וישקהו כלו נקוד

12 13 ויאמר נסעה ונלכה ואלכה לנגדך׃ ויאמר אליו אדני ידע
כי־הילדים רכים והצאן והבקר עלות עלי ודפקום יום אחד
14 ומתו כל־הצאן׃ יעבר־נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה
לאטי לרגל המלאכה אשר־לפני ולרגל הילדים עד אשר־
טו אבא אל־אדני שעירה׃ ויאמר עשו אציגה־נא עמך מן־העם
16 אשר אתי ויאמר למה זה אמצא־חן בעיני אדני׃ וישב
17 ביום ההוא עשו לדרכו שעירה׃ ויעקב נסע סכתה ויבן
לו בית ולמקנהו עשה סכת על־כן קרא שם־המקום
18 סכות׃ ס ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ
19 כנען בבאו מפדן ארם ויחן את־פני העיר׃ ויקן את־חלקת
השדה אשר נטה־שם אהלו מיד בני־חמור אבי שכם במאה
כ קשיטה׃ ויצב־שם מזבח ויקרא־לו אל אלהי ישראל׃ ס

לד 34

א ותצא דינה בת־לאה אשר ילדה ליעקב לראות בבנות
2 הארץ׃ וירא אתה שכם בן־חמור החוי נשיא הארץ ויקח
3 אתה וישכב אתה ויענה׃ ותדבק נפשו בדינה בת־יעקב
4 ויאהב את־הנער וידבר על־לב הנער׃ ויאמר שכם אל־
ה חמור אביו לאמר קח־לי את־הילדה הזאת לאשה׃ ויעקב
שמע כי טמא את־דינה בתו ובניו היו את־מקנהו בשדה
6 והחרש יעקב עד־באם׃ ויצא חמור אבי־שכם אל־יעקב
7 לדבר אתו׃ ובני יעקב באו מן־השדה כשמעם ויתעצבו
האנשים ויחר להם מאד כי נבלה עשה בישראל לשכב
8 את־בת־יעקב וכן לא יעשה׃ וידבר חמור אתם לאמר
שכם בני חשקה נפשו בבתכם תנו נא אתה לו לאשה׃
9 והתחתנו אתנו בנתיכם תתנו־לנו ואת־בנתינו תקחו לכם׃
י ואתנו תשבו והארץ תהיה לפניכם שבו וסחרוה והאחזו
11 בה׃ ויאמר שכם אל־אביה ואל־אחיה אמצא־חן בעיניכם
12 ואשר תאמרו אלי אתן׃ הרבו עלי מאד מהר ומתן ואתנה
13 כאשר תאמרו אלי ותנו־לי את־הנער לאשה׃ ויענו בני־
יעקב את־שכם ואת־חמור אביו במרמה וידברו אשר טמא
14 את דינה אחתם׃ ויאמרו אליהם לא נוכל לעשות הדבר

הנערה ק׳ v. 3. et 12.

הַזֶּה לָתֵת אֶת־אֲחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה כִּי־חֶרְפָּה הִוא
טו לָנוּ׃ אַךְ־בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָמֹנוּ לְהִמֹּל לָכֶם כָּל־
16 זָכָר׃ וְנָתַנּוּ אֶת־בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיכֶם נִקַּח־לָנוּ וְיָשַׁבְנוּ
17 אִתְּכֶם וְהָיִינוּ לְעַם אֶחָד׃ וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לְהִמּוֹל
18 וְלָקַחְנוּ אֶת־בִּתֵּנוּ וְהָלָכְנוּ׃ וַיִּיטְבוּ דִבְרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר
19 וּבְעֵינֵי שְׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר׃ וְלֹא־אֵחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי
כ חָפֵץ בְּבַת־יַעֲקֹב וְהוּא נִכְבָּד מִכֹּל בֵּית אָבִיו׃ וַיָּבֹא חֲמוֹר
וּשְׁכֶם בְּנוֹ אֶל־שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אַנְשֵׁי עִירָם לֵאמֹר׃
21 הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלֵמִים הֵם אִתָּנוּ וְיֵשְׁבוּ בָאָרֶץ וְיִסְחֲרוּ אֹתָהּ
וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת־יָדַיִם לִפְנֵיהֶם אֶת־בְּנֹתָם נִקַּח־לָנוּ לְנָשִׁים
22 וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם׃ אַךְ־בְּזֹאת יֵאֹתוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לָשֶׁבֶת
אִתָּנוּ לִהְיוֹת לְעַם אֶחָד בְּהִמּוֹל לָנוּ כָּל־זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נִמֹּלִים׃
23 מִקְנֵהֶם וְקִנְיָנָם וְכָל־בְּהֶמְתָּם הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם
24 וְיֵשְׁבוּ אִתָּנוּ׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲמוֹר וְאֶל־שְׁכֶם בְּנוֹ כָּל־יֹצְאֵי
כה שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמֹּלוּ כָּל־זָכָר כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ׃ וַיְהִי בַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֲקֹב שִׁמְעוֹן וְלֵוִי
אֲחֵי דִינָה אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בֶּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל־זָכָר׃
26 וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שְׁכֶם בְּנוֹ הָרְגוּ לְפִי־חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה
27 מִבֵּית שְׁכֶם וַיֵּצֵאוּ׃ בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים וַיָּבֹזּוּ הָעִיר
28 אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֲחוֹתָם׃ אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם
29 וְאֵת אֲשֶׁר־בָּעִיר וְאֶת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ׃ וְאֶת־כָּל־חֵילָם
וְאֶת־כָּל־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיָּבֹזּוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת׃
ל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי
בְּיֹשֵׁב הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי מְתֵי מִסְפָּר וְנֶאֶסְפוּ עָלַי
31 וְהִכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי׃ וַיֹּאמְרוּ הַכְזוֹנָה יַעֲשֶׂה אֶת־
אֲחוֹתֵנוּ׃ פ

לה 35

א וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵית־אֵל וְשֶׁב־שָׁם וַעֲשֵׂה־
שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאֶה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֲךָ מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיךָ׃
2 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל־אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסִרוּ אֶת־אֱלֹהֵי
3 הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּתֹכְכֶם וְהִטַּהֲרוּ וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם׃ וְנָקוּמָה

v. 25. סגול באתנח

וְנַעֲלֶה בֵּיתְאֵל וְאֶעֱשֶׂה־שָּׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הָעֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם
4 צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלָכְתִּי׃ וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲקֹב אֵת
כָּל־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת־הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם
ה וַיִּטְמֹן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם־שְׁכֶם׃ וַיִּסָּעוּ וַיְהִי
חִתַּת אֱלֹהִים עַל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי
6 בְּנֵי יַעֲקֹב׃ וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוּזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הִוא בֵּיתְאֵל
7 הוּא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ׃ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם
אֵל בֵּיתְאֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו׃
8 וַתָּמָת דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵיתְאֵל תַּחַת
9 הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלּוֹן בָּכוּת׃ פ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל־
י יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ אֱלֹהִים
שִׁמְךָ יַעֲקֹב לֹא יִקָּרֵא שִׁמְךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה
11 שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל
שַׁדַּי פְּרֵה וּרְבֵה גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָּ וּמְלָכִים מֵחֲלָצֶיךָ
12 יֵצֵאוּ׃ וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לְךָ אֶתְּנֶנָּה
13 וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיַּעַל מֵעָלָיו אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם
14 אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ׃ וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ
טו מַצֶּבֶת אָבֶן וַיַּסֵּךְ עָלֶיהָ נֶסֶךְ וַיִּצֹק עָלֶיהָ שָׁמֶן׃ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב
אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ שָׁם אֱלֹהִים בֵּיתְאֵל׃
16 וַיִּסְעוּ מִבֵּיתְאֵל וַיְהִי־עוֹד כִּבְרַת־הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד
17 רָחֵל וַתְּקַשׁ בְּלִדְתָּהּ׃ וַיְהִי בְהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ
18 הַמְיַלֶּדֶת אַל־תִּירְאִי כִּי־גַם־זֶה לָךְ בֵּן׃ וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ
19 כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא־לוֹ בִנְיָמִין׃ וַתָּמָת
כ רָחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הִוא בֵּית לָחֶם׃ וַיַּצֵּב יַעֲקֹב
21 מַצֵּבָה עַל־קְבֻרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת קְבֻרַת־רָחֵל עַד־הַיּוֹם׃ וַיִּסַּע
22 יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלֹה מֵהָלְאָה לְמִגְדַּל־עֵדֶר׃ וַיְהִי בִּשְׁכֹּן
יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה פִּילֶגֶשׁ
אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל ○ פ וַיִּהְיוּ בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵים עָשָׂר׃
23 בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר
24 כה וּזְבֻלוּן׃ בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל
26 דָּן וְנַפְתָּלִי׃ וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אֵלֶּה בְּנֵי

v. 21. אהלן קרי v. 22. פסקא באמצע פסוק

27 יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד־לוֹ בְּפַדַּן אֲרָם׃ וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו
מַמְרֵא קִרְיַת הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גָּר־שָׁם אַבְרָהָם וְיִצְחָק׃
28 29 וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה׃ וַיִּגְוַע יִצְחָק
וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו
וְיַעֲקֹב בָּנָיו׃ פ

לו 36

א 2 וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃ עֵשָׂו לָקַח אֶת־נָשָׁיו מִבְּנוֹת
כְּנָעַן אֶת־עָדָה בַּת־אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת־אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה בַּת־
3 צִבְעוֹן הַחִוִּי׃ וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת נְבָיוֹת׃
4 וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו אֶת־אֱלִיפָז וּבָשְׂמַת יָלְדָה אֶת־רְעוּאֵל׃
ה וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדָה אֶת־יְעוּשׁ וְאֶת־יַעְלָם וְאֶת־קֹרַח אֵלֶּה בְּנֵי
6 עֵשָׂו אֲשֶׁר יֻלְּדוּ־לוֹ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־
בָּנָיו וְאֶת־בְּנֹתָיו וְאֶת־כָּל־נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־
כָּל־בְּהֶמְתּוֹ וְאֵת כָּל־קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ
7 אֶל־אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו׃ כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב מִשֶּׁבֶת
יַחְדָּו וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם׃
8 9 וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בְּהַר שֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃ וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו
י אֲבִי אֱדוֹם בְּהַר שֵׂעִיר׃ אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־עֵשָׂו אֱלִיפַז בֶּן־עָדָה
11 אֵשֶׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל בֶּן־בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי אֱלִיפָז
12 תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְגַעְתָּם וּקְנַז׃ וְתִמְנַע ׀ הָיְתָה פִילֶגֶשׁ לֶאֱלִיפַז
בֶּן־עֵשָׂו וַתֵּלֶד לֶאֱלִיפַז אֶת־עֲמָלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו׃
13 וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת וָזֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בָשְׂמַת
14 אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן
אֵשֶׁת עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת־יְעוּשׁ וְאֶת־יַעְלָם וְאֶת־קֹרַח׃
טו אֵלֶּה אַלּוּפֵי בְנֵי־עֵשָׂו בְּנֵי אֱלִיפַז בְּכוֹר עֵשָׂו אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף
16 אוֹמָר אַלּוּף צְפוֹ אַלּוּף קְנַז׃ אַלּוּף־קֹרַח אַלּוּף גַּעְתָּם אַלּוּף
17 עֲמָלֵק אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱלִיפַז בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה׃ וְאֵלֶּה
בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן־עֵשָׂו אַלּוּף נַחַת אַלּוּף זֶרַח אַלּוּף שַׁמָּה אַלּוּף
מִזָּה אֵלֶּה אַלּוּפֵי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי בָשְׂמַת אֵשֶׁת
18 עֵשָׂו׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה אֵשֶׁת עֵשָׂו אַלּוּף יְעוּשׁ אַלּוּף
יַעְלָם אַלּוּף קֹרַח אֵלֶּה אַלּוּפֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה אֵשֶׁת

v. 11. 15. פתח בס״פ   v. 5. et 14. יעיש ק׳

עֵשָׂו׃ אֵלֶּה בְנֵי־עֵשָׂו וְאֵלֶּה אַלּוּפֵיהֶם הוּא אֱדוֹם׃ ס אֵלֶּה 19 כ
בְנֵי־שֵׂעִיר הַחֹרִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה׃
וְדִשׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאֶרֶץ 21
אֱדוֹם׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־לוֹטָן חֹרִי וְהֵימָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע׃ 22
וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפוֹ וְאוֹנָם׃ וְאֵלֶּה 23 24
בְנֵי־צִבְעוֹן וְאַיָּה וַעֲנָה הוּא עֲנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הַיֵּמִם בַּמִּדְבָּר
בִּרְעֹתוֹ אֶת־הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו׃ וְאֵלֶּה בְנֵי־עֲנָה דִּשֹׁן כה
וְאָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישָׁן חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן 26
וּכְרָן׃ אֵלֶּה בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן וַעֲקָן׃ אֵלֶּה בְנֵי־דִישָׁן 27 28
עוּץ וַאֲרָן׃ אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי אַלּוּף לוֹטָן אַלּוּף שׁוֹבָל אַלּוּף 29
צִבְעוֹן אַלּוּף עֲנָה׃ אַלּוּף דִּשֹׁן אַלּוּף אֵצֶר אַלּוּף דִּישָׁן אֵלֶּה ל
אַלּוּפֵי הַחֹרִי לְאַלֻּפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר׃ פ וְאֵלֶּה 31
הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּמְלֹךְ בֶּאֱדוֹם בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה׃ 32
וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃ וַיָּמָת 33 34
יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חֻשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת חֻשָׁם לה
וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב
וְשֵׁם עִירוֹ עֲוִית׃ וַיָּמָת הֲדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ 36
וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ וַיָּמָת 37 38
שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ וַיָּמָת בַּעַל־חָנָן 39
בֶּן־עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ
מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת מֵי זָהָב׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָׂו מ
לְמִשְׁפְּחֹתָם לִמְקֹמֹתָם בִּשְׁמֹתָם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְוָה
אַלּוּף יְתֵת׃ אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ אַלּוּף 41 42
קְנַז אַלּוּף תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר׃ אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם 43
אֵלֶּה ׀ אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמֹשְׁבֹתָם בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֵשָׂו אֲבִי
אֱדוֹם׃ פ

פרשת וישב

לז 37

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ אֵלֶּה ׀ תֹּלְדוֹת א 2
יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן
וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא

3 יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם׃ וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף
מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים׃
4 וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ
ה וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם׃ וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו
6 וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם
7 הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ
הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם
8 וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ
אִם־מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו
9 וְעַל־דְּבָרָיו׃ וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו
וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד
י עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי׃ וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו
וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא
11 נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אָרְצָה׃ וַיְקַנְאוּ־בוֹ
12 אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר׃ וַיֵּלְכוּ אֶחָיו לִרְעוֹת אֶת־צֹאן
13 אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אַחֶיךָ רֹעִים
14 בִּשְׁכֶם לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ
לֶךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וַהֲשִׁבֵנִי דָּבָר
טו וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה׃ וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה
16 תֹעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה־תְּבַקֵּשׁ׃ וַיֹּאמֶר
17 אֶת־אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה־נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רֹעִים׃ וַיֹּאמֶר
הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֹמְרִים נֵלְכָה דֹּתָיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף
18 אַחַר אֶחָיו וַיִּמְצָאֵם בְּדֹתָן׃ וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב
19 אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה
כ בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא׃ וְעַתָּה ׀ לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ וְנַשְׁלִכֵהוּ
בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ וְנִרְאֶה מַה־יִּהְיוּ
21 חֲלֹמֹתָיו׃ וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נַכֶּנּוּ
22 נָפֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם ׀ רְאוּבֵן אַל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ
אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ לְמַעַן הַצִּיל
23 אֹתוֹ מִיָּדָם לַהֲשִׁיבוֹ אֶל־אָבִיו׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־
אֶחָיו וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כֻּתָּנְתּוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר

---

v. 12. נקוד על את

עָלָיו׃ וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק אֵין בּוֹ מָיִם׃ 24
וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכָל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֹרְחַת כה
יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט
הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־אֶחָיו מַה־ 26
בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת־אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־דָּמוֹ׃ לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ 27
לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אַל־תְּהִי־בוֹ כִּי־אָחִינוּ בְשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ
אֶחָיו׃ וַיַּעַבְרוּ אֲנָשִׁים מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־ 28
יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כָּסֶף
וַיָּבִיאוּ אֶת־יוֹסֵף מִצְרָיְמָה׃ וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה 29
אֵין־יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ וַיָּשָׁב אֶל־אֶחָיו וַיֹּאמַר ל
הַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אֲנִי־בָא׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כְּתֹנֶת יוֹסֵף 31
וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכֻּתֹּנֶת בַּדָּם׃ וַיְשַׁלְּחוּ 32
אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מָצָאנוּ
הַכֶּר־נָא הַכְּתֹנֶת בִּנְךָ הִוא אִם־לֹא׃ וַיַּכִּירָהּ וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת 33
בְּנִי חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ טָרֹף טֹרַף יוֹסֵף׃ וַיִּקְרַע יַעֲקֹב 34
שִׂמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ יָמִים רַבִּים׃
וַיָּקֻמוּ כָל־בָּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר לה
כִּי־אֵרֵד אֶל־בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלָה וַיֵּבְךְּ אֹתוֹ אָבִיו׃ וְהַמְּדָנִים 36
מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרָיִם לְפוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים׃ פ

38 לח

וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ עֲדֻלָּמִי א
וּשְׁמוֹ חִירָה׃ וַיַּרְא־שָׁם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ שׁוּעַ 2
וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ עֵר׃ 3
וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אוֹנָן׃ וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד 4 ה
בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהָיָה בִכְזִיב בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ׃ וַיִּקַּח 6
יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָּמָר׃ וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה 7
רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִתֵהוּ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא 8
אֶל־אֵשֶׁת אָחִיךָ וְיַבֵּם אֹתָהּ וְהָקֵם זֶרַע לְאָחִיךָ׃ וַיֵּדַע אוֹנָן 9
כִּי לֹּא לוֹ יִהְיֶה הַזָּרַע וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת
אַרְצָה לְבִלְתִּי נְתָן־זֶרַע לְאָחִיו׃ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר י
עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם־אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ שְׁבִי אַלְמָנָה 11

בֵּית־אָבִיךְ עַד־יִגְדַּל שֵׁלָה בְנִי כִּי אָמַר פֶּן־יָמוּת גַּם־הוּא
12 כְּאֶחָיו וַתֵּלֶךְ תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ: וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמָת
בַּת־שׁוּעַ אֵשֶׁת־יְהוּדָה וַיִּנָּחֶם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל־גֹּזְזֵי צֹאנוֹ
13 הוּא וְחִירָה רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי תִּמְנָתָה: וַיֻּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר
14 הִנֵּה חָמִיךְ עֹלֶה תִמְנָתָה לָגֹז צֹאנוֹ: וַתָּסַר בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ
מֵעָלֶיהָ וַתְּכַס בַּצָּעִיף וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם אֲשֶׁר
עַל־דֶּרֶךְ תִּמְנָתָה כִּי רָאֲתָה כִּי־גָדַל שֵׁלָה וְהִוא לֹא־נִתְּנָה לוֹ
טו לְאִשָּׁה: וַיִּרְאֶהָ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְּתָה פָּנֶיהָ:
16 וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הָבָה נָּא אָבוֹא אֵלַיִךְ כִּי לֹא
17 יָדַע כִּי כַלָּתוֹ הִוא וַתֹּאמֶר מַה־תִּתֶּן־לִּי כִּי תָבוֹא אֵלָי: וַיֹּאמֶר
אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי־עִזִּים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֵּן עֵרָבוֹן
18 עַד שָׁלְחֶךָ: וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרָבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן־לָּךְ וַתֹּאמֶר
חֹתָמְךָ וּפְתִילֶךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר
19 לוֹ: וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ וַתָּסַר צְעִיפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי
כ אַלְמְנוּתָהּ: וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי
21 לָקַחַת הָעֵרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מְצָאָהּ: וַיִּשְׁאַל אֶת־אַנְשֵׁי
מְקֹמָהּ לֵאמֹר אַיֵּה הַקְּדֵשָׁה הִוא בָעֵינַיִם עַל־הַדָּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ
22 לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה: וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא
מְצָאתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה:
23 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָהּ פֶּן נִהְיֶה לָבוּז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי
24 הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מְצָאתָהּ: וַיְהִי ׀ כְּמִשְׁלֹשׁ חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד
לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָּמָר כַּלָּתֶךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לִזְנוּנִים וַיֹּאמֶר
כה יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ וְתִשָּׂרֵף: הִוא מוּצֵאת וְהִיא שָׁלְחָה אֶל־
חָמִיהָ לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־אֵלֶּה לּוֹ אָנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֶּר־
26 נָא לְמִי הַחֹתֶמֶת וְהַפְּתִילִים וְהַמַּטֶּה הָאֵלֶּה: וַיַּכֵּר יְהוּדָה
וַיֹּאמֶר צָדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיהָ לְשֵׁלָה בְנִי וְלֹא־
27 יָסַף עוֹד לְדַעְתָּהּ: וַיְהִי בְּעֵת לִדְתָּהּ וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבִטְנָהּ:
28 וַיְהִי בְלִדְתָּהּ וַיִּתֶּן־יָד וַתִּקַּח הַמְיַלֶּדֶת וַתִּקְשֹׁר עַל־יָדוֹ
29 שָׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשֹׁנָה: וַיְהִי ׀ כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה
יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
ל פָּרֶץ: וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
זָרַח: ס

39 לט

א וְיוֹסֵף הוּרַד מִצְרָיְמָה וַיִּקְנֵהוּ פּוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר
הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרִדֻהוּ שָׁמָּה׃
2 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו
3 הַמִּצְרִי׃ וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה
4 יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ׃ וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיְשָׁרֶת אֹתוֹ
ה וַיַּפְקִדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ׃ וַיְהִי מֵאָז הִפְקִיד
אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית
הַמִּצְרִי בִּגְלַל יוֹסֵף וַיְהִי בִּרְכַּת יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ
6 בַּבַּיִת וּבַשָּׂדֶה׃ וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד־יוֹסֵף וְלֹא־יָדַע אִתּוֹ
מְאוּמָה כִּי אִם־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יְפֵה־תֹאַר
7 וִיפֵה מַרְאֶה׃ וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אֵשֶׁת־אֲדֹנָיו
8 אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שִׁכְבָה עִמִּי׃ וַיְמָאֵן ׀ וַיֹּאמֶר
אֶל־אֵשֶׁת אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אִתִּי מַה־בַּבָּיִת וְכֹל אֲשֶׁר־
9 יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדִי׃ אֵינֶנּוּ גָדוֹל בַּבַּיִת הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשַׂךְ
מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי אִם־אוֹתָךְ בַּאֲשֶׁר אַתְּ־אִשְׁתּוֹ וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה
י הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לֵאלֹהִים׃ וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ
אֶל־יוֹסֵף יוֹם ׀ יוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב אֶצְלָהּ לִהְיוֹת
11 עִמָּהּ׃ וַיְהִי כְּהַיּוֹם הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיְתָה לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ
12 וְאֵין אִישׁ מֵאַנְשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בַּבָּיִת׃ וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר
13 שִׁכְבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה׃ וַיְהִי
14 כִּרְאוֹתָהּ כִּי־עָזַב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס הַחוּצָה׃ וַתִּקְרָא לְאַנְשֵׁי
בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עִבְרִי לְצַחֶק
טו בָּנוּ בָּא אֵלַי לִשְׁכַּב עִמִּי וָאֶקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל׃ וַיְהִי כְשָׁמְעוֹ
כִּי־הֲרִימֹתִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס וַיֵּצֵא
16 הַחוּצָה׃ וַתַּנַּח בִּגְדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ׃
17 וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא אֵלַי הָעֶבֶד הָעִבְרִי
18 אֲשֶׁר־הֵבֵאתָ לָּנוּ לְצַחֶק בִּי׃ וַיְהִי כַּהֲרִימִי קוֹלִי וָאֶקְרָא
19 וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס הַחוּצָה׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אֲדֹנָיו אֶת־
דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְּרָה אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה
כ לִי עַבְדֶּךָ וַיִּחַר אַפּוֹ׃ וַיִּקַּח אֲדֹנֵי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־

בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר־אֲסוּרֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־שָׁם
21 בְּבֵית הַסֹּהַר׃ וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חָסֶד וַיִּתֵּן
22 חִנּוֹ בְּעֵינֵי שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר׃ וַיִּתֵּן שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר בְּיַד־יוֹסֵף
אֵת כָּל־הָאֲסִירִם אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֹּהַר וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים שָׁם
23 הוּא הָיָה עֹשֶׂה׃ אֵין ׀ שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר רֹאֶה אֶת־כָּל־מְאוּמָה
בְּיָדוֹ בַּאֲשֶׁר יְהוָה אִתּוֹ וַאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ׃ פ

מ 40

א וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מַשְׁקֵה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְהָאֹפֶה
2 לַאֲדֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם׃ וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סָרִיסָיו עַל
3 שַׂר הַמַּשְׁקִים וְעַל שַׂר הָאוֹפִים׃ וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית
שַׂר הַטַּבָּחִים אֶל־בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם׃
4 וַיִּפְקֹד שַׂר הַטַּבָּחִים אֶת־יוֹסֵף אִתָּם וַיְשָׁרֶת אֹתָם וַיִּהְיוּ
ה יָמִים בְּמִשְׁמָר׃ וַיַּחַלְמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה
אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ הַמַּשְׁקֶה וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ
6 מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר׃ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף
7 בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם זֹעֲפִים׃ וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה
אֲשֶׁר אִתּוֹ בְמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים
8 הַיּוֹם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר
9 אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי׃ וַיְסַפֵּר
שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה־גֶפֶן
י לְפָנָי׃ וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִם וְהִוא כְפֹרַחַת עָלְתָה נִצָּהּ
11 הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים׃ וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת־
הָעֲנָבִים וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּן אֶת־הַכּוֹס עַל־
12 כַּף פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִים
13 שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ בְּעוֹד ׀ שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־
רֹאשֶׁךָ וַהֲשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּ כוֹס־פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט
14 הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ׃ כִּי אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר
יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ־נָּא עִמָּדִי חָסֶד וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה
טו וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה׃ כִּי־גֻנֹּב גֻּנַּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים
16 וְגַם־פֹּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַּבּוֹר׃ וַיַּרְא
שַׂר־הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתָר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אַף־אֲנִי בַּחֲלוֹמִי

v. 15. מלרע   v. 20. אסירי ק׳

17 וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃ וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל מַאֲכַל
פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל מֵעַל רֹאשִׁי׃
18 וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים
19 הֵם׃ בְּעוֹד ׀ שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ
כ וְתָלָה אוֹתְךָ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ וַיְהִי ׀
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו
וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ ׀ שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר הָאֹפִים בְּתוֹךְ
21 עֲבָדָיו׃ וַיָּשֶׁב אֶת־שַׂר הַמַּשְׁקִים עַל־מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־
22 כַּף פַּרְעֹה׃ וְאֵת שַׂר הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃
23 וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמַּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃ פ

פרשת מקץ

41 מא

א וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַיְאֹר׃
2 וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה וּבְרִיאֹת בָּשָׂר
3 וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן
מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת
4 עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת
הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת יְפֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ
ה פַּרְעֹה׃ וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית וְהִנֵּה ׀ שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת
6 בְּקָנֶה אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת
7 וּשְׁדוּפֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃ וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים
הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה
8 וְהִנֵּה חֲלוֹם׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־
כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־
9 חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה׃ וַיְדַבֵּר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־
י פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאַי אֲנִי מַזְכִּיר הַיּוֹם׃ פַּרְעֹה קָצַף עַל־
עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שַׂר
11 הָאֹפִים׃ וַנַּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלַיְלָה אֶחָד אֲנִי וָהוּא אִישׁ
12 כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלָמְנוּ׃ וְשָׁם אִתָּנוּ נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר
הַטַּבָּחִים וַנְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֲלֹמוֹ
13 פָּתָר׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי
14 וְאֹתוֹ תָלָה׃ וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֻהוּ מִן־

טו הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל־פרעה׃ ויאמר פרעה
אל־יוסף חלום חלמתי ופתר אין אתו ואני שמעתי עליך
16 לאמר תשמע חלום לפתר אתו׃ ויען יוסף את־פרעה לאמר
17 בלעדי אלהים יענה את־שלום פרעה׃ וידבר פרעה אל־
18 יוסף בחלמי הנני עמד על־שפת היאר׃ והנה מן־היאר
עלת שבע פרות בריאות בשר ויפת תאר ותרעינה באחו׃
19 והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן דלות ורעות תאר
מאד ורקות בשר לא־ראיתי כהנה בכל־ארץ מצרים לרע׃
כ ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את שבע הפרות
21 הראשנות הבריאת׃ ותבאנה אל־קרבנה ולא נודע כי־באו
22 אל־קרבנה ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקץ׃ וארא
בחלמי והנה שבע שבלים עלת בקנה אחד מלאת וטבות׃
23 והנה שבע שבלים צנמות דקות שדפות קדים צמחות
24 אחריהם׃ ותבלען השבלים הדקת את שבע השבלים
כה הטבות ואמר אל־החרטמים ואין מגיד לי׃ ויאמר יוסף
אל־פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה
26 הגיד לפרעה׃ שבע פרת הטבת שבע שנים הנה ושבע
27 השבלים הטבת שבע שנים הנה חלום אחד הוא׃ ושבע
הפרות הרקות והרעת העלת אחריהן שבע שנים הנה
ושבע השבלים הרקות שדפות הקדים יהיו שבע שני רעב׃
28 הוא הדבר אשר דברתי אל־פרעה אשר האלהים עשה
29 הראה את־פרעה׃ הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל־
ל ארץ מצרים׃ וקמו שבע שני רעב אחריהן ונשכח כל־
31 השבע בארץ מצרים וכלה הרעב את־הארץ׃ ולא־יודע
השבע בארץ מפני הרעב ההוא אחרי־כן כי־כבד הוא מאד׃
32 ועל השנות החלום אל־פרעה פעמים כי־נכון הדבר מעם
33 האלהים וממהר האלהים לעשתו׃ ועתה ירא פרעה איש
34 נבון וחכם וישיתהו על־ארץ מצרים׃ יעשה פרעה ויפקד
פקדים על־הארץ וחמש את־ארץ מצרים בשבע שני השבע׃
לה ויקבצו את־כל־אכל השנים הטבות הבאת האלה ויצברו־
36 בר תחת יד־פרעה אכל בערים ושמרו׃ והיה האכל לפקדון
לארץ לשבע שני הרעב אשר תהיין בארץ מצרים ולא־

37 תִּכָּרֵת הָאָרֶץ בָּרָעָב׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי כָּל־
38 עֲבָדָיו׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו הֲנִמְצָא כָזֶה אִישׁ אֲשֶׁר
39 רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים
מ אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת אֵין־נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ׃ אַתָּה תִּהְיֶה עַל־
41 בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ יִשַּׁק כָּל־עַמִּי רַק הַכִּסֵּא אֶגְדַּל מִמֶּךָּ׃ וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף רְאֵה נָתַתִּי אֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
42 וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד יוֹסֵף
43 וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בִּגְדֵי־שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רְבִד הַזָּהָב עַל־צַוָּארוֹ׃ וַיַּרְכֵּב
אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו אַבְרֵךְ וְנָתוֹן
44 אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה
וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
מה וַיִּקְרָא פַרְעֹה שֵׁם־יוֹסֵף צָפְנַת פַּעְנֵחַ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־אָסְנַת בַּת־
פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
46 וְיוֹסֵף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם
47 וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פַרְעֹה וַיַּעֲבֹר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתַּעַשׂ
48 הָאָרֶץ בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע לִקְמָצִים׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֹכֶל ׀
שֶׁבַע שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֶּן־אֹכֶל בֶּעָרִים אֹכֶל
49 שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ׃ וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר
כְּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין מִסְפָּר׃
נ וּלְיוֹסֵף יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יָלְדָה־
51 לּוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אוֹן׃ וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם
הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נַשַּׁנִי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עֲמָלִי וְאֵת כָּל־בֵּית
52 אָבִי׃ וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרָיִם כִּי־הִפְרַנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ
53 עָנְיִי׃ וַתִּכְלֶינָה שֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
54 וַתְּחִלֶּינָה שֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי
נה רָעָב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לָחֶם׃ וַתִּרְעַב
כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פַּרְעֹה לַלָּחֶם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה
56 לְכָל־מִצְרַיִם לְכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ׃ וְהָרָעָב
הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּהֶם
57 וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְכָל־הָאָרֶץ
בָּאוּ מִצְרַיְמָה לִשְׁבֹּר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעָב בְּכָל־הָאָרֶץ׃

v. 50. למד קמוצה

מב 42

א וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה
2 תִּתְרָאוּ׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם רְדוּ־
3 שָׁמָּה וְשִׁבְרוּ־לָנוּ מִשָּׁם וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת׃ וַיֵּרְדוּ אֲחֵי־יוֹסֵף
4 עֲשָׂרָה לִשְׁבֹּר בָּר מִמִּצְרָיִם׃ וְאֶת־בִּנְיָמִין אֲחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח
ה יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו כִּי אָמַר פֶּן־יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן׃ וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
6 לִשְׁבֹּר בְּתוֹךְ הַבָּאִים כִּי־הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וְיוֹסֵף
הוּא הַשַּׁלִּיט עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ
7 וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיַּרְא יוֹסֵף
אֶת־אֶחָיו וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר
8 אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃ וַיַּכֵּר
9 יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכִּרֻהוּ׃ וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֵת הַחֲלֹמוֹת
אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מְרַגְּלִים אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת־עֶרְוַת
י הָאָרֶץ בָּאתֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ לִשְׁבָּר־
11 אֹכֶל׃ כֻּלָּנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד נָחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךָ
12 מְרַגְּלִים׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם
13 לִרְאוֹת׃ וַיֹּאמְרוּ שְׁנֵים עָשָׂר עֲבָדֶיךָ אַחִים ׀ אֲנַחְנוּ בְּנֵי־
אִישׁ אֶחָד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד
14 אֵינֶנּוּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר
טו מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ בְּזֹאת תִּבָּחֵנוּ חֵי פַרְעֹה אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי
16 אִם־בְּבוֹא אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃ שִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד וְיִקַּח אֶת־
אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֵאָסְרוּ וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם הַאֱמֶת אִתְּכֶם וְאִם־
17 לֹא חֵי פַרְעֹה כִּי מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ וַיֶּאֱסֹף אֹתָם אֶל־מִשְׁמָר
18 שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ
19 וִחְיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵא׃ אִם־כֵּנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד
יֵאָסֵר בְּבֵית מִשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם לְכוּ הָבִיאוּ שֶׁבֶר רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם׃
כ וְאֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטֹן תָּבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ דִבְרֵיכֶם וְלֹא תָמוּתוּ
21 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אֲבָל אֲשֵׁמִים ׀ אֲנַחְנוּ עַל־
אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמָעְנוּ
22 עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם לֵאמֹר
הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם ׀ לֵאמֹר אַל־תֶּחֶטְאוּ בַיֶּלֶד וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
23 וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ׃ וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שֹׁמֵעַ יוֹסֵף כִּי הַמֵּלִיץ

24 בֵּינֹתָם׃ וַיִּסֹּב מֵעֲלֵיהֶם וַיֵּבְךְּ וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם
כה וַיִּקַּח מֵאִתָּם אֶת־שִׁמְעוֹן וַיֶּאֱסֹר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ וַיְצַו יוֹסֵף
וַיְמַלְאוּ אֶת־כְּלֵיהֶם בָּר וּלְהָשִׁיב כַּסְפֵּיהֶם אִישׁ אֶל־שַׂקּוֹ וְלָתֵת
26 לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־
27 חֲמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם׃ וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שַׂקּוֹ לָתֵת מִסְפּוֹא
לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלוֹן וַיַּרְא אֶת־כַּסְפּוֹ וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ׃
28 וַיֹּאמֶר אֶל־אֶחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וְגַם הִנֵּה בְאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא
לִבָּם וַיֶּחֶרְדוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר מַה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים
29 לָנוּ׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אַרְצָה כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת
ל כָּל־הַקֹּרֹת אֹתָם לֵאמֹר׃ דִּבֶּר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אִתָּנוּ קָשׁוֹת
31 וַיִּתֵּן אֹתָנוּ כִּמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ׃ וַנֹּאמֶר אֵלָיו כֵּנִים אֲנָחְנוּ
32 לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים׃ שְׁנֵים־עָשָׂר אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ
33 הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם אֶת־אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיֹּאמֶר
אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֵדַע כִּי כֵנִים אַתֶּם אֲחִיכֶם
34 הָאֶחָד הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת־רַעֲבוֹן בָּתֵּיכֶם קְחוּ וָלֵכוּ׃ וְהָבִיאוּ
אֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֵלַי וְאֵדְעָה כִּי לֹא מְרַגְּלִים אַתֶּם כִּי
לה כֵנִים אַתֶּם אֶת־אֲחִיכֶם אֶתֵּן לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ׃ וַיְהִי
הֵם מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ וַיִּרְאוּ
36 אֶת־צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם הֵמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי שִׁכַּלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינֶנּוּ וְאֶת־
37 בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ עָלַי הָיוּ כֻלָּנָה׃ וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר
אֶת־שְׁנֵי בָנַי תָּמִית אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ תְּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי
38 וַאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי־אָחִיו
מֵת וְהוּא לְבַדּוֹ נִשְׁאָר וּקְרָאָהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ
וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּיָגוֹן שְׁאוֹלָה׃

43 מג

א 2 וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֶּׁבֶר
אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרָיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־
3 לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר הָעֵד הֵעִד בָּנוּ
4 הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם׃ אִם־יֶשְׁךָ
ה מְשַׁלֵּחַ אֶת־אָחִינוּ אִתָּנוּ נֵרְדָה וְנִשְׁבְּרָה לְךָ אֹכֶל׃ וְאִם־אֵינְךָ
מְשַׁלֵּחַ לֹא נֵרֵד כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי

6 אֲחִיכֶ֑ם אִתְּכֶֽם׃ וַיֹּ֙אמֶר֙ יִשְׂרָאֵ֔ל לָמָ֥ה הֲרֵעֹתֶ֖ם לִ֑י לְהַגִּ֣יד
7 לָאִ֔ישׁ הַע֥וֹד לָכֶ֖ם אָֽח׃ וַיֹּאמְר֡וּ שָׁא֣וֹל שָֽׁאַל־הָאִ֣ישׁ לָ֘נוּ
וּלְמֽוֹלַדְתֵּ֘נוּ֮ לֵאמֹר֒ הַע֨וֹד אֲבִיכֶ֥ם חַי֙ הֲיֵ֣שׁ לָכֶ֣ם אָ֔ח וַנַּ֨גֶּד־ל֔וֹ
עַל־פִּ֖י הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֑לֶּה הֲיָד֣וֹעַ נֵדַ֔ע כִּ֣י יֹאמַ֔ר הוֹרִ֖ידוּ אֶת־
8 אֲחִיכֶֽם׃ וַיֹּ֨אמֶר יְהוּדָ֜ה אֶל־יִשְׂרָאֵ֣ל אָבִ֗יו שִׁלְחָ֥ה הַנַּ֛עַר אִתִּ֖י
וְנָק֣וּמָה וְנֵלֵ֑כָה וְנִחְיֶה֙ וְלֹ֣א נָמ֔וּת גַּם־אֲנַ֥חְנוּ גַם־אַתָּ֖ה גַּם־
9 טַפֵּֽנוּ׃ אָנֹכִי֙ אֶֽעֶרְבֶ֔נּוּ מִיָּדִ֖י תְּבַקְשֶׁ֑נּוּ אִם־לֹ֨א הֲבִיאֹתִ֤יו אֵלֶ֙יךָ֙
י וְהִצַּגְתִּ֣יו לְפָנֶ֔יךָ וְחָטָ֥אתִֽי לְךָ֖ כָּל־הַיָּמִֽים׃ כִּ֖י לוּלֵ֣א
11 הִתְמַהְמָ֑הְנוּ כִּֽי־עַתָּ֥ה שַׁ֖בְנוּ זֶ֥ה פַעֲמָֽיִם׃ וַיֹּ֨אמֶר אֲלֵהֶ֜ם
יִשְׂרָאֵ֣ל אֲבִיהֶ֗ם אִם־כֵּ֣ן ׀ אֵפוֹא֮ זֹ֣את עֲשׂוּ֒ קְח֞וּ מִזִּמְרַ֤ת הָאָ֙רֶץ֙
בִּכְלֵיכֶ֔ם וְהוֹרִ֥ידוּ לָאִ֖ישׁ מִנְחָ֑ה מְעַ֤ט צֳרִי֙ וּמְעַ֣ט דְּבַ֔שׁ נְכֹ֣את
12 וָלֹ֔ט בָּטְנִ֖ים וּשְׁקֵדִֽים׃ וְכֶ֥סֶף מִשְׁנֶ֖ה קְח֣וּ בְיֶדְכֶ֑ם וְאֶת־הַכֶּ֜סֶף
הַמּוּשָׁ֨ב בְּפִ֤י אַמְתְּחֹֽתֵיכֶם֙ תָּשִׁ֣יבוּ בְיֶדְכֶ֔ם אוּלַ֥י מִשְׁגֶּ֖ה הֽוּא׃
13 14 וְאֶת־אֲחִיכֶ֖ם קָ֑חוּ וְק֖וּמוּ שׁ֥וּבוּ אֶל־הָאִֽישׁ׃ וְאֵ֣ל שַׁדַּ֗י יִתֵּ֨ן
לָכֶ֤ם רַחֲמִים֙ לִפְנֵ֣י הָאִ֔ישׁ וְשִׁלַּ֥ח לָכֶ֛ם אֶת־אֲחִיכֶ֥ם אַחֵ֖ר
טו וְאֶת־בִּנְיָמִ֑ין וַאֲנִ֕י כַּאֲשֶׁ֥ר שָׁכֹ֖לְתִּי שָׁכָֽלְתִּי׃ וַיִּקְח֤וּ הָֽאֲנָשִׁים֙
אֶת־הַמִּנְחָ֣ה הַזֹּ֔את וּמִשְׁנֶה־כֶּ֛סֶף לָקְח֥וּ בְיָדָ֖ם וְאֶת־בִּנְיָמִ֑ן
16 וַיָּקֻ֙מוּ֙ וַיֵּרְד֣וּ מִצְרַ֔יִם וַיַּֽעַמְד֖וּ לִפְנֵ֥י יוֹסֵֽף׃ וַיַּ֨רְא יוֹסֵ֣ף אִתָּם֮
אֶת־בִּנְיָמִין֒ וַיֹּ֙אמֶר֙ לַֽאֲשֶׁ֣ר עַל־בֵּית֔וֹ הָבֵ֥א אֶת־הָאֲנָשִׁ֖ים הַבָּ֑יְתָה
17 וּטְבֹ֤חַ טֶ֙בַח֙ וְהָכֵ֔ן כִּ֥י אִתִּ֛י יֹאכְל֥וּ הָאֲנָשִׁ֖ים בַּֽצָּהֳרָֽיִם׃ וַיַּ֣עַשׂ
הָאִ֔ישׁ כַּאֲשֶׁ֖ר אָמַ֣ר יוֹסֵ֑ף וַיָּבֵ֥א הָאִ֛ישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁ֖ים בֵּ֥יתָה
18 יוֹסֵֽף׃ וַיִּֽירְא֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים כִּ֣י הֽוּבְאוּ֮ בֵּ֣ית יוֹסֵף֒ וַיֹּאמְר֗וּ עַל־
דְּבַ֤ר הַכֶּ֙סֶף֙ הַשָּׁ֤ב בְּאַמְתְּחֹתֵ֙ינוּ֙ בַּתְּחִלָּ֔ה אֲנַ֖חְנוּ מֽוּבָאִ֑ים
לְהִתְגֹּלֵ֤ל עָלֵ֙ינוּ֙ וּלְהִתְנַפֵּ֣ל עָלֵ֔ינוּ וְלָקַ֧חַת אֹתָ֛נוּ לַעֲבָדִ֖ים וְאֶת־
19 חֲמֹרֵֽינוּ׃ וַֽיִּגְּשׁוּ֙ אֶל־הָאִ֔ישׁ אֲשֶׁ֖ר עַל־בֵּ֣ית יוֹסֵ֑ף וַיְדַבְּר֥וּ אֵלָ֖יו
כ פֶּ֥תַח הַבָּֽיִת׃ וַיֹּאמְר֖וּ בִּ֣י אֲדֹנִ֑י יָרֹ֥ד יָרַ֛דְנוּ בַּתְּחִלָּ֖ה לִשְׁבָּר־
21 אֹֽכֶל׃ וַיְהִ֞י כִּי־בָ֣אנוּ אֶל־הַמָּל֗וֹן וַֽנִּפְתְּחָה֙ אֶת־אַמְתְּחֹתֵ֔ינוּ
וְהִנֵּ֤ה כֶֽסֶף־אִישׁ֙ בְּפִ֣י אַמְתַּחְתּ֔וֹ כַּסְפֵּ֖נוּ בְּמִשְׁקָל֑וֹ וַנָּ֥שֶׁב אֹת֖וֹ
22 בְּיָדֵֽנוּ׃ וְכֶ֧סֶף אַחֵ֛ר הוֹרַ֥דְנוּ בְיָדֵ֖נוּ לִשְׁבָּר־אֹ֑כֶל לֹ֣א יָדַ֔עְנוּ מִי־
23 שָׂ֥ם כַּסְפֵּ֖נוּ בְּאַמְתְּחֹתֵֽינוּ׃ וַיֹּאמֶר֩ שָׁל֨וֹם לָכֶ֜ם אַל־תִּירָ֗אוּ
אֱלֹהֵיכֶ֜ם וֵאלֹהֵ֤י אֲבִיכֶם֙ נָתַ֨ן לָכֶ֤ם מַטְמוֹן֙ בְּאַמְתְּחֹ֣תֵיכֶ֔ם
24 כַּסְפְּכֶ֖ם בָּ֣א אֵלָ֑י וַיּוֹצֵ֥א אֲלֵהֶ֖ם אֶת־שִׁמְעֽוֹן׃ וַיָּבֵ֥א הָאִ֛ישׁ אֶת־

הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֶּן־מַיִם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן
מִסְפּוֹא לַחֲמֹרֵיהֶם׃ וַיָּכִינוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף כה
בַּצָּהֳרָיִם כִּי שָׁמְעוּ כִּי־שָׁם יֹאכְלוּ לָחֶם׃ וַיָּבֹא יוֹסֵף הַבַּיְתָה 26
וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיָדָם הַבָּיְתָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ
אָרְצָה׃ וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזָּקֵן 27
אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם הַעוֹדֶנּוּ חָי׃ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאָבִינוּ 28
עוֹדֶנּוּ חָי וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוֻ׃ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־בִּנְיָמִין 29
אָחִיו בֶּן־אִמּוֹ וַיֹּאמֶר הֲזֶה אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם אֵלָי
וַיֹּאמַר אֱלֹהִים יָחְנְךָ בְּנִי׃ וַיְמַהֵר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו ל
אֶל־אָחִיו וַיְבַקֵּשׁ לִבְכּוֹת וַיָּבֹא הַחַדְרָה וַיֵּבְךְּ שָׁמָּה׃ וַיִּרְחַץ 31
פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפַּק וַיֹּאמֶר שִׂימוּ לָחֶם׃ וַיָּשִׂימוּ לוֹ לְבַדּוֹ 32
וְלָהֶם לְבַדָּם וְלַמִּצְרִים הָאֹכְלִים אִתּוֹ לְבַדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן
הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת־הָעִבְרִים לֶחֶם כִּי־תוֹעֵבָה הִוא לְמִצְרָיִם׃
וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו הַבְּכֹר כִּבְכֹרָתוֹ וְהַצָּעִיר כִּצְעִרָתוֹ וַיִּתְמְהוּ 33
הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ׃ וַיִּשָּׂא מַשְׂאֹת מֵאֵת פָּנָיו אֲלֵהֶם 34
וַתֵּרֶב מַשְׂאַת בִּנְיָמִן מִמַּשְׂאֹת כֻּלָּם חָמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ
וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ׃

מד 44

וַיְצַו אֶת־אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מַלֵּא אֶת־אַמְתְּחֹת הָאֲנָשִׁים א
אֹכֶל כַּאֲשֶׁר יוּכְלוּן שְׂאֵת וְשִׂים כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ׃
וְאֶת־גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אַמְתַּחַת הַקָּטֹן וְאֵת 2
כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כִּדְבַר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ הַבֹּקֶר אוֹר וְהָאֲנָשִׁים 3
שֻׁלְּחוּ הֵמָּה וַחֲמֹרֵיהֶם׃ הֵם יָצְאוּ אֶת־הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ 4
וְיוֹסֵף אָמַר לַאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ קוּם רְדֹף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים
וְהִשַּׂגְתָּם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה שִׁלַּמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה׃
הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ הֲרֵעֹתֶם ה
אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם׃ וַיַּשִּׂגֵם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ 6
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ 7
מֵעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצָאנוּ בְּפִי אַמְתְּחֹתֵינוּ 8
הֱשִׁיבֹנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאֵיךְ נִגְנֹב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ
זָהָב׃ אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבָדֶיךָ וָמֵת וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַאדֹנִי 9

v. 26. א׳ בדגש   v. 28. וישתחוו ק׳

י לַעֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר גַּם־עַתָּה כְדִבְרֵיכֶם כֶּן־הוּא אֲשֶׁר יִמָּצֵא
11 אִתּוֹ יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִּם׃ וַיְמַהֲרוּ וַיּוֹרִדוּ אִישׁ
12 אֶת־אַמְתַּחְתּוֹ אָרְצָה וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אַמְתַּחְתּוֹ׃ וַיְחַפֵּשׂ
בַּגָּדוֹל הֵחֵל וּבַקָּטֹן כִּלָּה וַיִּמָּצֵא הַגָּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת בִּנְיָמִן׃
13 וַיִּקְרְעוּ שִׂמְלֹתָם וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל־חֲמֹרוֹ וַיָּשֻׁבוּ הָעִירָה׃
14 וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדֶנּוּ שָׁם וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו
טו אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מָה הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם
16 הֲלוֹא יְדַעְתֶּם כִּי־נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמֹנִי׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה
מַה־נֹּאמַר לַאדֹנִי מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדָּק הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת־
עֲוֹן עֲבָדֶיךָ הִנֶּנּוּ עֲבָדִים לַאדֹנִי גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא
17 הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר
נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ לְשָׁלוֹם
אֶל־אֲבִיכֶם׃ ס

פרשת ויגש

18 וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר
19 בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה׃ אֲדֹנִי
כ שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב אוֹ־אָח׃ וַנֹּאמֶר אֶל־
אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא
21 לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֻהוּ אֵלָי
22 וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו׃ וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב
23 אֶת־אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת׃ וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא
24 יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי׃ וַיְהִי כִּי
כה עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד־לוֹ אֵת דִּבְרֵי אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר אָבִינוּ
26 שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃ וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ
אָחִינוּ הַקָּטֹן אִתָּנוּ וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ
27 וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ׃ וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם
28 יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי׃ וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר
29 אַךְ טָרֹף טֹרָף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה׃ וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה
מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּרָעָה שְׁאֹלָה׃
ל וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה
31 בְנַפְשׁוֹ׃ וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי־אֵין הַנַּעַר וָמֵת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ

v. 10. et 17. קמץ בז״ק

32 אֶת־שֵׂיבַת עַבְדְּךָ אָבִינוּ בְּיָגוֹן שְׁאֹלָה׃ כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת־
הַנַּעַר מֵעִם אָבִי לֵאמֹר אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי
33 כָּל־הַיָּמִים׃ וְעַתָּה יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנַּעַר עֶבֶד לַאדֹנִי
34 וְהַנַּעַר יַעַל עִם־אֶחָיו׃ כִּי־אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ
אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה בָרָע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת־אָבִי׃

מה 45

א וְלֹא־יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכֹל הַנִּצָּבִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ
כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְוַדַּע יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו׃
2 וַיִּתֵּן אֶת־קֹלוֹ בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה׃
3 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי חָי וְלֹא־יָכְלוּ
4 אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהֲלוּ מִפָּנָיו׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו
גְּשׁוּ־נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם
ה אֹתִי מִצְרָיְמָה׃ וְעַתָּה ׀ אַל־תֵּעָצְבוּ וְאַל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־
6 מְכַרְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי לְמִחְיָה שְׁלָחַנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם׃ כִּי־
זֶה שְׁנָתַיִם הָרָעָב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־
7 חָרִישׁ וְקָצִיר׃ וַיִּשְׁלָחֵנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׁאֵרִית
8 בָּאָרֶץ וּלְהַחֲיוֹת לָכֶם לִפְלֵיטָה גְּדֹלָה׃ וְעַתָּה לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם
אֹתִי הֵנָּה כִּי הָאֱלֹהִים וַיְשִׂימֵנִי לְאָב לְפַרְעֹה וּלְאָדוֹן לְכָל־
9 בֵּיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ מַהֲרוּ וַעֲלוּ אֶל־אָבִי
וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי אֱלֹהִים לְאָדוֹן לְכָל־
י מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד׃ וְיָשַׁבְתָּ בְאֶרֶץ־גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ
קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי בָנֶיךָ וְצֹאנְךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־
11 לָךְ׃ וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ שָׁם כִּי־עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־תִּוָּרֵשׁ
12 אַתָּה וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי
13 בִנְיָמִין כִּי־פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם׃ וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדִי
בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמִהַרְתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי
14 הֵנָּה׃ וַיִּפֹּל עַל־צַוְּארֵי בִנְיָמִן־אָחִיו וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל־
טו צַוָּארָיו׃ וַיְנַשֵּׁק לְכָל־אֶחָיו וַיֵּבְךְּ עֲלֵהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ
16 אֶחָיו אִתּוֹ׃ וְהַקֹּל נִשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף
17 וַיִּיטַב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף
אֱמֹר אֶל־אַחֶיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בֹאוּ
18 אַרְצָה כְּנָעַן׃ וּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בָּתֵּיכֶם וּבֹאוּ אֵלָי וְאֶתְּנָה

19 לָכֶם אֶת־טוּב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִכְלוּ אֶת־חֵלֶב הָאָרֶץ׃ וְאַתָּה
צֻוֵּיתָה זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם
כ וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשָׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם׃ וְעֵינְכֶם אַל־תָּחֹס עַל־
21 כְּלֵיכֶם כִּי־טוּב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הוּא׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פַרְעֹה וַיִּתֵּן לָהֶם צֵדָה
22 לַדָּרֶךְ׃ לְכֻלָּם נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ
23 מֵאוֹת כֶּסֶף וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת שְׂמָלֹת׃ וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת
עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרָיִם וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת נֹשְׂאֹת בָּר
24 וָלֶחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו לַדָּרֶךְ׃ וַיְשַׁלַּח אֶת־אֶחָיו וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר
כה אֲלֵהֶם אַל־תִּרְגְּזוּ בַּדָּרֶךְ׃ וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרָיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן
26 אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃ וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא
מֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיָּפָג לִבּוֹ כִּי לֹא־הֶאֱמִין לָהֶם׃
27 וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיַּרְא
אֶת־הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב
28 אֲבִיהֶם׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנִי חָי אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ
בְּטֶרֶם אָמוּת׃

מו 46

א וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָּׁבַע וַיִּזְבַּח זְבָחִים
2 לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים ׀ לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֹת
3 הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב ׀ יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר אָנֹכִי
הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אַל־תִּירָא מֵרְדָה מִצְרַיְמָה כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל
4 אֲשִׂימְךָ שָׁם׃ אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעַלְךָ גַם־
ה עָלֹה וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל־עֵינֶיךָ׃ וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע
וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם
6 בָּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פַּרְעֹה לָשֵׂאת אֹתוֹ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם
וְאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרָיְמָה יַעֲקֹב
7 וְכָל־זַרְעוֹ אִתּוֹ׃ בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וּבְנוֹת בָּנָיו וְכָל־
8 זַרְעוֹ הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרָיְמָה׃ ס וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
9 הַבָּאִים מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן׃ וּבְנֵי רְאוּבֵן
י חֲנוֹךְ וּפַלּוּא וְחֶצְרֹן וְכַרְמִי׃ וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד
11 וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית׃ וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת

12 וּמְרָרִי׃ וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וָפֶרֶץ וָזָרַח וַיָּמָת עֵר
13 וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וַיִּהְיוּ בְנֵי־פֶרֶץ חֶצְרֹן וְחָמוּל׃ וּבְנֵי יִשָּׂשכָר
14 תּוֹלָע וּפֻוָּה וְיוֹב וְשִׁמְרֹן׃ וּבְנֵי זְבֻלוּן סֶרֶד וְאֵלוֹן וְיַחְלְאֵל׃
טו אֵלֶּה ׀ בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אֲרָם וְאֵת דִּינָה
16 בִתּוֹ כָּל־נֶפֶשׁ בָּנָיו וּבְנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ׃ וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן
17 וְחַגִּי שׁוּנִי וְאֶצְבֹּן עֵרִי וַאֲרוֹדִי וְאַרְאֵלִי׃ וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה
וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר
18 וּמַלְכִּיאֵל׃ אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְלֵאָה בִתּוֹ וַתֵּלֶד
19 אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ׃ בְּנֵי רָחֵל אֵשֶׁת יַעֲקֹב
כ יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וַיִּוָּלֵד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה־
לּוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃
21 וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן אֵחִי וָרֹאשׁ מֻפִּים
22 וְחֻפִּים וָאָרְדְּ׃ אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יֻלַּד לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ
23 24 אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ וּבְנֵי־דָן חֻשִׁים׃ וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי
כה וְיֵצֶר וְשִׁלֵּם׃ אֵלֶּה בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ
26 וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁבְעָה׃ כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה
לְיַעֲקֹב מִצְרַיְמָה יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְּבַד נְשֵׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ
27 שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ׃ וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֻלַּד־לוֹ בְמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם
28 כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים׃ ס וְאֶת־
יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גֹּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ
29 אַרְצָה גֹּשֶׁן׃ וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל
אָבִיו גֹּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָיו וַיֵּבְךְּ עַל־צַוָּארָיו
ל עוֹד׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה הַפָּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי
31 אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדְךָ חָי׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וְאֶל־בֵּית
אָבִיו אֶעֱלֶה וְאַגִּידָה לְפַרְעֹה וְאֹמְרָה אֵלָיו אַחַי וּבֵית־אָבִי
32 אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן בָּאוּ אֵלָי׃ וְהָאֲנָשִׁים רֹעֵי צֹאן כִּי־אַנְשֵׁי
33 מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ׃ וְהָיָה
34 כִּי־יִקְרָא לָכֶם פַּרְעֹה וְאָמַר מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם׃ וַאֲמַרְתֶּם
אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ
גַּם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תֵּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן כִּי־תוֹעֲבַת מִצְרַיִם
כָּל־רֹעֵה צֹאן׃

---

v. 34. ע׳ בצרי

מז 47

א וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֵּד לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאַחַי וְצֹאנָם וּבְקָרָם
2 וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנָּם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ וּמִקְצֵה
3 אֶחָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים וַיַּצִּגֵם לִפְנֵי פַרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־אֶחָיו מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה רֹעֵה צֹאן
4 עֲבָדֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבוֹתֵינוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה לָגוּר
בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי־אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי־כָבֵד הָרָעָב
ה בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ וַיֹּאמֶר
6 פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ וְאַחֶיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ׃ אֶרֶץ מִצְרַיִם
לְפָנֶיךָ הִוא בְּמֵיטַב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אַחֶיךָ יֵשְׁבוּ
בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְאִם־יָדַעְתָּ וְיֶשׁ־בָּם אַנְשֵׁי־חַיִל וְשַׂמְתָּם שָׂרֵי
7 מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי׃ וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב אָבִיו וַיַּעֲמִדֵהוּ
8 לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה׃ וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־
9 יַעֲקֹב כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יְמֵי
שְׁנֵי מְגוּרַי שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ יְמֵי שְׁנֵי
חַיַּי וְלֹא הִשִּׂיגוּ אֶת־יְמֵי שְׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתַי בִּימֵי מְגוּרֵיהֶם׃
י 11 וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה׃ וַיּוֹשֵׁב יוֹסֵף
אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וַיִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּמֵיטַב
12 הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ רַעְמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַרְעֹה׃ וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף
אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף׃
13 וְלֶחֶם אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי־כָבֵד הָרָעָב מְאֹד וַתֵּלַהּ אֶרֶץ
14 מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב׃ וַיְלַקֵּט יוֹסֵף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף
הַנִּמְצָא בְאֶרֶץ־מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר־הֵם שֹׁבְרִים
טו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־הַכֶּסֶף בֵּיתָה פַרְעֹה׃ וַיִּתֹּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ כָל־מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר
16 הָבָה־לָּנוּ לֶחֶם וְלָמָּה נָמוּת נֶגְדֶּךָ כִּי אָפֵס כָּסֶף׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף
17 הָבוּ מִקְנֵיכֶם וְאֶתְּנָה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אָפֵס כָּסֶף׃ וַיָּבִיאוּ
אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יוֹסֵף וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם בַּסּוּסִים וּבְמִקְנֵה
הַצֹּאן וּבְמִקְנֵה הַבָּקָר וּבַחֲמֹרִים וַיְנַהֲלֵם בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵהֶם
18 בַּשָּׁנָה הַהִוא׃ וַתִּתֹּם הַשָּׁנָה הַהִוא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה
הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נְכַחֵד מֵאֲדֹנִי כִּי אִם־תַּם הַכֶּסֶף
וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדֹנִי לֹא נִשְׁאַר לִפְנֵי אֲדֹנִי בִּלְתִּי אִם־

גְּוִיָּתֵנוּ וְאַדְמָתֵנוּ׃ לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַדְמָתֵנוּ 19
קְנֵה־אֹתָנוּ וְאֶת־אַדְמָתֵנוּ בַּלָּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְאַדְמָתֵנוּ עֲבָדִים
לְפַרְעֹה וְתֶן־זֶרַע וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא תֵשָׁם׃
וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת־כָּל־אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה כִּי־מָכְרוּ מִצְרַיִם כ
אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חָזַק עֲלֵהֶם הָרָעָב וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפַרְעֹה׃ וְאֶת־ 21
הָעָם הֶעֱבִיר אֹתוֹ לֶעָרִים מִקְצֵה גְבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קָצֵהוּ׃
רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה 22
וְאָכְלוּ אֶת־חֻקָּם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־
אַדְמָתָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם 23
וְאֶת־אַדְמַתְכֶם לְפַרְעֹה הֵא־לָכֶם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם אֶת־הָאֲדָמָה׃
וְהָיָה בַּתְּבוּאֹת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע הַיָּדֹת יִהְיֶה 24
לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וּלְאָכְלְכֶם וְלַאֲשֶׁר בְּבָתֵּיכֶם וְלֶאֱכֹל לְטַפְּכֶם׃
וַיֹּאמְרוּ הֶחֱיִתָנוּ נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי וְהָיִינוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה׃ כה
וַיָּשֶׂם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אַדְמַת מִצְרַיִם 26
לְפַרְעֹה לַחֹמֶשׁ רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לְבַדָּם לֹא הָיְתָה לְפַרְעֹה׃
וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ 27
וַיִּרְבּוּ מְאֹד׃ ס

פרשת ויחי

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב 28
שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה׃ וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־ 29
יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא ׀ לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת
אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם׃ וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי ל
מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתַּנִי בִּקְבֻרָתָם וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כִדְבָרֶךָ׃
וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ 31
הַמִּטָּה׃ פ

מח 48

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חֹלֶה א
וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃ וַיַּגֵּד 2
לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִּנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל

v. 28. אין כאן פסקא כלל כי אם ריוח אות אחת

3 וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־
4 אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי
מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ
ה הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם׃ וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ
הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי־הֵם
6 אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי׃ וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־
הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְּנַחֲלָתָם׃
7 וַאֲנִי ׀ בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד
כִּבְרַת־אֶרֶץ לָבֹא אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרֶהָ שָּׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא
8 בֵּית לָחֶם׃ וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה׃
9 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה
י וַיֹּאמַר קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם׃ וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזֹּקֶן
לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֵּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק לָהֶם וַיְחַבֵּק לָהֶם׃
11 וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֹה פָנֶיךָ לֹא פִלָּלְתִּי וְהִנֵּה הֶרְאָה
12 אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זַרְעֶךָ׃ וַיּוֹצֵא יוֹסֵף אֹתָם מֵעִם בִּרְכָּיו
13 וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו אָרְצָה׃ וַיִּקַּח יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם
בִּימִינוֹ מִשְּׂמֹאל יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מְנַשֶּׁה בִשְׂמֹאלוֹ מִימִין יִשְׂרָאֵל
14 וַיַּגֵּשׁ אֵלָיו׃ וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֶת־יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל־רֹאשׁ
אֶפְרַיִם וְהוּא הַצָּעִיר וְאֶת־שְׂמֹאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל
טו אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה הַבְּכוֹר׃ וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמַר
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק
16 הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה אֹתִי מֵעוֹדִי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃ הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל
אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם
17 אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וַיַּרְא יוֹסֵף
כִּי־יָשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע בְּעֵינָיו
וַיִּתְמֹךְ יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ
18 מְנַשֶּׁה׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִּי־זֶה הַבְּכֹר
19 שִׂים יְמִינְךָ עַל־רֹאשׁוֹ׃ וַיְמָאֵן אָבִיו וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי בְנִי
יָדַעְתִּי גַּם־הוּא יִהְיֶה־לְּעָם וְגַם־הוּא יִגְדָּל וְאוּלָם אָחִיו הַקָּטֹן
כ יִגְדַּל מִמֶּנּוּ וְזַרְעוֹ יִהְיֶה מְלֹא־הַגּוֹיִם׃ וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמוֹר בְּךָ יְבָרֵךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם

מלא ו׳ v. 20. סגול בס״פ v. 9.

וְכִמְנַשֶּׁה וַיָּשֶׂם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה׃ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל 21
אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם
אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם׃ וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד עַל־אַחֶיךָ 22
אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי׃ פ

מט 49

וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־ א
יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ הִקָּבְצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב 2
וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם׃ רְאוּבֵן בְּכֹרִי אַתָּה כֹּחִי וְרֵאשִׁית 3
אוֹנִי יֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עָז׃ פַּחַז כַּמַּיִם אַל־תּוֹתַר כִּי עָלִיתָ 4
מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ אָז חִלַּלְתָּ יְצוּעִי עָלָה׃ פ שִׁמְעוֹן וְלֵוִי ה
אַחִים כְּלֵי חָמָס מְכֵרֹתֵיהֶם׃ בְּסֹדָם אַל־תָּבֹא נַפְשִׁי בִּקְהָלָם 6
אַל־תֵּחַד כְּבֹדִי כִּי בְאַפָּם הָרְגוּ אִישׁ וּבִרְצֹנָם עִקְּרוּ־שׁוֹר׃
אָרוּר אַפָּם כִּי עָז וְעֶבְרָתָם כִּי קָשָׁתָה אֲחַלְּקֵם בְּיַעֲקֹב 7
וַאֲפִיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃ פ יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחֶיךָ יָדְךָ 8
בְּעֹרֶף אֹיְבֶיךָ יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אָבִיךָ׃ גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה 9
מִטֶּרֶף בְּנִי עָלִיתָ כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ׃
לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא י
שִׁילֹה וְלוֹ יִקְּהַת עַמִּים׃ אֹסְרִי לַגֶּפֶן עִירֹה וְלַשֹּׂרֵקָה בְּנִי 11
אֲתֹנוֹ כִּבֵּס בַּיַּיִן לְבֻשׁוֹ וּבְדַם־עֲנָבִים סוּתֹה׃ חַכְלִילִי עֵינַיִם 12
מִיָּיִן וּלְבֶן־שִׁנַּיִם מֵחָלָב׃ פ זְבוּלֻן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן 13
וְהוּא לְחוֹף אֳנִיֹּת וְיַרְכָתוֹ עַל־צִידֹן׃ פ יִשָּׂשכָר חֲמֹר 14
גָּרֶם רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁפְּתָיִם׃ וַיַּרְא מְנֻחָה כִּי טוֹב וְאֶת־הָאָרֶץ טו
כִּי נָעֵמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי לְמַס־עֹבֵד׃ ס דָּן יָדִין 16
עַמּוֹ כְּאַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ יְהִי־דָן נָחָשׁ עֲלֵי־דֶרֶךְ שְׁפִיפֹן 17
עֲלֵי־אֹרַח הַנֹּשֵׁךְ עִקְּבֵי־סוּס וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ אָחוֹר׃ לִישׁוּעָתְךָ 18
קִוִּיתִי יְהוָה׃ ס גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד עָקֵב׃ ס 19
מֵאָשֵׁר שְׁמֵנָה לַחְמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדַנֵּי־מֶלֶךְ׃ ס נַפְתָּלִי כ 21
אַיָּלָה שְׁלֻחָה הַנֹּתֵן אִמְרֵי־שָׁפֶר׃ ס בֵּן פֹּרָת יוֹסֵף בֵּן 22
פֹּרָת עֲלֵי־עָיִן בָּנוֹת צָעֲדָה עֲלֵי־שׁוּר׃ וַיְמָרֲרֻהוּ וָרֹבּוּ 23
וַיִּשְׂטְמֻהוּ בַּעֲלֵי חִצִּים׃ וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קַשְׁתּוֹ וַיָּפֹזּוּ זְרֹעֵי 24
יָדָיו מִידֵי אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם רֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל׃ מֵאֵל אָבִיךָ כה

עירו ק׳ .סותו ק׳ v. 11. ק׳ דגושה v. 10. et 17. בראש עמוד סמן ב״ה שמ״ו v. 8.

וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם
26 רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם׃ בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל־
בִּרְכֹת הוֹרַי עַד־תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף
27 וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃ פ בִּנְיָמִין זְאֵב יִטְרָף בַּבֹּקֶר יֹאכַל
28 עַד וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק שָׁלָל׃ כָּל־אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר
וְזֹאת אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר
29 כְּבִרְכָתוֹ בֵּרַךְ אֹתָם׃ וַיְצַו אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֶאֱסָף
אֶל־עַמִּי קִבְרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתָי אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה עֶפְרוֹן
ל הַחִתִּי׃ בַּמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־עַל־פְּנֵי־מַמְרֵא
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת עֶפְרֹן
31 הַחִתִּי לַאֲחֻזַּת־קָבֶר׃ שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־אַבְרָהָם וְאֵת שָׂרָה
אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָּה
32 קָבַרְתִּי אֶת־לֵאָה׃ מִקְנֵה הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ מֵאֵת
33 בְּנֵי־חֵת׃ וַיְכַל יַעֲקֹב לְצַוֹּת אֶת־בָּנָיו וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל־
הַמִּטָּה וַיִּגְוַע וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃

נ 50

א 2 וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל־פְּנֵי אָבִיו וַיֵּבְךְּ עָלָיו וַיִּשַּׁק־לוֹ׃ וַיְצַו יוֹסֵף
אֶת־עֲבָדָיו אֶת־הָרֹפְאִים לַחֲנֹט אֶת־אָבִיו וַיַּחַנְטוּ הָרֹפְאִים
3 אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי
4 הַחֲנֻטִים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם׃ וַיַּעַבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ
וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן
ה בְּעֵינֵיכֶם דַּבְּרוּ־נָא בְּאָזְנֵי פַרְעֹה לֵאמֹר׃ אָבִי הִשְׁבִּיעַנִי
לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנַעַן
שָׁמָּה תִּקְבְּרֵנִי וְעַתָּה אֶעֱלֶה־נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת־אָבִי וְאָשׁוּבָה׃
6 וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה עֲלֵה וּקְבֹר אֶת־אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעֶךָ׃
7 וַיַּעַל יוֹסֵף לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו וַיַּעֲלוּ אִתּוֹ כָּל־עַבְדֵי פַרְעֹה זִקְנֵי
8 בֵיתוֹ וְכֹל זִקְנֵי אֶרֶץ־מִצְרָיִם׃ וְכֹל בֵּית יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית
9 אָבִיו רַק טַפָּם וְצֹאנָם וּבְקָרָם עָזְבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ וַיַּעַל עִמּוֹ
י גַּם־רֶכֶב גַּם־פָּרָשִׁים וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כָּבֵד מְאֹד׃ וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן
הָאָטָד אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם מִסְפֵּד גָּדוֹל וְכָבֵד
11 מְאֹד וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֵבֶל שִׁבְעַת יָמִים׃ וַיַּרְא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ

פתח באתנח v. 27. — v. 25. et 27. קמץ בז״ק

הַכְּנַעֲנִי אֶת־הָאֵבֶל בְּגֹרֶן הָאָטָד וַיֹּאמְרוּ אֵבֶל־כָּבֵד זֶה
לְמִצְרָיִם עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אָבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃
12 13 וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם׃ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָנָיו אַרְצָה כְּנַעַן
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם
אֶת־הַשָּׂדֶה לַאֲחֻזַּת־קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי עַל־פְּנֵי מַמְרֵא׃
14 וַיָּשָׁב יוֹסֵף מִצְרַיְמָה הוּא וְאֶחָיו וְכָל־הָעֹלִים אִתּוֹ לִקְבֹּר
טו אֶת־אָבִיו אַחֲרֵי קָבְרוֹ אֶת־אָבִיו׃ וַיִּרְאוּ אֲחֵי־יוֹסֵף כִּי־מֵת
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹסֵף וְהָשֵׁב יָשִׁיב לָנוּ אֵת כָּל־
16 הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ׃ וַיְצַוּוּ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה
17 לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר׃ כֹּה־תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּא שָׂא נָא פֶּשַׁע
אַחֶיךָ וְחַטָּאתָם כִּי־רָעָה גְמָלוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לְפֶשַׁע עַבְדֵי
18 אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיֵּבְךְּ יוֹסֵף בְּדַבְּרָם אֵלָיו׃ וַיֵּלְכוּ גַּם־אֶחָיו
19 וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ לַעֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף
כ אַל־תִּירָאוּ כִּי הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנִי׃ וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה
אֱלֹהִים חֲשָׁבָהּ לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיֹת עַם־רָב׃
21 וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם וַיְנַחֵם
22 אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם׃ וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית
23 אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיַּרְא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם
בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים גַּם בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יֻלְּדוּ עַל־בִּרְכֵּי יוֹסֵף׃
24 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אָנֹכִי מֵת וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם
וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
כה לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
26 פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה׃ וַיָּמָת
יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם בָּאָרוֹן בְּמִצְרָיִם׃

ח ז ק

סכום פסוקי ספר בראשית אלף וחמש מאות ושלשים וארבעה, וסמן א״ך דל׳ וחצין ועל חרבך תחיה (27, 40)׳ וסדריו ארבעים ושלשה, וסמן גם׳ ופרשיותיו שתים עשרה, וסמן זה׳ ופסקתותיו עשרים ותשע, וסמן טוב הוא׳ והתיבות הנקודות חמש, וסמן גב׳ וכתיביו וקרייו שלשים ושנים וסמן לב׳ מנין הפרשיות הפתוחות שלשה וארבעים, והסתומות שמנה וארבעים, הכל תשעים ואחת פרשיות, וסמן צא׳ שנות הספר אלפים ושלש מאות ותשע שנים, מיום שנברא העולם עד שמת יוסף׃

I.

Specimen

lectionum in hac editione Genesis receptarum.

I, 3. יְהִי־אוֹר cum Makkef, teste Jekuthiel ha-Nakdan ben-Jehuda (cujus nomen abbreviatum יה״בי) in opere critico עין הקורא inscripto (v. de hoc auctore Zunz, *Zur Geschichte und Literatur* p. 115 s.), quod Heidenheimius editioni suae Pentateuchi מאור עינים inscriptae (1818—21) adjecit, et adstipulantibus plerisque codicibus et antiquis editionibus. Lonzano eoque duce Norzi tuentur lectionem יְהִ֣י אור, nixi catalogo manuscripto variarum lectionum quibus Ben-Ascher et Ben-Naftali inter se discrepant (חילופי בן אשר ובן נפתלי), sed non investigatis earum varietatum rationibus. Ben-Naftali, quoad fieri potest, Makkef vitat et passim, ubi Ben-Ascher hanc lineolam ponit, accentum ei praefert (cf. eorum varias lectiones 23,11; 26,22; 39,6; 46,23; Ex. 32, 25; Lev. 25, 42 et sic porro), quare ab hoc ipso Gen. 1, 3 יְהִ֣י scribitur, a Ben-Ascher contra, quem textus receptus sequitur, יְהִי־ (cum Makkef, non Munach).

I, 11. תַּֽדְשֵׁא Tav cum Gaja (Metheg) convenienter Masorae, quae adnotat: לית ובמתג (nusquam alias et cum Metheg). Elias Levita (in libri sui Masoreth ha-Masoreth extremo capite) adscriptum se reperisse ait כן הוא במאריך (sic cum lineola producente). Assentiunt librorum manuscriptorum editorumque optimi.

Ibid. דֶּ֗שֶׁא cum Rebia, auctore Davide Kimchio in accentuologia libri sui inediti עט סופר, cf. libellum nostrum de accentuatione metrica, quem a siglo אמ״ת = איוב משלי תהלים *Thorath Emeth* appellavimus (Roedelhemii 1852. 8) p. 65.

I, 29. וְאֶֽת. Sic in Cod. Francofurt. anni 1294 et Cod. Erfurt. 2. Jekuthiel quoque ita scriptum invenit in uno Codicum suorum hispanicorum. Recte sine dubio, nam makkefationis nulla causa apparet.

II, 14. וְשֵׁם cum Kadma, eadem accentuum consecutione uti 9, 5. 10; 22, 9; 23, 4; 30, 40; 35, 11; 36, 39; Ex. 23, 13; Jos. 14, 15 atque alias. Sic Jekuthiel, faventibus Codd. et edd. antiquis, v. Heidenheimii libellum de accentuatione prosaica, quem משפטי הטעמים appellavit (Roedelhemii 1808. 8).

III, 14. אֱלֹהִים ׀ cum Mercha (non Munach, uti perperam Norzi), nam teste Masora ad Gen. 30, 16 conjunctivus alter, qui Zarka distinctivum praecedit, Mercha esse debet, ubicunque ipsum Pasek sequitur, exceptis tantummodo duobus locis Gen. 37, 22; 2 Reg. 4, 13. Sic Jekuthiel, sic Codices priscaeque edd., quas contulimus, omnes, v. et Heidenheimii librum citatum p. 17.

IV, 3. וַיָּבֵא cum accentu ultimae, teste Norzi, quocum optima quaeque exemplaria consentiunt.

IV, 8. וַיְהִי cum Gaja sicut ubicunque haec vox accentum Paschta habet. כל ויהי, inquit Jekuthiel, הבא בפשטא מתוג, v. et tractatum nostrum *Die Metheg-Setzung nach ihren überlieferten Gesetzen* §. 32 (in Adalberti Merxii *Archiv* 1868. Fasc. I. et II.).

IV, 16. וַיֵּצֵא cum Gaja literae Alef apposito. Sic Cod. 1294, cf. Num. 17, 23 et *Metheg-Setzung* §. 13.

V, 29. מִמַּעֲשֵׂנוּ cum Gaja syllabae non solum secundae, sed etiam primae secundum regulam *Metheg-Setzung* §. 24. Sic recte Jekuthiel.

VII, 3. גַּם non cum Makkef, quod ed. Athiana 1667 propagavit, sed cum Metheg, teste Jekuthiel non solum in עין הקורא, sed etiam alio in libro דרכי הנקוד inscripto. Assentiunt vetera exemplaria.

VII, 7. וַיָּבֹא cum Munach ultimae et נֹחַ cum Rebia. Nam 1. וַיָּבֹא in libris prosaicis ubique habet ultimam accentu notatam· 2. scriptio נֹחַ falsa est propterea quia post Zakef (sine praecedente Paschta) Telischa non licitum est; 3. eam accentuationem, quam nos, praeeunte Jekuthiel, recepimus, etiam versus partitio postulat.

VII, 23. וַיִּמַח cum Mem raphato Jekuthielis optimorumque Codd. auctoritate et exemplo, v. Delitzschii Comm. in Genesin p. 263.

VIII, 9. כִּי־מַיִם makkephatum, teste Jekuthiel, cum Cod. 1294 et duobus Erfurtensibus, v. regulam in *Thorath Emeth* p. 40 et cf. supra ad 1, 3.

VIII, 18. וַיֵּצֵא־נֹחַ makkephatum in *Ên ha-Kore* et vetustis exem-

plaribus, idque recte, quum accentus prioris vocabuli non sit Tiphcha distinctivum, sed Meajla conjunctivum, quod non aliter adhibetur nisi sequente Athnach in uno eodemque vocabulo vel duobus in unum contractis, cf. Heidenheimii l. c. p. 12.

X, 17. הָערקי He cum legitimo Kamez uti et 1 Chr. 1, 15. Sic optimi quique libri. Similiter sonant הָעַלמה 24, 43; הָעַכבר Lev. 11, 29; הָעַרבתי 2 Sam. 23, 31; הָעַרער Ps. 102, 18.

XI, 29. שָׂרָי cum Resch kamezato, uti Masora postulat, hoc vocabulum kamezatis quae Zakef habent adnumerans. Etiam Masora parva Codicis 1294 adnotat לית זקף קמץ.

XII, 8. לְבֵיתְאֵל, בֵּיתְאֵל. Sic tanquam unum vocabulum scriptum et notatum perhibent Cod. 1294, Erfurtenses tres, unus Bibl. Moguntinae, *Ên ha-Kore* et ed. Soncin. 1488. Masora diserte ait: כל ביתאל כתוב מלה אחת. Deest haec nota in Masoreth typis expressa, invenitur autem in Cod. prisco Erfurtensi qui Masoram parvam (מסרה קטנה) continet. At etiamsi hac nota careremus, tamen בֵּיתְאֵל secundum Masoram scribendum esse hisce argumentis probatur: 1. exstat nota masoretica: בֵּיתְאֵל ג׳ בטעם שופר ושארא בגעיא h. e. בֵּיתְאֵל ter invenitur cum Munach ante Zakef et reliquis locis omnibus cum Metheg. Inde apparet, בֵּיתְאֵל unum vocabulum esse ac proinde literam ת Sch^eba requirere; syllabae vero priori utpote productae apponitur Metheg, quod tribus locis transit in Munach. 2. Huic scribendi rationi accentuatio quoque testimonio est, qualem e. c. 35, 6. 7 reperimus: ויקרא למקום אֵל ,בארץ כנען הִוא בֵּיתְאֵל בֵּיתְאֵל. Tiphcha ante Athnach poni non potest, nisi syllabam accentu Athnach insignitam syllaba producta et methegata antecedat; itaque illa accentuum ratio scriptione בֵּיתְאֵל innititur. Si בֵּית־אֵל scriberetur, accentuum consecutionem aliam esse oporteret, scilicet ויקרא למקום אֵל בֵּית־אֵל, בארץ כנען הִוא בֵּית־אֵל (v. *Thorath Emeth* p. 70). Etiam in paraphrasi chaldaica librorum propheticorum, quae a Jonathane ben-Uzziel nominatur, omnibus iis locis, quos manus posterior emendatrix intactos reliquit, בֵּיתְאֵל scriptum est, e. c. Jos. 12, 16; 18, 22; 1 S. 7, 16; 10, 3; 13, 2; 1 Reg. 13, 2; Hos. 12, 5; Am. 4, 4; 5, 5; 7, 10.

XIII, 18. וַיָּבֹא cum Tebir, testantibus Jekuthiele et Codicibus.

XIV, 4. וּשְׁלֹשׁ־ cum Cholem, uti in Codd. Masoram sequentibus. Semel modo Ex. 21, 11 שָׁלֹשׁ־ cum Komez (Komez chatuf) occurrit, ubi Masora adnotat: לית קמץ חטוף.

XIV, 15. אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל. Sic in Cod. 1294 et Erfurt. 1 idque recte, cum משמאל arctius cum לדמשק quam cum אשר cohaereat.

XIV, 23. וְעַד־שְׂרוֹךְ. Sic Jekuthiel, Cod. 1294 et Erfurtenses tres.

XV, 5. כֹּה יִהְיֶה. Sic Cod. 1294, Erfurt. 1 et libri veteres velut Venet. 1516; vide quae ad 14, 15 observavimus.

XVII, 19. אִשְׁתְּךָ cum Rebia postulantibus Codd., v. *Thorath Emeth* p. 65.

XVIII, 6. עֻגוֹת cum Gimel raphato convenienter antiquis exemplaribus tum scriptis tum excusis, quae lineolam Raphe appingunt. Id ipsum poscit Masora, quae ad עֻגֹת Ex. 12, 39 adnotat: לית חסר דחסר h. e. sine exemplo, dupliciter defective, et ad Gen. 18, 6 (in opere Todrosi masoretico): חסר ו״ו קדמאה ומלא ו״ו בתראה כתיב h. e. in syllaba priore defective, in posteriore plene scribendum. Hinc efficitur, Masoram עֻגוֹת tanquam a stirpe עוג profectum legere, nam notae de plena (מלא) vel defectiva scriptione (חסר) omnes ad syllabas non dagessatas spectant, quoniam dagessatae literam producentem nonnisi abusu assumunt.

XIX, 21. הַכִּכָּר cum Caf dagessato. Sic Jekuthiel, Parchon (in Lexico 4[b]) et Codd. Masora in Cod. 1294 adnotat: לית ודגש. Similia sunt בַּגְּדִּי Ex. 12, 27; עָצְבִּי 1 Chr. 4, 10.

XIX, 34. מִמָּחֳרָת cum Metheg, non Munach, uti recte monet Lonzano. Nam quia Komez syllabae מָ breve (חטוף) est, Metheg a tono vocabuli primario non satis remotum est ut in Munach mutari queat. Idem valet de לְיַעֲקֹב 29, 15; אַהֲרֹן Ex. 4, 27; הַמַּחֲנֶה 33, 7; הַנֶּאֱמָן Dt. 7, 9.

XXI, 15. וַתַּשְׁלֵךְ. Recte cum Paschta in Cod. 1294, Erfurtensibus 1. 2 et apud Jekuthielem, v. *Thorath Emeth* p. 39. 44.

XXII, 1. וַיֹּאמֶר אֵלָיו. Sic in Cod. 1294, Erfurtensi 2, Codd. Almanzii et Luzzatti, Machazor ed. Soncin., v. Luzzatti commentarium in Pentateuchum, quem משתדל inscripsit.

XXIV, 9. עַל הַדָּבָר cum ed. Ven. 1516, Cod. 1294 et tribus Erfurtensibus.

XXIV, 22. לִשְׁתּוֹת plene. Non habetur in numero quatuor defective scribendorum.

XXIV, 33. וַיּוּשַׂם cum Sin pathachato, teste Ibn-Esra in comm. suo. Favent Codd. et edd. veteres.

XXIV, 40. אֲשֶׁר cum Darga ad normam Codicum, cf. Ex. 5, 21.

XXV, 15. חֲדַד cum duplice Daleth. Masora testatur: חדד ב׳

(חֲדַד bis, scil. Gen. 25, 15; 1 Chr. 1, 30) et Todros definite docet: חדד עם ב׳ דלת כתיב (חֲדַד per duo Daleth scribendum). Ita bene auctoritate Codicum et versionum antiquarum Biblia Complutensia 1517.

XXVI, 13. עַד כִּי־גָדֵל. Sic Cod. 1294, cf. quae ad 14, 15 diximus.

XXVI, 29. תַּעֲשֵׂה, unum de quatuor quae juxta praeceptum Masorae Zere habent pro Segol, v. et Dav. Kimchii *Michlol* 125[b] ed. Furth.

XXVII, 33. וְאֲבָרֲכֵהוּ hoc loco teste Masora kamezatum, Jes. 51, 2 patachatum, v. comm. Ibn-Ezrae.

XXVIII, 18. וַיִּצֹק uti et 35, 14 raphatum, auctore Kimchio in *Michlol* 86[b]. 106[a]. Sic scriptum praebent libri emendati.

XXX, 15. גַּם אֶת־דּוּדָאֵי. Hos accentus exhibet Cod. 1294, nempe recte, v. ad 14, 15.

XXX, 37. בָּהֵן cum Zere in libris emendatis, nam Masora nonnisi tria בָּהֵן agnoscit: 1 S. 30, 7; Jes. 38, 16; Ez. 42, 14.

XXXI, 27. וָאֲשַׁלֵּחֲךָ. Sic plurimae edd. veteres, approbante Kimchio in *Michlol* 55[a].

XXXI, 36. מַה cum Pathach ex decreto Masorae: מה ב׳ דסמיכין לח״ית h. e. bis reperitur מַה pathachatum ante vocabulum literâ ח incipiens (Gen. 31, 36; Iob. 21, 21).

XXXI, 43. לִי cum Munach. Sic Jekuthiel, cujus testimonium Codd. confirmant.

XXXI, 47. וְיַעֲקֹב habet Metheg, non Munach, v. ad 19, 34.

XXXII, 13. הֵיטֵב. Deest י alterum. Plena scriptio, ut Masora docet, praeter Jer. 7, 5 et 10, 5 non reperitur.

XXXIV, 5. וְהֶחֱרִשׁ defective, teste Masora.

XXXV, 2. וְהִטַּהֲרוּ cum Metheg (non Munach) in libris accurate scriptis, v. ad 19, 34.

XXXVI, 15. תֵּימָן, non תֵּוּמָן, nam Masora hoc vocabulum non recenset inter ea, in quibus ו scribitur et י legitur. Idem valet de הָאֲסִירִם 39, 22. Ergo Keri recentiorum editionum delendum est. Codd. prisci atque etiam Complut. recte תֵּימָן.

XXXVIII, 13. הִנֵּה cum Rebia, quod exhibent Jekuthiel, Cod. 1294, Erfurt. 1 et 4, ed. Venet. 1516 et 1521.

XL, 22. כַּאֲשֶׁר פָּתַר. Hunc accentuandi modum suadent Cod. 1294, Erfurt. 1, ed. Venet. 1516.

XLI, 33. יֵרֵא Resch cum Zere, auctore Ibn-Ezra in libris grammaticis *Moznajim* f. 10. 20 et *Zachoth* f. 6. 23; v. Heidenheimii

Pentateuchum מאור עינים ad h. l. Libri antiqui hujus scriptionis fidem muniunt.

XLI, 45. פַּרְעֹה cum Mercha, nam hoc vocabulum est e numero octodecim ante Zarka conjunctivo Mercha notatorum (יח מאיילין מאריכין).

XLII, 11. 13. בְּנֵי־אִישׁ. Sic cum Codd. et ed. Soncin. 1488 scripsimus.

XLIII, 12. הַמּוּשַׁב pathachatum uti expresse ait Masora.

XLIII, 33. וַיִּתְמְהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ. Sic cum Cod. 1294 et Erfurt. 1 scribi oportere leges accentuum evincunt. Nam quum et הָאֲנָשִׁים et אֶל־רֵעֵהוּ binas syllabas tonum primarium praecedentes contineat, deerat causa transformationis Tifchae et Paschtae, cf. *Thorath Emeth* p. 44. 70 et Delitzschii majorem in Psalmos commentarium t. II. p. 522.

XLIV, 15. מָה cum Tebir, uti habent Cod. 1294 et Erfurt. 1, 2 et 4; item ed. Venet. 1516. Cf. Jos. 4, 6.

XLVIII, 20. בְּךָ cum Gerschajim, contra 48, 22 וַאֲנִי cum Rebia, teste Jekuthiel et suadente versuum partitione. Ita revera in Codd. et edd. praestantissimis.

XLIX, 26. עַד־תַּאֲוַת lineola Makkef copulatum ad antiquorum testium exemplum.

II.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר בראשית

Loci Genesis vocalem non productam in medio extremove versu retinentes.

ותקח מפריו ותאכל	3, 6.
לאישה עמה ויאכל	*ibid.*
ואכד וכלנה [1]	10, 10.
וגתר ומש	10, 23.
הוא דמשק אליעזר	15, 2.

---

[1] Veteres edd., non excepta Soncinate 1488, h. l. sicut Am. 6, 2., habent כַּלְנֵה. Lonzano et Norzi postulant וְכַלְנֵה, quia praeceptum Masorae, a Ben-Bileamo in libro suo טעמי מקרא asservatum, iis non innotuit.

אל הגר ותַ֑הר 16, 4.
אנכי ברַֽחת 16, 8.
את בריתי הפַֽר 17, 14.
ואני זקַֽנתי 18, 13.
לוט הפֶ֑תחה 19, 6.
הרעה ומַֽתי 19, 19.
ויגדל הילד ויגמַ֑ל 21, 8.
לאברהם מצחֶֽק[1] 21, 9.
המים מן החֶ֑מת[2] 21, 15.
את המאכֶ֑לת. והברו. 22, 6 & 10.
את רבקה וילַֽך׃ 24, 61.
וימלאו ימיה ללֶ֑דת 25, 24.
ויקם וילַ֑ך׃ 25, 34.
הנה נא זקַ֑נתי 27, 2.
ואחר ילדה בַ֑ת 30, 21.
נדרת לי שם נֶ֑דר 31, 13.
ויבאו על העיר בֶ֑טח 34, 25.
וגעתם וקנַֽז 36, 11.
אלוף קנַֽז 36, 15.
קחם נא אלי ואברכֵֽם[3] 48, 9.
בבקר יאכל עַ֑ד 49, 27.
וכל קֶֽדם דכוותה פתח.[4]

---

[1] Etiam Cod. masoreticus Erfurt. ad hoc vocabulum adnotat פתח בס״פ, cf. לְצַחֶק Ex. 32, 6 (ubi adnotatur לית סגול) et יְרַחֶ֑ף Dt. 32, 11.

[2] Sic Codd. et Edd. tantum non omnes. Masora parva, quae huic vocabulo in v. 15 adscribit לית פתח et in v. 19 לית, priori loco החֶ֑מת (in pausa), posteriori החֵמֶת (extra pausam) scribendum esse docet.

[3] Sic Jekuthiel in עין הקורא, Mose ha-Nakdan in דרכי הנקוד 17[b], Cod. 1294 et libri emendati. Masora huic vocabulo adjicit notam: לית פתח וחד קמץ ואני אברכם h. e. nusquam, ut hic, patachatum, altero loco Num. 6, 27 kamezatum.

[4] h. e. קֶדם in pausa ubique Pathach (סגול Masoretae פתח קטן nominant) retinet.

III.

חלופי ספר בראשית שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי

Scripturae Genesis inter scholas orientales et occidentales controversae[1].

Orientales (Babylonii).	Occidentales (Palaestinenses).	
היה כאחד מִמֶּנֿוּ, רפי[2]	היה כאחד מִמֶּנּוּ, דגש	3, 22.
תּוּבַלְקַיִן, מלה הדא כתיב וקרי	תּוּבַל קַיִן, תרין מלין כתיבין וקריין	4, 22.
איש מִמֶּנֿוּ, רפי	איש מִמֶּנּוּ את קברו, דגש	23, 6.
כי עצמת מִמֶּנֿוּ, רפי	כי עצמת מִמֶּנּוּ, דגש	26, 16.

IV.

חלופי נקוד של ספר בראשית בין בן אשר ובין בן נפתלי

Loci Genesis a Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse punctis signati.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
יְהִי אוֹר	יְהִי־אֽוֹר	1, 4.
וְהַיְתוֹ אֶֽרֶץ[3]	וְחַיְתוֹ־אֶֽרֶץ	1, 24.

---

[1] Elias Levita in tertia libri *Masoreth ha-Masoreth* praefatione contendit, discrepantiarum Orientalium et Occidentalium ad Pentateuchum pertinere nullam et ubique de literis agi, non de vocalibus et accentibus. At fallitur in utroque. Praeter exempla supra proposita in promptu sunt alia quae eum refellunt: Lev. 16, 33 Orient. עַל הכהנים, Occid. וְעַל הכהנים; Dt. 16, 3 Orient. כי בחפזון ראש פסוק, Occid. מציעות פסוק, כי בחפזון; Jer. 6, 6 Orient. עֵצָהּ מפיק, Occid. עֵצָה רפי; Am. 3, 6 Orient. עָשָׂהּ מפיק, Occid. עָשָׂה רפי; Zach. 14, 5 Orient. וְנִכְתַּם, Occid. וְנַסְתֶּם.

[2] Babylonii discreverunt מִמֶּנּוּ *ab eo* et מִמֶּנֿוּ *a nobis*, cf. Pinsker, *Einleitung in das Babylonisch-Hebräische Punktationssystem* p. 104.

[3] Ben-Naftali makkephationem tantumdem spernit, quantum Ben-Ascher eam amat (v. Append. I. ad 1, 3), quare Mercha pro

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
אֶֽת־כָּל־פְּנֵ֥י [1]	אֶת־כָּל־פְּנֵ֥י	2, 6.
מִכָּל־עֵ֥ץ הַגָּ֖ן	מִכֹּ֗ל עֵ֥ץ־הַגָּ֖ן	2, 16.
תֹּֽאכְלֶ֔נָּה [2]	תֹּאכֲלֶ֔נָּה	3, 17.
אֲשֶֽׁר־בָּרָ֗אתִי [3]	אֲשֶׁר־בָּרָ֗אתִי	6, 7.
הִתְהַלֶּךְ֮ נֹֽחַ [4]	הִֽתְהַלֶּךְ־נֹֽחַ	6, 9.
אֶֽת־כָּל־הַיְקוּם֙ [5]	אֶת־כָּל־הַיְקוּם֙	7, 4. 23.
וּֽבְכָל־דְּגֵ֥י [6]	וּבְכָל־דְּגֵ֥י	9, 2.
וַֽיִּמְצְא֣וּ	וַֽיִּמְצְא֣וּ	11, 2.
וַיֶּאְהַ֥ל [7]	וַֽיֶּאֱהַ֖ל	13, 12.

Makkef ponit. Idem facit 6, 9; 23, 4. 11; 26, 22; 27, 28; 28, 4; 30, 32; 33, 10. 17; 36, 16; 38, 9; 39, 6. 23; 41, 45; 44, 19; 46, 23. 27; 48, 19. Pleraeque edd. habent וְהָֽיְתוּ־ cum Metheg sine omni causa.

[1] Etiam Ben-Ascher huic voci convenienter naturae syllabarum Gaja apponeret, si distinctivo, non conjunctivo notatum esset (v. regulam in *Metheg-Setzung* §. 24). Ben-Naphtali contra hoc Gaja, nulla accentuum ratione habita, ubique syllabae antepenultimae, dummodo clausa est, apponit. Sic et 9, 2; 11, 2; 17, 8; 24, 54; 32, 9; 37, 10. 18; 41, 56; 42, 21; 44, 30.

[2] Ben-Ascher simplici Schebâ praefert Chatef patach sec. regulam in libro suo דקדוקי הטעמים propositam: Ubicunque ל verbi אכל vocali Segol effertur, כ adsciscit *a* breve excepto uno אוֹכְלֶיהָ Eccl. 5, 10; cf. Heidenheimii מאור עינים ad Dt. 12, 15.

[3] Ubi syllabarum quae tonicam praecedunt utraque clausa est, Ben-Ascher Gaja respuit (sec. regulam *Metheg-Setzung* §. 28). Ben-Naftali vero Gaja tantopere delectatur, ut sicut accentuum sic syllabarum quoque momenta parum observet.

[4] Eodem modo differunt 1 Sam. 2, 25; Est. 4, 18; Hos. 12, 5; 1 Chron. 29, 17. Heidenheimius dissensum perperam ad Gaja spectare opinatur. Meliora doceberis tractatu nostro *Metheg-Setzung* §. 28.

[5] Ben-Naftali Gaja etiam primae clausae syllabae vocabuli quadrisyllabi, quod tonum in ultima habet, apponit (veluti et 21, 9; 24, 30; Ex. 22, 8; 25, 30; 28, 28); Ben-Ascher contra syllabam inde a tonica tertiam Gaja assumere posse negat.

[6] Vide supra ad 2, 6.

[7] Ben-Ascher literas gutturales pronunciat mobiles, Ben-Naftali quiescentes. Sic et 27, 13; 30, 42; 34, 3; 42, 21 et crebro.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וְלְזַרְעֲךָ	וּלְזַרְעֲךָ	17, 8.
וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם	וַיְהִי כְהוֹצִיאָם	19, 17.
וכל וַיְהִי דסמיך לה כְּהוציאם כִּשמֹע כִּראות לבן אשר כ"ת רפי לבן נפתלי כ"ת דגש [1]:		
אֶת־בֶּן־הָגָר	אֶת־בֶּן־הָגָר	21, 9.
אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ [2]	אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ	22, 2.
יִרְאֶה־לּוֹ [3]	יִרְאֶה־לּוֹ	22, 8.
גֵּר וְתוֹשָׁב אָנֹכִי [4]	גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי	23, 4.
לֹא אֲדֹנִי	לֹא־אֲדֹנִי	23, 11.
וְאֶת־הַצְּמִידִים [5]	וְאֶת־הַצְּמִידִים	24, 30.

[1] Hujus differentiae causa inest in valore musico accentus Telischa. Ben-Naftali Telischa parvum, quia eandem cum Telischa magno modulationem habet, huic etiam ratione dagessandae sequentis tenuis aequiparat; Ben-Ascher vero modulationis paritatem nullius momenti esse ait, cf. Dt. 2, 16; Jos. 10, 1; 1 Reg. 13, 4., ubi ut loco supra citato differunt. Regulam, quam textus receptus sequitur, Moses Kimchi in cap. III. grammaticae *Mahalach Schebile Daath* hacce formula exprimit: הטרסא אף על פי שהוא מנגינת התלשא אינו מפסיק לפי שהוא סמוך, cf. *Michlol* 89[a] (תלישא קטנה = טרסא). Biblia Bomberg. 1516 statum controversiae recte exponunt.

[2] Vide ad 6, 7 et 22, 8.

[3] Ben-Ascher propter conjunctivum accentum Gaja non ponit (*Metheg-Setzung* §. 28), Ben-Naftali valorem accentuum hac in re nihil valere censet. Catalogus diversarum differentiarum excusus vocem supra citatam non continet, sed Lonzano ait, eam in מחזורא רבה habere Gaja. Omnes autem variae lectiones ex hoc „Machazor magno" notatae (v. *Michlol* 156[a] et Pinskeri *Likkute Kadmonioth* p. 29) ad voces inter Ben-Ascher et Ben-Naftali controversas spectant, unde veri simillimum est, hoc Machazor magnum fuisse illum ipsum librum, quo Ben-Naftali textum secundum regulas ipsi comprobatas castigatum exhibuit.

[4] Sublato Makkef hoc et seq. loco mutatur ordo accentuum. Item 39, 23; 44, 19; 46, 27; 48, 19 et saepenumero. Errat, ut alibi (*Metheg-Setzung* §. 11) ostendimus, Heidenheimius (in מאור עינים), qui diversam accentuationem ex Metheg aut posito aut non posito pendere statuit.

[5] Vide ad 7, 4.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
הַנַּעֲרָה	הַנַּעֲרָה	24, 55.
כִּי עַתָּה	כִּֽי־עַתָּה	26, 22.
קִלְלָֽתְךָ [1]	קִֽלְלָֽתְךָ	27, 13.
וִיתֶּֽן לְךָ [2]	וְֽיִתֶּן־לְךָ	27,28. 28,4.
וְיִשְׁתַּחֲוֻוּ	וְיִֽשְׁתַּחֲוֻוּ	27, 29.
וַֽיַּעְקְבֵנִי [3]	וַֽיַּעְקְּבֵנִי	27, 36.
וְעַל־חַרְבְּךָ	וְעַל־חַרְבְּךָ	27, 40.
וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה [4]	וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה	30, 16.
יִשְׂשׂכָר [5]	יִשָּׂשכָר	30, 18.
וְכָל־שֶׂה הַיּוֹם	וְכָל־שֶׂה־הַיּוֹם	30, 32.

[1] Ben-Naftali, quamquam *kil-lāth-cha* pronuncians, tamen Metheg ponit pro more suo ad 6, 7 exposito.

[2] Hac in voce dupliciter differunt: 1. Ben-Ascher propter Makkeph Zere in Segol mutat et sec. regulam *Metheg-Setzung* §. 28 antepenultimae Metheg dat; 2. Ben-Naftali non solum Zere verbi accentu Mehuppach instructi servat, sed etiam in eo discedit, quod consonam י in praecedens Chirek dissolvit, sec. regulam peculiarem, pro בְּיְ, וְיְ, כְּיְ, לְיְ pronunciandum esse בִּי, וִי, כִּי, לִי, cf. 27, 29 וִישְׁתַּחוּ, 46,17 וִישְׁוָה, Dt. 14,23 לִירְאָה eorumque similia. Testis est inter alios Kimchi in *Michlol* 87[b] et Lexico sub ילל. Reliquiae hujus punctationis naftaliticae in textu recepto reperiuntur Ps. 45, 10; Prov. 30, 17.

[3] Futura verborum primae gutturalis duplici modo formantur et flectuntur: 1. יַעֲמֹד, יַֽעַמְדוּ; יַעֲטֹף, יַֽעַטְפוּ; יַעֲבֹד, תַּֽעַבְדוּ; 2. יַחְפֹּץ, יַחְפְּצוּ; יַעְצֹר, תַּעְצְרֵנִי; תַּחְמֹל, תַּחְמְלוּ. Ben-Naftali scribit וַֽיַּעְקְבֵנִי a forma יַעֲקֹב ex nomine patriarchae petita; Ben-Ascher e contrario וַֽיַּעְקְּבֵנִי a forma יַעְקֹב auctoritate Masorae Jer. 9, 3 testatâ. Dagesch literae ק injectum orthophonicum est, novam syllabam hac litera incipiendam esse significans.

[4] Ben-Naftali hic, uti fieri solet, accentui Zarka Munach praemittit, Ben-Ascher, data exceptione (velut 41, 15; Num. 21, 23; Dt. 12, 20), Mercha. Masora enumerat octodecim ejusmodi locos (י״ח מאיילין מאריכין). Biblia Bomberg. 1516 hanc diversam lectionem fideliter tradunt, sed perperam שלם pro מן השדה scribentes.

[5] Ex utriusque sententia pronunciandum יִשָּׂכָר, sed inter se dissident eo, quod haec lectio sec. Ben-Ascher Keri quod dicitur perpetuum est. Sunt vero qui Ben-Naftali יִשָּׂשְׂכָר (*affert praemium*)

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וּבְהַעֲטִיף [1]	וּבְהַֽעֲטִיף	30, 42.
אֶל־הַֽמַּחֲנֶה · הַֽמַּחֲנֶה [2]	אֶל־הַֽמַּחֲנֶה · הַמַּחֲנֶה	32, 9.
יִֽפְגָּֽשְׁךָ [3]	יִֽפְגָשְׁךָ	32, 17.
אֲשַׁלֵּֽחֲךָ [4]	אֲשַׁלֵּֽחֲךָ	32, 27.
כִּי עַל־כֵּן [5]	כִּֽי־עַל־כֵּן	33, 10.
קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם [6]	קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם	33, 17.
וַיֶּֽאֱהַב [7]	וַיֶּֽאֱהַב	34, 3.
אַלּוּף קֹרַח	אַלּֽוּף־קֹרַח	36, 16.
לְהִֽשְׁתַּחֲוֹת [8]	לְהִשְׁתַּחֲוֹת	37, 10.
וַיִּתְנַכְּלוּ	וַיִּֽתְנַכְּלוּ	37, 18.
לֹא לוֹ [9]	לֹּא־לוֹ	38, 9.
יְפֵה תֹאַר	יְפֵה־תֹאַר	39, 6.
ויהי כִּשְׁמֹעַ, דגש [10]	ויהי כִשְׁמֹעַ, רפי	39, 19.

sicut Mosen ben-Mocha יִשָּׂשכָר (v. Pinsker, *Likkute Kadmonioth* p. 98 et 102) legisse putent. At certe de Ben-Naftali falluntur.

[1] Vide supra 13, 12.

[2] Ben-Ascher Metheg illud quod Ben-Naftali syllabae הַ subnectit (v. supra 2, 6) non agnoscit.

[3] Ben-Ascher legit: *jif-ghā-schācha*, Ben-Naftali: *jif-gosch-cha*, ambo cum Gaja primae syllabae, quam ille leviter, hic arcte claudit, cf. Kimchii *Michlol* 40[a]. 41[a] et Lex. sub פגש. Similiter differunt 1 S. 24, 11; Cant. 8, 2.

[4] Ben-Naftali vocabulo propter majorem distinctivum Zakef vocales pausales impertit; at Ben-Ascher illi Zakef non tantum ponderis concedit.

[5] Simile discrimen uti 26, 22, v. supra ad 1, 24. Jekuthiel quoque כִּֽי־ tuetur, quosdam (scilicet qui cum Ben-Naftali faciunt) כִּי legere tradens.

[6] Similiter differunt Num. 21, 3; v. de causâ ad 23, 4.

[7] Vide 13, 12. Michaelis e Cod. Seldenii lectionem וַיֶּאֱהַב tanquam naftaliticam affert. Sane Ben-Naftali Ps. 31, 24 אֶֽהֱבוּ pro אֶֽהֱבוּ habet.

[8] E Bibl. Bomberg. 1516, posteriores hunc locum praetermiserunt, v. differentiae explicationem ad 2, 6.

[9] Pariter Hab. 1, 6; Prov. 26, 17.

[10] Vide supra 19, 17.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
רְאֵה אֶת כָּל־מְאוּמָה [1]	רְאֵה אֶת־כָּל־מְאוּמָה	39, 23.
פַּרְעֹה שֵׁם־יוֹסֵף [2]	פַּרְעֹה שֵׁם־יוֹסֵף	41, 45.
יֻלַּד	יֻלַּד	41, 50.
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר	אֶת־כָּל־אֲשֶׁר	41, 56.
בְּהִתְחַנְנוֹ	בְּהִתְחַנְנוֹ	42, 21.
כַּמְרַגְּלִים [3]	כִּמְרַגְּלִים	42, 30.
הֲיֵשׁ לָכֶם	הֲיֶשׁ־לָכֶם	44, 19.
אֶל־עַבְדְּךָ	אֶל־עַבְדְּךָ	44, 30.
בִּנְיָמִן־אָחִיו [4]	בִּנְיָמִן־אָחִיו	45, 14.
לְיִשְׂרָאֵל [5]	לְיִשְׂרָאֵל	46, 2.
יִמְנָה וְיִשְׁוָה [6]	יִמְנָה וְיִשְׁוָה	46, 17.
וּבְנֵי דָן	וּבְנֵי־דָן	46, 23.
כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב [7]	כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב	46, 27.
גַּם־הוּא יִהְיֶה לְעָם	גַּם־הוּא יִהְיֶה־לְּעָם	48, 19.

[1] Hanc discrepantiam non in Gaja (uti h. l. Norzi opinatur), sed in Makkef sitam esse supra 23, 4 observavimus.

[2] Ben-Naftali duci Zarka servum Munach adjungit, Ben-Ascher vero Mercha. Vide supra 30, 16.

[3] Unus vocabulum articulo definit, alter indefinitum relinquit; aeque differunt Jud. 21, 29.

[4] Ben-Ascher Metheg syllabae מִן utpote productae adjicit, quia Metheg illud, quod syllabae productae convenit, de loco moveri non possit. Eodem modo hi duo dissentiunt Ex. 15, 1; 38, 1; Dt. 7, 1; 20, 15; 29, 12; Jos. 11, 12; 1 Chron. 12, 40; Jes. 26, 21; cf. *Metheg-Setzung* §. 11.

[5] Ad Dt. 14, 23 exstat nota masoretica: בן אשר לְיִראה בְּיִראה לְיִשׂראל בְּיִשׂראל, בן נפתלי לִיראה בִּיראה לִישראל בִישראל, v. supra 27, 28.

[6] Ben-Naftali Darga cum Mercha commutare debuit, quia, contracto וְיִשְׁוה in וִישְׁוה, syllabis accentuatis nonnisi una vocalis interjecta est, cf. 1 Chr. 7, 30; 8, 16. Fusius ea de re disseruit Heidenheimius in מאור עינים ad h. l.

[7] De hac varietate et insequenti v. ad 23, 4.

V.

חלופי קריאה בספר בראשית

Loci Genesis consimiles qui facile confunduntur.

1, 11 Primo אשר זרעו בו עַל־הָאָרֶץ.
1, 12 Secundo אשר זרעו בו לְמִינֵהוּ. וסמן, הרמש על־הארץ למינהו (7, 14).
4, 26 Primo ולשת גַּם־הוּא יֻלַּד.
10, 21 Secundo ולשם יֻלַּד גַּם־הוּא.
6, 13 Primo ויאמר אֱלֹהִים לנח.
7, 1 Secundo ויאמר יְיָ לנח.
8, 10 Primo וַיָּחֶל עוד שבעת ימים.
8, 12 Secundo וַיִּיָּחֶל עוד שבעת ימים.
8, 17 Primo בעוף וּבַבְּהֵמה ובכל הרמש.
9, 10 Secundo בעוף בַּבְּהמה ובכל חית.
9, 13 Primo וְהָיְתָה לאות ברית.
17, 1 Secundo וְהָיָה לאות ברית. וסמן, מילה בזכר.
10, 20 Primo בארצתם בְּגויהם.
10, 31 Secundo בארצתם לְגויהם. וסמן ב״ל ידעום (Ps. 147, 20).
17, 24 Primo בהמלו בשר ערלתו.
17, 25 Secundo בהמלו אֵת בשר ערלתו.
18, 30 Primo אל נא יחר לאדני ואדבֵּרה
18, 32 Secundo אל נא יחר לאדני ואדבְּרה אַךְ־הַפַּעַם.
21, 16 Primo אֶת־קול הנער.
ibid. Secundo אֶל־קול הנער.
22, 12 Primo ולא חשכת את בנך את יחידך מִמֶּנִּי.
22, 16 Secundo ולא חשכת את בנך את יחידֶךָ׃ (סוף פסוק)
22, 17 Primo את שער אֹיְבָיו.
24, 60 Secundo את שער שֹׂנְאָיו. וסמן על איביך ועל שנאיך (Dt. 30, 7).
23, 4 Primo ואקברה מתי מלפני.

23, 13 Secundo ואקברה אֶת־מתי שמה.
23, 10 Primo לְכל באי שער עירו.
23, 18 Secundo בְּכל באי שער עירו. וסמן לְכל כלי המשכן בכל (Ex. 27, 19).
23, 11 Primo לא־אדני שמעני.
23, 15 Secundo אדני שמעני.
24, 3 Primo אשר אנכי ישב בְּקִרְבּוֹ.
24, 37 Secundo אשר אנכי ישב בְּאַרְצוֹ. וסמן ,כי אני ה׳ בקרב הארץ (Ex. 8, 18).
24, 4 Primo ולקחת אשה לבני לְיִצְחָק.
24, 7 Secundo ולקחת אשה לבני מִשָּׁם.
24, 37 Tertio ולקחת אשה לבני.
24, 39 Quarto ולקחת אשה לבני מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי.
24, 6 Primo פן תָּשִׁיב את בני שמה.
24, 8 Secundo את בני לא תָּשֵׁב שמה. וסמן, וְשִׁשֵּׁאתִיךָ (Ez. 39, 2).
24, 17 Primo הגמיאיני נא.
24, 43 Secundo השקיני נא.
24, 18 Primo ותרד כדה עַל־יָדָהּ.
24, 46 Secundo ותורד כדה מֵעָלֶיהָ.
24, 23 Primo מקום לנו לָלִין.
24, 25 Secundo גם מקום ללוּן. וסמן הֵילִילוּ (Jes. 13, 6).
24, 27 Primo אַחֵי אדני
24, 48 Secundo אֲחִי אדני. וסמן אֵחִי וראש (Gen. 46, 21).
24, 56 Primo שלחוּני ואלכה לאדני.
36, 25 Secundo שַׁלְּחֵנִי ואלכה אל מקומי.
25, 24 Primo והנה תוֹמִם בבטנה.
38, 27 Secundo והנה תְאוֹמִים בבטנה.
27, 21 Primo הַאַתָּה זה בני עשו.
27, 23 Secundo אַתָּה זה בני עשו.
30, 10 Primo ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן.
30, 12 Secundo ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב.
31, 24 Primo השמר לך פֶּן־תְּדַבֵּר.

31, 29 Secundo הִשָּׁמֶר לְךָ מִדַּבֵּר

32, 7 Primo ויחץ את־העם

33, 1 Secundo ויחץ את־הילדים

32, 30 Primo פְּנִיאֵל.

32, 31 Secundo פְּנוּאֵל. וסמן, הַרְנִינוּ (Dt. 32, 43)

39, 3 Primo וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה יי מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ.

39, 23 Secundo וַאֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה יי מַצְלִיחַ׃ סוף פסוק.

39, 4 Primo וכל־יש־לו נתן בידו.

39, 8 Secundo וכל אֲשֶׁר־יש־לו נתן בידי.

39, 12 Primo ויעזב בגדו בְּיָדָהּ וינס וַיֵּצֵא החוצה.

39, 13 Secundo כי עזב בגדו בְּיָדָהּ וינס החוצה.

39, 15 Tertio ויעזב בגדו אֶצְלִי וינס וַיֵּצֵא החוצה.

39, 18 Quarto ויעזב בגדו אֶצְלִי וינס החוצה.

39, 14 Primo לְצַחֶק בָּנוּ.

39, 17 Secundo לְצַחֶק בִּי.

40, 9 Primo וַיְסַפֵּר שר המשקים.

41, 9 Secundo וַיְדַבֵּר שר המשקים.

41, 3 Primo רעות מראה ודקות בשר.

41, 4 Secundo רעות הַמראה ודקות הַבשר.

41, 4 Primo וייקץ פרעה׃ (סוף פסוק)

41, 7 Secundo וייקץ פרעה והנה חלום.

41, 6 Primo דַּקּוֹת וּשְׁדוּפֹת קדים.

41, 23 Secundo דַּקּוֹת שדפות קדים.

41, 27 Tertio הָרֵקוֹת שדפות הַקדים.

41, 6 Primo צֹמְחוֹת אחריהֶן

41, 23 Secundo צֹמְחוֹת אחריהֶם

41, 25 Primo אֵת אשר האלהים עשה הִגִּיד לְפרעה.

41, 28 Secundo אשר האלהים עשה הֶרְאָה אֶת־פרעה. וסמן מהגיד את המראה (1 Sam. 3, 15).

41, 48 Primo אשר הָיוּ בארץ מצרים.

41, 53 Secundo אשר הָיָה בארץ מצרים. וסמן, היו היה דבר ה׳ (Ez. 1, 3).

42, 6 Primo וישתחוו לו אַפַּיִם ארצה.

43, 26 Secundo וישתחוו לו ארצה. וסמן השליט האריך אפים

42, 38 Primo וקְרָאָהוּ אסון.

44, 29 Secundo וְקָרָהוּ אסון.

42, 38 Primo והורדתם את שיבתי בְּיָגוֹן שאולה.

44, 29 Secundo והורדתם את שיבתי בְּרָעָה שאולה.

43, 9 Primo וחטאתי לְךָ כל הימים.

44, 32 Secundo וחטאתי לְאָבִי כל הימים.

44, 30 Primo והנער איננו אִתָּנוּ.

44, 34 Secundo והנער איננו אִתִּי.

45, 18 Primo טוב ארץ מצרים.

45, 20 Secundo טוב כָּל־ארץ מצרים.

45, 27 Primo אשר שלח יוֹסֵף לשאת אתו.

46, 5 Secundo אשר שלח פַּרְעֹה לשאת אתו. וסמן, ויען יוסף את פרעה (41, 16). סמן אחר, ס"ת.

47, 15 Primo וְלָמָּה נמות נֶגְדֶּךָ

47, 19 Secundo לָמָּה נמות לְעֵינֶיךָ. וסמן, כברי לנגד עיניו (2 S. 22, 25).

47, 15 Primo כִּי אפס כסף.

47, 16 Secundo אִם אפס כסף. וסמן, כי אם.

49, 30 Primo אשר קנה אברהם את השדה מאת עפרן החתי לאחזת קָבֶר.

50, 13 Secundo אשר קנה אברהם את השדה לאחזת קֶבֶר מאת עפרן החתי.

50, 17 Primo שא נא פשע.

ibid. Secundo שא נא לְפֶשַׁע.

VI.

פסקתא דספר בראשית

Loci Genesis lineola Pasek notati[1].

אלהים ׀ לאור	1, 5.
אלהים ׀ ליבשה	1, 10.
החיה ׀ הרמשת	1, 21.
אלהים ׀ את האדם	1, 27.
אלהים ׀ תרדמה	2, 21.
אלהים ׀ את הצלע	2, 22.
אלהים ׀ אל הנחש	3, 14.
יי ׀ את פרעה	12, 17.
עליהם ׀ לילה	14, 15.
המול ׀ ימול	17, 13.
שרה ׀ לאמר	18, 15.
כי ׀ יראה	*ibid.*
ויאמר ׀ לא	*ibid.*
עשו ׀ כלה	18, 21.
אברהם ׀ בבקר, תנינא דספרא	21, 14.
אלהים ׀ אל הגר	21, 17.
אברהם ׀ אברהם	22, 11.
ההוא יי ׀ יראה	22, 14.
ראו ראינו כי היה יי ׀ עמך	26, 28.
אלהים ׀ נפתלתי	30, 8.
זבדני אלהים ׀ אתי	30, 20.
ויאמר אלהם ׀ ראובן	37, 22.
יום ׀ יום	39, 10.

[1] Masora omnium librorum V. T. locos eos singulatim enumerat, in quibus *Pasek* (פְּסֵק, sic, non פְּסִיק scribendum ac pronunciandum) h. e. signum intercapedinis legendi reperitur, hoc modo praecavens, ne cum *Legarme* (quod male *Pesik munachatus* nominatur), accentu distinctivo, cujus figura eadem est, confundatur. En hic est index locorum undetriginta libri Genesis, qui Pasek requirunt, e Codicibus probatae fidei nunc primum emendatus atque in integrum redditus.

אחים ׀ אנחנו בני איש	42, 13.
אשמים ׀ אנחנו	42, 21.
אליכם ׀ לאמר	42, 22.
אם כן ׀ אפוא זאת	43, 11.
אלהים ׀ לישראל	46, 2.
יעקב ׀ יעקב	*ibid.*

VII.

סדרים בספר בראשית

Sectiones libri Genesis masoreticae[1].

בראשית	1, 1.
אלה תולדות השמים	2, 4.
ויאמר יי אלהים הן האדם	3, 22.
זה ספר תולדת	5, 1.
אלה תולדת נח	6, 9.
ויזכר אלהים את נח	8, 1.
וידבר אלהים אל נח	8, 15.
ויהיו בני נח	9, 18.
ויאמר יי אל אברם לך לך מארצך	12, 1.
ויהי רעב בארץ	12, 10.
ויהי בימי אמרפל	14, 1.

[1] Inter omnes constat, librorum biblicorum in capita divisionem, quae nunc percrebuit, versus medium seculum XIII. vel a Hugone de St. Caro Cardinali Hispanico vel a Stephano Langthon Archiepiscopo Cantabrigiensi ad arbitrium factum esse sine omni auctoritate masoretica. Primus eam Isaacus Nathan ao. 1437—48 in Corcordantiis suis מאיר נתיב inscriptis, quae ao. 1523 prodierunt, deinde Daniel Bomberg in altera sua Bibliorum Rabbinicorum editione 1521 ad textum hebraicum adhibuit. Antiqua Masoretarum capita, quae סדרים vocantur, prorsus diversa sunt. Numerantur per totam Scripturam V. T. quadringenta quadraginta sex. Catalogus exstat in introductione Bibliorum Rabbinicorum Bombergianorum ai. 1526. Nos eum ex Codicibus emendavimus, cf. quae Heidenheimius in Pentateucho מאור עינים inscripto ad calcem Genesis p. 85 adnotavit.

15, 1.	אחר הדברים האלה היה דבר
16, 1.	ושרי אשת אברם
17, 1.	ויהי אברם בן תשעים
18, 1.	וירא אליו יי
19, 1.	ויבאו שני המלאכים
20, 1.	ויסע משם אברהם
21, 1.	ויי פקד את שרה
22, 1.	ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה
24, 1.	ואברהם זקן בא
24, 42.	ואבא היום אל העין
25, 1.	ויסף אברהם ויקח
25, 19.	ואלה תולדת יצחק
27, 1.	ויהי כי זקן יצחק
27, 28.	ויתן לך האלהים
28, 10.	ויצא יעקב מבאר שבע
29, 31.	וירא יי כי שנואה
30, 22.	ויזכר אלהים את רחל
31, 3.	ויאמר יי אל יעקב שוב
32, 4.	וישלח יעקב מלאכים
33, 18.	ויבא יעקב שלם
35, 9.	וירא אלהים אל יעקב עוד
37, 1.	וישב יעקב בארץ
38, 1.	ויהי בעת ההוא וירד
39, 1.	ויוסף הורד מצרימה
41, 1.	ויהי מקץ שנתים
41, 38.	ויאמר פרעה אל עבדיו
42, 18.	ויאמר אלהם יוסף ביום
43, 14.	ואל שדי יתן לכם רחמים
44, 18.	ויגש אליו יהודה
46, 28.	ואת יהודה שלח
48, 1.	ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף
49, 1.	ויקרא יעקב אל בניו.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כְּתִיב וּקְרִי).

כְּתִיב Scriptum.	קְרִי Legendum.
4,18 מחייאל (h. e. מְחִייָאֵל)	מְחִיָּאֵל
8,17 הוצא (h. e. הוֹצֵא)	הַיְצֵא
9,21. 12,8. 13,3. 35,21 אָהֳלֹה	אָהֳלוֹ
14,2. 8 צביים (h. e. צְבֹיִים)	צְבוֹיִם
8,6 מֵחֲטוֹ	מֵחֲטוֹא
24,14. 28. 55. 34,3. 12 הנער (h. e. הַנַּעַר)	הַנַּעֲרָה
24,16 והנער (h. e. וְהַנַּעַר)	וְהַנַּעֲרָה
24,57 לנער (h. e. לַנַּעַר)	לַנַּעֲרָה
24,33 ויישם (h. e. וַיִּישֶׂם cf. 50, 26)	וַיּוּשַׂם
25,23 גיים (h. e. גֹּיִים)	גּוֹיִם
27,3 צידה (h. e. צֵידָה)	צָיִד
27,29 וישתחו (h. e. וְיִשְׁתַּחוּ)	וְיִשְׁתַּחֲווּ
30,11 בגד (h. e. בְּגָד)	בָּא גָד
30,18. 35,23. 46,13. 49,14 (h. e. יִשְׂשָׂכָר)	יִשָּׂכָר
33,4 צוארו (h. e. צַוָּארוֹ)	צַוָּארָיו
36,5. 14 יעיש (h. e. יְעִישׁ)	יְעוּשׁ
39,20 אסורי (h. e. אֲסוּרֵי)	אֲסִירֵי
43,28 וישתחו (h. e. וַיִּשְׁתַּחוּ)	וַיִּשְׁתַּחֲווּ
49,11 עִירֹה	עִירוֹ
ibid. סוּתֹה	סוּתוֹ

Lectiones (קְרָיָן) perpetuae sunt voces הִוא, יְהוָֹה, יֱהוִֹה, quae ubique legendae sunt הִיא, אֲדֹנָי, אֱלֹהִים, e. c. 2, 4. 20; 15, 8.

B. *Adnotationes masoreticae.*

א׳ בְּדָגֵשׁ Aleph cum Dagesch (43, 26).
אֵין כַּאן פִּסְקָא כְּלָל כִּי אִם רֶוַח אוֹת אֶחָת Non hic intervallum nisi literae unius (47, 28).
ב׳ רַבָּתִי Beth magnum (1, 1).
בְּרֹאשׁ עַמּוּד, סִמָּן בְּ״יָהּ שְׁ״מוֹ „In capite columnae; signum: בְּיָהּ שְׁמוֹ (Ps. 68, 5)". Haec est vox memorialis, qua significantur voces in principio columnae (paginae) scribendae (בְּרֵאשִׁית Gen. 1, 1; יְהוּדָה 49, 8; הַבָּאִים Ex. 14, 28; שְׁנֵי Lev. 16, 8; מַה Num. 24, 5; וְאָעִידָה Dt. 31, 28).
ה׳ זְעֵירָא He parvum (2, 4).
כ׳ זְעֵירָא Caf parvum (23, 2).
ל׳ דְגוּשָׁה Lamed cum Dagesch (19, 2).
ל׳ קְמוּצָה Lamed cum Kamez (41, 50).
מ׳ בְּדָגֵשׁ Mem cum Dagesch (2, 25).
מָלֵא ו׳ plene cum Vav (48, 20).
מִלְּרַע cum tono in ultima (40, 15).
נ׳ הֲפוּכָה Nun inversum, ita ut caput literae magis sinistrorsum, quam omnino dextrorsum inclinatum sit (11, 32). Liber de coronulis (ס׳ תאגי) enumerat sedecim Nun inversa Pentateuchi, at Masora tantummodo hoc unum agnoscit.
נָקוּד עַל י׳ בַּתְרָא Puncta super Jod posteriori (16, 5).
נָקוּד עַל א׳ י׳ ו׳ Puncta super Aleph, Jod et Vav (18, 9).
נָקוּד עַל ו׳ תִּנְיָנָא Puncta super Vav secundo (19, 33).
נָקוּד כֻּלּוֹ מִלְמַעְלָה Totum punctis supernis insignitum (33, 4).
נָקוּד עַל אֶת Puncta super voce אֶת (37, 12).
ע׳ בְּצֵרֵי Ajin cum Zere (46, 34).
פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק Intervallum in medio versus (35, 22).
צ׳ דְגוּשָׁה Zade cum Dagesch (19, 14).
ק׳ דְגוּשָׁה Koph cum Dagesch (49, 10. 17).
ק׳ זְעֵירָא Koph parvum (27, 46).
קֹדֶשׁ Sanctum (de Deo) 18, 3; 19, 18.

קָמֵץ בִּזְקֵף קָטֹן Kamez cum accentu Zakef parvo (11, 3. 11; 24, 19; 25, 23; 27, 36; 31, 18; 32, 21; 44, 10.17; 49, 25. 27).

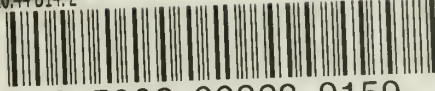
תְּרֵי טַעֲמֵי, וְהַקּוֹרֵא יַטְעִים הַגֵּרֶשׁ קֹדֶם הַתְּלִשָׁא Duo accentus, et lector cantet accentum Geresch ante accentum Telischa (5, 29).

C. *Clausula libri.*

חֲזָק׃ סְכוּם פְּסוּקֵי סֵפֶר בְּרֵאשִׁית אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה, וְסִמָּן אַ״ךְ דָּ״ל; וְחֶצְיוֹ וְעַל־חַרְבְּךָ תִחְיֶה׃ וּסְדָרָיו אַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה, וְסִמָּן גַּ״ם׃ וּפָרָשִׁיּוֹתָיו שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה, וְסִמָּן זֶ״ה׃ וּפִסְקָתוֹתָיו עֶשְׂרִים וָתֵשַׁע, וְסִמָּן טוֹ״ב הוּ״א׃ וְהַתֵּיבוֹת הַנְּקוּדוֹת חָמֵשׁ, וְסִמָּן גַּ״ב׃ וּכְתִיבָיו וְקַרְיָיו שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם, וְסִמָּן לֵ״ב׃ מִנְיַן הַפָּרָשִׁיּוֹת הַפְּתוּחוֹת שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים, וְהַסְּתוּמוֹת שְׁמֹנָה וְאַרְבָּעִים, הַכֹּל תִּשְׁעִים וְאַחַת פָּרָשִׁיּוֹת, וְסִמָּן צַ״א׃ שְׁנוֹת הַסֵּפֶר אַלְפַּיִם וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְתֵשַׁע שָׁנִים, מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם עַד שֶׁמֵּת יוֹסֵף׃

Fortis esto! Summa versuum libri Geneseos mille et quingenti et triginta et quatuor, signum אַ״ךְ דָּל (vox memorialis: א׳ 1000, ך׳ 500, ד׳ 4, ל׳ 30); et medium eorum versus 27, 40. Et sectiones ejus quadraginta et tres, signum גַּם (ג׳ 3, ם׳ 40) et Pericopae ejus duodecim, signum זֶה (ז׳ 7, ה׳ 5). Et loci pasekati ejus novem et viginti, signum טוב הוא (ט׳ 9, ו׳ 6, ב׳ 2, ה׳ 5, ו׳ 6, א 1). Et voces punctatae quinque, signum גַּב (ג׳ 3, ב 2). Et scripta et legenda ejus triginta et duo, signum לֵב (ל׳ 30, ב׳ 2). Numerus pericoparum apertarum tres et quadraginta, et clausarum octo et quadraginta, in universum nonaginta et una, signum צַא (צ׳ 90, א׳ 1). Anni libri duo milia et trecenti et novem anni, a die creationis mundi usque ad mortem Josephi.

NON MINISTRARI SED MINISTRARE.

ספרי
יהושע ושופטים

LIBRI

JOSUAE ET JUDICUM.

נביאים ראשונים

ספר יהושע
וספר שופטים

LIBRI
JOSUAE ET JUDICUM.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1891.

MEMORIA IUSTI IN BENEDICTIONEM!

Duodecimam partem bibliae textus mei masoretice criticeque recensi libros Josuae et Judicum publicans, dolore mortui fautoris mei carissimi, Doctoris Francisci Delitzsch, ubique clarissimi professoris, memini. Profecto! amicus paternus mihi erat, qui ex anno millesimo octingentesimo quinquagesimo nono (1859) ad masoreticos labores meos publicandos atque augendos re consilioque me omni modo adiuvabat. In edendis libris singularibus bibliae textus recensi curator et adiutor meus erat, qui gravibus suis commendationibus per triginta annos libris introitum ad doctos viros dabat. Quin ad librum Jeremiae meum anno elapso editum, quamquam gravi morbo affectus, praefationem ornantem scripsit. Haec tamen ultima amoris res illustris amici nunc beati erat. A. d. IV. nonas Martias MDCCCXC, septuagesimum octavum annum agens, corpus contritum in terra reliquit et pia anima pura in paradisum escendit, ubi luceat in lumine aeternae vitae. Et ego — ego nunc solus sum; amicus paterne adiuvans mihi evanuit! —

Tamen animus mihi non despondendus, labor semel inceptus et fere perfectus mihi non interrumpendus est. Bono cum Deo, me adiuvabit, corpus mentemque mihi servabit, ut laborem inceptum secundum illustris amici mei dispositionem ad finem perducere possim. Josuae et Judicum libros Dei auxilio iam nunc aestimatis bibliae amicis proponere possum. Si fortasse nonnullae enormitates inveniuntur, lectores oro, ut indulgeant, cum, ut supra dixi, conceptio et correctio nunc mihi soli esset curae.

Ad adiumenta iam in praefationibus librorum prius editorum commemorata mihi codex, quem possideo et in argumentis cum T. (Toledanus) designavi, nominandus est. Hic codex, in charta Pergamena scriptus, pulchris et magnis typis Hispanicis, interpunctis atque accentu notatis, textum Pentateuchi cum notis

masoreticis continet. Supra et infra textus columnas minoribus litteris textus primorum prophetarum adscriptus est, etiam interpunctus et accentu notatus. Dolendum est, quod fragmentum est; modo triginta sex folia reperiuntur, continentia Gen. 1, 1 —1, 20; unde usque ad 2, 23 textus deest; porro sequitur 4, 10 —7, 8; 8, 22—10, 15; 11, 29—45, 3. De libro Exod. 1, 1 —20, 16; 21, 30—24, 1; 25, 20—34, 32. Ab Lev. 18, 4 folia desunt. Nihilo minus codex propter multas notas marginales, quae variationes ex Hilleli, Sanbucci etc. enumerant, vim criticam habet. Ita exempli causa ad הִנֵּנִי (Gen. 46, 2) notatum
est: ובזנבוקי הנֶּני נקוד בסגול*); ad פּוֹטִי פֶּרַע (46, 20): כת'
תרתין מלין וקורי' חדה; ad ויאסֹּר (46, 29): יפה נקוד ויאסֹר
וכך בהללי ובזנבוקי; ad יקהת (49, 10): במוגה ובזנב' יקהָת
בקמץ, ובנ"א מוגה יקהת בפתח; ad יֶאְשַׁם (Lev. 5, 5):
בזנבוקי נקד יאֶשם; ad וְהָיְתָה (13, 24): כל אוריתא בטעמא
דא במ"א לבני ישראל לחקת מֹשפט וכל קריאה דכותה במ"ג;
ad בתוכְכֶם (17, 12) nota se habet: דין נקוד כְּכֶם והאחרים
כֲכֶם בחטף פתח!.

Lectoribus salutem plurimam dicens, praefationem finio et promitto, Deo adiutore proximam promotionem Samuelis librum quam celerrime secuturum esse.

Biburci ad Rhenum
Kalendis Juliis MDCCCXCI.

S. Baer.

*) De hoc זנבוקי iam multum coniectum est, cf. Strack Prolegomena critica p. 117., זנבוקי simpliciter nomen codicis est, qui Sambuccis in vico Italiae (Roma provincia et regio) scriptus et propter bonitatem clarus erat.

Liber Josuae. ספר יהושע

1 א

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ א
יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה 2
קוּם עֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אַתָּה וְכָל־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ 3
כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה׃
מֵהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה וְעַד־הַנָּהָר הַגָּדוֹל נְהַר־פְּרָת כֹּל 4
אֶרֶץ הַחִתִּים וְעַד־הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה גְּבוּלְכֶם׃
לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־ ה
מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא אֶעֶזְבֶךָּ׃ חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי 6
אַתָּה תַּנְחִיל אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי
לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם׃ רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת 7
כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל־תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין
וּשְׂמֹאול לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר 8
הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב בּוֹ כִּי־אָז תַּצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶךָ וְאָז
תַּשְׂכִּיל׃ הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת כִּי 9
עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ ס וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ י
אֶת־שֹׁטְרֵי הָעָם לֵאמֹר׃ עִבְרוּ׀ בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת־ 11
הָעָם לֵאמֹר הָכִינוּ לָכֶם צֵידָה כִּי בְּעוֹד׀ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ׃ וְלָרֻאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי 12
שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר 13
צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מֵנִיחַ

v. 9 קמץ בזקף

14 לָכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ נְשֵׁיכֶם טַפְּכֶם וּמִקְנֵיכֶם
יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם
תַּעַבְרוּ חֲמֻשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כֹּל גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַעֲזַרְתֶּם
טו אוֹתָם׃ עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה ׀ לַאֲחֵיכֶם כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַם־הֵמָּה
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָהֶם וְשַׁבְתֶּם לְאֶרֶץ
יְרֻשַּׁתְכֶם וִירִשְׁתֶּם אוֹתָהּ אֲשֶׁר ׀ נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה
16 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כֹּל
17 אֲשֶׁר־צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנוּ נֵלֵךְ׃ כְּכֹל
אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ אֶל־מֹשֶׁה כֵּן נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק יִהְיֶה יְהוָה
18 אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־מֹשֶׁה׃ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יַמְרֶה
אֶת־פִּיךָ וְלֹא־יִשְׁמַע אֶת־דְּבָרֶיךָ לְכֹל אֲשֶׁר־תְּצַוֶּנּוּ יוּמָת רַק
חֲזַק וֶאֱמָץ׃ פ

ב 2

א וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מִן־הַשִּׁטִּים שְׁנַיִם אֲנָשִׁים מְרַגְּלִים
חֶרֶשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ
2 בֵּית אִשָּׁה זוֹנָה וּשְׁמָהּ רָחָב וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה׃ וַיֵּאָמַר לְמֶלֶךְ
יְרִיחוֹ לֵאמֹר הִנֵּה אֲנָשִׁים בָּאוּ הֵנָּה הַלַּיְלָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
3 לַחְפֹּר אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶל־רָחָב לֵאמֹר
הוֹצִיאִי הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֵלַיִךְ אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבֵיתֵךְ כִּי לַחְפֹּר
4 אֶת־כָּל־הָאָרֶץ בָּאוּ׃ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים וַתִּצְפְּנוֹ
וַתֹּאמֶר כֵּן בָּאוּ אֵלַי הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאַיִן הֵמָּה׃
ה וַיְהִי הַשַּׁעַר לִסְגּוֹר בַּחֹשֶׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצָאוּ לֹא יָדַעְתִּי אָנָה
6 הָלְכוּ הָאֲנָשִׁים רִדְפוּ מַהֵר אַחֲרֵיהֶם כִּי תַשִּׂיגוּם׃ וְהִיא
הֶעֱלָתַם הַגָּגָה וַתִּטְמְנֵם בְּפִשְׁתֵּי הָעֵץ הָעֲרֻכוֹת לָהּ עַל־הַגָּג׃
7 וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשַּׁעַר
8 סָגָרוּ אַחֲרֵי כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם׃ וְהֵמָּה טֶרֶם
9 יִשְׁכָּבוּן וְהִיא עָלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגָּג׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הָאֲנָשִׁים
יָדַעְתִּי כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נָפְלָה אֵימַתְכֶם
י עָלֵינוּ וְכִי נָמֹגוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם׃ כִּי שָׁמַעְנוּ אֵת
אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֶת־מֵי יַם־סוּף מִפְּנֵיכֶם בְּצֵאתְכֶם
מִמִּצְרַיִם וַאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
11 הַיַּרְדֵּן לְסִיחֹן וּלְעוֹג אֲשֶׁר הֶחֱרַמְתֶּם אוֹתָם׃ וַנִּשְׁמַע וַיִּמַּס

לְבָבֵ֗נוּ וְלֹא־קָ֨מָה ע֥וֹד ר֛וּחַ בְּאִ֖ישׁ מִפְּנֵיכֶ֑ם כִּ֚י יְהוָ֣ה אֱלֹֽהֵיכֶ֔ם
ה֤וּא אֱלֹהִים֙ בַּשָּׁמַ֣יִם מִמַּ֔עַל וְעַל־הָאָ֖רֶץ מִתָּֽחַת׃ וְעַתָּ֗ה 12
הִשָּֽׁבְעוּ־נָ֥א לִי֙ בַּֽיהוָ֔ה כִּֽי־עָשִׂ֥יתִי עִמָּכֶ֖ם חָ֑סֶד וַעֲשִׂיתֶ֨ם גַּם־
אַתֶּ֜ם עִם־בֵּ֤ית אָבִי֙ חֶ֔סֶד וּנְתַתֶּ֥ם לִ֖י א֥וֹת אֱמֶֽת׃ וְהַחֲיִתֶ֞ם 13
אֶת־אָבִ֣י וְאֶת־אִמִּ֗י וְאֶת־אַחַי֙ וְאֶת־אַחְוֹתַ֔י וְאֵ֖ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר
לָהֶ֑ם וְהִצַּלְתֶּ֥ם אֶת־נַפְשֹׁתֵ֖ינוּ מִמָּֽוֶת׃ וַיֹּ֧אמְרוּ לָ֣הּ הָאֲנָשִׁ֗ים 14
נַפְשֵׁ֤נוּ תַחְתֵּיכֶם֙ לָמ֔וּת אִ֚ם לֹ֣א תַגִּ֔ידוּ אֶת־דְּבָרֵ֖נוּ זֶ֑ה וְהָיָ֗ה
בְּתֵ֨ת יְהוָ֤ה לָ֙נוּ֙ אֶת־הָאָ֔רֶץ וְעָשִׂ֥ינוּ עִמָּ֖ךְ חֶ֥סֶד וֶאֱמֶֽת׃
וַתּוֹרִדֵ֥ם בַּחֶ֖בֶל בְּעַ֣ד הַחַלּ֑וֹן כִּ֤י בֵיתָהּ֙ בְּקִ֣יר הַחוֹמָ֔ה וּבַחוֹמָ֖ה טו
הִ֥יא יוֹשָֽׁבֶת׃ וַתֹּ֤אמֶר לָהֶם֙ הָהָ֣רָה לֵּ֔כוּ פֶּֽן־יִפְגְּע֥וּ בָכֶ֖ם 16
הָרֹֽדְפִ֑ים וְנַחְבֵּתֶ֨ם שָׁ֜מָּה שְׁלֹ֣שֶׁת יָמִ֗ים עַ֚ד שׁ֣וֹב הָרֹדְפִ֔ים
וְאַחַ֖ר תֵּלְכ֥וּ לְדַרְכְּכֶֽם׃ וַיֹּאמְר֥וּ אֵלֶ֖יהָ הָאֲנָשִׁ֑ים נְקִיִּ֣ם אֲנַ֔חְנוּ 17
מִשְּׁבֻעָתֵ֥ךְ הַזֶּ֖ה אֲשֶׁ֥ר הִשְׁבַּעְתָּֽנוּ׃ הִנֵּ֛ה אֲנַ֥חְנוּ בָאִ֖ים בָּאָ֑רֶץ 18
אֶת־תִּקְוַ֡ת חוּט֩ הַשָּׁנִ֨י הַזֶּ֜ה תִּקְשְׁרִ֗י בַּֽחַלּוֹן֙ אֲשֶׁ֣ר הוֹרַדְתֵּ֣נוּ
ב֔וֹ וְאֶת־אָבִ֨יךְ וְאֶת־אִמֵּ֜ךְ וְאֶת־אַחַ֗יִךְ וְאֵת֙ כָּל־בֵּ֣ית אָבִ֔יךְ
תַּאַסְפִ֥י אֵלַ֖יִךְ הַבָּֽיְתָה׃ וְהָיָ֡ה כֹּ֣ל אֲשֶׁר־יֵצֵא֩ מִדַּלְתֵ֨י בֵיתֵ֧ךְ ׀ 19
הַח֛וּצָה דָּמ֥וֹ בְרֹאשׁ֖וֹ וַאֲנַ֣חְנוּ נְקִיִּ֑ם וְ֠כֹל אֲשֶׁ֨ר יִהְיֶ֤ה אִתָּךְ֙
בַּבַּ֔יִת דָּמ֣וֹ בְרֹאשֵׁ֔נוּ אִם־יָ֖ד תִּֽהְיֶה־בּֽוֹ׃ וְאִם־תַּגִּ֖ידִי אֶת־ כ
דְּבָרֵ֣נוּ זֶ֑ה וְהָיִ֣ינוּ נְקִיִּ֔ם מִשְּׁבֻעָתֵ֖ךְ אֲשֶׁ֥ר הִשְׁבַּעְתָּֽנוּ׃ וַתֹּ֙אמֶר֙ 21
כְּדִבְרֵיכֶ֣ם כֶּן־ה֔וּא וַֽתְּשַׁלְּחֵ֖ם וַיֵּלֵ֑כוּ וַתִּקְשֹׁ֛ר אֶת־תִּקְוַ֥ת הַשָּׁנִ֖י
בַּֽחַלּֽוֹן׃ וַיֵּלְכוּ֙ וַיָּבֹ֣אוּ הָהָ֔רָה וַיֵּ֤שְׁבוּ שָׁם֙ שְׁלֹ֣שֶׁת יָמִ֔ים עַד־ 22
שָׁ֖בוּ הָרֹדְפִ֑ים וַיְבַקְשׁ֧וּ הָרֹדְפִ֛ים בְּכָל־הַדֶּ֖רֶךְ וְלֹ֥א מָצָֽאוּ׃
וַיָּשֻׁ֜בוּ שְׁנֵ֤י הָאֲנָשִׁים֙ וַיֵּרְד֣וּ מֵהָהָ֔ר וַיַּֽעַבְר֔וּ וַיָּבֹ֗אוּ אֶל־ 23
יְהוֹשֻׁ֣עַ בִּן־נ֔וּן וַ֨יְסַפְּרוּ־ל֔וֹ אֵ֥ת כָּל־הַמֹּצְא֖וֹת אוֹתָֽם׃ וַיֹּאמְרוּ֙ 24
אֶל־יְהוֹשֻׁ֔עַ כִּֽי־נָתַ֧ן יְהוָ֛ה בְּיָדֵ֖נוּ אֶת־כָּל־הָאָ֑רֶץ וְגַם־נָמֹ֛גוּ
כָּל־יֹשְׁבֵ֥י הָאָ֖רֶץ מִפָּנֵֽינוּ׃ ס

3 ג

וַיַּשְׁכֵּ֣ם יְהוֹשֻׁ֡עַ בַּבֹּקֶר֩ וַיִּסְע֨וּ מֵהַשִּׁטִּ֜ים וַיָּבֹ֙אוּ֙ עַד־הַיַּרְדֵּ֔ן א
ה֖וּא וְכָל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וַיָּלִ֥נוּ שָׁ֖ם טֶ֥רֶם יַעֲבֹֽרוּ׃ וַיְהִ֕י מִקְצֵ֖ה 2
שְׁלֹ֣שֶׁת יָמִ֑ים וַיַּעַבְר֥וּ הַשֹּׁטְרִ֖ים בְּקֶ֥רֶב הַֽמַּחֲנֶֽה׃ וַיְצַוּ֞ 3

v. 13 אַחְיֹתַי ק׳. v. 18 ת׳ בצרי.

אֶת־הָעָם לֵאמֹר כִּרְאֹתְכֶם אֵת אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם נֹשְׂאִים אֹתוֹ וְאַתֶּם תִּסְעוּ מִמְּקוֹמְכֶם
4 וַהֲלַכְתֶּם אַחֲרָיו׃ אַךְ ׀ רָחוֹק יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם וּבֵינָו כְּאַלְפַּיִם
אַמָּה בַּמִּדָּה אַל־תִּקְרְבוּ אֵלָיו לְמַעַן אֲשֶׁר־תֵּדְעוּ אֶת־הַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ כִּי לֹא עֲבַרְתֶּם בַּדֶּרֶךְ מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ ס
ה וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הִתְקַדָּשׁוּ כִּי מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה
6 בְּקִרְבְּכֶם נִפְלָאוֹת׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר שְׂאוּ
אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְעִבְרוּ לִפְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית
7 וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי הָעָם׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם הַזֶּה
אָחֵל גַּדֶּלְךָ בְּעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּן כִּי כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי
8 עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ׃ וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת־הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי
אֲרוֹן־הַבְּרִית לֵאמֹר כְּבֹאֲכֶם עַד־קְצֵה מֵי הַיַּרְדֵּן בַּיַּרְדֵּן
9 תַּעַמְדוּ׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גֹּשׁוּ הֵנָּה וְשִׁמְעוּ
י אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ בְּזֹאת תֵּדְעוּן
כִּי אֵל חַי בְּקִרְבְּכֶם וְהוֹרֵשׁ יוֹרִישׁ מִפְּנֵיכֶם אֶת־הַכְּנַעֲנִי
וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַפְּרִזִּי וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֱמֹרִי
11 וְהַיְבוּסִי׃ הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ עֹבֵר לִפְנֵיכֶם
12 בַּיַּרְדֵּן׃ וְעַתָּה קְחוּ לָכֶם שְׁנֵי עָשָׂר אִישׁ מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
13 אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד לַשָּׁבֶט׃ וְהָיָה כְּנוֹחַ כַּפּוֹת רַגְלֵי
הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן יְהוָה אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ בְּמֵי הַיַּרְדֵּן מֵי
הַיַּרְדֵּן יִכָּרֵתוּן הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמָעְלָה וְיַעַמְדוּ נֵד אֶחָד׃
14 וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָעָם מֵאָהֳלֵיהֶם לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכֹּהֲנִים
טו נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן הַבְּרִית לִפְנֵי הָעָם׃ וּכְבוֹא נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עַד־
הַיַּרְדֵּן וְרַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן נִטְבְּלוּ בִּקְצֵה הַמָּיִם
16 וְהַיַּרְדֵּן מָלֵא עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו כֹּל יְמֵי קָצִיר׃ וַיַּעַמְדוּ הַמַּיִם
הַיֹּרְדִים מִלְמַעְלָה קָמוּ נֵד־אֶחָד הַרְחֵק מְאֹד בְאָדָם הָעִיר
אֲשֶׁר מִצַּד צָרְתָן וְהַיֹּרְדִים עַל יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח תַּמּוּ
17 נִכְרָתוּ וְהָעָם עָבְרוּ נֶגֶד יְרִיחוֹ׃ וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי
הָאָרוֹן בְּרִית־יְהוָה בֶּחָרָבָה בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן הָכֵן וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עֹבְרִים בֶּחָרָבָה עַד אֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לַעֲבוֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃

---

v. 4 ובינו ק׳. v. 16 מֵאדם ק׳.

ד 4

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־הַגּוֹי לַעֲבוֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן ○ וַיֹּאמֶר א
יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ קְחוּ לָכֶם מִן־הָעָם שְׁנֵים עָשָׂר 2
אֲנָשִׁים אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשָּׁבֶט׃ וְצַוּוּ אוֹתָם לֵאמֹר 3
שְׂאוּ־לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן מִמַּצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים הָכִין
שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם אוֹתָם
בַּמָּלוֹן אֲשֶׁר־תָּלִינוּ בוֹ הַלָּיְלָה׃ ס וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־ 4
שְׁנֵים הֶעָשָׂר אִישׁ אֲשֶׁר הֵכִין מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־
אֶחָד מִשָּׁבֶט׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ עִבְרוּ לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה ה
אֱלֹהֵיכֶם אֶל־תּוֹךְ הַיַּרְדֵּן וְהָרִימוּ לָכֶם אִישׁ אֶבֶן אַחַת עַל־
שִׁכְמוֹ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ לְמַעַן תִּהְיֶה זֹאת אוֹת 6
בְּקִרְבְּכֶם כִּי־יִשְׁאָלוּן בְּנֵיכֶם מָחָר לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים
הָאֵלֶּה לָכֶם׃ וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם אֲשֶׁר נִכְרְתוּ מֵימֵי הַיַּרְדֵּן 7
מִפְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן נִכְרְתוּ מֵי הַיַּרְדֵּן
וְהָיוּ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃
וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׂאוּ שְׁתֵּי־ 8
עֶשְׂרֵה אֲבָנִים מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבִרוּם עִמָּם אֶל־הַמָּלוֹן וַיַּנִּחוּם
שָׁם׃ וּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים הֵקִים יְהוֹשֻׁעַ בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן 9
תַּחַת מַצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן הַבְּרִית וַיִּהְיוּ שָׁם עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן עֹמְדִים בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן י
עַד־תֹּם כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לְדַבֵּר אֶל־
הָעָם כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְמַהֲרוּ הָעָם
וַיַּעֲבֹרוּ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּם כָּל־הָעָם לַעֲבוֹר וַיַּעֲבֹר אֲרוֹן־ 11
יְהוָה וְהַכֹּהֲנִים לִפְנֵי הָעָם׃ וַיַּעַבְרוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד 12
וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה חֲמֻשִׁים לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה׃ כְּאַרְבָּעִים אֶלֶף חֲלוּצֵי הַצָּבָא עָבְרוּ לִפְנֵי 13
יְהוָה לַמִּלְחָמָה אֶל עַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא גִּדַּל 14
יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר
יָרְאוּ אֶת־מֹשֶׁה כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ פ

v. 1 פסקא באמצע פסוק

טו 16 וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֶל־יְהוֹשֻׁ֥עַ לֵאמֹֽר׃ צַוֵּה֙ אֶת־הַכֹּ֣הֲנִ֔ים נֹשְׂאֵ֖י
17 אֲר֣וֹן הָעֵד֑וּת וְיַעֲל֖וּ מִן־הַיַּרְדֵּֽן׃ וַיְצַ֣ו יְהוֹשֻׁ֔עַ אֶת־הַכֹּהֲנִ֖ים
18 לֵאמֹ֑ר עֲל֖וּ מִן־הַיַּרְדֵּֽן׃ וַיְהִ֡י בַּעֲל֣וֹת הַכֹּהֲנִ֡ים נֹשְׂאֵי֩ אֲר֨וֹן
בְּרִית־יְהוָ֜ה מִתּ֣וֹךְ הַיַּרְדֵּ֗ן נִתְּקוּ֙ כַּפּ֣וֹת רַגְלֵ֣י הַכֹּהֲנִ֔ים אֶ֖ל
הֶחָֽרָבָ֑ה וַיָּשֻׁ֤בוּ מֵֽי־הַיַּרְדֵּן֙ לִמְקוֹמָ֔ם וַיֵּלְכ֥וּ כִתְמ֖וֹל שִׁלְשׁ֑וֹם
19 עַל־כָּל־גְּדוֹתָֽיו׃ וְהָעָ֗ם עָלוּ֙ מִן־הַיַּרְדֵּ֔ן בֶּעָשׂ֖וֹר לַחֹ֣דֶשׁ
כ הָרִאשׁ֑וֹן וַֽיַּחֲנוּ֙ בַּגִּלְגָּ֔ל בִּקְצֵ֖ה מִזְרַ֥ח יְרִיחֽוֹ׃ וְאֵת֩ שְׁתֵּ֨ים
עֶשְׂרֵ֤ה הָאֲבָנִים֙ הָאֵ֔לֶּה אֲשֶׁ֥ר לָקְח֖וּ מִן־הַיַּרְדֵּ֑ן הֵקִ֥ים יְהוֹשֻׁ֖עַ
21 בַּגִּלְגָּֽל׃ וַיֹּ֛אמֶר אֶל־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר אֲשֶׁר֩ יִשְׁאָל֨וּן בְּנֵיכֶ֤ם
22 מָחָר֙ אֶת־אֲבוֹתָ֣ם לֵאמֹ֔ר מָ֖ה הָאֲבָנִ֥ים הָאֵֽלֶּה׃ וְהוֹדַעְתֶּ֖ם
אֶת־בְּנֵיכֶ֣ם לֵאמֹ֑ר בַּיַּבָּשָׁה֙ עָבַ֣ר יִשְׂרָאֵ֔ל אֶת־הַיַּרְדֵּ֖ן הַזֶּֽה׃
23 אֲשֶׁר הוֹבִישׁ֩ יְהוָ֨ה אֱלֹהֵיכֶ֧ם אֶת־מֵ֛י הַיַּרְדֵּ֖ן מִפְּנֵיכֶ֑ם עַד־
עָבְרְכֶ֑ם כַּאֲשֶׁ֨ר עָשָׂ֜ה יְהוָ֧ה אֱלֹהֵיכֶ֛ם לְיַם־ס֖וּף אֲשֶׁר־הוֹבִ֣ישׁ
24 מִפָּנֵ֖ינוּ עַד־עָבְרֵֽנוּ׃ לְמַ֡עַן דַּ֠עַת כָּל־עַמֵּ֨י הָאָ֜רֶץ אֶת־יַ֤ד
יְהוָה֙ כִּ֣י חֲזָקָ֣ה הִ֔יא לְמַ֧עַן יְרָאתֶ֛ם אֶת־יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם
כָּל־הַיָּמִֽים׃ פ

ה 5

א וַיְהִ֣י כִשְׁמֹ֣עַ כָּל־מַלְכֵ֣י הָ֠אֱמֹרִ֠י אֲשֶׁ֨ר בְּעֵ֣בֶר הַיַּרְדֵּן֮ יָ֒מָּה֒ וְכָל־
מַלְכֵ֤י הַֽכְּנַעֲנִי֙ אֲשֶׁ֣ר עַל־הַיָּ֔ם אֵ֠ת אֲשֶׁר־הוֹבִ֨ישׁ יְהוָ֜ה אֶת־מֵ֧י
הַיַּרְדֵּ֛ן מִפְּנֵ֥י בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֖ל עַד־עָבְרָ֑נוּ וַיִּמַּ֣ס לְבָבָ֗ם וְלֹא־הָ֨יָה בָ֥ם
ע֛וֹד ר֖וּחַ מִפְּנֵ֥י בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵֽל׃ פ
2 בָּעֵ֣ת הַהִ֗יא אָמַ֤ר יְהוָה֙ אֶל־יְהוֹשֻׁ֔עַ עֲשֵׂ֥ה לְךָ֖ חַרְב֣וֹת צֻרִ֑ים
3 וְשׁ֛וּב מֹ֥ל אֶת־בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל שֵׁנִֽית׃ וַיַּֽעַשׂ־ל֥וֹ יְהוֹשֻׁ֖עַ חַרְב֣וֹת
4 צֻרִ֑ים וַיָּ֙מָל֙ אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֶל־גִּבְעַ֖ת הָעֲרָלֽוֹת׃ וְזֶ֥ה הַדָּבָ֖ר
אֲשֶׁר־מָ֣ל יְהוֹשֻׁ֑עַ כָּל־הָעָ֨ם הַיֹּצֵ֜א מִמִּצְרַ֣יִם הַזְּכָרִ֗ים כֹּ֚ל ׀ אַנְשֵׁ֣י
ה הַמִּלְחָמָ֔ה מֵ֤תוּ בַמִּדְבָּר֙ בַּדֶּ֔רֶךְ בְּצֵאתָ֖ם מִמִּצְרָֽיִם׃ כִּֽי־מֻלִ֣ים
הָי֔וּ כָּל־הָעָ֖ם הַיֹּצְאִ֑ים וְכָל־הָ֠עָם הַיִּלֹּדִ֨ים בַּמִּדְבָּ֤ר בַּדֶּ֙רֶךְ֙
6 בְּצֵאתָ֣ם מִמִּצְרַ֔יִם לֹא־מָֽלוּ׃ כִּ֣י ׀ אַרְבָּעִ֣ים שָׁנָ֗ה הָלְכ֣וּ בְנֵֽי־
יִשְׂרָאֵל֮ בַּמִּדְבָּר֒ עַד־תֹּ֨ם כָּל־הַגּ֜וֹי אַנְשֵׁ֤י הַמִּלְחָמָה֙ הַיֹּצְאִ֣ים
מִמִּצְרַ֔יִם אֲשֶׁ֥ר לֹא־שָׁמְע֖וּ בְּק֣וֹל יְהוָ֑ה אֲשֶׁ֨ר נִשְׁבַּ֤ע יְהוָה֙
לָהֶ֔ם לְבִלְתִּ֞י הַרְאוֹתָ֣ם אֶת־הָאָ֗רֶץ אֲשֶׁר֩ נִשְׁבַּ֨ע יְהוָ֤ה

v. 18 כַּעלות ק׳. v. 1 עברם ק׳.

7 לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְאֶת־בְּנֵיהֶם
הֵקִים תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרֵלִים הָיוּ כִּי לֹא־מָלוּ
8 אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־הַגּוֹי לְהִמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ
9 תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד חֲיוֹתָם׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
הַיּוֹם גַּלּוֹתִי אֶת־חֶרְפַּת מִצְרַיִם מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם
י הַהוּא גִּלְגָּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיַּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ
אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃
11 וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר הָאָרֶץ מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח מַצּוֹת וְקָלוּי בְּעֶצֶם
12 הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן מִמָּחֳרָת בְּאָכְלָם מֵעֲבוּר הָאָרֶץ
וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוּאַת אֶרֶץ כְּנַעַן
13 בַּשָּׁנָה הַהִיא׃ ס וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו
וַיַּרְא וְהִנֵּה־אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ
14 יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ אַתָּה אִם־לְצָרֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר ׀
לֹא כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־יְהוָה עַתָּה בָאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנִי מְדַבֵּר אֶל־עַבְדּוֹ׃
טו וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שַׁל נַעַלְךָ מֵעַל רַגְלֶךָ כִּי
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן׃

6 ו

א וִירִיחוֹ סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא
וְאֵין בָּא׃ פ
2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־יְרִיחוֹ
3 וְאֶת־מַלְכָּהּ גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃ וְסַבֹּתֶם אֶת־הָעִיר כֹּל אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה הַקֵּיף אֶת־הָעִיר פַּעַם אֶחָת כֹּה תַעֲשֶׂה שֵׁשֶׁת
4 יָמִים׃ וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים
לִפְנֵי הָאָרוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים
ה וְהַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וְהָיָה בִּמְשֹׁךְ ׀ בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל
בְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר יָרִיעוּ כָל־הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה
6 וְנָפְלָה חוֹמַת הָעִיר תַּחְתֶּיהָ וְעָלוּ הָעָם אִישׁ נֶגְדּוֹ׃ וַיִּקְרָא
יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אֶל־הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן
הַבְּרִית וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת יוֹבְלִים לִפְנֵי
7 אֲרוֹן יְהוָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָעָם עִבְרוּ וְסֹבּוּ אֶת־הָעִיר

v. 14 קמץ בזקף. v. 5 כְּשָׁמְעֲכֶם ק׳. v. 7 וַיֹּאמֶר ק׳.

8 וְהֶחָלוּץ יַעֲבֹר לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃ וַיְהִי כֶּאֱמֹר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
הָעָם וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים
לִפְנֵי יְהוָה עָבְרוּ וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה הֹלֵךְ
9 אַחֲרֵיהֶם׃ וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים תָּקְעוּ הַשּׁוֹפָרוֹת
י וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ אַחֲרֵי הָאָרוֹן הָלוֹךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וְאֶת־
הָעָם צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר לֹא תָרִיעוּ וְלֹא־תַשְׁמִיעוּ אֶת־
קוֹלְכֶם וְלֹא־יֵצֵא מִפִּיכֶם דָּבָר עַד יוֹם אָמְרִי אֲלֵיכֶם הָרִיעוּ
11 וַהֲרִיעֹתֶם׃ וַיַּסֵּב אֲרוֹן־יְהוָה אֶת־הָעִיר הַקֵּף פַּעַם אֶחָת
12 וַיָּבֹאוּ הַמַּחֲנֶה וַיָּלִינוּ בַּמַּחֲנֶה׃ וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר
13 וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה׃ וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים
שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיֹּבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה הֹלְכִים הָלוֹךְ
וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְהַמְאַסֵּף הֹלֵךְ
14 אַחֲרֵי אֲרוֹן יְהוָה הוֹלֵךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וַיָּסֹבּוּ אֶת־
הָעִיר בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי פַּעַם אַחַת וַיָּשֻׁבוּ הַמַּחֲנֶה כֹּה עָשׂוּ שֵׁשֶׁת
טו יָמִים׃ וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּשְׁכִּמוּ כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיָּסֹבּוּ
אֶת־הָעִיר כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים רַק בַּיּוֹם הַהוּא סָבְבוּ
16 אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וַיְהִי בַּפַּעַם הַשְּׁבִיעִית תָּקְעוּ
הַכֹּהֲנִים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם הָרִיעוּ כִּי־נָתַן
17 יְהוָה לָכֶם אֶת־הָעִיר׃ וְהָיְתָה הָעִיר חֵרֶם הִיא וְכָל־אֲשֶׁר־
בָּהּ לַיהוָה רַק רָחָב הַזּוֹנָה תִּחְיֶה הִיא וְכָל־אֲשֶׁר אִתָּהּ
18 בַּבַּיִת כִּי הֶחְבְּאַתָה אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר שָׁלָחְנוּ׃ וְרַק־
אַתֶּם שִׁמְרוּ מִן־הַחֵרֶם פֶּן־תַּחֲרִימוּ וּלְקַחְתֶּם מִן־הַחֵרֶם
19 וְשַׂמְתֶּם אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל לְחֵרֶם וַעֲכַרְתֶּם אוֹתוֹ׃ וְכֹל ׀
כֶּסֶף וְזָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל קֹדֶשׁ הוּא לַיהוָה אוֹצַר
כ יְהוָה יָבוֹא׃ וַיָּרַע הָעָם וַיִּתְקְעוּ בַּשֹּׁפָרוֹת וַיְהִי כִשְׁמֹעַ
הָעָם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר וַיָּרִיעוּ הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתִּפֹּל
הַחוֹמָה תַּחְתֶּיהָ וַיַּעַל הָעָם הָעִירָה אִישׁ נֶגְדּוֹ וַיִּלְכְּדוּ
21 אֶת־הָעִיר׃ וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּעִיר מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה
22 מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן וְעַד שׁוֹר וָשֶׂה וַחֲמוֹר לְפִי־חָרֶב׃ וְלִשְׁנַיִם
הָאֲנָשִׁים הַמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ בֹּאוּ בֵּית־
הָאִשָּׁה הַזּוֹנָה וְהוֹצִיאוּ מִשָּׁם אֶת־הָאִשָּׁה וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ

v. 9 תֹּקְעֵי ק׳ . v. 13 הֹלֵךְ ק׳ . v. 18 סגול באתנחתא

23 כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם לָהּ׃ וַיָּבֹאוּ הַנְּעָרִים הַמְרַגְּלִים וַיֹּצִיאוּ
אֶת־רָחָב וְאֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ וְאֶת־אַחֶיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־
לָהּ וְאֵת כָּל־מִשְׁפְּחוֹתֶיהָ הוֹצִיאוּ וַיַּנִּיחוּם מִחוּץ לְמַחֲנֵה
24 יִשְׂרָאֵל׃ וְהָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ רַק ׀ הַכֶּסֶף
וְהַזָּהָב וּכְלֵי הַנְּחֹשֶׁת וְהַבַּרְזֶל נָתְנוּ אוֹצַר בֵּית־יְהוָה׃
כה וְאֶת־רָחָב הַזּוֹנָה וְאֶת־בֵּית אָבִיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ
הֶחֱיָה יְהוֹשֻׁעַ וַתֵּשֶׁב בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי
הֶחְבִּיאָה אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ לְרַגֵּל אֶת־
26 יְרִיחוֹ׃ ס וַיַּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא לֵאמֹר אָרוּר
הָאִישׁ לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר יָקוּם וּבָנָה אֶת־הָעִיר הַזֹּאת
אֶת־יְרִיחוֹ בִּבְכֹרוֹ יְיַסְּדֶנָּה וּבִצְעִירוֹ יַצִּיב דְּלָתֶיהָ׃ ס
27 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שָׁמְעוֹ בְּכָל־הָאָרֶץ׃

ז 7

א וַיִּמְעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מַעַל בַּחֵרֶם וַיִּקַּח עָכָן בֶּן־כַּרְמִי בֶן־
זַבְדִּי בֶן־זֶרַח לְמַטֵּה יְהוּדָה מִן־הַחֵרֶם וַיִּחַר־אַף יְהוָה
2 בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֲנָשִׁים מִירִיחוֹ הָעַי
אֲשֶׁר עִם־בֵּית אָוֶן מִקֶּדֶם לְבֵיתְאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר
עֲלוּ וְרַגְּלוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיַּעֲלוּ הָאֲנָשִׁים וַיְרַגְּלוּ אֶת־הָעָי׃
3 וַיָּשֻׁבוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַל־יַעַל כָּל־הָעָם כְּאַלְפַּיִם
אִישׁ אוֹ כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ יַעֲלוּ וְיַכּוּ אֶת־הָעָי אַל־
4 תְּיַגַּע שָׁמָּה אֶת־כָּל־הָעָם כִּי מְעַט הֵמָּה׃ וַיַּעֲלוּ מִן־הָעָם
ה שָׁמָּה כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּנֻסוּ לִפְנֵי אַנְשֵׁי הָעָי׃ וַיַּכּוּ
מֵהֶם אַנְשֵׁי הָעַי כִּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי
הַשַּׁעַר עַד־הַשְּׁבָרִים וַיַּכּוּם בַּמּוֹרָד וַיִּמַּס לְבַב־הָעָם וַיְהִי
6 לְמָיִם׃ וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׂמְלֹתָיו וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אַרְצָה לִפְנֵי
אֲרוֹן יְהוָה עַד־הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל־
7 רֹאשָׁם׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה לָמָה הֵעֲבַרְתָּ
הַעֲבִיר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הַיַּרְדֵּן לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי
8 לְהַאֲבִידֵנוּ וְלוּ הוֹאַלְנוּ וַנֵּשֶׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ בִּי אֲדֹנָי מָה
9 אֹמַר אַחֲרֵי אֲשֶׁר הָפַךְ יִשְׂרָאֵל עֹרֶף לִפְנֵי אֹיְבָיו׃ וְיִשְׁמְעוּ
הַכְּנַעֲנִי וְכֹל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנָסַבּוּ עָלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת־שְׁמֵנוּ

v. 1 סגול באתנחתא. v. 7 ה׳ בצרי.

י מִן־הָאָ֑רֶץ וּמַה־תַּֽעֲשֶׂ֖ה לְשִׁמְךָ֥ הַגָּדֽוֹל׃ וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֛ה
11 אֶל־יְהוֹשֻׁ֖עַ קֻ֣ם לָ֑ךְ לָ֣מָּה זֶּ֔ה אַתָּ֖ה נֹפֵ֥ל עַל־פָּנֶֽיךָ׃ חָטָא֙
יִשְׂרָאֵ֔ל וְגַם֙ עָֽבְר֣וּ אֶת־בְּרִיתִ֔י אֲשֶׁ֥ר צִוִּ֖יתִי אוֹתָ֑ם וְגַ֨ם לָֽקְחוּ֙
12 מִן־הַחֵ֔רֶם וְגַ֣ם גָּֽנְבוּ֙ וְגַ֣ם כִּֽחֲשׁ֔וּ וְגַ֖ם שָׂ֥מוּ בִכְלֵיהֶֽם׃ וְלֹ֨א
יֻכְל֜וּ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל לָקוּם֙ לִפְנֵ֣י אֹֽיְבֵיהֶ֔ם עֹ֗רֶף יִפְנוּ֙ לִפְנֵ֣י
אֹֽיְבֵיהֶ֔ם כִּ֥י הָי֖וּ לְחֵ֑רֶם לֹ֤א אוֹסִיף֙ לִֽהְי֣וֹת עִמָּכֶ֔ם אִם־לֹ֥א
13 תַשְׁמִ֛ידוּ הַחֵ֖רֶם מִקִּרְבְּכֶֽם׃ קֻ֣ם קַדֵּ֣שׁ אֶת־הָעָ֔ם וְאָֽמַרְתָּ֖
הִתְקַדְּשׁ֣וּ לְמָחָ֑ר כִּ֣י כֹה֩ אָמַ֨ר יְהוָ֜ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל חֵ֤רֶם
בְּקִרְבְּךָ֙ יִשְׂרָאֵ֔ל לֹ֣א תוּכַ֗ל לָקוּם֙ לִפְנֵ֣י אֹֽיְבֶ֔יךָ עַד־הֲסִֽירְכֶ֥ם
14 הַחֵ֖רֶם מִקִּרְבְּכֶֽם׃ וְנִקְרַבְתֶּ֥ם בַּבֹּ֖קֶר לְשִׁבְטֵיכֶ֑ם וְהָיָ֡ה הַשֵּׁבֶט֩
אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶ֨נּוּ יְהוָ֜ה יִקְרַ֣ב לַמִּשְׁפָּח֗וֹת וְהַמִּשְׁפָּחָ֞ה אֲשֶׁר־
יִלְכְּדֶ֤נָּה יְהוָה֙ תִּקְרַ֣ב לַבָּתִּ֔ים וְהַבַּ֙יִת֙ אֲשֶׁ֣ר יִלְכְּדֶ֣נּוּ יְהוָ֔ה
טו יִקְרַ֖ב לַגְּבָרִֽים׃ וְהָיָה֙ הַנִּלְכָּ֣ד בַּחֵ֔רֶם יִשָּׂרֵ֣ף בָּאֵ֔שׁ אֹת֖וֹ וְאֶת־
כָּל־אֲשֶׁר־ל֑וֹ כִּ֤י עָבַר֙ אֶת־בְּרִ֣ית יְהוָ֔ה וְכִֽי־עָשָׂ֥ה נְבָלָ֖ה
16 בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ וַיַּשְׁכֵּ֤ם יְהוֹשֻׁ֙עַ֙ בַּבֹּ֔קֶר וַיַּקְרֵ֥ב אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל
17 לִשְׁבָטָ֑יו וַיִּלָּכֵ֖ד שֵׁ֥בֶט יְהוּדָֽה׃ וַיַּקְרֵב֙ אֶת־מִשְׁפַּ֣חַת יְהוּדָ֔ה
וַיִּלְכֹּ֕ד אֵ֖ת מִשְׁפַּ֣חַת הַזַּרְחִ֑י וַיַּקְרֵ֞ב אֶת־מִשְׁפַּ֤חַת הַזַּרְחִי֙
18 לַגְּבָרִ֔ים וַיִּלָּכֵ֖ד זַבְדִּֽי׃ וַיַּקְרֵ֥ב אֶת־בֵּית֖וֹ לַגְּבָרִ֑ים וַיִּלָּכֵ֗ד
19 עָכָ֞ן בֶּן־כַּרְמִ֧י בֶן־זַבְדִּ֛י בֶּן־זֶ֖רַח לְמַטֵּ֥ה יְהוּדָֽה׃ וַיֹּ֨אמֶר
יְהוֹשֻׁ֜עַ אֶל־עָכָ֗ן בְּנִי֙ שִׂים־נָ֣א כָב֗וֹד לַיהוָ֛ה אֱלֹהֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל
וְתֶן־ל֣וֹ תוֹדָ֑ה וְהַגֶּד־נָ֥א לִי֙ מֶ֣ה עָשִׂ֔יתָ אַל־תְּכַחֵ֖ד מִמֶּֽנִּי׃
כ וַיַּ֧עַן עָכָ֛ן אֶת־יְהוֹשֻׁ֖עַ וַיֹּאמַ֑ר אָמְנָ֗ה אָנֹכִ֤י חָטָ֙אתִי֙ לַיהוָה֙
21 אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְכָזֹ֥את וְכָזֹ֖את עָשִֽׂיתִי׃ וָאֵרֶא֩ בַשָּׁלָ֨ל אַדֶּ֜רֶת
שִׁנְעָ֨ר אַחַ֤ת טוֹבָה֙ וּמָאתַ֨יִם שְׁקָלִ֜ים כֶּ֗סֶף וּלְשׁ֨וֹן זָהָ֤ב אֶחָד֙
חֲמִשִּׁ֤ים שְׁקָלִים֙ מִשְׁקָל֔וֹ וָאֶחְמְדֵ֖ם וָאֶקָּחֵ֑ם וְהִנָּ֨ם טְמוּנִ֥ים
22 בָּאָ֛רֶץ בְּת֥וֹךְ הָאָהֳלִ֖י וְהַכֶּ֥סֶף תַּחְתֶּֽיהָ׃ וַיִּשְׁלַ֤ח יְהוֹשֻׁ֙עַ֙
מַלְאָכִ֔ים וַיָּרֻ֖צוּ הָאֹ֑הֱלָה וְהִנֵּ֤ה טְמוּנָה֙ בְּאָהֳל֔וֹ וְהַכֶּ֖סֶף
23 תַּחְתֶּֽיהָ׃ וַיִּקָּחוּם֙ מִתּ֣וֹךְ הָאֹ֔הֶל וַיְבִאוּם֙ אֶל־יְהוֹשֻׁ֔עַ וְאֶ֖ל
24 כָּל־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וַיַּצִּקֻ֖ם לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ וַיִּקַּ֣ח יְהוֹשֻׁ֣עַ אֶת־עָכָ֣ן
בֶּן־זֶ֡רַח וְֽאֶת־הַכֶּ֣סֶף וְאֶת־הָֽאַדֶּ֣רֶת וְאֶת־לְשׁ֣וֹן הַזָּהָ֡ב וְאֶת־
בָּנָ֣יו וְאֶת־בְּנֹתָ֡יו וְאֶת־שׁוֹרוֹ֩ וְאֶת־חֲמֹר֨וֹ וְאֶת־צֹאנ֤וֹ וְאֶת־

v. 9 ט׳ בצרי. v. 12 סגול באתנחתא. v. 21 וָאֶרְאֶ ק׳.

אָהֳלוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ וַיַּעֲלוּ אֹתָם עֵמֶק
כה עָכוֹר׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ מֶה עֲכַרְתָּנוּ יַעְכָּרְךָ יְהוָה בַּיּוֹם הַזֶּה
וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ וַיִּסְקְלוּ
אֹתָם בָּאֲבָנִים׃ וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־אֲבָנִים גָּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה 26
וַיָּשָׁב יְהוָה מֵחֲרוֹן אַפּוֹ עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא
עֵמֶק עָכוֹר עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ

ח 8

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת קַח עִמְּךָ
אֵת כָּל־עַם הַמִּלְחָמָה וְקוּם עֲלֵה הָעָי רְאֵה ׀ נָתַתִּי בְיָדְךָ
אֶת־מֶלֶךְ הָעַי וְאֶת־עַמּוֹ וְאֶת־עִירוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ׃ וְעָשִׂיתָ 2
לָעַי וּלְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ רַק־שְׁלָלָהּ
וּבְהֶמְתָּהּ תָּבֹזּוּ לָכֶם שִׂים־לְךָ אֹרֵב לָעִיר מֵאַחֲרֶיהָ׃ וַיָּקָם 3
יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה לַעֲלוֹת הָעָי וַיִּבְחַר יְהוֹשֻׁעַ
שְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַיִּשְׁלָחֵם לָיְלָה׃ וַיְצַו אֹתָם 4
לֵאמֹר רְאוּ אַתֶּם אֹרְבִים לָעִיר מֵאַחֲרֵי הָעִיר אַל־תַּרְחִיקוּ
ה מִן־הָעִיר מְאֹד וִהְיִיתֶם כֻּלְּכֶם נְכֹנִים׃ וַאֲנִי וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר
אִתִּי נִקְרַב אֶל־הָעִיר וְהָיָה כִּי־יֵצְאוּ לִקְרָאתֵנוּ כַּאֲשֶׁר
בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ לִפְנֵיהֶם׃ וְיָצְאוּ אַחֲרֵינוּ עַד הַתִּיקֵנוּ אוֹתָם 6
מִן־הָעִיר כִּי יֹאמְרוּ נָסִים לְפָנֵינוּ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ
לִפְנֵיהֶם׃ וְאַתֶּם תָּקֻמוּ מֵהָאוֹרֵב וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־הָעִיר 7
וּנְתָנָהּ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם׃ וְהָיָה כְּתָפְשְׂכֶם אֶת־הָעִיר 8
תַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ כִּדְבַר יְהוָה תַּעֲשׂוּ רְאוּ צִוִּיתִי
אֶתְכֶם׃ וַיִּשְׁלָחֵם יְהוֹשֻׁעַ וַיֵּלְכוּ אֶל־הַמַּאְרָב וַיֵּשְׁבוּ בֵּין 9
בֵּיתְאֵל וּבֵין הָעַי מִיָּם לָעָי וַיָּלֶן יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא
י בְּתוֹךְ הָעָם׃ וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּפְקֹד אֶת־הָעָם
וַיַּעַל הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הָעָם הָעָי׃ וְכָל־הָעָם 11
הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ עָלוּ וַיִּגְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ נֶגֶד הָעִיר וַיַּחֲנוּ
מִצְּפוֹן לָעַי וְהַגַּי בֵּינָו וּבֵין הָעָי׃ וַיִּקַּח כַּחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים 12
אִישׁ וַיָּשֶׂם אוֹתָם אֹרֵב בֵּין בֵּיתְאֵל וּבֵין הָעַי מִיָּם לָעִיר׃
וַיָּשִׂימוּ הָעָם אֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה אֲשֶׁר מִצְּפוֹן לָעִיר וְאֶת־ 13
עֲקֵבוֹ מִיָּם לָעִיר וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ הָעֵמֶק׃

v. 1 קמץ בזקף. v. 11 בינו ק׳. v. 12 לָעַי ק׳.

14 וַיְהִי כִּרְאוֹת מֶלֶךְ־הָעַי וַיְמַהֲרוּ וַיַּשְׁכִּימוּ וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי־
הָעִיר לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמּוֹעֵד
לִפְנֵי הָעֲרָבָה וְהוּא לֹא יָדַע כִּי־אֹרֵב לוֹ מֵאַחֲרֵי הָעִיר׃
טו וַיִּנָּגְעוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיהֶם וַיָּנֻסוּ דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר׃
16 וַיִּזָּעֲקוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בָּעִיר לִרְדֹּף אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי
17 יְהוֹשֻׁעַ וַיִּנָּתְקוּ מִן־הָעִיר׃ וְלֹא־נִשְׁאַר אִישׁ בָּעַי וּבֵית אֵל
אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַזְבוּ אֶת־הָעִיר פְּתוּחָה
18 וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ נְטֵה
בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ אֶל־הָעַי כִּי בְיָדְךָ אֶתְּנֶנָּה וַיֵּט יְהוֹשֻׁעַ
19 בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר־בְּיָדוֹ אֶל־הָעִיר׃ וְהָאוֹרֵב קָם מְהֵרָה מִמְּקוֹמוֹ
וַיָּרוּצוּ כִּנְטוֹת יָדוֹ וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיִּלְכְּדוּהָ וַיְמַהֲרוּ וַיַּצִּיתוּ
כ אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ׃ וַיִּפְנוּ אַנְשֵׁי הָעַי אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה
עָלָה עֲשַׁן הָעִיר הַשָּׁמַיְמָה וְלֹא־הָיָה בָהֶם יָדַיִם לָנוּס הֵנָּה
21 וָהֵנָּה וְהָעָם הַנָּס הַמִּדְבָּר נֶהְפַּךְ אֶל־הָרוֹדֵף׃ וִיהוֹשֻׁעַ
וְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי־לָכַד הָאֹרֵב אֶת־הָעִיר וְכִי עָלָה עֲשַׁן
22 הָעִיר וַיָּשֻׁבוּ וַיַּכּוּ אֶת־אַנְשֵׁי הָעָי׃ וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר
לִקְרָאתָם וַיִּהְיוּ לְיִשְׂרָאֵל בַּתָּוֶךְ אֵלֶּה מִזֶּה וְאֵלֶּה מִזֶּה וַיַּכּוּ
23 אוֹתָם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לָהֶם שָׂרִיד וּפָלִיט׃ וְאֶת־מֶלֶךְ
24 הָעַי תָּפְשׂוּ חָי וַיַּקְרִבוּ אֹתוֹ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת
יִשְׂרָאֵל לַהֲרֹג אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָעַי בַּשָּׂדֶה בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר
רְדָפוּם בּוֹ וַיִּפְּלוּ כֻלָּם לְפִי־חֶרֶב עַד־תֻּמָּם וַיָּשֻׁבוּ כָל־
כה יִשְׂרָאֵל הָעַי וַיַּכּוּ אֹתָהּ לְפִי־חָרֶב׃ וַיְהִי כָּל־הַנֹּפְלִים
בַּיּוֹם הַהוּא מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף כֹּל אַנְשֵׁי
26 הָעָי׃ וִיהוֹשֻׁעַ לֹא־הֵשִׁיב יָדוֹ אֲשֶׁר נָטָה בַּכִּידוֹן עַד אֲשֶׁר
27 הֶחֱרִים אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָי׃ רַק הַבְּהֵמָה וּשְׁלַל הָעִיר הַהִיא
בָּזְזוּ לָהֶם יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ׃
28 וַיִּשְׂרֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָי וַיְשִׂימֶהָ תֵּל־עוֹלָם שְׁמָמָה עַד
29 הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאֶת־מֶלֶךְ הָעַי תָּלָה עַל־הָעֵץ עַד־עֵת הָעָרֶב
וּכְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּרִידוּ אֶת־נִבְלָתוֹ מִן־הָעֵץ
וַיַּשְׁלִיכוּ אוֹתָהּ אֶל־פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וַיָּקִימוּ עָלָיו גַּל־
אֲבָנִים גָּדוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ

v. 16 בָּעַי ק׳.

ל אָז יִבְנֶה יְהוֹשֻׁעַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר עֵיבָל׃
31 כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר
תּוֹרַת מֹשֶׁה מִזְבַּח אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת אֲשֶׁר לֹא־הֵנִיף עֲלֵיהֶן
32 בַּרְזֶל וַיַּעֲלוּ עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה וַיִּזְבְּחוּ שְׁלָמִים׃ וַיִּכְתָּב־
שָׁם עַל־הָאֲבָנִים אֵת מִשְׁנֵה תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר כָּתַב לִפְנֵי
33 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל וּזְקֵנָיו וְשֹׁטְרִים ׀ וְשֹׁפְטָיו עֹמְדִים ׀
מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀ לָאָרוֹן נֶגֶד הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי ׀ אֲרוֹן בְּרִית־
יְהוָה כַּגֵּר כָּאֶזְרָח חֶצְיוֹ אֶל־מוּל הַר־גְּרִזִים וְהַחֶצְיוֹ אֶל־
מוּל הַר־עֵיבָל כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם
34 יִשְׂרָאֵל בָּרִאשֹׁנָה׃ וְאַחֲרֵי־כֵן קָרָא אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה
לה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה כְּכָל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה׃ לֹא־הָיָה
דָבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֲשֶׁר לֹא־קָרָא יְהוֹשֻׁעַ נֶגֶד כָּל־
קְהַל יִשְׂרָאֵל וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְהַגֵּר הַהֹלֵךְ בְּקִרְבָּם׃ ס

ט 9

א וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה
וּבְכֹל חוֹף הַיָּם הַגָּדוֹל אֶל־מוּל הַלְּבָנוֹן הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי
2 הַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃ וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו לְהִלָּחֵם
3 עִם־יְהוֹשֻׁעַ וְעִם־יִשְׂרָאֵל פֶּה אֶחָד׃ וְיֹשְׁבֵי גִבְעוֹן שָׁמְעוּ
4 אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לִירִיחוֹ וְלָעָי׃ וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵמָּה
בְּעָרְמָה וַיֵּלְכוּ וַיִּצְטַיָּרוּ וַיִּקְחוּ שַׂקִּים בָּלִים לַחֲמוֹרֵיהֶם
ה וְנֹאדוֹת יַיִן בָּלִים וּמְבֻקָּעִים וּמְצֹרָרִים׃ וּנְעָלוֹת בָּלוֹת
וּמְטֻלָּאוֹת בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׂלָמוֹת בָּלוֹת עֲלֵיהֶם וְכֹל לֶחֶם צֵידָם
6 יָבֵשׁ הָיָה נִקֻּדִים׃ וַיֵּלְכוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּל
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וְאֶל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאנוּ וְעַתָּה
7 כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַחִוִּי אוּלַי
8 בְּקִרְבִּי אַתָּה יוֹשֵׁב וְאֵיךְ אֶכְרָות־לְךָ בְרִית׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־
יְהוֹשֻׁעַ עֲבָדֶיךָ אֲנָחְנוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מִי אַתֶּם
9 וּמֵאַיִן תָּבֹאוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה מְאֹד בָּאוּ
עֲבָדֶיךָ לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־שָׁמַעְנוּ שָׁמְעוֹ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר
י עָשָׂה בְּמִצְרָיִם׃ וְאֵת ׀ כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וּלְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן

v. 7 ויאמֶר ק'. ibid. יתיר ו'.

11 אֲשֶׁר בְּעַשְׁתָּרוֹת׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלֵינוּ זְקֵינֵינוּ וְכָל־יֹשְׁבֵי אַרְצֵנוּ
לֵאמֹר קְחוּ בְיֶדְכֶם צֵידָה לַדֶּרֶךְ וּלְכוּ לִקְרָאתָם וַאֲמַרְתֶּם
12 אֲלֵיהֶם עַבְדֵיכֶם אֲנַחְנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית׃ זֶה ׀
לַחְמֵנוּ חָם הִצְטַיַּדְנוּ אֹתוֹ מִבָּתֵּינוּ בְּיוֹם צֵאתֵנוּ לָלֶכֶת
13 אֲלֵיכֶם וְעַתָּה הִנֵּה יָבֵשׁ וְהָיָה נִקֻּדִים׃ וְאֵלֶּה נֹאדוֹת הַיַּיִן
אֲשֶׁר מִלֵּאנוּ חֲדָשִׁים וְהִנֵּה הִתְבַּקָּעוּ וְאֵלֶּה שַׂלְמוֹתֵינוּ
14 וּנְעָלֵינוּ בָּלוּ מֵרֹב הַדֶּרֶךְ מְאֹד׃ וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים מִצֵּידָם
טו וְאֶת־פִּי יְהוָה לֹא שָׁאָלוּ׃ וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ שָׁלוֹם וַיִּכְרֹת
16 לָהֶם בְּרִית לְחַיּוֹתָם וַיִּשָּׁבְעוּ לָהֶם נְשִׂיאֵי הָעֵדָה׃ וַיְהִי
מִקְצֵה שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־כָּרְתוּ לָהֶם בְּרִית וַיִּשְׁמְעוּ
17 כִּי־קְרֹבִים הֵם אֵלָיו וּבְקִרְבּוֹ הֵם יֹשְׁבִים׃ וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵיהֶם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְעָרֵיהֶם גִּבְעוֹן וְהַכְּפִירָה
18 וּבְאֵרוֹת וְקִרְיַת יְעָרִים׃ וְלֹא הִכּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־נִשְׁבְּעוּ
לָהֶם נְשִׂיאֵי הָעֵדָה בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלֹּנוּ כָל־הָעֵדָה
19 עַל־הַנְּשִׂיאִים׃ וַיֹּאמְרוּ כָל־הַנְּשִׂיאִים אֶל־כָּל־הָעֵדָה אֲנַחְנוּ
נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה לֹא נוּכַל לִנְגֹּעַ
כ בָּהֶם׃ זֹאת נַעֲשֶׂה לָהֶם וְהַחֲיֵה אוֹתָם וְלֹא־יִהְיֶה עָלֵינוּ
21 קֶצֶף עַל־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְנוּ לָהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם
הַנְּשִׂיאִים יִחְיוּ וַיִּהְיוּ חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לְכָל־הָעֵדָה
22 כַּאֲשֶׁר דִּבְּרוּ לָהֶם הַנְּשִׂיאִים׃ וַיִּקְרָא לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ וַיְדַבֵּר
אֲלֵיהֶם לֵאמֹר לָמָּה רִמִּיתֶם אֹתָנוּ לֵאמֹר רְחוֹקִים אֲנַחְנוּ
23 מִכֶּם מְאֹד וְאַתֶּם בְּקִרְבֵּנוּ יֹשְׁבִים׃ וְעַתָּה אֲרוּרִים אַתֶּם
וְלֹא־יִכָּרֵת מִכֶּם עֶבֶד וְחֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לְבֵית
24 אֱלֹהָי׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ כִּי הֻגֵּד הֻגַּד לַעֲבָדֶיךָ
אֵת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ לָתֵת לָכֶם
אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וּלְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם
וַנִּירָא מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵינוּ מִפְּנֵיכֶם וַנַּעֲשֵׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃
כה וְעַתָּה הִנְנוּ בְיָדֶךָ כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ לַעֲשׂוֹת לָנוּ עֲשֵׂה׃
26 וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן וַיַּצֵּל אוֹתָם מִיַּד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא הֲרָגוּם׃
27 וַיִּתְּנֵם יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא חֹטְבֵי עֵצִים וְשֹׁאֲבֵי־מַיִם לָעֵדָה
וּלְמִזְבַּח יְהוָה עַד־הַיּוֹם הַזֶּה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר׃ ס

v. 24 ש׳ בצרי.

10 י

א וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אֲדֹנִי־צֶדֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַםִ כִּי־לָכַד יְהוֹשֻׁעַ אֶת־
הָעַי וַיַּחֲרִימָהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ כֵּן־עָשָׂה לָעַי
וּלְמַלְכָּהּ וְכִי הִשְׁלִימוּ יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ
2 בְּקִרְבָּם׃ וַיִּירְאוּ מְאֹד כִּי עִיר גְּדוֹלָה גִּבְעוֹן כְּאַחַת עָרֵי
הַמַּמְלָכָה וְכִי הִיא גְדוֹלָה מִן־הָעַי וְכָל־אֲנָשֶׁיהָ גִּבֹּרִים׃
3 וַיִּשְׁלַח אֲדֹנִי־צֶדֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַםִ אֶל־הוֹהָם מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן
וְאֶל־פִּרְאָם מֶלֶךְ־יַרְמוּת וְאֶל־יָפִיעַ מֶלֶךְ־לָכִישׁ וְאֶל־דְּבִיר
4 מֶלֶךְ־עֶגְלוֹן לֵאמֹר׃ עֲלוּ־אֵלַי וְעִזְרֻנִי וְנַכֶּה אֶת־גִּבְעוֹן כִּי־
ה הִשְׁלִימָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסְפוּ וַיַּעֲלוּ
חֲמֵשֶׁת ׀ מַלְכֵי הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַםִ מֶלֶךְ־חֶבְרוֹן מֶלֶךְ־
יַרְמוּת מֶלֶךְ־לָכִישׁ מֶלֶךְ־עֶגְלוֹן הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם וַיַּחֲנוּ
6 עַל־גִּבְעוֹן וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃ וַיִּשְׁלְחוּ אַנְשֵׁי גִבְעוֹן אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה לֵאמֹר אַל־תֶּרֶף יָדֶיךָ מֵעֲבָדֶיךָ עֲלֵה
אֵלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹשִׁיעָה לָּנוּ וְעָזְרֵנוּ כִּי נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ כָּל־
7 מַלְכֵי הָאֱמֹרִי יֹשְׁבֵי הָהָר׃ וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ מִן־הַגִּלְגָּל הוּא
8 וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ וְכֹל גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מֵהֶם כִּי בְיָדְךָ נְתַתִּים לֹא־יַעֲמֹד אִישׁ
9 מֵהֶם בְּפָנֶיךָ׃ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ פִּתְאֹם כָּל־הַלַּיְלָה עָלָה
י מִן־הַגִּלְגָּל׃ וַיְהֻמֵּם יְהוָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם מַכָּה־גְדוֹלָה
בְּגִבְעוֹן וַיִּרְדְּפֵם דֶּרֶךְ מַעֲלֵה בֵית־חוֹרֹן וַיַּכֵּם עַד־עֲזֵקָה וְעַד־
11 מַקֵּדָה׃ וַיְהִי בְּנֻסָם ׀ מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם בְּמוֹרַד בֵּית־חוֹרֹן
וַיהוָה הִשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדֹלוֹת מִן־הַשָּׁמַיִם עַד־עֲזֵקָה
וַיָּמֻתוּ רַבִּים אֲשֶׁר־מֵתוּ בְּאַבְנֵי הַבָּרָד מֵאֲשֶׁר הָרְגוּ בְּנֵי
12 יִשְׂרָאֵל בֶּחָרֶב׃ ס אָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לַיהוָה בְּיוֹם תֵּת
יְהוָה אֶת־הָאֱמֹרִי לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר ׀ לְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל
13 שֶׁמֶשׁ בְּגִבְעוֹן דּוֹם וְיָרֵחַ בְּעֵמֶק אַיָּלוֹן׃ וַיִּדֹּם הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרֵחַ
עָמָד עַד־יִקֹּם גּוֹי אֹיְבָיו הֲלֹא־הִיא כְתוּבָה עַל־סֵפֶר הַיָּשָׁר
וַיַּעֲמֹד הַשֶּׁמֶשׁ בַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם וְלֹא־אָץ לָבוֹא כְּיוֹם תָּמִים׃
14 וְלֹא הָיָה כַּיּוֹם הַהוּא לְפָנָיו וְאַחֲרָיו לִשְׁמֹעַ יְהוָה בְּקוֹל

v. 8 יתיר ר׳.   v. 13 קמץ ברביע.

טו אִישׁ כִּי יְהוָה נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃ ס וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
16 עִמּוֹ אֶל־הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃ וַיָּנֻסוּ חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה
17 וַיֵּחָבְאוּ בַמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ וַיֻּגַּד לִיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר נִמְצְאוּ
18 חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים נֶחְבְּאִים בַּמְּעָרָה בְּמַקֵּדָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ
גֹּלּוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֶל־פִּי הַמְּעָרָה וְהַפְקִידוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים
19 לְשָׁמְרָם׃ וְאַתֶּם אַל־תַּעֲמֹדוּ רִדְפוּ אַחֲרֵי אֹיְבֵיכֶם וְזִנַּבְתֶּם
אוֹתָם אַל־תִּתְּנוּם לָבוֹא אֶל־עָרֵיהֶם כִּי נְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כ בְּיֶדְכֶם׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹת יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכּוֹתָם מַכָּה
גְדוֹלָה־מְאֹד עַד־תֻּמָּם וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־עָרֵי
21 הַמִּבְצָר׃ וַיָּשֻׁבוּ כָל־הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ מַקֵּדָה
22 בְּשָׁלוֹם לֹא־חָרַץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאִישׁ אֶת־לְשֹׁנוֹ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוֹשֻׁעַ פִּתְחוּ אֶת־פִּי הַמְּעָרָה וְהוֹצִיאוּ אֵלַי אֶת־חֲמֵשֶׁת
23 הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן וַיּוֹצִיאוּ אֵלָיו אֶת־
חֲמֵשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִן־הַמְּעָרָה אֵת ׀ מֶלֶךְ יְרוּשָׁלִַם אֶת־
מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶת־מֶלֶךְ יַרְמוּת אֶת־מֶלֶךְ לָכִישׁ אֶת־מֶלֶךְ
24 עֶגְלוֹן׃ וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֶת־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֶל־קְצִינֵי אַנְשֵׁי
הַמִּלְחָמָה הֶהָלְכוּא אִתּוֹ קִרְבוּ שִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיכֶם עַל־
צַוְּארֵי הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרְבוּ וַיָּשִׂימוּ אֶת־רַגְלֵיהֶם עַל־
כה צַוְּארֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחָתּוּ
חִזְקוּ וְאִמְצוּ כִּי כָכָה יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל־אֹיְבֵיכֶם אֲשֶׁר
26 אַתֶּם נִלְחָמִים אוֹתָם׃ וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ אַחֲרֵי־כֵן וַיְמִיתֵם
וַיִּתְלֵם עַל חֲמִשָּׁה עֵצִים וַיִּהְיוּ תְּלוּיִם עַל־הָעֵצִים עַד־
27 הָעָרֶב׃ וַיְהִי לְעֵת ׀ בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּרִידוּם מֵעַל
הָעֵצִים וַיַּשְׁלִכֻם אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר נֶחְבְּאוּ־שָׁם וַיָּשִׂמוּ
28 אֲבָנִים גְּדֹלוֹת עַל־פִּי הַמְּעָרָה עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס וְאֶת־
מַקֵּדָה לָכַד יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכֶּהָ לְפִי־חֶרֶב וְאֶת־מַלְכָּהּ
הֶחֱרִם אוֹתָהּ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד
29 וַיַּעַשׂ לְמֶלֶךְ מַקֵּדָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר
יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִמַּקֵּדָה לִבְנָה וַיִּלָּחֶם עִם־לִבְנָה׃
ל וַיִּתֵּן יְהוָה גַּם־אוֹתָהּ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מַלְכָּהּ וַיַּכֶּהָ לְפִי־
חֶרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר בָּהּ שָׂרִיד וַיַּעַשׂ

לְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־ 31
יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלִּבְנָה לָכִישָׁה וַיִּחַן עָלֶיהָ וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃ וַיִּתֵּן 32
יְהוָה אֶת־לָכִישׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכְּדָהּ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּכֶּהָ
לְפִי־חֶרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה
לְלִבְנָה׃ ס אָז עָלָה הֹרָם מֶלֶךְ גֶּזֶר לַעְזֹר אֶת־לָכִישׁ וַיַּכֵּהוּ 33
יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃ וַיַּעֲבֹר 34
יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלָּכִישׁ עֶגְלֹנָה וַיַּחֲנוּ עָלֶיהָ
וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדוּהָ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכּוּהָ לְפִי־חֶרֶב וְאֵת לה
כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ בַּיּוֹם הַהוּא הֶחֱרִים כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה
לְלָכִישׁ׃ וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מֵעֶגְלוֹנָה חֶבְרוֹנָה 36
וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדוּהָ וַיַּכּוּהָ לְפִי־חֶרֶב וְאֶת־מַלְכָּהּ 37
וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר
שָׂרִיד כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְעֶגְלוֹן וַיַּחֲרֵם אוֹתָהּ וְאֶת־כָּל־
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ׃ וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ דְּבִרָה 38
וַיִּלָּחֶם עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדָהּ וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ וַיַּכּוּם 39
לְפִי־חֶרֶב וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֶבְרוֹן כֵּן־עָשָׂה לִדְבִרָה וּלְמַלְכָּהּ וְכַאֲשֶׁר
עָשָׂה לְלִבְנָה וּלְמַלְכָּהּ׃ וַיַּכֶּה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ מ
הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה וְהָאֲשֵׁדוֹת וְאֵת כָּל־מַלְכֵיהֶם לֹא
הִשְׁאִיר שָׂרִיד וְאֵת כָּל־הַנְּשָׁמָה הֶחֱרִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעַד־עַזָּה וְאֵת 41
כָּל־אֶרֶץ גֹּשֶׁן וְעַד־גִּבְעוֹן׃ וְאֵת כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־ 42
אַרְצָם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אֶחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־ 43
הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃ ס

11 יא

וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹבָב מֶלֶךְ מָדוֹן א
וְאֶל־מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ אַכְשָׁף׃ וְאֶל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר 2
מִצְּפוֹן בָּהָר וּבָעֲרָבָה נֶגֶב כִּנְרוֹת וּבַשְּׁפֵלָה וּבְנָפוֹת דּוֹר
מִיָּם׃ הַכְּנַעֲנִי מִמִּזְרָח וּמִיָּם וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי 3
וְהַיְבוּסִי בָּהָר וְהַחִוִּי תַּחַת חֶרְמוֹן בְּאֶרֶץ הַמִּצְפָּה׃ וַיֵּצְאוּ 4

הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם עִמָּם עַם־רָב כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם
ה לָרֹב וְסוּס וָרֶכֶב רַב־מְאֹד׃ וַיִּוָּעֲדוּ כֹּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה
וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ יַחְדָּו אֶל־מֵי מֵרוֹם לְהִלָּחֵם עִם־
6 יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם
כִּי מָחָר כָּעֵת הַזֹּאת אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־כֻּלָּם חֲלָלִים לִפְנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת־סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃
7 וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ עֲלֵיהֶם עַל־מֵי מֵרוֹם
8 פִּתְאֹם וַיִּפְּלוּ בָּהֶם׃ וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּם
וַיִּרְדְּפוּם עַד־צִידוֹן רַבָּה וְעַד מִשְׂרְפוֹת מַיִם וְעַד־בִּקְעַת
9 מִצְפֶּה מִזְרָחָה וַיַּכֻּם עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לָהֶם שָׂרִיד׃ וַיַּעַשׂ
לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ יְהוָה אֶת־סוּסֵיהֶם עִקֵּר וְאֶת־
י מַרְכְּבֹתֵיהֶם שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא
וַיִּלְכֹּד אֶת־חָצוֹר וְאֶת־מַלְכָּהּ הִכָּה בֶחָרֶב כִּי־חָצוֹר לְפָנִים
11 הִיא רֹאשׁ כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה׃ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר־בָּהּ לְפִי־חֶרֶב הַחֲרֵם לֹא נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה וְאֶת־חָצוֹר
12 שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֶת כָּל־עָרֵי הַמְּלָכִים־הָאֵלֶּה וְאֶת־כָּל־
מַלְכֵיהֶם לָכַד יְהוֹשֻׁעַ וַיַּכֵּם לְפִי־חֶרֶב הֶחֱרִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר
13 צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃ רַק כָּל־הֶעָרִים הָעֹמְדוֹת עַל־תִּלָּם
לֹא־שְׂרָפָם יִשְׂרָאֵל זוּלָתִי אֶת־חָצוֹר לְבַדָּהּ שָׂרַף יְהוֹשֻׁעַ׃
14 וְכֹל שְׁלַל הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְהַבְּהֵמָה בָּזְזוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
רַק אֶת־כָּל־הָאָדָם הִכּוּ לְפִי־חֶרֶב עַד־הִשְׁמִדָם אוֹתָם לֹא
טו הִשְׁאִירוּ כָּל־נְשָׁמָה׃ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה עַבְדּוֹ כֵּן־
צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְכֵן עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ לֹא־הֵסִיר דָּבָר
16 מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־
הָאָרֶץ הַזֹּאת הָהָר וְאֶת־כָּל־הַנֶּגֶב וְאֵת כָּל־אֶרֶץ הַגֹּשֶׁן
וְאֶת־הַשְּׁפֵלָה וְאֶת־הָעֲרָבָה וְאֶת־הַר יִשְׂרָאֵל וּשְׁפֵלָתֹה׃
17 מִן־הָהָר הֶחָלָק הָעוֹלֶה שֵׂעִיר וְעַד־בַּעַל גָּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן
תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן וְאֵת כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד וַיַּכֵּם וַיְמִיתֵם׃
18 יָמִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִלְחָמָה׃
19 לֹא־הָיְתָה עִיר אֲשֶׁר הִשְׁלִימָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּלְתִּי הַחִוִּי
כ יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת־הַכֹּל לָקְחוּ בַמִּלְחָמָה׃ כִּי־מֵאֵת יְהוָה

v. 4 קמץ בזקף. v. 16 ושפלתו ק׳.

הָיְתָה לְחַזֵּק אֶת־לִבָּם לִקְרַאת הַמִּלְחָמָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְמַעַן
הַחֲרִימָם לְבִלְתִּי הֱיוֹת לָהֶם תְּחִנָּה כִּי לְמַעַן הַשְׁמִידָם
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ ס וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא 21
וַיַּכְרֵת אֶת־הָעֲנָקִים מִן־הָהָר מִן־חֶבְרוֹן מִן־דְּבִר מִן־עֲנָב
וּמִכֹּל הַר יְהוּדָה וּמִכֹּל הַר יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם הֶחֱרִימָם
יְהוֹשֻׁעַ׃ לֹא־נוֹתַר עֲנָקִים בְּאֶרֶץ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק בְּעַזָּה בְּגַת 22
וּבְאַשְׁדּוֹד נִשְׁאָרוּ׃ וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ כְּכֹל אֲשֶׁר 23
דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לְנַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל
כְּמַחְלְקֹתָם לְשִׁבְטֵיהֶם וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃ פ

12 יב

וְאֵלֶּה ׀ מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּרְשׁוּ אֶת־ א
אַרְצָם בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרְחָה הַשָּׁמֶשׁ מִנַּחַל אַרְנוֹן עַד־הַר
חֶרְמוֹן וְכָל־הָעֲרָבָה מִזְרָחָה׃ סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב 2
בְּחֶשְׁבּוֹן מֹשֵׁל מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְתוֹךְ
הַנַּחַל וַחֲצִי הַגִּלְעָד וְעַד יַבֹּק הַנַּחַל גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃
וְהָעֲרָבָה עַד־יָם כִּנְרוֹת מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח 3
מִזְרָחָה דֶּרֶךְ בֵּית הַיְשִׁמוֹת וּמִתֵּימָן תַּחַת אַשְׁדּוֹת הַפִּסְגָּה׃
וּגְבוּל עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן מִיֶּתֶר הָרְפָאִים הַיּוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרוֹת 4
וּבְאֶדְרֶעִי׃ וּמֹשֵׁל בְּהַר חֶרְמוֹן וּבְסַלְכָה וּבְכָל־הַבָּשָׁן עַד־ ה
גְּבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וַחֲצִי הַגִּלְעָד גְּבוּל סִיחוֹן מֶלֶךְ־
חֶשְׁבּוֹן׃ מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִכּוּם וַיִּתְּנָהּ 6
מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה יְרֻשָּׁה לָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט
הַמְנַשֶּׁה׃ פ

וְאֵלֶּה מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר 7
הַיַּרְדֵּן יָמָּה מִבַּעַל גָּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן וְעַד־הָהָר הֶחָלָק
הָעֹלֶה שֵׂעִירָה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל יְרֻשָּׁה
כְּמַחְלְקֹתָם׃ בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבָעֲרָבָה וּבָאֲשֵׁדוֹת וּבַמִּדְבָּר
וּבַנֶּגֶב הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃

מֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶחָד 9
מֶלֶךְ הָעַי אֲשֶׁר־מִצַּד בֵּית־אֵל אֶחָד׃
מֶלֶךְ יְרוּשָׁלִַם אֶחָד י
מֶלֶךְ חֶבְרוֹן אֶחָד׃

11 מֶ֤לֶךְ יַרְמוּת֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ לָכִ֖ישׁ אֶחָֽד׃
12 מֶ֤לֶךְ עֶגְלוֹן֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ גֶּ֖זֶר אֶחָֽד׃
13 מֶ֤לֶךְ דְּבִר֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ גֶּ֖דֶר אֶחָֽד׃
14 מֶ֤לֶךְ חָרְמָה֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ עֲרָ֖ד אֶחָֽד׃
טו מֶ֤לֶךְ לִבְנָה֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ עֲדֻלָּ֖ם אֶחָֽד׃
16 מֶ֤לֶךְ מַקֵּדָה֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ בֵּֽיתְאֵ֖ל אֶחָֽד׃
17 מֶ֤לֶךְ תַּפּ֙וּחַ֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ חֵ֖פֶר אֶחָֽד׃
18 מֶ֤לֶךְ אֲפֵק֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ לַשָּׁר֖וֹן אֶחָֽד׃
19 מֶ֤לֶךְ מָדוֹן֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ חָצ֖וֹר אֶחָֽד׃
כ מֶ֜לֶךְ שִׁמְרֹ֤ן מְראֹון֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ אַכְשָׁ֖ף אֶחָֽד׃
21 מֶ֤לֶךְ תַּעְנַךְ֙ אֶחָ֔ד
מֶ֥לֶךְ מְגִדּ֖וֹ אֶחָֽד׃
22 מֶ֤לֶךְ קֶ֙דֶשׁ֙ אֶחָ֔ד
מֶֽלֶךְ־יָקְנְעָ֥ם לַכַּרְמֶ֖ל אֶחָֽד׃
23 מֶ֥לֶךְ דּ֛וֹר לְנָ֥פַת דּ֖וֹר אֶחָ֑ד
מֶֽלֶךְ־גּוֹיִ֥ם לְגִלְגָּ֖ל אֶחָֽד׃
24 מֶ֥לֶךְ תִּרְצָ֖ה אֶחָ֑ד
כָּל־מְלָכִ֖ים שְׁלֹשִׁ֥ים וְאֶחָֽד׃
פ

v. 20 א׳ נעלם.

13 יג

וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֵלָיו אַתָּה זָקַנְתָּה א
בָּאתָ בַיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאֲרָה הַרְבֵּה־מְאֹד לְרִשְׁתָּהּ׃ זֹאת 2
הָאָרֶץ הַנִּשְׁאָרֶת כָּל־גְּלִילוֹת הַפְּלִשְׁתִּים וְכָל־הַגְּשׁוּרִי׃ מִן־ 3
הַשִּׁיחוֹר אֲשֶׁר ׀ עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם וְעַד גְּבוּל עֶקְרוֹן צָפוֹנָה
לַכְּנַעֲנִי תֵּחָשֵׁב חֲמֵשֶׁת ׀ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הָעַזָּתִי וְהָאַשְׁדּוֹדִי
הָאֶשְׁקְלוֹנִי הַגִּתִּי וְהָעֶקְרוֹנִי וְהָעַוִּים׃ מִתֵּימָן כָּל־אֶרֶץ 4
הַכְּנַעֲנִי וּמְעָרָה אֲשֶׁר לַצִּידֹנִים עַד־אֲפֵקָה עַד גְּבוּל הָאֱמֹרִי׃
וְהָאָרֶץ הַגִּבְלִי וְכָל־הַלְּבָנוֹן מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ מִבַּעַל גָּד תַּחַת ה
הַר־חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת׃ כָּל־יֹשְׁבֵי הָהָר מִן־הַלְּבָנוֹן 6
עַד־מִשְׂרְפֹת מַיִם כָּל־צִידֹנִים אָנֹכִי אוֹרִישֵׁם מִפְּנֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל רַק הַפִּלֶהָ לְיִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ׃
וְעַתָּה חַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת בְּנַחֲלָה לְתִשְׁעַת הַשְּׁבָטִים 7
וַחֲצִי הַשֵּׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃ עִמּוֹ הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי לָקְחוּ נַחֲלָתָם 8
אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה כַּאֲשֶׁר נָתַן
לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָֹה׃ מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן 9
וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר מֵידְבָא עַד־דִּיבוֹן׃
וְכֹל עָרֵי סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן עַד־גְּבוּל י
בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְהַגִּלְעָד וּגְבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וְכֹל הַר 11
חֶרְמוֹן וְכָל־הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ כָּל־מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן 12
אֲשֶׁר־מָלַךְ בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי הוּא נִשְׁאַר מִיֶּתֶר הָרְפָאִים
וַיַּכֵּם מֹשֶׁה וַיֹּרִשֵׁם׃ וְלֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַגְּשׁוּרִי 13
וְאֶת־הַמַּעֲכָתִי וַיֵּשֶׁב גְּשׁוּר וּמַעֲכָת בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם
הַזֶּה׃ רַק לְשֵׁבֶט הַלֵּוִי לֹא נָתַן נַחֲלָה אִשֵּׁי יְהוָֹה אֱלֹהֵי 14
יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃ ס וַיִּתֵּן מֹשֶׁה טו
לְמַטֵּה בְנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל מֵעֲרוֹעֵר 16
אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־
הַמִּישֹׁר עַל־מֵידְבָא׃ חֶשְׁבּוֹן וְכָל־עָרֶיהָ אֲשֶׁר בַּמִּישֹׁר 17
דִּיבוֹן וּבָמוֹת בַּעַל וּבֵית בַּעַל מְעוֹן׃ וְיַהְצָה וּקְדֵמֹת וּמֵפָעַת׃ 18
וְקִרְיָתַיִם וְשִׂבְמָה וְצֶרֶת הַשַּׁחַר בְּהַר הָעֵמֶק׃ וּבֵית פְּעוֹר 19 כ
וְאַשְׁדּוֹת הַפִּסְגָּה וּבֵית הַיְשִׁמוֹת׃ וְכֹל עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־ 21

מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר
הִכָּה מֹשֶׁה אֹתוֹ ׀ וְאֶת־נְשִׂיאֵי מִדְיָן אֶת־אֱוִי וְאֶת־רֶקֶם
וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר וְאֶת־רֶבַע נְסִיכֵי סִיחוֹן יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃
22 וְאֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הַקּוֹסֵם הָרְגוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּחֶרֶב אֶל־
23 חַלְלֵיהֶם׃ וַיְהִי גְּבוּל בְּנֵי רְאוּבֵן הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל זֹאת נַחֲלַת
24 בְּנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחוֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃ ס וַיִּתֵּן מֹשֶׁה
כה לְמַטֵּה גָד לִבְנֵי גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל יַעְזֵר
וְכָל־עָרֵי הַגִּלְעָד וַחֲצִי אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן עַד־עֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־
26 פְּנֵי רַבָּה׃ ◦ וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד־רָמַת הַמִּצְפֶּה וּבְטֹנִים וּמִמַּחֲנַיִם
27 עַד־גְּבוּל לִדְבִר׃ וּבָעֵמֶק בֵּית הָרָם וּבֵית נִמְרָה וְסֻכּוֹת
וְצָפוֹן יֶתֶר מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַיַּרְדֵּן וּגְבֻל עַד־
28 קְצֵה יָם־כִּנֶּרֶת עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה׃ זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־גָד
29 לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶם׃ ס וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לַחֲצִי שֵׁבֶט
ל מְנַשֶּׁה וַיְהִי לַחֲצִי מַטֵּה בְנֵי־מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ וַיְהִי
גְבוּלָם מִמַּחֲנַיִם כָּל־הַבָּשָׁן כָּל־מַמְלְכוּת ׀ עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן
31 וְכָל־חַוֺּת יָאִיר אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן שִׁשִּׁים עִיר׃ וַחֲצִי הַגִּלְעָד
וְעַשְׁתָּרוֹת וְאֶדְרֶעִי עָרֵי מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן לִבְנֵי מָכִיר
32 בֶּן־מְנַשֶּׁה לַחֲצִי בְנֵי־מָכִיר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ אֵלֶּה אֲשֶׁר־נִחַל
33 מֹשֶׁה בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה׃ וּלְשֵׁבֶט
הַלֵּוִי לֹא־נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתָם
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם׃ פ

יד 14

א וְאֵלֶּה אֲשֶׁר־נָחֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר נִחֲלוּ
אוֹתָם אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת
2 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ בְּגוֹרַל נַחֲלָתָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה
3 לְתִשְׁעַת הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה׃ כִּי־נָתַן מֹשֶׁה נַחֲלַת שְׁנֵי
הַמַּטּוֹת וַחֲצִי הַמַּטֶּה מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְלַלְוִיִּם לֹא־נָתַן נַחֲלָה
4 בְּתוֹכָם׃ כִּי־הָיוּ בְנֵי־יוֹסֵף שְׁנֵי מַטּוֹת מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם
וְלֹא נָתְנוּ חֵלֶק לַלְוִיִּם בָּאָרֶץ כִּי אִם־עָרִים לָשֶׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶם
ה לְמִקְנֵיהֶם וּלְקִנְיָנָם׃ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ
6 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחְלְקוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ ס וַיִּגְּשׁוּ בְנֵי־יְהוּדָה

v. 26 חצי הספר.

אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי אַתָּה
יָדַעְתָּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה ׀ אִישׁ הָאֱלֹהִים
7 עַל אֹדוֹתַי וְעַל אֹדוֹתֶיךָ בְּקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃ בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה
אָנֹכִי בִּשְׁלֹחַ מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה אֹתִי מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לְרַגֵּל אֶת־
8 הָאָרֶץ וָאָשֵׁב אֹתוֹ דָּבָר כַּאֲשֶׁר עִם־לְבָבִי׃ וְאַחַי אֲשֶׁר
עָלוּ עִמִּי הִמְסִיו אֶת־לֵב הָעָם וְאָנֹכִי מִלֵּאתִי אַחֲרֵי יְהוָה
9 אֱלֹהָי׃ וַיִּשָּׁבַע מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר אִם־לֹא הָאָרֶץ
אֲשֶׁר דָּרְכָה רַגְלְךָ בָּהּ לְךָ תִהְיֶה לְנַחֲלָה וּלְבָנֶיךָ עַד־עוֹלָם
י כִּי מִלֵּאתָ אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהָי׃ וְעַתָּה הִנֵּה הֶחֱיָה יְהוָה
אוֹתִי כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר זֶה אַרְבָּעִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מֵאָז דִּבֶּר
יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־הָלַךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר
11 וְעַתָּה הִנֵּה אָנֹכִי הַיּוֹם בֶּן־חָמֵשׁ וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה׃ עוֹדֶנִּי
הַיּוֹם חָזָק כַּאֲשֶׁר בְּיוֹם שְׁלֹחַ אוֹתִי מֹשֶׁה כְּכֹחִי אָז וּכְכֹחִי
12 עָתָּה לַמִּלְחָמָה וְלָצֵאת וְלָבוֹא׃ וְעַתָּה תְּנָה־לִּי אֶת־הָהָר
הַזֶּה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־אַתָּה שָׁמַעְתָּ בַיּוֹם
הַהוּא כִּי־עֲנָקִים שָׁם וְעָרִים גְּדֹלוֹת בְּצֻרוֹת אוּלַי יְהוָה אוֹתִי
13 וְהוֹרַשְׁתִּים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ וַיְבָרְכֵהוּ יְהוֹשֻׁעַ וַיִּתֵּן אֶת־
14 חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה לְנַחֲלָה׃ עַל־כֵּן הָיְתָה חֶבְרוֹן לְכָלֵב
בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי לְנַחֲלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי
טו יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע הָאָדָם
הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים הוּא וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃ ס

טו 15

א וַיְהִי הַגּוֹרָל לְמַטֵּה בְּנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם
2 מִדְבַּר־צִן נֶגְבָּה מִקְצֵה תֵימָן׃ וַיְהִי לָהֶם גְּבוּל נֶגֶב מִקְצֵה
3 יָם הַמֶּלַח מִן־הַלָּשֹׁן הַפֹּנֶה נֶגְבָּה׃ וְיָצָא אֶל־מִנֶּגֶב לְמַעֲלֵה
עַקְרַבִּים וְעָבַר צִנָה וְעָלָה מִנֶּגֶב לְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעָבַר חֶצְרוֹן
4 וְעָלָה אַדָּרָה וְנָסַב הַקַּרְקָעָה׃ וְעָבַר עַצְמוֹנָה וְיָצָא נַחַל
מִצְרַיִם וְהָיָה תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל יָמָּה זֶה־יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל
ה נֶגֶב׃ וּגְבוּל קֵדְמָה יָם הַמֶּלַח עַד־קְצֵה הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל לִפְאַת
6 צָפוֹנָה מִלְּשׁוֹן הַיָּם מִקְצֵה הַיַּרְדֵּן׃ וְעָלָה הַגְּבוּל בֵּית
חָגְלָה וְעָבַר מִצְּפוֹן לְבֵית הָעֲרָבָה וְעָלָה הַגְּבוּל אֶבֶן בֹּהַן

v. 4 והיו ק׳.

7 בֶּן־רְאוּבֵן׃ וְעָלָה הַגְּבוּל ׀ דְּבִרָה מֵעֵמֶק עָכוֹר וְצָפוֹנָה פֹּנֶה
אֶל־הַגִּלְגָּל אֲשֶׁר־נֹכַח לְמַעֲלֵה אֲדֻמִּים אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לַנָּחַל
וְעָבַר הַגְּבוּל אֶל־מֵי עֵין־שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו אֶל־עֵין רֹגֵל׃
8 וְעָלָה הַגְּבוּל גֵּי בֶן־הִנֹּם אֶל־כֶּתֶף הַיְבוּסִי מִנֶּגֶב הִיא
יְרוּשָׁלִָם וְעָלָה הַגְּבוּל אֶל־רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵי־הִנֹּם
9 יָמָּה אֲשֶׁר בִּקְצֵה עֵמֶק־רְפָאִים צָפֹנָה׃ וְתָאַר הַגְּבוּל מֵרֹאשׁ
הָהָר אֶל־מַעְיַן מֵי נֶפְתּוֹחַ וְיָצָא אֶל־עָרֵי הַר־עֶפְרוֹן וְתָאַר
י הַגְּבוּל בַּעֲלָה הִיא קִרְיַת יְעָרִים׃ וְנָסַב הַגְּבוּל מִבַּעֲלָה
יָמָּה אֶל־הַר שֵׂעִיר וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף הַר־יְעָרִים מִצָּפוֹנָה
11 הִיא כְסָלוֹן וְיָרַד בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְעָבַר תִּמְנָה׃ וְיָצָא הַגְּבוּל
אֶל־כֶּתֶף עֶקְרוֹן צָפוֹנָה וְתָאַר הַגְּבוּל שִׁכְּרוֹנָה וְעָבַר הַר־
12 הַבַּעֲלָה וְיָצָא יַבְנְאֵל וְהָיוּ תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל יָמָּה׃ וּגְבוּל יָם
הַיָּמָּה הַגָּדוֹל וּגְבוּל זֶה גְּבוּל בְּנֵי־יְהוּדָה סָבִיב לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
13 וּלְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה נָתַן חֵלֶק בְּתוֹךְ בְּנֵי־יְהוּדָה אֶל־פִּי יְהוָה
14 לִיהוֹשֻׁעַ אֶת־קִרְיַת אַרְבַּע אֲבִי הָעֲנָק הִיא חֶבְרוֹן׃ וַיֹּרֶשׁ
מִשָּׁם כָּלֵב אֶת־שְׁלוֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן
טו וְאֶת־תַּלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק׃ וַיַּעַל מִשָּׁם אֶל־יֹשְׁבֵי דְּבִר וְשֵׁם־
16 דְּבִר לְפָנִים קִרְיַת־סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר־יַכֶּה אֶת־קִרְיַת־
17 סֵפֶר וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃ וַיִּלְכְּדָהּ
עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃
18 וַיְהִי בְּבוֹאָהּ וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאוֹל מֵאֵת־אָבִיהָ שָׂדֶה וַתִּצְנַח
19 מֵעַל הַחֲמוֹר וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃ וַתֹּאמֶר תְּנָה־לִּי
בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי גֻּלֹּת מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ
כ אֵת גֻּלֹּת עִלִּיּוֹת וְאֵת גֻּלֹּת תַּחְתִּיּוֹת׃ ס זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה
21 בְּנֵי־יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיִּהְיוּ הֶעָרִים מִקְצֵה לְמַטֵּה בְנֵי־
22 יְהוּדָה אֶל־גְּבוּל אֱדוֹם בַּנֶּגְבָּה קַבְצְאֵל וְעֵדֶר וְיָגוּר׃ וְקִינָה
23 24 וְדִימוֹנָה וְעַדְעָדָה׃ וְקֶדֶשׁ וְחָצוֹר וְיִתְנָן׃ זִיף וָטֶלֶם וּבְעָלוֹת׃
כה 26 וְחָצוֹר ׀ חֲדַתָּה וּקְרִיּוֹת חֶצְרוֹן הִיא חָצוֹר׃ אֲמָם וּשְׁמַע
27 28 וּמוֹלָדָה׃ וַחֲצַר גַּדָּה וְחֶשְׁמוֹן וּבֵית פָּלֶט׃ וַחֲצַר שׁוּעָל
29 ל וּבְאֵר שֶׁבַע וּבִזְיוֹתְיָה׃ בַּעֲלָה וְעִיִּים וָעָצֶם׃ וְאֶלְתּוֹלַד
31 32 וּכְסִיל וְחָרְמָה׃ וְצִקְלַג וּמַדְמַנָּה וְסַנְסַנָּה׃ וּלְבָאוֹת וְשִׁלְחִים
33 וְעַיִן וְרִמּוֹן כָּל־עָרִים עֶשְׂרִים וָתֵשַׁע וְחַצְרֵיהֶן׃ ס בַּשְּׁפֵלָה

אֶשְׁתָּאוֹל וְצָרְעָה וְאַשְׁנָה׃ וְזָנוֹחַ וְעֵין גַּנִּים תַּפּוּחַ וְהָעֵינָם׃ 34
יַרְמוּת וַעֲדֻלָּם שׂוֹכֹה וַעֲזֵקָה׃ וְשַׁעֲרַיִם וַעֲדִיתַיִם וְהַגְּדֵרָה לה 36
וּגְדֵרֹתָיִם עָרִים אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ צְנָן וַחֲדָשָׁה 37
וּמִגְדַּל־גָּד׃ וְדִלְעָן וְהַמִּצְפֶּה וְיָקְתְאֵל׃ לָכִישׁ וּבָצְקַת וְעֶגְלוֹן׃ 38 39
וְכַבּוֹן וְלַחְמָס וְכִתְלִישׁ׃ וּגְדֵרוֹת בֵּית־דָּגוֹן וְנַעֲמָה וּמַקֵּדָה מ 41
עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ לִבְנָה וָעֶתֶר וְעָשָׁן׃ וְיִפְתָּח 42 43
וְאַשְׁנָה וּנְצִיב׃ וּקְעִילָה וְאַכְזִיב וּמָרֵאשָׁה עָרִים תֵּשַׁע 44
וְחַצְרֵיהֶן׃ עֶקְרוֹן וּבְנֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ׃ מֵעֶקְרוֹן וָיָמָּה כֹּל מה 46
אֲשֶׁר־עַל־יַד אַשְׁדּוֹד וְחַצְרֵיהֶן׃ אַשְׁדּוֹד בְּנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ 47
עַזָּה בְּנוֹתֶיהָ וַחֲצֵרֶיהָ עַד־נַחַל מִצְרָיִם וְהַיָּם הַגָּבוֹל וּגְבוּל׃
וּבָהָר שָׁמִיר וְיַתִּיר וְשׂוֹכֹה׃ וְדַנָּה וְקִרְיַת־סַנָּה הִיא דְבִר׃ 48 49
וַעֲנָב וְאֶשְׁתְּמֹה וְעָנִים׃ וְגֹשֶׁן וְחֹלֹן וְגִלֹה עָרִים אַחַת־עֶשְׂרֵה נ 51
וְחַצְרֵיהֶן׃ אֲרַב וְרוּמָה וְאֶשְׁעָן׃ וְיָנוּם וּבֵית־תַּפּוּחַ וַאֲפֵקָה׃ 52 53
וְחֻמְטָה וְקִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן וְצִיעֹר עָרִים תֵּשַׁע 54
וְחַצְרֵיהֶן׃ מָעוֹן ׀ כַּרְמֶל וָזִיף וְיוּטָּה׃ וְיִזְרְעֶאל וְיָקְדְעָם נה 56
וְזָנוֹחַ׃ הַקַּיִן גִּבְעָה וְתִמְנָה עָרִים עֶשֶׂר וְחַצְרֵיהֶן׃ חַלְחוּל בֵּית־ 57 58
צוּר וּגְדוֹר׃ וּמַעֲרָת וּבֵית־עֲנֹת וְאֶלְתְּקֹן עָרִים שֵׁשׁ וְחַצְרֵיהֶן׃ 59
קִרְיַת־בַּעַל הִיא קִרְיַת יְעָרִים וְהָרַבָּה עָרִים שְׁתַּיִם ס
וְחַצְרֵיהֶן׃ בַּמִּדְבָּר בֵּית הָעֲרָבָה מִדִּין וּסְכָכָה׃ וְהַנִּבְשָׁן 61 62
וְעִיר־הַמֶּלַח וְעֵין גֶּדִי עָרִים שֵׁשׁ וְחַצְרֵיהֶן׃ ס וְאֶת־ 63
הַיְבוּסִי יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ לֹא־יָוְכְלוּ בְנֵי־יְהוּדָה לְהוֹרִישָׁם
וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַםִ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס

16 יו

וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל לִבְנֵי יוֹסֵף מִיַּרְדֵּן יְרִיחוֹ לְמֵי יְרִיחוֹ מִזְרָחָה א
הַמִּדְבָּר עֹלֶה מִירִיחוֹ בָּהָר בֵּיתְאֵל׃ וְיָצָא מִבֵּיתְאֵל לוּזָה 2
וְעָבַר אֶל־גְּבוּל הָאַרְכִּי עֲטָרוֹת׃ וְיָרַד יָמָּה אֶל־גְּבוּל הַיַּפְלֵטִי 3
עַד־גְּבוּל בֵּית־חוֹרֹן תַּחְתּוֹן וְעַד־גָּזֶר וְהָיוּ תֹצְאֹתָו יָמָּה׃
וַיִּנְחֲלוּ בְנֵי־יוֹסֵף מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ וַיְהִי גְּבוּל בְּנֵי־אֶפְרַיִם 4 ה
לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם מִזְרָחָה עַטְרוֹת אַדָּר עַד־

v. 35 שׂוֹכוֹ ק׳. v. 47 הַגָּדוֹל ק׳. v. 48 וְשׂוֹכוֹ ק׳.
v. 50 ואשתמו ק׳. v. 51 וגלו ק׳. v. 63 יתיר ו׳.
v. 3 תֹּצְאֹתָיו ק׳.

6 בֵּית חוֹרֹן עֶלְיוֹן׃ וְיָצָא הַגְּבוּל הַיָּמָּה הַמִּכְמְתָת מִצָּפוֹן
וְנָסַב הַגְּבוּל מִזְרָחָה תַּאֲנַת שִׁלֹה וְעָבַר אוֹתוֹ מִמִּזְרַח
7 יָנוֹחָה׃ וְיָרַד מִיָּנוֹחָה עֲטָרוֹת וְנַעֲרָתָה וּפָגַע בִּירִיחוֹ וְיָצָא
8 הַיַּרְדֵּן׃ מִתַּפּוּחַ יֵלֵךְ הַגְּבוּל יָמָּה נַחַל קָנָה וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו
9 הַיָּמָּה זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וְהֶעָרִים
הַמִּבְדָּלוֹת לִבְנֵי אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־מְנַשֶּׁה כָּל־הֶעָרִים
י וְחַצְרֵיהֶן׃ וְלֹא הוֹרִישׁוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר וַיֵּשֶׁב
הַכְּנַעֲנִי בְּקֶרֶב אֶפְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי לְמַס־עֹבֵד׃ ס

יז 17

א וַיְהִי הַגּוֹרָל לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה כִּי־הוּא בְּכוֹר יוֹסֵף לְמָכִיר
בְּכוֹר מְנַשֶּׁה אֲבִי הַגִּלְעָד כִּי הוּא הָיָה אִישׁ מִלְחָמָה
2 וַיְהִי־לוֹ הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן׃ וַיְהִי לִבְנֵי מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים
לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנֵי אֲבִיעֶזֶר וְלִבְנֵי חֵלֶק וְלִבְנֵי אַשְׂרִיאֵל
וְלִבְנֵי שֶׁכֶם וְלִבְנֵי חֵפֶר וְלִבְנֵי שְׁמִידָע אֵלֶּה בְּנֵי מְנַשֶּׁה
3 בֶּן־יוֹסֵף הַזְּכָרִים לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וְלִצְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר בֶּן־גִּלְעָד
בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וְאֵלֶּה
4 שְׁמוֹת בְּנֹתָיו מַחְלָה וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃ וַתִּקְרַבְנָה
לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי ׀ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂיאִים
לֵאמֹר יְהוָה צִוָּה אֶת־מֹשֶׁה לָתֶת־לָנוּ נַחֲלָה בְּתוֹךְ אַחֵינוּ
ה וַיִּתֵּן לָהֶם אֶל־פִּי יְהוָה נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִיהֶן׃ וַיִּפְּלוּ
חַבְלֵי־מְנַשֶּׁה עֲשָׂרָה לְבַד מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד וְהַבָּשָׁן אֲשֶׁר
6 מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃ כִּי בְּנוֹת מְנַשֶּׁה נָחֲלוּ נַחֲלָה בְּתוֹךְ בָּנָיו
7 וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד הָיְתָה לִבְנֵי־מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים׃ וַיְהִי גְבוּל־
מְנַשֶּׁה מֵאָשֵׁר הַמִּכְמְתָת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי שְׁכֶם וְהָלַךְ הַגְּבוּל
8 אֶל־הַיָּמִין אֶל־יֹשְׁבֵי עֵין תַּפּוּחַ׃ לִמְנַשֶּׁה הָיְתָה אֶרֶץ
9 תַּפּוּחַ וְתַפּוּחַ אֶל־גְּבוּל מְנַשֶּׁה לִבְנֵי אֶפְרָיִם׃ וְיָרַד הַגְּבוּל
נַחַל קָנָה נֶגְבָּה לַנַּחַל עָרִים הָאֵלֶּה לְאֶפְרַיִם בְּתוֹךְ עָרֵי
מְנַשֶּׁה וּגְבוּל מְנַשֶּׁה מִצְּפוֹן לַנַּחַל וַיְהִי תֹצְאֹתָיו הַיָּמָּה׃
י נֶגְבָּה לְאֶפְרַיִם וְצָפוֹנָה לִמְנַשֶּׁה וַיְהִי הַיָּם גְּבוּלוֹ וּבְאָשֵׁר
11 יִפְגְּעוּן מִצָּפוֹן וּבְיִשָּׂשכָר מִמִּזְרָח׃ וַיְהִי לִמְנַשֶּׁה בְּיִשָּׂשכָר
וּבְאָשֵׁר בֵּית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְיִבְלְעָם וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת־יֹשְׁבֵי
דֹאר וּבְנוֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי עֵין־דֹּר וּבְנֹתֶיהָ וְיֹשְׁבֵי תַעְנַךְ וּבְנֹתֶיהָ

12 וְיֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ שְׁלֹשֶׁת הַנָּפֶת׃ וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי מְנַשֶּׁה
לְהוֹרִישׁ אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ
13 הַזֹּאת׃ וַיְהִי כִּי חָזְקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס
14 וְהוֹרֵשׁ לֹא הוֹרִישׁוֹ׃ ס וַיְדַבְּרוּ בְּנֵי יוֹסֵף אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
לֵאמֹר מַדּוּעַ נָתַתָּה לִּי נַחֲלָה גּוֹרָל אֶחָד וְחֶבֶל אֶחָד וַאֲנִי
טו עַם רָב עַד אֲשֶׁר־כֹּה בֵּרְכַנִי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ
אִם־עַם־רַב אַתָּה עֲלֵה לְךָ הַיַּעְרָה וּבֵרֵאתָ לְךָ שָׁם בְּאֶרֶץ
16 הַפְּרִזִּי וְהָרְפָאִים כִּי־אָץ לְךָ הַר־אֶפְרָיִם׃ וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יוֹסֵף
לֹא־יִמָּצֵא לָנוּ הָהָר וְרֶכֶב בַּרְזֶל בְּכָל־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בְּאֶרֶץ־
הָעֵמֶק לַאֲשֶׁר בְּבֵית־שְׁאָן וּבְנוֹתֶיהָ וְלַאֲשֶׁר בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃
17 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־בֵּית יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם וְלִמְנַשֶּׁה לֵאמֹר
18 עַם־רַב אַתָּה וְכֹחַ גָּדוֹל לָךְ לֹא־יִהְיֶה לְךָ גּוֹרָל אֶחָד׃ כִּי
הַר יִהְיֶה־לָּךְ כִּי־יַעַר הוּא וּבֵרֵאתוֹ וְהָיָה לְךָ תֹּצְאֹתָיו כִּי־
תוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי כִּי רֶכֶב בַּרְזֶל לוֹ כִּי חָזָק הוּא׃ פ

18 יח

א וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה וַיַּשְׁכִּינוּ שָׁם אֶת־אֹהֶל
2 מוֹעֵד וְהָאָרֶץ נִכְבְּשָׁה לִפְנֵיהֶם׃ וַיִּוָּתְרוּ בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
3 לֹא־חָלְקוּ אֶת־נַחֲלָתָם שִׁבְעָה שְׁבָטִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד־אָנָה אַתֶּם מִתְרַפִּים לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־
4 הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם׃ הָבוּ לָכֶם
שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים לַשָּׁבֶט וְאֶשְׁלָחֵם וְיָקֻמוּ וְיִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ
ה וְיִכְתְּבוּ אוֹתָהּ לְפִי נַחֲלָתָם וְיָבֹאוּ אֵלָי׃ וְהִתְחַלְּקוּ אֹתָהּ
לְשִׁבְעָה חֲלָקִים יְהוּדָה יַעֲמֹד עַל־גְּבוּלוֹ מִנֶּגֶב וּבֵית יוֹסֵף
6 יַעַמְדוּ עַל־גְּבוּלָם מִצָּפוֹן׃ וְאַתֶּם תִּכְתְּבוּ אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה
חֲלָקִים וַהֲבֵאתֶם אֵלַי הֵנָּה וְיָרִיתִי לָכֶם גּוֹרָל פֹּה לִפְנֵי
7 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ כִּי אֵין־חֵלֶק לַלְוִיִּם בְּקִרְבְּכֶם כִּי־כְהֻנַּת
יְהוָה נַחֲלָתוֹ וְגָד וּרְאוּבֵן וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה לָקְחוּ
נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד
8 יְהוָה׃ וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַהֹלְכִים
לִכְתֹּב אֶת־הָאָרֶץ לֵאמֹר לְכוּ וְהִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְכִתְבוּ אוֹתָהּ
וְשׁוּבוּ אֵלַי וּפֹה אַשְׁלִיךְ לָכֶם גּוֹרָל לִפְנֵי יְהוָה בְּשִׁלֹה׃

v. 13 פתח באתנחתא. v. 14 קמץ בזקף.

9 וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּעַבְרוּ בָאָרֶץ וַיִּכְתְּבוּהָ לֶעָרִים לְשִׁבְעָה
חֲלָקִים עַל־סֵפֶר וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה׃
י וַיַּשְׁלֵךְ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה וַיְחַלֶּק־שָׁם
11 יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָאָרֶץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם׃ ס וַיַּעַל
גּוֹרַל מַטֵּה בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיֵּצֵא גְּבוּל גּוֹרָלָם בֵּין
12 בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי יוֹסֵף׃ וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל לִפְאַת
צָפוֹנָה מִן־הַיַּרְדֵּן וְעָלָה הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף יְרִיחוֹ מִצָּפוֹן
13 וְעָלָה בָהָר יָמָּה וְהָיָה תֹּצְאֹתָיו מִדְבַּרָה בֵּית אָוֶן׃ וְעָבַר
מִשָּׁם הַגְּבוּל לוּזָה אֶל־כֶּתֶף לוּזָה נֶגְבָּה הִיא בֵּיתְאֵל וְיָרַד
הַגְּבוּל עַטְרוֹת אַדָּר עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לְבֵית־חֹרוֹן
14 תַּחְתּוֹן׃ וְתָאַר הַגְּבוּל וְנָסַב לִפְאַת־יָם נֶגְבָּה מִן־הָהָר
אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בֵית־חֹרוֹן נֶגְבָּה וְהָיָה תֹצְאֹתָיו אֶל־קִרְיַת־
בַּעַל הִיא קִרְיַת יְעָרִים עִיר בְּנֵי יְהוּדָה זֹאת פְּאַת־יָם׃
טו וּפְאַת־נֶגְבָּה מִקְצֵה קִרְיַת יְעָרִים וְיָצָא הַגְּבוּל יָמָּה וְיָצָא
16 אֶל־מַעְיַן מֵי נֶפְתּוֹחַ׃ וְיָרַד הַגְּבוּל אֶל־קְצֵה הָהָר אֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי גֵּי בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר בְּעֵמֶק רְפָאִים צָפוֹנָה וְיָרַד גֵּי
17 הִנֹּם אֶל־כֶּתֶף הַיְבוּסִי נֶגְבָּה וְיָרַד עֵין רֹגֵל׃ וְתָאַר מִצָּפוֹן
וְיָצָא עֵין שֶׁמֶשׁ וְיָצָא אֶל־גְּלִילוֹת אֲשֶׁר־נֹכַח מַעֲלֵה אֲדֻמִּים
18 וְיָרַד אֶבֶן בֹּהַן בֶּן־רְאוּבֵן׃ וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף מוּל־הָעֲרָבָה
19 צָפוֹנָה וְיָרַד הָעֲרָבָתָה׃ וְעָבַר הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף בֵּית־חָגְלָה
צָפוֹנָה וְהָיָה ׀ תֹּצְאוֹתָיו הַגְּבוּל אֶל־לְשׁוֹן יָם־הַמֶּלַח צָפוֹנָה
כ אֶל־קְצֵה הַיַּרְדֵּן נֶגְבָּה זֶה גְּבוּל נֶגֶב׃ וְהַיַּרְדֵּן יִגְבֹּל־אֹתוֹ
לִפְאַת־קֵדְמָה זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי בִנְיָמִן לִגְבוּלֹתֶיהָ סָבִיב
21 לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וְהָיוּ הֶעָרִים לְמַטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם
22 יְרִיחוֹ וּבֵית־חָגְלָה וְעֵמֶק קְצִיץ׃ וּבֵית הָעֲרָבָה וּצְמָרַיִם
23 24 וּבֵיתְאֵל׃ וְהָעַוִּים וְהַפָּרָה וְעָפְרָה׃ וּכְפַר הָעַמֹּנִי וְהָעָפְנִי
כה 26 וְגָבַע עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ גִּבְעוֹן וְהָרָמָה וּבְאֵרוֹת׃
27 28 וְהַמִּצְפֶּה וְהַכְּפִירָה וְהַמֹּצָה׃ וְרֶקֶם וְיִרְפְּאֵל וְתַרְאֲלָה׃ וְצֵלַע
הָאֶלֶף וְהַיְבוּסִי הִיא יְרוּשָׁלַםִ גִּבְעַת קִרְיַת עָרִים אַרְבַּע־
עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ ס

---

v. 13. 14. 19. והיו ק׳ v. 24 העמנה ק׳

19 יט

וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַשֵּׁנִי לְשִׁמְעוֹן לְמַטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחוֹתָם א
וַיְהִי נַחֲלָתָם בְּתוֹךְ נַחֲלַת בְּנֵי־יְהוּדָה׃ וַיְהִי לָהֶם בְּנַחֲלָתָם 2
בְּאֵר־שֶׁבַע וְשֶׁבַע וּמוֹלָדָה׃ וַחֲצַר שׁוּעָל וּבָלָה וָעָצֶם׃ 3
וְאֶלְתּוֹלַד וּבְתוּל וְחָרְמָה׃ וְצִקְלַג וּבֵית־הַמַּרְכָּבוֹת וַחֲצַר 4 ה
סוּסָה׃ וּבֵית לְבָאוֹת וְשָׁרוּחֶן עָרִים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ 6
עַיִן ׀ רִמּוֹן וָעֶתֶר וְעָשָׁן עָרִים אַרְבַּע וְחַצְרֵיהֶן׃ וְכָל־הַחֲצֵרִים 7 8
אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים הָאֵלֶּה עַד־בַּעֲלַת בְּאֵר רָמַת נֶגֶב זֹאת
נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ מֵחֶבֶל בְּנֵי יְהוּדָה 9
נַחֲלַת בְּנֵי שִׁמְעוֹן כִּי־הָיָה חֵלֶק בְּנֵי־יְהוּדָה רַב מֵהֶם
וַיִּנְחֲלוּ בְנֵי־שִׁמְעוֹן בְּתוֹךְ נַחֲלָתָם׃ ס וַיַּעַל הַגּוֹרָל י
הַשְּׁלִישִׁי לִבְנֵי זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם עַד־
שָׂרִיד׃ וְעָלָה גְבוּלָם ׀ לַיָּמָּה וּמַרְעֲלָה וּפָגַע בְּדַבָּשֶׁת וּפָגַע 11
אֶל־הַנַּחַל אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יָקְנְעָם׃ וְשָׁב מִשָּׂרִיד קֵדְמָה מִזְרַח 12
הַשֶּׁמֶשׁ עַל־גְּבוּל כִּסְלֹת תָּבֹר וְיָצָא אֶל־הַדָּבְרַת וְעָלָה יָפִיעַ׃
וּמִשָּׁם עָבַר קֵדְמָה מִזְרָחָה גִּתָּה חֵפֶר עִתָּה קָצִין וְיָצָא 13
רִמּוֹן הַמְּתֹאָר הַנֵּעָה׃ וְנָסַב אֹתוֹ הַגְּבוּל מִצְּפוֹן חַנָּתֹן וְהָיוּ 14
תֹּצְאֹתָיו גֵּי יִפְתַּחְאֵל׃ וְקַטָּת וְנַהֲלָל וְשִׁמְרוֹן וְיִדְאֲלָה טו
וּבֵית לָחֶם עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־ 16
זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחוֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃ ס לְיִשָּׂשכָר 17
יָצָא הַגּוֹרָל הָרְבִיעִי לִבְנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ וַיְהִי 18
גְּבוּלָם יִזְרְעֶאלָה וְהַכְּסֻלּוֹת וְשׁוּנֵם׃ וַחֲפָרַיִם וְשִׁיאֹן וַאֲנָחֲרַת׃ 19
וְהָרַבִּית וְקִשְׁיוֹן וָאָבֶץ׃ וְרֶמֶת וְעֵין־גַּנִּים וְעֵין חַדָּה וּבֵית כ 21
פַּצֵּץ׃ וּפָגַע הַגְּבוּל בְּתָבוֹר וְשַׁחֲצוֹמָה וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ 22
תֹּצְאוֹת גְּבוּלָם הַיַּרְדֵּן עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת 23
נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃
ס וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הַחֲמִישִׁי לְמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ 24
וַיְהִי גְּבוּלָם חֶלְקַת וַחֲלִי וָבֶטֶן וְאַכְשָׁף׃ וְאַלַמֶּלֶךְ וְעַמְעָד כה 26
וּמִשְׁאָל וּפָגַע בְּכַרְמֶל הַיָּמָּה וּבְשִׁיחוֹר לִבְנָת׃ וְשָׁב מִזְרַח 27
הַשֶּׁמֶשׁ בֵּית דָּגֹן וּפָגַע בִּזְבֻלוּן וּבְגֵי יִפְתַּחְאֵל צָפוֹנָה בֵּית

---

v. 6 סגול באתנחתא. v. 19 פתח בס"פ. v. 22 ושחצימה ק'.

28 הָעֵמֶק וּנְעִיאֵל וְיָצָא אֶל־כָּבוּל מִשְּׂמֹאל׃ וְעֶבְרֹן וּרְחֹב
29 וְחַמּוֹן וְקָנָה עַד צִידוֹן רַבָּה׃ וְשָׁב הַגְּבוּל הָרָמָה וְעַד־עִיר
מִבְצַר־צֹר וְשָׁב הַגְּבוּל חֹסָה וְיִהְיוּ תֹצְאֹתָיו הַיָּמָּה מֵחֶבֶל
ל אַכְזִיבָה׃ וְעֻמָה וַאֲפֵק וּרְחֹב עָרִים עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃
31 זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה
32 וְחַצְרֵיהֶן׃ ס לִבְנֵי נַפְתָּלִי יָצָא הַגּוֹרָל הַשִּׁשִּׁי לִבְנֵי
33 נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי גְבוּלָם מֵחֵלֶף מֵאֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים
34 וַאֲדָמִי הַנֶּקֶב וְיַבְנְאֵל עַד־לַקּוּם וַיְהִי תֹצְאֹתָיו הַיַּרְדֵּן׃ וְשָׁב
הַגְּבוּל יָמָּה אַזְנוֹת תָּבוֹר וְיָצָא מִשָּׁם חוּקֹקָה וּפָגַע בִּזְבֻלוּן
מִנֶּגֶב וּבְאָשֵׁר פָּגַע מִיָּם וּבִיהוּדָה הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃
לה 36 וְעָרֵי מִבְצָר הַצִּדִּים צֵר וְחַמַּת רַקַּת וְכִנָּרֶת׃ וַאֲדָמָה
37 38 וְהָרָמָה וְחָצוֹר׃ וְקֶדֶשׁ וְאֶדְרֶעִי וְעֵין חָצוֹר׃ וְיִרְאוֹן
וּמִגְדַּל־אֵל חֳרֵם וּבֵית־עֲנָת וּבֵית שָׁמֶשׁ עָרִים תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה
39 וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים
מ וְחַצְרֵיהֶן׃ ס לְמַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם יָצָא הַגּוֹרָל
41 הַשְּׁבִיעִי׃ וַיְהִי גְּבוּל נַחֲלָתָם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאוֹל וְעִיר שָׁמֶשׁ׃
42 43 44 וְשַׁעֲלַבִּין וְאַיָּלוֹן וְיִתְלָה׃ וְאֵילוֹן וְתִמְנָתָה וְעֶקְרוֹן׃ וְאֶלְתְּקֵה
מה 46 וְגִבְּתוֹן וּבַעֲלָת׃ וִיהֻד וּבְנֵי־בְרַק וְגַת־רִמּוֹן׃ וּמֵי הַיַּרְקוֹן
47 וְהָרַקּוֹן עִם־הַגְּבוּל מוּל יָפוֹ׃ וַיֵּצֵא גְבוּל בְּנֵי־דָן מֵהֶם
וַיַּעֲלוּ בְנֵי־דָן וַיִּלָּחֲמוּ עִם־לֶשֶׁם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ ׀ וַיַּכּוּ־אוֹתָהּ
לְפִי־חֶרֶב וַיִּרְשׁוּ אוֹתָהּ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּקְרְאוּ לְלֶשֶׁם דָּן כְּשֵׁם
48 דָּן אֲבִיהֶם׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים
49 הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃ וַיְכַלּוּ לִנְחֹל אֶת־הָאָרֶץ לִגְבוּלֹתֶיהָ
נ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נַחֲלָה לִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן בְּתוֹכָם׃ עַל־פִּי
יְהוָֹה נָתְנוּ לוֹ אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר שָׁאָל אֶת־תִּמְנַת־סֶרַח בְּהַר
51 אֶפְרָיִם וַיִּבְנֶה אֶת־הָעִיר וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃ אֵלֶּה הַנְּחָלֹת אֲשֶׁר
נִחֲלוּ אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן ׀ וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְמַטּוֹת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל ׀ בְּגוֹרָל ׀ בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָֹה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
וַיְכַלּוּ מֵחַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ׃ פ

כ 20

א 2 וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר

v. 29 וְהָיוּ ק׳. v. 50 קמץ בזקף.

תְּנוּ לָכֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשֶׁה׃
3 לָנוּס שָׁמָּה רוֹצֵחַ מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה בִּבְלִי־דָעַת וְהָיוּ לָכֶם
4 לְמִקְלָט מִגֹּאֵל הַדָּם׃ וְנָס אֶל־אַחַת ׀ מֵהֶעָרִים הָאֵלֶּה וְעָמַד
פֶּתַח שַׁעַר הָעִיר וְדִבֶּר בְּאָזְנֵי זִקְנֵי הָעִיר־הַהִיא אֶת־דְּבָרָיו
וְאָסְפוּ אֹתוֹ הָעִירָה אֲלֵיהֶם וְנָתְנוּ־לוֹ מָקוֹם וְיָשַׁב עִמָּם׃
ה וְכִי יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרָיו וְלֹא־יַסְגִּרוּ אֶת־הָרֹצֵחַ בְּיָדוֹ
כִּי בִבְלִי־דַעַת הִכָּה אֶת־רֵעֵהוּ וְלֹא־שֹׂנֵא הוּא לוֹ מִתְּמוֹל
6 שִׁלְשׁוֹם׃ וְיָשַׁב ׀ בָּעִיר הַהִיא עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט
עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם אָז ׀ יָשׁוּב
הָרוֹצֵחַ וּבָא אֶל־עִירוֹ וְאֶל־בֵּיתוֹ אֶל־הָעִיר אֲשֶׁר־נָס מִשָּׁם׃
7 וַיַּקְדִּשׁוּ אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל בְּהַר נַפְתָּלִי וְאֶת־שְׁכֶם בְּהַר
8 אֶפְרָיִם וְאֶת־קִרְיַת אַרְבַּע הִיא חֶבְרוֹן בְּהַר יְהוּדָה׃ וּמֵעֵבֶר
לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה נָתְנוּ אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר בַּמִּישֹׁר מִמַּטֵּה
רְאוּבֵן וְאֶת־רָאמֹת בַּגִּלְעָד מִמַּטֵּה גָד וְאֶת־גָּלְוֹן בַּבָּשָׁן מִמַּטֵּה
9 מְנַשֶּׁה׃ אֵלֶּה הָיוּ עָרֵי הַמּוּעָדָה לְכֹל ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר
בְּתוֹכָם לָנוּס שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְלֹא יָמוּת בְּיַד
גֹּאֵל הַדָּם עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה׃ ס

21 כא

א וַיִּגְּשׁוּ רָאשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם אֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ
2 בִּן־נוּן וְאֶל־רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְדַבְּרוּ
אֲלֵיהֶם בְּשִׁלֹה בְּאֶרֶץ כְּנַעַן לֵאמֹר יְהוָה צִוָּה בְיַד־מֹשֶׁה
3 לָתֶת־לָנוּ עָרִים לָשָׁבֶת וּמִגְרְשֵׁיהֶן לִבְהֶמְתֵּנוּ׃ וַיִּתְּנוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם מִנַּחֲלָתָם אֶל־פִּי יְהוָה אֶת־הֶעָרִים הָאֵלֶּה
4 וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן׃ וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי וַיְהִי
לִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן מִן־הַלְוִיִּם מִמַּטֵּה יְהוּדָה וּמִמַּטֵּה הַשִּׁמְעֹנִי
ה וּמִמַּטֵּה בִנְיָמִן בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ וְלִבְנֵי קְהָת
הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפְּחֹת מַטֵּה־אֶפְרַיִם וּמִמַּטֵּה־דָן וּמֵחֲצִי מַטֵּה
6 מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרָל עָרִים עָשֶׂר׃ וְלִבְנֵי גֵרְשׁוֹן מִמִּשְׁפְּחוֹת
מַטֵּה־יִשָּׂשכָר וּמִמַּטֵּה־אָשֵׁר וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמֵחֲצִי מַטֵּה
7 מְנַשֶּׁה בַבָּשָׁן בַּגּוֹרָל עָרִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׃ לִבְנֵי מְרָרִי
לְמִשְׁפְּחֹתָם מִמַּטֵּה רְאוּבֵן וּמִמַּטֵּה־גָד וּמִמַּטֵּה זְבוּלֻן עָרִים

v. 8 גּוֹלָן ק׳.

8 שְׁתֵּ֥ים עֶשְׂרֵֽה׃ וַיִּתְּנ֤וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ לַלְוִיִּ֔ם אֶת־הֶעָרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה
וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶ֑ן כַּאֲשֶׁ֨ר צִוָּ֧ה יְהוָ֛ה בְּיַד־מֹשֶׁ֖ה בַּגּוֹרָֽל׃ ס
9 וַֽיִּתְּנ֗וּ מִמַּטֵּה֙ בְּנֵ֣י יְהוּדָ֔ה וּמִמַּטֵּ֖ה בְּנֵ֣י שִׁמְע֑וֹן אֵ֚ת
י הֶעָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה אֲשֶׁר־יִקְרָ֥א אֶתְהֶ֖ן בְּשֵֽׁם׃ וַיְהִי֙ לִבְנֵ֣י
אַהֲרֹ֔ן מִמִּשְׁפְּח֥וֹת הַקְּהָתִ֖י מִבְּנֵ֣י לֵוִ֑י כִּ֥י לָהֶ֛ם הָיָ֥ה הַגּוֹרָ֖ל
11 רִאשֹׁנָֽה׃ וַיִּתְּנ֨וּ לָהֶ֜ם אֶת־קִרְיַ֨ת אַרְבַּ֧ע אֲבִ֛י הָעֲנ֖וֹק הִ֣יא
12 חֶבְר֑וֹן בְּהַ֣ר יְהוּדָ֔ה וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֖הָ סְבִיבֹתֶֽיהָ׃ וְאֶת־שְׂדֵ֥ה
13 הָעִ֖יר וְאֶת־חֲצֵרֶ֑יהָ נָתְנ֛וּ לְכָלֵ֥ב בֶּן־יְפֻנֶּ֖ה בַּאֲחֻזָּתֽוֹ׃ וְלִבְנֵ֣י ׀
אַהֲרֹ֣ן הַכֹּהֵ֗ן נָֽתְנוּ֙ אֶת־עִיר֙ מִקְלַ֣ט הָרֹצֵ֔חַ אֶת־חֶבְר֖וֹן וְאֶת־
14 מִגְרָשֶׁ֑הָ וְאֶת־לִבְנָ֖ה וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁהָ׃ וְאֶת־יַתִּר֙ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔הָ
טו וְאֶת־אֶשְׁתְּמֹ֖עַ וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁהָ׃ וְאֶת־חֹלֹן֙ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔הָ וְאֶת־
16 דְּבִ֖ר וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁהָ׃ וְאֶת־עַ֣יִן וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֗הָ וְאֶת־יֻטָּה֙ וְאֶת־
מִגְרָשֶׁ֔הָ אֶת־בֵּ֥ית שֶׁ֖מֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑הָ עָרִ֣ים תֵּ֔שַׁע מֵאֵ֕ת שְׁנֵ֖י
17 הַשְּׁבָטִ֥ים הָאֵֽלֶּה׃ וּמִמַּטֵּה֙ בִּנְיָמִ֔ן אֶת־גִּבְע֖וֹן וְאֶת־
18 מִגְרָשֶׁ֑הָ אֶת־גֶּ֖בַע וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁהָ׃ אֶת־עֲנָתוֹת֙ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔הָ
19 וְאֶת־עַלְמ֖וֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑הָ עָרִ֖ים אַרְבַּֽע׃ כָּל־עָרֵ֥י בְנֵֽי־אַהֲרֹ֖ן
כ הַכֹּהֲנִ֑ים שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵ֥ה עָרִ֖ים וּמִגְרְשֵׁיהֶֽן׃ ס וּלְמִשְׁפְּח֤וֹת
בְּנֵֽי־קְהָת֙ הַלְוִיִּ֔ם הַנּוֹתָרִ֖ים מִבְּנֵ֣י קְהָ֑ת וַיְהִי֙ עָרֵ֣י גוֹרָלָ֔ם
21 מִמַּטֵּ֖ה אֶפְרָֽיִם׃ וַיִּתְּנ֨וּ לָהֶ֜ם אֶת־עִ֨יר מִקְלַ֧ט הָרֹצֵ֛חַ אֶת־שְׁכֶ֥ם
22 וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֖הָ בְּהַ֣ר אֶפְרָ֑יִם וְאֶת־גֶּ֖זֶר וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁהָ׃ וְאֶת־
קִבְצַ֙יִם֙ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔הָ וְאֶת־בֵּ֥ית חוֹרֹ֖ן וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑הָ עָרִ֖ים
23 אַרְבַּֽע׃ וּמִמַּטֵּה־דָ֔ן אֶת־אֶלְתְּקֵ֖א וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑הָ אֶת־גִּבְּת֖וֹן
24 וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁהָ׃ אֶת־אַיָּלוֹן֙ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔הָ אֶת־גַּת־רִמּ֖וֹן וְאֶת־
כה מִגְרָשֶׁ֑הָ עָרִ֖ים אַרְבַּֽע׃ וּמִֽמַּחֲצִית֙ מַטֵּ֣ה מְנַשֶּׁ֔ה אֶת־
תַּעְנַךְ֙ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔הָ וְאֶת־גַּ֥ת רִמּ֖וֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑הָ עָרִ֖ים
26 שְׁתָּֽיִם׃ כָּל־עָרִ֥ים עֶ֖שֶׂר וּמִגְרְשֵׁיהֶ֑ן לְמִשְׁפְּח֥וֹת בְּנֵי־קְהָ֖ת
27 הַנּוֹתָרִֽים׃ ס וְלִבְנֵ֣י גֵרְשׁוֹן֮ מִמִּשְׁפְּחֹ֣ת הַלְוִיִּם֒ מֵחֲצִ֞י מַטֵּ֣ה
מְנַשֶּׁ֗ה אֶת־עִיר֙ מִקְלַ֣ט הָרֹצֵ֔חַ אֶת־גֹּלָ֥ן בַּבָּשָׁ֖ן וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑הָ
28 וְאֶת־בְּעֶשְׁתְּרָ֖ה וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑הָ עָרִ֖ים שְׁתָּֽיִם׃ וּמִמַּטֵּה֙ יִשָּׂשכָ֔ר
29 אֶת־קִשְׁי֖וֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑הָ אֶת־דָּבְרַ֖ת וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁהָ׃ אֶת־
יַרְמוּת֙ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔הָ אֶת־עֵ֥ין גַּנִּ֖ים וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑הָ עָרִ֖ים אַרְבַּֽע׃

v. 10 יתיר י׳. v. 27 גּוֹלָן ק׳.

ל וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מִשְׁאָל וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־
31 מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־חֶלְקָת וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ
32 עָרִים אַרְבַּע׃ וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־עִיר ׀ מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־
קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ וְאֶת־חַמֹּת דֹּאר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ
33 וְאֶת־קַרְתָּן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים שָׁלֹשׁ׃ כָּל־עָרֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי
34 לְמִשְׁפְּחֹתָם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה עִיר וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ ס וּלְמִשְׁפְּחוֹת
בְּנֵי־מְרָרִי הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מֵאֵת מַטֵּה זְבוּלֻן אֶת־יָקְנְעָם
לה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־קַרְתָּה וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־דִּמְנָה וְאֶת־
36 מִגְרָשֶׁהָ אֶת־נַהֲלָל וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ עָרִים אַרְבַּע׃ ◦ וּמִמַּטֵּה־
גָד אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־רָמֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ
37 וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ׃ אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ אֶת־
38 יַעְזֵר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ כָּל־עָרִים אַרְבַּע׃ כָּל־הֶעָרִים לִבְנֵי מְרָרִי
לְמִשְׁפְּחֹתָם הַנּוֹתָרִים מִמִּשְׁפְּחוֹת הַלְוִיִּם וַיְהִי גּוֹרָלָם עָרִים
39 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ כֹּל עָרֵי הַלְוִיִּם בְּתוֹךְ אֲחֻזַּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מ עָרִים אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה וּמִגְרְשֵׁיהֶן׃ תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הָאֵלֶּה
עִיר וּמִגְרָשֶׁיהָ סְבִיבֹתֶיהָ כֵּן לְכָל־הֶעָרִים הָאֵלֶּה׃ ס
41 וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָתֵת
42 לַאֲבוֹתָם וַיִּרָשׁוּהָ וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב כְּכֹל
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתָם וְלֹא־עָמַד אִישׁ בִּפְנֵיהֶם מִכָּל־אֹיְבֵיהֶם
43 אֵת כָּל־אֹיְבֵיהֶם נָתַן יְהוָה בְּיָדָם׃ לֹא־נָפַל דָּבָר מִכֹּל הַדָּבָר
הַטּוֹב אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הַכֹּל בָּא׃ פ

22 כב

א אָז יִקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לָראוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה׃
2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם שְׁמַרְתֶּם אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם
מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַתִּשְׁמְעוּ בְקוֹלִי לְכֹל אֲשֶׁר־צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃
3 לֹא־עֲזַבְתֶּם אֶת־אֲחֵיכֶם זֶה יָמִים רַבִּים עַד הַיּוֹם הַזֶּה
4 וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִצְוַת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וְעַתָּה הֵנִיחַ

v. 36 במקצת ספרים יש פה עוד שני הפסוקים׃ וּמִמַּטֵּה רְאוּבֵן
אֶת־(עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ אֶת־)בֶּצֶר (בַּמִּדְבָּר) וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ (וְ)אֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ
(וְ)אֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ עָרִים אַרְבַּע׃ אבל בכל ספרים
מדויקים ישנים אינם וכן על פי המסרת.

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לַאֲחֵיכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם וְעַתָּה פְּנוּ וּלְכוּ
לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם אֲשֶׁר ׀ נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה
ה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ רַק ׀ שִׁמְרוּ מְאֹד לַעֲשׂוֹת אֶת־
הַמִּצְוָה וְאֶת־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה
לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר
מִצְוֺתָיו וּלְדָבְקָה־בוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃
6 7 וַיְבָרְכֵם יְהוֹשֻׁעַ וַיְשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ אֶל־אָהֳלֵיהֶם׃ וְלַחֲצִי ׀
שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה נָתַן מֹשֶׁה בַּבָּשָׁן וּלְחֶצְיוֹ נָתַן יְהוֹשֻׁעַ עִם־
אֲחֵיהֶם מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה וְגַם כִּי־שִׁלְּחָם יְהוֹשֻׁעַ אֶל־
8 אָהֳלֵיהֶם וַיְבָרְכֵם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר בִּנְכָסִים רַבִּים
שׁוּבוּ אֶל־אָהֳלֵיכֶם וּבְמִקְנֶה רַב־מְאֹד בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבִנְחֹשֶׁת
וּבְבַרְזֶל וּבִשְׂלָמוֹת הַרְבֵּה מְאֹד חִלְקוּ שְׁלַל־אֹיְבֵיכֶם עִם־
9 אֲחֵיכֶם׃ ס וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי ׀
שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִשִּׁלֹה אֲשֶׁר־בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן לָלֶכֶת אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתָם אֲשֶׁר
י נֹאחֲזוּ־בָהּ עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּלִילוֹת
הַיַּרְדֵּן אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְנוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי
שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה שָׁם מִזְבֵּחַ עַל־הַיַּרְדֵּן מִזְבֵּחַ גָּדוֹל לְמַרְאֶה׃
11 וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִנֵּה־בָנוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד
וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֶל־מוּל אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־
12 גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן אֶל־עֵבֶר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם
13 לַצָּבָא׃ ס וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־
גָד וְאֶל־חֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶת־פִּינְחָס בֶּן־
14 אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן׃ וַעֲשָׂרָה נְשִׂאִים עִמּוֹ נָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד
לְבֵית אָב לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ רֹאשׁ בֵּית־אֲבוֹתָם
טו הֵמָּה לְאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד
וְאֶל־חֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד וַיְדַבְּרוּ אִתָּם
16 לֵאמֹר׃ כֹּה אָמְרוּ כֹּל ׀ עֲדַת יְהוָה מָה־הַמַּעַל הַזֶּה אֲשֶׁר
מְעַלְתֶּם בֵּאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה
17 בִּבְנוֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ לִמְרָדְכֶם הַיּוֹם בַּיהוָה׃ הַמְעַט־לָנוּ

v. 7 בְּעֵבֶר ק׳.

אֶת־עֲוֺן פְּעוֹר אֲשֶׁר לֹֽא־הִטַּהַרְנוּ מִמֶּנּוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי
18 הַנֶּגֶף בַּעֲדַת יְהוָה׃ וְאַתֶּם תָּשֻׁבוּ הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְהָיָה
אַתֶּם תִּמְרְדוּ הַיּוֹם בַּיהוָה וּמָחָר אֶל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל
19 יִקְצֹף׃ וְאַךְ אִם־טְמֵאָה אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם עִבְרוּ לָכֶם אֶל־
אֶרֶץ אֲחֻזַּת יְהוָה אֲשֶׁר שָׁכַן־שָׁם מִשְׁכַּן יְהוָה וְהֵאָחֲזוּ
בְּתוֹכֵנוּ וּבַיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאֹתָנוּ אַל־תִּמְרֹדוּ בִּבְנֹתְכֶם
כ לָכֶם מִזְבֵּחַ מִבַּלְעֲדֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ הֲלוֹא ׀ עָכָן
בֶּן־זֶרַח מָעַל מַעַל בַּחֵרֶם וְעַל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הָיָה קָצֶף
21 וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא גָוַע בַּעֲוֺנוֹ׃ ס וַיַּעֲנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן
וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה וַיְדַבְּרוּ אֶת־רָאשֵׁי אַלְפֵי
22 יִשְׂרָאֵל׃ אֵל ׀ אֱלֹהִים ׀ יְהוָה אֵל ׀ אֱלֹהִים ׀ יְהוָה הוּא יֹדֵעַ
וְיִשְׂרָאֵל הוּא יֵדָע אִם־בְּמֶרֶד וְאִם־בְּמַעַל בַּיהוָה אַל־
23 תּוֹשִׁיעֵנוּ הַיּוֹם הַזֶּה׃ לִבְנוֹת לָנוּ מִזְבֵּחַ לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי
יְהוָה וְאִם־לְהַעֲלוֹת עָלָיו עוֹלָה וּמִנְחָה וְאִם־לַעֲשׂוֹת עָלָיו
24 זִבְחֵי שְׁלָמִים יְהוָה הוּא יְבַקֵּשׁ׃ וְאִם־לֹא מִדְּאָגָה מִדָּבָר
עָשִׂינוּ אֶת־זֹאת לֵאמֹר מָחָר יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם לְבָנֵינוּ לֵאמֹר
כה מַה־לָּכֶם וְלַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּגְבוּל נָתַן־יְהוָה בֵּינֵנוּ
וּבֵינֵיכֶם בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד אֶת־הַיַּרְדֵּן אֵין־לָכֶם חֵלֶק
בַּיהוָה וְהִשְׁבִּיתוּ בְנֵיכֶם אֶת־בָּנֵינוּ לְבִלְתִּי יְרֹא אֶת־יְהוָה׃
26 וַנֹּאמֶר נַעֲשֶׂה־נָּא לָנוּ לִבְנוֹת אֶת־הַמִּזְבֵּחַ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא
27 לְזָבַח׃ כִּי עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם וּבֵין דֹּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ
לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה לְפָנָיו בְּעֹלוֹתֵינוּ וּבִזְבָחֵינוּ וּבִשְׁלָמֵינוּ
וְלֹא־יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם מָחָר לְבָנֵינוּ אֵין־לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה׃
28 וַנֹּאמֶר וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֵינוּ וְאֶל־דֹּרֹתֵינוּ מָחָר וְאָמַרְנוּ
רְאוּ אֶת־תַּבְנִית מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעוֹלָה
29 וְלֹא לְזֶבַח כִּי־עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם׃ חָלִילָה לָּנוּ מִמֶּנּוּ
לִמְרֹד בַּיהוָה וְלָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ
לְעֹלָה לְמִנְחָה וּלְזָבַח מִלְּבַד מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר
לִפְנֵי מִשְׁכָּנוֹ׃ פ
ל וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה וְרָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וּבְנֵי
31 מְנַשֶּׁה וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן

אֶל־בְּנֵי רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־בְּנֵי מְנַשֶּׁה הַיּוֹם ׀ יָדַעְנוּ
כִּי־בְתוֹכֵנוּ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־מְעַלְתֶּם בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה אָז
32 הִצַּלְתֶּם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד יְהוָה׃ וַיָּשָׁב פִּינְחָס בֶּן־
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן ׀ וְהַנְּשִׂיאִים מֵאֵת בְּנֵי־רְאוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי־גָד
מֵאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשִׁבוּ אוֹתָם
33 דָּבָר׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבָרְכוּ אֱלֹהִים בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא לְשַׁחֵת אֶת־הָאָרֶץ
34 אֲשֶׁר בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד יֹשְׁבִים בָּהּ׃ וַיִּקְרְאוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן
וּבְנֵי־גָד לַמִּזְבֵּחַ כִּי־עֵד הוּא בֵּינֹתֵינוּ כִּי יְהוָה הָאֱלֹהִים׃ פ

כג 23

א וַיְהִי מִיָּמִים רַבִּים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵנִיחַ יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל
2 מִכָּל־אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים׃ וַיִּקְרָא
יְהוֹשֻׁעַ לְכָל־יִשְׂרָאֵל לִזְקֵנָיו וּלְרָאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו
3 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי זָקַנְתִּי בָּאתִי בַּיָּמִים׃ וְאַתֶּם רְאִיתֶם אֵת
כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְכָל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִפְּנֵיכֶם
4 כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם׃ רְאוּ הִפַּלְתִּי לָכֶם אֶת־
הַגּוֹיִם הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה בְּנַחֲלָה לְשִׁבְטֵיכֶם מִן־הַיַּרְדֵּן וְכָל־
ה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִכְרַתִּי וְהַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם הוּא יֶהְדֳּפֵם מִפְּנֵיכֶם וְהוֹרִישׁ אֹתָם מִלִּפְנֵיכֶם
וִירִשְׁתֶּם אֶת־אַרְצָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָכֶם׃
6 וַחֲזַקְתֶּם מְאֹד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת
7 מֹשֶׁה לְבִלְתִּי סוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול׃ לְבִלְתִּי־בוֹא בַּגּוֹיִם
הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם וּבְשֵׁם אֱלֹהֵיהֶם לֹא־תַזְכִּירוּ
8 וְלֹא תַשְׁבִּיעוּ וְלֹא תַעַבְדוּם וְלֹא תִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם׃ כִּי אִם־
בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם תִּדְבָּקוּ כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
9 וַיּוֹרֶשׁ יְהוָה מִפְּנֵיכֶם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצוּמִים וְאַתֶּם לֹא־
י עָמַד אִישׁ בִּפְנֵיכֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אִישׁ־אֶחָד מִכֶּם יִרְדָּף־
אָלֶף כִּי ׀ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
11 לָכֶם׃ וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵיכֶם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה
12 אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי ׀ אִם־שׁוֹב תָּשׁוּבוּ וּדְבַקְתֶּם בְּיֶתֶר הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם וְהִתְחַתַּנְתֶּם בָּהֶם וּבָאתֶם בָּהֶם
13 וְהֵם בָּכֶם׃ יָדוֹעַ תֵּדְעוּ כִּי לֹא יוֹסִיף יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

לְהוֹרִישׁ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְפַח
וּלְמוֹקֵשׁ וּלְשֹׁטֵט בְּצִדֵּיכֶם וְלִצְנִנִים בְּעֵינֵיכֶם עַד אֲבָדְכֶם
מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
14 וְהִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ הַיּוֹם בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ וִידַעְתֶּם בְּכָל־
לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם כִּי לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל ׀ הַדְּבָרִים
הַטּוֹבִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם הַכֹּל בָּאוּ לָכֶם
טו לֹא־נָפַל מִמֶּנּוּ דָּבָר אֶחָד׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־בָּא עֲלֵיכֶם כָּל־
הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲלֵיכֶם כֵּן יָבִיא
יְהוָה עֲלֵיכֶם אֵת כָּל־הַדָּבָר הָרָע עַד־הַשְׁמִידוֹ אוֹתְכֶם
מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
16 בְּעָבְרְכֶם אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם
וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם
וְחָרָה אַף־יְהוָה בָּכֶם וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם׃ ס

כד 24

א וַיֶּאֱסֹף יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁכֶמָה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל וּלְרָאשָׁיו וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיִּתְיַצְּבוּ לִפְנֵי
2 הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֶּרַח
3 אֲבִי אַבְרָהָם וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ וָאֶקַּח
אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וָאוֹלֵךְ אוֹתוֹ בְּכָל־
4 אֶרֶץ כְּנָעַן וָאַרְבֶּה אֶת־זַרְעוֹ וָאֶתֶּן לוֹ אֶת־יִצְחָק׃ וָאֶתֵּן
לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וָאֶתֵּן לְעֵשָׂו אֶת־הַר שֵׂעִיר
ה לָרֶשֶׁת אוֹתוֹ וְיַעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם׃ וָאֶשְׁלַח אֶת־מֹשֶׁה
וְאֶת־אַהֲרֹן וָאֶגֹּף אֶת־מִצְרַיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ וְאַחַר
6 הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם׃ וָאוֹצִיא אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם וַתָּבֹאוּ
הַיָּמָּה וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵי אֲבוֹתֵיכֶם בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים
7 יַם־סוּף׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׂם מַאֲפֵל בֵּינֵיכֶם ׀ וּבֵין
הַמִּצְרִים וַיָּבֵא עָלָיו אֶת־הַיָּם וַיְכַסֵּהוּ וַתִּרְאֶינָה עֵינֵיכֶם אֵת
8 אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם וַתֵּשְׁבוּ בַמִּדְבָּר יָמִים רַבִּים׃ וָאָבִאה
אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי הַיּוֹשֵׁב בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּלָּחֲמוּ

v. 3 וָאַרְבֶּה ק׳. v. 8 וָאָבִא ק׳.

אֶתְכֶם וָאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם וַתִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצָם וָאַשְׁמִידֵם
9 מִפְּנֵיכֶם׃ וַיָּקָם בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל
י וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא לְבִלְעָם בֶּן־בְּעוֹר לְקַלֵּל אֶתְכֶם׃ וְלֹא אָבִיתִי
לִשְׁמֹעַ לְבִלְעָם וַיְבָרֶךְ בָּרוֹךְ אֶתְכֶם וָאַצִּל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃
11 וַתַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַתָּבֹאוּ אֶל־יְרִיחוֹ וַיִּלָּחֲמוּ בָכֶם בַּעֲלֵי־
יְרִיחוֹ הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי הַחִוִּי
12 וְהַיְבוּסִי וָאֶתֵּן אוֹתָם בְּיֶדְכֶם׃ וָאֶשְׁלַח לִפְנֵיכֶם אֶת־הַצִּרְעָה
וַתְּגָרֶשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי לֹא בְחַרְבְּךָ
13 וְלֹא בְקַשְׁתֶּךָ׃ וָאֶתֵּן לָכֶם אֶרֶץ ׀ אֲשֶׁר לֹא־יָגַעְתָּ בָּהּ וְעָרִים
אֲשֶׁר לֹא־בְנִיתֶם וַתֵּשְׁבוּ בָּהֶם כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־
14 נְטַעְתֶּם אַתֶּם אֹכְלִים׃ וְעַתָּה יְראוּ אֶת־יְהוָֹה וְעִבְדוּ אֹתוֹ
בְּתָמִים וּבֶאֱמֶת וְהָסִירוּ אֶת־אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם
טו בְּעֵבֶר הַנָּהָר וּבְמִצְרַיִם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָֹה׃ וְאִם רַע בְּעֵינֵיכֶם
לַעֲבֹד אֶת־יְהוָֹה בַּחֲרוּ לָכֶם הַיּוֹם אֶת־מִי תַעֲבֹדוּן אִם אֶת־
אֱלֹהִים אֲשֶׁר־עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַנָּהָר וְאִם אֶת־
אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בְּאַרְצָם וְאָנֹכִי וּבֵיתִי נַעֲבֹד
16 אֶת־יְהוָֹה׃ ס וַיַּעַן הָעָם וַיֹּאמֶר חָלִילָה לָּנוּ מֵעֲזֹב אֶת־
17 יְהוָֹה לַעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ כִּי יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ הוּא הַמַּעֲלֶה
אֹתָנוּ וְאֶת־אֲבוֹתֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים וַאֲשֶׁר
עָשָׂה לְעֵינֵינוּ אֶת־הָאֹתוֹת הַגְּדֹלוֹת הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמְרֵנוּ בְּכָל־
הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַכְנוּ בָהּ וּבְכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בְּקִרְבָּם׃
18 וַיְגָרֶשׁ יְהוָֹה אֶת־כָּל־הָעַמִּים וְאֶת־הָאֱמֹרִי יֹשֵׁב הָאָרֶץ
19 מִפָּנֵינוּ גַּם־אֲנַחְנוּ נַעֲבֹד אֶת־יְהוָֹה כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־יְהוָֹה כִּי־אֱלֹהִים
קְדֹשִׁים הוּא אֵל־קַנּוֹא הוּא לֹא־יִשָּׂא לְפִשְׁעֲכֶם וּלְחַטֹּאותֵיכֶם׃
כ כִּי תַעַזְבוּ אֶת־יְהוָֹה וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהֵי נֵכָר וְשָׁב וְהֵרַע לָכֶם
21 וְכִלָּה אֶתְכֶם אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵיטִיב לָכֶם׃ ס וַיֹּאמֶר הָעָם
22 אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֹא כִּי אֶת־יְהוָֹה נַעֲבֹד׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם
עֵדִים אַתֶּם בָּכֶם כִּי־אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת־יְהוָֹה לַעֲבֹד
23 אוֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ עֵדִים׃ וְעַתָּה הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר
בְּקִרְבְּכֶם וְהַטּוּ אֶת־לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָֹה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

v. 15 מֵעֵבֶר ק׳.

24 וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַעֲבֹד וּבְקוֹלוֹ
כה נִשְׁמָע׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית לָעָם בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּשֶׂם לוֹ
26 חֹק וּמִשְׁפָּט בִּשְׁכֶם׃ וַיִּכְתֹּב יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בְּסֵפֶר תּוֹרַת אֱלֹהִים וַיִּקַּח אֶבֶן גְּדוֹלָה וַיְקִימֶהָ שָּׁם תַּחַת
27 הָאַלָּה אֲשֶׁר בְּמִקְדַּשׁ יְהוָה׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־
הָעָם הִנֵּה הָאֶבֶן הַזֹּאת תִּהְיֶה־בָּנוּ לְעֵדָה כִּי־הִיא שָׁמְעָה
אֵת כָּל־אִמְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עִמָּנוּ וְהָיְתָה בָכֶם לְעֵדָה
28 פֶּן־תְּכַחֲשׁוּן בֵּאלֹהֵיכֶם׃ וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם אִישׁ
29 לְנַחֲלָתוֹ׃ ס וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ
ל בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת־סֶרַח אֲשֶׁר בְּהַר־אֶפְרָיִם מִצְּפוֹן
31 לְהַר־גָּעַשׁ׃ וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל ׀
יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ וַאֲשֶׁר יָדְעוּ
32 אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ וְאֶת־עַצְמוֹת
יוֹסֵף אֲשֶׁר־הֶעֱלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל ׀ מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בִשְׁכֶם
בְּחֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה יַעֲקֹב מֵאֵת בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי־
33 שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה וַיִּהְיוּ לִבְנֵי־יוֹסֵף לְנַחֲלָה׃ וְאֶלְעָזָר
בֶּן־אַהֲרֹן מֵת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּגִבְעַת פִּינְחָס בְּנוֹ אֲשֶׁר נִתַּן־לוֹ
בְּהַר אֶפְרָיִם׃

חזק

סכום הפסוקים של ספר יהושע שש מאות וחמשים וששה, וסמן ירנ״ך שמי״ם, וחציו ומחשבון עד רמת (13, 26). וסדריו ארבעה עשר, וסמן י״ד. ופסקתותיו עשרים וארבע, וסמן דוד״י. שנות הספר משעברו ישראל את הירדן עד שמת יהושע, עשרים ושבע שנה׃

Liber Judicum. ספר שופטים

1 א

א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׁאֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה
לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ אֶל־הַכְּנַעֲנִי בַּתְּחִלָּה לְהִלָּחֶם בּוֹ׃
2 וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה יַעֲלֶה הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ בְּיָדוֹ׃
3 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אָחִיו עֲלֵה אִתִּי בְגוֹרָלִי וְנִלָּחֲמָה
בַּכְּנַעֲנִי וְהָלַכְתִּי גַם־אֲנִי אִתְּךָ בְּגוֹרָלֶךָ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ שִׁמְעוֹן׃
4 וַיַּעַל יְהוּדָה וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי בְּיָדָם וַיַּכּוּם
ה בְּבֶזֶק עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ׃ וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲדֹנִי בֶזֶק בְּבֶזֶק
6 וַיִּלָּחֲמוּ בּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַפְּרִזִּי׃ וַיָּנָס אֲדֹנִי
בֶזֶק וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרָיו וַיֹּאחֲזוּ אֹתוֹ וַיְקַצְּצוּ אֶת־בְּהֹנוֹת יָדָיו
7 וְרַגְלָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי־בֶזֶק שִׁבְעִים ׀ מְלָכִים בְּהֹנוֹת יְדֵיהֶם
וְרַגְלֵיהֶם מְקֻצָּצִים הָיוּ מְלַקְּטִים תַּחַת שֻׁלְחָנִי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי
כֵּן שִׁלַּם־לִי אֱלֹהִים וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלִַם וַיָּמָת שָׁם׃ פ
8 וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־יְהוּדָה בִּירוּשָׁלִַם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּהָ לְפִי־
9 חָרֶב וְאֶת־הָעִיר שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃ וְאַחַר יָרְדוּ בְּנֵי יְהוּדָה
י לְהִלָּחֵם בַּכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה׃ וַיֵּלֶךְ
יְהוּדָה אֶל־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן וְשֵׁם־חֶבְרוֹן לְפָנִים
11 קִרְיַת אַרְבַּע וַיַּכּוּ אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמָי׃ וַיֵּלֶךְ
12 מִשָּׁם אֶל־יוֹשְׁבֵי דְּבִר וְשֵׁם־דְּבִר לְפָנִים קִרְיַת־סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר
כָּלֵב אֲשֶׁר־יַכֶּה אֶת־קִרְיַת־סֵפֶר וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ אֶת־
13 עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃ וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב
14 הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיְהִי בְּבוֹאָהּ
וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאֹל מֵאֵת־אָבִיהָ הַשָּׂדֶה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר
טו וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ הָבָה־לִּי בְרָכָה כִּי

v. 10 פתח באתנח.

אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי וְנָתַתָּה לִי גֻּלֹּת מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ כָּלֵב אֵת
גֻּלֹּת עִלִּית וְאֵת גֻּלֹּת תַּחְתִּית׃ ס וּבְנֵי קֵינִי חֹתֵן מֹשֶׁה 16
עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה מִדְבַּר יְהוּדָה אֲשֶׁר
בְּנֶגֶב עֲרָד וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב אֶת־הָעָם׃ וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶת־שִׁמְעוֹן 17
אָחִיו וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב צְפַת וַיַּחֲרִימוּ אוֹתָהּ וַיִּקְרָא
אֶת־שֵׁם־הָעִיר חָרְמָה׃ וַיִּלְכֹּד יְהוּדָה אֶת־עַזָּה וְאֶת־גְּבוּלָהּ 18
וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֶת־גְּבוּלָהּ׃ וַיְהִי 19
יְהוָה אֶת־יְהוּדָה וַיֹּרֶשׁ אֶת־הָהָר כִּי לֹא לְהוֹרִישׁ אֶת־
יֹשְׁבֵי הָעֵמֶק כִּי־רֶכֶב בַּרְזֶל לָהֶם׃ וַיִּתְּנוּ לְכָלֵב אֶת־חֶבְרוֹן כ
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיּוֹרֶשׁ מִשָּׁם אֶת־שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק׃
וְאֶת־הַיְבוּסִי יֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם לֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֵּשֶׁב 21
הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן בִּירוּשָׁלִַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס וַיַּעֲלוּ 22
בֵית־יוֹסֵף גַּם־הֵם בֵּיתְאֵל וַיהוָה עִמָּם׃ וַיָּתִירוּ בֵית־יוֹסֵף 23
בְּבֵיתְאֵל וְשֵׁם־הָעִיר לְפָנִים לוּז׃ וַיִּרְאוּ הַשֹּׁמְרִים אִישׁ 24
יוֹצֵא מִן־הָעִיר וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַרְאֵנוּ נָא אֶת־מְבוֹא הָעִיר
וְעָשִׂינוּ עִמְּךָ חָסֶד׃ וַיַּרְאֵם אֶת־מְבוֹא הָעִיר וַיַּכּוּ אֶת־ כה
הָעִיר לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָאִישׁ וְאֶת־כָּל־מִשְׁפַּחְתּוֹ שִׁלֵּחוּ׃
וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ אֶרֶץ הַחִתִּים וַיִּבֶן עִיר וַיִּקְרָא שְׁמָהּ לוּז הוּא 26
שְׁמָהּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְלֹא־הוֹרִישׁ מְנַשֶּׁה אֶת־בֵּית־שְׁאָן 27
וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־תַּעְנַךְ וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־יֹשְׁבֵ° דוֹר וְאֶת־
בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי יִבְלְעָם וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ
וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ וַיְהִי 28
כִּי־חָזַק יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵישׁ לֹא
הוֹרִישׁוֹ׃ וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר 29
וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ בְּגָזֶר׃ זְבוּלֻן לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יוֹשְׁבֵי ל
קִטְרוֹן וְאֶת־יוֹשְׁבֵי נַהֲלֹל וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ וַיִּהְיוּ לָמַס׃
אָשֵׁר לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי עַכּוֹ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאֶת־ 31
אַחְלָב וְאֶת־אַכְזִיב וְאֶת־חֶלְבָּה וְאֶת־אֲפִיק וְאֶת־רְחֹב׃ וַיֵּשֶׁב 32
הָאָשֵׁרִי בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוֹ׃
נַפְתָּלִי לֹא־הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־ 33

v. 17 פתח באתנח. v. 27 יֹשְׁבֵי ק׳. v. 28 פתח באתנח.
v. 30 פתח בס״פ.

עֲנָת וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֵי בֵית־
34 שֶׁמֶשׁ וּבֵית עֲנָת הָיוּ לָהֶם לָמַס׃ וַיִּלְחֲצוּ הָאֱמֹרִי אֶת־
לה בְּנֵי־דָן הָהָרָה כִּי־לֹא נְתָנוֹ לָרֶדֶת לָעֵמֶק׃ וַיּוֹאֶל הָאֱמֹרִי
לָשֶׁבֶת בְּהַר־חֶרֶס בְּאַיָּלוֹן וּבְשַׁעַלְבִים וַתִּכְבַּד יַד בֵּית־יוֹסֵף
36 וַיִּהְיוּ לָמַס׃ וּגְבוּל הָאֱמֹרִי מִמַּעֲלֵה עַקְרַבִּים מֵהַסֶּלַע
וָמָעְלָה׃ ס

ב 2

א וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה מִן־הַגִּלְגָּל אֶל־הַבֹּכִים ○ וַיֹּאמֶר
אַעֲלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וָאֹמַר לֹא־אָפֵר בְּרִיתִי אִתְּכֶם לְעוֹלָם׃
2 וְאַתֶּם לֹא־תִכְרְתוּ בְרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם
3 תִּתֹּצוּן וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקֹלִי מַה־זֹּאת עֲשִׂיתֶם׃ וְגַם אָמַרְתִּי
לֹא־אֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְצִדִּים וֵאלֹהֵיהֶם יִהְיוּ
4 לָכֶם לְמוֹקֵשׁ׃ וַיְהִי כְּדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
ה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃ וַיִּקְרְאוּ
6 שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֹּכִים וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם לַיהוָה׃ ס וַיְשַׁלַּח
יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם וַיֵּלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶשֶׁת
7 אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיַּעַבְדוּ הָעָם אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל ׀
יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשׁוּעַ אֲשֶׁר רָאוּ
8 אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיָּמָת
9 יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיִּקְבְּרוּ
אוֹתוֹ בִּגְבוּל נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת־חֶרֶס בְּהַר אֶפְרָיִם מִצְּפוֹן
י לְהַר־גָּעַשׁ׃ וְגַם כָּל־הַדּוֹר הַהוּא נֶאֶסְפוּ אֶל־אֲבוֹתָיו וַיָּקָם
דּוֹר אַחֵר אַחֲרֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־
11 הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ ס וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
12 אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־
יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם הַמּוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֵּלְכוּ
אַחֲרֵי ׀ אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
13 וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּכְעִסוּ אֶת־יְהוָה׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַבְדוּ
14 לַבַּעַל וְלָעַשְׁתָּרוֹת׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד
שֹׁסִים וַיָּשֹׁסּוּ אוֹתָם וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וְלֹא־

v. 33. 35 פתח בס"פ. v. 1 פסקא באמצע פסוק.

טו יָֽכְלוּ עוֹד לַעֲמֹד לִפְנֵי אוֹיְבֵיהֶם׃ בְּכֹל ׀ אֲשֶׁר יָצְאוּ יַד־יְהוָה
הָֽיְתָה־בָּם לְרָעָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
16 לָהֶם וַיֵּצֶר לָהֶם מְאֹד׃ וַיָּקֶם יְהוָה שֹׁפְטִים וַיּֽוֹשִׁיעוּם מִיַּד
17 שֹׁסֵיהֶם׃ וְגַם אֶל־שֹׁפְטֵיהֶם לֹא שָׁמֵעוּ כִּי זָנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וַיִּֽשְׁתַּחֲווּ לָהֶם סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלְכוּ
18 אֲבוֹתָם לִשְׁמֹעַ מִצְוֺת־יְהוָה לֹא־עָשׂוּ כֵן׃ וְכִֽי־הֵקִים יְהוָה
לָהֶם ׀ שֹׁפְטִים וְהָיָה יְהוָה עִם־הַשֹּׁפֵט וְהוֹשִׁיעָם מִיַּד
אֹיְבֵיהֶם כֹּל יְמֵי הַשּׁוֹפֵט כִּֽי־יִנָּחֵם יְהוָה מִנַּאֲקָתָם מִפְּנֵי
19 לֹחֲצֵיהֶם וְדֹחֲקֵיהֶם׃ וְהָיָה ׀ בְּמוֹת הַשּׁוֹפֵט יָשֻׁבוּ וְהִשְׁחִיתוּ
מֵֽאֲבוֹתָם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֺת
כ לָהֶם לֹא הִפִּילוּ מִמַּֽעַלְלֵיהֶם וּמִדַּרְכָּם הַקָּשָׁה׃ וַיִּֽחַר־אַף
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יַעַן אֲשֶׁר עָבְרוּ הַגּוֹי הַזֶּה אֶת־
21 בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתָם וְלֹא שָׁמְעוּ לְקוֹלִי׃ גַּם־אֲנִי
לֹא אוֹסִיף לְהוֹרִישׁ אִישׁ מִפְּנֵיהֶם מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־עָזַב
22 יְהוֹשֻׁעַ וַיָּמֹת׃ לְמַעַן נַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל הֲשֹׁמְרִים הֵם
אֶת־דֶּרֶךְ יְהוָה לָלֶכֶת בָּם כַּאֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֲבוֹתָם אִם־לֹא׃
23 וַיַּנַּח יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְבִלְתִּי הוֹרִישָׁם מַהֵר וְלֹא
נְתָנָם בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ׃ ס

3 ג

א וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִנִּיחַ יְהוָה לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵת
2 כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֵת כָּל־מִלְחֲמוֹת כְּנָעַן׃ רַק לְמַעַן דַּעַת
דֹּרוֹת בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר־לְפָנִים לֹא
3 יְדָעוּם׃ חֲמֵשֶׁת ׀ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְכָל־הַכְּנַעֲנִי וְהַצִּידֹנִי
וְהַֽחִוִּי יֹשֵׁב הַר הַלְּבָנוֹן מֵהַר בַּעַל חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת׃
4 וַיִּֽהְיוּ לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל לָדַעַת הֲיִשְׁמְעוּ אֶת־מִצְוֺת
ה יְהוָה אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־אֲבוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָשְׁבוּ
בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃
6 וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לָהֶם לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם נָתְנוּ
7 לִבְנֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ
8 אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת׃ וַיִּֽחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרַם נַהֲרָיִם וַיַּעַבְדוּ

9 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃ וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה מוֹשִׁיעַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹשִׁיעֵם
י אֵת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ׃ וַתְּהִי עָלָיו
רוּחַ־יְהוָה וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא לַמִּלְחָמָה וַיִּתֵּן יְהוָה
בְּיָדוֹ אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרָם וַתָּעָז יָדוֹ עַל כּוּשַׁן
11 רִשְׁעָתָיִם׃ וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיָּמָת עָתְנִיאֵל
12 בֶּן־קְנַז׃ ס וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כִּי־עָשׂוּ
13 אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו אֶת־בְּנֵי־עַמּוֹן וַעֲמָלֵק
14 וַיֵּלֶךְ וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּירְשׁוּ אֶת־עִיר הַתְּמָרִים׃ וַיַּעַבְדוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ ס
טו וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ
אֶת־אֵהוּד בֶּן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אִישׁ אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ וַיִּשְׁלְחוּ
16 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב׃ וַיַּעַשׂ לוֹ
אֵהוּד חֶרֶב וְלָהּ שְׁנֵי פֵיוֹת גֹּמֶד אָרְכָּהּ וַיַּחְגֹּר אוֹתָהּ מִתַּחַת
17 לְמַדָּיו עַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ׃ וַיַּקְרֵב אֶת־הַמִּנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ
18 מוֹאָב וְעֶגְלוֹן אִישׁ בָּרִיא מְאֹד׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְהַקְרִיב
19 אֶת־הַמִּנְחָה וַיְשַׁלַּח אֶת־הָעָם נֹשְׂאֵי הַמִּנְחָה׃ וְהוּא שָׁב
מִן־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר אֶת־הַגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר לִי אֵלֶיךָ
כ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הָס וַיֵּצְאוּ מֵעָלָיו כָּל־הָעֹמְדִים עָלָיו׃ וְאֵהוּד
בָּא אֵלָיו וְהוּא יֹשֵׁב בַּעֲלִיַּת הַמְּקֵרָה אֲשֶׁר־לוֹ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר
21 אֵהוּד דְּבַר־אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ וַיָּקָם מֵעַל הַכִּסֵּא׃ וַיִּשְׁלַח
אֵהוּד אֶת־יַד שְׂמֹאלוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַחֶרֶב מֵעַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ
22 וַיִּתְקָעֶהָ בְּבִטְנוֹ׃ וַיָּבֹא גַם־הַנִּצָּב אַחַר הַלַּהַב וַיִּסְגֹּר הַחֵלֶב
בְּעַד הַלַּהַב כִּי לֹא שָׁלַף הַחֶרֶב מִבִּטְנוֹ וַיֵּצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה׃
23 וַיֵּצֵא אֵהוּד הַמִּסְדְּרוֹנָה וַיִּסְגֹּר דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה בַּעֲדוֹ וְנָעָל׃
24 וְהוּא יָצָא וַעֲבָדָיו בָּאוּ וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה נְעֻלוֹת
כה וַיֹּאמְרוּ אַךְ מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו בַּחֲדַר הַמְּקֵרָה׃ וַיָּחִילוּ
עַד־בּוֹשׁ וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ פֹתֵחַ דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ אֶת־
26 הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ וְהִנֵּה אֲדֹנֵיהֶם נֹפֵל אַרְצָה מֵת׃ וְאֵהוּד
נִמְלַט עַד הִתְמַהְמְהָם וְהוּא עָבַר אֶת־הַפְּסִילִים וַיִּמָּלֵט

v. 11 פתח בס״פ. v. 19 קמץ בזקף.

הַשְּׂעִירָֽתָה׃ וַיְהִי בְּבוֹאוֹ וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר בְּהַר אֶפְרָיִם 27
וַיֵּרְדוּ עִמּוֹ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָהָר וְהוּא לִפְנֵיהֶֽם׃ וַיֹּאמֶר 28
אֲלֵהֶם רִדְפוּ אַחֲרַי כִּֽי־נָתַן יְהוָה אֶת־אֹיְבֵיכֶם אֶת־מוֹאָב
בְּיֶדְכֶם וַיֵּרְדוּ אַחֲרָיו וַֽיִּלְכְּדוּ אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְמוֹאָב
וְלֹא־נָתְנוּ אִישׁ לַעֲבֹֽר׃ וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב בָּעֵת הַהִיא כַּעֲשֶׂרֶת 29
אֲלָפִים אִישׁ כָּל־שָׁמֵן וְכָל־אִישׁ חָיִל וְלֹא נִמְלַט אִֽישׁ׃
וַתִּכָּנַע מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא תַּחַת יַד יִשְׂרָאֵל וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ ל
שְׁמוֹנִים שָׁנָֽה׃ ס וְאַחֲרָיו הָיָה שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת וַיַּךְ אֶת־ 31
פְּלִשְׁתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ בְּמַלְמַד הַבָּקָר וַיּוֹשַׁע גַּם־הוּא
אֶת־יִשְׂרָאֵֽל׃ ס

ד 4

וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֵהוּד מֵֽת׃ א
וַֽיִּמְכְּרֵם יְהוָה בְּיַד יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחָצוֹר 2
וְשַׂר־צְבָאוֹ סִֽיסְרָא וְהוּא יוֹשֵׁב בַּחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִֽם׃ וַיִּצְעֲקוּ 3
בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי תְּשַׁע מֵאוֹת רֶֽכֶב־בַּרְזֶל לוֹ וְהוּא
לָחַץ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחָזְקָה עֶשְׂרִים שָׁנָֽה׃ פ
וּדְבוֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה אֵשֶׁת לַפִּידוֹת הִיא שֹׁפְטָה אֶת־יִשְׂרָאֵל 4
בָּעֵת הַהִֽיא׃ וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּֽחַת־תֹּמֶר דְּבוֹרָה בֵּין הָרָמָה ה
וּבֵין בֵּֽית־אֵל בְּהַר אֶפְרָיִם וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַמִּשְׁפָּֽט׃
וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם מִקֶּדֶשׁ נַפְתָּלִי וַתֹּאמֶר 6
אֵלָיו הֲלֹא צִוָּה ׀ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵֽי־יִשְׂרָאֵל לֵךְ וּמָשַׁכְתָּ בְּהַר
תָּבוֹר וְלָקַחְתָּ עִמְּךָ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ מִבְּנֵי נַפְתָּלִי וּמִבְּנֵי
זְבֻלֽוּן׃ וּמָשַׁכְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־נַחַל קִישׁוֹן אֶת־סִֽיסְרָא שַׂר־ 7
צְבָא יָבִין וְאֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־הֲמוֹנוֹ וּנְתַתִּיהוּ בְּיָדֶֽךָ׃ וַיֹּאמֶר 8
אֵלֶיהָ בָּרָק אִם־תֵּלְכִי עִמִּי וְהָלָכְתִּי וְאִם־לֹא תֵלְכִי עִמִּי לֹא
אֵלֵֽךְ׃ וַתֹּאמֶר הָלֹךְ אֵלֵךְ עִמָּךְ אֶפֶס כִּי לֹא תִהְיֶה 9
תִּֽפְאַרְתְּךָ עַל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אַתָּה הוֹלֵךְ כִּי בְֽיַד־אִשָּׁה יִמְכֹּר
יְהוָה אֶת־סִֽיסְרָא וַתָּקָם דְּבוֹרָה וַתֵּלֶךְ עִם־בָּרָק קֶֽדְשָׁה׃
וַיַּזְעֵק בָּרָק אֶת־זְבוּלֻן וְאֶת־נַפְתָּלִי קֶֽדְשָׁה וַיַּעַל בְּרַגְלָיו י
עֲשֶׂרֶת אַלְפֵי אִישׁ וַתַּעַל עִמּוֹ דְּבוֹרָֽה׃ וְחֶבֶר הַקֵּינִי נִפְרָד 11
מִקַּיִן מִבְּנֵי חֹבָב חֹתֵן מֹשֶׁה וַיֵּט אָהֳלוֹ עַד־אֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים

11 .v ר' בקמץ. ibid. בְּצַעֲנַנִּים ק'.

12 אֲשֶׁ֥ר אֶת־קֶֽדֶשׁ׃ וַיַּגִּ֖דוּ לְסִֽיסְרָ֑א כִּ֥י עָלָ֛ה בָּרָ֥ק בֶּן־אֲבִינֹ֖עַם
13 הַר־תָּבֽוֹר׃ וַיַּזְעֵ֨ק סִֽיסְרָ֜א אֶת־כָּל־רִכְבּ֗וֹ תְּשַׁ֤ע מֵאוֹת֙ רֶ֣כֶב
בַּרְזֶ֔ל וְאֶת־כָּל־הָעָ֖ם אֲשֶׁ֣ר אִתּ֑וֹ מֵחֲרֹ֥שֶׁת הַגּוֹיִ֖ם אֶל־נַ֥חַל
14 קִישֽׁוֹן׃ וַתֹּאמֶר֩ דְּבֹרָ֨ה אֶל־בָּרָ֜ק ק֗וּם כִּ֣י זֶ֤ה הַיּוֹם֙ אֲשֶׁר֩ נָתַ֨ן
יְהוָ֤ה אֶת־סִֽיסְרָא֙ בְּיָדֶ֔ךָ הֲלֹ֥א יְהוָ֖ה יָצָ֣א לְפָנֶ֑יךָ וַיֵּ֤רֶד בָּרָק֙
טו מֵהַ֣ר תָּב֔וֹר וַעֲשֶׂ֧רֶת אֲלָפִ֛ים אִ֖ישׁ אַחֲרָֽיו׃ וַיָּ֣הָם יְ֠הוָה אֶת־
סִֽיסְרָ֨א וְאֶת־כָּל־הָרֶ֜כֶב וְאֶת־כָּל־הַֽמַּחֲנֶ֛ה לְפִי־חֶ֖רֶב לִפְנֵ֣י
16 בָרָ֑ק וַיֵּ֤רֶד סִֽיסְרָא֙ מֵעַ֣ל הַמֶּרְכָּבָ֔ה וַיָּ֖נָס בְּרַגְלָֽיו׃ וּבָרָ֗ק
רָדַ֞ף אַחֲרֵ֤י הָרֶ֙כֶב֙ וְאַחֲרֵ֣י הַֽמַּחֲנֶ֔ה עַ֖ד חֲרֹ֣שֶׁת הַגּוֹיִ֑ם וַיִּפֹּ֞ל
17 כָּל־מַחֲנֵ֤ה סִֽיסְרָא֙ לְפִי־חֶ֔רֶב לֹ֥א נִשְׁאַ֖ר עַד־אֶחָֽד׃ וְסִֽיסְרָא֙
נָ֣ס בְּרַגְלָ֔יו אֶל־אֹ֖הֶל יָעֵ֔ל אֵ֖שֶׁת חֶ֣בֶר הַקֵּינִ֑י כִּ֣י שָׁל֗וֹם בֵּ֚ין
18 יָבִ֣ין מֶֽלֶךְ־חָצ֔וֹר וּבֵ֕ין בֵּ֖ית חֶ֥בֶר הַקֵּינִֽי׃ וַתֵּצֵ֣א יָעֵל֮ לִקְרַ֣את
סִֽיסְרָא֒ וַתֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו ס֥וּרָה אֲדֹנִ֛י ס֥וּרָה אֵלַ֖י אַל־תִּירָ֑א
19 וַיָּ֤סַר אֵלֶ֙יהָ֙ הָאֹ֔הֱלָה וַתְּכַסֵּ֖הוּ בַּשְּׂמִיכָֽה׃ וַיֹּ֧אמֶר אֵלֶ֛יהָ
הַשְׁקִינִי־נָ֥א מְעַט־מַ֖יִם כִּ֣י צָמֵ֑אתִי וַתִּפְתַּ֞ח אֶת־נֹ֧אוד הֶחָלָ֛ב
כ וַתַּשְׁקֵ֖הוּ וַתְּכַסֵּֽהוּ׃ וַיֹּ֣אמֶר אֵלֶ֔יהָ עֲמֹ֖ד פֶּ֣תַח הָאֹ֑הֶל וְהָיָ֡ה
אִם־אִ֨ישׁ יָבֹ֜א וּשְׁאֵלֵ֗ךְ וְאָמַ֛ר הֲיֵשׁ־פֹּ֥ה אִ֖ישׁ וְאָמַ֥רְתְּ אָֽיִן׃
21 וַתִּקַּ֣ח יָעֵ֣ל אֵֽשֶׁת־חֶ֠בֶר אֶת־יְתַ֨ד הָאֹ֜הֶל וַתָּ֧שֶׂם אֶת־הַמַּקֶּ֣בֶת
בְּיָדָ֗הּ וַתָּב֤וֹא אֵלָיו֙ בַּלָּ֔אט וַתִּתְקַ֤ע אֶת־הַיָּתֵד֙ בְּרַקָּת֔וֹ וַתִּצְנַ֖ח
22 בָּאָ֑רֶץ וְהוּא־נִרְדָּ֥ם וַיָּ֖עַף וַיָּמֹֽת׃ וְהִנֵּ֧ה בָרָ֣ק רֹדֵ֣ף אֶת־
סִֽיסְרָא֒ וַתֵּצֵ֣א יָעֵל֮ לִקְרָאתוֹ֒ וַתֹּ֣אמֶר ל֔וֹ לֵ֣ךְ וְאַרְאֶ֔ךָּ אֶת־
הָאִ֖ישׁ אֲשֶׁר־אַתָּ֣ה מְבַקֵּ֑שׁ וַיָּבֹ֣א אֵלֶ֔יהָ וְהִנֵּ֤ה סִֽיסְרָא֙ נֹפֵ֣ל
23 מֵ֔ת וְהַיָּתֵ֖ד בְּרַקָּתֽוֹ׃ וַיַּכְנַ֤ע אֱלֹהִים֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא אֵ֖ת יָבִ֣ין
24 מֶֽלֶךְ־כְּנָ֑עַן לִפְנֵ֖י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וַתֵּ֨לֶךְ יַ֤ד בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ הָל֣וֹךְ
וְקָשָׁ֔ה עַ֖ל יָבִ֣ין מֶֽלֶךְ־כְּנָ֑עַן עַ֣ד אֲשֶׁ֣ר הִכְרִ֔יתוּ אֵ֖ת יָבִ֥ין
מֶֽלֶךְ־כְּנָֽעַן׃ פ

ה 5

א וַתָּ֣שַׁר דְּבוֹרָ֔ה וּבָרָ֖ק בֶּן־אֲבִינֹ֑עַם בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא
2 לֵאמֹֽר׃ בִּפְרֹ֤עַ פְּרָעוֹת֙ בְּיִשְׂרָאֵ֔ל בְּהִתְנַדֵּ֖ב עָ֑ם
3 בָּרְכ֖וּ יְהוָֽה׃ שִׁמְע֣וּ מְלָכִ֔ים הַאֲזִ֖ינוּ
רֹֽזְנִ֑ים אָנֹכִ֗י לַֽיהוָה֙ אָנֹכִ֣י אָשִׁ֔ירָה אֲזַמֵּ֕ר

v. 11 סגול בס"פ. v. 18 מלרע. v. 19 מלא ר'.

לַֽיהוָ֔ה אֱלֹהֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ יְהוָ֗ה בְּצֵאתְךָ֤ 4
מִשֵּׂעִיר֙ בְּצַעְדְּךָ֙ מִשְּׂדֵ֣ה אֱד֔וֹם אֶ֣רֶץ
רָעָ֔שָׁה גַּם־שָׁמַ֖יִם נָטָ֑פוּ גַּם־עָבִ֖ים נָ֥טְפוּ
מָֽיִם׃ הָרִ֥ים נָזְל֖וּ מִפְּנֵ֣י יְהוָ֑ה זֶ֣ה ה
סִינַ֔י מִפְּנֵ֕י יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ בִּימֵ֞י שַׁמְגַּ֤ר בֶּן־ 6
עֲנָת֙ בִּימֵ֣י יָעֵ֔ל חָדְל֖וּ אֳרָח֑וֹת וְהֹלְכֵ֣י
נְתִיב֔וֹת יֵלְכ֕וּ אֳרָח֖וֹת עֲקַלְקַלּֽוֹת׃ חָדְל֧וּ פְרָז֛וֹן בְּיִשְׂרָאֵ֖ל 7
חָדֵ֑לּוּ עַ֤ד שַׁקַּ֙מְתִּי֙ דְּבוֹרָ֔ה שַׁקַּ֥מְתִּי
אֵ֖ם בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ יִבְחַר֙ אֱלֹהִ֣ים 8
חֲדָשִׁ֔ים אָ֖ז לָחֶ֣ם שְׁעָרִ֑ים מָגֵ֤ן
אִם־יֵרָאֶה֙ וָרֹ֔מַח בְּאַרְבָּעִ֥ים אֶ֖לֶף
בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ לִבִּי֙ לְחוֹקְקֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הַמִּֽתְנַדְּבִ֖ים 9
בָּעָ֑ם בָּרְכ֖וּ יְהוָֽה׃ רֹֽכְבֵי֩ אֲתֹנ֨וֹת י
צְחֹר֜וֹת יֹשְׁבֵ֣י עַל־מִדִּ֗ין וְהֹלְכֵ֛י
עַל־דֶּ֖רֶךְ שִֽׂיחוּ׃ מִקּ֣וֹל מְחַצְצִ֗ים בֵּ֚ין 11
מַשְׁאַבִּ֔ים שָׁ֚ם יְתַנּוּ֙ צִדְק֣וֹת יְהוָ֔ה צִדְקֹ֥ת
פִּרְזֹנ֖וֹ בְּיִשְׂרָאֵ֑ל אָ֛ז יָרְד֥וּ לַשְּׁעָרִ֖ים עַם־
יְהוָֽה׃ ע֤וּרִי עוּרִי֙ דְּבוֹרָ֔ה ע֥וּרִי 12
ע֖וּרִי דַּבְּרִי־שִׁ֑יר ק֥וּם בָּרָ֛ק וּֽשֲׁבֵ֥ה שֶׁבְיְךָ֖ בֶּן־
אֲבִינֹֽעַם׃ אָ֚ז יְרַ֣ד שָׂרִ֔יד לְאַדִּירִ֖ים עָ֑ם יְהוָ֕ה 13
יְרַד־לִ֖י בַּגִּבּוֹרִֽים׃ מִנִּ֣י אֶפְרַ֗יִם שָׁרְשָׁם֙ 14
בַּעֲמָלֵ֔ק אַחֲרֶ֥יךָ בִנְיָמִ֖ין בַּעֲמָמֶ֑יךָ מִנִּ֣י
מָכִ֗יר יָרְדוּ֙ מְחֹ֣קְקִ֔ים וּמִזְּבוּלֻ֕ן מֹשְׁכִ֖ים בְּשֵׁ֥בֶט
סֹפֵֽר׃ וְשָׂרַ֤י בְּיִשָּׂשכָר֙ עִם־דְּבֹרָ֔ה וְיִשָּׂשכָר֙ טו
כֵּ֣ן בָּרָ֔ק בָּעֵ֖מֶק שֻׁלַּ֣ח
בְּרַגְלָ֑יו בִּפְלַגּ֣וֹת רְאוּבֵ֔ן גְּדֹלִ֖ים
חִקְקֵי־לֵֽב׃ לָ֣מָּה יָשַׁ֗בְתָּ בֵּ֚ין 16
הַמִּשְׁפְּתַ֔יִם לִשְׁמֹ֖עַ שְׁרִקּ֣וֹת עֲדָרִ֑ים לִפְלַגּ֣וֹת
רְאוּבֵ֔ן גְּדוֹלִ֖ים חִקְרֵי־לֵֽב׃ גִּלְעָ֗ד בְּעֵ֤בֶר הַיַּרְדֵּן֙ 17
שָׁכֵ֔ן וְדָ֕ן לָ֥מָּה יָג֖וּר אֳנִיּ֑וֹת אָשֵׁ֞ר
יָשַׁב֙ לְח֣וֹף יַמִּ֔ים וְעַל־מִפְרָצָ֖יו

v. 7 ש׳ בפתח. v. 8 מלרע. v. 12 מלרע.

18 יִשְׁכּֽוֹן׃ זְבֻלוּן עַם חֵרֵף נַפְשׁוֹ לָמוּת וְנַפְתָּלִי
19 עַל מְרוֹמֵי שָׂדֶה׃ בָּאוּ מְלָכִים
נִלְחָמוּ אָז נִלְחֲמוּ מַלְכֵי כְנַעַן בְּתַעְנַךְ
עַל־מֵי מְגִדּוֹ בֶּצַע כֶּסֶף לֹא
כ לָקָחוּ׃ מִן־שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים
21 מִמְּסִלּוֹתָם נִלְחֲמוּ עִם סִיסְרָא׃ נַחַל קִישׁוֹן
גְּרָפָם נַחַל קְדוּמִים נַחַל קִישׁוֹן תִּדְרְכִי
22 נַפְשִׁי עֹז׃ אָז הָלְמוּ עִקְּבֵי־
23 סוּס מִדַּהֲרוֹת דַּהֲרוֹת אַבִּירָיו׃ אוֹרוּ
מֵרוֹז אָמַר מַלְאַךְ יְהוָֹה אֹרוּ אָרוֹר
יֹשְׁבֶיהָ כִּי לֹא־בָאוּ לְעֶזְרַת יְהוָֹה לְעֶזְרַת
24 יְהוָֹה בַּגִּבּוֹרִים׃ תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים
יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי מִנָּשִׁים
כה בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ׃ מַיִם שָׁאַל חָלָב
26 נָתָנָה בְּסֵפֶל אַדִּירִים הִקְרִיבָה חֶמְאָה׃ יָדָהּ
לַיָּתֵד תִּשְׁלַחְנָה וִימִינָהּ לְהַלְמוּת
עֲמֵלִים וְהָלְמָה סִיסְרָא מָחֲקָה
27 רֹאשׁוֹ וּמָחֲצָה וְחָלְפָה רַקָּתוֹ׃ בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל
שָׁכָב בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע
נָפָל בַּאֲשֶׁר כָּרַע שָׁם נָפַל
28 שָׁדוּד׃ בְּעַד הַחַלּוֹן נִשְׁקְפָה וַתְּיַבֵּב אֵם
סִיסְרָא בְּעַד הָאֶשְׁנָב מַדּוּעַ בֹּשֵׁשׁ רִכְבּוֹ
29 לָבוֹא מַדּוּעַ אֶחֱרוּ פַּעֲמֵי מַרְכְּבוֹתָיו׃ חַכְמוֹת
שָׂרוֹתֶיהָ תַּעֲנֶינָּה אַף־הִיא תָּשִׁיב אֲמָרֶיהָ
ל לָהּ׃ הֲלֹא יִמְצְאוּ יְחַלְּקוּ שָׁלָל רַחַם
רַחֲמָתַיִם לְרֹאשׁ גֶּבֶר שְׁלַל צְבָעִים
לְסִיסְרָא שְׁלַל צְבָעִים רִקְמָה צֶבַע
31 רִקְמָתַיִם לְצַוְּארֵי שָׁלָל׃ כֵּן יֹאבְדוּ כָל־אוֹיְבֶיךָ
יְהוָֹה וְאֹהֲבָיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבֻרָתוֹ
וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים שָׁנָה׃

פ׳.

---

v. 27 קמץ בזקף.

6 ו

א וַיַּעֲשׂ֧וּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵ֛ל הָרַ֖ע בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֑ה וַיִּתְּנֵ֧ם יְהוָ֛ה בְּיַד־
2 מִדְיָ֖ן שֶׁ֥בַע שָׁנִֽים׃ וַתָּ֥עָז יַד־מִדְיָ֖ן עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל מִפְּנֵ֨י מִדְיָ֜ן
עָשׂ֥וּ לָהֶ֣ם ׀ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אֶת־הַמִּנְהָרוֹת֙ אֲשֶׁ֣ר בֶּֽהָרִ֔ים וְאֶת־
3 הַמְּעָר֖וֹת וְאֶת־הַמְּצָדֽוֹת׃ וְהָיָ֖ה אִם־זָרַ֣ע יִשְׂרָאֵ֑ל וְעָלָ֨ה מִדְיָ֧ן
4 וַעֲמָלֵ֛ק וּבְנֵי־קֶ֖דֶם וְעָל֥וּ עָלָֽיו׃ וַיַּחֲנ֣וּ עֲלֵיהֶ֗ם וַיַּשְׁחִ֙יתוּ֙
אֶת־יְב֣וּל הָאָ֔רֶץ עַד־בּוֹאֲךָ֖ עַזָּ֑ה וְלֹֽא־יַשְׁאִ֤ירוּ מִֽחְיָה֙ בְּיִשְׂרָאֵ֔ל
ה וְשֶׂ֥ה וָשׁ֖וֹר וַחֲמֽוֹר׃ כִּ֡י הֵם֩ וּמִקְנֵיהֶ֨ם יַעֲל֜וּ וְאָהֳלֵיהֶ֗ם
יָבֹ֤אוּ כְדֵי־אַרְבֶּה֙ לָרֹ֔ב וְלָהֶ֥ם וְלִגְמַלֵּיהֶ֖ם אֵ֣ין מִסְפָּ֑ר וַיָּבֹ֥אוּ
6 בָאָ֖רֶץ לְשַׁחֲתָֽהּ׃ וַיִּדַּ֧ל יִשְׂרָאֵ֛ל מְאֹ֖ד מִפְּנֵ֣י מִדְיָ֑ן וַיִּזְעֲק֥וּ
7 בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל אֶל־יְהוָֽה׃ וַיְהִ֕י כִּֽי־זָעֲק֥וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל אֶל־
8 יְהוָ֑ה עַ֖ל אֹד֥וֹת מִדְיָֽן׃ וַיִּשְׁלַ֧ח יְהוָ֛ה אִ֥ישׁ נָבִ֖יא אֶל־בְּנֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֑ל וַיֹּ֣אמֶר לָ֠הֶם כֹּֽה־אָמַ֨ר יְהוָ֜ה ׀ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אָנֹכִ֞י
הֶעֱלֵ֤יתִי אֶתְכֶם֙ מִמִּצְרַ֔יִם וָאוֹצִ֥יא אֶתְכֶ֖ם מִבֵּ֥ית עֲבָדִֽים׃
9 וָאַצִּ֤ל אֶתְכֶם֙ מִיַּ֣ד מִצְרַ֔יִם וּמִיַּ֖ד כָּל־לֹחֲצֵיכֶ֑ם וָאֲגָרֵ֤שׁ אוֹתָם֙
י מִפְּנֵיכֶ֔ם וָאֶתְּנָ֥ה לָכֶ֖ם אֶת־אַרְצָֽם׃ וָאֹמְרָ֣ה לָכֶ֗ם אֲנִי֙ יְהוָ֣ה
אֱלֹ֣הֵיכֶ֔ם לֹ֤א תִֽירְאוּ֙ אֶת־אֱלֹהֵ֣י הָאֱמֹרִ֔י אֲשֶׁ֥ר אַתֶּ֖ם יוֹשְׁבִ֣ים
11 בְּאַרְצָ֑ם וְלֹ֥א שְׁמַעְתֶּ֖ם בְּקוֹלִֽי׃ ס וַיָּבֹ֞א מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֗ה
וַיֵּ֙שֶׁב֙ תַּ֣חַת הָֽאֵלָה֙ אֲשֶׁ֣ר בְּעָפְרָ֔ה אֲשֶׁ֖ר לְיוֹאָ֣שׁ אֲבִ֣י הָעֶזְרִ֑י
12 וְגִדְע֣וֹן בְּנ֗וֹ חֹבֵ֤ט חִטִּים֙ בַּגַּ֔ת לְהָנִ֖יס מִפְּנֵ֥י מִדְיָֽן׃ וַיֵּרָ֥א
אֵלָ֖יו מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֑ה וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו יְהוָ֥ה עִמְּךָ֖ גִּבּ֥וֹר הֶחָֽיִל׃
13 וַיֹּ֨אמֶר אֵלָ֤יו גִּדְעוֹן֙ בִּ֣י אֲדֹנִ֔י וְיֵ֤שׁ יְהוָה֙ עִמָּ֔נוּ וְלָ֥מָּה מְצָאַ֖תְנוּ
כָּל־זֹ֑את וְאַיֵּ֣ה כָֽל־נִפְלְאוֹתָ֡יו אֲשֶׁר֩ סִפְּרוּ־לָ֨נוּ אֲבוֹתֵ֜ינוּ
לֵאמֹ֗ר הֲלֹ֤א מִמִּצְרַ֙יִם֙ הֶעֱלָ֣נוּ יְהוָ֔ה וְעַתָּה֙ נְטָשָׁ֣נוּ יְהוָ֔ה
14 וַֽיִּתְּנֵ֖נוּ בְּכַף־מִדְיָֽן׃ וַיִּ֤פֶן אֵלָיו֙ יְהוָ֔ה וַיֹּ֗אמֶר לֵ֚ךְ בְּכֹחֲךָ֣ זֶ֔ה
טו וְהוֹשַׁעְתָּ֥ אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל מִכַּ֣ף מִדְיָ֑ן הֲלֹ֖א שְׁלַחְתִּֽיךָ׃ וַיֹּ֤אמֶר
אֵלָיו֙ בִּ֣י אֲדֹנָ֔י בַּמָּ֥ה אוֹשִׁ֖יעַ אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל הִנֵּ֨ה אַלְפִּ֤י הַדַּל֙
16 בִּמְנַשֶּׁ֔ה וְאָנֹכִ֥י הַצָּעִ֖יר בְּבֵ֥ית אָבִֽי׃ וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ יְהוָ֔ה כִּ֥י
17 אֶהְיֶ֖ה עִמָּ֑ךְ וְהִכִּיתָ֥ אֶת־מִדְיָ֖ן כְּאִ֥ישׁ אֶחָֽד׃ וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֔יו
אִם־נָ֛א מָצָ֥אתִי חֵ֖ן בְּעֵינֶ֑יךָ וְעָשִׂ֤יתָ לִּי֙ א֔וֹת שָׁאַתָּ֖ה מְדַבֵּ֥ר

v. 5 וּבָאוּ ק'.

18 עִמִּֽי׃ אַל־נָ֨א תָמֻ֤שׁ מִזֶּה֙ עַד־בֹּאִ֣י אֵלֶ֔יךָ וְהֹֽצֵאתִי֙ אֶת־
מִנְחָתִ֔י וְהִנַּחְתִּ֖י לְפָנֶ֑יךָ וַיֹּאמַ֕ר אָנֹכִ֥י אֵשֵׁ֖ב עַ֥ד שׁוּבֶֽךָ׃
19 וְגִדְע֣וֹן בָּ֗א וַיַּ֤עַשׂ גְּדִֽי־עִזִּים֙ וְאֵיפַת־קֶ֣מַח מַצּ֔וֹת הַבָּשָׂר֙ שָׂ֣ם
בַּסַּ֔ל וְהַמָּרַ֖ק שָׂ֣ם בַּפָּר֑וּר וַיּוֹצֵ֥א אֵלָ֛יו אֶל־תַּ֥חַת הָאֵלָ֖ה
כ וַיַּגַּֽשׁ׃ וַיֹּ֨אמֶר אֵלָ֜יו מַלְאַ֣ךְ הָאֱלֹהִ֗ים קַ֣ח אֶת־הַבָּשָׂ֤ר וְאֶת־
הַמַּצּוֹת֙ וְהַנַּח֙ אֶל־הַסֶּ֣לַע הַלָּ֔ז וְאֶת־הַמָּרַ֖ק שְׁפ֑וֹךְ וַיַּ֖עַשׂ כֵּֽן׃
21 וַיִּשְׁלַ֞ח מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֗ה אֶת־קְצֵ֤ה הַמִּשְׁעֶ֙נֶת֙ אֲשֶׁ֣ר בְּיָד֔וֹ וַיִּגַּ֥ע
בַּבָּשָׂ֖ר וּבַמַּצּ֑וֹת וַתַּ֨עַל הָאֵ֜שׁ מִן־הַצּ֗וּר וַתֹּ֤אכַל אֶת־הַבָּשָׂר֙
22 וְאֶת־הַמַּצּ֔וֹת וּמַלְאַ֣ךְ יְהוָ֔ה הָלַ֖ךְ מֵעֵינָֽיו׃ וַיַּ֣רְא גִּדְע֔וֹן כִּֽי־
מַלְאַ֥ךְ יְהוָ֖ה ה֑וּא וַיֹּ֣אמֶר גִּדְע֗וֹן אֲהָהּ֙ אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֔ה כִּֽי־עַל־כֵּ֥ן
23 רָאִ֙יתִי֙ מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֔ה פָּנִ֖ים אֶל־פָּנִֽים׃ וַיֹּ֨אמֶר ל֧וֹ יְהוָ֛ה
24 שָׁל֥וֹם לְךָ֖ אַל־תִּירָ֑א לֹ֖א תָּמֽוּת׃ וַיִּבֶן֩ שָׁ֨ם גִּדְע֤וֹן מִזְבֵּ֙חַ֙
לַֽיהוָ֔ה וַיִּקְרָא־ל֖וֹ יְהוָ֣ה ׀ שָׁל֑וֹם עַ֚ד הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה עוֹדֶ֕נּוּ בְּעָפְרַ֖ת
כה אֲבִ֥י הָעֶזְרִֽי׃ ס וַיְהִי֮ בַּלַּ֣יְלָה הַהוּא֒ וַיֹּ֧אמֶר ל֣וֹ יְהוָ֗ה קַ֤ח
אֶת־פַּר־הַשּׁוֹר֙ אֲשֶׁ֣ר לְאָבִ֔יךָ וּפַ֥ר הַשֵּׁנִ֖י שֶׁ֣בַע שָׁנִ֑ים וְהָרַסְתָּ֗
אֶת־מִזְבַּ֤ח הַבַּ֙עַל֙ אֲשֶׁ֣ר לְאָבִ֔יךָ וְאֶת־הָאֲשֵׁרָ֥ה אֲשֶׁר־עָלָ֖יו
26 תִּכְרֹֽת׃ וּבָנִ֜יתָ מִזְבֵּ֨חַ לַיהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ עַ֣ל רֹ֣אשׁ הַמָּע֥וֹז הַזֶּ֖ה
בַּמַּעֲרָכָ֑ה וְלָקַחְתָּ֙ אֶת־הַפָּ֣ר הַשֵּׁנִ֔י וְהַעֲלִ֣יתָ עוֹלָ֔ה בַּעֲצֵ֥י
27 הָאֲשֵׁרָ֖ה אֲשֶׁ֥ר תִּכְרֹֽת׃ וַיִּקַּ֨ח גִּדְע֜וֹן עֲשָׂרָ֤ה אֲנָשִׁים֙ מֵֽעֲבָדָ֔יו
וַיַּ֕עַשׂ כַּאֲשֶׁ֛ר דִּבֶּ֥ר אֵלָ֖יו יְהוָ֑ה וַיְהִ֡י כַּאֲשֶׁ֣ר יָרֵא֩ אֶת־בֵּ֨ית
28 אָבִ֜יו וְאֶת־אַנְשֵׁ֤י הָעִיר֙ מֵעֲשׂ֣וֹת יוֹמָ֔ם וַיַּ֖עַשׂ לָֽיְלָה׃ וַיַּשְׁכִּ֜ימוּ
אַנְשֵׁ֤י הָעִיר֙ בַּבֹּ֔קֶר וְהִנֵּ֤ה נֻתַּץ֙ מִזְבַּ֣ח הַבַּ֔עַל וְהָאֲשֵׁרָ֥ה אֲשֶׁר־
עָלָ֖יו כֹּרָ֑תָה וְאֵת֙ הַפָּ֣ר הַשֵּׁנִ֔י הֹֽעֲלָ֔ה עַל־הַמִּזְבֵּ֖חַ הַבָּנֽוּי׃
29 וַיֹּֽאמְרוּ֙ אִ֣ישׁ אֶל־רֵעֵ֔הוּ מִ֥י עָשָׂ֖ה הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה וַֽיִּדְרְשׁוּ֙
ל וַֽיְבַקְשׁ֔וּ וַיֹּ֣אמְר֔וּ גִּדְעוֹן֙ בֶּן־יוֹאָ֔שׁ עָשָׂ֖ה הַדָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ וַיֹּאמְר֙וּ
אַנְשֵׁ֤י הָעִיר֙ אֶל־יוֹאָ֔שׁ הוֹצֵ֥א אֶת־בִּנְךָ֖ וְיָמֹ֑ת כִּ֤י נָתַץ֙ אֶת־
31 מִזְבַּ֣ח הַבַּ֔עַל וְכִ֥י כָרַ֖ת הָאֲשֵׁרָ֥ה אֲשֶׁר־עָלָֽיו׃ וַיֹּ֣אמֶר יוֹאָ֡שׁ
לְכֹ֨ל אֲשֶׁר־עָמְד֜וּ עָלָ֗יו הַאַתֶּ֣ם ׀ תְּרִיב֣וּן לַבַּ֗עַל אִם־אַתֶּם֙
תּֽוֹשִׁיע֣וּן אוֹת֔וֹ אֲשֶׁ֨ר יָרִ֥יב ל֛וֹ יוּמַ֖ת עַד־הַבֹּ֑קֶר אִם־אֱלֹהִ֥ים
32 הוּא֙ יָ֣רֶב ל֔וֹ כִּ֥י נָתַ֖ץ אֶת־מִזְבְּחֽוֹ׃ וַיִּקְרָא־ל֥וֹ בַיּוֹם־הַה֖וּא
יְרֻבַּ֣עַל לֵאמֹ֑ר יָ֤רֶב בּוֹ֙ הַבַּ֔עַל כִּ֥י נָתַ֖ץ אֶת־מִזְבְּחֽוֹ׃ ס

v. 19 פתח בס״פ.

וְכָל־מִדְיָן וַעֲמָלֵק וּבְנֵי־קֶדֶם נֶאֶסְפוּ יַחְדָּו וַיַּעַבְרוּ וַיַּחֲנוּ 33
בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃ וְרוּחַ יְהוָה לָבְשָׁה אֶת־גִּדְעוֹן וַיִּתְקַע 34
בַּשּׁוֹפָר וַיִּזָּעֵק אֲבִיעֶזֶר אַחֲרָיו׃ וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּכָל־מְנַשֶּׁה לה
וַיִּזָּעֵק גַּם־הוּא אַחֲרָיו וּמַלְאָכִים שָׁלַח בְּאָשֵׁר וּבִזְבֻלוּן
וּבְנַפְתָּלִי וַיַּעֲלוּ לִקְרָאתָם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־הָאֱלֹהִים אִם־ 36
יֶשְׁךָ מוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ הִנֵּה אָנֹכִי 37
מַצִּיג אֶת־גִּזַּת הַצֶּמֶר בַּגֹּרֶן אִם טַל יִהְיֶה עַל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ
וְעַל כָּל־הָאָרֶץ חֹרֶב וְיָדַעְתִּי כִּי־תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת־יִשְׂרָאֵל
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וַיְהִי־כֵן וַיַּשְׁכֵּם מִמָּחֳרָת וַיָּזַר אֶת־הַגִּזָּה 38
וַיִּמֶץ טַל מִן־הַגִּזָּה מְלוֹא הַסֵּפֶל מָיִם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל־ 39
הָאֱלֹהִים אַל־יִחַר אַפְּךָ בִּי וַאֲדַבְּרָה אַךְ־הַפָּעַם אֲנַסֶּה־נָּא
רַק־הַפַּעַם בַּגִּזָּה יְהִי־נָא חֹרֶב אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־
הָאָרֶץ יִהְיֶה־טָּל׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים כֵּן בַּלַּיְלָה הַהוּא מ
וַיְהִי־חֹרֶב אֶל־הַגִּזָּה לְבַדָּהּ וְעַל־כָּל־הָאָרֶץ הָיָה טָל׃

7 ז

וַיַּשְׁכֵּם יְרֻבַּעַל הוּא גִדְעוֹן וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּחֲנוּ עַל־ א
עֵין חֲרֹד וּמַחֲנֵה מִדְיָן הָיָה־לוֹ מִצָּפוֹן מִגִּבְעַת הַמּוֹרֶה
בָּעֵמֶק׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן רַב הָעָם אֲשֶׁר אִתָּךְ 2
מִתִּתִּי אֶת־מִדְיָן בְּיָדָם פֶּן־יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יָדִי
הוֹשִׁיעָה לִּי׃ וְעַתָּה קְרָא נָא בְּאָזְנֵי הָעָם לֵאמֹר מִי־יָרֵא 3
וְחָרֵד יָשֹׁב וְיִצְפֹּר מֵהַר הַגִּלְעָד וַיָּשָׁב מִן־הָעָם עֶשְׂרִים
וּשְׁנַיִם אֶלֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים נִשְׁאָרוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה 4
אֶל־גִּדְעוֹן עוֹד הָעָם רָב הוֹרֵד אוֹתָם אֶל־הַמַּיִם וְאֶצְרְפֶנּוּ
לְךָ שָׁם וְהָיָה אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה ׀ יֵלֵךְ אִתָּךְ הוּא יֵלֵךְ
אִתָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלֶיךָ זֶה לֹא־יֵלֵךְ עִמָּךְ הוּא לֹא
יֵלֵךְ׃ וַיּוֹרֶד אֶת־הָעָם אֶל־הַמָּיִם וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־גִּדְעוֹן ה
כֹּל אֲשֶׁר־יָלֹק בִּלְשׁוֹנוֹ מִן־הַמַּיִם כַּאֲשֶׁר יָלֹק הַכֶּלֶב תַּצִּיג
אוֹתוֹ לְבָד וְכֹל אֲשֶׁר־יִכְרַע עַל־בִּרְכָּיו לִשְׁתּוֹת׃ וַיְהִי מִסְפַּר 6
הַמְלַקְקִים בְּיָדָם אֶל־פִּיהֶם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ וְכֹל יֶתֶר הָעָם
כָּרְעוּ עַל־בִּרְכֵיהֶם לִשְׁתּוֹת מָיִם׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ 7

v. 36. 37 פתח בס"פ. v. 4 קמץ בסגולתא. v. 5 קמץ בזקף.

גִּדְעוֹן בִּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת הָאִישׁ הַמְלַקְקִים אוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וְנָתַתִּי
8 אֶת־מִדְיָן בְּיָדֶךָ וְכָל־הָעָם יֵלְכוּ אִישׁ לִמְקֹמוֹ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־
צֵדָה הָעָם בְּיָדָם וְאֵת שׁוֹפְרֹתֵיהֶם וְאֵת כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
שִׁלַּח אִישׁ לְאֹהָלָיו וּבִשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחֱזִיק וּמַחֲנֵה
9 מִדְיָן הָיָה לוֹ מִתַּחַת בָּעֵמֶק׃ ס וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא
י וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה קוּם רֵד בַּמַּחֲנֶה כִּי נְתַתִּיו בְּיָדֶךָ׃ וְאִם־
11 יָרֵא אַתָּה לָרֶדֶת רֵד אַתָּה וּפֻרָה נַעַרְךָ אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ וְשָׁמַעְתָּ
מַה־יְדַבֵּרוּ וְאַחַר תֶּחֱזַקְנָה יָדֶיךָ וְיָרַדְתָּ בַּמַּחֲנֶה וַיֵּרֶד הוּא
12 וּפֻרָה נַעֲרוֹ אֶל־קְצֵה הַחֲמֻשִׁים אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה׃ וּמִדְיָן וַעֲמָלֵק
וְכָל־בְּנֵי־קֶדֶם נֹפְלִים בָּעֵמֶק כָּאַרְבֶּה לָרֹב וְלִגְמַלֵּיהֶם אֵין
13 מִסְפָּר כַּחוֹל שֶׁעַל־שְׂפַת הַיָּם לָרֹב׃ וַיָּבֹא גִדְעוֹן וְהִנֵּה־אִישׁ
מְסַפֵּר לְרֵעֵהוּ חֲלוֹם וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְהִנֵּה צְלִוֹל
לֶחֶם שְׂעֹרִים מִתְהַפֵּךְ בְּמַחֲנֵה מִדְיָן וַיָּבֹא עַד־הָאֹהֶל וַיַּכֵּהוּ
14 וַיִּפֹּל וַיַּהַפְכֵהוּ לְמַעְלָה וְנָפַל הָאֹהֶל׃ וַיַּעַן רֵעֵהוּ וַיֹּאמֶר
אֵין זֹאת בִּלְתִּי אִם־חֶרֶב גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ אִישׁ יִשְׂרָאֵל נָתַן
טו הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ אֶת־מִדְיָן וְאֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ
גִדְעוֹן אֶת־מִסְפַּר הַחֲלוֹם וְאֶת־שִׁבְרוֹ וַיִּשְׁתָּחוּ וַיָּשָׁב אֶל־
מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר קוּמוּ כִּי־נָתַן יְהוָה בְּיֶדְכֶם אֶת־
16 מַחֲנֵה מִדְיָן׃ וַיַּחַץ אֶת־שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים
וַיִּתֵּן שׁוֹפָרוֹת בְּיַד־כֻּלָּם וְכַדִּים רֵקִים וְלַפִּדִים בְּתוֹךְ הַכַּדִּים׃
17 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מִמֶּנִּי תִרְאוּ וְכֵן תַּעֲשׂוּ וְהִנֵּה אָנֹכִי בָא
18 בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה וְהָיָה כַאֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה כֵּן תַּעֲשׂוּן׃ וְתָקַעְתִּי
בַּשּׁוֹפָר אָנֹכִי וְכָל־אֲשֶׁר אִתִּי וּתְקַעְתֶּם בַּשּׁוֹפָרוֹת גַּם־אַתֶּם
סְבִיבוֹת כָּל־הַמַּחֲנֶה וַאֲמַרְתֶּם לַיהוָה וּלְגִדְעוֹן׃ ס
19 וַיָּבֹא גִדְעוֹן וּמֵאָה־אִישׁ אֲשֶׁר־אִתּוֹ בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה רֹאשׁ
הָאַשְׁמֹרֶת הַתִּיכוֹנָה אַךְ הָקֵם הֵקִימוּ אֶת־הַשֹּׁמְרִים וַיִּתְקְעוּ
כ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְנָפוֹץ הַכַּדִּים אֲשֶׁר בְּיָדָם׃ וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת
הָרָאשִׁים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיִּשְׁבְּרוּ הַכַּדִּים וַיַּחֲזִיקוּ בְיַד־שְׂמֹאולָם
בַּלַּפִּדִים וּבְיַד־יְמִינָם הַשּׁוֹפָרוֹת לִתְקוֹעַ וַיִּקְרְאוּ חֶרֶב לַיהוָה
21 וּלְגִדְעוֹן׃ וַיַּעַמְדוּ אִישׁ תַּחְתָּיו סָבִיב לַמַּחֲנֶה וַיָּרָץ כָּל־
22 הַמַּחֲנֶה וַיָּרִיעוּ וַיָּנִיסוּ׃ וַיִּתְקְעוּ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הַשּׁוֹפָרוֹת

v. 13 צְלִיל ק׳. v. 21 וינוסו ק׳

וַיָּשֶׂם יְהוָה אֶת־חֶרֶב אִישׁ בְּרֵעֵהוּ וּבְכָל־הַמַּחֲנֶה וַיָּנָס
הַמַּחֲנֶה עַד־בֵּית הַשִּׁטָּה צְרֵרָתָה עַד שְׂפַת־אָבֵל מְחוֹלָה
עַל־טַבָּת׃ וַיִּצָּעֵק אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִנַּפְתָּלִי וּמִן־אָשֵׁר וּמִן־ 23
כָּל־מְנַשֶּׁה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי מִדְיָן׃ וּמַלְאָכִים שָׁלַח גִּדְעוֹן 24
בְּכָל־הַר אֶפְרַיִם לֵאמֹר רְדוּ לִקְרַאת מִדְיָן וְלִכְדוּ לָהֶם
אֶת־הַמַּיִם עַד־בֵּית בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן וַיִּצָּעֵק כָּל־אִישׁ
אֶפְרַיִם וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הַמַּיִם עַד־בֵּית בָּרָה וְאֶת־הַיַּרְדֵּן׃
וַיִּלְכְּדוּ שְׁנֵי־שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וַיַּהַרְגוּ אֶת־ כה
עוֹרֵב בְּצוּר־עוֹרֵב וְאֶת־זְאֵב הָרְגוּ בְיֶקֶב־זְאֵב וַיִּרְדְּפוּ אֶל־
מִדְיָן וְרֹאשׁ־עֹרֵב וּזְאֵב הֵבִיאוּ אֶל־גִּדְעוֹן מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן׃

ח 8

וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ אֶפְרַיִם מָה־הַדָּבָר הַזֶּה עָשִׂיתָ לָּנוּ א
לְבִלְתִּי קְרֹאות לָנוּ כִּי הָלַכְתָּ לְהִלָּחֵם בְּמִדְיָן וַיְרִיבוּן אִתּוֹ
בְּחָזְקָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֶה־עָשִׂיתִי עַתָּה כָּכֶם הֲלֹא טוֹב 2
עֹלְלוֹת אֶפְרַיִם מִבְצִיר אֲבִיעֶזֶר׃ בְּיֶדְכֶם נָתַן אֱלֹהִים אֶת־ 3
שָׂרֵי מִדְיָן אֶת־עֹרֵב וְאֶת־זְאֵב וּמַה־יָּכֹלְתִּי עֲשׂוֹת כָּכֶם אָז
רָפְתָה רוּחָם מֵעָלָיו בְּדַבְּרוֹ הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיָּבֹא גִדְעוֹן 4
הַיַּרְדֵּנָה עֹבֵר הוּא וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ עֲיֵפִים
וְרֹדְפִים׃ וַיֹּאמֶר לְאַנְשֵׁי סֻכּוֹת תְּנוּ־נָא כִּכְּרוֹת לֶחֶם לָעָם ה
אֲשֶׁר בְּרַגְלָי כִּי־עֲיֵפִים הֵם וְאָנֹכִי רֹדֵף אַחֲרֵי זֶבַח וְצַלְמֻנָּע
מַלְכֵי מִדְיָן׃ וַיֹּאמֶר שָׂרֵי סֻכּוֹת הֲכַף זֶבַח וְצַלְמֻנָּע עַתָּה 6
בְּיָדֶךָ כִּי־נִתֵּן לִצְבָאֲךָ לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן לָכֵן בְּתֵת יְהוָה 7
אֶת־זֶבַח וְאֶת־צַלְמֻנָּע בְּיָדִי וְדַשְׁתִּי אֶת־בְּשַׂרְכֶם אֶת־קוֹצֵי
הַמִּדְבָּר וְאֶת־הַבַּרְקֳנִים׃ וַיַּעַל מִשָּׁם פְּנוּאֵל וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם 8
כָּזֹאת וַיַּעֲנוּ אוֹתוֹ אַנְשֵׁי פְנוּאֵל כַּאֲשֶׁר עָנוּ אַנְשֵׁי סֻכּוֹת׃
וַיֹּאמֶר גַּם־לְאַנְשֵׁי פְנוּאֵל לֵאמֹר בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם אֶתֹּץ אֶת־ 9
הַמִּגְדָּל הַזֶּה׃ וְזֶבַח וְצַלְמֻנָּע בַּקַּרְקֹר וּמַחֲנֵיהֶם עִמָּם י
כַּחֲמֵשֶׁת עָשָׂר אֶלֶף כֹּל הַנּוֹתָרִים מִכֹּל מַחֲנֵה בְנֵי־קֶדֶם
וְהַנֹּפְלִים מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב׃ וַיַּעַל גִּדְעוֹן 11
דֶּרֶךְ הַשְּׁכוּנֵי בָאֳהָלִים מִקֶּדֶם לְנֹבַח וְיָגְבֳּהָה וַיַּךְ אֶת־

v. 2 ב׳ רפה.

12 הַֽמַּחֲנֶ֔ה וְהַֽמַּחֲנֶ֖ה הָ֥יָה בֶֽטַח׃ וַיָּנ֗וּסוּ זֶ֚בַח וְצַלְמֻנָּ֔ע וַיִּרְדֹּ֖ף
אַחֲרֵיהֶ֑ם וַיִּלְכֹּ֞ד אֶת־שְׁנֵ֣י ׀ מַלְכֵ֣י מִדְיָ֗ן אֶת־זֶ֙בַח֙ וְאֶת־צַלְמֻנָּ֔ע
13 וְכָל־הַֽמַּחֲנֶ֖ה הֶחֱרִֽיד׃ וַיָּ֛שָׁב גִּדְע֥וֹן בֶּן־יוֹאָ֖שׁ מִן־הַמִּלְחָמָ֑ה
14 מִֽלְמַעֲלֵ֖ה הֶחָֽרֶס׃ וַיִּֽלְכָּד־נַ֛עַר מֵאַנְשֵׁ֥י סֻכּ֖וֹת וַיִּשְׁאָלֵ֑הוּ
וַיִּכְתֹּ֨ב אֵלָ֜יו אֶת־שָׂרֵ֤י סֻכּוֹת֙ וְאֶת־זְקֵנֶ֔יהָ שִׁבְעִ֥ים וְשִׁבְעָ֖ה
טו אִֽישׁ׃ וַיָּבֹא֙ אֶל־אַנְשֵׁ֣י סֻכּ֔וֹת וַיֹּ֕אמֶר הִנֵּ֖ה זֶ֣בַח וְצַלְמֻנָּ֑ע אֲשֶׁר֩
חֵרַפְתֶּ֨ם אוֹתִ֜י לֵאמֹ֗ר הֲכַ֨ף זֶ֤בַח וְצַלְמֻנָּע֙ עַתָּ֣ה בְּיָדֶ֔ךָ כִּ֥י נִתֵּ֛ן
16 לַאֲנָשֶׁ֥יךָ הַיְּעֵפִ֖ים לָֽחֶם׃ וַיִּקַּח֙ אֶת־זִקְנֵ֣י הָעִ֔יר וְאֶת־קוֹצֵ֥י
17 הַמִּדְבָּ֖ר וְאֶת־הַֽבַּרְקֳנִ֑ים וַיֹּ֣דַע בָּהֶ֔ם אֵ֖ת אַנְשֵׁ֥י סֻכּֽוֹת׃ וְאֶת־
18 מִגְדַּ֥ל פְּנוּאֵ֖ל נָתָ֑ץ וַֽיַּהֲרֹ֖ג אֶת־אַנְשֵׁ֥י הָעִֽיר׃ וַיֹּ֗אמֶר אֶל־זֶ֙בַח֙
וְאֶל־צַלְמֻנָּ֔ע אֵיפֹה֙ הָאֲנָשִׁ֔ים אֲשֶׁ֥ר הֲרַגְתֶּ֖ם בְּתָב֑וֹר וַיֹּאמְרוּ֙
19 כָּמ֣וֹךָ כְמוֹהֶ֔ם אֶחָ֕ד כְּתֹ֖אַר בְּנֵ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיֹּאמַ֕ר אַחַ֥י בְּנֵֽי־
אִמִּ֖י הֵ֑ם חַי־יְהוָ֕ה ל֚וּ הַחֲיִתֶ֣ם אוֹתָ֔ם לֹ֥א הָרַ֖גְתִּי אֶתְכֶֽם׃
כ וַיֹּ֙אמֶר֙ לְיֶ֣תֶר בְּכוֹר֔וֹ ק֖וּם הֲרֹ֣ג אוֹתָ֑ם וְלֹא־שָׁלַ֨ף הַנַּ֤עַר חַרְבּוֹ֙
21 כִּ֣י יָרֵ֔א כִּ֥י עוֹדֶ֖נּוּ נָֽעַר׃ וַיֹּ֨אמֶר זֶ֜בַח וְצַלְמֻנָּ֗ע ק֤וּם אַתָּה֙
וּפְגַע־בָּ֔נוּ כִּ֥י כָאִ֖ישׁ גְּבוּרָת֑וֹ וַיָּ֣קָם גִּדְע֗וֹן וַֽיַּהֲרֹג֙ אֶת־זֶ֣בַח֙
וְאֶת־צַלְמֻנָּ֔ע וַיִּקַּח֙ אֶת־הַשַּׂ֣הֲרֹנִ֔ים אֲשֶׁ֖ר בְּצַוְּארֵ֥י גְמַלֵּיהֶֽם׃
22 וַיֹּאמְר֤וּ אִֽישׁ־יִשְׂרָאֵל֙ אֶל־גִּדְע֔וֹן מְשָׁל־בָּ֙נוּ֙ גַּם־אַתָּ֔ה גַּם־
23 בִּנְךָ֖ גַּ֣ם בֶּן־בְּנֶ֑ךָ כִּ֥י הוֹשַׁעְתָּ֖נוּ מִיַּ֥ד מִדְיָֽן׃ וַיֹּ֤אמֶר אֲלֵהֶם֙
גִּדְע֔וֹן לֹֽא־אֶמְשֹׁ֤ל אֲנִי֙ בָּכֶ֔ם וְלֹֽא־יִמְשֹׁ֥ל בְּנִ֖י בָּכֶ֑ם יְהוָ֖ה יִמְשֹׁ֥ל
24 בָּכֶֽם׃ וַיֹּ֨אמֶר אֲלֵהֶ֜ם גִּדְע֗וֹן אֶשְׁאֲלָ֤ה מִכֶּם֙ שְׁאֵלָ֔ה וּתְנוּ־לִ֕י
אִ֖ישׁ נֶ֣זֶם שְׁלָל֑וֹ כִּֽי־נִזְמֵ֤י זָהָב֙ לָהֶ֔ם כִּ֥י יִשְׁמְעֵאלִ֖ים הֵֽם׃
כה וַיֹּאמְר֖וּ נָת֣וֹן נִתֵּ֑ן וַיִּפְרְשׂוּ֙ אֶת־הַשִּׂמְלָ֔ה וַיַּשְׁלִ֣יכוּ שָׁ֔מָּה
26 אִ֖ישׁ נֶ֥זֶם שְׁלָלֽוֹ׃ וַיְהִ֗י מִשְׁקַ֞ל נִזְמֵ֤י הַזָּהָב֙ אֲשֶׁ֣ר שָׁאָ֔ל אֶ֥לֶף
וּשְׁבַע־מֵא֖וֹת זָהָ֑ב לְ֠בַד מִן־הַשַּׂהֲרֹנִ֨ים וְהַנְּטִיפ֜וֹת וּבִגְדֵ֣י
הָאַרְגָּמָ֗ן שֶׁעַל֙ מַלְכֵ֣י מִדְיָ֔ן וּלְבַד֙ מִן־הָעֲנָק֔וֹת אֲשֶׁ֖ר בְּצַוְּארֵ֥י
27 גְמַלֵּיהֶֽם׃ וַיַּ֨עַשׂ א֜וֹתוֹ גִדְע֗וֹן לְאֵפוֹד֮ וַיַּצֵּ֣ג אוֹת֣וֹ בְעִירוֹ֮
בְּעָפְרָה֒ וַיִּזְנ֧וּ כָֽל־יִשְׂרָאֵ֛ל אַחֲרָ֖יו שָׁ֑ם וַיְהִ֛י לְגִדְע֥וֹן וּלְבֵית֖וֹ
28 לְמוֹקֵֽשׁ׃ וַיִּכָּנַ֣ע מִדְיָ֗ן לִפְנֵי֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְלֹ֥א יָסְפ֖וּ לָשֵׂ֣את
רֹאשָׁ֑ם וַתִּשְׁקֹ֥ט הָאָ֛רֶץ אַרְבָּעִ֥ים שָׁנָ֖ה בִּימֵ֥י גִדְעֽוֹן׃ ס
29 ל וַיֵּ֛לֶךְ יְרֻבַּ֥עַל בֶּן־יוֹאָ֖שׁ וַיֵּ֣שֶׁב בְּבֵיתֽוֹ׃ וּלְגִדְע֗וֹן הָיוּ֙ שִׁבְעִ֣ים

v. 26 קמץ בזקף.

בָּנִים יֹצְאֵי יְרֵכוֹ כִּי־נָשִׁים רַבּוֹת הָיוּ לוֹ׃ וּפִילַגְשׁוֹ אֲשֶׁר 31
בִּשְׁכֶם יָלְדָה־לּוֹ גַם־הִיא בֵּן וַיָּשֶׂם אֶת־שְׁמוֹ אֲבִימֶלֶךְ׃
וַיָּמָת גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ בְּשֵׂיבָה טוֹבָה וַיִּקָּבֵר בְּקֶבֶר יוֹאָשׁ 32
אָבִיו בְּעָפְרָה אֲבִי הָעֶזְרִי׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר מֵת גִּדְעוֹן וַיָּשׁוּבוּ 33
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים וַיָּשִׂימוּ לָהֶם בַּעַל
בְּרִית לֵאלֹהִים׃ וְלֹא זָכְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם 34
הַמַּצִּיל אוֹתָם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב׃ וְלֹא־עָשׂוּ חֶסֶד לה
עִם־בֵּית יְרֻבַּעַל גִּדְעוֹן כְּכָל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה עִם־יִשְׂרָאֵל׃

ט 9

וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבַּעַל שְׁכֶמָה אֶל־אֲחֵי אִמּוֹ וַיְדַבֵּר א
אֲלֵיהֶם וְאֶל־כָּל־מִשְׁפַּחַת בֵּית־אֲבִי אִמּוֹ לֵאמֹר׃ דַּבְּרוּ־נָא 2
בְּאָזְנֵי כָל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם מַה־טּוֹב לָכֶם הַמְשֹׁל בָּכֶם שִׁבְעִים
אִישׁ כֹּל בְּנֵי יְרֻבַּעַל אִם־מְשֹׁל בָּכֶם אִישׁ אֶחָד וּזְכַרְתֶּם
כִּי־עַצְמְכֶם וּבְשַׂרְכֶם אָנִי׃ וַיְדַבְּרוּ אֲחֵי־אִמּוֹ עָלָיו בְּאָזְנֵי 3
כָּל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּט לִבָּם אַחֲרֵי
אֲבִימֶלֶךְ כִּי אָמְרוּ אָחִינוּ הוּא׃ וַיִּתְּנוּ־לוֹ שִׁבְעִים כֶּסֶף 4
מִבֵּית בַּעַל בְּרִית וַיִּשְׂכֹּר בָּהֶם אֲבִימֶלֶךְ אֲנָשִׁים רֵיקִים
וּפֹחֲזִים וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו׃ וַיָּבֹא בֵית־אָבִיו עָפְרָתָה וַיַּהֲרֹג ה
אֶת־אֶחָיו בְּנֵי־יְרֻבַּעַל שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן אֶחָת וַיִּוָּתֵר
יוֹתָם בֶּן־יְרֻבַּעַל הַקָּטֹן כִּי נֶחְבָּא׃ וַיֵּאָסְפוּ כָּל־בַּעֲלֵי 6
שְׁכֶם וְכָל־בֵּית מִלּוֹא וַיֵּלְכוּ וַיַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ לְמֶלֶךְ
עִם־אֵלוֹן מֻצָּב אֲשֶׁר בִּשְׁכֶם׃ וַיַּגִּדוּ לְיוֹתָם וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲמֹד 7
בְּרֹאשׁ הַר־גְּרִזִּים וַיִּשָּׂא קוֹלוֹ וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְעוּ
אֵלַי בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְיִשְׁמַע אֲלֵיכֶם אֱלֹהִים׃ הָלוֹךְ הָלְכוּ 8
הָעֵצִים לִמְשֹׁחַ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמְרוּ לַזַּיִת מָלְוֹכָה עָלֵינוּ׃
וַיֹּאמֶר לָהֶם הַזַּיִת הֶחֳדַלְתִּי אֶת־דִּשְׁנִי אֲשֶׁר־בִּי יְכַבְּדוּ 9
אֱלֹהִים וַאֲנָשִׁים וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים י
לַתְּאֵנָה לְכִי אַתְּ מָלְוֹכִי עָלֵינוּ׃ וַתֹּאמֶר לָהֶם הַתְּאֵנָה 11
הֶחֳדַלְתִּי אֶת־מָתְקִי וְאֶת־תְּנוּבָתִי הַטּוֹבָה וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ
עַל־הָעֵצִים׃ וַיֹּאמְרוּ הָעֵצִים לַגֶּפֶן לְכִי אַתְּ מָלְוֹכִי עָלֵינוּ׃ 12
וַתֹּאמֶר לָהֶם הַגֶּפֶן הֶחֳדַלְתִּי אֶת־תִּירוֹשִׁי הַמְשַׂמֵּחַ אֱלֹהִים 13

v. 8 מָלְכָה ק׳   v. 10 מָלְכִי ק׳   v. 12 מָלְכִי ק׳

14 וַאֲנָשִׁים וְהָלַכְתִּי לָנוּעַ עַל־הָעֵצִים׃ וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעֵצִים
טו אֶל־הָאָטָד לֵךְ אַתָּה מְלָךְ עָלֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר הָאָטָד אֶל־הָעֵצִים
אִם בֶּאֱמֶת אַתֶּם מֹשְׁחִים אֹתִי לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם בֹּאוּ חֲסוּ בְצִלִּי
וְאִם־אַיִן תֵּצֵא אֵשׁ מִן־הָאָטָד וְתֹאכַל אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃
16 וְעַתָּה אִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם וַתַּמְלִיכוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ
וְאִם־טוֹבָה עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ וְאִם־כִּגְמוּל יָדָיו
17 עֲשִׂיתֶם לוֹ׃ אֲשֶׁר־נִלְחַם אָבִי עֲלֵיכֶם וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד
18 וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִדְיָן׃ וְאַתֶּם קַמְתֶּם עַל־בֵּית אָבִי הַיּוֹם
וַתַּהַרְגוּ אֶת־בָּנָיו שִׁבְעִים אִישׁ עַל־אֶבֶן אֶחָת וַתַּמְלִיכוּ
אֶת־אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־אֲמָתוֹ עַל־בַּעֲלֵי שְׁכֶם כִּי אֲחִיכֶם הוּא׃
19 וְאִם־בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים עֲשִׂיתֶם עִם־יְרֻבַּעַל וְעִם־בֵּיתוֹ הַיּוֹם
כ הַזֶּה שִׂמְחוּ בַּאֲבִימֶלֶךְ וְיִשְׂמַח גַּם־הוּא בָּכֶם׃ וְאִם־אַיִן
תֵּצֵא אֵשׁ מֵאֲבִימֶלֶךְ וְתֹאכַל אֶת־בַּעֲלֵי שְׁכֶם וְאֶת־בֵּית מִלּוֹא
וְתֵצֵא אֵשׁ מִבַּעֲלֵי שְׁכֶם וּמִבֵּית מִלּוֹא וְתֹאכַל אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃
21 וַיָּנָס יוֹתָם וַיִּבְרַח וַיֵּלֶךְ בְּאֵרָה וַיֵּשֶׁב שָׁם מִפְּנֵי אֲבִימֶלֶךְ
22 אָחִיו׃ ס וַיָּשַׂר אֲבִימֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שָׁלֹשׁ שָׁנִים׃
23 וַיִּשְׁלַח אֱלֹהִים רוּחַ רָעָה בֵּין אֲבִימֶלֶךְ וּבֵין בַּעֲלֵי שְׁכֶם
24 וַיִּבְגְּדוּ בַעֲלֵי־שְׁכֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃ לָבוֹא חֲמַס שִׁבְעִים בְּנֵי־
יְרֻבָּעַל וְדָמָם לָשׂוּם עַל־אֲבִימֶלֶךְ אֲחִיהֶם אֲשֶׁר הָרַג אוֹתָם
וְעַל בַּעֲלֵי שְׁכֶם אֲשֶׁר־חִזְּקוּ אֶת־יָדָיו לַהֲרֹג אֶת־אֶחָיו׃
כה וַיָּשִׂימוּ לוֹ בַעֲלֵי שְׁכֶם מְאָרְבִים עַל רָאשֵׁי הֶהָרִים וַיִּגְזְלוּ אֵת
26 כָּל־אֲשֶׁר־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם בַּדָּרֶךְ וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ׃ ס וַיָּבֹא
גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו וַיַּעַבְרוּ בִּשְׁכֶם וַיִּבְטְחוּ־בוֹ בַּעֲלֵי שְׁכֶם׃
27 וַיֵּצְאוּ הַשָּׂדֶה וַיִּבְצְרוּ אֶת־כַּרְמֵיהֶם וַיִּדְרְכוּ וַיַּעֲשׂוּ הִלּוּלִים
וַיָּבֹאוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיְקַלְלוּ אֶת־אֲבִימֶלֶךְ׃
28 וַיֹּאמֶר ׀ גַּעַל בֶּן־עֶבֶד מִי־אֲבִימֶלֶךְ וּמִי־שְׁכֶם כִּי נַעַבְדֶנּוּ
הֲלֹא בֶן־יְרֻבַּעַל וּזְבֻל פְּקִידוֹ עִבְדוּ אֶת־אַנְשֵׁי חֲמוֹר אֲבִי
29 שְׁכֶם וּמַדּוּעַ נַעַבְדֶנּוּ אֲנָחְנוּ׃ וּמִי יִתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי
וְאָסִירָה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וַיֹּאמֶר לַאֲבִימֶלֶךְ רַבֶּה צְבָאֲךָ וָצֵאָה׃
ל וַיִּשְׁמַע זְבֻל שַׂר הָעִיר אֶת־דִּבְרֵי גַּעַל בֶּן־עָבֶד וַיִּחַר אַפּוֹ׃
31 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בְּתָרְמָה לֵאמֹר הִנֵּה גַעַל

v. 29 ב׳ בסגול.

בֶּן־עֶבֶד וְאֶחָיו בָּאִים שְׁכֶמָה וְהִנָּם צָרִים אֶת־הָעִיר עָלֶיךָ׃
וְעַתָּה קוּם לַיְלָה אַתָּה וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתָּךְ וֶאֱרֹב בַּשָּׂדֶה׃ 32
וְהָיָה בַבֹּקֶר כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ תַּשְׁכִּים וּפָשַׁטְתָּ עַל־הָעִיר וְהִנֵּה־ 33
הוּא וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ יֹצְאִים אֵלֶיךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר תִּמְצָא
יָדֶךָ׃ וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לָיְלָה וַיֶּאֶרְבוּ 34
עַל־שְׁכֶם אַרְבָּעָה רָאשִׁים׃ וַיֵּצֵא גַּעַל בֶּן־עֶבֶד וַיַּעֲמֹד פֶּתַח לה
שַׁעַר הָעִיר וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וְהָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ מִן־הַמַּאְרָב׃
וַיַּרְא גַּעַל אֶת־הָעָם וַיֹּאמֶר אֶל־זְבֻל הִנֵּה־עָם יוֹרֵד מֵרָאשֵׁי 36
הֶהָרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו זְבֻל אֵת צֵל הֶהָרִים אַתָּה רֹאֶה
כָּאֲנָשִׁים׃ וַיֹּסֶף עוֹד גַּעַל לְדַבֵּר וַיֹּאמֶר הִנֵּה־עָם יוֹרְדִים מֵעִם 37
טַבּוּר הָאָרֶץ וְרֹאשׁ־אֶחָד בָּא מִדֶּרֶךְ אֵלוֹן מְעוֹנְנִים׃ וַיֹּאמֶר 38
אֵלָיו זְבֻל אַיֵּה אֵפוֹא פִיךָ אֲשֶׁר תֹּאמַר מִי אֲבִימֶלֶךְ כִּי
נַעַבְדֶנּוּ הֲלֹא זֶה הָעָם אֲשֶׁר־מָאַסְתָּה בּוֹ צֵא־נָא עַתָּה וְהִלָּחֶם
בּוֹ׃ וַיֵּצֵא גַעַל לִפְנֵי בַּעֲלֵי שְׁכֶם וַיִּלָּחֶם בַּאֲבִימֶלֶךְ׃ 39
וַיִּרְדְּפֵהוּ אֲבִימֶלֶךְ וַיָּנָס מִפָּנָיו וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים עַד־ מ
פֶּתַח הַשָּׁעַר׃ וַיֵּשֶׁב אֲבִימֶלֶךְ בָּארוּמָה וַיְגָרֶשׁ זְבֻל אֶת־גַּעַל 41
וְאֶת־אֶחָיו מִשֶּׁבֶת בִּשְׁכֶם׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֵּצֵא הָעָם הַשָּׂדֶה 42
וַיַּגִּדוּ לַאֲבִימֶלֶךְ׃ וַיִּקַּח אֶת־הָעָם וַיֶּחֱצֵם לִשְׁלֹשָׁה רָאשִׁים 43
וַיֶּאֱרֹב בַּשָּׂדֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הָעָם יֹצֵא מִן־הָעִיר וַיָּקָם עֲלֵיהֶם
וַיַּכֵּם׃ וַאֲבִימֶלֶךְ וְהָרָאשִׁים אֲשֶׁר עִמּוֹ פָּשְׁטוּ וַיַּעַמְדוּ פֶּתַח 44
שַׁעַר הָעִיר וּשְׁנֵי הָרָאשִׁים פָּשְׁטוּ עַל־כָּל־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה וַיַּכּוּם׃
וַאֲבִימֶלֶךְ נִלְחָם בָּעִיר כֹּל הַיּוֹם הַהוּא וַיִּלְכֹּד אֶת־הָעִיר מה
וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הָרָג וַיִּתֹּץ אֶת־הָעִיר וַיִּזְרָעֶהָ מֶלַח׃ ס
וַיִּשְׁמְעוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־שְׁכֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־צְרִיחַ בֵּית 46
אֵל בְּרִית׃ וַיֻּגַּד לַאֲבִימֶלֶךְ כִּי הִתְקַבְּצוּ כָּל־בַּעֲלֵי מִגְדַּל־ 47
שְׁכֶם׃ וַיַּעַל אֲבִימֶלֶךְ הַר־צַלְמוֹן הוּא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ 48
וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ אֶת־הַקַּרְדֻּמּוֹת בְּיָדוֹ וַיִּכְרֹת שׂוֹכַת עֵצִים
וַיִּשָּׂאֶהָ וַיָּשֶׂם עַל־שִׁכְמוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ מָה
רְאִיתֶם עָשִׂיתִי מַהֲרוּ עֲשׂוּ כָמוֹנִי׃ וַיִּכְרְתוּ גַם־כָּל־הָעָם 49
אִישׁ שֹׂכֹה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיָּשִׂימוּ עַל־הַצְּרִיחַ
וַיַּצִּיתוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַצְּרִיחַ בָּאֵשׁ וַיָּמֻתוּ גַּם כָּל־אַנְשֵׁי

v. 41 א׳ נחה. v. 49 שכו ק׳.

נ מִגְדַּל־שְׁכֶם כְּאֶלֶף אִישׁ וְאִשָּׁה׃ ס וַיֵּלֶךְ אֲבִימֶלֶךְ אֶל־
51 תֵּבֵץ וַיִּחַן בְּתֵבֵץ וַיִּלְכְּדָהּ׃ וּמִגְדַּל־עֹז הָיָה בְתוֹךְ־הָעִיר
וַיָּנֻסוּ שָׁמָּה כָּל־הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְכֹל בַּעֲלֵי הָעִיר וַיִּסְגְּרוּ
52 בַּעֲדָם וַיַּעֲלוּ עַל־גַּג הַמִּגְדָּל׃ וַיָּבֹא אֲבִימֶלֶךְ עַד־הַמִּגְדָּל
53 וַיִּלָּחֶם בּוֹ וַיִּגַּשׁ עַד־פֶּתַח הַמִּגְדָּל לְשָׂרְפוֹ בָאֵשׁ׃ וַתַּשְׁלֵךְ
אִשָּׁה אַחַת פֶּלַח רֶכֶב עַל־רֹאשׁ אֲבִימֶלֶךְ וַתָּרִץ אֶת־גֻּלְגָּלְתּוֹ׃
54 וַיִּקְרָא מְהֵרָה אֶל־הַנַּעַר ׀ נֹשֵׂא כֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁלֹף חַרְבְּךָ
וּמוֹתְתֵנִי פֶּן־יֹאמְרוּ לִי אִשָּׁה הֲרָגָתְהוּ וַיִּדְקְרֵהוּ נַעֲרוֹ
נה וַיָּמֹת׃ וַיִּרְאוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל כִּי מֵת אֲבִימֶלֶךְ וַיֵּלְכוּ אִישׁ
56 לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּשֶׁב אֱלֹהִים אֵת רָעַת אֲבִימֶלֶךְ אֲשֶׁר עָשָׂה
57 לְאָבִיו לַהֲרֹג אֶת־שִׁבְעִים אֶחָיו׃ וְאֵת כָּל־רָעַת אַנְשֵׁי שְׁכֶם
הֵשִׁיב אֱלֹהִים בְּרֹאשָׁם וַתָּבֹא אֲלֵיהֶם קִלְלַת יוֹתָם בֶּן־
יְרֻבָּעַל׃ ס

י 10

א וַיָּקָם אַחֲרֵי אֲבִימֶלֶךְ לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל תּוֹלָע בֶּן־פּוּאָה
בֶּן־דּוֹדוֹ אִישׁ יִשָּׂשכָר וְהוּא־יֹשֵׁב בְּשָׁמִיר בְּהַר אֶפְרָיִם׃
2 וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר
3 בְּשָׁמִיר׃ ס וַיָּקָם אַחֲרָיו יָאִיר הַגִּלְעָדִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־
4 יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה׃ וַיְהִי־לוֹ שְׁלֹשִׁים בָּנִים רֹכְבִים
עַל־שְׁלֹשִׁים עֲיָרִים וּשְׁלֹשִׁים עֲיָרִים לָהֶם לָהֶם יִקְרְאוּ ׀ חַוֹּת
ה יָאִיר עַד הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ וַיָּמָת יָאִיר וַיִּקָּבֵר
בְּקָמוֹן׃ פ

6 וַיֹּסִפוּ ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיַּעַבְדוּ
אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־אֱלֹהֵי אֲרָם וְאֶת־
אֱלֹהֵי צִידוֹן וְאֵת ׀ אֱלֹהֵי מוֹאָב וְאֵת אֱלֹהֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְאֵת
7 אֱלֹהֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּעַזְבוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא עֲבָדוּהוּ׃ וַיִּחַר־אַף
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד בְּנֵי עַמּוֹן׃
8 וַיִּרְעֲצוּ וַיְרֹצְצוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנָה הַהִיא שְׁמֹנֶה
עֶשְׂרֵה שָׁנָה אֶת־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ
9 הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד׃ וַיַּעַבְרוּ בְנֵי־עַמּוֹן אֶת־הַיַּרְדֵּן לְהִלָּחֵם
גַּם־בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִין וּבְבֵית אֶפְרָיִם וַתֵּצֶר לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד׃

v. 8 חצי הספר.

י וַיִּזְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה לֵאמֹר חָטָאנוּ לָךְ וְכִי עָזַבְנוּ
אֶת־אֱלֹהֵינוּ וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים׃ פ
11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֲלֹא מִמִּצְרַיִם וּמִן־הָאֱמֹרִי
12 וּמִן־בְּנֵי עַמּוֹן וּמִן־פְּלִשְׁתִּים׃ וְצִידוֹנִים וַעֲמָלֵק וּמָעוֹן לָחֲצוּ
13 אֶתְכֶם וַתִּצְעֲקוּ אֵלַי וָאוֹשִׁיעָה אֶתְכֶם מִיָּדָם׃ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם
אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים לָכֵן לֹא אוֹסִיף לְהוֹשִׁיעַ
14 אֶתְכֶם׃ לְכוּ וְזַעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם בָּם הֵמָּה
טו יוֹשִׁיעוּ לָכֶם בְּעֵת צָרַתְכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה
חָטָאנוּ עֲשֵׂה־אַתָּה לָנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ אַךְ הַצִּילֵנוּ נָא
16 הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיָּסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר מִקִּרְבָּם וַיַּעַבְדוּ אֶת־
17 יְהוָה וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ בַּעֲמַל יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּצָּעֲקוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּחֲנוּ
18 בַּגִּלְעָד וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בַּמִּצְפָּה׃ וַיֹּאמְרוּ הָעָם
שָׂרֵי גִלְעָד אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר יָחֵל לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי
עַמּוֹן יִהְיֶה לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃ פ

11 יא

א וְיִפְתָּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִּבּוֹר חַיִל וְהוּא בֶּן־אִשָּׁה זוֹנָה
2 וַיּוֹלֶד גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח׃ וַתֵּלֶד אֵשֶׁת־גִּלְעָד לוֹ בָּנִים וַיִּגְדְּלוּ
בְנֵי־הָאִשָּׁה וַיְגָרְשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־תִנְחַל בְּבֵית־
3 אָבִינוּ כִּי בֶּן־אִשָּׁה אַחֶרֶת אָתָּה׃ וַיִּבְרַח יִפְתָּח מִפְּנֵי אֶחָיו
וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיִּתְלַקְּטוּ אֶל־יִפְתָּח אֲנָשִׁים רֵיקִים
וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ׃ פ
4 ה וַיְהִי מִיָּמִים וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־
נִלְחֲמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי גִלְעָד לָקַחַת
6 אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב׃ וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח לְכָה וְהָיִיתָה לָּנוּ
7 לְקָצִין וְנִלָּחֲמָה בִּבְנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר יִפְתָּח לְזִקְנֵי גִלְעָד
הֲלֹא אַתֶּם שְׂנֵאתֶם אוֹתִי וַתְּגָרְשׁוּנִי מִבֵּית אָבִי וּמַדּוּעַ
8 בָּאתֶם אֵלַי עַתָּה כַּאֲשֶׁר צַר לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי גִלְעָד אֶל־
יִפְתָּח לָכֵן עַתָּה שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ וְהָלַכְתָּ עִמָּנוּ וְנִלְחַמְתָּ בִּבְנֵי
9 עַמּוֹן וְהָיִיתָ לָּנוּ לְרֹאשׁ לְכֹל יֹשְׁבֵי גִלְעָד׃ וַיֹּאמֶר יִפְתָּח
אֶל־זִקְנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אַתֶּם אוֹתִי לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עַמּוֹן
י וְנָתַן יְהוָה אוֹתָם לְפָנָי אָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לְרֹאשׁ׃ וַיֹּאמְרוּ

זִקְנֵי־גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח יְהוָה יִהְיֶה שֹׁמֵעַ בֵּינוֹתֵינוּ אִם־לֹא
11 כִדְבָרְךָ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ וַיֵּלֶךְ יִפְתָּח עִם־זִקְנֵי גִלְעָד וַיָּשִׂימוּ הָעָם
אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם לְרֹאשׁ וּלְקָצִין וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דְּבָרָיו
12 לִפְנֵי יְהוָה בַּמִּצְפָּה׃ ס וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ
בְּנֵי־עַמּוֹן לֵאמֹר מַה־לִּי וָלָךְ כִּי־בָאתָ אֵלַי לְהִלָּחֵם בְּאַרְצִי׃
13 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־מַלְאֲכֵי יִפְתָּח כִּי־לָקַח יִשְׂרָאֵל
אֶת־אַרְצִי בַּעֲלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם מֵאַרְנוֹן וְעַד־הַיַּבֹּק וְעַד־הַיַּרְדֵּן
14 וְעַתָּה הָשִׁיבָה אֶתְהֶן בְּשָׁלוֹם׃ וַיּוֹסֶף עוֹד יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח
טו מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה אָמַר יִפְתָּח
16 לֹא־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וְאֶת־אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ כִּי
בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרָיִם וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־יַם־סוּף וַיָּבֹא
17 קָדֵשָׁה׃ וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים ׀ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם ׀ לֵאמֹר
אֶעְבְּרָה־נָּא בְאַרְצֶךָ וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ אֱדוֹם וְגַם אֶל־מֶלֶךְ
18 מוֹאָב שָׁלַח וְלֹא אָבָה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּקָדֵשׁ׃ וַיֵּלֶךְ בַּמִּדְבָּר
וַיָּסָב אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וְאֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וַיָּבֹא מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ
לְאֶרֶץ מוֹאָב וַיַּחֲנוּן בְּעֵבֶר אַרְנוֹן וְלֹא־בָאוּ בִּגְבוּל מוֹאָב
19 כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מוֹאָב׃ וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחוֹן
מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וַיֹּאמֶר לוֹ יִשְׂרָאֵל נַעְבְּרָה־נָּא
כ בְאַרְצְךָ עַד־מְקוֹמִי׃ וְלֹא־הֶאֱמִין סִיחוֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֲבֹר
בִּגְבֻלוֹ וַיֶּאֱסֹף סִיחוֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיַּחֲנוּ בְּיָהְצָה וַיִּלָּחֶם
21 עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־סִיחוֹן וְאֶת־כָּל־
עַמּוֹ בְּיַד־יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּם וַיִּירַשׁ יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־אֶרֶץ הָאֱמֹרִי
22 יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַהִיא׃ וַיִּירְשׁוּ אֵת כָּל־גְּבוּל הָאֱמֹרִי מֵאַרְנוֹן
23 וְעַד־הַיַּבֹּק וּמִן־הַמִּדְבָּר וְעַד־הַיַּרְדֵּן׃ וְעַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל הוֹרִישׁ אֶת־הָאֱמֹרִי מִפְּנֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה
24 תִּירָשֶׁנּוּ׃ הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יוֹרִישְׁךָ כְּמוֹשׁ אֱלֹהֶיךָ אוֹתוֹ
תִירָשׁ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפָּנֵינוּ אוֹתוֹ
כה נִירָשׁ׃ וְעַתָּה הֲטוֹב טוֹב אַתָּה מִבָּלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב
26 הֲרוֹב רָב עִם־יִשְׂרָאֵל אִם־נִלְחֹם נִלְחַם בָּם׃ בְּשֶׁבֶת יִשְׂרָאֵל
בְּחֶשְׁבּוֹן וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְעַרְעוֹר וּבִבְנוֹתֶיהָ וּבְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר
עַל־יְדֵי אַרְנוֹן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וּמַדּוּעַ לֹא הִצַּלְתֶּם בָּעֵת
27 הַהִיא׃ וְאָנֹכִי לֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה עֹשֶׂה אִתִּי רָעָה

לְהִלָּחֶם בִּי יִשְׁפֹּט יְהוָה הַשֹּׁפֵט הַיּוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבֵין
בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְלֹא שָׁמַע מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן אֶל־דִּבְרֵי יִפְתָּח אֲשֶׁר 28
שָׁלַח אֵלָיו׃ ס וַתְּהִי עַל־יִפְתָּח רוּחַ יְהוָה וַיַּעֲבֹר אֶת־ 29
הַגִּלְעָד וְאֶת־מְנַשֶּׁה וַיַּעֲבֹר אֶת־מִצְפֵּה גִלְעָד וּמִמִּצְפֵּה גִלְעָד
עָבַר בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיִּדַּר יִפְתָּח נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתוֹן ל
תִּתֵּן אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן בְּיָדִי׃ וְהָיָה הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדַּלְתֵי 31
בֵיתִי לִקְרָאתִי בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לַיהוָה
וְהַעֲלִיתִהוּ עֹלָה׃ וַיַּעֲבֹר יִפְתָּח אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן לְהִלָּחֶם בָּם 32
וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדוֹ׃ וַיַּכֵּם מֵעֲרֹעֵר וְעַד־בֹּאֲךָ מִנִּית עֶשְׂרִים עִיר 33
וְעַד אָבֵל כְּרָמִים מַכָּה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיִּכָּנְעוּ בְּנֵי עַמּוֹן מִפְּנֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיָּבֹא יִפְתָּח הַמִּצְפָּה אֶל־בֵּיתוֹ וְהִנֵּה 34
בִתּוֹ יֹצֵאת לִקְרָאתוֹ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלוֹת וְרַק הִיא יְחִידָה
אֵין־לוֹ מִמֶּנּוּ בֵּן אוֹ־בַת׃ וַיְהִי כִרְאוֹתוֹ אוֹתָהּ וַיִּקְרַע אֶת־ לה
בְּגָדָיו וַיֹּאמֶר אֲהָהּ בִּתִּי הַכְרֵעַ הִכְרַעְתִּנִי וְאַתְּ הָיִית בְּעֹכְרָי
וְאָנֹכִי פָּצִיתִי פִי אֶל־יְהוָה וְלֹא אוּכַל לָשׁוּב׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו 36
אָבִי פָּצִיתָה אֶת־פִּיךָ אֶל־יְהוָה עֲשֵׂה לִי כַּאֲשֶׁר יָצָא מִפִּיךָ
אַחֲרֵי אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ יְהוָה נְקָמוֹת מֵאֹיְבֶיךָ מִבְּנֵי עַמּוֹן׃
וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ יֵעָשֶׂה לִּי הַדָּבָר הַזֶּה הַרְפֵּה מִמֶּנִּי שְׁנַיִם 37
חֳדָשִׁים וְאֵלְכָה וְיָרַדְתִּי עַל־הֶהָרִים וְאֶבְכֶּה עַל־בְּתוּלַי אָנֹכִי
וְרֵעיֹתָי׃ וַיֹּאמֶר לֵכִי וַיִּשְׁלַח אוֹתָהּ שְׁנֵי חֳדָשִׁים וַתֵּלֶךְ הִיא 38
וְרֵעוֹתֶיהָ וַתֵּבְךְּ עַל־בְּתוּלֶיהָ עַל־הֶהָרִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ ׀ שְׁנַיִם 39
חֳדָשִׁים וַתָּשָׁב אֶל־אָבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת־נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וְהִיא
לֹא־יָדְעָה אִישׁ וַתְּהִי־חֹק בְּיִשְׂרָאֵל׃ מִיָּמִים ׀ יָמִימָה תֵּלַכְנָה מ
בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְתַנּוֹת לְבַת־יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבַּעַת יָמִים
בַּשָּׁנָה׃ ס

12 יב

וַיִּצָּעֵק אִישׁ אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר צָפוֹנָה וַיֹּאמְרוּ לְיִפְתָּח מַדּוּעַ ׀ א
עָבַרְתָּ ׀ לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי־עַמּוֹן וְלָנוּ לֹא קָרָאתָ לָלֶכֶת עִמָּךְ
בֵּיתְךָ נִשְׂרֹף עָלֶיךָ בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֲלֵיהֶם אִישׁ רִיב 2
הָיִיתִי אֲנִי וְעַמִּי וּבְנֵי־עַמּוֹן מְאֹד וָאֶזְעַק אֶתְכֶם וְלֹא־
הוֹשַׁעְתֶּם אוֹתִי מִיָּדָם׃ וָאֶרְאֶה כִּי־אֵינְךָ מוֹשִׁיעַ וָאָשִׂימָה 3

v. 37 וְרֵעוֹתָי ק.

נַפְשִׁי בְכַפִּי וָאֶעְבְּרָה אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיָדִי וְלָמָה
4 עֲלִיתֶם אֵלַי הַיּוֹם הַזֶּה לְהִלָּחֶם בִּי׃ ס וַיִּקְבֹּץ יִפְתָּח
אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי גִלְעָד וַיִּלָּחֶם אֶת־אֶפְרָיִם וַיַּכּוּ אַנְשֵׁי גִלְעָד
אֶת־אֶפְרַיִם כִּי אָמְרוּ פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם אַתֶּם גִּלְעָד בְּתוֹךְ
ה אֶפְרַיִם בְּתוֹךְ מְנַשֶּׁה׃ וַיִּלְכֹּד גִּלְעָד אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן
לְאֶפְרָיִם וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם אֶעֱבֹרָה וַיֹּאמְרוּ
6 לוֹ אַנְשֵׁי־גִלְעָד הַאֶפְרָתִי אַתָּה וַיֹּאמֶר ׀ לֹא׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ
אֱמָר־נָא שִׁבֹּלֶת וַיֹּאמֶר סִבֹּלֶת וְלֹא יָכִין לְדַבֵּר כֵּן וַיֹּאחֲזוּ
אוֹתוֹ וַיִּשְׁחָטוּהוּ אֶל־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן וַיִּפֹּל בָּעֵת הַהִיא
7 מֵאֶפְרַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם אָלֶף׃ וַיִּשְׁפֹּט יִפְתָּח אֶת־יִשְׂרָאֵל
שֵׁשׁ שָׁנִים וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקָּבֵר בְּעָרֵי גִלְעָד׃ ס
8 9 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל אִבְצָן מִבֵּית לָחֶם׃ וַיְהִי־לוֹ
שְׁלֹשִׁים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת שִׁלַּח הַחוּצָה וּשְׁלֹשִׁים בָּנוֹת
הֵבִיא לְבָנָיו מִן־הַחוּץ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שֶׁבַע שָׁנִים׃
י 11 וַיָּמָת אִבְצָן וַיִּקָּבֵר בְּבֵית לָחֶם׃ ס וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו
אֶת־יִשְׂרָאֵל אֵלֹן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר שָׁנִים׃
12 וַיָּמָת אֵלֹן הַזְּבוּלֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּאַיָּלוֹן בְּאֶרֶץ זְבוּלֻן׃ ס
13 וַיִּשְׁפֹּט אַחֲרָיו אֶת־יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי׃
14 וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעִים בָּנִים וּשְׁלֹשִׁים בְּנֵי בָנִים רֹכְבִים עַל־
טו שִׁבְעִים עֲיָרִם וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה שָׁנִים׃ וַיָּמָת
עַבְדּוֹן בֶּן־הִלֵּל הַפִּרְעָתוֹנִי וַיִּקָּבֵר בְּפִרְעָתוֹן בְּאֶרֶץ אֶפְרַיִם
בְּהַר הָעֲמָלֵקִי׃ ס

יג 13

א וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּתְּנֵם יְהוָה
בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ פ
2 וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִצָּרְעָה מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי וּשְׁמוֹ מָנוֹחַ
3 וְאִשְׁתּוֹ עֲקָרָה וְלֹא יָלָדָה׃ וַיֵּרָא מַלְאַךְ־יְהוָה אֶל־הָאִשָּׁה
וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִנֵּה־נָא אַתְּ־עֲקָרָה וְלֹא יָלַדְתְּ וְהָרִית וְיָלַדְתְּ
4 בֵּן׃ וְעַתָּה הִשָּׁמְרִי נָא וְאַל־תִּשְׁתִּי יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי
ה כָּל־טָמֵא׃ כִּי הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־
רֹאשׁוֹ כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבָּטֶן וְהוּא יָחֵל
6 לְהוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ וַתָּבֹא הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר

לְאִישָׁהּ לֵאמֹר אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמַרְאֵהוּ כְּמַרְאֵה
מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים נוֹרָא מְאֹד וְלֹא שְׁאִלְתִּיהוּ אֵי־מִזֶּה הוּא
7 וְאֶת־שְׁמוֹ לֹא־הִגִּיד לִי׃ וַיֹּאמֶר לִי הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן
וְעַתָּה אַל־תִּשְׁתִּי ׀ יַיִן וְשֵׁכָר וְאַל־תֹּאכְלִי כָּל־טֻמְאָה כִּי־נְזִיר
אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן־הַבֶּטֶן עַד־יוֹם מוֹתוֹ׃ פ
8 וַיֶּעְתַּר מָנוֹחַ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר בִּי אֲדוֹנָי אִישׁ הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ יָבוֹא־נָא עוֹד אֵלֵינוּ וְיוֹרֵנוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַנַּעַר
9 הַיּוּלָּד׃ וַיִּשְׁמַע הָאֱלֹהִים בְּקוֹל מָנוֹחַ וַיָּבֹא מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים
עוֹד אֶל־הָאִשָּׁה וְהִיא יוֹשֶׁבֶת בַּשָּׂדֶה וּמָנוֹחַ אִישָׁהּ אֵין
י עִמָּהּ׃ וַתְּמַהֵר הָאִשָּׁה וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְאִישָׁהּ וַתֹּאמֶר אֵלָיו
11 הִנֵּה נִרְאָה אֵלַי הָאִישׁ אֲשֶׁר־בָּא בַיּוֹם אֵלָי׃ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
מָנוֹחַ אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ הַאַתָּה
12 הָאִישׁ אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֶל־הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנִי׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ
עַתָּה יָבֹא דְבָרֶיךָ מַה־יִּהְיֶה מִשְׁפַּט הַנַּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ׃
13 וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ מִכֹּל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֶל־
14 הָאִשָּׁה תִּשָּׁמֵר׃ מִכֹּל אֲשֶׁר־יֵצֵא מִגֶּפֶן הַיַּיִן לֹא תֹאכַל וְיַיִן
וְשֵׁכָר אַל־תֵּשְׁתְּ וְכָל־טֻמְאָה אַל־תֹּאכַל כֹּל אֲשֶׁר־צִוִּיתִיהָ
טו תִּשְׁמֹר׃ וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה נַעְצְרָה־נָּא אוֹתָךְ
16 וְנַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ גְּדִי עִזִּים׃ וַיֹּאמֶר מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־מָנוֹחַ
אִם־תַּעְצְרֵנִי לֹא־אֹכַל בְּלַחְמֶךָ וְאִם־תַּעֲשֶׂה עֹלָה לַיהוָה
17 תַּעֲלֶנָּה כִּי לֹא־יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃ וַיֹּאמֶר
מָנוֹחַ אֶל־מַלְאַךְ יְהוָה מִי שְׁמֶךָ כִּי־יָבֹא דְבָרֶיךָ וְכִבַּדְנוּךָ׃
18 וַיֹּאמֶר לוֹ מַלְאַךְ יְהוָה לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וְהוּא
19 פֶלְאִי׃ ס וַיִּקַּח מָנוֹחַ אֶת־גְּדִי הָעִזִּים וְאֶת־הַמִּנְחָה
וַיַּעַל עַל־הַצּוּר לַיהוָה וּמַפְלִא לַעֲשׂוֹת וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ
כ רֹאִים׃ וַיְהִי בַעֲלוֹת הַלַּהַב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ הַשָּׁמַיְמָה וַיַּעַל
מַלְאַךְ־יְהוָה בְּלַהַב הַמִּזְבֵּחַ וּמָנוֹחַ וְאִשְׁתּוֹ רֹאִים וַיִּפְּלוּ
21 עַל־פְּנֵיהֶם אָרְצָה׃ וְלֹא־יָסַף עוֹד מַלְאַךְ יְהוָה לְהֵרָאֹה אֶל־
מָנוֹחַ וְאֶל־אִשְׁתּוֹ אָז יָדַע מָנוֹחַ כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא׃
22 וַיֹּאמֶר מָנוֹחַ אֶל־אִשְׁתּוֹ מוֹת נָמוּת כִּי אֱלֹהִים רָאִינוּ׃
23 וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ לוּ חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתֵנוּ לֹא־לָקַח מִיָּדֵנוּ

v. 8 דגש אחר שורק. v. 17 יתיר י'. v. 18 א' נעלם.

עֹלָ֤ה וּמִנְחָה֙ וְלֹ֥א הֶרְאָ֖נוּ אֶת־כָּל־אֵ֑לֶּה וְכָעֵ֕ת לֹ֥א הִשְׁמִיעָ֖נוּ
24 כָּזֹֽאת׃ וַתֵּ֤לֶד הָֽאִשָּׁה֙ בֵּ֔ן וַתִּקְרָ֥א אֶת־שְׁמ֖וֹ שִׁמְשׁ֑וֹן וַיִּגְדַּ֣ל
כה הַנַּ֔עַר וַֽיְבָרְכֵ֖הוּ יְהוָֽה׃ וַתָּ֙חֶל֙ ר֣וּחַ יְהוָ֔ה לְפַעֲמ֖וֹ בְּמַחֲנֵה־דָ֑ן
בֵּ֥ין צָרְעָ֖ה וּבֵ֥ין אֶשְׁתָּאֹֽל׃ ס

יד 14

א וַיֵּ֥רֶד שִׁמְשׁ֖וֹן תִּמְנָ֑תָה וַיַּ֥רְא אִשָּׁ֛ה בְּתִמְנָ֖תָה מִבְּנ֥וֹת
2 פְּלִשְׁתִּֽים׃ וַיַּ֗עַל וַיַּגֵּד֙ לְאָבִ֣יו וּלְאִמּ֔וֹ וַיֹּ֕אמֶר אִשָּׁ֛ה רָאִ֥יתִי
בְתִמְנָ֖תָה מִבְּנ֣וֹת פְּלִשְׁתִּ֑ים וְעַתָּ֕ה קְח֥וּ אוֹתָ֛הּ לִ֖י לְאִשָּֽׁה׃
3 וַיֹּ֨אמֶר ל֜וֹ אָבִ֣יו וְאִמּ֗וֹ הַאֵין֩ בִּבְנ֨וֹת אַחֶ֤יךָ וּבְכָל־עַמִּי֙ אִשָּׁ֔ה
כִּֽי־אַתָּ֤ה הוֹלֵךְ֙ לָקַ֣חַת אִשָּׁ֔ה מִפְּלִשְׁתִּ֖ים הָעֲרֵלִ֑ים וַיֹּ֨אמֶר
4 שִׁמְשׁ֤וֹן אֶל־אָבִיו֙ אוֹתָ֣הּ קַח־לִ֔י כִּי־הִ֖יא יָשְׁרָ֥ה בְעֵינָֽי׃ וְאָבִ֨יו
וְאִמּ֜וֹ לֹ֣א יָדְע֗וּ כִּ֤י מֵיְהוָה֙ הִ֔יא כִּֽי־תֹאֲנָ֥ה הֽוּא־מְבַקֵּ֖שׁ
מִפְּלִשְׁתִּ֑ים וּבָעֵ֣ת הַהִ֔יא פְּלִשְׁתִּ֖ים מֹשְׁלִ֥ים בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ ס
ה וַיֵּ֥רֶד שִׁמְשׁ֛וֹן וְאָבִ֥יו וְאִמּ֖וֹ תִּמְנָ֑תָה וַיָּבֹ֙אוּ֙ עַד־כַּרְמֵ֣י
6 תִמְנָ֔תָה וְהִנֵּה֙ כְּפִ֣יר אֲרָי֔וֹת שֹׁאֵ֖ג לִקְרָאתֽוֹ׃ וַתִּצְלַ֨ח עָלָ֜יו
ר֣וּחַ יְהוָ֗ה וַֽיְשַׁסְּעֵ֙הוּ֙ כְּשַׁסַּ֣ע הַגְּדִ֔י וּמְא֖וּמָה אֵ֣ין בְּיָד֑וֹ וְלֹ֤א
7 הִגִּיד֙ לְאָבִ֣יו וּלְאִמּ֔וֹ אֵ֖ת אֲשֶׁ֥ר עָשָֽׂה׃ וַיֵּ֖רֶד וַיְדַבֵּ֣ר לָאִשָּׁ֑ה
8 וַתִּישַׁ֖ר בְּעֵינֵ֥י שִׁמְשֽׁוֹן׃ וַיָּ֤שָׁב מִיָּמִים֙ לְקַחְתָּ֔הּ וַיָּ֣סַר לִרְא֔וֹת
אֵ֖ת מַפֶּ֣לֶת הָאַרְיֵ֑ה וְהִנֵּ֨ה עֲדַ֧ת דְּבֹרִ֛ים בִּגְוִיַּ֥ת הָאַרְיֵ֖ה וּדְבָֽשׁ׃
9 וַיִּרְדֵּ֣הוּ אֶל־כַּפָּ֗יו וַיֵּ֤לֶךְ הָלוֹךְ֙ וְאָכֹ֔ל וַיֵּ֙לֶךְ֙ אֶל־אָבִ֣יו וְאֶל־
אִמּ֔וֹ וַיִּתֵּ֥ן לָהֶ֖ם וַיֹּאכֵ֑לוּ וְלֹא־הִגִּ֣יד לָהֶ֔ם כִּ֛י מִגְּוִיַּ֥ת הָאַרְיֵ֖ה
י רָדָ֥ה הַדְּבָֽשׁ׃ וַיֵּ֥רֶד אָבִ֖יהוּ אֶל־הָאִשָּׁ֑ה וַיַּ֨עַשׂ שָׁ֤ם שִׁמְשׁוֹן֙
11 מִשְׁתֶּ֔ה כִּ֛י כֵּ֥ן יַעֲשׂ֖וּ הַבַּחוּרִֽים׃ וַיְהִ֖י כִּרְאוֹתָ֣ם אוֹת֑וֹ וַיִּקְחוּ֙
12 שְׁלֹשִׁ֣ים מֵרֵעִ֔ים וַיִּהְי֖וּ אִתּֽוֹ׃ וַיֹּ֤אמֶר לָהֶם֙ שִׁמְשׁ֔וֹן אָחֽוּדָה־נָּ֥א
לָכֶ֖ם חִידָ֑ה אִם־הַגֵּ֣ד תַּגִּ֣ידוּ אוֹתָ֡הּ לִי֩ שִׁבְעַ֨ת יְמֵ֤י הַמִּשְׁתֶּה֙
וּמְצָאתֶ֔ם וְנָתַתִּ֤י לָכֶם֙ שְׁלֹשִׁ֣ים סְדִינִ֔ים וּשְׁלֹשִׁ֖ים חֲלִפֹ֥ת
13 בְּגָדִֽים׃ וְאִם־לֹ֣א תוּכְלוּ֮ לְהַגִּ֣יד לִי֒ וּנְתַתֶּ֨ם אַתֶּ֥ם לִי֙ שְׁלֹשִׁ֣ים
סְדִינִ֔ים וּשְׁלֹשִׁ֖ים חֲלִיפ֣וֹת בְּגָדִ֑ים וַיֹּ֣אמְרוּ ל֔וֹ ח֥וּדָה חִידָתְךָ֖
14 וְנִשְׁמָעֶֽנָּה׃ וַיֹּ֣אמֶר לָהֶ֗ם מֵהָֽאֹכֵל֙ יָצָ֣א מַאֲכָ֔ל וּמֵעַ֖ז יָצָ֣א
טו מָת֑וֹק וְלֹ֥א יָכְל֛וּ לְהַגִּ֥יד הַחִידָ֖ה שְׁלֹ֥שֶׁת יָמִֽים׃ וַיְהִ֣י ׀ בַּיּ֣וֹם
הַשְּׁבִיעִ֗י וַיֹּאמְר֤וּ לְאֵֽשֶׁת־שִׁמְשׁוֹן֙ פַּתִּ֣י אֶת־אִישֵׁ֗ךְ וְיַגֶּד־לָ֙נוּ֙
אֶת־הַ֣חִידָ֔ה פֶּן־נִשְׂרֹ֥ף אוֹתָ֛ךְ וְאֶת־בֵּ֥ית אָבִ֖יךְ בָּאֵ֑שׁ הַלְיָרְשֵׁ֖נוּ

קְרָאתֶם לָנוּ הֲלֹא׃ וַתֵּבְךְּ אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן עָלָיו וַתֹּאמֶר 16
רַק־שְׂנֵאתַנִי וְלֹא אֲהַבְתָּנִי הַחִידָה חַדְתָּ לִבְנֵי עַמִּי וְלִי
לֹא הִגַּדְתָּה וַיֹּאמֶר לָהּ הִנֵּה לְאָבִי וּלְאִמִּי לֹא הִגַּדְתִּי וְלָךְ
אַגִּיד׃ וַתֵּבְךְּ עָלָיו שִׁבְעַת הַיָּמִים אֲשֶׁר־הָיָה לָהֶם הַמִּשְׁתֶּה 17
וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיַּגֶּד־לָהּ כִּי הֱצִיקַתְהוּ וַתַּגֵּד הַחִידָה
לִבְנֵי עַמָּהּ׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַנְשֵׁי הָעִיר בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי בְּטֶרֶם 18
יָבֹא הַחַרְסָה מַה־מָּתוֹק מִדְּבַשׁ וּמֶה עַז מֵאֲרִי וַיֹּאמֶר לָהֶם
לוּלֵא חֲרַשְׁתֶּם בְּעֶגְלָתִי לֹא מְצָאתֶם חִידָתִי׃ וַתִּצְלַח עָלָיו 19
רוּחַ יְהוָה וַיֵּרֶד אַשְׁקְלוֹן וַיַּךְ מֵהֶם ׀ שְׁלֹשִׁים אִישׁ וַיִּקַּח
אֶת־חֲלִיצוֹתָם וַיִּתֵּן הַחֲלִיפוֹת לְמַגִּידֵי הַחִידָה וַיִּחַר אַפּוֹ
וַיַּעַל בֵּית אָבִיהוּ׃ וַתְּהִי אֵשֶׁת שִׁמְשׁוֹן לְמֵרֵעֵהוּ אֲשֶׁר כ
רֵעָה לוֹ׃ ס

טו 15

וַיְהִי מִיָּמִים בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּפְקֹד שִׁמְשׁוֹן אֶת־אִשְׁתּוֹ א
בִּגְדִי עִזִּים וַיֹּאמֶר אָבֹאָה אֶל־אִשְׁתִּי הֶחָדְרָה וְלֹא־נְתָנוֹ אָבִיהָ
לָבוֹא׃ וַיֹּאמֶר אָבִיהָ אָמֹר אָמַרְתִּי כִּי־שָׂנֹא שְׂנֵאתָהּ וָאֶתְּנֶנָּה 2
לְמֵרֵעֶךָ הֲלֹא אֲחֹתָהּ הַקְּטַנָּה טוֹבָה מִמֶּנָּה תְּהִי־נָא לְךָ
תַּחְתֶּיהָ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן נִקֵּיתִי הַפַּעַם מִפְּלִשְׁתִּים 3
כִּי־עֹשֶׂה אֲנִי עִמָּם רָעָה׃ וַיֵּלֶךְ שִׁמְשׁוֹן וַיִּלְכֹּד שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת 4
שׁוּעָלִים וַיִּקַּח לַפִּדִים וַיֶּפֶן זָנָב אֶל־זָנָב וַיָּשֶׂם לַפִּיד אֶחָד
בֵּין־שְׁנֵי הַזְּנָבוֹת בַּתָּוֶךְ׃ וַיַּבְעֶר־אֵשׁ בַּלַּפִּידִים וַיְשַׁלַּח ה
בְּקָמוֹת פְּלִשְׁתִּים וַיַּבְעֵר מִגָּדִישׁ וְעַד־קָמָה וְעַד־כֶּרֶם זָיִת׃
וַיֹּאמְרוּ פְלִשְׁתִּים מִי עָשָׂה זֹאת וַיֹּאמְרוּ שִׁמְשׁוֹן חֲתַן 6
הַתִּמְנִי כִּי לָקַח אֶת־אִשְׁתּוֹ וַיִּתְּנָהּ לְמֵרֵעֵהוּ וַיַּעֲלוּ פְלִשְׁתִּים
וַיִּשְׂרְפוּ אוֹתָהּ וְאֶת־אָבִיהָ בָּאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שִׁמְשׁוֹן אִם־ 7
תַּעֲשׂוּן כָּזֹאת כִּי אִם־נִקַּמְתִּי בָכֶם וְאַחַר אֶחְדָּל׃ וַיַּךְ אוֹתָם 8
שׁוֹק עַל־יָרֵךְ מַכָּה גְדוֹלָה וַיֵּרֶד וַיֵּשֶׁב בִּסְעִיף סֶלַע עֵיטָם׃
ס וַיַּעֲלוּ פְלִשְׁתִּים וַיַּחֲנוּ בִּיהוּדָה וַיִּנָּטְשׁוּ בַּלֶּחִי׃ 9
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ יְהוּדָה לָמָה עֲלִיתֶם עָלֵינוּ וַיֹּאמְרוּ לֶאֱסוֹר י
אֶת־שִׁמְשׁוֹן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ׃ וַיֵּרְדוּ 11
שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ מִיהוּדָה אֶל־סְעִיף סֶלַע עֵיטָם וַיֹּאמְרוּ

v. 18 קמץ בטפחא.

לְשִׁמְשׁוֹן הֲלֹא יָדַעְתָּ כִּי־מֹשְׁלִים בָּנוּ פְּלִשְׁתִּים וּמַה־זֹּאת
עָשִׂיתָ לָּנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִי כֵּן עָשִׂיתִי לָהֶם׃
12 וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֶאֱסָרְךָ יָרַדְנוּ לְתִתְּךָ בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וַיֹּאמֶר
13 לָהֶם שִׁמְשׁוֹן הִשָּׁבְעוּ לִי פֶּן־תִּפְגְּעוּן בִּי אַתֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ
לֵאמֹר לֹא כִּי־אָסֹר נֶאֱסָרְךָ וּנְתַנּוּךָ בְיָדָם וְהָמֵת לֹא נְמִיתֶךָ
וַיַּאַסְרֻהוּ בִּשְׁנַיִם עֲבֹתִים חֲדָשִׁים וַיַּעֲלוּהוּ מִן־הַסָּלַע׃
14 הוּא־בָא עַד־לֶחִי וּפְלִשְׁתִּים הֵרִיעוּ לִקְרָאתוֹ וַתִּצְלַח עָלָיו
רוּחַ יְהוָה וַתִּהְיֶינָה הָעֲבֹתִים אֲשֶׁר עַל־זְרוֹעוֹתָיו כַּפִּשְׁתִּים
טו אֲשֶׁר בָּעֲרוּ בָאֵשׁ וַיִּמַּסּוּ אֱסוּרָיו מֵעַל יָדָיו׃ וַיִּמְצָא לְחִי
16 חֲמוֹר טְרִיָּה וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיַּךְ־בָּהּ אֶלֶף אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר
שִׁמְשׁוֹן בִּלְחִי הַחֲמוֹר חֲמוֹר חֲמֹרָתָיִם בִּלְחִי הַחֲמוֹר הִכֵּיתִי
17 אֶלֶף אִישׁ׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיַּשְׁלֵךְ הַלְּחִי מִיָּדוֹ וַיִּקְרָא
18 לַמָּקוֹם הַהוּא רָמַת לֶחִי׃ וַיִּצְמָא מְאֹד וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה
וַיֹּאמַר אַתָּה נָתַתָּ בְיַד־עַבְדְּךָ אֶת־הַתְּשׁוּעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת
19 וְעַתָּה אָמוּת בַּצָּמָא וְנָפַלְתִּי בְּיַד הָעֲרֵלִים׃ וַיִּבְקַע אֱלֹהִים
אֶת־הַמַּכְתֵּשׁ אֲשֶׁר־בַּלֶּחִי וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם וַיֵּשְׁתְּ וַתָּשָׁב
רוּחוֹ וַיֶּחִי עַל־כֵּן ׀ קָרָא שְׁמָהּ עֵין הַקּוֹרֵא אֲשֶׁר בַּלֶּחִי עַד
כ הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי פְלִשְׁתִּים עֶשְׂרִים
שָׁנָה׃ ס

יו 16

א וַיֵּלֶךְ שִׁמְשׁוֹן עַזָּתָה וַיַּרְא־שָׁם אִשָּׁה זוֹנָה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃
2 לַעַזָּתִים ׀ לֵאמֹר בָּא שִׁמְשׁוֹן הֵנָּה וַיָּסֹבּוּ וַיֶּאֶרְבוּ־לוֹ כָל־
הַלַּיְלָה בְּשַׁעַר הָעִיר וַיִּתְחָרְשׁוּ כָל־הַלַּיְלָה לֵאמֹר עַד־אוֹר
3 הַבֹּקֶר וַהֲרַגְנֻהוּ׃ וַיִּשְׁכַּב שִׁמְשׁוֹן עַד־חֲצִי הַלַּיְלָה וַיָּקָם ׀
בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיֶּאֱחֹז בְּדַלְתוֹת שַׁעַר־הָעִיר וּבִשְׁתֵּי הַמְּזֻזוֹת
וַיִּסָּעֵם עִם־הַבְּרִיחַ וַיָּשֶׂם עַל־כְּתֵפָיו וַיַּעֲלֵם אֶל־רֹאשׁ הָהָר
4 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי חֶבְרוֹן׃ ס וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיֶּאֱהַב אִשָּׁה
ה בְּנַחַל שֹׂרֵק וּשְׁמָהּ דְּלִילָה׃ וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים
וַיֹּאמְרוּ לָהּ פַּתִּי אוֹתוֹ וּרְאִי בַּמֶּה כֹּחוֹ גָדוֹל וּבַמֶּה נוּכַל לוֹ
וַאֲסַרְנֻהוּ לְעַנֹּתוֹ וַאֲנַחְנוּ נִתַּן־לָךְ אִישׁ אֶלֶף וּמֵאָה כָּסֶף׃
6 וַתֹּאמֶר דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָּדוֹל

v. 5 ת׳ בפתח.

וּבַמֶּה תֵּאָסֵר לְעַנּוֹתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ שִׁמְשׁוֹן אִם־יַאַסְרֻנִי 7
בְּשִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּאַחַד
הָאָדָם׃ וַיַּעֲלוּ־לָהּ סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה יְתָרִים לַחִים אֲשֶׁר 8
לֹא־חֹרָבוּ וַתַּאַסְרֵהוּ בָּהֶם׃ וְהָאֹרֵב יֹשֵׁב לָהּ בַּחֶדֶר וַתֹּאמֶר 9
אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיְנַתֵּק אֶת־הַיְתָרִים כַּאֲשֶׁר
יִנָּתֵק פְּתִיל־הַנְּעֹרֶת בַּהֲרִיחוֹ אֵשׁ וְלֹא נוֹדַע כֹּחוֹ׃ וַתֹּאמֶר י
דְּלִילָה אֶל־שִׁמְשׁוֹן הִנֵּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלַי כְּזָבִים עַתָּה
הַגִּידָה־נָּא לִי בַּמֶּה תֵּאָסֵר׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־אָסוֹר יַאַסְרוּנִי 11
בַּעֲבֹתִים חֲדָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשָׂה בָהֶם מְלָאכָה וְחָלִיתִי
וְהָיִיתִי כְּאַחַד הָאָדָם׃ וַתִּקַּח דְּלִילָה עֲבֹתִים חֲדָשִׁים 12
וַתַּאַסְרֵהוּ בָהֶם וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וְהָאֹרֵב
יֹשֵׁב בֶּחָדֶר וַיְנַתְּקֵם מֵעַל זְרֹעֹתָיו כַּחוּט׃ וַתֹּאמֶר דְּלִילָה 13
אֶל־שִׁמְשׁוֹן עַד־הֵנָּה הֵתַלְתָּ בִּי וַתְּדַבֵּר אֵלַי כְּזָבִים הַגִּידָה
לִּי בַּמֶּה תֵּאָסֵר וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אִם־תַּאַרְגִי אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת
רֹאשִׁי עִם־הַמַּסָּכֶת׃ וַתִּתְקַע בַּיָּתֵד וַתֹּאמֶר אֵלָיו פְּלִשְׁתִּים 14
עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּיקַץ מִשְּׁנָתוֹ וַיִּסַּע אֶת־הַיְתַד הָאֶרֶג וְאֶת־
הַמַּסָּכֶת׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו אֵיךְ תֹּאמַר אֲהַבְתִּיךְ וְלִבְּךָ אֵין אִתִּי טו
זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הֵתַלְתָּ בִּי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִּי בַּמֶּה כֹּחֲךָ גָדוֹל׃
וַיְהִי כִּי־הֵצִיקָה לּוֹ בִדְבָרֶיהָ כָּל־הַיָּמִים וַתְּאַלֲצֵהוּ וַתִּקְצַר 16
נַפְשׁוֹ לָמוּת׃ וַיַּגֶּד־לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ מוֹרָה לֹא־ 17
עָלָה עַל־רֹאשִׁי כִּי־נְזִיר אֱלֹהִים אֲנִי מִבֶּטֶן אִמִּי אִם־גֻּלַּחְתִּי
וְסָר מִמֶּנִּי כֹחִי וְחָלִיתִי וְהָיִיתִי כְּכָל־הָאָדָם׃ וַתֵּרֶא דְלִילָה 18
כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים
לֵאמֹר עֲלוּ הַפַּעַם כִּי־הִגִּיד לָהּ אֶת־כָּל־לִבּוֹ וְעָלוּ אֵלֶיהָ סַרְנֵי
פְלִשְׁתִּים וַיַּעֲלוּ הַכֶּסֶף בְּיָדָם׃ וַתְּיַשְּׁנֵהוּ עַל־בִּרְכֶּיהָ וַתִּקְרָא 19
לָאִישׁ וַתְּגַלַּח אֶת־שֶׁבַע מַחְלְפוֹת רֹאשׁוֹ וַתָּחֶל לְעַנּוֹתוֹ וַיָּסַר
כֹּחוֹ מֵעָלָיו׃ וַתֹּאמֶר פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שִׁמְשׁוֹן וַיִּקַץ מִשְּׁנָתוֹ כ
וַיֹּאמֶר אֵצֵא כְּפַעַם בְּפַעַם וְאִנָּעֵר וְהוּא לֹא יָדַע כִּי יְהוָה סָר
מֵעָלָיו׃ וַיֹּאחֲזוּהוּ פְלִשְׁתִּים וַיְנַקְּרוּ אֶת־עֵינָיו וַיּוֹרִידוּ אוֹתוֹ 21
עַזָּתָה וַיַּאַסְרוּהוּ בַּנְחֻשְׁתַּיִם וַיְהִי טוֹחֵן בְּבֵית הָאֲסִירִים׃
וַיָּחֶל שְׂעַר־רֹאשׁוֹ לְצַמֵּחַ כַּאֲשֶׁר גֻּלָּח׃ ס וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים 22 23

v. 16 סגול באתנח. v. 18 לִי ק׳. v. 21 האסורים ק׳.

נֶֽאֶסְפוּ לִזְבֹּחַ זֶֽבַח־גָּדוֹל לְדָגוֹן אֱלֹהֵיהֶם וּלְשִׂמְחָה וַיֹּֽאמְרוּ
24 נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ אֵת שִׁמְשׁוֹן אוֹיְבֵֽנוּ׃ וַיִּרְאוּ אֹתוֹ הָעָם
וַֽיְהַלְלוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי אָמְרוּ נָתַן אֱלֹהֵינוּ בְיָדֵנוּ אֶת־
כה אֽוֹיְבֵנוּ וְאֵת מַחֲרִיב אַרְצֵנוּ וַאֲשֶׁר הִרְבָּה אֶת־חֲלָלֵֽינוּ׃ וַֽיְהִי
כִּיטוֹב לִבָּם וַיֹּאמְרוּ קִרְאוּ לְשִׁמְשׁוֹן וִישַׂחֶק לָנוּ וַיִּקְרְאוּ
לְשִׁמְשׁוֹן מִבֵּית הָאֲסִירִים וַיְצַחֵק לִפְנֵיהֶם וַיַּעֲמִידוּ אוֹתוֹ
26 בֵּין הָעַמּוּדִים׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל־הַנַּעַר הַמַּחֲזִיק בְּיָדוֹ
הַנִּיחָה אוֹתִי וְהֵימִשֵׁנִי אֶת־הָעַמֻּדִים אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן
27 עֲלֵיהֶם וְאֶשָּׁעֵן עֲלֵיהֶם׃ וְהַבַּיִת מָלֵא הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים
וְשָׁמָּה כֹּל סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְעַל־הַגָּג כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ
28 וְאִשָּׁה הָרֹאִים בִּשְׂחוֹק שִׁמְשׁוֹן׃ וַיִּקְרָא שִׁמְשׁוֹן אֶל־יְהוָה
וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יֱהוִה זָכְרֵנִי נָא וְחַזְּקֵנִי נָא אַךְ הַפַּעַם הַזֶּה
הָֽאֱלֹהִים וְאִנָּקְמָה נְקַם־אַחַת מִשְּׁתֵי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים׃
29 וַיִּלְפֹּת שִׁמְשׁוֹן אֶת־שְׁנֵי ׀ עַמּוּדֵי הַתָּוֶךְ אֲשֶׁר הַבַּיִת נָכוֹן
ל עֲלֵיהֶם וַיִּסָּמֵךְ עֲלֵיהֶם אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בִּשְׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר
שִׁמְשׁוֹן תָּמוֹת נַפְשִׁי עִם־פְּלִשְׁתִּים וַיֵּט בְּכֹחַ וַיִּפֹּל הַבַּיִת
עַל־הַסְּרָנִים וְעַל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־בּוֹ וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים אֲשֶׁר־
31 הֵמִית בְּמוֹתוֹ רַבִּים מֵאֲשֶׁר הֵמִית בְּחַיָּיו׃ וַיֵּרְדוּ אֶחָיו
וְכָל־בֵּית אָבִיהוּ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ וַיַּעֲלוּ ׀ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בֵּין
צָרְעָה וּבֵין אֶשְׁתָּאֹל בְּקֶבֶר מָנוֹחַ אָבִיו וְהוּא שָׁפַט אֶת־
יִשְׂרָאֵל עֶשְׂרִים שָׁנָה׃ פ

יז 17

א 2 וַיְהִי־אִישׁ מֵהַר־אֶפְרָיִם וּשְׁמוֹ מִיכָיְהוּ׃ וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ אֶלֶף
וּמֵאָה הַכֶּסֶף אֲשֶׁר לֻקַּח־לָךְ וְאַתִּי אָלִיתִי וְגַם אָמַרְתְּ
בְּאָזְנַי הִנֵּה־הַכֶּסֶף אִתִּי אֲנִי לְקַחְתִּיו וַתֹּאמֶר אִמּוֹ בָּרוּךְ
3 בְּנִי לַיהוָה׃ וַיָּשֶׁב אֶת־אֶלֶף־וּמֵאָה הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ וַתֹּאמֶר
אִמּוֹ הַקְדֵּשׁ הִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַכֶּסֶף לַיהוָה מִיָּדִי לִבְנִי לַעֲשׂוֹת
4 פֶּסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה אֲשִׁיבֶנּוּ לָךְ׃ וַיָּשֶׁב אֶת־הַכֶּסֶף לְאִמּוֹ
וַתִּקַּח אִמּוֹ מָאתַיִם כֶּסֶף וַתִּתְּנֵהוּ לַצּוֹרֵף וַיַּעֲשֵׂהוּ פֶּסֶל

v. 25 כְּטוֹב ק׳. ibid. האסורים ק׳. v. 26 והמִישׁני ק׳.
v. 28 שׁ דגושׁ ות׳ רפה. v. 1 קמץ בטפחא. v. 2 וְאַתְּ ק׳.
ibid. אָלִית ק׳.

וּמַסֵּכָה וַיְהִי בְּבֵית מִיכָיְהוּ׃ וְהָאִישׁ מִיכָה לוֹ בֵּית אֱלֹהִים ה
וַיַּעַשׂ אֵפוֹד וּתְרָפִים וַיְמַלֵּא אֶת־יַד אַחַד מִבָּנָיו וַיְהִי־לוֹ
לְכֹהֵן׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו 6
יַעֲשֶׂה׃ ס וַיְהִי נַעַר מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה מִמִּשְׁפַּחַת 7
יְהוּדָה וְהוּא לֵוִי וְהוּא גָר־שָׁם׃ וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ מֵהָעִיר מִבֵּית 8
לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בַּאֲשֶׁר יִמְצָא וַיָּבֹא הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית
מִיכָה לַעֲשׂוֹת דַּרְכּוֹ׃ וַיֹּאמֶר־לוֹ מִיכָה מֵאַיִן תָּבוֹא וַיֹּאמֶר 9
אֵלָיו לֵוִי אָנֹכִי מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וְאָנֹכִי הֹלֵךְ לָגוּר בַּאֲשֶׁר
אֶמְצָא׃ וַיֹּאמֶר לוֹ מִיכָה שְׁבָה עִמָּדִי וֶהְיֵה־לִי לְאָב י
וּלְכֹהֵן וְאָנֹכִי אֶתֶּן־לְךָ עֲשֶׂרֶת כֶּסֶף לַיָּמִים וְעֵרֶךְ בְּגָדִים
וּמִחְיָתֶךָ וַיֵּלֶךְ הַלֵּוִי׃ וַיּוֹאֶל הַלֵּוִי לָשֶׁבֶת אֶת־הָאִישׁ 11
וַיְהִי הַנַּעַר לוֹ כְּאַחַד מִבָּנָיו׃ וַיְמַלֵּא מִיכָה אֶת־יַד הַלֵּוִי 12
וַיְהִי־לוֹ הַנַּעַר לְכֹהֵן וַיְהִי בְּבֵית מִיכָה׃ וַיֹּאמֶר מִיכָה 13
עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יֵיטִיב יְהוָה לִי כִּי הָיָה־לִי הַלֵּוִי לְכֹהֵן׃

יח 18

בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל וּבַיָּמִים הָהֵם שֵׁבֶט הַדָּנִי א
מְבַקֶּשׁ־לוֹ נַחֲלָה לָשֶׁבֶת כִּי לֹא נָפְלָה לּוֹ עַד־הַיּוֹם הַהוּא
בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי־יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה׃ ס וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־דָן 2
מִמִּשְׁפַּחְתָּם חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים מִקְצוֹתָם אֲנָשִׁים בְּנֵי־חַיִל
מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ וּלְחָקְרָהּ וַיֹּאמְרוּ
אֲלֵהֶם לְכוּ חִקְרוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ הַר־אֶפְרַיִם עַד־בֵּית
מִיכָה וַיָּלִינוּ שָׁם׃ הֵמָּה עִם־בֵּית מִיכָה וְהֵמָּה הִכִּירוּ 3
אֶת־קוֹל הַנַּעַר הַלֵּוִי וַיָּסוּרוּ שָׁם וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִי־הֱבִיאֲךָ
הֲלֹם וּמָה־אַתָּה עֹשֶׂה בָּזֶה וּמַה־לְּךָ פֹה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם 4
כָּזֹה וְכָזֶה עָשָׂה לִי מִיכָה וַיִּשְׂכְּרֵנִי וָאֱהִי־לוֹ לְכֹהֵן׃ וַיֹּאמְרוּ ה
לוֹ שְׁאַל־נָא בֵאלֹהִים וְנֵדְעָה הֲתַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
הֹלְכִים עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַכֹּהֵן לְכוּ לְשָׁלוֹם נֹכַח 6
יְהוָה דַּרְכְּכֶם אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ׃ וַיֵּלְכוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים 7
וַיָּבֹאוּ לָיְשָׁה וַיִּרְאוּ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בְּקִרְבָּהּ יוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח
כְּמִשְׁפַּט צִדֹנִים שֹׁקֵט ׀ וּבֹטֵחַ וְאֵין־מַכְלִים דָּבָר בָּאָרֶץ
יוֹרֵשׁ עֶצֶר וּרְחֹקִים הֵמָּה מִצִּידֹנִים וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־
אָדָם׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־אֲחֵיהֶם צָרְעָה וְאֶשְׁתָּאֹל וַיֹּאמְרוּ לָהֶם 8

9 אֲחֵיהֶם מָה אַתֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ קוּמָה וְנַעֲלֶה עֲלֵיהֶם כִּי רָאִינוּ
אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה טוֹבָה מְאֹד וְאַתֶּם מַחְשִׁים אַל־תֵּעָצְלוּ
י לָלֶכֶת לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃ כְּבֹאֲכֶם תָּבֹאוּ ׀ אֶל־עַם
בֹּטֵחַ וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם כִּי־נְתָנָהּ אֱלֹהִים בְּיֶדְכֶם
11 מָקוֹם אֲשֶׁר אֵין־שָׁם מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וַיִּסְעוּ
מִשָּׁם מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּנִי מִצָּרְעָה וּמֵאֶשְׁתָּאֹל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ
12 חָגוּר כְּלֵי מִלְחָמָה׃ וַיַּעֲלוּ וַיַּחֲנוּ בְּקִרְיַת יְעָרִים בִּיהוּדָה
עַל־כֵּן קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵה־דָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה
13 אַחֲרֵי קִרְיַת יְעָרִים׃ וַיַּעַבְרוּ מִשָּׁם הַר־אֶפְרָיִם וַיָּבֹאוּ עַד־
14 בֵּית מִיכָה׃ וַיַּעֲנוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־
הָאָרֶץ לַיִשׁ וַיֹּאמְרוּ אֶל־אֲחֵיהֶם הַיְדַעְתֶּם כִּי יֵשׁ בַּבָּתִּים
הָאֵלֶּה אֵפוֹד וּתְרָפִים וּפֶסֶל וּמַסֵּכָה וְעַתָּה דְּעוּ מַה־תַּעֲשׂוּ׃
טו וַיָּסוּרוּ שָׁמָּה וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית־הַנַּעַר הַלֵּוִי בֵּית מִיכָה
16 וַיִּשְׁאֲלוּ־לוֹ לְשָׁלוֹם׃ וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ חֲגוּרִים כְּלֵי מִלְחַמְתָּם
17 נִצָּבִים פֶּתַח הַשָּׁעַר אֲשֶׁר מִבְּנֵי־דָן׃ וַיַּעֲלוּ חֲמֵשֶׁת הָאֲנָשִׁים
הַהֹלְכִים לְרַגֵּל אֶת־הָאָרֶץ בָּאוּ שָׁמָּה לָקְחוּ אֶת־הַפֶּסֶל וְאֶת־
הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַמַּסֵּכָה וְהַכֹּהֵן נִצָּב פֶּתַח
18 הַשַּׁעַר וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת הָאִישׁ הֶחָגוּר כְּלֵי הַמִּלְחָמָה׃ וְאֵלֶּה
בָּאוּ בֵּית מִיכָה וַיִּקְחוּ אֶת־פֶּסֶל הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים
19 וְאֶת־הַמַּסֵּכָה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַכֹּהֵן מָה אַתֶּם עֹשִׂים׃ וַיֹּאמְרוּ
לוֹ הַחֲרֵשׁ שִׂים־יָדְךָ עַל־פִּיךָ וְלֵךְ עִמָּנוּ וֶהְיֵה־לָנוּ לְאָב
וּלְכֹהֵן הֲטוֹב ׀ הֱיוֹתְךָ כֹהֵן לְבֵית אִישׁ אֶחָד אוֹ הֱיוֹתְךָ כֹהֵן
כ לְשֵׁבֶט וּלְמִשְׁפָּחָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּיטַב לֵב הַכֹּהֵן וַיִּקַּח אֶת־
21 הָאֵפוֹד וְאֶת־הַתְּרָפִים וְאֶת־הַפָּסֶל וַיָּבֹא בְּקֶרֶב הָעָם׃ וַיִּפְנוּ
וַיֵּלֵכוּ וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַטַּף וְאֶת־הַמִּקְנֶה וְאֶת־הַכְּבוּדָּה לִפְנֵיהֶם׃
22 הֵמָּה הִרְחִיקוּ מִבֵּית מִיכָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בַּבָּתִּים אֲשֶׁר
23 עִם־בֵּית מִיכָה נִזְעֲקוּ וַיַּדְבִּיקוּ אֶת־בְּנֵי־דָן׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל־
בְּנֵי־דָן וַיַּסֵּבּוּ פְּנֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ לְמִיכָה מַה־לְּךָ כִּי נִזְעָקְתָּ׃
24 וַיֹּאמֶר אֶת־אֱלֹהַי אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לְקַחְתֶּם ׀ וְאֶת־הַכֹּהֵן וַתֵּלְכוּ
כה וּמַה־לִּי עוֹד וּמַה־זֶּה תֹּאמְרוּ אֵלַי מַה־לָּךְ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
בְּנֵי־דָן אַל־תַּשְׁמַע קוֹלְךָ עִמָּנוּ פֶּן־יִפְגְּעוּ בָכֶם אֲנָשִׁים מָרֵי

v. 19 ל׳ דגוש. v. 21 דגש אחר שורק.

נֶפֶשׁ וְאָסַפְתָּה נַפְשְׁךָ וְנֶפֶשׁ בֵּיתֶךָ׃ וַיֵּלְכוּ בְנֵי־דָן לְדַרְכָּם 26
וַיַּרְא מִיכָה כִּי־חֲזָקִים הֵמָּה מִמֶּנּוּ וַיִּפֶן וַיָּשָׁב אֶל־בֵּיתוֹ׃
וְהֵמָּה לָקְחוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה מִיכָה וְאֶת־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר הָיָה־ 27
לוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־לַיִשׁ עַל־עַם שֹׁקֵט וּבֹטֵחַ וַיַּכּוּ אוֹתָם לְפִי־חָרֶב
וְאֶת־הָעִיר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ׃ וְאֵין מַצִּיל כִּי־רְחוֹקָה הִיא מִצִּידוֹן 28
וְדָבָר אֵין־לָהֶם עִם־אָדָם וְהִיא בָּעֵמֶק אֲשֶׁר לְבֵית־רְחוֹב
וַיִּבְנוּ אֶת־הָעִיר וַיֵּשְׁבוּ בָהּ׃ וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הָעִיר דָּן בְּשֵׁם דָּן 29
אֲבִיהֶם אֲשֶׁר יוּלַּד לְיִשְׂרָאֵל וְאוּלָם לַיִשׁ שֵׁם־הָעִיר
לָרִאשֹׁנָה׃ וַיָּקִימוּ לָהֶם בְּנֵי־דָן אֶת־הַפָּסֶל וִיהוֹנָתָן בֶּן־ ל
גֵּרְשֹׁם בֶּן־מְנַשֶּׁה הוּא וּבָנָיו הָיוּ כֹהֲנִים לְשֵׁבֶט הַדָּנִי עַד־
יוֹם גְּלוֹת הָאָרֶץ׃ וַיָּשִׂימוּ לָהֶם אֶת־פֶּסֶל מִיכָה אֲשֶׁר עָשָׂה 31
כָּל־יְמֵי הֱיוֹת בֵּית־הָאֱלֹהִים בְּשִׁלֹה׃ פ

19 יט

וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וּמֶלֶךְ אֵין בְּיִשְׂרָאֵל וַיְהִי ׀ אִישׁ לֵוִי גָּר א
בְּיַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרַיִם וַיִּקַּח־לוֹ אִשָּׁה פִילֶגֶשׁ מִבֵּית לֶחֶם
יְהוּדָה׃ וַתִּזְנֶה עָלָיו פִּילַגְשׁוֹ וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ אֶל־בֵּית אָבִיהָ 2
אֶל־בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַתְּהִי־שָׁם יָמִים אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ וַיָּקָם 3
אִישָׁהּ וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ לְדַבֵּר עַל־לִבָּהּ לַהֲשִׁיבוֹ וְנַעֲרוֹ עִמּוֹ
וְצֶמֶד חֲמֹרִים וַתְּבִיאֵהוּ בֵּית אָבִיהָ וַיִּרְאֵהוּ אֲבִי הַנַּעֲרָה
וַיִּשְׂמַח לִקְרָאתוֹ׃ וַיֶּחֱזַק־בּוֹ חֹתְנוֹ אֲבִי הַנַּעֲרָה וַיֵּשֶׁב אִתּוֹ 4
שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיָּלִינוּ שָׁם׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הָרְבִיעִי ה
וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיָּקָם לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־חֲתָנוֹ
סְעָד לִבְּךָ פַּת־לֶחֶם וְאַחַר תֵּלֵכוּ׃ וַיֵּשְׁבוּ וַיֹּאכְלוּ שְׁנֵיהֶם 6
יַחְדָּו וַיִּשְׁתּוּ וַיֹּאמֶר אֲבִי הַנַּעֲרָה אֶל־הָאִישׁ הוֹאֶל־נָא וְלִין
וְיִטַב לִבֶּךָ׃ וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת וַיִּפְצַר־בּוֹ חֹתְנוֹ וַיָּשָׁב וַיָּלֶן 7
שָׁם׃ וַיַּשְׁכֵּם בַּבֹּקֶר בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי לָלֶכֶת וַיֹּאמֶר ׀ אֲבִי 8
הַנַּעֲרָה סְעָד־נָא לְבָבְךָ וְהִתְמַהְמְהוּ עַד־נְטוֹת הַיּוֹם וַיֹּאכְלוּ
שְׁנֵיהֶם׃ וַיָּקָם הָאִישׁ לָלֶכֶת הוּא וּפִילַגְשׁוֹ וְנַעֲרוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ 9
חֹתְנוֹ אֲבִי הַנַּעֲרָה הִנֵּה נָא רָפָה הַיּוֹם לַעֲרוֹב לִינוּ נָא הִנֵּה

---

v. 29 דגש אחר שורק. v. 30 נ׳ תלויה. v. 3 להשיבה ק׳.
v. 5 קמץ בדרגא.

חֲנוֹת הַיּוֹם לִין פֹּה וְיִיטַב לְבָבֶךָ וְהִשְׁכַּמְתֶּם מָחָר לְדַרְכְּכֶם
י וְהָלַכְתָּ לְאֹהָלֶךָ׃ וְלֹא־אָבָה הָאִישׁ לָלוּן וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹא
עַד־נֹכַח יְבוּס הִיא יְרוּשָׁלִָם וְעִמּוֹ צֶמֶד חֲמוֹרִים חֲבוּשִׁים
11 וּפִילַגְשׁוֹ עִמּוֹ׃ הֵם עִם־יְבוּס וְהַיּוֹם רַד מְאֹד וַיֹּאמֶר הַנַּעַר
אֶל־אֲדֹנָיו לְכָה־נָּא וְנָסוּרָה אֶל־עִיר־הַיְבוּסִי הַזֹּאת וְנָלִין
12 בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָיו לֹא נָסוּר אֶל־עִיר נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־
13 מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵנָּה וְעָבַרְנוּ עַד־גִּבְעָה׃ וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ לְךָ
14 וְנִקְרְבָה בְּאַחַד הַמְּקֹמוֹת וְלַנּוּ בַגִּבְעָה אוֹ בָרָמָה׃ וַיַּעַבְרוּ
וַיֵּלֵכוּ וַתָּבֹא לָהֶם הַשֶּׁמֶשׁ אֵצֶל הַגִּבְעָה אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן׃
טו וַיָּסֻרוּ שָׁם לָבוֹא לָלוּן בַּגִּבְעָה וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בִּרְחֹב הָעִיר וְאֵין
16 אִישׁ מְאַסֵּף־אוֹתָם הַבַּיְתָה לָלוּן׃ וְהִנֵּה ׀ אִישׁ זָקֵן בָּא מִן־
מַעֲשֵׂהוּ מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב וְהָאִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם וְהוּא־גָר
17 בַּגִּבְעָה וְאַנְשֵׁי הַמָּקוֹם בְּנֵי יְמִינִי׃ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־
הָאִישׁ הָאֹרֵחַ בִּרְחוֹב הָעִיר וַיֹּאמֶר הָאִישׁ הַזָּקֵן אָנָה תֵלֵךְ
18 וּמֵאַיִן תָּבוֹא׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֹבְרִים אֲנַחְנוּ מִבֵּית־לֶחֶם יְהוּדָה
עַד־יַרְכְּתֵי הַר־אֶפְרַיִם מִשָּׁם אָנֹכִי וָאֵלֵךְ עַד־בֵּית לֶחֶם יְהוּדָה
וְאֶת־בֵּית יְהוָה אֲנִי הֹלֵךְ וְאֵין אִישׁ מְאַסֵּף אוֹתִי הַבָּיְתָה׃
19 וְגַם־תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא יֵשׁ לַחֲמוֹרֵינוּ וְגַם לֶחֶם וָיַיִן יֶשׁ־לִי
כ וְלַאֲמָתֶךָ וְלַנַּעַר עִם־עֲבָדֶיךָ אֵין מַחְסוֹר כָּל־דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר
הָאִישׁ הַזָּקֵן שָׁלוֹם לָךְ רַק כָּל־מַחְסוֹרְךָ עָלָי רַק בָּרְחוֹב אַל־
21 תָּלֹן׃ וַיְבִיאֵהוּ לְבֵיתוֹ וַיָּבוֹל לַחֲמוֹרִים וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם
22 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃ הֵמָּה מֵיטִיבִים אֶת־לִבָּם וְהִנֵּה אַנְשֵׁי הָעִיר
אַנְשֵׁי בְנֵי־בְלִיַּעַל נָסַבּוּ אֶת־הַבַּיִת מִתְדַּפְּקִים עַל־הַדָּלֶת
וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת הַזָּקֵן לֵאמֹר הוֹצֵא אֶת־הָאִישׁ
23 אֲשֶׁר־בָּא אֶל־בֵּיתְךָ וְנֵדָעֶנּוּ׃ וַיֵּצֵא אֲלֵיהֶם הָאִישׁ בַּעַל הַבַּיִת
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־אַחַי אַל־תָּרֵעוּ נָא אַחֲרֵי אֲשֶׁר־בָּא הָאִישׁ
24 הַזֶּה אֶל־בֵּיתִי אַל־תַּעֲשׂוּ אֶת־הַנְּבָלָה הַזֹּאת׃ הִנֵּה בִתִּי
הַבְּתוּלָה וּפִילַגְשֵׁהוּ אוֹצִיאָה־נָּא אוֹתָם וְעַנּוּ אוֹתָם וַעֲשׂוּ
לָהֶם הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם וְלָאִישׁ הַזֶּה לֹא תַעֲשׂוּ דְּבַר הַנְּבָלָה
כה הַזֹּאת׃ וְלֹא־אָבוּ הָאֲנָשִׁים לִשְׁמֹעַ לוֹ וַיַּחֲזֵק הָאִישׁ בְּפִילַגְשׁוֹ
וַיֹּצֵא אֲלֵיהֶם הַחוּץ וַיֵּדְעוּ אוֹתָהּ וַיִּתְעַלְּלוּ־בָהּ כָּל־הַלַּיְלָה

v. 20 פתח בס"פ. v. 21 וַיָּבָל ק'.

26 עַד־הַבֹּקֶר וַיְשַׁלְּחוּהָ בַּעֲלוֹת הַשָּׁחַר׃ וַתָּבֹא הָאִשָּׁה לִפְנוֹת
הַבֹּקֶר וַתִּפֹּל פֶּתַח בֵּית־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אֲדוֹנֶיהָ שָּׁם עַד־הָאוֹר׃
27 וַיָּקָם אֲדֹנֶיהָ בַּבֹּקֶר וַיִּפְתַּח דַּלְתוֹת הַבַּיִת וַיֵּצֵא לָלֶכֶת לְדַרְכּוֹ
וְהִנֵּה הָאִשָּׁה פִילַגְשׁוֹ נֹפֶלֶת פֶּתַח הַבַּיִת וְיָדֶיהָ עַל־הַסַּף׃
28 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ קוּמִי וְנֵלֵכָה וְאֵין עֹנֶה וַיִּקָּחֶהָ עַל־הַחֲמוֹר
29 וַיָּקָם הָאִישׁ וַיֵּלֵךְ לִמְקֹמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּקַּח אֶת־
הַמַּאֲכֶלֶת וַיַּחֲזֵק בְּפִילַגְשׁוֹ וַיְנַתְּחֶהָ לַעֲצָמֶיהָ לִשְׁנֵים עָשָׂר
ל נְתָחִים וַיְשַׁלְּחֶהָ בְּכֹל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה כָל־הָרֹאֶה
וְאָמַר לֹא־נִהְיְתָה וְלֹא־נִרְאֲתָה כָּזֹאת לְמִיּוֹם עֲלוֹת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה שִׂימוּ־לָכֶם עָלֶיהָ עֻצוּ
וְדַבֵּרוּ׃ ס

כ 20

א וַיֵּצְאוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַתִּקָּהֵל הָעֵדָה כְּאִישׁ אֶחָד לְמִדָּן
2 וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע וְאֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה׃ וַיִּתְיַצְּבוּ
פִּנּוֹת כָּל־הָעָם כֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בִּקְהַל עַם הָאֱלֹהִים אַרְבַּע
3 מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי שֹׁלֵף חָרֶב׃ וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי בִנְיָמִן
כִּי־עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַמִּצְפָּה וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דַּבְּרוּ
4 אֵיכָה נִהְיְתָה הָרָעָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן הָאִישׁ הַלֵּוִי אִישׁ הָאִשָּׁה
הַנִּרְצָחָה וַיֹּאמַר הַגִּבְעָתָה אֲשֶׁר לְבִנְיָמִן בָּאתִי אֲנִי וּפִילַגְשִׁי
ה לָלוּן׃ וַיָּקֻמוּ עָלַי בַּעֲלֵי הַגִּבְעָה וַיָּסֹבּוּ עָלַי אֶת־הַבַּיִת
6 לָיְלָה אוֹתִי דִּמּוּ לַהֲרֹג וְאֶת־פִּילַגְשִׁי עִנּוּ וַתָּמֹת׃ וָאֹחֵז
בְּפִילַגְשִׁי וָאֲנַתְּחֶהָ וָאֲשַׁלְּחֶהָ בְּכָל־שְׂדֵה נַחֲלַת יִשְׂרָאֵל כִּי
7 עָשׂוּ זִמָּה וּנְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה כֻלְּכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָבוּ
8 לָכֶם דָּבָר וְעֵצָה הֲלֹם׃ וַיָּקָם כָּל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד לֵאמֹר
9 לֹא נֵלֵךְ אִישׁ לְאָהֳלוֹ וְלֹא נָסוּר אִישׁ לְבֵיתוֹ׃ וְעַתָּה זֶה
י הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לַגִּבְעָה עָלֶיהָ בְּגוֹרָל׃ וְלָקַחְנוּ עֲשָׂרָה
אֲנָשִׁים לַמֵּאָה לְכֹל ׀ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וּמֵאָה לָאֶלֶף וְאֶלֶף
לָרְבָבָה לָקַחַת צֵדָה לָעָם לַעֲשׂוֹת לְבוֹאָם לְגֶבַע בִּנְיָמִן
11 כְּכָל־הַנְּבָלָה אֲשֶׁר עָשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסֵף כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
12 אֶל־הָעִיר כְּאִישׁ אֶחָד חֲבֵרִים׃ ס וַיִּשְׁלְחוּ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
אֲנָשִׁים בְּכָל־שִׁבְטֵי בִנְיָמִן לֵאמֹר מָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר

v. 25 בַּעֲלוֹת ק׳. v. 27 פתח בס״פ.

13 נִהְיְתָה בָּכֶם׃ וְעַתָּה תְּנוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל אֲשֶׁר
בַּגִּבְעָה וּנְמִיתֵם וּנְבַעֲרָה רָעָה מִיִּשְׂרָאֵל וְלֹא אָבוּ ° בִּנְיָמִן
14 לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל אֲחֵיהֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּאָסְפוּ בְנֵי־בִנְיָמִן מִן־
הֶעָרִים הַגִּבְעָתָה לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ
טו וַיִּתְפָּקְדוּ בְנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם הַהוּא מֵהֶעָרִים עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה
אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב לְבַד מִיֹּשְׁבֵי הַגִּבְעָה הִתְפָּקְדוּ שְׁבַע
16 מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר׃ מִכֹּל ׀ הָעָם הַזֶּה שְׁבַע מֵאוֹת אִישׁ
בָּחוּר אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ כָּל־זֶה קֹלֵעַ בָּאֶבֶן אֶל־הַשַּׂעֲרָה וְלֹא
17 יַחֲטִא׃ ס וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל הִתְפָּקְדוּ לְבַד מִבִּנְיָמִן אַרְבַּע
18 מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב כָּל־זֶה אִישׁ מִלְחָמָה׃ וַיָּקֻמוּ
וַיַּעֲלוּ בֵיתְאֵל וַיִּשְׁאֲלוּ בֵאלֹהִים וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִי
יַעֲלֶה־לָּנוּ בַתְּחִלָּה לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיֹּאמֶר יְהוָה
19 יְהוּדָה בַתְּחִלָּה׃ וַיָּקוּמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּבֹּקֶר וַיַּחֲנוּ עַל־
כ הַגִּבְעָה׃ וַיֵּצֵא אִישׁ יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה עִם־בִּנְיָמִן וַיַּעַרְכוּ
21 אִתָּם אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִלְחָמָה אֶל־הַגִּבְעָה׃ וַיֵּצְאוּ בְנֵי־בִנְיָמִן
מִן־הַגִּבְעָה וַיַּשְׁחִיתוּ בְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים
22 אֶלֶף אִישׁ אָרְצָה׃ וַיִּתְחַזֵּק הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל וַיֹּסִפוּ לַעֲרֹךְ
23 מִלְחָמָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ־שָׁם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן׃ וַיַּעֲלוּ בְנֵי־
יִשְׂרָאֵל וַיִּבְכּוּ לִפְנֵי־יְהוָה עַד־הָעֶרֶב וַיִּשְׁאֲלוּ בַיהוָה לֵאמֹר
הַאוֹסִיף לָגֶשֶׁת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי בִּנְיָמִן אָחִי וַיֹּאמֶר יְהוָה
24 עֲלוּ אֵלָיו׃ ס וַיִּקְרְבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן בַּיּוֹם
כה הַשֵּׁנִי׃ וַיֵּצֵא בִנְיָמִן ׀ לִקְרָאתָם ׀ מִן־הַגִּבְעָה בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי
וַיַּשְׁחִיתוּ בִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד שְׁמֹנַת עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ אָרְצָה
26 כָּל־אֵלֶּה שֹׁלְפֵי חָרֶב׃ וַיַּעֲלוּ כָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם
וַיָּבֹאוּ בֵיתְאֵל וַיִּבְכּוּ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה וַיָּצוּמוּ בַיּוֹם־
27 הַהוּא עַד־הָעָרֶב וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּשְׁאֲלוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה וְשָׁם אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים בַּיָּמִים הָהֵם׃
28 וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן עֹמֵד לְפָנָיו בַּיָּמִים הָהֵם
לֵאמֹר הַאוֹסִף עוֹד לָצֵאת לַמִּלְחָמָה עִם־בְּנֵי־בִנְיָמִן אָחִי
29 אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר יְהוָה עֲלוּ כִּי מָחָר אֶתְּנֶנּוּ בְיָדֶךָ׃ וַיָּשֶׂם
ל יִשְׂרָאֵל אֹרְבִים אֶל־הַגִּבְעָה סָבִיב׃ וַיַּעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל

v. 13 בְּנֵי קרי ולא כתיב.

אֶל־בְּנֵ֥י בִנְיָמִ֖ן בַּיּ֣וֹם הַשְּׁלִישִׁ֑י וַיַּעַרְכ֧וּ אֶל־הַגִּבְעָ֛ה כְּפַ֖עַם
31 בְּפָֽעַם׃ וַיֵּצְא֤וּ בְנֵֽי־בִנְיָמִן֙ לִקְרַ֣את הָעָ֔ם הָנְתְּק֖וּ מִן־הָעִ֑יר
וַיָּחֵ֡לּוּ לְהַכּוֹת֩ מֵהָעָ֨ם חֲלָלִ֜ים כְּפַ֣עַם ׀ בְּפַ֗עַם בַּֽמְסִלּ֔וֹת אֲשֶׁ֨ר
אַחַ֜ת עֹלָ֣ה בֵֽית־אֵ֗ל וְאַחַ֤ת גִּבְעָ֙תָה֙ בַּשָּׂדֶ֔ה כִּשְׁלֹשִׁ֥ים אִ֖ישׁ
32 בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ וַיֹּֽאמְרוּ֙ בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֔ן נִגָּפִ֥ים הֵ֛ם לְפָנֵ֖ינוּ כְּבָרִֽאשֹׁנָ֑ה
וּבְנֵ֨י יִשְׂרָאֵ֤ל אָֽמְרוּ֙ נָנ֔וּסָה וּנְתַקְּנֻ֕הוּ מִן־הָעִ֖יר אֶל־הַֽמְסִלּֽוֹת׃
33 וְכֹ֣ל ׀ אִ֣ישׁ יִשְׂרָאֵ֗ל קָ֚מוּ מִמְּקוֹמ֔וֹ וַיַּֽעַרְכ֖וּ בְּבַ֣עַל תָּמָ֑ר וְאֹרֵ֧ב
34 יִשְׂרָאֵ֛ל מֵגִ֥יחַ מִמְּקֹמ֖וֹ מִמַּֽעֲרֵה־גָֽבַע׃ וַיָּבֹ֡אוּ מִנֶּ֣גֶד לַגִּבְעָה֩
עֲשֶׂרֶת֩ אֲלָפִ֨ים אִ֤ישׁ בָּחוּר֙ מִכָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל וְהַמִּלְחָמָ֖ה כָּבֵ֑דָה
לה וְהֵם֙ לֹ֣א יָדְע֔וּ כִּֽי־נֹגַ֥עַת עֲלֵיהֶ֖ם הָרָעָֽה׃ וַיִּגֹּ֣ף יְהוָ֣ה ׀ אֶֽת־
בִּנְיָמִן֮ לִפְנֵ֣י יִשְׂרָאֵל֒ וַיַּשְׁחִיתוּ֩ בְנֵ֨י יִשְׂרָאֵ֤ל בְּבִנְיָמִן֙ בַּיּ֣וֹם
הַה֔וּא עֶשְׂרִ֨ים וַחֲמִשָּׁ֥ה אֶ֛לֶף וּמֵאָ֖ה אִ֑ישׁ כָּל־אֵ֖לֶּה שֹׁ֥לֵף
36 חָֽרֶב׃ וַיִּרְא֥וּ בְנֵֽי־בִנְיָמִ֖ן כִּ֣י נִגָּ֑פוּ וַיִּתְּנ֨וּ אִֽישׁ־יִשְׂרָאֵ֤ל מָקוֹם֙
37 לְבִנְיָמִ֔ן כִּ֤י בָֽטְחוּ֙ אֶל־הָ֣אֹרֵ֔ב אֲשֶׁ֥ר שָׂ֖מוּ אֶל־הַגִּבְעָֽה׃ וְהָאֹרֵ֣ב
הֵחִ֔ישׁוּ וַֽיִּפְשְׁט֖וּ אֶל־הַגִּבְעָ֑ה וַיִּמְשֹׁךְ֙ הָֽאֹרֵ֔ב וַיַּ֥ךְ אֶת־כָּל־
38 הָעִ֖יר לְפִי־חָֽרֶב׃ וְהַמּוֹעֵ֕ד הָיָ֖ה לְאִ֣ישׁ יִשְׂרָאֵ֑ל עִם־הָאֹרֵ֔ב
39 הֶ֕רֶב לְהַעֲלוֹתָ֛ם מַשְׂאַ֥ת הֶעָשָׁ֖ן מִן־הָעִֽיר׃ וַיַּהֲפֹ֥ךְ אִֽישׁ־
יִשְׂרָאֵ֖ל בַּמִּלְחָמָ֑ה וּבִנְיָמִ֡ן הֵחֵ֡ל לְהַכּ֣וֹת חֲלָלִ֣ים בְּאִֽישׁ־
יִשְׂרָאֵל֮ כִּשְׁלֹשִׁ֣ים אִישׁ֒ כִּ֣י אָֽמְר֔וּ אַ֣ךְ נִגּ֨וֹף נִגָּ֥ף הוּא֙ לְפָנֵ֔ינוּ
מ כַּמִּלְחָמָ֖ה הָרִאשֹׁנָֽה׃ וְהַמַּשְׂאֵ֗ת הֵחֵ֛לָּה לַעֲל֥וֹת מִן־הָעִ֖יר
עַמּ֣וּד עָשָׁ֑ן וַיִּ֤פֶן בִּנְיָמִן֙ אַחֲרָ֔יו וְהִנֵּ֛ה עָלָ֥ה כְלִֽיל־הָעִ֖יר
41 הַשָּׁמָֽיְמָה׃ וְאִ֤ישׁ יִשְׂרָאֵל֙ הָפַ֔ךְ וַיִּבָּהֵ֖ל אִ֣ישׁ בִּנְיָמִ֑ן כִּ֣י רָאָ֔ה
42 כִּֽי־נָגְעָ֥ה עָלָ֖יו הָרָעָֽה׃ וַיִּפְנ֞וּ לִפְנֵ֨י אִ֤ישׁ יִשְׂרָאֵל֙ אֶל־דֶּ֣רֶךְ
הַמִּדְבָּ֔ר וְהַמִּלְחָמָ֖ה הִדְבִּיקָ֑תְהוּ וַאֲשֶׁר֙ מֵהֶ֣עָרִ֔ים מַשְׁחִיתִ֥ים
43 אוֹת֖וֹ בְּתוֹכֽוֹ׃ כִּתְּר֤וּ אֶת־בִּנְיָמִן֙ הִרְדִיפֻ֔הוּ מְנוּחָ֖ה הִדְרִיכֻ֑הוּ
44 עַ֚ד נֹ֣כַח הַגִּבְעָ֔ה מִמִּזְרַח־שָֽׁמֶשׁ׃ וַֽיִּפְּלוּ֙ מִבִּנְיָמִ֔ן שְׁמֹנָֽה־עָשָׂ֥ר
מה אֶ֖לֶף אִ֑ישׁ אֶת־כָּל־אֵ֖לֶּה אַנְשֵׁי־חָֽיִל׃ וַיִּפְנ֞וּ וַיָּנֻ֣סוּ הַמִּדְבָּ֗רָה
אֶל־סֶ֙לַע֙ הָֽרִמּ֔וֹן וַיְעֹלְלֻ֙הוּ֙ בַּֽמְסִלּ֔וֹת חֲמֵ֥שֶׁת אֲלָפִ֖ים אִ֑ישׁ
46 וַיַּדְבִּ֨יקוּ אַחֲרָ֜יו עַד־גִּדְעֹ֗ם וַיַּכּ֥וּ מִמֶּ֛נּוּ אַלְפַּ֖יִם אִֽישׁ׃ וַיְהִ֡י
כָל־הַנֹּפְלִים֩ מִבִּנְיָמִ֜ן עֶשְׂרִ֨ים וַחֲמִשָּׁ֥ה אֶ֛לֶף אִ֖ישׁ שֹׁ֣לֵֽף חֶ֑רֶב
47 בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא אֶת־כָּל־אֵ֖לֶּה אַנְשֵׁי־חָֽיִל׃ וַיִּפְנ֞וּ וַיָּנֻ֤סוּ הַמִּדְבָּרָה֙

v. 43 ר׳ דגש, וד׳ רפה.

אֶל־סֶלַע הָרִמּוֹן שֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּשְׁבוּ בְּסֶלַע רִמּוֹן אַרְבָּעָה
48 חֳדָשִׁים׃ וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל שָׁבוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן וַיַּכּוּם לְפִי־
חֶרֶב מֵעִיר מְתֹם עַד־בְּהֵמָה עַד כָּל־הַנִּמְצָא גַּם כָּל־הֶעָרִים
הַנִּמְצָאוֹת שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃ ס

כא 21

א וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּע בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר אִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא־יִתֵּן
2 בִּתּוֹ לְבִנְיָמִן לְאִשָּׁה׃ וַיָּבֹא הָעָם בֵּיתְאֵל וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד־
3 הָעֶרֶב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַיִּשְׂאוּ קוֹלָם וַיִּבְכּוּ בְּכִי גָדוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ
לָמָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָיְתָה־זֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל לְהִפָּקֵד
4 הַיּוֹם מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁבֶט אֶחָד׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיַּשְׁכִּימוּ הָעָם
ה וַיִּבְנוּ־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת וּשְׁלָמִים׃ וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִי אֲשֶׁר לֹא־עָלָה בַקָּהָל מִכָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי
הַשְּׁבוּעָה הַגְּדוֹלָה הָיְתָה לַאֲשֶׁר לֹא־עָלָה אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה
6 לֵאמֹר מוֹת יוּמָת׃ וַיִּנָּחֲמוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־בִּנְיָמִן אָחִיו
7 וַיֹּאמְרוּ נִגְדַּע הַיּוֹם שֵׁבֶט אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל׃ מַה־נַּעֲשֶׂה לָהֶם
לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים וַאֲנַחְנוּ נִשְׁבַּעְנוּ בַיהוָה לְבִלְתִּי תֶּת־לָהֶם
8 מִבְּנוֹתֵינוּ לְנָשִׁים׃ וַיֹּאמְרוּ מִי אֶחָד מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
לֹא־עָלָה אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה וְהִנֵּה לֹא בָא־אִישׁ אֶל־הַמַּחֲנֶה
9 מִיָּבֵישׁ גִּלְעָד אֶל־הַקָּהָל׃ וַיִּתְפָּקֵד הָעָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ
י מִיּוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד׃ וַיִּשְׁלְחוּ־שָׁם הָעֵדָה שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף
אִישׁ מִבְּנֵי הֶחָיִל וַיְצַוּוּ אוֹתָם לֵאמֹר לְכוּ וְהִכִּיתֶם אֶת־
11 יוֹשְׁבֵי יָבֵשׁ גִּלְעָד לְפִי־חֶרֶב וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף׃ וְזֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּל־זָכָר וְכָל־אִשָּׁה יֹדַעַת מִשְׁכַּב־זָכָר תַּחֲרִימוּ׃
12 וַיִּמְצְאוּ מִיּוֹשְׁבֵי ׀ יָבֵישׁ גִּלְעָד אַרְבַּע מֵאוֹת נַעֲרָה בְתוּלָה
אֲשֶׁר לֹא־יָדְעָה אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר וַיָּבִיאוּ אוֹתָם אֶל־הַמַּחֲנֶה
שִׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ פ
13 וַיִּשְׁלְחוּ כָּל־הָעֵדָה וַיְדַבְּרוּ אֶל־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲשֶׁר בְּסֶלַע
14 רִמּוֹן וַיִּקְרְאוּ לָהֶם שָׁלוֹם׃ וַיָּשָׁב בִּנְיָמִן בָּעֵת הַהִיא וַיִּתְּנוּ
לָהֶם הַנָּשִׁים אֲשֶׁר חִיּוּ מִנְּשֵׁי יָבֵשׁ גִּלְעָד וְלֹא־מָצְאוּ לָהֶם
טו כֵּן׃ וְהָעָם נִחָם לְבִנְיָמִן כִּי־עָשָׂה יְהוָה פֶּרֶץ בְּשִׁבְטֵי
16 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ זִקְנֵי הָעֵדָה מַה־נַּעֲשֶׂה לַנּוֹתָרִים לְנָשִׁים
17 כִּי־נִשְׁמְדָה מִבִּנְיָמִן אִשָּׁה׃ וַיֹּאמְרוּ יְרֻשַּׁת פְּלֵיטָה לְבִנְיָמִן

וְלֹא־יִמָּחֶה שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַאֲנַחְנוּ לֹא נוּכַל לָתֵת־לָהֶם 18
נָשִׁים מִבְּנוֹתֵינוּ כִּי־נִשְׁבְּעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָרוּר נֹתֵן
אִשָּׁה לְבִנְיָמִן׃ פ
וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה חַג־יְהוָה בְּשִׁלוֹ מִיָּמִים ׀ יָמִימָה אֲשֶׁר 19
מִצְּפוֹנָה לְבֵיתאֵל מִזְרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ לִמְסִלָּה הָעֹלָה מִבֵּיתאֵל
שְׁכֶמָה וּמִנֶּגֶב לִלְבוֹנָה׃ וַיְצַוּ אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן לֵאמֹר לְכוּ כ
וַאֲרַבְתֶּם בַּכְּרָמִים׃ וּרְאִיתֶם וְהִנֵּה אִם־יֵצְאוּ בְנוֹת־שִׁילוֹ 21
לָחוּל בַּמְּחֹלוֹת וִיצָאתֶם מִן־הַכְּרָמִים וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם אִישׁ
אִשְׁתּוֹ מִבְּנוֹת שִׁילוֹ וַהֲלַכְתֶּם אֶרֶץ בִּנְיָמִן׃ וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ 22
אֲבוֹתָם אוֹ אֲחֵיהֶם לָרוֹב אֵלֵינוּ וְאָמַרְנוּ אֲלֵיהֶם חָנּוּנוּ אוֹתָם
כִּי לֹא לָקַחְנוּ אִישׁ אִשְׁתּוֹ בַּמִּלְחָמָה כִּי לֹא אַתֶּם נְתַתֶּם
לָהֶם כָּעֵת תֶּאְשָׁמוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי בִנְיָמִן וַיִּשְׂאוּ נָשִׁים 23
לְמִסְפָּרָם מִן־הַמְּחֹלְלוֹת אֲשֶׁר גָּזָלוּ וַיֵּלְכוּ וַיָּשׁוּבוּ אֶל־
נַחֲלָתָם וַיִּבְנוּ אֶת־הֶעָרִים וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶם׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִשָּׁם 24
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא אִישׁ לְשִׁבְטוֹ וּלְמִשְׁפַּחְתּוֹ וַיֵּצְאוּ
מִשָּׁם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ כה
הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃

v. 19 ל׳ בחירק. v. 20 וַיְצַוּוּ ק׳. v. 21 ב׳ טעמים. v. 22 לריב ק׳.

חזק

סכום הפסוקים של ספר שופטים שש מאות ושמנה עשר, וסמן **תק״ן חיו״ם**, והציץ וירעצו וירצצו (10, 8). וסדריו ארבעה עשר, וסמן י״ד. ופסקתותיו עשר, וסמן **בד״ד**. ואות אחת תלויה. שנות הספר, מעתניאל בן קנז עד שמת שמשון בן מנוח הדני, שלש מאות ועשרים וארבע שנה׃

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[Berol. = Cod. Berolinensis. C 1. 2. 3. 4. = Cod. Curtisianus primus, secundus, tertius, quartus. E 1. 2. 3. = Cod. Erfurtensis prim. sec. tert. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. Hier. = Hierosolymitanus. M. = Moguntinus. Mrg. = Margolisianus. P. = Petropolitanus ai. 1010. R 1. 2. = Reuchlinianus, primus (Biblia Hebraica tota) et secunda (Prophetae ai. 1106). S. = Sappiri Parisiensis. Sab. = Sabarianus. T. = Toletanus (Fragmentum, in auctoris possessione)].

Josua.

1, 4 וְעַד־הַנָּהָר cum servo Darga in C 2. H. M. R. sic Brixiensis et Michaelis, recte.

1, 6 וֶאֱמָץ Mem kamezatum in omnibus bonis codd. veteribusque edd.

1, 7 וֶאֱמַץ hoc habet Pathach sub Mem. H notat: „ב׳ פתחין“ h. l. et I Chr. 28, 20; vide Mas. finalis pag. 52, col. 8.

Ibid. כְּכָל־הַתּוֹרָה cum Rebia (non Sakeph) in codd.

Ibid. וּשְׂמֹאל sine Vav post Aleph in edd. veteribus et codd. Secundum Masoram ita in quattuor locis scribitur: Deut. 5, 29. 17, 11. Jos. 1, 7. 19, 27 praeterea tota in Genesi. Vide etiam II Chron. 34, 2.

1, 8 דְּרָכֶךָ sine Jod. Masora.

1, 10 וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ his cum accentibus in Sonc. Brix.

1, 11 אַתֶּם cum Paschta in H.

Ibid. אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֵיכֶם ita interpungunt Sonc. Brix. uti F. M.

1, 15 יְהוָֹה ׀ cum Mercha propter Pasek. Vide *Mischpete hateamim* 16[b].

1, 16 וַיַּעֲנוּ cum Mercha in Sonc. Brix ut F. Mrg. R 1. 2.

2, 1 יְרִיחוֹ ita vox toto in libro cum Chirek et plene cum Jod, praeter 18, 21 ubi ירחו sine Jod. Vide etiam Jer. 39, 5.

2, 7 עַל pertinet ad novem locos, ubi putaveris עַד scribendum esse (Masora ad Gen. 49, 13); etiam De Rossi 716 adnotat: סביר עַד. Vide Dan. 9, 27.

2, 14 תַּגִּידוּ ita hic, sed v. 20 תַּגִּידִי.

2, 15 ובחומה etiam hoc plene cum Vav in omnibus veteribus edd. et codd.

2, 16 שׁוּבֻ plene cum Vav in C 2. E 1. 3. F. Mrg. M. — Sonc. habet שׁוּב cum Schurek, pariter Sab. cum nota: כן ונ״א בחלם.

2, 18 הורדתֵנו Thav cum Zere. Kimchi in comm. et *Michlol* 31b.

2, 19 בֵּיתֵ֧ךָ׀ servus Darga est quia Pasek sequitur, sicut F. R 2.

3, 3 אֶת־הָעָם, R 2 scribit in textu אֶל־הָעָם, sed in margine אֶת פליג.

3, 4 שִׁלְשׁוֹם plene cum Vav in Sonc. Brix. sicut M. Mrg. T. secundum Masoram.

3, 7 ויאמר sectio clausa ante hunc versum (סתומה) etiam in *Tosephoth* Talmudi Megilla 24 commemorata est.

3, 10 יְהוֹשֻׁעַ cum Rebia in codd.

3, 13 הַמַּיִם הַיֹּרְדִים Tifcha Munach in Sonc. Brix. recte. R 2 pungit proprio מֵי הַיַּרְדֵּן יִכָּרֵתוּן הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמָעְלָה, etiam licitum est.

3, 16 צָרְתָן Thav cum Pathach, *Michlol* 207. *Balmasi* (p. 58) legit צָרְתַן Zade etiam cum Pathach.

4, 1 הַיַּרְדֵּן post hoc vacuum spatium, פסקא באמצע פסוק. R 1 notat פסיק ולא גמיר. Vide ad Hos. 1, 2.

4, 6 מָחָר לֵאמֹר ita hic. At v. 21 מָחָר אֶת־אֲבוֹתָם לֵאמֹר. Masora.

4, 7 בְּעָבְרוֹ cum Metheg apud Kamez. Masora ms. plane adnotat כך הוא ברובם, אך באחד מדויק בְּעָבְרוֹ כן נקוד. E 1 adscribit: חלופי הנקוד נקוד בעָבְרו. Cf.

4, 8 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן Sonc. Brix. pungunt ויעשׂוּ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר.

Ibid. וַיַּנִּחוּם Mas. parva notat ה׳ חסר בלישנא „quinque singulae voces (מיחדין) hujus formae Hiphilis Jod non habent, scil. h. l. Gen. 19, 16. II Sam. 16, 11. I Reg. 8, 9. Jer. 14, 9. Masora impressa ad Lev. 24, 12 corrupta est.

4, 10 אֶת־יְהוֹשֻׁעַ, R 2 habet in textu אֶל־יהושע et in margine: אֶת־פליג.

4, 13 עָבְרוּ recte cum Rebia in codd.

4, 14 וַיִּרְאוּ sine Jod radicali, sicut I Reg. 3, 28. II Reg. 10, 4. Neh. 6, 16.

4, 16 הָעֵדוּת. R. 2 habet הָעֵדֻת sine Vav et adnotat חסר ו׳, adversus nostram Masoram.

4, 22 וְהוֹדַעְתֶּם אֶת־בְּנֵיכֶם recte Mercha Tifcha in Brix. ut E 1. R 1.

4, 23 אֱלֹהֵיכֶם ׀ cum Pasek in R 2 et nota פסק.

Ibid. הֹבִישׁ secunda versus sine Vav radicis. Masora.

5, 2 חַרְבוֹת cum Gaja apud Cheth, teste Jekuthieli in דרכי הנקוד. Vide Heidenheim in *Meor enajim* ad Ex. 28, 22.

5, 6 כָּל־הַגּוֹי Sonc. habet כל־הַדּוֹר ut F. H. *Concordantiae* etiam ita citant.

Ibid. לָתֶת לָנוּ in F. scribitur לָתֶת לָהֶם, etiam H. ita habebat, sed in לָנוּ emmendatum est.

5, 10 בְּאַרְבָּעָה, Sonc. ut R 2 addit בָּרִאשׁוֹן בארבעה adversus Masoram.

5, 11 מִמָּחֳרַת Masora parva ms. adnotat: כל דסמיך לה׳ בפתח בר מן חד ממחרת החדש (I Sam. 20, 27).

5, 14 וַיֹּאמֶר ׀ לֹא, Brix. ut E 3. F. Mrg. R 1 et nonnuli codd. habet וַיֹּאמֶר לוֹ, Talmud (*Erubin* 63[b]) etiam לוֹ legit, item Peschito. Autem Sonc. scribit לֹא ut H. et item R 2 ubi ad וַיֹּאמֶר ׀ praeterea recte adnotatum est לגרמה. Ita Kimchi etiam dicit.

Ibid. אֶל־פָּנָיו, Sonc. Brix. scribunt עַל־פניו adversus Masoram.

6, 3 הַקִּיף hic plene cum Jod. Mas. finalis p. 20 col. 8. *Michlol* 73.

6, 8 כֶּאֱמֹר, E 3. R 2 habent בֶּאמר cum notatione כֶּאמר קרי, adversus nostram Masoram ad Hos. 1, 1.

Ibid. לִפְנֵי יְהוָה, Sonc. Brix. Ven. 1515. 1521 exhibent לפני אֲרוֹן יהוה ut etiam Targum legit. Sed hunc locum Masora inter viginti sex locos ita sonantes non nominat.

6, 10 וַהֲרִיעֹתֶם, Sonc. ut F. T. habet וַהֲרֵעֹתֶם sine Jod et Resch cum Zere, repugnante Masora ms. quae ad Num. 10, 9 notat לית וחסר.

6, 13 הוֹלֵךְ ita scriptum, legendum est הָלוֹךְ. Levita in מסרת המסרת (p. 51 ed. Ven.) falso interpungit הוֹלֵךְ.

6, 15 כַּעֲלוֹת cum Caph sine Chethib in edd. veteribus et codd. Supra 4, 18 aliter בַּעֲלוֹת cum Beth scribitur et כַּעֲלוֹת legitur. Vide Norzi et חלופי מערבאי.

6, 17 החבאַתָה Aleph patachatum, *Michlol* 138[b]. Mas. parva ms. notat לית ופתח.

6, 18 הַחֶרֶם Cheth segolatum in Sonc. ut E 3. Etiam vox in edito et ms. catalogo vocabulorum pathachatorum libri (פתחין דספרא) numeratur, item 7, 1. I Sam. 15, 21. Alii ponunt Zere, ut ad Micha 7, 2 notavimus. Differentia modo regula exaequatur: Consuetudine vocem חֵרֶם cum Zere loquimur; sed cum

Athnach vel Silluk, accentus pausae, accedant, חֵרֶם cum Segol pungitur. Duo loci Mi. 7, 2 et Mal. 3, 24 excepti sunt ubi Zere manet.

6, 20 בַּשֹּׁפָרוֹת defective sine Vav post Schin in Sonc. ut F. qui adnotat לית כתיב כן. Vide חלופי מערבאי.

6, 23 וַיֹּצִיאוּ defective sine Vav in Brix. recte. Una est trium ita scriptarum: h. l. Num. 13, 32. 15, 36.

Ibid. וְאֶת־אָבִיהָ hic versus ad sex pertinet, in quibus post אֶת etiam quinquies וְאֵת sequitur (Mas. fin. p. 13. col. 2).

6, 24 וְכָל־, E 2 וְאֶת־כָּל scribit, item R 2. sed cum nota וְכָל פליג.

Ibid. אוֹצַר, R 2 בְּאוֹצַר, notans אוֹצַר פליג.

7, 1 בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, R 2 notat בְּיִשְׂרָאֵל פליג.

7, 2 לְבֵיתְאֵל sic una vox ubique in Sonc. Brix. ut E 1. 3. F. M. R 2. Cf. ad Gen. 12, 8.

7, 7 לָמָה tonus in ultima. Masora.

Ibid. הֵעֲבַרְתָּ He cum Zere et Ajin cum Chatef pathach. *Michlol* 70[b].

7, 9 וְיִשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִי, Sonc. Brix. ponunt וישמעו הכנעני וְכָל־יֹשְׁבֵי.

Ibid. תַּעֲשֶׂה unus quattuor locorum cum Zere pro Saegol. Masora ad Gen. 26, 29.

7, 11 וְגַם־שָׂמוּ בִכְלֵיהֶם ita accentus in Sonc. Brix.

7, 17 לַגְּבָרִים, Sonc. habet לַבָּתִּים, falso.

7, 19 כָּבוֹד cum accentu Rebia in Biblia rabbinica sicut C 2. R 1. 2. Vide *Thorath emeth* 68.

7, 24 יְהוֹשֻׁעַ recte cum Paser in Brix.

7, 25 בַּיּוֹם, R 2 הַיּוֹם cum nota marginali: בַּיּוֹם פליג.

8, 2 כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לִירִיחוֹ ita recte accentus positi sunt in Sonc. et C 2. M. R 1.

8, 9 בֵּין בֵּיתְאֵל cum Darga ante Tebir etiamque v. 12. Vide regulam in *Dikduke hateamim* §. 19.

8, 12 אֹרֵב sine Vav in veteribus edd. et codd. item v. 14. Vox semper defective scribitur praeter v. 7. v. 19 et Esra 8, 31. Masora.

8, 13 לָעִיר in R 2 adnotatur לָעִי פליג. Cf. חלופי מערבאי.

8, 22 וְאֵלֶּה cum Geresch ut R 2. Sonc.

Ibid. הִשְׁאִיר־לָהֶם, Norzi scribit השאיר־לו ut in Brix. et nonnullis codd.; etiam in R 2 ita mutatum est. C 2 habet לָהֶם cum nota בהללי לו ובלא נקוד. Item Cod. Kenn. No. 82 habet לָהֶם adnotans נמצא בס׳ בבלי לו וכן בהללי. Ergo לו ratio

babylonica (orientalis מדנחאי) est, sed occidentalis ratio a nobis usa est לָהֶם ut in R 1 et plurimis codd. etiam in Sonc.

8, 24 תֻּמָּם, in usitatis edd. hic intervallum, quod autem in codd. et veteribus edd. non est.

8, 27 בזזו לָהֶם ישׂראֵל Masora adnotat לית. In F. Masora hic plane dicit: סימן, קדמא רק הבהמה ושלל העיר ההיא בזזו להם ישראל, תנינא וכל שלל הערים האלה והבהמה בזזו להם בְּנֵי ישראל (11, 14). Falso igitur R 1. 2 et Sonc. etiam in primo loco habent בְּנֵי.

8, 28 תֵּל־ vide ad Dan. 3, 23.

8, 29 וּכְבֹא sine Vav radicali.

Ibid. וַיֹּרִידוּ sine Vav radicali ut II Reg. 11, 19 secundum Masoram.

Ibid. אוֹתָהּ, F. pro eo habet אתו.

8, 31 אֶת־בני, Sonc. אֶל־בני.

8, 32 אֶת־משנה mackefatum in omnibus veteribus edd. et codd.

8, 33 עֹמְדִים ׀ hic Pasek (non post וּמִזֶּה) in edd. veteribus ut R 1. propter collisum duorum Mem.

Ibid. כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יהוה sic accentus in F.

8, 34 את־כָּל־דברי התורה Mas. parva in F. ita se habet: לית בנביאים ובכתובים, וכל אוריתא דכוותה בר מן ב׳ „haec iunctio verborum modo hic in prophetis et hagiographis invenitur et item toto in pentateucho, praeter duos locos“ Deut. 27, 26. 31, 24. ubi כָּל non est. Cf. *Karme schomron* p. 40 nota 3.

8, 35 וְהַטַּף, Ven. 1515. 1521 habent וְהטָּף Teth cum Kamez, sicut E 1. 2. 3. Etiam Brix. Kamez scribit sed apud Athnach, nam totus versus ibi aliter pungitur, nempe לא־היה דבר מכֹּל ׀ אשר־צִוָּה משה אשר לא־קרָא יהושע נגד כל־קהַל ישראל והנשים והטָּף.

9, 4 גם־הֵם ita in F. cum nota ס״א גם הֵמָּה. Rectum הֵם testimur, nam Masora hunc locum inter quattuor גַּם־הֵם in prophetis numerat (Mas. finalis p. 19).

9, 8 וַיֹּאמֶר אליהם יהושע sic recte accentus in E 3. F.

9, 11 זְקֵינֵינוּ cum Jod otioso. Kimchi in comm. et *Michlol* 87.

9, 12 זֶה ׀ cum distinctivo Legarmeh, uti Ex. 30, 13. Koh. 9, 3. Masora.

9, 17 וּבְאֵרֹת ubique defective sine Vav, praeter II Sam. 4, 2.

9, 21 וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם ita septies. Masora ad Gen. 34, 14.

9, 24 וְנַעֲשֵׂה cum Zere. Masora et *Michlol* 125ᵇ. Cf. ad 7, 9.

10, 3 דְּבִיר modo hoc loco plene cum Jod. Masora ms: לית מלא.

10, 5 וַיֵּאָסְפוּ ante hunc versum in Sonc. et Brix. etiam est versus: וַיֵּאָסְפוּ הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם וַיַּחֲנוּ עַל־גִּבְעוֹן וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃ Mire!

10, 11 בְּנֻסָם sine Vav radicali in veteribus edd. et codd. Masora in F. adnotat: ב׳ חד חסר וחד מלא. Vox in II Sam. 19, 4 plena est cum Vav. Vide etiam Masoram ad Lev. 26, 36.

10, 17 וַיֻּגַּד לִיהוֹשֻׁעַ sic recte in Brix. ut E 1. 2.

10, 20 לְהַכּוֹתָם plene cum Vav in Sonc. Brix. ut E 1. 2. 3. H. R 1. At II Sam. 21, 2 vox sine Vav scribitur.

Ibid. גְדוֹלָה non pertinet ad octo voces in Prophetis et Hagiographis sine Vav scribendas.

Ibid. וְהַשְּׂרִדִים Mas. parva ms. לית וחסר דחסר.

10, 23 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן makefatum in Sonc. Brix. secundum regulam Jekuthiel punctatoris: כל וַיַּעֲשׂוּ־כֵן מוקף חק ולא יעבור אפילו באתנחתא וס״ף. Vide *Dikduke hateamim* §. 35.

10, 24 אֶת־הַמְּלָכִים, Sonc. et Brix. habent אֶת־חֲמֵשֶׁת המלכים.

Ibid. הֶהָלְכוּא una ex duodecim vocibus, quae scribuntur in fine cum Aleph muto (Mas. ad Num. 13, 9. *Ochla* 104). Similiter אָבוּא (Jes. 28, 12). Vide *Michlol* 92ᵇ. ספר השהם p. 10.

10, 27 וַיַּשְׁלִכֻם etiam sine Jod post Lamed in codd. veteribusque edd. secundum Masoram quae hanc vocem ad tredecem sine Jod scribendas refert.

10, 28 בַּיּוֹם הַהוּא, H. M. adnotant ס״א בְּעֵת הַהִיא.

Ibid. ואת־מלכה החרם ita recte accentus in Sonc. Brix. ut codd.

Ibid. אוֹתָהּ ita in Sonc. ut E 1. 2. 3. F. etiam in R 2 ita correctum est. Targum etiam (in ed. principi) scribit יָתַהּ. Editiones vulgatae habent אוֹתָם et idem Brix. quod autem decessus est, quem veteres grammatici interpretesque non noscunt.

10, 36 חֶבְרוֹנָה, in R 1. Vav deletum est et notatum in margine: ט׳ ח׳ מלא ודין חסר, contra nostram Masoram. Cf. ad I Chr. 12, 39.

11, 2 כִּנֲרוֹת Nun raphatum et cum Chateph pathach in bonis codd. teste Jekutiel in דרכי הנקוד et *Michlol* 180ᵇ.

11, 12 וְאֵת cum Zere et servo Munach in veteribus edd. et codd.

11, 19 לֹא־הָיְתָה Munach apud penultimam (נסג אחור) similiter Jer. 33, 9.

11, 19 אֶל־בְּנֵי, Complut. ut E 1. 3 scribit אֶת־בְּנֵי.

Ibid. אֶת־הַכֹּל לָקָחוּ sic recte accentus in Sonc. Brix. cum codd.

11, 21 מִן־הָהָר F. adnotat: ב פסוקין מִן מִן מִן מִן, scil. h. l. et Lev. 13, 56. Ergo falso in Sonc. וּמִן־עֲנָב. Vide *Ochla* 317.

Ibid. עֲנָב Ajin cum Chatef pathach in omnibus edd. et plurimis codd. Solum Michaelis ut F. pungit עָנָב cum Kamez.

Ibid. הַר יִשְׂרָאֵל, Sonc. הָרֵי.

11, 23 כְּמַחְלְקֹתָם cum Caph, ita ubique, praeter II Chr. 8, 14. ubi scribitur בְּמַחְלְקוֹתָם.

12, 2 הַיּוֹשֵׁב toto in libro plene cum Vav, praeter 17, 16.

12, 5 וּבְסַלְכָה Samech habet Gaja, item 13, 11, in bonis codd. teste punctatore Jekuthiel.

12, 7 הָעוֹלָה hic plene cum Vav. Mas. parva ms. notat לית מלא בספרא. Cf. Masoram ad 11, 17 et Iob 36, 33.

12, 9 מֶלֶךְ ab hoc versu usque ad versum 24 lineae στιχηρῶς dispositae sunt similiter atque Est. 9, 6—10 secundum disponendi rationem, quae in Talmudo *Megillah* 16[b]. *Sopherim* cap. 13 §. 3 et in Masora nominatur. In R 2 hoc loco Masora magna clare dicit: כל שירות שבמקרא כתובין אריח על גבי לבינה ולבינה על גבי אריח, חוץ מעשרת בני המן ושלשים ואחד מלכים שיש ביהושע שהן כתובין אריח על גבי אריח ולבינה על גבי לבינה, לפי שלא היתה עוד תקומה למפלתן. Institutio linearum nostrae editionis omnino eam in R 1 sequitur, nempe semper מֶלֶךְ initio et אֶחָד in fine lineae et post מֶלֶךְ et ante אֶחָד intervallum est, ut in universum triginta duae lineae sint, post quas etiam linea vacua (פתוחה) manet.

12, 13 דְּבִר Masora: כלהון חסר בר מן חד. Vide ad 10, 3.

12, 20 מְראוֹן Unum quadraginta octo vocabulorum cum Aleph in medio quod non legendum est. Mas. finalis p. 1. *Ochlah* 103. In Sonc. haec vox abest, at in Brix. non est vox שִׁמְרוֹן.

12, 24 וְאֶחָד post hanc sectionem una linea tota vacua est; in M. diserte adnotatur 'פ.

13, 3 הָאֶשְׁקְלוֹנִי, E 1. 3 pungunt הַאַשְׁקְלוֹנִי Aleph cum Pathach. F. habet וְהָאשקלוני וְהַגִּתִּי ambo cum praefixo Vav. Etiam E 1. 2. 3. R. et Sonc. habent וְהַגִּתִּי cum Vav. Masora nos deserit.

13, 12 מַמְלְכוּת Vav cum Schurek toto in libro.

13, 15 לְמִשְׁפְּחֹתָם defective sine Vav in E 1. 3. F. R 1. 2. Sonc. Brix. Ita toto in libro, praeter 13, 23. 29. 31. 19, 1. 16. 17. 24.

secundum rectam Masoram ms. Cf. Abulafiae *Masoreth sejag la-Thora* r. שפח.

13, 17 בַּמִּישֹׁר sine Vav in C 3. R. non pertinet ad decem plene cum Vav scribenda.

Ibid. דִּיבֹן defective sine Vav.

13, 18 וְיַהְצָה sic milra et He cum Chateph pathach in Brix. et codd. testibus *Responsis discipulorum Dunaschi* (תשובות תלמידי דונש) p. 23.

13, 19 וְשִׂבְמָה Gaja apud Chirek. Jekuthiel in דרכי הנקוד docet: כל צִקְלַג כִּנְרוֹת שִׂבְמָה מתוגים. Brix. ponit שִׂבְמָה.

13, 26 וּמֵחֶשְׁבּוֹן ad hunc versum in E 1. 3. F. R. etiam Mas. parva ms. adnotatur חצי הספר.

13, 27 הָרָם In Mas. finali p. 25 ita dicitur: הָרָן ב׳, ואת בית נמרה (h. l.) ובעמק בית הרן (Num. 32, 26); ergo hic הרן cum Nun scribi debebat, sed adversus omnes edd. et codd. Etiam Mas. parva ms. notat לית. Illa masora igitur uti nonnullae aliae recensionem occidentalem certe sequitur. Cf. ad Prov. 28, 17. Eccl. 12, 5.

13, 29 לְמִשְׁפְּחוֹתָם plene cum Vav. F. notat ז׳ מלאין. Vide ad v. 15.

14, 1 נִחֲלוּ hoc in Piël, item 19, 51. Masora ms. ad utrumque locum notat ב׳.

14, 2 בְּגוֹרַל Resch pathachatum (constructus). Masora ad Num. 36, 3.

Ibid. לְתִשְׁעַת plures edd. habent uti M. לָתֵת לְתִשְׁעַת. Profecto Syrus in Peschito has voces ante oculos habebat. Etiam in R 2 לָתֵת erat et Targum suum לְמִיתַּן, tum autem לתת deletum est. Secundum manuscriptum חלופי קריאה modo in Num. 34, 13 לָתֵת לתשעת scribitur sed non hic in Josua.

14, 7 כַּאֲשֶׁר עִם־, H. adnotat ס״א כאשר הָיָה עם, ita etiam Targum legisse videtur.

14, 8 הִמְסִיו Veteres codd. plane puncta Scheba sub Vav ponunt ad falsam pronuntiationem praecavendam. Masoram in R 2 additam vide in argumento Dan. 3, 21.

14, 9 לְךָ cum servo Kadma.

14, 10 יְהוָה ׀ sic cum Mercha et Pasek.

Ibid. דִּבֵּר Beth cum Zere. Masora, *Taame hamikra*, *Michlol* 64[b].

Ibid. ושמנים defective sine Vav in C 2. F. R. veteribusque edd. Non pertinet ad sex voces plene scribendas.

14, 11 כֹּ֫חִי, in Biblia rabbinica et in edd. eam sequentibus Caph primum maius positum est, quod autem veteres edd. et codd. et Masora nesciunt. Cf. Norzium et *Dikduke hateamim* §. 61.

Ibid. כֹּחִ֫י, וּכְכֹחִ֫י duae voces cum accentu in ultima (non נסג אחור) in libris veteribus recte propter concursum duarum gutturalium, uti אָחִ֫י אַתָּה אָחִ֫י הוּא (Gen. 20, 5. 13. 29, 15).

15, 9 בַּעֲלָה Ajin cum Scheba muto in Brix. F. item v. 29 et מִבַּעֲלָה v. 10. הַבַּעֲלָה v. 11. Jekuthiel testatur. Vide ad Hos. 2, 18.

15, 10 תִּמְנָה, E 3. F. habent תִּימְנָה.

15, 11 שִׁכְּרוֹנָה Caph dagessatum. *Harikma* 67. *Michlol* 182[b].

15, 12 הַיָּמָּה cum articulo He, septies in libro, scil. h. l. 16, 6. 8. 17, 9. 19, 26. 29. 24, 6. Masora in F. In Masora edita hic locus abest. Vide Norzium.

15, 14 אחימַן Mem pathachatum. Masora in F. ad Num. 13, 22 disserte ait: כל' פתח.

15, 18 מֵאֵת־ Metheg recte apud syllabam postremam in Sonc. Brix. In Jud. 1, 14 Brix. ponit לשאול מֵאֵת, hoc etiam licitum est, sed falsum est מֵאֵת־ aut מֵאֶת־ editionum vulgatarum. Vide Ps. 27, 4.

15, 26 וּשְׁמַע Mem pathachatum in codd. veteribusque edd. Vox non pertinet ad quinque kamezata. Masora ms. notat ל״ת כוות' שום קרתא.

15, 31 וְצִקְלַג Zade cum Metheg. Vide 13, 19. et I Chr. 4, 30.

15, 32 וְעַיִן ׀ cum Pasek sicut 19, 7. Mas. parva ms. notat לית פסק.

15, 42 וְעֵתֶר Ajin cum Zere, item 19, 7 in codd. et edd. veteribus.

15, 46 מֵעֶקְרוֹן, Sonc. Brix. scribunt וּמֵעֶקְרוֹן.

15, 48 וְיַתִּיר Masora in F. notat ב' מלאין, scil. h. l. et Dan. 2, 31.

15, 50 וְאֶשְׁתְּמֹה Mas. parva ms. notat ואשתמו קרי; item ad וְגִלֹה v. 51. וגלו קרי.

15, 52 וְרוּמָה cum Resch in Compl. Pisaurensia (1517) et Norzi, ut C 2. 3. F. E 1. R 1. 2. Omnes versiones veteres testantur.

15, 53 וְיָנוּם sic sine כתיב et קרי. Orientales scribunt וינים cum Jod et legunt וינום cum Vav. In codice pentateuchi a Sappir ex Arabia allato verba Masorae ad Gen. 24, 33 ita se habent: כ' מלין בקריאה כתבן יוד וקרי ו״ו, וסימנ', ויישם לפניו, ולינו, ויירש, ורעיתי, ויניסו, וייחל, וייחר, ושיא, ופניאל, וצפינך,

דצירם, וגיש, והותי, ובשגיב, ולשימור, וריב, ונצירי, ותשית,
ונהירא, וסיפניא, וחד פליגין וינום ובית תפוח, למדנח' וינים.
Etiam in C 2 exstat וְיָנוּם et adnotatum est 'וינים כת' למדנחא.

15, 55 וָזִיף Vav habet Kamez in omnibus libris, contra regulam. Item וָבֶטֶן וָעֶתֶר (19, 7. 25). Vide *Harikma* 119.

Ibid. וְיוּטָּה Mas. parva ms. לית דגש ומלא.

15, 56 וְיִזְרְעֶאל, Sonc. Brix. ponunt Zere sub Ajin, adeo in pausa, uti 17, 16. Jud. 6, 33. I Sam. 25, 43. Vide ad Hos. 1, 4.

15, 58 בֵּית־צוּר, Sonc. ובֵית־צוּר.

15, 59 עֲנֹת defective sine Vav in Sonc. Brix. et codd. Mas. parva ms.: לית וחסר.

15, 62 וְחַצְרֵיהֶן, post hunc versum sectio clausa est (סתומה). In R 2 disserte adnotatur פרשה.

16, 3 וְיָרַד Kadma in ultima. Vide ad Ez. 19, 14.

Ibid. חוֹרֹן sine Vav in syllaba secunda et cum Vav in syllaba prima, item v. 5 in C 3. H. recte secundum Masoram. Cf. I Chr. 6, 53.

16, 6 שִׁלֹה ita toto in libro Josuae.

17, 4 אֶת־מֹשֶׁה, Sonc. Brix. cum paucis codd. scribunt בְּיַד־משה adversum Masoram ad Lev. 8, 36.

17, 9 וַיְהִי item 19, 33. Masora.

17, 14 אֶל־יְהוֹשֻׁעַ sic in Sonc. Brix. ut E 1. 3. F. R 1. 2 etiam Abrabanel in comm. ita legit.

Ibid. עַד אֲשֶׁר־כֹּה, in usitatis edd. scriptum est עַד אֲשֶׁר־עַד־כֹּה. Sed Masora (ad Sach. 1, 13) versum non inter octo habet, ubi eadem vox post alteram vocem, quae interest, se repetit; Masora ergo unum עַד non novit. In Sonc. est ut F. אֲשֶׁר עַד־כֹּה et primum עַד deest, sed etiam contra masoram ms., quae modo tria עַד־כֹּה nominat: Gen. 22, 5. Ex. 7, 16. I Reg. 18, 45. Rectum solum secundum Masoram est עַד אֲשֶׁר־כֹּה ut etiam Raschi legit.

17, 15 אֲלֵיהֶם plene cum Jod uti F. Vide 23, 2.

Ibid. הַיַּעְרָה Ajin cum Scheba quiescente in codd. et edd. veteribus. Vide Cant. 4, 1.

17, 16 לֹא־יִמָּצֵא Mercha in ultima sicut II Reg. 12, 6 recte in Sonc. Brix. Nota in Mas. parva edita ל׳ מלעיל error est etiam codd. id non habent.

17, 17 אֶל־בֵּית, R 1: לְבֵית cum nota marginali 'אֶל־בֵּית פליג.

17, 18 כִּי in hoc versu כִּי quinquies exstat, iterum in II Sam. 19, 7. Masora in C 2 et F.

18, 5 אֹתָהּ sine Vav ut 8, 24. Masora h. l. et Num. 22, 34.

Ibid. גְּבוּלֹו plene cum Vav in codd. veteribusque edd. Non pertinet ad quinque defectiva.

18, 11 וּבֵין בְּנֵי Tifcha Mercha in F. R. recte, sicut Lev. 26, 44.

18, 12 מִדְבַּרָה Beth pathachatum, etiam I Reg. 19, 15. *Michlol* 184.

18, 14 מִן־הָהָר cum Gerschaim in Brix. Vide *Dikduke hateamim* §. 21.

18, 19 תֹּצְאוֹתָיו sic sine קרי in F. M. etiam Brix. secundum Masoram ad Num. 34, 4.

18, 21 יְרֵחוֹ Vide ad 2, 1.

18, 23 וְהַפָּרָה, R 2 habet וחַפרה cum Cheth et in margine והַפרה קרי.

18, 24 הָעַמֹּנִי recte defective sine Vav in R. קרי est הָעַמֹּנָה cum He loco Jod. Masora ad II Sam. 21, 21. *Ochlah* 116.

18, 28 וְצֵלַע Mas. parva ms. indicit לית צרי ופתח ומלרע. „Zade cum Zere et Lamed cum Pathach et tonus in ultima." Ita etiam docent Ben-bileam in טעמי המקרא et Kimchi in comm. et *Michlol* 164.

19, 8 בַּעֲלַת Mercha milel in Brix. ut C 2. F. P. Testis Ben-bileam.

19, 12 הַדָּבְרַת Daleth cum Komez chatuf in M. Item דָּבְרַת 21, 28. I Chr. 6, 57.

19, 14 יִפְתַּח־אֵל unum vocabulum, item v. 27. Masora.

19, 19 וְשִׁיאֹון cum Schin. At Deut. 4, 48 שִׂיאֹן cum Sin. Masora.

Ibid. וַאֲנָחֲרַת Resch pathachatum apud Silluk. Masora.

19, 26 וְאַלַמֶּלֶךְ ita interpunctum in Sonc. Brix. F. R. et Mas. parva ms.

Ibid. בַּכַּרְמֶל sic in omnibus edd. veteribus et codd.

19, 27 בִּזְבֻלוּן cum Vav in ultima et sine Vav in paenultima, item v. 34. Ita Brix. F. M. Ambo ad novem ita scribendas pertinent.

19, 28 וְעֶבְרֹן, F. habet ועבדן cum Daleth et adnotam ועברן קרי, sed adversus Masoram nostram.

19, 33 מֵאֵלֹון sic in Sonc. Brix. ut C 2. 3. E 1. 2. 3. F. M. R. Masora refert vocem inter quattuor ita in Prophetis scriptas.

19, 34 חֻקֹּקָה Koph raphatum in F. Mas. parva ms. notat לית ורפי.

19, 38 וּמִגְדַּל־אֵל, analogice omnibus nominibus propriis aliis cum אֵל exeuntibus וּמִגְדַּלְאֵל una vox scribi debebat, ut profecto R 2 habet. Sed Masora (supra 15, 37) vocem inter sex וּמִגְדַּל habet; scribit ergo וּמִגְדַּל־אֵל duo makephata vocabula.

19, 41 וְעִיר שֶׁמֶשׁ, Sonc. et Brix. habent וְעֵין שמש. Masora autem inter quinque וְעֵין nomines urbium hunc locum non nominans, definit וְעִיר.

19, 42 וְאֵלֹן defective sine Jod et sine Vav, sicut Jud. 4, 11. I Reg. 4, 9.

19, 44 וגִבְּתוֹן etiam 21, 23 Beth dagessatum. *Harikma* 67. *Michlol* 182ᵇ.

19, 47 אוֹתָהּ, in Sonc. et Brix. ponitur וילכדו אותה ויכו אותה לפי חרב.

20, 4 וְדִבֶּר cum Rebia in omnibus edd. veteribus et codd.

Ibid. בְּאָזְנֵי זִקְנֵי C 3 adnotat Masoram: ב׳ פסוקין דאית בהון טעם ב׳ תבות זו אחר זו, וסימנהון, ולקחו זקני העיר־ההוא את־האיש ודין. (Deut. 22, 18)

20, 5 יַסְגִּרוּ defective sine Jod, at I Sam. 23, 12 plene scriptum. Masora.

20, 8 רָאמֹת sicut Deut. 4, 43. Ez. 27, 16. — C 3. F. et Mas. parva ms. notant ג׳ כתיבין כן.

21, 4 לְמִשְׁפְּחֹת defective sine Vav, et etiam מִמִּשְׁפְּחֹת in v. 5 et 27. In omnibus aliis prophetarum locis vox plene scribitur. Masora et ms. et edita.

21, 10 רִאישֹׁנָה cum Jod otioso post Aleph, similiter Iob 15, 7. Masora et *Michlol* 92ᵇ.

21, 13 מִגְרָשֶׁיהָ et alterum versus cum Jod pluralis et etiam וּמִגְרָשֶׁיהָ v. 40. Alii loci toti defective scribentur sine Jod.

21, 16 יֻטָּה Teth dagessatum in plurimis libris. Mas. parva ms. notat לית וחסר, intellige לית דגש וחסר, cf. ad 15, 55.

21, 18 ארבע Beth semper cum Pathach sonat etiam in pausa. *Michlol* 127. Ut etiam Ben-bileam docet: בכל מקום שתמצא אַרְבַּע במקרא בין אתנחתא ובין סוף פסוק כלהון פתחין. Masora impressa corrupta est.

21, 22 קִבְצַיִם, Sonc. et Brix. interpungunt קִבְצַיִם.

21, 23 וּמִמַּטֵּה cum Munach servo in omnibus codd. veteribusque edd.

21, 26 לְמִשְׁפְּחוֹת in codice prieco notatum est לסוראי חסר

"docti academiae Surensis vocabulam sine Vav scribunt." Vide etiam v. 4.

21, 36 וּמִמַּטֵּה־גָד Ante hunc versum, ut nonnulli codd., Sonc. Brix. Ven. 1517. Complut. et aliae edd., duos versus, in margine nostri textus additos, habent. Quos ad textum genuinum non pertinere, iam *Gaon Hai* (1030) in *responsionibus* suis (תשובות גאונים קדמונים, Berol. 1848 p. 23) et *Kimchi* in commentatione ad versum 7 dicunt. Versus additamentum librariorum sunt, qui ad duodecim urbium numerum hic dictum (v. 38) supplendum nomines ex I Chr. 6, 63. 64 mutuabantur. Multi codd. hoc plane testantur. Ita E 2 hos versus non interpungens, adnotat: אלין שני פסוקין אינם נזכרים פה אך בדברי הימים נזכרים. F. eos demum in fine sectionis (v. 41) inserit. In Kennicot 228 scriptor in margine dicit: צריכה עיון אם כתובים בספרים מובחנים, ובס׳ מדויק לא מצאתי. C 2 adnotat: אלו שני פסוקים אינם כתובים בהללי. Alius cod. notat: אלה ב׳ פסוקים אלו ב׳ פסוקים אינם לא בבבלי ולא בהללי. Alius codd.: אלה ב׳ פסוקים אינם כתובים לא בסיני ולא בס׳ רבינו גרשום. Codd. E 3. P. R 1. 2 versus ignorant, ut etiam Masora ms. et Masora חלופי הקריאה. Masoram hos versus profecto non noscere, e computatione versuum libri (quorum numerus 656) consequitur. Dimidium eorum versus 13, 26 est; hoc modo rectum esse potest, si duo versus absunt; item argumentum est indicium masoreticum ut dimidium versuum prophetarum apud Jes. 17, 3 et omnium versuum Bibliae apud Jer. 6, 7 finem habeat. Porro Masora ad וּמֵפעת (13, 18) notat לית חסר, ad מֵיפעת (I Chr. 6, 64) ב׳ ומלא, item F. ad Jer. 48, 21 notat ב׳; itaque alter מיפעת non est. Masora אֶת vel וְאֶת qui in 21, 8—41 inveniuntur, citat; sed nihil de בצר et קדמות commemorat. Ex omnibus his argumentis duo versus serius inserti plane agnoscuntur. Jure igitur Biblia rabbinica, Athias, Clodius, Jablonski, Opitius, Majus, Van der Hooght, editiones impressae, eos omittunt. Cf. etiam Delitzschi: „*Complutensische Varianten*" (Lipsia 1873 p. 7 sq.).

21, 42 וְלֹא־עָמַד Kadma positum in ultima. Sonc. Brix. ut M. R 2. Vide ad Jer. 52, 33.

Ibid. בִּפְנֵיהֶם in F. et Mas. parva ms. adnotatur ב׳ ונקט. Vide ad Est. 9, 2.

22, 5 וּלְדָבְקָה־בוֹ Beth raphatum in codd. et emendatis libris,

teste punctatore Jekuthiel ad Deut. 11, 22. 30, 20. Vide regulam *de dagessatione* in libro Prov. §. 5.

22, 10 וַחֲצִ֖י שֵׁ֥בֶט הַֽמְנַשֶּׁ֑ה his cum accentibus in E 1 ut v. 11.

22, 17 הִטַּהַ֫רְנוּ Brix. ut T. ponit הִטָּהַרְנוּ Teth cum Kamez. Vide ad Esra 6, 20.

22, 20 מַ֣עַל milel (כסג אחור). Kimchi in comm. et *lexicon* r. מעל et *Responsiones discipulorum Menachemi* p. 56.

22, 25 בֵּינֵ֫נוּ defective sine Jod in syllaba secunda, Ven. 1517. 1521. Norzi ut C 3. E 1. T. F. cum nota לית חסר.

22, 29 לְּבַ֫נוּ cum Dagesch ad regulam אתי מרחיק.

22, 31 הַיּ֣וֹם ׀ cum Pasek in codd. R 1 etiam Mas. parva ms. clare notant פסק.

22, 32 וַיָּשִׁ֫בוּ defective sine Jod; unum de septem sic scribendis, quae sunt: h. l. Deut. 1, 25. I Sam. 5, 3. II Sam. 3, 26. I Reg. 12, 16. II Reg. 22, 20. Jer. 34, 11. In Masora edita ad Num. 13, 26 indicatio perplexa est.

23, 1 יי ׀ cum Pasek. Mas. parva ms.

23, 2 אֱלֹהֵ֫ם h. l. et 6, 6 sunt in libro defectivi sine Jod. Masora.

23, 7 בֹ֫א defective sine Vav in omnibus edd. veteribus et codd. Non pertinet ad tredecim plene cum Vav scribenda. C 3 clare notat בא חסר בס' מוגה. In Mas. parva edita nota falsa est.

Ibid. וְלֹֽא־תַזְכִּ֫ירוּ, primo in versu לא stat, tum ter וְלֹא, praeterea etiam in octo locis: Deut. 4, 28. 5, 17. II Reg. 17, 35. 19, 38. Jes. 5, 27. 37, 33. Jer. 16, 6. Ez. 7, 11. Masora in Hier. ad Jer. 16.

23, 16 מְהֵרָ֫ה cum Sakef, sed Deut. 11, 7 מְהֵרָ֫ה cum Rebia. Mnemonica masoretica est: משה רבינו יושב, ומשרתו עומד.

24, 3 אֶתּ֫וֹ hoc defective sine Vav in codd. et edd. veteribus. Sed in versu sequenti pertinet אותו ad quattuor in libro plene scribenda. Masora ms. ait: אותו ד' מלאין בס' יהושע, וס', ועברתם אותו (6, 18) ועבר אותו (16, 6) לרשת אותו (24, 4) לעבד אותו (22, 24).

Ibid. וָאֶתֵּ֫ן ל֫וֹ ita punctum in E 2. 3. recte.

24, 8 וָאָבִ֫אה sic Chethib, Keri est וָאָבִא et defective sine Jod, secundum Masoram ad Jer. 17, 27. Mas. finalis p. 22. *Ochla* 43. Vide חלופי מערבאי.

24, 10 וָאַצִּ֫יל plene cum Jod. Mas. parva ms. hic habet ג' חד חסר, item ad Jud. 6, 9: ג' ב' מלאין; sed I Sam. 10, 18. Mas.

parva ms. וָאַצִּל cum nota ג׳ ב׳ מלאין ודין חסר, ita etiam in Mrg. R. Indicium editum Masorae parvae falsum est.

24, 14 יִרְאוּ Scheba sub Jod et Aleph mutum, item I Sam. 12, 24. Ps. 34, 10. In imperativo radicis ירא Jod sec. regulam abesse debebat, velut לְכוּ de ילך, צְאוּ de יצא, ita רְאוּ de ירא. Haec forma autem cum imperativo de ראה par esset; qua de causa Jod radicis retentum et vocalisatio mutuata est ad discernendum futuro radicis ראה, igitur יִרְאוּ pro יְרְאוּ (*Michlol* 109).

24, 18 יֹשֵׁב sine Vav in codd.

24, 19 וּלְחַטֹּאותֵיכֶם plene cum Vav pone literam Aleph radicale, Masora. Vide ad Jer. 5, 25.

24, 30 סֶרַח, R 2 adnotat: דין פליג׳, בקרי׳ אחר׳ שֶׂרַח בסי״ן.

Judices.

1, 1 מִי cum Munach in omnibus codd. veteribus, sicut Deut. 30, 12.

1, 6 אֲדֹנִי, accentus Munach in penultima (נסג אחור) sicut Dan. 10, 17. Masora: ב׳ מלעיל בטעם שופר ישר.

1, 9 יוֹשֵׁב Masora: ד׳ מלאין בספרא quattuor in libro plene scribuntur, h. l. v. 17. 4, 2. 11, 21. Alia defectiva sunt.

1, 10 וַיַּכּוּ hoc cum Tebir. Masora.

1, 11 וַיֵּלֶךְ, F. habet וַיַּעַל. Vide חלופי קריאה.

Ibid. דְּבִר, vide ad Jos. 10, 3. 12, 13.

1, 14 מֵאֵת־, vide ad Jos. 15, 18.

1, 17 צְפַת referendum est ad פתחין באתנח. Vide etiam ad II Chr. 14, 9.

1, 27 בְּנֹתֶיהָ secundum et quartum in versu pertinent ad quinque defective sine Vav in prophetis scripta.

1, 31 אַחְלָב Cheth cum Chatef pathach in codd.

2, 1 הָאָרֶץ, recte cum Rebia in Codd. C 3. diserte notat: יפה הוא ברביע. Vide *Thorath emeth* p. 66.

2, 7 יְהוֹשׁוּעַ secundum in versu dupliciter plene scriptum, sicut Deut. 3, 21. Et vide חלופי מערבאי.

2, 14 וְלֹא־יָכְלוּ Munach milel in codd. (quia נסג אחור) ut Ps. 36, 13.

2, 22 בָּם Masora: ג׳ דסבירין בָּהּ „tria בָּם scripta sunt, ubi בָּהּ expectaveris,“ h. l. Jes. 6, 13. 63, 9.

3, 9 וַיּוֹשִׁעֵם hic defective sine Jod. Masora et ms. et edita ad Ps. 106, 8.

3, 15 בְּיָדוֹ מִנְחָה, in Sonc. Brix. exstat מִנְחָה בְּיָדוֹ.

3, 16 שְׁנֵי, Aliquot codd. exhibent שְׁתֵּי. Kimchi in *Michlol* 200[b] et *lexicum* r. פה legit שְׁנֵי; etiam in F. adnotatur: כן הוא, וס"א שְׁתֵּי ולא כן בספר' מדויקי'.

Ibid. אוֹתָהּ plene cum Vav tota in libro.

4, 6 צִוָּה ׀ יְהוָה ׀ uterque cum Legarmeh distinctivo in Brix. ut codd. recte.

4, 9 כִּי בְּיַד־אִשָּׁה sic in C 3. H. Sab. et Gaja apud Beth. Sab. notat כן.

4, 10 קֶדְשָׁה Kof cum Zere sicut v. 9. in Sonc. ut E 1. 2. 3. F. H. R. Masora: ב' ובספר', ita etiam punctator Moses in דרכי הנקוד confirmat. Quod Salomo Dubno in תקון סופרים ad Gen. 19, 23 dicit erratio est.

4, 11 וְחֶבֶר, Sonc. Brix. ut F. H. ponunt Zere sub Cheth. Vide ad I Chr. 7, 31.

Ibid. אָהֳלוֹ C. 3. exhibet אהלה cum He; etiam H. primo ה habebat, sed postea in ו emendatum est. Hoc recte auctore Masora ad Gen. 9, 21. Falsum est nota in Mas. parva h. l. item citatum Buxdorfi in *Concordanciis*.

Ibid. אֵלוֹן dupliciter defective secundum Masoram.

Ibid. בְּצַעֲנַיִּם in כתיב unum Nun caret, קרי est בְּצַעֲנַנִּים.

4, 17 בֵּין יָבִין מֶלֶךְ־, Sonc. Brix. pungunt בֵּין יָבִין מֶלֶךְ.

4, 18 סוּרָה utrumque versus cum tonu in ultima, ut duae syllabae gutturales convenientes pronunciationem rectam retineant. Cf. ad Ps. 9, 21.

Ibid. וַיָּסַר, H. E 1. R 1. ponunt וַיָּסַר, item 5, 1 וַתָּשַׁר. Vide ad Ruth 4, 1.

Ibid. בַּשְּׂמִיכָה cum Sin. Mas. parva ms: לית וכתיב שי"ן.

4, 20 הֶיֵשׁ־פֹּה Jod cum Segol in codd. recte. Testes sunt Ben-Bilam in טעמי המקרא et Kimchi in *Michlol* 202. 216[b]. *Dikduke* §. 40.

4, 21 נִרְדַּם Daleth cum Pathach (Praeteritum), Kimchi in *lexicum*.

Ibid. וַיָּעַף hic Ajin pathachatum est; at in Jes. 6, 6. וַיָּעָף cum Kamez. Vide Kimchi.

5, 1 וַתָּשַׁר hoc caput in forma cantici scriptum est prorsus ut canticum Mosis iuxta mare (Ex. 15), Masora Talmudque praecipientibus (vide ad Jos. 12, 9), et quidem in 65 lineis, secundum *Massecheth sopherim* cap. 12, §§. 10. 12. ubi autem in indicatione initiorum versuum varii errores sunt, ut iam Norzi dixit. Supra codd. auctoribus omnia recte posita sunt.

5, 7 חָדְלוּ Lamed dagessatum. *Harikma* 143. *Mosnaim* 31. *Michlol* 3ᵇ. Item I Sam. 2, 5.

5, 12 עוּרִי עוּרִי duo prima vocabula versus habent tonum in ultima, at duo postrema עוּרִי עוּרִי secundum regulam in penultima. Vide *Mosnaim* 36. *Zachoth* 56. *Michlol* 113. Vicissitudo tonus ad recitationem reddendam pulchriorem est.

Ibid. וּשֲׁבֵה Schin cum Chateph pathach. *Harikma* 103. *Michlol* 55ᵇ. Vide Jes. 45, 14.

5, 15 חִקְקֵי־ cum Scheba simplice. *Dikduke hateamim* §. 33.

5, 27 כָּרָע hoc etiam kamezatum apud Sakef in R 2. Cf. Masora ad Lev. 1.

5, 28 בְּעַד הַחַלּוֹן his cum accentibus in Brix. ut E 1. 2. 3.

5, 29 חַכְמוֹת Cheth pathachatum sicut Prov. 14, 1. Masora ב׳ פתחין, quia constructus adjectivi.

Ibid. תַּעֲנֶנָּה vide *Dikduke hateamim* §. 55 et Masora ad Gen. 6, 16 etiam *Raschi* h. l.

6, 9 וָאַצִּיל plene cum Jod in codd. veteribusque edd. Vide Jos. 24, 9.

Ibid. וָאֲגָרֵשׁ Vav recte cum Kamez in Sonc. Brix. ut C 2. 3. F. M. Mrg. R. Vide ad 20, 6.

6, 17 שָׁאַתָּה in C 3. adnotatum est ספר׳ אחרים פתח. R 2. re vera habet שַׁאַתָּה cum Pathach, et item legerunt *Harikma* 51 etiam Raschi in comm. ad 5, 7. Sed punctator Mosche in *Haschoham* p. 13 et Kimchi in comm. et *Michlol* 47ᵇ pungunt Kamez. Vide Norzi.

6, 18 וְהֹצֵאתִי sine Vav radicali sicut Jer. 51, 44. Masora: ב׳ חסרין.

Ibid. עַד שֻׁבֶךָ cum Mercha. Vide ad Cant. 2, 7.

6, 19 וְהַמָּרָק etiam Resch kamezatum est, item in versu sequenti, in Sonc. Brix. ut C 2. F. M. R. Ita plane Ben-Bilam in טעמי המקרא p. 4. testatur; cf. Kimchi in comm. [Ibi מחברת בן אשר citatum esse, error est, dici debebat מחברת בן בלעם, Kimchi nomen Ben-Bilam cum nomine Ben-Ascher confusit; idem fecit in citatis commentationis ad Jes. 11, 14 in *Michlol* 167 et *lexico* r. עוּף].

6, 24 ויקרא־לוֹ יְהוָֹה ׀ שָׁלוֹם sic accentus in Sonc. H. M. R 1. recte, testantur Midrasch ad Lev. 9. Num. 11. Talmud *Sabbat* 10ᵇ. et *Raschi*. Post יְהוָֹה ׀ Pasek debetur, sicut Exod. 17, 14. Jer. 23, 6. 33, 16. Ez. 48, 35.

6, 24 בְּעָפְרַת Thav formationi nominis est (non constructi) ut in דָּבְרַת, בִּצְקַת.

6, 25 הַשֵּׁנִי, R 2. habet הַשֵּׁנִים cum nota נ׳ כת׳ ולא ק׳, הַשֵּׁנִי ק׳. Masora nostra (ad Prov. 20, 16. *Ochla* 156) vocabulum non habet, itaque veresimile recensio orientalis.

6, 26 הַמָּעוֹז R 2. adnotat: הַמָּעוֹן פליג בקריות אחרות. E 3. profecto habet הַמָּעוֹן cum nota המעוז קרי. Masora in R 2. h. l. ait: המעוז ב׳ בקריא׳ וס׳ על ראש המעוז, וחללו המקדש המעוז בדניאל, et post hoc mira indicatio sequitur: ג׳ מלין פליגי׳ נהרדעאי וסוראי בין נר״ן ובין ז״ן, ראש המעוז, לנהרדעאי בז״ן לסוראי בנר״ן; במקדש המעוז, לסוראי בנר״ן; את נבחז לנהרדעאי בז״ן סוראי בנר״ן: (II Reg. 17, 11)

6, 31 הַאַתֶּם He cum Pathach secundum regulam in Michaelis ut C. 2. 3. E 1. 2. 3. F. H. M. R.

6, 39 אֶל־הגזה, Sonc. ut E 3. R 2. habet עַל־הגזה, falso; ita masoretice solum in v. 37 nominatur (Mas. finalis p. 49 col. 8).

7, 5 אֶל־הַמָּיִם, post hanc vocem R 2. spatium vacuum relinquit cum nota פסיק ולא גמיר.

7, 6 הַמְלַקְקִים Vide *Dikduke hateamim* §. 33. *Michlol* 46. 97[b].

Ibid. בִּרְכֵיהֶם Mas. parva in F. notat ל׳ת רפה. Vide *Michlol* 156[b].

7, 9 וַיְהִי cum Paschta quinquies in libro: h. l. 16, 4. 25. 19, 1. 5. Masora ms.

7, 17 תַּעֲשׂוּ, masoretice bis se habet: h. l. et Ex. 25, 9. Secundum versus sonat תעשון cum Nun in fine et ad quattuordecim ita scripta pertinet. Masora impressa h. l. corrupta est.

7, 22 עַל־טַבַּת, Vide Jos. 2, 7.

7, 24 עַד־בֵּית, makefatum in omnibus codd. et edd. veteribus.

7, 25 עוֹרֵב duo in medio versus plene cum Vav, sicut Jes. 10, 26. Cant. 5, 11.

Ibid. אֶל־מִדְיָן Sonc. Brix. habent אֶת־מדין.

8, 1 וַיֹּאמְרוּ F. scribet וַיֹּאמֶר. Ibi etiam v. 22. וַיֹּאמְרוּ in וַיֹּאמֶר mutatum est. Vide v. 6.

Ibid. קְרָאת sic E 1. 2. 3. F. etiam Mas. parva ms. Usitatarum editionum קְראוֹת cum Vav epenthetico post Aleph neque Masora neque veteres grammatici noscunt. Cf. Aben esra in *Zachoth* 57[b]. *Saphah berurah* 22[b]. Kimchi in *Michlol* 141. *Pethach debarai* 85.

8, 2 מִבְצִיר Beth raphatum. *Harikma* 166. *Critica Dunasch contra Saadia* p. 36. *Haschoham* 15. *Michlol* 46.

8, 6 וַיֹּאמֶר Mas. parva: י״ב סבירין וַיֹּאמְרוּ „in duodecim locis extat וַיֹּאמֶר, ubi וַיֹּאמְרוּ (in pluralis) expectaveris“, scil. h. l. 11, 15. Ex. 14, 25. Num. 32, 25. Jos. 24, 21. I Sam. 12, 5. 16, 4. 19, 22. I Reg. 20, 3. II Reg. 9, 11. Hos. 12, 9. Sech. 6, 7. In biblia rabbinica in indicatione Masorae ad Num. 32. ante vocabulam קדמא editor נעבד oblitus est, extare debet (Jos. 24, 21) נעבד קדמא ,(Num. 32) ויאמר בני גד ובני ראובן. Epitheton קדמא consulto adiectum est, ut priorem locum libri neque eum versus 24 credat. Hac interpretatione temptatio explicationis Heidenheimii ad hunc locum in *Meor enaim* errabunda repellenda est.

8, 7 הַבַּרְקָנִים, Ven. 1517. Lombrosa et Norzi ut E 1. 2. pungunt הַבַּרְקָנִים E 3. pungit הַבַּרְקָנִים, F: הַבַּרְקָנִים. Grammatici tacent.

8, 15 הַיְּעֵפִים Jod dagessatum. *Michlol* 46.

8, 19 חַי־יְהוָה cum Sakef magno.

8, 22 וַיֹּאמְרוּ, in F. vox in וַיֹּאמֶר mutatum est et adnotatum לית. In E 1. textus וַיֹּאמֶר habet et in margine: י״ד דסבירין ויאמרו. Auctore ad I Reg. 12, 21 in Biblia magna Masora impressa, h. l. varietas vetus esse videtur, fortasse differentia inter occidentales et orientales. Cf. Norzi et supra 8, 6.

8, 35 וְלֹא־עָשׂוּ tonus in ultima.

9, 2 הֲמְשֹׁל He sine Gaja in codd. Vide *Michlol* 54 et *Methegsetzung* §. 23.

9, 7 וַיַּגִּדוּ sine Jod ut v. 42. 4, 12. Masora ad Gen. 26, 32.

Ibid. לְיוֹתָם accentus est Sakef in Sonc. Brix. recte.

9, 9 הֶחֳדַלְתִּי He habet Segol, Cheth Chateph Komez. *Michlol* 70[b]. Et vide Heidenheimii notationem ad *Mosnaim* 24[b].

9, 10 לְכִי אַתְּ Mercha Tifcha, et v. 12. in Sonc. Brix.

Ibid. מָלְוכִי sic in כת׳ב E 1. 3. R. cum Vav post Lamed. קרי est מָלְכִי, aeque v. 12. similiter מָלוּכָה v. 8. צָרוּפָה Ps. 26, 2.

9, 14 מְלָךְ Lamed cum Cholem et accentu Mercha in omnibus codd. veteribusque edd. Perperam libri vulgati habent מְלָךְ־; hic ratio ad makefationem et brevitatem vocalis non est. Solummodo in Gen. 36, 21 et I Chr. 1, 43 vox masoretice Komez chatuf habet.

9, 20 תֵּצֵא אֵשׁ Mehuppach in penultima (נסג אחור) ut v. 15. Lev. 9, 24. Attamen in וַתֵּצֵא אֵשׁ manet Kadma in ultima ut Ex. 22, 5. Vide ad Ez. 19, 14.

9, 29 רַבֵּה Beth cum Saegol. Mas. parva ms: ל̇ית. Cf. Kimchi in comm. et *Michlol* 130.

9, 37 יוֹרְדִים plene in Sonc. Brix. C 1. F. M. T. sicut I Sam. 9, 27. Recte secundum Masoram.

9, 38 אֵפוֹא syllaba prima defective sine Jod in edd. veteribus ut C 2. 3. R. praecipiente Masora.

Ibid. עַתָּה, Masora ms. ait: ג׳ סבירין אַתָּה, וס׳ צא נא עתה והלחם בו (h. l.) ועתה אדני המלך, תנינא דפסוק (I Reg. 1, 18) ועתה ה׳ אבינו אתה (Jes. 64, 7).

9, 45 נִלְחָם Cheth cum Kamez ut C 2. 3. F. M. Vox huius loci non pertinet ad duodecim pathachata; cf. Norzi. Etiam Masora in E 3. ad Ex. 14, 25 hunc locum ad tres numerat, qui errabunde cum Pathach pro Kamez legi possint (ג׳ דמטעין) et insuper adnotat, docto academiae Surensis de hoc vocabulo aliam sententiam habere (ופלגי סוראי על ואבימלך), ergo Pathach legere.

9, 46 בֵּית אֵל Tifcha et Mercha, sic recte C 2. 3. E 2. R. et F. cum nota לית בטעם, item Mas. parva ms. אֵל בְּרִית est בַּעַל בְּרִית (8, 33) nomen idoli.

9, 49 שֹׂכֹה defective sine Vav in Sonc. ut F. R. Mas. ms. notat שׂכו קרי.

9, 53 גֻּלְגָּלְתּוֹ Gimel cum Komez chatuph ut I Chr. 10, 10.

9, 57 אֲלֵיהֶם, Sonc. Brix. exhibent עֲלֵיהֶם.

Ibid. קִלְלַת Lamed cum Chateph pathach in codd. sicut Prov. 26, 2.

10, 6 וַיֹּסִיפוּ quattuor ita scribuntur (ד׳ כתיבין כן), h. l. 13, 1. II Sam. 5, 22. I Chr. 14, 13.

10, 8 וַיִּרְעֲצוּ Mas. parva tum impressa tum ms. notat: חצי הספר. At in Sonc. et Brix. haec nota demum ante cap. 11. extat.

10, 11 וּמִן־בְּנֵי sic Sonc. Brix. Ven. 1517. 1521. Compl. Pisaur. Nissel. ut C. 2. 3. E 2. 3. F. M. Mrg. P. recte secundum Masoram. Nam Masora (ad 19, 19) hunc locum non inter octo versus nominat, in quibus idem vocabulum terties est et quidem primum et tertium cum Vav copul. et secundum sine Vav, igitur legit וּמִן. Clarius autem hoc Masora in E 3. testatur quae dicit: ב׳ פסוקין דאית בהון וּמִן וּמִן וּמִן, ומן האמרי ומן בני עמון ומן פלשתים, ובאו מערי יהודה (Jer. 17, 26).

11, 7 וּמַדּוּעַ, sexies cum Geresch: h. l. I Sam. 20, 27. II Sam. 12, 9. Jer. 2, 31. Neh. 2, 3. 13, 21. Masora in R. 2.

11, 17 אֱדֹ֔וֹם ׀ etiam haec vox cum Pasek in codd.

11, 25 אַתָּה, nonnullis libris interpungunt אַ֫תָּה milel. Vide Kimchi in comm. et *Michlol* 213ᵇ. et Heidenheim in *Som sechel* ad Gen. 22, 12.

Ibid. הֲרֹוב plene. Masora.

11, 29 עֲבֹר בְּנֵי, F. habet עֲבֹר אֶת־בְּנֵי.

11, 31 עֹלָה defective sine Vav in Sonc. Brix. et codd. Tantummodo in hoc libro 6,26 vocabulum masoretice plene scriptum est.

11, 33 מֵעֲרֹעֵר defective sine Vav in Sonc. Brix. et codd. pertinet ad quinque defective scribenda. In Masora impressa in indicatione ad I Sam. 30, 28. II Reg. 10, 33 pro versu II Sam. 24, 5 hic versus ponendus est ut in Masora ms.

Ibid. בֹּאֲךָ defective sine Vav in Sonc. Brix. ut codd. recte. Non pertinet ad quinque plene scribenda (Mas. ad Gen. 10, 19).

11, 34 לֹו מִמֶּנּוּ R 2. adnotat: לו כתב׳ לָהּ סביר, ואית דדייקי ממנו כתב׳ מִמֶּנָּה סביר. Cf. Kimchi in comm. et Masoram h. l. et Lev. 6, 8.

12, 1 וְלָנוּ cum servo Kadma.

12, 3 וָאָשִׂימָה in omnibus codd. veteribusque edd. sicut Esra 8, 17 sine nota marginali de כתיב et קרי.

12, 5 הַאֶפְרָתִי He pathachatum in C 2. 3. E 1. 2. 3. F. M. R. recte quod interrogativus. Vide ad Neh. 6, 11.

Ibid. וַיֹּאמֶר ׀ cum Pasek, C 3. E 1. 3. R 2. et Mas. parva ms. uti I Reg. 2, 30. 11, 22. Nominatur inter פסקתא דספרא.

12, 6 וישחטהו defective sine Vav post Teth in Sonc. ut E 1. 2. 3. F. M. R 1. 2. cum nota חסר ו׳. Mas. parva ms. etiam notat: וישחטהו לית וכתיב כן.

12, 11 אֵלֹן sic etiam in versu sequenti, dupliciter defective, secundum Masoram et impressam et ms.

12, 13 הפרעתוני plene, item v. 15. I Chr. 27, 14. Vide ibi 11, 31.

13, 4 וְאַל־תִּשְׁתִּי Cod. de rossi 413 adnotat אַל־תשתי קרי. Vere C 3 habet אַל־. Sed Kimchi testatur וְאַל.

13, 6 וַתֹּאמֶר H. notat ס״א וַתַּגֵּד.

13, 8 הַיּוּלָּד cum Vav ante Lamed dagessatum, sicut 18, 29. Iob 5, 7. Masora.

13, 11 לֹו cum Rebia in Ven. 1525 ut C 2. recte. Questio in הָאִשָּׁה desinet.

13, 14 אַל־תֹּאכַל כֹּל אשר־, Sonc. Brix. habent לֹא תאכל מִכֹּל אֲשֶׁר.

13, 18 פֶּלְאִי Aleph mutum est. Mas. finalis p. 1.

13, 21 וְלֹא־יָסַף Mas. parva ms. ait לית מלעיל. Item *Michlol* 6.

13, 25 בְּמַחֲנֵה־, Sonc. Brix. ut F. pungunt בְּמַחֲנֵה. Non aeque congruens.

Ibid. אֶשְׁתָּאֹל defective sine Vav. In ad Jos. 15, 33. Masora impressa hic locus exstingui et is Jos. 19, 41 poni debet. Hoc Norzi non cognovit.

14, 2 קְחוּ אוֹתָהּ sic Sonc. Brix.

14, 14 וּמֵעַז, Sonc. ut E 1. 2. 3. F. R 1. 2. ponit וּמֵעָז cum Kamez.

14, 15 הַלְיָרְשֵׁנוּ, nonnullis edd. et codd. interpungunt Jod cum Komez chatuph, הַלְיָֽרְשֵׁנוּ, item Joseph Karo in comm. (vide Geiger in פרשנדתא p. 29). Kimchi in comm. et *lexico* legit Kamez magnum cum Metheg.

Ibid. הֲלֹא F. adnotat לית ס"פ. In H. et R 2. ubi in textu הֲלֹם exstat, nota marginalis se habet: פליגא בקריאות, של סוראי הֲלֹם כתיב וקרי הֲלֹא, לנהרדעאי כתיב הֲלֹא וקרי הֲלֹם. Cf. Kimchi in comm.

14, 18 עָז cum Kamez in Michaelis ut E 1. 2. 3. F. R 1. 2. ubi adnotatur בָ׳, item Mas. parva ms. Indicatio in Masora excusa ad Gen. 49, 7 corrupta est ut iam Heidenheim animadvertit. C 1. ibi recte scribit: עָז ב׳ במצעות פסוק וקמץ, וסימנהון, ארור אפם כי עז ועברתם, מה מתוק מדבש ומה עז מארי וכל אתנח׳ וס"פ כות׳ קמץ.

15, 1 הֶחָדְרָה ita etiam II Sam. 13, 10. Masora ב׳.

15, 4 שׁוּעָלִים F. adnotat ג׳ מלא. R 2: ג׳ בקריא׳ מלא׳ ר׳. Vide ad Cant. 2, 15.

15, 5 בַּלַּפִּידִים omnino plene cum Jod in codd. F. notat ג׳ מלאין „tria plena sunt“ scil. h. l. Nah. 2, 5. Iob 41, 11. Ut ex indicatione in E 3. (citatum ad Ez. 1, 13) experimur, h. l. ut Nah. 2, 5. variatio invenitur (פליגא) quia orientales בלפִּדים scribunt.

15, 10 לֶאֱסוֹר R 2. notat כל כפיתיא דשמשון רפין. Cf. *Dikduke* §. 54.

15, 13 הַסָּלַע, R 2. pungit הַסֶּלַע cum Segol, adnotans: לית דכות׳ סוף פסוק ואתנחתא, וכל קריא׳ הסָלע, ופליג בקריות אחרות דין הסֶּלע.

15, 14 זְרוֹעוֹתָיו omnino plene. Masora notat in F: לית מלא.

Ibid. אֱסוּרָיו Vide Norzium.

15, 16 חֲמֹרָתָיִם etiam Resch cum vocale Cholem in Sonc. ut F. M. et alii Codd. testatur a Kimchio in comm. et *lexicum*. Ita etiam *Raschi* legit.

15, 20 עֶשְׂרִים שָׁנָה, pro eo Talmud hierosolymitanus *Sota* cap. 1. §. 8. habet אַרְבָּעִים שנה.

16, 3 הַמְּזֻזוֹת sicut Deut. 6, 9. Masora: ב׳ חסר „duo defective in penultima."

16, 4 שֹׂרֵק defective ut Jes. 5, 2. In Jer. 2, 21 vocabulum plenum est.

16, 5 נוּכַל Munach milra in Sonc. Brix. recte sicut Est. 6, 13.

16, 12 כַּחוּט Caph pathachatum. Masora לית. Vide Mas. finalis p. 38. *Ochla* 11.

16, 16 וַתְּאַלְצֵהוּ Zade cum Saegol. Vox pertinet ad פתחין דספרא.

16, 21 בַּנְחֻשְׁתַּיִם Nun raphatum cum Gaja. Vide *Methegsetzung* §. 20.

16, 24 אֹתוֹ hic et v. 31 defective. Alii omnes libri pleni sunt.

Ibid. חִלְּלֵנוּ sine Jod. Masora in F. לית וחסר. Item Kimchi in comm.

16, 26 הַנַּעַר cum servo Asla in Michaelis ut in codd. recte.

16, 28 מִשְׁתֵּי Masora in C 3. notat: לית דגש שי״ן ורפה תי״ו. Vide Abenesra in *Zachoth* 40. et *Jesod mispar* 141. Kimchi in comm. et *Michlol* 156.

16, 30 תָּמוֹת plene cum Vav in Sonc. Brix. ut C 3. E 1. 2. 3. M. R. recte. Vocabulum pertinet ad viginti sex paria cum Vav in medio (Mas. finalis p. 29).

17, 1 אֵלִיתִי cum Jod otioso in fine. E 1. item Mas. parva ms. notat לא קרי י׳. Etiam Mas. magna (ad I Reg. 1) ואתִי, אליתִי ambo versus ad vocabula numerat, quae Jod superfluum in fine habent. De Scheba apud Thav vide ad Ruth 2, 9. et *Zachoth* 53. et Aharoni Nicomediensis comm. כתר תורה ad Exod. 18, 9.

17, 3 וַיָּשֶׁב, Sonc. Brix. ponunt וַיָּשֶׁב את־אֶלֶף.

17, 10 וְעֵרֶךְ Ajin cum Zere, et Ex. 40, 23. Masora. Kimchi in Lex.

18, 1 לֹא נָפְלָה־לּוֹ sic in Sonc. secundum regulam, vide ad Jer. 1, 19.

18, 4 וַיִּשְׂכְּרֵנִי cum Kadma ante Sakef, similiter וַיִּקְרְאוּ (7, 20).

18, 7 צִדֹנִים sine Jod in syllaba prima et sine Vav in secunda. Sonc. Brix. ut C 3. F. cum Masora ה׳ חסר. Cf. Norzi.

18, 9 קוּמָה, P. adnotat לית. C 3. E 3. habent קומו. Etiam in F. ita mutatum est. Cod. de Rossi 210 exhibet קוּמָה sed cum nota: קומו קרי. R 2. habet in textu קומו et adnotat: קוּמָה פליג. Omnes hae variationes ex חלופי מערבאי explicantur.

18, 19 וַיֹּאמְרוּ tonus in penultima et לּוֹ dagessatum. Vide Est. 6, 13.

18, 21 הַכְּבוּדָּה Daleth dagessatum ut Ez. 23, 41. Ps. 45, 14. Masora et *Michlol* 27[b].

18, 24 לְקַחְתֶּם׀ Pasek post vocem in E 1. 3 et Mas. parva ms. recte.

18, 28 פְּיִרְחוֹקָה sic recte in Brix. Vox in catalogo singulorum vocabulorum, quae tonum in penultima habent, nominatur (Mas. finalis 62. *Dikduke hateamim* §. 73). Etiam notat Mas. parva לית בטעם בחי"ת. Cf. *Michlol* 172.

18, 29 בְּשֵׁם cum Beth, contra Jos. 19, 47 ubi כְּשֵׁם cum Caph. Masora.

18, 30 מְנַשֶּׁה Nun supra lineam pendet (נו"ן תלויה). Masora, et *Dikduke hateamim* §. 59. Cf. Norzi.

19, 6 וַיֹּאמֶר cum servo Kadma in codd. Sonc. Brix.

Ibid. וְיִיטַב plene cum Jod radicis sicut v. 9. in codd. et edd. veteribus. Non pertinet ad tria defective scribenta (Masora ad II Sam. 24, 5).

19, 9 הִנֵּה־נָא makefatum ut Gen. 19, 19. 20. secundum Ben-Ascheri opinionem.

Ibid. לְאֹהָלֶךָ sine Jod pluralis. Mas. parva h. l. et Deut. 16, 7.

19, 11 רַד cum Pathach. Masora et *Michlol* 107.

19, 13 לְךָ cum Thebir in F. bene.

19, 18 מִבֵּית־לֶחֶם Nonnullis codd. pungunt מִבֵּית לֶחֶם. Vide חלופי נקוד.

19, 19 עֲבָדֶיךָ Sonc. Brix. ut E 3. habent עַבְדְּךָ. Vide Kimchi in comm.

19, 20 תָּלֵן Lamed pathachatum. Vox pertinet ad פתחין באס"ף. Masora notat ב׳, h. l. et Iob 17, 2.

19, 21 וַיְּבוֹלֵ in Chethib, Keri est וַיָּבָל, Beth cum Komez chatuph, similiter וַיָּהָם (4, 15) וַיָּסָב (11, 18). *Chajug* 106 (Edit. Nutt) *Michlol* 153.

19, 22 מֵיטִיבִים, T. exhibet מְטִיבִים (r. טוב) contra Kimchium in comm. et *Michlol* 102.

19, 24 לָהֶם, Sonc. ut E 3. scribit לָהֶן, contra Masoram ad Num. 27, 5.

Ibid. לֹא תַעֲשׂוּ, Sonc. Brix. scribunt ut E 1. 3. אַל־תַּעֲשׂוּ. Masoretice ita exstat modo in versu antecedenti et Gen. 19, 8. Jer. 5, 10.

19, 25 וַיֹּצֵא Zade recte cum vocali Zere in omnibus bonis codd.

veteribusque edd. Mas. parva in F. notat י״ג חסר. Vide Masoram ad Num. 17, 23.

19, 27 וַיִּפְתַּח דַּלְתוֹת, Sonc. habet וַיִּפְתַּח אֶת־דַּלְתוֹת.

Ibid. הַסַּף Samech pathachatum. *Michlol* 205[b]. *Dikduke hateamim* p. 62. In Mas. parva ad הַסַּף crebro notatum est י״א פתחין, sed sine indicatione locorum. Qui sunt: h. l. II Reg. 12, 10. 22, 4. 23, 4. 25, 18. Jer. 35, 4. 52, 24. Ez. 41, 16. II Chr. 34, 9. Est. 2, 21. 6, 2.

20, 2 שֹׁלֵף cum העמדה, vide *Thorath emeth* p. 21. *Metheg-Setzung* §. 13.

20, 6 וָאֲנַתְּחֶהָ וָאֲשַׁלְּחֶהָ utrumque Vav cum Kamez in Brix. Compl. ut C 2. 3. F. R. T. secundum regulam de Vav consecutivo. Cf. *Zachoth* 22. 62[b]. *Parchon* 2. *Michlol* 55.

20, 13 בְּנֵי modo legitur, sed non scribitur. *Dikduke hateamim* §. 62.

20, 16 הַשַּׂעֲרָה Mercha in penultima in Brix. testatur *Michlol* 164[b].

20, 18 וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה sic accentuatio in Ven. 1517. 1521. recte. Vide ad Ezra 7, 13.

20, 20 אֶל־הַגִּבְעָה R 2. notat עַל פליג. Item ad v. 37. Vide חלופי מערבאי.

20, 25 לִקְרָאתָם ׀ cum Mercha et Pasek in C 2. 3. Hier. R. T. In plurimis libris modo post בנימן Pasek stat. Catalogus codicis Aleppo et R 2. autem exacte duo Pasek in versu nominat.

20, 28 וּפִינְחָס cum Telischa magno in edd. veteribus ut C 2. 3. Hier. R 2. T.

20, 33 וְאֹרֵב defective sine Vav. At in Esra 8, 31. plene cum Vav. Vide ad Jos. 8, 12.

20, 36 אֶל־הַגִּבְעָה vide חלופי מערבאי.

20, 39 נִגֹּף, Mas. parva ms: לית ומלא.

20, 40 הֶחֵלָּה Lamed dagessatur. *Michlol* 145.

20, 43 הִרְדִּיפֻהוּ Resch dagessatum est in E 1. cum nota: רי״ש דגש ודל״ת רפוי. Etiam E 2. notat: לית דגש ריש, נאום פרחון. Mas. parva ms: הרדיפהו רי״ש דגש ודל״ת רפי, פרחון (vide *Parchon* p. 8, col. 3 et *Haschoham* 28). Etiam in Berol. Mas. magna ad Jer. 39, 12 catalogum viginti duorum Resch dagessatorum habet (כ״ב רישי״ן דגשין), in quo hoc vocabulum enumeratur.

Ibid. הִדְרִיכֻהוּ vide ad Iob 28, 8.

20, 46 כָּל־הַנֹּפְלִים cum Kadma veasla sicut Jos. 8, 25. Pertinet ad quattuor vocabula, ubi post Telischa parvum Kadma

veasla sequitur (Mas. finalis p. 33). Hi duo versus enim unus locus putantur, ut I Reg. 12, 24 et II Chr. 11, 4.

20, 48 מְתֹם numerandum est ad quattuor cum Cholem sine Vav punctata; itaque falso מְתִם in Sonc. Ven. 1517. 1521. Etiam in Kimchii lexico nominatum מעיר מְתִם modo erratum est, ut in meo manuscripto legendum est מְתֹם. *Parchon* hoc plane testatur; in radice מתה scribit: מעיר מתום עד בהמה, הו״ו והמי״ם כמו ו״ו מי״ם של שלשום ומשפטו מְתִיוֹם, פי׳ מעיר בעלת עממים, וכן נמי ו״ו ומי״ם של פתאום כי הוא מן פתי ופתאים. מעיר מְתִים ינאקו (Iob 24, 12) פי׳ עמי העיר נואקים, ומי״ם והיו״ד של רבים, ומתום ומתִים מן מלה שלישית שהיא מתה, כי אלו היה מן מלה בת שתים אותיות היו דגושין כמו מן כַּף כפות כפי ומן גב על גבי מרומי קרת. In editione a *Stern* impressa quae multa errata habet, hic totus passus abest.

Ibid. עַד־בְּהֵמָה Sonc. cum E 1. habet וְעַד־בהמה. Falso. Versus non pertinet ad tres cum וְעַד, עַד (Masora ad Gen. 13, 3).

21, 3 לָמָה cum Rebia.

21, 8 מִיָּבֵישׁ plene cum Jod in C 3. Hier. recte secundum Masoram. Vide v. 12.

21, 9 וַיִּתְפָּקֵד, E 2. adnotat: ס״א ויתפַּקֵד דגש הקוף. R 2. T. vere in textu ita habent.

21, 12 יָבֵשׁ pertinet ad septem scripta defective Jod (Masora h. l. edit. Buxdorfii). In Bombergii biblia (1525) in Masora hic versus omissus est, itaque Norzi hoc vocabulum plene emmendavit; cf. Frensdorff *Masoretisches Wörterbuch* p. 287.

21, 15 נִחָם Cheth kamezatum. Kimchi in comm. Vide Jona 3, 9.

21, 18 לָתֵת־ ita recte in codd. Falsum לָתֶת־ editionis, quia h. l. recessus tonus non est, ergo Zere manet. Vide etiam חלופי נקוד. Sonc. et Brix. interpungunt ואנַחנו ׀ לֹא נוּכל לָתֵת להם.

21, 19 לִמְסִלָּה Lamed cum Chirek. F. notat לית. Etiam Mas. finalis p. 40. (*Ochla* 27) vocem inter eas numerat, qui modo semel cum Scheba vel Chirek breve punctatae sunt. — Accentus Sakef magnum est, velut לִמְנַשֶּׁה (Num. 1, 10).

21, 21 אִם־יֵצְאוּ cum Asla ante Mercha. *Dikduke hateamim* §. 21. Masora ad Lev. 10, 12.

Ibid. שִׁילוֹ uterque versus plene cum Jod, aeque Jer. 7, 12. In v. 19. vocabulum defectivum est sine Jod. Cf. Norzi ad Gen. 49, 10.

II. a.

חלופי ספר יהושע
שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae libri Josuae inter Occidentales et Orientales controversae.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
וּבֵינָיו כתיב וקרי [1]	ובינו כתיב וּבֵינָיו קרי	Jos. 3, 4.
הארון כתיב אֲרוֹן קרי [2]	הָאָרוֹן ברית	3, 17.
כַּעֲלוֹת כתיב וקרי [3]	בּעלות כתיב כַּעֲלוֹת קרי	4, 18.
עַל־פניו [4]	אֶל־פניו	5, 14.
בּעלות כתיב כַּעֲלוֹת קרי [5]	כַּעֲלוֹת בכ״ף כתיב וקרי	6, 15.
בשׁוֹפרות מלא [6]	בשֹׁפרות חסר ו״ו קדמא	6, 20.
בְּישראל [7]	בִּבְנֵי ישראל	7, 1.
וארא כתיב וָאֶרְאֶה קרי	ואראה כתיב וָאֵרֶא קרי	7, 21.
בין בית און כתיב בֵּית אֵל קרי	בין בֵּיתְאֵל כתיב וקרי	8, 12.
לעיר כתיב, לָעַי קרי [8]	לָעִיר כתיב וקרי, תרויהון דפסוק	8, 13.
השאיר לוֹ [9]	השאיר לָהֶם	8, 22.

[1] Ex Tschufutk. No. 7. Tantum quod ibi varietas inversa est. Vide Praefationem ad Quinque volum. p. V.

[2] Tschufutk. 7.

[3] Tschufutk. 7. Cf. ad 6, 15.

[4] Tschufutk. 7. Masora (ad II Sam. 14, 22) recensionem occidentalem sequitur.

[5] Tschufutk. 7. Etiam E 1. 2. notant 'פלוגת. Itaque varietas contraria est de 4, 18.

[6] Notat etiam F: לית כתיב כן. Tschufutk. 7 varietatem perperam enumerat ad v. 9.

[7] Ex R 2.

[8] Ita recte secundum R 2. Indicatio impressa non accurata est, itaque Norzius non intellexit.

[9] Vide argumenta.

	Occidentales (Palaestinenses):	Orientales (Babylonii):
Jos. 10, 26.	וַיְמִיתֵם	וימיתום כתיב וַיְמִיתֵם קרי
13, 1.	זָקַנְתָּה מלא הא	זָקַנְתָּ חסר
13, 27.	הָרָם	הָרָן [1]
15, 23.	וְעַדְעָדָה	וְעַד־עָדָה ב׳ מלין [2]
15, 28.	וּבִזְיוֹתְיָה	וּבִזְיוֹת־יָה ב׳ מלין [3]
15, 30. 19, 4.	וְאֶלְתּוֹלַד	וְאֶל־תּוֹלַד ב׳ מלין [4]
15, 51.	וְגֹשֶׁן וְחֹלֹן	גֹּשֶׁן חֹלֹן [5]
15, 53.	וְיָנוּם כתיב וקרי	וינים כתיב וְיָנוּם קרי [6]
15, 59.	וְאֶלְתְּקֹן	וְאֶל־תְּקֹן ב׳ מלין [7]
18, 14.	אֶל־קִרְיַת	עַל־קִרְיַת
19, 14. 27.	יִפְתַּחְאֵל, מלה חדא	יִפְתַּח־אֵל ב׳ מלין [8]
19, 38.	חֳרֵם	חורם כתיב חֳרֵם קרי [9]
22, 20.	וְעַל־כָּל עדת	וְאֶל־כל עדת
22, 22.	וְאִם־במעל	אִם־במעל
24, 9.	ואבאה כתיב וָאָבָא קרי	ואביא כתיב וָאָבִיאָה קרי

---

[1] Vide argumenta.

[2] Secundum catalogum in Cod. Aleppo nominum de quorum ratione scribendi in uno an duo vocabulis orientales et occidentales differunt.

[3] Vide Praef. ad quinque volum. p. V.

[4] Ex catalogo quem commemoravimus ad 15, 23.

[5] Sic in S. Orientales ambo scribunt sine Vav copulativo.

[6] Vide argumenta.

[7] Vide ad v. 23.

[8] Ex Cod. Aleppo. Cf. Mas. parva.

[9] Cod. Aleppo et S. et עדת דבורים.

II. b.

חלופי ספר שופטים

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי

Scripturae libri Judicum inter Occidentales et Orientales controversae.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
ישב כתיב יֹשְׁבֵי קרי	יֹשֵׁב כתיב וקרי	Jud. 1, 21.
יְהוֹשׁוּעַ תרויהון דפסוק מלאין [1]	כל ימי יְהוֹשֻׁעַ, חסר ו"ו בתרא	2, 7.
השנים כתיב הַשֵּׁנִי קרי [2]	הַשֵּׁנִי כתיב וקרי	6, 25.
כדברו כתיב בְּדַבְּרוֹ קרי	בְּדַבְּרוֹ כתיב וקרי	8, 3.
ויאמרו כתיב וַיֹּאמֶר קרי [3]	וַיֹּאמְרוּ כתיב וקרי	8, 22.
אֶל־הָעִיר	עַל־הָעִיר	9, 33.
ושלשים עָרִים להם [4]	ושלשים עֲיָרִים להם	10, 4.
והעלותיהו כתיב וְהַעֲלִיתִיהוּ קרי	וְהַעֲלִיתִיהוּ	11, 31.
דְבָרְךָ כתיב וקרי	דבריך כתיב דְבָרְךָ קרי	13, 17.
בלפִּדִים חסר יו"ד קדמא [5]	בלפִּידִים מלא	15, 5.
קומה כתיב קוּמוּ קרי [6]	קוּמָה כתיב וקרי	18, 9.
לַהֲשִׁיבָהּ כתיב וקרי	להשיבו כתיב לַהֲשִׁיבָהּ קרי	19, 3.

---

[1] Secundum Masoram ms. quae ad Deut. 3, 21. dicit: יהושוע ב' מלאין, וסימן, ואת יהושוע צויתי, ויעבדו העם את יי כל ימי, תנינא דפסוק; ולמדנחאי תרויהון דפסוק מלאין. Vide etiam in Mas. parva impressa h. l.

[2] Vide Argumenta.

[3] Vide Argumenta.

[4] Ex Tschufutk. No. 7.

[5] Secundum Masoram in E 3. Vide Argumenta.

[6] Masora in Cod. Babyl. ad Jer. 46, 16.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
עַל־הגבעה [1]	אֶל־הגבעה	Jud. 20, 20. 36. 37.
עַל־דרך המדבָּרָה [2]	אֶל־דרך המדבָּר	20, 42.
מִמֵּנּוּ רפי [3]	מִמֶּנּוּ דגש	21, 1.

III. a.

חלופי נקוד בספר יהושע
בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci libri Josuae a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro ms. עדת דבורים, de quo vide *Dikduke hateamim* p. XXXII).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
בן־נֿון רפי [4]	בן־נּון דגש	Jos. 1, 1.*
וישכבו שמה	וישכבו־שמה	2, 1.
וְהַחֲיִתֶם [5]	וְהַחֲיִתֶם	2, 13.
אֶת־הַכְּנַעֲנִי [6]	אֶת־הַכְּנַעֲנִי	3, 10.
בְּעָבְרוֹ [7]	בְּעָבְרוֹ	4, 7.
מִמָּחֳרַת	מִמָּחֳרַת	5, 11.
וַיֹּאמֶר לֹא דגש [8]	וַיֹּאמֶר ׀ לֹא רפי	5, 14.

[1] Varietas in tres versus est secundum R 2.

[2] Sic Aleppo, S. et עדת דבורים. Varietas duplex, de אֶל et de המדבָּר.

[3] Tschufutk. No. 94 notat ad h. l.: ט׳ בנביאים למדנחאי. Vide ad Iob 21, 14.

[4] Vide Praef. ad Liber Psalmorum (Ed. Brockhaus, 1874) p. IX.

[5] Ben-Naphtali etiam Geresch solum ponit, non Gerschaim. Vide Praef. ad Jer. p. IX.

[6] Item Jud. 1, 4. Vide *Dikduke hateamim* p. 30.

[7] Vide Argumenta et Kimchi in commentatione.

[8] Ben Naphtali ponit sub ויאמר Munach conjunctivum et Lamed in לא ad orationem firmandam Dagesch dat. At Ben-Ascher sub

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אֶת־מַחֲנֵה	אֶת־מַחֲנֵה	Jos. 6, 18.
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ דגש [1]	וַיְהִי כִשְׁמֹעַ רפי	6, 20.
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר [2]	אֶת־כָּל־אֲשֶׁר	6, 21.
הַמְרַגְּלִים [3]	הַמְרַגְּלִים	6, 22. 23.
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ	וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ	6, 22. 23. 25.
אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנּוּ	אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנּוּ	7, 14.
אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנָּה	אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנָּה	Ibid.
וְאֶת־בָּנָיו	וְאֶת־בָּנָיו	7, 24.
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ	וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ	Ibid.
וַיִּנָּגְעוּ [4]	וַיִּנָּגְעוּ	8, 15.*
אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ	אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ	8, 18.*
וְכָל־יִשְׂרָאֵל	וְכָל־יִשְׂרָאֵל	8, 21.
וַיִּפְּלוּ	וַיִּפְּלוּ	8, 24.*
כָל־יִשְׂרָאֵל	כָל־יִשְׂרָאֵל	Ibid.*
וְכָל־יִשְׂרָאֵל [5]	וְכָל־יִשְׂרָאֵל	8, 33.
כִּי קְרֹבִים	כִּי־קְרֹבִים	9, 16.
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ דגש	וַיְהִי כִשְׁמֹעַ רפי	10, 1.
גְּדוֹלָה־מְאֹד [6]	גְּדוֹלָה־מְאֹד	10, 20.
כֵּן עָשָׂה	כֵּן־עָשָׂה	10, 39.*
אֶת־כָּל־הָאָרֶץ	אֶת־כָּל־הָאָרֶץ	10, 40.
עַל־שְׂפַת־הַיָּם	עַל־שְׂפַת־הַיָּם	11, 4.

ויאמר ɩ distinctivum Legarmeh ponit, igitur Dageso firmationis non indiget. Similiter se differunt in Jud. 12, 5. I Sam. 16, 7.

[1] Item 10, 1. Jud. 7, 15. 11, 35. Vide ad Gen. 19, 17.

[2] Index editus habet ויחרימו et cum eo noster locus ipse significatus est.

[3] Vide ad Ps. 36, 1. 69, 21.

[4] Ben-Naphtali ab accentuum geminatione abhorrens sinit Metheg ante Tebir et non mutat in Mercha.

[5] Differentia apud hanc vocem est. Index editus falso habet ושפטיו.

[6] Similiter 11, 12. 20, 4. Vide ad Gen. 45, 14. *Methegsetzung* §. 11.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
הַמְּלָכִים־הָאֵלֶּה	הַמְּלָכִים־הָאֵלֶּה	Jos. 11, 12.
אֶת־כָּל־הָאָדָם	אֶת־כָּל־הָאָדָם	11, 14.
וַיִּתְּנָהּ	וַיִּתְּנָהּ	11, 23.*
[1] וְכָל־מַמְלְכוּת	וְכָל־מַמְלְכוּת	13, 21.*
[2] וַיְבָרְכֵהוּ	וַיְבָרְכֵהוּ	14, 13.
מִבַּעֲלָה	מִבַּעֲלָה	15, 10.
[3] מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים	מְנַשֶּׁה הַנּוֹתָרִים	17, 2.
[4] וְיִתְהַלְּכוּ	וְיִתְהַלְּכוּ	18, 4.
וְהִתְחַלְּקוּ	וְהִתְחַלְּקוּ	18, 5.
[5] יִגְבָּל־אֹתוֹ	יִגְבּוֹל־אֹתוֹ	18, 20.
וְיִרְאוֹן	וְיִרְאוֹן	19, 38.
וַיִּלְכְּדוּ	וַיִּלְכְּדוּ	19, 47.*
הָעִיר־הַהִיא	הָעִיר־הַהִיא	20, 4.*
וְאֶת בְּעֶשְׁתְּרָה	וְאֶת־בְּעֶשְׁתְּרָה	21, 27.
וַיְבָרְכֵם	וַיְבָרְכֵם	22, 7.*
אֶל־כָּל־עֲדַת	אֶל־כָּל־עֲדַת	22, 18.
וְהַנְּשִׂיאִים	וְהַנְּשִׂיאִים	22, 32.
וְהִתְחַתַּנְתֶּם	וְהִתְחַתַּנְתֶּם	23, 12.
וַיִּלָּחֲמוּ	וַיִּלָּחֲמוּ	24, 11.*
אֵל קַנּוֹא	אֵל־קַנּוֹא	24, 19.
פֶּן־תְּכַחֲשׁוּן	פֶּן־תְּכַחֲשׁוּן	24, 27.

[1] Vide *Methegsetzung* §. 27.

[2] Eodem modo 22, 7. Jud. 13, 24. II Sam. 13, 25.

[3] Ben-Ascher ponit Mercha propter Metheg sequentem. Ben-Naphtali Munach admittit. Cf. ad Gen. 30, 16. *Mischpete hateamim* p. 17.

[4] Aeque 19, 38. Jud. 9, 7. 19, 9. Vide ad Gen. 27, 28.

[5] Vide ad Ps. 9, 9.

III. b.

חלופי נקוד בספר שופטים

בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci libri Judicum a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אֶת־הַֽכְּנַעֲנִי	אֶת־הַכְּנַֽעֲנִי	Jud. 1, 4.*
מִנַּאֲקָתָם [1]	מִנַּֽאֲקָתָם	2, 18.
מִמַּעַלְלֵיהֶם	מִמַּֽעַלְלֵיהֶם	2, 19.*
אֶת־מַעְבְּרוֹת	אֶת־מַעְבְּרוֹת	3, 28.
שֵׁשׁ מֵאוֹת [2]	שֵׁשׁ־מֵאוֹת	3, 31.
וַֽיִּמְכְּרֵם	וַיִּמְכְּרֵם	4, 2.
הֲיֵשׁ פֹּה [3]	הֲיֶשׁ־פֹּה	4, 20.
לְסִיסְרָא [4]	לְסִיסְרָא	5, 30.*
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ דגש	וַיְהִי כְשְׁמֹעַ רפי	7, 15.
וּפְגַע בָּנוֹ [5]	וּפְגַע־בָּנוֹ	8, 21.
כָל־יִשְׂרָאֵל	כָל־יִשְׂרָאֵל	8, 27.
וַיִּשְׁמַע [6]	וַיִּשְׁמַע	9, 7.
וַֽיְבַצְּרוּ	וַיְבַצְּרוּ	9, 27.
וַֽיֶּחֱצֵם [7]	וַיֶּחֱצֵם	9, 43.*
וַֽיֶּאֱרֹב	וַיֶּאֱרֹב	Ibid.*
עַל־כָּל־אֲשֶׁר	עַל־כָּל־אֲשֶׁר	9, 44.
וְאֶת־הָֽעַשְׁתָּרוֹת	וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת	10, 6.
וַֽיִּרְעֲצוּ	וַיִּרְעֲצוּ	10, 8.

[1] Ut saepius notavimus Ben-Naphtali devitat accentus duplices.

[2] Item 18, 11.

[3] Similiter Num. 13, 20.

[4] Vide 2, 18.

[5] Vide ad Hosea 4, 1.

[6] Vocem commemorat punctator Jekuthiel in דרכי הנקוד. Vide *Dikduke hateamim* §. 13.

[7] Vide ad Ps. 19, 11.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אֶֽת־כָּל־בְּנֵי	אֶת־כָּל־בְּנֵי	Jud. 10, 8.*
וַֽיִּתְלַקְּטוּ	וַיִּתְלַקְּטוּ	11, 3.
כַּֽאֲשֶׁר־נִלְחֲמוּ	כַּאֲשֶׁר־נִלְחֲמוּ	11, 5.*
כִּדְבָרְךָ [1]	כִּדְבָרְךָ	11, 10.*
אֶֽל־מַלְאֲכֵי [2]	אֶל־מַלְאֲכֵי	11, 13.
יֽוֹרִישְׁךָ	יוֹרִישְׁךָ	11, 24.*
וַֽיְהִי כִּרְאוֹתוֹ דגש	וַיְהִי כִרְאוֹתוֹ רפי	11, 35.
אֶֽת־מַעְבְּרוֹת	אֶת־מַעְבְּרוֹת	12, 5.*
וְֽהָיָה	וְהָיָה	Ibid.
וַיֹּאמֶר לּא דגש [3]	וַיֹּאמֶר ׀ לֹא רפי	Ibid.*
וַֽיֹּאחֲזוּ	וַיֹּאחֲזוּ	12, 6.
אִם־תַּעַצְרֵנִי [4]	אִם־תַּעְצְרֵנִי	13, 16.*
וַֽיְבָרְכֵהוּ	וַיְבָרְכֵהוּ	13, 24.*
וַֽיִּשְׂרְפוּ	וַיִּשְׂרְפוּ	15, 6.
וַֽיִּתְחָרְשׁוּ	וַיִּתְחָרְשׁוּ	16, 2.*
וַֽיֶּאֱחֹז	וַיֶּאֱחֹז	16, 3.*
וַֽיִּקְבְּרוּ	וַיִּקְבְּרוּ	16, 31.*
וַֽתִּתְּנֵהוּ	וַתִּתְּנֵהוּ	17, 4.
וּמִֽחְיָתֶךָ	וּמִחְיָתֶךָ	17, 10.
שֵׁשׁ מֵאוֹת	שֵׁשׁ־מֵאוֹת	18, 11.
שִׂים יָדְךָ	שִׂים־יָדְךָ	18, 19.*
וְֽאֶת־הַכֹּהֵן	וְאֶת־הַכֹּהֵן	18, 24.
וַֽיִּקְרְאוּ	וַיִּקְרְאוּ	18, 29.
הִנֵּה נָא	הִנֵּה־נָא	19, 9.
וְֽיִיטַב	וְיִיטַב	Ibid.*

[1] Similiter Ex. 7, 28. 8, 1. I Sam. 9, 19. 15, 23. Jes. 1, 18. 24. 7, 4. e. a.

[2] Vide Strack *Catalog der hebr. Bibelhandschriften* p. 102.

[3] Etiam in catalogo Cod. de Rossi 940. Vide argumenta et ad Jos. 5, 14.

[4] Ben-Naphtali ponit Pathach sub Ajin, velut תַּעַזְבֵנִי (Ps. 27, 9), Ben-Ascher ponit Scheba, velut יַעְזְרוּנִי (Ps. 119, 176).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
מִן־מַעֲשֵׂהוּ	מִן־מַעֲשֵׂהוּ	Jud. 19,16.*
מִבֵּית לֶחֶם [1]	מִבֵּית־לֶחֶם	19,18.
וַיִּתְעַלְּלוּ־ [2]	וַיִּתְעַלְּלוּ־	19,25.*
וְנִבְעָרָה	וּנְבַעֲרָה	20,13.
מִמַּעֲרֵה גָבַע	מִמַּעֲרֵה־גָבַע	20,33.
מַה־נַּעֲשֶׂה	מַה־נַּעֲשֶׂה	21,7.16.*
לָתֶת־לָהֶם בג׳ [3]	לָתֵת־לָהֶם	21,18.*
לַמְסִלָּה פתח [4]	לִמְסִלָּה חירק	21,19.
וַיִּתְהַלְּכוּ	וַיִּתְהַלְּכוּ	21,24.
בְּיִשְׂרָאֵל [5]	בְּיִשְׂרָאֵל	21,25.

IV. a.

חלופי הקריאה בספר יהושע

Loci libri Josuae qui facile confunduntur.

וְכִי נמגו	2, 9 Primo
וְגַם נמגו	2, 24 Secundo
אם לא תגידו	2, 14 Primo
ואם תגידי. וסמן דודי.	2, 20 Secundo
משבעתך הַזֶּה אשר השבעתנו	2, 17 Primo
משבעתך אשר השבעתנו	2, 20 Secundo

[1] Cod. Tschufutk. No. 80 notat ad vocem: במחזורא רובה מבית לחם יהודה, לטבריא מבית־לחם יהודה. Ut iam ad Gen. 22, 8. diximus punctatio magni Machazori (מחזור רבא) eadem est, quem Ben-Naphtali sequitur. Vide etiam ad II Sam. 1, 9.

[2] Vide ad Jes. 45, 20.

[3] Sic in עדת דבורים. Cod. de Rossi 940 etiam hanc varietatem habet. Hoc בג׳ dicit: Ben-Naphtali Thav cum vocalem Saegol (tria puncta) habere. Ben-Ascher autem secundum regulam Zere in loco suo relinquit, quia h. l. causa ad recessum tonus non est.

[4] Differentia similis in Gen. 42, 30. In indice edito varietas inversa est; vide argumenta.

[5] Vide Gen. 46, 2.

שְׁנֵי עשר אִישׁ מִשִּׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל איש אחד איש אחד לַשָּׁבט	3, 12 Primo
שְׁנֵים עשר אֲנָשִׁים איש אחד איש אחד מִשבט	4, 2 Secundo
שְׁנֵים הֶעשר אִישׁ אֲשֶׁר הֵכִין מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל איש אחד איש אחד מִשבט	4, 4 Tertio
בתוך הירדן, הָכֵן	3, 17 Primo
רגלי הכהנים, הָכִין	4, 3 Secundo
איש אשר, הֵכִין	4, 4 Tertio
כִּי ישאלון בניכם	4, 6 Primo
אֲשֶׁר ישאלון בניכם. וסמן, כִּי אֲשֶׁר ראיתם (Exod. 14, 13).	4, 21 Secundo
מחר לאמר מה האבנים האלה לָכֶם	4, 6 Primo
מחר אֶת־אֲבוֹתָם לאמר מה האבנים האֵלֶּה. ס״פ	4, 21 Secundo
שופרות הַיּוֹבלים	6, 4 Primo et 8 Tertio et 13 Quarto
שופרות יובלים	6, 6 Secundo
וַיָּלֶן יהושע בלילה ההוא בתוך הָעָם	8, 9 Primo
וַיֵּלֶךְ יהושע בלילה ההוא בתוך הָעֵמֶק. וחד פסוק סמן, אל עם עמקי (Ez. 3, 5).	8, 13 Secundo
בזזו להם ישראל	8, 27 Primo
בזזו להם בְּנֵי ישראל	11, 14 Secundo
ויאמר יי אל־יהושע אל תירא מֵהֶם	10, 8 Primo
ויאמר יי אל־יהושע אל תירא מִפְּנֵיהֶם	11, 6 Secundo
מלבנה לכישה — וַיִּחַן עליה וילחם בָּהּ	10, 31 Primo
מלכיש עגלנה — וַיַּחֲנוּ עליה וילחמו עָלֶיהָ	10, 34 Secundo
ויקח יהושע את כל הארץ הַזֹּאת	11, 16 Primo
ויקח יהושע את כל הארץ	11, 23 Secundo
העלה שֵׂעִיר	11, 17 Primo
העולה שֵׂעִירָה	12, 7 Secundo
ויתנה יהושע לְנַחֲלָה לְישראל כמחלקתם לשבטיהֶם	11, 23 Primo
ויתנה יהושע לשבטי ישראל יְרֻשָּׁה כמחלקתם	12, 7 Secundo

13, 14 Primo	רַק לְשבט הלֵוי לֹא נתן נחלה
13, 33 Secundo	ולשבט הלֵוי לֹא נתן משֶׁה נחלה
13, 14 Primo	כאשר דבר לוֹ
13, 33 Secundo	כאשר דבר לָהֶם
14, 9 Primo	אחרי יי אלֹהָי
14, 14 Secundo	אחרי יי אלֹהֵי ישְׂרָאֵל
15, 6 Primo	וְעָלָה הַגְּבוּל אבן בהן בן ראובן
18, 17 Secundo	וְיָרַד אבן בהן בן ראובן
15, 7 Primo	נכח לְמעלה אדמים
18, 17 Secundo	נכח מעלה אדמים
19, 50 Primo	סרח בהר אפרים
24, 30 Secundo	סרח אֲשֶׁר בהר אפרים
21, 19 Primo	שלש עשרה עָרים ומגרשיהן
21, 33 Secundo	שלש עשרה עִיר ומגרשיהן
23, 5 Primo	כאשר דבר יְיָ אֱלֹהֵיכֶם לכם
23, 10 Secundo	כאשר דבר לכם
24, 21 Primo	וַיֹּאמֶר העם אל יהושע לֹא כִּי את יי נעבֹד׃
24, 24 Secundo	וַיֹּאמְרוּ העם אל יהושע את יי אֱלֹהֵינוּ נעבד ובְקולו נִשְׁמָע

IV. b.

יהושע חלוף שופטים ושמואל

Diversitates libri Josuae a libris Judicum et Samuelis.

Josua 2, 14.	ועשינו עִמְּךָ חסד ואמת
Jud. 1, 24.	ועשינו עִמְּךָ חָסֶד׃ וחד פסוק סמן, ואם לא תשלים עִמָּךְ ועשתה עִמְּךָ (Deut. 20, 12).
Josua 4, 13.	כְּארבעים אלף (כ״ף)
Jud. 5, 8.	בְּארבעים אלף (בי״ת)
Josua 15, 15.	וַיַּעַל משם אל ישבי דבר
Jud. 1, 11.	וַיֵּלֶךְ משם אל יושבי דבר

Josua 15, 17.	אחי כָלֵב
Jud. 1, 13.	אחי כלב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ
Josua 15, 18.	אביה שָׂדה
Jud. 1, 14.	אביה הַשָּׂדה
Josua 15, 19.	ותאמר תְּנָה לי ברכה
Jud. 1, 15.	ותאמר לוֹ הָבָה לי ברכה
Josua 15, 19.	גלת עִלִּיּוֹת ואת גלת תחתִּיּוֹת
Jud. 1, 15.	גלת עִלִּית ואת גלת תחתִּית
Jusua 15, 63.	ואת היבוסי יוֹשְׁבֵי ירושלם לא יָכְלוּ בני יְהוּדָה לְהוֹרִישָׁם וישב היבוסי את בני יְהוּדָה בירושלם עד היום הזה
Jud. 1, 21.	ואת היבוסי ישֵׁב ירושלם לא הוֹרִישׁוּ בני בִנְיָמִן וישב היבוסי את בני בִנְיָמִן בירושלם עד היום הזה
Josua 17, 13.	ויהי כי חָזְקוּ בְּנֵי ישראל וַיִּתְּנוּ
Jud. 1, 28.	ויהי כי חָזַק ישראל וַיָּשֶׂם
Josua 19, 47.	ויקראו לְלֶשֶׁם דן כְּשֵׁם (כף)
Jud. 18, 29.	ויקראו שֵׁם הָעִיר דן בְּשֵׁם (בי"ת). וסמן ל"ך ש"ב.
Josua 24, 14.	וְעַתָּה יראו את יי
I Sam. 12, 24.	אַךְ יראו את יי
Josua 24, 22.	ויאמְרוּ עֵדִים
I Sam. 12, 5.	ויאמֶר עֵד
Josua 24, 28.	וישלח יהושע את העם איש לנחלתו (ס"פ)
Jud. 2, 6.	וישלח יהושע את העם וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל איש לנחלתו לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ
Josua 24, 30.	בתמנת סֶרַח אֲשֶׁר בהר
Jud. 2, 9.	בתמנת חֶרֶס בהר
Josua 24, 31.	וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל את יי
Jud. 2, 7.	וַיַּעַבְדוּ הָעָם את יי
Josua 24, 31.	ואשר יָדְעוּ את כל מעשה יי אשר עשה לישראל
Jud. 2, 7.	ואשר רָאוּ את כל מעשה יי הַגָּדוֹל אשר עשה לישראל. וחד פסוק סמן, אשר לא ידעו ואשר לא ראו (Deut. 11, 12).

IV. c.

יהושע חלוף דברי הימים

Diversitates libri Josuae a libri Chronicorum.

Josua 21, 5.	ולבני קהת הנותרים ממשפחת מטה אֶפְרַיִם ומִמַּטֵּה דָן ומֵחֲצִי מטה מנשה
I Chr. 6, 46.	ולבני קהת הנותרים ממשפַּחַת הַמטה מִמַּחֲצִית מטה חֲצִי מנשה
Josua 21, 6.	ולבני גרשון מִמִּשְׁפְּחֹת מטה יששכר
I Chr. 6, 47.	ולבני גרשום לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִמטה יששכר
Josua 21, 6.	ומֵחֲצִי מטה מנשה בבשן בַּגּוֹרָל ערים שלש עשרה
I Chr. 6, 47.	ומִמטה מנשה בבשן ערים שלש עשרה
Josua 21, 7.	וממטה זבולן ערים
I Chr. 6, 48.	וממטה זבלון בַּגּוֹרָל ערים
Josua 21, 8.	את הערים הָאֵלֶּה ואת־מגרשיהֶן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה בַּגּוֹרָל
I Chr. 6, 49.	את הערים ואת מגרשיהֶם (ס"פ)
Josua 21, 9.	ויתנו ממטה בני יהודה וממטה בני שמעון את הערים האלה אשר יקְרָא אתהֶן בְּשֵׁם
I Chr. 6, 50.	ויתנו בַּגּוֹרָל ממטה בני יהודה וממטה בני שמעון ומִמַּטֵּה בְּנֵי בִנְיָמִן את הערים האלה אשר יקְרְאוּ אתהֶם בְּשֵׁמוֹת
Josua 21, 12.	נתנו לכלב בן יפנה בַּאֲחֻזָּתוֹ
I Chr. 6, 41.	נתנו לכלב בן יפֻנה (ס"פ)
Josua 21, 13.	ולבני אהרן הַכֹּהֵן נתנו את עִיר מִקלט הָרֹצֵחַ את
I Chr. 6, 42.	ולבני אהרן נתנו את עָרֵי הַמִּקלט את
Josua 21, 13.	חברון וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ ואת לבנה ואת מגרשִׁיה. ס"פ.
I Chr. 6, 42.	הברון ואת לבנה ואת מגרשִׁיה, אתנחתא.
Josua 21, 14.	ואת יתר וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ ואת אשתמע ואת מגרשִׁה
I Chr. 6, 42.	ואת יתר ואת אשתמע ואת מגרשִׁיה

Josua 21, 15.	ואת חֹלֹן ואת מגרשה וְאֶת דבר
I Chr. 6, 43.	ואת חִילֵן ואת מגרשיה אֶת דבר
Josua 21, 17.	וממטה בנימין אֶת־גִּבְעוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁהָ את־גבע
I Chr. 6, 45.	וממטה בנימן את־גבע
Josua 21, 20.	וּלְמִשְׁפְּחוֹת בני קהת הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מִבְּנֵי קְהָת ויהי ערי גוֹרָלָם
I Chr. 6, 51.	וּמִמִּשְׁפְּחוֹת בני קהת ויהי ערי גְבוּלָם
Josua 21, 21.	ויתנו להם את־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ את
I Chr. 6, 52.	ויתנו להם את־עָרֵי הַמִּקְלָט את
Josua 21, 28.	וממטה יששכר את־קִשְׁיוֹן
I Chr. 6, 57.	וממטה יששכר את־קֶדֶשׁ
Josua 21, 30.	וממטה אשר את־מִשְׁאָל ואת מגרשה אֶת עבדון
I Chr. 6, 59.	וממטה אשר את־מָשָׁל ואת מגרשיה וְאֶת עבדון
Josua 21, 32.	וממטה נפתלי את־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ את קדש
I Chr. 6, 61.	וממטה נפתלי את קדש
Josua 21, 32.	ואת־חַמֹּת דֹּאר ואת
I Chr. 6, 61.	ואת־חַמּוֹן ואת
Josua 21, 32.	ואת־קַרְתָּן ואת מגרשה עָרִים שָׁלֹשׁ
I Chr. 6, 61.	ואת־קִרְיָתַיִם ואת־מגרשיה׃ ס״פ.
Josua 21, 36.	וממטה גד אֶת־עִיר מִקְלַט הָרֹצֵחַ את רמת
I Chr. 6, 65.	וממטה גד את ראמות
Josua 21, 37.	אֶת חשבון ואת מגרשה אֶת יעזר ואת מגרשה כָּל־עָרִים אַרְבַּע
I Chr. 6, 66.	וְאֶת חשבון ואת מגרשיה וְאֶת יעזיר ואת מגרשיה׃ ס״פ.

IV. d.

חלופי הקריאה בספר שופטים

Loci libri Judicum qui facile confunduntur.

את הכנעני וְהפרזי	1, 4 Primo
את הכנעני וְאֶת הפרזי	1, 5 Secundo
ויכוהָ לפי חרב ואת העיר שִׁלְּחוּ באש	1, 8 Primo
ויכו אוֹתָם לפי חרב ואת העיר שָׂרְפוּ באש	18, 27 Secundo
ויעשו בני ישראל אֶת־הרע בעיני	2, 11 / 3, 7 {Primo et Secundo
ויעשו בני ישראל הרע בעיני	6, 1 Tertio
את הבעלים ואת הָאֲשֵׁרוֹת	3, 7 Primo
את הבעלים ואת הָעַשְׁתָּרוֹת	10, 6 Secundo
וַתִּכָּנַע מואב	3, 30 Primo
וַיִּכָּנַע מדין	8, 28 Secundo
בְּהִתנַדֵּב עָם ברכו יי	5, 2 Primo
הַמִּתנַדְּבִים בָּעם ברכו יי	5, 9 Secundo
בִּפלגות ראובן גדלים חִקְקֵי לב	5, 15 Primo
לִפלגות ראובן גדולים חִקְרֵי לב, וסמן ב"ק, ל"ר.	5, 16 Secundo
וְאֶת־הָאשרה אשר עליו	6, 25 Primo
וְהָאשרה אשר עליו	6, 28 Secundo
הָאשרה אשר עליו	6, 30 Tertio
ומחנה מדין היה לו מִצָּפוֹן מִגִּבְעַת הַמּוֹרֶה בעמק	7, 1 Primo
ומחנה מדין היה לו מִתַּחַת בעמק	7, 8 Secundo
על ברכָּיו לשְׁתּוֹת. ס"פ.	7, 5 Primo
על ברכֵיהֶם לשתות מָיִם	7, 6 Secundo
וַיָּרָץ כָּל־המחנה	7, 21 Primo
וַיָּנָס המחנה	7, 22 Secundo
כי נתן לִצְבָאֲךָ לחם	8, 6 Primo
כי נתן לַאֲנָשֶׁיךָ הַיְּעֵפִים לחם	8, 15 Secundo

אֶת־קוצי המדבר	8, 7 Primo
וְאֶת־קוצי המדבר	8, 16 Secundo
אשר עשה עִם ישראל	8, 35 Primo
אשר עשה בְּישראל	20, 10 Secundo
אנשים ריקים וּפֹחֲזִים וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו	9, 4 Primo
אנשים ריקים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ	11, 3 Secundo
וַיֻּגַּד לאבימלך	9, 25 Primo
וַיַּגִּדוּ לאבימלך	9, 42 Secundo
ויאמר יפתח לְזקני גלעד	11, 7 Primo
ויאמר יפתח אֶל־זקני גלעד	11, 9 Secundo
אל מַלְאֲכֵי יפתח	11, 13 Primo
אל דִּבְרֵי יפתח	11, 28 Secundo
וְאַל־תשתי יין ושכר וְאל־תאכלִי כל טָמֵא	13, 4 Primo
אַל־תשתי יין ושכר וְאל־תאכלִי כל טֻמְאָה	13, 7 Secundo
וְיין ושכר אַל־תֵּשְׁתְּ וְכל טמאה אל תאכַל	13, 14 Tertio
הגידה נָּא לי	16, 6 Primo et 16, 10 Secundo
הגידה לי	16, 13 Tertio
כְּאַחַד האדם	16, 7 Primo ct 16, 11 Secundo
כְּכָל־האדם	16, 17 Tertio
ותאמר אֵלָיו פלשתים עליך שמשון	16, 9 Primo et 16, 12 Secundo et 16, 14 Tertio
ותאמר פלשתים עליך שמשון	16, 20 Quarto
וַיֹּאמְרוּ נתן אלהינו בידנו את שִׁמְשׁוֹן אויבנו	16, 23 Primo
כִּי אָמְרוּ נתן אלהינו בידנו את אויבנו	16, 24 Secundo
וישב את אֶלֶף וּמֵאָה הכסף	17, 3 Primo
וישב את הכסף	17, 4 Secundo
שש מאות אִישׁ חָגוּר כלי מִלְחָמָה	18, 11 Primo
וְשש מאות אִישׁ חֲגוּרִים כלי מִלְחַמְתָּם	18, 16 Secundo
וְשש מאות הָאִישׁ הֶחָגוּר כלי הַמִּלְחָמָה	18, 17 Tertio

אפוד ותרפים ופסל ומסכה	18, 14 Primo
אֶת הַפֶּסֶל וְאֶת הָאפוד וְאֶת הַתְּרָפִים וְאֶת הַמַּסֵּכָה	18, 17 Secundo
אֶת־פסל הָאפוד וְאֶת הַתְּרָפִים וְאֶת הַמַּסֵּכָה	18, 18 Tertio
אֶת הָאפוד וְאֶת הַתְּרָפִים וְאֶת הַפָּסֶל	18, 20 Quarto
לרגל את הארץ לַיִשׁ	18, 14 Primo
לרגל את הארץ	18, 17 Secundo
ויאמר אבי הנערה אֶל־חֲתָנוֹ	19, 5 Primo
ויאמר אבי הנערה אֶל־הָאִישׁ	19, 6 Secundo
ויאמר אבי הנערה	19, 8 Tertio
ויאמר לוֹ חֹתְנוֹ אבי הנערה	19, 9 Quarto
כל אלה שֹׁלְפֵי חָרֶב	20, 25 Primo
כל אלה שֹׁלֵף חָרֶב	20, 35 Secundo
אֶת־כל אלה אַנְשֵׁי חָיִל	20, 44 Tertio et 20, 46 Quarto
למלחמה עם בְּנֵי בנימן	20, 18 Primo
למלחמה עם בנימן	20, 20 Secundo
למלחמה עם בְּנֵי בנימן אָחִי	20, 23 Tertio et 20, 28 Quarto
ויעלו עלות ושלמים לִפְנֵי יְיָ	20, 26 Primo
ויעלו עלות ושלָמים: ס״פ.	21, 4 Secundo
היום מִיִּשְׂרָאֵל שֵׁבֶט אֶחָד	21, 3 Primo
היום שֵׁבֶט אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל	21, 6 Secundo
מה נעשה לָהֶם לנותרים לנשים	21, 7 Primo
מה נעשה לנותרים לנשים	21, 16 Secundo

IV. e.

שופטים חלוף שמואל

Diversitates libri Judicum a libro Samuelis.

Jud. 2, 4.	וישאו העם את קולם ויבכו
I Sam. 11, 4.	וישאו כָל־העם את קולם ויבכו
Jud. 6, 21.	את קצה הַמִּשְׁעֶנֶת אשר בידו
I Sam. 14, 27.	את קצה הַמַּטֶּה אשר בידו
Jud. 10, 10.	וְכי עזבנו את אֱלֹהֵינוּ ונעבד את הבעלים
I Sam. 12, 10.	כי עזבנו את יְיָ ונעבד את הבעלים וְאֶת הָעַשְׁתָּרוֹת
Jud. 15, 19.	ותשב רוחו וַיֶּחִי
I Sam. 30, 12.	ותשב רוחו אֵלָיו
Jud. 19, 2.	ימים ארבעה חדשים
I Sam. 27, 7.	ימים וְארבעה חדשים
Jud. 19, 27.	ויפתח דלתות
I Sam. 3, 15.	ויפתח אֶת דלתות
Jud. 20, 13.	תנו אֶת־האנשים
I Sam. 11, 12.	תנו האנשים

IV. f.

שופטים חלוף תהלות

Diversitates libri Judicum a libri Psalmorum.

Jud. 5, 4.	ארץ רעשה גַּם שמים נטָפו
Ps. 68, 9.	ארץ רעשה אַף שמים נטְפו
Jud. 5, 5.	מפני יְיָ זה סיני מפני יְיָ אלהי ישראל
Ps. 68, 9.	מפני אֱלֹהִים זה סיני מפני אֱלֹהִים אלהי ישראל
Jud. 11, 39.	חק בְּישראל
Ps. 88, 5.	חק לְישראל

V.

פסקתא בספר יהושע

Loci libri Josuae lineola Pasek notati.

יי ׀ לאחיכם	Josua 1, 15.
ביתך ׀ החוצה	2, 19.
אלהיכם ׀ לים־סוף	4, 23.
ושטרים ׀ ושפטיו	8, 33.
עמדים ׀ מזה ׀ ומזה, ג׳ בפסוק	Ibid.
יי ׀ היתה	11, 20.
יי ׀ אותי	14, 10.
הגבול ׀ דברה	15, 7.
וחצור ׀ חדתה	15, 25.
ועין ׀ ורמון	15, 32.
מעון ׀ כרמל	15, 55.
עין ׀ רמון	19, 7.
גבולם ׀ לימה	19, 11.
הכהן ׀ ויהושע	19, 51.
ישראל ׀ בגורל ׀ בשלה, ג׳ בפסוק	Ibid.
אל ׀ אלהים ׀ יי	22, 22.
אל ׀ אלהים ׀ יי, ד׳ בפסוק	Ibid.
היום ׀ ידענו	22, 31.
הכהן ׀ והנשיאים	22, 32.
יי ׀ לישראל	23, 1.
ישראל ׀ ממצרים	24, 32.

VI.

פסקתא בספר שופטים

Loci libri Judicum lineola Pasek notati.

שבעים ׀ מלכים Jud. 1, 7.
יי ׀ להם 2, 18.
יי ׀ שלום 6, 24.
מלאכים ׀ אל מלך 11, 17.
אדום ׀ לאמר, ב׳ בפסוק Ibid.
ויאמר ׀ לא 12, 5.
דן ׀ ממשפחתם 18, 2.
לקחתם ׀ ואת 18, 24.
בנימן ׀ לקראתם ׀ מן, ב׳ בפסוק 20, 25.
יי ׀ את בנימן 20, 35.

VII.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר יהושע

Loci libri Josuae vocalem non productam in pausa retinentes.

החֶ֑רם Jos. 6, 18.
בחֶ֑רם 7, 1.
לחֶ֑רם 7, 12.
ויאמַ֑ר 7, 20.
ובאדרֶ֑עי 13, 12.
המֶ֑לח 15, 2.
למַֽס 17, 13.

ובאדרֶֽעי Jos. 12, 4.
יזרעֶֽאל 17, 16.
ושרוחֶֽן 19, 5.
ואנחרַֽת 19, 19.
שכֶ֑מה 24, 1.
וכל ארבַּ֑ע וכל
נֶֽגב דכוותה׃

VIII.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר שופטים

Loci libri Judicum vocalem non productam in pausa retinentes.

Jud. 1, 10.	ארבַּע	Jud. 11, 34.	בַּת
1, 17.	צפַּת	13, 14.	תאכַל
3, 11.	קנַז	14, 16.	הגַּדתה
4, 11.	קֶדש	16, 16.	ותאלצֶהו
6, 19.	ויגַּש	19, 5.	ללֶכת
6, 36.	דבַּרת	19, 7.	וחברו
6, 37.	וחברו	19, 20.	תלַן
7, 10.	לרֶדת	19, 27.	הסַּף
8, 2.	אביעֶזר		וכל מֶלך, ואבימֶלך,
8, 10.	קֶדם		ויאמַר, למַס,
9, 35.	מֶלח		דכוותה:

IX.

סדרים בספר יהושע י"ד, וסמניהון:

Sectiones libri Josuae masoreticae.

Josua 1, 1.	ויהי אחרי מות משה
3, 7.	ויאמר, דאחל גדלך
5, 1.	ויהי כשמע כל, דבתר למען דעת
6, 27.	ויהי יי את יהושע
8, 30.	אז יבנה יהושע מזבח
10, 8.	ויאמר יי אל יהושע אל תירא
11, 1.	ויהי כשמע יבין מלך חצור
13, 1.	ויהושע זקן בא בימים
15, 1.	ויהי הגורל למטה בני יהודה
17, 4.	ותקרבנה, דבנות צלפחד
19, 1.	ויצא הגורל השני לשמעון

Josua 20, 1.	וידבר יי, דבתר אלה הנחלות
21, 41.	ויתן יי לישראל את כל הארץ
23, 1.	ויהי מימים רבים אחרי

X.

סדרים בספר שופטים י"ד, יסמניהין:

Sectiones libri Judicum masoreticae.

Jud. 1, 1.	ויהי אחרי מות יהושע
2, 7.	ויעבדו העם את יי כל ימי
3, 31.	ואחריו היה שמגר
6, 1.	ויעשו בני ישראל, דבתר כן יאבדו כל אויביך
7, 1.	וישכם ירובעל הוא גדעון
8, 4.	ויבא גדעון הירדנה
9, 7.	ויגידו ליותם וילך
10, 1.	ויקם אחרי אבימלך
11, 32.	ויעבר יפתח אל בני עמון
14, 1.	וירד שמשון תמנתה וירא
16, 4.	ויהי אחרי כן, דבתר וישכב שמשון
18, 7.	וילכו חמשת האנשים
19, 20.	ויאמר האיש הזקן שלום
20, 27.	וישאלו בני ישראל ביי

XI.

Conspectus notarum masoreticarum librorum Josuae et Judicum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Josua 2, 13.	אחותי (h. e. אַהוֹתַי)	אַחְיוֹתַי
3, 4.	ובינו (h. e. וּבֵינוֹ)	וּבֵינָיו
3, 16.	באדם (h. e. בְּאָדָם)	מֵאָדָם

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Josua 4, 18.	בעלות (h. e. בַּעֲלוֹת)	בַּעֲלוֹת
5, 1.	עברנו (h. e. עָבְרֵנוּ)	עָבְרָם
6, 5.	בשמעכם (h. e. בְּשָׁמְעֲכֶם)	כְּשָׁמְעֲכֶם
6, 7. 9, 7.	ויאמרו (h. e. וַיֹּאמְרוּ)	וַיֹּאמֶר
6, 9.	תקעו (h. e. תָּקְעוּ)	תֹּקְעֵי
6, 13.	הולך (h. e. הוֹלֵךְ)	הָלוֹךְ
7, 21.	ואראה (h. e. וָאֶרְאֶה)	וָאֵרֶא
8, 11.	בינו (h. e. בֵּינוֹ)	בֵּינָיו
8, 12.	לעיר (h. e. לָעִיר)	לָעָי
8, 15.	בעיר (h. e. בָּעִיר)	בָּעַי
9, 7.	אכרות (h. e. אֶכְרוֹת)	אֶכְרָת
10, 8.	בידיך (h. e. בְּיָדֶיךָ)	בְּיָדְךָ
11, 16.	ושפלתה (h. e. וּשְׁפֵלָתָה)	וּשְׁפֵלָתוֹ
15, 4.	והיה (h. e. וְהָיָה)	וְהָיוּ
15, 34.	שוכה (h. e. שׁוֹכָה)	שׁוֹכוֹ
15, 47.	הגבול (h. e. הַגְּבוּל)	הַגָּדוֹל
15, 48.	ושוכה (h. e. וְשׁוֹכָה)	וְשׁוֹכוֹ
15, 50.	ואשתמה (h. e. וְאֶשְׁתְּמָה)	וְאֶשְׁתְּמוֹ
15, 51.	וגלה (h. e. וְגִלָּה)	וְגִלוֹ
15, 63.	יוכלו (h. e. יוּכְלוּ)	יָכְלוּ
16, 3.	תצאתו (h. e. תֹּצְאָתוֹ)	תֹּצְאֹתָיו
18, 13. 14. 19.	והיה (h. e. וְהָיָה)	וְהָיוּ
18, 24.	העמני (h. e. הָעַמֹּנִי)	הָעַמֹּנָה
19, 22.	ושהצומה (h. e. וְשַׁהֲצוּמָה)	וְשַׁחֲצִימָה
19, 29.	ויהיו (h. e. וַיִּהְיוּ)	וְהָיוּ
20, 8. 21, 7.	גלון (h. e. גָּלוֹן)	גּוֹלָן
22, 7.	מעבר (h. e. מֵעֵבֶר)	בְּעֵבֶר
24, 3.	וארב (h. e. וָאֶרֶב)	וָאַרְבֶּה
24, 8.	ואבאה (h. e. וָאָבִאָה)	וָאָבִא
24, 15.	בעבר (h. e. בְּעֵבֶר)	מֵעֵבֶר

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Jud. 1, 27.	ישב (h. e. יֹשֵׁב)	יֹשְׁבֵי
4, 11.	בצענים (h. e. בְּצַעֲנִים)	בְּצַעֲנַנִּים
6, 5.	יבאו (h. e. יָבֹאוּ)	וּבָאוּ
7, 13.	צלול (h. e. צְלוֹל)	צְלִיל
7, 21.	ויניסו (h. e. וַיָּנִיסוּ)	וַיָּנוּסוּ
9, 8.	מלוכה (h. e. מְלוֹכָה)	מָלְכָה
9,10.12.	מלוכי (h. e. מְלוֹכִי)	מָלְכִי
9, 49.	שׂכה (h. e. שֹׂכָה)	שׂכוֹ
11, 37.	ורעיתי (h. e. וְרַעֲיֹתַי)	וְרֵעוֹתָי
13, 17.	דבריך (h. e. דְּבָרֶיךָ)	דְבָרְךָ
16, 18.	לה (h. e. לָהּ)	לִי
16,21.25.	האסירים (h. e. הָאֲסִירִים, cf. Gen. 39, 22)	הָאֲסוּרִים
16, 25.	כיטוב (h. e. כִּי־טוֹב)	כְּטוֹב
16, 26.	והימשני (h. e. וְהֵימִשֵׁנִי r. ימש)	וַהֲמִישֵׁנִי
17, 2.	ואתי (h. e. וְאַתְּי)	וְאַתְּ
Ibid.	אליתי (h. e. אָלִיתִי)	אָלִית
19, 3.	להשיבו (h. e. לַהֲשִׁיבוֹ)	לַהֲשִׁיבָהּ
19, 21.	ויבול (h. e. וַיָּבוֹל)	וַיָּבָל
19, 25.	בעלות (h. e. בַּעֲלוֹת)	כַּעֲלוֹת
20, 13.	בנימן	בְּנֵי בנימן
21, 20.	ויצו (h. e. וַיְצַו)	וַיְצַוּוּ
21, 22.	לרוב (h. e. לָרוֹב)	לָרִיב

B. *Notae marginales.*

א׳ נָחָה Aleph quiescens. Jud. 9, 41.

א׳ נֶעְלָם Aleph occultum (non legendum). Jos. 12, 20. Jud. 13, 18.

ב׳ בְּסֶגּוֹל Beth cum Segol. Jud. 9, 29.

ב׳ טְעָמִים duo accentus. Jud. 21, 21.

בְּמִקְצָת סְפָרִים יֵשׁ פֹּה עוֹד שְׁנֵי הַפְּסוּקִים . . . . . אֲבָל בְּכָל־
סְפָרִים מְדֻיָּקִים יְשָׁנִים אֵינָם וְכֵן עַל פִּי הַמָּסֹרֶת.

In nonnullis libris hoc loco additi sunt duo versus . . . . . sed in omnibus libris emendatis veteribus absunt et ita secundum Masoram. Jos. 21, 36.

ב׳ רָפָה Beth raphatum. Jud. 8, 2.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek. Jud. 13, 8. 18, 21. 29.

ה׳ בְּצֵרֵי He cum Zere. Jos. 7, 7.

חֲצִי הַסֵּפֶר medius versuum libri. Jos. 13, 26. Jud. 10, 8.

יַתִּיר ו׳ abundans Vav. Jos. 9, 7. 15, 63.

יַתִּיר י׳ abundans Jod. 10, 8. 20, 10. Jud. 13, 17.

ל׳ בְּחִירֶק Lamed cum Chirek. Jud. 21, 19.

ל׳ דָגוּשׁ Lamed dagessatum. Jud. 18, 19.

מָלֵא ו׳ plene cum Vav. Jud. 4, 19.

מִלְּרַע cum tono in ultima. Jud. 4, 18. 5, 8. 12.

נ׳ תְּלוּיָה Nun suspensum. Jud. 18, 30.

סֶגוֹל בְּאַתְנַחְתָּא Segol apud Athnach. Jos. 6, 18. 7, 1. 12. 19, 6. Jud. 16, 16.

פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק Intervallum in medio versu. Jos. 4, 1. Jud. 2, 1.

פַּתַח בְּאַתְנַחְתָּא Pathach apud Athnach. Jos. 17, 13. Jud. 1, 10. 17. 28.

פַּתַח בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach in fine versus. Jos. 19, 19. Jud. 1, 30. 33. 35. 3, 11. 6, 19. 36. 37. 19, 20. 27.

קָמֵץ בְּדַרְגָא Kamez apud Darga. Jud. 19, 5.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez apud Sakeph. Jos. 1, 9. 5, 14. 8, 1. 11, 4. 17, 14. 19, 50. Jud. 3, 19. 5, 27. 7, 5. 8, 26.

קָמֵץ בְּטִפְּחָא Kamez apud Tiphcha. Jud. 14, 18. 17, 1.

קָמֵץ בִּסְגוֹלְתָּא Kamez apud Segolta. Jud. 7, 4.

קָמֵץ בִּרְבִיַע Kamez apud Rebia. Jos. 10, 13.

קְרִי וְלָא כְתִיב Legitur, sed non scribitur. Jud. 20, 13.

ר׳ בְּקָמֵץ Resch cum Kamez. Jud. 4, 11.

ר׳ דָגוּשׁ וד׳ רָפָה Resch dagessatum et Daleth raphatum. Jud. 20, 43.

ש׳ בְּפַתַח Schin cum Pathach. Jud. 5, 7.

ש׳ בְּצֵרֵי Schin cum Zere. Jos. 7, 9. 9, 24.

שׁ׳ דָּגֵשׁ ות׳ רָפֶה Schin dagessatum et Thav raphatum. Jud. 16, 28.

ת׳ בְּפַתַּח Thav cum Pathach. Jud. 16, 5.

ת׳ בְּצֵרֵי Thav cum Zere. Jos. 2, 18.

C. *Clausula masoretica.* (Post librum Josuae).

חֲזָק. סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל סֵפֶר יְהוֹשֻׁעַ שֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה, וְסִמָּן יָרֹנּוּ שָׁמַיִ״ם, וְחֶצְיוֹ וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד רָמַת (13, 26). וּסְדָרָיו אַרְבָּעָה עָשָׂר, וְסִמָּן יָד. וּפִסְקֹתָיו עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע, וְסִמָּן דּוֹדִי: שְׁנוֹת הַסֵּפֶר מִשֶּׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיַּרְדֵּן עַד שֶׁמֵּת יְהוֹשֻׁעַ, עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע שָׁנָה:

Macto esto! Summa versuum libri Josuae est sescenti et quinquaginta et sex, signum יָרֹנּוּ שָׁמַיִם (י = 10, ר = 200, נ = 50, ו = 6, ש = 300, מ = 40, י = 10, ם = 40). Medius versuum est 13, 26. Sectiones libri sunt quattuordecim, signum יָד (י = 10, ד = 4). Loci pasekati eius sunt viginti et quattuor, signum דּוֹדִי (ד = 4, ו = 6, ד = 4, י = 10). Anni libri a transitu Israel trans Jordanem ad mortem Josuae viginti et septem anni.

(Post librum Judicum).

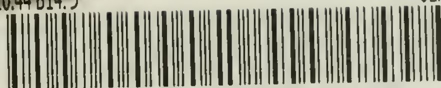
חֲזָק. סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל סֵפֶר שׁוֹפְטִים שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנָה עָשָׂר, וְסִמָּן תִּקֵּן חַיִּ״ם, וְחֶצְיוֹ וַיִּרְעֲצוּ וַיְרֹצְצוּ (10, 8). וּסְדָרָיו אַרְבָּעָה עָשָׂר, וְסִמָּן יָד. וּפִסְקֹתָיו עֶשֶׂר, וְסִמָּן בָּדָד. וְאוֹת אַחַת תְּלוּיָה: שְׁנוֹת הַסֵּפֶר מֵעָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז עַד שֶׁמֵּת שִׁמְשׁוֹן בֶּן־מָנוֹחַ הַדָּנִי, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁנָה:

Macto esto! Summa versuum libri Judicum est sescenti et octodecim, signum תִּקֵּן חַיִּים (ת = 400, ק = 100, ן = 50, ח = 8, י = 10, י = 10, ם = 40). Medius versuum est 10, 8. Sectiones libri sunt quattuordecim, signum יָד (י = 10, ד = 4). Loci eius pasekati sunt decem, signum בָּדָד (ב = 2, ד = 4, ד = 4), et una littera suspensa. Anni libri ab Othniel filio Kenasi ad mortem Simsonis filii Manoachi Daniti, trecenti et quattuor anni.

INDEX.

נביאים ראשונים

ספר שמואל

LIBER SAMUELIS.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1892.

PRAEFATIO.

Deo gratias habeo, qui beneficio suo me servavit mihique vires et perseverentiam donavit, ut labore difficili triginta annis ante incepto bibliae textui hebraicae in omnibus rationibus puram, rectam, masoreticam formam dandi non destiterim, sed, quamquam lente, semper strenue profeci, sicut nunc id, quod in praefatione ad librum Josuae anno lapso editum promisi, perficiens promotionem bibliae textus correcti librum Samuelis honestissimis lectoribus praebere possim. — Utinam apud studiosos doctrinae litterarum divinarum ut partes prius editae benevolam atque lenem iudicationem inveniat, ut tanto plus rogo, cum nunc, quod iam priore in monographia commemoravi, F. Delitzsch professore illustrissimo mortuo (a. d. IV. non Mart. MDCCCXC), qui me optime adiuverat, totus labor et constituendi et corrigendi textus humeris meis portandus sit. Etsi, quantum potui, mihi operam libro vitiis puro perficiendo dedi, tamen „oculos nostros carneos esse“ cogitandum est.

Omnia in retractando adiumenta adhibita iam in praefationibus librorum pristinorum commemorata sunt. Hoc loco adicendum est, me apud חלופי הקריאה (p. 123 seqq.) etiam illa indicatione usum esse, quae in codice Aleppo planissime invenitur et quam exscriptam W. Wickes professor amicus meus mihi misit, ut ea uterer. (Cf. eius scriptum: Treatise on the accentuation of the twenty-one so-called prose books p. VII).

In fine huius praefationis parvae explicatio masoretica nominationis et divisionis eius libri sequatur. In usitatissimis editionibus enim libro nomen generale „Liber Samuelis“ (ספר שמואל) est et in duas partes divisus est: 1) Liber primus Samuelis cum uno et triginta capitibus, 2) Liber secundus Samuelis, viginta quattuor capita continens. In editionibus hebraicis Plantini (Antwerpiae 1582) et Hartmanni (Francofurti ad Oderam 1595) liber Samuelis proximo libro Regum ad unum librum adiunctus est sub communi titulo Libri Regum (המלכים), qui in quattuor partes divisi sunt: Primus liber Regum — ספר ראשון מהמלכים — (apud nos primus liber Samuelis); Secundus liber Regum (apud nos secundus liber Samuelis); Tertius liber Regum (apud nos primus liber Regum); Quartus liber Regum (apud nos secundus liber Regum). Quae divisio singularis oritur ab interpretibus Graecis (Septuaginta), qui hos libros, quod de regibus Israelis, uno tenore a primo usque ad ultimum regem, agunt, probabiliter etiam sub nomen

universale ferre voluerunt (*Βασιλειων, α', β', γ', δ'*). Hoc nomen tum ab omnibus illis scriptoribus veteribus acceptum est, qui pro operibus suis biblia non in textu hebraico principali, sed modo secundum translationem Graecam (Septuaginta) usi erant, ut Philo, Melito et ceteri. Postea etiam a concilio Carthaginiensi (397) et Tridentino (1563) haec nominatio et divisio confirmata est. Idem etiam Bombergius in sua prima bibliorum textus editione (et eum imitans Munsterus, Basileae 1536) in adnotatione ante II Sam. 1. dicit: כאן מתחילים הלועזים (ei sunt Graeci) ספר שני של שמואל והוא שני של מלכים אצלם. Talmud et Masora autem talem contractionem duorum librorum in unum librum ignorant; contra secundum testimonium certum in Baba bathra 14ᵇ quisque liber separatus est et quisque cum separato nomine (סדרן של נביאים, יהושע, שופטים, שמואל, מלכים, ירמיה, יחזקאל ישעיה, ושנים עשר) cf. Dikduke hateamim §. 70.

Reliquum est, ut perscruter, quo in loco ambo libri discedant. Ex masoretica designatione de epitome et chronologia librorum divinorum concludatur, finem libri Samuelis demum post undecimum versum secundi capitis primi libri Regum, secundum nostram divisionem, esse; nam illa in masora scriptum est: ספר שמואל משנתמנה עלי שופט בשילה עד שמת דוד מלך ישראל (Dikduke p. 59). — Profecto ea libri divisio facta est in editione Erpenii (Lugduni Batavorum 1621). Secundum masoreticam designationem ratam factam de numeratione versuum atque capitum autem liber Samuelis finem habet eo loco, quo narratur de sacrificatione in Aravnae area, et liber Regum cum narratione de Salomonis unctione incipit (cf. Comment. Abrabanelis principio libri Regum). —

Etiam deliberandum est, masoram ignorare usitatam libri Samuelis divisionem in duas partes; eadem origine Graeca est, excerpta ex Nathanis Concordantiis (1445), quod etiam Ben chaim in praefatione ad Bibliam rabbinicam commemorat. Masoretice primordium secundi libri Samuelis nostra partitione cum antecedenti arte cohaeret. Sectionum (סדרים) triginta quattuor masoreticarum libri vicesima incipit cum I Sam. 30, 26 et finem habet apud II Sam. 2, 7. Similiter liber Regum apud nos divisus se habet; ubi undevicesima sectio cum I Reg. 22, 42 coepit et finitur II Reg. 2, 14; et ita est liber Chronicorum in duas partes divisus. Vide etiam notam ad Neh. 1, 1.

Omnibus lecturis plurimam salutem dicit
Biburci ad Rhenum,
Idibus Juliis MDCCCXCII.

S. Baer.

Liber Samuelis. ספר שמואל

שמואל א׳.

א 1

א וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִן־הָרָמָתַיִם צוֹפִים מֵהַר אֶפְרָיִם וּשְׁמוֹ
2 אֶלְקָנָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיהוּא בֶּן־תֹּחוּ בֶן־צוּף אֶפְרָתִי׃ וְלוֹ
שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אַחַת חַנָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פְּנִנָּה וַיְהִי לִפְנִנָּה
3 יְלָדִים וּלְחַנָּה אֵין יְלָדִים׃ וְעָלָה הָאִישׁ הַהוּא מֵעִירוֹ מִיָּמִים
יָמִימָה לְהִשְׁתַּחֲוֺת וְלִזְבֹּחַ לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשִׁלֹה וְשָׁם שְׁנֵי
4 בְנֵי־עֵלִי חָפְנִי וּפִנְחָס כֹּהֲנִים לַיהוָה׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּזְבַּח
אֶלְקָנָה וְנָתַן לִפְנִנָּה אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ מָנוֹת׃
ה וּלְחַנָּה יִתֵּן מָנָה אַחַת אַפָּיִם כִּי אֶת־חַנָּה אָהֵב וַיהוָה סָגַר
6 רַחְמָהּ׃ וְכִעֲסַתָּה צָרָתָהּ גַּם־כַּעַס בַּעֲבוּר הַרְּעִמָהּ כִּי־סָגַר
7 יְהוָה בְּעַד רַחְמָהּ׃ וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְשָׁנָה מִדֵּי עֲלֹתָהּ בְּבֵית
8 יְהוָה כֵּן תַּכְעִסֶנָּה וַתִּבְכֶּה וְלֹא תֹאכַל׃ וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה
אִישָׁהּ חַנָּה לָמֶה תִבְכִּי וְלָמֶה לֹא תֹאכְלִי וְלָמֶה יֵרַע לְבָבֵךְ
9 הֲלוֹא אָנֹכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה בָּנִים׃ וַתָּקָם חַנָּה אַחֲרֵי אָכְלָה
בְשִׁלֹה וְאַחֲרֵי שָׁתֹה וְעֵלִי הַכֹּהֵן יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא עַל־מְזוּזַת
י הֵיכַל יְהוָה׃ וְהִיא מָרַת נָפֶשׁ וַתִּתְפַּלֵּל עַל־יְהוָה וּבָכֹה
11 תִבְכֶּה׃ וַתִּדֹּר נֶדֶר וַתֹּאמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־רָאֹה תִרְאֶה
בָּעֳנִי אֲמָתֶךָ וּזְכַרְתַּנִי וְלֹא־תִשְׁכַּח אֶת־אֲמָתֶךָ וְנָתַתָּה
לַאֲמָתְךָ זֶרַע אֲנָשִׁים וּנְתַתִּיו לַיהוָה כָּל־יְמֵי חַיָּיו וּמוֹרָה
12 לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ׃ וְהָיָה כִּי הִרְבְּתָה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה

v. 6 ר׳ דגוש.

13 וְעֵלִי שֹׁמֵר אֶת־פִּיהָ׃ וְחַנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ רַק
שְׂפָתֶיהָ נָּעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשָּׁמֵעַ וַיַּחְשְׁבֶהָ עֵלִי לְשִׁכֹּרָה׃
14 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֵלִי עַד־מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין הָסִירִי אֶת־יֵינֵךְ
טו מֵעָלָיִךְ׃ וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה קְשַׁת־רוּחַ אָנֹכִי
16 וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי וָאֶשְׁפֹּךְ אֶת־נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה׃ אַל־
תִּתֵּן אֶת־אֲמָתְךָ לִפְנֵי בַּת־בְּלִיָּעַל כִּי מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי
17 דִּבַּרְתִּי עַד־הֵנָּה׃ וַיַּעַן עֵלִי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי
18 יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת־שֵׁלָתֵךְ אֲשֶׁר שָׁאַלְתְּ מֵעִמּוֹ׃ וַתֹּאמֶר תִּמְצָא
שִׁפְחָתְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ וַתֵּלֶךְ הָאִשָּׁה לְדַרְכָּהּ וַתֹּאכַל וּפָנֶיהָ
19 לֹא־הָיוּ לָהּ עוֹד׃ ס וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵי
יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּיתָם הָרָמָתָה וַיֵּדַע אֶלְקָנָה אֶת־
כ חַנָּה אִשְׁתּוֹ וַיִּזְכְּרֶהָ יְהוָה׃ וַיְהִי לִתְקֻפוֹת הַיָּמִים וַתַּהַר
חַנָּה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מֵיְהוָה
21 שְׁאִלְתִּיו׃ וַיַּעַל הָאִישׁ אֶלְקָנָה וְכָל־בֵּיתוֹ לִזְבֹּחַ לַיהוָה
22 אֶת־זֶבַח הַיָּמִים וְאֶת־נִדְרוֹ׃ וְחַנָּה לֹא עָלָתָה כִּי־אָמְרָה
לְאִישָׁהּ עַד יִגָּמֵל הַנַּעַר וַהֲבִיאֹתִיו וְנִרְאָה אֶת־פְּנֵי יְהוָה
23 וְיָשַׁב שָׁם עַד־עוֹלָם׃ וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ עֲשִׂי הַטּוֹב
בְּעֵינַיִךְ שְׁבִי עַד־גָּמְלֵךְ אֹתוֹ אַךְ יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ וַתֵּשֶׁב
24 הָאִשָּׁה וַתֵּינֶק אֶת־בְּנָהּ עַד־גָמְלָהּ אֹתוֹ׃ וַתַּעֲלֵהוּ עִמָּהּ
כַּאֲשֶׁר גְּמָלַתּוּ בְּפָרִים שְׁלֹשָׁה וְאֵיפָה אַחַת קֶמַח וְנֵבֶל יַיִן
כה וַתְּבִאֵהוּ בֵית־יְהוָה שִׁלוֹ וְהַנַּעַר נָעַר׃ וַיִּשְׁחֲטוּ אֶת־הַפָּר
26 וַיָּבִאוּ אֶת־הַנַּעַר אֶל־עֵלִי׃ וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי חֵי נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי
27 אֲנִי הָאִשָּׁה הַנִּצֶּבֶת עִמְּכָה בָּזֶה לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ אֶל־
הַנַּעַר הַזֶּה הִתְפַּלָּלְתִּי וַיִּתֵּן יְהוָה לִי אֶת־שְׁאֵלָתִי אֲשֶׁר
28 שָׁאַלְתִּי מֵעִמּוֹ׃ וְגַם אָנֹכִי הִשְׁאִלְתִּהוּ לַיהוָה כָּל־הַיָּמִים
אֲשֶׁר הָיָה הוּא שָׁאוּל לַיהוָה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁם לַיהוָה׃ פ

ב 2

א וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמַר   עָלַץ לִבִּי בַּיהוָה
רָמָה   קַרְנִי בַּיהוָה רָחַב פִּי עַל־   אוֹיְבַי
2 כִּי שָׂמַחְתִּי בִּישׁוּעָתֶךָ׃   אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה
כִּי   אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר   כֵּאלֹהֵינוּ׃

אַל־תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ גְּבֹהָה גְבֹהָה יֵצֵא עָתָק מִפִּיכֶם 3
כִּי אֵל דֵּעוֹת יְהוָה וְלֹא נִתְכְּנוּ עֲלִלוֹת׃
קֶשֶׁת גִּבֹּרִים חַתִּים וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל׃ 4
שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם נִשְׂכָּרוּ וּרְעֵבִים חָדֵלּוּ ה
עַד עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה וְרַבַּת בָּנִים אֻמְלָלָה׃
יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל וַיָּעַל׃ 6
יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל אַף־מְרוֹמֵם׃ 7
מֵקִים מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן 8
לְהוֹשִׁיב עִם־נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד יַנְחִלֵם
כִּי לַיהוָה מְצֻקֵי אֶרֶץ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל׃
רַגְלֵי חֲסִידָו יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים בַּחֹשֶׁךְ יִדָּמּוּ 9
כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־אִישׁ׃ יְהוָה י
יֵחַתּוּ מְרִיבָו עָלָו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם יְהוָה יָדִין אַפְסֵי־
אָרֶץ וְיִתֶּן־עֹז לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ׃

וַיֵּלֶךְ אֶלְקָנָה הָרָמָתָה עַל־בֵּיתוֹ וְהַנַּעַר הָיָה מְשָׁרֵת אֶת־ 11
יְהוָה אֶת־פְּנֵי עֵלִי הַכֹּהֵן׃ וּבְנֵי עֵלִי בְּנֵי בְלִיָּעַל לֹא יָדְעוּ 12
אֶת־יְהוָה׃ וּמִשְׁפַּט הַכֹּהֲנִים אֶת־הָעָם כָּל־אִישׁ זֹבֵחַ זֶבַח 13
וּבָא נַעַר הַכֹּהֵן כְּבַשֵּׁל הַבָּשָׂר וְהַמַּזְלֵג שְׁלֹשׁ הַשִּׁנַּיִם בְּיָדוֹ׃
וְהִכָּה בַכִּיּוֹר אוֹ בַדּוּד אוֹ בַקַּלַּחַת אוֹ בַפָּרוּר כֹּל אֲשֶׁר־ 14
יַעֲלֶה הַמַּזְלֵג יִקַּח הַכֹּהֵן בּוֹ כָּכָה יַעֲשׂוּ לְכָל־יִשְׂרָאֵל
הַבָּאִים שָׁם בְּשִׁלֹה׃ גַּם בְּטֶרֶם יַקְטִרוּן אֶת־הַחֵלֶב וּבָא טו
נַעַר הַכֹּהֵן וְאָמַר לָאִישׁ הַזֹּבֵחַ תְּנָה בָשָׂר לִצְלוֹת לַכֹּהֵן
וְלֹא־יִקַּח מִמְּךָ בָּשָׂר מְבֻשָּׁל כִּי אִם־חָי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאִישׁ 16
קַטֵּר יַקְטִירוּן כַּיּוֹם הַחֵלֶב וְקַח־לְךָ כַּאֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ
וְאָמַר ׀ לוֹ כִּי עַתָּה תִתֵּן וְאִם־לֹא לָקַחְתִּי בְחָזְקָה׃ וַתְּהִי 17
חַטַּאת הַנְּעָרִים גְּדוֹלָה מְאֹד אֶת־פְּנֵי יְהוָה כִּי נִאֲצוּ
הָאֲנָשִׁים אֵת מִנְחַת יְהוָה׃ וּשְׁמוּאֵל מְשָׁרֵת אֶת־פְּנֵי יְהוָה 18
נַעַר חָגוּר אֵפוֹד בָּד׃ וּמְעִיל קָטֹן תַּעֲשֶׂה־לּוֹ אִמּוֹ וְהַעַלְתָה 19
לוֹ מִיָּמִים ׀ יָמִימָה בַּעֲלוֹתָהּ אֶת־אִישָׁהּ לִזְבֹּחַ אֶת־זֶבַח

v. 3 ולו ק׳. v. 9 הסידָיו ק׳. v. 10 מריבָיו ק׳. ibid. עָלָיו ק׳.
v. 16 לֹא ק׳. v. 18 פתח בס״פ.

כ הַיָּמִים׃ וּבֵרַךְ עֵלִי אֶת־אֶלְקָנָה וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאָמַר יָשֵׂם
יְהוָה לְךָ זֶרַע מִן־הָאִשָּׁה הַזֹּאת תַּחַת הַשְּׁאֵלָה אֲשֶׁר שָׁאַל
21 לַיהוָה וְהָלְכוּ לִמְקֹמוֹ׃ כִּי־פָקַד יְהוָה אֶת־חַנָּה וַתַּהַר
וַתֵּלֶד שְׁלֹשָׁה־בָנִים וּשְׁתֵּי בָנוֹת וַיִּגְדַּל הַנַּעַר שְׁמוּאֵל
22 עִם־יְהוָה׃ ס וְעֵלִי זָקֵן מְאֹד וְשָׁמַע אֵת כָּל־אֲשֶׁר
יַעֲשׂוּן בָּנָיו לְכָל־יִשְׂרָאֵל וְאֵת אֲשֶׁר־יִשְׁכְּבוּן אֶת־הַנָּשִׁים
23 הַצֹּבְאוֹת פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם לָמָּה תַעֲשׂוּן
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ אֶת־דִּבְרֵיכֶם רָעִים מֵאֵת
24 כָּל־הָעָם אֵלֶּה׃ אַל בָּנָי כִּי לוֹא־טוֹבָה הַשְּׁמֻעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי
כה שֹׁמֵעַ מַעֲבִרִים עַם־יְהוָה׃ אִם־יֶחֱטָא אִישׁ לְאִישׁ וּפִלְלוֹ
אֱלֹהִים וְאִם לַיהוָה יֶחֱטָא־אִישׁ מִי יִתְפַּלֶּל־לוֹ וְלֹא יִשְׁמְעוּ
26 לְקוֹל אֲבִיהֶם כִּי־חָפֵץ יְהוָה לַהֲמִיתָם׃ וְהַנַּעַר שְׁמוּאֵל הֹלֵךְ
27 וְגָדֵל וָטוֹב גַּם עִם־יְהוָה וְגַם עִם־אֲנָשִׁים׃ ס וַיָּבֹא אִישׁ־
אֱלֹהִים אֶל־עֵלִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הֲנִגְלֹה נִגְלֵיתִי
28 אֶל־בֵּית אָבִיךָ בִּהְיוֹתָם בְּמִצְרַיִם לְבֵית פַּרְעֹה׃ וּבָחֹר אֹתוֹ
מִכָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִי לְכֹהֵן לַעֲלוֹת עַל־מִזְבְּחִי לְהַקְטִיר
קְטֹרֶת לָשֵׂאת אֵפוֹד לְפָנָי וָאֶתְּנָה לְבֵית אָבִיךָ אֶת־כָּל־אִשֵּׁי
29 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ לָמָּה תִבְעֲטוּ בְּזִבְחִי וּבְמִנְחָתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי
מָעוֹן וַתְּכַבֵּד אֶת־בָּנֶיךָ מִמֶּנִּי לְהַבְרִיאֲכֶם מֵרֵאשִׁית כָּל־מִנְחַת
ל יִשְׂרָאֵל לְעַמִּי׃ לָכֵן נְאֻם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר אָמַרְתִּי
בֵּיתְךָ וּבֵית אָבִיךָ יִתְהַלְּכוּ לְפָנַי עַד־עוֹלָם וְעַתָּה נְאֻם־יְהוָה
31 חָלִילָה לִּי כִּי־מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד וּבֹזַי יֵקָלּוּ׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים
וְגָדַעְתִּי אֶת־זְרֹעֲךָ וְאֶת־זְרֹעַ בֵּית אָבִיךָ מִהְיוֹת זָקֵן בְּבֵיתֶךָ׃
32 וְהִבַּטְתָּ צַר מָעוֹן בְּכֹל אֲשֶׁר־יֵיטִיב אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה
33 זָקֵן בְּבֵיתְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ וְאִישׁ לֹא־אַכְרִית לְךָ מֵעִם מִזְבְּחִי
לְכַלּוֹת אֶת־עֵינֶיךָ וְלַאֲדִיב אֶת־נַפְשֶׁךָ וְכָל־מַרְבִּית בֵּיתְךָ
34 יָמוּתוּ אֲנָשִׁים׃ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־שְׁנֵי בָנֶיךָ אֶל־
לה חָפְנִי וּפִינְחָס בְּיוֹם אֶחָד יָמוּתוּ שְׁנֵיהֶם׃ וַהֲקִימֹתִי לִי כֹּהֵן
נֶאֱמָן כַּאֲשֶׁר בִּלְבָבִי וּבְנַפְשִׁי יַעֲשֶׂה וּבָנִיתִי לוֹ בַּיִת נֶאֱמָן
36 וְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי־מְשִׁיחִי כָּל־הַיָּמִים׃ וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר בְּבֵיתְךָ
יָבוֹא לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ לַאֲגוֹרַת כֶּסֶף וְכִכַּר־לָחֶם וְאָמַר סְפָחֵנִי
נָא אֶל־אַחַת הַכְּהֻנּוֹת לֶאֱכֹל פַּת־לָחֶם׃ ס

3 ג

וְהַנַּ֥עַר שְׁמוּאֵ֛ל מְשָׁרֵ֥ת אֶת־יְהוָ֖ה לִפְנֵ֣י עֵלִ֑י וּדְבַ֣ר יְהוָ֗ה הָיָ֤ה א
יָקָר֙ בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם אֵ֥ין חָז֖וֹן נִפְרָֽץ׃ ס וַֽיְהִי֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא 2
וְעֵלִ֖י שֹׁכֵ֣ב בִּמְקֹמ֑וֹ וְעֵינָו֙ הֵחֵ֣לּוּ כֵה֔וֹת לֹ֥א יוּכַ֖ל לִרְאֽוֹת׃ וְנֵ֤ר 3
אֱלֹהִים֙ טֶ֣רֶם יִכְבֶּ֔ה וּשְׁמוּאֵ֖ל שֹׁכֵ֑ב בְּהֵיכַ֣ל יְהוָ֔ה אֲשֶׁר־שָׁ֖ם
אֲר֥וֹן אֱלֹהִֽים׃ ס וַיִּקְרָ֧א יְהוָ֛ה אֶל־שְׁמוּאֵ֖ל וַיֹּ֥אמֶר הִנֵּֽנִי׃ 4
וַיָּ֣רָץ אֶל־עֵלִ֗י וַיֹּ֤אמֶר הִנְנִי֙ כִּֽי־קָרָ֣אתָ לִּ֔י וַיֹּ֥אמֶר לֹֽא־קָרָ֖אתִי ה
שׁ֣וּב שְׁכָ֑ב וַיֵּ֖לֶךְ וַיִּשְׁכָּֽב׃ וַיֹּ֣סֶף יְהוָ֗ה קְרֹ֣א עוֹד֮ שְׁמוּאֵל֒ 6
וַיָּ֤קָם שְׁמוּאֵל֙ וַיֵּ֣לֶךְ אֶל־עֵלִ֔י וַיֹּ֥אמֶר הִנְנִ֖י כִּ֣י קָרָ֣אתָ לִ֑י
וַיֹּ֛אמֶר לֹֽא־קָרָ֥אתִי בְנִ֖י שׁ֥וּב שְׁכָֽב׃ וּשְׁמוּאֵ֕ל טֶ֖רֶם יָדַ֣ע 7
אֶת־יְהוָ֑ה וְטֶ֛רֶם יִגָּלֶ֥ה אֵלָ֖יו דְּבַר־יְהוָֽה׃ וַיֹּ֨סֶף יְהוָ֜ה 8
קְרֹֽא־שְׁמוּאֵל֮ בַּשְּׁלִשִׁית֒ וַיָּ֙קָם֙ וַיֵּ֣לֶךְ אֶל־עֵלִ֔י וַיֹּ֖אמֶר הִנְנִ֑י
כִּ֛י קָרָ֖אתָ לִ֑י וַיָּ֣בֶן עֵלִ֔י כִּ֥י יְהוָ֖ה קֹרֵ֥א לַנָּֽעַר׃ וַיֹּ֨אמֶר עֵלִ֜י 9
לִשְׁמוּאֵל֮ לֵ֣ךְ ׀ שְׁכָב֒ וְהָיָה֙ אִם־יִקְרָ֣א אֵלֶ֔יךָ וְאָמַרְתָּ֙
דַּבֵּ֣ר יְהוָ֔ה כִּ֥י שֹׁמֵ֖עַ עַבְדֶּ֑ךָ וַיֵּ֣לֶךְ שְׁמוּאֵ֔ל וַיִּשְׁכַּ֖ב בִּמְקוֹמֽוֹ׃
וַיָּבֹ֣א יְהוָה֮ וַיִּתְיַצַּב֒ וַיִּקְרָ֥א כְפַֽעַם־בְּפַ֖עַם שְׁמוּאֵ֣ל י
שְׁמוּאֵ֑ל וַיֹּ֣אמֶר שְׁמוּאֵ֔ל דַּבֵּ֖ר כִּ֥י שֹׁמֵ֖עַ עַבְדֶּֽךָ׃ ס
וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־שְׁמוּאֵ֗ל הִנֵּ֨ה אָנֹכִ֥י עֹשֶׂ֛ה דָבָ֖ר בְּיִשְׂרָאֵ֑ל 11
אֲשֶׁר֙ כָּל־שֹׁ֣מְע֔וֹ תְּצִלֶּ֖ינָה שְׁתֵּ֥י אָזְנָֽיו׃ בַּיּ֤וֹם הַהוּא֙ אָקִ֣ים 12
אֶל־עֵלִ֔י אֵ֛ת כָּל־אֲשֶׁ֥ר דִּבַּ֖רְתִּי אֶל־בֵּית֑וֹ הָחֵ֖ל וְכַלֵּֽה׃ וְהִגַּ֣דְתִּי 13
ל֔וֹ כִּֽי־שֹׁפֵ֥ט אֲנִ֛י אֶת־בֵּית֖וֹ עַד־עוֹלָ֑ם בַּעֲוֺ֣ן אֲשֶׁר־יָדַ֗ע כִּֽי־
מְקַלְלִ֤ים לָהֶם֙ בָּנָ֔יו וְלֹ֥א כִהָ֖ה בָּֽם׃ וְלָכֵ֥ן נִשְׁבַּ֖עְתִּי לְבֵ֣ית עֵלִ֑י 14
אִם־יִתְכַּפֵּ֞ר עֲוֺ֧ן בֵּית־עֵלִ֛י בְּזֶ֥בַח וּבְמִנְחָ֖ה עַד־עוֹלָֽם׃ וַיִּשְׁכַּ֤ב טו
שְׁמוּאֵל֙ עַד־הַבֹּ֔קֶר וַיִּפְתַּ֖ח אֶת־דַּלְת֣וֹת בֵּית־יְהוָ֑ה וּשְׁמוּאֵ֣ל
יָרֵ֔א מֵהַגִּ֥יד אֶת־הַמַּרְאָ֖ה אֶל־עֵלִֽי׃ וַיִּקְרָ֤א עֵלִי֙ אֶת־שְׁמוּאֵ֔ל 16
וַיֹּ֖אמֶר שְׁמוּאֵ֣ל בְּנִ֑י וַיֹּ֖אמֶר הִנֵּֽנִי׃ וַיֹּ֗אמֶר מָ֤ה הַדָּבָר֙ אֲשֶׁ֣ר 17
דִּבֶּ֣ר אֵלֶ֔יךָ אַל־נָ֖א תְכַחֵ֣ד מִמֶּ֑נִּי כֹּ֣ה יַעֲשֶׂה־לְּךָ֤ אֱלֹהִים֙ וְכֹ֣ה
יוֹסִ֔יף אִם־תְּכַחֵ֤ד מִמֶּ֙נִּי֙ דָּבָ֔ר מִכָּל־הַדָּבָ֖ר אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר אֵלֶֽיךָ׃
וַיַּגֶּד־ל֤וֹ שְׁמוּאֵל֙ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִ֔ים וְלֹ֥א כִחֵ֖ד מִמֶּ֑נּוּ וַיֹּאמַ֕ר 18
יְהוָ֣ה ה֔וּא הַטּ֥וֹב בְּעֵינָ֖ו יַעֲשֶֽׂה׃ ס וַיִּגְדַּ֖ל שְׁמוּאֵ֑ל וַֽיהוָה֙ 19

---

v. 2 ועיניו ק׳. v. 9 קמץ בסגולתא. v. 18 בעיניו ק׳.

כ הָיָה עִמּוֹ וְלֹא־הִפִּיל מִכָּל־דְּבָרָיו אָרְצָה׃ וַיֵּדַע כָּל־יִשְׂרָאֵל
מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע כִּי נֶאֱמָן שְׁמוּאֵל לְנָבִיא לַיהוָה׃ ס
21 וַיֹּסֶף יְהוָה לְהֵרָאֹה בְשִׁלֹה כִּי־נִגְלָה יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל
בְּשִׁלוֹ בִּדְבַר יְהוָה׃ פ

ד 4

א וַיְהִי דְבַר־שְׁמוּאֵל לְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא יִשְׂרָאֵל לִקְרַאת
פְּלִשְׁתִּים לַמִּלְחָמָה וַיַּחֲנוּ עַל־הָאֶבֶן הָעֵזֶר וּפְלִשְׁתִּים חָנוּ
2 בַאֲפֵק׃ וַיַּעַרְכוּ פְלִשְׁתִּים לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל וַתִּטֹּשׁ הַמִּלְחָמָה
וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים וַיַּכּוּ בַמַּעֲרָכָה בַּשָּׂדֶה
3 כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים אִישׁ׃ וַיָּבֹא הָעָם אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לָמָּה נְגָפָנוּ יְהוָה הַיּוֹם לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים נִקְחָה
אֵלֵינוּ מִשִּׁלֹה אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְיָבֹא בְקִרְבֵּנוּ וְיֹשִׁעֵנוּ
4 מִכַּף אֹיְבֵינוּ׃ וַיִּשְׁלַח הָעָם שִׁלֹה וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם אֵת אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי עִם־
ה אֲרוֹן בְּרִית הָאֱלֹהִים חָפְנִי וּפִינְחָס׃ וַיְהִי כְּבוֹא אֲרוֹן
בְּרִית־יְהוָה אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיָּרִעוּ כָל־יִשְׂרָאֵל תְּרוּעָה גְדוֹלָה
6 וַתֵּהֹם הָאָרֶץ׃ וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־קוֹל הַתְּרוּעָה וַיֹּאמְרוּ
מֶה קוֹל הַתְּרוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּמַחֲנֵה הָעִבְרִים וַיֵּדְעוּ
7 כִּי אֲרוֹן יְהוָה בָּא אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי אָמְרוּ
בָּא אֱלֹהִים אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמְרוּ אוֹי לָנוּ כִּי לֹא הָיְתָה
8 כָּזֹאת אֶתְמוֹל שִׁלְשֹׁם׃ אוֹי לָנוּ מִי יַצִּילֵנוּ מִיַּד הָאֱלֹהִים
הָאַדִּירִים הָאֵלֶּה אֵלֶּה הֵם הָאֱלֹהִים הַמַּכִּים אֶת־מִצְרַיִם
9 בְּכָל־מַכָּה בַּמִּדְבָּר׃ הִתְחַזְּקוּ וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים פְּלִשְׁתִּים פֶּן
תַּעַבְדוּ לָעִבְרִים כַּאֲשֶׁר עָבְדוּ לָכֶם וִהְיִיתֶם לַאֲנָשִׁים
י וְנִלְחַמְתֶּם׃ וַיִּלָּחֲמוּ פְלִשְׁתִּים וַיִּנָּגֶף יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ
לְאֹהָלָיו וַתְּהִי הַמַּכָּה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים
11 אֶלֶף רַגְלִי׃ וַאֲרוֹן אֱלֹהִים נִלְקָח וּשְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי מֵתוּ חָפְנִי
12 וּפִינְחָס׃ וַיָּרָץ אִישׁ־בִּנְיָמִן מֵהַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא שִׁלֹה בַּיּוֹם
13 הַהוּא וּמַדָּיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ׃ וַיָּבוֹא וְהִנֵּה עֵלִי
יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא יַךְ דֶּרֶךְ מְצַפֶּה כִּי־הָיָה לִבּוֹ חָרֵד עַל אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים וְהָאִישׁ בָּא לְהַגִּיד בָּעִיר וַתִּזְעַק כָּל־הָעִיר׃

v. 13 יַד ק׳.

14 וַיִּשְׁמַע עֵלִי אֶת־קוֹל הַצְּעָקָה וַיֹּאמֶר מֶה קוֹל הֶהָמוֹן הַזֶּה
טו וְהָאִישׁ מִהַר וַיָּבֹא וַיַּגֵּד לְעֵלִי׃ וְעֵלִי בֶּן־תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנֶה
16 שָׁנָה וְעֵינָיו קָמָה וְלֹא יָכוֹל לִרְאוֹת׃ וַיֹּאמֶר הָאִישׁ אֶל־עֵלִי
אָנֹכִי הַבָּא מִן־הַמַּעֲרָכָה וַאֲנִי מִן־הַמַּעֲרָכָה נַסְתִּי הַיּוֹם
17 וַיֹּאמֶר מֶה־הָיָה הַדָּבָר בְּנִי׃ וַיַּעַן הַמְבַשֵּׂר וַיֹּאמֶר נָס
יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְלִשְׁתִּים וְגַם מַגֵּפָה גְדוֹלָה הָיְתָה בָעָם
וְגַם שְׁנֵי בָנֶיךָ מֵתוּ חָפְנִי וּפִינְחָס וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים
18 נִלְקָחָה׃ ס וַיְהִי כְּהַזְכִּירוֹ ׀ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל
מֵעַל־הַכִּסֵּא אֲחֹרַנִּית בְּעַד ׀ יַד הַשַּׁעַר וַתִּשָּׁבֵר מַפְרַקְתּוֹ
וַיָּמֹת כִּי־זָקֵן הָאִישׁ וְכָבֵד וְהוּא שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים
19 שָׁנָה׃ וְכַלָּתוֹ אֵשֶׁת־פִּינְחָס הָרָה לָלַת וַתִּשְׁמַע אֶת־
הַשְּׁמֻעָה אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וּמֵת חָמִיהָ וְאִישָׁהּ
כ וַתִּכְרַע וַתֵּלֶד כִּי־נֶהֶפְכוּ עָלֶיהָ צִרֶיהָ׃ וּכְעֵת מוּתָהּ
וַתְּדַבֵּרְנָה הַנִּצָּבוֹת עָלֶיהָ אַל־תִּירְאִי כִּי בֵן יָלָדְתְּ וְלֹא עָנְתָה
21 וְלֹא־שָׁתָה לִבָּהּ׃ וַתִּקְרָא לַנַּעַר אִי־כָבוֹד לֵאמֹר גָּלָה כָבוֹד
מִיִּשְׂרָאֵל אֶל־הִלָּקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאֶל־חָמִיהָ וְאִישָׁהּ׃
22 וַתֹּאמֶר גָּלָה כָבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל כִּי נִלְקַח אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ פ

ה 5

א וּפְלִשְׁתִּים לָקְחוּ אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיְבִאֻהוּ מֵאֶבֶן הָעֶזֶר
2 אַשְׁדּוֹדָה׃ וַיִּקְחוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ
3 בֵּית דָּגוֹן וַיַּצִּיגוּ אֹתוֹ אֵצֶל דָּגוֹן׃ וַיַּשְׁכִּמוּ אַשְׁדּוֹדִים
מִמָּחֳרָת וְהִנֵּה דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה
4 וַיִּקְחוּ אֶת־דָּגוֹן וַיָּשִׁבוּ אֹתוֹ לִמְקוֹמוֹ׃ וַיַּשְׁכִּמוּ בַבֹּקֶר
מִמָּחֳרָת וְהִנֵּה דָגוֹן נֹפֵל לְפָנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה
וְרֹאשׁ דָּגוֹן וּשְׁתֵּי ׀ כַּפּוֹת יָדָיו כְּרֻתוֹת אֶל־הַמִּפְתָּן רַק דָּגוֹן
ה נִשְׁאַר עָלָיו׃ עַל־כֵּן לֹא־יִדְרְכוּ כֹהֲנֵי דָגוֹן וְכָל־הַבָּאִים בֵּית־
6 דָּגוֹן עַל־מִפְתַּן דָּגוֹן בְּאַשְׁדּוֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס וַתִּכְבַּד
יַד־יְהוָה אֶל־הָאַשְׁדּוֹדִים וַיְשִׁמֵּם וַיַּךְ אֹתָם בַּעְפָלִים אֶת־
7 אַשְׁדּוֹד וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ׃ וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי־אַשְׁדּוֹד כִּי־כֵן וְאָמְרוּ
לֹא־יֵשֵׁב אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּנוּ כִּי־קָשְׁתָה יָדוֹ עָלֵינוּ
8 וְעַל דָּגוֹן אֱלֹהֵינוּ׃ וַיִּשְׁלְחוּ וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים

v. 6 בַּטְּחֹרִים ק׳.

אֲלֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ
גַּת יִסֹּב אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּסֵּבּוּ אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי
9 יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיְהִי אַחֲרֵי ׀ הֵסַבּוּ אֹתוֹ וַתְּהִי יַד־יְהוָה ׀
בָּעִיר מְהוּמָה גְּדוֹלָה מְאֹד וַיַּךְ אֶת־אַנְשֵׁי הָעִיר מִקָּטֹן וְעַד־
י גָּדוֹל וַיִּשָּׂתְרוּ לָהֶם עְפָלִים׃ וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
עֶקְרוֹן וַיְהִי כְּבוֹא אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עֶקְרוֹן וַיִּזְעֲקוּ הָעֶקְרֹנִים
לֵאמֹר הֵסַבּוּ אֵלַי אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לַהֲמִיתֵנִי וְאֶת־
11 עַמִּי׃ ס וַיִּשְׁלְחוּ וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים
וַיֹּאמְרוּ שַׁלְּחוּ אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב לִמְקֹמוֹ וְלֹא־
יָמִית אֹתִי וְאֶת־עַמִּי כִּי־הָיְתָה מְהוּמַת־מָוֶת בְּכָל־הָעִיר
12 כָּבְדָה מְאֹד יַד הָאֱלֹהִים שָׁם׃ וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־מֵתוּ
הֻכּוּ בַּעְפֹלִים וַתַּעַל שַׁוְעַת הָעִיר הַשָּׁמָיִם׃ ס

6 ו

א 2 וַיְהִי אֲרוֹן־יְהוָה בִּשְׂדֵה פְלִשְׁתִּים שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃ וַיִּקְרְאוּ
פְלִשְׁתִּים לַכֹּהֲנִים וְלַקֹּסְמִים לֵאמֹר מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲרוֹן יְהוָה
3 הוֹדִעֻנוּ בַּמֶּה נְשַׁלְּחֶנּוּ לִמְקוֹמוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ אִם־מְשַׁלְּחִים אֶת־
אֲרוֹן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַל־תְּשַׁלְּחוּ אֹתוֹ רֵיקָם כִּי־הָשֵׁב תָּשִׁיבוּ
לוֹ אָשָׁם אָז תֵּרָפְאוּ וְנוֹדַע לָכֶם לָמָּה לֹא־תָסוּר יָדוֹ מִכֶּם׃
4 וַיֹּאמְרוּ מָה הָאָשָׁם אֲשֶׁר נָשִׁיב לוֹ וַיֹּאמְרוּ מִסְפַּר סַרְנֵי
פְלִשְׁתִּים חֲמִשָּׁה עְפֹלֵי זָהָב וַחֲמִשָּׁה עַכְבְּרֵי זָהָב כִּי־מַגֵּפָה
ה אַחַת לְכֻלָּם וּלְסַרְנֵיכֶם׃ וַעֲשִׂיתֶם צַלְמֵי עְפֹלֵיכֶם וְצַלְמֵי
עַכְבְּרֵיכֶם הַמַּשְׁחִיתִם אֶת־הָאָרֶץ וּנְתַתֶּם לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
כָּבוֹד אוּלַי יָקֵל אֶת־יָדוֹ מֵעֲלֵיכֶם וּמֵעַל אֱלֹהֵיכֶם וּמֵעַל
6 אַרְצְכֶם׃ וְלָמָּה תְכַבְּדוּ אֶת־לְבַבְכֶם כַּאֲשֶׁר כִּבְּדוּ מִצְרַיִם
וּפַרְעֹה אֶת־לִבָּם הֲלוֹא כַּאֲשֶׁר הִתְעַלֵּל בָּהֶם וַיְשַׁלְּחוּם
7 וַיֵּלֵכוּ׃ וְעַתָּה קְחוּ וַעֲשׂוּ עֲגָלָה חֲדָשָׁה אֶחָת וּשְׁתֵּי פָרוֹת
עָלוֹת אֲשֶׁר לֹא־עָלָה עֲלֵיהֶם עֹל וַאֲסַרְתֶּם אֶת־הַפָּרוֹת
8 בָּעֲגָלָה וַהֲשֵׁיבֹתֶם בְּנֵיהֶם מֵאַחֲרֵיהֶם הַבָּיְתָה׃ וּלְקַחְתֶּם
אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וּנְתַתֶּם אֹתוֹ אֶל־הָעֲגָלָה וְאֵת ׀ כְּלֵי הַזָּהָב
אֲשֶׁר הֲשֵׁבֹתֶם לוֹ אָשָׁם תָּשִׂימוּ בָאַרְגַּז מִצִּדּוֹ וְשִׁלַּחְתֶּם אֹתוֹ

v. 9 טְחֹרִים ק׳. v. 12 בַּטְּחֹרִים ק׳. v. 4 טְחֹרֵי ק׳.
v. 5 טְחֹרֵיכֶם ק׳.

וְהָלָךְ׃ וּרְאִיתֶם אִם־דֶּרֶךְ גְּבוּלוֹ יַעֲלֶה בֵּית שֶׁמֶשׁ הוּא עָשָׂה 9
לָנוּ אֶת־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וְאִם־לֹא וְיָדַעְנוּ כִּי לֹא יָדוֹ
נָגְעָה בָּנוּ מִקְרֶה הוּא הָיָה לָנוּ׃ וַיַּעֲשׂוּ הָאֲנָשִׁים כֵּן וַיִּקְחוּ י
שְׁתֵּי פָרוֹת עָלוֹת וַיַּאַסְרוּם בָּעֲגָלָה וְאֶת־בְּנֵיהֶם כָּלוּ בַבָּיִת׃
וַיָּשִׂמוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־הָעֲגָלָה וְאֵת הָאַרְגַּז וְאֵת עַכְבְּרֵי 11
הַזָּהָב וְאֵת צַלְמֵי טְחֹרֵיהֶם׃ וַיִּשַּׁרְנָה הַפָּרוֹת בַּדֶּרֶךְ עַל־דֶּרֶךְ 12
בֵּית שֶׁמֶשׁ בִּמְסִלָּה אַחַת הָלְכוּ הָלֹךְ וְגָעוֹ וְלֹא־סָרוּ יָמִין
וּשְׂמֹאול וְסַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם עַד־גְּבוּל בֵּית
שָׁמֶשׁ׃ וּבֵית שֶׁמֶשׁ קֹצְרִים קְצִיר־חִטִּים בָּעֵמֶק וַיִּשְׂאוּ 13
אֶת־עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרוֹן וַיִּשְׂמְחוּ לִרְאוֹת׃ וְהָעֲגָלָה 14
בָּאָה אֶל־שְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית־הַשִּׁמְשִׁי וַתַּעֲמֹד שָׁם וְשָׁם אֶבֶן
גְּדוֹלָה וַיְבַקְּעוּ אֶת־עֲצֵי הָעֲגָלָה וְאֶת־הַפָּרוֹת הֶעֱלוּ עֹלָה
לַיהוָה׃ ס וְהַלְוִיִּם הוֹרִידוּ ׀ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־הָאַרְגַּז טו
אֲשֶׁר־אִתּוֹ אֲשֶׁר־בּוֹ כְלֵי־זָהָב וַיָּשִׂמוּ אֶל־הָאֶבֶן הַגְּדוֹלָה
וְאַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ הֶעֱלוּ עֹלוֹת וַיִּזְבְּחוּ זְבָחִים בַּיּוֹם הַהוּא
לַיהוָה׃ וַחֲמִשָּׁה סַרְנֵי־פְלִשְׁתִּים רָאוּ וַיָּשֻׁבוּ עֶקְרוֹן בַּיּוֹם 16
הַהוּא׃ ס וְאֵלֶּה טְחֹרֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הֵשִׁיבוּ פְלִשְׁתִּים 17
אָשָׁם לַיהוָה לְאַשְׁדּוֹד אֶחָד לְעַזָּה אֶחָד לְאַשְׁקְלוֹן אֶחָד לְגַת
אֶחָד לְעֶקְרוֹן אֶחָד׃ וְעַכְבְּרֵי הַזָּהָב מִסְפַּר כָּל־עָרֵי פְלִשְׁתִּים 18
לַחֲמֵשֶׁת הַסְּרָנִים מֵעִיר מִבְצָר וְעַד כֹּפֶר הַפְּרָזִי וְעַד ׀
אָבֵל הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר הִנִּיחוּ עָלֶיהָ אֵת אֲרוֹן יְהוָה עַד
הַיּוֹם הַזֶּה בִּשְׂדֵה יְהוֹשֻׁעַ בֵּית הַשִּׁמְשִׁי׃ וַיַּךְ בְּאַנְשֵׁי 19
בֵית־שֶׁמֶשׁ כִּי רָאוּ בַּאֲרוֹן יְהוָה וַיַּךְ בָּעָם שִׁבְעִים אִישׁ
חֲמִשִּׁים אֶלֶף אִישׁ וַיִּתְאַבְּלוּ הָעָם כִּי־הִכָּה יְהוָה בָּעָם
מַכָּה גְדוֹלָה׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי בֵית־שֶׁמֶשׁ מִי יוּכַל לַעֲמֹד כ
לִפְנֵי יְהוָה הָאֱלֹהִים הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְאֶל־מִי יַעֲלֶה
מֵעָלֵינוּ׃ וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים אֶל־יוֹשְׁבֵי קִרְיַת־יְעָרִים לֵאמֹר 21
הֵשִׁבוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה רְדוּ הַעֲלוּ אֹתוֹ אֲלֵיכֶם׃

7 ז

וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי ׀ קִרְיַת יְעָרִים וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיָּבִאוּ א
אֹתוֹ אֶל־בֵּית אֲבִינָדָב בַּגִּבְעָה וְאֶת־אֶלְעָזָר בְּנוֹ קִדְּשׁוּ לִשְׁמֹר
אֶת־אֲרוֹן יְהוָה׃ ס וַיְהִי מִיּוֹם שֶׁבֶת הָאָרוֹן בְּקִרְיַת 2

יְעָרִ֔ים וַיִּרְבּוּ֙ הַיָּמִ֔ים וַיִּהְי֖וּ עֶשְׂרִ֣ים שָׁנָ֑ה וַיִּנָּה֛וּ כָּל־בֵּ֥ית
3 יִשְׂרָאֵ֖ל אַחֲרֵ֥י יְהוָֽה׃ ס וַיֹּ֣אמֶר שְׁמוּאֵ֗ל אֶל־כָּל־בֵּ֨ית
יִשְׂרָאֵ֜ל לֵאמֹ֗ר אִם־בְּכָל־לְבַבְכֶם֙ אַתֶּ֤ם שָׁבִים֙ אֶל־יְהוָ֔ה
הָסִ֨ירוּ אֶת־אֱלֹהֵ֧י הַנֵּכָ֛ר מִתּוֹכְכֶ֖ם וְהָעַשְׁתָּר֑וֹת וְהָכִ֨ינוּ
לְבַבְכֶ֤ם אֶל־יְהוָה֙ וְעִבְדֻ֣הוּ לְבַדּ֔וֹ וְיַצֵּ֥ל אֶתְכֶ֖ם מִיַּ֥ד פְּלִשְׁתִּֽים׃
4 וַיָּסִ֙ירוּ֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֶת־הַבְּעָלִ֖ים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרֹ֑ת וַיַּֽעַבְדוּ
ה אֶת־יְהוָ֖ה לְבַדּֽוֹ׃ ס וַיֹּ֣אמֶר שְׁמוּאֵ֔ל קִבְצ֥וּ אֶת־כָּל־
6 יִשְׂרָאֵ֖ל הַמִּצְפָּ֑תָה וְאֶתְפַּלֵּ֥ל בַּעַדְכֶ֖ם אֶל־יְהוָֽה׃ וַיִּקָּבְצ֣וּ
הַמִּצְפָּ֗תָה וַיִּֽשְׁאֲבוּ־מַ֞יִם וַיִּשְׁפְּכ֣וּ ׀ לִפְנֵ֣י יְהוָ֗ה וַיָּצ֙וּמוּ֙ בַּיּ֣וֹם
הַה֔וּא וַיֹּ֣אמְרוּ שָׁ֔ם חָטָ֖אנוּ לַיהוָ֑ה וַיִּשְׁפֹּ֧ט שְׁמוּאֵ֛ל אֶת־בְּנֵ֥י
7 יִשְׂרָאֵ֖ל בַּמִּצְפָּֽה׃ וַיִּשְׁמְע֣וּ פְלִשְׁתִּ֗ים כִּֽי־הִתְקַבְּצ֤וּ בְנֵֽי־
יִשְׂרָאֵל֙ הַמִּצְפָּ֔תָה וַיַּעֲל֥וּ סַרְנֵֽי־פְלִשְׁתִּ֖ים אֶל־יִשְׂרָאֵ֑ל
8 וַֽיִּשְׁמְעוּ֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וַיִּרְא֖וּ מִפְּנֵ֥י פְלִשְׁתִּֽים׃ וַיֹּאמְר֤וּ בְנֵֽי־
יִשְׂרָאֵל֙ אֶל־שְׁמוּאֵ֔ל אַל־תַּחֲרֵ֣שׁ מִמֶּ֔נּוּ מִזְּעֹ֖ק אֶל־יְהוָ֣ה
9 אֱלֹהֵ֑ינוּ וְיֹשִׁעֵ֖נוּ מִיַּ֥ד פְּלִשְׁתִּֽים׃ וַיִּקַּ֣ח שְׁמוּאֵ֗ל טְלֵ֤ה חָלָב֙
אֶחָ֔ד וַיַּעֲלֶ֥הָ עוֹלָ֛ה כָּלִ֖יל לַיהוָ֑ה וַיִּזְעַ֨ק שְׁמוּאֵ֤ל אֶל־יְהוָה֙
י בְּעַ֣ד יִשְׂרָאֵ֔ל וַֽיַּעֲנֵ֖הוּ יְהוָֽה׃ וַיְהִ֤י שְׁמוּאֵל֙ מַעֲלֶ֣ה הָעוֹלָ֔ה
וּפְלִשְׁתִּ֥ים נִגְּשׁ֖וּ לַמִּלְחָמָ֣ה בְּיִשְׂרָאֵ֑ל וַיַּרְעֵ֣ם יְהוָ֣ה ׀ בְּקוֹל־
גָּד֠וֹל בַּיּ֨וֹם הַה֤וּא עַל־פְּלִשְׁתִּים֙ וַיְהֻמֵּ֔ם וַיִּנָּגְפ֖וּ לִפְנֵ֥י
11 יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיֵּצְא֞וּ אַנְשֵׁ֤י יִשְׂרָאֵל֙ מִן־הַמִּצְפָּ֔ה וַֽיִּרְדְּפ֖וּ אֶת־
12 פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיַּכּ֕וּם עַד־מִתַּ֖חַת לְבֵ֥ית כָּֽר׃ וַיִּקַּ֨ח שְׁמוּאֵ֜ל אֶ֣בֶן
אַחַ֗ת וַיָּ֤שֶׂם בֵּין־הַמִּצְפָּה֙ וּבֵ֣ין הַשֵּׁ֔ן וַיִּקְרָ֥א אֶת־שְׁמָ֖הּ אֶ֣בֶן
13 הָעָ֑זֶר וַיֹּאמַ֕ר עַד־הֵ֖נָּה עֲזָרָ֥נוּ יְהוָֽה׃ וַיִּכָּֽנְעוּ֙ הַפְּלִשְׁתִּ֔ים וְלֹא־
יָסְפ֣וּ ע֔וֹד לָב֖וֹא בִּגְב֣וּל יִשְׂרָאֵ֑ל וַתְּהִ֤י יַד־יְהוָה֙ בַּפְּלִשְׁתִּ֔ים
14 כֹּ֖ל יְמֵ֥י שְׁמוּאֵֽל׃ וַתָּשֹׁ֣בְנָה הֶעָרִ֣ים אֲשֶׁ֣ר לָֽקְחוּ־פְלִשְׁתִּ֣ים
מֵאֵ֪ת יִשְׂרָאֵ֟ל ׀ לְיִשְׂרָאֵל֙ מֵעֶקְר֣וֹן וְעַד־גַּ֔ת וְאֶת־גְּבוּלָ֔ן הִצִּ֥יל
יִשְׂרָאֵ֖ל מִיַּ֣ד פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיְהִ֣י שָׁל֔וֹם בֵּ֥ין יִשְׂרָאֵ֖ל וּבֵ֥ין הָאֱמֹרִֽי׃
טו וַיִּשְׁפֹּ֥ט שְׁמוּאֵ֖ל אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל כֹּ֖ל יְמֵ֥י חַיָּֽיו׃ וְהָלַ֗ךְ מִדֵּ֤י שָׁנָה֙
16 בְּשָׁנָ֔ה וְסָבַב֙ בֵּֽית־אֵ֔ל וְהַגִּלְגָּ֖ל וְהַמִּצְפָּ֑ה וְשָׁפַט֙ אֶת־יִשְׂרָאֵ֔ל
17 אֵ֥ת כָּל־הַמְּקוֹמ֖וֹת הָאֵֽלֶּה׃ וּתְשֻׁבָת֣וֹ הָרָמָ֗תָה כִּי־שָׁ֤ם בֵּיתוֹ֙
וְשָׁ֖ם שְׁפָ֣טוֹ אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל וַיִּבֶן־שָׁ֥ם מִזְבֵּ֖חַ לַיהוָֽה׃ פ

v. 9 ויעלהו ק'. v. 17 קמץ במונח.

ח 8

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר זָקֵן שְׁמוּאֵל וַיָּשֶׂם אֶת־בָּנָיו שֹׁפְטִים לְיִשְׂרָאֵל׃ א
וַיְהִי שֶׁם־בְּנוֹ הַבְּכוֹר יוֹאֵל וְשֵׁם מִשְׁנֵהוּ אֲבִיָּה שֹׁפְטִים 2
בִּבְאֵר שָׁבַע׃ וְלֹא־הָלְכוּ בָנָיו בִּדְרָכָו וַיִּטּוּ אַחֲרֵי הַבָּצַע 3
וַיִּקְחוּ שֹׁחַד וַיַּטּוּ מִשְׁפָּט׃ פ
וַיִּתְקַבְּצוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ אֶל־שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה׃ 4
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה זָקַנְתָּ וּבָנֶיךָ לֹא הָלְכוּ בִּדְרָכֶיךָ עַתָּה ה
שִׂימָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לְשָׁפְטֵנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם׃ וַיֵּרַע הַדָּבָר בְּעֵינֵי 6
שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ תְּנָה־לָּנוּ מֶלֶךְ לְשָׁפְטֵנוּ וַיִּתְפַּלֵּל
שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע 7
בְּקוֹל הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ כִּי לֹא אֹתְךָ מָאָסוּ כִּי־
אֹתִי מָאֲסוּ מִמְּלֹךְ עֲלֵיהֶם׃ כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר־עָשׂוּ מִיּוֹם 8
הַעֲלֹתִי אוֹתָם מִמִּצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיַּעַזְבֻנִי וַיַּעַבְדוּ
אֱלֹהִים אֲחֵרִים כֵּן הֵמָּה עֹשִׂים גַּם־לָךְ׃ וְעַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלָם 9
אַךְ כִּי־הָעֵד תָּעִיד בָּהֶם וְהִגַּדְתָּ לָהֶם מִשְׁפַּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר
יִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם׃ ס וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה י
אֶל־הָעָם הַשֹּׁאֲלִים מֵאִתּוֹ מֶלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר זֶה יִהְיֶה מִשְׁפַּט 11
הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם אֶת־בְּנֵיכֶם יִקָּח וְשָׂם לוֹ
בְּמֶרְכַּבְתּוֹ וּבְפָרָשָׁיו וְרָצוּ לִפְנֵי מֶרְכַּבְתּוֹ׃ וְלָשׂוּם לוֹ שָׂרֵי 12
אֲלָפִים וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְלַחֲרֹשׁ חֲרִישׁוֹ וְלִקְצֹר קְצִירוֹ
וְלַעֲשׂוֹת כְּלֵי־מִלְחַמְתּוֹ וּכְלֵי רִכְבּוֹ׃ וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם יִקָּח 13
לְרַקָּחוֹת וּלְטַבָּחוֹת וּלְאֹפוֹת׃ וְאֶת־שְׂדוֹתֵיכֶם וְאֶת־כַּרְמֵיכֶם 14
וְזֵיתֵיכֶם הַטּוֹבִים יִקָּח וְנָתַן לַעֲבָדָיו׃ וְזַרְעֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם טו
יַעְשֹׂר וְנָתַן לְסָרִיסָיו וְלַעֲבָדָיו׃ וְאֶת־עַבְדֵיכֶם וְאֶת־ 16
שִׁפְחוֹתֵיכֶם וְאֶת־בַּחוּרֵיכֶם הַטּוֹבִים וְאֶת־חֲמוֹרֵיכֶם יִקָּח
וְעָשָׂה לִמְלַאכְתּוֹ׃ צֹאנְכֶם יַעְשֹׂר וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לוֹ לַעֲבָדִים׃ 17
וּזְעַקְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא מִלִּפְנֵי מַלְכְּכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם לָכֶם 18
וְלֹא־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם בַּיּוֹם הַהוּא׃ וַיְמָאֲנוּ הָעָם לִשְׁמֹעַ 19
בְּקוֹל שְׁמוּאֵל וַיֹּאמְרוּ לֹּא כִּי אִם־מֶלֶךְ יִהְיֶה עָלֵינוּ׃ וְהָיִינוּ ב
גַם־אֲנַחְנוּ כְּכָל־הַגּוֹיִם וּשְׁפָטָנוּ מַלְכֵּנוּ וְיָצָא לְפָנֵינוּ וְנִלְחַם

---

v. 3 בדרכיו ק׳. v. 11 קמץ ברביע. v. 19 ל׳ דגוש.

21 אֶת־מִלְחֲמֹתֵנוּ׃ וַיִּשְׁמַע שְׁמוּאֵל אֵת כָּל־דִּבְרֵי הָעָם וַיְדַבְּרֵם
22 בְּאָזְנֵי יְהוָה׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל שְׁמַע בְּקוֹלָם
וְהִמְלַכְתָּ לָהֶם מֶלֶךְ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְכוּ
אִישׁ לְעִירוֹ׃ ס

ט 9

א וַיְהִי־אִישׁ מִבִּן יָמִין וּשְׁמוֹ קִישׁ בֶּן־אֲבִיאֵל בֶּן־צְרוֹר בֶּן־
2 בְּכוֹרַת בֶּן־אֲפִיחַ בֶּן־אִישׁ יְמִינִי גִּבּוֹר חָיִל׃ וְלוֹ־הָיָה בֵן
וּשְׁמוֹ שָׁאוּל בָּחוּר וָטוֹב וְאֵין אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ
3 מִשִּׁכְמוֹ וָמַעְלָה גָּבֹהַּ מִכָּל־הָעָם׃ וַתֹּאבַדְנָה הָאֲתֹנוֹת לְקִישׁ
אֲבִי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר קִישׁ אֶל־שָׁאוּל בְּנוֹ קַח־נָא אִתְּךָ אֶת־
4 אַחַד מֵהַנְּעָרִים וְקוּם לֵךְ בַּקֵּשׁ אֶת־הָאֲתֹנֹת׃ וַיַּעֲבֹר בְּהַר־
אֶפְרַיִם וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ־שָׁלִשָׁה וְלֹא מָצָאוּ וַיַּעַבְרוּ בְאֶרֶץ
ה שַׁעֲלִים וָאַיִן וַיַּעֲבֹר בְּאֶרֶץ־יְמִינִי וְלֹא מָצָאוּ׃ הֵמָּה בָּאוּ
בְּאֶרֶץ צוּף וְשָׁאוּל אָמַר לְנַעֲרוֹ אֲשֶׁר־עִמּוֹ לְכָה וְנָשׁוּבָה
6 פֶּן־יֶחְדַּל אָבִי מִן־הָאֲתֹנוֹת וְדָאַג לָנוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּה־נָא
אִישׁ־אֱלֹהִים בָּעִיר הַזֹּאת וְהָאִישׁ נִכְבָּד כֹּל אֲשֶׁר־יְדַבֵּר בֹּא
יָבֹא עַתָּה נֵלֲכָה שָּׁם אוּלַי יַגִּיד לָנוּ אֶת־דַּרְכֵּנוּ אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ
7 עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנַעֲרוֹ וְהִנֵּה נֵלֵךְ וּמַה־נָּבִיא לָאִישׁ כִּי
8 הַלֶּחֶם אָזַל מִכֵּלֵינוּ וּתְשׁוּרָה אֵין־לְהָבִיא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים
מָה אִתָּנוּ׃ וַיֹּסֶף הַנַּעַר לַעֲנוֹת אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה
נִמְצָא בְיָדִי רֶבַע שֶׁקֶל כָּסֶף וְנָתַתִּי לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וְהִגִּיד
9 לָנוּ אֶת־דַּרְכֵּנוּ׃ לְפָנִים ׀ בְּיִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר הָאִישׁ בְּלֶכְתּוֹ
לִדְרוֹשׁ אֱלֹהִים לְכוּ וְנֵלְכָה עַד־הָרֹאֶה כִּי לַנָּבִיא הַיּוֹם
י יִקָּרֵא לְפָנִים הָרֹאֶה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנַעֲרוֹ טוֹב דְּבָרְךָ לְכָה ׀
11 נֵלֵכָה וַיֵּלְכוּ אֶל־הָעִיר אֲשֶׁר־שָׁם אִישׁ הָאֱלֹהִים׃ הֵמָּה
עֹלִים בְּמַעֲלֵה הָעִיר וְהֵמָּה מָצְאוּ נְעָרוֹת יֹצְאוֹת לִשְׁאֹב
12 מָיִם וַיֹּאמְרוּ לָהֶן הֲיֵשׁ בָּזֶה הָרֹאֶה׃ וַתַּעֲנֶינָה אוֹתָם
וַתֹּאמַרְנָה יֵּשׁ הִנֵּה לְפָנֶיךָ מַהֵר ׀ עַתָּה כִּי הַיּוֹם בָּא לָעִיר
13 כִּי זֶבַח הַיּוֹם לָעָם בַּבָּמָה׃ כְּבֹאֲכֶם הָעִיר כֵּן תִּמְצְאוּן אֹתוֹ
בְּטֶרֶם יַעֲלֶה הַבָּמָתָה לֶאֱכֹל כִּי לֹא־יֹאכַל הָעָם עַד־בֹּאוֹ כִּי־
הוּא יְבָרֵךְ הַזֶּבַח אַחֲרֵי־כֵן יֹאכְלוּ הַקְּרֻאִים וְעַתָּה עֲלוּ כִּי־

v. 1 מִבִּנְיָמִין ק׳.

14 אֹתוֹ כְּהַיּוֹם תִּמְצְאוּן אֹתוֹ׃ וַיַּעֲלוּ הָעִיר הֵמָּה בָּאִים בְּתוֹךְ
הָעִיר וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל יֹצֵא לִקְרָאתָם לַעֲלוֹת הַבָּמָה׃ ס
טו וַיהוָה גָּלָה אֶת־אֹזֶן שְׁמוּאֵל יוֹם אֶחָד לִפְנֵי בוֹא־שָׁאוּל
16 לֵאמֹר׃ כָּעֵת ׀ מָחָר אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ אִישׁ מֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן
וּמְשַׁחְתּוֹ לְנָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מִיַּד
פְּלִשְׁתִּים כִּי רָאִיתִי אֶת־עַמִּי כִּי בָּאָה צַעֲקָתוֹ אֵלָי׃
17 וּשְׁמוּאֵל רָאָה אֶת־שָׁאוּל וַיהוָה עָנָהוּ הִנֵּה הָאִישׁ אֲשֶׁר
18 אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ זֶה יַעְצֹר בְּעַמִּי׃ וַיִּגַּשׁ שָׁאוּל אֶת־שְׁמוּאֵל
19 בְּתוֹךְ הַשָּׁעַר וַיֹּאמֶר הַגִּידָה־נָּא לִי אֵי זֶה בֵּית הָרֹאֶה׃ וַיַּעַן
שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָרֹאֶה עֲלֵה לְפָנַי הַבָּמָה
וַאֲכַלְתֶּם עִמִּי הַיּוֹם וְשִׁלַּחְתִּיךָ בַבֹּקֶר וְכֹל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ
כ אַגִּיד לָךְ׃ וְלָאֲתֹנוֹת הָאֹבְדוֹת לְךָ הַיּוֹם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים אַל־
תָּשֶׂם אֶת־לִבְּךָ לָהֶם כִּי נִמְצָאוּ וּלְמִי כָּל־חֶמְדַּת יִשְׂרָאֵל
21 הֲלוֹא לְךָ וּלְכֹל בֵּית אָבִיךָ׃ וַיַּעַן שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הֲלוֹא בֶן־
יְמִינִי אָנֹכִי מִקַּטַנֵּי שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וּמִשְׁפַּחְתִּי הַצְּעִרָה מִכָּל־
מִשְׁפְּחוֹת שִׁבְטֵי בִנְיָמִן וְלָמָּה דִּבַּרְתָּ אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה׃ ס
22 וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־נַעֲרוֹ וַיְבִיאֵם לִשְׁכָּתָה וַיִּתֵּן
23 לָהֶם מָקוֹם בְּרֹאשׁ הַקְּרוּאִים וְהֵמָּה כִּשְׁלֹשִׁים אִישׁ׃ וַיֹּאמֶר
שְׁמוּאֵל לַטַּבָּח תְּנָה אֶת־הַמָּנָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ אֲשֶׁר
24 אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ שִׂים אֹתָהּ עִמָּךְ׃ וַיָּרֶם הַטַּבָּח אֶת־הַשּׁוֹק
וְהֶעָלֶיהָ וַיָּשֶׂם ׀ לִפְנֵי שָׁאוּל וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַנִּשְׁאָר שִׂים־
לְפָנֶיךָ אֱכֹל כִּי לַמּוֹעֵד שָׁמוּר־לְךָ ׀ לֵאמֹר הָעָם קָרָאתִי
כה וַיֹּאכַל שָׁאוּל עִם־שְׁמוּאֵל בַּיּוֹם הַהוּא׃ וַיֵּרְדוּ מֵהַבָּמָה
26 הָעִיר וַיְדַבֵּר עִם־שָׁאוּל עַל־הַגָּג׃ וַיַּשְׁכִּמוּ וַיְהִי כַּעֲלוֹת
הַשַּׁחַר וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הַגָּג לֵאמֹר קוּמָה
וַאֲשַׁלְּחֶךָּ וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הוּא וּשְׁמוּאֵל הַחוּצָה׃
27 הֵמָּה יוֹרְדִים בִּקְצֵה הָעִיר וּשְׁמוּאֵל אָמַר אֶל־שָׁאוּל אֱמֹר
לַנַּעַר וְיַעֲבֹר לְפָנֵינוּ וַיַּעֲבֹר וְאַתָּה עֲמֹד כַּיּוֹם וְאַשְׁמִיעֲךָ
אֶת־דְּבַר אֱלֹהִים׃ ס

10 י

א וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת־פַּךְ הַשֶּׁמֶן וַיִּצֹק עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּשָּׁקֵהוּ

v. 26 הגגה ק׳.

2 וַיֹּאמֶר הֲלוֹא כִּי־מְשָׁחֲךָ יְהוָה עַל־נַחֲלָתוֹ לְנָגִיד׃ בְּלֶכְתְּךָ
הַיּוֹם מֵעִמָּדִי וּמָצָאתָ שְׁנֵי אֲנָשִׁים עִם־קְבֻרַת רָחֵל בִּגְבוּל
בִּנְיָמִן בְּצֶלְצַח וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת אֲשֶׁר הָלַכְתָּ
לְבַקֵּשׁ וְהִנֵּה נָטַשׁ אָבִיךָ אֶת־דִּבְרֵי הָאֲתֹנוֹת וְדָאַג לָכֶם
3 לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לִבְנִי׃ וְחָלַפְתָּ מִשָּׁם וָהָלְאָה וּבָאתָ עַד־
אֵלוֹן תָּבוֹר וּמְצָאוּךָ שָּׁם שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים עֹלִים אֶל־הָאֱלֹהִים
בֵּית־אֵל אֶחָד נֹשֵׂא ׀ שְׁלֹשָׁה גְדָיִים וְאֶחָד נֹשֵׂא שְׁלֹשֶׁת כִּכְּרוֹת
4 לֶחֶם וְאֶחָד נֹשֵׂא נֵבֶל־יָיִן׃ וְשָׁאֲלוּ לְךָ לְשָׁלוֹם וְנָתְנוּ לְךָ
ה שְׁתֵּי־לֶחֶם וְלָקַחְתָּ מִיָּדָם׃ אַחַר כֵּן תָּבוֹא גִּבְעַת הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר־שָׁם נְצִבֵי פְלִשְׁתִּים וִיהִי כְבֹאֲךָ שָׁם הָעִיר וּפָגַעְתָּ חֶבֶל
נְבִאִים יֹרְדִים מֵהַבָּמָה וְלִפְנֵיהֶם נֵבֶל וְתֹף וְחָלִיל וְכִנּוֹר
6 וְהֵמָּה מִתְנַבְּאִים׃ וְצָלְחָה עָלֶיךָ רוּחַ יְהוָה וְהִתְנַבִּיתָ עִמָּם
7 וְנֶהְפַּכְתָּ לְאִישׁ אַחֵר׃ וְהָיָה כִּי תְבֹאֶינָה הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה לָךְ
8 עֲשֵׂה לְךָ אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדֶךָ כִּי הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ וְיָרַדְתָּ לְפָנַי
הַגִּלְגָּל וְהִנֵּה אָנֹכִי יֹרֵד אֵלֶיךָ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לִזְבֹּחַ זִבְחֵי
שְׁלָמִים שִׁבְעַת יָמִים תּוֹחֵל עַד־בּוֹאִי אֵלֶיךָ וְהוֹדַעְתִּי לְךָ
9 אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ וְהָיָה כְּהַפְנֹתוֹ שִׁכְמוֹ לָלֶכֶת מֵעִם שְׁמוּאֵל
וַיַּהֲפָךְ־לוֹ אֱלֹהִים לֵב אַחֵר וַיָּבֹאוּ כָּל־הָאֹתוֹת הָאֵלֶּה בַּיּוֹם
י הַהוּא׃ וַיָּבֹאוּ שָׁם הַגִּבְעָתָה וְהִנֵּה חֶבֶל־נְבִאִים לִקְרָאתוֹ
11 וַתִּצְלַח עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים וַיִּתְנַבֵּא בְּתוֹכָם׃ וַיְהִי כָּל־יוֹדְעוֹ
מֵאִתְּמוֹל שִׁלְשֹׁם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עִם־נְבִאִים נִבָּא ° וַיֹּאמֶר
הָעָם אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מַה־זֶּה הָיָה לְבֶן־קִישׁ הֲגַם שָׁאוּל
12 בַּנְּבִיאִים׃ וַיַּעַן אִישׁ מִשָּׁם וַיֹּאמֶר וּמִי אֲבִיהֶם עַל־כֵּן הָיְתָה
13 לְמָשָׁל הֲגַם שָׁאוּל בַּנְּבִאִים׃ וַיְכַל מֵהִתְנַבּוֹת וַיָּבֹא הַבָּמָה׃
14 וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל אֵלָיו וְאֶל־נַעֲרוֹ אָן הֲלַכְתֶּם וַיֹּאמֶר
לְבַקֵּשׁ אֶת־הָאֲתֹנוֹת וַנִּרְאֶה כִי־אַיִן וַנָּבוֹא אֶל־שְׁמוּאֵל׃
טו וַיֹּאמֶר דּוֹד שָׁאוּל הַגִּידָה־נָּא לִי מָה־אָמַר לָכֶם שְׁמוּאֵל׃
16 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דּוֹדוֹ הַגֵּד הִגִּיד לָנוּ כִּי נִמְצְאוּ הָאֲתֹנוֹת
וְאֶת־דְּבַר הַמְּלוּכָה לֹא־הִגִּיד לוֹ אֲשֶׁר אָמַר שְׁמוּאֵל׃ פ
17 18 וַיַּצְעֵק שְׁמוּאֵל אֶת־הָעָם אֶל־יְהוָה הַמִּצְפָּה׃ וַיֹּאמֶר ׀
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי

v. 2 פתח באתנח. v. 7 יתיר י'. v. 11 פסקא באמצע פסוק.

הֶעֱלֵיתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם וָאַצִּל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם
19 וּמִיַּד כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הַלֹּחֲצִים אֶתְכֶם׃ וְאַתֶּם הַיּוֹם מְאַסְתֶּם
אֶת־אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוּא מוֹשִׁיעַ לָכֶם מִכָּל־רָעוֹתֵיכֶם
וְצָרֹתֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לוֹ כִּי־מֶלֶךְ תָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ
כ לִפְנֵי יְהוָה לְשִׁבְטֵיכֶם וּלְאַלְפֵיכֶם׃ וַיַּקְרֵב שְׁמוּאֵל אֵת כָּל־
21 שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּכֵד שֵׁבֶט בִּנְיָמִן׃ וַיַּקְרֵב אֶת־שֵׁבֶט בִּנְיָמִן
לְמִשְׁפְּחֹתָו וַתִּלָּכֵד מִשְׁפַּחַת הַמַּטְרִי וַיִּלָּכֵד שָׁאוּל בֶּן־קִישׁ
22 וַיְבַקְשֻׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ וַיִּשְׁאֲלוּ־עוֹד בַּיהוָה הֲבָא־עוֹד הֲלֹם
אִישׁ ◦ וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה־הוּא נֶחְבָּא אֶל־הַכֵּלִים׃
23 וַיָּרֻצוּ וַיִּקָּחֻהוּ מִשָּׁם וַיִּתְיַצֵּב בְּתוֹךְ הָעָם וַיִּגְבַּהּ מִכָּל־הָעָם
24 מִשִּׁכְמוֹ וָמָעְלָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־הָעָם הַרְּאִיתֶם
אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ יְהוָה כִּי אֵין כָּמֹהוּ בְּכָל־הָעָם וַיָּרִעוּ כָל־הָעָם
כה וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ ס וַיְדַבֵּר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אֵת
מִשְׁפַּט הַמְּלֻכָה וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר וַיַּנַּח לִפְנֵי יְהוָה וַיְשַׁלַּח
26 שְׁמוּאֵל אֶת־כָּל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ׃ וְגַם־שָׁאוּל הָלַךְ לְבֵיתוֹ
27 גִּבְעָתָה וַיֵּלְכוּ עִמּוֹ הַחַיִל אֲשֶׁר־נָגַע אֱלֹהִים בְּלִבָּם׃ וּבְנֵי
בְלִיַּעַל אָמְרוּ מַה־יֹּשִׁעֵנוּ זֶה וַיִּבְזֻהוּ וְלֹא־הֵבִיאוּ לוֹ מִנְחָה
וַיְהִי כְּמַחֲרִישׁ׃ פ

11 יא

א וַיַּעַל נָחָשׁ הָעַמּוֹנִי וַיִּחַן עַל־יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמְרוּ כָּל־אַנְשֵׁי
2 יָבֵישׁ אֶל־נָחָשׁ כְּרָת־לָנוּ בְרִית וְנַעַבְדֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם נָחָשׁ
הָעַמּוֹנִי בְּזֹאת אֶכְרֹת לָכֶם בִּנְקוֹר לָכֶם כָּל־עֵין יָמִין
3 וְשַׂמְתִּיהָ חֶרְפָּה עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו זִקְנֵי יָבֵישׁ
הֶרֶף לָנוּ שִׁבְעַת יָמִים וְנִשְׁלְחָה מַלְאָכִים בְּכֹל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל
4 וְאִם־אֵין מוֹשִׁיעַ אֹתָנוּ וְיָצָאנוּ אֵלֶיךָ׃ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים
גִּבְעַת שָׁאוּל וַיְדַבְּרוּ הַדְּבָרִים בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׂאוּ כָל־הָעָם
ה אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃ וְהִנֵּה שָׁאוּל בָּא אַחֲרֵי הַבָּקָר מִן־הַשָּׂדֶה
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מַה־לָּעָם כִּי יִבְכּוּ וַיְסַפְּרוּ־לוֹ אֶת־דִּבְרֵי אַנְשֵׁי
6 יָבֵישׁ׃ וַתִּצְלַח רוּחַ־אֱלֹהִים עַל־שָׁאוּל בְּשָׁמְעוֹ אֶת־הַדְּבָרִים
7 הָאֵלֶּה וַיִּחַר אַפּוֹ מְאֹד׃ וַיִּקַּח צֶמֶד בָּקָר וַיְנַתְּחֵהוּ וַיְשַׁלַּח

---

v. 21 למשפחתיו ק׳. v. 22 פסקא באמצע פסוק.
v. 24 ר׳ דגוש. v. 6 כְּשמעו ק׳.

בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל בְּיַד הַמַּלְאָכִים ׀ לֵאמֹר אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יֹצֵא
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחַר שְׁמוּאֵל כֹּה יֵעָשֶׂה לִבְקָרוֹ וַיִּפֹּל פַּחַד־
8 יְהוָה עַל־הָעָם וַיֵּצְאוּ כְּאִישׁ אֶחָד׃ וַיִּפְקְדֵם בְּבָזֶק וַיִּהְיוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁלֹשִׁים אָלֶף׃
9 וַיֹּאמְרוּ לַמַּלְאָכִים הַבָּאִים כֹּה תֹאמְרוּן לְאִישׁ יָבֵישׁ גִּלְעָד
מָחָר תִּהְיֶה־לָכֶם תְּשׁוּעָה בְּחֹם הַשָּׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים
י וַיַּגִּידוּ לְאַנְשֵׁי יָבֵישׁ וַיִּשְׂמָחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי יָבֵישׁ מָחָר
11 נֵצֵא אֲלֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָּנוּ כְּכָל־הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם׃ ס וַיְהִי
מִֽמָּחֳרָת וַיָּשֶׂם שָׁאוּל אֶת־הָעָם שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיָּבֹאוּ בְתוֹךְ־
הַֽמַּחֲנֶה בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּכּוּ אֶת־עַמּוֹן עַד־חֹם הַיּוֹם וַיְהִי
12 הַנִּשְׁאָרִים וַיָּפֻצוּ וְלֹא נִשְׁאֲרוּ־בָם שְׁנַיִם יָחַד׃ וַיֹּאמֶר הָעָם
אֶל־שְׁמוּאֵל מִי הָאֹמֵר שָׁאוּל יִמְלֹךְ עָלֵינוּ תְּנוּ הָאֲנָשִׁים
13 וּנְמִיתֵם׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לֹא־יוּמַת אִישׁ בַּיּוֹם הַזֶּה כִּי הַיּוֹם
עָשָׂה־יְהוָה תְּשׁוּעָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ פ
14 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם לְכוּ וְנֵלְכָה הַגִּלְגָּל וּנְחַדֵּשׁ שָׁם
טו הַמְּלוּכָה׃ וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם הַגִּלְגָּל וַיַּמְלִכוּ שָׁם אֶת־שָׁאוּל
לִפְנֵי יְהוָה בַּגִּלְגָּל וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם זְבָחִים שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוָה
וַיִּשְׂמַח שָׁם שָׁאוּל וְכָל־אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד־מְאֹד׃ ס

יב 12

א וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שָׁמַעְתִּי בְקֹלְכֶם לְכֹל
2 אֲשֶׁר־אֲמַרְתֶּם לִי וָאַמְלִיךְ עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ ׀
מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵיכֶם וַאֲנִי זָקַנְתִּי וָשַׂבְתִּי וּבָנַי הִנָּם אִתְּכֶם וַאֲנִי
3 הִתְהַלַּכְתִּי לִפְנֵיכֶם מִנְּעֻרַי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃ הִנְנִי עֲנוּ בִי נֶגֶד
יְהוָה וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ אֶת־שׁוֹר ׀ מִי לָקַחְתִּי וַחֲמוֹר מִי לָקַחְתִּי
וְאֶת־מִי עָשַׁקְתִּי אֶת־מִי רַצּוֹתִי וּמִיַּד־מִי לָקַחְתִּי כֹפֶר וְאַעְלִים
4 עֵינַי בּוֹ וְאָשִׁיב לָכֶם׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רַצּוֹתָנוּ
ה וְלֹא־לָקַחְתָּ מִיַּד־אִישׁ מְאוּמָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֵד יְהוָה
בָּכֶם וְעֵד מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מְצָאתֶם בְּיָדִי מְאוּמָה
6 וַיֹּאמֶר עֵד׃ ס וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה
אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַאֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ
7 מִצְרָיִם׃ וְעַתָּה הִתְיַצְּבוּ וְאִשָּׁפְטָה אִתְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֵת

v. 9 כְּחֹם ק׳

8 כָּל־צִדְקוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה אִתְּכֶם וְאֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ כַּאֲשֶׁר־
בָּא יַעֲקֹב מִצְרָיִם וַיִּזְעֲקוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מִמִּצְרַיִם
9 וַיֹּשִׁבוּם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכֹּר
אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר־צְבָא חָצוֹר וּבְיַד־פְּלִשְׁתִּים וּבְיַד מֶלֶךְ
י מוֹאָב וַיִּלָּחֲמוּ בָּם׃ וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר חָטָאנוּ כִּי
עָזַבְנוּ אֶת־יְהוָה וַנַּעֲבֹד אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָעַשְׁתָּרוֹת וְעַתָּה
11 הַצִּילֵנוּ מִיַּד אֹיְבֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יְרֻבַּעַל
וְאֶת־בְּדָן וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוּאֵל וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד אֹיְבֵיכֶם
12 מִסָּבִיב וַתֵּשְׁבוּ בֶּטַח׃ וַתִּרְאוּ כִּי נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן בָּא
עֲלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ לִי לֹא כִּי־מֶלֶךְ יִמְלֹךְ עָלֵינוּ וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
13 מַלְכְּכֶם׃ וְעַתָּה הִנֵּה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם אֲשֶׁר שְׁאֶלְתֶּם
14 וְהִנֵּה נָתַן יְהוָה עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ׃ אִם־תִּירְאוּ אֶת־יְהוָה וַעֲבַדְתֶּם
אֹתוֹ וּשְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלוֹ וְלֹא תַמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וִהְיִתֶם גַּם־
אַתֶּם וְגַם־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־מָלַךְ עֲלֵיכֶם אַחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
טו וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה וּמְרִיתֶם אֶת־פִּי יְהוָה וְהָיְתָה
16 יַד־יְהוָה בָּכֶם וּבַאֲבֹתֵיכֶם׃ גַּם־עַתָּה הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־
17 הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוָה עֹשֶׂה לְעֵינֵיכֶם׃ הֲלוֹא קְצִיר־
חִטִּים הַיּוֹם אֶקְרָא אֶל־יְהוָה וְיִתֵּן קֹלוֹת וּמָטָר וּדְעוּ וּרְאוּ
כִּי־רָעַתְכֶם רַבָּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה לִשְׁאוֹל לָכֶם
18 מֶלֶךְ׃ וַיִּקְרָא שְׁמוּאֵל אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן יְהוָה קֹלֹת וּמָטָר
בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּירָא כָל־הָעָם מְאֹד אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוּאֵל׃
19 וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אֶל־שְׁמוּאֵל הִתְפַּלֵּל בְּעַד־עֲבָדֶיךָ אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וְאַל־נָמוּת כִּי יָסַפְנוּ עַל־כָּל־חַטֹּאתֵינוּ רָעָה לִשְׁאֹל
כ לָנוּ מֶלֶךְ׃ ס וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ אַתֶּם
עֲשִׂיתֶם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת אַךְ אַל־תָּסוּרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה
21 וַעֲבַדְתֶּם אֶת־יְהוָה בְּכָל־לְבַבְכֶם׃ וְלֹא תָּסוּרוּ כִּי ׀ אַחֲרֵי
22 הַתֹּהוּ אֲשֶׁר לֹא־יוֹעִילוּ וְלֹא יַצִּילוּ כִּי־תֹהוּ הֵמָּה׃ כִּי לֹא־
יִטֹּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוֹ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוֹאִיל יְהוָה
23 לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם׃ גַּם אָנֹכִי חָלִילָה לִּי מֵחֲטֹא לַיהוָה
מֵחֲדֹל לְהִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם וְהוֹרֵיתִי אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַטּוֹבָה

v. 10 ויאמרו ק׳.

24 וְהַיְשָׁרָה׃ אַךְ ׀ יְראוּ אֶת־יְהוָֹה וַעֲבַדְתֶּם אֹתוֹ בֶּאֱמֶת בְּכָל־
כה לְבַבְכֶם כִּי רְאוּ אֵת אֲשֶׁר־הִגְדִּל עִמָּכֶם׃ וְאִם־הָרֵעַ תָּרֵעוּ
גַּם־אַתֶּם גַּם־מַלְכְּכֶם תִּסָּפוּ׃ ס

יג 13

א בֶּן־שָׁנָה שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ וּשְׁתֵּי שָׁנִים מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיִּבְחַר־לוֹ שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל וַיִּהְיוּ עִם־שָׁאוּל
אַלְפַּיִם בְּמִכְמָשׂ וּבְהַר בֵּית־אֵל וְאֶלֶף הָיוּ עִם־יוֹנָתָן בְּגִבְעַת
3 בִּנְיָמִין וְיֶתֶר הָעָם שִׁלַּח אִישׁ לְאֹהָלָיו׃ וַיַּךְ יוֹנָתָן אֵת נְצִיב
פְּלִשְׁתִּים אֲשֶׁר בְּגֶבַע וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים וְשָׁאוּל תָּקַע בַּשּׁוֹפָר
4 בְּכָל־הָאָרֶץ לֵאמֹר יִשְׁמְעוּ הָעִבְרִים׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל שָׁמְעוּ
לֵאמֹר הִכָּה שָׁאוּל אֶת־נְצִיב פְּלִשְׁתִּים וְגַם־נִבְאַשׁ יִשְׂרָאֵל
ה בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּצָּעֲקוּ הָעָם אַחֲרֵי שָׁאוּל הַגִּלְגָּל׃ וּפְלִשְׁתִּים
נֶאֶסְפוּ ׀ לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְשֵׁשֶׁת
אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעָם כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וַיַּעֲלוּ
6 וַיַּחֲנוּ בְמִכְמָשׂ קִדְמַת בֵּית אָוֶן׃ וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל רָאוּ כִּי צַר־לוֹ
כִּי נִגַּשׂ הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ הָעָם בַּמְּעָרוֹת וּבַחֲוָחִים וּבַסְּלָעִים
7 וּבַצְּרִחִים וּבַבֹּרוֹת׃ וְעִבְרִים עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶרֶץ גָּד וְגִלְעָד
8 וְשָׁאוּל עוֹדֶנּוּ בַגִּלְגָּל וְכָל־הָעָם חָרְדוּ אַחֲרָיו׃ °וַיִּיחֶל ׀ שִׁבְעַת
יָמִים לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר שְׁמוּאֵל וְלֹא־בָא שְׁמוּאֵל הַגִּלְגָּל וַיָּפֶץ
9 הָעָם מֵעָלָיו׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַגִּשׁוּ אֵלַי הָעֹלָה וְהַשְּׁלָמִים
י וַיַּעַל הָעֹלָה׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל
11 בָּא וַיֵּצֵא שָׁאוּל לִקְרָאתוֹ לְבָרְכוֹ׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל מֶה עָשִׂיתָ
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל כִּי־רָאִיתִי כִּי־נָפַץ הָעָם מֵעָלַי וְאַתָּה לֹא־בָאתָ
12 לְמוֹעֵד הַיָּמִים וּפְלִשְׁתִּים נֶאֱסָפִים מִכְמָשׂ׃ וָאֹמַר עַתָּה יֵרְדוּ
פְלִשְׁתִּים אֵלַי הַגִּלְגָּל וּפְנֵי יְהוָֹה לֹא חִלִּיתִי וָאֶתְאַפַּק וָאַעֲלֶה
13 הָעֹלָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל נִסְכָּלְתָּ לֹא שָׁמַרְתָּ אֶת־
מִצְוַת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר צִוָּךְ כִּי עַתָּה הֵכִין יְהוָֹה אֶת־
14 מַמְלַכְתְּךָ אֶל־יִשְׂרָאֵל עַד־עוֹלָם׃ וְעַתָּה מַמְלַכְתְּךָ לֹא־תָקוּם
בִּקֵּשׁ יְהוָֹה לוֹ אִישׁ כִּלְבָבוֹ וַיְצַוֵּהוּ יְהוָֹה לְנָגִיד עַל־עַמּוֹ כִּי
טו לֹא שָׁמַרְתָּ אֵת אֲשֶׁר־צִוְּךָ יְהוָֹה׃ ס וַיָּקָם שְׁמוּאֵל וַיַּעַל
מִן־הַגִּלְגָּל גִּבְעַת בִּנְיָמִן וַיִּפְקֹד שָׁאוּל אֶת־הָעָם הַנִּמְצְאִים

v. 8. וַיּוֹחֶל ק׳.

עִמּ֔וֹ כְּשֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת אִֽישׁ׃ וְשָׁא֞וּל וְיוֹנָתָ֣ן בְּנ֗וֹ וְהָעָם֙ הַנִּמְצָ֣א 16
עִמָּ֔ם יֹשְׁבִ֖ים בְּגֶ֣בַע בִּנְיָמִ֑ן וּפְלִשְׁתִּ֖ים חָנ֥וּ בְמִכְמָֽשׂ׃ וַיֵּצֵ֧א 17
הַמַּשְׁחִ֛ית מִמַּחֲנֵ֥ה פְלִשְׁתִּ֖ים שְׁלֹשָׁ֣ה רָאשִׁ֑ים הָרֹ֨אשׁ אֶחָ֜ד
יִפְנֶ֛ה אֶל־דֶּ֥רֶךְ עָפְרָ֖ה אֶל־אֶ֥רֶץ שׁוּעָֽל׃ וְהָרֹ֤אשׁ אֶחָד֙ יִפְנֶ֔ה 18
דֶּ֖רֶךְ בֵּ֣ית חֹר֑וֹן וְהָרֹ֨אשׁ אֶחָ֤ד יִפְנֶה֙ דֶּ֣רֶךְ הַגְּב֔וּל הַנִּשְׁקָ֛ף עַל־
גֵּ֥י הַצְּבֹעִ֖ים הַמִּדְבָּֽרָה׃ ס וְחָרָשׁ֙ לֹ֣א יִמָּצֵ֔א בְּכֹ֖ל אֶ֣רֶץ 19
יִשְׂרָאֵ֑ל כִּֽי־אָמַ֣ר פְּלִשְׁתִּ֔ים פֶּ֚ן יַעֲשׂ֣וּ הָעִבְרִ֔ים חֶ֖רֶב א֥וֹ חֲנִֽית׃
וַיֵּרְד֥וּ כָל־יִשְׂרָאֵ֖ל הַפְּלִשְׁתִּ֑ים לִ֠לְטוֹשׁ אִ֨ישׁ אֶת־מַחֲרַשְׁתּ֤וֹ כ
וְאֶת־אֵתוֹ֙ וְאֶת־קַרְדֻּמּ֔וֹ וְאֵ֖ת מַחֲרֵשָׁתֽוֹ׃ וְהָיְתָ֨ה הַפְּצִירָ֜ה פִ֗ים 21
לַמַּֽחֲרֵשֹׁ֨ת וְלָאֵתִ֔ים וְלִשְׁלֹ֥שׁ קִלְּשׁ֖וֹן וּלְהַקַּרְדֻּמִּ֑ים וּלְהַצִּ֖יב
הַדָּרְבָֽן׃ וְהָיָה֙ בְּי֣וֹם מִלְחֶ֔מֶת וְלֹ֨א נִמְצָ֜א חֶ֣רֶב וַחֲנִ֗ית בְּיַד֙ 22
כָּל־הָעָ֔ם אֲשֶׁ֥ר אֶת־שָׁא֖וּל וְאֶת־יוֹנָתָ֑ן וַתִּמָּצֵ֣א לְשָׁא֔וּל וּלְיוֹנָתָ֖ן
בְּנֽוֹ׃ וַיֵּצֵא֙ מַצַּ֣ב פְּלִשְׁתִּ֔ים אֶֽל־מַעֲבַ֖ר מִכְמָֽשׂ׃ ס 23

יד 14

וַיְהִ֣י הַיּ֗וֹם וַיֹּ֨אמֶר יוֹנָתָ֤ן בֶּן־שָׁאוּל֙ אֶל־הַנַּ֣עַר נֹשֵׂ֣א כֵלָ֔יו לְכָ֛ה א
וְנַעְבְּרָ֗ה אֶל־מַצַּ֣ב פְּלִשְׁתִּ֔ים אֲשֶׁ֖ר מֵעֵ֣בֶר הַלָּ֑ז וּלְאָבִ֖יו לֹ֥א
הִגִּֽיד׃ וְשָׁא֗וּל יוֹשֵׁב֙ בִּקְצֵ֣ה הַגִּבְעָ֔ה תַּ֥חַת הָֽרִמּ֖וֹן אֲשֶׁ֣ר בְּמִגְר֑וֹן 2
וְהָעָם֙ אֲשֶׁ֣ר עִמּ֔וֹ כְּשֵׁ֥שׁ מֵא֖וֹת אִֽישׁ׃ וַאֲחִיָּ֣ה בֶן־אֲחִט֡וּב אֲחִ֡י 3
אִֽי־כָב֨וֹד ׀ בֶּן־פִּֽינְחָ֜ס בֶּן־עֵלִ֗י כֹּהֵ֛ן ׀ יְהוָ֛ה בְּשִׁל֖וֹ נֹשֵׂ֣א אֵפ֑וֹד
וְהָעָ֣ם לֹ֣א יָדַ֔ע כִּ֥י הָלַ֖ךְ יוֹנָתָֽן׃ וּבֵ֨ין הַֽמַּעְבְּר֜וֹת אֲשֶׁ֨ר בִּקֵּ֤שׁ 4
יוֹנָתָן֙ לַעֲבֹ֙ר עַל־מַצַּ֣ב פְּלִשְׁתִּ֔ים שֵׁן־הַסֶּ֤לַע מֵהָעֵ֙בֶר֙ מִזֶּ֔ה וְשֵֽׁן־
הַסֶּ֥לַע מֵהָעֵ֖בֶר מִזֶּ֑ה וְשֵׁ֤ם הָאֶחָד֙ בּוֹצֵ֔ץ וְשֵׁ֥ם הָאֶחָ֖ד סֶֽנֶּה׃
הַשֵּׁ֧ן הָאֶחָ֛ד מָצ֥וּק מִצָּפ֖וֹן מ֣וּל מִכְמָ֑שׂ וְהָאֶחָ֥ד מִנֶּ֖גֶב מ֥וּל ה
גָּֽבַע׃ וַיֹּ֨אמֶר יְהוֹנָתָ֜ן אֶל־הַנַּ֣עַר ׀ נֹשֵׂ֣א כֵלָ֗יו לְכָה֙ וְנַעְבְּרָ֗ה 6
אֶל־מַצַּב֙ הָעֲרֵלִ֣ים הָאֵ֔לֶּה אוּלַ֛י יַעֲשֶׂ֥ה יְהוָ֖ה לָ֑נוּ כִּ֣י אֵ֤ין
לַֽיהוָה֙ מַעְצ֔וֹר לְהוֹשִׁ֔יעַ בְּרַ֖ב א֥וֹ בִמְעָֽט׃ וַיֹּ֤אמֶר לוֹ֙ נֹשֵׂ֣א 7
כֵלָ֔יו עֲשֵׂ֖ה כָּל־אֲשֶׁ֣ר בִּלְבָבֶ֑ךָ נְטֵ֣ה לָ֔ךְ הִנְנִ֥י עִמְּךָ֖ כִּלְבָבֶֽךָ׃
וַיֹּ֙אמֶר֙ יְה֣וֹנָתָ֔ן הִנֵּ֛ה אֲנַ֥חְנוּ עֹבְרִ֖ים אֶל־הָאֲנָשִׁ֑ים וְנִגְלִ֖ינוּ 8
אֲלֵיהֶֽם׃ אִם־כֹּ֤ה יֹאמְרוּ֙ אֵלֵ֔ינוּ דֹּ֕מּוּ עַד־הַגִּיעֵ֖נוּ אֲלֵיכֶ֑ם וְעָמַ֣דְנוּ 9
תַחְתֵּ֔ינוּ וְלֹ֥א נַעֲלֶ֖ה אֲלֵיהֶֽם׃ וְאִם־כֹּ֤ה יֹאמְרוּ֙ עֲל֣וּ עָלֵ֔ינוּ י

v. 19 אמרו ק'. v. 21 פתח בס"פ.

11 ועלינו כי־נתנם יהוה בידנו וזה־לנו האות׃ ויגלו שניהם
אל־מצב פלשתים ויאמרו פלשתים הנה עברים יצאים
12 מן־החרים אשר התחבאו־שם׃ ויענו אנשי המצבה את־
יונתן ׀ ואת־נשא כליו ויאמרו עלו אלינו ונודיעה אתכם
דבר ○ ויאמר יונתן אל־נשא כליו עלה אחרי כי־נתנם
13 יהוה ביד ישראל׃ ויעל יונתן על־ידיו ועל־רגליו ונשא כליו
14 אחריו ויפלו לפני יונתן ונשא כליו ממותת אחריו׃ ותהי
המכה הראשנה אשר הכה יונתן ונשא כליו כעשרים איש
טו כבחצי מענה צמד שדה׃ ותהי חרדה במחנה בשדה
ובכל־העם המצב והמשחית חרדו גם־המה ותרגז הארץ
16 ותהי לחרדת אלהים׃ ויראו הצפים לשאול בגבעת
17 בנימן והנה ההמון נמוג וילך והלם׃ ס ויאמר שאול
לעם אשר אתו פקדו־נא וראו מי הלך מעמנו ויפקדו והנה
18 אין יונתן ונשא כליו׃ ויאמר שאול לאחיה הגישה ארון
האלהים כי־היה ארון האלהים ביום ההוא ובני ישראל׃
19 ויהי עד דבר שאול אל־הכהן וההמון אשר במחנה
פלשתים וילך הלוך ורב ○ ויאמר שאול אל־הכהן
כ אסף ידך׃ ויזעק שאול וכל־העם אשר אתו ויבאו עד־
המלחמה והנה היתה חרב איש ברעהו מהומה גדולה
21 מאד׃ והעברים היו לפלשתים כאתמול שלשום אשר עלו
עמם במחנה סביב וגם־המה להיות עם־ישראל אשר עם־
22 שאול ויונתן׃ וכל־איש ישראל המתחבאים בהר־אפרים
שמעו כי־נסו פלשתים וידבקו גם־המה אחריהם במלחמה׃
23 ויושע יהוה ביום ההוא את־ישראל והמלחמה עברה את־
24 בית און׃ ואיש־ישראל נגש ביום ההוא ויאל שאול את־
העם לאמר ארור האיש אשר־יאכל לחם עד־הערב ונקמתי
כה מאיבי ולא־טעם כל־העם לחם׃ וכל־הארץ באו ביער ויהי
26 דבש על־פני השדה׃ ויבא העם אל־היער והנה הלך דבש
27 ואין־משיג ידו אל־פיו כי־ירא העם את־השבעה׃ ויונתן
לא־שמע בהשביע אביו את־העם וישלח את־קצה המטה
אשר בידו ויטבל אותה ביערת הדבש וישב ידו אל־פיו

v. 12 פסקא באמצע פסוק. v. 19 פסקא באמצע פסוק.

וַתָּרֹאנָה עֵינָיו׃ וַיַּעַן אִישׁ מֵהָעָם וַיֹּאמֶר הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ 28
אָבִיךָ אֶת־הָעָם לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר־יֹאכַל לֶחֶם הַיּוֹם
וַיָּעַף הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן עָכַר אָבִי אֶת־הָאָרֶץ רְאוּ־נָא כִּי־ 29
אֹרוּ עֵינַי כִּי טָעַמְתִּי מְעַט דְּבַשׁ הַזֶּה׃ אַף כִּי לוּא אָכֹל אָכַל ל
הַיּוֹם הָעָם מִשְּׁלַל אֹיְבָיו אֲשֶׁר מָצָא כִּי עַתָּה לֹא־רָבְתָה מַכָּה
בַּפְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּכּוּ בַּיּוֹם הַהוּא בַּפְּלִשְׁתִּים מִמִּכְמָשׂ אַיָּלֹנָה 31
וַיָּעַף הָעָם מְאֹד׃ וַיַּעַשׂ הָעָם אֶל־שָׁלָל וַיִּקְחוּ צֹאן וּבָקָר 32
וּבְנֵי בָקָר וַיִּשְׁחֲטוּ אָרְצָה וַיֹּאכַל הָעָם עַל־הַדָּם׃ וַיַּגִּידוּ 33
לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה הָעָם חֹטְאִים לַיהוָה לֶאֱכֹל עַל־הַדָּם
וַיֹּאמֶר בְּגַדְתֶּם גֹּלּוּ אֵלַי הַיּוֹם אֶבֶן גְּדוֹלָה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל 34
פֻּצוּ בָעָם וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם הַגִּישׁוּ אֵלַי אִישׁ שׁוֹרוֹ וְאִישׁ שְׂיֵהוּ
וּשְׁחַטְתֶּם בָּזֶה וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא־תֶחֶטְאוּ לַיהוָה לֶאֱכֹל אֶל־הַדָּם
וַיַּגִּשׁוּ כָל־הָעָם אִישׁ שׁוֹרוֹ בְיָדוֹ הַלַּיְלָה וַיִּשְׁחֲטוּ־שָׁם׃ וַיִּבֶן לה
שָׁאוּל מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֹתוֹ הֵחֵל לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לַיהוָה׃ ס

וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נֵרְדָה אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים ׀ לַיְלָה וְנָבֹזָה בָהֶם ׀ 36
עַד־אוֹר הַבֹּקֶר וְלֹא־נַשְׁאֵר בָּהֶם אִישׁ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הַטּוֹב
בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה ∘ וַיֹּאמֶר הַכֹּהֵן נִקְרְבָה הֲלֹם אֶל־הָאֱלֹהִים׃
וַיִּשְׁאַל שָׁאוּל בֵּאלֹהִים הַאֵרֵד אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים הֲתִתְּנֵם בְּיַד 37
יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָנָהוּ בַּיּוֹם הַהוּא׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל גֹּשׁוּ הֲלֹם כֹּל 38
פִּנּוֹת הָעָם וּדְעוּ וּרְאוּ בַּמָּה הָיְתָה הַחַטָּאת הַזֹּאת הַיּוֹם׃
כִּי חַי־יְהוָה הַמּוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־יֶשְׁנוֹ בְּיוֹנָתָן בְּנִי 39
כִּי מוֹת יָמוּת וְאֵין עֹנֵהוּ מִכָּל־הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל מ
אַתֶּם תִּהְיוּ לְעֵבֶר אֶחָד וַאֲנִי וְיוֹנָתָן בְּנִי נִהְיֶה לְעֵבֶר אֶחָד
וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־שָׁאוּל הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה׃ ס וַיֹּאמֶר 41
שָׁאוּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָבָה תָמִים וַיִּלָּכֵד יוֹנָתָן
וְשָׁאוּל וְהָעָם יָצָאוּ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הַפִּילוּ בֵּינִי וּבֵין יוֹנָתָן 42
בְּנִי וַיִּלָּכֵד יוֹנָתָן׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יוֹנָתָן הַגִּידָה לִּי מֶה 43
עָשִׂיתָה וַיַּגֶּד־לוֹ יוֹנָתָן וַיֹּאמֶר טָעֹם טָעַמְתִּי בִּקְצֵה הַמַּטֶּה
אֲשֶׁר־בְּיָדִי מְעַט דְּבַשׁ הִנְנִי אָמוּת׃ ס וַיֹּאמֶר שָׁאוּל 44
כֹּה־יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף כִּי־מוֹת תָּמוּת יוֹנָתָן׃ וַיֹּאמֶר מה

---

v. 27 וַתָּאֹרְנָה ק׳. v. 32 וַיַּעַט ק׳. ibid. הַשָּׁלָל ק׳.
v. 33 א׳ נעלם. v. 36 פסקא באמצע פסוק.

הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן ׀ יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה
הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי־יְהוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ
אַרְצָה כִּי־עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־
46 יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת׃ ס וַיַּעַל שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים
47 וּפְלִשְׁתִּים הָלְכוּ לִמְקוֹמָם׃ וְשָׁאוּל לָכַד הַמְּלוּכָה עַל־
יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּחֶם סָבִיב ׀ בְּכָל־אֹיְבָיו בְּמוֹאָב ׀ וּבִבְנֵי־עַמּוֹן
וּבֶאֱדוֹם וּבְמַלְכֵי צוֹבָה וּבַפְּלִשְׁתִּים וּבְכֹל אֲשֶׁר־יִפְנֶה
48 יַרְשִׁיעַ׃ וַיַּעַשׂ חַיִל וַיַּךְ אֶת־עֲמָלֵק וַיַּצֵּל אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד
49 שֹׁסֵהוּ׃ ס וַיִּהְיוּ בְּנֵי שָׁאוּל יוֹנָתָן וְיִשְׁוִי וּמַלְכִּי־שׁוּעַ
וְשֵׁם שְׁתֵּי בְנֹתָיו שֵׁם הַבְּכִירָה מֵרַב וְשֵׁם הַקְּטַנָּה מִיכַל׃
נ וְשֵׁם אֵשֶׁת שָׁאוּל אֲחִינֹעַם בַּת־אֲחִימָעַץ וְשֵׁם שַׂר־צְבָאוֹ
51 אֲבִינֵר בֶּן־נֵר דּוֹד שָׁאוּל׃ וְקִישׁ אֲבִי־שָׁאוּל וְנֵר אֲבִי־אַבְנֵר
52 בֶּן־אֲבִיאֵל׃ ס וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה חֲזָקָה עַל־פְּלִשְׁתִּים כֹּל
יְמֵי שָׁאוּל וְרָאָה שָׁאוּל כָּל־אִישׁ גִּבּוֹר וְכָל־בֶּן־חַיִל וַיַּאַסְפֵהוּ
אֵלָיו׃ פ

טו 15

א וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל אֹתִי שָׁלַח יְהוָה לִמְשָׁחֳךָ לְמֶלֶךְ
2 עַל־עַמּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה שְׁמַע לְקוֹל דִּבְרֵי יְהוָה׃ ס כֹּה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת פָּקַדְתִּי אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה עֲמָלֵק לְיִשְׂרָאֵל
3 אֲשֶׁר־שָׂם לוֹ בַּדֶּרֶךְ בַּעֲלֹתוֹ מִמִּצְרָיִם׃ עַתָּה לֵךְ וְהִכִּיתָה
אֶת־עֲמָלֵק וְהַחֲרַמְתֶּם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלֹא תַחְמֹל עָלָיו
וְהֵמַתָּה מֵאִישׁ עַד־אִשָּׁה מֵעֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק מִשּׁוֹר וְעַד־שֶׂה
4 מִגָּמָל וְעַד־חֲמוֹר׃ ס וַיְשַׁמַּע שָׁאוּל אֶת־הָעָם וַיִּפְקְדֵם
בַּטְּלָאִים מָאתַיִם אֶלֶף רַגְלִי וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אֶת־אִישׁ יְהוּדָה׃
ה 6 וַיָּבֹא שָׁאוּל עַד־עִיר עֲמָלֵק וַיָּרֶב בַּנָּחַל׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־
הַקֵּינִי לְכוּ סֻּרוּ רְדוּ מִתּוֹךְ עֲמָלֵקִי פֶּן־אֹסִפְךָ עִמּוֹ וְאַתָּה
עָשִׂיתָה חֶסֶד עִם־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרָיִם וַיָּסַר
7 קֵינִי מִתּוֹךְ עֲמָלֵק׃ וַיַּךְ שָׁאוּל אֶת־עֲמָלֵק מֵחֲוִילָה בּוֹאֲךָ
8 שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרָיִם׃ וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ־עֲמָלֵק חָי
9 וְאֶת־כָּל־הָעָם הֶחֱרִים לְפִי־חָרֶב׃ וַיַּחְמֹל שָׁאוּל וְהָעָם עַל־
אֲגָג וְעַל־מֵיטַב הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַמִּשְׁנִים וְעַל־הַכָּרִים וְעַל־

v. 49 פתח בס״פ. v. 6 ר׳ דגוש.

כָּל־הַטּוֹב וְלֹא אָבוּ הַחֲרִימָם וְכָל־הַמְּלָאכָה נְמִבְזָה וְנָמֵס
אֹתָהּ הֶחֱרִימוּ׃ פ
וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל לֵאמֹר׃ נִחַמְתִּי כִּי־הִמְלַכְתִּי 11
אֶת־שָׁאוּל לְמֶלֶךְ כִּי־שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת־דְּבָרַי לֹא הֵקִים וַיִּחַר
לִשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל־יְהוָה כָּל־הַלָּיְלָה׃ וַיַּשְׁכֵּם שְׁמוּאֵל 12
לִקְרַאת שָׁאוּל בַּבֹּקֶר וַיֻּגַּד לִשְׁמוּאֵל לֵאמֹר בָּא־שָׁאוּל
הַכַּרְמֶלָה וְהִנֵּה מַצִּיב לוֹ יָד וַיִּסֹּב וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל׃
וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁאוּל בָּרוּךְ אַתָּה 13
לַיהוָה הֲקִימֹתִי אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וּמֶה קוֹל 14
הַצֹּאן־הַזֶּה בְּאָזְנָי וְקוֹל הַבָּקָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ׃ וַיֹּאמֶר טו
שָׁאוּל מֵעֲמָלֵקִי הֱבִיאוּם אֲשֶׁר חָמַל הָעָם עַל־מֵיטַב הַצֹּאן
וְהַבָּקָר לְמַעַן זְבֹחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת־הַיּוֹתֵר הֶחֱרַמְנוּ׃ ס
וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל הֶרֶף וְאַגִּידָה לְּךָ אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר 16
יְהוָה אֵלַי הַלָּיְלָה וַיֹּאמְרוּ לוֹ דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא 17
אִם־קָטֹן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָתָּה וַיִּמְשָׁחֲךָ
יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁלָחֲךָ יְהוָה בְּדָרֶךְ וַיֹּאמֶר לֵךְ 18
וְהַחֲרַמְתָּה אֶת־הַחַטָּאִים אֶת־עֲמָלֵק וְנִלְחַמְתָּ בוֹ עַד־
כַּלּוֹתָם אֹתָם׃ וְלָמָּה לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וַתַּעַט אֶל־ 19
הַשָּׁלָל וַתַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ ס וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־ כ
שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה וָאֵלֵךְ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי
יְהוָה וָאָבִיא אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ עֲמָלֵק וְאֶת־עֲמָלֵק הֶחֱרַמְתִּי׃
וַיִּקַּח הָעָם מֵהַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֵרֶם לִזְבֹּחַ לַיהוָה 21
אֱלֹהֶיךָ בַּגִּלְגָּל׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֵפֶץ לַיהוָה בְּעֹלוֹת 22
וּזְבָחִים כִּשְׁמֹעַ בְּקוֹל יְהוָה הִנֵּה שְׁמֹעַ מִזֶּבַח טוֹב לְהַקְשִׁיב
מֵחֵלֶב אֵילִים׃ כִּי חַטַּאת־קֶסֶם מֶרִי וְאָוֶן וּתְרָפִים הַפְצַר 23
יַעַן מָאַסְתָּ אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ מִמֶּלֶךְ׃ ס וַיֹּאמֶר 24
שָׁאוּל אֶל־שְׁמוּאֵל חָטָאתִי כִּי־עָבַרְתִּי אֶת־פִּי־יְהוָה וְאֶת־
דְּבָרֶיךָ כִּי יָרֵאתִי אֶת־הָעָם וָאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם׃ וְעַתָּה שָׂא כה
נָא אֶת־חַטָּאתִי וְשׁוּב עִמִּי וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר 26
שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ כִּי מָאַסְתָּה אֶת־דְּבַר

v. 15 פתח בס״פ. v. 16 ויאמֶר ק׳. v. 20 פתח בס״פ.
v. 21 סגול באתנח. v. 23 פתח באתנח.

27 יְהוָה וַיִּמְאָסְךָ יְהוָה מִהְיוֹת מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּסֹּב
28 שְׁמוּאֵל לָלֶכֶת וַיַּחֲזֵק בִּכְנַף־מְעִילוֹ וַיִּקָּרַע׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
שְׁמוּאֵל קָרַע יְהוָה אֶת־מַמְלְכוּת יִשְׂרָאֵל מֵעָלֶיךָ הַיּוֹם
29 וּנְתָנָהּ לְרֵעֲךָ הַטּוֹב מִמֶּךָּ׃ וְגַם נֵצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יְשַׁקֵּר וְלֹא
ל יִנָּחֵם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם׃ וַיֹּאמֶר חָטָאתִי עַתָּה כַּבְּדֵנִי
נָא נֶגֶד־זִקְנֵי עַמִּי וְנֶגֶד יִשְׂרָאֵל וְשׁוּב עִמִּי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי
31 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וַיָּשָׁב שְׁמוּאֵל אַחֲרֵי שָׁאוּל וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁאוּל
32 לַיהוָה׃ ס וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַגִּישׁוּ אֵלַי אֶת־אֲגַג מֶלֶךְ
עֲמָלֵק וַיֵּלֶךְ אֵלָיו אֲגַג מַעֲדַנֹּת וַיֹּאמֶר אֲגָג אָכֵן סָר מַר־
33 הַמָּוֶת׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל כַּאֲשֶׁר שִׁכְּלָה נָשִׁים חַרְבֶּךָ כֵּן־
תִּשְׁכַּל מִנָּשִׁים אִמֶּךָ וַיְשַׁסֵּף שְׁמוּאֵל אֶת־אֲגָג לִפְנֵי יְהוָה
34 בַּגִּלְגָּל׃ ס וַיֵּלֶךְ שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וְשָׁאוּל עָלָה אֶל־
לה בֵּיתוֹ גִּבְעַת שָׁאוּל׃ וְלֹא־יָסַף שְׁמוּאֵל לִרְאוֹת אֶת־שָׁאוּל
עַד־יוֹם מוֹתוֹ כִּי־הִתְאַבֵּל שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל וַיהוָה נִחַם
כִּי־הִמְלִיךְ אֶת־שָׁאוּל עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ס

יו 16

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל עַד־מָתַי אַתָּה מִתְאַבֵּל אֶל־שָׁאוּל
וַאֲנִי מְאַסְתִּיו מִמְּלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל מַלֵּא קַרְנְךָ שֶׁמֶן וְלֵךְ
אֶשְׁלָחֲךָ אֶל־יִשַׁי בֵּית־הַלַּחְמִי כִּי־רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ׃
2 וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵיךְ אֵלֵךְ וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרָגָנִי °
וַיֹּאמֶר יְהוָה עֶגְלַת בָּקָר תִּקַּח בְּיָדֶךָ וְאָמַרְתָּ לִזְבֹּחַ לַיהוָה
3 בָּאתִי׃ וְקָרָאתָ לְיִשַׁי בַּזָּבַח וְאָנֹכִי אוֹדִיעֲךָ אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה
4 וּמָשַׁחְתָּ לִי אֵת אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלֶיךָ׃ וַיַּעַשׂ שְׁמוּאֵל אֵת אֲשֶׁר
דִּבֶּר יְהוָה וַיָּבֹא בֵּית לָחֶם וַיֶּחֶרְדוּ זִקְנֵי הָעִיר לִקְרָאתוֹ
ה וַיֹּאמֶר שָׁלֹם בּוֹאֶךָ׃ וַיֹּאמֶר ׀ שָׁלוֹם לִזְבֹּחַ לַיהוָה בָּאתִי
הִתְקַדְּשׁוּ וּבָאתֶם אִתִּי בַּזָּבַח וַיְקַדֵּשׁ אֶת־יִשַׁי וְאֶת־בָּנָיו
6 וַיִּקְרָא לָהֶם לַזָּבַח׃ וַיְהִי בְּבוֹאָם וַיַּרְא אֶת־אֱלִיאָב וַיֹּאמֶר
7 אַךְ נֶגֶד יְהוָה מְשִׁיחוֹ׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־שְׁמוּאֵל
אַל־תַּבֵּט אֶל־מַרְאֵהוּ וְאֶל־גְּבֹהַּ קוֹמָתוֹ כִּי מְאַסְתִּיהוּ כִּי ׀
לֹא אֲשֶׁר יִרְאֶה הָאָדָם כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לַעֵינַיִם וַיהוָה יִרְאֶה
8 לַלֵּבָב׃ וַיִּקְרָא יִשַׁי אֶל־אֲבִינָדָב וַיַּעֲבִרֵהוּ לִפְנֵי שְׁמוּאֵל

v. 2 פסקא באמצע פסוק. v. 7 ל׳ בפתח.

וַיֹּ֕אמֶר גַּם־בָּזֶ֖ה לֹֽא־בָחַ֥ר יְהוָֽה׃ וַיַּעֲבֵ֥ר יִשַׁ֖י שַׁמָּ֑ה וַיֹּ֕אמֶר 9
גַּם־בָּזֶ֖ה לֹֽא־בָחַ֥ר יְהוָֽה׃ וַיַּעֲבֵ֥ר יִשַׁ֛י שִׁבְעַ֥ת בָּנָ֖יו לִפְנֵ֣י י
שְׁמוּאֵ֑ל וַיֹּ֤אמֶר שְׁמוּאֵל֙ אֶל־יִשַׁ֔י לֹֽא־בָחַ֥ר יְהוָ֖ה בָּאֵֽלֶּה׃
וַיֹּ֨אמֶר שְׁמוּאֵ֣ל אֶל־יִשַׁי֮ הֲתַ֣מּוּ הַנְּעָרִים֒ וַיֹּ֗אמֶר ע֚וֹד שָׁאַ֣ר 11
הַקָּטָ֔ן וְהִנֵּ֖ה רֹעֶ֣ה בַּצֹּ֑אן וַיֹּ֨אמֶר שְׁמוּאֵ֤ל אֶל־יִשַׁי֙ שִׁלְחָ֣ה
וְקָחֶ֔נּוּ כִּ֥י לֹא־נָסֹ֖ב עַד־בֹּא֥וֹ פֹֽה׃ וַיִּשְׁלַ֤ח וַיְבִיאֵ֙הוּ֙ וְה֣וּא 12
אַדְמוֹנִ֔י עִם־יְפֵ֥ה עֵינַ֖יִם וְט֣וֹב רֹ֑אִי ° וַיֹּ֧אמֶר יְהוָ֛ה
ק֥וּם מְשָׁחֵ֖הוּ כִּי־זֶ֥ה הֽוּא׃ וַיִּקַּ֨ח שְׁמוּאֵ֜ל אֶת־קֶ֣רֶן הַשֶּׁ֗מֶן 13
וַיִּמְשַׁ֣ח אֹתוֹ֮ בְּקֶ֣רֶב אֶחָיו֒ וַתִּצְלַ֤ח רֽוּחַ־יְהוָה֙ אֶל־דָּוִ֔ד מֵהַיּ֥וֹם
הַה֖וּא וָמָ֑עְלָה וַיָּ֣קָם שְׁמוּאֵ֔ל וַיֵּ֖לֶךְ הָרָמָֽתָה׃ ס וְר֧וּחַ 14
יְהוָ֛ה סָ֖רָה מֵעִ֣ם שָׁא֑וּל וּבִעֲתַ֥תּוּ רֽוּחַ־רָעָ֖ה מֵאֵ֥ת יְהוָֽה׃
וַיֹּאמְר֥וּ עַבְדֵֽי־שָׁא֖וּל אֵלָ֑יו הִנֵּה־נָ֛א רֽוּחַ־אֱלֹהִ֥ים רָעָ֖ה טו
מְבַעִתֶּֽךָ׃ יֹאמַר־נָ֤א אֲדֹנֵ֙נוּ֙ עֲבָדֶ֣יךָ לְפָנֶ֔יךָ יְבַקְשׁ֕וּ אִ֕ישׁ יֹדֵ֖עַ 16
מְנַגֵּ֣ן בַּכִּנּ֑וֹר וְהָיָ֗ה בִּהְי֨וֹת עָלֶ֤יךָ רֽוּחַ־אֱלֹהִים֙ רָעָ֔ה וְנִגֵּ֥ן בְּיָד֖וֹ
וְט֥וֹב לָֽךְ׃ ס וַיֹּ֥אמֶר שָׁא֖וּל אֶל־עֲבָדָ֑יו רְאוּ־נָ֣א לִ֗י אִ֚ישׁ 17
מֵיטִ֣יב לְנַגֵּ֔ן וַהֲבִיאוֹתֶ֖ם אֵלָֽי׃ וַיַּ֨עַן אֶחָ֜ד מֵהַנְּעָרִ֗ים וַיֹּ֙אמֶר֙ 18
הִנֵּ֨ה רָאִ֜יתִי בֵּ֣ן לְיִשַׁי֮ בֵּ֣ית הַלַּחְמִי֒ יֹדֵ֣עַ נַ֠גֵּן וְגִבּ֨וֹר חַ֜יִל וְאִ֧ישׁ
מִלְחָמָ֛ה וּנְב֥וֹן דָּבָ֖ר וְאִ֣ישׁ תֹּ֑אַר וַיהוָ֖ה עִמּֽוֹ׃ וַיִּשְׁלַ֥ח שָׁא֛וּל 19
מַלְאָכִ֖ים אֶל־יִשָׁ֑י וַיֹּ֗אמֶר שִׁלְחָ֥ה אֵלַ֛י אֶת־דָּוִ֥ד בִּנְךָ֖ אֲשֶׁ֥ר
בַּצֹּֽאן׃ וַיִּקַּ֨ח יִשַׁ֜י חֲמ֥וֹר לֶ֙חֶם֙ וְנֹ֣אד יַ֔יִן וּגְדִ֥י עִזִּ֖ים אֶחָ֑ד כ
וַיִּשְׁלַ֛ח בְּיַד־דָּוִ֥ד בְּנ֖וֹ אֶל־שָׁאֽוּל׃ וַיָּבֹ֤א דָוִד֙ אֶל־שָׁא֔וּל 21
וַיַּעֲמֹ֖ד לְפָנָ֑יו וַיֶּאֱהָבֵ֣הוּ מְאֹ֔ד וַֽיְהִי־ל֖וֹ נֹשֵׂ֥א כֵלִֽים׃ וַיִּשְׁלַ֣ח 22
שָׁא֔וּל אֶל־יִשַׁ֖י לֵאמֹ֑ר יַעֲמָד־נָ֤א דָוִד֙ לְפָנַ֔י כִּֽי־מָ֥צָא חֵ֖ן
בְּעֵינָֽי׃ וְהָיָ֗ה בִּהְי֤וֹת רֽוּחַ־אֱלֹהִים֙ אֶל־שָׁא֔וּל וְלָקַ֥ח דָּוִ֛ד 23
אֶת־הַכִּנּ֖וֹר וְנִגֵּ֣ן בְּיָד֑וֹ וְרָוַ֤ח לְשָׁאוּל֙ וְט֣וֹב ל֔וֹ וְסָ֥רָה מֵעָלָ֖יו
ר֥וּחַ הָרָעָֽה׃ פ

יז 17

וַיַּאַסְפ֨וּ פְלִשְׁתִּ֤ים אֶת־מַֽחֲנֵיהֶם֙ לַמִּלְחָמָ֔ה וַיֵּאָ֣סְפ֔וּ שֹׂכֹ֖ה א
אֲשֶׁ֣ר לִֽיהוּדָ֑ה וַֽיַּחֲנ֛וּ בֵּין־שׂוֹכֹ֥ה וּבֵין־עֲזֵקָ֖ה בְּאֶ֥פֶס דַּמִּֽים׃
וְשָׁא֤וּל וְאִֽישׁ־יִשְׂרָאֵל֙ נֶאֶסְפ֔וּ וַֽיַּחֲנ֖וּ בְּעֵ֣מֶק הָאֵלָ֑ה וַיַּעַרְכ֥וּ 2
מִלְחָמָ֖ה לִקְרַ֥את פְּלִשְׁתִּֽים׃ וּפְלִשְׁתִּ֞ים עֹמְדִ֤ים אֶל־הָהָר֙ מִזֶּ֔ה 3

v. 12 פסקא באמצע פסוק.

4 וְיִשְׂרָאֵל עֹמְדִים אֶל־הָהָר מִזֶּה וְהַגַּיְא בֵּינֵיהֶם׃ וַיֵּצֵא אִישׁ־
הַבֵּנַיִם מִמַּחֲנוֹת פְּלִשְׁתִּים גָּלְיָת שְׁמוֹ מִגַּת גָּבְהוֹ שֵׁשׁ אַמּוֹת
ה וָזָרֶת׃ וְכוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וְשִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים הוּא לָבוּשׁ
6 וּמִשְׁקַל הַשִּׁרְיוֹן חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים שְׁקָלִים נְחֹשֶׁת׃ וּמִצְחַת
7 נְחֹשֶׁת עַל־רַגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין כְּתֵפָיו׃ וְחֵץ חֲנִיתוֹ
כִּמְנוֹר אֹרְגִים וְלַהֶבֶת חֲנִיתוֹ שֵׁשׁ־מֵאוֹת שְׁקָלִים בַּרְזֶל וְנֹשֵׂא
8 הַצִּנָּה הֹלֵךְ לְפָנָיו׃ וַיַּעֲמֹד וַיִּקְרָא אֶל־מַעַרְכֹת יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
לָהֶם לָמָּה תֵצְאוּ לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה הֲלוֹא אָנֹכִי הַפְּלִשְׁתִּי וְאַתֶּם
9 עֲבָדִים לְשָׁאוּל בְּרוּ־לָכֶם אִישׁ וְיֵרֵד אֵלָי׃ אִם־יוּכַל לְהִלָּחֵם
אִתִּי וְהִכָּנִי וְהָיִינוּ לָכֶם לַעֲבָדִים וְאִם־אֲנִי אוּכַל־לוֹ וְהִכִּיתִיו
י וִהְיִיתֶם לָנוּ לַעֲבָדִים וַעֲבַדְתֶּם אֹתָנוּ׃ וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֲנִי
חֵרַפְתִּי אֶת־מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה תְּנוּ־לִי אִישׁ וְנִלָּחֲמָה
11 יָחַד׃ וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־דִּבְרֵי הַפְּלִשְׁתִּי הָאֵלֶּה
12 וַיֵּחַתּוּ וַיִּרְאוּ מְאֹד׃ ס וְדָוִד בֶּן־אִישׁ אֶפְרָתִי הַזֶּה מִבֵּית
לֶחֶם יְהוּדָה וּשְׁמוֹ יִשַׁי וְלוֹ שְׁמֹנָה בָנִים וְהָאִישׁ בִּימֵי שָׁאוּל
13 זָקֵן בָּא בַאֲנָשִׁים׃ וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשֶׁת בְּנֵי־יִשַׁי הַגְּדֹלִים הָלְכוּ
אַחֲרֵי־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְשֵׁם ׀ שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו אֲשֶׁר הָלְכוּ
בַּמִּלְחָמָה אֱלִיאָב הַבְּכוֹר וּמִשְׁנֵהוּ אֲבִינָדָב וְהַשְּׁלִשִׁי שַׁמָּה׃
14 טו וְדָוִד הוּא הַקָּטָן וּשְׁלֹשָׁה הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי שָׁאוּל׃ וְדָוִד
הֹלֵךְ וָשָׁב מֵעַל שָׁאוּל לִרְעוֹת אֶת־צֹאן אָבִיו בֵּית־לָחֶם׃
16 וַיִּגַּשׁ הַפְּלִשְׁתִּי הַשְׁכֵּם וְהַעֲרֵב וַיִּתְיַצֵּב אַרְבָּעִים יוֹם׃ פ
17 וַיֹּאמֶר יִשַׁי לְדָוִד בְּנוֹ קַח־נָא לְאַחֶיךָ אֵיפַת הַקָּלִיא הַזֶּה
18 וַעֲשָׂרָה לֶחֶם הַזֶּה וְהָרֵץ הַמַּחֲנֶה לְאַחֶיךָ׃ וְאֵת עֲשֶׂרֶת
חֲרִצֵי הֶחָלָב הָאֵלֶּה תָּבִיא לְשַׂר הָאָלֶף וְאֶת־אַחֶיךָ תִּפְקֹד
19 לְשָׁלוֹם וְאֶת־עֲרֻבָּתָם תִּקָּח׃ וְשָׁאוּל וְהֵמָּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
כ בְּעֵמֶק הָאֵלָה נִלְחָמִים עִם־פְּלִשְׁתִּים׃ ס וַיַּשְׁכֵּם דָּוִד
בַּבֹּקֶר וַיִּטֹּשׁ אֶת־הַצֹּאן עַל־שֹׁמֵר וַיִּשָּׂא וַיֵּלֶךְ כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ
יִשָׁי וַיָּבֹא הַמַּעְגָּלָה וְהַחַיִל הַיֹּצֵא אֶל־הַמַּעֲרָכָה וְהֵרֵעוּ
21 בַּמִּלְחָמָה׃ וַתַּעֲרֹךְ יִשְׂרָאֵל וּפְלִשְׁתִּים מַעֲרָכָה לִקְרַאת
22 מַעֲרָכָה׃ וַיִּטֹּשׁ דָּוִד אֶת־הַכֵּלִים מֵעָלָיו עַל־יַד שׁוֹמֵר הַכֵּלִים

v. 4 פתח באתנח. v. 7 וְעֵץ ק׳. v. 9 קמץ בזקף.
v. 12 ב׳ בפתח. v. 17 יתיר א׳.

23 וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה וַיָּבֹא וַיִּשְׁאַל לְאֶחָיו לְשָׁלוֹם׃ וְהוּא ׀ מְדַבֵּר
עִמָּם וְהִנֵּה אִישׁ הַבֵּנַיִם עוֹלֶה גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי שְׁמוֹ מִגַּת
24 מִמַּעַרְוֹת פְּלִשְׁתִּים וַיְדַבֵּר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמַע דָּוִד׃ וְכֹל
אִישׁ יִשְׂרָאֵל בִּרְאוֹתָם אֶת־הָאִישׁ וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו וַיִּירְאוּ מְאֹד׃
כה וַיֹּאמֶר ׀ אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַרְאִיתֶם הָאִישׁ הָעֹלֶה הַזֶּה כִּי לְחָרֵף
אֶת־יִשְׂרָאֵל עֹלֶה וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יַכֶּנּוּ יַעְשְׁרֶנּוּ הַמֶּלֶךְ ׀
עֹשֶׁר גָּדוֹל וְאֶת־בִּתּוֹ יִתֶּן־לוֹ וְאֵת בֵּית אָבִיו יַעֲשֶׂה חָפְשִׁי
26 בְּיִשְׂרָאֵל׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הָאֲנָשִׁים הָעֹמְדִים עִמּוֹ
לֵאמֹר מַה־יֵּעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי הַלָּז
וְהֵסִיר חֶרְפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל כִּי מִי הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה
27 כִּי חֵרֵף מַעַרְכוֹת אֱלֹהִים חַיִּים׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הָעָם כַּדָּבָר הַזֶּה
28 לֵאמֹר כֹּה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר יַכֶּנּוּ׃ וַיִּשְׁמַע אֱלִיאָב אָחִיו
הַגָּדוֹל בְּדַבְּרוֹ אֶל־הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר־אַף אֱלִיאָב בְּדָוִד וַיֹּאמֶר ׀
לָמָּה־זֶּה יָרַדְתָּ וְעַל־מִי נָטַשְׁתָּ מְעַט הַצֹּאן הָהֵנָּה בַּמִּדְבָּר
אֲנִי יָדַעְתִּי אֶת־זְדֹנְךָ וְאֵת רֹעַ לְבָבֶךָ כִּי לְמַעַן רְאוֹת
29 הַמִּלְחָמָה יָרָדְתָּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד מֶה עָשִׂיתִי עָתָּה הֲלוֹא דָּבָר
ל הוּא׃ וַיִּסֹּב מֵאֶצְלוֹ אֶל־מוּל אַחֵר וַיֹּאמֶר כַּדָּבָר הַזֶּה
31 וַיְשִׁבֻהוּ הָעָם דָּבָר כַּדָּבָר הָרִאשׁוֹן׃ וַיִּשָּׁמְעוּ הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
32 דִּבֶּר דָּוִד וַיַּגִּדוּ לִפְנֵי־שָׁאוּל וַיִּקָּחֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל
אַל־יִפֹּל לֵב־אָדָם עָלָיו עַבְדְּךָ יֵלֵךְ וְנִלְחַם עִם־הַפְּלִשְׁתִּי
33 הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֹא תוּכַל לָלֶכֶת אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי
הַזֶּה לְהִלָּחֵם עִמּוֹ כִּי־נַעַר אַתָּה וְהוּא אִישׁ מִלְחָמָה
34 מִנְּעֻרָיו׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל רֹעֶה הָיָה עַבְדְּךָ
לְאָבִיו בַּצֹּאן וּבָא הָאֲרִי וְאֶת־הַדּוֹב וְנָשָׂא שֶׂה מֵהָעֵדֶר׃
לה וְיָצָאתִי אַחֲרָיו וְהִכִּתִיו וְהִצַּלְתִּי מִפִּיו וַיָּקָם עָלַי וְהֶחֱזַקְתִּי
36 בִּזְקָנוֹ וְהִכִּתִיו וַהֲמִיתִּיו׃ גַּם אֶת־הָאֲרִי גַּם־הַדּוֹב הִכָּה
עַבְדֶּךָ וְהָיָה הַפְּלִשְׁתִּי הֶעָרֵל הַזֶּה כְּאַחַד מֵהֶם כִּי חֵרֵף
37 מַעַרְכֹת אֱלֹהִים חַיִּים׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֲשֶׁר
הִצִּלַנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדֹּב הוּא יַצִּילֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי
הַזֶּה וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד לֵךְ וַיהוָה יִהְיֶה עִמָּךְ׃ ס
38 וַיַּלְבֵּשׁ שָׁאוּל אֶת־דָּוִד מַדָּיו וְנָתַן קוֹבַע נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ

v. 23 מִמַּעַרְכוֹת ק׳. v. 25 ר׳ דגוש. v. 35 ת׳ דגוש.

39 וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ שִׁרְיוֹן׃ וַיַּחְגֹּר דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ מֵעַל לְמַדָּיו וַיֹּאֶל
לָלֶכֶת כִּי לֹא־נִסָּה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׁאוּל לֹא אוּכַל לָלֶכֶת
מ בָּאֵלֶּה כִּי לֹא נִסִּיתִי וַיְסִרֵם דָּוִד מֵעָלָיו׃ וַיִּקַּח מַקְלוֹ בְּיָדוֹ
וַיִּבְחַר־לוֹ חֲמִשָּׁה חַלֻּקֵי־אֲבָנִים ׀ מִן־הַנַּחַל וַיָּשֶׂם אֹתָם בִּכְלִי
הָרֹעִים אֲשֶׁר־לוֹ וּבַיַּלְקוּט וְקַלְעוֹ בְיָדוֹ וַיִּגַּשׁ אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי׃
41 וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הֹלֵךְ וְקָרֵב אֶל־דָּוִד וְהָאִישׁ נֹשֵׂא הַצִּנָּה
42 לְפָנָיו׃ וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּרְאֶה אֶת־דָּוִד וַיִּבְזֵהוּ כִּי־הָיָה נַעַר
43 וְאַדְמֹנִי עִם־יְפֵה מַרְאֶה׃ וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הֲכֶלֶב
אָנֹכִי כִּי־אַתָּה בָא־אֵלַי בַּמַּקְלוֹת וַיְקַלֵּל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת־דָּוִד
44 בֵּאלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד לְכָה אֵלַי וְאֶתְּנָה אֶת־
מה בְּשָׂרְךָ לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הַשָּׂדֶה׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד
אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בָּא אֵלַי בְּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאָנֹכִי
בָא־אֵלֶיךָ בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי מַעַרְכוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
46 חֵרַפְתָּ׃ הַיּוֹם הַזֶּה יְסַגֶּרְךָ יְהוָה בְּיָדִי וְהִכִּיתִךָ וַהֲסִרֹתִי
אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְנָתַתִּי פֶּגֶר מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה
לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת הָאָרֶץ וְיֵדְעוּ כָּל־הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ
47 אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל׃ וְיֵדְעוּ כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא בְּחֶרֶב
וּבַחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ יְהוָה כִּי לַיהוָה הַמִּלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם
48 בְּיָדֵנוּ׃ ס וְהָיָה כִּי־קָם הַפְּלִשְׁתִּי וַיֵּלֶךְ וַיִּקְרַב לִקְרַאת
49 דָּוִד וַיְמַהֵר דָּוִד וַיָּרָץ הַמַּעֲרָכָה לִקְרַאת הַפְּלִשְׁתִּי׃ וַיִּשְׁלַח
דָּוִד אֶת־יָדוֹ אֶל־הַכֶּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיְקַלַּע וַיַּךְ אֶת־
הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־מִצְחוֹ וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו
נ אָרְצָה׃ וַיֶּחֱזַק דָּוִד מִן־הַפְּלִשְׁתִּי בַּקֶּלַע וּבָאֶבֶן וַיַּךְ אֶת־
51 הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִיתֵהוּ וְחֶרֶב אֵין בְּיַד־דָּוִד׃ וַיָּרָץ דָּוִד וַיַּעֲמֹד
אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּשְׁלְפָהּ מִתַּעְרָהּ וַיְמֹתְתֵהוּ
וַיִּכְרָת־בָּהּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּרְאוּ הַפְּלִשְׁתִּים כִּי־מֵת גִּבּוֹרָם
52 וַיָּנֻסוּ׃ וַיָּקֻמוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וַיָּרִעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶת־
הַפְּלִשְׁתִּים עַד־בּוֹאֲךָ גַיְא וְעַד שַׁעֲרֵי עֶקְרוֹן וַיִּפְּלוּ חַלְלֵי
53 פְלִשְׁתִּים בְּדֶרֶךְ שַׁעֲרַיִם וְעַד־גַּת וְעַד־עֶקְרוֹן׃ וַיָּשֻׁבוּ בְּנֵי
54 יִשְׂרָאֵל מִדְּלֹק אַחֲרֵי פְלִשְׁתִּים וַיָּשֹׁסּוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם׃ וַיִּקַּח
דָּוִד אֶת־רֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי וַיְבִאֵהוּ יְרוּשָׁלָם וְאֶת־כֵּלָיו שָׂם

v. 45 פתח בס"פ.

נה בְּאָהֳלוֹ׃ ס וְכִרְאוֹת שָׁאוּל אֶת־דָּוִד יֹצֵא לִקְרַאת
הַפְּלִשְׁתִּי אָמַר אֶל־אַבְנֵר שַׂר הַצָּבָא בֶּן־מִי־זֶה הַנַּעַר
56 אַבְנֵר וַיֹּאמֶר אַבְנֵר חֵי־נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ אִם־יָדָעְתִּי׃ וַיֹּאמֶר
57 הַמֶּלֶךְ שְׁאַל אַתָּה בֶּן־מִי־זֶה הָעָלֶם׃ ס וּכְשׁוּב
דָּוִד מֵהַכּוֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּקַּח אֹתוֹ אַבְנֵר וַיְבִאֵהוּ לִפְנֵי
58 שָׁאוּל וְרֹאשׁ הַפְּלִשְׁתִּי בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו שָׁאוּל בֶּן־מִי
אַתָּה הַנָּעַר וַיֹּאמֶר דָּוִד בֶּן־עַבְדְּךָ יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי׃

18 יח

א וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אֶל־שָׁאוּל וְנֶפֶשׁ יְהוֹנָתָן נִקְשְׁרָה בְּנֶפֶשׁ
2 דָּוִד וַיֶּאֱהָבוֹ יְהוֹנָתָן כְּנַפְשׁוֹ׃ וַיִּקָּחֵהוּ שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא
3 וְלֹא נְתָנוֹ לָשׁוּב בֵּית אָבִיו׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן וְדָוִד בְּרִית
4 בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כְּנַפְשׁוֹ׃ וַיִּתְפַּשֵּׁט יְהוֹנָתָן אֶת־הַמְּעִיל אֲשֶׁר
עָלָיו וַיִּתְּנֵהוּ לְדָוִד וּמַדָּיו וְעַד־חַרְבּוֹ וְעַד־קַשְׁתּוֹ וְעַד־חֲגֹרוֹ׃
ה וַיֵּצֵא דָוִד בְּכֹל אֲשֶׁר יִשְׁלָחֶנּוּ שָׁאוּל יַשְׂכִּיל וַיְשִׂמֵהוּ שָׁאוּל
עַל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּיטַב בְּעֵינֵי כָל־הָעָם וְגַם בְּעֵינֵי עַבְדֵי
שָׁאוּל׃ פ
6 וַיְהִי בְּבוֹאָם בְּשׁוּב דָּוִד מֵהַכּוֹת אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַתֵּצֶאנָה
הַנָּשִׁים מִכָּל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל לָשׁוֹר וְהַמְּחֹלוֹת לִקְרַאת שָׁאוּל
7 הַמֶּלֶךְ בְּתֻפִּים בְּשִׂמְחָה וּבְשָׁלִשִׁים׃ וַתַּעֲנֶינָה הַנָּשִׁים
הַמְשַׂחֲקוֹת וַתֹּאמַרְןָ הִכָּה שָׁאוּל בַּאֲלָפוֹ וְדָוִד בְּרִבְבֹתָיו׃
8 וַיִּחַר לְשָׁאוּל מְאֹד וַיֵּרַע בְּעֵינָיו הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר נָתְנוּ
9 לְדָוִד רְבָבוֹת וְלִי נָתְנוּ הָאֲלָפִים וְעוֹד לוֹ אַךְ הַמְּלוּכָה׃ וַיְהִי
י שָׁאוּל עוֹן אֶת־דָּוִד מֵהַיּוֹם הַהוּא וָהָלְאָה׃ ס וַיְהִי
מִמָּחֳרָת וַתִּצְלַח רוּחַ אֱלֹהִים ׀ רָעָה ׀ אֶל־שָׁאוּל וַיִּתְנַבֵּא
בְתוֹךְ־הַבַּיִת וְדָוִד מְנַגֵּן בְּיָדוֹ כְּיוֹם ׀ בְּיוֹם וְהַחֲנִית בְּיַד־שָׁאוּל׃
11 וַיָּטֶל שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית וַיֹּאמֶר אַכֶּה בְדָוִד וּבַקִּיר וַיִּסֹּב דָּוִד
12 מִפָּנָיו פַּעֲמָיִם׃ וַיִּרָא שָׁאוּל מִלִּפְנֵי דָוִד כִּי־הָיָה יְהוָה עִמּוֹ
13 וּמֵעִם שָׁאוּל סָר׃ וַיְסִרֵהוּ שָׁאוּל מֵעִמּוֹ וַיְשִׂמֵהוּ לוֹ שַׂר־
14 אָלֶף וַיֵּצֵא וַיָּבֹא לִפְנֵי הָעָם׃ ס וַיְהִי דָוִד לְכָל־דַּרְכָּו
טו מַשְׂכִּיל וַיהוָה עִמּוֹ׃ וַיַּרְא שָׁאוּל אֲשֶׁר־הוּא מַשְׂכִּיל מְאֹד

v. 1 ויאהבהו ק׳. v. 6 לָשִׁיר ק׳. v. 7 באלפיו ק׳.
v. 9 עוֹיֵן ק׳. v. 14 דרכיו ק׳.

16 וַיָּ֖גָר מִפָּנָֽיו׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל֙ וִֽיהוּדָ֔ה אֹהֵ֖ב אֶת־דָּוִ֑ד כִּֽי־ה֛וּא
יוֹצֵ֥א וָבָ֖א לִפְנֵיהֶֽם׃ פ
17 וַיֹּ֨אמֶר שָׁא֜וּל אֶל־דָּוִ֗ד הִנֵּה֩ בִתִּ֨י הַגְּדוֹלָ֤ה מֵרַב֙ אֹתָהּ֙ אֶתֶּן־
לְךָ֣ לְאִשָּׁ֔ה אַ֛ךְ הֱיֵה־לִּ֥י לְבֶן־חַ֖יִל וְהִלָּחֵ֖ם מִלְחֲמ֣וֹת יְהוָ֑ה
וְשָׁא֣וּל אָמַ֗ר אַל־תְּהִ֤י יָדִי֙ בּ֔וֹ וּתְהִי־ב֖וֹ יַד־פְּלִשְׁתִּֽים׃ ס
18 וַיֹּ֨אמֶר דָּוִ֜ד אֶל־שָׁא֗וּל מִ֤י אָנֹכִי֙ וּמִ֣י חַיַּ֔י מִשְׁפַּ֥חַת אָבִ֖י
19 בְּיִשְׂרָאֵ֑ל כִּֽי־אֶהְיֶ֥ה חָתָ֖ן לַמֶּֽלֶךְ׃ וַיְהִ֗י בְּעֵ֥ת תֵּ֛ת אֶת־מֵרַ֥ב
בַּת־שָׁא֖וּל לְדָוִ֑ד וְהִ֛יא נִתְּנָ֛ה לְעַדְרִיאֵ֥ל הַמְּחֹלָתִ֖י לְאִשָּֽׁה׃
כ וַתֶּאֱהַ֛ב מִיכַ֥ל בַּת־שָׁא֖וּל אֶת־דָּוִ֑ד וַיַּגִּ֣דוּ לְשָׁא֔וּל וַיִּשַׁ֥ר
21 הַדָּבָ֖ר בְּעֵינָֽיו׃ וַיֹּ֨אמֶר שָׁא֜וּל אֶתְּנֶ֤נָּה לּוֹ֙ וּתְהִי־ל֣וֹ לְמוֹקֵ֔שׁ
וּתְהִי־ב֖וֹ יַד־פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיֹּ֤אמֶר שָׁאוּל֙ אֶל־דָּוִ֔ד בִּשְׁתַּ֛יִם
22 תִּתְחַתֵּ֥ן בִּ֖י הַיּֽוֹם׃ וַיְצַ֨ו שָׁא֜וּל אֶת־עֲבָדָ֗ו דַּבְּר֨וּ אֶל־דָּוִ֤ד בַּלָּט֙
לֵאמֹ֔ר הִנֵּ֨ה חָפֵ֤ץ בְּךָ֙ הַמֶּ֔לֶךְ וְכָל־עֲבָדָ֖יו אֲהֵב֑וּךָ וְעַתָּ֖ה
23 הִתְחַתֵּ֥ן בַּמֶּֽלֶךְ׃ וַֽיְדַבְּר֞וּ עַבְדֵ֤י שָׁאוּל֙ בְּאָזְנֵ֣י דָוִ֔ד אֵ֖ת הַדְּבָרִ֖ים
הָאֵ֑לֶּה וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗ד הֲנְקַלָּ֤ה בְעֵֽינֵיכֶם֙ הִתְחַתֵּ֣ן בַּמֶּ֔לֶךְ וְאָנֹכִ֖י
24 אִֽישׁ־רָ֥שׁ וְנִקְלֶֽה׃ וַיַּגִּ֜דוּ עַבְדֵ֥י שָׁא֛וּל ל֖וֹ לֵאמֹ֑ר כַּדְּבָרִ֥ים
כה הָאֵ֖לֶּה דִּבֶּ֥ר דָּוִֽד׃ ס וַיֹּ֨אמֶר שָׁא֜וּל כֹּֽה־תֹאמְר֣וּ לְדָוִ֗ד אֵֽין־
חֵ֤פֶץ לַמֶּ֙לֶךְ֙ בְּמֹ֔הַר כִּ֗י בְּמֵאָה֙ עָרְל֣וֹת פְּלִשְׁתִּ֔ים לְהִנָּקֵ֖ם
בְּאֹיְבֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ וְשָׁא֣וּל חָשַׁ֔ב לְהַפִּ֥יל אֶת־דָּוִ֖ד בְּיַד־פְּלִשְׁתִּֽים׃
26 וַיַּגִּ֨דוּ עֲבָדָ֤יו לְדָוִד֙ אֶת־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה וַיִּשַׁ֤ר הַדָּבָר֙ בְּעֵינֵ֣י
27 דָוִ֔ד לְהִתְחַתֵּ֖ן בַּמֶּ֑לֶךְ וְלֹ֥א מָלְא֖וּ הַיָּמִֽים׃ וַיָּ֨קָם דָּוִ֜ד וַיֵּ֣לֶךְ ׀
ה֣וּא וַאֲנָשָׁ֗יו וַיַּ֣ךְ בַּפְּלִשְׁתִּים֮ מָאתַ֣יִם אִישׁ֒ וַיָּבֵ֤א דָוִד֙ אֶת־
עָרְלֹ֣תֵיהֶ֔ם וַיְמַלְא֣וּם לַמֶּ֔לֶךְ לְהִתְחַתֵּ֖ן בַּמֶּ֑לֶךְ וַיִּתֶּן־ל֥וֹ שָׁא֛וּל
28 אֶת־מִיכַ֥ל בִּתּ֖וֹ לְאִשָּֽׁה׃ וַיַּ֤רְא שָׁאוּל֙ וַיֵּ֔דַע כִּ֥י יְהוָ֖ה עִם־דָּוִ֑ד
29 וּמִיכַ֥ל בַּת־שָׁא֖וּל אֲהֵבַֽתְהוּ׃ וַיֹּ֣אסֶף שָׁא֗וּל לֵרֹ֛א מִפְּנֵ֥י דָוִ֖ד
ע֑וֹד וַיְהִ֥י שָׁא֛וּל אֹיֵ֥ב אֶת־דָּוִ֖ד כָּל־הַיָּמִֽים׃ פ
ל וַיֵּצְא֖וּ שָׂרֵ֣י פְלִשְׁתִּ֑ים וַיְהִ֣י ׀ מִדֵּ֣י צֵאתָ֗ם שָׂכַ֤ל דָּוִד֙ מִכֹּל֙
עַבְדֵ֣י שָׁא֔וּל וַיִּיקַ֥ר שְׁמ֖וֹ מְאֹֽד׃ ס

יט 19

א וַיְדַבֵּ֣ר שָׁא֗וּל אֶל־יוֹנָתָ֤ן בְּנוֹ֙ וְאֶל־כָּל־עֲבָדָ֔יו לְהָמִ֖ית אֶת־דָּוִ֑ד
2 וִיהוֹנָתָן֙ בֶּן־שָׁא֔וּל חָפֵ֥ץ בְּדָוִ֖ד מְאֹ֑ד וַיַּגֵּ֤ד יְהוֹנָתָן֙ לְדָוִ֔ד

v. 22 עבדיו ק׳.   v. 28 פתח בס"פ.

לֵאמֹר מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל אָבִי לַהֲמִיתֶךָ וְעַתָּה הִשָּׁמֶר־נָא בַבֹּקֶר
3 וְיָשַׁבְתָּ בַסֵּתֶר וְנַחְבֵּאתָ׃ וַאֲנִי אֵצֵא וְעָמַדְתִּי לְיַד־אָבִי
בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר אַתָּה שָׁם וַאֲנִי אֲדַבֵּר בְּךָ אֶל־אָבִי וְרָאִיתִי מָה
4 וְהִגַּדְתִּי לָךְ׃ וַיְדַבֵּר יְהוֹנָתָן בְּדָוִד טוֹב אֶל־שָׁאוּל אָבִיו
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַל־יֶחֱטָא הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ בְדָוִד כִּי לוֹא חָטָא
ה לָךְ וְכִי מַעֲשָׂיו טוֹב־לְךָ מְאֹד׃ וַיָּשֶׂם אֶת־נַפְשׁוֹ בְכַפּוֹ וַיַּךְ
אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיַּעַשׂ יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה לְכָל־יִשְׂרָאֵל רָאִיתָ
וַתִּשְׂמָח וְלָמָּה תֶחֱטָא בְּדָם נָקִי לְהָמִית אֶת־דָּוִד חִנָּם׃
6 וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל בְּקוֹל יְהוֹנָתָן וַיִּשָּׁבַע שָׁאוּל חַי־יְהוָה אִם־
7 יוּמָת׃ וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן לְדָוִד וַיַּגֶּד־לוֹ יְהוֹנָתָן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וַיָּבֵא יְהוֹנָתָן אֶת־דָּוִד אֶל־שָׁאוּל וַיְהִי לְפָנָיו כְּאֶתְמוֹל
8 שִׁלְשׁוֹם׃ ס וַתּוֹסֶף הַמִּלְחָמָה לִהְיוֹת וַיֵּצֵא דָוִד וַיִּלָּחֶם
9 בַּפְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה גְדוֹלָה וַיָּנֻסוּ מִפָּנָיו׃ וַתְּהִי רוּחַ
יְהוָה ׀ רָעָה אֶל־שָׁאוּל וְהוּא בְּבֵיתוֹ יֹשֵׁב וַחֲנִיתוֹ בְּיָדוֹ
י וְדָוִד מְנַגֵּן בְּיָד׃ וַיְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לְהַכּוֹת בַּחֲנִית בְּדָוִד וּבַקִּיר
וַיִּפְטַר מִפְּנֵי שָׁאוּל וַיַּךְ אֶת־הַחֲנִית בַּקִּיר וְדָוִד נָס וַיִּמָּלֵט
11 בַּלַּיְלָה הוּא׃ ס וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים אֶל־בֵּית דָּוִד
לְשָׁמְרוֹ וְלַהֲמִיתוֹ בַּבֹּקֶר וַתַּגֵּד לְדָוִד מִיכַל אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר
אִם־אֵינְךָ מְמַלֵּט אֶת־נַפְשְׁךָ הַלַּיְלָה מָחָר אַתָּה מוּמָת׃
12 13 וַתֹּרֶד מִיכַל אֶת־דָּוִד בְּעַד הַחַלּוֹן וַיֵּלֶךְ וַיִּבְרַח וַיִּמָּלֵט׃ וַתִּקַּח
מִיכַל אֶת־הַתְּרָפִים וַתָּשֶׂם אֶל־הַמִּטָּה וְאֵת כְּבִיר הָעִזִּים
14 שָׂמָה מְרַאֲשֹׁתָיו וַתְּכַס בַּבָּגֶד׃ וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל מַלְאָכִים לָקַחַת
טו אֶת־דָּוִד וַתֹּאמֶר חֹלֶה הוּא׃ ס וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל אֶת־
הַמַּלְאָכִים לִרְאוֹת אֶת־דָּוִד לֵאמֹר הַעֲלוּ אֹתוֹ בַמִּטָּה אֵלַי
16 לַהֲמִתוֹ׃ וַיָּבֹאוּ הַמַּלְאָכִים וְהִנֵּה הַתְּרָפִים אֶל־הַמִּטָּה וּכְבִיר
17 הָעִזִּים מְרַאֲשֹׁתָיו׃ ס וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־מִיכַל לָמָּה
כָּכָה רִמִּיתִנִי וַתְּשַׁלְּחִי אֶת־אֹיְבִי וַיִּמָּלֵט וַתֹּאמֶר מִיכַל אֶל־
18 שָׁאוּל הוּא־אָמַר אֵלַי שַׁלְּחִנִי לָמָה אֲמִיתֵךְ׃ וְדָוִד בָּרַח
וַיִּמָּלֵט וַיָּבֹא אֶל־שְׁמוּאֵל הָרָמָתָה וַיַּגֶּד־לוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
19 עָשָׂה־לוֹ שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁמוּאֵל וַיֵּשְׁבוּ בְּנָוֹית׃ וַיֻּגַּד
כ לְשָׁאוּל לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד בְּנָוֹית בָּרָמָה׃ וַיִּשְׁלַח שָׁאוּל

v. 18 בניות ק׳. v. 19 בניות ק׳.

מַלְאָכִים לָקַחַת אֶת־דָּוִד וַיַּרְא אֶת־לַהֲקַת הַנְּבִיאִים נִבְּאִים
וּשְׁמוּאֵל עֹמֵד נִצָּב עֲלֵיהֶם וַתְּהִי עַל־מַלְאֲכֵי שָׁאוּל רוּחַ
21 אֱלֹהִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה׃ וַיַּגִּדוּ לְשָׁאוּל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים
אֲחֵרִים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה ס וַיֹּסֶף שָׁאוּל וַיִּשְׁלַח
22 מַלְאָכִים שְׁלִשִׁים וַיִּתְנַבְּאוּ גַּם־הֵמָּה׃ וַיֵּלֶךְ גַּם־הוּא הָרָמָתָה
וַיָּבֹא עַד־בּוֹר הַגָּדוֹל אֲשֶׁר בַּשֶּׂכוּ וַיִּשְׁאַל וַיֹּאמֶר אֵיפֹה
23 שְׁמוּאֵל וְדָוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּנָוֹית בָּרָמָה׃ וַיֵּלֶךְ שָׁם אֶל־נָוֹית
בָּרָמָה וַתְּהִי עָלָיו גַּם־הוּא רוּחַ אֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וַיִּתְנַבֵּא
24 עַד־בֹּאוֹ בְּנָוֹית בָּרָמָה׃ וַיִּפְשַׁט גַּם־הוּא בְּגָדָיו וַיִּתְנַבֵּא גַם־
הוּא לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיִּפֹּל עָרֹם כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלָּיְלָה
עַל־כֵּן יֹאמְרוּ הֲגַם שָׁאוּל בַּנְּבִאִים׃

כ 20

א וַיִּבְרַח דָּוִד מִנָּוֹות בָּרָמָה וַיָּבֹא וַיֹּאמֶר ׀ לִפְנֵי יְהוֹנָתָן מֶה
עָשִׂיתִי מֶה־עֲוֹנִי וּמֶה־חַטָּאתִי לִפְנֵי אָבִיךָ כִּי מְבַקֵּשׁ אֶת־
2 נַפְשִׁי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ חָלִילָה לֹא תָמוּת הִנֵּה לוֹ־עָשָׂה אָבִי
דָּבָר גָּדוֹל אוֹ דָּבָר קָטֹן וְלֹא יִגְלֶה אֶת־אָזְנִי וּמַדּוּעַ יַסְתִּיר
3 אָבִי מִמֶּנִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֵין זֹאת׃ וַיִּשָּׁבַע עוֹד דָּוִד וַיֹּאמֶר
יָדֹעַ יָדַע אָבִיךָ כִּי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וַיֹּאמֶר אַל־יֵדַע־זֹאת
יְהוֹנָתָן פֶּן־יֵעָצֵב וְאוּלָם חַי־יְהוָה וְחֵי נַפְשֶׁךָ כִּי כְפֶשַׂע בֵּינִי
4 וּבֵין הַמָּוֶת׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד מַה־תֹּאמַר נַפְשְׁךָ
ה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן הִנֵּה־חֹדֶשׁ מָחָר
וְאָנֹכִי יָשֹׁב־אֵשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ לֶאֱכוֹל וְשִׁלַּחְתַּנִי וְנִסְתַּרְתִּי
6 בַשָּׂדֶה עַד הָעֶרֶב הַשְּׁלִשִׁית׃ אִם־פָּקֹד יִפְקְדֵנִי אָבִיךָ וְאָמַרְתָּ
נִשְׁאֹל נִשְׁאַל מִמֶּנִּי דָוִד לָרוּץ בֵּית־לֶחֶם עִירוֹ כִּי זֶבַח
7 הַיָּמִים שָׁם לְכָל־הַמִּשְׁפָּחָה׃ אִם־כֹּה יֹאמַר טוֹב שָׁלוֹם
לְעַבְדֶּךָ וְאִם־חָרֹה יֶחֱרֶה לוֹ דַּע כִּי־כָלְתָה הָרָעָה מֵעִמּוֹ׃
8 וְעָשִׂיתָ חֶסֶד עַל־עַבְדֶּךָ כִּי בִּבְרִית יְהוָה הֵבֵאתָ אֶת־עַבְדְּךָ
עִמָּךְ וְאִם־יֶשׁ־בִּי עָוֹן הֲמִיתֵנִי אַתָּה וְעַד־אָבִיךָ לָמָּה־זֶּה
9 תְבִיאֵנִי׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן חָלִילָה לָּךְ כִּי ׀ אִם־יָדֹעַ

---

v. 21 פסקא באמצע פסוק. v. 22 בניות ק׳. v. 23 ניות ק׳.
v. 1 מניות ק׳. v. 2 לא ק׳. ibid. יַעשה ק׳.

אֵדַע כִּי־כָלְתָה הָרָעָה מֵעִם אָבִי לָבוֹא עָלֶיךָ וְלֹא אֹתָהּ
אַגִּיד לָךְ׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוֹנָתָן מִי יַגִּיד לִי אוֹ י
מַה־יַּעַנְךָ אָבִיךָ קָשָׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־דָּוִד לְכָה וְנֵצֵא 11
הַשָּׂדֶה וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם הַשָּׂדֶה׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן אֶל־ 12
דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי־אֶחְקֹר אֶת־אָבִי כָּעֵת ׀ מָחָר
הַשְּׁלִשִׁית וְהִנֵּה־טוֹב אֶל־דָּוִד וְלֹא־אָז אֶשְׁלַח אֵלֶיךָ וְגָלִיתִי
אֶת־אָזְנֶךָ׃ כֹּה־יַעֲשֶׂה יְהוָה לִיהוֹנָתָן וְכֹה יֹסִיף כִּי־יֵיטִב 13
אֶל־אָבִי אֶת־הָרָעָה עָלֶיךָ וְגָלִיתִי אֶת־אָזְנֶךָ וְשִׁלַּחְתִּיךָ
וְהָלַכְתָּ לְשָׁלוֹם וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אָבִי׃ וְלֹא 14
אִם־עוֹדֶנִּי חָי וְלֹא־תַעֲשֶׂה עִמָּדִי חֶסֶד יְהוָה וְלֹא אָמוּת׃
וְלֹא־תַכְרִית אֶת־חַסְדְּךָ מֵעִם בֵּיתִי עַד־עוֹלָם וְלֹא בְּהַכְרִת טו
יְהוָה אֶת־אֹיְבֵי דָוִד אִישׁ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיִּכְרֹת יְהוֹנָתָן 16
עִם־בֵּית דָּוִד וּבִקֵּשׁ יְהוָה מִיַּד אֹיְבֵי דָוִד׃ וַיּוֹסֶף יְהוֹנָתָן 17
לְהַשְׁבִּיעַ אֶת־דָּוִד בְּאַהֲבָתוֹ אֹתוֹ כִּי־אַהֲבַת נַפְשׁוֹ אֲהֵבוֹ׃ פ
וַיֹּאמֶר־לוֹ יְהוֹנָתָן מָחָר חֹדֶשׁ וְנִפְקַדְתָּ כִּי יִפָּקֵד מוֹשָׁבֶךָ׃ 18
וְשִׁלַּשְׁתָּ תֵּרֵד מְאֹד וּבָאתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נִסְתַּרְתָּ שָּׁם 19
בְּיוֹם הַמַּעֲשֶׂה וְיָשַׁבְתָּ אֵצֶל הָאֶבֶן הָאָזֶל׃ וַאֲנִי שְׁלֹשֶׁת כ
הַחִצִּים צִדָּה אוֹרֶה לְשַׁלַּח־לִי לְמַטָּרָה׃ וְהִנֵּה אֶשְׁלַח אֶת־ 21
הַנַּעַר לֵךְ מְצָא אֶת־הַחִצִּים אִם־אָמֹר אֹמַר לַנַּעַר הִנֵּה
הַחִצִּים ׀ מִמְּךָ וָהֵנָּה קָחֶנּוּ ׀ וָבֹאָה כִּי־שָׁלוֹם לְךָ וְאֵין דָּבָר
חַי־יְהוָה׃ וְאִם־כֹּה אֹמַר לָעֶלֶם הִנֵּה הַחִצִּים מִמְּךָ וָהָלְאָה 22
לֵךְ כִּי שִׁלַּחֲךָ יְהוָה׃ וְהַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֲנִי וָאָתָּה הִנֵּה 23
יְהוָה בֵּינִי וּבֵינְךָ עַד־עוֹלָם׃ ס וַיִּסָּתֵר דָּוִד בַּשָּׂדֶה 24
וַיְהִי הַחֹדֶשׁ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ עַל־הַלֶּחֶם לֶאֱכוֹל׃ וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶךְ כה
עַל־מוֹשָׁבוֹ כְּפַעַם בְּפַעַם אֶל־מוֹשַׁב הַקִּיר וַיָּקָם יְהוֹנָתָן
וַיֵּשֶׁב אַבְנֵר מִצַּד שָׁאוּל וַיִּפָּקֵד מְקוֹם דָּוִד׃ וְלֹא־דִבֶּר שָׁאוּל 26
מְאוּמָה בַּיּוֹם הַהוּא כִּי אָמַר מִקְרֶה הוּא בִּלְתִּי טָהוֹר הוּא
כִּי־לֹא טָהוֹר׃ ס וַיְהִי מִמָּחֳרַת הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּפָּקֵד 27
מְקוֹם דָּוִד ◦ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־יְהוֹנָתָן בְּנוֹ מַדּוּעַ לֹא־בָא
בֶן־יִשַׁי גַּם־תְּמוֹל גַּם־הַיּוֹם אֶל־הַלָּחֶם׃ וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־ 28
שָׁאוּל נִשְׁאֹל נִשְׁאַל דָּוִד מֵעִמָּדִי עַד־בֵּית לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר 29

v. 24 אֶל ק׳. v. 27 פסקא באמצע פסוק.

שַׁלְּחֵנִי נָא כִּי זֶבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בָּעִיר וְהוּא צִוָּה־לִי אָחִי
וְעַתָּה אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אִמָּלְטָה נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־אֶחָי
ל עַל־כֵּן לֹא־בָא אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ׃ ס וַיִּחַר־אַף שָׁאוּל
בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ בֶּן־נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי־בֹחֵר
31 אַתָּה לְבֶן־יִשַׁי לְבָשְׁתְּךָ וּלְבֹשֶׁת עֶרְוַת אִמֶּךָ׃ כִּי כָל־הַיָּמִים
אֲשֶׁר בֶּן־יִשַׁי חַי עַל־הָאֲדָמָה לֹא תִכּוֹן אַתָּה וּמַלְכוּתֶךָ
32 וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי כִּי בֶן־מָוֶת הוּא׃ ס וַיַּעַן
יְהוֹנָתָן אֶת־שָׁאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה יוּמַת מֶה עָשָׂה׃
33 וַיָּטֶל שָׁאוּל אֶת־הַחֲנִית עָלָיו לְהַכֹּתוֹ וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי־כָלָה
34 הִיא מֵעִם אָבִיו לְהָמִית אֶת־דָּוִד׃ ס וַיָּקָם יְהוֹנָתָן
מֵעִם הַשֻּׁלְחָן בָּחֳרִי־אָף וְלֹא־אָכַל בְּיוֹם־הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לֶחֶם
לה כִּי נֶעְצַב אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלִמוֹ אָבִיו׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא
36 יְהוֹנָתָן הַשָּׂדֶה לְמוֹעֵד דָּוִד וְנַעַר קָטֹן עִמּוֹ׃ וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ
רֻץ מְצָא־נָא אֶת־הַחִצִּים אֲשֶׁר אָנֹכִי מוֹרֶה הַנַּעַר רָץ וְהוּא־
37 יָרָה הַחֵצִי לְהַעֲבִרוֹ׃ וַיָּבֹא הַנַּעַר עַד־מְקוֹם הַחֵצִי אֲשֶׁר
יָרָה יְהוֹנָתָן וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר וַיֹּאמֶר הֲלוֹא
38 הַחֵצִי מִמְּךָ וָהָלְאָה׃ וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנַּעַר מְהֵרָה
חוּשָׁה אַל־תַּעֲמֹד וַיְלַקֵּט נַעַר יְהוֹנָתָן אֶת־הַחִצִּי וַיָּבֹא אֶל־
39 אֲדֹנָיו׃ וְהַנַּעַר לֹא־יָדַע מְאוּמָה אַךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ אֶת־
מ הַדָּבָר׃ וַיִּתֵּן יְהוֹנָתָן אֶת־כֵּלָיו אֶל־הַנַּעַר אֲשֶׁר־לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ
41 לֵךְ הָבֵיא הָעִיר׃ הַנַּעַר בָּא וְדָוִד קָם מֵאֵצֶל הַנֶּגֶב וַיִּפֹּל
לְאַפָּיו אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּשְּׁקוּ ׀ אִישׁ אֶת־
42 רֵעֵהוּ וַיִּבְכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ עַד־דָּוִד הִגְדִּיל׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן
לְדָוִד לֵךְ לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה
לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה ׀ בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעִי וּבֵין זַרְעֲךָ עַד־
עוֹלָם׃ פ

21 כא

א 2 וַיָּקָם וַיֵּלַךְ ויהונתן בָּא הָעִיר׃ וַיָּבֹא דָוִד נֹבֶה אֶל־אֲחִימֶלֶךְ
הַכֹּהֵן וַיֶּחֱרַד אֲחִימֶלֶךְ לִקְרַאת דָּוִד וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ אַתָּה
3 לְבַדֶּךָ וְאִישׁ אֵין אִתָּךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ הַכֹּהֵן הַמֶּלֶךְ
צִוַּנִי דָבָר וַיֹּאמֶר אֵלַי אִישׁ אַל־יֵדַע מְאוּמָה אֶת־הַדָּבָר

v. 38 החצים ק׳.

אֲשֶׁר־אָנֹכִי שֹׁלֵחֲךָ וַאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְאֶת־הַנְּעָרִים יוֹדַעְתִּי אֶל־
4 מְקוֹם פְּלֹנִי אַלְמוֹנִי׃ וְעַתָּה מַה־יֵּשׁ תַּחַת־יָדְךָ חֲמִשָּׁה־לֶחֶם
ה תְּנָה בְיָדִי אוֹ הַנִּמְצָא׃ וַיַּעַן הַכֹּהֵן אֶת־דָּוִד וַיֹּאמֶר אֵין־לֶחֶם
חֹל אֶל־תַּחַת יָדִי כִּי אִם־לֶחֶם קֹדֶשׁ יֵשׁ אִם־נִשְׁמְרוּ הַנְּעָרִים
6 אַךְ מֵאִשָּׁה׃ ס וַיַּעַן דָּוִד אֶת־הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר לוֹ כִּי אִם־
אִשָּׁה עֲצֻרָה־לָנוּ כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם בְּצֵאתִי וַיִּהְיוּ כְלֵי־הַנְּעָרִים
7 קֹדֶשׁ וְהוּא דֶּרֶךְ חֹל וְאַף כִּי הַיּוֹם יִקְדַּשׁ בַּכֶּלִי׃ וַיִּתֶּן־לוֹ
הַכֹּהֵן קֹדֶשׁ כִּי לֹא־הָיָה שָׁם לֶחֶם כִּי אִם־לֶחֶם הַפָּנִים
8 הַמּוּסָרִים מִלִּפְנֵי יְהוָה לָשׂוּם לֶחֶם חֹם בְּיוֹם הִלָּקְחוֹ׃ וְשָׁם
אִישׁ מֵעַבְדֵי שָׁאוּל בַּיּוֹם הַהוּא נֶעְצָר לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁמוֹ דֹּאֵג
9 הָאֲדֹמִי אַבִּיר הָרֹעִים אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲחִימֶלֶךְ
וְאִין יֶשׁ־פֹּה תַחַת־יָדְךָ חֲנִית אוֹ־חָרֶב כִּי גַם־חַרְבִּי וְגַם־כֵּלַי
י לֹא־לָקַחְתִּי בְיָדִי כִּי־הָיָה דְבַר־הַמֶּלֶךְ נָחוּץ׃ ס וַיֹּאמֶר
הַכֹּהֵן חֶרֶב גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי אֲשֶׁר־הִכִּיתָ ׀ בְּעֵמֶק הָאֵלָה הִנֵּה־
הִיא לוּטָה בַשִּׂמְלָה אַחֲרֵי הָאֵפוֹד אִם־אֹתָהּ תִּקַּח־לְךָ קָח
כִּי אֵין אַחֶרֶת זוּלָתָהּ בָּזֶה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵין כָּמוֹהָ
11 תְּנֶנָּה לִּי׃ וַיָּקָם דָּוִד וַיִּבְרַח בַּיּוֹם־הַהוּא מִפְּנֵי שָׁאוּל
12 וַיָּבֹא אֶל־אָכִישׁ מֶלֶךְ גַּת׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי אָכִישׁ אֵלָיו הֲלוֹא־
זֶה דָוִד מֶלֶךְ הָאָרֶץ הֲלוֹא לָזֶה יַעֲנוּ בַמְּחֹלוֹת לֵאמֹר הִכָּה
13 שָׁאוּל בַּאֲלָפָו וְדָוִד בְּרִבְבֹתָו׃ וַיָּשֶׂם דָּוִד אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
14 בִּלְבָבוֹ וַיִּרָא מְאֹד מִפְּנֵי אָכִישׁ מֶלֶךְ־גַּת׃ וַיְשַׁנּוֹ אֶת־טַעְמוֹ
בְּעֵינֵיהֶם וַיִּתְהֹלֵל בְּיָדָם וַיְתָו עַל־דַּלְתוֹת הַשַּׁעַר וַיּוֹרֶד רִירוֹ
טו אֶל־זְקָנוֹ׃ ס וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־עֲבָדָיו הִנֵּה תִרְאוּ אִישׁ
16 מִשְׁתַּגֵּעַ לָמָּה תָּבִיאוּ אֹתוֹ אֵלָי׃ חֲסַר מְשֻׁגָּעִים אָנִי כִּי־
הֲבֵאתֶם אֶת־זֶה לְהִשְׁתַּגֵּעַ עָלָי הֲזֶה יָבוֹא אֶל־בֵּיתִי׃ ס

22 כב

א וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמָּלֵט אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו וְכָל־
2 בֵּית אָבִיו וַיֵּרְדוּ אֵלָיו שָׁמָּה׃ וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּל־אִישׁ מָצוֹק
וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ נֹשֶׁא וְכָל־אִישׁ מַר־נֶפֶשׁ וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשָׂר
3 וַיִּהְיוּ עִמּוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם מִצְפֵּה

v. 10 קמץ בזקף. v. 11. 13 פתח בס"פ. v. 12 באלפיו ק'.
ibid. ברבבתיו ק'.

מוֹאָב וַיֹּאמֶר אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב יֵצֵא־נָא אָבִי וְאִמִּי אִתְּכֶם עַד
4 אֲשֶׁר אֵדַע מַה־יַּעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים׃ וַיַּנְחֵם אֶת־פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹאָב
ה וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ כָּל־יְמֵי הֱיוֹת־דָּוִד בַּמְּצוּדָה׃ ס וַיֹּאמֶר גָּד
הַנָּבִיא אֶל־דָּוִד לֹא תֵשֵׁב בַּמְּצוּדָה לֵךְ וּבָאתָ־לְּךָ אֶרֶץ יְהוּדָה
6 וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיָּבֹא יַעַר חָרֶת׃ ס וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל כִּי נוֹדַע דָּוִד
וַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ וְשָׁאוּל יוֹשֵׁב בַּגִּבְעָה תַּחַת־הָאֶשֶׁל בָּרָמָה
7 וַחֲנִיתוֹ בְיָדוֹ וְכָל־עֲבָדָיו נִצָּבִים עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו
הַנִּצָּבִים עָלָיו שִׁמְעוּ־נָא בְּנֵי יְמִינִי גַּם־לְכֻלְּכֶם יִתֵּן בֶּן־יִשַׁי
8 שָׂדוֹת וּכְרָמִים לְכֻלְּכֶם יָשִׂים שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת׃ כִּי
קְשַׁרְתֶּם כֻּלְּכֶם עָלַי וְאֵין־גֹּלֶה אֶת־אָזְנִי בִּכְרָת־בְּנִי עִם־בֶּן־
יִשַׁי וְאֵין־חֹלֶה מִכֶּם עָלַי וְגֹלֶה אֶת־אָזְנִי כִּי הֵקִים בְּנִי אֶת־
9 עַבְדִּי עָלַי לְאֹרֵב כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס וַיַּעַן דֹּאֵג הָאֲדֹמִי וְהוּא
נִצָּב עַל־עַבְדֵי־שָׁאוּל וַיֹּאמַר רָאִיתִי אֶת־בֶּן־יִשַׁי בָּא נֹבֶה
י אֶל־אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִטוּב׃ וַיִּשְׁאַל־לוֹ בַּיהוָה וְצֵידָה נָתַן לוֹ
11 וְאֵת חֶרֶב גָּלְיָת הַפְּלִשְׁתִּי נָתַן לוֹ׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא
אֶת־אֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִיטוּב הַכֹּהֵן וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו הַכֹּהֲנִים
12 אֲשֶׁר בְּנֹב וַיָּבֹאוּ כֻלָּם אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל שְׁמַע־נָא
13 בֶּן־אֲחִיטוּב וַיֹּאמֶר הִנְנִי אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָו שָׁאוּל לָמָּה
קְשַׁרְתֶּם עָלַי אַתָּה וּבֶן־יִשָׁי בְּתִתְּךָ לוֹ לֶחֶם וְחֶרֶב וְשָׁאוֹל
14 לוֹ בֵּאלֹהִים לָקוּם אֵלַי לְאֹרֵב כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס וַיַּעַן אֲחִימֶלֶךְ
אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר וּמִי בְכָל־עֲבָדֶיךָ כְּדָוִד נֶאֱמָן וַחֲתַן הַמֶּלֶךְ
טו וְסָר אֶל־מִשְׁמַעְתֶּךָ וְנִכְבָּד בְּבֵיתֶךָ׃ הַיּוֹם הַחִלֹּתִי לִשְׁאָל־לוֹ
בֵאלֹהִים חָלִילָה לִּי אַל־יָשֵׂם הַמֶּלֶךְ בְּעַבְדּוֹ דָבָר בְּכָל־בֵּית
16 אָבִי כִּי לֹא־יָדַע עַבְדְּךָ בְּכָל־זֹאת דָּבָר קָטֹן אוֹ גָדוֹל׃ וַיֹּאמֶר
17 הַמֶּלֶךְ מוֹת תָּמוּת אֲחִימֶלֶךְ אַתָּה וְכָל־בֵּית אָבִיךָ׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לָרָצִים הַנִּצָּבִים עָלָיו סֹבּוּ וְהָמִיתוּ ׀ כֹּהֲנֵי יְהוָה כִּי
גַם־יָדָם עִם־דָּוִד וְכִי יָדְעוּ כִּי־בֹרֵחַ הוּא וְלֹא גָלוּ אֶת־אָזְנוֹ
וְלֹא־אָבוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ לִשְׁלֹחַ אֶת־יָדָם לִפְגֹעַ בְּכֹהֲנֵי יְהוָה׃
18 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְדוֹיֵג סֹב אַתָּה וּפְגַע בַּכֹּהֲנִים וַיִּסֹּב דּוֹיֵג
הָאֲדֹמִי וַיִּפְגַּע־הוּא בַּכֹּהֲנִים וַיָּמֶת ׀ בַּיּוֹם הַהוּא שְׁמֹנִים

---

v. 13 אֵלָיו ק׳. v. 15 יתיר ו׳. v. 17 אזני ק׳.

v. 18 לדואג ק׳. ibid. דואג ק׳.

19 וַחֲמִשָּׁה אִישׁ נֹשֵׂא אֵפוֹד בָּד׃ וְאֵת נֹב עִיר־הַכֹּהֲנִים הִכָּה
לְפִי־חֶרֶב מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה מֵעוֹלֵל וְעַד־יוֹנֵק וְשׁוֹר וַחֲמוֹר
כ וָשֶׂה לְפִי־חָרֶב׃ וַיִּמָּלֵט בֵּן־אֶחָד לַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֲחִטוּב
21 וּשְׁמוֹ אֶבְיָתָר וַיִּבְרַח אַחֲרֵי דָוִד׃ וַיַּגֵּד אֶבְיָתָר לְדָוִד כִּי הָרַג
22 שָׁאוּל אֵת כֹּהֲנֵי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאֶבְיָתָר יָדַעְתִּי בַּיּוֹם
הַהוּא כִּי־שָׁם דּוֹיֵג הָאֲדֹמִי כִּי־הַגֵּד יַגִּיד לְשָׁאוּל אָנֹכִי סַבֹּתִי
23 בְּכָל־נֶפֶשׁ בֵּית אָבִיךָ׃ שְׁבָה אִתִּי אַל־תִּירָא כִּי אֲשֶׁר־
יְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי יְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ כִּי־מִשְׁמֶרֶת אַתָּה עִמָּדִי׃

23 כג

א וַיַּגִּדוּ לְדָוִד לֵאמֹר הִנֵּה פְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בִּקְעִילָה וְהֵמָּה
2 שֹׁסִים אֶת־הַגְּרָנוֹת׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֵלֵךְ וְהִכֵּיתִי
בַּפְּלִשְׁתִּים הָאֵלֶּה ◦ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד לֵךְ וְהִכִּיתָ
3 בַפְּלִשְׁתִּים וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־קְעִילָה׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו
הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֹה בִּיהוּדָה יְרֵאִים וְאַף כִּי־נֵלֵךְ קְעִלָה אֶל־
4 מַעַרְכוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ ס וַיּוֹסֶף עוֹד דָּוִד לִשְׁאוֹל בַּיהוָה
וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה וַיֹּאמֶר קוּם רֵד קְעִילָה כִּי־אֲנִי נֹתֵן אֶת־
ה פְּלִשְׁתִּים בְּיָדֶךָ׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַאֲנָשָׁו קְעִילָה וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים
וַיִּנְהַג אֶת־מִקְנֵיהֶם וַיַּךְ בָּהֶם מַכָּה גְדוֹלָה וַיֹּשַׁע דָּוִד אֵת
6 יֹשְׁבֵי קְעִילָה׃ ס וַיְהִי בִּבְרֹחַ אֶבְיָתָר בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ אֶל־
7 דָּוִד קְעִילָה אֵפוֹד יָרַד בְּיָדוֹ׃ וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָא דָוִד קְעִילָה
וַיֹּאמֶר שָׁאוּל נִכַּר אֹתוֹ אֱלֹהִים בְּיָדִי כִּי נִסְגַּר לָבוֹא בְּעִיר
8 דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ וַיְשַׁמַּע שָׁאוּל אֶת־כָּל־הָעָם לַמִּלְחָמָה לָרֶדֶת
9 קְעִילָה לָצוּר אֶל־דָּוִד וְאֶל־אֲנָשָׁיו׃ וַיֵּדַע דָּוִד כִּי עָלָיו שָׁאוּל
מַחֲרִישׁ הָרָעָה וַיֹּאמֶר אֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן הַגִּישָׁה הָאֵפוֹד׃ פ
י וַיֹּאמֶר דָּוִד יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שָׁמֹעַ שָׁמַע עַבְדְּךָ
כִּי־מְבַקֵּשׁ שָׁאוּל לָבוֹא אֶל־קְעִילָה לְשַׁחֵת לָעִיר בַּעֲבוּרִי׃
11 הֲיַסְגִּרֻנִי בַעֲלֵי קְעִילָה בְיָדוֹ הֲיֵרֵד שָׁאוּל כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עַבְדֶּךָ
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגֶּד־נָא לְעַבְדֶּךָ ◦ וַיֹּאמֶר יְהוָה
12 יֵרֵד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד הֲיַסְגִּרוּ בַּעֲלֵי קְעִילָה אֹתִי וְאֶת־אֲנָשַׁי

---

v. 18 פתח בס״פ. v. 22 דוֹאֵג ק׳. v. 2 פסקא באמצע פסוק.
v. 5 ואנשיו ק׳. v. 11 פסקא באמצע פסוק.

13 בְּיַד שָׁאוּל ◦ וַיֹּאמֶר יְהוָה יַסְגִּירוּ׃ וַיָּקָם דָּוִד וַאֲנָשָׁיו
כְּשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּצְאוּ מִקְּעִלָה וַיִּתְהַלְּכוּ בַּאֲשֶׁר יִתְהַלָּכוּ
14 וּלְשָׁאוּל הֻגַּד כִּי־נִמְלַט דָּוִד מִקְּעִילָה וַיֶּחְדַּל לָצֵאת׃ וַיֵּשֶׁב
דָּוִד בַּמִּדְבָּר בַּמְּצָדוֹת וַיֵּשֶׁב בָּהָר בְּמִדְבַּר־זִיף וַיְבַקְשֵׁהוּ
טו שָׁאוּל כָּל־הַיָּמִים וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים בְּיָדוֹ׃ וַיַּרְא דָוִד כִּי־יָצָא
שָׁאוּל לְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשׁוֹ וְדָוִד בְּמִדְבַּר־זִיף בַּחֹרְשָׁה׃ ס
16 וַיָּקָם יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּוִד חֹרְשָׁה וַיְחַזֵּק אֶת־יָדוֹ
17 בֵּאלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַל־תִּירָא כִּי לֹא תִמְצָאֲךָ יַד־שָׁאוּל
אָבִי וְאַתָּה תִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאָנֹכִי אֶהְיֶה־לְּךָ לְמִשְׁנֶה
18 וְגַם־שָׁאוּל אָבִי יֹדֵעַ כֵּן׃ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית לִפְנֵי יְהוָה
וַיֵּשֶׁב דָּוִד בַּחֹרְשָׁה וִיהוֹנָתָן הָלַךְ לְבֵיתוֹ׃ פ
19 וַיַּעֲלוּ זִפִים אֶל־שָׁאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר
עִמָּנוּ בַמְּצָדוֹת בַּחֹרְשָׁה בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה אֲשֶׁר מִימִין
כ הַיְשִׁימוֹן׃ וְעַתָּה לְכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ הַמֶּלֶךְ לָרֶדֶת רֵד וְלָנוּ
21 הַסְגִּירוֹ בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ ס וַיֹּאמֶר שָׁאוּל בְּרוּכִים אַתֶּם
22 לַיהוָה כִּי חֲמַלְתֶּם עָלָי׃ לְכוּ־נָא הָכִינוּ עוֹד וּדְעוּ וּרְאוּ אֶת־
מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר תִּהְיֶה רַגְלוֹ מִי רָאָהוּ שָׁם כִּי אָמַר אֵלַי עָרוֹם
23 יַעְרִם הוּא׃ וּרְאוּ וּדְעוּ מִכֹּל הַמַּחֲבֹאִים אֲשֶׁר יִתְחַבֵּא שָׁם
וְשַׁבְתֶּם אֵלַי אֶל־נָכוֹן וְהָלַכְתִּי אִתְּכֶם וְהָיָה אִם־יֶשְׁנוֹ
24 בָאָרֶץ וְחִפַּשְׂתִּי אֹתוֹ בְּכֹל אַלְפֵי יְהוּדָה׃ וַיָּקוּמוּ וַיֵּלְכוּ
זִיפָה לִפְנֵי שָׁאוּל וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו בְּמִדְבַּר מָעוֹן בָּעֲרָבָה
כה אֶל יְמִין הַיְשִׁימוֹן׃ וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל וַאֲנָשָׁיו לְבַקֵּשׁ וַיַּגִּדוּ לְדָוִד
וַיֵּרֶד הַסֶּלַע וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר מָעוֹן וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי
26 דָוִד מִדְבַּר מָעוֹן׃ וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל מִצַּד הָהָר מִזֶּה וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו
מִצַּד הָהָר מִזֶּה וַיְהִי דָוִד נֶחְפָּז לָלֶכֶת מִפְּנֵי שָׁאוּל וְשָׁאוּל
27 וַאֲנָשָׁיו עֹטְרִים אֶל־דָּוִד וְאֶל־אֲנָשָׁיו לְתָפְשָׂם׃ וּמַלְאָךְ בָּא
אֶל־שָׁאוּל לֵאמֹר מַהֲרָה וְלֵכָה כִּי־פָשְׁטוּ פְלִשְׁתִּים עַל־
28 הָאָרֶץ׃ וַיָּשָׁב שָׁאוּל מִרְדֹף אַחֲרֵי דָוִד וַיֵּלֶךְ לִקְרַאת
פְּלִשְׁתִּים עַל־כֵּן קָרְאוּ לַמָּקוֹם הַהוּא סֶלַע הַמַּחְלְקוֹת׃

כד 24

א 2 וַיַּעַל דָּוִד מִשָּׁם וַיֵּשֶׁב בִּמְצָדוֹת עֵין־גֶּדִי׃ ס וַיְהִי כַּאֲשֶׁר

v. 12 פסקא באמצע פסוק. v. 28 ר׳ דגוש.

שָׁב שָׁאוּל מֵאַחֲרֵי פְּלִשְׁתִּים וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד
בְּמִדְבַּר עֵין־גֶּדִי׃ וַיִּקַּח שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר 3
מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַאֲנָשָׁיו עַל־פְּנֵי צוּרֵי
הַיְּעֵלִים׃ וַיָּבֹא אֶל־גִּדְרוֹת הַצֹּאן עַל־הַדֶּרֶךְ וְשָׁם מְעָרָה 4
וַיָּבֹא שָׁאוּל לְהָסֵךְ אֶת־רַגְלָיו וְדָוִד וַאֲנָשָׁיו בְּיַרְכְּתֵי הַמְּעָרָה
יֹשְׁבִים׃ וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו הִנֵּה הַיּוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה ה
אֵלֶיךָ הִנֵּה אָנֹכִי נֹתֵן אֶת־אֹיִבְיךָ בְּיָדֶךָ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר יִטַב
בְּעֵינֶיךָ וַיָּקָם דָּוִד וַיִּכְרֹת אֶת־כְּנַף־הַמְּעִיל אֲשֶׁר־לְשָׁאוּל
בַּלָּט׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ לֵב־דָּוִד אֹתוֹ עַל אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־ 6
כָּנָף אֲשֶׁר לְשָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר לַאֲנָשָׁיו חָלִילָה לִּי מֵיהוָה אִם־ 7
אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה לַאדֹנִי לִמְשִׁיחַ יְהוָה לִשְׁלֹחַ יָדִי בּוֹ
כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃ וַיְשַׁסַּע דָּוִד אֶת־אֲנָשָׁיו בַּדְּבָרִים וְלֹא 8
נְתָנָם לָקוּם אֶל־שָׁאוּל וְשָׁאוּל קָם מֵהַמְּעָרָה וַיֵּלֶךְ בַּדָּרֶךְ׃
וַיָּקָם דָּוִד אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּצֵא מִן הַמְּעָרָה וַיִּקְרָא אַחֲרֵי־ 9
שָׁאוּל לֵאמֹר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַיַּבֵּט שָׁאוּל אַחֲרָיו וַיִּקֹּד דָּוִד
אַפַּיִם אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לְשָׁאוּל לָמָּה תִשְׁמַע י
אֶת־דִּבְרֵי אָדָם לֵאמֹר הִנֵּה דָוִד מְבַקֵּשׁ רָעָתֶךָ׃ הִנֵּה הַיּוֹם 11
הַזֶּה רָאוּ עֵינֶיךָ אֵת אֲשֶׁר־נְתָנְךָ יְהוָה ׀ הַיּוֹם ׀ בְּיָדִי בַּמְּעָרָה
וְאָמַר לַהֲרָגְךָ וַתָּחָס עָלֶיךָ וָאֹמַר לֹא־אֶשְׁלַח יָדִי בַּאדֹנִי
כִּי־מְשִׁיחַ יְהוָה הוּא׃ וְאָבִי רְאֵה גַּם רְאֵה אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ 12
בְּיָדִי כִּי בְּכָרְתִי אֶת־כְּנַף מְעִילְךָ וְלֹא הֲרַגְתִּיךָ דַּע וּרְאֵה כִּי
אֵין בְּיָדִי רָעָה וָפֶשַׁע וְלֹא־חָטָאתִי לָךְ וְאַתָּה צֹדֶה אֶת־נַפְשִׁי
לְקַחְתָּהּ׃ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּנְקָמַנִי יְהוָה מִמֶּךָּ וְיָדִי 13
לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מְשַׁל הַקַּדְמֹנִי מֵרְשָׁעִים יֵצֵא 14
רֶשַׁע וְיָדִי לֹא תִהְיֶה־בָּךְ׃ אַחֲרֵי מִי יָצָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי טו
מִי אַתָּה רֹדֵף אַחֲרֵי כֶּלֶב מֵת אַחֲרֵי פַּרְעֹשׁ אֶחָד׃ וְהָיָה 16
יְהוָה לְדַיָּן וְשָׁפַט בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְיֵרֶא וְיָרֵב אֶת־רִיבִי וְיִשְׁפְּטֵנִי
מִיָּדֶךָ׃ וַיְהִי ׀ כְּכַלּוֹת דָּוִד לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה 17
אֶל־שָׁאוּל וַיֹּאמֶר שָׁאוּל הֲקֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד וַיִּשָּׂא שָׁאוּל קֹלוֹ
וַיֵּבְךְּ׃ וַיֹּאמֶר אֶל־דָּוִד צַדִּיק אַתָּה מִמֶּנִּי כִּי אַתָּה גְּמַלְתַּנִי 18
הַטּוֹבָה וַאֲנִי גְּמַלְתִּיךָ הָרָעָה׃ וְאַתְּ הִגַּדְתָּ הַיּוֹם אֵת אֲשֶׁר־ 19

v. 5 יתיר י'. v. 9 מֵהַמְּעָרָה ק'. v. 19 ואתה ק'.

עָשִׂיתָה אִתִּי טוֹבָה אֵת אֲשֶׁר סִגְּרַנִי יְהוָה בְּיָדְךָ וְלֹא הֲרַגְתָּנִי׃
כ וְכִי־יִמְצָא אִישׁ אֶת־אֹיְבוֹ וְשִׁלְּחוֹ בְּדֶרֶךְ טוֹבָה וַיהוָה יְשַׁלֶּמְךָ
21 טוֹבָה תַּחַת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה לִי׃ וְעַתָּה הִנֵּה יָדַעְתִּי
22 כִּי מָלֹךְ תִּמְלוֹךְ וְקָמָה בְּיָדְךָ מַמְלֶכֶת יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה
לִּי בַּיהוָה אִם־תַּכְרִית אֶת־זַרְעִי אַחֲרָי וְאִם־תַּשְׁמִיד אֶת־שְׁמִי
23 מִבֵּית אָבִי׃ וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לְשָׁאוּל וַיֵּלֶךְ שָׁאוּל אֶל־בֵּיתוֹ וְדָוִד
וַאֲנָשָׁיו עָלוּ אֶל־הַמְּצוּדָה׃ ס

כה 25

א וַיָּמָת שְׁמוּאֵל וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ וַיִּקְבְּרֻהוּ
2 בְּבֵיתוֹ בָּרָמָה וַיָּקָם דָּוִד וַיֵּרֶד אֶל־מִדְבַּר פָּארָן׃ ס וְאִישׁ
בְּמָעוֹן וּמַעֲשֵׂהוּ בַכַּרְמֶל וְהָאִישׁ גָּדוֹל מְאֹד וְלוֹ צֹאן שְׁלֹשֶׁת־
3 אֲלָפִים וְאֶלֶף עִזִּים וַיְהִי בִּגְזֹז אֶת־צֹאנוֹ בַּכַּרְמֶל׃ וְשֵׁם
הָאִישׁ נָבָל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אֲבִגָיִל וְהָאִשָּׁה טוֹבַת־שֶׂכֶל וִיפַת
4 תֹּאַר וְהָאִישׁ קָשֶׁה וְרַע מַעֲלָלִים וְהוּא כָלִבּוֹ׃ ס וַיִּשְׁמַע
ה דָּוִד בַּמִּדְבָּר כִּי־גֹזֵז נָבָל אֶת־צֹאנוֹ׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד עֲשָׂרָה נְעָרִים
וַיֹּאמֶר דָּוִד לַנְּעָרִים עֲלוּ כַרְמֶלָה וּבָאתֶם אֶל־נָבָל וּשְׁאֶלְתֶּם־
6 לוֹ בִשְׁמִי לְשָׁלוֹם׃ וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ
7 שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם׃ וְעַתָּה שָׁמַעְתִּי כִּי גֹזְזִים לָךְ
עַתָּה הָרֹעִים אֲשֶׁר־לְךָ הָיוּ עִמָּנוּ לֹא הֶכְלַמְנוּם וְלֹא־נִפְקַד
8 לָהֶם מְאוּמָה כָּל־יְמֵי הֱיוֹתָם בַּכַּרְמֶל׃ שְׁאַל אֶת־נְעָרֶיךָ
וְיַגִּידוּ לָךְ וְיִמְצְאוּ הַנְּעָרִים חֵן בְּעֵינֶיךָ כִּי־עַל־יוֹם טוֹב בָּנוּ
9 תְּנָה־נָּא אֵת אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲבָדֶיךָ וּלְבִנְךָ לְדָוִד׃ וַיָּבֹאוּ
נַעֲרֵי דָוִד וַיְדַבְּרוּ אֶל־נָבָל כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּשֵׁם דָּוִד
י וַיָּנוּחוּ׃ וַיַּעַן נָבָל אֶת־עַבְדֵי דָוִד וַיֹּאמֶר מִי דָוִד וּמִי בֶן־יִשָׁי
11 הַיּוֹם רַבּוּ עֲבָדִים הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ מִפְּנֵי אֲדֹנָיו׃ וְלָקַחְתִּי
אֶת־לַחְמִי וְאֶת־מֵימַי וְאֵת טִבְחָתִי אֲשֶׁר טָבַחְתִּי לְגֹזְזָי
12 וְנָתַתִּי לַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתִּי אֵי מִזֶּה הֵמָּה׃ וַיַּהַפְכוּ
נַעֲרֵי־דָוִד לְדַרְכָּם וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ וַיַּגִּדוּ לוֹ כְּכֹל הַדְּבָרִים
13 הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲנָשָׁיו חִגְרוּ ׀ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּחְגְּרוּ
אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּחְגֹּר גַּם־דָּוִד אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּעֲלוּ ׀ אַחֲרֵי דָוִד

v. 3 כְּלִבִּי ק׳. v. 8 חסר א׳.

כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וּמָאתַיִם יָשְׁבוּ עַל־הַכֵּלִים׃ וְלַאֲבִיגַיִל 14
אֵשֶׁת נָבָל הִגִּיד נַעַר־אֶחָד מֵהַנְּעָרִים לֵאמֹר הִנֵּה שָׁלַח דָּוִד
מַלְאָכִים ׀ מֵהַמִּדְבָּר לְבָרֵךְ אֶת־אֲדֹנֵינוּ וַיָּעַט בָּהֶם׃ וְהָאֲנָשִׁים טו
טֹבִים לָנוּ מְאֹד וְלֹא הָכְלַמְנוּ וְלֹא־פָקַדְנוּ מְאוּמָה כָּל־יְמֵי
הִתְהַלַּכְנוּ אִתָּם בִּהְיוֹתֵנוּ בַּשָּׂדֶה׃ חוֹמָה הָיוּ עָלֵינוּ גַּם־לַיְלָה 16
גַּם־יוֹמָם כָּל־יְמֵי הֱיוֹתֵנוּ עִמָּם רֹעִים הַצֹּאן׃ וְעַתָּה דְּעִי וּרְאִי 17
מַה־תַּעֲשִׂי כִּי־כָלְתָה הָרָעָה אֶל־אֲדֹנֵינוּ וְעַל־כָּל־בֵּיתוֹ וְהוּא
בֶּן־בְּלִיַּעַל מִדַּבֵּר אֵלָיו׃ וַתְּמַהֵר אֲבוֹגַיִל וַתִּקַּח מָאתַיִם 18
לֶחֶם וּשְׁנַיִם נִבְלֵי־יַיִן וְחָמֵשׁ צֹאן עֲשׂוּוֹת וְחָמֵשׁ סְאִים קָלִי
וּמֵאָה צִמֻּקִים וּמָאתַיִם דְּבֵלִים וַתָּשֶׂם עַל־הַחֲמֹרִים׃ וַתֹּאמֶר 19
לִנְעָרֶיהָ עִבְרוּ לְפָנַי הִנְנִי אַחֲרֵיכֶם בָּאָה וּלְאִישָׁהּ נָבָל לֹא
הִגִּידָה׃ וְהָיָה הִיא ׀ רֹכֶבֶת עַל־הַחֲמוֹר וְיֹרֶדֶת בְּסֵתֶר הָהָר כ
וְהִנֵּה דָוִד וַאֲנָשָׁיו יֹרְדִים לִקְרָאתָהּ וַתִּפְגֹּשׁ אֹתָם׃ וְדָוִד אָמַר 21
אַךְ לַשֶּׁקֶר שָׁמַרְתִּי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָזֶה בַּמִּדְבָּר וְלֹא־נִפְקַד
מִכָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מְאוּמָה וַיָּשֶׁב־לִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה׃ כֹּה־ 22
יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאֹיְבֵי דָוִד וְכֹה יֹסִיף אִם־אַשְׁאִיר מִכָּל־אֲשֶׁר־
לוֹ עַד־הַבֹּקֶר מַשְׁתִּין בְּקִיר׃ וַתֵּרֶא אֲבִיגַיִל אֶת־דָּוִד 23
וַתְּמַהֵר וַתֵּרֶד מֵעַל הַחֲמוֹר וַתִּפֹּל לְאַפֵּי דָוִד עַל־פָּנֶיהָ
וַתִּשְׁתַּחוּ אָרֶץ׃ וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתֹּאמֶר בִּי־אֲנִי אֲדֹנִי הֶעָוֹן 24
וּתְדַבֶּר־נָא אֲמָתְךָ בְּאָזְנֶיךָ וּשְׁמַע אֵת דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ׃ אַל־נָא כה
יָשִׂים אֲדֹנִי ׀ אֶת־לִבּוֹ אֶל־אִישׁ הַבְּלִיַּעַל הַזֶּה עַל־נָבָל כִּי
כִשְׁמוֹ כֶּן־הוּא נָבָל שְׁמוֹ וּנְבָלָה עִמּוֹ וַאֲנִי אֲמָתְךָ לֹא־רָאִיתִי
אֶת־נַעֲרֵי אֲדֹנִי אֲשֶׁר שָׁלָחְתָּ׃ וְעַתָּה אֲדֹנִי חַי־יְהוָה וְחֵי־ 26
נַפְשְׁךָ אֲשֶׁר מְנָעֲךָ יְהוָה מִבּוֹא בְדָמִים וְהוֹשֵׁעַ יָדְךָ לָךְ
וְעַתָּה יִהְיוּ כְנָבָל אֹיְבֶיךָ וְהַמְבַקְשִׁים אֶל־אֲדֹנִי רָעָה׃ וְעַתָּה 27
הַבְּרָכָה הַזֹּאת אֲשֶׁר־הֵבִיא שִׁפְחָתְךָ לַאדֹנִי וְנִתְּנָה לַנְּעָרִים
הַמִּתְהַלְּכִים בְּרַגְלֵי אֲדֹנִי׃ שָׂא נָא לְפֶשַׁע אֲמָתֶךָ כִּי־עָשֹׂה 28
יַעֲשֶׂה יְהוָה לַאדֹנִי בַּיִת נֶאֱמָן כִּי־מִלְחֲמוֹת יְהוָה אֲדֹנִי
נִלְחָם וְרָעָה לֹא־תִמָּצֵא בְךָ מִיָּמֶיךָ׃ וַיָּקָם אָדָם לִרְדָפְךָ 29
וּלְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ וְהָיְתָה נֶפֶשׁ אֲדֹנִי צְרוּרָה ׀ בִּצְרוֹר
הַחַיִּים אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֵת נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ יְקַלְּעֶנָּה בְּתוֹךְ

v. 18 אביגיל ק׳. ibid. עֲשׂוּיוֹת ק׳.

ל כַּף הַקָּלַע׃ וְהָיָה כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה לַאדֹנִי כְּכֹל אֲשֶׁר־דִּבֶּר
31 אֶת־הַטּוֹבָה עָלֶיךָ וְצִוְּךָ לְנָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְלֹא תִהְיֶה־זֹּאת ׀
לְךָ לְפוּקָה וּלְמִכְשׁוֹל לֵב לַאדֹנִי וְלִשְׁפָּךְ־דָּם חִנָּם וּלְהוֹשִׁיעַ
אֲדֹנִי לוֹ וְהֵיטִב יְהוָה לַאדֹנִי וְזָכַרְתָּ אֶת־אֲמָתֶךָ׃ ס
32 וַיֹּאמֶר דָּוִד לַאֲבִיגַל בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלָחֵךְ
33 הַיּוֹם הַזֶּה לִקְרָאתִי׃ וּבָרוּךְ טַעְמֵךְ וּבְרוּכָה אָתְּ אֲשֶׁר
34 כְּלִתִנִי הַיּוֹם הַזֶּה מִבּוֹא בְדָמִים וְהֹשֵׁעַ יָדִי לִי׃ וְאוּלָם חַי־
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מְנָעַנִי מֵהָרַע אֹתָךְ כִּי ׀ לוּלֵי
מִהַרְתְּ וַתָּבֹאתִי לִקְרָאתִי כִּי אִם־נוֹתַר לְנָבָל עַד־אוֹר הַבֹּקֶר
לה מַשְׁתִּין בְּקִיר׃ ס וַיִּקַּח דָּוִד מִיָּדָהּ אֵת אֲשֶׁר־הֵבִיאָה לוֹ
וְלָהּ אָמַר עֲלִי לְשָׁלוֹם לְבֵיתֵךְ רְאִי שָׁמַעְתִּי בְקוֹלֵךְ וָאֶשָּׂא
36 פָּנָיִךְ׃ וַתָּבֹא אֲבִיגַיִל ׀ אֶל־נָבָל וְהִנֵּה־לוֹ מִשְׁתֶּה בְּבֵיתוֹ
כְּמִשְׁתֵּה הַמֶּלֶךְ וְלֵב נָבָל טוֹב עָלָיו וְהוּא שִׁכֹּר עַד־מְאֹד
37 וְלֹא־הִגִּידָה לּוֹ דָּבָר קָטֹן וְגָדוֹל עַד־אוֹר הַבֹּקֶר׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר
בְּצֵאת הַיַּיִן מִנָּבָל וַתַּגֶּד־לוֹ אִשְׁתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
38 וַיָּמָת לִבּוֹ בְּקִרְבּוֹ וְהוּא הָיָה לְאָבֶן׃ וַיְהִי כַּעֲשֶׂרֶת הַיָּמִים
39 וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־נָבָל וַיָּמֹת׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִד כִּי מֵת נָבָל וַיֹּאמֶר
בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר רָב אֶת־רִיב חֶרְפָּתִי מִיַּד נָבָל וְאֶת־עַבְדּוֹ
חָשַׂךְ מֵרָעָה וְאֵת רָעַת נָבָל הֵשִׁיב יְהוָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּשְׁלַח
מ דָּוִד וַיְדַבֵּר בַּאֲבִיגַיִל לְקַחְתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד
אֶל־אֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלָה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ לֵאמֹר דָּוִד שְׁלָחָנוּ
41 אֵלַיִךְ לְקַחְתֵּךְ לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַתָּקָם וַתִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה
וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתְךָ לְשִׁפְחָה לִרְחֹץ רַגְלֵי עַבְדֵי אֲדֹנִי׃
42 וַתְּמַהֵר וַתָּקָם אֲבִיגַיִל וַתִּרְכַּב עַל־הַחֲמוֹר וְחָמֵשׁ נַעֲרֹתֶיהָ
הַהֹלְכוֹת לְרַגְלָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מַלְאֲכֵי דָוִד וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה׃
43 וְאֶת־אֲחִינֹעַם לָקַח דָּוִד מִיִּזְרְעֶאל וַתִּהְיֶיןָ גַּם־שְׁתֵּיהֶן לוֹ
44 לְנָשִׁים׃ ס וְשָׁאוּל נָתַן אֶת־מִיכַל בִּתּוֹ אֵשֶׁת דָּוִד לְפַלְטִי
בֶן־לַיִשׁ אֲשֶׁר מִגַּלִּים׃

כו 26

א וַיָּבֹאוּ הַזִּפִים אֶל־שָׁאוּל הַגִּבְעָתָה לֵאמֹר הֲלוֹא דָוִד מִסְתַּתֵּר
2 בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה עַל פְּנֵי הַיְשִׁימֹן׃ וַיָּקָם שָׁאוּל וַיֵּרֶד אֶל־

v. 31 יתיר ו׳. v. 32 פתח באתנח. v. 34 יתיר י׳.

מִדְבַּר־זִיף וְאִתּוֹ שְׁלֹשֶׁת־אֲלָפִים אִישׁ בְּחוּרֵי יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ
3 אֶת־דָּוִד בְּמִדְבַּר־זִיף׃ וַיִּחַן שָׁאוּל בְּגִבְעַת הַחֲכִילָה אֲשֶׁר
עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן עַל־הַדָּרֶךְ וְדָוִד יֹשֵׁב בַּמִּדְבָּר וַיַּרְא כִּי בָא
4 שָׁאוּל אַחֲרָיו הַמִּדְבָּרָה׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד מְרַגְּלִים וַיֵּדַע כִּי־בָא
ה שָׁאוּל אֶל־נָכוֹן׃ וַיָּקָם דָּוִד וַיָּבֹא אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר חָנָה־שָׁם
שָׁאוּל וַיַּרְא דָּוִד אֶת־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר שָׁכַב־שָׁם שָׁאוּל וְאַבְנֵר
בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָאוֹ וְשָׁאוּל שֹׁכֵב בַּמַּעְגָּל וְהָעָם חֹנִים סְבִיבֹתָו׃
6 וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר ׀ אֶל־אֲחִימֶלֶךְ הַחִתִּי וְאֶל־אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה
אֲחִי יוֹאָב לֵאמֹר מִי־יֵרֵד אִתִּי אֶל־שָׁאוּל אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר
7 אֲבִישַׁי אֲנִי אֵרֵד עִמָּךְ׃ וַיָּבֹא דָוִד וַאֲבִישַׁי ׀ אֶל־הָעָם לַיְלָה
וְהִנֵּה שָׁאוּל שֹׁכֵב יָשֵׁן בַּמַּעְגָּל וַחֲנִיתוֹ מְעוּכָה־בָאָרֶץ
8 מְרַאֲשֹׁתָו וְאַבְנֵר וְהָעָם שֹׁכְבִים סְבִיבֹתָו׃ ס וַיֹּאמֶר
אֲבִישַׁי אֶל־דָּוִד סִגַּר אֱלֹהִים הַיּוֹם אֶת־אוֹיִבְךָ בְּיָדֶךָ וְעַתָּה
9 אַכֶּנּוּ נָא בַּחֲנִית וּבָאָרֶץ פַּעַם אַחַת וְלֹא אֶשְׁנֶה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי מִי שָׁלַח יָדוֹ בִּמְשִׁיחַ
י יְהוָה וְנִקָּה׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד חַי־יְהוָה כִּי אִם־יְהוָה יִגָּפֶנּוּ
11 אוֹ־יוֹמוֹ יָבוֹא וָמֵת אוֹ בַמִּלְחָמָה יֵרֵד וְנִסְפָּה׃ חָלִילָה לִּי
מֵיְהוָה מִשְּׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה קַח־נָא אֶת־הַחֲנִית
12 אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָו וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם וְנֵלֲכָה־לָּנוּ׃ וַיִּקַּח דָּוִד
אֶת־הַחֲנִית וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם מֵרַאֲשֹׁתֵי שָׁאוּל וַיֵּלְכוּ לָהֶם
וְאֵין רֹאֶה וְאֵין יוֹדֵעַ וְאֵין מֵקִיץ כִּי כֻלָּם יְשֵׁנִים כִּי תַּרְדֵּמַת
13 יְהוָה נָפְלָה עֲלֵיהֶם׃ וַיַּעֲבֹר דָּוִד הָעֵבֶר וַיַּעֲמֹד עַל־רֹאשׁ־
14 הָהָר מֵרָחֹק רַב הַמָּקוֹם בֵּינֵיהֶם׃ וַיִּקְרָא דָוִד אֶל־הָעָם וְאֶל־
אַבְנֵר בֶּן־נֵר לֵאמֹר הֲלוֹא תַעֲנֶה אַבְנֵר וַיַּעַן אַבְנֵר וַיֹּאמֶר
טו מִי אַתָּה קָרָאתָ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אַבְנֵר
הֲלוֹא־אִישׁ אַתָּה וּמִי כָמוֹךָ בְּיִשְׂרָאֵל וְלָמָּה לֹא שָׁמַרְתָּ אֶל־
אֲדֹנֶיךָ הַמֶּלֶךְ כִּי־בָא אַחַד הָעָם לְהַשְׁחִית אֶת־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנֶיךָ׃
16 לֹא־טוֹב הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָ חַי־יְהוָה כִּי בְנֵי־מָוֶת אַתֶּם
אֲשֶׁר לֹא־שְׁמַרְתֶּם עַל־אֲדֹנֵיכֶם עַל־מְשִׁיחַ יְהוָה וְעַתָּה ׀ רְאֵה
17 אֵי־חֲנִית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־צַפַּחַת הַמַּיִם אֲשֶׁר מְרַאֲשֹׁתָו׃ וַיַּכֵּר

---

v. 5 סביבתָיו ק׳. v. 7 מראשתָיו ק׳. ibid. סביבתָיו ק׳.
v. 11. 16 מראשתָיו ק׳.

שָׁאוּל אֶת־קוֹל דָּוִד וַיֹּאמֶר הֲקוֹלְךָ זֶה בְּנִי דָוִד וַיֹּאמֶר דָּוִד
18 קוֹלִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֲדֹנִי רֹדֵף אַחֲרֵי עַבְדּוֹ
19 כִּי מֶה עָשִׂיתִי וּמַה־בְּיָדִי רָעָה׃ וְעַתָּה יִשְׁמַע־נָא אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ אֵת דִּבְרֵי עַבְדּוֹ אִם־יְהוָה הֱסִיתְךָ בִי יָרַח מִנְחָה
וְאִם ׀ בְּנֵי הָאָדָם אֲרוּרִים הֵם לִפְנֵי יְהוָה כִּי־גֵרְשׁוּנִי הַיּוֹם
מֵהִסְתַּפֵּחַ בְּנַחֲלַת יְהוָה לֵאמֹר לֵךְ עֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃
כ וְעַתָּה אַל־יִפֹּל דָּמִי אַרְצָה מִנֶּגֶד פְּנֵי יְהוָה כִּי־יָצָא מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּשׁ אֶת־פַּרְעֹשׁ אֶחָד כַּאֲשֶׁר יִרְדֹּף הַקֹּרֵא בֶּהָרִים׃
21 וַיֹּאמֶר שָׁאוּל חָטָאתִי שׁוּב ׀ בְּנִי דָוִד כִּי לֹא־אָרַע לְךָ עוֹד
תַּחַת אֲשֶׁר יָקְרָה נַפְשִׁי בְּעֵינֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּה הִסְכַּלְתִּי
22 וָאֶשְׁגֶּה הַרְבֵּה מְאֹד׃ וַיַּעַן דָּוִד וַיֹּאמֶר הִנֵּה הַחֲנִית הַמֶּלֶךְ
23 וְיַעֲבֹר אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וְיִקָּחֶהָ׃ וַיהוָה יָשִׁיב לָאִישׁ אֶת־
צִדְקָתוֹ וְאֶת־אֱמֻנָתוֹ אֲשֶׁר נְתָנְךָ יְהוָה ׀ הַיּוֹם בְּיָד וְלֹא
24 אָבִיתִי לִשְׁלֹחַ יָדִי בִּמְשִׁיחַ יְהוָה׃ וְהִנֵּה כַּאֲשֶׁר גָּדְלָה
נַפְשְׁךָ הַיּוֹם הַזֶּה בְּעֵינָי כֵּן־תִּגְדַּל נַפְשִׁי בְּעֵינֵי יְהוָה וְיַצִּלֵנִי
כה מִכָּל־צָרָה׃ ס וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל־דָּוִד בָּרוּךְ אַתָּה בְּנִי
דָוִד גַּם עָשֹׂה תַעֲשֶׂה וְגַם יָכֹל תּוּכָל וַיֵּלֶךְ דָּוִד לְדַרְכּוֹ
וְשָׁאוּל שָׁב לִמְקוֹמוֹ׃ ס

כז 27

א וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־לִבּוֹ עַתָּה אֶסָּפֶה יוֹם־אֶחָד בְּיַד־שָׁאוּל אֵין־
לִי טוֹב כִּי הִמָּלֵט אִמָּלֵט ׀ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְנוֹאַשׁ מִמֶּנִּי
שָׁאוּל לְבַקְשֵׁנִי עוֹד בְּכָל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְנִמְלַטְתִּי מִיָּדוֹ׃
2 וַיָּקָם דָּוִד וַיַּעֲבֹר הוּא וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר עִמּוֹ אֶל־אָכִישׁ
3 בֶּן־מָעוֹךְ מֶלֶךְ גַּת׃ וַיֵּשֶׁב דָּוִד עִם־אָכִישׁ בְּגַת הוּא וַאֲנָשָׁיו
אִישׁ וּבֵיתוֹ דָּוִד וּשְׁתֵּי נָשָׁיו אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית וַאֲבִיגַיִל
4 אֵשֶׁת־נָבָל הַכַּרְמְלִית׃ וַיֻּגַּד לְשָׁאוּל כִּי־בָרַח דָּוִד גַּת וְלֹא־
ה יוֹסֵף עוֹד לְבַקְשׁוֹ׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ אִם־נָא
מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ יִתְּנוּ־לִי מָקוֹם בְּאַחַת עָרֵי הַשָּׂדֶה וְאֵשְׁבָה
6 שָּׁם וְלָמָּה יֵשֵׁב עַבְדְּךָ בְּעִיר הַמַּמְלָכָה עִמָּךְ׃ וַיִּתֶּן־לוֹ אָכִישׁ
בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־צִקְלָג לָכֵן הָיְתָה צִקְלַג לְמַלְכֵי יְהוּדָה עַד

v. 22 יתיר ה׳. v. 2 פתח בס״פ. v. 4 פתח באתנח.
ibid. יָסַף ק׳.

הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־יָשַׁב דָּוִד בִּשְׂדֵה 7
פְלִשְׁתִּים יָמִים וְאַרְבָּעָה חֳדָשִׁים׃ וַיַּעַל דָּוִד וַאֲנָשָׁיו וַיִּפְשְׁטוּ 8
אֶל־הַגְּשׁוּרִי וְהַגִּרְזִי וְהָעֲמָלֵקִי כִּי הֵנָּה יֹשְׁבוֹת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
מֵעוֹלָם בּוֹאֲךָ שׁוּרָה וְעַד־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְהִכָּה דָוִד אֶת־ 9
הָאָרֶץ וְלֹא יְחַיֶּה אִישׁ וְאִשָּׁה וְלָקַח צֹאן וּבָקָר וַחֲמֹרִים
וּגְמַלִּים וּבְגָדִים וַיָּשָׁב וַיָּבֹא אֶל־אָכִישׁ׃ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ י
אַל־פְּשַׁטְתֶּם הַיּוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד עַל־נֶגֶב יְהוּדָה וְעַל־נֶגֶב
הַיְּרַחְמְאֵלִי וְאֶל־נֶגֶב הַקֵּינִי׃ וְאִישׁ וְאִשָּׁה לֹא־יְחַיֶּה דָוִד 11
לְהָבִיא גַת לֵאמֹר פֶּן־יַגִּדוּ עָלֵינוּ לֵאמֹר כֹּה־עָשָׂה דָוִד וְכֹה
מִשְׁפָּטוֹ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר יָשַׁב בִּשְׂדֵה פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּאֲמֵן 12
אָכִישׁ בְּדָוִד לֵאמֹר הַבְאֵשׁ הִבְאִישׁ בְּעַמּוֹ בְיִשְׂרָאֵל וְהָיָה לִי
לְעֶבֶד עוֹלָם׃ ס

כח 28

וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּקְבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־מַחֲנֵיהֶם לַצָּבָא א
לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד יָדֹעַ תֵּדַע כִּי אִתִּי
תֵּצֵא בַמַּחֲנֶה אַתָּה וַאֲנָשֶׁיךָ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אָכִישׁ לָכֵן 2
אַתָּה תֵדַע אֵת אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וַיֹּאמֶר אָכִישׁ אֶל־דָּוִד לָכֵן
שֹׁמֵר לְרֹאשִׁי אֲשִׂימְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ ס וּשְׁמוּאֵל מֵת 3
וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ בָרָמָה וּבְעִירוֹ וְשָׁאוּל
הֵסִיר הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִים מֵהָאָרֶץ׃ וַיִּקָּבְצוּ פְלִשְׁתִּים 4
וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ בְשׁוּנֵם וַיִּקְבֹּץ שָׁאוּל אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ
בַּגִּלְבֹּעַ׃ וַיַּרְא שָׁאוּל אֶת־מַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּרָא וַיֶּחֱרַד לִבּוֹ ה
מְאֹד׃ וַיִּשְׁאַל שָׁאוּל בַּיהוָה וְלֹא עָנָהוּ יְהוָה גַּם בַּחֲלֹמוֹת 6
גַּם בָּאוּרִים גַּם בַּנְּבִיאִם׃ וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַעֲבָדָיו בַּקְּשׁוּ־לִי 7
אֵשֶׁת בַּעֲלַת־אוֹב וְאֵלְכָה אֵלֶיהָ וְאֶדְרְשָׁה־בָּהּ וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו
אֵלָיו הִנֵּה אֵשֶׁת בַּעֲלַת־אוֹב בְּעֵין דּוֹר׃ וַיִּתְחַפֵּשׂ שָׁאוּל 8
וַיִּלְבַּשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וַיֵּלֶךְ הוּא וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים עִמּוֹ וַיָּבֹאוּ
אֶל־הָאִשָּׁה לָיְלָה וַיֹּאמֶר קָסוֹמִי־נָא לִי בָּאוֹב וְהַעֲלִי לִי אֵת
אֲשֶׁר־אֹמַר אֵלָיִךְ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֵלָיו הִנֵּה אַתָּה יָדַעְתָּ 9
אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁאוּל אֲשֶׁר הִכְרִית אֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִי
מִן־הָאָרֶץ וְלָמָה אַתָּה מִתְנַקֵּשׁ בְּנַפְשִׁי לַהֲמִיתֵנִי׃ וַיִּשָּׁבַע י

v. 8 וְהַגִּזְרִי ק׳. v. 8 יתיר ו׳.

לָהּ שָׁאוּל בַּיהוָה לֵאמֹר חַי־יְהוָה אִם־יִקְּרֵךְ עָוֺן בַּדָּבָר הַזֶּה׃
11 וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶת־מִי אַעֲלֶה־לָּךְ וַיֹּאמֶר אֶת־שְׁמוּאֵל הַעֲלִי־
12 לִי׃ וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה אֶת־שְׁמוּאֵל וַתִּזְעַק בְּקוֹל גָּדוֹל וַתֹּאמֶר
13 הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל לֵאמֹר לָמָּה רִמִּיתָנִי וְאַתָּה שָׁאוּל׃ וַיֹּאמֶר
לָהּ הַמֶּלֶךְ אַל־תִּירְאִי כִּי מָה רָאִית וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־
14 שָׁאוּל אֱלֹהִים רָאִיתִי עֹלִים מִן־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־
תָּאֳרוֹ וַתֹּאמֶר אִישׁ זָקֵן עֹלֶה וְהוּא עֹטֶה מְעִיל וַיֵּדַע שָׁאוּל
טו כִּי־שְׁמוּאֵל הוּא וַיִּקֹּד אַפַּיִם אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ ס וַיֹּאמֶר
שְׁמוּאֵל אֶל־שָׁאוּל לָמָּה הִרְגַּזְתַּנִי לְהַעֲלוֹת אֹתִי וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל צַר־לִי מְאֹד וּפְלִשְׁתִּים נִלְחָמִים בִּי וֵאלֹהִים סָר מֵעָלַי
וְלֹא־עָנָנִי עוֹד גַּם בְּיַד הַנְּבִיאִים גַּם בַּחֲלֹמוֹת וָאֶקְרָאֶה לְךָ
16 לְהוֹדִיעֵנִי מָה אֶעֱשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וְלָמָּה תִּשְׁאָלֵנִי וַיהוָה
17 סָר מֵעָלֶיךָ וַיְהִי עָרֶךָ׃ וַיַּעַשׂ יְהוָה לוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיָדִי
18 וַיִּקְרַע יְהוָה אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיָּדֶךָ וַיִּתְּנָהּ לְרֵעֲךָ לְדָוִד׃ כַּאֲשֶׁר
לֹא־שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְלֹא־עָשִׂיתָ חֲרוֹן־אַפּוֹ בַּעֲמָלֵק עַל־כֵּן
19 הַדָּבָר הַזֶּה עָשָׂה־לְךָ יְהוָה הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְיִתֵּן יְהוָה גַּם אֶת־
יִשְׂרָאֵל עִמְּךָ בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר אַתָּה וּבָנֶיךָ עִמִּי גַּם אֶת־
כ מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל יִתֵּן יְהוָה בְּיַד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיְמַהֵר שָׁאוּל וַיִּפֹּל
מְלֹא־קוֹמָתוֹ אַרְצָה וַיִּרָא מְאֹד מִדִּבְרֵי שְׁמוּאֵל גַּם־כֹּחַ לֹא־
21 הָיָה בוֹ כִּי לֹא אָכַל לֶחֶם כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלָּיְלָה׃ וַתָּבוֹא
הָאִשָּׁה אֶל־שָׁאוּל וַתֵּרֶא כִּי־נִבְהַל מְאֹד וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה
שָׁמְעָה שִׁפְחָתְךָ בְּקוֹלֶךָ וָאָשִׂים נַפְשִׁי בְּכַפִּי וָאֶשְׁמַע אֶת־
22 דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי׃ וְעַתָּה שְׁמַע־נָא גַם־אַתָּה בְּקוֹל
שִׁפְחָתֶךָ וְאָשִׂמָה לְפָנֶיךָ פַּת־לֶחֶם וֶאֱכוֹל וִיהִי בְךָ כֹּחַ כִּי
23 תֵלֵךְ בַּדָּרֶךְ׃ וַיְמָאֵן וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל וַיִּפְרְצוּ־בוֹ עֲבָדָיו וְגַם־
הָאִשָּׁה וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם וַיָּקָם מֵהָאָרֶץ וַיֵּשֶׁב אֶל־הַמִּטָּה׃ ◦
24 וְלָאִשָּׁה עֵגֶל־מַרְבֵּק בַּבַּיִת וַתְּמַהֵר וַתִּזְבָּחֵהוּ וַתִּקַּח־קֶמַח
כה וַתָּלָשׁ וַתֹּפֵהוּ מַצּוֹת׃ וַתַּגֵּשׁ לִפְנֵי־שָׁאוּל וְלִפְנֵי עֲבָדָיו
וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה הַהוּא׃ ס

כט 29

א וַיִּקְבְּצוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־כָּל־מַחֲנֵיהֶם אֲפֵקָה וְיִשְׂרָאֵל חֹנִים

v. 10 ק׳ דגוש. v. 24 חצי הספר.

בָּעַ֖יִן אֲשֶׁ֥ר בְּיִזְרְעֶֽאל׃ וְסַרְנֵ֤י פְלִשְׁתִּים֙ עֹֽבְרִ֔ים לְמֵא֖וֹת 2
וְלַאֲלָפִ֑ים וְדָוִ֣ד וַאֲנָשָׁ֗יו עֹבְרִ֛ים בָּאַחֲרֹנָ֖ה עִם־אָכִֽישׁ׃ וַיֹּֽאמְרוּ֙ 3
שָׂרֵ֣י פְלִשְׁתִּ֔ים מָ֖ה הָעִבְרִ֣ים הָאֵ֑לֶּה וַיֹּ֨אמֶר אָכִ֜ישׁ אֶל־שָׂרֵ֣י
פְלִשְׁתִּ֗ים הֲלוֹא־זֶ֨ה דָוִ֜ד עֶ֣בֶד ׀ שָׁא֣וּל ׀ מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֗ל אֲשֶׁ֨ר הָיָ֤ה
אִתִּי֙ זֶ֤ה יָמִים֙ אוֹ־זֶ֣ה שָׁנִ֔ים וְלֹא־מָצָ֤אתִי בוֹ֙ מְא֔וּמָה מִיּ֥וֹם
נָפְל֖וֹ עַד־הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ ס וַיִּקְצְפוּ֩ עָלָ֨יו שָׂרֵ֜י פְלִשְׁתִּ֗ים 4
וַיֹּ֣אמְרוּ ל֩וֹ שָׂרֵ֨י פְלִשְׁתִּ֜ים הָשֵׁ֣ב אֶת־הָאִ֗ישׁ וְיָשֹׁב֙ אֶל־מְקוֹמוֹ֮
אֲשֶׁ֣ר הִפְקַדְתּ֣וֹ שָׁם֒ וְלֹֽא־יֵרֵ֤ד עִמָּ֙נוּ֙ בַּמִּלְחָמָ֔ה וְלֹֽא־יִֽהְיֶה־לָּ֥נוּ
לְשָׂטָ֖ן בַּמִּלְחָמָ֑ה וּבַמֶּ֗ה יִתְרַצֶּ֥ה זֶה֙ אֶל־אֲדֹנָ֔יו הֲל֕וֹא בְּרָאשֵׁ֖י
הָאֲנָשִׁ֥ים הָהֵֽם׃ הֲלוֹא־זֶ֣ה דָוִ֔ד אֲשֶׁ֥ר יַעֲנוּ־ל֖וֹ בַּמְּחֹל֣וֹת ה
לֵאמֹ֑ר הִכָּ֤ה שָׁאוּל֙ בַּאֲלָפָ֔ו וְדָוִ֖ד בְּרִבְבֹתָֽו׃ ס וַיִּקְרָ֨א 6
אָכִ֜ישׁ אֶל־דָּוִ֗ד וַיֹּ֨אמֶר אֵלָ֜יו חַי־יְהֹוָ֗ה כִּֽי־יָשָׁ֣ר אַתָּ֡ה וְט֣וֹב
בְּ֠עֵינַי צֵאתְךָ֨ וּבֹאֲךָ֤ אִתִּי֙ בַּֽמַּחֲנֶ֔ה כִּ֛י לֹא־מָצָ֥אתִי בְךָ֖ רָעָ֑ה
מִיּ֛וֹם בֹּאֲךָ֥ אֵלַ֖י עַד־הַיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה וּבְעֵינֵ֥י הַסְּרָנִ֖ים לֹא־ט֥וֹב
אָֽתָּה׃ וְעַתָּ֥ה שׁ֖וּב וְלֵ֣ךְ בְּשָׁל֑וֹם וְלֹֽא־תַעֲשֶׂ֣ה רָ֔ע בְּעֵינֵ֖י סַרְנֵ֥י 7
פְלִשְׁתִּֽים׃ ס וַיֹּ֨אמֶר דָּוִ֜ד אֶל־אָכִ֗ישׁ כִּ֣י מֶ֤ה עָשִׂ֙יתִי֙ 8
וּמַה־מָּצָ֣אתָ בְעַבְדְּךָ֔ מִיּוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר הָיִ֣יתִי לְפָנֶ֔יךָ עַ֖ד הַיּ֣וֹם
הַזֶּ֑ה כִּ֣י לֹ֥א אָב֛וֹא וְנִלְחַ֥מְתִּי בְּאֹיְבֵ֖י אֲדֹנִ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיַּ֣עַן 9
אָכִישׁ֮ וַיֹּ֣אמֶר אֶל־דָּוִד֒ יָדַ֕עְתִּי כִּ֣י ט֥וֹב אַתָּ֛ה בְּעֵינַ֖י כְּמַלְאַ֣ךְ
אֱלֹהִ֑ים אַ֚ךְ שָׂרֵ֣י פְלִשְׁתִּים֙ אָמְר֔וּ לֹא־יַעֲלֶ֥ה עִמָּ֖נוּ בַּמִּלְחָמָֽה׃
וְעַתָּה֙ הַשְׁכֵּ֣ם בַּבֹּ֔קֶר וְעַבְדֵ֥י אֲדֹנֶ֖יךָ אֲשֶׁר־בָּ֣אוּ אִתָּ֑ךְ י
וְהִשְׁכַּמְתֶּ֣ם בַּבֹּ֔קֶר וְא֥וֹר לָכֶ֖ם וָלֵֽכוּ׃ וַיַּשְׁכֵּ֨ם דָּוִ֜ד ה֤וּא וַאֲנָשָׁיו֙ 11
לָלֶ֣כֶת בַּבֹּ֔קֶר לָשׁ֖וּב אֶל־אֶ֣רֶץ פְּלִשְׁתִּ֑ים וּפְלִשְׁתִּ֖ים עָל֥וּ
יִזְרְעֶֽאל׃ ס

ל 30

וַיְהִ֞י בְּבֹ֨א דָוִ֧ד וַאֲנָשָׁ֛יו צִֽקְלַ֖ג בַּיּ֣וֹם הַשְּׁלִישִׁ֑י וַעֲמָלֵקִ֨י פָֽשְׁט֜וּ א
אֶל־נֶ֙גֶב֙ וְאֶל־צִ֣קְלַ֔ג וַיַּכּוּ֙ אֶת־צִ֣קְלַ֔ג וַיִּשְׂרְפ֥וּ אֹתָ֖הּ בָּאֵֽשׁ׃
וַיִּשְׁבּ֨וּ אֶת־הַנָּשִׁ֤ים אֲשֶׁר־בָּהּ֙ מִקָּטֹ֣ן וְעַד־גָּד֔וֹל לֹ֥א הֵמִ֖יתוּ 2
אִ֑ישׁ וַיִּנְהֲג֔וּ וַיֵּלְכ֖וּ לְדַרְכָּֽם׃ וַיָּבֹ֨א דָוִ֤ד וַאֲנָשָׁיו֙ אֶל־הָעִ֔יר 3
וְהִנֵּ֥ה שְׂרוּפָ֖ה בָּאֵ֑שׁ וּנְשֵׁיהֶ֧ם וּבְנֵיהֶ֛ם וּבְנֹתֵיהֶ֖ם נִשְׁבּֽוּ׃ וַיִּשָּׂ֨א 4
דָוִ֜ד וְהָעָ֤ם אֲשֶׁר־אִתּוֹ֙ אֶת־קוֹלָ֔ם וַיִּבְכּ֕וּ עַ֛ד אֲשֶׁ֥ר אֵין־בָּהֶ֛ם כֹּ֖חַ

v. 5 באלפיו ק׳. ibid. ברבבתיו ק׳.

ה לִבְכּוֹת׃ וּשְׁתֵּי נְשֵׁי־דָוִד נִשְׁבּוּ אֲחִינֹעַם הַיִּזְרְעֵלִית וַאֲבִיגַיִל
6 אֵשֶׁת־נָבָל הַכַּרְמְלִי׃ וַתֵּצֶר לְדָוִד מְאֹד כִּי־אָמְרוּ הָעָם לְסָקְלוֹ
כִּי־מָרָה נֶפֶשׁ כָּל־הָעָם אִישׁ עַל־בָּנָו וְעַל־בְּנֹתָיו וַיִּתְחַזֵּק דָּוִד
7 בַּיהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן בֶּן־אֲחִימֶלֶךְ
הַגִּישָׁה־נָּא לִי הָאֵפֹד וַיַּגֵּשׁ אֶבְיָתָר אֶת־הָאֵפֹד אֶל־דָּוִד׃
8 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר אֶרְדֹּף אַחֲרֵי הַגְּדוּד־הַזֶּה הַאַשִּׂגֶנּוּ
9 וַיֹּאמֶר לוֹ רְדֹף כִּי־הַשֵּׂג תַּשִּׂיג וְהַצֵּל תַּצִּיל׃ וַיֵּלֶךְ דָּוִד הוּא
וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל הַבְּשׂוֹר וְהַנּוֹתָרִים
י עָמָדוּ׃ וַיִּרְדֹּף דָּוִד הוּא וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ וַיַּעַמְדוּ מָאתַיִם
11 אִישׁ אֲשֶׁר פִּגְּרוּ מֵעֲבֹר אֶת־נַחַל הַבְּשׂוֹר׃ וַיִּמְצְאוּ אִישׁ־
מִצְרִי בַּשָּׂדֶה וַיִּקְחוּ אֹתוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּתְּנוּ־לוֹ לֶחֶם וַיֹּאכַל
12 וַיַּשְׁקֻהוּ מָיִם׃ וַיִּתְּנוּ־לוֹ פֶלַח דְּבֵלָה וּשְׁנֵי צִמֻּקִים וַיֹּאכַל
וַתָּשָׁב רוּחוֹ אֵלָיו כִּי לֹא־אָכַל לֶחֶם וְלֹא־שָׁתָה מַיִם שְׁלֹשָׁה
13 יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת׃ ס וַיֹּאמֶר לוֹ דָוִד לְמִי־אַתָּה וְאֵי
מִזֶּה אָתָּה וַיֹּאמֶר נַעַר מִצְרִי אָנֹכִי עֶבֶד לְאִישׁ עֲמָלֵקִי
14 וַיַּעַזְבֵנִי אֲדֹנִי כִּי חָלִיתִי הַיּוֹם שְׁלֹשָׁה׃ אֲנַחְנוּ פָּשַׁטְנוּ נֶגֶב
הַכְּרֵתִי וְעַל־אֲשֶׁר לִיהוּדָה וְעַל־נֶגֶב כָּלֵב וְאֶת־צִקְלַג שָׂרַפְנוּ
טו בָאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד הֲתוֹרִדֵנִי אֶל־הַגְּדוּד הַזֶּה וַיֹּאמֶר
הִשָּׁבְעָה לִּי בֵאלֹהִים אִם־תְּמִיתֵנִי וְאִם־תַּסְגִּרֵנִי בְּיַד־אֲדֹנִי
16 וְאוֹרִדְךָ אֶל־הַגְּדוּד הַזֶּה׃ וַיֹּרִדֵהוּ וְהִנֵּה נְטֻשִׁים עַל־פְּנֵי כָל־
הָאָרֶץ אֹכְלִים וְשֹׁתִים וְחֹגְגִים בְּכֹל הַשָּׁלָל הַגָּדוֹל אֲשֶׁר
17 לָקְחוּ מֵאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וּמֵאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַיַּכֵּם דָּוִד מֵהַנֶּשֶׁף
וְעַד־הָעֶרֶב לְמָחֳרָתָם וְלֹא־נִמְלַט מֵהֶם אִישׁ כִּי אִם־אַרְבַּע
18 מֵאוֹת אִישׁ־נַעַר אֲשֶׁר־רָכְבוּ עַל־הַגְּמַלִּים וַיָּנֻסוּ׃ וַיַּצֵּל דָּוִד
19 אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ עֲמָלֵק וְאֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו הִצִּיל דָּוִד׃ וְלֹא
נֶעְדַּר־לָהֶם מִן־הַקָּטֹן וְעַד־הַגָּדוֹל וְעַד־בָּנִים וּבָנוֹת וּמִשָּׁלָל
כ וְעַד כָּל־אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם הַכֹּל הֵשִׁיב דָּוִד׃ וַיִּקַּח דָּוִד אֶת־
כָּל־הַצֹּאן וְהַבָּקָר נָהֲגוּ לִפְנֵי הַמִּקְנֶה הַהוּא וַיֹּאמְרוּ זֶה
21 שְׁלַל דָּוִד׃ וַיָּבֹא דָוִד אֶל־מָאתַיִם הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פִּגְּרוּ ׀
מִלֶּכֶת ׀ אַחֲרֵי דָוִד וַיֹּשִׁיבֻם בְּנַחַל הַבְּשׂוֹר וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת
דָּוִד וְלִקְרַאת הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וַיִּגַּשׁ דָּוִד אֶת־הָעָם וַיִּשְׁאַל

v. 6 בָּנָיו ק׳.

22 לָהֶ֖ם לְשָׁלֽוֹם׃ ס וַיַּ֜עַן כָּל־אִ֫ישׁ ׀ רָ֣ע וּבְלִיַּ֗עַל מֵהָֽאֲנָשִׁים֮
אֲשֶׁ֣ר הָלְכ֣וּ עִם־דָּוִד֒ וַיֹּאמְר֗וּ יַ֚עַן אֲשֶׁ֣ר לֹא־הָלְכ֣וּ עִמִּ֔י לֹֽא־
נִתֵּ֣ן לָהֶ֔ם מֵהַשָּׁלָ֖ל אֲשֶׁ֣ר הִצַּ֑לְנוּ כִּֽי אִם־אִ֤ישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ֙
23 וְאֶת־בָּנָ֔יו וְיִנְהֲג֖וּ וְיֵלֵֽכוּ׃ ס וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֔ד לֹֽא־תַעֲשׂ֥וּ כֵ֖ן
אֶחָ֑י אֵ֠ת אֲשֶׁר־נָתַ֨ן יְהוָ֥ה לָ֙נוּ֙ וַיִּשְׁמֹ֣ר אֹתָ֔נוּ וַיִּתֵּ֗ן אֶת־הַגְּד֛וּד
24 הַבָּ֥א עָלֵ֖ינוּ בְּיָדֵֽנוּ׃ וּמִי֙ יִשְׁמַ֣ע לָכֶ֔ם לַדָּבָ֖ר הַזֶּ֑ה כִּ֡י כְּחֵ֣לֶק ׀
הַיֹּרֵ֣ד בַּמִּלְחָמָ֗ה וּכְחֵ֛לֶק הַיֹּשֵׁ֥ב עַל־הַכֵּלִ֖ים יַחְדָּ֥ו יַחֲלֹֽקוּ׃ ס
כה וַיְהִ֕י מֵהַיּ֥וֹם הַה֖וּא וָמָ֑עְלָה וַיְשִׂמֶ֜הָ לְחֹ֣ק וּלְמִשְׁפָּ֗ט לְיִשְׂרָאֵ֔ל
26 עַ֖ד הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ ס וַיָּבֹ֤א דָוִד֙ אֶל־צִ֣קְלַ֔ג וַיְשַׁלַּ֧ח מֵהַשָּׁלָ֛ל
לְזִקְנֵ֥י יְהוּדָ֖ה לְרֵעֵ֣הוּ לֵאמֹ֑ר הִנֵּ֤ה לָכֶם֙ בְּרָכָ֔ה מִשְּׁלַ֖ל אֹיְבֵ֥י
27 יְהוָֽה׃ לַאֲשֶׁ֥ר בְּבֵֽיתְאֵ֖ל וְלַאֲשֶׁ֥ר בְּרָמֽוֹת־נֶ֑גֶב וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּיַתִּֽר׃
28 וְלַאֲשֶׁ֥ר בַּעֲרֹעֵ֛ר וְלַאֲשֶׁ֥ר בְּשִׂפְמ֖וֹת וְלַאֲשֶׁ֥ר בְּאֶשְׁתְּמֹֽעַ׃
29 וְלַאֲשֶׁ֣ר בְּרָכָ֗ל וְלַאֲשֶׁר֙ בְּעָרֵ֣י הַיְּרַחְמְאֵלִ֔י וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּעָרֵ֥י
ל הַקֵּינִֽי׃ וְלַאֲשֶׁ֧ר בְּחָרְמָ֛ה וְלַאֲשֶׁ֥ר בְּבוֹר־עָשָׁ֖ן וְלַאֲשֶׁ֥ר בַּעֲתָֽךְ׃
31 וְלַאֲשֶׁ֖ר בְּחֶבְר֑וֹן וּלְכָל־הַמְּקֹמ֛וֹת אֲשֶׁר־הִתְהַלֶּךְ־שָׁ֥ם דָּוִ֖ד ה֥וּא
וַאֲנָשָֽׁיו׃ פ

לא 31

א וּפְלִשְׁתִּ֖ים נִלְחָמִ֣ים בְּיִשְׂרָאֵ֑ל וַיָּנֻ֜סוּ אַנְשֵׁ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל מִפְּנֵי֙
2 פְלִשְׁתִּ֔ים וַיִּפְּל֥וּ חֲלָלִ֖ים בְּהַ֥ר הַגִּלְבֹּֽעַ׃ וַיַּדְבְּק֣וּ פְלִשְׁתִּ֔ים
אֶת־שָׁא֖וּל וְאֶת־בָּנָ֑יו וַיַּכּ֣וּ פְלִשְׁתִּ֗ים אֶת־יְהוֹנָתָ֛ן וְאֶת־אֲבִינָדָ֥ב
3 וְאֶת־מַלְכִּי־שׁ֖וּעַ בְּנֵ֥י שָׁאֽוּל׃ וַתִּכְבַּ֤ד הַמִּלְחָמָה֙ אֶל־שָׁא֔וּל
וַיִּמְצָאֻ֥הוּ הַמּוֹרִ֖ים אֲנָשִׁ֣ים בַּקָּ֑שֶׁת וַיָּ֥חֶל מְאֹ֖ד מֵהַמּוֹרִֽים׃
4 וַיֹּ֣אמֶר שָׁא֡וּל לְנֹשֵׂ֣א כֵלָיו֩ שְׁלֹ֨ף חַרְבְּךָ֜ ׀ וְדָקְרֵ֣נִי בָ֗הּ פֶּן־
יָ֠בוֹאוּ הָעֲרֵלִ֨ים הָאֵ֜לֶּה וּדְקָרֻ֤נִי וְהִתְעַלְּלוּ־בִי֙ וְלֹ֤א אָבָה֙ נֹשֵׂ֣א
כֵלָ֔יו כִּ֥י יָרֵ֖א מְאֹ֑ד וַיִּקַּ֤ח שָׁאוּל֙ אֶת־הַחֶ֔רֶב וַיִּפֹּ֖ל עָלֶֽיהָ׃
ה וַיַּ֥רְא נֹשֵׂא־כֵלָ֖יו כִּ֣י מֵ֣ת שָׁא֑וּל וַיִּפֹּ֥ל גַּם־ה֛וּא עַל־חַרְבּ֖וֹ וַיָּ֥מָת
6 עִמּֽוֹ׃ וַיָּ֣מָת שָׁא֡וּל וּשְׁלֹ֣שֶׁת בָּנָיו֩ וְנֹשֵׂ֨א כֵלָ֜יו גַּ֧ם כָּל־אֲנָשָׁ֛יו
7 בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא יַחְדָּֽו׃ וַיִּרְא֣וּ אַנְשֵׁי־יִשְׂרָאֵ֡ל אֲשֶׁר־בְּעֵ֣בֶר הָעֵמֶק֩
וַאֲשֶׁ֨ר ׀ בְּעֵ֣בֶר הַיַּרְדֵּ֗ן כִּי־נָ֙סוּ֙ אַנְשֵׁ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְכִי־מֵ֖תוּ שָׁא֣וּל
וּבָנָ֑יו וַיַּעַזְב֧וּ אֶת־הֶעָרִ֛ים וַיָּנֻ֖סוּ וַיָּבֹ֣אוּ פְלִשְׁתִּ֔ים וַיֵּשְׁב֖וּ
8 בָּהֶֽן׃ ס וַיְהִי֙ מִמָּחֳרָ֔ת וַיָּבֹ֣אוּ פְלִשְׁתִּ֔ים לְפַשֵּׁ֖ט אֶת־

v. 22 פתח באתנח.   v. 24 הירד ק׳.

הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־שָׁאוּל וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר
9 הַגִּלְבֹּעַ׃ וַיִּכְרְתוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיַּפְשִׁטוּ אֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ
בְאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר בֵּית עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם׃
י וַיָּשִׂמוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־גְּוִיָּתוֹ תָּקְעוּ בְּחוֹמַת
11 בֵּית שָׁן׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו יֹשְׁבֵי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת אֲשֶׁר־עָשׂוּ
12 פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל׃ וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה
וַיִּקְחוּ אֶת־גְּוִיַּת שָׁאוּל וְאֵת גְּוִיֹּת בָּנָיו מֵחוֹמַת בֵּית שָׁן וַיָּבֹאוּ
13 יָבֵשָׁה וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם שָׁם׃ וַיִּקְחוּ אֶת־עַצְמֹתֵיהֶם וַיִּקְבְּרוּ
תַחַת־הָאֶשֶׁל בְּיָבֵשָׁה וַיָּצֻמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃ פ

שמואל ב׳.

1 א

א וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת שָׁאוּל וְדָוִד שָׁב מֵהַכּוֹת אֶת־הָעֲמָלֵק וַיֵּשֶׁב
2 דָּוִד בְּצִקְלָג יָמִים שְׁנָיִם׃ וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְהִנֵּה אִישׁ
בָּא מִן־הַמַּחֲנֶה מֵעִם שָׁאוּל וּבְגָדָיו קְרֻעִים וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ
3 וַיְהִי בְּבֹאוֹ אֶל־דָּוִד וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד
אֵי מִזֶּה תָּבוֹא וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִמַּחֲנֵה יִשְׂרָאֵל נִמְלָטְתִּי׃
4 וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד מֶה־הָיָה הַדָּבָר הַגֶּד־נָא לִי וַיֹּאמֶר אֲשֶׁר־נָס
הָעָם מִן־הַמִּלְחָמָה וְגַם־הַרְבֵּה נָפַל מִן־הָעָם וַיָּמֻתוּ וְגַם
ה שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ מֵתוּ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַנַּעַר הַמַּגִּיד לוֹ
6 אֵיךְ יָדַעְתָּ כִּי־מֵת שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן בְּנוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַנַּעַר ׀ הַמַּגִּיד
לוֹ נִקְרֹא נִקְרֵיתִי בְּהַר הַגִּלְבֹּעַ וְהִנֵּה שָׁאוּל נִשְׁעָן עַל־חֲנִיתוֹ
7 וְהִנֵּה הָרֶכֶב וּבַעֲלֵי הַפָּרָשִׁים הִדְבִּקֻהוּ׃ וַיִּפֶן אַחֲרָיו וַיִּרְאֵנִי
8 וַיִּקְרָא אֵלָי וָאֹמַר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר לִי מִי־אָתָּה וָיֹּאמַר אֵלָיו
9 עֲמָלֵקִי אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲמָד־נָא עָלַי וּמֹתְתֵנִי כִּי אֲחָזַנִי
י הַשָּׁבָץ כִּי־כָל־עוֹד נַפְשִׁי בִּי׃ וָאֶעֱמֹד עָלָיו וַאֲמֹתְתֵהוּ כִּי
יָדַעְתִּי כִּי לֹא יִחְיֶה אַחֲרֵי נִפְלוֹ וָאֶקַּח הַנֵּזֶר ׀ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁוֹ

---

v. 1 קמץ בטפחא. v. 8 וָאמר ק׳. v. 10 ו׳ בפתח.
ibid. כ׳ בחירק.

וְאֶצְעָדָה֙ אֲשֶׁ֣ר עַל־זְרֹע֔וֹ וָאֲבִיאֵ֥ם אֶל־אֲדֹנִ֖י הֵֽנָּה׃ וַיַּחֲזֵ֥ק דָּוִ֛ד 11
בִּבְגָדָ֖ו וַֽיִּקְרָעֵ֑ם וְגַ֥ם כָּל־הָאֲנָשִׁ֖ים אֲשֶׁ֥ר אִתּֽוֹ׃ וַֽיִּסְפְּדוּ֙ וַיִּבְכּ֔וּ 12
וַיָּצֻ֖מוּ עַד־הָעָ֑רֶב עַל־שָׁא֡וּל וְעַל־יְהוֹנָתָ֣ן בְּנוֹ֩ וְעַל־עַ֨ם יְהוָ֜ה
וְעַל־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל כִּ֥י נָפְל֖וּ בֶּחָֽרֶב׃ ס וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗ד אֶל־ 13
הַנַּ֙עַר֙ הַמַּגִּ֣יד ל֔וֹ אֵ֥י מִזֶּ֖ה אָ֑תָּה וַיֹּ֕אמֶר בֶּן־אִ֛ישׁ גֵּ֥ר עֲמָלֵקִ֖י
אָנֹֽכִי׃ וַיֹּ֥אמֶר אֵלָ֖יו דָּוִ֑ד אֵ֚יךְ לֹ֣א יָרֵ֔אתָ לִשְׁלֹ֙חַ֙ יָֽדְךָ֔ לְשַׁחֵ֖ת 14
אֶת־מְשִׁ֥יחַ יְהוָֽה׃ וַיִּקְרָ֣א דָוִ֗ד לְאַחַד֙ מֵֽהַנְּעָרִ֔ים וַיֹּ֖אמֶר גַּ֣שׁ טו
פְּגַע־בּ֑וֹ וַיַּכֵּ֖הוּ וַיָּמֹֽת׃ וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ דָּוִ֔ד דָּמְיךָ֖ עַל־רֹאשֶׁ֑ךָ 16
כִּ֣י פִ֗יךָ עָנָ֤ה בְךָ֙ לֵאמֹ֔ר אָנֹכִ֥י מֹתַ֖תִּי אֶת־מְשִׁ֥יחַ יְהוָֽה׃ ס
וַיְקֹנֵ֣ן דָּוִ֔ד אֶת־הַקִּינָ֖ה הַזֹּ֑את עַל־שָׁא֖וּל וְעַל־יְהוֹנָתָ֥ן בְּנֽוֹ׃ 17
וַיֹּ֕אמֶר לְלַמֵּ֥ד בְּנֵֽי־יְהוּדָ֖ה קָ֑שֶׁת הִנֵּ֥ה כְתוּבָ֖ה עַל־סֵ֥פֶר הַיָּשָֽׁר׃ 18
הַצְּבִי֙ יִשְׂרָאֵ֔ל עַל־בָּמוֹתֶ֖יךָ חָלָ֑ל   אֵ֖יךְ נָפְל֥וּ גִבּוֹרִֽים׃ 19
אַל־תַּגִּ֣ידוּ בְגַ֔ת   אַל־תְּבַשְּׂר֖וּ בְּחוּצֹ֣ת אַשְׁקְל֑וֹן כ
פֶּן־תִּשְׂמַ֙חְנָה֙ בְּנ֣וֹת פְּלִשְׁתִּ֔ים   פֶּֽן־תַּעֲלֹ֖זְנָה בְּנ֥וֹת הָעֲרֵלִֽים׃
הָרֵ֣י בַגִּלְבֹּ֗עַ אַל־טַ֧ל וְאַל־מָטָ֛ר   עֲלֵיכֶ֖ם וּשְׂדֵ֣י תְרוּמֹ֑ת 21
כִּ֣י שָׁ֤ם נִגְעַל֙ מָגֵ֣ן גִּבּוֹרִ֔ים   מָגֵ֣ן שָׁא֔וּל בְּלִ֖י מָשִׁ֥יחַ בַּשָּֽׁמֶן׃
מִדַּ֣ם חֲלָלִ֗ים מֵחֵ֙לֶב֙ גִּבּוֹרִ֔ים   קֶ֚שֶׁת יְה֣וֹנָתָ֔ן לֹ֥א נָשׂ֖וֹג אָח֑וֹר 22
וְחֶ֣רֶב שָׁא֔וּל   לֹ֥א תָשׁ֖וּב רֵיקָֽם׃
שָׁא֣וּל וִיהוֹנָתָ֗ן הַנֶּאֱהָבִ֤ים וְהַנְּעִימִם֙ בְּחַיֵּיהֶ֔ם וּבְמוֹתָ֖ם לֹ֣א נִפְרָ֑דוּ 23
מִנְּשָׁרִ֣ים קַ֔לּוּ   מֵאֲרָי֖וֹת גָּבֵֽרוּ׃
בְּנוֹת֙ יִשְׂרָאֵ֔ל אֶל־שָׁא֖וּל בְּכֶ֑ינָה   הַמַּלְבִּֽשְׁכֶ֤ם שָׁנִי֙ עִם־עֲדָנִ֔ים 24
הַמַּֽעֲלֶה֙ עֲדִ֣י זָהָ֔ב   עַ֖ל לְבוּשְׁכֶֽן׃
אֵ֚יךְ נָפְל֣וּ גִבֹּרִ֔ים בְּת֖וֹךְ הַמִּלְחָמָ֑ה   יְה֣וֹנָתָ֔ן עַל־בָּמוֹתֶ֖יךָ חָלָֽל׃ כה
צַר־לִ֣י עָלֶ֗יךָ אָחִי֙ יְה֣וֹנָתָ֔ן   נָעַ֥מְתָּ לִּ֖י מְאֹ֑ד 26
נִפְלְאַ֙תָה֙ אַהֲבָתְךָ֣ לִ֔י   מֵאַהֲבַ֖ת נָשִֽׁים׃
אֵ֚יךְ נָפְל֣וּ גִבּוֹרִ֔ים   וַיֹּאבְד֖וּ כְּלֵ֥י מִלְחָמָֽה׃ 27

פ

ב 2

וַיְהִ֣י אַחֲרֵי־כֵ֗ן וַיִּשְׁאַל֩ דָּוִ֨ד בַּיהוָ֤ה ׀ לֵאמֹר֙ הַאֶֽעֱלֶ֗ה בְּאַחַת֙ א
עָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה וַיֹּ֧אמֶר יְהוָ֛ה אֵלָ֖יו עֲלֵ֑ה וַיֹּ֧אמֶר דָּוִ֛ד אָ֥נָה אֶעֱלֶ֖ה
וַיֹּ֥אמֶר חֶבְרֹֽנָה׃ וַיַּ֤עַל שָׁם֙ דָּוִ֔ד וְגַ֖ם שְׁתֵּ֣י נָשָׁ֑יו אֲחִינֹ֙עַם֙ 2

v. 11 בבגדיו ק׳.   v. 16 יתיר י׳.

3 הַיִּזְרְעֵלִית וַאֲבִיגַיִל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי׃ וַאֲנָשָׁיו אֲשֶׁר־עִמּוֹ
4 הֶעֱלָה דָוִד אִישׁ וּבֵיתוֹ וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֵי חֶבְרוֹן׃ וַיָּבֹאוּ אַנְשֵׁי
יְהוּדָה וַיִּמְשְׁחוּ־שָׁם אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־בֵּית יְהוּדָה וַיַּגִּדוּ
לְדָוִד לֵאמֹר אַנְשֵׁי יָבֵישׁ גִּלְעָד אֲשֶׁר קָבְרוּ אֶת־שָׁאוּל׃ ס
ה וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים אֶל־אַנְשֵׁי יָבֵישׁ גִּלְעָד וַיֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם בְּרֻכִים אַתֶּם לַיהוָה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם הַחֶסֶד הַזֶּה עִם־
6 אֲדֹנֵיכֶם עִם־שָׁאוּל וַתִּקְבְּרוּ אֹתוֹ׃ וְעַתָּה יַעַשׂ־יְהוָה עִמָּכֶם
חֶסֶד וֶאֱמֶת וְגַם אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה אִתְּכֶם הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
7 עֲשִׂיתֶם הַדָּבָר הַזֶּה׃ וְעַתָּה ׀ תֶּחֱזַקְנָה יְדֵיכֶם וִהְיוּ לִבְנֵי־חַיִל
כִּי־מֵת אֲדֹנֵיכֶם שָׁאוּל וְגַם־אֹתִי מָשְׁחוּ בֵית־יְהוּדָה לְמֶלֶךְ
8 עֲלֵיהֶם׃ ס וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־צָבָא אֲשֶׁר לְשָׁאוּל לָקַח
9 אֶת־אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל וַיַּעֲבִרֵהוּ מַחֲנָיִם׃ וַיַּמְלִכֵהוּ אֶל־
הַגִּלְעָד וְאֶל־הָאֲשׁוּרִי וְאֶל־יִזְרְעֶאל וְעַל־אֶפְרַיִם וְעַל־בִּנְיָמִן
י וְעַל־יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה׃ ס בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־
שָׁאוּל בְּמָלְכוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלָךְ אַךְ בֵּית יְהוּדָה
11 הָיוּ אַחֲרֵי דָוִד׃ וַיְהִי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה דָוִד מֶלֶךְ
בְּחֶבְרוֹן עַל־בֵּית יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים׃ ס
12 וַיֵּצֵא אַבְנֵר בֶּן־נֵר וְעַבְדֵי אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל מִמַּחֲנַיִם
13 גִּבְעוֹנָה׃ וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וְעַבְדֵי דָוִד יָצְאוּ וַיִּפְגְּשׁוּם עַל־
בְּרֵכַת גִּבְעוֹן יַחְדָּו וַיֵּשְׁבוּ אֵלֶּה עַל־הַבְּרֵכָה מִזֶּה וְאֵלֶּה
14 עַל־הַבְּרֵכָה מִזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אַבְנֵר אֶל־יוֹאָב יָקוּמוּ נָא הַנְּעָרִים
טו וִישַׂחֲקוּ לְפָנֵינוּ וַיֹּאמֶר יוֹאָב יָקֻמוּ׃ וַיָּקֻמוּ וַיַּעַבְרוּ בְמִסְפָּר
שְׁנֵים עָשָׂר לְבִנְיָמִן וּלְאִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל וּשְׁנֵים עָשָׂר
16 מֵעַבְדֵי דָוִד׃ וַיַּחֲזִקוּ אִישׁ ׀ בְּרֹאשׁ רֵעֵהוּ וְחַרְבּוֹ בְּצַד רֵעֵהוּ
וַיִּפְּלוּ יַחְדָּו וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא חֶלְקַת הַצֻּרִים אֲשֶׁר
17 בְּגִבְעוֹן׃ וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה קָשָׁה עַד־מְאֹד בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּנָּגֶף
18 אַבְנֵר וְאַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי עַבְדֵי דָוִד׃ וַיִּהְיוּ שָׁם שְׁלֹשָׁה
בְּנֵי צְרוּיָה יוֹאָב וַאֲבִישַׁי וַעֲשָׂהאֵל וַעֲשָׂהאֵל קַל בְּרַגְלָיו
19 כְּאַחַד הַצְּבָיִם אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה׃ וַיִּרְדֹּף עֲשָׂהאֵל אַחֲרֵי אַבְנֵר
וְלֹא־נָטָה לָלֶכֶת עַל־הַיָּמִין וְעַל־הַשְּׂמֹאול מֵאַחֲרֵי אַבְנֵר׃
כ וַיִּפֶן אַבְנֵר אַחֲרָיו וַיֹּאמֶר הַאַתָּה זֶה עֲשָׂהאֵל וַיֹּאמֶר אָנֹכִי׃

v. 9 כֻּלּוֹ ק׳.

21 וַיֹּאמֶר לוֹ אַבְנֵר נְטֵה לְךָ עַל־יְמִינְךָ אוֹ עַל־שְׂמֹאלֶךָ וֶאֱחֹז
לְךָ אֶחָד מֵהַנְּעָרִים וְקַח־לְךָ אֶת־חֲלִצָתוֹ וְלֹא־אָבָה עֲשָׂהאֵל
22 לָסוּר מֵאַחֲרָיו׃ וַיֹּסֶף עוֹד אַבְנֵר לֵאמֹר אֶל־עֲשָׂהאֵל סוּר
לְךָ מֵאַחֲרָי לָמָּה אַכֶּכָּה אַרְצָה וְאֵיךְ אֶשָּׂא פָנַי אֶל־יוֹאָב
23 אָחִיךָ׃ וַיְמָאֵן לָסוּר וַיַּכֵּהוּ אַבְנֵר בְּאַחֲרֵי הַחֲנִית אֶל־הַחֹמֶשׁ
וַתֵּצֵא הַחֲנִית מֵאַחֲרָיו וַיִּפָּל־שָׁם וַיָּמָת תַּחְתָּו וַיְהִי כָּל־
הַבָּא אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָפַל שָׁם עֲשָׂהאֵל וַיָּמֹת וַיַּעֲמֹדוּ׃
24 וַיִּרְדְּפוּ יוֹאָב וַאֲבִישַׁי אַחֲרֵי אַבְנֵר וְהַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וְהֵמָּה
בָּאוּ עַד־גִּבְעַת אַמָּה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי־גִיחַ דֶּרֶךְ מִדְבַּר גִּבְעוֹן׃
כה וַיִּתְקַבְּצוּ בְנֵי־בִנְיָמִן אַחֲרֵי אַבְנֵר וַיִּהְיוּ לַאֲגֻדָּה אֶחָת
26 וַיַּעַמְדוּ עַל־רֹאשׁ גִּבְעָה אֶחָת׃ וַיִּקְרָא אַבְנֵר אֶל־יוֹאָב
וַיֹּאמֶר הֲלָנֶצַח תֹּאכַל חֶרֶב הֲלוֹא יָדַעְתָּה כִּי־מָרָה תִהְיֶה
בָּאַחֲרוֹנָה וְעַד־מָתַי לֹא־תֹאמַר לָעָם לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי אֲחֵיהֶם׃
27 וַיֹּאמֶר יוֹאָב חַי הָאֱלֹהִים כִּי לוּלֵא דִּבַּרְתָּ כִּי אָז מֵהַבֹּקֶר
28 נַעֲלָה הָעָם אִישׁ מֵאַחֲרֵי אָחִיו׃ וַיִּתְקַע יוֹאָב בַּשּׁוֹפָר
וַיַּעַמְדוּ כָּל־הָעָם וְלֹא־יִרְדְּפוּ עוֹד אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יָסְפוּ
29 עוֹד לְהִלָּחֵם׃ וְאַבְנֵר וַאֲנָשָׁיו הָלְכוּ בָּעֲרָבָה כֹּל הַלַּיְלָה
הַהוּא וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיֵּלְכוּ כָּל־הַבִּתְרוֹן וַיָּבֹאוּ מַחֲנָיִם׃
ל וְיוֹאָב שָׁב מֵאַחֲרֵי אַבְנֵר וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־הָעָם וַיִּפָּקְדוּ
31 מֵעַבְדֵי דָוִד תִּשְׁעָה־עָשָׂר אִישׁ וַעֲשָׂהאֵל׃ וְעַבְדֵי דָוִד הִכּוּ
מִבִּנְיָמִן וּבְאַנְשֵׁי אַבְנֵר שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵתוּ׃
32 וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֲשָׂהאֵל וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּקֶבֶר אָבִיו אֲשֶׁר בֵּית לָחֶם
וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה יוֹאָב וַאֲנָשָׁיו וַיֵּאֹר לָהֶם בְּחֶבְרוֹן׃

3 ג

א וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה אֲרֻכָּה בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וְדָוִד
הֹלֵךְ וְחָזֵק וּבֵית שָׁאוּל הֹלְכִים וְדַלִּים׃ פ
2 וַיִּוָּלְדוּ לְדָוִד בָּנִים בְּחֶבְרוֹן וַיְהִי בְכוֹרוֹ אַמְנוֹן לַאֲחִינֹעַם
3 הַיִּזְרְעֵאלִת׃ וּמִשְׁנֵהוּ כִלְאָב לַאֲבִיגַל אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמְלִי
4 וְהַשְּׁלִשִׁי אַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר׃ וְהָרְבִיעִי

---

v. 23 תחתָּיו ק׳. v. 27 פתח באתנח. v. 2 וַיִּוָּלְדוּ ק׳.
v. 3 לאביגַיִל ק׳.

ה וַאֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית וְהַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה בֶן־אֲבִיטָל׃ וְהַשִּׁשִּׁי
יִתְרְעָם לְעֶגְלָה אֵשֶׁת דָּוִד אֵלֶּה יֻלְּדוּ לְדָוִד בְּחֶבְרוֹן׃ ס
6 וַיְהִי בִּהְיוֹת הַמִּלְחָמָה בֵּין בֵּית שָׁאוּל וּבֵין בֵּית דָּוִד וְאַבְנֵר
7 הָיָה מִתְחַזֵּק בְּבֵית שָׁאוּל׃ וּלְשָׁאוּל פִּלֶגֶשׁ וּשְׁמָהּ רִצְפָּה
בַת־אַיָּה וַיֹּאמֶר אֶל־אַבְנֵר מַדּוּעַ בָּאתָה אֶל־פִּילֶגֶשׁ אָבִי׃
8 וַיִּחַר לְאַבְנֵר מְאֹד עַל־דִּבְרֵי אִישׁ־בֹּשֶׁת וַיֹּאמֶר הֲרֹאשׁ כֶּלֶב
אָנֹכִי אֲשֶׁר לִיהוּדָה הַיּוֹם אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד עִם־בֵּית ׀ שָׁאוּל
אָבִיךָ אֶל־אֶחָיו וְאֶל־מֵרֵעֵהוּ וְלֹא הִמְצִיתִךָ בְּיַד דָּוִד וַתִּפְקֹד
9 עָלַי עֲוֺן הָאִשָּׁה הַיּוֹם׃ כֹּה־יַעֲשֶׂה אֱלֹהִים לְאַבְנֵר וְכֹה יֹסִיף
י לוֹ כִּי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְדָוִד כִּי־כֵן אֶעֱשֶׂה־לּוֹ׃ לְהַעֲבִיר
הַמַּמְלָכָה מִבֵּית שָׁאוּל וּלְהָקִים אֶת־כִּסֵּא דָוִד עַל־יִשְׂרָאֵל
11 וְעַל־יְהוּדָה מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע׃ וְלֹא־יָכֹל עוֹד לְהָשִׁיב אֶת־
12 אַבְנֵר דָּבָר מִיִּרְאָתוֹ אֹתוֹ׃ ס וַיִּשְׁלַח אַבְנֵר מַלְאָכִים ׀
אֶל־דָּוִד תַּחְתָּו לֵאמֹר לְמִי־אָרֶץ לֵאמֹר כָּרְתָה בְרִיתְךָ אִתִּי
13 וְהִנֵּה יָדִי עִמָּךְ לְהָסֵב אֵלֶיךָ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר טוֹב
אֲנִי אֶכְרֹת אִתְּךָ בְּרִית אַךְ דָּבָר אֶחָד אָנֹכִי שֹׁאֵל מֵאִתְּךָ
לֵאמֹר לֹא־תִרְאֶה אֶת־פָּנַי כִּי ׀ אִם־לִפְנֵי הֱבִיאֲךָ אֵת מִיכַל
14 בַּת־שָׁאוּל בְּבֹאֲךָ לִרְאוֹת אֶת־פָּנָי׃ ס וַיִּשְׁלַח דָּוִד
מַלְאָכִים אֶל־אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל לֵאמֹר תְּנָה אֶת־אִשְׁתִּי
טו אֶת־מִיכַל אֲשֶׁר אֵרַשְׂתִּי לִי בְּמֵאָה עָרְלוֹת פְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּשְׁלַח
16 אִישׁ בֹּשֶׁת וַיִּקָּחֶהָ מֵעִם אִישׁ מֵעִם פַּלְטִיאֵל בֶּן־לָוִשׁ׃ וַיֵּלֶךְ
אִתָּהּ אִישָׁהּ הָלוֹךְ וּבָכֹה אַחֲרֶיהָ עַד־בַּחֻרִים וַיֹּאמֶר אֵלָיו
17 אַבְנֵר לֵךְ שׁוּב וַיָּשֹׁב׃ וּדְבַר־אַבְנֵר הָיָה עִם־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר גַּם־תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשֹׁם הֱיִיתֶם מְבַקְשִׁים אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ
18 עֲלֵיכֶם׃ וְעַתָּה עֲשׂוּ כִּי יְהוָה אָמַר אֶל־דָּוִד לֵאמֹר בְּיַד ׀ דָּוִד
עַבְדִּי הוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וּמִיַּד כָּל־
19 אֹיְבֵיהֶם׃ וַיְדַבֵּר גַּם־אַבְנֵר בְּאָזְנֵי בִנְיָמִין וַיֵּלֶךְ גַּם־אַבְנֵר
לְדַבֵּר בְּאָזְנֵי דָוִד בְּחֶבְרוֹן אֵת כָּל־אֲשֶׁר־טוֹב בְּעֵינֵי יִשְׂרָאֵל
כ וּבְעֵינֵי כָּל־בֵּית בִּנְיָמִן׃ וַיָּבֹא אַבְנֵר אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹן וְאִתּוֹ
עֶשְׂרִים אֲנָשִׁים וַיַּעַשׂ דָּוִד לְאַבְנֵר וְלַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ
21 מִשְׁתֶּה׃ וַיֹּאמֶר אַבְנֵר אֶל־דָּוִד אָקוּמָה ׀ וְאֵלֵכָה וְאֶקְבְּצָה

v. 12 תחתָיו ק׳. v. 15 לַיִשׁ ק׳.

אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְיִכְרְתוּ אִתְּךָ בְּרִית וּמָלַכְתָּ
בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ וַיְשַׁלַּח דָּוִד אֶת־אַבְנֵר וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃
22 וְהִנֵּה עַבְדֵי דָוִד וְיוֹאָב בָּא מֵהַגְּדוּד וְשָׁלָל רָב עִמָּם הֵבִיאוּ
וְאַבְנֵר אֵינֶנּוּ עִם־דָּוִד בְּחֶבְרוֹן כִּי שִׁלְּחוֹ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃
23 וְיוֹאָב וְכָל־הַצָּבָא אֲשֶׁר־אִתּוֹ בָּאוּ וַיַּגִּדוּ לְיוֹאָב לֵאמֹר בָּא־
24 אַבְנֵר בֶּן־נֵר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְשַׁלְּחֵהוּ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם׃ וַיָּבֹא יוֹאָב
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָה הִנֵּה־בָא אַבְנֵר אֵלֶיךָ לָמָּה־
כה זֶּה שִׁלַּחְתּוֹ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ׃ יָדַעְתָּ אֶת־אַבְנֵר בֶּן־נֵר כִּי לְפַתֹּתְךָ
בָּא וְלָדַעַת אֶת־מוֹצָאֲךָ וְאֶת־מִבְוֹאֶךָ וְלָדַעַת אֵת כָּל־אֲשֶׁר
26 אַתָּה עֹשֶׂה׃ וַיֵּצֵא יוֹאָב מֵעִם דָּוִד וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אַחֲרֵי
27 אַבְנֵר וַיָּשִׁבוּ אֹתוֹ מִבּוֹר הַסִּרָה וְדָוִד לֹא יָדָע׃ וַיָּשָׁב אַבְנֵר
חֶבְרוֹן וַיַּטֵּהוּ יוֹאָב אֶל־תּוֹךְ הַשַּׁעַר לְדַבֵּר אִתּוֹ בַּשֶּׁלִי וַיַּכֵּהוּ
28 שָׁם הַחֹמֶשׁ וַיָּמָת בְּדַם עֲשָׂהאֵל אָחִיו׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִד מֵאַחֲרֵי־
כֵן וַיֹּאמֶר נָקִי אָנֹכִי וּמַמְלַכְתִּי מֵעִם יְהוָה עַד־עוֹלָם מִדְּמֵי
29 אַבְנֵר בֶּן־נֵר׃ יָחֻלוּ עַל־רֹאשׁ יוֹאָב וְאֶל כָּל־בֵּית אָבִיו וְאַל־
יִכָּרֵת מִבֵּית יוֹאָב זָב וּמְצֹרָע וּמַחֲזִיק בַּפֶּלֶךְ וְנֹפֵל בַּחֶרֶב
ל וַחֲסַר־לָחֶם׃ וְיוֹאָב וַאֲבִישַׁי אָחִיו הָרְגוּ לְאַבְנֵר עַל אֲשֶׁר
הֵמִית אֶת־עֲשָׂהאֵל אֲחִיהֶם בְּגִבְעוֹן בַּמִּלְחָמָה׃ ס
31 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ קִרְעוּ בִגְדֵיכֶם
וְחִגְרוּ שַׂקִּים וְסִפְדוּ לִפְנֵי אַבְנֵר וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד הֹלֵךְ אַחֲרֵי
32 הַמִּטָּה׃ וַיִּקְבְּרוּ אֶת־אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן וַיִּשָּׂא הַמֶּלֶךְ אֶת־קוֹלוֹ
33 וַיֵּבְךְּ אֶל־קֶבֶר אַבְנֵר וַיִּבְכּוּ כָּל־הָעָם׃ ס וַיְקֹנֵן הַמֶּלֶךְ
34 אֶל־אַבְנֵר וַיֹּאמַר הַכְּמוֹת נָבָל יָמוּת אַבְנֵר׃ יָדֶךָ לֹא־אֲסֻרוֹת
וְרַגְלֶיךָ לֹא־לִנְחֻשְׁתַּיִם הֻגַּשׁוּ כִּנְפוֹל לִפְנֵי בְנֵי־עַוְלָה נָפָלְתָּ
לה וַיֹּסִפוּ כָל־הָעָם לִבְכּוֹת עָלָיו׃ וַיָּבֹא כָל־הָעָם לְהַבְרוֹת אֶת־
דָּוִד לֶחֶם בְּעוֹד הַיּוֹם וַיִּשָּׁבַע דָּוִד לֵאמֹר כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי
אֱלֹהִים וְכֹה יֹסִיף כִּי אִם־לִפְנֵי בוֹא־הַשֶּׁמֶשׁ אֶטְעַם־לֶחֶם אוֹ
36 כָל־מְאוּמָה׃ וְכָל־הָעָם הִכִּירוּ וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם כְּכֹל אֲשֶׁר
37 עָשָׂה הַמֶּלֶךְ בְּעֵינֵי כָל־הָעָם טוֹב׃ וַיֵּדְעוּ כָל־הָעָם וְכָל־
יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא כִּי לֹא הָיְתָה מֵהַמֶּלֶךְ לְהָמִית אֶת־אַבְנֵר
38 בֶּן־נֵר׃ ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־עֲבָדָיו הֲלוֹא תֵדְעוּ כִּי־שַׂר

v. 25 מוֹבָאֲךָ ק׳.

39 וְגָדוֹל נָפַל הַיּוֹם הַזֶּה בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְאָנֹכִי הַיּוֹם רַךְ וּמָשׁוּחַ
מֶלֶךְ וְהָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּנֵי צְרוּיָה קָשִׁים מִמֶּנִּי יְשַׁלֵּם יְהוָה
לְעֹשֵׂה הָרָעָה כְּרָעָתוֹ׃ פ

ד 4

א וַיִּשְׁמַע בֶּן־שָׁאוּל כִּי מֵת אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן וַיִּרְפּוּ יָדָיו וְכָל־
2 יִשְׂרָאֵל נִבְהָלוּ׃ וּשְׁנֵי אֲנָשִׁים שָׂרֵי־גְדוּדִים הָיוּ בֶן־שָׁאוּל שֵׁם
הָאֶחָד בַּעֲנָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי רֵכָב בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי מִבְּנֵי
3 בִנְיָמִן כִּי גַּם־בְּאֵרוֹת תֵּחָשֵׁב עַל־בִּנְיָמִן׃ וַיִּבְרְחוּ הַבְּאֵרֹתִים
4 גִּתָּיְמָה וַיִּהְיוּ־שָׁם גָּרִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס וְלִיהוֹנָתָן
בֶּן־שָׁאוּל בֵּן נְכֵה רַגְלָיִם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים הָיָה בְּבֹא שְׁמֻעַת
שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן מִיִּזְרְעֶאל וַתִּשָּׂאֵהוּ אֹמַנְתּוֹ וַתָּנֹס וַיְהִי
ה בְּחָפְזָהּ לָנוּס וַיִּפֹּל וַיִּפָּסֵחַ וּשְׁמוֹ מְפִיבֹשֶׁת׃ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי־רִמּוֹן
הַבְּאֵרֹתִי רֵכָב וּבַעֲנָה וַיָּבֹאוּ כְּחֹם הַיּוֹם אֶל־בֵּית אִישׁ בֹּשֶׁת
6 וְהוּא שֹׁכֵב אֵת מִשְׁכַּב הַצָּהֳרָיִם׃ וְהֵנָּה בָּאוּ עַד־תּוֹךְ הַבַּיִת
לֹקְחֵי חִטִּים וַיַּכֻּהוּ אֶל־הַחֹמֶשׁ וְרֵכָב וּבַעֲנָה אָחִיו נִמְלָטוּ׃
7 וַיָּבֹאוּ הַבַּיִת וְהוּא־שֹׁכֵב עַל־מִטָּתוֹ בַּחֲדַר מִשְׁכָּבוֹ וַיַּכֻּהוּ
וַיְמִתֻהוּ וַיָּסִירוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיִּקְחוּ אֶת־רֹאשׁוֹ וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ
8 הָעֲרָבָה כָּל־הַלָּיְלָה׃ וַיָּבִאוּ אֶת־רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת אֶל־דָּוִד
חֶבְרוֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה־רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת בֶּן־שָׁאוּל
אֹיִבְךָ אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ אֶת־נַפְשֶׁךָ וַיִּתֵּן יְהוָה לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ
9 נְקָמוֹת הַיּוֹם הַזֶּה מִשָּׁאוּל וּמִזַּרְעוֹ׃ וַיַּעַן דָּוִד אֶת־רֵכָב ׀
וְאֶת־בַּעֲנָה אָחִיו בְּנֵי רִמּוֹן הַבְּאֵרֹתִי וַיֹּאמֶר לָהֶם חַי־יְהוָה
י אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־צָרָה׃ כִּי הַמַּגִּיד לִי לֵאמֹר הִנֵּה־
מֵת שָׁאוּל וְהוּא־הָיָה כִמְבַשֵּׂר בְּעֵינָיו וָאֹחֲזָה בוֹ וָאֶהְרְגֵהוּ
11 בְּצִקְלָג אֲשֶׁר לְתִתִּי־לוֹ בְּשֹׂרָה׃ אַף כִּי־אֲנָשִׁים רְשָׁעִים הָרְגוּ
אֶת־אִישׁ־צַדִּיק בְּבֵיתוֹ עַל־מִשְׁכָּבוֹ וְעַתָּה הֲלוֹא אֲבַקֵּשׁ אֶת־
12 דָּמוֹ מִיֶּדְכֶם וּבִעַרְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ׃ וַיְצַו דָּוִד אֶת־
הַנְּעָרִים וַיַּהַרְגוּם וַיְקַצְּצוּ אֶת־יְדֵיהֶם וְאֶת־רַגְלֵיהֶם וַיִּתְלוּ
עַל־הַבְּרֵכָה בְּחֶבְרוֹן וְאֵת רֹאשׁ אִישׁ־בֹּשֶׁת לָקְחוּ וַיִּקְבְּרוּ
בְּקֶבֶר־אַבְנֵר בְּחֶבְרוֹן׃ ס

ה 5

א וַיָּבֹאוּ כָּל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִד חֶבְרוֹנָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר

הִנְנוּ עַצְמְךָ וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ׃ גַּם־אֶתְמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם בִּהְיוֹת 2
שָׁאוּל מֶלֶךְ עָלֵינוּ אַתָּה הָיִיתָה מוֹצִיא וְהַמֵּבִי אֶת־יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר יְהוָה לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה
תִּהְיֶה לְנָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹאוּ כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־ 3
הַמֶּלֶךְ חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם הַמֶּלֶךְ דָּוִד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן
לִפְנֵי יְהוָה וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ס
בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה דָּוִד בְּמָלְכוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה מָלָךְ׃ בְּחֶבְרוֹן 4 ה
מָלַךְ עַל־יְהוּדָה שֶׁבַע שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּבִירוּשָׁלַםִ
מָלַךְ שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה עַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ וַיֵּלֶךְ 6
הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו יְרוּשָׁלַםִ אֶל־הַיְבֻסִי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְדָוִד
לֵאמֹר לֹא־תָבוֹא הֵנָּה כִּי אִם־הֱסִירְךָ הַעִוְרִים וְהַפִּסְחִים
לֵאמֹר לֹא־יָבוֹא דָוִד הֵנָּה׃ וַיִּלְכֹּד דָּוִד אֵת מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא 7
עִיר דָּוִד׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא כָּל־מַכֵּה יְבוּסִי וְיִגַּע 8
בַּצִּנּוֹר וְאֶת־הַפִּסְחִים וְאֶת־הַעִוְרִים שְׂנֻאֵו נֶפֶשׁ דָּוִד עַל־כֵּן
יֹאמְרוּ עִוֵּר וּפִסֵּחַ לֹא יָבוֹא אֶל־הַבָּיִת׃ וַיֵּשֶׁב דָּוִד בַּמְּצֻדָה 9
וַיִּקְרָא־לָהּ עִיר דָּוִד וַיִּבֶן דָּוִד סָבִיב מִן־הַמִּלּוֹא וָבָיְתָה׃
וַיֵּלֶךְ דָּוִד הָלוֹךְ וְגָדוֹל וַיהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת עִמּוֹ׃ ס י
וַיִּשְׁלַח חִירָם מֶלֶךְ־צֹר מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַעֲצֵי אֲרָזִים 11
וְחָרָשֵׁי עֵץ וְחָרָשֵׁי אֶבֶן קִיר וַיִּבְנוּ־בַיִת לְדָוִד׃ וַיֵּדַע דָּוִד 12
כִּי־הֱכִינוֹ יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכִי נִשֵּׂא מַמְלַכְתּוֹ
בַּעֲבוּר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיִּקַּח דָּוִד עוֹד פִּלַגְשִׁים וְנָשִׁים 13
מִירוּשָׁלַםִ אַחֲרֵי בֹּאוֹ מֵחֶבְרוֹן וַיִּוָּלְדוּ עוֹד לְדָוִד בָּנִים
וּבָנוֹת׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַיִּלֹּדִים לוֹ בִּירוּשָׁלָםִ שַׁמּוּעַ וְשׁוֹבָב 14
וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה׃ וְיִבְחָר וֶאֱלִישׁוּעַ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ וֶאֱלִישָׁמָע טו 16
וְאֶלְיָדָע וֶאֱלִיפָלֶט׃ ס וַיִּשְׁמְעוּ פְלִשְׁתִּים כִּי־מָשְׁחוּ 17
אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־
דָּוִד וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיֵּרֶד אֶל־הַמְּצוּדָה׃ וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּנָּטְשׁוּ 18
בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הַאֶעֱלֶה אֶל־ 19
פְּלִשְׁתִּים הֲתִתְּנֵם בְּיָדִי ○
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד עֲלֵה כִּי־נָתֹן אֶתֵּן אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים

v. 2 הייתָ הַמּוֹצִיא ק׳. ibid. והמביא ק׳. v. 8 שׂנאֵי ק׳.
v. 19 פסקא באמצע פסוק.

כ בְּיָדֶךָ׃ וַיָּבֹא דָוִד בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיַּכֵּם שָׁם דָּוִד וַיֹּאמֶר פָּרַץ
יְהוָה אֶת־אֹיְבַי לְפָנַי כְּפֶרֶץ מָיִם עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם
21 הַהוּא בַּעַל פְּרָצִים׃ וַיַּעַזְבוּ־שָׁם אֶת־עֲצַבֵּיהֶם וַיִּשָּׂאֵם דָּוִד
22 וַאֲנָשָׁיו׃ ס וַיֹּסִפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים לַעֲלוֹת וַיִּנָּטְשׁוּ בְּעֵמֶק
23 רְפָאִים׃ וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲלֶה הָסֵב אֶל־
24 אַחֲרֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם מִמּוּל בְּכָאִים׃ וִיהִי בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־קוֹל
צְעָדָה בְּרָאשֵׁי הַבְּכָאִים אָז תֶּחֱרָץ כִּי אָז יָצָא יְהוָה לְפָנֶיךָ
כה לְהַכּוֹת בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים׃ וַיַּעַשׂ דָּוִד כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה
וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים מִגֶּבַע עַד־בֹּאֲךָ גָזֶר׃ פ

ו 6

א 2 וַיֹּסֶף עוֹד דָּוִד אֶת־כָּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים אָלֶף׃ וַיָּקָם ׀
וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ מִבַּעֲלֵי יְהוּדָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם
אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת יֹשֵׁב
3 הַכְּרֻבִים עָלָיו׃ וַיַּרְכִּבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים אֶל־עֲגָלָה חֲדָשָׁה
וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ בְּנֵי
4 אֲבִינָדָב נֹהֲגִים אֶת־הָעֲגָלָה חֲדָשָׁה׃ וַיִּשָּׂאֻהוּ מִבֵּית אֲבִינָדָב
אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וְאַחְיוֹ הֹלֵךְ לִפְנֵי הָאָרוֹן׃
ה וְדָוִד ׀ וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי יְהוָה בְּכֹל עֲצֵי
בְרוֹשִׁים וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְנַעַנְעִים וּבְצֶלְצֶלִים׃
6 וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן נָכוֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶל־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֶז
7 בּוֹ כִּי שָׁמְטוּ הַבָּקָר׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּה וַיַּכֵּהוּ שָׁם
8 הָאֱלֹהִים עַל־הַשַּׁל וַיָּמָת שָׁם עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים׃ וַיִּחַר
לְדָוִד עַל אֲשֶׁר פָּרַץ יְהוָה פֶּרֶץ בְּעֻזָּה וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם הַהוּא
9 פֶּרֶץ עֻזָּה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּרָא דָוִד אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
י וַיֹּאמֶר אֵיךְ יָבוֹא אֵלַי אֲרוֹן יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה דָוִד לְהָסִיר
אֵלָיו אֶת־אֲרוֹן יְהוָה עַל־עִיר דָּוִד וַיַּטֵּהוּ דָוִד בֵּית עֹבֵד־אֱדֹם
11 הַגִּתִּי׃ וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן יְהוָה בֵּית עֹבֵד אֱדֹם הַגִּתִּי שְׁלֹשָׁה
12 חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־כָּל־בֵּיתוֹ׃ וַיֻּגַּד
לַמֶּלֶךְ דָּוִד לֵאמֹר בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־בֵּית עֹבֵד אֱדֹם וְאֶת־כָּל־
אֲשֶׁר־לוֹ בַּעֲבוּר אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיַּעַל אֶת־אֲרוֹן
13 הָאֱלֹהִים מִבֵּית עֹבֵד אֱדֹם עִיר דָּוִד בְּשִׂמְחָה׃ וַיְהִי כִּי צָעֲדוּ

v. 24 כְּשָׁמְעֲךָ ק׳. v. 7 פתח באתנח.

14 נֹשְׂאֵי אֲרוֹן־יְהוָה שִׁשָּׁה צְעָדִים וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא׃ וְדָוִד
טו מְכַרְכֵּר בְּכָל־עֹז לִפְנֵי יְהוָה וְדָוִד חָגוּר אֵפוֹד בָּד׃ וְדָוִד
וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה בִּתְרוּעָה וּבְקוֹל
16 שׁוֹפָר׃ וְהָיָה אֲרוֹן יְהוָה בָּא עִיר דָּוִד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוּל
נִשְׁקְפָה ׀ בְּעַד הַחַלּוֹן וַתֵּרֶא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִד מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר
17 לִפְנֵי יְהוָה וַתִּבֶז לוֹ בְּלִבָּהּ׃ וַיָּבִאוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וַיַּצִּגוּ
אֹתוֹ בִּמְקוֹמוֹ בְּתוֹךְ הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה־לוֹ דָּוִד וַיַּעַל דָּוִד
18 עֹלוֹת לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁלָמִים׃ וַיְכַל דָּוִד מֵהַעֲלוֹת הָעוֹלָה
19 וְהַשְּׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וַיְחַלֵּק
לְכָל־הָעָם לְכָל־הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ חַלַּת
לֶחֶם אַחַת וְאֶשְׁפָּר אֶחָד וַאֲשִׁישָׁה אֶחָת וַיֵּלֶךְ כָּל־הָעָם אִישׁ
כ לְבֵיתוֹ׃ וַיָּשָׁב דָּוִד לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ וַתֵּצֵא מִיכַל בַּת־שָׁאוּל
לִקְרַאת דָּוִד וַתֹּאמֶר מַה־נִּכְבַּד הַיּוֹם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
נִגְלָה הַיּוֹם לְעֵינֵי אַמְהוֹת עֲבָדָיו כְּהִגָּלוֹת נִגְלוֹת אַחַד
21 הָרֵקִים׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־מִיכַל לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בָּחַר־בִּי
מֵאָבִיךְ וּמִכָּל־בֵּיתוֹ לְצַוֹּת אֹתִי נָגִיד עַל־עַם יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל
22 וְשִׂחַקְתִּי לִפְנֵי יְהוָה׃ וּנְקַלֹּתִי עוֹד מִזֹּאת וְהָיִיתִי שָׁפָל
23 בְּעֵינָי וְעִם־הָאֲמָהוֹת אֲשֶׁר אָמַרְתְּ עִמָּם אִכָּבֵדָה׃ וּלְמִיכַל
בַּת־שָׁאוּל לֹא־הָיָה לָהּ יָלֶד עַד יוֹם מוֹתָהּ׃ ס

7 ז

א וַיְהִי כִּי־יָשַׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וַיהוָה הֵנִיחַ־לוֹ מִסָּבִיב מִכָּל־
2 אֹיְבָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־נָתָן הַנָּבִיא רְאֵה נָא אָנֹכִי יוֹשֵׁב
3 בְּבֵית אֲרָזִים וַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַיְרִיעָה׃ וַיֹּאמֶר
נָתָן אֶל־הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ לֵךְ עֲשֵׂה כִּי יְהוָה עִמָּךְ׃
4 וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא ○ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־נָתָן
ה לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־עַבְדִּי דָוִד כֹּה אָמַר יְהוָה הַאַתָּה
6 תִּבְנֶה־לִּי בַיִת לְשִׁבְתִּי׃ כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי בְּבַיִת לְמִיּוֹם הַעֲלֹתִי
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶהְיֶה מִתְהַלֵּךְ
7 בְּאֹהֶל וּבְמִשְׁכָּן׃ בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לִרְעוֹת

---

v. 14 פתח בס"פ.   v. 4 פסקא באמצע פסוק.

אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית אֲרָזִים׃
8 וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי דָוִד כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי
לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מֵאַחַר הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי עַל־
9 יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִתָה אֶת־כָּל־
אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂתִי לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר
י בָּאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיו וְשָׁכַן תַּחְתָּיו
וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יֹסִיפוּ בְנֵי־עַוְלָה לְעַנּוֹתוֹ כַּאֲשֶׁר
11 בָּרִאשׁוֹנָה׃ וּלְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וַהֲנִיחֹתִי לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ וְהִגִּיד לְךָ יְהוָה כִּי־בַיִת יַעֲשֶׂה־
12 לְּךָ יְהוָה׃ כִּי ׀ יִמְלְאוּ יָמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימֹתִי
אֶת־זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ וַהֲכִינֹתִי אֶת־מַמְלַכְתּוֹ׃
13 הוּא יִבְנֶה־בַּיִת לִשְׁמִי וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עַד־עוֹלָם׃
14 אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן אֲשֶׁר בְּהַעֲוֺתוֹ
טו וְהֹכַחְתִּיו בְּשֵׁבֶט אֲנָשִׁים וּבְנִגְעֵי בְּנֵי אָדָם׃ וְחַסְדִּי לֹא־יָסוּר
מִמֶּנּוּ כַּאֲשֶׁר הֲסִרֹתִי מֵעִם שָׁאוּל אֲשֶׁר הֲסִרֹתִי מִלְּפָנֶיךָ׃
16 וְנֶאְמַן בֵּיתְךָ וּמַמְלַכְתְּךָ עַד־עוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּסְאֲךָ יִהְיֶה נָכוֹן
17 עַד־עוֹלָם׃ כְּכֹל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּכְכֹל הַחִזָּיוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר
18 נָתָן אֶל־דָּוִד׃ ס וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה
וַיֹּאמֶר מִי אָנֹכִי אֲדֹנָי יֱהוִה וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתַנִי עַד־
19 הֲלֹם׃ וַתִּקְטַן עוֹד זֹאת בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֱהוִה וַתְּדַבֵּר גַּם אֶל־
כ בֵּית־עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק וְזֹאת תּוֹרַת הָאָדָם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וּמַה־
יּוֹסִיף דָּוִד עוֹד לְדַבֵּר אֵלֶיךָ וְאַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ אֲדֹנָי
21 יֱהוִה׃ בַּעֲבוּר דְּבָרְךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת
22 לְהוֹדִיעַ אֶת־עַבְדֶּךָ׃ עַל־כֵּן גָּדַלְתָּ יְהוָה אֱלֹהִים כִּי־אֵין
23 כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְּאָזְנֵינוּ׃ וּמִי
כְעַמְּךָ כְּיִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ אֲשֶׁר הָלְכוּ־אֱלֹהִים לִפְדּוֹת־
לוֹ לְעָם וְלָשׂוּם לוֹ שֵׁם וְלַעֲשׂוֹת לָכֶם הַגְּדוּלָּה וְנֹרָאוֹת
לְאַרְצֶךָ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ לְּךָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם וֵאלֹהָיו׃
24 וַתְּכוֹנֵן לְךָ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׀ לְךָ לְעָם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה
כה יְהוָה הָיִיתָ לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים הַדָּבָר
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ וְעַל־בֵּיתוֹ הָקֵם עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה

v. 21. 23 דגש אחר שורק.

כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת 26
אֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל וּבֵית עַבְדְּךָ דָוִד יִהְיֶה נָכוֹן לְפָנֶיךָ׃
כִּי־אַתָּה יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל גָּלִיתָה אֶת־אֹזֶן עַבְדְּךָ 27
לֵאמֹר בַּיִת אֶבְנֶה־לָּךְ עַל־כֵּן מָצָא עַבְדְּךָ אֶת־לִבּוֹ לְהִתְפַּלֵּל
אֵלֶיךָ אֶת־הַתְּפִלָּה הַזֹּאת׃ וְעַתָּה ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה אַתָּה־הוּא 28
הָאֱלֹהִים וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ אֱמֶת וַתְּדַבֵּר אֶל־עַבְדְּךָ אֶת־הַטּוֹבָה
הַזֹּאת׃ וְעַתָּה הוֹאֵל וּבָרֵךְ אֶת־בֵּית עַבְדְּךָ לִהְיוֹת לְעוֹלָם 29
לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי יֱהוִה דִּבַּרְתָּ וּמִבִּרְכָתְךָ יְבֹרַךְ בֵּית־
עַבְדְּךָ לְעוֹלָם׃ פ

ח 8

וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח דָּוִד א
אֶת־מֶתֶג הָאַמָּה מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיְמַדְּדֵם 2
בַּחֶבֶל הַשְׁכֵּב אוֹתָם אַרְצָה וַיְמַדֵּד שְׁנֵי־חֲבָלִים לְהָמִית
וּמְלֹא הַחֶבֶל לְהַחֲיוֹת וַתְּהִי מוֹאָב לְדָוִד לַעֲבָדִים נֹשְׂאֵי
מִנְחָה׃ וַיַּךְ דָּוִד אֶת־הֲדַדְעֶזֶר בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ צוֹבָה בְּלֶכְתּוֹ 3
לְהָשִׁיב יָדוֹ בִּנְהַר־ ׃ וַיִּלְכֹּד דָּוִד מִמֶּנּוּ אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת 4
פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב
וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב׃ וַתָּבֹא אֲרַם דַּמֶּשֶׂק לַעְזֹר לַהֲדַדְעֶזֶר ה
מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִד בַּאֲרָם עֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃ וַיָּשֶׂם 6
דָּוִד נְצִבִים בַּאֲרַם דַּמֶּשֶׂק וַתְּהִי אֲרָם לְדָוִד לַעֲבָדִים נוֹשְׂאֵי
מִנְחָה וַיֹּשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ וַיִּקַּח דָּוִד אֵת 7
שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ אֶל עַבְדֵי הֲדַדְעָזֶר וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלָם׃
וּמִבֶּטַח וּמִבֵּרֹתַי עָרֵי הֲדַדְעָזֶר לָקַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד נְחֹשֶׁת הַרְבֵּה 8
מְאֹד׃ ס וַיִּשְׁמַע תֹּעִי מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִד אֵת כָּל־ 9
חֵיל הֲדַדְעָזֶר׃ וַיִּשְׁלַח תֹּעִי אֶת־יוֹרָם־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד י
לִשְׁאָל־לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרֲכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ
כִּי־אִישׁ מִלְחֲמוֹת תֹּעִי הָיָה הֲדַדְעָזֶר וּבְיָדוֹ הָיוּ כְּלֵי־כֶסֶף
וּכְלֵי־זָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת׃ גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִד לַיהוָה 11
עִם־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ מִכָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר כִּבֵּשׁ׃
מֵאֲרָם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי עַמּוֹן וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק וּמִשְּׁלַל 12
הֲדַדְעֶזֶר בֶּן־רְחֹב מֶלֶךְ צוֹבָה׃ וַיַּעַשׂ דָּוִד שֵׁם בְּשֻׁבוֹ מֵהַכּוֹתוֹ 13

v. 25 פתח בס"פ. v. 3 פְּרָת קרי ולא כתיב.

14 אֶת־אֲרָם בְּגֵיא־מֶלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף׃ וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם נְצִבִים
בְּכָל־אֱדוֹם שָׂם נְצִבִים וַיְהִי כָל־אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִד וַיּוֹשַׁע
טו יְהוָה אֶת־דָּוִד בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ וַיִּמְלֹךְ דָּוִד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
16 וַיְהִי דָוִד עֹשֶׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה
17 עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ וְצָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב
18 וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וּשְׂרָיָה סוֹפֵר׃ וּבְנָיָהוּ בֶּן־
יְהוֹיָדָע וְהַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי דָוִד כֹּהֲנִים הָיוּ׃ ס

ט 9

א וַיֹּאמֶר דָּוִד הֲכִי יֶשׁ־עוֹד אֲשֶׁר נוֹתַר לְבֵית שָׁאוּל וְאֶעֱשֶׂה
2 עִמּוֹ חֶסֶד בַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן׃ וּלְבֵית שָׁאוּל עֶבֶד וּשְׁמוֹ צִיבָא
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הַאַתָּה צִיבָא וַיֹּאמֶר
3 עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הַאֶפֶס עוֹד אִישׁ לְבֵית שָׁאוּל וְאֶעֱשֶׂה
עִמּוֹ חֶסֶד אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ עוֹד בֵּן לִיהוֹנָתָן
4 נְכֵה רַגְלָיִם׃ ס וַיֹּאמֶר־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֵיפֹה הוּא וַיֹּאמֶר
צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה־הוּא בֵּית מָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל בְּלוֹ דְבָר׃
ה וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיִּקָּחֵהוּ מִבֵּית מָכִיר בֶּן־עַמִּיאֵל מִלּוֹ דְבָר׃
6 וַיָּבֹא מְפִיבֹשֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל אֶל־דָּוִד וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו
7 וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר דָּוִד מְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר הִנֵּה עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר
לוֹ דָוִד אַל־תִּירָא כִּי עָשֹׂה אֶעֱשֶׂה עִמְּךָ חֶסֶד בַּעֲבוּר יְהוֹנָתָן
אָבִיךָ וַהֲשִׁבֹתִי לְךָ אֶת־כָּל־שְׂדֵה שָׁאוּל אָבִיךָ וְאַתָּה תֹּאכַל
8 לֶחֶם עַל־שֻׁלְחָנִי תָּמִיד׃ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיֹּאמֶר מֶה עַבְדֶּךָ כִּי
9 פָנִיתָ אֶל־הַכֶּלֶב הַמֵּת אֲשֶׁר כָּמוֹנִי׃ וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא
נַעַר שָׁאוּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּל אֲשֶׁר הָיָה לְשָׁאוּל וּלְכָל־בֵּיתוֹ
י נָתַתִּי לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ׃ וְעָבַדְתָּ לּוֹ אֶת־הָאֲדָמָה אַתָּה וּבָנֶיךָ
וַעֲבָדֶיךָ וְהֵבֵאתָ וְהָיָה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ לֶּחֶם וַאֲכָלוֹ וּמְפִיבֹשֶׁת
בֶּן־אֲדֹנֶיךָ יֹאכַל תָּמִיד לֶחֶם עַל־שֻׁלְחָנִי וּלְצִיבָא חֲמִשָּׁה
11 עָשָׂר בָּנִים וְעֶשְׂרִים עֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כְּכֹל
אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶת־עַבְדּוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וּמְפִיבֹשֶׁת
12 אֹכֵל עַל־שֻׁלְחָנִי כְּאַחַד מִבְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְלִמְפִיבֹשֶׁת בֵּן־קָטָן
וּשְׁמוֹ מִיכָא וְכֹל מוֹשַׁב בֵּית־צִיבָא עֲבָדִים לִמְפִיבֹשֶׁת׃

---

v. 12 ב׳ בצרי.

13 וּמְפִיבֹשֶׁת יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַ͏ִם כִּי עַל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ תָּמִיד הוּא
אֹכֵל וְהוּא פִּסֵּחַ שְׁתֵּי רַגְלָיו׃ ס

10 י

א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ חָנוּן בְּנוֹ
2 תַּחְתָּיו׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד ׀ עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה אָבִיו עִמָּדִי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִד לְנַחֲמוֹ בְּיַד עֲבָדָיו אֶל־
3 אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִד אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־
עַמּוֹן אֶל־חָנוּן אֲדֹנֵיהֶם הַמְכַבֵּד דָּוִד אֶת־אָבִיךָ בְּעֵינֶיךָ כִּי־
שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלוֹא בַּעֲבוּר חֲקוֹר אֶת־הָעִיר וּלְרַגְּלָהּ
4 וּלְהָפְכָהּ שָׁלַח דָּוִד אֶת־עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־עַבְדֵי
דָוִד וַיְגַלַּח אֶת־חֲצִי זְקָנָם וַיִּכְרֹת אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֵצִי עַד־
ה שְׁתוֹתֵיהֶם וַיְשַׁלְּחֵם׃ וַיַּגִּדוּ לְדָוִד וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ
הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד־יְצַמַּח
6 זְקַנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃ וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי נִבְאֲשׁוּ בְּדָוִד וַיִּשְׁלְחוּ
בְנֵי־עַמּוֹן וַיִּשְׂכְּרוּ אֶת־אֲרַם בֵּית־רְחוֹב וְאֶת־אֲרַם צוֹבָא
עֶשְׂרִים אֶלֶף רַגְלִי וְאֶת־מֶלֶךְ מַעֲכָה אֶלֶף אִישׁ וְאִישׁ טוֹב
7 שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת־יוֹאָב וְאֵת
8 כָּל־הַצָּבָא הַגִּבֹּרִים׃ וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה
פֶּתַח הַשָּׁעַר וַאֲרַם צוֹבָא וּרְחוֹב וְאִישׁ־טוֹב וּמַעֲכָה לְבַדָּם
9 בַּשָּׂדֶה׃ וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה אֵלָיו פְּנֵי הַמִּלְחָמָה מִפָּנִים
וּמֵאָחוֹר וַיִּבְחַר מִכֹּל בְּחוּרֵי בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃
י וְאֵת יֶתֶר הָעָם נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת בְּנֵי
11 עַמּוֹן׃ וַיֹּאמֶר אִם־תֶּחֱזַק אֲרָם מִמֶּנִּי וְהָיִיתָה לִּי לִישׁוּעָה
12 וְאִם־בְּנֵי עַמּוֹן יֶחֶזְקוּ מִמְּךָ וְהָלַכְתִּי לְהוֹשִׁיעַ לָךְ׃ חֲזַק
וְנִתְחַזַּק בְּעַד עַמֵּנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה יַעֲשֶׂה הַטּוֹב
13 בְּעֵינָיו׃ וַיִּגַּשׁ יוֹאָב וְהָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה בַּאֲרָם וַיָּנֻסוּ
14 מִפָּנָיו׃ וּבְנֵי עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנֻסוּ מִפְּנֵי אֲבִישַׁי
וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיָּשָׁב יוֹאָב מֵעַל בְּנֵי עַמּוֹן וַיָּבֹא יְרוּשָׁלָ͏ִם׃
טו וַיַּרְא אֲרָם כִּי נִגַּף לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּאָסְפוּ יָחַד׃ ס
16 וַיִּשְׁלַח הֲדַדְעֶזֶר וַיֹּצֵא אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר הַנָּהָר וַיָּבֹאוּ
17 חֵילָם וְשׁוֹבַךְ שַׂר־צְבָא הֲדַדְעֶזֶר לִפְנֵיהֶם׃ וַיֻּגַּד לְדָוִד וַיֶּאֱסֹף

v. 9 ישראל ק'.

אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא חֵלָאמָה וַיַּעַרְכוּ
18 אֲרָם לִקְרַאת דָּוִד וַיִּלָּחֲמוּ עִמּוֹ׃ וַיָּנָס אֲרָם מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּהֲרֹג דָּוִד מֵאֲרָם שְׁבַע מֵאוֹת רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף פָּרָשִׁים
19 וְאֵת שׁוֹבַךְ שַׂר־צְבָאוֹ הִכָּה וַיָּמָת שָׁם׃ וַיִּרְאוּ כָל־הַמְּלָכִים
עַבְדֵי הֲדַדְעֶזֶר כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁלִמוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
וַיַּעַבְדוּם וַיִּרְאוּ אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ עוֹד אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ ס

יא 11

א וַיְהִי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת ׀ צֵאת הַמְּלָאכִים וַיִּשְׁלַח דָּוִד
אֶת־יוֹאָב וְאֶת־עֲבָדָיו עִמּוֹ וְאֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּשְׁחִתוּ אֶת־בְּנֵי
2 עַמּוֹן וַיָּצֻרוּ עַל־רַבָּה וְדָוִד יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיְהִי ׀ לְעֵת
הָעֶרֶב וַיָּקָם דָּוִד מֵעַל מִשְׁכָּבוֹ וַיִּתְהַלֵּךְ עַל־גַּג בֵּית־הַמֶּלֶךְ
וַיַּרְא אִשָּׁה רֹחֶצֶת מֵעַל הַגָּג וְהָאִשָּׁה טוֹבַת מַרְאֶה מְאֹד׃
3 וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיִּדְרֹשׁ לָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר הֲלוֹא־זֹאת בַּת־שֶׁבַע בַּת־
4 אֱלִיעָם אֵשֶׁת אוּרִיָּה הַחִתִּי׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד מַלְאָכִים וַיִּקָּחֶהָ
וַתָּבוֹא אֵלָיו וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וְהִיא מִתְקַדֶּשֶׁת מִטֻּמְאָתָהּ וַתָּשָׁב
ה אֶל־בֵּיתָהּ׃ וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתִּשְׁלַח וַתַּגֵּד לְדָוִד וַתֹּאמֶר הָרָה
6 אָנֹכִי׃ וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־יוֹאָב שְׁלַח אֵלַי אֶת־אוּרִיָּה הַחִתִּי
7 וַיִּשְׁלַח יוֹאָב אֶת־אוּרִיָּה אֶל־דָּוִד׃ וַיָּבֹא אוּרִיָּה אֵלָיו וַיִּשְׁאַל
8 דָּוִד לִשְׁלוֹם יוֹאָב וְלִשְׁלוֹם הָעָם וְלִשְׁלוֹם הַמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר
דָּוִד לְאוּרִיָּה רֵד לְבֵיתְךָ וּרְחַץ רַגְלֶיךָ וַיֵּצֵא אוּרִיָּה מִבֵּית
9 הַמֶּלֶךְ וַתֵּצֵא אַחֲרָיו מַשְׂאַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁכַּב אוּרִיָּה פֶּתַח
י בֵּית הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וְלֹא יָרַד אֶל־בֵּיתוֹ׃ וַיַּגִּדוּ
לְדָוִד לֵאמֹר לֹא־יָרַד אוּרִיָּה אֶל־בֵּיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה
11 הֲלוֹא מִדֶּרֶךְ אַתָּה בָא מַדּוּעַ לֹא־יָרַדְתָּ אֶל־בֵּיתֶךָ׃ וַיֹּאמֶר
אוּרִיָּה אֶל־דָּוִד הָאָרוֹן וְיִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה יֹשְׁבִים בַּסֻּכּוֹת
וַאדֹנִי יוֹאָב וְעַבְדֵי אֲדֹנִי עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה חֹנִים וַאֲנִי אָבוֹא
אֶל־בֵּיתִי לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׁכַּב עִם־אִשְׁתִּי חַיֶּךָ וְחֵי נַפְשֶׁךָ
12 אִם־אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אוּרִיָּה שֵׁב בָּזֶה
גַּם־הַיּוֹם וּמָחָר אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיֵּשֶׁב אוּרִיָּה בִירוּשָׁלִַם בַּיּוֹם הַהוּא
13 וּמִמָּחֳרָת׃ וַיִּקְרָא־לוֹ דָוִד וַיֹּאכַל לְפָנָיו וַיֵּשְׁתְּ וַיְשַׁכְּרֵהוּ

v. 17 א׳ נעלם. v. 1 יתיר א׳.

וַיֵּצֵא בָעֶרֶב לִשְׁכַּב בְּמִשְׁכָּבוֹ עִם־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וְאֶל־בֵּיתוֹ לֹא
יָרָד׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיִּכְתֹּב דָּוִד סֵפֶר אֶל־יוֹאָב וַיִּשְׁלַח בְּיַד 14
אוּרִיָּה׃ וַיִּכְתֹּב בַּסֵּפֶר לֵאמֹר הָבוּ אֶת־אוּרִיָּה אֶל־מוּל פְּנֵי טו
הַמִּלְחָמָה הַחֲזָקָה וְשַׁבְתֶּם מֵאַחֲרָיו וְנִכָּה וָמֵת׃ וַיְהִי 16
בִּשְׁמוֹר יוֹאָב אֶל־הָעִיר וַיִּתֵּן אֶת־אוּרִיָּה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
יָדַע כִּי אַנְשֵׁי־חַיִל שָׁם׃ וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־ 17
יוֹאָב וַיִּפֹּל מִן־הָעָם מֵעַבְדֵי דָוִד וַיָּמָת גַּם אוּרִיָּה הַחִתִּי׃
וַיִּשְׁלַח יוֹאָב וַיַּגֵּד לְדָוִד אֶת כָּל־דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה׃ וַיְצַו אֶת־ 18 19
הַמַּלְאָךְ לֵאמֹר כְּכַלּוֹתְךָ אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה לְדַבֵּר אֶל־
הַמֶּלֶךְ׃ וְהָיָה אִם־תַּעֲלֶה חֲמַת הַמֶּלֶךְ וְאָמַר לְךָ מַדּוּעַ כ
נִגַּשְׁתֶּם אֶל־הָעִיר לְהִלָּחֵם הֲלוֹא יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יֹרוּ מֵעַל
הַחוֹמָה׃ מִי־הִכָּה אֶת־אֲבִימֶלֶךְ בֶּן־יְרֻבֶּשֶׁת הֲלוֹא אִשָּׁה 21
הִשְׁלִיכָה עָלָיו פֶּלַח רֶכֶב מֵעַל הַחוֹמָה וַיָּמָת בְּתֵבֵץ לָמָּה
נִגַּשְׁתֶּם אֶל־הַחוֹמָה וְאָמַרְתָּ גַּם עַבְדְּךָ אוּרִיָּה הַחִתִּי מֵת׃
וַיֵּלֶךְ הַמַּלְאָךְ וַיָּבֹא וַיַּגֵּד לְדָוִד אֵת כָּל־אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יוֹאָב׃ 22
וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ אֶל־דָּוִד כִּי־גָבְרוּ עָלֵינוּ הָאֲנָשִׁים וַיֵּצְאוּ 23
אֵלֵינוּ הַשָּׂדֶה וַנִּהְיֶה עֲלֵיהֶם עַד־פֶּתַח הַשָּׁעַר׃ וַיֹּרְאוּ 24
הַמּוֹרְאִים אֶל־עֲבָדֶיךָ מֵעַל הַחוֹמָה וַיָּמוּתוּ מֵעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ
וְגַם עַבְדְּךָ אוּרִיָּה הַחִתִּי מֵת׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־הַמַּלְאָךְ כֹּה־ כה
תֹאמַר אֶל־יוֹאָב אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי־כָזֹה
וְכָזֶה תֹּאכַל הֶחָרֶב הַחֲזֵק מִלְחַמְתְּךָ אֶל־הָעִיר וְהָרְסָהּ
וְחַזְּקֵהוּ׃ וַתִּשְׁמַע אֵשֶׁת אוּרִיָּה כִּי־מֵת אוּרִיָּה אִישָׁהּ 26
וַתִּסְפֹּד עַל־בַּעְלָהּ׃ וַיַּעֲבֹר הָאֵבֶל וַיִּשְׁלַח דָּוִד וַיַּאַסְפָהּ 27
אֶל־בֵּיתוֹ וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ בֵּן וַיֵּרַע הַדָּבָר אֲשֶׁר־
עָשָׂה דָוִד בְּעֵינֵי יְהוָה׃ ס

12 יב

וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־נָתָן אֶל־דָּוִד וַיָּבֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁנֵי א
אֲנָשִׁים הָיוּ בְּעִיר אֶחָת אֶחָד עָשִׁיר וְאֶחָד רָאשׁ׃ לְעָשִׁיר הָיָה 2
צֹאן וּבָקָר הַרְבֵּה מְאֹד׃ וְלָרָשׁ אֵין־כֹּל כִּי אִם־כִּבְשָׂה אַחַת 3
קְטַנָּה אֲשֶׁר קָנָה וַיְחַיֶּהָ וַתִּגְדַּל עִמּוֹ וְעִם־בָּנָיו יַחְדָּו מִפִּתּוֹ

v. 24 א׳ נעלם bis   v. 1 א׳ נעלם.

4 תֹּאכַל וּמִכֹּסוֹ תִשְׁתֶּה וּבְחֵיקוֹ תִשְׁכָּב וַתְּהִי־לוֹ כְּבַת׃ וַיָּבֹא
הֵלֶךְ לְאִישׁ הֶעָשִׁיר וַיַּחְמֹל לָקַחַת מִצֹּאנוֹ וּמִבְּקָרוֹ לַעֲשׂוֹת
לָאֹרֵחַ הַבָּא לוֹ וַיִּקַּח אֶת־כִּבְשַׂת הָאִישׁ הָרָאשׁ וַיַּעֲשֶׂהָ לָאִישׁ
ה הַבָּא אֵלָיו׃ וַיִּחַר־אַף דָּוִד בָּאִישׁ מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־נָתָן חַי־
6 יְהוָה כִּי בֶן־מָוֶת הָאִישׁ הָעֹשֶׂה זֹאת׃ וְאֶת־הַכִּבְשָׂה יְשַׁלֵּם
אַרְבַּעְתָּיִם עֵקֶב אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְעַל אֲשֶׁר לֹא־
7 חָמָל׃ ס וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִד אַתָּה הָאִישׁ כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאָנֹכִי
8 הִצַּלְתִּיךָ מִיַּד שָׁאוּל׃ וָאֶתְּנָה לְךָ אֶת־בֵּית אֲדֹנֶיךָ וְאֶת־נְשֵׁי
אֲדֹנֶיךָ בְּחֵיקֶךָ וָאֶתְּנָה לְךָ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְאִם־מְעָט
9 וְאֹסִפָה לְּךָ כָּהֵנָּה וְכָהֵנָּה׃ מַדּוּעַ בָּזִיתָ ׀ אֶת־דְּבַר יְהוָה
לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינָו אֵת אוּרִיָּה הַחִתִּי הִכִּיתָ בַחֶרֶב וְאֶת־
י אִשְׁתּוֹ לָקַחְתָּ לְּךָ לְאִשָּׁה וְאֹתוֹ הָרַגְתָּ בְּחֶרֶב בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְעַתָּה
לֹא־תָסוּר חֶרֶב מִבֵּיתְךָ עַד־עוֹלָם עֵקֶב כִּי בְזִתָנִי וַתִּקַּח אֶת־
11 אֵשֶׁת אוּרִיָּה הַחִתִּי לִהְיוֹת לְךָ לְאִשָּׁה׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
הִנְנִי מֵקִים עָלֶיךָ רָעָה מִבֵּיתֶךָ וְלָקַחְתִּי אֶת־נָשֶׁיךָ לְעֵינֶיךָ
12 וְנָתַתִּי לְרֵעֶיךָ וְשָׁכַב עִם־נָשֶׁיךָ לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ הַזֹּאת׃ כִּי אַתָּה
עָשִׂיתָ בַסָּתֶר וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל
13 וְנֶגֶד הַשָּׁמֶשׁ׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־נָתָן חָטָאתִי לַיהוָה
וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִד גַּם־יְהוָה הֶעֱבִיר חַטָּאתְךָ לֹא תָמוּת׃
14 אֶפֶס כִּי־נִאֵץ נִאַצְתָּ אֶת־אֹיְבֵי יְהוָה בַּדָּבָר הַזֶּה גַּם הַבֵּן
טו הַיִּלּוֹד לְךָ מוֹת יָמוּת׃ וַיֵּלֶךְ נָתָן אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־
16 הַיֶּלֶד אֲשֶׁר יָלְדָה אֵשֶׁת־אוּרִיָּה לְדָוִד וַיֵּאָנַשׁ׃ וַיְבַקֵּשׁ דָּוִד
אֶת־הָאֱלֹהִים בְּעַד הַנָּעַר וַיָּצָם דָּוִד צוֹם וּבָא וְלָן וְשָׁכַב
17 אָרְצָה׃ וַיָּקֻמוּ זִקְנֵי בֵיתוֹ עָלָיו לַהֲקִימוֹ מִן־הָאָרֶץ וְלֹא אָבָה
18 וְלֹא־בָרָא אִתָּם לָחֶם׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּמָת הַיָּלֶד וַיִּרְאוּ
עַבְדֵי דָוִד לְהַגִּיד לוֹ ׀ כִּי־מֵת הַיֶּלֶד כִּי אָמְרוּ הִנֵּה בִהְיוֹת
הַיֶּלֶד חַי דִּבַּרְנוּ אֵלָיו וְלֹא־שָׁמַע בְּקוֹלֵנוּ וְאֵיךְ נֹאמַר אֵלָיו
19 מֵת הַיֶּלֶד וְעָשָׂה רָעָה׃ וַיַּרְא דָּוִד כִּי עֲבָדָיו מִתְלַחֲשִׁים וַיָּבֶן
דָּוִד כִּי מֵת הַיָּלֶד וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־עֲבָדָיו הֲמֵת הַיֶּלֶד וַיֹּאמְרוּ

v. 3 קמץ בזקף. ibid. פתח בס"פ. v. 4 א' נעלם.
v. 8 קמץ בזקף. v. 9 בעינַי ק'. v. 15 פתח בס"פ.

כ מֵת׃ וַיָּקָם דָּוִד מֵהָאָרֶץ וַיִּרְחַץ וַיָּסֶךְ וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָו וַיָּבֹא
בֵית־יְהוָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיָּבֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁאַל וַיָּשִׂימוּ לוֹ לֶחֶם
21 וַיֹּאכַל׃ וַיֹּאמְרוּ עֲבָדָיו אֵלָיו מָה הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתָה
בַּעֲבוּר הַיֶּלֶד חַי צַמְתָּ וַתֵּבְךְּ וְכַאֲשֶׁר מֵת הַיֶּלֶד קַמְתָּ וַתֹּאכַל
22 לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר בְּעוֹד הַיֶּלֶד חַי צַמְתִּי וָאֶבְכֶּה כִּי אָמַרְתִּי מִי
23 יוֹדֵעַ יְחָנַּנִי יְהוָה וְחַי הַיָּלֶד׃ וְעַתָּה ׀ מֵת לָמָּה זֶּה אֲנִי צָם
הַאוּכַל לַהֲשִׁיבוֹ עוֹד אֲנִי הֹלֵךְ אֵלָיו וְהוּא לֹא־יָשׁוּב אֵלָי׃
24 וַיְנַחֵם דָּוִד אֵת בַּת־שֶׁבַע אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ
כה וַתֵּלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁלֹמֹה וַיהוָה אֲהֵבוֹ׃ וַיִּשְׁלַח
בְּיַד נָתָן הַנָּבִיא וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יְדִידְיָהּ בַּעֲבוּר יְהוָה׃ ס
26 וַיִּלָּחֶם יוֹאָב בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן וַיִּלְכֹּד אֶת־עִיר הַמְּלוּכָה׃
27 וַיִּשְׁלַח יוֹאָב מַלְאָכִים אֶל־דָּוִד וַיֹּאמֶר נִלְחַמְתִּי בְרַבָּה גַּם־
28 לָכַדְתִּי אֶת־עִיר הַמָּיִם׃ וְעַתָּה אֱסֹף אֶת־יֶתֶר הָעָם וַחֲנֵה עַל־
הָעִיר וְלָכְדָהּ פֶּן־אֶלְכֹּד אֲנִי אֶת־הָעִיר וְנִקְרָא שְׁמִי עָלֶיהָ׃
29 וַיֶּאֱסֹף דָּוִד אֶת־כָּל־הָעָם וַיֵּלֶךְ רַבָּתָה וַיִּלָּחֶם בָּהּ וַיִּלְכְּדָהּ׃
ל וַיִּקַּח אֶת־עֲטֶרֶת מַלְכָּם מֵעַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָלָהּ כִּכַּר זָהָב וְאֶבֶן
יְקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ דָּוִד וּשְׁלַל הָעִיר הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃
31 וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשֶׂם בַּמְּגֵרָה וּבַחֲרִצֵי הַבַּרְזֶל
וּבְמַגְזְרוֹת הַבַּרְזֶל וְהֶעֱבִיר אוֹתָם בַּמַּלְכֵּן וְכֵן יַעֲשֶׂה לְכֹל
עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃ פ

13 יג

א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וּלְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־דָּוִד אָחוֹת יָפָה וּשְׁמָהּ תָּמָר
2 וַיֶּאֱהָבֶהָ אַמְנוֹן בֶּן־דָּוִד׃ וַיֵּצֶר לְאַמְנוֹן לְהִתְחַלּוֹת בַּעֲבוּר
תָּמָר אֲחֹתוֹ כִּי בְתוּלָה הִיא וַיִּפָּלֵא בְּעֵינֵי אַמְנוֹן לַעֲשׂוֹת לָהּ
3 מְאוּמָה׃ וּלְאַמְנוֹן רֵעַ וּשְׁמוֹ יוֹנָדָב בֶּן־שִׁמְעָה אֲחִי דָוִד
4 וְיוֹנָדָב אִישׁ חָכָם מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ אַתָּה כָּכָה דַּל בֶּן־
הַמֶּלֶךְ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר הֲלוֹא תַּגִּיד לִי וַיֹּאמֶר לוֹ אַמְנוֹן אֶת־
ה תָּמָר אֲחוֹת אַבְשָׁלֹם אָחִי אֲנִי אֹהֵב׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוֹנָדָב שְׁכַב
עַל־מִשְׁכָּבְךָ וְהִתְחָל וּבָא אָבִיךָ לִרְאוֹתֶךָ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו תָּבֹא

v. 20 שמלֹתָיו ק׳. v. 22 וְחַנַּנִי ק׳. v. 24 ותקרא ק׳.
v. 31 במלבֵּן ק׳.

נָא תָמָר אֲחוֹתִי וְתַבְרֵנִי לֶחֶם וְעָשְׂתָה לְעֵינַי אֶת־הַבִּרְיָה
6 לְמַעַן אֲשֶׁר אֶרְאֶה וְאָכַלְתִּי מִיָּדָהּ׃ וַיִּשְׁכַּב אַמְנוֹן וַיִּתְחָל
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ לִרְאוֹתוֹ וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־הַמֶּלֶךְ תָּבוֹא־נָא
תָּמָר אֲחֹתִי וּתְלַבֵּב לְעֵינַי שְׁתֵּי לְבִבוֹת וְאֶבְרֶה מִיָּדָהּ׃
7 וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל־תָּמָר הַבַּיְתָה לֵאמֹר לְכִי נָא בֵּית אַמְנוֹן
8 אָחִיךְ וַעֲשִׂי־לוֹ הַבִּרְיָה׃ וַתֵּלֶךְ תָּמָר בֵּית אַמְנוֹן אָחִיהָ
וְהוּא שֹׁכֵב וַתִּקַּח אֶת־הַבָּצֵק וַתָּלָוֹשׁ וַתְּלַבֵּב לְעֵינָיו וַתְּבַשֵּׁל
9 אֶת־הַלְּבִבוֹת׃ וַתִּקַּח אֶת־הַמַּשְׂרֵת וַתִּצֹק לְפָנָיו וַיְמָאֵן
לֶאֱכוֹל וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלַי וַיֵּצְאוּ כָל־אִישׁ
י מֵעָלָיו׃ וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל־תָּמָר הָבִיאִי הַבִּרְיָה הַחֶדֶר
וְאֶבְרֶה מִיָּדֵךְ וַתִּקַּח תָּמָר אֶת־הַלְּבִבוֹת אֲשֶׁר עָשָׂתָה וַתָּבֵא
11 לְאַמְנוֹן אָחִיהָ הֶחָדְרָה׃ וַתַּגֵּשׁ אֵלָיו לֶאֱכֹל וַיַּחֲזֶק־בָּהּ
12 וַיֹּאמֶר לָהּ בּוֹאִי שִׁכְבִי עִמִּי אֲחוֹתִי׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אָחִי
אַל־תְּעַנֵּנִי כִּי לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בְּיִשְׂרָאֵל אַל־תַּעֲשֵׂה אֶת־הַנְּבָלָה
13 הַזֹּאת׃ וַאֲנִי אָנָה אוֹלִיךְ אֶת־חֶרְפָּתִי וְאַתָּה תִּהְיֶה כְּאַחַד
הַנְּבָלִים בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה דַּבֶּר־נָא אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא יִמְנָעֵנִי
14 מִמֶּךָּ׃ וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלָהּ וַיֶּחֱזַק מִמֶּנָּה וַיְעַנֶּהָ וַיִּשְׁכַּב
טו אֹתָהּ׃ וַיִּשְׂנָאֶהָ אַמְנוֹן שִׂנְאָה גְּדוֹלָה מְאֹד כִּי גְדוֹלָה הַשִּׂנְאָה
אֲשֶׁר שְׂנֵאָהּ מֵאַהֲבָה אֲשֶׁר אֲהֵבָהּ וַיֹּאמֶר־לָהּ אַמְנוֹן קוּמִי
16 לֵכִי׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אַל־אוֹדֹת הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת מֵאַחֶרֶת
17 אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ עִמִּי לְשַׁלְּחֵנִי וְלֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ לָהּ׃ וַיִּקְרָא
אֶת־נַעֲרוֹ מְשָׁרְתוֹ וַיֹּאמֶר שִׁלְחוּ־נָא אֶת־זֹאת מֵעָלַי הַחוּצָה
18 וּנְעֹל הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ וְעָלֶיהָ כְּתֹנֶת פַּסִּים כִּי כֵן תִּלְבַּשְׁןָ
בְנוֹת־הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלֹת מְעִילִים וַיֹּצֵא אוֹתָהּ מְשָׁרְתוֹ הַחוּץ
19 וְנָעַל הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ׃ וַתִּקַּח תָּמָר אֵפֶר עַל־רֹאשָׁהּ וּכְתֹנֶת
הַפַּסִּים אֲשֶׁר עָלֶיהָ קָרָעָה וַתָּשֶׂם יָדָהּ עַל־רֹאשָׁהּ וַתֵּלֶךְ הָלוֹךְ
כ וְזָעָקָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ הַאֲמִינוֹן אָחִיךְ הָיָה
עִמָּךְ וְעַתָּה אֲחוֹתִי הַחֲרִישִׁי אָחִיךְ הוּא אַל־תָּשִׁיתִי אֶת־לִבֵּךְ
לַדָּבָר הַזֶּה וַתֵּשֶׁב תָּמָר וְשֹׁמֵמָה בֵּית אַבְשָׁלוֹם אָחִיהָ׃
21 וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁמַע אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּחַר לוֹ מְאֹד׃
22 וְלֹא־דִבֶּר אַבְשָׁלוֹם עִם־אַמְנוֹן לְמֵרָע וְעַד־טוֹב כִּי־שָׂנֵא

v. 8 יתיר ו'. v. 12 שׂ בצרי.

אַבְשָׁלוֹם אֶת־אַמְנוֹן עַל־דְּבַר אֲשֶׁר עִנָּה אֵת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃ ס
23 וַיְהִי לִשְׁנָתַיִם יָמִים וַיִּהְיוּ גֹזְזִים לְאַבְשָׁלוֹם בְּבַעַל
חָצוֹר אֲשֶׁר עִם־אֶפְרָיִם וַיִּקְרָא אַבְשָׁלוֹם לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃
24 וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא גֹזְזִים לְעַבְדֶּךָ
כה יֵלֶךְ־נָא הַמֶּלֶךְ וַעֲבָדָיו עִם־עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אַבְשָׁלוֹם
אַל־בְּנִי אַל־נָא נֵלֵךְ כֻּלָּנוּ וְלֹא נִכְבַּד עָלֶיךָ וַיִּפְרָץ־בּוֹ וְלֹא־
26 אָבָה לָלֶכֶת וַיְבָרְכֵהוּ׃ וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וָלֹא יֵלֶךְ־נָא אִתָּנוּ
27 אַמְנוֹן אָחִי וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה יֵלֵךְ עִמָּךְ׃ וַיִּפְרָץ־בּוֹ
28 אַבְשָׁלוֹם וַיִּשְׁלַח אִתּוֹ אֶת־אַמְנוֹן וְאֵת כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְצַו
אַבְשָׁלוֹם אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר רְאוּ־נָא כְּטוֹב לֵב־אַמְנוֹן בַּיַּיִן
וְאָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם הַכּוּ אֶת־אַמְנוֹן וַהֲמִתֶּם אֹתוֹ אַל־תִּירָאוּ
29 הֲלוֹא כִּי אָנֹכִי צִוִּיתִי אֶתְכֶם חִזְקוּ וִהְיוּ לִבְנֵי־חָיִל׃ וַיַּעֲשׂוּ
נַעֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לְאַמְנוֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה אַבְשָׁלוֹם וַיָּקֻמוּ ׀ כָּל־בְּנֵי
ל הַמֶּלֶךְ וַיִּרְכְּבוּ אִישׁ עַל־פִּרְדּוֹ וַיָּנֻסוּ׃ וַיְהִי הֵמָּה בַדֶּרֶךְ
וְהַשְּׁמֻעָה בָאָה אֶל־דָּוִד לֵאמֹר הִכָּה אַבְשָׁלוֹם אֶת־כָּל־בְּנֵי
31 הַמֶּלֶךְ וְלֹא־נוֹתַר מֵהֶם אֶחָד׃ ס וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרַע
אֶת־בְּגָדָיו וַיִּשְׁכַּב אָרְצָה וְכָל־עֲבָדָיו נִצָּבִים קְרֻעֵי בְגָדִים׃
32 וַיַּעַן יוֹנָדָב ׀ בֶּן־שִׁמְעָה אֲחִי־דָוִד וַיֹּאמֶר אַל־יֹאמַר אֲדֹנִי אֵת
כָּל־הַנְּעָרִים בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ הֵמִיתוּ כִּי־אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת כִּי־עַל־פִּי
33 אַבְשָׁלוֹם הָיְתָה שׂוּמָה מִיּוֹם עַנֹּתוֹ אֵת תָּמָר אֲחֹתוֹ׃ וְעַתָּה
אַל־יָשֵׂם אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶל־לִבּוֹ דָּבָר לֵאמֹר כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ מֵתוּ
34 כִּי־אִם אַמְנוֹן לְבַדּוֹ מֵת׃ וַיִּבְרַח אַבְשָׁלוֹם וַיִּשָּׂא הַנַּעַר הַצֹּפֶה
אֶת־עֵינָו וַיַּרְא וְהִנֵּה עַם־רַב הֹלְכִים מִדֶּרֶךְ אַחֲרָיו מִצַּד הָהָר׃
לה וַיֹּאמֶר יוֹנָדָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ כִּדְבַר עַבְדְּךָ
36 כֵּן הָיָה׃ וַיְהִי ׀ כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וְהִנֵּה בְנֵי־הַמֶּלֶךְ בָּאוּ וַיִּשְׂאוּ
קוֹלָם וַיִּבְכּוּ וְגַם־הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו בָּכוּ בְּכִי גָּדוֹל מְאֹד׃
37 וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ אֶל־תַּלְמַי בֶּן־עַמִּיחוּר מֶלֶךְ גְּשׁוּר
38 וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ כָּל־הַיָּמִים׃ וְאַבְשָׁלוֹם בָּרַח וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּר
39 וַיְהִי־שָׁם שָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ וַתְּכַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ לָצֵאת אֶל־אַבְשָׁלוֹם
כִּי־נִחַם עַל־אַמְנוֹן כִּי־מֵת׃ ס

---

v. 33 כתיב ולא קרי. v. 34 עֵינָיו ק׳. v. 37 עמיהוד ק׳.

14 יד

א 2 וַיֵּדַע יוֹאָב בֶּן־צְרֻיָה כִּי־לֵב הַמֶּלֶךְ עַל־אַבְשָׁלוֹם׃ וַיִּשְׁלַח
יוֹאָב תְּקוֹעָה וַיִּקַּח מִשָּׁם אִשָּׁה חֲכָמָה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִתְאַבְּלִי־
נָא וְלִבְשִׁי־נָא בִגְדֵי־אֵבֶל וְאַל־תָּסוּכִי שֶׁמֶן וְהָיִית כְּאִשָּׁה זֶה
3 יָמִים רַבִּים מִתְאַבֶּלֶת עַל־מֵת׃ וּבָאת אֶל־הַמֶּלֶךְ וְדִבַּרְתְּ
4 אֵלָיו כַּדָּבָר הַזֶּה וַיָּשֶׂם יוֹאָב אֶת־הַדְּבָרִים בְּפִיהָ׃ וַתֹּאמֶר
הָאִשָּׁה הַתְּקֹעִית אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל עַל־אַפֶּיהָ אַרְצָה וַתִּשְׁתָּחוּ
ה וַתֹּאמֶר הוֹשִׁעָה הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ וַתֹּאמֶר
6 אֲבָל אִשָּׁה־אַלְמָנָה אָנִי וַיָּמָת אִישִׁי׃ וּלְשִׁפְחָתְךָ שְׁנֵי
בָנִים וַיִּנָּצוּ שְׁנֵיהֶם בַּשָּׂדֶה וְאֵין מַצִּיל בֵּינֵיהֶם וַיַּכּוֹ
7 הָאֶחָד אֶת־הָאֶחָד וַיָּמֶת אֹתוֹ׃ וְהִנֵּה קָמָה כָל־הַמִּשְׁפָּחָה
עַל־שִׁפְחָתֶךָ וַיֹּאמְרוּ תְּנִי ׀ אֶת־מַכֵּה אָחִיו וּנְמִתֵהוּ בְּנֶפֶשׁ
אָחִיו אֲשֶׁר הָרָג וְנַשְׁמִידָה גַּם אֶת־הַיּוֹרֵשׁ וְכִבּוּ אֶת־גַּחַלְתִּי
אֲשֶׁר נִשְׁאָרָה לְבִלְתִּי שִׂוֹם־לְאִישִׁי שֵׁם וּשְׁאֵרִית עַל־פְּנֵי
8 הָאֲדָמָה׃ ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הָאִשָּׁה לְכִי לְבֵיתֵךְ וַאֲנִי
9 אֲצַוֶּה עָלָיִךְ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַתְּקוֹעִית אֶל־הַמֶּלֶךְ עָלַי אֲדֹנִי
י הַמֶּלֶךְ הֶעָוֺן וְעַל־בֵּית אָבִי וְהַמֶּלֶךְ וְכִסְאוֹ נָקִי׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ הַמְדַבֵּר אֵלַיִךְ וַהֲבֵאתוֹ אֵלַי וְלֹא־יֹסִיף עוֹד לָגַעַת
11 בָּךְ׃ וַתֹּאמֶר יִזְכָּר־נָא הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵהַרְבַּית
גֹּאֵל הַדָּם לְשַׁחֵת וְלֹא יַשְׁמִידוּ אֶת־בְּנִי וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה אִם־
12 יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת בְּנֵךְ אָרְצָה׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה תְּדַבֶּר־נָא שִׁפְחָתְךָ
13 אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר דַּבֵּרִי׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה וְלָמָּה
חָשַׁבְתָּה כָּזֹאת עַל־עַם אֱלֹהִים וּמִדַּבֵּר הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר הַזֶּה
14 כְּאָשֵׁם לְבִלְתִּי הָשִׁיב הַמֶּלֶךְ אֶת־נִדְּחוֹ׃ כִּי־מוֹת נָמוּת וְכַמַּיִם
הַנִּגָּרִים אַרְצָה אֲשֶׁר לֹא יֵאָסֵפוּ וְלֹא־יִשָּׂא אֱלֹהִים נֶפֶשׁ
טו וְחָשַׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבִלְתִּי יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדָּח׃ וְעַתָּה אֲשֶׁר־
בָּאתִי לְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה כִּי יֵרְאֻנִי הָעָם
וַתֹּאמֶר שִׁפְחָתְךָ אֲדַבְּרָה־נָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ אוּלַי יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ
16 אֶת־דְּבַר אֲמָתוֹ׃ כִּי יִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ לְהַצִּיל אֶת־אֲמָתוֹ מִכַּף
17 הָאִישׁ לְהַשְׁמִיד אֹתִי וְאֶת־בְּנִי יַחַד מִנַּחֲלַת אֱלֹהִים׃ וַתֹּאמֶר

---

v. 7 קמץ בזקף. ibid. שִׂים ק׳. v. 11 מהרבַּת ק׳.

שִׁפְחָתְךָ יִֽהְיֶה־נָּא דְּבַר־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לִמְנֻחָה כִּי ׀ כְּמַלְאַךְ
הָאֱלֹהִים כֵּן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב וְהָרָע וַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
18 יְהִי עִמָּךְ׃ ס וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֶל־הָֽאִשָּׁה אַל־נָא
תְכַחֲדִי מִמֶּנִּי דָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁאֵל אֹתָךְ וַתֹּאמֶר הָֽאִשָּׁה
19 יְדַבֶּר־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲיַד יוֹאָב אִתָּךְ בְּכָל־
זֹאת וַתַּעַן הָֽאִשָּׁה וַתֹּאמֶר חֵי־נַפְשְׁךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אִם־אִשׁ ׀
לְהֵמִין וּלְהַשְׂמִיל מִכֹּל אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּֽי־עַבְדְּךָ
יוֹאָב הוּא צִוָּנִי וְהוּא שָׂם בְּפִי שִׁפְחָֽתְךָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
כ הָאֵֽלֶּה׃ לְבַעֲבוּר סַבֵּב אֶת־פְּנֵי הַדָּבָר עָשָׂה עַבְדְּךָ יוֹאָב אֶת־
הַדָּבָר הַזֶּה וַאדֹנִי חָכָם כְּחָכְמַת מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים לָדַעַת אֶת־
21 כָּל־אֲשֶׁר בָּאָֽרֶץ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב הִנֵּה־נָא עָשִׂיתִי
22 אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֵךְ הָשֵׁב אֶת־הַנַּעַר אֶת־אַבְשָׁלֽוֹם׃ וַיִּפֹּל
יוֹאָב אֶל־פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ וַיְבָרֶךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
יוֹאָב הַיּוֹם יָדַע עַבְדְּךָ כִּֽי־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
23 אֲשֶׁר־עָשָׂה הַמֶּלֶךְ אֶת־דְּבַר עַבְדֶּֽוֹ׃ וַיָּקָם יוֹאָב וַיֵּלֶךְ גְּשׁוּרָה
24 וַיָּבֵא אֶת־אַבְשָׁלוֹם יְרוּשָׁלָֽםִ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ יִסֹּב אֶל־בֵּיתוֹ
וּפָנַי לֹא יִרְאֶה וַיִּסֹּב אַבְשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא
כה רָאָֽה׃ וּכְאַבְשָׁלוֹם לֹֽא־הָיָה אִישׁ־יָפֶה בְּכָל־יִשְׂרָאֵל לְהַלֵּל
26 מְאֹד מִכַּף רַגְלוֹ וְעַד קָדְקֳדוֹ לֹא־הָיָה בוֹ מֽוּם׃ וּֽבְגַלְּחוֹ
אֶת־רֹאשׁוֹ וְהָיָה מִקֵּץ יָמִים ׀ לַיָּמִים אֲשֶׁר יְגַלֵּחַ כִּֽי־כָבֵד
עָלָיו וְגִלְּחוֹ וְשָׁקַל אֶת־שְׂעַר רֹאשׁוֹ מָאתַיִם שְׁקָלִים בְּאֶבֶן
27 הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיִּוָּלְדוּ לְאַבְשָׁלוֹם שְׁלוֹשָׁה בָנִים וּבַת אַחַת וּשְׁמָהּ
28 תָּמָר הִיא הָיְתָה אִשָּׁה יְפַת מַרְאֶֽה׃ וַיֵּשֶׁב אַבְשָׁלוֹם
29 בִּירוּשָׁלַםִ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לֹא רָאָֽה׃ וַיִּשְׁלַח
אַבְשָׁלוֹם אֶל־יוֹאָב לִשְׁלֹחַ אֹתוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ וְלֹא אָבָה לָבוֹא
ל אֵלָיו וַיִּשְׁלַח עוֹד שֵׁנִית וְלֹא אָבָה לָבֽוֹא׃ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו
רְאוּ חֶלְקַת יוֹאָב אֶל־יָדִי וְלוֹ־שָׁם שְׂעֹרִים לְכוּ וְהַצִּותִיהָ
31 בָאֵשׁ וַיַּצִּתוּ עַבְדֵי אַבְשָׁלוֹם אֶת־הַחֶלְקָה בָּאֵֽשׁ׃ ס וַיָּקָם
יוֹאָב וַיָּבֹא אֶל־אַבְשָׁלוֹם הַבָּיְתָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָמָּה הִצִּיתוּ
32 עֲבָדֶיךָ אֶת־הַחֶלְקָה אֲשֶׁר־לִי בָּאֵֽשׁ׃ וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־
יוֹאָב הִנֵּה שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ ׀ לֵאמֹר בֹּא הֵנָּה וְאֶשְׁלְחָה אֹתְךָ

v. 19 א׳ בחירק וחסר י׳.   v. 22 עַבְדֶּךָ ק׳.   v. 30 וְהַצִּיתוּהָ ק׳.

אֶל־הַמֶּ֜לֶךְ לֵאמֹ֗ר לָ֚מָּה בָּ֙אתִי֙ מִגְּשׁ֔וּר ט֥וֹב לִ֖י עֹ֣ד אֲנִי־שָׁ֑ם
33 וְעַתָּ֗ה אֶרְאֶה֙ פְּנֵ֣י הַמֶּ֔לֶךְ וְאִם־יֶשׁ־בִּ֥י עָוֺ֖ן וֶהֱמִתָֽנִי׃ וַיָּבֹ֨א
יוֹאָ֤ב אֶל־הַמֶּ֙לֶךְ֙ וַיַּגֶּד־ל֔וֹ וַיִּקְרָ֣א אֶל־אַבְשָׁל֗וֹם וַיָּבֹ֤א אֶל־
הַמֶּ֙לֶךְ֙ וַיִּשְׁתַּ֨חוּ ל֧וֹ עַל־אַפָּ֛יו אַ֖רְצָה לִפְנֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ וַיִּשַּׁ֥ק
הַמֶּ֖לֶךְ לְאַבְשָׁלֽוֹם׃ ס

טו 15

א וַיְהִי֙ מֵאַ֣חֲרֵי־כֵ֔ן וַיַּ֤עַשׂ לוֹ֙ אַבְשָׁל֔וֹם מֶרְכָּבָ֖ה וְסֻסִ֑ים וַחֲמִשִּׁ֥ים
2 אִ֖ישׁ רָצִ֥ים לְפָנָֽיו׃ וְהִשְׁכִּים֙ אַבְשָׁל֔וֹם וְעָמַ֕ד עַל־יַ֖ד דֶּ֣רֶךְ
הַשָּׁ֑עַר וַיְהִ֡י כָּל־הָאִ֣ישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לּוֹ־רִיב֩ לָב֨וֹא אֶל־הַמֶּ֜לֶךְ
לַמִּשְׁפָּ֗ט וַיִּקְרָ֨א אַבְשָׁל֤וֹם אֵלָיו֙ וַיֹּ֗אמֶר אֵֽי־מִזֶּ֥ה עִיר֙ אַ֔תָּה
3 וַיֹּ֕אמֶר מֵאַחַ֥ד שִׁבְטֵי־יִשְׂרָאֵ֖ל עַבְדֶּֽךָ׃ וַיֹּ֤אמֶר אֵלָיו֙ אַבְשָׁל֔וֹם
רְאֵ֥ה דְבָרֶ֖ךָ טוֹבִ֣ים וּנְכֹחִ֑ים וְשֹׁמֵ֥עַ אֵין־לְךָ֖ מֵאֵ֥ת הַמֶּֽלֶךְ׃
4 וַיֹּ֙אמֶר֙ אַבְשָׁל֔וֹם מִֽי־יְשִׂמֵ֥נִי שֹׁפֵ֖ט בָּאָ֑רֶץ וְעָלַ֗י יָב֤וֹא כָּל־אִישׁ֙
ה אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לּ֣וֹ רִיב־וּמִשְׁפָּ֔ט וְהִצְדַּקְתִּֽיו׃ וְהָיָה֙ בִּקְרָב־אִ֔ישׁ
6 לְהִשְׁתַּחֲוֺ֖ת ל֑וֹ וְשָׁלַ֥ח אֶת־יָד֛וֹ וְהֶחֱזִ֥יק ל֖וֹ וְנָ֥שַׁק לֽוֹ׃ וַיַּ֨עַשׂ
אַבְשָׁל֜וֹם כַּדָּבָ֤ר הַזֶּה֙ לְכָל־יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁר־יָבֹ֥אוּ לַמִּשְׁפָּ֖ט אֶל־
7 הַמֶּ֑לֶךְ וַיְגַנֵּב֙ אַבְשָׁל֔וֹם אֶת־לֵ֖ב אַנְשֵׁ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ ס וַיְהִ֕י
מִקֵּ֖ץ אַרְבָּעִ֣ים שָׁנָ֑ה וַיֹּ֤אמֶר אַבְשָׁלוֹם֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ אֵ֣לְכָה נָּ֗א
8 וַאֲשַׁלֵּ֛ם אֶת־נִדְרִ֛י אֲשֶׁר־נָדַ֥רְתִּי לַיהוָ֖ה בְּחֶבְרֽוֹן׃ כִּֽי־נֵ֙דֶר֙ נָדַ֣ר
עַבְדְּךָ֔ בְּשִׁבְתִּ֥י בִגְשׁ֛וּר בַּאֲרָ֖ם לֵאמֹ֑ר אִם־יָשׁ֨יב יְשִׁיבֵ֤נִי יְהוָה֙
9 יְר֣וּשָׁלַ֔ם וְעָבַדְתִּ֖י אֶת־יְהוָֽה׃ וַיֹּֽאמֶר־ל֥וֹ הַמֶּ֖לֶךְ לֵ֣ךְ בְּשָׁל֑וֹם
י וַיָּ֖קָם וַיֵּ֥לֶךְ חֶבְרֽוֹנָה׃ ס וַיִּשְׁלַ֤ח אַבְשָׁלוֹם֙ מְרַגְּלִ֔ים בְּכָל־
שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר כְּשָׁמְעֲכֶם֙ אֶת־ק֣וֹל הַשֹּׁפָ֔ר וַאֲמַרְתֶּ֕ם
11 מָלַ֥ךְ אַבְשָׁל֖וֹם בְּחֶבְרֽוֹן׃ וְאֶת־אַבְשָׁל֗וֹם הָלְכ֞וּ מָאתַ֤יִם אִישׁ֙
12 מִיר֣וּשָׁלַ֔ם קְרֻאִ֖ים וְהֹלְכִ֣ים לְתֻמָּ֑ם וְלֹ֥א יָדְע֖וּ כָּל־דָּבָֽר׃ וַיִּשְׁלַ֣ח
אַ֠בְשָׁלוֹם אֶת־אֲחִיתֹ֨פֶל הַגִּֽילֹנִ֜י יוֹעֵ֣ץ דָּוִ֗ד מֵֽעִירוֹ֙ מִגִּלֹ֔ה
בְּזָבְח֖וֹ אֶת־הַזְּבָחִ֑ים וַיְהִ֤י הַקֶּ֙שֶׁר֙ אַמִּ֔ץ וְהָעָ֛ם הוֹלֵ֥ךְ וָרָ֖ב אֶת־
13 אַבְשָׁלֽוֹם׃ וַיָּבֹא֙ הַמַּגִּ֔יד אֶל־דָּוִ֖ד לֵאמֹ֑ר הָיָ֛ה לֶב־אִ֥ישׁ יִשְׂרָאֵ֖ל
14 אַחֲרֵ֥י אַבְשָׁלֽוֹם׃ וַיֹּ֣אמֶר דָּ֠וִד לְכָל־עֲבָדָ֨יו אֲשֶׁר־אִתּ֤וֹ בִירוּשָׁלַ֙ם֙
ק֣וּמוּ וְנִבְרָ֔חָה כִּ֛י לֹא־תִֽהְיֶה־לָּ֥נוּ פְלֵיטָ֖ה מִפְּנֵ֣י אַבְשָׁלֹ֑ם
מַהֲר֣וּ לָלֶ֗כֶת פֶּן־יְמַהֵ֨ר וְהִשִּׂגָ֜נוּ וְהִדִּ֤יחַ עָלֵ֙ינוּ֙ אֶת־הָֽרָעָ֔ה

v. 8 ישׁוב ק׳.

וְהִכָּה הָעִיר לְפִי־חָרֶב׃ וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ טו
כְּכֹל אֲשֶׁר־יִבְחַר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הִנֵּה עֲבָדֶיךָ׃ וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ 16
וְכָל־בֵּיתוֹ בְּרַגְלָיו וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ אֵת עֶשֶׂר נָשִׁים פִּלַגְשִׁים
לִשְׁמֹר הַבָּיִת׃ וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם בְּרַגְלָיו וַיַּעַמְדוּ בֵּית 17
הַמֶּרְחָק׃ וְכָל־עֲבָדָיו עֹבְרִים עַל־יָדוֹ וְכָל־הַכְּרֵתִי וְכָל־ 18
הַפְּלֵתִי וְכָל־הַגִּתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ אֲשֶׁר־בָּאוּ בְרַגְלוֹ מִגַּת
עֹבְרִים עַל־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אִתַּי הַגִּתִּי לָמָּה 19
תֵלֵךְ גַּם־אַתָּה אִתָּנוּ שׁוּב וְשֵׁב עִם־הַמֶּלֶךְ כִּי־נָכְרִי אַתָּה וְגַם־
גֹּלֶה אַתָּה לִמְקוֹמֶךָ׃ תְּמוֹל ׀ בּוֹאֶךָ וְהַיּוֹם אֲנוֹעֲךָ עִמָּנוּ לָלֶכֶת כ
וַאֲנִי הוֹלֵךְ עַל אֲשֶׁר־אֲנִי הוֹלֵךְ שׁוּב וְהָשֵׁב אֶת־אַחֶיךָ עִמָּךְ
חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ וַיַּעַן אִתַּי אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר חַי־יְהוָה וְחֵי 21
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי אם בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם ׀ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
אִם־לְמָוֶת אִם־לְחַיִּים כִּי־שָׁם יִהְיֶה עַבְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־ 22
אִתַּי לֵךְ וַעֲבֹר וַיַּעֲבֹר אִתַּי הַגִּתִּי וְכָל־אֲנָשָׁיו וְכָל־הַטַּף אֲשֶׁר
אִתּוֹ׃ וְכָל־הָאָרֶץ בּוֹכִים קוֹל גָּדוֹל וְכָל־הָעָם עֹבְרִים וְהַמֶּלֶךְ 23
עֹבֵר בְּנַחַל קִדְרוֹן וְכָל־הָעָם עֹבְרִים עַל־פְּנֵי דֶרֶךְ אֶת־
הַמִּדְבָּר׃ וְהִנֵּה גַם־צָדוֹק וְכָל־הַלְוִיִּם אִתּוֹ נֹשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן 24
בְּרִית הָאֱלֹהִים וַיַּצִּקוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיַּעַל אֶבְיָתָר עַד־
תֹּם כָּל־הָעָם לַעֲבוֹר מִן־הָעִיר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְצָדוֹק הָשֵׁב כה
אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הָעִיר אִם־אֶמְצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה וֶהֱשִׁבַנִי
וְהִרְאַנִי אֹתוֹ וְאֶת־נָוֵהוּ׃ וְאִם כֹּה יֹאמַר לֹא חָפַצְתִּי בָּךְ 26
הִנְנִי יַעֲשֶׂה־לִּי כַּאֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינָיו׃ ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 27
אֶל־צָדוֹק הַכֹּהֵן הֲרוֹאֶה אַתָּה שֻׁבָה הָעִיר בְּשָׁלוֹם וַאֲחִימַעַץ
בִּנְךָ וִיהוֹנָתָן בֶּן־אֶבְיָתָר שְׁנֵי בְנֵיכֶם אִתְּכֶם׃ רְאוּ אָנֹכִי 28
מִתְמַהְמֵהַּ בְּעַבְרוֹת הַמִּדְבָּר עַד־בּוֹא דָבָר מֵעִמָּכֶם לְהַגִּיד לִי׃
וַיָּשֶׁב צָדוֹק וְאֶבְיָתָר אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים יְרוּשָׁלָם וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ 29
וְדָוִד עֹלֶה בְמַעֲלֵה הַזֵּיתִים עֹלֶה ׀ וּבוֹכֶה וְרֹאשׁ לוֹ חָפוּי ל
וְהוּא הֹלֵךְ יָחֵף וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ חָפוּ אִישׁ רֹאשׁוֹ וְעָלוּ
עָלֹה וּבָכֹה׃ וְדָוִד הִגִּיד לֵאמֹר אֲחִיתֹפֶל בַּקֹּשְׁרִים עִם־ 31
אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר דָּוִד סַכֶּל־נָא אֶת־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל יְהוָה׃
וַיְהִי דָוִד בָּא עַד־הָרֹאשׁ אֲשֶׁר־יִשְׁתַּחֲוֶה שָׁם לֵאלֹהִים וְהִנֵּה 32

v. 20 אֲנִיעֲךָ ק׳. v. 21 כתיב ולא קרי. v. 28 בְּעַרְבוֹת ק׳.

לִקְרָאתוֹ חוּשַׁי הָאַרְכִּי קָרוּעַ כֻּתָּנְתּוֹ וַאֲדָמָה עַל־רֹאשׁוֹ׃
33 34 וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד אִם עָבַרְתָּ אִתִּי וְהָיִתָ עָלַי לְמַשָּׂא׃ וְאִם־הָעִיר
תָּשׁוּב וְאָמַרְתָּ לְאַבְשָׁלוֹם עַבְדְּךָ אֲנִי הַמֶּלֶךְ אֶהְיֶה עֶבֶד
אָבִיךָ וַאֲנִי מֵאָז וְעַתָּה וַאֲנִי עַבְדֶּךָ וְהֵפַרְתָּה לִי אֵת עֲצַת
לה אֲחִיתֹפֶל׃ וַהֲלוֹא עִמְּךָ שָׁם צָדוֹק וְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְהָיָה
כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמַע מִבֵּית הַמֶּלֶךְ תַּגִּיד לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר
36 הַכֹּהֲנִים׃ הִנֵּה־שָׁם עִמָּם שְׁנֵי בְנֵיהֶם אֲחִימַעַץ לְצָדוֹק
וִיהוֹנָתָן לְאֶבְיָתָר וּשְׁלַחְתֶּם בְּיָדָם אֵלַי כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ׃
37 וַיָּבֹא חוּשַׁי רֵעֶה דָוִד הָעִיר וְאַבְשָׁלֹם יָבוֹא יְרוּשָׁלִָם׃

יו 16

א וְדָוִד עָבַר מְעַט מֵהָרֹאשׁ וְהִנֵּה צִיבָא נַעַר מְפִיבֹשֶׁת לִקְרָאתוֹ
וְצֶמֶד חֲמֹרִים חֲבֻשִׁים וַעֲלֵיהֶם מָאתַיִם לֶחֶם וּמֵאָה צִמּוּקִים
2 וּמֵאָה קַיִץ וְנֵבֶל יָיִן׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־צִיבָא מָה־אֵלֶּה
לָּךְ וַיֹּאמֶר צִיבָא הַחֲמוֹרִים לְבֵית־הַמֶּלֶךְ לִרְכֹּב וְלַהֲלֶחֶם
וְהַקַּיִץ לֶאֱכוֹל הַנְּעָרִים וְהַיַּיִן לִשְׁתּוֹת הַיָּעֵף בַּמִּדְבָּר׃ ס
3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וְאַיֵּה בֶּן־אֲדֹנֶיךָ וַיֹּאמֶר צִיבָא אֶל־הַמֶּלֶךְ הִנֵּה
יוֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַםִ כִּי אָמַר הַיּוֹם יָשִׁיבוּ לִי בֵּית יִשְׂרָאֵל אֵת
4 מַמְלְכוּת אָבִי׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְצִבָא הִנֵּה לְךָ כֹּל אֲשֶׁר
לִמְפִיבֹשֶׁת וַיֹּאמֶר צִיבָא הִשְׁתַּחֲוֵיתִי אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי
ה הַמֶּלֶךְ׃ וּבָא הַמֶּלֶךְ דָּוִד עַד־בַּחוּרִים וְהִנֵּה מִשָּׁם אִישׁ יוֹצֵא
מִמִּשְׁפַּחַת בֵּית־שָׁאוּל וּשְׁמוֹ שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא יֹצֵא יָצוֹא
6 וּמְקַלֵּל׃ וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים אֶת־דָּוִד וְאֶת־כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִד
7 וְכָל־הָעָם וְכָל־הַגִּבֹּרִים מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ׃ וְכֹה־אָמַר
8 שִׁמְעִי בְּקַלְלוֹ צֵא צֵא אִישׁ הַדָּמִים וְאִישׁ הַבְּלִיָּעַל׃ הֵשִׁיב
עָלֶיךָ יְהוָֹה כֹּל דְּמֵי בֵית־שָׁאוּל אֲשֶׁר מָלַכְתָּ תַּחְתָּו וַיִּתֵּן
יְהוָֹה אֶת־הַמְּלוּכָה בְּיַד אַבְשָׁלוֹם בְּנֶךָ וְהִנְּךָ בְּרָעָתֶךָ כִּי
9 אִישׁ דָּמִים אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר אֲבִישַׁי בֶן־צְרוּיָה אֶל־הַמֶּלֶךְ לָמָּה
יְקַלֵּל הַכֶּלֶב הַמֵּת הַזֶּה אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֶעְבְּרָה־נָּא
י וְאָסִירָה אֶת־רֹאשׁוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרֻיָה
כִּי יְקַלֵּל וְכִי יְהוָֹה אָמַר לוֹ קַלֵּל אֶת־דָּוִד וּמִי יֹאמַר מַדּוּעַ

v. 2 וְהַלֹּחם ק׳. v. 8 תחתָיו ק׳. v. 10 כֹּה ק׳. ibid. כִּי ק׳.

עֲשִׂיתָה כֵּן׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־אֲבִישַׁי וְאֶל־כָּל־עֲבָדָיו הִנֵּה 11
בְנִי אֲשֶׁר־יָצָא מִמֵּעַי מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי וְאַף כִּי־עַתָּה בֶּן־
הַיְמִינִי הַנִּחוּ לוֹ וִיקַלֵּל כִּי אָמַר־לוֹ יְהוָה׃ אוּלַי יִרְאֶה 12
יְהוָה בְּעֵונִי וְהֵשִׁיב יְהוָה לִי טוֹבָה תַּחַת קִלְלָתוֹ הַיּוֹם הַזֶּה׃
וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַאֲנָשָׁיו בַּדָּרֶךְ וְשִׁמְעִי הֹלֵךְ בְּצֵלַע הָהָר לְעֻמָּתוֹ 13
הָלוֹךְ וַיְקַלֵּל וַיְסַקֵּל בָּאֲבָנִים לְעֻמָּתוֹ וְעִפַּר בֶּעָפָר׃ ס
וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ עֲיֵפִים וַיִּנָּפֵשׁ שָׁם׃ 14
וְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־הָעָם אִישׁ יִשְׂרָאֵל בָּאוּ יְרוּשָׁלִָם וַאֲחִיתֹפֶל טו
אִתּוֹ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא חוּשַׁי הָאַרְכִּי רֵעֶה דָוִד אֶל־אַבְשָׁלוֹם 16
וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם יְחִי הַמֶּלֶךְ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר 17
אַבְשָׁלוֹם אֶל־חוּשַׁי זֶה חַסְדְּךָ אֶת־רֵעֶךָ לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ אֶת־
רֵעֶךָ׃ וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלֹם לֹא כִּי אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה וְהָעָם 18
הַזֶּה וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל לֹא אֶהְיֶה וְאִתּוֹ אֵשֵׁב׃ וְהַשֵּׁנִית לְמִי 19
אֲנִי אֶעֱבֹד הֲלוֹא לִפְנֵי בְנוֹ כַּאֲשֶׁר עָבַדְתִּי לִפְנֵי אָבִיךָ כֵּן
אֶהְיֶה לְפָנֶיךָ׃ ס וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל־אֲחִיתֹפֶל הָבוּ כ
לָכֶם עֵצָה מַה־נַּעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־אַבְשָׁלֹם בּוֹא 21
אֶל־פִּלַגְשֵׁי אָבִיךָ אֲשֶׁר הִנִּיחַ לִשְׁמוֹר הַבָּיִת וְשָׁמַע כָּל־
יִשְׂרָאֵל כִּי־נִבְאַשְׁתָּ אֶת־אָבִיךָ וְחָזְקוּ יְדֵי כָּל־אֲשֶׁר אִתָּךְ׃
וַיַּטּוּ לְאַבְשָׁלוֹם הָאֹהֶל עַל־הַגָּג וַיָּבֹא אַבְשָׁלוֹם אֶל־פִּלַגְשֵׁי 22
אָבִיו לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַעֲצַת אֲחִיתֹפֶל אֲשֶׁר יָעַץ בַּיָּמִים 23
הָהֵם כַּאֲשֶׁר יִשְׁאַל־° בִּדְבַר הָאֱלֹהִים כֵּן כָּל־עֲצַת אֲחִיתֹפֶל
גַּם־לְדָוִד גַּם־לְאַבְשָׁלֹם׃ ס

17 יז

וַיֹּאמֶר אֲחִיתֹפֶל אֶל־אַבְשָׁלֹם אֶבְחֲרָה־נָּא שְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף א
אִישׁ וְאָקוּמָה וְאֶרְדְּפָה אַחֲרֵי־דָוִד הַלָּיְלָה׃ וְאָבוֹא עָלָיו 2
וְהוּא יָגֵעַ וּרְפֵה יָדַיִם וְהַחֲרַדְתִּי אֹתוֹ וְנָס כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־
אִתּוֹ וְהִכֵּיתִי אֶת־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ׃ וְאָשִׁיבָה כָל־הָעָם אֵלֶיךָ 3
כְּשׁוּב הַכֹּל הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ כָּל־הָעָם יִהְיֶה שָׁלוֹם׃
וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי אַבְשָׁלֹם וּבְעֵינֵי כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס 4
וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם קְרָא נָא גַּם לְחוּשַׁי הָאַרְכִּי וְנִשְׁמְעָה ה
מַה־בְּפִיו גַּם־הוּא׃ וַיָּבֹא חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם 6

v. 12 בְּעֵינִי ק'. v. 18 לוֹ ק'. v. 23 אִישׁ קרי ולא כתיב.

אֵלָיו לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה דִּבֶּר אֲחִיתֹפֶל הֲנַעֲשֶׂה אֶת־דְּבָרוֹ אִם־
7 אַיִן אַתָּה דַבֵּר׃ ס וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־אַבְשָׁלוֹם לֹא־טוֹבָה
8 הָעֵצָה אֲשֶׁר־יָעַץ אֲחִיתֹפֶל בַּפַּעַם הַזֹּאת׃ וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אַתָּה
יָדַעְתָּ אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אֲנָשָׁיו כִּי גִבֹּרִים הֵמָּה וּמָרֵי נֶפֶשׁ
הֵמָּה כְּדֹב שַׁכּוּל בַּשָּׂדֶה וְאָבִיךָ אִישׁ מִלְחָמָה וְלֹא יָלִין
9 אֶת־הָעָם׃ הִנֵּה עַתָּה הוּא־נֶחְבָּא בְּאַחַת הַפְּחָתִים אוֹ בְּאַחַד
הַמְּקוֹמֹת וְהָיָה כִּנְפֹל בָּהֶם בַּתְּחִלָּה וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ וְאָמַר
י הָיְתָה מַגֵּפָה בָּעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי אַבְשָׁלֹם׃ וְהוּא גַם־בֶּן־חַיִל
אֲשֶׁר לִבּוֹ כְּלֵב הָאַרְיֵה הִמֵּס יִמָּס כִּי־יֹדֵעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי־
11 גִבּוֹר אָבִיךָ וּבְנֵי חַיִל אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ כִּי יָעַצְתִּי הֵאָסֹף יֵאָסֵף
עָלֶיךָ כָל־יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־בְּאֵר שֶׁבַע כַּחוֹל אֲשֶׁר־עַל־הַיָּם
12 לָרֹב וּפָנֶיךָ הֹלְכִים בַּקְרָב׃ וּבָאנוּ אֵלָיו בְּאַחַת הַמְּקוֹמֹת
אֲשֶׁר נִמְצָא שָׁם וְנַחְנוּ עָלָיו כַּאֲשֶׁר יִפֹּל הַטַּל עַל־הָאֲדָמָה
13 וְלֹא־נוֹתַר בּוֹ וּבְכָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ גַּם־אֶחָד׃ וְאִם־אֶל־
עִיר יֵאָסֵף וְהִשִּׂיאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הָעִיר הַהִיא חֲבָלִים
וְסָחַבְנוּ אֹתוֹ עַד־הַנַּחַל עַד אֲשֶׁר־לֹא־נִמְצָא שָׁם גַּם־צְרוֹר׃
14 ס וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל טוֹבָה עֲצַת חוּשַׁי
הָאַרְכִּי מֵעֲצַת אֲחִיתֹפֶל ◦ וַיהוָה צִוָּה לְהָפֵר אֶת־עֲצַת
אֲחִיתֹפֶל הַטּוֹבָה לְבַעֲבוּר הָבִיא יְהוָה אֶל־אַבְשָׁלוֹם אֶת־
טו הָרָעָה׃ ס וַיֹּאמֶר חוּשַׁי אֶל־צָדוֹק וְאֶל־אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים
כָּזֹאת וְכָזֹאת יָעַץ אֲחִיתֹפֶל אֶת־אַבְשָׁלֹם וְאֵת זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
16 וְכָזֹאת וְכָזֹאת יָעַצְתִּי אָנִי׃ וְעַתָּה שִׁלְחוּ מְהֵרָה וְהַגִּידוּ
לְדָוִד לֵאמֹר אַל־תָּלֶן הַלַּיְלָה בְּעַרְבוֹת הַמִּדְבָּר וְגַם עָבוֹר
17 תַּעֲבוֹר פֶּן־יְבֻלַּע לַמֶּלֶךְ וּלְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וִיהוֹנָתָן
וַאֲחִימַעַץ עֹמְדִים בְּעֵין־רֹגֵל וְהָלְכָה הַשִּׁפְחָה וְהִגִּידָה לָהֶם
וְהֵם יֵלְכוּ וְהִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהֵרָאוֹת לָבוֹא
18 הָעִירָה׃ וַיַּרְא אֹתָם נַעַר וַיַּגֵּד לְאַבְשָׁלֹם וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם
מְהֵרָה וַיָּבֹאוּ ׀ אֶל־בֵּית־אִישׁ בְּבַחוּרִים וְלוֹ בְאֵר בַּחֲצֵרוֹ
19 וַיֵּרְדוּ שָׁם׃ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה וַתִּפְרֹשׂ אֶת־הַמָּסָךְ עַל־פְּנֵי
כ הַבְּאֵר וַתִּשְׁטַח עָלָיו הָרִפוֹת וְלֹא נוֹדַע דָּבָר׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי
אַבְשָׁלוֹם אֶל־הָאִשָּׁה הַבַּיְתָה וַיֹּאמְרוּ אַיֵּה אֲחִימַעַץ וִיהוֹנָתָן

v. 12 בְּאַחַד ק׳. v. 14 פסקא באמצע פסוק.

וַתֹּאמֶר לָהֶם הָאִשָּׁה עָבְרוּ מִיכַל הַמָּיִם וַיְבַקְשׁוּ וְלֹא מָצָאוּ
וַיָּשֻׁבוּ יְרוּשָׁלִָם׃ ס וַיְהִי ׀ אַחֲרֵי לֶכְתָּם וַיַּעֲלוּ מֵהַבְּאֵר 21
וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּדוּ לַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּאמְרוּ אֶל־דָּוִד קוּמוּ וְעִבְרוּ מְהֵרָה
22 אֶת־הַמַּיִם כִּי־כָכָה יָעַץ עֲלֵיכֶם אֲחִיתֹפֶל׃ ס וַיָּקָם דָּוִד
וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן עַד־אוֹר הַבֹּקֶר
23 עַד־אַחַד לֹא נֶעְדָּר אֲשֶׁר לֹא־עָבַר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וַאֲחִיתֹפֶל
רָאָה כִּי לֹא נֶעֶשְׂתָה עֲצָתוֹ וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־הַחֲמוֹר וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ
אֶל־בֵּיתוֹ אֶל־עִירוֹ וַיְצַו אֶל־בֵּיתוֹ וַיֵּחָנַק וַיָּמָת וַיִּקָּבֵר
24 בְּקֶבֶר אָבִיו׃ ס וְדָוִד בָּא מַחֲנָיְמָה וְאַבְשָׁלֹם עָבַר
כה אֶת־הַיַּרְדֵּן הוּא וְכָל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ וְאֶת־עֲמָשָׂא שָׂם
אַבְשָׁלֹם תַּחַת יוֹאָב עַל־הַצָּבָא וַעֲמָשָׂא בֶן־אִישׁ וּשְׁמוֹ יִתְרָא
הַיִּשְׂרְאֵלִי אֲשֶׁר־בָּא אֶל־אֲבִיגַל בַּת־נָחָשׁ אֲחוֹת צְרוּיָה אֵם
26 27 יוֹאָב׃ וַיִּחַן יִשְׂרָאֵל וְאַבְשָׁלֹם אֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ ס וַיְהִי
כְּבוֹא דָוִד מַחֲנָיְמָה וְשֹׁבִי בֶן־נָחָשׁ מֵרַבַּת בְּנֵי־עַמּוֹן וּמָכִיר
28 בֶּן־עַמִּיאֵל מִלֹּא דְבָר וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי מֵרֹגְלִים׃ מִשְׁכָּב
וְסַפּוֹת וּכְלִי יוֹצֵר וְחִטִּים וּשְׂעֹרִים וְקֶמַח וְקָלִי וּפוֹל וַעֲדָשִׁים
29 וְקָלִי׃ וּדְבַשׁ וְחֶמְאָה וְצֹאן וּשְׁפוֹת בָּקָר הִגִּישׁוּ לְדָוִד וְלָעָם
אֲשֶׁר־אִתּוֹ לֶאֱכוֹל כִּי אָמְרוּ הָעָם רָעֵב וְעָיֵף וְצָמֵא בַּמִּדְבָּר׃

18 יח

א וַיִּפְקֹד דָּוִד אֶת־הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּשֶׂם עֲלֵיהֶם שָׂרֵי אֲלָפִים
2 וְשָׂרֵי מֵאוֹת׃ וַיְשַׁלַּח דָּוִד אֶת־הָעָם הַשְּׁלִשִׁית בְּיַד־יוֹאָב
וְהַשְּׁלִשִׁית בְּיַד אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה אֲחִי יוֹאָב וְהַשְּׁלִשִׁת
בְּיַד אִתַּי הַגִּתִּי וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־הָעָם יָצֹא אֵצֵא גַּם־אֲנִי
3 עִמָּכֶם׃ וַיֹּאמֶר הָעָם לֹא תֵצֵא כִּי אִם־נֹס נָנוּס לֹא־יָשִׂימוּ
אֵלֵינוּ לֵב וְאִם־יָמֻתוּ חֶצְיֵנוּ לֹא־יָשִׂימוּ אֵלֵינוּ לֵב כִּי־
עַתָּה כָמֹנוּ עֲשָׂרָה אֲלָפִים וְעַתָּה טוֹב כִּי־תִהְיֶה־לָּנוּ מֵעִיר
4 לַעְזוֹר׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יִיטַב בְּעֵינֵיכֶם אֶעֱשֶׂה
וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד הַשַּׁעַר וְכָל־הָעָם יָצְאוּ לְמֵאוֹת
ה וְלַאֲלָפִים׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב וְאֶת־אֲבִישַׁי וְאֶת־אִתַּי
לֵאמֹר לְאַט־לִי לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וְכָל־הָעָם שָׁמְעוּ בְּצַוֹּת

---

v. 22 קמץ בזקף. v. 23 פתח באתנח. v. 3 לעזור ק׳.

6 הַמֶּ֖לֶךְ אֶת־כָּל־הַשָּׂרִ֑ים עַל־דְּבַ֖ר אַבְשָׁלֽוֹם׃ וַיֵּצֵ֥א הָעָ֛ם הַשָּׂדֶ֖ה
7 לִקְרַ֣את יִשְׂרָאֵ֑ל וַתְּהִ֣י הַמִּלְחָמָ֔ה בְּיַ֖עַר אֶפְרָֽיִם׃ וַיִּנָּ֤גְפוּ שָׁם֙
עַ֣ם יִשְׂרָאֵ֔ל לִפְנֵ֖י עַבְדֵ֣י דָוִ֑ד וַתְּהִי־שָׁ֨ם הַמַּגֵּפָ֧ה גְדוֹלָ֛ה בַּיּ֥וֹם
8 הַה֖וּא עֶשְׂרִ֥ים אָֽלֶף׃ וַתְּהִי־שָׁ֤ם הַמִּלְחָמָה֙ נְפֹּצ֔וֹת עַל־פְּנֵ֖י
כָל־הָאָ֑רֶץ וַיֶּ֤רֶב הַיַּ֙עַר֙ לֶאֱכֹ֣ל בָּעָ֔ם מֵאֲשֶׁ֥ר אָכְלָ֛ה הַחֶ֖רֶב בַּיּ֥וֹם
9 הַהֽוּא׃ וַיִּקָּרֵא֙ אַבְשָׁל֔וֹם לִפְנֵ֖י עַבְדֵ֣י דָוִ֑ד וְאַבְשָׁל֞וֹם רֹכֵ֣ב עַל־
הַפֶּ֗רֶד וַיָּבֹ֨א הַפֶּ֜רֶד תַּ֣חַת שׂוֹבֶךְ֮ הָאֵלָ֣ה הַגְּדוֹלָה֒ וַיֶּחֱזַ֨ק רֹאשׁ֜וֹ
בָֽאֵלָ֗ה וַיֻּתַּן֙ בֵּ֤ין הַשָּׁמַ֙יִם֙ וּבֵ֣ין הָאָ֔רֶץ וְהַפֶּ֥רֶד אֲשֶׁר־תַּחְתָּ֖יו
י עָבָֽר׃ וַיַּרְא֙ אִ֣ישׁ אֶחָ֔ד וַיַּגֵּ֖ד לְיוֹאָ֑ב וַיֹּ֗אמֶר הִנֵּה֙ רָאִ֣יתִי אֶת־
11 אַבְשָׁלֹ֔ם תָּל֖וּי בָּאֵלָֽה׃ וַיֹּ֣אמֶר יוֹאָ֗ב לָאִישׁ֙ הַמַּגִּ֣יד ל֔וֹ וְהִנֵּה֙
רָאִ֔יתָ וּמַדּ֕וּעַ לֹֽא־הִכִּית֥וֹ שָׁ֖ם אָ֑רְצָה וְעָלַי֙ לָ֣תֶת לְךָ֔ עֲשָׂ֣רָה
12 כֶ֔סֶף וַחֲגֹרָ֖ה אֶחָֽת׃ וַיֹּ֨אמֶר הָאִ֜ישׁ אֶל־יוֹאָ֗ב וְלֹ֨א אָנֹכִ֜י שֹׁקֵ֤ל
עַל־כַּפַּי֙ אֶ֣לֶף כֶּ֔סֶף לֹֽא־אֶשְׁלַ֥ח יָדִ֖י אֶל־בֶּן־הַמֶּ֑לֶךְ כִּ֣י בְאָזְנֵ֗ינוּ
צִוָּ֨ה הַמֶּ֜לֶךְ אֹתְךָ֨ וְאֶת־אֲבִישַׁ֤י וְאֶת־אִתַּי֙ לֵאמֹ֔ר שִׁמְרוּ־מִ֕י
13 בַּנַּ֖עַר בְּאַבְשָׁלֽוֹם׃ אֽוֹ־עָשִׂ֤יתִי בְנַפְשׁוֹ֙ שֶׁ֔קֶר וְכָל־דָּבָ֖ר לֹא־יִכָּחֵ֣ד
14 מִן־הַמֶּ֑לֶךְ וְאַתָּ֖ה תִּתְיַצֵּ֥ב מִנֶּֽגֶד׃ וַיֹּ֣אמֶר יוֹאָ֔ב לֹא־כֵ֖ן אֹחִ֣ילָה
לְפָנֶ֑יךָ וַיִּקַּ֡ח שְׁלֹשָׁ֣ה שְׁבָטִים֩ בְּכַפּ֨וֹ וַיִּתְקָעֵ֜ם בְּלֵ֣ב אַבְשָׁל֗וֹם
טו עוֹדֶ֛נּוּ חַ֖י בְּלֵ֥ב הָאֵלָֽה׃ וַיָּסֹ֗בּוּ עֲשָׂרָה֙ נְעָרִ֔ים נֹשְׂאֵ֖י כְּלֵ֣י יוֹאָ֑ב
16 וַיַּכּ֥וּ אֶת־אַבְשָׁל֖וֹם וַיְמִיתֻֽהוּ׃ וַיִּתְקַ֤ע יוֹאָב֙ בַּשֹּׁפָ֔ר וַיָּ֤שָׁב הָעָם֙
17 מִרְדֹ֖ף אַחֲרֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל כִּֽי־חָשַׂ֥ךְ יוֹאָ֖ב אֶת־הָעָֽם׃ וַיִּקְח֣וּ אֶת־
אַבְשָׁל֗וֹם וַיַּשְׁלִ֨כוּ אֹת֤וֹ בַיַּ֙עַר֙ אֶל־הַפַּ֣חַת הַגָּד֔וֹל וַיַּצִּ֧בוּ עָלָ֛יו
18 גַּל־אֲבָנִ֖ים גָּד֣וֹל מְאֹ֑ד וְכָל־יִשְׂרָאֵ֔ל נָ֖סוּ אִ֥ישׁ לְאֹהָלֽוֹ׃ וְאַבְשָׁלֹ֣ם
לָקַ֡ח וַיַּצֶּב־ל֣וֹ בְחַיָּו֩ אֶת־מַצֶּ֨בֶת אֲשֶׁ֣ר בְּעֵֽמֶק־הַמֶּלֶךְ֮ כִּ֣י אָמַר֒
אֵֽין־לִ֣י בֵ֔ן בַּעֲב֖וּר הַזְכִּ֣יר שְׁמִ֑י וַיִּקְרָ֤א לַמַּצֶּ֙בֶת֙ עַל־שְׁמ֔וֹ וַיִּקָּרֵ֥א
19 לָהּ֙ יַ֣ד אַבְשָׁל֔וֹם עַ֖ד הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ ס וַאֲחִימַ֤עַץ בֶּן־צָדוֹק֙
אָמַ֔ר אָר֥וּצָה נָּ֖א וַאֲבַשְּׂרָ֣ה אֶת־הַמֶּ֑לֶךְ כִּֽי־שְׁפָט֥וֹ יְהוָ֖ה מִיַּ֥ד
כ אֹיְבָֽיו׃ וַיֹּ֧אמֶר ל֣וֹ יוֹאָ֗ב לֹ֣א אִ֨ישׁ בְּשֹׂרָ֤ה אַתָּה֙ הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה
וּבִשַּׂרְתָּ֖ בְּי֣וֹם אַחֵ֑ר וְהַיּ֤וֹם הַזֶּה֙ לֹ֣א תְבַשֵּׂ֔ר כִּֽי־עַל־ בֶּן־
21 הַמֶּ֥לֶךְ מֵֽת׃ וַיֹּ֤אמֶר יוֹאָב֙ לַכּ֔וּשִׁי לֵ֥ךְ הַגֵּ֛ד לַמֶּ֖לֶךְ אֲשֶׁ֣ר

v. 8 נפוֹצת ק׳. v. 12 וְלוּ ק׳. v. 13 בנפשׁי ק׳.
v. 16 ר׳ דגוש. v. 17 לאהליו ק׳. v. 18 בחייו ק׳.
v. 20 כֵּן קרי ולא כתיב.

רָאִיתָה וַיִּשְׁתַּחוּ כוּשִׁי לְיוֹאָב וַיָּרֹץ׃ וַיֹּסֶף עוֹד אֲחִימַעַץ 22
בֶּן־צָדוֹק וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹאָב וִיהִי מָה אָרֻצָה־נָּא גַם־אָנִי אַחֲרֵי
הַכּוּשִׁי וַיֹּאמֶר יוֹאָב לָמָּה זֶּה אַתָּה רָץ בְּנִי וּלְכָה אֵין־בְּשׂוֹרָה
מֹצֵאת׃ וִיהִי־מָה אָרוּץ וַיֹּאמֶר לוֹ רוּץ וַיָּרָץ אֲחִימַעַץ דֶּרֶךְ 23
הַכִּכָּר וַיַּעֲבֹר אֶת־הַכּוּשִׁי׃ וְדָוִד יוֹשֵׁב בֵּין־שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים 24
וַיֵּלֶךְ הַצֹּפֶה אֶל־גַּג הַשַּׁעַר אֶל־הַחוֹמָה וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא
וְהִנֵּה־אִישׁ רָץ לְבַדּוֹ׃ וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה וַיַּגֵּד לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר כה
הַמֶּלֶךְ אִם־לְבַדּוֹ בְּשׂוֹרָה בְּפִיו וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְקָרֵב׃ וַיַּרְא 26
הַצֹּפֶה אִישׁ־אַחֵר רָץ וַיִּקְרָא הַצֹּפֶה אֶל־הַשֹּׁעֵר וַיֹּאמֶר הִנֵּה־
אִישׁ רָץ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ גַּם־זֶה מְבַשֵּׂר׃ וַיֹּאמֶר הַצֹּפֶה 27
אֲנִי רֹאֶה אֶת־מְרוּצַת הָרִאשׁוֹן כִּמְרֻצַת אֲחִימַעַץ בֶּן־צָדוֹק
וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אִישׁ־טוֹב זֶה וְאֶל־בְּשׂוֹרָה טוֹבָה יָבוֹא׃ וַיִּקְרָא 28
אֲחִימַעַץ וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ לְאַפָּיו
אָרְצָה וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר סִגַּר אֶת־הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר־נָשְׂאוּ אֶת־יָדָם בַּאדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 29
שָׁלוֹם לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר אֲחִימַעַץ רָאִיתִי הֶהָמוֹן
הַגָּדוֹל לִשְׁלֹחַ אֶת־עֶבֶד הַמֶּלֶךְ יוֹאָב וְאֶת־עַבְדֶּךָ וְלֹא יָדַעְתִּי
מָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ סֹב הִתְיַצֵּב כֹּה וַיִּסֹּב וַיַּעֲמֹד׃ וְהִנֵּה ל 31
הַכּוּשִׁי בָּא וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי יִתְבַּשֵּׂר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כִּי־שְׁפָטְךָ
יְהוָה הַיּוֹם מִיַּד כָּל־הַקָּמִים עָלֶיךָ׃ ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ 32
אֶל־הַכּוּשִׁי הֲשָׁלוֹם לַנַּעַר לְאַבְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר הַכּוּשִׁי יִהְיוּ
כַנַּעַר אֹיְבֵי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וְכֹל אֲשֶׁר־קָמוּ עָלֶיךָ לְרָעָה׃

19 יט

וַיִּרְגַּז הַמֶּלֶךְ וַיַּעַל עַל־עֲלִיַּת הַשַּׁעַר וַיֵּבְךְּ וְכֹה ׀ אָמַר בְּלֶכְתּוֹ א
בְּנִי אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי אַבְשָׁלוֹם מִי־יִתֵּן מוּתִי אֲנִי תַחְתֶּיךָ
אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי׃ וַיֻּגַּד לְיוֹאָב הִנֵּה הַמֶּלֶךְ בֹּכֶה וַיִּתְאַבֵּל 2
עַל־אַבְשָׁלֹם׃ וַתְּהִי הַתְּשֻׁעָה בַּיּוֹם הַהוּא לְאֵבֶל לְכָל־הָעָם 3
כִּי־שָׁמַע הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר נֶעֱצַב הַמֶּלֶךְ עַל־בְּנוֹ׃
וַיִּתְגַּנֵּב הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לָבוֹא הָעִיר כַּאֲשֶׁר יִתְגַּנֵּב הָעָם 4
הַנִּכְלָמִים בְּנוּסָם בַּמִּלְחָמָה׃ וְהַמֶּלֶךְ לָאַט אֶת־פָּנָיו וַיִּזְעַק ה
הַמֶּלֶךְ קוֹל גָּדוֹל בְּנִי אַבְשָׁלוֹם אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְנִי׃ ס וַיָּבֹא 6
יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ הַבָּיִת וַיֹּאמֶר הֹבַשְׁתָּ הַיּוֹם אֶת־פְּנֵי כָל־

עֲבָדֶיךָ הַמְמַלְּטִים אֶת־נַפְשְׁךָ הַיּוֹם וְאֵת נֶפֶשׁ בָּנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ
7 וְנֶפֶשׁ נָשֶׁיךָ וְנֶפֶשׁ פִּלַגְשֶׁיךָ׃ לְאַהֲבָה אֶת־שֹׂנְאֶיךָ וְלִשְׂנֹא
אֶת־אֹהֲבֶיךָ כִּי ׀ הִגַּדְתָּ הַיּוֹם כִּי אֵין לְךָ שָׂרִים וַעֲבָדִים כִּי ׀
יָדַעְתִּי הַיּוֹם כִּי לֻא אַבְשָׁלוֹם חַי וְכֻלָּנוּ הַיּוֹם מֵתִים כִּי־אָז
8 יָשָׁר בְּעֵינֶיךָ׃ וְעַתָּה קוּם צֵא וְדַבֵּר עַל־לֵב עֲבָדֶיךָ כִּי בַיהוָה
נִשְׁבַּעְתִּי כִּי־אֵינְךָ יוֹצֵא אִם־יָלִין אִישׁ אִתְּךָ הַלַּיְלָה וְרָעָה
לְךָ זֹאת מִכָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־בָּאָה עָלֶיךָ מִנְּעֻרֶיךָ עַד־עָתָּה׃ ס
9 וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב בַּשָּׁעַר וּלְכָל־הָעָם הִגִּידוּ לֵאמֹר הִנֵּה
הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בַּשַּׁעַר וַיָּבֹא כָל־הָעָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיִשְׂרָאֵל
י נָס אִישׁ לְאֹהָלָיו׃ ס וַיְהִי כָל־הָעָם נָדוֹן בְּכָל־שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ הִצִּילָנוּ ׀ מִכַּף אֹיְבֵינוּ וְהוּא מִלְּטָנוּ מִכַּף
11 פְּלִשְׁתִּים וְעַתָּה בָּרַח מִן־הָאָרֶץ מֵעַל אַבְשָׁלוֹם׃ וְאַבְשָׁלוֹם
אֲשֶׁר מָשַׁחְנוּ עָלֵינוּ מֵת בַּמִּלְחָמָה וְעַתָּה לָמָה אַתֶּם מַחֲרִשִׁים
12 לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ ס וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד שָׁלַח אֶל־צָדוֹק וְאֶל־
אֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר דַּבְּרוּ אֶל־זִקְנֵי יְהוּדָה לֵאמֹר לָמָּה
תִהְיוּ אַחֲרֹנִים לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ וּדְבַר כָּל־יִשְׂרָאֵל
13 בָּא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתוֹ׃ אַחַי אַתֶּם עַצְמִי וּבְשָׂרִי אַתֶּם וְלָמָּה
14 תִהְיוּ אַחֲרֹנִים לְהָשִׁיב אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ וְלַעֲמָשָׂא תֹּמְרוּ הֲלוֹא
עַצְמִי וּבְשָׂרִי אָתָּה כֹּה יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף אִם־לֹא
טו שַׂר־צָבָא תִּהְיֶה לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים תַּחַת יוֹאָב׃ וַיֵּט אֶת־לְבַב
כָּל־אִישׁ־יְהוּדָה כְּאִישׁ אֶחָד וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שׁוּב אַתָּה
16 וְכָל־עֲבָדֶיךָ׃ וַיָּשָׁב הַמֶּלֶךְ וַיָּבֹא עַד־הַיַּרְדֵּן וִיהוּדָה בָּא
הַגִּלְגָּלָה לָלֶכֶת לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ לְהַעֲבִיר אֶת־הַמֶּלֶךְ אֶת־
17 הַיַּרְדֵּן׃ וַיְמַהֵר שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא בֶּן־הַיְמִינִי אֲשֶׁר מִבַּחוּרִים
18 וַיֵּרֶד עִם־אִישׁ יְהוּדָה לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ דָּוִד׃ וְאֶלֶף אִישׁ עִמּוֹ
מִבִּנְיָמִן וְצִיבָא נַעַר בֵּית שָׁאוּל וַחֲמֵשֶׁת עָשָׂר בָּנָיו וְעֶשְׂרִים
19 עֲבָדָיו אִתּוֹ וְצָלְחוּ הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְעָבְרָה הָעֲבָרָה
לַעֲבִיר אֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב בְּעֵינָו וְשִׁמְעִי בֶּן־גֵּרָא
כ נָפַל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן׃ וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אַל־
יַחֲשָׁב־לִי אֲדֹנִי עָוֹן וְאַל־תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר הֶעֱוָה עַבְדְּךָ בַּיּוֹם
אֲשֶׁר־יָצָא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ מִירוּשָׁלִָם לָשׂוּם הַמֶּלֶךְ אֶל־לִבּוֹ׃

v. 7 לוּ ק׳. v. 19 בְּעֵינָיו ק׳. v. 20 נקוד עליו.

21 כִּי יָדַע עַבְדְּךָ כִּי אֲנִי חָטָאתִי וְהִנֵּה־בָאתִי הַיּוֹם רִאשׁוֹן
22 לְכָל־בֵּית יוֹסֵף לָרֶדֶת לִקְרַאת אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּעַן אֲבִישַׁי
בֶּן־צְרוּיָה וַיֹּאמֶר הֲתַחַת זֹאת לֹא יוּמַת שִׁמְעִי כִּי קִלֵּל אֶת־
23 מְשִׁיחַ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִד מַה־לִּי וְלָכֶם בְּנֵי צְרוּיָה כִּי־
תִהְיוּ־לִי הַיּוֹם לְשָׂטָן הַיּוֹם יוּמַת אִישׁ בְּיִשְׂרָאֵל כִּי הֲלוֹא
24 יָדַעְתִּי כִּי הַיּוֹם אֲנִי־מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־
כה שִׁמְעִי לֹא תָמוּת וַיִּשָּׁבַע לוֹ הַמֶּלֶךְ׃ ס וּמְפִבֹשֶׁת בֶּן־
שָׁאוּל יָרַד לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וְלֹא־עָשָׂה רַגְלָיו וְלֹא־עָשָׂה שְׂפָמוֹ
וְאֶת־בְּגָדָיו לֹא כִבֵּס לְמִן־הַיּוֹם לֶכֶת הַמֶּלֶךְ עַד־הַיּוֹם אֲשֶׁר־
26 בָּא בְשָׁלוֹם׃ וַיְהִי כִּי־בָא יְרוּשָׁלִַם לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לוֹ
27 הַמֶּלֶךְ לָמָּה לֹא־הָלַכְתָּ עִמִּי מְפִיבֹשֶׁת׃ וַיֹּאמַר אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
עַבְדִּי רִמָּנִי כִּי־אָמַר עַבְדְּךָ אֶחְבְּשָׁה־לִּי הַחֲמוֹר וְאֶרְכַּב
28 עָלֶיהָ וְאֵלֵךְ אֶת־הַמֶּלֶךְ כִּי פִסֵּחַ עַבְדֶּךָ׃ וַיְרַגֵּל בְּעַבְדְּךָ אֶל־
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ כְּמַלְאַךְ הָאֱלֹהִים וַעֲשֵׂה הַטּוֹב
29 בְּעֵינֶיךָ׃ כִּי לֹא הָיָה כָּל־בֵּית אָבִי כִּי אִם־אַנְשֵׁי־מָוֶת לַאדֹנִי
הַמֶּלֶךְ וַתָּשֶׁת אֶת־עַבְדְּךָ בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ וּמַה־יֶּשׁ־לִי עוֹד
ל צְדָקָה וְלִזְעֹק עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ ס וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ לָמָּה
תְּדַבֵּר עוֹד דְּבָרֶיךָ אָמַרְתִּי אַתָּה וְצִיבָא תַּחְלְקוּ אֶת־הַשָּׂדֶה׃
31 וַיֹּאמֶר מְפִיבֹשֶׁת אֶל־הַמֶּלֶךְ גַּם אֶת־הַכֹּל יִקָּח אַחֲרֵי אֲשֶׁר־
32 בָּא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּיתוֹ׃ ס וּבַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי
יָרַד מֵרֹגְלִים וַיַּעֲבֹר אֶת־הַמֶּלֶךְ הַיַּרְדֵּן לְשַׁלְּחוֹ אֶת־בַּיַּרְדֵּן׃
33 וּבַרְזִלַּי זָקֵן מְאֹד בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְהוּא־כִלְכַּל אֶת־הַמֶּלֶךְ
34 בְּשִׁיבָתוֹ בְמַחֲנַיִם כִּי־אִישׁ גָּדוֹל הוּא מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
אֶל־בַּרְזִלָּי אַתָּה עֲבֹר אִתִּי וְכִלְכַּלְתִּי אֹתְךָ עִמָּדִי בִּירוּשָׁלִָם׃
לה וַיֹּאמֶר בַּרְזִלַּי אֶל־הַמֶּלֶךְ כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי כִּי־אֶעֱלֶה
36 אֶת־הַמֶּלֶךְ יְרוּשָׁלִָם׃ בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם הַאֵדַע
בֵּין־טוֹב לְרָע אִם־יִטְעַם עַבְדְּךָ אֶת־אֲשֶׁר אֹכַל וְאֶת־אֲשֶׁר
אֶשְׁתֶּה אִם־אֶשְׁמַע עוֹד בְּקוֹל שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְלָמָּה יִהְיֶה
37 עַבְדְּךָ עוֹד לְמַשָּׂא אֶל־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ כִּמְעַט יַעֲבֹר עַבְדְּךָ
אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶת־הַמֶּלֶךְ וְלָמָּה יִגְמְלֵנִי הַמֶּלֶךְ הַגְּמוּלָה הַזֹּאת׃
38 יָשָׁב־נָא עַבְדְּךָ וְאָמֻת בְּעִירִי עִם קֶבֶר אָבִי וְאִמִּי וְהִנֵּה

v. 32 הַיַּרְדֵּן ק׳.

עַבְדְּךָ֣ כִמְהָ֔ם יַעֲבֹר֙ עִם־אֲדֹנִ֣י הַמֶּ֔לֶךְ וַעֲשֵׂה־ל֕וֹ אֵ֥ת אֲשֶׁר־ט֖וֹב
39 בְּעֵינֶֽיךָ׃ וַיֹּ֣אמֶר הַמֶּ֗לֶךְ אִתִּי֙ יַעֲבֹ֣ר כִּמְהָ֔ם וַאֲנִי֙ אֶעֱשֶׂה־לּ֔וֹ
מ אֶת־הַטּ֖וֹב בְּעֵינֶ֑יךָ וְכֹ֛ל אֲשֶׁר־תִּבְחַ֥ר עָלַ֖י אֶעֱשֶׂה־לָּֽךְ׃ וַיַּעֲבֹ֨ר
כָּל־הָעָ֧ם אֶת־הַיַּרְדֵּ֛ן וְהַמֶּ֥לֶךְ עָבָ֖ר וַיִּשַּׁ֨ק הַמֶּ֤לֶךְ לְבַרְזִלַּי֙
41 וַֽיְבָרְכֵ֔הוּ וַיָּ֖שָׁב לִמְקֹמֽוֹ׃ וַיַּעֲבֹ֤ר הַמֶּ֙לֶךְ֙ הַגִּלְגָּ֔לָה וְכִמְהָ֖ן
עָבַ֣ר עִמּ֑וֹ וְכָל־עַ֤ם יְהוּדָה֙ וַיַּעֲבִ֣רוּ אֶת־הַמֶּ֔לֶךְ וְגַ֕ם חֲצִ֖י עַ֥ם
42 יִשְׂרָאֵֽל׃ וְהִנֵּ֛ה כָּל־אִ֥ישׁ יִשְׂרָאֵ֖ל בָּאִ֣ים אֶל־הַמֶּ֑לֶךְ וַיֹּאמְר֣וּ
אֶל־הַמֶּ֗לֶךְ מַדּ֩וּעַ֩ גְּנָב֙וּךָ אַחֵ֜ינוּ אִ֣ישׁ יְהוּדָ֗ה וַיַּעֲבִ֨רוּ אֶת־
הַמֶּ֤לֶךְ וְאֶת־בֵּיתוֹ֙ אֶת־הַיַּרְדֵּ֔ן וְכָל־אַנְשֵׁ֥י דָוִ֖ד עִמּֽוֹ׃ ס
43 וַ֠יַּעַן כָּל־אִ֨ישׁ יְהוּדָ֜ה עַל־אִ֣ישׁ יִשְׂרָאֵ֗ל כִּֽי־קָר֤וֹב הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֵלַ֔י
וְלָ֤מָּה זֶּה֙ חָרָ֣ה לְךָ֔ עַל־הַדָּבָ֖ר הַזֶּ֑ה הֶאָכ֤וֹל אָכַ֙לְנוּ֙ מִן־
44 הַמֶּ֔לֶךְ אִם־נִשֵּׂ֥את נִשָּׂ֖א לָֽנוּ׃ ס וַיַּ֣עַן אִֽישׁ־יִשְׂרָאֵ֡ל אֶת־
אִ֣ישׁ יְהוּדָה֩ וַיֹּ֨אמֶר עֶשֶׂר־יָד֜וֹת לִ֣י בַמֶּ֗לֶךְ וְגַם־בְּדָוִד֙ אֲנִ֣י
מִמְּךָ֔ וּמַדּ֙וּעַ֙ הֱקִלֹּתַ֔נִי וְלֹא־הָיָ֨ה דְבָרִ֥י רִאשׁ֛וֹן לִ֖י לְהָשִׁ֣יב
אֶת־מַלְכִּ֑י וַיִּ֙קֶשׁ֙ דְּבַר־אִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה מִדְּבַ֖ר אִ֥ישׁ יִשְׂרָאֵֽל׃

כ 20

א וְשָׁ֨ם נִקְרָ֜א אִ֣ישׁ בְּלִיַּ֗עַל וּשְׁמוֹ֙ שֶׁ֣בַע בֶּן־בִּכְרִ֔י אִ֖ישׁ יְמִינִ֑י
וַיִּתְקַ֣ע בַּשֹּׁפָ֗ר וַ֠יֹּאמֶר אֵ֣ין־לָ֜נוּ חֵ֣לֶק בְּדָוִ֗ד וְלֹ֤א נַֽחֲלָה־לָ֙נוּ֙
2 בְּבֶן־יִשַׁ֔י אִ֥ישׁ לְאֹהָלָ֖יו יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיַּ֜עַל כָּל־אִ֤ישׁ יִשְׂרָאֵל֙
מֵאַחֲרֵ֣י דָוִ֔ד אַחֲרֵ֖י שֶׁ֣בַע בֶּן־בִּכְרִ֑י וְאִ֤ישׁ יְהוּדָה֙ דָּבְק֣וּ בְמַלְכָּ֔ם
3 מִן־הַיַּרְדֵּ֖ן וְעַד־יְרוּשָׁלִָֽם׃ וַיָּבֹ֨א דָוִ֣ד אֶל־בֵּיתוֹ֮ יְרוּשָׁלִַם֒ וַיִּקַּ֣ח
הַמֶּ֡לֶךְ אֵ֣ת עֶֽשֶׂר־נָשִׁ֣ים ׀ פִּלַגְשִׁ֡ים אֲשֶׁ֣ר הִנִּיחַ֩ לִשְׁמֹ֨ר הַבַּ֜יִת
וַֽיִּתְּנֵ֣ם בֵּית־מִ֠שְׁמֶרֶת וַֽיְכַלְכְּלֵ֔ם וַאֲלֵיהֶ֖ם לֹא־בָ֑א וַתִּהְיֶ֧ינָה
צְרֻר֛וֹת עַד־י֥וֹם מֻתָ֖ן אַלְמְנ֥וּת חַיּֽוּת׃ פ
4 וַיֹּ֤אמֶר הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֶל־עֲמָשָׂ֔א הַזְעֶק־לִ֥י אֶת־אִישׁ־יְהוּדָ֖ה שְׁלֹ֣שֶׁת
ה יָמִ֑ים וְאַתָּ֖ה פֹּ֥ה עֲמֹֽד׃ וַיֵּ֥לֶךְ עֲמָשָׂ֖א לְהַזְעִ֣יק אֶת־יְהוּדָ֑ה
6 וַיּ֕וֹחֶר מִן־הַמּוֹעֵ֖ד אֲשֶׁ֥ר יְעָדֽוֹ׃ וַיֹּ֤אמֶר דָּוִד֙ אֶל־אֲבִישַׁ֔י עַתָּ֗ה
יֵ֧רַע לָ֛נוּ שֶׁ֥בַע בֶּן־בִּכְרִ֖י מִן־אַבְשָׁל֑וֹם אַ֠תָּה קַ֞ח אֶת־עַבְדֵ֤י
אֲדֹנֶ֙יךָ֙ וּרְדֹ֣ף אַחֲרָ֔יו פֶּן־מָ֥צָא ל֛וֹ עָרִ֥ים בְּצֻר֖וֹת וְהִצִּ֥יל עֵינֵֽנוּ׃
7 וַיֵּצְא֤וּ אַחֲרָיו֙ אַנְשֵׁ֣י יוֹאָ֔ב וְהַכְּרֵתִ֖י וְהַפְּלֵתִ֑י וְכָל־הַגִּבֹּרִ֔ים

---

v. 41 הֶעֱבִירוּ ק׳ v. 5 ויוחר ק׳

8 וַיֵּצְאוּ מִירוּשָׁלִַם לִרְדֹּף אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ הֵם עִם־הָאֶבֶן
הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן וַעֲמָשָׂא בָּא לִפְנֵיהֶם וְיוֹאָב חָגוּר ׀ מִדּוֹ
לְבֻשׁוֹ וְעָלָו חֲגוֹר חֶרֶב מְצֻמֶּדֶת עַל־מָתְנָיו בְּתַעְרָהּ וְהוּא
9 יָצָא וַתִּפֹּל׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָב לַעֲמָשָׂא הֲשָׁלוֹם אַתָּה אָחִי וַתֹּחֶז
10 יַד־יְמִין יוֹאָב בִּזְקַן עֲמָשָׂא לִנְשָׁק־לוֹ׃ וַעֲמָשָׂא לֹא־נִשְׁמַר
בַּחֶרֶב ׀ אֲשֶׁר בְּיַד־יוֹאָב וַיַּכֵּהוּ בָהּ אֶל־הַחֹמֶשׁ וַיִּשְׁפֹּךְ מֵעָיו
אַרְצָה וְלֹא־שָׁנָה לוֹ וַיָּמֹת וְיוֹאָב וַאֲבִישַׁי אָחִיו רָדַף אַחֲרֵי
11 שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ וְאִישׁ עָמַד עָלָיו מִנַּעֲרֵי יוֹאָב וַיֹּאמֶר מִי
12 אֲשֶׁר חָפֵץ בְּיוֹאָב וּמִי אֲשֶׁר־לְדָוִד אַחֲרֵי יוֹאָב׃ וַעֲמָשָׂא
מִתְגֹּלֵל בַּדָּם בְּתוֹךְ הַמְסִלָּה וַיַּרְא הָאִישׁ כִּי־עָמַד כָּל־הָעָם
וַיַּסֵּב אֶת־עֲמָשָׂא מִן־הַמְסִלָּה הַשָּׂדֶה וַיַּשְׁלֵךְ עָלָיו בֶּגֶד כַּאֲשֶׁר
13 רָאָה כָּל־הַבָּא עָלָיו וְעָמָד׃ כַּאֲשֶׁר הֹגָה מִן־הַמְסִלָּה עָבַר
14 כָּל־אִישׁ אַחֲרֵי יוֹאָב לִרְדֹּף אַחֲרֵי שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי׃ וַיַּעֲבֹר
בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָבֵלָה וּבֵית מַעֲכָה וְכָל־הַבֵּרִים וַיִּקָּלֲהוּ
טו וַיָּבֹאוּ אַף־אַחֲרָיו׃ וַיָּבֹאוּ וַיָּצֻרוּ עָלָיו בְּאָבֵלָה בֵּית הַמַּעֲכָה
וַיִּשְׁפְּכוּ סֹלְלָה אֶל־הָעִיר וַתַּעֲמֹד בַּחֵל וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר אֶת־
16 יוֹאָב מַשְׁחִיתִם לְהַפִּיל הַחוֹמָה׃ וַתִּקְרָא אִשָּׁה חֲכָמָה מִן־
הָעִיר שִׁמְעוּ שִׁמְעוּ אִמְרוּ־נָא אֶל־יוֹאָב קְרַב עַד־הֵנָּה וַאֲדַבְּרָה
17 אֵלֶיךָ׃ וַיִּקְרַב אֵלֶיהָ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַאַתָּה יוֹאָב וַיֹּאמֶר
אָנִי וַתֹּאמֶר לוֹ שְׁמַע דִּבְרֵי אֲמָתֶךָ וַיֹּאמֶר שֹׁמֵעַ אָנֹכִי׃
18 וַתֹּאמֶר לֵאמֹר דַּבֵּר יְדַבְּרוּ בָרִאשֹׁנָה לֵאמֹר שָׁאֹל יְשָׁאֲלוּ
19 בְּאָבֵל וְכֵן הֵתַמּוּ׃ אָנֹכִי שְׁלֻמֵי אֱמוּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה מְבַקֵּשׁ
לְהָמִית עִיר וְאֵם בְּיִשְׂרָאֵל לָמָּה תְבַלַּע נַחֲלַת יְהוָה׃
כ ס וַיַּעַן יוֹאָב וַיֹּאמַר חָלִילָה חָלִילָה לִּי אִם־אֲבַלַּע וְאִם־
21 אַשְׁחִית׃ לֹא־כֵן הַדָּבָר כִּי אִישׁ מֵהַר אֶפְרַיִם שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי
שְׁמוֹ נָשָׂא יָדוֹ בַּמֶּלֶךְ בְּדָוִד תְּנוּ־אֹתוֹ לְבַדּוֹ וְאֵלְכָה מֵעַל
הָעִיר וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־יוֹאָב הִנֵּה רֹאשׁוֹ מֻשְׁלָךְ אֵלֶיךָ
22 בְּעַד הַחוֹמָה׃ וַתָּבוֹא הָאִשָּׁה אֶל־כָּל־הָעָם בְּחָכְמָתָהּ וַיִּכְרְתוּ
אֶת־רֹאשׁ שֶׁבַע בֶּן־בִּכְרִי וַיַּשְׁלִכוּ אֶל־יוֹאָב וַיִּתְקַע בַּשֹּׁפָר
וַיָּפֻצוּ מֵעַל־הָעִיר אִישׁ לְאֹהָלָיו וְיוֹאָב שָׁב יְרוּשָׁלִַם אֶל־
23 הַמֶּלֶךְ׃ וְיוֹאָב אֶל כָּל־הַצָּבָא יִשְׂרָאֵל וּבְנָיָה בֶּן־יְהוֹיָדָע

v. 8 ועָלָיו ק׳. v. 14 וַיִּקָּהֲלוּ ק׳.

24 עַל־הַכְּרֵי֙ וְעַל־הַפְּלֵתִֽי׃ וַאֲדֹ֖רָם עַל־הַמַּ֑ס וִיהוֹשָׁפָ֥ט בֶּן־
כה 26 אֲחִיל֖וּד הַמַּזְכִּֽיר׃ וּשְׁיָ֖א סֹפֵ֑ר וְצָד֥וֹק וְאֶבְיָתָ֖ר כֹּהֲנִֽים׃ וְגַ֗ם
עִירָא֙ הַיָּ֣אִרִ֔י הָיָ֥ה כֹהֵ֖ן לְדָוִֽד׃ ס

כא 21

א וַיְהִ֣י רָעָב֩ בִּימֵ֨י דָוִ֜ד שָׁלֹ֣שׁ שָׁנִ֗ים שָׁנָה֙ אַחֲרֵ֣י שָׁנָ֔ה וַיְבַקֵּ֥שׁ
דָּוִ֖ד אֶת־פְּנֵ֣י יְהוָ֑ה וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֗ה אֶל־שָׁאוּל֙ וְאֶל־בֵּ֣ית
2 הַדָּמִ֔ים עַל־אֲשֶׁר־הֵמִ֖ית אֶת־הַגִּבְעֹנִֽים׃ וַיִּקְרָ֧א הַמֶּ֛לֶךְ לַגִּבְעֹנִ֖ים
וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵיהֶ֑ם וְהַגִּבְעֹנִ֗ים לֹ֣א מִבְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ הֵ֔מָּה כִּ֚י אִם־
מִיֶּ֣תֶר הָאֱמֹרִ֔י וּבְנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ נִשְׁבְּע֣וּ לָהֶ֔ם וַיְבַקֵּ֣שׁ שָׁא֗וּל
3 לְהַכֹּתָם֙ בְּקַנֹּאת֖וֹ לִבְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֥ל וִיהוּדָֽה׃ וַיֹּ֤אמֶר דָּוִד֙ אֶל־
הַגִּבְעֹנִ֔ים מָ֖ה אֶעֱשֶׂ֣ה לָכֶ֑ם וּבַמָּה֙ אֲכַפֵּ֔ר וּבָרְכ֖וּ אֶת־נַחֲלַ֥ת
4 יְהוָֽה׃ וַיֹּ֨אמְרוּ ל֜וֹ הַגִּבְעֹנִ֗ים אֵֽין־לָ֫י כֶּ֤סֶף וְזָהָב֙ עִם־שָׁא֣וּל
וְעִם־בֵּית֔וֹ וְאֵֽין־לָ֥נוּ אִ֖ישׁ לְהָמִ֣ית בְּיִשְׂרָאֵ֑ל וַיֹּ֥אמֶר מָֽה־אַתֶּ֥ם
ה אֹמְרִ֖ים אֶעֱשֶׂ֥ה לָכֶֽם׃ וַיֹּֽאמְרוּ֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ הָאִישׁ֙ אֲשֶׁ֣ר כִּלָּ֔נוּ
6 וַאֲשֶׁ֥ר דִּמָּה־לָ֖נוּ נִשְׁמַ֕דְנוּ מֵהִתְיַצֵּ֖ב בְּכָל־גְּב֥וּל יִשְׂרָאֵֽל׃ יֻנְתַּן־
לָ֙נוּ֙ שִׁבְעָ֤ה אֲנָשִׁים֙ מִבָּנָ֔יו וְהוֹקַֽעֲנוּם֙ לַֽיהוָ֔ה בְּגִבְעַ֥ת שָׁא֖וּל
7 בְּחִ֣יר יְהוָ֑ה וַיֹּ֥אמֶר הַמֶּ֖לֶךְ אֲנִ֥י אֶתֵּֽן׃ וַיַּחְמֹ֣ל הַמֶּ֔לֶךְ
עַל־מְפִיבֹ֖שֶׁת בֶּן־יְהוֹנָתָ֣ן בֶּן־שָׁא֑וּל עַל־שְׁבֻעַ֤ת יְהוָה֙ אֲשֶׁ֣ר
8 בֵּֽינֹתָ֔ם בֵּ֣ין דָּוִ֔ד וּבֵ֖ין יְהוֹנָתָ֣ן בֶּן־שָׁאֽוּל׃ וַיִּקַּ֣ח הַמֶּ֡לֶךְ אֶת־
שְׁנֵי֩ בְּנֵ֨י רִצְפָּ֤ה בַת־אַיָּה֙ אֲשֶׁ֣ר יָלְדָ֣ה לְשָׁא֔וּל אֶת־אַרְמֹנִ֖י
וְאֶת־מְפִבֹ֑שֶׁת וְאֶת־חֲמֵ֗שֶׁת בְּנֵי֙ מִיכַ֣ל בַּת־שָׁא֔וּל אֲשֶׁ֥ר יָלְדָ֛ה
9 לְעַדְרִיאֵ֥ל בֶּן־בַּרְזִלַּ֖י הַמְּחֹלָתִֽי׃ וַֽיִּתְּנֵ֞ם בְּיַ֣ד הַגִּבְעֹנִ֗ים וַיֹּקִיעֻ֤ם
בָּהָר֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וַֽיִּפְּל֥וּ שְׁבַעְתָּ֖ים יָ֑חַד וְהֵ֣ם הֻמְת֗וּ בִּימֵ֤י
י קָצִיר֙ בָּרִ֣אשֹׁנִ֔ים תְּחִלַּ֖ת קְצִ֥יר שְׂעֹרִֽים׃ וַתִּקַּ֣ח רִצְפָּ֣ה בַת־
אַ֠יָּה אֶת־הַשַּׂ֨ק וַתַּטֵּ֤הוּ לָהּ֙ אֶל־הַצּ֔וּר מִתְּחִלַּ֥ת קָצִ֖יר עַ֣ד נִתַּךְ־
מַ֥יִם עֲלֵיהֶ֖ם מִן־הַשָּׁמָ֑יִם וְלֹא־נָתְנָה֩ ע֨וֹף הַשָּׁמַ֜יִם לָנ֤וּחַ
11 עֲלֵיהֶם֙ יוֹמָ֔ם וְאֶת־חַיַּ֥ת הַשָּׂדֶ֖ה לָֽיְלָה׃ וַיֻּגַּ֖ד לְדָוִ֑ד אֵ֛ת
12 אֲשֶׁר־עָשְׂתָ֛ה רִצְפָּ֥ה בַת־אַיָּ֖ה פִּלֶ֥גֶשׁ שָׁאֽוּל׃ וַיֵּ֣לֶךְ דָּוִ֗ד וַיִּקַּ֞ח
אֶת־עַצְמ֤וֹת שָׁאוּל֙ וְאֶת־עַצְמוֹת֙ יְהוֹנָתָ֣ן בְּנ֔וֹ מֵאֵ֖ת בַּעֲלֵ֣י יָבֵ֣ישׁ

---

v. 23 הַכְּרֵתִי ק׳ v. 24 פתח באתנח. v. 25 וּשְׁוָא ק׳.
v. 4 לָנוּ ק׳. v. 6 יִתַּן ק׳. v. 9 יתיר י׳. ibid. וְהֵמָּה ק׳.
ibid. בִּתְחִלַּת ק׳.

גִּלְעָד אֲשֶׁר גָּנְבוּ אֹתָם מֵרְחֹב בֵּית־שַׁן אֲשֶׁר תְּלָוּם שָׁם
הַפְּלִשְׁתִּים בְּיוֹם הַכּוֹת פְּלִשְׁתִּים אֶת־שָׁאוּל בַּגִּלְבֹּעַ׃ וַיַּעַל 13
מִשָּׁם אֶת־עַצְמוֹת שָׁאוּל וְאֶת־עַצְמוֹת יְהוֹנָתָן בְּנוֹ וַיַּאַסְפוּ
אֶת־עַצְמוֹת הַמּוּקָעִים׃ וַיִּקְבְּרוּ אֶת־עַצְמוֹת־שָׁאוּל וִיהוֹנָתָן 14
בְּנוֹ בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן בְּצֵלָע בְּקֶבֶר קִישׁ אָבִיו וַיַּעֲשׂוּ כֹּל אֲשֶׁר־
צִוָּה הַמֶּלֶךְ וַיֵּעָתֵר אֱלֹהִים לָאָרֶץ אַחֲרֵי־כֵן׃ ס וַתְּהִי־עוֹד טו
מִלְחָמָה לַפְּלִשְׁתִּים אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּרֶד דָּוִד וַעֲבָדָיו עִמּוֹ
וַיִּלָּחֲמוּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיָּעַף דָּוִד׃ וְיִשְׁבּוֹ בְּנֹב אֲשֶׁר ׀ בִּילִידֵי 16
הָרָפָה וּמִשְׁקַל קֵינוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת מִשְׁקַל נְחֹשֶׁת וְהוּא חָגוּר
חֲדָשָׁה וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת אֶת־דָּוִד׃ וַיַּעֲזָר־לוֹ אֲבִישַׁי בֶּן־צְרוּיָה 17
וַיַּךְ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּי וַיְמִתֵהוּ אָז נִשְׁבְּעוּ אַנְשֵׁי־דָוִד לוֹ לֵאמֹר
לֹא־תֵצֵא עוֹד אִתָּנוּ לַמִּלְחָמָה וְלֹא תְכַבֶּה אֶת־נֵר יִשְׂרָאֵל׃
ס וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגוֹב עִם־ 18
פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי אֶת־סַף אֲשֶׁר בִּילִדֵי
הָרָפָה׃ ס וַתְּהִי־עוֹד הַמִּלְחָמָה בְּגוֹב עִם־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ 19
אֶלְחָנָן בֶּן־יַעְרֵי אֹרְגִים בֵּית הַלַּחְמִי אֵת גָּלְיָת הַגִּתִּי וְעֵץ
חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים׃ ס וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְגַת וַיְהִי ׀ כ
אִישׁ מָדוֹן וְאֶצְבְּעֹת יָדָיו וְאֶצְבְּעוֹת רַגְלָיו שֵׁשׁ וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים
וְאַרְבַּע מִסְפָּר וְגַם־הוּא יֻלַּד לְהָרָפָה׃ וַיְחָרֵף אֶת־יִשְׂרָאֵל 21
וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעֵי אֲחִי דָוִד׃ אֶת־אַרְבַּעַת אֵלֶּה יֻלְּדוּ 22
לְהָרָפָה בְּגַת וַיִּפְּלוּ בְיַד־דָּוִד וּבְיַד עֲבָדָיו׃ פ

22 כב

וַיְדַבֵּר דָּוִד לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם א
הִצִּיל יְהוָה אֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִכַּף שָׁאוּל׃
וַיֹּאמַר   יְהוָה סַלְעִי וּמְצֻדָתִי וּמְפַלְטִי־לִי׃   אֱלֹהֵי 2 3
צוּרִי אֶחֱסֶה־בּוֹ   מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי
וּמְנוּסִי   מֹשִׁעִי מֵחָמָס תֹּשִׁעֵנִי׃   מְהֻלָּל 4
אֶקְרָא יְהוָה וּמֵאֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃   כִּי אֲפָפֻנִי מִשְׁבְּרֵי־ ה
מָוֶת   נַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתֻנִי׃   חֶבְלֵי 6

v. 12 תְּלָאוּם ק׳. ibid. שָׁמָּה ק׳. ibid. פְּלִשְׁתִּים ק׳.
v. 16 וישְׁבִּי ק׳. v. 19 ר׳ זעירא. v. 20 מדון ק׳.
v. 21 שמעָא ק׳.

שְׁאֹ֤ל סַבֻּ֙נִי֙ קִדְּמֻ֖נִי מֹ֥קְשֵׁי
7 מָֽוֶת׃ בַּצַּר־לִי֙ אֶקְרָ֣א יְהוָ֔ה וְאֶל־
אֱלֹהַ֖י אֶקְרָ֑א וַיִּשְׁמַ֤ע מֵהֵֽיכָלוֹ֙
8 קוֹלִ֔י וְשַׁוְעָתִ֖י בְּאָזְנָֽיו׃ וַיִּתְגָּעַ֤שׁ
וַתִּרְעַשׁ֙ הָאָ֔רֶץ מוֹסְד֥וֹת הַשָּׁמַ֖יִם
9 יִרְגָּ֑זוּ וַיִּֽתְגָּעֲשׁ֖וּ כִּי־חָ֥רָה לֽוֹ׃ עָלָ֤ה
עָשָׁן֙ בְּאַפּ֔וֹ וְאֵ֥שׁ מִפִּ֖יו
י תֹּאכֵ֑ל גֶּחָלִ֖ים בָּעֲר֥וּ מִמֶּֽנּוּ׃ וַיֵּ֥ט
שָׁמַ֖יִם וַיֵּרַ֑ד וַעֲרָפֶ֖ל תַּ֥חַת
11 רַגְלָֽיו׃ וַיִּרְכַּ֥ב עַל־כְּר֖וּב וַיָּעֹ֑ף וַיֵּרָ֖א
12 עַל־כַּנְפֵי־רֽוּחַ׃ וַיָּ֥שֶׁת חֹ֛שֶׁךְ סְבִיבֹתָ֖יו
13 סֻכּ֑וֹת חַֽשְׁרַת־מַ֖יִם עָבֵ֥י שְׁחָקִֽים׃ מִנֹּ֖גַהּ
14 נֶגְדּ֑וֹ בָּעֲר֖וּ גַּֽחֲלֵי־אֵֽשׁ׃ יַרְעֵ֥ם מִן־שָׁמַ֖יִם
טו יְהוָ֑ה וְעֶלְי֖וֹן יִתֵּ֥ן קוֹלֽוֹ׃ וַיִּשְׁלַ֥ח
16 חִצִּ֖ים וַיְפִיצֵ֑ם בָּרָ֖ק וַיָּהֹֽם׃ וַיֵּֽרָאוּ֙ אֲפִ֣קֵי
יָ֔ם יִגָּל֖וּ מֹסְד֣וֹת תֵּבֵ֑ל בְּגַעֲרַ֣ת
17 יְהוָ֔ה מִנִּשְׁמַ֖ת ר֥וּחַ אַפּֽוֹ׃ יִשְׁלַ֥ח מִמָּר֖וֹם
18 יִקָּחֵ֑נִי יַֽמְשֵׁ֖נִי מִמַּ֥יִם רַבִּֽים׃ יַצִּילֵ֕נִי
מֵאֹיְבִ֖י עָ֑ז מִשֹּׂ֣נְאַ֔י כִּ֥י אָמְצ֖וּ
19 מִמֶּֽנִּי׃ יְקַדְּמֻ֖נִי בְּי֣וֹם אֵידִ֑י וַיְהִ֧י
כ יְהוָ֛ה מִשְׁעָ֖ן לִֽי׃ וַיֹּצֵ֥א לַמֶּרְחָ֖ב
21 אֹתִ֑י יְחַלְּצֵ֖נִי כִּי־חָ֥פֵֽץ בִּֽי׃ יִגְמְלֵ֥נִי
יְהוָ֖ה כְּצִדְקָתִ֑י כְּבֹ֥ר יָדַ֖י יָשִׁ֥יב
22 לִֽי׃ כִּ֥י שָׁמַ֖רְתִּי דַּרְכֵ֣י יְהוָ֑ה וְלֹ֥א
23 רָשַׁ֖עְתִּי מֵאֱלֹהָֽי׃ כִּ֥י כָל־מִשְׁפָּטָ֖ו
24 לְנֶגְדִּ֑י וְחֻקֹּתָ֖יו לֹא־אָס֥וּר מִמֶּֽנָּה׃ וָאֶהְיֶ֥ה
כה תָמִ֖ים ל֑וֹ וָאֶשְׁתַּמְּרָ֖ה מֵעֲוֺנִֽי׃ וַיָּ֧שֶׁב יְהוָ֛ה לִ֖י
26 כְּצִדְקָתִ֑י כְּבֹרִ֖י לְנֶ֥גֶד עֵינָֽיו׃ עִם־
חָסִ֖יד תִּתְחַסָּ֑ד עִם־גְּב֥וֹר תָּמִ֖ים
27 תִּתַּמָּֽם׃ עִם־נָבָ֖ר תִּתָּבָ֑ר וְעִם־
28 עִקֵּ֖שׁ תִּתַּפָּֽל׃ וְאֶת־עַ֥ם עָנִ֖י

v. 8 וַיִּתְגָּעַשׁ ק׳ v. 15 ויהֹם ק׳ v. 23 משפטיו ק׳

תּוֹשִׁ֑יעַ וְעֵינֶ֖יךָ עַל־רָמִ֥ים תַּשְׁפִּֽיל׃ כִּֽי־ 29
אַתָּ֥ה נֵירִ֖י יְהוָ֑ה וַֽיהוָ֖ה יַגִּ֥יהַּ
חָשְׁכִּֽי׃ כִּ֥י בְכָ֖ה אָר֣וּץ גְּד֑וּד בֵּאלֹהַ֖י ל
אֲדַלֶּג־שֽׁוּר׃ הָאֵל֙ תָּמִ֣ים 31
דַּרְכּ֔וֹ אִמְרַ֥ת יְהוָ֖ה צְרוּפָ֑ה מָגֵ֣ן
ה֔וּא לְכֹ֖ל הַחֹסִ֥ים בּֽוֹ׃ כִּ֥י מִי־אֵ֖ל מִבַּלְעֲדֵ֣י 32
יְהוָ֑ה וּמִ֥י צ֖וּר מִבַּלְעֲדֵ֥י אֱלֹהֵֽינוּ׃ הָאֵ֖ל 33
מָֽעוּזִּ֣י חָ֑יִל וַיַּתֵּ֥ר תָּמִ֖ים
דַּרְכּֽוֹ׃ מְשַׁוֶּ֥ה רַגְלָ֖יו כָּֽאַיָּל֑וֹת וְעַל־ 34
בָּמֹתַ֖י יַֽעֲמִידֵֽנִי׃ מְלַמֵּ֥ד יָדַ֖י לה
לַמִּלְחָמָ֑ה וְנִחַ֥ת קֶֽשֶׁת־נְחוּשָׁ֖ה זְרֹעֹתָֽי׃ וַתִּתֶּן־ 36
לִ֖י מָגֵ֣ן יִשְׁעֶ֑ךָ וַעֲנֹתְךָ֖ תַּרְבֵּֽנִי׃ תַּרְחִ֥יב צַעֲדִ֖י 37
תַּחְתֵּ֑נִי וְלֹ֥א מָעֲד֖וּ קַרְסֻלָּֽי׃ אֶרְדְּפָ֥ה 38
אֹיְבַ֖י וָאַשְׁמִידֵ֑ם וְלֹ֥א אָשׁ֖וּב עַד־
כַּלּוֹתָֽם׃ וָאֲכַלֵּ֥ם וָאֶמְחָצֵ֖ם וְלֹ֣א יְקוּמ֑וּן וַֽיִּפְּל֖וּ 39
תַּ֥חַת רַגְלָֽי׃ וַתַּזְרֵ֥נִי חַ֖יִל מ
לַמִּלְחָמָ֑ה תַּכְרִ֥יעַ קָמַ֖י תַּחְתֵּֽנִי׃ וְאֹ֣יְבַ֔י 41
תַּ֥תָּה לִּ֖י עֹ֑רֶף מְשַׂנְאַ֖י וָאַצְמִיתֵֽם׃ יִשְׁע֖וּ וְאֵ֣ין 42
מֹשִׁ֑יעַ אֶל־יְהוָ֖ה וְלֹ֥א עָנָֽם׃ וְאֶשְׁחָקֵ֖ם 43
כַּעֲפַר־אָ֑רֶץ כְּטִיט־חוּצ֥וֹת אֲדִקֵּ֖ם
אֶרְקָעֵֽם׃ וַתְּפַלְּטֵ֔נִי מֵרִיבֵ֖י עַמִּ֑י תִּשְׁמְרֵ֙נִי֙ 44
לְרֹ֣אשׁ גּוֹיִ֔ם עַ֥ם לֹא־יָדַ֖עְתִּי
יַעַבְדֻֽנִי׃ בְּנֵ֥י נֵכָ֖ר יִֽתְכַּחֲשׁוּ־לִ֑י לִשְׁמ֥וֹעַ מה
אֹ֖זֶן יִשָּׁ֥מְעוּ לִֽי׃ בְּנֵ֥י נֵכָ֖ר יִבֹּ֑לוּ וְיַחְגְּר֖וּ 46
מִֽמִּסְגְּרוֹתָֽם׃ חַי־יְהוָ֖ה וּבָר֣וּךְ צוּרִ֑י וְיָרֻ֕ם 47
אֱלֹהֵ֖י צ֥וּר יִשְׁעִֽי׃ הָאֵ֕ל הַנֹּתֵ֥ן נְקָמֹ֖ת 48
לִ֑י וּמוֹרִ֥יד עַמִּ֖ים תַּחְתֵּֽנִי׃ וּמוֹצִיאִ֖י 49
מֵאֹיְבָ֑י וּמִקָּמַי֙ תְּר֣וֹמְמֵ֔נִי מֵאִ֥ישׁ חֲמָסִ֖ים
תַּצִּילֵֽנִי׃ עַל־כֵּ֛ן אוֹדְךָ֥ יְהוָ֖ה בַּגּוֹיִ֑ם וּלְשִׁמְךָ֖ אֲזַמֵּֽר׃ מִגְדּ֛וֹל נ 51
יְשׁוּע֥וֹת מַלְכּ֑וֹ וְעֹֽשֶׂה־חֶ֥סֶד
לִמְשִׁיח֛וֹ לְדָוִ֥ד וּלְזַרְע֖וֹ עַד־ עוֹלָֽם׃

v. 33 דרכּי ק׳. v. 34 רגלַי ק׳. v. 51 מגדול ק׳.

כג 23

א וְאֵ֛לֶּה דִּבְרֵ֥י דָוִ֖ד הָאַחֲרֹנִ֑ים נְאֻ֧ם ׀ דָּוִ֣ד בֶּן־יִשַׁ֗י
וּנְאֻ֤ם הַגֶּ֙בֶר֙ הֻ֣קַם עָ֔ל
מְשִׁ֙יחַ֙ אֱלֹהֵ֣י יַעֲקֹ֔ב וּנְעִ֖ים זְמִר֥וֹת יִשְׂרָאֵֽל׃
2 ר֥וּחַ יְהוָ֖ה דִּבֶּר־בִּ֑י
3 וּמִלָּת֖וֹ עַל־לְשׁוֹנִֽי׃ אָמַר֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל
לִ֥י דִבֶּ֖ר צ֣וּר יִשְׂרָאֵ֑ל
מוֹשֵׁל֙ בָּֽאָדָ֔ם צַדִּ֕יק מוֹשֵׁ֖ל יִרְאַ֥ת אֱלֹהִֽים׃
4 וּכְא֥וֹר בֹּ֖קֶר יִזְרַח־שָׁ֑מֶשׁ
בֹּ֚קֶר לֹ֣א עָב֔וֹת מִנֹּ֥גַהּ מִמָּטָ֖ר דֶּ֥שֶׁא מֵאָֽרֶץ׃
ה כִּֽי־לֹא־כֵ֥ן בֵּיתִ֖י עִם־אֵ֑ל
כִּי֩ בְרִ֨ית עוֹלָ֜ם שָׂ֣ם לִ֗י עֲרוּכָ֤ה בַכֹּל֙ וּשְׁמֻרָ֔ה
כִּֽי־כָל־יִשְׁעִ֥י וְכָל־חֵ֖פֶץ כִּֽי־לֹ֥א יַצְמִֽיחַ׃
6 וּבְלִיַּ֕עַל כְּק֥וֹץ מֻנָ֖ד כֻּלָּ֑הַם כִּי־לֹ֥א בְיָ֖ד יִקָּֽחוּ׃
7 וְאִישׁ֙ יִגַּ֣ע בָּהֶ֔ם
יִמָּלֵ֥א בַרְזֶ֖ל וְעֵ֣ץ חֲנִ֑ית וּבָאֵ֗שׁ שָׂר֛וֹף יִשָּׂרְפ֖וּ בַּשָּֽׁבֶת׃
פ
8 אֵ֛לֶּה שְׁמ֥וֹת הַגִּבֹּרִ֖ים אֲשֶׁ֣ר לְדָוִ֑ד יֹשֵׁ֨ב בַּשֶּׁ֜בֶת תַּחְכְּמֹנִ֣י ׀ רֹ֣אשׁ
הַשָּׁלִשִׁ֗י ה֚וּא עֲדִינ֣וֹ הָעֶצְנ֔וֹ עַל־שְׁמֹנֶ֥ה מֵא֛וֹת חָלָ֖ל בְּפַ֥עַם
9 אֶחָֽד׃ ס וְאַחֲרָ֞ו אֶלְעָזָ֤ר בֶּן־דֹּדִי֙ בֶּן־אֲחֹחִ֔י בִּשְׁלֹשָׁ֤ה גִבֹּרִים֙
עִם־דָּוִ֔ד בְּחָרְפָ֣ם בַּפְּלִשְׁתִּ֔ים נֶאֶסְפוּ־שָׁ֖ם לַמִּלְחָמָ֑ה וַיַּעֲל֖וּ
י אִ֥ישׁ יִשְׂרָאֵֽל׃ ה֗וּא קָ֚ם וַיַּ֣ךְ בַּפְּלִשְׁתִּ֗ים עַ֣ד ׀ כִּֽי־יָגְעָ֣ה יָד֗וֹ
וַתִּדְבַּ֤ק יָדוֹ֙ אֶל־הַחֶ֔רֶב וַיַּ֧עַשׂ יְהוָ֛ה תְּשׁוּעָ֥ה גְדוֹלָ֖ה בַּיּ֣וֹם
11 הַה֑וּא וְהָעָ֛ם יָשֻׁ֥בוּ אַחֲרָ֖יו אַךְ־לְפַשֵּֽׁט׃ ס וְאַחֲרָ֛יו שַׁמָּ֥ה
בֶן־אָגֵ֖א הָרָרִ֑י וַיֵּאָסְפ֨וּ פְלִשְׁתִּ֜ים לַֽחַיָּ֗ה וַתְּהִי־שָׁ֞ם חֶלְקַ֤ת
12 הַשָּׂדֶה֙ מְלֵאָ֣ה עֲדָשִׁ֔ים וְהָעָ֣ם נָ֔ס מִפְּנֵ֖י פְלִשְׁתִּֽים׃ וַיִּתְיַצֵּ֤ב
בְּתוֹךְ־הַֽחֶלְקָה֙ וַיַּצִּילֶ֔הָ וַיַּ֖ךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּ֑ים וַיַּ֥עַשׂ יְהוָ֖ה
13 תְּשׁוּעָ֥ה גְדוֹלָֽה׃ ס וַיֵּרְד֨וּ שְׁלֹשִׁ֜ים מֵהַשְּׁלֹשִׁ֗ים רֹ֔אשׁ
וַיָּבֹ֤אוּ אֶל־קָצִיר֙ אֶל־דָּוִ֔ד אֶל־מְעָרַ֖ת עֲדֻלָּ֑ם וְחַיַּ֣ת פְּלִשְׁתִּ֔ים

v. 1 קמץ בזקף. v. 8 העצני ק׳. ibid. אחת ק׳.
v. 9 ואחריו ק׳. ibid. דדו ק׳. ibid. הגברים ק׳.
v. 13 שלשה ק׳.

14 חֹנָה בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וְדָוִד אָז בַּמְּצוּדָה וּמַצַּב פְּלִשְׁתִּים
טו אָז בֵּית לָחֶם׃ וַיִּתְאַוֶּה דָוִד וַיֹּאמַר מִי יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבֹּאר
16 בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃ וַיִּבְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים בְּמַחֲנֵה
פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבֹּאר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשַּׁעַר וַיִּשְׂאוּ
וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִד וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם וַיַּסֵּךְ אֹתָם לַיהוָה׃
17 וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי יְהוָה מֵעֲשֹׂתִי זֹאת הֲדַם הָאֲנָשִׁים
הַהֹלְכִים בְּנַפְשׁוֹתָם וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת
18 הַגִּבֹּרִים׃ ס וַאֲבִישַׁי אֲחִי ׀ יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה הוּא רֹאשׁ
הַשְּׁלִשִׁי וְהוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְלוֹ־
19 שֵׁם בַּשְּׁלֹשָׁה׃ מִן־הַשְּׁלֹשָׁה הֲכִי נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר וְעַד־
כ הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָא׃ ס וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע בֶּן־אִישׁ־חַי
רַב־פְּעָלִים מִקַּבְצְאֵל הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִאֵל מוֹאָב וְהוּא
21 יָרַד וְהִכָּה אֶת־הָאֲרִיה בְּתוֹךְ הַבֹּאר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃ וְהוּא
הִכָּה אֶת־אִישׁ מִצְרִי אֲשֶׁר מַרְאֶה וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית וַיֵּרֶד
אֵלָיו בַּשָּׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת־הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי וַיַּהַרְגֵהוּ
22 בַּחֲנִיתוֹ׃ אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וְלוֹ־שֵׁם בִּשְׁלֹשָׁה
23 הַגִּבֹּרִים׃ מִן־הַשְּׁלֹשִׁים נִכְבָּד וְאֶל־הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָא וַיְשִׂמֵהוּ
24 דָוִד אֶל־מִשְׁמַעְתּוֹ׃ ס עֲשָׂהאֵל אֲחִי־יוֹאָב בַּשְּׁלֹשִׁים
כה אֶלְחָנָן בֶּן־דֹּדוֹ בֵּית לָחֶם׃ שַׁמָּה הַחֲרֹדִי אֱלִיקָא הַחֲרֹדִי׃
26 27 חֶלֶץ הַפַּלְטִי עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי׃ אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתֹתִי
28 29 מְבֻנַּי הַחֻשָׁתִי׃ צַלְמוֹן הָאֲחֹחִי מַהְרַי הַנְּטֹפָתִי׃ חֵלֶב בֶּן־
ל בַּעֲנָה הַנְּטֹפָתִי אִתַּי בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת בְּנֵי בִנְיָמִן׃ בְּנָיָהוּ
31 פִּרְעָתֹנִי הִדַּי מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ׃ אֲבִי־עַלְבוֹן הָעַרְבָתִי עַזְמָוֶת
32 33 הַבַּרְחֻמִי׃ אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי בְּנֵי יָשֵׁן יְהוֹנָתָן׃ שַׁמָּה
34 הַהֲרָרִי אֲחִיאָם בֶּן־שָׁרָר הָאֲרָרִי׃ אֱלִיפֶלֶט בֶּן־אֲחַסְבַּי בֶּן־
לה הַמַּעֲכָתִי אֱלִיעָם בֶּן־אֲחִיתֹפֶל הַגִּלֹנִי׃ חֶצְרוֹ הַכַּרְמְלִי פַּעֲרַי
36 37 הָאַרְבִּי׃ יִגְאָל בֶּן־נָתָן מִצֹּבָה בָּנִי הַגָּדִי׃ צֶלֶק הָעַמֹּנִי נַחֲרַי
38 הַבְּאֵרֹתִי נֹשְׂאֵי כְּלֵי יוֹאָב בֶּן־צְרֻיָה׃ עִירָא הַיִּתְרִי גָּרֵב
39 הַיִּתְרִי׃ אוּרִיָּה הַחִתִּי כֹּל שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה׃ ס

---

v. 18 הַשְּׁלֹשָׁה ק׳. v. 20 חַיִל ק׳. ibid. הָאֲרִי ק׳.
v. 21 אִישׁ ק׳. v. 35 חֶצְרַי ק׳. v. 37 נֹשֵׂא ק׳.

כד 24

א וַיֹּסֶף אַף־יְהוָה לַחֲרוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִד בָּהֶם לֵאמֹר
2 לֵךְ מְנֵה אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב ׀
שַׂר־הַחַיִל אֲשֶׁר־אִתּוֹ שׁוּט־נָא בְּכָל־שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד־
3 בְּאֵר שֶׁבַע וּפִקְדוּ אֶת־הָעָם וְיָדַעְתִּי אֵת מִסְפַּר הָעָם׃ וַיֹּאמֶר
יוֹאָב אֶל־הַמֶּלֶךְ וְיוֹסֵף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָעָם כָּהֵם ׀ וְכָהֵם
מֵאָה פְעָמִים וְעֵינֵי אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ רֹאוֹת וַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ לָמָּה
4 חָפֵץ בַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֶּחֱזַק דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶל־יוֹאָב וְעַל שָׂרֵי
הֶחָיִל וַיֵּצֵא יוֹאָב וְשָׂרֵי הַחַיִל לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לִפְקֹד אֶת־הָעָם
ה אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיַּחֲנוּ בַעֲרוֹעֵר יְמִין הָעִיר
6 אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל הַגָּד וְאֶל־יַעְזֵר׃ וַיָּבֹאוּ הַגִּלְעָדָה וְאֶל־
7 אֶרֶץ תַּחְתִּים חָדְשִׁי וַיָּבֹאוּ דָּנָה יַּעַן וְסָבִיב אֶל־צִידוֹן׃ וַיָּבֹאוּ
מִבְצַר־צֹר וְכָל־עָרֵי הַחִוִּי וְהַכְּנַעֲנִי וַיֵּצְאוּ אֶל־נֶגֶב יְהוּדָה
8 בְּאֵר שָׁבַע׃ וַיָּשֻׁטוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ מִקְצֵה תִשְׁעָה חֳדָשִׁים
9 וְעֶשְׂרִים יוֹם יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיִּתֵּן יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־הָעָם
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתְּהִי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ־חַיִל שֹׁלֵף
י חֶרֶב וְאִישׁ יְהוּדָה חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ׃ וַיַּךְ לֵב־דָּוִד אֹתוֹ
אַחֲרֵי־כֵן סָפַר אֶת־הָעָם ○ וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה
חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְעַתָּה יְהוָה הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲוֺן
11 עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ וַיָּקָם דָּוִד בַּבֹּקֶר ○ וּדְבַר־
12 יְהוָה הָיָה אֶל־גָּד הַנָּבִיא חֹזֵה דָוִד לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְדִבַּרְתָּ
אֶל־דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלֹשׁ אָנֹכִי נוֹטֵל עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ
13 אַחַת מֵהֶם וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיָּבֹא־גָד אֶל־דָּוִד וַיַּגֶּד־לוֹ וַיֹּאמֶר
לוֹ הֲתָבוֹא לְךָ שֶׁבַע־שָׁנִים ׀ רָעָב ׀ בְּאַרְצֶךָ וְאִם־שְׁלֹשָׁה
חֳדָשִׁים נֻסְךָ לִפְנֵי־צָרֶיךָ וְהוּא רֹדְפֶךָ וְאִם־הֱיוֹת שְׁלֹשֶׁת
יָמִים דֶּבֶר בְּאַרְצֶךָ עַתָּה דַּע וּרְאֵה מָה־אָשִׁיב שֹׁלְחִי דָּבָר׃
14 ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד נִפְּלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה
טו כִּי־רַבִּים רַחֲמָו וּבְיַד־אָדָם אַל־אֶפֹּלָה׃ וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר
בְּיִשְׂרָאֵל מֵהַבֹּקֶר וְעַד־עֵת מוֹעֵד וַיָּמָת מִן־הָעָם מִדָּן וְעַד־
16 בְּאֵר שֶׁבַע שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ ס וַיִּשְׁלַח יָדוֹ הַמַּלְאָךְ ׀

v. 10. 11 פסקא באמצע פסוק. v. 14 רחמָיו ק'.

יְרוּשָׁלַ͏ִם לְשַׁחֲתָהּ וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ
הַמַּשְׁחִית בָּעָם רַב עַתָּה הֶרֶף יָדֶךָ וּמַלְאַךְ יְהוָה הָיָה עִם־גֹּרֶן
17 הָאֲוַרְנָה הַיְבֻסִי׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה בִּרְאֹתוֹ ׀ אֶת־
הַמַּלְאָךְ ׀ הַמַּכֶּה בָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי חָטָאתִי וְאָנֹכִי
הֶעֱוֵיתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי׃
18 ס וַיָּבֹא־גָד אֶל־דָּוִד בַּיּוֹם הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ עֲלֵה הָקֵם
19 לַיהוָה מִזְבֵּחַ בְּגֹרֶן אֲרַנְיָה הַיְבֻסִי׃ וַיַּעַל דָּוִד כִּדְבַר־גָּד כַּאֲשֶׁר
כ צִוָּה יְהוָה׃ וַיַּשְׁקֵף אֲרַוְנָה וַיַּרְא אֶת־הַמֶּלֶךְ וְאֶת־עֲבָדָיו
21 עֹבְרִים עָלָיו וַיֵּצֵא אֲרַוְנָה וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ אַפָּיו אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר
אֲרַוְנָה מַדּוּעַ בָּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אֶל־עַבְדּוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִד לִקְנוֹת
מֵעִמְּךָ אֶת־הַגֹּרֶן לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ לַיהוָה וְתֵעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל
22 הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אֲרַוְנָה אֶל־דָּוִד יִקַּח וְיַעַל אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב
בְּעֵינָו רְאֵה הַבָּקָר לָעֹלָה וְהַמֹּרִגִּים וּכְלֵי הַבָּקָר לָעֵצִים׃
23 הַכֹּל נָתַן אֲרַוְנָה הַמֶּלֶךְ לַמֶּלֶךְ ס וַיֹּאמֶר אֲרַוְנָה אֶל־
24 הַמֶּלֶךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ יִרְצֶךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־אֲרַוְנָה לֹא
כִּי־קָנוֹ אֶקְנֶה מֵאוֹתְךָ בִּמְחִיר וְלֹא אַעֲלֶה לַיהוָה אֱלֹהַי
עֹלוֹת חִנָּם וַיִּקֶן דָּוִד אֶת־הַגֹּרֶן וְאֶת־הַבָּקָר בְּכֶסֶף שְׁקָלִים
כה חֲמִשִּׁים׃ וַיִּבֶן שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים
וַיֵּעָתֵר יְהוָה לָאָרֶץ וַתֵּעָצַר הַמַּגֵּפָה מֵעַל יִשְׂרָאֵל׃

v. 16 הארַוְנה ק׳. v. 18 ארַוְנה ק׳. v. 22 בעיניו ק׳.
v. 23 פסקא באמצע פסוק.

חזק

סכום הפסוקים של ספר שמואל אלף וחמש מאות וששה, וסמן אשר״ו. וחציו ולאשה עגל מרבק (I Sam. 28, 24). וסדריו שלשים וארבעה, וסמן יד״ד. ופסקתותיו ארבעים וארבע, וסמן בלב״י. שנות הספר, משנתמנה עלי שופט בשילו עד שמת דוד מלך ישראל תשעים ושלש שנים׃

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[Berol. = Cod. Berolinensis. C 1. 2. 3. 4. = Cod. Curtisianus primus, secundus, tertius, quartus. E 1. 2. 3. = Cod. Erfurtensis primus, secundus, tertius. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. Hier. = Hierosolymitanus. M. = Moguntinus. Mrg. = Margolisianus. P. = Petropolitanus ai. 1010. R 1. 2. = Reuchlinianus, primus (Biblia tota), secunda (Prophetae ai. 1106). S. = Sappiri, Parisiensis. Sab. = Sabarianus. T. = Toledanus (Fragmentum in auctoris possessione)].

1, 3 מִימִים ׀ cum Pasek sicut 2, 19. Masora.

Ibid. וּפִנְחָס Masora ms. לית חסר solum h. l. defective sine Jod. Vide etiam Mas. parva ad Num. 25, 11 et חלופי מערבאי.

1, 6 צָרָתָהּ Zade dagessatum propter אתי מרחיק. Vide Heidenheimi praefationem ad *Meor enaim* p. VIII.

Ibid. הַרְּעִמָהּ Resch cum Dagesch non ex more, sicut הַרְּאִיתֶם (10, 25. 17, 25. II Reg. 6, 32). Kimchi in *com.* et *Michlol* 63. *Harikma* 144.

1, 8 לָמֶה soli hi tres in versu cum vocali Saegol apud Mem raphatum. *Michlol* 217 b. Ochlah 14.

Ibid. תִבְכִּי accentus Rebia est in E 2. F.

1, 9 אָכְלָה Aleph habet Komez chatuf et He est raphatum, itaque infinitivus (ut לְמָשְׁחָה Ex. 29, 29. לְקָרְבָה 36, 2). Masora diserte ait: (Gen. 27, 19) אֳכְלָה לית חטף, וחד וְאָכְלָה מצידי. Vide Raschi et Kimchi in *com.*

1, 13 נָּעוֹת Nun dagessatum contra regulam in C 2. 3. Hier. R. 1. 2. Testantur etiam *Maase ephod* 173. *Mikne abram* 10 b.

1, 16 וְכַעְסִי Ajin habet Scheba simplex quiescens in omnibus codd. bonisque edd. item כַּעְשִׂי (Iob 6, 20); בְּכַעְסוֹ (I Reg. 15, 30); cf. בַּעְלִי (Hos. 2, 18).

1, 18 וּפָנֶיהָ לֹא־הָיוּ sic accentus in Son. Brix.

1, 19 וישׁכּמו sine Jod in codd. Ex masora ms. vocabulum toto in libro Samuelis ita sine Jod scribitur.

1, 22 וְהֲבִיאוֹתִיו omnino plene uti Jes. 48, 15. In Gen. 43, 9 et Num. 14, 25 vox defective sine Jod stat. Masora.

1, 24 שְׁלֹשָׁה accentus Telischa est in F.

Ibid. וְנֵבֶל, Son. Brix. ut E 1. 2. 3 pungunt וְנֶבֶל etiam Nun cum Saegol. Sed *Michlol* 167[b] ponit Zere, et punctator Simson clare docet: כל נֵבֶל בקמץ בר מן ב׳, וכל הַנֵּבֶל פתח.

1, 28 הִשְׁאִלְתִּהוּ sine Jod in penultima in edd. veteribus ut C 2. 3. Hier. R. Mas. parva ms: לית וחסר.

2, 1 וַתִּתְפַּלֵּל, gratia Hannae in codd. scriptum est in forma cantici, ut Exod. 15. Vide II Sam. 22 et ad Jud. 5, 1.

2, 3 וְלֹא cum Tiphcha, נִתְכְּנוּ cum Mercha, sic F. et Machsor cod. Lipsiae No. 3. Recte quod accentuatio semper Keri nunquam Chethib sequitur. Vox enim ad quindecim locos pertinet ubi לא cum Aleph scribitur (כתיב) sed לו cum Vav legitur (קרי). Masora ad Lev. 11, 21. *Ochla* 105.

2, 5 חֲדֵלּוּ vide Jud. 5, 7.

2, 9 יִדָּמּוּ vide Ps. 102, 28.

2, 10 עָלָו, sine Jod in Chethib, item II Sam. 20, 8.

2, 11 וילך אלקנה הרמתה, Talmud *Berachoth* 61 habet lectionem וילך אלקנה אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ הרמתה, contra tota texta nostra. Vide ad Jud. 15, 20.

Ibid. עַל־בֵּיתוֹ, R 2. exhibet אֶל־ביתו, repugnante Masora (ad Gen. 43, 16).

2, 13 אֶת־הָעָם, Berol. et F. habent מֵאֵת העם.

2, 14 יַעֲשׂוּ, R 2. scribit יעשה et adnotat קרי יַעֲשׂוּ contra nostram masor. ad Thr. 4, 17. II Reg. 24, 10.

2, 15 יקטרון defective sine Jod. Sed v. 16 יקטירון plene scriptum in codd. secundum Mas. parva ms. et in F.

2, 16 וְקַח־לְךָ in C 2. 3. similiter וְלֶךְ־לְךָ (Gen. 22, 2).

Ibid. כַּאֲשֶׁר תְּאַוֶּה sic. Vide II Sam. 3, 21.

Ibid. וְאָמַר ׀, tonus manet in ultima, non recedit, propter Pasek sustentum.

Ibid. לוֹ ita Chethib, Keri est לֹא cum Aleph, ut 20, 2. Masora ad Jes. 9, 3. *Ochla* 106.

2, 18 בַּד cum Pathach, item 22, 18. II Sam. 6, 14. Vide ad I Chr. 15, 27.

2, 21 עִם־יְהוָה, F. habet אֶת־יהוה.

2, 22 אֶת־הַנָּשִׁים cum Paschta in Son. Brix. Benc.

2, 24 מַעֲבִרִים, Sonc. Brix. exhibent מַעֲבִירִם, quod cum Talmudo

(*Sabbat* 55 b) consentiret, sed masoram (ad Jos. 4, 8) repugnat, quae vocem inter octo Hiphili formas nominat quae post Beth radicale Jod non habent.

2, 27 אִישׁ־אֱלֹהִים, Sonc. Brix. exhibent אִישׁ־הָאֱלֹהִים. Error; vide Mas. finalis p. 6. col. 2.

2, 31 הִנֵּה in initio versus quater se habet hoc in libro, scil. h. l. 24, 11. II Sam. 15, 36. 17, 9. Masora.

2, 34 יָבֹא Masora לית חסר בספרא.

2, 35 וַהֲקִימוֹתִי plene cum Jod in syllaba secunda et defective sine Vav in syllaba tertia. Masora adnotat ו׳ כן כתיבין sex ita scripta, h. l. Lev. 26, 9. I Sam. 15, 13. II Sam. 7, 12. Jes. 29, 3. Ezech. 16, 62.

3, 2 הַחִלּוּ Lamed dagessatum in bonis codd. sicut הַחִלָּה (Jud. 20, 40). Vide *Michlol* 145.

3, 9 לֵךְ ׀ cum Pasek in Sonc. Brix. ut codd. Itidem Mas. parva ms.

Ibid. שְׁכָב pertinet ad 22 voces, quae kamezatae sunt apud accentum Segolta. Masora ad Lev. 2, 13.

3, 10 וַיִּתְיַצַּב Zadi pathachatum in omnibus bonis codd. secundum masoram notantem לית. R 1. planius: ל״ת פתחין זקפין.

Ibid. שְׁמוּאֵל ׀ שְׁמוּאֵל cum Pasek interposito, eodem modo אברהם ׀ אברהם (Gen. 22, 11) יעקב ׀ יעקב (ibid. 46, 2) *Ochla* 242. In cod. Tschuf. No. 80 Masora h. l. se habet: ד׳ שמהן דגברין מתאמין ג׳ פסקין וחד מקף, אברהם ׀ אברהם, יעקב ׀ יעקב, שמואל ׀ שמואל, משה משה. Expressio מקף se ad משה pertinens dicit „conjunctum, adligatum“ (non separatum). Cf. Masoram h. l. et ad Ex. 3, 4 etiam Heidenheimi ubi in *En hakore*. — Definitionem huius Masorae ingeniosam Büchler in „*Untersuchungen der hebräischen Accente*“ (Wien 1891) p. 89 s. s. profert.

3, 11 תְּצִלֶּינָה, Brix. habet ut T תְּצִלֶּנָה sine Jod. Sonc. pungit תְּצַלְנָה (aeque II Reg. 21, 12), sed contra Mas. parvam et Kimchi in *Lexicon* r. צלל. Vox mnemosynes est צִיצַת (Jes. 28, 4).

3, 12 כָּל־אֲשֶׁר, in F. deest כָּל.

3, 13 לָהֶם vide *Dikduke hateamim* p. 44.

3, 16 אֶת־שְׁמוּאֵל, Hier. et M. habent notam marginalem ספרים אחרים אֶל־. F. et T. etiam Sonc. vere in textu scribunt אֶל־שמואל.

3, 20 נֶאֱמָן Aleph habet Scheba quiescentem in C 3. Hier. item 22, 14.

4, 3 וְיֹשִׁעֵנוּ omnino defective, item 7, 8. in C 2. H. Hier. M. et Mas. parva ms. In Jes. 25, 9 vocabulum omnino plene scriptum. Masora edita h. l. corrupta. Vide Norzi.

4, 15 וּשְׁמֹנֶה defective sine Vav in codd. non pertinet ad tres in Prophetis plene scribenda (Mas. ad Jud. 3, 14).

4, 18 וַיְהִ֞י cum Gerschaim, sexies in libro: h. l. 5, 9. 8, 2. 9, 26. 30, 1. II Sam. 4, 4. Masora ms.

4, 20 כִּ֣י בֵ֣ן utraque cum Munach in C 2. Hier. R. T. recte ut כִּ֣י אֵ֣ין (2, 2. Ex. 2, 12) כִּ֣י ט֣וֹב (Gen. 40, 16) כִּ֣י בָ֣א (Num. 22, 36) כִּ֣י סָ֣ר (Ex. 3, 4) כִּ֣י לֹ֣א (12, 39. I Sam. 17, 39) כִּ֣י מָ֣ה (I Sam. 28, 13) כִּ֣י מ֣וֹת (14, 39. I Reg. 2, 42. II Reg. 1, 4) כִּ֣י מֵ֣ת (I Sam. 31, 5. II Sam. 12, 19. Jud. 9, 55. I Reg. 21, 16. II Reg. 11, 1) כִּ֣י פֹ֣ה (I Reg. 2, 30) מִ֣י לֹ֣א (Am. 3, 8). Vide ad Jes. 48, 11 et Jer. 10, 5 et Thr. 1, 18.

4, 21 אִֽי־כָבוֹד makefatum in edd. veteribus et codd. sicut 14, 3 similiter אִֽי־לָךְ (Eccl. 10, 16) אִֽי־נָקִי (Iob 22, 30).

5, 3 וישכּמו vide 1, 19.

5, 4 כְּרֻתוֹת defective sine Vav in penultima, item I Reg. 7, 2. alia כְּרֻתֹת scripta. Masora.

5, 6 וַיְשִׁמֵּם Mem dagessatur.

Ibid. בַּעְפָּלִים Ajin habet Dagesch in codd. i. e. Dagesch de Keri בַּטְּחֹרִים, quod punctationem semper se ad קרי accomodare nunquam ad כתיב notum est.

5, 8 אֲלֵיהֶם plene cum Jod toto in libro.

Ibid. וַיַּסֵּבּוּ, Sonc. Brix. ut F. Hier. pungunt וַיָּסֹבּוּ. Kimchi in *Michlol* 145[b] et *Pethach debarai* 101[b] refert nostram lectionem.

5, 9 יַד־יְהוָה ׀ cum Pasek. Masora.

5, 10 כְּכָל־הָעִיר, M. adnotat ס"א בְּתוֹךְ.

6, 2 הוֹדִעֻנוּ sic in Bibl. rabbinicis, etiam C 3. Hier. cum nota לית כוותה.

6, 6 וַיְשַׁלְּחֻם defective sine Vav, in F. R 1. notatur חסר, item Mas. parva ms.: וַיְשַׁלְּחֻם לית וחסר. At Sonc. pungit ut T וַיְשַׁלְּחֻם.

6, 7 אֶחָת ita recta ratio scribendi in Brix. ut C 3. F. Hier. M. R. Vox non pertinet ad sex pathachatas apud Sakef (Mas. ad Ex. 16, 33).

Ibid. בַּעֲגָלָה et v. 10. Beth pathachatum in Sonc. Brix. ut F. M. R 1. 2. T.

6, 8 בארגַּז et הארגַּז (v. 11. 15.) Gimel cum Pathach in codd. et edd. veteribus, testatur *Michlol* 207.

6, 10 כָּלוּ, in R 1. adnotatum est: לית חסר אל"ף בלישנ׳, וחד כלוא ולא אצא (Ps. 88, 9) מלא אל"ף. In R 2 corrector Aleph parvum adscripsit (hoc modo כָּלוּא) et notavit in margine לית וכתב׳ אל"ף, sed masora ad Num. 13, 9 repugnante. Explicationem vocis rectam vide in *comm.* Kimchii.

6, 14 וַתַּעֲמָד־שָׁם makkephatum et sub Mem Komez chatuf in F. R. testantur Jekuthiel in דרכי הנקוד et Simson in חבור הקונים.

6, 18 אָבֵל, Hier. pungit אֲבֵל et adnotat לית!

7, 1 בַּגִּבְעָה, E 1. F. R 1. T. et Sonc. habent אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה. Sed Kimchi testatur lectionem nostram.

7, 4 הָעַשְׁתָּרֹת Masora tum expressa tum in ms. R 1. notat לית חסר בנביאים.

7, 13 וְלֹא־יָסְפוּ milel utpote נסג אחור in R 1. recte sicut II Reg. 6, 23.

7, 17 שָׁפָט Pe kamezatum quamquam accentus conjunctivus est. *Harikma* 198. *Michlol* 5. Simile est הִיצָּלָח (Ez. 17, 15).

8, 3 וַיִּקְחוּ cum Munach (non makefatum) in Sonc. Brix. recte.

8, 11 וְרָצוּ Exceptione tonus in ultima. Kimchi in *comm.* et *Michlol* 111[b].

8, 16 וְעָשָׂה, M. adnotat ס"א וְנָתַן.

8, 19 וַיֹּאמְרוּ לֹּא Munach in penultima in Sonc. Brix. Jablonski ut E 1. 2. 3. F. et לֹּא dagessatum est, item Gen. 19, 2. Masora ב׳ בטעם ודגש. Vide ad Est. 6, 13.

8, 20 מִלְחֲמֹתֵינוּ sic in edd. veteribus uti II Chr. 32, 8. Masora ב׳.

9, 1 מִבֶּן יְמִין, Keri est מִבִּנְיָמִין, Masora ad II Chr. 34, 6. itaque in Chethib cum Scheba sub ןְ.

Ibid. וּשְׁמוֹ קִישׁ בֶּן־אֲבִיאֵל, his cum accentibus in C 2. 3. Hier. T.

Ibid. אֲפִיחַ, F. Hier. T habent אָפִיחַ cum Kamez.

9, 4 שָׁלִשָׁה sine Jod et milel sicut II Reg. 4, 42.

9, 8 וַיֹּאמֶר cum Rebia in omnibus bonis codd. veteribusque edd.

9, 10 נֵלֵכָה sine Vav copul. Cf. Mas. fin. col. 1. *Ochla* 301.

9, 12 יֵּשׁ dagessatum propter אתי מרחיק in C 3. Hier.

9, 21 אָנֹכִי Paschta in penultima in codd. vox pertinet ad octo ita sonata. Masora ad Gen. 3, 10. *Michlol* 214[b].

9, 24 לְךָ ׀ לֵאמֹר cum Pasek, sic Masora ms. Aleppini etiam R 2.; aeque II Sam. 14, 32.

10, 1 וַיִּצֹק Zade raphatum, item II Reg. 9, 6. Vide Gen. 28, 18. Punctator Jekuthiel clare docet: כל ויצק רפה ומלרע.

10, 2 קְבֻרַת defective sine Vav in Sonc. Brix. E 1. 2. 3. C 2. F. Hier. M. R. T. At vox in Jer. 22, 19. plena est. Masora ad Gen. 35, 20.

10, 3 נֹשֵׂא cum Rebia. *Thorath emeth* p. 66.

Ibid. וְאֶחָד נֹשֵׂא Tifcha Mercha in C 3. Hier. recte. Sonc. Brix. ut T habent וְאֶחָד נֹשֵׂא נֵבֶל non minus licet. Attamen וְאֶחָד נֹשֵׂא נֵבֶל־ libris vulgatis vitium est.

10, 5 תָּבוֹא גִּבְעַת ita lectio in Ven. 1525. Complut. Pisaurensis (1515) et Norzi uti C 2. 3. E 1. 2. 3. F. Hier. Mrg. M. R 1. 2. T. aliisque bonis codd. — אֶל־גבעת libris consuetis falsum est, hocce semel Jos. 5, 3. reperitur teste masora: א"ב מן חד חד חד אֶל וחד עַל (Mas. finalis p. 7. col. 4).

Ibid. וּפָגַעְתָּ accentus Kadma veasla in Hier. R 1. 2. recte.

10, 11 מֵאִתְּמוֹל Masora לית דגש. Vide Kimchi in *comm.* et *Michlol* 187.

Ibid. נִבָּא post vocem vacuum spatium (פסקא) in F. et Mas. ms. item in v. 22. Vide ad Hos. 1, 2.

Ibid. בַּנְּבִיאִים hic omnino plene, aeque 19, 20. 28, 15. Masora ms. adnotat ג׳ מלאין בספר.

10, 17 וַיַּצְעֵק Masora לית, igitur וַיַּזְעֵק in T falsum est.

10, 18 וָאַצִּל sine Jod in Margol. R. et Mas. parva ms. Vide Jos. 24, 10.

10, 19 וַתֹּאמְרוּ לוֹ, M. adnotat in margine ס"א לֹא, C 3. et Compl. vere ita in textu habent ותאמרו לֹא. Sed T habet ותאמרו לִי. E 1. scribit ותאמרו לוֹ לֹא. In R 2. textus habet ותאמרו לוֹ et adnotationem לֹא קרי, פליג. ופליג בקריות וַתֹּאמרו לִי לֹא Hic ergo sunt sex variationes lectionis: 1) ותאמרו לוֹ, 2) ותאמרו לֹא, 3) לוֹ in כתיב et לֹא קרי, 4) ותאמרו לִי, 5) ותאמרו לוֹ לֹא, 6) ותאמרו לִי לֹא. Nostram lectionem quam exhibent plerique codd. teste Kimchi. Cf. etiam חלופי קריאה.

10, 24 הַרְאִיתֶם Resch dagessatur, itidem 17, 25. II Reg. 6, 32. Masora et *Michlol* 63.

11, 2 אֲלֵיהֶם vide 5, 8.

Ibid. אֶכְרֹת defective sine Vav in codd. veteribusque edd. Solummodo in Jos. 9, 7. Jes. 61, 8. vox plene scripta.

11, 7 וְאַחַר֙ sic Brix. ut E 1. 2. 3. M. R 1. 2. T. et ita citant Kimchi in *comm.* et *Concordantiae.*

11, 8 שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת makefata in E 1. 2. 3. F. ut Gen. 45, 22.

11, 11 מִמָּחֳרָת cum Rebia in codd. omnibus et edd. veteribus. F. T. etiam ponunt ׀ וַיְהִי cum Legarmeh.

12, 3 ׀ אֶת־שׁוֹר unus octo locorum ubi post Telischa parvum Pasek positum est. Masora h. l. Vide etiam ad I Reg. 21, 2.

Ibid. וְאֶת־מִי, sequens sonat אֶת־מִי. Masora ad Jes. 28, 9.

12, 6 וַיֹּאמֶר ante versum spatium est in codd. Sabara diserte adnotat: ריש לסתומה.

Ibid. אֲבֹתֵיכֶם defective sine Vav in Sonc. Brix. ut F. Hier. Sab. Itidem secunda in v. 8 et וּבַאֲבֹתֵיכֶם v. 15. At v. 7 et prima in v. 8 omnino plene sunt ut adnotatur in F. ב׳ מלאין בספרא. In Mas. finalis p. 3 indicatio perverse edita, est corrigenda: שמואל כולהון חסרין, בר מן ב׳ מלאין וס׳ וכו׳.

12, 8 וַיֹּשִׁבוּם defective sine Vav in syllaba secunda et sine Jod in syllaba tertia, ita E 2. 3. Hier. M. R. 1. 2. Sab. et Mas. parva ms. In 30, 21 exstat וַיֹּשִׁיבֻם plene cum Jod, sed defective in postrema sine Vav.

12, 12 וַתֹּאמרו לִי לֹא, F. adnotat לית דסמיך, convenit ad lectionem nostram supra 10, 19.

12, 13 ועתה הנה המלך, hi accentus in F. R.

Ibid. אֲשֶׁר שאלתם, Sonc. Brix. ut E 1. F. R. scribunt וַאֲשֶׁר. Kimchi in *comm.* refert אֲשֶׁר, item *concordantiae.*

12, 17 קֹלוֹת absque Vav in prima syllaba. Masora ad Ps. 93, 4.

12, 18 קֹלֹת hic omnino defective. Masora: ד׳ חסר דחסר scil. h. l. Ex. 9, 23. 28. 19, 16. Quam ad notam indicium ad Ex. 9, 23 in Masora magna impressum corrigendum est.

12, 24 יְראוּ vide Jos. 24, 14.

12, 25 תִּסָּפוּ milra uti Num. 16, 26. Similiter תִּנָּקוּ Jer. 25, 29.

13, 2 בְּמִכְמָשׂ ubique cum Sin (non Schin) in codd. Hier. etiam notat במוגה בסבלת. Vide Jes. 10, 28. 37, 38. Neh. 11, 31.

13, 5 בֵּית אָוֶן cum Mercha, non Makef, in Brix. C 3. Hier. M. R. T. recte.

13, 6 נִגַּשׂ cum Sin (afflictus erat) in codd. aeque 14, 24. Jes. 3, 5. 54, 7.

13, 8 אֲשֶׁר שְׁמוּאֵל, Sonc. Brix. habent אֲשֶׁר אָמַר שְׁמוּאֵל, falsum ut Kimchi in comm. demonstrat. Etiam in F. adnotatur: כן הוא, והרבה שוגים במלה זו וכותבים אמר, וסופם יהיה מר.

13, 11 כִּי רָאִיתִי cum Paser in Hier. recte. Editionum Telischa parvum haud dubie falsum est ut ostentat כִּי־ sequens dagessatum.

13, 13 לָא, Sonc. Brix. et F. habent וְלָא.

13, 18 הַצְּבֹעִים Sonc. Brix. pungunt ut Hier. הַצְּבֹעִים.

13, 21 פִּים sine Dagesch. Vide regulam *de dagessatione* §. 6, b. p. XII.

Ibid. קִלְּשׁוֹן Lamed dagessatum. *Harikma* 67. *Michlol* 182ᵇ.

Ibid. הַדָּרְבָן vide Kimchi in *comm. Michlol* 182 et *lexicon.*

13, 23 מַצַּב unum tredecim vocabulorum quae etiam in constructo tenent eorum Kamez. *Michlol* 188. vide ad Est. 1, 4.

14, 3 אֲחִי recte cum Mercha in Brix.

Ibid. ׀ אִי־כָבוֹד, Brix. אִיכָבוֹד non tam bene.

Ibid. ׀ כֹּהֵן cum Pasek in C 3. R. T. recte, nam pertinet ad פסקין דספרא sicut II Chr. 26, 17.

Ibid. בְּשִׁלֹו sic C 3. F. M. T. pertinet ad octo ita scribenda.

Ibid. אֲחִטוּב defective sine Jod, item 22, 9. 20. In aliis locis vox plene scripta.

14, 4 בוֹצֵץ plene cum Vav, Masora, pariter formae שׁוֹרֵק (Jer. 2, 21).

Ibid. סֶנֶּה Samech cum Zere et Nun dagessatum in Sonc. ut C 3. F. R. similiter אֵלֶּה. *Michlol* 213.

14, 6 וְנַעְבְּרָה accentus Rebia in Sonc. Brix. C 3. Hier. T., vide *Thorath emeth* p. 66.

14, 12 דָּבָר post eam spatium vacuum cum nota פסקא in Hier. Mrg. M. R. item post וָרָב v. 19. Mas. parva ms. Vide 10, 11.

14, 19 יָדֶךָ toto in libro singulariter sine Jod. F. notat ג׳ חסר h. l. 10, 7. II Sam. 24, 16.

14, 23 אֶת־בֵּית, F. עַד־בֵּית.

14, 26 הֵלֶךְ, nonnulli codd. et edd. pungunt הֶלֶךְ, item II Sam. 12, 4. At *Michlol* 167ᵇ. et Simson in חבור הקונים testantur Zere.

14, 27 בְּיַעְרַת sic in codd. Vide Jos. 17, 15.

14, 33 חֹטְאִים Chirek sub litera Teth, et Aleph quiescens, similiter קֹרְאִים (Ps. 99, 6). Mas. finalis p. 1 col. 2. Kimchi in *comm.* et *Michlol* 139. Causam nescio.

14, 34 שֹׁאוֹל cum Paser in Sonc. Brix. recte.

14, 36 ׀ פְּלִשְׁתִּים Pasek post vocem, secundum catalogum ms. Aleppini. Indicium impressum corruptum est.

Ibid. וְנָבֹזָּה Sajin raphatum. *Michlol* 143. Vav habet Gaja in codd. et Mas. parva ms.

14, 41 יונתן ושאול והעם sic rectus accentuum ordo in Sonc. Brix. atque Jablonski et Michaelis, uti C 2. 3. E 3. Hier. M. R.

14, 44 יעשה אלהים in F. adnotatum est: ס״א יעשה לי אלהים, והמסרה מוכיח Re vera E 1. 2. exhibent יעשה־לי אלהים, attamen repugnante masora ad I Reg. 2, 23. quae hunc versum non enumerat inter undecim לִי אֱלֹהִים.

Ibid. יוסף defective sine Jod in edd. veteribus et codd. praecipiente Masora.

Ibid. תָּמוּת, F. notat ס״א יָמוּת.

14, 45 היונתן ׀ cum Pasek.

14, 46 ופלשתים הלכו Tiphcha Mercha in Brix. ut C 2. 3. Hier. R.

14, 47 בְּמוֹאָב ׀ cum Legarmeh. Masora ad Gen. 28, 9.

14, 49 וּמַלְכִּי־שׁוּעַ, item מַלְכִּי־שׁוּעַ 31, 2, vide I Chr. 8, 33.

Ibid. מִיכַל Chaph pathachatum.

15, 1 לִמְשָׁחֳךָ Cheth cum Chatef Komez in E 2. F. Hier. R. teste Kimchi in *comm. Michlol* 37 et *lexicon*. Adnotat etiam F: כן עשה הרר׳ שמשון בניקודו, ולא מצאתי בספר אחר. Vide Norzi.

15, 3 מֵעֹלֵל, secundum Masoram sine Vav, sed 22, 19 plene cum Vav. Ita in Hier. Brix.

15, 6 רְּדוּ Resch dagessatum in H. (ad duorum Resch collisionem evitandam). Pertinet ad duos et viginti Resch dagessata, vide Jud. 20, 43. Nonnulli codd. habent Samech de סֹּרוּ (non רְּדוּ) cum dagesch; forsitan duobus vocabulis attribuendum est.

15, 8 אֲגַג Gimel cum Pathach si vox sequens cum Mem incipit ut praecipit Masora ad Num. 24, 7. in C 4. et F.: כל אגג דסמיך למ״ם פתח כגון וירם מאגג מלכו, את אגג מלך עמלק, ושאר קמץ. Et cf. *Michlol* 163.

15, 13 הֲקִימֹתִי, indicatio *Levitae* in מסרת המסרת §. 8. error est.

15, 19 לֹּא־ Lamed dagessatur de אתי מרחיק.

15, 21 הַחֵרֶם vide Jos. 6, 18.

15, 32 מַעֲדַנֹּת defective sine Vav. In Iob 38, 21 vox plena est, sed in alio sensu. Masora.

16, 7 גְּבֹהַּ Masora: לית. F. adnotat: כן עשה הרר׳ שמשון בנקודו, אך ס״א גְּבַה.

Ibid. לֹא, C 3. habet לֹּא cum Dagesch. Vide חלופי נקוד.

Ibid. לַעֵינַיִם cum Pathach sicut Eccl. 11, 7.

16, 11 כִּי לֹא־נָסֹב sic accentus in F. Hier. M. ut *Ben bil'am* expresse docet; vide *Mischpete hateamim* 23.

16, 12 רֹ֫אִי hic milel, quia nomen. Vide ad Iob 7, 8.

16, 17 והֲבִיאוֹתֶם omnino plene in omnibus edd. veteribus ut E 2. 3. F. Hier. M. et Mas. parva ms.

16, 22 כִּֽי־מָ֥צָא Mercha in ultima in Sonc. Brix. sicut Gen. 2, 20. Jer. 31, 2.

17, 1 שֹׂכֹה primus in versu defective, item I Reg. 4, 10. Masora.

17, 4 גָּלְיָת Gimel cum Komez chatuf in codd. et edd. veteribus, similiter forma אֳרְנָן (I Chr. 21, 15).

Ibid. מִגַּת Gimel pathachatum, *Michlol* 206. Etiam Mas. magna in Hier. ad 27, 2. ait: גַּת, בְּגַת, מִגַּת, כל לישנא פתח בין באתנח בין בסו׳ פסו׳, ודכות׳ כל מַס, לָמַס.

17, 5 וְכוֹבַע, Milel sicut Jes. 59, 17. at Ez. 27, 10 milra. *Harikma* 104. Kimchi in *comm.* et *lexicon.* Et vide v. 38.

17, 7 וְחֵץ, Keri est וְעֵץ. Kimchi in *comm.* et *lex.*

17, 17 הַקָּלִיא, F et M. adnotant הַקָּלִי קרי. Cf. Masoram ad Num. 13, 9.

Ibid. וַעֲשָׂרָה milra. Apud numeralia, praeter מֵאָה, tonus non recedit.

17, 18 חֲרִצֵי Masora in F. et Hier.: לית וחסר.

17, 29 הֲלוֹא דָבָר Mercha Tifcha in libris veteribus et codd.

27, 31 וַיִּקָּחֵהוּ, Sonc. Brix. ponunt ויקחֵהו, sed falsum est, nam ita modo supra 10, 23 et Gen. 37, 24 invenitur.

17, 34 הַדּוֹב, Masora לית מלא „solum hoc loco plene cum Vav".

Ibid. שֶׂה sic in omnibus codd. etiam in Sonc. Brix. Compl. Ven. 1518. itidem concordantiae. Falso in Ven. 1521. impressum est זֶה, qui error editionibus posterioribus receptus est.

17, 35 וְהִכִּתִיו haec secunda vox versus plene cum Jod in duabus syllabis, Mas. parva ms. adhoc notat ג׳ ולית מלא. Adnotatio Basilii correctoris ad editionem Bibliae Norzii supra v. 9. ergo emendanda est.

17, 38 אֶת־דָּוִד Hier. adnotat נ״א אֶל.

Ibid. קוֹבַע Sonc. Brix. habent כֹּבַע. At vide Kimchi in *comm.* et *lexicon. Harikma* 104 legit vocem milra.

17, 39 לֹא אוּכַל sic accentus in F. Hier. M.

17, 40 חַלֻּקֵי־אֲבָנִים makefatum in F. Hier.

17, 43 בַּמַּקְלוֹת Kuf raphatum, item Gen. 30, 41.

17, 44 ולבהמת השדה, in R 2. ad vocem Masora sic se habet: כל קריאה ולבהמת הארץ, בר מן דין ויאמר הפלשתי; וכל קריאה ולחית השדה, בר מן דין היום הזה (v. 46).

17, 46 לְיִשְׂרָאֵל, R 2. adnotat: בְּישראל פליג.

17, 52 גַיְא Gimel raphatum.

17, 55 חֵי נַפְשְׁךָ sic in Sonc. Brix. recte.

17, 56 בֶּן־מִי זֶה Tifcha Mercha, ita hic in F. recte. Attamen in versu priori stat בֶּן־מִי־זֶה et istud editores perturbavit.

17, 58 בֶּן־מִי אַתָּה Tifcha Munach in Brix. bene, vide v. 56.

18, 5 ויֵּצֵא דָוִד בְּכֹל Munach Rebia et Telischa magnum in Brix. et codd.

18, 8 וַיִּחַר, in Sonc. Brix. versus hoc modo interpunctus est: ויִּחַר לְשאוּל מאֹד וירַע בעינָיו הדבָר הזֶּה ויֹאמר נתנוּ לדוד רבבוֹת ולִי נתנוּ האלפִים ועוֹד לוֹ אַךְ המלוּכה non male!

18, 12 וַיִּרָא, septies sine Jod radicali: h. l. 21, 13. 28, 5. 20. II Sam. 6, 9. Jer. 26, 21. II Chr. 20, 3.

18, 14 לְכָל־דרכו F. adnotat לית.

18, 23 אֶת הדברִים ita in R. Sonc. Brix.

18, 29 וַיֹּאסֶף haecce cum Aleph pro Vav.

19, 7 אֶת כָּל־ in edd. veteribus ut F. Hier. R.

19, 9 יֹשֵׁב, non pertinet ad octo in libro plene scribenda. Vide 22, 6.

19, 13 אֶל־המטה R 2. notat עַל־ פליג.

19, 15 לַהֲמִתוֹ sine Jod. Hier. adnotat לית חסר. Cf. Masoram ad II Sam. 14, 7.

19, 17 שִׁלַּחְתִּנִי Cheth cum Chirek (Imperativus femin.) in omnibus bonis codd. Masora et impressa et ms. dicit לית וחסר.

19, 21 גם־הֵמָּה post eam spatium vacuum est (פסקא באמצע פסוק) in Ven. 1526. ut E 1. 2. 3. F. Hier. et Mas. parva ms. Vide ad Hos. 1, 2.

19, 24 בַּנְּבִאִם sine Jod in postrema, item 28, 5. et Jer. 23, 30. Masora ג׳ כן כתיבין.

20, 1 מִנָּוֹות cum duobus Vav in כתיב, pro quo קרי est מִנָּיוֹת, praecipiente Mas. finali p. 34. col. 1. et Mas. magna ad Ex. 39, 4. Norzi erravit.

20, 24 עַל־הלחם, Keri est אֶל־ cum Aleph sicut Jes. 65, 7. Orientales etiam ita scribunt.

20, 25 על־מוֹשָׁבוֹ cum Gerschaim ut H.

20, 27 מִמָּחֳרָת Resch kamezatum, vide Jos. 5, 11.

Ibid. דָּוִד post vocem spatium est. Mas. parva ms. notat פיסקא, H: י״ח פיסקא במצע׳, R 2: פסיק ולא גמיר.

20, 28 אֶת־שָׁאוּל, Sonc. et Brix. exhibent אֶל־שאול.

20, 29 וַיֹּאמֶר una de quindecim cum accentu Paser, quae sunt: Gen. 22, 2. 27, 33. 36. Ex. 34, 9. Jud. 18, 24. I Sam. 20, 29. 25, 39. 30, 35. II Sam. 23, 17. II Reg. 8, 12. Jes. 6, 11. Jer. 38, 12. Ez. 10, 2. I Chr. 11, 19. Neh. 6, 10. Indicatio Masorae editae mendosa est.

20, 34 נֶעְצַב Mas. parva ms. et H. notant לית דגש. Vide II Sam. 19, 3.

20, 36 הַחֵצִי, tonus in ultima, item in versu sequenti et in II Reg. 9, 24., quia vocis sensus est „sagitta", ad discernendum a חֵצִי milel in sensu „dimidium" (Ex. 25, 10). Secundum regulam quam *Jekuthiel* punctator in דרכי הנקוד docet vocibus: לֵוִי, עֵלִי הכהן, קֵנִי, חֵצִי לשון קשת, טעמם למטה, אבל לשון חֵצִי כמו אמתים וָחֵצִי לעיל. Et ita refert *Moses Nesiah* in ספר השהם p. 13. et *De balmas* in מקנה אברם porta 8. p. 37.

21, 3 אַל־יֵדַע cum Mercha et milra in Brix. E 2. F. Recte, quod causa ad נסג אחור hic non est, similiter לֹא־יָדַע מְאוּמָה (20, 39) נָרַע לָךְ (Gen. 19, 19) al.

21, 5 כִּי cum Munach in codd. etiam v. 7.

21, 6 כִּתְמוֹל plene cum Vav ut C. 3. Hier.

21, 7 לֹא־הָיָה milra in edd. veteribus et codd. sicut Neh. 13, 26.

21, 9 וְאִין Aleph cum Chirek. Masora לית. Kimchi in *comm.* et Lexicon.

21, 10 כִּי אֵין־ sic pungit Hier.

Ibid. בָּזֶה sic Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521. ut C 2. 3. E 1. 2. 3. F. Hier. M. R. Punctatio בַּזֶּה editionum usitatarum neque Masorae neque grammaticis nota est. Cf. דרכי הנקוד punctatoris *Mosche* p. 3. et *Michlol* 216.

21, 14 וַיְתָו, F. adnotat לית וחסר, Hier.: לית וחסר והוא קמוץ.

22, 2 נֹשֶׁא, Masora ב׳ כתיבי אל״ף, h. l. et Jes. 24, 2. Vide ibi.

22, 5 אָרֶץ, Sonc. Brix. ut E 2. M. exhibent אֶל־ארץ.

22, 6 אִתּוֹ, R 2. notat עִמּוֹ פליג.

Ibid. יוֹשֵׁב plene cum Vav. Mas. parva adnotat ח׳מלאין בספרא „octo in libro plene scribenda", scl. I Sam. 14, 2. 22, 6. II Sam. 5, 6. 7, 2. 11, 1. 16, 3. 18, 24. 19, 9. Sic recta Masora in Hier. ad II Sam. 5, 6. Indicium impressum ad II Sam. 19. corruptum est.

22, 14 עֲבָדֶיךָ, R 2. habet עַבְדְּךָ cum nota: עֲבָדֶיךָ ק׳, לית חסר י׳.

Ibid. נֶאֱמָן in Hier. sicut 3, 20.

22, 15 לְשָׁאֻל־, in Hier. nuntiat punctator: אשכחית במוגה לשאול נקוד.

22, 17 וְהָמִיתוּ E 1. adnotat: בכ"ד עברי נקוד וַהֲמִיתוּ*).

Ibid. כִּי־ in duobus versibus invenitur כִּי וְכִי כִּי, h. l. et Jer. 14, 12. Mas. ms.

23, 1 הַגֳּרָנוֹת Gimel cum Chatef komez in codd. et edd. veteribus. Masora in R 2. clare dicat: ב' בקריא' חטפין קמץ, שוסים, ומלאר (Joel 2, 24).

23, 3 קְעִלָה defective sine Jod. In F. et Hier. Masora docet: קְעִלָה ב' חסר וסימן, ואף כי נלך קעלה (h. l.) ויצאו מקעלה (v. 13). Indicatio impressa est obscura.

23, 12 שָׁאוּל spatium etiam post hanc.

23, 21 בְּרוּכִים plene in codd. veteribusque edd. praecipiente Masora. In II Sam. 2, 5. vox sine Vav stat.

23, 22 יַעְרִם cum Scheba simplici Ajin.

23, 28 מִרְדֹּף Mem cum Chirek, item II Sam. 18, 16. Masora et *Michlol* 54. Resch habet Dagesch secundum Masoram ms. et in E 1. 2. pertinens ad duo et viginti Resch dagessata. Vide supra 15, 6. et Jud. 20, 43.

24, 4 עַל־הדרך, R 2. adnotat אֶל־ פליג.

24, 9 מִן הַמְּעָרָה, Kerî מֵהַמְּעָרָה. Masora ad II Chr. 34, 6. *Ochla* 100.

24, 11 לְהָרְגְךָ Vide חלופי נקוד.

24, 14 כַּאֲשֶׁר יֹאמַר, Sonc. Brix. pungunt כַּאֲשֶׁר יֹאמַר מְשַׁל.

24, 16 וַיִּרָא sicut Jer. 23, 18. Thr. 3, 50. Soli Sonc. et Brix. ponunt וַיֵּרָא contra Masoram ad Gen. 41, 33.

24, 23 אֶל־המצודה ita in F. emendatum; at II Sam. 5, 17. positum est עַל־המצודה. Sic etiam ratio scribendi in E 1. 2. 3. R 1. Hoc cum Mas. finali (p. 7. col. 5) consentit, ubi in indicatione de חד אֶל וחד עַל dicitur: וישבע דוד אֶל המצודה, לשאול; עַל המצודה, וישמעו הפלשתים כי משח. Hanc citationem non inversionem considerandam esse, liber *Ochla* No. 2. demonstrat, qui idem indicium habet. — R 2. singulariter עַלוּ־ scribit cum nota לא קרי ו, quam nostra Masora (ad I Reg. 12, 1. *Ochla* 120) ignorat.

---

*) כל עברי hos codices bibliae significat, qui modo textum hebraicum sine Targumista versione continent. Ii, qui etiam Targum habent, מקרא תרגום nominantur. Cf. ad Ez. 44, 7. Joel 4, 10. Obad. 11, 16.

25, 1 וַיֵּרֶד, Ven. 1518. 1521 ut nonnulli codd. habent וַיֵּלֶךְ. Nostram lectionem Targum affirmat.

25, 3 אֲבִגָיִל sine Jod post Beth. Masora לית חסר. Cf. II Sam. 3, 3.

25, 6 ואמרתֶּם כֹּה accentus Tifcha Munach in Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521. ut F. H. R. recte.

25, 18 יַּיִן Jod dagessatum in Sonc. propter collisionem trium Jod.

Ibid. עֲשׂוּוֹת ita כתיב in F. Hier. R 1. 2. קרי est עֲשׂוּיֹת, similiter נְטוּוֹת (Jes. 3, 16). Mas. finalis p. 34. col. 1.

25, 20 רֹכֶבֶת defective sine Vav, ut etiam in Talmude *Pesachim* 3[b] commemoratur.

Ibid. ותפגש. Mas. parva ms. לית ורפי גימל.

25, 22 עַד־הַבֹּקֶר sic in Ven. 1525. Compl. Pisaur. ut C 2. E 1. 2. Hier. R 1. et ita Concordantiae citant. R 2. habet עַד־אוֹר הַבֹּקֶר sed adnotat: פליג, אית ספרי דלא כתב אור. Etiam Norzius affert notam: י״ס עד הבקר. Vere rectum est עַד־הַבֹּקֶר secundum Masoram (ad Jud. 16, 2. et Mas. fin. 5), quae hunc versum non enumerat inter sex עד אור הבקר. Cf. etiam חלופי הקריאה.

25, 24 בִּי אֲנִי in Brix.

25, 27 הֵבִיא, Mas. parva: לית לשון נקבה. Masora ms: ב׳ דסבירין לשון נקבה ואינון ל׳ זכר, וסימן, אשר הֵבִיא שפחתך, הָבִי המטפחת. Vide ad Ruth 3, 15. et Mas. finalem p. 15. col. 8. — E 2. 3. hic exhibent הֵבִיאָה et adnotant יתיר ה׳; etiam R 2. habet הֵבִיאָה cum nota marginali הֵבִיא קרי, לא קרי ה׳, ה׳ כתבן הביאה וסבירן הביאה וקריין הביא. Hae notae certe recensionem orientalum consequuntur.

25, 31 וְלִשְׁפָּוךְ־ cum Vav otioso in codd. Mas. parva ms: יתיר ו׳, et ita in Mas. finali p. 28.

25, 33 וְהֹשֵׁעַ defective sine Vav; at v. 26 וְהוֹשֵׁעַ plene ut Jer. 11, 12. Masora.

25, 34 וַתָּבֹאתִי Scheba sub Thav perspicue memorant *Chajug* r. בוא et Jekuthiel in *En hakore* ad Gen. 16, 11. Vox finit in Jod otioso. F. et Mas. parva ms. etiam מַהֲרְתִּי habent cum Jod otioso, quod autem *Kimchi* non cognoscit. Cf. *Ochla* 127.

26, 1 הַזִּפִים defective sine Jod post Sajin ut 23, 19. Sed in Ps. 54, 2. plene.

26, 8 אוֹיִבְךָ ita recte in E 1. 3. R. cum nota לית כתיב כן. Vide Norzi.

26, 16 לֹא־ Masora: ב׳ ר״פ בספר, scl. h. l. et II Sam. 20, 21.
26, 21 שׁוּב ׀ בְּנִי ita accentus in Sonc. Brix. ut C 3. Hier.
26, 23 וַיהוָה, Tetragrammaton in initio et fine versus. Praeterea etiam in duobus versibus Deut. 31, 3. et Jes. 38, 20. Masora ms.
Ibid. אֱמֻנָתוֹ Aleph cum Chatef segol in codd. recte.
27, 1 פִּי הַמֶּלֶט ambo cum Mercha. *Mischpete hateamim* p. 23[b].
27, 2 מָעוֹךְ Vav cum Cholem in omnibus codd. veteribusque edd. adstipulatur Mas. finalis p. 27 (כ״א זוגין חד או וחד או). Etiam Masora parva h. l. scribit ל״ת מלא פום. Hoc מלא פום editores posteriores perturbavit, ut מעוך ponerent. In lingua masoretica מלא פום nomen Cholemi vocalis est, קבוץ פום autem significatio Schureki est; cf. masoram ad II Sam. 6, 23. Hac explicatione opinionem *Levitae* in tertia praefatione libri sui מסרת המסרת falsam esse, demonstratur.
27, 3 היזרעאלת defective sine Jod in C 3. Hier. sicut II Sam. 3, 2. Masora.
27, 5 מְקוֹם cum Rebia in codd. *Thorath emeth* p. 68.
27, 6 לָכֵן, Masora ג׳ דמטעין: h. l. (ubi עַל־כֵּן expectares) Jer. 5, 2 (ubi אָכֵן expectares) Ez. 21, 17 (ubi לְמַעַן expectares).
27, 8 הֵנָּה cum Geresch. teste Ben Bil'am.
27, 10 הַקֵּינִי plene ut C 2. Hier. R 1. 2. Masora dicit: כל לישנא מלא.
28, 3 הֵסִיר הָאֹבוֹת ita lectio in Biblia magna ut C 3. E 3. P. R. et Norzi. Item concordantiae citant. Aliae editiones habent הֵסִיר אֶת־האבות, etiam in E 1. 2. ita stetit, tum autem אֶת deletum est.
28, 6 בַּנְּבִיאִם vide 19, 24.
28, 8 וְהַעֲלִי Munach milra in Sonc. Brix. item v. 11. הַעֲלִי cum Mercha milra, collisionis duarum syllabarum parium causa.
28, 10 יִקְּרֵךְ Kuf dagessatum. *Michlol* 4. 135.
28, 15 לָמָּה Mem dagessatum quamquam vox gutturalis sequitur, similiter II Sam. 2, 22. 14, 31. *Dikduke hateamim* §. 56.
Ibid. עָנָנִי hic regulae Nun pathachatum in Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521 ut R. Semel Ps. 118, 5. Kamez stat.
Ibid. הַנְּבִיאִים omnino plene. F. adnotat: ג׳ מלאין בספרא, C 3. et Hier.: ג׳ מלאין בלישנא. Vide ad 10, 11.
28, 16 עָרֶךָ, Mas. ms: ל״ת חסר.
28, 19 גַּם, R 2. adnotat רַק פלי״ג.

28, 21 וַתָּבוֹא plene cum Vav. Masora ad Ez. 22, 4.

29, 3 עֶבֶד שָׁאוּל ׀ מֶלֶךְ sic accentus in Brix. certe recte.

30, 5 הַיִּזְרְעֵלִית, item II Sam. 2, 2. Masora: ב׳ חסרין אל״ף.

Ibid. ואביגַיִל אֵשֶׁת־נָבָל, Masora parva ad 27, 7. et II Sam. 2, 2. poscit, h. l. Tifcha Mercha ponere.

30, 8 הַאֶשְׁגֶּנּוּ Hier. adnotat: לית חסר. F: לית וחסר וה׳ חסר׳ בלישנ׳, itidem Masora magna ad Gen. 44, 6.

30, 11. et 12. וַיֹּאכַל cum tono in ultima in Sonc. Brix. ut F. propter accentum pausalem.

30, 12 לֹא־אָכַל Mercha in ultima in Brix. ut R. bene.

30, 17 מֵאוֹת, una exceptionum tredecim memorata in *Dikduke hateamim* §. 19.

30, 28 בְּשִׁפְמוֹת sic in omnibus codd. veteribusque edd. cum Schin. (cf. הַשִּׁפְמִי I Chr. 27, 27) et Chatef pathach sub Pe.

30, 30 בְּבוֹר cum Beth (non בְּכוֹר) in omnibus edd. veteribus ut C 2. 3. E 1. 2. 3. F. Hier. R 1. 2. et plurimus codd. (R 2. habet בְּבֹר sine Vav cum nota חסר ו׳). Ita etiam Septuaginta et Vulgata legerunt. Ergo בכור librorum vulgarum falsum est.

31, 12 וַיִּקְחוּ, S. scribit וַיִּשְׂאוּ, item Hier. cum nota: כן בהללי. At חלופי הקריאה clare dicunt: שמואל, וַיִּקְחוּ את גוית שאול, דברי הימים, וַיִּשְׂאוּ את גופת שאול (I Chr. 10, 12). Etiam Targum transfert ונסיבו; etiam Masora ms. citat quadraginta tres וישאו, inter quos hic versus non invenitur.

Liber Samuelis secundus.

1, 1 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת, apud hunc versum usitate pars secunda libri Samuelis incipit; plura praefatio indicabit.

1, 6 נִשְׁעָן Ajin kamezatum (Participium).

Ibid. הִדְבִּקֻהוּ defective etiam sine Jod in edd. veteribus ut C 2. 3. F. Hier. M.

1, 21 תְּרוּמוֹת omnino plene sicut Prov. 29, 4. Masora ad Num. 18, 19. Et vide Ez. 44, 30.

1, 22 נָשׂוֹג cum Sin. Masora tum expressa tum in C 3. et Hier. notat: לית כתיב שי״ן.

1, 25 גִבֹּרִים sine Vav. Mas. parva et edita et in F. Hier. R. adnotat ז׳ חסרין. Sed vox in v. 27 plene scripta.

1, 26 נִפְלְאַתָה Aleph pathachatum. *Michlol* 140b.

2, 9 הָאֲשׁוּרִי, gentilicium de אָשֵׁר, item ut הָאָשֵׁרִי (Jud. 1, 32). Ita targum.

2, 19 הַשְּׂמֹאול plene cum Vav post Aleph ut I Chr. 6, 29. in C 3. Hier. etiam Norzio. Vide Jos. 1, 7. II Chr. 34, 2.

2, 23 תַּחְתָּו in כתיב sine Jod, קרי est תחתָּיו. Et 3, 12. 16, 8. Iob 9, 13. Mas. ms.

Ibid. אֲשֶׁר־נָפָל tonus in ultima in libris veteribus. Cf. Jer. 52, 33.

2, 25 עַל־רֹאשׁ גִּבְעָה Tifcha Mercha, ita recte in codd. veteribusque edd.

2, 26 יָדַעְתָּה hic cum He in fine.

3, 2 הַיִּזְרְעֵאלִת sine Jod in postrema in C. 3. Hier. F. cum nota ב' כן כתיבין, item I Sam. 27, 3. In I Chr. 3, 1. vocabulum omnino plene est. Et cf. I Sam. 30, 5.

3, 3 לַאֲבִיגַל ita Chethib, Keri est לַאֲבִיגָיִל. Indicatio Masorae magnae hic corrupta. Manu scripto praecipiente emendanda est: סמן, ושם אשתו אֲבִגַיִל כתיב (I Sam. 25, 3), ותמהר אביגיל ותקח, אבוגיל כתיב אֲבִיגַיִל קרי (25, 18), ומשנהו כלאב לאביגל כתיב, לאביגַיִל קרי (II Sam. 3, 3), אשר בא אל אביגל בת נחש (17, 25) ויאמר דוד לאביגל (I Sam. 25, 32) אֲבִיגַל כתיבין וקריין; ושארא אֲבִיגַיִל כתיבין וקריין. Et cf. Mas. finalem p. 40. col. 6.

3, 4 אֲדֹנִיָּה ita octies, h. l. I Reg. 1, 5. 7. 18. 2, 28. I Chr. 3, 2. II Chr. 17, 8 (secunda in versu). Neh. 10, 17. et omnes defective sine Vav, praeter II Chr. 17, 8. quo loco vox plena scripta est. Aliae omnes sonant אֲדֹנִיָּהוּ.

3, 7 פִּלֶגֶשׁ defective sine Jod, item 21, 11. ad duos Masora in F. Hier. R. se habet: ב' חסרין. Ergo Lamed raphatum in omnis bonis codd. Cf. *Harikma* 75.

3, 8 הָרֹאשׁ כֶּלֶב אָנֹכִי hos duos servos ante Sarka plane refert Ben Bil'am in טעמי המקרא, vide *Mischpete hateamim* 16. Raschi in comm. servum Asla lapsu distinctivum Paschta existimavit.— אָנֹכִי milel est, Masora et *Michlol* 214[b]. itaque duobus cum Sarka ut R 1. 2.

3, 15 מֵעִם excepto cum Munach in penultima. Masora לית בטעם, cf. *Ochla* 372. Edd. veteres etiam Nisseli in syllaba postrema insuper ponunt signum העמדה, ut C 2. 3. Hier.

3, 21 בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה Tifcha Munach in edd. veteribus, ut E 1. 2. 3. M. R. Item I Reg. 11, 37.

3, 25 מְבוֹאֶךָ in Chethib, Kerî מוֹבָאֶךָ. Una de duarum et sexaginta vocium permutatarum (מוקדם ומאוחר Mas. finalis p. 27). Cf. *Michlol* 109. 123. — R 2. etiam vocem anteriorem מצואך scribit cum adnotat מוֹצָאֲךָ קרי.

3, 28 מֵאַֽחֲרֵי־כֵן et 15, 1. makefatum.

3, 29 וְאֶל כָּל־ R 2. adnotat וְעַל פליג.

3, 35 לְהַבְרוֹת, E 1. 2. R 2. in textu habent לְהַכְרוֹת cum Caph (r. כרה II Reg. 6, 23) et adnotam לְהַבְֿרוֹת קרי. In R 2. iterum sub margine nota invenitur: להברות, דין חד מן י״א מלין דכת׳ כ״ף במצע׳ תיבות׳ וקרי בי״ת. Profecto Talmud babylonicus in *Sanhedrin* 20 docet: כתיב להכרות וקרינן להברות, בתחלה להכרותו ולבסוף להברותו. Masora nostra autem tres voces cognoscit במלבֵן (12, 31) יכִין (Prov. 21, 29) ויכֶן (II Chr. 33,16) ubi Caph scribitur et Beth legitur (Mas. ad I Chr. 1. Mas. fin. 15. *Ochla* 150. Et vide Kimchi in *comm.* et *lexicon*). Ratio scribendi לְהַכְרוֹת igitur solum secundum recensionem orientalem est.

4, 2 בְּאֵרוֹת, Masora in F. et Hier.; לית מלא בספרא.

4, 4 וְלִיהוֹנָתָן, Sonc. וּלְיוֹנָתָן.

4, 8 אִישׁ־בֹּשֶׁת cum Mercha. F. adnotat: ז׳ פסוקין דמיין, itidem ad 5, 11. Cf. *Dikduke hateamim* §. 21. *Mischpete hateamim* 16[b].

4, 10 כִּי, in R 1. in Masora magna ad Lev. 21, 12. inter כִּי cum Paser enumeratur. Mas. finalis p. 38 col. 7. per errorem habet ויאמר הכהן, cuius ad locum noster versus substituendus est.

Ibid. וָאֹֽהַרְגֵהוּ item II Reg. 10, 9. *Michlol* 42.

5, 6 הַעִוְרִים He pathachatum. Masora dicit: כל סמ״יא פתח, וכל יהודאי קמץ. Vide Jes. 42, 18.

5, 13 פִּלַגְשִׁים defective sine Jod in prima, item 15, 16. 20, 3. I Reg. 11, 3. ergo Lamed raphatum in codd. Vide supra 3, 7. et Ez. 23, 20.

5, 22 וַיֹּסִיפוּ sic in omnibus bonis codd. veteribusque edd. Vide Jud. 10, 6. In Mas. finali p. 36. hic versus oblitus est. Etiam Masoram magnam ad Gen. 37, 5. corrigi oportet.

5, 24 בְּשָׁמְעֲךָ, Keri כְּשָׁמְעֲךָ cum Caph. Mas. fin. p. 15. — R 2. in textu ipso habet כְּשָׁמְעֲךָ) at ad צְעָדָה notat: הַצְּעָדָה קרי, ט״ו מילא חסרין ה׳ בריש תיב׳ וקרין (lectio orientalis?)

6, 2 שֵׁם שֵׁם, duplicum sicut Gen. 11, 10. Masora. Cf. Talmud Baba bathra 14[b].

6, 11 אֱדֹם si post עֹבֵד stat, semper defective sine Vav, excepto II Chr. 25, 24. Masora.

6, 13 ויזבח שׁוֹר Tifcha Mercha in Sonc. Brix. ut E 1. 3. recte.

6, 19 לְכָל־הֲמוֹן, unus ex decem versibus, in quibus לְכָל bis se habet.

6, 19 לְאִישׁ, Sonc. interpungit, לְכָל־הֲמוֹן יִשְׂרָאֵל לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ.

6, 23 יָלֶד recte sine כתיב et קרי in C 3. Hier. qui adnotant: למדנחאי כתיב ולד. Cf. Norzi.

Ibid. מוֹתָהּ Masora: לית מלא פום, וחד קבוץ פום, וכעת מותה (I Sam. 4, 20). Vide ad I Sam. 27, 2.

7, 5 עַבְדִּי דָוִד sic scriptio in Sonc. Brix. ut R. 2. convenienter Masorae ad I Reg. 11, 32. quae quinque עַבְדִּי דָוִד memorat et adjungit verba „(II Sam. וכל שמואל דכוות׳ במ״א דָוִד עַבְדִּי 3, 18)“. Ergo secundum Masoram עַבְדִּי דָוִד h. l. legitur, quod in libro nullum aliud invenitur. Et vide v. 8.

7, 7 אֶת־יִשְׂרָאֵל, Sonc. Brix. ut R 2. אֶת־ non habent.

Ibid. לֹא־בְנִיתֶם Mercha in ultima sicut I Chr. 17, 6.

7, 8 לְעַבְדִּי דָוִד ita Sonc. etiam Heidenheimius in libro *Haptaroth* hanc scriptionem adoptavit. Masora adnotat לית. At in I Chr. 17, 7 לעבדי לְדָוִיד stat, ubi igitur etiam Mas. לית notat.

7, 10 לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל Mas. parva etiam in Hier. adnotat לית; ergo יִשְׂרָאֵל falsum est in Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521 et nonnullis codd. hoc affert I Chr. 17, 9., cf. חלופי הקר־אה.

7, 12 אֶת־אבתיך, Sonc. ut F. habet עִם־אבתיך.

7, 15 וְהוֹכַחְתִּיו plene cum Vav. Non pertinet ad sex secundum Masoram defective scribenda.

7, 16 וְנֶאְמַן F. adnotat לית, Hier. planius: לית, וחד וְנֶאֱמַן רוח בשבא וסגול, ותרויהון פתח (Prov. 11, 13). Cf. Norzi et *Michlol* 63.

7, 22 כְּכֹל, C 2. 3. scribunt בְּכֹל, itidem Hier. sed cum nota: אשכחנא כְּכל. Hic rectum est כְּכל cum Caph convenienter חלופי הקריאה. Etiam Masora ms. dicit: למערבאי כְּכל בכ״ף למדנחאי בְּכל.

7, 24 וַתְּכוֹנֵן Munach milra in Sonc. Brix. et codd.

7, 25 וְעַתָּה, R 2. notat: וְאַתָּה פליג.

8, 3 הֲדַדְעֶזֶר sic hoc nomen in Prophetis ubique cum duobus Daleth scribentur; at in l. Chronicorum cum Daleth Resch. Vide ad I Chr. 18, 3.

8, 6 נְצִבִים et v. 14. sine Jod in syllaba prima. At in Chronicis vox omnino plena est. Masora ms.

8, 12 וּמִמּוֹאָב defective. Masora.

8, 17 וְצָדוֹק, omnia plena cum Vav, excepto I Reg. 1, 26.

9, 12 מִיכָא cum Aleph sicut I Chr. 9, 15.

10, 6 צוֹבָא et v. 8. cum Aleph. Alii cum He.

10, 7 הַגִּבֹּרִים defective sine Vav ut C 3. Hier. non pertinet ad septem plene cum Vav scribenda.

10, 12 יַעֲשֶׂה הַטּוֹב cum Tifcha Mercha in codd. Vide 19, 19. 28.

10, 16 וְשׁוֹבָךְ Beth kamezatum in Sonc. Brix. ut in codd. item v. 18. Cf. I Chr. 19, 16. M. et R 2. hic pungunt שׁוֹבָךְ, וְשׁוֹבַךְ cum Sin.

11, 2 עַל־גַּג, Kimchi in *Michlol* 206 (etiam in *Et sofer*) pungit גָּג cum Kamez, adversus omnes nostros libros.

11, 3 בַּת־שֶׁבַע duae voces makefatae omnibus in edd. Raschi attamen — ut commentarius suus Talmudi Sanhedrin 22 demonstrat — בַּתְשֶׁבַע una voce scriptum ante se habebat. In repudii libellis (גט) et aliis actis iudicialibus usus est nomen una voce scribendi.

11, 11 אֶת־הַדָּבָר, Sonc. Brix. אֶת־ non habent.

11, 26 בַּעֲלָה vide Jos. 15, 9.

12, 3 וַיְחַיֶּהָ vide *Michlol* 55[b].

12, 4 הֵלֶךְ He cum Zere. Kimchi in *lexicon* et Simson in חבור הקונים.

12, 9 בְּעֵינַו ita in קרי, כתיב est בְּעֵינַי in Ven. 1525. ut C. R. convenienter Masora ad I Sam. 1. Jer. 1. *Ochla* 136.

12, 17 בָּרָא cum Aleph in Sonc. (1486) Brix. ut E 1. 2. 3. C 3. F. M. R 1. 2. Probe secundum Masoram (ad Jud. 7, 24) quae inter quinque בָּרָה (cum He) nostram vocem non affert. Etiam in F. Masora ad Gen. 1, 21. clare docet: כל לשון בריאה באל"ף, וכל לשון אברויי בה"א, בר מן חד, ולא ברא אתם לחם. Ita etiam legunt Menachem Saruk in *lexicon* p. 8[b]. et Aben esra in *comm.* ad Gen. 1, 1. et Parchon in *lexicon* r. ברא, et Rabbi Jesaia hic in *comm.*

12, 18 וַיְהִי cum Thebir, et 19, 26. Masora.

12, 25 יְדִידְיָהּ unum vocabulum. He raphatum est. Vide חלופי מערבאי et ad Ps. 118, 5.

12, 27 גַּם־, Sonc. Brix. ut E 1. 2. R 1. 2. וְגַם־ scribunt.

12, 30 מַלְכָּם Mas. parva dicit ב׳ מטעין „bis vocem falso excipias", enim in sensu „rex eorum" consideres, quem autem non habet; nam h. l. et I Chr. 20, 2. idolum Moloch censendum est, ergo „eorum Moloch". Vide etiam Raschi in comm. et Talmud Aboda sara 44. Profecto R 2. pungit מָלְכָּם Mem cum Komez chatuf. Cf. Menachem Saruki *lexicon* p. 31. 117[b].

et Targum ad Jes. 8, 21. Norzi explicationem rectam non cognovit. — וּמִשְׁקָלָהּ cum Kadma.

13, 5 אֲחוֹתִי, C 1. 2. Hier. adnotant ג׳ מלאין, item ad v. 11. et v. 20.

13, 9 וַתִּצֹּק Zade raphatum. *Michlol* 86ᵇ.

13, 12 תַעֲשֵׂה Sin cum Zere. Vide Gen. 26, 29.

13, 15 שִׂנְאָה גְדוֹלָה Paschta Munach in Sonc. Brix. recte.

13, 16 אַל־אוֹדֹת Ven. 1518. 1521. habent עַל־אודת. Vide Kimchi in *comm.*

13, 18 תִּלְבַּשְׁןָ F. notat לית וכתיב כן, sic etiam *Michlol* 22ᵇ. R 2. habet notam תלבשנה קרי. Et vide *Masoreth hamasoreth* I. §. 10.

13, 27 אֶת־אַמְנוֹן, in Sonc. Brix. אֶת־ deest.

13, 32 שׂוּמָה, vide חלופי מערבאי.

13, 37 עַמִּיחוּר ita in כתיב, קרי est עַמִּיהוּד cum He loco Cheth et cum Daleth loco Resch, itaque Keri duplum. Masora ad Cant. 1, 17. et Jer. 31, 40.

13, 5 יְהוֹנָדָב, Masora: לית בספרא. In omnibus aliis locis libri nomen יוֹנָדָב se habet. Secundum masoram in R 2. ad Jer. 35, 6. autem hoc loco variatio in textu invenitur; illa masora est: יונדב ג׳ בספרא, שתר (Jer. 36, 5) במשכניא (36, 10) ולא אישתיצי (36, 19), וכל שמואל דכוות׳ במ״א ויאמר לו יהונדב, ואית קריות דפליג יונדב. (fortasse apud orientales!)

14, 1 צְרֻיָה defective sine Vav, item 16, 10. 23, 37. ergo Jod raphatum.

14, 4 וַתֹּאמֶר, pro eo Sonc. ut E 1. exhibet וַתָּבֹא. Kimchi in *comm.* praeoptat nostram lectionem.

14, 6 וַיִּנָּצוּ milra sicut Lev. 24, 10.

14, 15 אֲשֶׁר־בָּאתִי, in Sonc. אֲשֶׁר־ deest.

14, 19 אִשׁ vide Prov. 18, 24.

14, 21 עָשִׂיתִי sic sine variationem in Sonc. ut C 2. 3. R 1. Vide Norzi.

14, 30 וְהַצִּוּתִיהָ sic כתיב in F. et קרי est וְהַצִּיתוּהָ; pertinet ad LXII voces cum literis transpositis (מוקדם מאוחר, Mas. fin. p. 27. col. 3).

14, 32 ואשלחה אתך אל־המלך ita accentus in Sonc. Brix. Ven. 1525. omnibusque bonis codd. testantur *Chajug* et *Bil'am.* Vide *Mischpete hateamim* p. 9.

Ibid. בֹּא, Masora לית חסר בספרא, vide Ez. 33, 22.

15, 2 אֵלָיו וַיֹּאמֶר cum Rebia.

15, 5 וְהֶחֱזִיק לוֹ Sonc. Brix. ut E 1. R 2. scribunt וְהֶחֱזִיק בּוֹ, etiam F. ita habet sed cum nota in margine: ס"א לו וכן הוא. Hier. M. R 1. P. ut textus nostri לוֹ habent.

15, 8 יָשִׁיב, Kerî יָשׁוֹב cum Cholem.

Ibid. יְשִׁיבֵנִי plene cum Jod post Schin.

15, 14 הָעִיר, M. notat אֶת־.

15, 30 הֹלֵךְ, non pertinet ad undecim in prophetis plene scribenda.

15, 33 וְהָיִתָ sine Jod post Jod radicalem. Masora: לית חסר דחסר.

16, 12 קִלְלָתוֹ sic secundum Masoram, nullo כתיב et קרי, ut C 2. 3. Hier. R 1. 2. Vide Norzi.

16, 13 בְּצֶלַע, Zade recte cum Segol in Sonc. ut C 3. Hier. R. Etiam in Hier. notatur. לֵ. Et vide Jos. 18, 28.

16, 21 et 22 פִּלַגְשֵׁי cum Metheg et Lamed raphatum. Vide 3, 7. 5, 15.

17, 8 דֹּב sic in C 2. 3. Hier. R. recte. Cf. I Sam. 17, 34.

17, 9 אוֹ בְּאַחַד Sonc. Brix. exhibent אוֹ בְּאַחַת ut E 1. Nostram lectionem adfert Kimchi in *Lexicon* r. קום.

Ibid. הַמְּקוֹמֹת, sic et v. 12. et Ezech. 34, 12. sine Vav in extrema. Masora.

17, 14 אֶל־אַבְשָׁלוֹם Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521 habent עַל־אבשלום; falso, ita modo invenitur 14, 1. 19, 2. Mas. finalis p. 50.

17, 16 בְּעַרְבוֹת sic lectio in Sonc. Ven. 1518. 1521. ut C 3. E 1. 2. M. R 1. 2. At supra 15, 28. vox in Chethib habet בעברות.

17, 19 הָרִיפוֹת plene in Sonc. Brix. ut F. R. Vide Prov. 27, 22.

17, 23 אֶל־עִירוֹ, Nissel et Hutterus cum E 1. 2. habent וְאֶל־עִירוֹ (vide Kimchi), repugnante Masora ad Gen. 9, 5. Jes. 49, 21.

17, 24 וְדָוִד Vide notam in Dikduke §. 61.

Ibid. ואבשלום plene cum Vav in Sonc. Brix. ut F. sine nota masoretica. In indicatione masorae edita ad v. 14. hic locus per errorem inter quattuordecim defectiva numeratur; extinguendus, et is de II Sam. 13, 4. ponendus est.

17, 29 וְעָיֵף, Sonc. Brix. habent וְיָעֵף, contra Masoram ad Gen. 25, 29.

18, 3 לַעְזִיר, Keri est לַעְזוֹר Mas. fin. p. 33. col. 8. et p. 49. col. 3. Ajin syllabam claudit in omnibus libris; vide II Chr. 14, 10.

18, 9 שׂוֹבֶךְ cum Sin, testatur Kimchi in *comm.* et *Lexicon*, *Kalonymos* punctator in suo catalogo de Sin, *Gelibi* in שמאל ישראל.

Vox exceptione plene cum Vav (similiter הוֹלֵם Jes. 41, 7. קוֹדֶשׁ Dan. 11, 30, cf. Masor. hamasoreth I. §. 3). *Joseph Kimchi* in ספר זכרון p. 23. pungit שׁוֹבֵךְ Beth cum Zere et milra, contra omnes libros; verisimiliter turbatus Telischah-accentu in fine vocis.

18, 11 עֲשָׂרָה Munach in ultima in Sonc. Brix. ut R. recte.

18, 12 וְלֹא, Keri est וְלוּ cum Vav, item 19, 7.

18, 22 בְּשׂוֹרָה plene in Codd. et edd. veteribus sicut v. 25. 27. Tria defectiva sunt: II Sam. 4, 10. 18, 20. II Reg. 7, 9.

Ibid. מֹצֵאת, vide ad Est. 2, 15.

18, 29 שָׁלוֹם לַנַּעַר hic ita, at v. 32. הֲשָׁלוֹם לַנַּעַר. Mas. finalis p. 21 col. 4. et חלופי קריאה.

19, 3 נֶעֱצַב Hier. notat: לֵ׳ ושאר נעצב.

19, 6 הַבַּיִת, R 2. in textu habet הַבַּיְתָה et notat לא קרי ה׳, contra Masoram nostram (Mas. fin. p. 22 col. 3). Sed M. ad vocem notat: מטעין ביה דסביר הביתה.

Ibid. הֹבַשְׁתָּ defective sine Vav, ut C 3. Hier. M. R 1. In Ps. 74, 15. vocabulum plenum est. R 2. singulariter הֹבַאשְׁתָּ scribit et notat יתיר א׳ כתיב.

19, 8 כִּי־אֵינְךָ Hier. adnotat ה׳ פסוקין מטעין. Cf. Masoram ad Gen. 24, 4.

19, 14 תֹּמְרוּ sine Aleph radicali. Masora. Vide Ps. 139, 20.

19, 16 לָלֶכֶת, Ven. 1518. 1521 exhibent לָרֶדֶת contra omnes bonos codd.

19, 19 ולעשות הטוב et v. 28. ועשה הטוב, ita accentus in E 1. 2. R 2. similiter 10, 12.

19, 20 יָצָא cum punctis superimpositis. Vide *Dikduke hateamim* §. 58.

19, 21 לָרֶדֶת recte cum Sakef magno in Sonc. Brix. ut C 3. E 1. 2. 3. Hier. R 1. 2.

19, 27 אחבשה־לי החמור cum Munach Rebia in Sonc. Brix. certe rectum.

Ibid. אֶת־המלך, Sonc. Ven. 1518. 1521. ut E 1. 2. habent אֶל־המלך. Plurimi codd. scribunt אֶת־המלך, Hier. etiam adnotat: כן במוגה.

19, 33 בְּשִׁבְתּוֹ defective sine Jod in Brix. ut E 1. F. et Mas. parva ms. — Sonc. pungit בְּשִׁבְתּוֹ, error.

19, 41 וַיַּעֲבִרוּ, קרי est הֶעֱבִרוּ, et sine Jod post Beth in C 3. E 1. M. etiam Norzi, secundum Mas. ad Hos. 4.

19, 44 הֱקִלֹּתַנִי He cum Chatef segol in F. teste *Michlol* 146.

20, 6 יֵרַע cum Darga. *Dikduke hateamim* §. 19.

20, 8 בְּתַעְרָהּ Ajin cum Scheba simplice. Vide Cant. 4, 1.

20, 10 וַיָּמֹת, Sonc. pungit וַיָּמֹת׃ cum Silluk et duobus puncti clausulae.

20, 18 בָּרִאשֹׁנָה defective sine Vav in codd. Non pertinet ad octo plene scribenda.

20, 23 אֶל כָּל־ In R 2. Masora hic se habet: כל קריאה עַל כל הצבא, הדין אֶל כל הצבא. כל קריאה צְבָא ישראל, הדין הַצָּבא ישראל.

21, 1 אֶת־הַגִּבְעֹנִים, in Sonc. Brix. אֶת־ deest.

21, 4 וַיֹּאמְרוּ cum Darga milel in omnibus bonis codd. sicut Jud. 12, 5. I Reg. 1, 2.

21, 9 שִׁבְעָתָים in Chethib cum Jod post Thav. Vide Norzi.

21, 14 כֹּל אשר־, Ven. 1518. 1521. Bragadin et Nissel habent כְּכֹל ut E 1. M. R 2. Kimchi in comm. legit כֹּל ut Targum et ita in Sonc. Brix. et plurimis codd.

21, 15 וַיָּעַף Ajin pathachatum. Vide Jud. 4, 21.

21, 16 וישבו in כתיב, קרי est וישבי cum Jod. Masora ad I Sam. 1. Jer. 1. *Ochla* 136. — Hieronymus legit וַיִּשְׁבִּיבְנֹב unam vocem.

21, 18 בְּגֹב item v. 19. ambo defectiva ut F. R. cum Masora ב׳.

Ibid. בִּילִדֵי sine Jod post Lamed, ut Num. 13, 28.

21, 19 יַעְרֵי Resch minusculum est. Vide *Dikduke hateamim* §. 61.

Ibid. וְעֵץ, R 2. scribit וְחֵץ cum adnota וְעֵץ קרי. Nostra Masora hanc variationem solummodo in I Sam. 17, 7. habet.

22, 1 וַיְדַבֵּר hoc caput in forma cantici Mosis juxta mare (Ex. 15) dispositum est. Vide Norzi et ad Jud. 5, 1. cf. Ps. 18.

22, 19 ויהי יְיָ מִשְׁעָן sic Sonc. Brix. Cf. Ps. 18, 19.

22, 29 נֵירִי plene cum Jod. Masora et Kimchi.

22, 38 כַּלּוֹתָם plene cum Vav in Sonc. Brix. ut Hier. R. Sab. In Deut. 7, 22. I Reg. 22, 11. vocabulum defective stat.

22, 40 וַתַּזְרֵנִי Sajin raphatum. Mas. parva ms. לית חסר ורפי.

22, 42 מֹשִׁיעַ Masora in H. Hier. Sab. לית חסר ו׳.

22, 44 עַמִּי Masora: ג׳ סבירין עַמִּים. Vide ad Ps. 144, 2.

22, 45 יִשָּׁמְעוּ, in R 2. vocabulum supra punctatum est (יִשָּׁמְעוּ) cum adnotatione ט״ו נקודות בקריאה. Vide *Dikduke hateamim* §. 58. nota b.

22, 46 ממסגרתם defective sine Vav ut F. H. In Mas. fin. p. 48.

versus per errorem ad quinque plena numeratur; delendus et pro eo I Reg. 7, 28. ponendus est.

22, 49 וּמוֹצִיאִי, pertinet ad octo versus constantes ex septenis verbis cum Jod quoque in verbo (ח׳ פסוקין מן ז׳ ז׳ מלין ואית בכל מליהון יו״ד); enim h. l. Ez. 13, 24. 30, 19. Hos. 6, 2. I Chr. 4, 36. II Chr. 25, 22. Ps. 3, 6. 68, 2.

23, 1 וְאֵלֶּה, haec pars usque ad v. 7. etiam formam carminis habet in codd. veteribus.

Ibid. נְאֻם ׀ cum Legarmeh in Sonc. ut Hier. R.

Ibid. הֻקַם Kuf raphatum (radice קום), Masora.

Ibid. עָל kamezatum, ut Hos. 7, 16. Masora. *Michlol* 201.

Ibid. זְמִרוֹת, tota defectiva sine Jod. Masora.

23, 6 מְנָד Nun raphatum.

23, 11 וְאַחֲרָיו sine variatione in C. 2. 3. Hier. M. R. Vide Norzi.

23, 17 לִּי יְהוָה vide Kimchi in *comm.*

23, 20 חַי, קרי est חַיִל (ut I Chr. 11, 22), vide Masoram ad Dan. 4, 4. *Ochla* 153. In Hier. notatur: חי כתיב חיל קרי, לדרוש דצדיקא במותיה קיימא וחייבא בחיוהי מת, וטעם אית לכתיב כמו לקרי. Cf. Talmud Berachoth 18.

23, 23 וַיְשִׂמֵהוּ defective sine Jod. At I Chr. 11, 25. 26, 10. plene. Masora.

23, 25 הַרֹדִי defective.

23, 28 מַהְרַי vide I Chr. 11, 30.

23, 29 חֵלֶב, Compl. ut R 2. חֵלֶד cum Daleth habet. In Hier. primo חֵלֶב stetit cum nota לית שום אנש. Deinde autem vox in חֵלֶד correcta et ad id in margine notata est: מחלוקת גדולה במקראות, דאית׳ ברוב חֵלֶב.

23, 30 הִדַּי cum He.

23, 32 אֶלְיַחְבָּא, M. pungit אֶלְיַחְבָּא.

23, 33 הָאֲרָרִי Aleph sine vocale in edd. veteribus et codd. Vide Kimchi in *comm.*

23, 34 הַגִּילֹנִי plene cum Jod sicut 15, 12.

23, 37 נַחְרַי ut I Chr. 11, 39. Cheth cum Scheba quiescenti in C 2. 3. Hier. R.

24, 5 בַּעֲרוֹעֵר plene cum Vav. In C 3. F. Hier. etiam notatur לית מלא. Vide ad Jud. 11, 33.

Ibid. הַגָּד, alia punctatio הַגָּד. vide Norzi.

24, 6 דַנָה Daleth pathachatum et Nun raphatum, similiter צָרְתַנָה (I Reg. 4, 12) נַתָּה (2, 40).

Ibid. יַּעַן cum Dagesch de אתי מרחיק.

24, 10 אֶת־עָוֹן, in Sonc. Brix. ־אֶת deest.

24, 11 חֹזֵה Sajin cum Zere, in constructo. *Michlol* 124[b].

24, 12 בְּחַר־לְךָ אַחַת sic in Sonc. Brix. ut I Chr. 21, 10.

24, 17 נָא cum Mercha in codd. secundum Masoram. Cf. *Mischpete hateamim* p. 29.

24, 18 אֲרַנְיָה sic in כתיב, pro eo קרי אֲרַוְנָה. Mas. finalis p. 33. col. 8. In v. 16. כתיב est הָאוֹרְנָה Vav ante Resch, et קרי est הָאֲרַוְנָה Vav post Resch (מוקדם מאוחר — Mas. fin. p. 27. col. 3).

24, 20 אַפָּיו, Brix. habet אַפַּיִם, quomodo I Chr. 21, 21, contra חלופי הקריאה. In Sonc. vox tota deest.

24, 22 וְהַמֹּרִגִּים Gimel dagessatum. Vide ad I Chr. 21, 23.

24, 24 לֹא cum Jethib. Brix. ponit לֹא Telischa magnum.

II.

חלופי ספר שמואל

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae libri Samuelis inter Occidentales et Orientales controversae.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
וּפִינְחָס, מלא [1]	וּפִנְחָס, חסר יו"ד	I Sam. 1, 3.
קמה כתיב, קָמוּ קרי [2]	קָמָה	4, 15.
מִמֵּנּוּ רפי [3]	מִמֶּנּוּ דגש	7, 8.

---

[1] Secundum Mas. parvam ad locum. In E 1. Masora habet: כל בני עלי חסרין בלי מתג. Ex hoc secundum recensionem occidentalem vox omnibus in locis, ubi nomen filii Eli est, defective scripta esset, ergo etiam 2, 34. 4, 4. 11. 17. 19. 14, 3. (ut profecto veteres editiones Sonc. et Brix. habent) probabiliter ad discernendum de nomine Pinchas pii.

[2] Item Jer. 51, 29.

[3] Vide Gen. 3, 25.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
וּמַלְכִּישׁוּעַ מלה חדא [1]	וּמַלְכִּי־שׁוּעַ ב׳ מלין	I Sam. 14, 49.
עמי כתיב, עִמּוֹ קרי	עִמּוֹ כתיב וקרי	15, 6.
כי אם במאה כתיב, כִּי בְּמֵאָה קרי [2]	כִּי בְּמֵאָה	18, 25.
עַל־המטה [3]	אֶל־המטה	19, 13.
בנוית כתיב, בְּנָיוֹת קרי [4]	בְּנָיוֹת כתיב וקרי	19, 23.
אֶל־הלחם כתיב וקרי. [5]	על הלחם כתיב, אֶל־הלחם קרי	20, 24.
הוא כתיב, הִיא קרי [6]	הִיא	20, 33.
עִמּוֹ [7]	אִתּוֹ	22, 6.
אֶל־עבדי	עַל־עבדי	22, 9.
קְעִילָה מלא [8]	קְעִלָה חסר	23, 3.
אֶל־הדרך [9]	עַל־הדרך	24, 4.
הביאה כתיב, הֵבִיא קרי [10]	הֵבִיא	25, 27.
רַק [11]	גַּם	28, 19.
מַלְכִּישׁוּעַ מלה חדא.	מַלְכִּי־שׁוּעַ ב׳ מלין	31, 2.
וְעַל כל [12]	וְאֶל כל	II Sam. 3, 29.
להכרות כתיב כ״ף, לְהַבְרוֹת קרי בי״ת [13]	לְהַבְרוֹת, בבי״ת	3, 35.

[1] Item 31, 2. Vide I Chr. 8, 33.

[2] Sic in Aleppino.

[3] Ex R. 2.

[4] Orientales etiam h. l. habent כתיב et קרי. Sed occidentales scribunt et legunt בניות, secundum Mas. ms. et Mas. finalis p. 27.

[5] Ex Tschufutk. No. 7.

[6] Tschufutk. 7.

[7] R. 2.

[8] Ex masora ad vocem.

[9] R 2.

[10] Vide argumenta.

[11] R. 2.

[12] R. 2.

[13] Vide argumenta.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
מֵאִישׁ [1]	לְמֵאִישׁ	II Sam. 6, 19.
ולד כתיב יָלֶד קרי [2]	יָלֶד כתיב וקרי	6, 23.
בְּכֹל בבי״ת. [3]	כְּכֹל בכ״ף	7, 22.
וְאַתָּה [4]	וְעַתָּה	7, 25.
יְדִידְ־יָהּ תרין מלין [5]	יְדִידְיָהּ מלה חדא	12, 25.
יוֹנָדָב [6]	יְהוֹנָדָב	13, 5.
שמע כָּל	שמע אֵת כָּל	13, 21.
שימה כתיב שׂוּמָה קרי [7]	שׂוּמָה כתיב וקרי	13, 32.
עַל לבו	אֶל לבו	13, 33.
אֶל שפחתך	עַל שפחתך	14, 7.
עַד קדקדו [8]	וְעַד קדקדו	14, 25.
דְבָרֶךָ חסר [9]	דְבָרֶיךָ מלא יו״ד	15, 3.
יִשָּׁמוֹעוּ, נקוד עליו [10]	יִשָּׁמְעוּ	22, 45.
אֲבִיעַלְבוֹן מלה חדא [11]	אֲבִי־עַלְבוֹן ב׳ מלין	23, 31.

[1] In cod. Oxon. No. 70 Masora se habet: לְמֵאִישׁ ג׳ למערבאי, וסמנהון, ולכל בני ישראל (Ex. 11, 7) ויחלק לכל העם דשמואל (h. l.) וכל אשר לא ידרש (II Chr. 15, 13); למדנהאי דשמואל מֵאִישׁ קרי וכן כתיב.

[2] Vide argumenta.

[3] Vide argumenta.

[4] Ex R. 2.

[5] Ex catalogo cod. Aleppo quem commemoravi ad Jos. 15, 23. Cf. ad Exod. 17, 16. et Talmud Pesachim 117.

[6] Secundum Masoram in R. 2. ad Jer. 35, 6. Vide argumenta.

[7] Ita in catalogo impresso et manuscripto, quam ob rem etiam masora, recensionem occidentalem sequens, hunc locum in indice כתיבין יו״ד וקריין ו״ו non habet. Norzi erravit.

[8] Ex catalogo in עדת דבורים. Cf. variationem ad Iob 2, 7.

[9] Similis variatio in I Reg. 3, 12.

[10] R. 2. vide argumenta.

[11] Cod. Aleppo commemoratur 12, 25.

III.

חלופי נקוד בספר שמואל

בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci libri Samuelis a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro ms. עדת דבורים, de quo vide *Dikduke hateamim* p. XXXII).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
לְֽהִשְׁתַּחֲוֺת	לְֽהִשְׁתַּחֲוֺת	I Sam. 1, 3.
יִתְפַּלֶּל לֽוֹ[1]	יִתְפַּלֶּל־לֽוֹ	2, 25.
יִֽתְהַלְּכ֥וּ	יִתְהַלְּכ֥וּ	2, 30.*
וַיָּ֤רָץ אִֽישׁ בִּנְיָמִן֙	וַיָּ֤רָץ אִֽישׁ־בִּנְיָמִן֙	4, 12.
וִֽישַׁלְּח֤וּ	וִישַׁלְּח֤וּ	5, 11.*
אַֽל־תְּשַׁלְּח֣וּ	אַל־תְּשַׁלְּח֣וּ	6, 3.*
וַֽיִּזְבְּח֤וּ	וַיִּזְבְּח֤וּ	6, 15.*
וַֽיִּתְאַבְּל֣וּ	וַיִּתְאַבְּל֣וּ	6, 19.*
אֲשֶֽׁר־לָֽקְחֽוּ פְלִשְׁתִּים֙[2]	אֲשֶׁ֣ר לָֽקְחֽוּ־ פְלִשְׁתִּים֙	7, 14.*
כְּכָל־הַֽמַּעֲשִׂ֣ים	כְּכָל־הַֽמַּעֲשִׂ֣ים	8, 8.*
שִׂ֣ים לְפָנֶ֣יךָ	שִׂ֣ים־לְפָנֶ֣יךָ	9, 24.
שָֽׁמוּר־לָ֔ךְ[3]	שָׁמֽוּר־לָ֔ךְ	Ibid.
וַתֹּ֣אמְרוּ ל֔וֹ	וַתֹּ֣אמְרוּ ל֔וֹ	10, 19.
כִּ֣י רָֽעַתְכֶ֣ם	כִּֽי־רָֽעַתְכֶ֣ם	12, 17.
מִֽמַּחֲנֵ֥ה	מִמַּחֲנֵ֥ה	13, 17.
הַדָּרְבָ֔ן קמץ[4]	הַדָּרְבַ֔ן פתח	13, 21.
בַֽמַּחֲנֶ֥ה	בַמַּחֲנֶ֥ה	14, 15.*
הַֽמִּתְחַבְּאִ֥ים	הַמִּתְחַבְּאִ֥ים	14, 22.*

[1] Vide Gen. 6, 9.

[2] Similiter 15, 14. II Sam. 20, 1. 21, 11. Vide ad Iob 1, 3.

[3] Similiter 20, 5. 30, 27. II Sam. 4, 2. 6, 10. Vide ad Gen. 45, 14.

[4] Vide Argumenta.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וַיַּֽדְבְּקוּ	וַיַּֽדְבְּקוּ	I Sam. 14, 22.*
קֹול־הַצֹּאן הַזֶּה	קֹול הַצֹּאן־הַזֶּה	15, 14.
וַֽיִּשְׁלָֽחֲךָ	וַיִּשְׁלָֽחֲךָ	15, 18.*
וַֽיִּמְאָֽסְךָ [1]	וַיִּמְאָֽסְךָ	15, 23.
כִּי לֹא דגש [2]	כִּי ׀ לֹא רפי	16, 7.*
אֶתֶּן־לְךָ	אֶתֶּן־לְךָ	18, 17.
וַתֶּאֱהַב [3]	וַתֶּאֱהַב	18, 20.*
יֵֽשֵׁב־אֵשֵׁב	יָשֹׁב־אֵשֵׁב	20, 5.*
מִמָּֽחֳרָת	מִמָּֽחֳרָת	20, 27.*
מְצָא נָא	מְצָא־נָא	20, 36.*
אֶת־הַדָּבָר	אֶת־הַדָּבָר	21, 3.*
גַּם־חַרְבִּי	גַּם־חַרְבִּי	21, 9.*
וַיִּֽתְקַבְּצוּ	וַיִּתְקַבְּצוּ	22, 2.*
לְפִגֹּעַ רפי [4]	לִפְגֹּעַ דגש	22, 17.
ואנכי אֶהְיֶה לְךָ	ואנכי אֶהְיֶה־לְּךָ	23, 17.*
אִם־אֶעֱשֶׂה	אִם־אֶעֱשֶׂה	24, 7.*
לַֽהֲרָֽגְךָ [5]	לַהֲרָגְךָ	24, 11.
וּֽשְׁאֶלְתֶּם־לֹו [6]	וּשְׁאֶלְתֶּם־לֹו	25, 5.
וַיְדַבְּרוּ	וַיְדַבְּרוּ	25, 9.*
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר	אֶת־כָּל־אֲשֶׁר	25, 21.
וּֽתְדַבֶּר־נָא	וּתְדַבֶּר־נָא	25, 24.
אֶת־נַעֲרֵי	אֶת־נַעֲרֵי	25, 25.
לִרְדָפְךָ דגש	לִרְדָּפְךָ רפי	25, 29.
וְהָֽיְתָה [7]	וְהָיְתָה	Ibid.*

[1] Similiter II Sam. 5, 1. 13, 5.

[2] Vide Jos. 5, 14. I Reg. 2, 30.

[3] Vide Gen. 13, 12. Ps. 19, 11.

[4] Sic recte in Ms. ut לִסְבֹּב, לִנְגֹּעַ, vide *Michlol* 156. et Norzi ad Num. 21, 4.

[5] S. variationem clare habet: ב״א לַהֲרָגְךָ פתח ג׳, ב״נ לַהֲרָֽגְךָ אין שם פתח. Cf. Gen. 32, 17.

[6] Ita recte in Ms. et עדת דבורים.

[7] Similiter II Sam. 3, 21. 14, 32.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וַיְדַבְּרוּ	וַיְדַבְּרוּ	I Sam. 25, 40.*
וְנֵלְכָה לָּנוּ	וְנֵלְכָה־לָּנוּ, בפתיחת הלמ"ד	26, 11.*
אִם־יִקְרֵךְ	אִם־יִקְרֵךְ	28, 10.*
בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים [1]	בְּיַד־פְּלִשְׁתִּים	28, 19.
וַיִּמְצְאוּ	וַיִּמְצְאוּ	30, 11. 31, 8.
אֶל־הַגְּדוּד	אֶל־הַגְּדוּד	30, 15.
בְּרָמוֹת־נֶגֶב	בְּרָמוֹת־נֶגֶב	30, 27.*
מִמַּחֲנֶה	מִמַּחֲנֶה	II Sam. 1, 3.
וַאֲמֹתְתֵהוּ [2]	וַאֲמֹתְתֵהוּ	1, 9.
וַיִּתְקַבְּצוּ	וַיִּתְקַבְּצוּ	2, 25.*
אֲנֹכִי מלרע [3]	אָנֹכִי מלעיל	3, 8.*
וָאֶקְבְּצָה	וָאֶקְבְּצָה	3, 21.
וְאַל־יִכָּרֵת	וְאַל־יִכָּרֵת	3, 29.*
שָׂרֵי־גְדוּדִים	שָׂרֵי־גְדוּדִים	4, 2.*
אִישׁ־בֹּשֶׁת [4]	אִישׁ־בֹּשֶׁת	4, 8.
וְאֶת־בַּעֲנָה	וְאֶת־בַּעֲנָה	4, 9.
וּבְשָׂרְךָ	וּבְשָׂרְךָ	5, 1.
וַיַּעַזְבוּ שָׁם	וַיַּעַזְבוּ־שָׁם	5, 21.*
עֹבֵד־אֱדוֹם	עֹבֵד־אֱדוֹם	6, 10.*
הֵנִיחַ לוֹ	הֵנִיחַ־לוֹ	7, 1.*
וָאֶהְיֶה	וָאֶהְיֶה	7, 6.*
מְפִיבֹשֶׁת דגש	מְפִיבֹשֶׁת רפי	9, 6.
וּלְרַגְּלָה	וּלְרַגְּלָה	10, 3.*
מִי הִכָּה	מִי־הִכָּה	11, 21.*
מִלְחַמְתְּךָ	מִלְחַמְתְּךָ	11, 25.*

1 Catalogus editus per errorem habet ביד־הנביאים.

2 עדה דבורים diserte refert: וַאמתתהו בפתח, במחזורא רבה בקמצא. Et vide Jud. 19, 18.

3 Masora rationem Ben-Ascheri sequitur.

4 Ben-Ascher pungit Mercha, Ben-Naphtali ponit Munach. Vide argumenta, etiam ad Jos. 17, 2.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
עַל־מִשְׁכָּבְךָ	עַל־מִשְׁכָּבְךָ	II Sam. 13,5.*
וַיְבָרְכֵהוּ	וַיְבָרְכֵהוּ	13, 25.*
וְאֶשְׁלְחָה	וְאֶשְׁלְחָה	14, 32.*
אֲשֶׁר יִהְיֶה־לּוֹ	אֲשֶׁר־יִהְיֶה־לּוֹ	15, 2.*
בְּקָרְב־[1]	בְּקָרְב־	15, 5.
אֲשֶׁר־יִשְׁתַּחֲוֶה	אֲשֶׁר־יִשְׁתַּחֲוֶה	15, 32.*
כִּי בְאָזְנֵינוּ	כִּי־בְאָזְנֵינוּ	18, 12.*
לָמָּה זֶּה	לָמָּה־זֶּה	18, 22.*
עֶשֶׂר יָדוֹת לִי	עֶשֶׂר־יָדוֹת לִי	19, 44.*
בֶּן־בִּכְרִי	בֶּן־בִּכְרִי	20, 1.*
וְלֹא־נַחֲלָה לָנוּ	וְלֹא נַחֲלָה־לָנוּ	Ibid.*
אֶל־בֵּיתוֹ	אֶל־בֵּיתוֹ	20, 3.*
אֶת־אֲשֶׁר עָשְׂתָה	אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה	21, 11.*
וּמִי צוּר	וּמִי־צוּר	22, 32.*
בְּתוֹךְ הַנַּחַל	בְּתוֹךְ־הַנַּחַל	24, 5.*
הַמַּלְאָךְ ׀[2]	הַמַּלְאָךְ ׀	24, 16.*
אֶת־הַמַּלְאָךְ ׀	אֶת־הַמַּלְאָךְ ׀	24, 17.*

IV.

חלופי הקריאה בספר שמואל

Loci libri Samuelis qui facile confunduntur.

לֹא יוּכַל לראות	I Sam. 3, 2	Primo
וְלֹא יָכוֹל לראות	4, 15	Secundo
שׁוּב שכב	3, 5	Primo
לֵךְ שכב; וסמן שׁוּב וְלֵךְ (I Sam. 29, 7)	3, 9	Secundo
ויקם שְׁמוּאֵל וילך	3, 6	Primo
ויקם וילך	3, 8	Secundo

[1] Vide ad Ezech. 21, 28. et Dikduke hateamim p. 85.

[2] Ben-Ascher ponit Mercha propter Pasek. Vide Dikduke hat. §. 21.

דבר יְיָ כי שמע עבדך	I Sam. 3, 9 Primo
דבר כי שמע עבדך	3, 10 Secundo
וישלְּחוּ ויאספוּ, פזר	5, 8 Primo
וישלְּחוּ ויאספוּ, אזלא	5, 11 Secundo
אֶל בית אבינדב בגבעה	7, 1 Primo
מִבֵּית אבינדב אֲשֶׁר בגבעה	II Sam. 6, 1 Secundo
ונתן לעבדיו	I Sam. 8, 14 Primo
ונתן לְסָרִיסָיו וְלעבדיו	8, 15 Secundo
לכה וְנָשׁוּבָה	9, 5 Primo
לכה נֵלֵכָה	9, 10 Secundo
ותאמרו לוֹ כי מלך תָּשִׂים עלינו	10, 19 Primo
ותאמרו לִי לֹא כי מלך יִמְלֹךְ עלינו	12, 12 Secundo
ויחר אַפּוֹ מאד	11, 6 Primo
ויחר לוֹ מאד	II Sam. 13, 21 Secundo
ויאמר יוֹנָתָן בֶּן שָׁאוּל אל הנער	I Sam. 14, 1 Primo
ויאמר יְהוֹנָתָן אל הנער	14, 6 Secundo
לכה ונעברה אל מצב פְּלִשְׁתִּים	14, 1 Primo
לכה ונעברה אל מצב הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה	14, 6 Secundo
עלו עָלֵינוּ	14, 10 Primo
עלו אֵלֵינוּ	14, 12 Secundo
ויעף העם	14, 28 Primo
ויעף העם מְאֹד	14, 31 Secundo
ויאמרו כָּל הטוב בעיניך עשה	14, 36 Primo
ויאמרו הָעָם אֶל שָׁאוּל הטוב בעיניך עשה	14, 40 Secundo
וישמע שאול את העם	15, 4 Primo
וישמע שאול את כָּל העם	23, 8 Secundo
החרמנוּ	15, 15 Primo
החרמתִּי	15, 20 Secundo
יַעַן מאסת את דבר יי וימאסך מִמלך	15, 23 Primo
כִּי מאסתה את דבר יי וימאסך יְיָ מִהְיוֹת מלך עַל יִשְׂרָאֵל	15, 26 Secundo
ושוב עמי וְאֶשְׁתַּחֲוֶה לַיְיָ	15, 25 Primo
ושוב עמי וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ	15, 30 Secundo

מהיום ההוא וָמָעְלָה	I Sam. 16, 13 30, 25	Primo et Tertio
מהיום ההוא וְהָלְאָה	18, 9	Secundo
מִמַּחֲנוֹת פלשתים	17, 4	Primo
מִמַּעַרְכוֹת פלשתים	17, 23	Secundo
וְנשא הצנה הֹלֵךְ לפניו	17, 7	Primo
וְהָאִישׁ נשא הצנה לפניו	17, 41	Secundo
לעדריאל המחלתי	18, 19	Primo
לעדריאל בֶּן בַּרְזִלַּי המחלתי	II Sam. 21, 8	Secundo
ויען יהונתן את שאול	I Sam. 20, 28	Primo
ויען יהונתן את שאול אָבִיו	20, 32	Secundo
וַיַּעֲלוּ זִפִים אל שאול הגבעתה לאמר	23, 19	Primo
וַיָּבֹאוּ הַזִּפִים אל שאול הגבעתה לאמר	26, 1	Secundo
הלא דוד מסתתר עִמָּנוּ בַּמְּצָדוֹת בַּחֹרְשָׁה בגבעת החכילה	23, 19	Primo
הלא דוד מסתתר בגבעת החכילה	26, 1	Secundo
אֲשֶׁר מִימִין הישימון	23, 19	Primo
אֶל יְמִין הישימון	23, 24	Secundo
עַל פְּנֵי הישימון	26, 1	Tertio
ודעו וראו	23, 22	Primo
וראו ודעו	23, 23	Secundo
ויקד דָּוִד אפים ארצה וישתחו	24, 9	Primo
ויקד אפים ארצה וישתחו	28, 14	Secundo
ויקברהו בְּבֵיתוֹ ברמה	25, 1	Primo
ויקברהו ברמה וּבְעִירוֹ	28, 3	Secundo
לא הֶכלמנום	25, 7	Primo
וְלא הָכְלמנו	25, 15	Secundo
עד הבקר משתין בקיר	25, 22	Primo
עד אור הבקר משתין בקיר	25, 34	Secundo
הֵסִיר האבות ואת הידענִים מֵהארץ	28, 3	Primo
הִכְרִית אֶת האבות ואת הידענִי מִן הארץ	28, 9	Secundo
איך נפלו גבֹּרִים, ס"פ	II Sam. 1, 19	Primo
איך נפלו גבּוֹרים, זקף	1, 25 1, 27	Secundo et Tertio

וילך בְּשָׁלוֹם	II Sam. 3, 21 Primo et 22 Sec. et 23 Tertio
וילך הָלוֹךְ	3, 24 Quarto
ויכהו שָׁם החמש	3, 27 Primo
ויכהו בָהּ אֶל החמש	20, 10 Secundo
בְּלוֹ דבר	9, 4 Primo
מְלוֹ דבר. וסמן ב״מדבר	9, 5 Secundo
תבא נא תמר אחותי וְתַבְרֵנִי לֶחֶם וְעָשְׂתָה לעיני אֶת הַבִּרְיָה	13, 5 Primo
תבוא נא תמר אחתי וּתְלַבֵּב לעיני שְׁתֵּי לְבִבוֹת	13, 6 Secundo
ויאמר המלך לְצדוק	15, 25 Primo
ויאמר המלך אֶל־צדוק הַכֹּהֵן	15, 27 Secundo
ויאמר הַמֶּלֶךְ מה לי ולכם בני צרויה	16, 10 Primo
ויאמר דָּוִד מה לי ולכם בני צרויה	19, 23 Secundo
וְכָל ישראל נָסוּ איש לאהליו	18, 17 Primo
וְישראל נָס איש לאהליו	19, 9 Secundo
ויאמר המלך שלום לנער לאבשלום	18, 29 Primo
ויאמר המלך אֶל הַכּוּשִׁי הֲשָׁלוֹם לנער לאבשלום	18, 32 Secundo
לָלֶכֶת לקראת המלך	19, 16 Primo
לָרֶדֶת לקראת אֲדֹנִי המלך. וסמן, ההלכים לרדת מצרים (Ez. 8, 6).	19, 21 Secundo
אבלה וּבֵית מעכה	20, 14 Primo
בְּאָבֵלָה בֵּית הַמעכה	20, 15 Secundo
ותהי עוד מִלחמה	21, 15 Primo et 20 Quarto
ותהי עוד הַמִּלחמה. וסמן מ״הם (Ez. 8, 6).	21, 18 Sec. et 19 Tertio

V.

שמואל חלוף דברי הימים.

Diversitates libri Samuelis a libri Chronicorum.

I Sam. 31, 1.	ופלשתים נלחמים בישראל וַיָּנֻסוּ אַנְשֵׁי — בהר הַגִּלְבֹּעַ
I Chr. 10, 1.	ופלשתים נלחמו בישראל וַיָּנָס אִישׁ — בהר גִּלְבֹּעַ
I Sam. 31, 2.	אֶת שאול וְאֶת בניו ויכו פלשתים את יְהוֹנָתָן ואת
I Chr. 10, 2.	אַחֲרֵי שאול וְאַחֲרֵי בניו ויכו פלשתים את יוֹנָתָן ואת
I Sam. 31, 3.	ותכבד המלחמה אֶל שאול וימצאהו המורים אֲנָשִׁים בקשת
I Chr. 10, 3.	ותכבד המלחמה עַל שאול וימצאהו המורים בקשת
I Sam. 31, 3.	ויחל מְאֹד מֵהַמּוֹרִים
I Chr. 10, 3.	ויחל מִן הַיּוֹרִים
I Sam. 31, 4.	ויאמר שאול לְנשא כליו
I Chr. 10, 4.	ויאמר שאול אֶל נשא כליו
I Sam. 31, 4.	הערלים האלה וּדְקָרֻנִי והתעללו בי
I Chr. 10, 4.	הערלים האלה והתעללו בי
I Sam. 31, 5.	על חַרְבּוֹ וימת עִמּוֹ
I Chr. 10, 5.	על הַחֶרֶב וימֹת, ס"פ
I Sam. 31, 6.	וימת שאול, פזר
I Chr. 10, 6.	וימת שאול, יתיב
I Sam. 31, 6.	וְנֹשֵׂא כֵלָיו גַּם כָּל אֲנָשָׁיו בַּיּוֹם הַהוּא יחדו
I Chr. 10, 6.	וְכָל־בֵּיתוֹ יחדו מֵתוּ
I Sam. 31, 7.	ויראו אַנְשֵׁי ישראל אשר בְּעֵבֶר הָעמק וַאֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
I Chr. 10, 7.	ויראו כָּל־אִישׁ ישראל אשר בְּעמק
I Sam. 31, 7.	כי נסו אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל וכי
I Chr. 10, 7.	כי נסו וכי

ויעזבו אֶת־הֶעָרִים — בָּהֵן	I Sam. 31, 7.
ויעזבו עָרֵיהֶם — בָּהֶם	I Chr. 10, 7.
ואת־שְׁלֹשֶׁת בניו נפלים בהר הַגִּלְבֹּע	I Sam. 31, 8.
ואת־בניו נפלים בהר גִּלְבֹּע	I Chr. 10, 8.
וַיִּכְרְתוּ את ראשו וַיַּפְשִׁטוּ את כליו	I Sam. 31, 9.
וַיַּפְשִׁטֻהוּ וַיִּשְׂאוּ את ראשו וְאת כליו	I Chr. 10, 9.
בֵּית עצביהם ואת העם	I Sam. 31, 9.
אֶת־עצביהם ואת העם	I Chr. 10, 9.
בית עַשְׁתָּרוֹת ואת גְּוִיָּתוֹ תקעו בְּחוֹמַת בֵּית שָׁן	I Sam. 31, 10.
בית אֱלֹהֵיהֶם ואת גֻּלְגָּלְתּוֹ תקעו בֵּית דָּגוֹן	I Chr. 10, 10.
וישמעו אֵלָיו יֹשְׁבֵי יביש גלעד את אשר עשו	I Sam. 31, 11.
וישמעו כֹּל יבש גלעד את כָּל אשר עשו	I Chr. 10, 11.
ויקֹומו, אזל, כל איש חיל וַיֵּלְכוּ כָל־הַלַּיְלָה	I Sam. 31, 12.
ויקומו, זרקא, כל איש חיל	I Chr. 10, 12.
וַיִּקְחוּ את גְּוִיַּת שאול	I Sam. 31, 12.
וַיִּשְׂאוּ את גּוּפַת שאול	I Chr. 10, 12.
ואת גְּוִיֹּת בניו מֵחוֹמַת בֵּית שָׁן וַיָּבֹאוּ יבשה וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם שָׁם, ס״פ	I Sam. 31, 12.
ואת גּוּפֹת בניו וַיְבִיאוּם יָבִישָׁה, אתנח	I Chr. 10, 12.
וַיִּקְחוּ את עצמתיהם וַיִּקְבְּרוּ תחת הָאֵשֶׁל ביבשה ויצמו שבעת ימים	I Sam. 31, 13.
וַיִּקְבְּרוּ את עצמותיהם תחת הָאֵלָה ביבש ויצומו שבעת ימים	I Chr. 10, 12.
וְהַשְּׁלִשִׁי אַבשלום בן מעכה	II Sam. 3, 3.
הַשְּׁלִשִׁי לְאבשלום בן מעכה. וסמן ואה״ל	I Chr. 3, 2.
וְהָרביעי אדניה בן הגית	II Sam. 3, 4.
הָרביעי אדניה בן חגית	I Chr. 3, 2.
וְהַחמשי שפטיה בֶן אביטל	II Sam. 3, 4.
הַחמישי שפטיה לַאביטל	I Chr. 3, 3.
וְהַששי יתרעם לעגלה אֵשֶׁת דָּוִד	II Sam. 3, 5.
הַששי יתרעם לעגלה אִשְׁתּוֹ	I Chr. 3, 3.

II Sam. 5, 1.	וַיָּבֹאוּ כל שִׁבְטֵי ישראל אל דוד חברונה וַיֹּאמְרוּ לאמר הִנְנוּ
I Chr. 11, 1.	וַיִּקָּבְצוּ כל ישראל אל דויד חברונה לאמר הִנֵּה
II Sam. 5, 2.	גם אֶתְמוֹל גם שלשום בהיות שאול מלך עָלֵינוּ
I Chr. 11, 2.	גם תְּמוֹל גם שלשום גַּם בהיות שאול מלך
II Sam. 5, 2.	אתה הָיִיתָ המוציא והמביא את ישראל
I Chr. 11, 2.	אתה המוציא והמביא את ישראל
II Sam. 5, 2.	ויאמר יְיָ לך
I Chr. 11, 2.	ויאמר יְיָ אֱלֹהֶיךָ לך
II Sam. 5, 2.	ואתה תהיה לְנָגִיד על ישראל
I Chr. 11, 2.	ואתה תהיה נָגִיד על עַמִּי ישראל
II Sam. 5, 3.	ויכרת להם הַמֶּלֶךְ דוד
I Chr. 11, 3.	ויכרת להם דויד
II Sam. 5, 3.	למלך על ישרָאֵל, ס״פ
I Chr. 11, 3.	למלך על ישראל כִּדְבַר יְיָ בְּיַד שְׁמוּאֵל
II Sam. 5, 6.	וילך הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו ירושלם אֶל היבסי יוֹשֵׁב הָאָרֶץ, אתנח.
I Chr. 11, 4.	וילך דָּוִיד וְכָל יִשְׂרָאֵל ירושלם הִיא יְבוּס וְשָׁם היבוסי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ ס״פ.
II Sam. 5, 6.	ויאמֶר לדוד לֵאמֹר לא תבוא הנה
I Chr. 11, 5.	ויאמְרוּ יֹשְׁבֵי יְבוּס לדויד לא תבוא הנה
II Sam. 5, 8.	ויאמר דוד בַּיּוֹם הַהוּא כל מכה יבוסי
I Chr. 11, 6.	ויאמר דויד כל מכה יבוסי בָּרִאשׁוֹנָה
II Sam. 5, 9.	וישב דוד במְצֻדָה וַיִּקְרָא לָהּ עיר דוד
I Chr. 11, 7.	וישב דויד במְצָד עַל כֵּן קָרְאוּ לוֹ עיר דויד
II Sam. 5, 9.	ויבן דָּוִד סביב מן המלוא וָבָיְתָה
I Chr. 11, 8.	ויבן הָעִיר מִסביב מן המלוא וְעַד
II Sam. 5, 10.	ויי אֱלֹהֵי צבאות עמו
I Chr. 11, 9.	ויי צבאות עמו
II Sam. 5, 11.	והרשי עֵץ והרשי אֶבֶן קִיר וַיִּבְנוּ בית לְדָוִד
I Chr. 14, 1.	והרשי קִיר והרשי עֵצִים לִבְנוֹת לוֹ בית

II Sam. 5, 12. וְכִי נִשָּׂא מַמְלַכְתּוֹ

I Chr. 14, 2. כִּי נִשֵּׂאת לְמַעְלָה מַלְכוּתוֹ

II Sam. 5, 13. ויקח דוד עוד פִּלַגְשִׁים וְנשים מִירושלם אַחֲרֵי בֹּאוֹ מֵחֶבְרוֹן

I Chr. 14, 3. ויקח דויד עוד נשים בירושלם

II Sam. 5, 13. וַיִּוָּלְדוּ עוד לְדוד בנים ובנות

I Chr. 14, 3. וַיּוֹלֶד דויד עוד בנים ובנות

II Sam. 5, 14. ואלה שמות הַיִּלֹּדִים לו בירושלם שמוע ושובב וְנָתָן ושלמה

I Chr. 14, 4. ואלה שמות הַיְלוּדִים אֲשֶׁר הָיוּ לו בירושלם שמוע ושובב נָתָן ושלמה

II Sam. 5, 15. ויבחר ואלישוע ונפג ויפיע

I Chr. 14, 5. 6. ויבחר ואלישוע וְאֶלְפָּלֶט׃ ס״פ. וְנֹגַהּ ונפג ויפיע

II Sam. 5, 16. וְאֶלידע ואליפלט

I Chr. 14, 7. וּבְעֶלידע ואליפלט

II Sam. 5, 17. כי מָשְׁחוּ אֶת דוד למלך על ישראל

I Chr. 14, 8. כי נִמְשַׁח דויד למלך על כָּל ישראל

II Sam. 5, 17. וַיֵּרֶד אֶל־הַמְּצוּדָה

I Chr. 14, 8. וַיֵּצֵא לִפְנֵיהֶם

II Sam. 5, 18. וַיִּנָּטְשׁוּ

I Chr. 14, 9. וַיִּפְשְׁטוּ

II Sam. 5, 19. וישאל דוד בַּיְיָ לאמר האעלה אֶל פלשתים הֲתִתְּנֵם בידי

I Chr. 14, 10. וישאל דויד בֵּאלֹהִים לאמר האעלה עַל פלשתיים וּנְתַתָּם בידי

II Sam. 5, 19. ויאמר יי אֶל דָּוִד עלה כִּי נָתֹן אֶתֵּן אֶת הַפְּלִשְׁתִּים בידך

I Chr. 14, 10. ויאמר לוֹ יי עלה וּנְתַתִּים בידך

II Sam. 5, 20. וַיָּבֹא דָּוִד בבעל פרצים

I Chr. 14, 11. וַיַּעֲלוּ בבעל פרצים

II Sam. 5, 20. ויאמר פרץ יְיָ את איבי לְפָנַי

I Chr. 14, 11. ויאמר דָּוִיד פרץ הָאֱלֹהִים את אויבי בְּיָדִי

II Sam. 5, 20.	קָרָא שם המקום
I Chr. 14, 11.	קָרְאוּ שם המקום
II Sam. 5, 21.	את עֲצַבֵּיהֶם וַיִּשָּׂאֵם דוד ואנשיו
I Chr. 14, 12.	את אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאמֶר דויד וַיִּשָּׂרְפוּ בָּאֵשׁ
II Sam. 5, 22.	ויסיפו עוד פלשתים לַעֲלוֹת וַיִּנָּטְשׁוּ בְּעמק רְפָאִים
I Chr. 14, 13.	ויסיפו עוד פלשתים וַיִּפְשְׁטוּ בָּעֵמֶק׃ ס״פ.
II Sam. 5, 23.	וישאל דוד בַּיְיָ ויאמר לא תעלה
I Chr. 14, 14.	וישאל עוד דויד בֵּאלֹהִים ויאמר לוֹ הָאֱלֹהִים לא תעלה אַחֲרֵיהֶם
II Sam. 5, 23.	הסב אֶל אַחֲרֵיהֶם ובאת להם ממול הבכאים
I Chr. 14, 14.	הסב מֵעֲלֵיהֶם ובאת להם ממול הבכאים
II Sam. 5, 24.	את קול צְעדה
I Chr. 14, 15.	את קול הַצְּעדה
II Sam. 5, 24.	אז תֶּחֱרָץ כי אָז יצא יְיָ לפניך להכות בְּמחנה פלשתים
I Chr. 14, 15.	אז תֵּצֵא בַמִּלְחָמָה כי יצא הָאֱלֹהִים לפניך להכות אֶת מחנה פלשתים
II Sam. 5, 25.	ויעש דוד כֵּן כאשר צוהו יְיָ וַיַּךְ את פלשתים
I Chr. 14, 16.	ויעש דויד כאשר צוהו הָאֱלֹהִים וַיַּכּוּ את מַחֲנֵה פלשתים
II Sam. 5, 25.	מִגֶּבַע עד בֹּאֲךָ גָזֶר
I Chr. 14, 16.	מִגִּבְעוֹן וְעד גָּזְרָה
II Sam. 6, 2.	אשר נקרא שם שֵׁם יְיָ צְבָאוֹת ישב הכרובים עָלָיו
I Chr. 13, 6.	יי יושב הכרובים אשר נקרא שְׁם׃ ס״פ.
II Sam. 6, 3.	אֶל עגלה הדשה וַיִּשָּׂאֻהוּ מבית אבינדב אֲשֶׁר בַּגִּבְעָה
I Chr. 13, 7.	עַל עגלה הדשה מבית אבינדב
II Sam. 6, 3.	ועזא ואחיו בְּנֵי אֲבִינָדָב נהגים את הָעגלה חֲדָשָׁה
I Chr. 13, 7.	ועזא ואחיו נהגים בַעגלה
II Sam. 6, 5.	ודוד וכל בֵּית ישראל משחקים לפני יְיָ בכל עֲצֵי בְרוֹשִׁים
I Chr. 13, 8.	ודויד וכל ישראל משחקים לפני הָאֱלֹהִים בכל עֹז וּבְשִׁירִים

9*

וּבִמְנַעַנְעִים וּבְצֶלְצְלִים	II Sam. 6, 5.
וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת	I Chr. 13, 8.
ויבאו עד גרן נָכוֹן וישלח עזה אֶל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֶז בּוֹ	II Sam. 6, 6.
ויבאו עד גרן כִּידֹן וישלח עזא אֶת יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת הָאָרוֹן	I Chr. 13, 9.
ויכהו שָׁם הָאֱלֹהִים עַל הַשַּׁל וימת שם עִם אֲרוֹן הָאלֹהים	II Sam. 6, 7.
ויכהו עַל אֲשֶׁר שָׁלַח יָדוֹ עַל הָאָרוֹן וימת שם לִפְנֵי אלהים	I Chr. 13, 10.
עַל אֲשֶׁר פרץ יי	II Sam. 6, 8.
כִּי פרץ יי	I Chr. 13, 11.
את יְיָ ביום ההוא וַיֹּאמֶר אֵיךְ יָבוֹא אלי ארון יְיָ	II Sam. 6, 9.
את הָאֱלֹהִים ביום ההוא לֵאמֹר הֵיךְ אָבִיא אלי אֵת ארון הָאֱלֹהִים	I Chr. 13, 12.
ולא אָבָה דוד לְהָסִיר אליו את אֲרוֹן יְיָ עַל עיר דוד ויטהו דָּוִד בית	II Sam. 6, 10.
ולא הֵסִיר דויד את הָאָרוֹן אליו אֶל עיר דויד ויטהו אֶל בית	I Chr. 13, 13.
וישב ארון יְיָ בית עבד אדום הַגִּתִּי	II Sam. 6, 11.
וישב ארון הָאֱלֹהִים עִם בית עבד אדום בְּבֵיתוֹ	I Chr. 13, 14.
ויברך יי את עבד אדם ואת כל בֵּיתוֹ	II Sam. 6, 11.
ויברך יי את בֵּית עבד אדם ואת כל אֲשֶׁר לוֹ	I Chr. 13, 14.
וַיַּעַל את ארון הָאֱלֹהִים מִבֵּית עבד אדם עִיר דָּוִד בשמחה	II Sam. 6, 12.
לְהַעֲלוֹת את ארון בְּרִית יְיָ מִן בית עבד אדם בשמחה	I Chr. 15, 25.
וְדוד חָגוּר אפוד בד	II Sam. 6, 14.
וְעַל דויד אפוד בד	I Chr. 15, 27.
וְדָוִד וכל בֵּית ישראל מעלים את ארון יי בתרועה ובקול שופר, ס"פ.	II Sam. 6, 15.
וכל ישראל מעלים את ארון בְּרִית יי בתרועה ובקול שופר וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתָּיִם מַשְׁמִעִים בִּנְבָלִים וְכִנֹּרוֹת	I Chr. 15, 28.

II Sam. 6, 16.	וְהָיָה ארון יי בא עיר דוד
I Chr. 15, 29.	וַיְהִי ארון בְּרִית יי בא עַד עיר דויד
II Sam. 6, 16.	מְפַזֵּז וּמְכַרְכֵּר לִפְנֵי יְיָ
I Chr. 15, 29.	מְרַקֵּד וּמְשַׂחֵק
II Sam. 6, 17.	ויבׂאו (אזלא) את ארון יְיָ ויצגו אתו בִּמְקוֹמוֹ בתוך האהל
I Chr. 16, 1.	ויביאו֗ (יתיב) את ארון הָאֱלֹהִים ויציגו אתו בתוך האהל
II Sam. 6, 17.	וַיַּעַל דָּוִד עלות לפני יְיָ ושלמים
I Chr. 16, 1.	וַיַּקְרִיבוּ עלות ושלמים לפני הָאֱלֹהִים
II Sam. 6, 18.	העם בשם יי צְבָאוֹת
I Chr. 16, 2.	העם בשם יי׃ ס"פ.
II Sam. 6, 19.	לכל הָעָם לְכָל הֲמוֹן ישראל לְמֵאיש ועד אשה
I Chr. 16, 3.	לכל אִישׁ ישראל מֵאיש ועד אשה
II Sam. 6, 19.	לאיש חַלַּת לחם אַחַת ואשפר אֶחָד ואשישה אֶחָת
I Chr. 16, 3.	לאיש כִּכַּר לחם ואשפר ואשישׁה׃ ס"פ.
II Sam. 6, 19.	וַיֵּלֶךְ כל העם איש לביתו׃ ס"פ. וַיָּשָׁב דוד
I Chr. 16, 43.	וַיֵּלְכוּ כל העם איש לביתו וַיִּסֹּב דויד
II Sam. 7, 1.	ויהי כִּי ישב הַמֶּלֶךְ בביתו וַיְי הֵנִיחַ לוֹ מִסָּבִיב מִכָּל אֹיְבָיו
I Chr. 17, 1.	ויהי כַּאֲשֶׁר ישב דויד בביתו
II Sam. 7, 2.	ויאמר הַמֶּלֶךְ אל נתן הנביא רְאֵה נָא
I Chr. 17, 1.	ויאמר דָּוִיד אל נתן הנביא הִנֵּה
II Sam. 7, 2.	אנכי יושב בבית אֲרָזִים וארון הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַיְרִיעָה
I Chr. 17, 1.	אנכי יושב בבית הָאֲרָזִים וארון בְּרִית יְיָ תַּחַת יְרִיעוֹת
II Sam. 7, 3.	ויאמר נתן אל הַמֶּלֶךְ כל אשר בלבבך לֵךְ עשה כי יְיָ עמך
I Chr. 17, 2.	ויאמר נתן אל דָּוִיד כל אשר בלבבך עשה כי הָאֱלֹהִים עמך
II Sam. 7, 4.	ויהי דבר יְיָ אל נתן לאמר
I Chr. 17, 3.	ויהי דבר אֱלֹהִים אל נתן לאמר

II Sam. 7, 5.	לֵךְ ואמרת אל עַבְדִּי דָוִד
I Chr. 17, 4.	לֵךְ ואמרת אל דָּוִיד עַבְדִּי
II Sam. 7, 5.	הַאַתָּה תבנה לי בית לְשִׁבְתִּי
I Chr. 17, 4.	לֹא אַתָּה תבנה לי הַבַּיִת לָשָׁבֶת
II Sam. 7, 6.	לְמִיּוֹם הַעֲלֹתִי את בְּנֵי ישראל מִמצרים וְעַד
I Chr. 17, 5.	מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי את ישראל עַד
II Sam. 7, 6.	מִתְהַלֵּךְ בְּאהל וּבְמשכן
I Chr. 17, 5.	מֵאֹהֶל אֶל אהל וּמִמשכן
II Sam. 7, 7.	התהלכתי בכל בְּנֵי ישראל
I Chr. 17, 6.	התהלכתי בכל ישראל
II Sam. 7, 7.	שִׁבְטֵי ישראל אשר צויתי לרעות את עמי אֶת יִשְׂרָאֵל
I Chr. 17, 6.	שֹׁפְטֵי ישראל אשר צויתי לרעות את עמי
II Sam. 7, 8.	ועתה כה תאמר לעבדי דָוִד
I Chr. 17, 7.	ועתה כה תאמר לעבדי לְדָוִיד
II Sam. 7, 5.	מֵאַחַר הצאן להיות נגיד על עמי עַל ישראל
I Chr. 17, 7.	מִן אַחֲרֵי הצאן להיות נגיד על עמי ישראל
II Sam. 7, 9.	וְאַכְרִתָה את כל
I Chr. 17, 8.	וָאַכְרִית את כל
II Sam. 7, 9.	שם גָּדוֹל כשם הגדלים
I Chr. 17, 8.	שם כשם הגדולים
II Sam. 7, 10.	לעמי לְיִשראל ונטעתִּיו
I Chr. 17, 9.	לעמי יִשראל ונטעתִּיהוּ
II Sam. 7, 10.	בני עולה לְעַנּוֹתוֹ
I Chr. 17, 9.	בני עולה לְבַלּוֹתוֹ
II Sam. 7, 11.	וּלְמִן־הַיּוֹם — וַהֲנִיחֹתִי לְךָ מִכָּל איביך
I Chr. 17, 10.	וּלְמִיָּמִים — וְהִכְנַעְתִּי אֶת כָּל אויביך
II Sam. 7, 11.	וְהִגִּיד לְךָ יְיָ כִּי בית יַעֲשֶׂה לך יי
I Chr. 17, 10.	וָאַגִּד לְךָ וּבית יבנה לך יי
II Sam. 7, 12.	כִּי יִמְלְאוּ ימיך וְשָׁכַבְתָּ אֶת אבתיך
I Chr. 17, 11.	וְהָיָה כִּי מָלְאוּ ימיך לָלֶכֶת עִם אבתיך
II Sam. 7, 12.	יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ והכינתי את מַמְלַכְתּוֹ
I Chr. 17, 11.	יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ והכינותי את מַלְכוּתוֹ

II Sam. 7, 13. הוּא יבנה בַּית לִשְׁמִי וכננתי את כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עד עולם

I Chr. 17, 12. הוּא יבנה לִּי בית וכננתי את כִּסְאוֹ עד עולם

II Sam. 7, 15. והסדי לא יָסוּר מִמֶּנּוּ כאשר הסרתי מֵעִם שָׁאוּל אשר הֲסִרֹתִי מִלְּפניך

I Chr. 17, 13. והסדי לא אָסִיר מֵעִמּוֹ כאשר הסירותי מֵאשר הָיָה לפניך

II Sam. 7, 16. כִּסְאֲךָ יהיה נכון עד עולם

I Chr. 17, 14. וְכִסְאוֹ יהיה נכון עד עולם

II Sam. 7, 17. וככל הַחִזָּיוֹן הזה

I Chr. 17, 15. וככל הֶחָזוֹן הזה

II Sam. 7, 18. ויאמר מי אָנֹכִי

I Chr. 17, 16. ויאמר מי אֲנִי

II Sam. 7, 19. ותקטן עוד זאת בעיניך יְיָ אֱלֹהִים ותדבר גַּם אֶל בית

I Chr. 17, 17. ותקטן זאת בעיניך אֱלֹהִים ותדבר עַל בית

II Sam. 7, 19. וְזאת תּוֹרַת האדם יְיָ אלהים

I Chr. 17, 17. וּרְאִיתַנִי כְּתוֹר האדם הַמַּעֲלֶה יְיָ אלדים

II Sam. 7, 20. וּמַה יוסיף דָּוִד עוד לְדַבֵּר אליך ואתה יָדַעְתָּ אֶת עַבְדְּךָ יְיָ אֱלֹהִים

I Chr. 17, 18. מַה יוסיף עוד דָּוִיד אליך לְכָבוֹד אֶת עַבְדֶּךָ ואתה אֶת עַבְדְּךָ יָדָעְתָּ׃ ס״פ.

II Sam. 7, 21. בעבור דְּבָרְךָ וכלבך — להודיע את עַבְדֶּךָ

I Chr. 17, 19. יְיָ בעבור עַבְדְּךָ וכלבך — להודיע את כָּל הַגְּדֻלּוֹת

II Sam. 7, 22. עַל כֵּן גָּדַלְתָּ יְיָ אֱלֹהִים כִּי אין כמוך

I Chr. 17, 20. יְיָ אין כמוך

II Sam. 7, 22. בְּכֹל אשר שמענו באזנינו (בכ״ף)

I Chr. 17, 20. בְּכֹל אשר שמענו באזנינו (בבי״ת)

II Sam. 7, 23. וּמִי כעמך כְּיִשראל

I Chr. 17, 21. וּמִי כעמך יִשראל

II Sam. 7, 23. הָלְכוּ אלהים לפדות לו לְעָם וְלָשׂוּם לוֹ שם

I Chr. 17, 21. הָלַךְ הָאלהים לפדות לו עָם לָשׂוּם לְךָ שם

II Sam. 7, 23.	וְלַעֲשׂוֹת לָכֶם הגדוֹלָּה ונוראות לְאַרְצֶךָ מפני עמך
I Chr. 17, 21.	גדלוֹת ונוראות לְגָרֵשׁ מפני עמך
II Sam. 7, 23.	אשר פדית לְּךָ ממצרים גוים וֵאלֹהָיו
I Chr. 17, 21.	אשר פדית ממצרים גוים : ס"פ.
II Sam. 7, 24.	וַתְּכוֹנֵן לְךָ את עמך
I Chr. 17, 22.	וַתִּתֵּן את עמך
II Sam. 7, 25.	ועתה יי אֱלֹהִים הדבר — הָקֵם עד עולם
I Chr. 17, 23.	ועתה יי הדבר — יֵאָמֵן עד עולם
II Sam. 7, 26.	ויגדל שמך — יי צבאות אלהים עַל ישראל
I Chr. 17, 24.	וְיֵאָמֵן ויגדל שמך — יי צבאות אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אלהים לְישראל
II Sam. 7, 26.	ובית עַבְדְּךָ דָוִד יִהְיֶה נכון לפניך
I Chr. 17, 24.	ובית דָּוִיד עַבְדְּךָ נכון לפניך
II Sam. 7, 27.	כי אתה יְיָ צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל גליתה
I Chr. 17, 25.	כי אתה אֱלֹהַי גלית
II Sam. 7, 27.	לֵאמֹר בית אֶבְנֶה לָּךְ
I Chr. 17, 25.	לִבְנוֹת לוֹ בית
II Sam. 7, 27.	אֶת לִבּוֹ להתפלל אֵלֶיךָ אֶת הַתְּפִלָּה הַזֹּאת
I Chr. 17, 25.	להתפלל לְפָנֶיךָ : ספ
II Sam. 7, 28.	ועתה יי אֱלֹהִים אתה הוא האלהים וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ אֱמֶת ותדבר
I Chr. 17, 26.	ועתה יי אתה הוא האלהים ותדבר
II Sam. 7, 28.	אֶל עבדך אֶת הטובה הזאת
I Chr. 17, 26.	עַל עבדך הטובה הזאת
II Sam. 7, 29.	ועתה הוֹאֵל וברך — יי אֱלֹהִים דִּבַּרְתָּ וּמִבִּרְכָתְךָ יְבֹרַךְ בֵּית עַבְדְּךָ לעולם
I Chr. 17, 27.	ועתה הוֹאַלְתָּ לְברך — יי בֵּרַכְתָּ וּמְבֹרָךְ לעולם
II Sam. 8, 1.	ויקח דָּוִד את מֶתֶג הָאַמָּה
I Chr. 18, 1.	ויקח את גַּת וּבְנֹתֶיהָ
II Sam. 8, 2.	וַתְּהִי מואב לדוד לַעֲבָדִים נשאי מנחה
I Chr. 18, 2.	וַיִּהְיוּ מואב עֲבָדִים לדויד נשאי מנחה

II Sam. 8, 3.	בֶּן רְחֹב מלֹך צובה בלֹכתו לְהָשִׁיב
I Chr. 18, 3.	מלך צובה חֲמָתָה בלֹכתו לְהַצִּיב
II Sam. 8, 4.	אלף וּשְׁבַע מֵאוֹת פרשים
I Chr. 18, 4.	אלף רֶכֶב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים פרשים
II Sam. 8, 5.	וַתָּבֹא ארם
I Chr. 18, 5.	וַיָּבֹא ארם
II Sam. 8, 6.	וישם דוד נְצִבִים בארם דמשק וַתְּהִי ארם לדוד לַעֲבדים
I Chr. 18, 6.	וישם דויד בארם דמשק וַיְהִי ארם לדויד עֲבדים
II Sam. 8, 6.14.	ויושע יי אֶת־דוד, תרויהון.
I Chr. 18, 3.	קדמא, ויושע יי לְדויד
18, 13.	תנינא, ויושע יי אֶת־דויד
II Sam. 8, 7.	אֶל־עבדי הדדעזד
I Chr. 18, 7.	עַל עבדי הדרעזר
II Sam. 8, 8.	וּמִבֶּטַח וּמִבֵּרֹתַי
I Chr. 18, 8.	וּמִטִּבְחַת וּמִכּוּן
II Sam. 8, 8.	לקח הַמֶּלֶךְ דוד נחשת הַרְבֵּה מְאֹד ׃ ס״פ
I Chr. 18, 8.	לקח דויד נחשת רַבָּה מאד בָּהּ עָשָׂה וכו׳.
II Sam. 8, 9.	וישמע תֹּעִי — חיל הדדעָזר
I Chr. 18, 9.	וישמע תֹּעוּ — חיל הדרעֶזר מֶלֶךְ צוֹבָה
II Sam. 8, 10.	וישלח תֹּעִי את יוֹרָם בנו — מלחמות תֹּעִי
I Chr. 18, 10.	וישלח את הֲדוֹרָם בנו — מלחמות תֹּעוּ
II Sam. 8, 10.	וּבְיָדוֹ הָיוּ כלי כסף וּכְלֵי זהב וּכְלֵי נחשת
I Chr. 18, 10.	וְכָל כלי זהב וכסף וּנחשת
II Sam. 8, 11.	הִקְדִּישׁ מכל הגוים אֲשֶׁר כִּבֵּשׁ ׃ ס״פ
I Chr. 18, 11.	נָשָׂא מכל הגוים
II Sam. 8, 12.	מֵאֲרָם וממאב
I Chr. 18, 11.	מֵאֱדוֹם וממואב
II Sam. 8, 14.	וישם באדום נצבים בְּכָל אֱדוֹם שָׂם נְצִבִים וַיְהִי כל
I Chr. 18, 13.	וישם באדום נציבים וַיִּהְיוּ כל
II Sam. 8, 15.	ויהי דָוִד עשה משפט
I Chr. 18, 14.	ויהי עשה משפט

II Sam. 8, 17.	ואחִימלך — וּשְׂרָיָה
I Chr. 18, 16.	ואבִימלך — וְשַׁוְשָׁא
II Sam. 8, 18.	וְהַכּרתי והפלתי ובני דוד כֹּהֲנִים הָיוּ
I Chr. 18, 17.	עַל הַכְּרתי והפלתי ובני דויד הָרִאשֹׁנִים לְיַד הַמֶּלֶךְ
II Sam. 10, 1.	וימת מלך בני עמון וימלך חָנוּן בנו תחתיו
I Chr. 19, 1.	וימת נָחָשׁ מלך בני עמון וימלך בנו תחתיו
II Sam. 10, 2.	עשה אביו עִמָּדִי
I Chr. 19, 2.	עשה אביו עִמִּי. וסמן, עמדי חליפות וצבא עמי (Iob 10, 17).
II Sam. 10, 2.	דוד לנחמו בְּיַד עֲבָדָיו אֶל אביו
I Chr. 19, 2.	דויד מַלְאָכִים לנחמו עַל אביו
II Sam. 10, 2.	ארץ בני עמּון ס״פ
I Chr. 19, 2.	אֶל ארץ בני עמון אֶל חָנוּן לְנַחֲמוֹ
II Sam. 10, 3.	אֶל חנון אֲדֹנֵיהֶם המכבד
I Chr. 13, 3.	לְחנון המכבד
II Sam. 10, 3.	הקר אֶת הָעִיר וּלְרַגְּלָהּ וּלְהָפְכָהּ שָׁלַח דָּוִד אֶת
I Chr. 13, 3.	לַחקר וְלַהֲפֹךְ וּלְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ בָּאוּ
II Sam. 10, 4.	וַיְגַלַּח אֶת חֲצִי זְקָנָם — שְׁתוֹתֵיהֶם
I Chr. 13, 4.	וַיְגַלְּחֵם — הַמִּפְשְׂעָה
II Sam. 10, 5.	ויגדו לדוד — עד יצמח זקנכם
I Chr. 13, 5.	וַיֵּלְכוּ ויגידו לדויד עַל־הָאֲנָשִׁים — עד אֲשֶׁר יצמח זקנכם
II Sam. 10, 6.	כי נִבְאֲשׁוּ בְּדוד וַיִּשְׁלְחוּ בני עמון
I Chr. 13, 6.	כי הִתְבָּאֲשׁוּ עִם דויד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבני עמון
II Sam. 10, 7.	כל הַצָּבָא הגברים
I Chr. 19, 8.	כל צבא הגבורים
II Sam. 10, 8.	פתח הַשָּׁעַר
I Chr. 19, 9.	פתח הָעִיר
II Sam. 10, 9.	אליו פני המלחמה מִפָּנִים וּמֵאחור ויבחר מכל בְּחוּרֵי ישראל
I Chr. 19, 10.	פני המלחמה אליו פנים וְאחור ויבחר מכל בָּחוּר בְּישראל

II Sam. 10, 10. ויַּעֲרֹךְ לקראת בני עמון

I Chr. 19, 11. ויַּעַרְכוּ לקראת בני עמון

II Sam. 10, 11. אם תחזק ארם ממני

I Chr. 19, 12. אם תחזק ממני ארם

II Sam. 10, 11. ואם בני עמון֮, יתיב — וְהָלַכְתִּי לְהוֹשִׁיעַ לָךְ

I Chr. 19, 12. ואם בני עמֹ֗ון, תביר — וְהוֹשַׁעְתִּיךָ

II Sam. 10, 12. חזק ונתחַזַּק — ויי יעשה הטוב בעיניו

I Chr. 19, 13. חזק ונתחַזְּקָה — ויי הטוב בעיניו יעשה

II Sam. 10, 13. לַמלחמה בַּארם

I Chr. 19, 14. לִפְנֵי ארם למלחמה

II Sam. 10, 14. מפני אֲבִישַׁי ויבאו הָעִיר וַיָּשָׁב יואב מֵעַל בְּנֵי עַמּוֹן ויבא יְרוּשָׁלִָם

I Chr. 19, 15. גַּם הֵם מפני אַבְשַׁי אָחִיו ויבאו הָעִירָה וַיָּבֹא יואב יְרוּשָׁלִָם

II Sam. 10, 15. כי נִגַּף לפני ישראל וַיֵּאָסְפוּ יָחַד׃ ס״פ

I Chr. 19, 16. כי נִגְּפוּ לפני ישראל֮, זרקא

II Sam. 10, 16. וישלַח הֲדַדְעֶזֶר וַיֹּצֵא את ארם אשר מעבר הנהר וַיָּבֹאוּ חֵילָם ושובָךְ (בי״ת)

I Chr. 19, 16. וישלְחוּ מלאכים וַיּוֹצִיאוּ את ארם אשר מעבר הנהר ושופַךְ (פ״א)

II Sam. 10, 17. ויעבר אֶת הירדן ויבא חֵלָאמָה

I Chr. 19, 17. ויעבר הירדן ויבא אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם

II Sam. 10, 17. ויַּעַרְכוּ ארם לקראת דוד וילחמו עמו

I Chr. 19, 17. ויַּעֲרֹךְ דויד לקראת ארם מִלְחָמָה וילחמו עמו

II Sam. 10, 18. וינס ארם מִפְּנֵי ישראל

I Chr. 19, 18. וינס ארם מִלִּפְנֵי ישראל

II Sam. 10, 18. שְׁבַע מֵאוֹת רכב וארבעים אלף פָּרָשִׁים

I Chr. 19, 18. שִׁבְעַת אֲלָפִים רכב וארבעים אלף אִישׁ רַגְלִי

II Sam. 10, 18. ואת שובָךְ שר צְבָאוֹ הִכָּה וַיָּמָת שָׁם

I Chr. 19, 18. ואת שופַךְ שר הַצָּבָא הֵמִית

II Sam. 10, 19. ויראו כָּל הַמְּלָכִים עבדי הדדעזר — אֶת יִשְׂרָאֵל ויעבדום

I Chr. 19, 19. ויראו עבדי הדרעזר — עִם דָּוִיד ויעבדֻהוּ

וַיִּרְאוּ ארם להושיע עוד את בני עמון	II Sam. 10, 19.
וְלֹא אָבָה ארם להושיע את בני עמון עוד	I Chr. 19, 19.
ויהי לִתשובת השנה	II Sam. 11, 1.
ויהי לְעֵת תשובת השנה	I Chr. 20, 1.
וישחִתוּ את בני עמון ויצֻרוּ עַל רבה	II Sam. 11, 1.
וישחֵת את אֶרֶץ בני עמון ויבא ויצַר אֶת רבה	I Chr. 20, 1.
ויקח את עטרת מלכם מעל ראשו	II Sam. 12, 30.
ויקח דָּוִיד את עטרת מלכם מעל ראשו	I Chr. 20, 2.
וּמִשְׁקָלָהּ ככר זהב וְאֶבן	II Sam. 12, 30.
וַיִּמְצָאָהּ מִשְׁקַל ככר זהב וּבָהּ אֶבן	I Chr. 20, 2.
וַיָּשֶׂם במגרה ובחרצי הברזל וּבְמַגְזְרוֹת הברזל והעביר אותם במלבן	II Sam. 12, 31.
וַיָּשַׂר במגרה ובחריצי הברזל וּבַמְּגֵרוֹת	I Chr. 20, 3.
וכן יעשה לכל	II Sam. 12, 31.
וכן יעשה דָּוִיד לכל	I Chr. 20, 3.
ויהי אחרי כן וַתְּהִי עוד הַמלחמה בְּגֹב עם	II Sam. 21, 18.
ויהי אחרי כן וַתַּעֲמֹד מלחמה בְּגֶזֶר עם	I Chr. 20, 4.
את סַף אֲשֶׁר בִּילדי הָרָפָה	II Sam. 21, 18.
את סִפַּי מִילִדי הָרְפָאִים וַיִּכָּנֵעוּ	I Chr. 20, 4.
ותהי עוד הַמִּלחמה בְּגֹב עִם	II Sam. 21, 19.
ותהי עוד מלחמה אֶת	I Chr. 20, 5.
בן יַעְרֵי אֹרְגִים בֵּית הַלַּחְמִי אֵת גלית	II Sam. 21, 19.
בן יָעִיר אֶת לחמי אֲחִי גלית	I Chr. 20, 5.
מָדוֹן ואצבעת יָדָיו וְאֶצְבְּעוֹת רַגְלָיו שש ושש עשרים וארבע מִסְפָּר	II Sam. 21, 20.
מִדָּה ואצבעֹתָיו שש ושש עשרים וארבע	I Chr. 20, 6.
וגם הוא יֻלַּד להרפה	II Sam. 21, 20.
וגם הוא נוֹלַד להרפא	I Chr. 20, 6.
אֶת אַרְבַּעַת אֵלֶּה יֻלְּדוּ	II Sam. 21, 22.
אֵל נוּלְּדוּ	I Chr. 20, 8.
אֵלֶּה שְׁמוֹת הגברים אשר לדוד יֹשֵׁב בַּשֶּׁבֶת תַּחְכְּמֹנִי	II Sam. 23, 8.
וְאֵלֶּה מִסְפַּר הגברים אשר לדויד יָשָׁבְעָם בֶּן חַכְמוֹנִי	I Chr. 11, 11.

II Sam. 23, 8. ראש השלִשִׁי הוא עֲדִינוֹ הָעֶצְנִי על שְׁמֹנֶה
I Chr. 11, 11. ראש השלִישִׁים הוא עוֹרֵר אֶת חֲנִיתוֹ על שְׁלשׁ
II Sam. 23, 9. בֶּן אֲחֹחִי בשלשה
I Chr. 11, 12. הָאֲחוֹחִי הוּא בשלשה
II Sam. 23, 9. עם דוד בְּחָרְפָם בַּפְּלִשׁתים נאספו שם למלחמה וַיַּעֲלוּ אִישׁ יִשְׂרָאֵל
I Chr. 11, 13. הוּא הָיָה עם דויד בַּפַּס דַּמִּים וְהַפְּלִשׁתים נאספו שם למלחמה
II Sam. 23, 11. ותהי שָׁם חלקת השדה מלאה עֲדָשִׁים
I Chr. 11, 13. ותהי חלקת השדה מלאה שְׂעוֹרִים
II Sam. 23, 11. והעם נָס מפני פלשתים
I Chr. 11, 13. והעם נָסוּ מפני פלשתים
II Sam. 23, 12. ויתיַצֵּב בתוך החלקה ויצילֶהָ וַיַּךְ את פלשתים וַיַּעַשׂ
I Chr. 11, 14. ויתיַצְּבוּ בתוך החלקה ויצילוּהָ וַיַּכּוּ את פלשתים וַיּוֹשַׁע
II Sam. 23, 13. מֵהַשלשים ראשׁ וַיָּבֹאוּ אֶל קָצִיר אל דוד
I Chr. 11, 15. מִן השלשים ראש עַל הַצּוּר אל דויד
II Sam. 23, 13. וְחַיַּת פלשתים
I Chr. 11, 15. וּמַחֲנֵה פלשתים
II Sam. 23, 14. וּמַצַּב פלשתים אז בֵּית לחם
I Chr. 11, 16. וּנְצִיב פלשתים אז בְּבֵית לחם
II Sam. 23, 15. ויתאַוֶּה דוד
I Chr. 11, 17. ויתאַו דויד
II Sam. 23, 16. ויבקעו שְׁלֹשֶׁת הַגִּבֹּרִים
I Chr. 11, 18. ויבקעו הַשְּׁלֹשָׁה
II Sam. 23, 16. ולא אבה לשתותם וַיַּסֵּךְ
I Chr. 11, 18. ולא אבה דָוִיד לשתותם וַיְנַסֵּךְ
II Sam. 23, 17. חלילה לי יְיָ מעשֹׂתִי זאת
I Chr. 11, 19. חלילה לי מֵאֱלֹהַי מעשׂוֹת זאת
II Sam. 23, 17. הדם האנשים הַהֹלְכִים בנפשותם
I Chr. 11, 19. הדם האנשים הָאֵלֶּה אֶשְׁתֶּה בנפשותם כִּי בְנַפְשׁוֹתָם הֱבִיאוּם

וַאֲבִישַׁי אחי יואב בֶּן צְרוּיָה הוא ראש	II Sam. 23, 18.
וְאַבְשַׁי אחי יואב הוא הָיָה ראש	I Chr. 11, 20.
מן השלשה הֲכִי נכבד	II Sam. 23, 19.
מן השלשה בַשְּׁנַיִם נכבד	I Chr. 11, 21.
וּבְנָיָהוּ בן יהוידע — מִקַּבְצְאֵל	II Sam. 23, 20.
בְּנָיָה בן יהוידע — מִן־קַבְצְאֵל	I Chr. 11, 22.
את איש מצרי איש מַרְאֶה וביד המצרי חנית	II Sam. 23, 21.
את הָאיש הַמצרי איש מִדָּה חָמֵשׁ בָּאַמָּה וביד המצרי חנית כִּמְנוֹר אֹרְגִים	I Chr. 11, 23.
מן השלשים נכבד — אֶל־משמעתו	II Sam. 23, 23.
מן השלושים הִנּוֹ נכבד — עַל־משמעתו	I Chr. 11, 25.
עשהאל אחי יואב בַּשְּׁלֹשִׁים	II Sam. 23, 24.
וְגִבּוֹרֵי הַחֲיָלִים עשהאל אחי יואב	I Chr. 11, 26.
בן דדו בית לחם	II Sam. 23, 24.
בן דודו מִבֵּית לחם	I Chr. 11, 26.
שַׁמָּה הַחֲרֹדִי	II Sam. 23, 25.
שַׁמּוֹת הַהֲרוֹרִי	I Chr. 11, 27.
חלץ הַפַּלְטִי	II Sam. 23, 26.
חלץ הַפְּלוֹנִי	I Chr. 11, 27.
מְבֻנַּי ההשתי	II Sam. 23, 27.
סִבְּכַי ההשתי	I Chr. 11, 29.
צַלְמוֹן האחחי	II Sam. 23, 28.
עִילַי האחוחי	I Chr. 11, 29.
חֵלֶב בן בענה	II Sam. 23, 29.
חֵלֶד בן בענה	I Chr. 11, 30.
אִתַּי, דגש	II Sam. 23, 29.
אִתַי, רפה	I Chr. 11, 31.
בְּנָיָהוּ פרעתני הִדַּי	II Sam. 23, 30.
בְּנָיָה הַפִּרְעָתֹנִי, ס״פ, חוּרַי	I Chr. 11, 31.
אֲבִי־עַלְבוֹן	II Sam. 23, 31.
אֲבִיאֵל	I Chr. 11, 32.
הַבַּרְחֻמִי	II Sam. 23, 31.
הַבַּחֲרוּמִי	I Chr. 11, 33.

II Sam. 23, 32.	בני יָשֵׁן יְהוֹנָתָן, ס"פ, שַׁמָּה ההררי
I Chr. 11, 34.	בני הָשֵׁם הַגִּזוֹנִי יונתן בֶּן שָׁגֵה ההררי
II Sam. 23, 33.	בן שָׁרָר הָארָרִי
I Chr. 11, 35.	בן שָׂכָר הַהֲרָרִי
II Sam. 23, 35.	חֶצְרַי הכרמלי
I Chr. 11, 37.	חֶצְרוֹ הכרמלי
II Sam. 23, 37.	נחרי הַבְּאֵרֹתִי
I Chr. 11, 39.	נחרי הַבֵּרֹתִי
II Sam. 24, 3.	ויאמר יואב אֶל הַמֶּלֶךְ וְיוֹסֵף יי אֱלֹהֶיךָ אֶל הָעָם כהם וְכָהֵם
I Chr. 21, 3.	ויאמר יואב יוֹסֵף יי עַל עַמּוֹ כהם
II Sam. 24, 4.	וַיֶּחֱזַק דבר המלך אֶל יואב וְעַל שָׂרֵי הֶחָיִל
I Chr. 21, 4.	וּדבר המלך חָזַק עַל יואב
II Sam. 24, 9.	העם אל הַמֶּלֶךְ וַתְּהִי ישראל
I Chr. 21, 5.	העם אל דָּוִיד וַיְהִי כָל ישראל
II Sam. 24, 9.	שְׁמֹנֶה מאות אלף איש חַיִל שלף חרב וְאִישׁ יהודה
I Chr. 21, 5.	אֶלֶף אֲלָפִים וּמֵאָה אלף איש שלף חרב וִיהודה
II Sam. 24, 9.	חֲמֵשׁ מאות אלף איש
I Chr. 21, 5.	אַרְבַּע מאות וְשִׁבְעִים אלף איש שֹׁלֵף חָרֶב
II Sam. 24, 10.	ויאמר דוד אל יְיָ חטאתי מאד אשר עשיתי ועתה יְיָ העבר
I Chr. 21, 8.	ויאמר דויד אל הָאֱלֹהִים חטאתי מאד אשר עשיתי אֶת הַדָּבָר הַזֶּה ועתה העבר
II Sam. 24, 11.	וּדְבַר יי הָיָה אל גד הַנָּבִיא חזה
I Chr. 21, 9.	וַיְדַבֵּר יי אל גד חזה
II Sam. 24, 12.	הָלוֹךְ ודברת אל דוד
I Chr. 21, 10.	לֵךְ ודברת אל דויד לֵאמֹר
II Sam. 24, 12.	אָנֹכִי נוֹטֵל עליך בחר לך אחת מֵהֶם
I Chr. 21, 10.	אֲנִי נֹטֶה עליך בחר לך אחת מֵהֵנָּה
II Sam. 24, 13.	וַיַּגֶּד לוֹ ויאמר לו
I Chr. 21, 11.	ויאמר לו כֹּה אָמַר יְיָ קַבֶּל לָךְ

II Sam. 24, 13.	הֲתָבוֹא לְךָ שֶׁבַע שנים רעב בְּאַרְצֶךָ
I Chr. 21, 12.	אִם־שָׁלוֹשׁ שנים רעב
II Sam. 24, 13.	נֻסְךָ לִפְנֵי צריך וְהוּא רֹדְפֶךָ
I Chr. 21, 12.	נִסְפֶּה מִפְּנֵי צריך וְחֶרֶב אוֹיְבֶיךָ לְמַשֶּׂגֶת
II Sam. 24, 13.	ואם הֱיוֹת שלשת ימים דבר בְּאַרְצֶךָ
I Chr. 21, 12.	ואם שלשת ימים חֶרֶב יְיָ וְדבר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְיָ מַשְׁחִית בְּכָל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל
II Sam. 24, 13.	עתה דַּע וּרְאֵה מה אשיב שלחי דבר
I Chr. 21, 12.	וְעתה רְאֵה מה אשיב אֶת שלחי דבר
II Sam. 24, 14.	נִפְּלָה נא ביד יי׳ (יתיב)
I Chr. 21, 13.	אֶפְּלָה נא ביד יי׳ (רביע); וסמן כי נשא אשא
II Sam. 24, 14.	רחמיו וביד אדם אל אֶפֹּלָה
I Chr. 21, 13.	רחמיו מְאֹד וביד אדם אַל אֶפֹּל
II Sam. 24, 15.	בישראל מֵהַבֹּקֶר וְעַד עֵת מוֹעֵד וַיָּמָת מִן הָעָם מִדָּן וְעַד בְּאֵר שֶׁבַע שבעים
I Chr. 21, 14.	בישראל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שבעים
II Sam. 24, 16.	וישלח יָדוֹ הַמַּלְאָךְ ירושלם לְשַׁחֲתָהּ
I Chr. 21, 15.	וישלח הָאֱלֹהִים מלאך לִירושלם לְהַשְׁחִיתָהּ
II Sam. 24, 16.	וינחם יְיָ אֶל הרעה ויאמר למלאך המשחית בָּעָם רב
I Chr. 21, 15.	וּכְהַשְׁחִית רָאָה יְיָ וינחם עַל הרעה ויאמר למלאך המשחית רב
II Sam. 24, 16.	הָיָה עם גרן הָאֲרַוְנָה היבסי
I Chr. 21, 15.	עֹמֵד עם גרן אָרְנָן היבוסי
II Sam. 24, 17.	ויאמר דוד אל יְיָ בִּרְאֹתוֹ אֶת הַמַּלְאָךְ הַמַּכֶּה בעם וַיֹּאמֶר
I Chr. 21, 17.	ויאמר דויד אל הָאֱלֹהִים הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי לִמְנוֹת בעם
II Sam. 24, 17.	הִנֵּה אָנֹכִי חטאתי וְאָנֹכִי הֶעֱוֵיתִי
I Chr. 21, 17.	וַאֲנִי הוּא אשר חטאתי וְהָרֵעַ הֲרֵעוֹתִי
II Sam. 24, 17.	תהי נא ידך בי ובבית אבי
I Chr. 21, 17.	יְיָ אֱלֹהַי תהי נא ידך בי ובבית אבי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה

ויבא גד אל דוד ביום ההוא ויאמר לו עלה הָקֵם	II Sam. 24, 18.
ומלאך יי אמר אל גד לאמר לדויד כי יעלה דויד לְהָקִים	I Chr. 21, 18.
ליי מזבח בגרן אֲרַוְנָה היבסי	II Sam. 24, 18.
מזבח ליי בגרן אָרְנָן היבסי	I Chr. 21, 18.
כִּדבר גד כַּאשר צִוָּה יי (כ״ף)	II Sam. 24, 19.
בִּדבר גד אשר דִּבֶּר בְּשֵׁם יי (בי״ת)	I Chr. 21, 19.
וישתחו לַמֶּלֶךְ אַפָּיו ארצה	II Sam. 24, 20.
וישתחו לְדָוִיד אַפַּיִם ארצה	I Chr. 21, 21.
ויאמר אֲרַוְנָה אל דוד יִקַּח וְיַעַל	II Sam. 24, 22.
ויאמר אָרְנָן אל דויד קַח לְךָ וְיַעַשׂ	I Chr. 21, 23.
ראה הבקר לְעֹלָה והמרגים וּכְלֵי הַבָּקָר לעֵצִים, ס״פ.	II Sam. 24, 22.
ראה נָתַתִּי הבקר לעלות והמורגים לעצים וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה	I Chr. 21, 23.
הכל נתַן אֲרַוְנָה הַמֶּלֶךְ לַמֶּלֶךְ	II Sam. 24, 23.
הכל נתָתִּי	I Chr. 21, 23.
אֶל אֲרַוְנָה לא כי קנו אקנה מֵאוֹתְךָ בִּמְחִיר	II Sam. 24, 24.
דָּוִיד לְאָרְנָן לא כי קנה אקנה בְּכֶסֶף מָלֵא	I Chr. 21, 24.
וְלֹא אַעֲלֶה ליי אֱלֹהַי עלות חנם	II Sam. 24, 24.
כִּי לֹא אֶשָּׂא אֲשֶׁר לְךָ ליי והעלות עוֹלָה חנם	I Chr. 21, 24.
ויעתר יי לארץ ותעצר המגפה מעל ישראל	II Sam. 24, 25.
ויקרא אל יי ויענהו באש מן השמים על מזבח העלה	I Chr. 21, 26.

VI.

שמואל חלוף מלכים ודברי הימים

Diversitates libri Samuelis a libris Regum et Chronicorum.

Samuel (I Sam. 3,11) תְּצִלֶּינָה שתי אזניו

Reges (II Reg. 21, 12) תְּצִלְנָה שתי אזניו. וסמן צִיצַת (Jes. 28, 4).

Samuel (I Sam. 16, 4) שלם בואך

Reges (I Reg. 2, 13) הֲשלם בואך

Samuel (II Sam. 20, 1) אֵין לנו חלק בדוד ולא נחלה לָנוּ בבן ישי

Reges et (I Reg. 12,16) / Chronic. (II Chr. 10,16) מַה לנו חלק בדוד ולא נחלה בבן ישי

Samuel (II Sam. 20, 1) אִיש לאהלָיו ישראל

Reges (I Reg. 12,16) לאהלֶיךָ ישראל

Chronic. (II Chr. 10,16) אִיש לאהלֶיךָ ישראל

VII.

פסקתא בספר שמואל.

Loci libri Samuelis lineola Pasek notati.

I Sam. 1, 3.	מימים ׀ ימימה
2, 16.	ואמר ׀ לא
2, 19.	מימים ׀ ימימה
3, 9.	לך ׀ שכב
3, 10.	שמואל ׀ שמואל
5, 9.	יי ׀ בעיר
7, 14.	ישראל ׀ לישראל
9, 10.	לכה ׀ נלכה
9, 16.	כעת ׀ מחר
9, 24.	לך ׀ לאמר
11, 7.	המלאכים ׀ לאמר
12, 3.	שור ׀ מי
14, 3.	כהן ׀ יי
I Sam. 14, 36.	פלשתים ׀ לילה
14, 45.	היונתן ׀ ימות
14, 47.	סביב ׀ בכל
17, 40.	אבנים ׀ מן
18, 18.	אלהים ׀ רעה ׀ אל, ב׳ בו
Ibid.	כיום ׀ ביום
19, 9.	יי ׀ רעה
20, 12.	כעת ׀ מחר
20, 21.	קהנו ׀ ובאה
24, 11.	יי ׀ היום ׀ בידי, ב׳ בו
25, 14.	מלאכים ׀ מהמדבר

אל נא ׀ ישים	I Sam. 25, 25.
אדני ׀ את	Ibid.
זאת ׀ לך	25, 31.
אבגיל ׀ אל	25, 36.
ואבישי ׀ אל	26, 7.
יי ׀ היום	26, 23.
שאול ׀ לאמר	28, 12.
ביי ׀ לאמר	II Sam. 2, 1.
מלאכים ׀ אל	3, 12.
אקומה ׀ ואלכה	II Sam. 3, 21.
ישראל ׀ לך	7, 24.
ימים ׀ לימים	14, 26.
אליך ׀ לאמר	14, 32.
נשים ׀ פלגשים	20, 3.
כהם ׀ וכהם	24, 3.
שנים ׀ רעב ׀ בארצך, ב׳ בו	24, 13.
המלאך ׀ ירושלם	24, 16.

VIII.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר שמואל

Loci libri Samuelis vocalem non productam in pausa retinentes.

בצלצַח	I Sam. 10, 2.
החרַמְנו	15, 15.
החרַמְתי	15, 20.
הדרבַן	13, 21.
מיכַל	14, 49.
החֶרם	15, 21.
הפצַר	15, 23.
ללֶכת	15, 27.
חרַפְת	17, 45.
אהבַתְהו	18, 28.
רֶשע	24, 14.
לאביגַל	25, 32.
הצַלנו	30, 22.
דבַרְת	II Sam. 2, 27.
השַל	6, 7.
דבַרְת	7, 25.
מֶלח	8, 13.
כבַת	12, 3.
ויאנַש	12, 15.
ויחנַק	17, 23.
מנֶגד	18, 13.
הפַס	20, 24.
וירַד	22, 10.

וכל לישן גַד, גַת, מֶלֶךְ יזרעֶאל דכותה פתח בין באתנח בין בס״פ.

IX.

סדרים בספר שמואל ל״ד, וסמניהון:

Sectiones libri Samuelis masoreticae.

ויהי איש אחד מן הרמתים	I Sam. 1, 1.
וילך אלקנה הרמתה אל ביתו	2, 11.
וידע כל ישראל מדן	3, 20.
והעגלה באה אל שדה	6, 14.
ויהי איש מבנימין ושמו קיש	9, 1.
ויאמר שמואל אל כל העם	10, 24.
כי לא יטש יי את עמו	12, 22.
ויושע יי ביום ההוא	14, 23.
ויאמר שמואל הלוא אם קטן	15, 17.
וישלח שאול מלאכים אל ישי	16, 19.
ויאמר דוד יי אשר הצילני	17, 37.
ויהי דוד לכל דרכיו משכיל	18, 14.
ויאמר יהונתן אל דוד	20, 4.
ויקם וילך ויהונתן בא	21, 1.
ויוסף עוד דוד לשאול ביי	23, 4.
ועתה הנה ידעתי כי	24, 21.
ויאמר דוד לאביגל ברוך יי	25, 32.
ויאמר שאול אל דוד ברוך אתה	26, 25.
ולאשה עגל מרבק	28, 24.
ויבא דוד אל צקלג וישלח	30, 26.
ואבנר בן נר שר צבא	II Sam. 2, 8.
ויאמר אבנר אל דוד אקומה	3, 21.
וישלח חירם מלך צר מלאכים	5, 11.
ויבא המלך דוד וישב	7, 18.
ויגש יואב והעם אשר עמו	10, 13.
ויאמר דוד אל נתן הטאתי	12, 13.
ויאמר המלך אל יואב	14, 21.
ויבא חושי רעה דוד	15, 37.
ויבאו עבדי אבשלום אל האשה	17, 20.

ויאמר הצפה אני ראה	II Sam. 18, 27.
ויעבר המלך הגלגלה	19, 41.
ויאמר דוד אל אבישי	20, 6.
ויחמל המלך על מפיבשת	21, 7.
ואלֶה דברי דוד האחרנים	23, 1.

X.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
I Sam. 2, 3.	וְלֹא	וְלוֹ
2, 9.	הסידו (h. e. חֲסִידוֹ)	חֲסִידָיו
2, 10.	מריבו (h. e. מְרִיבוֹ)	מְרִיבָיו
Ibid.	עלו	עָלָיו
2, 16.	לוֹ	לֹא
3, 2.	ועינו (h. e. וְעֵינוֹ)	וְעֵינָיו
3, 18.	בעינו (h. e. בְּעֵינוֹ)	בְּעֵינָיו
4, 13.	יך (h. e. יַךְ)	יַד
5, 6.12.	בעפלים (h. e. בָּעֳפָלִים)	בַּטְּחֹרִים
5, 9.	עפלים (h. e. עֳפָלִים)	טְחֹרִים
6, 4.	עפלי (h. e. עָפְלֵי)	טְחֹרֵי
6, 5.	עפליכם (h. e. עָפְלֵיכֶם)	טְחֹרֵיכֶם
7, 9.	ויעלה (h. e. וַיַּעֲלֶה)	וַיַּעֲלֵהוּ
8, 3.	בדרכו (h. e. בְּדַרְכּוֹ)	בִּדְרָכָיו
9, 1.	מבן ימין (h. e. מִבֶּן־יָמִין)	מִבִּנְיָמִין
9, 26.	הגג (h. e. הַגָּג)	הַגָּגָה
10, 7.	תבאינה (h. e. תְּבֹאֶינָה)	תְּבֹאנָה
10, 21.	למשפחתו (h. e. לְמִשְׁפַּחְתּוֹ)	לְמִשְׁפְּחֹתָיו
11, 6.	כְּשָׁמְעוֹ	כְּשָׁמְעוֹ
11, 9.	כְּחֹם	כְּחֹם
12, 10.	ויאמר (h. e. וַיֹּאמֶר)	וַיֹּאמְרוּ
13, 8.	וייחל (h. e. וַיְּיָחֶל; cf. Gen. 8, 12)	וַיּוֹחֶל

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
I Sam. 13, 19.	אמר (h. e. אֲמַר)	אָמְרוּ
14, 27.	ותראנה (h. e. וַתִּרְאֶנָה)	וַתָּאֹרְנָה
14, 32.	וַיַּעַשׂ	וַיַּעַט
Ibid.	שלל (h. e. שָׁלָל)	הַשָּׁלָל
15, 16.	ויאמרו (h. e. וַיֹּאמְרוּ)	וַיֹּאמֶר
17, 7.	וְהֵץ	וְעֵץ
17, 23.	ממערות (h. e. מִמְּעָרוֹת)	מִמַּעַרְכוֹת
18, 7. 21, 12. 29, 5.	באלפו (h. e. בְּאַלְפּוֹ)	בַּאֲלָפָיו
18, 9.	עון (h. e. עֹוֵן)	עֹיֵן
18, 14.	דרכו (h. e. דַּרְכּוֹ)	דְּרָכָיו
	עבדו (h. e. עַבְדּוֹ)	עֲבָדָיו
19, 18. 19. 22.	בנוית (h. e. בְּנָוִית)	בְּנָיוֹת
19, 23.	נוית (h. e. נָוִית)	נָיוֹת
20, 1.	מנוות (h. e. מִנָּוֹות)	מִנָּיוֹת
20, 2.	לו (h. e. לוּ)	לֹא
Ibid.	עשה (h. e. עָשָׂה)	יַעֲשֶׂה
20, 24.	על (h. e. עַל)	אֶל
20, 38.	החצי (h. e. הַחֵצִי; cf. v. 36. 37)	הַחִצִּים
21, 12. 29, 5.	ברבבתו (h. e. בְּרִבְבָתוֹ)	בְּרִבְבֹתָיו
22, 13.	אלו	אֵלָיו
22, 15.	לשאול (h. e. לִשְׁאוֹל)	לִשְׁאֱל
22, 17.	אזנו (h. e. אָזְנוֹ)	אָזְנִי
22, 18.	לדויג (h. e. לְדוֹיֵג)	לְדוֹאֵג
ib. et 22.	דויג (h. e. דּוֹיֵג)	דּוֹאֵג
23, 5.	ואנשו	וַאֲנָשָׁיו
24, 5.	איביך (h. e. אֹיְבֶיךָ)	אֹיִבְךָ
24, 9.	מן המערה (h. e. מִן הַמְּעָרָה)	מֵהַמְּעָרָה
24, 19.	ואת (h. e. וְאַתְּ; cf. Deut. 5, 24)	וְאַתָּה

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
I Sam. 25, 3.	כלבו (h. e. כְּלִבּוֹ)	כְלִבִּי
25, 18.	אבוגיל (h. e. אֲבוּגַיִל)	אֲבִיגַיִל
Ibid.	עשוות (h. e. עֲשׂוּוֹת)	עֲשׂוּיוֹת
25, 31.	ולשפוך (h. e. וְלִשְׁפּוֹךְ)	וְלִשְׁפָּךְ
25, 34.	ותבאתי (h. e. וַתָּבֹאתִי)	וַתָּבֹאת
26, 5. 7.	סביבתו (h. e. סְבִיבָתוֹ)	סְבִיבֹתָיו
26, 7. 11. 16.	מראשתו (h. e. מְרַאֲשֹׁתוֹ)	מְרַאֲשֹׁתָיו
26, 22.	החנית (h. e. הַחֲנִית)	חֲנִית
27, 4.	יוסף (h. e. יוֹסֵף)	יָסַף
27, 8.	וְהַגִּרְזִי	וְהַגִּזְרִי
28, 8.	קסומי (h. e. קְסוּמִי)	קָסֳמִי
30, 6.	בנו (h. e. בְּנוֹ)	בָּנָיו
30, 24.	הורד (h. e. הוּרַד)	הַיֹּרֵד
II Sam. 1, 8.	ויאמר (h. e. וַיֹּאמֶר)	וָאֹמַר
1, 11.	בבגדו (h. e. בְּבִגְדוֹ)	בִּבְגָדָיו
1, 16.	דמיך (h. e. דָּמֶיךָ)	דָּמְךָ
2, 9.	כלה (h. e. כֻּלֹּה)	כֻּלּוֹ
2, 23. 3, 12. 16, 8.	תחתו (h. e. תַּחְתּוֹ)	תַּחְתָּיו
3, 2.	וילדו (h. e. וְיֻלְּדוּ)	וַיִּוָּלְדוּ
3, 3.	לאביגל (h. e. לַאֲבִיגַל; cf. I Sam. 25, 32)	לַאֲבִיגַיִל
3, 15.	לוש	לָיִשׁ
3, 25.	מבואך (h. e. מְבוֹאֲךָ)	מוֹבָאֲךָ
5, 2.	הייתה מוציא (h. e. הָיִיתָה מוֹצִיא)	הָיִיתָ הַמּוֹצִיא
Ibid.	והמבי	וְהַמֵּבִיא
5, 8.	שנאו (h. e. שְׂנֻאוּ)	שְׂנֻאֵי
5, 24.	בְּשָׁמְעֲךָ	כְּשָׁמְעֲךָ
8, 3.	בנהר (h. e. בִּנְהָר)	בִּנְהַר־פְּרָת
10, 9.	בישראל (h. e. בְּיִשְׂרָאֵל)	יִשְׂרָאֵל

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
II Sam. 11, 1.	המלאכים (h. e. הַמַּלְאָכִים)	הַמְּלָכִים
12, 9.	בעינו (h. e. בְּעֵינוֹ)	בְּעֵינַי
12, 20.	שמלתו (h. e. שִׂמְלָתוֹ)	שִׂמְלֹתָיו
12, 22.	יחנני (h. e. יְחָנֵּנִי)	וְחַנַּנִי
12, 24.	ויקרא (h. e. וַיִּקְרָא)	וַתִּקְרָא
12, 31.	במלכן (h. e. בְּמַלְכָּן)	בַּמַּלְבֵּן
13, 8.	ותלוש (h. e. וַתָּלוֹשׁ)	וַתָּלָשׁ
13,33.15,21.	כי אם (h. e. כִּי אִם)	כִּי
13, 34.	עינו (h. e. עֵינוֹ)	עֵינָיו
13, 37.	עַמִּיחוּר	עַמִּיהוּד
14, 7.	שום (h. e. שׂוּם)	שִׂים
14, 11.	מהרבית (h. e. מֵהַרְבִּית)	מֵהַרְבַּת
14, 22.	עבדו (h. e. עַבְדּוֹ)	עַבְדֶּךָ
14, 30.	והצותיה (h. e. וְהַצּוֹתִיהָ)	וְהַצִּיתוּהָ
15, 8.	ישיב (h. e. יָשִׁיב)	יָשׁוּב
15, 20.	אנועך (h. e. אֲנוּעֲךָ)	אֲנִיעֲךָ
15, 28.	בְּעַבְרוֹת	בְּעַרְבוֹת
16, 2.	ולהלחם (h. e. וּלְהַלֶּחֶם)	וְהַלֶּחֶם
16, 10.	כי (h. e. כִּי)	כֹּה
Ibid.	וכי (h. e. וְכִי)	כִּי
16, 12.	בעוני (h. e. בְּעוֹנִי)	בְּעֵינִי
16, 18.	לֹא	לוֹ
16, 23.	ישאל בדבר (h. e. יִשְׁאַל בִּדְבַר)	יִשְׁאַל־אִישׁ בִּדְבַר
17, 12.	בְּאַחַת	בְּאַחַד
18, 3.	לעזיר (h. e. לַעְזִיר)	לַעְזוֹר
18, 8.	נפצות (h. e. נְפְצוֹת)	נְפוֹצֶת
18, 12.	ולא (h. e. וְלֹא)	וְלוּ
18, 13.	בנפשו (h. e. בְנַפְשׁוֹ)	בְנַפְשִׁי
18, 17.	לאהלו (h. e. לְאָהֳלוֹ)	לְאֹהָלָיו
18, 18.	בחיו	בְּחַיָּיו
18, 20.	על בן (h. e. עַל בֶּן)	עַל־כֵּן בֶּן

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
II Sam. 19, 7.	לא (h. e. לֹא)	לוֹ
19,19. 24,22.	בעינו (h. e. בְּעֵינוֹ)	בְּעֵינָיו
19, 32.	בירדן	הַיַּרְדֵּן
19, 41.	ויעברו (h. e. וַיַּעֲבִרוּ)	הֶעֱבִרוּ
20, 5.	וייחר (h. e. וַיִּיָּחֶר; vide I Sam. 13, 8)	וַיּוֹחֶר
20, 8.	ועלו	וְעָלָיו
20, 14.	ויקלהו	וַיִּקָּהֲלוּ
20, 23.	הכרי (h. e. הַכָּרִי; cf. II Reg. 11,19)	הַכְּרֵתִי
20, 25.	ושיא	וּשְׁוָא
21, 4.	לי (h. e. לִי)	לָנוּ
21, 6.	ינתן (h. e. יִנָּתֵן)	יֻתַּן
21, 9.	שבעתים (h. e. שִׁבְעָתַיִם)	שְׁבַעְתָּם
Ibid.	והם (h. e. וְהֵם)	וְהֵמָּה
Ibid.	תחלת (h. e. תְּחִלַּת)	בִּתְחִלַּת
21, 12.	תלום (h. e. תְּלוּם)	תְּלָאוּם
Ibid.	שם הפלשתים (h. e. שָׁם הַפְּלִשְׁתִּים)	שָׁמָּה פְּלִשְׁתִּים
21, 16.	וישבו (h. e. וְיִשְׁבּוֹ)	וְיִשְׁבִּי
21, 20.	מדין (h. e. מִדְיָן)	מָדוֹן
21, 21.	שמעי (h. e. שִׁמְעִי)	שִׁמְעָא
22, 8.	ותגעש (h. e. וַתִּגְעַשׁ; cf. Ps. 18,8)	וַיִּתְגָּעַשׁ
22, 15.	ויהמם (h. e. וַיְהֻמֵּם; cf. ib. 18,15)	וַיָּהֹם
22, 23.	משפטו (h. e. מִשְׁפָּטוֹ)	מִשְׁפָּטָיו
22, 33.	דרכו (h. e. דַּרְכּוֹ)	דַּרְכִּי
22, 34.	רגליו (h. e. רַגְלָיו)	רַגְלַי
22, 51.	מגדיל (h. e. מַגְדִּיל; cf. Ps. 18, 51)	מִגְדּוֹל
23, 8.	העצנו (h. e. הָעֶצְנוֹ)	הָעֶצְנִי
Ibid.	אֶחָד	אַחַת
23, 9.	ואהרו	וְאַחֲרָיו
Ibid.	דדי (h. e. דֹּדִי)	דֹּדוֹ
Ibid.	גברים (h. e. גִּבֹּרִים)	הַגִּבֹּרִים

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
II Sam. 23,13.	שלשים (h. e. שְׁלֹשִׁים)	שְׁלֹשָׁה
23,18.	השלשי (h. e. הַשְּׁלָשִׁי)	הַשְּׁלֹשָׁה
23,20.	חי (h. e. חַי)	חַיִל
Ibid.	האריה (h. e. הָאַרְיֵה)	הָאֲרִי
23,21.	אשר (h. e. אֲשֶׁר)	אִישׁ
23,35.	הצרו (h. e. חֶצְרוֹ)	חֶצְרַי
23,37.	נשאי (h. e. נֹשְׂאֵי)	נֹשֵׂא
24,14.	רהמו	רַחֲמָיו
24,16.	האורנה (h. e. הָאֲוַרְנָה)	הָאֲרַוְנָה
24,18.	ארינה (h. e. אֲרַיְנָה)	אֲרַוְנָה

B. *Notae marginales.*

נֶעְלָם א׳ Aleph occultum (non legendnm). I Sam. 14, 33. II Sam. 10, 17. 11, 24. 12, 1. 4.

א׳ בְּחִירֶק וְחָסֵר י׳ Aleph cum Chirek et defective sine Jod. II Sam. 14, 19.

ב׳ בְּפַתַּח Beth cum Pathach. I Sam. 17, 12.

ב׳ בְּצֵרֵי Beth cum Zere. II Sam. 9, 12.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek. II Sam. 7, 21. 23.

ו׳ בְּפַתַּח Vav cum Pathach. II Sam. 1, 10.

חָסֵר א׳ deficiens Aleph. I Sam. 24, 8.

חֲצִי הַסֵּפֶר Dimidium libri. I Sam. 28, 24.

יַתִּיר א׳ abundans Aleph. I Sam. 17, 17. II Sam. 11, 1.

יַתִּיר ה׳ abundans He. I Sam. 26, 2.

יַתִּיר ו׳ abundans Vav. I Sam. 22, 15. 25, 31. 28, 8. II Sam. 13, 8.

יַתִּיר י׳ abundans Jod. I Sam. 10, 7. 24, 5. 25, 34. II Sam. 1, 16. 21, 9.

כְּתִיב וְלֹא קְרִי scriptum sed non legendum. II Sam. 13, 33. 15, 21.

ל׳ דָּגוּשׁ Lamed dagessatum. I Sam. 8, 19.

ל׳ בְּפַתַּח Lamed cum Pathach. I Sam. 16, 7.

נ׳ בְּחִירֶק Nun cum Chirek. II Sam. 1, 10.

נָקוּד עָלָיו punctis supernis notatum. II Sam. 19, 20.

סֶגוֹל בְּאַתְנַח Segol apud Athnach. I Sam. 15, 21.

פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק Intervallum in medio versu. I Sam. 10, 11. 22. 14, 12. 19. 36. 16, 2. 12. 19, 21. 20, 27. 23, 2. 11, 12. II Sam. 5, 19. 7, 4. 17, 14. 24, 10. 11. 23.

פַּתַח בְּאַתְנַח Pathach apud Athnach. I Sam. 10, 2. 15, 23. 17, 4. 25, 32. 27, 4. 30, 22. II Sam. 2, 27. 17, 23. 20, 24.

פַּתַח בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach in fine versus. I Sam. 2, 18. 13, 21. 14, 49. 15, 15. 20. 17, 45. 18, 28. 21, 11. 13. 22, 18. 27, 2. II Sam. 6, 14. 7, 25. 12, 3. 15.

ק׳ דָגוּשׁ Koph dagessatum. I Sam. 28, 10.

קָמֵץ בִּזְקֵף Kamez apud Sakeph. I Sam. 17, 9. 21, 10. II Sam. 12, 3. 8. 14, 7. 17, 22. 23, 1.

קָמֵץ בְּמוּנַח Kamez apud Munach. I Sam. 7, 17.

קָמֵץ בִּסְגוֹלְתָּא Kamez apud Segolta. I Sam. 3, 9.

קָמֵץ בִּרְבִיעַ Kamez apud Rebia. I Sam. 8, 11.

קְרִי וְלָא כְתִיב Legitur sed non scribitur. II Sam. 16, 23. 18, 20.

ר׳ דָגוּשׁ Resch dagessatum. I Sam. 1, 6. 10, 24. 15, 6. 17, 25. 23, 28. II Sam. 18, 16.

ר׳ זְעֵירָא Resch minusculum. II Sam. 21, 19.

שׁ׳ בְּצֵרֵי Schin cum Zere. II Sam. 13, 12.

ת׳ דָגוּשׁ Thav dagessatum. I Sam. 17, 35.

C. *Clausula masoretica.*

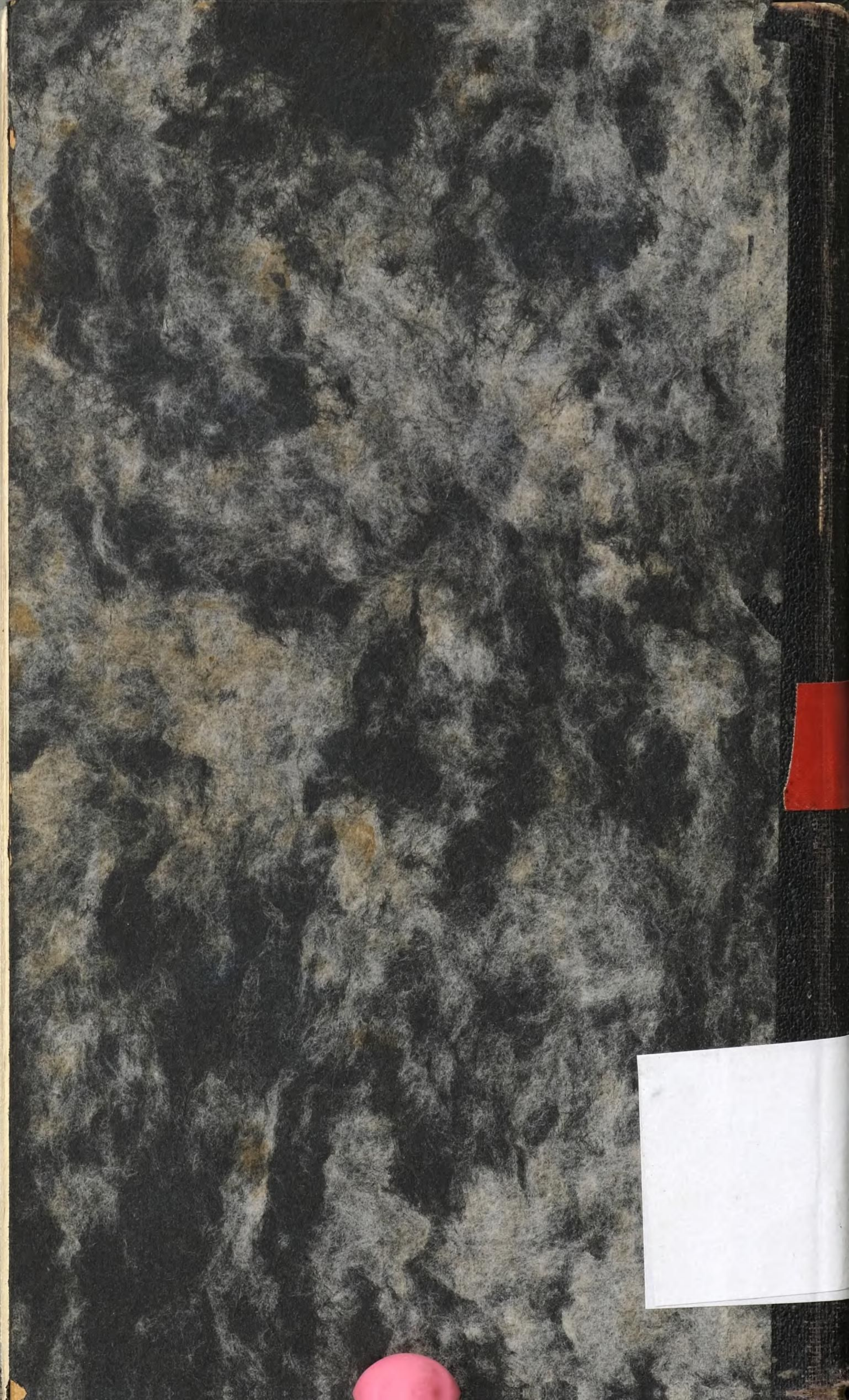
Macto esto! Summa versuum libri Samuelis mille et quingenti et sex, signum אַ֗שְׁר״ו (א = 1000, ש = 300, ר = 200, ו = 6). Medium versuum est I Sam. 28, 24. Sectiones libri sunt triginta quattuor, signum יָדְ״ךָ (י = 10, ד = 4, כ = 20). Loci pasekati eius sunt quadraginta quattuor, signum בְּלְבִ״י (ב = 2, ל = 30, ב = 2, י = 10). Anni libri a constitutur Eli iudicem in Silo ad mortem Davidis rex Israelis, nonagenti et tres anni.

חֲזָק. סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל סֵפֶר שְׁמוּאֵל אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וְשִׁשָּׁה, וְסִמָּן אַ֗שְׁר״ו. וְחֶצְיוֹ וְלָאִשָּׁה עֵגֶל מַרְבֵּק (I Sam. 28, 24). וּסְדָרָיו שְׁלשִׁים וְאַרְבָּעָה, וְסִמָּן יָדְ״ךָ. וּפִסְקָתוֹתָיו אַרְבָּעִים וְאַרְבַּע וְסִמָּן בְּלְבִ״י. שְׁנוֹת הַסֵּפֶר, מִשֶּׁנִּתְמַנָּה עֵלִי שׁוֹפֵט בְּשִׁילוֹ עַד שְׁמַּת דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל, תִּשְׁעִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים׃

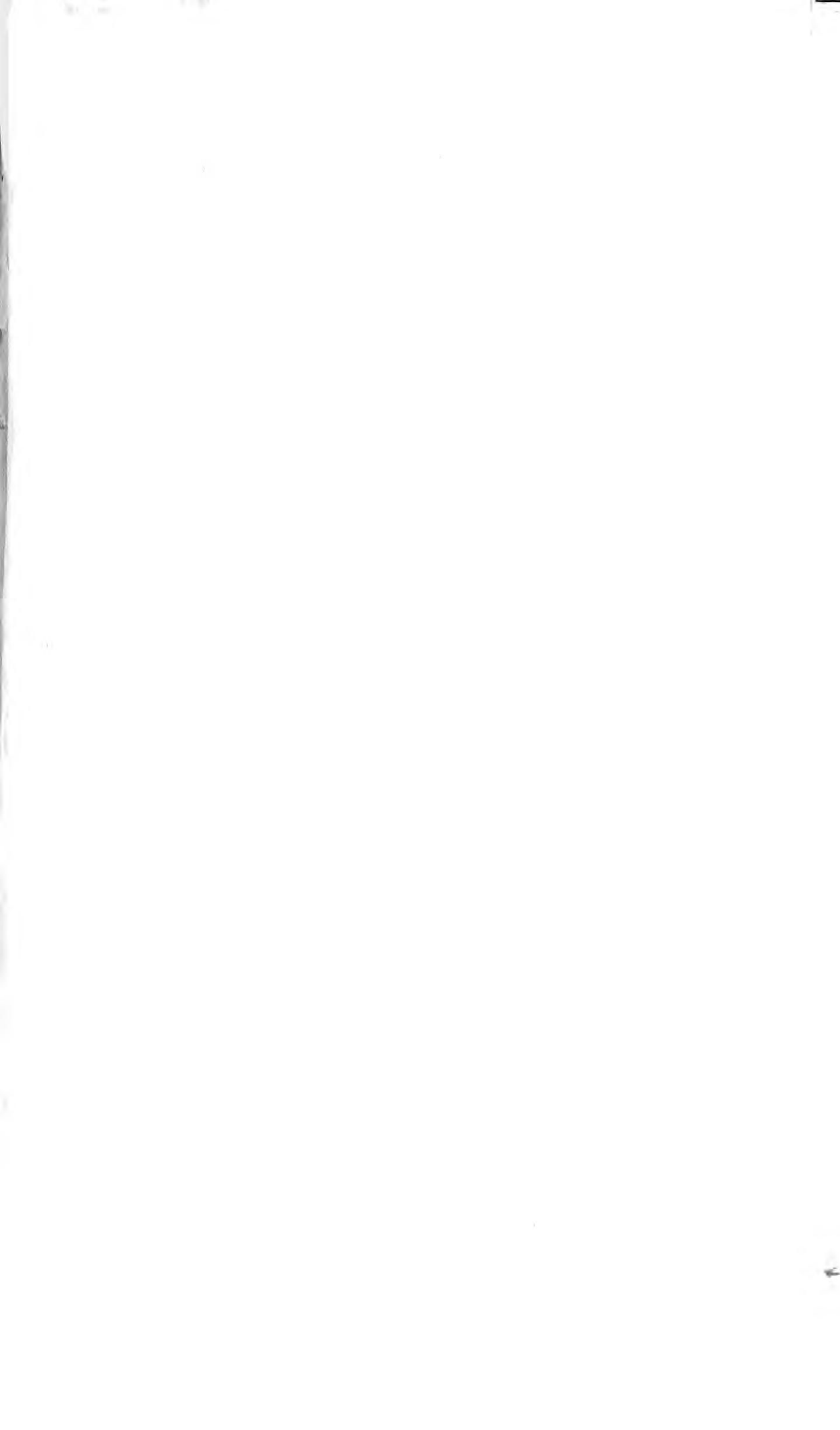

INDEX.

2321381-160

נביאים ראשונים

ספר מלכים

LIBER REGUM.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1895.

PRAEFATIO.

Libri Regum (מלכים) textum ad examinandum utendumque lectoribus salutatis trado. Omnino rationes secundum eas et adiumentis iisdem tractatus est ut tredecim monographiae bibliae textus antecedentes; quarum in praefationibus commemoratum est (cfr. de principiis sumptis plura in „Zeitschrift für luth. Theol.“ 1863 III. pag. 411 ff.). Monographiae iam editae, quarum quaeque plena pro se est, ex ordine bibliae sunt: Liber Genesis (ס' בראשית, 1869); L. Josuae et Judicum (יהושע ושופטים, 1891); L. Samuelis (שמואל, 1892); L. Jesaiae (ישעיה, 1872); L. Jeremiae (ירמיה, 1890); L. Ezechielis (יחזקאל, 1884); L. Duodecim (תרי עשר, 1878); L. Psalmorum (תהלים, 1889)*; L. Proverbiorum (משלי, 1880); L. Jobi (איוב, 1875); Quinque volumina (מגלות, 1886); L. Danielis, Ezrae et Nehemiae (דניאל עזרא ונחמיה, 1882); L. Chronicorum (דברי הימים, 1888).

Liber Regum omnium librorum partis libri divini secundae et tertiae (Prophetae et Hagiographa) textum originalem accuratissime secundum masoram factum finit. Ad partem primam, Pentateuchum, ad finem perducendam, quattuor librorum

---

* Psalmos anno MDCCCLX in forma parva (Dörffling et Franke, Lipsiae) iam edidi; iterum anno MDCCCLXXIV (Brockhaus, Lipsiae) cum versione latina Hieronymi a Tischendorfo recensa. Duae editiones etiam appendices masoreticas habent.

tractatio deest; si autem et quando conficere possum, solum in Dei auxilio est; nam nervorum infirmorum causa mihi labor paulisper interrumpendus est. Postquam Deus me exaudivit mihique sanitas donavit, libros deficientes Pentateuchi etiam tractabo, quomodo totum bibliae textum perficiam. Si Deo placet, faciam! Lectoribus plurimam salutem dico.

Biburci ad Rhenum,
Kal. Nov. MDCCCXCIV.

S. Baer.

Liber Regum. ספר מלכים

מלכים א׳.

א 1

א וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְכַסֻּהוּ בַּבְּגָדִים וְלֹא יִחַם
2 לוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲבָדָיו יְבַקְשׁוּ לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ נַעֲרָה בְתוּלָה
וְעָמְדָה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וּתְהִי־לוֹ סֹכֶנֶת וְשָׁכְבָה בְחֵיקֶךָ וְחַם
3 לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְבַקְשׁוּ נַעֲרָה יָפָה בְּכֹל גְּבוּל יִשְׂרָאֵל
4 וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית וַיָּבִאוּ אֹתָהּ לַמֶּלֶךְ׃ וְהַנַּעֲרָה
יָפָה עַד־מְאֹד וַתְּהִי לַמֶּלֶךְ סֹכֶנֶת וַתְּשָׁרְתֵהוּ וְהַמֶּלֶךְ לֹא
ה יְדָעָהּ׃ וַאֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית מִתְנַשֵּׂא לֵאמֹר אֲנִי אֶמְלֹךְ וַיַּעַשׂ לוֹ
6 רֶכֶב וּפָרָשִׁים וַחֲמִשִּׁים אִישׁ רָצִים לְפָנָיו׃ וְלֹא־עֲצָבוֹ אָבִיו
מִיָּמָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ כָּכָה עָשִׂיתָ וְגַם־הוּא טוֹב־תֹּאַר מְאֹד
7 וְאֹתוֹ יָלְדָה אַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם׃ וַיִּהְיוּ דְבָרָיו עִם יוֹאָב בֶּן־
8 צְרוּיָה וְעִם אֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וַיַּעְזְרוּ אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה׃ וְצָדוֹק הַכֹּהֵן
וּבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְנָתָן הַנָּבִיא וְשִׁמְעִי וְרֵעִי וְהַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר
9 לְדָוִד לֹא הָיוּ עִם־אֲדֹנִיָּהוּ׃ וַיִּזְבַּח אֲדֹנִיָּהוּ צֹאן וּבָקָר וּמְרִיא
עִם אֶבֶן הַזֹּחֶלֶת אֲשֶׁר־אֵצֶל עֵין רֹגֵל וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־אֶחָיו
י בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וּלְכָל־אַנְשֵׁי יְהוּדָה עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְאֶת־נָתָן הַנָּבִיא
11 וּבְנָיָהוּ וְאֶת־הַגִּבּוֹרִים וְאֶת־שְׁלֹמֹה אָחִיו לֹא קָרָא׃ וַיֹּאמֶר
נָתָן אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ כִּי מָלַךְ
12 אֲדֹנִיָּהוּ בֶן־חַגִּית וַאֲדֹנֵינוּ דָוִד לֹא יָדָע׃ וְעַתָּה לְכִי אִיעָצֵךְ
13 נָא עֵצָה וּמַלְּטִי אֶת־נַפְשֵׁךְ וְאֶת־נֶפֶשׁ בְּנֵךְ שְׁלֹמֹה׃ לְכִי
וּבֹאִי ׀ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִד וְאָמַרְתְּ אֵלָיו הֲלֹא־אַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ

נִשְׁבַּעְתְּ לַאֲמָתְךָ לֵאמֹר כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרַי וְהוּא
14 יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי וּמַדּוּעַ מָלַךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃ הִנֵּה עוֹדָךְ מְדַבֶּרֶת שָׁם
טו עִם־הַמֶּלֶךְ וַאֲנִי אָבוֹא אַחֲרַיִךְ וּמִלֵּאתִי אֶת־דְּבָרָיִךְ׃ וַתָּבֹא
בַת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ הַחַדְרָה וְהַמֶּלֶךְ זָקֵן מְאֹד וַאֲבִישַׁג
16 הַשּׁוּנַמִּית מְשָׁרַת אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ וַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע וַתִּשְׁתַּחוּ
17 לַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אֲדֹנִי אַתָּה נִשְׁבַּעְתָּ
בַּיהוָה אֱלֹהֶיךָ לַאֲמָתֶךָ כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרָי וְהוּא
18 יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃ וְעַתָּה הִנֵּה אֲדֹנִיָּה מָלָךְ וְעַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ
19 לֹא יָדָעְתָּ׃ וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־וְצֹאן לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי
הַמֶּלֶךְ וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וּלְיֹאָב שַׂר הַצָּבָא וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ
כ לֹא קָרָא׃ וְאַתָּה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ עֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ לְהַגִּיד
21 לָהֶם מִי יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ וְהָיָה כִּשְׁכַב
אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו וְהָיִיתִי אֲנִי וּבְנִי שְׁלֹמֹה חַטָּאִים׃
22 23 וְהִנֵּה עוֹדֶנָּה מְדַבֶּרֶת עִם־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא בָּא׃ וַיַּגִּידוּ
לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר הִנֵּה נָתָן הַנָּבִיא וַיָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁתַּחוּ
24 לַמֶּלֶךְ עַל־אַפָּיו אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אַתָּה
כה אָמַרְתָּ אֲדֹנִיָּהוּ יִמְלֹךְ אַחֲרָי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי׃ כִּי ׀ יָרַד
הַיּוֹם וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא־וְצֹאן לָרֹב וַיִּקְרָא לְכָל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ
וּלְשָׂרֵי הַצָּבָא וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וְהִנָּם אֹכְלִים וְשֹׁתִים לְפָנָיו
26 וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ אֲדֹנִיָּהוּ׃ וְלִי אֲנִי־עַבְדֶּךָ וּלְצָדֹק הַכֹּהֵן
27 וְלִבְנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וְלִשְׁלֹמֹה עַבְדְּךָ לֹא קָרָא׃ אִם מֵאֵת
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא הוֹדַעְתָּ אֶת־עַבְדֶּיךָ מִי
28 יֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא אֲדֹנִי־הַמֶּלֶךְ אַחֲרָיו׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֹּאמֶר
קִרְאוּ־לִי לְבַת־שָׁבַע וַתָּבֹא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
29 וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמַר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־פָּדָה אֶת־נַפְשִׁי מִכָּל־
ל צָרָה׃ כִּי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָךְ בַּיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
כִּי־שְׁלֹמֹה בְנֵךְ יִמְלֹךְ אַחֲרַי וְהוּא יֵשֵׁב עַל־כִּסְאִי תַּחְתָּי כִּי
31 כֵּן אֶעֱשֶׂה הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַתִּקֹּד בַּת־שֶׁבַע אַפַּיִם אֶרֶץ וַתִּשְׁתַּחוּ
32 לַמֶּלֶךְ וַתֹּאמֶר יְחִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעֹלָם׃ ס וַיֹּאמֶר ׀
הַמֶּלֶךְ דָּוִד קִרְאוּ־לִי לְצָדוֹק הַכֹּהֵן וּלְנָתָן הַנָּבִיא וְלִבְנָיָהוּ
33 בֶּן־יְהוֹיָדָע וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לָהֶם קְחוּ

v. 27 עַבְדְּךָ ק׳.

עִמָּכֶ֗ם אֶת־עַבְדֵי֙ אֲדֹ֣נֵיכֶ֔ם וְהִרְכַּבְתֶּם֙ אֶת־שְׁלֹמֹ֣ה בְנִ֔י עַל־
34 הַפִּרְדָּ֖ה אֲשֶׁר־לִ֑י וְהוֹרַדְתֶּ֥ם אֹת֖וֹ אֶל־גִּחֽוֹן׃ וּמָשַׁ֣ח אֹתוֹ֩ שָׁ֨ם
צָד֧וֹק הַכֹּהֵ֛ן וְנָתָ֥ן הַנָּבִ֖יא לְמֶ֣לֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל וּתְקַעְתֶּם֙ בַּשּׁוֹפָ֔ר
לה וַאֲמַרְתֶּ֕ם יְחִ֖י הַמֶּ֥לֶךְ שְׁלֹמֹֽה׃ וַעֲלִיתֶ֣ם אַחֲרָ֗יו וּבָא֙ וְיָשַׁ֣ב
עַל־כִּסְאִ֔י וְה֥וּא יִמְלֹ֖ךְ תַּחְתָּ֑י וְאֹת֤וֹ צִוִּ֙יתִי֙ לִהְי֣וֹת נָגִ֔יד עַל־
36 יִשְׂרָאֵ֖ל וְעַל־יְהוּדָֽה׃ וַיַּ֨עַן בְּנָיָ֧הוּ בֶן־יְהוֹיָדָ֛ע אֶת־הַמֶּ֖לֶךְ
37 וַיֹּ֣אמֶר ׀ אָמֵ֑ן כֵּ֚ן יֹאמַ֣ר יְהוָ֔ה אֱלֹהֵ֖י אֲדֹנִ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ כַּאֲשֶׁ֨ר
הָיָ֤ה יְהוָה֙ עִם־אֲדֹנִ֣י הַמֶּ֔לֶךְ כֵּ֖ן יְהִ֣י עִם־שְׁלֹמֹ֑ה וִֽיגַדֵּל֙ אֶת־
38 כִּסְא֔וֹ מִכִּסֵּ֕א אֲדֹנִ֖י הַמֶּ֥לֶךְ דָּוִֽד׃ וַיֵּ֣רֶד צָד֣וֹק הַ֠כֹּהֵן וְנָתָ֨ן
הַנָּבִ֜יא וּבְנָיָ֣הוּ בֶן־יְהוֹיָדָ֗ע וְהַכְּרֵתִי֙ וְהַפְּלֵתִ֔י וַיַּרְכִּ֙בוּ֙ אֶת־
39 שְׁלֹמֹ֔ה עַל־פִּרְדַּ֖ת הַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֑ד וַיֹּלִ֥כוּ אֹת֖וֹ עַל־גִּחֽוֹן׃ וַיִּקַּח֩ צָד֨וֹק
הַכֹּהֵ֜ן אֶת־קֶ֤רֶן הַשֶּׁ֙מֶן֙ מִן־הָאֹ֔הֶל וַיִּמְשַׁ֖ח אֶת־שְׁלֹמֹ֑ה וַֽיִּתְקְעוּ֙
מ בַּשּׁוֹפָ֔ר וַיֹּֽאמְרוּ֙ כָּל־הָעָ֔ם יְחִ֖י הַמֶּ֥לֶךְ שְׁלֹמֹֽה׃ וַיַּעֲל֤וּ כָל־הָעָם֙
אַחֲרָ֔יו וְהָעָם֙ מְחַלְּלִ֣ים בַּחֲלִלִ֔ים וּשְׂמֵחִ֖ים שִׂמְחָ֣ה גְדוֹלָ֑ה
41 וַתִּבָּקַ֥ע הָאָ֖רֶץ בְּקוֹלָֽם׃ וַיִּשְׁמַ֣ע אֲדֹנִיָּ֗הוּ וְכָל־הַקְּרֻאִים֙
אֲשֶׁ֣ר אִתּ֔וֹ וְהֵ֖ם כִּלּ֣וּ לֶאֱכֹ֑ל וַיִּשְׁמַ֤ע יוֹאָב֙ אֶת־ק֣וֹל הַשּׁוֹפָ֔ר
42 וַיֹּ֕אמֶר מַדּ֥וּעַ קוֹל־הַקִּרְיָ֖ה הוֹמָֽה׃ עוֹדֶ֣נּוּ מְדַבֵּ֔ר וְהִנֵּ֛ה יוֹנָתָ֥ן
בֶּן־אֶבְיָתָ֖ר הַכֹּהֵ֣ן בָּ֑א וַיֹּ֤אמֶר אֲדֹנִיָּ֙הוּ֙ בֹּ֔א כִּ֣י אִ֥ישׁ חַ֛יִל אַ֖תָּה
43 וְט֥וֹב תְּבַשֵּֽׂר׃ וַיַּ֙עַן֙ יוֹנָתָ֔ן וַיֹּ֖אמֶר לַאֲדֹנִיָּ֑הוּ אֲבָ֕ל אֲדֹנֵ֥ינוּ
44 הַמֶּֽלֶךְ־דָּוִ֖ד הִמְלִ֥יךְ אֶת־שְׁלֹמֹֽה׃ וַיִּשְׁלַ֣ח אִתּֽוֹ־הַ֠מֶּלֶךְ אֶת־
צָד֨וֹק הַכֹּהֵ֜ן וְאֶת־נָתָ֣ן הַנָּבִ֗יא וּבְנָיָ֙הוּ֙ בֶּן־יְה֣וֹיָדָ֔ע וְהַכְּרֵתִ֖י
מה וְהַפְּלֵתִ֑י וַיַּרְכִּ֣בוּ אֹת֔וֹ עַ֖ל פִּרְדַּ֥ת הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיִּמְשְׁח֣וּ אֹת֡וֹ צָד֣וֹק
הַכֹּהֵן֩ וְנָתָ֨ן הַנָּבִ֤יא ׀ לְמֶ֙לֶךְ֙ בְּגִח֔וֹן וַיַּעֲל֤וּ מִשָּׁם֙ שְׂמֵחִ֔ים וַתֵּהֹ֖ם
46 הַקִּרְיָ֑ה ה֥וּא הַקּ֖וֹל אֲשֶׁ֥ר שְׁמַעְתֶּֽם׃ וְגַם֙ יָשַׁ֣ב שְׁלֹמֹ֔ה עַ֖ל כִּסֵּ֥א
47 הַמְּלוּכָֽה׃ וְגַם־בָּ֜אוּ עַבְדֵ֣י הַמֶּ֗לֶךְ לְ֠בָרֵךְ אֶת־אֲדֹנֵינוּ הַמֶּ֣לֶךְ
דָּוִד֮ לֵאמֹר֒ יֵיטֵ֨ב אֱלֹהֶ֜יךָ אֶת־שֵׁ֤ם שְׁלֹמֹה֙ מִשְּׁמֶ֔ךָ וִֽיגַדֵּ֥ל אֶת־
48 כִּסְא֖וֹ מִכִּסְאֶ֑ךָ וַיִּשְׁתַּ֥חוּ הַמֶּ֖לֶךְ עַל־הַמִּשְׁכָּֽב׃ וְגַם־כָּ֖כָה אָמַ֣ר
הַמֶּ֑לֶךְ בָּר֨וּךְ יְהוָ֜ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אֲשֶׁ֨ר נָתַ֥ן הַיּ֛וֹם יֹשֵׁ֥ב עַל־
49 כִּסְאִ֖י וְעֵינַ֥י רֹאֽוֹת׃ וַיֶּֽחֶרְדוּ֙ וַיָּקֻ֔מוּ כָּל־הַקְּרֻאִ֖ים אֲשֶׁ֣ר
נ לַאֲדֹנִיָּ֑הוּ וַיֵּלְכ֖וּ אִ֥ישׁ לְדַרְכּֽוֹ׃ ס וַאֲדֹ֣נִיָּ֔הוּ יָרֵ֖א מִפְּנֵ֣י
51 שְׁלֹמֹ֑ה וַיָּ֣קָם וַיֵּ֔לֶךְ וַֽיַּחֲזֵ֖ק בְּקַרְנ֥וֹת הַמִּזְבֵּֽחַ׃ וַיֻּגַּ֨ד לִשְׁלֹמֹ֜ה

v. 37 יִהְיֶה ק׳. v. 47 אֱלֹהִים ק׳.

לֵאמֹר הִנֵּה אֲדֹנִיָּהוּ יָרֵא אֶת־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה אָחַז
בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר יִשָּׁבַע לִי כַיּוֹם הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אִם־
52 יָמִית אֶת־עַבְדּוֹ בֶּחָרֶב׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אִם יִהְיֶה לְבֶן־חַיִל
53 לֹא־יִפֹּל מִשַּׂעֲרָתוֹ אַרְצָה וְאִם־רָעָה תִמָּצֵא־בוֹ וָמֵת׃ וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּרִדֻהוּ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וַיָּבֹא וַיִּשְׁתַּחוּ לַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר־לוֹ שְׁלֹמֹה לֵךְ לְבֵיתֶךָ׃ פ

ב 2

א וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־דָוִד לָמוּת וַיְצַו אֶת־שְׁלֹמֹה בְנוֹ לֵאמֹר׃
2 3 אָנֹכִי הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ וְחָזַקְתָּ וְהָיִיתָ לְאִישׁ׃ וְשָׁמַרְתָּ
אֶת־מִשְׁמֶרֶת ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו לִשְׁמֹר חֻקֹּתָיו
מִצְוֺתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְעֵדְוֺתָיו כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְמַעַן
תַּשְׂכִּיל אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר תִּפְנֶה שָׁם׃
4 לְמַעַן יָקִים יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלַי לֵאמֹר אִם־יִשְׁמְרוּ
בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי בֶּאֱמֶת בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם
ה לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־אַתָּה
יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לִי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי־
שָׂרֵי צִבְאוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְלַעֲמָשָׂא בֶן־יֶתֶר
וַיַּהַרְגֵם וַיָּשֶׂם דְּמֵי־מִלְחָמָה בְּשָׁלֹם וַיִּתֵּן דְּמֵי מִלְחָמָה
6 בַּחֲגֹרָתוֹ אֲשֶׁר בְּמָתְנָיו וּבְנַעֲלוֹ אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו׃ וְעָשִׂיתָ
כְּחָכְמָתֶךָ וְלֹא־תוֹרֵד שֵׂיבָתוֹ בְּשָׁלֹם שְׁאֹל׃ פ
7 וְלִבְנֵי בַרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי תַּעֲשֶׂה־חֶסֶד וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שֻׁלְחָנֶךָ
8 כִּי־כֵן קָרְבוּ אֵלַי בְּבָרְחִי מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אָחִיךָ׃ וְהִנֵּה עִמְּךָ
שִׁמְעִי בֶן־גֵּרָא בֶן־הַיְמִינִי מִבַּחֻרִים וְהוּא קִלְלַנִי קְלָלָה
נִמְרֶצֶת בְּיוֹם לֶכְתִּי מַחֲנָיִם וְהוּא־יָרַד לִקְרָאתִי הַיַּרְדֵּן
9 וָאֶשָּׁבַע לוֹ בַיהוָה לֵאמֹר אִם־אֲמִיתְךָ בֶּחָרֶב׃ וְעַתָּה אַל־
תְּנַקֵּהוּ כִּי אִישׁ חָכָם אָתָּה וְיָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לּוֹ
י וְהוֹרַדְתָּ אֶת־שֵׂיבָתוֹ בְּדָם שְׁאוֹל׃ פ וַיִּשְׁכַּב דָּוִד עִם־
11 אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ דָּוִד עַל־יִשְׂרָאֵל
אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלִַם מָלַךְ
שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים׃ פ
12 13 וּשְׁלֹמֹה יָשַׁב עַל־כִּסֵּא דָּוִד אָבִיו וַתִּכֹּן מַלְכֻתוֹ מְאֹד׃ ס וַיָּבֹא
אֲדֹנִיָּהוּ בֶן־חַגִּית אֶל־בַּת־שֶׁבַע אֵם־שְׁלֹמֹה וַתֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם

14 טו בֹּאֶךָ וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם׃ וַיֹּאמַר דָּבָר לִי אֵלָיִךְ וַתֹּאמֶר דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר
אַתְּ יָדַעַתְּ כִּי־לִי הָיְתָה הַמְּלוּכָה וְעָלַי שָׂמוּ כָל־יִשְׂרָאֵל פְּנֵיהֶם
לִמְלֹךְ וַתִּסֹּב הַמְּלוּכָה וַתְּהִי לְאָחִי כִּי מֵיְהוָה הָיְתָה־לּוֹ׃
16 וְעַתָּה שְׁאֵלָה אַחַת אָנֹכִי שֹׁאֵל מֵאִתָּךְ אַל־תָּשִׁבִי אֶת־פָּנָי וַתֹּאמֶר
17 אֵלָיו דַּבֵּר׃ וַיֹּאמֶר אִמְרִי־נָא לִשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ כִּי לֹא־יָשִׁיב אֶת־
18 פָּנָיִךְ וְיִתֶּן־לִי אֶת־אֲבִישַׁג הַשּׁוּנַמִּית לְאִשָּׁה׃ וַתֹּאמֶר בַּת־שֶׁבַע
19 טוֹב אָנֹכִי אֲדַבֵּר עָלֶיךָ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וַתָּבֹא בַת־שֶׁבַע אֶל־הַמֶּלֶךְ
שְׁלֹמֹה לְדַבֶּר־לוֹ עַל־אֲדֹנִיָּהוּ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ לִקְרָאתָהּ וַיִּשְׁתַּחוּ
לָהּ וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיָּשֶׂם כִּסֵּא לְאֵם הַמֶּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לִימִינוֹ׃
כ וַתֹּאמֶר שְׁאֵלָה אַחַת קְטַנָּה אָנֹכִי שֹׁאֶלֶת מֵאִתָּךְ אַל־תָּשֶׁב
אֶת־פָּנָי וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ שַׁאֲלִי אִמִּי כִּי לֹא־אָשִׁיב אֶת־
21 פָּנָיִךְ׃ וַתֹּאמֶר יֻתַּן אֶת־אֲבִישַׁג הַשֻּׁנַמִּית לַאֲדֹנִיָּהוּ אָחִיךָ
22 לְאִשָּׁה׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֹּאמֶר לְאִמּוֹ וְלָמָה אַתְּ שֹׁאֶלֶת
אֶת־אֲבִישַׁג הַשֻּׁנַמִּית לַאֲדֹנִיָּהוּ וְשַׁאֲלִי־לוֹ אֶת־הַמְּלוּכָה כִּי
הוּא אָחִי הַגָּדוֹל מִמֶּנִּי וְלוֹ וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן וּלְיוֹאָב בֶּן־
23 צְרוּיָה׃ ס וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בַּיהוָה לֵאמֹר כֹּה
יַעֲשֶׂה־לִּי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִיף כִּי בְנַפְשׁוֹ דִּבֶּר אֲדֹנִיָּהוּ אֶת־
24 הַדָּבָר הַזֶּה׃ וְעַתָּה חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֱכִינַנִי וַיּוֹשִׁבַינִי עַל־כִּסֵּא
ו דָּוִד אָבִי וַאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי בַּיִת כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר כִּי הַיּוֹם יוּמַת
כה אֲדֹנִיָּהוּ׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּיַד בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע וַיִּפְגַּע־
26 בּוֹ וַיָּמֹת׃ ס וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֵן אָמַר הַמֶּלֶךְ עֲנָתֹת לֵךְ עַל־
שָׂדֶיךָ כִּי אִישׁ מָוֶת אָתָּה וּבַיּוֹם הַזֶּה לֹא אֲמִיתֶךָ כִּי־נָשָׂאתָ
אֶת־אֲרוֹן אֲדֹנָי יֱהוִה לִפְנֵי דָּוִד אָבִי וְכִי הִתְעַנִּיתָ בְּכֹל אֲשֶׁר־
27 הִתְעַנָּה אָבִי׃ וַיְגָרֶשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־אֶבְיָתָר מִהְיוֹת כֹּהֵן לַיהוָה
לְמַלֵּא אֶת־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עַל־בֵּית עֵלִי בְּשִׁלֹה׃ ס
28 וְהַשְּׁמֻעָה בָּאָה עַד־יוֹאָב כִּי יוֹאָב נָטָה אַחֲרֵי אֲדֹנִיָּה
וְאַחֲרֵי אַבְשָׁלוֹם לֹא נָטָה וַיָּנָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל יְהוָה וַיַּחֲזֵק
29 בְּקַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיֻּגַּד לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כִּי נָס יוֹאָב אֶל־אֹהֶל
יְהוָה וְהִנֵּה אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח שְׁלֹמֹה אֶת־בְּנָיָהוּ בֶן־
ל יְהוֹיָדָע לֵאמֹר לֵךְ פְּגַע־בּוֹ׃ וַיָּבֹא בְנָיָהוּ אֶל־אֹהֶל יְהוָה
וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ צֵא וַיֹּאמֶר ׀ לֹא כִּי פֹה אָמוּת

v. 23 ר׳ זעירא. v. 24 יתיר י׳.

וַיָּשֶׁב בְּנָיָהוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר יוֹאָב וְכֹה עָנָנִי׃
31 וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ עֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּפְגַע־בּוֹ וּקְבַרְתּוֹ
וַהֲסִירֹתָ ׀ דְּמֵי חִנָּם אֲשֶׁר שָׁפַךְ יוֹאָב מֵעָלַי וּמֵעַל בֵּית אָבִי׃
32 וְהֵשִׁיב יְהוָה אֶת־דָּמוֹ עַל־רֹאשׁוֹ אֲשֶׁר פָּגַע בִּשְׁנֵי־אֲנָשִׁים
צַדִּקִים וְטֹבִים מִמֶּנּוּ וַיַּהַרְגֵם בַּחֶרֶב וְאָבִי דָוִד לֹא יָדָע אֶת־
אַבְנֵר בֶּן־נֵר שַׂר־צְבָא יִשְׂרָאֵל וְאֶת־עֲמָשָׂא בֶן־יֶתֶר שַׂר־צְבָא
33 יְהוּדָה׃ וְשָׁבוּ דְמֵיהֶם בְּרֹאשׁ יוֹאָב וּבְרֹאשׁ זַרְעוֹ לְעֹלָם וּלְדָוִד
וּלְזַרְעוֹ וּלְבֵיתוֹ וּלְכִסְאוֹ יִהְיֶה שָׁלוֹם עַד־עוֹלָם מֵעִם יְהוָה׃
34 וַיַּעַל בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיְמִתֵהוּ וַיִּקָּבֵר בְּבֵיתוֹ
לה בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָיָהוּ בֶן־יְהוֹיָדָע תַּחְתָּיו עַל־
36 הַצָּבָא וְאֶת־צָדוֹק הַכֹּהֵן נָתַן הַמֶּלֶךְ תַּחַת אֶבְיָתָר׃ וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר לוֹ בְּנֵה־לְךָ בַיִת בִּירוּשָׁלַםִ
37 וְיָשַׁבְתָּ שָׁם וְלֹא־תֵצֵא מִשָּׁם אָנֶה וָאָנָה׃ וְהָיָה ׀ בְּיוֹם צֵאתְךָ
וְעָבַרְתָּ אֶת־נַחַל קִדְרוֹן יָדֹעַ תֵּדַע כִּי מוֹת תָּמוּת דָּמְךָ יִהְיֶה
38 בְרֹאשֶׁךָ׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְעִי לַמֶּלֶךְ טוֹב הַדָּבָר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֵּן יַעֲשֶׂה עַבְדֶּךָ וַיֵּשֶׁב שִׁמְעִי בִּירוּשָׁלַםִ יָמִים
39 רַבִּים׃ ס וַיְהִי מִקֵּץ שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּבְרְחוּ שְׁנֵי־עֲבָדִים
לְשִׁמְעִי אֶל־אָכִישׁ בֶּן־מַעֲכָה מֶלֶךְ גַּת וַיַּגִּידוּ לְשִׁמְעִי לֵאמֹר
מ הִנֵּה עֲבָדֶיךָ בְּגַת׃ וַיָּקָם שִׁמְעִי וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיֵּלֶךְ
גַּתָה אֶל־אָכִישׁ לְבַקֵּשׁ אֶת־עֲבָדָיו וַיֵּלֶךְ שִׁמְעִי וַיָּבֵא אֶת־
41 עֲבָדָיו מִגַּת׃ וַיֻּגַּד לִשְׁלֹמֹה כִּי־הָלַךְ שִׁמְעִי מִירוּשָׁלַםִ גַּת
42 וַיָּשֹׁב׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְשִׁמְעִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲלוֹא
הִשְׁבַּעְתִּיךָ בַיהוָה וָאָעִד בְּךָ לֵאמֹר בְּיוֹם צֵאתְךָ וְהָלַכְתָּ
אָנֶה וָאָנָה יָדֹעַ תֵּדַע כִּי מוֹת תָּמוּת וַתֹּאמֶר אֵלַי טוֹב הַדָּבָר
43 שָׁמָעְתִּי׃ וּמַדּוּעַ לֹא שָׁמַרְתָּ אֵת שְׁבֻעַת יְהוָה וְאֶת־הַמִּצְוָה
44 אֲשֶׁר־צִוִּיתִי עָלֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־שִׁמְעִי אַתָּה יָדַעְתָּ
אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר יָדַע לְבָבְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְדָוִד אָבִי וְהֵשִׁיב
מה יְהוָה אֶת־רָעָתְךָ בְּרֹאשֶׁךָ׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּרוּךְ וְכִסֵּא דָוִד
46 יִהְיֶה נָכוֹן לִפְנֵי יְהוָה עַד־עוֹלָם׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־בְּנָיָהוּ
בֶּן־יְהוֹיָדָע וַיֵּצֵא וַיִּפְגַּע־בּוֹ וַיָּמֹת וְהַמַּמְלָכָה נָכוֹנָה בְּיַד
שְׁלֹמֹה׃ פ

v. 39 פתח באתנח. ibid. פתח בס״פ. v. 40 פתח בס״פ.

3 ג

א וַיִּתְחַתֵּן שְׁלֹמֹה אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַיִּקַּח אֶת־בַּת־
פַּרְעֹה וַיְבִיאֶהָ אֶל־עִיר דָּוִד עַד כַּלֹּתוֹ לִבְנוֹת אֶת־בֵּיתוֹ וְאֶת־
2 בֵּית יְהוָה וְאֶת־חוֹמַת יְרוּשָׁלַםִ סָבִיב׃ רַק הָעָם מְזַבְּחִים
בַּבָּמוֹת כִּי לֹא־נִבְנָה בַיִת לְשֵׁם יְהוָה עַד הַיָּמִים הָהֵם׃ ס
3 וַיֶּאֱהַב שְׁלֹמֹה אֶת־יְהוָה לָלֶכֶת בְּחֻקּוֹת דָּוִד אָבִיו רַק
4 בַּבָּמוֹת הוּא מְזַבֵּחַ וּמַקְטִיר׃ וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ גִּבְעֹנָה לִזְבֹּחַ שָׁם
כִּי־הִיא הַבָּמָה הַגְּדוֹלָה אֶלֶף עֹלוֹת יַעֲלֶה שְׁלֹמֹה עַל הַמִּזְבֵּחַ
ה הַהוּא׃ ס בְּגִבְעוֹן נִרְאָה יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה
6 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׁאַל מָה אֶתֶּן־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה אַתָּה
עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ דָוִד אָבִי חֶסֶד גָּדוֹל כַּאֲשֶׁר הָלַךְ לְפָנֶיךָ
בֶּאֱמֶת וּבִצְדָקָה וּבְיִשְׁרַת לֵבָב עִמָּךְ וַתִּשְׁמָר־לוֹ אֶת־הַחֶסֶד
7 הַגָּדוֹל הַזֶּה וַתִּתֶּן־לוֹ בֵן יֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה
יְהוָה אֱלֹהָי אַתָּה הִמְלַכְתָּ אֶת־עַבְדְּךָ תַּחַת דָּוִד אָבִי וְאָנֹכִי
8 נַעַר קָטֹן לֹא אֵדַע צֵאת וָבֹא׃ וְעַבְדְּךָ בְּתוֹךְ עַמְּךָ אֲשֶׁר
9 בָּחָרְתָּ עַם־רָב אֲשֶׁר לֹא־יִמָּנֶה וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב׃ וְנָתַתָּ לְעַבְדְּךָ
לֵב שֹׁמֵעַ לִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ לְהָבִין בֵּין־טוֹב לְרָע כִּי מִי יוּכַל
לִשְׁפֹּט אֶת־עַמְּךָ הַכָּבֵד הַזֶּה׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי אֲדֹנָי כִּי
11 שָׁאַל שְׁלֹמֹה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֵלָיו יַעַן אֲשֶׁר
שָׁאַלְתָּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא־שָׁאַלְתָּ לְּךָ יָמִים רַבִּים וְלֹא־
שָׁאַלְתָּ לְּךָ עֹשֶׁר וְלֹא שָׁאַלְתָּ נֶפֶשׁ אֹיְבֶיךָ וְשָׁאַלְתָּ לְּךָ הָבִין
12 לִשְׁמֹעַ מִשְׁפָּט׃ הִנֵּה עָשִׂיתִי כִּדְבָרֶיךָ הִנֵּה ׀ נָתַתִּי לְךָ לֵב
חָכָם וְנָבוֹן אֲשֶׁר כָּמוֹךָ לֹא־הָיָה לְפָנֶיךָ וְאַחֲרֶיךָ לֹא־יָקוּם
13 כָּמוֹךָ׃ וְגַם אֲשֶׁר לֹא־שָׁאַלְתָּ נָתַתִּי לָךְ גַּם־עֹשֶׁר גַּם־כָּבוֹד
14 אֲשֶׁר לֹא־הָיָה כָמוֹךָ אִישׁ בַּמְּלָכִים כָּל־יָמֶיךָ׃ וְאִם ׀ תֵּלֵךְ
בִּדְרָכַי לִשְׁמֹר חֻקַּי וּמִצְוֹתַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ וְהַאֲרַכְתִּי
טו אֶת־יָמֶיךָ׃ ס וַיִּקַץ שְׁלֹמֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם וַיָּבוֹא יְרוּשָׁלַםִ
וַיַּעֲמֹד ׀ לִפְנֵי ׀ אֲרוֹן בְּרִית־אֲדֹנָי וַיַּעַל עֹלוֹת וַיַּעַשׂ שְׁלָמִים
16 וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־עֲבָדָיו׃ ס אָז תָּבֹאנָה שְׁתַּיִם נָשִׁים
17 זֹנוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲמֹדְנָה לְפָנָיו׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאַחַת בִּי

v. 7 קמץ בזקף. v. 8 קמץ בזקף.

אֲדֹנִ֔י אֲנִי֙ וְהָאִשָּׁ֣ה הַזֹּ֔את יֹשְׁבֹ֖ת בְּבַ֣יִת אֶחָ֑ד וָאֵלֵ֥ד עִמָּ֖הּ בַּבָּֽיִת׃
18 וַיְהִ֞י בַּיּ֤וֹם הַשְּׁלִישִׁי֙ לְלִדְתִּ֔י וַתֵּ֖לֶד גַּם־הָאִשָּׁ֣ה הַזֹּ֑את וַאֲנַ֣חְנוּ
19 יַחְדָּ֗ו אֵ֤ין זָר֙ אִתָּ֙נוּ֙ בַּבַּ֔יִת זוּלָתִ֥י שְׁתַּֽיִם־אֲנַ֖חְנוּ בַּבָּֽיִת׃ וַיָּ֛מָת
כ בֶּן־הָאִשָּׁ֥ה הַזֹּ֖את לָ֑יְלָה אֲשֶׁ֥ר שָׁכְבָ֖ה עָלָֽיו׃ וַתָּ֨קָם בְּת֜וֹךְ
הַלַּ֗יְלָה וַתִּקַּ֨ח אֶת־בְּנִ֤י מֵאֶצְלִי֙ וַאֲמָתְךָ֣ יְשֵׁנָ֔ה וַתַּשְׁכִּיבֵ֖הוּ
21 בְּחֵיקָ֑הּ וְאֶת־בְּנָ֥הּ הַמֵּ֖ת הִשְׁכִּ֥יבָה בְחֵיקִֽי׃ וָאָקֻ֥ם בַּבֹּ֛קֶר
לְהֵינִ֥יק אֶת־בְּנִ֖י וְהִנֵּה־מֵ֑ת וָאֶתְבּוֹנֵ֤ן אֵלָיו֙ בַּבֹּ֔קֶר וְהִנֵּ֛ה לֹֽא־
22 הָיָ֥ה בְנִ֖י אֲשֶׁ֥ר יָלָֽדְתִּי׃ וַתֹּאמֶר֩ הָאִשָּׁ֨ה הָאַחֶ֜רֶת לֹ֣א כִ֗י בְּנִ֤י
הַחַי֙ וּבְנֵ֣ךְ הַמֵּ֔ת וְזֹ֤את אֹמֶ֙רֶת֙ לֹ֣א כִ֔י בְּנֵ֥ךְ הַמֵּ֖ת וּבְנִ֣י הֶחָ֑י
23 וַתְּדַבֵּ֖רְנָה לִפְנֵ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיֹּ֣אמֶר הַמֶּ֗לֶךְ זֹ֤את אֹמֶ֙רֶת֙ זֶה־בְּנִ֣י
הַחַ֔י וּבְנֵ֖ךְ הַמֵּ֑ת וְזֹ֤את אֹמֶ֙רֶת֙ לֹ֣א כִ֔י בְּנֵ֥ךְ הַמֵּ֖ת וּבְנִ֥י הֶחָֽי׃
24 וַיֹּ֥אמֶר הַמֶּ֖לֶךְ קְח֣וּ לִי־חָ֑רֶב וַיָּבִ֥אוּ הַחֶ֖רֶב לִפְנֵ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃
כה וַיֹּ֣אמֶר הַמֶּ֔לֶךְ גִּזְר֛וּ אֶת־הַיֶּ֥לֶד הַחַ֖י לִשְׁנָ֑יִם וּתְנ֤וּ אֶת־הַחֲצִי֙
26 לְאַחַ֔ת וְאֶת־הַחֲצִ֖י לְאֶחָֽת׃ וַתֹּ֣אמֶר הָאִשָּׁ֡ה אֲשֶׁר־בְּנָ֣הּ הַחַי֩
אֶל־הַמֶּ֗לֶךְ כִּֽי־נִכְמְר֣וּ רַחֲמֶיהָ֮ עַל־בְּנָהּ֒ וַתֹּ֣אמֶר ׀ בִּ֣י אֲדֹנִ֗י
תְּנוּ־לָהּ֙ אֶת־הַיָּל֣וּד הַחַ֔י וְהָמֵ֖ת אַל־תְּמִיתֻ֑הוּ וְזֹ֣את אֹמֶ֗רֶת
27 גַּם־לִ֥י גַם־לָ֛ךְ לֹ֥א יִהְיֶ֖ה גְּזֹֽרוּ׃ וַיַּ֨עַן הַמֶּ֜לֶךְ וַיֹּ֗אמֶר תְּנוּ־לָהּ֙
28 אֶת־הַיָּל֣וּד הַחַ֔י וְהָמֵ֖ת לֹ֣א תְמִית֑וּהוּ הִ֖יא אִמּֽוֹ׃ וַיִּשְׁמְע֣וּ כָל־
יִשְׂרָאֵ֗ל אֶת־הַמִּשְׁפָּט֙ אֲשֶׁ֣ר שָׁפַ֣ט הַמֶּ֔לֶךְ וַיִּֽרְא֖וּ מִפְּנֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ
כִּ֣י רָא֔וּ כִּֽי־חָכְמַ֧ת אֱלֹהִ֛ים בְּקִרְבּ֖וֹ לַעֲשׂ֥וֹת מִשְׁפָּֽט׃ ס

ד 4

א וַיְהִי֙ הַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹ֔ה מֶ֖לֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵֽל׃ פ
2 3 וְאֵ֥לֶּה הַשָּׂרִ֖ים אֲשֶׁר־ל֑וֹ עֲזַרְיָ֥הוּ בֶן־צָד֖וֹק הַכֹּהֵֽן׃ אֱלִיחֹ֧רֶף
וַאֲחִיָּ֛ה בְּנֵ֥י שִׁישָׁ֖א סֹפְרִ֑ים יְהוֹשָׁפָ֥ט בֶּן־אֲחִיל֖וּד הַמַּזְכִּֽיר׃
4 ה וּבְנָיָ֙הוּ֙ בֶּן־יְה֣וֹיָדָ֔ע עַל־הַצָּבָ֑א וְצָד֥וֹק וְאֶבְיָתָ֖ר כֹּהֲנִֽים׃ וַעֲזַרְיָ֥הוּ
6 בֶן־נָתָ֖ן עַל־הַנִּצָּבִ֑ים וְזָב֧וּד בֶּן־נָתָ֛ן כֹּהֵ֖ן רֵעֶ֥ה הַמֶּֽלֶךְ׃ וַאֲחִישָׁ֖ר
7 עַל־הַבָּ֑יִת וַאֲדֹנִירָ֥ם בֶּן־עַבְדָּ֖א עַל־הַמַּֽס׃ ס וְלִשְׁלֹמֹ֞ה
שְׁנֵים־עָשָׂ֤ר נִצָּבִים֙ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל וְכִלְכְּל֥וּ אֶת־הַמֶּ֖לֶךְ וְאֶת־
8 בֵּית֑וֹ חֹ֧דֶשׁ בַּשָּׁנָ֛ה יִהְיֶ֥ה עַל־אֶחָ֖ד לְכַלְכֵּֽל׃ וְאֵ֖לֶּה שְׁמוֹתָ֑ם
9 בֶּן־ח֖וּר בְּהַ֥ר אֶפְרָֽיִם׃ בֶּן־דֶּ֛קֶר בְּמָקַ֥ץ וּֽבְשַׁעַלְבִ֖ים וּבֵ֣ית

v. 6 פתח בס״ת. v. 7 הָאֶחָד ק׳.

י שֹׁמֶשׁ וְאֵלֹן בֵּית־חָנָן׃ בֶּן־חֶסֶד בָּאֲרֻבּוֹת לוֹ שֹׂכֹה וְכָל־אֶרֶץ
11 חֵפֶר׃ בֶּן־אֲבִינָדָב כָּל־נָפַת דֹּאר טָפַת בַּת־שְׁלֹמֹה הָיְתָה לּוֹ
12 לְאִשָּׁה׃ בַּעֲנָא בֶּן־אֲחִילוּד תַּעְנַךְ וּמְגִדּוֹ וְכָל־בֵּית שְׁאָן אֲשֶׁר
אֵצֶל צָרְתַנָה מִתַּחַת לְיִזְרְעֶאל מִבֵּית שְׁאָן עַד אָבֵל מְחוֹלָה
13 עַד מֵעֵבֶר לְיָקְמֳעָם׃ בֶּן־גֶּבֶר בְּרָמֹת גִּלְעָד לוֹ חַוֹּת יָאִיר בֶּן־
מְנַשֶּׁה אֲשֶׁר בַּגִּלְעָד לוֹ חֶבֶל אַרְגֹּב אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן שִׁשִּׁים עָרִים
14 גְּדֹלוֹת חוֹמָה וּבְרִיחַ נְחֹשֶׁת׃ אֲחִינָדָב בֶּן־עִדֹּא מַחֲנָיְמָה׃
טו אֲחִימַעַץ בְּנַפְתָּלִי גַּם־הוּא לָקַח אֶת־בָּשְׂמַת בַּת־שְׁלֹמֹה
16 17 לְאִשָּׁה׃ בַּעֲנָא בֶּן־חוּשָׁי בְּאָשֵׁר וּבְעָלוֹת׃ יְהוֹשָׁפָט בֶּן־פָּרוּחַ
18 19 בְּיִשָּׂשכָר׃ שִׁמְעִי בֶן־אֵלָא בְּבִנְיָמִן׃ גֶּבֶר בֶּן־אֻרִי בְּאֶרֶץ גִּלְעָד
אֶרֶץ סִיחוֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְעֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּנְצִיב אֶחָד אֲשֶׁר
כ בָּאָרֶץ׃ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל רַבִּים כַּחוֹל אֲשֶׁר־עַל־הַיָּם לָרֹב
אֹכְלִים וְשֹׁתִים וּשְׂמֵחִים׃ ס

ה 5

א וּשְׁלֹמֹה הָיָה מוֹשֵׁל בְּכָל־הַמַּמְלָכוֹת מִן־הַנָּהָר אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים
וְעַד גְּבוּל מִצְרָיִם מַגִּשִׁים מִנְחָה וְעֹבְדִים אֶת־שְׁלֹמֹה כָּל־יְמֵי
2 חַיָּיו׃ וַיְהִי לֶחֶם־שְׁלֹמֹה לְיוֹם אֶחָד שְׁלֹשִׁים כֹּר סֹלֶת
3 וְשִׁשִּׁים כֹּר קָמַח׃ עֲשָׂרָה בָקָר בְּרִאִים וְעֶשְׂרִים בָּקָר רְעִי
וּמֵאָה צֹאן לְבַד מֵאַיָּל וּצְבִי וְיַחְמוּר וּבַרְבֻּרִים אֲבוּסִים׃
4 כִּי־הוּא רֹדֶה ׀ בְּכָל־עֵבֶר הַנָּהָר מִתִּפְסַח וְעַד־עַזָּה בְּכָל־מַלְכֵי
ה עֵבֶר הַנָּהָר וְשָׁלוֹם הָיָה לוֹ מִכָּל־עֲבָרָיו מִסָּבִיב׃ וַיֵּשֶׁב
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל לָבֶטַח אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ מִדָּן
6 וְעַד־בְּאֵר שָׁבַע כֹּל יְמֵי שְׁלֹמֹה׃ ס וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבָּעִים
אֶלֶף אֻרְוֹת סוּסִים לְמֶרְכָּבוֹ וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים׃
7 וְכִלְכְּלוּ הַנִּצָּבִים הָאֵלֶּה אֶת־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְאֵת כָּל־הַקָּרֵב
אֶל־שֻׁלְחַן הַמֶּלֶךְ־שְׁלֹמֹה אִישׁ חָדְשׁוֹ לֹא יְעַדְּרוּ דָּבָר׃
8 וְהַשְּׂעֹרִים וְהַתֶּבֶן לַסּוּסִים וְלָרָכֶשׁ יָבִאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
9 יִהְיֶה־שָּׁם אִישׁ כְּמִשְׁפָּטוֹ׃ ס וַיִּתֵּן אֱלֹהִים חָכְמָה לִשְׁלֹמֹה
וּתְבוּנָה הַרְבֵּה מְאֹד וְרֹחַב לֵב כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם׃
וַתֵּרֶב חָכְמַת שְׁלֹמֹה מֵחָכְמַת כָּל־בְּנֵי־קֶדֶם וּמִכֹּל חָכְמַת
11 מִצְרָיִם׃ וַיֶּחְכַּם מִכָּל־הָאָדָם מֵאֵיתָן הָאֶזְרָחִי וְהֵימָן וְכַלְכֹּל
12 וְדַרְדַּע בְּנֵי מָחוֹל וַיְהִי־שְׁמוֹ בְכָל־הַגּוֹיִם סָבִיב׃ וַיְדַבֵּר

13 שְׁלֹ֥שֶׁת אֲלָפִ֖ים מָשָׁ֑ל וַיְהִ֥י שִׁיר֖וֹ חֲמִשָּׁ֥ה וָאָֽלֶף׃ וַיְדַבֵּר֙ עַל־
הָ֣עֵצִ֔ים מִן־הָאֶ֙רֶז֙ אֲשֶׁ֣ר בַּלְּבָנ֔וֹן וְעַד֙ הָאֵז֔וֹב אֲשֶׁ֥ר יֹצֵ֖א בַּקִּ֑יר
וַיְדַבֵּר֙ עַל־הַבְּהֵמָ֣ה וְעַל־הָע֔וֹף וְעַל־הָרֶ֖מֶשׂ וְעַל־הַדָּגִֽים׃
14 וַיָּבֹ֙אוּ֙ מִכָּל־הָ֣עַמִּ֔ים לִ֨שְׁמֹ֔עַ אֵ֖ת חָכְמַ֣ת שְׁלֹמֹ֑ה מֵאֵת֙ כָּל־
טו מַלְכֵ֣י הָאָ֔רֶץ אֲשֶׁ֥ר שָׁמְע֖וּ אֶת־חָכְמָתֽוֹ׃ ס וַיִּשְׁלַח֩ חִירָ֨ם
מֶֽלֶךְ־צ֜וֹר אֶת־עֲבָדָ֤יו אֶל־שְׁלֹמֹה֙ כִּ֣י שָׁמַ֔ע כִּ֥י אֹת֛וֹ מָשְׁח֥וּ
לְמֶ֖לֶךְ תַּ֣חַת אָבִ֑יהוּ כִּ֣י אֹהֵ֗ב הָיָ֥ה חִירָ֛ם לְדָוִ֖ד כָּל־הַיָּמִֽים׃ פ
16 17 וַיִּשְׁלַ֣ח שְׁלֹמֹ֔ה אֶל־חִירָ֖ם לֵאמֹֽר׃ אַתָּ֨ה יָדַ֜עְתָּ אֶת־דָּוִ֣ד
אָבִ֗י כִּ֣י לֹ֤א יָכֹל֙ לִבְנ֣וֹת בַּ֗יִת לְשֵׁם֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֔יו מִפְּנֵ֥י
הַמִּלְחָמָ֖ה אֲשֶׁ֣ר סְבָבֻ֑הוּ עַ֤ד תֵּת־יְהוָה֙ אֹתָ֔ם תַּ֖חַת כַּפּ֥וֹת
18 רַגְלָֽו׃ וְעַתָּ֗ה הֵנִ֨יחַ יְהוָ֧ה אֱלֹהַ֛י לִ֖י מִסָּבִ֑יב אֵ֣ין שָׂטָ֔ן וְאֵ֖ין
19 פֶּ֥גַע רָֽע׃ וְהִנְנִ֣י אֹמֵ֔ר לִבְנ֣וֹת בַּ֔יִת לְשֵׁ֖ם יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑י כַּאֲשֶׁ֣ר ׀
דִּבֶּ֣ר יְהוָ֗ה אֶל־דָּוִ֣ד אָבִי֮ לֵאמֹר֒ בִּנְךָ֗ אֲשֶׁ֨ר אֶתֵּ֤ן תַּחְתֶּ֙יךָ֙ עַל־
כ כִּסְאֶ֔ךָ הֽוּא־יִבְנֶ֥ה הַבַּ֖יִת לִשְׁמִֽי׃ וְעַתָּ֡ה צַוֵּ֡ה וְיִכְרְתוּ־לִ֣י
אֲרָזִים֮ מִן־הַלְּבָנוֹן֒ וַעֲבָדַ֗י יִהְי֣וּ עִם־עֲבָדֶ֔יךָ וּשְׂכַ֤ר עֲבָדֶ֙יךָ֙ אֶתֵּ֣ן
לְךָ֔ כְּכֹ֖ל אֲשֶׁ֣ר תֹּאמֵ֑ר כִּ֣י ׀ אַתָּ֣ה יָדַ֗עְתָּ כִּ֣י אֵ֥ין בָּ֛נוּ אִ֛ישׁ יֹדֵ֥עַ
21 לִכְרָת־עֵצִ֖ים כַּצִּדֹנִֽים׃ ס וַיְהִ֗י כִּשְׁמֹ֛עַ חִירָ֖ם אֶת־דִּבְרֵ֣י
שְׁלֹמֹ֑ה וַיִּשְׂמַ֣ח מְאֹ֔ד וַיֹּ֗אמֶר בָּר֤וּךְ יְהוָה֙ הַיּ֔וֹם אֲשֶׁ֨ר נָתַ֤ן
22 לְדָוִד֙ בֵּ֣ן חָכָ֔ם עַל־הָעָ֥ם הָרָ֖ב הַזֶּֽה׃ ס וַיִּשְׁלַ֤ח חִירָם֙ אֶל־
שְׁלֹמֹה֙ לֵאמֹ֔ר שָׁמַ֕עְתִּי אֵ֥ת אֲשֶׁר־שָׁלַ֖חְתָּ אֵלָ֑י אֲנִ֤י אֶֽעֱשֶׂה֙ אֶת־
23 כָּל־חֶ֣פְצְךָ֔ בַּעֲצֵ֥י אֲרָזִ֖ים וּבַעֲצֵ֥י בְרוֹשִֽׁים׃ עֲבָדַ֞י יֹרִ֧דוּ מִן־
הַלְּבָנוֹן֮ יָמָּה֒ וַאֲנִ֡י אֲשִׂימֵ֡ם דֹּבְר֨וֹת בַּיָּ֜ם עַד־הַמָּק֣וֹם אֲשֶׁר־
תִּשְׁלַ֥ח אֵלַ֛י וְנִפַּצְתִּ֥ים שָׁ֖ם וְאַתָּ֣ה תִשָּׂ֑א וְאַתָּה֙ תַּעֲשֶׂ֣ה אֶת־
24 חֶפְצִ֔י לָתֵ֖ת לֶ֥חֶם בֵּיתִֽי׃ וַיְהִ֣י חִירוֹם֙ נֹתֵ֣ן לִשְׁלֹמֹ֔ה עֲצֵ֥י אֲרָזִ֖ים
כה וַעֲצֵ֥י בְרוֹשִׁ֖ים כָּל־חֶפְצֽוֹ׃ וּשְׁלֹמֹה֩ נָתַ֨ן לְחִירָ֜ם עֶשְׂרִ֨ים אֶ֣לֶף
כֹּ֤ר חִטִּים֙ מַכֹּ֣לֶת לְבֵית֔וֹ וְעֶשְׂרִ֥ים כֹּ֖ר שֶׁ֣מֶן כָּתִ֑ית כֹּֽה־יִתֵּ֧ן
26 שְׁלֹמֹ֛ה לְחִירָ֖ם שָׁנָ֥ה בְשָׁנָֽה׃ ס וַֽיהוָ֗ה נָתַ֤ן חָכְמָה֙
לִשְׁלֹמֹ֔ה כַּאֲשֶׁ֖ר דִּבֶּר־ל֑וֹ וַיְהִ֣י שָׁלֹ֗ם בֵּ֤ין חִירָם֙ וּבֵ֣ין שְׁלֹמֹ֔ה
27 וַיִּכְרְת֥וּ בְרִ֖ית שְׁנֵיהֶֽם׃ וַיַּ֨עַל הַמֶּ֧לֶךְ שְׁלֹמֹ֛ה מַ֖ס מִכָּל־יִשְׂרָאֵ֑ל
28 וַיְהִ֣י הַמַּ֔ס שְׁלֹשִׁ֥ים אֶ֖לֶף אִֽישׁ׃ וַיִּשְׁלָחֵ֣ם לְבָנ֗וֹנָה עֲשֶׂ֨רֶת
אֲלָפִ֤ים בַּחֹ֙דֶשׁ֙ חֲלִיפ֔וֹת חֹ֛דֶשׁ יִהְי֥וּ בַלְּבָנ֖וֹן שְׁנַ֣יִם חֳדָשִׁ֣ים

v. 17 רגלי ק'. v. 20 מ' בצרי.

בְּבֵיתוֹ וַאֲדֹנִירָם עַל־הַמַּס׃ וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה שִׁבְעִים אֶלֶף 29
נֹשֵׂא סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר׃ לְבַד מִשָּׂרֵי הַנִּצָּבִים ל
לִשְׁלֹמֹה אֲשֶׁר עַל־הַמְּלָאכָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ וַיַּסִּעוּ אֲבָנִים 31
גְּדֹלוֹת אֲבָנִים יְקָרוֹת לְיַסֵּד הַבָּיִת אַבְנֵי גָזִית׃ וַיִּפְסְלוּ בֹּנֵי 32
שְׁלֹמֹה וּבֹנֵי חִירוֹם וְהַגִּבְלִים וַיָּכִינוּ הָעֵצִים וְהָאֲבָנִים
לִבְנוֹת הַבָּיִת׃ ס

6 ו

וַיְהִי בִשְׁמוֹנִים שָׁנָה וְאַרְבַּע־מֵאוֹת שָׁנָה לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל א
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית בְּחֹדֶשׁ זִו הוּא הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
לִמְלֹךְ שְׁלֹמֹה עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּבֶן הַבַּיִת לַיהוָה׃ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר 2
בָּנָה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לַיהוָה שִׁשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים רָחְבּוֹ
וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ׃ וְהָאוּלָם עַל־פְּנֵי הֵיכַל הַבַּיִת עֶשְׂרִים 3
אַמָּה אָרְכּוֹ עַל־פְּנֵי רֹחַב הַבָּיִת עֶשֶׂר בָּאַמָּה רָחְבּוֹ עַל־פְּנֵי
הַבָּיִת׃ ס וַיַּעַשׂ לַבָּיִת חַלּוֹנֵי שְׁקֻפִים אֲטֻמִים׃ וַיִּבֶן עַל־ 4 ה
קִיר הַבַּיִת יָצוּעַ סָבִיב אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת סָבִיב לַהֵיכָל וְלַדְּבִיר
וַיַּעַשׂ צְלָעוֹת סָבִיב׃ הַיָּצוּעַ הַתַּחְתֹּנָה חָמֵשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ 6
וְהַתִּיכֹנָה שֵׁשׁ בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְהַשְּׁלִישִׁית שֶׁבַע בָּאַמָּה רָחְבָּהּ
כִּי מִגְרָעוֹת נָתַן לַבַּיִת סָבִיב חוּצָה לְבִלְתִּי אֲחֹז בְּקִירוֹת
הַבָּיִת׃ וְהַבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ אֶבֶן־שְׁלֵמָה מַסָּע נִבְנָה וּמַקָּבוֹת 7
וְהַגַּרְזֶן כָּל־כְּלִי בַרְזֶל לֹא־נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ׃ פֶּתַח הַצֵּלָע 8
הַתִּיכֹנָה אֶל־כֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית וּבְלוּלִּים יַעֲלוּ עַל־הַתִּיכֹנָה
וּמִן־הַתִּיכֹנָה אֶל־הַשְּׁלִשִׁים׃ וַיִּבֶן אֶת־הַבַּיִת וַיְכַלֵּהוּ וַיִּסְפֹּן 9
אֶת־הַבַּיִת גֵּבִים וּשְׂדֵרֹת בָּאֲרָזִים׃ וַיִּבֶן אֶת־הַיָּצִיעַ עַל־כָּל־ י
הַבַּיִת חָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמָתוֹ וַיֶּאֱחֹז אֶת־הַבַּיִת בַּעֲצֵי אֲרָזִים׃
ס וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה לֵאמֹר׃ הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר־ 11 12
אַתָּה בֹנֶה אִם־תֵּלֵךְ בְּחֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשֶׂה וְשָׁמַרְתָּ
אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי לָלֶכֶת בָּהֶם וַהֲקִמֹתִי אֶת־דְּבָרִי אִתָּךְ אֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי אֶל־דָּוִד אָבִיךָ׃ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אֶעֱזֹב 13
אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיִּבֶן שְׁלֹמֹה אֶת־הַבַּיִת וַיְכַלֵּהוּ׃ 14

---

v. 28 פתח בס״ת. v. 31 קמץ בטרחא. v. 4 קמץ בזקף.
v. 5 יצִיע ק׳. v. 8 דגש אחר שורק.

טו וַיִּבֶן אֶת־קִירוֹת הַבַּיִת מִבַּיְתָה בְּצַלְעוֹת אֲרָזִים מִקַּרְקַע
הַבַּיִת עַד־קִירוֹת הַסִּפֻּן צִפָּה עֵץ מִבָּיִת וַיְצַף אֶת־קַרְקַע הַבַּיִת
16 בְּצַלְעוֹת בְּרוֹשִׁים׃ וַיִּבֶן אֶת־עֶשְׂרִים אַמָּה מִיַּרְכּוֹתֵי הַבַּיִת
בְּצַלְעוֹת אֲרָזִים מִן־הַקַּרְקַע עַד־הַקִּירוֹת וַיִּבֶן לוֹ מִבַּיִת לִדְבִיר
17 לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים׃ וְאַרְבָּעִים בָּאַמָּה הָיָה הַבָּיִת הוּא הַהֵיכָל
18 לִפְנָי׃ וְאֶרֶז אֶל־הַבַּיִת פְּנִימָה מִקְלַעַת פְּקָעִים וּפְטוּרֵי צִצִּים
19 הַכֹּל אֶרֶז אֵין אֶבֶן נִרְאָה׃ וּדְבִיר בְּתוֹךְ־הַבַּיִת מִפְּנִימָה הֵכִין
כ לְתִתֵּן שָׁם אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה׃ וְלִפְנֵי הַדְּבִיר עֶשְׂרִים
אַמָּה אֹרֶךְ וְעֶשְׂרִים אַמָּה רֹחַב וְעֶשְׂרִים אַמָּה קוֹמָתוֹ וַיְצַפֵּהוּ
21 זָהָב סָגוּר וַיְצַף מִזְבֵּחַ אָרֶז׃ וַיְצַף שְׁלֹמֹה אֶת־הַבַּיִת
מִפְּנִימָה זָהָב סָגוּר וַיְעַבֵּר בְּרַתִּיקוֹת זָהָב לִפְנֵי הַדְּבִיר
22 וַיְצַפֵּהוּ זָהָב׃ וְאֶת־כָּל־הַבַּיִת צִפָּה זָהָב עַד־תֹּם כָּל־הַבָּיִת
23 וְכָל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־לַדְּבִיר צִפָּה זָהָב׃ וַיַּעַשׂ בַּדְּבִיר שְׁנֵי
24 כְרוּבִים עֲצֵי־שָׁמֶן עֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת כְּנַף
הַכְּרוּב הָאֶחָת וְחָמֵשׁ אַמּוֹת כְּנַף הַכְּרוּב הַשֵּׁנִית עֶשֶׂר אַמּוֹת
כה מִקְצוֹת כְּנָפָיו וְעַד־קְצוֹת כְּנָפָיו׃ וְעֶשֶׂר בָּאַמָּה הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי
26 מִדָּה אַחַת וְקֶצֶב אֶחָד לִשְׁנֵי הַכְּרֻבִים׃ קוֹמַת הַכְּרוּב הָאֶחָד
27 עֶשֶׂר בָּאַמָּה וְכֵן הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי׃ וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּרוּבִים בְּתוֹךְ ׀
הַבַּיִת הַפְּנִימִי וַיִּפְרְשׂוּ אֶת־כַּנְפֵי הַכְּרֻבִים וַתִּגַּע כְּנַף הָאֶחָד
בַּקִּיר וּכְנַף הַכְּרוּב הַשֵּׁנִי נֹגַעַת בַּקִּיר הַשֵּׁנִי וְכַנְפֵיהֶם אֶל־
28 תּוֹךְ הַבַּיִת נֹגְעֹת כָּנָף אֶל־כָּנָף׃ וַיְצַף אֶת־הַכְּרוּבִים זָהָב׃
29 וְאֵת כָּל־קִירוֹת הַבַּיִת מֵסַב ׀ קָלַע פִּתּוּחֵי מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים
ל וְתִמֹרֹת וּפְטוּרֵי צִצִּים מִלִּפְנִים וְלַחִיצוֹן׃ וְאֶת־קַרְקַע הַבַּיִת
31 צִפָּה זָהָב לִפְנִימָה וְלַחִיצוֹן׃ וְאֵת פֶּתַח הַדְּבִיר עָשָׂה
32 דַּלְתוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן הָאַיִל מְזוּזוֹת חֲמִשִׁית׃ וּשְׁתֵּי דַּלְתוֹת
עֲצֵי־שֶׁמֶן וְקָלַע עֲלֵיהֶם מִקְלְעוֹת כְּרוּבִים וְתִמֹרוֹת וּפְטוּרֵי
צִצִּים וְצִפָּה זָהָב וַיָּרֶד עַל־הַכְּרוּבִים וְעַל־הַתִּמֹרוֹת אֶת־
33 הַזָּהָב׃ וְכֵן עָשָׂה לְפֶתַח הַהֵיכָל מְזוּזוֹת עֲצֵי־שָׁמֶן מֵאֵת
34 רְבִעִית׃ וּשְׁתֵּי דַלְתוֹת עֲצֵי בְרוֹשִׁים שְׁנֵי צְלָעִים הַדֶּלֶת
לה הָאַחַת גְּלִילִים וּשְׁנֵי קְלָעִים הַדֶּלֶת הַשֵּׁנִית גְּלִילִים׃ וְקָלַע
כְּרוּבִים וְתִמֹרוֹת וּפְטֻרֵי צִצִּים וְצִפָּה זָהָב מְיֻשָּׁר עַל־

v. 16 יתיר ו׳. v. 21 ברתוקות ק׳.

הַמְּחֻקָּה׃ ס וַיִּבֶן אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית שְׁלֹשָׁה טוּרֵי 36
גָזִית וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים׃ בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית יֻסַּד בֵּית יְהוָה 37
בְּיֶרַח זִו׃ ס וּבַשָּׁנָה הָאַחַת עֶשְׂרֵה בְּיֶרַח בּוּל הוּא 38
הַחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי כָּלָה הַבַּיִת לְכָל־דְּבָרָיו וּלְכָל־מִשְׁפָּטָו וַיִּבְנֵהוּ
שֶׁבַע שָׁנִים׃

7 ז

וְאֶת־בֵּיתוֹ בָּנָה שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְכַל אֶת־כָּל־ א
בֵּיתוֹ׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית ׀ יַעַר הַלְּבָנוֹן מֵאָה אַמָּה אָרְכּוֹ 2
וַחֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתוֹ עַל־אַרְבָּעָה
טוּרֵי עַמּוּדֵי אֲרָזִים וּכְרֻתוֹת אֲרָזִים עַל־הָעַמּוּדִים׃ וְסָפֻן 3
בָּאֶרֶז מִמַּעַל עַל־הַצְּלָעֹת אֲשֶׁר עַל־הָעַמּוּדִים אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה
חֲמִשָּׁה עָשָׂר הַטּוּר׃ וּשְׁקֻפִים שְׁלֹשָׁה טוּרִים וּמֶחֱזָה אֶל־ 4
מֶחֱזָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים׃ וְכָל־הַפְּתָחִים וְהַמְּזוּזֹת רְבֻעִים שָׁקֶף ה
וּמוּל מֶחֱזָה אֶל־מֶחֱזָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים׃ וְאֵת אוּלָם הָעַמּוּדִים 6
עָשָׂה חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה רָחְבּוֹ וְאוּלָם עַל־
פְּנֵיהֶם וְעַמֻּדִים וְעָב עַל־פְּנֵיהֶם׃ וְאוּלָם הַכִּסֵּא אֲשֶׁר יִשְׁפָּט־ 7
שָׁם אֻלָם הַמִּשְׁפָּט עָשָׂה וְסָפוּן בָּאֶרֶז מֵהַקַּרְקַע עַד־הַקַּרְקָע׃
וּבֵיתוֹ אֲשֶׁר־יֵשֶׁב שָׁם חָצֵר הָאַחֶרֶת מִבֵּית לָאוּלָם כַּמַּעֲשֶׂה 8
הַזֶּה הָיָה וּבַיִת יַעֲשֶׂה לְבַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח שְׁלֹמֹה כָּאוּלָם
הַזֶּה׃ כָּל־אֵלֶּה אֲבָנִים יְקָרֹת כְּמִדּוֹת גָּזִית מְגֹרָרוֹת בַּמְּגֵרָה 9
מִבַּיִת וּמִחוּץ וּמִמַּסָּד עַד־הַטְּפָחוֹת וּמִחוּץ עַד־הֶחָצֵר
הַגְּדוֹלָה׃ וּמְיֻסָּד אֲבָנִים יְקָרוֹת אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אַבְנֵי עֶשֶׂר י
אַמּוֹת וְאַבְנֵי שְׁמֹנֶה אַמּוֹת׃ וּמִלְמַעְלָה אֲבָנִים יְקָרוֹת כְּמִדּוֹת 11
גָּזִית וָאָרֶז׃ וְחָצֵר הַגְּדוֹלָה סָבִיב שְׁלֹשָׁה טוּרִים גָּזִית 12
וְטוּר כְּרֻתֹת אֲרָזִים וְלַחֲצַר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית וּלְאֻלָם
הַבָּיִת׃ ס וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת־חִירָם מִצֹּר׃ 13
בֶּן־אִשָּׁה אַלְמָנָה הוּא מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי חֹרֵשׁ 14
נְחֹשֶׁת וַיִּמָּלֵא אֶת־הַחָכְמָה וְאֶת־הַתְּבוּנָה וְאֶת־הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת
כָּל־מְלָאכָה בַּנְּחֹשֶׁת וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ אֶת־כָּל־
מְלַאכְתּוֹ׃ וַיָּצַר אֶת־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה טו
אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יָסֹב

---

v. 38 משפטיו ק׳.

16 אֶת־הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי׃ וּשְׁתֵּי כֹתָרֹת עָשָׂה לָתֵת עַל־רָאשֵׁי
הָעַמּוּדִים מֻצַק נְחֹשֶׁת חָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת
17 וְחָמֵשׁ אַמּוֹת קוֹמַת הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ שְׂבָכִים מַעֲשֵׂה שְׂבָכָה
גְּדִלִים מַעֲשֵׂה שַׁרְשְׁרוֹת לַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים
18 שִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת הָאֶחָת וְשִׁבְעָה לַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ וַיַּעַשׂ אֶת־
הָעַמּוּדִים וּשְׁנֵי טוּרִים סָבִיב עַל־הַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת
אֶת־הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָרִמֹּנִים וְכֵן עָשָׂה לַכֹּתֶרֶת
19 הַשֵּׁנִית׃ וְכֹתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוּשַׁן
כ בָּאוּלָם אַרְבַּע אַמּוֹת׃ וְכֹתָרֹת עַל־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים גַּם־מִמַּעַל
מִלְּעֻמַּת הַבֶּטֶן אֲשֶׁר לְעֵבֶר °שְׂבָכָה וְהָרִמּוֹנִים מָאתַיִם טֻרִים
21 סָבִיב עַל הַכֹּתֶרֶת הַשֵּׁנִית׃ וַיָּקֶם אֶת־הָעַמֻּדִים לְאֻלָם הַהֵיכָל
וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יָכִין וַיָּקֶם אֶת־
22 הָעַמּוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ בֹּעַז׃ וְעַל רֹאשׁ הָעַמּוּדִים
23 מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן וַתִּתֹּם מְלֶאכֶת הָעַמּוּדִים׃ ס וַיַּעַשׂ אֶת־
הַיָּם מוּצָק עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ עַד־שְׂפָתוֹ עָגֹל ׀ סָבִיב וְחָמֵשׁ
24 בָּאַמָּה קוֹמָתוֹ וְקָוֹה שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב׃ וּפְקָעִים
מִתַּחַת לִשְׂפָתוֹ ׀ סָבִיב סֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאַמָּה מַקִּפִים
כה אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנֵי טוּרִים הַפְּקָעִים יְצֻקִים בִּיצֻקָתוֹ׃ עֹמֵד
עַל־שְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה פֹנִים ׀ צָפוֹנָה וּשְׁלֹשָׁה פֹנִים ׀
יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה ׀ פֹּנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פֹּנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם
26 עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ טֶפַח וּשְׂפָתוֹ
כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשָׁן אַלְפַּיִם בַּת יָכִיל׃ ס
27 וַיַּעַשׂ אֶת־הַמְּכֹנוֹת עֶשֶׂר נְחֹשֶׁת אַרְבַּע בָּאַמָּה אֹרֶךְ הַמְּכוֹנָה
28 הָאֶחָת וְאַרְבַּע בָּאַמָּה רָחְבָּהּ וְשָׁלֹשׁ בָּאַמָּה קוֹמָתָהּ׃ וְזֶה
29 מַעֲשֵׂה הַמְּכוֹנָה מִסְגְּרֹת לָהֶם וּמִסְגְּרֹת בֵּין הַשְׁלַבִּים׃ וְעַל־
הַמִּסְגְּרוֹת אֲשֶׁר ׀ בֵּין הַשְׁלַבִּים אֲרָיוֹת ׀ בָּקָר וּכְרוּבִים וְעַל־
הַשְׁלַבִּים כֵּן מִמָּעַל וּמִתַּחַת לַאֲרָיוֹת וְלַבָּקָר לֹיוֹת מַעֲשֵׂה
ל מוֹרָד׃ וְאַרְבָּעָה אוֹפַנֵּי נְחֹשֶׁת לַמְּכוֹנָה הָאַחַת וְסַרְנֵי נְחֹשֶׁת
וְאַרְבָּעָה פַעֲמֹתָיו כְּתֵפֹת לָהֶם מִתַּחַת לַכִּיֹּר הַכְּתֵפוֹת יְצֻקוֹת
31 מֵעֵבֶר אִישׁ לֹיוֹת׃ וּפִיהוּ מִבֵּית לַכֹּתֶרֶת וָמַעְלָה בָּאַמָּה וּפִיהָ
עָגֹל מַעֲשֵׂה־כֵן אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה וְגַם־עַל־פִּיהָ מִקְלָעוֹת

v. 20 הַשבכה ק׳. v. 23 וְקַו ק׳.

32 וּמִסְגְּרֹתֵיהֶם מְרֻבָּעוֹת לֹא עֲגֻלּוֹת׃ וְאַרְבַּעַת הָאוֹפַנִּים
לְמִתַּחַת לַמִּסְגְּרוֹת וִידוֹת הָאוֹפַנִּים בַּמְּכוֹנָה וְקוֹמַת הָאוֹפַן
33 הָאֶחָד אַמָּה וַחֲצִי הָאַמָּה׃ וּמַעֲשֵׂה הָאוֹפַנִּים כְּמַעֲשֵׂה אוֹפַן
הַמֶּרְכָּבָה יְדוֹתָם וְגַבֵּיהֶם וְחִשֻּׁקֵיהֶם וְחִשֻּׁרֵיהֶם הַכֹּל מוּצָק׃
34 וְאַרְבַּע כְּתֵפוֹת אֶל אַרְבַּע פִּנּוֹת הַמְּכֹנָה הָאֶחָת מִן־הַמְּכֹנָה
לה כְּתֵפֶיהָ׃ וּבְרֹאשׁ הַמְּכוֹנָה חֲצִי הָאַמָּה קוֹמָה עָגֹל ׀ סָבִיב
36 וְעַל רֹאשׁ הַמְּכֹנָה יְדֹתֶיהָ וּמִסְגְּרֹתֶיהָ מִמֶּנָּה׃ וַיְפַתַּח עַל־
הַלֻּחֹת יְדֹתֶיהָ וְעַל וּמִסְגְּרֹתֶיהָ כְּרוּבִים אֲרָיוֹת וְתִמֹרֹת
37 כְּמַעַר־אִישׁ וְלֹיוֹת סָבִיב׃ כָּזֹאת עָשָׂה אֵת עֶשֶׂר הַמְּכֹנוֹת
38 מוּצָק אֶחָד מִדָּה אַחַת קֶצֶב אֶחָד לְכֻלָּהְנָה׃ וַיַּעַשׂ עֲשָׂרָה
כִיֹּרוֹת נְחֹשֶׁת אַרְבָּעִים בַּת יָכִיל ׀ הַכִּיּוֹר הָאֶחָד אַרְבַּע
בָּאַמָּה הַכִּיּוֹר הָאֶחָד כִּיּוֹר אֶחָד עַל־הַמְּכוֹנָה הָאַחַת לְעֶשֶׂר
39 הַמְּכֹנוֹת׃ וַיִּתֵּן אֶת־הַמְּכֹנוֹת חָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת מִיָּמִין
וְחָמֵשׁ עַל־כֶּתֶף הַבַּיִת מִשְּׂמֹאלוֹ וְאֶת־הַיָּם נָתַן מִכֶּתֶף הַבַּיִת
מ הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל נֶגֶב׃ וַיַּעַשׂ חִירוֹם אֶת־הַכִּיֹּרוֹת וְאֶת־
הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל חִירָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה
41 אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה׃ עַמֻּדִים שְׁנַיִם וְגֻלֹּת
הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם
לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃
42 וְאֶת־הָרִמֹּנִים אַרְבַּע מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנֵי טוּרִים רִמֹּנִים
לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
43 הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשֶׂר וְאֶת־הַכִּיֹּרֹת עֲשָׂרָה עַל־
44 הַמְּכֹנוֹת׃ וְאֶת־הַיָּם הָאֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחַת
מה הַיָּם׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֵת כָּל־
הַכֵּלִים הָאֹהֶל אֲשֶׁר עָשָׂה חִירָם לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה
46 נְחֹשֶׁת מְמֹרָט׃ בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בְּמַעֲבֵה הָאֲדָמָה
47 בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צָרְתָן׃ וַיַּנַּח שְׁלֹמֹה אֶת־כָּל־הַכֵּלִים מֵרֹב
48 מְאֹד לֹא נֶחְקַר מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֵת כָּל־
הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית יְהוָה אֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר
49 עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים זָהָב׃ וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ
מִשְּׂמֹאול לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרֹת וְהַמֶּלְקַחַיִם

v. 36 מְסגרתיה ק׳. v. 45 הָאֵלֶּה ק׳. v. 46 פתח בס״ת.

נ זָהָב׃ וְהַסִּפּוֹת וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת
זָהָב סָגוּר וְהַפֹּתוֹת לְדַלְתוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים
51 לְדַלְתֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃ ס וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בֵּית יְהוָה וַיָּבֵא שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי
דָּוִד אָבִיו אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת
בֵּית יְהוָה׃ פ

ח 8

א אָז יַקְהֵל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת
נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה יְרוּשָׁלִָם
2 לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִד הִיא צִיּוֹן׃ וַיִּקָּהֲלוּ
אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא
3 הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים
4 אֶת־הָאָרוֹן׃ וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־
כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃
ה וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ לִפְנֵי
הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב׃
6 וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר
7 הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃ כִּי
הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיָּסֹכּוּ הַכְּרֻבִים
8 עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי
הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיִּהְיוּ
9 שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר
הִנִּחַ שָׁם מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
י בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ
11 וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים לַעֲמֹד לְשָׁרֵת
12 מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־בֵּית יְהוָה׃ ס אָז
13 אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכֹּן בָּעֲרָפֶל׃ בָּנֹה בָנִיתִי בֵּית זְבֻל
14 לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים׃ וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ
טו אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִד אָבִי וּבְיָדוֹ
16 מִלֵּא לֵאמֹר׃ מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת

LXX adds the Lord has placed the sun in the [illegible] of Heaven

לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃
17 וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
18 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־דָּוִד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ
19 לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ רַק אַתָּה לֹא
תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי אִם־בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת
כ לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם יְהוָה אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקֻם תַּחַת דָּוִד
אָבִי וָאֵשֵׁב ׀ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת
21 לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר־
שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ
22 מִצְרָיִם׃ וַיַּעֲמֹד שְׁלֹמֹה לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל
23 יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת שֹׁמֵר
24 הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ אֲשֶׁר
שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ
כה וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר
לְעַבְדְּךָ דָוִד אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לּוֹ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ
אִישׁ מִלְּפָנַי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ
26 אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵי
27 יִשְׂרָאֵל יֵאָמֶן נָא דְּבָרְיךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ דָּוִד אָבִי׃ כִּי
הַאֻמְנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
28 לֹא יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ וּפָנִיתָ אֶל־
תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה
29 וְאֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם׃ לִהְיוֹת עֵינֶךָ
פְתֻחֹת אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה לַיְלָה וָיוֹם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ
יִהְיֶה שְׁמִי שָׁם לִשְׁמֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־
ל הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תְּחִנַּת עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע אֶל־מְקוֹם שִׁבְתְּךָ
31 אֶל־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ׃ אֵת אֲשֶׁר יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ
וְנָשָׁא־בוֹ אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃
32 וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהַרְשִׁיעַ
רָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֶת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃

v. 26 דבריך ק׳. | v. 29 הסר י׳.

33 ס בְּהִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב אֲשֶׁר יֶחֶטְאוּ־לָךְ
וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בַּבַּיִת
34 הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
לה וַהֲשֵׁבֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לַאֲבוֹתָם׃ ס בְּהֵעָצֵר
שָׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם
36 הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וּמֵחַטָּאתָם יְשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם׃ וְאַתָּה ׀
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי
תוֹרֵם אֶת־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־
37 אַרְצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ לְנַחֲלָה׃ ס רָעָב כִּי־יִהְיֶה
בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן יֵרָקוֹן אַרְבֶּה חָסִיל כִּי יִהְיֶה
38 כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבוֹ בְּאֶרֶץ שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע כָּל־מַחֲלָה׃ כָּל־
תְּפִלָּה כָל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר תִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם לְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר יֵדְעוּן אִישׁ נֶגַע לְבָבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃
39 וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְסָלַחְתָּ וְעָשִׂיתָ וְנָתַתָּ
לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה יָדַעְתָּ לְבַדְּךָ
מ אֶת־לְבַב כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ לְמַעַן יִרָאוּךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם
41 חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ ס וְגַם
אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא־מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
42 לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ כִּי יִשְׁמְעוּן אֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה
43 וּזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה וּבָא וְהִתְפַּלֵּל אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ אַתָּה תִּשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי
לְמַעַן יֵדְעוּן כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שְׁמֶךָ לְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר
44 בָּנִיתִי׃ ס כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבוֹ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
תִּשְׁלָחֵם וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־יְהוָֹה דֶּרֶךְ הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ
מה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם
46 וְאֶת־תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם
אֲשֶׁר לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָם וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שֹׁבֵיהֶם
47 אֶל־אֶרֶץ הָאוֹיֵב רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃ וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לִבָּם בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ ׀ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שֹׁבֵיהֶם לֵאמֹר
48 חָטָאנוּ וְהֶעֱוִינוּ רָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־
נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ

אַרְצָם֙ אֲשֶׁר־נָתַ֣תָּה לַאֲבוֹתָ֔ם הָעִיר֙ אֲשֶׁ֣ר בָּחַ֔רְתָּ וְהַבַּ֖יִת אֲשֶׁר־
בָּנִ֥יתָ לִשְׁמֶֽךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ֤ הַשָּׁמַ֙יִם֙ מְכ֣וֹן שִׁבְתְּךָ֔ אֶת־תְּפִלָּתָ֖ם 49
וְאֶת־תְּחִנָּתָ֑ם וְעָשִׂ֖יתָ מִשְׁפָּטָֽם׃ וְסָלַחְתָּ֤ לְעַמְּךָ֙ אֲשֶׁ֣ר חָֽטְאוּ־ נ
לָ֔ךְ וּלְכָל־פִּשְׁעֵיהֶ֖ם אֲשֶׁ֣ר פָּשְׁעוּ־בָ֑ךְ וּנְתַתָּ֧ם לְרַחֲמִ֛ים לִפְנֵ֥י
שֹׁבֵיהֶ֖ם וְרִחֲמֽוּם׃ כִּֽי־עַמְּךָ֥ וְנַחֲלָתְךָ֖ הֵ֑ם אֲשֶׁ֤ר הוֹצֵ֙אתָ֙ 51
מִמִּצְרַ֔יִם מִתּ֖וֹךְ כּ֥וּר הַבַּרְזֶֽל׃ לִהְי֨וֹת עֵינֶ֜יךָ פְּתֻח֗וֹת אֶל־ 52
תְּחִנַּ֤ת עַבְדְּךָ֙ וְאֶל־תְּחִנַּ֖ת עַמְּךָ֣ יִשְׂרָאֵ֑ל לִשְׁמֹ֥עַ אֲלֵיהֶ֖ם בְּכֹ֥ל
קָרְאָ֥ם אֵלֶֽיךָ׃ כִּֽי־אַתָּ֞ה הִבְדַּלְתָּ֤ם לְךָ֙ לְנַחֲלָ֔ה מִכֹּ֖ל עַמֵּ֣י 53
הָאָ֑רֶץ כַּאֲשֶׁ֨ר דִּבַּ֜רְתָּ בְּיַ֣ד ׀ מֹשֶׁ֣ה עַבְדֶּ֗ךָ בְּהוֹצִיאֲךָ֧ אֶת־אֲבֹתֵ֛ינוּ
מִמִּצְרַ֖יִם אֲדֹנָ֥י יֱהֹוִֽה׃ ס וַיְהִ֣י ׀ כְּכַלּ֣וֹת שְׁלֹמֹ֗ה לְהִתְפַּלֵּל֙ 54
אֶל־יְהֹוָ֔ה אֵ֛ת כָּל־הַתְּפִלָּ֥ה וְהַתְּחִנָּ֖ה הַזֹּ֑את קָ֞ם מִלִּפְנֵ֨י מִזְבַּ֤ח
יְהֹוָה֙ מִכְּרֹ֣עַ עַל־בִּרְכָּ֔יו וְכַפָּ֖יו פְּרֻשׂ֥וֹת הַשָּׁמָֽיִם׃ וַֽיַּעֲמֹ֕ד נה
וַיְבָ֕רֶךְ אֵ֖ת כָּל־קְהַ֣ל יִשְׂרָאֵ֑ל ק֥וֹל גָּד֖וֹל לֵאמֹֽר׃ בָּר֣וּךְ יְהֹוָ֗ה 56
אֲשֶׁ֨ר נָתַ֤ן מְנוּחָה֙ לְעַמּ֣וֹ יִשְׂרָאֵ֔ל כְּכֹ֖ל אֲשֶׁ֣ר דִּבֵּ֑ר לֹֽא נָפַ֞ל דָּבָ֣ר
אֶחָ֗ד מִכֹּל֙ דְּבָר֣וֹ הַטּ֔וֹב אֲשֶׁ֣ר דִּבֶּ֔ר בְּיַ֖ד מֹשֶׁ֥ה עַבְדּֽוֹ׃ יְהִ֨י 57
יְהֹוָ֤ה אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ עִמָּ֔נוּ כַּאֲשֶׁ֥ר הָיָ֖ה עִם־אֲבֹתֵ֑ינוּ אַל־יַעַזְבֵ֖נוּ וְאַל־
יִטְּשֵֽׁנוּ׃ לְהַטּ֥וֹת לְבָבֵ֖נוּ אֵלָ֑יו לָלֶ֣כֶת בְּכָל־דְּרָכָ֗יו וְלִשְׁמֹ֨ר 58
מִצְוֺתָ֤יו וְחֻקָּיו֙ וּמִשְׁפָּטָ֔יו אֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖ה אֶת־אֲבֹתֵֽינוּ׃ וְיִהְי֨וּ 59
דְבָרַ֜י אֵ֗לֶּה אֲשֶׁ֤ר הִתְחַנַּ֙נְתִּי֙ לִפְנֵ֣י יְהֹוָ֔ה קְרֹבִ֛ים אֶל־יְהֹוָ֥ה
אֱלֹהֵ֖ינוּ יוֹמָ֣ם וָלָ֑יְלָה לַעֲשׂ֣וֹת ׀ מִשְׁפַּ֣ט עַבְדּ֗וֹ וּמִשְׁפַּ֛ט עַמּ֥וֹ
יִשְׂרָאֵ֖ל דְּבַר־י֥וֹם בְּיוֹמֽוֹ׃ לְמַ֗עַן דַּ֚עַת כָּל־עַמֵּ֣י הָאָ֔רֶץ כִּ֥י יְהֹוָ֖ה ס
ה֣וּא הָאֱלֹהִ֑ים אֵ֖ין עֽוֹד׃ וְהָיָ֤ה לְבַבְכֶם֙ שָׁלֵ֔ם עִ֖ם יְהֹוָ֣ה אֱלֹהֵ֑ינוּ 61
לָלֶ֧כֶת בְּחֻקָּ֛יו וְלִשְׁמֹ֥ר מִצְוֺתָ֖יו כַּיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ ס וְהַמֶּ֕לֶךְ וְכָל־ 62
יִשְׂרָאֵ֖ל עִמּ֑וֹ זֹבְחִ֥ים זֶ֖בַח לִפְנֵ֥י יְהֹוָֽה׃ וַיִּזְבַּ֣ח שְׁלֹמֹ֗ה אֵ֣ת 63
זֶ֣בַח הַשְּׁלָמִים֮ אֲשֶׁ֣ר זָבַ֣ח לַיהֹוָה֒ בָּקָ֗ר עֶשְׂרִ֤ים וּשְׁנַ֙יִם֙ אֶ֔לֶף
וְצֹ֕אן מֵאָ֥ה וְעֶשְׂרִ֖ים אָ֑לֶף וַֽיַּחְנְכוּ֙ אֶת־בֵּ֣ית יְהֹוָ֔ה הַמֶּ֖לֶךְ וְכָל־
בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא קִדַּ֨שׁ הַמֶּ֜לֶךְ אֶת־תּ֣וֹךְ הֶחָצֵ֗ר אֲשֶׁר֙ 64
לִפְנֵ֣י בֵית־יְהֹוָ֔ה כִּי־עָ֣שָׂה שָׁ֗ם אֶת־הָעֹלָה֙ וְאֶת־הַמִּנְחָ֔ה וְאֵ֖ת
חֶלְבֵ֣י הַשְּׁלָמִ֑ים כִּֽי ׀ מִזְבַּ֣ח הַנְּחֹ֗שֶׁת אֲשֶׁר֙ לִפְנֵ֣י יְהֹוָ֔ה קָטֹ֗ן
מֵֽהָכִיל֙ אֶת־הָעֹלָ֣ה וְאֶת־הַמִּנְחָ֔ה וְאֵ֖ת חֶלְבֵ֥י הַשְּׁלָמִֽים׃ וַיַּ֣עַשׂ כה
שְׁלֹמֹ֣ה בָֽעֵת־הַהִ֣יא ׀ אֶת־הֶחָ֡ג וְכָל־יִשְׂרָאֵ֣ל עִמּוֹ֩ קָהָ֨ל גָּד֜וֹל

v. 48 בָּנִ֣יתִי ק׳.

מִלְּב֣וֹא חֲמָ֣ת ׀ עַד־נַ֣חַל מִצְרַ֗יִם לִפְנֵי֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ שִׁבְעַ֥ת
66 יָמִ֖ים וְשִׁבְעַ֣ת יָמִ֑ים אַרְבָּעָ֥ה עָשָׂ֖ר יֽוֹם׃ בַּיּ֤וֹם הַשְּׁמִינִי֙ שִׁלַּ֣ח
אֶת־הָעָ֔ם וַיְבָרְכ֖וּ אֶת־הַמֶּ֑לֶךְ וַיֵּלְכ֣וּ לְאָהֳלֵיהֶ֗ם שְׂמֵחִים֙
וְט֣וֹבֵי לֵ֔ב עַ֣ל כָּל־הַטּוֹבָ֗ה אֲשֶׁ֨ר עָשָׂ֤ה יְהוָה֙ לְדָוִ֣ד עַבְדּ֔וֹ
וּלְיִשְׂרָאֵ֖ל עַמּֽוֹ׃ ס

ט 9

א וַיְהִי֙ כְּכַלּ֣וֹת שְׁלֹמֹ֔ה לִבְנ֥וֹת אֶת־בֵּית־יְהוָ֖ה וְאֶת־בֵּ֣ית הַמֶּ֑לֶךְ
2 וְאֵת֙ כָּל־חֵ֣שֶׁק שְׁלֹמֹ֔ה אֲשֶׁ֥ר חָפֵ֖ץ לַעֲשֽׂוֹת׃ ס וַיֵּרָ֥א יְהוָ֖ה
3 אֶל־שְׁלֹמֹ֑ה שֵׁנִ֔ית כַּאֲשֶׁ֥ר נִרְאָ֖ה אֵלָ֥יו בְּגִבְעֽוֹן׃ וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה
אֵלָ֗יו שָׁ֠מַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתְךָ֣ וְאֶת־תְּחִנָּתְךָ֮ אֲשֶׁ֣ר הִתְחַנַּ֣נְתָּה
לְפָנַי֒ הִקְדַּ֗שְׁתִּי אֶת־הַבַּ֤יִת הַזֶּה֙ אֲשֶׁ֣ר בָּנִ֔תָה לָשׂוּם־שְׁמִ֥י שָׁ֖ם
4 עַד־עוֹלָ֑ם וְהָי֨וּ עֵינַ֥י וְלִבִּ֛י שָׁ֖ם כָּל־הַיָּמִֽים׃ וְאַתָּ֞ה אִם־תֵּלֵ֣ךְ
לְפָנַ֗י כַּאֲשֶׁ֨ר הָלַ֜ךְ דָּוִ֤ד אָבִ֙יךָ֙ בְּתָם־לֵבָ֣ב וּבְיֹ֔שֶׁר לַעֲשׂ֕וֹת כְּכֹ֖ל
ה אֲשֶׁ֣ר צִוִּיתִ֑יךָ חֻקַּ֥י וּמִשְׁפָּטַ֖י תִּשְׁמֹֽר׃ וַהֲקִמֹתִ֞י אֶת־כִּסֵּ֧א
מַֽמְלַכְתְּךָ֛ עַל־יִשְׂרָאֵ֖ל לְעֹלָ֑ם כַּאֲשֶׁ֣ר דִּבַּ֗רְתִּי עַל־דָּוִ֤ד אָבִ֙יךָ֙
6 לֵאמֹ֔ר לֹֽא־יִכָּרֵ֤ת לְךָ֙ אִ֔ישׁ מֵעַ֖ל כִּסֵּ֥א יִשְׂרָאֵֽל׃ אִם־שׁ֨וֹב
תְּשֻׁב֜וּן אַתֶּ֤ם וּבְנֵיכֶם֙ מֵֽאַחֲרַ֔י וְלֹ֤א תִשְׁמְרוּ֙ מִצְוֺתַ֣י חֻקֹּתַ֔י
אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לִפְנֵיכֶ֑ם וַהֲלַכְתֶּ֗ם וַעֲבַדְתֶּם֙ אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים
7 וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶ֖ם לָהֶֽם׃ וְהִכְרַתִּ֣י אֶת־יִשְׂרָאֵ֗ל מֵעַ֨ל פְּנֵ֤י הָאֲדָמָה֙
אֲשֶׁ֣ר נָתַ֣תִּי לָהֶ֔ם וְאֶת־הַבַּ֙יִת֙ אֲשֶׁ֣ר הִקְדַּ֣שְׁתִּי לִשְׁמִ֔י אֲשַׁלַּ֖ח
מֵעַ֣ל פָּנָ֑י וְהָיָ֧ה יִשְׂרָאֵ֛ל לְמָשָׁ֥ל וְלִשְׁנִינָ֖ה בְּכָל־הָעַמִּֽים׃
8 וְהַבַּ֤יִת הַזֶּה֙ יִהְיֶ֣ה עֶלְי֔וֹן כָּל־עֹבֵ֥ר עָלָ֖יו יִשֹּׁ֣ם וְשָׁרָ֑ק וְאָֽמְר֗וּ
9 עַל־מֶ֨ה עָשָׂ֤ה יְהוָה֙ כָּ֔כָה לָאָ֥רֶץ הַזֹּ֖את וְלַבַּ֥יִת הַזֶּֽה׃ וְאָמְר֗וּ
עַל֩ אֲשֶׁ֨ר עָזְב֜וּ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֗ם אֲשֶׁ֨ר הוֹצִ֣יא אֶת־אֲבֹתָם֮
מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַיִם֒ וַֽיַּחֲזִ֙קוּ֙ בֵּאלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וַיִּשְׁתַּחֲוֻ֥ לָהֶ֖ם
וַיַּֽעַבְדֻ֑ם עַל־כֵּ֗ן הֵבִ֤יא יְהוָה֙ עֲלֵיהֶ֔ם אֵ֥ת כָּל־הָרָעָ֖ה הַזֹּֽאת׃
י וַיְהִ֗י מִקְצֵה֙ עֶשְׂרִ֣ים שָׁנָ֔ה אֲשֶׁר־בָּנָ֥ה שְׁלֹמֹ֖ה אֶת־שְׁנֵ֣י
11 הַבָּתִּ֑ים אֶת־בֵּ֥ית יְהוָ֖ה וְאֶת־בֵּ֥ית הַמֶּֽלֶךְ׃ חִירָ֣ם מֶלֶךְ־צֹ֠ר
נִשָּׂ֨א אֶת־שְׁלֹמֹ֜ה בַּעֲצֵ֧י אֲרָזִ֛ים וּבַעֲצֵ֥י בְרוֹשִׁ֖ים וּבַזָּהָ֣ב לְכָל־
חֶפְצ֑וֹ אָ֗ז יִתֵּ֨ן הַמֶּ֤לֶךְ שְׁלֹמֹה֙ לְחִירָ֔ם עֶשְׂרִ֣ים עִ֔יר בְּאֶ֖רֶץ
12 הַגָּלִֽיל׃ וַיֵּצֵ֤א חִירָם֙ מִצֹּ֔ר לִרְא֣וֹת אֶת־הֶֽעָרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר נָתַן־ל֖וֹ

v. 9 וישתחוו ק׳.

13 שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו׃ וַיֹּאמֶר מָה הֶעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־
נָתַתָּה לִּי אָחִי וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרֶץ כָּבוּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס
14 טו וַיִּשְׁלַח חִירָם לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים כִּכַּר זָהָב׃ וְזֶה
דְבַר־הַמַּס אֲשֶׁר־הֶעֱלָה ׀ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית
יְהוָה וְאֶת־בֵּיתוֹ וְאֶת־הַמִּלּוֹא וְאֵת חוֹמַת יְרוּשָׁלָםִ וְאֶת־
16 חָצֹר וְאֶת־מְגִדּוֹ וְאֶת־גָּזֶר׃ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עָלָה וַיִּלְכֹּד
אֶת־גֶּזֶר וַיִּשְׂרְפָהּ בָּאֵשׁ וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הָרָג
17 וַיִּתְּנָהּ שִׁלֻּחִים לְבִתּוֹ אֵשֶׁת שְׁלֹמֹה׃ וַיִּבֶן שְׁלֹמֹה אֶת־גָּזֶר
18 וְאֶת־בֵּית חֹרֹן תַּחְתּוֹן׃ וְאֶת־בַּעֲלָת וְאֶת־תַּמֹר בַּמִּדְבָּר
19 בָּאָרֶץ׃ וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת
עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת ׀ חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר
חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַםִ וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃
כ כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הָאֱמֹרִי הַחִתִּי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי
21 אֲשֶׁר לֹא־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַחֲרִימָם וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה
22 לְמַס־עֹבֵד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה
עָבֶד כִּי־הֵם אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו וְשָׁלִשָׁיו וְשָׂרֵי
23 רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃ ס אֵלֶּה ׀ שָׂרֵי הַנִּצָּבִים אֲשֶׁר עַל־הַמְּלָאכָה
לִשְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה׃
24 אַךְ בַּת־פַּרְעֹה עָלְתָה מֵעִיר דָּוִד אֶל־בֵּיתָהּ אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ אָז
כה בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא׃ וְהֶעֱלָה שְׁלֹמֹה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה עֹלוֹת
וּשְׁלָמִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בָּנָה לַיהוָה וְהַקְטֵיר אִתּוֹ אֲשֶׁר
26 לִפְנֵי יְהוָה וְשִׁלַּם אֶת־הַבָּיִת׃ וָאֳנִי עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
בְּעֶצְיוֹן־גֶּבֶר אֲשֶׁר אֶת־אֵלוֹת עַל־שְׂפַת יַם־סוּף בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃
27 וַיִּשְׁלַח חִירָם בָּאֳנִי אֶת־עֲבָדָיו אַנְשֵׁי אֳנִיּוֹת יֹדְעֵי הַיָּם עִם
28 עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ וַיָּבֹאוּ אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם זָהָב אַרְבַּע־מֵאוֹת
וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וַיָּבִאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃

10 י

א וּמַלְכַּת־שְׁבָא שֹׁמַעַת אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה לְשֵׁם יְהוָה וַתָּבֹא
2 לְנַסֹּתוֹ בְּחִידוֹת׃ וַתָּבֹא יְרוּשָׁלְַמָה בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד גְּמַלִּים
נֹשְׂאִים בְּשָׂמִים וְזָהָב רַב־מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבֹא אֶל־שְׁלֹמֹה

v. 17 קמץ בזקף. v. 18 תַּדְמֹר ק׳. v. 2 ירושלַ֫מָה ק׳.

3 וַתְּדַבֵּר אֵלָיו אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבָהּ׃ וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה
אֶת־כָּל־דְּבָרֶיהָ לֹא־הָיָה דָּבָר נֶעְלָם מִן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד
4 לָהּ׃ וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֵת כָּל־חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר
ה בָּנָה׃ וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָו
וּמַלְבֻּשֵׁיהֶם וּמַשְׁקָיו וְעֹלָתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־הָיָה
6 בָהּ עוֹד רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר אֲשֶׁר
7 שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי
לַדְּבָרִים עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא־הֻגַּד־לִי
הַחֵצִי הוֹסַפְתָּ חָכְמָה וָטוֹב אֶל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃
8 אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ אַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד
9 הַשֹּׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר חָפֵץ
בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל לְעֹלָם
י וַיְשִׂימְךָ לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה
וְעֶשְׂרִים ׀ כִּכַּר זָהָב וּבְשָׂמִים הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה לֹא־
בָא כַבֹּשֶׂם הַהוּא עוֹד לָרֹב אֲשֶׁר־נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ
11 שְׁלֹמֹה׃ וְגַם אֳנִי חִירָם אֲשֶׁר־נָשָׂא זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיא
12 מֵאֹפִיר עֲצֵי אַלְמֻגִּים הַרְבֵּה מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
אֶת־עֲצֵי הָאַלְמֻגִּים מִסְעָד לְבֵית־יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת
וּנְבָלִים לַשָּׁרִים לֹא בָא־כֵן עֲצֵי אַלְמֻגִּים וְלֹא נִרְאָה עַד הַיּוֹם
13 הַזֶּה׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ
אֲשֶׁר שָׁאָלָה מִלְּבַד אֲשֶׁר נָתַן־לָהּ כְּיַד הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַתֵּפֶן
14 וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃ ס וַיְהִי מִשְׁקַל הַזָּהָב אֲשֶׁר־
בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אֶחָת שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ כִּכַּר זָהָב׃
טו לְבַד מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים וּמִסְחַר הָרֹכְלִים וְכָל־מַלְכֵי הָעֶרֶב
16 וּפַחוֹת הָאָרֶץ׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב
17 שָׁחוּט שֵׁשׁ־מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ וּשְׁלֹשׁ־
מֵאוֹת מָגִנִּים זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשֶׁת מָנִים זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן
18 הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם הַמֶּלֶךְ בֵּית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ ס וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
19 כִּסֵּא־שֵׁן גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב מוּפָז׃ שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּה וְרֹאשׁ
עָגֹל לַכִּסֵּה מֵאַחֲרָיו וְיָדֹת מִזֶּה וּמִזֶּה אֶל־מְקוֹם הַשָּׁבֶת
כ וּשְׁנַיִם אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ וּשְׁנַיִם עָשָׂר אֲרָיִים

v. 5 משרתָיו ק׳. v. 19 ה׳תחת א׳.

עֹמְדִים שָׁם עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־
21 מַמְלָכוֹת׃ וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי
בֵּית־יַעַר הַלְּבָנוֹן זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף לֹא נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה
22 לִמְאוּמָה׃ כִּי אֳנִי תַרְשִׁישׁ לַמֶּלֶךְ בַּיָּם עִם אֳנִי חִירָם אַחַת
לְשָׁלֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹא ׀ אֳנִי תַרְשִׁישׁ נֹשְׂאֵת זָהָב וָכֶסֶף שֶׁנְהַבִּים
23 וְקֹפִים וְתֻכִּיִּים׃ וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ
24 לְעֹשֶׁר וּלְחָכְמָה׃ וְכָל־הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה
כה לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ׃ וְהֵמָּה מְבִיאִים
אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת וְנֵשֶׁק וּבְשָׂמִים
26 סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר־שָׁנָה בְּשָׁנָה׃ ס וַיֶּאֱסֹף שְׁלֹמֹה רֶכֶב
וּפָרָשִׁים וַיְהִי־לוֹ אֶלֶף וְאַרְבַּע־מֵאוֹת רֶכֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂר
אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנְחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃
27 וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלִַם כָּאֲבָנִים וְאֵת הָאֲרָזִים
28 נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצָא הַסּוּסִים אֲשֶׁר
לִשְׁלֹמֹה מִמִּצְרָיִם וּמִקְוֵה סֹחֲרֵי הַמֶּלֶךְ יִקְחוּ מִקְוֵה בִּמְחִיר׃
29 וַתַּעֲלֶה וַתֵּצֵא מֶרְכָּבָה מִמִּצְרַיִם בְּשֵׁשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְסוּס
בַּחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וְכֵן לְכָל־מַלְכֵי הַחִתִּים וּלְמַלְכֵי אֲרָם בְּיָדָם
יֹצִאוּ׃ ס

11 יא

א וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אָהַב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת רַבּוֹת וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה
2 מוֹאֲבִיּוֹת עַמֳּנִיּוֹת אֲדֹמִיֹּת צֵדְנִיֹּת חִתִּיֹּת׃ מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
אָמַר־יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־תָבֹאוּ בָהֶם וְהֵם לֹא־יָבֹאוּ
בָכֶם אָכֵן יַטּוּ אֶת־לְבַבְכֶם אַחֲרֵי אֱלֹהֵיהֶם בָּהֶם דָּבַק שְׁלֹמֹה
3 לְאַהֲבָה׃ וַיְהִי־לוֹ נָשִׁים שָׂרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וּפִלַגְשִׁים שְׁלֹשׁ
4 מֵאוֹת וַיַּטּוּ נָשָׁיו אֶת־לִבּוֹ׃ וַיְהִי לְעֵת זִקְנַת שְׁלֹמֹה נָשָׁיו
הִטּוּ אֶת־לְבָבוֹ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא־הָיָה לְבָבוֹ שָׁלֵם עִם־
ה יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִיד אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה אַחֲרֵי עַשְׁתֹּרֶת
6 אֱלֹהֵי צִדֹנִים וְאַחֲרֵי מִלְכֹּם שִׁקֻּץ עַמֹּנִים׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה הָרַע
7 בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה כְּדָוִד אָבִיו׃ ס אָז
יִבְנֶה שְׁלֹמֹה בָּמָה לִכְמוֹשׁ שִׁקֻּץ מוֹאָב בָּהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
8 יְרוּשָׁלִָם וּלְמֹלֶךְ שִׁקֻּץ בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְכֵן עָשָׂה לְכָל־נָשָׁיו הַנָּכְרִיּוֹת
9 מַקְטִירוֹת וּמְזַבְּחוֹת לֵאלֹהֵיהֶן׃ וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בִּשְׁלֹמֹה כִּי־

נָטָה לְבָבוֹ מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּרְאָה אֵלָיו פַּעֲמָיִם׃
י וְצִוָּה אֵלָיו עַל־הַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי לֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים
11 אֲחֵרִים וְלֹא שָׁמַר אֵת אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה׃ ס וַיֹּאמֶר
יְהוָה לִשְׁלֹמֹה יַעַן אֲשֶׁר הָיְתָה־זֹּאת עִמָּךְ וְלֹא שָׁמַרְתָּ
בְּרִיתִי וְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר צִוִּיתִי עָלֶיךָ קָרֹעַ אֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה
12 מֵעָלֶיךָ וּנְתַתִּיהָ לְעַבְדֶּךָ׃ אַךְ־בְּיָמֶיךָ לֹא אֶעֱשֶׂנָּה לְמַעַן
13 דָּוִד אָבִיךָ מִיַּד בִּנְךָ אֶקְרָעֶנָּה׃ רַק אֶת־כָּל־הַמַּמְלָכָה לֹא
אֶקְרָע שֵׁבֶט אֶחָד אֶתֵּן לִבְנֶךָ לְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם
14 אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי׃ ס וַיָּקֶם יְהוָה ׀ שָׂטָן לִשְׁלֹמֹה אֵת הֲדַד
טו הָאֲדֹמִי מִזֶּרַע הַמֶּלֶךְ הוּא בֶּאֱדוֹם׃ וַיְהִי בִּהְיוֹת דָּוִד אֶת־
אֱדוֹם בַּעֲלוֹת יוֹאָב שַׂר הַצָּבָא לְקַבֵּר אֶת־הַחֲלָלִים וַיַּךְ כָּל־
16 זָכָר בֶּאֱדוֹם׃ כִּי שֵׁשֶׁת חֳדָשִׁים יָשַׁב־שָׁם יוֹאָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל
17 עַד־הִכְרִית כָּל־זָכָר בֶּאֱדוֹם׃ וַיִּבְרַח אֲדַד הוּא וַאֲנָשִׁים
אֲדֹמִיִּים מֵעַבְדֵי אָבִיו אִתּוֹ לָבוֹא מִצְרָיִם וַהֲדַד נַעַר קָטָן׃
18 וַיָּקֻמוּ מִמִּדְיָן וַיָּבֹאוּ פָּארָן וַיִּקְחוּ אֲנָשִׁים עִמָּם מִפָּארָן וַיָּבֹאוּ
מִצְרַיִם אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וַיִּתֶּן־לוֹ בַיִת וְלֶחֶם אָמַר
19 לוֹ וְאֶרֶץ נָתַן לוֹ׃ וַיִּמְצָא הֲדַד חֵן בְּעֵינֵי פַרְעֹה מְאֹד וַיִּתֶּן־לוֹ
כ אִשָּׁה אֶת־אֲחוֹת אִשְׁתּוֹ אֲחוֹת תַּחְפְּנֵיס הַגְּבִירָה׃ וַתֵּלֶד לוֹ
אֲחוֹת תַּחְפְּנֵיס אֵת גְּנֻבַת בְּנוֹ וַתִּגְמְלֵהוּ תַחְפְּנֵס בְּתוֹךְ בֵּית
21 פַּרְעֹה וַיְהִי גְנֻבַת בֵּית פַּרְעֹה בְּתוֹךְ בְּנֵי פַרְעֹה׃ וַהֲדַד שָׁמַע
בְּמִצְרַיִם כִּי־שָׁכַב דָּוִד עִם־אֲבֹתָיו וְכִי־מֵת יוֹאָב שַׂר־הַצָּבָא
22 וַיֹּאמֶר הֲדַד אֶל־פַּרְעֹה שַׁלְּחֵנִי וְאֵלֵךְ אֶל־אַרְצִי׃ וַיֹּאמֶר לוֹ
פַרְעֹה כִּי מָה־אַתָּה חָסֵר עִמִּי וְהִנְּךָ מְבַקֵּשׁ לָלֶכֶת אֶל־אַרְצֶךָ
23 וַיֹּאמֶר ׀ לֹא כִּי שַׁלֵּחַ תְּשַׁלְּחֵנִי׃ וַיָּקֶם אֱלֹהִים לוֹ שָׂטָן אֶת־
רְזוֹן בֶּן־אֶלְיָדָע אֲשֶׁר בָּרַח מֵאֵת הֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ־צוֹבָה אֲדֹנָיו׃
24 וַיִּקְבֹּץ עָלָיו אֲנָשִׁים וַיְהִי שַׂר־גְּדוּד בַּהֲרֹג דָּוִד אֹתָם וַיֵּלְכוּ
כה דַמֶּשֶׂק וַיֵּשְׁבוּ בָהּ וַיִּמְלְכוּ בְּדַמָּשֶׂק׃ וַיְהִי שָׂטָן לְיִשְׂרָאֵל כָּל־
יְמֵי שְׁלֹמֹה וְאֶת־הָרָעָה אֲשֶׁר הֲדָד וַיָּקָץ בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ
עַל־אֲרָם׃ פ
26 וְיָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֶפְרָתִי מִן־הַצְּרֵדָה וְשֵׁם אִמּוֹ צְרוּעָה אִשָּׁה
27 אַלְמָנָה עֶבֶד לִשְׁלֹמֹה וַיָּרֶם יָד בַּמֶּלֶךְ׃ וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־הֵרִים

v. 13 קמץ בזקף.

gloss

Concl of Had. story (LXX)

27 יָד בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּנָה אֶת־הַמִּלּוֹא סָגַר אֶת־פֶּרֶץ עִיר דָּוִד
28 אָבִיו׃ וְהָאִישׁ יָרָבְעָם גִּבּוֹר חָיִל וַיַּרְא שְׁלֹמֹה אֶת־הַנַּעַר
כִּי־עֹשֵׂה מְלָאכָה הוּא וַיַּפְקֵד אֹתוֹ לְכָל־סֵבֶל בֵּית יוֹסֵף׃ ס
29 וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וְיָרָבְעָם יָצָא מִירוּשָׁלָ͏ִם וַיִּמְצָא אֹתוֹ
אֲחִיָּה הַשִּׁילֹנִי הַנָּבִיא בַּדֶּרֶךְ וְהוּא מִתְכַּסֶּה בְּשַׂלְמָה חֲדָשָׁה
ל וּשְׁנֵיהֶם לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃ וַיִּתְפֹּשׂ אֲחִיָּה בַּשַּׂלְמָה הַחֲדָשָׁה
31 אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּקְרָעֶהָ שְׁנֵים עָשָׂר קְרָעִים׃ וַיֹּאמֶר לְיָרָבְעָם
קַח־לְךָ עֲשָׂרָה קְרָעִים כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי קֹרֵעַ אֶת־הַמַּמְלָכָה מִיַּד שְׁלֹמֹה וְנָתַתִּי לְךָ אֵת עֲשָׂרָה
32 הַשְּׁבָטִים׃ וְהַשֵּׁבֶט הָאֶחָד יִהְיֶה־לּוֹ לְמַעַן ׀ עַבְדִּי דָוִד וּלְמַעַן
33 יְרוּשָׁלַ͏ִם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי בָהּ מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ יַעַן ׀
אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְעַשְׁתֹּרֶת אֱלֹהֵי צִדֹנִין לִכְמוֹשׁ אֱלֹהֵי
מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם אֱלֹהֵי בְנֵי־עַמּוֹן וְלֹא־הָלְכוּ בִדְרָכַי לַעֲשׂוֹת
34 הַיָּשָׁר בְּעֵינַי וְחֻקֹּתַי וּמִשְׁפָּטַי כְּדָוִד אָבִיו׃ וְלֹא־אֶקַּח אֶת־
כָּל־הַמַּמְלָכָה מִיָּדוֹ כִּי ׀ נָשִׂיא אֲשִׁתֶנּוּ כֹּל יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן
דָּוִד עַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי אֹתוֹ אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֺתַי וְחֻקֹּתָי׃
לה וְלָקַחְתִּי הַמְּלוּכָה מִיַּד בְּנוֹ וּנְתַתִּיהָ לְּךָ אֵת עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים׃
36 וְלִבְנוֹ אֶתֵּן שֵׁבֶט־אֶחָד לְמַעַן הֱיוֹת־נִיר לְדָוִיד־עַבְדִּי כָּל־
הַיָּמִים ׀ לְפָנַי בִּירוּשָׁלַ͏ִם הָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי לִי לָשׂוּם שְׁמִי
37 שָׁם׃ וְאֹתְךָ אֶקַּח וּמָלַכְתָּ בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשֶׁךָ וְהָיִיתָ
38 מֶּלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה אִם־תִּשְׁמַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוֶּךָ
וְהָלַכְתָּ בִדְרָכַי וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִשְׁמוֹר חֻקּוֹתַי וּמִצְוֺתַי
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִד עַבְדִּי וְהָיִיתִי עִמָּךְ וּבָנִיתִי לְךָ בַיִת־נֶאֱמָן
39 כַּאֲשֶׁר בָּנִיתִי לְדָוִד וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַאְעַנֶּה אֶת־זֶרַע
מ דָּוִד לְמַעַן זֹאת אַךְ לֹא כָל־הַיָּמִים׃ וַיְבַקֵּשׁ שְׁלֹמֹה לְהָמִית
אֶת־יָרָבְעָם וַיָּקָם יָרָבְעָם וַיִּבְרַח מִצְרַיִם אֶל־שִׁישַׁק מֶלֶךְ־
41 מִצְרַיִם וַיְהִי בְמִצְרַיִם עַד־מוֹת שְׁלֹמֹה׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחָכְמָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
42 שְׁלֹמֹה׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ שְׁלֹמֹה בִירוּשָׁלַ͏ִם עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
43 אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִד
אָבִיו וַיִּמְלֹךְ רְחַבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

v. 39 א׳ נחה.

יב 12

א וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶם כִּי שְׁכֶם בָּא כָל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ אֹתוֹ׃
2 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ ׀ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא עוֹדֶנּוּ בְמִצְרַיִם אֲשֶׁר
3 בָּרַח מִפְּנֵי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֵּשֶׁב יָרָבְעָם בְּמִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלְחוּ
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹאוּ יָרָבְעָם וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וַיְדַבְּרוּ אֶל־
4 רְחַבְעָם לֵאמֹר׃ אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה עַתָּה הָקֵל
מֵעֲבֹדַת אָבִיךָ הַקָּשָׁה וּמֵעֻלּוֹ הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃
ה וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ־עֹד שְׁלֹשָׁה יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלְכוּ הָעָם׃
6 וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים אֶת־פְּנֵי
שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב
7 אֶת־הָעָם־הַזֶּה דָּבָר׃ וַיְדַבֵּר אֵלָיו לֵאמֹר אִם־הַיּוֹם תִּהְיֶה־
עֶבֶד לָעָם הַזֶּה וַעֲבַדְתָּם וַעֲנִיתָם וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם דְּבָרִים
8 טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים
אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ וַיִּוָּעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ אֲשֶׁר
9 הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב
דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל מִן־הָעֹל
י אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ
אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה־תֹאמַר לָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר
אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה תְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם
11 קָטָנִּי עָבָה מִמָּתְנֵי אָבִי׃ וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם עֹל
כָּבֵד וַאֲנִי אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי
12 אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃ וַיָּבוֹ יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רְחַבְעָם
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם
13 הַשְּׁלִישִׁי׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ אֶת־הָעָם קָשָׁה וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת
14 הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר
אָבִי הִכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם וַאֲנִי אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם
טו בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בָּעַקְרַבִּים׃ וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ
אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה סִבָּה מֵעִם יְהוָה לְמַעַן הָקִים אֶת־דְּבָרוֹ
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד אֲחִיָּה הַשִּׁלֹנִי אֶל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃
16 וַיַּרְא כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵהֶם וַיָּשִׁבוּ הָעָם

v. 3 ויבֹא ק'.   v. 7 וידברו ק'.   v. 12 ויבוא ק'.

אֶת־הַמֶּלֶךְ ׀ דָּבָר ׀ לֵאמֹר מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־
יִשַׁי לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִד וַיֵּלֶךְ יִשְׂרָאֵל
לְאֹהָלָיו׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם 17
רְחַבְעָם׃ ס וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־אֲדֹרָם אֲשֶׁר עַל־ 18
הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ כָל־יִשְׂרָאֵל בּוֹ אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם
הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל 19
בְּבֵית דָּוִד עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ כָּל־יִשְׂרָאֵל כ
כִּי־שָׁב יָרָבְעָם וַיִּשְׁלְחוּ וַיִּקְרְאוּ אֹתוֹ אֶל־הָעֵדָה וַיַּמְלִיכוּ
אֹתוֹ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה אַחֲרֵי בֵית־דָּוִד זוּלָתִי שֵׁבֶט
יְהוּדָה לְבַדּוֹ׃ וַיָּבֹאוּ רְחַבְעָם יְרוּשָׁלִַם וַיַּקְהֵל אֶת־כָּל־בֵּית 21
יְהוּדָה וְאֶת־שֵׁבֶט בִּנְיָמִן מֵאָה וּשְׁמֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה
מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־בֵּית יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב אֶת־הַמְּלוּכָה
לִרְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה׃ ס וַיְהִי דְּבַר הָאֱלֹהִים אֶל־שְׁמַעְיָה 22
אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ 23
יְהוּדָה וְאֶל־כָּל־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִין וְיֶתֶר הָעָם לֵאמֹר׃ כֹּה 24
אָמַר יְהוָה לֹא תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּן עִם־אֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
שׁוּבוּ אִישׁ לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ
אֶת־דְּבַר יְהוָה וַיָּשֻׁבוּ לָלֶכֶת כִּדְבַר יְהוָה׃ ס וַיִּבֶן כה
יָרָבְעָם אֶת־שְׁכֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּשֶׁב בָּהּ וַיֵּצֵא מִשָּׁם וַיִּבֶן
אֶת־פְּנוּאֵל׃ וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם בְּלִבּוֹ עַתָּה תָּשׁוּב הַמַּמְלָכָה 26
לְבֵית דָּוִד׃ אִם־יַעֲלֶה ׀ הָעָם הַזֶּה לַעֲשׂוֹת זְבָחִים בְּבֵית־ 27
יְהוָה בִּירוּשָׁלַם וְשָׁב לֵב הָעָם הַזֶּה אֶל־אֲדֹנֵיהֶם אֶל־רְחַבְעָם
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַהֲרָגֻנִי וְשָׁבוּ אֶל־רְחַבְעָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ וַיִּוָּעַץ 28
הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֶגְלֵי זָהָב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם מֵעֲלוֹת
יְרוּשָׁלַם הִנֵּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלוּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
וַיָּשֶׂם אֶת־הָאֶחָד בְּבֵיתְאֵל וְאֶת־הָאֶחָד נָתַן בְּדָן׃ וַיְהִי הַדָּבָר 29 ל
הַזֶּה לְחַטָּאת וַיֵּלְכוּ הָעָם לִפְנֵי הָאֶחָד עַד־דָּן׃ ס וַיַּעַשׂ 31
אֶת־בֵּית בָּמוֹת וַיַּעַשׂ כֹּהֲנִים מִקְצוֹת הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הָיוּ מִבְּנֵי
לֵוִי׃ וַיַּעַשׂ יָרָבְעָם ׀ חָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם 32
לַחֹדֶשׁ כֶּחָג ׀ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ כֵּן עָשָׂה בְּבֵיתְאֵל
לְזַבֵּחַ לָעֲגָלִים אֲשֶׁר־עָשָׂה וְהֶעֱמִיד בְּבֵיתְאֵל אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת

v. 21 ויבא ק׳.

33 אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ ׀ אֲשֶׁר־עָשָׂה בְּבֵית־אֵל בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֹדֶשׁ אֲשֶׁר־בָּדָא מִלִּבֹּד וַיַּעַשׂ חָג
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃ ס

יג 13

א וְהִנֵּה ׀ אִישׁ אֱלֹהִים בָּא מִיהוּדָה בִּדְבַר יְהוָה אֶל־בֵּית־אֵל
2 וְיָרָבְעָם עֹמֵד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר׃ וַיִּקְרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בִּדְבַר
יְהוָה וַיֹּאמֶר מִזְבֵּחַ ׀ מִזְבֵּחַ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה־בֵן נוֹלָד
לְבֵית־דָּוִד יֹאשִׁיָּהוּ שְׁמוֹ וְזָבַח עָלֶיךָ אֶת־כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת
3 הַמַּקְטִרִים עָלֶיךָ וְעַצְמוֹת אָדָם יִשְׂרְפוּ עָלֶיךָ׃ וְנָתַן בַּיּוֹם
הַהוּא מוֹפֵת לֵאמֹר זֶה הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה הִנֵּה הַמִּזְבֵּחַ
4 נִקְרָע וְנִשְׁפַּךְ הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר עָלָיו׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־
דְּבַר אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּבֵית־אֵל וַיִּשְׁלַח
יָרָבְעָם אֶת־יָדוֹ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ לֵאמֹר ׀ תִּפְשֻׂהוּ וַתִּיבַשׁ יָדוֹ
ה אֲשֶׁר שָׁלַח עָלָיו וְלֹא יָכֹל לַהֲשִׁיבָהּ אֵלָיו׃ וְהַמִּזְבֵּחַ נִקְרָע
וַיִּשָּׁפֵךְ הַדֶּשֶׁן מִן־הַמִּזְבֵּחַ כַּמּוֹפֵת אֲשֶׁר נָתַן אִישׁ הָאֱלֹהִים
6 בִּדְבַר יְהוָה׃ וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר ׀ אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים חַל־נָא
אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדִי וְתָשֹׁב יָדִי אֵלָי וַיְחַל
אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַתָּשָׁב יַד־הַמֶּלֶךְ אֵלָיו וַתְּהִי
7 כְּבָרִאשֹׁנָה׃ וַיְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים בֹּאָה־אִתִּי
8 הַבַּיְתָה וּסְעָדָה וְאֶתְּנָה לְךָ מַתָּת׃ וַיֹּאמֶר אִישׁ־הָאֱלֹהִים
אֶל־הַמֶּלֶךְ אִם־תִּתֶּן־לִי אֶת־חֲצִי בֵיתֶךָ לֹא אָבֹא עִמָּךְ וְלֹא־
9 אֹכַל לֶחֶם וְלֹא אֶשְׁתֶּה־מַּיִם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי־כֵן ׀ צִוָּה אֹתִי
בִּדְבַר יְהוָה לֵאמֹר לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא תִשְׁתֶּה־מָּיִם וְלֹא
י תָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלָכְתָּ׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אַחֵר וְלֹא־שָׁב בַּדֶּרֶךְ
11 אֲשֶׁר־בָּא בָהּ אֶל־בֵּית־אֵל׃ ס וְנָבִיא אֶחָד זָקֵן יֹשֵׁב
בְּבֵית־אֵל וַיָּבוֹא בְנוֹ וַיְסַפֶּר־לוֹ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה
אִישׁ־הָאֱלֹהִים ׀ הַיּוֹם בְּבֵית־אֵל אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־
12 הַמֶּלֶךְ וַיְסַפְּרוּם לַאֲבִיהֶם׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֲבִיהֶם אֵי־זֶה
הַדֶּרֶךְ הָלָךְ וַיִּרְאוּ בָנָיו אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים
13 אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו חִבְשׁוּ־לִי הַחֲמוֹר
14 וַיַּחְבְּשׁוּ־לוֹ הַחֲמוֹר וַיִּרְכַּב עָלָיו׃ וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵי אִישׁ הָאֱלֹהִים

v. 33 מִלִּבּוֹ ק׳. v. 3 et 5 קמץ בזקף. v. 7 ס׳ בחטף קמץ.

וַיִּמְצָאֵהוּ יֹשֵׁב תַּחַת הָאֵלָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַאַתָּה אִישׁ־
טו הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּאתָ מִיהוּדָה וַיֹּאמֶר אָנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֵךְ
16 אִתִּי הַבָּיְתָה וֶאֱכֹל לָחֶם׃ וַיֹּאמֶר לֹא אוּכַל לָשׁוּב אִתָּךְ
וְלָבוֹא אִתָּךְ וְלֹא־אֹכַל לֶחֶם וְלֹא־אֶשְׁתֶּה אִתְּךָ מַיִם בַּמָּקוֹם
17 הַזֶּה׃ כִּי־דָבָר אֵלַי בִּדְבַר יְהוָה לֹא־תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא־תִשְׁתֶּה
18 שָׁם מָיִם לֹא־תָשׁוּב לָלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַכְתָּ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר
לוֹ גַּם־אֲנִי נָבִיא כָּמוֹךָ וּמַלְאָךְ דִּבֶּר אֵלַי בִּדְבַר יְהוָה לֵאמֹר
הֲשִׁבֵהוּ אִתְּךָ אֶל־בֵּיתֶךָ וְיֹאכַל לֶחֶם וְיֵשְׁתְּ מָיִם כִּחֵשׁ לוֹ׃
19 כ וַיָּשָׁב אִתּוֹ וַיֹּאכַל לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיֵּשְׁתְּ מָיִם׃ וַיְהִי הֵם יֹשְׁבִים
אֶל־הַשֻּׁלְחָן ° וַיְהִי דְּבַר יְהוָה אֶל־הַנָּבִיא אֲשֶׁר
21 הֱשִׁיבוֹ׃ וַיִּקְרָא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן כִּי מָרִיתָ פִּי יְהוָה וְלֹא שָׁמַרְתָּ אֶת־
22 הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וַתָּשָׁב וַתֹּאכַל לֶחֶם
וַתֵּשְׁתְּ מַיִם בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלֶיךָ אַל־תֹּאכַל לֶחֶם וְאַל־
23 תֵּשְׁתְּ מָיִם לֹא־תָבוֹא נִבְלָתְךָ אֶל־קֶבֶר אֲבֹתֶיךָ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי
אָכְלוֹ לֶחֶם וְאַחֲרֵי שְׁתוֹתוֹ וַיַּחֲבָשׁ־לוֹ הַחֲמוֹר לַנָּבִיא אֲשֶׁר
24 הֱשִׁיבוֹ׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּמְצָאֵהוּ אַרְיֵה בַּדֶּרֶךְ וַיְמִיתֵהוּ וַתְּהִי נִבְלָתוֹ
מֻשְׁלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ וְהַחֲמוֹר עֹמֵד אֶצְלָהּ וְהָאַרְיֵה עֹמֵד אֵצֶל
כה הַנְּבֵלָה׃ וְהִנֵּה אֲנָשִׁים עֹבְרִים וַיִּרְאוּ אֶת־הַנְּבֵלָה מֻשְׁלֶכֶת
בַּדֶּרֶךְ וְאֶת־הָאַרְיֵה עֹמֵד אֵצֶל הַנְּבֵלָה וַיָּבֹאוּ וַיְדַבְּרוּ בָעִיר
26 אֲשֶׁר הַנָּבִיא הַזָּקֵן יֹשֵׁב בָּהּ׃ וַיִּשְׁמַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר הֱשִׁיבוֹ
מִן־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הוּא אֲשֶׁר מָרָה אֶת־פִּי יְהוָה
וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה לָאַרְיֵה וַיִּשְׁבְּרֵהוּ וַיְמִתֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר
27 דִּבֶּר־לוֹ׃ וַיְדַבֵּר אֶל־בָּנָיו לֵאמֹר חִבְשׁוּ־לִי אֶת־הַחֲמוֹר
28 וַיַּחֲבֹשׁוּ׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּמְצָא אֶת־נִבְלָתוֹ מֻשְׁלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ וַחֲמוֹר
וְהָאַרְיֵה עֹמְדִים אֵצֶל הַנְּבֵלָה לֹא־אָכַל הָאַרְיֵה אֶת־הַנְּבֵלָה
29 וְלֹא שָׁבַר אֶת־הַחֲמוֹר׃ וַיִּשָּׂא הַנָּבִיא אֶת־נִבְלַת אִישׁ־
הָאֱלֹהִים וַיַּנִּחֵהוּ אֶל־הַחֲמוֹר וַיְשִׁיבֵהוּ וַיָּבֹא אֶל־עִיר הַנָּבִיא
ל הַזָּקֵן לִסְפֹּד וּלְקָבְרוֹ׃ וַיַּנַּח אֶת־נִבְלָתוֹ בְּקִבְרוֹ וַיִּסְפְּדוּ עָלָיו
31 הוֹי אָחִי׃ וַיְהִי אַחֲרֵי קָבְרוֹ אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־בָּנָיו לֵאמֹר
בְּמוֹתִי וּקְבַרְתֶּם אֹתִי בַּקֶּבֶר אֲשֶׁר אִישׁ הָאֱלֹהִים קָבוּר בּוֹ

v. 20 פסקא באמצע פסוק.

32 אֵצֶל עֲצְמֹתָיו הַנִּיחוּ אֶת־עַצְמֹתָי׃ כִּי הָיֹה יִהְיֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר קָרָא בִּדְבַר יְהוָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵית־אֵל וְעַל כָּל־
33 בָּתֵּי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן׃ ס אַחַר הַדָּבָר הַזֶּה
לֹא־שָׁב יָרָבְעָם מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וַיָּשָׁב וַיַּעַשׂ מִקְצוֹת הָעָם
34 כֹּהֲנֵי בָמוֹת הֶחָפֵץ יְמַלֵּא אֶת־יָדוֹ וִיהִי כֹּהֲנֵי בָמוֹת׃ וַיְהִי
בַּדָּבָר הַזֶּה לְחַטַּאת בֵּית יָרָבְעָם וּלְהַכְחִיד וּלְהַשְׁמִיד מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ ס

יד 14

א 2 בָּעֵת הַהִיא חָלָה אֲבִיָּה בֶן־יָרָבְעָם׃ וַיֹּאמֶר יָרָבְעָם לְאִשְׁתּוֹ
קוּמִי נָא וְהִשְׁתַּנִּית וְלֹא יֵדְעוּ כִּי־אַתְּי אֵשֶׁת יָרָבְעָם וְהָלַכְתְּ
שִׁלֹה הִנֵּה־שָׁם אֲחִיָּה הַנָּבִיא הוּא־דִבֶּר עָלַי לְמֶלֶךְ עַל־הָעָם
3 הַזֶּה׃ וְלָקַחַתְּ בְּיָדֵךְ עֲשָׂרָה לֶחֶם וְנִקֻּדִים וּבַקְבֻּק דְּבַשׁ וּבָאת
4 אֵלָיו הוּא יַגִּיד לָךְ מַה־יִּהְיֶה לַנָּעַר׃ וַתַּעַשׂ כֵּן אֵשֶׁת
יָרָבְעָם וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ שִׁלֹה וַתָּבֹא בֵּית אֲחִיָּה וַאֲחִיָּהוּ לֹא־
ה יָכֹל לִרְאוֹת כִּי קָמוּ עֵינָיו מִשֵּׂיבוֹ׃ ס וַיהוָה אָמַר אֶל־
אֲחִיָּהוּ הִנֵּה אֵשֶׁת יָרָבְעָם בָּאָה לִדְרֹשׁ דָּבָר מֵעִמְּךָ אֶל־בְּנָהּ
כִּי־חֹלֶה הוּא כָּזֹה וְכָזֶה תְּדַבֵּר אֵלֶיהָ וִיהִי כְבֹאָהּ וְהִיא
6 מִתְנַכֵּרָה׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אֲחִיָּהוּ אֶת־קוֹל רַגְלֶיהָ בָּאָה בַפֶּתַח
וַיֹּאמֶר בֹּאִי אֵשֶׁת יָרָבְעָם לָמָּה זֶּה אַתְּ מִתְנַכֵּרָה וְאָנֹכִי
7 שָׁלוּחַ אֵלַיִךְ קָשָׁה׃ לְכִי אִמְרִי לְיָרָבְעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר הֲרִימֹתִיךָ מִתּוֹךְ הָעָם וָאֶתֶּנְךָ נָגִיד
8 עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶקְרַע אֶת־הַמַּמְלָכָה מִבֵּית דָּוִד וָאֶתְּנֶהָ
לָךְ וְלֹא־הָיִיתָ כְּעַבְדִּי דָוִד אֲשֶׁר שָׁמַר מִצְוֺתַי וַאֲשֶׁר הָלַךְ
9 אַחֲרַי בְּכָל־לְבָבוֹ לַעֲשׂוֹת רַק הַיָּשָׁר בְּעֵינָי׃ וַתָּרַע לַעֲשׂוֹת
מִכֹּל אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ וַתֵּלֶךְ וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
י וּמַסֵּכוֹת לְהַכְעִיסֵנִי וְאֹתִי הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גַוֶּךָ׃ לָכֵן הִנְנִי
מֵבִיא רָעָה אֶל־בֵּית יָרָבְעָם וְהִכְרַתִּי לְיָרָבְעָם מַשְׁתִּין בְּקִיר
עָצוּר וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל וּבִעַרְתִּי אַחֲרֵי בֵית־יָרָבְעָם כַּאֲשֶׁר
11 יְבַעֵר הַגָּלָל עַד־תֻּמּוֹ׃ הַמֵּת לְיָרָבְעָם בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים
12 וְהַמֵּת בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ וְאַתְּ קוּמִי
13 לְכִי לְבֵיתֵךְ בְּבֹאָה רַגְלַיִךְ הָעִירָה וּמֵת הַיָּלֶד׃ וְסָפְדוּ־לוֹ

v. 2 אַתְּ ק׳

כָל־יִשְׂרָאֵל וְקָבְרוּ אֹתוֹ כִּי־זֶה לְבַדּוֹ יָבֹא לְיָרָבְעָם אֶל־קָבֶר
יַעַן נִמְצָא־בוֹ דָּבָר טוֹב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּבֵית
יָרָבְעָם׃ וְהֵקִים יְהוָה לוֹ מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַכְרִית 14
אֶת־בֵּית יָרָבְעָם זֶה הַיּוֹם וּמֶה גַּם־עָתָּה׃ וְהִכָּה יְהוָה אֶת־ טו
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יָנוּד הַקָּנֶה בַּמַּיִם וְנָתַשׁ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל
הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לַאֲבוֹתֵיהֶם וְזֵרָם מֵעֵבֶר
לַנָּהָר יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־אֲשֵׁרֵיהֶם מַכְעִיסִים אֶת־יְהוָה׃
וְיִתֵּן אֶת־יִשְׂרָאֵל בִּגְלַל חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר 16
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַתָּקָם אֵשֶׁת יָרָבְעָם וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא 17
תִרְצָתָה הִיא בָּאָה בְסַף־הַבַּיִת וְהַנַּעַר מֵת׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ 18
וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־עַבְדּוֹ
אֲחִיָּהוּ הַנָּבִיא׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יָרָבְעָם אֲשֶׁר נִלְחַם וַאֲשֶׁר מָלָךְ 19
הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים כ
אֲשֶׁר־מָלַךְ יָרָבְעָם עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה וַיִּשְׁכַּב עִם־אֲבֹתָיו
וַיִּמְלֹךְ נָדָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס וּרְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה מָלַךְ 21
בִּיהוּדָה בֶּן־אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁבַע
עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׀ מָלַךְ בִּירוּשָׁלַםִ הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם
אֶת־שְׁמוֹ שָׁם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה
הָעַמֹּנִית׃ ס וַיַּעַשׂ יְהוּדָה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ 22
מִכֹּל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָם בְּחַטֹּאתָם אֲשֶׁר חָטָאוּ׃ וַיִּבְנוּ גַם־ 23
הֵמָּה לָהֶם בָּמוֹת וּמַצֵּבוֹת וַאֲשֵׁרִים עַל כָּל־גִּבְעָה גְבֹהָה
וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וְגַם־קָדֵשׁ הָיָה בָאָרֶץ עָשׂוּ כְּכֹל הַתּוֹעֲבֹת 24
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיְהִי כה
בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם עָלָה שׁוּשַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
עַל־יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־אוֹצְרוֹת 26
בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֶת־הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־כָּל־מָגִנֵּי הַזָּהָב אֲשֶׁר
עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם תַּחְתָּם מָגִנֵּי נְחֹשֶׁת 27
וְהִפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית הַמֶּלֶךְ׃
וַיְהִי מִדֵּי־בֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה יִשָּׂאוּם הָרָצִים וֶהֱשִׁיבוּם 28
אֶל־תָּא הָרָצִים׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי רְחַבְעָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־ 29
הֵמָּה כְתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וּמִלְחָמָה ל

v. 25 שִׁישַׁק ק׳.

31 הָיְתָה בֵין־רְחַבְעָם וּבֵין יָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים׃ וַיִּשְׁכַּב רְחַבְעָם
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה
הָעַמֹּנִית וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

טו 15

א וּבִשְׁנַת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט מָלַךְ אֲבִיָּם
2 עַל־יְהוּדָה׃ שָׁלֹשׁ שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ מַעֲכָה
3 בַּת־אֲבִישָׁלוֹם׃ וַיֵּלֶךְ בְּכָל־חַטֹּאות אָבִיו אֲשֶׁר־עָשָׂה לְפָנָיו
וְלֹא־הָיָה לְבָבוֹ שָׁלֵם עִם־יְהוָה אֱלֹהָיו כִּלְבַב דָּוִד אָבִיו׃
4 כִּי לְמַעַן דָּוִד נָתַן יְהוָה אֱלֹהָיו לוֹ נִיר בִּירוּשָׁלָםִ לְהָקִים
ה אֶת־בְּנוֹ אַחֲרָיו וּלְהַעֲמִיד אֶת־יְרוּשָׁלָםִ׃ אֲשֶׁר עָשָׂה דָוִד אֶת־
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וְלֹא־סָר מִכֹּל ׀ אֲשֶׁר צִוָּהוּ כֹּל יְמֵי חַיָּיו
6 רַק בִּדְבַר אוּרִיָּה הַחִתִּי׃ וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵין־רְחַבְעָם וּבֵין
7 יָרָבְעָם כָּל־יְמֵי חַיָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה
הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה
8 וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּם וּבֵין יָרָבְעָם׃ וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּם עִם־
אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס
9 וּבִשְׁנַת עֶשְׂרִים לְיָרָבְעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אָסָא מֶלֶךְ
י יְהוּדָה׃ וְאַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ
11 מַעֲכָה בַּת־אֲבִישָׁלוֹם׃ וַיַּעַשׂ אָסָא הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִד
12 אָבִיו׃ וַיַּעֲבֵר הַקְּדֵשִׁים מִן־הָאָרֶץ וַיָּסַר אֶת־כָּל־הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר
13 עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃ וְגַם ׀ אֶת־מַעֲכָה אִמּוֹ וַיְסִרֶהָ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־
עָשְׂתָה מִפְלֶצֶת לָאֲשֵׁרָה וַיִּכְרֹת אָסָא אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיִּשְׂרֹף
14 בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם
טו עִם־יְהוָה כָּל־יָמָיו׃ וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי אָבִיו וְקָדְשׁוֹ בֵּית יְהוָה
16 כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא
17 מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵיהֶם׃ וַיַּעַל בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל עַל־
יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יֹצֵא וָבָא לְאָסָא מֶלֶךְ
18 יְהוּדָה׃ וַיִּקַּח אָסָא אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב הַנּוֹתָרִים ׀
בְּאוֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּבְאוֹצְרוֹת בֵּית מֶלֶךְ וַיִּתְּנֵם בְּיַד
עֲבָדָיו וַיִּשְׁלָחֵם הַמֶּלֶךְ אָסָא אֶל־בֶּן־הֲדַד בֶּן־טַבְרִמֹּן בֶּן־
19 חֶזְיוֹן מֶלֶךְ אֲרָם הַיֹּשֵׁב בְּדַמֶּשֶׂק לֵאמֹר׃ בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ

v. 15 וקדשׁי ק׳. v. 18 המלך ק׳.

בֵּין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ שֹׁחַד כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ
הָפֵרָה אֶת־בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃
כ וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים
אֲשֶׁר־לוֹ עַל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֵת אָבֵל
21 בֵּית־מַעֲכָה וְאֵת כָּל־כִּנְּרוֹת עַל כָּל־אֶרֶץ נַפְתָּלִי׃ וַיְהִי
כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה וַיֵּשֶׁב בְּתִרְצָה׃
22 וְהַמֶּלֶךְ אָסָא הִשְׁמִיעַ אֶת־כָּל־יְהוּדָה אֵין נָקִי וַיִּשְׂאוּ אֶת־
אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן בָּם הַמֶּלֶךְ
23 אָסָא אֶת־גֶּבַע בִּנְיָמִן וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ וְיֶתֶר כָּל־דִּבְרֵי אָסָא
וְכָל־גְּבוּרָתוֹ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלֹא־הֵמָּה
כְתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה רַק לְעֵת
24 זִקְנָתוֹ חָלָה אֶת־רַגְלָיו׃ וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר
עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס
כה וְנָדָב בֶּן־יָרָבְעָם מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְאָסָא
26 מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
27 וַיִּקְשֹׁר עָלָיו בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה לְבֵית יִשָּׂשכָר וַיַּכֵּהוּ בַעְשָׁא
בְּגִבְּתוֹן אֲשֶׁר לַפְּלִשְׁתִּים וְנָדָב וְכָל־יִשְׂרָאֵל צָרִים עַל־גִּבְּתוֹן׃
28 וַיְמִתֵהוּ בַעְשָׁא בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ
29 תַּחְתָּיו׃ וַיְהִי כְמָלְכוֹ הִכָּה אֶת־כָּל־בֵּית יָרָבְעָם לֹא־הִשְׁאִיר
כָּל־נְשָׁמָה לְיָרָבְעָם עַד־הִשְׁמִדוֹ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־
ל עַבְדּוֹ אֲחִיָּה הַשִּׁילֹנִי׃ עַל־חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר
הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכַעְסוֹ אֲשֶׁר הִכְעִיס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
31 יִשְׂרָאֵל׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי נָדָב וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים
32 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין
33 אָסָא וּבֵין בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כָּל־יְמֵיהֶם׃ ס בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ
לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
34 בְּתִרְצָה עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ
בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ ס

16 יו

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי עַל־בַּעְשָׁא לֵאמֹר׃ יַעַן
אֲשֶׁר הֲרִימֹתִיךָ מִן־הֶעָפָר וָאֶתֶּנְךָ נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַתֵּלֶךְ

בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם וַתַּחֲטִא אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיסֵנִי בְּחַטֹּאתָם׃
3 הִנְנִי מַבְעִיר אַחֲרֵי בַעְשָׁא וְאַחֲרֵי בֵיתוֹ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ
4 כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ הַמֵּת לְבַעְשָׁא בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים
ה וְהַמֵּת לוֹ בַּשָּׂדֶה יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי בַעְשָׁא
וַאֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
6 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב בַּעְשָׁא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּתִרְצָה
7 וַיִּמְלֹךְ אֵלָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְגַם בְּיַד יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי הַנָּבִיא
דְּבַר־יְהוָֹה הָיָה אֶל־בַּעְשָׁא וְאֶל־בֵּיתוֹ וְעַל־כָּל־הָרָעָה ׀ אֲשֶׁר־
עָשָׂה ׀ בְּעֵינֵי יְהוָֹה לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יָדָיו לִהְיוֹת כְּבֵית
8 יָרָבְעָם וְעַל אֲשֶׁר־הִכָּה אֹתוֹ׃ ס בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֵׁשׁ שָׁנָה
לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ אֵלָה בֶן־בַּעְשָׁא עַל־יִשְׂרָאֵל בְּתִרְצָה
9 שְׁנָתָיִם׃ וַיִּקְשֹׁר עָלָיו עַבְדּוֹ זִמְרִי שַׂר מַחֲצִית הָרָכֶב וְהוּא
בְתִרְצָה שֹׁתֶה שִׁכּוֹר בֵּית אַרְצָא אֲשֶׁר עַל־הַבַּיִת בְּתִרְצָה׃
י וַיָּבֹא זִמְרִי וַיַּכֵּהוּ וַיְמִיתֵהוּ בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע לְאָסָא
11 מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ וַיְהִי בְמָלְכוֹ כְּשִׁבְתּוֹ עַל־כִּסְאוֹ
הִכָּה אֶת־כָּל־בֵּית בַּעְשָׁא לֹא־הִשְׁאִיר לוֹ מַשְׁתִּין בְּקִיר וְגֹאֲלָיו
12 וְרֵעֵהוּ׃ וַיַּשְׁמֵד זִמְרִי אֵת כָּל־בֵּית בַּעְשָׁא כִּדְבַר יְהוָֹה אֲשֶׁר
13 דִּבֶּר אֶל־בַּעְשָׁא בְּיַד יֵהוּא הַנָּבִיא׃ אֶל כָּל־חַטֹּאות בַּעְשָׁא
וְחַטֹּאות אֵלָה בְנוֹ אֲשֶׁר חָטְאוּ וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיאוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
14 לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָֹה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי
אֵלָה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
טו הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה
לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ זִמְרִי שִׁבְעַת יָמִים בְּתִרְצָה וְהָעָם
16 חֹנִים עַל־גִּבְּתוֹן אֲשֶׁר לַפְּלִשְׁתִּים׃ וַיִּשְׁמַע הָעָם הַחֹנִים לֵאמֹר
קָשַׁר זִמְרִי וְגַם הִכָּה אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּמְלִכוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶת־
17 עָמְרִי שַׂר־צָבָא עַל־יִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם הַהוּא בַּמַּחֲנֶה׃ וַיַּעֲלֶה
18 עָמְרִי וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִגִּבְּתוֹן וַיָּצֻרוּ עַל־תִּרְצָה׃ וַיְהִי
כִּרְאוֹת זִמְרִי כִּי־נִלְכְּדָה הָעִיר וַיָּבֹא אֶל־אַרְמוֹן בֵּית־הַמֶּלֶךְ
19 וַיִּשְׂרֹף עָלָיו אֶת־בֵּית־מֶלֶךְ בָּאֵשׁ וַיָּמֹת׃ עַל־חַטֹּאתָיו אֲשֶׁר
חָטָא לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָֹה לָלֶכֶת בְּדֶרֶךְ יָרָבְעָם וּבְחַטָּאתוֹ
כ אֲשֶׁר עָשָׂה לְהַחֲטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי זִמְרִי וְקִשְׁרוֹ
אֲשֶׁר קָשָׁר הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי

יִשְׂרָאֵל׃ ס אָז יֵחָלֵק הָעָם יִשְׂרָאֵל לַחֵצִי חֲצִי הָעָם 21
הָיָה אַחֲרֵי תִבְנִי בֶן־גִּינַת לְהַמְלִיכוֹ וְהַחֵצִי אַחֲרֵי עָמְרִי׃
וַיֶּחֱזַק הָעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי עָמְרִי אֶת־הָעָם אֲשֶׁר אַחֲרֵי תִּבְנִי 22
בֶן־גִּינַת וַיָּמָת תִּבְנִי וַיִּמְלֹךְ עָמְרִי׃ ס בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים 23
וְאַחַת שָׁנָה לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ עָמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּתִרְצָה מָלַךְ שֵׁשׁ שָׁנִים׃ וַיִּקֶן אֶת־הָהָר שֹׁמְרוֹן 24
מֵאֶת שֶׁמֶר בְּכִכְּרַיִם כָּסֶף וַיִּבֶן אֶת־הָהָר וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם
הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֶׁם־שֶׁמֶר אֲדֹנֵי הָהָר שֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעֲשֶׂה כה
עָמְרִי הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיָּרַע מִכֹּל אֲשֶׁר לְפָנָיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּכָל־ 26
דֶּרֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּבְחַטָּאתָיו אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַבְלֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי 27
עָמְרִי אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־
סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב עָמְרִי עִם־אֲבֹתָיו 28
וַיִּקָּבֵר בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ אַחְאָב בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס וְאַחְאָב 29
בֶּן־עָמְרִי מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה לְאָסָא
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ אַחְאָב בֶּן־עָמְרִי עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן
עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ אַחְאָב בֶּן־עָמְרִי הָרַע בְּעֵינֵי ל
יְהוָה מִכֹּל אֲשֶׁר לְפָנָיו׃ וַיְהִי הֲנָקֵל לֶכְתּוֹ בְּחַטֹּאות יָרָבְעָם 31
בֶּן־נְבָט וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־אִיזֶבֶל בַּת־אֶתְבַּעַל מֶלֶךְ צִידֹנִים
וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֶת־הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחוּ לוֹ׃ וַיָּקֶם מִזְבֵּחַ לַבַּעַל בֵּית 32
הַבַּעַל אֲשֶׁר בָּנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַשׂ אַחְאָב אֶת־הָאֲשֵׁרָה וַיּוֹסֶף 33
אַחְאָב לַעֲשׂוֹת לְהַכְעִיס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִכֹּל מַלְכֵי
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו׃ בְּיָמָיו בָּנָה חִיאֵל בֵּית הָאֱלִי אֶת־ 34
יְרִיחֹה בַּאֲבִירָם בְּכֹרוֹ יִסְּדָהּ וּבִשְׂגִּב צְעִירוֹ הִצִּיב דְּלָתֶיהָ
כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן׃ ס

17 יז

וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי מִתֹּשָׁבֵי גִלְעָד אֶל־אַחְאָב חַי־יְהוָה א
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־יִהְיֶה הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה
טַל וּמָטָר כִּי אִם־לְפִי דְבָרִי׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלָיו 2
לֵאמֹר׃ לֵךְ מִזֶּה וּפָנִיתָ לְּךָ קֵדְמָה וְנִסְתַּרְתָּ בְּנַחַל כְּרִית 3

v. 22 פתח באתנחתא. v. 24 א׳ בסגול. v. 26 ובחטאתו ק׳.
v. 34 ובשגוב ק׳.

4 אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַיַּרְדֵּן׃ וְהָיָה מֵהַנַּחַל תִּשְׁתֶּה וְאֶת־הָעֹרְבִים
ה צִוִּיתִי לְכַלְכֶּלְךָ שָׁם׃ וַיֵּלֶךְ וַיַּעַשׂ כִּדְבַר יְהוָה וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב
6 בְּנַחַל כְּרִית אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הַיַּרְדֵּן׃ וְהָעֹרְבִים מְבִיאִים לוֹ
לֶחֶם וּבָשָׂר בַּבֹּקֶר וְלֶחֶם וּבָשָׂר בָּעָרֶב וּמִן־הַנַּחַל יִשְׁתֶּה׃
7 וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיִּיבַשׁ הַנָּחַל כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ׃ ס
8 9 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר׃ קוּם לֵךְ צָרְפַתָה אֲשֶׁר
לְצִידוֹן וְיָשַׁבְתָּ שָׁם הִנֵּה צִוִּיתִי שָׁם אִשָּׁה אַלְמָנָה לְכַלְכְּלֶךָ׃
י וַיָּקָם ׀ וַיֵּלֶךְ צָרְפַתָה וַיָּבֹא אֶל־פֶּתַח הָעִיר וְהִנֵּה־שָׁם אִשָּׁה
אַלְמָנָה מְקֹשֶׁשֶׁת עֵצִים וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר קְחִי־נָא לִי
11 מְעַט־מַיִם בַּכְּלִי וְאֶשְׁתֶּה׃ וַתֵּלֶךְ לָקַחַת וַיִּקְרָא אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר
12 לִקְחִי־נָא לִי פַּת־לֶחֶם בְּיָדֵךְ׃ וַתֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אִם־יֶשׁ־לִי מָעוֹג כִּי אִם־מְלֹא כַף־קֶמַח בַּכַּד וּמְעַט־שֶׁמֶן
בַּצַּפָּחַת וְהִנְנִי מְקֹשֶׁשֶׁת שְׁנַיִם עֵצִים וּבָאתִי וַעֲשִׂיתִיהוּ לִי
13 וְלִבְנִי וַאֲכַלְנֻהוּ וָמָתְנוּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵלִיָּהוּ אַל־תִּירְאִי
בֹּאִי עֲשִׂי כִדְבָרֵךְ אַךְ עֲשִׂי־לִי מִשָּׁם עֻגָה קְטַנָּה בָרִאשֹׁנָה
14 וְהוֹצֵאתְ לִי וְלָךְ וְלִבְנֵךְ תַּעֲשִׂי בָּאַחֲרֹנָה׃ כִּי כֹה אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּד הַקֶּמַח לֹא תִכְלָה וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן
טו לֹא תֶחְסָר עַד יוֹם תֵּתֶן־יְהוָה גֶּשֶׁם עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַתֵּלֶךְ
16 וַתַּעֲשֶׂה כִּדְבַר אֵלִיָּהוּ וַתֹּאכַל הִוא וָהִיא וּבֵיתָהּ יָמִים׃ כַּד
הַקֶּמַח לֹא כָלָתָה וְצַפַּחַת הַשֶּׁמֶן לֹא חָסֵר כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר
17 דִּבֶּר בְּיַד אֵלִיָּהוּ׃ ס וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלָה
בֶּן־הָאִשָּׁה בַּעֲלַת הַבָּיִת וַיְהִי חָלְיוֹ חָזָק מְאֹד עַד אֲשֶׁר לֹא־
18 נוֹתְרָה־בּוֹ נְשָׁמָה׃ וַתֹּאמֶר אֶל־אֵלִיָּהוּ מַה־לִּי וָלָךְ אִישׁ
הָאֱלֹהִים בָּאתָ אֵלַי לְהַזְכִּיר אֶת־עֲוֺנִי וּלְהָמִית אֶת־בְּנִי׃
19 וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ תְּנִי־לִי אֶת־בְּנֵךְ וַיִּקָּחֵהוּ מֵחֵיקָהּ וַיַּעֲלֵהוּ
כ אֶל־הָעֲלִיָּה אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב שָׁם וַיַּשְׁכִּבֵהוּ עַל־מִטָּתוֹ׃ וַיִּקְרָא
אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהָי הֲגַם עַל־הָאַלְמָנָה אֲשֶׁר־אֲנִי
21 מִתְגּוֹרֵר עִמָּהּ הֲרֵעוֹתָ לְהָמִית אֶת־בְּנָהּ׃ וַיִּתְמֹדֵד עַל־הַיֶּלֶד
שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּקְרָא אֶל־יְהוָה וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהָי תָּשָׁב־נָא
22 נֶפֶשׁ־הַיֶּלֶד הַזֶּה עַל־קִרְבּוֹ׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל אֵלִיָּהוּ

v. 11 פתח באתנחתא. v. 14 תֵּת ק׳. v. 15 הִיא ק׳.
ibid. והוא ק׳. v. 20 קמץ בזקף. v. 21 קמץ בזקף.

23 וַתָּשָׁב נֶפֶשׁ־הַיֶּלֶד עַל־קִרְבּוֹ וַיֶּחִי׃ וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ אֶת־הַיֶּלֶד
וַיֹּרִדֵהוּ מִן־הָעֲלִיָּה הַבַּיְתָה וַיִּתְּנֵהוּ לְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ
24 רְאִי חַי בְּנֵךְ׃ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־אֵלִיָּהוּ עַתָּה זֶה יָדַעְתִּי כִּי
אִישׁ אֱלֹהִים אָתָּה וּדְבַר־יְהוָה בְּפִיךָ אֱמֶת׃

18 יח

א וַיְהִי יָמִים רַבִּים וּדְבַר יְהוָה הָיָה אֶל־אֵלִיָּהוּ בַּשָּׁנָה
הַשְּׁלִישִׁית לֵאמֹר לֵךְ הֵרָאֵה אֶל־אַחְאָב וְאֶתְּנָה מָטָר עַל־
2 פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּהוּ לְהֵרָאוֹת אֶל־אַחְאָב וְהָרָעָב
3 חָזָק בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיִּקְרָא אַחְאָב אֶל־עֹבַדְיָהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת
4 וְעֹבַדְיָהוּ הָיָה יָרֵא אֶת־יְהוָה מְאֹד׃ וַיְהִי בְּהַכְרִית אִיזֶבֶל
אֵת נְבִיאֵי יְהוָה וַיִּקַּח עֹבַדְיָהוּ מֵאָה נְבִאִים וַיַּחְבִּיאֵם
ה חֲמִשִּׁים אִישׁ בַּמְּעָרָה וְכִלְכְּלָם לֶחֶם וָמָיִם׃ וַיֹּאמֶר אַחְאָב
אֶל־עֹבַדְיָהוּ לֵךְ בָּאָרֶץ אֶל־כָּל־מַעְיְנֵי הַמַּיִם וְאֶל כָּל־הַנְּחָלִים
אוּלַי ׀ נִמְצָא חָצִיר וּנְחַיֶּה סוּס וָפֶרֶד וְלוֹא נַכְרִית מֵהַבְּהֵמָה׃
6 וַיְחַלְּקוּ לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ לַעֲבָר־בָּהּ אַחְאָב הָלַךְ בְּדֶרֶךְ אֶחָד
7 לְבַדּוֹ וְעֹבַדְיָהוּ הָלַךְ בְּדֶרֶךְ־אֶחָד לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי עֹבַדְיָהוּ בַּדֶּרֶךְ
וְהִנֵּה אֵלִיָּהוּ לִקְרָאתוֹ וַיַּכִּרֵהוּ וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו וַיֹּאמֶר הַאַתָּה
8 זֶה אֲדֹנִי אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אָנִי לֵךְ אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה
9 אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר מֶה חָטָאתִי כִּי־אַתָּה נֹתֵן אֶת־עַבְדְּךָ בְּיַד־
י אַחְאָב לַהֲמִיתֵנִי׃ חַי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם־יֶשׁ־גּוֹי וּמַמְלָכָה
אֲשֶׁר לֹא־שָׁלַח אֲדֹנִי שָׁם לְבַקֶּשְׁךָ וְאָמְרוּ אָיִן וְהִשְׁבִּיעַ אֶת־
11 הַמַּמְלָכָה וְאֶת־הַגּוֹי כִּי לֹא יִמְצָאֶכָּה׃ וְעַתָּה אַתָּה אֹמֵר לֵךְ
12 אֱמֹר לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ׃ וְהָיָה אֲנִי ׀ אֵלֵךְ מֵאִתָּךְ וְרוּחַ
יְהוָה ׀ יִשָּׂאֲךָ עַל אֲשֶׁר לֹא־אֵדָע וּבָאתִי לְהַגִּיד לְאַחְאָב וְלֹא
13 יִמְצָאֲךָ וַהֲרָגָנִי וְעַבְדְּךָ יָרֵא אֶת־יְהוָה מִנְּעֻרָי׃ הֲלֹא הֻגַּד
לַאדֹנִי אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בַּהֲרֹג אִיזֶבֶל אֵת נְבִיאֵי יְהוָה
וָאַחְבִּא מִנְּבִיאֵי יְהוָה מֵאָה אִישׁ חֲמִשִּׁים חֲמִשִּׁים אִישׁ
14 בַּמְּעָרָה וָאֲכַלְכְּלֵם לֶחֶם וָמָיִם׃ וְעַתָּה אַתָּה אֹמֵר לֵךְ אֱמֹר
טו לַאדֹנֶיךָ הִנֵּה אֵלִיָּהוּ וַהֲרָגָנִי׃ ס וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ חַי יְהוָה
16 צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו כִּי הַיּוֹם אֵרָאֶה אֵלָיו׃ וַיֵּלֶךְ
עֹבַדְיָהוּ לִקְרַאת אַחְאָב וַיַּגֶּד־לוֹ וַיֵּלֶךְ אַחְאָב לִקְרַאת אֵלִיָּהוּ׃

v. 12 קמץ בזקף.

17 וַיְהִי כִּרְאוֹת אַחְאָב אֶת־אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֵלָיו הַאַתָּה
18 זֶה עֹכֵר יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לֹא עָכַרְתִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־אַתָּה
וּבֵית אָבִיךָ בַּעֲזָבְכֶם אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי הַבְּעָלִים׃
19 וְעַתָּה שְׁלַח קְבֹץ אֵלַי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַר הַכַּרְמֶל וְאֶת־
נְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וּנְבִיאֵי הָאֲשֵׁרָה אַרְבַּע
כ מֵאוֹת אֹכְלֵי שֻׁלְחַן אִיזָבֶל׃ ס וַיִּשְׁלַח אַחְאָב בְּכָל־בְּנֵי
21 יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבֹּץ אֶת־הַנְּבִיאִים אֶל־הַר הַכַּרְמֶל׃ וַיִּגַּשׁ אֵלִיָּהוּ
אֶל־כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר עַד־מָתַי אַתֶּם פֹּסְחִים עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים
אִם־יְהוָה הָאֱלֹהִים לְכוּ אַחֲרָיו וְאִם־הַבַּעַל לְכוּ אַחֲרָיו וְלֹא־
22 עָנוּ הָעָם אֹתוֹ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ אֶל־הָעָם אֲנִי נוֹתַרְתִּי
נָבִיא לַיהוָה לְבַדִּי וּנְבִיאֵי הַבַּעַל אַרְבַּע־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים
23 אִישׁ׃ וְיִתְּנוּ־לָנוּ שְׁנַיִם פָּרִים וְיִבְחֲרוּ לָהֶם הַפָּר הָאֶחָד
וִינַתְּחֻהוּ וְיָשִׂימוּ עַל־הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא יָשִׂימוּ וַאֲנִי אֶעֱשֶׂה
24 אֶת־הַפָּר הָאֶחָד וְנָתַתִּי עַל־הָעֵצִים וְאֵשׁ לֹא אָשִׂים׃ וּקְרָאתֶם
בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וַאֲנִי אֶקְרָא בְשֵׁם־יְהוָה וְהָיָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־
יַעֲנֶה בָאֵשׁ הוּא הָאֱלֹהִים וַיַּעַן כָּל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ טוֹב הַדָּבָר׃
כה וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לִנְבִיאֵי הַבַּעַל בַּחֲרוּ לָכֶם הַפָּר הָאֶחָד וַעֲשׂוּ
רִאשֹׁנָה כִּי אַתֶּם הָרַבִּים וְקִרְאוּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵיכֶם וְאֵשׁ לֹא
26 תָשִׂימוּ׃ וַיִּקְחוּ אֶת־הַפָּר אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם וַיַּעֲשׂוּ וַיִּקְרְאוּ
בְשֵׁם־הַבַּעַל מֵהַבֹּקֶר וְעַד־הַצָּהֳרַיִם לֵאמֹר הַבַּעַל עֲנֵנוּ וְאֵין
27 קוֹל וְאֵין עֹנֶה וַיְפַסְּחוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְהִי
בַצָּהֳרַיִם וַיְהַתֵּל בָּהֶם אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר קִרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל כִּי־
אֱלֹהִים הוּא כִּי שִׂיחַ וְכִי־שִׂיג לוֹ וְכִי־דֶרֶךְ לוֹ אוּלַי יָשֵׁן
28 הוּא וְיִקָץ׃ וַיִּקְרְאוּ בְּקוֹל גָּדוֹל וַיִּתְגֹּדְדוּ כְּמִשְׁפָּטָם בַּחֲרָבוֹת
29 וּבָרְמָחִים עַד־שְׁפָךְ־דָּם עֲלֵיהֶם׃ וַיְהִי כַּעֲבֹר הַצָּהֳרַיִם
וַיִּתְנַבְּאוּ עַד לַעֲלוֹת הַמִּנְחָה וְאֵין־קוֹל וְאֵין־עֹנֶה וְאֵין קָשֶׁב׃
ל וַיֹּאמֶר אֵלִיָּהוּ לְכָל־הָעָם גְּשׁוּ אֵלַי וַיִּגְּשׁוּ כָל־הָעָם אֵלָיו
31 וַיְרַפֵּא אֶת־מִזְבַּח יְהוָה הֶהָרוּס׃ וַיִּקַּח אֵלִיָּהוּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
אֲבָנִים כְּמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־יַעֲקֹב אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו
32 לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ׃ וַיִּבְנֶה אֶת־הָאֲבָנִים מִזְבֵּחַ בְּשֵׁם
33 יְהוָה וַיַּעַשׂ תְּעָלָה כְּבֵית סָאתַיִם זֶרַע סָבִיב לַמִּזְבֵּחַ׃ וַיַּעֲרֹךְ

v. 21 פ׳ דגושה.

אֶת־הָֽעֵצִ֑ים וַיְנַתַּח֙ אֶת־הַפָּ֔ר וַיָּ֖שֶׂם עַל־הָעֵצִֽים׃ וַיֹּ֗אמֶר 34
מִלְא֨וּ אַרְבָּעָ֤ה כַדִּים֙ מַ֔יִם וְיִצְק֥וּ עַל־הָעֹלָ֖ה וְעַל־הָעֵצִ֑ים
וַיֹּ֤אמֶר שְׁנוּ֙ וַיִּשְׁנ֔וּ וַיֹּ֥אמֶר שַׁלֵּ֖שׁוּ וַיְשַׁלֵּֽשׁוּ׃ וַיֵּלְכ֣וּ הַמַּ֔יִם לה
סָבִ֖יב לַמִּזְבֵּ֑חַ וְגַ֥ם אֶת־הַתְּעָלָ֖ה מִלֵּא־מָֽיִם׃ וַיְהִ֣י ׀ בַּעֲל֣וֹת 36
הַמִּנְחָ֗ה וַיִּגַּ֞שׁ אֵלִיָּ֣הוּ הַנָּבִיא֮ וַיֹּאמַר֒ יְהוָ֗ה אֱלֹהֵ֤י אַבְרָהָם֙
יִצְחָ֣ק וְיִשְׂרָאֵ֔ל הַיּ֣וֹם יִוָּדַ֔ע כִּי־אַתָּ֥ה אֱלֹהִ֖ים בְּיִשְׂרָאֵ֑ל וַאֲנִ֣י
עַבְדֶּ֔ךָ וּבִדְבָרֶיךָ֙ עָשִׂ֔יתִי אֵ֥ת כָּל־הַדְּבָרִ֖ים הָאֵֽלֶּה׃ עֲנֵ֤נִי יְהוָה֙ 37
עֲנֵ֔נִי וְיֵֽדְעוּ֙ הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה כִּֽי־אַתָּ֥ה יְהוָ֖ה הָאֱלֹהִ֑ים וְאַתָּ֛ה הֲסִבֹּ֥תָ
אֶת־לִבָּ֖ם אֲחֹרַנִּֽית׃ וַתִּפֹּ֣ל אֵשׁ־יְהוָ֗ה וַתֹּ֤אכַל אֶת־הָעֹלָה֙ 38
וְאֶת־הָ֣עֵצִ֔ים וְאֶת־הָאֲבָנִ֖ים וְאֶת־הֶעָפָ֑ר וְאֶת־הַמַּ֥יִם אֲשֶׁר־
בַּתְּעָלָ֖ה לִחֵֽכָה׃ וַיַּרְא֙ כָּל־הָעָ֔ם וַֽיִּפְּל֖וּ עַל־פְּנֵיהֶ֑ם וַיֹּ֣אמְר֔וּ 39
יְהוָה֙ ה֣וּא הָאֱלֹהִ֔ים יְהוָ֖ה ה֥וּא הָאֱלֹהִֽים׃ וַיֹּ֩אמֶר֩ אֵלִיָּ֨הוּ מ
לָהֶ֜ם תִּפְשׂ֣וּ ׀ אֶת־נְבִיאֵ֣י הַבַּ֗עַל אִ֛ישׁ אַל־יִמָּלֵ֥ט מֵהֶ֖ם וַֽיִּתְפְּשׂ֑וּם
וַיּוֹרִדֵ֤ם אֵלִיָּ֙הוּ֙ אֶל־נַ֣חַל קִישׁ֔וֹן וַיִּשְׁחָטֵ֖ם שָֽׁם׃ וַיֹּ֤אמֶר אֵלִיָּ֙הוּ֙ 41
לְאַחְאָ֔ב עֲלֵ֖ה אֱכֹ֣ל וּשְׁתֵ֑ה כִּי־ק֖וֹל הֲמ֥וֹן הַגָּֽשֶׁם׃ וַיַּעֲלֶ֥ה 42
אַחְאָ֖ב לֶאֱכֹ֣ל וְלִשְׁתּ֑וֹת וְאֵ֙לִיָּ֜הוּ עָלָ֣ה אֶל־רֹ֤אשׁ הַכַּרְמֶל֙ וַיִּגְהַ֣ר
אַ֔רְצָה וַיָּ֥שֶׂם פָּנָ֖יו בֵּ֥ין בִּרְכָּֽו׃ וַיֹּ֣אמֶר אֶל־נַעֲר֗וֹ עֲלֵה־נָא֙ 43
הַבֵּ֣ט דֶּרֶךְ־יָ֔ם וַיַּ֙עַל֙ וַיַּבֵּ֔ט וַיֹּ֖אמֶר אֵ֣ין מְא֑וּמָה וַיֹּ֕אמֶר שֻׁ֖ב
שֶׁ֥בַע פְּעָמִֽים׃ וַיְהִי֙ בַּשְּׁבִעִ֔ית וַיֹּ֕אמֶר הִנֵּה־עָ֛ב קְטַנָּ֥ה כְּכַף־ 44
אִ֖ישׁ עֹלָ֣ה מִיָּ֑ם וַיֹּ֗אמֶר עֲלֵ֨ה אֱמֹ֤ר אֶל־אַחְאָב֙ אֱסֹ֣ר וָרֵ֔ד וְלֹ֥א
יַעֲצָרְכָ֖ה הַגָּֽשֶׁם׃ וַיְהִ֣י ׀ עַד־כֹּ֣ה וְעַד־כֹּ֗ה וְהַשָּׁמַ֙יִם֙ הִתְקַדְּר֣וּ מה
עָבִ֣ים וְר֔וּחַ וַיְהִ֖י גֶּ֣שֶׁם גָּד֑וֹל וַיִּרְכַּ֥ב אַחְאָ֖ב וַיֵּ֥לֶךְ יִזְרְעֶֽאלָה׃ ס
וְיַ֣ד יְהוָ֗ה הָֽיְתָה֙ אֶל־אֵ֣לִיָּ֔הוּ וַיְשַׁנֵּ֖ס מָתְנָ֑יו וַיָּ֙רָץ֙ לִפְנֵ֣י אַחְאָ֔ב 46
עַד־בֹּאֲכָ֖ה יִזְרְעֶֽאלָה׃

19 יט

וַיַּגֵּ֤ד אַחְאָב֙ לְאִיזֶ֔בֶל אֵ֛ת כָּל־אֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה אֵלִיָּ֑הוּ וְאֵ֨ת כָּל־אֲשֶׁ֥ר א
הָרַ֛ג אֶת־כָּל־הַנְּבִיאִ֖ים בֶּחָֽרֶב׃ וַתִּשְׁלַ֤ח אִיזֶ֙בֶל֙ מַלְאָ֔ךְ אֶל־ 2
אֵלִיָּ֖הוּ לֵאמֹ֑ר כֹּֽה־יַעֲשׂ֤וּן אֱלֹהִים֙ וְכֹ֣ה יוֹסִפ֔וּן כִּֽי־כָעֵ֤ת מָחָר֙
אָשִׂ֣ים אֶֽת־נַפְשְׁךָ֔ כְּנֶ֖פֶשׁ אַחַ֥ד מֵהֶֽם׃ וַיַּ֗רְא וַיָּ֙קָם֙ וַיֵּ֣לֶךְ אֶל־ 3
נַפְשׁ֔וֹ וַיָּבֹ֕א בְּאֵ֥ר שֶׁ֖בַע אֲשֶׁ֣ר לִיהוּדָ֑ה וַיַּנַּ֥ח אֶֽת־נַעֲר֖וֹ שָֽׁם׃
וְה֨וּא הָלַ֤ךְ בַּמִּדְבָּר֙ דֶּ֣רֶךְ י֔וֹם וַיָּבֹ֕א וַיֵּ֕שֶׁב תַּ֖חַת רֹ֣תֶם אֶחָ֑ת 4

v. 36 יתיר ו׳. — v. 42 ברכיו ק׳. — v. 4 אֶחָד ק׳.

וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר ׀ רַב עַתָּה יְהוָה קַח נַפְשִׁי
ה כִּי־לֹא־טוֹב אָנֹכִי מֵאֲבֹתָי׃ וַיִּשְׁכַּב וַיִּישַׁן תַּחַת רֹתֶם אֶחָד
6 וְהִנֵּה־זֶה מַלְאָךְ נֹגֵעַ בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם אֱכוֹל׃ וַיַּבֵּט וְהִנֵּה
מְרַאֲשֹׁתָיו עֻגַת רְצָפִים וְצַפַּחַת מָיִם וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּשָׁב
7 וַיִּשְׁכָּב׃ וַיָּשָׁב מַלְאַךְ יְהוָה ׀ שֵׁנִית וַיִּגַּע־בּוֹ וַיֹּאמֶר קוּם
8 אֱכֹל כִּי רַב מִמְּךָ הַדָּרֶךְ׃ וַיָּקָם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתֶּה וַיֵּלֶךְ בְּכֹחַ ׀
הָאֲכִילָה הַהִיא אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד הַר הָאֱלֹהִים
9 חֹרֵב׃ וַיָּבֹא־שָׁם אֶל־הַמְּעָרָה וַיָּלֶן שָׁם וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו
י וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לְּךָ פֹה אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה ׀
אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ
הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ
11 אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃ וַיֹּאמֶר צֵא וְעָמַדְתָּ בָהָר לִפְנֵי יְהוָה
וְהִנֵּה יְהוָה עֹבֵר וְרוּחַ גְּדוֹלָה וְחָזָק מְפָרֵק הָרִים וּמְשַׁבֵּר
סְלָעִים לִפְנֵי יְהוָה לֹא בָרוּחַ יְהוָה וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא
12 בָרַעַשׁ יְהוָה׃ וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ יְהוָה וְאַחַר הָאֵשׁ
13 קוֹל דְּמָמָה דַקָּה׃ וַיְהִי ׀ כִּשְׁמֹעַ אֵלִיָּהוּ וַיָּלֶט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ
וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הַמְּעָרָה וְהִנֵּה אֵלָיו קוֹל וַיֹּאמֶר מַה־לְּךָ
14 פֹה אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר קַנֹּא קִנֵּאתִי לַיהוָה ׀ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת כִּי־
עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרָסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ
הָרְגוּ בֶחָרֶב וָאִוָּתֵר אֲנִי לְבַדִּי וַיְבַקְשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ׃ ס
טו וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו לֵךְ שׁוּב לְדַרְכְּךָ מִדְבַּרָה דַמָּשֶׂק
16 וּבָאתָ וּמָשַׁחְתָּ אֶת־חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל־אֲרָם׃ וְאֵת יֵהוּא בֶן־
נִמְשִׁי תִּמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט מֵאָבֵל
17 מְחוֹלָה תִּמְשַׁח לְנָבִיא תַּחְתֶּיךָ׃ וְהָיָה הַנִּמְלָט מֵחֶרֶב חֲזָאֵל
18 יָמִית יֵהוּא וְהַנִּמְלָט מֵחֶרֶב יֵהוּא יָמִית אֱלִישָׁע׃ וְהִשְׁאַרְתִּי
בְיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל־הַבִּרְכַּיִם אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לַבַּעַל
19 וְכָל־הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא־נָשַׁק לוֹ׃ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־אֱלִישָׁע
בֶּן־שָׁפָט וְהוּא חֹרֵשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר צְמָדִים לְפָנָיו וְהוּא בִּשְׁנֵים
כ הֶעָשָׂר וַיַּעֲבֹר אֵלִיָּהוּ אֵלָיו וַיַּשְׁלֵךְ אַדַּרְתּוֹ אֵלָיו׃ וַיַּעֲזֹב
אֶת־הַבָּקָר וַיָּרָץ אַחֲרֵי אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֶשְּׁקָה־נָּא לְאָבִי
וּלְאִמִּי וְאֵלְכָה אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ שׁוּב כִּי מֶה־עָשִׂיתִי
21 לָךְ׃ וַיָּשָׁב מֵאַחֲרָיו וַיִּקַּח אֶת־צֶמֶד הַבָּקָר וַיִּזְבָּחֵהוּ וּבִכְלִי

הַבָּקָר בִּשְּׁלָם הַבָּשָׂר וַיִּתֵּן לָעָם וַיֹּאכֵלוּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵי
אֵלִיָּהוּ וַיְשָׁרְתֵהוּ׃ ס

כ 20

א וּבֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם קָבַץ אֶת־כָּל־חֵילוֹ וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מֶלֶךְ
2 אִתּוֹ וְסוּס וָרָכֶב וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃ וַיִּשְׁלַח
3 מַלְאָכִים אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הָעִירָה׃ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה
אָמַר בֶּן־הֲדַד כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ לִי־הוּא וְנָשֶׁיךָ וּבָנֶיךָ הַטּוֹבִים
4 לִי־הֵם׃ וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כִּדְבָרְךָ אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ לְךָ־
ה אֲנִי וְכָל־אֲשֶׁר־לִי׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים וַיֹּאמְרוּ כֹּה־אָמַר בֶּן־
הֲדַד לֵאמֹר כִּי־שָׁלַחְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כַּסְפְּךָ וּזְהָבְךָ וְנָשֶׁיךָ
6 וּבָנֶיךָ לִי תִתֵּן׃ כִּי ׀ אִם־כָּעֵת מָחָר אֶשְׁלַח אֶת־עֲבָדַי אֵלֶיךָ
וְחִפְּשׂוּ אֶת־בֵּיתְךָ וְאֵת בָּתֵּי עֲבָדֶיךָ וְהָיָה כָּל־מַחְמַד עֵינֶיךָ
7 יָשִׂימוּ בְיָדָם וְלָקָחוּ׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לְכָל־זִקְנֵי הָאָרֶץ
וַיֹּאמֶר דְּעוּ־נָא וּרְאוּ כִּי רָעָה זֶה מְבַקֵּשׁ כִּי־שָׁלַח אֵלַי לְנָשַׁי
8 וּלְבָנַי וּלְכַסְפִּי וְלִזְהָבִי וְלֹא מָנַעְתִּי מִמֶּנּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
9 כָּל־הַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם אַל־תִּשְׁמַע וְלוֹא תֹאבֶה׃ וַיֹּאמֶר
לְמַלְאֲכֵי בֶן־הֲדַד אִמְרוּ לַאדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֶל־
עַבְדְּךָ בָרִאשֹׁנָה אֶעֱשֶׂה וְהַדָּבָר הַזֶּה לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת וַיֵּלְכוּ
י הַמַּלְאָכִים וַיְשִׁבֻהוּ דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו בֶּן־הֲדַד וַיֹּאמֶר כֹּה־
יַעֲשׂוּן לִי אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוּ אִם־יִשְׂפֹּק עֲפַר שֹׁמְרוֹן לִשְׁעָלִים
11 לְכָל־הָעָם אֲשֶׁר בְּרַגְלָי׃ וַיַּעַן מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר דַּבְּרוּ
12 אַל־יִתְהַלֵּל חֹגֵר כִּמְפַתֵּחַ׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
וְהוּא שֹׁתֶה הוּא וְהַמְּלָכִים בַּסֻּכּוֹת וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו שִׂימוּ
13 וַיָּשִׂימוּ עַל־הָעִיר׃ וְהִנֵּה ׀ נָבִיא אֶחָד נִגַּשׁ אֶל־אַחְאָב מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה הֲרָאִיתָ אֵת כָּל־הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל
14 הַזֶּה הִנְנִי נֹתְנוֹ בְיָדְךָ הַיּוֹם וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר
אַחְאָב בְּמִי וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּנַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת
טו וַיֹּאמֶר מִי־יֶאְסֹר הַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אָתָּה׃ וַיִּפְקֹד אֶת־נַעֲרֵי
שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וַיִּהְיוּ מָאתַיִם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים וְאַחֲרֵיהֶם פָּקַד
16 אֶת־כָּל־הָעָם כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים׃ וַיֵּצְאוּ בַּצָּהֳרָיִם
וּבֶן־הֲדַד שֹׁתֶה שִׁכּוֹר בַּסֻּכּוֹת הוּא וְהַמְּלָכִים שְׁלֹשִׁים־וּשְׁנַיִם
17 מֶלֶךְ עֹזֵר אִתּוֹ׃ וַיֵּצְאוּ נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת בָּרִאשֹׁנָה וַיִּשְׁלַח

18 בֶּן־הֲדַד וַיַּגִּידוּ לוֹ לֵאמֹר אֲנָשִׁים יָצְאוּ מִשֹּׁמְרוֹן׃ וַיֹּאמֶר
אִם־לְשָׁלוֹם יָצָאוּ תִּפְשׂוּם חַיִּים וְאִם לְמִלְחָמָה יָצְאוּ חַיִּים
19 תִּפְשׂוּם׃ וְאֵלֶּה יָצְאוּ מִן־הָעִיר נַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְהַחַיִל
כ אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם׃ וַיַּכּוּ אִישׁ אִישׁוֹ וַיָּנֻסוּ אֲרָם וַיִּרְדְּפֵם יִשְׂרָאֵל
21 וַיִּמָּלֵט בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם עַל־סוּס וּפָרָשִׁים׃ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ אֶת־הַסּוּס וְאֶת־הָרָכֶב וְהִכָּה בַאֲרָם מַכָּה
22 גְדוֹלָה׃ וַיִּגַּשׁ הַנָּבִיא אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ הִתְחַזַּק
וְדַע וּרְאֵה אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה כִּי לִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה מֶלֶךְ אֲרָם
עֹלֶה עָלֶיךָ׃ פ
23 וְעַבְדֵי מֶלֶךְ־אֲרָם אָמְרוּ אֵלָיו אֱלֹהֵי הָרִים אֱלֹהֵיהֶם עַל־כֵּן
חָזְקוּ מִמֶּנּוּ וְאוּלָם נִלָּחֵם אִתָּם בַּמִּישׁוֹר אִם־לֹא נֶחֱזַק מֵהֶם׃
24 וְאֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עֲשֵׂה הָסֵר הַמְּלָכִים אִישׁ מִמְּקֹמוֹ וְשִׂים
כה פַּחוֹת תַּחְתֵּיהֶם׃ וְאַתָּה תִמְנֶה־לְךָ ׀ חַיִל כַּחַיִל הַנֹּפֵל
מֵאוֹתָךְ וְסוּס כַּסּוּס ׀ וְרֶכֶב כָּרֶכֶב וְנִלָּחֲמָה אוֹתָם בַּמִּישׁוֹר
26 אִם־לֹא נֶחֱזַק מֵהֶם וַיִּשְׁמַע לְקֹלָם וַיַּעַשׂ כֵּן׃ וַיְהִי לִתְשׁוּבַת
הַשָּׁנָה וַיִּפְקֹד בֶּן־הֲדַד אֶת־אֲרָם וַיַּעַל אֲפֵקָה לַמִּלְחָמָה עִם־
27 יִשְׂרָאֵל׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָתְפָּקְדוּ וְכָלְכְּלוּ וַיֵּלְכוּ לִקְרָאתָם
וַיַּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נֶגְדָּם כִּשְׁנֵי חֲשִׂפֵי עִזִּים וַאֲרָם מִלְאוּ אֶת־
28 הָאָרֶץ׃ וַיִּגַּשׁ אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר
כֹּה־אָמַר יְהוָה יַעַן אֲשֶׁר אָמְרוּ אֲרָם אֱלֹהֵי הָרִים יְהוָה
וְלֹא־אֱלֹהֵי עֲמָקִים הוּא וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל הַזֶּה
29 בְּיָדֶךָ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיַּחֲנוּ אֵלֶּה נֹכַח־אֵלֶּה שִׁבְעַת
יָמִים וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַתִּקְרַב הַמִּלְחָמָה וַיַּכּוּ בְנֵי־
ל יִשְׂרָאֵל אֶת־אֲרָם מֵאָה־אֶלֶף רַגְלִי בְּיוֹם אֶחָד׃ וַיָּנֻסוּ הַנּוֹתָרִים ׀
אֲפֵקָה אֶל־הָעִיר וַתִּפֹּל הַחוֹמָה עַל־עֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף
אִישׁ הַנּוֹתָרִים וּבֶן־הֲדַד נָס וַיָּבֹא אֶל־הָעִיר חֶדֶר בְּחָדֶר׃
31 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עֲבָדָיו הִנֵּה־נָא שָׁמַעְנוּ כִּי מַלְכֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל
כִּי־מַלְכֵי חֶסֶד הֵם נָשִׂימָה נָּא שַׂקִּים בְּמָתְנֵינוּ וַחֲבָלִים
בְּרֹאשֵׁנוּ וְנֵצֵא אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אוּלַי יְחַיֶּה אֶת־נַפְשֶׁךָ׃
32 וַיַּחְגְּרוּ שַׂקִּים בְּמָתְנֵיהֶם וַחֲבָלִים בְּרָאשֵׁיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ עַבְדְּךָ בֶן־הֲדַד אָמַר תְּחִי־נָא נַפְשִׁי
33 וַיֹּאמֶר הַעוֹדֶנּוּ חַי אָחִי הוּא׃ וְהָאֲנָשִׁים יְנַחֲשׁוּ וַיְמַהֲרוּ

וַיַּחְלְטוּ ° הֲמִמֶּנּוּ וַיֹּאמְרוּ אָחִיךָ בֶן־הֲדַד וַיֹּאמֶר בֹּאוּ
34 קָחֻהוּ וַיֵּצֵא אֵלָיו בֶּן־הֲדַד וַיַּעֲלֵהוּ עַל־הַמֶּרְכָּבָה׃ וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הֶעָרִים אֲשֶׁר־לָקַח־אָבִי מֵאֵת אָבִיךָ אָשִׁיב וְחוּצוֹת
תָּשִׂים לְךָ בְדַמֶּשֶׂק כַּאֲשֶׁר־שָׂם אָבִי בְּשֹׁמְרוֹן וַאֲנִי בַּבְּרִית
לה אֲשַׁלְּחֶךָּ וַיִּכְרָת־לוֹ בְרִית וַיְשַׁלְּחֵהוּ׃ ס וְאִישׁ אֶחָד
מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים אָמַר אֶל־רֵעֵהוּ בִּדְבַר יְהוָה הַכֵּינִי נָא
36 וַיְמָאֵן הָאִישׁ לְהַכֹּתוֹ׃ וַיֹּאמֶר לוֹ יַעַן אֲשֶׁר לֹא־שָׁמַעְתָּ
בְּקוֹל יְהוָה הִנְּךָ הוֹלֵךְ מֵאִתִּי וְהִכְּךָ הָאַרְיֵה וַיֵּלֶךְ מֵאֶצְלוֹ
37 וַיִּמְצָאֵהוּ הָאַרְיֵה וַיַּכֵּהוּ׃ וַיִּמְצָא אִישׁ אַחֵר וַיֹּאמֶר הַכֵּינִי
38 נָא וַיַּכֵּהוּ הָאִישׁ הַכֵּה וּפָצֹעַ׃ וַיֵּלֶךְ הַנָּבִיא וַיַּעֲמֹד לַמֶּלֶךְ
39 עַל־הַדָּרֶךְ וַיִּתְחַפֵּשׂ בָּאֲפֵר עַל־עֵינָיו׃ וַיְהִי הַמֶּלֶךְ עֹבֵר וְהוּא
צָעַק אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ ׀ יָצָא בְקֶרֶב־הַמִּלְחָמָה וְהִנֵּה־
אִישׁ סָר וַיָּבֵא אֵלַי אִישׁ וַיֹּאמֶר שְׁמֹר אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה אִם־
הִפָּקֵד יִפָּקֵד וְהָיְתָה נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ אוֹ כִכַּר־כֶּסֶף תִּשְׁקוֹל׃
מ וַיְהִי עַבְדְּךָ עֹשֶׂה הֵנָּה וָהֵנָּה וְהוּא אֵינֶנּוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֶלֶךְ־
41 יִשְׂרָאֵל כֵּן מִשְׁפָּטֶךָ אַתָּה חָרָצְתָּ׃ וַיְמַהֵר וַיָּסַר אֶת־הָאֲפֵר
מֵעַל עֵינָיו וַיַּכֵּר אֹתוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כִּי מֵהַנְּבִאִים הוּא׃
42 וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן שִׁלַּחְתָּ אֶת־אִישׁ־חֶרְמִי מִיָּד
43 וְהָיְתָה נַפְשְׁךָ תַּחַת נַפְשׁוֹ וְעַמְּךָ תַּחַת עַמּוֹ׃ וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל עַל־בֵּיתוֹ סַר וְזָעֵף וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹנָה׃ ס

כא 21

LXX had 21 before 20

א וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כֶּרֶם הָיָה לְנָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר
2 בְּיִזְרְעֶאל אֵצֶל הֵיכַל אַחְאָב מֶלֶךְ שֹׁמְרוֹן׃ וַיְדַבֵּר אַחְאָב אֶל־
נָבוֹת ׀ לֵאמֹר ׀ תְּנָה־לִּי אֶת־כַּרְמְךָ וִיהִי־לִי לְגַן־יָרָק כִּי הוּא
קָרוֹב אֵצֶל בֵּיתִי וְאֶתְּנָה לְךָ תַּחְתָּיו כֶּרֶם טוֹב מִמֶּנּוּ אִם טוֹב
3 בְּעֵינֶיךָ אֶתְּנָה־לְךָ כֶסֶף מְחִיר זֶה׃ וַיֹּאמֶר נָבוֹת אֶל־אַחְאָב
4 חָלִילָה לִּי מֵיְהוָה מִתִּתִּי אֶת־נַחֲלַת אֲבֹתַי לָךְ׃ וַיָּבֹא אַחְאָב
אֶל־בֵּיתוֹ סַר וְזָעֵף עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי
וַיֹּאמֶר לֹא־אֶתֵּן לְךָ אֶת־נַחֲלַת אֲבוֹתָי וַיִּשְׁכַּב עַל־מִטָּתוֹ
ה וַיַּסֵּב אֶת־פָּנָיו וְלֹא־אָכַל לָחֶם׃ וַתָּבֹא אֵלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ
6 וַתְּדַבֵּר אֵלָיו מַה־זֶּה רוּחֲךָ סָרָה וְאֵינְךָ אֹכֵל לָחֶם׃ וַיְדַבֵּר

v. 33 וַיַּחְלְטוּהָ מִמֶּנּוּ ק׳. v. 41 מֵעַל ק׳.

אֵלֶיהָ כִּי אֲדַבֵּר אֶל־נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי וָאֹמַר לוֹ תְּנָה־לִּי אֶת־
כַּרְמְךָ בְּכֶסֶף אוֹ אִם־חָפֵץ אַתָּה אֶתְּנָה־לְךָ כֶרֶם תַּחְתָּיו
7 וַיֹּאמֶר לֹא־אֶתֵּן לְךָ אֶת־כַּרְמִי׃ וַתֹּאמֶר אֵלָיו אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ
אַתָּה עַתָּה תַּעֲשֶׂה מְלוּכָה עַל־יִשְׂרָאֵל קוּם אֱכָל־לֶחֶם וְיִטַב
8 לִבֶּךָ אֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶת־כֶּרֶם נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי׃ וַתִּכְתֹּב סְפָרִים
בְּשֵׁם אַחְאָב וַתַּחְתֹּם בְּחֹתָמוֹ וַתִּשְׁלַח הַסְּפָרִים אֶל־הַזְּקֵנִים
9 וְאֶל־הַחֹרִים אֲשֶׁר בְּעִירוֹ הַיֹּשְׁבִים אֶת־נָבוֹת׃ וַתִּכְתֹּב בַּסְּפָרִים
י לֵאמֹר קִרְאוּ־צוֹם וְהוֹשִׁיבוּ אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם׃ וְהוֹשִׁיבוּ
שְׁנַיִם אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל נֶגְדּוֹ וִיעִדֻהוּ לֵאמֹר בֵּרַכְתָּ אֱלֹהִים
11 וָמֶלֶךְ וְהוֹצִיאֻהוּ וְסִקְלֻהוּ וְיָמֹת׃ וַיַּעֲשׂוּ אַנְשֵׁי עִירוֹ הַזְּקֵנִים
וְהַחֹרִים אֲשֶׁר הַיֹּשְׁבִים בְּעִירוֹ כַּאֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם אִיזָבֶל
12 כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בַּסְּפָרִים אֲשֶׁר שָׁלְחָה אֲלֵיהֶם׃ קָרְאוּ צוֹם
13 וְהֹשִׁיבוּ אֶת־נָבוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם׃ וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים בְּנֵי־
בְלִיַּעַל וַיֵּשְׁבוּ נֶגְדּוֹ וַיְעִדֻהוּ אַנְשֵׁי הַבְּלִיַּעַל אֶת־נָבוֹת נֶגֶד
הָעָם לֵאמֹר בֵּרַךְ נָבוֹת אֱלֹהִים וָמֶלֶךְ וַיֹּצִאֻהוּ מִחוּץ לָעִיר
14 וַיִּסְקְלֻהוּ בָאֲבָנִים וַיָּמֹת׃ וַיִּשְׁלְחוּ אֶל־אִיזֶבֶל לֵאמֹר סֻקַּל
טו נָבוֹת וַיָּמֹת׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אִיזֶבֶל כִּי־סֻקַּל נָבוֹת וַיָּמֹת וַתֹּאמֶר
אִיזֶבֶל אֶל־אַחְאָב קוּם רֵשׁ אֶת־כֶּרֶם ׀ נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי אֲשֶׁר
16 מֵאֵן לָתֶת־לְךָ בְכֶסֶף כִּי אֵין נָבוֹת חַי כִּי־מֵת׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ
אַחְאָב כִּי מֵת נָבוֹת וַיָּקָם אַחְאָב לָרֶדֶת אֶל־כֶּרֶם נָבוֹת
17 הַיִּזְרְעֵאלִי לְרִשְׁתּוֹ׃ ס וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי
18 לֵאמֹר׃ קוּם רֵד לִקְרַאת אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן
19 הִנֵּה בְּכֶרֶם נָבוֹת אֲשֶׁר־יָרַד שָׁם לְרִשְׁתּוֹ׃ וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה הֲרָצַחְתָּ וְגַם־יָרָשְׁתָּ וְדִבַּרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה
אָמַר יְהוָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לָקְקוּ הַכְּלָבִים אֶת־דַּם נָבוֹת יָלֹקּוּ
כ הַכְּלָבִים אֶת־דָּמְךָ גַּם־אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר אַחְאָב אֶל־אֵלִיָּהוּ
הַמְצָאתַנִי אֹיְבִי וַיֹּאמֶר מָצָאתִי יַעַן הִתְמַכֶּרְךָ לַעֲשׂוֹת
21 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ הִנְנִי מֵבִי אֵלֶיךָ רָעָה וּבִעַרְתִּי אַחֲרֶיךָ
וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב מַשְׁתִּין בְּקִיר וְעָצוּר וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל׃
22 וְנָתַתִּי אֶת־בֵּיתְךָ כְּבֵית יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶן־
23 אֲחִיָּה אֶל־הַכַּעַס אֲשֶׁר הִכְעַסְתָּ וַתַּחֲטִא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־

v. 8 סְפָרִים ק׳. v. 21 מֵבִיא ק׳.

לְאִיזֶבֶל דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר הַכְּלָבִים יֹאכְלוּ אֶת־אִיזֶבֶל בְּחֵל
יִזְרְעֶאל׃ הַמֵּת לְאַחְאָב בָּעִיר יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים וְהַמֵּת בַּשָּׂדֶה 24
יֹאכְלוּ עוֹף הַשָּׁמָיִם׃ רַק לֹא־הָיָה כְאַחְאָב אֲשֶׁר הִתְמַכֵּר כה
לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר־הֵסַתָּה אֹתוֹ אִיזֶבֶל אִשְׁתּוֹ׃
וַיַּתְעֵב מְאֹד לָלֶכֶת אַחֲרֵי הַגִּלֻּלִים כְּכֹל אֲשֶׁר עָשׂוּ הָאֱמֹרִי 26
אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אַחְאָב 27
אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּקְרַע בְּגָדָיו וַיָּשֶׂם־שַׂק עַל־בְּשָׂרוֹ
וַיָּצוֹם וַיִּשְׁכַּב בַּשָּׂק וַיְהַלֵּךְ אַט׃ ס וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־ 28
אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר׃ הֲרָאִיתָ כִּי־נִכְנַע אַחְאָב מִלְּפָנָי יַעַן 29
כִּי־נִכְנַע מִפָּנַי לֹא־אָבִא הָרָעָה בְּיָמָיו בִּימֵי בְנוֹ אָבִיא הָרָעָה
עַל־בֵּיתוֹ׃

22 כב

וַיֵּשְׁבוּ שָׁלֹשׁ שָׁנִים אֵין מִלְחָמָה בֵּין אֲרָם וּבֵין יִשְׂרָאֵל׃ ס א
וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית וַיֵּרֶד יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־ 2
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־עֲבָדָיו הַיְדַעְתֶּם כִּי־ 3
לָנוּ רָמֹת גִּלְעָד וַאֲנַחְנוּ מַחְשִׁים מִקַּחַת אֹתָהּ מִיַּד מֶלֶךְ אֲרָם׃
וַיֹּאמֶר אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲתֵלֵךְ אִתִּי לַמִּלְחָמָה רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר 4
יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כָּמוֹנִי כָמוֹךָ כְּעַמִּי כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי
כְּסוּסֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם ה
אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ °וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַנְּבִיאִים כְּאַרְבַּע 6
מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הַאֵלֵךְ עַל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה
אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן אֲדֹנָי בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר 7
יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד וְנִדְרְשָׁה מֵאוֹתוֹ׃
וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ 8
אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי שְׂנֵאתִיו כִּי לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי
אִם־רָע מִיכָיְהוּ בֶּן־יִמְלָה וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ
כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מַהֲרָה 9
מִיכָיְהוּ בֶן־יִמְלָה׃ וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה י
יֹשְׁבִים אִישׁ עַל־כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר
שֹׁמְרוֹן וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃ וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּה 11

v. 27 קמץ בזקף. ibid. פתח בס״פ. v. 29 אָבִיא ק׳.
v. 6 חצי הספר.

בֶּן־כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח
12 אֶת־אֲרָם עַד־כַּלֹּתָם׃ וְכָל־הַנְּבִאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה
13 רָמֹת גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמַּלְאָךְ
אֲשֶׁר־הָלַךְ ׀ לִקְרֹא מִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה־נָא דִּבְרֵי
הַנְּבִיאִים פֶּה־אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהִי־נָא דְבָרְיךָ כִּדְבַר
14 אַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ טּוֹב׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה כִּי אֶת־
טו אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֵלַי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיָּבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָיְהוּ הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־
נֶחְדָּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו עֲלֵה וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃
16 וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמֶּה פְעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּעֶךָ אֲשֶׁר
17 לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק־אֱמֶת בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־
כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפֹצִים אֶל־הֶהָרִים כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם רֹעֶה
וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃
18 וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לוֹא־
19 יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־רָע׃ וַיֹּאמֶר לָכֵן שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה
רָאִיתִי אֶת־יְהוָה יֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמֵד
כ עָלָיו מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב
וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה בְּכֹה וְזֶה אֹמֵר בְּכֹה׃
21 וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ וַיֹּאמֶר
22 יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי
23 כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה וְגַם תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃ וְעַתָּה
הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי כָּל־נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה דִּבֶּר
24 עָלֶיךָ רָעָה׃ וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּכֶּה אֶת־מִיכָיְהוּ
עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי־זֶה עָבַר רוּחַ־יְהוָה מֵאִתִּי לְדַבֵּר אוֹתָךְ׃
כה וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר תָּבֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר
26 לְהֵחָבֵה׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קַח אֶת־מִיכָיְהוּ וַהֲשִׁיבֵהוּ
27 אֶל־אָמֹן שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר
הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ אֶת־זֶה בֵּית הַכֶּלֶא וְהַאֲכִלֻהוּ לֶחֶם לַחַץ וּמַיִם
28 לַחַץ עַד בֹּאִי בְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם
29 לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃ וַיַּעַל
ל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר

v. 13 דְּבָרְךָ ק׳. v. 22 קמץ בזקף.

מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ וָבֹא בַמִּלְחָמָה וְאַתָּה
31 לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבוֹא בַּמִּלְחָמָה׃ וּמֶלֶךְ
אֲרָם צִוָּה אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם לֵאמֹר
לֹא תִּלָּחֲמוּ אֶת־קָטֹן וְאֶת־גָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
32 לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהֵמָּה אָמְרוּ
אַךְ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֻרוּ עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט׃
33 וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּשׁוּבוּ
34 מֵאַחֲרָיו׃ וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּכֶּה אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לְרַכָּבוֹ הֲפֹךְ יָדְךָ וְהוֹצִיאֵנִי
לה מִן־הַמַּחֲנֶה כִּי הָחֳלֵיתִי׃ וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם הַהוּא
וְהַמֶּלֶךְ הָיָה מָעֳמָד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם וַיָּמָת בָּעֶרֶב וַיִּצֶק
36 דַּם־הַמַּכָּה אֶל־חֵיק הָרָכֶב׃ וַיַּעֲבֹר הָרִנָּה בַּמַּחֲנֶה כְּבֹא
37 הַשֶּׁמֶשׁ לֵאמֹר אִישׁ אֶל־עִירוֹ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ׃ וַיָּמָת הַמֶּלֶךְ
38 וַיָּבוֹא שֹׁמְרוֹן וַיִּקְבְּרוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיִּשְׁטֹף אֶת־
הָרֶכֶב עַל ׀ בְּרֵכַת שֹׁמְרוֹן וַיָּלֹקּוּ הַכְּלָבִים אֶת־דָּמוֹ וְהַזֹּנוֹת
39 רָחָצוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אַחְאָב וְכָל־אֲשֶׁר
עָשָׂה וּבֵית הַשֵּׁן אֲשֶׁר בָּנָה וְכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה הֲלוֹא־הֵם
מ כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב
אַחְאָב עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ
41 וִיהוֹשָׁפָט בֶּן־אָסָא מָלַךְ עַל־יְהוּדָה בִּשְׁנַת אַרְבַּע לְאַחְאָב
42 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ יְהוֹשָׁפָט בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה בְּמָלְכוֹ
וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ עֲזוּבָה
43 בַּת־שִׁלְחִי׃ וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ אָסָא אָבִיו לֹא־סָר מִמֶּנּוּ לַעֲשׂוֹת
44 הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ אַךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים
מה וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ וַיַּשְׁלֵם יְהוֹשָׁפָט עִם־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃
46 וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה וַאֲשֶׁר נִלְחָם
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃
47 וְיֶתֶר הַקָּדֵשׁ אֲשֶׁר נִשְׁאַר בִּימֵי אָסָא אָבִיו בִּעֵר מִן־הָאָרֶץ׃
48 49 וּמֶלֶךְ אֵין בֶּאֱדוֹם נִצָּב מֶלֶךְ׃ יְהוֹשָׁפָט עָשָׂר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ
לָלֶכֶת אוֹפִירָה לַזָּהָב וְלֹא הָלָךְ כִּי־נִשְׁבְּרָה אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן
נ גָּבֶר׃ אָז אָמַר אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב אֶל־יְהוֹשָׁפָט יֵלְכוּ עֲבָדַי

v. 49 עָשָׂה ק׳. ibid. נשברו ק׳.

51 עִם־עֲבָדֶיךָ בָּאֳנִיּוֹת וְלֹא אָבָה יְהוֹשָׁפָט׃ וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט
עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ
52 יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס אֲחַזְיָהוּ בֶן־אַחְאָב מָלַךְ
עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת שְׁבַע עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ
53 יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ עַל־יִשְׂרָאֵל שְׁנָתָיִם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו וּבְדֶרֶךְ אִמּוֹ וּבְדֶרֶךְ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט
54 אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲבֹד אֶת־הַבַּעַל וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ
וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו׃

מלכים ב׳.

א 1

א 2 וַיִּפְשַׁע מוֹאָב בְּיִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי מוֹת אַחְאָב׃ וַיִּפֹּל אֲחַזְיָה
בְּעַד הַשְּׂבָכָה בַּעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן וַיָּחַל וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ דִרְשׁוּ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן אִם־אֶחְיֶה
3 מֵחֳלִי זֶה׃ ס וּמַלְאַךְ יְהוָה דִּבֶּר אֶל־אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי קוּם
עֲלֵה לִקְרַאת מַלְאֲכֵי מֶלֶךְ־שֹׁמְרוֹן וְדַבֵּר אֲלֵהֶם הֲמִבְּלִי אֵין־
אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתֶּם הֹלְכִים לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי
4 עֶקְרוֹן׃ וְלָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה הַמִּטָּה אֲשֶׁר עָלִיתָ שָּׁם לֹא־
ה תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי מוֹת תָּמוּת וַיֵּלֶךְ אֵלִיָּה׃ וַיָּשׁוּבוּ הַמַּלְאָכִים
6 אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מַה־זֶּה שַׁבְתֶּם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ ׀
עָלָה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ לְכוּ שׁוּבוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־
שָׁלַח אֶתְכֶם וְדִבַּרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הֲמִבְּלִי אֵין־
אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל אַתָּה שֹׁלֵחַ לִדְרֹשׁ בְּבַעַל זְבוּב אֱלֹהֵי עֶקְרוֹן
לָכֵן הַמִּטָּה אֲשֶׁר־עָלִיתָ שָּׁם לֹא־תֵרֵד מִמֶּנָּה כִּי־מוֹת תָּמוּת׃
7 וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם מֶה מִשְׁפַּט הָאִישׁ אֲשֶׁר עָלָה לִקְרַאתְכֶם וַיְדַבֵּר
8 אֲלֵיכֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אִישׁ בַּעַל שֵׂעָר
9 וְאֵזוֹר עוֹר אָזוּר בְּמָתְנָיו וַיֹּאמַר אֵלִיָּה הַתִּשְׁבִּי הוּא׃ וַיִּשְׁלַח
אֵלָיו שַׂר חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁיו וַיַּעַל אֵלָיו וְהִנֵּה יֹשֵׁב עַל־רֹאשׁ
י הָהָר וַיְדַבֵּר אֵלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ דִּבֶּר רֵדָה׃ וַיַּעֲנֶה
אֵלִיָּהוּ וַיְדַבֵּר אֶל־שַׂר הַחֲמִשִּׁים וְאִם־אִישׁ אֱלֹהִים אָנִי תֵּרֶד

אש מן־השמים ותאכל אתך ואת־חמשיך ותרד אש מן־
11 השמים ותאכל אתו ואת־חמשיו׃ וישב וישלח אליו
שר־חמשים אחר וחמשיו ויען וידבר אליו איש האלהים
12 כה־אמר המלך מהרה רדה׃ ויען אליה וידבר אליהם
אם־איש האלהים אני תרד אש מן־השמים ותאכל אתך
ואת־חמשיך ותרד אש־אלהים מן־השמים ותאכל אתו
13 ואת־חמשיו׃ וישב וישלח שר־חמשים שלשים וחמשיו
ויעל ויבא שר־החמשים השלישי ויכרע על־ברכיו ׀ לנגד
אליהו ויתחנן אליו וידבר אליו איש האלהים תיקר־נא
14 נפשי ונפש עבדיך אלה חמשים בעיניך׃ הנה ירדה אש
מן־השמים ותאכל את־שני שרי החמשים הראשנים ואת־
טו חמשיהם ועתה תיקר נפשי בעיניך׃ ס וידבר מלאך
יהוה אל־אליהו רד אותו אל־תירא מפניו ויקם וירד אותו
16 אל־המלך׃ וידבר אליו כה־אמר יהוה יען אשר־שלחת
מלאכים לדרש בבעל־זבוב אלהי עקרון המבלי אין־אלהים
בישראל לדרש בדברו לכן המטה אשר־עלית שם לא־תרד
17 ממנה כי־מות תמות׃ וימת כדבר־יהוה ׀ אשר־דבר אליהו
וימלך יהורם תחתיו בשנת שתים ליהורם בן־יהושפט
18 מלך יהודה כי לא־היה לו בן׃ ויתר דברי אחזיהו אשר
עשה הלוא־המה כתובים על־ספר דברי הימים למלכי
ישראל׃ ס

ב 2

א ויהי בהעלות יהוה את־אליהו בסערה השמים וילך
2 אליהו ואלישע מן־הגלגל׃ ויאמר אליהו אל־אלישע שב־
נא פה כי יהוה שלחני עד־בית־אל ויאמר אלישע חי־יהוה
3 וחי־נפשך אם־אעזבך וירדו בית־אל׃ ויצאו בני־הנביאים
אשר־בית־אל אל־אלישע ויאמרו אליו הידעת כי היום
יהוה לקח את־אדניך מעל ראשך ויאמר גם־אני ידעתי
4 החשו׃ ויאמר לו אליהו אלישע ׀ שב־נא פה כי יהוה
שלחני יריחו ויאמר חי־יהוה וחי־נפשך אם־אעזבך
ה ויבאו יריחו׃ ויגשו בני־הנביאים אשר־ביריחו אל־אלישע
ויאמרו אליו הידעת כי היום יהוה לקח את־אדניך מעל

6 רֹאשֶׁ֑ךָ וַיֹּ֖אמֶר גַּם־אֲנִ֥י יָדַ֖עְתִּי הֶחֱשֽׁוּ׃ וַיֹּאמֶר֩ ל֨וֹ אֵלִיָּ֜הוּ
שֵֽׁב־נָ֣א פֹ֗ה כִּ֤י יְהוָה֙ שְׁלָחַ֣נִי הַיַּרְדֵּ֔נָה וַיֹּ֕אמֶר חַי־יְהוָ֥ה וְחֵֽי־
7 נַפְשְׁךָ֖ אִם־אֶעֶזְבֶ֑ךָּ וַיֵּלְכ֖וּ שְׁנֵיהֶֽם׃ וַחֲמִשִּׁ֨ים אִ֜ישׁ מִבְּנֵ֤י
הַנְּבִיאִים֙ הָֽלְכ֔וּ וַיַּעַמְד֥וּ מִנֶּ֖גֶד מֵרָח֑וֹק וּשְׁנֵיהֶ֥ם עָמְד֖וּ עַל־
8 הַיַּרְדֵּֽן׃ וַיִּקַּ֨ח אֵלִיָּ֜הוּ אֶת־אַדַּרְתּ֤וֹ וַיִּגְלֹם֙ וַיַּכֶּ֣ה אֶת־הַמַּ֔יִם
9 וַיֵּחָצ֖וּ הֵ֣נָּה וָהֵ֑נָּה וַיַּעַבְר֥וּ שְׁנֵיהֶ֖ם בֶּחָרָבָֽה׃ וַיְהִ֣י כְעָבְרָ֗ם
וְאֵלִיָּ֜הוּ אָמַ֤ר אֶל־אֱלִישָׁע֙ שְׁאַל֙ מָ֣ה אֶֽעֱשֶׂה־לָּ֔ךְ בְּטֶ֖רֶם אֶלָּקַ֣ח
מֵעִמָּ֑ךְ וַיֹּ֣אמֶר אֱלִישָׁ֔ע וִיהִי־נָ֛א פִּֽי־שְׁנַ֥יִם בְּרוּחֲךָ֖ אֵלָֽי׃
י וַיֹּ֖אמֶר הִקְשִׁ֣יתָ לִשְׁא֑וֹל אִם־תִּרְאֶ֨ה אֹתִ֜י לֻקָּ֤ח מֵֽאִתָּךְ֙ יְהִֽי־לְךָ֣
11 כֵ֔ן וְאִם־אַ֖יִן לֹ֥א יִהְיֶֽה׃ וַיְהִ֗י הֵ֣מָּה הֹלְכִ֤ים הָלוֹךְ֙ וְדַבֵּ֔ר וְהִנֵּ֤ה
רֶֽכֶב־אֵשׁ֙ וְס֣וּסֵי אֵ֔שׁ וַיַּפְרִ֖דוּ בֵּ֣ין שְׁנֵיהֶ֑ם וַיַּ֙עַל֙ אֵלִיָּ֔הוּ
12 בַּסְּעָרָ֖ה הַשָּׁמָֽיִם׃ וֶאֱלִישָׁ֣ע רֹאֶ֗ה וְה֣וּא מְצַעֵק֙ אָבִ֣י ׀ אָבִ֗י
רֶ֤כֶב יִשְׂרָאֵל֙ וּפָ֣רָשָׁ֔יו וְלֹ֥א רָאָ֖הוּ ע֑וֹד וַֽיַּחֲזֵק֙ בִּבְגָדָ֔יו וַיִּקְרָעֵ֖ם
13 לִשְׁנַ֥יִם קְרָעִֽים׃ וַיָּ֙רֶם֙ אֶת־אַדֶּ֣רֶת אֵלִיָּ֔הוּ אֲשֶׁ֥ר נָפְלָ֖ה מֵעָלָ֑יו
14 וַיָּ֥שָׁב וַֽיַּעֲמֹ֖ד עַל־שְׂפַ֥ת הַיַּרְדֵּֽן׃ וַיִּקַּ֞ח אֶת־אַדֶּ֧רֶת אֵלִיָּ֣הוּ
אֲשֶׁר־נָפְלָ֣ה מֵעָלָ֗יו וַיַּכֶּ֤ה אֶת־הַמַּ֙יִם֙ וַיֹּאמַ֔ר אַיֵּ֕ה יְהוָ֖ה
אֱלֹהֵ֣י אֵלִיָּ֑הוּ אַף־ה֣וּא ׀ וַיַּכֶּ֣ה אֶת־הַמַּ֗יִם וַיֵּֽחָצוּ֙ הֵ֣נָּה וָהֵ֔נָּה
טו וַֽיַּעֲבֹ֖ר אֱלִישָֽׁע׃ וַיִּרְאֻ֨הוּ בְנֵֽי־הַנְּבִיאִ֤ים אֲשֶׁר־בִּֽירִיחוֹ֙ מִנֶּ֔גֶד
וַיֹּ֣אמְר֔וּ נָ֛חָה ר֥וּחַ אֵלִיָּ֖הוּ עַל־אֱלִישָׁ֑ע וַיָּבֹ֙אוּ֙ לִקְרָאת֔וֹ
16 וַיִּשְׁתַּחֲווּ־ל֖וֹ אָֽרְצָה׃ וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֡יו הִנֵּה־נָ֣א יֵשׁ־אֶת־עֲבָדֶיךָ֩
חֲמִשִּׁ֨ים אֲנָשִׁ֜ים בְּנֵי־חַ֗יִל יֵ֣לְכוּ נָ֮א וִיבַקְשׁ֣וּ אֶת־אֲדֹנֶיךָ֒ פֶּן־
נְשָׂאוֹ֙ ר֣וּחַ יְהוָ֔ה וַיַּשְׁלִכֵ֙הוּ֙ בְּאַחַ֣ד הֶֽהָרִ֔ים א֖וֹ בְּאַחַ֣ת
17 הַגֵּיאָ֑וֹת וַיֹּ֖אמֶר לֹ֥א תִשְׁלָֽחוּ׃ וַיִּפְצְרוּ־ב֥וֹ עַד־בֹּ֖שׁ וַיֹּ֣אמֶר
שְׁלָ֑חוּ וַֽיִּשְׁלְחוּ֙ חֲמִשִּׁ֣ים אִ֔ישׁ וַיְבַקְשׁ֥וּ שְׁלֹשָֽׁה־יָמִ֖ים וְלֹ֥א
18 מְצָאֻֽהוּ׃ וַיָּשֻׁ֣בוּ אֵלָ֔יו וְה֖וּא יֹשֵׁ֣ב בִּירִיח֑וֹ וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵהֶ֔ם
19 הֲלֽוֹא־אָמַ֥רְתִּי אֲלֵיכֶ֖ם אַל־תֵּלֵֽכוּ׃ וַיֹּ֨אמְר֜וּ אַנְשֵׁ֤י הָעִיר֙
אֶל־אֱלִישָׁ֔ע הִנֵּה־נָ֞א מוֹשַׁ֤ב הָעִיר֙ ט֔וֹב כַּאֲשֶׁ֖ר אֲדֹנִ֣י רֹאֶ֑ה
כ וְהַמַּ֥יִם רָעִ֖ים וְהָאָ֥רֶץ מְשַׁכָּֽלֶת׃ וַיֹּ֗אמֶר קְחוּ־לִי֙ צְלֹחִ֣ית
21 חֲדָשָׁ֔ה וְשִׂ֥ימוּ שָׁ֖ם מֶ֑לַח וַיִּקְח֖וּ אֵלָֽיו׃ וַיֵּצֵא֙ אֶל־מוֹצָ֣א הַמַּ֔יִם
וַיַּשְׁלֶךְ־שָׁ֖ם מֶ֑לַח וַיֹּ֜אמֶר כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֗ה רִפִּ֙אתִי֙ לַמַּ֣יִם
22 הָאֵ֔לֶּה לֹֽא־יִהְיֶ֥ה מִשָּׁ֛ם ע֖וֹד מָ֥וֶת וּמְשַׁכָּֽלֶת׃ וַיֵּרָפוּ֙ הַמַּ֔יִם

v. 16 הַגֵּאָיוֹת ק׳.

עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּדְבַר אֱלִישָׁע אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ וַיַּעַל מִשָּׁם 23
בֵּית־אֵל וְהוּא ׀ עֹלֶה בַדֶּרֶךְ וּנְעָרִים קְטַנִּים יָצְאוּ מִן־הָעִיר
וַיִּתְקַלְּסוּ־בוֹ וַיֹּאמְרוּ לוֹ עֲלֵה קֵרֵחַ עֲלֵה קֵרֵחַ׃ וַיִּפֶן אַחֲרָיו 24
וַיִּרְאֵם וַיְקַלְלֵם בְּשֵׁם יְהוָה וַתֵּצֶאנָה שְׁתַּיִם דֻּבִּים מִן־הַיַּעַר
וַתְּבַקַּעְנָה מֵהֶם אַרְבָּעִים וּשְׁנֵי יְלָדִים׃ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־הַר כה
הַכַּרְמֶל וּמִשָּׁם שָׁב שֹׁמְרוֹן׃ ס

3 ג

וִיהוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה א
עֶשְׂרֵה לִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃
וַיַּעֲשֶׂה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְאָבִיו וּכְאִמּוֹ וַיָּסַר אֶת־ 2
מַצְּבַת הַבַּעַל אֲשֶׁר עָשָׂה אָבִיו׃ רַק בְּחַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־ 3
נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל דָּבֵק לֹא־סָר מִמֶּנָּה׃ ס
וּמֵישַׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב הָיָה נֹקֵד וְהֵשִׁיב לְמֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל מֵאָה־ 4
אֶלֶף כָּרִים וּמֵאָה אֶלֶף אֵילִים צָמֶר׃ וַיְהִי כְּמוֹת אַחְאָב ה
וַיִּפְשַׁע מֶלֶךְ־מוֹאָב בְּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ יְהוֹרָם 6
בַּיּוֹם הַהוּא מִשֹּׁמְרוֹן וַיִּפְקֹד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּשְׁלַח 7
אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר מֶלֶךְ מוֹאָב פָּשַׁע בִּי הֲתֵלֵךְ
אִתִּי אֶל־מוֹאָב לַמִּלְחָמָה וַיֹּאמֶר אֶעֱלֶה כָּמוֹנִי כָמוֹךָ כְּעַמִּי
כְעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ נַעֲלֶה וַיֹּאמֶר 8
דֶּרֶךְ מִדְבַּר אֱדוֹם׃ וַיֵּלֶךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּמֶלֶךְ יְהוּדָה וּמֶלֶךְ 9
אֱדוֹם וַיָּסֹבּוּ דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־הָיָה מַיִם לַמַּחֲנֶה
וְלַבְּהֵמָה אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֲהָהּ כִּי־ י
קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם בְּיַד־מוֹאָב׃
וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה וְנִדְרְשָׁה אֶת־יְהוָה 11
מֵאוֹתוֹ וַיַּעַן אֶחָד מֵעַבְדֵי מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר פֹּה אֱלִישָׁע
בֶּן־שָׁפָט אֲשֶׁר־יָצַק מַיִם עַל־יְדֵי אֵלִיָּהוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט 12
יֵשׁ אוֹתוֹ דְּבַר־יְהוָה וַיֵּרְדוּ אֵלָיו מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט
וּמֶלֶךְ אֱדוֹם׃ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע אֶל־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מַה־לִּי וָלָךְ 13
לֵךְ אֶל־נְבִיאֵי אָבִיךָ וְאֶל־נְבִיאֵי אִמֶּךָ וַיֹּאמֶר לוֹ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
אַל כִּי־קָרָא יְהוָה לִשְׁלֹשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה לָתֵת אוֹתָם בְּיַד
מוֹאָב׃ וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע חַי־יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר עָמַדְתִּי לְפָנָיו 14
כִּי לוּלֵי פְּנֵי יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֲנִי נֹשֵׂא אִם־אַבִּיט אֵלֶיךָ

טו וְאִם־אֶרְאֶךָּ׃ וְעַתָּה קְחוּ־לִי מְנַגֵּן וְהָיָה כְּנַגֵּן הַמְנַגֵּן וַתְּהִי
16 עָלָיו יַד־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר כֹּה אָמַר יְהוָה עָשֹׂה הַנַּחַל הַזֶּה
17 גֵּבִים ׀ גֵּבִים׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לֹא־תִרְאוּ רוּחַ וְלֹא־תִרְאוּ
גֶשֶׁם וְהַנַּחַל הַהוּא יִמָּלֵא מָיִם וּשְׁתִיתֶם אַתֶּם וּמִקְנֵיכֶם
18 וּבְהֶמְתְּכֶם׃ וְנָקַל זֹאת בְּעֵינֵי יְהוָה וְנָתַן אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם׃
19 וְהִכִּיתֶם כָּל־עִיר מִבְצָר וְכָל־עִיר מִבְחוֹר וְכָל־עֵץ טוֹב
תַּפִּילוּ וְכָל־מַעְיְנֵי־מַיִם תִּסְתֹּמוּ וְכֹל הַחֶלְקָה הַטּוֹבָה תַּכְאִבוּ
כ בָּאֲבָנִים׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר כַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה וְהִנֵּה־מַיִם בָּאִים
21 מִדֶּרֶךְ אֱדוֹם וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֶת־הַמָּיִם׃ וְכָל־מוֹאָב שָׁמְעוּ
כִּי־עָלוּ הַמְּלָכִים לְהִלָּחֶם בָּם וַיִּצָּעֲקוּ מִכֹּל חֹגֵר חֲגֹרָה
22 וָמָעְלָה וַיַּעַמְדוּ עַל־הַגְּבוּל׃ וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהַשֶּׁמֶשׁ זָרְחָה
23 עַל־הַמָּיִם וַיִּרְאוּ מוֹאָב מִנֶּגֶד אֶת־הַמַּיִם אֲדֻמִּים כַּדָּם׃ וַיֹּאמְרוּ
דָּם זֶה הָחֳרֵב נֶחֶרְבוּ הַמְּלָכִים וַיַּכּוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְעַתָּה
24 לַשָּׁלָל מוֹאָב׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיָּקֻמוּ יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ
אֶת־מוֹאָב וַיָּנֻסוּ מִפְּנֵיהֶם וַיַּבּוּ־בָהּ וְהַכּוֹת אֶת־מוֹאָב׃
כה וְהֶעָרִים יַהֲרֹסוּ וְכָל־חֶלְקָה טוֹבָה יַשְׁלִיכוּ אִישׁ־אַבְנוֹ
וּמִלְאוּהָ וְכָל־מַעְיַן־מַיִם יִסְתְּמוּ וְכָל־עֵץ־טוֹב יַפִּילוּ עַד־
26 הִשְׁאִיר אֲבָנֶיהָ בַּקִּיר חֲרָשֶׂת וַיָּסֹבּוּ הַקַּלָּעִים וַיַּכּוּהָ׃ וַיַּרְא
מֶלֶךְ מוֹאָב כִּי־חָזַק מִמֶּנּוּ הַמִּלְחָמָה וַיִּקַּח אוֹתוֹ שְׁבַע־מֵאוֹת
27 אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב לְהַבְקִיעַ אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם וְלֹא יָכֹלוּ׃ וַיִּקַּח
אֶת־בְּנוֹ הַבְּכוֹר אֲשֶׁר־יִמְלֹךְ תַּחְתָּיו וַיַּעֲלֵהוּ עֹלָה עַל־הַחֹמָה
וַיְהִי קֶצֶף־גָּדוֹל עַל־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ מֵעָלָיו וַיָּשֻׁבוּ לָאָרֶץ׃ ס

ד 4

א וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי־הַנְּבִיאִים צָעֲקָה אֶל־אֱלִישָׁע לֵאמֹר
עַבְדְּךָ אִישִׁי מֵת וְאַתָּה יָדַעְתָּ כִּי עַבְדְּךָ הָיָה יָרֵא אֶת־יְהוָה
2 וְהַנֹּשֶׁה בָּא לָקַחַת אֶת־שְׁנֵי יְלָדַי לוֹ לַעֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
אֱלִישָׁע מָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הַגִּידִי לִי מַה־יֶּשׁ־לָכִי בַּבָּיִת וַתֹּאמֶר
3 אֵין לְשִׁפְחָתְךָ כֹל בַּבַּיִת כִּי אִם־אָסוּךְ שָׁמֶן׃ וַיֹּאמֶר לְכִי
שַׁאֲלִי־לָךְ כֵּלִים מִן־הַחוּץ מֵאֵת כָּל־שְׁכֵנָיִכִי כֵּלִים רֵקִים
4 אַל־תַּמְעִיטִי׃ וּבָאת וְסָגַרְתְּ הַדֶּלֶת בַּעֲדֵךְ וּבְעַד־בָּנַיִךְ וְיָצַקְתְּ
ה עַל כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה וְהַמָּלֵא תַּסִּיעִי׃ וַתֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ וַתִּסְגֹּר

v. 24 ויכו ק׳. v. 2 לָךְ ק׳. v. 3 שכנַיִךְ ק׳.

הַדֶּ֖לֶת בַּעֲדָ֣הּ וּבְעַ֣ד בָּנֶ֑יהָ הֵ֛ם מַגִּשִׁ֥ים אֵלֶ֖יהָ וְהִ֥יא מֹיצָֽקֶת׃
וַיְהִ֣י ׀ כִּמְלֹ֣את הַכֵּלִ֗ים וַתֹּ֤אמֶר אֶל־בְּנָהּ֙ הַגִּ֨ישָׁה אֵלַ֥י עוֹד֙ 6
כֶּ֔לִי וַיֹּ֣אמֶר אֵלֶ֔יהָ אֵ֥ין ע֖וֹד כֶּ֑לִי וַיַּעֲמֹ֖ד הַשָּֽׁמֶן׃ וַתָּבֹ֗א וַתַּגֵּד֙ 7
לְאִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֔ים וַיֹּ֗אמֶר לְכִ֞י מִכְרִ֤י אֶת־הַשֶּׁ֙מֶן֙ וְשַׁלְּמִ֣י אֶת־
נִשְׁיֵ֑כְי וְאַ֣תְּ בָּנַ֔יִכְי תִּֽחְיִ֖י בַּנּוֹתָֽר׃ ס וַיְהִ֨י הַיּ֜וֹם וַיַּעֲבֹ֧ר 8
אֱלִישָׁ֣ע אֶל־שׁ֗וּנֵם וְשָׁם֙ אִשָּׁ֣ה גְדוֹלָ֔ה וַתַּחֲזֶק־בּ֖וֹ לֶֽאֱכָל־לָ֑חֶם
וַיְהִי֙ מִדֵּ֣י עָבְר֔וֹ יָסֻ֥ר שָׁ֖מָּה לֶאֱכָל־לָֽחֶם׃ וַתֹּ֙אמֶר֙ אֶל־אִישָׁ֔הּ 9
הִנֵּה־נָ֣א יָדַ֔עְתִּי כִּ֛י אִ֥ישׁ אֱלֹהִ֖ים קָד֣וֹשׁ ה֑וּא עֹבֵ֥ר עָלֵ֖ינוּ
תָּמִֽיד׃ נַעֲשֶׂה־נָּ֤א עֲלִיַּת־קִיר֙ קְטַנָּ֔ה וְנָשִׂ֨ים ל֥וֹ שָׁ֛ם מִטָּ֥ה י
וְשֻׁלְחָ֖ן וְכִסֵּ֣א וּמְנוֹרָ֑ה וְהָיָ֛ה בְּבֹא֥וֹ אֵלֵ֖ינוּ יָס֥וּר שָֽׁמָּה׃ וַיְהִ֥י 11
הַיּ֖וֹם וַיָּ֣בֹא שָׁ֑מָּה וַיָּ֥סַר אֶל־הָעֲלִיָּ֖ה וַיִּשְׁכַּ֥ב שָֽׁמָּה׃ וַיֹּ֙אמֶר֙ 12
אֶל־גֵּיחֲזִ֣י נַעֲר֔וֹ קְרָ֖א לַשּׁוּנַמִּ֣ית הַזֹּ֑את וַיִּקְרָא־לָ֔הּ וַֽתַּעֲמֹ֖ד
לְפָנָֽיו׃ וַיֹּ֣אמֶר ל֗וֹ אֱמָר־נָ֣א אֵלֶיהָ֮ הִנֵּ֣ה חָרַ֣דְתְּ ׀ אֵלֵינוּ֮ אֶת־ 13
כָּל־הַחֲרָדָ֣ה הַזֹּאת֒ מֶ֚ה לַעֲשׂ֣וֹת לָ֔ךְ הֲיֵ֤שׁ לְדַבֶּר־לָךְ֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ
א֖וֹ אֶל־שַׂ֣ר הַצָּבָ֑א וַתֹּ֕אמֶר בְּת֥וֹךְ עַמִּ֖י אָנֹכִ֥י יֹשָֽׁבֶת׃ וַיֹּ֕אמֶר 14
וּמֶ֖ה לַעֲשׂ֣וֹת לָ֑הּ וַיֹּ֣אמֶר גֵּיחֲזִ֔י אֲבָ֛ל בֵּ֥ן אֵין־לָ֖הּ וְאִישָׁ֥הּ זָקֵֽן׃
וַיֹּ֖אמֶר קְרָא־לָ֑הּ וַיִּקְרָא־לָ֔הּ וַֽתַּעֲמֹ֖ד בַּפָּֽתַח׃ וַיֹּ֗אמֶר לַמּוֹעֵ֤ד טו 16
הַזֶּה֙ כָּעֵ֣ת חַיָּ֔ה אַתְּי חֹבֶ֣קֶת בֵּ֑ן וַתֹּ֗אמֶר אַל־אֲדֹנִי֙ אִ֣ישׁ
הָֽאֱלֹהִ֔ים אַל־תְּכַזֵּ֖ב בְּשִׁפְחָתֶֽךָ׃ וַתַּ֥הַר הָאִשָּׁ֖ה וַתֵּ֣לֶד בֵּ֑ן 17
לַמּוֹעֵ֤ד הַזֶּה֙ כָּעֵ֣ת חַיָּ֔ה אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר אֵלֶ֖יהָ אֱלִישָֽׁע׃ וַיִּגְדַּ֖ל 18
הַיָּ֑לֶד וַיְהִ֣י הַיּ֔וֹם וַיֵּצֵ֥א אֶל־אָבִ֖יו אֶל־הַקֹּצְרִֽים׃ וַיֹּ֥אמֶר אֶל־ 19
אָבִ֖יו רֹאשִׁ֣י ׀ רֹאשִׁ֑י וַיֹּ֙אמֶר֙ אֶל־הַנַּ֔עַר שָׂאֵ֖הוּ אֶל־אִמּֽוֹ׃
וַיִּשָּׂאֵ֔הוּ וַיְבִיאֵ֖הוּ אֶל־אִמּ֑וֹ וַיֵּ֧שֶׁב עַל־בִּרְכֶּ֛יהָ עַד־הַצָּהֳרַ֖יִם כ
וַיָּמֹֽת׃ וַתַּ֙עַל֙ וַתַּשְׁכִּבֵ֔הוּ עַל־מִטַּ֖ת אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֑ים וַתִּסְגֹּ֥ר 21
בַּעֲד֖וֹ וַתֵּצֵֽא׃ וַתִּקְרָא֙ אֶל־אִישָׁ֔הּ וַתֹּ֗אמֶר שִׁלְחָ֨ה נָ֥א לִי֙ אֶחָ֣ד 22
מִן־הַנְּעָרִ֔ים וְאַחַ֖ת הָאֲתֹנ֑וֹת וְאָר֛וּצָה עַד־אִ֥ישׁ הָאֱלֹהִ֖ים
וְאָשֽׁוּבָה׃ וַיֹּ֗אמֶר מַ֠דּוּעַ אַ֣תְּי הֹלַ֤כְתִּי אֵלָיו֙ הַיּ֔וֹם לֹא־חֹ֖דֶשׁ 23
וְלֹ֣א שַׁבָּ֑ת וַתֹּ֖אמֶר שָׁלֽוֹם׃ וַתַּחֲבֹשׁ֙ הָֽאָת֔וֹן וַתֹּ֣אמֶר אֶֽל־ 24
נַעֲרָ֔הּ נְהַ֣ג וָלֵ֔ךְ אַל־תַּעֲצָר־לִ֣י לִרְכֹּ֔ב כִּ֖י אִם־אָמַ֥רְתִּי לָֽךְ׃
וַתֵּ֗לֶךְ וַתָּב֛וֹא אֶל־אִ֥ישׁ הָאֱלֹהִ֖ים אֶל־הַ֣ר הַכַּרְמֶ֑ל וַיְהִ֡י כה

v. 5 מוֹצקת ק׳. v. 7 נשׁיִךְ ק׳. ibid. וּבָנַיִךְ ק׳.
v. 16 אַתְּ ק׳. v. 23 אַתְּ ק׳. ibid. הֹלֶכֶת ק׳.

כִּרְאוֹת אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֹתָהּ מִנֶּגֶד וַיֹּאמֶר אֶל־גֵּיחֲזִי נַעֲרוֹ
26 הִנֵּה הַשּׁוּנַמִּית הַלָּז׃ עַתָּה רוּץ־נָא לִקְרָאתָהּ וֶאֱמָר־לָהּ
הֲשָׁלוֹם לָךְ הֲשָׁלוֹם לְאִישֵׁךְ הֲשָׁלוֹם לַיָּלֶד וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם׃
27 וַתָּבֹא אֶל־אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הָהָר וַתַּחֲזֵק בְּרַגְלָיו וַיִּגַּשׁ
גֵּיחֲזִי לְהָדְפָהּ וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים הַרְפֵּה־לָהּ כִּי־נַפְשָׁהּ
28 מָרָה־לָהּ וַיהוָה הֶעְלִים מִמֶּנִּי וְלֹא הִגִּיד לִי׃ וַתֹּאמֶר
הֲשָׁאַלְתִּי בֵן מֵאֵת אֲדֹנִי הֲלֹא אָמַרְתִּי לֹא תַשְׁלֶה אֹתִי׃
29 וַיֹּאמֶר לְגֵיחֲזִי חֲגֹר מָתְנֶיךָ וְקַח מִשְׁעַנְתִּי בְיָדְךָ וָלֵךְ כִּי
תִמְצָא־אִישׁ לֹא תְבָרְכֶנּוּ וְכִי־יְבָרֶכְךָ אִישׁ לֹא תַעֲנֶנּוּ וְשַׂמְתָּ
ל מִשְׁעַנְתִּי עַל־פְּנֵי הַנָּעַר׃ וַתֹּאמֶר אֵם הַנַּעַר חַי־יְהוָה וְחֵי־
31 נַפְשְׁךָ אִם־אֶעֶזְבֶךָּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ׃ וְגֵחֲזִי עָבַר לִפְנֵיהֶם
וַיָּשֶׂם אֶת־הַמִּשְׁעֶנֶת עַל־פְּנֵי הַנַּעַר וְאֵין קוֹל וְאֵין קָשֶׁב
32 וַיָּשָׁב לִקְרָאתוֹ וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר לֹא הֵקִיץ הַנָּעַר׃ וַיָּבֹא
33 אֱלִישָׁע הַבָּיְתָה וְהִנֵּה הַנַּעַר מֵת מֻשְׁכָּב עַל־מִטָּתוֹ׃ וַיָּבֹא
34 וַיִּסְגֹּר הַדֶּלֶת בְּעַד שְׁנֵיהֶם וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה׃ וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב
עַל־הַיֶּלֶד וַיָּשֶׂם פִּיו עַל־פִּיו וְעֵינָיו עַל־עֵינָיו וְכַפָּיו עַל־
לה כַּפָּו וַיִּגְהַר עָלָיו וַיָּחָם בְּשַׂר הַיָּלֶד׃ וַיָּשָׁב וַיֵּלֶךְ בַּבַּיִת אַחַת
הֵנָּה וְאַחַת הֵנָּה וַיַּעַל וַיִּגְהַר עָלָיו וַיְזוֹרֵר הַנַּעַר עַד־שֶׁבַע
36 פְּעָמִים וַיִּפְקַח הַנַּעַר אֶת־עֵינָיו׃ וַיִּקְרָא אֶל־גֵּיחֲזִי וַיֹּאמֶר
קְרָא אֶל־הַשֻּׁנַמִּית הַזֹּאת וַיִּקְרָאֶהָ וַתָּבוֹא אֵלָיו וַיֹּאמֶר שְׂאִי
37 בְנֵךְ׃ וַתָּבֹא וַתִּפֹּל עַל־רַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתִּשָּׂא אֶת־
38 בְּנָהּ וַתֵּצֵא׃ ס וֶאֱלִישָׁע שָׁב הַגִּלְגָּלָה וְהָרָעָב בָּאָרֶץ וּבְנֵי
הַנְּבִיאִים יֹשְׁבִים לְפָנָיו וַיֹּאמֶר לְנַעֲרוֹ שְׁפֹת הַסִּיר הַגְּדוֹלָה
39 וּבַשֵּׁל נָזִיד לִבְנֵי הַנְּבִיאִים׃ וַיֵּצֵא אֶחָד אֶל־הַשָּׂדֶה לְלַקֵּט
אוֹרֹת וַיִּמְצָא גֶּפֶן שָׂדֶה וַיְלַקֵּט מִמֶּנּוּ פַּקֻּעֹת שָׂדֶה מְלֹא בִגְדוֹ
מ וַיָּבֹא וַיְפַלַּח אֶל־סִיר הַנָּזִיד כִּי־לֹא יָדָעוּ׃ וַיִּצְקוּ לַאֲנָשִׁים
לֶאֱכוֹל וַיְהִי כְּאָכְלָם מֵהַנָּזִיד וְהֵמָּה צָעָקוּ וַיֹּאמְרוּ מָוֶת
41 בַּסִּיר אִישׁ הָאֱלֹהִים וְלֹא יָכְלוּ לֶאֱכֹל׃ וַיֹּאמֶר וּקְחוּ־קֶמַח
וַיַּשְׁלֵךְ אֶל־הַסִּיר וַיֹּאמֶר צַק לָעָם וְיֹאכֵלוּ וְלֹא הָיָה דָּבָר רָע
42 בַּסִּיר׃ ס וְאִישׁ בָּא מִבַּעַל שָׁלִשָׁה וַיָּבֵא לְאִישׁ הָאֱלֹהִים
לֶחֶם בִּכּוּרִים עֶשְׂרִים־לֶחֶם שְׂעֹרִים וְכַרְמֶל בְּצִקְלֹנוֹ וַיֹּאמֶר

v. 34 כַּפָּיו ק׳.

43 תֵּ֥ן לָעָ֖ם וְיֹאכֵֽלוּ׃ וַיֹּ֙אמֶר֙ מְשָׁ֣רְת֔וֹ מָ֚ה אֶתֵּ֣ן זֶ֔ה לִפְנֵ֖י מֵ֣אָה
אִ֑ישׁ וַיֹּ֗אמֶר תֵּ֤ן לָעָם֙ וְיֹאכֵ֔לוּ כִּ֛י כֹּ֥ה אָמַ֥ר יְהוָ֖ה אָכֹ֥ל
44 וְהוֹתֵֽר׃ וַיִּתֵּ֧ן לִפְנֵיהֶ֛ם וַיֹּאכְל֥וּ וַיּוֹתִ֖רוּ כִּדְבַ֥ר יְהוָֽה׃ ס

ה 5

א וְנַעֲמָ֡ן שַׂר־צְבָ֣א מֶלֶךְ־אֲ֠רָם הָיָ֨ה אִ֜ישׁ גָּד֨וֹל לִפְנֵ֤י אֲדֹנָיו֙ וּנְשֻׂ֣א
פָנִ֔ים כִּ֥י ב֛וֹ נָֽתַן־יְהוָ֥ה תְּשׁוּעָ֖ה לַאֲרָ֑ם וְהָאִ֗ישׁ הָיָ֛ה גִּבּ֥וֹר
2 חַ֖יִל מְצֹרָֽע׃ וַאֲרָם֙ יָצְא֣וּ גְדוּדִ֔ים וַיִּשְׁבּ֛וּ מֵאֶ֥רֶץ יִשְׂרָאֵ֖ל נַעֲרָ֣ה
3 קְטַנָּ֑ה וַתְּהִ֕י לִפְנֵ֖י אֵ֥שֶׁת נַעֲמָֽן׃ וַתֹּ֙אמֶר֙ אֶל־גְּבִרְתָּ֔הּ אַחֲלֵ֣י
אֲדֹנִ֔י לִפְנֵ֥י הַנָּבִ֖יא אֲשֶׁ֣ר בְּשֹׁמְר֑וֹן אָ֛ז יֶאֱסֹ֥ף אֹת֖וֹ מִצָּרַעְתּֽוֹ׃
4 וַיָּבֹ֕א וַיַּגֵּ֥ד לַֽאדֹנָ֖יו לֵאמֹ֑ר כָּזֹ֤את וְכָזֹאת֙ דִּבְּרָ֣ה הַנַּעֲרָ֔ה אֲשֶׁ֖ר
ה מֵאֶ֥רֶץ יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיֹּ֤אמֶר מֶֽלֶךְ־אֲרָם֙ לֶךְ־בֹּ֔א וְאֶשְׁלְחָ֥ה סֵ֖פֶר
אֶל־מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֑ל וַיֵּ֗לֶךְ וַיִּקַּ֣ח בְּיָד֡וֹ עֶשֶׂר֩ כִּכְּרֵי־כֶ֨סֶף וְשֵׁ֧שֶׁת
6 אֲלָפִ֛ים זָהָ֖ב וְעֶ֥שֶׂר חֲלִיפ֥וֹת בְּגָדִֽים׃ וַיָּבֵ֣א הַסֵּ֔פֶר אֶל־מֶ֥לֶךְ
יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר וְעַתָּ֗ה כְּב֨וֹא הַסֵּ֤פֶר הַזֶּה֙ אֵלֶ֔יךָ הִנֵּ֨ה שָׁלַ֤חְתִּי
7 אֵלֶ֙יךָ֙ אֶת־נַעֲמָ֣ן עַבְדִּ֔י וַאֲסַפְתּ֖וֹ מִצָּרַעְתּֽוֹ׃ וַיְהִ֡י כִּקְרֹא֩ מֶֽלֶךְ־
יִשְׂרָאֵ֨ל אֶת־הַסֵּ֜פֶר וַיִּקְרַ֣ע בְּגָדָ֗יו וַיֹּ֙אמֶר֙ הַאֱלֹהִ֥ים אָ֙נִי֙ לְהָמִ֣ית
וּֽלְהַחֲי֔וֹת כִּֽי־זֶה֙ שֹׁלֵ֣חַ אֵלַ֔י לֶאֱסֹ֥ף אִ֖ישׁ מִצָּרַעְתּ֑וֹ כִּ֤י אַךְ
8 דְּעוּ־נָא֙ וּרְא֔וּ כִּֽי־מִתְאַנֶּ֥ה ה֖וּא לִֽי׃ וַיְהִ֞י כִּשְׁמֹ֣עַ ׀ אֱלִישָׁ֣ע אִישׁ־
הָאֱלֹהִ֗ים כִּֽי־קָרַ֤ע מֶֽלֶךְ־יִשְׂרָאֵל֙ אֶת־בְּגָדָ֔יו וַיִּשְׁלַח֙ אֶל־הַמֶּ֣לֶךְ
לֵאמֹ֔ר לָ֥מָּה קָרַ֖עְתָּ בְּגָדֶ֑יךָ יָֽבֹא־נָ֣א אֵלַ֔י וְיֵדַ֕ע כִּ֛י יֵ֥שׁ נָבִ֖יא
9 בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ וַיָּבֹ֥א נַעֲמָ֖ן בְּסוּסָ֣ו וּבְרִכְבּ֑וֹ וַֽיַּעֲמֹ֥ד פֶּֽתַח־הַבַּ֖יִת
י לֶאֱלִישָֽׁע׃ וַיִּשְׁלַ֥ח אֵלָ֛יו אֱלִישָׁ֖ע מַלְאָ֣ךְ לֵאמֹ֑ר הָל֗וֹךְ וְרָחַצְתָּ֤
11 שֶֽׁבַע־פְּעָמִים֙ בַּיַּרְדֵּ֔ן וְיָשֹׁ֧ב בְּשָׂרְךָ֛ לְךָ֖ וּטְהָֽר׃ וַיִּקְצֹ֥ף נַעֲמָ֖ן
וַיֵּלַ֑ךְ וַיֹּ֗אמֶר הִנֵּ֨ה אָמַ֜רְתִּי אֵלַ֣י ׀ יֵצֵ֣א יָצ֗וֹא וְעָמַד֙ וְקָרָא֙ בְּשֵׁם־
12 יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֔יו וְהֵנִ֥יף יָד֛וֹ אֶל־הַמָּק֖וֹם וְאָסַ֥ף הַמְּצֹרָֽע׃ הֲלֹ֡א
ט֣וֹב אֲבָנָה֩ וּפַרְפַּ֨ר נַהֲר֜וֹת דַּמֶּ֗שֶׂק מִכֹּל֙ מֵימֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הֲלֹֽא־
13 אֶרְחַ֥ץ בָּהֶ֖ם וְטָהָ֑רְתִּי וַיִּ֖פֶן וַיֵּ֥לֶךְ בְּחֵמָֽה׃ וַיִּגְּשׁ֣וּ עֲבָדָיו֮ וַיְדַבְּר֣וּ
אֵלָיו֒ וַיֹּאמְר֗וּ אָבִי֙ דָּבָ֣ר גָּד֗וֹל הַנָּבִ֛יא דִּבֶּ֥ר אֵלֶ֖יךָ הֲל֣וֹא תַעֲשֶׂ֑ה
14 וְאַ֛ף כִּֽי־אָמַ֥ר אֵלֶ֖יךָ רְחַ֥ץ וּטְהָֽר׃ וַיֵּ֗רֶד וַיִּטְבֹּ֤ל בַּיַּרְדֵּן֙ שֶׁ֣בַע
פְּעָמִ֔ים כִּדְבַ֖ר אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֑ים וַיָּ֣שָׁב בְּשָׂר֗וֹ כִּבְשַׂ֛ר נַ֥עַר קָטֹ֖ן
טו וַיִּטְהָֽר׃ וַיָּ֩שָׁב֩ אֶל־אִ֨ישׁ הָאֱלֹהִ֜ים ה֣וּא וְכָל־מַחֲנֵ֗הוּ וַיָּבֹא֙

v. 9 בסוסָיו ק׳. v. 12 אמָנה ק׳.

וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכָל־
הָאָרֶץ כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעַתָּה קַח־נָא בְרָכָה מֵאֵת עַבְדֶּךָ׃
16 וַיֹּאמֶר חַי־יְהוָה אֲשֶׁר־עָמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־אֶקָּח וַיִּפְצַר־בּוֹ
17 לָקַחַת וַיְמָאֵן׃ וַיֹּאמֶר נַעֲמָן וָלֹא יֻתַּן־נָא לְעַבְדְּךָ מַשָּׂא צֶמֶד־
פְּרָדִים אֲדָמָה כִּי לוֹא יַעֲשֶׂה עוֹד עַבְדְּךָ עֹלָה וָזֶבַח לֵאלֹהִים
18 אֲחֵרִים כִּי אִם־לַיהוָה׃ לַדָּבָר הַזֶּה יִסְלַח יְהוָה לְעַבְדֶּךָ בְּבוֹא
אֲדֹנִי בֵית־רִמּוֹן לְהִשְׁתַּחֲוֺת שָׁמָּה וְהוּא ׀ נִשְׁעָן עַל־יָדִי
וְהִשְׁתַּחֲוֵיתִי בֵּית רִמֹּן בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי בֵּית רִמֹּן יִסְלַח נא
19 יְהוָה לְעַבְדְּךָ בַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ לְשָׁלוֹם וַיֵּלֶךְ מֵאִתּוֹ
כ כִּבְרַת־אָרֶץ׃ ס וַיֹּאמֶר גֵּיחֲזִי נַעַר אֱלִישָׁע אִישׁ־הָאֱלֹהִים
הִנֵּה ׀ חָשַׂךְ אֲדֹנִי אֶת נַעֲמָן הָאֲרַמִּי הַזֶּה מִקַּחַת מִיָּדוֹ אֵת
אֲשֶׁר־הֵבִיא חַי־יְהוָה כִּי אִם־רַצְתִּי אַחֲרָיו וְלָקַחְתִּי מֵאִתּוֹ
21 מוּמָה׃ וַיִּרְדֹּף גֵּיחֲזִי אַחֲרֵי נַעֲמָן וַיִּרְאֶה נַעֲמָן רָץ אַחֲרָיו
22 וַיִּפֹּל מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר ׀ שָׁלוֹם
אֲדֹנִי שִׁלְּחַנִי לֵאמֹר הִנֵּה עַתָּה זֶה בָּאוּ אֵלַי שְׁנֵי־נְעָרִים מֵהַר
אֶפְרַיִם מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים תְּנָה־נָּא לָהֶם כִּכַּר־כֶּסֶף וּשְׁתֵּי
23 חֲלִפוֹת בְּגָדִים׃ וַיֹּאמֶר נַעֲמָן הוֹאֵל קַח כִּכָּרָיִם וַיִּפְרָץ־בּוֹ
וַיָּצַר כִּכְּרַיִם כֶּסֶף בִּשְׁנֵי חֲרִטִים וּשְׁתֵּי חֲלִפוֹת בְּגָדִים וַיִּתֵּן
24 אֶל־שְׁנֵי נְעָרָיו וַיִּשְׂאוּ לְפָנָיו׃ וַיָּבֹא אֶל־הָעֹפֶל וַיִּקַּח מִיָּדָם
כה וַיִּפְקֹד בַּבָּיִת וַיְשַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ׃ וְהוּא־בָא וַיַּעֲמֹד
אֶל־אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלִישָׁע מֵאָן גֵּחֲזִי וַיֹּאמֶר לֹא־הָלַךְ
26 עַבְדְּךָ אָנֶה וָאָנָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא־לִבִּי הָלַךְ כַּאֲשֶׁר הָפַךְ־
אִישׁ מֵעַל מֶרְכַּבְתּוֹ לִקְרָאתֶךָ הַעֵת לָקַחַת אֶת־הַכֶּסֶף וְלָקַחַת
בְּגָדִים וְזֵיתִים וּכְרָמִים וְצֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת׃
27 וְצָרַעַת נַעֲמָן תִּדְבַּק־בְּךָ וּבְזַרְעֲךָ לְעוֹלָם וַיֵּצֵא מִלְּפָנָיו
מְצֹרָע כַּשָּׁלֶג׃ ס

ו 6

א וַיֹּאמְרוּ בְנֵי־הַנְּבִיאִים אֶל־אֱלִישָׁע הִנֵּה־נָא הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
2 אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים שָׁם לְפָנֶיךָ צַר מִמֶּנּוּ׃ נֵלְכָה־נָּא עַד־הַיַּרְדֵּן
וְנִקְחָה מִשָּׁם אִישׁ קוֹרָה אֶחָת וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שָׁם מָקוֹם לָשֶׁבֶת
3 שָׁם וַיֹּאמֶר לֵכוּ׃ וַיֹּאמֶר הָאֶחָד הוֹאֶל נָא וְלֵךְ אֶת־עֲבָדֶיךָ

v. 18 כתיב ולא קרי. v. 20 מְאוּמָה ק׳. v. 25 מֵאַיִן ק׳.

4 וַיֹּ֖אמֶר אֲנִ֥י אֵלֵֽךְ׃ וַיֵּ֖לֶךְ אִתָּ֑ם וַיָּבֹ֙אוּ֙ הַיַּרְדֵּ֔נָה וַֽיִּגְזְר֖וּ הָעֵצִֽים׃
ה וַיְהִ֤י הָֽאֶחָד֙ מַפִּ֣יל הַקּוֹרָ֔ה וְאֶת־הַבַּרְזֶ֖ל נָפַ֣ל אֶל־הַמָּ֑יִם
6 וַיִּצְעַ֣ק וַיֹּ֔אמֶר אֲהָ֥הּ אֲדֹנִ֖י וְה֥וּא שָׁאֽוּל׃ וַיֹּ֥אמֶר אִישׁ־
הָאֱלֹהִ֖ים אָ֣נָה נָפָ֑ל וַיַּרְאֵ֙הוּ֙ אֶת־הַמָּק֔וֹם וַיִּקְצָב־עֵ֙ץ וַיַּשְׁלֶךְ־
7 שָׁ֔מָּה וַיָּ֖צֶף הַבַּרְזֶֽל׃ וַיֹּ֖אמֶר הָ֣רֶם לָ֑ךְ וַיִּשְׁלַ֥ח יָד֖וֹ וַיִּקָּחֵֽהוּ׃ ס
8 וּמֶ֣לֶךְ אֲרָ֔ם הָיָ֥ה נִלְחָ֖ם בְּיִשְׂרָאֵ֑ל וַיִּוָּעַץ֙ אֶל־עֲבָדָ֣יו
9 לֵאמֹ֔ר אֶל־מְק֛וֹם פְּלֹנִ֥י אַלְמֹנִ֖י תַּחֲנֹתִֽי׃ וַיִּשְׁלַ֞ח אִ֣ישׁ הָאֱלֹהִ֗ים
אֶל־מֶ֤לֶךְ יִשְׂרָאֵל֙ לֵאמֹ֔ר הִשָּׁ֕מֶר מֵעֲבֹ֖ר הַמָּק֣וֹם הַזֶּ֑ה כִּי־שָׁ֖ם
י אֲרָ֥ם נְחִתִּֽים׃ וַיִּשְׁלַ֞ח מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֗ל אֶל־הַמָּקוֹם֙ אֲשֶׁ֣ר אָֽמַר־
ל֣וֹ אִישׁ־הָאֱלֹהִ֔ים וְהִזְהִירֹ֖ה וְנִשְׁמַ֖ר שָׁ֑ם לֹ֥א אַחַ֖ת וְלֹ֥א
11 שְׁתָּֽיִם׃ וַיִּסָּעֵר֙ לֵ֣ב מֶֽלֶךְ־אֲרָ֔ם עַל־הַדָּבָ֖ר הַזֶּ֑ה וַיִּקְרָ֨א אֶל־
עֲבָדָ֜יו וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵיהֶ֗ם הֲלוֹא֙ תַּגִּ֣ידוּ לִ֔י מִ֥י מִשֶּׁלָּ֖נוּ אֶל־מֶ֥לֶךְ
12 יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיֹּאמֶר֙ אַחַ֣ד מֵעֲבָדָ֔יו ל֖וֹא אֲדֹנִ֣י הַמֶּ֑לֶךְ כִּֽי־אֱלִישָׁ֤ע
הַנָּבִיא֙ אֲשֶׁ֣ר בְּיִשְׂרָאֵ֔ל יַגִּיד֙ לְמֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֔ל אֶת־הַ֨דְּבָרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר
13 תְּדַבֵּ֖ר בַּחֲדַ֥ר מִשְׁכָּבֶֽךָ׃ וַיֹּ֗אמֶר לְכ֤וּ וּרְאוּ֙ אֵיכֹ֣ה ה֔וּא וְאֶשְׁלַ֖ח
14 וְאֶקָּחֵ֑הוּ וַיֻּגַּד־ל֥וֹ לֵאמֹ֖ר הִנֵּ֥ה בְדֹתָֽן׃ וַיִּשְׁלַח־שָׁ֛מָּה סוּסִ֥ים
טו וְרֶ֖כֶב וְחַ֣יִל כָּבֵ֑ד וַיָּבֹ֣אוּ לַ֔יְלָה וַיַּקִּ֖פוּ עַל־הָעִֽיר׃ וַיַּשְׁכֵּ֞ם
מְשָׁרֵ֨ת אִ֤ישׁ הָאֱלֹהִים֙ לָק֣וּם וַיֵּצֵ֔א וְהִנֵּה־חַ֛יִל סוֹבֵ֥ב אֶת־
הָעִ֖יר וְס֣וּס וָרָ֑כֶב וַיֹּ֨אמֶר נַעֲר֥וֹ אֵלָ֛יו אֲהָ֥הּ אֲדֹנִ֖י אֵיכָ֥ה נַעֲשֶֽׂה׃
16 וַיֹּ֖אמֶר אַל־תִּירָ֑א כִּ֚י רַבִּים֙ אֲשֶׁ֣ר אִתָּ֔נוּ מֵאֲשֶׁ֖ר אוֹתָֽם׃
17 וַיִּתְפַּלֵּ֣ל אֱלִישָׁע֮ וַיֹּאמַר֒ יְהוָ֕ה פְּקַח־נָ֥א אֶת־עֵינָ֖יו וְיִרְאֶ֑ה
וַיִּפְקַ֤ח יְהוָה֙ אֶת־עֵינֵ֣י הַנַּ֔עַר וַיַּ֗רְא וְהִנֵּ֨ה הָהָ֜ר מָלֵ֨א סוּסִ֥ים
18 וְרֶ֛כֶב אֵ֖שׁ סְבִיבֹ֥ת אֱלִישָֽׁע׃ וַיֵּרְדוּ֮ אֵלָיו֒ וַיִּתְפַּלֵּ֨ל אֱלִישָׁ֤ע
אֶל־יְהוָה֙ וַיֹּאמַ֔ר הַךְ־נָ֥א אֶת־הַגּוֹי־הַזֶּ֖ה בַּסַּנְוֵרִ֑ים וַיַּכֵּ֥ם
19 בַּסַּנְוֵרִ֖ים כִּדְבַ֥ר אֱלִישָֽׁע׃ וַיֹּ֨אמֶר אֲלֵהֶ֜ם אֱלִישָׁ֗ע לֹ֣א זֶ֣ה הַדֶּ֘רֶךְ֮
וְלֹ֣א זֹ֣ה הָעִיר֒ לְכ֣וּ אַחֲרַ֔י וְאוֹלִ֣יכָה אֶתְכֶ֔ם אֶל־הָאִ֖ישׁ אֲשֶׁ֣ר
כ תְּבַקֵּשׁ֑וּן וַיֹּ֥לֶךְ אוֹתָ֖ם שֹׁמְרֽוֹנָה׃ וַיְהִי֮ כְּבֹאָ֣ם שֹׁמְרוֹן֒ וַיֹּ֣אמֶר
אֱלִישָׁ֔ע יְהוָ֕ה פְּקַ֥ח אֶת־עֵינֵֽי־אֵ֖לֶּה וְיִרְא֑וּ וַיִּפְקַ֤ח יְהוָה֙ אֶת־
21 עֵ֣ינֵיהֶ֔ם וַיִּרְא֕וּ וְהִנֵּ֖ה בְּת֥וֹךְ שֹׁמְרֽוֹן׃ וַיֹּ֤אמֶר מֶֽלֶךְ־יִשְׂרָאֵל֙
22 אֶל־אֱלִישָׁ֔ע כִּרְאֹת֖וֹ אוֹתָ֑ם הַאַכֶּ֥ה אַכֶּ֖ה אָבִֽי׃ וַיֹּאמֶר֮ לֹ֣א
תַכֶּה֒ הַאֲשֶׁ֥ר שָׁבִ֛יתָ בְּחַרְבְּךָ֥ וּֽבְקַשְׁתְּךָ֖ אַתָּ֣ה מַכֶּ֑ה שִׂ֣ים לֶ֗חֶם

v. 10 וְהִזְהִירוּ ק׳

23 וָמַ֫יִם לִפְנֵיהֶם וְיֹאכְלוּ וְיִשְׁתּוּ וְיֵלְכוּ אֶל־אֲדֹנֵיהֶם׃ וַיִּכְרֶה
לָהֶם כֵּרָה גְדוֹלָה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיְשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ אֶל־
אֲדֹנֵיהֶם וְלֹא־יָסְפוּ עוֹד גְּדוּדֵי אֲרָם לָבוֹא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל׃ ס
24 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּקְבֹּץ בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־כָּל־
כה מַחֲנֵהוּ וַיַּעַל וַיָּצַר עַל־שֹׁמְרוֹן׃ וַיְהִי רָעָב גָּדוֹל בְּשֹׁמְרוֹן
וְהִנֵּה צָרִים עָלֶיהָ עַד הֱיוֹת רֹאשׁ־חֲמוֹר בִּשְׁמֹנִים כֶּסֶף וְרֹבַע
26 הַקַּב חִרְיוֹנִים בַּחֲמִשָּׁה כָסֶף׃ וַיְהִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל עֹבֵר עַל־
הַחֹמָה וְאִשָּׁה צָעֲקָה אֵלָיו לֵאמֹר הוֹשִׁיעָה אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ׃
27 וַיֹּאמֶר אַל־יוֹשִׁעֵךְ יְהוָה מֵאַיִן אוֹשִׁיעֵךְ הֲמִן־הַגֹּרֶן אוֹ מִן־
28 הַיָּקֶב׃ וַיֹּאמֶר־לָהּ הַמֶּלֶךְ מַה־לָּךְ וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הַזֹּאת
אָמְרָה אֵלַי תְּנִי אֶת־בְּנֵךְ וְנֹאכְלֶנּוּ הַיּוֹם וְאֶת־בְּנִי נֹאכַל מָחָר׃
29 וַנְּבַשֵּׁל אֶת־בְּנִי וַנֹּאכְלֵהוּ וָאֹמַר אֵלֶיהָ בַּיּוֹם הָאַחֵר תְּנִי אֶת־
ל בְּנֵךְ וְנֹאכְלֶנּוּ וַתַּחְבִּא אֶת־בְּנָהּ׃ וַיְהִי כִשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־
דִּבְרֵי הָאִשָּׁה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וְהוּא עֹבֵר עַל־הַחֹמָה וַיַּרְא
31 הָעָם וְהִנֵּה הַשַּׂק עַל־בְּשָׂרוֹ מִבָּיִת׃ וַיֹּאמֶר כֹּה־יַעֲשֶׂה־לִּי
אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִף אִם־יַעֲמֹד רֹאשׁ אֱלִישָׁע בֶּן־שָׁפָט עָלָיו
32 הַיּוֹם׃ וֶאֱלִישָׁע יֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ וְהַזְּקֵנִים יֹשְׁבִים אִתּוֹ וַיִּשְׁלַח
אִישׁ מִלְּפָנָיו בְּטֶרֶם יָבֹא הַמַּלְאָךְ אֵלָיו וְהוּא ׀ אָמַר אֶל־
הַזְּקֵנִים הַרְאִיתֶם כִּי־שָׁלַח בֶּן־הַמְרַצֵּחַ הַזֶּה לְהָסִיר אֶת־
רֹאשִׁי רְאוּ ׀ כְּבֹא הַמַּלְאָךְ סִגְרוּ הַדֶּלֶת וּלְחַצְתֶּם אֹתוֹ בַּדֶּלֶת
33 הֲלוֹא קוֹל רַגְלֵי אֲדֹנָיו אַחֲרָיו׃ עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְהִנֵּה
הַמַּלְאָךְ יֹרֵד אֵלָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה־זֹאת הָרָעָה מֵאֵת יְהוָה מָה־
אוֹחִיל לַיהוָה עוֹד׃ ס

ז 7

א וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כָּעֵת ׀
מָחָר סְאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל וְסָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר
2 שֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ נִשְׁעָן עַל־יָדוֹ אֶת־אִישׁ
הָאֱלֹהִים וַיֹּאמַר הִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה
הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנְּכָה רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל׃ ס
3 וְאַרְבָּעָה אֲנָשִׁים הָיוּ מְצֹרָעִים פֶּתַח הַשָּׁעַר וַיֹּאמְרוּ
4 אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים פֹּה עַד־מָתְנוּ׃ אִם־אָמַרְנוּ

v. 25 דִּבְיוֹנִים ק׳. v. 32 ר׳ דגושה.

נָב֣וֹא הָעִ֗יר וְהָרָעָ֤ב בָּעִיר֙ וָמַ֣תְנוּ שָׁ֔ם וְאִם־יָשַׁ֥בְנוּ פֹ֖ה וָמָ֑תְנוּ
וְעַתָּ֗ה לְכוּ֙ וְנִפְּלָה֙ אֶל־מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֔ם אִם־יְחַיֻּ֙נוּ֙ נִֽחְיֶ֔ה וְאִם־
יְמִיתֻ֖נוּ וָמָֽתְנוּ׃ וַיָּקֻ֣מוּ בַנֶּ֔שֶׁף לָב֖וֹא אֶל־מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֑ם וַיָּבֹ֗אוּ ה
עַד־קְצֵה֙ מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֔ם וְהִנֵּ֥ה אֵֽין־שָׁ֖ם אִֽישׁ׃ וַֽאדֹנָ֞י הִשְׁמִ֣יעַ ׀ 6
אֶת־מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֗ם ק֥וֹל רֶ֙כֶב֙ ק֣וֹל ס֔וּס ק֖וֹל חַ֣יִל גָּד֑וֹל וַיֹּאמְר֞וּ
אִ֣ישׁ אֶל־אָחִ֗יו הִנֵּ֣ה שָֽׂכַר־עָ֠לֵינוּ מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֜ל אֶת־מַלְכֵ֧י
הַחִתִּ֛ים וְאֶת־מַלְכֵ֥י מִצְרַ֖יִם לָב֥וֹא עָלֵֽינוּ׃ וַיָּק֙וּמוּ֙ וַיָּנ֣וּסוּ 7
בַנֶּ֔שֶׁף וַיַּעַזְב֣וּ אֶת־אָהֳלֵיהֶ֗ם וְאֶת־סֽוּסֵיהֶם֙ וְאֶת־חֲמֹ֣רֵיהֶ֔ם
הַֽמַּחֲנֶ֖ה כַּאֲשֶׁ֣ר הִ֑יא וַיָּנֻ֖סוּ אֶל־נַפְשָֽׁם׃ וַיָּבֹ֨אוּ הַֽמְצֹרָעִ֜ים 8
הָאֵ֗לֶּה עַד־קְצֵ֣ה הַֽמַּחֲנֶ֔ה וַיָּבֹ֜אוּ אֶל־אֹ֤הֶל אֶחָד֙ וַיֹּאכְל֣וּ
וַיִּשְׁתּ֔וּ וַיִּשְׂא֣וּ מִשָּׁ֗ם כֶּ֤סֶף וְזָהָב֙ וּבְגָדִ֔ים וַיֵּלְכ֖וּ וַיַּטְמִ֑נוּ
וַיָּשֻׁ֗בוּ וַיָּבֹ֙אוּ֙ אֶל־אֹ֣הֶל אַחֵ֔ר וַיִּשְׂא֣וּ מִשָּׁ֔ם וַיֵּלְכ֖וּ וַיַּטְמִֽנוּ׃
וַיֹּאמְר֞וּ אִ֣ישׁ אֶל־רֵעֵ֗הוּ לֹא־כֵ֣ן ׀ אֲנַ֣חְנוּ עֹשִׂ֗ים הַיּ֤וֹם הַזֶּה֙ יוֹם־ 9
בְּשֹׂרָ֣ה ה֔וּא וַאֲנַ֣חְנוּ מַחְשִׁ֗ים וְחִכִּ֛ינוּ עַד־א֥וֹר הַבֹּ֖קֶר וּמְצָאָ֣נוּ
עָו֑וֹן וְעַתָּה֙ לְכ֣וּ וְנָבֹ֔אָה וְנַגִּ֖ידָה בֵּ֥ית הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיָּבֹ֗אוּ וַֽיִּקְרְאוּ֮ י
אֶל־שֹׁעֵ֣ר הָעִיר֒ וַיַּגִּ֤ידוּ לָהֶם֙ לֵאמֹ֔ר בָּ֚אנוּ אֶל־מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֔ם
וְהִנֵּ֥ה אֵֽין־שָׁ֛ם אִ֖ישׁ וְק֣וֹל אָדָ֑ם כִּ֣י אִם־הַסּ֤וּס אָסוּר֙ וְהַחֲמ֣וֹר
אָס֔וּר וְאֹהָלִ֖ים כַּאֲשֶׁר־הֵֽמָּה׃ וַיִּקְרָ֖א הַשֹּׁעֲרִ֑ים וַיַּגִּ֕ידוּ בֵּ֥ית־ 11
הַמֶּ֖לֶךְ פְּנִֽימָה׃ וַיָּ֨קָם הַמֶּ֜לֶךְ לַ֗יְלָה וַיֹּ֙אמֶר֙ אֶל־עֲבָדָ֔יו אַגִּֽידָה־ 12
נָּ֣א לָכֶ֔ם אֵ֛ת אֲשֶׁר־עָ֥שׂוּ לָ֖נוּ אֲרָ֑ם יָדְע֞וּ כִּֽי־רְעֵבִ֣ים אֲנַ֗חְנוּ
וַיֵּצְא֤וּ מִן־הַֽמַּחֲנֶה֙ לְהֵחָבֵ֤ה בְהַשָּׂדֶה֙ לֵאמֹ֔ר כִּֽי־יֵצְא֣וּ מִן־
הָעִיר֙ וְנִתְפְּשֵׂ֣ם חַיִּ֔ים וְאֶל־הָעִ֖יר נָבֹֽא׃ וַיַּעַן֩ אֶחָ֨ד מֵעֲבָדָ֜יו 13
וַיֹּ֗אמֶר וְיִקְחוּ־נָ֡א חֲמִשָּׁ֣ה מִן־הַסּוּסִים֩ הַנִּשְׁאָרִ֨ים אֲשֶׁ֤ר
נִשְׁאֲרוּ־בָהּ֙ הִנָּ֗ם כְּכָל־ההֲמ֤וֹן יִשְׂרָאֵל֙ אֲשֶׁ֣ר נִשְׁאֲרוּ־בָ֔הּ הִנָּ֕ם
כְּכָל־הֲמ֥וֹן יִשְׂרָאֵ֖ל אֲשֶׁר־תָּ֑מּוּ וְנִשְׁלְחָ֖ה וְנִרְאֶֽה׃ וַיִּקְח֕וּ שְׁנֵ֖י 14
רֶ֣כֶב סוּסִ֑ים וַיִּשְׁלַ֨ח הַמֶּ֜לֶךְ אַחֲרֵ֧י מַחֲנֵה־אֲרָ֛ם לֵאמֹ֖ר לְכ֥וּ
וּרְאֽוּ׃ וַיֵּלְכ֣וּ אַחֲרֵיהֶם֮ עַד־הַיַּרְדֵּן֒ וְהִנֵּ֣ה כָל־הַדֶּ֗רֶךְ מְלֵאָ֤ה טו
בְגָדִים֙ וְכֵלִ֔ים אֲשֶׁר־הִשְׁלִ֥יכוּ אֲרָ֖ם בְּהֵחָפְזָ֑ם וַיָּשֻׁ֙בוּ֙ הַמַּלְאָכִ֔ים
וַיַּגִּ֖דוּ לַמֶּֽלֶךְ׃ וַיֵּצֵ֣א הָעָ֔ם וַיָּבֹ֕זּוּ אֵ֖ת מַחֲנֵ֣ה אֲרָ֑ם וַיְהִ֨י סְאָֽה־ 16
סֹ֜לֶת בְּשֶׁ֗קֶל וְסָאתַ֤יִם שְׂעֹרִים֙ בְּשֶׁ֔קֶל כִּדְבַ֖ר יְהוָֽה׃ וְהַמֶּ֜לֶךְ 17
הִפְקִ֗יד אֶת־הַשָּׁלִישׁ֙ אֲשֶׁר־נִשְׁעָ֣ן עַל־יָד֔וֹ עַל־הַשַּׁ֔עַר וַיִּרְמְסֻ֧הוּ

v. 12 בַּשָּׂדֶה ק׳. v. 13 הֲמוֹן ק׳. v. 15 בְּחָפְזָם ק׳.

הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר
18 בְּרֶדֶת הַמֶּלֶךְ אֵלָיו׃ וַיְהִי כְּדַבֵּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ
לֵאמֹר סָאתַיִם שְׂעֹרִים בְּשֶׁקֶל וּסְאָה־סֹלֶת בְּשֶׁקֶל יִהְיֶה כָּעֵת
19 מָחָר בְּשַׁעַר שֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַן הַשָּׁלִישׁ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמַר
וְהִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אֲרֻבּוֹת בַּשָּׁמַיִם הֲיִהְיֶה כַּדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר
כ הִנְּךָ רֹאֶה בְּעֵינֶיךָ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכֵל׃ וַיְהִי־לוֹ כֵּן וַיִּרְמְסוּ
אֹתוֹ הָעָם בַּשַּׁעַר וַיָּמֹת׃ ס

ח 8

א וֶאֱלִישָׁע דִּבֶּר אֶל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־בְּנָהּ לֵאמֹר קוּמִי
וּלְכִי אַתְּי וּבֵיתֵךְ וְגוּרִי בַּאֲשֶׁר תָּגוּרִי כִּי־קָרָא יְהוָה לָרָעָב
2 וְגַם־בָּא אֶל־הָאָרֶץ שֶׁבַע שָׁנִים׃ וַתָּקָם הָאִשָּׁה וַתַּעַשׂ כִּדְבַר
אִישׁ הָאֱלֹהִים וַתֵּלֶךְ הִיא וּבֵיתָהּ וַתָּגָר בְּאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים
3 שֶׁבַע שָׁנִים׃ וַיְהִי מִקְצֵה שֶׁבַע שָׁנִים וַתָּשָׁב הָאִשָּׁה מֵאֶרֶץ
פְּלִשְׁתִּים וַתֵּצֵא לִצְעֹק אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־בֵּיתָהּ וְאֶל־שָׂדָהּ׃
4 וְהַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר אֶל־גֵּחֲזִי נַעַר אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר סַפְּרָה־
ה נָּא לִי אֵת כָּל־הַגְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה אֱלִישָׁע׃ ס וַיְהִי
הוּא מְסַפֵּר לַמֶּלֶךְ אֵת אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־הַמֵּת וְהִנֵּה הָאִשָּׁה
אֲשֶׁר־הֶחֱיָה אֶת־בְּנָהּ צֹעֶקֶת אֶל־הַמֶּלֶךְ עַל־בֵּיתָהּ וְעַל־שָׂדָהּ
וַיֹּאמֶר גֵּחֲזִי אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ זֹאת הָאִשָּׁה וְזֶה בְּנָהּ אֲשֶׁר הֶחֱיָה
6 אֱלִישָׁע׃ וַיִּשְׁאַל הַמֶּלֶךְ לָאִשָּׁה וַתְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּתֶּן־לָהּ הַמֶּלֶךְ
סָרִיס אֶחָד לֵאמֹר הָשֵׁיב אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ וְאֵת כָּל־תְּבוּאֹת
7 הַשָּׂדֶה מִיּוֹם עָזְבָה אֶת־הָאָרֶץ וְעַד־עָתָּה׃ ס וַיָּבֹא אֱלִישָׁע
דַּמֶּשֶׂק וּבֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם חֹלֶה וַיֻּגַּד־לוֹ לֵאמֹר בָּא אִישׁ
8 הָאֱלֹהִים עַד־הֵנָּה׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־חֲזָהאֵל קַח בְּיָדְךָ
מִנְחָה וְלֵךְ לִקְרַאת אִישׁ הָאֱלֹהִים וְדָרַשְׁתָּ אֶת־יְהוָה מֵאוֹתוֹ
9 לֵאמֹר הַאֶחְיֶה מֵחֳלִי זֶה׃ וַיֵּלֶךְ חֲזָאֵל לִקְרָאתוֹ וַיִּקַּח
מִנְחָה בְיָדוֹ וְכָל־טוּב דַּמֶּשֶׂק מַשָּׂא אַרְבָּעִים גָּמָל וַיָּבֹא
וַיַּעֲמֹד לְפָנָיו וַיֹּאמֶר בִּנְךָ בֶן־הֲדַד מֶלֶךְ־אֲרָם שְׁלָחַנִי אֵלֶיךָ
י לֵאמֹר הַאֶחְיֶה מֵחֳלִי זֶה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֱלִישָׁע לֵךְ אֱמָר־לֹא
11 חָיֹה תִחְיֶה וְהִרְאַנִי יְהוָה כִּי־מוֹת יָמוּת׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־פָּנָיו
12 וַיָּשֶׂם עַד־בֹּשׁ וַיֵּבְךְּ אִישׁ הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר חֲזָאֵל מַדּוּעַ

v. 1 אַתְּ ק׳. v. 10 לוֹ ק׳.

אֲדֹנִי בֹכֶה וַיֹּאמֶר כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
רָעָה מִבְצְרֵיהֶם תְּשַׁלַּח בָּאֵשׁ וּבַחֻרֵיהֶם בַּחֶרֶב תַּהֲרֹג
13 וְעֹלְלֵיהֶם תְּרַטֵּשׁ וְהָרֹתֵיהֶם תְּבַקֵּעַ׃ וַיֹּאמֶר חֲזָהאֵל כִּי מָה
עַבְדְּךָ הַכֶּלֶב כִּי יַעֲשֶׂה הַדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה וַיֹּאמֶר אֱלִישָׁע
14 הִרְאַנִי יְהוָה אֹתְךָ מֶלֶךְ עַל־אֲרָם׃ וַיֵּלֶךְ ׀ מֵאֵת אֱלִישָׁע
וַיָּבֹא אֶל־אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה־אָמַר לְךָ אֱלִישָׁע וַיֹּאמֶר
טו אָמַר לִי חָיֹה תִחְיֶה׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיִּקַּח הַמַּכְבֵּר וַיִּטְבֹּל
בַּמַּיִם וַיִּפְרֹשׂ עַל־פָּנָיו וַיָּמֹת וַיִּמְלֹךְ חֲזָהאֵל תַּחְתָּיו׃ ס
16 וּבִשְׁנַת חָמֵשׁ לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט
17 מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹרָם בֶּן־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־
שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה מָלַךְ
18 בִּירוּשָׁלָםִ׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ ׀ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית
אַחְאָב כִּי בַּת־אַחְאָב הָיְתָה־לּוֹ לְאִשָּׁה וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
19 יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־יְהוּדָה לְמַעַן דָּוִד
כ עַבְדּוֹ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ לָתֵת לוֹ נִיר לְבָנָיו כָּל־הַיָּמִים׃ בְּיָמָיו
21 פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה וַיַּמְלִכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיַּעֲבֹר
יוֹרָם צָעִירָה וְכָל־הָרֶכֶב עִמּוֹ וַיְהִי־הוּא קָם לַיְלָה וַיַּכֶּה
אֶת־אֱדוֹם הַסֹּבֵיב אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי הָרֶכֶב וַיָּנָס הָעָם לְאֹהָלָיו׃
22 וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע
23 לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹרָם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־
24 הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב
יוֹרָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אֲחַזְיָהוּ
כה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס בִּשְׁנַת שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן־
אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אֲחַזְיָהוּ בֶן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
26 בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אֲחַזְיָהוּ בְמָלְכוֹ וְשָׁנָה אַחַת מָלַךְ
27 בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ עֲתַלְיָהוּ בַּת־עָמְרִי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ
בְּדֶרֶךְ בֵּית אַחְאָב וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּבֵית אַחְאָב כִּי
28 חֲתַן בֵּית־אַחְאָב הוּא׃ וַיֵּלֶךְ אֶת־יוֹרָם בֶּן־אַחְאָב לַמִּלְחָמָה
עִם־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם בְּרָמֹת גִּלְעָד וַיַּכּוּ אֲרַמִּים אֶת־יוֹרָם׃
29 וַיָּשָׁב יוֹרָם הַמֶּלֶךְ לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל מִן־הַמַּכִּים אֲשֶׁר יַכֻּהוּ
אֲרַמִּים בָּרָמָה בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָהאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַאֲחַזְיָהוּ

v. 17 שְׁנַיִם ק׳.

בֶּן־יְהוֹרָם מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יוֹרָם בֶּן־אַחְאָב
בְּיִזְרְעֶאל כִּי־חֹלֶה הוּא׃ ס

ט 9

א וֶאֱלִישָׁע הַנָּבִיא קָרָא לְאַחַד מִבְּנֵי הַנְּבִיאִים וַיֹּאמֶר לוֹ חֲגֹר
2 מָתְנֶיךָ וְקַח פַּךְ הַשֶּׁמֶן הַזֶּה בְּיָדֶךָ וְלֵךְ רָמֹת גִּלְעָד׃ וּבָאתָ
שָׁמָּה וּרְאֵה־שָׁם יֵהוּא בֶן־יְהוֹשָׁפָט בֶּן־נִמְשִׁי וּבָאתָ וַהֲקֵמֹתוֹ
3 מִתּוֹךְ אֶחָיו וְהֵבֵיאתָ אֹתוֹ חֶדֶר בְּחָדֶר׃ וְלָקַחְתָּ פַךְ־הַשֶּׁמֶן
וְיָצַקְתָּ עַל־רֹאשׁוֹ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ
4 אֶל־יִשְׂרָאֵל וּפָתַחְתָּ הַדֶּלֶת וְנַסְתָּה וְלֹא תְחַכֶּה׃ וַיֵּלֶךְ הַנַּעַר
ה הַנַּעַר הַנָּבִיא רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיָּבֹא וְהִנֵּה שָׂרֵי הַחַיִל יֹשְׁבִים
וַיֹּאמֶר דָּבָר לִי אֵלֶיךָ הַשָּׂר וַיֹּאמֶר יֵהוּא אֶל־מִי מִכֻּלָּנוּ
6 וַיֹּאמֶר אֵלֶיךָ הַשָּׂר׃ וַיָּקָם וַיָּבֹא הַבַּיְתָה וַיִּצֹק הַשֶּׁמֶן אֶל־
רֹאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְשַׁחְתִּיךָ
7 לְמֶלֶךְ אֶל־עַם יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהִכִּיתָה אֶת־בֵּית אַחְאָב
אֲדֹנֶיךָ וְנִקַּמְתִּי דְּמֵי ׀ עֲבָדַי הַנְּבִיאִים וּדְמֵי כָּל־עַבְדֵי יְהוָה
8 מִיַּד אִיזָבֶל׃ וְאָבַד כָּל־בֵּית אַחְאָב וְהִכְרַתִּי לְאַחְאָב מַשְׁתִּין
9 בְּקִיר וְעָצוּר וְעָזוּב בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְנָתַתִּי אֶת־בֵּית אַחְאָב כְּבֵית
י יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וּכְבֵית בַּעְשָׁא בֶן־אֲחִיָּה׃ וְאֶת־אִיזֶבֶל יֹאכְלוּ
הַכְּלָבִים בְּחֵלֶק יִזְרְעֶאל וְאֵין קֹבֵר וַיִּפְתַּח הַדֶּלֶת וַיָּנֹס׃
11 וְיֵהוּא יָצָא אֶל־עַבְדֵי אֲדֹנָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲשָׁלוֹם מַדּוּעַ בָּא־
הַמְשֻׁגָּע הַזֶּה אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־הָאִישׁ
12 וְאֶת־שִׂיחוֹ׃ וַיֹּאמְרוּ ׀ שֶׁקֶר הַגֶּד־נָא לָנוּ וַיֹּאמֶר כָּזֹאת וְכָזֹאת
אָמַר אֵלַי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מְשַׁחְתִּיךָ לְמֶלֶךְ אֶל־
13 יִשְׂרָאֵל׃ וַיְמַהֲרוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ בִּגְדוֹ וַיָּשִׂימוּ תַחְתָּיו אֶל־
14 גֶּרֶם הַמַּעֲלוֹת וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָר וַיֹּאמְרוּ מָלַךְ יֵהוּא׃ וַיִּתְקַשֵּׁר
יֵהוּא בֶּן־יְהוֹשָׁפָט בֶּן־נִמְשִׁי אֶל־יוֹרָם וְיוֹרָם הָיָה שֹׁמֵר
בְּרָמֹת גִּלְעָד הוּא וְכָל־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם׃
טו וַיָּשָׁב יְהוֹרָם הַמֶּלֶךְ לְהִתְרַפֵּא בְיִזְרְעֶאל מִן־הַמַּכִּים אֲשֶׁר
יַכֻּהוּ אֲרַמִּים בְּהִלָּחֲמוֹ אֶת־חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיֹּאמֶר יֵהוּא
אִם־יֵשׁ נַפְשְׁכֶם אַל־יֵצֵא פָלִיט מִן־הָעִיר לָלֶכֶת לַגִּיד
16 בְּיִזְרְעֶאל׃ וַיִּרְכַּב יֵהוּא וַיֵּלֶךְ יִזְרְעֶאלָה כִּי יוֹרָם שֹׁכֵב שָׁמָּה

v. 15 לְהַגִּיד ק׳.

17 וַאֲחַזְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה יָרַד לִרְאוֹת אֶת־יוֹרָם׃ וְהַצֹּפֶה עֹמֵד
עַל־הַמִּגְדָּל בְּיִזְרְעֶאל וַיַּרְא אֶת־שִׁפְעַת יֵהוּא בְּבֹאוֹ וַיֹּאמֶר
שִׁפְעַת אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמֶר יְהוֹרָם קַח רַכָּב וּשְׁלַח לִקְרָאתָם
18 וְיֹאמַר הֲשָׁלוֹם׃ וַיֵּלֶךְ רֹכֵב הַסּוּס לִקְרָאתוֹ וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר
הַמֶּלֶךְ הֲשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב אֶל־אַחֲרָי
19 וַיַּגֵּד הַצֹּפֶה לֵאמֹר בָּא־הַמַּלְאָךְ עַד־הֵם וְלֹא־שָׁב׃ וַיִּשְׁלַח
רֹכֵב סוּס שֵׁנִי וַיָּבֹא אֲלֵהֶם וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ שָׁלוֹם
כ וַיֹּאמֶר יֵהוּא מַה־לְּךָ וּלְשָׁלוֹם סֹב אֶל־אַחֲרָי׃ וַיַּגֵּד הַצֹּפֶה
לֵאמֹר בָּא עַד־אֲלֵיהֶם וְלֹא־שָׁב וְהַמִּנְהָג כְּמִנְהַג יֵהוּא בֶן־
21 נִמְשִׁי כִּי בְשִׁגָּעוֹן יִנְהָג׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹרָם אֱסֹר וַיֶּאְסֹר רִכְבּוֹ
וַיֵּצֵא יְהוֹרָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַאֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה אִישׁ בְּרִכְבּוֹ
וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת יֵהוּא וַיִּמְצָאֻהוּ בְּחֶלְקַת נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי׃
22 וַיְהִי כִּרְאוֹת יְהוֹרָם אֶת־יֵהוּא וַיֹּאמֶר הֲשָׁלוֹם יֵהוּא וַיֹּאמֶר
23 מָה הַשָּׁלוֹם עַד־זְנוּנֵי אִיזֶבֶל אִמְּךָ וּכְשָׁפֶיהָ הָרַבִּים׃ וַיַּהֲפֹךְ
24 יְהוֹרָם יָדָיו וַיָּנֹס וַיֹּאמֶר אֶל־אֲחַזְיָהוּ מִרְמָה אֲחַזְיָה׃ וְיֵהוּא
מִלֵּא יָדוֹ בַקֶּשֶׁת וַיַּךְ אֶת־יְהוֹרָם בֵּין זְרֹעָיו וַיֵּצֵא הַחֵצִי
כה מִלִּבּוֹ וַיִּכְרַע בְּרִכְבּוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֶל־בִּדְקַר שָׁלִשֹׁה שָׂא הַשְׁלִכֵהוּ
בְּחֶלְקַת שְׂדֵה נָבוֹת הַיִּזְרְעֵאלִי כִּי־זְכֹר אֲנִי וָאַתָּה אֵת רֹכְבִים
צְמָדִים אַחֲרֵי אַחְאָב אָבִיו וַיהוָה נָשָׂא עָלָיו אֶת־הַמַּשָּׂא
26 הַזֶּה׃ אִם־לֹא אֶת־דְּמֵי נָבוֹת וְאֶת־דְּמֵי בָנָיו רָאִיתִי אֶמֶשׁ
נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּמְתִּי לְךָ בַּחֶלְקָה הַזֹּאת נְאֻם־יְהוָה וְעַתָּה שָׂא
27 הַשְׁלִכֵהוּ בַּחֶלְקָה כִּדְבַר יְהוָה׃ וַאֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה רָאָה
וַיָּנָס דֶּרֶךְ בֵּית הַגָּן וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו יֵהוּא וַיֹּאמֶר גַּם־אֹתוֹ
הַכֻּהוּ אֶל־הַמֶּרְכָּבָה בְּמַעֲלֵה־גוּר אֲשֶׁר אֶת־יִבְלְעָם וַיָּנָס
28 מְגִדּוֹ וַיָּמָת שָׁם׃ וַיַּרְכִּבוּ אֹתוֹ עֲבָדָיו יְרוּשָׁלְמָה וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
29 בִקְבֻרָתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד׃ ס וּבִשְׁנַת אַחַת עֶשְׂרֵה
ל שָׁנָה לְיוֹרָם בֶּן־אַחְאָב מָלַךְ אֲחַזְיָה עַל־יְהוּדָה׃ וַיָּבוֹא
יֵהוּא יִזְרְעֶאלָה וְאִיזֶבֶל שָׁמְעָה וַתָּשֶׂם בַּפּוּךְ עֵינֶיהָ וַתֵּיטֶב
31 אֶת־רֹאשָׁהּ וַתַּשְׁקֵף בְּעַד הַחַלּוֹן׃ וְיֵהוּא בָּא בַשָּׁעַר וַתֹּאמֶר
32 הֲשָׁלוֹם זִמְרִי הֹרֵג אֲדֹנָיו׃ וַיִּשָּׂא פָנָיו אֶל־הַחַלּוֹן וַיֹּאמֶר
33 מִי אִתִּי מִי וַיַּשְׁקִיפוּ אֵלָיו שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה סָרִיסִים׃ וַיֹּאמֶר

v. 25 שָׁלִשׁוֹ ק׳ v. 28 יְרוּשָׁלַיְמָה ק׳

שִׁמְטֻהוּ וַיִּשְׁמְטוּהָ וַיִּז מִדָּמָהּ אֶל־הַקִּיר וְאֶל־הַסּוּסִים
34 וַיִּרְמְסֶנָּה׃ וַיָּבֹא וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיֹּאמֶר פִּקְדוּ־נָא אֶת־
לה הָאֲרוּרָה הַזֹּאת וְקִבְרוּהָ כִּי בַת־מֶלֶךְ הִיא׃ וַיֵּלְכוּ לְקָבְרָהּ
וְלֹא־מָצְאוּ בָהּ כִּי אִם־הַגֻּלְגֹּלֶת וְהָרַגְלַיִם וְכַפּוֹת הַיָּדָיִם׃
36 וַיָּשֻׁבוּ וַיַּגִּידוּ לוֹ וַיֹּאמֶר דְּבַר־יְהוָה הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד־
עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר בְּחֵלֶק יִזְרְעֶאל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים
37 אֶת־בְּשַׂר אִיזָבֶל׃ וְהָיְתָ נִבְלַת אִיזֶבֶל כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
בְּחֵלֶק יִזְרְעֶאל אֲשֶׁר לֹא־יֹאמְרוּ זֹאת אִיזָבֶל׃ ס

10 י

א וּלְאַחְאָב שִׁבְעִים בָּנִים בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּכְתֹּב יֵהוּא סְפָרִים וַיִּשְׁלַח
שֹׁמְרוֹן אֶל־שָׂרֵי יִזְרְעֶאל הַזְּקֵנִים וְאֶל־הָאֹמְנִים אַחְאָב לֵאמֹר׃
2 וְעַתָּה כְּבֹא הַסֵּפֶר הַזֶּה אֲלֵיכֶם וְאִתְּכֶם בְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם וְאִתְּכֶם
3 הָרֶכֶב וְהַסּוּסִים וְעִיר מִבְצָר וְהַנָּשֶׁק׃ וּרְאִיתֶם הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר
מִבְּנֵי אֲדֹנֵיכֶם וְשַׂמְתֶּם עַל־כִּסֵּא אָבִיו וְהִלָּחֲמוּ עַל־בֵּית
4 אֲדֹנֵיכֶם׃ וַיִּרְאוּ מְאֹד מְאֹד וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה שְׁנֵי הַמְּלָכִים לֹא
ה עָמְדוּ לְפָנָיו וְאֵיךְ נַעֲמֹד אֲנָחְנוּ׃ וַיִּשְׁלַח אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת
וַאֲשֶׁר עַל־הָעִיר וְהַזְּקֵנִים וְהָאֹמְנִים אֶל־יֵהוּא ׀ לֵאמֹר עֲבָדֶיךָ
אֲנַחְנוּ וְכֹל אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלֵינוּ נַעֲשֶׂה לֹא־נַמְלִיךְ אִישׁ הַטּוֹב
6 בְּעֵינֶיךָ עֲשֵׂה׃ וַיִּכְתֹּב אֲלֵיהֶם סֵפֶר ׀ שֵׁנִית לֵאמֹר אִם־לִי
אַתֶּם וּלְקֹלִי ׀ אַתֶּם שֹׁמְעִים קְחוּ אֶת־רָאשֵׁי אַנְשֵׁי בְנֵי־אֲדֹנֵיכֶם
וּבֹאוּ אֵלַי כָּעֵת מָחָר יִזְרְעֶאלָה וּבְנֵי הַמֶּלֶךְ שִׁבְעִים אִישׁ
7 אֶת־גְּדֹלֵי הָעִיר מְגַדְּלִים אוֹתָם׃ וַיְהִי כְּבֹא הַסֵּפֶר אֲלֵיהֶם
וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁחֲטוּ שִׁבְעִים אִישׁ וַיָּשִׂימוּ אֶת־
8 רָאשֵׁיהֶם בַּדּוּדִים וַיִּשְׁלְחוּ אֵלָיו יִזְרְעֶאלָה׃ וַיָּבֹא הַמַּלְאָךְ
וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר הֵבִיאוּ רָאשֵׁי בְנֵי־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר שִׂימוּ אֹתָם
9 שְׁנֵי צִבֻּרִים פֶּתַח הַשַּׁעַר עַד־הַבֹּקֶר׃ וַיְהִי בַבֹּקֶר וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֹד
וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־הָעָם צַדִּקִים אַתֶּם הִנֵּה אֲנִי קָשַׁרְתִּי עַל־אֲדֹנִי
י וָאֶהֶרְגֵהוּ וּמִי הִכָּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃ דְּעוּ אֵפוֹא כִּי לֹא יִפֹּל
מִדְּבַר יְהוָה אַרְצָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עַל־בֵּית אַחְאָב וַיהוָה
1 עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ׃ וַיַּךְ יֵהוּא אֵת כָּל־
הַנִּשְׁאָרִים לְבֵית־אַחְאָב בְּיִזְרְעֶאל וְכָל־גְּדֹלָיו וּמְיֻדָּעָיו וְכֹהֲנָיו

v. 33 שְׁמְטוּהָ ק׳. v. 37 וְהָיְתָה ק׳.

12 עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃ וַיָּקָם וַיָּבֹא וַיֵּלֶךְ שֹׁמְרוֹן הוּא
13 בֵּית־עֵקֶד הָרֹעִים בַּדָּרֶךְ׃ וְיֵהוּא מָצָא אֶת־אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ־
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר מִי אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ אֲחֵי אֲחַזְיָהוּ אֲנַחְנוּ וַנֵּרֶד
14 לִשְׁלוֹם בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ וּבְנֵי הַגְּבִירָה׃ וַיֹּאמֶר תִּפְשׂוּם חַיִּים
וַיִּתְפְּשׂוּם חַיִּים וַיִּשְׁחָטוּם אֶל־בּוֹר בֵּית־עֵקֶד אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם
טו אִישׁ וְלֹא־הִשְׁאִיר אִישׁ מֵהֶם׃ ס וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם וַיִּמְצָא אֶת־
יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב לִקְרָאתוֹ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲיֵשׁ אֶת־
לְבָבְךָ יָשָׁר כַּאֲשֶׁר לְבָבִי עִם־לְבָבֶךָ וַיֹּאמֶר יְהוֹנָדָב יֵשׁ וָיֵשׁ
16 תְּנָה אֶת־יָדֶךָ וַיִּתֵּן יָדוֹ וַיַּעֲלֵהוּ אֵלָיו אֶל־הַמֶּרְכָּבָה׃ וַיֹּאמֶר
17 לְכָה אִתִּי וּרְאֵה בְּקִנְאָתִי לַיהוָה וַיַּרְכִּבוּ אֹתוֹ בְּרִכְבּוֹ׃ וַיָּבֹא
שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־כָּל־הַנִּשְׁאָרִים לְאַחְאָב בְּשֹׁמְרוֹן עַד־הִשְׁמִדוֹ
18 כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־אֵלִיָּהוּ׃ ס וַיִּקְבֹּץ יֵהוּא אֶת־
כָּל־הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַחְאָב עָבַד אֶת־הַבַּעַל מְעָט יֵהוּא
19 יַעַבְדֶנּוּ הַרְבֵּה׃ וְעַתָּה כָל־נְבִיאֵי הַבַּעַל כָּל־עֹבְדָיו וְכָל־
כֹּהֲנָיו קִרְאוּ אֵלַי אִישׁ אַל־יִפָּקֵד כִּי זֶבַח גָּדוֹל לִי לַבַּעַל כֹּל
אֲשֶׁר־יִפָּקֵד לֹא יִחְיֶה וְיֵהוּא עָשָׂה בְעָקְבָּה לְמַעַן הַאֲבִיד
כ אֶת־עֹבְדֵי הַבָּעַל׃ וַיֹּאמֶר יֵהוּא קַדְּשׁוּ עֲצָרָה לַבַּעַל וַיִּקְרָאוּ׃
21 וַיִּשְׁלַח יֵהוּא בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ כָּל־עֹבְדֵי הַבַּעַל וְלֹא־נִשְׁאַר
אִישׁ אֲשֶׁר לֹא־בָא וַיָּבֹאוּ בֵּית הַבַּעַל וַיִּמָּלֵא בֵית־הַבַּעַל פֶּה
22 לָפֶה׃ וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל־הַמֶּלְתָּחָה הוֹצֵא לְבוּשׁ לְכֹל עֹבְדֵי
23 הַבָּעַל וַיֹּצֵא לָהֶם הַמַּלְבּוּשׁ׃ וַיָּבֹא יֵהוּא וִיהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב
בֵּית הַבָּעַל וַיֹּאמֶר לְעֹבְדֵי הַבַּעַל חַפְּשׂוּ וּרְאוּ פֶּן־יֶשׁ־פֹּה
24 עִמָּכֶם מֵעַבְדֵי יְהוָה כִּי אִם־עֹבְדֵי הַבַּעַל לְבַדָּם׃ וַיָּבֹאוּ לַעֲשׂוֹת
זְבָחִים וְעֹלוֹת וְיֵהוּא שָׂם־לוֹ בַחוּץ שְׁמֹנִים אִישׁ וַיֹּאמֶר
הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִמָּלֵט מִן־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עַל־יְדֵיכֶם
כה נַפְשׁוֹ תַּחַת נַפְשׁוֹ׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ ׀ לַעֲשׂוֹת הָעֹלָה וַיֹּאמֶר
יֵהוּא לָרָצִים וְלַשָּׁלִשִׁים בֹּאוּ הַכּוּם אִישׁ אַל־יֵצֵא וַיַּכּוּם לְפִי־
חָרֶב וַיַּשְׁלִכוּ הָרָצִים וְהַשָּׁלִשִׁים וַיֵּלְכוּ עַד־עִיר בֵּית־הַבָּעַל׃
26 27 וַיֹּצִאוּ אֶת־מַצְּבוֹת בֵּית־הַבַּעַל וַיִּשְׂרְפוּהָ׃ וַיִּתְּצוּ אֵת מַצְּבַת
הַבָּעַל וַיִּתְּצוּ אֶת־בֵּית הַבַּעַל וַיְשִׂמֻהוּ לְמַחֲרָאוֹת עַד־הַיּוֹם׃
28 29 וַיַּשְׁמֵד יֵהוּא אֶת־הַבַּעַל מִיִּשְׂרָאֵל׃ רַק חֲטָאֵי יָרָבְעָם בֶּן־

v. 27 לְמוֹצָאוֹת ק׳.

נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר יֵהוּא מֵאַחֲרֵיהֶם עֶגְלֵי
ל הַזָּהָב אֲשֶׁר בֵּית־אֵל וַאֲשֶׁר בְּדָן׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יֵהוּא
יַעַן אֲשֶׁר־הֱטִיבֹתָ לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינַי כְּכֹל אֲשֶׁר בִּלְבָבִי
עָשִׂיתָ לְבֵית אַחְאָב בְּנֵי רְבִעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל׃
31 וְיֵהוּא לֹא שָׁמַר לָלֶכֶת בְּתוֹרַת־יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־
לְבָבוֹ לֹא סָר מֵעַל חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
32 בַּיָּמִים הָהֵם הֵחֵל יְהוָה לְקַצּוֹת בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּם חֲזָאֵל בְּכָל־
33 גְּבוּל יִשְׂרָאֵל׃ מִן־הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ אֵת כָּל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד
הַגָּדִי וְהָראוּבֵנִי וְהַמְנַשִּׁי מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־נַחַל אַרְנֹן וְהַגִּלְעָד
34 וְהַבָּשָׁן׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יֵהוּא וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְכָל־גְּבוּרָתוֹ
הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃
לה וַיִּשְׁכַּב יֵהוּא עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ
36 יְהוֹאָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ יֵהוּא עַל־יִשְׂרָאֵל
עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ ס

יא 11

א וַעֲתַלְיָה אֵם אֲחַזְיָהוּ וְרָאֲתָה כִּי מֵת בְּנָהּ וַתָּקָם וַתְּאַבֵּד אֵת
2 כָּל־זֶרַע הַמַּמְלָכָה׃ וַתִּקַּח יְהוֹשֶׁבַע בַּת־הַמֶּלֶךְ־יוֹרָם אֲחוֹת
אֲחַזְיָהוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָה וַתִּגְנֹב אֹתוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ
הַמְּמוֹתָתִים אֹתוֹ וְאֶת־מֵינִקְתּוֹ בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת וַיַּסְתִּרוּ אֹתוֹ
3 מִפְּנֵי עֲתַלְיָהוּ וְלֹא הוּמָת׃ וַיְהִי אִתָּהּ בֵּית יְהוָה מִתְחַבֵּא
4 שֵׁשׁ שָׁנִים וַעֲתַלְיָה מֹלֶכֶת עַל־הָאָרֶץ׃ ס וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית
שָׁלַח יְהוֹיָדָע וַיִּקַּח ׀ אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאיוֹת לַכָּרִי וְלָרָצִים וַיָּבֵא
אֹתָם אֵלָיו בֵּית יְהוָה וַיִּכְרֹת לָהֶם בְּרִית וַיַּשְׁבַּע אֹתָם בְּבֵית
ה יְהוָה וַיַּרְא אֹתָם אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ׃ וַיְצַוֵּם לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן הַשְּׁלִשִׁית מִכֶּם בָּאֵי הַשַּׁבָּת וְשֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת
6 בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ וְהַשְּׁלִשִׁית בְּשַׁעַר סוּר וְהַשְּׁלִשִׁית בַּשַּׁעַר אַחַר
7 הָרָצִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֶרֶת הַבַּיִת מַסָּח׃ וּשְׁתֵּי הַיָּדוֹת
בָּכֶם כֹּל יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת בֵּית־יְהוָה אֶל־
8 הַמֶּלֶךְ׃ וְהִקַּפְתֶּם עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב אִישׁ וְכֵלָיו בְּיָדוֹ וְהַבָּא
9 אֶל־הַשְּׂדֵרוֹת יוּמָת וִהְיוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּצֵאתוֹ וּבְבֹאוֹ׃ וַיַּעֲשׂוּ

v. 1 רָאֲתָה ק׳. v. 2 הַמּוּמָתִים ק׳. v. 4 הַמֵּאוֹת ק׳.

שָׂרֵי הַמֵּאיוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיִּקְחוּ אִישׁ
אֶת־אֲנָשָׁיו בָּאֵי הַשַּׁבָּת עִם יֹצְאֵי הַשַּׁבָּת וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹיָדָע
הַכֹּהֵן׃ וַיִּתֵּן הַכֹּהֵן לְשָׂרֵי הַמֵּאיוֹת אֶת־הַחֲנִית וְאֶת־הַשְּׁלָטִים י
11 אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִד אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּעַמְדוּ הָרָצִים אִישׁ ׀
וְכֵלָיו בְּיָדוֹ מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית עַד־כֶּתֶף הַבַּיִת הַשְּׂמָאלִית
12 לַמִּזְבֵּחַ וְלַבָּיִת עַל־הַמֶּלֶךְ סָבִיב׃ וַיּוֹצִא אֶת־בֶּן־הַמֶּלֶךְ וַיִּתֵּן
עָלָיו אֶת־הַנֵּזֶר וְאֶת־הָעֵדוּת וַיַּמְלִכוּ אֹתוֹ וַיִּמְשָׁחֻהוּ וַיַּכּוּ־
13 כָף וַיֹּאמְרוּ יְחִי הַמֶּלֶךְ׃ ס וַתִּשְׁמַע עֲתַלְיָה אֶת־קוֹל
14 הָרָצִין הָעָם וַתָּבֹא אֶל־הָעָם בֵּית יְהוָה׃ וַתֵּרֶא וְהִנֵּה הַמֶּלֶךְ
עֹמֵד עַל־הָעַמּוּד כַּמִּשְׁפָּט וְהַשָּׂרִים וְהַחֲצֹצְרוֹת אֶל־הַמֶּלֶךְ
וְכָל־עַם הָאָרֶץ שָׂמֵחַ וְתֹקֵעַ בַּחֲצֹצְרוֹת וַתִּקְרַע עֲתַלְיָה אֶת־
בְּגָדֶיהָ וַתִּקְרָא קֶשֶׁר קָשֶׁר׃ וַיְצַו יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת־שָׂרֵי טו
הַמֵּאיוֹת ׀ פְּקֻדֵי הַחַיִל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הוֹצִיאוּ אֹתָהּ אֶל־
מִבֵּית לַשְּׂדֵרֹת וְהַבָּא אַחֲרֶיהָ הָמֵת בֶּחָרֶב כִּי אָמַר הַכֹּהֵן
16 אַל־תּוּמַת בֵּית יְהוָה׃ וַיָּשִׂמוּ לָהּ יָדַיִם וַתָּבוֹא דֶּרֶךְ־מְבוֹא
17 הַסּוּסִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַתּוּמַת שָׁם׃ ס וַיִּכְרֹת יְהוֹיָדָע אֶת־
הַבְּרִית בֵּין יְהוָה וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם לִהְיוֹת לְעָם לַיהוָה
18 וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם׃ וַיָּבֹאוּ כָל־עַם הָאָרֶץ בֵּית־הַבַּעַל
וַיִּתְּצֻהוּ אֶת־מִזְבְּחֹתָו וְאֶת־צְלָמָיו שִׁבְּרוּ הֵיטֵב וְאֵת מַתָּן
כֹּהֵן הַבַּעַל הָרְגוּ לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת וַיָּשֶׂם הַכֹּהֵן פְּקֻדֹּת עַל־
19 בֵּית יְהוָה׃ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הַכָּרִי וְאֶת־הָרָצִים
וְאֵת ׀ כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיֹּרִידוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֵּית יְהוָה וַיָּבוֹאוּ
דֶּרֶךְ־שַׁעַר הָרָצִים בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיֵּשֶׁב עַל־כִּסֵּא הַמְּלָכִים׃
וַיִּשְׂמַח כָּל־עַם־הָאָרֶץ וְהָעִיר שָׁקָטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ כ
בַחֶרֶב בֵּית ׳מֶּלֶךְ׃ ס

12 יב

2 בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יְהוֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ׃ בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְיֵהוּא מָלַךְ א
יְהוֹאָשׁ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה
3 מִבְּאֵר שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ יְהוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כָּל־יָמָיו
4 אֲשֶׁר הוֹרָהוּ יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם

v. 9 הַמֵּאוֹת ק׳. v. 10 הַמֵּאוֹת ק׳. v. 12 קמץ בזקף.
v. 15 הַמֵּאוֹת ק׳. v. 18 מזבחתָיו ק׳. v. 20 הַמֶּלֶךְ ק׳.

ה מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹאָשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים
כֹּל כֶּסֶף הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר יוּבָא בֵית־יְהוָה כֶּסֶף עוֹבֵר אִישׁ
כֶּסֶף נַפְשׁוֹת עֶרְכּוֹ כָּל־כֶּסֶף אֲשֶׁר יַעֲלֶה עַל לֶב־אִישׁ לְהָבִיא
6 בֵּית יְהוָה׃ יִקְחוּ לָהֶם הַכֹּהֲנִים אִישׁ מֵאֵת מַכָּרוֹ וְהֵם
7 יְחַזְּקוּ אֶת־בֶּדֶק הַבַּיִת לְכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא שָׁם בָּדֶק׃ ס וַיְהִי
בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ לֹא־חִזְּקוּ הַכֹּהֲנִים
8 אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃ וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ יְהוֹאָשׁ לִיהוֹיָדָע הַכֹּהֵן
וְלַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מַדּוּעַ אֵינְכֶם מְחַזְּקִים אֶת־בֶּדֶק
הַבָּיִת וְעַתָּה אַל־תִּקְחוּ־כֶסֶף מֵאֵת מַכָּרֵיכֶם כִּי־לְבֶדֶק הַבַּיִת
9 תִּתְּנֻהוּ׃ וַיֵּאֹתוּ הַכֹּהֲנִים לְבִלְתִּי קְחַת־כֶּסֶף מֵאֵת הָעָם
י וּלְבִלְתִּי חַזֵּק אֶת־בֶּדֶק הַבָּיִת׃ וַיִּקַּח יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֲרוֹן
אֶחָד וַיִּקֹּב חֹר בְּדַלְתּוֹ וַיִּתֵּן אֹתוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ בְּיָמִין בְּבוֹא־
אִישׁ בֵּית יְהוָה וְנָתְנוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים שֹׁמְרֵי הַסַּף אֶת־כָּל־
11 הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית־יְהוָה׃ וַיְהִי כִּרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף
בָּאָרוֹן וַיַּעַל סֹפֵר הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַיָּצֻרוּ וַיִּמְנוּ אֶת־
12 הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בֵית־יְהוָה׃ וְנָתְנוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַמְתֻכָּן עַל־יַד
עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַפְּקֻדִים בֵּית יְהוָה וַיּוֹצִיאֻהוּ לְחָרָשֵׁי הָעֵץ
13 וְלַבֹּנִים הָעֹשִׂים בֵּית יְהוָה׃ וְלַגֹּדְרִים וּלְחֹצְבֵי הָאֶבֶן וְלִקְנוֹת
עֵצִים וְאַבְנֵי מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־בֶּדֶק בֵּית־יְהוָה וּלְכֹל אֲשֶׁר־
14 יֵצֵא עַל־הַבַּיִת לְחָזְקָה׃ אַךְ לֹא יֵעָשֶׂה בֵּית יְהוָה סִפּוֹת
כֶּסֶף מְזַמְּרוֹת מִזְרָקוֹת חֲצֹצְרוֹת כָּל־כְּלִי זָהָב וּכְלִי־כָסֶף
טו מִן־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵית־יְהוָה׃ כִּי לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה יִתְּנֻהוּ
16 וְחִזְּקוּ בוֹ אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא יְחַשְּׁבוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
יִתְּנוּ אֶת־הַכֶּסֶף עַל־יָדָם לָתֵת לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה כִּי בֶאֱמֻנָה
17 הֵם עֹשִׂים׃ כֶּסֶף אָשָׁם וְכֶסֶף חַטָּאוֹת לֹא יוּבָא בֵּית יְהוָה
לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ׃ פ
18 אָז יַעֲלֶה חֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם וַיִּלָּחֶם עַל־גַּת וַיִּלְכְּדָהּ וַיָּשֶׂם
19 חֲזָאֵל פָּנָיו לַעֲלוֹת עַל־יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיִּקַּח יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
אֵת כָּל־הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר־הִקְדִּישׁוּ יְהוֹשָׁפָט וִיהוֹרָם וַאֲחַזְיָהוּ
אֲבֹתָיו מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־קֳדָשָׁיו וְאֵת כָּל־הַזָּהָב הַנִּמְצָא
בְּאֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לַחֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם

v. 10 מִיָּמִין ק׳   v. 12 יְדֵי ק׳   ibid. הַמֻּפְקָדִים ק׳

וַיַּעַל מֵעַל יְרוּשָׁלָם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה כ
הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃
וַיָּקֻמוּ עֲבָדָיו וַיִּקְשְׁרוּ־קָשֶׁר וַיַּכּוּ אֶת־יוֹאָשׁ בֵּית מִלֹּא הַיֹּרֵד 21
סִלָּא׃ וְיוֹזָכָר בֶּן־שִׁמְעָת וִיהוֹזָבָד בֶּן־שֹׁמֵר ׀ עֲבָדָיו הִכֻּהוּ 22
וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ אֲמַצְיָה
בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

13 יג

בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשׁ שָׁנָה לְיוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה א
מָלַךְ יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שְׁבַע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ אַחַר חַטֹּאת יָרָבְעָם 2
בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־סָר מִמֶּנָּה׃ וַיִּחַר־אַף 3
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנֵם בְּיַד ׀ חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם וּבְיַד בֶּן־הֲדַד
בֶּן־חֲזָאֵל כָּל־הַיָּמִים׃ וַיְחַל יְהוֹאָחָז אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע 4
אֵלָיו יְהוָה כִּי רָאָה אֶת־לַחַץ יִשְׂרָאֵל כִּי־לָחַץ אֹתָם מֶלֶךְ
אֲרָם׃ וַיִּתֵּן יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ וַיֵּצְאוּ מִתַּחַת יַד־אֲרָם ה
וַיֵּשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּאָהֳלֵיהֶם כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ אַךְ לֹא־סָרוּ 6
מֵחַטֹּאת בֵּית־יָרָבְעָם אֲשֶׁר־הֶחֱטִי אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּהּ הָלָךְ וְגַם
הָאֲשֵׁרָה עָמְדָה בְּשֹׁמְרוֹן׃ כִּי לֹא הִשְׁאִיר לִיהוֹאָחָז עָם כִּי 7
אִם־חֲמִשִּׁים פָּרָשִׁים וַעֲשָׂרָה רֶכֶב וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים רַגְלִי כִּי
אִבְּדָם מֶלֶךְ אֲרָם וַיְשִׂמֵם כֶּעָפָר לָדֻשׁ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹאָחָז 8
וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ הֲלוֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ 9
בְּשֹׁמְרוֹן וַיִּמְלֹךְ יוֹאָשׁ בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים י
וָשֶׁבַע שָׁנָה לְיוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז
עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיַּעֲשֶׂה הָרַע בְּעֵינֵי 11
יְהוָה לֹא סָר מִכָּל־חַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא
אֶת־יִשְׂרָאֵל בָּהּ הָלָךְ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹאָשׁ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה 12
וּגְבוּרָתוֹ אֲשֶׁר נִלְחַם עִם אֲמַצְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה הֲלֹא־הֵם
כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב 13
יוֹאָשׁ עִם־אֲבֹתָיו וְיָרָבְעָם יָשַׁב עַל־כִּסְאוֹ וַיִּקָּבֵר יוֹאָשׁ
בְּשֹׁמְרוֹן עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס וֶאֱלִישָׁע חָלָה אֶת־חָלְיוֹ 14

v. 6 הַחֱטִיא ק׳

אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ וַיֵּרֶד אֵלָיו יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיֵּבְךְּ עַל־פָּנָיו
טו וַיֹּאמַר אָבִי ׀ אָבִי רֶכֶב יִשְׂרָאֵל וּפָרָשָׁיו׃ וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלִישָׁע
16 קַח קֶשֶׁת וְחִצִּים וַיִּקַּח אֵלָיו קֶשֶׁת וְחִצִּים׃ וַיֹּאמֶר ׀ לְמֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל הַרְכֵּב יָדְךָ עַל־הַקֶּשֶׁת וַיַּרְכֵּב יָדוֹ וַיָּשֶׂם אֱלִישָׁע יָדָיו
17 עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר פְּתַח הַחַלּוֹן קֵדְמָה וַיִּפְתָּח וַיֹּאמֶר
אֱלִישָׁע יְרֵה וַיּוֹר וַיֹּאמֶר חֵץ־תְּשׁוּעָה לַיהוָה וְחֵץ־תְּשׁוּעָה
18 בַאֲרָם וְהִכִּיתָ אֶת־אֲרָם בַּאֲפֵק עַד־כַּלֵּה׃ וַיֹּאמֶר קַח הַחִצִּים
וַיִּקָּח וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַךְ אַרְצָה וַיַּךְ שָׁלֹשׁ־פְּעָמִים
19 וַיַּעֲמֹד׃ וַיִּקְצֹף עָלָיו אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לְהַכּוֹת חָמֵשׁ
אוֹ־שֵׁשׁ פְּעָמִים אָז הִכִּיתָ אֶת־אֲרָם עַד־כַּלֵּה וְעַתָּה שָׁלֹשׁ
כ פְּעָמִים תַּכֶּה אֶת־אֲרָם׃ ס וַיָּמָת אֱלִישָׁע וַיִּקְבְּרֻהוּ וּגְדוּדֵי
21 מוֹאָב יָבֹאוּ בָאָרֶץ בָּא שָׁנָה׃ וַיְהִי הֵם ׀ קֹבְרִים אִישׁ
וְהִנֵּה רָאוּ אֶת־הַגְּדוּד וַיַּשְׁלִיכוּ אֶת־הָאִישׁ בְּקֶבֶר אֱלִישָׁע
וַיֵּלֶךְ וַיִּגַּע הָאִישׁ בְּעַצְמוֹת אֱלִישָׁע וַיְחִי וַיָּקָם עַל־רַגְלָיו׃ ס
22 וַחֲזָאֵל מֶלֶךְ אֲרָם לָחַץ אֶת־יִשְׂרָאֵל כֹּל יְמֵי יְהוֹאָחָז׃
23 וַיָּחָן יְהוָה אֹתָם וַיְרַחֲמֵם וַיִּפֶן אֲלֵיהֶם לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֶת־
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְלֹא אָבָה הַשְׁחִיתָם וְלֹא־הִשְׁלִיכָם
24 מֵעַל־פָּנָיו עַד־עָתָּה׃ וַיָּמָת חֲזָאֵל מֶלֶךְ־אֲרָם וַיִּמְלֹךְ בֶּן־
כה הֲדַד בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וַיָּשָׁב יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז וַיִּקַּח אֶת־
הֶעָרִים מִיַּד בֶּן־הֲדַד בֶּן־חֲזָאֵל אֲשֶׁר לָקַח מִיַּד יְהוֹאָחָז
אָבִיו בַּמִּלְחָמָה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים הִכָּהוּ יוֹאָשׁ וַיָּשֶׁב אֶת־עָרֵי
יִשְׂרָאֵל׃ ס

14 יד

א בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְיוֹאָשׁ בֶּן־יוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ
2 בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ
וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדִּין מִן־
3 יְרוּשָׁלָם׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא כְּדָוִד אָבִיו כְּכֹל
4 אֲשֶׁר־עָשָׂה יוֹאָשׁ אָבִיו עָשָׂה׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ עוֹד הָעָם
ה מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה הַמַּמְלָכָה
6 בְּיָדוֹ וַיַּךְ אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃ וְאֶת־בְּנֵי
הַמַּכִּים לֹא הֵמִית כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת־מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה

v. 2 יהועדן ק׳.

יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יוּמְתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ
7 עַל־אָבוֹת כִּי אִם־אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּת׃ הוּא־הִכָּה אֶת־אֱדוֹם
בְּגֵיא־הַמֶּלַח עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְתָפַשׂ אֶת־הַסֶּלַע בַּמִּלְחָמָה
8 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָהּ יָקְתְאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס אָז שָׁלַח
אֲמַצְיָה מַלְאָכִים אֶל־יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ
9 יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְכָה נִתְרָאֶה פָנִים׃ וַיִּשְׁלַח יְהוֹאָשׁ ׀ מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר תְּנָה אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי
לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן וַתִּרְמֹס אֶת־
י הַחוֹחַ׃ הַכֵּה הִכִּיתָ אֶת־אֱדוֹם וּנְשָׂאֲךָ לִבֶּךָ הִכָּבֵד וְשֵׁב
בְּבֵיתֶךָ וְלָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה וְנָפַלְתָּה אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃
11 וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ וַיַּעַל יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ
פָנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃
12 13 וַיִּנָּגֶף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאֹהָלָו׃ וְאֵת אֲמַצְיָהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יְהוֹאָשׁ בֶּן־אֲחַזְיָהוּ תָּפַשׂ יְהוֹאָשׁ מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שָׁמֶשׁ וַיָּבֹאוּ יְרוּשָׁלִַם וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלִַם
14 בְּשַׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר הַפִּנָּה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ וְלָקַח
אֶת־כָּל־הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים בֵּית־יְהוָה
וּבְאוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹנָה׃
טו וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹאָשׁ אֲשֶׁר עָשָׂה וּגְבוּרָתוֹ וַאֲשֶׁר נִלְחַם עִם
אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי
16 הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְהוֹאָשׁ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר
בְּשֹׁמְרוֹן עִם מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ יָרָבְעָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס
17 וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת
18 יְהוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הֲלֹא־הֵם כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
19 לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלִַם וַיָּנָס לָכִישָׁה
כ וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה וַיְמִתֻהוּ שָׁם׃ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ עַל־
21 הַסּוּסִים וַיִּקָּבֵר בִּירוּשָׁלִַם עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד׃ וַיִּקְחוּ
כָּל־עַם יְהוּדָה אֶת־עֲזַרְיָה וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיַּמְלִכוּ
22 אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃ הוּא בָּנָה אֶת־אֵילַת וַיְשִׁבֶהָ

v. 6 יוּמָת ק׳. v. 7 מֶלַח ק׳. v. 12 לְאֹהָלָיו ק׳. v. 13 וַיָּבֹא ק׳.

23 לִֽיהוּדָ֔ה אַחֲרֵ֛י שְׁכַב־הַמֶּ֖לֶךְ עִם־אֲבֹתָֽיו׃ ס בִּשְׁנַת֙ חֲמֵשׁ־
עֶשְׂרֵ֣ה שָׁנָ֔ה לַאֲמַצְיָ֥הוּ בֶן־יוֹאָ֖שׁ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה מָ֠לַךְ יָרָבְעָ֨ם
24 בֶּן־יוֹאָ֧שׁ מֶֽלֶךְ־יִשְׂרָאֵ֛ל בְּשֹׁמְר֖וֹן אַרְבָּעִ֥ים וְאַחַ֖ת שָׁנָֽה׃ וַיַּ֥עַשׂ
הָרַ֖ע בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֑ה לֹ֣א סָ֗ר מִכָּל־חַטֹּאות֙ יָרָבְעָ֣ם בֶּן־נְבָ֔ט אֲשֶׁ֥ר
כה הֶחֱטִ֖יא אֶת־יִשְׂרָאֵֽל׃ ה֗וּא הֵשִׁיב֙ אֶת־גְּב֣וּל יִשְׂרָאֵ֔ל מִלְּב֥וֹא
חֲמָ֖ת עַד־יָ֣ם הָעֲרָבָ֑ה כִּדְבַ֞ר יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל אֲשֶׁ֨ר דִּבֶּ֜ר
26 בְּיַד־עַבְדּ֞וֹ יוֹנָ֤ה בֶן־אֲמִתַּי֙ הַנָּבִ֔יא אֲשֶׁ֖ר מִגַּ֥ת הַחֵֽפֶר׃ כִּֽי־
רָאָ֧ה יְהוָ֛ה אֶת־עֳנִ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל מֹרֶ֣ה מְאֹ֑ד וְאֶ֤פֶס עָצוּר֙ וְאֶ֣פֶס
27 עָז֔וּב וְאֵ֥ין עֹזֵ֖ר לְיִשְׂרָאֵֽל׃ וְלֹא־דִבֶּ֣ר יְהוָ֔ה לִמְחוֹת֙ אֶת־שֵׁ֣ם
יִשְׂרָאֵ֔ל מִתַּ֖חַת הַשָּׁמָ֑יִם וַיּ֣וֹשִׁיעֵ֔ם בְּיַ֖ד יָרָבְעָ֥ם בֶּן־יוֹאָֽשׁ׃
28 וְיֶ֨תֶר דִּבְרֵ֤י יָֽרָבְעָם֙ וְכָל־אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֔ה וּגְבוּרָת֖וֹ אֲשֶׁר־נִלְחָ֑ם
וַאֲשֶׁ֨ר הֵשִׁ֜יב אֶת־דַּמֶּ֧שֶׂק וְאֶת־חֲמָ֛ת לִֽיהוּדָ֖ה בְּיִשְׂרָאֵ֑ל הֲלֹא־
29 הֵ֣ם כְּתוּבִ֗ים עַל־סֵ֛פֶר דִּבְרֵ֥י הַיָּמִ֖ים לְמַלְכֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיִּשְׁכַּ֤ב
יָֽרָבְעָם֙ עִם־אֲבֹתָ֔יו עִ֖ם מַלְכֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וַיִּמְלֹ֛ךְ זְכַרְיָ֥ה בְנ֖וֹ
תַּחְתָּֽיו׃ ס

טו 15

א בִּשְׁנַ֨ת עֶשְׂרִ֤ים וָשֶׁ֙בַע֙ שָׁנָ֔ה לְיָרָבְעָ֖ם מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֑ל מָלַ֛ךְ
2 עֲזַרְיָ֥ה בֶן־אֲמַצְיָ֖ה מֶ֥לֶךְ יְהוּדָֽה׃ בֶּן־שֵׁ֨שׁ עֶשְׂרֵ֤ה שָׁנָה֙ הָיָ֣ה
בְמָלְכ֔וֹ וַחֲמִשִּׁ֤ים וּשְׁתַּ֙יִם֙ שָׁנָ֔ה מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְשֵׁם֙ אִמּ֔וֹ
3 יְכָלְיָ֖הוּ מִירוּשָׁלִָֽם׃ וַיַּ֥עַשׂ הַיָּשָׁ֖ר בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֑ה כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־
4 עָשָׂ֖ה אֲמַצְיָ֥הוּ אָבִֽיו׃ רַ֥ק הַבָּמ֖וֹת לֹא־סָ֑רוּ ע֥וֹד הָעָ֛ם מְזַבְּחִ֥ים
ה וּֽמְקַטְּרִ֖ים בַּבָּמֽוֹת׃ וַיְנַגַּ֨ע יְהוָ֜ה אֶת־הַמֶּ֗לֶךְ וַיְהִ֤י מְצֹרָע֙ עַד־
י֣וֹם מֹת֔וֹ וַיֵּ֖שֶׁב בְּבֵ֣ית הַחָפְשִׁ֑ית וְיוֹתָ֤ם בֶּן־הַמֶּ֙לֶךְ֙ עַל־הַבַּ֔יִת
6 שֹׁפֵ֖ט אֶת־עַ֥ם הָאָֽרֶץ׃ וְיֶ֛תֶר דִּבְרֵ֥י עֲזַרְיָ֖הוּ וְכָל־אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֑ה
הֲלֹא־הֵ֣ם כְּתוּבִ֗ים עַל־סֵ֛פֶר דִּבְרֵ֥י הַיָּמִ֖ים לְמַלְכֵ֥י יְהוּדָֽה׃
7 וַיִּשְׁכַּ֤ב עֲזַרְיָה֙ עִם־אֲבֹתָ֔יו וַיִּקְבְּר֥וּ אֹת֛וֹ עִם־אֲבֹתָ֖יו בְּעִ֣יר דָּוִ֑ד
8 וַיִּמְלֹ֛ךְ יוֹתָ֥ם בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ ס בִּשְׁנַ֨ת שְׁלֹשִׁ֤ים וּשְׁמֹנֶה֙
שָׁנָ֔ה לַעֲזַרְיָ֖הוּ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה מָ֠לַךְ זְכַרְיָ֨הוּ בֶן־יָרָבְעָ֧ם עַל־
9 יִשְׂרָאֵ֛ל בְּשֹׁמְר֖וֹן שִׁשָּׁ֥ה חֳדָשִֽׁים׃ וַיַּ֤עַשׂ הָרַע֙ בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֔ה
כַּאֲשֶׁ֥ר עָשׂ֖וּ אֲבֹתָ֑יו לֹ֣א סָ֗ר מֵֽחַטֹּאות֙ יָרָבְעָ֣ם בֶּן־נְבָ֔ט אֲשֶׁ֥ר
י הֶחֱטִ֖יא אֶת־יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיִּקְשֹׁ֣ר עָלָ֗יו שַׁלֻּ֙ם בֶּן־יָבֵ֔שׁ וַיַּכֻּ֥הוּ

v. 25 סגול בס״פ. v. 28 קמץ בזקף.

11 קָֽבָל־עָם וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי זְכַרְיָה הִנָּם
12 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ הוּא דְבַר־
יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר אֶל־יֵהוּא לֵאמֹר בְּנֵי רְבִעִים יֵשְׁבוּ לְךָ עַל־
כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל וַיְהִי־כֵן׃ פ
13 שַׁלּוּם בֶּן־יָבֵישׁ מָלַךְ בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָתֵשַׁע שָׁנָה לְעֻזִּיָּה
14 מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּמְלֹךְ יֶרַח־יָמִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַל מְנַחֵם
בֶּן־גָּדִי מִתִּרְצָה וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת־שַׁלּוּם בֶּן־יָבֵישׁ
טו בְּשֹׁמְרוֹן וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי שַׁלּוּם
וְקִשְׁרוֹ אֲשֶׁר קָשָׁר הִנָּם כְּתֻבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
16 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס אָז יַכֶּה מְנַחֵם אֶת־תִּפְסַח וְאֶת־
כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ מִתִּרְצָה כִּי לֹא פָתַח וַיַּךְ אֵת
17 כָּל־הֶהָרוֹתֶיהָ בִּקֵּעַ׃ ס בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָתֵשַׁע שָׁנָה
לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ מְנַחֵם בֶּן־גָּדִי עַל־יִשְׂרָאֵל עֶשֶׂר
18 שָׁנִים בְּשֹׁמְרוֹן׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מֵעַל חַטֹּאות
19 יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר־הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל כָּל־יָמָיו׃ בָּא פוּל
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן מְנַחֵם לְפוּל אֶלֶף כִּכַּר־כָּסֶף
כ לִהְיוֹת יָדָיו אִתּוֹ לְהַחֲזִיק הַמַּמְלָכָה בְּיָדוֹ׃ וַיֹּצֵא מְנַחֵם אֶת־
הַכֶּסֶף עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כָּל־גִּבּוֹרֵי הַחַיִל לָתֵת לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר
חֲמִשִּׁים שְׁקָלִים כֶּסֶף לְאִישׁ אֶחָד וַיָּשָׁב מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא־
21 עָמַד שָׁם בָּאָרֶץ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי מְנַחֵם וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלוֹא־
22 הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב
23 מְנַחֵם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ פְּקַחְיָה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס בִּשְׁנַת
חֲמִשִּׁים שָׁנָה לַעֲזַרְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ פְּקַחְיָה בֶן־מְנַחֵם
24 עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן שְׁנָתָיִם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא
סָר מֵחַטֹּאות יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
כה וַיִּקְשֹׁר עָלָיו פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ שָׁלִישׁוֹ וַיַּכֵּהוּ בְשֹׁמְרוֹן
בְּאַרְמוֹן בֵּית־מֶלֶךְ אֶת־אַרְגֹּב וְאֶת־הָאַרְיֵה וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים
26 אִישׁ מִבְּנֵי גִלְעָדִים וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי
פְקַחְיָה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
27 לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס בִּשְׁנַת חֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה לַעֲזַרְיָה
מֶלֶךְ יְהוּדָה מָלַךְ פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ עַל־יִשְׂרָאֵל בְּשֹׁמְרוֹן

v. 16 פתח באתנחתא. v. 25 הַמֶּלֶךְ ק׳.

28 עֶשְׂרִים שָׁנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לֹא סָר מִן־חַטֹּאות
29 יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ בִּימֵי פֶּקַח מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל בָּא תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּקַּח אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־
אָבֵל בֵּית־מַעֲכָה וְאֶת־יָנוֹחַ וְאֶת־קֶדֶשׁ וְאֶת־חָצוֹר וְאֶת־
הַגִּלְעָד וְאֶת־הַגָּלִילָה כֹּל אֶרֶץ נַפְתָּלִי וַיַּגְלֵם אַשּׁוּרָה׃
ל וַיִּקְשָׁר־קֶשֶׁר הוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה עַל־פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ וַיַּכֵּהוּ
וַיְמִיתֵהוּ וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בִּשְׁנַת עֶשְׂרִים לְיוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּה׃
31 וְיֶתֶר דִּבְרֵי פֶקַח וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר
32 דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְפֶקַח
בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
33 בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
34 בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁא בַּת־צָדוֹק׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
לה יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו עָשָׂה׃ רַק הַבָּמוֹת לֹא
סָרוּ עוֹד הָעָם מְזַבְּחִים וּמְקַטְּרִים בַּבָּמוֹת הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר
36 בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם
37 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ בַּיָּמִים
הָהֵם הֵחֵל יְהוָה לְהַשְׁלִיחַ בִּיהוּדָה רְצִין מֶלֶךְ אֲרָם וְאֵת
38 פֶּקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־
אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

טז 16

א בִּשְׁנַת שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מָלַךְ אָחָז בֶּן־
2 יוֹתָם מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־
עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה
3 אֱלֹהָיו כְּדָוִד אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם אֶת־בְּנוֹ
הֶעֱבִיר בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה אֹתָם מִפְּנֵי
4 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְזַבֵּחַ וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת
ה כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ ס אָז יַעֲלֶה רְצִין מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־
רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלִַם לַמִּלְחָמָה וַיָּצֻרוּ עַל־אָחָז
6 וְלֹא יָכְלוּ לְהִלָּחֵם׃ בָּעֵת הַהִיא הֵשִׁיב רְצִין מֶלֶךְ־אֲרָם אֶת־
אֵילַת לַאֲרָם וַיְנַשֵּׁל אֶת־הַיְּהוּדִים מֵאֵילוֹת וַאֲרֹמִים בָּאוּ
7 אֵילַת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁלַח אָחָז מַלְאָכִים

v. 6 ואדומים ק׳.

אֶל־תִּגְלַת פְּלֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר לֵאמֹר עַבְדְּךָ וּבִנְךָ אָנִי עֲלֵה
וְהוֹשִׁעֵנִי מִכַּף מֶלֶךְ־אֲרָם וּמִכַּף מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַקּוֹמִים עָלָי׃
8 וַיִּקַּח אָחָז אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה
9 וּבְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח לְמֶלֶךְ־אַשּׁוּר שֹׁחַד׃ וַיִּשְׁמַע
אֵלָיו מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיַּעַל מֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶל־דַּמֶּשֶׂק וַיִּתְפְּשֶׂהָ
י וַיַּגְלֶהָ קִירָה וְאֶת־רְצִין הֵמִית׃ וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ אָחָז לִקְרַאת
תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר דּוּמֶּשֶׂק וַיַּרְא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר
בְּדַמָּשֶׂק וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז אֶל־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן אֶת־דְּמוּת
11 הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־תַּבְנִיתוֹ לְכָל־מַעֲשֵׂהוּ׃ וַיִּבֶן אוּרִיָּה הַכֹּהֵן
אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אָחָז מִדַּמֶּשֶׂק כֵּן עָשָׂה
12 אוּרִיָּה הַכֹּהֵן עַד־בּוֹא הַמֶּלֶךְ־אָחָז מִדַּמָּשֶׂק׃ וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ
מִדַּמֶּשֶׂק וַיַּרְא הַמֶּלֶךְ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקְרַב הַמֶּלֶךְ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
13 וַיַּעַל עָלָיו׃ וַיַּקְטֵר אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־מִנְחָתוֹ וַיַּסֵּךְ אֶת־נִסְכּוֹ
14 וַיִּזְרֹק אֶת־דַּם־הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר־לוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֵת הַמִּזְבַּח
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וַיַּקְרֵב מֵאֵת פְּנֵי הַבַּיִת מִבֵּין
הַמִּזְבֵּחַ וּמִבֵּין בֵּית יְהוָה וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפוֹנָה׃
טו וַיְצַוֶּהוּ הַמֶּלֶךְ אָחָז אֶת־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן לֵאמֹר עַל־הַמִּזְבֵּחַ
הַגָּדוֹל הַקְטֵר אֶת־עֹלַת־הַבֹּקֶר וְאֶת־מִנְחַת הָעֶרֶב וְאֶת־עֹלַת
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־מִנְחָתוֹ וְאֵת עֹלַת כָּל־עַם הָאָרֶץ וּמִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם וְכָל־דַּם עֹלָה וְכָל־דַּם זֶבַח עָלָיו תִּזְרֹק וּמִזְבַּח
16 הַנְּחֹשֶׁת יִהְיֶה־לִּי לְבַקֵּר׃ וַיַּעַשׂ אוּרִיָּה הַכֹּהֵן כְּכֹל אֲשֶׁר־
17 צִוָּה הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ וַיְקַצֵּץ הַמֶּלֶךְ אָחָז אֶת־הַמִּסְגְּרוֹת הַמְּכֹנוֹת
וַיָּסַר מֵעֲלֵיהֶם וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־הַיָּם הוֹרִד מֵעַל הַבָּקָר הַנְּחֹשֶׁת
18 אֲשֶׁר תַּחְתֶּיהָ וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל מַרְצֶפֶת אֲבָנִים׃ וְאֶת־מֵיסַךְ
הַשַּׁבָּת אֲשֶׁר־בָּנוּ בַבַּיִת וְאֶת־מְבוֹא הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה הֵסֵב
19 בֵּית יְהוָה מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אָחָז אֲשֶׁר עָשָׂה
הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃
כ וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִד וַיִּמְלֹךְ
חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

v. 10 דגש אחר שורק. v. 15 ויצוה ק. v. 17 אֶת ק.
v. 18 מוסך ק. ibid. מלעיל.

יז 17

א בִּשְׁנַ֨ת שְׁתֵּ֣ים עֶשְׂרֵ֔ה לְאָחָ֖ז מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה מָ֠לַךְ הוֹשֵׁ֨עַ בֶּן־אֵלָ֧ה
2 בְשֹׁמְר֛וֹן עַל־יִשְׂרָאֵ֖ל תֵּ֥שַׁע שָׁנִֽים׃ וַיַּ֥עַשׂ הָרַ֖ע בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֑ה רַ֗ק
3 לֹ֚א כְּמַלְכֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁ֥ר הָי֖וּ לְפָנָֽיו׃ עָלָ֣יו עָלָ֔ה שַֽׁלְמַנְאֶ֖סֶר
4 מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֑וּר וַֽיְהִי־ל֤וֹ הוֹשֵׁ֙עַ֙ עֶ֔בֶד וַיָּ֥שֶׁב ל֖וֹ מִנְחָֽה׃ וַיִּמְצָא֩
מֶֽלֶךְ־אַשּׁ֨וּר בְּהוֹשֵׁ֜עַ קֶ֗שֶׁר אֲשֶׁ֨ר שָׁלַ֤ח מַלְאָכִים֙ אֶל־ס֣וֹא
מֶֽלֶךְ־מִצְרַ֔יִם וְלֹא־הֶעֱלָ֥ה מִנְחָ֛ה לְמֶ֥לֶךְ אַשּׁ֖וּר כְּשָׁנָ֣ה בְשָׁנָ֑ה
ה וַֽיַּעַצְרֵ֙הוּ֙ מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר וַיַּאַסְרֵ֖הוּ בֵּ֥ית כֶּֽלֶא׃ וַיַּ֥עַל מֶֽלֶךְ־אַשּׁ֖וּר
בְּכָל־הָאָ֑רֶץ וַיַּ֙עַל֙ שֹֽׁמְר֔וֹן וַיָּ֥צַר עָלֶ֖יהָ שָׁלֹ֥שׁ שָׁנִֽים׃ ס
6 בִּשְׁנַ֨ת הַתְּשִׁיעִ֜ית לְהוֹשֵׁ֗עַ לָכַ֤ד מֶֽלֶךְ־אַשּׁוּר֙ אֶת־שֹׁ֣מְר֔וֹן וַיֶּ֥גֶל
אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל אַשּׁ֑וּרָה וַיֹּ֨שֶׁב אֹתָ֜ם בַּחְלַ֧ח וּבְחָב֛וֹר נְהַ֥ר גּוֹזָ֖ן
7 וְעָרֵ֥י מָדָֽי׃ ס וַיְהִ֗י כִּֽי־חָטְא֤וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ לַיהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם
הַמַּעֲלֶ֤ה אֹתָם֙ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם מִתַּ֕חַת יַ֖ד פַּרְעֹ֣ה מֶֽלֶךְ־מִצְרָ֑יִם
8 וַיִּֽירְא֖וּ אֱלֹהִ֥ים אֲחֵרִֽים׃ וַיֵּלְכוּ֙ בְּחֻקּ֣וֹת הַגּוֹיִ֔ם אֲשֶׁר֙ הוֹרִ֣ישׁ
9 יְהוָ֔ה מִפְּנֵ֖י בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וּמַלְכֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל אֲשֶׁ֥ר עָשֽׂוּ׃ וַיְחַפְּא֣וּ
בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֗ל דְּבָרִים֙ אֲשֶׁ֣ר לֹא־כֵ֔ן עַל־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיהֶ֑ם וַיִּבְנ֨וּ
לָהֶ֤ם בָּמוֹת֙ בְּכָל־עָ֣רֵיהֶ֔ם מִמִּגְדַּ֥ל נוֹצְרִ֖ים עַד־עִ֥יר מִבְצָֽר׃
י וַיַּצִּ֥בוּ לָהֶ֛ם מַצֵּב֖וֹת וַאֲשֵׁרִ֑ים עַ֚ל כָּל־גִּבְעָ֣ה גְבֹהָ֔ה וְתַ֖חַת
11 כָּל־עֵ֥ץ רַעֲנָֽן׃ וַיְקַטְּרוּ־שָׁם֙ בְּכָל־בָּמ֔וֹת כַּגּוֹיִ֕ם אֲשֶׁר־הֶגְלָ֥ה
יְהוָ֖ה מִפְּנֵיהֶ֑ם וַֽיַּעֲשׂוּ֙ דְּבָרִ֣ים רָעִ֔ים לְהַכְעִ֖יס אֶת־יְהוָֽה׃
12 וַיַּעַבְד֖וּ הַגִּלֻּלִ֑ים אֲשֶׁ֨ר אָמַ֤ר יְהוָה֙ לָהֶ֔ם לֹ֥א תַעֲשׂ֖וּ אֶת־הַדָּבָ֥ר
13 הַזֶּֽה׃ וַיָּ֣עַד יְ֠הוָה בְּיִשְׂרָאֵ֨ל וּבִֽיהוּדָ֜ה בְּיַד֩ כָּל־נְבִיאֵ֨ו כָל־
חֹזֶ֜ה לֵאמֹ֗ר שֻׁ֜בוּ מִדַּרְכֵיכֶ֤ם הָֽרָעִים֙ וְשִׁמְרוּ֙ מִצְוֺתַ֣י חֻקּוֹתַ֔י
כְּכָל־הַתּוֹרָ֔ה אֲשֶׁ֥ר צִוִּ֖יתִי אֶת־אֲבֹתֵיכֶ֑ם וַֽאֲשֶׁר֙ שָׁלַ֣חְתִּי
14 אֲלֵיכֶ֔ם בְּיַ֖ד עֲבָדַ֥י הַנְּבִיאִֽים׃ וְלֹ֖א שָׁמֵ֑עוּ וַיַּקְשׁ֤וּ אֶת־עָרְפָּם֙
טו כְּעֹ֣רֶף אֲבוֹתָ֔ם אֲשֶׁר֙ לֹ֣א הֶאֱמִ֔ינוּ בַּיהוָ֖ה אֱלֹהֵיהֶֽם׃ וַיִּמְאֲס֣וּ
אֶת־חֻקָּ֗יו וְאֶת־בְּרִיתוֹ֙ אֲשֶׁר־כָּרַ֣ת אֶת־אֲבוֹתָ֔ם וְאֵת֙ עֵֽדְוֺתָ֔יו
אֲשֶׁ֥ר הֵעִ֖יד בָּ֑ם וַיֵּ֨לְכ֜וּ אַחֲרֵ֤י הַהֶ֙בֶל֙ וַיֶּהְבָּ֔לוּ וְאַחֲרֵ֤י הַגּוֹיִם֙
אֲשֶׁ֣ר סְבִיבֹתָ֔ם אֲשֶׁ֨ר צִוָּ֤ה יְהוָה֙ אֹתָ֔ם לְבִלְתִּ֖י עֲשׂ֥וֹת כָּהֶֽם׃
16 וַיַּֽעַזְב֗וּ אֶת־כָּל־מִצְוֺת֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם וַיַּעֲשׂ֥וּ לָהֶ֛ם מַסֵּכָ֖ה

---

v. 13 נביאָו ק׳. ibid. תרי טעמי.

שְׁנֵים עֲגָלִים וַיַּעֲשׂוּ אֲשֵׁירָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם
17 וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבָּעַל׃ וַיַּעֲבִירוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם
בָּאֵשׁ וַיִּקְסְמוּ קְסָמִים וַיְנַחֵשׁוּ וַיִּתְמַכְּרוּ לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי
18 יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃ וַיִּתְאַנַּף יְהוָה מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל וַיְסִרֵם מֵעַל
19 פָּנָיו לֹא נִשְׁאַר רַק שֵׁבֶט יְהוּדָה לְבַדּוֹ׃ גַּם־יְהוּדָה לֹא שָׁמַר
אֶת־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיֵּלְכוּ בְּחֻקּוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשׂוּ׃
כ וַיִּמְאַס יְהוָה בְּכָל־זֶרַע יִשְׂרָאֵל וַיְעַנֵּם וַיִּתְּנֵם בְּיַד שֹׁסִים עַד
21 אֲשֶׁר הִשְׁלִיכָם מִפָּנָיו׃ כִּי־קָרַע יִשְׂרָאֵל מֵעַל בֵּית דָּוִד
וַיַּמְלִיכוּ אֶת־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וַיַּדַּא יָרָבְעָם אֶת־יִשְׂרָאֵל
22 מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְהֶחֱטִיאָם חֲטָאָה גְדוֹלָה׃ וַיֵּלְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
23 בְּכָל־חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא־סָרוּ מִמֶּנָּה׃ עַד אֲשֶׁר־
הֵסִיר יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵעַל פָּנָיו כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד כָּל־
עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים וַיִּגֶל יִשְׂרָאֵל מֵעַל אַדְמָתוֹ אַשּׁוּרָה עַד
24 הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס וַיָּבֵא מֶלֶךְ־אַשּׁוּר מִבָּבֶל וּמִכּוּתָה וּמֵעַוָּא
וּמֵחֲמָת וּסְפַרְוַיִם וַיֹּשֶׁב בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן תַּחַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כה וַיִּרְשׁוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן וַיֵּשְׁבוּ בְּעָרֶיהָ׃ וַיְהִי בִּתְחִלַּת שִׁבְתָּם
שָׁם לֹא יָרְאוּ אֶת־יְהוָה וַיְשַׁלַּח יְהוָה בָּהֶם אֶת־הָאֲרָיוֹת
26 וַיִּהְיוּ הֹרְגִים בָּהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר לֵאמֹר הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר הִגְלִיתָ וַתּוֹשֶׁב בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן לֹא יָדְעוּ אֶת־מִשְׁפַּט
אֱלֹהֵי הָאָרֶץ וַיְשַׁלַּח־בָּם אֶת־הָאֲרָיוֹת וְהִנָּם מְמִיתִים אוֹתָם
27 כַּאֲשֶׁר אֵינָם יֹדְעִים אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי הָאָרֶץ׃ וַיְצַו מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר לֵאמֹר הֹלִיכוּ שָׁמָּה אֶחָד מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הִגְלִיתֶם
מִשָּׁם וְיֵלְכוּ וְיֵשְׁבוּ שָׁם וְיֹרֵם אֶת־מִשְׁפַּט אֱלֹהֵי הָאָרֶץ׃
28 וַיָּבֹא אֶחָד מֵהַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הִגְלוּ מִשֹּׁמְרוֹן וַיֵּשֶׁב בְּבֵית־אֵל
29 וַיְהִי מוֹרֶה אֹתָם אֵיךְ יִירְאוּ אֶת־יְהוָה׃ וַיִּהְיוּ עֹשִׂים גּוֹי
גּוֹי אֱלֹהָיו וַיַּנִּיחוּ ׀ בְּבֵית הַבָּמוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ הַשֹּׁמְרֹנִים גּוֹי
ל גּוֹי בְּעָרֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם יֹשְׁבִים שָׁם׃ וְאַנְשֵׁי בָבֶל עָשׂוּ אֶת־
סֻכּוֹת בְּנוֹת וְאַנְשֵׁי־כוּת עָשׂוּ אֶת־נֵרְגַל וְאַנְשֵׁי חֲמָת עָשׂוּ
31 אֶת־אֲשִׁימָא׃ וְהָעַוִּים עָשׂוּ נִבְחַז וְאֶת־תַּרְתָּק וְהַסְפַרְוִים
שֹׂרְפִים אֶת־בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ לְאַדְרַמֶּלֶךְ וַעֲנַמֶּלֶךְ אֱלֹהַ סְפַרְיָם׃

v. 16 שְׁנֵי ק׳. v. 21 וידח ק׳. v. 24 וּמִסְּפַרְוִים ק׳.
v. 30 פתח באתנחתא. v. 31 אלהי ק׳. ibid. ספרָיִם ק׳.

32 וַיִּהְיוּ יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מִקְצוֹתָם כֹּהֲנֵי בָמוֹת
33 וַיִּהְיוּ עֹשִׂים לָהֶם בְּבֵית הַבָּמוֹת׃ אֶת־יְהוָה הָיוּ יְרֵאִים
וְאֶת־אֱלֹהֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים כְּמִשְׁפַּט הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִגְלוּ אֹתָם
34 מִשָּׁם׃ עַד הַיּוֹם הַזֶּה הֵם עֹשִׂים כַּמִּשְׁפָּטִים הָרִאשֹׁנִים אֵינָם
יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֵינָם עֹשִׂים כְּחֻקֹּתָם וּכְמִשְׁפָּטָם וְכַתּוֹרָה
וְכַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־בְּנֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר־שָׂם שְׁמוֹ
לה יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּכְרֹת יְהוָה אִתָּם בְּרִית וַיְצַוֵּם לֵאמֹר לֹא תִירְאוּ
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְלֹא־תִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וְלֹא תַעַבְדוּם וְלֹא תִזְבְּחוּ
36 לָהֶם׃ כִּי ׀ אִם־אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה אֹתוֹ תִירָאוּ וְלוֹ תִשְׁתַּחֲווּ וְלוֹ
37 תִזְבָּחוּ׃ וְאֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה
אֲשֶׁר כָּתַב לָכֶם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת כָּל־הַיָּמִים וְלֹא תִירְאוּ
38 אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ וְהַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַתִּי אִתְּכֶם לֹא תִשְׁכָּחוּ
39 וְלֹא תִירְאוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ כִּי אִם־אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
מ תִּירָאוּ וְהוּא יַצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד כָּל־אֹיְבֵיכֶם׃ וְלֹא שָׁמֵעוּ כִּי
41 אִם־כְּמִשְׁפָּטָם הָרִאשׁוֹן הֵם עֹשִׂים׃ וַיִּהְיוּ ׀ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
יְרֵאִים אֶת־יְהוָה וְאֶת־פְּסִילֵיהֶם הָיוּ עֹבְדִים גַּם־בְּנֵיהֶם ׀ וּבְנֵי
בְנֵיהֶם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבֹתָם הֵם עֹשִׂים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס

יח 18

א וַיְהִי בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל מָלַךְ חִזְקִיָּה
2 בֶּן־אָחָז מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ
וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִי בַּת־
3 זְכַרְיָה׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִד אָבִיו׃
4 הוּא ׀ הֵסִיר אֶת־הַבָּמוֹת וְשִׁבַּר אֶת־הַמַּצֵּבֹת וְכָרַת אֶת־
הָאֲשֵׁרָה וְכִתַּת נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־עָשָׂה מֹשֶׁה כִּי עַד־הַיָּמִים
הָהֵמָּה הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מְקַטְּרִים לוֹ וַיִּקְרָא־לוֹ נְחֻשְׁתָּן׃
ה בַּיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּטָח וְאַחֲרָיו לֹא־הָיָה כָמֹהוּ בְּכֹל
6 מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר הָיוּ לְפָנָיו׃ וַיִּדְבַּק בַּיהוָה לֹא־סָר
7 מֵאַחֲרָיו וַיִּשְׁמֹר מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְהָיָה
יְהוָה עִמּוֹ בְּכֹל אֲשֶׁר־יֵצֵא יַשְׂכִּיל וַיִּמְרֹד בְּמֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְלֹא
8 עֲבָדוֹ׃ הוּא הִכָּה אֶת־פְּלִשְׁתִּים עַד־עַזָּה וְאֶת־גְּבוּלֶיהָ מִמִּגְדַּל
9 נוֹצְרִים עַד־עִיר מִבְצָר׃ ס וַיְהִי בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית לַמֶּלֶךְ

חִזְקִיָּהוּ הִיא הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית לְהוֹשֵׁעַ בֶּן־אֵלָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
עָלָה שַׁלְמַנְאֶסֶר מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל־שֹׁמְרוֹן וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדֻהָ י
מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים בִּשְׁנַת־שֵׁשׁ לְחִזְקִיָּה הִיא שְׁנַת־תֵּשַׁע
11 לְהוֹשֵׁעַ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל נִלְכְּדָה שֹׁמְרוֹן׃ וַיֶּגֶל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־
יִשְׂרָאֵל אַשּׁוּרָה וַיַּנְחֵם בַּחְלַח וּבְחָבוֹר נְהַר גּוֹזָן וְעָרֵי מָדָי׃
12 עַל׀ אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ אֶת־
בְּרִיתוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא
13 עָשׂוּ׃ ס וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּה עָלָה
סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃
14 וַיִּשְׁלַח חִזְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־מֶלֶךְ־אַשּׁוּר׀ לָכִישָׁה׀ לֵאמֹר
חָטָאתִי שׁוּב מֵעָלַי אֵת אֲשֶׁר־תִּתֵּן עָלַי אֶשָּׂא וַיָּשֶׂם מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר עַל־חִזְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כִּכַּר־כֶּסֶף
טו וּשְׁלֹשִׁים כִּכַּר זָהָב׃ וַיִּתֵּן חִזְקִיָּה אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא
16 בֵית־יְהוָה וּבְאֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ׃ בָּעֵת הַהִיא קִצַּץ חִזְקִיָּה
אֶת־דַּלְתוֹת הֵיכַל יְהוָה וְאֶת־הָאֹמְנוֹת אֲשֶׁר צִפָּה חִזְקִיָּה
17 מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ ס וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
אֶת־תַּרְתָּן וְאֶת־רַב־סָרִיס׀ וְאֶת־רַב־שָׁקֵה מִן־לָכִישׁ אֶל־הַמֶּלֶךְ
חִזְקִיָּהוּ בְּחֵיל כָּבֵד יְרוּשָׁלִָם וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ יְרוּשָׁלִַם וַיַּעֲלוּ
וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה אֲשֶׁר בִּמְסִלַּת
18 שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם אֶלְיָקִים בֶּן־
חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָה הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף
19 הַמַּזְכִּיר׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ
כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר
כ בָּטָחְתָּ׃ אָמַרְתָּ אַךְ־דְּבַר־שְׂפָתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה
21 עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ כִּי מָרַדְתָּ בִּי׃ עַתָּה הִנֵּה בָטַחְתָּ לְּךָ עַל־
מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ
עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־הַבֹּטְחִים
22 עָלָיו׃ וְכִי־תֹאמְרוּן אֵלַי אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא־
הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר
לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִַם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ בִּירוּשָׁלִָם׃
23 וְעַתָּה הִתְעָרֶב נָא אֶת־אֲדֹנִי אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ
24 אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ רֹכְבִים עֲלֵיהֶם׃ וְאֵיךְ

תָּשִׁיב אֵת פְּנֵי פַחַת אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנִי הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ
כה עַל־מִצְרַיִם לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים׃ עַתָּה הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה עָלִיתִי
עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַשְׁחִתוֹ יְהוָה אָמַר אֵלַי עֲלֵה עַל־הָאָרֶץ
26 הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ וְשֶׁבְנָה וְיוֹאָח
אֶל־רַב־שָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ
וְאַל־תְּדַבֵּר עִמָּנוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר עַל־הַחֹמָה׃
27 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקֵה הַעַל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי אֲדֹנִי
לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־
הַחֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חֲרָיֹהֶם וְלִשְׁתּוֹת אֶת־°שֵׁנֵיהֶם עִמָּכֶם׃
28 וַיַּעֲמֹד רַב־שָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיְדַבֵּר וַיֹּאמֶר
29 שִׁמְעוּ דְּבַר־הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַל־
ל יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי־לֹא יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃ וְאַל־
יַבְטַח אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה
31 וְלֹא תִנָּתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ
אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי כֹה אָמַר מֶלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ
אֵלַי וְאִכְלוּ אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בֹרוֹ׃
32 עַד־בֹּאִי וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ
אֶרֶץ לֶחֶם וּכְרָמִים אֶרֶץ זֵית יִצְהָר וּדְבַשׁ וִחְיוּ וְלֹא תָמֻתוּ
וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי־יַסִּית אֶתְכֶם לֵאמֹר יְהוָה
33 יַצִּילֵנוּ׃ הַהַצֵּל הִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד
34 מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוַיִם
לה הֵנַע וְעִוָּה כִּי־הִצִּילוּ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־
36 יְרוּשָׁלִַם מִיָּדִי׃ וְהֶחֱרִישׁוּ הָעָם וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת
37 הַמֶּלֶךְ הִיא לֵאמֹר לֹא תַעֲנֻהוּ׃ ס וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־
חִלְקִיָּה אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף
הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי בְגָדִים וַיַּגִּדוּ לוֹ דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה׃

19 יט

א וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק
2 וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת
וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים אֶל־

v. 27 צוֹאָתָם ק׳. ibid. מֵימֵי רַגְלֵיהֶם ק׳. v. 1 קמץ בזקף.

יְשַׁעְיָ֥הוּ הַנָּבִ֖יא בֶּן־אָמֽוֹץ׃ וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֗יו כֹּ֚ה אָמַ֣ר חִזְקִיָּ֔הוּ 3
י֧וֹם צָרָ֛ה וְתוֹכֵחָ֥ה וּנְאָצָ֖ה הַיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה כִּ֣י בָ֤אוּ בָנִים֙ עַד־
מַשְׁבֵּ֔ר וְכֹ֥חַ אַ֖יִן לְלֵדָֽה׃ אוּלַ֡י יִשְׁמַע֩ יְהוָ֨ה אֱלֹהֶ֜יךָ אֵ֣ת ׀ 4
כָּל־דִּבְרֵ֣י רַב־שָׁקֵ֗ה אֲשֶׁר֩ שְׁלָח֨וֹ מֶלֶךְ־אַשּׁ֤וּר ׀ אֲדֹנָיו֙ לְחָרֵף֙
אֱלֹהִ֣ים חַ֔י וְהוֹכִ֙יחַ֙ בַּדְּבָרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר שָׁמַ֖ע יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ וְנָשָׂ֣אתָ
תְפִלָּ֔ה בְּעַ֖ד הַשְּׁאֵרִ֥ית הַנִּמְצָאָֽה׃ וַיָּבֹ֗אוּ עַבְדֵ֛י הַמֶּ֥לֶךְ ה
חִזְקִיָּ֖הוּ אֶֽל־יְשַׁעְיָֽהוּ׃ וַיֹּ֤אמֶר לָהֶם֙ יְשַֽׁעְיָ֔הוּ כֹּ֥ה תֹאמְר֖וּן 6
אֶל־אֲדֹנֵיכֶ֑ם כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה אַל־תִּירָא֙ מִפְּנֵ֤י הַדְּבָרִים֙ אֲשֶׁ֣ר
שָׁמַ֔עְתָּ אֲשֶׁ֧ר גִּדְּפ֛וּ נַעֲרֵ֥י מֶלֶךְ־אַשּׁ֖וּר אֹתִֽי׃ הִנְנִ֨י נֹתֵ֥ן בּוֹ֙ 7
ר֔וּחַ וְשָׁמַ֥ע שְׁמוּעָ֖ה וְשָׁ֣ב לְאַרְצ֑וֹ וְהִפַּלְתִּ֥יו בַּחֶ֖רֶב בְּאַרְצֽוֹ׃
וַיָּ֙שָׁב֙ רַב־שָׁקֵ֔ה וַיִּמְצָא֙ אֶת־מֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר נִלְחָ֖ם עַל־לִבְנָ֑ה כִּ֣י 8
שָׁמַ֔ע כִּ֥י נָסַ֖ע מִלָּכִֽישׁ׃ וַיִּשְׁמַ֗ע אֶל־תִּרְהָ֤קָה מֶֽלֶךְ־כּוּשׁ֙ לֵאמֹ֔ר 9
הִנֵּ֥ה יָצָ֖א לְהִלָּחֵ֣ם אִתָּ֑ךְ וַיָּ֙שָׁב֙ וַיִּשְׁלַ֣ח מַלְאָכִ֔ים אֶל־חִזְקִיָּ֖הוּ
לֵאמֹֽר׃ כֹּ֤ה תֹֽאמְרוּן֙ אֶל־חִזְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָה֮ לֵאמֹר֒ אַל־ י
יַשִּׁאֲךָ֣ אֱלֹהֶ֔יךָ אֲשֶׁ֥ר אַתָּ֛ה בֹּטֵ֥חַ בּ֖וֹ לֵאמֹ֑ר לֹ֤א תִנָּתֵן֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם
בְּיַ֖ד מֶ֥לֶךְ אַשּֽׁוּר׃ הִנֵּ֣ה ׀ אַתָּ֣ה שָׁמַ֗עְתָּ אֵת֩ אֲשֶׁ֨ר עָשׂ֜וּ מַלְכֵ֥י 11
אַשּׁ֛וּר לְכָל־הָאֲרָצ֖וֹת לְהַחֲרִימָ֑ם וְאַתָּ֖ה תִּנָּצֵֽל׃ הַהִצִּ֨ילוּ 12
אֹתָ֜ם אֱלֹהֵ֤י הַגּוֹיִם֙ אֲשֶׁ֣ר שִֽׁחֲת֣וּ אֲבוֹתַ֔י אֶת־גּוֹזָ֖ן וְאֶת־חָרָ֑ן
וְרֶ֥צֶף וּבְנֵי־עֶ֖דֶן אֲשֶׁ֥ר בִּתְלַאשָּֽׂר׃ אַיּ֤וֹ מֶֽלֶךְ־חֲמָת֙ וּמֶ֣לֶךְ אַרְפָּ֔ד 13
וּמֶ֖לֶךְ לָעִ֣יר סְפַרְוָ֑יִם הֵנַ֖ע וְעִוָּֽה׃ וַיִּקַּ֨ח חִזְקִיָּ֧הוּ אֶת־הַסְּפָרִ֛ים 14
מִיַּ֥ד הַמַּלְאָכִ֖ים וַיִּקְרָאֵ֑ם וַיַּ֙עַל֙ בֵּ֣ית יְהוָ֔ה וַיִּפְרְשֵׂ֥הוּ חִזְקִיָּ֖הוּ
לִפְנֵ֥י יְהוָֽה׃ ס וַיִּתְפַּלֵּ֨ל חִזְקִיָּ֜הוּ לִפְנֵ֣י יְהוָה֮ וַיֹּאמַר֒ טו
יְהוָ֞ה אֱלֹהֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ יֹשֵׁ֣ב הַכְּרֻבִ֔ים אַתָּה־ה֤וּא הָֽאֱלֹהִים֙ לְבַדְּךָ֔
לְכֹ֖ל מַמְלְכ֣וֹת הָאָ֑רֶץ אַתָּ֣ה עָשִׂ֔יתָ אֶת־הַשָּׁמַ֖יִם וְאֶת־הָאָֽרֶץ׃
הַטֵּ֨ה יְהוָ֤ה ׀ אָזְנְךָ֙ וּֽשֲׁמָ֔ע פְּקַ֧ח יְהוָ֛ה עֵינֶ֖יךָ וּרְאֵ֑ה וּשְׁמַ֗ע 16
אֵ֚ת דִּבְרֵ֣י סַנְחֵרִ֔יב אֲשֶׁ֣ר שְׁלָח֔וֹ לְחָרֵ֖ף אֱלֹהִ֥ים חָֽי׃ אָמְנָ֖ם 17
יְהוָ֑ה הֶחֱרִ֜יבוּ מַלְכֵ֥י אַשּׁ֛וּר אֶת־הַגּוֹיִ֖ם וְאֶת־אַרְצָֽם׃ וְנָתְנ֥וּ 18
אֶת־אֱלֹהֵיהֶ֖ם בָּאֵ֑שׁ כִּי֩ לֹ֨א אֱלֹהִ֜ים הֵ֗מָּה כִּ֣י אִם־מַעֲשֵׂ֧ה יְדֵֽי־
אָדָ֛ם עֵ֥ץ וָאֶ֖בֶן וַֽיְאַבְּדֽוּם׃ וְעַתָּה֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ הוֹשִׁיעֵ֥נוּ נָ֖א 19
מִיָּד֑וֹ וְיֵֽדְעוּ֙ כָּל־מַמְלְכ֣וֹת הָאָ֔רֶץ כִּ֥י אַתָּ֛ה יְהוָ֥ה אֱלֹהִ֖ים
לְבַדֶּֽךָ׃ ס וַיִּשְׁלַ֞ח יְשַֽׁעְיָ֣הוּ בֶן־אָמ֗וֹץ אֶל־חִזְקִיָּ֣הוּ לֵאמֹ֑ר כ

v. 16 קמץ בזקף.

כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־
21 סַנְחֵרִב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר שָׁמָעְתִּי׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה
עָלָיו בָּזָה לְךָ לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ
22 הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ אֶת־מִי חֵרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֲרִימוֹתָ
23 קּוֹל וַתִּשָּׂא מָרוֹם עֵינֶיךָ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ בְּיַד מַלְאָכֶיךָ
חֵרַפְתָּ ׀ אֲדֹנָי וַתֹּאמֶר בְּרֹכֶב רִכְבִּי אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים
יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן וְאֶכְרֹת קוֹמַת אֲרָזָיו מִבְחוֹר בְּרֹשָׁיו וְאָבוֹאָה
24 מְלוֹן קִצֹּה יַעַר כַּרְמִלּוֹ׃ אֲנִי קַרְתִּי וְשָׁתִיתִי מַיִם זָרִים
כה וְאַחְרִב בְּכַף־פְּעָמַי כֹּל יְאֹרֵי מָצוֹר׃ הֲלֹא־שָׁמַעְתָּ לְמֵרָחוֹק
אֹתָהּ עָשִׂיתִי לְמִימֵי קֶדֶם וִיצַרְתִּיהָ עַתָּה הֲבֵיאתִיהָ וּתְהִי
26 לַהְשׁוֹת גַּלִּים נִצִּים עָרִים בְּצֻרוֹת׃ וְיֹשְׁבֵיהֶן קִצְרֵי־יָד חַתּוּ
וַיֵּבֹשׁוּ הָיוּ עֵשֶׂב שָׂדֶה וִירַק דֶּשֶׁא חֲצִיר גַּגּוֹת וּשְׁדֵפָה לִפְנֵי
27 קָמָה׃ וְשִׁבְתְּךָ וְצֵאתְךָ וּבֹאֲךָ יָדָעְתִּי וְאֵת הִתְרַגֶּזְךָ אֵלָי׃
28 יַעַן הִתְרַגֶּזְךָ אֵלַי וְשַׁאֲנַנְךָ עָלָה בְאָזְנָי וְשַׂמְתִּי חַחִי בְּאַפֶּךָ
29 וּמִתְגִּי בִּשְׂפָתֶיךָ וַהֲשִׁבֹתִיךָ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ׃ וְזֶה־לְּךָ
הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית סָחִישׁ וּבַשָּׁנָה
ל הַשְּׁלִישִׁית זִרְעוּ וְקִצְרוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְאִכְלוּ פִרְיָם׃ וְיָסְפָה
פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ לְמָטָּה וְעָשָׂה פְרִי
31 לְמָעְלָה׃ כִּי מִירוּשָׁלִַם תֵּצֵא שְׁאֵרִית וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן
32 קִנְאַת יְהוָה ° תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־
מֶלֶךְ אַשּׁוּר לֹא יָבֹא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם חֵץ
33 וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ עָלֶיהָ סֹלְלָה׃ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־
34 יָבֹא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת לֹא יָבֹא נְאֻם־יְהוָה׃ וְגַנּוֹתִי
אֶל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ פ
לה וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֵּצֵא ׀ מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר
מֵאָה שְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אָלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וְהִנֵּה כֻלָּם
36 פְּגָרִים מֵתִים׃ וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב
37 בְּנִינְוֵה׃ וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית ׀ נִסְרֹךְ אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ
וְשַׂרְאֶצֶר ° הִכֻּהוּ בַחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ
אֵסַר־חַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

v. 23 בְּרֹב ק׳. ibid. קִצּוֹ ק׳. v. 31 צְבָאוֹת קרי ולא כתיב.
v. 37 בָּנָיו קרי ולא כתיב.

כ 20

א בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן־
אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ כִּי
2 מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה׃ וַיַּסֵּב אֶת־פָּנָיו אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל
3 אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃ אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי
לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵבָב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וַיֵּבְךְּ
4 חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גָדוֹל׃ וַיְהִי יְשַׁעְיָהוּ לֹא יָצָא הָעִיר
ה הַתִּיכֹנָה וּדְבַר יְהוָה הָיָה אֵלָיו לֵאמֹר׃ שׁוּב וְאָמַרְתָּ אֶל־
חִזְקִיָּהוּ ׀ נְגִיד עַמִּי כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִד אָבִיךָ שָׁמַעְתִּי
אֶת־תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי רֹפֵא לָךְ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
6 תַּעֲלֶה בֵּית יְהוָה׃ וְהֹסַפְתִּי עַל־יָמֶיךָ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
וּמִכַּף מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּילְךָ וְאֵת הָעִיר הַזֹּאת וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר
7 הַזֹּאת לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ ס וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ קְחוּ
8 דְּבֶלֶת תְּאֵנִים וַיִּקְחוּ וַיָּשִׂימוּ עַל־הַשְּׁחִין וַיֶּחִי׃ וַיֹּאמֶר
חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ מָה אוֹת כִּי־יִרְפָּא יְהוָה לִי וְעָלִיתִי
9 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ זֶה־לְּךָ הָאוֹת מֵאֵת
יְהוָה כִּי יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֵּר הָלַךְ הַצֵּל עֶשֶׂר
י מַעֲלוֹת אִם־יָשׁוּב עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ נָקֵל לַצֵּל
לִנְטוֹת עֶשֶׂר מַעֲלוֹת לֹא כִּי יָשׁוּב הַצֵּל אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃
11 וַיִּקְרָא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־יְהוָה וַיָּשֶׁב אֶת־הַצֵּל בַּמַּעֲלוֹת
12 אֲשֶׁר יָרְדָה בְּמַעֲלוֹת אָחָז אֲחֹרַנִּית עֶשֶׂר מַעֲלוֹת׃ ס בָּעֵת
הַהִיא שָׁלַח בְּרֹאדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל סְפָרִים
13 וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי שָׁמַע כִּי חָלָה חִזְקִיָּהוּ׃ וַיִּשְׁמַע
עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיַּרְאֵם אֶת־כָּל־בֵּית נְכֹתֹה אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־
הַזָּהָב וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֵת ׀ שֶׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת בֵּית כֵּלָיו
וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֹצְרֹתָיו לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־
14 הֶרְאָם חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ
הַנָּבִיא אֶל־הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה אָמְרוּ ׀ הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
טו בָּאוּ מִבָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת

v. 4 חָצֵר ק׳. v. 13 נְכֹתוֹ ק׳.

כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הִרְאִיתִם
16 בְּאֹצְרֹתָי׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־
17 יְהוָה׃ הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִשָּׂא ׀ כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר
אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה בָּבֶלָה לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר
18 יְהוָה׃ וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִמְּךָ אֲשֶׁר תּוֹלִיד יִקָּח וְהָיוּ
19 סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ טוֹב
דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַיֹּאמֶר הֲלוֹא אִם־שָׁלוֹם וֶאֱמֶת יִהְיֶה
כ בְיָמָי׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי חִזְקִיָּהוּ וְכָל־גְּבוּרָתוֹ וַאֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־
הַבְּרֵכָה וְאֶת־הַתְּעָלָה וַיָּבֵא אֶת־הַמַּיִם הָעִירָה הֲלֹא־הֵם
21 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב
חִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

כא 21

א בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ חֶפְצִי־בָהּ׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה כְּתוֹעֲבֹת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
3 וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר אִבַּד חִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם
מִזְבְּחֹת לַבַּעַל וַיַּעַשׂ אֲשֵׁרָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אַחְאָב מֶלֶךְ
4 יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָם׃ וּבָנָה
מִזְבְּחֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלַםִ אָשִׂים אֶת־
ה שְׁמִי׃ וַיִּבֶן מִזְבְּחוֹת לְכָל־צְבָא הַשָּׁמָיִם בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת
6 בֵּית־יְהוָה׃ וְהֶעֱבִיר אֶת־בְּנוֹ בָּאֵשׁ וְעוֹנֵן וְנִחֵשׁ וְעָשָׂה אוֹב
7 וְיִדְּעֹנִים הִרְבָּה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיס׃ וַיָּשֶׂם
אֶת־פֶּסֶל הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר עָשָׂה בַּבַּיִת אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֶל־
דָּוִד וְאֶל־שְׁלֹמֹה בְנוֹ בַּבַּיִת הַזֶּה וּבִירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בָּחַרְתִּי
8 מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אָשִׂים אֶת־שְׁמִי לְעוֹלָם׃ וְלֹא אֹסִיף
לְהָנִיד רֶגֶל יִשְׂרָאֵל מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם רַק ׀
אִם־יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִים וּלְכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־
9 צִוָּה אֹתָם עַבְדִּי מֹשֶׁה׃ וְלֹא שָׁמֵעוּ וַיַּתְעֵם מְנַשֶּׁה לַעֲשׂוֹת
אֶת־הָרָע מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
י 11 ס וַיְדַבֵּר יְהוָה בְּיַד־עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים לֵאמֹר׃ יַעַן אֲשֶׁר

v. 18 יקחו ק׳. v. 19 פתח באתנחתא. v. 9 קמץ בזקף.

עָשָׂה מְנַשֶּׁה מֶלֶךְ־יְהוּדָה הַתֹּעֵבוֹת הָאֵלֶּה הֵרַע מִכֹּל אֲשֶׁר־
עָשׂוּ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר לְפָנָיו וַיַּחֲטִא גַם־אֶת־יְהוּדָה בְּגִלּוּלָיו׃ ס
12 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־
יְרוּשָׁלִַם וִיהוּדָה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָיו תִּצַּלְנָה שְׁתֵּי אָזְנָיו׃
13 וְנָטִיתִי עַל־יְרוּשָׁלִַם אֵת קָו שֹׁמְרוֹן וְאֶת־מִשְׁקֹלֶת בֵּית אַחְאָב
וּמָחִיתִי אֶת־יְרוּשָׁלִַם כַּאֲשֶׁר יִמְחֶה אֶת־הַצַּלַּחַת מָחָה וְהָפַךְ
14 עַל־פָּנֶיהָ׃ וְנָטַשְׁתִּי אֵת שְׁאֵרִית נַחֲלָתִי וּנְתַתִּים בְּיַד אֹיְבֵיהֶם
טו וְהָיוּ לְבַז וְלִמְשִׁסָּה לְכָל־אֹיְבֵיהֶם׃ יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הָרַע
בְּעֵינַי וַיִּהְיוּ מַכְעִסִים אֹתִי מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתָם
16 מִמִּצְרַיִם וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְגַם דָּם נָקִי שָׁפַךְ מְנַשֶּׁה הַרְבֵּה
מְאֹד עַד אֲשֶׁר־מִלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלִַם פֶּה לָפֶה לְבַד מֵחַטָּאתוֹ
17 אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יְהוּדָה לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי מְנַשֶּׁה וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא הֲלֹא־הֵם
18 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב
מְנַשֶּׁה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר בְּגַן־בֵּיתוֹ בְּגַן־עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ אָמוֹן
19 בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס בֶּן־עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה אָמוֹן בְּמָלְכוֹ
וּשְׁתַּיִם שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ מְשֻׁלֶּמֶת בַּת־חָרוּץ
כ מִן־יָטְבָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה מְנַשֶּׁה
21 אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ אָבִיו וַיַּעֲבֹד אֶת־
22 הַגִּלֻּלִים אֲשֶׁר עָבַד אָבִיו וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־יְהוָה
23 אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו וְלֹא הָלַךְ בְּדֶרֶךְ יְהוָה׃ וַיִּקְשְׁרוּ עַבְדֵי־אָמוֹן
24 עָלָיו וַיָּמִיתוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ׃ וַיַּךְ עַם־הָאָרֶץ אֵת כָּל־
הַקֹּשְׁרִים עַל־הַמֶּלֶךְ אָמוֹן וַיַּמְלִיכוּ עַם־הָאָרֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּהוּ
כה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אָמוֹן אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים
26 עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בִּקְבֻרָתוֹ
בְּגַן־עֻזָּא וַיִּמְלֹךְ יֹאשִׁיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

22 כב

א בֶּן־שְׁמֹנֶה שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְמָלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְדִידָה בַת־עֲדָיָה מִבָּצְקַת׃ וַיַּעַשׂ
הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ בְּכָל־דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין

v. 12 שֹׁמְעָהּ ק׳.   v. 1 פתח בס״פ.

3 וּשְׂמֹאול׃ ס וַיְהִי בִּשְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ
שָׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁפָן בֶּן־אֲצַלְיָהוּ בֶן־מְשֻׁלָּם הַסֹּפֵר בֵּית
4 יְהוָה לֵאמֹר׃ עֲלֵה אֶל־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְיַתֵּם אֶת־
הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר אָסְפוּ שֹׁמְרֵי הַסַּף מֵאֵת
ה הָעָם׃ וְיִתְּנֻה עַל־יַד עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה הַמֻּפְקָדִים בְּבֵית יְהוָה
וְיִתְּנוּ אֹתוֹ לְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה לְחַזֵּק בֶּדֶק
6 הַבָּיִת׃ לֶחָרָשִׁים וְלַבֹּנִים וְלַגֹּדְרִים וְלִקְנוֹת עֵצִים וְאַבְנֵי
7 מַחְצֵב לְחַזֵּק אֶת־הַבָּיִת׃ אַךְ לֹא־יֵחָשֵׁב אִתָּם הַכֶּסֶף הַנִּתָּן
8 עַל־יָדָם כִּי בֶאֱמוּנָה הֵם עֹשִׂים׃ וַיֹּאמֶר חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל עַל־שָׁפָן הַסֹּפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה
9 וַיִּתֵּן חִלְקִיָּה אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן וַיִּקְרָאֵהוּ׃ וַיָּבֹא שָׁפָן
הַסֹּפֵר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר וַיֹּאמֶר הִתִּיכוּ
עֲבָדֶיךָ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בַבַּיִת וַיִּתְּנֻהוּ עַל־יַד עֹשֵׂי
י הַמְּלָאכָה הַמֻּפְקָדִים בֵּית יְהוָה׃ וַיַּגֵּד שָׁפָן הַסֹּפֵר לַמֶּלֶךְ
לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וַיִּקְרָאֵהוּ שָׁפָן לִפְנֵי
11 הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־דִּבְרֵי סֵפֶר הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע
12 אֶת־בְּגָדָיו׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן וְאֶת־אֲחִיקָם בֶּן־
שָׁפָן וְאֶת־עַכְבּוֹר בֶּן־מִיכָיָה וְאֵת ׀ שָׁפָן הַסֹּפֵר וְאֵת עֲשָׂיָה
13 עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי ׀ וּבְעַד הָעָם
וּבְעַד כָּל־יְהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַנִּמְצָא הַזֶּה כִּי־גְדוֹלָה
חֲמַת יְהוָה אֲשֶׁר־הִיא נִצְּתָה בָנוּ עַל אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֲבֹתֵינוּ
14 עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב עָלֵינוּ׃ וַיֵּלֶךְ
חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן וַאֲחִיקָם וְעַכְבּוֹר וְשָׁפָן וַעֲשָׂיָה אֶל־חֻלְדָּה
הַנְּבִיאָה אֵשֶׁת ׀ שַׁלֻּם בֶּן־תִּקְוָה בֶּן־חַרְחַס שֹׁמֵר הַבְּגָדִים
טו וְהִיא יֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַם בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ׃ וַתֹּאמֶר
אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־
16 שָׁלַח אֶתְכֶם אֵלָי׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה אֶל־
הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר קָרָא
17 מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ תַּחַת ׀ אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים
לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְנִצְּתָה חֲמָתִי בַּמָּקוֹם
18 הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה׃ וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם לִדְרֹשׁ

v. 5 וְיִתְּנֻהוּ ק׳. ibid. בֵּית ק׳.

אֶת־יְהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
19 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃ יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ וַתִּכָּנַע ׀ מִפְּנֵי יְהוָה
בְּשָׁמְעֲךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו לִהְיוֹת
לְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ וַתִּבְכֶּה לְפָנָי וְגַם
כ אָנֹכִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן הִנְנִי אֹסִפְךָ עַל־אֲבֹתֶיךָ
וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־קִבְרֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכֹל
הָרָעָה אֲשֶׁר־אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיָּשִׁבוּ אֶת־
הַמֶּלֶךְ דָּבָר׃

23 כג

א וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיַּאַסְפוּ אֵלָיו כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃
2 וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְכָל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם
אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּקְרָא
בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בְּבֵית יְהוָה׃
3 וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־הָעַמּוּד וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית ׀ לִפְנֵי יְהוָה
לָלֶכֶת אַחַר יְהוָה וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְאֶת־עֵדְוֹתָיו וְאֶת־חֻקֹּתָיו
בְּכָל־לֵב וּבְכָל־נֶפֶשׁ לְהָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת הַכְּתֻבִים
4 עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה וַיַּעֲמֹד כָּל־הָעָם בַּבְּרִית׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־
חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסַּף
לְהוֹצִיא מֵהֵיכַל יְהוָה אֵת כָּל־הַכֵּלִים הָעֲשׂוּיִם לַבַּעַל
וְלָאֲשֵׁרָה וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם וַיִּשְׂרְפֵם מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם
ה בְּשַׁדְמוֹת קִדְרוֹן וְנָשָׂא אֶת־עֲפָרָם בֵּית־אֵל׃ וְהִשְׁבִּית אֶת־
הַכְּמָרִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת בְּעָרֵי
יְהוּדָה וּמְסִבֵּי יְרוּשָׁלִָם וְאֶת־הַמְקַטְּרִים לַבַּעַל לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ
6 וְלַמַּזָּלוֹת וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה מִבֵּית
יְהוָה מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן וַיִּשְׂרֹף אֹתָהּ בְּנַחַל
קִדְרוֹן וַיָּדֶק לְעָפָר וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרָהּ עַל־קֶבֶר בְּנֵי הָעָם׃
7 וַיִּתֹּץ אֶת־בָּתֵּי הַקְּדֵשִׁים אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר הַנָּשִׁים
8 אֹרְגוֹת שָׁם בָּתִּים לָאֲשֵׁרָה׃ וַיָּבֵא אֶת־כָּל־הַכֹּהֲנִים מֵעָרֵי
יְהוּדָה וַיְטַמֵּא אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר קִטְּרוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים מִגֶּבַע
עַד־בְּאֵר שָׁבַע וְנָתַץ אֶת־בָּמוֹת הַשְּׁעָרִים אֲשֶׁר־פֶּתַח שַׁעַר

v. 4 העשׂוּים ק׳.

9 יְהוֹשֻׁעַ שַׂר־הָעִיר אֲשֶׁר־עַל־שְׂמֹאול אִישׁ בְּשַׁעַר הָעִיר׃ אַךְ
לֹא יַעֲלוּ כֹּהֲנֵי הַבָּמוֹת אֶל־מִזְבַּח יְהוָה בִּירוּשָׁלָ‍ִם כִּי אִם־
י אָכְלוּ מַצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ וְטִמֵּא אֶת־הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵי
בְנֵי־הִנֹּם לְבִלְתִּי לְהַעֲבִיר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בִּתּוֹ בָּאֵשׁ
11 לַמֹּלֶךְ׃ וַיַּשְׁבֵּת אֶת־הַסּוּסִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי יְהוּדָה לַשֶּׁמֶשׁ
מִבֹּא בֵית־יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת נְתַן־מֶלֶךְ הַסָּרִיס אֲשֶׁר בַּפַּרְוָרִים
12 וְאֶת־מַרְכְּבוֹת הַשֶּׁמֶשׁ שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר
עַל־הַגָּג עֲלִיַּת אָחָז אֲשֶׁר־עָשׂוּ ׀ מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת
אֲשֶׁר־עָשָׂה מְנַשֶּׁה בִּשְׁתֵּי חַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה נָתַץ הַמֶּלֶךְ
13 וַיָּרָץ מִשָּׁם וְהִשְׁלִיךְ אֶת־עֲפָרָם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן׃ וְאֶת־הַבָּמוֹת
אֲשֶׁר ׀ עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלַ‍ִם אֲשֶׁר מִימִין לְהַר־הַמַּשְׁחִית אֲשֶׁר
בָּנָה שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל לְעַשְׁתֹּרֶת ׀ שִׁקֻּץ צִידֹנִים וְלִכְמוֹשׁ
14 שִׁקֻּץ מוֹאָב וּלְמִלְכֹּם תּוֹעֲבַת בְּנֵי־עַמּוֹן טִמֵּא הַמֶּלֶךְ׃ וְשִׁבַּר
אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיִּכְרֹת אֶת־הָאֲשֵׁרִים וַיְמַלֵּא אֶת־מְקוֹמָם
טו עַצְמוֹת אָדָם׃ וְגַם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר בְּבֵיתְאֵל הַבָּמָה אֲשֶׁר
עָשָׂה יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט אֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל גַּם אֶת־
הַמִּזְבֵּחַ הַהוּא וְאֶת־הַבָּמָה נָתָץ וַיִּשְׂרֹף אֶת־הַבָּמָה הֵדַק
16 לְעָפָר וְשָׂרַף אֲשֵׁרָה׃ וַיִּפֶן יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּרְא אֶת־הַקְּבָרִים
אֲשֶׁר־שָׁם בָּהָר וַיִּשְׁלַח וַיִּקַּח אֶת־הָעֲצָמוֹת מִן־הַקְּבָרִים
וַיִּשְׂרֹף עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיְטַמְּאֵהוּ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר קָרָא אִישׁ
17 הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר קָרָא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר מָה הַצִּיּוּן
הַלָּז אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַנְשֵׁי הָעִיר הַקֶּבֶר אִישׁ־
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־בָּא מִיהוּדָה וַיִּקְרָא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
18 עָשִׂיתָ עַל הַמִּזְבַּח בֵּיתְאֵל׃ וַיֹּאמֶר הַנִּיחוּ לוֹ אִישׁ אַל־יָנַע
עַצְמֹתָיו וַיְמַלְּטוּ עַצְמֹתָיו אֵת עַצְמוֹת הַנָּבִיא אֲשֶׁר־בָּא
19 מִשֹּׁמְרוֹן׃ וְגַם אֶת־כָּל־בָּתֵּי הַבָּמוֹת אֲשֶׁר ׀ בְּעָרֵי שֹׁמְרוֹן
אֲשֶׁר עָשׂוּ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכְעִיס הֵסִיר יֹאשִׁיָּהוּ וַיַּעַשׂ לָהֶם
כ כְּכָל־הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשָׂה בְּבֵיתְאֵל׃ וַיִּזְבַּח אֶת־כָּל־כֹּהֲנֵי
הַבָּמוֹת אֲשֶׁר־שָׁם עַל־הַמִּזְבְּחוֹת וַיִּשְׂרֹף אֶת־עַצְמוֹת אָדָם
21 עֲלֵיהֶם וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלָ‍ִם׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר
עֲשׂוּ פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל סֵפֶר הַבְּרִית הַזֶּה׃

v. 10 בֶּן ק׳.

כִּ֣י לֹ֤א נַעֲשָׂה֙ כַּפֶּ֣סַח הַזֶּ֔ה מִימֵי֙ הַשֹּׁ֣פְטִ֔ים אֲשֶׁ֥ר שָׁפְט֖וּ אֶת־ 22
יִשְׂרָאֵ֑ל וְכֹ֗ל יְמֵ֛י מַלְכֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל וּמַלְכֵ֥י יְהוּדָֽה׃ כִּ֣י אִם־ 23
בִּשְׁמֹנֶ֤ה עֶשְׂרֵה֙ שָׁנָ֔ה לַמֶּ֖לֶךְ יֹאשִׁיָּ֑הוּ נַעֲשָׂ֞ה הַפֶּ֤סַח הַזֶּה֙
לַיהוָ֖ה בִּירוּשָׁלִָֽם׃ וְגַ֣ם אֶת־הָאֹב֣וֹת וְאֶת־הַיִּדְּעֹנִ֡ים וְאֶת־ 24
הַתְּרָפִים֩ וְאֶת־הַגִּלֻּלִ֨ים וְאֵ֜ת כָּל־הַשִּׁקֻּצִ֗ים אֲשֶׁ֨ר נִרְאוּ֙ בְּאֶ֤רֶץ
יְהוּדָה֙ וּבִירֽוּשָׁלִַ֔ם בִּעֵ֖ר יֹאשִׁיָּ֑הוּ לְמַ֨עַן הָקִ֜ים אֶת־דִּבְרֵ֣י
הַתּוֹרָ֗ה הַכְּתֻבִים֙ עַל־הַסֵּ֔פֶר אֲשֶׁ֥ר מָצָ֛א חִלְקִיָּ֥הוּ הַכֹּהֵ֖ן בֵּ֥ית
יְהוָֽה׃ וְכָמֹ֜הוּ לֹא־הָיָ֨ה לְפָנָ֜יו מֶ֗לֶךְ אֲשֶׁר־שָׁ֤ב אֶל־יְהוָה֙ כה
בְּכָל־לְבָב֤וֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ֙ וּבְכָל־מְאֹד֔וֹ כְּכֹ֖ל תּוֹרַ֣ת מֹשֶׁ֑ה
וְאַחֲרָ֖יו לֹא־קָ֥ם כָּמֹֽהוּ׃ אַ֣ךְ ׀ לֹא־שָׁ֣ב יְהוָ֗ה מֵחֲר֤וֹן אַפּוֹ֙ 26
הַגָּד֔וֹל אֲשֶׁר־חָרָ֥ה אַפּ֖וֹ בִּיהוּדָ֑ה עַ֚ל כָּל־הַכְּעָסִ֔ים אֲשֶׁ֥ר
הִכְעִיס֖וֹ מְנַשֶּֽׁה׃ וַיֹּ֣אמֶר יְהוָ֗ה גַּ֤ם אֶת־יְהוּדָה֙ אָסִיר֙ מֵעַ֣ל 27
פָּנַ֔י כַּאֲשֶׁ֥ר הֲסִרֹ֖תִי אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל וּ֠מָאַסְתִּי אֶת־הָעִ֨יר הַזֹּ֤את
אֲשֶׁר־בָּחַ֙רְתִּי֙ אֶת־יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וְאֶ֨ת־הַבַּ֔יִת אֲשֶׁ֣ר אָמַ֔רְתִּי יִהְיֶ֥ה
שְׁמִ֖י שָֽׁם׃ וְיֶ֛תֶר דִּבְרֵ֥י יֹאשִׁיָּ֖הוּ וְכָל־אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֑ה הֲלֹא־הֵ֣ם 28
כְּתוּבִ֗ים עַל־סֵ֛פֶר דִּבְרֵ֥י הַיָּמִ֖ים לְמַלְכֵ֥י יְהוּדָֽה׃ בְּיָמָ֡יו עָלָה֩ 29
פַרְעֹ֨ה נְכֹ֧ה מֶֽלֶךְ־מִצְרַ֛יִם עַל־מֶ֥לֶךְ אַשּׁ֖וּר עַל־נְהַר־פְּרָ֑ת וַיֵּ֨לֶךְ
הַמֶּ֤לֶךְ יֹאשִׁיָּ֙הוּ֙ לִקְרָאת֔וֹ וַיְמִיתֵ֙הוּ֙ בִּמְגִדּ֔וֹ כִּרְאֹת֖וֹ אֹתֽוֹ׃
וַיַּרְכִּבֻ֨הוּ עֲבָדָ֥יו מֵת֙ מִמְּגִדּ֔וֹ וַיְבִאֻ֙הוּ֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וַֽיִּקְבְּרֻ֖הוּ ל
בִּקְבֻרָת֑וֹ וַיִּקַּ֨ח עַם־הָאָ֜רֶץ אֶת־יְהֽוֹאָחָ֣ז בֶּן־יֹאשִׁיָּ֗הוּ וַיִּמְשְׁח֥וּ
אֹת֛וֹ וַיַּמְלִ֥יכוּ אֹת֖וֹ תַּ֥חַת אָבִֽיו׃ ס בֶּן־עֶשְׂרִ֨ים וְשָׁלֹ֤שׁ שָׁנָה֙ 31
יְהוֹאָחָ֣ז בְּמָלְכ֔וֹ וּשְׁלֹשָׁ֣ה חֳדָשִׁ֔ים מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְשֵׁ֣ם אִמּ֔וֹ
חֲמוּטַ֥ל בַּת־יִרְמְיָ֖הוּ מִלִּבְנָֽה׃ וַיַּ֥עַשׂ הָרַ֖ע בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֑ה כְּכֹ֥ל 32
אֲשֶׁר־עָשׂ֖וּ אֲבֹתָֽיו׃ וַיַּאַסְרֵ֨הוּ פַרְעֹ֤ה נְכֹה֙ בְרִבְלָה֙ בְּאֶ֣רֶץ 33
חֲמָ֔ת בִּמְלֹ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וַיִּתֶּן־עֹ֙נֶשׁ֙ עַל־הָאָ֔רֶץ מֵאָ֥ה כִכַּר־כֶּ֖סֶף
וְכִכַּ֥ר זָהָֽב׃ וַיַּמְלֵךְ֩ פַּרְעֹ֨ה נְכֹ֜ה אֶת־אֶלְיָקִ֣ים בֶּן־יֹאשִׁיָּ֗הוּ 34
תַּ֚חַת יֹאשִׁיָּ֣הוּ אָבִ֔יו וַיַּסֵּ֥ב אֶת־שְׁמ֖וֹ יְהוֹיָקִ֑ים וְאֶת־יְהוֹאָחָ֣ז
לָקָ֔ח וַיָּבֹ֥א מִצְרַ֖יִם וַיָּ֥מָת שָֽׁם׃ וְהַכֶּ֣סֶף וְהַזָּהָ֗ב נָתַ֤ן יְהֽוֹיָקִים֙ לה
לְפַרְעֹ֔ה אַ֚ךְ הֶעֱרִ֣יךְ אֶת־הָאָ֔רֶץ לָתֵ֥ת אֶת־הַכֶּ֖סֶף עַל־פִּ֣י
פַרְעֹ֑ה אִ֣ישׁ כְּעֶרְכּ֗וֹ נָגַ֞שׂ אֶת־הַכֶּ֤סֶף וְאֶת־הַזָּהָב֙ אֶת־עַ֣ם
הָאָ֔רֶץ לָתֵ֖ת לְפַרְעֹ֣ה נְכֹֽה׃ ס בֶּן־עֶשְׂרִ֨ים וְחָמֵ֤שׁ שָׁנָה֙ 36

v. 33 מִמְּלֹךְ ק׳

יְהוֹיָקִים בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם
37 אִמּוֹ זְבִידָה בַת־פְּדָיָה מִן־רוּמָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבֹתָיו׃

כד 24

א בְּיָמָיו עָלָה נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְהִי־לוֹ יְהוֹיָקִים עֶבֶד
2 שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיָּשָׁב וַיִּמְרָד־בּוֹ׃ וַיְשַׁלַּח יְהוָה ׀ בּוֹ אֶת־גְּדוּדֵי
כַשְׂדִּים וְאֶת־גְּדוּדֵי אֲרָם וְאֵת ׀ גְּדוּדֵי מוֹאָב וְאֵת גְּדוּדֵי בְנֵי־
עַמּוֹן וַיְשַׁלְּחֵם בִּיהוּדָה לְהַאֲבִידוֹ כִּדְבַר יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד
3 עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים׃ אַךְ ׀ עַל־פִּי יְהוָה הָיְתָה בִּיהוּדָה לְהָסִיר
4 מֵעַל פָּנָיו בְּחַטֹּאת מְנַשֶּׁה כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וְגַם דַּם־הַנָּקִי
אֲשֶׁר שָׁפָךְ וַיְמַלֵּא אֶת־יְרוּשָׁלִַם דָּם נָקִי וְלֹא־אָבָה יְהוָה
ה לִסְלֹחַ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹיָקִים וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה הֲלֹא־הֵם
6 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי יְהוּדָה׃ וַיִּשְׁכַּב
7 יְהוֹיָקִים עִם־אֲבֹתָיו וַיִּמְלֹךְ יְהוֹיָכִין בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְלֹא־הֹסִיף
עוֹד מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָצֵאת מֵאַרְצוֹ כִּי־לָקַח מֶלֶךְ בָּבֶל מִנַּחַל
מִצְרַיִם עַד־נְהַר־פְּרָת כֹּל אֲשֶׁר הָיְתָה לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם׃ ס
8 בֶּן־שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה יְהוֹיָכִין בְּמָלְכוֹ וּשְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ נְחֻשְׁתָּא בַת־אֶלְנָתָן מִירוּשָׁלִָם׃
9 י וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה אָבִיו׃ בָּעֵת הַהִיא
עָלָה עַבְדֵי נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלִָם וַתָּבֹא הָעִיר
11 בַּמָּצוֹר׃ וַיָּבֹא נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַל־הָעִיר וַעֲבָדָיו צָרִים
12 עָלֶיהָ׃ וַיֵּצֵא יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל הוּא וְאִמּוֹ
וַעֲבָדָיו וְשָׂרָיו וְסָרִיסָיו וַיִּקַּח אֹתוֹ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה
13 לְמָלְכוֹ׃ וַיּוֹצֵא מִשָּׁם אֶת־כָּל־אוֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאוֹצְרוֹת
בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְקַצֵּץ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה
14 מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּהֵיכַל יְהוָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ וְהִגְלָה אֶת־
כָּל־יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֵת ׀ כָּל־גִּבּוֹרֵי הַחַיִל עֲשָׂרָה
אֲלָפִים גּוֹלֶה וְכָל־הֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר לֹא נִשְׁאַר זוּלַת דַּלַּת עַם־
טו הָאָרֶץ׃ וַיֶּגֶל אֶת־יְהוֹיָכִין בָּבֶלָה וְאֶת־אֵם הַמֶּלֶךְ וְאֶת־נְשֵׁי
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־סָרִיסָיו וְאֵת אוֹלֵי הָאָרֶץ הוֹלִיךְ גּוֹלָה מִירוּשָׁלִָם

---

v. 36 זְבוּדָה קרי וד׳ דגושה. v. 4 קמץ בזקף. v. 10 עָלוּ ק׳.
v. 14 עֲשֶׂרֶת ק׳. v. 15 אֵילֵי ק׳.

16 בָּבֶלָה׃ וְאֵת כָּל־אַנְשֵׁי הַחַיִל שִׁבְעַת אֲלָפִים וְהֶחָרָשׁ וְהַמַּסְגֵּר
אֶלֶף הַכֹּל גִּבּוֹרִים עֹשֵׂי מִלְחָמָה וַיְבִיאֵם מֶלֶךְ־בָּבֶל גּוֹלָה
17 בָּבֶלָה׃ וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־מַתַּנְיָה דֹדוֹ תַּחְתָּיו וַיַּסֵּב
18 אֶת־שְׁמוֹ צִדְקִיָּהוּ׃ ס בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ
בְמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ
19 חֲמִיטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוֹיָקִים׃ כִּי ׀ עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה בִירוּשָׁלַםִ כ
וּבִיהוּדָה עַד־הִשְׁלִכוֹ אֹתָם מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ
בְּמֶלֶךְ בָּבֶל׃ ס

25 כה

וַיְהִי בִשְׁנַת הַתְּשִׁיעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בֶּעָשׂוֹר א
לַחֹדֶשׁ בָּא נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלַםִ
2 וַיִּחַן עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב׃ וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד
3 עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃ בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק
4 הָרָעָב בָּעִיר וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃ וַתִּבָּקַע הָעִיר וְכָל־
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה ׀ הַלַּיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר ׀ בֵּין הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר
עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלֶךְ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃
וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים אַחַר הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂגוּ אֹתוֹ בְּעַרְבוֹת יְרֵחוֹ ה
6 וְכָל־חֵילוֹ נָפֹצוּ מֵעָלָיו׃ וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־
7 מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ מִשְׁפָּט׃ וְאֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ
שָׁחֲטוּ לְעֵינָיו וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם
8 וַיְבִאֵהוּ בָּבֶל׃ ס וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הִיא
שְׁנַת תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא
9 נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים עֶבֶד מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלָםִ׃ וַיִּשְׂרֹף אֶת־
בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי יְרוּשָׁלַםִ וְאֶת־כָּל־
בֵּית גָּדוֹל שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֶת־חוֹמֹת יְרוּשָׁלַםִ סָבִיב נָתְצוּ כָּל־ י
11 חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר רַב טַבָּחִים׃ וְאֵת יֶתֶר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים
בָּעִיר וְאֶת־הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ עַל־הַמֶּלֶךְ בָּבֶל וְאֵת יֶתֶר
12 הֶהָמוֹן הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב טַבָּחִים׃ וּמִדַּלַּת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר
13 רַב טַבָּחִים לְכֹרְמִים וּלְיֹגְבִים׃ וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר

v. 18 חמוטל ק׳. v. 12 וּלְיֹגְבִים ק׳.

בֵּית־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־בְּבֵית יְהוָה
14 שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים וַיִּשְׂאוּ אֶת־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־
הַיָּעִים וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת
טו אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ־בָם לָקָחוּ׃ וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת
16 אֲשֶׁר זָהָב זָהָב וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כָּסֶף לָקַח רַב טַבָּחִים׃ הָעַמּוּדִים ׀
שְׁנַיִם הַיָּם הָאֶחָד וְהַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה
17 לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֹשֶׁת כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃ שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה
אַמָּה קוֹמַת ׀ הָעַמּוּד הָאֶחָד וְכֹתֶרֶת עָלָיו ׀ נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת
הַכֹּתֶרֶת שָׁלֹשׁ אַמָּה וּשְׂבָכָה וְרִמֹּנִים עַל־הַכֹּתֶרֶת סָבִיב הַכֹּל
18 נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לַעַמּוּד הַשֵּׁנִי עַל־הַשְּׂבָכָה׃ וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים
אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ וְאֶת־צְפַנְיָהוּ כֹּהֵן מִשְׁנֶה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת
19 שֹׁמְרֵי הַסַּף׃ וּמִן־הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הוּא פָקִיד ׀
עַל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַחֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ
אֲשֶׁר־נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֵת הַסֹּפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבִּא אֶת־עַם
כ הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בָּעִיר׃ וַיִּקַּח
אֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן רַב טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אֹתָם עַל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃
21 וַיַּךְ אֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִיתֵם בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל
22 יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ וְהָעָם הַנִּשְׁאָר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר
הִשְׁאִיר נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּפְקֵד עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ
23 בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים הֵמָּה
וְהָאֲנָשִׁים כִּי־הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־גְּדַלְיָהוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־
גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּה וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וּשְׂרָיָה
בֶן־תַּנְחֻמֶת הַנְּטֹפָתִי וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם׃
24 וַיִּשָּׁבַע לָהֶם גְּדַלְיָהוּ וּלְאַנְשֵׁיהֶם וַיֹּאמֶר לָהֶם אַל־תִּירְאוּ
מֵעַבְדֵי הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְיִטַב
כה לָכֶם׃ ס וַיְהִי ׀ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה
בֶּן־אֱלִישָׁמָע מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־
גְּדַלְיָהוּ וַיָּמֹת וְאֶת־הַיְּהוּדִים וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ
26 בַּמִּצְפָּה׃ וַיָּקֻמוּ כָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וְשָׂרֵי הַחֲיָלִים
27 וַיָּבֹאוּ מִצְרָיִם כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵי כַשְׂדִּים׃ ס וַיְהִי בִשְׁלֹשִׁים
וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ

v. 17 אַמּוֹת ק׳. v. 18 פתח בס״פ.

בְּעֶשְׂרִ֥ים וְשִׁבְעָ֖ה לַחֹ֑דֶשׁ נָשָׂ֡א אֱוִ֣יל מְרֹדַךְ֩ מֶ֨לֶךְ בָּבֶ֜ל בִּשְׁנַ֣ת
מָלְכ֗וֹ אֶת־רֹ֛אשׁ יְהוֹיָכִ֥ין מֶלֶךְ־יְהוּדָ֖ה מִבֵּ֥ית כֶּֽלֶא׃ וַיְדַבֵּ֥ר אִתּ֖וֹ 28
טֹב֑וֹת וַיִּתֵּן֙ אֶת־כִּסְא֔וֹ מֵעַ֛ל כִּסֵּ֥א הַמְּלָכִ֖ים אֲשֶׁ֥ר אִתּ֖וֹ בְּבָבֶֽל׃
וְשִׁנָּ֕א אֵ֖ת בִּגְדֵ֣י כִלְא֑וֹ וְאָכַ֨ל לֶ֧חֶם תָּמִ֛יד לְפָנָ֖יו כָּל־יְמֵ֥י חַיָּֽו׃ 29
וַאֲרֻחָת֗וֹ אֲרֻחַ֨ת תָּמִ֤יד נִתְּנָה־לּוֹ֙ מֵאֵ֣ת הַמֶּ֔לֶךְ דְּבַר־י֖וֹם בְּיוֹמ֑וֹ ל
כֹּ֖ל יְמֵ֥י חַיָּֽו׃

v. 30 חַיָּיו ק׳.

חזק

סכום הפסוקים של ספר מלכים אלף וחמש מאות ושלשים וששה, וסמן א״ך כ״ו. וחצין ויקבץ מלך ישראל את הנביאים (I Reg. 22,6). וסדריו ארבעה ושלשים, וסמן בלב. ופסקתותיו ארבעים ושלש, וסמן גדלו. שנות הספר משמלך שלמה בן דוד עד שחרב הבית הראשון, ארבע מאות ואחת עשרה שנה וששה חדשים ועשרת ימים:

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[Berol. = Cod. Berolinensis. C 1. 2. 3. 4. = Cod. Curtisianus primus, secundus, tertius, quartus. E 1. 2. 3. = Cod. Erfurtensis primus, secundus, tertius. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. Hier. = Hierosolymitanus. M. = Moguntinus. Mrg. = Margolisianus. P. = Petropolitanus ai. 1010. R 1. 2. = Reuchlinianus, primus (Biblia tota), secunda (Prophetae ai. 1106). S. = Sappiri, Parisiensis. Sab. = Sabarianus. T = Toledanus (Fragmentum in auctoris possessione)].

I Reg. 1, 1 יִחָם Jod cum vocale Chirek in codd. testatur Kimchi in *Michlol* 102^b^. et *comm.* F. etiam adnotat לית. Vitiose biblia rabbinica יֵחָם cum Zere habet. Ita tantummodo Deut. 19, 6. Ecl. 4, 11. punctatur (Mas. fin. p. 52. col. 7.).

1, 3 הַשּׁוּנַמִּית sic omnibus locis plena cum Vav, excepto 2, 21.22. II Reg. 4, 36. ubi השֻׁנמית sine Vav, Mas. ad II Reg. 4, 36. Indicium impressum ad I Reg. 2, 21. mendum.

1, 7 וַיַּעְזְרוּ cum Kadma (loco Gaja) ante Sakef, similiter וַתַּעְגְּבָה, וַתִּתְזַנֶּינָה (Ezech. 23, 20. 16, 50.) secundum regulam Ben-ascheri. Nonnulli codd. ponunt וַיַּעְזְרוּ אחרֵי, non minus licet sed non oportet.

1, 8 אֲדֹנִיָּהוּ vide II Sam. 3, 4.

1, 11 הֲלוֹא in septemdecim locis libri vox plena est cum Vav, sc. h. l. 2, 42. 11, 41. 15, 7. 16, 14. 22, 39. II Reg. 1, 18. 2, 18. 5, 13. 6, 11. 32. 10, 34. 12, 20. 13, 8. 15, 21. 18, 22. 20, 19.

Ibid. וַאדֹנֵינוּ Aleph cum Chatef pathach ut Ps. 135, 5. Masora et *Michlol* 45.

1, 13 לַאמָתֵךְ cum Dagesch de אתי מרחיק. Vide ad Prov. de dagessatione p. XII.

1, 16 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ, E 1. 3. R 2. exhibent ויאמר־לָהּ המלך.

1, 18 וְעַתָּה, Sonc. Compl. ut plurimi codd. hic habent וְאַתָּה cum Aleph e contrario in v. 20. וְעַתָּה cum Ajin, sed Masora

repugnante, ut jam Kimchi in *comm.* dicit. C. E 1. H. Mrg. R 1. Sab. recte exhibent וְעַתָּה. Vide v. 20. et Jud. 9, 38.

1, 19 שׁוֹר, item v. 25. cum Mercha. *Dikduke* §. 21.

Ibid. וְלִיאָב hic defective sine Vav, Masora. In R 2. adnotatat: לית חסר ו׳, ולמה חסר ו׳, לפי שמאותו היום חסרה גדולתו.

1, 20 וְאַתָּה אֲדֹנִי Masora: לית, in Sabara clarius: לית דסמיך, וקדמא ועתה „modo hoc loco ita coniunctum, prius sonat ועתה". Etiam Mas. fin. (p. 13. col. 6.) inter octo coniunctiones singulares cum וְאַתָּה (יחידאין) hunc versum affert. Quae indicatio simul demonstrat, in v. 18. masoretice rectum וְעַתָּה cum Ajin reperiri.

Ibid. מִי Sonc. ponit מִי, item v. 27.

Ibid. אִם, Sonc. Brix. habent אִם־ makefatum.

1, 28 לְבַת־שֶׁבַע vide ad II Sam. 11, 3.

1, 33 אֶת־עֲבָדֵי, in Sonc. Brix. אֶת־ deest.

Ibid. אֶל־גִּחוֹן sic in omnibus edd. veteribus bonisque codd. sine כתיב et קרי. In v. 38. עַל־גִּחוֹן stat secundum Masoram (final. p. 7. col. 5.).

1, 37 מִכִּסֵּא accentus Sakef magnum in Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521. recte.

1, 38 גִּחֹון, Hier. adnotat ג׳ חסר י׳ „tria defectiva sine Jod": h. l. v. 33. v. 45.

1, 39 מְחַלְּלִים Lamed raphatum et cum Chatef pathach sicut מְחַלֲלִים. In Malachi 1, 12. מְחַלְּלִים stat Lamed cum Dagesch, quia sensu alio.

1, 43 אֲבָל אדנינו המלך דוד his cum accentibus in codd. et edd. veteribus.

1, 45 הַנָּבִיא ׀ לְמֶלֶךְ masoretice interpositum Pasek.

1, 47 יֵיטֵב sine Jod in postrema in Ven. 1518. 1521. ut Hier. Mrg. P. secundum Masoram. Vide Norzi.

1, 52 אִם יִהְיֶה לְבֶן־, Sonc habet אם־יהיה לי לבן.

2, 3 מִצְוֹתָיו, pertinet ad quattuor decim versus, in quibus quattuor vocabula se sequuntur, enim duo priores sine Vav copulativum et duo posteriores cum Vav copul. (Mas. fin. p. 28. col. 7.). Ergo falsum ומצותיו in nonnullis libris.

2, 4 לֵאמֹר cum Rebia in codd. veteribusque edd.

2, 5 וגם־אַתָּה makefatum ut F. R 2. Mrg. Sab.

Ibid. בֶּן־נֵּר Nun dagessatum, similiter בן־נון.

2, 8 קְלַלְנִי cum Chatef pathach in libris veteribus ut F. H. Mrg. Sab.

2, 13 אִם cum Munach in libris veteribus.

2, 15 הָיְתָה־לּוֹ makefatum in veteribus libris, item 4, 11. II Chr. 21, 6. sicut הָיְתָה־לָּנוּ (Ezech. 36, 2.) וְהָיְתָה־לִּי (Jes. 29, 2.).

2, 23 בנפשׁוֹ דִּבֶּר אדניהו sic accentus in Hier. recte.

Ibid. בְנַפְשׁוֹ cum Vav minusculo secundum Masoram ms. Vide *Dikduke* §. 61. p. 48.

2, 24 וַיּוֹשִׁיבֵינִי in כתיב, קרי est וַיּוֹשִׁבֵנִי, ita Hier. cum notam לית יתיר יו"ד.

2, 27 עַל־בֵּית Masora parva adponit „Nota bene" (סימן), enim coniunctionem harum vocium ita toto in libro stare, praeter unum locum ubi אֶל־בית invenitur (I Reg. 14, 10.).

Ibid. בְּשִׁלֹה ita recte.

2, 28 אַבְשָׁלוֹם, interpretes vetustatis legerunt שְׁלֹמֹה, vide *Zachoth* 72. et *Parchon* p. 7. col. 1.

2, 40 גַּתָה Thav raphatum, Hier. Mrg. teste *Michlol* 206. Vide II Chr. 14, 9.

2, 42 וָאָעִד Ajin cum Chirek et defective sine Jod. In Neh. 13,15. vocabula plene stat cum Jod. Masora.

2, 46 וַיֵּצֵא cum Sakef magno in Sonc. Brix. ut C 2. 3. E 1. 2. 3. Hier. Mrg. R 1. 2.

3, 6 וַתִּתֶּן־לוֹ בֵן, Sonc. Brix. ponunt ותתן־לוֹ בֵּן.

3, 9 ונתתָּ לעבדךָ, in nonnullis libris positum ונתתָּ לעבדךָ cum Rebia, non ita bene.

3, 10 אֲדֹנָי, nonnulli codd. habent יהוה, vitium; vox pertinet ad קל"ד ודאין (Mas. fin. p. 3. col. 4.). Et vide v. 15.

3, 11 ולא־שאַלתּ לך ימים רבּים, Sonc. Brix. ponunt ולא־שאַלת לך ימים רבּים.

3, 12 כִּדְבָרֶיךָ recte plene cum Jod in Brix. Ven. 1518. 1521. ut C 3. M. Mrg. R. Hic locus non est de tredecim defectis (*Ochla* 130.). Vide חלופי מערבאי.

3, 15 וַיִּקַץ sine Jod radicis et Kof raphatum est in omnibus codd. sicut Jud. 16, 20. Ps. 78, 65. Masora et *Michlol* 106^b.

Ibid. אֲדֹנָי sic recte in Ven. 1518. 1521. cum codd. Etiam H. R. adnotant קל"ד.

3, 17 יֹשְׁבֹת hic omnino defective. In F. notatum: דין חסר דחסר, ושארא ישבות כתיבין.

3, 18 וַיְהִי novem in libro cum accentu Gerschaim initio versus: h. l. 5, 21. 12, 2. 20. 16, 18. II Reg. 5, 8. 10, 25. 13, 21. 18, 9. Masora ms.

Ibid. אֵין, M. corrigit וְאֵין.

Ibid. זוּלָתִי שְׁתַּיִם Tebir et Mercha in Sonc. Ven. 1518. 1521. ut F. R 2.

3, 20 יְשֵׁנָה Hier. adnotat: ב׳, דין חסר, וחד מלא. Vide Cant. 5, 2.

Ibid. וַתַּשְׁכִּיבֵהוּ notat Sab.: ב׳ חד מלא וחד חסר. In II Reg. 4, 21. scriptum ותשכבהו sine Jod ubi notat Sab.: ב׳ חד חסר וחד מלא.

3, 24 וַיָּבֹאוּ defective sine Jod in Sonc. Brix. ut Hier. Mrg. R. Masoretice יָבֹאוּ et וַיָּבֹאוּ prophetarum in libris omnibus defectiva sunt, excepto Jes. 66, 20.

3, 26 וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי his cum accentibus in F. H. Hier. M. recte. Item אֹמֶרֶת cum Sakef.

3, 27 לֹא תְמִיתֻהוּ, Sonc. ut R 2. etiam hoc in versu habent אל־תמיתהו; ratio orientalis.

4, 2 אֱלִיחֹרֶף, Sonc. Brix. exhibent אֱלִי־חֹרֶף duo verba makefata.

4, 5 הַנִּצָּבִים, R 2. scribit הַנִּצִּיבִים cum Jod otioso post Zade et adnotat: לא קרי י׳.

Ibid. רֵעֶה, Sonc. Brix. cum nonnullis codd. pungunt רֵעֵה, Zere. Vide *Michlol* 198.

4, 6 ואחישר Schin patachatum in codd. veteribusque edd.

Ibid. עַבְדָּא in Aleph desinens sicut Neh. 11, 17. In Soncina בן־עבדא abest, ibi scriptum est ואדנירם על־המס aeque 5, 28.

4, 9 בְּמָקַץ, alii habent בְּמָקָץ tonum milel. Vide v. 11.

Ibid. שַׁמֶשׁ post vocem R 2. vacuum spatium habet cum nota: פסיק ולא גמיר.

Ibid. וְאֵלֹן omnino defective secundum masoram, sicut Jos. 19, 42.

Ibid. בֵּית־, Sonc. Brix. habent בֶּן־.

4, 11 טָפַת, in Hier. punctator dicit: טָפַּת חציר קמץ וחציו פתח ואע״פ שהוא שם, וכדין במקץ ובשעלבים, וסגיאין כותהון אשכחית בספרים מוגהים.

Ibid. בַּת־, Hier. affert בֶּן־ et adnotat בַּת קרי, repugnante Masora nostra (ad II Chr. 11, 18. *Ochla* 159.).

4, 12 בַּעֲנָא in Aleph desinens itidem v. 16. Neh. 3, 4.

Ibid. צָרְתַ֫נָה Thav raphatum et pathachatum. *Michlol* 207.

4, 13 לוֹ cum Jethib.

5, 2 וַיְהִי לֶחֶם־, Sonc. Brix. pungunt וַיְהִי־לֶחֶם, E. 2. 3.:

וַיְהִי לָהֶם. At Masora hunc locum inter viginti primordia versuum cum Thebir non affert.

5, 4 עֲבָרָיו totis in codd. et edd. ut Jer. 49, 32. testibus Masora omnibusque versionibus. In Van der Hooght stat עבדיו cum Daleth, turpe erratum quod posteriores sine ulla cogitatione imitati sunt.

5, 6 אֻרְוֹת cum Metheg apud Aleph (St. absol. אֻרָוֹת II Chr. 32, 28.).

5, 8 יָבֹא׃ cum Rebia.

5, 17 יָכֹל vide II Chron. 7, 7.

Ibid. בַּיִת recte cum Rebia in F. Hier.

5, 20 תֹאמֵר Mem cum Zere in pausa, ut Prov. 1, 21.

5, 24 כָּל־חֶפְצוֹ, R 2. habet לְכָל־חֶפְצוֹ.

5, 26 וַיהוָה in sex initiis versuum vox accentum Rebia habet: h. l. Gen. 19, 24. Joel. 2, 11. Jona 1, 4. Job. 42, 10. 12.

5, 28 שְׁנֵיהֶם Hier. in margine scribit: נ״א ושנים quod profecto Sonc. Brix. exhibent. Kimchi autem שְׁנַיִם habet etiamnum in Biblia magna adnotatur בספר מוגה.

Ibid. הַמָּם pathachatum etiamsi in pausa, vide I Sam. 17, 4.

6, 1 וְאַרְבַּע־ cum Makef in Sonc. Brix. ut F. Hier.

Ibid. מֵאֶרֶץ habet Munach, מִצְרַיִם Telischa-magnum, in Sonc. Brix. ut E 2. 3. Hier.

Ibid. הָרְבִיעִת defective sine Jod in fine, item v. 37. secundum masoram ad Ezech. 48, 20. Mas. parva ms. notat הרביעת כן כתיב.

6, 2 שִׁשִּׁים אַמָּה Mercha Tebir in veteribus edd.

6, 5 יָצוּעַ in כתיב cum Vav, קרי est: יָצִיעַ cum Jod. Mas. finalis p. 34. col. 1.

6, 6 הַיָּצִיעַ, usitati libri etiam hoc loco et v. 10. habent כתיב cum Vav היצוע et קרי est היציע cum Jod. Tamen Masora et impressa et ms. ambo in indicatione de ה׳ זוגין (Mas. fin. p. 34. col. 4. *Ochla* 139.) non commemorat ergo apud ea variationem scribendi ignorat.

6, 7 אֶבֶן־שְׁלֵמָה מַסָּע hi accentus in E 2. 3. recte.

6, 8 וּבְלוּלִּים Lamed dagessatum. Kimchi in *comm.*

Ibid. עַל־הַתִּיכֹנָה, Sonc. Brix. exhibent אֶל־ התיכנה.

6, 15 עַד־קִירוֹת, in Brix. ut R. וְעַד־קירות.

6, 16 עַד־הַקִּירוֹת, Sonc. ut E 1. 3. M. R. וְעַד־הקירות.

6, 16 לִדְבִיר plene cum Jod in codd. veteribusque edd. In Jos. 13, 26. vox defective stat sine Jod sed in alio sensu. Mas. finalis p. 2. col. 2. et p. 19. col. 8.

6, 18 אָרֶז, Brix ponit אֶרֶז.

6, 24 כְּנַף הַכְּרוּב הָאֶחָת Paschta Munach Sakef, et כְּנַף הַכְּרוּב הַשֵּׁנִית Tifcha Munach Athnach. Ita accentus in Brix. Recte.

Ibid. מִקְצוֹת Kof raphatum.

6, 29 וְתִמֹרֹת Mem raphatum in bonis codd. vide ad Ezech. 40, 16. Vox omnino defectiva est praeter v. 32. et v. 35.

6, 31 מְזוּזוֹת omnino plene, item v. 33. ut Deut. 11, 20. Vide ad 7, 5.

6, 32 וַיָּרֶד Jod cum Kamez (forma Hiphili).

Ibid. הַתִּמֹרוֹת, item וְתִמֹרוֹת v. 35. plene cum Vav in extrema. Masora ב׳ כתיבין כן.

6, 36 כְּרֻתֹת defective in duabus syllabis. Modo 7, 2. et I Sam. 5, 4. vox Vav in ultima habet, Masora.

7, 3 וְסָפֻן Masora: לית חסר.

7, 5 וְהַמְּזֻזֹת sic defective sine Vav in duabus syllabis secundum Masoram ms. ad Deut. 6, 9. quae sonat: כימן, ואלה שמות ומשלי מְזוּזֹת כתיב; שמע ישראל, וישכב שמשון, מְזֻזוֹת כתיב; לְמען ירבו ימיכם מְזוּזוֹת כתיב, וב׳ מלא דמלא במלכים וס׳ האיל מְזוּזוֹת חמשית, ההיכל מְזוּזוֹת עצי שמן; ושארא מְזֻזֹת כתיב. In Masora edita ad Ex. 12. indicatio confusa.

7, 6 אוּלָם tenet Kamez in constructo. *Michlol* 174. *Dikduke* §. 38.

7, 7 וְסָפוּן plene cum Vav in F ut Jer. 22, 14. Vide v. 3.

7, 15 שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה, Sonc. Brix. habent שְׁנֵים־עשרה.

7, 16 כֹּתָרֹת omnino defective sine Vav in veteribus edd. ut Hier. M. Sab. In libro Chron. vox plena est in extrema. Masora ad 8, 52. ita docet: כל ספרא פְּתֻחֹת, כֹּתָרֹת חסר, ד״ה פְּתֻחוֹת, כֹּתָרוֹת כתיבין.

Ibid. מֻצָּק Zade raphatum et pathachatum.

7, 18 הָרִמֹּנִים vide Kimchi in comm.

7, 19 מַעֲשֵׂה שׁוּשַׁן Mercha Tifcha in Brix. et codd. recte.

7, 21 הָעַמֻּדִים pertinet ad undecim defectiva sine Vav.

7, 22 שׁוֹשָׁן Vav cum Cholem, itidem v. 26. Masora et Kimchi in *lexicon.*

7, 23 וְקָוֵה, קרי est וְקָו. Kof pathachatum in codd. omnibusque veteribus edd. ut II Chr. 4, 2. Vide ad Jer. 31, 39.

7, 24 מְקַפִּים sine Jod in penultima; at II Chr. 4, 3. omnino plene. Mas. ms.

7, 25 פָּנִים ׀ cum Pasek sicut II Chr. 4, 4.

7, 28 מִסְגְּרוֹת primum versus plene cum Vav. F etiam adnotat ה׳ מלאין, vide II Sam. 22, 46.

Ibid. הַשְּׁלַבִּים Schin raphatum post Gaja, teste *Dunasch contra Saadia* p. 34. Vide Ez. 36, 34.

7, 29 לֹיוֹת, radix ליה pariter עֹשׂוֹת (Ez. 13, 18.) de עשה.

7, 37 קֶצֶב adnotatio Masorae לית item in ms. Supra 6, 25. lectio וְקֶצֶב.

7, 38 אַרְבַּע, R 2. scribit אַרְבַּעָה cum nota: יתיר ה׳, כתיב ולא קרי contra nostram masoram (Mas. fin. p. 22. col. 3. *Ochla* 112.).

7, 42 גֻּלּוֹת non pertinet ad septem defectiva.

7, 46 צָרְתָן, vide ad Jos. 3, 16.

7, 49 מִשְּׂמֹאול cum Vav post Aleph in edd. veteribus et codd. Vide II Chr. 34, 2.

8, 1 אֶת־כָּל־רָאשֵׁי, non וְאֶת־, in Brix. Compl. Ven. 1518. 1521. ut E 1. 2. 3. Hier. M. et plurimis codd. recte secundum Masoram, quae hunc locum ad undeviginti versus numerat quibus in אֶת tertius invenitur (Mas. fin. p. 13. col. 3.). Etiam in חלופי הקריאה cod. Aleppini clare dicitur: מלכים, אז יקהל שלמה, אֶת כל ראשי; ד״ה (II Chr. 5, 2.) אז יקהיל שלמה, ואת כל ראשי.

8, 18 יַעַן cum Rebia in edd. omnibus veteribus et codd. ut II Chr. 6, 8.

8, 26 יֵאָמֶן, alii libri ponunt יֵאָמֵן, alii יֵאָמֶן. Nostram punctationem habet F. recte explicationis causa duorum collidentium Nun. Similiter וָאֶתֵּן נזם (Ez. 16, 12.).

8, 29 עֵינֶךָ sine Jod pluralis, ut Deut. 15, 18. 19, 21. 25, 12. Jes. 37, 17. Job. 14, 3. Masora.

8, 31 וְנָשָׁא־ cum Schin dextrum ut II Chr. 6, 22. vide ubi et Lombrosa h. l. Itaque versio chaldaica: וְיִרְשֵׁי בה.

8, 39 שִׁבְתְּךָ Thav cum Scheba in Brix. E 1. 2. vide v. 49.

8, 43 אַתָּה sic, sine Vav copul. V. 39 incipit וְאַתָּה. Masora et *Ochla* 297.

8, 44 בָּנִתִי sine Jod radicis. Masora לית חסר, item Kimchi in *lexicon.*

8, 48 אשר־שָׁבוּ milra sicut Gen. 34, 29. II Chr. 6, 38. 25, 12. quia r. שבה.

8, 49 שִׁבְתְּךָ Thav cum Saegol et milel. ut Sonc. Brix. E 1. 2. 3. M. R 1. 2. et Norzi. Masora ms. notat. ג׳ „tres cum Thav saegolatum“: h. l. v. 43 et II Chr. 6, 33.

8, 64 כִּי׳ מִזְבַּח הנחשת אֲשֶׁר ita accentuatio in Sonc. Brix. ut F. bene.

8, 65 בָּעֵת־ Metheg apud Zere.

9, 3 לָשׂוּם־שְׁמִי makefatum.

9, 4 לַעֲשׂוֹת, Sonc. Brix. habent וְלעשות contra Masoram ad II Sam. 7, 23.

9, 6 מִצְוֹתַי חֻקֹּתַי Quae vocium coniunctio masoretice terties se habet: h. l. II Reg. 17, 13. Gen. 26, 5. Ergo falso in Sonc. Brix. וְחֻקֹּתַי.

9, 9 ויחזִקוּ defective sine Jod in codd. veteribusque edd. ut II Sam. 2, 16. F. h. l. notat ג׳ חסר. Cf. Masoram ad Dan. 11, 32.

Ibid. ויעבדם defective sine Vav in Brix. Ven. 1518. 1521. ut F. Hier. R 1. 2. Pertinet ad quadraginta octo voces quae singulariter sine Vav repperiuntur (מ״ח מיחדין) Mas. fin. p. 27. col. 8.

9, 18 בַּעֲלָת sicuti II Chr. 8, 6.

9, 22 וְשָׁלִישָׁיו plene cum Jod, Hier. R 1. 2. etiam Norzi, secundum Mas. ad Exod. 15, 4.

9, 24 אֲשֶׁר־בָּנָה in veteribus edd. ut E 1. 3. F. R 2. vide II Chr. 8, 11.

9, 26 אֵלוֹת sic in libris vetustis ut C 3. E 1. 2. 3. Hier. F. cum Mas.: לית כתיב כן.

10, 1 וּמַלְכַּת־, nonnulli libri ponunt Gaja apud Mem (וּמַֽלְכַּת) et etiam Hier. sed sine aliqua causa, modo si Chaph raphatum sit (וּמַלְכַת, pariter סַלְכָה Deut. 3, 10.). Jablonski et Michaelis ut R 1. Gaja recte vitant. E 1. et R 2. ponunt וּמַלְכַּת cum Munach.

10, 2 אֶל־שְׁלֹמֹה, Sonc. Brix. ut pauci codices habent אֶל־הַמֶּלֶךְ שלמה. Etiam Targum et Vulgata ita ante se habuisse videntur. Tamen חלופי הקריאה non varie de II Chr. 9, 1. legunt.

10, 9 לַעֲשׂוֹת משפט Tifcha Mercha in Sonc. Brix. ut E 1. R 2.

10, 11 מֵאוֹפִיר primum versus omnino plene in Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521. ut C 3. Hier. R. recte, enim Masora docet: אוֹפִיר כל לישנא מלא דמלא, בר מן חד אפִיר חסר וי״ו וגם אני

חירם תנינא דפסוק (h. l.), וחד אוֹפִר חסר יו״ד ואת אופר ואת חוילה (Gen. 10, 29.).

10, 12 לֹא בָא־כֵן, Sonc. Brix. ut E 2. ponunt לֹא־בָא כֵן, quod autem magis modus Ben-Naphtali est. Vide ad Job. 1, 3. p. 59.

10, 28 וּמִקְוֵה, et מִקְוֵה hi cum He; II Chr. 1, 16. vox desinens in Aleph.

10, 29 יוֹצְאוּ plene cum Vav et defective sine Jod. Vide Job. 8, 10.

11, 1 מוֹאֲבִיּוֹת plene cum Vav et in prima et in ultima syllaba in veteribus edd. ut F. cf. Norzi.

Ibid. עַמֳּנִיּוֹת, C 2. 3. Hier. R 2. habent עַמֳּנִית sine Vav. Mem cum Chatef komez in omnibus codd. veteribusque edd. et testatur *Michlol* 175[b].

Ibid. צֵדְנִיֹּת Masora notat: לית וחסר. Punctatio priva. Secundum regulam צִדֹנִיֹּת scribendum sit (cf. Ewald §. 189, 2.). Profecto ita ponit E 1. Etiam in edd. *Michloli* (Ven. p. 214. Fürth 175. Liek 157.) hoc modo punctatum est. Tamen in codice Michlol Reuchlini (Carlsruhe, folio 98.) צֵדְנִיֹּת stat, quod masoretice rectum est, nam vox non inter formas nominatur, quae Jod post Zade non habent.

11, 2 דָּבַק, in *Haschoam* p. 27. pungit דָּבָק etiam Beth cum Kamez, est ratio de *Harikma*, vide *Michlol* p. 5.

11, 3 וּפִלַגְשִׁים defective sine Jod post Pe in omnibus veteribus edd. ut F. Hier. R. Masora: לית וחסר יו״ד קדמא. Cf. ad II Sam. 5, 13.

11, 14 יְהוָה ׀ cum Pasek in edd. veteribus, secundum Mas. ms.

11, 17 אֲדַד sic cum Aleph.

11, 22 וַיֹּאמֶר ׀ לֹא Pasek interpositum ut Gen. 18, 15. Jud. 12, 5. I Reg. 2, 30. Cf. חלופי הנקוד.

11, 23 הֲדַדְעֶזֶר vide II Sam. 8, 3.

11, 26 צְרוּעָה cum Paschta. E 1. 3.

11, 28 וַיַּפְקֵד sicut II Reg. 25, 22. Masora.

11, 37 אֶקַּח Kuf pathachatum in veteribus edd. et codd. Masora: לית פתח. In Jes. 47, 3. vox Kamez habet apud Sakef.

Ibid. בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה recte Tifcha Munach in Sonc. Brix. ut II Sam. 3, 21.

11, 38 אֲצַוֶּךָ Caph raphatum, causa est accentus Segolta, ut Deut. 6, 2.

Ibid. עִמָּךְ, F. adnotat: ס״א עִמָּךְ במדויק. E 1. 2. M. in textu ita habent עִמָּךְ.

11, 39 וְאַעַנֶּה Aleph quiescit in Pathach Vav antecedentis (pro וְאֶעַנֶּה) Mas. finalis p. 1. col. 3. Kimchi in *comm.* et *Michlol* 55[b]. Cf. Sach. 11. 5.

11, 41 וְיֶ֙תֶר decies cum servo Kadma in libro et quidem quinquies ante Tebir: h. l. 16, 5. 22, 46. II Reg. 10, 34. 13, 8. quinquiesque ante Paschta: I Reg. 15, 7. 16, 27. II Reg. 13, 12. 20, 20. 21, 17. Et vide 14, 29.

12, 1 בָּ֥א, Sonc. ut E 3. R 2. exhibet בָּ֥או, falso. Masora distincte notat: לית דסמיך בָּא כָּל־, etiam cod. De rossi 627. adnotatiem habet: סביר בָּאוּ.

12, 2 מִפְּנֵי הַמֶּ֣לֶךְ שְׁלֹמֹה ita consecutio vocium in Sonc. Brix. Compl. Ven. 1518. 1521. ut in plurimis codd. Hier. etiam adnotat: במוגה המלך שלמה, H. habet notam: בהללי שלמה המלך, ובבבלי המלך שלמה. Ergo h. l. vetus variatio est. Masoretice rectum est המלך שלמה, nam locus non pertinet ad tres cum שלמה המלך (Mas. fin. 57. col. 7.), etiam catalogus de חלופי הקריאה (in F. etiam cod. Aleppo) clare docet: מלכים, מפני המלך שלמה, וַיֵּשֶׁב ירבעם בְּמצרים; ד"ה (II Chr. 10, 2.) מפני שלמה המלך, וַיָּשָׁב ירבעם מִמצרים.

12, 5 אֲלֵיהֶם cum Sakef in Brix. F. ut II Chr. 10, 5. Sonc. ut R 2. habet לָהֶם.

12, 14 וַאֲנִי אֹסִיף ita accentus teste חלופי הקריאה.

12, 16 אֶת־הַמֶּלֶךְ׀ דָּבָר׀ post duas voces Pasek in codd. Catalogus Pasekatorum ms. perspicue indicat ב' בפסוק, etiam in R 2. apud duas פסק stat.

12, 20 אֶל־הָעֵדָה, Sonc. Brix.: אֶל־כָּל־העדה.

Ibid. לֹא הָיָה, in Mas. fin. 23. col. 7. hic locus per errorum inter viginti quinque וְלֹא היה receptus est, extinguendus est eius loco citatus ולא היה למחלי אלעזר ולא in duos versus separandus est (I Chr. 23, 17. 24, 27.) ולא היה לאליעזר בנים, למחלי אלעזר ולא ut jam Frensdorff in *lexico* suo (p. 51.) recte declarat.

12, 23 אֱמֹר cum Rebia. Masora.

12, 24 וַיִּשְׁבוּ defective sine Vav in codd. veteribusque edd. Non pertinet ad sex in prophetis plene scribenda (Mas. ad 22, 33.).

12, 32 בַּחֲמִשָּׁה cum Munach in C 3. E 1. 2. 3. et Beth recte raphatum est, in C 3. perspicue signum Raphe stat. Libri usitati (etiam F. P.) pungunt בַּחמשה Beth cum Dagesch, quod non est secundum regulam nostrae Masorae et Benbilami טעמי המקרא §. 2. et *Michloli* 90. Modo secundum

Ben-Naphtali opinionem Dagesch ponendum sit, quod liber עדת דבורים nobis indicat (vide חלופי הנקוד). Ben-Ascher autem, quem nostra Masora sequitur, non agnoscat hanc opinionem. Eandem punctationem Ben-Naphtali commemorat libellus קונטרס המסרת p. 46. Cf. *Dikduke* p. 29.

12, 32 כֵּן עָשָׂה בְּבֵיתְאֵל ita accentuatio recta. Falso edd. habent כֵּן־עָשָׂה בְּבֵית־אֵל cum Paschta distinctivo; nam secundum legem בְּבֵית־אֵל cum Munach ante Sakef ponere deberes, quod autem masora vetat. Idem dicendum est de המזבח בְּבֵית־אֵל (13, 4. vide id quod sequitur).

Ibid. לָעֲגָלִים cum Kamez Lamed in C 3. F. Hier. cum nota לית קמץ. Cf. *Michlol* 45[b]. et Mas. fin. p. 40. col. 4.

Ibid. והעמיד בְּבֵיתְאֵל unus ex tribus locis cum Munach et Sakef in eadem voce. Masora h. l. et Gen. 35, 16. In B. indicatio disertior est: כל ביתאל בזקף אתקרי בגעיא, בר מן ג׳ בשופר וס״ וויסעו מִבֵּיתְאֵל ויהי עוד, ולא נשאר איש בעי וּבֵיתְאֵל (Jos. 8, 17.) והעמיד בְּבֵיתְאֵל את כהני הבמות. Cf. ad Gen. 22, 8. — Hinc sequitur etiam ut ante primum בביתאל versus et ante id in 13, 4. edd. falsos accentus habeant. Vide etiam ad Amos 7, 13.

13, 2 מִזְבֵּחַ ׀ מִזְבֵּחַ cum Pasek in E 1. 2. recte, aeque שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם, אָבִי ׀ אָבִי, יוֹם ׀ יוֹם.

13, 4 אֲשֶׁר קָרָא עַל־הַמִּזְבֵּחַ בְּבֵיתְאֵל ita recta accentatio. Vide 12, 32.

13, 7 וְסָעֳדָה cum Samech Chatef komez, ut וְצַעֲקִי (Jer. 22, 20.). *Harikma* 196. Kimchi in *Michlol* 17[b]. et *comm.*

13, 14 האַתָּה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אשר־, Sonc. habet האַתָּה הָאִישׁ אשר־, vox האלהים deest.

13, 17 לֹא־תָשׁוּב in C 3. Hier. adnotatum est י״ז פסוקין לא וְלֹא לֹא, septies decies in mediis versibus לא tum וְלֹא et postea rursus לא se habet, enim: Exod. 4, 1. 12, 39. Num. 20, 17. Deut. 8, 3. 17, 16. Jud. 13, 23. I Sam. 15, 29. I Reg. 13, 17. Jes. 46, 7. Jer. 4, 22. 5, 12. 23, 32. Ez. 5, 11. 24, 17. 34, 8. Hos. 2, 1. Pred. 8, 17. Cf. Norzi.

13, 22 וַתֵּשְׁתְּ, C 3. adnotat: בהללי וַתֵּשְׁתְּ (?)

14, 3 וְלָקַחַתְּ Cheth cum Pathach in Ven. 1526, Plantine, Elioni, Stephani, Nisseli, Lombrosa, Michaelis, recte Masora docente, quae vocem cum לָקַחַתְּ (Ez. 22, 12.) aequiparat (Mas. fin. p. 40. col. 6.). Ita etiam *Michlol* 10[b]. testificatur; etiam in F.

Masora ad ד' וְלָקַחַתְּ (ad Gen. 30, 15.) planam clausulam habet: וחד דגש וְלָקַחַתְּ בידך.

14, 5 כְבֹאָהּ cum Caph, Masora לית. Cf. Mas. fin. p. 38. col. 2.

14, 10 וְבִעַרְ, sunt qui pungunt וּבָעַרְ. *Michlol* 65 testis pro Pathach.

14, 12 בְּבֹאָה hoc cum Beth et He raphatum (Infinitivo). **Hier.** adnotat: כן מלרע, cf. *Michlol* 112[b].

14, 15 מַכְעִיסִים Masora לית מלא, vide Jer. 7, 19.

14, 21 וְשֶׁבַע עֶשְׂרֵה uterque Mercha servi ad Legarmeh in **R 1.2.** Vide II Chr. 12, 13.

14, 29 וְיֶתֶר Masoretice quindecies in libro cum Accentus Tebir, enim h. l. 15, 31. 16, 14. II Reg. 1, 18. 8, 23. 12, 20. **15, 6.** 21. 26. 31. 36. 16, 19. 21, 25. 23, 28. 24, 5. Bis Tifcha stat: II Reg. 14, 18. 15, 11. Mas. fin. 37. col. 8. corrupta est.

14, 30 וּמִלְחָמָה cum Gerschaim, sicut 15, 6. in Sonc. Brix.

15, 2 אֲבִישָׁלוֹם, Sonc. Brix. scribunt אַבְשָׁלוֹם, item v. 10. In cod. prisco h. l. nota se habet: נ"א אוּרִיאֵל, confusio cum II Chr. 13, 2. Masora demonstrat, duo אֲבִישָׁלוֹם scribi, ad id ב' notans.

15, 7 כְּתוּבִים cum Rebia in omnibus codd.

Ibid. וּמִלְחָמָה cum Mercha in F. recte.

15, 9 מָלַךְ אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה ita ratio legendi in Brix. Compl. ut E 1. 3. F. In F. etiam notatum: ט' בספרא ס"פ et ibi in Mas. magna dictum est: פלוני מֶלֶךְ יהודה ט' סופי פסוקא בספר', וסמן, רחבעם (I Reg. 12, 27.) אסא (15, 9.) יהורם (II Reg. 8, 16.) אחזיה (8, 25.) אמציה (14, 1.) עזריה (15, 1.) יותם (15, 32.) אחז (16, 1.) חזקיה (18, 1.). Etiam Targum in edd. veteribus transfert מלך אסא מַלְכָּא שבטא דבית יהודה, item Septuaginta, Peschito, Vulgata legebant מֶלֶךְ.

15, 16 בַּעְשָׂא ubicunque cum Sin (sinistra, non Schin) in Sonc. ut E 1. 2. 3. F. H. Hier. Mrg. vide ad II Chr. 16, 1. Ajin Scheba quiescens habet, itaque etiam 16, 5. דִּבְרֵי בַעְשָׂא cum Mercha ante Tebir in bonis edd. et codd.

15, 18 וּבְאוֹצְרוֹת, (non וְאֶת־אוצרות), ita ratio scribendi in R 2. etiam F. ita correxit et ita *concordantiae* citant. Hoc rectum secundum Masoram quae modo in tribus locis וְאֵת־אוצרות scribit: I Reg. 14, 26. II Chr. 12, 9. 25, 24.

Ibid. טַבְרִמֹּן Masora לית וחסר. Et vide חלופי מערבאי.

15, 19 בֵּין, Sonc. Brix. ut nonnulli codd. habent וּבֵין, falsum,

solum modo II Chr. 16, 3. ita habet ex Masora ibi et Gen. 13, 8.

15, 22 וַיִּשָּׂאוּ cum Gerschaim ut II Chr. 16, 6.

15, 29 כִּדְבַר יְהוָה cum Munach Sakef quinquies in libro: h. l. 16, 34. 17, 16. II Reg. 10, 17. 24, 2. In masora impressa unus locus deest.

15, 32 כָּל־יְמֵיהֶם, Sonc. ut R 1. 2. exhibet כָּל־הַיָּמִים. Attamen masora non discernit inter v. 16. et h. l.

16, 9 אַרְצָא hic Aleph in fine et tonus in ultima, ut nomen proprium.

16, 18 אֶת־בֵּית־מֶלֶךְ, Sonc. Brix. falso habent אֶת־בֵּית־הַמֶּלֶךְ, vide Kimchi in *comm.*

16, 21 חֲצִי הָעָם, Sonc. Brix. pungunt חֲצִי הָעָם.

16, 24 מֵאֵת Masora: לית סגול ומלעיל, vide Ps. 27, 4. *Livjath chen* 98.

Ibid. שֶׁם־, *Dikduke* §. 40.

16, 27 אֲשֶׁר עָשָׂה, Sonc. exhibet ut E 1. 2. וְכָל־אשר עשה repugnante Masora. Vide ad II Reg. 15, 36.

16, 31 אִיזֶבֶל F. adnotat לית בטעם, vide חלופי מערבאי.

Ibid. אֶתְבַּעַל, in F. vox in אֶלְבַּעַל mutata est.

17, 7 לֹא־הָיָה Mercha manet in ultima ut Jer. 14, 4. 5. *Michlol* 5[b].

17, 9 צָרְפַתָה Pe pathachatum et Thav raphatum ut צָרְתָנָה (4. 12.).

17, 11 לִקְחִי־נָא Lamed cum Gaja in codd. Hier. diserte notat קֵן, cf. Kimchi in *comm.* et *Michlol* 18[b].

17, 13 עֻגָה raphatum ut Hos. 7, 8. Nonnulli libri scribunt עוּגָה plene cum Vav.

17, 15 וַתֹּאכַל הִוא וָהִיא ita accentus recti in edd. veteribus ut Hier. — הִוא in כתיב habet Vav, קרי est הִיא cum Jod, ita etiam in duobus locis Prophetarum et Hagiographorum Jes. 30, 33. Job. 31, 11. (Mas. fin. 23. col. 3.). At וָהִיא in כתיב cum Jod et in קרי Vav cum Schurek וָהוּא, unus quinque locorum hoc modo scribendorum (Mas. ad Ps. 73, 16.).

17, 19 הָעֲלִיָּה cum Rebia in C 2. Hier. recte.

18, 1 הֵרָאֵה Mas. ms.: לית. Cf. Mas. fin. 54. col. 4.

18, 2 וְהָרָעָב חָזָק Tifcha Mercha in omnibus veteribus edd. et codd.

18, 3 וְעֹבַדְיָהוּ cum Sakef ut E 2. 3. F.

18, 4 וַיַּחְבִּיאֵם recte cum Gerschaim in codd.

18, 5 מֵהַבְּהֵמָה in E 1. 2. 3. F. H. Hier. R 1. 2. sine variatione de כתיב. In edd. stat מִן־בְּהֵמָה cum nota קרי מֵהַבְּהֵמָה, ut etiam Kimchi in *comm.* dicit. Tamen nostra Masora repugnante, quae (ad II Chr. 34, 6.) vocem non inter octo voces numerat quae in duas voces scribuntur et unam vocem leguntur, neque (ad II Sam. 21, 6.) inter septem voces cum Nun superfluo scribuntur. In contrario Mas. finalis (p. 43. col. 4.) disserte מֵהַבְּהֵמָה inter viginti duo voces cum מֵהַ incipientes citat.

18, 6 אחאָב הָלַךְ, Sonc. Brix. ponunt: אחאָב הלך בדרך אחד לבדו ועבדיהו הלך בדרך.

18, 12 עַל cum Jethib ut C 3. F. H. Hier.

18, 13 הֲלֹא cum Kadma ut E 1. 2. 3. F. H.

18, 28 בַּחֲרָבוֹת Beth pathachatum.

18, 36 בְּיִשְׂרָאֵל, in R 2. falso לְישראל, versus non pertinet ad tres אלהים לְישראל (Mas. fin. 8. col. 2.).

18, 40 וַיּוֹרִדֵם C 3. notat לית וכתיב כן.

18, 42 וְאֵלִיָּהוּ cum Kadma veasla recte in Ven. 1518. 1521. ut C 3. Hier. Sonc. Brix. ponunt ואליהו עלה etiam licet, sed וְאֵלִיָּהוּ edd. falsa punctatio est.

19, 6 עֻגַת Gimel raphatum. Vide 17, 13. Ez. 4, 12.

19, 10 וַיֹּאמֶר cum Telischa magnum in Sonc. Brix. item v. 14. recte.

19, 18 אֲשֶׁר לֹא־נָשַׁק Tifcha Mercha in F. teste *Michlol* 6.

19, 20 אֶשְׁקָה־, C 3. Hier. habent אֶשְׁקָה־ cum nota לית דגש. *Harikma* 197. et *Michlol* 20. testantur Chatef komez.

19, 21 ויקח את־צמד־הבקר ויזבחהו ita accentus.

Ibid. וּבִכְלִי Lamed cum Chirek (singulariter). Masora.

20, 4 לְךָ־אֲנִי makefatum et Gaja apud Lamed in codd. Mas. ms. diserte notat געיא.

20, 10 יִשְׂפֹּק, R 2. adnotat פליג בסמ"ך. Cf. Masoram h. l. et Norzi ad Job. 34, 7.

20, 18 לְמִלְחָמָה sicut Jer. 28, 8.

20, 22 עָלֶיךָ, post versum C 2. clare notat in Mas. parva פתוחה.

20, 27 חֲשִׂפֵי Masora: לית וחסר.

20, 28 ויאמר, in F hic ויאמר deest. At vide Raschi et Kimchi in *comm.*

20, 29 אֵלֶּה נֹכַח־אֵלֶּה sic F. Hier. Vide *Mischpete hateamim* 22[b].

20, 33 וַיִּתְחַלְּטוּ ° הֲמִמֶּנּוּ ita in כתיב, in קרי litera הַ ad primam vocem legitur: וַיְחַלְּטוּהָ מִמֶּנּוּ. C 3. E 3. Hier. S. Ita etiam Targum et Raschi legit, eandem memorant *Harikma* 43. et *Kimchi* in *comm.* etiam *Haschoam* p. 15. Hier. notat plane: נוסח מערבאי ויחלטו הממנו כתיב, ויחלטוה ממנו קרי, ergo ויחלטו הֲממנו librorum consueti ratio orientalis scribenti est. Itaque etiam in masoram ad Esra 4, 12. ג׳ מלין loco ב׳ מלין emendandum est. Cf. praefationem ad Jes. p. VII. et Duodecim p. VII.

Ibid. עַל־הַמֶּרְכָּבָה, R 2. habet אֶל־הַמֶּרְכָּבָה etiam in E 1. ita correctum et notatum est: כן הוא וכן ר׳ אלעזר וב׳ מקראות תרגום זקנות כל׳ גורסי׳ אֶל, autem in C 3. masora parva se habet לית, ergo rectum עַל־הַמֶּרְכָּבָה.

20, 35 הַבִּינִי plene cum Jod et v. 37.

20, 38 עַל־הַדֶּרֶךְ Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521. ut E 1. 2. F. R 1. 2. recte, Masora docente ad Gen. 38, 16. Jud. 5, 10. Hos. 13, 7. In indicatione ad I Sam. 17, 3. per errorem hic versus receptus, extinguendus est.

Ibid. בָּאֲפֵר Beth kamezatum. Kimchi.

20, 42 שִׁלַּחְתָּ, F. habet אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתָּ

20, 43 סַר et 21, 4. cum Pathach. Radix סרר. Vide *Parchon*.

21, 2 לֵאמֹר׀ cum Pasek ut post נָבוֹת׀ in C 3. F. Hier. R 2. ubi ad duo פסק notatum est. Locus ad ח׳ תלשין ופסקין numerandus est (Masora ad I Sam. 12, 3. II Chr. 35, 21.).

21, 5 כִּי אֲדַבֵּר cum Telischa parva in Sonc. Brix. ut codd.

21, 7 אַתָּה cum Mercha in Sonc. Brix. ut codd. Alii ponunt Rebia, alii Sakef.

21, 9 קִרְאוּ־צוֹם Resch habet Gaja in bonis libris itaque Joel 4, 9. teste etiam Simson in חבור הקונים.

21, 11 אֲשֶׁר הַיּשְׁבִים, vocem אֲשֶׁר Sonc. Brix. non habent.

21, 16 לָרֶדֶת cum Tebir in F. recte. Vide *Mischpete hateamim* p. 9.

21, 20 אֹיְבִי defective sine Vav. F. Hier. cum Masora ז׳ חסר.

21, 22 הִכְעַסְתָּה cum He desinens in codd. Hier. notat לית ומלא.

Ibid. וַתַּחֲטִא in F. notatum est: ב׳ חסר, כך מצאתי בספר סיני. Vide ad II Reg. 25, 8.

21, 26 הַגִּלֻּלִים defective sine Vav in edd. veteribus et codd. sicut 15, 12. ubi Masora diserte docet: כל ספרא חסר ו׳, etiam ad Deut. 29, 16. ita notatur.

22, 7 מֵֽאִתּוֹ, Sonc. ut E 1. 3. pungit מֵאִתּוֹ, item v. 8. vide Norzi.

22, 11 כַּלֹּתָם defective sine Vav in edd. veteribus ut C 3. F. cum Masora: ב׳ חסר h. l. et Deut. 7, 22.

22, 16 מַשְׁבִּיעֶךָ vide Ps. 81, 17.

22, 18 הֲלֹא, falso adnotatum est in Mas. parva edita י״ז מלא; locus non pertinet ad septendecim in libro plene cum Vav scribendos dictos in Mas. magna infra v. 39., excerptos supra 1, 11.

22, 25 חֶדֶר בְּחֶדֶר Cheth saegolatum, Kimchi in lexico radix חדר et Simson punctator in חבור הקונים. In *Michlol* 167[b]. vox per errorum inter eas quae Zere habent nominata, eius loco חֵלֶק ponendum est. Et vide Cant. 3, 4.

22, 34 הַפֹּךְ cum Mercha conveniens regulae, contra in II Chr. 18, 33. cum Darga.

Ibid. יָדְךָ sine variatione ut C. E 1. 2. Hier. Sed in II Chr. 18, 33. כתיב est יָדֶיךָ. Cf. Norzi.

22, 36 וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ Masora notat ב׳: Jes. 13, 14.

22, 54 עָשָׂה אָבִיו in omnibus codd. et edd. veteribus post hunc versum statim versus וַיִּפְשַׁע etc. sine ulla interruptio sequitur, quod separatio libri in primum atque secundum librum maioribus ignota fuit. Potius ante אחזיהו (v. 52.) et ante ומלאך (II Reg. 1, 3.) spatium clausae sectiones (סתומה) invenitur.

Liber Regum secundus.

1, 3 הַמִבְּלִי, F. II. ponunt הַֽמבלי He cum Pathach et Gaja, etiam Jekuthiel (ad Exod 14, 11.) variationem commemorat. Vide *Harikma* 222. *Michlol* 52[b].

2, 1 בַּסְּעָרָה item v. 11. Samech raphatum cum Chatef komez. Kimchi in *comm.* et *lexico.* F. ponit בַּסְעָרָה et notat: כן הוא בספר מדויק.

2, 10 לֻקָּח Kof kamezatum. Masora, *Chajug* r. אכל, *Zachoth* 43[b]. *Michlol* 68[b].

2, 11 אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה Mas. parva notat ad id ב׳ בטעם, nam h. l. et v. 1. ambo voces cum Sakef et Tifcha accentuatae sunt. In F. tamen h. l. וַיַּעַל אֵלִיָּהוּ stat cum Darga Tebir.

2, 14 אַיֵּה cum Sakef in Sonc. Brix. Ven. 1526. ut omnes codd. אַיֵּה cum Mercha librorum usitatorum vitium crassum est.

2, 15 ויראהו cum Rebia in Sonc. Brix.

2, 16 הַגֵּאָוֹת ita in F. Keri est הַגֵּאָיוֹת Jod pro Vav cum vocali Cholem, recte uti Ezech. 6, 3. vide ibi. Notabiliter manet ut in Mas. finalis 34. col. 1. vox non citata sit.

2, 21 וְלֹא־יִהְיֶה cum Vav copulativo in Sonc. ut C 3. E 1. 2. 3. Hier. M. R 1. 2.

2, 24 וּשְׁנֵי, R 2. habet in textu וּשְׁנַיִם et notam: לא קרי ם׳, דין חד מן י״ח מלין דכתב׳ ם׳ בסוף תבותא ולא קרין. Nostra masora ad Prov. 20, 16. non hanc vocem sed eam de II Reg. 17, 16. dicit.

3, 7 כָּמוֹנִי plene cum Vav in Sonc. Brix. ut Hier. ubi etiam notatur י׳ מלא „decies plene“ (scl. in prophetis et chronicis). Vide etiam ad Jes. 38, 19. Thr. 1, 21.

3, 21 חֲגוֹרָה plene cum Vav sicut Jes. 3, 24. in Sonc. Brix. ut F.

3, 24 וְהַכּוֹת, R 2. etiam hanc והבות scribit cum Beth et notat והכות קרי, י״א כתב׳ ב׳ וקר׳ כ׳ contra nostram masoram.

3, 25 חרשׂת cum Sin (sinistra) in bonis codd. sicut Jes. 16, 7. Ita etiam Joseph punctator in suo catalogo de Sin testificatur.

4, 3 כֵּלִי accentus Paschta ut v. 7. Sonc. Brix. ponunt Gerschaim.

4, 13 מֶה, F. habet וּמֶה, etiam in H. ita stetit, postea autem ו deletum est.

4, 14 גֵּיחֲזִי recte cum Sakef in codd. veteribusque edd.

4, 20 וַיְבִיאֵהוּ plene cum Jod ut in codd. Masora ad Gen. 29, 12.

4, 25 אַתָּה sine Vav in codd. et edd. veteribus. Non pertinet ad duodecim plene scribenda.

4, 26 רוּץ־, R 2. habet רֻץ cum nota ב׳ בקרי׳ חס׳ ו׳. Porro Masora ibi invenitur: רֻץ ב׳ בק׳ חסר ו׳ וסי׳ רץ נא לקראתה, (Sech. 2, 8.) רץ דבר אל, ergo nostra Masora repugnante, quae I. Sam. 20, 36. Sech. 2, 8. defectiva nominat.

Ibid. הֶעְלִים Ajin habet Scheba quietum. *Michlol* 70[b]. Vide Thr. 3, 56.

4, 31 וְגֵחֲזִי defective sine Jod. item 5, 25. 8, 4. 5. Masora.

Ibid. קָשֶׁב ita in Hier. vocalis Zere sub Schin et accentus milra, teste *Harikma* 57. Atqui in nota marginalis dicit Hier.: ואית נסח׳ דנקדי׳ קָשֶׁב, vide Kimchi in *lexico* r. קשב.

4, 36 אֶל־הַשֻּׁנַמִּית, E 2. scribit לַשֻּׁנַמִּית, item Sab. ubi autem in margine notatum est: בספר מוגה, נ״א אֶל הַשּׁנַמִּית. Masora testis nostrae lectionis est, nam numerat vocem ad tria הַשֻּׁנַמִּית sine Vav.

4, 39 אוֹרֹת sine Vav in syllaba postrema sicut Jes. 26, 19. Masora inter ambo non discernit.

4, 43 מָה־אֶתֵּן sic in F.

5, 1 כִּי בֹו נָתַן יְהוָה hi accentus in F. H.

5, 6 וַיָּבֵא, codex priscus adnotat: בהללי וַיָּבֵא חלם. Sed Masora et impressa (ad Exod 37, 5.) et ms. hunc locum ad unum et quinquaginta וַיָּבֵא numerat.

Ibid. וְעַתָּה, in F. correctum est עַתָּה et notatum in margine: ס"א וְעַתָּה, אבל בספר שנקד מורי זקיני הר"ר שמשון מצאתי עתה וכן הוא ברוב ספרים מדויקים.

5, 7 הַאֱלֹהִים hic pathachatum (interrogativus), Masora ל׳. Cf. Mas. finalis p. 20. col. 7.

5, 11 הַמְּצֹרָע defective sine Vav in F. Hier. M. sicut Lev. 14, 2. Modo in II Chr. 26, 23. vox masoretice plena est.

5, 13 גָּדוֹל cum Rebia.

5, 18 בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי bonus in ultima ut in edd. veteribus plurimisque in codd. teste *Michlol* 135^b^. Cf. Norzi.

Ibid. יִסְלַח נָא יְהוָה ita accentus in F. recte.

5, 20 כִּי אִם־רַצְתִּי in F. אִם־ deest.

Ibid. מְקוּמָה tamquam כתיב, pro quo קרי est מְאוּמָה in Mas. parva ms. Ita etiam Talmud hieros. (*Sanhedrin* X. §. 2.) legit et Raschi in *comm.* R 1. habet מוּמָה cum nota: לית חסר אל"ף.

6, 13 אֵיכֹה desinens in He cum vocale cholem sine קרי in omnibus codd. veteribusque edd. In v. 15. stat אֵיכָה cum Kamez. Cf. Masoram ad initium Threni.

6, 15 וַיִּשְׁכְּבֵם cum Telischa magno in codd.

6, 25 חֲרֵיוֹנִים sic כתיב in Hier. F. ubi notatum: כן הוא בס׳ סיני. Punctum in Cheth est Dagesch Daleth de קרי: דִּבְיוֹנִים; nam, punctationem semper secundum rationem legendi (קרי) numquam secundum rationem scribendi (כתיב) se accomodare, notum est.

6, 27 אַל־, Cod Tschuf. No. 103. adnotat: נ"א אִם־לֹא.

6, 32 הַמְרַצֵּחַ Mem raphatum cum Gaja. *Michlol* 46. *Metheg-setzung* §. 20.

7, 1 סְלֶת Samech dagessatum propter דחיק, item v. 16. 18.

7, 2 לַמֶּלֶךְ sic lectionem testatur Kimchi, non ut pauci codd. הַמֶּלֶךְ.

Ibid. נִשְׁעָן, Sonc. Brix. ut E 1. 2. 3. F. H. pungunt נשׁעַן Ajin cum Pathach, item v. 17.

7, 6 קוֹל סוּס sine Vav copulativo in Sonc. Brix. Compl. Ven. 1518. 1521. ut E 1. 3. C 2. 3. F. Hier. M. R 1. 2. Sab. recte secundum Masoram. Cf. Norzi.

Ibid. אָחִיו, cod. De rossi No. 7. notat במדויק רֵעֵהוּ.

Ibid. שִׁכַּר־ Metheg ad primam syllabam, pariter שָׁאַל־ (Gen.43,7.). F. notat ומלעיל לְ. Vide *Michlol* 6. *Dikduke* p. 66.

7, 8 הַמְּצֻרָעִים Mem Chatef pathach habet in Sab. Vide *Dikduke* 33.

7, 11 וַיִּקְרָא singulariter.

Ibid. וַיַּגִּידוּ בֵּית־ sic accentus in Brix. E 2. 3. F. H. R 1. 2.

7, 18 וְסְאָה־ Samech cum Chatef komez in E 1. 2. F. H. R. testatur Mas. ms. et Kimchi in *lexico*. Etiam Hier. et Sab. notant במוגה וּסְאָה.

8, 5 הִיא recte cum Mercha in C 3. Hier. Vide *Dikduke* §. 21.

8, 6 עָזְבָה Ajin cum Komez chatuf et He raphatum. Mas. ms. Hier. et R 2. notant ב׳ חטפין. Vide Jer. 49, 11.

8, 8 חֲזָהאֵל quinquies cum He in fine primae syllabae (pariter עֲשָׂהאֵל), enim h. l. v. 13. 15. 29. et II Chr. 22, 6. Omnia alia חֲזָאֵל sine He scribuntur.

Ibid. וְדָרַשְׁתָּ Accentus Kadma servus est. M. et R 2. ponunt ודרשת cum Gerschaim.

8, 19 וּלְבָנָיו cum Vav copulativo in Sonc. Brix. ut E 1. 2. 3. Hier. M. R 1. 2. Ita etiam Targum legit. Cf. Norzi.

8, 20 וימְלִכוּ unus ex quinque locis defective sine Jod scriptis. Indicationem impressam ad I Reg. 16, 16. hic versus per errorem deficit.

8, 26 ושם אמו עתליהו בת־ sic accentus in Sonc. Brix. ut E 1. 2. 3. R 2. Alii ponunt ושם אמו עתליהו בת־.

9, 2 וְהֵבֵיאתָ plene cum Jod ante Aleph ut Jes. 43, 23. Masora et *Michlol* 123.

9, 11 בָּא־הַמְשֻׁגָּע Mem raphatum autem sine Gaja, quod antea iam Metheg stat. *Methegsetzung* §. 21.

9, 12 וַיֹּאמְרוּ ׀ tonus in ultima manet in omnibus edd., sine ullo dubio, quia post vocem Pasek ponendum est, ante quod tonus non recedit, ut וְאָמַר ׀ לוֹ (I Sam. 2, 16.).

9, 17 וּשְׁלַח Schin cum Chatef pathach in codd. aeque וּשְׁבֵה (Jud. 5, 12.) וּשְׁבַע. Vide ad Jes. 45, 14. et *Dikduke* p. 15.

8, 25 שָׁנָה, Ven. 1518. 1521. et paucis codd. vocem non habent.

9, 19 שָׁלוֹם (non הַשָּׁלוֹם) in Biblia rabbinica, Plantin, Bragadin,

Elian, Stephan, Ben israel, etiam Norzi, ut C 2. 3. P. et multis codd. Masora ms. h. l. plane notat: שָׁלוֹם, ג׳ סבירין הֲשָׁלוֹם „tres voces הֲשלום esse, credunt, sed שְׁלום sunt“, enim I Sam. 16, 4. II Sam. 18, 29. et h. l.

9, 24 הַחֵצִי vide I Sam. 20, 36.

9, 33 שִׁמְטֻהוּ una de undecim vocibus, quae cum Vav desinunt, quod non legitur. Masora ad I Reg. 12, 3.

10, 6 שֵׁנִית, Sonc. Brix. habent שֵׁנִי.

10, 9 וָאֶהֶרְגֵהוּ He et Resch ambo cum Scheba sicut II Sam. 4,10.

10, 17 הִשְׁמִדוֹ cum Chirek. *Harikma* 51.

10, 24 האנשִׁים recte cum Rebia in Hier.

10, 27 וַיִשְׂמָהוּ etiam defective sine Jod ut E 1. secundum Masoram ad I Sam. 30, 25. [Ibi pro per errorum citato ואשמם בראשיכם ponendum est אך הוא ישם בי (Job. 23, 36.)].

10, 29 בֵּיתְאֵל, Sonc. habet בְּבֵיתְאֵל.

10, 30 יַעַן accentus Mehupach in omnibus edd. veteribus et codd.

10, 36 עשְׂרִים ושְׁמֹנֶה שָׁנָה ita accentus in libris veteribus.

11, 1 הַמַּמְלָכָה, F. in margine notat: ס״א הַמְּלוּכָה.

11, 2 הַמְּמוֹתָתִים, קרי est הַמּוּמָתִים. Mas. ms. adnotat: המומתים קרי, הממותתים כתיב, וז׳ כתיב׳ ת׳ ולא קרי, ergo duplex Chethib: 1) pertinens ad מוקדם ומאוחר (Mas. fin. p. 27. col. 3.), 2) pertinens ad ז׳ כתיבן ת׳ ולא קריין (Masora in I Reg. 19, 4.).

11, 14 וַתִּקְרָא, Sonc. Brix. habent וַתֹּאמֶר.

11, 18 אֶת־מזבחתו, Sonc. Brix. ut R 1. 2. Sab. habent וְאֶת־מזבחתו falso; locus pertinet ad quadraginta quattuor voces singulares cum אֶת (Mas. finalis 12. col. 2.), et vide חלופי קריאה.

12, 9 קְחַת־ Kof cum Scheba, *Michlol* 85 b.

12, 21 סִלָּא cum Aleph. Sed Thr. 1, 15. סִלָּה cum He, in alium sensum.

13, 7 וַעֲשָׂרָה Munach in ultima in E 3. recte. Vide I Sam. 17,17.

13, 11 לֹא־סָר cum Telischa et Makef in codd. veteribusque edd. conveniens Ben-Ascher.

14, 13 בְּשַׁעַר, Sonc. habet ut F. מִשַּׁעַר, hoc est ratio legendi orientalium (מדנחאי), codex priscus etiam notat: פליגי ביה, סוראי אמרי מִשער, ומערבאי אמרי בְּשער.

14, 14 הַזָּהָב, C 3. Hier. ponunt הַזָּהָב־ cum Metheg et Makef, etiam Hier. adnotat: כן במוגה מלעיל; attamen contra regulam.

14, 14 בֵּית־יהוה, non pertinet ad novem et triginta locos cum בְּבֵית (Masora ad Ps. 134.).

14, 23 מֶלֶךְ־ישראל, Ven. 1518. 1521. cum pauculis codd. habent עַל־ישראל.

14, 25 הַחֵפֶר memoratum inter פתחין דספרא, Cheth igitur cum Saegol.

15, 10 קָבָל־עָם, Sonc. Brix. ut E 1. 2. 3. M. R 1. 2. habent קָבָלְעָם in unam vocem. Kimchi in comm. et lexico testatur pro duabus vocibus קֳבָל־עָם, et ita Masora praecipiente, quae locum ad sedecim voces עָם cum Kamez numerat. Etiam in C 3. h. l. ad עָם notatur י״ו et ita Dikduke §. 37. (In *Michlol* 172^{b}. impressum קָבָלְעָם erratum est).

15, 13 לְעֻזִּיָּה, Sonc. Brix. ut E 2. 3. R 1. 2. scribunt לַעֲזַרְיָה, ut etiam Targum ante se habebat. Masora (final. 49. col. 4.) vult לְעֻזִּיָּה, cf. Norzi. Etiam F ad id notam marginalem habet: רוב העולם טועים במלה זאת וכותבים לעזריה, ואולת בידם ואינם משימין על לב שהמס״ה הביא עזיה לעזיה ה׳ ואילין אינון, שלום בן יבש (h. l.) ויקשר קשר (II Reg. 15, 30.) עזיא העשתרתי, לית כתיב א׳ (I Chr. 11, 44.) ובירושלים ישבו .(I Chr. 6, 9.) תחת בנו (Neh. 11, 4.) — Dicendum est, praeter Tresar, non quinque, sed sex עֻזִּיָּה invenit et versum Esra 10,21. abesse.

15, 14 יָבֵישׁ plene cum Jod, non pertinens ad septem defectiva.

15, 16 וַיַּךְ Mas. ms.: לית פתח. Cf. *Michlol* 136^{b}.

Ibid. כָּל־הֶהָרוֹתֶיהָ cum Mercha Tifcha, una de octo vocibus ita insignitis. Masora ad Lev. 23, 21. *Mischpete hateamim* 22^{b}. Vox mnemosyness est: מהם תגלר״ש.

15, 25 אֶת־אַרְגֹּב, in Brix. אֶת־ deest.

15, 30 וַיִּקְשָׁר־, E 1. etiam Mas. parva ms. scribit ויקשׁוּר־ cum Vav superfluo, quod in legendo non auditur.

15, 33 יְרוּשָׁא cum Aleph, in II Chr. 27, 1. cum He, Masora. Sonc. Brix. habent יְרֻשָּׁא Schin dagessatum.

15, 36 יוֹתָם אֲשֶׁר, Edd. impressae habent יוֹתָם וְכָל־אשר, sed in C 2. E 1. Hier. et multis codd. deest וְכָל־, etiam concordantiae non habent. Quod rectum est masora docente h. l. quae versum ad sex libri versus numerat, ubi וְיֶתֶר דִּבְרֵי פלוני אֲשֶׁר עָשָׂה sine וְכָל stat, enim I Reg. 16, 27. II Reg. 1, 18. 14, 15. 15, 36. 16, 19. 21, 25.

15, 38 אָחָז Mas. parva ms.: כל שום גבר קמיץ ומלרע.

16, 6 וַאֲרַמִּים ut כתיב cum Resch, קרי est **וַאֲדֹמִים cum Daleth.** Vox defectiva est sine Vav in Sonc. Brix. **Hier. recte.**

16, 7 אַל־תִּגְלַת cum Kadma. Editionum **Telischa mendum** magnum est.

16, 14 הַמִּזְבֵּחַ constructus cum He articulo, sicut 23, **17. Masora.**

16, 18 הַחִיצוֹנָה milel. Masora. *Harikma* 38. cf. **Ez. 40, 19.**

17, 3 שַׁלְמַנְאֶסֶר item 18, 9. In cod. **prisco ad ambo notatum** est: פי׳ אלבגדאדי שלמנֶאסר, i. e. in Cod. **Bagdadis urbis (recensio** babylonica) Nun vocalem Saegol habet et **Aleph quiescentem.**

17, 4 וַיַּעֲצְרֵהוּ, Ajin cum Scheba simplice in C 2. 3. **Hier. R 2.**

17, 6 הַתְּשִׁעִית sine Jod post Schin. Vide **25, 1.**

Ibid. וַיֶּגֶל, Sonc. Brix. pungunt וַיֵּגֶל **cum Zere sub Jod, itidem** 18, 11. Vide Raschi et ad Thr. 2, 5.

Ibid. בַּחֲלַח Cheth cum Chatef pathach in codd. **veteribusque** edd. Vide I Chr. 5, 26.

17, 13 חֻקּוֹתַי, Sonc. ut nonnulli codd. habet **וְחֻקֹּתַי, repugnante** Masora.

17, 15 כָּהֵם לית סגול, Masora et *Michlol* 216.

17, 20 מִפָּנָיו, R 2. exhibet מֵעַל פָּנָיו.

17, 23 וַיִּגֶל hic cum Chirek sub Jod (Kal) aeque 25, 21. **Jer.** 52, 27. Job. 36, 10. Masora et Raschi.

17, 24 וּמֵעַוָּה cum He finali in Sonc. Brix. ut **E 1. 2. 3. R 2.** recta lectio occidentalium, atque **Mas. parva ms. etiam in** חלופים ms. diserte dicunt: למדנחאי ומעוא, **למערבאי ומעוה.**

Ibid. וּסְפַרְוַיִם sic punctatio de כתיב, nam קרי est **וּמִסְפַרְוַיִם.**

17, 25 יְהוָה ׀ cum Pasek, Mas. parva ms.

17, 28 יִירְאוּ masoretice cum Jod radicis in codd. **veteribus**que edd.

17, 30 וְאַנְשֵׁי־כוּת, Sonc. Brix. ponunt **וְאַנְשֵׁי כוּת.**

Ibid. נֵרְגַל, de פתחין דספרא, vide Jer. 39, 3.

Ibid. אֲשִׁימָא, Sonc. pungit ut Hier. **אֲשִׂימָא cum Sin sinistra.**

17, 31 נִבְחַז, **in libris usitatis Sajin formam maiorem habet et** adnotatum: ז״ן רבתי, **quod autem Masora non commemorat** atque in plurimis codd. **non invenitur; cf. Kimchi in** ***comm.*** **et** ***Dikduke*** **§. 61. Sonc. tamen habet** נִבְחָן **Cheth kamezatum et Nun in fine. Talmud (*hieros. Aboda sara* III §. 2. et *babli Sanhedrin* 63b.) et Targum vocem ita etiam percepisse videntur, et profecto ad id, ut indicatio nostra ad Jud. 6, 26. de-**

monstrat, variatio vetus est utrum cum Sajin an cum Nun. Etiam discendum est, E 2. R 2. אֶת־נבחז scribere.

17, 31 לְאַדְרַמֶּלֶךְ, Sonc. pungit לְאַדְרַמֶּלֶךְ et 19,37.: וְאַדְרַמֶּלֶךְ quae est lectio orientalis, vide ibi.

17, 35 תִשְׁתַּחֲוֻוּ, in R 2. כתיב est תִשְׁתַּחֲוֻ et notata קרי תשתחוו.

18, 9 הָרְבִיעִת defective sine Jod in ultima. Masora.

Ibid. חִזְקִיָּהוּ Mas. ms.: לית בספרא כותה.

18, 10 וַיִּלְכְּדֻהָ ut Num 32, 39. defective sine Vav post Daleth. Masora.

Ibid. הִיא שְׁנַת־תֵּשַׁע, Sonc. Brix. pungunt הִיא שנת־תֵּשַׁע.

18, 13 חִזְקִיָּה sic recte sine Vav in fine ut C. Hier. R. secundum Masoram ad Zef. 1, 1. Et vide v. 9.

18, 14 אֲשֶׁר ׀ לְכִישָׁה ׀ Pasek post has ambo voces, haud post לֵאמֹר, in codd. Mas. parva ms. notat: ב׳ פסקין בפסוק.

18, 16 קִצַּץ Zade cum Pathach, sed Ps. 129, 4. קִצֵּץ cum Zere. Masora.

18, 17 רַב־שָׁקֵה ubique duo vocabula cum Makef coniuncta in codd. veteribusque edd. At orientales scribunt רַבְשָׁקֵה unum vocabulum, secundum Mas. ms. Vide etiam Jes. 36, 2.

Ibid. בְּחֵיל aeque Jes. 36, 2. Masora.

18, 19 אֲלֵיהֶם plene cum Jod in Sonc. Brix. recte.

18, 21 כֵּן פַּרְעֹה in codd. ut Jes. 36, 6.

18, 27 שֵׁנֵיהֶם ita כתיב in Hier. ex praecepto Masorae. Vide חלופי קריאה.

18, 29 יַשִּׁא defective sine Jod sicut Jes. 36, 14. in codd. secundum Mas.

18, 37 לוֹ דִבְרֵי (non לוֹ אֶת־דברי) in Sonc. Brix. C. 2. 3. E 2. Hier. R. Hoc lectio occidentalium est quam etiam Masora (ad Num. 32, 28.) sequitur. In חלופי קריאה ms. plane stat: מלכים, ויגידו לו דברי רב שקה, ישעיה, ויגידו לו אֶת דברי רב שקה.

19, 2 הַסֹּפֵר sine Vav in codd. secundum Mas.

19, 3 עַד־מַשְׁבֵּר, Sonc. Brix. exhibent עַל־משבר.

19, 9 תִּרְהָקָה, et Jes. 37,9. tonus in penultima; nomen peregrinus, quemadmodum אַסְפָּתָא, פַּרְשַׁנְדָּתָא, הַמְּדָתָא (Est. 9, 7. etc.) cf. praefatio ad Job.

19, 12 בִּתְלַאשָּׂר Hier. adnotat כן במוגה באל״ף.

19, 15 יְהוָֹה cum Rebia in C 3. bene.

19, 20 סַנְחֵרִב Masora לית חסר.
19, 21 בָּזָה milra *Michlol* 112.
19, 23 חֵרַפְתָּ ׀ R 2. perspicue notat פסק.
19, 24 יְאֹרֵי sicut Jes. 37, 25.
19, 28 וְשַׁאֲנַנְךָ vide Jes. 37, 29.
19, 34 לְמַעֲנִי cum Metheg (non Munach) ante Sakef.
19, 37 וְאַדְרַמֶּלֶךְ, in cod. prisco notatur: בַּאֲדרמלך, פי אל בגדאדי, i. e. in cod. Bagdadis prima syllaba habet Resch in fine et in primordis Chatef pathach cum Metheg antecedit.
Ibid. וְשַׂרְאֶצֶר vide Jes. 37, 38. Jer. 39, 3.
Ibid. אֵסַר־חַדֹּן unum vocabulum in edd. veteribus ut C 3. E 1. 2. 3. F. Hier. M. R. vide etiam Esra 4, 2.
20, 2 וַיִּתְפַּלֵּל cum Mercha in Sonc. Brix. ut codd.
20, 3 אָנָּה vide ad Ps. 116, 4.
20, 5 אֶל־חִזְקִיָּהוּ ׀ נְגִיד, alii ponunt אֶל־חִזְקִיָּהוּ נְגִיד־.
20, 12 בְּרֹאדַךְ Masora: לית ויתיר א׳, vide Jes. 39, 1.
20, 13 וְאֵת בֵּית ita in Sonc. Brix. Ven. 1515. 1518. 1526. ut C 2. 3. E 1. 2. 3. F. Hier. M. R. et ita citant concordantiae. In Athias et id sequentibus edd. se habet ואת כָּל־בית, falso; ita quidem lectio est in Jes. 39, 2. sed non h. l. Mas. parva dicit clare h. l.: ואת בית כליו, ישעיה ואת כָּל בית כליו; etiam Masora impressa ad 25, 9. versum non ad novem ואת כל בית numerat.
Ibid. בְּאֹצְרֹתָיו in prima syllaba sine Vav in Sonc. Brix. ut codd. F. adnotat: לית כתיב כן. nam Jes. 39, 2. בְּאוֹצְרֹתָיו stat.
20, 20 הֲלֹא־ non pertinet ad septendecim plene cum Vav scribenda libri. Vide I Reg. 1, 11.
21, 6 לְהַכְעִיס, Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521. ut F. Hier. **R 1.** habent לְהַכְעִיסוֹ, etiam concordantiae. Masora autem testatur להכעיס nostrorum edd., nam Masora ad id notat לית דסמיך. Itaque etiam in R 2. Vav extinctum est.
21, 9 אֶת־הָרָע, F. אֶת־ delevit.
21, 11 בגלּליו defective sine Vav in F. Hoc in libro vox semper defective stat. Vide I Reg. 21, 26.
21, 15 מִן־הַיּוֹם, R 2. habet לְמִן־היום et notat פליג בל׳.
21, 21 הַגִּלֻּלִים defective sine Vav in codd. veteribusque **edd.** sicut 17, 12. 23, 24. Vide I Reg. 21, 26.
22, 1 מִבַּקְבֻּקְת Kuf pathachatum. Masora.

22, 5 לְחַזֵּק בֶּדֶק sic Sonc. Brix. Compl. ut C 2. 3. E 1. 2. F. Hier. R 1. 2. ita etiam *concordantiae* citant. Cf. Norzi.

22, 8 עַל־שָׁפָן vide Kimchi in *comm.* et חלופי קריאה.

22, 14 חַרְחַס vide Mas. fin. 1. col. 6. et Kimchi. Cheth habet Pathach, velut כַּרְפַּס (Est. 1, 6.).

22, 17 הִכְעִיסֻנִי plene ut II Chr. 34, 25. secundum Mas. Vide Ez. 16, 26.

23, 4 הָעֲשׂוּרִם ita כתיב, in קרי pro Vav secundo legitur Jod (הָעֲשׂוּיִם). Masora ad Exod. 39, 4. Est. 4, 8. Ochla 81, 184. Mas. parva ms. etiam notat: העשורם כתב׳ העשׂוּיִם ק׳. Animadvertendum est, apud vocem variatio antiqua (probabiliter inter occidentales et orientales) inveniri; nam in cod. Curtis No. 4. in masora ad Exod. 37, 8. se habet: העשוום לבעל, פלוגתא Similem variationem cod. babil. ad וקוו Jer. 25, 27. citat.

23, 8 עַד־בְּאֵר שָׁבַע F. adnotat לית; falso igitur וְעַד־ in nonnullis libris.

23, 11 בַּפַּרְוָרִים, Hier. habet בפרודים cum Dalet, vide Norzi.

23, 12 מְנַשֶּׁה cum Rebia.

23, 24 בֵּית יְהוָה sicut 14, 14. vide ibi.

23, 27 אֶת־יְהוּדָה, in Sonc. Brix. אֶת־ abest.

Ibid. הֲסִרֹתִי omnino defective, Masora.

23, 30 וַיַּרְכִּבֻהוּ h. l. defective sine Jod et sine Vav; sed II Chr. 35, 24. וַיַּרְכִּיבֻהוּ plene cum Jod. Masora.

Ibid. וַיְבִאֻהוּ ut Jer. 26, 23.

23, 31 חֲמוּטַל, nonnulli codd. habent חמיטל in כתיב cum Jod, contra Mas. fin. (p. 34. col. 4.) quae tantummodo in II Reg. 24, 18. et Jer. 52, 1. כתיב significat.

23, 35 נָגַשׂ cum Sin.

24, 1 נְבֻכַדְנֶאצַּר ita toto in libro, excepto II Reg. 25, 22. ubi נְבוּכַדְנֶאצַּר omnino plene, Masora. Nomen ubique unam vocem scribitur, ut teste Kimchi in *comm.* ad Jer. 39, 9. Et vide Jer. 21, 2. Dan. 1, 18.

24, 12 עַל־מֶלֶךְ ita in novem locis, Masora ad Ez. 28, 12. Dan. 11, 25. Itaque falso in Sonc. Brix. אֶל־מלך, cf. Norzi.

24, 14 וְהִגְלָה, Sonc. Brix. ut E 2. 3. pungunt וְהֶגלה He cum Saegol.

24, 15 הוֹלִיךְ גּוֹלָה cum Mercha Tebir in Brix. E 2.

24, 20 הִשְׁלִכוֹ in codd. He cum Chirek sicut Jer. 52, 3. Masora.

25, 1 הַתְּשִׁיעִית Jod in duabus syllabis. F. adnotat ב' מלא h. l. et Ez. 24, 1. Omnibus in aliis locis הַתְּשִׁעִית scriptum est sine Jod post Schin, praeter Lev. 25, 22. ubi הַתְּשִׁיעִת sine Jod post Ajin. Mas. ms.

25, 3 וְלֹא־הָיָה, Kimchi in *Michlol* 5[b]. ad vocem dicit: פליגין עליה i. e. punctatores dissentiunt, utrum Mercha ad ultimam an ad paenultimam pertineat. Sed non est, quod h. l. aliter quam Jer. 52, 6. legeretur.

25, 4 הַחֹמֹתַיִם omnes dupliciter defectiva, praeter Jes. 22, 11.

25, 5 יְרֵחוֹ Masora לית בספרא. In Jer. 52, 8. punctatum Chirek, vide ubi 39, 5.

25, 7 וַיְבִאֵהוּ sine Jod post Beth et cum Zere sub Aleph sicut Jer. 52, 11. in Sonc. Brix. Pisaur. Ven. 1518. 1521. ut C 2. 3. Hier. Mrg. R. et plurimis codd. Edd. novae habent וַיְבִאֻהוּ cum Schurek, falso; locus non ad septem cum Schurek punctatos pertinet, Masora ad Jer. 26, 23.

25, 8 נְבוּזַרְאֲדָן unam vocabulum. Kimchi in *comm.* ad Jer. 39, 9. In cod. prisco etiam notatur: כתב בסיני תבה אחת כולה *).

25, 10 חוֹמֹת sine Vav plurali. Vide ad Ez. 26, 4.

Ibid. רַב cum Mercha, non Makef, in edd. veteribusque codd. item v. 11. 15. et רַב v. 12. 20.

25, 12 וּלְיֹגְבִים sine כתיב in omnibus edd. veteribus etiam in Nissel Hartman, Lombrosa, ut E 1. 2. 3. F. R. aeque Jer. 52, 16. ad duo Masora notat ב'. Libri usitati h. l. scribunt ולגבים in Chetib cum Keri וליֹגבים; etiam Kimchi ita ante oculos habuisse videtur. Haec autem lectio orientalium est, quam Norzi ostendat.

25, 17 עָלָיו ׀ cum Mercha propter Pasek.

25, 29 וְאָכַל Kadma milra. Vide Jer. 52, 33.

25, 30 חַיָּו F. notat ד' חסר בלישנא, Hier.: חַיָּיו קרי, vide Jer. 52, 33.

Clausula libri: אלף וחמש מאות ושלשים וששה. Editiones exhibent: אלף וחמש מאות ושלשים וארבעה, in fine codicis babylonici se habet: אלף וחמש מאות שלשים וחמשה, ambo falso; item falso in Hier.: אלף וחמש מאות ושלשים ושלשה וס' א"ך ל"ג. Versuum numerationem rectam habent C 3. et F. cum voce mnemosynes: וסימן אך לו.

*) סיני nomen scribae praeclari.

II.

חלופי ספר מלכים

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae libri Regum inter Occidentales et Orientales controversae.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
אֶל־גחון [1]	עַל־גחון	I Reg. 1, 38.
כדברֶךָ חסר [2]	כדברֶיךָ מלא יו"ד	3, 12.
יְשֵׁינה מלא [3]	יְשֵׁנה חסר יו"ד	3, 20.
אַל תמיתהו [4]	לֹא תְמיתהו	3, 27.
כתפות עַל ארבע	כתפות אֶל ארבע	7, 34.
וְתֻכּוּים כתיב ותֻכִּיִּים קרי [5]	וְתֻכִּיִּים	10, 22.
טַב־רִמֹּן ב׳ מלין [6]	טַבְרִמֹּן מלה חדא	15, 18.
עַל בעשא	אֶל בעשא	16, 12.
חטאתו כתיב, חטאתָיו קרי [7]	חטאתָיו	16, 19.
לכלכלך שָׁמָּה	לכלכלך שָׁם	17, 4.
עַל נפשו	אֶל נפשו	19, 3.
מִמֶּנּוּ רפי [8]	מִמֶּנּוּ דגש	20, 23.
ויחלטו הֲממנו כתיב וקרי [9]	ויחלטו הָממנו כתיב, ויחלטוּהָ ממנו קרי	20, 33.
אֶל ישראל	עַל ישראל	21, 7.

---

[1] Cod. Tschuf. No. 80. notat ad vocem לית למערבאי, ergo orientales scribunt אֶל־; conf. argumentum ad v. 33.

[2] Notatum in Mas. parva.

[3] Vide ad Cant. 5, 2.

[4] Ex Tschuf. No. 7. et עדת דבורים.

[5] Sic in עדת דבורים.

[6] Ex catalogo cod. Aleppo. Atque masora impressa ad Exod. 28, 33.: רִמֹּן ט׳ חסרין בלישנא recensionem orientalem sequitur.

[7] Ex עדת דבורים.

[8] Etiam II Reg. 6, 1. Vide ad Job. 21, 14.

[9] Vide argumenta.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
וַיֹּאמֶר אלֵיהם	וַיְדַבֵּר אליהם	II Reg. 1, 12.
מִמֶּנּוּ רפי	מִמֶּנּוּ דגש	6, 1.
מלך יוֹרָם	מלך יְהוֹרָם	8, 16.
לַגִּיד כתיב וקרי	לגיד כתיב לְהַגִּיד קרי	9, 15.
וְהָיְתָה כתיב וקרי[1]	והית כתיב, וְהָיְתָה קרי	9, 37.
חַטֹּאת חסר	חַטֹּאות מלא ו"ו	10, 31.
מִשּׁער כתיב, בְּשער קרי[2]	בְּשער אפרים	14, 13.
שַׁלְמַנֶאסֶר[3]	שַׁלְמַנְאֶסֶר	17, 3.
סיא כתיב סוֹא קרי	סוֹא	17, 4.
וּמֵעַוָּא, כתיב א'[4]	וּמֵעַוָּה, כתיב ה'	17, 24.
וּסְפַרְוַיִם כתיב וקרי	וספרוים כתיב, וּמִסְּפַרְוַיִם קרי	Ibid.
לַאֲדַרְמֶלֶךְ[5]	לְאַדְרַמֶּלֶךְ	17, 31.
סְפַרְוָיִם כתיב וקרי[6]	ספרים כתיב סְפַרְוָיִם קרי	Ibid.
רַבְשָׁקֵה חדא מלה, וכן כלהון.[7]	רַב שָׁקֵה ב' מלין	18, 17.
מידי כתיב מידוֹ קרי	מִיָּדוֹ	18, 29.
ויגדו לו אֵת דברי[8]	ויגדו לו דברי	18, 37.
עַל תרהקה[9]	אֶל תרהקה	19, 9.
סנחריב מלא[10]	סנחרב חסר	19, 20.

1 Indicium impressum obscurum.

2 Ita in S. Tschuf. No. 18. et עדת דבורים. Contra Tschuf. No. 7. habet: למדנחאי בְּשער כתיב, מִשּׁער קרי. Et vide argumenta.

3 Etiam 18, 9. vide argumenta.

4 Sic S. et עדת דבורים.

5 Etiam 19, 37. vide ibi in argumenta.

6 Sic recta indicatio secundum mas. parva ms. et F.

7 Ex catalogo Aleppo.

8 Cf. argumenta.

9 Contrarium in Jes. 37, 9. vide ibi et חלופי הקריאה.

10 Sic in F. S. et עדת דבורים, sed inverso ordine, testatur Mas. parva.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
וַאֲדַרְמֶלֶךְ	וְאַדְרַמֶּלֶךְ	II Reg. 19, 37.
וְשַׂר־אֶצֶר ב׳ מלין [1]	וְשַׂרְאֶצֶר	Ibid.
שְׁמָעִיו כתיב וקרי [2]	שמעיו כתיב, שְׁמָעָהּ קרי	21, 12.
עלות כתיב עֲלִיַּת קרי	עֲלִיַּת	23, 12.
ולגבים כתיב וּלְיֹגְבִים קרי [3]	וּלְיֹגְבִים	25 12.

III.

חלופי נקוד בספר מלכים
בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci libri Regum a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

[Omnes varietates asterico distinctae depromptae sunt e libro ms. עדת דבורים, de quo vide Dikduke hateamim p. 32].

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וְאֶת הַגִּבּוֹרִים	וְאֶת־הַגִּבּוֹרִים	I Reg. 1, 10.
קִרְאוּ־לִי	קִרְאוּ־לִי	1, 32.*
מִכִּסֵּא	מִכִּסֵּא	1, 37.
יִשָּׁבַע־לִי	יִשָּׁבַע לִי	1, 51.*
בֶּן־גֵּרָא [4]	בֶּן־גֵּרָא	2, 8.*
וַיֹּאמֶר לֹא דגש [5]	וַיֹּאמֶר ׀ לֹא פסק	2, 30.*
אֶת־עַמְּךָ [6]	אֶת־עַמְּךָ	3, 9.
אֶת־כָּל־חֶפְצְךָ	אֶת־כָּל־חֶפְצְךָ	5, 22.*

---

[1] Vide ad Jer. 39, 3.

[2] Ita recte ut in עדת דבורים.

[3] Vide argumenta.

[4] Ben-Ascher pro Munach ponit Mercha propter Gaja sequens, vide Mischpete hateamim p. 18.

[5] Ben-Naphtali pungit לֹא cum Dagesch et omittit Pasek. Pari modo 11, 22. Jud. 12, 5. Gen. 18, 15.

[6] Ut II Chr. 1, 10. Vero primo in versu etiam Ben-Ascher Gaja dat.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
צִפָּה עֵץ	צִפָּה־עֵץ	I Reg. 6, 15.
מִיַּרְכְּתֵי	מִיַּרְכְּתֵי	6, 16.
אֶל־מֶחֱזָה	אֶל־מֶחֱזָה	7, 4. 5.
וְאָבִיו אִישׁ צֹרִי	וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי	7, 14.*
לְכֻלָּהֵנָה [1]	לְכֻלָּהֵנָה	7, 37.
וְאֶת־כָּל־כְּלֵי	וְאֶת־כָּל־כְּלֵי	8, 4.*
וְהִתְפַּלְלוּ [2]	וְהִתְפַּלְלוּ	8, 33.*
וְהִתְחַנְּנוּ	וְהִתְחַנְּנוּ	Ibid.*
כָּל־מַחֲלָה	כָּל־מַחֲלָה	8, 37.*
וְהִתְפַּלְלוּ	וְהִתְפַּלְלוּ	8,44.48.*
וְהִתְחַנְּנוּ	וְהִתְחַנְּנוּ	8, 47.*
וַיְבָרְכוּ [3]	וַיְבָרֲכוּ	8, 67.*
לָשׂוּם שְׁמִי	לָשׂוּם־שְׁמִי	9, 3.
מְשָׁרְתָיו	מְשָׁרְתָיו	10, 5.*
לֹא בָא	לֹא־בָא	10, 10.*
שֵׁשׁ מֵאוֹת	שֵׁשׁ־מֵאוֹת	10, 16.
וְכִי מֵת	וְכִי־מֵת	11, 21.*
וַיֹּאמֶר לֹּא דגש	וַיֹּאמֶר ׀ לֹא פסק	11, 22.*
לְיָרָבְעָם	לְיָרָבְעָם	11, 31.
לְדָוִיד־עַבְדִּי [4]	לְדָוִיד־עַבְדִּי	11, 36.
בַּחֲמִשָּׁה [5]	בַּחֲמִשָּׁה	12, 32.*
עַל־הַמִּזְבֵּחַ	עַל־הַמִּזְבֵּחַ	Ibid.
ויהי כִּשְׁמֹעַ דגש [6]	ויהי כִּשְׁמֹעַ רפי	13, 4.*
וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׀ [7]	וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׀	14, 21.*

1 Vide ad Ezech. 16, 53.

2 Vide I Chr. 16, 10.

3 Similiter 10, 5. 19, 21. Jos. 14, 33. alia. Ben-Naphtali sub Resch Scheba simplicem non compositum ponit.

4 Vide ad Gen. 45, 15.

5 Vide argumenta.

6 Aeque Jos. 6, 2. 10, 1. Jud. 7, 15. 11, 35. vide Gen. 19, 17.

7 Vide Koh. 6, 2.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אֶת־מַעֲכָה	אֶת־מַעֲכָה	I Reg. 15,13.*
אֶל בֶּן־הֲדַד	אֶל־בֶּן־הֲדַד	15, 18.
וְעַל כָּל־הָרָעָה ׀	וְעַל־כָּל־הָרָעָה ׀	16, 7.*
אֶת־אִיזֶבֶל, מהפך [1]	אֶת־אִיזֶבֶל, רביע	16, 31.
אִם־יִהְיֶה	אִם־יִהְיֶה	17, 1.*
וַיַּחְבִּיאֵם [2]	וַיַּחְבִּיאֵם	18, 4.*
וַיִּקְרְאוּ	וַיִּקְרְאוּ	18, 26.*
וְעַד־הַצָּהֳרַיִם	וְעַד־הַצָּהֳרַיִם	Ibid.*
וְיִקָץ [3]	וְיִקָץ, מפיק יו"ד	18, 27.*
וַיְשָׁרְתֵהוּ	וַיְשָׁרְתֵהוּ	19, 21.
וּזְהָבְךָ	וּזְהָבְךָ	20, 3.
אֶל־עַבְדְּךָ	אֶל־עַבְדְּךָ	20, 9.
וַיַּחֲנוּ	וַיַּחֲנוּ	20, 29.
הַנּוֹתָרִים ׀	הַנּוֹתָרִים ׀	20, 30.*
אֲשֶׁר־לָקַח אָבִי	אֲשֶׁר־לָקַח־אָבִי	20, 34.*
וַיַּעֲמֹד	וַיַּעֲמֹד	20, 38.
וְיִטַב	וְיִטַב	21, 7.*
אֶת־הַנְּבִיאִים	אֶת־הַנְּבִיאִים	22, 6.
יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט, לא פסק	יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט, פסק	22, 8.*
וַיִּפֹּל [4]	וַיִּפֹּל	22, 20.*
הֲפֹךְ יָדְךָ [5]	הֲפֹךְ יָדְךָ	22, 34.*
אִם־אֶחְיֶה	אִם־אֶחְיֶה	II Reg. 1, 2.*
בְּנֵי־הַנְּבִיאִים	בְּנֵי־הַנְּבִיאִים	2, 3. 5.*
וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ	וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ	2, 15.*

[1] In mas. parva: למדנחאי את איזבל haud dubie permiscio scribae est, corrige לבן נפתלי את איזבל.

[2] Item II Reg. 9, 7. 13, 11. Vide Jos. 2, 13.

[3] Aeque 21, 7. 22, 20. Jud. 19, 9. Jer. 30, 11. Ezech. 13, 6. 25, 4. 27, 30. I Chr. 12, 7. Vide Dikduke §. 13.

[4] Etiam citat Jekutiel in suo דרכי הנקוד, et vide ad 18, 27.

[5] Contrarium in II Chr. 18, 33.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
מִשְׁעַנְתִּי בידך	מִשְׁעַנְתִּי בידך	II Reg. 4,29.*
אֶחָד אֶל־השדה	אֶחָד אֶל־השדה	4, 39.
אֶת־נַעֲמָן	אֶת־נַעֲמָן	5, 6.
וְכָל־מַחֲנֵהוּ	וְכָל־מַחֲנֵהוּ	5, 15.*
בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי מלעיל [1]	בְּהִשְׁתַּחֲוָיָתִי מלרע	5, 18.*
אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ	אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ	7, 2.
וְהִנֵּה אֵין שָׁם	וְהִנֵּה אֵין־שָׁם	7, 5.*
מִן־הַסּוּסִים	מִן־הַסּוּסִים	7, 13.
וּרְאֵה שָׁם	וּרְאֵה־שָׁם	9, 2.
וְנִקַּמְתִּי	וְנִקַּמְתִּי	9, 7.*
בְּמַעֲלֵה גוּר	בְּמַעֲלֵה־גוּר	9, 27.
וַיְבָרְכֵהוּ [2]	וַיְבָרְכֵהוּ	10, 15.
אֲשֶׁר עַל־נַחַל	אֲשֶׁר־עַל־נַחַל	10, 33.*
וְאֶת־הַשְּׁלָטִים	וְאֶת־הַשְּׁלָטִים	11, 10.
אֶת הַבְּרִית	אֶת־הַבְּרִית	11, 17.
כָּל־הַקֳּדָשִׁים	כָּל־הַקֳּדָשִׁים	12, 19.
לֹא סָר שופר [3]	לֹא־סָר, מקף	13, 11.*
מִכָּל־חַטֹּאות	מִכָּל־חַטֹּאות	Ibid.*
חֵץ תְּשׁוּעָה לַיי וְחֵץ תְּשׁוּעָה	חֵץ־תְּשׁוּעָה לַיי וְחֵץ־תְּשׁוּעָה	13, 17.*
תּוֹרַת מֹשֶׁה	תּוֹרַת־מֹשֶׁה	14, 6.*
הַנִּמְצְאִים [4]	הַנִּמְצְאִים	14, 14.
מִכָּל־חַטֹּאות	מִכָּל־חַטֹּאות	14, 24.*
שְׁבַע עֶשְׂרֵה [5]	שְׁבַע־עֶשְׂרֵה דפקח	16, 1.
אֶת־הַמִּסְגְּרוֹת	אֶת־הַמִּסְגְּרוֹת	16, 17.
הַמַּעֲלָה	הַמַּעֲלָה	17, 7.
וַיְחַפְּאוּ	וַיְחַפְּאוּ	17, 9.

[1] Sic differentia, vide argumenta.
[2] Ut Jos. 14, 13.
[3] Ita etiam in S.
[4] Eodem modo Est. 1, 5.
[5] Similiter infra 25, 2. 8.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וַֽיִּקְסְמ֑וּ	וַיִּקְסְמ֑וּ	II Reg. 17,17.
כִּֽי־אִ֥ם כַּמִּשְׁפָּ֖ט [1]	כִּ֥י אִם־כַּמִּשְׁפָּ֖ט	17, 40.
עַֽל־חִזְקִיָּ֑ה	עַל־חִזְקִיָּ֑ה	18, 14.
אַךְ־דְּבַ֥ר שְׂפָתַ֖יִם [2]	אַךְ־דְּבַר־שְׂפָתַ֖יִם	18, 20.
הֲמִֽבַּלְעֲדֵ֣י	הֲמִבַּלְעֲדֵ֣י	18, 25.
דְּבַֽר־הַמֶּ֥לֶךְ	דְּבַר־הַמֶּ֥לֶךְ	18, 28.
אֲשֶׁ֥ר־עַֽל־הַבַּ֖יִת	אֲשֶׁר־עַל־הַבַּ֖יִת	18, 37.
אֲשֶׁ֥ר־עַֽל־הַבַּ֙יִת	אֲשֶׁר־עַל־הַבַּ֙יִת	19, 2.
כִּֽי־אִ֥ם מַעֲשֵׂ֛ה	כִּ֥י אִם־מַעֲשֵׂ֛ה	19, 18.
לְהַשּׁ֥וֹת [3]	לַהְשׁ֥וֹת	19, 25.
הִֽתְרַגֶּזְךָ֣	הִתְרַגֶּזְךָ֣	19, 28.*
וַֽתִּכָּנַ֣ע ׀	וַתִּכָּנַ֣ע ׀	22, 19.
וַֽיַּעֲמֹ֥ד	וַיַּעֲמֹ֥ד	23, 3.
קִֽטְּרוּ־שָׁ֙מָּה֙	קִטְּרוּ־שָׁ֙מָּה֙	23, 8.
וְאֶֽת־מַרְכְּב֥וֹת	וְאֶת־מַרְכְּב֥וֹת	23, 11.
וְאֶ֥ת הַֽמִּזְבְּח֞וֹת	וְאֶת־הַמִּזְבְּח֞וֹת	23, 12.
וְאֶ֥ת הַֽמִּזְבְּחוֹת֙	וְאֶת־הַמִּזְבְּחוֹת֙	Ibid.
אֲשֶׁ֥ר־בָּחַ֙רְתִּי֙ [4]	אֲשֶׁר־בָּחַ֙רְתִּי֙	23, 27.
וַֽיִּמְשְׁח֥וּ	וַיִּמְשְׁח֥וּ	23, 30.
עַשְׁתֵּ֥י עֶשְׂרֵ֖ה	עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵ֖ה	25, 2.*
וַֽיִּרְדְּפ֧וּ	וַיִּרְדְּפ֧וּ	25, 5.
תְּשַׁ֥ע עֶשְׂרֵ֖ה	תְּשַׁע־עֶשְׂרֵ֖ה	25, 8.
הַֽנִּשְׁאָרִ֣ים	הַנִּשְׁאָרִ֣ים	25, 11.*
אֲשֶׁ֥ר הֽוּא פָקִ֣יד ׀ [5]	אֲשֶׁר־הֽוּא פָקִ֣יד ׀	25, 19.

1 Similiter 19, 18. vide ad Jes. 10, 22.

2 Item Jes. 36, 5.

3 Ita recta differentia, etiam in codd. notatum est: „במחזורא רבא לְהַשּׁוֹת“, cf. Norzium et nostram notam ad Gen. 22, 2.

4 Vide ad Job. 30, 1.

5 Eodem modo II Chr. 52, 25.

IV.

פסקתא בספר מלכים.

Loci libri Regum lineola Pasek notati.

I Reg. 1, 36.	ויאמר ׀ אמן
1, 45.	הנביא ׀ למלך
2, 30.	ויאמר ׀ לא
7, 24.	לשפתו ׀ סביב
7, 25.	פנים ׀ צפונה
Ibid.	פנים ׀ ימה
7, 29.	אריות ׀ בקר
7, 35.	עגל ׀ סביב
8, 65.	ההיא ׀ את החג
11, 14.	יי ׀ שטן
11, 22.	ויאמר ׀ לא
11, 36.	הימים ׀ לפני
12, 16.	המלך ׀ דבר ׀ לאמר, ב׳ בו
12, 32.	ירבעם ׀ חג
Ibid.	יום ׀ לחדש
13, 2.	מזבח ׀ מזבח
13, 4.	לאמר ׀ תפשהו
13, 11.	האלהים ׀ היום
18, 12.	יי ׀ ישאך
19, 7.	יי ׀ שנית
20, 25.	לך ׀ חיל
I Reg. 20, 30.	הנותרים ׀ אפקה
21, 2.	נבות ׀ לאמר ׀ תנה, ב׳ בו
22, 8.	ישראל ׀ אל יהושפט
II Reg. 3, 16.	גבים ׀ גבים
4, 13.	חרדת ׀ אלינו
4, 19.	ראשי ׀ ראשי
7, 1.	כעת ׀ מחר
10, 5.	יהוא ׀ לאמר
10, 6.	ספר ׀ שנית
12, 22.	שמר ׀ עבדיו
13, 14.	אבי ׀ אבי
17, 25.	יי ׀ בהם
18, 14.	אשור ׀ לכישה ׀ לאמר, ב׳ בו
19, 4.	אשור ׀ אדניו
19, 16.	יי ׀ אזנך
19, 23.	חרפת ׀ אדני
24, 2.	יי ׀ בו
25, 4.	המלחמה ׀ הלילה
25, 17.	עליו ׀ נחשת

V.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר מלכים

Loci libri Regum vocalem non productam in pausa retinentes.

צרתַ֑ן	I Reg. 7, 46.
בן גינַ֑ת	16, 22.
לקַ֑חת	17, 11.
אַ֑ט	21, 27.
החֵ֑פר	II Reg. 14, 25.
ויַ֑ך	15, 16.
נרגַ֑ל	17, 30.
דבַ֑רת	II Reg. 20, 19.
מבצַ֑רת	22, 1.
הסַ֑ף	25, 18.

וכל לישן גַת, מַס, כוותה בין באתנח בין בסוף פסוק.

VI.

סדרים בספר מלכים ל"ד, וסמניהון:

Sectiones libri Regum masoretice.

והמלך דוד זקן	I Reg. 1, 1.
וגם ככה אמר המלך	1, 48.
והמלך שלמה ברוך	2, 45.
יהודה וישראל רבים	4, 20.
ויבן שלמה את הבית	6, 14.
ויקם את העמדים לאלם	7, 21.
אז אמר שלמה, דבתר ולא יכלו הכהנים	8, 12.
והמלך וכל ישראל עמו	8, 62.
יהי יי אלהיך ברוך	10, 9.
ויהי בעת ההיא, דבתר והאיש ירבעם	11, 29.
ויהי דבר האלהים, דכה אמר יי לא תעלו	12, 22.
ויהי אחרי אכלו לחם	13, 23.
ובשנת עשרים לירבעם	15, 9.
בשנת עשרים ושבע שנה	16, 15.
ויהי ימים רבים, דבתר ותאמר האשה	18, 1.

I Reg. 18, 39.	ויירא כל העם ויפלו
20, 13.	והנה נביא אחד נגש
21, 27.	ויהי דבר יי אל אליהו דקום
22, 42.	יהושפט בן שלשים וחמש שנה
II Reg. 2, 15.	ויראהו בני הנביאים
4, 27.	ותבא אל איש האלהים, דבתר עתה רוץ נא
6, 24.	ויהי אחרי כן ויקבץ בן הדד
7, 16.	ויצא העם ויבזו את מחנה
9, 14.	ויתקשר יהוא בן יהושפט
10, 15.	וילך משם וימצא את יהונדב
12, 3.	ויעש יהואש הישר
13, 23.	ויחן יי אתם וירחמם
15, 8.	בשנת שלשים ושמנה, דבתר וישכב עזריה
17, 1.	בשנת שתים עשרה, דבתר וישכב אחז
18, 6.	וידבק ביי לא סר
19, 20.	וישלח ישעיהו, דבתר ועתה יי אלהינו
20, 8.	ויאמר הזקיהו אל ישעיהו
22, 2.	ויעש הישר בעיני יי דיאשיהו
23, 25.	וכמהו לא היה לפניו מלך *)

VII.

חלופי הקריאה בספר מלכים

Loci libri Regum qui facile confunduntur.

I Reg. 1, 19. Primo	ויקרא לכל בני המלך ולאביתר הכהן
1, 25. Secundo	ויקרא לכל בני המלך וּלְשָׂרֵי הַצָּבָא ולאביתר הכהן
1, 33. Primo	והורדתם אתו אֶל גחון
1, 38. Secundo	וילכו אתו עַל גחון. וסמן, אֶל גִנזי, עַל גִנזי (Est. 3, 9. 4, 7.).

*) Ben-chaim porro memorat בן עשרים ואחת שנה (II Reg. 24,18.) sectionem postremam. Autem C. F. hanc non habent et solummodo 34 sectiones numerant.

ויפגע בו וימֹת I Reg.	2, 25. Primo
ויפגע בו וימִיתֵהוּ	2, 34. Secundo
ויצא ויפגע בו וימֹת	2, 46. Tertio
ביום צאתך וְעָבַרְתָּ	2, 37. Primo
ביום צאתך וְהָלַכְתָּ. וסמן, ויעברו וילכו (Jud. 19, 14.)	2, 42. Secundo
לשמר חֻקַּי ומצותי כאשר הָלַךְ	3, 14. Primo
לשמר חֻקֹּתַי ומצותי כאשר עָשָׂה	11,38. Secundo
והמת אַל תמיתהו	3, 26. Primo
והמת לֹא תמיתהו. ואפ"ס, אַל בני כי לא (I Sam. 2, 24.)	3, 27. Secundo
וְקצב אחד	6, 25. Primo
קצב אחד	7, 37. Secundo
וּשְׁני טורים	7, 18. Primo
שְׁני טורים	7, 24. Secundo 7, 42. et Tertio
ועתה יְיָ אלהי ישראל	8, 25. Primo
ועתה אלהי ישראל	8, 26. Secundo
בשמים וְזהב רַב מאד ואבן יקרה	10, 2. Primo
זהב ובשמים הַרְבֵּה מאד ואבן יקרה	10, 10. Secundo
ולא אשתה מים במקום הזה	13, 8. Primo
ולא אשתה אִתְּךָ מים במקום הזה	13, 16. Secundo
ולא תשתה מים וְלֹא תשוב בדרך אשר הָלָכְתָּ	13, 9. Primo
ולא תשתה שָׁם מים לא תשוב לָלֶכֶת בדרך אשר הלכת בָּהּ	13, 17. Secundo
וַיֹּאמֶר אל בניו חבשו לי החמור	13, 13. Primo
וַיְדַבֵּר אל בניו לֵאמֹר חבשו לי אֶת החמור	13, 27. Secundo
אשר דבר ביד עבדו אחיהו הַנָּבִיא	14, 18. Primo
אשר דבר ביד עבדו אחיה הַשִּׁילֹנִי	15, 29. Secundo
ומלחמה היתה בין רחבעם ובין ירבעם כל הַיָּמִים	14, 30. Primo
ומלחמה היתה בין רחבעם ובין ירבעם כל יְמֵי חַיָּיו	15, 6. Secundo

וַיְהִי כְּמָלְכוֹ (כ"ף)	I Reg. 15, 29.	Primo
וַיְהִי בְּמָלְכוֹ (בי"ת). וסמן, כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד (Job. 29, 25.)	16, 11.	Secundo
חמשים איש במערה	18, 4.	Primo
חמשים חֲמִשִּׁים איש במערה	18, 13.	Secundo
איש האלהים המלך דִּבֶּר רדה	II Reg. 1, 9.	Primo
איש האלהים כֹּה אָמַר המלך מְהֵרָה	1, 11.	Secundo
וְאִם איש אֱלֹהִים אני תרד אש	1, 10.	Primo
אִם איש הָאֱלֹהִים אני תרד אש	1, 12.	Secundo
ותרד אש מן השמים	1, 10.	Primo
ותרד אש אֱלֹהִים מן השמים	1, 12.	Secundo
וְסָאתַיִם שערים	7, 1. 7, 16.	Primo et Secundo
סָאתַיִם שערים	7, 18.	Tertio
היהיה הַדָּבָר הזה	7, 2.	Primo
היהיה כַּדָּבָר הזה	7, 19.	Secundo
וישב יוֹרָם המלך וכו' ארמים בְּרָמָה בהלחמו	8, 29.	Primo
וישב יְהוֹרָם המלך וכו' ארמים בהלחמו	9, 15.	Secundo
ויאמר כה אמר המלך הֲשָׁלוֹם	9, 18.	Primo
ויאמר כה אמר המלך שָׁלוֹם	9, 19.	Secundo
בא הַמַּלְאָךְ עד הֵם ולא שב	9, 18.	Primo
בא עד אֲלֵיהֶם ולא שב	9, 20.	Secundo
הנשארים לְבֵית אחאב בְּיִזְרְעֶאל	10, 11.	Primo
הנשארים לְאַחְאָב בְּשֹׁמְרוֹן	10, 17.	Secundo
אַךְ לֹא סָרוּ מֵחַטֹּאת בֵּית ירבעם אשר	13, 6.	Primo
לֹא סָר מִכָּל חַטֹּאות ירבעם בֶּן נְבָט אשר	13, 11.	Secundo
אִם ישוב עשר מעלות	20, 9.	Primo
לֹא כִּי ישוב הַצֵּל אֲחֹרַנִּית עשר מעלות	20, 10.	Secundo
אשים את שְׁמִי (ס"פ)	21, 4.	Primo
אשים את שמי לְעוֹלָם	21, 7.	Secundo
וְיִתְּנֻהוּ על יד	22, 5.	Primo
וַיִּתְּנֻהוּ על יד	22, 9.	Secundo

VIII.

ספר מלכים חלוף דברי הימים.

Diversitates libri Regum a libri Chronicorum.

I Reg. 5, 6. ויהי לשלמה אַרְבָּעִים אֶלֶף אֻרְוֹת סוסים לְמֶרְכָּבוֹ

II Chr. 9, 25. ויהי לשלמה ארבַּעַת אֲלָפִים אֻרְיוֹת סוסים וּמֶרְכָּבוֹת

I Reg. 5, 29. וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה שבעים אלף נֹשֵׂא סבל

II Chr. 2, 17. וַיַּעַשׂ מֵהֶם שבעים אלף סבל

I Reg. 5, 30. שְׁלֹשֶׁת אלפים וּשְׁלֹשׁ מאות הָרֹדִים בָּעָם הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה

II Chr. 2, 17. וּשְׁלֹשֶׁת אלפים וְשֵׁשׁ מאות מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת הָעָם

I Reg. 7, 21. ויקם את העמדים לְאֻלָם ההיכל

II Chr. 3, 17. ויקם את העמודים עַל־פְּנֵי ההיכל

I Reg. 7, 23. משפתו עַד שפתו

II Chr. 4, 2. משפתו אֶל שפתו

I Reg. 7, 24. וּפְקָעִים מִתַּחַת לִשְׂפָתוֹ סביב

II Chr. 4, 3. וּדְמוּת בְּקָרִים תחת לוֹ סָבִיב סביב

I Reg. 7, 24. שְׁנֵי טורים הַפְּקָעִים יצקים בִּיצֻקָתוֹ

II Chr. 4, 3. שְׁנַיִם טורים הַבָּקָר יצוקים בְּמֻצַקְתּוֹ

I Reg. 7, 25. עמד על שְׁנֵי עשר

II Chr. 4, 4. עומד על שְׁנֵים עשר

I Reg. 7, 26. וּשְׂפָתוֹ תביר — פרח שׁוֹשָׁן

II Chr. 4, 5. וּשְׂפָתוֹ יתיב — פרח שׁוֹשַׁנָּה

I Reg. 7, 26. אַלְפַּיִם בַּת יכיל

II Chr. 4, 5. מַחֲזִיק בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים יכיל

I Reg. 7, 39. מכתף הַבַּיִת הימנית קדמה ממול נֶגֶב

II Chr. 4, 10. מכתף הימנית קדמה ממול נֶגְבָּה

I Reg. 7, 40. ויעש חִירוֹם את הַכִּיֹּרוֹת
II Chr. 4, 11. ויעש חוּרָם את הַסִּירוֹת
I Reg. 7, 40. את כָּל המלאכה וג׳ בֵּית יְיָ
II Chr. 4, 11. את המלאכה וג׳ בְּבֵית
I Reg. 7, 41. וְגֻלֹּת הַכֹּתרת אֲשֶׁר על ראש
II Chr. 4, 12. וְהַגֻּלּוֹת וְהַכֹּתָרוֹת על ראש
I Reg. 7, 42. שְׁנֵי טורים
II Chr. 4, 13. שְׁנַיִם טורים
I Reg. 7, 43. ואת המכנות עֶשֶׂר ואת הכירת עֲשָׂרָה
II Chr. 4, 13. ואת המכנות עָשָׂה ואת הכירות עָשָׂה
I Reg. 7, 44. וְאת הים הָאֶחד ואת הבקר שנים עשר תַּחַת הַיָּם
II Chr. 4, 15. את הים אֶחד ואת הבקר שנים עשר תַּחְתּיו
I Reg. 7, 45. הַמִּזְרָקוֹת ואת כל הַכֵּלִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עשה חִירם
II Chr. 4, 16. הַמִּזְלָגוֹת ואת כל כְּלֵיהֶם עשה חורם אָבִיו
I Reg. 7, 45. בֵּית יְיָ נחשת מְמֹרָט
II Chr. 4, 16. לְבֵית יְיָ נחשת מָרוּק
I Reg. 7, 46. בְּמַעֲבֵה — צָרְתָן
II Chr. 4, 17. בַּעֲבִי — צְרֵדָתָה
I Reg. 7, 47. וַיַּנַּח שלמה אֶת כל הכלים מֵרֹב מאד מְאֹד לא
II Chr. 4, 18. וַיַּעַשׂ שלמה כל הכלים הָאֵלֶּה לָרב מאד כִּי לא
I Reg. 7, 48. בית יְיָ אֵת מזבח הזהב ואת השֻׁלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו לחם הפנים זָהָב
II Chr. 4, 19. בית הָאֱלֹהִים וְאֵת מזבח הזהב ואת השלְחָנוֹת וַעֲלֵיהֶם לחם הפנים (ס״פ)
I Reg. 7, 49. ואת המנרות חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאל לפני
II Chr. 4, 20. ואת המנרות וְנֵרֹתֵיהֶם לבערם כַּמִּשְׁפָּט לפני
I Reg. 7, 49. סָגוּר (אתנח) והפרח
II Chr. 4, 20. סָגוּר (סלוק) והפרח
I Reg. 7, 49. והמלקחים זהב
II Chr. 4, 21. והמלקחים זהב הוּא מִכְלוֹת זָהָב

I Reg. 7, 50. וְהַסִּפּוֹת והמזמרות

II Chr. 4, 22. והמזמרות

I Reg. 7, 50. וְהַפֹּתוֹת לדלתות הבית הפנימי

II Chr. 4, 22. וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתוֹתָיו הַפְּנִימִיּוֹת

I Reg. 7, 50. לְדלתי הבית

II Chr. 4, 22. וְדלתי הבית

I Reg. 7, 51. עשה הַמֶּלֶךְ שלמה בית יי

II Chr. 5, 1. עשה שלמה לְבית יי

I Reg. 7, 51. אֶת הכסף ואת הזהב ואת הכלים נתן באצרות בית יְיָ

II Chr. 5, 1. וְאֶת־הכסף ואת הזהב ואת כָּל־הכלים נתן באצרות בית הָאֱלֹהִים

I Reg. 8, 1. זקני ישראֵ֥ל (פזר) אֶת כל־ראשי

II Chr. 5, 2. זקני ישׂראֵל (רביע) וְאת כל ראשי

I Reg. 8, 1. אל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה ירושלם

II Chr. 5, 2. אל ירושלם

I Reg. 8, 2. המלך שְׁלֹמֹה כל וגו׳ בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בחג הוא

II Chr. 5, 3. המלך כל וגו׳ בחג הוא

I Reg. 8, 3. וישאו הַכֹּהֲנִים

II Chr. 5, 4. וישאו הַלְוִיִּם

I Reg. 8, 4. ויעלו את אֲרוֹן יְיָ

II Chr. 5, 5. ויעלו את הָאָרוֹן

I Reg. 8, 4. וַיַּעֲלוּ אתם הכהנים וְהלוים

II Chr. 5, 5. הֶעֱלוּ אתם הכהנים הלוים

I Reg. 8, 5. ישראֵל (יתיב) הנועדים עליו אִתּוֹ לפני

II Chr. 5, 6. ישראֵל (תביר) הנועדים עליו לפני

I Reg. 8, 7. כִּי הכרובים פרשים כנפים אֶל מקום הארון וַיָּסֹכּוּ

II Chr. 5, 8. וַיִּהְיוּ הכרובים פרשים כנפים עַל מקום הארון וַיְכַסּוּ

I Reg. 8, 8. מִן־הַקֹּדֶשׁ על וג׳ וַיִּהְיוּ שם

II Chr. 5, 9. מִן־הָאָרוֹן על וג׳ וַיְהִי שם

I Reg. 8, 9. לֻחוֹת הָאֲבָנִים אשר הִנִּחַ שָׁם משה וג׳ מֵאֶרֶץ מצרים

II Chr. 8, 10. הַלֻּחוֹת אשר נָתַן משה וג׳ מִמצרים

I Reg. 8, 10. מן הקדש וְהֶעָנָן וכו׳

II Chr. 8, 11. מן הקדש כִּי כָל וכו׳

I Reg. 8, 11. כבוד יי את בית יְיָ

II Chr. 5, 14. כבוד יי את בית הָאֱלֹהִים

I Reg. 8, 13. בָּנֹה בניתי בית זבל לך מָכוֹן

II Chr. 6, 2. וַאֲנִי בניתי בית זבל לך וּמָכוֹן

I Reg. 8, 15. ובידו מלא

II Chr. 6, 4. ובידָיו מלא

I Reg. 8, 16. את עמי אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמצרים

II Chr. 6, 5. את עמי מֵאֶרֶץ מצרים

I Reg. 8, 16. שמי שם ואבחר בדוד להיות על עמי ישראל (ס״פ)

II Chr. 6, 5. שמי שם וְלֹא בָחַרְתִּי בְאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל (ס״פ) וָאֶבְחַר בִּירוּשָׁלַםִ לִהְיוֹם שְׁמִי שָׁם ואבחר בדויד להיות על עמי ישראל

I Reg. 8, 19. כִּי אִם־בנך

II Chr. 6, 9. כִּי בנך

I Reg. 8, 21. ואשם שם מָקוֹם לָארון

II Chr. 6, 11. ואשים שם אֶת־הָארון

I Reg. 8, 21. כרת עם אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם

II Chr. 6, 11. כרת עם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

I Reg. 8, 22. ויעמד שְׁלֹמֹה לפני

II Chr. 6, 12. ויעמד לפני

I Reg. 8, 23. אלהים בשמים מִמַּעַל וְעַל־הָארץ מִתָּחַת

II Chr. 6, 14. אלהים בשמים וּבָארץ

I Reg. 8, 25. ללכת לְפָנַי

II Chr. 6, 16. ללכת בְּתוֹרָתִי

I Reg. 8, 26. ועתה אלהי ישראל יאמן נָא — לעבדך דָּוִד אָבִי

II Chr. 6, 17. ועתה יְיָ אלהי ישראל יאמן דברך — לעבדך לְדָוִיד

I Reg. 8, 27. ישב אלהים על הארץ
II Chr. 6, 18. ישב אלהים אֶת־האדם על הארץ
I Reg. 8, 27. הנה הַשָּׁמים ושמי
II Chr. 6, 18. הנה שָׁמים ושמי, וסמן הַשמים שמים ליי (Ps. 115, 16.).
I Reg. 8, 28. מתפלל לפניך הַיּוֹם
II Chr. 6, 19. מתפלל לפָנֶיךָ (ס״פ)
I Reg. 8, 29. אל הבית הזה לַיְלָה וָיוֹם
II Chr. 6, 20. אל הבית הזה יוֹמָם וָלַיְלָה
I Reg. 8, 29. יִהְיֶה שְׁמִי שם
II Chr. 6, 20. לָשׂוּם שִׁמְךָ שם
I Reg. 8, 30. אל תְּחִנַּת עבדך
II Chr. 6, 21. אל תַּחֲנוּנֵי עבדך
I Reg. 8, 30. אֶל מקום שבתך אֶל השמים
II Chr. 6, 21. מִמקום שבתך מִן השמים
I Reg. 8, 31. אֵת אֲשֶׁר יחטא
II Chr. 6, 22. אִם־יחטא
I Reg. 8, 32. תשמע השמים
II Chr. 6, 23. תשמע מִן־השמים
I Reg. 8, 32. לְהַרְשִׁיעַ רשע
II Chr. 6, 23. לְהָשִׁיב לָרשע
I Reg. 8, 33. בְּהִנָּגֵף וגו׳ אֲשֶׁר יחטאו לך ושבו אֵלֶיךָ והודו
II Chr. 6, 24. וְאִם־יִנָּגֵף וגו׳ כִּי יחטאו לך ושבו והודו
I Reg. 8, 33. והתחננו אֵלֶיךָ
II Chr. 6, 24. והתחננו לְפָנֶיךָ
I Reg. 8, 34. תשמע הַשָּׁמים
II Chr. 6, 25. תשמע מִן־הַשמים
I Reg. 8, 34. נתת לַאבוֹתָם
II Chr. 6, 25. נתת לָהֶם וְלַאבוֹתֵיהֶם
I Reg. 8, 35. בהעצר שמים
II Chr. 6, 26. בהעצר הַשמים
I Reg. 8, 35. וּמֵחטאתם ישובון
II Chr. 6, 26. מֵחטאתם ישובון

I Reg. 8, 36. כי תורם אֶת הדרך
II Chr. 6, 27. כי תורם אֶל הדרך
I Reg. 8, 37. שדפון יֵרקון ארבה חָסיל
II Chr. 6, 28. שדפון וְיֵרקון ארבה וְחָסיל
I Reg. 8, 37. אֹיְבוֹ בארץ שעריו כל נגע כָּל מחלה
II Chr. 6, 28. אֹיְבָיו בארץ שעריו כל נגע וְכָל מחלה
I Reg. 8, 38. אשר תִּהיה לכל האדם לְכל עמך
II Chr. 6, 29. אשר יִהיה לכל האדם וּלְכל עמך
I Reg. 8, 38. אשר ידעוּן איש נֶגַע לְבָבוֹ
II Chr. 6, 29. אשר ידעוּ איש נִגְעוֹ וּמַכְאוֹבוֹ
I Reg. 8, 39. תשמע הַשּׁמים מכון שבתך וסלחת וְעָשִׂיתָ
II Chr. 6, 30. תשמע מִן הַשמים מכון שבתך וסלחת
I Reg. 8, 39. יָדַעְתָּ לְבַדְּךָ את לבב כָּל בני האדם
II Chr. 6, 30. לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ את לבב בני האדם
I Reg. 8, 40. למען ייראוך כל הימים
II Chr. 6, 31. למען ייראוך לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כל הימים
I Reg. 8, 41. למען שְׁמֶךָ (ס״פ) כִּי יִשְׁמְעוּן אֶת שמך הגדול
וְאֶת ידך תחזקה
II Chr. 6, 32. למען שִׁמְךָ הגדול וְידך החזקה
I Reg. 8, 42. וּבָא והתפַּלֵּל אל
II Chr. 6, 32. וּבָאוּ והתפַּלְלוּ אל
I Reg. 8, 43. אַתּה תשמע השמים מכון
II Chr. 6, 33. וְאַתּה תשמע מִן השמים מִמְּכון
I Reg. 8, 43. למען ידעוּן וכו׳ לְיִראה
II Chr. 6, 33. למען ידעוּ וכו׳ וּלְיִראה
I Reg. 8, 44. על אוֹיְבוֹ
II Chr. 6, 34. על אוֹיְבָיו
I Reg. 8, 44. אֶל יְיָ דרך העיר
II Chr. 6, 34. אֵלֶיךָ דרך העיר הַזֹּאת
I Reg. 8, 45. ושמעת השמים
II Chr. 6, 35. ושמעת מִן השמים
I Reg. 8, 46. אל ארץ הָאוֹיֵב רחוקה
II Chr. 6, 36. אל ארץ רחוקה

I Reg. 8, 47. והשיבו אל לִבָּם וכו׳ שֹׁבֵיהֶם לאמר חטאנו וְהֶעוינו רשענו

II Chr. 6, 37. והשיבו אל לְבָבָם כו׳ שִׁבְיָם לאמר חטאנו הֶעוינו וְרשענו

I Reg. 8, 48. לְבָבָם ובכל נפשם בארץ אֹיְבֵיהֶם

II Chr. 6, 38. לִבָּם ובכל נפשם בארץ שִׁבְיָם

I Reg. 8, 48. והתפללו אֵלֶיךָ דרך וכו׳ הָעיר אשר בחרת וְהַבית

II Chr. 6, 38. והתפללו דרך וכו׳ וְהָעיר אשר בחרת וְלַבית

I Reg. 8, 49. השמים מכון שבתך את תפלתם ואת תחִנָּתָם

II Chr. 6, 39. מִן השמים מִמכון שבתך את תפלתם ואת תחִנֹּתֵיהֶם

I Reg. 8, 49. משפטָם (ס״פ) חטאו־לָֽךְ (זקף)

II Chr. 6, 39. משפטָם (אתנח) חטאו־לָֽךְ (ס״פ)

I Reg. 8, 62. והמלך וכל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ זבחים

II Chr. 7, 4. והמלך וכל הָעָם זבחים

I Reg. 8, 63. ויזבח שלמה את זבח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר זָבַח לַיְיָ בקר

II Chr. 7, 5. ויזבח הַמֶּלֶךְ שלמה את זבח הַבקר

I Reg. 8, 63. בית יְיָ המלך וכל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

II Chr. 7, 5. בית הָאֱלֹהִים המלך וכל הָעָם

I Reg. 8, 64. בַּיּוֹם הַהוּא קִדַּשׁ הַמֶּלֶךְ את תוך

II Chr. 7, 7. וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה את תוך

I Reg. 8, 64. שם אֶת הָעֹלָה וְאֶת הַמִּנְחָה ואת חלבי

II Chr. 7, 7. שם הָעֹלוֹת ואת חלבי

I Reg. 8, 64. אשר לפני יְיָ קָטֹן מֵהכיל וכו׳ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים

II Chr. 7, 7. אשר עשה שְׁלֹמֹה לֹא יָכֹל לְהכיל וכו׳ הַחֲלָבִים

I Reg. 8, 65. בעת ההיא את החג וכל

II Chr. 7, 8. את החג בעת ההיא שִׁבְעַת יָמִים וכל

I Reg. 8, 65. גדול מלבוא

II Chr. 7, 8. גדול מְאֹד מלבוא

I Reg. 8, 66. על כָּל הטובה אשר עשה יי לדוד עַבְדּוֹ ולישראל עמו

II Chr. 7, 10. על הטובה אשר עשה יי לדוד וְלִשְׁלֹמֹה ולישראל עמו

I Reg. 9, 2. וירא יי אל־שלמה שֵׁנִית

II Chr. 7, 12. וירא יי אל־שלמה בַּלָּיְלָה

I Reg. 9, 3. ויאמר יְיָ אֵלָיו שמעתי

II Chr. 7, 12. ויאמר לוֹ שמעתי

I Reg. 9, 4. אביך בְּתָם לֵבָב וּבְיֹשֶׁר לעשות

II Chr. 7, 17. אביך וְלעשות

I Reg. 9, 4. חקי ומשפטי

II Chr. 7, 17. וְחקי ומשפטי

I Reg. 9, 4. כסא מַמְלַכְתְּךָ

II Chr. 7, 18. כסא מַלְכוּתְךָ

I Reg. 9, 5. דִּבַּרְתִּי עַל דוד

II Chr. 7, 18. כָּרַתִּי לְדויד

I Reg. 9, 5. מֵעַל כִּסֵּא ישראל

II Chr. 7, 18. מוֹשֵׁל בְּישראל

I Reg. 9, 6. אִם שׁוֹב תשובון אתם וּבְנֵיכֶם מֵאַחֲרַי וְלֹא תִשְׁמְרוּ מצותי הקותי

II Chr. 7, 19. וְאִם תשובון אתם וַעֲזַבְתֶּם חקתי ומצותי

I Reg. 9, 7. והכרתי את ישראל מעל פני האדמה

II Chr. 7, 20. ונתשתים מעל אדמתי

I Reg. 9, 7. הבית אשר הקדשתי לשמי אֲשַׁלַּח מעל פני וְהָיָה יִשְׂרָאֵל

II Chr. 7, 20. הבית הַזֶּה אשר הקדשתי לשמי אַשְׁלִיךְ מעל פני וְאֶתְּנֶנּוּ

I Reg. 9, 8. יִהְיֶה עליון כָּל עובר

II Chr. 7, 21. אֲשֶׁר הָיָה עליון לְכָל עובר

I Reg. 9, 8. ישום וְשָׁרַק וְאָמְרוּ עַל מָה

II Chr. 7, 21. ישום ואמר במה

I Reg. 9, 9. את יי אלֹהֵיהֶם אשר הוציא אֶת אֲבוֹתָם

II Chr. 7, 22. את יי אלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם אשר הוציאָם

I Reg. 9, 9. הביא יְיָ עליהם

II Chr. 7, 22. הביא עליהם

I Reg. 9, 10. ויהי מִקְצֵה

II Chr. 8, 1. ויהי מִקֵּץ

I Reg. 9, 10. אֶת שְׁנֵי הַבָּתִּים את בית יי ואת בֵּית הַמֶּלֶךְ

II Chr. 8, 1. את בית יי ואת בֵּיתוֹ

I Reg. 9, 19. ואת חשק שלמה

II Chr. 8, 6. ואת כָּל חשק שלמה

I Reg. 9, 20. האמרי החתי הפרזי החוי וִיבוסי אשר לא
מִבְּנֵי ישראל המה

II Chr. 8, 7. החתי וְהאמרי וְהפרזי וְהחוי וְהַיבוסי אשר
לא מִישראל המה

I Reg. 9, 21. בניהם אשר נותרו

II Chr. 8, 8. מִן בניהם אשר נותרו

I Reg. 9, 21. אשר לא יָכְלוּ בני ישראל לְהַחֲרִימָם

II Chr. 8, 8. אשר לא כִלּוּם בני ישראל

I Reg. 9, 21. למס עוֹבֵד עד היום הזה

II Chr. 8, 8. למס עד היום הזה

I Reg. 9, 22. וּמִבְּנֵי ישראל לא נתן שלמה עֶבֶד

II Chr. 8, 9. וּמִן בְּנֵי ישראל לא נתן שלמה לַעֲבָדִים
לִמְלַאכְתּוֹ

I Reg. 9, 22. כי הֵם אנשי הַמִּלחמה וַעֲבָדָיו ושָׂרָיו וְשליו

II Chr. 8, 9. כי הֵמָּה אנשי מִלחמה ושָׂרֵי שלישיו. וס׳ הֵם
קטני ארץ והֵמָּה (Pr. 30, 34.).

I Reg. 9, 23. אֵלֶּה שרי הנצבים אשר עַל הַמְּלָאכָה לִשלמה

II Chr. 8, 10. וְאֵלֶּה שרי הנצבים אשר לַמֶּלֶךְ שלמה

I Reg. 9, 23. וַחֲמֵשׁ מֵאות הרודים בעם הָעֹשִׂים בַּמְּלָאכָה

II Chr. 8, 10. וּמָאתַיִם הרודים בָּעָם (ס״פ)

I Reg. 9, 24. אַךְ בת פרעה עָלְתָה מעיר דוד אֶל בֵּיתָהּ

II Chr. 8, 11. וְאֶת בת פרעה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מעיר דויד לַבַּיִת

I Reg. 9, 26. על שפת יַם סוּף

II Chr. 8, 17. על שפת הַיָּם

I Reg. 9, 27. וישלח חירם בָּאֳנִי אֶת עבדיו אַנְשֵׁי אניות
יודעי הים עם עבדי שלמה

II Chr. 8, 18. וישלח לו חירם בְּיַד עבדיו אניות וַעֲבָדִים
יודעי הים וַיָּבֹאוּ עם עבדי שלמה

I Reg. 9, 28. משם זָהָב ארבע מאות וְעֶשְׂרִים ככר ויביאו

II Chr. 8, 18. משם ארבע מאות וַחֲמִשִּׁים ככר זָהָב ויביאו

I Reg. 10, 1. שׁוֹמַעַת את שמע שלמה לְשֵׁם יי ותבא לנסותו
בחידות

II Chr. 9, 1. שָׁמְעָה את שמע שלמה ותבא לנסות אֶת
שְׁלֹמֹה בחידות

I Reg. 10, 2. וַתָּבֹא ירושלַיְמָה בחיל כבד מאד (זרקא)

II Chr. 9, 1. בִּירוּשָׁלַם בחיל כבד מאד (פזר)

I Reg. 10, 2. גְּמלים נושאים בשמים וזהב רַב מאד ואבן

II Chr. 9, 1. וּגְמלים נושאים בשמים וזהב לָרֹב ואבן

I Reg. 10, 2. ותדבר אֵלָיו

II Chr. 9, 1. ותדבר עִמּוֹ

I Reg. 10, 3. לא היה דבר נעלם מִן המלך

II Chr. 9, 2. ולא נעלם דבר משלמה

I Reg. 10, 4. את כָּל חכמת שלמה

II Chr. 9, 3. את חכמת שלמה

I Reg. 10, 5. ומשקיו ועוֹלָתוֹ וכ׳ ולא היה בה עוד רוח

II Chr. 9, 4. ומשקיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וַעֲלִיָּתוֹ וכ׳ ולא היה עוד
בה רוח

I Reg. 10, 6. אמת הָיָה הדבר

II Chr. 9, 5. אמת הדבר

I Reg. 10, 7. ולא האמנתי לַדְּבָרִים וכו׳ הַחֵצִי הוֹספת חָכְמָה
וָטוֹב אֶל

II Chr. 9, 6. ולא האמנתי לְדִבְרֵיהֶם וכו׳ חֲצִי מַרְבִּית חָכְמָתֶךָ
יָספת עַל

I Reg. 10, 8. הַשּׁוֹמעים את הכמתך

II Chr. 9, 7. וְשׁוֹמעים את חכמתך

I Reg. 10, 9. כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל באהבת יְיָ את ישראל לעולם וַיְשִׂימְךָ

II Chr. 9, 8. כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ באהבת אֱלֹהֶיךָ את ישראל לְהַעֲמִידוֹ לעולם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם

I Reg. 10, 10. ובשמים הַרְבֵּה מאד

II Chr. 9, 9. ובשמים לָרֹב מאד

I Reg. 10, 10. לֹא בָא כבשם ההוא עוד לָרֹב אשר

II Chr. 9, 9. וְלֹא הָיָה כבשם ההוא אשר

I Reg. 10, 11. וגם אֳנִי חִירם אשר נָשָׂא זהב מאופיר

II Chr. 9, 10. וגם עַבְדֵי חוּרם וְעַבְדֵי שְׁלֹמֹה אשר הֵבִיאוּ זהב מאופיר

I Reg. 10, 11. הֵבִיא מֵאוֹפִיר עצי אלְמֻגִּים הַרְבֵּה מְאֹד

II Chr. 9, 10. הֵבִיאוּ עצי אלְגּוּמִים

I Reg. 10, 12. האלְמֻגִּים מִסְעָד

II Chr. 9, 11. האלגומים מְסִלּוֹת

I Reg. 10, 12. לֹא בא כן עצי אלמגים ולא נִרְאָה עד היום הזה

II Chr. 9, 11. ולא נִרְאוּ כהם לפנים בארץ יהודה

I Reg. 10, 13. אשר נָתַן לָהּ כְּיַד המלך שְׁלֹמֹה וַתֵּפֶן וַתֵּלֶךְ

II Chr. 9, 12. אשר הֵבִיאָה אֶל המלך וַתַּהֲפֹךְ ותלך

I Reg. 10, 14. שֵׁשִּׁים ושש כִּכַּר זהב

II Chr. 9, 13. וְשִׁשִּׁים ושש כִּכְּרֵי זהב

I Reg. 10, 15. התרים וּמִסְחַר הָרֹכְלִים וכל מלכי הָעֶרֶב

II Chr. 9, 14. התרים וְהַסֹּחֲרִים מביאים וכל מלכי עֲרָב

I Reg. 10, 16. שש מאות זהב יעלה על הצנה האחת

II Chr. 9, 15. שש מאות זהב שָׁחוּט יעלה על הצנה האחת

I Reg. 10, 17. שְׁלֹשֶׁת מָנִים זהב יעלה

II Chr. 9, 16. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת זהב יעלה

I Reg. 10, 17. בֵּית יער הלבנון

II Chr. 9, 16. בְּבֵית יער הלבנון. וסמן בית בבית (Jes. 5, 8.)

I Reg. 10, 18. ויצפהו זהב מוּפָז

II Chr. 9, 17. ויצפהו זהב טָהוֹר

I Reg. 10, 19. שֵׁשׁ מעלות לכסה וְראשׁ עָגוֹל לכסה מֵאַחֲרָיו וגו׳ אֶל מקום

II Chr. 9, 18. וְשֵׁשׁ מעלות לכסא וְכֶבֶשׁ בְּזָהָב לכסא מָאֳחָזִים וגו׳ עַל מקום

I Reg. 10, 20. ושנים עשר אֲרָיִים

II Chr. 9, 19. ושנים עשר אֲרָיוֹת

I Reg. 10, 20. לכל ממלכות

II Chr. 9, 19. לכל ממלָכָה

I Reg. 10, 21. אין כסף לא נחשב

II Chr. 9, 20. אין כסף נחשב

I Reg. 10, 22. כי אֳנִי תרשיש למלך בַּיָּם עם אֳנִי חִירם

II Chr. 9, 21. כי אֳנִיּוֹת למלך הולכות תרשיש עם עַבְדֵי חוּרם

I Reg. 10, 22. תָּבוֹא אֳנִי תרשיש נֹשֵׂאת

II Chr. 9, 21. תָּבוֹאנָה אֳנִיּוֹת תרשיש נֹשְׂאוֹת

I Reg. 10, 23. לעשר וּלְחכמה

II Chr. 9, 22. לעשר וְחכמה

I Reg. 10, 24. וכל הארץ מבקשים וכו׳ אֱלהים בלבו

II Chr. 9, 23. וכל מַלְכֵי הארץ מבקשים וכו׳ הָאֱלֹהים בלבו

I Reg. 10, 25. וְהֵמָּה מביאים וגו׳ וְנשק ובשמים

II Chr. 9, 24. וְהֵם מביאים וגו׳ נֵשֶׁק ובשמים. וס׳ הֵמָּה יעשו וְהֵם (Num. 1, 50.).

I Reg. 10, 26. וַיַּנְחֵם בערי

II Chr. 9, 25. וַיַּנִּיחֵם בערי

I Reg. 10, 28. ומקְוֵה סוחרי המלך יקחו מקְוֵה במחיר (ה״א)

II Chr. 1, 16. ומקְוֵא סוחרי המלך מקְוֵא יקחו במחיר (אל״ף)

I Reg. 10, 29. ותעלה ותצא מרכבה ממצרים

II Chr. 1, 17. ויעלו ויוציאו ממצרים מרכבה

I Reg. 11, 42. והימים אשר מלך שלמה בירושלם

II Chr. 9, 30. וימלך שלמה בירושלם

I Reg. 11, 43. וַיִּקָּבֵר בעיר דוד אביו

II Chr. 9, 31. וַיִּקְבְּרוּהוּ בעיר דויד אביו

I Reg. 12, 1. כי שכם בָּא

II Chr. 10, 1. כי שכם בָּאוּ

I Reg. 12, 2.	והוא עוֹדֶנּוּ במצרים אשר ברח
II Chr. 10, 2.	והוא במצרים אשר ברח
I Reg. 12, 2.	מפני הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיֵּשֶׁב ירבעם בְּמִצרים
II Chr. 10, 2.	מפני שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וַיָּשָׁב ירבעם מִמִּצרים
I Reg. 12, 3.	ירבעם וכל קְהַל ישראל
II Chr. 10, 3.	ירבעם וכל ישראל
I Reg. 12, 4.	וְאַתָּה עתה הקל
II Chr. 10, 4.	וְעתה הקל
I Reg. 12, 5.	לְכוּ עוד שְׁלֹשָׁה ימים ושובו אלי וַיֵּלְכוּ העם
II Chr. 10, 5.	עוד שְׁלֹשֶׁת ימים ושובו אלי וַיֵּלֶךְ העם
I Reg. 12, 6.	אֶת פְּנֵי שלמה
II Chr. 10, 6.	לִפְנֵי שלמה
I Reg. 12, 6.	אֶת הָעם הזה דבר
II Chr. 10, 6.	לָעם הזה דבר
I Reg. 12, 7.	אם הַיּוֹם תהיה עֶבֶד לָעם הזה וַעֲבַדְתָּם וַעֲנִיתָם
II Chr. 10, 7.	אם תהיה לְטוֹב לְהָעם הזה וּרְצִיתָם
I Reg. 12, 8.	אֲשֶׁר העומדים לפניו
II Chr. 10, 8.	העומדים לפניו
I Reg. 12, 10.	וידברו אֵלָיו הילדים
II Chr. 10, 10.	וידברו אִתּוֹ הילדים
I Reg. 12, 18.	כה תאמר לעם הַזֶּה
II Chr. 10, 10.	כה תאמר לעם
I Reg. 12, 11.	כה תְּדַבֵּר אליהם
II Chr. 10, 10.	כה תֹאמַר אליהם, וס' דבר ואמרתה (Ez. 29, 3.).
I Reg. 12, 11.	ואני אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בעקרבים
II Chr. 10, 11.	ואני בעקרבים
I Reg. 12, 13.	ויַּעַן המלך אֶת הָעָם קשה ויעזב את עצת הזקנים אשר יעצוהו
II Chr. 10, 13.	ויענֵם המלך קשה ויעזב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם את עצת הזקנים (ס"פ)
I Reg. 12, 14.	לאמר אָבִי הִכְבִּיד את עלכם
II Chr. 10, 14.	לאמר אַכְבִּיד את עלכם

I Reg. 12, 14. ואני אוסיף עַל עֻלְּכֶם
II Chr. 10, 14. אני אוסיף עָלָיו
I Reg. 12, 14. ואני אֲיַסֵּר אֶתְכֶם בעקרבים
II Chr. 10, 14. ואני בעקרבים
I Reg. 12, 15. כי היתה סִבָּה מעם יְיָ
II Chr. 10, 15. כי היתה נְסִבָּה מעם הָאֱלֹהִים
I Reg. 12, 15. לְמען הקים את דברו אשר דבר יְיָ ביד אחִיָּה
II Chr. 10, 15. לְמען הקים יְיָ את דברו אשר דבר ביד אחִיָּהוּ
I Reg. 12, 16. וַיַּרְא כָּל ישראל כי לא שמע המלך אֲלֵיהֶם
II Chr. 10, 16. וְכָל ישראל כי לא שמע המלך לָהֶם
I Reg. 12, 16. וישיבו העם את המלך דָּבָר לאמר — לאהליך ישראל
II Chr. 10, 16. וישיבו העם את המלך לאמר — אִישׁ לאהליך ישראל
I Reg. 12, 16. וילך ישראל לאהליו
II Chr. 10, 16. וילך כָּל ישראל לאהליו
I Reg. 12, 18. אֲדרם אשר על המס וירגמו כָל ישראל בו אבן
II Chr. 10, 18. הֲדרם אשר על המס וירגמו בו בְּנֵי ישראל אבן
I Reg. 12, 21. את כָּל בית יהודה וְאֶת־שֵׁבֶט בנימן
II Chr. 11, 1. את בית יהודה ובנימן
I Reg. 12, 21. עם בֵּית ישראל להשיב את הַמְּלוּכָה לרחבעם בן שלמה
II Chr. 11, 1. עם ישראל להשיב את הַמַּמְלָכָה לרחבעם (ס״פ)
I Reg. 12, 22. ויהי דבר הָאֱלֹהִים אל שמעיה
II Chr. 11, 2. ויהי דבר יְהוָה אל שמעְיָהוּ
I Reg. 12, 23. כל בֵּית יהודה ובנימן וְיֶתֶר הָעָם לאמר
II Chr. 11, 3. כל יִשְׂרָאֵל בִּיהודה ובנימן לאמר
I Reg. 12, 24. ולא תלחמון עם אחיכם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שובו
II Chr. 11, 4. ולא תלחמו עם אחיכם שובו. וסמן מלכיא אכלין נונין
I Reg. 12, 24. את דְּבַר יהוה וישובו לָלֶכֶת כִּדְבַר יְהוָה
II Chr. 11, 4. את דִּבְרֵי יהוה וישובו מִלֶּכֶת אֶל יָרָבְעָם

I Reg. 14, 26.	וְאת הכל לקח ויקח את כָּל מגני
II Chr. 12, 9.	את הכל לקח ויקח את מגני
I Reg. 14, 27.	תַּחְתָּם מגני
II Chr. 12, 10.	תַּחְתֵּיהֶם מגני
I Reg. 14, 28.	יִשָּׂאוּם הרצים
II Chr. 12, 11.	בָּאוּ הרצים וּנְשָׂאוּם
I Reg. 14, 31.	ויקבר עִם אֲבוֹתָיו בעיר דוד וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֹּנִית וימלך אֲבִיָּם
II Chr. 12, 16.	ויקבר בעיר דויד וימלך אֲבִיָּה
I Reg. 15, 1.	וּבִשְׁנַת שמנה עשרה למלך ירבעם בֶּן נְבָט מָלַךְ אבִיָּם
II Chr. 13, 1.	בשנת שמנה עשרה למלך ירבעם וַיִּמְלֹךְ אבִיָּה
I Reg. 15, 2.	ושם אמו מַעֲכָה בת אֲבִישָׁלוֹם
II Chr. 13, 2.	ושם אמו מִיכָיהוּ בת אוּרִיאֵל
I Reg. 15, 13.	וגם אֶת מעכה אִמּוֹ וַיְסִרֶהָ מגבירה אשר עשתה מפלצת לאשרה
II Chr. 15, 16.	וגם מעכה אֵם אָסָא הַמֶּלֶךְ הֱסִירָהּ מגבירה אשר עשתה לאשרה מפְלָצת
I Reg. 15, 13.	וישרף בנחל
II Chr. 15, 16.	וַיָּדֶק וישרף בנחל
I Reg. 15, 14.	לא סרו רק . . . שלם עִם יָי כל ימיו
II Chr. 15, 17.	לא סרו מִיִּשְׂרָאֵל רק . . . שלם כל ימיו
I Reg. 15, 15.	וקדשֵׁי בית יָי
II Chr. 15, 18.	וקדָשָׁיו בית הָאֱלֹהים
I Reg. 15, 19.	בֵּין אבי . . . הנהֹ (תלשא) שלחתי לך שֹׁחַד כסף
II Chr. 16, 3.	וּבֵין אבי . . . הִנה (אזלא) שלחתי לך כסף
I Reg. 15, 19.	לך הָפֵרָה אֶת בריתך
II Chr. 16, 3.	לך הָפֵר בריתך
I Reg. 15, 20.	עַל ערי ישראל וַיַּךְ . . . אבל בֵּית מַעֲכָה ואת כל
II Chr. 16, 4.	אֶל ערי ישראל וַיַּכּוּ . . . אבל מָיִם ואת כל
I Reg. 15, 20.	כִּנֲרוֹת עַל כָּל אֶרֶץ נפתלי
II Chr. 16, 4.	מִסְכְּנוֹת עָרֵי נפתלי

I Reg. 15, 21. וַיֵּשֶׁב בְּתִרְצָה

II Chr. 16, 5. וַיַּשְׁבֵּת אֶת מְלַאכְתּוֹ

I Reg. 15, 22. וִיבֶן בָּם הַמֶּלֶךְ אָסָא את גבע בנימן

II Chr. 16, 6. וִיבֶן בָּהֶם את גבע

I Reg. 22, 4. התלך אִתִּי לַמִּלְחָמָה רמת

II Chr. 18, 3. התלך עִמִּי רמת

I Reg. 22, 4. ויאמר יְהוֹשָׁפָט אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל כמוני כמוך
כְּעמי כעמך כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ

II Chr. 18, 3. ויאמר לוֹ כמוני כמוך וּכְעמך עַמִּי וְעִמְּךָ
בַּמִּלְחָמָה

I Reg. 22, 6. כְּאַרְבַּע . . . הַאֵלֵךְ עַל . . . ויתן אֲדֹנָי

II Chr. 18, 5. אַרְבַּע . . . הֲנֵלֵךְ אֶל . . . ויתן הָאֱלֹהִים

I Reg. 22, 8. שְׂנֵאתִיו כִּי לֹא יִתְנַבֵּא עלי טוב כי אִם רָע

II Chr. 18, 7. שְׂנֵאתִיהוּ כי אֵינֶנּוּ מִתנבא עלי לְטוֹבָה כִּי
כָּל יָמָיו לְרָעָה הוּא

I Reg. 22, 9. מַהֲרָה

II Chr. 18, 8. מַהֵר

I Reg. 22, 10. בגדים בגרן

II Chr. 18, 9. בגדים וְיֹשְׁבִים בגרן

I Reg. 22, 13. לִקְרֹא מִיכָיְהוּ . . . הנה נָא דברי

II Chr. 18, 12. לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ . . . הנה דברי

I Reg. 22, 13. יְהִי נא דברך כִּדְבַר אַחַד

II Chr. 18, 12. וִיהִי נא דברך כְּאַחַד. וסמן, יְהִי רקיע וַיְהִי
(Gen. 1, 6.).

I Reg. 22, 14. יֹאמַר יְיָ אֵלַי אותו

II Chr. 18, 13. יֹאמַר אֱלֹהַי אותו

I Reg. 22, 15. אליו מִיכָיְהוּ . . . נֶחְדַּל ויאמר אֵלָיו עֲלֵה
וְהַצְלַח וְנָתַן יְיָ בְּיַד הַמֶּלֶךְ

II Chr. 18, 14. אליו מִיכָה . . . אֶחְדָּל ויאמר עֲלוּ וְהַצְלִיחוּ
וְיִנָּתְנוּ בְּיֶדְכֶם

I Reg. 22, 17. אֶל ההרים . . . אין לָהֶם

II Chr. 18, 16. עַל ההרים . . . אין לָהֶן

I Reg. 22, 18. כִּי אִם רָע

II Chr. 18, 17. כִּי אִם לְרָע

I Reg. 22, 19. שְׁמַע דבר יי

II Chr. 18, 18. שִׁמְעוּ דבר יי

I Reg. 22, 19. עֹמֵד עָלָיו מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ

II Chr. 18, 18. עֹמְדִים עַל יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ

I Reg. 22, 20. אחאב ויעל

II Chr. 18, 19. אחאב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ויעל

I Reg. 22, 20. זה בְּכֹה וזה אמר בְּכֹה

II Chr. 18, 19. זה אֹמֵר כָּכָה וזה אמר כָּכָה

I Reg. 22, 22. והייתי רוּח שקר

II Chr. 18, 21. והייתי לְרוּח שקר

I Reg. 22, 23. בפי כָּל נביאיך אלה

II Chr. 18, 22. בפי נביאיך אלה

I Reg. 22, 24. וַיַּכֶּה . . . אי זה עבר

II Chr. 18, 23. וַיַּךְ . . . אי זה הַדֶּרֶךְ עבר

I Reg. 22, 26. קַח את מיכיהו והֲשִׁיבֵהוּ

II Chr. 18, 25. קְחוּ את מיכיהו והֲשִׁיבֻהוּ

I Reg. 22, 27. וְאָמַרְתָּ כה . . . שימו אֶת זה . . . בֹּאִי בשלום

II Chr. 18, 26. וַאֲמַרְתֶּם כה . . . שימו זה . . . שׁוּבִי בשלום

I Reg. 22, 29. יהודה רמת

II Chr. 18, 28. יהודה אֶל רמת

I Reg. 22, 30. ויבוֹא במלחמה

II Chr. 18, 29. ויבֹאוּ במלחמה

I Reg. 22, 31. לו שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם לאמר . . . את־קָטֹן וְאֶת גָּדוֹל

II Chr. 18, 30. לו לאמר . . . את הַקָּטֹן אֶת הַגָּדוֹל

I Reg. 22, 32. אַךְ מלך ישראל הוא וַיָּסֻרוּ עליו להלחם ויזעק יהושפט (ס"פ)

II Chr. 18, 31. מלך ישראל הוא וַיָּסֹבּוּ עליו להלחם ויזעק יהושפט וַיְיָ וכו'

I Reg. 22, 33. כי לא מלך ישראל הוּא

II Chr. 18, 32. כי לא הָיָה מלך ישראל

I Reg. 22, 34.	וַיַּכֶּה את מלך
II Chr. 18, 33.	וַיַּךְ את מלך
I Reg. 22, 34.	לְרַכָּבוֹ הפוך ידך והוצִיאֵנִי
II Chr. 18, 33.	לְרַכָּב הפוך ידך והוצֵאתַנִי
I Reg. 22, 35.	ותַּעֲלֶה . . . וְהַמלך היה מָעֳמָד
II Chr. 18, 34.	ותַּעַל . . . וּמלך יִשְׂרָאֵל היה מַעֲמִיד
I Reg. 22, 35.	וַיָּמָת בָּערב ויצק דם המכה אל חיק הרכב
II Chr. 18, 34.	עַד הָערב וַיָּמָת לעת בוא השמש
II Reg. 8, 19.	את יְהוּדָה למען דָּוִד עַבְדּוֹ כַּאשר אמר לוֹ
II Chr. 21, 7.	את בֵּית דָּוִיד למען הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִיד וְכאשר אמר
II Reg. 8, 21.	יוֹרָם צָעִירָה וכל . . . ויהי הוּא קם לילה וַיַּכֶּה
II Chr. 21, 9.	יְהוֹרָם עִם שָׂרָיו וכל . . . ויהי קָם לילה וַיַּךְ
II Reg. 8, 21.	שרי הרכב וַיָּנָס הָעָם לְאֹהָלָיו
II Chr. 21, 9.	שרי הָרֶכב (ס"פ)
II Reg. 8, 26.	בן עֶשְׂרִים ושתים שנה
II Chr. 22, 2.	בן אַרְבָּעִים ושתים שנה
II Reg. 8, 26.	בת עמרי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
II Chr. 22, 2.	בת עמרי (ס"פ)
II Reg. 8, 28.	ויכו אֲרַמִּים
II Chr. 22, 5.	ויכו הָרַמִּים
II Reg. 8, 29.	וישב יוֹרָם הַמֶּלֶךְ להתרפא מִן המכים אשר יַכֻּהוּ אֲרַמִּים
II Chr. 22, 6.	וישב להתרפא כִּי המכים אשר הִכֻּהוּ
II Reg. 8, 29.	וַאֲחַזְיָהוּ בן . . . את יוֹרָם
II Chr. 22, 6.	וַעֲזַרְיָהוּ בן . . . את יְהוֹרָם
II Reg. 11, 1.	ועתליָה אם וכו' וַתְּאַבֵּד את כל זרע הממלכה (ס"פ)
II Chr. 22, 10.	ועתליָהוּ אם וכו' וַתְּדַבֵּר את כל זרע הממלכה לְבֵית יְהוּדָה
II Reg. 11, 2.	יְהוֹשֶׁבַע בת המלך יוֹרָם אֲחוֹת אֲחַזְיָהוּ את יואש בן אחזיָה
II Chr. 22, 11.	יְהוֹשַׁבְעַת בת המלך את יואש בן אחזיָהוּ

II Reg. 11, 2. אתו ואת מנקתו בחדר המטות וַיַּסְתִּירוּ אֹתוֹ
II Chr. 22, 11. וַתִּתֵּן אותו ואת מנקתו בחדר המטות וַתַּסְתִּירֵהוּ
II Reg. 11, 3. ויהי אִתָּהּ בית יְיָ
II Chr. 22, 12. ויהי אִתָּם בְּבית הָאֱלֹהִים
II Reg. 11, 4. שָׁלַח יהוידע
II Chr. 23, 1. הִתְחַזַּק יהוידע
II Reg. 11, 5. אשר תעשׂוּן
II Chr. 23, 4. אשר תעשׂוּ
II Reg. 11, 6. בשער סוּר
II Chr. 23, 5. בשער הַיְסוֹד
II Reg. 11, 8. וְהִקַּפְתֶּם עַל המלך
II Chr. 28, 7. וְהִקִּיפוּ הַלְוִיִּם אֶת המלך
II Reg. 11, 8. הַשְּׂדֵרוֹת . . . בְּצֵאתוֹ וּבְבֹאוֹ
II Chr. 23, 7. הַבַּיִת . . . בְּבֹאוֹ וּבְצֵאתוֹ
II Reg. 11, 10. ויתן הכהן לשרי המאות אֶת החנית ואת השלטים
II Chr. 23, 9. ויתן יְהוֹיָדָע הכהן לשרי המאות החניתים וְאֶת הַמָּגִנּוֹת ואת השלטים
II Reg. 11, 10. אשר בְּבית יְיָ
II Chr. 23, 9. אשר בית הָאֱלֹהִים
II Reg. 11, 11. וַיַּעַמְדוּ הָרָצִים איש וְכֵלָיו בידו
II Chr. 23, 10. ויעמֵד אֶת כָּל הָעָם וְאִישׁ שִׁלְחוֹ בידו
II Reg. 11, 12. ויוֹצִיא את בן המלך וַיִּתֵּן עליו וכו׳ וַיַּכּוּ כָף ויאמרו
II Chr. 23, 11. ויוציאוּ את בן המלך וַיִּתְּנוּ עליו וכו׳ יְהוֹיָדָע וּבָנָיו ויאמרו
II Reg. 11, 13. עתַלְיָהּ את קול הָרָצִין הָעָם ותבא
II Chr. 23, 12. עתַלְיָהוּ את קול הָעָם הָרָצִים וְהַמְהַלְלִים אֶת הַמֶּלֶךְ ותבוא
II Reg. 11, 14. על הָעַמּוּד כַּמִּשְׁפָּט והשרים והחצוצרות אֶל המלך
II Chr. 23, 13. על עַמּוּדוֹ בַּמָּבוֹא והשרים והחצוצרות עַל המלך

II Reg. 11, 14. ותקרע עתלְיָה את בגדיה וַתִּקְרָא קשר קשר

II Chr. 23, 13. וְהַמְשׁוֹרְרִים בִּכְלֵי הַשִּׁיר וּמוֹדִיעִם לְהַלֵּל ותקרע עתלְיָהוּ את בגדיה וַתֹּאמֶר קשר קשר. וסמך ותקרא אל אישה ותאמר (II Reg. 4, 22.)

II Reg. 11, 15. וַיְצַו . . . הוֹצִיאוּ אֹתָהּ . . . לַשְּׂדֵרוֹת . . . הָמֵת

II Chr. 23, 14. וַיּוֹצֵא . . . הוֹצִיאוּהָ . . . הַשְּׂדֵרוֹת . . . יוּמַת

II Reg. 11, 15. אַל־תּוּמַת בית יי

II Chr. 23, 14. לֹא תְמִיתוּהָ בית יי

II Reg. 11, 16. דֶּרֶךְ מבוא הסוסים . . . וַתּוּמַת שם

II Chr. 23, 15. אֶל מבוא שַׁעַר הסוסים . . . וַיְמִיתוּהָ שם

II Reg. 11, 17. אֶת הַבְּרִית בֵּין יְיָ ובין המלך ובין העם

II Chr. 23, 16. בְּרִית בֵּינוֹ ובין כָּל העם ובין המלך

II Reg. 11, 17. לִהְיוֹת לְעָם לַיי וּבֵין הַמֶּלֶךְ וּבֵין הָעָם

II Chr. 23, 16. לִהְיוֹם לְעָם לַיי (ס״פ)

II Reg. 11, 18. עַם הָאָרֶץ בית . . . אֶת מזבחותיו . . . שִׁבְּרוּ הֵיטֵב

II Chr. 23, 17. הָעָם בית . . . וְאֶת מזבחתיו . . . שִׁבֵּרוּ

II Reg. 11, 18. הַכֹּהֵן פקודות עַל בית יְי. (סוף פסוק)

II Chr. 23, 18. יְהוֹיָדָע פקודות בית יי. (ראש פסוק)

II Reg. 11, 20. וישׁמַתּ . . . בחרב בֵּית הַמֶּלֶךְ

II Chr. 23, 21. וישׁמִתוּ . . . בֶּחָרֶב (ס״פ)

II Reg. 12, 1. בן שבע שָׁנִים יהוֹאשׁ (טפחא)

II Chr. 24, 1. בן שבע שנים יוֹאשׁ (יתיב)

II Reg. 12, 3. כל יָמָיו אֲשֶׁר הוֹרָהוּ יהוידע

II Chr. 24, 2. כל יְמֵי יהוידע

II Reg. 14, 2. מִן ירושלם

II Chr. 25, 1. מִירושלם

II Reg. 14, 5. הממלכה בְּיָדוֹ וַיַּךְ

II Chr. 25, 3. הממלכה עָלָיו וַיַּהֲרֹג

II Reg. 14, 6. בְּנֵי הַמַּכִּים . . . כַּכָּתוּב בספר תּוֹרַת משה

II Chr. 25, 4. בְּנֵיהֶם . . . כִּי כַכָּתוּב בַּתּוֹרָה בספר משה

II Reg. 14, 6. יוּמְתוּ, יוּמְתוּ, כי אִם איש בחטאו יוּמת

II Chr. 25, 4. יָמוּתוּ, יָמוּתוּ, כי איש בחטאו יָמוּתוּ

II Reg. 14, 10. הַכֵּה הכית . . . הִכָּבֵד וְשֵׁב בביתך וְלָמה

II Chr. 25, 19. אָמַרְתָּ הִנֵּה הכית . . . לְהַכְבִּיד עַתָּה שְׁבָה בביתך לָמה

II Reg. 14, 13. בן אֲחַזְיָהוּ תפש יְהוֹאָשׁ

II Chr. 25, 23. בן יְהוֹאָחָז תפש יוֹאָשׁ

II Reg. 14, 13. וַיָּבֹא . . . בשער אפרים עד שער הַפִּנָּה

II Chr. 25, 23. וַיְבִיאֵהוּ . . . מִשער אפרים עד שער הַפּוֹנֶה

II Reg. 14, 14. וְלָקַח אֶת כָּל . . . יְיָ וּבְאוֹצְרוֹת

II Chr. 25, 24. וְכָל . . . הָאֱלֹהִים עִם עֹבֵד אֱדוֹם וְאֶת אוֹצְרוֹת

II Reg. 14, 14. וישב שֹׁמְרוֹנָה

II Chr. 25, 24. וישב שֹׁמְרוֹן

II Reg. 15, 2. הָיָה במלכו

II Chr. 26, 3. עֻזִּיָּהוּ במלכו

II Reg. 15, 5. וישב בְּבֵית ההפשית

II Chr. 26, 21. וישב בֵּית ההפשית. וסמן, בְּבַעַל פעור . . . בַּעַל פעור (Deut. 4, 3.).

II Reg. 15, 38. וַיִּקָּבֵר עִם אֲבֹתָיו בעיר דוד אָבִיו

II Chr. 27, 9. וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ בעיר דויד

II Reg. 16, 2. בעיני יי אֱלֹהָיו כדוד אביו

II Chr. 28, 1. בעיני יי כדויד אביו

II Reg. 16, 3. וילך בְּדֶרֶךְ מלכי

II Chr. 28, 2. וילך בְּדַרְכֵי מלכי

II Reg. 18, 2. אֲבִי בת זכריָה

II Chr. 29, 1. אֲבִיָּה בת זכריָהוּ

II Reg. 21, 3. אִבַּד חִזקיהו . . . לַבַּעַל . . . אֲשֵׁרָה

II Chr. 33, 3. נִתַּץ יְחִזקיהו . . . לַבְּעָלִים . . . אֲשֵׁרוֹת

II Reg. 21, 6. וְהֶעביר את בְּנוֹ באש ועונן ונחש ועשה אוב וידעֹנים

II Chr. 33, 6. וְהוּא הֶעביר את בָּנָיו באש בְּגֵי בֶן הִנֹּם ועונן ונחש וְכִשֵּׁף ועשה אוב וידעוני

II Reg. 21, 6. להכעיס

II Chr. 33, 6. להכעיסו

II Reg. 21, 7. הָאֲשֵׁרָה . . . בַּבַּיִת . . . יְיָ . . . לְעוֹלָם

II Chr. 33, 7. הַסֶּמֶל . . . בְּבֵית הָאֱלֹהִים . . . אֱלֹהִים . . . לְעֵילוֹם

II Reg. 21, 8. לְהָנִיד רגל ישראל מִן האדמה אשר נָתַתִּי לאבותָם

II Chr. 33, 8. לְהָסִיר אֶת רגל ישראל מֵעַל האדמה אשר הֶעֱמַדְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם

II Reg. 21, 8. כְּכֹל אשר צִוִּיתִים וּלְכָל התורה אֲשֶׁר צִוָּה אוֹתָם עַבְדִּי משה

II Chr. 33, 8. אֵת כל אשר צִוִּיתִים לְכל התורה וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים בְּיַד משה

II Reg. 21, 9. וְלֹא שָׁמֵעוּ וַיַּתְעֵם מנשה לעשות אֶת הָרע

II Chr. 33, 9. וַיֶּתַע מנשה אֶת יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ לעשות רע

II Reg. 21, 23. עַבְדֵי אמון עליו וימיתו אֶת הַמֶּלֶךְ בביתו

II Chr. 33, 24. עליו עבדיו וַיְמִיתוּהוּ בביתו

II Reg. 21, 24. וַיַּךְ עם הארץ

II Chr. 33, 25. וַיַּכּוּ עם הארץ

II Reg. 22, 1. בן שמנה שָׁנָה

II Chr. 34, 1. בן שמנה שָׁנִים

II Reg. 22, 2. בכל דֶּרֶךְ דוד

II Chr. 34, 2. בְּדַרְכֵי דויד

II Reg. 22, 8. וַיֹּאמֶר חלקיהו הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עַל שפן

II Chr. 34, 15. וַיַּעַן חלקיהו וַיֹּאמֶר אֶל שפן

II Reg. 22, 8. הספר אל שפן וַיִּקְרָאֵהוּ

II Chr. 34, 15. הספר אל שָׁפָן (ס"פ)

II Reg. 22, 9. ויבא שפן הַסֹּפֵר אל המלך וישב את המלך דבר

II Chr. 34, 16. וַיָּבֵא שפן אֶת הַסֵּפֶר אל המלך וישב עוד את המלך דבר

II Reg. 22, 9. וַיִּתְּנוּהוּ על יד . . . בֵּית יְיָ

II Chr. 34, 10. וַיִּתְּנוּ על יד . . . בְּבֵית יְיָ

II Reg. 22, 10. וַיִּקְרָאֵהוּ שפן

II Chr. 34, 18. וַיִּקְרָא בוֹ שפן

II Reg. 22, 11. את דברי סֵפֶר התורה

II Chr. 34, 19. את דברי התורה

II Reg. 22, 12. חִלְקִיָּה הַכֹּהֵן ואת . . . עַכְבּוֹר בֶּן מִיכָיָה

II Chr. 34, 20. חִלְקִיָּהוּ ואת . . . עַבְדּוֹן בֶּן מִיכָה

II Reg. 22, 13. הָעָם וּבְעַד כָּל יְהוּדָה . . . הַנִּמְצָא הַזֶּה

II Chr. 34, 21. הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה . . . אֲשֶׁר נִמְצָא

II Reg. 22, 13. הִיא נִצְּתָה . . . שָׁמְעוּ . . . עַל דִּבְרֵי הספר הזה לעשות . . . עלינו

II Chr. 34, 21. נִתְּכָה . . . שָׁמְרוּ . . . אֶת דְּבַר יְיָ לעשות . . . על הספר הזה

II Reg. 22, 14. חלקיהו הַכֹּהֵן וַאֲחִיקָם וְעַכְבּוֹר וְשָׁפָן וַעֲשָׂיָה

II Chr. 34, 22. חלקיהו וַאֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ

II Reg. 22, 14. בֶּן תִּקְוָה בֶּן חַרְחַס . . . אֵלֶיהָ

II Chr. 34, 22. בֶּן תָּקְהַת בֶּן חַסְרָה . . . אֵלֶיהָ כָּזֹאת

II Reg. 22, 15. ותאמר אֲלֵיהֶם

II Chr. 34, 23. ותאמר לָהֶם

II Reg. 22, 16. אֶל המקום . . . דִּבְרֵי הספר אשר קָרָא מלך יהודה

II Chr. 34, 24. עַל המקום . . . הָאָלוֹת הַכְּתוּבוֹת עַל הספר אשר קָרְאוּ לִפְנֵי מלך יהודה

II Reg. 22, 17. וְנִצְּתָה חמתי

II Chr. 34, 25. וְתִתַּךְ חמתי

II Reg. 22, 18. לדרוש אֶת יְיָ

II Chr. 34, 26. לדרוש בַּיְיָ

II Reg. 22, 19. מִפְּנֵי יְיָ . . . אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי וכו׳

II Chr. 34, 27. מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים . . . אֶת דְּבָרָיו וכו׳

II Reg. 22, 19. וַתִּבְכֶּה לפני וגם אָנֹכִי

II Chr. 34, 27. וַתֵּבְךְ לפני וגם אֲנִי

II Reg. 22, 20. לָכֵן הנני אוסף עַל אבתיך

II Chr. 34, 28. הנני אוסף אֶל אבותיך

II Reg. 22, 20. הזה וישיבו

II Chr. 34, 28. הזה וְעַל יוֹשְׁבָיו וישיבו

II Reg. 23, 1. וַיַּאַסְפוּ אֵלָיו כל זקני

II Chr. 34, 29. וַיֶּאֱסֹף אֶת כל זקני

II Reg. 23, 2. וְכָל יושבי ירושלם אִתּוֹ והכהנים והנְּבִיאִים וכל העם לְמִקטן ועד גדול

II Chr. 34, 3. וְיושבי ירושלם והכהנים והַלְוִיִּם וכל העם מִגּדול ועד קטן

II Reg. 23, 2. הנמצא בְּבֵית יי

II Chr. 34, 30. הנמצא בֵּית יי

II Reg. 23, 3. על הָעַמּוּד

II Chr. 34, 31. על עָמְדוֹ

II Reg. 23, 3. אַחַר יי . . . מצותיו וְאֶת עדותיו וְאֶת חֻקֹּתָיו בכל לֵב ובכל נֶפֶשׁ

II Chr. 34, 31. אַחֲרֵי יי . . . אֶת מצותיו וְעדותיו וְחֻקָּיו בכל לְבָבוֹ ובכל נַפְשׁוֹ

II Reg. 23, 3. לְהָקִים את דברי הברית הַזֹּאת הכתובים על הספר הזה וַיַּעֲמֹד כָּל הָעָם בַּבְּרִית

II Chr. 34, 31. לַעֲשׂוֹת את דברי הברית הכתובים על הספר הזֶה (ס"פ)

II Reg. 23, 23. כִּי אִם בשמנה . . . לַמֶּלֶךְ יאשיהו נעשה הפסח הזה לַיי בִּירוּשָׁלָם

II Chr. 35, 19. בשמנה . . . לְמַלְכוּת יאשיהו נעשה הפסח הזה (ס"פ)

II Reg. 24, 8. בן שמנה עֶשְׂרֵה שָׁנָה יהויכין במלכו ושלשה חדשים מלך בירושלם

II Chr. 36, 9. בן שמנה שָׁנִים יהויכין במלכו ושלשה חדשים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים מלך בירושלם

IX.

מלכים חלוף ישעיה.

Diversitates libri Regum a libri Jesaiae.

II Reg. 18, 13. וּבְארבע עשרה שנה

Jes. 36, 1. וַיְהִי בְּארבע עשרה שנה

II Reg. 18, 17. וישלח מלך אשור, (פזר)

Jes. 36, 2. וישלח מלך אשור ׀, (לגרמה)

II Reg. 18, 17. את תַּרְתָּן וְאֶת רַב סָרִיס וְאת רב שקה מִן לָכִישׁ

Jes. 36, 2. את רב שקה מִלָּכִישׁ

II Reg. 18, 17. אל המלך חזקיהו בחיל כבד ירושלָם

Jes. 36, 2. ירושלַ֫יְמָה אל המלך חזקיהו בחיל כבד

II Reg. 18, 17. וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ יְרוּשָׁלַםִ וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ

Jes. 36, 2. וַיַּעֲמֹד

II Reg. 18, 17. אֲשֶׁר במסלת

Jes. 36, 2. במסלת

II Reg. 18, 18. וַיִּקְרְאוּ אֶל הַמֶּלֶךְ ויצא אֲלֵיהֶם

Jes. 36, 3. ויצא אֵלָיו

II Reg. 18, 20. אמרתָּ אך

Jes. 36, 5. אמרתִּי אך וסמן, ואיך אמרתָּ — כי אמרתִּי (Gen. 26, 9.).

II Reg. 18, 21. עַתָּה הנה בטחת לְּךָ

Jes. 36, 6. הנה בטחת

II Reg. 18, 22. תֹאמְרוּן וגו׳ תשתחוו בִּירוּשָׁלָםִ

Jes. 36, 7. תֹאמַר וגו׳ תשתחֲוּוּ (ס״פ). רס׳ מלכים רבים, ישעיה יחיד.

II Reg. 18, 23. את אדני אֶת מלך

Jes. 36, 8. את אדני הַמלך

II Reg. 18, 25. עַתָּה . . . הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהשחִיתוֹ . . . עַל הארץ

Jes. 36, 10. וְעַתָּה . . . הָאָרֶץ הַזֹּאת להשחִיתָהּ . . . אֶל הארץ

II Reg. 18, 26. אליקים בֶּן חִלְקִיָּהוּ ושבנא . . . ואל תדבר עִמָּנוּ

Jes. 36, 11. אליקים ושבנא . . . ואל תדבר אֵלֵינוּ

II Reg. 18, 27. ויאמר אֲלֵיהֶם רב שקה הַעַל אדניך

Jes. 36, 12. ויאמר רב שקה הַאֶל אדניך

II Reg. 18, 28. וַיְדַבֵּר ויאמר שמעו דְבַר

Jes. 36, 13. ויאמר שמעו אֶת דִּבְרֵי

II Reg. 18, 29. להציל אתכם מִיָּדוֹ

Jes. 36, 14. להציל אתכֶם (ס״פ)

II Reg. 18, 30. וְלֹא תנתן אֶת העיר

Jes. 36, 15. לֹא תנתן העיר

II Reg. 18, 31.	כי כה אמר מֶלך אשור
Jes. 36, 16.	כי כה אמר הַמֶּלך אשור
II Reg. 18, 32.	וּכְרָמִֹים (רביע) ארץ זית וגו׳
Jes. 36, 17.	וּכְרָמִֽים (ס״פ)
II Reg. 18, 32.	כִּי יסית אתכם לאמר
Jes. 36, 17.	פֶּן יסית אתכם חִזְקִיָּהוּ לאמר
II Reg. 18, 33.	הַהַצֵּל הִצילו
Jes. 36, 18.	הַהִצילו
II Reg. 18, 34.	ספרוים הֵנַע וְעִוָּה כִּי הצילו
Jes. 36, 19.	ספרוים וְכִי הצילו
II Reg. 18, 35.	הארצות אשר
Jes. 36, 20.	הארצות הָאֵלֶּה אשר
II Reg. 18, 36.	וְהֶחֱרִישׁוּ הָעָם ולא
Jes. 36, 21.	וַיַּחֲרִישׁוּ ולא
II Reg. 18, 37.	אליקים בן חלקִיָּה
Jes. 36, 22.	אליקים בן חלקִיָּהוּ
II Reg. 18, 37.	ויגדו לו דברי רב שקה
Jes. 36, 22.	ויגידו לו אֵת דברי רב שקה
II Reg. 19, 2.	וְשֶׁבְנָא . . . הַנָּבִיא בֶּן אָמוֹץ
Jes. 37, 2.	וְאֵת שֶׁבְנָא . . . בֶּן אָמוֹץ הַנָּבִיא
II Reg. 19, 4.	את כָּל דברי רב שקה
Jes. 37, 4.	את דברי רב שקה
II Reg. 19, 6.	ויאמר לָהֶם ישעיהו
Jes. 37, 6.	ויאמר אֲלֵיהֶם ישעיהו
II Reg. 19, 7.	ושב לְארצו
Jes. 37, 7.	ושב אֶל ארצו
II Reg. 19, 9.	אֶל תרהקה
Jes. 37, 9.	עַל תרהקה
II Reg. 19, 9.	הִנֵּה יצא להלחם אתך וַיָּשָׁב וַיִּשְׁלַח
Jes. 37, 9.	יצא להלחם אתך וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח
II Reg. 19, 11.	אֵת אשר עשו
Jes. 37, 11.	אשר עשו

II Reg. 19, 12. אשר שִׁחֲתוּ
Jes. 37, 12. אשר הִשְׁחִיתוּ
II Reg. 19, 13. אַיּוֹ מלך חמת
Jes. 37, 13. אַיֵּה מלך חמת
II Reg. 19, 14. מיד המלאכים ויקראֵם
Jes. 37, 14. מיד המלאכים ויקראֵהוּ
II Reg. 19, 15. לִפְנֵי יְיָ וַיֹּאמַר (זרקא)
Jes. 37, 15. אֶל יְיָ לֵאמֹר (ס״פ)
II Reg. 19, 15. יְיָ אלהי ישראל
Jes. 37, 16. יְיָ צְבָאוֹת אלהי ישראל
II Reg. 19, 16. את דברי סנחריב אשר שְׁלָחוֹ
Jes. 37, 17. את כָּל דברי סנחריב אשר שָׁלַח
II Reg. 19, 17. את הַגּוֹיִם ואת
Jes. 37, 18. את כָּל הָאֲרָצוֹת ואת
II Reg. 19, 18. וְנָתְנוּ
Jes. 37, 19. וְנָתֹן
II Reg. 19, 19. הוֹשִׁיעֵנוּ נָא מידו
Jes. 37, 20. הוֹשִׁיעֵנוּ מידו
II Reg. 19, 19. יְיָ אֱלֹהִים לבדך
Jes. 37, 20. יְיָ לבדך
II Reg. 19, 20. מלך אשור שָׁמָעְתִּי
Jes. 37, 21. מלך אשור (ס״פ)
II Reg. 19, 22. עַל קדוש
Jes. 37, 23. אֶל קדוש
II Reg. 19, 23. ביד מַלְאָכֶיךָ . . . מבחור ברשיו ואבואה מְלוֹן קצהֹ
Jes. 37, 24. ביד עֲבָדֶיךָ . . . מבחַר ברושיו ואבוא מְרוֹם קצוֹ
II Reg. 19, 24. מַיִם זָרִים
Jes. 37, 25. מָיִם
II Reg. 19, 25. לְמִימֵי קדם . . . לַהְשׁוֹת
Jes. 37, 26. מִימֵי קדם . . . לְהַשְׁאוֹת

II Reg. 19, 26. וַיֵּבשׁוּ . . . ושדֵפָה

Jes. 37, 27. וָבשׁוּ . . . ושדֵמָה. וס׳ וסגר פֻּם (Dan. 6, 23.).

II Reg. 19, 29. סָחִישׁ

Jes. 37, 30. שָׁחִיס

II Reg. 19, 33. בדרך אשר יָבא

Jes. 37, 34. בדרך אשר בָּא

II Reg. 19, 34. וגנותי אֶל העיר

Jes. 37, 35. וגנותי עַל העיר

II Reg. 19, 35. וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא ויצא מלאך יי וַיַּךְ

Jes. 37, 36. ויצא מלאך יי וַיַּכֶּה

II Reg. 19, 35. שְׁמנים וחמשה

Jes. 37, 36. וּשמנים וחמשה

II Reg. 20, 2. ויסב אֶת פניו אל הקיר ויתפלל אל יי לֵאמֹר

Jes. 38, 2. ויסב חִזְקִיָּהוּ פניו אל הקיר ויתפלל אל יְיָ (ס״פ)

II Reg. 20, 3. אנה יי זכר . . . וּבְלֵבָב שלם

Jes. 38, 3. וַיֹּאמַר אנה יי זכר . . . וּבְלֵב שלם. וסמן ראשי ספרהון.

II Reg. 20, 4. וַיְהִי ישעיהו לא יצא העיר התיכנה וּדְבַר יְיָ הָיָה אֵלָיו לאמר

Jes. 38, 4. וַיְהִי דְבַר יְיָ הָיָה אֶל יְשַׁעְיָהוּ לאמר

II Reg. 20, 5. שׁוּב ואמרת אל חזקיהו נְגִיד עַמִּי

Jes. 38, 5. הָלוֹךְ ואמרת אל חזקיהו

II Reg. 20, 5. הִנְנִי רֹפֵא לָךְ ביום השלישי תעלה בית יְיָ

Jes. 38, 5. הִנְנִי יוֹסִיף על ימיך חמש עשרה שָׁנָה (ס״פ)

II Reg. 20, 6. והוספתי על ימיך חמש עשרה שנה (זקף) וּמִכַּף מֶלֶךְ וגו׳

Jes. 38, 6. וּמִכַּף מֶלֶךְ וגו׳

II Reg. 20, 6. על העיר הזאת לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי

Jes. 38, 6. על העיר הַזֹּאת (ס״פ)

II Reg. 20, 7. קְחוּ דבלת תאנים וַיִּקְחוּ וַיָּשִׂימוּ על השחין וַיֶּחִי

Jes. 38, 21. יִשְׂאוּ דבלת תאנים וְיִמְרְחוּ על השחין וְיֶחִי

II Reg. 20, 8. מה אות כי יִרְפָּא יְיָ לִי וְעָלִיתִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בית יי

Jes. 38, 22. מה אות כי אֶעֱלֶה בית יי

II Reg. 20, 9. וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ זֶה לך האות מאת יי כִּי יעשה

Jes. 38, 7. וְזֶה לך האות מאת יי אֲשֶׁר יעשה

II Reg. 20, 11. וַיָּשֶׁב את הַצֵּל בַּמעלות . . . אחז אחורנית

Jes. 38, 8. הִנְנִי מֵשִׁיב את צֵל הַמעלות . . . אחז בַּשֶּׁמֶשׁ אחורנית

II Reg. 20, 12. בְּרֹאדַךְ . . . כִּי שָׁמַע כי חלה חִזְקִיָּהוּ

Jes. 39, 1. מְרֹדַךְ . . . וַיִּשְׁמַע כי חלה וַיֶּחֱזָק

II Reg. 20, 13. וַיִּשְׁמַע עליהם

Jes. 39, 2. וַיִּשְׂמַח עליהם. וסמן שמעה ותשמח (Ps. 97, 9.).

II Reg. 20, 13. את כָּל בית נכתה

Jes. 39, 2. את בית נכתה

II Reg. 20, 13. שֶׁמֶן הטוב ואת בית כליו

Jes. 39, 2. הַשֶּׁמֶן הטוב ואת כָּל בית כליו

II Reg. 20, 14. מארץ רחוקה באו מבבל

Jes. 39, 3. מארץ רחוקה באו אֵלַי מבבל

II Reg. 20, 16. שמע דבר יְיָ

Jes. 39, 5. שמע דבר יי צְבָאוֹת

II Reg. 20, 17. היום הזה בָּבֶלָה

Jes. 39, 6. היום הזה בָּבֶל

II Reg. 20, 18. תוליד יִקַּח כתיב, יִקָּחוּ קרי

Jes. 39, 7. תוליד יִקָּחוּ כתיב וקרי

II Reg. 20, 19. הֲלוֹא אִם שלום ואמת יִהְיֶה בימי

Jes. 39, 8. כִּי יִהְיֶה שלום ואמת בימי

X.

מלכים חלוף ירמיה.

Diversitates libri Regum a libri Jeremiae.

II Reg. 24, 20.	היתה בירושלם וּבִיהודה
Jer. 52, 3.	היתה בירושלם וִיהודה
II Reg. 25, 1.	וַיְהִי בִּשְׁנַת התשיעית
Jer. 39, 1. Primo	בַּשָּׁנָה התשיעית
52, 4. Secundo	וַיְהִי בַּשָּׁנָה התשיעית
II Reg. 25, 1.	וְכל חילו עַל ירושלם וַיִּחַן עליה
Jer. 39, 1. Primo	וְכל חילו אֶל ירושלם וַיָּצֻרוּ עליה (ס״פ)
52, 4. Secundo	הוא וְכל חילו עַל ירושלם וַיַּחֲנוּ עליה
II Reg. 25, 3.	בתשעה לחדש, (ר״פ)
Jer. 52, 6.	בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בתשעה לחדש, (ר״פ)
II Reg. 25, 4.	וכל אנשי המלחמה הַלילה דרך שער
Jer. 39, 4. Primo	וכל אנשי המלחמה וַיִּבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ לילה מִן הָעִיר דרך גַּן הַמֶּלֶךְ בְּשער
52, 7. Secundo	וכל אנשי המלחמה יִבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ מִן הָעִיר לילה דרך שער
II Reg. 25, 4.	וַיֵּלֶךְ דרך הערבה
Jer. 39, 4. Primo	וַיֵּצֵא דרך הערבה
52, 7. Secundo	וַיֵּלְכוּ דרך הערבה
II Reg. 25, 5.	אַחַר הַמֶּלֶךְ וישיגו אותו
Jer. 39, 5. Primo	אַחֲרֵיהֶם וישיגו אֶת צִדְקִיָּהוּ
52, 8. Secundo	אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וישיגו אֶת צִדְקִיָּהוּ
II Reg. 25, 6.	ויתפשו את המלך ויעלו אותו
Jer. 39, 5. Primo	ויקחו אותו ויעלוהו
52, 9. Secundo	ויתפשו את המלך ויעלו אותו

II Reg. 25, 6.		אל מלך בבל רבלתה
Jer. 39, 5.	Primo	אל נְבוּכַדְרֶאצַּר מלך בבל רבלתה בְּאֶרֶץ חֲמָת
52, 9.	Secundo	אל מלך בבל רבלתה בְּאֶרֶץ חֲמָת
II Reg. 25, 6.		וידַבְּרוּ אתו משפָּט
Jer. 39, 5. / 52, 9.	Primo et Secundo	וידַבֵּר אתו משפָּטִים
II Reg. 25, 7.		וְאת בני צדקיהו שָׁחֲטוּ לעיניו
Jer. 39, 6.	Primo	וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל את בני צדקיהו בְּרִבְלָה לעיניו
52, 10.	Secundo	וַיִּשְׁחַט מֶלֶךְ בָּבֶל את בני צדקיהו לעיניו
II Reg. 25, 8.		ובחדש החמישי בְּשִׁבְעָה לחדש
Jer. 52, 12.		ובחדש החמישי בֶּעָשׂוֹר לחדש
II Reg. 25, 8.		עֶבֶד מלך בבל יְרושלם
Jer. 52, 12.		עָמַד לִפְנֵי מלך בבל בִּירושלם
II Reg. 25, 9.		בית גדול
Jer. 52, 13.		בית הַגדול
II Reg. 25, 10.		ואת חומות וכו׳ אשר רב טבחים
Jer. 52, 14.		ואת כָּל חומות וכו׳ אשר אֶת רב טבחים
II Reg. 25, 11.		ואת יתר העם וכו׳ עַל הַמלך בבל
Jer. 52, 15.		וּמִדַּלּוֹת הָעָם ואת יתר העם וכו׳ אֶל מלך בבל
II Reg. 25, 11.		יתר הֶהָמון
Jer. 52, 15.		יתר הָאָמון. וסמן, ה״א לכם זרע (Gen. 47, 23.).
II Reg. 25, 12.		ומדַּלַּת הארץ
Jer. 52, 16.		ומדלּוֹת הארץ. וס׳ עניותא בתר עניותא אזלא (Baba kamma 92.).
II Reg. 25, 12.		השאיר רב טבחים
Jer. 52, 16.		השאיר נְבוּזַרְאֲדָן רב טבחים
II Reg. 25, 13.		אשר בֵּית יי . . . את נחשתם בבלה
Jer. 52, 17.		אשר לְבֵית יי . . . את כָּל נחשתם בבלה
II Reg. 25, 14.		ישרתו בָם לקחו
Jer. 52, 18.		ישרתו בָהֶם לקחו

II Reg. 25, 16. הים הָאֶחד

Jer. 52, 20. הים אֶחד

II Reg. 25, 16. משקל לנחשֶׁת

Jer. 52, 20. משקל לנְחָשְׁתָּם

II Reg. 25, 17. הכתרת שָׁלֹשׁ אמות

Jer. 52, 22. הכתרת הָאַחַת חָמֵשׁ אמות

II Reg. 25, 17. השני עַל הַשְּׂבָכָה

Jer. 52, 22. השני וְרִמֹּנִים

II Reg. 25, 18. צפנְיָהוּ כהן מִשׁנה

Jer. 52, 24. צפנְיָה כהן הַמִּשְׁנה

II Reg. 25, 19. הוּא פקיד

Jer. 52, 25. הָיָה פקיד. וס׳ הוּא הָיָה גבור (Gen. 10, 9.).

II Reg. 25, 19. וַחֲמִשָּׁה אנשים מרואי

Jer. 52, 25. וְשִׁבְעָה אנשים מרואי

II Reg. 25, 19. ואת הַסֹּפֵר

Jer. 52, 25. ואת סֹפֵר. וס׳ וזה פרשגן ... הַסֹּפֵר סופר (Esra 7,11.).

II Reg. 25, 19. הנמצאים בָעיר

Jer. 52, 25. הנמצאים בְּתוֹךְ הָעיר

II Reg. 25, 20. עַל מלך

Jer. 52, 26. אֶל מלך

II Reg. 25, 21. וַיַּךְ אותם

Jer. 52, 27. וַיַּכֵּה אותם

II Reg. 25, 23. המה והָאֲנָשִׁים כי הפקיד מלך בבל את גדלְיָהו (זקף)

Jer. 40, 7. המה וְאַנְשֵׁיהֶם כי הפקיד מלך בבל את גדליהו בֶּן אֲחִיקָם בָּאָרֶץ (אתנח)

II Reg. 25, 23. אל גדלְיָהוּ המצפָּה

Jer. 40, 8. אל גדלְיָה המצפָּתָה

II Reg. 25, 23. נתנְיָה ויוחנן בֶּן קרח

Jer. 40, 8. נתנְיָהוּ ויוחנן וְיוֹנָתָן בְּנֵי קרח

II Reg. 25, 23. הנטפתי וְיַאֲזַנְיָהוּ

Jer. 40, 8. וּבְנֵי עֵיפַי הנטפתי וִיזַנְיָהוּ

II Reg. 25, 24.	ולאנשיהם וַיֹּאמֶר לָהֶם
Jer. 40, 9.	בֶּן אֲחִיקָם בֶּן שָׁפָן ולאנשיהם לֵאמֹר
II Reg. 25, 24.	מֵעַבְדֵי
Jer. 40, 9.	מֵעֲבוֹד
II Reg. 25, 25.	ועשרה אנשים אתו
Jer. 41, 1.	וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ ועשרה אנשים אתו
II Reg. 25, 27.	בעשרים וְשִׁבְעָה לחדש . . . בשנת מָלְכוֹ
Jer. 52, 31.	בעשרים וַחֲמִשָּׁה לחדש . . . בשנת מַלְכֻתוֹ
II Reg. 25, 27.	מבית כֶּלֶא
Jer. 52, 31.	וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ מבית הַכְּלוּא
II Reg. 25, 28.	מֵעַל כִּסֵּא
Jer. 52, 32.	מִמַּעַל לְכִסֵּא
II Reg. 25, 29.	לחם תָּמִיד לְפָנָיו
Jer. 52, 33.	לחם לְפָנָיו תָּמִיד
II Reg. 25, 30.	מאת הַמֶּלֶךְ
Jer. 52, 34.	מאת מֶלֶךְ בָּבֶל
II Reg. 25, 30.	ביומו כל ימי חייו
Jer. 52, 34.	ביומו עַד יוֹם מוֹתוֹ כל ימי חייו

XI.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
I Reg. 1, 27.	עבדיך (h. e. עֲבָדֶיךָ)	עַבְדְּךָ
1, 37.	יהי (h. e. יְהִי)	יִהְיֶה
1, 47.	אלהיך (h. e. אֱלֹהֶיךָ)	אֱלֹהִים
2, 24.	ויושביני (h. e. וַיּוֹשִׁבֵינִי)	וַיּוֹשִׁיבַנִי
4, 7.	אחד (h. e. אֶחָד)	הָאֶחָד
5, 17.	רגלו (h. e. רַגְלוֹ)	רַגְלָי
6, 5.	יצוע (h. e. יָצוּעַ)	יָצִיעַ
6, 38.	משפטו (h. e. מִשְׁפָּטוֹ)	מִשְׁפָּטָיו
7, 20.	שבכה (h. e. שְׂבָכָה)	הַשְּׂבָכָה
7, 23.	וקוה (h. e. וְקָוֶה)	וְקַו
7, 36.	ומסגרתיה (h. e. וּמִסגרתיה)	מִסגרתיה
7, 45.	האהל (h. e. הָאֹהֶל)	הָאֵלֶּה
8, 26.	דבריך (h. e. דְּבָרֶיךָ) etiam 22, 13.	דְּבָרְךָ
8, 48.	בנית (h. e. בָּנִיתָ)	בָּנִיתִי
9, 9.	וישתחו (h. e. וַיִּשְׁתַּחוּ)	וַיִּשְׁתַּחֲווּ
9, 18.	תמר (h. e. תָּמֹר)	תַּדְמֹר
10, 2. et II Reg. 9, 28.	ירושלמה (h. e. יְרוּשָׁלֵמָה)	יְרוּשָׁלַיְמָה
10, 5.	משרתו (h. e. מְשָׁרְתוֹ)	מְשָׁרְתָיו
12, 3. 21. II Reg. 14, 13.	ויבאו (h. e. וַיָּבֹאוּ)	וַיָּבוֹא
12, 7.	וידבר (h. e. וַיְדַבֵּר)	וַיְדַבְּרוּ
12, 12.	ויבו (h. e. וַיָּבוֹ Vav pro Aleph)	וַיָּבֹא
12, 33.	מלבד (h. e. מִלְּבַד)	מִלִּבּוֹ

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
I Reg. 14, 2.	אתי (h. e. אַתִּי), etiam II Reg. 4, 16. 23. 8, 1.	אַתְּ
14, 25.	שושק (h. e. שׁוּשַׁק)	שִׁישַׁק
15, 15.	וקדשו (h. e. וְקָדְשׁוֹ)	וְקָדְשֵׁי
15, 18.	מלך (h. e. מֶלֶךְ), etiam II Reg. 11, 20. 15, 25.	הַמֶּלֶךְ
16, 26.	ובחטאתיו (h. e. ובחטאתָיו)	וּבְחַטָּאתוֹ
16, 34.	ובשגיב (h. e. ובשְׂגִיב)	וּבִשְׂגוּב
17, 14.	תתן (h. e. תִּתֵּן)	תֵּת
17, 15.	הוא והיא (h. e. הוּא וְהִיא)	הִיא והוּא
18, 36.	ובדבריך (h. e. ובדבָרֶיךָ)	ובדבָרְךָ
18, 42.	ברכו (h. e. בִּרְכּוֹ)	בִּרְכָּיו
19, 4.	אחת (h. e. אֶחָת)	אֶחָד
20, 33.	ויחלטו הממנו (h. e. וַיַּחְלְטוּ הֲמִמֶּנּוּ)	וַיַּחְלְטוּהָ מִמֶּנּוּ
20, 41.	מעל (h. e. מֵעַל)	מֵעֲלֵי
21, 8.	הספרים (h. e. הַסְּפָרִים)	סְפָרִים
21, 21.	מבי (h. e. מֵבִי) sine Aleph rad.	מֵבִיא
21, 29.	אבי (h. e. אָבִי) sine Aleph rad.	אָבִיא
22, 49.	עשר (h. e. עָשֶׂר)	עָשָׂה
Ibid.	נשברה (h. e. נִשְׁבְּרָה)	נִשְׁבְּרוּ
II Reg. 2, 16.	הגאות (h. e. הַגֵּאוֹת)	הַגֵּאָיוֹת
3, 24.	ויבו (?)	וַיַּכּוּ
4, 2.	לכי (h. e. לָכִי)	לָךְ
4, 3.	שכניכי (h. e. שְׁכֵנָיְכִי) cf. Ps. 103, 3. 116, 7.	שְׁכֵנָיִךְ
4, 5.	מיצקת (h. e. מֵיצֶקֶת)	מוצקת
4, 7.	נשיכי (h. e. נְשְׁיֵכִי)	נִשְׁיֵךְ
Ibid.	בניכי (h. e. בָּנַיְכִי)	וּבָנַיִךְ
4, 23.	הלכתי (h. e. הֹלַכְתִּי)	הֹלֶכֶת
4, 34.	כפו (h. e. כַּפּוֹ)	כַּפָּיו
5, 9.	בסוסו (h. e. בְּסוּסוֹ)	בְּסוּסָיו

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
II Reg. 5, 12.	אבנה (h. e. אֲבָנָה)	אֲמָנָה
5, 18.	יסלחנא (h. e. יִסְלַח־נָא)	יִסְלַח
5, 20.	מומה (h. e. מוּמָה)	מְאוּמָה
5, 25.	מאן (h. e. מֵאָן)	מֵאַיִן
6, 25.	חריונים (?)	דִּבְיוֹנִים
7, 12.	בהשדה (h. e. בְּהַשָּׂדֶה)	בַּשָּׂדֶה
7, 13.	ההמון (h. e. הַהֲמוֹן)	הֲמוֹן
7, 15.	בהחפזם (h. e. בְּהֵחָפְזָם)	בְּחָפְזָם
8, 17.	שנה (h. e. שָׁנָה)	שָׁנִים
9, 15.	לגיד (h. e. לַגִּיד)	לְהַגִּיד
9, 33.	שמטוהו (h. e. שִׁמְטוּהוּ)	שִׁמְטוּהָ
9, 37.	והית (h. e. וְהָיָת)	וְהָיְתָה
10, 27.	למחראות (?)	לְמוֹצָאוֹת
11, 1.	וראתה (h. e. וְרָאֲתָה)	רָאֲתָה
11, 2.	הממותתים (h. e. הַמְמוּתָתִים)	הַמּוּמָתִים
11, 4.	המאיות (h. e. הַמֵּאָיוֹת) etiam v. 9. 10. 15.	הַמֵּאוֹת
11, 18.	מזבחתו (h. e. מִזְבַּחְתּוֹ)	מִזְבְּחֹתָיו
12, 10.	בימין (h. e. בְּיָמִין)	מִיָּמִין
12, 12.	יד (h. e. יַד)	יָדֵי
Ibid.	הפקדים (h. e. הַפְּקֻדִים)	הַמְּפֻקָּדִים
13, 6.	החטי (h. e. הֶחֱטִי)	הֶחֱטִיא
14, 2.	יהועדין (h. e. יְהוֹעַדִּין)	יְהוֹעַדָּן
14, 6.	ימות (h. e. יָמוּת)	יוּמָת
14, 7.	המלח (h. e. הַמֶּלַח)	מֶלַח
14, 12.	לאהלו (h. e. לְאָהֳלוֹ)	לְאֹהָלָיו
16, 6.	וארמים (h. e. וַאֲרַמִּים)	וַאֲדֹמִים
16, 15.	ויצוהו (h. e. וַיְצַוֵּהוּ)	וַיְצַוֶּה
16, 17.	ואת (h. e. וְאֶת)	אֶת
16, 18.	מיסך (h. e. מֵיסַךְ)	מוּסַךְ
17, 13.	נביאו (h. e. נְבִיאוֹ)	נְבִיאֵי

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
II Reg. 17, 16.	שנים (h. e. שְׁנַיִם)	שְׁנֵי
17, 21.	וידא (?)	וַיַּדַּח
17, 24.	וספרוים (h. e. וּסְפַרְוַיִם)	וּמִסְפַרְוָיִם
17, 31.	אלה (h. e. אֱלֹהַּ)	אֱלֹהֵי
Ibid.	ספרים (h. e. סְפָרַיִם)	סְפַרְוָיִם
18, 27.	חריהם (?)	צוֹאָתָם
Ibid.	שניהם (?)	מֵימֵי רַגְלֵיהֶם
19, 23.	ברכב (h. e. בְּרֶכֶב)	בְּרֹב
19, 31.	יְיָ	יְיָ צְבָאוֹת
19, 37.	וְשַׂרְאֶצֶר	וְשַׂרְאֶצֶר בָּנָיו
20, 4.	העיר (h. e. הָעִיר)	חָצֵר
20, 18.	יקח (h. e. יִקַּח)	יִקָּחוּ
21, 12.	שמעיו (h. e. שֹׁמְעָיו)	שֹׁמְעָהּ
22, 5.	ויתנה (h. e. וְיִתְּנָהּ)	וְיִתְּנֻהוּ
Ibid.	בבית (h. e. בְּבֵית)	בֵּית
23, 4.	העשוום (h. e. הָעֲשׂוּוּם)	הָעֲשׂוּיִם
23, 10.	בני (h. e. בְּנֵי)	בֶּן
23, 33.	במלך (h. e. בְּמְלֹךְ)	מִמְּלֹךְ
23, 37.	זבידה (h. e. זְבִידָה)	זְבוּדָה
24, 10.	עלה (h. e. עָלָה)	עָלוּ
24, 14.	עשרה (h. e. עֲשָׂרָה)	עֲשֶׂרֶת
24, 15.	אולי (h. e. אוּלֵי)	אֵילֵי
24, 18.	חמיטל (h. e. חֲמִיטַל)	חֲמוּטַל
25, 12.	ולגבים (h. e. וּלְגָבִים)	וּלְיֹגְבִים
25, 17.	אמה (h. e. אַמָּה)	אַמּוֹת

B. *Notae marginales.*

א׳ בְּסֶגּוֹל Aleph cum Segol. I Reg. 16, 24.

א׳ נָחָה Aleph quiescens. I Reg. 11, 39.

ד׳ דְּגוּשָׁה Daleth dagessatum. II Reg. 23, 36.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek. I Reg. 6, 8. II Reg. 16, 10.

ה׳ תַּחַת א׳ He pro Aleph. I Reg. 10, 19.

ו׳ זְעֵירָא Vav minusculum. I Reg. 2, 23.

חָסֵר י׳ Deficiens Jod. 8, 29.

חֲצִי הַסֵּפֶר Dimidium libri. 22, 6.

יַתִּיר ו׳ Abundans Vav. 6, 16.

יַתִּיר י׳ Abundans Jod. 2, 24. 18, 36.

כְּתִיב וְלָא קְרִי Scriptum sed non legendum. II Reg. 4, 18.

מ׳ בְּצֵרֵי Mem cum Zere. I Reg. 5, 20.

מִלְּעֵל Penultima. II Reg. 16, 18.

ס׳ בְּחַטַף קָמֵץ Samech cum Chateph komez. I Reg. 13, 7.

פּ׳ דְּגוּשָׁה Pe dagessatum. 18, 21.

פַּתַח בְּאַתְנַח Pathach apud Athnach. 2, 39. 16, 22. 17, 11. II Reg. 15, 16. 17, 30. 20, 19.

פַּתַח בס״ף (בְּסוֹף פסוק) Pathach in fine versus. I Reg. 2, 39. 40. 4, 6. 5, 28. 21, 27. II Reg. 22, 1. 25, 18.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez apud Sakeph. I Reg. 3, 7. 8. 6, 4. 9, 17. 11, 13. 13, 5. 17, 20. 21. 18, 12. 21, 27. 22, 22. II Reg. 11, 12. 14, 28. 19, 1. 16. 21, 9. 24, 4.

קָמֵץ בְּטַרְחָא Kamez apud Tarcha (Tifcha). I Reg. 5, 31.

פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק Intervallum in medio versu. 13, 20.

קְרִי וְלָא כְתִיב Legendum et non scriptum. II Reg. 19, 31. 37.

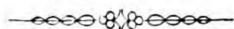
ר׳ דְּגוּשָׁה Resch dagessatum. II Reg. 6, 32.

תְּרֵי טַעֲמֵי Duo accentus. II Reg. 17, 13.

C. *Clausula masoretica.*

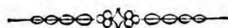
Macte esto! Summa versuum libri Regum mille et quingenti et triginta et sex, signum אַ"ךְ ל"וֹ (א = 1, ך = 500, ל = 30, ו = 6), et medium versuum est I Reg. 22, 6. Sectiones libri sunt quattuor et triginta, signum בְּלֵ"ב (ב = 2, ל = 30, ב = 2). Loci pasekati eius sunt quadraginta et tres, signum גָּדְ"לוֹ (ג = 3, ד = 4, ל = 30, ו = 6). Anni libri: a Salomone, Davidis filio, regnante ad domum primam deletam, quadringenti et undecim anni et sex menses et decem dies.

חֲזָק׃ סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל־סֵפֶר מְלָכִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה, וְסִמָּן אַ"ךְ ל"וֹ. וְחֶצְיוֹ I Reg. 22, 6. וּסְדָרָיו אַרְבָּעָה וּשְׁלֹשִׁים, וְסִמָּן בְּלֵב. וּפְסִקְתּוֹתָיו אַרְבָּעִים וְשָׁלֹשׁ, וְסִמָּן גָּדְלוֹ. שְׁנוֹת הַסֵּפֶר מִשֶּׁמָּלַךְ שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִד עַד שֶׁחָרֵב הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן, אַרְבַּע מֵאוֹת וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים׃

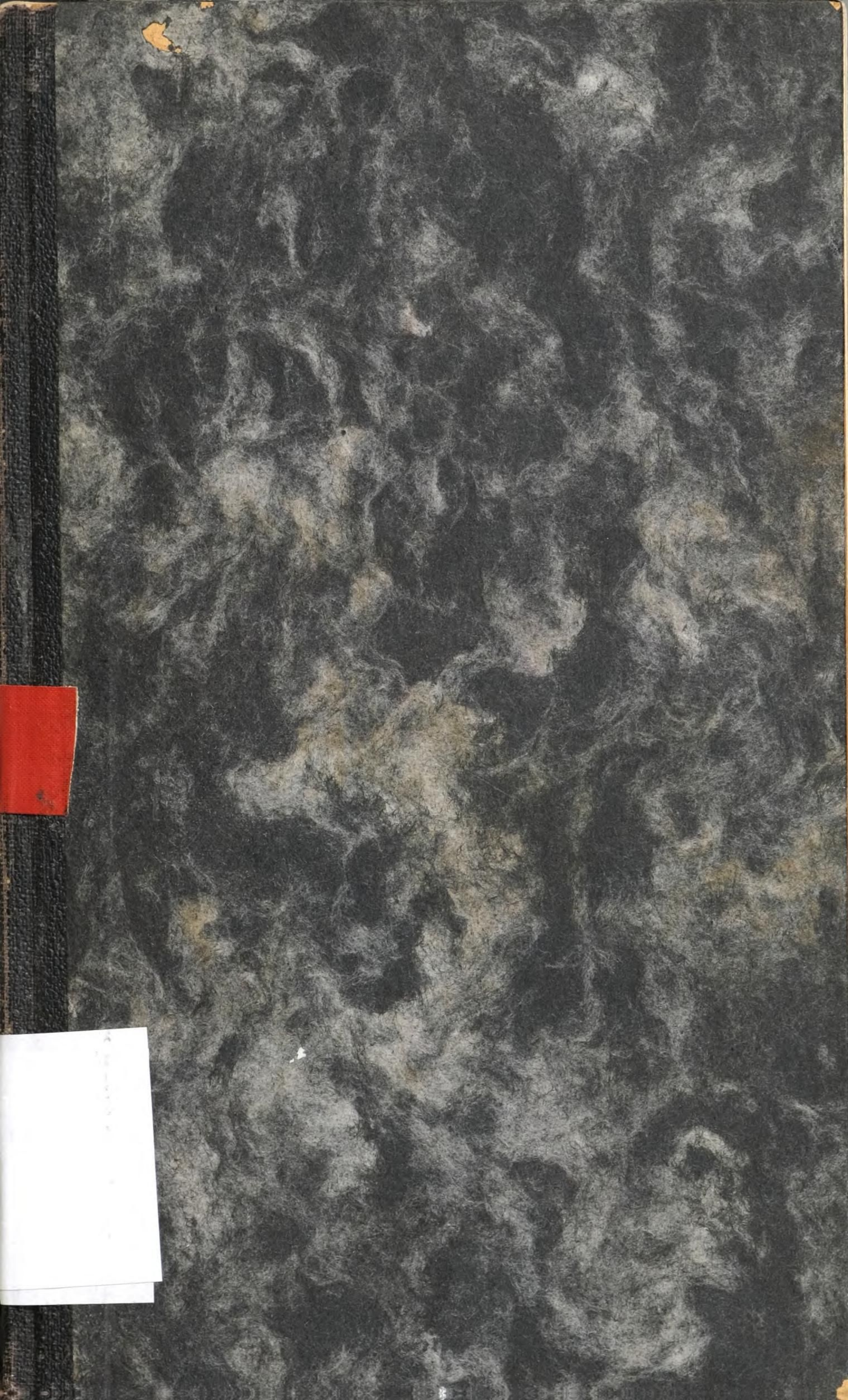
INDEX.

"C" GRADE.

Parallel Passages of IKings and Chronic

Kings.	I Chron.
ps. I and II.	III: 10/. XXIX: 2, 27
III: 4-15 ..... IIChron.	I: 3-13.
V:	II.
VII.	III: 15 to
VIII.	V-VII: 10.
IX.	VII: 10-V1
X.	IX: 1-28 I: 14-27.
XI: 42, 43.	IX: 30, 31.
XII.	X: 1-XI: 4.
XIV: 25-31.	XII: 2-16.
XV.	XIII: 1, 2 XIV: 1-5 XV: 6-XVI: 1
XXII.	XVIII XX: 31-37, 1
I: 5-8, 19-22; 23-26	

Date due

ספר ישעיה

LIBER JESAIAE.

נביאים אחרונים

ספר ישעיה

LIBER JESAIAE.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FR. DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1872.

PRAEFATIO.

Abhinc prope triennium est, quum S. BAERIUS consociata mecum opera Genesin edidit, ut specimen exhiberet textus masoretici ad ipsius Masorae praescripta et priscorum testium fidem exacti[1]. Non multi sunt qui his studiis faveant et criticam editionem huic aut illi omni auctoritate destitutae praeferant. Tanto majori honori est BERNHARDO TAUCHNIZIO Baroni, quod eum operis liberaliter incepti non piguit.

En habes librum Jesaiae omnibus editionibus quae adhuc prodierunt multo perfectiorem. Jesaias multo magis emendatione egebat quam Genesis. Nam liber Thorae quinquepartitus, utpote usu synagogali ceteros omnes antecedens, jam pridem criticos nactus est experientissimos, qui separatis libris, velut אור תורה Menahemi di Lonzano, מכתב מאליהו Eliae b. Azriel Vilnensis, תקון סופרים Salomonis Dubno, מאור עינים Wolfii Heidenheim, genuinam textus speciem eruere et a vitiis vindicare studuerunt. At ceteri libri sacri, quos solus Jedidja Norzi (Nursinus) in suo מנחת שי aequabili diligentia complexus est, etiam nunc innumeris mendis scatent. Libri Josuae ne una quidem pagina exstat, in qua non aliquid vitiosi occurrat. In praefatione Genesis multis exemplis comprobavimus, qualibus quantisque vitiis omnes omnino libri in usitatis editionibus laborent. Facile est hunc indicem augere. Falsae sunt, ut certe aliquot exempla addamus, haece scripturae:

Jos. 15, 52 ודומה. 17, 14 עַד אשר־עד־. Jud. 10, 11 מִן־בני. 20, 6 ואשלחה וַאנתחה. 20, 36 עַל־הגבעה. I Sam. 11, 7 וְאַחַר. 14, 24 נגש. 25, 22 עד־אור. I Reg. 2, 42 ואעֵד. 8, 1 וְאֶת־כל. 8, 31 ונשָׂא. 12, 20 לֹא היה. 18, 5 מֵן־בהמה. 20, 38 אֶל־הדרך. II Reg. 17, 31 נבחן. 18, 31 אֵת דברי. 20, 13 ואת כל־בית. 22, 5 אֶת־בדק. Jer. 18, 4 כַּחמר. 50, 9 משכיל. 51, 46 מִשֵׁל. Ezech. 27, 28 מגרְשׁות. 47, 6 עַל־שפת. Hos. 10, 9 הטאתָ. 13, 2 בִּתבונם. Zeph. 3, 15 תִרְאי. Sach. 2, 13 לְעֹבְדיהם. 3, 10 אֶל־רעהי. 6, 10 מֵאת טוביהו. Koh. 7, 6 כַּם־זה. Est. 8, 11 לַהרג. Ezr. 4, 20 ומִדָּה. 10, 14 בְּערינו. Neh. 6, 16 וַיִּרְאו. 12, 10 ואלישיב הוליד. 13, 11 וְאַקַבְּצֵם. I Chron. 22, 10 אֶת־כסא.

[1] Successit, ut confidimus, nam nonnisi tria sphalmata hucusque deprehendimus: XVIII, 6 leg. הָאֹהֱלָה pro הָאֹהֱלָה XIX, 23 צְעָרָה pro צְעָרָה XXXV, 2 והִטַּהרו pro והִטָּהרו.

29, 2 וּבְכָל־. II Chron. 10, 14 אָבִי הִכְבִּיד. 10, 16 וכל־ ישראל רָאוּ. 20, 37 בְּהִתְחַבֶּרְךָ. 22, 8 בְּהִשָּׁפֵט. 23, 1 לַעֲזַרְיָהוּ. 28, 18 וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ. 29, 18 וְאֶת־מִזְבַּח.

Subsidia Codicum et Editionum, quibus BAERIUS in textu Jesaiae stabiliendo usus est, ea sunt, de quibus pridem in praefationibus Psalterii (Lipsiae, Doerffling & Franke 1861) et Genesis (1869) disserui. Sed accesserunt quaedam peculiaria et recens parata. Haud negligendas existimavit Editiones Heinemanni (Berolini 1842) et Luzzatti (Patavii 1855 sqq.). Praesto ipsi erant inter alios Masorae fontes etiam *Ochla we-ochla* a Sal. Frensdorffio publicatum (Hanoverae 1864. 4) et exemplar commentarii critici Norziani מנחת שי inscripti (Mantuae 1742-44), in cujus margine Wolfius Heidenheim varias duorum antiquorum Codicum lectiones adnotavit. Atque adeo contigit potiri duorum Codicum, qui nuper ex oriente advecti sunt. Horum duorum Codicum, quos in adnotationibus criticis saepenumero citavimus, primum *Hierosolymitanum* nuncupavimus, nam SCHAPIRA Hierosolymitanus, sedulus ille Codicum conquisitor, eum Joanni Altio Francofurtensi vendendum tradidit, qui quidem BAERIUM rogavit, ut exploratum breviter describeret. Est membranaceus et quod dolendum non integer (Jud. 20, 8 usque ad Ez. 5, 8; 2 Chr. 4, 16 — c. 18; Dan. c. 3 — 11, 40; Ezr. 4, 4 — Neh. 3, 17), ad familiam Hispanicam pertinens (ספר אספמיא), Masora tum parva tum magna instructus a Punctatore rei grammaticae et masoreticae peritissimo, sec. fere XIV, uti inde apparet, quod saepius David Kimchi tanquam testis profertur. Hujus Codicis textus saepissime a vulgato discedit, plerumque non sine justa causa. Adscriptae sunt multae variae lectiones, quas celeberrimus iste Codex Hilleli (ספר הללי) exhibebat[1].

Alterum Codicem, quem *Jamanensem* nominare consuevimus, Jacobus SAPPIR, auctor itinerarii אבן ספיר (Lyck 1866)[2],

[1] Exempla memorabilium lectionum hujus Codicis sunt 1 Sam. 5, 6 אֶחָת 10, 5 תבוא גבעת 21, 10 בָּזֶה 25, 22 עד־הבקר 30, 30 וְאֵת בֵּית 1 Reg. 2, 42 וָאָעִד 2 Reg. 18, 37 לוֹ דִּבְרֵי 20, 13 בִּבוֹר כליו 25, 7 ויביאֻהו Jer. 51, 56 קַשְּׁתוֹתָם Ezr. 10, 14 בֶּעָרֵינוּ Neh. 2, 10 סַנְבַּלַּט. Idem 2 Reg. 19, 29 habet ושאַנַנְךָ cum nota כן במוגה בהללי בדגש הנ״ה וכן פי׳ הקמחי; Jes. 5, 5 משוּכָּתו cum nota בפתח הנ״ון; 59, 19 בּוֹ cum nota כן בדגש וג״א בלא דגש; Jer. 31, 1 אֱהְיֶה cum nota כן בש״ין ומ״ם וכן פי״הקמחי 39, 3 שַׂר־שְׁכִּים cum nota כן נקוד בהללי 49, 30 נֻדוּ cum nota כן בדגש Ez. 3, 10 שְׁמָע cum nota כן במוגה בדגש הש״ין Dan. 5, 27 בְּמֹאזַנַיָּא cum nota כן בפתח הז״ין. In fine Jesaiae adnotatur, Cod. Hilleli penultimos versus librorum ית״קק non repetere.

[2] V. de eo *Journal Asiatique* t. XVI no. 61. 1870, ubi M. J. Derenbourg librum grammaticum e Pentateucho, quem Sappir Bodlejanae vendiderat, descriptum edidit atque illustravit. Est unum

in Arabia australi (يمن) acquisivit et raros quosdam libros sibi commutando Baerio concessit. Hic Codex a במקום Jes. 22,25 incipit et deinceps omnes ceteros libros continet, exceptis ultimis capitibus Chronicorum (inde a 2 Chr. 22, 25) et toto Psalterio. Membranaceus est et hierosolymitano antiquior, charactere Raschiano sive Provinciali (פרובינצי) scriptus[1], binis in utraque pagina columnis, sine Masora, sed passim adspersis notis criticis. Etiam hic Codex bono nobis usui erat, nam in punctis et vocalibus fideliter praescripta masoretica custodit[2].

Praeterea nonnunquam Codicem tertium membranaceum eumque pervetustum, integrum et omnino eximium commemoravimus, quem ao. 1868 de Jacobo SAPPIR Bibliotheca Publica Parisiensis emit. Hujus Codicis varias lectiones ab ipso excerptas benigne nobiscum communicavit, quare eum ut gratiam referremus Codicem *Sappir* appellavimus[3].

Talibus subsidiis[4] usi labori non pepercimus, ut textum Jesaiae multis locis depravatum aut vacillantem ad Masorae normam et optimorum testium exemplar revocaremus. Accentus

---

de opusculis illis, quae alias *Horajoth ha-Kore* (Institutiones lectoris s. anagnostae) inscribuntur (cf. comm. nostrum in Psalmos t. II. p. 518). Auctor vetustiores libros compilavit et paene nihil suppeditat quod non aliunde noverimus. Attamen non pauca congessit quae Masorae Ben-Ascheri melius cognoscendae inserviunt et peculiares ei sunt quidam termini technici velut פיסוק pro פסוק et אוגירה (de בגד״כפת contra regulam dagessatis). Ad Jesaiae textum castigandum quod faceret nihil invenimus.

[1] v. Zunz, *Zur Geschichte und Literatur* p. 206 s.

[2] Exempla sunt Jer. 2, 31 הַמִּדְבָּר ibid. אֶם אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה מוֹדוּע 4, 7 מְסֻבְּכוֹ 13, 25 שְׁכַחַתְּ 14, 9 בְּקִרְבֵּנוּ ׀ וְאַתָּה 20, 15 בֵּן 24, 10 וְשִׁלַּחְתִּי Ez. 19, 9 בַּמְּצֹדוֹת 25, 8 אֱמֹר 28, 13 מְסֻכָתֶךָ Hos. 2, 18 בַּעְלִי 9, 6 קִמּוֹשׁ Sach. 7, 2 שַׂרְאֶצֶר 14, 10 כָּעֲרָבָה Am. 6, 14 וּלְחָצוּ אֶתְכֶם Iob. 1, 8 הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב 28, 17 וּזְכוֹכִית.

[3] Hierolymitanus noster ad וַיַּחְלְטוּ הֲמִמֶּנּוּ 1 Reg. 20, 33 adnotat: כן בספר בבלאה, ונסחא מערבאה ויחלטו הממנו כתיב ויחלטוה ממנו קרי, unde cognoscimus, lectionem quam editiones exhibent babylonicam esse, non palaestinensem, quae exhibenda erat. Et revera Cod. ille Sappir Parisiensis in textu habet Chethîb ויחלטו הממנו et in margine Kerî ויחלטוה ממנו. Etiam Cod. 1294 Goldschmidtii Francofurtensis (v. Praef. ad Librum Psalm. p. VI) hujus varietatis mentionem facit, cf. et Raschium ad h. l.

[4] Inter Codd. quos Baerius consuluit est etiam Mendelssohnianius quidam, nunc Geigerianus, quem Abrahamus GEIGER passim in Baerii usum liberaliter contulit. Hunc Codicem non adeo antiquum — exaratus est enim ao. 1489 — inter testes non recepimus. Attamen lectiones וְהַגִּלְיֹנִים 3, 23., עַל־סוּסִים 31, 1., וְשַׂרְאֶצֶר 37, 38 quas exhibet documento sunt, eum emendatioribus libris adnumerandum esse.

velut *Paschta Telischa* etc. uti fieri oportet collocavimus; in ponendo *Metheg-Gaja*, cujus leges celeberrimi grammatici non satis noverunt[1], maximam curam adhibuimus; *Schebâ* ubicunque earundem literarum concurrentium prior plena vocali caret cum *Chatef* commutavimus (e. c. דִּלֲלוּ, וְהִלֲלוּ, סֹרֲרִים, וְעֹנֲנִים); *Kamez-chatûf* ubi legens errare possit praeeuntibus Codicibus pariter ut *Kamez-chatef* scripsimus (velut כְּדָבְרָם, וְהָרְבוֹת, פָּתְחֵן, שָׁבְעָה); in vocalibus, accentibus, plena vel defectiva scriptione ubique sedulo religioseque Masoram consuluimus. Et omnium editionum haec prima est, in qua singulae textus sectiones, quas traditio sancivit, literis ס (h. e. סתומה) et פ (h. e. פתוחה) designatae sunt. Editores hucusque earum sectionum in solo Pentateucho rationem habuerunt Pentateucho rationem habuerunt idque duce Maimonide (הלכות ספר תורה cap. VIII.); in ceteris libris certis praeceptis destituti suum arbitrium sequuntur ideoque nimirum longe inter sese dissentiunt. Merito autem HUPFELDUS in §. 19 Grammaticae suae observavit, etiam in Prophetis et Hagiographis similem textus partitionem a majoribus traditam videri, id quod Mischna cum Gemara *Megilla* 24[a] postulat et Codices confirmant[2]. Has Paraschas sive clausas sive apertas redintegrare studuimus.

Accessionum criticarum et historicarum, quibus hanc Jesaiae editionem locupletavimus, commendatione supersedemus. Grato eas animo excipient qui talium studiorum sensu non vacant. Plerisque et inter hos etiam nostratibus grammatodidascalis frustra, ut videtur, in textu biblico ad regulas et praecepta Masorae exigendo desudamus. At fortasse quod praesens non postera respuet aetas et gratias mihi habebit, quod alienae laudis cupidior quam propriae enixus sum, ut rara BAERII eruditio atque indefessa industria in lucem protrahantur et quantum possint ad studiorum biblicorum fructum redundent.

Lipsiae, XIII ante Calendas Apriles MDCCCLXXII.

Franciscus Delitzsch.

---

[1] Roedigerus in ed. XXII. (1872) Grammaticae Gesenianae ait, וְ copulativum nunquam Metheg assumere, at Jes. 9, 6 scribendum וּֽלְסַעֲדָהּ 49, 18 וּֽתְקַשְּׁרִים 65, 3 וּֽמְקַטְּרִים, v. legem *Metheg-Setzung* § 24.

[2] Cod. Moguntinus pone Jos. 1, 18. 12, 24. 1 Reg. 1, 53. Jer. 8, 12 et alias habet פ, pone Jud. 4, 24. 5, 31. 2 Sam. 21, 22. 22, 51 lineam vacuam relinquit eique פתוחה inscribit. Cod. Hierosolymitanus post Jud. 20, 14. 1 Sam. 18, 6. 2 Chr. 12, 12. 15, 7. 9 al. adnotat פתוחה. Codex Heidenheim. post Psalm. 114, 8. Koh. 4, 17 exhibet סתומה. Jamanensis פתוחה adscribit post Prov. 6, 19. Hierosolymitanus post Jer. 13, 15 habet notam רל״פ h. e. ראש לפתוחה et post Jes. 36, 11. 62, 6. Jer. 12, 10 et saepius רל״ס h. e. ראש לסתומה.

Liber Jesaiae. ישעיה

1 א

חֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֲשֶׁר חָזָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם א
בִּימֵי עֻזִּיָּהוּ יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּהוּ מַלְכֵי יְהוּדָה׃ שִׁמְעוּ שָׁמַיִם 2
וְהַאֲזִינִי אֶרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר בָּנִים גִּדַּלְתִּי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם
פָּשְׁעוּ בִי׃ יָדַע שׁוֹר קֹנֵהוּ וַחֲמוֹר אֵבוּס בְּעָלָיו יִשְׂרָאֵל לֹא 3
יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנָן׃ הוֹי ׀ גּוֹי חֹטֵא עַם כֶּבֶד עָוֺן זֶרַע מְרֵעִים 4
בָּנִים מַשְׁחִיתִים עָזְבוּ אֶת־יְהוָה נִאֲצוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נָזֹרוּ
אָחוֹר׃ עַל־מֶה תֻכּוּ עוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה כָּל־רֹאשׁ לָחֳלִי וְכָל־ ה
לֵבָב דַּוָּי׃ מִכַּף־רֶגֶל וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בּוֹ מְתֹם פֶּצַע וְחַבּוּרָה 6
וּמַכָּה טְרִיָּה לֹא־זֹרוּ וְלֹא חֻבָּשׁוּ וְלֹא רֻכְּכָה בַּשָּׁמֶן׃ אַרְצְכֶם 7
שְׁמָמָה עָרֵיכֶם שְׂרֻפוֹת אֵשׁ אַדְמַתְכֶם לְנֶגְדְּכֶם זָרִים אֹכְלִים
אֹתָהּ וּשְׁמָמָה כְּמַהְפֵּכַת זָרִים׃ וְנוֹתְרָה בַת־צִיּוֹן כְּסֻכָּה 8
בְכָרֶם כִּמְלוּנָה בְמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה׃ לוּלֵי יְהוָה צְבָאוֹת 9
הוֹתִיר לָנוּ שָׂרִיד כִּמְעָט כִּסְדֹם הָיִינוּ לַעֲמֹרָה דָּמִינוּ׃ פ
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה קְצִינֵי סְדֹם הַאֲזִינוּ תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עַם־ י
עֲמֹרָה׃ לָמָּה לִּי רֹב־זִבְחֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה שָׂבַעְתִּי עֹלוֹת 11
אֵילִים וְחֵלֶב מְרִיאִים וְדַם פָּרִים וּכְבָשִׂים וְעַתּוּדִים לֹא
חָפָצְתִּי׃ כִּי תָבֹאוּ לֵרָאוֹת פָּנָי מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיֶּדְכֶם רְמֹס 12
חֲצֵרָי׃ לֹא תוֹסִיפוּ הָבִיא מִנְחַת־שָׁוְא קְטֹרֶת תּוֹעֵבָה הִיא 13
לִי חֹדֶשׁ וְשַׁבָּת קְרֹא מִקְרָא לֹא־אוּכַל אָוֶן וַעֲצָרָה׃ חָדְשֵׁיכֶם 14
וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׂנְאָה נַפְשִׁי הָיוּ עָלַי לָטֹרַח נִלְאֵיתִי נְשֹׂא׃
וּבְפָרִשְׂכֶם כַּפֵּיכֶם אַעְלִים עֵינַי מִכֶּם גַּם כִּי־תַרְבּוּ תְפִלָּה טו
אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ יְדֵיכֶם דָּמִים מָלֵאוּ׃ רַחֲצוּ הִזַּכּוּ הָסִירוּ רֹעַ 16
מַעַלְלֵיכֶם מִנֶּגֶד עֵינָי חִדְלוּ הָרֵעַ׃ לִמְדוּ הֵיטֵב דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט 17

18 אַשְּׁרוּ חָמוֹץ שִׁפְטוּ יָתוֹם רִיבוּ אַלְמָנָה׃ לְכוּ־נָא וְנִוָּכְחָה
יֹאמַר יְהוָה אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ אִם־
19 יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ׃ אִם־תֹּאבוּ וּשְׁמַעְתֶּם טוּב
כ הָאָרֶץ תֹּאכֵלוּ׃ וְאִם־תְּמָאֲנוּ וּמְרִיתֶם חֶרֶב תְּאֻכְּלוּ כִּי פִּי
21 יְהוָה דִּבֵּר׃ פ אֵיכָה הָיְתָה לְזוֹנָה קִרְיָה נֶאֱמָנָה מְלֵאֲתִי
22 מִשְׁפָּט צֶדֶק יָלִין בָּהּ וְעַתָּה מְרַצְּחִים׃ כַּסְפֵּךְ הָיָה לְסִיגִים
23 סָבְאֵךְ מָהוּל בַּמָּיִם׃ שָׂרַיִךְ סוֹרְרִים וְחַבְרֵי גַּנָּבִים כֻּלּוֹ אֹהֵב
שֹׁחַד וְרֹדֵף שַׁלְמֹנִים יָתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב אַלְמָנָה לֹא־יָבוֹא
24 אֲלֵיהֶם׃ פ לָכֵן נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל
כה הוֹי אֶנָּחֵם מִצָּרַי וְאִנָּקְמָה מֵאוֹיְבָי׃ וְאָשִׁיבָה יָדִי עָלַיִךְ
26 וְאֶצְרֹף כַּבֹּר סִיגָיִךְ וְאָסִירָה כָּל־בְּדִילָיִךְ׃ וְאָשִׁיבָה שֹׁפְטַיִךְ
כְּבָרִאשֹׁנָה וְיֹעֲצַיִךְ כְּבַתְּחִלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִקָּרֵא לָךְ עִיר הַצֶּדֶק
27 28 קִרְיָה נֶאֱמָנָה׃ צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפָּדֶה וְשָׁבֶיהָ בִּצְדָקָה׃ וְשֶׁבֶר
29 פֹּשְׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדָּו וְעֹזְבֵי יְהוָה יִכְלוּ׃ כִּי יֵבֹשׁוּ
ל מֵאֵילִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם וְתַחְפְּרוּ מֵהַגַּנּוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם׃ כִּי
31 תִהְיוּ כְּאֵלָה נֹבֶלֶת עָלֶהָ וּכְגַנָּה אֲשֶׁר־מַיִם אֵין לָהּ׃ וְהָיָה
הֶחָסֹן לִנְעֹרֶת וּפֹעֲלוֹ לְנִיצוֹץ וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וְאֵין
מְכַבֶּה׃ פ

ב 2

א הַדָּבָר אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלָםִ׃
2 וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה בְּרֹאשׁ
3 הֶהָרִים וְנִשָּׂא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם׃ וְהָלְכוּ
עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־בֵּית אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב וְיֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא
4 תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלָםִ׃ וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ
לְעַמִּים רַבִּים וְכִתְּתוּ חַרְבוֹתָם לְאִתִּים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמַזְמֵרוֹת
לֹא־יִשָּׂא גוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃ ס
ה 6 בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה׃ כִּי נָטַשְׁתָּה עַמְּךָ בֵּית
יַעֲקֹב כִּי מָלְאוּ מִקֶּדֶם וְעֹנְנִים כַּפְּלִשְׁתִּים וּבְיַלְדֵי נָכְרִים
7 יַשְׂפִּיקוּ׃ וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאֵין קֵצֶה לְאֹצְרֹתָיו
8 וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ סוּסִים וְאֵין קֵצֶה לְמַרְכְּבֹתָיו׃ וַתִּמָּלֵא אַרְצוֹ
אֱלִילִים לְמַעֲשֵׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲווּ לַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו׃

9 וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ וְאַל־תִּשָּׂא לָהֶם׃ בּוֹא בַצּוּר וְהִטָּמֵן י
בֶּעָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָֹה וּמֵהֲדַר גְּאֹנוֹ׃ עֵינֵי גַּבְהוּת אָדָם 11
שָׁפֵל וְשַׁח רוּם אֲנָשִׁים וְנִשְׂגַּב יְהוָֹה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃
כִּי יוֹם לַיהוָֹה צְבָאוֹת עַל כָּל־גֵּאֶה וָרָם וְעַל כָּל־נִשָּׂא 12
וְשָׁפֵל׃ וְעַל כָּל־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן הָרָמִים וְהַנִּשָּׂאִים וְעַל כָּל־ 13
אַלּוֹנֵי הַבָּשָׁן׃ וְעַל כָּל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל כָּל־הַגְּבָעוֹת 14
הַנִּשָּׂאוֹת׃ וְעַל כָּל־מִגְדָּל גָּבֹהַּ וְעַל כָּל־חוֹמָה בְצוּרָה׃ וְעַל טו 16
כָּל־אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ וְעַל כָּל־שְׂכִיּוֹת הַחֶמְדָּה׃ וְשַׁח גַּבְהוּת 17
הָאָדָם וְשָׁפֵל רוּם אֲנָשִׁים וְנִשְׂגַּב יְהוָֹה לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא׃
וְהָאֱלִילִים כָּלִיל יַחֲלֹף׃ וּבָאוּ בִּמְעָרוֹת צֻרִים וּבִמְחִלּוֹת 18 19
עָפָר מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָֹה וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃
בַּיּוֹם הַהוּא יַשְׁלִיךְ הָאָדָם אֵת אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וְאֵת אֱלִילֵי כ
זְהָבוֹ אֲשֶׁר עָשׂוּ־לוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֺת לַחְפֹּר פֵּרוֹת וְלָעֲטַלֵּפִים׃
לָבוֹא בְּנִקְרוֹת הַצֻּרִים וּבִסְעִפֵי הַסְּלָעִים מִפְּנֵי פַּחַד יְהוָֹה 21
וּמֵהֲדַר גְּאוֹנוֹ בְּקוּמוֹ לַעֲרֹץ הָאָרֶץ׃ חִדְלוּ לָכֶם מִן־הָאָדָם 22
אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ כִּי בַמֶּה נֶחְשָׁב הוּא׃

ג 3

כִּי הִנֵּה הָאָדוֹן יְהוָֹה צְבָאוֹת מֵסִיר מִירוּשָׁלַםִ וּמִיהוּדָה א
מַשְׁעֵן וּמַשְׁעֵנָה כֹּל מִשְׁעַן־לֶחֶם וְכֹל מִשְׁעַן־מָיִם׃ גִּבּוֹר 2
וְאִישׁ מִלְחָמָה שׁוֹפֵט וְנָבִיא וְקֹסֵם וְזָקֵן׃ שַׂר־חֲמִשִּׁים וּנְשׂוּא 3
פָנִים וְיוֹעֵץ וַחֲכַם חֲרָשִׁים וּנְבוֹן לָחַשׁ׃ וְנָתַתִּי נְעָרִים 4
שָׂרֵיהֶם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּ־בָם׃ וְנִגַּשׂ הָעָם אִישׁ בְּאִישׁ וְאִישׁ ה
בְּרֵעֵהוּ יִרְהֲבוּ הַנַּעַר בַּזָּקֵן וְהַנִּקְלֶה בַּנִּכְבָּד׃ כִּי־יִתְפֹּשׂ אִישׁ 6
בְּאָחִיו בֵּית אָבִיו שִׂמְלָה לְכָה קָצִין תִּהְיֶה־לָּנוּ וְהַמַּכְשֵׁלָה
הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ׃ יִשָּׂא בַיּוֹם הַהוּא ׀ לֵאמֹר לֹא־אֶהְיֶה חֹבֵשׁ 7
וּבְבֵיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין שִׂמְלָה לֹא תְשִׂימֻנִי קְצִין עָם׃ כִּי 8
כָשְׁלָה יְרוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה נָפָל כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעַלְלֵיהֶם אֶל־
יְהוָֹה לַמְרוֹת עֵנֵי כְבוֹדוֹ׃ הַכָּרַת פְּנֵיהֶם עָנְתָה בָּם וְחַטָּאתָם 9
כִּסְדֹם הִגִּידוּ לֹא כִחֵדוּ אוֹי לְנַפְשָׁם כִּי־גָמְלוּ לָהֶם רָעָה׃
אִמְרוּ צַדִּיק כִּי־טוֹב כִּי־פְרִי מַעַלְלֵיהֶם יֹאכֵלוּ׃ אוֹי לְרָשָׁע 11
רָע כִּי־גְמוּל יָדָיו יֵעָשֶׂה לּוֹ׃ עַמִּי נֹגְשָׂיו מְעוֹלֵל וְנָשִׁים 12

v. 8. חסר י'

מָשְׁלוּ בוֹ עַמִּי מְאַשְּׁרֶיךָ מַתְעִים וְדֶרֶךְ אֹרְחֹתֶיךָ בִּלֵּעוּ׃
13 14 נִצָּב לָרִיב יְהוָה וְעֹמֵד לָדִין עַמִּים׃ יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא
עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׂרָיו וְאַתֶּם בִּעַרְתֶּם הַכֶּרֶם גְּזֵלַת הֶעָנִי
טו בְּבָתֵּיכֶם׃ מַלָּכֶם תְּדַכְּאוּ עַמִּי וּפְנֵי עֲנִיִּים תִּטְחָנוּ נְאֻם־אֲדֹנָי
16 יֱהוִה צְבָאוֹת׃ פ וַיֹּאמֶר יְהוָה יַעַן כִּי גָבְהוּ בְּנוֹת צִיּוֹן
וַתֵּלַכְנָה נְטוּוֹת גָּרוֹן וּמְשַׂקְּרוֹת עֵינָיִם הָלוֹךְ וְטָפֹף תֵּלַכְנָה
17 וּבְרַגְלֵיהֶם תְּעַכַּסְנָה׃ וְשִׂפַּח אֲדֹנָי קָדְקֹד בְּנוֹת צִיּוֹן וַיהוָה
18 פָּתְהֵן יְעָרֶה׃ בַּיּוֹם הַהוּא יָסִיר אֲדֹנָי אֵת תִּפְאֶרֶת הָעֲכָסִים
19 וְהַשְּׁבִיסִים וְהַשַּׂהֲרֹנִים׃ הַנְּטִפוֹת וְהַשֵּׁרוֹת וְהָרְעָלוֹת׃
כ הַפְּאֵרִים וְהַצְּעָדוֹת וְהַקִּשֻּׁרִים וּבָתֵּי הַנֶּפֶשׁ וְהַלְּחָשִׁים׃
21 22 הַטַּבָּעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף׃ הַמַּחֲלָצוֹת וְהַמַּעֲטָפוֹת וְהַמִּטְפָּחוֹת
23 וְהָחֲרִיטִים׃ וְהַגִּלְיֹנִים וְהַסְּדִינִים וְהַצְּנִיפוֹת וְהָרְדִידִים׃
24 וְהָיָה תַחַת בֹּשֶׂם מַק יִהְיֶה וְתַחַת חֲגוֹרָה נִקְפָּה וְתַחַת
מַעֲשֶׂה מִקְשֶׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מַחֲגֹרֶת שָׂק כִּי תַחַת
כה 26 יֹפִי׃ מְתַיִךְ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וּגְבוּרָתֵךְ בַּמִּלְחָמָה׃ וְאָנוּ וְאָבְלוּ
פְּתָחֶיהָ וְנִקָּתָה לָאָרֶץ תֵּשֵׁב׃

ד 4

א וְהֶחֱזִיקוּ שֶׁבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר לַחְמֵנוּ
נֹאכֵל וְשִׂמְלָתֵנוּ נִלְבָּשׁ רַק יִקָּרֵא שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֱסֹף חֶרְפָּתֵנוּ׃
2 ס בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צֶמַח יְהוָה לִצְבִי וּלְכָבוֹד וּפְרִי
3 הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת לִפְלֵיטַת יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה ׀ הַנִּשְׁאָר
בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלִַם קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ כָּל־הַכָּתוּב לַחַיִּים
4 בִּירוּשָׁלִָם׃ אִם ׀ רָחַץ אֲדֹנָי אֵת צֹאַת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמֵי
ה יְרוּשָׁלִַם יָדִיחַ מִקִּרְבָּהּ בְּרוּחַ מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ בָּעֵר׃ וּבָרָא
יְהוָה עַל כָּל־מְכוֹן הַר־צִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאֶהָ עָנָן ׀ יוֹמָם וְעָשָׁן
6 וְנֹגַהּ אֵשׁ לֶהָבָה לָיְלָה כִּי עַל־כָּל־כָּבוֹד חֻפָּה׃ וְסֻכָּה תִּהְיֶה
לְצֵל־יוֹמָם מֵחֹרֶב וּלְמַחְסֶה וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר׃ פ

ה 5

א אָשִׁירָה נָּא לִידִידִי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמוֹ כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי
2 בְּקֶרֶן בֶּן־שָׁמֶן׃ וַיְעַזְּקֵהוּ וַיְסַקְּלֵהוּ וַיִּטָּעֵהוּ שֹׂרֵק וַיִּבֶן מִגְדָּל
בְּתוֹכוֹ וְגַם־יֶקֶב חָצֵב בּוֹ וַיְקַו לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃

פתח בס״פ ibid. — נְטוּיוֹת ק׳ v. 16. — מַה־לָּכֶם ק׳ v. 15.

3 וְעַתָּה יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם וְאִישׁ יְהוּדָה שִׁפְטוּ־נָא בֵּינִי וּבֵין
4 כַּרְמִי׃ מַה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עָשִׂיתִי בּוֹ מַדּוּעַ קִוֵּיתִי
ה לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בְּאֻשִׁים׃ וְעַתָּה אוֹדִיעָה־נָּא אֶתְכֶם אֵת
אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי הָסֵר מְשׂוּכָּתוֹ וְהָיָה לְבָעֵר פָּרֹץ
6 גְּדֵרוֹ וְהָיָה לְמִרְמָס׃ וַאֲשִׁיתֵהוּ בָתָה לֹא יִזָּמֵר וְלֹא יֵעָדֵר
וְעָלָה שָׁמִיר וָשָׁיִת וְעַל הֶעָבִים אֲצַוֶּה מֵהַמְטִיר עָלָיו מָטָר׃
7 כִּי כֶרֶם יְהוָה צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ יְהוּדָה נְטַע
שַׁעֲשׁוּעָיו וַיְקַו לְמִשְׁפָּט וְהִנֵּה מִשְׂפָּח לִצְדָקָה וְהִנֵּה צְעָקָה׃
8 ס הוֹי מַגִּיעֵי בַיִת בְּבַיִת שָׂדֶה בְשָׂדֶה יַקְרִיבוּ עַד אֶפֶס
9 מָקוֹם וְהוּשַׁבְתֶּם לְבַדְּכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ בְּאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת
אִם־לֹא בָּתִּים רַבִּים לְשַׁמָּה יִהְיוּ גְּדֹלִים וְטוֹבִים מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
י כִּי עֲשֶׂרֶת צִמְדֵּי־כֶרֶם יַעֲשׂוּ בַּת אֶחָת וְזֶרַע חֹמֶר יַעֲשֶׂה
11 אֵיפָה׃ פ הוֹי מַשְׁכִּימֵי בַבֹּקֶר שֵׁכָר יִרְדֹּפוּ מְאַחֲרֵי בַנֶּשֶׁף
12 יַיִן יַדְלִיקֵם׃ וְהָיָה כִנּוֹר וָנֶבֶל תֹּף וְחָלִיל וָיַיִן מִשְׁתֵּיהֶם
13 וְאֵת פֹּעַל יְהוָה לֹא יַבִּיטוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו לֹא רָאוּ׃ לָכֵן גָּלָה
עַמִּי מִבְּלִי־דָעַת וּכְבוֹדוֹ מְתֵי רָעָב וַהֲמוֹנוֹ צִחֵה צָמָא׃
14 לָכֵן הִרְחִיבָה שְּׁאוֹל נַפְשָׁהּ וּפָעֲרָה פִיהָ לִבְלִי־חֹק וְיָרַד
טו הֲדָרָהּ וַהֲמוֹנָהּ וּשְׁאוֹנָהּ וְעָלֵז בָּהּ׃ וַיִּשַּׁח אָדָם וַיִּשְׁפַּל־אִישׁ
16 וְעֵינֵי גְבֹהִים תִּשְׁפַּלְנָה׃ וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט
17 וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בִּצְדָקָה׃ וְרָעוּ כְבָשִׂים כְּדָבְרָם וְחָרְבוֹת
18 מֵחִים גָּרִים יֹאכֵלוּ׃ ס הוֹי מֹשְׁכֵי הֶעָוֺן בְּחַבְלֵי הַשָּׁוְא
19 וְכַעֲבוֹת הָעֲגָלָה חַטָּאָה׃ הָאֹמְרִים יְמַהֵר ׀ יָחִישָׁה מַעֲשֵׂהוּ
לְמַעַן נִרְאֶה וְתִקְרַב וְתָבוֹאָה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְנֵדָעָה׃
כ ס הוֹי הָאֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע שָׂמִים חֹשֶׁךְ לְאוֹר
21 וְאוֹר לְחֹשֶׁךְ שָׂמִים מַר לְמָתוֹק וּמָתוֹק לְמָר׃ ס הוֹי
22 חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנֶגֶד פְּנֵיהֶם נְבֹנִים׃ ס הוֹי גִּבּוֹרִים
23 לִשְׁתּוֹת יָיִן וְאַנְשֵׁי חַיִל לִמְסֹךְ שֵׁכָר׃ מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֵקֶב
24 שֹׁחַד וְצִדְקַת צַדִּיקִים יָסִירוּ מִמֶּנּוּ׃ לָכֵן כֶּאֱכֹל קַשׁ לְשׁוֹן
אֵשׁ וַחֲשַׁשׁ לֶהָבָה יִרְפֶּה שָׁרְשָׁם כַּמָּק יִהְיֶה וּפִרְחָם
כָּאָבָק יַעֲלֶה כִּי מָאֲסוּ אֵת תּוֹרַת יְהוָה צְבָאוֹת וְאֵת אִמְרַת
כה קְדוֹשׁ־יִשְׂרָאֵל נִאֵצוּ׃ עַל־כֵּן חָרָה אַף־יְהוָה בְּעַמּוֹ וַיֵּט יָדוֹ

v. 15. פתח בס"פ — v. 9. קמץ בטרחא — v. 5. כ׳ בדגש

עָלָיו וַיַּכֵּהוּ וַיִּרְגְּזוּ הֶהָרִים וַתְּהִי נִבְלָתָם כַּסּוּחָה בְּקֶרֶב
26 חוּצוֹת בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ וְנָשָׂא־נֵס
לַגּוֹיִם מֵרָחוֹק וְשָׁרַק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְהִנֵּה מְהֵרָה קַל
27 יָבוֹא׃ אֵין־עָיֵף וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן וְלֹא נִפְתַּח
28 אֵזוֹר חֲלָצָיו וְלֹא נִתַּק שְׂרוֹךְ נְעָלָיו׃ אֲשֶׁר חִצָּיו שְׁנוּנִים
וְכָל־קַשְּׁתֹתָיו דְּרֻכוֹת פַּרְסוֹת סוּסָיו כַּצַּר נֶחְשָׁבוּ וְגַלְגִּלָּיו
29 כַּסּוּפָה׃ שְׁאָגָה לוֹ כַּלָּבִיא וְשָׁאַג כַּכְּפִירִים וְיִנְהֹם וְיֹאחֵז
ל טֶרֶף וְיַפְלִיט וְאֵין מַצִּיל׃ וְיִנְהֹם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא כְּנַהֲמַת־
יָם וְנִבַּט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ צַר וָאוֹר חָשַׁךְ בַּעֲרִיפֶיהָ׃ פ

ו 6

א בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֻזִּיָּהוּ וָאֶרְאֶה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
2 רָם וְנִשָּׂא וְשׁוּלָיו מְלֵאִים אֶת־הַהֵיכָל׃ שְׂרָפִים עֹמְדִים ׀
מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם ׀ יְכַסֶּה
3 פָנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף׃ וְקָרָא זֶה אֶל־
זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ
4 כְּבוֹדוֹ׃ וַיָּנֻעוּ אַמּוֹת הַסִּפִּים מִקּוֹל הַקּוֹרֵא וְהַבַּיִת יִמָּלֵא
ה עָשָׁן׃ וָאֹמַר אוֹי־לִי כִי־נִדְמֵיתִי כִּי אִישׁ טְמֵא־שְׂפָתַיִם אָנֹכִי
וּבְתוֹךְ עַם־טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי יֹשֵׁב כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה
6 צְבָאוֹת רָאוּ עֵינָי׃ וַיָּעָף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשְּׂרָפִים וּבְיָדוֹ
7 רִצְפָּה בְּמֶלְקַחַיִם לָקַח מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר
הִנֵּה נָגַע זֶה עַל־שְׂפָתֶיךָ וְסָר עֲוֺנֶךָ וְחַטָּאתְךָ תְּכֻפָּר׃
8 וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֹמֵר אֶת־מִי אֶשְׁלַח וּמִי יֵלֶךְ־לָנוּ
9 וָאֹמַר הִנְנִי שְׁלָחֵנִי׃ וַיֹּאמֶר לֵךְ וְאָמַרְתָּ לָעָם הַזֶּה שִׁמְעוּ
י שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ׃ הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם
הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו
11 יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין וָשָׁב וְרָפָא לוֹ׃ וָאֹמַר עַד־מָתַי אֲדֹנָי
וַיֹּאמֶר עַד אֲשֶׁר אִם־שָׁאוּ עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב וּבָתִּים מֵאֵין
12 אָדָם וְהָאֲדָמָה תִּשָּׁאֶה שְׁמָמָה׃ וְרִחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם וְרַבָּה
13 הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂרִיָּה וְשָׁבָה וְהָיְתָה
לְבָעֵר כָּאֵלָה וְכָאַלּוֹן אֲשֶׁר בְּשַׁלֶּכֶת מַצֶּבֶת בָּם זֶרַע קֹדֶשׁ
מַצַּבְתָּהּ׃ פ

v. 29. יִשְׁאַג ק׳ v. 10. פתח באתנח ibid. קמץ ברביע

7 ז

וַיְהִי בִּימֵי אָחָז בֶּן־יוֹתָם בֶּן־עֻזִּיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רְצִין א
מֶלֶךְ־אֲרָם וּפֶקַח בֶּן־רְמַלְיָהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַםִ לַמִּלְחָמָה
עָלֶיהָ וְלֹא יָכֹל לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ׃ וַיֻּגַּד לְבֵית דָּוִד לֵאמֹר נָחָה 2
אֲרָם עַל־אֶפְרָיִם וַיָּנַע לְבָבוֹ וּלְבַב עַמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצֵי־יַעַר מִפְּנֵי
רוּחַ׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ צֵא־נָא לִקְרַאת אָחָז 3
אַתָּה וּשְׁאָר יָשׁוּב בְּנֶךָ אֶל־קְצֵה תְּעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה
אֶל־מְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִשָּׁמֵר וְהַשְׁקֵט אַל־ 4
תִּירָא וּלְבָבְךָ אַל־יֵרַךְ מִשְּׁנֵי זַנְבוֹת הָאוּדִים הָעֲשֵׁנִים הָאֵלֶּה
בָּחֳרִי־אַף רְצִין וַאֲרָם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ׃ יַעַן כִּי־יָעַץ עָלֶיךָ אֲרָם ה
רָעָה אֶפְרַיִם וּבֶן־רְמַלְיָהוּ לֵאמֹר׃ נַעֲלֶה בִיהוּדָה וּנְקִיצֶנָּה 6
וְנַבְקִעֶנָּה אֵלֵינוּ וְנַמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֵת בֶּן־טָבְאַל׃ ס
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לֹא תָקוּם וְלֹא תִהְיֶה׃ כִּי רֹאשׁ 7 8
אֲרָם דַּמֶּשֶׂק וְרֹאשׁ דַּמֶּשֶׂק רְצִין וּבְעוֹד שִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
יֵחַת אֶפְרַיִם מֵעָם׃ וְרֹאשׁ אֶפְרַיִם שֹׁמְרוֹן וְרֹאשׁ שֹׁמְרוֹן בֶּן־ 9
רְמַלְיָהוּ אִם לֹא תַאֲמִינוּ כִּי לֹא תֵאָמֵנוּ׃ ס וַיּוֹסֶף יְהוָה י
דַּבֵּר אֶל־אָחָז לֵאמֹר׃ שְׁאַל־לְךָ אוֹת מֵעִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 11
הַעְמֵק שְׁאָלָה אוֹ הַגְבֵּהַּ לְמָעְלָה׃ וַיֹּאמֶר אָחָז לֹא־אֶשְׁאַל 12
וְלֹא־אֲנַסֶּה אֶת־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ־נָא בֵּית דָּוִד הַמְעַט 13
מִכֶּם הַלְאוֹת אֲנָשִׁים כִּי תַלְאוּ גַּם אֶת־אֱלֹהָי׃ לָכֵן יִתֵּן אֲדֹנָי 14
הוּא לָכֶם אוֹת הִנֵּה הָעַלְמָה הָרָה וְיֹלֶדֶת בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ
עִמָּנוּאֵל׃ חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכֵל לְדַעְתּוֹ מָאוֹס בָּרָע וּבָחוֹר טו
בַּטּוֹב׃ כִּי בְּטֶרֶם יֵדַע הַנַּעַר מָאֹס בָּרָע וּבָחֹר בַּטּוֹב תֵּעָזֵב 16
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה קָץ מִפְּנֵי שְׁנֵי מְלָכֶיהָ׃ יָבִיא יְהוָה 17
עָלֶיךָ וְעַל־עַמְּךָ וְעַל־בֵּית אָבִיךָ יָמִים אֲשֶׁר לֹא־בָאוּ לְמִיּוֹם סוּר־
אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה אֵת מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ ס וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא 18
יִשְׁרֹק יְהוָה לַזְּבוּב אֲשֶׁר בִּקְצֵה יְאֹרֵי מִצְרָיִם וְלַדְּבוֹרָה
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר׃ וּבָאוּ וְנָחוּ כֻלָּם בְּנַחֲלֵי הַבַּתּוֹת וּבִנְקִיקֵי 19
הַסְּלָעִים וּבְכֹל הַנַּעֲצוּצִים וּבְכֹל הַנַּהֲלֹלִים׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא כ
יְגַלַּח אֲדֹנָי בְּתַעַר הַשְּׂכִירָה בְּעֶבְרֵי נָהָר בְּמֶלֶךְ אַשּׁוּר אֶת־
הָרֹאשׁ וְשַׂעַר הָרַגְלָיִם וְגַם אֶת־הַזָּקָן תִּסְפֶּה׃ ס וְהָיָה 21

v. 2. מלעיל   v. 6. פתח בס״פ

22 בַּיּוֹם הַהוּא יְחַיֶּה־אִישׁ עֶגְלַת בָּקָר וּשְׁתֵּי־צֹאן׃ וְהָיָה מֵרֹב
עֲשׂוֹת חָלָב יֹאכַל חֶמְאָה כִּי־חֶמְאָה וּדְבַשׁ יֹאכַל כָּל־הַנּוֹתָר
23 בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ ס וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה כָל־מָקוֹם אֲשֶׁר
יִהְיֶה־שָּׁם אֶלֶף גֶּפֶן בְּאֶלֶף כָּסֶף לַשָּׁמִיר וְלַשַּׁיִת יִהְיֶה׃
24 בַּחִצִּים וּבַקֶּשֶׁת יָבוֹא שָׁמָּה כִּי־שָׁמִיר וָשַׁיִת תִּהְיֶה כָל־
כה הָאָרֶץ׃ וְכֹל ׀ הֶהָרִים אֲשֶׁר בַּמַּעְדֵּר יֵעָדֵרוּן לֹא־תָבוֹא שָׁמָּה
יִרְאַת שָׁמִיר וָשָׁיִת וְהָיָה לְמִשְׁלַח שׁוֹר וּלְמִרְמַס שֶׂה׃ ס

ח 8

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קַח־לְךָ גִּלָּיוֹן גָּדוֹל וּכְתֹב עָלָיו בְּחֶרֶט
2 אֱנוֹשׁ לְמַהֵר שָׁלָל חָשׁ בַּז׃ וְאָעִידָה לִּי עֵדִים נֶאֱמָנִים אֵת
3 אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְאֶת־זְכַרְיָהוּ בֶּן יְבֶרֶכְיָהוּ׃ וָאֶקְרַב אֶל־הַנְּבִיאָה
וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא שְׁמוֹ מַהֵר שָׁלָל
4 חָשׁ בַּז׃ כִּי בְּטֶרֶם יֵדַע הַנַּעַר קְרֹא אָבִי וְאִמִּי יִשָּׂא ׀ אֶת־חֵיל
ה דַּמֶּשֶׂק וְאֵת שְׁלַל שֹׁמְרוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ ס וַיֹּסֶף
6 יְהוָה דַּבֵּר אֵלַי עוֹד לֵאמֹר׃ יַעַן כִּי מָאַס הָעָם הַזֶּה אֵת מֵי
7 הַשִּׁלֹחַ הַהֹלְכִים לְאַט וּמְשׂוֹשׂ אֶת־רְצִין וּבֶן־רְמַלְיָהוּ׃ וְלָכֵן
הִנֵּה אֲדֹנָי מַעֲלֶה עֲלֵיהֶם אֶת־מֵי הַנָּהָר הָעֲצוּמִים וְהָרַבִּים
אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹדוֹ וְעָלָה עַל־כָּל־אֲפִיקָיו וְהָלַךְ
8 עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו׃ וְחָלַף בִּיהוּדָה שָׁטַף וְעָבַר עַד־צַוָּאר יַגִּיעַ
9 וְהָיָה מֻטּוֹת כְּנָפָיו מְלֹא־רֹחַב אַרְצְךָ עִמָּנוּ אֵל׃ פ רֹעוּ
עַמִּים וָחֹתּוּ וְהַאֲזִינוּ כֹּל מֶרְחַקֵּי־אָרֶץ הִתְאַזְּרוּ וָחֹתּוּ הִתְאַזְּרוּ
י וָחֹתּוּ׃ עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל׃ ס
11 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי בְּחֶזְקַת הַיָּד וְיִסְּרֵנִי מִלֶּכֶת
12 בְּדֶרֶךְ הָעָם־הַזֶּה לֵאמֹר׃ לֹא־תֹאמְרוּן קֶשֶׁר לְכֹל אֲשֶׁר־יֹאמַר
13 הָעָם הַזֶּה קָשֶׁר וְאֶת־מוֹרָאוֹ לֹא־תִירְאוּ וְלֹא תַעֲרִיצוּ׃ אֶת־
יְהוָה צְבָאוֹת אֹתוֹ תַקְדִּישׁוּ וְהוּא מוֹרַאֲכֶם וְהוּא מַעֲרִיצְכֶם׃
14 וְהָיָה לְמִקְדָּשׁ וּלְאֶבֶן נֶגֶף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל לִשְׁנֵי בָתֵּי יִשְׂרָאֵל
טו לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלָםִ׃ וְכָשְׁלוּ בָם רַבִּים וְנָפְלוּ
16 וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ ס צוֹר תְּעוּדָה חֲתוֹם תּוֹרָה
17 בְּלִמֻּדָי׃ וְחִכִּיתִי לַיהוָה הַמַּסְתִּיר פָּנָיו מִבֵּית יַעֲקֹב
18 וְקִוֵּיתִי־לוֹ׃ הִנֵּה אָנֹכִי וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר נָתַן־לִי יְהוָה לְאֹתוֹת

פתח באתנח v. 6. פתח בס״פ v. 1. 3.

וּלְמוֹפְתִ֖ים בְּיִשְׂרָאֵ֑ל מֵעִם֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת הַשֹּׁכֵ֖ן בְּהַ֥ר צִיּֽוֹן׃ ס
19 וְכִֽי־יֹאמְר֣וּ אֲלֵיכֶ֗ם דִּרְשׁ֤וּ אֶל־הָאֹבוֹת֙ וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִ֔ים
הַֽמְצַפְצְפִ֖ים וְהַמַּהְגִּ֑ים הֲלוֹא־עַם֙ אֶל־אֱלֹהָ֣יו יִדְרֹ֔שׁ בְּעַ֥ד הַחַיִּ֖ים
כ אֶל־הַמֵּתִֽים׃ לְתוֹרָ֖ה וְלִתְעוּדָ֑ה אִם־לֹ֤א יֹֽאמְרוּ֙ כַּדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר
21 אֵֽין־ל֖וֹ שָֽׁחַר׃ וְעָ֥בַר בָּ֖הּ נִקְשֶׁ֣ה וְרָעֵ֑ב וְהָיָ֨ה כִֽי־יִרְעַ֜ב
22 וְהִתְקַצַּ֗ף וְקִלֵּ֧ל בְּמַלְכּ֛וֹ וּבֵאלֹהָ֖יו וּפָנָ֥ה לְמָֽעְלָה׃ וְאֶל־אֶ֖רֶץ
23 יַבִּ֑יט וְהִנֵּ֨ה צָרָ֤ה וַחֲשֵׁכָה֙ מְע֣וּף צוּקָ֔ה וַאֲפֵלָ֖ה מְנֻדָּֽח׃ כִּ֣י
לֹ֣א מוּעָף֮ לַאֲשֶׁ֣ר מוּצָ֣ק לָהּ֒ כָּעֵ֣ת הָרִאשׁ֗וֹן הֵקַ֞ל אַ֤רְצָה זְבֻלוּן֙
וְאַ֣רְצָה נַפְתָּלִ֔י וְהָאַחֲר֖וֹן הִכְבִּ֑יד דֶּ֣רֶךְ הַיָּ֗ם עֵ֚בֶר הַיַּרְדֵּ֔ן
גְּלִ֖יל הַגּוֹיִֽם׃

9 ט

א הָעָם֙ הַהֹלְכִ֣ים בַּחֹ֔שֶׁךְ רָא֖וּ א֣וֹר גָּד֑וֹל יֹשְׁבֵי֙ בְּאֶ֣רֶץ צַלְמָ֔וֶת
2 א֖וֹר נָגַ֥הּ עֲלֵיהֶֽם׃ הִרְבִּ֣יתָ הַגּ֔וֹי לֹ֖א הִגְדַּ֣לְתָּ הַשִּׂמְחָ֑ה שָׂמְח֤וּ
3 לְפָנֶ֙יךָ֙ כְּשִׂמְחַ֣ת בַּקָּצִ֔יר כַּאֲשֶׁ֥ר יָגִ֖ילוּ בְּחַלְּקָ֥ם שָׁלָֽל׃ כִּ֣י ׀
אֶת־עֹ֣ל סֻבֳּל֗וֹ וְאֵת֙ מַטֵּ֣ה שִׁכְמ֔וֹ שֵׁ֖בֶט הַנֹּגֵ֣שׂ בּ֑וֹ הַחִתֹּ֖תָ כְּי֥וֹם
4 מִדְיָֽן׃ כִּ֤י כָל־סְאוֹן֙ סֹאֵ֣ן בְּרַ֔עַשׁ וְשִׂמְלָ֖ה מְגוֹלָלָ֣ה בְדָמִ֑ים
ה וְהָיְתָ֥ה לִשְׂרֵפָ֖ה מַאֲכֹ֥לֶת אֵֽשׁ׃ כִּי־יֶ֣לֶד יֻלַּד־לָ֗נוּ בֵּ֚ן נִתַּן־לָ֔נוּ
וַתְּהִ֥י הַמִּשְׂרָ֖ה עַל־שִׁכְמ֑וֹ וַיִּקְרָ֨א שְׁמ֜וֹ פֶּ֠לֶא יוֹעֵץ֙ אֵ֣ל גִּבּ֔וֹר
6 אֲבִיעַ֖ד שַׂר־שָׁלֽוֹם׃ לְםַרְבֵּ֨ה הַמִּשְׂרָ֜ה וּלְשָׁל֣וֹם אֵֽין־קֵ֗ץ עַל־
כִּסֵּ֤א דָוִד֙ וְעַל־מַמְלַכְתּ֔וֹ לְהָכִ֤ין אֹתָהּ֙ וּֽלְסַעֲדָ֔הּ בְּמִשְׁפָּ֖ט
וּבִצְדָקָ֑ה מֵעַתָּה֙ וְעַד־עוֹלָ֔ם קִנְאַ֛ת יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּֽאת׃
7 8 דָּבָ֛ר שָׁלַ֥ח אֲדֹנָ֖י בְּיַעֲקֹ֑ב וְנָפַ֖ל בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ וְיָדְעוּ֙ הָעָ֣ם
9 כֻּלּ֔וֹ אֶפְרַ֖יִם וְיוֹשֵׁ֣ב שֹׁמְר֑וֹן בְּגַאֲוָ֛ה וּבְגֹ֥דֶל לֵבָ֖ב לֵאמֹֽר׃ לְבֵנִ֥ים
י נָפָ֖לוּ וְגָזִ֣ית נִבְנֶ֑ה שִׁקְמִ֣ים גֻּדָּ֔עוּ וַאֲרָזִ֖ים נַחֲלִֽיף׃ וַיְשַׂגֵּ֧ב
11 יְהוָ֛ה אֶת־צָרֵ֥י רְצִ֖ין עָלָ֑יו וְאֶת־אֹיְבָ֖יו יְסַכְסֵֽךְ׃ אֲרָ֣ם מִקֶּ֗דֶם
וּפְלִשְׁתִּים֙ מֵֽאָח֔וֹר וַיֹּאכְל֥וּ אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל בְּכָל־פֶּ֑ה בְּכָל־זֹאת֙
12 לֹא־שָׁ֣ב אַפּ֔וֹ וְע֖וֹד יָד֥וֹ נְטוּיָֽה׃ וְהָעָ֕ם לֹא־שָׁ֖ב עַד־הַמַּכֵּ֑הוּ
13 וְאֶת־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת לֹ֥א דָרָֽשׁוּ׃ ס וַיַּכְרֵ֨ת יְהוָ֜ה מִיִּשְׂרָאֵ֗ל
14 רֹ֧אשׁ וְזָנָ֛ב כִּפָּ֥ה וְאַגְמ֖וֹן י֥וֹם אֶחָֽד׃ זָקֵ֥ן וּנְשׂוּא־פָנִ֖ים ה֣וּא
טו הָרֹ֑אשׁ וְנָבִ֥יא מֽוֹרֶה־שֶּׁ֖קֶר ה֥וּא הַזָּנָֽב׃ וַיִּֽהְי֛וּ מְאַשְּׁרֵ֥י הָֽעָם־
16 הַזֶּ֖ה מַתְעִ֑ים וּמְאֻשָּׁרָ֖יו מְבֻלָּעִֽים׃ עַל־כֵּ֨ן עַל־בַּחוּרָ֜יו לֹא־

v. 2. לו ק׳ v. 6. מ׳ סתומה באמצע תיבה וקרי לְמַרְבֵּה

יִשְׂמַח אֲדֹנָי וְאֶת־יְתֹמָיו וְאֶת־אַלְמְנֹתָיו לֹא יְרַחֵם כִּי כֻלּוֹ
חָנֵף וּמֵרַע וְכָל־פֶּה דֹּבֵר נְבָלָה בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד
17 יָדוֹ נְטוּיָה׃ כִּי־בָעֲרָה כָאֵשׁ רִשְׁעָה שָׁמִיר וָשַׁיִת תֹּאכֵל
18 וַתִּצַּת בְּסִבְכֵי הַיַּעַר וַיִּתְאַבְּכוּ גֵּאוּת עָשָׁן׃ בְּעֶבְרַת
יְהוָה צְבָאוֹת נֶעְתַּם אָרֶץ וַיְהִי הָעָם כְּמַאֲכֹלֶת אֵשׁ אִישׁ
19 אֶל־אָחִיו לֹא יַחְמֹלוּ׃ וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין וְרָעֵב וַיֹּאכַל עַל־
כ שְׂמֹאול וְלֹא שָׂבֵעוּ אִישׁ בְּשַׂר־זְרֹעוֹ יֹאכֵלוּ׃ מְנַשֶּׁה אֶת־
אֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם אֶת־מְנַשֶּׁה יַחְדָּו הֵמָּה עַל־יְהוּדָה בְּכָל־זֹאת
לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ ס

י 10

א 2 הוֹי הַחֹקְקִים חִקְקֵי־אָוֶן וּמְכַתְּבִים עָמָל כִּתֵּבוּ׃ לְהַטּוֹת
מִדִּין דַּלִּים וְלִגְזֹל מִשְׁפַּט עֲנִיֵּי עַמִּי לִהְיוֹת אַלְמָנוֹת שְׁלָלָם
3 וְאֶת־יְתוֹמִים יָבֹזּוּ׃ וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם פְּקֻדָּה וּלְשׁוֹאָה
מִמֶּרְחָק תָּבוֹא עַל־מִי תָנוּסוּ לְעֶזְרָה וְאָנָה תַעַזְבוּ כְּבוֹדְכֶם׃
4 בִּלְתִּי כָרַע תַּחַת אַסִּיר וְתַחַת הֲרוּגִים יִפֹּלוּ בְּכָל־זֹאת לֹא־
ה שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה׃ ס הוֹי אַשּׁוּר שֵׁבֶט אַפִּי וּמַטֶּה־
6 הוּא בְיָדָם זַעְמִי׃ בְּגוֹי חָנֵף אֲשַׁלְּחֶנּוּ וְעַל־עַם עֶבְרָתִי אֲצַוֶּנּוּ
7 לִשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז וּלְשִׂימוֹ מִרְמָס כְּחֹמֶר חוּצוֹת׃ וְהוּא
לֹא־כֵן יְדַמֶּה וּלְבָבוֹ לֹא־כֵן יַחְשֹׁב כִּי לְהַשְׁמִיד בִּלְבָבוֹ
8 וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מְעָט׃ כִּי יֹאמַר הֲלֹא שָׂרַי יַחְדָּו מְלָכִים׃
9 הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ כַּלְנוֹ אִם־לֹא כְאַרְפַּד חֲמָת אִם־לֹא כְדַמֶּשֶׂק
י שֹׁמְרוֹן׃ כַּאֲשֶׁר מָצְאָה יָדִי לְמַמְלְכֹת הָאֱלִיל וּפְסִילֵיהֶם
11 מִירוּשָׁלִַם וּמִשֹּׁמְרוֹן׃ הֲלֹא כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשֹׁמְרוֹן וְלֶאֱלִילֶיהָ
12 כֵּן אֶעֱשֶׂה לִירוּשָׁלִַם וְלַעֲצַבֶּיהָ׃ ס וְהָיָה כִּי־יְבַצַּע אֲדֹנָי
אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂהוּ בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלִָם אֶפְקֹד עַל־פְּרִי־גֹדֶל
13 לְבַב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְעַל־תִּפְאֶרֶת רוּם עֵינָיו׃ כִּי אָמַר בְּכֹחַ
יָדִי עָשִׂיתִי וּבְחָכְמָתִי כִּי נְבֻנוֹתִי וְאָסִיר ׀ גְּבוּלֹת עַמִּים
14 וַעֲתִידֹתֵיהֶם שׁוֹשֵׂתִי וְאוֹרִיד כַּאבִּיר יוֹשְׁבִים׃ וַתִּמְצָא כַקֵּן ׀
יָדִי לְחֵיל הָעַמִּים וְכֶאֱסֹף בֵּיצִים עֲזֻבוֹת כָּל־הָאָרֶץ אֲנִי
טו אָסָפְתִּי וְלֹא הָיָה נֹדֵד כָּנָף וּפֹצֶה פֶה וּמְצַפְצֵף׃ הֲיִתְפָּאֵר
הַגַּרְזֶן עַל הַחֹצֵב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֵּל הַמַּשּׂוֹר עַל־מְנִיפוֹ כְּהָנִיף

כַּבִּיר ק' .ib   ועתודתיהם ק' .v. 13   ולשומו ק' .v. 6

16 שֵׁבֶט וְאֶת־מְרִימָיו כְּהָרִים מַטֶּה לֹא־עֵץ׃ ס לָכֵן יְשַׁלַּח
הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמַנָּיו רָזוֹן וְתַחַת כְּבֹדוֹ יֵקַד יְקֹד
17 כִּיקוֹד אֵשׁ׃ וְהָיָה אוֹר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוֹשׁוֹ לְלֶהָבָה וּבָעֲרָה
18 וְאָכְלָה שִׁיתוֹ וּשְׁמִירוֹ בְּיוֹם אֶחָד׃ וּכְבוֹד יַעְרוֹ וְכַרְמִלּוֹ
19 מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר יְכַלֶּה וְהָיָה כִּמְסֹס נֹסֵס׃ וּשְׁאָר עֵץ יַעְרוֹ
כ מִסְפָּר יִהְיוּ וְנַעַר יִכְתְּבֵם׃ ס וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־
יוֹסִיף עוֹד שְׁאָר יִשְׂרָאֵל וּפְלֵיטַת בֵּית־יַעֲקֹב לְהִשָּׁעֵן עַל־
21 מַכֵּהוּ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בֶּאֱמֶת׃ שְׁאָר יָשׁוּב
22 שְׁאָר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גִּבּוֹר׃ כִּי אִם־יִהְיֶה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל
23 הַיָּם שְׁאָר יָשׁוּב בּוֹ כִּלָּיוֹן חָרוּץ שׁוֹטֵף צְדָקָה׃ כִּי כָלָה
24 וְנֶחֱרָצָה אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת עֹשֶׂה בְּקֶרֶב כָּל־הָאָרֶץ׃ ס לָכֵן
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת אַל־תִּירָא עַמִּי יֹשֵׁב צִיּוֹן
מֵאַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּכָּה וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא עָלֶיךָ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃
כה 26 כִּי־עוֹד מְעַט מִזְעָר וְכָלָה זַעַם וְאַפִּי עַל־תַּבְלִיתָם׃ וְעוֹרֵר
עָלָיו יְהוָה צְבָאוֹת שׁוֹט כְּמַכַּת מִדְיָן בְּצוּר עוֹרֵב וּמַטֵּהוּ
27 עַל־הַיָּם וּנְשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ מִצְרָיִם׃ פ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא
יָסוּר סֻבֳּלוֹ מֵעַל שִׁכְמֶךָ וְעֻלּוֹ מֵעַל צַוָּארֶךָ וְחֻבַּל עֹל מִפְּנֵי־
28 שָׁמֶן׃ בָּא עַל־עַיַּת עָבַר בְּמִגְרוֹן לְמִכְמָשׂ יַפְקִיד כֵּלָיו׃
29 עָבְרוּ מַעְבָּרָה גֶּבַע מָלוֹן לָנוּ חָרְדָה הָרָמָה גִּבְעַת שָׁאוּל
ל נָסָה׃ צַהֲלִי קוֹלֵךְ בַּת־גַּלִּים הַקְשִׁיבִי לַיְשָׁה עֲנִיָּה עֲנָתוֹת׃
31 32 נָדְדָה מַדְמֵנָה יֹשְׁבֵי הַגֵּבִים הֵעִיזוּ׃ עוֹד הַיּוֹם בְּנֹב לַעֲמֹד
33 יְנֹפֵף יָדוֹ הַר בַּית־צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלָםִ׃ ס הִנֵּה הָאָדוֹן
יְהוָה צְבָאוֹת מְסָעֵף פֻּארָה בְּמַעֲרָצָה וְרָמֵי הַקּוֹמָה גְּדֻעִים
34 וְהַגְּבֹהִים יִשְׁפָּלוּ׃ וְנִקַּף סִבְכֵי הַיַּעַר בַּבַּרְזֶל וְהַלְּבָנוֹן
בְּאַדִּיר יִפּוֹל׃ ס

11 יא

א 2 וְיָצָא חֹטֶר מִגֵּזַע יִשָׁי וְנֵצֶר מִשָּׁרָשָׁיו יִפְרֶה׃ וְנָחָה עָלָיו
רוּחַ יְהוָה רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת
3 וְיִרְאַת יְהוָה׃ וַהֲרִיחוֹ בְּיִרְאַת יְהוָה וְלֹא־לְמַרְאֵה עֵינָיו
4 יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנָיו יוֹכִיחַ׃ וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דַּלִּים
וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי־אָרֶץ וְהִכָּה־אֶרֶץ בְּשֵׁבֶט פִּיו וּבְרוּחַ

v. 32. בַּת ק'.

ה שְׂפָתָיו יָמִית רָשָׁע׃ וְהָיָה צֶדֶק אֵזוֹר מָתְנָיו וְהָאֱמוּנָה אֵזוֹר
6 חֲלָצָיו׃ וְגָר זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ וְנָמֵר עִם־גְּדִי יִרְבָּץ וְעֵגֶל וּכְפִיר
7 וּמְרִיא יַחְדָּו וְנַעַר קָטֹן נֹהֵג בָּם׃ וּפָרָה וָדֹב תִּרְעֶינָה יַחְדָּו
8 יִרְבְּצוּ יַלְדֵיהֶן וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן׃ וְשִׁעֲשַׁע יוֹנֵק עַל־
9 חֻר פָּתֶן וְעַל מְאוּרַת צִפְעוֹנִי גָּמוּל יָדוֹ הָדָה׃ לֹא־יָרֵעוּ
וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה אֶת־
י יְהוָה כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים׃ ס וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שֹׁרֶשׁ יִשַׁי
אֲשֶׁר עֹמֵד לְנֵס עַמִּים אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרֹשׁוּ וְהָיְתָה מְנֻחָתוֹ
11 כָּבוֹד׃ ס וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי ׀ שֵׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת
אֶת־שְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפַּתְרוֹס
12 וּמִכּוּשׁ וּמֵעֵילָם וּמִשִּׁנְעָר וּמֵחֲמָת וּמֵאִיֵּי הַיָּם׃ וְנָשָׂא נֵס
לַגּוֹיִם וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה יְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע
13 כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ וְסָרָה קִנְאַת אֶפְרַיִם וְצֹרְרֵי יְהוּדָה יִכָּרֵתוּ
אֶפְרַיִם לֹא־יְקַנֵּא אֶת־יְהוּדָה וִיהוּדָה לֹא־יָצֹר אֶת־אֶפְרָיִם׃
14 וְעָפוּ בְכָתֵף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה יַחְדָּו יָבֹזּוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם אֱדוֹם
טו וּמוֹאָב מִשְׁלוֹח יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם׃ וְהֶחֱרִים יְהוָה
אֵת לְשׁוֹן יַם־מִצְרַיִם וְהֵנִיף יָדוֹ עַל־הַנָּהָר בַּעְיָם רוּחוֹ
16 וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים וְהִדְרִיךְ בַּנְּעָלִים׃ וְהָיְתָה מְסִלָּה
לִשְׁאָר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׁאֵר מֵאַשּׁוּר כַּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל
בְּיוֹם עֲלֹתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

יב 12

א וְאָמַרְתָּ בַּיּוֹם הַהוּא אוֹדְךָ יְהוָה כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשֹׁב אַפְּךָ
2 וּתְנַחֲמֵנִי׃ הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי
3 וְזִמְרָת יָהּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן
4 מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃ וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ
ה בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ׃ זַמְּרוּ
6 יְהוָה כִּי גֵאוּת עָשָׂה מְיֻדַּעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ׃ צַהֲלִי וָרֹנִּי
יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ פ

יג 13

א 2 מַשָּׂא בָּבֶל אֲשֶׁר חָזָה יְשַׁעְיָהוּ בֶּן־אָמוֹץ׃ עַל הַר־נִשְׁפֶּה שְׂאוּ־

v. 5. מוּדַעַת ק׳

נֵס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם הָנִיפוּ יָד וְיָבֹאוּ פִּתְחֵי נְדִיבִים׃ אֲנִי 3
צִוֵּיתִי לִמְקֻדָּשָׁי גַּם קָרָאתִי גִבּוֹרַי לְאַפִּי עַלִּיזֵי גַּאֲוָתִי׃ קוֹל 4
הָמוֹן בֶּהָרִים דְּמוּת עַם־רָב קוֹל שְׁאוֹן מַמְלְכוֹת גּוֹיִם נֶאֱסָפִים
יְהוָה צְבָאוֹת מְפַקֵּד צְבָא מִלְחָמָה׃ בָּאִים מֵאֶרֶץ מֶרְחָק ה
מִקְצֵה הַשָּׁמָיִם יְהוָה וּכְלֵי זַעְמוֹ לְחַבֵּל כָּל־הָאָרֶץ׃ הֵילִילוּ 6
כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כְּשֹׁד מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃ עַל־כֵּן כָּל־יָדַיִם 7
תִּרְפֶּינָה וְכָל־לְבַב אֱנוֹשׁ יִמָּס׃ וְנִבְהָלוּ ׀ צִירִים וַחֲבָלִים 8
יֹאחֵזוּן כַּיּוֹלֵדָה יְחִילוּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ פְּנֵי לְהָבִים
פְּנֵיהֶם׃ הִנֵּה יוֹם־יְהוָה בָּא אַכְזָרִי וְעֶבְרָה וַחֲרוֹן אָף לָשׂוּם 9
הָאָרֶץ לְשַׁמָּה וְחַטָּאֶיהָ יַשְׁמִיד מִמֶּנָּה׃ כִּי־כוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם י
וּכְסִילֵיהֶם לֹא יָהֵלּוּ אוֹרָם חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וְיָרֵחַ לֹא־
יַגִּיהַּ אוֹרוֹ׃ וּפָקַדְתִּי עַל־תֵּבֵל רָעָה וְעַל־רְשָׁעִים עֲוֺנָם וְהִשְׁבַּתִּי 11
גְּאוֹן זֵדִים וְגַאֲוַת עָרִיצִים אַשְׁפִּיל׃ אוֹקִיר אֱנוֹשׁ מִפָּז וְאָדָם 12
מִכֶּתֶם אוֹפִיר׃ עַל־כֵּן שָׁמַיִם אַרְגִּיז וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ 13
בְּעֶבְרַת יְהוָה צְבָאוֹת וּבְיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ וְהָיָה כִּצְבִי מֻדָּח 14
וּכְצֹאן וְאֵין מְקַבֵּץ אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ
יָנוּסוּ׃ כָּל־הַנִּמְצָא יִדָּקֵר וְכָל־הַנִּסְפֶּה יִפּוֹל בֶּחָרֶב׃ וְעֹלְלֵיהֶם טו 16
יְרֻטְּשׁוּ לְעֵינֵיהֶם יִשַּׁסּוּ בָּתֵּיהֶם וּנְשֵׁיהֶם תִּשָּׁגַלְנָה׃ הִנְנִי 17
מֵעִיר עֲלֵיהֶם אֶת־מָדָי אֲשֶׁר־כֶּסֶף לֹא יַחְשֹׁבוּ וְזָהָב לֹא
יַחְפְּצוּ־בוֹ׃ וּקְשָׁתוֹת נְעָרִים תְּרַטַּשְׁנָה וּפְרִי־בֶטֶן לֹא יְרַחֵמוּ 18
עַל־בָּנִים לֹא־תָחוּס עֵינָם׃ וְהָיְתָה בָבֶל צְבִי מַמְלָכוֹת תִּפְאֶרֶת 19
גְּאוֹן כַּשְׂדִּים כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה׃ לֹא־ כ
תֵשֵׁב לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכֹּן עַד־דּוֹר וָדוֹר וְלֹא־יַהֵל שָׁם עֲרָבִי
וְרֹעִים לֹא־יַרְבִּצוּ שָׁם׃ וְרָבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמָלְאוּ בָתֵּיהֶם אֹחִים 21
וְשָׁכְנוּ שָׁם בְּנוֹת יַעֲנָה וּשְׂעִירִים יְרַקְּדוּ־שָׁם׃ וְעָנָה אִיִּים 22
בְּאַלְמְנוֹתָיו וְתַנִּים בְּהֵיכְלֵי עֹנֶג וְקָרוֹב לָבוֹא עִתָּהּ וְיָמֶיהָ
לֹא יִמָּשֵׁכוּ׃

14 יד

כִּי יְרַחֵם יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּבָחַר עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנִּיחָם עַל־ א
אַדְמָתָם וְנִלְוָה הַגֵּר עֲלֵיהֶם וְנִסְפְּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב׃ וּלְקָחוּם 2
עַמִּים וֶהֱבִיאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל

v. 16. תִּשָּׁכַבְנָה ק׳ v. 18. פתח באתנח

אַדְמַת יְהוָה לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְהָיוּ שֹׁבִים לְשֹׁבֵיהֶם וְרָדוּ
3 בְּנֹגְשֵׂיהֶם׃ ס וְהָיָה בְּיוֹם הָנִיחַ יְהוָה לְךָ מֵעָצְבְּךָ וּמֵרָגְזֶךָ
4 וּמִן־הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר עֻבַּד־בָּךְ׃ וְנָשָׂאתָ הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־
ה מֶלֶךְ בָּבֶל וְאָמָרְתָּ אֵיךְ שָׁבַת נֹגֵשׂ שָׁבְתָה מַדְהֵבָה׃ שָׁבַר
6 יְהוָה מַטֵּה רְשָׁעִים שֵׁבֶט מֹשְׁלִים׃ מַכֶּה עַמִּים בְּעֶבְרָה מַכַּת
7 בִּלְתִּי סָרָה רֹדֶה בָאַף גּוֹיִם מֻרְדָּף בְּלִי חָשָׂךְ׃ נָחָה שָׁקְטָה
8 כָּל־הָאָרֶץ פָּצְחוּ רִנָּה׃ גַּם־בְּרוֹשִׁים שָׂמְחוּ לְךָ אַרְזֵי לְבָנוֹן
9 מֵאָז שָׁכַבְתָּ לֹא־יַעֲלֶה הַכֹּרֵת עָלֵינוּ׃ שְׁאוֹל מִתַּחַת רָגְזָה לְךָ
לִקְרַאת בּוֹאֶךָ עוֹרֵר לְךָ רְפָאִים כָּל־עַתּוּדֵי אָרֶץ הֵקִים
י מִכִּסְאוֹתָם כֹּל מַלְכֵי גוֹיִם׃ כֻּלָּם יַעֲנוּ וְיֹאמְרוּ אֵלֶיךָ גַּם־אַתָּה
11 חֻלֵּיתָ כָמוֹנוּ אֵלֵינוּ נִמְשָׁלְתָּ׃ הוּרַד שְׁאוֹל גְּאוֹנֶךָ הֶמְיַת
12 נְבָלֶיךָ תַּחְתֶּיךָ יֻצַּע רִמָּה וּמְכַסֶּיךָ תּוֹלֵעָה׃ אֵיךְ נָפַלְתָּ
מִשָּׁמַיִם הֵילֵל בֶּן־שָׁחַר נִגְדַּעְתָּ לָאָרֶץ חוֹלֵשׁ עַל־גּוֹיִם׃
13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ בִלְבָבְךָ הַשָּׁמַיִם אֶעֱלֶה מִמַּעַל לְכוֹכְבֵי־אֵל
14 אָרִים כִּסְאִי וְאֵשֵׁב בְּהַר־מוֹעֵד בְּיַרְכְּתֵי צָפוֹן׃ אֶעֱלֶה עַל־
טו בָּמֳתֵי עָב אֶדַּמֶּה לְעֶלְיוֹן׃ אַךְ אֶל־שְׁאוֹל תּוּרָד אֶל־יַרְכְּתֵי־
16 בוֹר׃ רֹאֶיךָ אֵלֶיךָ יַשְׁגִּיחוּ אֵלֶיךָ יִתְבּוֹנָנוּ הֲזֶה הָאִישׁ מַרְגִּיז
17 הָאָרֶץ מַרְעִישׁ מַמְלָכוֹת׃ שָׂם תֵּבֵל כַּמִּדְבָּר וְעָרָיו הָרָס
18 אֲסִירָיו לֹא־פָתַח בָּיְתָה׃ כָּל־מַלְכֵי גוֹיִם כֻּלָּם שָׁכְבוּ בְכָבוֹד
19 אִישׁ בְּבֵיתוֹ׃ וְאַתָּה הָשְׁלַכְתָּ מִקִּבְרְךָ כְּנֵצֶר נִתְעָב לְבֻשׁ
כ הֲרֻגִים מְטֹעֲנֵי חָרֶב יוֹרְדֵי אֶל־אַבְנֵי־בוֹר כְּפֶגֶר מוּבָס׃ לֹא־
תֵחַד אִתָּם בִּקְבוּרָה כִּי־אַרְצְךָ שִׁחַתָּ עַמְּךָ הָרָגְתָּ לֹא־יִקָּרֵא
21 לְעוֹלָם זֶרַע מְרֵעִים׃ הָכִינוּ לְבָנָיו מַטְבֵּחַ בַּעֲוֹן אֲבוֹתָם בַּל־
22 יָקֻמוּ וְיָרְשׁוּ אָרֶץ וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל עָרִים׃ וְקַמְתִּי עֲלֵיהֶם
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְבָבֶל שֵׁם וּשְׁאָר וְנִין וָנֶכֶד נְאֻם־
23 יְהוָה׃ וְשַׂמְתִּיהָ לְמוֹרַשׁ קִפֹּד וְאַגְמֵי־מָיִם וְטֵאטֵאתִיהָ
24 בְּמַטְאֲטֵא הַשְׁמֵד נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ פ נִשְׁבַּע יְהוָה
צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי כֵּן הָיָתָה וְכַאֲשֶׁר
כה יָעַצְתִּי הִיא תָקוּם׃ לִשְׁבֹּר אַשּׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הָרַי אֲבוּסֶנּוּ
26 וְסָר מֵעֲלֵיהֶם עֻלּוֹ וְסֻבֳּלוֹ מֵעַל שִׁכְמוֹ יָסוּר׃ זֹאת הָעֵצָה
הַיְּעוּצָה עַל־כָּל־הָאָרֶץ וְזֹאת הַיָּד הַנְּטוּיָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם׃

v. 3. מם בחירק   v. 9. 21. קמץ בזקף

27 כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת יָעָץ וּמִי יָפֵר וְיָדוֹ הַנְּטוּיָה וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ ס
28 29 בִּשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ אָחָז הָיָה הַמַּשָּׂא הַזֶּה׃ אַל־תִּשְׂמְחִי
פְלֶשֶׁת כֻּלֵּךְ כִּי נִשְׁבַּר שֵׁבֶט מַכֵּךְ כִּי־מִשֹּׁרֶשׁ נָחָשׁ יֵצֵא צֶפַע
ל וּפִרְיוֹ שָׂרָף מְעוֹפֵף׃ וְרָעוּ בְּכוֹרֵי דַלִּים וְאֶבְיוֹנִים לָבֶטַח
31 יִרְבָּצוּ וְהֵמַתִּי בָרָעָב שָׁרְשֵׁךְ וּשְׁאֵרִיתֵךְ יַהֲרֹג׃ הֵילִילִי שַׁעַר
זַעֲקִי־עִיר נָמוֹג פְּלֶשֶׁת כֻּלֵּךְ כִּי מִצָּפוֹן עָשָׁן בָּא וְאֵין בּוֹדֵד
32 בְּמוֹעָדָיו׃ וּמַה־יַּעֲנֶה מַלְאֲכֵי־גוֹי כִּי יְהוָה יִסַּד צִיּוֹן וּבָהּ
יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמּוֹ׃ ס

טו 15

א מַשָּׂא מוֹאָב כִּי בְּלֵיל שֻׁדַּד עָר מוֹאָב נִדְמָה כִּי בְּלֵיל שֻׁדַּד
2 קִיר־מוֹאָב נִדְמָה׃ עָלָה הַבַּיִת וְדִיבֹן הַבָּמוֹת לְבֶכִי עַל־נְבוֹ
וְעַל מֵידְבָא מוֹאָב יְיֵלִיל בְּכָל־רֹאשָׁיו קָרְחָה כָּל־זָקָן גְּרוּעָה׃
3 בְּחוּצֹתָיו חָגְרוּ שָׂק עַל גַּגּוֹתֶיהָ וּבִרְחֹבֹתֶיהָ כֻּלֹּה יְיֵלִיל יֹרֵד
4 בַּבֶּכִי׃ וַתִּזְעַק חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ נִשְׁמַע קוֹלָם עַל־כֵּן
ה חֲלֻצֵי מוֹאָב יָרִיעוּ נַפְשׁוֹ יָרְעָה לּוֹ׃ לִבִּי לְמוֹאָב יִזְעָק
בְּרִיחֶהָ עַד־צֹעַר עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה כִּי ׀ מַעֲלֵה הַלּוּחִית בִּבְכִי
6 יַעֲלֶה־בּוֹ כִּי דֶּרֶךְ חוֹרֹנַיִם זַעֲקַת־שֶׁבֶר יְעֹעֵרוּ׃ כִּי־מֵי נִמְרִים
7 מְשַׁמּוֹת יִהְיוּ כִּי־יָבֵשׁ חָצִיר כָּלָה דֶשֶׁא יֶרֶק לֹא הָיָה׃ עַל־כֵּן
8 יִתְרָה עָשָׂה וּפְקֻדָּתָם עַל נַחַל הָעֲרָבִים יִשָּׂאוּם׃ כִּי־הִקִּיפָה
הַזְּעָקָה אֶת־גְּבוּל מוֹאָב עַד־אֶגְלַיִם יִלְלָתָהּ וּבְאֵר אֵילִים
9 יִלְלָתָהּ׃ כִּי מֵי דִימוֹן מָלְאוּ דָם כִּי־אָשִׁית עַל־דִּימוֹן נוֹסָפוֹת
לִפְלֵיטַת מוֹאָב אַרְיֵה וְלִשְׁאֵרִית אֲדָמָה׃

יו 16

א שִׁלְחוּ־כַר מֹשֵׁל־אֶרֶץ מִסֶּלַע מִדְבָּרָה אֶל־הַר בַּת־צִיּוֹן׃
2 וְהָיָה כְעוֹף־נוֹדֵד קֵן מְשֻׁלָּח תִּהְיֶינָה בְּנוֹת מוֹאָב מַעְבָּרוֹת
3 לְאַרְנוֹן׃ הָבִיאוּ עֵצָה עֲשׂוּ פְלִילָה שִׁיתִי כַלַּיִל צִלֵּךְ בְּתוֹךְ
4 צָהֳרָיִם סַתְּרִי נִדָּחִים נֹדֵד אַל־תְּגַלִּי׃ יָגוּרוּ בָךְ נִדָּחַי מוֹאָב
הֱוִי־סֵתֶר לָמוֹ מִפְּנֵי שׁוֹדֵד כִּי־אָפֵס הַמֵּץ כָּלָה שֹׁד תַּמּוּ
ה רֹמֵס מִן־הָאָרֶץ׃ ס וְהוּכַן בַּחֶסֶד כִּסֵּא וְיָשַׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת
6 בְּאֹהֶל דָּוִד שֹׁפֵט וְדֹרֵשׁ מִשְׁפָּט וּמְהִר צֶדֶק׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־

v. 3. הביאִי ק׳ — v. 5. קמץ בזקף — v. 3. כֻּלֹּו קרי — v. 27. קמץ בטרחא
ib. עשׂי ק׳

7 מוֹאָב גֵּא מְאֹד גַּאֲוָתוֹ וּגְאוֹנוֹ וְעֶבְרָתוֹ לֹא־כֵן בַּדָּיו׃ לָכֵן
יְיֵלִיל מוֹאָב לְמוֹאָב כֻּלֹּה יְיֵלִיל לַאֲשִׁישֵׁי קִיר־חֲרֶשֶׂת תֶּהְגּוּ
8 אַךְ נְכָאִים׃ כִּי שַׁדְמוֹת חֶשְׁבּוֹן אֻמְלָל גֶּפֶן שִׂבְמָה בַּעֲלֵי
גוֹיִם הָלְמוּ שְׂרוּקֶּיהָ עַד־יַעְזֵר נָגָעוּ תָּעוּ מִדְבָּר שְׁלֻחוֹתֶיהָ
9 נִטְּשׁוּ עָבְרוּ יָם׃ עַל־כֵּן אֶבְכֶּה בִּבְכִי יַעְזֵר גֶּפֶן שִׂבְמָה
אֲרַיָּוֶךְ דִּמְעָתִי חֶשְׁבּוֹן וְאֶלְעָלֵה כִּי עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־קְצִירֵךְ
י הֵידָד נָפָל׃ וְנֶאֱסַף שִׂמְחָה וָגִיל מִן־הַכַּרְמֶל וּבַכְּרָמִים לֹא־
יְרֻנָּן לֹא יְרֹעָע יַיִן בַּיְקָבִים לֹא־יִדְרֹךְ הַדֹּרֵךְ הֵידָד הִשְׁבַּתִּי׃
11 12 עַל־כֵּן מֵעַי לְמוֹאָב כַּכִּנּוֹר יֶהֱמוּ וְקִרְבִּי לְקִיר חָרֶשׂ׃ וְהָיָה
כִי־נִרְאָה כִּי־נִלְאָה מוֹאָב עַל־הַבָּמָה וּבָא אֶל־מִקְדָּשׁוֹ
13 לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוּכָל׃ ס זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־
14 מוֹאָב מֵאָז׃ וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כִּשְׁנֵי
שָׂכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מוֹאָב בְּכֹל הֶהָמוֹן הָרָב וּשְׁאָר מְעַט
מִזְעָר לוֹא כַבִּיר׃ ס

יז 17

א מַשָּׂא דַּמָּשֶׂק הִנֵּה דַמֶּשֶׂק מוּסָר מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי מַפָּלָה׃
2 עֲזֻבוֹת עָרֵי עֲרֹעֵר לַעֲדָרִים תִּהְיֶינָה וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃ ס
3 וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרַיִם וּמַמְלָכָה מִדַּמֶּשֶׂק וּשְׁאָר אֲרָם כִּכְבוֹד
4 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ פ וְהָיָה בַּיּוֹם
ה הַהוּא יִדַּל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמַן בְּשָׂרוֹ יֵרָזֶה׃ וְהָיָה כֶּאֱסֹף
קָצִיר קָמָה וּזְרֹעוֹ שִׁבֳּלִים יִקְצוֹר וְהָיָה כִּמְלַקֵּט שִׁבֳּלִים
6 בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וְנִשְׁאַר־בּוֹ עוֹלֵלֹת כְּנֹקֶף זַיִת שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה
גַּרְגְּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה בִּסְעִפֶיהָ פֹּרִיָּה נְאֻם־
7 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעֶה הָאָדָם עַל־עֹשֵׂהוּ
8 וְעֵינָיו אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּרְאֶינָה׃ וְלֹא יִשְׁעֶה אֶל־הַמִּזְבְּחוֹת
מַעֲשֵׂה יָדָיו וַאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶצְבְּעֹתָיו לֹא יִרְאֶה וְהָאֲשֵׁרִים
9 וְהַחַמָּנִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ ׀ עָרֵי מָעֻזּוֹ כַּעֲזוּבַת הַחֹרֶשׁ
וְהָאָמִיר אֲשֶׁר עָזְבוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׁמָמָה׃
י כִּי שָׁכַחַתְּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵךְ וְצוּר מָעֻזֵּךְ לֹא זָכָרְתְּ עַל־כֵּן תִּטְּעִי
11 נִטְעֵי נַעֲמָנִים וּזְמֹרַת זָר תִּזְרָעֶנּוּ׃ בְּיוֹם נִטְעֵךְ תְּשַׂגְשֵׂגִי

v. 7. כֻּלּוֹ קרי v. 8. דגש אחר שורק ib. et v. 9. מלעיל v. 10. פתח בס״פ
v. 3. חצי הנביאים בפסוקים v. 9. דגש אחר שורק

וּבַבֹּקֶר זַרְעֵךְ תַּפְרִיחִי נֵד קָצִיר בְּיוֹם נַחֲלָה וּכְאֵב אָנוּשׁ׃ פ
הוֹי הֲמוֹן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמוֹת יַמִּים יֶהֱמָיוּן וּשְׁאוֹן 12
לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם כַּבִּירִים יִשָּׁאוּן׃ לְאֻמִּים כִּשְׁאוֹן מַיִם 13
רַבִּים יִשָּׁאוּן וְגָעַר בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחָק וְרֻדַּף כְּמֹץ הָרִים לִפְנֵי־
רוּחַ וּכְגַלְגַּל לִפְנֵי סוּפָה׃ לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה בַלָּהָה בְּטֶרֶם 14
בֹּקֶר אֵינֶנּוּ זֶה חֵלֶק שׁוֹסֵינוּ וְגוֹרָל לְבֹזְזֵינוּ׃ ס

יח 18

הוֹי אֶרֶץ צִלְצַל כְּנָפָיִם אֲשֶׁר מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ׃ הַשֹּׁלֵחַ א 2
בַּיָּם צִירִים וּבִכְלֵי־גֹמֶא עַל־פְּנֵי־מַיִם לְכוּ ׀ מַלְאָכִים קַלִּים
אֶל־גּוֹי מְמֻשָּׁךְ וּמוֹרָט אֶל־עַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי
קַו־קָו וּמְבוּסָה אֲשֶׁר־בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ׃ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל 3
וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ כִּנְשֹׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ׃
ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי אֶשְׁקוֹטָה וְאַבִּיטָה בִמְכוֹנִי 4
כְּחֹם צַח עֲלֵי־אוֹר כְּעָב טַל בְּחֹם קָצִיר׃ כִּי־לִפְנֵי קָצִיר ה
כְּתָם־פֶּרַח וּבֹסֶר גֹּמֵל יִהְיֶה נִצָּה וְכָרַת הַזַּלְזַלִּים בַּמַּזְמֵרוֹת
וְאֶת־הַנְּטִישׁוֹת הֵסִיר הֵתַז׃ יֵעָזְבוּ יַחְדָּו לְעֵיט הָרִים 6
וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְקָץ עָלָיו הָעַיִט וְכָל־בֶּהֱמַת הָאָרֶץ עָלָיו
תֶּחֱרָף׃ בָּעֵת הַהִיא יוּבַל־שַׁי לַיהוָה צְבָאוֹת עַם מְמֻשָּׁךְ 7
וּמוֹרָט וּמֵעַם נוֹרָא מִן־הוּא וָהָלְאָה גּוֹי ׀ קַו־קָו וּמְבוּסָה
אֲשֶׁר בָּזְאוּ נְהָרִים אַרְצוֹ אֶל־מְקוֹם שֵׁם־יְהוָה צְבָאוֹת
הַר־צִיּוֹן׃ ס

יט 19

מַשָּׂא מִצְרָיִם הִנֵּה יְהוָה רֹכֵב עַל־עָב קַל וּבָא מִצְרַיִם וְנָעוּ א
אֱלִילֵי מִצְרַיִם מִפָּנָיו וּלְבַב מִצְרַיִם יִמַּס בְּקִרְבּוֹ׃ וְסִכְסַכְתִּי 2
מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְנִלְחֲמוּ אִישׁ בְּאָחִיו וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ עִיר
בְּעִיר מַמְלָכָה בְּמַמְלָכָה׃ וְנָבְקָה רוּחַ־מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ 3
וַעֲצָתוֹ אֲבַלֵּעַ וְדָרְשׁוּ אֶל־הָאֱלִילִים וְאֶל־הָאִטִּים וְאֶל־הָאֹבוֹת
וְאֶל־הַיִּדְּעֹנִים׃ וְסִכַּרְתִּי אֶת־מִצְרַיִם בְּיַד אֲדֹנִים קָשֶׁה וּמֶלֶךְ 4
עַז יִמְשָׁל־בָּם נְאֻם הָאָדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְנִשְּׁתוּ־מַיִם מֵהַיָּם ה
וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ וְהֶאֱזְנִיחוּ נְהָרוֹת דָּלְלוּ וְחָרְבוּ יְאֹרֵי 6
מָצוֹר קָנֶה וָסוּף קָמֵלוּ׃ עָרוֹת עַל־יְאוֹר עַל־פִּי יְאוֹר וְכֹל 7

v. 4. יתיר ו׳ v. 5. ה׳ רפה ib. פתח בס״פ

8 מִזְרַע יְאוֹר יִבַשׁ נִדַּף וְאֵינֶנּוּ׃ וְאָנוּ הַדַּיָּגִים וְאָבְלוּ כָּל־
מַשְׁלִיכֵי בַיְאוֹר חַכָּה וּפֹרְשֵׂי מִכְמֹרֶת עַל־פְּנֵי־מַיִם אֻמְלָלוּ׃
9 י וּבֹשׁוּ עֹבְדֵי פִשְׁתִּים שְׂרִיקוֹת וְאֹרְגִים חוֹרָי׃ וְהָיוּ שָׁתֹתֶיהָ
11 מְדֻכָּאִים כָּל־עֹשֵׂי שֶׂכֶר אַגְמֵי־נָפֶשׁ׃ אַךְ־אֱוִלִים שָׂרֵי צֹעַן
חַכְמֵי יֹעֲצֵי פַרְעֹה עֵצָה נִבְעָרָה אֵיךְ תֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה
12 בֶּן־חֲכָמִים אֲנִי בֶּן־מַלְכֵי־קֶדֶם׃ אַיָּם אֵפוֹא חֲכָמֶיךָ וְיַגִּידוּ
13 נָא לָךְ וְיֵדְעוּ מַה־יָּעַץ יְהוָה צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם׃ נוֹאֲלוּ
שָׂרֵי צֹעַן נִשְּׁאוּ שָׂרֵי נֹף הִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם פִּנַּת שְׁבָטֶיהָ׃
14 יְהוָה מָסַךְ בְּקִרְבָּהּ רוּחַ עִוְעִים וְהִתְעוּ אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל־
טו מַעֲשֵׂהוּ כְּהִתָּעוֹת שִׁכּוֹר בְּקִיאוֹ׃ וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרַיִם מַעֲשֶׂה
16 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְזָנָב כִּפָּה וְאַגְמוֹן׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה מִצְרַיִם כַּנָּשִׁים וְחָרַד ׀ וּפָחַד מִפְּנֵי תְּנוּפַת יַד־יְהוָה
17 צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא מֵנִיף עָלָיו׃ וְהָיְתָה אַדְמַת יְהוּדָה
לְמִצְרַיִם לְחָגָּא כֹּל אֲשֶׁר יַזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִפְחָד מִפְּנֵי עֲצַת
18 יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עָלָיו׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ
חָמֵשׁ עָרִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מְדַבְּרוֹת שְׂפַת כְּנַעַן וְנִשְׁבָּעוֹת
19 לַיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס יֵאָמֵר לְאֶחָת׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּתוֹךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם וּמַצֵּבָה אֵצֶל־גְּבוּלָהּ
כ לַיהוָה׃ וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לַיהוָה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם
כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לֹחֲצִים וְיִשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ וָרָב
21 וְהִצִּילָם׃ וְנוֹדַע יְהוָה לְמִצְרַיִם וְיָדְעוּ מִצְרַיִם אֶת־יְהוָה
בַּיּוֹם הַהוּא וְעָבְדוּ זֶבַח וּמִנְחָה וְנָדְרוּ־נֵדֶר לַיהוָה וְשִׁלֵּמוּ׃
22 וְנָגַף יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם נָגֹף וְרָפוֹא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה וְנֶעְתַּר
23 לָהֶם וּרְפָאָם׃ בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְסִלָּה מִמִּצְרַיִם אַשּׁוּרָה
וּבָא אַשּׁוּר בְּמִצְרַיִם וּמִצְרַיִם בְּאַשּׁוּר וְעָבְדוּ מִצְרַיִם אֶת־
24 אַשּׁוּר׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁיָּה לְמִצְרַיִם
כה וּלְאַשּׁוּר בְּרָכָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְהוָה צְבָאוֹת
לֵאמֹר בָּרוּךְ עַמִּי מִצְרַיִם וּמַעֲשֵׂה יָדַי אַשּׁוּר וְנַחֲלָתִי
יִשְׂרָאֵל׃ ס

כ 20

א בִּשְׁנַת בֹּא תַרְתָּן אַשְׁדּוֹדָה בִּשְׁלֹחַ אֹתוֹ סַרְגוֹן מֶלֶךְ אַשּׁוּר
2 וַיִּלָּחֶם בְּאַשְׁדּוֹד וַיִּלְכְּדָהּ׃ בָּעֵת הַהִיא דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־

יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ לֵאמֹר לֵךְ וּפִתַּחְתָּ הַשַּׂק מֵעַל מָתְנֶיךָ
וְנַעַלְךָ תַחֲלֹץ מֵעַל רַגְלֶךָ וַיַּעַשׂ כֵּן הָלֹךְ עָרוֹם וְיָחֵף׃ ס
וַיֹּאמֶר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הָלַךְ עַבְדִּי יְשַׁעְיָהוּ עָרוֹם וְיָחֵף 3
שָׁלֹשׁ שָׁנִים אוֹת וּמוֹפֵת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כּוּשׁ׃ כֵּן יִנְהַג 4
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־שְׁבִי מִצְרַיִם וְאֶת־גָּלוּת כּוּשׁ נְעָרִים וּזְקֵנִים
עָרוֹם וְיָחֵף וַחֲשׂוּפַי שֵׁת עֶרְוַת מִצְרָיִם׃ וְחַתּוּ וָבֹשׁוּ מִכּוּשׁ ה
מַבָּטָם וּמִן־מִצְרַיִם תִּפְאַרְתָּם׃ וְאָמַר יֹשֵׁב הָאִי הַזֶּה בַּיּוֹם 6
הַהוּא הִנֵּה־כֹה מַבָּטֵנוּ אֲשֶׁר נַסְנוּ שָׁם לְעֶזְרָה לְהִנָּצֵל מִפְּנֵי
מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאֵיךְ נִמָּלֵט אֲנָחְנוּ׃ פ

כא 21

מַשָּׂא מִדְבַּר־יָם כְּסוּפוֹת בַּנֶּגֶב לַחֲלֹף מִמִּדְבָּר בָּא מֵאֶרֶץ א
נוֹרָאָה׃ חָזוּת קָשָׁה הֻגַּד־לִי הַבּוֹגֵד ׀ בּוֹגֵד וְהַשּׁוֹדֵד ׀ שׁוֹדֵד 2
עֲלִי עֵילָם צוּרִי מָדַי כָּל־אַנְחָתָה הִשְׁבַּתִּי׃ עַל־כֵּן מָלְאוּ 3
מָתְנַי חַלְחָלָה צִירִים אֲחָזוּנִי כְּצִירֵי יוֹלֵדָה נַעֲוֵיתִי מִשְּׁמֹעַ
נִבְהַלְתִּי מֵרְאוֹת׃ תָּעָה לְבָבִי פַּלָּצוּת בִּעֲתָתְנִי אֵת נֶשֶׁף 4
חִשְׁקִי שָׂם לִי לַחֲרָדָה׃ עָרֹךְ הַשֻּׁלְחָן צָפֹה הַצָּפִית אָכוֹל ה
שָׁתֹה קוּמוּ הַשָּׂרִים מִשְׁחוּ מָגֵן׃ פ כִּי כֹה אָמַר אֵלַי אֲדֹנָי 6
לֵךְ הַעֲמֵד הַמְצַפֶּה אֲשֶׁר יִרְאֶה יַגִּיד׃ וְרָאָה רֶכֶב צֶמֶד 7
פָּרָשִׁים רֶכֶב חֲמוֹר רֶכֶב גָּמָל וְהִקְשִׁיב קֶשֶׁב רַב־קָשֶׁב׃
וַיִּקְרָא אַרְיֵה עַל־מִצְפֶּה ׀ אֲדֹנָי אָנֹכִי עֹמֵד תָּמִיד יוֹמָם וְעַל־ 8
מִשְׁמַרְתִּי אָנֹכִי נִצָּב כָּל־הַלֵּילוֹת׃ וְהִנֵּה־זֶה בָא רֶכֶב אִישׁ 9
צֶמֶד פָּרָשִׁים וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נָפְלָה נָפְלָה בָּבֶל וְכָל־פְּסִילֵי
אֱלֹהֶיהָ שִׁבַּר לָאָרֶץ׃ מְדֻשָׁתִי וּבֶן־גָּרְנִי אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת י
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִגַּדְתִּי לָכֶם׃ ס מַשָּׂא דּוּמָה 11
אֵלַי קֹרֵא מִשֵּׂעִיר שֹׁמֵר מַה־מִּלַּיְלָה שֹׁמֵר מַה־מִּלֵּיל׃ אָמַר 12
שֹׁמֵר אָתָא בֹקֶר וְגַם־לָיְלָה אִם־תִּבְעָיוּן בְּעָיוּ שֻׁבוּ אֵתָיוּ׃ פ
מַשָּׂא בַּעְרָב בַּיַּעַר בַּעְרַב תָּלִינוּ אֹרְחוֹת דְּדָנִים׃ לִקְרַאת 13
צָמֵא הֵתָיוּ מָיִם יֹשְׁבֵי אֶרֶץ תֵּימָא בְּלַחְמוֹ קִדְּמוּ נֹדֵד׃ 14
כִּי־מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נָדָדוּ מִפְּנֵי ׀ חֶרֶב נְטוּשָׁה וּמִפְּנֵי קֶשֶׁת טו
דְּרוּכָה וּמִפְּנֵי כֹּבֶד מִלְחָמָה׃ פ כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי אֵלַי 16
בְּעוֹד שָׁנָה כִּשְׁנֵי שָׂכִיר וְכָלָה כָּל־כְּבוֹד קֵדָר׃ וּשְׁאָר מִסְפַּר־ 17

פתח בס״פ ib. ה׳ רפה v. 2. פ׳ בפתח v. 4.

קֶשֶׁת גִּבּוֹרֵי בְנֵי־קֵדָר יִמְעָטוּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל
דִּבֵּר׃ ס

כב 22

א מַשָּׂא גֵּיא חִזָּיוֹן מַה־לָּךְ אֵפוֹא כִּי־עָלִית כֻּלָּךְ לַגַּגּוֹת׃
2 תְּשֻׁאוֹת ׀ מְלֵאָה עִיר הוֹמִיָּה קִרְיָה עַלִּיזָה חֲלָלַיִךְ לֹא
3 חַלְלֵי־חֶרֶב וְלֹא מֵתֵי מִלְחָמָה׃ כָּל־קְצִינַיִךְ נָדְדוּ יָחַד
4 מִקֶּשֶׁת אֻסָּרוּ כָּל־נִמְצָאַיִךְ אֻסְּרוּ יַחְדָּו מֵרָחוֹק בָּרָחוּ׃ עַל־כֵּן
אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי אֲמָרֵר בַּבֶּכִי אַל־תָּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי עַל־שֹׁד
ה בַּת־עַמִּי׃ כִּי יוֹם מְהוּמָה וּמְבוּסָה וּמְבוּכָה לַאדֹנָי יֱהוִה
6 צְבָאוֹת בְּגֵי חִזָּיוֹן מְקַרְקַר קִר וְשׁוֹעַ אֶל־הָהָר׃ וְעֵילָם נָשָׂא
7 אַשְׁפָּה בְּרֶכֶב אָדָם פָּרָשִׁים וְקִיר עֵרָה מָגֵן׃ וַיְהִי מִבְחַר־
8 עֲמָקַיִךְ מָלְאוּ רָכֶב וְהַפָּרָשִׁים שֹׁת שָׁתוּ הַשָּׁעְרָה׃ וַיְגַל אֵת
9 מָסַךְ יְהוּדָה וַתַּבֵּט בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיָּעַר׃ וְאֵת
בְּקִיעֵי עִיר־דָּוִד רְאִיתֶם כִּי־רָבּוּ וַתְּקַבְּצוּ אֶת־מֵי הַבְּרֵכָה
י הַתַּחְתּוֹנָה׃ וְאֶת־בָּתֵּי יְרוּשָׁלִַם סְפַרְתֶּם וַתִּתְצוּ הַבָּתִּים
11 לְבַצֵּר הַחוֹמָה׃ וּמִקְוָה ׀ עֲשִׂיתֶם בֵּין הַחֹמֹתַיִם לְמֵי הַבְּרֵכָה
הַיְשָׁנָה וְלֹא הִבַּטְתֶּם אֶל־עֹשֶׂיהָ וְיֹצְרָהּ מֵרָחוֹק לֹא רְאִיתֶם׃
12 וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד
13 וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר שָׂק׃ וְהִנֵּה ׀ שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה הָרֹג ׀ בָּקָר
וְשָׁחֹט צֹאן אָכֹל בָּשָׂר וְשָׁתוֹת יָיִן אָכוֹל וְשָׁתוֹ כִּי מָחָר
14 נָמוּת׃ וְנִגְלָה בְאָזְנָי יְהוָה צְבָאוֹת אִם־יְכֻפַּר הֶעָוֹן הַזֶּה
טו לָכֶם עַד־תְּמֻתוּן אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת׃ ס כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת לֶךְ־בֹּא אֶל־הַסֹּכֵן הַזֶּה עַל־שֶׁבְנָא אֲשֶׁר
16 עַל־הַבָּיִת׃ מַה־לְּךָ פֹה וּמִי־לְךָ פֹה כִּי־חָצַבְתָּ לְּךָ פֹּה קָבֶר
17 חֹצְבִי מָרוֹם קִבְרוֹ חֹקְקִי בַסֶּלַע מִשְׁכָּן לוֹ׃ הִנֵּה יְהוָה
18 מְטַלְטֶלְךָ טַלְטֵלָה גָּבֶר וְעֹטְךָ עָטֹה׃ צָנוֹף יִצְנָפְךָ צְנֵפָה
כַּדּוּר אֶל־אֶרֶץ רַחֲבַת יָדָיִם שָׁמָּה תָמוּת וְשָׁמָּה מַרְכְּבוֹת
19 כְּבוֹדֶךָ קְלוֹן בֵּית אֲדֹנֶיךָ׃ וַהֲדַפְתִּיךָ מִמַּצָּבֶךָ וּמִמַּעֲמָדְךָ
כ יֶהֶרְסֶךָ׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְקָרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֶלְיָקִים בֶּן־
21 חִלְקִיָּהוּ׃ וְהִלְבַּשְׁתִּיו כֻּתָּנְתֶּךָ וְאַבְנֵטְךָ אֲחַזְּקֶנּוּ וּמֶמְשַׁלְתְּךָ
אֶתֵּן בְּיָדוֹ וְהָיָה לְאָב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם וּלְבֵית יְהוּדָה׃

v. 14. קמץ בטרחא

וְנָתַתִּי מַפְתֵּחַ בֵּית־דָּוִד עַל־שִׁכְמוֹ וּפָתַח וְאֵין סֹגֵר וְסָגַר 22
וְאֵין פֹּתֵחַ׃ וּתְקַעְתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְהָיָה לְכִסֵּא כָבוֹד 23
לְבֵית אָבִיו׃ וְתָלוּ עָלָיו כֹּל ׀ כְּבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצֶּאֱצָאִים 24
וְהַצְּפִעוֹת כֹּל כְּלֵי הַקָּטָן מִכְּלֵי הָאַגָּנוֹת וְעַד כָּל־כְּלֵי
הַנְּבָלִים׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת תָּמוּשׁ הַיָּתֵד כה
הַתְּקוּעָה בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְנִגְדְּעָה וְנָפְלָה וְנִכְרַת הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר־
עָלֶיהָ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ פ

כג 23

מַשָּׂא צֹר הֵילִילוּ ׀ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי־שֻׁדַּד מִבַּיִת מִבּוֹא א
מֵאֶרֶץ כִּתִּים נִגְלָה־לָמוֹ׃ דֹּמּוּ יֹשְׁבֵי אִי סֹחֵר צִידוֹן עֹבֵר יָם 2
מִלְאוּךְ׃ וּבְמַיִם רַבִּים זֶרַע שִׁחֹר קְצִיר יְאוֹר תְּבוּאָתָהּ וַתְּהִי 3
סְחַר גּוֹיִם׃ בּוֹשִׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יָם מָעוֹז הַיָּם לֵאמֹר לֹא־ 4
חַלְתִּי וְלֹא־יָלַדְתִּי וְלֹא גִדַּלְתִּי בַחוּרִים רוֹמַמְתִּי בְתוּלוֹת׃
כַּאֲשֶׁר שֵׁמַע לְמִצְרָיִם יָחִילוּ כְּשֵׁמַע צֹר׃ עִבְרוּ תַּרְשִׁישָׁה ה 6
הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי אִי׃ הֲזֹאת לָכֶם עַלִּיזָה מִימֵי־קֶדֶם קַדְמָתָהּ 7
יֹבִלוּהָ רַגְלֶיהָ מֵרָחוֹק לָגוּר׃ מִי יָעַץ זֹאת עַל־צֹר הַמַּעֲטִירָה 8
אֲשֶׁר סֹחֲרֶיהָ שָׂרִים כִּנְעָנֶיהָ נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת 9
יְעָצָהּ לְחַלֵּל גְּאוֹן כָּל־צְבִי לְהָקֵל כָּל־נִכְבַּדֵּי־אָרֶץ׃ עִבְרִי י
אַרְצֵךְ כַּיְאֹר בַּת־תַּרְשִׁישׁ אֵין מֵזַח עוֹד׃ יָדוֹ נָטָה עַל־הַיָּם 11
הִרְגִּיז מַמְלָכוֹת יְהוָה צִוָּה אֶל־כְּנַעַן לַשְׁמִד מָעֻזְנֶיהָ׃ וַיֹּאמֶר 12
לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעְלוֹז הַמְעֻשָּׁקָה בְּתוּלַת בַּת־צִידוֹן כִּתִּיים
קוּמִי עֲבֹרִי גַּם־שָׁם לֹא־יָנוּחַ לָךְ׃ הֵן ׀ אֶרֶץ כַּשְׂדִּים זֶה 13
הָעָם לֹא הָיָה אַשּׁוּר יְסָדָהּ לְצִיִּים הֵקִימוּ בַחוּנָיו עֹרְרוּ
אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂמָהּ לְמַפֵּלָה׃ הֵילִילוּ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ כִּי שֻׁדַּד 14
מָעֻזְּכֶן׃ פ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צֹר שִׁבְעִים שָׁנָה טו
כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד מִקֵּץ שִׁבְעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצֹר כְּשִׁירַת
הַזּוֹנָה׃ קְחִי כִנּוֹר סֹבִּי עִיר זוֹנָה נִשְׁכָּחָה הֵיטִיבִי נַגֵּן הַרְבִּי־ 16
שִׁיר לְמַעַן תִּזָּכֵרִי׃ וְהָיָה מִקֵּץ ׀ שִׁבְעִים שָׁנָה יִפְקֹד יְהוָה 17
אֶת־צֹר וְשָׁבָה לְאֶתְנַנָּהּ וְזָנְתָה אֶת־כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ
עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וְהָיָה סַחְרָהּ וְאֶתְנַנָּהּ קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא 18

ה׳ רפה v. 17.   בחוניו ק׳ v. 13.   כתים ק׳ v. 12.

יֶאָצֵר וְלֹא יֵחָסֵן כִּי לַיֹּשְׁבִים לִפְנֵי יְהוָה יִהְיֶה סַחְרָהּ
לֶאֱכֹל לְשָׂבְעָה וְלִמְכַסֶּה עָתִיק׃ פ

כד 24

א הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וּבוֹלְקָהּ וְעִוָּה פָנֶיהָ וְהֵפִיץ יֹשְׁבֶיהָ׃
2 וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן כַּעֶבֶד כַּאדֹנָיו כַּשִּׁפְחָה כַּגְּבִרְתָּהּ כַּקּוֹנֶה
3 כַּמּוֹכֵר כַּמַּלְוֶה כַּלֹּוֶה כַּנֹּשֶׁה כַּאֲשֶׁר נֹשֵׁא בוֹ׃ הִבּוֹק ׀ תִּבּוֹק
4 הָאָרֶץ וְהִבּוֹז ׀ תִּבּוֹז כִּי יְהוָה דִּבֶּר אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃ אָבְלָה
נָבְלָה הָאָרֶץ אֻמְלְלָה נָבְלָה תֵבֵל אֻמְלָלוּ מְרוֹם עַם־הָאָרֶץ׃
ה וְהָאָרֶץ חָנְפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ כִּי־עָבְרוּ תוֹרֹת חָלְפוּ חֹק
6 הֵפֵרוּ בְּרִית עוֹלָם׃ עַל־כֵּן אָלָה אָכְלָה אֶרֶץ וַיֶּאְשְׁמוּ יֹשְׁבֵי
7 בָהּ עַל־כֵּן חָרוּ יֹשְׁבֵי אֶרֶץ וְנִשְׁאַר אֱנוֹשׁ מִזְעָר׃ אָבַל
8 תִּירוֹשׁ אֻמְלְלָה־גָפֶן נֶאֶנְחוּ כָּל־שִׂמְחֵי־לֵב׃ שָׁבַת מְשׂוֹשׂ
9 תֻּפִּים חָדַל שְׁאוֹן עַלִּיזִים שָׁבַת מְשׂוֹשׂ כִּנּוֹר׃ בַּשִּׁיר לֹא
י יִשְׁתּוּ־יָיִן יֵמַר שֵׁכָר לְשֹׁתָיו׃ נִשְׁבְּרָה קִרְיַת־תֹּהוּ סֻגַּר כָּל־
11 בַּיִת מִבּוֹא׃ צְוָחָה עַל־הַיַּיִן בַּחוּצוֹת עָרְבָה כָּל־שִׂמְחָה
12 גָּלָה מְשׂוֹשׂ הָאָרֶץ׃ נִשְׁאַר בָּעִיר שַׁמָּה וּשְׁאִיָּה יֻכַּת־שָׁעַר׃
13 כִּי־כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים כְּנֹקֶף זַיִת כְּעוֹלֵלֹת
14 אִם־כָּלָה בָצִיר׃ הֵמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יָרֹנּוּ בִּגְאוֹן יְהוָה צָהֲלוּ
טו מִיָּם׃ עַל־כֵּן בָּאֻרִים כַּבְּדוּ יְהוָה בְּאִיֵּי הַיָּם שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
16 יִשְׂרָאֵל׃ פ מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִרֹת שָׁמַעְנוּ צְבִי לַצַּדִּיק וָאֹמַר
17 רָזִי־לִי רָזִי־לִי אוֹי לִי בֹּגְדִים בָּגָדוּ וּבֶגֶד בּוֹגְדִים בָּגָדוּ׃ פַּחַד
18 וָפַחַת וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃ וְהָיָה הַנָּס מִקּוֹל הַפַּחַד
יִפֹּל אֶל־הַפַּחַת וְהָעוֹלֶה מִתּוֹךְ הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח כִּי־אֲרֻבּוֹת
19 מִמָּרוֹם נִפְתָּחוּ וַיִּרְעֲשׁוּ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ רֹעָה הִתְרֹעֲעָה הָאָרֶץ
כ פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה אֶרֶץ מוֹט הִתְמוֹטְטָה אָרֶץ׃ נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ
כַּשִּׁכּוֹר וְהִתְנוֹדְדָה כַּמְּלוּנָה וְכָבֵד עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ וְנָפְלָה
21 וְלֹא־תֹסִיף קוּם׃ ס וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל־צְבָא
22 הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל־הָאֲדָמָה׃ וְאֻסְּפוּ
אֲסֵפָה אַסִּיר עַל־בּוֹר וְסֻגְּרוּ עַל־מַסְגֵּר וּמֵרֹב יָמִים יִפָּקֵדוּ׃
23 וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה כִּי־מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת בְּהַר
צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַםִ וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד׃ ס

כה 25

יְהוָה אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא א
עֵצוֹת מֵרָחוֹק אֱמוּנָה אֹמֶן׃ כִּי שַׂמְתָּ מֵעִיר לַגָּל קִרְיָה 2
בְצוּרָה לְמַפֵּלָה אַרְמוֹן זָרִים מֵעִיר לְעוֹלָם לֹא יִבָּנֶה׃ עַל־כֵּן 3
יְכַבְּדוּךָ עַם־עָז קִרְיַת גּוֹיִם עָרִיצִים יִירָאוּךָ׃ כִּי־הָיִיתָ מָעוֹז 4
לַדָּל מָעוֹז לָאֶבְיוֹן בַּצַּר־לוֹ מַחְסֶה מִזֶּרֶם צֵל מֵחֹרֶב כִּי רוּחַ
עָרִיצִים כְּזֶרֶם קִיר׃ כְּחֹרֶב בְּצָיוֹן שְׁאוֹן זָרִים תַּכְנִיעַ חֹרֶב ה
בְּצֵל עָב זְמִיר עָרִיצִים יַעֲנֶה׃ וְעָשָׂה יְהוָה צְבָאוֹת 6
לְכָל־הָעַמִּים בָּהָר הַזֶּה מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים
שְׁמָנִים מְמֻחָיִם שְׁמָרִים מְזֻקָּקִים׃ וּבִלַּע בָּהָר הַזֶּה פְּנֵי־ 7
הַלּוֹט ׀ הַלּוֹט עַל־כָּל־הָעַמִּים וְהַמַּסֵּכָה הַנְּסוּכָה עַל־כָּל־
הַגּוֹיִם׃ בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי יְהוִה דִּמְעָה מֵעַל 8
כָּל־פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס
וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ 9
זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃ כִּי־תָנוּחַ י
יַד־יְהוָה בָּהָר הַזֶּה וְנָדוֹשׁ מוֹאָב תַּחְתָּיו כְּהִדּוֹשׁ מַתְבֵּן בְּמֵי
מַדְמֵנָה׃ וּפֵרַשׂ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ כַּאֲשֶׁר יְפָרֵשׂ הַשֹּׂחֶה לִשְׂחוֹת 11
וְהִשְׁפִּיל גַּאֲוָתוֹ עִם אָרְבּוֹת יָדָיו׃ וּמִבְצַר מִשְׂגַּב חוֹמֹתֶיךָ 12
הֵשַׁח הִשְׁפִּיל הִגִּיעַ לָאָרֶץ עַד־עָפָר׃ פ

כו 26

בַּיּוֹם הַהוּא יוּשַׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה עִיר עַז־לָנוּ א
יְשׁוּעָה יָשִׁית חוֹמוֹת וָחֵל׃ פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי־צַדִּיק 2
שֹׁמֵר אֱמֻנִים׃ יֵצֶר סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם כִּי בְךָ בָּטוּחַ׃ 3
בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ יְהוָה צוּר עוֹלָמִים׃ כִּי הֵשַׁח 4 ה
יֹשְׁבֵי מָרוֹם קִרְיָה נִשְׂגָּבָה יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילָהּ עַד־אֶרֶץ
יַגִּיעֶנָּה עַד־עָפָר׃ תִּרְמְסֶנָּה רָגֶל רַגְלֵי עָנִי פַּעֲמֵי דַלִּים׃ 6
אֹרַח לַצַּדִּיק מֵישָׁרִים יָשָׁר מַעְגַּל צַדִּיק תְּפַלֵּס׃ אַף אֹרַח 7 8
מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִוִּינוּךָ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת־נָפֶשׁ׃ נַפְשִׁי 9
אִוִּיתִךָ בַּלַּיְלָה אַף־רוּחִי בְקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֶךָּ כִּי כַּאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ
לָאָרֶץ צֶדֶק לָמְדוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ יֻחַן רָשָׁע בַּל־לָמַד צֶדֶק בְּאֶרֶץ י
נְכֹחוֹת יְעַוֵּל וּבַל־יִרְאֶה גֵּאוּת יְהוָה׃ ס יְהוָה רָמָה יָדְךָ 11

---

v. 4. פתח באתנח   v.10. במו ק׳

בַּל־יֶחֱזָיוּן יֶחֱזוּ וְיֵבֹשׁוּ קִנְאַת־עָם אַף־אֵשׁ צָרֶיךָ תֹאכְלֵם׃
12 יְהוָה תִּשְׁפֹּת שָׁלוֹם לָנוּ כִּי גַּם כָּל־מַעֲשֵׂינוּ פָּעַלְתָּ
13 לָּנוּ׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעָלוּנוּ אֲדֹנִים זוּלָתֶךָ לְבַד־בְּךָ
14 נַזְכִּיר שְׁמֶךָ׃ מֵתִים בַּל־יִחְיוּ רְפָאִים בַּל־יָקֻמוּ לָכֵן פָּקַדְתָּ
טו וַתַּשְׁמִידֵם וַתְּאַבֵּד כָּל־זֵכֶר לָמוֹ׃ יָסַפְתָּ לַגּוֹי יְהוָה יָסַפְתָּ
16 לַגּוֹי נִכְבָּדְתָּ רִחַקְתָּ כָּל־קַצְוֵי־אָרֶץ׃ ס יְהוָה בַּצַּר פְּקָדוּךָ
17 צָקוּן לַחַשׁ מוּסָרְךָ לָמוֹ׃ כְּמוֹ הָרָה תַּקְרִיב לָלֶדֶת תָּחִיל
18 תִּזְעַק בַּחֲבָלֶיהָ כֵּן הָיִינוּ מִפָּנֶיךָ יְהוָה׃ הָרִינוּ חַלְנוּ כְּמוֹ
יָלַדְנוּ רוּחַ יְשׁוּעֹת בַּל־נַעֲשֶׂה אֶרֶץ וּבַל־יִפְּלוּ יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃
19 יִחְיוּ מֵתֶיךָ נְבֵלָתִי יְקוּמוּן הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שֹׁכְנֵי עָפָר כִּי טַל
כ אוֹרֹת טַלֶּךָ וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל׃ פ לֵךְ עַמִּי בֹּא בַחֲדָרֶיךָ
21 וּסְגֹר דְּלָתְיךָ בַּעֲדֶךָ חֲבִי כִמְעַט־רֶגַע עַד־יַעֲבָור־זָעַם׃ כִּי־הִנֵּה
יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ לִפְקֹד עֲוֹן יֹשֵׁב־הָאָרֶץ עָלָיו וְגִלְּתָה
הָאָרֶץ אֶת־דָּמֶיהָ וְלֹא־תְכַסֶּה עוֹד עַל־הֲרוּגֶיהָ׃ ס

כז 27

א בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה בְּחַרְבּוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְּדוֹלָה וְהַחֲזָקָה
עַל לִוְיָתָן נָחָשׁ בָּרִחַ וְעַל לִוְיָתָן נָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן וְהָרַג אֶת־
2 הַתַּנִּין אֲשֶׁר בַּיָּם׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא כֶּרֶם חֶמֶר עַנּוּ־לָהּ׃
3 אֲנִי יְהוָה נֹצְרָהּ לִרְגָעִים אַשְׁקֶנָּה פֶּן יִפְקֹד עָלֶיהָ לַיְלָה
4 וָיוֹם אֶצֳּרֶנָּה׃ חֵמָה אֵין לִי מִי יִתְּנֵנִי שָׁמִיר שַׁיִת בַּמִּלְחָמָה
ה אֶפְשְׂעָה בָהּ אֲצִיתֶנָּה יָּחַד׃ אוֹ יַחֲזֵק בְּמָעוּזִּי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
6 לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי׃ הַבָּאִים יַשְׁרֵשׁ יַעֲקֹב יָצִיץ וּפָרַח
7 יִשְׂרָאֵל וּמָלְאוּ פְנֵי־תֵבֵל תְּנוּבָה׃ ס הַכְּמַכַּת מַכֵּהוּ
8 הִכָּהוּ אִם־כְּהֶרֶג הֲרֻגָיו הֹרָג׃ בְּסַאסְּאָה בְּשַׁלְחָהּ תְּרִיבֶנָּה
9 הָגָה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בְּיוֹם קָדִים׃ לָכֵן בְּזֹאת יְכֻפַּר עֲוֹן־יַעֲקֹב
וְזֶה כָּל־פְּרִי הָסִר חַטָּאתוֹ בְּשׂוּמוֹ ׀ כָּל־אַבְנֵי מִזְבֵּחַ כְּאַבְנֵי־גִר
י מְנֻפָּצוֹת לֹא־יָקֻמוּ אֲשֵׁרִים וְחַמָּנִים׃ כִּי עִיר בְּצוּרָה בָּדָד
נָוֶה מְשֻׁלָּח וְנֶעֱזָב כַּמִּדְבָּר שָׁם יִרְעֶה עֵגֶל וְשָׁם יִרְבָּץ וְכִלָּה
11 סְעִפֶיהָ׃ בִּיבֹשׁ קְצִירָהּ תִּשָּׁבַרְנָה נָשִׁים בָּאוֹת מְאִירוֹת
אוֹתָהּ כִּי לֹא עַם־בִּינוֹת הוּא עַל־כֵּן לֹא־יְרַחֲמֶנּוּ עֹשֵׂהוּ וְיֹצְרוֹ

קמץ בטרחא v. 10. יתיר ו׳ ib. יתיר ר׳ v. 20.

12 לֹא יְחֻנֶּנּוּ׃ ס וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יַחְבֹּט יְהוָה מִשִּׁבֹּלֶת
הַנָּהָר עַד־נַחַל מִצְרָיִם וְאַתֶּם תְּלֻקְּטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי
13 יִשְׂרָאֵל׃ ס וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ
הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ
לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ ס

כח 28

א הוֹי עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכֹּרֵי אֶפְרַיִם וְצִיץ נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ
2 אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גֵּיא־שְׁמָנִים הֲלוּמֵי יָיִן׃ הִנֵּה חָזָק וְאַמִּץ
לַאדֹנָי כְּזֶרֶם בָּרָד שַׂעַר קָטֶב כְּזֶרֶם מַיִם כַּבִּירִים שֹׁטְפִים
3 הִנִּיחַ לָאָרֶץ בְּיָד׃ בְּרַגְלַיִם תֵּרָמַסְנָה עֲטֶרֶת גֵּאוּת שִׁכּוֹרֵי
4 אֶפְרָיִם׃ וְהָיְתָה צִיצַת נֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ
גֵּיא שְׁמָנִים כְּבִכּוּרָהּ בְּטֶרֶם קַיִץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ
ה בְּעוֹדָהּ בְּכַפּוֹ יִבְלָעֶנָּה׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה צְבָאוֹת
6 לַעֲטֶרֶת צְבִי וְלִצְפִירַת תִּפְאָרָה לִשְׁאָר עַמּוֹ׃ וּלְרוּחַ מִשְׁפָּט
7 לַיּוֹשֵׁב עַל־הַמִּשְׁפָּט וְלִגְבוּרָה מְשִׁיבֵי מִלְחָמָה שָׁעְרָה׃ וְגַם־
אֵלֶּה בַּיַּיִן שָׁגוּ וּבַשֵּׁכָר תָּעוּ כֹּהֵן וְנָבִיא שָׁגוּ בַשֵּׁכָר נִבְלְעוּ
8 מִן־הַיַּיִן תָּעוּ מִן־הַשֵּׁכָר שָׁגוּ בָּרֹאֶה פָּקוּ פְּלִילִיָּה׃ כִּי כָּל־
9 שֻׁלְחָנוֹת מָלְאוּ קִיא צֹאָה בְּלִי מָקוֹם׃ ס אֶת־מִי יוֹרֶה
דֵעָה וְאֶת־מִי יָבִין שְׁמוּעָה גְּמוּלֵי מֵחָלָב עַתִּיקֵי מִשָּׁדָיִם׃
י כִּי צַו לָצָו צַו לָצָו קַו לָקָו קַו לָקָו זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם׃ כִּי 11
12 בְּלַעֲגֵי שָׂפָה וּבְלָשׁוֹן אַחֶרֶת יְדַבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ אֲשֶׁר
אָמַר אֲלֵיהֶם זֹאת הַמְּנוּחָה הָנִיחוּ לֶעָיֵף וְזֹאת הַמַּרְגֵּעָה וְלֹא
13 אָבוּא שְׁמוֹעַ׃ וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה צַו לָצָו צַו לָצָו קַו
לָקָו קַו לָקָו זְעֵיר שָׁם זְעֵיר שָׁם לְמַעַן יֵלְכוּ וְכָשְׁלוּ אָחוֹר
14 וְנִשְׁבָּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכָּדוּ׃ ס לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה אַנְשֵׁי
טו לָצוֹן מֹשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם׃ כִּי אֲמַרְתֶּם כָּרַתְנוּ
בְרִית אֶת־מָוֶת וְעִם־שְׁאוֹל עָשִׂינוּ חֹזֶה שִׁיט שׁוֹטֵף כִּי־יַעֲבֹר
16 לֹא יְבוֹאֵנוּ כִּי שַׂמְנוּ כָזָב מַחְסֵנוּ וּבַשֶּׁקֶר נִסְתָּרְנוּ׃ ס לָכֵן
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי יִסַּד בְּצִיּוֹן אָבֶן אֶבֶן בֹּחַן פִּנַּת
17 יִקְרַת מוּסָד מוּסָּד הַמַּאֲמִין לֹא יָחִישׁ׃ וְשַׂמְתִּי מִשְׁפָּט לְקָו
וּצְדָקָה לְמִשְׁקָלֶת וְיָעָה בָרָד מַחְסֵה כָזָב וְסֵתֶר מַיִם יִשְׁטֹפוּ׃

v. 3. פתח באתנח v. 15. שוט ק׳ ib. יַעֲבֹר ק׳ v. 16. דגש אחר שורק

18 וְכֻפַּר בְּרִיתְכֶם אֶת־מָוֶת וְחָזוּתְכֶם אֶת־שְׁאוֹל לֹא תָקוּם שׁוֹט
19 שׁוֹטֵף כִּי יַעֲבֹר וִהְיִיתֶם לוֹ לְמִרְמָס׃ מִדֵּי עָבְרוֹ יִקַּח אֶתְכֶם
כִּי־בַבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יַעֲבֹר בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה וְהָיָה רַק־זְוָעָה הָבִין
כ שְׁמוּעָה׃ כִּי־קָצַר הַמַּצָּע מֵהִשְׂתָּרֵעַ וְהַמַּסֵּכָה צָרָה כְּהִתְכַּנֵּס׃
21 כִּי כְהַר פְּרָצִים יָקוּם יְהוָה כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן יִרְגָּז לַעֲשׂוֹת
22 מַעֲשֵׂהוּ זָר מַעֲשֵׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נָכְרִיָּה עֲבֹדָתוֹ׃ וְעַתָּה
אַל־תִּתְלוֹצָצוּ פֶּן־יֶחְזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם כִּי־כָלָה וְנֶחֱרָצָה שָׁמַעְתִּי
23 מֵאֵת אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ פ הַאֲזִינוּ
24 וְשִׁמְעוּ קוֹלִי הַקְשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃ הֲכֹל הַיּוֹם יַחֲרֹשׁ
כה הַחֹרֵשׁ לִזְרֹעַ יְפַתַּח וִישַׂדֵּד אַדְמָתוֹ׃ הֲלוֹא אִם־שִׁוָּה פָנֶיהָ
וְהֵפִיץ קֶצַח וְכַמֹּן יִזְרֹק וְשָׂם חִטָּה שׂוֹרָה וּשְׂעֹרָה נִסְמָן
26 27 וְכֻסֶּמֶת גְּבֻלָתוֹ׃ וְיִסְּרוֹ לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהָיו יוֹרֶנּוּ׃ כִּי לֹא
בֶחָרוּץ יוּדַשׁ קֶצַח וְאוֹפַן עֲגָלָה עַל־כַּמֹּן יוּסָּב כִּי בַמַּטֶּה
28 יֵחָבֶט קֶצַח וְכַמֹּן בַּשָּׁבֶט׃ לֶחֶם יוּדָק כִּי לֹא לָנֶצַח אָדוֹשׁ
29 יְדוּשֶׁנּוּ וְהָמַם גִּלְגַּל עֶגְלָתוֹ וּפָרָשָׁיו לֹא יְדֻקֶּנּוּ׃ גַּם־זֹאת
מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת יָצָאָה הִפְלִא עֵצָה הִגְדִּיל תּוּשִׁיָּה׃ ס

כט 29

א הוֹי אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חָנָה דָוִד סְפוּ שָׁנָה עַל־שָׁנָה חַגִּים
2 יִנְקֹפוּ׃ וַהֲצִיקוֹתִי לַאֲרִיאֵל וְהָיְתָה תַאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה וְהָיְתָה־
3 לִּי כַּאֲרִיאֵל׃ וְחָנִיתִי כַדּוּר עָלָיִךְ וְצַרְתִּי עָלַיִךְ מֻצָּב
4 וַהֲקִמֹתִי עָלַיִךְ מְצֻרֹת׃ וְשָׁפַלְתְּ מֵאֶרֶץ תְּדַבֵּרִי וּמֵעָפָר
תִּשַּׁח אִמְרָתֵךְ וְהָיָה כְּאוֹב מֵאֶרֶץ קוֹלֵךְ וּמֵעָפָר אִמְרָתֵךְ
ה תְּצַפְצֵף׃ וְהָיָה כְּאָבָק דַּק הֲמוֹן זָרָיִךְ וּכְמֹץ עֹבֵר הֲמוֹן
6 עָרִיצִים וְהָיָה לְפֶתַע פִּתְאֹם׃ מֵעִם יְהוָה צְבָאוֹת תִּפָּקֵד
בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גָּדוֹל סוּפָה וּסְעָרָה וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה׃
7 וְהָיָה כַּחֲלוֹם חֲזוֹן לַיְלָה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־
8 אֲרִיאֵל וְכָל־צֹבֶיהָ וּמְצֹדָתָהּ וְהַמְּצִיקִים לָהּ׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר
יַחֲלֹם הָרָעֵב וְהִנֵּה אוֹכֵל וְהֵקִיץ וְרֵיקָה נַפְשׁוֹ וְכַאֲשֶׁר יַחֲלֹם
הַצָּמֵא וְהִנֵּה שֹׁתֶה וְהֵקִיץ וְהִנֵּה עָיֵף וְנַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה כֵּן
9 יִהְיֶה הֲמוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצֹּבְאִים עַל־הַר צִיּוֹן׃ ס הִתְמַהְמְהוּ
וּתְמָהוּ הִשְׁתַּעַשְׁעוּ וָשֹׁעוּ שָׁכְרוּ וְלֹא־יַיִן נָעוּ וְלֹא שֵׁכָר׃

v. 27. דגש אחר שורק v. 28. קמץ בזקף

כִּי־נָסַךְ עֲלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ תַּרְדֵּמָה וַיְעַצֵּם אֶת־עֵינֵיכֶם אֶת־ י
הַנְּבִיאִים וְאֶת־רָאשֵׁיכֶם הַחֹזִים כִּסָּה׃ וַתְּהִי לָכֶם חָזוּת 11
הַכֹּל כְּדִבְרֵי הַסֵּפֶר הֶחָתוּם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־יוֹדֵעַ הַסֵּפֶר
לֵאמֹר קְרָא־נָא זֶה וְאָמַר לֹא אוּכַל כִּי חָתוּם הוּא׃ וְנִתַּן 12
הַסֵּפֶר עַל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קְרָא־נָא זֶה וְאָמַר לֹא
יָדַעְתִּי סֵפֶר׃ ס וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יַעַן כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה בְּפִיו 13
וּבִשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי וַתְּהִי יִרְאָתָם אֹתִי מִצְוַת
אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה׃ לָכֵן הִנְנִי יוֹסִף לְהַפְלִיא אֶת־הָעָם־הַזֶּה 14
הַפְלֵא וָפֶלֶא וְאָבְדָה חָכְמַת חֲכָמָיו וּבִינַת נְבֹנָיו תִּסְתַּתָּר׃ פ
הוֹי הַמַּעֲמִיקִים מֵיהוָה לַסְתִּר עֵצָה וְהָיָה בְמַחְשָׁךְ טו
מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יוֹדְעֵנוּ׃ הַפְכְּכֶם אִם־כְּחֹמֶר 16
הַיֹּצֵר יֵחָשֵׁב כִּי־יֹאמַר מַעֲשֶׂה לְעֹשֵׂהוּ לֹא עָשָׂנִי וְיֵצֶר אָמַר
לְיֹצְרוֹ לֹא הֵבִין׃ הֲלוֹא־עוֹד מְעַט מִזְעָר וְשָׁב לְבָנוֹן לַכַּרְמֶל 17
וְהַכַּרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ וְשָׁמְעוּ בַיּוֹם־הַהוּא הַחֵרְשִׁים דִּבְרֵי־ 18
סֵפֶר וּמֵאֹפֶל וּמֵחֹשֶׁךְ עֵינֵי עִוְרִים תִּרְאֶינָה׃ וְיָסְפוּ עֲנָוִים 19
בַּיהוָה שִׂמְחָה וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל יָגִילוּ׃ כִּי־אָפֵס כ
עָרִיץ וְכָלָה לֵץ וְנִכְרְתוּ כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן׃ מַחֲטִיאֵי אָדָם 21
בְּדָבָר וְלַמּוֹכִיחַ בַּשַּׁעַר יְקֹשׁוּן וַיַּטּוּ בַתֹּהוּ צַדִּיק׃ ס לָכֵן 22
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אַבְרָהָם לֹא־
עַתָּה יֵבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנָיו יֶחֱוָרוּ׃ כִּי בִרְאֹתוֹ יְלָדָיו 23
מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יַקְדִּישׁוּ שְׁמִי וְהִקְדִּישׁוּ אֶת־קְדוֹשׁ יַעֲקֹב
וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ׃ וְיָדְעוּ תֹעֵי־רוּחַ בִּינָה וְרוֹגְנִים 24
יִלְמְדוּ־לֶקַח׃ ס

ל 30

הוֹי בָּנִים סוֹרְרִים נְאֻם־יְהוָה לַעֲשׂוֹת עֵצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסֹךְ א
מַסֵּכָה וְלֹא רוּחִי לְמַעַן סְפוֹת חַטָּאת עַל־חַטָּאת׃ הַהֹלְכִים 2
לָרֶדֶת מִצְרַיִם וּפִי לֹא שָׁאָלוּ לָעוֹז בְּמָעוֹז פַּרְעֹה וְלַחְסוֹת
בְּצֵל מִצְרָיִם׃ וְהָיָה לָכֶם מָעוֹז פַּרְעֹה לְבֹשֶׁת וְהֶחָסוּת 3
בְּצֵל־מִצְרַיִם לִכְלִמָּה׃ כִּי־הָיוּ בְצֹעַן שָׂרָיו וּמַלְאָכָיו חָנֵס 4
יַגִּיעוּ׃ כֹּל הִבְאִישׁ עַל־עַם לֹא־יוֹעִילוּ לָמוֹ לֹא לְעֵזֶר וְלֹא ה
לְהוֹעִיל כִּי לְבֹשֶׁת וְגַם־לְחֶרְפָּה׃ ס מַשָּׂא בַּהֲמוֹת נֶגֶב 6

הֹבִישׁ קרי v. 5. סֵפֶר ק׳ v. 11.

בְּאֶ֨רֶץ צָרָ֜ה וְצוּקָ֗ה לָבִ֤יא וָלַ֙יִשׁ֙ מֵהֶ֔ם אֶפְעֶה֙ וְשָׂרָ֣ף מְעוֹפֵ֔ף
יִשְׂאוּ֩ עַל־כֶּ֨תֶף עֲיָרִ֜ים חֵֽילֵיהֶ֗ם וְעַל־דַּבֶּ֤שֶׁת גְּמַלִּים֙ אוֹצְרֹתָ֔ם
7 עַל־עַ֖ם לֹ֥א יוֹעִֽילוּ׃ וּמִצְרַ֕יִם הֶ֥בֶל וָרִ֖יק יַעְזֹ֑רוּ לָכֵן֙ קָרָ֣אתִי
8 לָזֹ֔את רַ֥הַב הֵ֖ם שָֽׁבֶת׃ עַתָּ֗ה בּ֣וֹא כָתְבָ֥הּ עַל־ל֛וּחַ אִתָּ֖ם וְעַל־
9 סֵ֣פֶר חֻקָּ֑הּ וּתְהִי֙ לְי֣וֹם אַחֲר֔וֹן לָעַ֖ד עַד־עוֹלָֽם׃ כִּ֣י עַ֤ם מְרִי֙
י ה֔וּא בָּנִ֖ים כֶּחָשִׁ֑ים בָּנִ֕ים לֹא־אָב֥וּ שְׁמ֖וֹעַ תּוֹרַ֥ת יְהוָֽה׃ אֲשֶׁ֨ר
אָמְר֤וּ לָֽרֹאִים֙ לֹ֣א תִרְא֔וּ וְלַ֣חֹזִ֔ים לֹ֥א תֶחֱזוּ־לָ֖נוּ נְכֹח֑וֹת דַּבְּרוּ־
11 לָ֣נוּ חֲלָק֔וֹת חֲז֖וּ מַהֲתַלּֽוֹת׃ ס֚וּרוּ מִנֵּי־דֶ֔רֶךְ הַטּ֖וּ מִנֵּי־אֹ֑רַח
12 הַשְׁבִּ֥יתוּ מִפָּנֵ֖ינוּ אֶת־קְד֥וֹשׁ יִשְׂרָאֵֽל׃ ס לָכֵ֗ן כֹּ֤ה אָמַר֙ קְד֣וֹשׁ
יִשְׂרָאֵ֔ל יַ֥עַן מָֽאָסְכֶ֖ם בַּדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה וַֽתִּבְטְחוּ֙ בְּעֹ֣שֶׁק וְנָל֔וֹז
13 וַתִּֽשָּׁעֲנ֖וּ עָלָֽיו׃ לָכֵ֗ן יִֽהְיֶ֤ה לָכֶם֙ הֶעָוֺ֣ן הַזֶּ֔ה כְּפֶ֣רֶץ נֹפֵ֔ל נִבְעֶ֖ה
14 בְּחוֹמָ֣ה נִשְׂגָּבָ֑ה אֲשֶׁר־פִּתְאֹ֥ם לְפֶ֖תַע יָב֥וֹא שִׁבְרָֽהּ׃ וּ֠שְׁבָרָהּ
כְּשֵׁ֨בֶר נֵ֧בֶל יוֹצְרִ֛ים כָּת֖וּת לֹ֣א יַחְמֹ֑ל וְלֹֽא־יִמָּצֵ֤א בִמְכִתָּתוֹ֙
טו חֶ֔רֶשׂ לַחְתּ֥וֹת אֵשׁ֙ מִיָּק֔וּד וְלַחְשֹׂ֥ף מַ֖יִם מִגֶּֽבֶא׃ ס כִּ֣י כֹֽה־
אָמַר֩ אֲדֹנָ֨י יֱהֹוִ֜ה קְד֣וֹשׁ יִשְׂרָאֵ֗ל בְּשׁוּבָ֤ה וָנַ֙חַת֙ תִּוָּ֣שֵׁע֔וּן
16 בְּהַשְׁקֵט֙ וּבְבִטְחָ֔ה תִּהְיֶ֖ה גְּבוּרַתְכֶ֑ם וְלֹ֖א אֲבִיתֶֽם׃ וַתֹּ֨אמְר֥וּ
לֹא־כִ֛י עַל־ס֥וּס נָנ֖וּס עַל־כֵּ֣ן תְּנוּס֑וּן וְעַל־קַ֣ל נִרְכָּ֔ב עַל־כֵּ֖ן
17 יִקַּ֥לּוּ רֹדְפֵיכֶֽם׃ אֶ֣לֶף אֶחָ֗ד מִפְּנֵי֙ גַּעֲרַ֣ת אֶחָ֔ד מִפְּנֵ֛י גַּעֲרַ֥ת
חֲמִשָּׁ֖ה תָּנֻ֑סוּ עַ֣ד אִם־נֽוֹתַרְתֶּ֗ם כַּתֹּ֙רֶן֙ עַל־רֹ֣אשׁ הָהָ֔ר וְכַנֵּ֖ס
18 עַל־הַגִּבְעָֽה׃ וְלָכֵ֞ן יְחַכֶּ֤ה יְהוָה֙ לַחֲנַנְכֶ֔ם וְלָכֵ֥ן יָר֖וּם לְרַֽחֶמְכֶ֑ם
19 כִּֽי־אֱלֹהֵ֤י מִשְׁפָּט֙ יְהוָ֔ה אַשְׁרֵ֖י כָּל־ח֥וֹכֵי לֽוֹ׃ פ כִּי־עַ֛ם
בְּצִיּ֥וֹן יֵשֵׁ֖ב בִּירוּשָׁלִָ֑ם בָּכ֣וֹ לֹֽא־תִבְכֶּ֗ה חָנ֤וֹן יָחְנְךָ֙ לְק֣וֹל
כ זַעֲקֶ֔ךָ כְּשָׁמְעָת֖וֹ עָנָֽךְ׃ וְנָתַ֨ן לָכֶ֧ם אֲדֹנָ֛י לֶ֥חֶם צָ֖ר וּמַ֣יִם לָ֑חַץ
21 וְלֹֽא־יִכָּנֵ֥ף עוֹד֙ מוֹרֶ֔יךָ וְהָי֥וּ עֵינֶ֖יךָ רֹא֥וֹת אֶת־מוֹרֶֽיךָ׃ וְאָזְנֶ֙יךָ֙
תִּשְׁמַ֣עְנָה דָבָ֔ר מֵאַחֲרֶ֖יךָ לֵאמֹ֑ר זֶ֤ה הַדֶּ֙רֶךְ֙ לְכ֣וּ ב֔וֹ כִּ֥י תַאֲמִ֖ינוּ
22 וְכִ֥י תַשְׂמְאִֽילוּ׃ וְטִמֵּאתֶ֗ם אֶת־צִפּוּי֙ פְּסִילֵ֣י כַסְפֶּ֔ךָ וְאֶת־
23 אֲפֻדַּ֖ת מַסֵּכַ֣ת זְהָבֶ֑ךָ תִּזְרֵם֙ כְּמ֣וֹ דָוָ֔ה צֵ֖א תֹּ֥אמַר לֽוֹ׃ וְנָתַ֞ן
מְטַ֣ר זַרְעֲךָ֗ אֲשֶׁר־תִּזְרַ֣ע אֶת־הָאֲדָמָ֔ה וְלֶ֙חֶם֙ תְּבוּאַ֣ת הָאֲדָמָ֔ה
וְהָיָ֥ה דָשֵׁ֖ן וְשָׁמֵ֑ן יִרְעֶ֥ה מִקְנֶ֛יךָ בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא כַּ֥ר נִרְחָֽב׃
24 וְהָאֲלָפִ֣ים וְהָעֲיָרִ֗ים עֹֽבְדֵי֙ הָאֲדָמָ֔ה בְּלִ֥יל חָמִ֖יץ יֹאכֵ֑לוּ אֲשֶׁר־
כה זֹרֶ֥ה בָרַ֖חַת וּבַמִּזְרֶֽה׃ וְהָיָ֣ה ׀ עַל־כָּל־הַ֣ר גָּבֹ֗הַ וְעַל֙ כָּל־גִּבְעָ֣ה

קמץ בזקף v. 16. ב׳ נונין בצרי v. 11. עֲיָרִים ק׳ v. 6.

26 נִשְׁאָה פְּלָגִים יִבְלֵי־מָיִם בְּיוֹם הֶרֶג רָב בִּנְפֹל מִגְדָּלִים׃ וְהָיָה
אוֹר־הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם
כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים בְּיוֹם חֲבֹשׁ יְהוָה אֶת־שֶׁבֶר עַמּוֹ וּמַחַץ
27 מַכָּתוֹ יִרְפָּא׃ פ הִנֵּה שֵׁם־יְהוָה בָּא מִמֶּרְחָק בֹּעֵר אַפּוֹ
28 וְכֹבֶד מַשָּׂאָה שְׂפָתָיו מָלְאוּ זַעַם וּלְשׁוֹנוֹ כְּאֵשׁ אֹכָלֶת׃ וְרוּחוֹ
כְּנַחַל שׁוֹטֵף עַד־צַוָּאר יֶחֱצֶה לַהֲנָפָה גוֹיִם בְּנָפַת שָׁוְא וְרֶסֶן
29 מַתְעֶה עַל לְחָיֵי עַמִּים׃ הַשִּׁיר יִהְיֶה לָכֶם כְּלֵיל הִתְקַדֶּשׁ־חָג
וְשִׂמְחַת לֵבָב כַּהוֹלֵךְ בֶּחָלִיל לָבוֹא בְהַר־יְהוָה אֶל־צוּר
ל יִשְׂרָאֵל׃ וְהִשְׁמִיעַ יְהוָה אֶת־הוֹד קוֹלוֹ וְנַחַת זְרוֹעוֹ יַרְאֶה
31 בְּזַעַף אַף וְלַהַב אֵשׁ אוֹכֵלָה נֶפֶץ וָזֶרֶם וְאֶבֶן בָּרָד׃ כִּי־מִקּוֹל
32 יְהוָה יֵחַת אַשּׁוּר בַּשֵּׁבֶט יַכֶּה׃ וְהָיָה כֹּל מַעֲבַר מַטֵּה מוּסָדָה
אֲשֶׁר יָנִיחַ יְהוָה עָלָיו בְּתֻפִּים וּבְכִנֹּרוֹת וּבְמִלְחֲמוֹת תְּנוּפָה
33 נִלְחַם־בָּהּ׃ כִּי־עָרוּךְ מֵאֶתְמוּל תָּפְתֶּה גַּם־הוּא לַמֶּלֶךְ הוּכָן
הֶעְמִיק הִרְחִב מְדֻרָתָהּ אֵשׁ וְעֵצִים הַרְבֵּה נִשְׁמַת יְהוָה כְּנַחַל
גָּפְרִית בֹּעֲרָה בָּהּ׃ פ

לא 31

א הוֹי הַיֹּרְדִים מִצְרַיִם לְעֶזְרָה עַל־סוּסִים יִשָּׁעֵנוּ וַיִּבְטְחוּ עַל־
רֶכֶב כִּי רָב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי־עָצְמוּ מְאֹד וְלֹא שָׁעוּ עַל־קְדוֹשׁ
2 יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ׃ וְגַם־הוּא חָכָם וַיָּבֵא רָע וְאֶת־
דְּבָרָיו לֹא הֵסִיר וְקָם עַל־בֵּית מְרֵעִים וְעַל־עֶזְרַת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
3 וּמִצְרַיִם אָדָם וְלֹא־אֵל וְסוּסֵיהֶם בָּשָׂר וְלֹא־רוּחַ וַיהוָה יַטֶּה
4 יָדוֹ וְכָשַׁל עוֹזֵר וְנָפַל עָזֻר וְיַחְדָּו כֻּלָּם יִכְלָיוּן׃ פ כִּי כֹה
אָמַר־יְהוָה ׀ אֵלַי כַּאֲשֶׁר יֶהְגֶּה הָאַרְיֵה וְהַכְּפִיר עַל־טַרְפּוֹ
אֲשֶׁר יִקָּרֵא עָלָיו מְלֹא רֹעִים מִקּוֹלָם לֹא יֵחָת וּמֵהֲמוֹנָם לֹא
יַעֲנֶה כֵּן יֵרֵד יְהוָה צְבָאוֹת לִצְבֹּא עַל־הַר־צִיּוֹן וְעַל־גִּבְעָתָהּ׃
ה כְּצִפֳּרִים עָפוֹת כֵּן יָגֵן יְהוָה צְבָאוֹת עַל־יְרוּשָׁלִָם גָּנוֹן וְהִצִּיל
6 7 פָּסֹחַ וְהִמְלִיט׃ שׁוּבוּ לַאֲשֶׁר הֶעְמִיקוּ סָרָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי
בַּיּוֹם הַהוּא יִמְאָסוּן אִישׁ אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וֶאֱלִילֵי זְהָבוֹ אֲשֶׁר
8 עָשׂוּ לָכֶם יְדֵיכֶם חֵטְא׃ וְנָפַל אַשּׁוּר בְּחֶרֶב לֹא־אִישׁ וְחֶרֶב לֹא־
9 אָדָם תֹּאכְלֶנּוּ וְנָס לוֹ מִפְּנֵי־חֶרֶב וּבַחוּרָיו לָמַס יִהְיוּ׃ וְסַלְעוֹ

v. 32. בָּם ק׳ v. 33. הִיא ק׳ ibid. קמץ בטרחא v. 4. קמץ בזקף

מִמָּגוֹר יַעֲבוֹר וְחַתּוּ מִנֵּס שָׂרָיו נְאֻם־יְהוָֹה אֲשֶׁר־אוּר לוֹ
בְּצִיּוֹן וְתַנּוּר לוֹ בִּירוּשָׁלִָם׃ ס

לב 32

א 2 הֵן לְצֶדֶק יִמְלָךְ־מֶלֶךְ וּלְשָׂרִים לְמִשְׁפָּט יָשֹׂרוּ׃ וְהָיָה־אִישׁ
כְּמַחֲבֵא־רוּחַ וְסֵתֶר זָרֶם כְּפַלְגֵי־מַיִם בְּצָיוֹן כְּצֵל סֶלַע־כָּבֵד
3 בְּאֶרֶץ עֲיֵפָה׃ וְלֹא תִשְׁעֶינָה עֵינֵי רֹאִים וְאָזְנֵי שֹׁמְעִים
4 תִּקְשַׁבְנָה׃ וּלְבַב נִמְהָרִים יָבִין לָדָעַת וּלְשׁוֹן עִלְּגִים תְּמַהֵר
ה לְדַבֵּר צָחוֹת׃ לֹא־יִקָּרֵא עוֹד לְנָבָל נָדִיב וּלְכִילַי לֹא יֵאָמֵר
6 שׁוֹעַ׃ כִּי נָבָל נְבָלָה יְדַבֵּר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה־אָוֶן לַעֲשׂוֹת חֹנֶף
וּלְדַבֵּר אֶל־יְהוָֹה תּוֹעָה לְהָרִיק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמַשְׁקֶה צָמֵא
7 יַחְסִיר׃ וְכֵלַי כֵּלָיו רָעִים הוּא זִמּוֹת יָעָץ לְחַבֵּל עֲנָוִּים
8 בְּאִמְרֵי־שֶׁקֶר וּבְדַבֵּר אֶבְיוֹן מִשְׁפָּט׃ וְנָדִיב נְדִיבוֹת יָעָץ
9 וְהוּא עַל־נְדִיבוֹת יָקוּם׃ ס נָשִׁים שַׁאֲנַנּוֹת קֹמְנָה שְׁמַעְנָה
י קוֹלִי בָּנוֹת בֹּטְחוֹת הַאְזֵנָּה אִמְרָתִי׃ יָמִים עַל־שָׁנָה תִּרְגַּזְנָה
11 בֹּטְחוֹת כִּי כָּלָה בָצִיר אֹסֶף בְּלִי יָבוֹא׃ חִרְדוּ שַׁאֲנַנּוֹת רְגָזָה
12 בֹּטְחוֹת פְּשֹׁטָה וְעֹרָה וַחֲגוֹרָה עַל־חֲלָצָיִם׃ עַל־שָׁדַיִם סֹפְדִים
13 עַל־שְׂדֵי־חֶמֶד עַל־גֶּפֶן פֹּרִיָּה׃ עַל אַדְמַת עַמִּי קוֹץ שָׁמִיר
14 תַּעֲלֶה כִּי עַל־כָּל־בָּתֵּי מָשׂוֹשׂ קִרְיָה עַלִּיזָה׃ כִּי־אַרְמוֹן נֻטָּשׁ
הֲמוֹן עִיר עֻזָּב עֹפֶל וָבַחַן הָיָה בְעַד מְעָרוֹת עַד־עוֹלָם מְשׂוֹשׂ
טו פְּרָאִים מִרְעֵה עֲדָרִים׃ עַד־יֵעָרֶה עָלֵינוּ רוּחַ מִמָּרוֹם וְהָיָה
16 מִדְבָּר לַכַּרְמֶל וְכַרְמֶל לַיַּעַר יֵחָשֵׁב׃ וְשָׁכַן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט
17 וּצְדָקָה בַּכַּרְמֶל תֵּשֵׁב׃ וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שָׁלוֹם וַעֲבֹדַת
18 הַצְּדָקָה הַשְׁקֵט וָבֶטַח עַד־עוֹלָם׃ וְיָשַׁב עַמִּי בִּנְוֵה שָׁלוֹם
19 וּבְמִשְׁכְּנוֹת מִבְטַחִים וּבִמְנוּחֹת שַׁאֲנַנּוֹת׃ וּבָרַד בְּרֶדֶת הַיָּעַר
כ וּבַשִּׁפְלָה תִּשְׁפַּל הָעִיר׃ אַשְׁרֵיכֶם זֹרְעֵי עַל־כָּל־מָיִם מְשַׁלְּחֵי
רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר׃

לג 33

א הוֹי שׁוֹדֵד וְאַתָּה לֹא שָׁדוּד וּבוֹגֵד וְלֹא־בָגְדוּ בָךְ כַּהֲתִמְךָ
2 שׁוֹדֵד תּוּשַּׁד כַּנְּלֹתְךָ לִבְגֹּד יִבְגְּדוּ־בָךְ׃ פ יְהוָֹה חָנֵּנוּ לְךָ
3 קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף־יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה׃ מִקּוֹל

v.11. מלעיל ib. עֲנִיִּים ק׳ v.7. קמץ בזקף v.3. פתח בס״פ
v.1. דגש אחר שורק v.15. וְהַכַּרְמֶל ק׳ v.14. קמץ בזקף

4 הָמוֹן נָדְדוּ עַמִּים מֵרוֹמְמֻתֶךָ נָפְצוּ גּוֹיִם׃ וְאֻסַּף שְׁלַלְכֶם אֹסֶף
ה הֶחָסִיל כְּמַשַּׁק גֵּבִים שֹׁקֵק בּוֹ׃ נִשְׂגָּב יְהוָה כִּי שֹׁכֵן מָרוֹם
6 מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ חֹסֶן יְשׁוּעֹת
7 חָכְמַת וָדָעַת יִרְאַת יְהוָה הִיא אוֹצָרוֹ׃ ס הֵן אֶרְאֶלָּם
8 צָעֲקוּ חֻצָה מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָּיוּן׃ נָשַׁמּוּ מְסִלּוֹת שָׁבַת
9 עֹבֵר אֹרַח הֵפֵר בְּרִית מָאַס עָרִים לֹא חָשַׁב אֱנוֹשׁ׃ אָבַל
אֻמְלְלָה אָרֶץ הֶחְפִּיר לְבָנוֹן קָמַל הָיָה הַשָּׁרוֹן כָּעֲרָבָה וְנֹעֵר
י בָּשָׁן וְכַרְמֶל׃ עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה עַתָּה אֵרוֹמָם עַתָּה
11 12 אֶנָּשֵׂא׃ תַּהֲרוּ חֲשַׁשׁ תֵּלְדוּ קַשׁ רוּחֲכֶם אֵשׁ תֹּאכַלְכֶם׃ וְהָיוּ
עַמִּים מִשְׂרְפוֹת שִׂיד קוֹצִים כְּסוּחִים בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ׃ פ
13 14 שִׁמְעוּ רְחוֹקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וּדְעוּ קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי׃ פָּחֲדוּ בְצִיּוֹן
חַטָּאִים אָחֲזָה רְעָדָה חֲנֵפִים מִי ׀ יָגוּר לָנוּ אֵשׁ אוֹכֵלָה מִי־
טו יָגוּר לָנוּ מוֹקְדֵי עוֹלָם׃ הֹלֵךְ צְדָקוֹת וְדֹבֵר מֵישָׁרִים מֹאֵס
בְּבֶצַע מַעֲשַׁקּוֹת נֹעֵר כַּפָּיו מִתְּמֹךְ בַּשֹּׁחַד אֹטֵם אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ
16 דָּמִים וְעֹצֵם עֵינָיו מֵרְאוֹת בְּרָע׃ הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן מְצָדוֹת
17 סְלָעִים מִשְׂגַּבּוֹ לַחְמוֹ נִתָּן מֵימָיו נֶאֱמָנִים׃ מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ
18 תֶּחֱזֶינָה עֵינֶיךָ תִּרְאֶינָה אֶרֶץ מַרְחַקִּים׃ לִבְּךָ יֶהְגֶּה אֵימָה
19 אַיֵּה סֹפֵר אַיֵּה שֹׁקֵל אַיֵּה סֹפֵר אֶת־הַמִּגְדָּלִים׃ אֶת־עַם נוֹעָז
לֹא תִרְאֶה עַם עִמְקֵי שָׂפָה מִשְּׁמוֹעַ נִלְעַג לָשׁוֹן אֵין בִּינָה׃
כ חֲזֵה צִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ עֵינֶיךָ תִרְאֶינָה יְרוּשָׁלַם נָוֶה שַׁאֲנָן
אֹהֶל בַּל־יִצְעָן בַּל־יִסַּע יְתֵדֹתָיו לָנֶצַח וְכָל־חֲבָלָיו בַּל־יִנָּתֵקוּ׃ ס
21 כִּי אִם־שָׁם אַדִּיר יְהוָה לָנוּ מְקוֹם־נְהָרִים יְאֹרִים רַחֲבֵי יָדָיִם
22 בַּל־תֵּלֶךְ בּוֹ אֳנִי־שַׁיִט וְצִי אַדִּיר לֹא יַעַבְרֶנּוּ׃ כִּי יְהוָה
23 שֹׁפְטֵנוּ יְהוָה מְחֹקְקֵנוּ יְהוָה מַלְכֵּנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ׃ נִטְּשׁוּ
חֲבָלָיִךְ בַּל־יְחַזְּקוּ כֵן־תָּרְנָם בַּל־פָּרְשׂוּ נֵס אָז חֻלַּק עַד־שָׁלָל
24 מַרְבֶּה פִּסְחִים בָּזְזוּ בַז׃ וּבַל־יֹאמַר שָׁכֵן חָלִיתִי הָעָם הַיֹּשֵׁב
בָּהּ נְשֻׂא עָוֹן׃ ס

לד 34

א קִרְבוּ גוֹיִם לִשְׁמֹעַ וּלְאֻמִּים הַקְשִׁיבוּ תִּשְׁמַע הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ
2 תֵּבֵל וְכָל־צֶאֱצָאֶיהָ׃ כִּי קֶצֶף לַיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחֵמָה

v.9. קמץ בזקף ib. פתח באתנח v.10. קמץ בזקף v.11. פתח באתנח
v. 12. פתח בס״פ v.20. ע׳ בקמץ v.21. חצי הספר v.23. פתח בס״פ

3 עַל־כָּל־צְבָאָם הֶחֱרִימָם נְתָנָם לַטָּבַח׃ וְחַלְלֵיהֶם יֻשְׁלָכוּ
4 וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם וְנָמַסּוּ הָרִים מִדָּמָם׃ וְנָמַקּוּ כָּל־צְבָא
הַשָּׁמַיִם וְנָגֹלּוּ כַסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם וְכָל־צְבָאָם יִבּוֹל כִּנְבֹל עָלֶה
ה מִגֶּפֶן וּכִנֹבֶלֶת מִתְּאֵנָה׃ כִּי־רִוְּתָה בַשָּׁמַיִם חַרְבִּי הִנֵּה עַל־
6 אֱדוֹם תֵּרֵד וְעַל־עַם חֶרְמִי לְמִשְׁפָּט׃ חֶרֶב לַיהוָה מָלְאָה דָם
הֻדַּשְׁנָה מֵחֵלֶב מִדַּם כָּרִים וְעַתּוּדִים מֵחֵלֶב כִּלְיוֹת אֵילִים
7 כִּי זֶבַח לַיהוָה בְּבָצְרָה וְטֶבַח גָּדוֹל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וְיָרְדוּ
רְאֵמִים עִמָּם וּפָרִים עִם־אַבִּירִים וְרִוְּתָה אַרְצָם מִדָּם וַעֲפָרָם
8 מֵחֵלֶב יְדֻשָּׁן׃ כִּי יוֹם נָקָם לַיהוָה שְׁנַת שִׁלּוּמִים לְרִיב צִיּוֹן׃
9 וְנֶהֶפְכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת וַעֲפָרָהּ לְגָפְרִית וְהָיְתָה אַרְצָהּ לְזֶפֶת
י בֹּעֵרָה׃ לַיְלָה וְיוֹמָם לֹא תִכְבֶּה לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֲשָׁנָהּ מִדּוֹר
11 לָדוֹר תֶּחֱרָב לְנֵצַח נְצָחִים אֵין עֹבֵר בָּהּ׃ וִירֵשׁוּהָ קָאַת
וְקִפֹּד וְיַנְשׁוֹף וְעֹרֵב יִשְׁכְּנוּ־בָהּ וְנָטָה עָלֶיהָ קַו־תֹהוּ וְאַבְנֵי־
12 בֹהוּ׃ חֹרֶיהָ וְאֵין־שָׁם מְלוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל־שָׂרֶיהָ יִהְיוּ אָפֶס׃
13 וְעָלְתָה אַרְמְנֹתֶיהָ סִירִים קִמּוֹשׂ וָחוֹחַ בְּמִבְצָרֶיהָ וְהָיְתָה
14 נְוֵה תַנִּים חָצִיר לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ וּפָגְשׁוּ צִיִּים אֶת־אִיִּים וְשָׂעִיר
עַל־רֵעֵהוּ יִקְרָא אַךְ־שָׁם הִרְגִּיעָה לִּילִית וּמָצְאָה לָהּ מָנוֹחַ׃
טו שָׁמָּה קִנְּנָה קִפּוֹז וַתְּמַלֵּט וּבָקְעָה וְדָגְרָה בְצִלָּהּ אַךְ־שָׁם
16 נִקְבְּצוּ דַיּוֹת אִשָּׁה רְעוּתָהּ׃ דִּרְשׁוּ מֵעַל־סֵפֶר יְהוָה וּקְרָאוּ
אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה אִשָּׁה רְעוּתָהּ לֹא פָקָדוּ כִּי־פִי הוּא
17 צִוָּה וְרוּחוֹ הוּא קִבְּצָן׃ וְהוּא־הִפִּיל לָהֶן גּוֹרָל וְיָדוֹ חִלְּקַתָּה
לָהֶם בַּקָּו עַד־עוֹלָם יִירָשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ ס

לה 35

א 2 יְשֻׂשׂוּם מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצָּלֶת׃ פָּרֹחַ
תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת וְרַנֵּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן־לָהּ הֲדַר
הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן הֵמָּה יִרְאוּ כְבוֹד־יְהוָה הֲדַר אֱלֹהֵינוּ׃ ס
3 4 חַזְּקוּ יָדַיִם רָפוֹת וּבִרְכַּיִם כֹּשְׁלוֹת אַמֵּצוּ׃ אִמְרוּ
לְנִמְהֲרֵי־לֵב חִזְקוּ אַל־תִּירָאוּ הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נָקָם יָבוֹא גְּמוּל
ה אֱלֹהִים הוּא יָבוֹא וְיֹשַׁעֲכֶם׃ אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים וְאָזְנֵי
6 חֵרְשִׁים תִּפָּתַחְנָה׃ אָז יְדַלֵּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן אִלֵּם
7 כִּי־נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה׃ וְהָיָה הַשָּׁרָב

v.5. פתח בס״פ   v.11. ת׳ רפה   v 10. קמץ בזקף

לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם בִּנְוֵה תַנִּים רִבְצָהּ חָצִיר לְקָנֶה
וָגֹמֶא׃ וְהָיָה־שָׁם מַסְלוּל וָדֶרֶךְ וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ יִקָּרֵא לָהּ לֹא־ 8
יַעַבְרֶנּוּ טָמֵא וְהוּא־לָמוֹ הֹלֵךְ דֶּרֶךְ וֶאֱוִילִים לֹא יִתְעוּ׃ לֹא־ 9
יִהְיֶה שָׁם אַרְיֵה וּפְרִיץ חַיּוֹת בַּל־יַעֲלֶנָּה לֹא תִמָּצֵא שָׁם
וְהָלְכוּ גְּאוּלִים׃ וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה י
וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן
וַאֲנָחָה׃ פ

לו 36

וַיְהִי בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב א
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְפְּשֵׂם׃ וַיִּשְׁלַח 2
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀ אֶת־רַב־שָׁקֵה מִלָּכִישׁ יְרוּשָׁלְַמָה אֶל־הַמֶּלֶךְ
חִזְקִיָּהוּ בְּחֵיל כָּבֵד וַיַּעֲמֹד בִּתְעָלַת הַבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה
בִּמְסִלַּת שְׂדֵה כוֹבֵס׃ וַיֵּצֵא אֵלָיו אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר 3
עַל־הַבָּיִת וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר׃ וַיֹּאמֶר 4
אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקֵה אִמְרוּ־נָא אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מָה הַבִּטָּחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בָּטָחְתָּ׃ אָמַרְתִּי ה
אַךְ־דְּבַר־שְׂפָתַיִם עֵצָה וּגְבוּרָה לַמִּלְחָמָה עַתָּה עַל־מִי בָטַחְתָּ
כִּי מָרַדְתָּ בִּי׃ הִנֵּה בָטַחְתָּ עַל־מִשְׁעֶנֶת הַקָּנֶה הָרָצוּץ הַזֶּה 6
עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסָּמֵךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בְכַפּוֹ וּנְקָבָהּ כֵּן
פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְכָל־הַבֹּטְחִים עָלָיו׃ וְכִי־תֹאמַר אֵלַי 7
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּטָחְנוּ הֲלוֹא הוּא אֲשֶׁר הֵסִיר חִזְקִיָּהוּ
אֶת־בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַםִ לִפְנֵי
הַמִּזְבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲווּ׃ וְעַתָּה הִתְעָרֶב נָא אֶת־אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ 8
אַשּׁוּר וְאֶתְּנָה לְךָ אַלְפַּיִם סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֶת לְךָ רֹכְבִים
עֲלֵיהֶם׃ וְאֵיךְ תָּשִׁיב אֵת פְּנֵי פַחַת אַחַד עַבְדֵי אֲדֹנִי 9
הַקְּטַנִּים וַתִּבְטַח לְךָ עַל־מִצְרַיִם לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים׃ וְעַתָּה י
הֲמִבַּלְעֲדֵי יְהוָה עָלִיתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ יְהוָה אָמַר
אֵלַי עֲלֵה אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ׃ ס וַיֹּאמֶר אֶלְיָקִים 11
וְשֶׁבְנָא וְיוֹאָח אֶל־רַב־שָׁקֵה דַּבֶּר־נָא אֶל־עֲבָדֶיךָ אֲרָמִית כִּי
שֹׁמְעִים אֲנָחְנוּ וְאַל־תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר
עַל־הַחוֹמָה׃ וַיֹּאמֶר רַב־שָׁקֵה הַאֶל אֲדֹנֶיךָ וְאֵלֶיךָ שְׁלָחַנִי 12

v. 2. יְרוּשָׁלַיְמָה ק׳

אֲדֹנִי לְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲלֹא עַל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּשְׁבִים עַל־
הַחוֹמָה לֶאֱכֹל אֶת־חֲרָאֵיהֶם וְלִשְׁתּוֹת אֶת־ ֗ שֵׁינֵיהֶם עִמָּכֶם׃
13 וַיַּעֲמֹד רַב־שָׁקֵה וַיִּקְרָא בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ
14 אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַל־
טו יַשִּׁא לָכֶם חִזְקִיָּהוּ כִּי לֹא־יוּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ וְאַל־יַבְטַח
אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל יַצִּילֵנוּ יְהוָה לֹא תִנָּתֵן
16 הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כִּי
כֹה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר עֲשׂוּ אִתִּי בְרָכָה וּצְאוּ אֵלַי וְאִכְלוּ
17 אִישׁ־גַּפְנוֹ וְאִישׁ תְּאֵנָתוֹ וּשְׁתוּ אִישׁ מֵי־בוֹרוֹ׃ עַד־בֹּאִי
וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ כְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירוֹשׁ אֶרֶץ
18 לֶחֶם וּכְרָמִים׃ פֶּן־יַסִּית אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר יְהוָה יַצִּילֵנוּ
הַהִצִּילוּ אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
19 אַיֵּה אֱלֹהֵי חֲמָת וְאַרְפָּד אַיֵּה אֱלֹהֵי סְפַרְוָיִם וְכִי־הִצִּילוּ
כ אֶת־שֹׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־
הִצִּילוּ אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי כִּי־יַצִּיל יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַםִ מִיָּדִי׃
21 וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הִיא לֵאמֹר
22 לֹא תַעֲנֻהוּ׃ וַיָּבֹא אֶלְיָקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת
וְשֶׁבְנָא הַסֹּפֵר וְיוֹאָח בֶּן־אָסָף הַמַּזְכִּיר אֶל־חִזְקִיָּהוּ קְרוּעֵי
בְגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה׃

לז 37

א וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְכַּס בַּשָּׂק
2 וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־אֶלְיָקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֵת ׀
שֶׁבְנָא הַסּוֹפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַכֹּהֲנִים מִתְכַּסִּים בַּשַּׂקִּים אֶל־
3 יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חִזְקִיָּהוּ
יוֹם צָרָה וְתוֹכֵחָה וּנְאָצָה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים עַד־
4 מַשְׁבֵּר וְכֹחַ אַיִן לְלֵדָה׃ אוּלַי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵת
דִּבְרֵי רַב־שָׁקֵה אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר ׀ אֲדֹנָיו לְחָרֵף
אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
ה וְנָשָׂאתָ תְפִלָּה בְּעַד הַשְּׁאֵרִית הַנִּמְצָאָה׃ וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ
6 חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְשַׁעְיָהוּ כֹּה תֹאמְרוּן
אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־תִּירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר

---

v. 12. צוֹאָתָם ק׳
ib. מֵימֵי רַגְלֵיהֶם ק׳

7 שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר גִּדְּפוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אוֹתִי׃ הִנְנִי נוֹתֵן בּוֹ
רוּחַ וְשָׁמַע שְׁמוּעָה וְשָׁב אֶל־אַרְצוֹ וְהִפַּלְתִּיו בַּחֶרֶב בְּאַרְצוֹ׃
8 וַיָּשָׁב רַב־שָׁקֵה וַיִּמְצָא אֶת־מֶלֶךְ אַשּׁוּר נִלְחָם עַל־לִבְנָה
9 כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלָּכִישׁ׃ וַיִּשְׁמַע עַל־תִּרְהָקָה מֶלֶךְ־כּוּשׁ
לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֵם אִתָּךְ וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־
י חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר׃ כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר
אַל־יַשִּׁאֲךָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בּוֹטֵחַ בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִנָּתֵן
11 יְרוּשָׁלַםִ בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ הִנֵּה ׀ אַתָּה שָׁמַעְתָּ אֲשֶׁר עָשׂוּ
12 מַלְכֵי אַשּׁוּר לְכָל־הָאֲרָצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאַתָּה תִּנָּצֵל׃ הַהִצִּילוּ
אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִשְׁחִיתוּ אֲבוֹתַי אֶת־גּוֹזָן וְאֶת־חָרָן
13 וְרֶצֶף וּבְנֵי־עֶדֶן אֲשֶׁר בִּתְלַשָּׂר׃ אַיֵּה מֶלֶךְ־חֲמָת וּמֶלֶךְ אַרְפָּד
14 וּמֶלֶךְ לָעִיר סְפַרְוָיִם הֵנַע וְעִוָּה׃ וַיִּקַּח חִזְקִיָּהוּ אֶת־הַסְּפָרִים
מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּפְרְשֵׂהוּ חִזְקִיָּהוּ
טו 16 לִפְנֵי יְהוָה׃ ס וַיִּתְפַּלֵּל חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃ יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים
לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
17 הָאָרֶץ׃ הַטֵּה יְהוָה ׀ אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח יְהוָה עֵינֶךָ וּרְאֵה
וּשְׁמַע אֵת כָּל־דִּבְרֵי סַנְחֵרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחָרֵף אֱלֹהִים חָי׃
18 אָמְנָם יְהוָה הֶחֱרִיבוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת וְאֶת־
19 אַרְצָם׃ וְנָתֹן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בָּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי
כ אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאֶבֶן וַיְאַבְּדוּם׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
הוֹשִׁיעֵנוּ מִיָּדוֹ וְיֵדְעוּ כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה יְהוָה
21 לְבַדֶּךָ׃ ס וַיִּשְׁלַח יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ אֶל־חִזְקִיָּהוּ לֵאמֹר
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־סַנְחֵרִיב
22 מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו בָּזָה לְךָ
לָעֲגָה לְךָ בְּתוּלַת בַּת־צִיּוֹן אַחֲרֶיךָ רֹאשׁ הֵנִיעָה בַּת יְרוּשָׁלִָם׃
23 אֶת־מִי חֵרַפְתָּ וְגִדַּפְתָּ וְעַל־מִי הֲרִימוֹתָה קּוֹל וַתִּשָּׂא מָרוֹם
24 עֵינֶיךָ אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ בְּיַד עֲבָדֶיךָ חֵרַפְתָּ ׀ אֲדֹנָי וַתֹּאמֶר
בְּרֹב רִכְבִּי אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יַרְכְּתֵי לְבָנוֹן וְאֶכְרֹת
קוֹמַת אֲרָזָיו מִבְחַר בְּרֹשָׁיו וְאָבוֹא מְרוֹם קִצּוֹ יַעַר כַּרְמִלּוֹ׃
כה אֲנִי קַרְתִּי וְשָׁתִיתִי מָיִם וְאַחְרִב בְּכַף־פְּעָמַי כֹּל יְאֹרֵי מָצוֹר׃

קמץ בזקף v. 17.

26 הֲלוֹא־שָׁמַעְתָּ לְמֵרָחוֹק אוֹתָהּ עָשִׂיתִי מִימֵי קֶדֶם וִיצַרְתִּיהָ
עַתָּה הֲבֵאתִיהָ וּתְהִי לְהַשְׁאוֹת גַּלִּים נִצִּים עָרִים בְּצֻרוֹת׃
27 וְיֹשְׁבֵיהֶן קִצְרֵי־יָד חַתּוּ וָבֹשׁוּ הָיוּ עֵשֶׂב שָׂדֶה וִירַק דֶּשֶׁא
28 חֲצִיר גַּגּוֹת וּשְׁדֵמָה לִפְנֵי קָמָה׃ וְשִׁבְתְּךָ וְצֵאתְךָ וּבוֹאֲךָ
29 יָדָעְתִּי וְאֵת הִתְרַגֶּזְךָ אֵלָי׃ יַעַן הִתְרַגֶּזְךָ אֵלַי וְשַׁאֲנַנְךָ עָלָה
בְאָזְנָי וְשַׂמְתִּי חַחִי בְּאַפֶּךָ וּמִתְגִּי בִּשְׂפָתֶיךָ וַהֲשִׁיבֹתִיךָ בַּדֶּרֶךְ
ל אֲשֶׁר־בָּאתָ בָּהּ׃ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת אָכוֹל הַשָּׁנָה סָפִיחַ וּבַשָּׁנָה
הַשֵּׁנִית שָׁחִיס וּבַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית זִרְעוּ וְקִצְרוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים
31 וְאִכְוֹל פִּרְיָם׃ וְיָסְפָה פְּלֵיטַת בֵּית־יְהוּדָה הַנִּשְׁאָרָה שֹׁרֶשׁ
32 לְמָטָּה וְעָשָׂה פְרִי לְמָעְלָה׃ כִּי מִירוּשָׁלִַם תֵּצֵא שְׁאֵרִית
וּפְלֵיטָה מֵהַר צִיּוֹן קִנְאַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹּאת׃ ס
33 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר לֹא יָבוֹא אֶל־
הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יוֹרֶה שָׁם חֵץ וְלֹא־יְקַדְּמֶנָּה מָגֵן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ
34 עָלֶיהָ סֹלְלָה׃ בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־בָּא בָּהּ יָשׁוּב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת
לה לֹא יָבוֹא נְאֻם־יְהוָה׃ וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ
36 לְמַעֲנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי׃ ס וַיֵּצֵא מַלְאַךְ יְהוָה וַיַּכֶּה
בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר מֵאָה וּשְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה אָלֶף וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר
37 וְהִנֵּה כֻלָּם פְּגָרִים מֵתִים׃ וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־
38 אַשּׁוּר וַיֵּשֶׁב בְּנִינְוֵה׃ וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית נִסְרֹךְ
אֱלֹהָיו וְאַדְרַמֶּלֶךְ וְשַׂרְאֶצֶר בָּנָיו הִכֻּהוּ בַחֶרֶב וְהֵמָּה נִמְלְטוּ
אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֵסַר־חַדֹּן בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

לח 38

א בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה חִזְקִיָּהוּ לָמוּת וַיָּבוֹא אֵלָיו יְשַׁעְיָהוּ בֶן־
אָמוֹץ הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צַו לְבֵיתֶךָ כִּי
2 מֵת אַתָּה וְלֹא תִחְיֶה׃ וַיַּסֵּב חִזְקִיָּהוּ פָּנָיו אֶל־הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל
3 אֶל־יְהוָה׃ וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה זְכָר־נָא אֵת אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי
לְפָנֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי וַיֵּבְךְּ
4 חִזְקִיָּהוּ בְּכִי גָדוֹל׃ פ וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יְשַׁעְיָהוּ לֵאמֹר׃
ה הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִד אָבִיךָ
שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתֶךָ רָאִיתִי אֶת־דִּמְעָתֶךָ הִנְנִי יוֹסֵף עַל־יָמֶיךָ
6 חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וּמִכַּף מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אַצִּילְךָ וְאֵת הָעִיר

וְאִכְלוּ ק׳ v. 30.

7 הַזֹּאת וְגַנּוֹתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת׃ וְזֶה־לְּךָ הָאוֹת מֵאֵת יְהוָה
8 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֵּר׃ הִנְנִי מֵשִׁיב
אֶת־צֵל הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר יָרְדָה בְמַעֲלוֹת אָחָז בַּשֶּׁמֶשׁ אֲחֹרַנִּית
עֶשֶׂר מַעֲלוֹת וַתָּשָׁב הַשֶּׁמֶשׁ עֶשֶׂר מַעֲלוֹת בַּמַּעֲלוֹת אֲשֶׁר
9 יָרָדָה׃ פ מִכְתָּב לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֲלֹתוֹ וַיְחִי
י מֵחָלְיוֹ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי בִּדְמִי יָמַי אֵלֵכָה בְּשַׁעֲרֵי שְׁאוֹל פֻּקַּדְתִּי
11 יֶתֶר שְׁנוֹתָי׃ אָמַרְתִּי לֹא־אֶרְאֶה יָהּ יָהּ בְּאֶרֶץ הַחַיִּים לֹא־
12 אַבִּיט אָדָם עוֹד עִם־יוֹשְׁבֵי חָדֶל׃ דּוֹרִי נִסַּע וְנִגְלָה מִנִּי כְּאֹהֶל
רֹעִי קִפַּדְתִּי כָאֹרֵג חַיַּי מִדַּלָּה יְבַצְּעֵנִי מִיּוֹם עַד־לַיְלָה
13 תַּשְׁלִימֵנִי׃ שִׁוִּיתִי עַד־בֹּקֶר כָּאֲרִי כֵּן יְשַׁבֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי
14 מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תַּשְׁלִימֵנִי׃ כְּסוּס עָגוּר כֵּן אֲצַפְצֵף אֶהְגֶּה
טו כַּיּוֹנָה דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם אֲדֹנָי עָשְׁקָה־לִּי עָרְבֵנִי׃ מָה־אֲדַבֵּר
16 וְאָמַר־לִי וְהוּא עָשָׂה אֶדַּדֶּה כָל־שְׁנוֹתַי עַל־מַר נַפְשִׁי׃ אֲדֹנָי
17 עֲלֵיהֶם יִחְיוּ וּלְכָל־בָּהֶן חַיֵּי רוּחִי וְתַחֲלִימֵנִי וְהַחֲיֵנִי׃ הִנֵּה
לְשָׁלוֹם מַר־לִי מָר וְאַתָּה חָשַׁקְתָּ נַפְשִׁי מִשַּׁחַת בְּלִי כִּי
18 הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרֵי גֵוְךָ כָּל־חֲטָאָי׃ כִּי לֹא שְׁאוֹל תּוֹדֶךָּ מָוֶת
19 יְהַלְלֶךָּ לֹא־יְשַׂבְּרוּ יוֹרְדֵי־בוֹר אֶל־אֲמִתֶּךָ׃ חַי חַי הוּא יוֹדֶךָ
כ כָּמוֹנִי הַיּוֹם אָב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל־אֲמִתֶּךָ׃ יְהוָה לְהוֹשִׁיעֵנִי
21 וּנְגִנוֹתַי נְנַגֵּן כָּל־יְמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ
22 יִשְׂאוּ דְּבֶלֶת תְּאֵנִים וְיִמְרְחוּ עַל־הַשְּׁחִין וְיֶחִי׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ
מָה אוֹת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית יְהוָה׃ פ

לט 39

א בָּעֵת הַהִוא שָׁלַח מְרֹדַךְ בַּלְאֲדָן בֶּן־בַּלְאֲדָן מֶלֶךְ־בָּבֶל
2 סְפָרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ וַיִּשְׁמַע כִּי חָלָה וַיֶּחֱזָק׃ וַיִּשְׂמַח
עֲלֵיהֶם חִזְקִיָּהוּ וַיַּרְאֵם אֶת־בֵּית נְכֹתֹה אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב
וְאֶת־הַבְּשָׂמִים וְאֵת ׀ הַשֶּׁמֶן הַטּוֹב וְאֵת כָּל־בֵּית כֵּלָיו וְאֵת
כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאֹצְרֹתָיו לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הֶרְאָם
3 חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַיָּבֹא יְשַׁעְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־
הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מָה אָמְרוּ ׀ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
וּמֵאַיִן יָבֹאוּ אֵלֶיךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאוּ אֵלַי
4 מִבָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר מָה רָאוּ בְּבֵיתֶךָ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר

v. 2. נְכֹתוֹ קרי

בְּבֵיתִי רָאוּ לֹא־הָיָה דָבָר אֲשֶׁר לֹא־הִרְאִיתִים בְּאוֹצְרֹתָי׃
ה 6 וַיֹּאמֶר יְשַׁעְיָהוּ אֶל־חִזְקִיָּהוּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת׃ הִנֵּה
יָמִים בָּאִים וְנִשָּׂא ׀ כָּל־אֲשֶׁר בְּבֵיתֶךָ וַאֲשֶׁר אָצְרוּ אֲבֹתֶיךָ
7 עַד־הַיּוֹם הַזֶּה בָּבֶל לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אָמַר יְהוָה׃ וּמִבָּנֶיךָ אֲשֶׁר
יֵצְאוּ מִמְּךָ אֲשֶׁר תּוֹלִיד יִקָּחוּ וְהָיוּ סָרִיסִים בְּהֵיכַל מֶלֶךְ
8 בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֶל־יְשַׁעְיָהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה שָׁלוֹם וֶאֱמֶת בְּיָמָי׃ פ

מ 40

א 2 נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם׃ דַּבְּרוּ עַל־לֵב יְרוּשָׁלִַם
וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ כִּי מָלְאָה צְבָאָהּ כִּי נִרְצָה עֲוֺנָהּ כִּי לָקְחָה מִיַּד
3 יְהוָה כִּפְלַיִם בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ׃ ס קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ
4 דֶּרֶךְ יְהוָה יַשְּׁרוּ בָּעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ׃ כָּל־גֶּיא יִנָּשֵׂא
וְכָל־הַר וְגִבְעָה יִשְׁפָּלוּ וְהָיָה הֶעָקֹב לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים
ה לְבִקְעָה׃ וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי
6 יְהוָה דִּבֵּר׃ קוֹל אֹמֵר קְרָא וְאָמַר מָה אֶקְרָא כָּל־הַבָּשָׂר
7 חָצִיר וְכָל־חַסְדּוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה׃ יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ כִּי
8 רוּחַ יְהוָה נָשְׁבָה בּוֹ אָכֵן חָצִיר הָעָם׃ יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ
9 וּדְבַר־אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם׃ ס עַל הַר־גָּבֹהַ עֲלִי־לָךְ
מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן הָרִימִי בַכֹּחַ קוֹלֵךְ מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלִָם הָרִימִי
י אַל־תִּירָאִי אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם׃ הִנֵּה אֲדֹנָי
יְהוִה בְּחָזָק יָבוֹא וּזְרֹעוֹ מֹשְׁלָה לוֹ הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ
11 לְפָנָיו׃ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ יִרְעֶה בִּזְרֹעוֹ יְקַבֵּץ טְלָאִים וּבְחֵיקוֹ
12 יִשָּׂא עָלוֹת יְנַהֵל׃ ס מִי־מָדַד בְּשָׁעֳלוֹ מַיִם וְשָׁמַיִם בַּזֶּרֶת
תִּכֵּן וְכָל בַּשָּׁלִשׁ עֲפַר הָאָרֶץ וְשָׁקַל בַּפֶּלֶס הָרִים וּגְבָעוֹת
13 בְּמֹאזְנָיִם׃ מִי־תִכֵּן אֶת־רוּחַ יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֶנּוּ׃
14 אֶת־מִי נוֹעָץ וַיְבִינֵהוּ וַיְלַמְּדֵהוּ בְּאֹרַח מִשְׁפָּט וַיְלַמְּדֵהוּ
טו דַּעַת וְדֶרֶךְ תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֶנּוּ׃ הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק
16 מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל׃ וּלְבָנוֹן אֵין דֵּי בָּעֵר
17 וְחַיָּתוֹ אֵין דֵּי עוֹלָה׃ כָּל־הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדּוֹ מֵאֶפֶס וָתֹהוּ
18 נֶחְשְׁבוּ־לוֹ׃ וְאֶל־מִי תְּדַמְּיוּן אֵל וּמַה־דְּמוּת תַּעַרְכוּ לוֹ׃
19 הַפֶּסֶל נָסַךְ חָרָשׁ וְצֹרֵף בַּזָּהָב יְרַקְּעֶנּוּ וּרְתֻקוֹת כֶּסֶף צוֹרֵף׃

ג׳ בסגול v. 4. פתח באתנח v. 8.

כ הַמְסֻכָּן תְּרוּמָה עֵץ לֹא־יִרְקַב יִבְחָר חָרָשׁ חָכָם יְבַקֶּשׁ־לוֹ
21 לְהָכִין פֶּסֶל לֹא יִמּוֹט׃ הֲלוֹא תֵדְעוּ הֲלוֹא תִשְׁמָעוּ הֲלוֹא
22 הֻגַּד מֵרֹאשׁ לָכֶם הֲלוֹא הֲבִינוֹתֶם מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ׃ הַיֹּשֵׁב
עַל־חוּג הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֶיהָ כַּחֲגָבִים הַנּוֹטֶה כַדֹּק שָׁמַיִם וַיִּמְתָּחֵם
23 כָּאֹהֶל לָשָׁבֶת׃ הַנּוֹתֵן רוֹזְנִים לְאָיִן שֹׁפְטֵי אֶרֶץ כַּתֹּהוּ עָשָׂה׃
24 אַף בַּל־נִטָּעוּ אַף בַּל־זֹרָעוּ אַף בַּל־שֹׁרֵשׁ בָּאָרֶץ גִּזְעָם וְגַם
כה נָשַׁף בָּהֶם וַיִּבָשׁוּ וּסְעָרָה כַּקַּשׁ תִּשָּׂאֵם׃ ס וְאֶל־מִי תְדַמְּיוּנִי
26 וְאֶשְׁוֶה יֹאמַר קָדוֹשׁ׃ שְׂאוּ־מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵלֶּה
הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא מֵרֹב אוֹנִים
27 וְאַמִּיץ כֹּחַ אִישׁ לֹא נֶעְדָּר׃ פ לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וּתְדַבֵּר
28 יִשְׂרָאֵל נִסְתְּרָה דַרְכִּי מֵיְהוָה וּמֵאֱלֹהַי מִשְׁפָּטִי יַעֲבוֹר׃ הֲלוֹא
יָדַעְתָּ אִם־לֹא שָׁמַעְתָּ אֱלֹהֵי עוֹלָם ׀ יְהוָה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ
29 לֹא יִיעַף וְלֹא יִיגָע אֵין חֵקֶר לִתְבוּנָתוֹ׃ נֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וּלְאֵין
ל אוֹנִים עָצְמָה יַרְבֶּה׃ וְיִעֲפוּ נְעָרִים וְיִגָעוּ וּבַחוּרִים כָּשׁוֹל
31 יִכָּשֵׁלוּ׃ וְקוֹיֵ יְהוָה יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים יָרוּצוּ
וְלֹא יִיגָעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ׃ ס

מא 41

א הַחֲרִישׁוּ אֵלַי אִיִּים וּלְאֻמִּים יַחֲלִיפוּ כֹחַ יִגְּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ יַחְדָּו
2 לַמִּשְׁפָּט נִקְרָבָה׃ מִי הֵעִיר מִמִּזְרָח צֶדֶק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ יִתֵּן
לְפָנָיו גּוֹיִם וּמְלָכִים יַרְדְּ יִתֵּן כֶּעָפָר חַרְבּוֹ כְּקַשׁ נִדָּף קַשְׁתּוֹ׃
3 4 יִרְדְּפֵם יַעֲבוֹר שָׁלוֹם אֹרַח בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃ מִי־פָעַל וְעָשָׂה
קֹרֵא הַדֹּרוֹת מֵרֹאשׁ אֲנִי יְהוָה רִאשׁוֹן וְאֶת־אַחֲרֹנִים אֲנִי־הוּא׃
ה 6 רָאוּ אִיִּים וְיִירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יֶחֱרָדוּ קָרְבוּ וַיֶּאֱתָיוּן׃ אִישׁ
7 אֶת־רֵעֵהוּ יַעְזֹרוּ וּלְאָחִיו יֹאמַר חֲזָק׃ וַיְחַזֵּק חָרָשׁ אֶת־צֹרֵף
מַחֲלִיק פַּטִּישׁ אֶת־הוֹלֶם פָּעַם אֹמֵר לַדֶּבֶק טוֹב הוּא וַיְחַזְּקֵהוּ
8 בְמַסְמְרִים לֹא יִמּוֹט׃ ס וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עַבְדִּי יַעֲקֹב אֲשֶׁר
9 בְּחַרְתִּיךָ זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבִי׃ אֲשֶׁר הֶחֱזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ
וּמֵאֲצִילֶיהָ קְרָאתִיךָ וָאֹמַר לְךָ עַבְדִּי־אַתָּה בְּחַרְתִּיךָ וְלֹא
י מְאַסְתִּיךָ׃ אַל־תִּירָא כִּי עִמְּךָ־אָנִי אַל־תִּשְׁתָּע כִּי־אֲנִי אֱלֹהֶיךָ
11 אִמַּצְתִּיךָ אַף־עֲזַרְתִּיךָ אַף־תְּמַכְתִּיךָ בִּימִין צִדְקִי׃ הֵן יֵבֹשׁוּ

ת׳ בקמץ v. 10. כ׳ בצרי v. 2.

וְיִכָּלְמוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים בָּךְ יִהְיוּ כְאַיִן וְיֹאבְדוּ אַנְשֵׁי רִיבֶךָ׃
12 תְּבַקְשֵׁם וְלֹא תִמְצָאֵם אַנְשֵׁי מַצֻּתֶךָ יִהְיוּ כְאַיִן וּכְאֶפֶס אַנְשֵׁי
13 מִלְחַמְתֶּךָ׃ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַחֲזִיק יְמִינֶךָ הָאֹמֵר לְךָ
14 אַל־תִּירָא אֲנִי עֲזַרְתִּיךָ׃ ס אַל־תִּירְאִי תּוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתֵי
טו יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזַרְתִּיךְ נְאֻם־יְהוָה וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה
שַׂמְתִּיךְ לְמוֹרַג חָרוּץ חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת תָּדוּשׁ הָרִים וְתָדֹק
16 וּגְבָעוֹת כַּמֹּץ תָּשִׂים׃ תִּזְרֵם וְרוּחַ תִּשָּׂאֵם וּסְעָרָה תָּפִיץ אֹתָם
17 וְאַתָּה תָּגִיל בַּיהוָה בִּקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל׃ ס הָעֲנִיִּים
וְהָאֶבְיוֹנִים מְבַקְשִׁים מַיִם וָאַיִן לְשׁוֹנָם בַּצָּמָא נָשָׁתָּה אֲנִי
18 יְהוָה אֶעֱנֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֶזְבֵם׃ אֶפְתַּח עַל־שְׁפָיִים
נְהָרוֹת וּבְתוֹךְ בְּקָעוֹת מַעְיָנוֹת אָשִׂים מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ
19 צִיָּה לְמוֹצָאֵי מָיִם׃ אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֶרֶז שִׁטָּה וַהֲדַס וְעֵץ שָׁמֶן
כ אָשִׂים בָּעֲרָבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו׃ לְמַעַן יִרְאוּ
וְיֵדְעוּ וְיָשִׂימוּ וְיַשְׂכִּילוּ יַחְדָּו כִּי יַד־יְהוָה עָשְׂתָה זֹּאת וּקְדוֹשׁ
21 יִשְׂרָאֵל בְּרָאָהּ׃ ס קָרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמַר יְהוָה הַגִּישׁוּ
22 עֲצֻמוֹתֵיכֶם יֹאמַר מֶלֶךְ יַעֲקֹב׃ יַגִּישׁוּ וְיַגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר
תִּקְרֶינָה הָרִאשֹׁנוֹת ׀ מָה הֵנָּה הַגִּידוּ וְנָשִׂימָה לִבֵּנוּ וְנֵדְעָה
23 אַחֲרִיתָן אוֹ הַבָּאוֹת הַשְׁמִיעֻנוּ׃ הַגִּידוּ הָאֹתִיּוֹת לְאָחוֹר
וְנֵדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם אַף־תֵּיטִיבוּ וְתָרֵעוּ וְנִשְׁתָּעָה וְנִרְאֶ
24 יַחְדָּו׃ הֵן־אַתֶּם מֵאַיִן וּפָעָלְכֶם מֵאָפַע תּוֹעֵבָה יִבְחַר בָּכֶם׃ ס
כה הַעִירוֹתִי מִצָּפוֹן וַיַּאת מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ יִקְרָא בִשְׁמִי וְיָבֹא
26 סְגָנִים כְּמוֹ־חֹמֶר וּכְמוֹ יוֹצֵר יִרְמָס־טִיט׃ מִי־הִגִּיד מֵרֹאשׁ
וְנֵדָעָה וּמִלְּפָנִים וְנֹאמַר צַדִּיק אַף אֵין־מַגִּיד אַף אֵין מַשְׁמִיעַ
27 אַף אֵין־שֹׁמֵעַ אִמְרֵיכֶם׃ רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלִַם
28 מְבַשֵּׂר אֶתֵּן׃ וְאֵרֶא וְאֵין אִישׁ וּמֵאֵלֶּה וְאֵין יוֹעֵץ וְאֶשְׁאָלֵם
29 וְיָשִׁיבוּ דָבָר׃ הֵן כֻּלָּם אָוֶן אֶפֶס מַעֲשֵׂיהֶם רוּחַ וָתֹהוּ נִסְכֵּיהֶם׃

מב 42

א הֵן עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי רָצְתָה נַפְשִׁי נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו
2 מִשְׁפָּט לַגּוֹיִם יוֹצִיא׃ לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ
3 בַּחוּץ קוֹלוֹ׃ קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵהָה לֹא יְכַבֶּנָּה
4 לֶאֱמֶת יוֹצִיא מִשְׁפָּט׃ לֹא יִכְהֶה וְלֹא יָרוּץ עַד־יָשִׂים בָּאָרֶץ

v. 23. וְנִרְאֶה ק׳

מִשְׁפָּט וּלְתוֹרָתוֹ אִיִּים יְיַחֵלוּ׃ פ כֹּה־אָמַר הָאֵל ׀ יְהוָה ה
בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטֵיהֶם רֹקַע הָאָרֶץ וְצֶאֱצָאֶיהָ נֹתֵן נְשָׁמָה
לָעָם עָלֶיהָ וְרוּחַ לַהֹלְכִים בָּהּ׃ אֲנִי יְהוָה קְרָאתִיךָ בְצֶדֶק 6
וְאַחְזֵק בְּיָדֶךָ וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ לִבְרִית עָם לְאוֹר גּוֹיִם׃ לִפְקֹחַ 7
עֵינַיִם עִוְרוֹת לְהוֹצִיא מִמַּסְגֵּר אַסִּיר מִבֵּית כֶּלֶא יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ׃
אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן וּתְהִלָּתִי 8
לַפְּסִילִים׃ הָרִאשֹׁנוֹת הִנֵּה־בָאוּ וַחֲדָשׁוֹת אֲנִי מַגִּיד בְּטֶרֶם 9
תִּצְמַחְנָה אַשְׁמִיעַ אֶתְכֶם׃ ס שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ י
תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ יוֹרְדֵי הַיָּם וּמְלֹאוֹ אִיִּים וְיֹשְׁבֵיהֶם׃
יִשְׂאוּ מִדְבָּר וְעָרָיו חֲצֵרִים תֵּשֵׁב קֵדָר יָרֹנּוּ יֹשְׁבֵי סֶלַע מֵרֹאשׁ 11
הָרִים יִצְוָחוּ׃ יָשִׂימוּ לַיהוָה כָּבוֹד וּתְהִלָּתוֹ בָּאִיִּים יַגִּידוּ׃ 12
יְהוָה כַּגִּבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָעִיר קִנְאָה יָרִיעַ אַף־ 13
יַצְרִיחַ עַל־אֹיְבָיו יִתְגַּבָּר׃ ס הֶחֱשֵׁיתִי מֵעוֹלָם אַחֲרִישׁ 14
אֶתְאַפָּק כַּיּוֹלֵדָה אֶפְעֶה אֶשֹּׁם וְאֶשְׁאַף יָחַד׃ אַחֲרִיב הָרִים טו
וּגְבָעוֹת וְכָל־עֶשְׂבָּם אוֹבִישׁ וְשַׂמְתִּי נְהָרוֹת לָאִיִּים וַאֲגַמִּים
אוֹבִישׁ׃ וְהוֹלַכְתִּי עִוְרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יָדָעוּ בִּנְתִיבוֹת לֹא־יָדְעוּ 16
אַדְרִיכֵם אָשִׂים מַחְשָׁךְ לִפְנֵיהֶם לָאוֹר וּמַעֲקַשִּׁים לְמִישׁוֹר
אֵלֶּה הַדְּבָרִים עֲשִׂיתִם וְלֹא עֲזַבְתִּים׃ נָסֹגוּ אָחוֹר יֵבֹשׁוּ 17
בֹשֶׁת הַבֹּטְחִים בַּפָּסֶל הָאֹמְרִים לְמַסֵּכָה אַתֶּם אֱלֹהֵינוּ׃ ס
הַחֵרְשִׁים שְׁמָעוּ וְהַעִוְרִים הַבִּיטוּ לִרְאוֹת׃ מִי עִוֵּר 18 19
כִּי אִם־עַבְדִּי וְחֵרֵשׁ כְּמַלְאָכִי אֶשְׁלָח מִי עִוֵּר כִּמְשֻׁלָּם וְעִוֵּר
כְּעֶבֶד יְהוָה׃ רָאִית רַבּוֹת וְלֹא תִשְׁמֹר פָּקוֹחַ אָזְנַיִם וְלֹא כ
יִשְׁמָע׃ יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃ 21
וְהוּא עַם־בָּזוּז וְשָׁסוּי הָפֵחַ בַּחוּרִים כֻּלָּם וּבְבָתֵּי כְלָאִים 22
הָחְבָּאוּ הָיוּ לָבַז וְאֵין מַצִּיל מְשִׁסָּה וְאֵין־אֹמֵר הָשַׁב׃ מִי 23
בָכֶם יַאֲזִין זֹאת יַקְשִׁב וְיִשְׁמַע לְאָחוֹר׃ מִי־נָתַן לִמְשׁוֹסָּה 24
יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל לְבֹזְזִים הֲלוֹא יְהוָה זוּ חָטָאנוּ לוֹ וְלֹא־אָבוּ
בִדְרָכָיו הָלוֹךְ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ׃ וַיִּשְׁפֹּךְ עָלָיו חֵמָה כה
אַפּוֹ וֶעֱזוּז מִלְחָמָה וַתְּלַהֲטֵהוּ מִסָּבִיב וְלֹא יָדָע וַתִּבְעַר־בּוֹ
וְלֹא־יָשִׂים עַל־לֵב׃ ס

---

v. 20. רָאוֹת ק׳ v. 22. פתח בס״פ v. 24. לִמְשִׁסָּה ק׳ v. 25. קמץ בזקף

מג 43

א וְעַתָּה כֹּה־אָמַר יְהוָה בֹּרַאֲךָ יַעֲקֹב וְיֹצֶרְךָ יִשְׂרָאֵל אַל־תִּירָא
2 כִּי גְאַלְתִּיךָ קָרָאתִי בְשִׁמְךָ לִי־אָתָּה׃ כִּי־תַעֲבֹר בַּמַּיִם אִתְּךָ
אָנִי וּבַנְּהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּךָ כִּי־תֵלֵךְ בְּמוֹ־אֵשׁ לֹא תִכָּוֶה
3 וְלֶהָבָה לֹא תִבְעַר־בָּךְ׃ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
4 מוֹשִׁיעֶךָ נָתַתִּי כָפְרְךָ מִצְרַיִם כּוּשׁ וּסְבָא תַּחְתֶּיךָ׃ מֵאֲשֶׁר
יָקַרְתָּ בְעֵינַי נִכְבַּדְתָּ וַאֲנִי אֲהַבְתִּיךָ וְאֶתֵּן אָדָם תַּחְתֶּיךָ
ה וּלְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֶׁךָ׃ אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנִי מִמִּזְרָח אָבִיא
6 זַרְעֶךָ וּמִמַּעֲרָב אֲקַבְּצֶךָּ׃ אֹמַר לַצָּפוֹן תֵּנִי וּלְתֵימָן אַל־
7 תִּכְלָאִי הָבִיאִי בָנַי מֵרָחוֹק וּבְנוֹתַי מִקְצֵה הָאָרֶץ׃ כֹּל
8 הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף־עֲשִׂיתִיו׃ הוֹצִיא
9 עַם־עִוֵּר וְעֵינַיִם יֵשׁ וְחֵרְשִׁים וְאָזְנַיִם לָמוֹ׃ כָּל־הַגּוֹיִם נִקְבְּצוּ
יַחְדָּו וְיֵאָסְפוּ לְאֻמִּים מִי בָהֶם יַגִּיד זֹאת וְרִאשֹׁנוֹת יַשְׁמִיעֻנוּ
י יִתְּנוּ עֵדֵיהֶם וְיִצְדָּקוּ וְיִשְׁמְעוּ וְיֹאמְרוּ אֱמֶת׃ אַתֶּם עֵדַי נְאֻם־
יְהוָה וְעַבְדִּי אֲשֶׁר בָּחָרְתִּי לְמַעַן תֵּדְעוּ וְתַאֲמִינוּ לִי וְתָבִינוּ
11 כִּי־אֲנִי הוּא לְפָנַי לֹא־נוֹצַר אֵל וְאַחֲרַי לֹא יִהְיֶה׃ ס אָנֹכִי
12 אָנֹכִי יְהוָה וְאֵין מִבַּלְעָדַי מוֹשִׁיעַ׃ אָנֹכִי הִגַּדְתִּי וְהוֹשַׁעְתִּי
וְהִשְׁמַעְתִּי וְאֵין בָּכֶם זָר וְאַתֶּם עֵדַי נְאֻם־יְהוָה וַאֲנִי־אֵל׃
13 גַּם־מִיּוֹם אֲנִי הוּא וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל אֶפְעַל וּמִי יְשִׁיבֶנָּה׃ ס
14 כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאַלְכֶם קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל לְמַעַנְכֶם שִׁלַּחְתִּי
טו בָבֶלָה וְהוֹרַדְתִּי בָרִיחִים כֻּלָּם וְכַשְׂדִּים בָּאֳנִיּוֹת רִנָּתָם׃ אֲנִי
16 יְהוָה קְדוֹשְׁכֶם בּוֹרֵא יִשְׂרָאֵל מַלְכְּכֶם׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה
17 הַנּוֹתֵן בַּיָּם דָּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה׃ הַמּוֹצִיא רֶכֶב־וָסוּס
18 חַיִל וְעִזּוּז יַחְדָּו יִשְׁכְּבוּ בַּל־יָקוּמוּ דָּעֲכוּ כַּפִּשְׁתָּה כָבוּ׃ אַל־
19 תִּזְכְּרוּ רִאשֹׁנוֹת וְקַדְמֹנִיּוֹת אַל־תִּתְבֹּנָנוּ׃ הִנְנִי עֹשֶׂה חֲדָשָׁה
עַתָּה תִצְמָח הֲלוֹא תֵדָעוּהָ אַף אָשִׂים בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בִּישִׁמֹן
כ נְהָרוֹת׃ תְּכַבְּדֵנִי חַיַּת הַשָּׂדֶה תַּנִּים וּבְנוֹת יַעֲנָה כִּי־נָתַתִּי
21 בַמִּדְבָּר מַיִם נְהָרוֹת בִּישִׁימֹן לְהַשְׁקוֹת עַמִּי בְחִירִי׃ פ
22 עַם־זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ׃ וְלֹא־אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי־
23 יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל׃ לֹא־הֵבֵיאתָ לִּי שֵׂה עֹלֹתֶיךָ וּזְבָחֶיךָ לֹא
כִבַּדְתָּנִי לֹא הֶעֱבַדְתִּיךָ בְּמִנְחָה וְלֹא הוֹגַעְתִּיךָ בִּלְבוֹנָה׃

קמץ בזקף v. 19.

24 לֹא־קָנִיתָ לִּי בַכֶּסֶף קָנֶה וְחֵלֶב זְבָחֶיךָ לֹא הִרְוִיתָנִי אַךְ
כה הֶעֱבַדְתַּנִי בְּחַטֹּאותֶיךָ הוֹגַעְתַּנִי בַּעֲוֺנֹתֶיךָ׃ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא
26 מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר׃ הַזְכִּירֵנִי נִשָּׁפְטָה
27 יָחַד סַפֵּר אַתָּה לְמַעַן תִּצְדָּק׃ אָבִיךָ הָרִאשׁוֹן חָטָא וּמְלִיצֶיךָ
28 פָּשְׁעוּ בִי׃ וַאֲחַלֵּל שָׂרֵי קֹדֶשׁ וְאֶתְּנָה לַחֵרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל
לְגִדּוּפִים׃

מד 44

א 2 וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עַבְדִּי וְיִשְׂרָאֵל בָּחַרְתִּי בוֹ׃ ס כֹּה־אָמַר
יְהוָה עֹשֶׂךָ וְיֹצֶרְךָ מִבֶּטֶן יַעְזְרֶךָּ אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וִישֻׁרוּן
3 בָּחַרְתִּי בוֹ׃ כִּי אֶצָּק־מַיִם עַל־צָמֵא וְנֹזְלִים עַל־יַבָּשָׁה אֶצֹּק
4 רוּחִי עַל־זַרְעֶךָ וּבִרְכָתִי עַל־צֶאֱצָאֶיךָ׃ וְצָמְחוּ בְּבֵין חָצִיר
ה כַּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מָיִם׃ זֶה יֹאמַר לַיהוָה אָנִי וְזֶה יִקְרָא
בְשֵׁם־יַעֲקֹב וְזֶה יִכְתֹּב יָדוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל יְכַנֶּה׃ ס
6 כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי
7 רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים׃ וּמִי־כָמוֹנִי יִקְרָא
וְיַגִּידֶהָ וְיַעְרְכֶהָ לִי מִשּׂוּמִי עַם־עוֹלָם וְאֹתִיּוֹת וַאֲשֶׁר תָּבֹאנָה
8 יַגִּידוּ לָמוֹ׃ אַל־תִּפְחֲדוּ וְאַל־תִּרְהוּ הֲלֹא מֵאָז הִשְׁמַעְתִּיךָ
וְהִגַּדְתִּי וְאַתֶּם עֵדָי הֲיֵשׁ אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדַי וְאֵין צוּר בַּל־יָדָעְתִּי׃
9 יֹצְרֵי־פֶסֶל כֻּלָּם תֹּהוּ וַחֲמוּדֵיהֶם בַּל־יוֹעִילוּ וְעֵדֵיהֶם הֵמָּה
י בַּל־יִרְאוּ וּבַל־יֵדְעוּ לְמַעַן יֵבֹשׁוּ׃ מִי־יָצַר אֵל וּפֶסֶל נָסָךְ
11 לְבִלְתִּי הוֹעִיל׃ הֵן כָּל־חֲבֵרָיו יֵבֹשׁוּ וְחָרָשִׁים הֵמָּה מֵאָדָם
12 יִתְקַבְּצוּ כֻלָּם יַעֲמֹדוּ יִפְחֲדוּ יֵבֹשׁוּ יָחַד׃ חָרַשׁ בַּרְזֶל מַעֲצָד
וּפָעַל בַּפֶּחָם וּבַמַּקָּבוֹת יִצְּרֵהוּ וַיִּפְעָלֵהוּ בִּזְרוֹעַ כֹּחוֹ גַּם־רָעֵב
13 וְאֵין כֹּחַ לֹא־שָׁתָה מַיִם וַיִּיעָף׃ חָרַשׁ עֵצִים נָטָה קָו יְתָאֲרֵהוּ
בַשֶּׂרֶד יַעֲשֵׂהוּ בַּמַּקְצֻעוֹת וּבַמְּחוּגָה יְתָאֳרֵהוּ וַיַּעֲשֵׂהוּ
14 כְּתַבְנִית אִישׁ כְּתִפְאֶרֶת אָדָם לָשֶׁבֶת בָּיִת׃ לִכְרָת־לוֹ אֲרָזִים
וַיִּקַּח תִּרְזָה וְאַלּוֹן וַיְאַמֶּץ־לוֹ בַּעֲצֵי־יָעַר נָטַע אֹרֶן וְגֶשֶׁם
טו יְגַדֵּל׃ וְהָיָה לְאָדָם לְבָעֵר וַיִּקַּח מֵהֶם וַיָּחָם אַף־יַשִּׂיק וְאָפָה
16 לָחֶם אַף־יִפְעַל־אֵל וַיִּשְׁתָּחוּ עָשָׂהוּ פֶסֶל וַיִּסְגָּד־לָמוֹ׃ חֶצְיוֹ
שָׂרַף בְּמוֹ־אֵשׁ עַל־חֶצְיוֹ בָּשָׂר יֹאכֵל יִצְלֶה צָלִי וְיִשְׂבָּע אַף־
17 יָחֹם וְיֹאמַר הֶאָח חַמּוֹתִי רָאִיתִי אוּר׃ וּשְׁאֵרִיתוֹ לְאֵל

v. 15. קמץ בזקף   v. 14. נון זעירא   v. 9. נקוד עליון   v. 4. חסר ר׳

עָשָׂה לְפִסְלוֹ יִסְגּוֹד־לוֹ וְיִשְׁתַּחוּ וְיִתְפַּלֵּל אֵלָיו וְיֹאמַר
18 הַצִּילֵנִי כִּי אֵלִי אָתָּה׃ לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי טַח מֵרְאוֹת
19 עֵינֵיהֶם מֵהַשְׂכִּיל לִבֹּתָם׃ וְלֹא־יָשִׁיב אֶל־לִבּוֹ וְלֹא דַעַת
וְלֹא־תְבוּנָה לֵאמֹר חֶצְיוֹ שָׂרַפְתִּי בְמוֹ־אֵשׁ וְאַף אָפִיתִי עַל־
גֶּחָלָיו לֶחֶם אֶצְלֶה בָשָׂר וְאֹכֵל וְיִתְרוֹ לְתוֹעֵבָה אֶעֱשֶׂה לְבוּל
כ עֵץ אֶסְגּוֹד׃ רֹעֶה אֵפֶר לֵב הוּתַל הִטָּהוּ וְלֹא־יַצִּיל אֶת־
21 נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמַר הֲלוֹא־שֶׁקֶר בִּימִינִי׃ ס זְכָר־אֵלֶּה יַעֲקֹב
וְיִשְׂרָאֵל כִּי עַבְדִּי־אָתָּה יְצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל לֹא
22 תִנָּשֵׁנִי׃ מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאותֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי
23 כִּי גְאַלְתִּיךָ׃ רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְהוָה הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת
אָרֶץ פִּצְחוּ הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ כִּי־גָאַל יְהוָה יַעֲקֹב
24 וּבְיִשְׂרָאֵל יִתְפָּאָר׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָה גֹּאֲלֶךָ וְיֹצֶרְךָ
מִבָּטֶן אָנֹכִי יְהוָה עֹשֶׂה כֹּל נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדִּי רֹקַע הָאָרֶץ
כה מִי אִתִּי׃ מֵפֵר אֹתוֹת בַּדִּים וְקֹסְמִים יְהוֹלֵל מֵשִׁיב חֲכָמִים
26 אָחוֹר וְדַעְתָּם יְסַכֵּל׃ מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ וַעֲצַת מַלְאָכָיו יַשְׁלִים
הָאֹמֵר לִירוּשָׁלַם תּוּשָׁב וּלְעָרֵי יְהוּדָה תִּבָּנֶינָה וְחָרְבוֹתֶיהָ
27 28 אֲקוֹמֵם׃ הָאֹמֵר לַצּוּלָה חֳרָבִי וְנַהֲרֹתַיִךְ אוֹבִישׁ׃ הָאֹמֵר
לְכוֹרֶשׁ רֹעִי וְכָל־חֶפְצִי יַשְׁלִם וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלַם תִּבָּנֶה
וְהֵיכָל תִּוָּסֵד׃ ס

מה 45

א כֹּה־אָמַר יְהוָה לִמְשִׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ אֲשֶׁר־הֶחֱזַקְתִּי בִימִינוֹ
לְרַד־לְפָנָיו גּוֹיִם וּמָתְנֵי מְלָכִים אֲפַתֵּחַ לִפְתֹּחַ לְפָנָיו דְּלָתַיִם
2 וּשְׁעָרִים לֹא יִסָּגֵרוּ׃ אֲנִי לְפָנֶיךָ אֵלֵךְ וַהֲדוּרִים אֲוַשֵּׁר דְּלָתוֹת
3 נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיחֵי בַרְזֶל אֲגַדֵּעַ׃ וְנָתַתִּי לְךָ אוֹצְרוֹת
חֹשֶׁךְ וּמַטְמֻנֵי מִסְתָּרִים לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה הַקּוֹרֵא
4 בְשִׁמְךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ לְמַעַן עַבְדִּי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל בְּחִירִי
ה וָאֶקְרָא לְךָ בִּשְׁמֶךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃ אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד
6 זוּלָתִי אֵין אֱלֹהִים אֲאַזֶּרְךָ וְלֹא יְדַעְתָּנִי׃ לְמַעַן יֵדְעוּ מִמִּזְרַח־
7 שֶׁמֶשׁ וּמִמַּעֲרָבָה כִּי־אֶפֶס בִּלְעָדָי אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד׃ יוֹצֵר
אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה

מֵאִתִּי ק׳ v.24. קמץ בזקף v.23. מלעיל v.21. יתיר ו׳ v.17.
אֲיַשֵּׁר ק׳ v.2. קמץ ברביע v.26.

8 כָל־אֵֽלֶּה׃ פ הַרְעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁחָקִים יִזְּלוּ־צֶדֶק
תִּפְתַּח־אֶרֶץ וְיִפְרוּ־יֶשַׁע וּצְדָקָה תַצְמִיחַ יַחַד אֲנִי יְהוָה
9 בְּרָאתִֽיו׃ פ הוֹי רָב אֶת־יֹצְרוֹ חֶרֶשׂ אֶת־חַרְשֵׂי אֲדָמָה
הֲיֹאמַר חֹמֶר לְיֹצְרוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה וּפָעָלְךָ אֵין־יָדַיִם לֽוֹ׃ ס
11 הוֹי אֹמֵר לְאָב מַה־תּוֹלִיד וּלְאִשָּׁה מַה־תְּחִילִֽין׃ ס כֹּה־
אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֹצְרוֹ הָאֹתִיּוֹת שְׁאָלוּנִי עַל־בָּנַי
12 וְעַל־פֹּעַל יָדַי תְּצַוֻּֽנִי׃ אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶרֶץ וְאָדָם עָלֶיהָ בָרָאתִי
13 אֲנִי יָדַי נָטוּ שָׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם צִוֵּֽיתִי׃ אָנֹכִי הַעִירֹתִהוּ
בְצֶדֶק וְכָל־דְּרָכָיו אֲיַשֵּׁר הוּא־יִבְנֶה עִירִי וְגָלוּתִי יְשַׁלֵּחַ לֹא
14 בִמְחִיר וְלֹא בְשֹׁחַד אָמַר יְהוָה צְבָאֽוֹת׃ פ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה
יְגִיעַ מִצְרַיִם וּסְחַר־כּוּשׁ וּסְבָאִים אַנְשֵׁי מִדָּה עָלַיִךְ יַעֲבֹרוּ
וְלָךְ יִהְיוּ אַחֲרַיִךְ יֵלֵכוּ בַּזִּקִּים יַעֲבֹרוּ וְאֵלַיִךְ יִשְׁתַּחֲווּ אֵלַיִךְ
טו יִתְפַּלָּלוּ אַךְ בָּךְ אֵל וְאֵין עוֹד אֶפֶס אֱלֹהִֽים׃ אָכֵן אַתָּה אֵל
16 מִסְתַּתֵּר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִֽׁיעַ׃ בּוֹשׁוּ וְגַם־נִכְלְמוּ כֻּלָּם יַחְדָּו
17 הָלְכוּ בַכְּלִמָּה חָרָשֵׁי צִירִֽים׃ יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת
18 עוֹלָמִים לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַֽד׃ ס כִּי כֹה
אָמַר־יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים יֹצֵר הָאָרֶץ וְעֹשָׂהּ
הוּא כוֹנְנָהּ לֹא־תֹהוּ בְרָאָהּ לָשֶׁבֶת יְצָרָהּ אֲנִי יְהוָה וְאֵין עֽוֹד׃
19 לֹא בַסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי בִּמְקוֹם אֶרֶץ חֹשֶׁךְ לֹא אָמַרְתִּי לְזֶרַע
יַעֲקֹב תֹּהוּ בַקְּשׁוּנִי אֲנִי יְהוָה דֹּבֵר צֶדֶק מַגִּיד מֵישָׁרִֽים׃
כ הִקָּבְצוּ וָבֹאוּ הִתְנַגְּשׁוּ יַחְדָּו פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם לֹא יָדְעוּ הַנֹּשְׂאִים
21 אֶת־עֵץ פִּסְלָם וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִֽׁיעַ׃ הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ
אַף יִוָּעֲצוּ יַחְדָּו מִי הִשְׁמִיעַ זֹאת מִקֶּדֶם מֵאָז הִגִּידָהּ הֲלוֹא
אֲנִי יְהוָה וְאֵין־עוֹד אֱלֹהִים מִבַּלְעָדַי אֵל־צַדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אַיִן
22 זוּלָתִֽי׃ פְּנוּ־אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ כִּי אֲנִי־אֵל וְאֵין
23 עֽוֹד׃ בִּי נִשְׁבַּעְתִּי יָצָא מִפִּי צְדָקָה דָּבָר וְלֹא יָשׁוּב כִּי־לִי
24 תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשֽׁוֹן׃ אַךְ בַּיהוָה לִי אָמַר צְדָקוֹת
כה וָעֹז עָדָיו יָבוֹא וְיֵבֹשׁוּ כֹּל הַנֶּחֱרִים בּֽוֹ׃ בַּיהוָה יִצְדְּקוּ
וְיִתְהַלְלוּ כָּל־זֶרַע יִשְׂרָאֵֽל׃

מו 46

א כָּרַע בֵּל קֹרֵס נְבוֹ הָיוּ עֲצַבֵּיהֶם לַחַיָּה וְלַבְּהֵמָה נְשֻׂאֹתֵיכֶם

v. 17. פתח בס״פ

2 עֲמוּסוֹת מַשָּׂא לַעֲיֵפָה׃ קָרְסוּ כָרְעוּ יַחְדָּו לֹא יָכְלוּ מַלֵּט
3 מַשָּׂא וְנַפְשָׁם בַּשְּׁבִי הָלָכָה׃ ס שִׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב
וְכָל־שְׁאֵרִית בֵּית יִשְׂרָאֵל הָעֲמֻסִים מִנִּי־בֶטֶן הַנְּשֻׂאִים מִנִּי־
4 רָחַם׃ וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל אֲנִי עָשִׂיתִי
ה וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט׃ ס לְמִי תְדַמְּיוּנִי וְתַשְׁווּ
6 וְתַמְשִׁלוּנִי וְנִדְמֶה׃ הַזָּלִים זָהָב מִכִּיס וְכֶסֶף בַּקָּנֶה יִשְׁקֹלוּ
7 יִשְׂכְּרוּ צוֹרֵף וְיַעֲשֵׂהוּ אֵל יִסְגְּדוּ אַף־יִשְׁתַּחֲווּ׃ יִשָּׂאֻהוּ עַל־
כָּתֵף יִסְבְּלֻהוּ וְיַנִּיחֻהוּ תַחְתָּיו וְיַעֲמֹד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יָמִישׁ
8 אַף־יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲנֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֶנּוּ׃ פ זִכְרוּ־
9 זֹאת וְהִתְאֹשָׁשׁוּ הָשִׁיבוּ פוֹשְׁעִים עַל־לֵב׃ זִכְרוּ רִאשֹׁנוֹת
י מֵעוֹלָם כִּי אָנֹכִי אֵל וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפֶס כָּמוֹנִי׃ מַגִּיד
מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא־נַעֲשׂוּ אֹמֵר עֲצָתִי תָקוּם
11 וְכָל־חֶפְצִי אֶעֱשֶׂה׃ קֹרֵא מִמִּזְרָח עַיִט מֵאֶרֶץ מֶרְחָק אִישׁ
12 עֲצָתוֹ אַף־דִּבַּרְתִּי אַף־אֲבִיאֶנָּה יָצַרְתִּי אַף־אֶעֱשֶׂנָּה׃ ס שִׁמְעוּ
13 אֵלַי אַבִּירֵי לֵב הָרְחוֹקִים מִצְּדָקָה׃ קֵרַבְתִּי צִדְקָתִי לֹא
תִרְחָק וּתְשׁוּעָתִי לֹא תְאַחֵר וְנָתַתִּי בְצִיּוֹן תְּשׁוּעָה לְיִשְׂרָאֵל
תִּפְאַרְתִּי׃

מז 47

א רְדִי ׀ וּשְׁבִי עַל־עָפָר בְּתוּלַת בַּת־בָּבֶל שְׁבִי־לָאָרֶץ אֵין־כִּסֵּא
2 בַּת־כַּשְׂדִּים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַכָּה וַעֲנֻגָּה׃ קְחִי
רֵחַיִם וְטַחֲנִי קָמַח גַּלִּי צַמָּתֵךְ חֶשְׂפִּי־שֹׁבֶל גַּלִּי־שׁוֹק עִבְרִי
3 נְהָרוֹת׃ תִּגָּל עֶרְוָתֵךְ גַּם־תֵּרָאֶה חֶרְפָּתֵךְ נָקָם אֶקָּח וְלֹא
4 אֶפְגַּע אָדָם׃ פ גֹּאֲלֵנוּ יְהוָֹה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃
ה שְׁבִי דוּמָם וּבֹאִי בַחֹשֶׁךְ בַּת־כַּשְׂדִּים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־
6 לָךְ גְּבֶרֶת מַמְלָכוֹת׃ קָצַפְתִּי עַל־עַמִּי חִלַּלְתִּי נַחֲלָתִי
וָאֶתְּנֵם בְּיָדֵךְ לֹא־שַׂמְתְּ לָהֶם רַחֲמִים עַל־זָקֵן הִכְבַּדְתְּ עֻלֵּךְ
7 מְאֹד׃ וַתֹּאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה גְבָרֶת עַד לֹא־שַׂמְתְּ אֵלֶּה
8 עַל־לִבֵּךְ לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ׃ פ וְעַתָּה שִׁמְעִי־זֹאת עֲדִינָה
הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד לֹא אֵשֵׁב
9 אַלְמָנָה וְלֹא אֵדַע שְׁכוֹל׃ וְתָבֹאנָה לָּךְ שְׁתֵּי־אֵלֶּה רֶגַע בְּיוֹם

v. 3. קמץ בזקף v. 13. קמץ בזקף v. 11. עצתי ק׳

אֶחָד שְׁכוֹל וְאַלְמֹן כְּתֻמָּם בָּאוּ עָלַיִךְ בְּרֹב כְּשָׁפַיִךְ בְּעָצְמַת
חֲבָרַיִךְ מְאֹד׃ וַתִּבְטְחִי בְרָעָתֵךְ אָמַרְתְּ אֵין רֹאָנִי חָכְמָתֵךְ י
וְדַעְתֵּךְ הִיא שׁוֹבְבָתֶךְ וַתֹּאמְרִי בְלִבֵּךְ אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד׃ וּבָא 11
עָלַיִךְ רָעָה לֹא תֵדְעִי שַׁחְרָהּ וְתִפֹּל עָלַיִךְ הֹוָה לֹא תוּכְלִי
כַּפְּרָהּ וְתָבֹא עָלַיִךְ פִּתְאֹם שֹׁאָה לֹא תֵדָעִי׃ עִמְדִי־נָא 12
בַחֲבָרַיִךְ וּבְרֹב כְּשָׁפַיִךְ בַּאֲשֶׁר יָגַעַתְּ מִנְּעוּרָיִךְ אוּלַי תּוּכְלִי
הוֹעִיל אוּלַי תַּעֲרוֹצִי׃ נִלְאֵית בְּרֹב עֲצָתָיִךְ יַעַמְדוּ־נָא 13
וְיוֹשִׁיעֻךְ הָבְרוּ שָׁמַיִם הַחֹזִים בַּכּוֹכָבִים מוֹדִיעִם לֶחֳדָשִׁים
מֵאֲשֶׁר יָבֹאוּ עָלָיִךְ׃ הִנֵּה הָיוּ כְקַשׁ אֵשׁ שְׂרָפָתַם לֹא־יַצִּילוּ 14
אֶת־נַפְשָׁם מִיַּד לֶהָבָה אֵין־גַּחֶלֶת לַחְמָם אוּר לָשֶׁבֶת נֶגְדּוֹ׃
כֵּן הָיוּ־לָךְ אֲשֶׁר יָגָעַתְּ סֹחֲרַיִךְ מִנְּעוּרַיִךְ אִישׁ לְעֶבְרוֹ תָּעוּ טו
אֵין מוֹשִׁיעֵךְ׃ ס

מח 48

שִׁמְעוּ־זֹאת בֵּית־יַעֲקֹב הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֵּי יְהוּדָה א
יָצָאוּ הַנִּשְׁבָּעִים ׀ בְּשֵׁם יְהוָה וּבֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַזְכִּירוּ לֹא
בֶאֱמֶת וְלֹא בִצְדָקָה׃ כִּי־מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ נִקְרָאוּ וְעַל־אֱלֹהֵי 2
יִשְׂרָאֵל נִסְמָכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס הָרִאשֹׁנוֹת מֵאָז 3
הִגַּדְתִּי וּמִפִּי יָצְאוּ וְאַשְׁמִיעֵם פִּתְאֹם עָשִׂיתִי וַתָּבֹאנָה׃
מִדַּעְתִּי כִּי קָשֶׁה אָתָּה וְגִיד בַּרְזֶל עָרְפֶּךָ וּמִצְחֲךָ נְחוּשָׁה׃ 4
וָאַגִּיד לְךָ מֵאָז בְּטֶרֶם תָּבוֹא הִשְׁמַעְתִּיךָ פֶּן־תֹּאמַר עָצְבִּי עָשָׂם ה
וּפִסְלִי וְנִסְכִּי צִוָּם׃ שָׁמַעְתָּ חֲזֵה כֻּלָּהּ וְאַתֶּם הֲלוֹא תַגִּידוּ 6
הִשְׁמַעְתִּיךָ חֲדָשׁוֹת מֵעַתָּה וּנְצֻרוֹת וְלֹא יְדַעְתָּם׃ עַתָּה נִבְרְאוּ 7
וְלֹא מֵאָז וְלִפְנֵי־יוֹם וְלֹא שְׁמַעְתָּם פֶּן־תֹּאמַר הִנֵּה יְדַעְתִּין׃
גַּם לֹא־שָׁמַעְתָּ גַּם לֹא יָדַעְתָּ גַּם מֵאָז לֹא־פִתְּחָה אָזְנֶךָ כִּי 8
יָדַעְתִּי בָּגוֹד תִּבְגּוֹד וּפֹשֵׁעַ מִבֶּטֶן קֹרָא לָךְ׃ לְמַעַן שְׁמִי אַאֲרִיךְ 9
אַפִּי וּתְהִלָּתִי אֶחֱטָם־לָךְ לְבִלְתִּי הַכְרִיתֶךָ׃ הִנֵּה צְרַפְתִּיךָ י
וְלֹא בְכָסֶף בְּחַרְתִּיךָ בְּכוּר עֹנִי׃ לְמַעֲנִי לְמַעֲנִי אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיךְ 11
יֵחָל וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא־אֶתֵּן׃ ס שְׁמַע אֵלַי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל 12
מְקֹרָאִי אֲנִי־הוּא אֲנִי רִאשׁוֹן אַף אֲנִי אַחֲרוֹן׃ אַף־יָדִי יָסְדָה 13
אֶרֶץ וִימִינִי טִפְּחָה שָׁמָיִם קֹרֵא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו׃
הִקָּבְצוּ כֻלְּכֶם וּשֲׁמָעוּ מִי בָהֶם הִגִּיד אֶת־אֵלֶּה יְהוָה אֲהֵבוֹ 14

הברי ק׳ .v. 13

טו יַעֲשֶׂה חֶפְצוֹ בְּבָבֶל וּזְרֹעוֹ כַּשְׂדִּים׃ אֲנִי אֲנִי דִּבַּרְתִּי אַף־
16 קְרָאתִיו הֲבִיאֹתִיו וְהִצְלִיחַ דַּרְכּוֹ׃ קִרְבוּ אֵלַי שִׁמְעוּ־זֹאת לֹא
מֵרֹאשׁ בַּסֵּתֶר דִּבַּרְתִּי מֵעֵת הֱיוֹתָהּ שָׁם אָנִי וְעַתָּה אֲדֹנָי יֱהֹוִה
17 שְׁלָחַנִי וְרוּחוֹ׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָֹה גֹּאַלְךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֲנִי
18 יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ מְלַמֶּדְךָ לְהוֹעִיל מַדְרִיכְךָ בְּדֶרֶךְ תֵּלֵךְ׃ לוּא
הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתָי וַיְהִי כַנָּהָר שְׁלוֹמֶךָ וְצִדְקָתְךָ כְּגַלֵּי הַיָּם׃
19 וַיְהִי כַחוֹל זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֵי מֵעֶיךָ כִּמְעֹתָיו לֹא־יִכָּרֵת וְלֹא־
כ יִשָּׁמֵד שְׁמוֹ מִלְּפָנָי׃ ס צְאוּ מִבָּבֶל בִּרְחוּ מִכַּשְׂדִּים בְּקוֹל
רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת הוֹצִיאוּהָ עַד־קְצֵה הָאָרֶץ אִמְרוּ
21 גָּאַל יְהוָֹה עַבְדּוֹ יַעֲקֹב׃ וְלֹא צָמְאוּ בָּחֳרָבוֹת הוֹלִיכָם מַיִם
22 מִצּוּר הִזִּיל לָמוֹ וַיִּבְקַע־צוּר וַיָּזֻבוּ מָיִם׃ אֵין שָׁלוֹם אָמַר
יְהוָֹה לָרְשָׁעִים׃ ס

מט 49

א שִׁמְעוּ אִיִּים אֵלַי וְהַקְשִׁיבוּ לְאֻמִּים מֵרָחוֹק יְהוָֹה מִבֶּטֶן
2 קְרָאָנִי מִמְּעֵי אִמִּי הִזְכִּיר שְׁמִי׃ וַיָּשֶׂם פִּי כְּחֶרֶב חַדָּה בְּצֵל
יָדוֹ הֶחְבִּיאָנִי וַיְשִׂימֵנִי לְחֵץ בָּרוּר בְּאַשְׁפָּתוֹ הִסְתִּירָנִי׃
3 4 וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אָתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר׃ וַאֲנִי
אָמַרְתִּי לְרִיק יָגַעְתִּי לְתֹהוּ וְהֶבֶל כֹּחִי כִלֵּיתִי אָכֵן מִשְׁפָּטִי
ה אֶת־יְהוָֹה וּפְעֻלָּתִי אֶת־אֱלֹהָי׃ ס וְעַתָּה ׀ אָמַר יְהוָֹה יֹצְרִי
מִבֶּטֶן לְעֶבֶד לוֹ לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וְיִשְׂרָאֵל לֹא יֵאָסֵף וְאֶכָּבֵד
6 בְּעֵינֵי יְהוָֹה וֵאלֹהַי הָיָה עֻזִּי׃ וַיֹּאמֶר נָקֵל מִהְיוֹתְךָ לִי עֶבֶד
לְהָקִים אֶת־שִׁבְטֵי יַעֲקֹב וּנְצִירֵי יִשְׂרָאֵל לְהָשִׁיב וּנְתַתִּיךָ
7 לְאוֹר גּוֹיִם לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃ פ כֹּה אָמַר־
יְהוָֹה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁוֹ לִבְזֹה־נֶפֶשׁ לִמְתָעֵב גּוֹי לְעֶבֶד
מֹשְׁלִים מְלָכִים יִרְאוּ וָקָמוּ שָׂרִים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְמַעַן יְהוָֹה
8 אֲשֶׁר נֶאֱמָן קְדֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶךָּ׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָֹה
בְּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיךָ וּבְיוֹם יְשׁוּעָה עֲזַרְתִּיךָ וְאֶצָּרְךָ וְאֶתֶּנְךָ
9 לִבְרִית עָם לְהָקִים אֶרֶץ לְהַנְחִיל נְחָלוֹת שֹׁמֵמוֹת׃ לֵאמֹר
לַאֲסוּרִים צֵאוּ לַאֲשֶׁר בַּחֹשֶׁךְ הִגָּלוּ עַל־דְּרָכִים יִרְעוּ וּבְכָל־
י שְׁפָיִים מַרְעִיתָם׃ לֹא יִרְעָבוּ וְלֹא יִצְמָאוּ וְלֹא־יַכֵּם שָׁרָב
11 וָשָׁמֶשׁ כִּי־מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם וְעַל־מַבּוּעֵי מַיִם יְנַהֲלֵם׃ וְשַׂמְתִּי

v. 5. לוֹ ק׳ v. 6. ונצורי ק׳

כָּל־הָרָי לַדָּרֶךְ וּמְסִלֹּתַי יְרֻמוּן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה מֵרָחוֹק יָבֹאוּ 12
וְהִנֵּה־אֵלֶּה מִצָּפוֹן וּמִיָּם וְאֵלֶּה מֵאֶרֶץ סִינִים׃ רָנּוּ שָׁמַיִם 13
וְגִילִי אֶרֶץ יִפְצְחוּ הָרִים רִנָּה כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ וַעֲנִיָּו
יְרַחֵם׃ ס וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזָבַנִי יְהוָה וַאדֹנָי שְׁכֵחָנִי׃ 14
הֲתִשְׁכַּח אִשָּׁה עוּלָהּ מֵרַחֵם בֶּן־בִּטְנָהּ גַּם־אֵלֶּה תִשְׁכַּחְנָה טו
וְאָנֹכִי לֹא אֶשְׁכָּחֵךְ׃ הֵן עַל־כַּפַּיִם חַקֹּתִיךְ חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי 16
תָּמִיד׃ מִהֲרוּ בָּנָיִךְ מְהָרְסַיִךְ וּמַחֲרִבַיִךְ מִמֵּךְ יֵצֵאוּ׃ שְׂאִי 17 18
סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה
כִּי כֻלָּם כַּעֲדִי תִלְבָּשִׁי וּתְקַשְּׁרִים כַּכַּלָּה׃ כִּי חָרְבֹתַיִךְ 19
וְשֹׁמְמֹתַיִךְ וְאֶרֶץ הֲרִסֻתֵךְ כִּי עַתָּה תֵּצְרִי מִיּוֹשֵׁב וְרָחֲקוּ
מְבַלְּעָיִךְ׃ עוֹד יֹאמְרוּ בְאָזְנַיִךְ בְּנֵי שִׁכֻּלָיִךְ צַר־לִי הַמָּקוֹם כ
גְּשָׁה־לִּי וְאֵשֵׁבָה׃ וְאָמַרְתְּ בִּלְבָבֵךְ מִי יָלַד־לִי אֶת־אֵלֶּה וַאֲנִי 21
שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה גֹּלָה ׀ וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גִדֵּל הֵן אֲנִי נִשְׁאַרְתִּי
לְבַדִּי אֵלֶּה אֵיפֹה הֵם׃ ס כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה אֶשָּׂא 22
אֶל־גּוֹיִם יָדִי וְאֶל־עַמִּים אָרִים נִסִּי וְהֵבִיאוּ בָנַיִךְ בְּחֹצֶן
וּבְנֹתַיִךְ עַל־כָּתֵף תִּנָּשֶׂאנָה׃ וְהָיוּ מְלָכִים אֹמְנַיִךְ וְשָׂרוֹתֵיהֶם 23
מֵינִיקֹתַיִךְ אַפַּיִם אֶרֶץ יִשְׁתַּחֲווּ־לָךְ וַעֲפַר רַגְלַיִךְ יְלַחֵכוּ
וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יֵבֹשׁוּ קֹוָי׃ הֲיֻקַּח מִגִּבּוֹר 24
מַלְקוֹחַ וְאִם־שְׁבִי צַדִּיק יִמָּלֵט׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה גַּם־שְׁבִי כה
גִבּוֹר יֻקָּח וּמַלְקוֹחַ עָרִיץ יִמָּלֵט וְאֶת־יְרִיבֵךְ אָנֹכִי אָרִיב וְאֶת־
בָּנַיִךְ אָנֹכִי אוֹשִׁיעַ׃ וְהַאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנַיִךְ אֶת־בְּשָׂרָם וְכֶעָסִיס 26
דָּמָם יִשְׁכָּרוּן וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֵךְ וְגֹאֲלֵךְ
אֲבִיר יַעֲקֹב׃ פ

נ 50

כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוּת אִמְּכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ א
אוֹ מִי מִנּוֹשַׁי אֲשֶׁר־מָכַרְתִּי אֶתְכֶם לוֹ הֵן בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם
וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם׃ מַדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי 2
וְאֵין עוֹנֶה הֲקָצוֹר קָצְרָה יָדִי מִפְּדוּת וְאִם־אֵין־בִּי כֹחַ לְהַצִּיל
הֵן בְּגַעֲרָתִי אַחֲרִיב יָם אָשִׂים נְהָרוֹת מִדְבָּר תִּבְאַשׁ דְּגָתָם
מֵאֵין מַיִם וְתָמֹת בַּצָּמָא׃ אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשַׂק אָשִׂים 3

v. 13. קמץ בזקף ib. יפצחו ק׳ v. 25. קמץ בזקף

4 כְּסוּתָם׃ ס אֲדֹנָי יֱהוִה נָתַן לִי לְשׁוֹן לִמּוּדִים לָדַעַת לָעוּת
אֶת־יָעֵף דָּבָר יָעִיר ׀ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר יָעִיר לִי אֹזֶן לִשְׁמֹעַ
ה כַּלִּמּוּדִים׃ אֲדֹנָי יֱהוִה פָּתַח־לִי אֹזֶן וְאָנֹכִי לֹא מָרִיתִי אָחוֹר
6 לֹא נְסוּגֹתִי׃ גֵּוִי נָתַתִּי לְמַכִּים וּלְחָיַי לְמֹרְטִים פָּנַי לֹא
7 הִסְתַּרְתִּי מִכְּלִמּוֹת וָרֹק׃ וַאדֹנָי יֱהוִה יַעֲזָר־לִי עַל־כֵּן לֹא
נִכְלָמְתִּי עַל־כֵּן שַׂמְתִּי פָנַי כַּחַלָּמִישׁ וָאֵדַע כִּי־לֹא אֵבוֹשׁ׃
8 קָרוֹב מַצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אִתִּי נַעַמְדָה יָּחַד מִי־בַעַל מִשְׁפָּטִי
9 יִגַּשׁ אֵלָי׃ הֵן־אֲדֹנָי יֱהוִה יַעֲזָר־לִי מִי־הוּא יַרְשִׁיעֵנִי הֵן
י כֻּלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ עָשׁ יֹאכְלֵם׃ ס מִי בָכֶם יְרֵא יְהוָה שֹׁמֵעַ
בְּקוֹל עַבְדּוֹ אֲשֶׁר ׀ הָלַךְ חֲשֵׁכִים וְאֵין נֹגַהּ לוֹ יִבְטַח בְּשֵׁם
11 יְהוָה וְיִשָּׁעֵן בֵּאלֹהָיו׃ הֵן כֻּלְּכֶם קֹדְחֵי אֵשׁ מְאַזְּרֵי זִיקוֹת
לְכוּ ׀ בְּאוּר אֶשְׁכֶם וּבְזִיקוֹת בִּעַרְתֶּם מִיָּדִי הָיְתָה־זֹּאת לָכֶם
לְמַעֲצֵבָה תִּשְׁכָּבוּן׃ ס

נא 51

א שִׁמְעוּ אֵלַי רֹדְפֵי צֶדֶק מְבַקְשֵׁי יְהוָה הַבִּיטוּ אֶל־צוּר חֻצַּבְתֶּם
2 וְאֶל־מַקֶּבֶת בּוֹר נֻקַּרְתֶּם׃ הַבִּיטוּ אֶל־אַבְרָהָם אֲבִיכֶם וְאֶל־
3 שָׂרָה תְּחוֹלֶלְכֶם כִּי־אֶחָד קְרָאתִיו וַאֲבָרְכֵהוּ וְאַרְבֵּהוּ׃ כִּי־
נִחַם יְהוָה צִיּוֹן נִחַם כָּל־חָרְבֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן
וְעַרְבָתָהּ כְּגַן־יְהוָה שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל
4 זִמְרָה׃ ס הַקְשִׁיבוּ אֵלַי עַמִּי וּלְאוּמִּי אֵלַי הַאֲזִינוּ כִּי תוֹרָה
ה מֵאִתִּי תֵצֵא וּמִשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים אַרְגִּיעַ׃ קָרוֹב צִדְקִי יָצָא
יִשְׁעִי וּזְרֹעַי עַמִּים יִשְׁפֹּטוּ אֵלַי אִיִּים יְקַוּוּ וְאֶל־זְרֹעִי יְיַחֵלוּן׃
6 שְׂאוּ לַשָּׁמַיִם עֵינֵיכֶם וְהַבִּיטוּ אֶל־הָאָרֶץ מִתַּחַת כִּי שָׁמַיִם
כֶּעָשָׁן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבֶּגֶד תִּבְלֶה וְיֹשְׁבֶיהָ כְּמוֹ־כֵן יְמוּתוּן
7 וִישׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְצִדְקָתִי לֹא תֵחָת׃ ס שִׁמְעוּ
אֵלַי יֹדְעֵי צֶדֶק עַם תּוֹרָתִי בְלִבָּם אַל־תִּירְאוּ חֶרְפַּת אֱנוֹשׁ
8 וּמִגִּדֻּפֹתָם אַל־תֵּחָתּוּ׃ כִּי כַבֶּגֶד יֹאכְלֵם עָשׁ וְכַצֶּמֶר יֹאכְלֵם
9 סָס וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וִישׁוּעָתִי לְדוֹר דּוֹרִים׃ ס עוּרִי
עוּרִי לִבְשִׁי־עֹז זְרוֹעַ יְהוָה עוּרִי כִּימֵי קֶדֶם דֹּרוֹת עוֹלָמִים
י הֲלוֹא אַתְּ־הִיא הַמַּחְצֶבֶת רַהַב מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין׃ הֲלוֹא אַתְּ־
הִיא הַמַּחֲרֶבֶת יָם מֵי תְּהוֹם רַבָּה הַשָּׂמָה מַעֲמַקֵּי־יָם דֶּרֶךְ

v. 4. דגש אחר שורק

11 לַעֲבֹר גְּאוּלִים׃ וּפְדוּיֵי יְהוָה יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה
וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּן נָסוּ יָגוֹן
12 וַאֲנָחָה׃ ס אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מְנַחֶמְכֶם מִי־אַתְּ וַתִּירְאִי
13 מֵאֱנוֹשׁ יָמוּת וּמִבֶּן־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן׃ וַתִּשְׁכַּח יְהוָה עֹשֶׂךָ
נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד אָרֶץ וַתְּפַחֵד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם מִפְּנֵי חֲמַת
14 הַמֵּצִיק כַּאֲשֶׁר כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאַיֵּה חֲמַת הַמֵּצִיק׃ מִהַר
טו צֹעֶה לְהִפָּתֵחַ וְלֹא־יָמוּת לַשַּׁחַת וְלֹא יֶחְסַר לַחְמוֹ׃ וְאָנֹכִי
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַּלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃
16 וָאָשִׂם דְּבָרַי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךָ לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹד
17 אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי־אָתָּה׃ פ הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי
קוּמִי יְרוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר שָׁתִית מִיַּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ אֶת־
18 קֻבַּעַת כּוֹס הַתַּרְעֵלָה שָׁתִית מָצִית׃ אֵין־מְנַהֵל לָהּ מִכָּל־
19 בָּנִים יָלָדָה וְאֵין מַחֲזִיק בְּיָדָהּ מִכָּל־בָּנִים גִּדֵּלָה׃ שְׁתַּיִם הֵנָּה
קֹרְאֹתַיִךְ מִי יָנוּד לָךְ הַשֹּׁד וְהַשֶּׁבֶר וְהָרָעָב וְהַחֶרֶב מִי
כ אֲנַחֲמֵךְ׃ בָּנַיִךְ עֻלְּפוּ שָׁכְבוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת כְּתוֹא מִכְמָר
21 הַמְלֵאִים חֲמַת־יְהוָה גַּעֲרַת אֱלֹהָיִךְ׃ לָכֵן שִׁמְעִי־נָא זֹאת
22 עֲנִיָּה וּשְׁכֻרַת וְלֹא מִיָּיִן׃ ס כֹּה־אָמַר אֲדֹנַיִךְ יְהוָה וֵאלֹהַיִךְ
יָרִיב עַמּוֹ הִנֵּה לָקַחְתִּי מִיָּדֵךְ אֶת־כּוֹס הַתַּרְעֵלָה אֶת־קֻבַּעַת
23 כּוֹס חֲמָתִי לֹא־תוֹסִיפִי לִשְׁתּוֹתָהּ עוֹד׃ וְשַׂמְתִּיהָ בְּיַד מוֹגַיִךְ
אֲשֶׁר־אָמְרוּ לְנַפְשֵׁךְ שְׁחִי וְנַעֲבֹרָה וַתָּשִׂימִי כָאָרֶץ גֵּוֵךְ
וְכַחוּץ לַעֹבְרִים׃ ס

52 נב

א עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֻזֵּךְ צִיּוֹן לִבְשִׁי ׀ בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלַםִ
2 עִיר הַקֹּדֶשׁ כִּי לֹא יוֹסִיף יָבֹא־בָךְ עוֹד עָרֵל וְטָמֵא׃ הִתְנַעֲרִי
מֵעָפָר קוּמִי שְּׁבִי יְרוּשָׁלָםִ הִתְפַּתְּחוּ מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ שְׁבִיָּה
3 בַּת־צִיּוֹן׃ ס כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף
4 תִּגָּאֵלוּ׃ ס כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה מִצְרַיִם יָרַד־עַמִּי
ה בָרִאשֹׁנָה לָגוּר שָׁם וְאַשּׁוּר בְּאֶפֶס עֲשָׁקוֹ׃ ס וְעַתָּה מַה־לִּי־
פֹה נְאֻם־יְהוָה כִּי־לֻקַּח עַמִּי חִנָּם מֹשְׁלָו יְהֵילִילוּ נְאֻם־יְהוָה
6 וְתָמִיד כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מִנֹּאָץ׃ לָכֵן יֵדַע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן בַּיּוֹם

משְׁלָיו ק׳ v. 5. התפתחי ק׳ v. 2. קמץ בזקף v. 16.

7 הַהוּא כִּי־אֲנִי־הוּא הַמְדַבֵּר הִנֵּנִי׃ ס מַה־נָּאווּ עַל־הֶהָרִים
רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה
8 אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ׃ קוֹל צֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ
9 כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהוָה צִיּוֹן׃ פִּצְחוּ רַנְּנוּ יַחְדָּו
י חָרְבוֹת יְרוּשָׁלִָם כִּי־נִחַם יְהוָה עַמּוֹ גָּאַל יְרוּשָׁלִָם׃ חָשַׂף
יְהוָה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָּל־הַגּוֹיִם וְרָאוּ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ
11 אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃ סוּרוּ סוּרוּ צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־
12 תִּגָּעוּ צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יְהוָה׃ כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן
תֵצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלֵכוּן כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמְאַסִּפְכֶם
13 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס הִנֵּה יַשְׂכִּיל עַבְדִּי יָרוּם וְנִשָּׂא וְגָבַהּ
14 מְאֹד׃ כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים כֵּן־מִשְׁחַת מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ
טו וְתֹאֲרוֹ מִבְּנֵי אָדָם׃ כֵּן יַזֶּה גּוֹיִם רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ
מְלָכִים פִּיהֶם כִּי אֲשֶׁר לֹא־סֻפַּר לָהֶם רָאוּ וַאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ
הִתְבּוֹנָנוּ׃

נג 53

א 2 מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה׃ וַיַּעַל
כַּיּוֹנֵק לְפָנָיו וְכַשֹּׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה לֹא־תֹאַר לוֹ וְלֹא הָדָר
3 וְנִרְאֵהוּ וְלֹא־מַרְאֶה וְנֶחְמְדֵהוּ׃ נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים אִישׁ
מַכְאֹבוֹת וִידוּעַ חֹלִי וּכְמַסְתֵּר פָּנִים מִמֶּנּוּ נִבְזֶה וְלֹא
4 חֲשַׁבְנֻהוּ׃ אָכֵן חֳלָיֵנוּ הוּא נָשָׂא וּמַכְאֹבֵינוּ סְבָלָם וַאֲנַחְנוּ
ה חֲשַׁבְנֻהוּ נָגוּעַ מֻכֵּה אֱלֹהִים וּמְעֻנֶּה׃ וְהוּא מְחֹלָל מִפְּשָׁעֵנוּ
מְדֻכָּא מֵעֲוֺנֹתֵינוּ מוּסַר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבַחֲבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ׃
6 כֻּלָּנוּ כַּצֹּאן תָּעִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנִינוּ וַיהוָה הִפְגִּיעַ בּוֹ אֵת
7 עֲוֺן כֻּלָּנוּ׃ נִגַּשׂ וְהוּא נַעֲנֶה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו כַּשֶּׂה לַטֶּבַח
8 יוּבָל וּכְרָחֵל לִפְנֵי גֹזְזֶיהָ נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו׃ מֵעֹצֶר
וּמִמִּשְׁפָּט לֻקָּח וְאֶת־דּוֹרוֹ מִי יְשׂוֹחֵחַ כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים
9 מִפֶּשַׁע עַמִּי נֶגַע לָמוֹ׃ וַיִּתֵּן אֶת־רְשָׁעִים קִבְרוֹ וְאֶת־עָשִׁיר
י בְּמֹתָיו עַל לֹא־חָמָס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בְּפִיו׃ וַיהוָה חָפֵץ
דַּכְּאוֹ הֶחֱלִי אִם־תָּשִׂים אָשָׁם נַפְשׁוֹ יִרְאֶה זֶרַע יַאֲרִיךְ יָמִים
11 וְחֵפֶץ יְהוָה בְּיָדוֹ יִצְלָח׃ מֵעֲמַל נַפְשׁוֹ יִרְאֶה יִשְׂבָּע בְּדַעְתּוֹ

קמץ בזקף v. 7. 8. 11. קמץ בזקף v. 10.

יַצְדִּיק צַדִּיק עַבְדִּי לָרַבִּים וַעֲוֹנֹתָם הוּא יִסְבֹּל׃ לָכֵן אֲחַלֶּק־ 12
לוֹ בָרַבִּים וְאֶת־עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה
לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת־פֹּשְׁעִים נִמְנָה וְהוּא חֵטְא־רַבִּים נָשָׂא
וְלַפֹּשְׁעִים יַפְגִּיעַ׃ ס

נד 54

רָנִּי עֲקָרָה לֹא יָלָדָה פִּצְחִי רִנָּה וְצַהֲלִי לֹא־חָלָה כִּי־רַבִּים א
בְּנֵי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי בְעוּלָה אָמַר יְהוָה׃ הַרְחִיבִי ׀ מְקוֹם 2
אָהֳלֵךְ וִירִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ יַטּוּ אַל־תַּחְשֹׂכִי הַאֲרִיכִי מֵיתָרַיִךְ
וִיתֵדֹתַיִךְ חַזֵּקִי׃ כִּי־יָמִין וּשְׂמֹאול תִּפְרֹצִי וְזַרְעֵךְ גּוֹיִם יִירָשׁ 3
וְעָרִים נְשַׁמּוֹת יוֹשִׁיבוּ׃ אַל־תִּירְאִי כִּי־לֹא תֵבוֹשִׁי וְאַל־ 4
תִּכָּלְמִי כִּי לֹא תַחְפִּירִי כִּי בֹשֶׁת עֲלוּמַיִךְ תִּשְׁכָּחִי וְחֶרְפַּת
אַלְמְנוּתַיִךְ לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃ כִּי בֹעֲלַיִךְ עֹשַׂיִךְ יְהוָה צְבָאוֹת ה
שְׁמוֹ וְגֹאֲלֵךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כָל־הָאָרֶץ יִקָּרֵא׃ כִּי־כְאִשָּׁה 6
עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת רוּחַ קְרָאָךְ יְהוָה וְאֵשֶׁת נְעוּרִים כִּי תִמָּאֵס
אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ בְּרֶגַע קָטֹן עֲזַבְתִּיךְ וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֲקַבְּצֵךְ׃ 7
בְּשֶׁצֶף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רֶגַע מִמֵּךְ וּבְחֶסֶד עוֹלָם רִחַמְתִּיךְ 8
אָמַר גֹּאֲלֵךְ יְהוָה׃ ס כִּי־מֵי נֹחַ זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי 9
מֵעֲבֹר מֵי־נֹחַ עוֹד עַל־הָאָרֶץ כֵּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקְּצֹף עָלַיִךְ
וּמִגְּעָר־בָּךְ׃ כִּי הֶהָרִים יָמוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תְּמוּטֶנָה וְחַסְדִּי י
מֵאִתֵּךְ לֹא־יָמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תָמוּט אָמַר מְרַחֲמֵךְ
יְהוָה׃ ס עֲנִיָּה סֹעֲרָה לֹא נֻחָמָה הִנֵּה אָנֹכִי מַרְבִּיץ 11
בַּפּוּךְ אֲבָנַיִךְ וִיסַדְתִּיךְ בַּסַּפִּירִים׃ וְשַׂמְתִּי כַּדְכֹד שִׁמְשֹׁתַיִךְ 12
וּשְׁעָרַיִךְ לְאַבְנֵי אֶקְדָּח וְכָל־גְּבוּלֵךְ לְאַבְנֵי־חֵפֶץ׃ וְכָל־בָּנַיִךְ 13
לִמּוּדֵי יְהוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ׃ בִּצְדָקָה תִּכּוֹנָנִי רַחֲקִי מֵעֹשֶׁק 14
כִּי־לֹא תִירָאִי וּמִמְּחִתָּה כִּי לֹא־תִקְרַב אֵלָיִךְ׃ הֵן גּוֹר יָגוּר טו
אֶפֶס מֵאוֹתִי מִי־גָר אִתָּךְ עָלַיִךְ יִפּוֹל׃ הֵן אָנֹכִי בָּרָאתִי 16
חָרָשׁ נֹפֵחַ בְּאֵשׁ פֶּחָם וּמוֹצִיא כְלִי לְמַעֲשֵׂהוּ וְאָנֹכִי בָּרָאתִי
מַשְׁחִית לְחַבֵּל׃ כָּל־כְּלִי יוּצַר עָלַיִךְ לֹא יִצְלָח וְכָל־לָשׁוֹן 17
תָּקוּם־אִתָּךְ לַמִּשְׁפָּט תַּרְשִׁיעִי זֹאת נַחֲלַת עַבְדֵי יְהוָה
וְצִדְקָתָם מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס

v. 3. קמץ בזקף v. 16. הִנֵּה ק׳ v. 17. קמץ בזקף

נה 55

א הוֹי כָּל־צָמֵא לְכוּ לַמַּיִם וַאֲשֶׁר אֵין־לוֹ כָּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ
2 וֶאֱכֹלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְּלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יַיִן וְחָלָב׃ לָמָּה
תִשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לֶחֶם וִיגִיעֲכֶם בְּלוֹא לְשָׂבְעָה שִׁמְעוּ
3 שָׁמוֹעַ אֵלַי וְאִכְלוּ־טוֹב וְתִתְעַנַּג בַּדֶּשֶׁן נַפְשְׁכֶם׃ הַטּוּ אָזְנְכֶם
וּלְכוּ אֵלַי שִׁמְעוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם וְאֶכְרְתָה לָכֶם בְּרִית עוֹלָם
4 חַסְדֵי דָוִד הַנֶּאֱמָנִים׃ הֵן עֵד לְאוּמִּים נְתַתִּיו נָגִיד וּמְצַוֵּה
ה לְאֻמִּים׃ הֵן גּוֹי לֹא־תֵדַע תִּקְרָא וְגוֹי לֹא־יְדָעוּךָ אֵלֶיךָ יָרוּצוּ
6 לְמַעַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרָךְ׃ ס דִּרְשׁוּ
7 יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃ יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ
וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ
8 כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ כִּי לֹא מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא
9 דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי נְאֻם יְהוָה׃ כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן גָּבְהוּ
י דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד
הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה
אֶת־הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע לַזֹּרֵעַ וְלֶחֶם
11 לָאֹכֵל׃ כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם
כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיו׃
12 כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ
13 לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף׃ תַּחַת הַנַּעֲצוּץ
יַעֲלֶה בְרוֹשׁ ׳תַחַת הַסִּרְפַּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה לַיהוָה לְשֵׁם
לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת׃ ס

נו 56

א כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־קְרוֹבָה
2 יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת׃ אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־זֹּאת
וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת
3 כָּל־רָע׃ וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַבְדֵּל
יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־יֹאמַר הַסָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ
4 יָבֵשׁ׃ ס כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־
ה שַׁבְּתוֹתַי וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָצְתִּי וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וְנָתַתִּי

v. 4. דגש אחר שורק   ibid. ו׳ בצרי   v. 13. ותחת ק׳   ib. פתח באתנח

לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם
6 עוֹלָם אֶתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃ ס וּבְנֵי הַנֵּכָר הַנִּלְוִים
עַל־יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת־שֵׁם יְהוָה לִהְיוֹת לוֹ לַעֲבָדִים
7 כָּל־שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וַהֲבִיאוֹתִים
אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם
לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים׃
8 נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו
9 לְנִקְבָּצָיו׃ כֹּל חַיְתוֹ שָׂדָי אֵתָיוּ לֶאֱכֹל כָּל־חַיְתוֹ בַּיָּעַר׃ ס
י צֹפָו עִוְרִים כֻּלָּם לֹא יָדָעוּ כֻּלָּם כְּלָבִים אִלְּמִים לֹא
11 יוּכְלוּ לִנְבֹּחַ הֹזִים שֹׁכְבִים אֹהֲבֵי לָנוּם׃ וְהַכְּלָבִים עַזֵּי־נֶפֶשׁ
לֹא יָדְעוּ שָׂבְעָה וְהֵמָּה רֹעִים לֹא יָדְעוּ הָבִין כֻּלָּם לְדַרְכָּם
12 פָּנוּ אִישׁ לְבִצְעוֹ מִקָּצֵהוּ׃ אֵתָיוּ אֶקְחָה־יַיִן וְנִסְבְּאָה שֵׁכָר
וְהָיָה כָזֶה יוֹם מָחָר גָּדוֹל יֶתֶר מְאֹד׃

נז 57

א הַצַּדִּיק אָבָד וְאֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב וְאַנְשֵׁי־חֶסֶד נֶאֱסָפִים
2 בְּאֵין מֵבִין כִּי־מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף הַצַּדִּיק׃ יָבוֹא שָׁלוֹם
3 יָנוּחוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם הֹלֵךְ נְכֹחוֹ׃ וְאַתֶּם קְרְבוּ־הֵנָּה בְּנֵי
4 עֹנְנָה זֶרַע מְנָאֵף וַתִּזְנֶה׃ עַל־מִי תִּתְעַנָּגוּ עַל־מִי תַּרְחִיבוּ
ה פֶה תַּאֲרִיכוּ לָשׁוֹן הֲלוֹא־אַתֶּם יִלְדֵי־פֶשַׁע זֶרַע שָׁקֶר׃ הַנֵּחָמִים
בָּאֵלִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן שֹׁחֲטֵי הַיְלָדִים בַּנְּחָלִים תַּחַת
6 סְעִפֵי הַסְּלָעִים׃ בְּחַלְּקֵי־נַחַל חֶלְקֵךְ הֵם הֵם גּוֹרָלֵךְ גַּם־
7 לָהֶם שָׁפַכְתְּ נֶסֶךְ הֶעֱלִית מִנְחָה הַעַל אֵלֶּה אֶנָּחֵם׃ עַל
הַר־גָּבֹהַּ וְנִשָּׂא שַׂמְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ גַּם־שָׁם עָלִית לִזְבֹּחַ זָבַח׃
8 וְאַחַר הַדֶּלֶת וְהַמְּזוּזָה שַׂמְתְּ זִכְרוֹנֵךְ כִּי מֵאִתִּי גִּלִּית וַתַּעֲלִי
הִרְחַבְתְּ מִשְׁכָּבֵךְ וַתִּכְרָת־לָךְ מֵהֶם אָהַבְתְּ מִשְׁכָּבָם יָד
9 חָזִית׃ וַתָּשֻׁרִי לַמֶּלֶךְ בַּשֶּׁמֶן וַתַּרְבִּי רִקֻּחָיִךְ וַתְּשַׁלְּחִי צִרַיִךְ
י עַד־מֵרָחֹק וַתַּשְׁפִּילִי עַד־שְׁאוֹל׃ בְּרֹב דַּרְכֵּךְ יָגַעַתְּ לֹא
11 אָמַרְתְּ נוֹאָשׁ חַיַּת יָדֵךְ מָצָאת עַל־כֵּן לֹא חָלִית׃ וְאֶת־מִי
דָּאַגְתְּ וַתִּירְאִי כִּי תְכַזֵּבִי וְאוֹתִי לֹא זָכַרְתְּ לֹא־שַׂמְתְּ עַל־
12 לִבֵּךְ הֲלֹא אֲנִי מַחְשֶׁה וּמֵעֹלָם וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי׃ אֲנִי אַגִּיד
13 צִדְקָתֵךְ וְאֶת־מַעֲשַׂיִךְ וְלֹא יוֹעִילוּךְ׃ בְּזַעֲקֵךְ יַצִּילֻךְ קִבּוּצַיִךְ

v. 1. קמץ בזקף — v. 10. צפיו ק׳ et צ׳ רבתי

וְאֶת־כֻּלָּם יִשָּׂא־רוּחַ יִקַּח־הָבֶל וְהַחוֹסֶה בִי יִנְחַל־אֶרֶץ וְיִירַשׁ
14 הַר־קָדְשִׁי׃ וְאָמַר סֹלּוּ־סֹלּוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל
טו מִדֶּרֶךְ עַמִּי׃ ס כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ
שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ לְהַחֲיוֹת
16 רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים׃ כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב
וְלֹא לָנֶצַח אֶקְּצוֹף כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי
17 עָשִׂיתִי׃ בַּעֲוֺן בִּצְעוֹ קָצַפְתִּי וְאַכֵּהוּ הַסְתֵּר וְאֶקְצֹף וַיֵּלֶךְ
18 שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ לִבּוֹ׃ דְּרָכָיו רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ וַאֲשַׁלֵּם
19 נִחֻמִים לוֹ וְלַאֲבֵלָיו׃ בּוֹרֵא נוּב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם
כ לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו׃ וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ
21 כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃ אֵין שָׁלוֹם
אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים׃ ס

נח 58

א קְרָא בְגָרוֹן אַל־תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם קוֹלֶךָ וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם
2 וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃ וְאוֹתִי יוֹם ׀ יוֹם יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי
יֶחְפָּצוּן כְּגוֹי אֲשֶׁר צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו לֹא עָזָב
3 יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן׃ לָמָּה צַּמְנוּ
וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־
4 חֵפֶץ וְכָל־עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ׃ הֵן לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת
בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע לֹא־תָצוּמוּ כַיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃
ה הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ יוֹם עַנּוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הֲלָכֹף כְּאַגְמֹן
רֹאשׁוֹ וְשַׂק וָאֵפֶר יַצִּיעַ הֲלָזֶה תִּקְרָא־צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לַיהוָה׃
6 הֲלוֹא זֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע הַתֵּר אֲגֻדּוֹת
7 מוֹטָה וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים וְכָל־מוֹטָה תְּנַתֵּקוּ׃ הֲלוֹא פָרֹס
לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים מְרוּדִים תָּבִיא בָיִת כִּי־תִרְאֶה עָרֹם
8 וְכִסִּיתוֹ וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלָּם׃ אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ
וַאֲרֻכָתְךָ מְהֵרָה תִצְמָח וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְהוָה
9 יַאַסְפֶךָ׃ אָז תִּקְרָא וַיהוָה יַעֲנֶה תְּשַׁוַּע וְיֹאמַר הִנֵּנִי אִם־
י תָּסִיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבַּע וְדַבֶּר־אָוֶן׃ וְתָפֵק לָרָעֵב
נַפְשֶׁךָ וְנֶפֶשׁ נַעֲנָה תַּשְׂבִּיעַ וְזָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךָ וַאֲפֵלָתְךָ

v. 2. קמץ בזקף   v. 20. קמץ בזקף   v. 19. נִיב ק׳

11 כַּצָּהֳרָיִם׃ וְנָחֲךָ יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשֶׁךָ
וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ כְּגַן רָוֶה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר לֹא־
12 יְכַזְּבוּ מֵימָיו׃ וּבָנוּ מִמְּךָ חָרְבוֹת עוֹלָם מוֹסְדֵי דוֹר־וָדוֹר
13 תְּקוֹמֵם וְקֹרָא לְךָ גֹּדֵר פֶּרֶץ מְשֹׁבֵב נְתִיבוֹת לָשָׁבֶת׃ אִם־
תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת
עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא
14 חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר׃ אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳותֵי
אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ ס

נט 59

א הֵן לֹא־קָצְרָה יַד־יְהוָה מֵהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כָבְדָה אָזְנוֹ מִשְּׁמוֹעַ׃
2 כִּי אִם־עֲוֺנֹתֵיכֶם הָיוּ מַבְדִּלִים בֵּינֵכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם
3 וְחַטֹּאותֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִכֶּם מִשְּׁמוֹעַ׃ כִּי כַפֵּיכֶם נְגֹאֲלוּ
בַדָּם וְאֶצְבְּעוֹתֵיכֶם בֶּעָוֺן שִׂפְתוֹתֵיכֶם דִּבְּרוּ־שֶׁקֶר לְשׁוֹנְכֶם
4 עַוְלָה תֶהְגֶּה׃ אֵין־קֹרֵא בְצֶדֶק וְאֵין נִשְׁפָּט בֶּאֱמוּנָה בָּטוֹחַ
ה עַל־תֹּהוּ וְדַבֶּר־שָׁוְא הָרוֹ עָמָל וְהוֹלֵיד אָוֶן׃ בֵּיצֵי צִפְעוֹנִי
בִּקֵּעוּ וְקוּרֵי עַכָּבִישׁ יֶאֱרֹגוּ הָאֹכֵל מִבֵּיצֵיהֶם יָמוּת וְהַזּוּרֶה
6 תִּבָּקַע אֶפְעֶה׃ קוּרֵיהֶם לֹא־יִהְיוּ לְבֶגֶד וְלֹא יִתְכַּסּוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם
7 מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אָוֶן וּפֹעַל חָמָס בְּכַפֵּיהֶם׃ רַגְלֵיהֶם לָרַע
יָרֻצוּ וִימַהֲרוּ לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי מַחְשְׁבוֹתֵיהֶם מַחְשְׁבוֹת אָוֶן
8 שֹׁד וָשֶׁבֶר בִּמְסִלּוֹתָם׃ דֶּרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדָעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט
בְּמַעְגְּלוֹתָם נְתִיבוֹתֵיהֶם עִקְּשׁוּ לָהֶם כֹּל דֹּרֵךְ בָּהּ לֹא יָדַע
9 שָׁלוֹם׃ עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִמֶּנּוּ וְלֹא תַשִּׂיגֵנוּ צְדָקָה נְקַוֶּה
י לָאוֹר וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ לִנְגֹהוֹת בָּאֲפֵלוֹת נְהַלֵּךְ׃ נְגַשְׁשָׁה כַעִוְרִים
קִיר וּכְאֵין עֵינַיִם נְגַשֵּׁשָׁה כָּשַׁלְנוּ בַצָּהֳרַיִם כַּנֶּשֶׁף בָּאַשְׁמַנִּים
11 כַּמֵּתִים׃ נֶהֱמֶה כַדֻּבִּים כֻּלָּנוּ וְכַיּוֹנִים הָגֹה נֶהְגֶּה נְקַוֶּה
12 לַמִּשְׁפָּט וָאַיִן לִישׁוּעָה רָחֲקָה מִמֶּנּוּ׃ כִּי־רַבּוּ פְשָׁעֵינוּ נֶגְדֶּךָ
וְחַטֹּאותֵינוּ עָנְתָה בָּנוּ כִּי־פְשָׁעֵינוּ אִתָּנוּ וַעֲוֺנֹתֵינוּ יְדַעֲנוּם׃
13 פָּשֹׁעַ וְכַחֵשׁ בַּיהוָה וְנָסוֹג מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ דַּבֶּר־עֹשֶׁק וְסָרָה
14 הֹרוֹ וְהֹגוֹ מִלֵּב דִּבְרֵי־שָׁקֶר׃ וְהֻסַּג אָחוֹר מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
מֵרָחוֹק תַּעֲמֹד כִּי־כָשְׁלָה בָרְחוֹב אֱמֶת וּנְכֹחָה לֹא־תוּכַל
לָבוֹא׃ וַתְּהִי הָאֱמֶת נֶעְדֶּרֶת וְסָר מֵרָע מִשְׁתּוֹלֵל וַיַּרְא יְהוָה

יתיר ו׳ v. 14.

16 וַיֵּרַע בְּעֵינָיו כִּי־אֵין מִשְׁפָּט׃ וַיַּרְא כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתּוֹמֵם
כִּי אֵין מַפְגִּיעַ וַתּוֹשַׁע לוֹ זְרֹעוֹ וְצִדְקָתוֹ הִיא סְמָכָתְהוּ׃
17 וַיִּלְבַּשׁ צְדָקָה כַּשִּׁרְיָן וְכוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי נָקָם
18 תִּלְבֹּשֶׁת וַיַּעַט כַּמְעִיל קִנְאָה׃ כְּעַל גְּמֻלוֹת כְּעַל יְשַׁלֵּם חֵמָה
19 לְצָרָיו גְּמוּל לְאֹיְבָיו לָאִיִּים גְּמוּל יְשַׁלֵּם׃ וְיִירְאוּ מִמַּעֲרָב
אֶת־שֵׁם יְהוָה וּמִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי־יָבוֹא כַנָּהָר צָר
כ רוּחַ יְהוָה נֹסְסָה בוֹ׃ וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב
21 נְאֻם יְהוָה׃ וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר
עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ
וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ס

ס 60

א 2 קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ זָרָח׃ כִּי־הִנֵּה
הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה־אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְהוָה וּכְבוֹדוֹ
3 4 עָלַיִךְ יֵרָאֶה׃ וְהָלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרֵךְ וּמְלָכִים לְנֹגַהּ זַרְחֵךְ׃ שְׂאִי
סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי כֻּלָּם נִקְבְּצוּ בָאוּ־לָךְ בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ
ה וּבְנֹתַיִךְ עַל־צַד תֵּאָמַנָה׃ אָז תִּרְאִי וְנָהַרְתְּ וּפָחַד וְרָחַב
6 לְבָבֵךְ כִּי־יֵהָפֵךְ עָלַיִךְ הֲמוֹן יָם חֵיל גּוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ׃ שִׁפְעַת
גְּמַלִּים תְּכַסֵּךְ בִּכְרֵי מִדְיָן וְעֵיפָה כֻּלָּם מִשְּׁבָא יָבֹאוּ זָהָב
7 וּלְבוֹנָה יִשָּׂאוּ וּתְהִלֹּת יְהוָה יְבַשֵּׂרוּ׃ כָּל־צֹאן קֵדָר יִקָּבְצוּ
לָךְ אֵילֵי נְבָיוֹת יְשָׁרְתוּנֶךְ יַעֲלוּ עַל־רָצוֹן מִזְבְּחִי וּבֵית
8 תִּפְאַרְתִּי אֲפָאֵר׃ מִי־אֵלֶּה כָּעָב תְּעוּפֶינָה וְכַיּוֹנִים אֶל־
9 אֲרֻבֹּתֵיהֶם׃ כִּי־לִי ׀ אִיִּים יְקַוּוּ וָאֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ בָּרִאשֹׁנָה
לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק כַּסְפָּם וּזְהָבָם אִתָּם לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהַיִךְ
י וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פֵאֲרָךְ׃ וּבָנוּ בְנֵי־נֵכָר חֹמֹתַיִךְ וּמַלְכֵיהֶם
11 יְשָׁרְתוּנֶךְ כִּי בְקִצְפִּי הִכִּיתִיךְ וּבִרְצוֹנִי רִחַמְתִּיךְ׃ וּפִתְּחוּ
שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ לְהָבִיא אֵלַיִךְ חֵיל גּוֹיִם
12 וּמַלְכֵיהֶם נְהוּגִים׃ כִּי־הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּךְ
13 יֹאבֵדוּ וְהַגּוֹיִם חָרֹב יֶחֱרָבוּ׃ כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלַיִךְ יָבוֹא בְּרוֹשׁ
תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר יַחְדָּו לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי וּמְקוֹם רַגְלַי
14 אֲכַבֵּד׃ וְהָלְכוּ אֵלַיִךְ שְׁחוֹחַ בְּנֵי מְעַנַּיִךְ וְהִשְׁתַּחֲווּ עַל־כַּפּוֹת
רַגְלַיִךְ כָּל־מְנַאֲצָיִךְ וְקָרְאוּ לָךְ עִיר יְהוָה צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃

v. 4. פתח בס״פ

תַּ֚חַת הֱיוֹתֵ֛ךְ עֲזוּבָ֥ה וּשְׂנוּאָ֖ה וְאֵ֣ין עוֹבֵ֑ר וְשַׂמְתִּיךְ֙ לִגְא֣וֹן טו
עוֹלָ֔ם מְשׂ֖וֹשׂ דּ֥וֹר וָדֽוֹר׃ וְיָנַקְתְּ֙ חֲלֵ֣ב גּוֹיִ֔ם וְשֹׁ֥ד מְלָכִ֖ים תִּינָ֑קִי 16
וְיָדַ֗עַתְּ כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָֹה֙ מוֹשִׁיעֵ֔ךְ וְגֹאֲלֵ֖ךְ אֲבִ֥יר יַעֲקֹֽב׃ תַּ֣חַת 17
הַנְּחֹ֜שֶׁת אָבִ֣יא זָהָ֗ב וְתַ֤חַת הַבַּרְזֶל֙ אָבִ֣יא כֶ֔סֶף וְתַ֤חַת הָֽעֵצִים֙
נְחֹ֔שֶׁת וְתַ֥חַת הָאֲבָנִ֖ים בַּרְזֶ֑ל וְשַׂמְתִּ֤י פְקֻדָּתֵךְ֙ שָׁל֔וֹם וְנֹגְשַׂ֖יִךְ
צְדָקָֽה׃ לֹא־יִשָּׁמַ֨ע ע֤וֹד חָמָס֙ בְּאַרְצֵ֔ךְ שֹׁ֥ד וָשֶׁ֖בֶר בִּגְבוּלָ֑יִךְ 18
וְקָרָ֤את יְשׁוּעָה֙ חוֹמֹתַ֔יִךְ וּשְׁעָרַ֖יִךְ תְּהִלָּֽה׃ לֹא־יִֽהְיֶה־לָּ֨ךְ ע֤וֹד 19
הַשֶּׁ֙מֶשׁ֙ לְא֣וֹר יוֹמָ֔ם וּלְנֹ֕גַהּ הַיָּרֵ֖חַ לֹא־יָאִ֣יר לָ֑ךְ וְהָיָה־לָ֤ךְ יְהוָֹה֙
לְא֣וֹר עוֹלָ֔ם וֵאלֹהַ֖יִךְ לְתִפְאַרְתֵּֽךְ׃ לֹא־יָב֥וֹא עוֹד֙ שִׁמְשֵׁ֔ךְ וִירֵחֵ֖ךְ כ
לֹ֣א יֵאָסֵ֑ף כִּ֣י יְהוָֹ֗ה יִֽהְיֶה־לָּךְ֙ לְא֣וֹר עוֹלָ֔ם וְשָׁלְמ֖וּ יְמֵ֥י אֶבְלֵֽךְ׃
וְעַמֵּךְ֙ כֻּלָּ֣ם צַדִּיקִ֔ים לְעוֹלָ֖ם יִ֣ירְשׁוּ אָ֑רֶץ נֵ֧צֶר מַטָּעָו֙ מַעֲשֵׂ֥ה יָדַ֖י 21
לְהִתְפָּאֵֽר׃ הַקָּטֹן֙ יִהְיֶ֣ה לָאֶ֔לֶף וְהַצָּעִ֖יר לְג֣וֹי עָצ֑וּם אֲנִ֥י יְהוָֹ֖ה 22
בְּעִתָּ֥הּ אֲחִישֶֽׁנָּה׃ פ

סא 61

ר֣וּחַ אֲדֹנָ֣י יֱהוִֹ֔ה עָלָ֑י יַ֡עַן מָשַׁח֩ יְהוָֹ֨ה אֹתִ֜י לְבַשֵּׂ֣ר עֲנָוִ֗ים א
שְׁלָחַ֙נִי֙ לַחֲבֹ֣שׁ לְנִשְׁבְּרֵי־לֵ֔ב לִקְרֹ֤א לִשְׁבוּיִם֙ דְּר֔וֹר וְלַאֲסוּרִ֖ים
פְּקַח־קֽוֹחַ׃ לִקְרֹ֤א שְׁנַת־רָצוֹן֙ לַֽיהוָֹ֔ה וְי֥וֹם נָקָ֖ם לֵאלֹהֵ֑ינוּ 2
לְנַחֵ֖ם כָּל־אֲבֵלִֽים׃ לָשׂ֣וּם ׀ לַאֲבֵלֵ֣י צִיּ֗וֹן לָתֵת֩ לָהֶ֨ם פְּאֵ֜ר 3
תַּ֣חַת אֵ֗פֶר שֶׁ֤מֶן שָׂשׂוֹן֙ תַּ֣חַת אֵ֔בֶל מַעֲטֵ֣ה תְהִלָּ֔ה תַּ֖חַת ר֣וּחַ
כֵּהָ֑ה וְקֹרָ֤א לָהֶם֙ אֵילֵ֣י הַצֶּ֔דֶק מַטַּ֥ע יְהוָֹ֖ה לְהִתְפָּאֵֽר׃ וּבָנוּ֙ 4
חָרְב֣וֹת עוֹלָ֔ם שֹׁמְמ֥וֹת רִאשֹׁנִ֖ים יְקוֹמֵ֑מוּ וְחִדְּשׁוּ֙ עָ֣רֵי חֹ֔רֶב
שֹׁמְמ֖וֹת דּ֥וֹר וָדֽוֹר׃ וְעָמְד֣וּ זָרִ֔ים וְרָע֖וּ צֹאנְכֶ֑ם וּבְנֵ֣י נֵכָ֔ר ה
אִכָּרֵיכֶ֖ם וְכֹרְמֵיכֶֽם׃ וְאַתֶּ֗ם כֹּהֲנֵ֤י יְהוָֹה֙ תִּקָּרֵ֔אוּ מְשָׁרְתֵ֣י 6
אֱלֹהֵ֔ינוּ יֵאָמֵ֖ר לָכֶ֑ם חֵ֤יל גּוֹיִם֙ תֹּאכֵ֔לוּ וּבִכְבוֹדָ֖ם תִּתְיַמָּֽרוּ׃
תַּ֤חַת בָּשְׁתְּכֶם֙ מִשְׁנֶ֔ה וּכְלִמָּ֖ה יָרֹ֣נּוּ חֶלְקָ֑ם לָכֵ֤ן בְּאַרְצָם֙ 7
מִשְׁנֶ֣ה יִירָ֔שׁוּ שִׂמְחַ֥ת עוֹלָ֖ם תִּהְיֶ֥ה לָהֶֽם׃ כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָֹה֙ 8
אֹהֵ֣ב מִשְׁפָּ֔ט שֹׂנֵ֥א גָזֵ֖ל בְּעוֹלָ֑ה וְנָתַתִּ֤י פְעֻלָּתָם֙ בֶּאֱמֶ֔ת וּבְרִ֥ית
עוֹלָ֖ם אֶכְר֥וֹת לָהֶֽם׃ וְנוֹדַ֤ע בַּגּוֹיִם֙ זַרְעָ֔ם וְצֶאֱצָאֵיהֶ֖ם בְּת֣וֹךְ 9
הָעַמִּ֑ים כָּל־רֹאֵיהֶם֙ יַכִּיר֔וּם כִּ֛י הֵ֥ם זֶ֖רַע בֵּרַ֥ךְ יְהוָֹֽה׃ ס
שׂ֧וֹשׂ אָשִׂ֣ישׂ בַּֽיהוָֹ֗ה תָּגֵ֤ל נַפְשִׁי֙ בֵּאלֹהַ֔י כִּ֤י הִלְבִּישַׁ֙נִי֙ בִּגְדֵי־ י
יֶ֔שַׁע מְעִ֥יל צְדָקָ֖ה יְעָטָ֑נִי כֶּֽחָתָן֙ יְכַהֵ֣ן פְּאֵ֔ר וְכַכַּלָּ֖ה תַּעְדֶּ֥ה

v. 21. מטעַי ק׳

11 כַּלֶיהָ׃ כִּי כָאָרֶץ תּוֹצִיא צִמְחָהּ וּכְגַנָּה זֵרוּעֶיהָ תַצְמִיחַ
כֵּן ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה יַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה נֶגֶד כָּל־הַגּוֹיִם׃

סב 62

א לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֶחֱשֶׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַםִ לֹא אֶשְׁקוֹט עַד־יֵצֵא
2 כַנֹּגַהּ צִדְקָהּ וִישׁוּעָתָהּ כְּלַפִּיד יִבְעָר׃ וְרָאוּ גוֹיִם צִדְקֵךְ
וְכָל־מְלָכִים כְּבוֹדֵךְ וְקֹרָא לָךְ שֵׁם חָדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה
3 יִקֳּבֶנּוּ׃ וְהָיִית עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת בְּיַד־יְהוָה וּצְנוֹף מְלוּכָה
4 בְּכַף־אֱלֹהָיִךְ׃ לֹא־יֵאָמֵר לָךְ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאַרְצֵךְ לֹא־יֵאָמֵר
עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָךְ יִקָּרֵא חֶפְצִי־בָהּ וּלְאַרְצֵךְ בְּעוּלָה כִּי־
ה חָפֵץ יְהוָה בָּךְ וְאַרְצֵךְ תִּבָּעֵל׃ כִּי־יִבְעַל בָּחוּר בְּתוּלָה
יִבְעָלוּךְ בָּנָיִךְ וּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ׃ ס
6 עַל־חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלַםִ הִפְקַדְתִּי שֹׁמְרִים כָּל־הַיּוֹם וְכָל־
הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ הַמַּזְכִּרִים אֶת־יְהוָה אַל־דֳּמִי לָכֶם׃
7 וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ עַד־יְכוֹנֵן וְעַד־יָשִׂים אֶת־יְרוּשָׁלַםִ תְּהִלָּה
8 בָּאָרֶץ׃ נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ אִם־אֶתֵּן אֶת־דְּגָנֵךְ
עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבַיִךְ וְאִם־יִשְׁתּוּ בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ אֲשֶׁר יָגַעַתְּ
9 בּוֹ׃ כִּי מְאַסְפָיו יֹאכְלֻהוּ וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה וּמְקַבְּצָיו יִשְׁתֻּהוּ
י בְּחַצְרוֹת קָדְשִׁי׃ ס עִבְרוּ עִבְרוּ בַּשְּׁעָרִים פַּנּוּ דֶּרֶךְ הָעָם
סֹלּוּ סֹלּוּ הַמְסִלָּה סַקְּלוּ מֵאֶבֶן הָרִימוּ נֵס עַל־הָעַמִּים׃
11 הִנֵּה יְהוָה הִשְׁמִיעַ אֶל־קְצֵה הָאָרֶץ אִמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן הִנֵּה
12 יִשְׁעֵךְ בָּא הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לְפָנָיו׃ וְקָרְאוּ לָהֶם עַם־
הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלֵי יְהוָה וְלָךְ יִקָּרֵא דְרוּשָׁה עִיר לֹא נֶעֱזָבָה׃ ס

סג 63

א מִי־זֶה ׀ בָּא מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבָּצְרָה זֶה הָדוּר בִּלְבוּשׁוֹ
2 צֹעֶה בְּרֹב כֹּחוֹ אֲנִי מְדַבֵּר בִּצְדָקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מַדּוּעַ אָדֹם
3 לִלְבוּשֶׁךָ וּבְגָדֶיךָ כְּדֹרֵךְ בְּגַת׃ פּוּרָה ׀ דָּרַכְתִּי לְבַדִּי וּמֵעַמִּים
אֵין־אִישׁ אִתִּי וְאֶדְרְכֵם בְּאַפִּי וְאֶרְמְסֵם בַּחֲמָתִי וְיֵז נִצְחָם עַל־
4 בְּגָדַי וְכָל־מַלְבּוּשַׁי אֶגְאָלְתִּי׃ כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וּשְׁנַת גְּאוּלַי
ה בָּאָה׃ וְאַבִּיט וְאֵין עֹזֵר וְאֶשְׁתּוֹמֵם וְאֵין סוֹמֵךְ וַתּוֹשַׁע לִי
6 זְרֹעִי וַחֲמָתִי הִיא סְמָכָתְנִי׃ וְאָבוּס עַמִּים בְּאַפִּי וַאֲשַׁכְּרֵם
7 בַּחֲמָתִי וְאוֹרִיד לָאָרֶץ נִצְחָם׃ ס חַסְדֵי יְהוָה ׀ אַזְכִּיר

פתח בס״פ v. 2. וצנִיף ק׳ v. 3.

תְּהִלֹּ֤ת יְהוָה֙ כְּעַ֕ל כֹּ֥ל אֲשֶׁר־גְּמָלָ֖נוּ יְהוָ֑ה וְרַב־טוּב֙ לְבֵ֣ית
יִשְׂרָאֵ֔ל אֲשֶׁר־גְּמָלָ֥ם כְּרַחֲמָ֖יו וּכְרֹ֥ב חֲסָדָֽיו׃ וַיֹּ֙אמֶר֙ אַךְ־עַמִּ֣י 8
הֵ֔מָּה בָּנִ֖ים לֹ֣א יְשַׁקֵּ֑רוּ וַיְהִ֥י לָהֶ֖ם לְמוֹשִֽׁיעַ׃ בְּכָל־צָרָתָ֣ם ׀ 9
לֹ֣א צָ֗ר וּמַלְאַ֤ךְ פָּנָיו֙ הֽוֹשִׁיעָ֔ם בְּאַהֲבָת֥וֹ וּבְחֶמְלָת֖וֹ ה֣וּא גְאָלָ֑ם
וַֽיְנַטְּלֵ֥ם וַיְנַשְּׂאֵ֖ם כָּל־יְמֵ֥י עוֹלָֽם׃ וְהֵ֛מָּה מָר֥וּ וְעִצְּב֖וּ אֶת־ י
ר֣וּחַ קָדְשׁ֑וֹ וַיֵּהָפֵ֥ךְ לָהֶ֛ם לְאוֹיֵ֖ב ה֥וּא נִלְחַם־בָּֽם׃ וַיִּזְכֹּ֥ר יְמֵֽי־ 11
עוֹלָ֖ם מֹשֶׁ֣ה עַמּ֑וֹ אַיֵּ֣ה ׀ הַמַּעֲלֵ֣ם מִיָּ֗ם אֵ֚ת רֹעֵ֣י צֹאנ֔וֹ אַיֵּ֛ה
הַשָּׂ֥ם בְּקִרְבּ֖וֹ אֶת־ר֥וּחַ קָדְשֽׁוֹ׃ מוֹלִיךְ֙ לִימִ֣ין מֹשֶׁ֔ה זְר֖וֹעַ 12
תִּפְאַרְתּ֑וֹ בּ֤וֹקֵֽעַ מַ֙יִם֙ מִפְּנֵיהֶ֔ם לַעֲשׂ֥וֹת ל֖וֹ שֵׁ֥ם עוֹלָֽם׃ מוֹלִיכָ֖ם 13
בַּתְּהֹמ֑וֹת כַּסּ֥וּס בַּמִּדְבָּ֖ר לֹ֥א יִכָּשֵֽׁלוּ׃ כַּבְּהֵמָה֙ בַּבִּקְעָ֣ה תֵרֵ֔ד 14
ר֥וּחַ יְהוָ֖ה תְּנִיחֶ֑נּוּ כֵּ֚ן נִהַ֣גְתָּ עַמְּךָ֔ לַעֲשׂ֥וֹת לְךָ֖ שֵׁ֥ם תִּפְאָֽרֶת׃
הַבֵּ֤ט מִשָּׁמַ֙יִם֙ וּרְאֵ֔ה מִזְּבֻ֥ל קָדְשְׁךָ֖ וְתִפְאַרְתֶּ֑ךָ אַיֵּ֤ה קִנְאָֽתְךָ֙ טו
וּגְב֣וּרֹתֶ֔ךָ הֲמ֥וֹן מֵעֶ֛יךָ וְרַחֲמֶ֖יךָ אֵלַ֥י הִתְאַפָּֽקוּ׃ כִּֽי־אַתָּ֣ה 16
אָבִ֔ינוּ כִּ֤י אַבְרָהָם֙ לֹ֣א יְדָעָ֔נוּ וְיִשְׂרָאֵ֖ל לֹ֣א יַכִּירָ֑נוּ אַתָּ֤ה יְהוָה֙
אָבִ֔ינוּ גֹּאֲלֵ֥נוּ מֵעוֹלָ֖ם שְׁמֶֽךָ׃ לָ֣מָּה תַתְעֵ֤נוּ יְהוָה֙ מִדְּרָכֶ֔יךָ 17
תַּקְשִׁ֥יחַ לִבֵּ֖נוּ מִיִּרְאָתֶ֑ךָ שׁ֚וּב לְמַ֣עַן עֲבָדֶ֔יךָ שִׁבְטֵ֖י נַחֲלָתֶֽךָ׃
לַמִּצְעָ֔ר יָרְשׁ֖וּ עַם־קָדְשֶׁ֑ךָ צָרֵ֕ינוּ בּוֹסְס֖וּ מִקְדָּשֶֽׁךָ׃ הָיִ֗ינוּ 18 19
מֵֽעוֹלָם֙ לֹֽא־מָשַׁ֣לְתָּ בָּ֔ם לֹֽא־נִקְרָ֥א שִׁמְךָ֖ עֲלֵיהֶ֑ם ל֤וּא־קָרַ֙עְתָּ֙
שָׁמַ֙יִם֙ יָרַ֔דְתָּ מִפָּנֶ֖יךָ הָרִ֥ים נָזֹֽלּוּ׃

סד 64

כִּקְדֹ֤חַ אֵשׁ֙ הֲמָסִ֔ים מַ֖יִם תִּבְעֶה־אֵ֑שׁ לְהוֹדִ֤יעַ שִׁמְךָ֙ לְצָרֶ֔יךָ א
מִפָּנֶ֖יךָ גּוֹיִ֥ם יִרְגָּֽזוּ׃ בַּעֲשׂוֹתְךָ֥ נוֹרָא֖וֹת לֹ֣א נְקַוֶּ֑ה יָרַ֕דְתָּ מִפָּנֶ֖יךָ 2
הָרִ֥ים נָזֹֽלּוּ׃ וּמֵעוֹלָ֥ם לֹא־שָׁמְע֖וּ לֹ֣א הֶאֱזִ֑ינוּ עַ֚יִן לֹא־רָאָ֔תָה 3
אֱלֹהִים֙ זֽוּלָתְךָ֔ יַעֲשֶׂ֖ה לִמְחַכֵּה־לֽוֹ׃ פָּגַ֤עְתָּ אֶת־שָׂשׂ֙ וְעֹ֣שֵׂה 4
צֶ֔דֶק בִּדְרָכֶ֖יךָ יִזְכְּר֑וּךָ הֵן־אַתָּ֤ה קָצַ֙פְתָּ֙ וַנֶּחֱטָ֔א בָּהֶ֥ם עוֹלָ֖ם
וְנִוָּשֵֽׁעַ׃ וַנְּהִ֤י כַטָּמֵא֙ כֻּלָּ֔נוּ וּכְבֶ֥גֶד עִדִּ֖ים כָּל־צִדְקֹתֵ֑ינוּ וַנָּ֤בֶל ה
כֶּֽעָלֶה֙ כֻּלָּ֔נוּ וַעֲוֹנֵ֖נוּ כָּר֥וּחַ יִשָּׂאֻֽנוּ׃ וְאֵין־קוֹרֵ֣א בְשִׁמְךָ֔ 6
מִתְעוֹרֵ֖ר לְהַחֲזִ֣יק בָּ֑ךְ כִּֽי־הִסְתַּ֤רְתָּ פָנֶ֙יךָ֙ מִמֶּ֔נּוּ וַתְּמוּגֵ֖נוּ
בְּיַד־עֲוֹנֵֽנוּ׃ וְעַתָּ֥ה יְהוָ֖ה אָבִ֣ינוּ אָ֑תָּה אֲנַ֤חְנוּ הַחֹ֙מֶר֙ וְאַתָּ֣ה 7
יֹצְרֵ֔נוּ וּמַעֲשֵׂ֥ה יָדְךָ֖ כֻּלָּֽנוּ׃ אַל־תִּקְצֹ֤ף יְהוָה֙ עַד־מְאֹ֔ד וְאַל־ 8
לָעַ֖ד תִּזְכֹּ֣ר עָוֺ֑ן הֵ֥ן הַבֶּט־נָ֖א עַמְּךָ֥ כֻלָּֽנוּ׃ עָרֵ֥י קָדְשְׁךָ֖ הָי֣וּ 9

v. 3. שׂ בצרי v. 9. לו ק׳

י מִדְבַּר צִיּוֹן מִדְבָּר הָיָתָה יְרוּשָׁלִַם שְׁמָמָה׃ בֵּית קָדְשֵׁנוּ
וְתִפְאַרְתֵּנוּ אֲשֶׁר הִֽלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ הָיָה לִשְׂרֵפַת אֵשׁ וְכָל־
11 מַחֲמַדֵּינוּ הָיָה לְחָרְבָּה׃ הַעַל־אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְהוָה תֶּחֱשֶׁה
וּתְעַנֵּנוּ עַד־מְאֹד׃ ס

סה 65

א נִדְרַשְׁתִּי לְלוֹא שָׁאָלוּ נִמְצֵאתִי לְלֹא בִקְשֻׁנִי אָמַרְתִּי הִנֵּנִי
2 הִנֵּנִי אֶל־גּוֹי לֹא־קֹרָא בִשְׁמִי׃ פֵּרַשְׂתִּי יָדַי כָּל־הַיּוֹם אֶל־עַם
3 סוֹרֵר הַהֹלְכִים הַדֶּרֶךְ לֹא־טוֹב אַחַר מַחְשְׁבֹתֵיהֶם׃ הָעָם
הַמַּכְעִיסִים אוֹתִי עַל־פָּנַי תָּמִיד זֹבְחִים בַּגַּנּוֹת וּמְקַטְּרִים עַל־
4 הַלְּבֵנִים׃ הַיֹּשְׁבִים בַּקְּבָרִים וּבַנְּצוּרִים יָלִינוּ הָאֹכְלִים בְּשַׂר
ה הַחֲזִיר וּפְרַק פִּגֻּלִים כְּלֵיהֶם׃ הָאֹמְרִים קְרַב אֵלֶיךָ אַל־
תִּגַּשׁ־בִּי כִּי קְדַשְׁתִּיךָ אֵלֶּה עָשָׁן בְּאַפִּי אֵשׁ יֹקֶדֶת כָּל־הַיּוֹם׃
6 הִנֵּה כְתוּבָה לְפָנָי לֹא אֶחֱשֶׁה כִּי אִם־שִׁלַּמְתִּי וְשִׁלַּמְתִּי עַל־
7 חֵיקָם׃ עֲוֺנֹתֵיכֶם וַעֲוֺנֹת אֲבוֹתֵיכֶם יַחְדָּו אָמַר יְהוָה אֲשֶׁר
קִטְּרוּ עַל־הֶהָרִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת חֵרְפוּנִי וּמַדֹּתִי פְעֻלָּתָם
8 רִאשֹׁנָה עַל־חֵיקָם׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא
הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל וְאָמַר אַל־תַּשְׁחִיתֵהוּ כִּי בְרָכָה בּוֹ כֵּן
9 אֶעֱשֶׂה לְמַעַן עֲבָדַי לְבִלְתִּי הַשְׁחִית הַכֹּל׃ וְהוֹצֵאתִי מִיַּעֲקֹב
זֶרַע וּמִיהוּדָה יוֹרֵשׁ הָרָי וִירֵשׁוּהָ בְחִירַי וַעֲבָדַי יִשְׁכְּנוּ־
י שָׁמָּה׃ וְהָיָה הַשָּׁרוֹן לִנְוֵה־צֹאן וְעֵמֶק עָכוֹר לְרֵבֶץ בָּקָר
11 לְעַמִּי אֲשֶׁר דְּרָשׁוּנִי׃ וְאַתֶּם עֹזְבֵי יְהוָה הַשְּׁכֵחִים אֶת־הַר
12 קָדְשִׁי הַעֹרְכִים לַגַּד שֻׁלְחָן וְהַמְמַלְאִים לַמְנִי מִמְסָךְ׃ וּמָנִיתִי
אֶתְכֶם לַחֶרֶב וְכֻלְּכֶם לַטֶּבַח תִּכְרָעוּ יַעַן קָרָאתִי וְלֹא עֲנִיתֶם
דִּבַּרְתִּי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־חָפַצְתִּי
13 בְּחַרְתֶּם׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה עֲבָדַי ׀
יֹאכֵלוּ וְאַתֶּם תִּרְעָבוּ הִנֵּה עֲבָדַי יִשְׁתּוּ וְאַתֶּם תִּצְמָאוּ הִנֵּה
14 עֲבָדַי יִשְׂמָחוּ וְאַתֶּם תֵּבֹשׁוּ׃ הִנֵּה עֲבָדַי יָרֹנּוּ מִטּוּב לֵב
טו וְאַתֶּם תִּצְעֲקוּ מִכְּאֵב לֵב וּמִשֵּׁבֶר רוּחַ תְּיֵלִילוּ׃ וְהִנַּחְתֶּם
שִׁמְכֶם לִשְׁבוּעָה לִבְחִירַי וֶהֱמִיתְךָ אֲדֹנָי יְהוִה וְלַעֲבָדָיו יִקְרָא
16 שֵׁם אַחֵר׃ אֲשֶׁר הַמִּתְבָּרֵךְ בָּאָרֶץ יִתְבָּרֵךְ בֵּאלֹהֵי אָמֵן
וְהַנִּשְׁבָּע בָּאָרֶץ יִשָּׁבַע בֵּאלֹהֵי אָמֵן כִּי נִשְׁכְּחוּ הַצָּרוֹת

אֶל ק׳ v. 7. וּפְרַק ק׳ v. 4.

17 הָרִאשֹׁנוֹת וְכִי נִסְתְּרוּ מֵעֵינָי׃ כִּי־הִנְנִי בוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים
וָאָרֶץ חֲדָשָׁה וְלֹא תִזָּכַרְנָה הָרִאשֹׁנוֹת וְלֹא תַעֲלֶינָה עַל־לֵב׃
18 כִּי אִם־שִׂישׂוּ וְגִילוּ עֲדֵי־עַד אֲשֶׁר אֲנִי בוֹרֵא כִּי הִנְנִי בוֹרֵא
19 אֶת־יְרוּשָׁלִַם גִּילָה וְעַמָּהּ מָשׂוֹשׂ׃ וְגַלְתִּי בִירוּשָׁלִַם וְשַׂשְׂתִּי
כ בְעַמִּי וְלֹא־יִשָּׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זְעָקָה׃ וְלֹא־יִהְיֶה
מִשָּׁם עוֹד עוּל יָמִים וְזָקֵן אֲשֶׁר לֹא־יְמַלֵּא אֶת־יָמָיו כִּי הַנַּעַר
21 בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוֹטֶא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יְקֻלָּל׃ וּבָנוּ
22 בָתִּים וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פִּרְיָם׃ לֹא יִבְנוּ וְאַחֵר
יֵשֵׁב לֹא יִטְּעוּ וְאַחֵר יֹאכֵל כִּי כִימֵי הָעֵץ יְמֵי עַמִּי וּמַעֲשֵׂה
23 יְדֵיהֶם יְבַלּוּ בְחִירָי׃ לֹא יִיגְעוּ לָרִיק וְלֹא יֵלְדוּ לַבֶּהָלָה כִּי
24 זֶרַע בְּרוּכֵי יְהוָה הֵמָּה וְצֶאֱצָאֵיהֶם אִתָּם׃ וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ
כה וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע׃ זְאֵב וְטָלֶה יִרְעוּ
כְאֶחָד וְאַרְיֵה כַּבָּקָר יֹאכַל־תֶּבֶן וְנָחָשׁ עָפָר לַחְמוֹ לֹא־יָרֵעוּ
וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי אָמַר יְהוָה׃ פ

סו 66

א כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵי־זֶה בַיִת
2 אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵי־זֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי׃ וְאֶת־כָּל־אֵלֶּה יָדִי
עָשָׂתָה וַיִּהְיוּ כָל־אֵלֶּה נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־זֶה אַבִּיט אֶל־עָנִי
3 וּנְכֵה־רוּחַ וְחָרֵד עַל־דְּבָרִי׃ שׁוֹחֵט הַשּׁוֹר מַכֵּה־אִישׁ זוֹבֵחַ
הַשֶּׂה עֹרֵף כֶּלֶב מַעֲלֵה מִנְחָה דַּם־חֲזִיר מַזְכִּיר לְבֹנָה מְבָרֵךְ
אָוֶן גַּם־הֵמָּה בָּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבְשִׁקּוּצֵיהֶם נַפְשָׁם חָפֵצָה׃
4 גַּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלֻלֵיהֶם וּמְגוּרֹתָם אָבִיא לָהֶם יַעַן קָרָאתִי
וְאֵין עוֹנֶה דִּבַּרְתִּי וְלֹא שָׁמֵעוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינַי וּבַאֲשֶׁר לֹא־
ה חָפַצְתִּי בָּחָרוּ׃ פ שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה הַחֲרֵדִים אֶל־דְּבָרוֹ
אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שֹׂנְאֵיכֶם מְנַדֵּיכֶם לְמַעַן שְׁמִי יִכְבַּד יְהוָה
6 וְנִרְאֶה בְשִׂמְחַתְכֶם וְהֵם יֵבֹשׁוּ׃ קוֹל שָׁאוֹן מֵעִיר קוֹל מֵהֵיכָל
7 קוֹל יְהוָה מְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאֹיְבָיו׃ בְּטֶרֶם תָּחִיל יָלָדָה בְּטֶרֶם
8 יָבוֹא חֵבֶל לָהּ וְהִמְלִיטָה זָכָר׃ מִי־שָׁמַע כָּזֹאת מִי רָאָה
כָּאֵלֶּה הֲיוּחַל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד אִם־יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת כִּי־
9 חָלָה גַּם־יָלְדָה צִיּוֹן אֶת־בָּנֶיהָ׃ הַאֲנִי אַשְׁבִּיר וְלֹא אוֹלִיד
יֹאמַר יְהוָה אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעָצַרְתִּי אָמַר אֱלֹהָיִךְ׃ ס
י שִׂמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַם וְגִילוּ בָהּ כָּל־אֹהֲבֶיהָ שִׂישׂוּ אִתָּהּ

11 מָשׂוֹשׂ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ׃ לְמַעַן תִּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם מִשֹּׁד
12 תַּנְחֻמֶיהָ לְמַעַן תָּמֹצּוּ וְהִתְעַנַּגְתֶּם מִזִּיז כְּבוֹדָהּ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר
יְהוָה הִנְנִי נֹטֶה אֵלֶיהָ כְּנָהָר שָׁלוֹם וּכְנַחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד
13 גּוֹיִם וִינַקְתֶּם עַל־צַד תִּנָּשֵׂאוּ וְעַל־בִּרְכַּיִם תְּשָׁעֳשָׁעוּ׃ כְּאִישׁ
אֲשֶׁר אִמּוֹ תְּנַחֲמֶנּוּ כֵּן אָנֹכִי אֲנַחֶמְכֶם וּבִירוּשָׁלַ‍ִם תְּנֻחָמוּ׃
14 וּרְאִיתֶם וְשָׂשׂ לִבְּכֶם וְעַצְמוֹתֵיכֶם כַּדֶּשֶׁא תִפְרַחְנָה וְנוֹדְעָה
טו יַד־יְהוָה אֶת־עֲבָדָיו וְזָעַם אֶת־אֹיְבָיו׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ
יָבוֹא וְכַסּוּפָה מַרְכְּבֹתָיו לְהָשִׁיב בְּחֵמָה אַפּוֹ וְגַעֲרָתוֹ בְּלַהֲבֵי־
16 אֵשׁ׃ כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחַרְבּוֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂר וְרַבּוּ חַלְלֵי
17 יְהוָה׃ הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמִּטַּהֲרִים אֶל־הַגַּנּוֹת אַחַר אַחַד בַּתָּוֶךְ
אֹכְלֵי בְּשַׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהָעַכְבָּר יַחְדָּו יָסֻפוּ נְאֻם־יְהוָה׃
18 וְאָנֹכִי מַעֲשֵׂיהֶם וּמַחְשְׁבֹתֵיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם
19 וְהַלְּשֹׁנוֹת וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי׃ וְשַׂמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי
מֵהֶם ׀ פְּלֵיטִים אֶל־הַגּוֹיִם תַּרְשִׁישׁ פּוּל וְלוּד מֹשְׁכֵי קֶשֶׁת
תּוּבַל וְיָוָן הָאִיִּים הָרְחֹקִים אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעִי וְלֹא־
כ רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִגִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי בַּגּוֹיִם׃ וְהֵבִיאוּ אֶת־כָּל־
אֲחֵיכֶם ׀ מִכָּל־הַגּוֹיִם ׀ מִנְחָה לַיהוָה בַּסּוּסִים וּבָרֶכֶב וּבַצַּבִּים
וּבַפְּרָדִים וּבַכִּרְכָּרוֹת עַל הַר קָדְשִׁי יְרוּשָׁלַ‍ִם אָמַר יְהוָה
כַּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בִּכְלִי טָהוֹר בֵּית
21 22 יְהוָה׃ וְגַם־מֵהֶם אֶקַּח לַכֹּהֲנִים לַלְוִיִּם אָמַר יְהוָה׃ כִּי כַאֲשֶׁר
הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עֹמְדִים
23 לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה כֵּן יַעֲמֹד זַרְעֲכֶם וְשִׁמְכֶם׃ וְהָיָה מִדֵּי־חֹדֶשׁ
בְּחָדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְפָנַי
24 אָמַר יְהוָה׃ וְיָצְאוּ וְרָאוּ בְּפִגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפֹּשְׁעִים בִּי כִּי
תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכְבֶּה וְהָיוּ דֵרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר׃

והיה מדי חדש

ח ז ק

סכום פסוקי ספר ישעיה אלף ומאתים ותשעים ושנים, וסמן א"רב"ק, וחציו כי אם שם אדיר יי לנו (33, 21)· וסדריו ששה ועשרים, וסמן והי"ה· ופסקתותיו שבע ועשרים, וסמן זבה"י· וכתיביו וקרייו חמשים ותשעה, וסמן נב"א· ותבה אחת נקודה: שנות הספר מן עזיהו עד שנת אחת למנשה, מאה וארבע עשרה שנה:

אַחַת ק׳ v. 17. פתח באתנח v. 14.

Additamenta critica et masoretica.

I.

Lectionum quarundam in hac editione receptarum argumenta ac rationes.

1, 10. עַם־עֲמֹרָה interposito Makkef secundum editiones veteres. Sic convenienter regulae, cf. 44, 7. Gen. 23, 12. Ex. 32, 9. Deut. 4, 6. Esr. 2, 2. et Heidenheimii *Mischpete ha-teamim* p. 65.

1, 18. לְכוּ־נָא Sic cum Tebir in Codice hierosolymitano itemque cod. Sappir, etiam in Bibliis magnis Venetis 1520 et apud Norzium.

1, 21. מִשְׁפָּט cum Rebia in Codd. emendatis omnibus et edd. veteribus (Bomberg. Buxtorf. Plantin., etiam Nissel. et J. H. Michaelis). Editiones recentiores exhibent Sakef, quod rejiciendum jam Sam. Dav. Luzzatto docuit in *Kerem Chemed* IX p. 10.[1], vide Delitzschii Commentarium ad h. l.

1, 22. לְסִיגִים plene cum Jod et Gimel raphato in Codd. et edd. veteribus, idque recte, testante Masorâ: סיגים ג׳ מלאין בלישנא וסמנהון, כספך היה לסיגים (h. l.) הגו סיגים (Prov. 25, 4) כסף (ibid. 26, 23) סיגים. Sic Masora manuscripta, ad cujus exemplar nota masor. ad Prov. 25, 4 corrigenda est. Reliquae formae carent litera Jod, at Gimel raphatum commune est omnium.

1, 23. סֹרְרִים sine Vav utpote una trium formarum defective scribendarum, vide *Masoram finalem* p. 48 col. 5.

1, 25. סִיגָיִךְ Gimel raphatum est in Codd., cf. v. 22.

---

[1] Ibi Luzzatto magna cum eruditione et sagacitate occupavit emendare accentuationem viginti duorum locorum libri Jesaiae, quas emendationes Abramsohn in editionem mandatu Anglorum curatam (1869 formae 8ae majoris) omnes recepit et quae nobis quoque prope omnes sese probaverunt.

1, 26. שְׁפָטַיִךְ Schin dagessatum sec. regulam אתי מרחיק.

2, 3 וְיֹרֵנוּ deficiente Vav in Bibliis magnis, Cod. hieros., Cod. 1294 et Erf. No. 1. Masora manuscripta adnotat ג׳ דין חסר.

2, 6. וְעֹנְנִים cum Chatef-Patach sicut 57, 3., vide regulam in nostra Genesis ed. p. VII.

2, 7. קֶצֶה cum Segol prioris quoque syllabae in Bibl. complut. (1516), sicuti etiam Parchon s. v. קצה atque Kimchi in *Michlol* p. 198 et in Libro Radicum s. v. קצה testantur. Etiam Nah. 2, 10. 3, 3. 9 Segol duplicatur in Cod. jaman.

2, 12. וְעַל כָּל־נִשָּׂא Mercha et Tiphcha in Cod. 1294, pariter ut עַל כָּל־גֵּאֶה.

2, 22. כִּי בַמֶּה נֶחְשָׁב Sic recta accentuum consecutio in Cod. hieros., vide et Luzzatti Commentarium ad h. l.

3, 11. אוֹי לְרָשָׁע cum Mercha et Tiphcha in edd. antiquioribus velut Venet. 1515 et 1521.

3, 16. נְטוּוֹת His punctis signandum est כתיב, etenim קרי legi jubet נְטוּיוֹת.

3, 16. וטפֹף deficiente Vav in Bibl. complut. et in Codd., adjecta nota masor.: לית כוותה וחסר. Etiam Mas. parva manuscripta hanc notam exhibet.

3, 22. וְהָחֲרִיטִים He cum Kamez in Cod. hieros., Cod. Sappir, Bibl. complut., edd. Venet. 1525 et Nisselii 1662 adstipulante *Michlol* 53b. In Cod. hieros. addita est nota masoretica: כל בכה״ל דעל חית פתח בר מן ג׳ et ad 17, 8 ibidem Mas. magna explicatius dicit: סימן, כל בכה״ל דעל חית פתח בר מן ג׳ קמץ, וסמנהון, ומכל הָחי מכל בשר (Gen. 6, 19) והמטפחות וְהָחריטים (17, 8) והאשרים וְהָחמנים (h. l.)

3, 23. וְהַגִּלְיֹנִים cum Vav copulativo. Sic in Cod. 1294, Cod. hieros., ed. Soncin. 1486. Venet. 1515. 1521. Basil. 1531. Nissel. 1662. Hoc ו diserte postulat Mas. parva ms. legeruntque Targum, Abenesra et Kimchi.

3, 24. כִּי תַחַת Haec est recta accentuum ratio in Cod. 1294 et Codd. Erf. 1. 2. 3.

4, 5. מִקְרָאֶיהָ cum Jod plurali in edd. Soncin. 1486. Venet. 1521. 1615. Basil. 1531. Paris. 1544. Plantin. 1582. Genuensi 1618. Nissel. 1662. Norzi 1743. Vide et Luzzatti Commentarium ad h. l.

5, 9. אִם־לֹא cum Rebia (non Gerschajim) in Venet. 1515. 1521 et codd. congruenter sententiae.

5, 14. שְׁאוֹל Schin dagessatum propter אתי מרחיק, cf. 1, 26.

5, 16. נִקְדַּשׁ Daleth pathachatum in Bibl. compl. Venet. 1521 aliisque edd., et sic scribi oportet, nam ad Ex. 29, 43 exstat in Codd. nota Masorae: לית קמץ, unde apparet, illo uno loco vocabulum kamezandum esse; etiam in *Michlol* 61[a] illud unum Ex. 29, 43 ut kamezatum adducitur.

5, 20. הָאֹמְרִים cum Mercha (non Darga), praeeuntibus Buxtorfio et Jablonski.

5, 21. נְבֹנִים sec. Masoram deficiente Vav (uti in Basil. 1531). Nusquam nisi Jer. 4, 22 hoc vocabulum plene scribendum.

5, 22. גִּבּוֹרִים plene cum Vav, neque enim refertur ad septem quae Masora defective scribere jubet.

5, 24. אֵת cum distinctivo Jethib. Est unus illorum undecim locorum, ubi accentum Jethib, nullo interjecto, sequitur Paschta (*Mischpete ha-teamim* p. 20).

5, 25. וַיִּרְגְּזוּ cum Gaja ut regula postulat.

Ibid. הוּצוֹת plene cum Vav penultimae et Zade raphato, sicuti sec. Masoram habent Bibl. magna 1619 et optimi quique Codd.

5, 28. קַשְּׁתֹתָיו Schin dagessatum et Thav raphatum in Cod. 1294, Cod. hieros., Cod. Sappir et Erf. No. 3. Bibl. complut.; itidem Jablonski, Michaelis et Norzi, approbante Abulwalîdo in *Sefer ha-rikma* p. 144 atque Kimchio in *Michlol* 171[a] et Libro Radicum s. v. קשת (cf. *Michlal Jofi* ad h. l.).

6, 2. עֹמְדִים ׀ sequente Pasek.

6, 7. נָגַע cum accentu penultimae et Gaja ultimae in Cod. 1294. Eodem modo יָצָא (14, 29). Vide *Thorath Emeth* p. 21. *Metheg-Setzung* (in Merxii *Archiv* 1867) §. 42.

7, 3. וּשְׁאָר יָשׁוּב Sic (Mercha Tiphcha) interpungendum est, vide Luzzatti Commentarium ad h. l.

7, 9. שֹׁמְרוֹן cum Metheg penultimae, non Munach.

7, 10. הַעְמֵק Ajin cum Schebâ simplice quiescente in Cod. 1294, Cod. hieros., Cod. Sappir, Cod. Erf. 1 et 2, Bibl. compl. Similiter הֶעְמִיק (30, 33), הֶעְמִיקוּ (31, 6), הַעְלֵם יַעְלִימוּ (Lev. 20, 4). Cf. *Michlol* 70[b].

7, 14. עִמָּנוּאֵל unum vocabulum cum Metheg (non Mercha) antepenultimae. Sic in Codd. et edd. veteribus. At 8, 8 et 10 in duo vocabula dividendum. Regulam exhibet tractatus *Sofrim* sect. 4 § 8: עמנואל ועמנו אל, הראשון חול והשני קדש

הראשון אינו נחלק והשני נחלק (cf. commentarium *Nachalath Jacob* ad hunc ipsum locum).

7, 16. אֲשֶׁ֣ר cum Munach in Codd. et edd. veteribus.

7, 19. וּבָ֗אוּ cum Rebia testantibus optimis quibusque Codd. et edd. velut Venet. 1521.

Ibid. וְנָח֣וּ cum accentu ultimae. Masora adnotat: לית מלרע

7, 24. יָב֣וֹא plene in Codd. et edd. veteribus (etiam Norzii), et sic in libro Jesaiae, teste Masora, ubique plene excepto uno loco 52, 1. Munach penultimam occupat secundum regulam נסוג אחור, uti Deut. 1, 38. Masora adnotat: ב׳ בטעם לעיל.

7, 25. וְכֹ֣ל ׀ cum Legarme uti in Codd.

8, 2. בֶּ֥ן cum Mercha (sine Makkef) in Codd. et castigatis edd. Est unum illorum sex בֶּ֥ן quae Segol et accentum habent, non sequente Makkef, vide Masoram ad Gen. 30, 19 et Heidenheimii *Meor enajim* ad Lev. 1, 38.

8, 6. הַשִּׁלֹּ֔חַ Lamed dagessatum in Bibl. complut. aliisque edd. antiquis.

8, 11. הָֽעָם־הַזֶּ֖ה cum Metheg syllabae productae sicut 9, 15., vide *Metheg-Setzung* §. 11.

8, 17. וְקִוֵּֽיתִי־לֽוֹ makkefatum in Codd., quod jure suum fecerunt Jablonski et Michaelis, nam hic locus est unus de illis quinque, ubi in eodem vocabulo Silluk et servus Meajla concurrunt, vide Masoram ad Lev. 21, 4 et *Mischpete ha-teamim* 30ᵇ· Cod. hieros. Meajlae adjicit Metheg (וְקִוֵּֽיתִֽי־לֽוֹ) et adscribit „כן“.

8, 23. זְבֻל֨וּן absque Vav prioris syllabae utpote unum de novem hoc modo defective scriptis (v. Masoram ad Gen. 46, 16).

9, 5. פֶּ֠לֶא Pe cum Zere et uno Telischa penultimae. Sic in Cod. hieros., addita nota: כֵּ֠ן, וכל דקרי בתרי טעמי טעי, sic etiam Venet. 1639. Hanc scriptionem confirmat Kimchi in *Michlol* 202ᵃ et in Libro Radicum s. v. פלא (ubi Codex qui quondam Heidenheimii fuit haec exhibebat: ומשקל אחר פֵּלֶא יועץ והוא בחמש נקודות), cf. Norzi.

9, 6. וּֽלְסַעֲדָ֔הּ cum Gaja sub Vav copul. sicut 49, 18. 65, 3., de regula vide *Metheg-Setzung* § 24.

9, 16. אלמנתיו absque Vav in edd. veteribus itemque Mas. parva ms. quae adnotat ב׳ חסר (scil. h. l. et Ps. 78, 64).

Ibid. וּמֵרַ֔ע Resch pathachatum in Codd. atque edd. Plantin. 1582. Genuensi 1618, aliis, postulante Masora, quae illam vocem

h. l. et Prov. 17, 4 pathachari jubet, quod Kimchius quoque in *Michlol* 116[b] testatur. Cf. Delitzschii Commentarium ad h. l.

9, 19. שְׂמֹאול plene cum Vav pone literam Aleph in Codd. et Bibl. complut. Non est unum de quattuor sine Vav scribendis.

10, 1. וּמְכַתְּבִים עָמָל Sic cum Tiphcha et Mercha recte Cod. hieros.

10, 8. הֲלֹא cum Mercha, non Darga.

10, 13. גְּבוּלֹת defective sine Vav ultimae in Codd. et edd. accuratis. Cod. 1294 et Cod. hieros. adscriptam habent notam masoreticam: לית כוותה כתיב כן. Adnotatio ad Ps. 74, 17 typis exscripta eget correctione.

Ibid. וְאוֹרִיד כַּאבִּיר Haec est vera accentuum collocatio, vide Luzzatti Commentarium ad h. l.

10, 15. וְאֶת־מְרִימָיו cum Vav copulativo in Cod. 1294, Cod. Sappir, Cod. hieros. et edd. antiquis (velut Bibl. complut. Venet. 1515. 1521). Cf. Norzium.

10, 16. יְהוָה (non אֲדֹנָי) in Codd. et edd. veteribus. Hic locus non adnumeratur CXXXIV illis, qui אֲדֹנָי scriptum offerunt (ק״לד ודאין).

10, 17. וּבָעֲרָה cum Rebia in Cod. 1294, Cod. hieros. itaque recte apud Nisselium et Michaelis.

10, 24. וּמַטֵּהוּ יִשָּׂא Sic se habent accentus in edd. veteribus idque ad regulam.

10, 28. לְמִכְמָשׂ cum Sin (non ש dextero) in Cod. hieros., assentiente translatione targumica (למכמס). Cf. Norzi.

11, 11. אדני ׀ pone sequente Pasek cum Masora et Codd.

Ibid. אֲשֶׁר apposito Munach (sine Makkef) cum Codd. et edd. vet.

12, 1. כִּי אָנַפְתָּ cum Tiphcha et deinceps Munach, ita ut כִּי secundum regulam אתי מרחיק dagessetur (*Michlol* 89[b]).

12, 4. וַאֲמַרְתֶּם superscripto Gerschajim in Codd. et accuratis edd.

12, 6. יוֹשֶׁבֶת plene. Non pertinet ad novem defective scripta.

13, 6. הֵילִילוּ cum Jod radicali.

13, 20. תִשְׁכֹּן defective in Codd., Bibl. complut., Bibliis magnis. Non pertinet ad tria plene scripta.

14, 3. מֵעָצְבְּךָ Mem ad regulam cum Zere in Codd. et antiquis edd. Solum וּמִרָגְזֶךָ habet anomalum Chirek, vide Kimchium in Commentario ad h. l., in *Michlol* 24[a] et Libro Rad. s. v. רגז.

14, 15. תּוּרַד Resch pathachatum in Venet. 1521 aliisque edd. antiquis, itemque teste Kimchio *Michlol* 97[b].

14, 21. אבותם plene in Bibl. complut. et Cod. hieros., et revera non pertinet ad quinque defective scripta.

14, 23. וְטֵאטֵאתִיהָ cum Zere prioris quoque Teth in Codd. et ed. veteribus itemque teste Kimchio in *Michlol* 10ᵃ et libro Rad.

15, 2. ודיבֹן absque Vav. Non pertinet ad tria plene scripta.

Ibid. גרוּעה cum Resch in Cod. 1294, Cod. hieros., Cod. Sappir, Bibl. complut. convenienter Masorae ms., quae ad Jer. 48, 37 adnotat: לית כוותה חסר וחברו דישעיה מלא, unde apparet, hoc vocabulum idem esse apud Jesaiam atque apud Jeremiam et nonnisi scriptione apud hunc defectiva, apud illum plena differre. Falso in Soncin. 1486 Venet. 1521, Paris 1454. Plantin 1582 editum est גדוּעה. Vide et Norzium.

15, 5. חֹרוֹנַיִם cum Vav secundae syllabae, postulante Masora, uti et Jer. 48, 3 et 5. At Jer. 48, 34 bis defective חֹרֹנַיִם scribendum est.

15, 8. אֵילִים cum Jod prioris syllabae in Bibl. complut., ut a Masora praecipitur.

15, 9. מְלֵאוּ cum Munach priori syllabae adscripto (sec. regulam נסג אחור) in Codd. et edd. praestantioribus.

16, 1. מֹשֵׁל־ cum Metheg utriusque syllabae, ut mos est Ben-Ascheri. Prius syllabam cum accentu primario efferendam indicat, posterius, quod העמדה nominatur, productionem secundae syllabae munit. Idem fit 40, 7s. 49, 7. 63, 5. 12. 66, 3. 8 et saepius (cf. Norzi ad Num. 17, 23 et Delitzsch ad h. l.). Ipsum vocabulum teste Masora absque Vav scribendum.

16, 3. עֲשִׂי Ita כתיב, cujus קרי est עֲשׂוּ. Sic in Venet. 1521 aliisque veteribus edd., adstipulante Cod. 1294. In Cod. hieros. prima manu scriptum est עשׂו, secunda manu עשׂי. Cf. et Norzium.

16, 7. אַךְ cum Mercha (sine Makkef) in Cod. 1294, Cod. hieros. et omnibus edd. antiquioribus. Similiter Deut. 16, 15.

16, 8. שִׂבְמָה cum Gaja ad fidem Codicum.

17, 10. תִּטְּעִי In Cod. 1294 Teth raphatum est, in Cod. hieros. dagessatum, uti praecipit Jekuthiël Punctator in *Darche hanikkud* (cap. de dagessatione). Cf. Norzium.

17, 11. תְּשַׂגְשֵׂגִי Gimel raphatum in Codd. et edd. antiquis.

18, 2. קַו־קָו utrumque pathachatum in Codd. et bonis edd. Itidem v. 7. Textus Kimchii in *Michlol* p. 201ᵃ. sic corrigatur necesse est: והתוית תָּו קמוץ, קָוה המדה, את קַו שמרון, קַו תהו, פתוחים, נטה קָו, משפט לְקָו קמוצים, צַו לָצָו וכו׳

19, 2. וְנִלְחֲמ֥וּ אִ֛ישׁ Hos accentus habent edd. antiquae.

19, 13. הִתְעָ֣ה sine Vav copulativo sec. codd. et edd. antiquiores. At in sequente versu scribendum וְהִתְעוּ cum Vav ibique Masora adnotat: לית.

20, 1. סַֽרְגוֹן cum Gaja literae Samech et Gimel raphato in Cod. hieros. et Cod. 1294, itemque in Mas. parva ms.

21, 10. מְדֻשָׁתִ֖י cum Schin raphato in Cod. 1294 et hieros., et sic ediderunt Jablonski et Michaelis postulante Masora quae adnotat: לית וחסר. In Cod. hieros. expressius adscriptum est: „כן בלא דגש השין."

21, 13. בַּיַּ֣עַר, בַּעְרָ֔ב utrumque cum Schebâ simplice literae Ajin sine Metheg in Cod. Sappir et hieros., vide Norzium.

21, 16. כִּֽי־כֹ֛ה אָמַ֥ר Sic bene interpungit Cod. 1294, pariter atque v. 6.

22, 3. נָ֣דְדוּ cum Mercha penultimae in edd. veteribus.

22, 7. שֹׁ֖ת שָׁ֥תוּ Mercha Tiphcha sec. Codd.

22, 8. נֶ֫שֶׁק Nun segolatum in Codd., Bibl. complut., Venet. 1521 aliisque edd. antiquis, uti Masora postulat, quae tantummodo tria tanquam vocali Zere insignita enumerat, scil. 1 Reg. 10, 25. Job 20, 24. et 2 Chron. 9, 24., vide et Kimchii Librum Radicum s. v. נשק.

22, 9. אֵ֥ת מֵ֖י הַבְּרֵכָ֥ה Tiphcha Mercha uti reperitur in Codd., cf. v. 11.

22, 10. הַבָּתִּ֔ים cum Munach ante Sakef. Sic recte Codd., nam hoc vocabulum est unum de tribus hoc duplice accentu insigniendis (vide *Mas. fin.* p. 17 et *Metheg-Setzung* §. 16).

22, 11. הַחוֹמֹתַ֔יִם cum Vav post Cheth in edd. veteribus. Perperam in Bibliis magnis לית וחסר pro לית מלא adscriptum.

23, 4. כִּֽי־אָמַ֥ר makkefatum in Codd., etiam jamanensi, ed. Venet. 1525 et Norziana, cum accentu penultimae (utpote נסג אחור).

23, 10. אֵ֥ין מֵ֖זַח Mercha Tiphcha in Cod. jaman., cf. Luzzatto l. l.

23, 18. וְאֶתְנַנָּ֗הּ He mappicatum in Codd. et edd. veteribus, et jure quidem, namque Masora expresse dicit, hoc vocabulum in v. 18 mappicatum esse (לית מפיק הא), contra in v. 17 raphatum (לית לא מפיק הא). Vide et *Mas. fin.* p. 21. col. 5.

24, 2. נֹשֵׁ֥א ב֖וֹ cum Aleph sec. Masoram et Kimchium s. v. נשה. Litera Schin h. l. in Codd. et ed. Norzii habet Zere, at 1 Sam. 22, 2 segolata est teste *Michlol* 124[b]. Masora ms. adnotat: ב' כתיב א"לף ולית. Accentus manet in ultima; de retractione h. l. nil traditum.

24, 12. נִשְׁאַר Aleph pathachatum in Codd. et edd. veteribus. Semel modo Gen. 42, 38 auctoritas Masorae Kamez tuetur.

24, 20. תֹּסִף absque Vav. Sic sec. Masoram Codd.

25, 7. וְהַמַּסֵּכָה הַנְּסוּכָה Tiphcha Mercha, uti praebent Cod. 1294 et edd. antiquiores.

25, 12. הֲמִתִיךְ bis defective in Codd. et edd. veteribus sicuti Deut. 28, 52. Masora ms. adnotat: ב׳ וחסר.

26, 4. צִיר plene sicut ubique; contra pluralis צִרִים ubique defective.

26, 9. כִּי cum Rebia in Codd. et edd. veteribus.

26, 12. גַּם cum Mercha, testibus iisdem.

26, 14. וַתְּאַבֵּד כָּל־זָכָר Tiphcha Mercha in Cod. jaman. idque recte.

26, 18. כָּל־נַעֲשָׂה cum Munach penultimae (sine Makkef) in Codd. et Venet. 1525. Mas. parva typis exscripta adnotat: ה׳ בטעם, at legendum est ד׳ בטעם secundum *Mas. fin.* p. 51. col. 4.

27, 7. הָרוּגָיו plene cum Vav in ed. Soncin. 1486. Venet. 1521 aliis. Sic et Cod. jaman., addita nota לית ומלא.

28, 2. כַּבִּירִים cum Mercha in Codd. et accuratis edd., vide *Thorath Emeth* p. 10.

28, 10. לָצָו cum duplice Kamez in Codd. et editionibus emendatis.

28, 17. וְסֵתֶר מַיִם Tiphcha Mercha cum Codd. convenienter sententiae.

28, 18. וִהְיִיתֶם cum accentu penultimae in Codd., uti Masora ad Lev. 20, 26 expresse praecipit.

28, 21. כִּי כְהַר Munach Mehuppach et כְּעֵמֶק בְּגִבְעוֹן Mercha Tiphcha. Sic jure interpungunt Codd.

29, 2. וְהָיְתָה־לִּי makkefatum in Cod. tum hieros. tum jaman. et edd. vet. idque recte.

29, 4. וּמְעַפֵּר אִמְרָתֵךְ Tiphcha Mercha in Codd., ut textus postulat.

29, 6. וְלַהַב אֵשׁ Tiphcha Mercha in Cod. 1294, jaman. et hieros., cf. 30, 30.

29, 11. קְרָא־נָא Sic interpungunt Cod. 1294 et edd. veteres. Item v. 12.

29, 15. בְּמַחְשָׁךְ pariterque מַחְשָׁךְ 42, 16., Schin cum Pathach in Venet. 1521. Basil. 1531 et apud Norzium. Sic et Cod.

jaman., et recte quidem auctore Kimchio in *Michlol* 184[b] et Libro Radicum.

29, 16. הַפְּכְּכָם pathachatum in Codd. 1294, hieros. et jaman., item in Bibl. magnis 1525. 1619. Paris. 1544, edd. Plantin. et Nissel., etiam Norzii. Ergo est substantivum formae הֶבֶל. Sic et Kimchi, a quo in Libro Radicum s. v. הפך inter Nomina ponitur (dummodo ne cum edd. ibi הָפְכְּכֶם legas, sed הַפְּכְּכֶם).

30, 6. אוֹצְרֹתָם defective in secunda syllaba, uti reperitur in Bibl. complut. aliisque edd. veteribus atque etiam in Cod. et hieros. et jaman.

30, 10. לֹא־תֶחֱזוּ cum Mercha sec. optimos testes, etiam Cod. jaman.

30, 14. כִּתּוּת cum Schurek in Codd., etiam Paris. 1544, et recte quidem auctoritate Masorae, quae hanc vocem cum וְכָתוּת (Lev. 22, 24) componit (*Mas. fin.* p. 38 col. 4. *Ochla veochla* p. 4. col. 1).

Ibid. וְלַחְשֹׂף sine Vav, ut Masora testificatur: לית וחסר. Cheth habet Scheba simplex, quapropter Sin aeque ac Hagg. 2, 16 dagessatur.

30, 18. וְלָכֵן cum Rebia in emendatis exemplaribus.

30, 19. זַעֲקֶךָ Ajin cum Schebâ simplice quiescente, uti et בְּזַעֲקֵךְ 57, 13. Sic invenit Norzi in Codd., sic etiam noster jamanensis. Est igitur nomen ad formam זַעְמְךָ (Ps. 38, 4). טַעְמֵךְ (1 Sam. 25, 33).

30, 21. לְכוּ־בוֹ makkefatum in Cod. jaman., cf. Gen. 45, 17. Jer. 6, 16.

30, 22. תֹּאמַר־לוֹ makkefandum sec. Codd.

30, 30. אַף, non אַיִן, uti falso edidit van der Hooght.

30, 32. כֹּל cum distinctivo Jethib, v. ad 5, 24.

30, 33. הוּכָן Caph kamezatum in Codd., assentiente *Michlol* 117[b].

31, 1. עַל־סוּסִים sine Vav copulativo in Cod. 1294 et tum hieros. tum jaman. itemque Soncin. 1486. Masora hunc locum octo illis adnumerat, in quibus vocabulum quater repetitum paululo diverse tertiatur (*Ochla veochla* p. 155. No. 296).

31, 9. אֲשֶׁר cum Kadma (non Makkef) teste Cod. jaman.

32, 4. צָחוֹת kamezatum sec. bonos testes, uti et Abramsohn edidit.

32, 7. בְּאִמְרֵי־ makkefatum in Codd.

32, 11. וַחֲגוֹרָה plene et cum accentu penultimae, uti postulat Masora.

32, 15. עַד־יֵעָרֶה Sic recte in Cod. 1294, hieros., jaman. cum Asla Mercha, sicut וַתֹּאמְרוּ 30, 16 cf. Iob. 1, 15. 2 Chr. 17, 8. Neh. 11, 7 al., ubi item ad servum distinctivi Tebîr in uno eodemque vocabulo accedit Asla.

33, 1. כַּהֲתִמְךָ defective teste Masora ל ת כוותה וחסר, et sic Kimchi in *Michlol* 145[b] et in Libro Radicum.

33, 3. מֵרוֹמְמֻתֶךָ cum Vav post Resch in Codd. jaman. et hieros., uti consentaneum est Masorae: לית כותה וחסר ו"ו בתרא

33, 9. כַּעֲרָבָה Caph pathachatum in Cod. 1294, jaman., Bibliis complut., testibus aliis. Itidem Sach. 14, 10, assentiente Kimchio in Libro Radicum. Cf. Delitzschii Commentarium.

34, 6. לַיהוָֹה מָלְאָה Sic recte Cod. jaman.: ליהוה cum Rebia et מָלְאָה cum Mehuppach in priore syllaba, in quam sec. regulam נסוג אחור tonus retrocessit. Cf. *Thorath Emeth* p. 30 not.

Ibid. מֵחֵלֶב Cheth hic et ubique habet Zere.

34, 9. והיתה ארצה Munach Sakef in Cod. 1294 et tum hieros. tum jaman.

34, 11. קָאַת Etiam Aleph kamezatum in Cod. 1294, hieros. atque edd. antiquis. Aeque Zeph. 2, 14. Etiam Kimchi in Libro Radicum s. v. קא hoc vocabulum ad paradigma דָּבָר refert.

Ibid. וְקִפֹּד absque Vav in optimis quibusque Codd. et edd. sicuti 14, 23 et Zeph. 2, 14.

34, 13. קִמּוֹשׂ cum Sin (non Schin) in Codd. hieros. et jaman. (uti et Hos. 9, 6), quam scriptionem Duran in operis sui *Magen Aboth* parte III. f. 58[b]. veram esse perhibet.

35, 1. ישֻׂשׂוּם מדבר Tiphcha Munach, uti habent Codd.

35, 7. לַאֲגַם Gimel pathachatum, teste Masora et *Michlol* 163[a].

36, 1. עַל cum Munach sicut 2 Reg. 18, 13 sec. emendata exemplaria.

36, 2. וישלח cum Mercha in Codd., siquidem accentus qui sequitur, auctore Ben-Bilʿam, est Legarme.

Ibid. רַב־שָׁקֵה duo vocabula eaque makkefata. Ita in Codd., edd. Soncin. 1486 et Venet. 1515. 1521, convenienter Masorae parvae ms. et translationi Chaldaicae. Est igitur idem quod hebraice שַׂר הַמַּשְׁקִים (cf. Luzzatti Commentarium).

36, 6. כֵּן פַּרְעֹה מֶלֶךְ Sic recte et h. l. et 2 Reg. 18, 21 Codd. et edd. antiquae.

36, 9. אֵת cum Telischa parvo, e contrario אֱלִיקִים v. 11. cum Telischa magno.

36, 12. החומה plene in Codd. et edd. antiquioribus. Haec vox ubique, ut Masora ait, in prophetis et hagiographis (excepto libro Regum) plene scripta est.

Ibid. שֵׁינֵיהֶם ° Hanc speciem habet כתיב in Codd.

37, 3. יוֹם cum Munach in Codd. et edd. veteribus, pariter ac כִּי.

37, 6. אַל־תִּירָא cum distinctivo Paschta in Codd. sicut 2 Reg. 19, 6.

37, 17. וּשְׁמָע Schin cum Chateph-Pathach in omnibus frugi Codd., idemque postulat Jekuthiel Punctator in opere suo *En hakore* ad Num. 23, 18. Cf. *Michlol* 55[b].

37, 25. יארי defective. Non pertinet ad sex plene scribenda (*Mas. magna* ad Gen. 41, 1).

37, 29. ושאננך Nun pathachatum sine Metheg in Cod. 1294 et hieros. non solum h. l., sed etiam 2 Reg. 19, 28. Jure sic ediderunt Leusden, Clodius et van der Hooght. In Cod. hieros. adscriptum: כן במוגה בפתח בנון.

Ibid. והשיבתיך cum Jod post Schin, ut postulatur a Masora ad Gen. 28, 15.

37, 36. ושמנים absque Vav in Cod. 1294 et tum hieros. tum jaman. Non est e numero sex plene scribendorum.

37, 38. ושׂראצר cum Sin in Cod. 1294, hieros., jaman. Erfurt. 2. 3. 5., Geigeriano (v. Praefationem), Bibl. complut. Hierosolymitanus adnotat: כן במוגה בסבולת[1]. Cf. Norzi ad Jer. 39, 3.

Ibid. אֵסַר־חַדֹּן Sic uno vocabulo Codd. ceterique antiqui testes.

38, 10. אָמַרְתִּי recte cum Sakef in Codd. hieros. et jaman.

38, 14. אֲדֹנָי Sic in Bibl. complut. Soncin. 1486, Venet. 1521 et Codd. ut Masora praecipit. Sed in Cod. hieros. adnotatur: כהללי יְהוִֹה et Heidenheim in prisco suo Cod. invenit notam quae lectionem יהוה babylonicam esse arguit. In 14[a] פסוק sine *Keri* est lectio palaestinensis. Aliter res se habet Jer. 8, 7.

38, 18. כִּי לֹא Sic cum optimis testibus accentuari debet, cf. Jud. 3, 22. 21, 22. 2 Chron. 20, 15.

38, 19. כָּמוֹנִי plene, sicut teste Masora ubique in prophetis et hagiographis; solo in Pentateucho defective scribitur.

---

[1] Hoc nomine ex Jud. 12, 6 desumto Masora ש sinistrum (שין שמאלית) appellat.

38, 20. ונגינֹתי deficiente Vav, uti exhibent Soncin. 1486, Venet. 1521 aliaeque edd., quibuscum faciunt Codd.

39, 1. מְרֹדַךְ sine Aleph post Resch quemadmodum Jer. 50, 2. 52, 31. 2 Reg. 25, 27. Sic recte Nisselius Masoram sequens, quae iis vocabulis, quorum Aleph quiescit, בְּרֹאדַךְ (2 Reg. 20, 12), neque vero מְרֹדַךְ adnumerat.

39, 4. חזקיּהו cum Rebia (non Sakef) in Codd. et edd. antiquis sicuti 2 Reg. 20, 15.

40, 5. כבוד יְהוָה cum Athnach sec. optimos quosque testes. Sakef recentiorum editionum nil est nisi sphalma haereditarium.

40, 6. כל־הבָּשָׂר cum conjunctivo Munach, uti habent emendatiora exemplaria.

40, 7. אָכֵן חָצִיר Tiphcha Mercha testantibus et Codd. et antiquis edd.

40, 18. תַּעַרְכוּ לוֹ cum Mercha antipenultimae, v. infra Differentias punctationis.

40, 19. ורתֻקּות sec. Masoram quae adnotat ל̇ית, non לית וחסר.

40, 31. וקֹוֵי cum Zere literae Jod subjecto in Codd. Contra in Ps. 37, 9 Zere literae Vav (וקֹוֵי) subjectum est, teste Kimchio in *Michlol* 12[a], Libro Radicum s. v. קוה et Commentario. Masora utrique ל̇ית adscribit ac proinde ea diverse legit. Hanc scriptionem tuentur etiam Parchon s. v. קוה et Abenesra ad Ex. 9, 3. (In commentario Abenesrae ad Ps. 37, 9 per errorem היוד pro הצרי excusum est.)

41, 2. כֵּעָפָר Caph vocali Zere instructum in Codd. antiquis adjecta nota masoretica ל̇ית. Idem testificatur Mas. parva ms.: כֵּעפר לית קמץ, atque etiam Mose Punctator in opere suo *Darche hanikkud* p. 13 ed. Frensdorff.

41, 10. תשתָּע Tav cum Kamez in Codd. et bonis edd. confirmante *Michlol* 131[a]. Cod. hieros. adnotat: כָּן.

41, 12. מַצֻּתֶיךָ sine Vav et cum Jod plurali in Codd. et edd. antiquis, ut testatur Masora לית וכתיב כן.

41, 15. למורָג Resch kamezatum in libris emendatis.

41, 21. עֲצֻמוֹתֵיכֶם Ajin cum Chateph-Pathach efferendum et Zade non dagessandum.

41, 22. הַגִּידוּ cum Geresch in Cod. 1294 et tum hieros. tum jaman. et edd. antiquis.

42, 18. והַעִורים He pathachatum in Codd. et alibi sec. regulam masoreticam: סמייא פתחין עבריא קמצין (v. etiam *Michlol*

53[a]). In Cod. hieros. haecce adscripta sunt: ז׳ האין דעל עין פתח ושאר קמץ.

42, 20. פִּקּוֹדָה plene in Codd. addita nota לית ומלא.

42, 23. יִקְשַׁב defective in Codd. addita nota לית חסר. Accedit quod a Masora magna ad Lev. 20, 26 in catalogum vocabulorum defective sine Jod scribendorum refertur.

42, 24. הֲלוֹא plene, contra 44, 8 הֲלֹא defective, teste Masora.

43, 2. תַעֲבוֹר plene, namque ad decem plene scribenda pertinet

43, 18. וְקַדְמֹנִיּוֹת Sic in Cod. hieros. adjecta nota masoretica: לית כותה חסר דחסר

44, 4. בְּבֵן In hac voce scribenda discrepant Codd. et edd. Pleraeque edd. exhibent בְּבֵין, quod tuentur Abulwalîd (in *Sefer harikma* p. 33) et Kimchi (in *Michlol* p. 215[a] et Libro Radicum). Nonnulli Codices editionesque כ pro ב scribentes habent כְּבֵין sive כְּבֵן. At in plurimis Codd. invenitur בְּבֵן sine Jod et cum Beth praefixo (24 Codd. Kennicot et 33 Codd. de Rossi). Ita etiam edd. Paris. 1546 (Stephani), Venet. 1544 (Adelkind), 1566 (J. de Gara) aliae. Quam quidem scriptionem comprobant Cod. jaman. itemque Cod. hieros. adjecta nota masoretica: לית כותה דכתיב כן, ad quam inculcandam repetitur: כן במוגה חסר יוד. Etiam in Cod. de Rossi No. 674 (Pentateuchum et Haftaroth cum Masora continens et exaratus ao. 5234 = 1474) eadem exstat adnotatio: כן במוגה חסר יוד. Itaque scriptio בְּבֵן pro genuina habenda est. Fulcitur insuper testimoniis Parchonis in Lexico suo *Aruch* (s. v. חצר et צמח atque inter Literas serviles lit. ב) et Isaaci Nathani in Concordantiis *Mêîr nathîb* ao. 1445 conscriptis et Venetiae 1523 editis (s. v. בנה et חצר), quorum uterque בְּבֵן scribit. Etiam Chaldaeus vocabulum sic defective scriptum ante oculos habuit.

44, 13. בַשֶּׂרֶד cum Rebia in Codd. et edd. antiquioribus.

44, 21. יַּעֲקֹב Jod dagessatum in Codd. sec. regulam אתי מרחיק.

Ibid. יְצַרְתִּיךָ עֶבֶד־לִי Sic recte accentus ponunt Codd. Erf. 1. 3.

44, 22. חַטֹּאותֶיךָ cum Vav post Aleph sicut supra 43, 24 et Jer. 15, 13, quos tres locos Masora comprehendit. Cod. hieros. continet notam ב׳ מלאין et supra 43, 24: ב׳ מלאין דמלאין בספר, וכענן חטאותיך ודין.

44, 24. מִי אִתִּי sec. Masoram in ipso textu duo disjuncta vocabula.

45, 1. לְכוֹרֶשׁ ׀ cum accentu Legarme in omnibus emendatis exem-

plaribus. Etenim hic est unus ille locus, ubi pone Sarka non Segolta sequitur, sed Legarme. Masora parva ms. adnotat: לית זרקא בלא סגול (cf. *Mischpete ha-teamim* 7[b] et 32[b], etiam Raschi ad *Megilla* 12[a]).

45, 14. וּסֲחַר־ Samech cum Chateph-Pathach, quemadmodum וּזֲהַב (Gen. 2, 12), וּשֲׂדֵה (Lev. 25, 34), וּשֲׁקֵה (Gen. 27, 25), וּשֲׁמָע (Num. 23, 18. Jes. 37, 17), quo melius sibilus audiatur.

45, 19. בַקְּשׁוּנִי Kuph raphatum sicut in omnibus formis hujus Piël, excepto imperativo בַּקְּשׁוּ, auctore Jekuthiele ha-Nakdan in *Darche hanikkud.*

45, 20. וּמִֽתְפַּֽלְלִים His vocalibus et accentibus instructum in bonis Codd., v. Differentias punctationis.

46, 2. וְלֹא cum Vav copulativo in libris praestantissimis, assentientibus Chaldaeo et Syro.

46, 5. ותמשׁלוּני sine Jod in secunda et cum Vav in tertia syllaba. Sic in Cod. hieros., ut postulat Masora parva ms.

47, 1. תּוֹסִיפִי cum accentu ultimae, sicut et v. 5 teste Masora et *Michlol* 97[a].

47, 3. גַּם־תֵּרָאֶה Sic reperitur in Codd. et edd. antiquis.

48, 11. כִּי אֵיךְ utrumque cum Munach, sine Makkef, testante Cod. hieros. Itidem כִּי לֹא (54, 4), כִּי אֵין (59, 16), כִּי בָא (60, 1). Cf. *Mischpete ha-teamim* p. 12[b].

48, 12. אֲנִי הוּא cum Mercha (non Makkef) in Codd. et edd. antiquis. Aeque 41, 4 אֲנִי הוּא.

48, 15. הֲבִיאוֹתִיו sec. Masoram omnino plene sicut 1 Sam. 1, 22.

48, 19. כמעתיו absque Vav in Cod. 1294, Cod. hieros., Venet. 1515 1521. Masora parva ms. adnotat: לית וחסר ו"ו.

50, 4. יָעִיר cum Mercha in Codd. et edd. emendatis.

50, 7. עַל־כֵּן cum Rebia sec. locupletissimos testes.

50, 8. יָּחַד Jod dagessatum ex regula אתי מרחוק.

50, 9. הֵן־ makkefatum in Codd.

51, 5. זְרֹעַי defective in Cod. hieros. et ed. Venet. 1515. 1521. Solummodo Jer. 27, 5 et Ps. 89, 22 hoc vocabulum teste Masora plene scribendum.

51, 7. יֹדְעֵי defective. Sic recte Cod. 1294 et hieros., neque enim refertur ad quattuor plene scribenda (Am. 5, 16. 1 Chron. 12, 32. 2 Chron. 8, 18. Ps. 9, 1).

51, 16. עַמִּי־אָתָּה makkefandum cum Codd. sicut Hos. 2, 25. Sach. 13, 9.

51, 18. אֵין־מְנַהֵל לָהּ Sic cum plerisque testibus. De dagessato לָּהּ vide Genesin p. VIII. Heidenheim praefert אֵין מְנַהֵל et Luzzatto אֵין מְנַהֵל, quod Abramsohn recepit. At scriptio nostra est testatior, v. Differentias punctationis.

51, 22. הִנֵּה Mercha habet in omnibus libris fide dignis.

51, 23. לַעֹבְרִים Lamed pathachatum in Codd. et edd. emendatis.

52, 5. ועתה Ante hunc versum spatium vacuum (ריוח סתומה) relinquendum est, ut in Talmude *Megilla* 24ª postulatur.

53, 4. ומכאבינו סבלם In nonnullis libris impressis his duobus vocabulis interpositus est annulus, adjecta nota marginali: הוּא קרי ולא כתיב, at Masora silet et optimi Codd. nihil tale exhibent.

53, 5. מעונתינו Deficit Vav sicut in omnibus locis, ubi haec vox legitur.

54, 4. כִּי לֹא Hos accentus ponit Cod. 1294 et hieros. Similiter כִּי אֵין (59, 16). Cf. quae Ben Bilʿam praecipit in *Mischpete hateamîm* 12ᵇ·

54, 7. גדלים Deficit Vav, nam hic locus non pertinet ad illos sex, ubi Masora גדולים scribendum esse dicit.

54, 12. כַּדְכֹּד Ita habent Codd. et ut ita scribatur Masora magna statuit ad Dan. 5, 11, idemque testantur Parchon in Prolegomenis 4ª, Kimchi in *Michlol* 90ª, Ben Bilʿam in *Taame ha-mikra* et Jekuthiel in *Darche hanikkud*, cf. *Mischpete ha-teamîm* 41ª·

54, 13. יְהוָה cum Athnach sec. testes probatae fidei.

54, 17. תָּקוּם־ cum Metheg ultimae, sicut ediderunt Jablonski et Michaelis, vide *Metheg-Setzung* § 11.

55, 3. חַסְדֵי Daleth raphatum, et Cheth habet Gaja uti et 63, 7. Sic in Codd. hieros. et jaman., adstipulante Punctatore Jekuthiel.

55, 9. מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם cum duplice Gaja, vide *Metheg-Setzung* § 25.

55, 13. הסרפד Pe pathachatum in Bibl. magnis, Paris 1546, Norziana aliis, quod confirmant Cod. 1294 et hieros.

56, 9. לֶאֱכֹל כָּל־חַיְתוֹ בַּיָּעַר Tiphcha Mercha auctoribus Cod. tum hieros. tum jaman.

56, 12. יֶתֶר Jod habet Zere, vide *Michlol* 167ᵇ et Librum Radicum s. v. יתר.

57, 5. סְעִיפֵי plene sec. Masoram.

57, 9. מרחק absque Vav in Cod. hieros. Bibl. complut. Bibl. magnis 1525. 1619. Paris 1544. Est e numero quinque defective scribendorum (I Sam. 26, 13. Jes. 25, 1. 57, 9. Jer. 23, 23. Ps. 38, 12). Mas. parva adnotat ה' חסר

57, 13. יִקַּח־הַבֹּל makkefatum cum duplice Gaja in Codd., vide *Metheg-Setzung* § 44.

58, 2. יוֹם׀ cum Mehuppach sequente Pasek, ut vult Masora (cf. *Mischpete ha-teamîm* 24[b]).

58, 4. בְּאַגְרֹף defective sicut Ec. 21, 18, quos duos locos Masora complectitur.

59, 2. עֲוֹנֹתֵיכֶם absque Vav, nam plene teste Masora tantummodo Jer. 5, 25. Ez. 36, 33 scriptum est.

Ibid. מַבְדִּלִים absque Jod medio, ut tradit Masora.

59, 6. מַעֲשֵׂי־אָוֶן cum Gaja, non Munach.

59, 7. וִימַהֲרוּ itidem cum Gaja, non Munach.

59, 19. וְיִירְאוּ cum Jod radicali in Codd. et edd. antiquioribus velut Venet. 1515, 1521 ex praescripto Masorae. In Cod. hieros. adscripta est nota critica: בקדמון נמצא בשני יודין, et in Cod. jamanensi nota masoretica ה׳, ד׳ מלאין וחד חסר. Cf. Norzium.

Ibid. נֹסְסָה בוֹ Samech habet Chateph-Pathach et Beth voculae בוֹ dagessatum. Vide *Thorath Emeth* p. 30.

59, 21. אוֹתָם defective in Codd. et edd. Soncin. Venet. 1521 aliis, et recte quidem, nam ubique in libro Jesaiae hoc vocabulum defective scribendum. (Nota in Bibl. magnis h. l. adjecta: ג׳ מלא בספר error librarii est, quoniam non אֹתָם sed אוֹתָהּ ter plene in libro Jesaiae reperitur.)

Ibid. בְּפִיךָ Beth dagessatum in Codd. et edd. optimis sec. regulam, qua duobus tenuibus vocem ordientibus בְּפ et similiter scribi et pronunciari oportet.

Ibid. לֹא cum Munach in Codd.

60, 5. תִּרְאִי Resch habet Schebâ simplex quiescens, nam Masora hoc vocabulum expresse ad verbum ראה refert (*Masora fin.* p. 1. col. 6), cf. Kimchii Commentarium. In edd. recentioribus תִּרֲאִי cum Chateph-Pathach editum est, quod nititur male intellecta Masora parva ad hoc vocabulum adnotante: לית כוותה חטף. At חטף in sermone masoretico Schebâ simplex quiescens denotat.

60, 10. חֹמֹתַיִךְ bis defective in libris accuratis, nam Masora tradit: לית חסר דחסר.

60, 12. כִּי cum Munach in Codd. Itidem v. 16 כִּי אֲנִי, cf. 49, 26. 61, 8.

61, 6. וְאַתֶּם cum Rebia in Codd. 1294. hieros. et jaman., Bibl. magnis 1525. 1619. ed. Paris. 1544. Norzii et Michaelis.

62, 5. Post hunc versum in Codd. nova linea incipit.

62, 9. מַאֲסְפִּיו Sic puncta se habent in Codd. atque edd. Venet. 1515. 1521. In Cod. hieros. adnotatum est: בהלכ׳ מְאַסְפָיו. Itaque triplex exstat hujus vocis punctatio: מְאָסְפָיו, מְאַסְפָיו et מְאַסְפָיו (cf. *Michlol* 64ª). At מַאַסְפִיו cum Pathach simulque Metheg in libris impressis erronea est.

Ibid. וְהַלְלֻ Lamed raphatum et cum Chatef-Pathach efferendum, testantibus Codd. 1294 et hieros.

63, 4. גָּאוּלַי Salomo ha-Babli, poeta synagogalis (פייטן), in Selicha אך בך מקוה quam Raschi citat ad Thren. 1, 6., גאלי defectivum, esse ait. Sic Heidenheim invenit in codice prisco. At Masora silet ac proinde repugnat.

63, 6. ואשכרם In Cod. hieros. adscriptum: כן בכף והוא מלשון שכרות, ומאן דקרי בבית טעי.—Cf. Differentias Occidentalium et Orientalium.

63, 7. תהלות plene sicut Ps. 22, 4. Nullibi nisi Ex. 15, 11 hoc vocabulum defective scribendum. Cf. *Masoram magnam* editam ad h. l. (*Masora parva* h. l. depravata est.) De raphato חַסְדֵי vide ad 55, 3.

63, 11. רֹעֵי cum Jod (non רֹעֵה) in Cod. hieros., Cod. jaman., Cod. Sappir, Bibl. complut., Soncin. 1486, Plantini 1582, Hartmanni 1595. Hanc lectionem etiam Kimchi exhibet estque masoretica, nam hic locus non recensetur inter quatuor רֹעֵה in He exeuntia.

63, 15. מִזְּבֻל defective et sic quoties haec vox occurrit.

Ibid. וגבורתך sine Vav post Resch et sine Jod post Tav in Venet. 1521 aliisque edd. antiquis convenienter Masorae ad Deut. 3, 24 et Ps. 145, 4.

64, 3. יעשה Sin cum Zere, vide *Michlol* 125ᵇ.

64, 6. עונכו sine Jod sicut v. 5; nonnisi Jer. 14, 7 plene, ubi notatur: לית מלא.

64, 10. מחמדנו sine Jod plurali in Cod. hieros., addita nota: כן חסר. Sic et in ed. Soncin. 1486 et apud Kimchium.

65, 5. אַל־תִּגַּשׁ cum Mercha in Cod. 1294.

65, 11. הַעֹרכים He pathachatum in Bibl. magnis addita nota לית ופתח. Sic et in Cod. hieros., ubi observatur: כל הא דעל עין קמץ בר מן ז׳ פתח (cf. supra ad 42, 18, et *Michlol* 53ᵇ).

Ibid. והַמְּמַלְאִים לַמְנִי Mercha Tiphcha, ut edidit Michaelis ex Codd. Erf. 2. 3.

65, 18. כִּי cum Munach (non Makkef) in Codd. et edd. antiquis,

et recte quidem, nam כִּי אִם tribus locis exceptis nusquam makkefari traditum est (vide Masoram ad Num. 35, 33).

65, 20. וְלֹא־יִהְיֶה cum Vav copulativo in Cod. 1294, id quod confirmat Masora, quae hunc locum inter decem וְלֹא יהיה versum inchoantia enumerat. Etiam Targum וְלָא reddit.

65, 22. יִטְּעוּ dagessatum cum plerisque Codd., confirmantibus Kimchio et Jekuthiële in *Darche ha-nikkud.* Cod. 1294 exhibet יִטָֽעוּ, quod spernendum duximus. Cf. supra ad 17, 10.

66, 2. אַבִּיט cum Rebia in Cod. 1294, hieros. et edd. antiquis.

66, 3. מַכֵּה־ Caph habet Zere, namque hoc vocabulum non est e numero quinque in Segol exeuntium (vide Masoram ad Ex. 2, 11 et *Michlol* 128[b]).

Ibid. עֽוֹרֵף plene in Cod. 1294 et hieros. uti שׁוֹחֵט quoque et זוֹבֵחַ teste Masora ad Gen. 41, 8. Vocali Zere, ne corripiatur, Metheg ut הָעֹמְדָה adscriptum. Eodem modo praeeuntibus antiquis testibus scribendum יְוַלֵּד, מְבָרֵךְ (v. 8).

66, 4. בְּתַעֲלֻלֵיהֶם sine Vav in Codd. et edd. castigatis.

66, 7. חֵבֶל Cheth habet Zere consensu optimorum testium. Masora adnotat לית et inseruit hoc vocabulum indici viginti quinque vocali Zere instructorum (*Masora fin.* p. 54 col. 4). Sic et Kimchi in *Michlol* 167[b] et in Libro Radicum s. v. חבל.

66, 12. נֹטֶה defective, in Cod. 1294 sine nota marginali, neque enim refertur ad quattuor plene scribenda. Munach (non Makkef) edidimus cum Cod. jaman. aliis.

66, 24. וְיָצְאוּ cum Munach in Codd. et sic recte Bibl. magna, Paris. 1544, Nisselius, Opitius. Cf. *Thorath Emeth* p. 39.

II.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר ישעיה

Loci Jesaiae vocalem non productam in pausa retinentes.

וברגליהם תעכסנה	3, 16.
ועיני גבהים תשפלנה	5, 15.
ועיניו השע	6, 10.
את בן טבאל	7, 6.
שלל חש בז. והברו	8, 1 & 3.
ההלכים לאט	8, 6.

כי יאמַ֑ר הלא שרי	10, 8.
כבקר יאכל תֶ֑בן	11, 7.
את בני קֶ֑דם	11, 14.
ונשיהם תשכַֽבנה	13, 16.
וקשתות נערים תרטַ֑שנה	13, 18.
ומהר צֶ֑דק	16, 5.
הידד השבַֽתי	16, 10.
הסיר התַֽז	18, 5.
בן מלכי קֶ֑דם	19, 11.
כל אנחתה השבַֽתי	21, 2.
עשית פֶ֑לא	25, 1.
בטחו ביי עדי עַ֑ד	26, 4.
ברגלים תרמַ֑סנה	28, 3.
העם הזה הפלא ופֶ֑לא	29, 14.
משא בהמות נֶ֑גב	30, 6.
ולחשף מים מגֶ֑בא	30, 14.
לצדק ימלך מֶ֑לך	32, 1.
ואזני שמעים תקשַֽבנה	32, 3.
לבנון קמַ֑ל	33, 9.
תלדו קַ֑ש	33, 11.
באש יצַֽתו	33, 12.
בזוּ בַֽז	33, 23.
ואזני חרשים תפתַֽחנה	35, 5.
דבר יי אשר דבַ֑רת	39, 8.
ואין אמר השַֽב	42, 22.
ושחקים יזלו צֶ֑דק	45, 8.
עד עולמי עַֽד	45, 17.
ותחת הסרפד יעלה הדַ֑ס	55, 13.
באגרף רֶ֑שע	58, 4.
על צד תאמַֽנה	60, 4.
ובגדיך כדרך בגַֽת	63, 2.
כדשא תפרַ֑חנה	66, 14.

III.

פסקתא דספר ישעיה כ"ז, וסמנהון

Loci Jesaiae lineola Pasek notati.[1]

ישא ביום ההוא ׀ לאמר	3, 7.
ענן ׀ יומם ועשן	4, 5.
ימהר ׀ יחישה	5, 18.
שרפים עמדים ׀ ממעל	6, 2.
קדוש ׀ קדוש קדוש	6, 3.
כקן ׀ ידי	10, 14.
כמכת ׀ מדין בצור	10, 26.
יוסיף אדני ׀ שנית	11, 11.
הבוגד ׀ בוגד והשודד ׀ שודד	21, 2.
על מצפה ׀ אדני	21, 8.
הרג ׀ בקר	22, 13.
הבוק ׀ תבוק הארץ והבוז ׀ תבוז	24, 3.
הלוט ׀ הלוט	25, 7.
תצר שלום ׀ שלום	26, 3.
אמר יי ׀ אלי כאשר יהגה	31, 4.
מלך אשור ׀ אדניו	37, 4.
הטה יי ׀ אזנך	37, 17.
ביד עבדיך חרפת ׀ אדני	37, 24.
אלהי עולם ׀ יי	40, 28.
שלום ׀ שלום לרחוק	57, 19.
הסדי יי ׀ אזכיר	63, 7.
הנה עבדי ׀ יאכלו	65, 13.
מהם ׀ פליטים	66, 19.
אחיכם ׀ מכל הגוים ׀ מנחה	66, 20.

[1] Vide quae ad Genesin p. 91 adnotavimus.

IV.

סדרים בספר ישעיה כ״ו, וסמנהון

Sectiones libri Jesaiae masoreticae[1].

1, 1.	הזון ישעיהו
4, 4.	אם רחץ אדני את צאת בנות ציון
6, 4.	וינעו אמות הספים
9, 7.	דבר שלח יי ביעקב
11, 1.	ויצא חטר מגזע ישי
14, 3.	והיה ביום הניח יי לך
16, 5.	והוכן בחסד כסא
20, 1.	בשנת בא תרתן אשדודה
23, 1.	משא צר הילילו אניות
25, 1.	יי אלהי אתה ארוממך
28, 1.	הוי עטרת גאות
30, 1.	הוי בנים סוררים
32, 18.	וישב עמי בנוה שלום
36, 1.	ויהי בארבע עשרה שנה
37, 21.	וישלח ישעיהו בן אמוץ
40, 1.	נחמו נחמו עמי
41, 27.	ראשון לציון הנה הנם
44, 6.	כה אמר יי מלך ישראל
45, 18.	כי כה, דבתר ישראל נושע
48, 3.	הראשנות מאז הגדתי
50, 1.	כה אמר יי אי זה ספר כריתות
52, 7.	מה נאוו על ההרים
56, 1.	כה אמר יי שמרו משפט
59, 1.	הן לא קצרה יד יי
61, 10.	שוש אשיש ביי
65, 8.	כה אמר יי כאשר ימצא התירוש

[1] Cf. quae ad Genesin p. 92 de his capitibus Masoretarum diximus.

V.

הלופי קריאה בספר ישעיה

Loci Jesaiae consimiles qui facile confunduntur.

1, 1 Primo	הזון ישעיהו בן אמוץ אשר חזה על יהודה וירושלם.
2, 1 Secundo	הדבר אשר חזה ישעיהו בן אמוץ על יהודה וירושלם.
2, 2 Jesaia	נכון יהיה הר בית יי.
4, 1 Micha	יהיה הר בית יי נכון.
2, 2 Jesaia	ונשא מגבעות.
4, 1 Micha	ונשא הוא מגבעות.
2, 2 Jesaia	ונהרו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם.
4, 1 Micha	ונהרו עָלָיו עַמִּים.
2, 3 Jesaia	והלכו עַמִּים רבים.
4, 2 Micha	והלכו גּוֹיִם רבים.
2, 3 Jesaia	אל הר יי אֶל־בית.
4, 2 Micha	אל הר יי וְאל־בית
2, 4 Jesaia	ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים.
4, 3 Micha	ושפט בין עמים רבִים והוכיח לגוים עצמים עד רחוק.
2, 4 Jesaia	וכתתו הרבותָם.
4, 3 Micha	וכתתו הרבתֵיהֶם.
2, 4 Jesaia	לא יִשָּׂא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו.
4, 3 Micha	לא יִשְׂאוּ גוי אל גוי חרב ולא ילמדון.
2, 10 Primo	מפני פחד יי ומהדר גאנו (סוף פסוק).
2, 19 / 2, 21 Secundo et tertio	מפני פחד יי ומהדר גאונו בקומו לערץ הארץ.
2, 11 Primo	עיני גבהות האדם שפל ושח רום אנשים.
2, 17 Secundo	ושח גבהות האדם ושפל רום אנשים.
6, 1 Primo	בשנת מות המלך עזיהו.
14, 28 Secundo	בשנת מות המלך אחז.

13, 20 Jesaia	לא תשב לנצח ולא תשכן עד דור ודור.
50, 39 Jeremia	וְלא תשב עוד לנצח ולא תשכון עד דור ודר.
15, 2 Jesaia	בכל ראשָׁיו קרחה כל זקן גרועה.
48, 37 Jeremia	כִּי כל ראשׁ קרחה וְכל זקן גרעה.
15, 4 Jesaia	עד יהץ נשמע קולם.
48, 34 Jeremia	עד יהץ נתנו קולם.
15, 5 Jesaia	כי מעלה הלוחית בבכי יעלה בּוֹ.
48, 5 Jeremia	כי מעלה הלחית בבכי יעלה בֶּכִי.
15, 5 Jesaia	כי דֶּרֶךְ הרונים זַעקת שבר יְעֹעֵרוּ.
48, 5 Jeremia	כי בְּמוֹרַד הרונים צָרֵי צַעקת שבר שָׁמֵעוּ.
18, 2 Primo	אֶל גּוֹי ממשך ומורט.
18, 7 Secundo	עַם ממשך ומורט.
19, 13 Primo	התעו את מצרים.
19, 14 Secundo	וְהתעו את מצרים.
33, 15 Jesaia	מראות בְּרע.
1, 13 Habakuk	מראות רע. וחד פסוק סמך, טוב בְּרע או רַע (Levit. 27 ,10).
35, 10 Primo	ושמחה ישיגוּ וְנסו.
51, 11 Secundo	ושמחה ישיגוּן נסו. וסמן ו"ו נו"ן.
36, 10 Primo	עליתי עַל הארץ הזאת לְהשחיתה.
ibid. Secundo	עלה אֶל הארץ הזאת וְהשחיתה.
40, 3 Primo	פנו דרך יְיָ.
62, 10 Secundo	פנו דרך הָעָם.
41, 10 Primo	אל תירא כי עִמְּךָ אני.
43, 5 Secundo	אל תירא כי אִתְּךָ אני.
42, 10 Jesaia	שירו לייי שיר חדש תהלתו מִקְצֵה הָאָרֶץ.
149, 1 Psalm.	הללויה שירו לייי שיר חדש תהלתו בִּקְהַל חֲסִידִים.
44, 1 Primo	וְיִשְׂרָאֵל בחרתי בו.
42, 2 Secundo	וִישֻׁרוּן בחרתי בו.
44, 2 Primo	כה אמר יי עֹשֶׂךָ ויצרך מִבֶּטֶן.
44, 24 Secundo	כה אמר יי גֹּאַלֶךָ ויצרך מִבָּטן.

48, 22 Primo	אין שלום אמר יְיָ לרשעים.
57, 21 Secundo	אין שלום אמר אֱלֹהַי לרשעים. וחד פסוק סמן יְיָ אֱלֹהַי אם עשיתי זאת (Ps. 7, 4).
49, 26 Primo	וְיָדְעוּ כָל־בָּשָׂר כי אני יי מושיעך.
60, 16 Secundo	וְיָדַעַתְּ כי אני יי מושיעך.
51, 9 Primo	עורי עורי לבשי עֹז.
52, 1 Secundo	עורי עורי לבשי עֻזֵּךְ.
56, 3 Primo	בן הנכר הנלוה אֶל יי.
56, 6 Secundo	ובני הנכר הנלוים עַל יי.
58, 5 Primo	הכזה יִהְיֶה צום אבחרהו.
58, 6 Secundo	הלא זה צום אבחרהו.

VI.

חלופי ספר ישעיה שבין בני מערבאי ובין בני מרנחאי

Scripturae libri Jesaiae inter scholas orientales et occidentales controversae.

	Occidentales (Palaestinenses).	Orientales (Babylonii).
3, 17.	פָּתְהֵן יערה, פ״א קמץ	פַּתהֵן, פא פתח
6, 13.	בה עשִׂיריה, מלא יו״ד	עשִׂריה, חסר יו״ד
14, 19.	אֶל אבני בור	עַל אבני בור
20, 2.	לֵאמר לך ופתחת, חד פסוק	לֵאמֹר, בסלוק. לך ופתחת, ראש פסוק[1]
21, 14.	הֵתיו מים, חסר יו״ד	הֵיתיו מלא יוד
23, 12.	ויאמר לא תוֹסִיפִי, כתיב וקרי	תוסיפו כתיב, תוסיפי קרי
23, 12.	בת צידון כִּתִּיים כתיב, כִּתִּים קרי	כִּתִּיִּים בב׳ יודין כתיב וקרי
23, 12.	קוּמִי עברי, כתיב וקרי	קוּמוּ כתיב, קוּמִי קרי
27, 6.	יציץ ופרח כתיב וקרי	יציץ יפרח כתיב, ופרח קרי
37, 9.	וישמע עַל תרהקה	וישמע אֶל תרהקה

[1] Priscus Cod. Heidenheim. adnotat: למדנחאי ב׳ פסוקין

Orientales (Babylonii).	Occidentales (Palaestinenses).	
כסיס כתיב, כסוס קרי	כסוס עגור, כתיב וקרי	38, 14.
יְהוָֹה עשקה[1]	אֲדֹנָי עשקה	*ibid.*
ונהרותיך, מלא ו"ו	ונהרתיך אוביש, חסר ו"ו	44, 27.
יצר חסר ו"ו	יוצר אור ובורא, מלא ו"ו	45, 7.
וְהָשיבו כתיב וקרי	השיבו פושעים	46, 8.
יוֹצְרִי, מלא ו"ו	יֹצְרִי מבטן לעבד, חסר ו"ו	49, 5.
יוֹדְעֵי, מלא ו"ו	יֹדְעֵי צדק, חסר ו"ו	51, 7.
ומכאובינו, מלא ו"ו	ומכאבינו סבלם, חסר ו"ו	53, 4.
הנלוים אֶל יי	ובני הנכר הנלוים עַל יי	56, 6.
עַל הר	והביאותים אֶל הר	56, 7.
אָמַרְתִּי כתיב, אָמַרְתְּ קרי	לא אָמַרְתְּ נואש	57, 10.
והולֵד חסר יו"ד	והוליד און, מלא יו"ד	59, 4.
מִמֵּנוֹ, רפה	רחק משפט מִמֶּנּוּ, דגש	59, 9.
מִמֵּנוֹ, רפה	רחקה מִמֶּנּוּ, דגש	59, 11.
ואשבְּרם[2]	ואשכְּרם	63, 6.
מִמֵּנוֹ, רפה	הסתרת פניך מִמֶּנּוּ, דגש	64, 6.
וחרד אֶל דברי	וחרד עַל דברי	66, 2.

[1] Heidenheim in prisco suo Cod. hanc invenit notam: כן, בבבלי וס"א יהוה h. e. „sic (אדני) scribendum, in babylonico aliisque Codd. exstat יהוה". Vice versa Orientales Thren. 5, 21 legunt אדני.

[2] v. Geiger, *Urschrift und Uebersetzungen der Bibel* S. 414.

VII.

חלופי נקוד של ספר ישעיה בין בן אשר ובין בן נפתלי

Loci Jesaiae a Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse punctis signati.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וְּבְפָֽרִשְׂכֶם	וּבְפָֽרִשְׂכֶם	1, 15.
וְנִוָּֽכְחָה	וְנִוָּֽכְחָה	1, 18.
וְאִם תְּמָֽאֲנוּ	וְאִם־תְּמָֽאֲנוּ	1, 20.
וְאִנָּֽקְמָה	וְאִנָּֽקְמָה	1, 24.
וְּבְרַגְלֵיהֶם[1]	וּבְרַגְלֵיהֶם	3, 16.
וַֽיְעַזְּקֵהוּ	וַֽיְעַזְּקֵהוּ	5, 2.
וְּלְבָבְךָ	וּלְבָבְךָ	7, 4.
אֶת־כָּֽל־מַעֲשֵׂהוּ[2]	אֶת־כָּל־מַֽעֲשֵׂהוּ	10, 12.
כִּֽי־אִם יִֽהְיֶה[3]	כִּֽי אִם־יִֽהְיֶה	10, 22.
וְהִתְנַֽחֲלוּם	וְהִתְנַֽחֲלוּם	14, 2.
יֵֽילִיל[4]	יְיֵלִיל	15, 2.
מֹשֵׁל־אֶרֶץ[1]	מֹשֵֽׁל־אֶרֶץ	16, 1.

[1] De his vocabulis dissentiunt, non de ומשקרות et ויסקלהו, uti exhibet index hucusque editus. Ben-Naftali Gaja ponit ubi a Ben-Ascher non admittitur, velut in istis vocabulis, quae accentu conjunctivo instructa sunt et syllabarum structuram habent Gajae non aptam. Ben-Naftali aliter sentit. Gaja, nulla accentuum ratione habita, antepenultimae atque etiam primae syllabae quadrisyllabi iisque clausis apponit, v. notas ad Gen. 2, 6. 6, 7. 7, 4 p. 82.

[2] Ben-Naftali pronunciationem gutturalium cum Chatef aspernatur, cf. 37, 19. 51, 15. Gen. 13, 12.

[3] Ben-Naftali כִּֽי־אִם per Makkef conjungit uti et 37, 19. Num. 24, 22. Jer. 2, 22. 37, 10. Hos. 9, 12. Ps. 1, 2. Masora quae nonnisi tres locos agnoscit ubi כִּי־אִם makkefatum est (Gen. 15, 4. Num. 35, 33. Neh. 2, 2) stat a partibus Ben-Ascheri.

[4] Eodem modo discedunt 16, 7. Hos. 7, 14., cf. notam ad Gen. 27, 28 et *Michlol* 104[b].

[1] Ben-Ascher vocali Zere ne corripiatur Metheg (העמדה h. e. ad sistendam vocalem) adjicit.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
יֵילִ֑יל	יְיֵלִ֑יל	16, 7.
וּבִכְלֵֽי גֹ֙מֶא֙	וּבִכְלֵֽי־גֹ֙מֶא֙	18, 2.
לְבַ֥ד בְּךָ֖	לְֽבַד־בְּךָ֖	26, 13.
יֽשֵׁב־הָאָ֖רֶץ[1]	יֹשֵֽׁב־הָאָ֖רֶץ	26, 21.
וֳֽהָיְתָ֞ה[2]	וְֽהָיְתָ֞ה	28, 4.
יוּסָ֑ב, רפה[3]	יוּסָּ֑ב דגש	28, 27.
וְהָיָ֣ה א֤וֹר הַלְּבָנָה֙	וְהָיָ֣ה אוֹר־הַלְּבָנָה֙	30, 26.
בַּל־יְחַזְּק֣וּ כֵ֣ן תָּרְנָ֔ם	בַּל־יְחַזְּק֣וּ כֵֽן־תָּרְנָ֔ם	33, 23.
קָ֥ו תֹ֖הוּ	קַו־תֹ֖הוּ	34, 11.
חֹרֶ֖יהָ וְאֵ֣ין שָׁ֣ם	חֹרֶ֖יהָ וְאֵֽין־שָׁ֣ם	34, 12.
אַךְ־דְּבַ֥ר שְׂפָתַ֔יִם[4]	אַךְ־דְּבַר־שְׂפָתַ֔יִם	36, 5.
הֲֽמִבַּלְעֲדֵ֣י	הֲמִבַּלְעֲדֵ֣י	36, 10.
אֲשֶׁר־עַל־הַבַּ֗יִת	אֲשֶׁר־עַל־הַבַּ֗יִת	36, 22.
אֲשֶׁר־עַל־הַבַּ֗יִת	אֲשֶׁר־עַל־הַבַּ֗יִת	37, 2.
כִּי־אִ֣ם מַעֲשֵׂ֧ה	כִּ֣י אִם־מַעֲשֵׂ֧ה	37, 19.
אֶל־יְשַׁעְיָ֖הוּ	אֶל־יְשַׁעְיָ֖הוּ	38, 4.
אֶל־יְשַֽׁעְיָ֔הוּ	אֶל־יְשַֽׁעְיָ֔הוּ	39, 8.

[1] Ben-Ascher scribit יֹשֵֽׁב־ cum Metheg posterioris syllabae utpote productae (משוכה), a qua Metheg firmum (תמיך) removeri nequit. At Ben-Naftali Metheg retrahit ad primam syllabam eamque apertam, vide de hac differentia notam ad Gen. 45, 15 et *Metheg-Setzung* § 11.

[2] Ben-Naftali apponit Gaja ad Schebâ in vocabuli initio uti et Lev. 25, 6. Praeterea quia accentuum duplicationem aspernatur, pro Kadma veasla accentum simplicem Gerschajim ponit quemadmodum Num. 27, 11. Jer. 7, 33. Ezech. 5, 15. Masora consentit cum Ben-Ascher.

[3] Ben-Ascher literam Samech dagessat, cf. Kimchium in *Michlol* 146[a] et in Libro Radicum s. v. סבב. Index typis excusus hunc locum praetermittit.

[4] Etiam hic locus et deinceps v. 10. et 22. 37, 2. et 19 ab indice excuso absunt.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
תְּעַרְכוּ לוֹ[1]	תְּעַרְכוּ לוֹ	40, 18.
כִּי אִתְּךָ אָנִי	כִּי־אִתְּךָ אָנִי	43, 5.
הֲלוֹא שֶׁקֶר	הֲלוֹא־שֶׁקֶר	44, 20.
וּמִתְפַּלְלִים[2]	וּמִתְפַּלְלִים	45, 20.
וַיֶּהֱמוּ[3]	וַיֶּהֱמוּ	51, 15.
אֵין מְנַהֵל לָהּ	אֵין־מְנַהֵל לָהּ	51, 18.
וְאֶת־עֲצוּמִים	וְאֶת־עֲצוּמִים	53, 12.
וּבְרַחֲמִים	וּבְרַחֲמִים	54, 7.
תִּשְׁקְלוּ־כֶסֶף	תִּשְׁקְלוּ־כֶסֶף	55, 2.
בְּלוֹא לֶחֶם	בְּלוֹא־לֶחֶם	*ibid.*
וַיִּגְרְשׁוּ	וַיִּגְרְשׁוּ	57, 20.
אֲשֶׁר־גְּמָלָנוּ[4]	אֲשֶׁר־גְּמָלָנוּ	63, 7.
וַיְנַטְּלֵם	וַיְנַטְּלֵם	63, 9.
הַמִּתְקַדְּשִׁים	הַמִּתְקַדְּשִׁים	66, 17.

[1] Secundum Ben-Ascher accentus retro cedit (נסוג אחור) et quidem ad antepenultimam, quia penultima clausa est (cf. Delitzsch ad h. l.). Idem fit eadem de causa in נַעַמְדָה, (50, 8) נֶעֶרְמוּ (Ex. 15, 8) וַיַּחַרְקוּ (Thren. 2, 16) et alias. Ben-Naftali relinquit accentum in ultima, cf. *Thorath Emeth* p. 13.

[2] Ben-Ascher syllabae secundae ante Sakef conjunctivum Kadma impertit. At Ben-Naftali aegre fert in eodem vocabulo duplicationem accentuum et idcirco Gaja pro Kadma ponit. Similiter Lev. 25, 7. 37. 27, 25. Deut. 3, 24. Eccl. 9, 12., vide Heidenheimium in Pentateuchi editione *Meôr Enajim* inscripta ad Ex. 21, 2. Praeterea in illo ל discrepant, quod Ben-Ascher quia eadem litera sequitur non dagessat et cum Chatef-Pathach effert, uti et Jer. 29, 7. 2 Chron. 7, 14. Ps. 69, 35. 90, 14. 105, 3.

[3] Ben-Naftali ut supra 10, 12 gutturalem pronunciat quiescentem, Ben-Ascher mobilem.

[4] Ben-Naftali primae syllabae (אֲשֶׁר־) Gaja dat, quod praeceptis Ben-Ascheri excluditur. Similiter Deut. 9, 7. 21, 8. 2 Reg. 23, 27. Ruth 4, 15., cf. de dissensu Gen. 6, 7. Clodius in sua Bibliorum editione hanc differentiam per errorem ad 58, 2 refert.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כְּתִיב וּקְרִי)

כְּתִיב Scriptum.	קְרִי Legendum.
3, 15. מלכם (h. e. מִלָּכֶם)	מַה־לָּכֶם
3, 16. נטוות (h. e. נְטוּוֹת)	נְטוּיוֹת
5, 29. ושאג (h. e. וְשָׁאַג)	יִשְׁאַג
9, 2. לא Itidem 49, 5. 63, 9.	לוֹ
9, 6. לם רבה (h. e. לָם רִבָּה)[1]	לְמַרְבֵּה
10, 6. ולשימו (h. e. וּלְשִׂימוֹ)	וּלְשׂוּמוֹ
10, 13. ועתידתיהם (h. e. וַעֲתִידֹתֵיהֶם)	וַעֲתוּדֹתֵיהֶם
ibid. כאביר (h. e. כְּאַבִּיר)	כַּבִּיר
10, 32. בית (h. e. בֵּית)	בַּת
12, 5. מידעת (h. e. מְיֻדַּעַת)	מוּדַעַת
13, 16. תִּשָּׁגַלְנָה	תִּשָּׁכַבְנָה
15, 3. כלה (h. e. כֻּלָּה) Itidem 16, 7.	כֻּלּוֹ
16, 3. הביאו (h. e. הָבִיאוּ)	הָבִיאִי
ibid. עשי (h. e. עֲשִׂי)	עֲשׂוּ
18, 4. אשקוטה (h. e. אֶשְׁקוֹטָה)	אֶשְׁקֳטָה
23, 12. כתיים (h. e. כִּתִּיִּים)	כִּתִּים
23, 13. בחיניו (h. e. בַּחִינָיו)	בַּחוּנָיו
25, 10. במי (h. e. בְּמֵי)	בְּמוֹ
26, 20. דלתיך (h. e. דְּלָתֶיךָ)	דְּלָתְךָ
ibid. יעבור (h. e. יַעֲבוֹר)	יַעֲבֹר
28, 15. שיט (h. e. שַׁיִט)	שׁוֹט
ibid. עבר (h. e. עָבַר)	יַעֲבֹר
29, 11. הספר (h. e. הַסֵּפֶר)	סֵפֶר
30, 5. הבאיש (h. e. הִבְאִישׁ)	הֹבִישׁ
30, 6. עורים (h. e. עֲוָרִים)	עֲיָרִים

[1] לָם item quod לָהֶם, forma antiqua adhuc in poetico לָמוֹ conservata.

כְּתִיב Scriptum.	קְרִי Legendum.
30, 32. בה (h. e. בָּהּ)	בָּם
30, 33. הוא (h. e. הִוא)	הִיא
32, 7. ענוים (h. e. עֲנָוִים)	עֲנִיִּים
32, 15. וכרמל (h. e. וְכַרְמֶל)	וְהַכַּרְמֶל
36, 2. ירושלמה (h. e. יְרוּשָׁלֵמָה)	יְרוּשָׁלַיְמָה
36, 12. חראיהם (h. e. חֲרָאֵיהֶם)	צוֹאָתָם
ibid. שיניהם (h. e. שֵׁינֵיהֶם)	מֵימֵי רַגְלֵיהֶם
37, 30. ואכול (h. e. וְאָכוֹל)	וְאִכְלוּ
39, 2. נְכֹתֹה	נְכֹתוֹ
41, 23. ונרא (h. e. וְנֵרֶא)	וְנִרְאֶה
42, 20. ראית (h. e. רָאִיתָ)	רָאוֹת
42, 24. למשוסה (h. e. לִמְשׁוּסָה)	לִמְשִׁסָּה
44, 17. יסגוד (h. e. יִסְגּוֹד)	יִסְגָּד־
44, 24. מי אתי (h. e. מִי אִתִּי)	מֵאִתִּי
45, 2. אושר (h. e. אוֹשַׁר)	אֲיַשֵּׁר
46, 11. עצתו (h. e. עֲצָתוֹ)	עֲצָתִי
47, 13. הברו (h. e. הָבְרוּ)	הֹבְרֵי
49, 6. ונצירי (h. e. וּנְצִירֵי)	וּנְצוּרֵי
49, 13. יפצחו (h. e. יִפְצְחוּ)	וּפִצְחוּ
52, 2. התפתחו (h. e. הִתְפַּתְּחוּ)	הִתְפַּתְּחִי
52, 5. משלו (h. e. מֹשְׁלוֹ)	מֹשְׁלָיו
54, 16. הן (h. e. הֵן)	הִנֵּה
55, 13. תחת (h. e. תַּחַת)	וְתַחַת
56, 10. צפו (h. e. צָפוּ)	צֹפָיו
57, 19. נוב (h. e. נוּב)	נִיב
58, 14. במותי (h. e. בָּמוֹתֵי)	בָּמֳתֵי
60, 21. מטעו (h. e. מַטָּעוֹ)	מַטָּעַי
62, 3. וצנוף (h. e. וּצְנוֹף)	וּצְנִיף
65, 4. וּפְרַק	וּמְרַק
65, 7. על (h. e. עַל)	אֶל
66, 17. אַחַד	אַחַת

B. *Adnotationes masoreticae.*

ג׳ בְּסֶגוֹל Gimel cum Segol 40, 4.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek 16, 8. 17, 9. 28, 16. 27. 33, 1. 51, 4. 55, 4.

ה׳ רָפֶה He sine Mappik 18, 5. 21, 2. 23, 17.

ו׳ בְּצֵרֵי Vav cum Zere 55, 4.

חָסֵר י׳ sine Jod 3, 8. 44, 4.

חֲצִי הַנְּבִיאִים Medium Prophetarum 17, 3.[1]

חֲצִי הַסֵּפֶר Medium libri 33, 21.

יַתִּיר ו׳ Abundans Vav 18, 4. 26, 20. 44, 17. 58, 14.

יַתִּיר י׳ Abundans Jod 26, 20.

כ׳ בְּדָגֵשׁ Caph dagessatum 5, 5.

כ׳ בְּצֵרֵי Caph cum Zere 41, 2.

מ׳ בְּחִירֶק Mem cum Chirek 14, 3.

מ׳ סְתוּמָה בְּאֶמְצַע תֵּבָה Mem clausum in medio vocabulo 9, 6.

מִלְּעֵיל Cum tono in penultima 7, 2. 16, 8. 9. 32, 11.

נוּן זְעֵירָא Nun parvum 44, 14.

ב׳ נוּנִין בְּצֵרֵי Utrumque Nun cum Zere 30, 11.

נָקוּד עָלָיו Punctis supernis notatum 44, 9.

ע׳ בְּקָמֵץ Ajin kamezatum 33, 20.

פ׳ בְּפַתַח Pe pathachatum 20, 4.

פַּתַח בְּאַתְנָח Pathach apud Athnach 6, 10. 8, 6 etc.

פַּתַח בְּסוֹף פָּסוּק Pathach apud Soph-pasuk 3, 16. 5, 15 etc.

צ׳ רַבָּתִי Zade majusculum 56, 10.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez cum accentu Sakeph 14, 9. 21. 15, 5. 28, 28. 30, 16. 31, 4. 32, 7. 14. 33, 9. 10. 34, 10. 37, 17. 42, 25. 43, 19. 44, 15. 23. 46, 13. 47, 3. 49, 13. 25. 51, 16. 52, 10. 53, 7. 8. 11. 54, 3. 17. 57, 1. 20. 58, 2.

קָמֵץ בְּטַרְחָא Kamez cum accentu Tarcha (h. e. Tiphcha) 5, 9. 14, 27. 22, 14. 27, 10. 30, 33.

---

[1] Scilicet sec. ordinem masoreticum, quo Jeremiae et Ezechieli Jesaias antecedit, non uti sec. talmudicum sequitur.

קָמֵץ בִּרְבִיעַ Kamez cum accentu Rebia 6, 10. 44, 26.

שׂ׳ בְּצֵרֵי Sin cum Zere 64, 3.

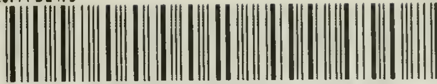
ת׳ בְּקָמֵץ Tav kamezatum 41, 10.

ת׳ רָפֶה Tav sine Dagesch 34, 11.

C. *Clausula libri.*

חֲזָק׃ סְכוּם פְּסוּקֵי סֵפֶר יְשַׁעְיָה אֶלֶף וּמָאתַיִם וְתִשְׁעִים וּשְׁנַיִם, וְסִמָּן אֶ״רְבַּץ, וְחֶצְיוֹ כִּי אִם שָׁם אַדִּיר יְיָ לָנוּ׃ וּסְדָרָיו שִׁשָּׁה וְעֶשְׂרִים, וְסִמָּן וְהָיָ״ה׃ וּפְסִקְתּוֹתָיו שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים, וְסִמָּן זִבְחִ״י׃ וּכְתִיבָיו וְקַרְיָיו חֲמִשִּׁים וְתִשְׁעָה, וְסִמָּן נָבוֹ״א׃ וְתֵבָה אַחַת נְקוּדָה (44, 9)׃ שְׁנוֹת הַסֵּפֶר, מִן עֻזִּיָּהוּ עַד שְׁנַת אַחַת לִמְנַשֶּׁה, מֵאָה וְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃

Macte esto! Summa versuum libri Jesaiae mille et nonaginta et duo, signum (vox memorialis) אֶ״רְבַּץ (א׳ 1000, ר׳ 200, ב׳ 2, ץ׳ 90), et medium eorum versus 23, 21. Et sectiones ejus viginti et sex, signum וְהָיָה (ו׳ 6, ה׳ 5, י׳ 10, ה׳ 5). Et loci pasekati ejus viginti et septem, signum זִבְחִי (ז׳ 7, ב׳ 2, ח׳ 8, י׳ 10). Et scripta et legenda ejus quinquaginta et novem, signum נָבוֹא (נ׳ 50, ב׳ 2, ו׳ 6, א׳ 1). Et vox una punctata (44, 9). — Anni libri ab Uzia usque ad annum primum Manassis centum et quattuordecim anni.

ספר ירמיה

LIBER JEREMIAE.

נביאים אחרונים

ספר ירמיה

LIBER JEREMIAE.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FR. DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1890.

PRAEFATIO

FRANCISCI DELITZSCH.

Libri sacri a S. Baerio ad auctoritatem Masorae castigati, qui hucusque prodierunt, sunt hice: Genesis 1869, Jesaia 1872, Iobus 1875, Duodecim 1878, Psalmi 1880, Proverbia 1880, Daniel et Ezra 1882, Ezechiel 1884, Quinque Volumina 1886, Chronica 1888. In singulis horum librorum praefationibus rationem reddidimus de apparatu paullatim aucto quo Baerius in iis elaborandis usus est. In recensendo textu Jeremiae haec subsidia accesserunt.

1) Codex bibliothecae civitatis Moguntinae No. 130 membranaceus formae maximae grandibus literis exaratus a scriptore ut videtur Germanico seculi fere duodecimi. Hic codex libros Josuae, Judicum, Samuelis, Regum, Jeremiae et Ezechielis exhibet vocalibus et accentibus instructos, sed (si Chethib et Keri exceperis) sine Masora, quam scriptor, ut spatium relictum ostendit, addere in animo habebat, sed casu aliquo impeditus est. Perlustratio hujus codicis certe aliquos fructus tulit. Cf. Jer. 14, 14. 39, 3 atque etiam ad Gen. 12, 8.

2) Multi majoris momenti est Targum Prophetarum quod dicitur Reuchlinianum, quod antehac Pforzemi, nunc Caroliruhae sub No. 55 asservatur in bibliotheca Magniducatus Badensis. Singulari favore Brambachii, supremi bibliothecarii, Baerio concessum est, ut hunc codicem per duos menses in ipsa domo sua perscrutari atque in usum suum convertere possit. Hic est ille ipse codex ex quo Paulus de Lagarde Gottingensis, vir mirifice literatus, Targum Prophetarum edidit (Lipsiae, Teubner 1872). Textus quem exhibet vocalibus destitutus est, neque editor de indole codicis sufficienter rationem reddidit. De hebraico textu accuratius agentes ea quae ibi breviter disseruit utiliter suppleturos nos arbitramur.

Codex constat 382 foliis membranaceis in forma quarta majori et continet omnes Nebiim cum paraphrasi Chaldaica Jonathani idque ita ut singulos versus hebraicos illico sequatur Chaldaica paraphrasis. Unaquaeque pagina bipartita est in binas columnas. Singulae columnae 30—32 lineis constant. Literae altitudinem habent quatuor mm. Forma earum eadem est quae in codicibus priscis germanicis atque gallicis. Textus punctatus est atque etiam targumicus accentibus instructus. Intervalla columnarum atque margo notis Masorae parvae referta sunt. Etiam infra columnas hic illic notae ex Masora magna adscriptae sunt vel etiam variae lectiones textus Targumici, quorum plurimae desumptae sunt e Targume Hierosolymitano deperdito (תרגום ירושלמי, cf. Zunz, *Gottesdienstliche Vorträge* p. 77).[1]

Textum Scripturae Sacrae inde a folio 383 sequuntur quinque poëmata araramaica variorum auctorum, composita eo consilio ut lectioni pericoparum propheticarum tamquam prooemia praecedant (רשויות קודם הפטרה);[2] accedunt alia quaedam quae ad has Haphtaras pertinent atque encomium paraphrastae Jonathan, haec omnia manu ejusdem scriptoris. Sub fine ipsius textus Prophetarum reperitur in folio 382 iisdem literis eodemque atramento sine ulla rasura haecce epigrapha:

נשתלם זה ספר נביאים תרגום וקרא
על ידי זרח בר יהודה זוטר ספרא
בשנת ד׳ א׳ תתסו׳ ליצירה

[1] Varias lectiones Paulus de Lagarde in editionem suam recepit, speramus autem eum non aegre laturum, si aliquot errores qui ei surrepserunt corrigamus. E. c. p. VI lin. 21 pro יאיל legas יאיר, p. VII lin. 6 pro בגלי l. בגלל, lin. 7 pro אבד l. אברהם, lin. 16 pro הסטר l. הספר, lin. 26 pro דמתכניא l. דמתבניא, p. X lin. 23 pro ז״ר l. מן, lin. 26 pro רחמותא l. דחיותא, p. XI lin. 11 pro מבסרנין l. מסרהבין, p. XIV lin. 31 pro דמדכירן l. דְמִדַּכְּיָין, p. XVI lin. 28 pro בפיחתיה l. בְּפַּחֲתֵיה, p. XX lin. 23 pro ולא l. ולכא, p. XXII lin. 7 pro תלתא l. חַלְּתָא, p. XXVI lin. 26 pro ודהון l. וכדון, p. XXXII lin. 20 pro מפקן l. פסקן; p. XVIII lin. 21 Targum quod incipit והיכן כתיב ad דאוריתא in lin. 25 transferendum est.

[2] Etiam in codice No. 2 bibliothecae civitatis Lipsiensis addita sunt ejusmodi poëmata lectionem pericoparum propheticarum aperientia, quamquam non aramaica, sed hebraica.

ובתתרלה להורבן בית הבחירה
ויזכינו ללמוד בהם וללמד בלי פגע וצרה
ויתקיים בי הכתוב לא ימוש ספר התורה
הזה מפיך והגית בו יומם ולילה למען
תשמור לעשות ככל הכתוב בו כי
אז תצליח את דרכיך
ואז תשכיל.

Inde apparet quendam Serach bar Jehuda, qui modeste se זוטר[1] „parvum“ nuncupat, codicem absolvisse anno 4866 creationis mundi (=1106), qui annus est 1038us post excidium templi secundi, quod teste chronologia Judaica factum est anno 3828 creationis mundi, i. e. 68 post Chr. Itaque hic codex ante 784 annos exaratus est. Est unus de priscis illis codicibus qui ante aetatem Maimonideam orti sunt.

Praeterea in fine additus est catalogus pericoparum propheticarum a manu posteriori atramento rubro, non sine discrepantiis a vulgari usu quae observatione dignae sunt.

Denique in primo folio codicis atque in postremo binae inscriptiones exstant, quae hucusque neglectae sunt propter singularem scriptionis cursivae formam, accedit quod insuper satis expalluerunt. Baerius multum in his inscriptionibus desudavit atque sententiam earum eruisse sibi videtur. Prima inscriptio in pagina 1 summa sic ab eo legitur:

שלי אבגדור יזי״י בכמ״ר דניאל
זצ״ל שבא לחלקי כשחלקנו
הספרים עם כ׳מ אחיי יי״ן
ר״ח אלול שנ׳ קכ״ח.

Altera in eadem pagina sinistrorsum legitur:

יחיאל בכמה״ר יקותיאל
הרופא ישר׳ו.

Multo major est inscriptio in quam folium 384[a] desinit:

שלי מנחם בכמ״ר שלמה נ״ע בכמ״ר נתן הנביא
הרופא מב״ע מביתאל שהגיע לחלקי כשחלקתי עם
מוריי דודיי שאר הספרים וזה היה נערך לערכי

---

[1] Scriptor nuncupat semet ipsum זוטר ספרא, quod Hezelius aliique perperam vertunt „Soter scriptor.“ Verti oportet „parvus (=קָטָן, צָעִיר) scriptor.“

עשרה דוק׳ זה׳ אע״בֵ ביוק׳ הדוק׳ ה׳ יזכני להגות בו אני
וזרעי וזרע זרעי עד סוף כל הדורות והיה חלוקת
הספרים שלנו יום א׳ כֵ׳ ימים לחדש תשרי שנת
חמשת אלפים ומאתים לבריאת עולם והיים
ושלום יהיה לנו ולכל ישראל אכי״ר.

Paulo brevior inscriptio paginae aversae 384[b]:

מודה אני יצחק יזיי״א בכמה״ר מנחם נבתוי״א כמו שמכרתי
זה הנביאים תרגום למ״כ יקותיאל ומחליט באי׳ אונאה זה לזה
וזה לזה אפי׳ היה שוה אלף זוז וקבלתי המעות מידו ועלי
לפטרו מכל טענה וערער הכל שריר וקיים.

Baerius hasce inscriptiones earumque abbreviaturas in singulari commentatione explicuit, quam bibliothecae Magniducatus asservandam tradidit. Colligitur ex iis inscriptionibus, codicem inde ab anno 1368 usque ad 1498 in possessione diversarum personarum fuisse, semper autem clarrissimae illius familiae Romanae degli Mansi sive Piatelli (הענוים)[1], a qua Reuchlinus eum, ut ipse codici inscripsit, 1498 pretio duodecim florenorum aureorum Rhen. emendo nactus est.

Reliquum est, ut nonnulla dicamus de punctatione codicis, quae a pervulgata varie discrepat. Pathach furtivum nusquam ponitur. Vice ejus fungitur simplex Scheba sub gutturali, e. c. וְתָקוֹעְ, מַדּוּעְ, שׁלֵחְ; sed nonnunquam ante hoc Scheba Pathach scil. furtivum interpositum est, uti e. c. in יְהוֹשֻׁעְ, כְּנוֹחְ. Ubicunque Vav vel Cheth in exitu vocabuli vim consonae habet, Scheba ei subscriptum est, et ubi in Jod desinit, punctum vocalis Chirek adscribitur, e. c. אֵלָיוְ, בָּנָיוְ, חֲסִידָיוְ, יִבְטַחְ, מִזְבַּחְ, בָּמוֹתַיִ, יָדַיִ, רַגְלַיִ. Ubi Scheba compositum ad He, Cheth vel Resch accedit, Scheba non juxta vocalem suam, sed supra vocalem in ipsa litera injecta est, e. c. אַחֲרֵי, חֲזַק, הָאֹהֱלָה, וּלְבֶהֱמַת, חֳדָשִׁים. Kamez correptum (קמץ חטוף) eandem formam habet quam Chateph Kamez, utrumque a Kamez producto apposito Scheba distinguitur, e. c. עֳבְרָם, פֳּקְדֵי, שֳׁמְעוֹ, יֳרָבְעָם, חֳפְנִי. Verum hic scribendi modus omnium priscorum codicum necnon veterum editionum communis est ac propterea a Baerio receptus. Vide notam ad Iob. 17, 9.

---

[1] Ad eandem gentem se refert Rabbi Nathan, auctor lexici Aruch. Illud מביתאל quod in antepenultima inscriptionum occurrit idem tecte significat quod e gente Piatelli.

In usu dagessationis codex Reuchlini admodum prodigus est uti prisci codices ad unum omnes. Fere unaquaeque syllaba initialis dagessata est et ne Aleph quidem illud Dagesch respuit, e. c. אֲחֻזָּתָם אֹיְבֵיהֶם, לַלְוִיִּם, נִפְלָה, לָכֶם, נָתַן, טֶרֶם, מֹשֶׁה, אוֹר, אֶת, אֶל, אָמַר, צְבָאוֹת, שָׁאוּל, תִּקְוַת, הָאֵלֶּה. Quin quod Dagesch etiam ibi impingitur, ubi nova syllaba non orditur, uti e. c. וְאֵל נִשְׁבַּע וּלְמִשְׁפְּחוֹת, וּמִשְׁפָּט, לִשְׁנַיִם (cf. Strack in libro *Catalog der hebr. Bibelhandschriften* p. 121 ad No. 86).

Formae velut וַיִּשְׂרֹק, וַיִּבְחֲרוּ, וַיִּתֵּן, וַיִּשְׂרָאֵל in hoc codice more Naphtalitico contracte scribuntur.

Etiam accentuatio habet suas proprietates. Figura Dargae similis est catenulae deorsum dependentis secundum nomen ejus priscum שישלא „catena.“[1] Ubicunque accentus semel positus de syllaba tonica incerto relinqueret, in syllaba tonica repetitus est, velut e. c. אָנֹכִי, וַתֹּאמֶר, סֵפֶר, וַיִּבֶן, וַיָּבֹאוּ, וְהָיוּ, הַיַּרְדֵּן, יְהוֹשֻׁעַ, עֹמְדִים.[2] Quoties Legarmeh occurrit, semper in margine adnotatur לג׳ (לגרמה); eodem modo ne quis de signo Pasek fallatur, adscribitur פסק. Etiam ad textum targumicum notae istae adjectae sunt.

In ipsa accentuatione invenimus nonnulla, quae praecepta Ben-Naphtali sequuntur, veluti quod accentus Teres (טרס), qui nostro scribendi modo in Geresch et Gerschajim dividitur, hic semper una sola virgula constat, e. c. וְאַתֶּם, וְאַתָּה, הַדָּבָר, וְהִשְׁבַּתִּי, וַיִּשְׁחָטֵם, עָבְרוּ, עָכָן, cf. *Manuel du lecteur* p. 93: ואמרו שבן נפתלי אינו עושה לעולם אלא טרס אחד.

Collocatio Gajae vulgaribus regulis adstricta est. Ubi autem Gaja ad Scheba initiale accedit (certe secundum sententiam Ben-Naphtali), in margine semper addita est nota גע׳ (געיא) sive גע׳ אחה״ע, hoc est, Gaja apud Scheba sequente gutturali, e. c. וַעֲד־הַנָּהָר cum nota: גע׳; וִהְיִיתֶם cum nota: גע׳ אחה״ע; וְהַנְּשִׂיאִים cum nota: גע׳; בְּהֹנוֹת cum nota: גע׳ אחה״ע.

---

[1] Aliter Guil. Wickes, sed rei parum convenienter. Duo accentus nomina speciem signi spectant, שישלא antiquiorem speciem, דרגא „scala“ ad speciem nunc usitatam ⅀.

[2] Alii quoque veteres codices hanc accentuum sive praepositivorum sive postpositivorum duplicationem exhibent. In editionibus impressis neglecta est, excepto Paschta. Heidenheimius vero, quem Baerius secutus est, eam rursus introduxit, ut erronea vocabuli pronunciatio praecaveretur, cf. Praefatio ad Genesin et Wickes, טעמי כ״א ספרים p. 12.

Praeterea notatu dignum est, vocali Kamez in בָּתִּים, בָּתֵּי recte Metheg adjectum esse, et בְּבֵיתְאֵל, בֵּיתְאֵל ubique non tanquam duo vocabula, sed sine Makkeph scripta esse.

Multae discrepantiae codicis a textu recepto, si eas accuratius examinaveris, orientalem textus recensionem (מדנחאי) repraesentant, e. c. 1 Reg. 3, 12 כדברך cum nota: חסר י׳; 14, 3 וְלָקַחְתְּ; 16, 19 הטאתו adscripta nota: הטאתיו ק׳; Jud. 9, 33 אֶל־העיר cum nota: עַל פליג. Sic certo etiam Masora ad Jos. 19, 51 adjecta explananda est: י״ח בטעם קרני פרה וירח בן יומו; namque Masora nostra tantummodo sedecim ejusmodi locos enumerat. Huc pertinent etiam 1 Sam. 2, 14 יעשׂה cum nota: יעשׂו ק׳, contra Masoram nostram; 1 Sam. 30, 30 בְּבֹר cum nota: חסר ו׳; 2 Sam. 22, 45 יִשְׁמְעוּ superne punctatum cum nota: ט״ו נקודות בקריאה, alia.

Certum est, hunc codicem tum propter antiquitatem, tum propter integritatem[1] et passim adnotatam varietatem lectionis (notandum est, versus duos dubios Jos. 21, 35 neque in textu, neque in Targum exstare) magnae criticae autoritatis esse, at reticere non licet, vocalisationem minore fide dignam esse. Scriptor vel punctator (si miram dagessationem non consideraveris) saepe Kamez et Pathach, Zere et Segol permiscuit, velut נָתַתִּי pro נְתַתִּי, וְאָצְמִיתֵם, וַצֵּאָה, הֵמָּה, הֵנָּה, עָלֶינוּ, מֶקִים, הַנּוֹתֵן, לְנוֹשֵׂא, מְבַקְשֵׁי, אוֹיְבֵיהֶם, בָּבֵל, אַחֲרֶיךָ, וּמֵאֹיְבָי, (pro וּמֵאֹיְבַי), קוֹדְשׁוֹ (pro קָדְשׁוֹ), alia. Etiam in scribendis singulis vocabulis menda irrepserunt, uti e. c. Jer. 6, 13 מִנָּבִיא, 6, 14 בַּת־עַמִּי, 8, 10 וַיְרַפְּאוּ idque repugnante Masora in ipso codice adscripta.

3) De collectaneis, quae Hermannus Strackius noster ex veteribus codicibus Petropolitanis confecit atque liberaliter Baerio concessit, jam in praefationibus ad Psalmos et Teresar diximus. Accessit in elaborando Jeremia catalogus variae punctationis חלופי הנקוד in Prophetis, quem A. Berliner, vir doctissimus, e Codice de Rossi No. 940 (Kenn. 417) exscripsit, quamquam non integrum, sed tantummodo usque ad Jer. 25, 16. Iam abhinc duodecim annis, cum Baerius Dikduke hateamim 1879 cum Strackio ederet, hujus catalogi a Berlinero sibi concessi

[1] Interciderunt unum folium Jos. 10, 12—33 et quinque 1 Sam. 12, 21—17, 1, quae posterius a nescio quodam suppleta sunt.

mentionem fecit. Arripio hanc occasionem, ad librum Jesaiae quasdam varias lectiones ibi praetermissas adjicere:

10, 1 B. A: הַֽחֹקְקִים, B. N: הַחֹֽקְקִים,
14, 13 B. A: בִלְבָבְךָ, B. N: בִֽלְבָבְךָ,
24, 18 B. A: וְהָיָה, B. N: וְֽהָיָה,
36, 7 B. A: הֲלוֹא־הוּא, B. N: הֲלוֹא הוּא,
40, 31 B. A: יַעֲלוּ־אֵבֶר, B. N: יַעֲלוּ אֵבֶר,
44, 11 B. A: יִתְקַבְּצוּ, B. N: יִֽתְקַבְּצוּ,
45, 3 B. A: כִּֽי־אֲנִי, B. N: כִּי אֲנִי,
50, 5 B. A: פָּֽתַח־, B. N: פָּתַח,
52, 2 B. A: הִתְנַעֲרִי, B. N: הִֽתְנַעֲרִי,
54, 9 B. A. כִּי־מֵי, B. N: כִּי מֵי־,
65, 9 B. A: יִשְׁכְּנוּ־, B. N: יִֽשְׁכְּנוּ־.

Hinc cognoscitur necesse esse ut in textu nostro Jesaiano 36, 7. 40, 31 accentuatio Naphtalitica cum accentuatione Ben Ascheri commutetur. Addimus duo alia corrigenda: 49, 10 huncce in modum interpungendum est: חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי תָּמִיד; 55, 10 legas וְנָתַן cum Mercha in postrema. — Scripturis controversis p. 89 ex fide codicis Babylonici et Kimchii in Comm. inseri oportet: 54, 9. Occident. כִּי־מֵי תרין מלין, Orient. כִּימֵי מלה חדא.

Haec habui, quae ab editore ipso suppeditata Baeriano Jeremiae praemitterem. Quoties recens editio alicujus libri communi opera ad finem perducta est, identidem Baerium obsecravi atque obtestatus sum, ut me auxilio hucusque praestito solveret; sed semper ei contigit, me huic labori, praesertim cum mihi non injucundus esset, rursus adstringere, donec ad hunc librum Jeremiae perventum est. Ibi valetudo mea funditus corruit. Malum hypogastricum, quo multis decenniis laboro, desiit in paralysin dorsi et pedum, atque quatuor fere mensibus abhinc lecto alligatus sum, ita ut vires me deficerent, eam partem libri quae receptas scriptiones vindicat ita transformare, ut prelo subjici possit. At contigit mihi esse tam felici, ut Gustavus Dalmanus,[1]

[1] Librorum hucusque a G. Dalmano editorum nomina haec sunt: *Traditio Rabbinorum veterrima de librorum Veteris Testamenti ordine atque origine* (1884), *Die Tötung Ungläubiger nach talmudisch-rabbinischem Recht* (1885), *Jüdisches Fremdenrecht* (1886), *Der leidende und der sterbende Messias der Synagoge* (1888), *Jüdisch deutsche Volkslieder* (1888), *Der Gottesname Adonaj und seine Geschichte* (1889), *Jesaja Kap. 53, das Prophetenwort vom Sühnleiden des Heilsmittlers* (1890).

amicus meus, literarum Hebraicarum et Rabbinicarum peritissimus, in locum meum succederet, adsentiente ipso Baerio, qui magnopere gaudet, quod meo loco alium adjutorem operis sui critici nactus est.

Tituli quos singulis columnis superscripsi ea sententia nituntur, quam in praefatione operis Workmaniani *The Text of Jeremiah* (Edinb. 1889) exposui et comprobasse mihi videor: redactorem postremum, cui librum Jeremiae hebraicum sic ut in manibus habemus conformatum debemus, eum in novem partes digessisse, quae neglecto ordine chronologico communi argumento continentur, quod tituli nostri summam brevitatem requirentes leviter indicant.

Pertractaturi Baerianas textus ad fidem Masorae Tiberiensis recensiti vindicias speraveramus saepius occasionem oborturam esse Versionis Septuagintaviralis conferendae et ad explorandam textus Jeremiani veritatem adhibendae. Sed haec spes propemodum nos fefellit. Non possum non assentiri S. R. Drivero (*The Expositor* 1889), textum Graecum Hebraico (Masoretico) multo esse inferiorem et longe plurimarum discrepantiarum causas esse vel intelligentiae defectum vel arbitrii licentiam. Attamen cum Hollenbergio in *Theol. Litteraturzeitung* 1889 No. 23 amico nostro Canadensi grati sumus, quod de dignitate Versionis Alex. recte aestumandae admodum meruit; etenim nemo conspectum ejus tabellarium, fructum profecto immensi laboris, perlustrare potest, quin pernoscat, textum Alexandrinum masoretico neque antiquitate neque bonitate antecellere, exceptis quibusdam locis, iisque paucis, qui revera restituendae genuinae textus Jeremiani speciei inserviunt.

Quot vicissitudines liber Jeremiae expertus est! Quam dissimilis sibimet ipsi factus in Aegypto! Editio nostra exhibet eum textum qui primis seculis post Christum natum in scholis Palaestinae et Babyloniae traditus et sancitus est. Editio hellenistici textus, ex qua varias lectiones classicorum testium uno obtuto conspicere possimus, ad exemplum vere nitidi illius Psalterii secundum LXX, quod nuper H. B. Swete mandatu syndicorum Cantabrigensium edidit (*The Psalms in Greek according to the Septuagint*, Cantabrig. 1889), nondum exstat. Interim gaudemus accurata collatione Vaticani et Sinaitici quam Eberhardo Nestlio debemus.

Lipsiae, versus finem Januarii MDCCCXC.

Liber Jeremiae. ספר ירמיהו

1 א

א דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת
2 בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן׃ אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ
3 בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ׃ וַיְהִי
בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה
שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלַםִ
בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי׃ פ
4 ה וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בְּטֶרֶם אֶצָּורְךָ בַבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ
6 וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא לַגּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ וָאֹמַר
7 אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַּבֵּר כִּי־נַעַר אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֵלַי אַל־תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי כִּי עַל־כָּל־אֲשֶׁר אֶשְׁלָחֲךָ
8 תֵּלֵךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוְּךָ תְּדַבֵּר׃ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם
9 כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ
וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ׃
י רְאֵה הִפְקַדְתִּיךָ ׀ הַיּוֹם הַזֶּה עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת לִנְתוֹשׁ
וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ׃ פ
11 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר
12 מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת כִּי־
13 שֹׁקֵד אֲנִי עַל־דְּבָרִי לַעֲשֹׂתוֹ׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה ׀ אֵלַי
שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו
14 מִפְּנֵי צָפוֹנָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל
טו כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ כִּי ׀ הִנְנִי קֹרֵא לְכָל־מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת
צָפוֹנָה נְאֻם־יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח ׀ שַׁעֲרֵי

v. 5 יתיר ו׳.

יְרוּשָׁלַםִ וְעַל כָּל־חוֹמֹתֶיהָ סָבִיב וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה׃
16 וְדִבַּרְתִּי מִשְׁפָּטַי אוֹתָם עַל כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטְּרוּ
17 לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם׃ וְאַתָּה תֶּאְזֹר
מָתְנֶיךָ וְקַמְתָּ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי אֲצַוֶּךָּ
18 אַל־תֵּחַת מִפְּנֵיהֶם פֶּן־אֲחִתְּךָ לִפְנֵיהֶם׃ וַאֲנִי הִנֵּה נְתַתִּיךָ
הַיּוֹם לְעִיר מִבְצָר וּלְעַמּוּד בַּרְזֶל וּלְחֹמוֹת נְחֹשֶׁת עַל־כָּל־
19 הָאָרֶץ לְמַלְכֵי יְהוּדָה לְשָׂרֶיהָ לְכֹהֲנֶיהָ וּלְעַם הָאָרֶץ׃ וְנִלְחֲמוּ
אֵלֶיךָ וְלֹא יוּכְלוּ־לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לְהַצִּילֶךָ׃ ס

ב 2

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְאָזְנֵי יְרוּשָׁלַםִ
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת
3 כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה׃ קֹדֶשׁ
יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית תְּבוּאָתֹה כָּל־אֹכְלָיו יֶאְשָׁמוּ רָעָה
תָּבֹא אֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ פ
4 שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־מִשְׁפְּחוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
ה כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה מַה־מָּצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם בִּי עָוֶל כִּי רָחֲקוּ
6 מֵעָלָי וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל וַיֶּהְבָּלוּ׃ וְלֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה
הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַמּוֹלִיךְ אֹתָנוּ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ
עֲרָבָה וְשׁוּחָה בְּאֶרֶץ צִיָּה וְצַלְמָוֶת בְּאֶרֶץ לֹא־עָבַר בָּהּ
7 אִישׁ וְלֹא־יָשַׁב אָדָם שָׁם׃ וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ הַכַּרְמֶל
לֶאֱכֹל פִּרְיָהּ וְטוּבָהּ וַתָּבֹאוּ וַתְּטַמְּאוּ אֶת־אַרְצִי וְנַחֲלָתִי
8 שַׂמְתֶּם לְתוֹעֵבָה׃ הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אַיֵּה יְהוָה וְתֹפְשֵׂי
הַתּוֹרָה לֹא יְדָעוּנִי וְהָרֹעִים פָּשְׁעוּ בִי וְהַנְּבִאִים נִבְּאוּ
9 בַבַּעַל וְאַחֲרֵי לֹא־יוֹעִלוּ הָלָכוּ׃ לָכֵן עֹד אָרִיב אִתְּכֶם נְאֻם־
י יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב׃ כִּי עִבְרוּ אִיֵּי כִתִּיִּים וּרְאוּ
11 וְקֵדָר שִׁלְחוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ מְאֹד וּרְאוּ הֵן הָיְתָה כָּזֹאת׃ הַהֵימִיר
גּוֹי אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הֵמִיר כְּבוֹדוֹ בְּלוֹא
12 יוֹעִיל׃ שֹׁמּוּ שָׁמַיִם עַל־זֹאת וְשַׂעֲרוּ חָרְבוּ מְאֹד נְאֻם־יְהוָה׃
13 כִּי־שְׁתַּיִם רָעוֹת עָשָׂה עַמִּי אֹתִי עָזְבוּ מְקוֹר ׀ מַיִם חַיִּים
לַחְצֹב לָהֶם בֹּארוֹת בֹּארֹת נִשְׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא־יָכִלוּ הַמָּיִם׃

v. 3 תבואתו קרי.

14 טו הַעֶבֶד יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בַּיִת הוּא מַדּוּעַ הָיָה לָבַז׃ עָלָיו
יִשְׁאֲגוּ כְפִרִים נָתְנוּ קוֹלָם וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ לְשַׁמָּה עָרָיו נִצְּתָה
16 17 מִבְּלִי יֹשֵׁב׃ גַּם־בְּנֵי־נֹף וְתַחְפַּנְס יִרְעוּךְ קָדְקֹד׃ הֲלוֹא־זֹאת
תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּעֵת מוֹלִכֵךְ בַּדָּרֶךְ׃
18 וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵי שִׁחוֹר וּמַה־לָּךְ
19 לְדֶרֶךְ אַשּׁוּר לִשְׁתּוֹת מֵי נָהָר׃ תְּיַסְּרֵךְ רָעָתֵךְ וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ
תּוֹכִחֻךְ וּדְעִי וּרְאִי כִּי־רַע וָמָר עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיִךְ וְלֹא
כ פַחְדָּתִי אֵלַיִךְ נְאֻם־אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת׃ כִּי מֵעוֹלָם שָׁבַרְתִּי
עֻלֵּךְ נִתַּקְתִּי מוֹסְרוֹתַיִךְ וַתֹּאמְרִי לֹא אֶעֱבוֹד כִּי עַל־כָּל־
21 גִּבְעָה גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אַתְּ צֹעָה זֹנָה׃ וְאָנֹכִי
נְטַעְתִּיךְ שׂוֹרֵק כֻּלֹּה זֶרַע אֱמֶת וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ לִי סוּרֵי
22 הַגֶּפֶן נָכְרִיָּה׃ כִּי אִם־תְּכַבְּסִי בַּנֶּתֶר וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית נִכְתָּם
23 עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ אֵיךְ תֹּאמְרִי לֹא נִטְמֵאתִי
אַחֲרֵי הַבְּעָלִים לֹא הָלַכְתִּי רְאִי דַרְכֵּךְ בַּגַּיְא דְּעִי מֶה עָשִׂית
24 בִּכְרָה קַלָּה מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ׃ פֶּרֶה ׀ לִמֻּד מִדְבָּר בְּאַוַּת
נַפְשָׁו שָׁאֲפָה רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ לֹא
כה יִיעָפוּ בְּחָדְשָׁהּ יִמְצָאוּנְהָ׃ מִנְעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף וּגוֹרֹנֵךְ
מִצִּמְאָה וַתֹּאמְרִי נוֹאָשׁ לוֹא כִּי־אָהַבְתִּי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם
26 אֵלֵךְ׃ כְּבֹשֶׁת גַּנָּב כִּי יִמָּצֵא כֵּן הֹבִישׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה
27 מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם וְכֹהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם׃ אֹמְרִים לָעֵץ אָבִי
אַתָּה וְלָאֶבֶן אַתְּ יְלִדְתָּנִי כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וּבְעֵת
28 רָעָתָם יֹאמְרוּ קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃ וְאַיֵּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
לָּךְ יָקוּמוּ אִם־יוֹשִׁיעוּךָ בְּעֵת רָעָתֶךָ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ
29 אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה׃ ס לָמָּה תָרִיבוּ אֵלָי כֻּלְּכֶם פְּשַׁעְתֶּם
ל בִּי נְאֻם־יְהוָה׃ לַשָּׁוְא הִכֵּיתִי אֶת־בְּנֵיכֶם מוּסָר לֹא לָקָחוּ
31 אָכְלָה חַרְבְּכֶם נְבִיאֵיכֶם כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית׃ הַדּוֹר אַתֶּם רְאוּ
דְבַר־יְהוָה הֲמִדְבָּר הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה
32 מַדּוּעַ אָמְרוּ עַמִּי רַדְנוּ לוֹא־נָבוֹא עוֹד אֵלֶיךָ׃ הֲתִשְׁכַּח
בְּתוּלָה עֶדְיָהּ כַּלָּה קִשֻּׁרֶיהָ וְעַמִּי שְׁכֵחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר׃

v. 14 פתח בס"פ. v. 15 נִצְּתוּ קרי. v. 16 וְתַחְפַּנְחֵס קרי.
v. 19 קמץ בזקף. v. 20 אעבור קרי. v. 21 כֻּלּוֹ קרי.
v. 24 נַפְשָׁהּ ק׳. v. 25 וּגְרוֹנֵךְ ק׳. v. 27 ילדתנו ק׳. v. 31 ב׳ פתח.

33 מַה־תֵּיטִ֥בִי דַּרְכֵּ֖ךְ לְבַקֵּ֣שׁ אַהֲבָ֑ה לָכֵן֙ גַּ֣ם אֶת־הָֽרָע֔וֹת לִמַּ֖דְתִּי
34 אֶת־דְּרָכָֽיִךְ׃ גַּ֚ם בִּכְנָפַ֙יִךְ֙ נִמְצְא֔וּ דַּ֛ם נַפְשׁ֥וֹת אֶבְיוֹנִ֖ים נְקִיִּ֑ים
לה לֹֽא־בַמַּחְתֶּ֥רֶת מְצָאתִ֖ים כִּ֥י עַל־כָּל־אֵֽלֶּה׃ וַתֹּֽאמְרִי֙ כִּ֣י נִקֵּ֔יתִי
אַ֛ךְ שָׁ֥ב אַפּ֖וֹ מִמֶּ֑נִּי הִנְנִי֙ נִשְׁפָּ֣ט אוֹתָ֔ךְ עַל־אָמְרֵ֖ךְ לֹ֥א
36 חָטָֽאתִי׃ מַה־תֵּזְלִ֥י מְאֹ֖ד לְשַׁנּ֣וֹת אֶת־דַּרְכֵּ֑ךְ גַּ֤ם מִמִּצְרַ֙יִם֙
37 תֵּב֔וֹשִׁי כַּאֲשֶׁר־בֹּ֖שְׁתְּ מֵֽאַשּֽׁוּר׃ גַּ֚ם מֵאֵ֣ת זֶ֔ה תֵּֽצְאִ֔י וְיָדַ֖יִךְ
עַל־רֹאשֵׁ֑ךְ כִּֽי־מָאַ֤ס יְהוָה֙ בְּמִבְטַחַ֔יִךְ וְלֹ֥א תַצְלִ֖יחִי לָהֶֽם׃

3 ג

א לֵאמֹ֡ר הֵ֣ן יְשַׁלַּ֣ח אִ֠ישׁ אֶת־אִשְׁתּ֞וֹ וְהָלְכָ֨ה מֵאִתּ֜וֹ וְהָיְתָ֣ה
לְאִישׁ־אַחֵ֗ר הֲיָשׁ֤וּב אֵלֶ֙יהָ֙ ע֔וֹד הֲל֛וֹא חָנ֥וֹף תֶּחֱנַ֖ף הָאָ֣רֶץ
2 הַהִ֑יא וְאַ֗תְּ זָנִית֙ רֵעִ֣ים רַבִּ֔ים וְשׁ֥וֹב אֵלַ֖י נְאֻם־יְהוָֽה׃ שְׂאִֽי
עֵינַ֨יִךְ עַל־שְׁפָיִ֜ם וּרְאִ֗י אֵיפֹה֙ לֹ֣א שֻׁגַּ֔לְתְּ עַל־דְּרָכִ֗ים יָשַׁ֥בְתְּ
לָהֶ֛ם כַּעֲרָבִ֖י בַּמִּדְבָּ֑ר וַתַּחֲנִ֣יפִי אֶ֔רֶץ בִּזְנוּתַ֖יִךְ וּבְרָעָתֵֽךְ׃
3 וַיִּמָּנְע֣וּ רְבִבִ֔ים וּמַלְק֖וֹשׁ ל֣וֹא הָיָ֑ה וּמֵ֨צַח אִשָּׁ֤ה זוֹנָה֙ הָ֣יָה
4 לָ֔ךְ מֵאַ֖נְתְּ הִכָּלֵֽם׃ הֲל֣וֹא מֵעַ֔תָּה קָרָ֥אתִי לִ֖י אָבִ֑י אַלּ֥וּף נְעֻרַ֖י
ה אָֽתָּה׃ הֲיִנְטֹ֣ר לְעוֹלָ֔ם אִם־יִשְׁמֹ֖ר לָנֶ֑צַח הִנֵּ֥ה דִבַּ֛רְתִּי וַתַּעֲשִׂ֥י
6 הָרָע֖וֹת וַתּוּכָֽל׃ ס וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י בִּימֵי֙ יֹאשִׁיָּ֣הוּ
הַמֶּ֔לֶךְ הֲרָאִ֔יתָ אֲשֶׁ֥ר עָשְׂתָ֖ה מְשֻׁבָ֣ה יִשְׂרָאֵ֑ל הֹלְכָ֨ה הִ֜יא
7 עַל־כָּל־הַ֣ר גָּבֹ֗הַּ וְאֶל־תַּ֛חַת כָּל־עֵ֥ץ רַעֲנָ֖ן וַתִּזְנִי־שָֽׁם׃ וָאֹמַ֗ר
אַחֲרֵ֨י עֲשׂוֹתָ֧הּ אֶת־כָּל־אֵ֛לֶּה אֵלַ֥י תָּשׁ֖וּב וְלֹא־שָׁ֑בָה וַתֵּרְאֶ֥ה
8 בָּגוֹדָ֛ה אֲחוֹתָ֖הּ יְהוּדָֽה׃ וָאֵ֗רֶא כִּ֤י עַל־כָּל־אֹדוֹת֙ אֲשֶׁ֣ר נִֽאֲפָה֙
מְשֻׁבָ֣ה יִשְׂרָאֵ֔ל שִׁלַּחְתִּ֕יהָ וָאֶתֵּ֛ן אֶת־סֵ֥פֶר כְּרִיתֻתֶ֖יהָ אֵלֶ֑יהָ
9 וְלֹ֨א יָרְאָ֜ה בֹּגֵדָ֤ה יְהוּדָה֙ אֲחוֹתָ֔הּ וַתֵּ֖לֶךְ וַתִּ֥זֶן גַּם־הִֽיא׃ וְהָיָה֙
מִקֹּ֣ל זְנוּתָ֔הּ וַתֶּחֱנַ֖ף אֶת־הָאָ֑רֶץ וַתִּנְאַ֥ף אֶת־הָאֶ֖בֶן וְאֶת־הָעֵֽץ׃
י וְגַם־בְּכָל־זֹאת֙ לֹא־שָׁ֣בָה אֵלַ֗י בָּגוֹדָ֛ה אֲחוֹתָ֥הּ יְהוּדָ֖ה בְּכָל־
11 לִבָּ֑הּ כִּ֥י אִם־בְּשֶׁ֖קֶר נְאֻם־יְהוָֽה׃ וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י צִדְּקָ֥ה
12 נַפְשָׁ֖הּ מְשֻׁבָ֣ה יִשְׂרָאֵ֑ל מִבֹּגֵדָ֖ה יְהוּדָֽה׃ הָלֹ֡ךְ וְקָרָ֜אתָ אֶת־
הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֣לֶּה צָפ֗וֹנָה וְאָֽמַרְתָּ֞ שׁ֣וּבָה מְשֻׁבָ֤ה יִשְׂרָאֵל֙ נְאֻם־
יְהוָ֔ה לוֹא־אַפִּ֥יל פָּנַ֖י בָּכֶ֑ם כִּֽי־חָסִ֤יד אֲנִי֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה לֹ֥א אֶטּ֖וֹר
13 לְעוֹלָֽם׃ אַ֚ךְ דְּעִ֣י עֲוֺנֵ֔ךְ כִּ֛י בַּיהוָ֥ה אֱלֹהַ֖יִךְ פָּשָׁ֑עַתְּ וַתְּפַזְּרִ֨י

v. 33 לִמַּדְתְּ ק׳ v. 2 שֻׁכַּבְתְּ ק׳ v. 4 קָרָאת ק׳ v. 5 דִּבַּרְתְּ ק׳
v. 7 וַתֵּרֶא ק׳ v. 9 קמץ בטפחא

אֶת־דְּרָכַיִךְ לַזָּרִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וּבְקוֹלִי לֹא־שְׁמַעְתֶּם
14 נְאֻם־יְהוָה׃ שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים נְאֻם־יְהוָה כִּי אָנֹכִי בָּעַלְתִּי
בָכֶם וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה וְהֵבֵאתִי
טו אֶתְכֶם צִיּוֹן׃ וְנָתַתִּי לָכֶם רֹעִים כְּלִבִּי וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה
16 וְהַשְׂכֵּיל׃ וְהָיָה כִּי תִרְבּוּ וּפְרִיתֶם בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵמָּה
נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְלֹא יַעֲלֶה עַל־
17 לֵב וְלֹא יִזְכְּרוּ־בוֹ וְלֹא יִפְקֹדוּ וְלֹא יֵעָשֶׂה עוֹד׃ בָּעֵת הַהִיא
יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַםִ כִּסֵּא יְהוָה וְנִקְווּ אֵלֶיהָ כָל־הַגּוֹיִם לְשֵׁם
יְהוָה לִירוּשָׁלָםִ וְלֹא־יֵלְכוּ עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע׃
18 ס בַּיָּמִים הָהֵמָּה יֵלְכוּ בֵית־יְהוּדָה עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
וְיָבֹאוּ יַחְדָּו מֵאֶרֶץ צָפוֹן עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִנְחַלְתִּי אֶת־
19 אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְאָנֹכִי אָמַרְתִּי אֵיךְ אֲשִׁיתֵךְ בַּבָּנִים וְאֶתֶּן־לָךְ
אֶרֶץ חֶמְדָּה נַחֲלַת צְבִי צִבְאוֹת גּוֹיִם וָאֹמַר אָבִי תִּקְרְאִו־לִי
כ וּמֵאַחֲרַי לֹא תָשׁוּבִו׃ אָכֵן בָּגְדָה אִשָּׁה מֵרֵעָהּ כֵּן בְּגַדְתֶּם בִּי
21 בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃ קוֹל עַל־שְׁפָיִים נִשְׁמָע בְּכִי תַחֲנוּנֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי הֶעֱווּ אֶת־דַּרְכָּם שָׁכְחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
22 שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִים אֶרְפָּה מְשׁוּבֹתֵיכֶם הִנְנוּ אָתָנוּ לָךְ כִּי
23 אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ אָכֵן לַשֶּׁקֶר מִגְּבָעוֹת הָמוֹן הָרִים אָכֵן
24 בַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ תְּשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבֹּשֶׁת אָכְלָה אֶת־יְגִיעַ
אֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
כה בְּנוֹתֵיהֶם׃ נִשְׁכְּבָה בְּבָשְׁתֵּנוּ וּתְכַסֵּנוּ כְּלִמָּתֵנוּ כִּי לַיהוָה
אֱלֹהֵינוּ חָטָאנוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה
וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ פ

ד 4

א אִם־תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל ׀ נְאֻם־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב וְאִם־תָּסִיר
2 שִׁקּוּצֶיךָ מִפָּנַי וְלֹא תָנוּד׃ וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי־יְהוָה בֶּאֱמֶת בְּמִשְׁפָּט
3 וּבִצְדָקָה וְהִתְבָּרְכוּ בוֹ גּוֹיִם וּבוֹ יִתְהַלָּלוּ׃ ס כִּי־כֹה ׀ אָמַר
יְהוָה לְאִישׁ יְהוּדָה וְלִירוּשָׁלַםִ נִירוּ לָכֶם נִיר וְאַל־תִּזְרְעוּ
4 אֶל־קֹצִים׃ הִמֹּלוּ לַיהוָה וְהָסִרוּ עָרְלוֹת לְבַבְכֶם אִישׁ יְהוּדָה
וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה

v. 19 תקראי ק׳. ibid. תשובי ק׳. v. 21 קמץ בזקף.

ה מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם׃ הַגִּידוּ בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַםִ הַשְׁמִיעוּ
וְאִמְרוּ וְתִקְעוּ שׁוֹפָר בָּאָרֶץ קִרְאוּ מַלְאוּ וְאִמְרוּ הֵאָסְפוּ
6 וְנָבוֹאָה אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר׃ שְׂאוּ־נֵס צִיּוֹנָה הָעִיזוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ
7 כִּי רָעָה אָנֹכִי מֵבִיא מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ עָלָה אַרְיֵה מִסֻּבְּכוֹ
וּמַשְׁחִית גּוֹיִם נָסַע יָצָא מִמְּקֹמוֹ לָשׂוּם אַרְצֵךְ לְשַׁמָּה עָרַיִךְ
8 תִּצֶּינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ עַל־זֹאת חִגְרוּ שַׂקִּים סִפְדוּ וְהֵילִילוּ כִּי
9 לֹא־שָׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִמֶּנּוּ׃ ס וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
נְאֻם־יְהוָה יֹאבַד לֵב־הַמֶּלֶךְ וְלֵב הַשָּׂרִים וְנָשַׁמּוּ הַכֹּהֲנִים
י וְהַנְּבִאִים יִתְמָהוּ׃ וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי יְהוִה אָכֵן הַשֵּׁא
הִשֵּׁאתָ לָעָם הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם
11 וְנָגְעָה חֶרֶב עַד־הַנָּפֶשׁ׃ בָּעֵת הַהִיא יֵאָמֵר לָעָם־הַזֶּה
וְלִירוּשָׁלַםִ רוּחַ צַח שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בַּת־עַמִּי לוֹא לִזְרוֹת
12 וְלוֹא לְהָבַר׃ רוּחַ מָלֵא מֵאֵלֶּה יָבוֹא לִי עַתָּה גַּם־אֲנִי אֲדַבֵּר
13 מִשְׁפָּטִים אוֹתָם׃ הִנֵּה ׀ כַּעֲנָנִים יַעֲלֶה וְכַסּוּפָה מַרְכְּבוֹתָיו
14 קַלּוּ מִנְּשָׁרִים סוּסָיו אוֹי לָנוּ כִּי שֻׁדָּדְנוּ׃ כַּבְּסִי מֵרָעָה לִבֵּךְ
יְרוּשָׁלַםִ לְמַעַן תִּוָּשֵׁעִי עַד־מָתַי תָּלִין בְּקִרְבֵּךְ מַחְשְׁבוֹת
טו אוֹנֵךְ׃ כִּי קוֹל מַגִּיד מִדָּן וּמַשְׁמִיעַ אָוֶן מֵהַר אֶפְרָיִם׃
16 הַזְכִּירוּ לַגּוֹיִם הִנֵּה הַשְׁמִיעוּ עַל־יְרוּשָׁלַםִ נֹצְרִים בָּאִים מֵאֶרֶץ
17 הַמֶּרְחָק וַיִּתְּנוּ עַל־עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם׃ כְּשֹׁמְרֵי שָׂדַי הָיוּ
18 עָלֶיהָ מִסָּבִיב כִּי־אֹתִי מָרָתָה נְאֻם־יְהוָה׃ דַּרְכֵּךְ וּמַעֲלָלַיִךְ
עָשׂוֹ אֵלֶּה לָךְ זֹאת רָעָתֵךְ כִּי מָר כִּי נָגַע עַד־לִבֵּךְ׃ פ
19 מֵעַי ׀ מֵעַי ׀ אֹחוּלָה קִירוֹת לִבִּי הֹמֶה־לִּי לִבִּי לֹא אַחֲרִשׁ
כ כִּי קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַעַתְּ נַפְשִׁי תְּרוּעַת מִלְחָמָה׃ שֶׁבֶר עַל־
שֶׁבֶר נִקְרָא כִּי שֻׁדְּדָה כָּל־הָאָרֶץ פִּתְאֹם שֻׁדְּדוּ אֹהָלַי רֶגַע
21 יְרִיעֹתָי׃ עַד־מָתַי אֶרְאֶה־נֵּס אֶשְׁמְעָה קוֹל שׁוֹפָר׃ ס
22 כִּי ׀ אֱוִיל עַמִּי אוֹתִי לֹא יָדָעוּ בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא
נְבוֹנִים הֵמָּה חֲכָמִים הֵמָּה לְהָרַע וּלְהֵיטִיב לֹא יָדָעוּ׃
23 רָאִיתִי אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה־תֹהוּ וָבֹהוּ וְאֶל־הַשָּׁמַיִם וְאֵין אוֹרָם׃
24 רָאִיתִי הֶהָרִים וְהִנֵּה רֹעֲשִׁים וְכָל־הַגְּבָעוֹת הִתְקַלְקָלוּ׃
כה 26 רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵין הָאָדָם וְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם נָדָדוּ׃ רָאִיתִי

v. 5 תִּקְעוּ ק׳. v. 11 פתח בספ״. v. 18 קמץ בזקף. v. 19 אחילה ק׳.
ibid. שמעתְּ ק׳.

וְהִנֵּה הַכַּרְמֶל הַמִּדְבָּר וְכָל־עָרָיו נִתְּצוּ מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי
חֲרוֹן אַפּוֹ׃ פ
כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה שְׁמָמָה תִהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ וְכָלָה לֹא 27
אֶעֱשֶׂה׃ עַל־זֹאת תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְקָדְרוּ הַשָּׁמַיִם מִמָּעַל עַל 28
כִּי דִבַּרְתִּי זַמֹּתִי וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא־אָשׁוּב מִמֶּנָּה׃ מִקּוֹל פָּרָשׁ 29
וְרֹמֵה קֶשֶׁת בֹּרַחַת כָּל־הָעִיר בָּאוּ בֶּעָבִים וּבַכֵּפִים עָלוּ כָּל־
הָעִיר עֲזוּבָה וְאֵין־יוֹשֵׁב בָּהֵן אִישׁ׃ וְאַתִּי שָׁדוּד מַה־תַּעֲשִׂי ל
כִּי־תִלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי־תַעְדִּי עֲדִי־זָהָב כִּי־תִקְרְעִי בַפּוּךְ עֵינַיִךְ
לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי מָאֲסוּ־בָךְ עֹגְבִים נַפְשֵׁךְ יְבַקֵּשׁוּ׃ כִּי קוֹל 31
כְּחוֹלָה שָׁמַעְתִּי צָרָה כְּמַבְכִּירָה קוֹל בַּת־צִיּוֹן תִּתְיַפֵּחַ
תְּפָרֵשׂ כַּפֶּיהָ אוֹי־נָא לִי כִּי־עָיְפָה נַפְשִׁי לְהֹרְגִים׃ ס

ה 5

שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלַםִ וּרְאוּ־נָא וּדְעוּ וּבַקְשׁוּ בִרְחוֹבוֹתֶיהָ א
אִם־תִּמְצְאוּ אִישׁ אִם־יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט מְבַקֵּשׁ אֱמוּנָה וְאֶסְלַח
לָהּ׃ וְאִם חַי־יְהוָה יֹאמֵרוּ לָכֵן לַשֶּׁקֶר יִשָּׁבֵעוּ׃ יְהוָה עֵינֶיךָ 2 3
הֲלוֹא לֶאֱמוּנָה הִכִּיתָה אֹתָם וְלֹא־חָלוּ כִּלִּיתָם מֵאֲנוּ קַחַת
מוּסָר חִזְּקוּ פְנֵיהֶם מִסֶּלַע מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ 4
דַּלִּים הֵם נוֹאֲלוּ כִּי לֹא יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם׃
אֵלֲכָה־לִּי אֶל־הַגְּדֹלִים וַאֲדַבְּרָה אוֹתָם כִּי הֵמָּה יָדְעוּ דֶּרֶךְ ה
יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם אַךְ הֵמָּה יַחְדָּו שָׁבְרוּ עֹל נִתְּקוּ
מוֹסֵרוֹת׃ עַל־כֵּן הִכָּם אַרְיֵה מִיַּעַר זְאֵב עֲרָבוֹת יְשָׁדְדֵם נָמֵר 6
שֹׁקֵד עַל־עָרֵיהֶם כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֵנָּה יִטָּרֵף כִּי רַבּוּ פִּשְׁעֵיהֶם
עָצְמוּ מְשֻׁבוֹתֵיהֶם׃ אֵי לָזֹאת אֶסְלוֹח־לָךְ בָּנַיִךְ עֲזָבוּנִי 7
וַיִּשָּׁבְעוּ בְּלֹא אֱלֹהִים וָאַשְׂבִּעַ אוֹתָם וַיִּנְאָפוּ וּבֵית זוֹנָה
יִתְגּוֹדָדוּ׃ סוּסִים מְיֻזָּנִים מַשְׁכִּים הָיוּ אִישׁ אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ 8
יִצְהָלוּ׃ הַעַל־אֵלֶּה לוֹא־אֶפְקֹד נְאֻם־יְהוָה וְאִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־ 9
כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ וְכָלָה י
אַל־תַּעֲשׂוּ הָסִירוּ נְטִישׁוֹתֶיהָ כִּי לוֹא לַיהוָה הֵמָּה׃ כִּי בָגוֹד 11
בָּגְדוּ בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃ כִּחֲשׁוּ בַּיהוָה 12
וַיֹּאמְרוּ לוֹא־הוּא וְלֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה וְחֶרֶב וְרָעָב לוֹא
נִרְאֶה׃ וְהַנְּבִיאִים יִהְיוּ לְרוּחַ וְהַדִּבֵּר אֵין בָּהֶם כֹּה יֵעָשֶׂה 13

v. 30 וְאַתְּ ק׳. v. 7 אסלַח ק׳. v. 8 מְיֻזָּנִים ק׳.

14 לָהֶֽם׃ ס לָכֵ֗ן כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י צְבָא֔וֹת יַ֚עַן דַּבֶּרְכֶ֔ם
אֶת־הַדָּבָ֖ר הַזֶּ֑ה הִנְנִ֣י נֹתֵן֩ דְּבָרַ֨י בְּפִ֜יךָ לְאֵ֗שׁ וְהָעָ֥ם הַזֶּ֛ה עֵצִ֖ים
טו וַאֲכָלָֽתַם׃ הִנְנִ֣י מֵבִיא֩ עֲלֵיכֶ֨ם גּ֧וֹי מִמֶּרְחָ֛ק בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵ֖ל נְאֻם־
יְהוָ֑ה גּ֣וֹי ׀ אֵיתָ֣ן ה֗וּא גּ֤וֹי מֵֽעוֹלָם֙ ה֔וּא גּ֕וֹי לֹא־תֵדַ֣ע לְשֹׁנ֔וֹ וְלֹ֥א
16 17 תִשְׁמַ֖ע מַה־יְדַבֵּֽר׃ אַשְׁפָּת֖וֹ כְּקֶ֣בֶר פָּת֑וּחַ כֻּלָּ֖ם גִּבּוֹרִֽים׃ וְאָכַ֨ל
קְצִֽירְךָ֜ וְלַחְמֶ֗ךָ יֹאכְלוּ֙ בָּנֶ֣יךָ וּבְנוֹתֶ֔יךָ יֹאכַ֤ל צֹֽאנְךָ֙ וּבְקָרֶ֔ךָ
יֹאכַ֥ל גַּפְנְךָ֖ וּתְאֵנָתֶ֑ךָ יְרֹשֵׁ֞שׁ עָרֵ֣י מִבְצָרֶ֗יךָ אֲשֶׁ֥ר אַתָּ֛ה בֹּטֵ֥חַ
18 בָּהֵ֖נָּה בֶּחָֽרֶב׃ וְגַ֛ם בַּיָּמִ֥ים הָהֵ֖מָּה נְאֻם־יְהוָ֑ה לֹֽא־אֶעֱשֶׂ֥ה
19 אִתְּכֶ֖ם כָּלָֽה׃ וְהָיָה֙ כִּ֣י תֹֽאמְר֔וּ תַּ֣חַת מֶ֗ה עָשָׂ֨ה יְהוָ֧ה אֱלֹהֵ֛ינוּ
לָ֖נוּ אֶת־כָּל־אֵ֑לֶּה וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם כַּאֲשֶׁ֨ר עֲזַבְתֶּ֜ם אוֹתִ֗י וַתַּעַבְד֞וּ
אֱלֹהֵ֤י נֵכָר֙ בְּאַרְצְכֶ֔ם כֵּ֚ן תַּעַבְד֣וּ זָרִ֔ים בְּאֶ֖רֶץ לֹ֥א לָכֶֽם׃ ס
כ 21 הַגִּ֥ידוּ זֹ֖את בְּבֵ֣ית יַעֲקֹ֑ב וְהַשְׁמִיע֥וּהָ בִיהוּדָ֖ה לֵאמֹֽר׃
שִׁמְעוּ־נָ֣א זֹ֔את עַ֥ם סָכָ֖ל וְאֵ֣ין לֵ֑ב עֵינַ֤יִם לָהֶם֙ וְלֹ֣א יִרְא֔וּ
22 אָזְנַ֥יִם לָהֶ֖ם וְלֹ֥א יִשְׁמָֽעוּ׃ הַאוֹתִ֨י לֹֽא־תִירָ֜אוּ נְאֻם־יְהוָ֗ה אִ֤ם
מִפָּנַי֙ לֹ֣א תָחִ֔ילוּ אֲשֶׁר־שַׂ֤מְתִּי חוֹל֙ גְּב֣וּל לַיָּ֔ם חָק־עוֹלָ֖ם וְלֹ֣א
יַעַבְרֶ֑נְהוּ וַיִּֽתְגָּעֲשׁוּ֙ וְלֹ֣א יוּכָ֔לוּ וְהָמ֥וּ גַלָּ֖יו וְלֹ֥א יַעַבְרֻֽנְהוּ׃
23 24 וְלָעָ֣ם הַזֶּ֔ה הָיָ֕ה לֵ֖ב סוֹרֵ֣ר וּמוֹרֶ֑ה סָ֖רוּ וַיֵּלֵֽכוּ׃ וְלוֹא־אָמְר֣וּ
בִלְבָבָ֗ם נִ֤ירָא נָא֙ אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ הַנֹּתֵ֗ן גֶּ֛שֶׁם וֹיוֹרֶ֥ה וּמַלְק֖וֹשׁ
כה בְּעִתּ֑וֹ שְׁבֻעֹ֛ת חֻקּ֥וֹת קָצִ֖יר יִשְׁמָר־לָֽנוּ׃ עֲוֺנוֹתֵיכֶ֖ם הִטּוּ־אֵ֑לֶּה
26 וְחַטֹּאותֵיכֶ֔ם מָנְע֥וּ הַטּ֖וֹב מִכֶּֽם׃ כִּֽי־נִמְצְא֥וּ בְעַמִּ֖י רְשָׁעִ֑ים
27 יָשׁוּר֙ כְּשַׁ֣ךְ יְקוּשִׁ֔ים הִצִּ֥יבוּ מַשְׁחִ֖ית אֲנָשִׁ֥ים יִלְכֹּֽדוּ׃ כִּכְלוּב֙
מָ֣לֵא ע֔וֹף כֵּ֥ן בָּתֵּיהֶ֖ם מְלֵאִ֣ים מִרְמָ֑ה עַל־כֵּ֥ן גָּדְל֖וּ וַֽיַּעֲשִֽׁירוּ׃
28 שָׁמְנ֣וּ עָשְׁת֗וּ גַּ֚ם עָֽבְר֣וּ דִבְרֵי־רָ֔ע דִּ֣ין לֹא־דָ֔נוּ דִּ֥ין יָת֖וֹם
29 וְיַצְלִ֑יחוּ וּמִשְׁפַּ֥ט אֶבְיוֹנִ֖ים לֹ֥א שָׁפָֽטוּ׃ הַעַל־אֵ֥לֶּה לֹֽא־אֶפְקֹ֖ד
ל נְאֻם־יְהוָ֑ה אִ֚ם בְּג֣וֹי אֲשֶׁר־כָּזֶ֔ה לֹ֥א תִתְנַקֵּ֖ם נַפְשִֽׁי׃ ס שַׁמָּה֙
31 וְשַׁ֣עֲרוּרָ֔ה נִהְיְתָ֖ה בָּאָֽרֶץ׃ הַנְּבִאִ֞ים נִבְּא֣וּ בַשֶּׁ֗קֶר וְהַכֹּהֲנִים֙
יִרְדּ֣וּ עַל־יְדֵיהֶ֔ם וְעַמִּ֖י אָ֣הֲבוּ כֵ֑ן וּמַֽה־תַּעֲשׂ֖וּ לְאַחֲרִיתָֽהּ׃

6 ו

א הָעִ֣זוּ ׀ בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֗ן מִקֶּ֙רֶב֙ יְר֣וּשָׁלַ֔͏ִם וּבִתְק֙וֹעַ֙ תִּקְע֣וּ שׁוֹפָ֔ר וְעַל־
בֵּ֥ית הַכֶּ֖רֶם שְׂא֣וּ מַשְׂאֵ֑ת כִּ֥י רָעָ֛ה נִשְׁקְפָ֥ה מִצָּפ֖וֹן וְשֶׁ֥בֶר
2 3 גָּדֽוֹל׃ הַנָּוָה֙ וְהַמְּעֻנָּגָ֔ה דָּמִ֖יתִי בַּת־צִיּֽוֹן׃ אֵלֶ֛יהָ יָבֹ֥אוּ רֹעִ֖ים

v. 24 יוֹרֶה ק׳. v. 25 מלא ו׳.

וְעֶדְרֵיהֶם תָּקְעוּ עָלֶיהָ אֹהָלִים סָבִיב רָעוּ אִישׁ אֶת־יָדוֹ׃
קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ מִלְחָמָה קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַצָּהֳרָיִם אוֹי לָנוּ כִּי־פָנָה 4
הַיּוֹם כִּי יִנָּטוּ צִלְלֵי־עָרֶב׃ קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַלָּיְלָה וְנַשְׁחִיתָה ה
אַרְמְנוֹתֶיהָ׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּרְתוּ עֵצָה 6
וְשִׁפְכוּ עַל־יְרוּשָׁלִַם סֹלְלָה הִיא הָעִיר הָפְקַד כֻּלָּהּ עֹשֶׁק
בְּקִרְבָּהּ׃ ◦ כְּהָקִיר בּוֹר מֵימֶיהָ כֵּן הֵקֵרָה רָעָתָהּ חָמָס וָשֹׁד 7
יִשָּׁמַע בָּהּ עַל־פָּנַי תָּמִיד חֳלִי וּמַכָּה׃ הִוָּסְרִי יְרוּשָׁלִַם פֶּן־תֵּקַע 8
נַפְשִׁי מִמֵּךְ פֶּן־אֲשִׂימֵךְ שְׁמָמָה אֶרֶץ לוֹא נוֹשָׁבָה׃ פ
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ כַגֶּפֶן שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל 9
הָשֵׁב יָדְךָ כְּבוֹצֵר עַל־סַלְסִלּוֹת׃ עַל־מִי אֲדַבְּרָה וְאָעִידָה י
וְיִשְׁמָעוּ הִנֵּה עֲרֵלָה אָזְנָם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַקְשִׁיב הִנֵּה דְבַר־
יְהוָה הָיָה לָהֶם לְחֶרְפָּה לֹא יַחְפְּצוּ־בוֹ׃ וְאֵת חֲמַת יְהוָה ׀ 11
מָלֵאתִי נִלְאֵיתִי הָכִיל שְׁפֹךְ עַל־עוֹלָל בַּחוּץ וְעַל סוֹד בַּחוּרִים
יַחְדָּו כִּי־גַם־אִישׁ עִם־אִשָּׁה יִלָּכֵדוּ זָקֵן עִם־מְלֵא יָמִים׃ וְנָסַבּוּ 12
בָתֵּיהֶם לַאֲחֵרִים שָׂדוֹת וְנָשִׁים יַחְדָּו כִּי־אַטֶּה אֶת־יָדִי עַל־
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי מִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם כֻּלּוֹ בּוֹצֵעַ 13
בָּצַע וּמִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלּוֹ עֹשֶׂה שָּׁקֶר׃ וַיְרַפְּאוּ אֶת־שֶׁבֶר 14
עַמִּי עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם׃ הוֹבִישׁוּ טו
כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ גַּם־הַכְלִים לֹא יָדָעוּ לָכֵן
יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת־פְּקַדְתִּים יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה׃ פ
כֹּה אָמַר יְהוָה עִמְדוּ עַל־דְּרָכִים וּרְאוּ וְשַׁאֲלוּ ׀ לִנְתִבוֹת עוֹלָם 16
אֵי־זֶה דֶרֶךְ הַטּוֹב וּלְכוּ־בָהּ וּמִצְאוּ מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁכֶם וַיֹּאמְרוּ
לֹא נֵלֵךְ׃ וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם צֹפִים הַקְשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר 17
וַיֹּאמְרוּ לֹא נַקְשִׁיב׃ לָכֵן שִׁמְעוּ הַגּוֹיִם וּדְעִי עֵדָה אֶת־אֲשֶׁר־ 18
בָּם׃ שִׁמְעִי הָאָרֶץ הִנֵּה אָנֹכִי מֵבִיא רָעָה אֶל־הָעָם הַזֶּה פְּרִי 19
מַחְשְׁבוֹתָם כִּי עַל־דְּבָרַי לֹא הִקְשִׁיבוּ וְתוֹרָתִי וַיִּמְאֲסוּ־בָהּ׃
לָמָּה־זֶּה לִי לְבוֹנָה מִשְּׁבָא תָבוֹא וְקָנֶה הַטּוֹב מֵאֶרֶץ מֶרְחָק כ
עֹלוֹתֵיכֶם לֹא לְרָצוֹן וְזִבְחֵיכֶם לֹא־עָרְבוּ לִי׃ לָכֵן כֹּה אָמַר 21
יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶל־הָעָם הַזֶּה מִכְשֹׁלִים וְכָשְׁלוּ בָם אָבוֹת
וּבָנִים יַחְדָּו שָׁכֵן וְרֵעוֹ יֹאבֵדוּ׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה עַם 22

v. 5 קמץ בזקף. v. 7 חצי המקרא. ibid. בַּיִר ק׳. v. 10 קמץ בזקף.
v. 21 וְאבדו.

23 בָּ֣א מֵאֶ֣רֶץ צָפ֑וֹן וְג֣וֹי גָּד֔וֹל יֵע֖וֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָֽרֶץ׃ קֶ֣שֶׁת וְכִיד֞וֹן
יַחֲזִ֗יקוּ אַכְזָרִ֥י הוּא֙ וְלֹ֣א יְרַחֵ֔מוּ קוֹלָם֙ כַּיָּ֣ם יֶהֱמֶ֔ה וְעַל־סוּסִ֖ים
24 יִרְכָּ֑בוּ עָר֗וּךְ כְּאִישׁ֙ לַמִּלְחָמָ֔ה עָלַ֖יִךְ בַּת־צִיּֽוֹן׃ שָׁמַ֥עְנוּ אֶת־
כה שָׁמְע֖וֹ רָפ֣וּ יָדֵ֑ינוּ צָרָה֙ הֶחֱזִקַ֔תְנוּ חִ֖יל כַּיּוֹלֵדָֽה׃ אַל־תֵּֽצְאִי֙
26 הַשָּׂדֶ֔ה וּבַדֶּ֖רֶךְ אַל־תֵּלֵ֑כִי כִּ֚י חֶ֣רֶב לְאֹיֵ֔ב מָג֖וֹר מִסָּבִֽיב׃ בַּת־
עַמִּ֞י חִגְרִי־שָׂ֗ק וְהִתְפַּלְּשִׁ֣י בָאֵ֔פֶר אֵ֤בֶל יָחִיד֙ עֲשִׂ֣י לָ֔ךְ מִסְפַּ֖ד
27 תַּמְרוּרִ֑ים כִּ֣י פִתְאֹ֔ם יָבֹ֥א הַשֹּׁדֵ֖ד עָלֵֽינוּ׃ בָּח֛וֹן נְתַתִּ֥יךָ בְעַמִּ֖י
28 מִבְצָ֑ר וְתֵדַ֕ע וּבָחַנְתָּ֖ אֶת־דַּרְכָּֽם׃ כֻּלָּם֙ סָרֵ֣י סֽוֹרְרִ֔ים הֹלְכֵ֥י
29 רָכִ֖יל נְחֹ֣שֶׁת וּבַרְזֶ֑ל כֻּלָּ֥ם מַשְׁחִיתִ֖ים הֵֽמָּה׃ נָחַ֣ר מַפֻּ֔חַ
ל מֵאֵ֖שְׁתַּם עֹפָ֑רֶת לַשָּׁוְא֙ צָרַ֣ף צָר֔וֹף וְרָעִ֖ים לֹ֥א נִתָּֽקוּ׃ כֶּ֣סֶף
נִמְאָ֔ס קָרְא֖וּ לָהֶ֑ם כִּֽי־מָאַ֥ס יְהוָ֖ה בָּהֶֽם׃ ס

ז 7

א 2 הַדָּבָר֙ אֲשֶׁ֣ר הָיָ֣ה אֶֽל־יִרְמְיָ֔הוּ מֵאֵ֥ת יְהוָ֖ה לֵאמֹֽר׃ עֲמֹ֗ד בְּשַׁ֙עַר֙
בֵּ֣ית יְהוָ֔ה וְקָרָ֣אתָ שָּׁ֔ם אֶת־הַדָּבָ֖ר הַזֶּ֑ה וְאָמַרְתָּ֞ שִׁמְע֣וּ דְבַר־
יְהוָ֗ה כָּל־יְהוּדָה֙ הַבָּאִים֙ בַּשְּׁעָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה לְהִשְׁתַּחֲוֹ֖ת לַיהוָֽה׃
3 כֹּה־אָמַ֞ר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הֵיטִ֥יבוּ דַרְכֵיכֶ֖ם
4 וּמַֽעַלְלֵיכֶ֑ם וַאֲשַׁכְּנָ֣ה אֶתְכֶ֔ם בַּמָּק֖וֹם הַזֶּֽה׃ אַל־תִּבְטְח֣וּ לָכֶ֔ם
אֶל־דִּבְרֵ֥י הַשֶּׁ֖קֶר לֵאמֹ֑ר הֵיכַ֤ל יְהוָה֙ הֵיכַ֣ל יְהוָ֔ה הֵיכַ֥ל יְהוָ֖ה
ה הֵֽמָּה׃ כִּ֤י אִם־הֵיטֵיב֙ תֵּיטִ֔יבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶ֖ם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶ֑ם
6 אִם־עָשׂ֤וֹ תַעֲשׂוּ֙ מִשְׁפָּ֔ט בֵּ֥ין אִ֖ישׁ וּבֵ֥ין רֵעֵֽהוּ׃ גֵּ֣ר יָת֤וֹם
וְאַלְמָנָה֙ לֹ֣א תַעֲשֹׁ֔קוּ וְדָ֣ם נָקִ֔י אַֽל־תִּשְׁפְּכ֖וּ בַּמָּק֣וֹם הַזֶּ֑ה וְאַחֲרֵ֙י
7 אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים לֹ֥א תֵלְכ֖וּ לְרַ֥ע לָכֶֽם׃ וְשִׁכַּנְתִּ֤י אֶתְכֶם֙ בַּמָּק֣וֹם
הַזֶּ֔ה בָּאָ֕רֶץ אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לַאֲבוֹתֵיכֶ֑ם לְמִן־עוֹלָ֖ם וְעַד־עוֹלָֽם׃
8 הִנֵּ֤ה אַתֶּם֙ בֹּטְחִ֣ים לָכֶ֔ם עַל־דִּבְרֵ֖י הַשָּׁ֑קֶר לְבִלְתִּ֖י הוֹעִֽיל׃
9 הֲגָנֹ֤ב ׀ רָצֹ֙חַ֙ וְנָאֹ֔ף וְהִשָּׁבֵ֥עַ לַשֶּׁ֖קֶר וְקַטֵּ֣ר לַבָּ֑עַל וְהָלֹ֗ךְ אַחֲרֵ֛י
י אֱלֹהִ֥ים אֲחֵרִ֖ים אֲשֶׁ֥ר לֹֽא־יְדַעְתֶּֽם׃ וּבָאתֶ֞ם וַעֲמַדְתֶּ֣ם לְפָנַ֗י
בַּבַּ֤יִת הַזֶּה֙ אֲשֶׁ֣ר נִקְרָא־שְׁמִ֣י עָלָ֔יו וַאֲמַרְתֶּ֖ם נִצַּ֑לְנוּ לְמַ֣עַן
11 עֲשׂ֕וֹת אֵ֥ת כָּל־הַתּוֹעֵב֖וֹת הָאֵֽלֶּה׃ הַמְעָרַ֣ת פָּרִצִ֗ים הָיָ֛ה הַבַּ֧יִת
הַזֶּ֛ה אֲשֶׁר־נִקְרָֽא־שְׁמִ֥י עָלָ֖יו בְּעֵינֵיכֶ֑ם גַּ֧ם אָנֹכִ֛י הִנֵּ֥ה רָאִ֖יתִי
12 נְאֻם־יְהוָֽה׃ כִּ֣י לְכוּ־נָ֗א אֶל־מְקוֹמִי֙ אֲשֶׁ֣ר בְּשִׁיל֔וֹ אֲשֶׁ֙ר שִׁכַּ֤נְתִּי

v. 25 תצאו ק׳. ibid. תלכו ק׳. v. 26 קמץ בפשטא.
v. 29 מֵאֵשׁ תַּם קרי. v. 10 פתח באתנח.

שְׁמִי שָׁם בָּרִאשׁוֹנָה וּרְאוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי רָעַת
13 עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה
נְאֻם־יְהוָה וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וָאֶקְרָא
14 אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃ וְעָשִׂיתִי לַבַּיִת ׀ אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו
אֲשֶׁר אַתֶּם בֹּטְחִים בּוֹ וְלַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם
טו כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשִׁלוֹ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פָּנָי כַּאֲשֶׁר
16 הִשְׁלַכְתִּי אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם אֵת כָּל־זֶרַע אֶפְרָיִם׃ וְאַתָּה
אַל־תִּתְפַּלֵּל ׀ בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה
17 וְאַל־תִּפְגַּע־בִּי כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ׃ הַאֵינְךָ רֹאֶה מָה הֵמָּה
18 עֹשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ הַבָּנִים מְלַקְּטִים עֵצִים
וְהָאָבוֹת מְבַעֲרִים אֶת־הָאֵשׁ וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת
כַּוָּנִים לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן
19 הַכְעִסֵנִי׃ הַאֹתִי הֵם מַכְעִסִים נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֹתָם לְמַעַן
כ בֹּשֶׁת פְּנֵיהֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה אַפִּי וַחֲמָתִי
נִתֶּכֶת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־עֵץ
21 הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרִי הָאֲדָמָה וּבָעֲרָה וְלֹא תִכְבֶּה׃ ס כֹּה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹלוֹתֵיכֶם סְפוּ עַל־זִבְחֵיכֶם
22 וְאִכְלוּ בָשָׂר׃ כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים
23 בְּיוֹם הוֹצִיאִ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־דִּבְרֵי עוֹלָה וָזָבַח׃ כִּי
אִם־אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי
לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם וַהֲלַכְתֶּם בְּכָל־הַדֶּרֶךְ
24 אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לָכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ
אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ בְּמֹעֵצוֹת בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וַיִּהְיוּ לְאָחוֹר
כה וְלֹא לְפָנִים׃ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים יוֹם
26 הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ׃ וְלוֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ
27 אֶת־עָרְפָּם הֵרֵעוּ מֵאֲבוֹתָם׃ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכָה׃
28 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָיו
וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר אָבְדָה הָאֱמוּנָה וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם׃ ס
29 גָּזִּי נִזְרֵךְ וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאִי עַל־שְׁפָיִם קִינָה כִּי

v. 22 הוציאי ק׳.

ל מָאַס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר עֶבְרָתוֹ׃ כִּֽי־עָשׂוּ בְנֵֽי־יְהוּדָה הָרַע
בְּעֵינַי נְאֻם־יְהוָה שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי
31 עָלָיו לְטַמְּאוֹ׃ וּבָנוּ בָּמוֹת הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם
לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי
32 וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ ס לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה
33 וְקָבְרוּ בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם׃ וְהָיְתָה נִבְלַת הָעָם הַזֶּה
לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃
34 וְהִשְׁבַּתִּי מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמֵחֻצוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל
שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי לְחָרְבָּה תִּהְיֶה הָאָרֶץ׃

ח 8

א בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה ויוֹצִיאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה
וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֵת ׀ עַצְמוֹת
2 הַנְּבִיאִים וְאֵת עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלָ͏ִם מִקִּבְרֵיהֶם׃ וּשְׁטָחוּם
לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וּלְכֹל ׀ צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֲהֵבוּם וַאֲשֶׁר
עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר דְּרָשׁוּם וַאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲווּ
לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃
3 וְנִבְחַר־מָוֶת מֵחַיִּים לְכֹל הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה
הָרָעָה הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם
4 נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה הֲיִפְּלוּ
ה וְלֹא יָקוּמוּ אִם־יָשׁוּב וְלֹא יָשׁוּב׃ מַדּוּעַ שׁוֹבְבָה הָעָם הַזֶּה
יְרוּשָׁלַ͏ִם מְשֻׁבָה נִצַּחַת הֶחֱזִיקוּ בַּתַּרְמִת מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃
6 הִקְשַׁבְתִּי וָאֶשְׁמָע לוֹא־כֵן יְדַבֵּרוּ אֵין אִישׁ נִחָם עַל־רָעָתוֹ
לֵאמֹר מֶה עָשִׂיתִי כֻּלֹּה שָׁב בִּמְרֻצָוֹתָם כְּסוּס שׁוֹטֵף
7 בַּמִּלְחָמָה׃ גַּם־חֲסִידָה בַשָּׁמַיִם יָדְעָה מוֹעֲדֶיהָ וְתֹר וְסוּס
וְעָגוּר שָׁמְרוּ אֶת־עֵת בֹּאָנָה וְעַמִּי לֹא יָדְעוּ אֵת מִשְׁפַּט
8 יְהוָה׃ אֵיכָה תֹאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְהוָה אִתָּנוּ
9 אָכֵן הִנֵּה לַשֶּׁקֶר עָשָׂה עֵט שֶׁקֶר סֹפְרִים׃ הֹבִשׁוּ חֲכָמִים
חַתּוּ וַיִּלָּכֵדוּ הִנֵּה בִדְבַר־יְהוָה מָאָסוּ וְחָכְמַת־מֶה לָהֶם׃

---

v. 1 יוֹצִיאוּ ק׳.   ibid. קמץ בטפחא.   v. 5 פתח באתנח.
v. 6 קמץ בפשטא.   ibid. כֻּלּוֹ ק׳.   ibid. בִּמְרוּצָתָם ק׳.
v. 7 וְסִיס ק׳.

לָכֵן אֶתֵּן אֶת־נְשֵׁיהֶם לַאֲחֵרִים שְׂדוֹתֵיהֶם לְיוֹרְשִׁים כִּי מִקָּטֹן י
וְעַד־גָּדוֹל כֻּלֹּה בֹּצֵעַ בָּצַע מִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלֹּה עֹשֶׂה שָּׁקֶר׃
וַיְרַפּוּ אֶת־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם 11
וְאֵין שָׁלוֹם׃ הֹבִשׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבֹשׁוּ 12
וְהִכָּלֵם לֹא יָדָעוּ לָכֵן יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יִכָּשְׁלוּ
אָמַר יְהוָה׃ פ
אָסֹף אֲסִיפֵם נְאֻם־יְהוָה אֵין עֲנָבִים בַּגֶּפֶן וְאֵין תְּאֵנִים בַּתְּאֵנָה
וְהֶעָלֶה נָבֵל וָאֶתֵּן לָהֶם יַעַבְרוּם׃ עַל־מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים 14
הֵאָסְפוּ וְנָבוֹא אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר וְנִדְּמָה־שָּׁם כִּי יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ הֲדִמָּנוּ וַיַּשְׁקֵנוּ מֵי־רֹאשׁ כִּי חָטָאנוּ לַיהוָה׃ קַוֵּה טו
לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב לְעֵת מַרְפֵּה וְהִנֵּה בְעָתָה׃ מִדָּן נִשְׁמַע 16
נַחְרַת סוּסָיו מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ
וַיָּבוֹאוּ וַיֹּאכְלוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי הִנְנִי 17
מְשַׁלֵּחַ בָּכֶם נְחָשִׁים צִפְעֹנִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם לָחַשׁ וְנִשְּׁכוּ
אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ ס מַבְלִיגִיתִי עֲלֵי יָגוֹן עָלַי לִבִּי 18
דַוָּי׃ הִנֵּה־קוֹל שַׁוְעַת בַּת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים הַיהוָה אֵין 19
בְּצִיּוֹן אִם־מַלְכָּהּ אֵין בָּהּ מַדּוּעַ הִכְעִסוּנִי בִּפְסִלֵיהֶם בְּהַבְלֵי
נֵכָר׃ עָבַר קָצִיר כָּלָה קָיִץ וַאֲנַחְנוּ לוֹא נוֹשָׁעְנוּ׃ עַל־שֶׁבֶר כ 21
בַּת־עַמִּי הָשְׁבָּרְתִּי קָדַרְתִּי שַׁמָּה הֶחֱזִקָתְנִי׃ הַצֳרִי אֵין 22
בְּגִלְעָד אִם־רֹפֵא אֵין שָׁם כִּי מַדּוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרֻכַת בַּת־עַמִּי׃
מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי מְקוֹר דִּמְעָה וְאֶבְכֶּה יוֹמָם 23
וָלַיְלָה אֵת חַלְלֵי בַת־עַמִּי׃ ס

9 ט

מִי־יִתְּנֵנִי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה א
מֵאִתָּם כִּי כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בֹּגְדִים׃ וַיַּדְרְכוּ אֶת־לְשׁוֹנָם 2
קַשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לֶאֱמוּנָה גָּבְרוּ בָאָרֶץ כִּי מֵרָעָה אֶל־רָעָה ׀
יָצָאוּ וְאֹתִי לֹא־יָדָעוּ נְאֻם־יְהוָה׃ אִישׁ מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ 3
וְעַל־כָּל־אָח אַל־תִּבְטָחוּ כִּי כָל־אָח עָקוֹב יַעְקֹב וְכָל־רֵעַ רָכִיל
יַהֲלֹךְ׃ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יְהָתֵלּוּ וֶאֱמֶת לֹא יְדַבֵּרוּ לִמְּדוּ לְשׁוֹנָם 4
דַּבֶּר־שֶׁקֶר הַעֲוֵה נִלְאוּ׃ שִׁבְתְּךָ בְּתוֹךְ מִרְמָה בְּמִרְמָה מֵאֲנוּ
דַעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי 6

v. 10 כֻּלֹּו ק׳. v. 21 פתח באתנח.

7 צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי בַּת־עַמִּי׃ חֵץ שָׁוחֻט
לְשׁוֹנָם מִרְמָה דִבֵּר בְּפִיו שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ
8 יָשִׂים אָרְבּוֹ׃ הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקָד־בָּם נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי
9 אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא בְכִי
וָנֶהִי וְעַל־נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה כִּי נִצְּתוּ מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר וְלֹא
שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֶה מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃
י וְנָתַתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַםִ לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן
11 שְׁמָמָה מִבְּלִי יוֹשֵׁב׃ ס מִי־הָאִישׁ הֶחָכָם וְיָבֵן אֶת־זֹאת
וַאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי־יְהוָה אֵלָיו וְיַגִּדָהּ עַל־מָה אָבְדָה הָאָרֶץ
12 נִצְּתָה כַמִּדְבָּר מִבְּלִי עֹבֵר׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל־עָזְבָם אֶת־
תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלִי וְלֹא הָלְכוּ־
13 בָהּ׃ וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם וְאַחֲרֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר לִמְּדוּם
14 אֲבוֹתָם׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי מַאֲכִילָם אֶת־הָעָם הַזֶּה לַעֲנָה וְהִשְׁקִיתִים מֵי־רֹאשׁ׃
טו וַהֲפִצוֹתִים בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הֵמָּה וַאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי
16 אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת הִתְבּוֹנְנוּ וְקִרְאוּ לַמְקוֹנְנוֹת וּתְבוֹאֶינָה וְאֶל־הַחֲכָמוֹת
17 שִׁלְחוּ וְתָבוֹאנָה׃ וּתְמַהֵרְנָה וְתִשֶּׂנָה עָלֵינוּ נֶהִי וְתֵרַדְנָה
18 עֵינֵינוּ דִּמְעָה וְעַפְעַפֵּינוּ יִזְּלוּ־מָיִם׃ כִּי קוֹל נְהִי נִשְׁמַע
מִצִּיּוֹן אֵיךְ שֻׁדָּדְנוּ בֹּשְׁנוּ מְאֹד כִּי־עָזַבְנוּ אָרֶץ כִּי הִשְׁלִיכוּ
19 מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ׃ ס כִּי־שְׁמַעְנָה נָשִׁים דְּבַר־יְהוָה וְתִקַּח
אָזְנְכֶם דְּבַר־פִּיו וְלַמֵּדְנָה בְנוֹתֵיכֶם נֶהִי וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ
כ קִינָה׃ כִּי־עָלָה מָוֶת בְּחַלּוֹנֵינוּ בָּא בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ לְהַכְרִית
21 עוֹלָל מִחוּץ בַּחוּרִים מֵרְחֹבוֹת׃ דַּבֵּר כֹּה נְאֻם־יְהוָה
וְנָפְלָה נִבְלַת הָאָדָם כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וּכְעָמִיר מֵאַחֲרֵי
הַקֹּצֵר וְאֵין מְאַסֵּף׃ פ
22 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ וְאַל־יִתְהַלֵּל
23 הַגִּבּוֹר בִּגְבוּרָתוֹ אַל־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ׃ כִּי אִם־בְּזֹאת
יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה
חֶסֶד מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפַצְתִּי נְאֻם־
יְהוָה׃ פ

v. 7 שָׁחוּט ק׳. v. 18 קמץ בזקף.

24 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־כָּל־מוּל בְּעָרְלָה׃
כה עַל־מִצְרַיִם וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־אֱדוֹם וְעַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב
וְעַל כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה הַיֹּשְׁבִים בַּמִּדְבָּר כִּי כָל־הַגּוֹיִם
עֲרֵלִים וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל עַרְלֵי־לֵב׃ ס

10 י

א שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
2 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֶל־דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם אַל־תִּלְמָדוּ וּמֵאֹתוֹת הַשָּׁמַיִם
3 אַל־תֵּחָתּוּ כִּי־יֵחַתּוּ הַגּוֹיִם מֵהֵמָּה׃ כִּי־חֻקּוֹת הָעַמִּים הֶבֶל
4 הוּא כִּי־עֵץ מִיַּעַר כְּרָתוֹ מַעֲשֵׂה יְדֵי־חָרָשׁ בַּמַּעֲצָד׃ בְּכֶסֶף
וּבְזָהָב יְיַפֵּהוּ בְּמַסְמְרוֹת וּבְמַקָּבוֹת יְחַזְּקוּם וְלוֹא יָפִיק׃
ה כְּתֹמֶר מִקְשָׁה הֵמָּה וְלֹא יְדַבֵּרוּ נָשׂוֹא יִנָּשׂוּא כִּי לֹא יִצְעָדוּ
אַל־תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרֵעוּ וְגַם־הֵיטֵיב אֵין אוֹתָם׃
6 7 מֵאֵין כָּמוֹךָ יְהוָה גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ בִּגְבוּרָה׃ מִי לֹא
יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל־חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־
8 מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ׃ וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר הֲבָלִים
9 עֵץ הוּא׃ כֶּסֶף מְרֻקָּע מִתַּרְשִׁישׁ יוּבָא וְזָהָב מֵאוּפָז מַעֲשֵׂה
חָרָשׁ וִידֵי צוֹרֵף תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כֻּלָּם׃
י וַיהוָה אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא־אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם מִקִּצְפּוֹ
תִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְלֹא־יָכִלוּ גוֹיִם זַעְמוֹ׃ פ
11 כִּדְנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבַדוּ
יֵאבַדוּ מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה׃ פ
12 עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה
13 שָׁמָיִם׃ לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה
14 אָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו׃ נִבְעַר
כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפָּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא־
טו רוּחַ בָּם׃ הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃
16 לֹא כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקוֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט
17 נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס אִסְפִּי מֵאֶרֶץ כִּנְעָתֵךְ
18 יוֹשֶׁבְתִּי בַּמָּצוֹר׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ אֶת־
יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בַּפַּעַם הַזֹּאת וַהֲצֵרוֹתִי לָהֶם לְמַעַן יִמְצָאוּ׃ ס

v. 2 קמץ בזקף. v. 11 פתח באתנח. v. 13 הָאָרֶץ ק׳.
v. 17 יושבת ק׳.

19 אֽוֹי לִי֙ עַל־שִׁבְרִ֔י נַחְלָ֖ה מַכָּתִ֑י וַאֲנִ֣י אָמַ֗רְתִּי אַ֛ךְ זֶ֥ה חֳלִ֖י
כ וְאֶשָּׂאֶֽנּוּ׃ אָהֳלִ֣י שֻׁדָּ֔ד וְכָל־מֵיתָרַ֖י נִתָּ֑קוּ בָּנַ֤י יְצָאֻ֙נִי֙ וְאֵינָ֔ם
21 אֵין־נֹטֶ֥ה עוֹד֙ אָהֳלִ֔י וּמֵקִ֖ים יְרִיעוֹתָֽי׃ כִּ֤י נִבְעֲרוּ֙ הָֽרֹעִ֔ים
וְאֶת־יְהוָ֖ה לֹ֣א דָרָ֑שׁוּ עַל־כֵּן֙ לֹ֣א הִשְׂכִּ֔ילוּ וְכָל־מַרְעִיתָ֖ם
22 נָפֽוֹצָה׃ ס ק֤וֹל שְׁמוּעָה֙ הִנֵּ֣ה בָאָ֔ה וְרַ֥עַשׁ גָּד֖וֹל מֵאֶ֣רֶץ
צָפ֑וֹן לָשׂ֞וּם אֶת־עָרֵ֧י יְהוּדָ֛ה שְׁמָמָ֖ה מְע֥וֹן תַּנִּֽים׃ ס
23 יָדַ֣עְתִּי יְהוָ֔ה כִּ֛י לֹ֥א לָאָדָ֖ם דַּרְכּ֑וֹ לֹֽא־לְאִ֣ישׁ הֹלֵ֔ךְ וְהָכִ֖ין אֶֽת־
24 צַעֲדֽוֹ׃ יַסְּרֵ֥נִי יְהוָ֖ה אַ֣ךְ בְּמִשְׁפָּ֑ט אַל־בְּאַפְּךָ֖ פֶּן־תַּמְעִטֵֽנִי׃
כה שְׁפֹ֣ךְ חֲמָתְךָ֗ עַל־הַגּוֹיִם֙ אֲשֶׁ֣ר לֹֽא־יְדָע֔וּךָ וְעַ֣ל מִשְׁפָּח֔וֹת
אֲשֶׁ֥ר בְּשִׁמְךָ֖ לֹ֣א קָרָ֑אוּ כִּֽי־אָכְל֣וּ אֶֽת־יַעֲקֹ֗ב וַאֲכָלֻ֙הוּ֙
וַיְכַלֻּ֔הוּ וְאֶת־נָוֵ֖הוּ הֵשַֽׁמּוּ׃ פ

11 יא

א 2 הַדָּבָר֙ אֲשֶׁ֣ר הָיָ֣ה אֶֽל־יִרְמְיָ֔הוּ מֵאֵ֥ת יְהוָ֖ה לֵאמֹֽר׃ שִׁמְע֕וּ
אֶת־דִּבְרֵ֖י הַבְּרִ֣ית הַזֹּ֑את וְדִבַּרְתָּם֙ אֶל־אִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה וְעַל־יֹשְׁבֵ֖י
3 יְרוּשָׁלִָֽם׃ וְאָמַרְתָּ֙ אֲלֵיהֶ֔ם כֹּה־אָמַ֥ר יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
4 אָר֣וּר הָאִ֔ישׁ אֲשֶׁר֙ לֹ֣א יִשְׁמַ֔ע אֶת־דִּבְרֵ֖י הַבְּרִ֥ית הַזֹּֽאת׃ אֲשֶׁ֨ר
צִוִּ֜יתִי אֶת־אֲבֽוֹתֵיכֶ֗ם בְּי֨וֹם הֽוֹצִיאִֽי־אוֹתָ֤ם מֵאֶרֶץ־מִצְרַ֙יִם֙
מִכּ֤וּר הַבַּרְזֶל֙ לֵאמֹ֔ר שִׁמְע֣וּ בְקוֹלִ֗י וַעֲשִׂיתֶ֣ם אוֹתָ֔ם כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־
אֲצַוֶּ֖ה אֶתְכֶ֑ם וִהְיִ֤יתֶם לִי֙ לְעָ֔ם וְאָ֣נֹכִ֔י אֶהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם לֵאלֹהִֽים׃
ה לְמַעַן֩ הָקִ֨ים אֶת־הַשְּׁבוּעָ֜ה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּ֣עְתִּי לַאֲבֽוֹתֵיכֶ֗ם לָתֵ֤ת
לָהֶם֙ אֶ֛רֶץ זָבַ֥ת חָלָ֖ב וּדְבַ֑שׁ כַּיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה וָאַ֥עַן וָאֹמַ֖ר אָמֵ֥ן ׀
6 יְהוָֽה׃ ס וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֵלַ֔י קְרָ֨א אֶת־כָּל־הַדְּבָרִ֤ים הָאֵ֙לֶּה֙
בְּעָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה וּבְחֻצ֥וֹת יְרוּשָׁלִַ֖ם לֵאמֹ֑ר שִׁמְע֗וּ אֶת־דִּבְרֵי֙
7 הַבְּרִ֣ית הַזֹּ֔את וַעֲשִׂיתֶ֖ם אוֹתָֽם׃ כִּי֩ הָעֵ֨ד הַעִדֹ֜תִי בַּאֲבֽוֹתֵיכֶ֗ם
בְּיוֹם֩ הַעֲלוֹתִ֨י אוֹתָ֜ם מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֗יִם וְעַד־הַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה הַשְׁכֵּ֣ם
8 וְהָעֵ֔ד לֵאמֹ֖ר שִׁמְע֥וּ בְּקוֹלִֽי׃ וְלֹ֤א שָֽׁמְעוּ֙ וְלֹֽא־הִטּ֣וּ אֶת־אָזְנָ֔ם
וַיֵּ֣לְכ֔וּ אִ֕ישׁ בִּשְׁרִיר֖וּת לִבָּ֣ם הָרָ֑ע וָאָבִ֨יא עֲלֵיהֶ֜ם אֶת־כָּל־דִּבְרֵ֤י
9 הַבְּרִית־הַזֹּאת֙ אֲשֶׁר־צִוִּ֣יתִי לַעֲשׂ֔וֹת וְלֹ֖א עָשֽׂוּ׃ ס וַיֹּ֥אמֶר
י יְהוָ֖ה אֵלָ֑י נִמְצָא־קֶ֙שֶׁר֙ בְּאִ֣ישׁ יְהוּדָ֔ה וּבְיֹשְׁבֵ֖י יְרוּשָׁלִָֽם׃ שָׁ֡בוּ
עַל־עֲוֺנֹת֩ אֲבוֹתָ֨ם הָרִאשֹׁנִ֜ים אֲשֶׁ֤ר מֵֽאֲנוּ֙ לִשְׁמ֣וֹעַ אֶת־דְּבָרַ֔י
וְהֵ֣מָּה הָלְכ֔וּ אַחֲרֵ֛י אֱלֹהִ֥ים אֲחֵרִ֖ים לְעָבְדָ֑ם הֵפֵ֤רוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל֙

v. 20 קמץ בזקף. v. 25 פתח בס״פ.

וּבֵית יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם׃ ס לָכֵן 11
כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא אֲלֵיהֶם רָעָה אֲשֶׁר לֹא־יוּכְלוּ
לָצֵאת מִמֶּנָּה וְזָעֲקוּ אֵלַי וְלֹא אֶשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃ וְהָלְכוּ עָרֵי 12
יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וְזָעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם מְקַטְּרִים
לָהֶם וְהוֹשֵׁעַ לֹא־יוֹשִׁיעוּ לָהֶם בְּעֵת רָעָתָם׃ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ 13
הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה וּמִסְפַּר חֻצוֹת יְרוּשָׁלַםִ שַׂמְתֶּם מִזְבְּחוֹת
לַבֹּשֶׁת מִזְבְּחוֹת לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ ס וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־ 14
הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה כִּי ׀ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
בְּעֵת קָרְאָם אֵלַי בְּעַד רָעָתָם׃ ס מֶה לִידִידִי בְּבֵיתִי עֲשׂוֹתָהּ טו
הַמְזִמָּתָה הָרַבִּים וּבְשַׂר־קֹדֶשׁ יַעַבְרוּ מֵעָלָיִךְ כִּי רָעָתֵכִי אָז
תַּעֲלֹזִי׃ זַיִת רַעֲנָן יְפֵה פְרִי־תֹאַר קָרָא יְהוָה שְׁמֵךְ לְקוֹל ׀ 16
הֲמוּלָּה גְדֹלָה הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ וְרָעוּ דָּלִיּוֹתָיו׃ וַיהוָה צְבָאוֹת 17
הַנּוֹטֵעַ אוֹתָךְ דִּבֶּר עָלַיִךְ רָעָה בִּגְלַל רָעַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית
יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ ס וַיהוָה 18
הוֹדִיעַנִי וָאֵדָעָה אָז הִרְאִיתַנִי מַעַלְלֵיהֶם׃ וַאֲנִי כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף 19
יוּבַל לִטְבוֹחַ וְלֹא־יָדַעְתִּי כִּי־עָלַי ׀ חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת נַשְׁחִיתָה
עֵץ בְּלַחְמוֹ וְנִכְרְתֶנּוּ מֵאֶרֶץ חַיִּים וּשְׁמוֹ לֹא־יִזָּכֵר עוֹד׃
וַיהוָה צְבָאוֹת שֹׁפֵט צֶדֶק בֹּחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ כ
מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי אֶת־רִיבִי׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה 21
עַל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ לֵאמֹר לֹא תִנָּבֵא
בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא תָמוּת בְּיָדֵנוּ׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה 22
צְבָאוֹת הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיהֶם הַבַּחוּרִים יָמֻתוּ בַחֶרֶב בְּנֵיהֶם
וּבְנוֹתֵיהֶם יָמֻתוּ בָּרָעָב׃ וּשְׁאֵרִית לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא 23
רָעָה אֶל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת שְׁנַת פְּקֻדָּתָם׃ ס

יב 12

צַדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ א
מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה שָׁלוּ כָּל־בֹּגְדֵי בָגֶד׃ נְטַעְתָּם גַּם־ 2
שֹׁרָשׁוּ יֵלְכוּ גַּם־עָשׂוּ פֶרִי קָרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם וְרָחוֹק
מִכִּלְיוֹתֵיהֶם׃ וְאַתָּה יְהוָה יְדַעְתָּנִי תִּרְאֵנִי וּבָחַנְתָּ לִבִּי אִתָּךְ 3
הַתִּקֵם כְּצֹאן לְטִבְחָה וְהַקְדִּשֵׁם לְיוֹם הֲרֵגָה׃ ס עַד־מָתַי 4
תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְעֵשֶׂב כָּל־הַשָּׂדֶה יִיבָשׁ מֵרָעַת יֹשְׁבֵי־בָהּ סָפְתָה

v. 16 דגש אחר שורק.

ה בְּהֵמוֹת וָעוֹף כִּי אָמְרוּ לֹא יִרְאֶה אֶת־אַחֲרִיתֵנוּ׃ כִּי אֶת־
רַגְלִים ׀ רַצְתָּה וַיַּלְאוּךָ וְאֵיךְ תְּתַחֲרֶה אֶת־הַסּוּסִים וּבְאֶרֶץ
6 שָׁלוֹם אַתָּה בוֹטֵחַ וְאֵיךְ תַּעֲשֶׂה בִּגְאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ כִּי גַם־אַחֶיךָ
וּבֵית־אָבִיךָ גַּם־הֵמָּה בָּגְדוּ בָךְ גַּם־הֵמָּה קָרְאוּ אַחֲרֶיךָ מָלֵא
7 אַל־תַּאֲמֵן בָּם כִּי־יְדַבְּרוּ אֵלֶיךָ טוֹבוֹת׃ ס עָזַבְתִּי אֶת־בֵּיתִי
נָטַשְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִי נָתַתִּי אֶת־יְדִדוּת נַפְשִׁי בְּכַף־אֹיְבֶיהָ׃
8 הָיְתָה־לִּי נַחֲלָתִי כְּאַרְיֵה בַיָּעַר נָתְנָה עָלַי בְּקוֹלָהּ עַל־כֵּן
9 שְׂנֵאתִיהָ׃ הַעַיִט צָבוּעַ נַחֲלָתִי לִי הַעַיִט סָבִיב עָלֶיהָ לְכוּ
י אִסְפוּ כָּל־חַיַּת הַשָּׂדֶה הֵתָיוּ לְאָכְלָה׃ ס רֹעִים רַבִּים
שִׁחֲתוּ כַרְמִי בֹּסְסוּ אֶת־חֶלְקָתִי נָתְנוּ אֶת־חֶלְקַת חֶמְדָּתִי
11 לְמִדְבַּר שְׁמָמָה׃ שָׂמָהּ לִשְׁמָמָה אָבְלָה עָלַי שְׁמֵמָה נָשַׁמָּה
12 כָּל־הָאָרֶץ כִּי אֵין אִישׁ שָׂם עַל־לֵב׃ עַל־כָּל־שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר
בָּאוּ שֹׁדְדִים כִּי חֶרֶב לַיהוָה אֹכְלָה מִקְצֵה אֶרֶץ וְעַד־קְצֵה
13 הָאָרֶץ אֵין שָׁלוֹם לְכָל־בָּשָׂר׃ זָרְעוּ חִטִּים וְקֹצִים קָצָרוּ
נֶחְלוּ לֹא יוֹעִלוּ וּבֹשׁוּ מִתְּבוּאֹתֵיכֶם מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ ס
14 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עַל־כָּל־שְׁכֵנַי הָרָעִים הַנֹּגְעִים בַּנַּחֲלָה
אֲשֶׁר־הִנְחַלְתִּי אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל הִנְנִי נֹתְשָׁם מֵעַל
טו אַדְמָתָם וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה אֶתּוֹשׁ מִתּוֹכָם׃ וְהָיָה אַחֲרֵי
נָתְשִׁי אוֹתָם אָשׁוּב וְרִחַמְתִּים וַהֲשִׁבֹתִים אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ
16 וְאִישׁ לְאַרְצוֹ׃ וְהָיָה אִם־לָמֹד יִלְמְדוּ אֶת־דַּרְכֵי עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ
בִּשְׁמִי חַי־יְהוָה כַּאֲשֶׁר לִמְּדוּ אֶת־עַמִּי לְהִשָּׁבֵעַ בַּבָּעַל וְנִבְנוּ
17 בְּתוֹךְ עַמִּי׃ וְאִם לֹא יִשְׁמָעוּ וְנָתַשְׁתִּי אֶת־הַגּוֹי הַהוּא נָתוֹשׁ
וְאַבֵּד נְאֻם־יְהוָה׃ ס

יג 13

א כֹּה־אָמַר יְהוָה אֵלַי הָלוֹךְ וְקָנִיתָ לְּךָ אֵזוֹר פִּשְׁתִּים וְשַׂמְתּוֹ
2 עַל־מָתְנֶיךָ וּבַמַּיִם לֹא תְבִאֵהוּ׃ וָאֶקְנֶה אֶת־הָאֵזוֹר כִּדְבַר
3 יְהוָה וָאָשִׂם עַל־מָתְנָי׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי שֵׁנִית
4 לֵאמֹר׃ קַח אֶת־הָאֵזוֹר אֲשֶׁר קָנִיתָ אֲשֶׁר עַל־מָתְנֶיךָ וְקוּם
ה לֵךְ פְּרָתָה וְטָמְנֵהוּ שָׁם בִּנְקִיק הַסָּלַע׃ וָאֵלֵךְ וָאֶטְמְנֵהוּ
6 בִּפְרָת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אוֹתִי׃ ס וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים רַבִּים
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ פְּרָתָה וְקַח מִשָּׁם אֶת־הָאֵזוֹר
7 אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְטָמְנוֹ־שָׁם׃ וָאֵלֵךְ פְּרָתָה וָאֶחְפֹּר וָאֶקַּח אֶת־

הָֽאֵז֔וֹר מִן־הַמָּק֖וֹם אֲשֶׁר־טְמַנְתִּ֣יו שָׁ֑מָּה וְהִנֵּה֙ נִשְׁחַ֣ת הָאֵז֔וֹר
לֹ֥א יִצְלַ֖ח לַכֹּֽל׃ פ
8 9 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ כֹּ֖ה אָמַ֣ר יְהוָ֑ה כָּ֠כָה אַשְׁחִ֞ית
י אֶת־גְּא֧וֹן יְהוּדָ֛ה וְאֶת־גְּא֥וֹן יְרוּשָׁלִַ֖ם הָרָֽב׃ הָעָם֩ הַזֶּ֨ה הָרָ֜ע
הַמֵּאֲנִ֣ים ׀ לִשְׁמ֣וֹעַ אֶת־דְּבָרַ֗י הַהֹֽלְכִים֙ בִּשְׁרִר֣וּת לִבָּ֔ם וַיֵּֽלְכ֗וּ
אַֽחֲרֵי֙ אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים לְעָבְדָ֖ם וּלְהִשְׁתַּחֲוֺ֣ת לָהֶ֑ם וִיהִי֙
11 כָּאֵז֣וֹר הַזֶּ֔ה אֲשֶׁ֥ר לֹא־יִצְלַ֖ח לַכֹּֽל׃ כִּ֡י כַּאֲשֶׁ֣ר יִדְבַּק֩ הָאֵז֨וֹר
אֶל־מָתְנֵי־אִ֜ישׁ כֵּ֣ן הִדְבַּ֣קְתִּי אֵ֠לַי אֶת־כָּל־בֵּ֨ית יִשְׂרָאֵ֜ל וְאֶת־
כָּל־בֵּ֤ית יְהוּדָה֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה לִהְי֥וֹת לִי֙ לְעָ֔ם וּלְשֵׁ֖ם וְלִתְהִלָּ֣ה
12 וּלְתִפְאָ֑רֶת וְלֹ֖א שָׁמֵֽעוּ׃ ס וְאָמַרְתָּ֨ אֲלֵיהֶ֜ם אֶת־הַדָּבָ֣ר
הַזֶּ֗ה כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל כָּל־נֵ֖בֶל יִמָּ֣לֵא יָ֑יִן
וְאָמְר֣וּ אֵלֶ֔יךָ הֲיָדֹ֙עַ֙ לֹ֣א נֵדַ֔ע כִּ֥י כָל־נֵ֖בֶל יִמָּ֥לֵא יָֽיִן׃ ס
13 וְאָמַרְתָּ֨ אֲלֵיהֶ֜ם כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֗ה הִנְנִ֣י מְמַלֵּ֣א אֶת־כָּל־
יֹשְׁבֵ֣י הָאָ֣רֶץ הַזֹּ֡את וְאֶת־הַמְּלָכִ֡ים הַיֹּשְׁבִ֣ים לְדָוִד֩ עַל־כִּסְא֨וֹ
וְאֶת־הַכֹּהֲנִ֜ים וְאֶת־הַנְּבִיאִ֗ים וְאֵ֛ת כָּל־יֹשְׁבֵ֥י יְרוּשָׁלִָ֖ם שִׁכָּרֽוֹן׃
14 וְנִפַּצְתִּים֩ אִ֨ישׁ אֶל־אָחִ֜יו וְהָאָב֧וֹת וְהַבָּנִ֛ים יַחְדָּ֖ו נְאֻם־יְהוָ֑ה
לֹֽא־אֶחְמ֧וֹל וְלֹֽא־אָח֛וּס וְלֹ֥א אֲרַחֵ֖ם מֵהַשְׁחִיתָֽם׃ פ
טו 16 שִׁמְע֥וּ וְהַאֲזִ֖ינוּ אַל־תִּגְבָּ֑הוּ כִּ֥י יְהוָ֖ה דִּבֵּֽר׃ תְּנוּ֩ לַיהוָ֨ה
אֱלֹהֵיכֶ֤ם כָּבוֹד֙ בְּטֶ֣רֶם יַחְשִׁ֔ךְ וּבְטֶ֛רֶם יִתְנַגְּפ֥וּ רַגְלֵיכֶ֖ם עַל־הָ֣רֵי
17 נָ֑שֶׁף וְקִוִּיתֶ֤ם לְאוֹר֙ וְשָׂמָ֣הּ לְצַלְמָ֔וֶת יְשִׁ֖ית לַעֲרָפֶֽל׃ וְאִם֙ לֹ֣א
תִשְׁמָע֔וּהָ בְּמִסְתָּרִ֖ים תִּבְכֶּה־נַפְשִׁ֣י מִפְּנֵ֣י גֵוָ֑ה וְדָמֹ֨עַ תִּדְמַ֜ע
18 וְתֵרַ֤ד עֵינִי֙ דִּמְעָ֔ה כִּ֥י נִשְׁבָּ֖ה עֵ֥דֶר יְהוָֽה׃ אֱמֹ֥ר לַמֶּ֖לֶךְ
וְלַגְּבִירָ֑ה הַשְׁפִּ֣ילוּ שֵׁ֔בוּ כִּ֚י יָרַד֙ מַרְאֲשׁ֣וֹתֵיכֶ֔ם עֲטֶ֖רֶת
19 תִּפְאַרְתְּכֶֽם׃ עָרֵ֥י הַנֶּ֛גֶב סֻגְּר֖וּ וְאֵ֣ין פֹּתֵ֑חַ הָגְלָ֧ת יְהוּדָ֛ה כֻּלָּ֖הּ
כ הָגְלָ֥ת שְׁלוֹמִֽים׃ שְׂאִ֤י עֵֽינֵיכֶם֙ וּרְאִ֔י הַבָּאִ֖ים מִצָּפ֑וֹן אַיֵּ֗ה
21 הָעֵ֙דֶר֙ נִתַּן־לָ֔ךְ צֹ֖אן תִּפְאַרְתֵּֽךְ׃ מַה־תֹּֽאמְרִי֙ כִּֽי־יִפְקֹ֣ד עָלַ֔יִךְ
וְאַ֨תְּ לִמַּ֧דְתְּ אֹתָ֛ם עָלַ֥יִךְ אַלֻּפִ֖ים לְרֹ֑אשׁ הֲל֤וֹא חֲבָלִים֙ יֹֽאחֱז֔וּךְ
22 כְּמ֖וֹ אֵ֥שֶׁת לֵֽדָה׃ וְכִ֤י תֹֽאמְרִי֙ בִּלְבָבֵ֔ךְ מַדּ֖וּעַ קְרָאֻ֣נִי אֵ֑לֶּה
23 בְּרֹ֧ב עֲוֺנֵ֛ךְ נִגְל֥וּ שׁוּלַ֖יִךְ נֶחְמְס֥וּ עֲקֵבָֽיִךְ׃ הֲיַהֲפֹ֤ךְ כּוּשִׁי֙ עוֹר֔וֹ
וְנָמֵ֖ר חֲבַרְבֻּרֹתָ֑יו גַּם־אַתֶּם֙ תּוּכְל֣וּ לְהֵיטִ֔יב לִמֻּדֵ֖י הָרֵֽעַ׃

v. 13 קמץ בטפחא. v. 16 וְשִׁית ק׳. v. 20 שְׂאוּ ק׳.
ibid. וּרְאוּ ק׳.

24 כה וַאֲפִיצֵם כְּקַשׁ עוֹבֵר לְרוּחַ מִדְבָּר׃ זֶה גוֹרָלֵךְ מְנָת־מִדַּיִךְ
26 מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתִּבְטְחִי בַּשָּׁקֶר׃ וְגַם־
27 אֲנִי חָשַׂפְתִּי שׁוּלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ וְנִרְאָה קְלוֹנֵךְ׃ נִאֻפַיִךְ
וּמִצְהֲלוֹתַיִךְ זִמַּת זְנוּתֵךְ עַל־גְּבָעוֹת בַּשָּׂדֶה רָאִיתִי שִׁקּוּצָיִךְ
אוֹי לָךְ יְרוּשָׁלַםִ לֹא תִטְהֲרִי אַחֲרֵי מָתַי עֹד׃ ס

יד 14

א אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת׃
2 אָבְלָה יְהוּדָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻמְלְלוּ קָדְרוּ לָאָרֶץ וְצִוְחַת יְרוּשָׁלַםִ
3 עָלָתָה׃ וְאַדִּרֵיהֶם שָׁלְחוּ צְעוֹרֵיהֶם לַמָּיִם בָּאוּ עַל־גֵּבִים
לֹא־מָצְאוּ מַיִם שָׁבוּ כְלֵיהֶם רֵיקָם בֹּשׁוּ וְהָכְלְמוּ וְחָפוּ רֹאשָׁם׃
4 בַּעֲבוּר הָאֲדָמָה חַתָּה כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ בֹּשׁוּ אִכָּרִים
ה חָפוּ רֹאשָׁם׃ כִּי גַם־אַיֶּלֶת בַּשָּׂדֶה יָלְדָה וְעָזוֹב כִּי לֹא־הָיָה
6 דֶּשֶׁא׃ וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שְׁפָיִם שָׁאֲפוּ רוּחַ כַּתַּנִּים כָּלוּ
7 עֵינֵיהֶם כִּי אֵין־עֵשֶׂב׃ אִם־עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן
8 שְׁמֶךָ כִּי־רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ
9 בְּעֵת צָרָה לָמָּה תִהְיֶה כְּגֵר בָּאָרֶץ וּכְאֹרֵחַ נָטָה לָלוּן׃ לָמָּה
תִהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם כְּגִבּוֹר לֹא־יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה בְקִרְבֵּנוּ
י יְהוָה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּחֵנוּ׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָה
לָעָם הַזֶּה כֵּן אָהֲבוּ לָנוּעַ רַגְלֵיהֶם לֹא חָשָׂכוּ וַיהוָה לֹא רָצָם
11 עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֹנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי
12 אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה׃ כִּי יָצֻמוּ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
אֶל־רִנָּתָם וְכִי יַעֲלוּ עֹלָה וּמִנְחָה אֵינֶנִּי רֹצָם כִּי בַּחֶרֶב
13 וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר אָנֹכִי מְכַלֶּה אוֹתָם׃ וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה
הִנֵּה הַנְּבִאִים אֹמְרִים לָהֶם לֹא־תִרְאוּ חֶרֶב וְרָעָב לֹא־יִהְיֶה
לָכֶם כִּי־שְׁלוֹם אֱמֶת אֶתֵּן לָכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ פ
14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שֶׁקֶר הַנְּבִאִים נִבְּאִים בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים
וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן שֶׁקֶר וְקֶסֶם וֶאֱלוֹל
טו וְתַרְמוֹת לִבָּם הֵמָּה מִתְנַבְּאִים לָכֶם׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה עַל־הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי וַאֲנִי לֹא־שְׁלַחְתִּים
וְהֵמָּה אֹמְרִים חֶרֶב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת בַּחֶרֶב

---

v. 2 צ׳ זעירא. v. 3 צְעִירֵיהֶם ק׳. v. 14 וֶאֱלִיל ק׳. ibid. וְתַרְמִית ק׳.

16 וּבָרָעָב יִתַּמּוּ הַנְּבִאִים הָהֵמָּה׃ וְהָעָם אֲשֶׁר־הֵמָּה נִבְּאִים
לָהֶם יִהְיוּ מֻשְׁלָכִים בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם מִפְּנֵי ׀ הָרָעָב
וְהַחֶרֶב וְאֵין מְקַבֵּר לָהֵמָּה הֵמָּה נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם
17 וְשָׁפַכְתִּי עֲלֵיהֶם אֶת־רָעָתָם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה תֵּרַדְנָה עֵינַי דִּמְעָה לַיְלָה וְיוֹמָם וְאַל־תִּדְמֶינָה כִּי
שֶׁבֶר גָּדוֹל נִשְׁבְּרָה בְּתוּלַת בַּת־עַמִּי מַכָּה נַחְלָה מְאֹד׃
18 אִם־יָצָאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חַלְלֵי־חֶרֶב וְאִם בָּאתִי הָעִיר וְהִנֵּה
תַּחֲלוּאֵי רָעָב כִּי גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן סָחֲרוּ אֶל־אֶרֶץ וְלֹא
19 יָדָעוּ׃ ס הֲמָאֹס מָאַסְתָּ אֶת־יְהוּדָה אִם־בְּצִיּוֹן גָּעֲלָה
נַפְשֶׁךָ מַדּוּעַ הִכִּיתָנוּ וְאֵין לָנוּ מַרְפֵּא קַוֵּה לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב
כ וּלְעֵת מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָה׃ יָדַעְנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ עֲוֺן אֲבוֹתֵינוּ
21 כִּי חָטָאנוּ לָךְ׃ אַל־תִּנְאַץ לְמַעַן שִׁמְךָ אַל־תְּנַבֵּל כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ
22 זְכֹר אַל־תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ׃ הֲיֵשׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם מַגְשִׁמִים
וְאִם־הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רְבִבִים הֲלֹא אַתָּה־הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וּנְקַוֶּה־לָּךְ כִּי־אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃ פ

טו 15

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אִם־יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל לְפָנַי אֵין
2 נַפְשִׁי אֶל־הָעָם הַזֶּה שַׁלַּח מֵעַל־פָּנַי וְיֵצֵאוּ׃ וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ
אֵלֶיךָ אָנָה נֵצֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֲשֶׁר לַמָּוֶת
לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב וַאֲשֶׁר לָרָעָב לָרָעָב וַאֲשֶׁר לַשְּׁבִי
3 לַשֶּׁבִי׃ וּפָקַדְתִּי עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת נְאֻם־יְהוָה אֶת־
הַחֶרֶב לַהֲרֹג וְאֶת־הַכְּלָבִים לִסְחֹב וְאֶת־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
4 בֶּהֱמַת הָאָרֶץ לֶאֱכֹל וּלְהַשְׁחִית׃ וּנְתַתִּים לְזַוָעָה לְכֹל
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ בִּגְלַל מְנַשֶּׁה בֶן־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל
ה אֲשֶׁר־עָשָׂה בִּירוּשָׁלָםִ׃ כִּי מִי־יַחְמֹל עָלַיִךְ יְרוּשָׁלַםִ וּמִי יָנוּד
6 לָךְ וּמִי יָסוּר לִשְׁאֹל לְשָׁלֹם לָךְ׃ אַתְּ נָטַשְׁתְּ אֹתִי נְאֻם־יְהוָה
אָחוֹר תֵּלֵכִי וָאַט אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וָאַשְׁחִיתֵךְ נִלְאֵיתִי הִנָּחֵם׃
7 וָאֶזְרֵם בְּמִזְרֶה בְּשַׁעֲרֵי הָאָרֶץ שִׁכַּלְתִּי אִבַּדְתִּי אֶת־עַמִּי
8 מִדַּרְכֵיהֶם לוֹא שָׁבוּ׃ עָצְמוּ־לִי אַלְמְנוֹתָו מֵחוֹל יַמִּים הֵבֵאתִי
לָהֶם עַל־אֵם בָּחוּר שֹׁדֵד בַּצָּהֳרָיִם הִפַּלְתִּי עָלֶיהָ פִּתְאֹם עִיר
9 וּבֶהָלוֹת׃ אֻמְלְלָה יֹלֶדֶת הַשִּׁבְעָה נָפְחָה נַפְשָׁהּ בָּאה שִׁמְשָׁהּ

v. 4 לְזַעֲוָה ק׳. v. 8 אלמנותיו ק׳. v. 9 בָּא ק׳.

בְּעֹד יוֹמָם בּוֹשָׁה וְחָפֵרָה וּשְׁאֵרִיתָם לַחֶרֶב אֶתֵּן לִפְנֵי
י אֹיְבֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ ס אוֹי־לִי אִמִּי כִּי יְלִדְתִּנִי אִישׁ
רִיב וְאִישׁ מָדוֹן לְכָל־הָאָרֶץ לֹא־נָשִׁיתִי וְלֹא־נָשׁוּ־בִי כֻּלֹּה
11 מְקַלְלַוְנִי׃ אָמַר יְהוָה אִם־לֹא שֵׁרִוֹתִךָ לְטוֹב אִם־לוֹא ׀
12 הִפְגַּעְתִּי בְךָ בְּעֵת רָעָה וּבְעֵת צָרָה אֶת־הָאֹיֵב׃ הֲיָרֹעַ בַּרְזֶל ׀
13 בַּרְזֶל מִצָּפוֹן וּנְחֹשֶׁת׃ חֵילְךָ וְאוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן לֹא בִמְחִיר
14 וּבְכָל־חַטֹּאותֶיךָ וּבְכָל־גְּבוּלֶיךָ׃ וְהַעֲבַרְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ
בְּאֶרֶץ לֹא יָדָעְתָּ כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי עֲלֵיכֶם תּוּקָד׃ ס
טו אַתָּה יָדַעְתָּ יְהוָה זָכְרֵנִי וּפָקְדֵנִי וְהִנָּקֶם לִי מֵרֹדְפַי
16 אַל־לְאֶרֶךְ אַפְּךָ תִּקָּחֵנִי דַּע שְׂאֵתִי עָלֶיךָ חֶרְפָּה׃ נִמְצְאוּ
דְבָרֶיךָ וָאֹכְלֵם וַיְהִי דְבָרְיךָ לִי לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחַת לְבָבִי כִּי־
17 נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת׃ לֹא־יָשַׁבְתִּי בְסוֹד־
מְשַׂחֲקִים וָאֶעְלֹז מִפְּנֵי יָדְךָ בָּדָד יָשַׁבְתִּי כִּי־זַעַם מִלֵּאתָנִי׃
18 לָמָּה הָיָה כְאֵבִי נֶצַח וּמַכָּתִי אֲנוּשָׁה מֵאֲנָה הֵרָפֵא הָיוֹ
19 תִהְיֶה לִי כְּמוֹ אַכְזָב מַיִם לֹא נֶאֱמָנוּ׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה אִם־תָּשׁוּב וַאֲשִׁיבְךָ לְפָנַי תַּעֲמֹד וְאִם־תּוֹצִיא יָקָר
מִזּוֹלֵל כְּפִי תִהְיֶה יָשֻׁבוּ הֵמָּה אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב
כ אֲלֵיהֶם׃ וּנְתַתִּיךָ לָעָם הַזֶּה לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת בְּצוּרָה וְנִלְחֲמוּ
אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהוֹשִׁיעֲךָ וּלְהַצִּילֶךָ נְאֻם־
21 יְהוָה׃ וְהִצַּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים וּפְדִתִיךָ מִכַּף עָרִצִים׃ ס

יו 16

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ לֹא־תִקַּח לְךָ אִשָּׁה וְלֹא־יִהְיוּ
3 לְךָ בָּנִים וּבָנוֹת בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה עַל־
הַבָּנִים וְעַל־הַבָּנוֹת הַיִּלּוֹדִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־אִמֹּתָם הַיֹּלְדוֹת
4 אוֹתָם וְעַל־אֲבוֹתָם הַמּוֹלִדִים אוֹתָם בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ מְמוֹתֵי
תַחֲלֻאִים יָמֻתוּ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
יִהְיוּ וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב יִכְלוּ וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף
ה הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ ס כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־תָּבוֹא
בֵּית מַרְזֵחַ וְאַל־תֵּלֵךְ לִסְפּוֹד וְאַל־תָּנֹד לָהֶם כִּי־אָסַפְתִּי אֶת־
שְׁלוֹמִי מֵאֵת הָעָם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הָרַחֲמִים׃
6 וּמֵתוּ גְדֹלִים וּקְטַנִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת לֹא יִקָּבֵרוּ וְלֹא־יִסְפְּדוּ

v. 10 כֻּלּוֹ ק׳. ibid. פתח בס״פ. v. 11 שֵׁרִיתִךָ ק׳. v. 16 דְּבָרְךָ ק׳.

לָהֶם וְלֹא יִתְגֹּדַד וְלֹא יִקָּרֵחַ לָהֶם׃ וְלֹא־יִפְרְסוּ לָהֶם עַל־אֵבֶל 7
לְנַחֲמוֹ עַל־מֵת וְלֹא־יַשְׁקוּ אוֹתָם כּוֹס תַּנְחוּמִים עַל־אָבִיו
וְעַל־אִמּוֹ׃ וּבֵית־מִשְׁתֶּה לֹא־תָבוֹא לָשֶׁבֶת אוֹתָם לֶאֱכֹל 8
וְלִשְׁתּוֹת׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי 9
מַשְׁבִּית מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִימֵיכֶם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל
שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃ וְהָיָה כִּי תַגִּיד לָעָם הַזֶּה אֵת י
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ עַל־מֶה דִבֶּר יְהוָה עָלֵינוּ
אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וּמֶה עֲוֺנֵנוּ וּמֶה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר
חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם עַל אֲשֶׁר־עָזְבוּ 11
אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וַיַּעַבְדוּם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וְאֹתִי עָזָבוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמָרוּ׃
וְאַתֶּם הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת מֵאֲבוֹתֵיכֶם וְהִנְּכֶם הֹלְכִים אִישׁ אַחֲרֵי 12
שְׁרִרוּת לִבּוֹ הָרָע לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֵלָי׃ וְהֵטַלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל 13
הָאָרֶץ הַזֹּאת עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם
וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֶת־אֱלֹהִים אֲחֵרִים יוֹמָם וָלַיְלָה אֲשֶׁר לֹא־אֶתֵּן
לָכֶם חֲנִינָה׃ ס לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־ 14
יֵאָמֵר עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל טו
מֵאֶרֶץ צָפוֹן וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִים
עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם׃ ס הִנְנִי שֹׁלֵחַ 16
לְדַוָּגִים רַבִּים נְאֻם־יְהוָה וְדִיגוּם וְאַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁלַח לְרַבִּים
צַיָּדִים וְצָדוּם מֵעַל כָּל־הַר וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִנְּקִיקֵי
הַסְּלָעִים׃ כִּי עֵינַי עַל־כָּל־דַּרְכֵיהֶם לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנָי וְלֹא־ 17
נִצְפַּן עֲוֺנָם מִנֶּגֶד עֵינָי׃ וְשִׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֵה עֲוֺנָם 18
וְחַטָּאתָם עַל חַלְּלָם אֶת־אַרְצִי בְּנִבְלַת שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם
מָלְאוּ אֶת־נַחֲלָתִי׃ פ
יְהוָה עֻזִּי וּמָעֻזִּי וּמְנוּסִי בְּיוֹם צָרָה אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ 19
מֵאַפְסֵי־אָרֶץ וְיֹאמְרוּ אַךְ־שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל וְאֵין־
בָּם מוֹעִיל׃ הֲיַעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים׃ כ
לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעָם בַּפַּעַם הַזֹּאת אוֹדִיעֵם אֶת־יָדִי וְאֶת־גְּבוּרָתִי 21
וְיָדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה׃ ס

v. 16 לדיגים. v. 19 קמץ בזקף.

יז 17

א חַטַּאת יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה
2 עַל־לוּחַ לִבָּם וּלְקַרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ כִּזְכֹּר בְּנֵיהֶם מִזְבְּחוֹתָם
3 וַאֲשֵׁרֵיהֶם עַל־עֵץ רַעֲנָן עַל גְּבָעוֹת הַגְּבֹהוֹת׃ הֲרָרִי בַּשָּׂדֶה
חֵילְךָ כָל־אוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן בָּמֹתֶיךָ בְּחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלֶיךָ׃
4 וְשָׁמַטְתָּה וּבְךָ מִנַּחֲלָתְךָ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וְהַעֲבַדְתִּיךָ אֶת־
אֹיְבֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעְתָּ כִּי־אֵשׁ קְדַחְתֶּם בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם
ה תּוּקָד׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אָרוּר הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם
6 וְשָׂם בָּשָׂר זְרֹעוֹ וּמִן־יְהוָה יָסוּר לִבּוֹ׃ וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה
וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבוֹא טוֹב וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה
7 וְלֹא תֵשֵׁב׃ ס בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה
8 יְהוָה מִבְטַחוֹ׃ וְהָיָה כְּעֵץ ׀ שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־יוּבַל יְשַׁלַּח
שָׁרָשָׁיו וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן וּבִשְׁנַת
9 בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי׃ עָקֹב הַלֵּב מִכֹּל
י וְאָנֻשׁ הוּא מִי יֵדָעֶנּוּ׃ אֲנִי יְהוָה חֹקֵר לֵב בֹּחֵן כְּלָיוֹת וְלָתֵת
11 לְאִישׁ כִּדְרָכוֹ כִּפְרִי מַעֲלָלָיו׃ קֹרֵא דָגַר וְלֹא יָלָד עֹשֶׂה
עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט בַּחֲצִי יָמוֹ יַעַזְבֶנּוּ וּבְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה נָבָל׃
12 13 כִּסֵּא כָבוֹד מָרוֹם מֵרִאשׁוֹן מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל
יְהוָה כָּל־עֹזְבֶיךָ יֵבֹשׁוּ יְסוּרַי בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ כִּי עָזְבוּ מְקוֹר
14 מַיִם־חַיִּים אֶת־יְהוָה׃ ס רְפָאֵנִי יְהוָה וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי
טו וְאִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתִי אָתָּה׃ הִנֵּה־הֵמָּה אֹמְרִים אֵלָי אַיֵּה
16 דְבַר־יְהוָה יָבוֹא נָא׃ וַאֲנִי לֹא־אַצְתִּי ׀ מֵרֹעֶה אַחֲרֶיךָ וְיוֹם
אָנוּשׁ לֹא הִתְאַוֵּיתִי אַתָּה יָדָעְתָּ מוֹצָא שְׂפָתַי נֹכַח פָּנֶיךָ
17 18 הָיָה׃ אַל־תִּהְיֵה־לִי לִמְחִתָּה מַחֲסִי־אַתָּה בְּיוֹם רָעָה׃ יֵבֹשׁוּ
רֹדְפַי וְאַל־אֵבֹשָׁה אָנִי יֵחַתּוּ הֵמָּה וְאַל־אֵחַתָּה אָנִי הָבִיא
19 עֲלֵיהֶם יוֹם רָעָה וּמִשְׁנֶה שִׁבָּרוֹן שָׁבְרֵם׃ ס כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֵלַי הָלֹךְ וְעָמַדְתָּ בְּשַׁעַר בְּנֵי־עָם אֲשֶׁר יָבֹאוּ בוֹ
כ מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר יֵצְאוּ בוֹ וּבְכֹל שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלָםִ׃ וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה וְכֹל
21 יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה

v. 8 יראָה ק׳. ibid. קמץ בזקף. v. 10 כדרכָיו ק׳. v. 11 קמץ בזקף.
ibid. יָמָיו ק׳. v. 13 וְסוּרַי ק׳. v. 17 ר׳ בצרי. v. 19 הָעָם ק׳.

הִשָּׁמְרוּ בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם וְאַל־תִּשְׂאוּ מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וַהֲבֵאתֶם
בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ וְלֹא־תוֹצִיאוּ מַשָּׂא מִבָּתֵּיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת 22
וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ וְקִדַּשְׁתֶּם אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת כַּאֲשֶׁר
צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם 23
וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שׁוֹמֵעַ וּלְבִלְתִּי קַחַת מוּסָר׃ וְהָיָה 24
אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּן אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְבִלְתִּי ׀ הָבִיא מַשָּׂא
בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּלְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת־בָּהּ כָּל־מְלָאכָה׃ וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת כה
מְלָכִים ׀ וְשָׂרִים יֹשְׁבִים עַל־כִּסֵּא דָוִד רֹכְבִים ׀ בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים
הֵמָּה וְשָׂרֵיהֶם אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וְיָשְׁבָה הָעִיר
הַזֹּאת לְעוֹלָם׃ וּבָאוּ מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמִסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלַ͏ִם 26
וּמֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמִן־הַשְּׁפֵלָה וּמִן־הָהָר וּמִן־הַנֶּגֶב מְבִאִים
עֹלָה וְזֶבַח וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה וּמְבִאֵי תוֹדָה בֵּית יְהוָה׃ וְאִם־ 27
לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וּלְבִלְתִּי ׀ שְׂאֵת מַשָּׂא
וּבֹא בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהִצַּתִּי אֵשׁ בִּשְׁעָרֶיהָ
וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלִַם וְלֹא תִכְבֶּה׃ ס

יח 18

הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ קוּם א 2
וְיָרַדְתָּ בֵּית הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה אַשְׁמִיעֲךָ אֶת־דְּבָרָי׃ וָאֵרֵד בֵּית 3
הַיּוֹצֵר וְהִנֵּהוּ עֹשֶׂה מְלָאכָה עַל־הָאָבְנָיִם׃ וְנִשְׁחַת הַכְּלִי 4
אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה בַּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר וְשָׁב וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּלִי אַחֵר
כַּאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינֵי הַיּוֹצֵר לַעֲשׂוֹת׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי ה
לֵאמוֹר׃ הֲכַיּוֹצֵר הַזֶּה לֹא־אוּכַל לַעֲשׂוֹת לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל 6
נְאֻם־יְהוָה הִנֵּה כַחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר כֵּן־אַתֶּם בְּיָדִי בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
ס רֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ 7
וּלְהַאֲבִיד׃ וְשָׁב הַגּוֹי הַהוּא מֵרָעָתוֹ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלָיו 8
וְנִחַמְתִּי עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר חָשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת לוֹ׃ ס וְרֶגַע 9
אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִבְנֹת וְלִנְטֹעַ׃ וְעָשָׂה הָרָעָה י
בְּעֵינַי לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹלִי וְנִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
לְהֵיטִיב אוֹתוֹ׃ ס וְעַתָּה אֱמָר־נָא אֶל־אִישׁ־יְהוּדָה וְעַל־ 11

---

v. 23 שְׁמוֹעַ ק׳. v. 24 בּוֹ ק׳. v. 3 וְהִנֵּה הוּא ק׳. v. 10 הָרַע ק׳.

יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵר עֲלֵיכֶם
רָעָה וְחֹשֵׁב עֲלֵיכֶם מַחֲשָׁבָה שׁוּבוּ נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה
12 וְהֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם׃ וְאָמְרוּ נוֹאָשׁ כִּי־אַחֲרֵי
13 מַחְשְׁבוֹתֵינוּ נֵלֵךְ וְאִישׁ שְׁרִרוּת לִבּוֹ־הָרָע נַעֲשֶׂה׃ ס לָכֵן
כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁאֲלוּ־נָא בַּגּוֹיִם מִי שָׁמַע כָּאֵלֶּה שַׁעֲרֻרִת
14 עָשְׂתָה מְאֹד בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל׃ הֲיַעֲזֹב מִצּוּר שָׂדַי שֶׁלֶג לְבָנוֹן
טו אִם־יִנָּתְשׁוּ מַיִם זָרִים קָרִים נוֹזְלִים׃ כִּי־שְׁכֵחֻנִי עַמִּי לַשָּׁוְא
יְקַטֵּרוּ וַיַּכְשִׁלוּם בְּדַרְכֵיהֶם שְׁבוּלֵי עוֹלָם לָלֶכֶת נְתִיבוֹת
16 דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה׃ לָשׂוּם אַרְצָם לְשַׁמָּה שְׁרוֹקֹת עוֹלָם כֹּל
17 עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיָנִיד בְּרֹאשׁוֹ׃ כְּרוּחַ־קָדִים אֲפִיצֵם לִפְנֵי
18 אוֹיֵב עֹרֶף וְלֹא־פָנִים אֶרְאֵם בְּיוֹם אֵידָם׃ ס וַיֹּאמְרוּ לְכוּ
וְנַחְשְׁבָה עַל־יִרְמְיָהוּ מַחֲשָׁבוֹת כִּי לֹא־תֹאבַד תּוֹרָה מִכֹּהֵן
וְעֵצָה מֵחָכָם וְדָבָר מִנָּבִיא לְכוּ וְנַכֵּהוּ בַלָּשׁוֹן וְאַל־נַקְשִׁיבָה
19 אֶל־כָּל־דְּבָרָיו׃ הַקְשִׁיבָה יְהוָה אֵלָי וּשְׁמַע לְקוֹל יְרִיבָי׃
כ הַיְשֻׁלַּם תַּחַת־טוֹבָה רָעָה כִּי־כָרוּ שׁוּחָה לְנַפְשִׁי זְכֹר ׀ עָמְדִי
לְפָנֶיךָ לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם טוֹבָה לְהָשִׁיב אֶת־חֲמָתְךָ מֵהֶם׃
21 לָכֵן תֵּן אֶת־בְּנֵיהֶם לָרָעָב וְהַגִּרֵם עַל־יְדֵי־חֶרֶב וְתִהְיֶנָה
נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת וְאַלְמָנוֹת וְאַנְשֵׁיהֶם יִהְיוּ הֲרֻגֵי מָוֶת
22 בַּחוּרֵיהֶם מֻכֵּי־חֶרֶב בַּמִּלְחָמָה׃ תִּשָּׁמַע זְעָקָה מִבָּתֵּיהֶם כִּי־
תָבִיא עֲלֵיהֶם גְּדוּד פִּתְאֹם כִּי־כָרוּ שִׁיחָה לְלָכְדֵנִי וּפַחִים
23 טָמְנוּ לְרַגְלָי׃ וְאַתָּה יְהוָה יָדַעְתָּ אֶת־כָּל־עֲצָתָם עָלַי לַמָּוֶת
אַל־תְּכַפֵּר עַל־עֲוֺנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תֶּמְחִי וְהָיוּ
מֻכְשָׁלִים לְפָנֶיךָ בְּעֵת אַפְּךָ עֲשֵׂה בָהֶם׃ ס

יט 19

א כֹּה אָמַר יְהוָה הָלֹךְ וְקָנִיתָ בַקְבֻּק יוֹצֵר חָרֶשׂ וּמִזִּקְנֵי הָעָם
2 וּמִזִּקְנֵי הַכֹּהֲנִים׃ וְיָצָאתָ אֶל־גֵּיא בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר פֶּתַח שַׁעַר
הַחַרְסוּת וְקָרָאתָ שָּׁם אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ׃
3 וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה
4 עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָהּ תִּצַּלְנָה אָזְנָיו׃ יַעַן ׀ אֲשֶׁר

v. 15 שְׁבִילֵי ק׳. v. 16 שְׁרִיקֹת ק׳. v. 22 שׁוּחָה ק׳.
v. 23 וִהְיוּ ק׳. v. 2 הַחַרְסִית ק׳.

עֲזָבֻנִי וַיְנַכְּרוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְקַטְּרוּ־בוֹ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים
אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם הֵמָּה וַאֲבוֹתֵיהֶם וּמַלְכֵי יְהוּדָה וּמָלְאוּ אֶת־
הַמָּקוֹם הַזֶּה דַּם נְקִיִּם׃ וּבָנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל לִשְׂרֹף אֶת־ ה
בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ עֹלוֹת לַבָּעַל אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי וְלֹא דִבַּרְתִּי וְלֹא
עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ ס לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־ 6
יִקָּרֵא לַמָּקוֹם הַזֶּה עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא
הַהֲרֵגָה׃ וּבַקֹּתִי אֶת־עֲצַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם בַּמָּקוֹם הַזֶּה 7
וְהִפַּלְתִּים בַּחֶרֶב לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְנָתַתִּי
אֶת־נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי 8
אֶת־הָעִיר הַזֹּאת לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק
עַל־כָּל־מַכֹּתֶהָ׃ וְהַאֲכַלְתִּים אֶת־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם וְאֵת בְּשַׂר 9
בְּנֹתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ יֹאכֵלוּ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר
יָצִיקוּ לָהֶם אֹיְבֵיהֶם וּמְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם׃ וְשָׁבַרְתָּ הַבַּקְבֻּק לְעֵינֵי י
הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים אוֹתָךְ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה 11
צְבָאוֹת כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר
יִשְׁבֹּר אֶת־כְּלִי הַיּוֹצֵר אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵה עוֹד וּבְתֹפֶת
יִקְבְּרוּ מֵאֵין מָקוֹם לִקְבּוֹר׃ כֵּן אֶעֱשֶׂה לַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־ 12
יְהוָה וּלְיוֹשְׁבָיו וְלָתֵת אֶת־הָעִיר הַזֹּאת כְּתֹפֶת׃ וְהָיוּ בָּתֵּי 13
יְרוּשָׁלִַם וּבָתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה כִּמְקוֹם הַתֹּפֶת הַטְּמֵאִים לְכֹל
הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגֹּתֵיהֶם לְכֹל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ
נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים׃ ס וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ מֵהַתֹּפֶת אֲשֶׁר 14
שְׁלָחוֹ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־יְהוָה וַיֹּאמֶר
אֶל־כָּל־הָעָם׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל טו
הִנְנִי מֵבִי אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרָי׃

20 כ

וַיִּשְׁמַע פַּשְׁחוּר בֶּן־אִמֵּר הַכֹּהֵן וְהוּא־פָקִיד נָגִיד בְּבֵית יְהוָה א
אֶת־יִרְמְיָהוּ נִבָּא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיַּכֶּה פַּשְׁחוּר אֵת 2
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהְפֶּכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן
הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּצֵא פַשְׁחוּר אֶת־ 3

---

v. 15 מֵבִיא ק.

יִרְמְיָ֖הוּ מִן־הַמַּהְפָּ֑כֶת וַיֹּ֨אמֶר אֵלָ֜יו יִרְמְיָ֗הוּ לֹ֤א פַשְׁחוּר֙ קָרָ֤א
4 יְהוָה֙ שְׁמֶ֔ךָ כִּ֖י אִם־מָג֥וֹר מִסָּבִֽיב׃ ס כִּ֣י כֹה֮ אָמַ֣ר יְהוָה֒
הִנְנִ֨י נֹתֶנְךָ֜ לְמָג֗וֹר לְךָ֙ וּֽלְכָל־אֹ֣הֲבֶ֔יךָ וְנָפְל֛וּ בְּחֶ֥רֶב אֹיְבֵיהֶ֖ם
וְעֵינֶ֣יךָ רֹא֑וֹת וְאֶת־כָּל־יְהוּדָ֗ה אֶתֵּן֙ בְּיַ֣ד מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל וְהִגְלָ֥ם
ה בָּבֶ֖לָה וְהִכָּ֥ם בֶּחָֽרֶב׃ וְנָתַתִּ֗י אֶת־כָּל־חֹ֙סֶן֙ הָעִ֣יר הַזֹּ֔את וְאֶת־
כָּל־יְגִיעָ֖הּ וְאֶת־כָּל־יְקָרָ֑הּ וְאֵ֨ת כָּל־אוֹצְר֜וֹת מַלְכֵ֣י יְהוּדָ֗ה אֶתֵּן֙
6 בְּיַ֣ד אֹֽיְבֵיהֶ֔ם וּבְזָזוּם֙ וּלְקָח֔וּם וֶהֱבִיא֖וּם בָּבֶֽלָה׃ וְאַתָּ֣ה פַשְׁח֗וּר
וְכֹל֙ יֹשְׁבֵ֣י בֵיתֶ֔ךָ תֵּלְכ֖וּ בַּשֶּׁ֑בִי וּבָבֶ֣ל תָּב֗וֹא וְשָׁ֤ם תָּמוּת֙ וְשָׁ֣ם
תִּקָּבֵ֔ר אַתָּה֙ וְכָל־אֹ֣הֲבֶ֔יךָ אֲשֶׁר־נִבֵּ֥אתָ לָהֶ֖ם בַּשָּֽׁקֶר׃ פ
7 פִּתִּיתַ֤נִי יְהוָה֙ וָֽאֶפָּ֔ת חֲזַקְתַּ֖נִי וַתּוּכָ֑ל הָיִ֤יתִי לִשְׂחוֹק֙ כָּל־
8 הַיּ֔וֹם כֻּלֹּ֖ה לֹעֵ֥ג לִֽי׃ כִּֽי־מִדֵּ֤י אֲדַבֵּר֙ אֶזְעָ֔ק חָמָ֥ס וָשֹׁ֖ד אֶקְרָ֑א
9 כִּֽי־הָיָ֨ה דְבַר־יְהוָ֥ה לִ֛י לְחֶרְפָּ֥ה וּלְקֶ֖לֶס כָּל־הַיּֽוֹם׃ וְאָמַרְתִּ֣י
לֹֽא־אֶזְכְּרֶ֗נּוּ וְלֹֽא־אֲדַבֵּ֥ר עוֹד֙ בִּשְׁמ֔וֹ וְהָיָ֤ה בְלִבִּי֙ כְּאֵ֣שׁ בֹּעֶ֔רֶת
י עָצֻ֖ר בְּעַצְמֹתָ֑י וְנִלְאֵ֥יתִי כַּלְכֵ֖ל וְלֹ֥א אוּכָֽל׃ כִּ֣י שָׁמַ֗עְתִּי דִּבַּ֣ת
רַבִּים֮ מָג֣וֹר מִסָּבִיב֒ הַגִּ֙ידוּ֙ וְנַגִּידֶ֔נּוּ כֹּ֚ל אֱנ֣וֹשׁ שְׁלֹמִ֔י שֹׁמְרֵ֖י
צַלְעִ֑י אוּלַ֤י יְפֻתֶּה֙ וְנ֣וּכְלָה ל֔וֹ וְנִקְחָ֥ה נִקְמָתֵ֖נוּ מִמֶּֽנּוּ׃
11 וַיהוָ֤ה אוֹתִי֙ כְּגִבּ֣וֹר עָרִ֔יץ עַל־כֵּ֛ן רֹדְפַ֥י יִכָּשְׁל֖וּ וְלֹ֣א יֻכָ֑לוּ
12 בֹּ֤שׁוּ מְאֹד֙ כִּי־לֹ֣א הִשְׂכִּ֔ילוּ כְּלִמַּ֥ת עוֹלָ֖ם לֹ֥א תִשָּׁכֵֽחַ׃ וַיהוָ֣ה
צְבָא֗וֹת בֹּחֵ֣ן צַדִּ֔יק רֹאֶ֥ה כְלָי֖וֹת וָלֵ֑ב אֶרְאֶ֤ה נִקְמָתְךָ֙ מֵהֶ֔ם כִּ֥י
אֵלֶ֖יךָ גִּלִּ֥יתִי אֶת־רִיבִֽי׃ פ
13 שִׁ֚ירוּ לַֽיהוָ֔ה הַֽלְל֖וּ אֶת־יְהוָ֑ה כִּ֧י הִצִּ֛יל אֶת־נֶ֥פֶשׁ אֶבְי֖וֹן מִיַּ֥ד
14 מְרֵעִֽים׃ ס אָר֣וּר הַיּ֔וֹם אֲשֶׁ֥ר יֻלַּ֖דְתִּי בּ֑וֹ י֛וֹם אֲשֶׁר־יְלָדַ֥תְנִי
טו אִמִּ֖י אַל־יְהִ֥י בָרֽוּךְ׃ אָר֣וּר הָאִ֗ישׁ אֲשֶׁ֨ר בִּשַּׂ֤ר אֶת־אָבִי֙ לֵאמֹ֔ר
16 יֻלַּד־לְךָ֖ בֵּ֣ן זָכָ֑ר שַׂמֵּ֖חַ שִׂמְּחָֽהוּ׃ וְהָיָה֙ הָאִ֣ישׁ הַה֔וּא כֶּעָרִ֖ים
אֲשֶׁר־הָפַ֥ךְ יְהוָ֖ה וְלֹ֣א נִחָ֑ם וְשָׁמַ֤ע זְעָקָה֙ בַּבֹּ֔קֶר וּתְרוּעָ֖ה
17 בְּעֵ֥ת צָהֳרָֽיִם׃ אֲשֶׁ֥ר לֹא־מוֹתְתַ֖נִי מֵרָ֑חֶם וַתְּהִי־לִ֤י אִמִּי֙
18 קִבְרִ֔י וְרַחְמָ֖ה הֲרַ֥ת עוֹלָֽם׃ לָ֤מָּה זֶּה֙ מֵרֶ֣חֶם יָצָ֔אתִי לִרְא֖וֹת
עָמָ֣ל וְיָג֑וֹן וַיִּכְל֥וּ בְּבֹ֖שֶׁת יָמָֽי׃ ס

כא 21

א הַדָּבָר֙ אֲשֶׁר־הָיָ֣ה אֶֽל־יִרְמְיָ֔הוּ מֵאֵ֖ת יְהוָ֑ה בִּשְׁלֹ֨חַ אֵלָ֜יו
הַמֶּ֣לֶךְ צִדְקִיָּ֗הוּ אֶת־פַּשְׁחוּר֙ בֶּן־מַלְכִּיָּ֔ה וְאֶת־צְפַנְיָ֧ה בֶן־

v. 7 כלֹ֯ה ק׳. v. 8 קמץ בזקף.

2 מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ דְּרָשׁ־נָא בַעֲדֵנוּ אֶת־יְהוָה כִּי
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל נִלְחָם עָלֵינוּ אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה אוֹתָנוּ
3 כְּכָל־נִפְלְאֹתָיו וְיַעֲלֶה מֵעָלֵינוּ׃ ס וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֲלֵיהֶם
4 כֹּה תֹאמְרֻן אֶל־צִדְקִיָּהוּ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי מֵסֵב אֶת־כְּלֵי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בְּיֶדְכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם
נִלְחָמִים בָּם אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם
מִחוּץ לַחוֹמָה וְאָסַפְתִּי אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר הַזֹּאת׃
ה וְנִלְחַמְתִּי אֲנִי אִתְּכֶם בְּיָד נְטוּיָה וּבִזְרוֹעַ חֲזָקָה וּבְאַף וּבְחֵמָה
6 וּבְקֶצֶף גָּדוֹל׃ וְהִכֵּיתִי אֶת־יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־הָאָדָם
7 וְאֶת־הַבְּהֵמָה בְּדֶבֶר גָּדוֹל יָמֻתוּ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן ׀ נְאֻם־יְהוָה אֶתֵּן
אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־עֲבָדָיו ׀ וְאֶת־הָעָם וְאֶת־
הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר הַזֹּאת מִן־הַדֶּבֶר ׀ מִן־הַחֶרֶב וּמִן־הָרָעָב בְּיַד
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם
וְהִכָּם לְפִי־חֶרֶב לֹא־יָחוּס עֲלֵיהֶם וְלֹא יַחְמֹל וְלֹא יְרַחֵם׃
8 וְאֶל־הָעָם הַזֶּה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם
9 אֶת־דֶּרֶךְ הַחַיִּים וְאֶת־דֶּרֶךְ הַמָּוֶת׃ הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת
בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר וְהַיּוֹצֵא וְנָפַל עַל־הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים
י עֲלֵיכֶם יִחְיָה וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל׃ כִּי־שַׂמְתִּי פָנַי בָּעִיר
הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה נְאֻם־יְהוָה בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּנָּתֵן
11 וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃ ס וּלְבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃
12 בֵּית דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה דִּינוּ לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט וְהַצִּילוּ גָזוּל
מִיַּד עוֹשֵׁק פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה מִפְּנֵי
13 רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ יֹשֶׁבֶת הָעֵמֶק צוּר הַמִּישֹׁר נְאֻם־
יְהוָה הָאֹמְרִים מִי־יֵחַת עָלֵינוּ וּמִי יָבוֹא בִּמְעוֹנוֹתֵינוּ׃
14 וּפָקַדְתִּי עֲלֵיכֶם כִּפְרִי מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה וְהִצַּתִּי אֵשׁ
בְּיַעְרָהּ וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֶיהָ׃ ס

22 כב

א כֹּה אָמַר יְהוָה רֵד בֵּית־מֶלֶךְ יְהוּדָה וְדִבַּרְתָּ שָּׁם אֶת־הַדָּבָר
2 הַזֶּה׃ וְאָמַרְתָּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה מֶלֶךְ יְהוּדָה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסֵּא
3 דָוִד אַתָּה וַעֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה׃ כֹּה ׀ אָמַר

v. 9 וְחָיָה ק׳. v. 12 מעלליכם ק׳.

יְהוָה עֲשׂוּ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה וְהַצִּילוּ גָזוּל מִיַּד עָשׁוֹק וְגֵר יָתוֹם
וְאַלְמָנָה אַל־תֹּנוּ אַל־תַּחְמֹסוּ וְדָם נָקִי אַל־תִּשְׁפְּכוּ בַּמָּקוֹם
4 הַזֶּה׃ כִּי אִם־עָשׂוֹ תַּעֲשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הַבַּיִת
הַזֶּה מְלָכִים יֹשְׁבִים לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ רֹכְבִים בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים
ה הוּא וַעֲבָדָו וְעַמּוֹ׃ וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּי
6 נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־לְחָרְבָּה יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה׃ ס כִּי־
כֹה ׀ אָמַר יְהוָה עַל־בֵּית מֶלֶךְ יְהוּדָה גִּלְעָד אַתָּה לִי רֹאשׁ
7 הַלְּבָנוֹן אִם־לֹא אֲשִׁיתְךָ מִדְבָּר עָרִים לֹא נוֹשָׁבָה׃ וְקִדַּשְׁתִּי
עָלֶיךָ מַשְׁחִתִים אִישׁ וְכֵלָיו וְכָרְתוּ מִבְחַר אֲרָזֶיךָ וְהִפִּילוּ עַל־
8 הָאֵשׁ׃ וְעָבְרוּ גּוֹיִם רַבִּים עַל הָעִיר הַזֹּאת וְאָמְרוּ אִישׁ אֶל־
9 רֵעֵהוּ עַל־מֶה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָעִיר הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת׃ וְאָמְרוּ
עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לֵאלֹהִים
י אֲחֵרִים וַיַּעַבְדוּם׃ ס אַל־תִּבְכּוּ לְמֵת וְאַל־תָּנֻדוּ לוֹ בְּכוּ
11 בָכוֹ לַהֹלֵךְ כִּי לֹא יָשׁוּב עוֹד וְרָאָה אֶת־אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ׃ כִּי כֹה
אָמַר־יְהוָה אֶל־שַׁלֻּם בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הַמֹּלֵךְ תַּחַת
יֹאשִׁיָּהוּ אָבִיו אֲשֶׁר יָצָא מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לֹא־יָשׁוּב שָׁם עוֹד׃
12 כִּי בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלוּ אֹתוֹ שָׁם יָמוּת וְאֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לֹא
יִרְאֶה־עוֹד׃ פ
13 הוֹי בֹּנֶה בֵיתוֹ בְּלֹא־צֶדֶק וַעֲלִיּוֹתָיו בְּלֹא מִשְׁפָּט בְּרֵעֵהוּ
14 יַעֲבֹד חִנָּם וּפֹעֲלוֹ לֹא יִתֶּן־לוֹ׃ הָאֹמֵר אֶבְנֶה־לִּי בֵּית מִדּוֹת
וַעֲלִיּוֹת מְרֻוָּחִים וְקָרַע לוֹ חַלּוֹנָי וְסָפוּן בָּאָרֶז וּמָשׁוֹחַ בַּשָּׁשַׁר׃
טו הֲתִמְלֹךְ כִּי אַתָּה מְתַחֲרֶה בָאָרֶז אָבִיךָ הֲלוֹא אָכַל וְשָׁתָה
16 וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה אָז טוֹב לוֹ׃ דָּן דִּין־עָנִי וְאֶבְיוֹן אָז טוֹב
17 הֲלוֹא־הִיא הַדַּעַת אֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי אֵין עֵינֶיךָ וְלִבְּךָ
כִּי אִם־עַל־בִּצְעֶךָ וְעַל דַּם־הַנָּקִי לִשְׁפּוֹךְ וְעַל־הָעֹשֶׁק וְעַל־
18 הַמְּרוּצָה לַעֲשׂוֹת׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹיָקִים
בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָחִי וְהוֹי
19 אָחוֹת לֹא־יִסְפְּדוּ לוֹ הוֹי אָדוֹן וְהוֹי הֹדֹה׃ קְבוּרַת חֲמוֹר
כ יִקָּבֵר סָחוֹב וְהַשְׁלֵךְ מֵהָלְאָה לְשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ ס עֲלִי
הַלְּבָנוֹן וּצְעָקִי וּבַבָּשָׁן תְּנִי קוֹלֵךְ וְצַעֲקִי מֵעֲבָרִים כִּי נִשְׁבְּרוּ

v. 4 וַעֲבָדָיו ק׳. v. 6 נוֹשָׁבוּ ק׳. v. 14 קמץ בזקף. ibid. פתח בס״פ.
v. 18 הֹדוֹ ק׳. v. 20 קמץ בזקף.

כָּל־מְאַהֲבָיִךְ׃ דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ בְּשַׁלְוֺתַיִךְ אָמַרְתְּ לֹא אֶשְׁמָע זֶה 21
דַּרְכֵּךְ מִנְּעוּרַיִךְ כִּי לֹא־שָׁמַעַתְּ בְּקוֹלִי׃ כָּל־רֹעַיִךְ תִּרְעֶה־רוּחַ 22
וּמְאַהֲבַיִךְ בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ כִּי אָז תֵּבֹשִׁי וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל רָעָתֵךְ׃
ישַׁבְתְּי בַּלְּבָנוֹן מְקֻנַּנְתְּי בָּאֲרָזִים מַה־נֵּחַנְתְּ בְּבֹא־לָךְ חֲבָלִים 23
חִיל כַּיֹּלֵדָה׃ חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי אִם־יִהְיֶה כָּנְיָהוּ בֶן־ 24
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה חוֹתָם עַל־יַד יְמִינִי כִּי מִשָּׁם אֶתְּקֶנְךָּ׃
וּנְתַתִּיךָ בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשֶׁךָ וּבְיַד אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם כה
וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד הַכַּשְׂדִּים׃ וְהֵטַלְתִּי אֹתְךָ 26
וְאֶת־אִמְּךָ אֲשֶׁר יְלָדַתְךָ עַל הָאָרֶץ אַחֶרֶת אֲשֶׁר לֹא־יֻלַּדְתֶּם
שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוּ׃ וְעַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הֵם מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם 27
לָשׁוּב שָׁם שָׁמָּה לֹא יָשׁוּבוּ׃ ס הַעֶצֶב נִבְזֶה נָפוּץ הָאִישׁ 28
הַזֶּה כָּנְיָהוּ אִם־כְּלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ מַדּוּעַ הוּטְלוּ הוּא וְזַרְעוֹ
וְהֻשְׁלְכוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ׃ אֶרֶץ אֶרֶץ אָרֶץ שִׁמְעִי 29
דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כִּתְבוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי ל
גֶּבֶר לֹא־יִצְלַח בְּיָמָיו כִּי לֹא יִצְלַח מִזַּרְעוֹ אִישׁ יֹשֵׁב עַל־
כִּסֵּא דָוִד וּמֹשֵׁל עוֹד בִּיהוּדָה׃ ס

23 כג

הוֹי רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִצִים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ א
לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הָרֹעִים הָרֹעִים אֶת־עַמִּי 2
אַתֶּם הֲפִצֹתֶם אֶת־צֹאנִי וַתַּדִּחוּם וְלֹא פְקַדְתֶּם אֹתָם הִנְנִי
פֹקֵד עֲלֵיכֶם אֶת־רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וַאֲנִי אֲקַבֵּץ 3
אֶת־שְׁאֵרִית צֹאנִי מִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּי אֹתָם שָׁם
וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְהֶן עַל־נְוֵהֶן וּפָרוּ וְרָבוּ׃ וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם 4
רֹעִים וְרָעוּם וְלֹא־יִירְאוּ עוֹד וְלֹא־יֵחַתּוּ וְלֹא יִפָּקֵדוּ נְאֻם־
יְהוָה׃ ס הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד ה
צֶמַח צַדִּיק וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
בָּאָרֶץ׃ בְּיָמָיו תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח וְזֶה־שְּׁמוֹ 6
אֲשֶׁר־יִקְרְאוֹ יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ׃ ס לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים 7
נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֹאמְרוּ עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה וַאֲשֶׁר 8

v. 22 ר׳ בדגש. v. 23 יתיר ר׳.

הֵבִיא אֶת־זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹנָה וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם׃ פ
9 לַנְּבִאִים נִשְׁבַּר לִבִּי בְקִרְבִּי רָחֲפוּ כָּל־עַצְמוֹתַי הָיִיתִי כְּאִישׁ
שִׁכּוֹר וּכְגֶבֶר עֲבָרוֹ יָיִן מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי דִּבְרֵי קָדְשׁוֹ׃
י כִּי מְנָאֲפִים מָלְאָה הָאָרֶץ כִּי־מִפְּנֵי אָלָה אָבְלָה הָאָרֶץ
יָבְשׁוּ נְאוֹת מִדְבָּר וַתְּהִי מְרוּצָתָם רָעָה וּגְבוּרָתָם לֹא־כֵן׃
11 כִּי־גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן חָנֵפוּ גַּם־בְּבֵיתִי מָצָאתִי רָעָתָם נְאֻם־
12 יְהוָה׃ לָכֵן יִהְיֶה דַרְכָּם לָהֶם כַּחֲלַקְלַקּוֹת בָּאֲפֵלָה יִדַּחוּ
וְנָפְלוּ בָהּ כִּי־אָבִיא עֲלֵיהֶם רָעָה שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃
13 וּבִנְבִיאֵי שֹׁמְרוֹן רָאִיתִי תִפְלָה הִנַּבְּאוּ בַבַּעַל וַיַּתְעוּ אֶת־
14 עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וּבִנְבִאֵי יְרוּשָׁלַםִ רָאִיתִי שַׁעֲרוּרָה נָאוֹף
וְהָלֹךְ בַּשֶּׁקֶר וְחִזְּקוּ יְדֵי מְרֵעִים לְבִלְתִּי שָׁבוּ אִישׁ מֵרָעָתוֹ
טו הָיוּ־לִי כֻלָּם כִּסְדֹם וְיֹשְׁבֶיהָ כַּעֲמֹרָה׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנְּבִאִים הִנְנִי מַאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה
וְהִשְׁקִתִים מֵי־רֹאשׁ כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַםִ יָצְאָה חֲנֻפָּה
16 לְכָל־הָאָרֶץ׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַל־תִּשְׁמְעוּ
עַל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם מַהְבִּלִים הֵמָּה אֶתְכֶם
17 חֲזוֹן לִבָּם יְדַבֵּרוּ לֹא מִפִּי יְהוָה׃ אֹמְרִים אָמוֹר לִמְנַאֲצַי
דִּבֶּר יְהוָה שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְכֹל הֹלֵךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ
18 אָמְרוּ לֹא־תָבוֹא עֲלֵיכֶם רָעָה׃ כִּי מִי עָמַד בְּסוֹד יְהוָה
וְיֵרֶא וְיִשְׁמַע אֶת־דְּבָרוֹ מִי־הִקְשִׁיב דְּבָרִי וַיִּשְׁמָע׃ ס
19 הִנֵּה ׀ סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה וְסַעַר מִתְחוֹלֵל עַל רֹאשׁ
כ רְשָׁעִים יָחוּל׃ לֹא יָשׁוּב אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־הֲקִימוֹ
21 מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ בִּינָה׃ לֹא־
שָׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ לֹא־דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְהֵם
22 נִבָּאוּ׃ וְאִם־עָמְדוּ בְּסוֹדִי וְיַשְׁמִעוּ דְבָרַי אֶת־עַמִּי וִישִׁבוּם
23 מִדַּרְכָּם הָרָע וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ ס הַאֱלֹהֵי מִקָּרֹב אָנִי
24 נְאֻם־יְהוָה וְלֹא אֱלֹהֵי מֵרָחֹק׃ אִם־יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי
לֹא־אֶרְאֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲנִי
כה מָלֵא נְאֻם־יְהוָה׃ שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־אָמְרוּ הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים
26 בִּשְׁמִי שֶׁקֶר לֵאמֹר חָלַמְתִּי חָלָמְתִּי׃ עַד־מָתַי הֲיֵשׁ בְּלֵב

---

v. 18 דברו ק׳.

27 הַנִּבְּאִים נִבְּאֵי הַשָּׁקֶר וּנְבִיאֵי תַּרְמִת לִבָּם׃ הַחֹשְׁבִים
לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי בַּחֲלוֹמֹתָם אֲשֶׁר יְסַפְּרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ
28 כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת־שְׁמִי בַּבָּעַל׃ הַנָּבִיא אֲשֶׁר־אִתּוֹ
חֲלוֹם יְסַפֵּר חֲלוֹם וַאֲשֶׁר דְּבָרִי אִתּוֹ יְדַבֵּר דְּבָרִי אֱמֶת מַה־
29 לַתֶּבֶן אֶת־הַבָּר נְאֻם־יְהוָה׃ הֲלוֹא כֹה דְבָרִי כָּאֵשׁ נְאֻם־יְהוָה
ל וּכְפַטִּישׁ יְפֹצֵץ סָלַע׃ ס לָכֵן הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה
31 מְגַנְּבֵי דְבָרַי אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ׃ הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה
32 הַלֹּקְחִים לְשׁוֹנָם וַיִּנְאֲמוּ נְאֻם׃ הִנְנִי עַל־נִבְּאֵי חֲלֹמוֹת שֶׁקֶר
נְאֻם־יְהוָה וַיְסַפְּרוּם וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי בְּשִׁקְרֵיהֶם וּבְפַחֲזוּתָם
וְאָנֹכִי לֹא־שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְהוֹעֵיל לֹא־יוֹעִילוּ לָעָם־
33 הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה׃ וְכִי־יִשְׁאָלְךָ הָעָם הַזֶּה אוֹ־הַנָּבִיא אוֹ־כֹהֵן
לֵאמֹר מַה־מַּשָּׂא יְהוָה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־מַה־מַּשָּׂא וְנָטַשְׁתִּי
34 אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא וְהַכֹּהֵן וְהָעָם אֲשֶׁר יֹאמַר מַשָּׂא
לה יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הָאִישׁ הַהוּא וְעַל־בֵּיתוֹ׃ כֹּה תֹאמְרוּ אִישׁ
עַל־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶל־אָחִיו מֶה־עָנָה יְהוָה וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃
36 וּמַשָּׂא יְהוָה לֹא תִזְכְּרוּ־עוֹד כִּי הַמַּשָּׂא יִהְיֶה לְאִישׁ דְּבָרוֹ
37 וַהֲפַכְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ׃ כֹּה
38 תֹאמַר אֶל־הַנָּבִיא מֶה־עָנְךָ יְהוָה וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ וְאִם־מַשָּׂא
יְהוָה תֹּאמֵרוּ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן אֲמָרְכֶם אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה מַשָּׂא יְהוָה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תֹאמְרוּ מַשָּׂא
39 יְהוָה׃ ס לָכֵן הִנְנִי וְנָשִׁיתִי אֶתְכֶם נָשֹׁא וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם
מ וְאֶת־הָעִיר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם מֵעַל פָּנָי׃ וְנָתַתִּי
עֲלֵיכֶם חֶרְפַּת עוֹלָם וּכְלִמּוּת עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ ס

כד 24

א הִרְאַנִי יְהוָה וְהִנֵּה שְׁנֵי דּוּדָאֵי תְאֵנִים מוּעָדִים לִפְנֵי הֵיכַל
יְהוָה אַחֲרֵי הַגְלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־יְכָנְיָהוּ בֶן־
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וְאֶת־הֶחָרָשׁ וְאֶת־
2 הַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלַםִ וַיְבִאֵם בָּבֶל׃ הַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים טֹבוֹת מְאֹד
כִּתְאֵנֵי הַבַּכֻּרוֹת וְהַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־
3 תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה
יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר תְּאֵנִים הַתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת טֹבוֹת מְאֹד וְהָרָעוֹת
4 רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה

ה אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת
הָאֵלֶּה כֵּן־אַכִּיר אֶת־גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי מִן־הַמָּקוֹם
6 הַזֶּה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים לְטוֹבָה׃ וְשַׂמְתִּי עֵינִי עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה
וַהֲשִׁבֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְנִיתִים וְלֹא אֶהֱרֹס וּנְטַעְתִּים
7 וְלֹא אֶתּוֹשׁ׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב לָדַעַת אֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְהָיוּ־לִי
לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים כִּי־יָשֻׁבוּ אֵלַי בְּכָל־לִבָּם׃ ס
8 וְכַתְּאֵנִים הָרָעוֹת אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ כִּי־כֹה ׀ אָמַר
יְהוָה כֵּן אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו וְאֵת ׀
שְׁאֵרִית יְרוּשָׁלִַם הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְהַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ
9 מִצְרָיִם׃ וּנְתַתִּים לְזַוְעָה לְרָעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְחֶרְפָּה
וּלְמָשָׁל לִשְׁנִינָה וְלִקְלָלָה בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־אַדִּיחֵם שָׁם׃
י וְשִׁלַּחְתִּי בָם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבֶר עַד־תֻּמָּם
מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם׃ פ

כה 25

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה עַל־יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה
הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה
2 הָרִאשֹׁנִית לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר׃
3 מִן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַד ׀
הַיּוֹם הַזֶּה זֶה שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָי
4 וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם אַשְׁכֵּים וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם׃ וְשָׁלַח יְהוָה
אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדָיו הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
ה וְלֹא־הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם לִשְׁמֹעַ׃ לֵאמֹר שׁוּבוּ נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ
הָרָעָה וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיכֶם וּשְׁבוּ עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה
6 לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וְלֹא־תַכְעִיסוּ אוֹתִי
7 בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְלֹא אָרַע לָכֶם׃ וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי נְאֻם־
8 יְהוָה לְמַעַן הַכְעִסוּנִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם לְרַע לָכֶם׃ ס לָכֵן
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן אֲשֶׁר לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֶת־דְּבָרָי׃
9 הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי אֶת־כָּל־מִשְׁפְּחוֹת צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־

v. 9 לְזַעֲוָה ק׳. v. 7 הַכְעִיסֵנִי ק׳.

נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וַהֲבִאֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת
וְעַל־יֹשְׁבֶיהָ וְעַל כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה סָבִיב וְהַחֲרַמְתִּים
וְשַׂמְתִּים לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה וּלְחָרְבוֹת עוֹלָם׃ וְהַאֲבַדְתִּי מֵהֶם י
קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל רֵחַיִם וְאוֹר
נֵר׃ וְהָיְתָה כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה וְעָבְדוּ הַגּוֹיִם 11
הָאֵלֶּה אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה׃ וְהָיָה כִמְלֹאות שִׁבְעִים 12
שָׁנָה אֶפְקֹד עַל־מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אֶת־
עֲוֺנָם וְעַל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתִּי אֹתוֹ לְשִׁמְמוֹת עוֹלָם׃
וְהֵבֵאותִי עַל־הָאָרֶץ הַהִיא אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ 13
אֵת כָּל־הַכָּתוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּה אֲשֶׁר־נִבָּא יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־
הַגּוֹיִם׃ כִּי עָבְדוּ־בָם גַּם־הֵמָּה גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדוֹלִים 14
וְשִׁלַּמְתִּי לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃ ס כִּי כֹה אָמַר טו
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלַי קַח אֶת־כּוֹס הַיַּיִן הַחֵמָה הַזֹּאת
מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ
אֲלֵיהֶם׃ וְשָׁתוּ וְהִתְגֹּעֲשׁוּ וְהִתְהֹלָלוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי 16
שֹׁלֵחַ בֵּינֹתָם׃ וָאֶקַּח אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה וָאַשְׁקֶה אֶת־כָּל־ 17
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ אֶת־יְרוּשָׁלַםִ וְאֶת־עָרֵי 18
יְהוּדָה וְאֶת־מְלָכֶיהָ אֶת־שָׂרֶיהָ לָתֵת אֹתָם לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה
לִשְׁרֵקָה וְלִקְלָלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶת־ 19
עֲבָדָיו וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃ וְאֵת כָּל־הָעֶרֶב וְאֵת כָּל־ כ
מַלְכֵי אֶרֶץ הָעוּץ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן
וְאֶת־עַזָּה וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֵת שְׁאֵרִית אַשְׁדּוֹד׃ אֶת־אֱדוֹם וְאֶת־ 21
מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי 22
צִידוֹן וְאֵת מַלְכֵי הָאִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיָּם׃ אֶת־דְּדָן וְאֶת־תֵּימָא 23
וְאֶת־בּוּז וְאֵת כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֲרָב וְאֵת כָּל־ 24
מַלְכֵי הָעֶרֶב הַשֹּׁכְנִים בַּמִּדְבָּר׃ וְאֵת ׀ כָּל־מַלְכֵי זִמְרִי וְאֵת כה
כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי מָדָי׃ וְאֵת ׀ כָּל־מַלְכֵי הַצָּפוֹן 26
הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים אִישׁ אֶל־אָחִיו וְאֵת כָּל־הַמַּמְלְכוֹת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמֶלֶךְ שֵׁשַׁךְ יִשְׁתֶּה אַחֲרֵיהֶם׃
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתוּ 27
וְשִׁכְרוּ וּקְיוּ וְנִפְלוּ וְלֹא תָקוּמוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ

v. 13 וְהֵבֵאתִי ק׳. v. 27 וּקְיוּ ק׳.

28 בֵּינֵיכֶם׃ וְהָיָה כִּי יְמָאֲנוּ לָקַחַת־הַכּוֹס מִיָּדְךָ לִשְׁתּוֹת
29 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שָׁתוֹ תִשְׁתּוּ׃ כִּי הִנֵּה
בָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלֶיהָ אָנֹכִי מֵחֵל לְהָרַע וְאַתֶּם הִנָּקֵה
תִנָּקוּ לֹא תִנָּקוּ כִּי חֶרֶב אֲנִי קֹרֵא עַל־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם
ל יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאַתָּה תִּנָּבֵא אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יְהוָה מִמָּרוֹם יִשְׁאָג וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ
שָׁאֹג יִשְׁאַג עַל־נָוֵהוּ הֵידָד כְּדֹרְכִים יַעֲנֶה אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃
31 בָּא שָׁאוֹן עַד־קְצֵה הָאָרֶץ כִּי רִיב לַיהוָה בַּגּוֹיִם נִשְׁפָּט
הוּא לְכָל־בָּשָׂר הָרְשָׁעִים נְתָנָם לַחֶרֶב נְאֻם־יְהוָה׃ ס
32 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנֵּה רָעָה יֹצֵאת מִגּוֹי אֶל־גּוֹי
33 וְסַעַר גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ וְהָיוּ חַלְלֵי יְהוָה בַּיּוֹם
הַהוּא מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ
34 וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃ ס הֵילִילוּ
הָרֹעִים וְזַעֲקוּ וְהִתְפַּלְּשׁוּ אַדִּירֵי הַצֹּאן כִּי־מָלְאוּ יְמֵיכֶם לִטְבוֹחַ
לה וּתְפוֹצוֹתִיכֶם וּנְפַלְתֶּם כִּכְלִי חֶמְדָּה׃ וְאָבַד מָנוֹס מִן־הָרֹעִים
36 וּפְלֵיטָה מֵאַדִּירֵי הַצֹּאן׃ קוֹל צַעֲקַת הָרֹעִים וִילְלַת אַדִּירֵי
37 הַצֹּאן כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־מַרְעִיתָם׃ וְנָדַמּוּ נְאוֹת הַשָּׁלוֹם
38 מִפְּנֵי חֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ עָזַב כַּכְּפִיר סֻכּוֹ כִּי־הָיְתָה אַרְצָם
לְשַׁמָּה מִפְּנֵי חֲרוֹן הַיּוֹנָה וּמִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ׃ פ

כ׳ 26

א בְּרֵאשִׁית מַמְלְכוּת יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
2 הַדָּבָר הַזֶּה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עֲמֹד בַּחֲצַר
בֵּית־יְהוָה וְדִבַּרְתָּ עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבָּאִים לְהִשְׁתַּחֲוֺת
בֵּית יְהוָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַל־
3 תִּגְרַע דָּבָר׃ אוּלַי יִשְׁמְעוּ וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְנִחַמְתִּי
אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִפְּנֵי רֹעַ
4 מַעַלְלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ
ה אֵלַי לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם׃ לִשְׁמֹעַ עַל־דִּבְרֵי
עֲבָדַי הַנְּבִאִים אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אֲלֵיכֶם וְהַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא
6 שְׁמַעְתֶּם׃ וְנָתַתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּשִׁלֹה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאתָה
אֶתֵּן לִקְלָלָה לְכֹל גּוֹיֵ הָאָרֶץ׃ פ

---

v. 30 קמץ בפשטא. v. 34 ת׳ בחירק. v. 6 יתיר ה׳.

7 וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר
8 אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית יְהוָה׃ וַיְהִי ׀ כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ
לְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם וַיִּתְפְּשׂוּ
9 אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר מוֹת תָּמוּת׃ מַדּוּעַ
נִבֵּיתָ בְשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כְּשִׁלוֹ יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה וְהָעִיר
הַזֹּאת תֶּחֱרַב מֵאֵין יוֹשֵׁב וַיִּקָּהֵל כָּל־הָעָם אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּבֵית
י יְהוָה׃ וַיִּשְׁמְעוּ ׀ שָׂרֵי יְהוּדָה אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲלוּ
מִבֵּית־הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ בְּפֶתַח שַׁעַר־יְהוָה הֶחָדָשׁ׃
11 וַיֹּאמְרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר
מִשְׁפַּט־מָוֶת לָאִישׁ הַזֶּה כִּי נִבָּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר
12 שְׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶל־
כָּל־הָעָם לֵאמֹר יְהוָה שְׁלָחַנִי לְהִנָּבֵא אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־
13 הָעִיר הַזֹּאת אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם׃ וְעַתָּה הֵיטִיבוּ
דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וְשִׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיִנָּחֵם יְהוָה
14 אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵיכֶם׃ וַאֲנִי הִנְנִי בְיֶדְכֶם עֲשׂוּ־לִי
טו כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֵיכֶם׃ אַךְ ׀ יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי אִם־מְמִתִים
אַתֶּם אֹתִי כִּי־דָם נָקִי אַתֶּם נֹתְנִים עֲלֵיכֶם וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת
וְאֶל־יֹשְׁבֶיהָ כִּי בֶאֱמֶת שְׁלָחַנִי יְהוָה עֲלֵיכֶם לְדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם
16 אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ ס וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם
אֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים אֵין־לָאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי
17 בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ׃ וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ
18 וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־קְהַל הָעָם לֵאמֹר׃ מִיכָיה הַמּוֹרַשְׁתִּי הָיָה
נִבָּא בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה
לֵאמֹר כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה צְבָאוֹת צִיּוֹן שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַיִם
19 עִיִּים תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת יָעַר׃ הֶהָמֵת הֱמִתֻהוּ
חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה הֲלֹא יָרֵא אֶת־יְהוָה וַיְחַל
אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲלֵיהֶם
כ וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ׃ וְגַם־אִישׁ הָיָה
מִתְנַבֵּא בְּשֵׁם יְהוָה אוּרִיָּהוּ בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ מִקִּרְיַת הַיְּעָרִים
וַיִּנָּבֵא עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כְּכֹל דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ׃
21 וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים וְכָל־גִּבּוֹרָיו וְכָל־הַשָּׂרִים אֶת־דְּבָרָיו

v. 18 מִיכָה ק׳.

וַיְבַקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ הֲמִיתוֹ וַיִּשְׁמַע אוּרִיָּהוּ וַיִּרָא וַיִּבְרַח וַיָּבֹא
22 מִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים אֲנָשִׁים מִצְרָיִם אֶת־אֶלְנָתָן
23 בֶּן־עַכְבּוֹר וַאֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־מִצְרָיִם׃ וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אוּרִיָּהוּ
מִמִּצְרַיִם וַיְבִאֻהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים וַיַּכֵּהוּ בֶּחָרֶב וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־
24 נִבְלָתוֹ אֶל־קִבְרֵי בְּנֵי הָעָם׃ אַךְ יַד אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן הָיְתָה
אֶת־יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תֶּת־אֹתוֹ בְיַד־הָעָם לַהֲמִיתוֹ׃ פ

כז 27

א בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת יְהוֹיָקִם בֶּן־יֹאושִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
2 הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
3 אֵלַי עֲשֵׂה לְךָ מוֹסֵרוֹת וּמֹטוֹת וּנְתַתָּם עַל־צַוָּארֶךָ׃ וְשִׁלַּחְתָּם
אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־
מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ צִידוֹן בְּיַד מַלְאָכִים הַבָּאִים יְרוּשָׁלַם אֶל־
4 צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל־אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנֵיכֶם׃
ה אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶת־הָאָרֶץ אֶת־הָאָדָם וְאֶת־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי הָאָרֶץ בְּכֹחִי הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעִי הַנְּטוּיָה וּנְתַתִּיהָ לַאֲשֶׁר
6 יָשַׁר בְּעֵינָי׃ וְעַתָּה אָנֹכִי נָתַתִּי אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה בְּיַד
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ
7 לְעָבְדוֹ׃ וְעָבְדוּ אֹתוֹ כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בֶּן־בְּנוֹ עַד־בֹּא
עֵת אַרְצוֹ גַּם־הוּא וְעָבְדוּ בוֹ גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדֹלִים׃
8 וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּ אֹתוֹ אֶת־נְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְאֵת אֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ בָּבֶל
בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר אֶפְקֹד עַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה עַד־
9 תֻּמִּי אֹתָם בְּיָדוֹ׃ וְאַתֶּם אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־נְבִיאֵיכֶם וְאֶל־
קֹסְמֵיכֶם וְאֶל חֲלֹמֹתֵיכֶם וְאֶל־עֹנְנֵיכֶם וְאֶל־כַּשָּׁפֵיכֶם אֲשֶׁר־
י הֵם אֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ כִּי שֶׁקֶר
הֵם נִבְּאִים לָכֶם לְמַעַן הַרְחִיק אֶתְכֶם מֵעַל אַדְמַתְכֶם וְהִדַּחְתִּי
11 אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם׃ וְהַגּוֹי אֲשֶׁר יָבִיא אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ־
בָּבֶל וַעֲבָדוֹ וְהִנַּחְתִּיו עַל־אַדְמָתוֹ נְאֻם־יְהוָה וַעֲבָדָהּ וְיָשַׁב
12 בָּהּ׃ וְאֶל־צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

---

v. 1 מלא ר׳.

לֵאמֹר הָבִיאוּ אֶת־צַוְּארֵיכֶם בְּעֹל ׀ מֶלֶךְ בָּבֶל וְעִבְדוּ אֹתוֹ
וְעַמּוֹ וִחְיוּ׃ לָמָּה תָמוּתוּ אַתָּה וְעַמֶּךָ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר 13
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃
וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא 14
תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם׃ כִּי לֹא טו
שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה וְהֵם נִבְּאִים בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר לְמַעַן הַדִּיחִי
אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם אַתֶּם וְהַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם׃ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים 16
וְאֶל־כָּל־הָעָם הַזֶּה דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־תִּשְׁמְעוּ
אֶל־דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנִּבְּאִים לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כְלֵי בֵית־יְהוָה
מוּשָׁבִים מִבָּבֶלָה עַתָּה מְהֵרָה כִּי שֶׁקֶר הֵמָּה נִבְּאִים לָכֶם׃
אַל־תִּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וִחְיוּ לָמָּה תִהְיֶה 17
הָעִיר הַזֹּאת חָרְבָּה׃ וְאִם־נְבִאִים הֵם וְאִם־יֵשׁ דְּבַר־יְהוָה 18
אִתָּם יִפְגְּעוּ־נָא בַּיהוָה צְבָאוֹת לְבִלְתִּי־בֹאוּ הַכֵּלִים ׀ הַנּוֹתָרִים
בְּבֵית־יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה׃ ס כִּי 19
כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֶל־הָעַמֻּדִים וְעַל־הַיָּם וְעַל־הַמְּכֹנוֹת
וְעַל יֶתֶר הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בָּעִיר הַזֹּאת׃ אֲשֶׁר לֹא־לְקָחָם כ
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בַּגְלוֹתוֹ אֶת־יְכוֹנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה וְאֵת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ ס
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַכֵּלִים 21
הַנּוֹתָרִים בֵּית יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ בָּבֶלָה 22
יוּבָאוּ וְשָׁמָּה יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי אֹתָם נְאֻם־יְהוָה וְהַעֲלִיתִים
וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ פ

28 כח

וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה א
בִּשְׁנַת הָרְבִעִית בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה בֶן־עַזּוּר
הַנָּבִיא אֲשֶׁר מִגִּבְעוֹן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים וְכָל־הָעָם
לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שָׁבַרְתִּי 2
אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ בְּעוֹד ׀ שְׁנָתַיִם יָמִים אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם 3
הַזֶּה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם בָּבֶל׃ וְאֶת־יְכָנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים 4

---

v. 1 בַּשָּׁנָה ק׳

מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־כָּל־גָּלוּת יְהוּדָה הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מֵשִׁיב
אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃
ה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים
6 וּלְעֵינֵי כָל־הָעָם הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא
אָמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה יְהוָה יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר נִבֵּאתָ
לְהָשִׁיב כְּלֵי בֵית־יְהוָה וְכָל־הַגּוֹלָה מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃
7 אַךְ־שְׁמַע נָא הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֶיךָ וּבְאָזְנֵי כָּל־
8 הָעָם׃ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי וּלְפָנֶיךָ מִן־הָעוֹלָם וַיִּנָּבְאוּ
אֶל־אֲרָצוֹת רַבּוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדֹלוֹת לְמִלְחָמָה וּלְרָעָה
9 וּלְדָבֶר׃ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יִנָּבֵא לְשָׁלוֹם בְּבֹא דְּבַר הַנָּבִיא יִוָּדַע
י הַנָּבִיא אֲשֶׁר־שְׁלָחוֹ יְהוָה בֶּאֱמֶת׃ וַיִּקַּח חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־
11 הַמּוֹטָה מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא וַיִּשְׁבְּרֵהוּ׃ ◦ וַיֹּאמֶר
חֲנַנְיָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה כָּכָה אֶשְׁבֹּר
אֶת־עֹל ׀ נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעוֹד שְׁנָתַיִם יָמִים מֵעַל
12 צַוַּאר כָּל־הַגּוֹיִם וַיֵּלֶךְ יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְדַרְכּוֹ׃ ס וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה אַחֲרֵי שְׁבוֹר חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־
13 הַמּוֹטָה מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ
אֶל־חֲנַנְיָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מוֹטֹת עֵץ שָׁבָרְתָּ וְעָשִׂיתָ
14 תַחְתֵּיהֶן מֹטוֹת בַּרְזֶל׃ כִּי כֹה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל עֹל בַּרְזֶל נָתַתִּי עַל־צַוַּאר ׀ כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לַעֲבֹד
אֶת־נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדֻהוּ וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה
טו נָתַתִּי לוֹ׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא שְׁמַע־
נָא חֲנַנְיָה לֹא־שְׁלָחֲךָ יְהוָה וְאַתָּה הִבְטַחְתָּ אֶת־הָעָם הַזֶּה
16 עַל־שָׁקֶר׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְשַׁלֵּחֲךָ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
17 הַשָּׁנָה אַתָּה מֵת כִּי־סָרָה דִבַּרְתָּ אֶל־יְהוָה׃ וַיָּמָת חֲנַנְיָה
הַנָּבִיא בַּשָּׁנָה הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ ס

כט 29

א וְאֵלֶּה דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָה הַנָּבִיא מִירוּשָׁלָםִ אֶל־
יֶתֶר זִקְנֵי הַגּוֹלָה וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים וְאֶל־כָּל־הָעָם
2 אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מִירוּשָׁלַםִ בָּבֶלָה׃ אַחֲרֵי צֵאת יְכָנְיָה

v. 11 חצי הספר בפסוקים.

הַמֶּ֨לֶךְ וְהַגְּבִירָ֜ה וְהַסָּרִיסִ֗ים שָׂרֵ֤י יְהוּדָה֙ וִיר֣וּשָׁלִַ֔ם וְהֶחָרָ֥שׁ
וְהַמַּסְגֵּ֖ר מִירוּשָׁלִָֽם׃ בְּיַד֙ אֶלְעָשָׂ֣ה בֶן־שָׁפָ֔ן וּגְמַרְיָ֖ה בֶּן־ 3
חִלְקִיָּ֑ה אֲשֶׁ֨ר שָׁלַ֜ח צִדְקִיָּ֣ה מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֗ה אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּ֛ר
מֶ֥לֶךְ־בָּבֶ֖ל בָּבֶ֑לָה לֵאמֹֽר׃ כֹּ֥ה אָמַ֛ר יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֱלֹהֵ֣י 4
יִשְׂרָאֵ֑ל לְכָל־הַגּוֹלָ֔ה אֲשֶׁר־הִגְלֵ֥יתִי מִירוּשָׁלִַ֖ם בָּבֶֽלָה׃ בְּנ֥וּ ה
בָתִּ֖ים וְשֵׁ֑בוּ וְנִטְע֣וּ גַנּ֔וֹת וְאִכְל֖וּ אֶת־פִּרְיָֽן׃ קְח֣וּ נָשִׁ֗ים 6
וְהוֹלִ֘ידוּ֮ בָּנִ֣ים וּבָנוֹת֒ וּקְח֨וּ לִבְנֵיכֶ֜ם נָשִׁ֗ים וְאֶת־בְּנֽוֹתֵיכֶם֙
תְּנ֣וּ לַאֲנָשִׁ֔ים וְתֵלַ֖דְנָה בָּנִ֣ים וּבָנ֑וֹת וּרְבוּ־שָׁ֖ם וְאַל־תִּמְעָֽטוּ׃
וְדִרְשׁ֞וּ אֶת־שְׁל֣וֹם הָעִ֗יר אֲשֶׁ֨ר הִגְלֵ֤יתִי אֶתְכֶם֙ שָׁ֔מָּה וְהִֽתְפַּלְל֥וּ 7
בַעֲדָ֖הּ אֶל־יְהוָ֑ה כִּ֣י בִשְׁלוֹמָ֔הּ יִהְיֶ֥ה לָכֶ֖ם שָׁלֽוֹם׃ ס כִּי֩ כֹ֨ה 8
אָמַ֜ר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אַל־יַשִּׁ֥יאוּ לָכֶ֛ם נְבִֽיאֵיכֶ֥ם
אֲשֶׁר־בְּקִרְבְּכֶ֖ם וְקֹסְמֵיכֶ֑ם וְאַֽל־תִּשְׁמְעוּ֙ אֶל־חֲלֹ֣מֹתֵיכֶ֔ם אֲשֶׁ֥ר
אַתֶּ֖ם מַחְלְמִֽים׃ כִּ֣י בְשֶׁ֔קֶר הֵ֛ם נִבְּאִ֥ים לָכֶ֖ם בִּשְׁמִ֑י לֹ֥א 9
שְׁלַחְתִּ֖ים נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס כִּי־כֹה֙ אָמַ֣ר יְהוָ֔ה כִּ֞י לְפִ֨י מְלֹ֧את י
לְבָבֶ֛ל שִׁבְעִ֥ים שָׁנָ֖ה אֶפְקֹ֣ד אֶתְכֶ֑ם וַהֲקִמֹתִ֨י עֲלֵיכֶ֜ם אֶת־דְּבָרִ֣י
הַטּ֗וֹב לְהָשִׁ֣יב אֶתְכֶ֔ם אֶל־הַמָּק֖וֹם הַזֶּֽה׃ כִּי֩ אָנֹכִ֨י יָדַ֜עְתִּי אֶת־ 11
הַמַּחֲשָׁבֹ֗ת אֲשֶׁ֧ר אָנֹכִ֛י חֹשֵׁ֥ב עֲלֵיכֶ֖ם נְאֻם־יְהוָ֑ה מַחְשְׁב֤וֹת
שָׁלוֹם֙ וְלֹ֣א לְרָעָ֔ה לָתֵ֥ת לָכֶ֖ם אַחֲרִ֥ית וְתִקְוָֽה׃ וּקְרָאתֶ֤ם אֹתִי֙ 12
וַהֲלַכְתֶּ֔ם וְהִתְפַּלַּלְתֶּ֖ם אֵלָ֑י וְשָׁמַעְתִּ֖י אֲלֵיכֶֽם׃ וּבִקַּשְׁתֶּ֥ם אֹתִ֖י 13
וּמְצָאתֶ֑ם כִּ֥י תִדְרְשֻׁ֖נִי בְּכָל־לְבַבְכֶֽם׃ וְנִמְצֵ֣אתִי לָכֶם֮ נְאֻם־ 14
יְהוָה֒ וְשַׁבְתִּ֣י אֶת־שְׁבִיתְכֶ֗ם וְקִבַּצְתִּ֣י אֶ֠תְכֶם מִֽכָּל־הַגּוֹיִ֞ם
וּמִכָּל־הַמְּקוֹמ֗וֹת אֲשֶׁ֨ר הִדַּ֧חְתִּי אֶתְכֶ֛ם שָׁ֖ם נְאֻם־יְהוָ֑ה וַהֲשִׁבֹתִ֣י
אֶתְכֶ֔ם אֶל־הַמָּק֕וֹם אֲשֶׁר־הִגְלֵ֥יתִי אֶתְכֶ֖ם מִשָּֽׁם׃ כִּ֖י אֲמַרְתֶּ֑ם טו
הֵקִ֨ים לָ֧נוּ יְהוָ֛ה נְבִאִ֖ים בָּבֶֽלָה׃ ס כִּי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה 16
אֶל־הַמֶּ֨לֶךְ֙ הַיּוֹשֵׁב֙ אֶל־כִּסֵּ֣א דָוִ֔ד וְאֶל־כָּל־הָעָ֔ם הַיּוֹשֵׁ֖ב בָּעִ֣יר
הַזֹּ֑את אֲחֵיכֶ֕ם אֲשֶׁ֛ר לֹא־יָצְא֥וּ אִתְּכֶ֖ם בַּגּוֹלָֽה׃ כֹּ֤ה אָמַר֙ 17
יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת הִנְנִי֙ מְשַׁלֵּ֣חַ בָּ֔ם אֶת־הַחֶ֖רֶב אֶת־הָרָעָ֣ב וְאֶת־
הַדָּ֑בֶר וְנָתַתִּ֣י אוֹתָ֗ם כַּתְּאֵנִים֙ הַשֹּׁ֣עָרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר לֹא־תֵאָכַ֖לְנָה
מֵרֹֽעַ׃ וְרָֽדַפְתִּי֙ אַחֲרֵיהֶ֔ם בַּחֶ֖רֶב בָּרָעָ֣ב וּבַדָּ֑בֶר וּנְתַתִּ֣ים 18
לִֽזְוָעָה֩ לְכֹ֨ל ׀ מַמְלְכ֜וֹת הָאָ֗רֶץ לְאָלָ֨ה וּלְשַׁמָּ֤ה וְלִשְׁרֵקָה֙
וּלְחֶרְפָּ֔ה בְּכָל־הַגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּ֥ים שָֽׁם׃ תַּ֛חַת אֲשֶׁר־לֹא־ 19

v. 14 שבותכם ק׳. v. 18 לְזַעֲוָה ק׳.

שָׁמְעוּ אֶל־דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֲלֵיהֶם אֶת־עֲבָדַי
כ הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם נְאֻם־יְהוָה׃ וְאַתֶּם
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתִּי מִירוּשָׁלַ͏ִם בָּבֶלָה׃
21 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־אַחְאָב בֶּן־
קוֹלָיָה וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַנִּבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי שָׁקֶר
הִנְנִי ׀ נֹתֵן אֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִכָּם לְעֵינֵיכֶם׃
22 וְלֻקַּח מֵהֶם קְלָלָה לְכֹל גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר
יְשִׂמְךָ יְהוָה כְּצִדְקִיָּהוּ וּכְאֶחָב אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֵשׁ׃
23 יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנַאֲפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם
וַיְדַבְּרוּ דָבָר בִּשְׁמִי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לוֹא צִוִּיתִם וְאָנֹכִי הַוֹּיֵדַע
24 וָעֵד נְאֻם־יְהוָה׃ ס וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי תֹּאמַר לֵאמֹר׃
כה כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַעַן אֲשֶׁר אַתָּה
שָׁלַחְתָּ בְשִׁמְכָה סְפָרִים אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְאֶל־
26 צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר׃ יְהוָה
נְתָנְךָ כֹהֵן תַּחַת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לִהְיוֹת פְּקִדִים בֵּית יְהוָה
לְכָל־אִישׁ מְשֻׁגָּע וּמִתְנַבֵּא וְנָתַתָּה אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפֶּכֶת וְאֶל־
27 הַצִּינֹק׃ וְעַתָּה לָמָּה לֹא גָעַרְתָּ בְּיִרְמְיָהוּ הָעֲנְּתֹתִי הַמִּתְנַבֵּא
28 לָכֶם׃ כִּי עַל־כֵּן שָׁלַח אֵלֵינוּ בָּבֶל לֵאמֹר אֲרֻכָּה הִיא בְּנוּ
29 בָתִּים וְשֵׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶן׃ וַיִּקְרָא צְפַנְיָה
ל הַכֹּהֵן אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּאָזְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ ס וַיְהִי
31 דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ שְׁלַח עַל־כָּל־הַגּוֹלָה לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי יַעַן אֲשֶׁר נִבָּא לָכֶם
32 שְׁמַעְיָה וַאֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּיו וַיַּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שָׁקֶר׃ לָכֵן כֹּה־
אָמַר יְהוָה הִנְנִי פֹקֵד עַל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי וְעַל־זַרְעוֹ לֹא־
יִהְיֶה לוֹ אִישׁ ׀ יוֹשֵׁב ׀ בְּתוֹךְ־הָעָם הַזֶּה וְלֹא־יִרְאֶה בַטּוֹב
אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה־לְעַמִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־סָרָה דִבֶּר עַל־יְהוָה׃ ס

ל 30

א 2 הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתָב־לְךָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־
3 דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־סֵפֶר׃ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה

v. 23 הַיּוֹדֵעַ ק׳.

וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה אָמַר יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם וִירֵשׁוּהָ׃ פ
4 וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל וְאֶל־יְהוּדָה׃
ה כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה קוֹל חֲרָדָה שָׁמָעְנוּ פַּחַד וְאֵין שָׁלוֹם׃
6 שַׁאֲלוּ־נָא וּרְאוּ אִם־יֹלֵד זָכָר מַדּוּעַ רָאִיתִי כָל־גֶּבֶר יָדָיו עַל־
7 חֲלָצָיו כַּיּוֹלֵדָה וְנֶהֶפְכוּ כָל־פָּנִים לְיֵרָקוֹן׃ הוֹי כִּי גָדוֹל
הַיּוֹם הַהוּא מֵאַיִן כָּמֹהוּ וְעֵת־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה
8 יִוָּשֵׁעַ׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם ׀ יְהוָה צְבָאוֹת אֶשְׁבֹּר עֻלּוֹ
מֵעַל צַוָּארֶךָ וּמוֹסְרוֹתֶיךָ אֲנַתֵּק וְלֹא־יַעַבְדוּ־בוֹ עוֹד זָרִים׃
9 וְעָבְדוּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם׃
י וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל
כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב
11 יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה
לְהוֹשִׁיעֶךָ כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר הֲפִצוֹתִיךָ שָּׁם
אַךְ אֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא
12 אֲנַקֶּךָּ׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אָנוּשׁ לְשִׁבְרֵךְ נַחְלָה מַכָּתֵךְ׃
13 14 אֵין־דָּן דִּינֵךְ לְמָזוֹר רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין לָךְ׃ כָּל־מְאַהֲבַיִךְ
שְׁכֵחוּךְ אוֹתָךְ לֹא יִדְרֹשׁוּ כִּי מַכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךְ מוּסַר אַכְזָרִי
טו עַל רֹב עֲוֺנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ׃ מַה־תִּזְעַק עַל־שִׁבְרֵךְ אָנוּשׁ
מַכְאֹבֵךְ עַל ׀ רֹב עֲוֺנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתַיִךְ עָשִׂיתִי אֵלֶּה לָךְ׃
16 לָכֵן כָּל־אֹכְלַיִךְ יֵאָכֵלוּ וְכָל־צָרַיִךְ כֻּלָּם בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ וְהָיוּ
17 שֹׁאסַיִךְ לִמְשִׁסָּה וְכָל־בֹּזְזַיִךְ אֶתֵּן לָבַז׃ כִּי אַעֲלֶה אֲרֻכָה לָךְ
וּמִמַּכּוֹתַיִךְ אֶרְפָּאֵךְ נְאֻם־יְהוָה כִּי נִדָּחָה קָרְאוּ לָךְ צִיּוֹן הִיא
18 דֹּרֵשׁ אֵין לָהּ׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנְנִי־שָׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי
יַעֲקוֹב וּמִשְׁכְּנֹתָיו אֲרַחֵם וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ וְאַרְמוֹן עַל־
19 מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב׃ וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה וְקוֹל מְשַׂחֲקִים וְהִרְבִּתִים
כ וְלֹא יִמְעָטוּ וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ׃ וְהָיוּ בָנָיו כְּקֶדֶם וַעֲדָתוֹ
21 לְפָנַי תִּכּוֹן וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־לֹחֲצָיו׃ וְהָיָה אַדִּירוֹ מִמֶּנּוּ
וּמֹשְׁלוֹ מִקִּרְבּוֹ יֵצֵא וְהִקְרַבְתִּיו וְנִגַּשׁ אֵלָי כִּי מִי הוּא־זֶה
22 עָרַב אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ וִהְיִיתֶם לִי לְעָם
וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ פ

v. 16 מלא א׳. ibid. פתח בס״פ. v. 18 מלא ו׳.

23 הִנֵּ֣ה ׀ סַעֲרַ֣ת יְהוָ֗ה חֵמָה֙ יָֽצְאָ֔ה סַ֖עַר מִתְגּוֹרֵ֑ר עַ֛ל רֹ֥אשׁ
24 רְשָׁעִ֖ים יָחֽוּל׃ לֹ֣א יָשׁ֗וּב חֲרוֹן֙ אַף־יְהוָ֔ה עַד־עֲשֹׂת֥וֹ
וְעַד־הֲקִימ֖וֹ מְזִמּ֣וֹת לִבּ֑וֹ בְּאַחֲרִ֥ית הַיָּמִ֖ים תִּתְבּ֥וֹנְנוּ בָֽהּ׃

לא 31

א בָּעֵ֤ת הַהִיא֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה אֶהְיֶה֙ לֵֽאלֹהִ֔ים לְכֹ֖ל מִשְׁפְּח֣וֹת יִשְׂרָאֵ֑ל
וְהֵ֖מָּה יִֽהְיוּ־לִ֥י לְעָֽם׃ פ
2 כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה מָצָ֥א חֵן֙ בַּמִּדְבָּ֔ר עַ֖ם שְׂ֣רִידֵי חָ֑רֶב הָל֖וֹךְ
3 לְהַרְגִּיע֥וֹ יִשְׂרָאֵֽל׃ מֵֽרָח֔וֹק יְהוָ֖ה נִרְאָ֣ה לִ֑י וְאַהֲבַ֤ת עוֹלָם֙
4 אֲהַבְתִּ֔יךְ עַל־כֵּ֖ן מְשַׁכְתִּ֥יךְ חָֽסֶד׃ ע֣וֹד אֶבְנֵ֗ךְ וְנִבְנֵ֛ית בְּתוּלַ֥ת
ה יִשְׂרָאֵ֑ל ע֚וֹד תַּעְדִּ֣י תֻפַּ֔יִךְ וְיָצָ֖את בִּמְח֥וֹל מְשַׂחֲקִֽים׃ ע֚וֹד
6 תִּטְּעִ֣י כְרָמִ֔ים בְּהָרֵ֖י שֹׁמְר֑וֹן נָטְע֥וּ נֹטְעִ֖ים וְחִלֵּֽלוּ׃ כִּ֣י יֶשׁ־י֔וֹם
קָֽרְא֥וּ נֹצְרִ֖ים בְּהַ֣ר אֶפְרָ֑יִם ק֚וּמוּ וְנַעֲלֶ֣ה צִיּ֔וֹן אֶל־יְהוָ֖ה
7 אֱלֹהֵֽינוּ׃ ס כִּי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה רָנּ֤וּ לְיַעֲקֹב֙ שִׂמְחָ֔ה
וְצַהֲל֖וּ בְּרֹ֣אשׁ הַגּוֹיִ֑ם הַשְׁמִ֤יעוּ הַֽלְלוּ֙ וְאִמְר֔וּ הוֹשַׁ֤ע יְהוָה֙
8 אֶת־עַמְּךָ֔ אֵ֖ת שְׁאֵרִ֥ית יִשְׂרָאֵֽל׃ הִנְנִי֩ מֵבִ֨יא אוֹתָ֜ם מֵאֶ֣רֶץ
צָפ֗וֹן וְקִבַּצְתִּים֙ מִיַּרְכְּתֵי־אָ֔רֶץ בָּ֚ם עִוֵּ֣ר וּפִסֵּ֔חַ הָרָ֥ה וְיֹלֶ֖דֶת
9 יַחְדָּ֑ו קָהָ֥ל גָּד֖וֹל יָשׁ֥וּבוּ הֵֽנָּה׃ בִּבְכִ֣י יָבֹ֗אוּ וּֽבְתַחֲנוּנִים֮ אֽוֹבִילֵם֒
אֽוֹלִיכֵם֙ אֶל־נַ֣חֲלֵי מַ֔יִם בְּדֶ֣רֶךְ יָשָׁ֔ר לֹ֥א יִכָּשְׁל֖וּ בָּ֑הּ כִּֽי־הָיִ֤יתִי
לְיִשְׂרָאֵל֙ לְאָ֔ב וְאֶפְרַ֖יִם בְּכֹ֥רִי הֽוּא׃ פ
י שִׁמְע֤וּ דְבַר־יְהוָה֙ גּוֹיִ֔ם וְהַגִּ֥ידוּ בָאִיִּ֖ים מִמֶּרְחָ֑ק וְאִמְר֗וּ מְזָרֵ֤ה
11 יִשְׂרָאֵל֙ יְקַבְּצֶ֔נּוּ וּשְׁמָר֖וֹ כְּרֹעֶ֥ה עֶדְרֽוֹ׃ כִּֽי־פָדָ֥ה יְהוָ֖ה אֶֽת־
12 יַעֲקֹ֑ב וּגְאָל֕וֹ מִיַּ֖ד חָזָ֥ק מִמֶּֽנּוּ׃ וּבָ֙אוּ֙ וְרִנְּנ֣וּ בִמְרוֹם־צִיּ֔וֹן
וְנָהֲר֞וּ אֶל־ט֣וּב יְהוָ֗ה עַל־דָּגָן֙ וְעַל־תִּירֹ֣שׁ וְעַל־יִצְהָ֔ר וְעַל־
בְּנֵי־צֹ֖אן וּבָקָ֑ר וְהָיְתָ֤ה נַפְשָׁם֙ כְּגַ֣ן רָוֶ֔ה וְלֹא־יוֹסִ֥יפוּ לְדַאֲבָ֖ה
13 עֽוֹד׃ אָ֣ז תִּשְׂמַ֤ח בְּתוּלָה֙ בְּמָח֔וֹל וּבַחֻרִ֥ים וּזְקֵנִ֖ים יַחְדָּ֑ו
וְהָפַכְתִּ֨י אֶבְלָ֤ם לְשָׂשׂוֹן֙ וְנִ֣חַמְתִּ֔ים וְשִׂמַּחְתִּ֖ים מִיגוֹנָֽם׃
14 וְרִוֵּיתִ֛י נֶ֥פֶשׁ הַכֹּהֲנִ֖ים דָּ֑שֶׁן וְעַמִּ֛י אֶת־טוּבִ֥י יִשְׂבָּ֖עוּ נְאֻם־
יְהוָֽה׃ פ
טו כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה ק֣וֹל בְּרָמָ֤ה נִשְׁמָע֙ נְהִי֙ בְּכִ֣י תַמְרוּרִ֔ים רָחֵ֖ל
מְבַכָּ֣ה עַל־בָּנֶ֑יהָ מֵאֲנָ֛ה לְהִנָּחֵ֥ם עַל־בָּנֶ֖יהָ כִּ֥י אֵינֶֽנּוּ׃ ס

---

v. 8 קמץ בסגולתא.

כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה כִּי יֵשׁ 16
שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב׃ וְיֵשׁ־תִּקְוָה 17
לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם׃ שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי 18
אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֵגֶל לֹא לֻמָּד הֲשִׁבֵנִי
וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי׃ כִּי אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי 19
הִוָּדְעִי סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ בֹּשְׁתִּי וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת
נְעוּרָי׃ הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשֻׁעִים כִּי־מִדֵּי כ
דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ
נְאֻם־יְהוָה׃ פ
הַצִּיבִי לָךְ צִיֻּנִים שִׂמִי לָךְ תַּמְרוּרִים שִׁתִי לִבֵּךְ לַמְסִלָּה דֶּרֶךְ 21
הָלָכְתְּי שׁוּבִי בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל שֻׁבִי אֶל־עָרַיִךְ אֵלֶּה׃ עַד־מָתַי 22
תִּתְחַמָּקִין הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה כִּי־בָרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ נְקֵבָה
תְּסוֹבֵב גָּבֶר׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 23
עוֹד יֹאמְרוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי
אֶת־שְׁבוּתָם יְבָרֶכְךָ יְהוָה נְוֵה־צֶדֶק הַר הַקֹּדֶשׁ׃ וְיָשְׁבוּ בָהּ 24
יְהוּדָה וְכָל־עָרָיו יַחְדָּו אִכָּרִים וְנָסְעוּ בַּעֵדֶר׃ כִּי הִרְוֵיתִי כה
נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְכָל־נֶפֶשׁ דָּאֲבָה מִלֵּאתִי׃ עַל־זֹאת הֱקִיצֹתִי 26
וָאֶרְאֶה וּשְׁנָתִי עָרְבָה לִּי׃ ס הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה 27
וְזָרַעְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה זֶרַע אָדָם וְזֶרַע
בְּהֵמָה׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וְלַהֲרֹס 28
וּלְהַאֲבִיד וּלְהָרֵעַ כֵּן אֶשְׁקֹד עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ נְאֻם־יְהוָה׃
בַּיָּמִים הָהֵם לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים 29
תִּקְהֶינָה׃ כִּי אִם־אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת כָּל־הָאָדָם הָאֹכֵל הַבֹּסֶר ל
תִּקְהֶינָה שִׁנָּיו׃ ס הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי 31
אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה׃ לֹא כַבְּרִית 32
אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָם נְאֻם־
יְהוָה׃ כִּי זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֶכְרֹת אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי 33
הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי אֶת־תּוֹרָתִי בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם
אֶכְתֲּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ וְלֹא 34
יְלַמְּדוּ עוֹד אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־

v. 21 יתיר ר׳.

יְהוָ֑ה כִּ֣י כוּלָּ֞ם יֵדְע֨וּ אוֹתִ֜י לְמִקְּטַנָּ֤ם וְעַד־גְּדוֹלָם֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה
לה כִּ֤י אֶסְלַח֙ לַעֲוֺנָ֔ם וּלְחַטָּאתָ֖ם לֹ֥א אֶזְכָּר־עֽוֹד׃ ס כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר
יְהוָ֗ה נֹתֵ֥ן שֶׁ֙מֶשׁ֙ לְא֣וֹר יוֹמָ֔ם חֻקֹּ֥ת יָרֵ֛חַ וְכוֹכָבִ֖ים לְא֣וֹר לָ֑יְלָה
36 רֹגַ֤ע הַיָּם֙ וַיֶּהֱמ֣וּ גַלָּ֔יו יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת שְׁמֽוֹ׃ אִם־יָמֻ֜שׁוּ הַֽחֻקִּ֥ים
הָאֵ֛לֶּה מִלְּפָנַ֖י נְאֻם־יְהוָ֑ה גַּ֣ם זֶ֣רַע יִ֠שְׂרָאֵל יִשְׁבְּת֞וּ מִהְי֥וֹת גּ֛וֹי
37 לְפָנַ֖י כָּל־הַיָּמִֽים׃ ס כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה אִם־יִמַּ֤דּוּ שָׁמַ֙יִם֙
מִלְמַ֔עְלָה וְיֵחָקְר֥וּ מוֹסְדֵי־אֶ֖רֶץ לְמָ֑טָּה גַּם־אֲנִ֞י אֶמְאַ֨ס בְּכָל־
38 זֶ֧רַע יִשְׂרָאֵ֛ל עַל־כָּל־אֲשֶׁ֥ר עָשׂ֖וּ נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס הִנֵּ֥ה
יָמִ֖ים ° נְאֻם־יְהוָ֑ה וְנִבְנְתָ֤ה הָעִיר֙ לַֽיהוָ֔ה מִמִּגְדַּ֥ל חֲנַנְאֵ֖ל
39 שַׁ֥עַר הַפִּנָּֽה׃ וְיָצָ֨א ע֜וֹד קָוֵה הַמִּדָּ֗ה נֶגְדּ֔וֹ עַ֖ל גִּבְעַ֣ת גָּרֵ֑ב וְנָסַ֖ב
מ גֹּעָֽתָה׃ וְכָל־הָעֵ֨מֶק הַפְּגָרִ֥ים ׀ וְהַדֶּ֖שֶׁן וְכָל־הַשְּׁרֵמוֹת֩ עַד־נַ֨חַל
קִדְר֜וֹן עַד־פִּנַּ֨ת שַׁ֤עַר הַסּוּסִים֙ מִזְרָ֔חָה קֹ֖דֶשׁ לַֽיהוָ֑ה לֹֽא־יִנָּתֵ֧שׁ
וְלֹֽא־יֵהָרֵ֛ס ע֖וֹד לְעוֹלָֽם׃ פ

לב 32

א הַדָּבָ֞ר אֲשֶׁר הָיָ֤ה אֶֽל־יִרְמְיָ֙הוּ֙ מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה בַּשְּׁנַ֨ת הָֽעֲשִׂרִ֔ית
לְצִדְקִיָּ֖הוּ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה הִ֣יא הַשָּׁנָ֔ה שְׁמֹנֶה־עֶשְׂרֵ֥ה שָׁנָ֖ה
2 לִנְבוּכַדְרֶאצַּֽר׃ וְאָ֗ז חֵ֚יל מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֔ל צָרִ֖ים עַל־יְרוּשָׁלִָ֑ם
וְיִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֗יא הָיָ֤ה כָלוּא֙ בַּחֲצַ֣ר הַמַּטָּרָ֔ה אֲשֶׁ֖ר בֵּית־מֶ֥לֶךְ
3 יְהוּדָֽה׃ אֲשֶׁ֣ר כְּלָא֔וֹ צִדְקִיָּ֥הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֖ה לֵאמֹ֑ר מַדּ֨וּעַ אַתָּ֜ה
נִבָּ֣א לֵאמֹ֗ר כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הִנְנִ֨י נֹתֵ֜ן אֶת־הָעִ֤יר הַזֹּאת֙ בְּיַ֣ד
4 מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל וּלְכָדָֽהּ׃ וְצִדְקִיָּ֙הוּ֙ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה לֹ֥א יִמָּלֵ֖ט מִיַּ֣ד
הַכַּשְׂדִּ֑ים כִּֽי־הִנָּתֹ֤ן יִנָּתֵן֙ בְּיַ֣ד מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל וְדִבֶּר־פִּ֣יו עִם־פִּ֔יו
ה וְעֵינָ֖יו אֶת־עֵינָ֥ו תִּרְאֶֽינָה׃ וּבָבֶ֞ל יוֹלִ֤ךְ אֶת־צִדְקִיָּ֙הוּ֙ וְשָׁ֣ם
יִהְיֶ֔ה עַד־פָּקְדִ֥י אֹת֖וֹ נְאֻם־יְהוָ֑ה כִּ֧י תִלָּחֲמ֛וּ אֶת־הַכַּשְׂדִּ֖ים לֹ֥א
6 תַצְלִֽיחוּ׃ ס וַיֹּ֖אמֶר יִרְמְיָ֑הוּ הָיָ֥ה דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃
7 הִנֵּ֞ה חֲנַמְאֵ֗ל בֶּן־שַׁלֻּם֙ דֹּֽדְךָ֔ בָּ֥א אֵלֶ֖יךָ לֵאמֹ֑ר קְנֵ֣ה לְ֗ךָ אֶת־
8 שָׂדִי֙ אֲשֶׁ֣ר בַּעֲנָת֔וֹת כִּ֥י לְךָ֛ מִשְׁפַּ֥ט הַגְּאֻלָּ֖ה לִקְנֽוֹת׃ וַיָּבֹ֣א אֵ֠לַי
חֲנַמְאֵ֨ל בֶּן־דֹּדִ֜י כִּדְבַ֣ר יְהוָ֗ה אֶל־חֲצַ֣ר הַמַּטָּרָה֮ וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֒י
קְנֵ֣ה נָ֠א אֶת־שָׂדִ֞י אֲשֶׁר־בַּעֲנָת֗וֹת אֲשֶׁ֣ר ׀ בְּאֶ֣רֶץ בִּנְיָמִ֗ין כִּֽי־לְךָ֞
מִשְׁפַּ֧ט הַיְרֻשָּׁ֛ה וּלְךָ֥ הַגְּאֻלָּ֖ה קְנֵה־לָ֑ךְ וָאֵדַ֕ע כִּ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה

v. 34 דגש אחר שורק. v. 38 בָּאִים קרי ולא כתיב. v. 39 קַו קרי.
v. 40 השְּׁדֵמוֹת ק׳. v. 1 בַּשָּׁנָה ק׳. ibid. פתח בס"פ. v. 4 עֵינָיו ק׳.

הוּא׃ וָאֶקְנֶה אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת 9
וָאֶשְׁקֲלָה־לּוֹ אֶת־הַכֶּסֶף שִׁבְעָה שְׁקָלִים וַעֲשָׂרָה הַכָּסֶף׃
וָאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר וָאֶחְתֹּם וָאָעֵד עֵדִים וָאֶשְׁקֹל הַכֶּסֶף בְּמֹאזְנָיִם׃ י
וָאֶקַּח אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶת־הֶחָתוּם הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים וְאֶת־ 11
הַגָּלוּי׃ וָאֶתֵּן אֶת־הַסֵּפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בֶּן־ 12
מַחְסֵיָה לְעֵינֵי חֲנַמְאֵל דֹּדִי וּלְעֵינֵי הָעֵדִים הַכֹּתְבִים בְּסֵפֶר
הַמִּקְנָה לְעֵינֵי כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃
וָאֲצַוֶּה אֶת־בָּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת 13 14
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָקוֹחַ אֶת־הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה
הַזֶּה וְאֵת הֶחָתוּם וְאֵת סֵפֶר הַגָּלוּי הַזֶּה וּנְתַתָּם בִּכְלִי־חָרֶשׂ
לְמַעַן יַעַמְדוּ יָמִים רַבִּים׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת טו
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים וְשָׂדוֹת וּכְרָמִים בָּאָרֶץ
הַזֹּאת׃ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אַחֲרֵי תִתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה 16
אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה לֵאמֹר׃ אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה ׀ אַתָּה 17
עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ
הַנְּטוּיָה לֹא־יִפָּלֵא מִמְּךָ כָּל־דָּבָר׃ עֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים 18
וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן אָבוֹת אֶל־חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגָּדוֹל
הַגִּבּוֹר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ גְּדֹל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה 19
אֲשֶׁר עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת עַל־כָּל־דַּרְכֵי בְּנֵי אָדָם לָתֵת לְאִישׁ
כִּדְרָכָיו וְכִפְרִי מַעֲלָלָיו׃ אֲשֶׁר שַׂמְתָּ אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ־ כ
מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבָאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ שֵׁם
כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וַתֹּצֵא אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם 21
בְּאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה וּבְאֶזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא
גָּדוֹל׃ וַתִּתֵּן לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתָם 22
לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ 23
וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלֶךָ וּבְתרותך לֹא־הָלָכוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא אֹתָם אֵת כָּל־הָרָעָה
הַזֹּאת׃ הִנֵּה הַסֹּלְלוֹת בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד 24
הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדָּבֶר
וַאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הָיָה וְהִנְּךָ רֹאֶה׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי כה

---

v. 23 וּבְתוֹרָתְךָ ק׳.

יְהוִה קְנֵה־לְךָ הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף וְהָעֵד עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה
בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ פ
26 27 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ הִנֵּה אֲנִי יְהוָה
28 אֱלֹהֵי כָּל־בָּשָׂר הֲמִמֶּנִּי יִפָּלֵא כָּל־דָּבָר׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר
29 מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וּבָאוּ הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר
הַזֹּאת וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ וּשְׂרָפוּהָ וְאֵת הַבָּתִּים
אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגּוֹתֵיהֶם לַבַּעַל וְהִסִּכוּ נְסָכִים לֵאלֹהִים
ל אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃ כִּי־הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה
אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי מִנְּעֻרֹתֵיהֶם כִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אַךְ מַכְעִסִים
31 אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי עַל־אַפִּי וְעַל־חֲמָתִי
הָיְתָה־לִּי הָעִיר הַזֹּאת לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם
32 הַזֶּה לַהֲסִירָהּ מֵעַל פָּנָי׃ עַל כָּל־רָעַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי
יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כֹּהֲנֵיהֶם
33 וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְנוּ אֵלַי עֹרֶף
וְלֹא פָנִים וְלַמֵּד אֹתָם הַשְׁכֵּם וְלַמֵּד וְאֵינָם שֹׁמְעִים לָקַחַת
34 מוּסָר׃ וַיָּשִׂימוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו
לה לְטַמְּאוֹ׃ וַיִּבְנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל אֲשֶׁר ׀ בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם
לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַמֹּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִים
וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן הַחֲטִי אֶת־
36 יְהוּדָה׃ ס וְעַתָּה לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־
הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִתְּנָה בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל
37 בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר׃ הִנְנִי מְקַבְּצָם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר
הִדַּחְתִּים שָׁם בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־
38 הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהֹשַׁבְתִּים לָבֶטַח׃ וְהָיוּ לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה
39 לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד וְדֶרֶךְ אֶחָד לְיִרְאָה
מ אוֹתִי כָּל־הַיָּמִים לְטוֹב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָרַתִּי
לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־אָשׁוּב מֵאַחֲרֵיהֶם לְהֵיטִיבִי אוֹתָם
41 וְאֶת־יִרְאָתִי אֶתֵּן בִּלְבָבָם לְבִלְתִּי סוּר מֵעָלָי׃ וְשַׂשְׂתִּי עֲלֵיהֶם
לְהֵטִיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת בֶּאֱמֶת בְּכָל־לִבִּי

---

v. 35 החטיא ק׳.

42 וּבְכָל־נַפְשִׁי׃ ס כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הֵבֵאתִי אֶל־
הָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אָנֹכִי מֵבִיא
43 עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר עֲלֵיהֶם׃ וְנִקְנָה
הַשָּׂדֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים שְׁמָמָה הִיא
44 מֵאֵין אָדָם וּבְהֵמָה נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ שָׂדוֹת בַּכֶּסֶף יִקְנוּ
וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר ׀ וְחָתוֹם וְהָעֵד עֵדִים בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי
יְרוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה וּבְעָרֵי הָהָר וּבְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי
הַנֶּגֶב כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ ס

לג 33

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁנִית וְהוּא עוֹדֶנּוּ עָצוּר בַּחֲצַר
2 הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשָׂהּ יְהוָה יוֹצֵר אוֹתָהּ
3 לַהֲכִינָהּ יְהוָה ׀ שְׁמוֹ׃ קְרָא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָּ וְאַגִּידָה לְּךָ גְּדֹלוֹת
4 וּבְצֻרוֹת לֹא יְדַעְתָּם׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
עַל־בָּתֵּי הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־בָּתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה הַנְּתֻצִים אֶל־
ה הַסֹּלְלוֹת וְאֶל־הֶחָרֶב׃ בָּאִים לְהִלָּחֵם אֶת־הַכַּשְׂדִּים וּלְמַלְאָם
אֶת־פִּגְרֵי הָאָדָם אֲשֶׁר־הִכֵּיתִי בְאַפִּי וּבַחֲמָתִי וַאֲשֶׁר הִסְתַּרְתִּי
6 פָנַי מֵהָעִיר הַזֹּאת עַל כָּל־רָעָתָם׃ הִנְנִי מַעֲלֶה־לָּהּ אֲרֻכָה
7 וּמַרְפֵּא וּרְפָאתִים וְגִלֵּיתִי לָהֶם עֲתֶרֶת שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ וַהֲשִׁבֹתִי
אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה וְאֵת שְׁבוּת יִשְׂרָאֵל וּבְנִתִים כְּבָרִאשֹׁנָה׃
8 וְטִהַרְתִּים מִכָּל־עֲוֺנָם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וְסָלַחְתִּי לְכוֹל־
9 עֲוֺנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וַאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בִי׃ וְהָיְתָה לִּי
לְשֵׁם שָׂשׂוֹן לִתְהִלָּה וּלְתִפְאֶרֶת לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ
אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה אוֹתָם וּפָחֲדוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל־
הַטּוֹבָה וְעַל כָּל־הַשָּׁלוֹם אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה לָּהּ׃ פ
כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עוֹד יִשָּׁמַע בַּמָּקוֹם־הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים
חָרֵב הוּא מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין בְּהֵמָה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
יְרוּשָׁלִַם הַנְשַׁמּוֹת מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין יוֹשֵׁב וּמֵאֵין בְּהֵמָה׃
11 קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים
הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
מְבִאִים תּוֹדָה בֵּית יְהוָה כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת־הָאָרֶץ

8 v. יתיר ו׳.

12 כְּבָרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד
יִהְיֶה ׀ בַּמָּקוֹם הַזֶּה הֶחָרֵב מֵאֵין־אָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־עָרָיו
13 נְוֵה רֹעִים מַרְבִּצִים צֹאן׃ בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי
הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי יְרוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה עֹד
14 תַּעֲבֹרְנָה הַצֹּאן עַל־יְדֵי מוֹנֶה אָמַר יְהוָה׃ ס הִנֵּה יָמִים
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי
טו אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל־בֵּית יְהוּדָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא
אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח צְדָקָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃
16 בַּיָּמִים הָהֵם תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם תִּשְׁכּוֹן לָבֶטַח וְזֶה
17 אֲשֶׁר־יִקְרָא־לָהּ יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ׃ ס כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־
18 יִכָּרֵת לְדָוִד אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא בֵית־יִשְׂרָאֵל׃ וְלַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ מִלְּפָנָי מַעֲלֶה עוֹלָה וּמַקְטִיר מִנְחָה
19 וְעֹשֶׂה זֶּבַח כָּל־הַיָּמִים׃ ס וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ
כ לֵאמוֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־תָּפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי הַיּוֹם וְאֶת־
21 בְּרִיתִי הַלָּיְלָה וּלְבִלְתִּי הֱיוֹת יוֹמָם־וָלַיְלָה בְּעִתָּם׃ גַּם־בְּרִיתִי
תֻפַר אֶת־דָּוִד עַבְדִּי מִהְיוֹת־לוֹ בֵן מֹלֵךְ עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־
22 הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתָי׃ אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר צְבָא הַשָּׁמַיִם וְלֹא
יִמַּד חוֹל הַיָּם כֵּן אַרְבֶּה אֶת־זֶרַע דָּוִד עַבְדִּי וְאֶת־הַלְוִיִּם
23 מְשָׁרְתֵי אֹתִי׃ ס וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃
24 הֲלוֹא רָאִיתָ מָה־הָעָם הַזֶּה דִּבְּרוּ לֵאמֹר שְׁתֵּי הַמִּשְׁפָּחוֹת
אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם וַיִּמְאָסֵם וְאֶת־עַמִּי יִנְאָצוּן מִהְיוֹת
כה עוֹד גּוֹי לִפְנֵיהֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא בְרִיתִי יוֹמָם
26 וָלָיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא־שָׂמְתִּי׃ גַּם־זֶרַע יַעֲקוֹב וְדָוִד
עַבְדִּי אֶמְאַס מִקַּחַת מִזַּרְעוֹ מֹשְׁלִים אֶל־זֶרַע אַבְרָהָם יִשְׂחָק
וְיַעֲקֹב כִּי־אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּתָם וְרִחַמְתִּים׃ ס

לד 34

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה וּנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל ׀ וְכָל־חֵילוֹ וְכָל־מַמְלְכוֹת אֶרֶץ מֶמְשֶׁלֶת יָדוֹ וְכָל־
2 הָעַמִּים נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה

v. 26 מלא ר׳. ibid. אָשִׁיב ק׳.

וְאָמַרְתָּ֣ אֵלָ֗יו כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הִנְנִ֨י נֹתֵ֜ן אֶת־הָעִ֤יר הַזֹּאת֙ בְּיַ֣ד
3 מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל וּשְׂרָפָ֖הּ בָּאֵֽשׁ׃ וְאַתָּ֗ה לֹ֤א תִמָּלֵט֙ מִיָּד֔וֹ כִּ֚י תָּפֹ֣שׂ
תִּתָּפֵ֔שׂ וּבְיָד֖וֹ תִּנָּתֵ֑ן וְעֵינֶ֜יךָ אֶת־עֵינֵ֣י מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֣ל תִּרְאֶ֗ינָה
4 וּפִ֛יהוּ אֶת־פִּ֥יךָ יְדַבֵּ֖ר וּבָבֶ֥ל תָּבֽוֹא׃ אַ֛ךְ שְׁמַ֥ע דְּבַר־יְהוָ֖ה
צִדְקִיָּ֣הוּ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה כֹּֽה־אָמַ֤ר יְהוָה֙ עָלֶ֔יךָ לֹ֥א תָמ֖וּת בֶּחָֽרֶב׃
ה בְּשָׁל֣וֹם תָּמ֗וּת וּֽכְמִשְׂרְפ֣וֹת אֲ֠בוֹתֶיךָ הַמְּלָכִ֨ים הָרִֽאשֹׁנִ֜ים
אֲשֶׁר־הָי֣וּ לְפָנֶ֗יךָ כֵּ֚ן יִשְׂרְפוּ־לָ֔ךְ וְה֣וֹי אָד֔וֹן יִסְפְּדוּ־לָ֑ךְ כִּֽי־
6 דָבָ֥ר אֲנִֽי־דִבַּ֖רְתִּי נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס וַיְדַבֵּר֙ יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֔יא אֶל־
צִדְקִיָּ֖הוּ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֑ה אֵ֛ת כָּל־הַדְּבָרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה בִּירוּשָׁלִָֽם׃
7 וְחֵ֣יל ׀ מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֗ל נִלְחָמִים֙ עַל־יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וְעַ֛ל כָּל־עָרֵ֥י יְהוּדָ֖ה
הַנּֽוֹתָר֑וֹת אֶל־לָכִישׁ֙ וְאֶל־עֲזֵקָ֔ה כִּ֣י הֵ֗נָּה נִשְׁאֲר֛וּ בְּעָרֵ֥י יְהוּדָ֖ה
8 עָרֵ֥י מִבְצָֽר׃ ס הַדָּבָ֛ר אֲשֶׁר־הָיָ֥ה אֶֽל־יִרְמְיָ֖הוּ מֵאֵ֣ת יְהוָ֑ה
אַחֲרֵ֡י כְּרֹת֩ הַמֶּ֨לֶךְ צִדְקִיָּ֜הוּ בְּרִ֗ית אֶת־כָּל־הָעָם֙ אֲשֶׁ֣ר
9 בִּירוּשָׁלִַ֔ם לִקְרֹ֥א לָהֶ֖ם דְּרֽוֹר׃ לְשַׁלַּ֞ח אִ֣ישׁ אֶת־עַבְדּ֗וֹ וְאִ֧ישׁ
אֶת־שִׁפְחָת֛וֹ הָעִבְרִ֥י וְהָעִבְרִיָּ֖ה חָפְשִׁ֑ים לְבִלְתִּ֛י עֲבָד־בָּ֖ם
י בִּֽיהוּדִ֥י אָחִ֖יהוּ אִֽישׁ׃ וַיִּשְׁמְעוּ֩ כָל־הַשָּׂרִ֨ים וְכָל־הָעָ֜ם אֲשֶׁר־
בָּ֣אוּ בַבְּרִ֗ית לְשַׁלַּ֞ח אִ֣ישׁ אֶת־עַבְדּ֗וֹ וְאִ֤ישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ֙
11 חָפְשִׁ֔ים לְבִלְתִּ֥י עֲבָד־בָּ֖ם ע֑וֹד וַֽיִּשְׁמְע֖וּ וַיְשַׁלֵּֽחוּ׃ וַיָּשׁ֙וּבוּ֙
אַחֲרֵי־כֵ֔ן וַיָּשִׁ֙בוּ֙ אֶת־הָֽעֲבָדִים֙ וְאֶת־הַשְּׁפָח֔וֹת אֲשֶׁ֥ר שִׁלְּח֖וּ
12 חָפְשִׁ֑ים וַֽיִּכְבִּישׁ֔וּם לַעֲבָדִ֖ים וְלִשְׁפָחֽוֹת׃ ס וַיְהִ֤י דְבַר־יְהוָה֙
13 אֶֽל־יִרְמְיָ֔הוּ מֵאֵ֥ת יְהוָ֖ה לֵאמֹֽר׃ כֹּֽה־אָמַ֥ר יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
אָנֹכִ֗י כָּרַ֤תִּי בְרִית֙ אֶת־אֲב֣וֹתֵיכֶ֔ם בְּי֨וֹם הוֹצִאִ֤י אוֹתָם֙ מֵאֶ֣רֶץ
14 מִצְרַ֔יִם מִבֵּ֥ית עֲבָדִ֖ים לֵאמֹֽר׃ מִקֵּ֣ץ שֶׁ֣בַע שָׁנִ֡ים תְּֽשַׁלְּח֡וּ אִישׁ֩
אֶת־אָחִ֨יו הָעִבְרִ֜י אֲשֶֽׁר־יִמָּכֵ֣ר לְךָ֗ וַעֲבָֽדְךָ֙ שֵׁ֣שׁ שָׁנִ֔ים וְשִׁלַּחְתּ֥וֹ
חָפְשִׁ֖י מֵֽעִמָּ֑ךְ וְלֹֽא־שָׁמְע֤וּ אֲבֽוֹתֵיכֶם֙ אֵלַ֔י וְלֹ֥א הִטּ֖וּ אֶת־אָזְנָֽם׃
טו וַתָּשֻׁ֨בוּ אַתֶּ֜ם הַיּ֗וֹם וַתַּעֲשׂ֤וּ אֶת־הַיָּשָׁר֙ בְּעֵינַ֔י לִקְרֹ֥א דְר֖וֹר אִ֣ישׁ
לְרֵעֵ֑הוּ וַתִּכְרְת֤וּ בְרִית֙ לְפָנַ֔י בַּבַּ֕יִת אֲשֶׁר־נִקְרָ֥א שְׁמִ֖י עָלָֽיו׃
16 וַתָּשֻׁ֗בוּ וַתְּחַלְּל֣וּ אֶת־שְׁמִ֔י וַתָּשִׁ֗בוּ אִ֤ישׁ אֶת־עַבְדּוֹ֙ וְאִ֣ישׁ אֶת־
שִׁפְחָת֔וֹ אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּ֥ם חָפְשִׁ֖ים לְנַפְשָׁ֑ם וַתִּכְבְּשׁ֣וּ אֹתָ֗ם
17 לִֽהְי֣וֹת לָכֶ֔ם לַעֲבָדִ֖ים וְלִשְׁפָחֽוֹת׃ ס לָכֵ֞ן כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֗ה

---

v. 11 וַיִּכְבְּשׁוּם ק׳.

אַתֶּם לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ לְאָחִיו וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ
הִנְנִי קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר נְאֻם־יְהוָה אֶל־הַחֶרֶב אֶל־הַדֶּבֶר וְאֶל־
18 הָרָעָב וְנָתַתִּי אֶתְכֶם לְזַוְעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ וְנָתַתִּי
אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים אֶת־בְּרִתִי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ אֶת־דִּבְרֵי
הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרְתוּ לְפָנָי הָעֵגֶל אֲשֶׁר כָּרְתוּ לִשְׁנַיִם וַיַּעַבְרוּ
19 בֵּין בְּתָרָיו׃ שָׂרֵי יְהוּדָה וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלִַם הַסָּרִסִים וְהַכֹּהֲנִים
כ וְכֹל עַם הָאָרֶץ הָעֹבְרִים בֵּין בִּתְרֵי הָעֵגֶל׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד
אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף
21 הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ וְאֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־
שָׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד חֵיל מֶלֶךְ
22 בָּבֶל הָעֹלִים מֵעֲלֵיכֶם׃ הִנְנִי מְצַוֶּה נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים
אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחֲמוּ עָלֶיהָ וּלְכָדוּהָ וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ וְאֶת־
עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מֵאֵין יֹשֵׁב׃ ס

לה 35

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־
2 יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים וְדִבַּרְתָּ
אוֹתָם וַהֲבֵאוֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־אַחַת הַלְּשָׁכוֹת וְהִשְׁקִיתָ
3 אוֹתָם יָיִן׃ וָאֶקַּח אֶת־יַאֲזַנְיָה בֶן־יִרְמְיָהוּ בֶּן־חֲבַצִּנְיָה וְאֶת־
4 אֶחָיו וְאֶת־כָּל־בָּנָיו וְאֵת כָּל־בֵּית הָרֵכָבִים׃ וָאָבִא אֹתָם בֵּית
יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת בְּנֵי חָנָן בֶּן־יִגְדַּלְיָהוּ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־
אֵצֶל לִשְׁכַּת הַשָּׂרִים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְלִשְׁכַּת מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־שַׁלֻּם
ה שֹׁמֵר הַסַּף׃ וָאֶתֵּן לִפְנֵי ׀ בְּנֵי בֵית־הָרֵכָבִים גְּבִעִים מְלֵאִים
6 יַיִן וְכֹסוֹת וָאֹמַר אֲלֵיהֶם שְׁתוּ־יָיִן׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא נִשְׁתֶּה־יָּיִן
כִּי יוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אָבִינוּ צִוָּה עָלֵינוּ לֵאמֹר לֹא תִשְׁתּוּ־יַיִן
7 אַתֶּם וּבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וּבַיִת לֹא־תִבְנוּ וְזֶרַע לֹא־תִזְרָעוּ
וְכֶרֶם לֹא־תִטָּעוּ וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם כִּי בָּאֳהָלִים תֵּשְׁבוּ כָּל־
יְמֵיכֶם לְמַעַן תִּחְיוּ יָמִים רַבִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם
8 גָּרִים שָׁם׃ וַנִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אָבִינוּ לְכֹל אֲשֶׁר
צִוָּנוּ לְבִלְתִּי שְׁתוֹת־יַיִן כָּל־יָמֵינוּ אֲנַחְנוּ נָשֵׁינוּ בָּנֵינוּ
9 וּבְנֹתֵינוּ׃ וּלְבִלְתִּי בְּנוֹת בָּתִּים לְשִׁבְתֵּנוּ וְכֶרֶם וְשָׂדֶה וָזֶרַע

v. 17 לְזַעֲוָה ק׳. v. 4 פתח בס״פ. v. 7 קמץ בפשטא. ibid. קמץ בזקף.

לֹא יִהְיֶה־לָּנוּ׃ וַנֵּשֶׁב בָּאֳהָלִים וַנִּשְׁמַע וַנַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ י
יוֹנָדָב אָבִינוּ׃ וַיְהִי בַּעֲלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶל־הָאָרֶץ 11
וַנֹּאמֶר בֹּאוּ וְנָבוֹא יְרוּשָׁלַםִ מִפְּנֵי חֵיל הַכַּשְׂדִּים וּמִפְּנֵי חֵיל
אֲרָם וַנֵּשֶׁב בִּירוּשָׁלָםִ׃ פ
וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת 12 13
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ
הֲלוֹא תִקְחוּ מוּסָר לִשְׁמֹעַ אֶל־דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה׃ הוּקַם אֶת־ 14
דִּבְרֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־בָּנָיו לְבִלְתִּי שְׁתוֹת־יַיִן
וְלֹא שָׁתוּ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה כִּי שָׁמְעוּ אֵת מִצְוַת אֲבִיהֶם וְאָנֹכִי
דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם אֵלָי׃ וָאֶשְׁלַח טו
אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִאִים ׀ הַשְׁכֵּים וְשָׁלֹחַ ׀ לֵאמֹר שֻׁבוּ־
נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְהֵיטִיבוּ מַעַלְלֵיכֶם וְאַל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּשְׁבוּ אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם
וְלַאֲבֹתֵיכֶם וְלֹא הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם אֵלָי׃ כִּי 16
הֵקִימוּ בְּנֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אֶת־מִצְוַת אֲבִיהֶם אֲשֶׁר צִוָּם
וְהָעָם הַזֶּה לֹא שָׁמְעוּ אֵלָי׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי 17
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא אֶל־יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יוֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַםִ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עֲלֵיהֶם יַעַן דִּבַּרְתִּי
אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ וָאֶקְרָא לָהֶם וְלֹא עָנוּ׃ וּלְבֵית הָרֵכָבִים 18
אָמַר יִרְמְיָהוּ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר
שְׁמַעְתֶּם עַל־מִצְוַת יְהוֹנָדָב אֲבִיכֶם וַתִּשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו
וַתַּעֲשׂוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה אֶתְכֶם׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה 19
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ לְיוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב עֹמֵד
לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ ס

לו 36

וַיְהִי בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה א
הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ קַח־לְךָ מְגִלַּת־ 2
סֵפֶר וְכָתַבְתָּ אֵלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ עַל־
יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ מִימֵי
יֹאשִׁיָּהוּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אוּלַי יִשְׁמְעוּ בֵּית יְהוּדָה אֵת כָּל־ 3
הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ
מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְסָלַחְתִּי לַעֲוֺנָם וּלְחַטָּאתָם׃ פ

4 וַיִּקְרָא יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה וַיִּכְתֹּב בָּרוּךְ מִפִּי
יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלָיו עַל־מְגִלַּת־סֵפֶר׃
ה וַיְצַוֶּה יִרְמְיָהוּ אֶת־בָּרוּךְ לֵאמֹר אֲנִי עָצוּר לֹא אוּכַל לָבוֹא
6 בֵּית יְהוָה׃ וּבָאתָ אַתָּה וְקָרָאתָ בַמְּגִלָּה אֲשֶׁר־כָּתַבְתָּ מִפִּי
אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה בְּאָזְנֵי הָעָם בֵּית יְהוָה בְּיוֹם צוֹם וְגַם בְּאָזְנֵי
7 כָל־יְהוּדָה הַבָּאִים מֵעָרֵיהֶם תִּקְרָאֵם׃ אוּלַי תִּפֹּל תְּחִנָּתָם
לִפְנֵי יְהוָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה כִּי־גָדוֹל הָאַף וְהַחֵמָה
8 אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הָעָם הַזֶּה׃ וַיַּעַשׂ בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה כְּכֹל
אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לִקְרֹא בַסֵּפֶר דִּבְרֵי יְהוָה בֵּית
9 יְהוָה׃ ס וַיְהִי בַשָּׁנָה הַחֲמִשִׁית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ
מֶלֶךְ־יְהוּדָה בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁעִי קָרְאוּ צוֹם לִפְנֵי יְהוָה כָּל־הָעָם
י בִּירוּשָׁלָ͏ִם וְכָל־הָעָם הַבָּאִים מֵעָרֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיִּקְרָא
בָרוּךְ בַּסֵּפֶר אֶת־דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֵּית יְהוָה בְּלִשְׁכַּת גְּמַרְיָהוּ
בֶן־שָׁפָן הַסֹּפֵר בֶּחָצֵר הָעֶלְיוֹן פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הֶחָדָשׁ
11 בְּאָזְנֵי כָּל־הָעָם׃ וַיִּשְׁמַע מִכָיְהוּ בֶן־גְּמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן אֶת־כָּל־
12 דִּבְרֵי יְהוָה מֵעַל הַסֵּפֶר׃ וַיֵּרֶד בֵּית־הַמֶּלֶךְ עַל־לִשְׁכַּת הַסֹּפֵר
וְהִנֵּה־שָׁם כָּל־הַשָּׂרִים יוֹשְׁבִים אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וּדְלָיָהוּ בֶן־
שְׁמַעְיָהוּ וְאֶלְנָתָן בֶּן־עַכְבּוֹר וּגְמַרְיָהוּ בֶן־שָׁפָן וְצִדְקִיָּהוּ בֶן־
13 חֲנַנְיָהוּ וְכָל־הַשָּׂרִים׃ וַיַּגֵּד לָהֶם מִכָיְהוּ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
14 אֲשֶׁר שָׁמֵעַ בִּקְרֹא בָרוּךְ בַּסֵּפֶר בְּאָזְנֵי הָעָם׃ וַיִּשְׁלְחוּ כָל־
הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ אֶת־יְהוּדִי בֶּן־נְתַנְיָהוּ בֶּן־שֶׁלֶמְיָהוּ בֶן־
כּוּשִׁי לֵאמֹר הַמְּגִלָּה אֲשֶׁר קָרָאתָ בָּהּ בְּאָזְנֵי הָעָם קָחֶנָּה בְיָדְךָ
וָלֵךְ וַיִּקַּח בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ אֶת־הַמְּגִלָּה בְּיָדוֹ וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם׃
טו וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו שֵׁב נָא וּקְרָאֶנָּה בְּאָזְנֵינוּ וַיִּקְרָא בָרוּךְ בְּאָזְנֵיהֶם׃
16 וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים פָּחֲדוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ
17 אֶל־בָּרוּךְ הַגֵּיד נַגִּיד לַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְאֶת־
בָּרוּךְ שָׁאֲלוּ לֵאמֹר הַגֶּד־נָא לָנוּ אֵיךְ כָּתַבְתָּ אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
18 הָאֵלֶּה מִפִּיו׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם בָּרוּךְ מִפִּיו יִקְרָא אֵלַי אֵת כָּל־
19 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַאֲנִי כֹּתֵב עַל־הַסֵּפֶר בַּדְּיוֹ׃ ס וַיֹּאמְרוּ
הַשָּׂרִים אֶל־בָּרוּךְ לֵךְ הִסָּתֵר אַתָּה וְיִרְמְיָהוּ וְאִישׁ אַל־יֵדַע
כ אֵיפֹה אַתֶּם׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ חָצֵרָה וְאֶת־הַמְּגִלָּה הִפְקִדוּ
בְּלִשְׁכַּת אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וַיַּגִּידוּ בְּאָזְנֵי הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל־

21 הַדְּבָרִים׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוּדִי לָקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה
וַיִּקָּחֶהָ מִלִּשְׁכַּת אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וַיִּקְרָאֶהָ יְהוּדִי בְּאָזְנֵי
22 הַמֶּלֶךְ וּבְאָזְנֵי כָּל־הַשָּׂרִים הָעֹמְדִים מֵעַל הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ
יוֹשֵׁב בֵּית הַחֹרֶף בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי וְאֶת־הָאָח לְפָנָיו מְבֹעָרֶת׃
23 וַיְהִי ׀ כִּקְרוֹא יְהוּדִי שָׁלֹשׁ דְּלָתוֹת וְאַרְבָּעָה יִקְרָעֶהָ בְּתַעַר
הַסֹּפֵר וְהַשְׁלֵךְ אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר אֶל־הָאָח עַד־תֹּם כָּל־הַמְּגִלָּה
24 עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הָאָח׃ וְלֹא פָחֲדוּ וְלֹא קָרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם
כה הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו הַשֹּׁמְעִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְגַם
אֶלְנָתָן וּדְלָיָהוּ וּגְמַרְיָהוּ הִפְגִּעוּ בַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי שְׂרֹף אֶת־
26 הַמְּגִלָּה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֶת־יְרַחְמְאֵל בֶּן־
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־שְׂרָיָהוּ בֶן־עַזְרִיאֵל וְאֶת־שֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־עַבְדְּאֵל לָקַחַת
אֶת־בָּרוּךְ הַסֹּפֵר וְאֵת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיַּסְתִּרֵם יְהוָה׃ ס
27 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי ׀ שְׂרֹף הַמֶּלֶךְ אֶת־
הַמְּגִלָּה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃
28 שׁוּב קַח־לְךָ מְגִלָּה אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר שָׂרַף
29 יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ וְעַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה תֹּאמַר כֹּה
אָמַר יְהוָה אַתָּה שָׂרַפְתָּ אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת לֵאמֹר מַדּוּעַ
כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בֹּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ
ל הַזֹּאת וְהִשְׁבִּית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה עַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
דָוִד וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת לַחֹרֶב בַּיּוֹם וְלַקֶּרַח בַּלָּיְלָה׃
31 וּפָקַדְתִּי עָלָיו וְעַל־זַרְעוֹ וְעַל־עֲבָדָיו אֶת־עֲוֺנָם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם
וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וְאֶל־אִישׁ יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־
32 דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ ס וְיִרְמְיָהוּ לָקַח ׀ מְגִלָּה
אַחֶרֶת וַיִּתְּנָהּ אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ הַסֹּפֵר וַיִּכְתֹּב עָלֶיהָ מִפִּי
יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בָּאֵשׁ וְעוֹד נוֹסַף עֲלֵיהֶם דְּבָרִים רַבִּים כָּהֵמָּה׃ פ

37 לז

א וַיִּמְלָךְ־מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת כָּנְיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָקִים
2 אֲשֶׁר הִמְלִיךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְלֹא
שָׁמַע הוּא וַעֲבָדָיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר

3 בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־יְהוּכַל בֶּן־
שֶׁלֶמְיָה וְאֶת־צְפַנְיָהוּ בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
4 לֵאמֹר הִתְפַּלֶּל־נָא בַעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְיִרְמְיָהוּ בָּא
ה וְיֹצֵא בְּתוֹךְ הָעָם וְלֹא־נָתְנוּ אֹתוֹ בֵּית הַכְּלִיא׃ וְחֵיל פַּרְעֹה
יָצָא מִמִּצְרָיִם וַיִּשְׁמְעוּ הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עַל־יְרוּשָׁלִַם אֶת־
שִׁמְעָם וַיֵּעָלוּ מֵעַל יְרוּשָׁלִָם׃ פ
6 7 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם
אֵלַי לְדָרְשֵׁנִי הִנֵּה ׀ חֵיל פַּרְעֹה הַיֹּצֵא לָכֶם לְעֶזְרָה שָׁב לְאַרְצוֹ
8 מִצְרָיִם׃ וְשָׁבוּ הַכַּשְׂדִּים וְנִלְחֲמוּ עַל־הָעִיר הַזֹּאת וּלְכָדֻהָ
9 וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־תַּשִּׁאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶם
י לֵאמֹר הָלֹךְ יֵלְכוּ מֵעָלֵינוּ הַכַּשְׂדִּים כִּי־לֹא יֵלֵכוּ׃ כִּי אִם־
הִכִּיתֶם כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים אִתְּכֶם וְנִשְׁאֲרוּ־בָם אֲנָשִׁים
מְדֻקָּרִים אִישׁ בְּאָהֳלוֹ יָקוּמוּ וְשָׂרְפוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ׃
וְהָיָה בְּהֵעָלוֹת חֵיל הַכַּשְׂדִּים מֵעַל יְרוּשָׁלִָם מִפְּנֵי חֵיל
12 פַּרְעֹה׃ ס וַיֵּצֵא יִרְמְיָהוּ מִירוּשָׁלִַם לָלֶכֶת אֶרֶץ בִּנְיָמִן
13 לַחֲלִק מִשָּׁם בְּתוֹךְ הָעָם׃ וַיְהִי־הוּא בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן וְשָׁם בַּעַל
פְּקִדֻת וּשְׁמוֹ יִרְאִיָּיה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה בֶּן־חֲנַנְיָה וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־
14 יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר אֶל־הַכַּשְׂדִּים אַתָּה נֹפֵל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
שֶׁקֶר אֵינֶנִּי נֹפֵל עַל־הַכַּשְׂדִּים וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו וַיִּתְפֹּשׂ יִרְאִיָּיה
טו בְּיִרְמְיָהוּ וַיְבִאֵהוּ אֶל־הַשָּׂרִים׃ וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים עַל־יִרְמְיָהוּ
וְהִכּוּ אֹתוֹ וְנָתְנוּ אוֹתוֹ בֵּית הָאֵסוּר בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר כִּי־
16 אֹתוֹ עָשׂוּ לְבֵית הַכֶּלֶא׃ כִּי בָא יִרְמְיָהוּ אֶל־בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־
17 הַחֲנֻיוֹת וַיֵּשֶׁב־שָׁם יִרְמְיָהוּ יָמִים רַבִּים׃ ס וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקָּחֵהוּ וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ בַּסֵּתֶר וַיֹּאמֶר
הֲיֵשׁ דָּבָר מֵאֵת יְהוָה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בְּיַד־מֶלֶךְ
18 בָּבֶל תִּנָּתֵן׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ מֶה חָטָאתִי
לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נְתַתֶּם אוֹתִי אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא׃
19 וְאַיֵּו נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל
כ עֲלֵיכֶם וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ וְעַתָּה שְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ תִּפָּל־
נָא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ וְאַל־תְּשִׁבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא

v. 4 הַכְּלוּא ק׳.   v. 13 14 יתיר י׳.   v. 19 וְאַיֵּה ק׳.

אָמוֹת שָׁם׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיַּפְקִדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ 21
בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וְנָתֹן לוֹ כִכַּר־לֶחֶם לַיּוֹם מִחוּץ הָאֹפִים
עַד־תֹּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃

לח 38

וַיִּשְׁמַע שְׁפַטְיָה בֶן־מַתָּן וּגְדַלְיָהוּ בֶּן־פַּשְׁחוּר וְיוּכַל בֶּן־ א
שֶׁלֶמְיָהוּ וּפַשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ
מְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב בָּעִיר 2
הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְהַיֹּצֵא אֶל־הַכַּשְׂדִּים יְחְיָה
וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל וָחָי׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה הִנָּתֹן 3
תִּנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וַיֹּאמְרוּ 4
הַשָּׂרִים אֶל־הַמֶּלֶךְ יוּמַת נָא אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה כִּי־עַל־כֵּן הוּא
מְרַפֵּא אֶת־יְדֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַנִּשְׁאָרִים ׀ בָּעִיר הַזֹּאת
וְאֵת יְדֵי כָל־הָעָם לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי ׀ הָאִישׁ
הַזֶּה אֵינֶנּוּ דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם לָעָם הַזֶּה כִּי אִם־לְרָעָה׃ וַיֹּאמֶר ה
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ הִנֵּה־הוּא בְּיֶדְכֶם כִּי־אֵין הַמֶּלֶךְ יוּכַל אֶתְכֶם
דָּבָר׃ וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר ׀ מַלְכִּיָּהוּ 6
בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים
וּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־טִיט וַיִּטְבַּע יִרְמְיָהוּ בַּטִּיט׃ ס
וַיִּשְׁמַע עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אִישׁ סָרִיס וְהוּא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ 7
כִּי־נָתְנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן׃
וַיֵּצֵא עֶבֶד־מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ אֲדֹנִי 8 9
הַמֶּלֶךְ הֵרֵעוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לְיִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא אֵת אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת תַּחְתָּיו מִפְּנֵי
הָרָעָב כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד בָּעִיר׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֵת עֶבֶד־ י
מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה שְׁלֹשִׁים אֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ
אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִן־הַבּוֹר בְּטֶרֶם יָמוּת׃ וַיִּקַּח ׀ עֶבֶד־ 11
מֶלֶךְ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וַיָּבֹא בֵית־הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּחַת הָאוֹצָר
וַיִּקַּח מִשָּׁם בְּלוֹיֵ הסְחָבוֹת וּבְלוֹיֵ מְלָחִים וַיְשַׁלְּחֵם אֶל־
יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר בַּחֲבָלִים׃ וַיֹּאמֶר עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אֶל־ 12
יִרְמְיָהוּ שִׂים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת וְהַמְּלָחִים תַּחַת אַצִּלוֹת

v. 2 וחיה ק׳. v. 11 יתיר ה׳.

13 יְדֶ֔יךָ מִתַּ֖חַת לַחֲבָלִ֑ים וַיַּ֥עַשׂ יִרְמְיָ֖הוּ כֵּֽן׃ וַיִּמְשְׁכ֤וּ אֶת־
יִרְמְיָ֙הוּ֙ בַּחֲבָלִ֔ים וַיַּעֲל֥וּ אֹת֖וֹ מִן־הַבּ֑וֹר וַיֵּ֙שֶׁב֙ יִרְמְיָ֔הוּ בַּחֲצַ֖ר
14 הַמַּטָּרָֽה׃ ס וַיִּשְׁלַ֞ח הַמֶּ֣לֶךְ צִדְקִיָּ֗הוּ וַיִּקַּ֞ח אֶת־יִרְמְיָ֤הוּ
הַנָּבִיא֙ אֵלָ֔יו אֶל־מָבוֹא֙ הַשְּׁלִישִׁ֔י אֲשֶׁ֖ר בְּבֵ֣ית יְהוָ֑ה וַיֹּ֨אמֶר
הַמֶּ֜לֶךְ אֶל־יִרְמְיָ֗הוּ שֹׁאֵ֨ל אֲנִ֤י אֹתְךָ֙ דָּבָ֔ר אַל־תְּכַחֵ֥ד מִמֶּ֖נִּי
טו דָּבָֽר׃ וַיֹּ֤אמֶר יִרְמְיָ֙הוּ֙ אֶל־צִדְקִיָּ֔הוּ כִּ֚י אַגִּ֣יד לְךָ֔ הֲל֖וֹא הָמֵ֣ת
16 תְּמִיתֵ֑נִי וְכִ֥י אִיעָצְךָ֖ לֹ֥א תִשְׁמַ֖ע אֵלָֽי׃ וַיִּשָּׁבַ֞ע הַמֶּ֧לֶךְ צִדְקִיָּ֛הוּ
אֶל־יִרְמְיָ֖הוּ בַּסֵּ֣תֶר לֵאמֹ֑ר חַי־יְהוָ֡ה אֵת֩ אֲשֶׁ֨ר עָֽשָׂה־לָ֜נוּ אֶת־
הַנֶּ֣פֶשׁ הַזֹּ֗את אִם־אֲמִיתֶ֙ךָ֙ וְאִם־אֶתֶּנְךָ֔ בְּיַד֙ הָאֲנָשִׁ֣ים הָאֵ֔לֶּה
17 אֲשֶׁ֥ר מְבַקְשִׁ֖ים אֶת־נַפְשֶֽׁךָ׃ ס וַיֹּ֨אמֶר יִרְמְיָ֜הוּ אֶל־צִדְקִיָּ֗הוּ
כֹּה־אָמַ֨ר יְהוָ֜ה אֱלֹהֵ֣י צְבָא֗וֹת אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אִם־יָצֹ֨א תֵצֵ֜א
אֶל־שָׂרֵ֨י מֶלֶךְ־בָּבֶ֙ל וְחָיְתָ֣ה נַפְשֶׁ֔ךָ וְהָעִ֣יר הַזֹּ֔את לֹ֥א תִשָּׂרֵ֖ף
18 בָּאֵ֑שׁ וְחָיִ֖תָה אַתָּ֥ה וּבֵיתֶֽךָ׃ וְאִ֨ם לֹֽא־תֵצֵ֜א אֶל־שָׂרֵ֨י מֶ֣לֶךְ
בָּבֶ֗ל וְנִתְּנָ֞ה הָעִ֤יר הַזֹּאת֙ בְּיַ֣ד הַכַּשְׂדִּ֔ים וּשְׂרָפ֖וּהָ בָּאֵ֑שׁ וְאַתָּ֕ה
19 לֹא־תִמָּלֵ֖ט מִיָּדָֽם׃ ס וַיֹּ֛אמֶר הַמֶּ֥לֶךְ צִדְקִיָּ֖הוּ אֶל־יִרְמְיָ֑הוּ
אֲנִ֣י דֹאֵ֗ג אֶת־הַיְּהוּדִים֙ אֲשֶׁ֣ר נָפְל֣וּ אֶל־הַכַּשְׂדִּ֔ים פֶּן־יִתְּנ֥וּ
כ אֹתִ֛י בְּיָדָ֖ם וְהִתְעַלְּלוּ־בִֽי׃ וַיֹּ֥אמֶר יִרְמְיָ֖הוּ לֹ֣א יִתֵּ֑נוּ שְֽׁמַֽע־
נָ֣א ׀ בְּק֣וֹל יְהוָ֗ה לַאֲשֶׁ֤ר אֲנִי֙ דֹּבֵ֣ר אֵלֶ֔יךָ וְיִ֥יטַב לְךָ֖ וּתְחִ֥י
21 נַפְשֶֽׁךָ׃ וְאִם־מָאֵ֥ן אַתָּ֖ה לָצֵ֑את זֶ֣ה הַדָּבָ֔ר אֲשֶׁ֥ר הִרְאַ֖נִי יְהוָֽה׃
22 וְהִנֵּ֣ה כָל־הַנָּשִׁ֗ים אֲשֶׁ֤ר נִשְׁאֲרוּ֙ בְּבֵ֣ית מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֔ה מֽוּצָא֔וֹת
אֶל־שָׂרֵ֖י מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֑ל וְהֵ֣נָּה אֹֽמְר֗וֹת הִסִּית֤וּךָ וְיָֽכְלוּ֙ לְךָ֙ אַנְשֵׁ֣י
23 שְׁלֹמֶ֔ךָ הָטְבְּע֥וּ בַבֹּ֖ץ רַגְלֶ֑ךָ נָסֹ֖גוּ אָחֽוֹר׃ וְאֶת־כָּל־נָשֶׁ֨יךָ
וְאֶת־בָּנֶ֜יךָ מֽוֹצִאִים֙ אֶל־הַכַּשְׂדִּ֔ים וְאַתָּ֖ה לֹא־תִמָּלֵ֣ט מִיָּדָ֑ם כִּ֠י
בְיַ֤ד מֶֽלֶךְ־בָּבֶל֙ תִּתָּפֵ֔שׂ וְאֶת־הָעִ֥יר הַזֹּ֖את תִּשְׂרֹ֥ף בָּאֵֽשׁ׃ ס
24 וַיֹּ֨אמֶר צִדְקִיָּ֜הוּ אֶל־יִרְמְיָ֗הוּ אִ֚ישׁ אַל־יֵדַ֛ע בַּדְּבָרִ֥ים הָאֵ֖לֶּה
כה וְלֹ֖א תָמֽוּת׃ וְכִֽי־יִשְׁמְע֣וּ הַשָּׂרִים֮ כִּֽי־דִבַּ֣רְתִּי אִתָּךְ֒ וּבָ֣אוּ
אֵלֶ֣יךָ וְאָמְר֣וּ אֵלֶ֗יךָ הַגִּֽידָה־נָּ֥א לָ֛נוּ מַה־דִּבַּ֥רְתָּ אֶל־הַמֶּ֖לֶךְ
אַל־תְּכַחֵ֥ד מִמֶּ֖נּוּ וְלֹ֣א נְמִיתֶ֑ךָ וּמַה־דִּבֶּ֥ר אֵלֶ֖יךָ הַמֶּֽלֶךְ׃
26 וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֔ם מַפִּֽיל־אֲנִ֥י תְחִנָּתִ֖י לִפְנֵ֣י הַמֶּ֑לֶךְ לְבִלְתִּ֥י
27 הֲשִׁיבֵ֛נִי בֵּ֥ית יְהוֹנָתָ֖ן לָמ֥וּת שָֽׁם׃ ס וַיָּבֹ֨אוּ כָל־הַשָּׂרִ֜ים אֶל־
יִרְמְיָ֙הוּ֙ וַיִּשְׁאֲל֣וּ אֹת֔וֹ וַיַּגֵּ֤ד לָהֶם֙ כְּכָל־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה אֲשֶׁ֥ר

v. 16 את כתיב ולא קרי.

28 צִוָּ֣ה הַמֶּ֑לֶךְ וַיַּחֲרִ֣שׁוּ מִמֶּ֔נּוּ כִּ֥י לֹֽא־נִשְׁמַ֖ע הַדָּבָֽר׃ וַיֵּ֤שֶׁב יִרְמְיָ֙הוּ֙
בַּחֲצַ֣ר הַמַּטָּרָ֔ה עַד־י֖וֹם אֲשֶׁר־נִלְכְּדָ֣ה יְרוּשָׁלִָ֑ם ◦ פ
וְהָיָ֕ה כַּאֲשֶׁ֥ר נִלְכְּדָ֖ה יְרוּשָׁלִָֽם׃

39 לט

א בַּשָּׁנָ֨ה הַתְּשִׁעִ֜ית לְצִדְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֗ה בַּחֹ֙דֶשׁ֙ הָעֲשִׂרִ֔י בָּ֠א
נְבוּכַדְרֶאצַּ֨ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֜ל וְכָל־חֵיל֙וֹ אֶל־יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וַיָּצֻ֖רוּ עָלֶֽיהָ׃
2 בְּעַשְׁתֵּֽי־עֶשְׂרֵ֤ה שָׁנָה֙ לְצִדְקִיָּ֔הוּ בַּחֹ֥דֶשׁ הָרְבִיעִ֖י בְּתִשְׁעָ֣ה
3 לַחֹ֑דֶשׁ הָבְקְעָ֖ה הָעִֽיר׃ וַיָּבֹ֜אוּ כֹּ֣ל שָׂרֵ֣י מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֗ל וַיֵּשְׁב֖וּ
בְּשַׁ֣עַר הַתָּ֑וֶךְ נֵרְגַ֣ל שַׂרְאֶ֠צֶר סַמְגַּר־נְב֨וֹ שַׂרְסְכִ֜ים רַב־סָרִ֗יס
4 נֵרְגַ֤ל שַׂרְאֶ֙צֶר֙ רַב־מָ֔ג וְכָל־שְׁאֵרִ֕ית שָׂרֵ֖י מֶ֥לֶךְ בָּבֶֽל׃ וַיְהִ֡י
כַּאֲשֶׁ֣ר רָ֠אָם צִדְקִיָּ֨הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֜ה וְכֹ֣ל ׀ אַנְשֵׁ֣י הַמִּלְחָמָ֗ה
וַֽיִּבְרְח֡וּ וַיֵּצְאוּ֩ לַ֨יְלָה מִן־הָעִ֜יר דֶּ֚רֶךְ גַּ֣ן הַמֶּ֔לֶךְ בְּשַׁ֖עַר בֵּ֣ין
ה הַחֹמֹתָ֑יִם וַיֵּצֵ֖א דֶּ֥רֶךְ הָעֲרָבָֽה׃ וַיִּרְדְּפ֨וּ חֵיל־כַּשְׂדִּ֜ים אַחֲרֵיהֶ֗ם
וַיַּשִּׂ֤גוּ אֶת־צִדְקִיָּ֙הוּ֙ בְּעַֽרְב֣וֹת יְרֵח֔וֹ וַיִּקְח֣וּ אֹת֗וֹ וַֽיַּעֲלֻ֙הוּ֙ אֶל־
נְבוּכַדְרֶאצַּ֧ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֛ל רִבְלָ֖תָה בְּאֶ֣רֶץ חֲמָ֑ת וַיְדַבֵּ֥ר אִתּ֖וֹ
6 מִשְׁפָּטִֽים׃ וַיִּשְׁחַט֩ מֶ֨לֶךְ בָּבֶ֜ל אֶת־בְּנֵ֧י צִדְקִיָּ֛הוּ בְּרִבְלָ֖ה
7 לְעֵינָ֑יו וְאֵת֙ כָּל־חֹרֵ֣י יְהוּדָ֔ה שָׁחַ֖ט מֶ֥לֶךְ בָּבֶֽל׃ וְאֶת־עֵינֵ֥י
8 צִדְקִיָּ֖הוּ עִוֵּ֑ר וַיַּאַסְרֵ֙הוּ֙ בַּֽנְחֻשְׁתַּ֔יִם לָבִ֥יא אֹת֖וֹ בָּבֶֽלָה׃ וְאֶת־
בֵּ֤ית הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְאֶת־בֵּ֣ית הָעָ֔ם שָׂרְפ֥וּ הַכַּשְׂדִּ֖ים בָּאֵ֑שׁ וְאֶת־חוֹמֹ֥ת
9 יְרוּשָׁלִַ֖ם נָתָֽצוּ׃ וְאֵ֨ת יֶ֤תֶר הָעָם֙ הַנִּשְׁאָרִ֣ים בָּעִ֔יר וְאֶת־
הַנֹּֽפְלִים֙ אֲשֶׁ֣ר נָפְל֣וּ עָלָ֔יו וְאֵ֥ת יֶ֖תֶר הָעָ֣ם הַנִּשְׁאָרִ֑ים הֶגְלָ֛ה
י נְבוּזַרְאֲדָ֥ן רַב־טַבָּחִ֖ים בָּבֶֽל׃ וּמִן־הָעָ֣ם הַדַּלִּ֗ים אֲשֶׁ֤ר אֵין־
לָהֶם֙ מְא֔וּמָה הִשְׁאִ֛יר נְבוּזַרְאֲדָ֥ן רַב־טַבָּחִ֖ים בְּאֶ֣רֶץ יְהוּדָ֑ה
11 וַיִּתֵּ֥ן לָהֶ֛ם כְּרָמִ֥ים וִֽיגֵבִ֖ים בַּיּ֥וֹם הַהֽוּא׃ וַיְצַ֗ו נְבוּכַדְרֶאצַּ֛ר
מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֖ל עַֽל־יִרְמְיָ֑הוּ בְּיַ֛ד נְבוּזַרְאֲדָ֥ן רַב־טַבָּחִ֖ים לֵאמֹֽר׃
12 קָחֶ֗נּוּ וְעֵינֶ֙יךָ֙ שִׂ֣ים עָלָ֔יו וְאַל־תַּ֥עַשׂ ל֖וֹ מְא֣וּמָה רָּ֑ע כִּ֗י אִ֠ם
13 כַּאֲשֶׁר֙ יְדַבֵּ֣ר אֵלֶ֔יךָ כֵּ֖ן עֲשֵׂ֥ה עִמּֽוֹ׃ וַיִּשְׁלַ֞ח נְבוּזַרְאֲדָ֣ן רַב־
טַבָּחִ֗ים וּנְבוּשַׁזְבָּן֙ רַב־סָרִ֔יס וְנֵרְגַ֥ל שַׂרְאֶ֖צֶר רַב־מָ֑ג וְכֹ֖ל רַבֵּ֥י
14 מֶֽלֶךְ־בָּבֶֽל׃ וַיִּשְׁלְח֞וּ וַיִּקְח֣וּ אֶֽת־יִרְמְיָ֗הוּ מֵחֲצַ֣ר הַמַּטָּרָ֔ה
וַיִּתְּנ֣וּ אֹת֔וֹ אֶל־גְּדַלְיָ֥הוּ בֶן־אֲחִיקָ֖ם בֶּן־שָׁפָ֑ן לְהוֹצִאֵ֖הוּ אֶל־

v. 28 פיסקא באמצע פסוק. v. 12 ר׳ בדגש. ibid. אם כתיב ולא קרי.
v. 13 נו״ן זעירא.

טו הַבָּ֑יִת וַיֵּ֖שֶׁב בְּת֥וֹךְ הָעָֽם׃ ס וְאֶֽל־יִרְמְיָ֖הוּ הָיָ֣ה דְבַר־יְהוָ֑ה
16 בִּֽהְיֹת֣וֹ עָצ֔וּר בַּחֲצַ֥ר הַמַּטָּרָ֖ה לֵאמֹֽר׃ הָל֣וֹךְ וְאָמַרְתָּ֡ לְעֶ֨בֶד־
מֶ֜לֶךְ הַכּוּשִׁ֗י לֵאמֹ֡ר כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָה֩ צְבָא֨וֹת אֱלֹהֵ֜י יִשְׂרָאֵ֗ל
הִנְנִ֨י מֵבִ֧י אֶת־דְּבָרַ֛י אֶל־הָעִ֥יר הַזֹּ֖את לְרָעָ֣ה וְלֹ֣א לְטוֹבָ֑ה
17 וְהָי֥וּ לְפָנֶ֖יךָ בַּיּ֥וֹם הַהֽוּא׃ וְהִצַּלְתִּ֥יךָ בַיּוֹם־הַה֖וּא נְאֻם־יְהוָ֑ה
18 וְלֹ֤א תִנָּתֵן֙ בְּיַ֣ד הָאֲנָשִׁ֔ים אֲשֶׁר־אַתָּ֖ה יָג֥וֹר מִפְּנֵיהֶֽם׃ כִּ֣י
מַלֵּ֣ט אֲמַלֶּטְךָ֔ וּבַחֶ֖רֶב לֹ֣א תִפֹּ֑ל וְהָיְתָה֩ לְךָ֨ נַפְשְׁךָ֜ לְשָׁלָ֗ל
כִּֽי־בָטַ֥חְתָּ בִּ֖י נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס

40 מ

א הַדָּבָ֞ר אֲשֶׁ֣ר הָיָ֤ה אֶֽל־יִרְמְיָ֙הוּ֙ מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה אַחַ֣ר ׀ שַׁלַּ֣ח אֹת֗וֹ
נְבֽוּזַרְאֲדָ֥ן רַב־טַבָּחִ֖ים מִן־הָֽרָמָ֑ה בְּקַחְתּ֣וֹ אֹת֗וֹ וְהֽוּא־אָס֤וּר
בָּֽאזִקִּים֙ בְּת֨וֹךְ כָּל־גָּל֤וּת יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ וִֽיהוּדָ֔ה הַמֻּגְלִ֖ים בָּבֶֽלָה׃
2 וַיִּקַּ֥ח רַב־טַבָּחִ֖ים לְיִרְמְיָ֑הוּ וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ דִּבֶּ֔ר
3 אֶת־הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את אֶל־הַמָּק֥וֹם הַזֶּֽה׃ וַיָּבֵ֛א וַיַּ֥עַשׂ יְהוָ֖ה כַּאֲשֶׁ֣ר
דִּבֵּ֑ר כִּֽי־חֲטָאתֶ֤ם לַֽיהוָה֙ וְלֹֽא־שְׁמַעְתֶּ֣ם בְּקוֹל֔וֹ וְהָיָ֥ה לָכֶ֖ם
4 דָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ וְעַתָּ֞ה הִנֵּ֧ה פִתַּחְתִּ֣יךָ הַיּ֗וֹם מִן־הָֽאזִקִּים֮ אֲשֶׁ֣ר
עַל־יָדֶךָ֒ אִם־ט֨וֹב בְּעֵינֶ֜יךָ לָב֧וֹא אִתִּ֣י בָבֶ֗ל בֹּ֚א וְאָשִׂ֤ים אֶת־עֵינִי֙
עָלֶ֔יךָ וְאִם־רַ֧ע בְּעֵינֶ֛יךָ לָבֽוֹא־אִתִּ֥י בָבֶ֖ל חֲדָ֑ל רְאֵה֙ כָּל־הָאָ֣רֶץ
ה לְפָנֶ֔יךָ אֶל־ט֨וֹב וְאֶל־הַיָּשָׁ֧ר בְּעֵינֶ֛יךָ לָלֶ֥כֶת שָׁ֖מָּה לֵֽךְ׃ וְעוֹדֶ֣נּוּ
לֹֽא־יָשׁ֗וּב וְשֻׁ֡בָה אֶל־גְּדַלְיָה֩ בֶן־אֲחִיקָ֨ם בֶּן־שָׁפָ֜ן אֲשֶׁ֨ר הִפְקִ֜יד
מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֗ל בְּעָרֵ֤י יְהוּדָה֙ וְשֵׁ֤ב אִתּוֹ֙ בְּת֣וֹךְ הָעָ֔ם א֠וֹ אֶל־כָּל־
הַיָּשָׁ֧ר בְּעֵינֶ֛יךָ לָלֶ֖כֶת לֵ֑ךְ וַיִּתֶּן־ל֧וֹ רַב־טַבָּחִ֛ים אֲרֻחָ֥ה וּמַשְׂאֵ֖ת
6 וַֽיְשַׁלְּחֵֽהוּ׃ וַיָּבֹ֧א יִרְמְיָ֛הוּ אֶל־גְּדַלְיָ֥ה בֶן־אֲחִיקָ֖ם הַמִּצְפָּ֑תָה
7 וַיֵּ֤שֶׁב אִתּוֹ֙ בְּת֣וֹךְ הָעָ֔ם הַנִּשְׁאָרִ֖ים בָּאָֽרֶץ׃ ס וַיִּשְׁמְע֨וּ כָל־
שָׂרֵ֜י הַחֲיָלִ֗ים אֲשֶׁ֤ר בַּשָּׂדֶה֙ הֵ֣מָּה וְאַנְשֵׁיהֶ֔ם כִּֽי־הִפְקִ֧יד מֶֽלֶךְ־
בָּבֶ֛ל אֶת־גְּדַלְיָ֥הוּ בֶן־אֲחִיקָ֖ם בָּאָ֑רֶץ וְכִ֣י ׀ הִפְקִ֣יד אִתּ֗וֹ אֲנָשִׁ֤ים
8 וְנָשִׁים֙ וָטָ֔ף וּמִדַּלַּ֣ת הָאָ֔רֶץ מֵאֲשֶׁ֥ר לֹֽא־הָגְל֖וּ בָּבֶֽלָה׃ וַיָּבֹ֥אוּ
אֶל־גְּדַלְיָ֖ה הַמִּצְפָּ֑תָה וְיִשְׁמָעֵ֣אל בֶּן־נְתַנְיָ֡הוּ וְיוֹחָנָ֣ן וְיוֹנָתָ֣ן
בְּנֵֽי־קָ֠רֵחַ וּשְׂרָיָ֨ה בֶן־תַּנְחֻ֜מֶת וּבְנֵ֣י ׀ עֵופַ֣י הַנְּטֹפָתִ֗י וִֽיזַנְיָ֙הוּ֙

---

v. 16 מֵבִיא ק'.   v. 1 א' נחה.   v. 3 הַדָּבָר ק'.   v. 7 קמץ בזקף.
v. 8 עֵיפַי ק'.

9 בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם׃ וַיִּשָּׁבַע לָהֶם גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם
בֶּן־שָׁפָן וּלְאַנְשֵׁיהֶם לֵאמֹר אַל־תִּירְאוּ מֵעֲבוֹד הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ
י בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְיִיטַב לָכֶם׃ וַאֲנִי הִנְנִי יֹשֵׁב
בַּמִּצְפָּה לַעֲמֹד לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר יָבֹאוּ אֵלֵינוּ וְאַתֶּם אִסְפוּ
יַיִן וְקַיִץ וְשֶׁמֶן וְשִׂמוּ בִּכְלֵיכֶם וּשְׁבוּ בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר־תְּפַשְׂתֶּם׃
11 וְגַם כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּמוֹאָב ׀ וּבִבְנֵי־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם וַאֲשֶׁר
בְּכָל־הָאֲרָצוֹת שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן מֶלֶךְ־בָּבֶל שְׁאֵרִית לִיהוּדָה וְכִי
12 הִפְקִיד עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן׃ וַיָּשֻׁבוּ כָל־
הַיְּהוּדִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ־יְהוּדָה
אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וַיַּאַסְפוּ יַיִן וָקַיִץ הַרְבֵּה מְאֹד׃ פ
13 וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בָּאוּ אֶל־
14 גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדֹעַ תֵּדַע כִּי בַּעֲלִיס ׀
מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן שָׁלַח אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה לְהַכֹּתְךָ נָפֶשׁ
טו וְלֹא־הֶאֱמִין לָהֶם גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם׃ וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אָמַר
אֶל־גְּדַלְיָהוּ בַסֵּתֶר בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר אֵלְכָה־נָּא וְאַכֶּה אֶת־
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְאִישׁ לֹא יֵדָע לָמָּה יַכֶּכָּה נֶּפֶשׁ וְנָפֹצוּ
16 כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים אֵלֶיךָ וְאָבְדָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר
גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אַל־תַּעַשׂ אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה כִּי־שֶׁקֶר אַתָּה דֹבֵר אֶל־יִשְׁמָעֵאל׃ ס

41 מא

א וַיְהִי ׀ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶן־אֱלִישָׁמָע
מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ
2 בֶּן־אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם לֶחֶם יַחְדָּו בַּמִּצְפָּה׃ וַיָּקָם
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַעֲשֶׂרֶת הָאֲנָשִׁים ׀ אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ וַיַּכּוּ
אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן בַּחֶרֶב וַיָּמֶת אֹתוֹ אֲשֶׁר־
3 הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ וְאֵת כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ
אֶת־גְּדַלְיָהוּ בַּמִּצְפָּה וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁם אֵת
4 אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הִכָּה יִשְׁמָעֵאל׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי לְהָמִית
ה אֶת־גְּדַלְיָהוּ וְאִישׁ לֹא יָדָע׃ וַיָּבֹאוּ אֲנָשִׁים מִשְּׁכֶם מִשִּׁלוֹ
וּמִשֹּׁמְרוֹן שְׁמֹנִים אִישׁ מְגֻלְּחֵי זָקָן וּקְרֻעֵי בְגָדִים וּמִתְגֹּדְדִים

v. 16 תַּעֲשֶׂה ק׳.

6 וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה בְּיָדָם לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ וַיֵּצֵא יִשְׁמָעֵאל
בֶּן־נְתַנְיָה לִקְרָאתָם מִן־הַמִּצְפָּה הֹלֵךְ הָלֹךְ וּבֹכֶה וַיְהִי כִּפְגֹשׁ
7 אֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֹּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם׃ וַיְהִי כְּבוֹאָם
אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶל־תּוֹךְ הַבּוֹר
8 הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ׃ וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נִמְצְאוּ־בָם
וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִשְׁמָעֵאל אַל־תְּמִתֵנוּ כִּי יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים בַּשָּׂדֶה
חִטִּים וּשְׂעֹרִים וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ וַיֶּחְדַּל וְלֹא הֱמִיתָם בְּתוֹךְ
9 אֲחֵיהֶם׃ וְהַבּוֹר אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ שָׁם יִשְׁמָעֵאל אֵת ׀ כָּל־פִּגְרֵי
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכָּה בְּיַד־גְּדַלְיָהוּ הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ
אָסָא מִפְּנֵי בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ מִלֵּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־
י נְתַנְיָהוּ חֲלָלִים׃ וַיִּשְׁבְּ ׀ יִשְׁמָעֵאל אֶת־כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר
בַּמִּצְפָּה אֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בַּמִּצְפָּה
אֲשֶׁר הִפְקִיד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם
וַיִּשְׁבֵּם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיֵּלֶךְ לַעֲבֹר אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן׃ ס
11 וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֵת
12 כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־
הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיִּמְצְאוּ אֹתוֹ
13 אֶל־מַיִם רַבִּים אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
אֶת־יִשְׁמָעֵאל אֶת־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֵת כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר
14 אִתּוֹ וַיִּשְׂמָחוּ׃ וַיָּסֹבּוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־שָׁבָה יִשְׁמָעֵאל מִן־
טו הַמִּצְפָּה וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ׃ וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־
נְתַנְיָה נִמְלַט בִּשְׁמֹנָה אֲנָשִׁים מִפְּנֵי יוֹחָנָן וַיֵּלֶךְ אֶל־בְּנֵי
16 עַמּוֹן׃ ס וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־
אִתּוֹ אֵת כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר הֵשִׁיב מֵאֵת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־
נְתַנְיָה מִן־הַמִּצְפָּה אַחַר הִכָּה אֶת־גְּדַלְיָה בֶּן־אֲחִיקָם גְּבָרִים
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְנָשִׁים וְטַף וְסָרִסִים אֲשֶׁר הֵשִׁיב מִגִּבְעוֹן׃
17 וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ בְּגֵרוּת כִּמְוֹהָם אֲשֶׁר־אֵצֶל בֵּית לָחֶם לָלֶכֶת
18 לָבוֹא מִצְרָיִם׃ מִפְּנֵי הַכַּשְׂדִּים כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי־
הִכָּה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם אֲשֶׁר־
הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ ס

v. 17 כְּמוֹהָם ק׳

מב 42

וַיִּגְּשׁוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וִיזַנְיָה בֶּן־הוֹשַׁעְיָה א
וְכָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא 2
תִּפָּל־נָא תְחִנָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּעַד כָּל־הַשְּׁאֵרִית הַזֹּאת כִּי־נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה כַּאֲשֶׁר
עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֹתָנוּ׃ וְיַגֶּד־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר 3
נֵלֶךְ־בָּהּ וְאֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִרְמְיָהוּ 4
הַנָּבִיא שָׁמַעְתִּי הִנְנִי מִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כְּדִבְרֵיכֶם
וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם אַגִּיד לָכֶם לֹא־אֶמְנַע
מִכֶּם דָּבָר׃ וְהֵמָּה אָמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ יְהִי יְהוָה בָּנוּ לְעֵד ה
אֱמֶת וְנֶאֱמָן אִם־לֹא כְּכָל־הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
אֵלֵינוּ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ אִם־טוֹב וְאִם־רָע בְּקוֹל ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 6
אֲשֶׁר אֲנוּ שֹׁלְחִים אֹתְךָ אֵלָיו נִשְׁמָע לְמַעַן אֲשֶׁר יִיטַב־לָנוּ כִּי
נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ס וַיְהִי מִקֵּץ עֲשֶׂרֶת יָמִים 7
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּקְרָא אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֶל 8
כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וּלְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם 9
אֹתִי אֵלָיו לְהַפִּיל תְּחִנַּתְכֶם לְפָנָיו׃ אִם־שׁוֹב תֵּשְׁבוּ בָּאָרֶץ י
הַזֹּאת וּבָנִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא אֶהֱרֹס וְנָטַעְתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ
כִּי נִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָכֶם׃ אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי 11
מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־אַתֶּם יְרֵאִים מִפָּנָיו אַל־תִּירְאוּ מִמֶּנּוּ נְאֻם־
יְהוָה כִּי־אִתְּכֶם אָנִי לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וּלְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃
וְאֶתֵּן לָכֶם רַחֲמִים וְרִחַם אֶתְכֶם וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃ 12
וְאִם־אֹמְרִים אַתֶּם לֹא נֵשֵׁב בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹל 13
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֵאמֹר לֹא כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבוֹא אֲשֶׁר לֹא־ 14
נִרְאֶה מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמָע וְלַלֶּחֶם לֹא־נִרְעָב וְשָׁם
נֵשֵׁב׃ וְעַתָּה לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה כֹּה־אָמַר טו
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִם־אַתֶּם שׂוֹם תְּשִׂמוּן פְּנֵיכֶם
לָבֹא מִצְרַיִם וּבָאתֶם לָגוּר שָׁם׃ וְהָיְתָה הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם 16
יְרֵאִים מִמֶּנָּה שָׁם תַּשִּׂיג אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָרָעָב אֲשֶׁר־

---

v. 6 אֲנַחְנוּ קרי.

אַתֶּם דֹּאֲגִים מִמֶּנּוּ שָׁם יִדְבַּק אַחֲרֵיכֶם מִצְרַיִם וְשָׁם תָּמֻתוּ׃
17 וְיִהְיוּ כָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׂמוּ אֶת־פְּנֵיהֶם לָבוֹא מִצְרַיִם
לָגוּר שָׁם יָמוּתוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְלֹא־יִהְיֶה לָהֶם שָׂרִיד
18 וּפָלִיט מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם׃ ס כִּי כֹה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר נִתַּךְ אַפִּי וַחֲמָתִי
עַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ כֵּן תִּתַּךְ חֲמָתִי עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם מִצְרָיִם
וִהְיִיתֶם לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה וְלֹא־תִרְאוּ עוֹד
19 אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׁאֵרִית יְהוּדָה אַל־
כ תָּבֹאוּ מִצְרָיִם יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי־הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם׃ כִּי
הִתְעֵתֶים בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּכְכֹל
21 אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּן הַגֶּד־לָנוּ וְעָשִׂינוּ׃ וָאַגִּד לָכֶם
הַיּוֹם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְכֹל אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי
22 אֲלֵיכֶם׃ וְעַתָּה יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר תָּמוּתוּ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר חֲפַצְתֶּם לָבוֹא לָגוּר שָׁם׃ פ

מג 43

א וַיְהִי כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
2 הָאֵלֶּה׃ ס וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶן־הוֹשַׁעְיָה וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ
וְכָל־הָאֲנָשִׁים הַזֵּדִים אֹמְרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר אַתָּה מְדַבֵּר
לֹא שְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לֵאמֹר לֹא־תָבֹאוּ מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם׃
3 כִּי בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה מַסִּית אֹתְךָ בָּנוּ לְמַעַן תֵּת אֹתָנוּ בְיַד־
4 הַכַּשְׂדִּים לְהָמִית אֹתָנוּ וּלְהַגְלוֹת אֹתָנוּ בָּבֶל׃ וְלֹא־שָׁמַע
יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְכָל־הָעָם בְּקוֹל יְהוָה
ה לָשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי
הַחֲיָלִים אֵת כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁבוּ מִכָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
6 נִדְּחוּ־שָׁם לָגוּר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ אֶת־הַגְּבָרִים וְאֶת־הַנָּשִׁים
וְאֶת־הַטַּף וְאֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר הִנִּיחַ
נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֵת
7 יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וְאֶת־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ׃ וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ מִצְרַיִם
כִּי לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה וַיָּבֹאוּ עַד־תַּחְפַּנְחֵס׃ פ

v. 20 הִתְעֵיתֶם ק׳.

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּתַחְפַּנְחֵס לֵאמֹר׃ קַח בְּיָדְךָ 8 9
אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וּטְמַנְתָּם בַּמֶּלֶט בַּמַּלְבֵּן אֲשֶׁר בְּפֶתַח בֵּית־
פַּרְעֹה בְּתַחְפַּנְחֵס לְעֵינֵי אֲנָשִׁים יְהוּדִים׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם י
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי
אֶת־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וְשַׂמְתִּי כִסְאוֹ מִמַּעַל
לָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר טָמָנְתִּי וְנָטָה אֶת־שַׁפְרוּרוֹ עֲלֵיהֶם׃
וּבָאה וְהִכָּה אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר 11
לַשְּׁבִי לַשֶּׁבִי וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לֶחָרֶב׃ וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּבָתֵּי 12
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם וּשְׂרָפָם וְשָׁבָם וְעָטָה אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם
כַּאֲשֶׁר־יַעְטֶה הָרֹעֶה אֶת־בִּגְדוֹ וְיָצָא מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם׃ וְשִׁבַּר 13
אֶת־מַצְּבוֹת בֵּית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֶת־בָּתֵּי
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ ס

44 מד

הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים א
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הַיֹּשְׁבִים בְּמִגְדֹּל וּבְתַחְפַּנְחֵס וּבְנֹף וּבְאֶרֶץ
פַּתְרוֹס לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם 2
רְאִיתֶם אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעַל כָּל־
עָרֵי יְהוּדָה וְהִנָּם חָרְבָּה הַיּוֹם הַזֶּה וְאֵין בָּהֶם יוֹשֵׁב׃ מִפְּנֵי 3
רָעָתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי לָלֶכֶת לְקַטֵּר לַעֲבֹד לֵאלֹהִים
אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּם הֵמָּה אַתֶּם וַאֲבֹתֵיכֶם׃ וָאֶשְׁלַח 4
אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים הַשְׁכֵּים וְשָׁלֹחַ לֵאמֹר אַל־נָא
תַעֲשׂוּ אֵת דְּבַר־הַתֹּעֵבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׂנֵאתִי׃ וְלֹא שָׁמְעוּ ה
וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם לָשׁוּב מֵרָעָתָם לְבִלְתִּי קַטֵּר לֵאלֹהִים
אֲחֵרִים׃ וַתִּתַּךְ חֲמָתִי וְאַפִּי וַתִּבְעַר בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת 6
יְרוּשָׁלִָם וַתִּהְיֶינָה לְחָרְבָּה לִשְׁמָמָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס וְעַתָּה 7
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָמָה אַתֶּם
עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה אֶל־נַפְשֹׁתֵכֶם לְהַכְרִית לָכֶם אִישׁ־וְאִשָּׁה
עוֹלֵל וְיוֹנֵק מִתּוֹךְ יְהוּדָה לְבִלְתִּי הוֹתִיר לָכֶם שְׁאֵרִית׃
לְהַכְעִסֵנִי בְּמַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים בְּאֶרֶץ 8
מִצְרַיִם אֲשֶׁר־אַתֶּם בָּאִים לָגוּר שָׁם לְמַעַן הַכְרִית לָכֶם

---

v. 10 שַׁפְרִירוֹ ק׳. v. 11 וּבָא ק׳.

9 וּלְמַעַן הֱיוֹתְכֶם לִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה בְּכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ הֲשִׁכַחְתֶּם
אֶת־רָעוֹת אֲבוֹתֵיכֶם וְאֶת־רָעוֹת ׀ מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֵת רָעוֹת
נָשָׁיו וְאֵת רָעֹתֵכֶם וְאֵת רָעֹת נְשֵׁיכֶם אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּאֶרֶץ
י יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ לֹא דֻכְּאוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא
יָרְאוּ וְלֹא־הָלְכוּ בְתוֹרָתִי וּבְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וְלִפְנֵי
11 אֲבוֹתֵיכֶם׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
12 הִנְנִי שָׂם פָּנַי בָּכֶם לְרָעָה וּלְהַכְרִית אֶת־כָּל־יְהוּדָה׃ וְלָקַחְתִּי
אֶת־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׂמוּ פְנֵיהֶם לָבוֹא אֶרֶץ־מִצְרַיִם
לָגוּר שָׁם וְתַמּוּ כֹל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם יִפֹּלוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב יִתַּמּוּ
מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יָמֻתוּ וְהָיוּ לְאָלָה וּלְשַׁמָּה
13 וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה׃ וּפָקַדְתִּי עַל הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
14 כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי עַל־יְרוּשָׁלִָם בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר׃ וְלֹא
יִהְיֶה פָּלִיט וְשָׂרִיד לִשְׁאֵרִית יְהוּדָה הַבָּאִים לָגוּר־שָׁם בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם וְלָשׁוּב ׀ אֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר־הֵמָּה מְנַשְּׂאִים אֶת־
נַפְשָׁם לָשׁוּב לָשֶׁבֶת שָׁם כִּי לֹא־יָשׁוּבוּ כִּי אִם־פְּלֵטִים׃ ס
טו וַיַּעֲנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּדְעִים כִּי־מְקַטְּרוֹת נְשֵׁיהֶם
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וְכָל־הַנָּשִׁים הָעֹמְדוֹת קָהָל גָּדוֹל וְכָל־הָעָם
16 הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּפַתְרוֹס לֵאמֹר׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ
17 אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינֶנּוּ שֹׁמְעִים אֵלֶיךָ׃ כִּי עָשֹׂה נַעֲשֶׂה
אֶת־כָּל־הַדָּבָר ׀ אֲשֶׁר־יָצָא מִפִּינוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם
וְהַסֵּיךְ־לָהּ נְסָכִים כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבֹתֵינוּ מְלָכֵינוּ
וְשָׂרֵינוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם וַנִּשְׂבַּע־לֶחֶם וַנִּהְיֶה
18 טוֹבִים וְרָעָה לֹא רָאִינוּ׃ וּמִן־אָז חָדַלְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת
הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים חָסַרְנוּ כֹל וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב תָּמְנוּ׃
19 וְכִי־אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים
הֲמִבַּלְעֲדֵי אֲנָשֵׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ כַּוָּנִים לְהַעֲצִבָהּ וְהַסֵּךְ לָה
כ נְסָכִים׃ ס וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם עַל־הַגְּבָרִים וְעַל־
21 הַנָּשִׁים וְעַל־כָּל־הָעָם הָעֹנִים אֹתוֹ דָּבָר לֵאמֹר׃ הֲלוֹא אֶת־
הַקִּטֵּר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם אַתֶּם
וַאֲבוֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אֹתָם זָכַר יְהוָה
22 וַתַּעֲלֶה עַל־לִבּוֹ׃ וְלֹא־יוּכַל יְהוָה עוֹד לָשֵׂאת מִפְּנֵי רֹעַ

v. 19 ה' רפה.

מִֽעַלְלֵיכֶ֔ם מִפְּנֵ֖י הַתּוֹעֵבֹ֣ת אֲשֶׁ֣ר עֲשִׂיתֶ֑ם וַתְּהִ֨י אַרְצְכֶ֜ם
לְחָרְבָּ֨ה וּלְשַׁמָּ֤ה וְלִקְלָלָה֙ מֵאֵ֣ין יוֹשֵׁ֔ב כְּהַיּ֖וֹם הַזֶּֽה׃ מִפְּנֵ֞י 23
אֲשֶׁ֣ר קִטַּרְתֶּ֗ם וַאֲשֶׁ֨ר חֲטָאתֶ֤ם לַֽיהוָה֙ וְלֹ֤א שְׁמַעְתֶּם֙ בְּק֣וֹל
יְהוָ֔ה וּבְתֹרָת֧וֹ וּבְחֻקֹּתָ֛יו וּבְעֵדְוֺתָ֖יו לֹ֣א הֲלַכְתֶּ֑ם עַל־כֵּ֞ן
קָרָ֥את אֶתְכֶ֛ם הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את כַּיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃ ס וַיֹּ֤אמֶר יִרְמְיָ֙הוּ֙ 24
אֶל־כָּל־הָעָ֔ם וְאֶ֖ל כָּל־הַנָּשִׁ֑ים שִׁמְעוּ֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה כָּל־יְהוּדָ֕ה
אֲשֶׁ֖ר בְּאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ כֹּ֣ה אָמַ֣ר יְהוָֽה צְבָא֩וֹת אֱלֹהֵ֨י יִשְׂרָאֵ֜ל כה
לֵאמֹר֒ אַתֶּ֣ם וּנְשֵׁיכֶ֗ם וַתְּדַבֵּ֨רְנָה בְּפִיכֶ֜ם וּבִידֵיכֶ֥ם מִלֵּאתֶ֣ם ׀
לֵאמֹ֗ר עָשֹׂ֨ה נַעֲשֶׂ֜ה אֶת־נְדָרֵ֨ינוּ֙ אֲשֶׁ֣ר נָדַ֔רְנוּ לְקַטֵּר֙ לִמְלֶ֣כֶת
הַשָּׁמַ֔יִם וּלְהַסֵּ֥ךְ לָ֖הּ נְסָכִ֑ים הָקֵ֨ים תָּקִ֜ימְנָה אֶת־נִדְרֵיכֶ֗ם
וְעָשֹׂ֥ה תַעֲשֶׂ֖ינָה אֶת־נִדְרֵיכֶֽם׃ ס לָכֵן֙ שִׁמְע֣וּ דְבַר־יְהוָ֔ה 26
כָּל־יְהוּדָ֔ה הַיֹּשְׁבִ֖ים בְּאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם הִנְנִ֨י נִשְׁבַּ֜עְתִּי בִּשְׁמִ֣י
הַגָּד֗וֹל אָמַ֣ר יְהוָ֔ה אִם־יִהְיֶ֨ה ע֜וֹד שְׁמִ֗י נִקְרָ֣א ׀ בְּפִ֣י ׀ כָּל־
אִ֣ישׁ יְהוּדָ֗ה אֹמֵ֛ר חַי־אֲדֹנָ֥י יְהוִ֖ה בְּכָל־אֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ הִנְנִ֨י 27
שֹׁקֵ֧ד עֲלֵיהֶ֛ם לְרָעָ֖ה וְלֹ֣א לְטוֹבָ֑ה וְתַ֨מּוּ כָל־אִ֤ישׁ יְהוּדָה֙ אֲשֶׁ֣ר
בְּאֶֽרֶץ מִצְרַ֔יִם בַּחֶ֥רֶב וּבָרָעָ֖ב עַד־כְּלוֹתָֽם׃ וּפְלִיטֵ֣י חֶ֗רֶב 28
יְשֻׁב֞וּן מִן־אֶ֧רֶץ מִצְרַ֛יִם אֶ֥רֶץ יְהוּדָ֖ה מְתֵ֣י מִסְפָּ֑ר וְיָֽדְעוּ֙ כָּל־
שְׁאֵרִ֣ית יְהוּדָ֗ה הַבָּאִ֤ים לְאֶֽרֶץ־מִצְרַ֙יִם֙ לָג֣וּר שָׁ֔ם דְּבַר־מִ֥י
יָק֖וּם מִמֶּ֥נִּי וּמֵהֶֽם׃ וְזֹ֧את לָכֶ֣ם הָא֗וֹת נְאֻם־יְהוָ֔ה כִּֽי־פֹקֵ֥ד 29
אֲנִ֛י עֲלֵיכֶ֖ם בַּמָּק֣וֹם הַזֶּ֑ה לְמַ֙עַן֙ תֵּֽדְע֔וּ כִּ֠י ק֨וֹם יָק֧וּמוּ דְבָרַ֛י
עֲלֵיכֶ֖ם לְרָעָֽה׃ ס כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה הִנְנִ֣י נֹתֵן֩ אֶת־פַּרְעֹ֨ה ל
חָפְרַ֜ע מֶֽלֶךְ־מִצְרַ֗יִם בְּיַד֙ אֹֽיְבָ֔יו וּבְיַ֖ד מְבַקְשֵׁ֣י נַפְשׁ֑וֹ כַּאֲשֶׁ֨ר
נָתַ֜תִּי אֶת־צִדְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֗ה בְּיַד֙ נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל
אֹיְב֖וֹ וּמְבַקֵּ֥שׁ נַפְשֽׁוֹ׃ פ

45 מה

הַדָּבָ֗ר אֲשֶׁ֤ר דִּבֶּר֙ יִרְמְיָ֣הוּ הַנָּבִ֔יא אֶל־בָּר֖וּךְ בֶּן־נֵרִיָּ֑ה בְּכָתְב֞וֹ א
אֶת־הַדְּבָרִ֨ים הָאֵ֜לֶּה עַל־סֵ֗פֶר מִפִּ֣י יִרְמְיָ֔הוּ בַּשָּׁנָה֙ הָרְבִעִ֔ית
לִיהוֹיָקִ֥ים בֶּן־יֹאשִׁיָּ֖הוּ מֶ֥לֶךְ יְהוּדָ֖ה לֵאמֹֽר׃ כֹּֽה־אָמַ֥ר יְהוָ֖ה 2
אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל עָלֶ֖יךָ בָּרֽוּךְ׃ אָמַ֙רְתָּ֙ אֽוֹי־נָ֣א לִ֔י כִּֽי־יָסַ֧ף 3
יְהוָ֛ה יָג֖וֹן עַל־מַכְאֹבִ֑י יָגַ֙עְתִּי֙ בְּאַנְחָתִ֔י וּמְנוּחָ֖ה לֹ֥א מָצָֽאתִי׃
כֹּ֣ה ׀ תֹּאמַ֣ר אֵלָ֗יו כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הִנֵּ֤ה אֲשֶׁר־בָּנִ֙יתִי֙ אֲנִ֣י הֹרֵ֔ס 4
וְאֵ֤ת אֲשֶׁר־נָטַ֙עְתִּי֙ אֲנִ֣י נֹתֵ֔שׁ וְאֶת־כָּל־הָאָ֖רֶץ הִֽיא׃ וְאַתָּ֛ה ה

תְּבַקֶּשׁ־לְךָ֥ גְדֹל֖וֹת אַל־תְּבַקֵּ֑שׁ כִּי֩ הִנְנִ֨י מֵבִ֜יא רָעָ֤ה עַל־
כָּל־בָּשָׂר֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה וְנָתַתִּ֨י לְךָ֤ אֶֽת־נַפְשְׁךָ֙ לְשָׁלָ֔ל עַ֥ל
כָּל־הַמְּקֹמ֖וֹת אֲשֶׁ֥ר תֵּֽלֶךְ־שָֽׁם׃ ס

מו 46

א אֲשֶׁ֨ר הָיָ֧ה דְבַר־יְהוָ֛ה אֶל־יִרְמְיָ֥הוּ הַנָּבִ֖יא עַל־הַגּוֹיִֽם׃
2 לְמִצְרַ֗יִם עַל־חֵ֞יל פַּרְעֹ֤ה נְכוֹ֙ מֶ֣לֶךְ מִצְרַ֔יִם אֲשֶׁר־הָיָ֥ה עַל־
נְהַר־פְּרָ֖ת בְּכַרְכְּמִ֑שׁ אֲשֶׁ֣ר הִכָּ֗ה נְבֽוּכַדְרֶאצַּר֙ מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֔ל
3 בִּשְׁנַת֙ הָֽרְבִיעִ֔ית לִיהוֹיָקִ֥ים בֶּן־יֹאשִׁיָּ֖הוּ מֶ֥לֶךְ יְהוּדָֽה׃ עִרְכ֤וּ
4 מָגֵן֙ וְצִנָּ֔ה וּגְשׁ֖וּ לַמִּלְחָמָֽה׃ אִסְר֣וּ הַסּוּסִ֗ים וַעֲלוּ֙ הַפָּ֣רָשִׁ֔ים
ה וְהִֽתְיַצְּב֖וּ בְּכוֹבָעִ֑ים מִרְקוּ֙ הָֽרְמָחִ֔ים לִבְשׁ֖וּ הַסִּרְיֹנֹֽת׃ מַדּ֣וּעַ
רָאִ֗יתִי הֵ֣מָּה חַתִּים֮ נְסֹגִ֣ים אָחוֹר֒ וְגִבּוֹרֵיהֶ֣ם יֻכַּ֔תּוּ וּמָנ֥וֹס
6 נָ֖סוּ וְלֹ֣א הִפְנ֑וּ מָג֥וֹר מִסָּבִ֖יב נְאֻם־יְהוָֽה׃ אַל־יָנ֣וּס הַקַּ֔ל
וְאַל־יִמָּלֵ֖ט הַגִּבּ֑וֹר צָפ֗וֹנָה עַל־יַד֙ נְהַר־פְּרָ֔ת כָּשְׁל֖וּ וְנָפָֽלוּ׃
7 8 מִי־זֶ֖ה כַּיְאֹ֣ר יַעֲלֶ֑ה כַּנְּהָר֕וֹת יִתְגָּעֲשׁ֖וּ מֵימָֽיו׃ מִצְרַ֗יִם כַּיְאֹ֣ר
יַעֲלֶ֔ה וְכַנְּהָר֖וֹת יִתְגֹּ֣עֲשׁוּ מָ֑יִם וַיֹּ֗אמֶר אַעֲלֶה֙ אֲכַסֶּה־אֶ֔רֶץ
9 אֹבִ֥ידָה עִ֖יר וְיֹ֥שְׁבֵי בָֽהּ׃ עֲל֤וּ הַסּוּסִים֙ וְהִתְהֹלְל֣וּ הָרֶ֔כֶב
וְיֵצְא֖וּ הַגִּבּוֹרִ֑ים כּ֤וּשׁ וּפוּט֙ תֹּפְשֵׂ֣י מָגֵ֔ן וְלוּדִ֕ים תֹּפְשֵׂ֖י דֹּ֥רְכֵי
י קָֽשֶׁת׃ וְהַיּ֨וֹם הַה֜וּא לַאדֹנָ֧י יְהוִ֣ה צְבָא֗וֹת י֤וֹם נְקָמָה֙ לְהִנָּקֵ֣ם
מִצָּרָ֔יו וְאָכְלָ֥ה חֶ֙רֶב֙ וְשָׂבְעָ֔ה וְרָוְתָ֖ה מִדָּמָ֑ם כִּ֣י זֶ֠בַח לַאדֹנָ֨י
11 יְהוִ֧ה צְבָא֛וֹת בְּאֶ֥רֶץ צָפ֖וֹן אֶל־נְהַר־פְּרָֽת׃ עֲלִ֤י גִלְעָד֙ וּקְחִ֣י
צֳרִ֔י בְּתוּלַ֖ת בַּת־מִצְרָ֑יִם לַשָּׁוְא֙ הִרְבֵּ֣יתִי רְפֻא֔וֹת תְּעָלָ֖ה אֵ֥ין
12 לָֽךְ׃ שָׁמְע֤וּ גוֹיִם֙ קְלוֹנֵ֔ךְ וְצִוְחָתֵ֖ךְ מָלְאָ֣ה הָאָ֑רֶץ כִּֽי־גִבּ֤וֹר
13 בְּגִבּוֹר֙ כָּשָׁ֔לוּ יַחְדָּ֖יו נָפְל֥וּ שְׁנֵיהֶֽם׃ ס הַדָּבָר֙ אֲשֶׁ֣ר דִּבֶּ֣ר
יְהוָ֔ה אֶֽל־יִרְמְיָ֖הוּ הַנָּבִ֑יא לָב֗וֹא נְבוּכַדְרֶאצַּר֙ מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֔ל
14 לְהַכּ֖וֹת אֶת־אֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ הַגִּ֤ידוּ בְמִצְרַ֙יִם֙ וְהַשְׁמִ֣יעוּ בְמִגְדּ֔וֹל
וְהַשְׁמִ֥יעוּ בְנֹ֖ף וּבְתַחְפַּנְחֵ֑ס אִמְרוּ֙ הִתְיַצֵּ֔ב וְהָכֵ֣ן לָ֔ךְ כִּֽי־אָכְלָ֥ה
טו חֶ֖רֶב סְבִיבֶֽיךָ׃ מַדּ֖וּעַ נִסְחַ֣ף אַבִּירֶ֑יךָ לֹ֣א עָמַ֔ד כִּ֥י יְהוָ֖ה
16 הֲדָפֽוֹ׃ הִרְבָּ֖ה כּוֹשֵׁ֑ל גַּם־נָפַל֙ אִ֣ישׁ אֶל־רֵעֵ֔הוּ וַיֹּאמְרוּ֙ ק֣וּמָה ׀
וְנָשֻׁ֣בָה אֶל־עַמֵּ֗נוּ וְאֶל־אֶ֙רֶץ֙ מֽוֹלַדְתֵּ֔נוּ מִפְּנֵ֖י חֶ֥רֶב הַיּוֹנָֽה׃
17 קָ֣רְא֖וּ שָׁ֑ם פַּרְעֹ֤ה מֶֽלֶךְ־מִצְרַ֙יִם֙ שָׁא֔וֹן הֶעֱבִ֖יר הַמּוֹעֵֽד׃

---

v. 11 יתיר ו׳.

חַי־אָנִי נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ כִּי כְּתָבוֹר בֶּהָרִים 18
וּכְכַרְמֶל בַּיָּם יָבוֹא׃ כְּלֵי גוֹלָה עֲשִׂי־לָךְ יוֹשֶׁבֶת בַּת־מִצְרָיִם 19
כִּי־נֹף לְשַׁמָּה תִהְיֶה וְנִצְּתָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ עֶגְלָה יְפֵה־ כ
פִיָּה מִצְרָיִם קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא בָא׃ גַּם־שְׂכִרֶיהָ בְקִרְבָּהּ כְּעֶגְלֵי 21
מַרְבֵּק כִּי גַם־הֵמָּה הִפְנוּ נָסוּ יַחְדָּיו לֹא עָמָדוּ כִּי יוֹם אֵידָם
בָּא עֲלֵיהֶם עֵת פְּקֻדָּתָם׃ קוֹלָהּ כַּנָּחָשׁ יֵלֵךְ כִּי־בְחַיִל יֵלֵכוּ 22
וּבְקַרְדֻּמּוֹת בָּאוּ לָהּ כְּחֹטְבֵי עֵצִים׃ כָּרְתוּ יַעְרָהּ נְאֻם־יְהוָה 23
כִּי לֹא יֵחָקֵר כִּי רַבּוּ מֵאַרְבֶּה וְאֵין לָהֶם מִסְפָּר׃ הֹבִישָׁה 24
בַּת־מִצְרָיִם נִתְּנָה בְּיַד עַם־צָפוֹן׃ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי כה
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פוֹקֵד אֶל־אָמוֹן מִנֹּא וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל־מִצְרַיִם
וְעַל־אֱלֹהֶיהָ וְעַל־מְלָכֶיהָ וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל הַבֹּטְחִים בּוֹ׃
וּנְתַתִּים בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל 26
וּבְיַד עֲבָדָיו וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשְׁכֹּן כִּימֵי־קֶדֶם נְאֻם־יְהוָה׃ פ
וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי 27
מוֹשִׁעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב יַעֲקוֹב וְשָׁקַט
וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃ ס אַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב 28
נְאֻם־יְהוָה כִּי אִתְּךָ אָנִי כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם ׀
אֲשֶׁר הִדַּחְתִּיךָ שָׁמָּה וְאֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ
לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ׃ פ

47 מז

אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־פְּלִשְׁתִּים א
בְּטֶרֶם יַכֶּה פַרְעֹה אֶת־עַזָּה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנֵּה־מַיִם 2
עֹלִים מִצָּפוֹן וְהָיוּ לְנַחַל שׁוֹטֵף וְיִשְׁטְפוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ
עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ וְזָעֲקוּ הָאָדָם וְהֵילִל כֹּל יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃
מִקּוֹל שַׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו מֵרַעַשׁ לְרִכְבּוֹ הֲמוֹן גַּלְגִּלָּיו 3
לֹא־הִפְנוּ אָבוֹת אֶל־בָּנִים מֵרִפְיוֹן יָדָיִם׃ עַל־הַיּוֹם הַבָּא 4
לִשְׁדוֹד אֶת־כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְהַכְרִית לְצֹר וּלְצִידוֹן כֹּל שָׂרִיד
עֹזֵר כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים שְׁאֵרִית אִי כַפְתּוֹר׃ בָּאָה ה
קָרְחָה אֶל־עַזָּה נִדְמְתָה אַשְׁקְלוֹן שְׁאֵרִית עִמְקָם עַד־מָתַי
תִּתְגּוֹדָדִי׃ הוֹי חֶרֶב לַיהוָה עַד־אָנָה לֹא תִשְׁקֹטִי הֵאָסְפִי 6

v. 27 מלא ו'.

7 אַל־תַּעְרֵךְ הֵרָגְעִי וָדֹמִּי׃ אֵיךְ תִּשְׁקֹטִי וַיהוָה צִוָּה־לָהּ אֶל־
אַשְׁקְלוֹן וְאֶל־חוֹף הַיָּם שָׁם יְעָדָהּ׃ ס

מח 48

א לְמוֹאָב כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹי אֶל־נְבוֹ כִּי
2 שֻׁדָּדָה הֹבִישָׁה נִלְכְּדָה קִרְיָתָיִם הֹבִישָׁה הַמִּשְׂגָּב וָחָתָּה׃ אֵין
עוֹד תְּהִלַּת מוֹאָב בְּחֶשְׁבּוֹן חָשְׁבוּ עָלֶיהָ רָעָה לְכוּ וְנַכְרִיתֶנָּה
3 מִגּוֹי גַּם־מַדְמֵן תִּדֹּמִּי אַחֲרַיִךְ תֵּלֶךְ חָרֶב׃ קוֹל צְעָקָה מֵחוֹרֹנָיִם
4 ה שֹׁד וָשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ נִשְׁבְּרָה מוֹאָב הִשְׁמִיעוּ זְעָקָה צְעוֹרֶיהָ׃ כִּי
מַעֲלֵה הַלֻּחֹות בִּבְכִי יַעֲלֶה־בֶּכִי כִּי בְּמוֹרַד חוֹרֹנַיִם צָרֵי
6 צַעֲקַת־שֶׁבֶר שָׁמֵעוּ׃ נֻסוּ מַלְּטוּ נַפְשְׁכֶם וְתִהְיֶינָה כַּעֲרוֹעֵר
7 בַּמִּדְבָּר׃ כִּי יַעַן בִּטְחֵךְ בְּמַעֲשַׂיִךְ וּבְאוֹצְרוֹתַיִךְ גַּם־אַתְּ תִּלָּכֵדִי
8 וְיָצָא כְמוֹישׁ בַּגּוֹלָה כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחְדָּו׃ וְיָבֹא שֹׁדֵד אֶל־כָּל־
עִיר וְעִיר לֹא תִמָּלֵט וְאָבַד הָעֵמֶק וְנִשְׁמַד הַמִּישֹׁר אֲשֶׁר אָמַר
9 יְהוָה׃ תְּנוּ־צִיץ לְמוֹאָב כִּי נָצֹא תֵּצֵא וְעָרֶיהָ לְשַׁמָּה תִהְיֶינָה
י מֵאֵין יוֹשֵׁב בָּהֵן׃ אָרוּר עֹשֶׂה מְלֶאכֶת יְהוָה רְמִיָּה וְאָרוּר
11 מֹנֵעַ חַרְבּוֹ מִדָּם׃ שַׁאֲנַן מוֹאָב מִנְּעוּרָיו וְשֹׁקֵט הוּא אֶל־שְׁמָרָיו
וְלֹא־הוּרַק מִכְּלִי אֶל־כֶּלִי וּבַגּוֹלָה לֹא הָלָךְ עַל־כֵּן עָמַד טַעְמוֹ
12 בּוֹ וְרֵיחוֹ לֹא נָמָר׃ ס לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
13 וְשִׁלַּחְתִּי־לוֹ צֹעִים וְצֵעֻהוּ וְכֵלָיו יָרִיקוּ וְנִבְלֵיהֶם יְנַפֵּצוּ׃ וּבֹשׁ
מוֹאָב מִכְּמוֹשׁ כַּאֲשֶׁר־בֹּשׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִבֵּית אֵל מִבְטֶחָם׃
14 טו אֵיךְ תֹּאמְרוּ גִּבּוֹרִים אֲנָחְנוּ וְאַנְשֵׁי חַיִל לַמִּלְחָמָה׃ שֻׁדַּד
מוֹאָב וְעָרֶיהָ עָלָה וּמִבְחַר בַּחוּרָיו יָרְדוּ לַטָּבַח נְאֻם־הַמֶּלֶךְ
16 יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ קָרוֹב אֵיד־מוֹאָב לָבוֹא וְרָעָתוֹ מִהֲרָה
17 מְאֹד׃ נֻדוּ לוֹ כָּל־סְבִיבָיו וְכֹל יֹדְעֵי שְׁמוֹ אִמְרוּ אֵיכָה נִשְׁבַּר
18 מַטֵּה־עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃ רְדִי מִכָּבוֹד יֹשְׁבִי בַצָּמָא יֹשֶׁבֶת בַּת־
19 דִּיבוֹן כִּי־שֹׁדֵד מוֹאָב עָלָה בָךְ שִׁחֵת מִבְצָרָיִךְ׃ אֶל־דֶּרֶךְ
עִמְדִי וְצַפִּי יוֹשֶׁבֶת עֲרוֹעֵר שַׁאֲלִי־נָס וְנִמְלָטָה אִמְרִי מַה־
כ נִּהְיָתָה׃ הֹבִישׁ מוֹאָב כִּי־חַתָּה הֵילִילִי ׀ וּזְעָקִי הַגִּידוּ בְאַרְנוֹן
21 כִּי שֻׁדַּד מוֹאָב׃ וּמִשְׁפָּט בָּא אֶל־אֶרֶץ הַמִּישֹׁר אֶל־חֹלוֹן וְאֶל־

---

v. 4 צְעִירֶיהָ ק׳. v. 5 הַלֻּחִית ק׳. v. 7 כְּמוֹשׁ ק׳. ibid. יַחְדָּו ק׳.
v. 18 וּשְׁבִי ק׳. v. 20 הֵילִילוּ ק׳. ibid. וְזַעֲקוּ ק׳.

22 יָהְצָה וְעַל־מוֹפָעַת׃ וְעַל־דִּיבוֹן וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית דִּבְלָתָיִם׃
23 24 וְעַל־קִרְיָתַיִם וְעַל־בֵּית גָּמוּל וְעַל־בֵּית מְעוֹן׃ וְעַל־קְרִיּוֹת
וְעַל־בָּצְרָה וְעַל כָּל־עָרֵי אֶרֶץ מוֹאָב הָרְחֹקוֹת וְהַקְּרֹבוֹת׃
כה 26 נִגְדְּעָה קֶרֶן מוֹאָב וּזְרֹעוֹ נִשְׁבָּרָה נְאֻם יְהוָה׃ הַשְׁכִּירֻהוּ כִּי
עַל־יְהוָה הִגְדִּיל וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ וְהָיָה לִשְׂחֹק גַּם־הוּא׃
27 וְאִם ׀ לוֹא הַשְּׂחֹק הָיָה לְךָ יִשְׂרָאֵל אִם־בְּגַנָּבִים נִמְצָאָה כִּי־
28 מִדֵּי דְבָרֶיךָ בּוֹ תִּתְנוֹדָד׃ עִזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בַּסֶּלַע יֹשְׁבֵי
29 מוֹאָב וִהְיוּ כְיוֹנָה תְּקַנֵּן בְּעֶבְרֵי פִי־פָחַת׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב
ל גֵּאֶה מְאֹד גָּבְהוֹ וּגְאוֹנוֹ וְגַאֲוָתוֹ וְרֻם לִבּוֹ׃ אֲנִי יָדַעְתִּי נְאֻם־
31 יְהוָה עֶבְרָתוֹ וְלֹא־כֵן בַּדָּיו לֹא־כֵן עָשׂוּ׃ עַל־כֵּן עַל־מוֹאָב
32 אֲיֵלִיל וּלְמוֹאָב כֻּלֹּה אֶזְעָק אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׂ יֶהְגֶּה׃ מִבְּכִי
יַעְזֵר אֶבְכֶּה־לָּךְ הַגֶּפֶן שִׂבְמָה נְטִישֹׁתַיִךְ עָבְרוּ יָם עַד יָם יַעְזֵר
33 נָגָעוּ עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־בְּצִירֵךְ שֹׁדֵד נָפָל׃ וְנֶאֶסְפָה שִׂמְחָה וָגִיל
מִכַּרְמֶל וּמֵאֶרֶץ מוֹאָב וְיַיִן מִיקָבִים הִשְׁבַּתִּי לֹא־יִדְרֹךְ הֵידָד
34 הֵידָד לֹא הֵידָד׃ מִזַּעֲקַת חֶשְׁבּוֹן עַד־אֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ נָתְנוּ
קוֹלָם מִצֹּעַר עַד־חֹרֹנַיִם עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה כִּי גַּם־מֵי נִמְרִים
לה לִמְשַׁמּוֹת יִהְיוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי לְמוֹאָב נְאֻם־יְהוָה מַעֲלֶה בָמָה
36 וּמַקְטִיר לֵאלֹהָיו׃ עַל־כֵּן לִבִּי לְמוֹאָב כַּחֲלִלִים יֶהֱמֶה וְלִבִּי
אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׂ כַּחֲלִילִים יֶהֱמֶה עַל־כֵּן יִתְרַת עָשָׂה
37 אָבָדוּ׃ כִּי כָל־רֹאשׁ קָרְחָה וְכָל־זָקָן גְּרֻעָה עַל כָּל־יָדַיִם גְּדֻדֹת
38 וְעַל־מָתְנַיִם שָׂק׃ עַל כָּל־גַּגּוֹת מוֹאָב וּבִרְחֹבֹתֶיהָ כֻּלֹּה מִסְפֵּד
39 כִּי־שָׁבַרְתִּי אֶת־מוֹאָב כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ נְאֻם־יְהוָה׃ אֵיךְ
חַתָּה הֵילִילוּ אֵיךְ הִפְנָה־עֹרֶף מוֹאָב בּוֹשׁ וְהָיָה מוֹאָב לִשְׂחֹק
מ וְלִמְחִתָּה לְכָל־סְבִיבָיו׃ ס כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנֵּה כַנֶּשֶׁר
41 יִדְאֶה וּפָרַשׂ כְּנָפָיו אֶל־מוֹאָב׃ נִלְכְּדָה הַקְּרִיּוֹת וְהַמְּצָדוֹת
נִתְפָּשָׂה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב אִשָּׁה
42 43 מְצֵרָה׃ וְנִשְׁמַד מוֹאָב מֵעָם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל׃ פַּחַד וָפַחַת
44 וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב מוֹאָב נְאֻם־יְהוָה׃ הַנִּיס מִפְּנֵי הַפַּחַד יִפֹּל
אֶל־הַפַּחַת וְהָעֹלֶה מִן־הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח כִּי־אָבִיא אֵלֶיהָ
מה אֶל־מוֹאָב שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ בְּצֵל חֶשְׁבּוֹן עָמְדוּ מִכֹּחַ

v. 21 מֵיפַעַת ק׳. v. 27 יתיר ה׳. v. 31 כֻּלּוֹ ק׳. v. 38 כֻּלּוֹ ק׳.
v. 44 הַנָּס ק׳.

נָסִ֑ים כִּי־אֵ֞שׁ יָצָ֣א מֵֽחֶשְׁבּ֗וֹן וְלֶֽהָבָה֙ מִבֵּ֣ין סִיח֔וֹן וַתֹּ֙אכַל֙ פְּאַ֣ת
46 מוֹאָ֔ב וְקָדְקֹ֖ד בְּנֵ֥י שָׁאֽוֹן׃ אוֹי־לְךָ֣ מוֹאָ֔ב אָבַ֖ד עַם־כְּמ֑וֹשׁ כִּֽי־
47 לֻקְּח֤וּ בָנֶ֙יךָ֙ בַּשֶּׁ֔בִי וּבְנֹתֶ֖יךָ בַּשִּׁבְיָֽה׃ וְשַׁבְתִּ֧י שְׁבוּת־מוֹאָ֛ב
בְּאַחֲרִ֥ית הַיָּמִ֖ים נְאֻם־יְהוָ֑ה עַד־הֵ֖נָּה מִשְׁפַּ֥ט מוֹאָֽב׃ פ

מט 49

א לִבְנֵ֣י עַמּ֗וֹן כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הֲבָנִ֥ים אֵין֙ לְיִשְׂרָאֵ֔ל אִם־יוֹרֵ֖שׁ אֵ֣ין
2 ל֑וֹ מַדּ֗וּעַ יָרַ֤שׁ מַלְכָּם֙ אֶת־גָּ֔ד וְעַמּ֖וֹ בְּעָרָ֥יו יָשָֽׁב׃ לָכֵ֞ן הִנֵּ֙ה
יָמִ֤ים בָּאִים֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה וְהִשְׁמַעְתִּ֞י אֶל־רַבַּ֤ת בְּנֵֽי־עַמּוֹן֙ תְּרוּעַ֣ת
מִלְחָמָ֔ה וְהָיְתָה֙ לְתֵ֣ל שְׁמָמָ֔ה וּבְנֹתֶ֖יהָ בָּאֵ֣שׁ תִּצַּ֑תְנָה וְיָרַ֥שׁ
3 יִשְׂרָאֵ֛ל אֶת־יֹרְשָׁ֖יו אָמַ֥ר יְהוָֽה׃ הֵילִ֤ילִי חֶשְׁבּוֹן֙ כִּ֣י שֻׁדְּדָה־עַ֔י
צְעַ֜קְנָה בְּנ֣וֹת רַבָּ֗ה חֲגֹ֙רְנָה֙ שַׂקִּ֔ים סְפֹ֕דְנָה וְהִתְשׁוֹטַ֖טְנָה
4 בַּגְּדֵר֑וֹת כִּ֤י מַלְכָּם֙ בַּגּוֹלָ֣ה יֵלֵ֔ךְ כֹּהֲנָ֥יו וְשָׂרָ֖יו יַחְדָּֽיו׃ מַה־
תִּתְהַֽלְלִי֙ בָּֽעֲמָקִ֔ים זָ֣ב עִמְקֵ֔ךְ הַבַּ֖ת הַשּׁוֹבֵבָ֑ה הַבֹּֽטְחָה֙
ה בְּאֹֽצְרֹתֶ֔יהָ מִ֖י יָב֥וֹא אֵלָֽי׃ הִנְנִי֩ מֵבִ֨יא עָלַ֜יִךְ פַּ֗חַד נְאֻם־אֲדֹנָ֧י יְהוִ֛ה
צְבָא֖וֹת מִכָּל־סְבִיבָ֑יִךְ וְנִדַּחְתֶּם֙ אִ֣ישׁ לְפָנָ֔יו וְאֵ֥ין מְקַבֵּ֖ץ לַנֹּדֵֽד׃
6 וְאַֽחֲרֵי־כֵ֕ן אָשִׁ֖יב אֶת־שְׁב֣וּת בְּנֵֽי־עַמּ֑וֹן נְאֻם־יְהוָֽה׃ פ
7 לֶאֱד֗וֹם כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת הַאֵ֥ין ע֛וֹד חָכְמָ֖ה בְּתֵימָ֑ן
8 אָבְדָ֤ה עֵצָה֙ מִבָּנִ֔ים נִסְרְחָ֖ה חָכְמָתָֽם׃ נֻ֤סוּ הָפְנוּ֙ הֶעְמִ֣יקוּ לָשֶׁ֔בֶת
9 יֹשְׁבֵ֖י דְּדָ֑ן כִּ֣י אֵ֥יד עֵשָׂ֛ו הֵבֵ֥אתִי עָלָ֖יו עֵ֥ת פְּקַדְתִּֽיו׃ אִם־בֹּֽצְרִים֙
בָּ֣אוּ לָ֔ךְ לֹ֥א יַשְׁאִ֖רוּ עֹֽלֵל֑וֹת אִם־גַּנָּבִ֣ים בַּלַּ֔יְלָה הִשְׁחִ֖יתוּ דַיָּֽם׃
י כִּֽי־אֲנִ֞י חָשַׂ֣פְתִּי אֶת־עֵשָׂ֗ו גִּלֵּ֙יתִי֙ אֶת־מִסְתָּרָ֔יו וְנֶחְבָּ֖ה לֹ֣א
11 יוּכָ֑ל שֻׁדַּ֥ד זַרְע֛וֹ וְאֶחָ֥יו וּשְׁכֵנָ֖יו וְאֵינֶֽנּוּ׃ עָזְבָ֥ה יְתֹמֶ֖יךָ אֲנִ֣י
12 אֲחַיֶּ֑ה וְאַלְמְנוֹתֶ֖יךָ עָלַ֥י תִּבְטָֽחוּ׃ ס כִּי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה
הִנֵּ֣ה אֲשֶׁר־אֵ֣ין מִשְׁפָּטָם֩ לִשְׁתּ֨וֹת הַכּ֜וֹס שָׁת֣וֹ יִשְׁתּ֗וּ וְאַתָּה֙
13 ה֔וּא נָקֹ֖ה תִּנָּקֶ֑ה לֹ֣א תִנָּקֶ֔ה כִּ֥י שָׁתֹ֖ה תִּשְׁתֶּֽה׃ כִּ֣י בִ֤י נִשְׁבַּ֙עְתִּי֙
נְאֻם־יְהוָ֔ה כִּֽי־לְשַׁמָּ֧ה לְחֶרְפָּ֛ה לְחֹ֥רֶב וְלִקְלָלָ֖ה תִּהְיֶ֣ה בָצְרָ֑ה
14 וְכָל־עָרֶ֕יהָ תִּהְיֶ֖ינָה לְחָרְב֥וֹת עוֹלָֽם׃ שְׁמוּעָ֤ה שָׁמַ֙עְתִּי֙ מֵאֵ֣ת
יְהוָ֔ה וְצִ֖יר בַּגּוֹיִ֣ם שָׁל֑וּחַ הִֽתְקַבְּצוּ֙ וּבֹ֣אוּ עָלֶ֔יהָ וְק֖וּמוּ
טו 16 לַמִּלְחָמָֽה׃ כִּֽי־הִנֵּ֥ה קָטֹ֛ן נְתַתִּ֖יךָ בַּגּוֹיִ֑ם בָּז֖וּי בָּאָדָֽם׃ תִּפְלַצְתְּךָ֞
הִשִּׁ֣יא אֹתָ֗ךְ זְד֣וֹן לִבֶּ֔ךָ שֹֽׁכְנִי֙ בְּחַגְוֵ֣י הַסֶּ֔לַע תֹּפְשִׂ֖י מְר֣וֹם גִּבְעָ֑ה

---

2 v. פתח באתנח.

כִּי־תַגְבִּיהַ כַּנֶּשֶׁר קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיְתָה 17
אֱדוֹם לְשַׁמָּה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ׃
כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ 18
וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן הַיַּרְדֵּן אֶל־ 19
נְוֵה אֵיתָן כִּי־אַרְגִּיעָה אֲרִיצֶנּוּ מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ אֶפְקֹד
כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יֹעִדֶנִּי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃
לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־אֱדוֹם וּמַחְשְׁבוֹתָיו כ
אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יֹשְׁבֵי תֵימָן אִם־לֹא יִסְחָבוּם צְעִירֵי הַצֹּאן
אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם נְוֵהֶם׃ מִקּוֹל נִפְלָם רָעֲשָׁה הָאָרֶץ 21
צְעָקָה בְּיַם־סוּף נִשְׁמַע קוֹלָהּ׃ הִנֵּה כַנֶּשֶׁר יַעֲלֶה וְיִדְאֶה 22
וְיִפְרֹשׂ כְּנָפָיו עַל־בָּצְרָה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי אֱדוֹם בַּיּוֹם הַהוּא
כְּלֵב אִשָּׁה מְצֵרָה׃ פ
לְדַמֶּשֶׂק בֹּושָׁה חֲמָת וְאַרְפָּד כִּי־שְׁמֻעָה רָעָה שָׁמְעוּ נָמֹגוּ 23
בַּיָּם דְּאָגָה הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל׃ רָפְתָה דַמֶּשֶׂק הִפְנְתָה לָנוּס 24
וְרֶטֶט ׀ הֶחֱזִיקָה צָרָה וַחֲבָלִים אֲחָזַתָּה כַּיּוֹלֵדָה׃ אֵיךְ לֹא־ כה
עֻזְּבָה עִיר תְּהִלָּה קִרְיַת מְשׂוֹשִׂי׃ לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ 26
וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִדַּמּוּ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃
וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת דַּמָּשֶׂק וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד׃ פ 27
לְקֵדָר ׀ וּלְמַמְלְכוֹת חָצוֹר אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצּוֹר מֶלֶךְ־בָּבֶל 28
כֹּה אָמַר יְהוָה קוּמוּ עֲלוּ אֶל־קֵדָר וְשָׁדְדוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם׃
אָהֳלֵיהֶם וְצֹאנָם יִקָּחוּ יְרִיעוֹתֵיהֶם וְכָל־כְּלֵיהֶם וּגְמַלֵּיהֶם 29
יִשְׂאוּ לָהֶם וְקָרְאוּ עֲלֵיהֶם מָגוֹר מִסָּבִיב׃ נֻסוּ נֻּדוּ מְאֹד ל
הֶעְמִיקוּ לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי חָצוֹר נְאֻם־יְהוָה כִּי־יָעַץ עֲלֵיהֶם
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עֵצָה וְחָשַׁב עֲלֵיהֶם מַחֲשָׁבָה׃ קוּמוּ 31
עֲלוּ אֶל־גּוֹי שְׁלֵיו יוֹשֵׁב לָבֶטַח נְאֻם־יְהוָה לֹא־דְלָתַיִם וְלֹא־
בְרִיחַ לוֹ בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ׃ וְהָיוּ גְמַלֵּיהֶם לָבַז וַהֲמוֹן מִקְנֵיהֶם 32
לְשָׁלָל וְזֵרִתִים לְכָל־רוּחַ קְצוּצֵי פֵאָה וּמִכָּל־עֲבָרָיו אָבִיא
אֶת־אֵידָם נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיְתָה חָצוֹר לִמְעוֹן תַּנִּים שְׁמָמָה 33
עַד־עוֹלָם לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ פ
אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֵאשִׁית 34

---

v. 25 תְּהִלַּת ק׳. v. 28 יתיר ר׳. v. 30 עֲלֵיכֶם ק׳.

לה מַלְכוּת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
36 הִנְנִי שֹׁבֵר אֶת־קֶשֶׁת עֵילָם רֵאשִׁית גְּבוּרָתָם׃ וְהֵבֵאתִי
אֶל־עֵילָם אַרְבַּע רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת הַשָּׁמַיִם וְזֵרִתִים
לְכֹל הָרֻחוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא־יִהְיֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא שָׁם
37 נִדְּחֵי עוֹלָם׃ וְהַחְתַּתִּי אֶת־עֵילָם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וְלִפְנֵי ׀
מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם ׀ רָעָה אֶת־חֲרוֹן אַפִּי
נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃
38 וְשַׂמְתִּי כִסְאִי בְּעֵילָם וְהַאֲבַדְתִּי מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים נְאֻם־
39 יְהוָה׃ וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים אָשׁוּב אֶת־שְׁבִית עֵילָם
נְאֻם־יְהוָה׃ פ

נ 50

א הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־בָּבֶל אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים בְּיַד יִרְמְיָהוּ
2 הַנָּבִיא׃ הַגִּידוּ בַגּוֹיִם וְהַשְׁמִיעוּ וּשְׂאוּ־נֵס הַשְׁמִיעוּ אַל־
תְּכַחֵדוּ אִמְרוּ נִלְכְּדָה בָבֶל הֹבִישׁ בֵּל חַת מְרֹדָךְ הֹבִישׁוּ
3 עֲצַבֶּיהָ חַתּוּ גִּלּוּלֶיהָ׃ כִּי עָלָה עָלֶיהָ גּוֹי מִצָּפוֹן הוּא־יָשִׁית
אֶת־אַרְצָהּ לְשַׁמָּה וְלֹא־יִהְיֶה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה
4 נָדוּ הָלָכוּ׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה יָבֹאוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו הָלוֹךְ וּבָכוֹ יֵלֵכוּ וְאֶת־
ה יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם יְבַקֵּשׁוּ׃ צִיּוֹן יִשְׁאָלוּ דֶּרֶךְ הֵנָּה פְנֵיהֶם בֹּאוּ
6 וְנִלְווּ אֶל־יְהוָה בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ ס צֹאן אֹבְדוֹת
הָיָה עַמִּי רֹעֵיהֶם הִתְעוּם הָרִים שׁוֹבְבִים מֵהַר אֶל־גִּבְעָה
7 הָלָכוּ שָׁכְחוּ רִבְצָם׃ כָּל־מוֹצְאֵיהֶם אֲכָלוּם וְצָרֵיהֶם אָמְרוּ
לֹא נֶאְשָׁם תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה נְוֵה־צֶדֶק וּמִקְוֵה
8 אֲבוֹתֵיהֶם יְהוָה׃ ס נֻדוּ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים יֵצֵאוּ
9 וִהְיוּ כְּעַתּוּדִים לִפְנֵי־צֹאן׃ כִּי הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיר וּמַעֲלֶה עַל־
בָּבֶל קְהַל־גּוֹיִם גְּדֹלִים מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְעָרְכוּ לָהּ מִשָּׁם תִּלָּכֵד
י חִצָּיו כְּגִבּוֹר מַשְׁכִּיל לֹא יָשׁוּב רֵיקָם׃ וְהָיְתָה כַשְׂדִּים לְשָׁלָל
11 כָּל־שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי תִשְׂמְחִי כִּי תַעַלְזִי שֹׁסֵי
12 נַחֲלָתִי כִּי תָפוּשִׁי כְּעֶגְלָה דָשָׁה וְתִצְהֲלִי כָּאֲבִרִים׃ בּוֹשָׁה

v. 36 עֵילָם ק׳.   v. 39 אָשִׁיב ק׳.   ibid. שְׁבוּת ק׳.   v. 6 הָיוּ ק׳.
ibid. שובבום ק׳.   v. 8 צְאוּ ק׳.   v. 11 תשמחו ק׳.   ibid. תעלזו ק׳.
ibid. תפושו ק׳.   ibid. ותצהלו ק׳.

אִמְּכֶם מְאֹד חָפְרָה יוֹלַדְתְּכֶם הִנֵּה אַחֲרִית גּוֹיִם מִדְבָּר צִיָּה
13 וַעֲרָבָה׃ מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא תֵשֵׁב וְהָיְתָה שְׁמָמָה כֻּלָּהּ כֹּל
14 עֹבֵר עַל־בָּבֶל יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶיהָ׃ עִרְכוּ עַל־בָּבֶל
סָבִיב כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת יְדוּ אֵלֶיהָ אַל־תַּחְמְלוּ אֶל־חֵץ כִּי
טו לַיהוָה חָטָאָה׃ הָרִיעוּ עָלֶיהָ סָבִיב נָתְנָה יָדָהּ נָפְלוּ אָשְׁוִיֹּתֶיהָ
נֶהֶרְסוּ חוֹמוֹתֶיהָ כִּי נִקְמַת יְהוָה הִיא הִנָּקְמוּ בָהּ כַּאֲשֶׁר
16 עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ׃ כִּרְתוּ זוֹרֵעַ מִבָּבֶל וְתֹפֵשׂ מַגָּל בְּעֵת קָצִיר
מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ לְאַרְצוֹ יָנֻסוּ׃ ס
17 שֶׂה פְזוּרָה יִשְׂרָאֵל אֲרָיוֹת הִדִּיחוּ הָרִאשׁוֹן אֲכָלוֹ מֶלֶךְ
18 אַשּׁוּר וְזֶה הָאַחֲרוֹן עִצְּמוֹ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ לָכֵן
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פֹקֵד אֶל־
19 מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶל־אַרְצוֹ כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ וְשֹׁבַבְתִּי
אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶל־נָוֵהוּ וְרָעָה הַכַּרְמֶל וְהַבָּשָׁן וּבְהַר אֶפְרַיִם
כ וְהַגִּלְעָד תִּשְׂבַּע נַפְשׁוֹ׃ בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם־
יְהוָה יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ וְאֶת־חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא
21 תִמָּצֶאינָה כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר׃ ס עַל־הָאָרֶץ
מְרָתַיִם עֲלֵה עָלֶיהָ וְאֶל־יוֹשְׁבֵי פְּקוֹד חֲרֹב וְהַחֲרֵם אַחֲרֵיהֶם
22 נְאֻם־יְהוָה וַעֲשֵׂה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ קוֹל מִלְחָמָה בָּאָרֶץ
23 וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ אֵיךְ נִגְדַּע וַיִּשָּׁבֵר פַּטִּישׁ כָּל־הָאָרֶץ אֵיךְ הָיְתָה
24 לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃ יָקֹשְׁתִּי לָךְ וְגַם־נִלְכַּדְתְּ בָּבֶל וְאַתְּ לֹא
כה יָדָעַתְּ נִמְצֵאת וְגַם־נִתְפַּשְׂתְּ כִּי בַיהוָה הִתְגָּרִית׃ פָּתַח יְהוָה
אֶת־אוֹצָרוֹ וַיּוֹצֵא אֶת־כְּלֵי זַעְמוֹ כִּי־מְלָאכָה הִיא לַאדֹנָי
26 יֱהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃ בֹּאוּ־לָהּ מִקֵּץ פִּתְחוּ מַאֲבֻסֶיהָ
27 סָלּוּהָ כְמוֹ־עֲרֵמִים וְהַחֲרִימוּהָ אַל־תְּהִי־לָהּ שְׁאֵרִית׃ חִרְבוּ
כָּל־פָּרֶיהָ יֵרְדוּ לַטָּבַח הוֹי עֲלֵיהֶם כִּי־בָא יוֹמָם עֵת פְּקֻדָּתָם׃
28 קוֹל נָסִים וּפְלֵטִים מֵאֶרֶץ בָּבֶל לְהַגִּיד בְּצִיּוֹן אֶת־נִקְמַת
29 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִקְמַת הֵיכָלוֹ׃ ס הַשְׁמִיעוּ אֶל־בָּבֶל
רַבִּים כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת חֲנוּ עָלֶיהָ סָבִיב אַל־יְהִי־° פְּלֵיטָה
שַׁלְּמוּ־לָהּ כְּפָעֳלָהּ כְּכֹל אֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ כִּי אֶל־
ל יְהוָה זָדָה אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ

v. 15 אָשְׁיוֹתֶיהָ ק׳. v. 29 לָהּ קרי ולא כתיב.

וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתָּהּ יִדַּמּוּ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃ ס
31 הִנְנִי אֵלֶיךָ זָדוֹן נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת כִּי בָּא יוֹמְךָ
32 עֵת פְּקַדְתִּיךָ׃ וְכָשַׁל זָדוֹן וְנָפַל וְאֵין לוֹ מֵקִים וְהִצַּתִּי
33 אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֹתָיו׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת עֲשׁוּקִים בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו וְכָל־שֹׁבֵיהֶם
34 הֶחֱזִיקוּ בָם מֵאֲנוּ שַׁלְּחָם׃ גֹּאֲלָם ׀ חָזָק יְהוָה צְבָאוֹת
שְׁמוֹ רִיב יָרִיב אֶת־רִיבָם לְמַעַן הִרְגִּיעַ אֶת־הָאָרֶץ וְהִרְגִּיז
לה לְיֹשְׁבֵי בָבֶל׃ חֶרֶב עַל־כַּשְׂדִּים נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל
36 וְאֶל־שָׂרֶיהָ וְאֶל־חֲכָמֶיהָ׃ חֶרֶב אֶל־הַבַּדִּים וְנֹאָלוּ חֶרֶב
37 אֶל־גִּבּוֹרֶיהָ וָחָתּוּ׃ חֶרֶב אֶל־סוּסָיו וְאֶל־רִכְבּוֹ וְאֶל־כָּל־
הָעֶרֶב אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ וְהָיוּ לְנָשִׁים חֶרֶב אֶל־אוֹצְרֹתֶיהָ וּבֻזָּזוּ׃
38 חֹרֶב אֶל־מֵימֶיהָ וְיָבֵשׁוּ כִּי אֶרֶץ פְּסִלִים הִיא וּבָאֵימִים
39 יִתְהֹלָלוּ׃ ס לָכֵן יֵשְׁבוּ צִיִּים אֶת־אִיִּים וְיָשְׁבוּ בָהּ בְּנוֹת
יַעֲנָה וְלֹא־תֵשֵׁב עוֹד לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכּוֹן עַד־דּוֹר וָדֹר׃
מ כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה וְאֶת־שְׁכֵנֶיהָ נְאֻם־
41 יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ ס הִנֵּה
עַם בָּא מִצָּפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל וּמְלָכִים רַבִּים יֵעֹרוּ מִיַּרְכְּתֵי־
42 אָרֶץ׃ קֶשֶׁת וְכִידֹן יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הֵמָּה וְלֹא יְרַחֵמוּ קוֹלָם
כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים יִרְכָּבוּ עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה
43 עָלַיִךְ בַּת־בָּבֶל׃ שָׁמַע מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־שִׁמְעָם וְרָפוּ יָדָיו
44 צָרָה הֶחֱזִיקַתְהוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן
הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה אֵיתָן כִּי־אַרְגִּעָה אֲרוּצֵם מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר
אֵלֶיהָ אֶפְקֹד כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יוֹעִדֶנִּי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר
מה יַעֲמֹד לְפָנָי׃ ס לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־בָּבֶל
וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים אִם־לֹא יִסְחָבוּם
46 צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם נָוֶה׃ מִקּוֹל נִתְפְּשָׂה
בָבֶל נִרְעֲשָׁה הָאָרֶץ וּזְעָקָה בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע׃ פ

51 נא

א כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵעִיר עַל־בָּבֶל וְאֶל־יֹשְׁבֵי לֵב קָמָי רוּחַ
2 מַשְׁחִית׃ וְשִׁלַּחְתִּי לְבָבֶל ׀ זָרִים וְזֵרוּהָ וִיבֹקְקוּ אֶת־אַרְצָהּ כִּי־

v. 44 אריצם ק׳.

3 הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב בְּיוֹם רָעָה׃ אֶל־יִדְרֹךְ ידרך הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ
וְאֶל־יִתְעַל בְּסִרְיֹנוֹ וְאַל־תַּחְמְלוּ אֶל־בַּחֻרֶיהָ הַחֲרִימוּ כָּל־
4 צְבָאָהּ׃ וְנָפְלוּ חֲלָלִים בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים וּמְדֻקָּרִים בְּחֻצוֹתֶיהָ׃
ה כִּי לֹא־אַלְמָן יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה מֵאֱלֹהָיו מֵיְהוָה צְבָאוֹת כִּי
6 אַרְצָם מָלְאָה אָשָׁם מִקְּדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ נֻסוּ ׀ מִתּוֹךְ בָּבֶל
וּמַלְּטוּ אִישׁ נַפְשׁוֹ אַל־תִּדַּמּוּ בַּעֲוֺנָהּ כִּי עֵת נְקָמָה הִיא
7 לַיהוָה גְּמוּל הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ׃ כּוֹס־זָהָב בָּבֶל בְּיַד־יְהוָה
מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ מִיֵּינָהּ שָׁתוּ גוֹיִם עַל־כֵּן יִתְהֹלְלוּ גוֹיִם׃
8 פִּתְאֹם נָפְלָה בָבֶל וַתִּשָּׁבֵר הֵילִילוּ עָלֶיהָ קְחוּ צֳרִי לְמַכְאוֹבָהּ
9 אוּלַי תֵּרָפֵא׃ רִפִּאנוּ אֶת־בָּבֶל וְלֹא נִרְפָּתָה עִזְבוּהָ וְנֵלֵךְ
אִישׁ לְאַרְצוֹ כִּי־נָגַע אֶל־הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וְנִשָּׂא עַד־שְׁחָקִים׃
י הוֹצִיא יְהוָה אֶת־צִדְקֹתֵינוּ בֹּאוּ וּנְסַפְּרָה בְצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה
11 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ס הָבֵרוּ הַחִצִּים מִלְאוּ הַשְּׁלָטִים הֵעִיר
יְהוָה אֶת־רוּחַ מַלְכֵי מָדַי כִּי עַל־בָּבֶל מְזִמָּתוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ
12 כִּי־נִקְמַת יְהוָה הִיא נִקְמַת הֵיכָלוֹ׃ אֶל־חוֹמֹת בָּבֶל שְׂאוּ־
נֵס הַחֲזִיקוּ הַמִּשְׁמָר הָקִימוּ שֹׁמְרִים הָכִינוּ הָאֹרְבִים כִּי
גַּם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל׃
13 שֹׁכַנְתְּי עַל־מַיִם רַבִּים רַבַּת אוֹצָרֹת בָּא קִצֵּךְ אַמַּת בִּצְעֵךְ׃
14 נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ כִּי אִם־מִלֵּאתִיךְ אָדָם כַּיֶּלֶק
וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד׃ פ
טו עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה
16 שָׁמָיִם׃ לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְצֵה
17 אֶרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו׃ נִבְעַר כָּל־
אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צֹרֵף מִפָּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא־
18 רוּחַ בָּם׃ הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃
19 לֹא כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקוֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְשֵׁבֶט נַחֲלָתוֹ
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ פ
כ מַפֵּץ־אַתָּה לִי כְּלֵי מִלְחָמָה וְנִפַּצְתִּי בְךָ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי
21 בְךָ מַמְלָכוֹת׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ סוּס וְרֹכְבוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֶכֶב
22 וְרֹכְבוֹ׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִישׁ וְאִשָּׁה וְנִפַּצְתִּי בְךָ זָקֵן וָנָעַר
23 וְנִפַּצְתִּי בְךָ בָּחוּר וּבְתוּלָה׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֹעֶה וְעֶדְרוֹ

v. 3 ידרך כתיב ולא קרי. v. 13 יתיר י'. v. 19 מלא ו'.

וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִכָּר וְצִמְדּוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ פַּחוֹת וּסְגָנִים׃
24 וְשִׁלַּמְתִּי לְבָבֶל וּלְכֹל ׀ יוֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים אֵת כָּל־רָעָתָם אֲשֶׁר־
כה עָשׂוּ בְצִיּוֹן לְעֵינֵיכֶם נְאֻם יְהוָה׃ ס הִנְנִי אֵלֶיךָ הַר
הַמַּשְׁחִית נְאֻם־יְהוָה הַמַּשְׁחִית אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְנָטִיתִי אֶת־
יָדִי עָלֶיךָ וְגִלְגַּלְתִּיךָ מִן־הַסְּלָעִים וּנְתַתִּיךָ לְהַר שְׂרֵפָה׃
26 וְלֹא־יִקְחוּ מִמְּךָ אֶבֶן לְפִנָּה וְאֶבֶן לְמוֹסָדוֹת כִּי־שִׁמְמוֹת
27 עוֹלָם תִּהְיֶה נְאֻם־יְהוָה׃ שְׂאוּ־נֵס בָּאָרֶץ תִּקְעוּ שׁוֹפָר
בַּגּוֹיִם קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ עָלֶיהָ מַמְלְכוֹת אֲרָרַט
מִנִּי וְאַשְׁכְּנָז פִּקְדוּ עָלֶיהָ טִפְסָר הַעֲלוּ־סוּס כְּיֶלֶק סָמָר׃
28 קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ גוֹיִם אֶת־מַלְכֵי מָדַי אֶת־פַּחוֹתֶיהָ וְאֶת־כָּל־
29 סְגָנֶיהָ וְאֵת כָּל־אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וַתָּחֹל כִּי
קָמָה עַל־בָּבֶל מַחְשְׁבוֹת יְהוָה לָשׂוּם אֶת־אֶרֶץ בָּבֶל לְשַׁמָּה
ל מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ חָדְלוּ גִבּוֹרֵי בָבֶל לְהִלָּחֵם יָשְׁבוּ בַּמְּצָדוֹת
נָשְׁתָה גְבוּרָתָם הָיוּ לְנָשִׁים הִצִּיתוּ מִשְׁכְּנֹתֶיהָ נִשְׁבְּרוּ
31 בְרִיחֶיהָ׃ רָץ לִקְרַאת־רָץ יָרוּץ וּמַגִּיד לִקְרַאת מַגִּיד לְהַגִּיד
32 לְמֶלֶךְ בָּבֶל כִּי־נִלְכְּדָה עִירוֹ מִקָּצֶה׃ וְהַמַּעְבָּרוֹת נִתְפָּשׂוּ
וְאֶת־הָאֲגַמִּים שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְאַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה נִבְהָלוּ׃ ס
33 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בַּת־בָּבֶל כְּגֹרֶן
34 עֵת הִדְרִיכָהּ עוֹד מְעַט וּבָאָה עֵת־הַקָּצִיר לָהּ׃ אֲכָלָנוּ הֲמָמָנוּ
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל הִצִּיגָנוּ כְּלִי רִיק בְּלָעָנוּ כַּתַּנִּין מִלָּא
לה כְּרֵשׂוֹ מֵעֲדָנָי הֱדִיחָנוּ׃ חֲמָסִי וּשְׁאֵרִי עַל־בָּבֶל תֹּאמַר
יֹשֶׁבֶת צִיּוֹן וְדָמִי אֶל־יֹשְׁבֵי כַשְׂדִּים תֹּאמַר יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ ס
36 לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי־רָב אֶת־רִיבֵךְ וְנִקַּמְתִּי אֶת־
37 נִקְמָתֵךְ וְהַחֲרַבְתִּי אֶת־יַמָּהּ וְהֹבַשְׁתִּי אֶת־מְקוֹרָהּ׃ וְהָיְתָה
38 בָבֶל ׀ לְגַלִּים ׀ מְעוֹן־תַּנִּים שַׁמָּה וּשְׁרֵקָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ יַחְדָּו
39 כַּכְּפִרִים יִשְׁאָגוּ נָעֲרוּ כְּגוֹרֵי אֲרָיוֹת׃ בְּחֻמָּם אָשִׁית אֶת־
מִשְׁתֵּיהֶם וְהִשְׁכַּרְתִּים לְמַעַן יַעֲלֹזוּ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא
מ יָקִיצוּ נְאֻם יְהוָה׃ אוֹרִידֵם כְּכָרִים לִטְבוֹחַ כְּאֵילִים עִם־
41 עַתּוּדִים׃ אֵיךְ נִלְכְּדָה שֵׁשַׁךְ וַתִּתָּפֵשׂ תְּהִלַּת כָּל־הָאָרֶץ
42 אֵיךְ הָיְתָה לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃ עָלָה עַל־בָּבֶל הַיָּם בַּהֲמוֹן

v. 27 פתח באתנח. v. 34 אכלני ק׳. ibid. הממני ק׳. ibid. הציגני ק׳.
ibid. בלעני ק׳. ibid. הדיחני ק׳.

43 גַּלָּיו נִכְסָתָה׃ הָיוּ עָרֶיהָ לְשַׁמָּה אֶרֶץ צִיָּה וַעֲרָבָה אֶרֶץ
44 לֹא־יֵשֵׁב בָּהֵן כָּל־אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בָּהֵן בֶּן־אָדָם׃ וּפָקַדְתִּי
עַל־בֵּל בְּבָבֶל וְהֹצֵאתִי אֶת־בִּלְעוֹ מִפִּיו וְלֹא־יִנְהֲרוּ אֵלָיו
מה עוֹד גּוֹיִם גַּם־חוֹמַת בָּבֶל נָפָלָה׃ צְאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי וּמַלְּטוּ
46 אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ וּפֶן־יֵרַךְ לְבַבְכֶם וְתִירְאוּ
בַּשְּׁמוּעָה הַנִּשְׁמַעַת בָּאָרֶץ וּבָא בַשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְאַחֲרָיו
47 בַּשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְחָמָס בָּאָרֶץ וּמֹשֵׁל עַל־מֹשֵׁל׃ ס לָכֵן
הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֵי בָבֶל וְכָל־אַרְצָהּ
48 תֵּבוֹשׁ וְכָל־חֲלָלֶיהָ יִפְּלוּ בְתוֹכָהּ׃ וְרִנְּנוּ עַל־בָּבֶל שָׁמַיִם
וָאָרֶץ וְכֹל אֲשֶׁר בָּהֶם כִּי מִצָּפוֹן יָבוֹא־לָהּ הַשּׁוֹדְדִים
49 נְאֻם־יְהוָה׃ גַּם־בָּבֶל לִנְפֹּל חַלְלֵי יִשְׂרָאֵל גַּם־לְבָבֶל נָפְלוּ
נ חַלְלֵי כָל־הָאָרֶץ׃ פְּלֵטִים מֵחֶרֶב הִלְכוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ זִכְרוּ
51 מֵרָחוֹק אֶת־יְהוָה וִירוּשָׁלַם תַּעֲלֶה עַל־לְבַבְכֶם׃ בֹּשְׁנוּ
כִּי־שָׁמַעְנוּ חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָּנֵינוּ כִּי בָּאוּ זָרִים
52 עַל־מִקְדְּשֵׁי בֵּית יְהוָה׃ ס לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־
53 יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֶיהָ וּבְכָל־אַרְצָהּ יֶאֱנֹק חָלָל׃ כִּי־
תַעֲלֶה בָבֶל הַשָּׁמַיִם וְכִי תְבַצֵּר מְרוֹם עֻזָּהּ מֵאִתִּי יָבֹאוּ
54 שֹׁדְדִים לָהּ נְאֻם־יְהוָה׃ קוֹל זְעָקָה מִבָּבֶל וְשֶׁבֶר גָּדוֹל
נה מֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃ כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־בָּבֶל וְאִבַּד מִמֶּנָּה קוֹל
56 גָּדוֹל וְהָמוּ גַלֵּיהֶם כְּמַיִם רַבִּים נִתַּן שְׁאוֹן קוֹלָם׃ כִּי בָא
עָלֶיהָ עַל־בָּבֶל שׁוֹדֵד וְנִלְכְּדוּ גִּבּוֹרֶיהָ חִתְּתָה קַשְּׁתוֹתָם כִּי
57 אֵל גְּמֻלוֹת יְהוָה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם׃ וְהִשְׁכַּרְתִּי שָׂרֶיהָ וַחֲכָמֶיהָ
פַּחוֹתֶיהָ וּסְגָנֶיהָ וְגִבּוֹרֶיהָ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ
נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ פ
58 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת חוֹמֹת בָּבֶל הָרְחָבָה עַרְעֵר תִּתְעַרְעָר
וּשְׁעָרֶיהָ הַגְּבֹהִים בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ וְיִגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־רִיק וּלְאֻמִּים
בְּדֵי־אֵשׁ וְיָעֵפוּ׃ פ
59 הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה ׀ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶת־שְׂרָיָה בֶן־נֵרִיָּה
בֶּן־מַחְסֵיָה בְּלֶכְתּוֹ אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּבֶל בִּשְׁנַת
ס הָרְבִעִית לְמָלְכוֹ וּשְׂרָיָה שַׂר מְנוּחָה׃ וַיִּכְתֹּב יִרְמְיָהוּ
אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־תָּבוֹא אֶל־בָּבֶל אֶל־סֵפֶר אֶחָד אֵת

v. 58 פתח באתנח.

61 כָּל־הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה הַכְּתֻבִ֖ים אֶל־בָּבֶֽל׃ וַיֹּ֥אמֶר יִרְמְיָ֖הוּ
אֶל־שְׂרָיָ֑ה כְּבֹאֲךָ֣ בָבֶ֔ל וְרָאִ֕יתָ וְקָרָ֕אתָ אֵ֥ת כָּל־הַדְּבָרִ֖ים
62 הָאֵֽלֶּה׃ וְאָמַרְתָּ֗ יְהוָה֙ אַתָּ֨ה דִבַּ֜רְתָּ אֶל־הַמָּק֤וֹם הַזֶּה֙ לְהַכְרִית֔וֹ
לְבִלְתִּ֤י הֱיֽוֹת־בּוֹ֙ יוֹשֵׁ֔ב לְמֵאָדָ֖ם וְעַד־בְּהֵמָ֑ה כִּֽי־שִׁמְמ֥וֹת
63 עוֹלָ֖ם תִּֽהְיֶֽה׃ וְהָיָה֙ כְּכַלֹּ֣תְךָ֔ לִקְרֹ֖א אֶת־הַסֵּ֣פֶר הַזֶּ֑ה תִּקְשֹׁ֤ר
64 עָלָיו֙ אֶ֔בֶן וְהִשְׁלַכְתּ֖וֹ אֶל־תּ֥וֹךְ פְּרָֽת׃ וְאָמַרְתָּ֗ כָּ֠כָה תִּשְׁקַ֨ע
בָּבֶ֤ל וְֽלֹא־תָקוּם֙ מִפְּנֵ֣י הָֽרָעָ֔ה אֲשֶׁ֧ר אָנֹכִ֛י מֵבִ֥יא עָלֶ֖יהָ
וְיָעֵ֑פוּ עַד־הֵ֖נָּה דִּבְרֵ֥י יִרְמְיָֽהוּ׃ פ

נב 52

א בֶּן־עֶשְׂרִ֨ים וְאַחַ֥ת שָׁנָ֛ה צִדְקִיָּ֖הוּ בְּמָלְכ֑וֹ וְאַחַ֤ת עֶשְׂרֵה֙ שָׁנָ֔ה
מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְשֵׁ֣ם אִמּ֔וֹ חֲמִיטַ֖ל בַּֽת־יִרְמְיָ֖הוּ מִלִּבְנָֽה׃
2 וַיַּ֥עַשׂ הָרַ֖ע בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֑ה כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־עָשָׂ֖ה יְהוֹיָקִֽם׃ 3 כִּ֣י ׀
עַל־אַ֣ף יְהוָ֗ה הָֽיְתָ֛ה בִּירוּשָׁלִַ֥ם וִֽיהוּדָ֖ה עַד־הִשְׁלִיכ֣וֹ אוֹתָ֑ם
4 מֵעַ֣ל פָּנָ֔יו וַיִּמְרֹ֥ד צִדְקִיָּ֖הוּ בְּמֶ֥לֶךְ בָּבֶֽל׃ וַיְהִ֣י בַשָּׁנָ֣ה
הַ֠תְּשִׁעִית לְמָלְכ֞וֹ בַּחֹ֣דֶשׁ הָעֲשִׂירִי֮ בֶּעָשׂ֣וֹר לַחֹ֒דֶשׁ֒ בָּ֠א
נְבוּכַדְרֶאצַּ֨ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֜ל ה֤וּא וְכָל־חֵילוֹ֙ עַל־יְר֣וּשָׁלִַ֔ם וַיַּחֲנ֖וּ
ה עָלֶ֑יהָ וַיִּבְנ֥וּ עָלֶ֖יהָ דָּיֵ֥ק סָבִֽיב׃ וַתָּבֹ֥א הָעִ֖יר בַּמָּצ֑וֹר עַ֚ד
6 עַשְׁתֵּ֣י עֶשְׂרֵ֣ה שָׁנָ֔ה לַמֶּ֖לֶךְ צִדְקִיָּֽהוּ׃ בַּחֹ֤דֶשׁ הָֽרְבִיעִי֙ בְּתִשְׁעָ֣ה
לַחֹ֔דֶשׁ וַיֶּחֱזַ֥ק הָרָעָ֖ב בָּעִ֑יר וְלֹא־הָ֥יָה לֶ֖חֶם לְעַ֥ם הָאָֽרֶץ׃
7 וַתִּבָּקַ֣ע הָעִ֗יר וְכָל־אַנְשֵׁ֨י הַמִּלְחָמָ֜ה יִבְרְח֗וּ וַיֵּצְא֨וּ מֵהָעִ֜יר
לַ֗יְלָה דֶּ֜רֶךְ שַׁ֤עַר בֵּין־הַחֹמֹתַ֙יִם֙ אֲשֶׁר֙ עַל־גַּ֣ן הַמֶּ֔לֶךְ וְכַשְׂדִּ֥ים
8 עַל־הָעִ֖יר סָבִ֑יב וַיֵּלְכ֖וּ דֶּ֥רֶךְ הָעֲרָבָֽה׃ וַיִּרְדְּפ֤וּ חֵיל־כַּשְׂדִּים֙
אַחֲרֵ֣י הַמֶּ֔לֶךְ וַיַּשִּׂ֥יגוּ אֶת־צִדְקִיָּ֖הוּ בְּעַרְבֹ֣ת יְרֵח֑וֹ וְכָל־חֵיל֔וֹ
9 נָפֹ֖צוּ מֵעָלָֽיו׃ וַֽיִּתְפְּשׂוּ֙ אֶת־הַמֶּ֔לֶךְ וַיַּעֲל֨וּ אֹת֜וֹ אֶל־מֶ֧לֶךְ
י בָּבֶ֛ל רִבְלָ֖תָה בְּאֶ֣רֶץ חֲמָ֑ת וַיְדַבֵּ֥ר אִתּ֖וֹ מִשְׁפָּטִֽים׃ וַיִּשְׁחַ֧ט
מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֛ל אֶת־בְּנֵ֥י צִדְקִיָּ֖הוּ לְעֵינָ֑יו וְגַם֙ אֶת־כָּל־שָׂרֵ֣י יְהוּדָ֔ה
11 שָׁחַ֖ט בְּרִבְלָֽתָה׃ וְאֶת־עֵינֵ֥י צִדְקִיָּ֖הוּ עִוֵּ֑ר וַיַּאַסְרֵ֣הוּ בַֽנְחֻשְׁתַּ֗יִם
וַיְבִאֵ֤הוּ מֶֽלֶךְ־בָּבֶל֙ בָּבֶ֔לָה וַֽיִּתְּנֵ֥הוּ בְבֵית־הַפְּקֻדֹּ֖ת עַד־י֥וֹם
12 מוֹתֽוֹ׃ ס וּבַחֹ֤דֶשׁ הַחֲמִישִׁי֙ בֶּעָשׂ֣וֹר לַחֹ֔דֶשׁ הִ֕יא שְׁנַת֙
תְּשַֽׁע־עֶשְׂרֵ֣ה שָׁנָ֔ה לַמֶּ֖לֶךְ נְבוּכַדְרֶאצַּ֣ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֑ל בָּ֚א

v. 1 חמוטל ק׳. v. 11 בֵּית ק׳.

נְבוּזַרְאֲדָן רַב טַבָּחִים עָמַד לִפְנֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלִָם׃
13 וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי
14 יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־בֵּית הַגָּדוֹל שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֶת־כָּל־חוֹמֹת
יְרוּשָׁלִַם סָבִיב נָתְצוּ כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר אֶת־רַב טַבָּחִים׃
טו וּמִדַּלּוֹת הָעָם וְאֶת־יֶתֶר הָעָם ׀ הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־
הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֵת יֶתֶר הָאָמוֹן הֶגְלָה
16 נְבוּזַרְאֲדָן רַב טַבָּחִים׃ וּמִדַּלּוֹת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן
17 רַב טַבָּחִים לְכֹרְמִים וּלְיֹגְבִים׃ וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר
לְבֵית־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בְּבֵית־
18 יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים וַיִּשְׂאוּ אֶת־כָּל־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה׃ וְאֶת־
הַסִּרוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת וְאֶת־
הַכַּפּוֹת וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶם לָקָחוּ׃
19 וְאֶת־הַסִּפִּים וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֶת־הַסִּירוֹת
וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת־הַמְּנַקִּיּוֹת אֲשֶׁר זָהָב זָהָב
כ וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כָּסֶף לָקַח רַב טַבָּחִים׃ הָעַמּוּדִים ׀ שְׁנַיִם הַיָּם
אֶחָד וְהַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר נְחֹשֶׁת אֲשֶׁר־תַּחַת הַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר
עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֻשְׁתָּם
21 כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃ וְהָעַמּוּדִים שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמָה
הָעַמֻּד הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יְסֻבֶּנּוּ וְעָבְיוֹ
22 אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת נָבוּב׃ וְכֹתֶרֶת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת
הָאַחַת חָמֵשׁ אַמּוֹת וּשְׂבָכָה וְרִמּוֹנִים עַל־הַכּוֹתֶרֶת סָבִיב
23 הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לָעַמּוּד הַשֵּׁנִי וְרִמּוֹנִים׃ וַיִּהְיוּ הָרִמֹּנִים
תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה רוּחָה כָּל־הָרִמּוֹנִים מֵאָה עַל־הַשְּׂבָכָה
24 סָבִיב׃ ס וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ
כה וְאֶת־צְפַנְיָה כֹּהֵן הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף׃ וּמִן־
הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הָיָה פָקִיד ׀ עַל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֵת
סֹפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבִּא אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ
26 מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בְּתוֹךְ הָעִיר׃ וַיִּקַּח אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן
27 רַב טַבָּחִים וַיֹּלֶךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃ וַיַּכֶּה

v. 21 קוֹמַת ק׳. v. 23 מלעיל.

אוֹתָם מֶלֶךְ בָּבֶל וַיְמִתֵם בְּרִבְלָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיִּגֶל
28 יְהוּדָה מֵעַל אַדְמָתוֹ׃ ס זֶה הָעָם אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְרֶאצַּר
בִּשְׁנַת־שֶׁבַע יְהוּדִים שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃
29 בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מִירוּשָׁלַם נֶפֶשׁ
ל שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וּשְׁנָיִם׃ בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים
לִנְבוּכַדְרֶאצַּר הֶגְלָה נְבוּזַרְאֲדָן רַב טַבָּחִים יְהוּדִים נֶפֶשׁ
שְׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבַּעַת אֲלָפִים
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ פ
31 וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים וָשֶׁבַע שָׁנָה לְגָלוּת יְהוֹיָכִן מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בִּשְׁנֵים עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ נָשָׂא אֱוִיל
מְרֹדַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל בִּשְׁנַת מַלְכֻתוֹ אֶת־רֹאשׁ יְהוֹיָכִין מֶלֶךְ־
32 יְהוּדָה וַיֹּצֵא אֹתוֹ מִבֵּית הַכְּלִיא׃ וַיְדַבֵּר אִתּוֹ טֹבוֹת וַיִּתֵּן
33 אֶת־כִּסְאוֹ מִמַּעַל לְכִסֵּא ◦מְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּבָבֶל׃ וְשִׁנָּה
אֵת בִּגְדֵי כִלְאוֹ וְאָכַל לֶחֶם לְפָנָיו תָּמִיד כָּל־יְמֵי חַיָּו׃
34 וַאֲרֻחָתוֹ אֲרֻחַת תָּמִיד נִתְּנָה־לּוֹ מֵאֵת מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבַר־יוֹם
בְּיוֹמוֹ עַד־יוֹם מוֹתוֹ כֹּל יְמֵי חַיָּיו׃

v. 28 פתח באתנח. v. 29 פתח באתנח. v. 31 הכלוא ק'.
v. 32 הַמְּלָכִים ק'. v. 33 חַיָּיו ק'.

חזק.

סכום הפסוקים של ספר ירמיהו אלף ושלש מאות וששים וארבעה, וסמן א"שה כטל, וחצין ויאמר חנניה (28, 11). וסדריו אחד ושלשים, וסמן אל. ופסקתותיו שלשים ושתים וסמן לב. שנות הספר מן שלש עשרה שנה ליאשיה בן אמון מלך יהודה עד שחרב הבית הראשון, ארבעים ואחת שנה וששה חדשים ועשרת ימים.

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[B. = Cod. Babylonicus. Berol. = Cod. Berolinensis. C 1. 2. 3. 4. = Cod. Curtisianus primus, secundus, tertius, quartus. E 1. 2. 3. = Cod. Erfurtensis prim. sec. tert. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. Hier. = Hierosolymitanus. J. = Jamanensis. M. = Moguntinus. Mrg. = Margolisianus. P. = Petropolitanus ai. 1010. R 1. 2. = Reuchlinianus, primus (Biblia Hebraica tota) et secundus (Prophetae). S. — Sappiri Parisiensis. Sabar. = Sabarianus.]

1, 10 לִנְתוֹשׁ Thav non dagessatum, sed raphatum pariter ac וְלִנְתוֹץ et לִשְׁדוֹד (47, 3), contra regulam. Cf. *Abodath Jisrael* (Liber Precum cum comm.) p. 331.

1, 14 עַל כָּל־יֹשְׁבֵי Tiphcha Mercha. Sic omnes boni libri, tum manu scripti tum typis excusi, uti et v. 15.

1, 15 חֹומֹתֶיהָ sine Vav medio ut Ps. 55, 11. At 50, 15 cum Vav duplice.

1, 16 לְמַעֲשֵׂי exiens in Jod plurale, ut praeter h. l. decies, vide Masoram finalem p. 51. B. adnotat י״ד, perperam pro י״ז (17), namque Orientales eam vocem etiam Mi. 5, 12. Ps. 8, 4. Job. 14, 15. Cant. 7, 2. Thr. 4, 2. Eccles. 5, 5 in Jod terminant.

1, 17 תֵּאזֹר sine Vav in Brix. uti in C 1. 2. Hier. Sabar. Aleph primae radicalis quiescit.

Ibid. אֲלֵיהֶם ubique in l. Jerem. plene cum Jod.

1, 18 הִנֵּה Brix. ut J. Mrg. ׀ הִנֵּה cum accentu Legarmeh.

Ibid. וּלְחֹומֹת sine Vav ultimae in Brix., Ven. 1515 sicut Berol. F. H. J. M. R 2. Vide Ez. 26, 4.

1, 19 וְלֹא יוּכְלוּ־ Sic recte interpungitur in F. J. R 1. hoc loco et 15, 20. Cf. ad Iob. p. 59 not. 2.

2, 2 הָלֹךְ sine Vav in codd. veteribusque edd. Non refertur ad sex in hoc libro plene scribenda.

2, 3 תְּבוּאָתֹה cum He in fine sicut Ez. 48, 18.

2, 3 יֶאְשָׁמוּ Aleph quiescit quemadmodum in נֶאְשָׁמוּ Jo. 1, 18. Kimchi in Comm. et *Michlol* 95 b.

2, 6 וְלֹא אָמְרוּ his cum accentibus in Berol. E 2. 3. R 1. 2. Ven. 1525 idque recte.

2, 7 ונחלתי שַׂמְתֶּם Tiphcha Mercha. Sic recte Sonc. Brix. Ven. 1515 cum E 1. 2. R 1. 2.

2, 8 וְהַנְּבִאִים sine Jod penultimae. Non pertinet ad octo hoc in libro plene scribenda, vide ad 5, 13.

2, 11 הֲהֵימִיר cum Jod etiam post He. Masora: לית ומלא. Idem testatur Kimchi in Comm. et Lex. sub מיר.

Ibid. כְּבוֹדוֹ Masora adnotat י״ח מלין תקון סופרים. Cf. *Dikduke hateamim* § 57 et Aruch sub כבד.

2, 12 חָרְבוּ Cheth cum Kamez chatuph Imperativi. Masora: לית קמץ חטף. Cf. Kimchium in Comm., *Michlol* 18 b et Lex.

2, 15 כְּפִרִים Masora ד׳ חסר יו״ד קדמא. Vide Neh. 6, 2.

2, 16 וְתַחְפְּנֵס Cheth extremum in Chethib omissum, exstat h. l. in Kerî וְתַחְפַּנְחֵס et 43, 7 in ipso textu.

2, 29 נְאֻם־ Sonc. et Brix. scribunt נְאֻם adstipulante J.

2, 20 אעבוד ad Masorae praeceptum cum Daleth cujus loco legendum Resch, scilicet אעבור, quemadmodum וזבוד (Ezr. 8, 14). Vocalis extremae plene uti Ps. 141, 10. Job. 19, 8.

2, 23 אַחֲרֵי Sonc. et Pisaur. cum Comm. Abrabanelii exhibent וְאַחֲרֵי sicut E 1. 2. Mrg.

Ibid. עָשִׂיתְ Thav cum Scheba in Sonc. Brix. et codd. pariter ac זָנִיתְ 3, 1. Vide ad Ruth 2, 9.

2, 24 שָׁאֲפָה prima syllaba cum Munach in Berol. E 1. 2. 3. ad regulam נסג אחור. Brix. exhibet שָׁאֲפָה־ makkephatum.

2, 26 הוֹבִישׁוּ omnino plene in omnibus edd. veteribus, attestantibus B. F. J. R 1. 2. Sabar. B. diserte adscribit: מלא.

Ibid. וְכֹהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם cum Vav copul., adnotante Masora: לית. Contra 32, 32 כהניהם ונביאיהם, itidem adjecta nota masoretica לית. Hi loci pertinent ad quinquaginta illos, qui e duobus vocabulis consociatis prius exhibent semel cum Vav copul., semel sine eo. Vide Mas. fin. p. 28. Insuper refertur hic versus ad י״ד פסוקין מיחדין Mas. fin. p. 28 b. Vide etiam חלופי קריאה.

2, 27 אָבִי Milel, jubente regula נסג אחור, sicut Ps. 89, 27. Mi. 1, 15.

2, 31 הַמִּדְבָּר Beth pathachatum in C 2. J. M., adsentiente Punctatore Mose in libro דרכי הנקוד (p. 10. ed. Frensdorff).

Ibid. אִם אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה sic interpungitur in C 2. Hier. J. M. Mrg. idque recte, teste Ben-Bileamo in טעמי המקרא. Vide *Mischpete hateamim* 32 b.

Ibid. מַאְפֵּלְיָה J. Mrg. R 1. scribunt מַאְפֵּלְיָה, cf. Kimchium in Lex. sub אפל. He in fine raphatum, vide ad Ps. 118, 5. Accentus Athnach cum servo Meajla (Mas. ad Num. 28, 26), quem omnes codd. editionesque penultimae adponunt, non antepenultimae (מַאפליה), ut scribit Heidenheimius in *Mischpete hateamim*, regula Ben-Bileami male intellecta.

Ibid. מַדּוּעַ sexies cum Geresch: h. l. Jud. 11, 7. 1 Sam. 20, 27. 2 Sam. 12, 9. Neh. 2, 3. 13, 21, teste Masora ms.

3, 1 אִשְׁתּוֹ cum Telischa magno.

Ibid. וְהָיְתָה ׀ לְאִישׁ his cum accentibus in Sonc. Brix. subfragantibus J. R 2.

Ibid. וְשׁוֹב cum Cholem Infinitivi. Hier. habet notam כן בחולם במוגה. Idem testantur Raschi in Comm. et Kimchi in *Michlol* 112 b. Lombroso et Norzi perperam exhibent וְשׁוּב. Buxtorf. in Concord. formas שׁוֹב et שׁוּב negligenter commiscuit.

3, 5 דִּבַּרְתִּי cum Jod otioso Chethibi in codd. veteribusque edd., confirmante Kimchio in Comm. Enumeratio masoretica ad 1 Reg. 1, 1, quae hoc vocabulum omisit, aliis ejus mendis unum addit.

3, 9 ותחנף Nun kamezatum, cf. *Michlol* 19 b.

3, 10 וְגַם cum Munach in codd. veteribusque edd.

3, 12 אֲנִי Hieros. addit notam כֵּן במוגה.

3, 15 והשׂכּיל cum Jod ultimae, uti Job. 34, 35.

3, 16 לֹא־יֹאמְרוּ Milel ad regulam נסג אחור, item 31, 26 omnibusque in locis, quibus יֹאמְרוּ atque וַיֹּאמְרוּ antecedunt vocabulum, cujus prima syllaba premitur accentu, si excipis 23, 7. 2 Reg. 9, 12. Ps. 41, 5.

Ibid. בוֹ R 2. notat עוד פליג Etiam Chaldaeus legit עוד.

Ibid. וְלֹא duo versus praeter huncce exhibent quina לֹא, quorum primum solum legitur sine Vav copulativo, Num. 11, 19. Deut. 13, 9.

3, 17 וְלֹא יֵלְכוּ־ sic interpungunt codd., vide ad 1, 19.

Ibid. שְׁרִרוּת sine Jod, quod solummodo in 11, 8 et Ps. 81, 13 exstat.

3, 19 וְאֶתֶּן־לָךְ cum Gaja in Brix., idque recte. F. habet וְאֶתֵּן cum Mercha. Sonc. cum R 1. falso לָךְ.

3, 22 ארפָּה cum He in fine convenienter Masorae.

3, 23 הָמוֹן He kamezatum. Vide Kimchium in Lex. sub המן.

3, 25 וְּתְכַסֵּנוּ in codd. cum Gaja. Idem testatur Jekuthiel in דרכי הנקוד. Cf. *Metheg-Setzung* § 33.

4, 2 וְהִתְבָּרְכוּ Resch cum Scheba quiescente. Vide ad Ps. 72, 17.

4, 5 מַלְאוּ Lamed raphatum, sicut Ez. 9, 7, confirmante Kimchio in Comm. et *Michlol* 64. Cf. Heidenheimium ad *En hakore* Gen. 42, 25.

4, 6 הָעִיזוּ intus plene, sed defective in 6, 1, ex fide Masorae.

4, 7 מִסֻּבְּכוֹ Beth dagessatum atque Mem cum Gaja in Hier. M. Mrg. Assentitur Jekuthiel in דרכי הנקוד. J. מִסֻּבְּכוֹ cum Chateph Kamez, similiter ac סֻבְּכוֹ Jes. 9, 31; cf. *Harikma* 66, *Michlol* 174 et Norzium.

4, 8 מִמֶּנּוּ B. notat כ"ד. Vide ad Iob. p. 57 not. 4.

4, 9 והיה ביום his cum accentibus in Brix., praeeuntibus Hier. J.

Ibid. והנבאים penultima defective in Hier. Mrg. ut supra 2, 8. B. addit notam חסר יו"ד קדמא. Hic locus non est in numero plene scribendorum hujus libri. Vide ad 5, 13.

4, 11 לָעָם־ cum Metheg in Sonc. Cf. *Metheg-Setzung* § 11.

Ibid. להבַר Beth pathachatum, prout postulat Masora.

4, 12 יָבוֹא milel ad regulam נסג אחור in codd., pariter atque Iob. 3, 25, nec non יָבֹא 17, 15.

4, 18 עָשׂוֹ Vav cum Cholem Infinitivi in edd. accuratis omnibus ex fide codicum, adnotante Masora ד' כתיב ו"ו, i. e.: h. l. 7, 5. 22, 4. Ez. 31, 11. Idem affirmant Raschi et Kimchi in Comm. et *Michlol* 125.

Ibid. עַד־לִבֵּךְ Masora לית. Perperam igitur in Ven. 1515. 1521. et E 3. Hier. עַל־לבך.

4, 19 מֵעַי ׀ prius cum distinctivo Legarmeh; posterius post se habet Pasek, postulante Masora ad h. l. et Gen. 28, 9.

Ibid. אֹחוּלָה prima syllaba defective in veteribus edd., adstipulante Norzio.

Ibid. הֹמֶה־ Cholem defective. Sic codd. veteresque edd. h. l. et Prov. 20, 1. Masora ב' וחסר.

4, 20 פִּתְאֹם sine Vav in Sonc. Brix. secundum codd. Solummodo Ps. 64, 8 plene scriptum est.

4, 22 אוֹתִי cum Vav hoc in libro terdecies, h. l. 5, 19. 22.

9, 5. 23. 13, 5. 25. 16, 11. 20, 11. 25, 6. 31, 34. 32, 39. 37, 18. Masora parva in Bibl. rabbin. Ven. 1525 adnotat hic et 9, 5: כ"י מלא, i. e. tricies plene in tota scriptura.

4, 26 מִפְּנֵי חרון Sonc. et Ven. 1515. 1521 sicut C 1. F. J. Mrg. R 1. habent וּמִפְּנֵי, adversante Masora quae notat: ב' פסוקין בספרא מפני מפני „duo versus libri Jer. exhibent מפני duplex" h. l. et 44, 22.

4, 28 עַל כֵּן cum Munach et Mehuppach in J.

4, 30 כִּי־תעדי aliquot codd. perperam וְכִי־. Vide ad 14, 12.

4, 31 לְהֹרגים Sonc. et Brix. habent לַהורגים.

5, 1 בִּרְחוֹבוֹתֶיהָ h. l. dupliciter plene. Masora: לית מלא בספרא. Reliquis libri locis omnibus haec vox sine Vav prioris scripta est.

Ibid. עֹשֵׂה cum Zere postremae in J. Mrg., quippe unum ex octo eodem modo scribendis, quae sunt: Ex. 15. 11. Jes. 64, 4. Jer. 5, 1. 10, 12. 17, 11. 51, 15. Iob. 9, 9. Prov. 22, 2.

5, 2 לָכֵן h. l. idem valet, quod אָכֵן. Masora ad 1 Sam. 27, 6.

5, 5 עֹל sine Vav in codd. veteribusque edd. omnibus, ad similitudinem vocum כֹּל, חֹק, תֹּם. F. diserte adnotat: כל לישנא חסר.

5, 6 יְשָׁדְדֵם Schin cum Kamez chatuph, quemadmodum וְשָׁדְדוּ (49,28). Cf. *Michlol* 147.

Ibid. וּאשׁבּע Sic cum Sin ad fidem codicum Brix. Genuensis 1618. Nissel. Majus et Norzi. Etiam Targum et Commentatores huic lectioni patrocinantur.

5, 13 וְהַנְּבִיאִים cum Jod duplice octies hoc in libro, scilicet h. l. 7, 25. 8, 1. 26, 8. 16. 28, 8. 29, 1. 44, 4. Ceteris in locis Jod penultimae omittitur. Vide Masoram ad 26, 16. Cf. etiam ad Dan. 9, 6 et infra ad 23, 30.

5, 15 לְשֹׁנוֹ defective in penultima, testibus B. J. Hier. R 1. Haec vox non refertur ad septem plene scribendas.

5, 17 בֹּטֵחַ sine Vav omnibus in edd., nec non in F. H. J. Hier. R 1. 2, idque jure ad praeceptum Masorae, quae in Prophetis tantummodo 12, 5 et Jes. 37, 10 hoc verbum plene scribi jubet. Vide et חלופי מערבאי.

5, 19 אֲלֵיהֶם haec vox toto in libro Jer. nusquam defective.

5, 22 הַאוֹתִי h. l. cum Vav; at 7, 19 defective.

5, 25 עֲוֹנוֹתֵיכֶם antepenultima plene, uti Ez. 36, 33, ex auctoritate Masorae.

Ibid. וְחַטֹּאותֵיכֶם Masora: ד' מלאין, i. e. quater plene cum Vav post Aleph: h. l. Jes. 59, 2. Ez. 21, 29. Jos. 24, 19.

6, 1 וְהַמְּעֻנָּגָה Mem raphatum apud Norzium, sicut in F. J. Hier. Similiter הַמְּעֻשָּׁקָה Jes. 23, 12, teste Jekuthiele. Cf. *Metheg-Setzung* § 20.

6, 3 רָעִו F. habet וְרָעִו.

6, 4 צִלְלֵי־ Brix. צִלְלֵי, item Lombros. Ben-Ascher contra expresse docet, hanc vocem cum Scheba quiescente scribi, vide *Dikduke* § 33. — In *Michlol* 79[b] pro צִלְלֵי restituendum צֶאֱלִים (Iob. 40, 26), ut recte in cod. manuscripto.

6, 5 בַּלַּיְלָה Lamed kamezatum. Masora: לֹ׳ וכל אס״ף דכותה.

6, 7 כְּהָקִיר F. R 1. et Mas. parva ms. addunt notam: חצי המקרא. Vide *Dikduke* § 68. Aliter R 2: חצי אותיות של כ״ד ספרים ביו״ד של בַּיר.

6, 8 פֶּן־תֵּקַע Hier. notat: כן מלרע במוגה.

6, 10 לֹא יחפצו uti Jes. 13, 17. B. habet notam: בספר מוגה i. e. sic in libris emendatis; non וְלֹא quod perperam exhibent Sonc. et Concordant. H. l. ad CXXIII cum וְלֹא duplice non pertinet.

6, 11 וְעַל In Sonc. et Brix. sicut in Mrg. R 2. וְעַל־ makkephatum.

6, 13 שֶׁקֶר cum Dagesch ad praeceptum regulae דחיק in C 2. Hier. editionibusque veteribus aeque ac 8, 10.

Ibid. כֻּלּוֹ bis in hoc versu cum Vav, alias per totum librum cum He in fine, suadente Masora.

6, 14 אֶת־שֶׁבֶר עַמִּי sic h. l., at 8, 11 את־שֶׁבר בַּת־עמי. Utrumque locum Mas. magna ad Ez. 11, 13 numero sex parium adcenset. Cf. חלופי קריאה.

6, 15 יֵבוֹשׁוּ cum Vav mediae. Masora לית מלא.

6, 17 וַהֲקִמֹתִי dupliciter defective.

6, 18 אֶת־ in Brix. אֶת.

6, 19 מחשבוֹתם penultima plene. Hier. adjicit notam: לית כותה מלא.

6, 20 לֹא עָרְבוּ־ his cum accentibus in F. R 1. 2, pariter atque 9, 12 וְלֹא הָלְכוּ־. Vide ad 1, 19.

6, 24 החזקַתנו J. R 2. החזקָתנו cum syllaba tonica kamezata.

6, 26 וְהִתְפַּלְּשִׁי Sonc. Brix. Ven. 1515. 1521 cum R 1 exhibent הִתְפַּלְּשִׁי sine Vav copul.

6, 27 דַּרְכָּם Biblia magna rabbin. adjiciunt notam: ס״א לִבָּם.

6, 28 מַשְׁחִיתִים dupliciter plene in Sonc. Brix., uti in B. Hier. R 2. M. Mrg. et F. qui adnotat ד׳ מלאין, scilicet h. l. Jud. 2, 42. Jes. 1, 4. 2 Chr. 27, 2.

7, 2 כָּל־יְהוּדָה cum Paschta in edd. veteribus nec non J. Hier. R 1. 2.

7, 3 וַאֲשַׁכְּנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם sic interpungitur in C 2. J. Hier. Mrg. idque recte.

7, 10 הַתּוֹעֵבֹת sine Vav ultimae in Hier. R 2. pariter ac 44, 23, adstipulantibus Ven. 1525 et Norzio. In Masora parva typis impressa exstat nota ב׳ מלאין בנביאים, quod mutandum in ב׳ כן כתיבין בנביאים. Etenim his duobus solis Prophetarum locis vocabulum scribitur defective in ultima.

7, 11 אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי sic recte interpungunt Sonc. Brix. Ven. 1525 Nissel. et Norzi, subfragantibus C 2. Hier. J. R 1. Item v. 30. 32, 34.

7, 12 עַמִּי sic R 2. in margine, at in textu בְּנֵי.

7, 14 וְלַאֲבוֹתֵיכֶם Vide 35, 15.

7, 17 הֵמָּה R 2. hoc loco et 9, 15 scribit הֵם, adjecta marginali הֵמָּה קרי, contra Masoram nostram. Vide Mas. final. p. 22. *Ochla* 111.

Ibid. וּבְחֻצוֹת sic scribendum ad exemplum F. Hier. J. Mrg. R 1. 2. Brix. Ven. 1515. 1521. Vide ad 5, 1.

7, 18 לִמְלֶכֶת Sonc. et Brix. uti et Hier. J. R 2. exhibent למלֶאכת cum Aleph quiescente. At Kimchi expresse adnotat חסר אל״ף, non sine Targumistae assensu, qui h. l. et 44, 17. 18. 19. 25 habet לכוכבת.

Ibid. הַכְעִסֵנִי defective ad praeceptum Masorae, quam sequuntur Hier. Mrg. Omnes radicis כעס formae hiphilicae hoc in libro carent medio Jod, si excipis 25, 6.

7, 19 מַכְעִסִים sine Jod penultimae in Ven. 1515. 1521 sicut in B. Hier. J. Mrg. R 1. idque recte. In Mas. magna impr. ad 1 Sam. 1, 7 legi oportet: וכל מכעסים דכוותה חסר במ״א מלא, quod exhibet F. ad Jud. 2, 12. Vide etiam Norzium ad Ez. 16, 26.

7, 24 בְּמֹעֵצוֹת omnino plene in Sonc. Brix., adsentientibus F. Hier. J. M. R 1. Masora: ב׳ חד מלא וחד חסר. Vide Prov. 22, 20.

7, 28 לוֹא־שָׁמְעוּ cum Rebia. Vide *Thorath emeth* p. 67. Sonc. et Brix. interpungunt proprium in modum: אֲשֶׁר לוא־שמעו בְּקוֹל.

Ibid. מִפִּיהֶם H. et Kennicott 290 habent notam: בבבלי מפיכם.

7, 31 צִוִּיתִי Sonc. et Brix. צִוִּיתִים.

7, 43 וְהִשְׁבַּתִּ֫י sic F. H. J. M. R 1. 2. cum Gerschajim.

8, 1 וְאֶת־עַצְמ֣וֹת־שָׂרָ֗יו cum Makkeph duplice in Ven. 1525 et Hier., idque jure, vide *Mischpete hateamim* p. 10. 22.

Ibid. וְאֶ֥ת־עַצְמ֖וֹת יוֹשְׁבֵ֣י his cum accentibus in Sonc. Brix., adstipulantibus J. R 2.

Ibid. יוֹשְׁבֵ֣י plene (cum Vav) in codd. veteribusque edd., uti in l. Jer. septies: h. l. et 10, 18. 18, 11. 21, 6. 35, 17. 50, 21. 51, 24. Quae Mas. fin. p. 37 habet, corrupta sunt; ibidem superscriptum ל״ד in ל״ז mutari oportet. Cf. praef. ad Ps. p. VIII.

Ibid. יְרוּשָׁלָ֫ם Lamed kamezatum, teste Masora.

8, 3 וְנִבְחַר־מָ֫וֶת makkephatum, ut fieri oportet, in Sonc. Brix., quemadmodum in H. Cf. Num. 11, 1. 24, 7.

8, 5 בַּתַּרְמִ֫ת sine Jod in codd. veteribusque edd., pariter ac 23, 36. Masora adnotat: ב׳ חסר.

8, 6 שָׁ֫ב Parchon sub סור exhibet שַׁב pathachatum (tanquam derivandum a radice שבב ad similitudinem סַר, חַם), quod F. R 1 .2. confirmant. Nostra tamen Masora non adcenset hoc vocabulum verbis semel pathachandis. Vide Mas. fin. p. 52[b].

8, 7 וְתֹ֫ר defective in F. J. sicuti Gen. 15, 9, prout postulat Masora ad Cant. 2, 12.

Ibid. וסוס sic scribendum, legendum וְסִ֫יס. Cf. Mas. fin. p. 34 et Kimchium in Comm. Vide etiam חלופי מערבאי.

Ibid. וְעָמֻּ֫ר cum Sakeph magno in Ven. 1525. Stephan. 1544 uti in E 1. J., et recte quidem.

8, 12 יֵבֹ֫שׁוּ intus defective. Vide 6, 15.

8, 14 הֲדִמָּ֫נוּ cum Mem dagessato atque Chateph pathach primae. Testis Kimchi in Comm. et *Michlol* 146. Sabar. adnotat: כן במוגה הֲדִמָּנוּ, ובמוגה אחר הַדִּמָנוּ, ובמוגה אחר הֶדְמָנוּ.

8, 18 מַבְלִ֫יגִיתִ֫י Tiphcha cum servo Mercha h. l. adponitur uni idemque vocabulo.

8, 19 הַיהוָ֫ה Jod h. l. sine Scheba, confirmante *Michlol* 45. Hier. notat expresse: כל מש״ה מפיק, בר מן דין.

Ibid. בִּפְסִילֵיהֶ֫ם omnino plene in edd. veteribus, uti in B. F. J. R 1. 2. Itidem Ps. 78, 58. Utrique loco Masora adjicit notam: ב׳.

8, 20 לוֹא֫ plene in codd. veteribusque edd., adnotante Masora ל״ה מלא. Idem praecipit Masora ad Lev. 5, 1.

8, 22 הַצֳּרִ֫י Zade raphatum, quia He interrogativum antecedit, ad codd. veterumque edd. exemplum.

8, 23 חֲלָלֵי Lamed cum Chateph pathach, ut praecipit Kimchi in Lex. Simson in חבור הקונים diserte dicit: חֲלָלֵי בת עמי הח׳ במתג והלמד בחטף פתח, ושארא בשוא לבד.

9, 1 מְנָאֲפִים Nun kamezatum (*Michlol* 64).

9, 3 יַעְקֹב Ajin cum Scheba simplice quiescente et Koph dagessatum pariter ac יַחְמֹד, ut verbum a nomine proprio discernatur. Masora in F: לית חטף, in Mrg: ל׳, in R 1: לית דגש, R 2: ל׳ חטף דגש. Cf. Kimchium in Comm.

9, 4 יְהָתֵלּוּ Lamed dagessatum in C 2. Hier. J. Mrg., approbante *Michlol* 3. Cod. de Rossi 413 adscribit כן בהללי.

9, 7 שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ sic interpungunt E 2. R 1. et recte quidem.

9, 9 עֹבֵר absque Vav in codd. editionibusque veteribus. Haec vox non est in numero octo plene scribendarum. Biblia magna perperam adnotant ח׳ מלא.

9, 12 יְהוָה sic codd. cum acc. Zakeph.

9, 15 וַהֲפִצוֹתִים sine Jod secundae in codd. et edd. veteribus. Contraque plene Ez. 11, 16.

9, 16 הִתְבּוֹנְנוּ Tebîr cum servo Mercha, quod praecedit Gaja in syllaba prima, uti postulant F. J. R.

9, 17 וְתִשֶּׂנָה sine Aleph tertiae radicalis atque Nun raphatum, aeque ac Sach. 5, 9. Ruth 1, 14. Sabar. jure adnotat: לית רפי וחסר אל״ף.

9, 18 כִּי השליכו Sonc. cum E 3. R 2. habet וְכִי השליכו, adversante tamen Masora, quippe quae locum non refert inter ל׳ יחידאין (Mas. fin. p. 38 col. 6). Immo prorsus hic versus est in numero XL illorum cum triplice כִּי.

9, 19 בנותיכם convenienter Masorae cum Vav antepenultimae, ut ubique in libris Prophetarum.

9, 21 הַשָּׂדֶה Sonc. et E 1. 3. scribunt הָאֲדָמָה, Orientalem modum secuti.

9, 22 אַל־יתהלל עשיר Sonc. Brix. atque aliquot codd. exhibent וְאַל idque falso. Namque locus pertinet ad numerum versuum, qui vocabulo in uno eodemque versu ter repetito tantummodo semel, idque in medio, praemittunt Vav copulativum. Vide Masoram ad Gen. 9, 5. Jes. 49, 21. Etiam Mas. fin. p. 7 col. 2 et Mas. marg. codicis B. ad Jer. 14, 17 alterum וְאַל־יתהלל in versu, non illud, de quo agimus, enumerant inter XXII vocabula semel cum וְאַל (alioquin cum אַל) conjuncta.

9, 23 מִשְׁפָּט vide חלופי מערבאי et Ez. 45, 9.

10, 5 כִּי לֹא utrumque cum Munach in Hier. idque jure, pariter atque Exod. 12, 39. 1 Sam. 17, 39. Jes. 54, 4 aliisque in locis.

10, 10 וַיהוָה nota Mas. parvae ה׳ כ״כ mutanda est in ה׳ כן כתיבין בנביאים i. e. nomen divinum tetragrammatum יְהוָה solummodo quinquies in Prophetis post se habet nomen אלהים, scilicet: h. l. 2 Sam. 7, 22. 25. 2 Reg. 19, 19. Jon. 4, 6. Omnibus reliquis locis scribi oportet אֲדֹנָי אלהים. Vide Dalman „*Der Gottesname Adonaj*" (Berol. 1889) p. 89.

10, 11 כִּדְנָה cum He in fine. Vide Dan. 2, 8.

Ibid. וּמִן־תְּחוֹת R 2. וּמִתְּחוֹת, sed in margine ומן־פליג.

10, 13 וַיּוֹצֵא cum Metheg postremae in H., quemadmodum in 51, 16 et Num. 17, 23.

Ibid. מֵאֹצְרֹתָיו dupliciter defective. Hier. adnotat: ג׳ חסר בנביאים scilicet: h. l. 51, 16. Jes. 2, 7.

10, 16 וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט Sonc. Brix. atque aliquot codd. interpungunt וישראֵל שֵׁבט.

10, 18 וַהֲצֵרֹתִי h. l. Milel. Vide Zeph. 1, 7.

10, 19 נַחְלָה Cheth cum Scheba quiescente, uti in 14, 17. 30, 12, ut verbum discernatur a nomine. Cf. Kimchium in Comm. et Abenesram ad Ps. 124, 4. Vide etiam 12, 13.

10, 22 בָּאָה accentu ad praeceptum Masorae ultimae superposito indicatur, formam verbi esse participium, non perfectum.

11, 2 וְעַל־יֹשְׁבֵי Masora habet notam ג׳ i. e. hae voces ter occurrunt consociatae: h. l. 18, 11. 36, 31. Falso igitur Ven. 1515. 1521 וְאֶל־ישבי. Insuper hic locus refertur inter octo qui exhibent ישבי praeposita particula עַל (Mas. fin. p. 37 col. 4). Vide etiam Kimchium in Comm.

11, 4 הוֹצִיאִי־ Hier. adnotat כן מלרע ונ״א מלעיל i. e. ultima methegata, in aliquot codicibus penultima הוֹצִיאִי־; quod convenit cum sententia Ben-Naphtali, cf. ad Gen. 45, 14. At Sonc. Ven. 1515. 1521, sicuti E 3. J. R 2. Mrg. exhibent הוֹצִיאִי cum Munach.

11, 7 הֶעֱלֵתִי penultima defective in J. R 1. 2. F., adstipulante Masora, quae notat: ד׳ ג׳ חסר וחד מלא i. e. hoc verbum quater reperitur, ter defective: h. l. 1 Sam. 8, 8. 2 Sam. 7, 6, semel plene: Ez. 37, 13. Quod Masora Bibl. rabbin. h. l. habet, valde corruptum est.

Ibid. וְעַד־הַיּוֹם cum Vav copul. in Sonc. Brix. Complut. omni-

busque codd. emendatis, et recte quidem, praecipiente Masora, quae in libro Jeremiae solummodo quater 7, 24. 32, 20. 35, 14. 44, 10 jubet scribi עד־היום, omnibus ceteris in locis וְעַד היום. Vide Mas. ad 2 Reg. 21, 16.

11, 10 שָׁבוּ Milel.

11, 14 כִּי ׀ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ Sonc. Brix., uti E 3. interpungunt: כִּי אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ.

Ibid. בְּעַד רעתם Masora לית. Perperam igitur in E 3. בְּעֵת רעתם. Cf. Kimchium in Comm.

11, 15 עֲשׂוֹתָהּ h. l. plene, pariter ac 3, 7, attestantibus codd. B. diserte adnotat מלא.

11, 19 לִטְבוֹחַ Beth raphatum ad exemplum edd. veterum, non sine assensu Norzii. Item 25, 34. 51, 40. Vide Ps. 37, 14.

11, 22 יָמֻתוּ sine Vav penultimae in Brix. et codd. B. addit notam: ב׳ בפסוק חסר. Solummodo 42, 10 hoc in libro plene scribendum est, ut docet Masora.

Ibid. וּבְנוֹתֵיהֶם Cholem plene in codd. veteribusque edd. Locus non est unus de quinque defective scribendis.

12, 2 מִכִּלְיוֹתֵיהֶם omnino plene ad codd. veterumque edd. exemplum. F. B. etiam suppeditant notam לית ומלא.

12, 5 בוֹטֵחַ Mas. parva h. l. et Jes. 37, 10 addit ב׳ מלאין, convenienter Masorae magnae ad Prov. 28, 25. Nota codicis B. ג׳ מלאין cum Orientalibus facit, qui verbum etiam supra 5, 17 plene scribunt.

12, 7 בְּכַף־ makkephatum, teste Punctatore Jekuthiele.

12, 10 בֹּסְסוּ defective. Contra vero Jes. 63, 18 plene.

12, 13 נֶחְלוּ Cheth cum Scheba quiescente, uti Am. 6, 6, quod Kimchi testimonio suo confirmat.

Ibid. לֹא יוֹעִלוּ Sonc. Brix. nec non F. R 1. habent וְלֹא. At Masora adcenset locum numero eorum, qui omnes antecedun-tur mera particula לֹא sine Vav copulativo (Mas. fin. p. 42 col. 5).

Ibid. יועלו Vide Iob. 30, 13.

12, 15 וַהֲשִׁבֹתִים defective. Vide 27, 22.

12, 16 דַּרְכֵי Daleth cum Gaja in Ven. 1525, adsentientibus C 2. F. Hier. R 1. Similiter חַסְדֵי Jes. 55, 3. Vide ad h. l. Idem testantur Masora parva, quae notat לית געיא, et Kimchi in Comm. et Lex.

13, 7 שָׁמָּה R 2. etiam h. l. exhibet שָׁם, adjecta nota שָׁמָּה פליג.

13, 7 לְֹא יִצְלַח Biblia magna rabbin. adnotant: כן בספר מוגה i. e. sic in libris emendatis. Itaque perperam וְלֹא in Sonc. 1486 et E 2. R 1. Vide Mas. fin. p. 42 col. 5.

13, 10 הָרָע Resch cum Kamez in codd. veteribusque edd. Hic locus non pertinet ad duodecim pathachandos.

Ibid. לִשְׁמוֹעַ plene in edd. veteribus, idque jure. Namque F. Hier. J. R 1. adscribunt: ד' מלאין quatuor plene: h. l. 11, 10. 2 Sam. 22, 44. 2 Chr. 6, 20.

13, 12 הֲיָדֹעַ sine Vav uti 40, 14. Contraque Gen. 43, 7 plene. Testes sunt F. Mrg. h. l. et J. ad 40, 14, qui notant ג' ב' חסר וא' מלא. Cf. Norzium.

13, 14 אֶחְמוֹל Masora ה' מלא quinque plene, scilicet h. l. Ez. 5, 11. 7, 4. 9. Sach. 11, 6.

13, 15 שִׁמְעוּ Hier. adnotat expresse: ריש לפתוחה i. e. exordium sectionis quae dicitur aperta.

13, 16 יַחְשִׁךְ sine Jod extremae; at Ps. 139, 12 plene. Vide h. l.

13, 18 מַרְאֲשׁוֹתֵיכֶם Masora: לית ומלא.

13, 20 שְׂאִי legendum שְׂאוּ, eodem modo pro וראי legas וּרְאוּ, ex auctoritate Kimchii in Comm. In enumeratione excusa ad Jer. 1, 1 et in Mas. fin. p. 34 hic locus deest; in *Ochla* 137, ut fieri debet, exstat.

13, 21 לִמַּדְתְּ sic in Sonc. ad exemplum codd. Cf. Norzium.

Ibid. יֹאחֵזוּךְ Hier. notat: לית וחטף סגול, item Mas. parva ms.

13, 25 מְנָת־ Nun kamezatum in libris bonis omnibus. Vide *Dikduke hateamim* § 38.

Ibid. שָׁכַחַתְּ Cheth quippe gutturalis cum Pathach, praecipientibus *Harikma* 99. *Michlol* 10 b. Vide etiam Ez. 16, 4.

14, 5 כִּי לֹא־הָיָה דֶּשֶׁא his cum accentibus in J. et recte quidem, teste *Michlol* 5 b.

14, 6 שָׁאֲפוּ־רוּחַ makkephatum in codd. veteribusque edd. Vide Ez. 15, 8.

14, 7 עֲוֹנֵינוּ Masora: לית מלא. Vide ad Jes. 64, 6. Quae dicit Kimchi, errore nituntur.

14, 12 כִּי יָצֻמוּ hic locus et 1 Sam. 22, 17 habent tria כִּי, quorum soli secundo Vav copul. adponitur, suadente Masora.

14, 13 הַנְּבִאִים recte sine Jod penultimae in Hier. Mrg. pariter atque v. 14. 15. 23, 31. 35, 15. Vide etiam 23, 30.

14, 14 שֶׁקֶר cum distinctivo Jethib, jubente Masora. Vide *Mischpete hateamim* p. 20.

14, 14 חָזוֹן שֶׁקֶר R 2. scribit in textu חֲזוֹן שָׁוְא, sed in margine שֶׁקֶר פליג.

Ibid. לָכֶם Athias et H. suppeditant notam: כך נמצא בס"מ לָכֶם. C 2. et Hier. contra patrocinantur lectioni לָהֶם, itidem Bibl. rabbin. quae adnotant: ס"א לָכֶם. Sed scriptionem לָכֶם agnoscunt codd. editionesque plurimae, adsentiente Kimchio, confirmante Chaldaeo. Mirum est, M. exhibere nec לָכֶם nec לָהֶם, sed tantummodo: המה מתנבְּאִים.

14, 16 בְּהֻצוֹת defective sine Vav penultimae in codd. veteribusque edd. omnibus. Vide ad 5, 1.

Ibid. וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם Masora ג' i. e. sic ter reperimus scriptum, h. l. 1 Sam. 30, 3. 2 Chron. 31, 18. Falso igitur in Sonc. et Brix. uti in R 2. בְּנֵיהֶם sine Vav copulativo.

14, 18 וְאִם aliquot codd. quorum in numero R 1. perperam אִם. Masora versum non adcenset duodecim locis, qui habent אִם אִם. Vide Mas. ad Ex. 22, 22.

Ibid. וְלֹא יָדָעוּ sic bis, h. l. et Iob. 9, 5, teste Masora.

14, 21 אַל־תְּנַבֵּל particula אַל h. l. reperitur semel in principio versus et bis in medio, quemadmodum in Ps. 62, 11, convenienter Masorae; itaque falso R 2. Sonc. et Brix. וְאַל־תנבל.

14, 22 רְבִבִים penultima defective sicuti 3, 3. Testes C 2. E 1. 3. F. Mrg. R 1. Hier. adjecta nota ב' חסר, non sine assensu Mas. parvae ms. et Mas. fin. p. 55 col. 7.

15, 8 עַל־אֵם E 1. huncce in modum interpungit: הֵבֵאתִי לָהֶם עַל־אֵם בָּחוּר שֹׁדֵד.

Ibid. עִיר Masora ad 1 Sam. 28, 16. Mi. 5, 14 refert hoc verbum ad octo significatione hostilitatis, non oppidi, praedita. Cf. Kimchium in Comm. et Lex.

15, 9 בְּעֹד defective sicuti Ps. 39, 2. Quod dicit Mas. magna, valde corruptum est.

15, 10 אוֹי־לִי אִמִּי כִּי יְלִדְתִּנִי his cum accentibus recte in C 2. Hier. J. R 1. 2, quibus adsentitur Ben-Bileam. Vide *Mischpete hateamim* 36.

Ibid. מְקַלְלַוְנִי vocabulum refertur ad פתחין באס"ף; Mas. parva ms. etiam adnotat: לית ופתח בס"פ, item Levita in ספר ההרכבה.

15, 13 וְאֹצְרֹתֶיךָ dupliciter defective sine Vav in Sonc. uti in F. J. R 1. Eundem in modum ubique scribendum esse testatur Masora.

15, 14 וְהַעֲבַרְתִּי cum Resch sicut Ez. 20, 37. Orientales scribunt וְהַעֲבַדְתִּי cum Daleth. Cf. Kimchium et Norzium.

15, 21 עָרִיצִים Hier. et Mrg. עָרִצִים sine Jod penultimae; adsentitur B. qui addit notam: חסר ופלג׳. Itaque Orientales et Occidentales hoc in verbo scribendo differunt.

16, 3 הַיִּלוֹדִים plene cum Vav in edd. veteribus omnibus, non sine assensu codd. F. et Mas. parva ms. notant: ג׳ ב׳ חסר דין מלא. Cf. Norzium.

16, 5 תָּנֹד h. l. Nun cum Cholem; at supra 4, 1 תָּנוּד cum Schurek, praecipientibus Mas. fin. p. 27 col. 3 et Kimchio in Comm. et Lex.

16, 6 יִתְגֹּדַד Brix. et J. R 1. 2. exhibent יתגודד i. e. extremam syllabam kamezatam.

16, 7 אוֹתָם R 2. לָהֶם adjecta nota: אוֹתָם פליג.

16, 11 עָזָבוּ aliquot codd. perperam scribunt עָזָבוּ, obstante etiam accentu Munach qui praecedit.

16, 12 אִישׁ cum distinctivo Jethib, item 22, 30. Vide 14, 14.

16, 13 עַל־הָאָרֶץ R 2. אֶל־הָאָרֶץ, sed in margine עַל פליג.

16, 15 וַהֲשִׁבֹתִים sic in codd. veteribusque edd. F. diserte notat חסר דחסר. Vide 27, 22.

Ibid. הִדִּיחָם Kimchi in Comm. sequitur lectionem הִדִּיחָם.

Ibid. עַל־אַדְמָתָם R 2. exhibet אֶל־אדמתם.

17, 1 מִזְבְּחוֹתֵיכֶם Hier. suppeditat notam כן במוגה בכ״ף, R 1. ל׳בסי׳, B: כֶּם דחזי ליה מזבחותם.

17, 2 עַל־עֵץ in R 1. legimus כָּל־עֵץ.

Ibid. עַל גְּבָעוֹת haec lectio est genuina, non וְעַל, teste Kimchio. R 1. 2. intericiunt lineolam Makkeph עַל־גְּבָעוֹת.

17, 3 הֲרָרִי cum distinctivo Paschta in codd. veteribusque edd.

Ibid. כָּל־אוֹצְרֹתֶיךָ Biblia magna rabbin. addunt notam: יפה i. e. et recte quidem. וְכָל, quod exhibent nonnulli codd., errore nititur. Cf. Kimchium.

Ibid. גְּבוּלֶיךָ plene cum Jod aeque ac 15, 13, quod F. Mrg. Sabar. nota ב׳ ומלא expresse confirmant.

17, 6 כְּעַרְעָר aliquot codd. editionesque exhibent כערער pathachatum. At Bibl. magna notant: קמץ; insuper non est unum de verbis singulis pathachandis.

Ibid. בָּעֲרָבָה prima kamezata, jubentibus Masora et *Michlol* 45ᵇ.

Ibid. כִּי־יָבוֹא Munach manet in extrema, uti Jes. 60, 20, neque retrocedit ad penultimam, ne submoveatur Metheg semitonum indicans. At 4, 12. 17, 15 Milel.

17, 7 מִבְטַחוֹ Teth pathachatum. Vide Iob. 8, 14.

17, 11 עֹשֶׂה Sin cum Zere in J., adstipulante Punctatore Simsone in חבור הקונים. Enumerat enim h. l. inter octo vocali Zere instruendos. Vide 5, 1.

17, 17 מַחֲסִי־ makkephatum in J. Mrg. quemadmodum Ps. 71, 7. Vide etiam Ps. 46, 2.

17, 19 הָלֹךְ defective, uti 2, 2, Item 19, 1.

17, 23 אֶת־אָזְנָם in Sonc. et Brix. excidit particula אֶת.

17, 26 עוֹלָה plene cum Vav in Hier., idque recte. Solummodo 14, 12 hoc in libro mater lectionis omittitur ex fide Masorae.

18, 3 וָאֵרֵד H. notat ס"א ואקום.

Ibid. וְהִנֵּהוּ sic Chethîb, cujus Kerî וְהִנֵּה־הוּא. Masora ad 1 Chr. 27, 12.

18, 4 בַּחֹמֶר cum Beth. Mas. parva ms. diserte adscribit: בחמר ב׳ רמסי, bis huncce in modum, h. l. et Nah. 3, 14, ubi etiam Mas. parva excusa habet notam: ב׳. Contra כַּחֹמֶר cum Caph reperitur teste Masora in Jer. 18, 6 et Iob. 10, 9.

18, 5 לֵאמוֹר h. l. plene uti et 33, 19 atque Gen. 48, 20. Masora.

18, 7 רֶגַע B. notat: קרח ו׳ i. e. h. l. sine ו, aliter ac v. 9.

Ibid. ולהאביד Sonc. et Brix. וְלַהֲרוֹס ולהאביד (uti 31, 28)?

18, 9 וְלִנְטֹעַ defective ad exemplum codd. B. suppeditat notam חסר. At Mas. parva ad 1, 10 habet ב׳ מלאין i. e. bis plene, scilicet 1, 10. 31, 28, quod Hier. testimonio notae: ג׳ ב׳ מלא וא׳ חסר confirmat.

18, 10 הָרָעָה viginti vocabula praeter hoc desinunt in He supervacaneum, ut docet Masora, vide Mas. fin. p. 22 et *Ochla* 112.

Ibid. אותו plene, item 37, 15, ex fide Masorae.

18, 15 שבולי sic Chethîb, at Kerî שְׁבִילֵי. Cf. Kimchium in Comm.

18, 17 כְּרוּחַ cum Caph, praecipientibus Mas. fin. p. 38 et *Ochla* 19.

18, 21 וְתִהְיֶנָה cum Jod simplice sicuti 48, 6 et וַתִּהְיֶנָה 1 Chr. 7, 15. Respice ad חלופי מערבאי. Adponitur accentus Kadma veasla in Sonc.

19, 1 וּמִזִּקְנֵי הָעָם pertinet ad octodecim locos, ubi unum idemque vocabulum Vav copulativo instructum bis repetitur, uno solo verbo intercedente (מסורתא מכא ומסורתא מכא נסבין ו"ר ומלה ביניהון, Mas. fin. p. 28 col. 7). Falso igitur Sonc. מִזִּקְנֵי.

19, 3 עַל־הַמָּקוֹם Mrg. ad Orientales spectans adnotat: ס"א מוג׳ אֶל. At Masora nostra enumerat tria עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה,

h. l. 2 Reg. 18, 25. 22, 20. Adde omnes locos, quibus וְעַל יושביו sequitur, si excipis 2 Reg. 22, 16.

19, 7 וּבַקֹּתִי Milra, similiter ac וְגַנּוֹתִי 1 Reg. 20, 6. Brix. exhibet וּבַקֹּתִי cum Telischa parvo.

19, 8 וְיִשְׁרֹק Brix. יִשְׁרֹק sine Vav copulativo.

Ibid. מַכֹּתֶהָ dupliciter defective. Hier. addit notam: לית כוותה חסר דחסר. Vide 49, 17. 50, 13.

19, 12 בֵּן cum Munach in codd. editionibusque veteribus.

19, 13 גַּגֹּתֵיהֶם לְכֹל־ his cum accentibus in edd. veteribus omnibus ad exemplum J. R 1. 2. E 3.

20, 1 אֶת־יִרְמְיָהוּ cum Kadma apud secundam syllabam ante tonum in Jablonsk. uti in E 1. Idem valet de 26, 7, ad praeceptum regulae Ben-Ascheri.

20, 8 כַּלְכֵל Caph initiale dagessatum, medium raphatum, contra regulam generalem. Vide ad Jes. 54, 12 et *Dikduke hateamim* § 29.

20, 15 בֵּן cum Zere.

20, 17 וְרַחְמָהּ He raphatum.

20, 18 בְּבֹשֶׁת Beth cum Dagesch.

21, 2 בַּעֲדֵנוּ ubique defective praeterquam Am. 9, 10.

Ibid. נְבוּכַדְרֶאצַּר nomen regis Babylonici hoc in libro scribendum cum Resch usque ad 27, 1, illinc ad 29, 20 cum Nun (נבוכדנֶאצר), deinde usque ad finem iterum cum Resch (נבוכדרֶאצר), ut a Masora edocti sumus. Nusquam diffinditur in duo verba, teste Kimchio in Comm. ad 39, 9.

21, 6 וְהִכֵּתִי penultima defective in Sonc. Brix. Ven. 1515. 1521 Basil. 1531. Hutter., adstipulantibus Hier. R 2.

Ibid. וְאֶת־האדם Masora לית. Cf. Mas. fin. p. 12.

21, 7 יְהוּדָה in B. J. deficiente Pasek, cujus locus revera post ואחרי־כֵן ׀, uti recte Sonc. Brix., propter duo Nun, quae illic concurrunt.

Ibid. לֹא־יחוס sine Vav copul., quippe in numero triginta quatuor לֹא וְלֹא לֹא, ex fide Mas. fin. p. 41 col. 8. — Hic versus est maximus in libris Prophetarum, constat enim ex XLII verbis et CLX literis. Masora ms. notat: הדין פסוקא רבא דבכל נביאים והוא מן מ״ב מלין וק״ס אותיות. Majorem tamen versum exhibent Hagiographa Est. 8, 9. Maximus in tota scriptura reperitur Deut. 5, 12 (secundum accentuationem supernam), qui comprehendit LXIV verba et CCLIV literas.

21, 9 וּבָרָעָב aliter 44, 13 בָּרָעָב sine Vav. Vide חלופי קריאה.

21, 12 עוֹשֵׁק plene uti Ps. 72, 4. Masora.

22, 3 אַל־תַּחְמֹסוּ Sonc. Brix. et aliquot codd. perperam וְאַל־תַּחְמֹסוּ.

22, 11 הַמֹּלֵךְ cum Paschta quemadmodum Est. 1, 1, jubente Masora.

22, 12 כִּי בִּמְקוֹם unus e quinque locis, ubi post כִּי exspectaveris particulam אִם, quam nihilosecius inserere vetat Masora ad Gen. 24, 4 (ה' דמטעין).

Ibid. לֹא יִרְאֶה־ sic recte interpungunt Sonc. uti F. J. R 1. Similiter לֹא יִתֵּן־ in versu subsequente. Cf. 1, 19. 6, 20.

22, 14 בַּשָּׁשַׁר vide Ez. 23, 14.

22, 15 הֲתִמְלֹךְ Mem cum Chateph pathach in Ven. 1515. 1521, adsentientibus F. J. R 1. et Kimchio in Lex. Cf. Ps. 12, 7.

22, 20 וְצַעֲקִי Chateph Kamez in antepenultima. Testes *Harikma* 196 et Kimchi in Comm., *Michlol* 18 [b] et Lex.

22, 22 תִּרְעֶה־רוּחַ Resch dagessatum ad regulam דחיק in H. Vide 2 Chr. 26, 10.

22, 23 נֵּחַנְתְּ sic in omnibus libris bonis. Cf. Norzium.

22, 24 אֶתְּקֶנְךָּ Caph finale hic contra regulam dagessatum esse diserte affirmat Joseph Kimchi in ספר זכרון (Berol. 1888 p. 9) quem sequuntur Levita in ספר ההרכבה et Immanuel in לוית חן p. 71.

22, 26 והטלתי אֹתְךָ cum Kadma veasla atque ילדתך cum Rebia, uti recte Hier., qui ad אֹתְךָ habet notam: כן ובמוגה אֹתְךָ.

22, 28 אִם־כְּלִי אֵין־חֵפֶץ sic jure interpungunt Sonc. Brix. Vide חלופי נקוד.

Ibid. הוּטְלוּ Teth cum Chateph pathach in codd. veteribusque edd. omnibus. Vide Iob. 33, 25 et *Dikduke* p. 84 in fine.

22, 30 וּמשֵׁל defective ad exemplum codd. editionumque veterum. Hoc enim verbum non recensetur inter quatuordecim plene scribenda Masorae.

23, 3 והשבתי dupliciter defective in edd. veteribus uti in Hier. Mrg. R 1. 2. Sic ubique praeter Am. 1, 8.

Ibid. נְוֵהֶן sine Jod in Sonc. Ven. 1525, adstipulantibus C 2. E 2. 3. Hier. R 1., confirmante Norzio. B. expresse notat: לית חסר.

23, 5 וּמָלַךְ penultima cum accentu ad regulam נסג אחור, teste Masora: לית בטעם מלעיל.

23, 7 וְלֹֽא־יֹאמְר֥וּ Mercha apud extremam in Brix. et Mrg. Id hoc loco et Jos. 22, 27 genuinam esse accentuationem docet Masora.

23, 8 צָפ֫וֹנָה plene in codd. veteribusque edd. Quae Masora in Bibl. magn. rabbin. h. l. habet, nihili sunt. Cf. Norzium.

23, 9 עַצְמוֹתַי defective pariter ac 20, 9. Vide ad Ps. 35, 10.

Ibid. עֲבָר֣וֹ Munach apud penultimam jubente regula נסג אחור in Brix. Ven. 1525 uti in codd., et recte quidem. Similiter אֲכָל֣וֹ Iob. 13, 28.

23, 12 בָּֽאֲפֵלָה sic h. l. uti Deut. 28, 29 ad fidem Masorae.

23, 13 וּבִנְבִיאֵי Hier. et Mrg. adjiciunt: ב׳ ובענין א׳ מלא וא׳ חסר i. e. bis hoc in connexu, alterum plene, alterum defective, scilicet hoc loco et v. 14.

Ibid. הִנַּבְּא֣וּ Nun pathachatum et Beth dagessatum, utpote Hithpael. Cf. *Harikma* 145.

23, 14 לְבִלְתִּ֣י cum Munach, non makkephatum, in Sonc. Brix. uti in R 2.

23, 19 יָֽצְאָה F. adscribit: ס״א יָֽצְאָה.

23, 22 וְיַשְׁמִ֫עוּ defective in Hier. Mrg. B., adjecta nota: חסר יוד. Adsentitur Mas. parva ms. Cf. Norzium.

23, 29 וּכְפַטִּ֫ישׁ Sonc. scribit וּכְפַּטִּישׁ quemadmodum E 2, ubi adnotatur: ס״א וּכְפַטִּישׁ.

Ibid. יְפֹ֥צֵֽץ cum Mercha apud penultimam, quippe tonicam, ad regulam נסג אחור et cum signo העמדה ultimae, ne festinanter corripiatur (*Thorath emeth* 21). Vide ad Ps. 37, 7.

23, 30 הַנְּבִאִ֫ם sine Jod ultimae ut praeter h. l. 1 Sam. 19, 25. 28, 5, teste Mas. ms. nec non Masora parva impressa, quae ad tria ista adnotat: ג׳ כ״כ.

23, 32 וְהוֹעֵ֫יל extrema plene, similiter ac וְהוֹלֵיד Jes. 59, 4. F. habet notam: לית יתיר יוד, Mrg.: לית ומלא.

23, 39 נָשֹׁא cum Schin atque sine Vav. Hieros. adscribit: לית כוותה וחסר ו״ו וכתיב אלף.

Ibid. וְאֶת־הָעִ֔יר cum Paschta, deinde אֲשֶׁ֨ר cum Kadma, uti recte in C 1. 2. Hier. Mrg. R 1. 2. Ven. 1525. At accentuum consecutio in Sonc. Brix. Ven. 1515 אֶתְכֶם וְאֶת־הָעִ֗יר אֲשֶׁר־ pariter convenit cum regula.

Ibid. וְלַאֲבוֹתֵיכֶם omnino plene ex auctoritate Masorae, item 25, 5. Vide 35, 15.

23, 40 וּכְלִמּוּת Mem dagessatum atque Vav cum Schurek, attestantibus *Harikma* 66 et Kimchio in Comm., *Michlol* 181 et Lex.

24, 1 יְכָנְיָ֫הוּ Biblia magna rabb., quibus adstipulantur C 2. Hier.

et J., exhibent יְכָנְיָה addita nota: ס"א יכניהו. At tuentur lectionem יְכָנְיָהוּ ceterae editiones omnes uti et F. Mrg. R 1. 2. et plerique codicum. B. et Mas. parva ms. addunt notam: לית.

24, 9 לִשְׁנִינָה sine Vav copulativo, ut docet Kimchi in Comm. Aliquot codd. atque Brix. perperam exhibent וְלִשנינה quod solummodo Deut. 28, 37. 1 Reg. 9, 7. 2 Chr. 7, 20 occurrit.

24, 10 אֶת־הרעב sicut 29, 17. Undecim versus praeter huncce habent bis אֶת atque deinde וְאֶת (Masora ad Ex. 21, 5).

25, 1 הרבעית sine Jod penultimae in Hier. Mrg. R 1, jubente Masora.

25, 2 עַל־כָּל־עַם Bibl. magn. rabb. 1525 addunt glossam: פי אל שרקי על עם i. e. in codice Orientali עַל־עַם sine כָּל. אלשרקי الشرقى arabice pro hebraico מדנחאי=המזרחי.

Ibid. וְאֶל Masora לית i. e. hoc solo loco cum accentu Tebir.

25, 3 זֶה cum distinctivo Jethib, quem illico sequitur Mehuppach. Similiter Gen. 22, 16. Ez. 14, 13.

Ibid. אַשְׁכֵּים h. l. cum praeformativo Aleph pro He et cum Jod quiescente in Zere.

25, 5 שׁוּבוּ־ plene in Brix. sicut in B. Hier. M. Mrg. R 1. 2. postulante Masora, quae non h. l. sed 35, 15 שֻׁבוּ scribendum praecipit. Hoc שֻׁבוּ refertur ad quinque defectiva in Prophetis et Hagiographis.

Ibid. עַל־האדמה Hier. habet notam: כן במוגה, ובקדמון אֶל.

25, 7 הַכְעִסֻנִי cum Vav post Samech Chethib, cujus Keri הכעסֵיני, similiter יכסֻימו Ps. 104, 6. In Mas. fin. p. 34 per errorem הכעוסני cum Vav post Ajin כתיב esse dicitur, cujus קרי esset הכעיסֵני, sed adversante Masora, qua testante omnes formae hiphilicae verbi כעס in l. Jeremiae defectivae sunt, excepto uno תַכְעִיסוּ 25, 6. Frensdorff in *Masor. Wörterbuch* p. 307 not. 3 id non perspexit.

25, 9 וַהֲבִאֹתִים vide Neh. 1, 9.

25, 11 לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה Masora notat: ב' i. e. bis ad hunc modum deficiente Vav copulativo, scilicet h. l. et v. 18. Falso igitur in Sonc. Brix. uti in R 2. וּלשמה.

25, 12 שבעים שָׁנָה R 2. interpungit שבעִים שנָה, addens notam: י"ח בטעמא בירח בן יומו ובקרני פרה (?).

Ibid. וְעַל־ארץ R 2. וְאֶל־ארץ, attamen adnotans: וְעַל פליג.

25, 18 אֶת־שָׂרֶיהָ Masora ad 1 Reg. 7, 14 enumerat versum inter octodecim illos cum אֶת וְאֵת וְאֵת אֶת; etiam catalogus LXXII parium semel cum אֶת, semel cum וְאֶת conjunctorum h. l. אֶת, at Ez. 17, 12 וְאֶת ponere jubet (Mas. fin. p. 12).

25, 20 הָעֵרֶב cum Zere secundae in Sonc. Brix. sicut in C 1. M. Mrg. Eodem modo scriptum 50, 37, auctore Masora, quae huic vocabulo nonnisi ubi vesperam significat vel nomen proprium duplex Segol impertit, contraque Zere ubi vim miscendi texendive continet. Cf. Kimchium in Comm., Lex. et *Michlol* 167[b]. Vide Masoram ad Ex. 12, 38.

Ibid. וְאֵת מַלְכֵי הָאִי H. addit notam: בספר מוגה, Hier: כן במוגה בלא כל. Cf. Kimchium in Comm.

25, 26 הַקְּרֹבִים a Masora ad Est. 9, 20 hoc verbum per errorem refertur ad quinque plene scribenda. Substitui oportet 1 Chr. 12, 41.

25, 27 וּקְיוּ sic Chethib, cujus Kerî וּקִיוּ, ut praecipit Mas. parva ms. Itidem in B. Insuper Masora impr. ad Exod. 39, 4 et Est. 4, 8 adcenset verbum scribendis cum Vav duplice.

25, 29 אֲשֶׁר נִקְרָא־ sic recte interpungitur in Sonc. Brix. quemadmodum 2 Chr. 7, 14.

Ibid. עָלֶיהָ F. notat: ס"א עָלָיו.

25, 30 יִשְׁאַג prius hoc in versu pathachatum, posterius kamezatum יִשְׁאָג, testibus *Michlol* 19[b] et Masora, quae adnumerat posterius solum tribus יִשְׁאָג kamezatis (Mas. fin. p. 56 col. 6). Notam Mas. parvae hujus loci esse loco suo motam, et ex Masora ad Gen. 31, 18 perspicitur.

25, 34 וּתְפוֹצוֹתִיכֶם hic cum vocalibus, suadente Kimchio in Comm. et *Michlol* 121[b].

25, 36 וִילְלַת sic interpungitur in Sonc. Brix. Ven. 1515. 1521 uti in E 1. 2. 3. F. R 1., et recte quidem. Lectio edd. recentiorum וִילְלַת cum Ben-Naphtali facit. Vide ad Gen. 27, 28.

25, 38 חֲרוֹן Sonc. uti E 3. חֶרֶב, quod et E 2. exhibet, addita tamen marginali: ס"א חֲרוֹן.

26, 1 בְּרֵאשִׁית In R 2. antecedit nota: פליג ספרא חצי הספר בפסוקין. At vide quae ad 28, 11 annotavimus.

26, 6 גּוֹיִ sic B. C 2. Hier. R 1. et Norzi. Pariter 44, 8.

26, 9 אֶל־יִרְמְיָהוּ Sonc. uti E 3. habet עַל־יִרְמְיָהוּ, item R 2.,

sed adjiciens פליג אֶל. Teste Masora nonnisi quater 18, 18. 25, 1. 37, 15. 39, 11 עַל genuina lectio est.

26, 21 יהויקים ultima plene in codd. veteribusque edd. deficiente nota masoretica. Tantummodo 27, 1 et 52, 2 apud יהויקם exstat nota: ב׳ חסר.

26, 23 וַיְבִאֻהוּ sic edd. veteres, praeeuntibus B. Hier. Mrg. Vide Norzium.

26, 24 בֶּן־ F. et E 3. scribunt בְּנֵי cum marginali בֶּן קרי. B. exhibet in textu בֶּן־, sed in margine בני כת׳ בן ק׳. At Masora ad 1 Reg. 1, 1 vocem non hoc loco, sed 2 Reg. 23, 10 obviam refert ad verba in Jod supervacuum exeuntia (cf. *Ochla* 127). Etenim Kimchi lectionum varietatis non mentionem facit. Illud igitur Chetib certe Orientales sequitur.

27, 1 יֹאשִׁיָּהוּ cum Vav post Aleph. Mas. fin. p. 29.

27, 17 חָרְבָּה Sonc. et Brix. perperam חֳרֵבָה. Vide Mas. ad Prov. 17, 1.

27, 20 יְכוֹנְיָה Cholem plene, notante Masora: לית ומלא. Mas. fin. p. 29 enumerat vocabulum inter nomina propria, quae semel occurrunt cum Cholem plene scripto. Falso igitur edd. יְכוֹנְיָה, namque non est unum de יתירין ו״ו וחטפין קמץ.

27, 21 בֵּית In Sonc. Brix. et aliquot codd. בְּבֵית, adversante tamen Masora ad Ps. 135, quippe quae h. l. non adcenseat triginta novem בְּבֵית יהוה. Vide etiam חלופי קריאה.

27, 22 וַהֲשִׁיבֹתִים h. l. plene cum Jod post Schin in Sonc. Brix. nec non R 1. 2. Hier. ubi adnotatur לית כוותה כתיב כן.

28, 1 יְהוּדָה Vide comm. Josephi Karo (Paris. 1881).

Ibid. הרבעית sine Jod penultimae et h. l. et 25, 1. 36, 1 in Hier. Mrg. R 1. ad exemplum Masorae.

Ibid. מִגִּבְעוֹן Sonc. Brix. habent בְּגִבְעוֹן nempe per errorem.

28, 7 אַךְ־שְׁמַע his cum accentibus in edd. veteribus, subfragantibus C 1. Hier.

28, 8 אֶל־ארצות Masora adnotat לית, idem Ez. 32, 9, ubi עַל־ארצות scriptum est. Cf. Mas. fin. p. 7 col. 4.

28, 11 וַיֹּאמֶר In C 2. E 1. H. Hier. Mrg. R 1. atque in B. adjecta est nota: חצי הספר בפסוקים. Vide Norzium.

28, 12 אֶל־יִרְמְיָה sic scribunt Sonc. Brix. uti et B. C 1. 2. E 1. 2. 3. F. H. Hier. J. Mrg. R 1. 2. convenienter Masorae, quae in libro Jer. a 27, 1 usque ad 29, 1 nomen Prophetae huncce in modum, non ירמיהו scribendum esse docet.

28, 13 מֹוטֹת sic prius hujus versus scriptum, ad quod Masora: לית כתיב כן. Posterius vero מוֹטוֹת dupliciter plene scribendum et h. l. et Ez. 30, 18. Sic in J. Quae Mas. fin. p. 45 habet, huncce in modum emendanda sunt: מוטות ב׳ מלא דמלא וסמנהון, מוטות עץ שברת תנינא דפסוק, בשברי שם את מוטות. מוטת עץ קדמא דפסוק מוטת כתיב, מֹטֹת עלכם (Lev. 26, 13) ושאלא מֹטות כתיבין חסר דחסר.

29, 3 צדקִיָּה ׀ מֶלֶךְ יהוּדָה אֶל־נבוכדנאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּבֶלָה ita recte interpungitur in R 2. et Brix.

29, 9 בַשֶּׁקֶר cum Rebia ad exemplum edd. veterum.

29, 10 פִּי cum Telischa magno in Sonc. Ven. 1525 atque codd.

29, 14 שָׁם Sonc. Brix. Ven. 1515 uti E 1. M. scribunt שָׁמָּה, repugnante Masora, quae verbum הַדִּיחַ solummodo 16, 15. 46, 28. Deut. 30, 1 particula שָׁמָּה excipi dicit.

29, 16 אֶל־כִּסֵּא Masora לית. Cf. Mas. fin. p. 7. *Ochla* 77.

29, 17 אֶת־הָרָעָב F. adscribit: י״ב פסוקין אֶת אֶת וְאֶת, vide Mas. ad Exod. 21, 5.

29, 18 בָּרָעָב sic septem in locis praeter hunc (Masora ad 38, 2).

29, 19 אֶל־דְּבָרַי Mrg. אֶת־דברי, ad marginem notans ס״א אֶל.

Ibid. אֲלֵיהֶם Sonc. et Brix. atque E 1. אֲלֵיכֶם.

29, 20 שִׁלַּחְתִּי J. scribit הִגְלֵיתִי uti v. 4, quam lectionem confirmant tum B. marginali: הגליתי מירוש׳ ג׳ ד׳ (גירסא דוקנית), tum Targumista versione דאגליתי. Verumtamen חלופי קריאה exhibent שִׁלַּחְתִּי.

29, 23 וַיְנַאֲפוּ Nun pathachatum (*Michlol* 66 [b]).

29, 25 וְאֶל cum Mercha. Vide Eccl. 9, 4.

29, 27 הָעֲנְּתֹתִי sine Vav uti et 2 Sam. 23, 27. 1 Chr. 12, 3. Nun dagessandum (*Harikma* 145).

29, 32 יוֹשֵׁב ׀ plene in Sonc. Brix. cum B. Hier. J. M. Mrg. R 1. 2. Haec vox non est in numero quinque defectivarum in l. Jeremiae.

30, 4 וְאֶל־יְהוּדָה Masora notat לית. Itaque falso F. Mrg. וִיהוּדָה. Cf. Masoram ad 35, 17.

30, 6 לְיֵרָקוֹן F. cum articulo לַיֵּרָקוֹן. Etiam in B. initio sic scriptum erat.

30, 11 אֲשֶׁר cum Darga ut 46, 28.

Ibid. הֲפִצוֹתִיךָ Mas. parva: לית חסר יוד קדמא.

30, 11 וְיִסַּרְתִּיךָ J. R 2. וְיִסַּרְתִּיךָ cum Jod quiescente, quae est Naphtalitica pronuntiandi ratio. Vide Norzium.

30, 16 לָכֵן Masora :י״ד בטעם בספר.

30, 18 וּמִשְׁכְּנוֹתָיו vide Iob. 36, 6.

30, 24 תִּתְבּוֹננוּ Sonc. Brix. תִּתְבּוֹננוּ.

31, 1 אֶהְיֶה Jod in Zere exiens in J. atque Hier. addita nota כן נקוד בהללי.

31, 2 מָצָא cum Mercha posterioris (itaque non נסג אחור) quemadmodum Gen. 2, 20. 1 Sam. 16, 22.

31, 3 נִרְאָה־לִי makkephatum in Sonc. sicut F. H. Mrg. R 1. aeque ac נִגְלָה־לָמוֹ Jes. 23, 1.

31, 5 בְּהָרֵי vide 2 Chr. 21, 11.

31, 9 אֶל־נַחֲלֵי Munach in penultima ut Deut. 8, 7.

31, 10 מִזְרֵה Resch cum Zere. Masora notat ל̇, cf. Mas. fin. p. 54 col. 4. *Michlol* 129 b.

31, 12 וְרִנְּנוּ Nun raphatum et chatephatum in Brix. ut in F. H. Item 51, 48, similiter וְהַלְלוּ Jes. 62, 9.

Ibid. יוֹסִיפוּ dupliciter plene. Masora: ג׳ מלאין, scil. h. l. et 1 Chr. 17, 9. Prov. 3, 2. H. adnotat: לית מלא בנביאים. Id quod ad 1 Reg. 20, 10 typis exscriptum additur, depravatum est.

31, 18 הֲשִׁבֵנִי F. notat: ב׳, Mrg. accuratius: ב׳ חסר h. e. bis ea vox Jod medio caret: h. l. et Gen. 37, 14.

31, 22 תְּסוֹבֵב vide 23, 29.

31, 28 לִנְתֹשׁ defective in Sonc. Brix. uti in F. R 1. et recte quidem. Aliter 1, 10. 18, 7 plene, adjiciente Masora: ב׳ מלאין.

Ibid. ולנתֹץ sine Vav in Sonc. Brix. et F. Contra 1, 10. 18, 7 plene ex fide Masorae.

31, 32 הֶחֱזִיקִי, non הַחֲזִיקִי quod aliquot edd. perperam exhibent.

31, 33 אֶכְתֲּבֶנָּה Mrg. addit notam: ל׳ ס״א חטף פתח. Vide חלופי נקוד.

31, 34 כוּלָּם Schurek plene ante Lamed dagessatum, praecipiente Masora, affirmante Kimchio in Comm. et *Michlol* 88.

31, 38 חֲנַנְאֵל שַׁעַר sic scriptum in Sonc. 1486, sicut in B. C 2. E 3. Mrg. R 1. Hier., ubi adnotatur: כן בלא עד, ומאן דקרי עד טעי וכן פי׳ הקמחי. Namque Kimchi in Comm. (ed. Sonc. 1486) diserte dicit: ממגדל חננאל שער הפנה, ר״ל עד שער הפנה, וכן אמר בנבואת זכרי׳ וגו׳. In edd. posterioribus

hic locus Kimchianus depravatus est, quo factum ut Norzi in eo haereret.

31, 39 קָוֶה pathachatum in codd. omnibusque edd. accuratis. Vide Jes. 18, 2. Sach. 1, 16 et Abenesram in שפה ברורה 20[b].

32, 1 הָעֲשִׂרִית sic ubique in Prophetis et Hagiographis praeter Ez. 45, 11.

32, 4 וְעֵינָיו אֶת־עֵינָו discrimen Scripti et Legendi pertinet ad עֵינָו posterius ad exemplum codd. B. E 1. 3. F. R 1, adstipulante Masora tum impressa ad 1 Sam. 3, 2, tum manuscripta ad locum, de quo agimus.

32, 5 יוֹלִךְ defective sine Jod in omnibus bonis libris. At Eccl. 10, 20 plene. Pro nota masoretica in Bibl. magn. substitui oportet: ב' דין חסר, uti recte in H. et Mas. parva ms.

32, 7 בַּעֲנָתוֹת Beth pathachatum quemadmodum v. 8. 9. 1, 1 in codd. veteribusque edd. Quod Bibl. magn. adscribunt: קמץ, errore nititur.

32, 8 דֹּדִי defective in Ven. 1515. 1521 necnon edd. Athiae, Jablonskii et Michaelis ad exemplum codd., pariter ac v. 9. 12. F. habet notam: ג' חסר. Nota in Bibl. magn. etiam h. l. non recte se habet.

Ibid. הַיְרֻשָּׁה Jod raphatum atque He sine Gaja, vide *Metheg-Setzung* § 21.

32, 9 וָאֶשְׁקְלָה־ Hier. adscribit כֵּן וְנָ"א, F: ג' ב' פתח וחד קמץ. Vide ad Ezr. 8, 25.

32, 12 מַחְסֵיָה Cheth cum Chateph pathach in Sonc., praeeuntibus codd. Item 51, 59. Brix. scribit מַחְסֵיָה.

Ibid. הַכְּתֻבִים Masora: לית. Cf. Norzium.

32, 20 וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ־ his cum accentibus in Sonc. uti in F. H. J. Mrg. R 1. 2. idque jure.

32, 21 אֶת־יִשְׂרָאֵל Hier. expunxit particulam אֶת.

32, 22 לַאֲבוֹתָם Lamed dagessandum ad regulam אתי מרחיק, uti etiam docet Simson in חבור הקונים.

32, 29 וְהִצִּיתוּ cum Geresch secundum codd.

Ibid. הִכְעִסֻנִי antepenultima defective, sicut v. 32. Vide 7, 18. 25, 7.

32, 32 עַל cum Telischa parvo in Sonc. atque codd.

32, 42 אָנֹכִי adponitur accentus Rebia in Brix.

33, 2 יְהוָה ׀ שְׁמוֹ cum Pasek in E 1. F. J. Hier. similiter ac v. 16. 23, 6. Ex. 17, 15. Ez. 48, 35.

33, 6 ורפאתים sic edd. veteres, ducibus B. C 2. J. Mrg. R 1. 2. Hier. adjecta nota: כן מלא ובקדמון חסר. Cf. Norzium.

33, 8 לְכוֹל־ cum Vav otioso post Kamez chatuph (Mas. fin. p. 28).

33, 9 גּוֹיֵי h. l. cum Jod duplice. Masora. Vide Ezr. 6, 21.

33, 10 הַנְשַׁמּוֹת Nun raphatum, vide ad Ez. 36, 34. Accentus Gerschajim in Brix.

33, 11 אָשִׁיב C 1. et Hier. אָשׁוּב, addita nota אשיב קרי, refragante Masora, qui solummodo v. 26. 49, 39 et Jo. 4, 1 exhibet scriptum אשוב, cujus loco legendum אָשִׁיב. — Interpungitur in Sonc: כִּי אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת.

33, 15 וְעָשָׂה Sonc. et Brix. h. l. cum 23, 5 confundentes praemittunt: וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל. Vide חלופי קריאה.

33, 24 עוֹד גּוֹי Tebir et Tiphcha in Brix. ut in E 2. Mrg. idque recte.

34, 1 ונבוכדראצר cum Resch in codd. veteribusque edd. omnibus, jubente Masora. Vide ad 21, 2. Nota quam adiciunt Bibl. magn.: ב׳ ,מלכא, non spectat modum scribendi nominis seu cum Nun seu cum Resch, sed Vav copulativum nomini antepositum, quod tantummodo h. l. et Dan. 3, 2 occurrit. Quae *Basila* h. l. habet apud Norzium, ne vexent te.

34, 7 וְחֵיל ׀ מֶלֶךְ his cum accentibus in Sonc. Brix. cum E 1. 3. J. Mrg. R 2.

34, 11 וַיִּשְׁבּוּ defective sine Jod, testibus E 1. 2. 3. H. Mrg. R 1, utpote unum de septem huncce in modum scribendis (Masora ad Num. 13, 26. 2 Chr. 34, 28).

Ibid. וַיִּכְבְּישׁוּם cum Jod otioso Chethibi. Accentus Sakeph, ut praescribit Punctator Jekuthiel in דרכי הנקוד.

34, 17 אֶל־הַדָּבָר Sonc. et Brix. וְאֶל־הדבר, confirmantibus C 1. H. J. R 1. 2. Sabar. At F. Hier. E 1. 2. 3. edd. recentioribus adstipulantur non sine assensu codd. C 2. et B. qui Vav expuncto adscribunt in margine ל׳ דחסר ו״ו.

34, 18 בְּרִתִי Masora: לית חסר.

35, 4 וָאָבִא sine Jod, aeque ac Ex. 19, 4. Jos. 24, 8. Masora.

35, 5 גְּבִיעִים dupliciter plene in Sonc. Brix. uti R 1. 2. auctore Masora fin. p. 4 col. 4.

35, 6 נִשְׁתֶּה־יַּיִן Hier. adnotat ג׳ דגשין. Vide Mi. 6, 15.

35, 15 ולאבתיכם h. l. et 44, 3 defective sine Vav ad Masorae praeceptum at ubique alias in libro Jer. plene.

35, 18 כְּכֹל R 2. אֶת־כָּל־, subfragante Chaldaeo qui vertit: יָת־כָּל־דפקיד; at in margine adnotatur: כְּכֹל פליג.

36, 1 הרבִעית penultimam sine Jod uti in 25, 1 exhibent Ven. 1525 et B. Hier. Mrg.

36, 6 כָל־יְהוּדָה F. hunc in modum mutavit textum: כל־בֵּית־יהודה.

36, 9 הַחֲמִשִׁית Hier. notat: לית כוותה כתיב כן i. e. hoc solo loco sine Jod penultimae.

36, 13 מִכָיְהוּ sine Jod in prima uti et v. 11 in Sonc. Brix. Hier. ex fide Masorae.

36, 16 הַגִּיד plene cum Jod (Masora fin. p. 20 col. 8). Vide etiam Eccl. 10, 20.

36, 20 אֵת כָּל־הַדְּבָרִים׃ duodecim versus praeter huncce sic terminantur sine הָאֵלֶּה, quod perperam exhibent Sonc. et Brix.

36, 23 כִּקְרוֹא plene in Brix. nec non in M. Mrg. R 2. Contra defective 2 Reg. 5, 7. Cf. Norzium. Etiam Masora ms. adscribit: כִּקְרֹא לִקְרֹא כל לישנא חסר ו״ו בר מן חד מלא כקרוא יהודי. Orientales habent בִּקרוא cum Beth in Chethibo, quod et illi plene scribunt.

36, 26 עַבְדְאֵל h. l. Daleth cum Scheba. At 1 Chr. 5, 15 עַבְדִיאֵל.

36, 28 אַחֶרֶת Sonc. et Brix. hunc versum singulariter interpungunt: שׁוּב קח־לך מגלה אחרת וכתב עליה את כל־הדברים הראשנים אשר היו על־המגלה הראשנה אשר שרף יהויקים מלך יהודה׃.

37, 13 יִרְאִיָּיה item v. 14. Jod alterum non auditur, similiter atque in וּמְחִיָּאֵל. (Gen. 4, 18.)

37, 15 אוֹתוֹ h. l. plene, uti 18, 10.

37, 16 הַחֲנֻיוֹת Jod dagessatum in edd. Lombrosi et Athiae, idque recte. Vide *Abodath Jisrael* 92.

37, 17 צדקיָהו Sonc. Brix. interpungunt וישלח המלך צדקיהו.

37, 19 ואיו sic cum Vav postrema in Chethibo, cujus Kerî וְאַיֵּה, suadentibus Masora ad Dan. 5, 5 et *Ochla* 115. Vide חלופי מערבאי.

38, 4 וַיֹּאמְרוּ pertinet ad quinque versus quadraginta voces comprehendentes. Vide Dan. 3, 15.

38, 7 וַיִּשְׁמַע Sonc. et Mrg. interpungunt: וַיִּשְׁמַע.

Ibid. וְהַמֶּלֶךְ cum Sakeph magno uti in E 2. Hier.

38, 11 וַיִּקַּח ׀ cum Legarmeh ex auctoritate Masorae ad Gen. 28, 9.

38, 18 את אֲשֶׁר Vocula את non legitur, quapropter vocalis

deest pariter atque אם 39, 12. ידרך 51, 3. Vide *Dikduke hateamim* §§ 62. 64.

38, 22 מוּצָאוֹת C 2. adnotat: בהללי מוצאות.

Ibid. רַגְלֶךָ sine Jod plurali, praecipiente Masora, cf. לוית חן 20ᵇ.

38, 24 אִישׁ אַל־יֵדַע בדברים his cum accentibus in E 1. 2. R 2. Sonc. Brix.

38, 28 ירוּשָׁלָם Post hoc vocabulum spatium vacuum relinquitur in Brix. et ita ediderunt quoque Athias, Simonis, van der Hooght, Jablonski, addita nota: פיסקא באמצע פסוק sicut in E 1. 3. M. J. — R 2. habet hancce notam: פסיק ולא גמיר. Etiam textus Kimchii, ut ex ejus Comm. conspicitur, hanc speciem prae se ferebat. Cf. ad Hos. 1, 3. — Soncinas spatium vacuum exhibet, ita vero ut cum nonnullis codd. loco Athnachi (ירושלם) Silluk scribat (ירושלם:). Quod si recte se haberet, liber Jeremiae constaret ex 1365 versibus, quae est Orientalium sententia, uti apparet e cod. Tschufutkale 95, qui diserte dicit: סכום פסוקים של ס׳ ירמי׳ אלף ושש מאות וס״ד למערבאי (vide *Catalog der Petersburger Hebr. Bibelhandschriften* p. 85).

39, 3 נֵרְגַל Nun cum Zere et Metheg et Gimel raphatum in codd. veteribusque edd.

Ibid. שַׂרְאֶצֶר cum Sin, vide Jes. 37, 38. Brix. habet שַׂרְאֵצֶר (Aleph cum Zere) uti et J. Mrg. R 1. Vide etiam חלופי מערבאי.

Ibid. סַמְגַּר־נְבוֹ duo vocabula et נְבוֹ cum Cholem ad fidem optimorum librorum. R 1. habet סַמְגַּר נְבוֹ cum Kadma veasla.

Ibid. שַׂרְסְכִים Ven. 1515. 1521 cum B. Berol. Hier. M. Mrg. nomen שַׂר־סְכִים per Makkeph in duo vocabula dissolvunt. Rursus aliter Sonc. Brix: שַׂר־סְכִיס cum Samech pro Mem finali sicut J. R 2. Kimchi in Comm. confirmat terminationem in Mem finale, etiam Mrg. hanc lectionem praefert: בספר מוגה במ״ם ,ויש ספרים בסמ״ך.

39, 5 יְרֵחוֹ Resch sine Jod medio et in Vav exiens aeque ac 52, 8 in Brix. Ven. 1515. 1521 sicut E 1. 2. 3. F., idque recte, quoniam Masora praecipit, hoc urbis nomen in Pentateucho et Hagiographis per medium Zere, in Prophetis per Chirek efferri excepto uno loco 2 Reg. 25, 5. Formula memorialis haec est: הֵרִים ,חומש וכתובים רֵ׳ ,שאר מקרא רִ׳. Mas. magn. ad 2 Reg. 25, 5 typis exscripta mendis deformata est.

Ibid. נבוכדרֶאצַּר recte cum Resch in omnibus edd. veteribus

ad exemplum codd. B. E 1. 3. F. Hier. M. Mrg. R 1. 2. Vide 21, 2.

39, 12 רָּ֫ע Resch dagessatum convenienter regulae אתי מרחיק pariter atque Ps. 52, 5. Prov. 11, 21. Cf. *Michlol* 63 b.

39, 13 וּנְבוּשַׁזְבָּן et Schin et Beth pathachata in codd. veteribusque edd. atque Beth plane raphatum in M. Hier. Haec vox non exit in Zajin, ut credere potuisti, sed in Nun finale parvulum, aeque ac אֹרֶן Jes. 44, 14. וְנִרְגָּן Prov. 16, 28. Testes Masora ad h. l. et *Ochla* 178. Masora in R 2 h. l. copiose docet: ג׳ נוני״ן כתב׳ זעירין מנר״ן מעט וגדולים מזי״ן מעט וסימ׳ אורן ונבושזבן ונרגן.

40, 1 בָּאזִקִּים Aleph quiescit in Kamez, uti in הָאזִקִּים v. 4. Similiter וְהָאסַפְסֻף Num. 11, 4. בָּארוּמָה Jud. 9, 14.

40, 5 וְעֹדֶנּוּ defective sine Vav in Sonc. idque recte, suadente Masora ms., quae ter ita scribi jubet scilicet h. l. Iob. 2, 3. 8, 12. Idem dicit Masora ad h. l. in B.

40, 8 וְיוֹנָתָן E 2. hocce vocabulo expuncto scribit בֶּן־ pro בְּנֵי. Etiam R 2. principio solummodo habuit וְיוֹחָנָן בֶּן־, quocum concordat Targum ejusdem codicis. At postmodo deleatum verbulum בֶּן et in margine subsistutum וְיוֹנָתָן בְּנֵי. Id ipsum testatur Masora, quae locum refert ad septem וְיוֹנָתָן. R 1. exhibet ויוחנן ויונתן בֶּן־, itidem repugnante Masora.

40, 10 וּשְׁבוּ בְּעָרֵיכֶם cum Tiphcha et Mercha in codd. veteribusque edd. — Hier. ad וּשְׁבוּ habet notam: כֵּן.

40, 11 אשר־במואב ׀ vide ad 38, 11.

40, 14 בַּעְלִים Ajin cum Scheba quiescente in edd. veteribus, praeeuntibus J. Mrg. R 1., subfragante Ben-Bileamo in טעמי המקרא sect. 6.

40, 15 אֵלְכָה־נָּא makkephatum quemadmodum Ex. 4, 18 in E 1. 3. F. Mrg. R 2.

Ibid. נֶּפֶשׁ Nun dagessatum.

40, 16 תעש Kerî תַּעֲשֵׂה. Sin cum Zere, uti Gen. 26, 29, testibus Masora et *Michlol* 125 b.

41, 1 וַיֹּאכְלוּ Asla apud extremam in Brix. et recte quidem ad exemplum וַיֵּצְאוּ 39, 4. Cf. Ez. 26, 2.

41, 5 אִישׁ Sonc. et Brix. אֲנָשִׁים.

41, 6 וּבֹכֶה penultima h. l. defective, at 2 Sam. 15, 30 plene. Masora.

Ibid. כְּפָגְשׁוֹ Hier. adscribit: כן ברפי בגמ״ל.

41, 7 כְּבוֹאָם plene cum Vav in E 1. 2. J. Mrg. R 1. F. ubi

adnotatur: לית מלא וחד חסר. Etenim exstat defective 2 Reg. 6, 20. Cf. Norzium.

41, 9 בַּעְשָׂא cum Sin in F. H. Mrg. R 2. Brix. Vide ad 2 Chr. 16, 1.

41, 10 אֶל־בְּנֵי in Sonc. 1486 uti in C 1. R 2. אֶת־בְּנֵי. Adstipulantur Kimchi et Concord., praeeuntibus et Hier. qui adjicit notam: כן במוגה וכן פי' הקמחי, et correctore codicis J. Nihilosecius est lectio genuina אֶל־בני, namque Masora ad Gen. 11, 27. 2 Sam. 3, 25, quae h. l. adnumerat duodecim versibus cum אֶת אֶת וְאֶת אֶת (quatuor אֶת et tertium solum cum Vav copul.), refragatur quinto אֶת hoc in versu obvio, itaque vult scribi אֶל־בני, ut exhibet Sonc. 1488.

41, 12 אֶל־מַיִם רַבִּים, sic ter, auctore Masora, scilicet h. l. Ez. 17, 18. 31, 7.

42, 1 הוֹשַׁעְיָה Ajin cum Chateph pathach in edd. veteribus sicuti in H. J. M. Item 43, 2. Neh. 12, 32.

42, 2 מַהַרְבֵּה cum Zere ultimae in Sonc. Ven. 1515 nec non C 1. 2. F. Mrg. R 1. ad fidem Masorae, ut statuit Kimchi in *Michlol* 195.

42, 6 אם־טוב quemadmodum Eccl. 12, 15. Masora.

Ibid. אֲנוּ sic Chethib, cujus Keri apud Occidentales אֲנַחְנוּ.

42, 14 נִרְעָב Ajin pathachatum in codd. veteribusque edd.

42, 20 הִתְעֵתִים Keri הִתְעֵיתֶם. Pertinet igitur hoc vocabulum tum ad voces cum literis transpositis (מוקדם ומאוחר Mas. fin. p. 27), tum ad verba cum Jod superfluo (Mas. fin. p. 34. Mas. magn. ad 2 Sam. 21, 9).

42, 22 בָּרָעָב in Sonc. Brix. uti in B. E 1. 3. R 2. perperam וּבָרעב. Vide 29, 18.

43, 1 וַיְהִי cum Telischa parvo in Sonc. non sine assensu codd.

43, 12 וְעָטָה ׀ את־ארץ מצרים cum Legarmeh ante Rebia in Berol., idque recte.

44, 3 להכעסני sine Jod, sicuti v. 8. Vide 7, 18.

44, 8 לָכֶם Bibl. magn. adjiciunt: בספר מוגה לָהֶם. R 2. exhibet in textu אִתְּכֶם, sed in margine לָכֶם פליג.

Ibid. גּוֹיֵ ita scribunt Ven. 1515. 1521. Nissel., ducibus F. Mrg. R 1. Hier. ubi adnotatur: כן במוגה חסר יו"ד הרבים.

44, 9 רָעֹתֵכֶם dupliciter defective in Sonc. Brix. Compl. atque E 1. F. Mrg. Hier. qui addit notam לית כוותה חסר דחסר. Idem testantur Mas. parva ms. et B.

44, 12 אֶרֶץ־ Sonc. et Brix. אֶל־אֶרֶץ־. Etiam Mrg. habet אל, sed vocalibus non adscriptis.

Ibid. וְתַמּוּ Accentus cadit in ultimam, pariter atque in וְתַמּוּ v. 27, prout postulat Vav convers. Cf. וְקַלּוּ וְחַדּוּ (Hab. 1, 8) וְחַתּוּ (Obad. v. 9) וְרַבּוּ (Ps. 38, 20).

Ibid. וּלְשַׁמָּה cum Vav copul. in Ven. 1515. 1521. 1615 atque edd. Nisselii et Hutteri. Assentiunt E 1. 3. R 2. Hier., ubi adscriptum est: כן בוי״ו, ונ״א בלא וי״ו. Masora tuetur Vav copul., neque enim indicat, dispositionem vocum h. l. et 42, 18 diversam esse. Accedit quod Jer. 44, 12 non commemoratur in illa Masora, quae quatuordecim versus singulares enumerat, in quibus quatuor voces ita sese excipiunt, ut duae priores Vav copulativo careant, reliquae eo instructae sint (uti e. c. Jos. 15, 45, cf. Mas. fin. p. 28 col. 7). Itaque Masora hic et 42, 18 legit וּלְשַׁמָּה.

44, 13 בַּחֶרֶב בָּרָעָב sic recte interpungunt omnes edd. veteres.

44, 17 לִמְלֶכֶת Hier. notat: כלהון דענינא חסר אלף.

Ibid. וְהַסֵּיךְ־ h. l. plene cum Jod. Masora ms. testatur: וּלְהַסֵּךְ
סמן למערבאי, קדמא וְהַסֵּיךְ, תנינא וְהַסֵּךְ (44, 18) תליתא׳,
וּלְהַסֵּךְ רביעאה׳ וְהַסֵּךְ, תרויהון בפסוק (44, 19) חמישא׳,
(44, 25) וּלְהַסֵּךְ. Illud למערבאי quod praemittunt, indicat, computationem sequi Occidentales, non Orientales. Cf. חלופי מערבאי.

44, 19 לְהַעֲצִבָה He raphatum. Kimchi in Comm. et *Michlol* 31.

44, 22 וּלְשַׁמָּה cum Vav copul. Masora. Vide 25, 11.

44, 23 וּבְעֵדְוֹתָיו Vav h. l. consonans vocali Cholem instructa. Vide Masoram ad 1 Reg. 2, 3 et Kimchium in Comm.

44, 25 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת his cum accentibus Brix.

44, 27 כְּלוֹתָם F. notat: לית רפי, i. e. Caph cum Scheba.

44, 28 וּפְלִיטֵי tonus premit postremam. Vide Ez. 19, 14.

44, 30 חָפְרַע cum Cheth, utpote unum ex octo vocabulis, quae exhibent et Cheth et Ajin. Vide ad 1 Chron. 2, 34. Midrasch Tanchuma ad Ex. 7, 1 (edit. Buber p. 24) affirmat, Cheth h. l. idem valere quod He חָפְרַע=הָפְרַע. Cf. Raschium et Kimchium.

45, 4 וְאֵת כָּל־הָאָרֶץ הִיא sic interpungit F. addens notam לית. Sonc. et Brix. scribunt וְאֶת־כָּל־הָאָרֶץ לִי־הִיא orientalem in modum.

46, 4 בְּכוֹבָעִים Sonc. uti E 1. J. בַּכּוֹבָעִים.

46, 8 כַּיְאֹר defective sine Vav quemadmodum in versu prae-

cedente J. Mrg. R 1. 2. Sonc. Brix. ad praeceptum Masorae. Jod raphatum.

46, 11 עֲלִ֣י R 2. exhibet in Chethib: עֲלֵ֣ר et notam: עֲלִי ק׳.

46, 13 דִּבֶּ֣ר יְהוָ֔ה R 2. substituit in textu הָיָ֔ה, sed adjecta nota: דִּבֶּ֣ר יְהוָ֔ה פליג.

46, 17 הֶעֱבִ֖יר H. habet notam: כן נקוד בהללי ־ֶ, quam secutus scribit Sabar. הֶעֱבִיר.

46, 18 וּכְכַרְמֶ֖ל בַּיָּ֥ם Mercha Tiphcha in H. Mrg.

46, 19 עֲשִׂי־לָ֔ךְ makkephatum sicuti 6, 26 in F. H. J. Mrg. R 1. 2.

46, 20 בָ֥א Sonc. et C 1. בָּ֥ה cum He. At Masora solummodo Ez. 14, 4 scribit בָּה. Huncce locum cum בָּא בָא componit cum Ez. 7, 6.

46, 21 שְׂכִרֶ֙יהָ֙ omnino plene in Sonc. Brix. ad exemplum codd.

46, 23 יַעְרָ֔הּ Ajin cum Scheba simplici, pariter ac 1 Chr. 9, 42. Vide ad Cant. 4, 1.

47, 4 כַּפְתֹּֽר ubique defective praeter Am. 9, 1. 7.

48, 3 מֵחֹֽרוֹנָ֑יִם antepenultima plene in codd. veteribusque edd. Vide Jes. 15, 5.

48, 13 מִבֵּ֥ית אֵ֖ל sic in Sonc. et codd.

48, 14 וְאַנְשֵׁ֥י cum Mercha aeque ac Jes. 5, 22 in Sonc. Brix. F., attestante Punctatore Jekuthiele.

48, 20 הֵילִ֣ילִי Keri הֵילִ֣לוּ. Etiam prima plene sicuti v. 39. B. expresse notat: מלא.

Ibid. וְזַעֲקִ֔י Keri וְזַעֲק֑וּ, Zajin cum Chateph pathach in F.

48, 32 שִׂבְמָ֔ה cum Gaja ex fide codd. ut diserte docuit Jekuthiel: כל צקלג כּנרות שִׂבמה מתוגים.

48, 36 כַּחֲלִלִ֔ים alterum in versu omnino plene. F. habet notam: ב׳ בפסוק קדמא, חסר תנינא מלא. Id ipsum testatur Mas. parva ms. Cf. Norzium.

Ibid. יִתְרַ֥ת Resch kamezatum auctore Kimchio in *Michlol* 15[b] et Lex. Hier. adscribit: ־ָ.

48, 37 כִּ֤י כָל־רֹאשׁ Sonc. et Brix. כי עַל־כל־ראש idque falso. Etenim Masora inter novem עַל־כָּל, quae a 36, 9 usque ad finem libri reperiri dicit, tantummodo עַל כל־ידים 48, 37 in ratione ducit. Insuper Kimchi et חלופי קריאה legunt כי כל ראש.

Ibid. גְּרֻעָ֑ה defective, contraque Jes. 15, 2 plene. Vide ad h. l.

Ibid. וְעַ֥ל־מָתְנַ֖יִם Hier. notat: כן בלא כל. Perperam igitur in Sonc. Brix. ועל־כָּל־מתנים.

48, 40 אֶל־ R 2. in textu עַל־, in margine אֶל פליג.

48, 44 מִן־הַפַּחַת Sonc. Brix. מִתּוֹךְ הפחת, hoc versu cum Jes. 24, 18 confuso.

48, 45 סִיחוֹן plene cum Vav, ut ubique in Prophetis et Hagiographis, excepto uno loco Jos. 2, 10, teste Masora ms.

49, 2 וְהִשְׁמַעְתִּי accentus apud ultimam, uti sibi vult Masora in F: לית מלרע. Contra Jes. 43, 12 tonus occupat penultimam.

Ibid. יֹרְשָׁיו Masora in F. diserte adnotat: לית וחסר.

49, 3 סְפָדְנָה in edd. omnibus plurimisque codd. cum Samech. R 1. scribit שְׂפדנה adjecta nota: לית וכתב ש׳. Etiam Masora typis exscripta ad Hos. 2, 8 adcenset vocabulum vocibus scribendis cum Sin (שְׂפדנה); at haec nihili sunt. Enumeratio in *Ochla* 191 hanc vocem jure praetermittit.

Ibid. כֹּהֲנָיו Sonc. Brix. substituunt מְלָכָיו!

49, 4 בָּאֲצָרֹתֶיהָ in Sonc. Brix. additur: הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ, contra Masoram (Mas. fin. p. 42 col. 8).

49, 7 נִסְרְחָה Resch cum Chateph-Kamez, teste Kimchio. F. diserte notat: כן הוא בס׳ מדויק, Hier. כֵּן.

49, 8 הֶעְמִקוּ sine Jod. Masora in F. Hier: לית חסר. Ajin cum Scheba quiescente in codd. pariter ac v. 30. Vide Jes. 7, 10.

49, 9 יַשְׁאִרוּ sine Jod in codd. Masora: לית חסר.

49, 11 עָזְבָה Ajin cum Kamez chatuph in edd. veteribus ad exemplum codd. Item 2 Reg. 8, 6.

49, 17 מַכּוֹתֶהָ F. adscribit diserte: לית חסר יו״ד. Vide 19, 8. 50, 13.

49, 19 יֹעִדֵנִי sic hoc loco. Hier. habet notam: כן בדגש במוגה וכן בקמחי חסר דהסר. At 50, 44 יוֹעִדֵנִי plene cum Vav, suadente Masora: ב׳ דגשין. Cf. *Michlol* 40.

49, 21 קוֹלָהּ Sonc. Brix. Ven. 1515. 1521 uti E. 1. 2. J. R. 1. 2. קוֹלָם. Idem habuit B., at correxit in קוֹלָהּ.

49, 24 וְרֶטֶט ׀ cum Pasek.

49, 28 וְשָׁדְדוּ Schin cum Kamez chatuph. Testes *Michlol* 18 b et Masora: לית חטף. Vide 5, 6.

49, 30 נֻּדוּ Nun dagessatum in Ven. 1525, adsentientibus C 2. J. H. Hier., ubi insuper notatur: כן בדגש.

Ibid. עֲלֵיהֶם Keri עֲלֵיכֶם. Mas. fin. p. 22 col. 4. *Ochla* 151. Mas. parva ms.

49, 32 וְזֵרִתִים penultima defective, pariter atque v. 36. Vide Ez. 30, 23.

49, 34 צִדְקִיָּה sic nomen regis scribitur sexies praeter h. l., prout

postulat Masora ad h. l. et 27, 12. Itaque falso Athias et Jablonsk. צדקיהו.

49, 36 נִדְּחֵי Daleth dagessatum, at Ps. 147, 2 raphatum, teste Kimchio.

49, 37 וְהַחְתַּתִּי F. R 1. 2. scribunt וְהַחְתַּתִּי.

50, 2 בַגּוֹיִם nonnulli codd. בָעַמִּים.

50, 3 דֶּרֶךְ הֵנָּה cum Mercha Tiphcha, ut recte in R 2. Cf. Raschium et Kimchium.

50, 9 מַשְׁכִּיל cum Schin quemadmodum Hos. 9, 14, suadente Masora.

50, 11 דָשָׁא Aleph in fine in codd. veteribusque edd. omnibus. Hier. et Berol. etiam adnotant: ל׳ית כוות׳ כתיב אל״ף. Adstipulantur Kimchi in Comm. et Lex., Ben-Saruk sub דוש, Dunasch in *Responsis* p. 59, Ben-Bileam in *Taame hamikra*, Abenesra in *Mosnajim* 15, *Zachoth* 13[b] et in Comm. ad Ruth 1, 20. Eccl. 10, 15. Cf. etiam Balmasi p. 80.

Ibid. כָּאַבִּירִים omnino plene in edd. veteribus ex auctoritate codd. Cf. חלופי מערבאי.

50, 13 מַכּוֹתֶיהָ dupliciter plene sicuti Mi. 1, 9. Masora: ב׳ מלאין.

50, 16 לְאַרְצוֹ Sonc. 1486. Brix. Ven. 1515. 1521 ducibus E 1. J. R 1. אֶל־אַרְצוֹ, idque falso, quia Masora ad וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ 1 Reg. 22, 36. Jes. 13, 14 notat: ב׳, itaque h. l. legit לְאַרְצוֹ.

Ibid. יָנֻסוּ penultima defective in J. Mrg. R 1. et recte quidem, teste Masora, quae duobus solis locis Deut. 28, 7 et Jes. 13, 14 plene scribi jubet.

50, 26 סָלּוּהָ Brix. et Ven. 1515 cum Mrg. סַלּוּהָ. At Kimchi in פתח דברי 87 tuetur Kamez chatuph.

50, 29 כְּפָעֳלָהּ Sonc. Brix. huncce in modum interpungunt: שַׁלְּמוּ לָהּ כְּפָעֳלָהּ כְּכֹל אשר־עָשְׂתָה עשוּ־לָהּ.

50, 32 סְבִיבֹתָיו R 2. סְבִיבָיו. Item Hier., sed adjiciens notam: בקדמון ובמוגה סְבִיבֹתָיו.

50, 37 הָעֵרֶב Ajin cum Zere in C 1. Mrg. quemadmodum 25, 20.

50, 38 פְּסִלִים penultima absque Jod in edd. veteribus. Non enim refertur ad quatuor omnino plene scribenda.

50, 45 אֶל־אֶרֶץ Sonc. Brix. perperam אל־יוֹשְׁבֵי ארץ־. Vide חלופי קריאה.

51, 3 אֶל־יִדְרֹךְ Cod. Oxon. 69 suppeditat notam: אֶל ב׳ בלישנא בפסוק דסבירין אֱלֵיהּ ומטעין בהון „pro duobus אֶל in versu

qui legunt אֵלֶיהָ, in errore versantur.“ Revera Targum ms. habet: לַהּ ימתח, וְלַהּ יסק. Cf. Kimchium in Comm. et חלופי מערבאי.

51, 3 ידרך alterum in versu, quippe non legendum, vocalibus caret. Vide 38, 16 et Nissim ad Talmud Nedarim 38.

51, 22 אִישׁ R 2. in textu אִשׁה, in margine אִישׁ ק׳.

51, 27 ואשכנַז Nun pathachatum. Hier. notat: כַּן.

51, 28 אֶת־פחותיה Sonc. Brix. uti E 2. J. וְאֶת־ idque falso. Namque solummodo Num. 35, 5 et Ez. 34, 4 reperitur אֶת וְאת וְאת וְאת ex fide Masorae. Versus, de quo agimus, est unus de octodecim cum אֶת אֶת וְאת וְאת.

51, 34 כְּרֵשׁוֹן Hier. addit: כֵּן בהללי.

51, 37 בָבֶל ׀ cum Pasek pariter atque post לְגַלִּים ׀ duce Masora.

51, 38 כגוֹרי cum Cholem.

51, 43 כָּל־אִישׁ Mas. parva: סמן „indicium,“ sic h. l. esse scribendum, aliter ac 50, 40. Vide חלופי קריאה.

51, 46 וּמֹשֵׁל sic in edd. veteribus omnibus, uti E 1. 2. F. M. Mrg. Hier. R 1. 2. una cum Occidentalibus, at Orientales מֹשֵׁל sine Vav copul., testibus Mas. parva ms. et F., qui diserte adnotant: ומשל למדינ׳ משל.

51, 50 הִלְכוּ Lamed raphatum ut postulat Imperativ. Kal, Masora.

51, 51 כְּלִמָּה Mem dagessatum, convenienter קְהִלָּה (*Michlol* 179). Athias et Jablonsk. perperam כְּלִימָה.

51, 55 נִתַּן שְׁאוֹן Tiphcha Mercha secundum Sonc. Brix. R 1. 2.

51, 56 קַשְּׁתוֹתָם Schin dagessatum et Thav raphatum ex fide codd. Vide Jes. 5, 28. Ps. 37, 15.

51, 57 וְגִבּוֹרֶיהָ plene in codd. veteribusque edd. omnibus, et recte quidem.

51, 58 חוֹמֹת sine Vav postremae in Sonc. Brix. subfragantibus F. Hier. Sic ubique toto in libro Jer. ad praeceptum Masorae. Vide 1, 18.

51, 59 בִּשְׁנַת R 2 בִּשְׁנָה, sed adjecta nota: בִּשְׁנַת ק׳, contra Masoram ad Jud. 1, 1 et *Ochla* 162. 163. Vide autem חלופי מערבאי.

51, 61 כְּבֹאֲךָ cum Caph quemadmodum 1 Sam. 10, 5. Masora.

Ibid. וְרָאִיתָ וְקָרָאתָ cum Sakeph magno in editione Jablonsk. et R 2. convenienter regulae. Edd. plurimae interpungunt:

וְרָאִ֫יתָ וְקָרָ֫אתָ cum Sakeph parvo et Gaja, rationem Ben-Naphtali secutae. Vide *Metheg-Setzung* § 39 not. Sonc. Brix.: וְרָאִיתָ וְקָרָאתָ.

51, 64 הָרָעָה cum Rebia, vide *Thorath emeth* 68.

52, 1 בְּמָלְכוֹ Beth dagessatum in Sonc. Brix. Mrg. R 2. Vide Ps. 23, 3.

52, 2 יְהוֹיָקִם defective sine Jod pariter atque 27, 1. Masora: ב׳ חסר. Vide חלופי מערבאי.

52, 3 הָיְתָה בִּירוּשָׁלַםִ his cum accentibus in Sonc. Brix. et codd. quemadmodum 2 Reg. 24, 20.

Ibid. הִשְׁלִיכוֹ h. l. penultima plene, contra 2 Reg. 24, 20 defective. He cum vocali Chirek, similiter ac הִשְׁמִדוּ (2 Reg. 10, 17), teste *Michlol* 72 [b].

52, 6 וְלֹא־הָיָה Mercha apud postremam in J. Hier. R 2. sicut 14, 4. 5. 1 Reg. 17, 7. 2 Reg. 25, 3. Cf. *Michlol* 5 [b].

52, 8 יְרֵחוֹ vide 39, 5.

52, 11 הַפְּקֻדּוֹת plene cum Vav in codd. veteribusque edd.

52, 12 רַב cum Munach, non makkephatum in Sonc. Brix. R 2. Item v. 16. 26. 30 et רַב v. 14. 15. 19.

52, 20 הַיָּם אֶחָד sic h. l. in Brix. attestantibus B. C 1. E 1. F. J. Mrg. Masora: ב׳ i. e. bis huncce in modum, h. l. et 2 Chr. 4, 15. At 1 Reg. 7, 44 et 2 Reg. 25, 16 הַיָּם הָאֶחָד. Vide חלופי קריאה. Edd. vulgatae exhibent הָאֶחָד, addita nota: יתיר ה׳, repugnante tamen Masora. Vide Mas. fin. p. 22.

52, 23 הָרִמֹּנִים F. notat: ב׳ חסר, i. e. duo defective sine Vav, h. l. et Cant. 6, 11. Alterum in versu plene. Vide Masoram ad Ex. 28, 33.

Ibid. רוּחָה Milel jubente Masora.

52, 29 שְׁמוֹנֶה prius in versu pertinet ad tria plene scribenda ex fide Mas. parvae ad h. l. Nota Mas. magnae impr. ad h. l. et Ez. 40, 31 תנינא דפסוק est mutanda in קדמא דפסוק, teste Masora ms.

Ibid. מִירוּשָׁלַםִ Sonc. Ven. 1515. 1521. 1615. Genuens. 1618. Plantin. Nissel. Hartman. Ben-Jsrael. Lombroso. Concord. et aliquot codd. הֻגְלָה מירושלם. At plerique codd. quorum in numero B. C 1. 2. E 1. 2. 3. F. H. Hier. J. Mrg. R 1. non agnoscunt הֻגְלָה, quod etiam R 2. exhibet vocalibus carens et expunctum.

52, 30 הֶגְלָה cum Rebia in Sonc. Brix. Ven. 1526 uti in C 2. E 2. Hier. J. Mrg. R 1. 2. idque jure.

52, 32 מִמַּעַל ut fieri oportet, cum Rebia in Sonc., ducibus C 2. E 1. Hier. J., pariter atque מֵעַל 2 Reg. 25, 28.

52, 33 וְשִׁנָּה h. l. desinens in He, at 2 Reg. 25, 29 in Aleph.

Ibid. וְאָכַל tonus haeret in ultima, neque retrocedit, utpote iterum sequente servo, similiter ac יִשָּׁמַע בָּהּ 6, 7, וְשָׁכַב אִישׁ Num. 5, 13, וְנָתַן עֵץ Ez. 34, 27, פָּרַשׂ רֶשֶׁת Thren. 1, 13, וּמֵאָה אֶלֶף 1 Chr. 21, 5.

Ibid. חַיָּו cum Jod simplici in Chethib, sed in Keri חַיָּיו uti versu subsequente in ipso textu cum Jod duplice. Aliter 2 Reg. 25, 29. 30, ubi plene scriptum praecedit defectivo.

Clausula masoretica. Summa versuum mille et trecenti et sexaginta et quatuor, אלף ושלש מאות וששים וארבעה. Sic in C 2. F. P. Editiones vulgatae habent 1365, Orientalium rationem secutae. Cf. ad 38, 28.

II.

חלופי ספר ירמיהו

שבין בני מערבאי ובין בני מדנהאי.

Scripturae libri Jeremiae intra scholas Occidentales et Orientales controversae.

מדנחאי Orientales (Babylonii):	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	
פְּשָׁעַתְּ[1]	פְּשַׁעַתְּ	3, 13.
מִמֶּנּוֹ רפי	מִמֶּנּוּ דגש	4, 8. 38, 25.
בפיך כתיב בַּפּוּךְ קרי[2]	בַּפּוּךְ	4, 30.
ישודדם כתיב, יְשָׁדְדֵם קרי[3]	יְשָׁדְדֵם	5, 6.
מְיֻזָּנִים כתיב וקרי[4]	מוזנים כתיב, מְיֻזָּנִים קרי	5, 8.
בּוֹטֵחַ מלא[5]	בֹּטֵחַ חסר	5, 17.
עֵצָהּ ה״א מפיק	עֵצָה ה״א רפי	6, 6.
כלה כתיב כֻּלּוֹ קרי	כֻּלָּה	Ibid.
מִפִּיכֶם[6]	מִפִּיהֶם	7, 28.
אם־ישוב כתיב, אם־יָשׁוּבוּ קרי[7]	אם־יָשׁוּב	8, 4.
וְסִיס כתיב וקרי[8]	וסוס כתיב וְסִיס קרי	8, 7.
האדמה כתיב, הַשָּׂדֶה קרי[9]	הַשָּׂדֶה	9, 21.

[1] Sic B. Item 13, 25. 50, 24.

[2] Sic B.

[3] Sic B.

[4] Sic B.

[5] Ita recte. Vide Argumenta ad h. l. et 12, 5. In Bibliis magnis haec varia lectio alieno loco posita est, id quod Norzium in errorem induxit.

[6] Vide Argumenta.

[7] Sic B.

[8] Ita recte secundum Masoram finalem p. 34 col. 1. Adstipulantur Cod. Tschufutkale No. 18ª et B. In Tschuf. No. 7 de varietate lectionis adnotatur: מערב׳ ותור וסיס ועגור, למדנחא׳ ועגיר כתיב ועגור ק׳, unde concluseris Orientales et Occidentales etiam nomen avis ועגור diverse pronuntiavisse.

[9] Sic B.

	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	מדנחאי Orientales (Babylonii):
9, 23.	חֶסֶד מִשְׁפָּט	חֶסֶד וּמִשְׁפָּט
10, 13.	ארץ כתיב, הָאָרֶץ קרי	אָרֶץ כתיב וקרי
10, 18.	וַהֲצֵרֹתִי חסר	וַהֲצֵרוֹתִי מלא
11, 11.	וְלֹא אשמע	וְאַל אשמע
13, 18.	השְׁפִּילו מלא	השְׁפִּלו חסר[1]
13, 25.	שָׁכַחַתְּ	שָׁכַחְתְּ[2]
15, 14.	והעברְתי בר״ש	והעבדְתי בדל״ת[3]
15, 21.	עָרִיצִים מלא	עָרִצִים חסר[4]
17, 4.	תּוּקָד	תיקד כתיב, תּוּקָד קרי
18, 17.	אֶרְאם	אַרְאם בפתח[5]
18, 21.	וְתִהְיֶנָה חסר יו״ד	ותהיֶינה מלא[6]
19, 3.	עַל המקום	אֶל המקום[7]
22, 14.	וספּוּן	וספין כתיב, וספּוּן קרי[8]
22, 16.	הִיא	הוא כתיב, הִיא קרי[9]
23, 35.	עַל רעהו	אֶל רעהו[10]
24, 1.	וַיְבִאֵם חסר	וַיְבִיאֵם מלא[11]
25, 2.	עַל־כָּל־עַם	עַל־עַם[12]
26, 8.	לדבר אֶל כל העם, קדמא דספרא	לדבר עַל כל העם
26, 24.	בֶּן שפן	בני שפן כתיב, בֶּן קרי[13]

1 Sic P.
2 Sic B. Cf. Argumenta ad Ez. 16, 4.
3 Sic B.
4 Vide Argumenta.
5 Sic B. Vide לקוטי קדמוניות p. 142. אוצר נחמד III. p. 125.
6 Sic Masora in F. ad Lev. 23, 17.
7 Sic B. Vide Argumenta.
8 Sic B.
9 Sic B.
10 Sic B. et P. in Variis Lectionibus atque Tschufutk. No. 7.
11 Teste Masora in C. 4 (Pentateucho) ad Deut. 26, 9.
12 Vide argumenta.
13 Sic B. et Varietas Lectionis in P.

	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	מדנחאי Orientales (Babylonii):
27, 1.	יהויקִם חסר יו״ד	יהויקִים מלא [1]
27, 5.	על פני הארץ	על פני כָל־הארץ [2]
27, 12.	ואל צִדְקִיָּה	ואל צִדְקִיָּהוּ [3]
27, 19.	אֶל העמודים	עַל העמודים [4]
28, 3.	ויביאם בָּבֶל	ויביאם בָּבֶלָה [5]
28, 17.	ההִיא	ההוא כתיב ההִיא קרי [6]
29, 7.	הִגְלֵיתִי	הגילתי כתיב, הִגְלֵיתִי קרי
29, 22.	וּכְאֶחָב כתיב וקרי	וכאחב כתיב, וּכְאַחְאָב קרי [7]
32, 11.	ההתום המצוה	ההתום וְאֶת־המצוה כתיב ולא קרי [8]
32, 12.	הַסֵּפֶר המקנה כתיב וקרי	הספר המקנה כתיב, סֵפֶר המקנה קרי [9]
32, 19.	בני אָדָם	בני אדם כתיב, בני הָאָדָם קרי [10]
32, 34.	וַיָּשִׂימוּ	ושימו כתיב, וַיָּשִׂימוּ קרי
33, 3.	וּבְצֻרוֹת	ונצרות כתיב, וּבְצֻרוֹת קרי
34, 2.	צִדְקִיָּהוּ	צִדְקִיָּה [11]

---

[1] Vide ad 52, 2.

[2] In B. Itaque in textu ab Orientalibus recensito על פני הארץ tantummodo quater reperitur, id quod in B. ad Am. 5,8 expresse notatur (ד׳). Masora occidentalis quinque locos numerat, Mas. ms. ad Num. 11, 31.

[3] Sic B. Nostra Masora facit cum Occidentalibus. Vide etiam ad 34, 2.

[4] Sic B. et Varietas Lectionis in Tschufutk. No. 7. et P. Vide etiam Argumenta ad Ez. 13, 2.

[5] B. et Tschufutk. 7.

[6] Sic B.

[7] Ita recte cum B. Cf. *Zeitschr. für luther. Theologie* 1875. p. 611.

[8] Talmud quoque Babylonicus, recensionem Orientalium sequens, sic hunc locum in *Nedarim* 38 adducit. Aliter Masora nostra Occidentalis, vide *Dikduke hateamim* 62.

[9] Sic B.

[10] Recte B; id quod typis expressum exhibetur, obscuritate laborat.

[11] Ex auctoritate Masorae parvae ad h. l. Aliter 27, 12, ubi contraria varietas obtinet.

מדנחאי Orientales (Babylonii):	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	
עַל הארץ [1]	אֶל הארץ	35, 11.
בקרוא כתיב, כִּקרוא קרי	כִּקרוא	36, 23.
וקרעה כתיב, יִקרעה קרי [2]	יִקרעה	Ibid.
ואיי כתיב, וְאַיֵּה קרי [3]	ואיו כתיב, וְאַיֵּה קרי	37, 19.
ירושלָֽם סוף פסוק [4]	ירושלָ֑ם אתנחתא	38, 28.
שַׂר־אֶצֶר ב׳ מלין [5]	שַׂרְאֶצֶר	39, 3.
שַׂר־סְכִים ב׳ מלין [5]	שַׂרְסְכִים	Ibid.
אֶל ירמיהו [6]	עַל ירמיהו	39, 11.
אָנוּ כתיב וקרי [7]	אנו כתיב, אֲנַחְנוּ קרי	42, 6.
ו ְלְהַסֵּךְ [8]	וְהַסֵּךְ	44, 18.
בשנת כתיב, בַּשָּׁנָה קרי	בַּשָּׁנָה	45, 1.
ואת כל הארץ לִי הִיא כתיב, ואת כל הארץ היא קרי [9]	ואת כל הארץ הִיא	45, 4.
אֶל נהר פרת	עַל נהר פרת	46, 2.
קומה כתיב, קוּמוּ קרי [10]	קוּמָה כתיב וקרי	46, 16.
איך כתיב, אֵיכָה קרי	אֵיכָה	48, 17.
יהגה כתיב, אֶהְגֶּה קרי [11]	יֶהְגֶּה	48, 31.

[1] In P. et Tschufutkale 7, sed transposito ordine. Cf. Norzium.

[2] Sic B.

[3] Chethib Occidentalium exit in Vav, Orientalium in Jod, Keri utrorumque est וְאַיֵּה. Cf. Masoram ad Dan. 5. 2 Sam. 21.

[4] Vide Argumenta.

[5] Sic B. et Masora ms.

[6] Masora nostra, quae textum Occidentalem tuetur, hunc locum refert ad quatuor עַל־ירמיהו libri (Mas. ad 18,18). Orientales legunt אֶל ac proinde nonnisi tria עַל־ירמיהו numerant.

[7] Sic et P. in Varietate Lectionis.

[8] Vide Argumenta ad v. 17.

[9] Sic B.

[10] Item Jud. 18, 9 teste B, qui h. l. adnotat ב׳ דכתיב קומה וקרי קוּמוּ, ונעלה דשופטים׃.

[11] Sic B.

	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	מדנחאי Orientales (Babylonii):
48, 36.	כחֲלִילִים, תנינא דפסוק מלא דמלא	כחֲלִלִים חסר יוד קדמא
48, 41.	נתְפָּשָׂה	נתפשו כתיב, נתְפָּשָׂה קרי
48, 44.	הניס כתיב, הֲנָּס קרי	הֲנָּס כתיב וקרי
49, 12.	יִשְׁתּוּ	ושתו כתיב, יִשְׁתּוּ קרי[1]
49, 19.	יֹעִדֶנִּי קדמא דאדום	יעדנו כתיב, יֹעִידֶנִּי קרי
49, 20.	ומהשבותיו מלא ו׳	ומחשבֹתיו חסר[2]
50, 6.	שובבים כתיב, שׁוֹבְבוּם קרי	שׁוֹבְבוּם כתיב וקרי
50, 9.	עַל בבל	אֶל בבל[3]
50, 11.	כאַבִּירִים מלא דמלא	כאַבִּרִים חסר יוד קדמא
50, 20.	בימים הָהֵם	בימים הָהֵמָּה[4]
50, 24.	ידעַתְּ	ידעְתְּ[5]
51, 3.	אֶל ידרך ידרך הדרך קשתו וְאֶל יתעל	אַל ידרך ידרך הדרך קשתו וְאַל יתעל[6]
51, 29.	קָמָה כתיב וקרי	קמה כתיב, קָמוּ קרי[7]
51, 46.	וּמֹשֵׁל על משל	מֹשֵׁל על משל[8]
51, 59.	בִּשְׁנַת כתיב וקרי	בשנת כתיב, בַּשָּׁנָה קרי[9]
52, 2.	יהויקִם חסר יו״ד	יהויקִים מלא[10]

[1] Sic B.

[2] Ita recte. Cf. Norzium.

[3] Ita recte teste B. Cf. Pinsker, *Einleitung* p. 128.

[4] Masora (ad 3, 16), utpote Occidentales sequens, hunc locum non habet in numero octo בימים הָהֵמָּה.

[5] Sic B. Vide 3, 13.

[6] Tschufutkale 7, itemque B.

[7] Sic B. Eodemque modo variat 1 Sam. 4, 15.

[8] Sic differunt teste Masora parva ms. Vide Argumenta.

[9] Sic B. Vide Argumenta.

[10] Sic F. P, quamquam inverso ordine. Occidentales hoc nomen hic et 27, 1 sine Jod ultimae scribunt, Orientales contra ubique plene יהויקים. Secundum indicem typis expressum varietas ad כְּכֹל pertineret, cujus loco כֹּל esset lectio Orientalium, at contradicit B.

III.

חלופי נקוד בספר ירמיהו
בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci libri Jeremiae a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro ms. עדת דבורים, de quo vide *Dikduke hateamim* p. XXXII).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
עֲֽל־כָּֽל־אֲשֶׁ֣ר	עַֽל־כָּֽל־אֲשֶׁ֣ר	1, 7.*
הֽ͏ַמְּעֻלָּֽה	הַֽמַּעֲלָֽה	2, 6.
כִּ֥י־אִֽם תְּכַבְּסִ֗י[1]	כִּ֣י אִם־תְּכַבְּסִ֗י	2, 22.
וַתֶּֽחֱנַ֥ף[2]	וַתֶּֽחֱנַ֥ף	3, 9.*
לָֽעָם־הַזֶּ֔ה[3]	לָֽעָם־הַזֶּ֔ה	4, 11.*
הַמֶּֽרְחָ֑ק	הַמֶּרְחָ֑ק	4, 16.
לֹ֣וא הָ֑וּא[4]	לֽוֹא־ה֑וּא	5, 12.*
אֲשֶֽׁר־נִקְרָֽא שְׁמִ֖י[5]	אֲשֶׁ֣ר נִקְרָֽא־שְׁמִ֖י	7, 10.
אֶֽת־כָּל־הַֽמַּעֲשִׂ֥ים	אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂ֥ים	7, 13.
לְֽמִן־הַיּ֗וֹם	לְמִן־הַיּ֗וֹם	7, 25.*
וְֽהַשְׁלִ֙יכִי֙[6]	וְהַשְׁלִ֙יכִי֙	7, 29.*
וְֽהָיְתָ֞ה[7]	וְהָֽיְתָ֞ה	7, 33.
וַֽיִּדְרְכ֤וּ	וַיִּדְרְכ֤וּ	9, 2.
יַֽעֲקֹ֔ב[8]	יַעְקֹ֔ב	9, 3.*

[1] Item 22, 24. 37, 10. Vide ad Jes. 10, 22.

[2] Similiter Deut. 6, 15. Jos. 24, 27. Jud. 9, 43. Vide ad Ps. 19, 11.

[3] Item 23, 32. Cf. *Metheg-Setzung* § 11.

[4] Etiam in S.

[5] Similiter 25, 29. Vide ad Iob. 1, 3.

[6] Similiter 10, 20. 31, 4. 32, 35. 38, 10. Vide *Metheg-Setzung* § 39. not.

[7] Masora partes Ben-Ascheri sequitur (vide Mas. finalem p. 23 col. 7) Vide ad Jes. 28, 4.

[8] Vide ad Gen. 27, 36.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
לַמְּקֽוֹנְנוֹת [1]	לַמְקֽוֹנְנ֣וֹת	9, 16.
וְֽאֵינָ֑ם	וְאֵינָ֑ם	10, 20.
אַֽל־בְּאַפְּךָ	אַל־בְּאַפְּךָ	10, 24.*
הוֹצִיאִי־אוֹתָ֤ם [2]	הֽוֹצִיאִֽי־אוֹתָ֤ם	11, 4.*
וְֽעַד־הַיּ֣וֹם	וְעַד־הַיּ֣וֹם	11, 7.*
יִֽתְנַגְּפ֖וּ	יִתְנַגְּפ֖וּ	13, 16.*
מִֽתְנַבְּאִ֥ים	מִתְנַבְּאִ֥ים	14, 14.*
גַּֽם־כֹּהֵ֗ן	גַּם־כֹּהֵ֗ן	14, 18.*
בֶּֽן־יְחִזְקִיָּ֙הוּ֙	בֶּן־יְחִזְקִיָּ֙הוּ֙	15, 4.
לֹ֥א יָשַׁ֛בְתִּי בְסוֹד מְשַׂחֲקִ֖ים	לֹֽא־יָשַׁ֥בְתִּי בְסוֹד־מְשַׂחֲקִ֖ים	15, 17.*
הֶ֥בֶל וְאֵ֖ין בָּ֑ם	הֶ֥בֶל וְאֵֽין־בָּ֖ם	16, 19.
וְֽהָיָ֙ה [3]	וְהָיָ֙ה	17, 6.
אֶל־אִ֣ישׁ יְהוּדָ֞ה	אֶל־אִֽישׁ־יְהוּדָ֞ה	18, 11.
לְֽהִנָּבֵ֣א [4]	לְהִנָּבֵ֣א	19, 14.
עַֽל־הַכַּשְׂדִּ֗ים	עַל־הַכַּשְׂדִּ֗ים	21, 9.*
בֵּ֣ית מֶ֣לֶךְ	בֵּית־מֶ֣לֶךְ	22, 1.
כִּי־אִ֣ם יִהְיֶ֜ה [5]	כִּ֣י אִם־יִהְיֶ֜ה	22, 24.*
אֵ֣ין חֵ֣פֶץ	אֵֽין־חֵ֣פֶץ	22, 28.
הַֽנִּבְּאִ֛ים	הַנִּבְּאִ֛ים	23, 16. 25.
אֵ֤ת אֲשֶׁר אָמְרוּ֙	אֵ֤ת אֲשֶׁר־אָמְרוּ֙	23, 25.
לָֽעָם־הַזֶּ֖ה	לָעָ֥ם־הַזֶּ֖ה	23, 32.*
מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֞ל	מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֞ל	24, 1.
אֶֽת־כָּל־עֲבָדָ֧יו	אֶת־כָּל־עֲבָדָ֧יו	25, 4.
וְּכְמַעֲשֵׂ֥ה [6]	וּכְמַעֲשֵׂ֥ה	25, 14.

[1] Vide 2 Chr. 5, 13.

[2] Vide 4, 11.

[3] Vide ad Hos. 2, 1.

[4] Verum 26, 12 etiam Ben-Ascher Gaja adjicit (*Metheg-Setzung* §. 39).

[5] Item Num. 24, 22. Jes. 10, 22.

[6] Similiter Ps. 90, 17. Vide ibi ad 19, 11.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וְהִֽתְגָּֽעֲשׁ֑וּ [1]	וְהִתְגָּעֲשׁ֑וּ	25, 16.*
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִ֑י [2]	אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִ֑י	25, 29.*
וְֽיִלְלַ֖ת [3]	וִֽילְלַ֖ת	25, 36.
אֶֽל־כָּל־קְהַ֖ל	אֶֽל־כָּל־קְהַ֖ל	26, 17.
בֶּֽן־שְׁמַעְיָ֫הוּ מתג [4]	בֶּֽן־שְׁמַעְיָ֫הוּ	26, 20.*
הַֽנִּבְּאִים, הַֽנִּבְּאִ֣ים	הַנִּבְּאִים, הַנִּבְּאִ֣ים	27, 15.16. 29, 21.
מְשַׁלֵּ֣חֲךָ	מְשַׁלֵּֽחֲךָ	28, 16.*
וְהִֽתְפַּלְל֥וּ [5]	וְהִתְפַּֽלְל֥וּ	29, 7.
אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּ֥ים	אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּ֥ים	29, 18.*
וַֽיְדַבְּר֤וּ	וַיְדַבְּר֤וּ	29, 23.*
וְֽיִסַּרְתִּ֫יךָ [6]	וְיִסַּרְתִּ֫יךָ	30, 11. 46, 28.
וְֽנִבְנֵ֗ית	וְנִבְנֵ֗ית	31, 4.
וְֽעַל־בְּנֵי־צֹ֑אן	וְעַל־בְּנֵי־צֹ֑אן	31, 12.
אֶכְתֳּבֶ֑נָּה פתח [7]	אֶכְתֳּבֶ֑נָּה קמץ	31, 33.
לְֽהַעֲבִ֗יר	לְהַֽעֲבִ֗יר	32, 35.*
בַּמָּֽקוֹם־הַזֶּ֗ה [8]	בַּמָּקוֹם־הַזֶּ֗ה	33, 10.*
יוֹמָם־וָלָ֑יְלָה [9]	יוֹמָם־וָלָֽיְלָה	33, 20.*
וְֽכָל־חֵיל֞וֹ	וְכָל־חֵיל֞וֹ	34, 1.
וְּבְמִשְׂרְפ֣וֹת	וּבְמִשְׂרְפ֣וֹת	34, 5.
שֶׁ֣בַע שָׁנִ֔ים	שֶׁ֣בַע־שָׁנִ֔ים	34, 14.

[1] Similiter Lev. 21, 1. 23, 44. Ez. 45, 17. Mi. 4, 9. Eccl. 12, 3. Neh. 10, 34. Vide *Metheg-Setzung* § 26.

[2] Haec varietas Bibliis quoque magnis ad marginem adnotata est. Editiones falso secundum Ben-Naphtali interpungunt, supra vero 7, 14 et 2 Chr. 7, 14 accentus recte se habent.

[3] Vide ad Gen. 27, 28.

[4] Pari modo 36, 12.

[5] Itidem 2 Chr. 6, 24.

[6] Vide ad Gen. 27, 28 et *Dikduke hateamim* § 13.

[7] Similiter Ez. 35, 6.

[8] Similiter 4, 11. 11, 14. 23, 32. 33, 20. 44, 14.

[9] Cf. *Metheg-Setzung* § 11.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם	אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם	34, 16.
שֻׁבוּ נָא	שֻׁבוּ־נָא	35, 15.
בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ	בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ	36, 12.*
יִקְרָעֶהָ	יִקְרָעֶהָ	36, 23.*
כִּי־אִם הִכִּיתֶם	כִּי אִם־הִכִּיתֶם	37, 10.
אֶת־יִרְמְיָהוּ [1]	אֶת־יִרְמְיָהוּ	37, 13. 38, 14.
אֲשֶׁר־נִבְּאוּ	אֲשֶׁר־נִבְּאוּ	37, 19.*
וַיְשַׁלְּחוּ	וַיְשַׁלְּחוּ	38, 6.*
וְהַעֲלִיתָ אֶת־יִרְמְיָהוּ [2]	וְהַעֲלִיתָ אֶת־יִרְמְיָהוּ	38, 10.*
וַיְשַׁלְּחֵם	וַיְשַׁלְּחֵם	38, 11.*
אֶל־צִדְקִיָּהוּ	אֶל־צִדְקִיָּהוּ	38, 17.*
אֶת־צִדְקִיָּהוּ	אֶת־צִדְקִיָּהוּ	39, 5.*
וַיִּשְׁחָטֵם	וַיִּשְׁחָטֵם	41, 7.*
בֶּן־הוֹשַׁעְיָה [3]	בֶּן־הוֹשַׁעְיָה	42, 1.* 43, 2.
לָגוּר־שָׁם [4]	לָגוּר־שָׁם	44, 14.*
הֲמִבַּלְעָדֵי	הֲמִבַּלְעָדֵי	44, 19.
אִם־יִהְיֶה	אִם־יִהְיֶה	44, 26.*
וְיָדְעוּ [5]	וְיָדְעוּ	44, 28.
מִבֵּית אֵל	מִבֵּית אֵל	48, 13.*
מַה נִּהְיָתָה	מַה־נִּהְיָתָה	48, 19.*
וּלְמַמְלְכוֹת	וּלְמַמְלְכוֹת	49, 28.*
וּמַעֲלָה [6]	וּמַעֲלָה	50, 9.*

[1] At 37, 21. 38, 6. 7. 13. et ipse Ben-Ascher Gaja apponit.

[2] In utroque vocabulo discrepant.

[3] Ben Naphtali gutturali Scheba simplex quiescens impertit (vide ad Ps. 19, 11) et syllabae primae (ante Makkeph) Gaja apponit sicuti 26, 20. 36, 12.

[4] Vide 4, 11.

[5] Sic et Ez. 28, 22. 34, 27. Mas. ms. ait: כל וְיָדְעוּ בגרשים לבן נפתלי געיא, בן אשר בלא געיא.

[6] Similiter 2, 6. Ps. 135, 7. Vide ibi ad 19, 11.

	Ben-Ascher:	Ben-Naphtali:
51, 3.*	אֶל־יִדְרֹךְ	אֶל־יִדְרֹךְ
51, 7.	כּוֹס־זָהָב	כּוֹס זָהָב
51, 10.	וּנְסַפְּרָה	וּנְסַפְּרָה
51, 61.	וְרָאִיתָ וְקָרָאתָ	וְרָאִיתָ וְקָרָאתָ [1]
52, 12.*	תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה	תְּשַׁע עֶשְׂרֵה [2]
52, 25.*	אֲשֶׁר־הָיָה פָקִיד ׀	אֲשֶׁר הָיָה פָקִיד ׀ [3]

IV.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר ירמיהו

Loci libri Jeremiae vocalem non productam in pausa retinentes.

2, 14.	היה לָבַז
3, 5.	לָנֶצַח
4, 11.	ולוא לְהָבַר
7, 10.	ואמרתם נִצַּלְנוּ
8, 5.	משבה נִצַּחַת
8, 21.	בת עמי הָשְׁבַּרְתִּי
10, 11.	לא עָבַדוּ
10, 25.	נוהו הֵשַׁמּוּ
13, 16.	ושית לַעֲרָפֶל
15, 10.	כלה מקללַוְני
22, 14.	ומשוח בששַׁר
30, 16.	אתן לָבַז
32, 1.	שנה לנבוכדראצַּר
32, 44.	הַנֶּגֶב
35, 4.	שמר הַסַּף
37, 15.	הַכֶּלֶא
49, 2.	באש תִּצַּתְנָה
49, 28.	קֶדֶם
51, 27.	מני ואשכנַז
51, 58.	באש יִצַּתּוּ
52, 24.	שמרי הַסַּף
52, 28.	הגלה נבוכדראצַּר
52, 29.	עשרה לנבוכדראצַּר

וכל לישן בָּבֶל, וכל לָבֶטַח דכוותה, בין באתנח בין בס"פ.

---

[1] Similiter Deut. 4, 19. Thren. 1, 11. 3, 40. 5, 21. Est. 8, 6. Vide Argumenta.

[2] Aeque ac 2 Reg. 25, 8. Cf. *Metheg-Setzung* §. 43.

[3] Eodem modo 2 Reg. 25, 19.

V.

פסקתא בספר ירמיהו

Loci libri Jeremiae lineola Pasek notati.

1, 13.	יי ׀ אלי
4, 1.	ישראל ׀ נאם
4, 19.	מעי ׀ אחילה
6, 11.	יי ׀ מלאתי
6, 14.	שלום ׀ שלום
8, 11.	וחברו
7, 9.	הגנב ׀ רצח
9, 2.	אל־רעה ׀ יצאו
11, 5.	אמן ׀ יי
12, 5.	רגלים ׀ רצתה
15, 12.	ברזל ׀ ברזל
17, 25.	מלכים ׀ ושרים
21, 7.	ואחרי כן ׀ נאם
Ibid.	עבדיו ׀ ואת העם
23, 6.	יי ׀ צדקנו
31, 40.	הפגרים ׀ והדשן
32, 44.	בספר ׀ וחתום
33, 2.	יי ׀ שמו
33, 16.	יי ׀ צדקנו
34, 1.	בבל ׀ וכל חילו
35, 15.	הנבאים ׀ השכם
Ibid.	ושלח ׀ לאמר
41, 10.	וישב ׀ ישמעאל
44, 25.	מלאתם ׀ לאמר
48, 20.	הילילו ׀ וזעקו
49, 24.	ורטט ׀ ההזיקה
49, 37.	עליהם ׀ רעה
50, 14.	על בבל ׀ סביב
50, 29.	אל בבל ׀ רבים
51, 2.	לבבל ׀ זרים
51, 37.	בבל ׀ לגלים ׀ מעון, ב׳ בו

VI.

סדרים בספר ירמיהו לא, וסמניהון:

Sectiones libri Jeremiae masoreticae.

1, 1.	דברי ירמיהו
3, 6.	ויאמר יי אלי, דבתר הינטור לעולם
5, 1.	שוטטו בחוצות
6, 2.	הנוה והמענגה דמיתי
7, 23.	כי אם את הדבר הזה צויתי

9, 24.	הנה ימים באים, דבתר כי אם בזאת יתהלל
12, 15.	והיה אחרי נתשי אותם
15, 1.	ויאמר יי אלי, דבתר היש בהבלי הגוים
17, 7.	ברוך הגבר אשר יבטח
18, 19.	הקשיבה יי אלי
20, 13.	שירו ליי הללו
23, 7.	לכן הנה ימים באים, דבתר בימיו תושע יהודה
25, 1.	הדבר אשר היה, דבתר ושלחתי בם את החרב
26, 1.	בראשית ממלכות יהויקים
27, 1.	בראשית ממלכת יהויקם
29, 8.	כי כה אמר יי, דבתר ודרשו את שלום
30, 10.	ואתה אל תירא עבדי, דבתר ועבדו את יי
31, 33.	כי זאת הברית אשר
32, 26.	ויהי דבר יי, דבתר ואתה אמרת אלי
33, 17.	כי כה אמר יי, דבתר בימים ההם תושע
35, 12.	ויהי דבר יי, דבתר ונשב בירושלם
36, 27.	ויהי דבר יי, דבתר ויצוה המלך את ירחמאל
38, 8.	ויצא עבד מלך מבית
40, 1.	הדבר אשר היה, דבתר כי מלט אמלטך
42, 12.	ואתן לכם רחמים
44, 24.	ויאמר ירמיהו אל כל העם
46, 27.	ואתה אל תירא עבדי, דבתר ונתתים ביד
49, 1.	לבני עמון כה אמר יי
50, 5.	ציון ישאלו דרך הנה
51, 10.	הוציא יי את צדקתינו
51, 59.	הדבר אשר צוה ירמיהו

VII.

חלופי קריאה בספר ירמיהו

*Loci libri Jeremiae aliorumque librorum consimiles qui facile confunduntur.**)

לְהצילך נאם יי	1, 8 Primo
נאם יי לְהצילך	1, 19 Secundo
לֶאכל פריה וְטובה	2, 7 Jer.
לֶאכל אֶת פריה וְאֶת טובה	9, 36 Neh.
וְכֹהניהם ונביאיהם	2, 26 Primo
כֹּהניהם ונביאיהם	32, 32 Secundo
בָּגוֹדָה אחותה יהודה	3, 7 Primo et 3, 10 Tertio
בֹּגֵדָה יהודה אחותה	3, 8 Secundo
העַל אלה לוֹא אפקֹד נאם יי	5, 9 Primo et 5, 29 Secundo
העַל אלה לֹא אפְקָד־בָּם נאם יי	9, 8 Tertio
וְאִם בגוי אשר	5, 9 Primo
אִם בגוי אשר	5, 29 Secundo et 9, 8 Tertio
גשם יוֹרה ומלקוש	5, 24 Jer.
גשם מוֹרה ומלקוש. וסמן יומו.	2, 23 Jo.
הֲגָנֹב רָצֹחַ ונאף	7, 9 Jer.
וְרָצֹחַ וְגָנֹב ונאף	4, 2 Hos.
כי מקטַנָּם ועד גדולָם כֻּלּוֹ (בוי״ו), וּמִנביא ועד כהן כֻּלּוֹ (בוי״ו)	6, 13 Primo
כי מקטֹן ועד גָּדוֹל כֻּלֹּה (בהא), מִנביא ועד כהן כֻּלֹּה (בהא)	8, 10 Secundo
ויְרַפְּאוּ את שבר עמי	6, 14 Primo
ויְרַפּוּ את שבר בַּת עמי	8, 10 Secundo
בעת פְּקַדְתִּים	6, 15 Primo

*) Locos librorum Jeremiae et Regum facile permiscendos in editione libri Regum, Deo volente, exhibebimus.

בעת פְּקֻדָּתָם	8, 12 Secundo
בא מֵאֶרֶץ צפון	6, 22 Primo
בא מִצפון	50, 41 Secundo
וגוי גדול יֵעוֹר מירכתי ארץ	6, 22 Primo
וגוי גדול וּמְלָכִים רַבִּים יֵעֹרוּ מירכתי ארץ	50, 41 Secundo
אכזרי הוּא, עליך בת צִיּוֹן	6, 23 Primo
אכזרי הֵמָּה, עליך בת בָּבֶל	50, 42 Secundo
צרה החזיקתנו	6, 24 Primo
צרה החזיקתהו	50, 43 Secundo
וְקָרָאתָ שם את הדבר הזה	7, 2 Primo
וְדִבַּרְתָּ שם את הדבר הזה. וסמן ויקרא אל משה וידבר (Lev. 1, 1.)	22, 1 Secundo
ואמרת שִׁמְעוּ דבר יי כָּל יהודה	7, 2 Primo
ואמרת שְׁמַע דבר יי מֶלֶךְ יהודה	22, 2 Secundo
הַשְׁכֵּם ודבר	7, 13 Primo
אַשְׁכִּים ודבר. וסמן, הַאַף תספה	25, 3 Secundo
ואל תשא בעדם רנה ותפלה וְאַל תִּפְגַּע בִּי	7, 16 Primo
ואל תשא בעדם רנה ותפלה	11, 14 Secundo
אשר לא צִוִּיתִי ולא עלתה על לבי	7, 31 Primo
אשר לא צִוִּיתִי וְלֹא דִבַּרְתִּי ולא עלתה על לבי	19, 5 Secundo
אשר לא צִוִּיתִים ולא עלתה על לבי	32, 35 Tertio
לא יֵאָסְפוּ ולא יקברו לְדֹמֶן	8, 2 Primo
לא יִסָּפְדוּ ולא יקברו לְדֹמֶן	16, 4 Secundo
לא יקברו ולא יִסְפְּדוּ לָהֶם	16, 6 Tertio
לא יִסָּפְדוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ ולא יקברו לְדֹמֶן	25, 33 Quarto
לְעֵת מרפֵּה והנה בעתה (ה"א)	8, 15 Primo
וּלְעֵת מרפֵּא והנה בעתה (אל"ף)	14, 19 Secundo
נָדְדוּ הלכו	9, 9 Primo
נָדוּ הלכו	50, 3 Secundo
לכן כה אמר יי צבאות אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הנני מאכילם אֶת הָעָם הַזֶּה לענה	9, 14 Primo

לכן כה אמר יי צבאות עַל הַנְּבִאִים הנני מאכִיל אוֹתָם לענה	23, 15 Secundo
ויַעֲלֶה נשאים מקצה הָאָרֶץ (קרי).	10, 13 Primo
ויעַל נשאים מקצה אָרֶץ	51, 16 Secundo
כי יוצר הכל הוא וְיִשְׂרָאֵל שבט נחלתו	10, 16 Primo
כי יוצר הכל הוא וְשבט נחלתו	51, 19 Secundo
שפך חמתך עַל הגוים אשר לא ידעוך ועל מִשְׁפָּחוֹת	10, 25 Jer.
שפך חמתך אֶל הגוים אשר לא ידעוך ועל מַמְלָכוֹת. וחד פסוק סמן, כי הנני קרא לכל משפחות ממלכות (Jer. 1, 15)	79, 6 Psalm.
כי אכְלוּ את יעקב וַאֲכָלֻהוּ וַיְכַלֻּהוּ ואת נוהו השמו	10, 25 Jer.
כי אכַל את יעקב ואת נוהו השמו	79, 7 Psalm.
ולא אשמע אֲלֵיהֶם	11, 11 Jer.
ולא אשמע אוֹתָם	8, 18 Ez.
ויי צבאות שֹׁפֵט צֶדֶק בֹּחֵן כליות ולב, סמן שצ״ב	11, 20 Primo
ויי צבאות בֹּחֵן צַדִּיק רֹאֶה כליות ולב, סמן בצ״ר	20, 12 Secundo
עַל אנשי ענתות	11, 21 Primo
אֶל אנשי ענתות. וסמן עַל הכפרת, אֶל הכפרת (Ex. 25, 20)	11, 23 Secundo
בשו וְהָכְלְמוּ וְחָפוּ ראשם	14, 3 Primo
בשו אִכָּרִים חָפוּ ראשם	14, 4 Secundo
מקוה ישראל מושיעו	14, 8 Primo
מקוה ישראל יְהוָֹה כל עזביך	17, 13 Secundo
חילך וְאוצרתיך לבז אתן	15, 13 Primo
חילך כָל־אצרתיך לבז אתן	17, 3 Secundo
והעברְתִי את איביך בארץ לא ידעת	15, 14 Primo
והעבדְתִּיךָ את איביך בארץ אֲשֶׁר לא ידעת. וסמן ר״ד	17, 4 Secundo

15, 14 Primo	כי אש קָדְחָה באפי עֲלֵיכֶם תוקד
17, 4 Secundo	כי אש קְדַחְתֶּם באפי עַד עוֹלָם תוקד
16, 14 Primo	ולא יֵאָמֵר עוד חי יי
23, 7 Secundo	ולא יֹאמְרוּ עוד חי יי
16, 15 Primo	אשר העלה את בני ישראל מארץ צָפוֹן
23, 8 Secundo	אשר העלה וַאֲשֶׁר הֵבִיא את זֶרַע בֵּית ישראל מארץ צפוֹנָה
16, 15 Primo	אשר הִדִּיחָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִים על אדמתם אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם
23, 8 Secundo	אשר הִדַּחְתִּים שָׁם וְיָשְׁבוּ על אדמָתָם׃ (ס״פ)
17, 8 Jer.	והיה כעץ שתול על מַיִם
1, 3 Psalm.	והיה כעץ שתול על־פַּלְגֵי מָיִם
17, 10 Primo	וְלָתֵת לאיש כדרכיו כִּפְרִי מעלליו
32, 19 Secundo	לָתֵת לאיש כדרכיו וְכִפְרִי מעלליו
17, 25 Primo	ובאו בשערי הָעִיר הַזֹּאת מלכים וְשָׂרִים ישבים על כִּסֵּא דָוִד
22, 4 Secundo	ובאו בשערי הַבַּיִת הַזֶּה מלכים ישבים לְדָוִד על כִּסְאוֹ
18, 7 Primo	רֶגַע אדבר—לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד
18, 9 Secundo	וְרֶגַע אדבר—לִבְנוֹת וְלִנְטֹעַ
19, 7 Primo	לפני איביהם וּבְיַד מבקשי נפשם
49, 37 Secundo	לפני איביהם וְלִפְנֵי מבקשי נפשם
19, 13 Primo	לְכֹל הבתים אשר קטרו על גגתיהם לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נסכים לאלהים אחרים
32, 29 Secundo	וְאֵת הבתים אשר קטרו על גגותיהם לַבַּעַל וְהִסִּכוּ נסכים לאלהים אחרים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי
21, 9 Primo	בחרב וּבָרעב ובדבר
38, 2 Secundo	בחרב בָּרעב ובדבר
21, 9 Primo	והיוצא וְנָפַל עַל הכשדים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם והיה והיתה לו נפשו לשלל

והיצא אֶל הכשדים וחיה והיתה לו נפשו לשלל וָחָי	38, 2 Secundo
והצילו גזול מיד עוֹשֵׁק	21, 12 Primo
והצילו גזול מיד עָשׁוּק	22, 3 Secundo
לכן כה אמר יי אֶל יהויקים	22, 18 Primo
לכן כה אמר יי עַל יהויקים	36, 30 Secundo
צמח צַדִּיק וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל ועשה משפט וצדקה בארץ	23, 5 Primo
צמח צְדָקָה ועשה משפט וצדקה בארץ	33, 15 Secundo
בְּיָמָיו תושע יהודה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לבטח וזה שְׁמוֹ אשר יקרְאוֹ יי צדקנו	23, 6 Primo
בַּיָּמִים הָהֵם תושע יהודה וִירוּשָׁלַם תִּשְׁכּוֹן לבטח וזה אשר יקרָא לָהּ יי צדקנו	33, 16 Secundo
חמה יצאה וְסַער מִתְחוֹלֵל	23, 19 Primo
חמה יצאה סַער מִתְגּוֹרֵר	30, 23 Secundo
לא ישוב אף יי—תתבוננו בה בִינָה	23, 20 Primo
לא ישוב חֲרוֹן אף יי—תתבוננו בָהּ׃ ס״פ	30, 24 Secundo
מה עָנָה יי	23, 35 Primo
מה עָנָךְ יי	23, 37 Secundo
לְחרפה וּלְמשל לְשנינה וְלִקללה	24, 9 Primo
לְשמה וְלִשרקה וּלחרבות עולם	25, 9 Secundo
לְחרבה לְשמה לְשרקה וְלִקללה	25, 18 Tertio
לְאלה וּלְשמה וְלִשרקה וּלְחרפה	29, 18 Quarto
לְאלה וּלְשמה וְלִקללה וּלְחרפה	42, 18 Quinto et 44, 12 Sexto
לְחרבה וּלְשמה ולקללה	44, 22 Septimo
לְשמה לְחרפה לְחרב וְלִקללה	49, 13 Octavo
ושבו עַל האדמה אשר נָתַן יְיָ לָכם	25, 5 Primo
ושבו אֶל האדמה אשר נָתַתִּי לָכם	35, 15 Secundo
קול צַעֲקַת הרעים	25, 36 Jer.
קול יִלְלַת הרעים	11, 3 Sach.
לְכל גויי הארץ	26, 6 Primo et 33, 9 Secundo

34, 8 Tertio	בְּכל גויי הארץ. וסמן, לְכל באי שער, בְּכל באי שער (Gen. 23, 10. 18)
27, 10 Primo et 14 Secundo	כי שקר הֵם נבאים לכם
27, 16 Tertio	כי שקר הֵמָּה נבאים לכם
29, 9 Quarto	כי בְשקר הֵם נבאים לכם
27, 18 Primo	הנותרים בְּבֵית יי ובית מלך יהודה ובִירושלם בבלה
27, 21 Secundo	הנותרים בֵּית יי ובית מלך יהודה וִירושלָם׃ ס״פ
28, 16 Primo	כי סרה דִבַּרְתָּ אֶל יי
29, 32 Secundo	כי סרה דִבֶּר עַל יי
29, 4 Primo	לְכל הגולה אשר הִגְלֵיתִי מירושלם בבלה
29, 20 Secundo	כָּל הגולה אשר שִׁלַּחְתִּי מירושלם בבלה
29, 5 Primo	ואִכלו בת פִּרְיָן
29, 28 Secundo	ואִכלו את פְּרִיהֶן
9, 14 Am.	ואָכלו את פְּרִיהֶם
30, 3 Jer.	ושבתי את שבות עמי ישראל וִיהודָה
9, 14 Am.	ושבתי את שבות עמי ישראל
30, 10 Primo et 46, 27 Secundo	וְאַתָּה אַל תירא עבדי יעקב
46, 28 Tertio	אַתָּה אל תירא עבדי יעקב
30, 11 Primo	כי אתך אֲנִי נאם יי לְהוֹשִׁיעֶךָ
46, 28 Secundo	נאם יי כי אתך אָנִי
30, 11 Primo	אשר הֲפִצוֹתִיךָ שָּׁם אַךְ אתך
46, 28 Secundo	אשר הִדַּחְתִּיךָ שָׁמָּה וְאתך
30, 14 Primo	על רב עונך עצמו חטאתָיִךְ׃ ס״פ
30, 15 Secundo	על רב עונך עצמו חטאתַיִךְ עָשִׂיתִי אֵלֶּה לָךְ
30, 18 Primo	ונבנתה עִיר
31, 38 Secundo	ונבנתה הָעִיר
31, 29 Jer.	אבות אָכלו בסר ושני בָנים תקהינה
18, 2 Ez.	אבות יֹאכלו בסר ושני הַבָּנים תקהינה
11, 11 Primo et 11, 14 Tertio	את סֵפר המקנה

את הַסֵּפֶר המקנה	11, 12 Secundo
כי אשיב את שבותם נְאֻם יְיָ	32, 44 Primo
כי אשיב את שבותם וְרִחַמְתִּים	33, 27 Secundo
לקרא דרור אִישׁ לְרעהו	34, 15 Primo
לקרא דרור איש לְאָחִיו וְאִישׁ לרעהו	34, 17 Secundo
ונשמע־לְכל אשר צונו	35, 8 Primo
ונשב־כְּכל אשר צונו	35, 10 Secundo
בשנה התשעית לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בחדש העשרי בא	39, 1 Primo
וַיְהִי בשנה התשעית לְמָלְכוֹ בחדש העשירי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בא	52, 4 Secundo
וְכל חילו אֶל ירושלם וַיָּצֻרוּ	39, 1 Primo
הוּא וְכל חילו עַל ירושלם וַיַּחֲנוּ	52, 4 Secundo
וַיִּברחו ויצאו לילה מִן הָעִיר	39, 4 Primo
יִברחו ויצאו מֵהָעִיר לילה	52, 7 Secundo
וַיֵּצֵא דרך הערבה	39, 4 Primo
וַיֵּלְכוּ דרך הערבה	52, 7 Secundo
וירדפו חיל כשדים אַחֲרֵיהֶם	39, 5 Primo
וירדפו חיל כשדים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ	52, 8 Secundo
וַיַּעֲלֻהוּ אל נְבוּכַדְרֶאצַּר מלך בבל	39, 5 Primo
וַיַּעֲלוּ אתו אל מלך בבל	52, 9 Secundo
צדקיהו בְּרִבְלָה לעיניו	39, 6 Primo
צדקיהו לעיניו	52, 10 Secundo
וְאֵת כל חֹרֵי יהודה שחט מֶלֶךְ בָּבֶל	39, 6 Primo
וְגַם אֶת כל שָׂרֵי יהודה שחט בְּרִבְלָתָה	52, 10 Secundo
ואת יתר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים	39, 9 Primo et Secundo et 52, 15 Tertio
ואת יתר הָאָמוֹן	52, 15 Quarto
הנפלים אשר נפלו עָלָיו	39, 9 Primo
הנפלים אשר נפלו אֶל מֶלֶךְ בָּבֶל	52, 15 Secundo
הגלה נבוזראדן רב טבחים בָּבֶל׃	39, 9 Primo
הגלה נבוזראדן רב טבחים	52, 15 Secundo et 52, 30 Tertio

וְהָיְתָה לְךָ נפשך לְשלל	39, 18 Primo
וְנָתַתִּי לְךָ אֶת נפשך לשלל	45, 5 Secundo
אשר הפקיד מֶלֶךְ בָּבֶל	41, 2 Primo et 41, 18 Tertio
אשר הפקיד נְבוּזַרְאֲדָן	41, 10 Secundo
אשר הִפְקִיד נבוזראדן רב טבחים	41, 10 Primo
אשר הִנִּיחַ נבוזראדן רב טבחים	43, 6 Secundo
וילך לַעֲבֹר אל בני עמון	41, 10 Primo
וילך אל בני עמון	41, 15 Secundo
וְכל העם מִקטן ועד גדול	42, 1 Primo
וּלְכל העם לְמִקטן ועד גדול	42, 8 Secundo
אשר שמו אֶת פניהם לבוא מצרים	42, 17 Primo
אשר שמו פניהם לבוא אֶרֶץ מצרים	44, 12 Secundo
כל יהודה אֲשֶׁר בארץ מצרים	44, 24 Primo
כל יהודה הַיֹּשְׁבִים בארץ מצרים	44, 26 Secundo
יעלה כַּנהרות יתגָּעשו מֵימָיו	46, 7 Primo
יעלה וְכנהרות יתגֹּעשו מָיִם. וסמן הנקוד, גַּגֹּ	46, 8 Secundo
בבכי יעלה בֶּכִי כי בְּמוֹרַד הרונים צָרֵי צַעקת שבר שָׁמֵעוּ	48, 5 Jer.
בבכי יעלה בּוֹ כי דֶרֶךְ חרונים זַעקת שבר יְעֹעֵרוּ	15, 5 Jes.
שמענו גאון מואב גֵּאֶה מאד גָּבְהוֹ וגאונו וְגאותו	48, 29 Jer.
שמענו גאון מואב גֵּא מאד גַּאותו וגאונו	16, 6 Jes.
עֶברתו וְלא כן בדיו לֹא כֵן עשו	48, 9 Jer.
וְעברתו לא כן בדיו: ס״פ	16, 6 Jes.
הַגֶּפֶן שבמה	48, 32 Jer.
גּפן שבמה	16, 8. 9 Jes.
על קיצך ועל בְּצירך שֹׁדֵד נפל	48, 32 Jer.
כִּי על קיצך ועל קְצירך הֵידָד נפל	16, 9 Jes.
ונאֶסְפָה שמחה וגיל מִכרמל	48, 33 Jer.
ונאֱסַף שמחה וגיל מִן הַכרמל	16, 10 Jes.

וְיַיִן מִיקָבִים השבתי לֹא ידרך הידד הֵידָד לֹא הֵידָד	48, 33 Jer.
יין בַּיְקָבִים לֹא ידרך הַדֹּרֵךְ הידד הִשְׁבַּתִּי	16, 10 Jes.
מִזַּעֲקַת חשבון עַד אלעלה עד יהץ נָתְנוּ קולם	48, 34 Jer.
וַתִּזְעַק חשבון וְאלעלה עד יהץ נִשְׁמַע קולם	15, 4 Jes.
כִּי כל ראש קרחה וְכל זקן גרעה. אתנחתא	48, 37 Jer.
בְּכל ראשָׁיו קרחה כָּל זקן גרועה׃ ס״פ	15, 2 Jes.
פחד ופחת ופח עליך יושב מוֹאָב נְאֻם יְיָ	48, 43 Jer.
פחד ופחת ופח עליך יושב הָאָרֶץ	24, 7 Jes.
הנס מִפְּנֵי הפחד יפל אל הפחת והעלה מִן הפחת	48, 44 Jer.
וְהָיָה הנס מִקּוֹל הפחד יפל אל הפחת והעולה מִתּוֹךְ הפחת	24, 18 Jes.
כמהפכת סדם וַעמרה ושכניה אָמַר יי	49, 18 Primo
כמהפכת אֱלֹהִים אֶת סדם וְאֶת עמרה וְאֶת שכניה נְאֻם יי	50, 40 Secundo
לֹא ישב שָׁם איש ולא יָגוּר בָּהּ בן אדם	49, 18 Primo et 33 Secundo et 50, 40 Tertio
לֹא ישב בָּהֵן כָּל איש ולא יַעֲבֹר בָּהֵן בן אדם	51, 43 Quarto
לֹא ישארו עוללות	49, 9 Jer.
הֲלֹא ישאירו עללות	5 Obad.
וציר בגוים שָׁלוּחַ	49, 14 Jer.
וציר בגוים שֻׁלָּח	1 Obad.
כִּי הנה קטן נתתיך בגוים בזוי בָּאָדָם	49. 15 Jer.
הנה קטן נתתיך בגוים בזוי אַתָּה מְאֹד	2 Obad.
בחגוי הַסֶּלַע	Jer. 49, 16 et Cant. 2, 14
בחגוי סֶלַע	3 Obad.
כִּי תגביה כנשר קנך משם אורידך נאם יי	49, 16 Jer.
אִם תגביה כנשר וְאִם בֵּין כּוֹכָבִים שִׂים קנך משם אורידך נאם יי	4 Obad.
כי ארגיעה אריצֶנּוּ	49, 19 Primo

כי ארגיעה אריצֵם	50, 44 Secundo
יעץ אל אֱדום־אל יֹשְׁבֵי תֵימָן־עליהם נְוֵהֶם	49, 20 Primo
יעץ אל בָּבֶל־אל אֶרֶץ כַּשְׂדִּים־עליהם נָוֶה	50, 45 Secundo
וכל אנשי הַמִּלְחָמָה ידמו ביום ההוא נאם יי צבאות	49, 26 Primo
וכל אנשי מִלְחַמְתָּה ידמו ביום ההוא נאם יְיָ: ס״פ	50, 30 Secundo
וְלֹא תשב עוד לנצח ולא תשכון עד דור ודֹר: ס״פ	50, 39 Jer.
לֹא תשב לנצח ולא תשכון עד דור ודֹור. אתנחתא	13, 20 Jes.
ומלטו איש נפשו	51, 6 Primo
ומלטו איש אֶת נפשו	51, 45 Secundo
נשבע יְיָ צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ	51, 14 Jer.
נשבע אֲדֹנָי יְיֶ בְּקָדְשׁוֹ	4, 2 Amos
נשבע אֲדֹנָי יְיֶ בְּנַפְשׁוֹ	6, 8 Amos
כי שממות עולם תהיה נְאֻם יְיָ	51, 26 Primo
כי שממות עולם תהְיֶה: ס״פ	51, 62 Secundo
ופקדתי על פְּסִילֵי בָבֶל וְכל ארצה תֵּבוֹשׁ	51, 47 Primo
ופקדתי על פְּסִילֶיהָ וּבְכל ארצה יֶאֱנֹק חָלָל	51, 52 Secundo
ויגעו עמים בדי ריק ולאמים בדי אש וְיָעֵפוּ	51, 58 Jer.
וייגעו עמים בדי אש ולאמים בדי ריק יִעָפוּ	2, 13 Hab.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

כְּתִיב Scriptum:		קְרִי Legendum:
1, 5.	אצורך (h. e. אֲצוּרְךָ)	אֶצָּרְךָ
2, 3.	תבואתה (תְבוּאָתָה)	תְּבוּאָתוֹ
2, 15.	נצתה (נִצְּתָה)	נִצְּתוּ
2, 16.	ותחפנס (וְתַחְפְּנֵס)	וְתַחְפַּנְחֵס

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
2, 20.	אעבוד (אֶעֱבוֹד)	אֶעֱבוֹר
2, 21.	כלה (כֻּלֹּה), sic et 8,6. 10. 15,10. 20,7. 48,31. 38.	כֻּלּוֹ
2, 24.	נפשו (נַפְשׁוֹ)	נַפְשָׁהּ
2, 25.	וגורנך (וְגוֹרְנֵךְ)	וּגְרוֹנֵךְ
2, 27.	ילדתני (יְלִדְתָּנִי)	יְלִדְתָּנוּ
2, 33.	למדתי (לִמַּדְתִּי)	לִמַּדְתְּ
3, 2.	שגלת (שֻׁגַּלְתְּ)	שֻׁכַּבְתְּ
3, 4.	קראתי (קָרָאתִי)	קָרָאתְ
3, 5.	דברתי (דִּבַּרְתִּי)	דִּבַּרְתְּ
3, 7.	ותראה (וַתִּרְאֶה)	וַתֵּרֶא
3, 19.	תקראו (תִּקְרְאוּ)	תִּקְרְאִי
Ibid.	תשובו (תָשׁוּבוּ)	תָשׁוּבִי
4, 5.	ותקעו (וְתִקְעוּ)	תִּקְעוּ
4, 19.	אחולה (אָחוּלָה)	אֹחִילָה
Ibid.	שמעתי (שָׁמַעְתִּי)	שָׁמַעַתְּ
4, 30.	ואתי (וְאַתִּי)	וְאַתְּ
5, 7.	אסלוח (אֶסְלוֹחַ)	אֶסְלַח
5, 8.	מוזנים (מוּזָנִים)	מְיֻזָּנִים
5, 24.	ויורה (וְיוֹרֶה)	יוֹרֶה
6, 7.	בור (בּוֹר)	בַּיִר
6, 21.	יאבדו (יֹאבֵדוּ)	וְאָבָדוּ
6, 25.	תצאי (תֵּצְאִי)	תֵּצְאוּ
Ibid.	תלכי (תֵּלְכִי)	תֵּלֵכוּ
6, 29.	מאשתם (מֵאֶשְׁתָּם)	מֵאֵשׁ תַּם
7, 22.	הוציא (הוֹצִיא)	הוֹצִיאִי
8, 1.	ויוציאו (וְיוֹצִיאוּ)	יוֹצִיאוּ
8, 6.	במרצותם (בִּמְרֻצוֹתָם)	בִּמְרוּצָתָם
8, 7.	וסוס (וְסוּס)	וְסִיס
9, 7.	שוחט (שׁוֹחֵט)	שָׁחוּט
10, 13.	ארץ (אָרֶץ)	הָאָרֶץ

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
10, 17.	יושבתי (יוֹשַׁבְתִּי)	יוֹשֶׁבֶת
13, 16.	ישית (יָשִׁית)	וְשִׁית
13, 20.	שאי (שְׂאִי)	שְׂאוּ
Ibid.	וראי (וּרְאִי)	וּרְאוּ
14, 3.	צעוריהם (צְעוֹרֵיהֶם)	צְעִירֵיהֶם
14, 14.	ואלול (וֶאֱלוּל)	וֶאֱלִיל
Ibid.	ותרמות (וְתַרְמוּת)	וְתַרְמִית
15, 4.	לזועה (לִזְוָעָה), sic et 24, 9. 29, 18. 34,17.	לְזַעֲוָה
15, 8.	אלמנותו (אַלְמְנוּתוֹ)	אַלְמְנוֹתָיו
15, 9.	באה (בָּאָה)	בָּא
15, 11.	שרותך (שֵׁרוּתְךָ)	שֵׁרִיתִךָ
15, 16.	דבריך (דְּבָרֶיךָ)	דְּבָרְךָ
16, 16.	לדוגים (לְדַוָּגִים, cf. Ez. 47, 10)	לְדַיָּגִים
17, 8.	ירא (יִרֵא)	יִרְאֶה
17, 9.	כדרכו (כְּדַרְכּוֹ)	כִּדְרָכָיו
17, 11.	ימו (יָמוֹ)	יָמָיו
17, 13.	יסורי (יְסוּרַי)	וְסוּרַי
17, 19.	עם (עָם)	הָעָם
17, 23.	שומע (שׁוֹמֵעַ)	שְׁמוֹעַ
17, 24.	בה (בָהּ)	בוֹ
18, 3.	והנהו (וְהִנְּהוֹ)	וְהִנֵּה הוּא
18, 10.	הרעה (הָרָעָה)	הָרָע
18, 15.	שבולי (שְׁבוּלֵי)	שְׁבִילֵי
18, 16.	שרוקת (שְׁרוּקַת)	שְׁרִיקֹת
18, 22.	שיחה (שִׁיחָה)	שׁוּחָה
18, 23.	והיו (וְהָיוּ)	וִיהְיוּ
19, 2.	החרסות (הַחֲרָסוֹת)	הַחַרְסִית
19, 15.	מבי (מֵבִי), sic et 39, 16.	מֵבִיא
21, 9.	יחיה (יִחְיֶה), sic et 38, 2.	וְחָיָה
21, 12.	מַעַלְלֵיהֶם	מַעַלְלֵיכֶם

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
22, 4.	ועבדו (וְעַבְדוֹ)	וַעֲבָדָיו
22, 6.	נושבה (נוֹשָׁבָה)	נוֹשָׁבוּ
22, 18.	הדה (הֹדָה)	הֹדוֹ
22, 23.	ישבתי (יֹשַׁבְתִּי)	יֹשַׁבְתְּ
Ibid.	מקננתי (מְקֻנַּנְתִּי)	מְקֻנַּנְתְּ
23, 18.	דברי (דְּבָרִי)	דְּבָרוֹ
25, 7.	הכעסוני (הִכְעִסוּנִי)	הַכְעִסֵנִי
25, 13.	והבאותי (וַהֲבִאוֹתִי, cf. v. 9)	וְהֵבֵאתִי
25, 27.	וקוו (וּקְווּ)	וּקְיוּ
26, 6.	הזאתה	הַזֹּאת
26, 18.	מיכיה (מִיכָיָה)	מִיכָה
28, 1. 32, 1.	בשנת (בִּשְׁנַת, cf. 46, 2)	בַּשָּׁנָה
29, 14.	שביתכם (שְׁבִיתְכֶם)	שְׁבוּתְכֶם
29, 23.	הוידע	הַיּוֹדֵעַ
31, 21.	הלכתי (הָלָכְתִּי)	הָלָכְתְּ
31, 38.	יָמִים	יָמִים בָּאִים
31, 39.	קוה (קָוֶה a קָוָה sicut קָנֶה a קָנָה Ez. 40,5)	קַו
31, 40.	השרמות (הַשְּׁרֵמוֹת)	הַשְּׁדֵמוֹת
32, 4.	עינו (עֵינוֹ)	עֵינָיו
32, 23.	ובתרותך (וּבְתֹרוֹתֶךָ)	וּבְתוֹרָתְךָ
32, 35.	החטי (הַחֲטִי, vide 19, 15)	הַחֲטִיא
33, 8.	לכול (לְכוֹל)	לְכָל־
33, 26. 49, 39.	אשוב (אָשׁוּב)	אָשִׁיב
34, 11.	ויכבישום (וַיִּכְבִּישׁוּם)	וַיִּכְבְּשׁוּם
37, 4. 52, 31.	הכליא (הַכְּלִיא)	הַכְּלוּא
37, 13. 14.	יראייה (יִרְאִיָּה)	יִרְאִיָּה
37, 19.	ואיו (וְאַיּוֹ)	וְאַיֵּה
38, 11.	הסחבות (הַסְּחָבוֹת)	סְחָבוֹת
38, 16.	את אשר (אֵת אֲשֶׁר)	אֲשֶׁר
39, 12.	כי אם (כִּי אִם)	כִּי

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
40, 3.	דָּבָר	הַדָּבָר
40, 8.	עופי (עוֹפַי)	עֵיפַי
40, 16.	תעש (תַּעַשׂ)	תַּעֲשֵׂה
41, 17.	כמוהם (כְּמוֹהֶם)	כְּמְהָם
42, 6.	אנו (אָנוּ)	אֲנַחְנוּ
42, 20.	התעתים (הִתְעֲתִים)	הִתְעֵיתֶם
43, 10.	שפרורו (שַׁפְרוּרוֹ)	שַׁפְרִירוֹ
43, 11.	ובאה (וּבָאָה, vide 15, 9)	וּבָא
46, 11.	הרביתי (הִרְבֵּיתִי)	הִרְבֵּית
48, 4.	צעוריה (צְעוֹרֶיהָ)	צְעִירֶיהָ
48, 5.	הלחות (הַלֻּחוֹת)	הַלֻּחִית
48, 7.	כמיש (כְּמִישׁ)	כְּמוֹשׁ
Ibid.	יחד (יָחַד)	יַחְדָּו
48, 18.	ישבי (יֹשְׁבִי)	וּשְׁבִי
48, 20.	הילילי (הֵילִלִי)	הֵילִלוּ
Ibid.	וזעקי (וּזְעָקִי)	וְזַעֲקוּ
48, 21.	מופעת (מוֹפָעַת)	מֵיפָעַת
48, 27.	נמצאה (נִמְצָאָה)	נִמְצָא
48, 44.	הניס (הֵנִיס)	הַנָּס
49, 25.	תְּהִלָּה	תְּהִלַּת
49, 28.	נבוכדראצור (נְבוּכַדְרֶאצּוֹר, vide conspectum ad Esra 2, 1)	נְבוּכַדְרֶאצַּר
49, 30.	עֲלֵיהֶם	עֲלֵיכֶם
49, 36.	עולם (עוֹלָם)	עֵילָם
49, 39.	שבית (שְׁבִית)	שְׁבוּת
50, 6.	היה (הָיָה)	הָיוּ
Ibid.	שובבים (שׁוֹבָבִים)	שׁוֹבְבוּם
50, 8.	יצאו (יֵצְאוּ)	צֵאוּ
50, 11.	תשמחי (תִשְׂמְחִי)	תִשְׂמְחוּ
Ibid.	תעלזי (תַעַלְזִי)	תַעַלְזוּ
Ibid.	תפושי (תָפוּשִׁי)	תָפוּשׁוּ

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
50, 11.	ותצהלי (וְתִצְהֲלִי)	וְתִצְהֲלוּ
50, 15.	אשויתיה (אֲשׁוּיֹתֶיהָ)	אֲשְׁיוֹתֶיהָ
50, 29.	אַל־יְהִי	אַל־יְהִי־לָהּ
50, 44.	ארוצם (אֲרוּצֵם)	אֲרִיצֵם
51, 3.	אל־ידרך ידרך (אֶל־יִדְרֹךְ יִדְרֹךְ)	אֶל־יִדְרֹךְ
51, 13.	שכנתי (שֹׁכַנְתִּי)	שֹׁכַנְתְּ
51, 34.	אכלנו (אֲכָלָנוּ)	אֲכָלַנִי
Ibid.	הממנו (הֲמָמָנוּ)	הֲמָמַנִי
Ibid.	הציגנו (הִצִּיגָנוּ)	הִצִּיגַנִי
Ibid.	בלענו (בְּלָעָנוּ)	בְּלָעַנִי
Ibid.	הדיחנו (הֱדִיחָנוּ)	הֱדִיחָנִי
52, 1.	חמיטל (חֲמִיטַל)	חֲמוּטַל
52, 11.	בבית (בְּבֵית)	בֵית
52, 21.	קומה (קוֹמָה)	קוֹמַת
52, 32.	מְלָכִים, sine art.	הַמְּלָכִים
52, 33.	חיָו	חַיָּיו

B. *Notae masoreticae.*

א׳ נָחָה Aleph quiescens. 40, 1.

ב׳ בְּפַתַּח Beth cum Pathach. 2, 31.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dages post Schurek. 11, 16. 31, 34.

ה׳ רָפָה He raphatum. 44, 19.

חֲצִי הַמִּקְרָא dimidium lectionis. 6, 7.

חֲצִי הַסֵּפֶר בַּפְּסוּקִים dimidium versuum libri. 28, 11.

י׳ בְּצֵרֵי Jod cum Zere. 17, 17.

יַתִּיר ה׳ abundans He. 26, 6. 38, 11. 48, 27.

יַתִּיר ו׳ abundans Vav. 1, 5. 33, 8. 49, 28.

יַתִּיר י׳ abundans Jod. 22, 23. 31, 21. 37, 13. 14. 45, 11. 51, 13.

כְּתִיב וְלָא קְרִי scriptum sed non legendum. 38, 16. 39, 12. 51, 3.

מְלֵא א׳ plene cum Aleph. 30, 16.

מָלֵא ו׳ plene cum Vav. 5, 25. 27, 1. 30, 18. 33, 26. 45, 27. 51, 19.

מִלְּעֵיל cum tono in penultima. 52, 23.

נוּן זְעֵירָא Nun minusculum. 39, 13.

פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק intervallum in medio versu. 38, 28.

פַּתַּח בְּאַתְנַח Pathach apud Athnach. 7, 10. 8, 5. 21. 10, 11. 49, 2. 51, 27. 58. 52, 28. 29.

פַּתַּח בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach in fine versus. 2, 14. 4, 10. 10, 25. 15, 10. 22, 14. 30, 16. 32, 1. 35, 4.

צ׳ זְעֵירָא Zade minusculum. 14, 2.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez (pausale) apud Sakeph. 2, 19. 3, 21. 4, 18. 6, 5. 10. 9, 18. 10, 2. 20. 16, 19. 17, 8. 11. 20, 8. 22, 14. 20. 35, 7. 40, 7.

קָמֵץ בְּטִפְּחָא Kamez apud Tiphcha. 3, 9. 8, 1. 13, 13.

קָמֵץ בְּפַשְׁטָא Kamez apud Paschta. 6, 26. 8, 6. 25, 30. 35, 7.

קָמֵץ בִּסְגֹלְתָּא Kamez apud Segolta. 31, 8.

קְרִי וְלֹא כְתִיב legendum sed non scriptum. 31, 38. 50, 29.

ר׳ בְּדָגֵשׁ Resch dagessatum. 22, 22. 39, 12.

C. *Clausula masoretica.*

Macte esto! Summa versuum libri Jeremiae mille et trecenti et sexaginta et quattuor, signum אִשָּׁה כְּטָל (א׳ = 1000, ש = 300, ה = 5, כ = 20, ט = 9, ל = 30). Medius eorum est versus 28, 11. Sectiones libri sunt triginta et una, signum אֵל (א = 1, ל = 30). Loci ejus pasekati sunt triginta duo, signum לֵב (ל = 30, ב = 2). Anni libri pertinent a tredecimo anno Josiae, regis Judae, filii Amonis, ad domum primam deletam, anni quadraginta et unus et sex menses et decem dies.

חֲזָק׃ סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל סֵפֶר יִרְמְיָהוּ אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְאַרְבָּעָה, וְסִמָּן א״שָׁה כְּטָל. וְחֶצְיוֹ וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה (28, 11). וּסְדָרָיו אֶחָד וּשְׁלֹשִׁים, וְסִמָּן אֵל. וּפִסְקָתוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם, וְסִמָּן לֵב׃ שְׁנוֹת הַסֵּפֶר מִן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיֹאשִׁיָּהּ בֶּן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד שֶׁחָרֵב הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן, אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וַעֲשָׂרָה יָמִים׃

INDEX

OMNIUM QUAE HAEC JEREMIAE EDITIO CONTINET.

ספר יחזקאל

LIBER EZECHIELIS.

נביאים אחרונים

ספר יחזקאל

LIBER EZECHIELIS

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

CUM PRAEFATIONE FRANCISCI DELITZSCH ET GLOSSARIO
EZECHIELICO-BABYLONICO FRIDERICI DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1884.

PRAEFATIO

FRANCISCI DELITZSCH.

Libros Danielis et Ezrae-Nehemiae, quos abhinc biennium additamentis comitatus sum, jam sequitur liber Ezechielis, cujus textus masoreticus prae reliquis libris recensionem criticam postulare visus est, quia in quaestione Pentateuchica, quam vix alia de Vetere Testamento quaestio gravitate aequiparat, maximi est momenti et ponderis. Rationes, quibus Baerius textum auctoritate Masorae ejusque Palaestinensis et exemplo eximiorum Codicum sancitum indagare ac repraesentare studuit, eae sunt, quas inde ab editione Genesis 1869 semel susceptas sine mutatione secutus est[1] et quas etiamnunc, quamquam a nonnullis suspectatas, non deserendas esse arbitratur.

Etiam subsidia, quibus in libro Ezechielis adornando usus est, eadem erant quae in editionibus superioribus, ita vero ut certe duo Codices non contemnendi ad ejus supellectilem accederent.

1) Cod. membranaceus, quem Jac. Sappir Hierosolymitanus, auctor Itinerarii *Eben sappir,* mense Octobri 1880 in Europam advexit et, antequam in Anglia venderet, Baerio ad aliquod tempus commisit, ut eum in rem suam converteret. Continet

---

[1] Eo pertinet usus ejusdem signi pro Chatef Kamez et Kamez Chatûf (e. c. בְּעָֽמְדם); Chatef Pathach, ubi eadem litera velut in סִלֲלָה repetitur; Dagesch post Scheba quiescens velut in לַחְמָּם; Dagesch ubi posterior vox eadem litera orditur, qua prior concluditur velut שתים מִּכסות. Hoc posterius Dagesch etiam in libro masoretico *Pathschegen* inscripto ad Deut. 32, 5 Paraphrasis Onkelosianae commemoratur. Etiam Metheg ibi positum, ubi gutturales exeuntis vocis et incipientis concurrunt (*Metheg-Setzung* §. 43), regulae Ben-Ascherianae consentaneum est, quod confirmatur exemplo notae ad Koh. 1, 4: בן אשר זוֹרֵחַ הוא שם, יאריך החי״ת

Pentateuchum cum Haphtaroth et Megilloth, Ruth Cantico et Ecclesiaste (Esther et Threni desunt), adjecta Masora magna et parva. Initium intercidit, orditur enim a Gen. 21, 22. Scriptor hujus elegantis accuratique codicis, teste epigrapha ab alia sed vetusta manu exarata[1], est Moses Sâbara (משה זאברה), vir clarae eruditione gentis ex Hispania expulsae, in urbe Maroccana Mogador habitans, cujus auctoritas plurimum valebat in rebus masoreticis. Scripsit libellum מלאכת הסופר de regulis in exaranda Thora observandis. Codices ab eo scripti tanquam exemplares magno aestimabantur. Vide Asulai in לדוד אמת cap. XIII. et Brilii יין לבנון (Parisiis 1866) introduct. p. 3[2].

2) Codex **M.**, in Praefatione ad Danielem p. III s. descriptus, quem Baerius tum temporis nonnisi per aliquot horas inspicere, jam vero otiosius usurpare poterat; nam Ruben Margolis Hierosolymitanus, possessor hujus pulcri codicis, tam comis erat, ut Baerio permitteret, eum per unum fere mensem domi suae habere. Obiter notamus, in hoc codice regulam בַּמ (h. e. dagessandae prioris labialis quam altera excipit) ubique observatam esse, itemque constanter scribi בִּן־נּוּן cum Dages literae iteratae.

In definiendis complendisque scriptionibus, de quibus Ben-Ascher et Ben-Naphtali dissentiunt, Baerius adjutus est a Herm.

---

[1] Epigrapha haec est: ספרא רבה בישראל גדול שמו הרב הקדוש שמו נודע בישראל להלל אדונינו כמוהר״ר משה זאברה זיע״א. אשרי איש יחזיק בזה הספר ויהיה בבית גנזיו והיתה לבני ישראל למשמרת לדרתם להגיה ממנו ספר תורת משה רבינו ע״ה וזכות הרב תגן עליו ועל זרעו אכ״יר.

[2] Non abs re erit aliquot scripturas et notas hujus codicis memorabiles a Baerio excerptas proponere: Gen. 25, 4 ואלדָּעה. 36, 16 אַלּוּף־קֹרח cum nota ל׳ מקף. Ex. 5, 3 בֶּחרב c. n. בהללי בחרב. 15, 1 יָשִׁיר־משה. Lev. 4, 17 אֶת פְּנֵי הפרֹכת c. n. כן נקוד בהללי. 21, 8 וְקִדַּשְׁתּוֹ c. n. כן בהללי בלא אזלא. 26, 36 בָּכֶם c. n. כן בהללי נקוד בזקף. 26, 43 בְּהָשַּׁמָּה c. n. כן נקוד בהללי. Num. 5, 28 ונזרעה c. n. כן נקוד בהללי. 5, 30 אִישׁ c. n. כן נקוד בהללי ברביע. 21, 27 תִּבָּנֶה c. n. כן בצרי על העיקר, ובספרי׳ מדויקי׳ ראיתי אתו בסגול יהא מונח עד יבא ויורה צדק (cf. *Michlol* 127b). Deut. 1, 42 תִּלָּחֲמוּ c. n. כן בטעם בלמ״ד. 7, 26 תְּתַעֲבֶנּוּ c. n. כן בהללי בלא געיא. 12, 11 תִּדְּרוּ c. n. כן בהללי הדל״ת רפה. 23, 2 דַּכָּה cum adnotatione Mas. magnae דכה ג׳ ב׳ כתב׳ א׳ וא׳ כת׳ ה׳ וסימ׳ לא יבא פצוע, ואת דכא ושפל רוח, תשב אנוש עד דכא, קדמ׳ כת׳ ה׳. 23, 9 יבא לָהֶם c. n. בבבלי לכם מתוקן. 32, 5 לֹּא c. n. ה׳ דגש דסמיך ללו. Koh. 7, 24 מַה־ c. n. בהללי מֶה.

Strackio, qui libellum עדת דבורים ab ipso ex Cod. Tschufut-calensi No. 13 transscriptum ei rursus ut antehac saepius (vide Praefationem nostram in Psalmos 1880 p. VI) in usum tradidit.

Inter editiones, quarum scriptiones in Adnotationibus criticis adducuntur, Norzianam quoque repperies. Ne quis id deterius interpretetur, diserte dicimus, hoc intelligendum esse de editione Mantuana ai. 1743 textum Scripturae Sacrae et sub eo criticum Norzii commentarium exhibente, quae post obitum Norzii a Raphaele Basila curata est. Attamen quoniam cum Norziano מנחת שי in unum corpus coaluit non dubitavimus eam simpliciter Norzianam nominare.

In praefatione in Danielem et Ezra-Nehemiam operis Ginsburgii masoretici, cujus tomus primus tum prodierat, honorificam mentionem fecimus, ita tamen ut nonnulla tam modeste quam ingenue, utpote nostrorum ipsorummet errorum memores, reprehenderemus. Nihilominus vir reverendus acerbius in me invehitur adeoque imperitiam rerum masoreticarum mihi exprobrat, non reputans, me abhinc triginta fere annis his in rebus Baerianorum studiorum socium et participem esse; ipse autem Baerius, quum opera ejus uti inciperem, investigandae Masorae jam per sedecim annos incubuerat. Accusat Baerium, quod ad arbitrium textum reficiat; at nihil textus recepti mutat, quin sive Masoretas et Grammaticos sive codices sive praecepta quae sequatur in medio ponat, ita ut suo quisque judicio stare queat. Vicissim negare pergimus, Ginsburgium בֵּיתְאֵל uno vocabulo scriptum jure scriptionibus Orientalium inseruisse. Etiamnunc affirmamus, indicem XXVIII locorum piskatorum, quem ad Hos. 1, 1 exhibuimus, longa subtilique Masorae perscrutatione niti, id quod ipse in operis sui tom. II p. 449 §. 186. 187 intuens diffiteri non poterit; etenim indicem, quem Cod. Erf. 1 continet, perturbatum esse quis est qui negare possit, tantummodo de XIV fere locis non fallitur. Denique Baerio objicit, eum in Masora ad Ps. 3, 7 exscripta, quae scriptionem הַלְלוּ, רִבְבוֹת et similium a veteribus praecipi testatur, verba extrema ולא אשכחית אנא כדין בספרים מוגהים consulto omisisse. Utique consulto, quia librarii additamentum sunt atque insuper vetus illud praeceptum non labefactatur eo quod exstant codices, qui, licet emendati, ei non obsequuntur.

Multo aegrius nobis fecit censura, cui in No. 34. 1882 actorum hebdomadalium, quae *Literarisches Centralblatt* inscribun-

tur, Prolegomena grammatica ad Danielem et Ezram subjecta sunt. Veneramur critici praestantiam neque nobis ipsis nimium confidimus, at vero modum in vituperando excessit. Baerius יִתְּב Dan. 7, 26 ex יִתְיְתִב contractum esse existimat, quamquam verisimilius est, hoc יִתִּב esse imperf. Kal sicut Num. 35, 28 Onk., ubi ed. Sabion. יִתֵּיב habet, sed etiam forma pausalis יִתִּיב reperitur (vide Berliner, *Masora zum Targum Onkelos* 1877 p. 104). At quod criticus ille ait, Ithpe. אתיתב nunquam exstitisse, non verum est: אִתְיְתֵב Jer. 49, 33. 50, 13 eadem vi considendi usurpatur qua crebrius אִתּוֹתַב. Idem ait, in paradigmate צְוָחָא, צְוָחֲתָא, צְוָחַת ne unam quidem formam recte se habere; ipse mallem Baerium aliud exemplum uti רְוָחָא, רְוָחֲתָא vel Danielicum עֲוָיָה, עֲוָיָתָא, עֲוָיָתָךְ delegisse, verum etiam צוחא illud aut צְוְחָא, צְוְחַת aut צְוָחָא, צְוָחַת pronunciatur, et si thema צְוָחָא ponitur, recte se habet Baeriana declinatio. Denique criticus ille hoc tempore Syriacorum literarum facile princeps dicit, neminem esse qui formas velut שְׁעַת, שְׁעִין (horae) pro aramaicis habiturus sit. Quam crebro in Novo Testamento vertendo ad hanc rem cogitationem converti! Bene novi Kamez prius nominis שָׁעָה, si arabicam linguam et syriacam consulamus, immutabiliter longum esse. Nihilominus etiam in ed. V Novi Testamenti Hebraici nonnunquam occurrunt formae שְׁעַת, שְׁעָתִי, שְׁעָתוֹ, semel ni fallor unaquaeque. Sumsi cum Baerio, Hebraeos שָׁעָה ad similitudinem formae שָׁנָה flexisse. Forma שָׁעָה Dan. 4, 16 habet Kamez longum, at st. emph. שַׁעֲתָא sive שַׁעְתָּא 3, 6. 5, 5 sequitur analogiam nominis שְׁנָה (annus), שַׁנְתָּא (שַׁתָּא), constr. שְׁנַת, plur. שְׁנִין.

Nolumus pertinaciter defendere quae falsa esse probantur[1],

---

[1] Malumus arripere occasionem corrigendi aliquot errores, qui in libros antehac a nobis editos irrepserunt: Jes. 19, 25 scribi debebat בָּרְכוֹ — 22, 6 וְקִיר עֵרָה — 63, 3 ואדרכֵם — Hos. 3, 4 מעירָם — Jon. 1, 7 גּוֹרָלוֹת (itaque quod ad hanc vocem in Argumentis notatur expungi oportet) — Mi. 4, 12 גֹּרְנָה — Sach. 2, 2 ואֹמַר — Sach. 9, 1 עֵין — 9, 13 יהוּדָה — 10, 5 בוֹסִים — Iob. 1, 5 וּבֵרְכוּ (nota in Argumentis delenda) — Iob. p. 39 lin. 6 pro מלאכה legendum עשר, lin. 7 pro 18, 3 legendum 17, 11 — Daniel, Praefat. p. II lin. 8 ab imo pro sing. legendum plur. — p. XI lin. ult. pro 32 legendum 22 — p. LIX lin. 19 pro Schaphel legendum Isch-

sed hoc unum nobis sumimus, paradigmata nullas formas ad arbitrium fictas aut inconsulto conjectatas exhibere; non latuit nos satius esse, formas in ipso textu Danielis et Ezrae obvias ab iis, quas concludi supplerique oportet typis discernere, at credebamus huic desiderio satisfacere tabulam formarum in ipso textu obviarum quam in pag. LII—LIII concinnavimus.

Sed quid multa! Ipse ille criticus ingenue agnoscit, quam bene Baerius editionibus suis de literis sacris meritus sit; ego satis habeo, eum ex angulo Rhenano in lucem protraxisse et vicissitudinem studiorum officiorumque cum eo iniisse, quae fructum, ut spero, feret sempiternum.

Scripsi Lipsiae, Idibus Augustis MDCCCLXXXIV.

Franciscus Delitzsch.

---

taphal — 5, 8 scribi debebat אֲדַ֫יִן — 7, 19 הֲוָ֫ת — Ezr. 6, 8 מַלְכָּ֫א — 8, 29 הַלְּשָׁכ֫וֹת — Neh. 5, 9 וַיֹּאמַ֫ר. Praeterea ad Dan. 11, 45 אַפֶּ֫דֶן laudanda erant Huebschmanni Armeniaca in DMZ. XXXVI, 128 et ad Ezr. 5, 8 אָסְפַּ֫רְנָא Lagardii Semitica I p. 48. Hoc quoque ad pag. V notatu dignum est, Eutingium in monumento aegyptiaco-aramaico repperisse חשירשא quae forma nominis regis Persici Babylonicae similis est.

SPECIMEN

GLOSSARII EZECHIELICO-BABYLONICI

AUCTORE

FRIDERICO DELITZSCH.

אִבְחַת XXI, 20. Necesse non est, substituere טִבְחַת, nam verbum אבח synonymum esse verbi טבח ex inscriptionibus Assyriacis conspicitur, quae et verbum *abâḫu* = *ṭabâḫu* et substantivum inde ortum *nâbaḫu* (carnificina) exhibent, vide librum meum *The Hebrew Language viewed in the light of Assyrian research* (London, Williams & Norgate 1883) pag. 28 s. (cf. Athenaeum 1883 pag. 669).

אֲגַפִּים XII, 14 (apud solum Ezechielem et septies quidem) alae (exercitus, cf. Jes. 8, 8), agmina. Babylonismus est, namque *agappu* alam significat, e. c. in inscriptione Tiglathpilesaris II: aligerae aves coelorum *ša a-gap-pê-šunu ana takiltê ṣarpû* h. e. quarum alae hyacinthino colore tinctae sunt.

אָח מֵאחד מאלה XVIII, 10 unum de uno h. e. aliquidpiam harum rerum. Ad hanc dictionem vindicandam et explicandam usui est glossa Assyriaca V R 30, 27. 28 s.: *a-ḫa-ma* = *ê-diš-ši-šu* h. e. unice, singulariter. Itaque *âḫû* pro אֶחָד usitatum fuisse probabile est.

אֵלָם, אֵילָם XL, 16—36 i. q. אוּלָם (pronaos, atrium), vide Kuehn, *Ezechiels Gesicht vom Tempel der Vollendungszeit* (1882) pag. 22 s. Babylonismus est, nam babylonice quodvis anticum *êlamu* dicitur.

אִיתוֹן XL, 15 introitus, introitorius (Kuehn l. c. pag. 18), nomen a verbo אתה more Babylonico-assyriaco formatum: *îtôn* = *itjon* quemadmodum *mînu* = *minju* numerus, *bûnu* = *bunju* filius, *bîru* = *birju* medium, vide *The Hebrew Language* pag. 70 s.

אֵל גוים XXXI, 11 potens (princeps) gentium, sicut 32, 11 אֵלֵי גבורים potentes (potentissimi) heroum. Accuratior scriptio

est אֵילֵי 17, 13. 2 Reg. 24, 15, nam vocabulum Babylonicum quod idem significat est *aialu*. Babylonica mente Nebucadnezar etiam Deus gentium nuncupari poterat. Unum de vocabulariis praebet glossam *ilu* = *šarru,* at *ilu* (Deus) nusquam *îlu* scribitur, quapropter aliter derivandum est.

אַלְמְנוֹת XIX, 7 palatia, uti Targum et Theodotio vertunt. Hanc significationem confirmat Jes. 13, 22 ubi cum הֵיכְלֵי alternat. Accedit auctoritas vocabularii K. 2061 col. II 9, unde comperimus, *almattu* = *almantu* non solum viduam, sed etiam claustrum velut januae denotare. A claustro ad arcem (vernacule *Schloss*) facilis est transitus. Hinc apparet, אלמנות et ארמנות non modo phonetice, verum etymologice differre.

אִשֹּׁת XXIII, 44 mulieres, aeque ac Babylonico-assyriacum *aššatu* pluralem *aššâti* format, non alium.

גֵּה XLVII, 13 (non גֵּה, vide Baerium ad h. l.) pro זֶה, mendum librarii sicut בַּג Chethib 25, 7 pro בַּז, oculo ad sequens vocabulum aberrante pariter atque in בְּרֹאדַךְ בַּלְאֲדָן 2 Reg. 20, 12. Suspicari possis, Ezechielem vel librarium in mente habuisse pronomen demonstrativum Babylonico-assyriacum *agâ,* Fem. *agâta;* Plur. *agânûtu,* Fem. *agânêtu,* sed obstat *a* initiale, quod ad naturam formae pertinet.

דֻּמָה XXVII, 32 fortasse a דמם = assyr. *damâmu* lamentari lamentationem objective speciem lamentabilem (vernacule *Jammerbild*) significat, cf. Jes. 23, 1 s., ubi דֹּמּוּ praecedens הילילו excipit. Baerius דָּמָה praefert, uti עֻגָּה rejecto עֻגָּה.

הֹצֶן XXIII, 24. Smendius conjecturam Boettcheri הָמוֹן sequitur. Utique vox tale quid denotans exspectatur, verum non opus est emendatione, siquidem ex assyriaca narratione diluvii novimus verbum אצן (הצן, חצן?), quod vim habet congerendi sive coacervandi: „quascunque opes possidebam auri, argenti etc. *ê-ṣi-in-ši*" h. e. coacervavi. Plerumque hoc verbum confertur cum hebraico nomine sinus חֵצֶן, הֹצֶן, at stirps hujus nominis est verbum *ḫasânu,* cujus notio cingendi comprehendendique propria est (vide Asurbânipal 126, 72).

חַיִץ XIII, 10 paries, etenim in v. 12 ei succedit קִיר. Etiam assyriacum *îṣu* parietem vel murum significat idemque vocabulum de re parva, angusta, contracta dicitur, unde concludi licet, consequentiam notionum esse hancce. Primum חוץ, חַיִץ murum denotat, deinde id quod extra sive foris est; Gesenii Lex. haec invertit. Ipse murus nomen accepit a constringendo et cingendo

(syr. ܣܝ, ܣܝ unde ܣܝܐ fascia), quo fit, ut *iṣu* et murum et id quod strictum, arctum, pusillum est significare possit.

חַשְׁמַל I, 4. 27. VIII, 2. In tabellis victricibus Tuthmesi III inter ruinas Karnakenses conspicuis spolia et tributa Mesopotamiae (*Neheren*) enumerantur, in his metallum quoddam, nomine *ȧsmer, ȧsmal,* quocum Ebersius (DMZ XXXI, 454) Ezechielicum חשמל comparat, vitrum metallicum (gallice *émail*) intelligens (cf. Lepsius, *Les métaux* etc. pag. 12—16). Nos utroque cum nomine assyriacum *êšmarû* comparandum esse arbitramur. Asurbanipal, expugnatis Susis, e gaza ejus urbis aurum argentum omnesque thesauros secum asportavit, quos reges Elamitici ex terris Sumêr, Accad et Cardunias abstulerant: *za-ri-ru ruššû, êš-ma-ru-u êb-bu,* gemmas atque insignia regia, quae pristini reges Accadiae usque ad Samassumukin tradiderant ad Elamitas sibi conciliandos, ut foedus cum ipsis inirent (V R 6, 11). Adjectivum *êbbu* alias epitheton ornans est, quod nomini argenti (*kaspu*) adjici solet, unde colligi potest, *êšmarû* metallum candidum fuisse atque, ut collato Ez. 1, 4 apparet, ita splendidum, ut splendescente candore rutilum ignis fulgorem superaret. Quod ad formam vocis attinet, incipiens ח eodem modo opprimitur uti in *ušmânu* mansio, sedes, idem quod חַשְׁמֹנָה in catalogo stationum Num. 33, 29 s.

כסם XLIV, 20 (nusquam alibi in V. T.) resecare (capillos). Sermo assyriacus inde locustam herbas absumentem nominat *kisîmu* i. q. hebraice גָּזָם a verbo גזם idem significante.

טְבוּלִים (סְרוּחֵי) XXIII, 15 luxuriantes vittis, iisque, ut סרוחי indicat, multiplicatis et longe dependentibus, in capitibus suis. Participium טבול in hac descriptione non id quod tinctum (versicolor) est significat, sed id quod circumvolutum et quo quis est redimitus. Babylonii, ut refert Herodotus I, 195, comam capitis alunt et vitta coercent. Nomen vittae *ṭublu* = טְבוּל V R 28, 61. 62 c obviam mihi factum est; alias *ṭublum* nomen est artae strictaeque vestis.

כְּסָתוֹת XIII, 18. 20 fasciae, quas fatidicae mulieres axillis (legi oportet יָדִים) eorum assuunt, quorum animas (נפשות; את־נפשים h. e. animos 20[b] glossema esse videtur) venantur, ut eas praedam suam (sic לפרחות ex usu sermonis Assyriaci intelligi potest) faciant. Intelligi oportet fascias quibus vis magica tribuebatur averruncandi daemones, prohibendi calamitates. Verbum כסה, unde כֶּסֶת, uti assyriacum *kasû* ostendit, habet

vim primariam ligandi vel firmandi, quae inest in nominibus *kusîu* taenia, tiara et *kasîtu* fascinatio, *κατάδεσμος*. Ex hac notione ligandi (circumligandi) nascitur vis amiciendi et contegendi, quam prae se ferunt *kusîtu* amictus, involucrum et *kisîtu* cinctura, latus.

כְּרוּב IX, 3. X. De idea horum animantium coelestium et de ratione quae inter Cherubes scripturae sacrae et *kirûbu* Babylonicos h. e. numina in taurorum alatorum figuram habitumque formata intercedat, egi in libro meo *Wo lag das Paradies?* (1881) pag. 150—155. Ibi exposui, indicem synonymorum Assyriacum, quem Lotzius libro suo de Tiglathpilesaris I inscriptionibus inseruit (pag. 89), post synonyma de rege reginaque, domino dominaque *ka-ru-bu* et *ru-bu-u* (grandis, potens) componere, unde sequi videatur, numina taurina denominata esse a potentia sive robore, id quod pro certo dici possit, si jure conjiciam, ideogrammatis quod magnum et robustum significat et sermone non semitico *gud* (robustus, spec. taurus sicut אַבִּיר) sonat, pronuntiationem semiticam, quam V R 29, 74 h *ku-ru* ... esse dicit — deest enim vocis exitus — fuisse *ku-ru-bu*. Oblata occasione hic in medium profero, teste II R 54, 76 c. d in terra occidentali (h. e. Canaan) numen leoninum, nomine *Nêrgal*, nomen *Šarrapu* habuisse, unde conjeceris, quemadmodum Cherubes propinquitate numina taurina contingunt, ita Seraphim tanquam custodes adytorum, ad quem aditus interclusus, similes esse Babyloniorum *nêrgalê* h. e. numinum leoninorum. Leo aestum solis urentem imagine exprimit. Seraphim ab urendo et exurendo nomen ducunt.

מִסְפָּחוֹת XIII, 18. 20 illi כסתות parallelum et de linteis dictum, quae capiti cujuslibet staturae (Hier.: universae aetatis) aptant, a verbo ספח, assyr. *sapâḫu* sternere (sicut מִטְפַּחַת a טפח pandere) ductum est, quod pariter atque hebraicum ספח in סְפִיחָ Iob. 14, 19 etiam de profusione imbris dicitur velut *naspiḫî kîma imbari* h. e. profusi instar imbris. Quod rem spectat, applicatio fasciarum illarum atque laciniarum ad artes magicas referenda est, sicut una de incantationibus Babylonicis ait:

Linteum album firme (?) implicatum
Alliga ad lectum ejus,
Ad latus et locum capitis.
Linteum nigrum firme (?) implicatum
Alliga sinistro aegroti lateri.

Nullus cacodaemon, nullum fascinum
Admoveat caput capiti ejus,
Manum manui ejus,
Pedem pedi ejus,
Ne illi appropinquanto.

מֶשִׁי (in p. מֶשִׁי) XVI, 10. 13 cum שֵׁשׁ byssus conjunctum, LXX *τρίχαπτον*, Hier. *subtilia* et v. 13 *polymitum*, Trg. צִבְעוֹנִין, Abulwalid: صنف من الحرير h. e. sericum. Si hoc nomen texti pretiosi semiticum esse sumamus, lingua Assyriaca consentaneum etymon suppeditat: verbum *mašû* = *namâru* splendere (II R 47, 58. 59 e. f.).

מִשְׁעִי XVI, 4 (aquis non es lota ad) purgationem, Trg. לְאִתְנַקְדָא ut purgareris. Verbum משׁע habere vim lavandi sive abluendi testatur assyriacum *misû*, cujus pro tertia radicali aut ח aut ע existimandum est. Hebraico שׁ Assyriacum ס respondere ne mireris; idem valet de שׁוּק platea, assyr. *sûḳu*, שֶׁבַע septem, assyr. *siba*; leges quas permutatio sibilorum sequitur nondum satis exploratae sunt.

נְדָנִים XVI, 33 omnibus meretricibus datur donum (נֵדֶה), tu autem dedisti dotem tuam (נְדָנַיִךְ) cunctis amasiis tuis. Filia Jerusalem similis est mulieri quae dotem quum nubilis esset a patre acceptam effundit, ut moechos sibi conciliet qui ipsius effrenatam libidinem expleant. Illud נְדָנִים idem est quod misnice נְדוּנְיָא, quae vox minime a latino *donatio* petita, sed mere semitica est; נְדָנִים ex asse idem valet quod assyr. *nudûnê* a verbo babylonico-assyriaco *nadânu* dare, emollito ex נתן; falso autem adhuc creditum est, eandem rationem intercedere inter כֶּתֶר et *kudûru*. Crebro inscriptiones hancce dictionem praestant: „filiam ejus cum multis ipsius *nudûnê* (*nudnê*) gynaeceo suo adjunxit."

נְחֹשֶׁת XVI, 36 vox obscoena, quae, ut e parallelo עֶרְוָה apparet, muliebria vel tale quid significat. Adhibito sermone assyriaco humor seminis ut antiquitati visum est muliebris intelligendus esse videtur; *nuḫšu* enim abundantiam sive redundantem copiam denotat velut *šanât nuḫšê* anni abundantiae sive feracitatis (Tig. VIII 28); *bâbilat nuḫši* afferens abundantiam, de Tigride amne; Ramman pluere facit *zunnû nuḫšu* imbres largifluos (Neb. IV 58), et sic multis locis. A simili notione luxuriae, ubertatis, turgoris pleraque nomina pudendorum muliebrium Assyriaca desumta sunt velut *kuzbu* et *lulû*, quae tabula III. narrationum de Izdubaro cumulat. In col. IV 9 mulier, cujus est Eabanium in stuprum illicere, sic appellatur: „aperi nuditatem (*urû*, עֶרְוָה) tuam, *kuzbu* tuum conspiciendum se praebeat." Inde suspicamur in illo loco Ezechielis, ubi plerumque vertitur: quia effusum est aes tuum, נחשתך spumam, ut ita dicam, sala-

citatis, qua madet filia Jerusalem, indicare; nam frustra adhuc quaesitum est, qua ratione nomen aeris (cupri) vim ad res venereas spectantem nactum sit.

סוּגַר XIX, 9 posueruntque eum in cavea cum uncinis (per nares transfixis) et duxerunt eum ad regem Babyloniae. Vocabulum Assyriacum quod idem declarat est *šigâru,* notiones claustri (*Schloss*) et caveae (*Käfig*), speciatim leoninae, comprehendens. Id quod imago prophetica ante oculos ponit, revera nonnunquam factum est. Reges et Babylonici et Assyriaci includebant captos reges in caveis leonum eosque in aditu portarum maximarum urbium suarum expositos in conspectum vulgi dabant.

עִזָּבוֹן XXVII, 12. 14. 16. 19. 22. 27. 33 (apud solum Ezechielem et in hac sola mercaturae Tyriae descriptione) permissio, id quod quis alii permittit sive tradit, ut aliud quid vicissim accipiat; merces invicem mutatae; pecunia qua transigitur, assyr. *uzûbu* pretium quo cum muliere dimittenda transigitur (*Abfindungssumme*).

פְּקוֹד וְשׁוֹעַ וְקוֹעַ XXIII, 23 De his gentibus, quas inscriptiones *Puḳûdu, Su* (*Suṭû*), *Ḳu* (*Ḳuṭû*) nuncupant, egi in libro meo de Paradiso pag. 235 ss. 240 s.

צְחִיחַ XXIV, 7. 8. XXVI, 4. 14 torridum h. e. locus solis aestu exustus, cf. צַחְצָחוֹת loca arida Jes. 58, 11. Cognatum est assyr. *ṣûṣû* desertum, campus patens, a stirpe reduplicata צא$_3$צא$_3$ (cum א tertii valoris = ח) torrere, exsiccare.

צַחַר XXVII, 18 cum vino Helbonis et lana צָחָר. Vinum ex urbe *Ḫilbûn* commemoratur etiam in Assyriaco vinorum catalogo quem edidi in *Assyrische Lesestücke* (ed. II. 1878) pag. 107. Vulgo חֶלְבּוֹן pro Chalybone Syriae (Aleppo) habetur, at assyriacum hujus urbis nomen non *Ḫilbûn,* sed *Halvan* effertur. Parallelismo jubente et ipsum צחר nomen urbis vel regionis esse videtur. Michaelis, assentiente Heeren, lanam deserti (magni Arabici) intelligit.

צִיצִת VIII, 3. Hoc vocabulum in terminologia Thorae fimbrias memorativas quattuor angulis vestimenti assutas denotat Num. 15, 38. Illo loco Ezechielis alii capillum sincipitis (Gesenii Lex. ed. VIII), alii cirrum sive cincinnum (Keil, Smend) vertunt. At non est dubium quin ציצית de capillo verticis (*Haarschopf*) dictum sit. Recte LXX *ἀνέλαβέ με τῆς κορυφῆς μου,* cf. Historiam Beli v. 36 *ἐπελάβετο ὁ ἄγγελος κυρίου τῆς κορυ-*

φῆς αὐτοῦ. Neque צִיצִית, uti editores Lexici Geseniani arbitrantur, nativam notionem rei florum plumarumve similis habet, sed potius cirri e plexis capillis constantis. Namque Assyriace *ṣîṣu* est tortum aliquid, sive funis, sive vinculum quo captivi ligantur (V R 3, 59), unde צִיצִת Ezechielis id quod e צִיצִים constat, de coma in vertice suggesta ac vittata.

קָט (כִּמְעַט) XVI, 47 paulo pauxillo (*um ein weniges winziges*). In textu prioris Nebucadnezaris, quem Herm. Hilprecht ao. 1883 edidit, reperiuntur verba *iânu mê kiṭ-ṭi* non exstabat aquae paululum (hebr. אין מי קט), quae, si modo recte lecta sunt, dictionem Ezechielicam egregie illustrant.

קְטֻרוֹת XLVI, 22 ligata = clausa, de quattuor atriolis in angulis atrii exterioris, quae et ipsa muris circumdata erant (Kühn l. c. pag. 91). Recte a Keilio et Smendio קטר aramaicum et aethiopicum, quibus inest vis ligandi vel claudendi, confertur. Etiam babylonico-assyriacum *kaṭâru* id ipsum significat, unde *kuṭru* nodus (IV R 56, 33[b]).

קֶרַח I, 22 crystallus, alibi glacies, quemadmodum et גָּבִישׁ (אֶלְגָּבִישׁ Ez. 13, 11. 13. 38, 22) et *κρύσταλλος* has duas significationes complectuntur. Verbum קרח, unde קֶרַח, habere vim compacti et condensi, certiores nos facit usus Assyriacus velut *udannina kirḫêsu* jussit munitionem ejus (urbis Dur-Jakin) Khors. 126; *kirḫêšu zakrûti* munimenta ejus (Dur-Jakin) alta (destruxi) Khors. 134; *kir-ḫu-šu* castellum ejus (in alto situm erat instar culminis montis) Asur. II, 105.

רֹאשׁ XXXVIII, 2. De hac gente atque de gentibus Moschorum et Tibarenorum (assyr. *Musku, Tabalu*), quorum nomina subsequuntur, in libro de Paradiso pag. 250 s. et 322 disserui. Cum ראשׁ contuli *mât Ra-a-ši,* finitimam illam Elymaidi et ad Tigridem sitam, quae terra Schradero KAT[2] pag. 427 nimis ad meridiem vergere videtur quam ut intelligi possit; at vero ipsi Persae in v. 5 inter populos exercitus Gogi nominantur.

שְׁאָט XXV, 15. XXXVI, 5. שְׁאט XXV, 6 contemptus, fastus et שָׁאט XVI, 57. XXVIII, 24. 26 superbe contemnens. Vocabularium Assyriacum explicat *ša-a-ṭu* per *na-a-ṣu* (נאץ).

תָּא XL, 7 ss. (praeterea semel 1 Reg. 14, 28 = 2 Chr. 12, 11) conclave, cella, assyr. *tu-u,* genit. *ti-i.* Illud *tû* idem est quod *nimêdu* (מעמד) statio, mansio, cubiculum, teste II R 23, 4 a.

תַּחַשׁ XVI, 10 et calceavi te corio delphini (accuratius: halicores, vernacule *Seekuh*), vide Dillmann ad Ex. 25, 5. Sine dubio

תַּחַשׁ idem animal est quod et assyr. *taḫšu;* nam quemadmodum pellibus ejus tabernaculum extrinsecus contegebatur, sic Assyrii costas navium his pellibus obducebant. Herodotus I, 194 ejusmodi naves, quibus secundo flumine Babylona devehuntur, accurate describit. Costae e salicibus Armeniacis factae erant et undique pellibus intensis obductae; flumen autem tam rapidum erat, ut talibus navibus non possent contra aquam remigare, quapropter ligna costarum Babylone vendebantur et pellibus in tergis asinorum impositis reditus pedibus conficiebatur. Quales istae pelles fuerint, Herodotus reticet, inscriptiones autem certe nomen eorum non in dubio relinquunt. Tiglathpilesar in actis suis prismati octaedro inscriptis refert, se transiisse Euphratem apud Karkemîš *ina êlippê mašak taḫ-ši-a* navibus e pelli animalium, nomine *taḫšu,* factis Tig. V 57 (*a* vocis *taḫšia* pro *ê* est mendum scribae); idem se fecisse Asurnazirpal in maxima inscriptione lapidibus incisa ait *ina êlippê mašak tah-ši-ê* Asurn. III 64. Salmanassar II et ipse hostes fugientes in lacu Artemitae (*Van*) persequitur navibus e *mašak taḫšê* Salm. Mo. Rev. 77 itemque Euphratem transvehitur in *êlippê mašak taḫšê* lin. 82, cf. etiam Salm. Mo. Obv. 36. Rev. 16. Smendius observat, pellem vaccae marinae utpote parum tenuem calceis matronalibus haud idoneam videri, at nonne arte coriarii poterat ita subigi, ut flexilis et mollis aluta fieret? — Cf. Lotz, Tiglathpilesar I pag. 152. Quae ibi exstant, partim e superioribus corrigenda sunt. Schraderus antehac legit *mašak kabšê* h. e. pellium vervecinarum (כְּבָשִׂים), idque non sine probabilitatis specie, vide ejus *Keilschriften u. Geschichtsforschung* pag. 216, cf. v. Moltke, *Briefe* ed. II 1876 pag. 232 atque 361. Jam vero constat, signum *ga* (Asurn. III 64) etiam valorem syllabae *taḫ* habere.

תַּלּוּל XVII, 22 aggeratus, non: elatus, siquidem verbo תלל, unde *tillu* תֵּל tumulus, non inest vis tollendi et efferendi, sed fundendi, conjiciendi, aggerandi (syn. שָׁפַךְ 4, 2. 26, 8). Assyriacum *tillu* nihil nisi tumulum ruderum accumulatorum significat.

תַּמּוּז VIII, 14 ecce ibi mulieres, quae sedentes Tammuzum plangebant. Jam Hieronymus Tammuz Adonidem interpretans intellexit, hic indicari „anniversariam solemnitatem, in qua Adonis plangitur a mulieribus quasi mortuus, et postea reviviscens canitur atque laudatur“. Nos jam novimus e parte extrema poëmatis Babylonici de Astartes descensu ad inferos, mortem Tam-

muzi in Babylonia quoque virorum mulierumque planctu complorari solitum fuisse. Nomen Babylonicum hujus dei est *Dumu-zi* sive *Du-zi,* quod et ipsum ex integriore *Dumu-zid, Du-zid* abbreviatum est. Quod nomen non semiticum deum tanquam sempiternum infans denotat (idem fere quod Babylonius per *aplu kênu* expressurus esset), etenim consideratur ut proles deorum, quae semper juvenis manet et semper denuo juvenescit. Forma *Dûzu* sive *Du'ûzu* in Hebraeorum ore indurescens in *Tammûz* transiit, quemadmodum mensis quoque nomen a Babyloniis mutuatum *Tammûz* pro *Dûzu* pronunciatur. Deus Tammuz, qui in mythologia Babylonica juvenilis deae Istar maritus esse creditur, solis simulacrum est, qui longum anni spatium permeans paullatim languescit, donec brumali tempore quasi emoritur. Consulto ei mensi, in quem solstitium aestivum cadit, nomen Tammuzi inditum est, quia retrogressio solis incipit, ut Manilius canit, „solstitium tardi quum fit sub sidere Cancri.“ Nomen Phoenicium *Adon,* graece *Ἄδωνις,* a cognomine dei originem traxit; Dominus vulgare tritumque variorum deorum velut Samas, Merodach, Rimmon cognomen erat.

Liber Ezechielis. ספר יחזקאל

1 א

וַיְהִי ׀ בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְתוֹךְ־ א
הַגּוֹלָה עַל־נְהַר־כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת
אֱלֹהִים׃ בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הִיא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת 2
הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין׃ הָיֹה הָיָה דְבַר־יְהוָֹה אֶל־יְחֶזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי 3
הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־נְהַר־כְּבָר וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד־יְהוָֹה׃
וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן עָנָן גָּדוֹל וְאֵשׁ 4
מִתְלַקַּחַת וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחַשְׁמַל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃
וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן דְּמוּת אָדָם לָהֵנָּה׃ ה
וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם לְאַחַת לָהֶם׃ וְרַגְלֵיהֶם 6 7
רֶגֶל יְשָׁרָה וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רֶגֶל עֵגֶל וְנֹצְצִים כְּעֵין נְחֹשֶׁת
קָלָל׃ וִידֵו אָדָם מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם עַל אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם וּפְנֵיהֶם 8
וְכַנְפֵיהֶם לְאַרְבַּעְתָּם׃ חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ כַּנְפֵיהֶם לֹא־ 9
יִסַּבּוּ בְלֶכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ׃ וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי י
אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאול
לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי־נֶשֶׁר לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת 11
מִלְמָעְלָה לְאִישׁ שְׁתַּיִם חֹבְרוֹת אִישׁ וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֵת
גְּוִיֹתֵיהֶנָה׃ וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁמָּה 12
הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וּדְמוּת הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם 13
כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ בֹּעֲרוֹת כְּמַרְאֵה הַלַּפִּדִים הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין
הַחַיּוֹת וְנֹגַהּ לָאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יוֹצֵא בָרָק׃ וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב 14
כְּמַרְאֵה הַבָּזָק׃ וָאֵרֶא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפַן אֶחָד בָּאָרֶץ אֵצֶל טו
הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת פָּנָיו׃ מַרְאֵה הָאוֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּעֵין 16

---

v. 8. וִידֵי קרי

תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּן וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר
17 יִהְיֶה הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ עַל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ
18 לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וְגַבֵּיהֶן וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם וְגַבֹּתָם
19 מְלֵאֹת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים
כ אֶצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים׃ עַל
אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת
21 וְהָאוֹפַנִּים יִנָּשְׂאוּ לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ בְּלֶכְתָּם
יֵלֵכוּ וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְהִנָּשְׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים
22 לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ וּדְמוּת עַל־רָאשֵׁי הַחַיָּה
23 רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־רָאשֵׁיהֶם מִלְמָעְלָה׃ וְתַחַת
הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם
מְכַסּוֹת לָהֵנָּה וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶם׃
24 וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל־שַׁדַּי
בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה כְּקוֹל מַחֲנֶה בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן׃
כה וַיְהִי־קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה
26 כַנְפֵיהֶן׃ וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר
דְּמוּת כִּסֵּא וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו
27 מִלְמָעְלָה׃ וָאֵרֶא ׀ כְּעֵין חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב
מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמָעְלָה וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי
28 כְּמַרְאֵה־אֵשׁ וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב׃ כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה
בֶעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא מַרְאֵה דְּמוּת
כְּבוֹד־יְהוָה וָאֶרְאֶה וָאֶפֹּל עַל־פָּנַי וָאֶשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר׃ ס

ב 2

א 2 וַיֹּאמֶר אֵלָי בֶּן־אָדָם עֲמֹד עַל־רַגְלֶיךָ וַאֲדַבֵּר אֹתָךְ׃ וַתָּבֹא
בִי רוּחַ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלַי וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־רַגְלָי וָאֶשְׁמַע אֵת
3 מִדַּבֵּר אֵלָי׃ ס וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם שׁוֹלֵחַ אֲנִי אוֹתְךָ אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־גּוֹיִם הַמּוֹרְדִים אֲשֶׁר מָרְדוּ־בִי הֵמָּה וַאֲבוֹתָם
4 פָּשְׁעוּ בִי עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַבָּנִים קְשֵׁי פָנִים וְחִזְקֵי־
לֵב אֲנִי שׁוֹלֵחַ אוֹתְךָ אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
ה יְהוִה׃ וְהֵמָּה אִם־יִשְׁמְעוּ וְאִם־יֶחְדָּלוּ כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה
6 וְיָדְעוּ כִּי נָבִיא הָיָה בְתוֹכָם׃ ס וְאַתָּה בֶן־אָדָם אַל־תִּירָא

מֵהֶם וּמִדִּבְרֵיהֶם אַל־תִּירָא כִּי סָרָבִים וְסַלּוֹנִים אוֹתָךְ וְאֶל־
עַקְרַבִּים אַתָּה יוֹשֵׁב מִדִּבְרֵיהֶם אַל־תִּירָא וּמִפְּנֵיהֶם אַל־תֵּחָת
כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ וְדִבַּרְתָּ אֶת־דְּבָרַי אֲלֵיהֶם אִם־יִשְׁמְעוּ 7
וְאִם־יֶחְדָּלוּ כִּי מְרִי הֵמָּה׃ ס וְאַתָּה בֶן־אָדָם שְׁמַע אֵת 8
אֲשֶׁר־אֲנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ אַל־תְּהִי־מֶרִי כְּבֵית הַמֶּרִי פְּצֵה פִיךָ
וֶאֱכֹל אֵת אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ׃ וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה־יָד שְׁלוּחָה 9
אֵלָי וְהִנֵּה־בוֹ מְגִלַּת־סֵפֶר׃ וַיִּפְרֹשׂ אוֹתָהּ לְפָנַי וְהִיא כְתוּבָה י
פָּנִים וְאָחוֹר וְכָתוּב אֵלֶיהָ קִנִים וָהֶגֶה וָהִי׃ ס

3 ג

וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֵת אֲשֶׁר־תִּמְצָא אֱכוֹל אֱכוֹל אֶת־ א
הַמְּגִלָּה הַזֹּאת וְלֵךְ דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶפְתַּח אֶת־פִּי 2
וַיַּאֲכִלֵנִי אֵת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם בִּטְנְךָ 3
תַאֲכֵל וּמֵעֶיךָ תְמַלֵּא אֵת הַמְּגִלָּה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן אֵלֶיךָ
וָאֹכְלָה וַתְּהִי בְּפִי כִּדְבַשׁ לְמָתוֹק׃ ס וַיֹּאמֶר אֵלָי בֶּן־אָדָם 4
לֶךְ־בֹּא אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְדִבַּרְתָּ בִדְבָרַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי לֹא אֶל־ ה
עַם עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן אַתָּה שָׁלוּחַ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
לֹא ׀ אֶל־עַמִּים רַבִּים עִמְקֵי שָׂפָה וְכִבְדֵי לָשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא־ 6
תִשְׁמַע דִּבְרֵיהֶם אִם־לֹא אֲלֵיהֶם שְׁלַחְתִּיךָ הֵמָּה יִשְׁמְעוּ
אֵלֶיךָ׃ וּבֵית יִשְׂרָאֵל לֹא יֹאבוּ לִשְׁמֹעַ אֵלֶיךָ כִּי־אֵינָם אֹבִים 7
לִשְׁמֹעַ אֵלָי כִּי כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חִזְקֵי־מֵצַח וּקְשֵׁי־לֵב הֵמָּה׃
הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־פָּנֶיךָ חֲזָקִים לְעֻמַּת פְּנֵיהֶם וְאֶת־מִצְחֲךָ חָזָק 8
לְעֻמַּת מִצְחָם׃ כְּשָׁמִיר חָזָק מִצֹּר נָתַתִּי מִצְחֶךָ לֹא־תִירָא 9
אוֹתָם וְלֹא־תֵחַת מִפְּנֵיהֶם כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ ס וַיֹּאמֶר י
אֵלָי בֶּן־אָדָם אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ קַח בִּלְבָבְךָ
וּבְאָזְנֶיךָ שְׁמָע׃ וְלֵךְ בֹּא אֶל־הַגּוֹלָה אֶל־בְּנֵי עַמֶּךָ וְדִבַּרְתָּ 11
אֲלֵיהֶם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אִם־יִשְׁמְעוּ
וְאִם־יֶחְדָּלוּ׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל 12
בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ׃ וְקוֹל ׀ כַּנְפֵי הַחַיּוֹת מַשִּׁיקוֹת 13
אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ וְקוֹל הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם וְקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל׃
וְרוּחַ נְשָׂאַתְנִי וַתִּקָּחֵנִי וָאֵלֵךְ מַר בַּחֲמַת רוּחִי וְיַד־יְהוָה 14

v. 6. קמץ בזקף

טו עָלַי חָזָקָה׃ וָאָבוֹא אֶל־הַגּוֹלָה תֵּל אָבִיב הַיֹּשְׁבִים אֶל־
נְהַר־כְּבָר וָאֵשֵׁר הֵמָּה יוֹשְׁבִים שָׁם וָאֵשֵׁב שָׁם שִׁבְעַת יָמִים
16 מַשְׁמִים בְּתוֹכָם׃ וַיְהִי מִקְצֵה שִׁבְעַת יָמִים °
17 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית
18 יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אוֹתָם מִמֶּנִּי׃ בְּאָמְרִי
לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְלֹא הִזְהַרְתּוֹ וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע
מִדַּרְכּוֹ הָרְשָׁעָה לְחַיֹּתוֹ הוּא רָשָׁע בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ
19 אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי־הִזְהַרְתָּ רָשָׁע וְלֹא־שָׁב מֵרִשְׁעוֹ וּמִדַּרְכּוֹ
הָרְשָׁעָה הוּא בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְאַתָּה אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ ס
כ וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וְנָתַתִּי מִכְשׁוֹל לְפָנָיו הוּא
יָמוּת כִּי לֹא הִזְהַרְתּוֹ בְּחַטָּאתוֹ יָמוּת וְלֹא תִזָּכַרְןָ צִדְקֹתָו
21 אֲשֶׁר עָשָׂה וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי הִזְהַרְתּוֹ צַדִּיק
לְבִלְתִּי חֲטֹא צַדִּיק וְהוּא לֹא־חָטָא חָיוֹ יִחְיֶה כִּי נִזְהָר וְאַתָּה
22 אֶת־נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ ס וַתְּהִי עָלַי שָׁם יַד־יְהוָה וַיֹּאמֶר
23 אֵלַי קוּם צֵא אֶל־הַבִּקְעָה וְשָׁם אֲדַבֵּר אוֹתָךְ׃ וָאָקוּם וָאֵצֵא
אֶל־הַבִּקְעָה וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד־יְהוָה עֹמֵד כַּכָּבוֹד אֲשֶׁר רָאִיתִי
24 עַל־נְהַר־כְּבָר וָאֶפֹּל עַל־פָּנָי׃ וַתָּבֹא־בִי רוּחַ וַתַּעֲמִדֵנִי עַל־
רַגְלָי וַיְדַבֵּר אֹתִי וַיֹּאמֶר אֵלַי בֹּא הִסָּגֵר בְּתוֹךְ בֵּיתֶךָ׃ ס
כה וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנֵּה נָתְנוּ עָלֶיךָ עֲבוֹתִים וַאֲסָרוּךָ בָּהֶם וְלֹא
26 תֵצֵא בְּתוֹכָם׃ וּלְשׁוֹנְךָ אַדְבִּיק אֶל־חִכֶּךָ וְנֶאֱלַמְתָּ וְלֹא־תִהְיֶה
27 לָהֶם לְאִישׁ מוֹכִיחַ כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ וּבְדַבְּרִי אוֹתְךָ אֶפְתַּח
אֶת־פִּיךָ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הַשֹּׁמֵעַ ׀ יִשְׁמָע
וְהֶחָדֵל ׀ יֶחְדָּל כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ ס

ד 4

א וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ לְבֵנָה וְנָתַתָּה אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ וְחַקּוֹתָ
2 עָלֶיהָ עִיר אֶת־יְרוּשָׁלִָם׃ וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מָצוֹר וּבָנִיתָ עָלֶיהָ
דָּיֵק וְשָׁפַכְתָּ עָלֶיהָ סֹלְלָה וְנָתַתָּה עָלֶיהָ מַחֲנוֹת וְשִׂים־עָלֶיהָ
3 כָּרִים סָבִיב׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ מַחֲבַת בַּרְזֶל וְנָתַתָּה אוֹתָהּ קִיר
בַּרְזֶל בֵּינְךָ וּבֵין הָעִיר וַהֲכִינֹתָה אֶת־פָּנֶיךָ אֵלֶיהָ וְהָיְתָה

v. 15. וָאֵשֵׁב קרי v. 16. פסקא באמצע פסוק v. 19. פתח בס״פ
v. 20. צדקתָיו קרי v. 21. קמץ בזקף ibid. פתח בס״פ
v. 27. קמץ בפשטא ibid. קמץ בזקף

בַּמָּצוֹר וְצַרְתָּ עָלֶיהָ אוֹת הִיא לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ ס וְאַתָּה 4
שְׁכַב עַל־צִדְּךָ הַשְּׂמָאלִי וְשַׂמְתָּ אֶת־עֲוֺן בֵּית־יִשְׂרָאֵל עָלָיו
מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת־עֲוֺנָם׃ וַאֲנִי נָתַתִּי ה
לְךָ אֶת־שְׁנֵי עֲוֺנָם לְמִסְפַּר יָמִים שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם
וְנָשָׂאתָ עֲוֺן בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ וְכִלִּיתָ אֶת־אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ עַל־צִדְּךָ 6
הַיְמוֹנִי שֵׁנִית וְנָשָׂאתָ אֶת־עֲוֺן בֵּית־יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם
לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה נְתַתִּיו לָךְ׃ וְאֶל־מְצוֹר יְרוּשָׁלִַם תָּכִין פָּנֶיךָ 7
וּזְרֹעֲךָ חֲשׂוּפָה וְנִבֵּאתָ עָלֶיהָ׃ וְהִנֵּה נָתַתִּי עָלֶיךָ עֲבוֹתִים 8
וְלֹא־תֵהָפֵךְ מִצִּדְּךָ אֶל־צִדֶּךָ עַד־כַּלּוֹתְךָ יְמֵי מְצוּרֶיךָ׃ וְאַתָּה 9
קַח־לְךָ חִטִּין וּשְׂעֹרִים וּפוֹל וַעֲדָשִׁים וְדֹחַן וְכֻסְּמִים וְנָתַתָּה
אוֹתָם בִּכְלִי אֶחָד וְעָשִׂיתָ אוֹתָם לְךָ לְלָחֶם מִסְפַּר הַיָּמִים
אֲשֶׁר אַתָּה ׀ שׁוֹכֵב עַל־צִדְּךָ שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים יוֹם
תֹּאכְלֶנּוּ׃ וּמַאֲכָלְךָ אֲשֶׁר תֹּאכְלֶנּוּ בְּמִשְׁקוֹל עֶשְׂרִים שֶׁקֶל י
לַיּוֹם מֵעֵת עַד־עֵת תֹּאכְלֶנּוּ׃ וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה תִשְׁתֶּה שִׁשִּׁית 11
הַהִין מֵעֵת עַד־עֵת תִּשְׁתֶּה׃ וְעֻגַת שְׂעֹרִים תֹּאכֲלֶנָּה וְהִיא 12
בְּגֶלְלֵי צֵאַת הָאָדָם תְּעֻגֶנָה לְעֵינֵיהֶם׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה 13
כָּכָה יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־לַחְמָם טָמֵא בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר אַדִּיחֵם
שָׁם׃ וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה נַפְשִׁי לֹא מְטֻמָּאָה וּנְבֵלָה 14
וּטְרֵפָה לֹא־אָכַלְתִּי מִנְּעוּרַי וְעַד־עַתָּה וְלֹא־בָא בְּפִי בְּשַׂר
פִּגּוּל׃ ס וַיֹּאמֶר אֵלַי רְאֵה נָתַתִּי לְךָ אֶת־צְפוּעֵי הַבָּקָר טו
תַּחַת גֶּלְלֵי הָאָדָם וְעָשִׂיתָ אֶת־לַחְמְךָ עֲלֵיהֶם׃ ס וַיֹּאמֶר 16
אֵלַי בֶּן־אָדָם הִנְנִי שֹׁבֵר מַטֵּה־לֶחֶם בִּירוּשָׁלִַם וְאָכְלוּ־לֶחֶם
בְּמִשְׁקָל וּבִדְאָגָה וּמַיִם בִּמְשׂוּרָה וּבְשִׁמָּמוֹן יִשְׁתּוּ׃ לְמַעַן 17
יַחְסְרוּ לֶחֶם וָמָיִם וְנָשַׁמּוּ אִישׁ וְאָחִיו וְנָמַקּוּ בַּעֲוֺנָם׃ ס

5 ה

וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ ׀ חֶרֶב חַדָּה תַּעַר הַגַּלָּבִים תִּקָּחֶנָּה א
לָּךְ וְהַעֲבַרְתָּ עַל־רֹאשְׁךָ וְעַל־זְקָנֶךָ וְלָקַחְתָּ לְךָ מֹאזְנֵי מִשְׁקָל
וְחִלַּקְתָּם׃ שְׁלִשִׁית בָּאוּר תַּבְעִיר בְּתוֹךְ הָעִיר כִּמְלֹאת יְמֵי 2
הַמָּצוֹר וְלָקַחְתָּ אֶת־הַשְּׁלִשִׁית תַּכֶּה בַחֶרֶב סְבִיבוֹתֶיהָ
וְהַשְּׁלִשִׁית תִּזְרֶה לָרוּחַ וְחֶרֶב אָרִיק אַחֲרֵיהֶם׃ וְלָקַחְתָּ 3

v. 6. הַיְמָנִי קרי   v. 15. צְפִיעֵי קרי

4 מִשָּׁ֖ם מְעַ֣ט בְּמִסְפָּ֑ר וְצַרְתָּ֥ אוֹתָ֖ם בִּכְנָפֶֽיךָ׃ וּמֵהֶם֙ ע֣וֹד תִּקָּ֔ח
וְהִשְׁלַכְתָּ֤ אוֹתָם֙ אֶל־תּ֣וֹךְ הָאֵ֔שׁ וְשָׂרַפְתָּ֥ אֹתָ֖ם בָּאֵ֑שׁ מִמֶּ֥נּוּ
ה תֵֽצֵא־אֵ֖שׁ אֶל־כָּל־בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵֽל׃ ס כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֔ה
זֹ֖את יְר֣וּשָׁלִַ֑ם בְּת֧וֹךְ הַגּוֹיִ֛ם שַׂמְתִּ֖יהָ וּסְבִיבוֹתֶ֥יהָ אֲרָצֽוֹת׃
6 וַתֶּ֨מֶר אֶת־מִשְׁפָּטַ֤י לְרִשְׁעָה֙ מִן־הַגּוֹיִ֔ם וְאֶת־חֻקּוֹתַ֔י מִן־
הָאֲרָצ֖וֹת אֲשֶׁ֣ר סְבִיבוֹתֶ֑יהָ כִּ֤י בְמִשְׁפָּטַי֙ מָאָ֔סוּ וְחֻקּוֹתַ֖י לֹא־
7 הָלְכ֥וּ בָהֶֽם׃ ס לָכֵ֞ן כֹּֽה־אָמַ֣ר ׀ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֗ה יַ֤עַן הֲמָנְכֶם֙
מִן־הַגּוֹיִם֙ אֲשֶׁר֙ סְבִיבוֹתֵיכֶ֔ם בְּחֻקּוֹתַי֙ לֹ֣א הֲלַכְתֶּ֔ם וְאֶת־
מִשְׁפָּטַ֖י לֹ֣א עֲשִׂיתֶ֑ם וּכְמִשְׁפְּטֵ֧י הַגּוֹיִ֛ם אֲשֶׁ֥ר סְבִיבוֹתֵיכֶ֖ם לֹ֥א
8 עֲשִׂיתֶֽם׃ ס לָכֵ֗ן כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֔ה הִנְנִ֥י עָלַ֖יִךְ גַּם־אָ֑נִי
9 וְעָשִׂ֧יתִי בְתוֹכֵ֛ךְ מִשְׁפָּטִ֖ים לְעֵינֵ֥י הַגּוֹיִֽם׃ וְעָשִׂ֣יתִי בָ֔ךְ אֵ֖ת
אֲשֶׁ֣ר לֹא־עָשִׂ֑יתִי וְאֵ֛ת אֲשֶׁר־לֹא־אֶעֱשֶׂ֥ה כָמֹ֖הוּ ע֑וֹד יַ֖עַן כָּל־
י תּוֹעֲבֹתָֽיִךְ׃ לָכֵ֗ן אָב֞וֹת יֹאכְל֤וּ בָנִים֙ בְּתוֹכֵ֔ךְ וּבָנִ֖ים יֹאכְל֣וּ
אֲבוֹתָ֑ם וְעָשִׂ֤יתִי בָךְ֙ שְׁפָטִ֔ים וְזֵרִיתִ֥י אֶת־כָּל־שְׁאֵרִיתֵ֖ךְ לְכָל־
11 רֽוּחַ׃ ס לָכֵ֣ן חַי־אָ֗נִי נְאֻם֮ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִה֒ אִם־לֹ֗א יַ֠עַן אֶת־מִקְדָּשִׁ֤י
טִמֵּ֔את בְּכָל־שִׁקּוּצַ֖יִךְ וּבְכָל־תּוֹעֲבֹתָ֑יִךְ וְגַם־אֲנִ֣י אֶגְרַ֗ע וְלֹא־
12 תָח֣וֹס עֵינִ֔י וְגַם־אֲנִ֖י לֹ֥א אֶחְמֽוֹל׃ שְׁלִשִׁתַ֗יִךְ בַּדֶּ֣בֶר יָמ֡וּתוּ
וּבָֽרָעָב֩ יִכְל֨וּ בְתוֹכֵ֜ךְ וְהַשְּׁלִשִׁ֛ית בַּחֶ֥רֶב יִפְּל֖וּ סְבִיבוֹתָ֑יִךְ
13 וְהַשְּׁלִישִׁ֞ית לְכָל־ר֣וּחַ אֱזָרֶ֔ה וְחֶ֖רֶב אָרִ֥יק אַחֲרֵיהֶֽם׃ וְכָלָ֣ה
אַפִּ֗י וַהֲנִחוֹתִ֧י חֲמָתִ֛י בָּ֖ם וְהִנֶּחָ֑מְתִּי וְיָדְע֗וּ כִּֽי־אֲנִ֤י יְהוָה֙
14 דִּבַּ֣רְתִּי בְּקִנְאָתִ֔י בְּכַלּוֹתִ֥י חֲמָתִ֖י בָּֽם׃ וְאֶתְּנֵךְ֙ לְחָרְבָּ֣ה
טו וּלְחֶרְפָּ֔ה בַּגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁ֣ר סְבִיבוֹתָ֑יִךְ לְעֵינֵ֖י כָּל־עוֹבֵֽר׃ וְהָיְתָ֗ה
חֶרְפָּ֤ה וּגְדוּפָה֙ מוּסָ֣ר וּמְשַׁמָּ֔ה לַגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁ֣ר סְבִיבוֹתָ֑יִךְ
בַּעֲשׂוֹתִ֨י בָ֜ךְ שְׁפָטִ֗ים בְּאַ֤ף וּבְחֵמָה֙ וּבְתֹכְח֣וֹת חֵמָ֔ה אֲנִ֥י
16 יְהוָ֖ה דִּבַּֽרְתִּי׃ בְּשַׁלְּחִ֡י אֶת־חִצֵּי֩ הָרָעָ֨ב הָרָעִ֤ים בָּהֶם֙ אֲשֶׁר־
הָי֣וּ לְמַשְׁחִ֔ית אֲשֶׁר־אֲשַׁלַּ֥ח אוֹתָ֖ם לְשַׁחֶתְכֶ֑ם וְרָעָב֙ אֹסֵ֣ף
17 עֲלֵיכֶ֔ם וְשָׁבַרְתִּ֥י לָכֶ֖ם מַטֵּה־לָֽחֶם׃ וְשִׁלַּחְתִּ֨י עֲלֵיכֶ֜ם רָעָ֨ב
וְחַיָּ֤ה רָעָה֙ וְשִׁכְּלֻ֔ךְ וְדֶ֥בֶר וָדָ֖ם יַֽעֲבָר־בָּ֑ךְ וְחֶ֙רֶב֙ אָבִ֣יא עָלַ֔יִךְ
אֲנִ֥י יְהוָ֖ה דִּבַּֽרְתִּי׃ פ

ו 6

א 2 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם שִׂ֥ים פָּנֶ֖יךָ אֶל־הָרֵ֣י

v. 4. קמץ בזקף

3 יִשְׂרָאֵל וְהִנָּבֵא אֲלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־
אֲדֹנָי יֱהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים
וְלַגֵּאָיוֹת הִנְנִי אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם חֶרֶב וְאִבַּדְתִּי בָּמוֹתֵיכֶם׃
4 וְנָשַׁמּוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ חַמָּנֵיכֶם וְהִפַּלְתִּי חַלְלֵיכֶם
ה לִפְנֵי גִּלּוּלֵיכֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת־פִּגְרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גִּלּוּלֵיהֶם
6 וְזֵרִיתִי אֶת־עַצְמוֹתֵיכֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ בְּכֹל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם הֶעָרִים תֶּחֱרַבְנָה וְהַבָּמוֹת תִּישָׁמְנָה לְמַעַן
יֶחֶרְבוּ וְיֶאְשְׁמוּ מִזְבְּחוֹתֵיכֶם וְנִשְׁבְּרוּ וְנִשְׁבְּתוּ גִּלּוּלֵיכֶם
7 וְנִגְדְּעוּ חַמָּנֵיכֶם וְנִמְחוּ מַעֲשֵׂיכֶם׃ וְנָפַל חָלָל בְּתוֹכְכֶם
8 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְהוֹתַרְתִּי בִּהְיוֹת לָכֶם פְּלִיטֵי חֶרֶב
9 בַּגּוֹיִם בְּהִזָּרוֹתֵיכֶם בָּאֲרָצוֹת׃ וְזָכְרוּ פְלִיטֵיכֶם אוֹתִי בַּגּוֹיִם
אֲשֶׁר נִשְׁבּוּ־שָׁם אֲשֶׁר נִשְׁבַּרְתִּי אֶת־לִבָּם הַזּוֹנֶה אֲשֶׁר־סָר
מֵעָלַי וְאֵת עֵינֵיהֶם הַזֹּנוֹת אַחֲרֵי גִּלּוּלֵיהֶם וְנָקֹטּוּ בִּפְנֵיהֶם
י אֶל־הָרָעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ לְכֹל תּוֹעֲבֹתֵיהֶם׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
11 לֹא אֶל־חִנָּם דִּבַּרְתִּי לַעֲשׂוֹת לָהֶם הָרָעָה הַזֹּאת׃ ס כֹּה־
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הַכֵּה בְכַפְּךָ וּרְקַע בְּרַגְלְךָ וֶאֱמָר־אָח אֶל
כָּל־תּוֹעֲבוֹת רָעוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר
12 יִפֹּלוּ׃ הָרָחוֹק בַּדֶּבֶר יָמוּת וְהַקָּרוֹב בַּחֶרֶב יִפּוֹל וְהַנִּשְׁאָר
13 וְהַנָּצוּר בָּרָעָב יָמוּת וְכִלֵּיתִי חֲמָתִי בָּם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי
יְהוָה בִּהְיוֹת חַלְלֵיהֶם בְּתוֹךְ גִּלּוּלֵיהֶם סְבִיבוֹת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם
אֶל כָּל־גִּבְעָה רָמָה בְּכֹל ׀ רָאשֵׁי הֶהָרִים וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן
וְתַחַת כָּל־אֵלָה עֲבֻתָּה מְקוֹם אֲשֶׁר נָתְנוּ־שָׁם רֵיחַ נִיחֹחַ
14 לְכֹל גִּלּוּלֵיהֶם׃ וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עֲלֵיהֶם וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ
שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה מִמִּדְבַּר דִּבְלָתָה בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְיָדְעוּ
כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס

7 ז

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִה לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא הַקֵּץ עַל־אַרְבַּעַת כַּנְפוֹת
3 הָאָרֶץ׃ עַתָּה הַקֵּץ עָלַיִךְ וְשִׁלַּחְתִּי אַפִּי בָךְ וּשְׁפַטְתִּיךְ
4 כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי עָלַיִךְ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃ וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי

---

v. 3. ולגאיות קרי   v. 2. ארבַּע קרי

עָלַיִךְ וְלֹא אֶחְמוֹל כִּי דְרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ
ה תִּהְיֶיןָ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
6 רָעָה אַחַת רָעָה הִנֵּה בָאָה׃ קֵץ בָּא בָּא הַקֵּץ הֵקִיץ אֵלָיִךְ
7 הִנֵּה בָּאָה׃ בָּאָה הַצְּפִירָה אֵלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ בָּא הָעֵת
8 קָרוֹב הַיּוֹם מְהוּמָה וְלֹא־הֵד הָרִים׃ עַתָּה מִקָּרוֹב אֶשְׁפּוֹךְ
חֲמָתִי עָלַיִךְ וְכִלֵּיתִי אַפִּי בָּךְ וּשְׁפַטְתִּיךְ כִּדְרָכָיִךְ וְנָתַתִּי
9 עָלַיִךְ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתָיִךְ׃ וְלֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמוֹל
כִּדְרָכַיִךְ עָלַיִךְ אֶתֵּן וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ בְּתוֹכֵךְ תִּהְיֶיןָ וִידַעְתֶּם כִּי
י אֲנִי יְהוָה מַכֶּה׃ הִנֵּה הַיּוֹם הִנֵּה בָאָה יָצְאָה הַצְּפִרָה צָץ
11 הַמַּטֶּה פָּרַח הַזָּדוֹן׃ הֶחָמָס ׀ קָם לְמַטֵּה־רֶשַׁע לֹא־מֵהֶם
12 וְלֹא מֵהֲמוֹנָם וְלֹא מֵהֱמֵהֶם וְלֹא־נֹהַּ בָּהֶם׃ בָּא הָעֵת הִגִּיעַ
הַיּוֹם הַקּוֹנֶה אַל־יִשְׂמָח וְהַמּוֹכֵר אַל־יִתְאַבָּל כִּי חָרוֹן אֶל־
13 כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ כִּי הַמּוֹכֵר אֶל־הַמִּמְכָּר לֹא יָשׁוּב וְעוֹד בַּחַיִּים
חַיָּתָם כִּי־חָזוֹן אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ לֹא יָשׁוּב וְאִישׁ בַּעֲוֺנוֹ חַיָּתוֹ
14 לֹא יִתְחַזָּקוּ׃ תָּקְעוּ בַתָּקוֹעַ וְהָכִין הַכֹּל וְאֵין הֹלֵךְ לַמִּלְחָמָה
טו כִּי חֲרוֹנִי אֶל־כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ הַחֶרֶב בַּחוּץ וְהַדֶּבֶר וְהָרָעָב
מִבָּיִת אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יָמוּת וַאֲשֶׁר בָּעִיר רָעָב וָדֶבֶר
16 יֹאכְלֶנּוּ׃ וּפָלְטוּ פְּלִיטֵיהֶם וְהָיוּ אֶל־הֶהָרִים כְּיוֹנֵי הַגֵּאָיוֹת
17 כֻּלָּם הֹמוֹת אִישׁ בַּעֲוֺנוֹ׃ כָּל־הַיָּדַיִם תִּרְפֶּינָה וְכָל־בִּרְכַּיִם
18 תֵּלַכְנָה מָּיִם׃ וְחָגְרוּ שַׂקִּים וְכִסְּתָה אוֹתָם פַּלָּצוּת וְאֶל כָּל־
19 פָּנִים בּוּשָׁה וּבְכָל־רָאשֵׁיהֶם קָרְחָה׃ כַּסְפָּם בַּחוּצוֹת יַשְׁלִיכוּ
וּזְהָבָם לְנִדָּה יִהְיֶה כַּסְפָּם וּזְהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם בְּיוֹם
עֶבְרַת יְהוָה נַפְשָׁם לֹא יְשַׂבֵּעוּ וּמֵעֵיהֶם לֹא יְמַלֵּאוּ כִּי־
כ מִכְשׁוֹל עֲוֺנָם הָיָה׃ וּצְבִי עֶדְיוֹ לְגָאוֹן שָׂמָהוּ וְצַלְמֵי
תוֹעֲבֹתָם שִׁקּוּצֵיהֶם עָשׂוּ בוֹ עַל־כֵּן נְתַתִּיו לָהֶם לְנִדָּה׃
21 וּנְתַתִּיו בְּיַד־הַזָּרִים לָבַז וּלְרִשְׁעֵי הָאָרֶץ לְשָׁלָל וְחִלְּלוּהָ׃
22 וַהֲסִבּוֹתִי פָנַי מֵהֶם וְחִלְּלוּ אֶת־צְפוּנִי וּבָאוּ־בָהּ פָּרִיצִים
23 וְחִלְּלוּהָ׃ ס עֲשֵׂה הָרַתּוֹק כִּי הָאָרֶץ מָלְאָה מִשְׁפַּט דָּמִים
24 וְהָעִיר מָלְאָה חָמָס׃ וְהֵבֵאתִי רָעֵי גוֹיִם וְיָרְשׁוּ אֶת־בָּתֵּיהֶם
כה וְהִשְׁבַּתִּי גְּאוֹן עַזִּים וְנִחֲלוּ מְקַדְשֵׁיהֶם׃ קְפָדָה־בָא וּבִקְשׁוּ

v. 11. סגול באתנחתא   v. 12. קמץ בזקף   v. 21. וחללוהו קרי

26 שָׁלוֹם וָאָיִן׃ הֹוָה עַל־הֹוָה תָּבוֹא וּשְׁמֻעָה אֶל־שְׁמוּעָה תִּהְיֶה
וּבִקְשׁוּ חָזוֹן מִנָּבִיא וְתוֹרָה תֹּאבַד מִכֹּהֵן וְעֵצָה מִזְּקֵנִים׃
27 הַמֶּלֶךְ יִתְאַבָּל וְנָשִׂיא יִלְבַּשׁ שְׁמָמָה וִידֵי עַם־הָאָרֶץ תִּבָּהַלְנָה
מִדַּרְכָּם אֶעֱשֶׂה אוֹתָם וּבְמִשְׁפְּטֵיהֶם אֶשְׁפְּטֵם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה׃ ס

ח 8

א וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית בַּשִּׁשִּׁי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ אֲנִי יוֹשֵׁב
בְּבֵיתִי וְזִקְנֵי יְהוּדָה יוֹשְׁבִים לְפָנָי וַתִּפֹּל עָלַי שָׁם יַד אֲדֹנָי
2 יְהוִה׃ וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה דְמוּת כְּמַרְאֵה־אֵשׁ מִמַּרְאֵה מָתְנָיו
וּלְמַטָּה אֵשׁ וּמִמָּתְנָיו וּלְמַעְלָה כְּמַרְאֵה־זֹהַר כְּעֵין הַחַשְׁמַלָה׃
3 וַיִּשְׁלַח תַּבְנִית יָד וַיִּקָּחֵנִי בְּצִיצִת רֹאשִׁי וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ ׀
בֵּין־הָאָרֶץ וּבֵין־הַשָּׁמַיִם וַתָּבֵא אֹתִי יְרוּשָׁלַמָה בְּמַרְאוֹת
אֱלֹהִים אֶל־פֶּתַח שַׁעַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה צָפוֹנָה אֲשֶׁר־שָׁם
4 מוֹשַׁב סֵמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה׃ וְהִנֵּה־שָׁם כְּבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
ה כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי בַּבִּקְעָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם שָׂא־נָא
עֵינֶיךָ דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וָאֶשָּׂא עֵינַי דֶּרֶךְ צָפוֹנָה וְהִנֵּה מִצָּפוֹן
6 לְשַׁעַר הַמִּזְבֵּחַ סֵמֶל הַקִּנְאָה הַזֶּה בַּבִּאָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־
אָדָם הֲרֹאֶה אַתָּה מֵהֶם עֹשִׂים תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר בֵּית
יִשְׂרָאֵל ׀ עֹשִׂים פֹּה לְרָחֳקָה מֵעַל מִקְדָּשִׁי וְעוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה
7 תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת׃ ס וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־פֶּתַח הֶחָצֵר וָאֶרְאֶה
8 וְהִנֵּה חֹר־אֶחָד בַּקִּיר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם חֲתָר־נָא בַקִּיר
9 וָאֶחְתֹּר בַּקִּיר וְהִנֵּה פֶּתַח אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר אֵלָי בֹּא וּרְאֵה אֶת־
י הַתּוֹעֵבוֹת הָרָעוֹת אֲשֶׁר־הֵם עֹשִׂים פֹּה׃ וָאָבוֹא וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה
כָל־תַּבְנִית רֶמֶשׂ וּבְהֵמָה שֶׁקֶץ וְכָל־גִּלּוּלֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל מְחֻקֶּה
11 עַל־הַקִּיר סָבִיב ׀ סָבִיב׃ וְשִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל
וְיַאֲזַנְיָהוּ בֶן־שָׁפָן עֹמֵד בְּתוֹכָם עֹמְדִים לִפְנֵיהֶם וְאִישׁ מִקְטַרְתּוֹ
12 בְּיָדוֹ וַעֲתַר עֲנַן־הַקְּטֹרֶת עֹלֶה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם
אֲשֶׁר זִקְנֵי בֵית־יִשְׂרָאֵל עֹשִׂים בַּחֹשֶׁךְ אִישׁ בְּחַדְרֵי מַשְׂכִּיתוֹ
כִּי אֹמְרִים אֵין יְהוָה רֹאֶה אֹתָנוּ עָזַב יְהוָה אֶת־הָאָרֶץ׃
13 וַיֹּאמֶר אֵלָי עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת גְּדֹלוֹת אֲשֶׁר־הֵמָּה
14 עֹשִׂים׃ וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה אֲשֶׁר אֶל־

v. 27. פתח באתנחתא   v. 2. פתח בס"פ   v. 6. מָה הֵם קרי

הַצָּפוֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם הַנָּשִׁים יֹשְׁבוֹת מְבַכּוֹת אֶת־הַתַּמּוּז׃ ס
ט וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם עוֹד תָּשׁוּב תִּרְאֶה תּוֹעֵבוֹת
16 גְּדֹלוֹת מֵאֵלֶּה׃ וַיָּבֵא אֹתִי אֶל־חֲצַר בֵּית־יְהוָה הַפְּנִימִית
וְהִנֵּה־פֶתַח הֵיכַל יְהוָה בֵּין הָאוּלָם וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ כְּעֶשְׂרִים
וַחֲמִשָּׁה אִישׁ אֲחֹרֵיהֶם אֶל־הֵיכַל יְהוָה וּפְנֵיהֶם קֵדְמָה וְהֵמָּה
17 מִשְׁתַּחֲוִיתֶם קֵדְמָה לַשָּׁמֶשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם
הֲנָקֵל לְבֵית יְהוּדָה מֵעֲשׂוֹת אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ־פֹה
כִּי־מָלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ חָמָס וַיָּשֻׁבוּ לְהַכְעִיסֵנִי וְהִנָּם שֹׁלְחִים
18 אֶת־הַזְּמוֹרָה אֶל־אַפָּם׃ וְגַם־אֲנִי אֶעֱשֶׂה בְחֵמָה לֹא־תָחוֹס
עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל וְקָרְאוּ בְאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל וְלֹא אֶשְׁמַע אוֹתָם׃

ט 9

א וַיִּקְרָא בְאָזְנַי קוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר קָרְבוּ פְּקֻדּוֹת הָעִיר וְאִישׁ
2 כְּלִי מַשְׁחֵתוֹ בְּיָדוֹ׃ וְהִנֵּה שִׁשָּׁה אֲנָשִׁים בָּאִים ׀ מִדֶּרֶךְ־שַׁעַר
הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר ׀ מָפְנֶה צָפוֹנָה וְאִישׁ כְּלִי מַפָּצוֹ בְּיָדוֹ וְאִישׁ
אֶחָד בְּתוֹכָם לָבֻשׁ בַּדִּים וְקֶסֶת הַסֹּפֵר בְּמָתְנָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ
3 אֵצֶל מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת׃ וּכְבוֹד ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נַעֲלָה מֵעַל
הַכְּרוּב אֲשֶׁר הָיָה עָלָיו אֶל מִפְתַּן הַבָּיִת וַיִּקְרָא אֶל־הָאִישׁ
4 הַלָּבֻשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר קֶסֶת הַסֹּפֵר בְּמָתְנָיו׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֵלָו עֲבֹר בְּתוֹךְ הָעִיר בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלָםִ וְהִתְוִיתָ תָּו עַל־מִצְחוֹת
הָאֲנָשִׁים הַנֶּאֱנָחִים וְהַנֶּאֱנָקִים עַל כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הַנַּעֲשׂוֹת
ה בְּתוֹכָהּ׃ וּלְאֵלֶּה אָמַר בְּאָזְנַי עִבְרוּ בָעִיר אַחֲרָיו וְהַכּוּ עַל־
6 תָּחֹס עֵינְכֶם וְאַל־תַּחְמֹלוּ׃ זָקֵן בָּחוּר וּבְתוּלָה וְטַף וְנָשִׁים
תַּהַרְגוּ לְמַשְׁחִית וְעַל־כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־עָלָיו הַתָּו אַל־תִּגַּשׁוּ
וּמִמִּקְדָּשִׁי תָּחֵלּוּ וַיָּחֵלּוּ בָּאֲנָשִׁים הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר לִפְנֵי הַבָּיִת׃ ס
7 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם טַמְּאוּ אֶת־הַבַּיִת וּמַלְאוּ אֶת־הַחֲצֵרוֹת
8 חֲלָלִים צֵאוּ וְיָצְאוּ וְהִכּוּ בָעִיר׃ וַיְהִי כְּהַכּוֹתָם וְנֵאשְׁאַר אָנִי
וָאֶפְּלָה עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה הֲמַשְׁחִית
אַתָּה אֵת כָּל־שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל בְּשָׁפְכְּךָ אֶת־חֲמָתְךָ עַל־יְרוּשָׁלָםִ׃
9 וַיֹּאמֶר אֵלַי עֲוֹן בֵּית־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה גָּדוֹל בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא
הָאָרֶץ חָמָס וְהָעִיר מָלְאָה מֻטֶּה כִּי אָמְרוּ עָזַב יְהוָה אֶת־

v. 4. אֵלָיו קרי   v. 5. אַל קרי   ibid. עֵינְכֶם קרי   v. 8. יתיר א׳

הָאָרֶץ וְאֵין יְהוָה רֹאֶה׃ וְגַם־אֲנִי לֹא־תָחוֹס עֵינִי וְלֹא אֶחְמֹל י
דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתָתִּי׃ וְהִנֵּה הָאִישׁ ׀ לְבֻשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר 11
הַקֶּסֶת בְּמָתְנָיו מֵשִׁיב דָּבָר לֵאמֹר עָשִׂיתִי כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָנִי׃

10 י

וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אֶל־הָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַכְּרֻבִים כְּאֶבֶן א
סַפִּיר כְּמַרְאֵה דְּמוּת כִּסֵּא נִרְאָה עֲלֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִישׁ ׀ 2
לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיֹּאמֶר בֹּא אֶל־בֵּינוֹת לַגַּלְגַּל אֶל־תַּחַת לַכְּרוּב
וּמַלֵּא חָפְנֶיךָ גַחֲלֵי־אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַכְּרֻבִים וּזְרֹק עַל־הָעִיר
וַיָּבֹא לְעֵינָי׃ וְהַכְּרֻבִים עֹמְדִים מִימִין לַבַּיִת בְּבֹאוֹ הָאִישׁ 3
וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וַיָּרָם כְּבוֹד־יְהוָה מֵעַל 4
הַכְּרוּב עַל מִפְתַּן הַבָּיִת וַיִּמָּלֵא הַבַּיִת אֶת־הֶעָנָן וְהֶחָצֵר
מָלְאָה אֶת־נֹגַהּ כְּבוֹד יְהוָה׃ וְקוֹל כַּנְפֵי הַכְּרֻבִים נִשְׁמַע ה
עַד־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה כְּקוֹל אֵל־שַׁדַּי בְּדַבְּרוֹ׃ וַיְהִי בְּצַוֹּתוֹ 6
אֶת־הָאִישׁ לְבֻשׁ־הַבַּדִּים לֵאמֹר קַח אֵשׁ מִבֵּינוֹת לַגַּלְגַּל
מִבֵּינוֹת לַכְּרוּבִים וַיָּבֹא וַיַּעֲמֹד אֵצֶל הָאוֹפָן׃ וַיִּשְׁלַח הַכְּרוּב 7
אֶת־יָדוֹ מִבֵּינוֹת לַכְּרוּבִים אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר בֵּינוֹת הַכְּרֻבִים
וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן אֶל־חָפְנֵי לְבֻשׁ הַבַּדִּים וַיִּקַּח וַיֵּצֵא׃ וַיֵּרָא 8
לַכְּרֻבִים תַּבְנִית יַד־אָדָם תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃ וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה 9
אַרְבָּעָה אוֹפַנִּים אֵצֶל הַכְּרוּבִים אוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב
אֶחָד וְאוֹפַן אֶחָד אֵצֶל הַכְּרוּב אֶחָד וּמַרְאֵה הָאוֹפַנִּים כְּעֵין
אֶבֶן תַּרְשִׁישׁ׃ וּמַרְאֵיהֶם דְּמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּם כַּאֲשֶׁר י
יִהְיֶה הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ בְּלֶכְתָּם אֶל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם 11
יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִפְנֶה הָרֹאשׁ אַחֲרָיו
יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּם׃ וְכָל־בְּשָׂרָם וְגַבֵּהֶם וִידֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם 12
וְהָאוֹפַנִּים מְלֵאִים עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם אוֹפַנֵּיהֶם׃
לָאוֹפַנִּים לָהֶם קוֹרָא הַגַּלְגַּל בְּאָזְנָי׃ וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד 13 14
פְּנֵי הָאֶחָד פְּנֵי הַכְּרוּב וּפְנֵי הַשֵּׁנִי פְּנֵי אָדָם וְהַשְּׁלִישִׁי
פְּנֵי אַרְיֵה וְהָרְבִיעִי פְּנֵי־נָשֶׁר׃ וַיֵּרֹמּוּ הַכְּרוּבִים הִיא הַחַיָּה טו
אֲשֶׁר רָאִיתִי בִּנְהַר־כְּבָר׃ וּבְלֶכֶת הַכְּרוּבִים יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים 16
אֶצְלָם וּבִשְׂאֵת הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם לָרוּם מֵעַל הָאָרֶץ

---

v. 11. כְּכֹל אֲשֶׁר קרי

17 לֹא־יִסַּבּוּ הָאוֹפַנִּים גַּם־הֵם מֵאֶצְלָם׃ בְּעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְרוֹמָם
18 יֵרוֹמּוּ אוֹתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּהֶם׃ וַיֵּצֵא כְּבוֹד יְהוָה מֵעַל
19 מִפְתַּן הַבָּיִת וַיַּעֲמֹד עַל־הַכְּרוּבִים׃ וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים אֶת־
כַּנְפֵיהֶם וַיֵּרוֹמּוּ מִן־הָאָרֶץ לְעֵינַי בְּצֵאתָם וְהָאוֹפַנִּים
לְעֻמָּתָם וַיַּעֲמֹד פֶּתַח שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי וּכְבוֹד אֱלֹהֵי
כ יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה׃ הִיא הַחַיָּה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת
21 אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בִּנְהַר־כְּבָר וָאֵדַע כִּי כְרוּבִים הֵמָּה׃ אַרְבָּעָה
אַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָד וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם לְאֶחָד וּדְמוּת יְדֵי אָדָם
22 תַּחַת כַּנְפֵיהֶם׃ וּדְמוּת פְּנֵיהֶם הֵמָּה הַפָּנִים אֲשֶׁר רָאִיתִי
עַל־נְהַר־כְּבָר מַרְאֵיהֶם וְאוֹתָם אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ׃

יא 11

א וַתִּשָּׂא אֹתִי רוּחַ וַתָּבֵא אֹתִי אֶל־שַׁעַר בֵּית־יְהוָה הַקַּדְמוֹנִי
הַפּוֹנֶה קָדִימָה וְהִנֵּה בְּפֶתַח הַשַּׁעַר עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה אִישׁ
וָאֶרְאֶה בְתוֹכָם אֶת־יַאֲזַנְיָה בֶן־עַזֻּר וְאֶת־פְּלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָהוּ
2 שָׂרֵי הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָי בֶּן־אָדָם אֵלֶּה הָאֲנָשִׁים הַחֹשְׁבִים
3 אָוֶן וְהַיֹּעֲצִים עֲצַת־רָע בָּעִיר הַזֹּאת׃ הָאֹמְרִים לֹא בְקָרוֹב
4 בְּנוֹת בָּתִּים הִיא הַסִּיר וַאֲנַחְנוּ הַבָּשָׂר׃ לָכֵן הִנָּבֵא עֲלֵיהֶם
ה הִנָּבֵא בֶּן־אָדָם׃ וַתִּפֹּל עָלַי רוּחַ יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵלַי אֱמֹר
כֹּה־אָמַר יְהוָה כֵּן אֲמַרְתֶּם בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲלוֹת רוּחֲכֶם
6 אֲנִי יְדַעְתִּיהָ׃ הִרְבֵּיתֶם חַלְלֵיכֶם בָּעִיר הַזֹּאת וּמִלֵּאתֶם
7 חוּצֹתֶיהָ חָלָל׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה חַלְלֵיכֶם אֲשֶׁר
שַׂמְתֶּם בְּתוֹכָהּ הֵמָּה הַבָּשָׂר וְהִיא הַסִּיר וְאֶתְכֶם הוֹצִיא
8 מִתּוֹכָהּ׃ חֶרֶב יְרֵאתֶם וְחֶרֶב אָבִיא עֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
9 וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתּוֹכָהּ וְנָתַתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־זָרִים וְעָשִׂיתִי
י בָכֶם שְׁפָטִים׃ בַּחֶרֶב תִּפֹּלוּ עַל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם
11 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ הִיא לֹא־תִהְיֶה לָכֶם לְסִיר וְאַתֶּם
תִּהְיוּ בְתוֹכָהּ לְבָשָׂר אֶל־גְּבוּל יִשְׂרָאֵל אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם׃
12 וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר בְּחֻקַּי לֹא הֲלַכְתֶּם וּמִשְׁפָּטַי לֹא
13 עֲשִׂיתֶם וּכְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם עֲשִׂיתֶם׃ וַיְהִי
כְּהִנָּבְאִי וּפְלַטְיָהוּ בֶן־בְּנָיָה מֵת וָאֶפֹּל עַל־פָּנַי וָאֶזְעַק ׀ קוֹל
גָּדוֹל וָאֹמַר אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה כָּלָה אַתָּה עֹשֶׂה אֵת שְׁאֵרִית

14 טו יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אַחֶיךָ
אַחֶיךָ אַנְשֵׁי גְאֻלָּתֶךָ וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה אֲשֶׁר אָמְרוּ
לָהֶם יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ רַחֲקוּ מֵעַל יְהוָה לָנוּ הִיא נִתְּנָה הָאָרֶץ
16 לְמוֹרָשָׁה׃ ס לָכֵן אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה כִּי הִרְחַקְתִּים
בַּגּוֹיִם וְכִי הֲפִיצוֹתִים בָּאֲרָצוֹת וָאֱהִי לָהֶם לְמִקְדָּשׁ מְעַט
17 בָּאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם׃ ס לָכֵן אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְאָסַפְתִּי אֶתְכֶם מִן־
הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֹצוֹתֶם בָּהֶם וְנָתַתִּי לָכֶם אֶת־אַדְמַת
18 יִשְׂרָאֵל׃ וּבָאוּ־שָׁמָּה וְהֵסִירוּ אֶת־כָּל־שִׁקּוּצֶיהָ וְאֶת־כָּל־
19 תּוֹעֲבוֹתֶיהָ מִמֶּנָּה׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד וְרוּחַ חֲדָשָׁה אֶתֵּן
בְּקִרְבְּכֶם וַהֲסִרֹתִי לֵב הָאֶבֶן מִבְּשָׂרָם וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב בָּשָׂר׃
כ לְמַעַן בְּחֻקֹּתַי יֵלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי יִשְׁמְרוּ וְעָשׂוּ אֹתָם וְהָיוּ־
21 לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְאֶל־לֵב שִׁקּוּצֵיהֶם
וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי
22 יְהוִה׃ וַיִּשְׂאוּ הַכְּרוּבִים אֶת־כַּנְפֵיהֶם וְהָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם
23 וּכְבוֹד אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה׃ וַיַּעַל כְּבוֹד יְהוָה
24 מֵעַל תּוֹךְ הָעִיר וַיַּעֲמֹד עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִקֶּדֶם לָעִיר׃ וְרוּחַ
נְשָׂאַתְנִי וַתְּבִאֵנִי כַשְׂדִּימָה אֶל־הַגּוֹלָה בַּמַּרְאֶה בְּרוּחַ אֱלֹהִים
כה וַיַּעַל מֵעָלַי הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי׃ וָאֲדַבֵּר אֶל־הַגּוֹלָה אֵת
כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר הֶרְאָנִי׃ פ

12 יב

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם בְּתוֹךְ בֵּית־הַמֶּרִי אַתָּה
יֹשֵׁב אֲשֶׁר עֵינַיִם לָהֶם לִרְאוֹת וְלֹא רָאוּ אָזְנַיִם לָהֶם לִשְׁמֹעַ
3 וְלֹא שָׁמֵעוּ כִּי בֵּית מְרִי הֵם׃ ס וְאַתָּה בֶן־אָדָם עֲשֵׂה לְךָ
כְּלֵי גוֹלָה וּגְלֵה יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם וְגָלִיתָ מִמְּקוֹמְךָ אֶל־מָקוֹם
4 אַחֵר לְעֵינֵיהֶם אוּלַי יִרְאוּ כִּי בֵּית מְרִי הֵמָּה׃ וְהוֹצֵאתָ כֵלֶיךָ
כִּכְלֵי גוֹלָה יוֹמָם לְעֵינֵיהֶם וְאַתָּה תֵּצֵא בָעֶרֶב לְעֵינֵיהֶם
ה כְּמוֹצָאֵי גּוֹלָה׃ לְעֵינֵיהֶם חֲתָר־לְךָ בַקִּיר וְהוֹצֵאתָ בּוֹ׃
6 לְעֵינֵיהֶם עַל־כָּתֵף תִּשָּׂא בָּעֲלָטָה תוֹצִיא פָּנֶיךָ תְכַסֶּה וְלֹא
7 תִרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ כִּי־מוֹפֵת נְתַתִּיךָ לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ וָאַעַשׂ
כֵּן כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי כֵּלַי הוֹצֵאתִי כִּכְלֵי גוֹלָה יוֹמָם וּבָעֶרֶב

---

v. 15. כֻּלוֹ קרי

חָתַֽרְתִּי־לִ֥י בַקִּ֖יר בְּיָ֑ד בָּעֲלָטָ֧ה הוֹצֵ֛אתִי עַל־כָּתֵ֥ף נָשָׂ֖אתִי
8 9 לְעֵינֵיהֶֽם׃ ס וַיְהִ֧י דְבַר־יְהוָ֛ה אֵלַ֖י בַּבֹּ֥קֶר לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם
הֲלֹ֨א אָמְר֤וּ אֵלֶ֙יךָ֙ בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל בֵּ֖ית הַמֶּ֑רִי מָ֖ה אַתָּ֥ה עֹשֶֽׂה׃
י אֱמֹ֣ר אֲלֵיהֶ֔ם כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י יְהוִ֑ה הַנָּשִׂ֞יא הַמַּשָּׂ֤א הַזֶּה֙
11 בִּירוּשָׁלִַ֔ם וְכָל־בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵ֖ל אֲשֶׁר־הֵ֥מָּה בְתוֹכָֽם׃ אֱמֹ֖ר אֲנִ֣י
מוֹפֶתְכֶ֑ם כַּאֲשֶׁ֤ר עָשִׂ֙יתִי֙ כֵּ֚ן יֵעָשֶׂ֣ה לָהֶ֔ם בַּגּוֹלָ֥ה בַשְּׁבִ֖י יֵלֵֽכוּ׃
12 וְהַנָּשִׂ֨יא אֲשֶׁר־בְּתוֹכָ֜ם אֶל־כָּתֵ֤ף יִשָּׂא֙ בָּעֲלָטָ֣ה וְיֵצֵ֔א בַּקִּ֥יר
יַחְתְּר֖וּ לְה֣וֹצִיא ב֑וֹ פָּנָ֣יו יְכַסֶּ֔ה יַ֗עַן אֲשֶׁ֧ר לֹא־יִרְאֶ֛ה לַעַ֖יִן ה֥וּא
13 אֶת־הָאָֽרֶץ׃ וּפָרַשְׂתִּ֧י אֶת־רִשְׁתִּ֣י עָלָ֗יו וְנִתְפַּשׂ֙ בִּמְצֽוּדָתִ֔י
וְהֵבֵאתִ֨י אֹת֤וֹ בָבֶ֙לָה֙ אֶ֣רֶץ כַּשְׂדִּ֔ים וְאוֹתָ֖הּ לֹֽא־יִרְאֶ֑ה וְשָׁ֖ם
14 יָמֽוּת׃ וְכֹל֩ אֲשֶׁ֨ר סְבִיבֹתָ֥יו עֶזְרֹ֛ה וְכָל־אֲגַפָּ֖יו אֱזָרֶ֣ה לְכָל־ר֑וּחַ
טו וְחֶ֖רֶב אָרִ֥יק אַחֲרֵיהֶֽם׃ וְיָדְע֖וּ כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֑ה בַּהֲפִיצִ֤י אוֹתָם֙
16 בַּגּוֹיִ֔ם וְזֵרִיתִ֥י אוֹתָ֖ם בָּאֲרָצֽוֹת׃ וְהוֹתַרְתִּ֤י מֵהֶם֙ אַנְשֵׁ֣י מִסְפָּ֔ר
מֵחֶ֖רֶב מֵרָעָ֣ב וּמִדָּ֑בֶר לְמַ֨עַן יְסַפְּר֜וּ אֶת־כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיהֶ֗ם בַּגּוֹיִם֙
17 אֲשֶׁר־בָּ֣אוּ שָׁ֔ם וְיָדְע֖וּ כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃ ס וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה
18 אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם לַחְמְךָ֖ בְּרַ֣עַשׁ תֹּאכֵ֑ל וּמֵימֶ֕יךָ בְּרָגְזָ֥ה
19 וּבִדְאָגָ֖ה תִּשְׁתֶּֽה׃ וְאָמַרְתָּ֣ אֶל־עַ֣ם הָאָ֡רֶץ כֹּֽה־אָמַר֩ אֲדֹנָ֨י יְהוִ֜ה
לְיוֹשְׁבֵ֤י יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ אֶל־אַדְמַ֣ת יִשְׂרָאֵ֔ל לַחְמָם֙ בִּדְאָגָ֣ה יֹאכֵ֔לוּ
וּמֵֽימֵיהֶ֖ם בְּשִׁמָּמ֣וֹן יִשְׁתּ֑וּ לְמַ֜עַן תֵּשַׁ֤ם אַרְצָהּ֙ מִמְּלֹאָ֔הּ מֵחֲמַ֖ס
כ כָּל־הַיֹּשְׁבִ֥ים בָּֽהּ׃ וְהֶעָרִ֤ים הַנּֽוֹשָׁבוֹת֙ תֶּחֱרַ֔בְנָה וְהָאָ֖רֶץ
21 שְׁמָמָ֣ה תִֽהְיֶ֑ה וִֽידַעְתֶּ֖ם כִּֽי־אֲנִ֥י יְהוָֽה׃ ס וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה
22 אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֗ם מָֽה־הַמָּשָׁ֤ל הַזֶּה֙ לָכֶ֔ם עַל־אַדְמַ֥ת יִשְׂרָאֵ֖ל
23 לֵאמֹ֑ר יַֽאַרְכוּ֙ הַיָּמִ֔ים וְאָבַ֖ד כָּל־חָזֽוֹן׃ לָכֵ֞ן אֱמֹ֣ר אֲלֵיהֶ֗ם כֹּֽה
אָמַר֮ אֲדֹנָ֣י יְהוִה֒ הִשְׁבַּ֙תִּי֙ אֶת־הַמָּשָׁ֣ל הַזֶּ֔ה וְלֹא־יִמְשְׁל֥וּ אֹת֛וֹ
ע֖וֹד בְּיִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֚י אִם־דַּבֵּ֣ר אֲלֵיהֶ֔ם קָֽרְבוּ֙ הַיָּמִ֔ים וּדְבַ֖ר כָּל־
24 חָזֽוֹן׃ כִּ֠י לֹ֣א יִהְיֶ֥ה ע֛וֹד כָּל־חֲז֥וֹן שָׁ֖וְא וּמִקְסַ֣ם חָלָ֑ק בְּת֖וֹךְ
כה בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵֽל׃ כִּ֣י ׀ אֲנִ֣י יְהוָ֗ה אֲדַבֵּר֙ אֵת֩ אֲשֶׁ֨ר אֲדַבֵּ֤ר דָּבָר֙
וְיֵעָשֶׂ֔ה לֹ֥א תִמָּשֵׁ֖ךְ ע֑וֹד כִּ֣י בִֽימֵיכֶ֞ם בֵּ֣ית הַמֶּ֗רִי אֲדַבֵּ֤ר דָּבָר֙
26 וַעֲשִׂית֔יו נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃ ס וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃
27 בֶּן־אָדָ֗ם הִנֵּ֤ה בֵֽית־יִשְׂרָאֵל֙ אֹֽמְרִ֔ים הֶחָז֥וֹן אֲשֶׁר־ה֥וּא חֹזֶ֖ה

---

v. 14. עזרו קרי

לְיָמִים רַבִּים וּלְעִתִּים רְחוֹקוֹת הוּא נִבָּא׃ לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם 28
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לֹא־תִמָּשֵׁךְ עוֹד כָּל־דְּבָרָי אֲשֶׁר אֲדַבֵּר
דָּבָר וְיֵעָשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס

13 יג

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־נְבִיאֵי א 2
יִשְׂרָאֵל הַנִּבָּאִים וְאָמַרְתָּ לִנְבִיאֵי מִלִּבָּם שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הוֹי עַל־הַנְּבִיאִים הַנְּבָלִים אֲשֶׁר הֹלְכִים 3
אַחַר רוּחָם וּלְבִלְתִּי רָאוּ׃ כְּשֻׁעָלִים בָּחֳרָבוֹת נְבִיאֶיךָ יִשְׂרָאֵל 4
הָיוּ׃ לֹא עֲלִיתֶם בַּפְּרָצוֹת וַתִּגְדְּרוּ גָדֵר עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל ה
לַעֲמֹד בַּמִּלְחָמָה בְּיוֹם יְהוָה׃ חָזוּ שָׁוְא וְקֶסֶם כָּזָב הָאֹמְרִים 6
נְאֻם־יְהוָה וַיהוָה לֹא שְׁלָחָם וְיִחֲלוּ לְקַיֵּם דָּבָר׃ הֲלוֹא 7
מַחֲזֵה־שָׁוְא חֲזִיתֶם וּמִקְסַם כָּזָב אֲמַרְתֶּם וְאֹמְרִים נְאֻם־יְהוָה
וַאֲנִי לֹא דִבַּרְתִּי׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן דַּבֶּרְכֶם 8
שָׁוְא וַחֲזִיתֶם כָּזָב לָכֵן הִנְנִי אֲלֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהָיְתָה 9
יָדִי אֶל־הַנְּבִיאִים הַחֹזִים שָׁוְא וְהַקֹּסְמִים כָּזָב בְּסוֹד עַמִּי לֹא־
יִהְיוּ וּבִכְתָב בֵּית־יִשְׂרָאֵל לֹא יִכָּתֵבוּ וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא
יָבֹאוּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִה׃ יַעַן וּבְיַעַן הִטְעוּ אֶת־עַמִּי י
לֵאמֹר שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם וְהוּא בֹּנֶה חַיִץ וְהִנָּם טָחִים אֹתוֹ
תָּפֵל׃ אֱמֹר אֶל־טָחֵי תָפֵל וְיִפֹּל הָיָה ׀ גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַתֵּנָה 11
אַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ תִּפֹּלְנָה וְרוּחַ סְעָרוֹת תְּבַקֵּעַ׃ וְהִנֵּה נָפַל הַקִּיר 12
הֲלוֹא יֵאָמֵר אֲלֵיכֶם אַיֵּה הַטִּיחַ אֲשֶׁר טַחְתֶּם׃ לָכֵן כֹּה 13
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וּבִקַּעְתִּי רוּחַ־סְעָרוֹת בַּחֲמָתִי וְגֶשֶׁם שֹׁטֵף
בְּאַפִּי יִהְיֶה וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ בְּחֵמָה לְכָלָה׃ וְהָרַסְתִּי אֶת־ 14
הַקִּיר אֲשֶׁר־טַחְתֶּם תָּפֵל וְהִגַּעְתִּיהוּ אֶל־הָאָרֶץ וְנִגְלָה יְסֹדוֹ
וְנָפְלָה וּכְלִיתֶם בְּתוֹכָהּ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְכִלֵּיתִי אֶת־ טו
חֲמָתִי בַּקִּיר וּבַטָּחִים אֹתוֹ תָּפֵל וְאֹמַר לָכֶם אֵין הַקִּיר וְאֵין
הַטָּחִים אֹתוֹ׃ נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים אֶל־יְרוּשָׁלִַם וְהַחֹזִים 16
לָהּ חֲזוֹן שָׁלֹם וְאֵין שָׁלֹם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס וְאַתָּה בֶן־ 17
אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנוֹת עַמְּךָ הַמִּתְנַבְּאוֹת מִלִּבְּהֶן וְהִנָּבֵא
עֲלֵיהֶן׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הוֹי לִמְתַפְּרוֹת כְּסָתוֹת 18
עַל ׀ כָּל־אַצִּילֵי יָדַי וְעֹשׂוֹת הַמִּסְפָּחוֹת עַל־רֹאשׁ כָּל־קוֹמָה
לְצוֹדֵד נְפָשׁוֹת הַנְּפָשׁוֹת תְּצוֹדֵדְנָה לְעַמִּי וּנְפָשׁוֹת לָכֶנָה

19 תְּחַיֶּינָה׃ וַתְּחַלֶּלְנָה אֹתִי אֶל־עַמִּי בְּשַׁעֲלֵי שְׂעֹרִים וּבִפְתוֹתֵי
לֶחֶם לְהָמִית נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר לֹא־תְמוּתֶנָה וּלְחַיּוֹת נְפָשׁוֹת אֲשֶׁר
כ לֹא־תִחְיֶינָה בְּכַזֶּבְכֶם לְעַמִּי שֹׁמְעֵי כָזָב׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי
יֱהֹוִה הִנְנִי אֶל־כִּסְּתוֹתֵיכֶנָה אֲשֶׁר אַתֵּנָה מְצֹדְדוֹת שָׁם אֶת־
הַנְּפָשׁוֹת לְפֹרְחוֹת וְקָרַעְתִּי אֹתָם מֵעַל זְרוֹעֹתֵיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי
אֶת־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר אַתֶּם מְצֹדְדוֹת אֶת־נְפָשִׁים לְפֹרְחֹת׃
21 וְקָרַעְתִּי אֶת־מִסְפְּחֹתֵיכֶם וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וְלֹא־יִהְיוּ
22 עוֹד בְּיֶדְכֶן לִמְצוּדָה וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ יַעַן הַכְאוֹת לֶב־
צַדִּיק שֶׁקֶר וַאֲנִי לֹא הִכְאַבְתִּיו וּלְחַזֵּק יְדֵי רָשָׁע לְבִלְתִּי־שׁוּב
23 מִדַּרְכּוֹ הָרָע לְהַחֲיֹתוֹ׃ לָכֵן שָׁוְא לֹא תֶחֱזֶינָה וְקֶסֶם לֹא־
תִקְסַמְנָה עוֹד וְהִצַּלְתִּי אֶת־עַמִּי מִיֶּדְכֶן וִידַעְתֶּן כִּי־אֲנִי יְהוָה׃

יד 14

א 2 וַיָּבוֹא אֵלַי אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָי׃ ס וַיְהִי
3 דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הֶעֱלוּ
גִלּוּלֵיהֶם עַל־לִבָּם וּמִכְשׁוֹל עֲוֺנָם נָתְנוּ נֹכַח פְּנֵיהֶם הַאִדָּרֹשׁ
4 אִדָּרֵשׁ לָהֶם׃ לָכֵן דַּבֵּר־אוֹתָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר ׀
אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֶת־גִּלּוּלָיו
אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֺנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־הַנָּבִיא אֲנִי
ה יְהוָה נַעֲנֵיתִי לוֹ בָה בְּרֹב גִּלּוּלָיו׃ לְמַעַן תְּפֹשׂ אֶת־בֵּית־
6 יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּם אֲשֶׁר נָזֹרוּ מֵעָלַי בְּגִלּוּלֵיהֶם כֻּלָּם׃ לָכֵן
אֱמֹר ׀ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ
7 מֵעַל גִּלּוּלֵיכֶם וּמֵעַל כָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם הָשִׁיבוּ פְנֵיכֶם׃ כִּי אִישׁ
אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמֵהַגֵּר אֲשֶׁר־יָגוּר בְּיִשְׂרָאֵל וְיִנָּזֵר מֵאַחֲרַי
וְיַעַל גִּלּוּלָיו אֶל־לִבּוֹ וּמִכְשׁוֹל עֲוֺנוֹ יָשִׂים נֹכַח פָּנָיו וּבָא אֶל־
8 הַנָּבִיא לִדְרָשׁ־לוֹ בִי אֲנִי יְהוָה נַעֲנֶה־לּוֹ בִּי׃ וְנָתַתִּי פָנַי
בָּאִישׁ הַהוּא וַהֲשִׁמֹתִיהוּ לְאוֹת וְלִמְשָׁלִים וְהִכְרַתִּיו מִתּוֹךְ
9 עַמִּי וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא כִי־יְפֻתֶּה וְדִבֶּר דָּבָר
אֲנִי יְהוָה פִּתֵּיתִי אֵת הַנָּבִיא הַהוּא וְנָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלָיו
י וְהִשְׁמַדְתִּיו מִתּוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְנָשְׂאוּ עֲוֺנָם כַּעֲוֺן הַדֹּרֵשׁ
11 כַּעֲוֺן הַנָּבִיא יִהְיֶה׃ לְמַעַן לֹא־יִתְעוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל מֵאַחֲרַי

---

v. 4. בָּא קרי.

וְלֹא־יִטַּמְּאוּ עוֹד בְּכָל־פִּשְׁעֵיהֶם וְהָיוּ־לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה
לָהֶם לֵאלֹהִים נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ
12 13 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֶרֶץ כִּי תֶחֱטָא־לִי
לִמְעָל־מַעַל וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיהָ וְשָׁבַרְתִּי לָהּ מַטֵּה־לָחֶם
14 וְהִשְׁלַחְתִּי־בָהּ רָעָב וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְהָיוּ
שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ נֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב הֵמָּה
טו בְצִדְקָתָם יְנַצְּלוּ נַפְשָׁם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ לוּ־חַיָּה רָעָה
אַעֲבִיר בָּאָרֶץ וְשִׁכְּלָתָּה וְהָיְתָה שְׁמָמָה מִבְּלִי עוֹבֵר מִפְּנֵי
16 הַחַיָּה׃ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי
יְהוִה אִם־בָּנִים וְאִם־בָּנוֹת יַצִּילוּ הֵמָּה לְבַדָּם יִנָּצֵלוּ וְהָאָרֶץ
17 תִּהְיֶה שְׁמָמָה׃ אוֹ חֶרֶב אָבִיא עַל־הָאָרֶץ הַהִיא וְאָמַרְתִּי
18 חֶרֶב תַּעֲבֹר בָּאָרֶץ וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ וּשְׁלֹשֶׁת
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה לֹא יַצִּילוּ
19 בָּנִים וּבָנוֹת כִּי הֵם לְבַדָּם יִנָּצֵלוּ׃ אוֹ דֶּבֶר אֲשַׁלַּח אֶל־הָאָרֶץ
הַהִיא וְשָׁפַכְתִּי חֲמָתִי עָלֶיהָ בְּדָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה אָדָם
כ וּבְהֵמָה׃ וְנֹחַ דָּנִאֵל וְאִיּוֹב בְּתוֹכָהּ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה
21 אִם־בֵּן אִם־בַּת יַצִּילוּ הֵמָּה בְצִדְקָתָם יַצִּילוּ נַפְשָׁם׃ ס כִּי
כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אַף כִּי־אַרְבַּעַת שְׁפָטַי ׀ הָרָעִים חֶרֶב
וְרָעָב וְחַיָּה רָעָה וָדֶבֶר שִׁלַּחְתִּי אֶל־יְרוּשָׁלִָם לְהַכְרִית מִמֶּנָּה
22 אָדָם וּבְהֵמָה׃ וְהִנֵּה נוֹתְרָה־בָּהּ פְּלֵטָה הַמּוּצָאִים בָּנִים
וּבָנוֹת הִנָּם יוֹצְאִים אֲלֵיכֶם וּרְאִיתֶם אֶת־דַּרְכָּם וְאֶת־
עֲלִילוֹתָם וְנִחַמְתֶּם עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלִָם
23 אֵת כָּל־אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עָלֶיהָ׃ וְנִחֲמוּ אֶתְכֶם כִּי־תִרְאוּ אֶת־
דַּרְכָּם וְאֶת־עֲלִילוֹתָם וִידַעְתֶּם כִּי לֹא חִנָּם עָשִׂיתִי אֵת כָּל־
אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי בָהּ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס

טו 15

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם מַה־יִּהְיֶה עֵץ־הַגֶּפֶן
3 מִכָּל־עֵץ הַזְּמוֹרָה אֲשֶׁר הָיָה בַּעֲצֵי הַיָּעַר׃ הֲיֻקַּח מִמֶּנּוּ עֵץ
לַעֲשׂוֹת לִמְלָאכָה אִם־יִקְחוּ מִמֶּנּוּ יָתֵד לִתְלוֹת עָלָיו כָּל־כֶּלִי׃
4 הִנֵּה לָאֵשׁ נִתַּן לְאָכְלָה אֵת שְׁנֵי קְצוֹתָיו אָכְלָה הָאֵשׁ וְתוֹכוֹ

---

v. 14. דָּנִיֵּאל קרי   v. 15. פתח באתנחתא   v. 20. דָּנִיֵּאל קרי

ה נָחַר הֲיִצְלַח לִמְלָאכָה׃ הִנֵּה בִּהְיוֹתוֹ תָמִים לֹא יֵעָשֶׂה
לִמְלָאכָה אַף כִּי־אֵשׁ אֲכָלַתְהוּ וַיֵּחָר וְנַעֲשָׂה עוֹד לִמְלָאכָה׃ ס
6 לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה כַּאֲשֶׁר עֵץ־הַגֶּפֶן בְּעֵץ הַיַּעַר
אֲשֶׁר־נְתַתִּיו לָאֵשׁ לְאָכְלָה כֵּן נָתַתִּי אֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃
7 וְנָתַתִּי אֶת־פָּנַי בָּהֶם מֵהָאֵשׁ יָצָאוּ וְהָאֵשׁ תֹּאכְלֵם וִידַעְתֶּם
8 כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּשׂוּמִי אֶת־פָּנַי בָּהֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ
שְׁמָמָה יַעַן מָעֲלוּ מַעַל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס

16 יו

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הוֹדַע אֶת־יְרוּשָׁלִַם
3 אֶת־תּוֹעֲבֹתֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לִירוּשָׁלִַם
מְכֹרֹתַיִךְ וּמֹלְדֹתַיִךְ מֵאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אָבִיךְ הָאֱמֹרִי וְאִמֵּךְ
4 הִתִּית׃ וּמוֹלְדוֹתַיִךְ בְּיוֹם הוּלֶּדֶת אוֹתָךְ לֹא־כָרַּת שָׁרֵּךְ
וּבְמַיִם לֹא־רֻחַצְתְּ לְמִשְׁעִי וְהָמְלֵחַ לֹא הֻמְלַחַתְּ וְהָחְתֵּל
ה לֹא חֻתָּלְתְּ׃ לֹא־חָסָה עָלַיִךְ עַיִן לַעֲשׂוֹת לָךְ אַחַת מֵאֵלֶּה
לְחֻמְלָה עָלָיִךְ וַתֻּשְׁלְכִי אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בְּגֹעַל נַפְשֵׁךְ בְּיוֹם
6 הֻלֶּדֶת אֹתָךְ׃ וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ
7 וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי׃ רְבָבָה כְּצֶמַח
הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם
8 נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה׃ וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ
וְהִנֵּה עִתֵּךְ עֵת דֹּדִים וָאֶפְרֹשׂ כְּנָפִי עָלַיִךְ וָאֲכַסֶּה עֶרְוָתֵךְ
וָאֶשָּׁבַע לָךְ וָאָבוֹא בִבְרִית אֹתָךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה וַתִּהְיִי־לִי׃
9 וָאֶרְחָצֵךְ בַּמַּיִם וָאֶשְׁטֹף דָּמַיִךְ מֵעָלָיִךְ וָאֲסֻכֵךְ בַּשָּׁמֶן׃
י וָאַלְבִּישֵׁךְ רִקְמָה וָאֶנְעֲלֵךְ תָּחַשׁ וָאֶחְבְּשֵׁךְ בַּשֵּׁשׁ וַאֲכַסֵּךְ
11 מֶשִׁי׃ וָאֶעְדֵּךְ עֶדִי וָאֶתְּנָה צְמִידִים עַל־יָדַיִךְ וְרָבִיד עַל־
12 גְּרוֹנֵךְ׃ וָאֶתֵּן נֶזֶם עַל־אַפֵּךְ וַעֲגִילִים עַל־אָזְנָיִךְ וַעֲטֶרֶת
13 תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשֵׁךְ׃ וַתַּעְדִּי זָהָב וָכֶסֶף וּמַלְבּוּשֵׁךְ שֵׁשִׁי וָמֶשִׁי
וְרִקְמָה סֹלֶת וּדְבַשׁ וָשֶׁמֶן אָכָלְתִּי וַתִּיפִי בִּמְאֹד מְאֹד
14 וַתִּצְלְחִי לִמְלוּכָה׃ וַיֵּצֵא לָךְ שֵׁם בַּגּוֹיִם בְּיָפְיֵךְ כִּי ׀ כָּלִיל
טו הוּא בַּהֲדָרִי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עָלַיִךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וַתִּבְטְחִי
בְיָפְיֵךְ וַתִּזְנִי עַל־שְׁמֵךְ וַתִּשְׁפְּכִי אֶת־תַּזְנוּתַיִךְ עַל־כָּל־עוֹבֵר

v. 5. קמץ בזקף   v. 4. דגש אחר שורק   ibid. ר׳ דגוש   ibid. ר׳ דגוש
v. 13. ר׳ יתיר   ibid. ר׳ יתיר

16 לוֹ־יֶהִי׃ וַתִּקְחִי מִבְּגָדַיִךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ בָּמוֹת טְלֻאוֹת וַתִּזְנִי
17 עֲלֵיהֶם לֹא בָאוֹת וְלֹא יִהְיֶה׃ וַתִּקְחִי כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ מִזְּהָבִי
וּמִכַּסְפִּי אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וַתַּעֲשִׂי־לָךְ צַלְמֵי זָכָר וַתִּזְנִי־בָם׃
18 וַתִּקְחִי אֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתֵךְ וַתְּכַסִּים וְשַׁמְנִי וּקְטָרְתִּי נָתַתְּי
19 לִפְנֵיהֶם׃ וְלַחְמִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָךְ סֹלֶת וָשֶׁמֶן וּדְבַשׁ
הֶאֱכַלְתִּיךְ וּנְתַתִּיהוּ לִפְנֵיהֶם לְרֵיחַ נִיחֹחַ וַיֶּהִי נְאֻם אֲדֹנָי
כ יֱהוִֹה׃ וַתִּקְחִי אֶת־בָּנַיִךְ וְאֶת־בְּנוֹתַיִךְ אֲשֶׁר יָלַדְתְּ לִי
21 וַתִּזְבָּחִים לָהֶם לֶאֱכוֹל הַמְעַט מִתַּזְנוּתָיִךְ׃ וַתִּשְׁחֲטִי אֶת־בָּנָי
22 וַתִּתְּנִים בְּהַעֲבִיר אוֹתָם לָהֶם׃ וְאֵת כָּל־תּוֹעֲבֹתַיִךְ וְתַזְנֻתַיִךְ
לֹא זָכַרְתְּי אֶת־יְמֵי נְעוּרָיִךְ בִּהְיוֹתֵךְ עֵירֹם וְעֶרְיָה מִתְבּוֹסֶסֶת
23 בְּדָמֵךְ הָיִית׃ וַיְהִי אַחֲרֵי כָּל־רָעָתֵךְ אוֹי אוֹי לָךְ נְאֻם אֲדֹנָי
24 כה יֱהוִֹה׃ וַתִּבְנִי־לָךְ גָּב וַתַּעֲשִׂי־לָךְ רָמָה בְּכָל־רְחוֹב׃ אֶל־כָּל־
רֹאשׁ דֶּרֶךְ בָּנִית רָמָתֵךְ וַתְּתַעֲבִי אֶת־יָפְיֵךְ וַתְּפַשְּׂקִי אֶת־
26 רַגְלַיִךְ לְכָל־עוֹבֵר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנוּתָיִךְ׃ וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי־
מִצְרַיִם שְׁכֵנַיִךְ גִּדְלֵי בָשָׂר וַתַּרְבִּי אֶת־תַּזְנֻתֵךְ לְהַכְעִיסֵנִי׃
27 וְהִנֵּה נָטִיתִי יָדִי עָלַיִךְ וָאֶגְרַע חֻקֵּךְ וָאֶתְּנֵךְ בְּנֶפֶשׁ שֹׂנְאוֹתַיִךְ
28 בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַנִּכְלָמוֹת מִדַּרְכֵּךְ זִמָּה׃ וַתִּזְנִי אֶל־בְּנֵי
29 אַשּׁוּר מִבִּלְתִּי שָׂבְעָתֵךְ וַתִּזְנִים וְגַם לֹא שָׂבָעַתְּ׃ וַתַּרְבִּי אֶת־
ל תַּזְנוּתֵךְ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן כַּשְׂדִּימָה וְגַם־בְּזֹאת לֹא שָׂבָעַתְּ׃ מָה
אֲמֻלָה לִבָּתֵךְ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה בַּעֲשׂוֹתֵךְ אֶת־כָּל־אֵלֶּה מַעֲשֵׂה
31 אִשָּׁה זוֹנָה שַׁלָּטֶת׃ בִּבְנוֹתַיִךְ גַּבֵּךְ בְּרֹאשׁ כָּל־דֶּרֶךְ וְרָמָתֵךְ
32 עָשִׂיתְי בְּכָל־רְחוֹב וְלֹא־הָיִיתְי כַּזּוֹנָה לְקַלֵּס אֶתְנָן׃ הָאִשָּׁה
33 הַמְּנָאָפֶת תַּחַת אִישָׁהּ תִּקַּח אֶת־זָרִים׃ לְכָל־זֹנוֹת יִתְּנוּ־נֵדֶה
וְאַתְּ נָתַתְּ אֶת־נְדָנַיִךְ לְכָל־מְאַהֲבַיִךְ וַתִּשְׁחֳדִי אוֹתָם לָבוֹא
34 אֵלַיִךְ מִסָּבִיב בְּתַזְנוּתָיִךְ׃ וַיְהִי־בָךְ הֶפֶךְ מִן־הַנָּשִׁים בְּתַזְנוּתַיִךְ
וְאַחֲרַיִךְ לֹא זוּנָּה וּבְתִתֵּךְ אֶתְנָן וְאֶתְנַן לֹא נִתַּן־לָךְ וַתְּהִי
לה 36 לְהֶפֶךְ׃ לָכֵן זוֹנָה שִׁמְעִי דְּבַר־יְהוָה׃ ס כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִֹה יַעַן הִשָּׁפֵךְ נְחֻשְׁתֵּךְ וַתִּגָּלֶה עֶרְוָתֵךְ בְּתַזְנוּתַיִךְ עַל־
מְאַהֲבָיִךְ וְעַל כָּל־גִּלּוּלֵי תוֹעֲבוֹתַיִךְ וְכִדְמֵי בָנַיִךְ אֲשֶׁר נָתַתְּ

v.18. יתיר י׳ v.20. מתזנותָיִךְ קרי v.22. יתיר י׳ v.25. תזנותָיִךְ קרי
v. 31. יתיר י׳ ibid. יתיר י׳ v. 33. סגול באתנחתא v. 34. דגש
אחר שורק ibid. סגול בס״פ

37 לָהֶֽם׃ לָכֵ֡ן הִנְנִ֣י מְקַבֵּץ֩ אֶת־כָּל־מְאַהֲבַ֨יִךְ אֲשֶׁ֤ר עָרַבְתְּ֙ עֲלֵיהֶ֔ם
וְאֵת֙ כָּל־אֲשֶׁ֣ר אָהַ֔בְתְּ עַ֖ל כָּל־אֲשֶׁ֣ר שָׂנֵ֑את וְקִבַּצְתִּ֨י אֹתָ֤ם
עָלַ֙יִךְ֙ מִסָּבִ֔יב וְגִלֵּיתִ֤י עֶרְוָתֵךְ֙ אֲלֵהֶ֔ם וְרָא֖וּ אֶת־כָּל־עֶרְוָתֵֽךְ׃
38 וּשְׁפַטְתִּיךְ֙ מִשְׁפְּטֵ֣י נֹאֲפ֔וֹת וְשֹׁפְכֹ֖ת דָּ֑ם וּנְתַתִּ֕יךְ דַּ֥ם חֵמָ֖ה
39 וְקִנְאָֽה׃ וְנָתַתִּ֨י אוֹתָ֜ךְ בְּיָדָ֗ם וְהָרְס֤וּ גַבֵּךְ֙ וְנִתְּצ֣וּ רָמֹתַ֔יִךְ
וְהִפְשִׁ֤יטוּ אוֹתָךְ֙ בְּגָדַ֔יִךְ וְלָקְח֖וּ כְּלֵ֣י תִפְאַרְתֵּ֑ךְ וְהִנִּיח֖וּךְ
מ עֵירֹ֥ם וְעֶרְיָֽה׃ וְהֶעֱל֤וּ עָלַ֙יִךְ֙ קָהָ֔ל וְרָגְמ֥וּ אוֹתָ֖ךְ בָּאָ֑בֶן וּבִתְּק֖וּךְ
41 בְּחַרְבוֹתָֽם׃ וְשָׂרְפ֤וּ בָתַּ֙יִךְ֙ בָּאֵ֔שׁ וְעָשׂוּ־בָ֣ךְ שְׁפָטִ֔ים לְעֵינֵ֖י
נָשִׁ֣ים רַבּ֑וֹת וְהִשְׁבַּתִּיךְ֙ מִזּוֹנָ֔ה וְגַם־אֶתְנַ֖ן לֹ֥א תִתְּנִי־עֽוֹד׃
42 וַהֲנִחֹתִ֤י חֲמָתִי֙ בָּ֔ךְ וְסָרָ֥ה קִנְאָתִ֖י מִמֵּ֑ךְ וְשָׁ֣קַטְתִּ֔י וְלֹ֥א אֶכְעַ֖ס
43 עֽוֹד׃ יַ֗עַן אֲשֶׁ֤ר לֹא־זָכַרְתִּי֙ אֶת־יְמֵ֣י נְעוּרַ֔יִךְ וַתִּרְגְּזִי־לִ֖י בְּכָל־
אֵ֑לֶּה וְגַם־אֲנִ֨י הֵ֣א דַּרְכֵּ֤ךְ ׀ בְּרֹאשׁ֙ נָתַ֔תִּי נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֑ה
44 וְלֹ֤א עָשִׂיתִי֙ אֶת־הַזִּמָּ֔ה עַ֖ל כָּל־תּוֹעֲבֹתָֽיִךְ׃ הִנֵּה֙ כָּל־הַמֹּשֵׁ֔ל
מה עָלַ֖יִךְ יִמְשֹׁ֣ל לֵאמֹ֑ר כְּאִמָּ֖ה בִּתָּֽהּ׃ בַּת־אִמֵּ֣ךְ אַ֔תְּ גֹּעֶ֥לֶת אִישָׁ֖הּ
וּבָנֶ֑יהָ וַאֲח֨וֹת אֲחוֹתֵ֜ךְ אַ֗תְּ אֲשֶׁ֤ר גָּֽעֲלוּ֙ אַנְשֵׁיהֶ֣ן וּבְנֵיהֶ֔ן
46 אִמְּכֶ֣ן חִתִּ֔ית וַאֲבִיכֶ֖ן אֱמֹרִֽי׃ וַאֲחוֹתֵ֨ךְ הַגְּדוֹלָ֤ה שֹֽׁמְרוֹן֙ הִ֣יא
וּבְנוֹתֶ֔יהָ הַיּוֹשֶׁ֖בֶת עַל־שְׂמֹאולֵ֑ךְ וַאֲחוֹתֵ֞ךְ הַקְּטַנָּ֣ה מִמֵּ֗ךְ
47 הַיּוֹשֶׁ֙בֶת֙ מִֽימִינֵ֔ךְ סְדֹ֖ם וּבְנוֹתֶֽיהָ׃ וְלֹ֤א בְדַרְכֵיהֶן֙ הָלַ֔כְתְּ
וּבְתוֹעֲבוֹתֵיהֶ֖ן עָשִׂיתִי כִּמְעַ֣ט קָ֔ט וַתַּשְׁחִ֥תִי מֵהֵ֖ן בְּכָל־דְּרָכָֽיִךְ׃
48 חַי־אָ֗נִי נְאֻם֙ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֔ה אִם־עָֽשְׂתָה֙ סְדֹ֣ם אֲחוֹתֵ֔ךְ הִ֖יא
49 וּבְנוֹתֶ֑יהָ כַּאֲשֶׁ֣ר עָשִׂ֔ית אַ֖תְּ וּבְנוֹתָֽיִךְ׃ הִנֵּה־זֶ֣ה הָיָ֔ה עֲוֺ֖ן
סְדֹ֣ם אֲחוֹתֵ֑ךְ גָּא֨וֹן שִׂבְעַת־לֶ֜חֶם וְשַׁלְוַ֣ת הַשְׁקֵ֗ט הָ֤יָה לָהּ֙
נ וְלִבְנוֹתֶ֔יהָ וְיַד־עָנִ֥י וְאֶבְי֖וֹן לֹ֥א הֶחֱזִֽיקָה׃ וַֽתִּגְבְּהֶ֔ינָה וַתַּעֲשֶׂ֥ינָה
51 תוֹעֵבָ֖ה לְפָנָ֑י וָאָסִ֥יר אֶתְהֶ֖ן כַּאֲשֶׁ֥ר רָאִֽיתִי׃ וְשֹׁ֣מְר֔וֹן כַּחֲצִ֥י
חַטֹּאתַ֖יִךְ לֹ֣א חָטָ֑אָה וַתַּרְבִּ֤י אֶת־תּוֹעֲבוֹתַ֙יִךְ֙ מֵהֵ֔נָּה וַתְּצַדְּקִי֙
52 אֶת־אֲחוֹתֵ֔ךְ בְּכָל־תּוֹעֲבֹתַ֖יִךְ אֲשֶׁ֥ר עָשִֽׂיתִי׃ גַּם־אַ֣תְּ ׀ שְׂאִ֣י
כְלִמָּתֵ֗ךְ אֲשֶׁ֤ר פִּלַּלְתְּ֙ לַאֲחוֹתֵ֔ךְ בְּחַטֹּאתַ֛יִךְ אֲשֶׁר־הִתְעַ֥בְתְּ
מֵהֵ֖ן תִּצְדַּ֣קְנָה מִמֵּ֑ךְ וְגַם־אַ֥תְּ בּ֙וֹשִׁי֙ וּשְׂאִ֣י כְלִמָּתֵ֔ךְ בְּצַדֶּקְתֵּ֖ךְ
53 אַחְיוֹתֵֽךְ׃ וְשַׁבְתִּי֙ אֶת־שְׁבִ֣יתְהֶ֔ן אֶת־שְׁבִ֤ית סְדֹם֙ וּבְנוֹתֶ֔יהָ
וְאֶת־שְׁבִ֥ית שֹׁמְר֖וֹן וּבְנוֹתֶ֑יהָ וּשְׁבִ֥ית שְׁבִיתַ֖יִךְ בְּתוֹכָֽהְנָה׃

v. 43. יתיר י׳ ibid. יתיר י׳ v. 44. ה׳ רפה v. 47. יתיר י׳
v. 51. אחותיך קרי v. 53. שבות קרי bis, ibid. ושבות קרי

לְמַעַן תִּשְׂאִי כְלִמָּתֵךְ וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשִׂית בְּנַחֲמֵךְ 54
אֹתָן׃ וַאֲחוֹתַיִךְ סְדֹם וּבְנוֹתֶיהָ תָּשֹׁבְןָ לְקַדְמָתָן וְשֹׁמְרוֹן נה
וּבְנוֹתֶיהָ תָּשֹׁבְןָ לְקַדְמָתָן וְאַתְּ וּבְנוֹתַיִךְ תְּשֻׁבֶינָה לְקַדְמַתְכֶן׃
וְלוֹא הָיְתָה סְדֹם אֲחוֹתֵךְ לִשְׁמוּעָה בְּפִיךְ בְּיוֹם גְּאוֹנָיִךְ׃ 56
בְּטֶרֶם תִּגָּלֶה רָעָתֵךְ כְּמוֹ עֵת חֶרְפַּת בְּנוֹת־אֲרָם וְכָל־ 57
סְבִיבוֹתֶיהָ בְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים הַשָּׁאטוֹת אוֹתָךְ מִסָּבִיב׃ אֶת־ 58
זִמָּתֵךְ וְאֶת־תּוֹעֲבוֹתַיִךְ אַתְּ נְשָׂאתִים נְאֻם יְהוָה׃ ס כִּי כֹה 59
אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וְעָשִׂיתְ אוֹתָךְ כַּאֲשֶׁר עָשִׂית אֲשֶׁר־בָּזִית
אָלָה לְהָפֵר בְּרִית׃ וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי ס
נְעוּרָיִךְ וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם׃ וְזָכַרְתְּ אֶת־דְּרָכַיִךְ 61
וְנִכְלַמְתְּ בְּקַחְתֵּךְ אֶת־אֲחוֹתַיִךְ הַגְּדֹלוֹת מִמֵּךְ אֶל־הַקְּטַנּוֹת
מִמֵּךְ וְנָתַתִּי אֶתְהֶן לָךְ לְבָנוֹת וְלֹא מִבְּרִיתֵךְ׃ וַהֲקִימוֹתִי 62
אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ לְמַעַן תִּזְכְּרִי 63
וָבֹשְׁתְּ וְלֹא יִהְיֶה־לָּךְ עוֹד פִּתְחוֹן פֶּה מִפְּנֵי כְּלִמָּתֵךְ בְּכַפְּרִי־
לָךְ לְכָל־אֲשֶׁר עָשִׂית נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס

17 יז

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם חוּד חִידָה וּמְשֹׁל מָשָׁל א 2
אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַרְתָּ כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל 3
גְּדוֹל הַכְּנָפַיִם אֶרֶךְ הָאֵבֶר מָלֵא הַנּוֹצָה אֲשֶׁר־לוֹ הָרִקְמָה בָּא
אֶל־הַלְּבָנוֹן וַיִּקַּח אֶת־צַמֶּרֶת הָאָרֶז׃ אֵת רֹאשׁ יְנִיקוֹתָיו קָטָף 4
וַיְבִיאֵהוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן בְּעִיר רֹכְלִים שָׂמוֹ׃ וַיִּקַּח מִזֶּרַע ה
הָאָרֶץ וַיִּתְּנֵהוּ בִּשְׂדֵה־זָרַע קָח עַל־מַיִם רַבִּים צַפְצָפָה שָׂמוֹ׃
וַיִּצְמַח וַיְהִי לְגֶפֶן סֹרַחַת שִׁפְלַת קוֹמָה לִפְנוֹת דָּלִיּוֹתָיו אֵלָיו 6
וְשָׁרָשָׁיו תַּחְתָּיו יִהְיוּ וַתְּהִי לְגֶפֶן וַתַּעַשׂ בַּדִּים וַתְּשַׁלַּח
פֹּארוֹת׃ וַיְהִי נֶשֶׁר־אֶחָד גָּדוֹל גְּדוֹל כְּנָפַיִם וְרַב נוֹצָה וְהִנֵּה 7
הַגֶּפֶן הַזֹּאת כָּפְנָה שָׁרָשֶׁיהָ עָלָיו וְדָלִיּוֹתָיו שִׁלְחָה־לּוֹ
לְהַשְׁקוֹת אוֹתָהּ מֵעֲרֻגוֹת מַטָּעָהּ׃ אֶל־שָׂדֶה טּוֹב אֶל־מַיִם 8
רַבִּים הִיא שְׁתוּלָה לַעֲשׂוֹת עָנָף וְלָשֵׂאת פֶּרִי לִהְיוֹת לְגֶפֶן
אַדָּרֶת׃ אֱמֹר כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה תִּצְלָח הֲלוֹא אֶת־שָׁרָשֶׁיהָ 9
יְנַתֵּק וְאֶת־פִּרְיָהּ ׀ יְקוֹסֵס וְיָבֵשׁ כָּל־טַרְפֵּי צִמְחָהּ תִּיבָשׁ וְלֹא

v. 59. ועשׂיתי קרי v. 5. קמץ ביתיב v. 9. קמץ בזקף

י בִּזְרֹעַ גְּדוֹלָה וּבְעַם־רָב לְמַשְׂאוֹת אוֹתָהּ מִשָּׁרָשֶׁיהָ׃ וְהִנֵּה
שְׁתוּלָה הֲתִצְלָח הֲלוֹא כְגַעַת בָּהּ רוּחַ הַקָּדִים תִּיבַשׁ יָבֹשׁ עַל־
11 12 עֲרֻגֹת צִמְחָהּ תִּיבָשׁ׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ אֱמָר־
נָא לְבֵית הַמֶּרִי הֲלֹא יְדַעְתֶּם מָה־אֵלֶּה אֱמֹר הִנֵּה בָא מֶלֶךְ־
בָּבֶל יְרוּשָׁלַםִ וַיִּקַּח אֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־שָׂרֶיהָ וַיָּבֵא אוֹתָם אֵלָיו
13 בָּבֶלָה׃ וַיִּקַּח מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וַיִּכְרֹת אִתּוֹ בְּרִית וַיָּבֵא אֹתוֹ
14 בְּאָלָה וְאֶת־אֵילֵי הָאָרֶץ לָקָח׃ לִהְיוֹת מַמְלָכָה שְׁפָלָה לְבִלְתִּי
טו הִתְנַשֵּׂא לִשְׁמֹר אֶת־בְּרִיתוֹ לְעָמְדָהּ׃ וַיִּמְרָד־בּוֹ לִשְׁלֹחַ מַלְאָכָיו
מִצְרַיִם לָתֶת־לוֹ סוּסִים וְעַם־רָב הֲיִצְלָח הֲיִמָּלֵט הָעֹשֵׂה אֵלֶּה
16 וְהֵפֵר בְּרִית וְנִמְלָט׃ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה אִם־לֹא בִּמְקוֹם
הַמֶּלֶךְ הַמַּמְלִיךְ אֹתוֹ אֲשֶׁר בָּזָה אֶת־אָלָתוֹ וַאֲשֶׁר הֵפֵר אֶת־
17 בְּרִיתוֹ אִתּוֹ בְתוֹךְ־בָּבֶל יָמוּת׃ וְלֹא בְחַיִל גָּדוֹל וּבְקָהָל רָב
יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ פַרְעֹה בַּמִּלְחָמָה בִּשְׁפֹּךְ סֹלְלָה וּבִבְנוֹת דָּיֵק
18 לְהַכְרִית נְפָשׁוֹת רַבּוֹת׃ וּבָזָה אָלָה לְהָפֵר בְּרִית וְהִנֵּה נָתַן
19 יָדוֹ וְכָל־אֵלֶּה עָשָׂה לֹא יִמָּלֵט׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
חַי־אָנִי אִם־לֹא אָלָתִי אֲשֶׁר בָּזָה וּבְרִיתִי אֲשֶׁר הֵפִיר וּנְתַתִּיו
כ בְּרֹאשׁוֹ׃ וּפָרַשְׂתִּי עָלָיו רִשְׁתִּי וְנִתְפַּשׂ בִּמְצוּדָתִי וַהֲבִיאוֹתִיהוּ
21 בָבֶלָה וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ שָׁם מַעֲלוֹ אֲשֶׁר מָעַל־בִּי׃ וְאֵת כָּל־
מִבְרָחָו בְּכָל־אֲגַפָּיו בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהַנִּשְׁאָרִים לְכָל־רוּחַ יִפָּרֵשׂוּ
22 וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
וְלָקַחְתִּי אָנִי מִצַּמֶּרֶת הָאֶרֶז הָרָמָה וְנָתָתִּי מֵרֹאשׁ יֹנְקוֹתָיו
23 רַךְ אֶקְטֹף וְשָׁתַלְתִּי אָנִי עַל־הַר גָּבֹהַּ וְתָלוּל׃ בְּהַר מְרוֹם
יִשְׂרָאֵל אֶשְׁתֳּלֶנּוּ וְנָשָׂא עָנָף וְעָשָׂה פֶרִי וְהָיָה לְאֶרֶז אַדִּיר
וְשָׁכְנוּ תַחְתָּיו כֹּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף בְּצֵל דָּלִיּוֹתָיו תִּשְׁכֹּנָּה׃
24 וְיָדְעוּ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה כִּי אֲנִי יְהוָה הִשְׁפַּלְתִּי ׀ עֵץ גָּבֹהַּ
הִגְבַּהְתִּי עֵץ שָׁפָל הוֹבַשְׁתִּי עֵץ לָח וְהִפְרַחְתִּי עֵץ יָבֵשׁ אֲנִי
יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ ס

יח 18

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ מַה־לָּכֶם אַתֶּם מֹשְׁלִים אֶת־
הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָבוֹת יֹאכְלוּ בֹסֶר

---

v. 15. קמץ בלא אס״ף   v. 21. מברחָיו קרי   v. 24. קמץ בזקף

3 וְשִׁנֵּ֥י הַבָּנִ֖ים תִּקְהֶֽינָה׃ חַי־אָ֕נִי נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֑ה אִם־יִהְיֶ֨ה
4 לָכֶ֜ם ע֗וֹד מְשֹׁ֛ל הַמָּשָׁ֥ל הַזֶּ֖ה בְּיִשְׂרָאֵֽל׃ הֵ֤ן כָּל־הַנְּפָשׁוֹת֙ לִ֣י
הֵ֔נָּה כְּנֶ֧פֶשׁ הָאָ֛ב וּכְנֶ֥פֶשׁ הַבֵּ֖ן לִי־הֵ֑נָּה הַנֶּ֥פֶשׁ הַחֹטֵ֖את הִ֥יא
ה תָמֽוּת׃ ס וְאִ֖ישׁ כִּֽי־יִהְיֶ֣ה צַדִּ֑יק וְעָשָׂ֥ה מִשְׁפָּ֖ט וּצְדָקָֽה׃
6 אֶל־הֶֽהָרִים֙ לֹ֣א אָכָ֔ל וְעֵינָיו֙ לֹ֣א נָשָׂ֔א אֶל־גִּלּוּלֵ֖י בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל
7 וְאֶת־אֵ֤שֶׁת רֵעֵ֙הוּ֙ לֹ֣א טִמֵּ֔א וְאֶל־אִשָּׁ֥ה נִדָּ֖ה לֹ֥א יִקְרָֽב׃ וְאִישׁ֙
לֹ֣א יוֹנֶ֔ה חֲבֹלָת֥וֹ חוֹב֙ יָשִׁ֔יב גְּזֵלָ֖ה לֹ֣א יִגְזֹ֑ל לַחְמוֹ֙ לְרָעֵ֣ב יִתֵּ֔ן
8 וְעֵירֹ֖ם יְכַסֶּה־בָּֽגֶד׃ בַּנֶּ֣שֶׁךְ לֹֽא־יִתֵּ֗ן וְתַרְבִּית֙ לֹ֣א יִקָּ֔ח מֵעָ֖וֶל
9 יָשִׁ֣יב יָד֑וֹ מִשְׁפַּ֤ט אֱמֶת֙ יַעֲשֶׂ֔ה בֵּ֥ין אִ֖ישׁ לְאִֽישׁ׃ בְּחֻקּוֹתַ֧י יְהַלֵּ֛ךְ
וּמִשְׁפָּטַ֥י שָׁמַ֖ר לַעֲשׂ֣וֹת אֱמֶ֑ת צַדִּ֥יק הוּא֙ חָיֹ֣ה יִֽחְיֶ֔ה נְאֻ֖ם
י אֲדֹנָ֥י יֱהֹוִֽה׃ וְהוֹלִ֥יד בֵּן־פָּרִ֖יץ שֹׁ֣פֵֽךְ דָּ֑ם וְעָ֣שָׂה אָ֔ח מֵאַחַ֖ד
11 מֵאֵֽלֶּה׃ וְה֕וּא אֶת־כָּל־אֵ֖לֶּה לֹ֣א עָשָׂ֑ה כִּ֣י גַ֤ם אֶל־הֶֽהָרִים֙ אָכַ֔ל
12 וְאֶת־אֵ֥שֶׁת רֵעֵ֖הוּ טִמֵּֽא׃ עָנִ֤י וְאֶבְיוֹן֙ הוֹנָ֔ה גְּזֵל֣וֹת גָּזָ֔ל חֲבֹ֖ל
13 לֹ֣א יָשִׁ֑יב וְאֶל־הַגִּלּוּלִים֙ נָשָׂ֣א עֵינָ֔יו תּוֹעֵבָ֖ה עָשָֽׂה׃ בַּנֶּ֧שֶׁךְ
נָתַ֛ן וְתַרְבִּ֥ית לָקַ֖ח וָחָ֑י לֹ֣א יִֽחְיֶ֗ה אֵ֣ת כָּל־הַתּוֹעֵב֤וֹת הָאֵ֙לֶּה֙
14 עָשָׂ֔ה מ֣וֹת יוּמָ֔ת דָּמָ֖יו בּ֥וֹ יִהְיֶֽה׃ וְהִנֵּה֙ הוֹלִ֣יד בֵּ֔ן וַיַּ֕רְא
אֶת־כָּל־חַטֹּ֥את אָבִ֖יו אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֑ה וַיִּרְאֶ֕ה וְלֹ֥א יַעֲשֶׂ֖ה כָּהֵֽן׃
טו עַל־הֶֽהָרִים֙ לֹ֣א אָכָ֔ל וְעֵינָיו֙ לֹ֣א נָשָׂ֔א אֶל־גִּלּוּלֵ֖י בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל
16 אֶת־אֵ֥שֶׁת רֵעֵ֖הוּ לֹ֥א טִמֵּֽא׃ וְאִישׁ֙ לֹ֣א הוֹנָ֔ה חֲבֹל֙ לֹ֣א חָבָ֔ל
17 וּגְזֵלָ֖ה לֹ֣א גָזָ֑ל לַחְמוֹ֙ לְרָעֵ֣ב נָתָ֔ן וְעֵר֖וֹם כִּסָּה־בָֽגֶד׃ מֵעָנִ֞י הֵשִׁ֣יב
יָד֗וֹ נֶ֤שֶׁךְ וְתַרְבִּית֙ לֹ֣א לָקָ֔ח מִשְׁפָּטַ֣י עָשָׂ֔ה בְּחֻקּוֹתַ֖י הָלָ֑ךְ ה֗וּא
18 לֹ֥א יָמ֛וּת בַּעֲוֺ֥ן אָבִ֖יו חָיֹ֥ה יִֽחְיֶֽה׃ אָבִ֞יו כִּֽי־עָ֣שַׁק עֹ֗שֶׁק גָּזַל֙
גֵּ֣זֶל אָ֔ח וַאֲשֶׁ֥ר לֹא־ט֛וֹב עָשָׂ֖ה בְּת֣וֹךְ עַמָּ֑יו וְהִנֵּה־מֵ֖ת בַּעֲוֺנֽוֹ׃
19 וַאֲמַרְתֶּ֕ם מַדֻּ֛עַ לֹא־נָשָׂ֥א הַבֵּ֖ן בַּעֲוֺ֣ן הָאָ֑ב וְהַבֵּ֞ן מִשְׁפָּ֧ט וּצְדָקָ֣ה
כ עָשָׂ֗ה אֵ֣ת כָּל־חֻקּוֹתַ֥י שָׁמַ֛ר וַיַּעֲשֶׂ֥ה אֹתָ֖ם חָיֹ֥ה יִחְיֶֽה׃ הַנֶּ֥פֶשׁ
הַחֹטֵ֖את הִ֣יא תָמ֑וּת בֵּ֞ן לֹֽא־יִשָּׂ֣א ׀ בַּעֲוֺ֣ן הָאָ֗ב וְאָב֙ לֹ֤א יִשָּׂא֙
בַּעֲוֺ֣ן הַבֵּ֔ן צִדְקַ֤ת הַצַּדִּיק֙ עָלָ֣יו תִּֽהְיֶ֔ה וְרִשְׁעַ֥ת °רָשָׁ֖ע עָלָ֥יו
21 תִּֽהְיֶֽה׃ ס וְהָֽרָשָׁ֗ע כִּ֤י יָשׁוּב֙ מִכָּל־חַטֹּאתוֹ֙° אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֔ה וְשָׁמַר֙
אֶת־כָּל־חֻקּוֹתַ֔י וְעָשָׂ֥ה מִשְׁפָּ֖ט וּצְדָקָ֑ה חָיֹ֥ה יִחְיֶ֖ה לֹ֥א יָמֽוּת׃

v. 6. קמץ בזקף v. 12. קמץ בזקף v. 13. קמץ בזקף v. 15. קמץ בזקף v. 16. קמץ בזקף ibid. קמץ בזקף v. 17. קמץ בזקף
v. 20. הָרָשָׁע קרי v. 21. חטאתָיו קרי

22 כָּל־פְּשָׁעָיו אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא יִזָּכְרוּ לוֹ בְּצִדְקָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה
23 יִחְיֶה׃ הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ
24 מִדְּרָכָיו וְחָיָה׃ ס וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כְּכֹל
הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה הָרָשָׁע יַעֲשֶׂה וָחָי כָּל־צִדְקֹתָו אֲשֶׁר־
עָשָׂה לֹא תִזָּכַרְנָה בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־מָעַל וּבְחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא
כה בָּם יָמוּת׃ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי שִׁמְעוּ־נָא בֵּית
26 יִשְׂרָאֵל הֲדַרְכִּי לֹא יִתָּכֵן הֲלֹא דַרְכֵיכֶם לֹא יִתָּכֵנוּ׃ בְּשׁוּב
צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת עֲלֵיהֶם בְּעַוְלוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה
27 יָמוּת׃ וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַשׂ מִשְׁפָּט
28 וּצְדָקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יְחַיֶּה׃ וַיִּרְאֶה וַיָּשָׁוב מִכָּל־פְּשָׁעָיו
29 אֲשֶׁר עָשָׂה חָיוֹ יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃ וְאָמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא
יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי הַדְּרָכַי לֹא יִתָּכְנוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דַרְכֵיכֶם
ל לֹא יִתָּכֵן׃ לָכֵן אִישׁ כִּדְרָכָיו אֶשְׁפֹּט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מִכָּל־פִּשְׁעֵיכֶם וְלֹא־יִהְיֶה לָכֶם
31 לְמִכְשׁוֹל עָוֹן׃ הַשְׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיכֶם אֲשֶׁר
פְּשַׁעְתֶּם בָּם וַעֲשׂוּ לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלָמָּה תָמֻתוּ
32 בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה
וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ׃ פ

19 יט

א 2 וְאַתָּה שָׂא קִינָה אֶל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַרְתָּ מָה אִמְּךָ
3 לְבִיָּא בֵּין אֲרָיוֹת רָבָצָה בְּתוֹךְ כְּפִרִים רִבְּתָה גוּרֶיהָ׃ וַתַּעַל
4 אֶחָד מִגֻּרֶיהָ כְּפִיר הָיָה וַיִּלְמַד לִטְרָף־טֶרֶף אָדָם אָכָל׃ וַיִּשְׁמְעוּ
אֵלָיו גּוֹיִם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ וַיְבִאֻהוּ בַחַחִים אֶל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
ה וַתֵּרֶא כִּי נוֹחֲלָה אָבְדָה תִּקְוָתָהּ וַתִּקַּח אֶחָד מִגֻּרֶיהָ כְּפִיר
6 שָׂמָתְהוּ׃ וַיִּתְהַלֵּךְ בְּתוֹךְ־אֲרָיוֹת כְּפִיר הָיָה וַיִּלְמַד לִטְרָף־
7 טֶרֶף אָדָם אָכָל׃ וַיֵּדַע אַלְמְנוֹתָיו וְעָרֵיהֶם הֶחֱרִיב וַתֵּשַׁם
8 אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ מִקּוֹל שַׁאֲגָתוֹ׃ וַיִּתְּנוּ עָלָיו גּוֹיִם סָבִיב מִמְּדִינוֹת
9 וַיִּפְרְשׂוּ עָלָיו רִשְׁתָּם בְּשַׁחְתָּם נִתְפָּשׂ׃ וַיִּתְּנֻהוּ בַסּוּגַר בַּחַחִים
וַיְבִאֻהוּ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל יְבִאֻהוּ בַּמְּצֹדוֹת לְמַעַן לֹא־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ
עוֹד אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ פ

---

v. 24. צדקתָיו קרי   v. 28. יתיר ו'

י אִמְּךָ֥ כַגֶּ֛פֶן בְּדָמְךָ֖ עַל־מַ֣יִם שְׁתוּלָ֑ה פֹּֽרִיָּה֙ וַעֲנֵפָ֣ה הָיְתָ֔ה
11 מִמַּ֖יִם רַבִּֽים׃ וַיִּֽהְיוּ־לָ֞הּ מַטּ֣וֹת עֹ֗ז אֶל־שִׁבְטֵי֙ מֹֽשְׁלִ֔ים וַתִּגְבַּ֥הּ
12 קֽוֹמָתוֹ֖ עַל־בֵּ֣ין עֲבֹתִ֑ים וַיֵּרָ֣א בְגָבְה֔וֹ בְּרֹ֖ב דָּלִיֹּתָֽיו׃ וַתֻּתַּ֤שׁ
בְּחֵמָה֙ לָאָ֣רֶץ הֻשְׁלָ֔כָה וְר֥וּחַ הַקָּדִ֖ים הוֹבִ֣ישׁ פִּרְיָ֑הּ הִתְפָּרְק֧וּ
13 וְיָבֵ֛שׁוּ מַטֵּ֥ה עֻזָּ֖הּ אֵ֥שׁ אֲכָלָֽתְהוּ׃ וְעַתָּ֖ה שְׁתוּלָ֣ה בַמִּדְבָּ֑ר בְּאֶ֥רֶץ
14 צִיָּ֖ה וְצָמָֽא׃ וַתֵּצֵ֨א אֵ֜שׁ מִמַּטֵּ֤ה בַדֶּ֙יהָ֙ פִּרְיָ֣הּ אָכָ֔לָה וְלֹא־הָ֥יָה
בָ֛הּ מַטֵּ֥ה עֹ֖ז שֵׁ֣בֶט לִמְשׁ֑וֹל קִ֣ינָה הִ֔יא וַתְּהִ֖י לְקִינָֽה׃ פ

כ 20

א וַיְהִ֣י ׀ בַּשָּׁנָ֣ה הַשְּׁבִיעִ֗ית בַּחֲמִשִׁי֙ בֶּעָשׂ֣וֹר לַחֹ֔דֶשׁ בָּ֧אוּ אֲנָשִׁ֛ים
2 מִזִּקְנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל לִדְרֹ֣שׁ אֶת־יְהוָ֑ה וַיֵּשְׁב֖וּ לְפָנָֽי׃ ס וַיְהִ֥י
3 דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֗ם דַּבֵּ֞ר אֶת־זִקְנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ וְאָמַרְתָּ֣
אֲלֵהֶ֔ם כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה הֲלִדְרֹ֥שׁ אֹתִ֖י אַתֶּ֣ם בָּאִ֑ים חַי־אָ֙נִי֙
4 אִם־אִדָּרֵ֣שׁ לָכֶ֔ם נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃ הֲתִשְׁפֹּ֣ט אֹתָ֔ם הֲתִשְׁפּ֖וֹט
ה בֶּן־אָדָ֑ם אֶת־תּוֹעֲבֹ֥ת אֲבוֹתָ֖ם הוֹדִיעֵֽם׃ וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֗ם כֹּֽה־
אָמַר֮ אֲדֹנָ֣י יְהוִה֒ בְּיוֹם֙ בָּחֳרִ֣י בְיִשְׂרָאֵ֔ל וָאֶשָּׂא֙ יָדִ֔י לְזֶ֖רַע בֵּ֣ית
יַעֲקֹ֑ב וָאִוָּדַ֥ע לָהֶ֖ם בְּאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם וָאֶשָּׂ֨א יָדִ֤י לָהֶם֙ לֵאמֹ֔ר אֲנִ֖י
6 יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא נָשָׂ֤אתִי יָדִי֙ לָהֶ֔ם לְהוֹצִיאָ֖ם
מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם אֶל־אֶ֜רֶץ אֲשֶׁר־תַּ֣רְתִּי לָהֶ֗ם זָבַ֤ת חָלָב֙ וּדְבַ֔שׁ
7 צְבִ֥י הִ֖יא לְכָל־הָאֲרָצֽוֹת׃ וָאֹמַ֣ר אֲלֵהֶ֗ם אִ֣ישׁ שִׁקּוּצֵ֤י עֵינָיו֙
הַשְׁלִ֔יכוּ וּבְגִלּוּלֵ֥י מִצְרַ֖יִם אַל־תִּטַּמָּ֑אוּ אֲנִ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃
8 וַיַּמְרוּ־בִי֮ וְלֹ֣א אָב֣וּ לִשְׁמֹ֣עַ אֵלַי֒ אִ֣ישׁ אֶת־שִׁקּוּצֵ֤י עֵֽינֵיהֶם֙ לֹ֣א
הִשְׁלִ֔יכוּ וְאֶת־גִּלּוּלֵ֥י מִצְרַ֖יִם לֹ֣א עָזָ֑בוּ וָאֹמַ֞ר לִשְׁפֹּ֧ךְ חֲמָתִ֣י
9 עֲלֵיהֶ֗ם לְכַלּ֤וֹת אַפִּי֙ בָּהֶ֔ם בְּת֖וֹךְ אֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ וָאַ֙עַשׂ֙ לְמַ֣עַן
שְׁמִ֔י לְבִלְתִּ֥י הֵחֵ֛ל לְעֵינֵ֥י הַגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁר־הֵ֣מָּה בְתוֹכָ֑ם אֲשֶׁ֨ר
י נוֹדַ֤עְתִּי אֲלֵיהֶם֙ לְעֵ֣ינֵיהֶ֔ם לְהוֹצִיאָ֖ם מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ וָאוֹצִיאֵ֖ם
11 מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם וָאֲבִאֵ֖ם אֶל־הַמִּדְבָּֽר׃ וָאֶתֵּ֤ן לָהֶם֙ אֶת־חֻקּוֹתַ֔י
וְאֶת־מִשְׁפָּטַ֖י הוֹדַ֣עְתִּי אוֹתָ֑ם אֲשֶׁ֨ר יַעֲשֶׂ֥ה אוֹתָ֛ם הָאָדָ֖ם וָחַ֥י
12 בָּהֶֽם׃ וְגַ֤ם אֶת־שַׁבְּתוֹתַי֙ נָתַ֣תִּי לָהֶ֔ם לִהְי֣וֹת לְא֔וֹת בֵּינִ֖י
13 וּבֵֽינֵיהֶ֑ם לָדַ֕עַת כִּ֛י אֲנִ֥י יְהוָ֖ה מְקַדְּשָֽׁם׃ וַיַּמְרוּ־בִ֨י בֵית־יִשְׂרָאֵ֜ל
בַּמִּדְבָּ֗ר בְּחֻקּוֹתַ֣י לֹא־הָלָ֞כוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַ֣י מָאָ֗סוּ אֲשֶׁ֨ר יַעֲשֶׂ֥ה
אֹתָ֤ם הָֽאָדָם֙ וָחַ֣י בָּהֶ֔ם וְאֶת־שַׁבְּתֹתַ֖י חִלְּל֣וּ מְאֹ֑ד וָאֹמַ֞ר לִשְׁפֹּ֨ךְ
14 חֲמָתִ֧י עֲלֵיהֶ֛ם בַּמִּדְבָּ֖ר לְכַלּוֹתָֽם׃ וָאֶעֱשֶׂ֖ה לְמַ֣עַן שְׁמִ֑י לְבִלְתִּ֥י

טו הַחֵל לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים לְעֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי נָשָׂאתִי
יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְבִלְתִּי הָבִיא אוֹתָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי
16 זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ צְבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת׃ יַעַן בְּמִשְׁפָּטַי
מָאָסוּ וְאֶת־חֻקּוֹתַי לֹא־הָלְכוּ בָהֶם וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ כִּי
17 אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לִבָּם הֹלֵךְ׃ וַתָּחָס עֵינִי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם
18 וְלֹא־עָשִׂיתִי אוֹתָם כָּלָה בַּמִּדְבָּר׃ וָאֹמַר אֶל־בְּנֵיהֶם בַּמִּדְבָּר
בְּחוּקֵּי אֲבוֹתֵיכֶם אַל־תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִשְׁפְּטֵיהֶם אַל־תִּשְׁמֹרוּ
19 וּבְגִלּוּלֵיהֶם אַל־תִּטַּמָּאוּ׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּחֻקּוֹתַי לֵכוּ
כ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי שִׁמְרוּ וַעֲשׂוּ אוֹתָם׃ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי קַדֵּשׁוּ
וְהָיוּ לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לָדַעַת כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
21 וַיַּמְרוּ־בִי הַבָּנִים בְּחֻקּוֹתַי לֹא־הָלָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטַי לֹא־שָׁמְרוּ
לַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֶת־
שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ וָאֹמַר לִשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹת אַפִּי בָּם
22 בַּמִּדְבָּר׃ וַהֲשִׁבֹתִי אֶת־יָדִי וָאַעַשׂ לְמַעַן שְׁמִי לְבִלְתִּי הֵחֵל
23 לְעֵינֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אוֹתָם לְעֵינֵיהֶם׃ גַּם־אֲנִי נָשָׂאתִי
אֶת־יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְהָפִיץ אֹתָם בַּגּוֹיִם וּלְזָרוֹת אוֹתָם
24 בָּאֲרָצוֹת׃ יַעַן מִשְׁפָּטַי לֹא־עָשׂוּ וְחֻקּוֹתַי מָאָסוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי
כה חִלֵּלוּ וְאַחֲרֵי גִּלּוּלֵי אֲבוֹתָם הָיוּ עֵינֵיהֶם׃ וְגַם־אֲנִי נָתַתִּי
26 לָהֶם חֻקִּים לֹא טוֹבִים וּמִשְׁפָּטִים לֹא יִחְיוּ בָּהֶם׃ וָאֲטַמֵּא
אוֹתָם בְּמַתְּנוֹתָם בְּהַעֲבִיר כָּל־פֶּטֶר רָחַם לְמַעַן אֲשִׁמֵּם לְמַעַן
27 אֲשֶׁר יֵדְעוּ אֲשֶׁר אֲנִי יְהוָה׃ ס לָכֵן דַּבֵּר אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
בֶּן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה עוֹד זֹאת גִּדְּפוּ
28 אוֹתִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּמַעֲלָם בִּי מָעַל׃ וָאֲבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ לָהֶם וַיִּרְאוּ כָל־גִּבְעָה רָמָה וְכָל־
עֵץ עָבֹת וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם אֶת־זִבְחֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־שָׁם כַּעַס קָרְבָּנָם
29 וַיָּשִׂימוּ שָׁם רֵיחַ נִיחוֹחֵיהֶם וַיַּסִּיכוּ שָׁם אֶת־נִסְכֵּיהֶם׃ וָאֹמַר
אֲלֵהֶם מָה הַבָּמָה אֲשֶׁר־אַתֶּם הַבָּאִים שָׁם וַיִּקָּרֵא שְׁמָהּ בָּמָה
ל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס לָכֵן אֱמֹר ׀ אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הַבְּדֶרֶךְ אֲבוֹתֵיכֶם אַתֶּם נִטְמְאִים וְאַחֲרֵי שִׁקּוּצֵיהֶם
31 אַתֶּם זֹנִים׃ וּבִשְׂאֵת מַתְּנֹתֵיכֶם בְּהַעֲבִיר בְּנֵיכֶם בָּאֵשׁ אַתֶּם
נִטְמְאִים לְכָל־גִּלּוּלֵיכֶם עַד־הַיּוֹם וַאֲנִי אִדָּרֵשׁ לָכֶם בֵּית

---

v. 18. דגש אחר שורק

32 יִשְׂרָאֵל חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־אִדָּרֵשׁ לָכֶם׃ וְהָעֹלָה
עַל־רוּחֲכֶם הָיוֹ לֹא תִהְיֶה אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִהְיֶה כַגּוֹיִם
33 כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲרָצוֹת לְשָׁרֵת עֵץ וָאָבֶן׃ חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה אִם־לֹא בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה
34 אֶמְלוֹךְ עֲלֵיכֶם׃ וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם
מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפוֹצֹתֶם בָּם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה
לה וּבְחֵמָה שְׁפוּכָה׃ וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־מִדְבַּר הָעַמִּים וְנִשְׁפַּטְתִּי
36 אִתְּכֶם שָׁם פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ כַּאֲשֶׁר נִשְׁפַּטְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם
בְּמִדְבַּר אֶרֶץ מִצְרָיִם כֵּן אִשָּׁפֵט אִתְּכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
37 וְהַעֲבַרְתִּי אֶתְכֶם תַּחַת הַשָּׁבֶט וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם בְּמָסֹרֶת
38 הַבְּרִית׃ וּבָרוֹתִי מִכֶּם הַמֹּרְדִים וְהַפּוֹשְׁעִים בִּי מֵאֶרֶץ
מְגוּרֵיהֶם אוֹצִיא אוֹתָם וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֹא יָבוֹא וִידַעְתֶּם
39 כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאַתֶּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה אִישׁ
גִּלּוּלָיו לְכוּ עֲבֹדוּ וְאַחַר אִם־אֵינְכֶם שֹׁמְעִים אֵלָי וְאֶת־שֵׁם
מ קָדְשִׁי לֹא תְחַלְּלוּ־עוֹד בְּמַתְּנוֹתֵיכֶם וּבְגִלּוּלֵיכֶם׃ כִּי בְהַר־
קָדְשִׁי בְּהַר ׀ מְרוֹם יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה שָׁם יַעַבְדֻנִי
כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה בָּאָרֶץ שָׁם אֶרְצֵם וְשָׁם אֶדְרוֹשׁ אֶת־
41 תְּרוּמֹתֵיכֶם וְאֶת־רֵאשִׁית מַשְׂאוֹתֵיכֶם בְּכָל־קָדְשֵׁיכֶם׃ בְּרֵיחַ
נִיחֹחַ אֶרְצֶה אֶתְכֶם בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי
אֶתְכֶם מִן־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר נְפֹצֹתֶם בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָכֶם לְעֵינֵי
42 הַגּוֹיִם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּהֲבִיאִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת
יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אוֹתָהּ
43 לַאֲבוֹתֵיכֶם׃ וּזְכַרְתֶּם־שָׁם אֶת־דַּרְכֵיכֶם וְאֵת כָּל־עֲלִילוֹתֵיכֶם
אֲשֶׁר נִטְמֵאתֶם בָּם וּנְקֹטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם בְּכָל־רָעוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
44 עֲשִׂיתֶם׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי אִתְּכֶם לְמַעַן שְׁמִי
לֹא כְדַרְכֵיכֶם הָרָעִים וְכַעֲלִילוֹתֵיכֶם הַנִּשְׁחָתוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס

כא 21

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ דֶּרֶךְ
3 תֵּימָנָה וְהַטֵּף אֶל־דָּרוֹם וְהִנָּבֵא אֶל־יַעַר הַשָּׂדֶה נֶגֶב׃ וְאָמַרְתָּ
לְיַעַר הַנֶּגֶב שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי

v. 40. כלו קרי

מַצִּית־בְּךָ ׀ אֵשׁ וְאָכְלָה בְךָ כָל־עֵץ־לַח וְכָל־עֵץ יָבֵשׁ לֹא־
תִכְבֶּה לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת וְנִצְרְבוּ־בָהּ כָּל־פָּנִים מִנֶּגֶב צָפוֹנָה׃
4 ה וְרָאוּ כָּל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה בִּעַרְתִּיהָ לֹא תִּכְבֶּה׃ וָאֹמַר
אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה הֵמָּה אֹמְרִים לִי הֲלֹא מְמַשֵּׁל מְשָׁלִים
6 7 הוּא׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ
אֶל־יְרוּשָׁלִַם וְהַטֵּף אֶל־מִקְדָּשִׁים וְהִנָּבֵא אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃
8 וְאָמַרְתָּ לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי אֵלַיִךְ וְהוֹצֵאתִי
9 חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ צַדִּיק וְרָשָׁע׃ יַעַן אֲשֶׁר־הִכְרַתִּי
מִמֵּךְ צַדִּיק וְרָשָׁע לָכֵן תֵּצֵא חַרְבִּי מִתַּעְרָהּ אֶל־כָּל־בָּשָׂר
י מִנֶּגֶב צָפוֹן׃ וְיָדְעוּ כָּל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה הוֹצֵאתִי חַרְבִּי
11 מִתַּעְרָהּ לֹא תָשׁוּב עוֹד׃ ס וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֵאָנַח בְּשִׁבְרוֹן
12 מָתְנַיִם וּבִמְרִירוּת תֵּאָנַח לְעֵינֵיהֶם׃ וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ
עַל־מָה אַתָּה נֶאֱנָח וְאָמַרְתָּ אֶל־שְׁמוּעָה כִי־בָאָה וְנָמֵס כָּל־
לֵב וְרָפוּ כָל־יָדַיִם וְכִהֲתָה כָל־רוּחַ וְכָל־בִּרְכַּיִם תֵּלַכְנָה מַּיִם
13 הִנֵּה בָאָה וְנִהְיָתָה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
14 אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי אֱמֹר
טו חֶרֶב חֶרֶב הוּחַדָּה וְגַם־מְרוּטָה׃ לְמַעַן טְבֹחַ טֶבַח הוּחַדָּה
לְמַעַן הֱיֵה־לָהּ בָּרָק מֹרָטָּה אוֹ נָשִׂישׂ שֵׁבֶט בְּנִי מֹאֶסֶת כָּל־
16 עֵץ׃ וַיִּתֵּן אֹתָהּ לְמָרְטָה לִתְפֹּשׂ בַּכָּף הִיא הוּחַדָּה חֶרֶב
17 וְהִיא מֹרָטָּה לָתֵת אוֹתָהּ בְּיַד־הוֹרֵג׃ זְעַק וְהֵילֵל בֶּן־אָדָם
כִּי־הִיא הָיְתָה בְעַמִּי הִיא בְּכָל־נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל מְגוּרֵי אֶל־
18 חֶרֶב הָיוּ אֶת־עַמִּי לָכֵן סְפֹק אֶל־יָרֵךְ׃ כִּי בֹחַן וּמָה אִם־גַּם־
19 שֵׁבֶט מֹאֶסֶת לֹא יִהְיֶה נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס וְאַתָּה בֶן־
אָדָם הִנָּבֵא וְהַךְ כַּף אֶל־כָּף וְתִכָּפֵל חֶרֶב שְׁלִישִׁתָה חֶרֶב
כ חֲלָלִים הִיא חֶרֶב חָלָל הַגָּדוֹל הַחֹדֶרֶת לָהֶם׃ לְמַעַן ׀ לָמוּג
לֵב וְהַרְבֵּה הַמִּכְשֹׁלִים עַל כָּל־שַׁעֲרֵיהֶם נָתַתִּי אִבְחַת־חָרֶב
21 אָח עֲשׂוּיָה לְבָרָק מְעֻטָּה לְטָבַח׃ הִתְאַחֲדִי הֵימִנִי הָשִׂימִי
22 הַשְׂמִילִי אָנָה פָּנַיִךְ מֻעָדוֹת׃ וְגַם־אֲנִי אַכֶּה כַפִּי אֶל־כַּפִּי
23 וַהֲנִחֹתִי חֲמָתִי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ ס וַיְהִי דְבַר־
24 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם שִׂים־לְךָ ׀ שְׁנַיִם דְּרָכִים
לָבוֹא חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל מֵאֶרֶץ אֶחָד יֵצְאוּ שְׁנֵיהֶם וְיָד בָּרֵא

v. 11. פתח באתנח

בְּרֹאשׁ־דֶּרֶךְ עִיר בָּרֵא׃ דֶּרֶךְ תָּשִׂים לָבוֹא חֶרֶב אֵת רַבַּת כה
בְּנֵי־עַמּוֹן וְאֶת־יְהוּדָה בִירוּשָׁלִַם בְּצוּרָה׃ כִּי־עָמַד מֶלֶךְ־ 26
בָּבֶל אֶל־אֵם הַדֶּרֶךְ בְּרֹאשׁ שְׁנֵי הַדְּרָכִים לִקְסָם־קָסֶם קִלְקַל
בַּחִצִּים שָׁאַל בַּתְּרָפִים רָאָה בַּכָּבֵד׃ בִּימִינוֹ הָיָה ׀ הַקֶּסֶם 27
יְרוּשָׁלִַם לָשׂוּם כָּרִים לִפְתֹּחַ פֶּה בְּרֶצַח לְהָרִים קוֹל בִּתְרוּעָה
לָשׂוּם כָּרִים עַל־שְׁעָרִים לִשְׁפֹּךְ סֹלְלָה לִבְנוֹת דָּיֵק׃ וְהָיָה 28
לָהֶם כִּקְסָוֹם־שָׁוְא בְּעֵינֵיהֶם שְׁבֻעֵי שְׁבֻעוֹת לָהֶם וְהוּא מַזְכִּיר
עָוֺן לְהִתָּפֵשׂ׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהֹוִה יַעַן הַזְכַּרְכֶם 29
עֲוֺנְכֶם בְּהִגָּלוֹת פִּשְׁעֵיכֶם לְהֵרָאוֹת חַטֹּאותֵיכֶם בְּכֹל
עֲלִילוֹתֵיכֶם יַעַן הִזָּכֶרְכֶם בַּכַּף תִּתָּפֵשׂוּ׃ ס וְאַתָּה חָלָל ל
רָשָׁע נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּא יוֹמוֹ בְּעֵת עֲוֺן קֵץ׃ כֹּה 31
אָמַר אֲדֹנָי יְהֹוִה הָסִיר הַמִּצְנֶפֶת וְהָרִים הָעֲטָרָה זֹאת לֹא־
זֹאת הַשָּׁפָלָה הַגְבֵּהַ וְהַגָּבֹהַ הַשְׁפִּיל׃ עַוָּה עַוָּה עַוָּה אֲשִׂימֶנָּה 32
גַּם־זֹאת לֹא הָיָה עַד־בֹּא אֲשֶׁר־לוֹ הַמִּשְׁפָּט וּנְתַתִּיו׃ פ

וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהֹוִה אֶל־בְּנֵי 33
עַמּוֹן וְאֶל־חֶרְפָּתָם וְאָמַרְתָּ חֶרֶב חֶרֶב פְּתוּחָה לְטֶבַח מְרוּטָה
לְהָכִיל לְמַעַן בָּרָק׃ בַּחֲזוֹת לָךְ שָׁוְא בִּקְסָם־לָךְ כָּזָב לָתֵת 34
אוֹתָךְ אֶל־צַוְּארֵי חַלְלֵי רְשָׁעִים אֲשֶׁר־בָּא יוֹמָם בְּעֵת עֲוֺן
קֵץ׃ הָשַׁב אֶל־תַּעְרָהּ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר־נִבְרֵאת בְּאֶרֶץ מְכֻרוֹתַיִךְ לה
אֶשְׁפֹּט אֹתָךְ׃ וְשָׁפַכְתִּי עָלַיִךְ זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי אָפִיחַ עָלָיִךְ 36
וּנְתַתִּיךְ בְּיַד אֲנָשִׁים בֹּעֲרִים חָרָשֵׁי מַשְׁחִית׃ לָאֵשׁ תִּהְיֶה 37
לְאָכְלָה דָּמֵךְ יִהְיֶה בְּתוֹךְ הָאָרֶץ לֹא תִזָּכֵרִי כִּי אֲנִי יְהוָה
דִּבַּרְתִּי׃ ס

22 כב

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֲתִשְׁפֹּט א 2
הֲתִשְׁפֹּט אֶת־עִיר הַדָּמִים וְהוֹדַעְתָּהּ אֵת כָּל־תּוֹעֲבוֹתֶיהָ׃
וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהֹוִה עִיר שֹׁפֶכֶת דָּם בְּתוֹכָהּ לָבוֹא 3
עִתָּהּ וְעָשְׂתָה גִלּוּלִים עָלֶיהָ לְטָמְאָה׃ בְּדָמֵךְ אֲשֶׁר־שָׁפַכְתְּ 4
אָשַׁמְתְּ וּבְגִלּוּלַיִךְ אֲשֶׁר־עָשִׂית טָמֵאת וַתַּקְרִיבִי יָמַיִךְ וַתָּבוֹא
עַד־שְׁנוֹתָיִךְ עַל־כֵּן נְתַתִּיךְ חֶרְפָּה לַגּוֹיִם וְקַלָּסָה לְכָל־
הָאֲרָצוֹת׃ הַקְּרֹבוֹת וְהָרְחֹקוֹת מִמֵּךְ יִתְקַלְּסוּ־בָךְ טְמֵאַת הַשֵּׁם ה

ו׳ יתיר v. 28.

6 רַבַּ֖ת הַמְּהוּמָֽה׃ הִנֵּה֙ נְשִׂיאֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אִ֥ישׁ לִזְרֹע֖וֹ הָ֣יוּ בָ֑ךְ
7 לְמַ֖עַן שְׁפָךְ־דָּֽם׃ אָ֤ב וָאֵם֙ הֵקַ֣לּוּ בָ֔ךְ לַגֵּ֛ר עָשׂ֥וּ בַעֹ֖שֶׁק בְּתוֹכֵ֑ךְ
8 יָת֥וֹם וְאַלְמָנָ֖ה ה֥וֹנוּ בָֽךְ׃ קָדָשַׁ֖י בָּזִ֑ית וְאֶת־שַׁבְּתֹתַ֖י חִלָּֽלְתְּ׃
9 אַנְשֵׁ֥י רָכִ֛יל הָ֥יוּ בָ֖ךְ לְמַ֣עַן שְׁפָךְ־דָּ֑ם וְאֶל־הֶֽהָרִים֙ אָ֣כְלוּ בָ֔ךְ
י זִמָּ֖ה עָשׂ֥וּ בְתוֹכֵֽךְ׃ עֶרְוַת־אָ֖ב גִּלָּה־בָ֑ךְ טְמֵאַ֥ת הַנִּדָּ֖ה עִנּוּ־בָֽךְ׃
11 וְאִ֣ישׁ ׀ אֶת־אֵ֣שֶׁת רֵעֵ֗הוּ עָשָׂה֙ תּֽוֹעֵבָ֔ה וְאִ֛ישׁ אֶת־כַּלָּת֖וֹ טִמֵּ֣א
12 בְזִמָּ֑ה וְאִ֛ישׁ אֶת־אֲחֹת֥וֹ בַת־אָבִ֖יו עִנָּה־בָֽךְ׃ שֹׁ֥חַד לָֽקְחוּ־בָ֖ךְ
לְמַ֣עַן שְׁפָךְ־דָּ֑ם נֶ֨שֶׁךְ וְתַרְבִּ֤ית לָקַ֙חַתְּ֙ וַתְּבַצְּעִ֤י רֵעַ֙יִךְ֙ בַּעֹ֔שֶׁק
13 וְאֹתִ֣י שָׁכַ֔חַתְּ נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃ וְהִנֵּה֙ הִכֵּ֣יתִי כַפִּ֔י אֶל־בִּצְעֵ֖ךְ
14 אֲשֶׁ֣ר עָשִׂ֑ית וְעַל־דָּמֵ֔ךְ אֲשֶׁ֥ר הָי֖וּ בְּתוֹכֵֽךְ׃ הֲיַעֲמֹ֤ד לִבֵּךְ֙ אִם־
תֶּחֱזַ֣קְנָה יָדַ֔יִךְ לַיָּמִ֕ים אֲשֶׁ֥ר אֲנִ֖י עֹשֶׂ֣ה אוֹתָ֑ךְ אֲנִ֥י יְהוָ֖ה דִּבַּ֥רְתִּי
טו וְעָשִֽׂיתִי׃ וַהֲפִיצוֹתִ֤י אוֹתָךְ֙ בַּגּוֹיִ֔ם וְזֵרִיתִ֖יךְ בָּאֲרָצ֑וֹת וַהֲתִמֹּתִ֥י
16 טֻמְאָתֵ֖ךְ מִמֵּֽךְ׃ וְנִחַ֥לְתְּ בָּ֖ךְ לְעֵינֵ֣י גוֹיִ֑ם וִידַ֖עַתְּ כִּֽי־אֲנִ֥י
17 18 יְהוָֽה׃ ס וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם הָיוּ־לִ֥י
בֵֽית־יִשְׂרָאֵ֖ל לְסִ֑וג כֻּלָּ֡ם נְ֠חֹשֶׁת וּבְדִ֨יל וּבַרְזֶ֤ל וְעוֹפֶ֙רֶת֙ בְּת֣וֹךְ
19 כּ֔וּר סִגִ֥ים כֶּ֖סֶף הָיֽוּ׃ לָכֵ֗ן כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה יַ֛עַן הֱי֥וֹת
כ כֻּלְּכֶ֖ם לְסִגִ֑ים לָכֵן֙ הִנְנִ֣י קֹבֵ֣ץ אֶתְכֶ֔ם אֶל־תּ֖וֹךְ יְרֽוּשָׁלִָֽם׃ קְבֻ֣צַת
כֶּ֡סֶף וּ֠נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶ֨ל וְעוֹפֶ֤רֶת וּבְדִיל֙ אֶל־תּ֣וֹךְ כּ֔וּר לָפַֽחַת־
עָלָ֛יו אֵ֖שׁ לְהַנְתִּ֑יךְ כֵּ֤ן אֶקְבֹּץ֙ בְּאַפִּ֣י וּבַחֲמָתִ֔י וְהִנַּחְתִּ֥י וְהִתַּכְתִּ֖י
21 אֶתְכֶֽם׃ וְכִנַּסְתִּ֣י אֶתְכֶ֔ם וְנָפַחְתִּ֥י עֲלֵיכֶ֖ם בְּאֵ֣שׁ עֶבְרָתִ֑י וְנִתַּכְתֶּ֖ם
22 בְּתוֹכָֽהּ׃ כְּהִתּ֥וּךְ כֶּ֙סֶף֙ בְּת֣וֹךְ כּ֔וּר כֵּ֖ן תֻּתְּכ֣וּ בְתוֹכָ֑הּ וִֽידַעְתֶּם֙
23 כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֔ה שָׁפַ֥כְתִּי חֲמָתִ֖י עֲלֵיכֶֽם׃ ס וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה
24 אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם אֱמָר־לָ֕הּ אַ֣תְּ אֶ֔רֶץ לֹ֥א מְטֹהָרָ֖ה הִ֑יא
כה לֹ֥א גֻשְׁמָ֖הּ בְּי֥וֹם זָֽעַם׃ קֶ֤שֶׁר נְבִיאֶ֙יהָ֙ בְּתוֹכָ֔הּ כַּאֲרִ֥י שׁוֹאֵ֖ג טֹ֣רֵֽף
טָ֑רֶף נֶ֣פֶשׁ אָכָ֗לוּ חֹ֤סֶן וִיקָר֙ יִקָּ֔חוּ אַלְמְנוֹתֶ֖יהָ הִרְבּ֥וּ בְתוֹכָֽהּ׃
26 כֹּהֲנֶ֜יהָ חָמְס֣וּ תוֹרָתִ֗י וַיְחַלְּל֤וּ קָדָשַׁי֙ בֵּין־קֹ֤דֶשׁ לְחֹל֙ לֹ֣א
הִבְדִּ֔ילוּ וּבֵין־הַטָּמֵ֥א לְטָה֖וֹר לֹ֣א הוֹדִ֑יעוּ וּמִשַּׁבְּתוֹתַי֙ הֶעְלִ֣ימוּ
27 עֵֽינֵיהֶ֔ם וָאֵחַ֖ל בְּתוֹכָֽם׃ שָׂרֶ֣יהָ בְקִרְבָּ֔הּ כִּזְאֵבִ֖ים טֹ֣רְפֵי טָ֑רֶף
28 לִשְׁפָּךְ־דָּם֙ לְאַבֵּ֣ד נְפָשׁ֔וֹת לְמַ֖עַן בְּצֹ֥עַ בָּֽצַע׃ וּנְבִיאֶ֗יהָ טָח֤וּ
לָהֶם֙ תָּפֵ֔ל חֹזִ֣ים שָׁ֔וְא וְקֹסְמִ֥ים לָהֶ֖ם כָּזָ֑ב אֹֽמְרִ֗ים כֹּ֤ה אָמַר֙
29 אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה וַיהוָ֖ה לֹ֥א דִבֵּֽר׃ עַ֤ם הָאָ֙רֶץ֙ עָ֣שְׁקוּ עֹ֔שֶׁק וְגָזְל֖וּ גָּזֵ֑ל

v. 18. לסִיג קרי — v. 24. ש׳ רפה וה׳ במפיק

וְעָנִי וְאֶבְיוֹן הוֹנוּ וְאֶת־הַגֵּר עָשְׁקוּ בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ וָאֲבַקֵּשׁ ל
מֵהֶם אִישׁ גֹּדֵר־גָּדֵר וְעֹמֵד בַּפֶּרֶץ לְפָנַי בְּעַד הָאָרֶץ לְבִלְתִּי
שַׁחֲתָהּ וְלֹא מָצָאתִי׃ וָאֶשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי בְּאֵשׁ עֶבְרָתִי 31
כִּלִּיתִים דַּרְכָּם בְּרֹאשָׁם נָתַתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס

כג 23

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שְׁתַּיִם נָשִׁים בְּנוֹת א 2
אֵם־אַחַת הָיוּ׃ וַתִּזְנֶינָה בְמִצְרַיִם בִּנְעוּרֵיהֶן זָנוּ שָׁמָּה 3
מֹעֲכוּ שְׁדֵיהֶן וְשָׁם עִשּׂוּ דַּדֵּי בְּתוּלֵיהֶן׃ וּשְׁמוֹתָן אָהֳלָה 4
הַגְּדוֹלָה וְאָהֳלִיבָה אֲחוֹתָהּ וַתִּהְיֶינָה לִי וַתֵּלַדְנָה בָּנִים
וּבָנוֹת וּשְׁמוֹתָן שֹׁמְרוֹן אָהֳלָה וִירוּשָׁלִַם אָהֳלִיבָה׃ וַתִּזֶן ח
אָהֳלָה תַּחְתָּי וַתַּעְגַּב עַל־מְאַהֲבֶיהָ אֶל־אַשּׁוּר קְרוֹבִים׃ לְבֻשֵׁי 6
תְכֵלֶת פַּחוֹת וּסְגָנִים בַּחוּרֵי חֶמֶד כֻּלָּם פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים׃
וַתִּתֵּן תַּזְנוּתֶיהָ עֲלֵיהֶם מִבְחַר בְּנֵי־אַשּׁוּר כֻּלָּם וּבְכֹל אֲשֶׁר־ 7
עָגְבָה בְּכָל־גִּלּוּלֵיהֶם נִטְמָאָה׃ וְאֶת־תַּזְנוּתֶיהָ מִמִּצְרַיִם לֹא 8
עָזָבָה כִּי אוֹתָהּ שָׁכְבוּ בִנְעוּרֶיהָ וְהֵמָּה עִשּׂוּ דַּדֵּי בְתוּלֶיהָ
וַיִּשְׁפְּכוּ תַזְנוּתָם עָלֶיהָ׃ לָכֵן נְתַתִּיהָ בְּיַד־מְאַהֲבֶיהָ בְּיַד בְּנֵי 9
אַשּׁוּר אֲשֶׁר עָגְבָה עֲלֵיהֶם׃ הֵמָּה גִּלּוּ עֶרְוָתָהּ בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ י
לָקָחוּ וְאוֹתָהּ בַּחֶרֶב הָרָגוּ וַתְּהִי־שֵׁם לַנָּשִׁים וּשְׁפוּטִים עָשׂוּ
בָהּ׃ וַתֵּרֶא אֲחוֹתָהּ אָהֳלִיבָה וַתַּשְׁחֵת עַגְבָתָהּ מִמֶּנָּה וְאֶת־ 11
תַּזְנוּתֶיהָ מִזְּנוּנֵי אֲחוֹתָהּ׃ אֶל־בְּנֵי אַשּׁוּר עָגָבָה פַּחוֹת 12
וּסְגָנִים קְרֹבִים לְבֻשֵׁי מִכְלוֹל פָּרָשִׁים רֹכְבֵי סוּסִים בַּחוּרֵי
חֶמֶד כֻּלָּם׃ וָאֵרֶא כִּי נִטְמָאָה דֶּרֶךְ אֶחָד לִשְׁתֵּיהֶן׃ וַתּוֹסֶף 13 14
אֶל־תַּזְנוּתֶיהָ וַתֵּרֶא אַנְשֵׁי מְחֻקֶּה עַל־הַקִּיר צַלְמֵי כַשְׂדִּיים
חֲקֻקִים בַּשָּׁשַׁר׃ חֲגוֹרֵי אֵזוֹר בְּמָתְנֵיהֶם סְרוּחֵי טְבוּלִים טו
בְּרָאשֵׁיהֶם מַרְאֵה שָׁלִשִׁים כֻּלָּם דְּמוּת בְּנֵי־בָבֶל כַּשְׂדִּים
אֶרֶץ מוֹלַדְתָּם׃ וַתַּעְגְּבָ עֲלֵיהֶם לְמַרְאֵה עֵינֶיהָ וַתִּשְׁלַח 16
מַלְאָכִים אֲלֵיהֶם כַּשְׂדִּימָה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ בְנֵי־בָבֶל לְמִשְׁכַּב 17
דֹּדִים וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּתַזְנוּתָם וַתִּטְמָא־בָם וַתֵּקַע נַפְשָׁהּ
מֵהֶם׃ וַתְּגַל תַּזְנוּתֶיהָ וַתְּגַל אֶת־עֶרְוָתָהּ וַתֵּקַע נַפְשִׁי מֵעָלֶיהָ 18
כַּאֲשֶׁר נָקְעָה נַפְשִׁי מֵעַל אֲחוֹתָהּ׃ וַתַּרְבֶּה אֶת־תַּזְנוּתֶיהָ 19

v. 14. כשדים קרי   ibid. פתח בס״פ   v. 16. ותעגבָה קרי

כ לִזְכֹּר אֶת־יְמֵי נְעוּרֶיהָ אֲשֶׁר זָנְתָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַתַּעְגְּבָה
עַל פִּלַגְשֵׁיהֶם אֲשֶׁר בְּשַׂר חֲמוֹרִים בְּשָׂרָם וְזִרְמַת סוּסִים
21 זִרְמָתָם׃ וַתִּפְקְדִי אֵת זִמַּת נְעוּרָיִךְ בַּעְשׂוֹת מִמִּצְרַיִם דַּדַּיִךְ
22 לְמַעַן שְׁדֵי נְעוּרָיִךְ׃ לָכֵן אָהֳלִיבָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה
הִנְנִי מֵעִיר אֶת־מְאַהֲבַיִךְ עָלַיִךְ אֵת אֲשֶׁר־נָקְעָה נַפְשֵׁךְ מֵהֶם
23 וַהֲבֵאתִים עָלַיִךְ מִסָּבִיב׃ בְּנֵי בָבֶל וְכָל־כַּשְׂדִּים פְּקוֹד וְשׁוֹעַ
וְקוֹעַ כָּל־בְּנֵי אַשּׁוּר אוֹתָם בַּחוּרֵי חֶמֶד פַּחוֹת וּסְגָנִים כֻּלָּם
24 שָׁלִשִׁים וּקְרוּאִים רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם׃ וּבָאוּ עָלַיִךְ הֹצֶן
רֶכֶב וְגַלְגַּל וּבִקְהַל עַמִּים צִנָּה וּמָגֵן וְקוֹבַע יָשִׂימוּ עָלַיִךְ
כה סָבִיב וְנָתַתִּי לִפְנֵיהֶם מִשְׁפָּט וּשְׁפָטוּךְ בְּמִשְׁפְּטֵיהֶם׃ וְנָתַתִּי
קִנְאָתִי בָּךְ וְעָשׂוּ אוֹתָךְ בְּחֵמָה אַפֵּךְ וְאָזְנַיִךְ יָסִירוּ וְאַחֲרִיתֵךְ
בַּחֶרֶב תִּפּוֹל הֵמָּה בָּנַיִךְ וּבְנוֹתַיִךְ יִקָּחוּ וְאַחֲרִיתֵךְ תֵּאָכֵל
26 בָּאֵשׁ׃ וְהִפְשִׁיטוּךְ אֶת־בְּגָדָיִךְ וְלָקְחוּ כְּלֵי תִפְאַרְתֵּךְ׃
27 וְהִשְׁבַּתִּי זִמָּתֵךְ מִמֵּךְ וְאֶת־זְנוּתֵךְ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־תִשְׂאִי
28 עֵינַיִךְ אֲלֵיהֶם וּמִצְרַיִם לֹא תִזְכְּרִי־עוֹד׃ ס כִּי כֹה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנְנִי נֹתְנָךְ בְּיַד אֲשֶׁר שָׂנֵאת בְּיַד אֲשֶׁר־נָקְעָה
29 נַפְשֵׁךְ מֵהֶם׃ וְעָשׂוּ אוֹתָךְ בְּשִׂנְאָה וְלָקְחוּ כָּל־יְגִיעֵךְ וַעֲזָבוּךְ
ל עֵירֹם וְעֶרְיָה וְנִגְלָה עֶרְוַת זְנוּנַיִךְ וְזִמָּתֵךְ וְתַזְנוּתָיִךְ׃ עָשֹׂה
אֵלֶּה לָךְ בִּזְנוֹתֵךְ אַחֲרֵי גוֹיִם עַל אֲשֶׁר־נִטְמֵאת בְּגִלּוּלֵיהֶם׃
31 32 בְּדֶרֶךְ אֲחוֹתֵךְ הָלָכְתְּ וְנָתַתִּי כוֹסָהּ בְּיָדֵךְ׃ ס כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יֱהֹוִה כּוֹס אֲחוֹתֵךְ תִּשְׁתִּי הָעֲמֻקָּה וְהָרְחָבָה תִּהְיֶה
33 לִצְחֹק וּלְלַעַג מִרְבָּה לְהָכִיל׃ שִׁכָּרוֹן וְיָגוֹן תִּמָּלֵאִי כּוֹס
34 שַׁמָּה וּשְׁמָמָה כּוֹס אֲחוֹתֵךְ שֹׁמְרוֹן׃ וְשָׁתִית אוֹתָהּ וּמָצִית
וְאֶת־חֲרָשֶׂיהָ תְּגָרֵמִי וְשָׁדַיִךְ תְּנַתֵּקִי כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם
לה אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה יַעַן שָׁכַחַתְּ
אוֹתִי וַתַּשְׁלִכִי אוֹתִי אַחֲרֵי גַוֵּךְ וְגַם־אַתְּ שְׂאִי זִמָּתֵךְ וְאֶת־
36 תַּזְנוּתָיִךְ׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִשְׁפּוֹט אֶת־
37 אָהֳלָה וְאֶת־אָהֳלִיבָה וְהַגֵּד לָהֶן אֵת תּוֹעֲבוֹתֵיהֶן׃ כִּי נִאֵפוּ
וְדָם בִּידֵיהֶן וְאֶת־גִּלּוּלֵיהֶן נִאֵפוּ וְגַם אֶת־בְּנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלְדוּ־
38 לִי הֶעֱבִירוּ לָהֶם לְאָכְלָה׃ עוֹד זֹאת עָשׂוּ לִי טִמְּאוּ אֶת־
39 מִקְדָּשִׁי בַּיּוֹם הַהוּא וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי חִלֵּלוּ׃ וּבְשַׁחֲטָם אֶת־
בְּנֵיהֶם לְגִלּוּלֵיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי בַּיּוֹם הַהוּא לְחַלְּלוֹ

וְהִנֵּה־כֹ֥ה עָשׂ֖וּ בְּת֥וֹךְ בֵּיתִֽי׃ וְאַ֗ף כִּ֤י תִשְׁלַ֙חְנָה֙ לַֽאֲנָשִׁ֔ים מ
בָּאִ֖ים מִמֶּרְחָ֑ק אֲשֶׁ֨ר מַלְאָ֜ךְ שָׁל֤וּחַ אֲלֵיהֶם֙ וְהִנֵּה־בָ֔אוּ לַֽאֲשֶׁ֣ר
41 רָחַ֗צְתְּ כָּחַ֧לְתְּ עֵינַ֛יִךְ וְעָדִ֥ית עֶֽדִי׃ וְיָשַׁבְתְּ֙ עַל־מִטָּ֣ה כְבוּדָּ֔ה
42 וְשֻׁלְחָ֥ן עָר֖וּךְ לְפָנֶ֑יהָ וּקְטָרְתִּ֥י וְשַׁמְנִ֖י שַׂ֥מְתְּ עָלֶֽיהָ׃ וְק֣וֹל
הָמ֞וֹן שָׁלֵ֣ו בָ֗הּ וְאֶל־אֲנָשִׁים֙ מֵרֹ֣ב אָדָ֔ם מֽוּבָאִ֥ים סֽוֹבָאִ֖ים
מִמִּדְבָּ֑ר וַיִּתְּנ֤וּ צְמִידִים֙ אֶל־יְדֵיהֶ֔ן וַעֲטֶ֥רֶת תִּפְאֶ֖רֶת עַל־
43 רָאשֵׁיהֶֽן׃ וָאֹמַ֕ר לַבָּלָ֖ה נִֽאוּפִ֑ים עַתָּ֛ יִזְנֶ֥ה תַזְנוּתֶ֖יהָ וָהִֽיא׃
44 וַיָּב֣וֹא אֵלֶ֔יהָ כְּב֖וֹא אֶל־אִשָּׁ֣ה זוֹנָ֑ה כֵּ֣ן בָּ֗אוּ אֶל־אָֽהֳלָה֙ וְאֶל־
מה אָ֣הֳלִיבָ֔ה אִשֹּׁ֖ת הַזִּמָּֽה׃ וַאֲנָשִׁ֣ים צַדִּיקִ֗ם הֵ֚מָּה יִשְׁפְּט֣וּ
אֽוֹתְהֶ֔ם מִשְׁפַּט֙ נֹֽאֲפ֔וֹת וּמִשְׁפַּ֖ט שֹׁפְכ֣וֹת דָּ֑ם כִּ֤י נֹֽאֲפֹת֙ הֵ֔נָּה
46 וְדָ֖ם בִּידֵיהֶֽן׃ ס כִּ֥י כֹ֛ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֑ה הַעֲלֵ֤ה עֲלֵיהֶם֙
47 קָהָ֔ל וְנָתֹ֥ן אֶתְהֶ֖ן לְזַעֲוָ֥ה וְלָבַֽז׃ וְרָגְמ֨וּ עֲלֵיהֶ֥ן אֶ֙בֶן֙ קָהָ֔ל וּבָרֵ֥א
אוֹתְהֶ֖ן בְּחַרְבוֹתָ֑ם בְּנֵיהֶם֙ וּבְנֽוֹתֵיהֶם֙ יַהֲרֹ֔גוּ וּבָתֵּיהֶ֖ן בָּאֵ֥שׁ
48 יִשְׂרֹֽפוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּ֥י זִמָּ֖ה מִן־הָאָ֑רֶץ וְנִוַּסְּרוּ֙ כָּל־הַנָּשִׁ֔ים וְלֹ֥א
49 תַעֲשֶׂ֖ינָה כְּזִמַּתְכֶֽנָה׃ וְנָתְנ֤וּ זִמַּתְכֶ֙נָה֙ עֲלֵיכֶ֔ן וַחֲטָאֵ֥י גִלּוּלֵיכֶ֖ן
תִּשֶּׂ֑אינָה וִֽידַעְתֶּ֕ם כִּ֥י אֲנִ֖י אֲדֹנָ֥י יֱהוִֽה׃ פ

24 כד

א וַיְהִי֩ דְבַר־יְהוָ֨ה אֵלַ֜י בַּשָּׁנָ֣ה הַתְּשִׁיעִ֗ית בַּחֹ֙דֶשׁ֙ הָעֲשִׂירִ֔י
2 בֶּעָשׂ֥וֹר לַחֹ֖דֶשׁ לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם כְּתָב־לְךָ֙ אֶת־שֵׁ֣ם הַיּ֔וֹם אֶת־
עֶ֖צֶם הַיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה סָמַ֤ךְ מֶֽלֶךְ־בָּבֶל֙ אֶל־יְר֣וּשָׁלִַ֔ם בְּעֶ֖צֶם הַיּ֥וֹם
3 הַזֶּֽה׃ וּמְשֹׁ֤ל אֶל־בֵּית־הַמֶּ֙רִי֙ מָשָׁ֔ל וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֔ם כֹּ֥ה אָמַ֖ר
4 אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֑ה שְׁפֹ֤ת הַסִּיר֙ שְׁפֹ֔ת וְגַם־יְצֹ֥ק בּ֖וֹ מָֽיִם׃ אֱסֹ֤ף
נְתָחֶ֙יהָ֙ אֵלֶ֔יהָ כָּל־נֵ֥תַח ט֖וֹב יָרֵ֣ךְ וְכָתֵ֑ף מִבְחַ֥ר עֲצָמִ֖ים מַלֵּֽא׃
ה מִבְחַ֤ר הַצֹּאן֙ לָק֔וֹחַ וְגַ֛ם ד֥וּר הָעֲצָמִ֖ים תַּחְתֶּ֑יהָ רַתַּ֣ח רְתָחֶ֔יהָ
6 גַּם־בָּשְׁל֥וּ עֲצָמֶ֖יהָ בְּתוֹכָֽהּ׃ ס לָכֵ֞ן כֹּֽה־אָמַ֣ר ׀ אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֗ה
א֣וֹי עִ֤יר הַדָּמִים֙ סִ֚יר אֲשֶׁ֣ר חֶלְאָתָ֣הּ בָ֔הּ וְחֶ֨לְאָתָ֔הּ לֹ֥א יָצְאָ֖ה
7 מִמֶּ֑נָּה לִנְתָחֶ֤יהָ לִנְתָחֶ֙יהָ֙ הוֹצִיאָ֔הּ לֹא־נָפַ֥ל עָלֶ֖יהָ גּוֹרָֽל׃ כִּ֤י
דָמָהּ֙ בְּתוֹכָ֣הּ הָיָ֔תָה עַל־צְחִ֥יחַ סֶ֖לַע שָׂמָ֑תְהוּ לֹ֤א שְׁפָכַ֙תְהוּ֙ עַל־
8 הָאָ֔רֶץ לְכַסּ֥וֹת עָלָ֖יו עָפָֽר׃ לְהַעֲל֤וֹת חֵמָה֙ לִנְקֹ֣ם נָקָ֔ם נָתַ֥תִּי

v. 41. דגש אחר שורק   v. 42. ב׳ רפה   ibid. סֹבָאִים קרי
v. 43. עַתָּה קרי   ibid. יזנו קרי   v. 46. פתח בס״פ
v. 2. כתָב קרי   v. 6. ה׳ רפה

9 אֶת־דָּמָהּ עַל־צְחִיחַ סָלַע לְבִלְתִּי הִכָּסוֹת׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר
י אֲדֹנָי יְהוִה אוֹי עִיר הַדָּמִים גַּם־אֲנִי אַגְדִּיל הַמְּדוּרָה׃ הַרְבֵּה
הָעֵצִים הַדְלֵק הָאֵשׁ הָתֵם הַבָּשָׂר וְהַרְקַח הַמֶּרְקָחָה וְהָעֲצָמוֹת
11 יֵחָרוּ׃ וְהַעֲמִידֶהָ עַל־גֶּחָלֶיהָ רֵקָה לְמַעַן תֵּחַם וְחָרָה נְחֻשְׁתָּהּ
12 וְנִתְּכָה בְתוֹכָהּ טֻמְאָתָהּ תִּתֹּם חֶלְאָתָהּ׃ תְּאֻנִים הֶלְאָת וְלֹא־
13 תֵצֵא מִמֶּנָּה רַבַּת חֶלְאָתָהּ בְּאֵשׁ חֶלְאָתָהּ׃ בְּטֻמְאָתֵךְ זִמָּה
יַעַן טִהַרְתִּיךְ וְלֹא טָהַרְתְּ מִטֻּמְאָתֵךְ לֹא תִטְהֲרִי־עוֹד עַד־
14 הֲנִיחִי אֶת־חֲמָתִי בָּךְ׃ אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי בָּאָה וְעָשִׂיתִי לֹא־
אֶפְרַע וְלֹא־אָחוּס וְלֹא אֶנָּחֵם כִּדְרָכַיִךְ וְכַעֲלִילוֹתַיִךְ שְׁפָטוּךְ
טו 16 נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם
הִנְנִי לֹקֵחַ מִמְּךָ אֶת־מַחְמַד עֵינֶיךָ בְּמַגֵּפָה וְלֹא תִסְפֹּד וְלוֹא
17 תִבְכֶּה וְלוֹא תָבוֹא דִּמְעָתֶךָ׃ הֵאָנֵק ׀ דֹּם מֵתִים אֵבֶל לֹא־
תַעֲשֶׂה פְּאֵרְךָ חֲבוֹשׁ עָלֶיךָ וּנְעָלֶיךָ תָּשִׂים בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא
18 תַעְטֶה עַל־שָׂפָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵל׃ וָאֲדַבֵּר אֶל־הָעָם
בַּבֹּקֶר וַתָּמָת אִשְׁתִּי בָּעָרֶב וָאַעַשׂ בַּבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי׃
19 וַיֹּאמְרוּ אֵלַי הָעָם הֲלֹא־תַגִּיד לָנוּ מָה־אֵלֶּה לָּנוּ כִּי אַתָּה
כ 21 עֹשֶׂה׃ וָאֹמַר אֲלֵיהֶם דְּבַר־יְהוָה הָיָה אֵלַי לֵאמֹר׃ אֱמֹר ׀
לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשִׁי
גְּאוֹן עֻזְּכֶם מַחְמַד עֵינֵיכֶם וּמַחְמַל נַפְשְׁכֶם וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם
22 אֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ וַעֲשִׂיתֶם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי עַל־שָׂפָם
23 לֹא תַעְטוּ וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵלוּ׃ וּפַאֲרֵכֶם עַל־רָאשֵׁיכֶם
וְנַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם לֹא תִסְפְּדוּ וְלֹא תִבְכּוּ וּנְמַקֹּתֶם בַּעֲוֺנֹתֵיכֶם
24 וּנְהַמְתֶּם אִישׁ אֶל־אָחִיו׃ וְהָיָה יְחֶזְקֵאל לָכֶם לְמוֹפֵת כְּכֹל
אֲשֶׁר־עָשָׂה תַּעֲשׂוּ בְּבֹאָהּ וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ
כה וְאַתָּה בֶן־אָדָם הֲלוֹא בְּיוֹם קַחְתִּי מֵהֶם אֶת־מָעֻזָּם מְשׂוֹשׂ
תִּפְאַרְתָּם אֶת־מַחְמַד עֵינֵיהֶם וְאֶת־מַשָּׂא נַפְשָׁם בְּנֵיהֶם
26 וּבְנוֹתֵיהֶם׃ בַּיּוֹם הַהוּא יָבוֹא הַפָּלִיט אֵלֶיךָ לְהַשְׁמָעוּת
27 אָזְנָיִם׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִפָּתַח פִּיךָ אֶת־הַפָּלִיט וּתְדַבֵּר וְלֹא
תֵאָלֵם עוֹד וְהָיִיתָ לָהֶם לְמוֹפֵת וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס

כה 25

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־בְּנֵי
3 עַמּוֹן וְהִנָּבֵא עֲלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ לִבְנֵי עַמּוֹן שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי

יֱהוִה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן אָמְרֵךְ הֶאָח אֶל־מִקְדָּשִׁי
כִּי־נִחָל וְאֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל כִּי נָשַׁמָּה וְאֶל־בֵּית יְהוּדָה כִּי
הָלְכוּ בַּגּוֹלָה׃ לָכֵן הִנְנִי נֹתְנָךְ לִבְנֵי־קֶדֶם לְמוֹרָשָׁה וְיִשְּׁבוּ 4
טִירוֹתֵיהֶם בָּךְ וְנָתְנוּ בָךְ מִשְׁכְּנֵיהֶם הֵמָּה יֹאכְלוּ פִרְיֵךְ
וְהֵמָּה יִשְׁתּוּ חֲלָבֵךְ׃ וְנָתַתִּי אֶת־רַבָּה לִנְוֵה גְמַלִּים וְאֶת־בְּנֵי ה
עַמּוֹן לְמִרְבַּץ צֹאן וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס כִּי כֹה אָמַר 6
אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן מַחְאֲךָ יָד וְרַקְעֲךָ בְּרָגֶל וַתִּשְׂמַח בְּכָל־שָׁאטְךָ
בְּנֶפֶשׁ אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן הִנְנִי נָטִיתִי אֶת־יָדִי עָלֶיךָ 7
וּנְתַתִּיךָ לְבַג לַגּוֹיִם וְהִכְרַתִּיךָ מִן־הָעַמִּים וְהַאֲבַדְתִּיךָ מִן־
הָאֲרָצוֹת אַשְׁמִידְךָ וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי 8
יֱהוִה יַעַן אֲמֹר מוֹאָב וְשֵׂעִיר הִנֵּה כְּכָל־הַגּוֹיִם בֵּית יְהוּדָה׃
לָכֵן הִנְנִי פֹתֵחַ אֶת־כֶּתֶף מוֹאָב מֵהֶעָרִים מֵעָרָיו מִקָּצֵהוּ צְבִי 9
אֶרֶץ בֵּית הַיְשִׁימוֹת בַּעַל מְעוֹן וְקִרְיָתָמָה׃ לִבְנֵי־קֶדֶם עַל־בְּנֵי י
עַמּוֹן וּנְתַתִּיהָ לְמוֹרָשָׁה לְמַעַן לֹא־תִזָּכֵר בְּנֵי־עַמּוֹן בַּגּוֹיִם׃
וּבְמוֹאָב אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס כֹּה אָמַר 11 12
אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן עֲשׂוֹת אֱדוֹם בִּנְקֹם נָקָם לְבֵית יְהוּדָה וַיֶּאְשְׁמוּ
אָשׁוֹם וְנִקְּמוּ בָהֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה וְנָטִתִי יָדִי 13
עַל־אֱדוֹם וְהִכְרַתִּי מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה וּנְתַתִּיהָ חָרְבָּה
מִתֵּימָן וּדְדָנֶה בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־נִקְמָתִי בֶּאֱדוֹם בְּיַד 14
עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְעָשׂוּ בֶאֱדוֹם כְּאַפִּי וְכַחֲמָתִי וְיָדְעוּ אֶת־נִקְמָתִי
נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן עֲשׂוֹת טו
פְלִשְׁתִּים בִּנְקָמָה וַיִּנָּקְמוּ נָקָם בִּשְׁאָט בְּנֶפֶשׁ לְמַשְׁחִית אֵיבַת
עוֹלָם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי נוֹטֶה יָדִי עַל־ 16
פְּלִשְׁתִּים וְהִכְרַתִּי אֶת־כְּרֵתִים וְהַאֲבַדְתִּי אֶת־שְׁאֵרִית חוֹף
הַיָּם׃ וְעָשִׂיתִי בָם נְקָמוֹת גְּדֹלוֹת בְּתוֹכְחוֹת חֵמָה וְיָדְעוּ כִּי־ 17
אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי אֶת־נִקְמָתִי בָּם׃ ס

כו 26

° וַיְהִי בְּעַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה א
אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם יַעַן אֲשֶׁר־אָמְרָה צֹּר עַל־יְרוּשָׁלַםִ הֶאָח 2
נִשְׁבְּרָה דַּלְתוֹת הָעַמִּים נָסֵבָּה אֵלָי אִמָּלְאָה הָחֳרָבָה׃ לָכֵן 3

v. 3. קמץ ברביע   v. 7. לְבַז קרי   v. 9. וקריתָיְמָה קרי
v. 1. חצי הספר

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צֹר וְהַעֲלֵיתִי עָלַיִךְ גּוֹיִם
4 רַבִּים כְּהַעֲלוֹת הַיָּם לְגַלָּיו׃ וְשִׁחֲתוּ חֹמוֹת צֹר וְהָרְסוּ
מִגְדָּלֶיהָ וְסִחֵיתִי עֲפָרָהּ מִמֶּנָּה וְנָתַתִּי אוֹתָהּ לִצְחִיחַ סָלַע׃
ה מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַיָּם כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי
6 יֱהוִה וְהָיְתָה לְבַז לַגּוֹיִם׃ וּבְנוֹתֶיהָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב
תֵּהָרַגְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
7 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי מֵבִיא אֶל־צֹר נְבוּכַדְרֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל מִצָּפוֹן מֶלֶךְ מְלָכִים בְּסוּס וּבְרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים
8 וְקָהָל וְעַם־רָב׃ בְּנוֹתַיִךְ בַּשָּׂדֶה בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וְנָתַן עָלַיִךְ
9 דָּיֵק וְשָׁפַךְ עָלַיִךְ סֹלְלָה וְהֵקִים עָלַיִךְ צִנָּה׃ וּמְחִי קָבָלּוֹ
י יִתֵּן בְּחֹמוֹתָיִךְ וּמִגְדְּלֹתַיִךְ יִתֹּץ בְּחַרְבוֹתָיו׃ מִשִּׁפְעַת סוּסָיו
יְכַסֵּךְ אֲבָקָם מִקּוֹל פָּרַשׁ וְגַלְגַּל וָרֶכֶב תִּרְעַשְׁנָה חוֹמוֹתַיִךְ
11 בְּבֹאוֹ בִּשְׁעָרַיִךְ כִּמְבוֹאֵי עִיר מְבֻקָּעָה׃ בְּפַרְסוֹת סוּסָיו
יִרְמֹס אֶת־כָּל־חוּצוֹתָיִךְ עַמֵּךְ בַּחֶרֶב יַהֲרֹג וּמַצְּבוֹת עֻזֵּךְ
12 לָאָרֶץ תֵּרֵד׃ וְשָׁלְלוּ חֵילֵךְ וּבָזְזוּ רְכֻלָּתֵךְ וְהָרְסוּ חוֹמוֹתַיִךְ
וּבָתֵּי חֶמְדָּתֵךְ יִתֹּצוּ וַאֲבָנַיִךְ וְעֵצַיִךְ וַעֲפָרֵךְ בְּתוֹךְ מַיִם
13 יָשִׂימוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי הֲמוֹן שִׁירָיִךְ וְקוֹל כִּנּוֹרַיִךְ לֹא יִשָּׁמַע עוֹד׃
14 וּנְתַתִּיךְ לִצְחִיחַ סֶלַע מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה לֹא תִבָּנֶה עוֹד
כִּי אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ פ
טו כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לְצוֹר הֲלֹא ׀ מִקּוֹל מַפַּלְתֵּךְ בֶּאֱנֹק
16 חָלָל בֵּהָרֵג הֶרֶג בְּתוֹכֵךְ יִרְעֲשׁוּ הָאִיִּים׃ וְיָרְדוּ מֵעַל כִּסְאוֹתָם
כֹּל נְשִׂיאֵי הַיָּם וְהֵסִירוּ אֶת־מְעִילֵיהֶם וְאֶת־בִּגְדֵי רִקְמָתָם
יִפְשֹׁטוּ חֲרָדוֹת ׀ יִלְבָּשׁוּ עַל־הָאָרֶץ יֵשֵׁבוּ וְחָרְדוּ לִרְגָעִים
17 וְשָׁמְמוּ עָלָיִךְ׃ וְנָשְׂאוּ עָלַיִךְ קִינָה וְאָמְרוּ לָךְ אֵיךְ אָבַדְתְּ
נוֹשֶׁבֶת מִיַּמִּים הָעִיר הַהֻלָּלָה אֲשֶׁר הָיְתָה חֲזָקָה בַיָּם הִיא
18 וְיֹשְׁבֶיהָ אֲשֶׁר־נָתְנוּ חִתִּיתָם לְכָל־יוֹשְׁבֶיהָ׃ עַתָּה יֶחְרְדוּ הָאִין
19 יוֹם מַפַּלְתֵּךְ וְנִבְהֲלוּ הָאִיִּים אֲשֶׁר־בַּיָּם מִצֵּאתֵךְ׃ ס כִּי
כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה בְּתִתִּי אֹתָךְ עִיר נֶחֱרֶבֶת כֶּעָרִים אֲשֶׁר
לֹא־נוֹשָׁבוּ בְּהַעֲלוֹת עָלַיִךְ אֶת־תְּהוֹם וְכִסּוּךְ הַמַּיִם הָרַבִּים׃
כ וְהוֹרַדְתִּיךְ אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר אֶל־עַם עוֹלָם וְהוֹשַׁבְתִּיךְ בְּאֶרֶץ
תַּחְתִּיּוֹת כָּחֳרָבוֹת מֵעוֹלָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר לְמַעַן לֹא תֵשֵׁבִי

v. 6. פתח באתנח

21 וְנָתַתִּ֥י צְבִ֖י בְּאֶ֥רֶץ חַיִּֽים׃ בַּלָּה֥וֹת אֶתְּנֵ֖ךְ וְאֵינֵ֑ךְ וּֽתְבֻקְשִׁ֗י
וְלֹא־תִמָּצְאִ֥י ע֛וֹד לְעוֹלָ֖ם נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יְהוִֽה׃ ס

כז 27

א 2 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֔ם שָׂ֥א עַל־צֹ֖ר
3 קִינָֽה׃ וְאָמַרְתָּ֣ לְצ֗וֹר הַיֹּשֶׁ֙בֶתִ֙י֙ עַל־מְבוֹאֹ֣ת יָ֔ם רֹכֶ֙לֶת֙ הָֽעַמִּ֔ים
אֶל־אִיִּ֖ים רַבִּ֑ים כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה צ֗וֹר אַ֣תְּ אָמַ֔רְתְּ אֲנִ֖י
4 ה כְּלִ֥ילַת יֹֽפִי׃ בְּלֵ֥ב יַמִּ֖ים גְּבוּלָ֑יִךְ בֹּנַ֕יִךְ כָּלְל֖וּ יָפְיֵֽךְ׃ בְּרוֹשִׁ֤ים
מִשְּׂנִיר֙ בָּ֣נוּ לָ֔ךְ אֵ֖ת כָּל־לֻחֹתָ֑יִם אֶ֤רֶז מִלְּבָנוֹן֙ לָקָ֔חוּ לַעֲשׂ֥וֹת
6 תֹּ֖רֶן עָלָֽיִךְ׃ אַלּוֹנִים֙ מִבָּ֔שָׁן עָשׂ֖וּ מִשּׁוֹטָ֑יִךְ קַרְשֵׁ֤ךְ עָֽשׂוּ־שֵׁן֙
7 בַּת־אֲשֻׁרִ֔ים מֵאִיֵּ֖י כִּתִּיִּֽם׃ שֵׁ֤שׁ בְּרִקְמָ֤ה מִמִּצְרַ֙יִם֙ הָיָ֣ה
מִפְרָשֵׂ֔ךְ לִהְי֥וֹת לָ֖ךְ לְנֵ֑ס תְּכֵ֧לֶת וְאַרְגָּמָ֛ן מֵאִיֵּ֥י אֱלִישָׁ֖ה הָיָ֥ה
8 מְכַסֵּֽךְ׃ יֹשְׁבֵ֤י צִידוֹן֙ וְאַרְוַ֔ד הָי֥וּ שָׁטִ֖ים לָ֑ךְ חֲכָמַ֤יִךְ צוֹר֙ הָ֣יוּ
9 בָ֔ךְ הֵ֖מָּה חֹבְלָֽיִךְ׃ זִקְנֵ֨י גְבַ֤ל וַחֲכָמֶ֙יהָ֙ הָ֣יוּ בָ֔ךְ מַחֲזִיקֵ֖י בִּדְקֵ֑ךְ
י כָּל־אֳנִיּ֨וֹת הַיָּ֤ם וּמַלָּֽחֵיהֶם֙ הָ֣יוּ בָ֔ךְ לַעֲרֹ֖ב מַעֲרָבֵֽךְ׃ פָּרַ֨ס
וְל֤וּד וּפוּט֙ הָי֣וּ בְחֵילֵ֔ךְ אַנְשֵׁ֖י מִלְחַמְתֵּ֑ךְ מָגֵ֤ן וְכוֹבַע֙ תִּלּוּ־בָ֔ךְ
11 הֵ֖מָּה נָתְנ֥וּ הֲדָרֵֽךְ׃ בְּנֵ֧י אַרְוַ֣ד וְחֵילֵ֗ךְ עַל־חוֹמוֹתַ֙יִךְ֙ סָבִ֔יב
וְגַ֨מָּדִ֔ים בְּמִגְדְּלוֹתַ֖יִךְ הָי֑וּ שִׁלְטֵיהֶ֞ם תִּלּ֤וּ עַל־חוֹמוֹתַ֙יִךְ֙ סָבִ֔יב
12 הֵ֖מָּה כָּלְל֥וּ יָפְיֵֽךְ׃ תַּרְשִׁ֥ישׁ סֹחַרְתֵּ֖ךְ מֵרֹ֣ב כָּל־ה֑וֹן בְּכֶ֤סֶף
13 בַּרְזֶל֙ בְּדִ֣יל וְעוֹפֶ֔רֶת נָתְנ֖וּ עִזְבוֹנָֽיִךְ׃ יָוָ֤ן תּוּבַל֙ וָמֶ֔שֶׁךְ הֵ֖מָּה
14 רֹכְלָ֑יִךְ בְּנֶ֤פֶשׁ אָדָם֙ וּכְלֵ֣י נְחֹ֔שֶׁת נָתְנ֖וּ מַעֲרָבֵֽךְ׃ מִבֵּ֖ית
טו תּֽוֹגַרְמָ֑ה סוּסִ֤ים וּפָרָשִׁים֙ וּפְרָדִ֔ים נָתְנ֖וּ עִזְבוֹנָֽיִךְ׃ בְּנֵ֤י דְדָן֙
רֹֽכְלַ֔יִךְ אִיִּ֥ים רַבִּ֖ים סְחֹ֣רַת יָדֵ֑ךְ קַֽרְנ֥וֹת שֵׁן֙ וְהָובְנִ֔ים הֵשִׁ֖יבוּ
16 אֶשְׁכָּרֵֽךְ׃ אֲרָ֥ם סֹחַרְתֵּ֖ךְ מֵרֹ֣ב מַעֲשָׂ֑יִךְ בְּ֠נֹפֶךְ אַרְגָּמָ֨ן וְרִקְמָ֜ה
17 וּב֗וּץ וְרָאמֹת֙ וְכַדְכֹּ֔ד נָתְנ֖וּ בְּעִזְבוֹנָֽיִךְ׃ יְהוּדָה֙ וְאֶ֣רֶץ יִשְׂרָאֵ֔ל
הֵ֖מָּה רֹכְלָ֑יִךְ בְּחִטֵּי֙ מִנִּ֣ית וּפַנַּ֔ג וּדְבַ֤שׁ וָשֶׁ֙מֶן֙ וָצֹ֔רִי נָתְנ֖וּ
18 מַעֲרָבֵֽךְ׃ דַּמֶּ֧שֶׂק סֹחַרְתֵּ֛ךְ בְּרֹ֥ב מַעֲשַׂ֖יִךְ מֵרֹ֣ב כָּל־ה֑וֹן בְּיֵ֥ין
19 חֶלְבּ֖וֹן וְצֶ֥מֶר צָֽחַר׃ וְדָ֤ן וְיָוָן֙ מְאוּזָּ֔ל בְּעִזְבוֹנַ֖יִךְ נָתָ֑נוּ בַּרְזֶ֣ל
כ עָשׁ֗וֹת קִדָּ֛ה וְקָנֶ֖ה בְּמַעֲרָבֵ֥ךְ הָיָֽה׃ דְּדָן֙ רֹֽכַלְתֵּ֔ךְ בְּבִגְדֵי־חֹ֖פֶשׁ
21 לְרִכְבָּֽה׃ עֲרַב֙ וְכָל־נְשִׂיאֵ֣י קֵדָ֔ר הֵ֖מָּה סֹחֲרֵ֣י יָדֵ֑ךְ בְּכָרִ֤ים
22 וְאֵילִם֙ וְעַתּוּדִ֔ים בָּ֖ם סֹחֲרָֽיִךְ׃ רֹכְלֵי֙ שְׁבָ֣א וְרַעְמָ֔ה הֵ֖מָּה

v. 3. יתיר י׳ v. 15. וְהָבְנִים קרי v. 19. דגש אחר שורק
v. 20. ה׳ רפה

רֹֽכְלַ֑יִךְ בְּרֹ֨אשׁ כָּל־בֹּ֜שֶׂם וּבְכָל־אֶ֤בֶן יְקָרָה֙ וְזָהָ֔ב נָתְנ֖וּ
23 עִזְבוֹנָֽיִךְ׃ חָרָ֤ן וְכַנֵּה֙ וָעֶ֔דֶן רֹכְלֵ֖י שְׁבָ֑א אַשּׁ֖וּר כִּלְמַ֥ד רֹכַלְתֵּֽךְ׃
24 הֵ֤מָּה רֹֽכְלַ֙יִךְ֙ בְּמַכְלֻלִ֔ים בִּגְלוֹמֵי֙ תְּכֵ֣לֶת וְרִקְמָ֔ה וּבְגִנְזֵ֖י
כה בְּרֹמִ֑ים בַּחֲבָלִ֛ים חֲבֻשִׁ֥ים וַאֲרֻזִ֖ים בְּמַרְכֻלְתֵּֽךְ׃ אֳנִיּ֣וֹת תַּרְשִׁ֔ישׁ
26 שָׁרוֹתַ֖יִךְ מַעֲרָבֵ֑ךְ וַתִּמָּלְאִ֧י וַתִּכְבְּדִ֛י מְאֹ֖ד בְּלֵ֥ב יַמִּֽים׃ בְּמַ֣יִם
רַבִּ֗ים הֱבִאוּךְ֙ הַשָּׁטִ֣ים אֹתָ֔ךְ ר֚וּחַ הַקָּדִ֔ים שְׁבָרֵ֖ךְ בְּלֵ֥ב יַמִּֽים׃
27 הוֹנֵךְ֩ וְעִזְבוֹנַ֨יִךְ מַעֲרָבֵ֜ךְ מַלָּחַ֣יִךְ וְחֹבְלָ֗יִךְ מַחֲזִיקֵ֣י בִדְקֵ֣ךְ
וְעֹרְבֵ֣י מַ֠עֲרָבֵךְ וְכָל־אַנְשֵׁ֨י מִלְחַמְתֵּ֜ךְ אֲשֶׁר־בָּ֗ךְ וּבְכָל־קְהָלֵךְ֙
28 אֲשֶׁ֣ר בְּתוֹכֵ֔ךְ יִפְּלוּ֙ בְּלֵ֣ב יַמִּ֔ים בְּי֖וֹם מַפַּלְתֵּֽךְ׃ לְק֖וֹל זַעֲקַ֣ת
29 חֹבְלָ֑יִךְ יִרְעֲשׁ֖וּ מִגְרֹשֽׁוֹת׃ וְיָרְד֣וּ מֵאֳנִיּֽוֹתֵיהֶ֗ם כֹּ֚ל תֹּפְשֵׂ֣י
ל מָשׁ֔וֹט מַלָּחִ֕ים כֹּ֖ל חֹבְלֵ֣י הַיָּ֑ם אֶל־הָאָ֖רֶץ יַעֲמֹֽדוּ׃ וְהִשְׁמִ֤יעוּ
עָלַ֙יִךְ֙ בְּקוֹלָ֔ם וְיִזְעֲק֖וּ מָרָ֑ה וְיַעֲל֤וּ עָפָר֙ עַל־רָ֣אשֵׁיהֶ֔ם בָּאֵ֖פֶר
31 יִתְפַּלָּֽשׁוּ׃ וְהִקְרִ֤יחוּ אֵלַ֙יִךְ֙ קָרְחָ֔ה וְחָגְר֖וּ שַׂקִּ֑ים וּבָכ֨וּ אֵלַ֜יִךְ
32 בְּמַר־נֶ֖פֶשׁ מִסְפֵּ֥ד מָֽר׃ וְנָשְׂא֨וּ אֵלַ֜יִךְ בְּנִיהֶ֗ם קִינָ֔ה וְקוֹנְנ֖וּ
33 עָלָ֑יִךְ מִ֣י כְצ֔וֹר כְּדֻמָ֖ה בְּת֥וֹךְ הַיָּֽם׃ בְּצֵ֤את עִזְבוֹנַ֙יִךְ֙ מִיַּמִּ֔ים
הִשְׂבַּ֖עַתְּ עַמִּ֣ים רַבִּ֑ים בְּרֹ֤ב הוֹנַ֙יִךְ֙ וּמַ֣עֲרָבַ֔יִךְ הֶעֱשַׁ֖רְתְּ מַלְכֵי־
34 אָֽרֶץ׃ עֵ֛ת נִשְׁבֶּ֥רֶת מִיַּמִּ֖ים בְּמַעֲמַקֵּי־מָ֑יִם מַעֲרָבֵ֥ךְ וְכָל־קְהָלֵ֖ךְ
לה בְּתוֹכֵ֥ךְ נָפָֽלוּ׃ כֹּ֚ל יֹשְׁבֵ֣י הָֽאִיִּ֔ים שָׁמְמ֖וּ עָלָ֑יִךְ וּמַלְכֵיהֶם֙
36 שָׂ֣עֲרוּ שַׂ֔עַר רָעֲמ֖וּ פָּנִֽים׃ סֹֽחֲרִים֙ בָּֽעַמִּ֔ים שָׁרְק֖וּ עָלָ֑יִךְ בַּלָּה֣וֹת
הָיִ֔ית וְאֵינֵ֖ךְ עַד־עוֹלָֽם׃ פ

כח 28

א 2 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֡ם אֱמֹר֩ לִנְגִ֨יד צֹ֜ר
כֹּֽה־אָמַ֣ר ׀ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֗ה יַ֣עַן גָּבַ֤הּ לִבְּךָ֙ וַתֹּ֙אמֶר֙ אֵ֣ל אָ֔נִי מוֹשַׁ֧ב
אֱלֹהִ֛ים יָשַׁ֖בְתִּי בְּלֵ֣ב יַמִּ֑ים וְאַתָּ֤ה אָדָם֙ וְלֹא־אֵ֔ל וַתִּתֵּ֥ן לִבְּךָ֖
3 כְּלֵ֥ב אֱלֹהִֽים׃ הִנֵּ֥ה חָכָ֛ם אַתָּ֖ה מִדָּנִאֵ֑ל כָּל־סָת֖וּם לֹ֥א עֲמָמֽוּךָ׃
4 בְּחָכְמָֽתְךָ֙ וּבִתְבוּנָ֣תְךָ֔ עָשִׂ֥יתָ לְּךָ֖ חָ֑יִל וַתַּ֤עַשׂ זָהָב֙ וָכֶ֔סֶף
ה בְּאוֹצְרוֹתֶֽיךָ׃ בְּרֹ֧ב חָכְמָתְךָ֛ בִּרְכֻלָּתְךָ֖ הִרְבִּ֣יתָ חֵילֶ֑ךָ וַיִּגְבַּ֥הּ
6 לְבָבְךָ֖ בְּחֵילֶֽךָ׃ ס לָכֵ֕ן כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י יְהוִ֑ה יַ֛עַן תִּתְּךָ֥
7 אֶת־לְבָבְךָ֖ כְּלֵ֥ב אֱלֹהִֽים׃ לָכֵ֗ן הִנְנִי֙ מֵבִ֤יא עָלֶ֙יךָ֙ זָרִ֔ים עָרִיצֵ֖י
גּוֹיִ֑ם וְהֵרִ֤יקוּ חַרְבוֹתָם֙ עַל־יְפִ֣י חָכְמָתֶ֔ךָ וְחִלְּל֖וּ יִפְעָתֶֽךָ׃

---

v. 3. מדנִיֵּאל קרי   v. 32. כ׳ בחירק

לַשַּׁחַת יוֹרִדוּךָ וָמַתָּה מְמוֹתֵי חָלָל בְּלֵב יַמִּים׃ הֶאָמֹר 8 9
תֹּאמַר אֱלֹהִים אָנִי לִפְנֵי הֹרְגֶךָ וְאַתָּה אָדָם וְלֹא־אֵל בְּיַד
מְחַלְלֶיךָ׃ מוֹתֵי עֲרֵלִים תָּמוּת בְּיַד זָרִים כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם י
אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא 11 12
קִינָה עַל־מֶלֶךְ צוֹר וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אַתָּה
חוֹתֵם תָּכְנִית מָלֵא חָכְמָה וּכְלִיל יֹפִי׃ בְּעֵדֶן גַּן־אֱלֹהִים 13
הָיִיתָ כָּל־אֶבֶן יְקָרָה מְסֻכָתֶךָ אֹדֶם פִּטְדָה וְיָהֲלֹם תַּרְשִׁישׁ
שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה סַפִּיר נֹפֶךְ וּבָרְקַת וְזָהָב מְלֶאכֶת תֻּפֶּיךָ וּנְקָבֶיךָ
בָּךְ בְּיוֹם הִבָּרַאֲךָ כּוֹנָנוּ׃ אַתְּ כְּרוּב מִמְשַׁח הַסּוֹכֵךְ וּנְתַתִּיךָ 14
בְּהַר קֹדֶשׁ אֱלֹהִים הָיִיתָ בְּתוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ הִתְהַלָּכְתָּ׃ תָּמִים טו
אַתָּה בִּדְרָכֶיךָ מִיּוֹם הִבָּרְאָךְ עַד־נִמְצָא עַוְלָתָה בָּךְ׃ בְּרֹב 16
רְכֻלָּתְךָ מָלוּ תוֹכְךָ חָמָס וַתֶּחֱטָא וָאֲחַלֶּלְךָ מֵהַר אֱלֹהִים
וָאַבֶּדְךָ כְּרוּב הַסֹּכֵךְ מִתּוֹךְ אַבְנֵי־אֵשׁ׃ גָּבַהּ לִבְּךָ בְּיָפְיֶךָ 17
שִׁחַתָּ חָכְמָתְךָ עַל־יִפְעָתֶךָ עַל־אֶרֶץ הִשְׁלַכְתִּיךָ לִפְנֵי מְלָכִים
נְתַתִּיךָ לְרַאֲוָה־בָךְ׃ מֵרֹב עֲוֹנֶיךָ בְּעֶוֶל רְכֻלָּתְךָ חִלַּלְתָּ 18
מִקְדָּשֶׁיךָ וָאוֹצִא אֵשׁ מִתּוֹכְךָ הִיא אֲכָלַתְךָ וָאֶתֶּנְךָ לְאֵפֶר
עַל־הָאָרֶץ לְעֵינֵי כָּל־רֹאֶיךָ׃ כָּל־יוֹדְעֶיךָ בָּעַמִּים שָׁמְמוּ עָלֶיךָ 19
בַּלָּהוֹת הָיִיתָ וְאֵינְךָ עַד־עוֹלָם׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי כ
לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ אֶל־צִידוֹן וְהִנָּבֵא עָלֶיהָ׃ וְאָמַרְתָּ 21 22
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי עָלַיִךְ צִידוֹן וְנִכְבַּדְתִּי בְּתוֹכֵךְ
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בַּעֲשׂוֹתִי בָהּ שְׁפָטִים וְנִקְדַּשְׁתִּי בָהּ׃
וְשִׁלַּחְתִּי־בָהּ דֶּבֶר וָדָם בְּחוּצוֹתֶיהָ וְנִפְלַל חָלָל בְּתוֹכָהּ 23
בְּחֶרֶב עָלֶיהָ מִסָּבִיב וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְלֹא־יִהְיֶה־עוֹד 24
לְבֵית יִשְׂרָאֵל סִלּוֹן מַמְאִיר וְקוֹץ מַכְאִב מִכֹּל סְבִיבֹתָם
הַשָּׁאטִים אוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יֱהוִה׃ ס כֹּה אָמַר כה
אֲדֹנָי יֱהוִה בְּקַבְּצִי ׀ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר נָפֹצוּ
בָם וְנִקְדַּשְׁתִּי בָם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר
נָתַתִּי לְעַבְדִּי לְיַעֲקֹב׃ וְיָשְׁבוּ עָלֶיהָ לָבֶטַח וּבָנוּ בָתִּים וְנָטְעוּ 26
כְרָמִים וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח בַּעֲשׂוֹתִי שְׁפָטִים בְּכֹל הַשָּׁאטִים אֹתָם
מִסְּבִיבוֹתָם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ פ

כט 29

בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂרִית בָּעֲשִׂרִי בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־ א

2 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ
3 מִצְרָיִם וְהִנָּבֵא עָלָיו וְעַל־מִצְרַיִם כֻּלָּהּ׃ דַּבֵּר וְאָמַרְתָּ כֹּה־
אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עָלֶיךָ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם הַתַּנִּים
הַגָּדוֹל הָרֹבֵץ בְּתוֹךְ יְאֹרָיו אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאֹרִי וַאֲנִי עֲשִׂיתִנִי׃
4 וְנָתַתִּי חַחִיִּים בִּלְחָיֶיךָ וְהִדְבַּקְתִּי דְגַת־יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ
וְהַעֲלִיתִיךָ מִתּוֹךְ יְאֹרֶיךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ בְּקַשְׂקְשֹׂתֶיךָ
ה תִּדְבָּק׃ וּנְטַשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתְךָ וְאֵת כָּל־דְּגַת יְאֹרֶיךָ
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא תֵאָסֵף וְלֹא תִקָּבֵץ לְחַיַּת הָאָרֶץ
6 וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ וְיָדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי מִצְרַיִם כִּי
7 אֲנִי יְהוָה יַעַן הֱיוֹתָם מִשְׁעֶנֶת קָנֶה לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ בְּתָפְשָׂם
בְּךָ בַכַּפְּךָ תֵּרוֹץ וּבָקַעְתָּ לָהֶם כָּל־כָּתֵף וּבְהִשָּׁעֲנָם עָלֶיךָ
8 תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ לָהֶם כָּל־מָתְנָיִם׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא עָלַיִךְ חָרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֵּךְ אָדָם וּבְהֵמָה׃
9 וְהָיְתָה אֶרֶץ־מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה וְחָרְבָּה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה
י יַעַן אָמַר יְאֹר לִי וַאֲנִי עָשִׂיתִי׃ לָכֵן הִנְנִי אֵלֶיךָ וְאֶל־יְאֹרֶיךָ
וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחָרְבוֹת חֹרֶב שְׁמָמָה מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה
11 וְעַד־גְּבוּל כּוּשׁ׃ לֹא תַעֲבָר־בָּהּ רֶגֶל אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה לֹא
12 תַעֲבָר־בָּהּ וְלֹא תֵשֵׁב אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וְנָתַתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם
שְׁמָמָה בְּתוֹךְ ׀ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרֶיהָ בְּתוֹךְ עָרִים מָחֳרָבוֹת
תִּהְיֶיןָ שְׁמָמָה אַרְבָּעִים שָׁנָה וַהֲפִצֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם
13 וְזֵרִיתִים בָּאֲרָצוֹת׃ ס כִּי כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה מִקֵּץ
אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲקַבֵּץ אֶת־מִצְרַיִם מִן־הָעַמִּים אֲשֶׁר־נָפֹצוּ
14 שָׁמָּה׃ וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת מִצְרַיִם וַהֲשִׁבֹתִי אֹתָם אֶרֶץ
טו פַּתְרוֹס עַל־אֶרֶץ מְכוּרָתָם וְהָיוּ שָׁם מַמְלָכָה שְׁפָלָה׃ מִן־
הַמַּמְלָכוֹת תִּהְיֶה שְׁפָלָה וְלֹא־תִתְנַשֵּׂא עוֹד עַל־הַגּוֹיִם
16 וְהִמְעַטְתִּים לְבִלְתִּי רְדוֹת בַּגּוֹיִם׃ וְלֹא יִהְיֶה־עוֹד לְבֵית
יִשְׂרָאֵל לְמִבְטָח מַזְכִּיר עָוֺן בִּפְנוֹתָם אַחֲרֵיהֶם וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי
אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ
17 וַיְהִי בְּעֶשְׂרִים וָשֶׁבַע שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה
18 דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל

v. 4. חַחִים קרי   v. 7. בַכַּף קרי

הֶעֱבִיד אֶת־חֵילוֹ עֲבֹדָה גְדוֹלָה אֶל־צֹר כָּל־רֹאשׁ מֻקְרָח וְכָל־
כָּתֵף מְרוּטָה וְשָׂכָר לֹא־הָיָה לוֹ וּלְחֵילוֹ מִצֹּר עַל־הָעֲבֹדָה
19 אֲשֶׁר־עָבַד עָלֶיהָ׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי נֹתֵן
לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם וְנָשָׂא הֲמֹנָהּ וְשָׁלַל
כ שְׁלָלָהּ וּבָזַז בִּזָּהּ וְהָיְתָה שָׂכָר לְחֵילוֹ׃ פְּעֻלָּתוֹ אֲשֶׁר־עָבַד בָּהּ
נָתַתִּי לוֹ אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר עָשׂוּ לִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃
21 בַּיּוֹם הַהוּא אַצְמִיחַ קֶרֶן לְבֵית יִשְׂרָאֵל וּלְךָ אֶתֵּן פִּתְחוֹן־פֶּה
בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

30 ל

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ כֹּה
3 אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הֵילִילוּ הָהּ לַיּוֹם׃ כִּי־קָרוֹב יוֹם וְקָרוֹב יוֹם
4 לַיהוָה יוֹם עָנָן עֵת גּוֹיִם יִהְיֶה׃ וּבָאָה חֶרֶב בְּמִצְרַיִם וְהָיְתָה
חַלְחָלָה בְּכוּשׁ בִּנְפֹל חָלָל בְּמִצְרָיִם וְלָקְחוּ הֲמוֹנָהּ וְנֶהֶרְסוּ
ה יְסוֹדוֹתֶיהָ׃ כּוּשׁ וּפוּט וְלוּד וְכָל־הָעֶרֶב וְכוּב וּבְנֵי אֶרֶץ
6 הַבְּרִית אִתָּם בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה וְנָפְלוּ
סֹמְכֵי מִצְרַיִם וְיָרַד גְּאוֹן עֻזָּהּ מִמִּגְדֹּל סְוֵנֵה בַּחֶרֶב יִפְּלוּ־בָהּ
7 נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְנָשַׁמּוּ בְּתוֹךְ אֲרָצוֹת נְשַׁמּוֹת וְעָרָיו
8 בְּתוֹךְ־עָרִים נַחֲרָבוֹת תִּהְיֶינָה׃ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּתִתִּי־
9 אֵשׁ בְּמִצְרַיִם וְנִשְׁבְּרוּ כָּל־עֹזְרֶיהָ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַלְאָכִים
מִלְּפָנַי בַּצִּים לְהַחֲרִיד אֶת־כּוּשׁ בֶּטַח וְהָיְתָה חַלְחָלָה בָהֶם
י בְּיוֹם מִצְרַיִם כִּי הִנֵּה בָּאָה׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
וְהִשְׁבַּתִּי אֶת־הֲמוֹן מִצְרַיִם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל׃
11 הוּא וְעַמּוֹ אִתּוֹ עָרִיצֵי גוֹיִם מוּבָאִים לְשַׁחֵת הָאָרֶץ וְהֵרִיקוּ
12 חַרְבוֹתָם עַל־מִצְרַיִם וּמָלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ חָלָל׃ וְנָתַתִּי יְאֹרִים
חָרָבָה וּמָכַרְתִּי אֶת־הָאָרֶץ בְּיַד־רָעִים וַהֲשִׁמֹּתִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ
13 בְּיַד־זָרִים אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ ס כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה
וְהַאֲבַדְתִּי גִלּוּלִים וְהִשְׁבַּתִּי אֱלִילִים מִנֹּף וְנָשִׂיא מֵאֶרֶץ־
14 מִצְרַיִם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְנָתַתִּי יִרְאָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַהֲשִׁמֹּתִי
טו אֶת־פַּתְרוֹס וְנָתַתִּי אֵשׁ בְּצֹעַן וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּנֹא׃ וְשָׁפַכְתִּי
16 חֲמָתִי עַל־סִין מָעוֹז מִצְרָיִם וְהִכְרַתִּי אֶת־הֲמוֹן נֹא׃ וְנָתַתִּי
אֵשׁ בְּמִצְרַיִם חוּל תָּחִיל סִין וְנֹא תִּהְיֶה לְהִבָּקֵעַ וְנֹף צָרֵי

v. 16. תחול קרי

17 יוֹמָם׃ בַּחוּרֵי אָוֶן וּפִי־בֶסֶת בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ וְהֵנָּה בַּשְּׁבִי
18 תֵלַכְנָה׃ וּבִתְחַפְנְחֵס חָשַׂךְ הַיּוֹם בְּשִׁבְרִי־שָׁם אֶת־מֹטוֹת
מִצְרַיִם וְנִשְׁבַּת בָּהּ גְּאוֹן עֻזָּהּ הִיא עָנָן יְכַסֶּנָּה וּבְנוֹתֶיהָ בַּשְּׁבִי
19 תֵלַכְנָה׃ וְעָשִׂיתִי שְׁפָטִים בְּמִצְרָיִם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ
כ וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּשִׁבְעָה לַחֹדֶשׁ הָיָה
21 דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֶת־זְרוֹעַ פַּרְעֹה מֶלֶךְ־
מִצְרַיִם שָׁבָרְתִּי וְהִנֵּה לֹא־חֻבְּשָׁה לָתֵת רְפֻאוֹת לָשׂוּם חִתּוּל
22 לְחָבְשָׁהּ לְחָזְקָהּ לִתְפֹּשׂ בֶּחָרֶב׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי
יְהוִה הִנְנִי אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְשָׁבַרְתִּי אֶת־זְרֹעֹתָיו
אֶת־הַחֲזָקָה וְאֶת־הַנִּשְׁבָּרֶת וְהִפַּלְתִּי אֶת־הַחֶרֶב מִיָּדוֹ׃
23 24 וַהֲפִצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִם בָּאֲרָצוֹת׃ וְחִזַּקְתִּי
אֶת־זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וְנָתַתִּי אֶת־חַרְבִּי בְּיָדוֹ וְשָׁבַרְתִּי אֶת־
כה זְרֹעוֹת פַּרְעֹה וְנָאַק נַאֲקוֹת חָלָל לְפָנָיו׃ וְהַחֲזַקְתִּי אֶת־
זְרֹעוֹת מֶלֶךְ בָּבֶל וּזְרֹעוֹת פַּרְעֹה תִּפֹּלְנָה וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה בְּתִתִּי חַרְבִּי בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְנָטָה אוֹתָהּ אֶל־אֶרֶץ
26 מִצְרָיִם׃ וַהֲפִצוֹתִי אֶת־מִצְרַיִם בַּגּוֹיִם וְזֵרִיתִי אוֹתָם בָּאֲרָצוֹת
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

31 לא

א וַיְהִי בְּאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּשְּׁלִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־
2 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם אֱמֹר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
3 וְאֶל־הֲמוֹנוֹ אֶל־מִי דָּמִיתָ בְגָדְלֶךָ׃ הִנֵּה אַשּׁוּר אֶרֶז בַּלְּבָנוֹן
יְפֵה עָנָף וְחֹרֶשׁ מֵצַל וּגְבַהּ קוֹמָה וּבֵין עֲבֹתִים הָיְתָה
4 צַמַּרְתּוֹ׃ מַיִם גִּדְּלוּהוּ תְּהוֹם רֹמְמָתְהוּ אֶת־נַהֲרֹתֶיהָ הֹלֵךְ
סְבִיבוֹת מַטָּעָהּ וְאֶת־תְּעָלֹתֶיהָ שִׁלְחָה אֶל כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה׃
ה עַל־כֵּן גָּבְהָא קֹמָתוֹ מִכֹּל עֲצֵי הַשָּׂדֶה וַתִּרְבֶּינָה סַרְעַפֹּתָיו
6 וַתֶּאֱרַכְנָה פֹארֹתָו מִמַּיִם רַבִּים בְּשַׁלְּחוֹ׃ בִּסְעַפֹּתָיו קִנְנוּ
כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְתַחַת פֹּארֹתָיו יָלְדוּ כֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּבְצִלּוֹ
7 יֵשְׁבוּ כֹּל גּוֹיִם רַבִּים׃ וַיְּיף בְּגָדְלוֹ בְּאֹרֶךְ דָּלִיּוֹתָיו כִּי־הָיָה
8 שָׁרְשׁוֹ אֶל־מַיִם רַבִּים׃ אֲרָזִים לֹא־עֲמָמֻהוּ בְּגַן־אֱלֹהִים
בְּרוֹשִׁים לֹא דָמוּ אֶל־סְעַפֹּתָיו וְעַרְמֹנִים לֹא־הָיוּ כְּפֹארֹתָיו

v. 21. פתח באתנחתא
ibid. פארתיו קרי
v. 4. ל׳ רפה
v. 5. א׳ במקום ה׳

9 כָּל־עֵץ בְּגַן אֱלֹהִים לֹא־דָמָה אֵלָיו בְּיָפְיוֹ׃ יָפֶה עֲשִׂיתִיו בְּרֹב
י דָּלִיּוֹתָיו וַיְקַנְאֻהוּ כָּל־עֲצֵי עֵדֶן אֲשֶׁר בְּגַן הָאֱלֹהִים׃ ס לָכֵן
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה יַעַן אֲשֶׁר גָּבַהְתָּ בְּקוֹמָה וַיִּתֵּן צַמַּרְתּוֹ
11 אֶל־בֵּין עֲבוֹתִים וְרָם לְבָבוֹ בְּגָבְהוֹ׃ וְאֶתְּנֵהוּ בְּיַד אֵיל גּוֹיִם
12 עָשׂוֹ יַעֲשֶׂה לוֹ כְּרִשְׁעוֹ גֵּרַשְׁתִּיהוּ׃ וַיִּכְרְתֻהוּ זָרִים עָרִיצֵי גוֹיִם
וַיִּטְּשֻׁהוּ אֶל־הֶהָרִים וּבְכָל־גֵּאָיוֹת נָפְלוּ דָלִיּוֹתָיו וַתִּשָּׁבַרְנָה
פֹארֹתָיו בְּכֹל אֲפִיקֵי הָאָרֶץ וַיֵּרְדוּ מִצִּלּוֹ כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ
13 וַיִּטְּשֻׁהוּ׃ עַל־מַפַּלְתּוֹ יִשְׁכְּנוּ כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם וְאֶל־פֹּרֹאתָיו
14 הָיוּ כֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִגְבְּהוּ בְקוֹמָתָם כָּל־
עֲצֵי־מַיִם וְלֹא־יִתְּנוּ אֶת־צַמַּרְתָּם אֶל־בֵּין עֲבֹתִים וְלֹא־יַעַמְדוּ
אֵלֵיהֶם בְּגָבְהָם כָּל־שֹׁתֵי מָיִם כִּי כֻלָּם נִתְּנוּ לַמָּוֶת אֶל־אֶרֶץ
טו תַּחְתִּית בְּתוֹךְ בְּנֵי אָדָם אֶל־יוֹרְדֵי בוֹר׃ ס כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִֹה בְּיוֹם רִדְתּוֹ שְׁאוֹלָה הֶאֱבַלְתִּי כִּסֵּתִי עָלָיו אֶת־תְּהוֹם
וָאֶמְנַע נַהֲרוֹתֶיהָ וַיִּכָּלְאוּ מַיִם רַבִּים וָאַקְדִּר עָלָיו לְבָנוֹן
16 וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה עָלָיו עֻלְפֶּה׃ מִקּוֹל מַפַּלְתּוֹ הִרְעַשְׁתִּי גוֹיִם
בְּהוֹרִדִי אֹתוֹ שְׁאוֹלָה אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר וַיִּנָּחֲמוּ בְּאֶרֶץ תַּחְתִּית
17 כָּל־עֲצֵי־עֵדֶן מִבְחַר וְטוֹב־לְבָנוֹן כָּל־שֹׁתֵי מָיִם׃ גַּם־הֵם אִתּוֹ
יָרְדוּ שְׁאוֹלָה אֶל־חַלְלֵי־חָרֶב וּזְרֹעוֹ יָשְׁבוּ בְצִלּוֹ בְּתוֹךְ גּוֹיִם׃
18 אֶל־מִי דָמִיתָ כָּכָה בְּכָבוֹד וּבְגֹדֶל בַּעֲצֵי־עֵדֶן וְהוּרַדְתָּ אֶת־
עֲצֵי־עֵדֶן אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּית בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תִּשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־
חֶרֶב הוּא פַרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִֹה׃ פ

לב 32

א וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁנֵי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ
2 הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שָׂא קִינָה עַל־פַּרְעֹה
מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כְּפִיר גּוֹיִם נִדְמֵיתָ וְאַתָּה
כַּתַּנִּים בַּיַּמִּים וַתָּגַח בְּנַהֲרוֹתֶיךָ וַתִּדְלַח־מַיִם בְּרַגְלֶיךָ
3 וַתִּרְפֹּס נַהֲרוֹתָם׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה וּפָרַשְׂתִּי עָלֶיךָ
4 אֶת־רִשְׁתִּי בִּקְהַל עַמִּים רַבִּים וְהֶעֱלוּךָ בְּחֶרְמִי׃ וּנְטַשְׁתִּיךָ
בָאָרֶץ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה אֲטִילֶךָ וְהִשְׁכַּנְתִּי עָלֶיךָ כָּל־עוֹף
ה הַשָּׁמַיִם וְהִשְׂבַּעְתִּי מִמְּךָ חַיַּת כָּל־הָאָרֶץ׃ וְנָתַתִּי אֶת־בְּשָׂרְךָ
6 עַל־הֶהָרִים וּמִלֵּאתִי הַגֵּאָיוֹת רָמוּתֶךָ׃ וְהִשְׁקֵיתִי אֶרֶץ צָפָתְךָ

v. 18. המונו קרי

מִדָּמְךָ אֶל־הֶהָרִים וַאֲפִקִים יִמָּלְאוּן מִמֶּךָּ׃ 7 וְכִסֵּיתִי בְכַבּוֹתְךָ
שָׁמַיִם וְהִקְדַּרְתִּי אֶת־כֹּכְבֵיהֶם שֶׁמֶשׁ בֶּעָנָן אֲכַסֶּנּוּ וְיָרֵחַ לֹא־
8 יָאִיר אוֹרוֹ׃ כָּל־מְאוֹרֵי אוֹר בַּשָּׁמַיִם אַקְדִּירֵם עָלֶיךָ וְנָתַתִּי
9 חֹשֶׁךְ עַל־אַרְצְךָ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהִכְעַסְתִּי לֵב עַמִּים
רַבִּים בַּהֲבִיאִי שִׁבְרְךָ בַּגּוֹיִם עַל־אֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתָּם׃
י וַהֲשִׁמּוֹתִי עָלֶיךָ עַמִּים רַבִּים וּמַלְכֵיהֶם יִשְׂעֲרוּ עָלֶיךָ שַׂעַר
בְּעוֹפְפִי חַרְבִּי עַל־פְּנֵיהֶם וְחָרְדוּ לִרְגָעִים אִישׁ לְנַפְשׁוֹ בְּיוֹם
11 מַפַּלְתֶּךָ׃ ס כִּי כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה חֶרֶב מֶלֶךְ־בָּבֶל
12 תְּבוֹאֶךָ׃ בְּחַרְבוֹת גִּבּוֹרִים אַפִּיל הֲמוֹנֶךָ עָרִיצֵי גוֹיִם כֻּלָּם
13 וְשָׁדְדוּ אֶת־גְּאוֹן מִצְרַיִם וְנִשְׁמַד כָּל־הֲמוֹנָהּ׃ וְהַאֲבַדְתִּי
אֶת־כָּל־בְּהֶמְתָּהּ מֵעַל מַיִם רַבִּים וְלֹא תִדְלָחֵם רֶגֶל־אָדָם עוֹד
14 וּפַרְסוֹת בְּהֵמָה לֹא תִדְלָחֵם׃ אָז אַשְׁקִיעַ מֵימֵיהֶם וְנַהֲרוֹתָם
טו כַּשֶּׁמֶן אוֹלִיךְ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ בְּתִתִּי אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם
שְׁמָמָה וּנְשַׁמָּה אֶרֶץ מִמְּלֹאָהּ בְּהַכּוֹתִי אֶת־כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ
16 וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ קִינָה הִיא וְקוֹנְנוּהָ בְּנוֹת הַגּוֹיִם
תְּקוֹנֵנָּה אוֹתָהּ עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כָּל־הֲמוֹנָהּ תְּקוֹנֵנָּה אוֹתָהּ
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ

17 וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־
18 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם נְהֵה עַל־הֲמוֹן מִצְרַיִם וְהוֹרִדֵהוּ
אוֹתָהּ וּבְנוֹת גּוֹיִם אַדִּרִם אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃
19 כ מִמִּי נָעָמְתְּ רְדָה וְהָשְׁכְּבָה אֶת־עֲרֵלִים׃ בְּתוֹךְ חַלְלֵי־חֶרֶב
21 יִפֹּלוּ חֶרֶב נִתָּנָה מָשְׁכוּ אוֹתָהּ וְכָל־הֲמוֹנֶיהָ׃ יְדַבְּרוּ־לוֹ אֵלֵי
גִבּוֹרִים מִתּוֹךְ שְׁאוֹל אֶת־עֹזְרָיו יָרְדוּ שָׁכְבוּ הָעֲרֵלִים חַלְלֵי־
22 חָרֶב׃ שָׁם אַשּׁוּר וְכָל־קְהָלָהּ סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתָיו כֻּלָּם חֲלָלִים
23 הַנֹּפְלִים בֶּחָרֶב׃ אֲשֶׁר נִתְּנוּ קִבְרֹתֶיהָ בְּיַרְכְּתֵי־בוֹר וַיְהִי
קְהָלָהּ סְבִיבוֹת קְבֻרָתָהּ כֻּלָּם חֲלָלִים נֹפְלִים בַּחֶרֶב אֲשֶׁר־
24 נָתְנוּ חִתִּית בְּאֶרֶץ חַיִּים׃ שָׁם עֵילָם וְכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹת
קְבֻרָתָהּ כֻּלָּם חֲלָלִים הַנֹּפְלִים בַּחֶרֶב אֲשֶׁר־יָרְדוּ עֲרֵלִים ׀
אֶל־אֶרֶץ תַּחְתִּיּוֹת אֲשֶׁר נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׂאוּ
כה כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ בְּתוֹךְ חֲלָלִים נָתְנוּ מִשְׁכָּב לָהּ
בְּכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹתָיו קִבְרֹתֶהָ כֻּלָּם עֲרֵלִים חַלְלֵי־חֶרֶב כִּי־
נִתַּן חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ חַיִּים וַיִּשְׂאוּ כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר

בְּתוֹךְ חֲלָלִים נִתָּן׃ שָׁם מֶשֶׁךְ תֻּבַל וְכָל־הֲמוֹנָהּ סְבִיבוֹתָיו 26
קִבְרוֹתֶיהָ כֻּלָּם עֲרֵלִים מְחֻלְלֵי חֶרֶב כִּי־נָתְנוּ חִתִּיתָם בְּאֶרֶץ
חַיִּים׃ וְלֹא יִשְׁכְּבוּ אֶת־גִּבּוֹרִים נֹפְלִים מֵעֲרֵלִים אֲשֶׁר יָרְדוּ־ 27
שְׁאוֹל בִּכְלֵי מִלְחַמְתָּם וַיִּתְּנוּ אֶת־חַרְבוֹתָם תַּחַת רָאשֵׁיהֶם
וַתְּהִי עֲוֺנֹתָם עַל־עַצְמוֹתָם כִּי־חִתִּית גִּבּוֹרִים בְּאֶרֶץ חַיִּים׃
וְאַתָּה בְּתוֹךְ עֲרֵלִים תִּשָּׁבַר וְתִשְׁכַּב אֶת־חַלְלֵי־חָרֶב׃ שָׁמָּה 28 29
אֱדוֹם מְלָכֶיהָ וְכָל־נְשִׂיאֶיהָ אֲשֶׁר־נִתְּנוּ בִגְבוּרָתָם אֶת־חַלְלֵי־
חָרֶב הֵמָּה אֶת־עֲרֵלִים יִשְׁכָּבוּ וְאֶת־יֹרְדֵי בוֹר׃ שָׁמָּה נְסִיכֵי ל
צָפוֹן כֻּלָּם וְכָל־צִדֹנִי אֲשֶׁר־יָרְדוּ אֶת־חֲלָלִים בְּחִתִּיתָם
מִגְּבוּרָתָם בּוֹשִׁים וַיִּשְׁכְּבוּ עֲרֵלִים אֶת־חַלְלֵי־חֶרֶב וַיִּשְׂאוּ
כְלִמָּתָם אֶת־יוֹרְדֵי בוֹר׃ אוֹתָם יִרְאֶה פַרְעֹה וְנִחַם עַל־כָּל־ 31
הֲמוֹנֹה חַלְלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה וְכָל־חֵילוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ כִּי־ 32
נָתַתִּי אֶת־חִתִּיתוֹ בְּאֶרֶץ חַיִּים וְהֻשְׁכַּב בְּתוֹךְ עֲרֵלִים אֶת־
חַלְלֵי־חֶרֶב פַּרְעֹה וְכָל־הֲמוֹנֹה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ פ

33 לג

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ א 2
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶרֶץ כִּי־אָבִיא עָלֶיהָ חָרֶב וְלָקְחוּ עַם־הָאָרֶץ
אִישׁ אֶחָד מִקְצֵיהֶם וְנָתְנוּ אֹתוֹ לָהֶם לְצֹפֶה׃ וְרָאָה אֶת־ 3
הַחֶרֶב בָּאָה עַל־הָאָרֶץ וְתָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהִזְהִיר אֶת־הָעָם׃
וְשָׁמַע הַשֹּׁמֵעַ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר וְלֹא נִזְהָר וַתָּבוֹא חֶרֶב 4
וַתִּקָּחֵהוּ דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה׃ אֵת קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמַע וְלֹא ה
נִזְהָר דָּמוֹ בּוֹ יִהְיֶה וְהוּא נִזְהָר נַפְשׁוֹ מִלֵּט׃ וְהַצֹּפֶה כִּי־ 6
יִרְאֶה אֶת־הַחֶרֶב בָּאָה וְלֹא־תָקַע בַּשּׁוֹפָר וְהָעָם לֹא־נִזְהָר
וַתָּבוֹא חֶרֶב וַתִּקַּח מֵהֶם נָפֶשׁ הוּא בַּעֲוֺנוֹ נִלְקָח וְדָמוֹ
מִיַּד־הַצֹּפֶה אֶדְרֹשׁ׃ ס וְאַתָּה בֶן־אָדָם צֹפֶה נְתַתִּיךָ לְבֵית 7
יִשְׂרָאֵל וְשָׁמַעְתָּ מִפִּי דָּבָר וְהִזְהַרְתָּ אֹתָם מִמֶּנִּי׃ בְּאָמְרִי 8
לָרָשָׁע רָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְלֹא דִבַּרְתָּ לְהַזְהִיר רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ
הוּא רָשָׁע בַּעֲוֺנוֹ יָמוּת וְדָמוֹ מִיָּדְךָ אֲבַקֵּשׁ׃ וְאַתָּה כִּי־ 9
הִזְהַרְתָּ רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ לָשׁוּב מִמֶּנָּה וְלֹא־שָׁב מִדַּרְכּוֹ הוּא

v. 30. ג׳ רפה   v. 31. המונו קרי   v. 32. חתיתי קרי   ibid. המונו
קרי   v. 4. קמץ בזקף   v. 5. קמץ בזקף   ibid. קמץ בטפחא
v. 6. קמץ בזקף   ibid. קמץ בזקף

י בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת וְאַתָּה נַפְשְׁךָ הִצַּלְתָּ׃ ס וְאַתָּה בֶן־אָדָם אֱמֹר
אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל כֵּן אֲמַרְתֶּם לֵאמֹר כִּי־פְשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ
11 עָלֵינוּ וּבָם אֲנַחְנוּ נְמַקִּים וְאֵיךְ נִחְיֶה׃ אֱמֹר אֲלֵיהֶם חַי־אָנִי ׀
נְאֻם ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה אִם־אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב
רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה
12 תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ ס וְאַתָּה בֶן־אָדָם אֱמֹר אֶל־בְּנֵי־עַמְּךָ
צִדְקַת הַצַּדִּיק לֹא תַצִּילֶנּוּ בְּיוֹם פִּשְׁעוֹ וְרִשְׁעַת הָרָשָׁע לֹא־
יִכָּשֶׁל בָּהּ בְּיוֹם שׁוּבוֹ מֵרִשְׁעוֹ וְצַדִּיק לֹא יוּכַל לִחְיוֹת בָּהּ
13 בְּיוֹם חֲטֹאתוֹ׃ בְּאָמְרִי לַצַּדִּיק חָיֹה יִחְיֶה וְהוּא בָטַח עַל־
צִדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל כָּל־צִדְקֹתוֹ לֹא תִזָּכַרְנָה וּבְעַוְלוֹ אֲשֶׁר־
14 עָשָׂה בּוֹ יָמוּת׃ וּבְאָמְרִי לָרָשָׁע מוֹת תָּמוּת וְשָׁב מֵחַטָּאתוֹ
טו וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ חֲבֹל יָשִׁיב רָשָׁע גְּזֵלָה יְשַׁלֵּם בְּחֻקּוֹת
16 הַחַיִּים הָלַךְ לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עָוֶל חָיוֹ יִחְיֶה לֹא יָמוּת׃ כָּל־
חַטֹּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא לֹא תִזָּכַרְנָה לוֹ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשָׂה
17 חָיוֹ יִחְיֶה׃ וְאָמְרוּ בְּנֵי עַמְּךָ לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי וְהֵמָּה
18 דַּרְכָּם לֹא־יִתָּכֵן׃ בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצִּדְקָתוֹ וְעָשָׂה עָוֶל וּמֵת
19 בָּהֶם׃ וּבְשׁוּב רָשָׁע מֵרִשְׁעָתוֹ וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲלֵיהֶם
כ הוּא יִחְיֶה׃ וַאֲמַרְתֶּם לֹא יִתָּכֵן דֶּרֶךְ אֲדֹנָי אִישׁ כִּדְרָכָיו
אֶשְׁפּוֹט אֶתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ פ
21 וַיְהִי בִּשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּעֲשִׂרִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ לְגָלוּתֵנוּ
22 בָּא־אֵלַי הַפָּלִיט מִירוּשָׁלִַם לֵאמֹר הֻכְּתָה הָעִיר׃ וְיַד־יְהוָה
הָיְתָה אֵלַי בָּעֶרֶב לִפְנֵי בּוֹא הַפָּלִיט וַיִּפְתַּח אֶת־פִּי עַד־בּוֹא
23 אֵלַי בַּבֹּקֶר וַיִּפָּתַח פִּי וְלֹא נֶאֱלַמְתִּי עוֹד׃ ס וַיְהִי דְבַר־
24 יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם יֹשְׁבֵי הֶחֳרָבוֹת הָאֵלֶּה עַל־אַדְמַת
יִשְׂרָאֵל אֹמְרִים לֵאמֹר אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם וַיִּירַשׁ אֶת־הָאָרֶץ
כה וַאֲנַחְנוּ רַבִּים לָנוּ נִתְּנָה הָאָרֶץ לְמוֹרָשָׁה׃ לָכֵן אֱמֹר אֲלֵיהֶם
כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה עַל־הַדָּם תֹּאכֵלוּ וְעֵינֵכֶם תִּשְׂאוּ אֶל־
26 גִּלּוּלֵיכֶם וְדָם תִּשְׁפֹּכוּ וְהָאָרֶץ תִּירָשׁוּ׃ עֲמַדְתֶּם עַל־חַרְבְּכֶם
עֲשִׂיתֶן תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ טִמֵּאתֶם וְהָאָרֶץ
27 תִּירָשׁוּ׃ כֹּה־תֹאמַר אֲלֵהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה חַי־אָנִי

v. 9. פתח בס״פ — v. 13. צדקתָיו קרי — v. 16. חטאתָיו קרי

אִם־לֹא֙ אֲשֶׁ֤ר בֶּחֳרָבוֹת֙ בַּחֶ֣רֶב יִפֹּ֔לוּ וַֽאֲשֶׁר֙ עַל־פְּנֵ֣י הַשָּׂדֶ֔ה
לַֽחַיָּ֖ה נְתַתִּ֣יו לְאָכְל֑וֹ וַֽאֲשֶׁ֛ר בַּמְּצָד֥וֹת וּבַמְּעָר֖וֹת בַּדֶּ֥בֶר יָמֽוּתוּ׃
28 וְנָתַתִּ֤י אֶת־הָאָ֙רֶץ֙ שְׁמָמָ֣ה וּמְשַׁמָּ֔ה וְנִשְׁבַּ֖ת גְּא֣וֹן עֻזָּ֑הּ וְשָֽׁמְמ֛וּ
29 הָרֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל מֵאֵ֥ין עוֹבֵֽר׃ וְיָדְע֖וּ כִּֽי־אֲנִ֣י יְהוָ֑ה בְּתִתִּ֤י אֶת־
הָאָ֙רֶץ֙ שְׁמָמָ֣ה וּמְשַׁמָּ֔ה עַ֥ל כָּל־תּוֹעֲבֹתָ֖ם אֲשֶׁ֥ר עָשֽׂוּ׃ ס
ל וְאַתָּ֣ה בֶן־אָדָ֔ם בְּנֵ֣י עַמְּךָ֗ הַנִּדְבָּרִ֥ים בְּךָ֙ אֵ֣צֶל הַקִּיר֔וֹת
וּבְפִתְחֵ֖י הַבָּתִּ֑ים וְדִבֶּר־חַ֨ד אֶת־אַחַ֜ד אִ֤ישׁ אֶת־אָחִיו֙ לֵאמֹ֔ר
31 בֹּֽאוּ־נָ֣א וְשִׁמְע֔וּ מָ֣ה הַדָּבָ֔ר הַיּוֹצֵ֖א מֵאֵ֥ת יְהוָֽה׃ וְיָב֣וֹאוּ אֵלֶ֗יךָ
כִּמְבוֹא־עָ֜ם וְיֵשְׁב֤וּ לְפָנֶ֙יךָ֙ עַמִּ֔י וְשָׁמְעוּ֙ אֶת־דְּבָרֶ֔יךָ וְאוֹתָ֖ם
לֹ֣א יַעֲשׂ֑וּ כִּֽי־עֲגָבִ֤ים בְּפִיהֶם֙ הֵ֣מָּה עֹשִׂ֔ים אַחֲרֵ֥י בִצְעָ֖ם לִבָּ֥ם
32 הֹלֵֽךְ׃ וְהִנְּךָ֤ לָהֶם֙ כְּשִׁ֣יר עֲגָבִ֔ים יְפֵ֥ה ק֖וֹל וּמֵטִ֣ב נַגֵּ֑ן וְשָֽׁמְעוּ֙
33 אֶת־דְּבָרֶ֔יךָ וְעֹשִׂ֥ים אֵינָ֖ם אוֹתָֽם׃ וּבְבֹאָ֖הּ הִנֵּ֣ה בָאָ֑ה וְיָ֣דְע֔וּ כִּ֥י
נָבִ֖יא הָיָ֥ה בְתוֹכָֽם׃ ס

לד 34

א וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֕ם הִנָּבֵ֖א עַל־רוֹעֵ֣י
2 יִשְׂרָאֵ֑ל הִנָּבֵ֨א וְאָמַרְתָּ֜ אֲלֵיהֶ֣ם לָֽרֹעִ֗ים כֹּ֤ה אָמַר֙ ׀ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה
ה֤וֹי רֹעֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ אֲשֶׁ֣ר הָי֣וּ רֹעִ֣ים אוֹתָ֔ם הֲלוֹא֙ הַצֹּ֔אן יִרְע֖וּ
3 הָרֹעִֽים׃ אֶת־הַחֵ֤לֶב תֹּאכֵ֙לוּ֙ וְאֶת־הַצֶּ֣מֶר תִּלְבָּ֔שׁוּ הַבְּרִיאָ֖ה
4 תִּזְבָּ֑חוּ הַצֹּ֖אן לֹ֥א תִרְעֽוּ׃ אֶת־הַנַּחְל֨וֹת לֹ֥א חִזַּקְתֶּ֛ם וְאֶת־
הַחוֹלָ֥ה לֹֽא־רִפֵּאתֶ֖ם וְלַנִּשְׁבֶּ֣רֶת לֹ֣א חֲבַשְׁתֶּ֑ם וְאֶת־הַנִּדַּ֙חַת֙
לֹ֣א הֲשֵׁבֹתֶ֔ם וְאֶת־הָאֹבֶ֖דֶת לֹ֣א בִקַּשְׁתֶּ֑ם וּבְחָזְקָ֛ה רְדִיתֶ֥ם אֹתָ֖ם
ה וּבְפָֽרֶךְ׃ וַתְּפוּצֶ֖ינָה מִבְּלִ֣י רֹעֶ֑ה וַתִּהְיֶ֧ינָה לְאָכְלָ֛ה לְכָל־חַיַּ֥ת
6 הַשָּׂדֶ֖ה וַתְּפוּצֶֽינָה׃ יִשְׁגּ֤וּ צֹאנִי֙ בְּכָל־הֶ֣הָרִ֔ים וְעַ֖ל כָּל־גִּבְעָ֣ה
רָמָ֑ה וְעַ֨ל כָּל־פְּנֵ֤י הָאָ֙רֶץ֙ נָפֹ֣צוּ צֹאנִ֔י וְאֵ֥ין דּוֹרֵ֖שׁ וְאֵ֥ין
7 8 מְבַקֵּֽשׁ׃ לָכֵ֣ן רֹעִ֔ים שִׁמְע֖וּ אֶת־דְּבַ֥ר יְהוָֽה׃ חַי־אָ֞נִי נְאֻ֣ם ׀
אֲדֹנָ֣י יְהוִ֗ה אִם־לֹ֣א יַ֣עַן הֱיוֹת־צֹאנִ֣י ׀ לָבַ֡ז וַתִּהְיֶ֣ינָה צֹאנִי֩
לְאָכְלָ֨ה לְכָל־חַיַּ֤ת הַשָּׂדֶה֙ מֵאֵ֣ין רֹעֶ֔ה וְלֹֽא־דָרְשׁ֥וּ רֹעַ֖י אֶת־
9 צֹאנִ֑י וַיִּרְע֤וּ הָרֹעִים֙ אוֹתָ֔ם וְאֶת־צֹאנִ֖י לֹ֥א רָעֽוּ׃ לָכֵן֙
י הָרֹעִ֔ים שִׁמְע֖וּ דְּבַר־יְהוָֽה׃ כֹּה־אָמַ֞ר אֲדֹנָ֣י יְהוִ֗ה הִנְנִ֨י אֶל־
הָרֹעִ֜ים וְדָרַשְׁתִּ֧י אֶת־צֹאנִ֣י מִיָּדָ֗ם וְהִשְׁבַּתִּים֙ מֵרְע֣וֹת צֹ֔אן
וְלֹא־יִרְע֥וּ ע֛וֹד הָרֹעִ֖ים אוֹתָ֑ם וְהִצַּלְתִּ֤י צֹאנִי֙ מִפִּיהֶ֔ם וְלֹֽא־
11 תִהְיֶ֥יןָ לָהֶ֖ם לְאָכְלָֽה׃ ס כִּ֣י כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יְהוִ֔ה הִנְנִי־

12 אָנִי וְדָרַשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי וּבִקַּרְתִּים׃ כְּבַקָּרַת רֹעֶה עֶדְרוֹ בְּיוֹם
הֱיוֹתוֹ בְתוֹךְ־צֹאנוֹ נִפְרָשׁוֹת כֵּן אֲבַקֵּר אֶת־צֹאנִי וְהִצַּלְתִּי
אֶתְהֶם מִכָּל־הַמְּקוֹמֹת אֲשֶׁר נָפֹצוּ שָׁם בְּיוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל׃
13 וְהוֹצֵאתִים מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּים מִן־הָאֲרָצוֹת וַהֲבִיאוֹתִים
אֶל־אַדְמָתָם וּרְעִיתִים אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל בָּאֲפִיקִים וּבְכֹל
14 מוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ בְּמִרְעֶה־טּוֹב אֶרְעֶה אֹתָם וּבְהָרֵי מְרוֹם־
יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה נְוֵהֶם שָׁם תִּרְבַּצְנָה בְּנָוֶה טּוֹב וּמִרְעֶה שָׁמֵן
טו תִּרְעֶינָה אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃ אֲנִי אֶרְעֶה צֹאנִי וַאֲנִי אַרְבִּיצֵם
16 נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ אֶת־הָאֹבֶדֶת אֲבַקֵּשׁ וְאֶת־הַנִּדַּחַת אָשִׁיב
וְלַנִּשְׁבֶּרֶת אֶחֱבֹשׁ וְאֶת־הַחוֹלָה אֲחַזֵּק וְאֶת־הַשְּׁמֵנָה וְאֶת־
17 הַחֲזָקָה אַשְׁמִיד אֶרְעֶנָּה בְמִשְׁפָּט׃ וְאַתֵּנָה צֹאנִי כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי שֹׁפֵט בֵּין־שֶׂה לָשֶׂה לָאֵילִים וְלָעַתּוּדִים׃
18 הַמְעַט מִכֶּם הַמִּרְעֶה הַטּוֹב תִּרְעוּ וְיֶתֶר מִרְעֵיכֶם תִּרְמְסוּ
בְּרַגְלֵיכֶם וּמִשְׁקַע־מַיִם תִּשְׁתּוּ וְאֵת הַנּוֹתָרִים בְּרַגְלֵיכֶם
19 תִּרְפֹּשׂוּן׃ וְצֹאנִי מִרְמַס רַגְלֵיכֶם תִּרְעֶינָה וּמִרְפַּשׂ רַגְלֵיכֶם
כ תִּשְׁתֶּינָה׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה אֲלֵיהֶם הִנְנִי־אָנִי
21 וְשָׁפַטְתִּי בֵּין־שֶׂה בִרְיָה וּבֵין שֶׂה רָזָה׃ יַעַן בְּצַד וּבְכָתֵף
תֶּהְדֹּפוּ וּבְקַרְנֵיכֶם תְּנַגְּחוּ כָּל־הַנַּחְלוֹת עַד אֲשֶׁר הֲפִיצוֹתֶם
22 אוֹתָנָה אֶל־הַחוּצָה׃ וְהוֹשַׁעְתִּי לְצֹאנִי וְלֹא־תִהְיֶינָה עוֹד
23 לָבַז וְשָׁפַטְתִּי בֵּין שֶׂה לָשֶׂה׃ וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם רֹעֶה אֶחָד
וְרָעָה אֶתְהֶן אֵת עַבְדִּי דָוִיד הוּא יִרְעֶה אֹתָם וְהוּא יִהְיֶה
24 לָהֶן לְרֹעֶה׃ וַאֲנִי יְהוָה אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים וְעַבְדִּי דָוִד
כה נָשִׂיא בְתוֹכָם אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי׃ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם
וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה־רָעָה מִן־הָאָרֶץ וְיָשְׁבוּ בַמִּדְבָּר לָבֶטַח וְיָשְׁנוּ
26 בַּיְּעוֹרִים׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם וּסְבִיבוֹת גִּבְעָתִי בְּרָכָה וְהוֹרַדְתִּי
27 הַגֶּשֶׁם בְּעִתּוֹ גִּשְׁמֵי בְרָכָה יִהְיוּ׃ וְנָתַן עֵץ הַשָּׂדֶה אֶת־פִּרְיוֹ
וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ וְהָיוּ עַל־אַדְמָתָם לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי
יְהוָה בְּשִׁבְרִי אֶת־מֹטוֹת עֻלָּם וְהִצַּלְתִּים מִיַּד הָעֹבְדִים בָּהֶם׃
28 וְלֹא־יִהְיוּ עוֹד בַּז לַגּוֹיִם וְחַיַּת הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלֵם וְיָשְׁבוּ
29 לָבֶטַח וְאֵין מַחֲרִיד׃ וַהֲקִמֹתִי לָהֶם מַטָּע לְשֵׁם וְלֹא־יִהְיוּ

v. 22. פתח באתנחתא   v. 25. ביערים קרי

עוֹד אֲסֻפֵי רָעָב בָּאָרֶץ וְלֹא־יִשְׂאוּ עוֹד כְּלִמַּת הַגּוֹיִם׃ וְיָדְעוּ ל
כִּי־אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אִתָּם וְהֵמָּה עַמִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְאַתֵּן צֹאנִי צֹאן מַרְעִיתִי אָדָם אַתֶּם אֲנִי 31
אֱלֹהֵיכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס

35 לה

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם שִׂים פָּנֶיךָ עַל־הַר א 2
שֵׂעִיר וְהִנָּבֵא עָלָיו׃ וְאָמַרְתָּ לּוֹ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי 3
אֵלֶיךָ הַר שֵׂעִיר וְנָטִיתִי יָדִי עָלֶיךָ וּנְתַתִּיךָ שְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה׃
עָרֶיךָ חָרְבָּה אָשִׂים וְאַתָּה שְׁמָמָה תִהְיֶה וְיָדַעְתָּ כִּי־אֲנִי 4
יְהוָה׃ יַעַן הֱיוֹת לְךָ אֵיבַת עוֹלָם וַתַּגֵּר אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־ ה
יְדֵי חָרֶב בְּעֵת אֵידָם בְּעֵת עֲוֹן קֵץ׃ לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי 6
יְהוִה כִּי־לְדָם אֶעֶשְׂךָ וְדָם יִרְדֲּפֶךָּ אִם־לֹא דָם שָׂנֵאתָ וְדָם
יִרְדֲּפֶךָּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר לְשִׁמְמָה וּשְׁמָמָה וְהִכְרַתִּי 7
מִמֶּנּוּ עֹבֵר וָשָׁב׃ וּמִלֵּאתִי אֶת־הָרָיו חֲלָלָיו גִּבְעוֹתֶיךָ 8
וְגֵיאוֹתֶיךָ וְכָל־אֲפִיקֶיךָ חַלְלֵי־חֶרֶב יִפְּלוּ בָהֶם׃ שִׁמְמוֹת 9
עוֹלָם אֶתֶּנְךָ וְעָרֶיךָ לֹא תָיֹשַׁבְנָה וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
יַעַן אֲמָרְךָ אֶת־שְׁנֵי הַגּוֹיִם וְאֶת־שְׁתֵּי הָאֲרָצוֹת לִי תִהְיֶינָה י
וִירַשְׁנוּהָ וַיהוָה שָׁם הָיָה׃ לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה 11
וְעָשִׂיתִי כְּאַפְּךָ וּכְקִנְאָתְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָה מִשִּׂנְאָתֶיךָ בָּם
וְנוֹדַעְתִּי בָם כַּאֲשֶׁר אֶשְׁפְּטֶךָּ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי אֲנִי יְהוָה שָׁמַעְתִּי׀ 12
אֶת־כָּל־נָאָצוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר׀
שְׁמֵמָה לָנוּ נִתְּנוּ לְאָכְלָה׃ וַתַּגְדִּילוּ עָלַי בְּפִיכֶם וְהַעְתַּרְתֶּם 13
עָלַי דִּבְרֵיכֶם אֲנִי שָׁמָעְתִּי׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה 14
כִּשְׂמֹחַ כָּל־הָאָרֶץ שְׁמָמָה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ כְּשִׂמְחָתְךָ לְנַחֲלַת טו
בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל־אֲשֶׁר שָׁמֵמָה כֵּן אֶעֱשֶׂה־לָּךְ שְׁמָמָה תִהְיֶה
הַר־שֵׂעִיר וְכָל־אֱדוֹם כֻּלָּהּ וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס

36 לו

וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא אֶל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ הָרֵי יִשְׂרָאֵל א
שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן אָמַר הָאוֹיֵב 2
עֲלֵיכֶם הֶאָח וּבָמוֹת עוֹלָם לְמוֹרָשָׁה הָיְתָה־לָּנוּ׃ לָכֵן הִנָּבֵא 3

v. 9. תָּשֹׁבְנָה קרי v. 12. שממו קרי

וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן בְּיַעַן שַׁמּוֹת וְשָׁאֹף אֶתְכֶם
מִסָּבִיב לִֽהְיוֹתְכֶם מוֹרָשָׁה לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וַתֵּעָלוּ עַל־שְׂפַת
4 לָשׁוֹן וְדִבַּת־עָם׃ לָכֵן הָרֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמְעוּ דְּבַר־אֲדֹנָי יֱהוִה
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת
וְלֶחֳרָבוֹת הַשֹּׁמְמוֹת וְלֶעָרִים הַנֶּעֱזָבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לְבַז וּלְלַעַג
ה לִשְׁאֵרִית הַגּוֹיִם אֲשֶׁר מִסָּבִיב׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִה אִם־לֹא בְּאֵשׁ קִנְאָתִי דִבַּרְתִּי עַל־שְׁאֵרִית הַגּוֹיִם וְעַל־
אֱדוֹם כֻּלָּא אֲשֶׁר־נָתְנוּ אֶת־אַרְצִי ׀ לָהֶם לְמוֹרָשָׁה בְּשִׂמְחַת
6 כָּל־לֵבָב בִּשְׁאָט נֶפֶשׁ לְמַעַן מִגְרָשָׁהּ לָבַז׃ לָכֵן הִנָּבֵא עַל־
אַדְמַת יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ לֶהָרִים וְלַגְּבָעוֹת לָאֲפִיקִים וְלַגֵּאָיוֹת
כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנְנִי בְקִנְאָתִי וּבַחֲמָתִי דִּבַּרְתִּי יַעַן
7 כְּלִמַּת גּוֹיִם נְשָׂאתֶם׃ לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה אֲנִי נָשָׂאתִי
אֶת־יָדִי אִם־לֹא הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־לָכֶם מִסָּבִיב הֵמָּה כְּלִמָּתָם
8 יִשָּׂאוּ׃ וְאַתֶּם הָרֵי יִשְׂרָאֵל עַנְפְּכֶם תִּתֵּנוּ וּפֶרְיְכֶם תִּשְׂאוּ
9 לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל כִּי קֵרְבוּ לָבוֹא׃ כִּי הִנְנִי אֲלֵיכֶם וּפָנִיתִי
י אֲלֵיכֶם וְנֶעֱבַדְתֶּם וְנִזְרַעְתֶּם׃ וְהִרְבֵּיתִי עֲלֵיכֶם אָדָם כָּל־בֵּית
11 יִשְׂרָאֵל כֻּלֹּה וְנֹשְׁבוּ הֶעָרִים וְהֶחֳרָבוֹת תִּבָּנֶינָה׃ וְהִרְבֵּיתִי
עֲלֵיכֶם אָדָם וּבְהֵמָה וְרָבוּ וּפָרוּ וְהוֹשַׁבְתִּי אֶתְכֶם כְּקַדְמוֹתֵיכֶם
12 וְהֵיטִבֹתִי מֵרִאשֹׁתֵיכֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְהוֹלַכְתִּי
עֲלֵיכֶם אָדָם אֶת־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִירֵשׁוּךָ וְהָיִיתָ לָהֶם לְנַחֲלָה
13 וְלֹא־תוֹסִף עוֹד לְשַׁכְּלָם׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה יַעַן
14 אֹמְרִים לָכֶם אֹכֶלֶת אָדָם אָתְּי וּמְשַׁכֶּלֶת גּוֹיַךְ הָיִית׃ לָכֵן
אָדָם לֹא־תֹאכְלִי עוֹד וְגוֹיַךְ לֹא תְכַשְּׁלִי־עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי
טו יֱהוִה׃ וְלֹא־אַשְׁמִיעַ אֵלַיִךְ עוֹד כְּלִמַּת הַגּוֹיִם וְחֶרְפַּת עַמִּים
לֹא תִשְׂאִי־עוֹד וְגוֹיַךְ לֹא־תַכְשִׁלִי עוֹד נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ פ
16 17 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בֶּן־אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל יֹשְׁבִים
עַל־אַדְמָתָם וַיְטַמְּאוּ אוֹתָהּ בְּדַרְכָּם וּבַעֲלִילוֹתָם כְּטֻמְאַת
18 הַנִּדָּה הָיְתָה דַרְכָּם לְפָנָי׃ וָאֶשְׁפֹּךְ חֲמָתִי עֲלֵיהֶם עַל־הַדָּם
19 אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ עַל־הָאָרֶץ וּבְגִלּוּלֵיהֶם טִמְּאוּהָ׃ וָאָפִיץ אֹתָם

v. 5. א׳ במקום ה׳ ibid. פתח בס״פ v. 10. כלו קרי v. 13. אַתְּ קרי ibid. גּוֹיַיִךְ קרי v. 14. וְגוֹיַיִךְ קרי ibid. תְּשַׁכְּלִי קרי v. 15. וְגוֹיַיִךְ קרי

בַגּוֹיִם וַיִּזָּרוּ בָּאֲרָצוֹת כְּדַרְכָּם וְכַעֲלִילוֹתָם שְׁפַטְתִּים׃ וַיָּבוֹא כ
אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁם וַיְחַלְּלוּ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי בֶּאֱמֹר לָהֶם
עַם־יְהוָה אֵלֶּה וּמֵאַרְצוֹ יָצָאוּ׃ וָאֶחְמֹל עַל־שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר 21
חִלְּלֻהוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר־בָּאוּ שָׁמָּה׃ ס לָכֵן 22
אֱמֹר ׀ לְבֵית יִשְׂרָאֵל כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי
עֹשֶׂה בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי אִם־לְשֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בַּגּוֹיִם
אֲשֶׁר־בָּאתֶם שָׁם׃ וְקִדַּשְׁתִּי אֶת־שְׁמִי הַגָּדוֹל הַמְחֻלָּל בַּגּוֹיִם 23
אֲשֶׁר חִלַּלְתֶּם בְּתוֹכָם וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה נְאֻם אֲדֹנָי
יֱהוִה בְּהִקָּדְשִׁי בָכֶם לְעֵינֵיהֶם׃ וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם מִן־הַגּוֹיִם 24
וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃
וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם כה
וּמִכָּל־גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם׃ וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב חָדָשׁ וְרוּחַ 26
חֲדָשָׁה אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וַהֲסִרֹתִי אֶת־לֵב הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְכֶם
וְנָתַתִּי לָכֶם לֵב בָּשָׂר׃ וְאֶת־רוּחִי אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי אֵת 27
אֲשֶׁר־בְּחֻקַּי תֵּלֵכוּ וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם׃ וִישַׁבְתֶּם 28
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה
לָכֶם לֵאלֹהִים׃ וְהוֹשַׁעְתִּי אֶתְכֶם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וְקָרָאתִי 29
אֶל־הַדָּגָן וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ וְלֹא־אֶתֵּן עֲלֵיכֶם רָעָב׃ וְהִרְבֵּיתִי ל
אֶת־פְּרִי הָעֵץ וּתְנוּבַת הַשָּׂדֶה לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא תִקְחוּ עוֹד
חֶרְפַּת רָעָב בַּגּוֹיִם׃ וּזְכַרְתֶּם אֶת־דַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם 31
אֲשֶׁר לֹא־טוֹבִים וּנְקֹטֹתֶם בִּפְנֵיכֶם עַל עֲוֹנֹתֵיכֶם וְעַל
תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃ לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי־עֹשֶׂה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה יִוָּדַע 32
לָכֶם בּוֹשׁוּ וְהִכָּלְמוּ מִדַּרְכֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ ס כֹּה אָמַר 33
אֲדֹנָי יֱהוִה בְּיוֹם טַהֲרִי אֶתְכֶם מִכֹּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי
אֶת־הֶעָרִים וְנִבְנוּ הֶחֳרָבוֹת׃ וְהָאָרֶץ הַנְּשַׁמָּה תֵּעָבֵד תַּחַת 34
אֲשֶׁר הָיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינֵי כָּל־עוֹבֵר׃ וְאָמְרוּ הָאָרֶץ הַלֵּזוּ לה
הַנְּשַׁמָּה הָיְתָה כְּגַן־עֵדֶן וְהֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת וְהַנְשַׁמּוֹת
וְהַנֶּהֱרָסוֹת בְּצוּרוֹת יָשָׁבוּ׃ וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִשָּׁאֲרוּ 36
סְבִיבוֹתֵיכֶם כִּי ׀ אֲנִי יְהוָה בָּנִיתִי הַנֶּהֱרָסוֹת נָטַעְתִּי הַנְּשַׁמָּה
אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי׃ פ
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה עוֹד זֹאת אִדָּרֵשׁ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל 37
לַעֲשׂוֹת לָהֶם אַרְבֶּה אֹתָם כַּצֹּאן אָדָם׃ כְּצֹאן קָדָשִׁים כְּצֹאן 38

יְרוּשָׁלִַם בְּמוֹעֲדֶיהָ כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים הֶחֳרֵבוֹת מְלֵאוֹת צֹאן
אָדָם וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ פ

37 לז

א הָיְתָה עָלַי יַד־יְהוָה וַיּוֹצִאֵנִי בְרוּחַ יְהוָה וַיְנִיחֵנִי בְּתוֹךְ
2 הַבִּקְעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת׃ וְהֶעֱבִירַנִי עֲלֵיהֶם סָבִיב ׀
סָבִיב וְהִנֵּה רַבּוֹת מְאֹד עַל־פְּנֵי הַבִּקְעָה וְהִנֵּה יְבֵשׁוֹת מְאֹד׃
3 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם הֲתִחְיֶינָה הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה וָאֹמַר אֲדֹנָי
4 יְהוִה אַתָּה יָדָעְתָּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנָּבֵא עַל־הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה
ה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם הָעֲצָמוֹת הַיְבֵשׁוֹת שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה
אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה הִנֵּה אֲנִי מֵבִיא בָכֶם רוּחַ
6 וִחְיִיתֶם׃ וְנָתַתִּי עֲלֵיכֶם גִּידִים וְהַעֲלֵתִי עֲלֵיכֶם בָּשָׂר וְקָרַמְתִּי
עֲלֵיכֶם עוֹר וְנָתַתִּי בָכֶם רוּחַ וִחְיִיתֶם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃
7 וְנִבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתִי וַיְהִי־קוֹל כְּהִנָּבְאִי וְהִנֵּה רַעַשׁ וַתִּקְרְבוּ
8 עֲצָמוֹת עֶצֶם אֶל־עַצְמוֹ׃ וְרָאִיתִי וְהִנֵּה עֲלֵיהֶם גִּדִים וּבָשָׂר
9 עָלָה וַיִּקְרַם עֲלֵיהֶם עוֹר מִלְמָעְלָה וְרוּחַ אֵין בָּהֶם׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי הִנָּבֵא אֶל־הָרוּחַ הִנָּבֵא בֶן־אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל־הָרוּחַ כֹּה־
אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בֹּאִי הָרוּחַ וּפְחִי בַּהֲרוּגִים
י הָאֵלֶּה וְיִחְיוּ׃ וְהִנַּבֵּאתִי כַּאֲשֶׁר צִוָּנִי וַתָּבוֹא בָהֶם הָרוּחַ
11 וַיִּחְיוּ וַיַּעַמְדוּ עַל־רַגְלֵיהֶם חַיִל גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד׃ וַיֹּאמֶר
אֵלַי בֶּן־אָדָם הָעֲצָמוֹת הָאֵלֶּה כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה הִנֵּה
12 אֹמְרִים יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ וְאָבְדָה תִקְוָתֵנוּ נִגְזַרְנוּ לָנוּ׃ לָכֵן
הִנָּבֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי פֹתֵחַ
אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וְהַעֲלֵיתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי וְהֵבֵאתִי
13 אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּפִתְחִי
14 אֶת־קִבְרוֹתֵיכֶם וּבְהַעֲלוֹתִי אֶתְכֶם מִקִּבְרוֹתֵיכֶם עַמִּי׃ וְנָתַתִּי
רוּחִי בָכֶם וִחְיִיתֶם וְהִנַּחְתִּי אֶתְכֶם עַל־אַדְמַתְכֶם וִידַעְתֶּם כִּי
טו אֲנִי יְהוָה דִּבַּרְתִּי וְעָשִׂיתִי נְאֻם־יְהוָה׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
16 אֵלַי לֵאמֹר׃ וְאַתָּה בֶן־אָדָם קַח־לְךָ עֵץ אֶחָד וּכְתֹב עָלָיו
לִיהוּדָה וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתוֹב עָלָיו
17 לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבֵרָו׃ וְקָרַב אֹתָם אֶחָד

---

v. 16. חברָיו קרי   ibid. חברָיו קרי

אֶל־אֶחָ֛ד לְךָ֖ לְעֵ֣ץ אֶחָ֑ד וְהָי֥וּ לַאֲחָדִ֖ים בְּיָדֶֽךָ׃ וְכַֽאֲשֶׁר֙ יֹאמְר֣וּ 18
אֵלֶ֔יךָ בְּנֵ֥י עַמְּךָ֖ לֵאמֹ֑ר הֲלוֹא־תַגִּ֥יד לָ֖נוּ מָה־אֵ֥לֶּה לָּֽךְ׃ דַּבֵּ֣ר 19
אֲלֵהֶ֗ם כֹּֽה־אָמַר֮ אֲדֹנָ֣י יְהֹוִה֒ הִנֵּה֩ אֲנִ֨י לֹקֵ֜חַ אֶת־עֵ֤ץ יוֹסֵף֙
אֲשֶׁ֣ר בְּיַד־אֶפְרַ֔יִם וְשִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל חֲבֵרָ֑ו וְנָתַתִּ֨י אוֹתָ֜ם עָלָ֗יו
אֶת־עֵ֣ץ יְהוּדָ֔ה וַעֲשִׂיתִם֙ לְעֵ֣ץ אֶחָ֔ד וְהָי֥וּ אֶחָ֖ד בְּיָדִֽי׃ וְהָי֨וּ כ
הָעֵצִ֜ים אֲשֶׁר תִּכְתֹּ֧ב עֲלֵיהֶ֛ם בְּיָדְךָ֖ לְעֵינֵיהֶֽם׃ וְדַבֵּ֣ר אֲלֵיהֶ֗ם 21
כֹּֽה־אָמַר֮ אֲדֹנָ֣י יְהֹוִה֒ הִנֵּ֨ה אֲנִ֤י לֹקֵ֙חַ֙ אֶת־בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל מִבֵּ֥ין
הַגּוֹיִ֖ם אֲשֶׁ֣ר הָֽלְכוּ־שָׁ֑ם וְקִבַּצְתִּ֤י אֹתָם֙ מִסָּבִ֔יב וְהֵבֵאתִ֥י אוֹתָ֖ם
אֶל־אַדְמָתָֽם׃ וְעָשִׂ֨יתִי אֹתָ֜ם לְג֤וֹי אֶחָד֙ בָּאָ֙רֶץ֙ בְּהָרֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל 22
וּמֶ֧לֶךְ אֶחָ֛ד יִהְיֶ֥ה לְכֻלָּ֖ם לְמֶ֑לֶךְ וְלֹ֤א יִֽהְיֶה־עוֹד֙ לִשְׁנֵ֣י גוֹיִ֔ם
וְלֹא֩ יֵחָ֨צוּ ע֛וֹד לִשְׁתֵּ֥י מַמְלָכ֖וֹת עֽוֹד׃ וְלֹ֧א יִֽטַּמְּא֣וּ ע֗וֹד 23
בְּגִלּ֙וּלֵיהֶם֙ וּבְשִׁקּ֣וּצֵיהֶ֔ם וּבְכֹ֖ל פִּשְׁעֵיהֶ֑ם וְהוֹשַׁעְתִּ֣י אֹתָ֗ם מִכֹּ֤ל
מוֹשְׁבֹֽתֵיהֶם֙ אֲשֶׁ֣ר חָטְא֣וּ בָהֶ֔ם וְטִהַרְתִּ֤י אוֹתָם֙ וְהָיוּ־לִ֣י לְעָ֔ם
וַאֲנִ֕י אֶהְיֶ֥ה לָהֶ֖ם לֵאלֹהִֽים׃ וְעַבְדִּ֤י דָוִד֙ מֶ֣לֶךְ עֲלֵיהֶ֔ם וְרוֹעֶ֥ה 24
אֶחָ֖ד יִהְיֶ֣ה לְכֻלָּ֑ם וּבְמִשְׁפָּטַ֣י יֵלֵ֔כוּ וְחֻקּוֹתַ֥י יִשְׁמְר֖וּ וְעָשׂ֥וּ
אוֹתָֽם׃ וְיָשְׁב֣וּ עַל־הָאָ֗רֶץ אֲשֶׁ֤ר נָתַ֙תִּי֙ לְעַבְדִּ֣י לְיַעֲקֹ֔ב אֲשֶׁ֥ר כה
יָֽשְׁבוּ־בָ֖הּ אֲבֽוֹתֵיכֶ֑ם וְיָשְׁב֣וּ עָלֶ֡יהָ הֵ֠מָּה וּבְנֵיהֶ֞ם וּבְנֵ֤י בְנֵיהֶם֙
עַד־עוֹלָ֔ם וְדָוִ֣ד עַבְדִּ֔י נָשִׂ֥יא לָהֶ֖ם לְעוֹלָֽם׃ וְכָרַתִּ֤י לָהֶם֙ בְּרִ֣ית 26
שָׁל֔וֹם בְּרִ֥ית עוֹלָ֖ם יִהְיֶ֣ה אוֹתָ֑ם וּנְתַתִּים֙ וְהִרְבֵּיתִ֣י אוֹתָ֔ם
וְנָתַתִּ֧י אֶת־מִקְדָּשִׁ֛י בְּתוֹכָ֖ם לְעוֹלָֽם׃ וְהָיָ֤ה מִשְׁכָּנִי֙ עֲלֵיהֶ֔ם 27
וְהָיִ֥יתִי לָהֶ֖ם לֵאלֹהִ֑ים וְהֵ֖מָּה יִֽהְיוּ־לִ֥י לְעָֽם׃ וְיָֽדְעוּ֙ הַגּוֹיִ֔ם 28
כִּ֚י אֲנִ֣י יְהוָ֔ה מְקַדֵּ֖שׁ אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל בִּהְי֧וֹת מִקְדָּשִׁ֛י בְּתוֹכָ֖ם
לְעוֹלָֽם׃ פ

38 לח

וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ בֶּן־אָדָ֗ם שִׂ֤ים פָּנֶ֙יךָ֙ אֶל־גּ֙וֹג֙ א 2
אֶ֣רֶץ הַמָּג֔וֹג נְשִׂ֕יא רֹ֖אשׁ מֶ֣שֶׁךְ וְתֻבָ֑ל וְהִנָּבֵ֖א עָלָֽיו׃ וְאָמַרְתָּ֕ 3
כֹּ֥ה אָמַ֖ר אֲדֹנָ֣י יְהֹוִ֑ה הִנְנִ֤י אֵלֶ֙יךָ֙ גּ֔וֹג נְשִׂ֕יא רֹ֖אשׁ מֶ֥שֶׁךְ
וְתֻבָֽל׃ וְשֽׁוֹבַבְתִּ֔יךָ וְנָתַתִּ֥י חַחִ֖ים בִּלְחָיֶ֑יךָ וְהוֹצֵאתִ֨י אוֹתְךָ֜ 4
וְאֶת־כָּל־חֵילֶ֗ךָ סוּסִ֣ים וּפָֽרָשִׁ֗ים לְבֻשֵׁ֤י מִכְלוֹל֙ כֻּלָּ֔ם קָהָ֣ל רָ֔ב
צִנָּ֣ה וּמָגֵ֔ן תֹּפְשֵׂ֥י חֲרָב֖וֹת כֻּלָּֽם׃ פָּרַ֛ס כּ֥וּשׁ וּפ֖וּט אִתָּ֑ם כֻּלָּ֖ם ה

---

v. 19. חבריו קרי   v. 22. יהיו קרי

מָגֵן וְכוֹבַע׃ גֹּמֶר וְכָל־אֲגַפֶּיהָ בֵּית תּוֹגַרְמָה יַרְכְּתֵי צָפוֹן 6
וְאֶת־כָּל־אֲגַפָּיו עַמִּים רַבִּים אִתָּךְ׃ הִכֹּן וְהָכֵן לְךָ אַתָּה 7
וְכָל־קְהָלֶךָ הַנִּקְהָלִים עָלֶיךָ וְהָיִיתָ לָהֶם לְמִשְׁמָר׃ מִיָּמִים 8
רַבִּים תִּפָּקֵד בְּאַחֲרִית הַשָּׁנִים תָּבוֹא ׀ אֶל־אֶרֶץ ׀ מְשׁוֹבֶבֶת
מֵחֶרֶב מְקֻבֶּצֶת מֵעַמִּים רַבִּים עַל הָרֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הָיוּ
לְחָרְבָּה תָּמִיד וְהִיא מֵעַמִּים הוּצָאָה וְיָשְׁבוּ לָבֶטַח כֻּלָּם׃
וְעָלִיתָ כַּשֹּׁאָה תָבוֹא כֶּעָנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ תִּהְיֶה אַתָּה וְכָל־ 9
אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים רַבִּים אוֹתָךְ׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה י
וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יַעֲלוּ דְבָרִים עַל־לְבָבֶךָ וְחָשַׁבְתָּ מַחֲשֶׁבֶת
רָעָה׃ וְאָמַרְתָּ אֶעֱלֶה עַל־אֶרֶץ פְּרָזוֹת אָבוֹא הַשֹּׁקְטִים יֹשְׁבֵי 11
לָבֶטַח כֻּלָּם יֹשְׁבִים בְּאֵין חוֹמָה וּבְרִיחַ וּדְלָתַיִם אֵין לָהֶם׃
לִשְׁלֹל שָׁלָל וְלָבֹז בַּז לְהָשִׁיב יָדְךָ עַל־חֳרָבוֹת נוֹשָׁבֹת וְאֶל־ 12
עַם מְאֻסָּף מִגּוֹיִם עֹשֶׂה מִקְנֶה וְקִנְיָן יֹשְׁבֵי עַל־טַבּוּר הָאָרֶץ׃
שְׁבָא וּדְדָן וְסֹחֲרֵי תַרְשִׁישׁ וְכָל־כְּפִירֶיהָ יֹאמְרוּ לְךָ הֲלִשְׁלֹל 13
שָׁלָל אַתָּה בָא הֲלָבֹז בַּז הִקְהַלְתָּ קְהָלֶךָ לָשֵׂאת ׀ כֶּסֶף וְזָהָב
לָקַחַת מִקְנֶה וְקִנְיָן לִשְׁלֹל שָׁלָל גָּדוֹל׃ ס לָכֵן הִנָּבֵא בֶן־ 14
אָדָם וְאָמַרְתָּ לְגוֹג כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה הֲלוֹא ׀ בַּיּוֹם הַהוּא
בְּשֶׁבֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל לָבֶטַח תֵּדָע׃ וּבָאתָ מִמְּקוֹמְךָ מִיַּרְכְּתֵי טו
צָפוֹן אַתָּה וְעַמִּים רַבִּים אִתָּךְ רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם קָהָל גָּדוֹל
וְחַיִל רָב׃ וְעָלִיתָ עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל כֶּעָנָן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ 16
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּהְיֶה וַהֲבִיאוֹתִיךָ עַל־אַרְצִי לְמַעַן דַּעַת
הַגּוֹיִם אֹתִי בְּהִקָּדְשִׁי בְךָ לְעֵינֵיהֶם גּוֹג׃ כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי 17
יֱהֹוִה הַאַתָּה־הוּא אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי בְּיָמִים קַדְמוֹנִים בְּיַד עֲבָדַי
נְבִיאֵי יִשְׂרָאֵל הַנִּבְּאִים בַּיָּמִים הָהֵם שָׁנִים לְהָבִיא אוֹתְךָ
עֲלֵיהֶם׃ ס וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא בְּיוֹם בּוֹא גוֹג עַל־אַדְמַת 18
יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה תַּעֲלֶה חֲמָתִי בְּאַפִּי׃ וּבְקִנְאָתִי 19
בְאֵשׁ־עֶבְרָתִי דִּבַּרְתִּי אִם־לֹא ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה רַעַשׁ גָּדוֹל
עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל׃ וְרָעֲשׁוּ מִפָּנַי דְּגֵי הַיָּם וְעוֹף הַשָּׁמַיִם כ
וְחַיַּת הַשָּׂדֶה וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה וְכֹל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וְנֶהֶרְסוּ הֶהָרִים וְנָפְלוּ הַמַּדְרֵגוֹת
וְכָל־חוֹמָה לָאָרֶץ תִּפּוֹל׃ וְקָרָאתִי עָלָיו לְכָל־הָרַי חֶרֶב 21

פתח באתנחתא v. 12.

22 נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה חֶרֶב אִישׁ בְּאָחִיו תִּהְיֶה׃ וְנִשְׁפַּטְתִּי אִתּוֹ
בְּדֶבֶר וּבְדָם וְגֶשֶׁם שׁוֹטֵף וְאַבְנֵי אֶלְגָּבִישׁ אֵשׁ וְגָפְרִית אַמְטִיר
23 עָלָיו וְעַל־אֲגַפָּיו וְעַל־עַמִּים רַבִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וְהִתְגַּדִּלְתִּי
וְהִתְקַדִּשְׁתִּי וְנוֹדַעְתִּי לְעֵינֵי גּוֹיִם רַבִּים וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ ס

לט 39

א וְאַתָּה בֶן־אָדָם הִנָּבֵא עַל־גּוֹג וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהֹוִה
2 הִנְנִי אֵלֶיךָ גּוֹג נְשִׂיא רֹאשׁ מֶשֶׁךְ וְתֻבָל׃ וְשֹׁבַבְתִּיךָ וְשִׁשֵּׁאתִיךָ
וְהַעֲלִיתִיךָ מִיַּרְכְּתֵי צָפוֹן וַהֲבִאוֹתִךָ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל׃
3 וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד שְׂמֹאולֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ אַפִּיל׃
4 עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אַתָּה וְכָל־אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים אֲשֶׁר אִתָּךְ
ה לְעֵיט צִפּוֹר כָּל־כָּנָף וְחַיַּת הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ לְאָכְלָה׃ עַל־פְּנֵי
6 הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ
7 בְּמָגוֹג וּבְיֹשְׁבֵי הָאִיִּים לָבֶטַח וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת־שֵׁם
קָדְשִׁי אוֹדִיעַ בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אַחֵל אֶת־שֵׁם־קָדְשִׁי
8 עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה קָדוֹשׁ בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה בָאָה
9 וְנִהְיָתָה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ וְיָצְאוּ
יֹשְׁבֵי ׀ עָרֵי יִשְׂרָאֵל וּבִעֲרוּ וְהִשִּׂיקוּ בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה בְּקֶשֶׁת
וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבִעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ שֶׁבַע שָׁנִים׃
י וְלֹא־יִשְׂאוּ עֵצִים מִן־הַשָּׂדֶה וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־הַיְּעָרִים כִּי
בַנֶּשֶׁק יְבַעֲרוּ־אֵשׁ וְשָׁלְלוּ אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת־בֹּזְזֵיהֶם
11 נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ ס וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן לְגוֹג ׀ מְקוֹם־
שָׁם קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל גֵּי הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם וְחֹסֶמֶת הִיא
אֶת־הָעֹבְרִים וְקָבְרוּ שָׁם אֶת־גּוֹג וְאֶת־כָּל־הֲמוֹנֹה וְקָרְאוּ
12 גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וּקְבָרוּם בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ
13 שִׁבְעָה חֳדָשִׁים׃ וְקָבְרוּ כָּל־עַם הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם
14 יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה׃ וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים
בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים אֶת־הָעֹבְרִים אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ
טו לְטַהֲרָהּ מִקְצֵה שִׁבְעָה חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ׃ וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים
בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד קָבְרוּ אֹתוֹ
16 הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וְגַם שֶׁם־עִיר הֲמוֹנָה וְטִהֲרוּ
הָאָרֶץ׃ פ

v. 11. המונו קרי v. 16. ה׳ רפה

17 וְאַתָּ֨ה בֶן־אָדָ֜ם כֹּֽה־אָמַ֣ר ׀ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֗ה אֱמֹר֙ לְצִפּ֣וֹר כָּל־
כָּנָ֗ף וּלְכֹ֣ל ׀ חַיַּ֣ת הַשָּׂדֶ֗ה הִקָּבְצ֤וּ וָבֹ֙אוּ֙ הֵאָסְפ֣וּ מִסָּבִ֔יב עַל־
זִבְחִ֗י אֲשֶׁ֨ר אֲנִ֜י זֹבֵ֤חַ לָכֶם֙ זֶ֣בַח גָּד֔וֹל עַ֖ל הָרֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וַאֲכַלְתֶּ֥ם
18 בָּשָׂ֖ר וּשְׁתִ֥יתֶם דָּֽם׃ בְּשַׂ֤ר גִּבּוֹרִים֙ תֹּאכֵ֔לוּ וְדַם־נְשִׂיאֵ֥י הָאָ֖רֶץ
תִּשְׁתּ֑וּ אֵילִ֨ים כָּרִ֤ים וְעַתּוּדִים֙ פָּרִ֔ים מְרִיאֵ֥י בָשָׁ֖ן כֻּלָּֽם׃
19 וַאֲכַלְתֶּם־חֵ֙לֶב֙ לְשָׂבְעָ֔ה וּשְׁתִ֥יתֶם דָּ֖ם לְשִׁכָּר֑וֹן מִזִּבְחִ֖י אֲשֶׁר־
כ זָבַ֥חְתִּי לָכֶֽם׃ וּשְׂבַעְתֶּ֤ם עַל־שֻׁלְחָנִי֙ ס֣וּס וָרֶ֔כֶב גִּבּ֖וֹר וְכָל־
21 אִ֣ישׁ מִלְחָמָ֑ה נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יֱהֹוִֽה׃ וְנָתַתִּ֥י אֶת־כְּבוֹדִ֖י בַּגּוֹיִ֑ם
וְרָא֣וּ כָל־הַגּוֹיִ֗ם אֶת־מִשְׁפָּטִי֙ אֲשֶׁ֣ר עָשִׂ֔יתִי וְאֶת־יָדִ֖י אֲשֶׁר־
22 שַׂ֥מְתִּי בָהֶֽם׃ וְיָדְעוּ֙ בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל כִּ֛י אֲנִ֥י יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיהֶ֑ם מִן־
23 הַיּ֥וֹם הַה֖וּא וָהָֽלְאָה׃ וְיָדְע֣וּ הַגּוֹיִ֡ם כִּ֣י בַעֲוֺנָם֩ גָּל֨וּ בֵֽית־
יִשְׂרָאֵ֜ל עַ֣ל אֲשֶׁ֤ר מָעֲלוּ־בִי֙ וָאַסְתִּ֥ר פָּנַ֖י מֵהֶ֑ם וָאֶתְּנֵם֙ בְּיַ֣ד
24 צָרֵיהֶ֔ם וַיִּפְּל֥וּ בַחֶ֖רֶב כֻּלָּֽם׃ כְּטֻמְאָתָ֥ם וּכְפִשְׁעֵיהֶ֖ם עָשִׂ֣יתִי
כה אֹתָ֑ם וָאַסְתִּ֥ר פָּנַ֖י מֵהֶֽם׃ ס לָכֵ֗ן כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יֱהֹוִ֔ה עַתָּ֗ה
אָשִׁיב֙ אֶת־שְׁבִ֣ית יַעֲקֹ֔ב וְרִחַמְתִּ֖י כָּל־בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל וְקִנֵּאתִ֖י
26 לְשֵׁ֥ם קָדְשִֽׁי׃ וְנָשׂוּ֙ אֶת־כְּלִמָּתָ֔ם וְאֶת־כָּל־מַעֲלָ֖ם אֲשֶׁ֣ר מָעֲלוּ־
27 בִ֑י בְּשִׁבְתָּ֧ם עַל־אַדְמָתָ֛ם לָבֶ֖טַח וְאֵ֥ין מַחֲרִֽיד׃ בְּשׁוֹבְבִ֤י אוֹתָם֙
מִן־הָ֣עַמִּ֔ים וְקִבַּצְתִּ֣י אֹתָ֔ם מֵאַרְצ֖וֹת אֹיְבֵיהֶ֑ם וְנִקְדַּ֣שְׁתִּי בָ֔ם
28 לְעֵינֵ֖י הַגּוֹיִ֥ם רַבִּֽים׃ וְיָדְע֗וּ כִּ֣י אֲנִ֤י יְהוָה֙ אֱלֹ֣הֵיהֶ֔ם בְּהַגְלוֹתִ֤י
אֹתָם֙ אֶל־הַגּוֹיִ֔ם וְכִנַּסְתִּ֖ים אֶל־אַדְמָתָ֑ם וְלֹֽא־אוֹתִ֥יר ע֛וֹד מֵהֶ֖ם
29 שָֽׁם׃ וְלֹֽא־אַסְתִּ֥יר ע֛וֹד פָּנַ֖י מֵהֶ֑ם אֲשֶׁ֨ר שָׁפַ֤כְתִּי אֶת־רוּחִי֙ עַל־
בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֥י יֱהֹוִֽה׃ פ

40 מ

א בְּעֶשְׂרִ֨ים וְחָמֵ֜שׁ שָׁנָ֣ה לְגָלוּתֵ֗נוּ בְּרֹ֨אשׁ הַשָּׁנָ֜ה בֶּעָשׂ֣וֹר לַחֹ֗דֶשׁ
בְּאַרְבַּ֤ע עֶשְׂרֵה֙ שָׁנָ֔ה אַחַ֕ר אֲשֶׁ֖ר הֻכְּתָ֣ה הָעִ֑יר בְּעֶ֨צֶם ׀ הַיּ֣וֹם
2 הַזֶּ֗ה הָיְתָ֤ה עָלַי֙ יַד־יְהוָ֔ה וַיָּבֵ֥א אֹתִ֖י שָֽׁמָּה׃ בְּמַרְא֣וֹת אֱלֹהִ֔ים
הֱבִיאַ֖נִי אֶל־אֶ֣רֶץ יִשְׂרָאֵ֑ל וַיְנִיחֵ֗נִי אֶל־הַ֤ר גָּבֹהַּ֙ מְאֹ֔ד וְעָלָ֥יו
3 כְּמִבְנֵה־עִ֖יר מִנֶּֽגֶב׃ וַיָּבֵ֨יא אוֹתִ֜י שָׁ֗מָּה וְהִנֵּה־אִישׁ֙ מַרְאֵ֙הוּ֙
כְּמַרְאֵ֣ה נְחֹ֔שֶׁת וּפְתִיל־פִּשְׁתִּ֥ים בְּיָד֖וֹ וּקְנֵ֣ה הַמִּדָּ֑ה וְה֥וּא עֹמֵ֖ד
4 בַּשָּֽׁעַר׃ וַיְדַבֵּ֨ר אֵלַ֜י הָאִ֗ישׁ בֶּן־אָדָ֡ם רְאֵ֣ה בְעֵינֶיךָ֩ וּבְאָזְנֶ֨יךָ

---

v. 25. שבות קרי

שְׁמָע וְשִׂים לִבְּךָ לְכֹל אֲשֶׁר אֲנִי מַרְאֶה אוֹתָךְ כִּי לְמַעַן
הַרְאוֹתְכָה הֻבָאתָה הֵנָּה הַגֵּד אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְבֵית
יִשְׂרָאֵל׃ וְהִנֵּה חוֹמָה מִחוּץ לַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב וּבְיַד ה
הָאִישׁ קְנֵה הַמִּדָּה שֵׁשׁ אַמּוֹת בָּאַמָּה וָטֹפַח וַיָּמָד אֶת־רֹחַב
הַבִּנְיָן קָנֶה אֶחָד וְקוֹמָה קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּבוֹא אֶל־שַׁעַר אֲשֶׁר 6
פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִימָה וַיַּעַל בְּמַעֲלֹתָו וַיָּמָד ׀ אֶת־סַף הַשַּׁעַר
קָנֶה אֶחָד רֹחַב וְאֵת סַף אֶחָד קָנֶה אֶחָד רֹחַב׃ וְהַתָּא קָנֶה 7
אֶחָד אֹרֶךְ וְקָנֶה אֶחָד רֹחַב וּבֵין הַתָּאִים חָמֵשׁ אַמּוֹת וְסַף
הַשַּׁעַר מֵאֵצֶל אֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּמָד אֶת־ 8
אֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבַּיִת קָנֶה אֶחָד׃ וַיָּמָד אֶת־אֻלָם הַשַּׁעַר 9
שְׁמֹנֶה אַמּוֹת וְאֵלָו שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְאֻלָם הַשַּׁעַר מֵהַבָּיִת׃
וְתָאֵי הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַקָּדִים שְׁלֹשָׁה מִפֹּה וּשְׁלֹשָׁה מִפֹּה מִדָּה י
אַחַת לִשְׁלָשְׁתָּם וּמִדָּה אַחַת לָאֵילִם מִפֹּה וּמִפּוֹ׃ וַיָּמָד אֶת־ 11
רֹחַב פֶּתַח־הַשַּׁעַר עֶשֶׂר אַמּוֹת אֹרֶךְ הַשַּׁעַר שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה
אַמּוֹת׃ וּגְבוּל לִפְנֵי הַתָּאוֹת אַמָּה אֶחָת וְאַמָּה־אַחַת גְּבוּל 12
מִפֹּה וְהַתָּא שֵׁשׁ־אַמּוֹת מִפּוֹ וְשֵׁשׁ אַמּוֹת מִפּוֹ׃ וַיָּמָד אֶת־ 13
הַשַּׁעַר מִגַּג הַתָּא לְגַגּוֹ רֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת פֶּתַח נֶגֶד
פָּתַח׃ וַיַּעַשׂ אֶת־אֵילִים שִׁשִּׁים אַמָּה וְאֶל־אֵיל הֶחָצֵר הַשַּׁעַר 14
סָבִיב ׀ סָבִיב׃ וְעַל פְּנֵי הַשַּׁעַר הָיאתוֹן עַל־לִפְנֵי אֻלָם הַשַּׁעַר טו
הַפְּנִימִי חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ וְחַלֹּנוֹת אֲטֻמוֹת אֶל־הַתָּאִים וְאֶל 16
אֵלֵיהֵמָה לִפְנִימָה לַשַּׁעַר סָבִיב ׀ סָבִיב וְכֵן לָאֵלַמּוֹת וְחַלּוֹנוֹת
סָבִיב ׀ סָבִיב לִפְנִימָה וְאֶל־אַיִל תִּמֹרִים׃ וַיְבִיאֵנִי אֶל־ 17
הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְהִנֵּה לְשָׁכוֹת וְרִצְפָה עָשׂוּי לֶחָצֵר סָבִיב ׀
סָבִיב שְׁלֹשִׁים לְשָׁכוֹת אֶל־הָרִצְפָה׃ וְהָרִצְפָה אֶל־כֶּתֶף 18
הַשְּׁעָרִים לְעֻמַּת אֹרֶךְ הַשְּׁעָרִים הָרִצְפָה הַתַּחְתּוֹנָה׃ וַיָּמָד 19
רֹחַב מִלִּפְנֵי הַשַּׁעַר הַתַּחְתּוֹנָה לִפְנֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִי מִחוּץ
מֵאָה אַמָּה הַקָּדִים וְהַצָּפוֹן׃ וְהַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן כ
לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה מָדַד אָרְכּוֹ וְרָחְבּוֹ׃ וְתָאָו שְׁלוֹשָׁה מִפּוֹ 21
וּשְׁלֹשָׁה מִפּוֹ וְאֵלָו וְאֵלַמָּו הָיָה כְּמִדַּת הַשַּׁעַר הָרִאשׁוֹן

v. 4. קמץ בטרס   v. 6. במעלתָיו קרי   v. 9. ואלָיו קרי
v. 15. הָאִיתון קרי   v. 19. מלעיל   v. 21. ותאָיו קרי   ibid. ואלָיו
קרי   ibid. ואלמיו קרי

22 חֲמִשִּׁים אַמָּה אָרְכּוֹ וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים בָּאַמָּה: וְחַלּוֹנָו
וְאֵילַמָּו וְתִימֹרָו כְּמִדַּת הַשַּׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים
23 וּבְמַעֲלוֹת שֶׁבַע יַעֲלוּ־בוֹ וְאֵילַמָּו לִפְנֵיהֶם: וְשַׁעַר לֶחָצֵר
הַפְּנִימִי נֶגֶד הַשַּׁעַר לַצָּפוֹן וְלַקָּדִים וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־שַׁעַר
24 מֵאָה אַמָּה: וַיּוֹלִכֵנִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וְהִנֵּה שַׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
כה וּמָדַד אֵלָו וְאֵילַמָּו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה: וְחַלּוֹנִים לוֹ וּלְאֵילַמָּו
סָבִיב ׀ סָבִיב כְּהַחַלֹּנוֹת הָאֵלֶּה חֲמִשִּׁים אַמָּה אֹרֶךְ וְרֹחַב
26 חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: וּמַעֲלוֹת שִׁבְעָה עֹלוֹתָו וְאֵילַמָּו לִפְנֵיהֶם
27 וְתִמֹּרִים לוֹ אֶחָד מִפּוֹ וְאֶחָד מִפּוֹ אֶל־אֵלָו: וְשַׁעַר לֶחָצֵר
הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם וַיָּמָד מִשַּׁעַר אֶל־הַשַּׁעַר דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם
28 מֵאָה אַמּוֹת: וַיְבִיאֵנִי אֶל־חָצֵר הַפְּנִימִי בְּשַׁעַר הַדָּרוֹם וַיָּמָד
29 אֶת־הַשַּׁעַר הַדָּרוֹם כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה: וְתָאָו וְאֵלָו וְאֵלַמָּו כַּמִּדּוֹת
הָאֵלֶּה וְחַלּוֹנוֹת לוֹ וּלְאֵלַמָּו סָבִיב ׀ סָבִיב חֲמִשִּׁים אַמָּה
ל אֹרֶךְ וְרֹחַב עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אַמּוֹת: וְאֵלַמּוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב
31 אֹרֶךְ חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ אַמּוֹת: וְאֵילַמָּו אֶל־
חָצֵר הַחִצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵלָו וּמַעֲלוֹת שְׁמוֹנֶה מַעֲלָו:
32 וַיְבִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִי דֶּרֶךְ הַקָּדִים וַיָּמָד אֶת־הַשַּׁעַר
33 כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה: וְתָאָו וְאֵלָו וְאֵלַמָּו כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה וְחַלּוֹנוֹת
לוֹ וּלְאֵלַמָּו סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ
34 וְעֶשְׂרִים אַמָּה: וְאֵלַמָּו לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵלָו
לה מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת מַעֲלָו: וַיְבִיאֵנִי אֶל־שַׁעַר הַצָּפוֹן
36 וּמָדַד כַּמִּדּוֹת הָאֵלֶּה: תָּאָו אֵלָו וְאֵלַמָּו וְחַלּוֹנוֹת לוֹ סָבִיב ׀
37 סָבִיב אֹרֶךְ חֲמִשִּׁים אַמָּה וְרֹחַב חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אַמָּה: וְאֵלָו
לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְתִמֹרִים אֶל־אֵלָו מִפּוֹ וּמִפּוֹ וּשְׁמֹנֶה מַעֲלוֹת

---

v. 22. וחלונָיו קרי ibid. ואילמָיו קרי ibid. ותימרָיו קרי
ibid. ואילמָיו קרי v. 24. אלָיו קרי ibid. ואילמָיו קרי
v. 25. ולאילמָיו קרי v. 26. עלותָיו קרי ibid. ואילמָיו קרי
ibid. אלָיו קרי v. 29. ותאָיו קרי ibid. ואלָיו קרי ibid. ואלמָיו
קרי ibid. ולאלמָיו קרי v. 31. ואילמָיו קרי ibid. אלָיו קרי
ibid. מעלָיו קרי v. 33. ותאָיו קרי ibid. ואלָיו קרי ibid. ואלמָיו
קרי ibid. ולאלמָיו קרי v. 34. ואלמָיו קרי ibid. אלָיו קרי
ibid. מעלָיו קרי v. 36. תאָיו קרי ibid. אלָיו קרי ibid. ואלמָיו
קרי v. 37. ואלָיו קרי ibid. אלָיו קרי

מַעֲלָֽו׃ וְלִשְׁכָּה֙ וּפִתְחָ֔הּ בְּאֵילִ֖ים הַשְּׁעָרִ֑ים שָׁ֥ם יָדִ֖יחוּ אֶת־ 38
הָעֹלָֽה׃ וּבְאֻלָ֣ם הַשַּׁ֗עַר שְׁנַ֤יִם שֻׁלְחָנוֹת֙ מִפּ֔וֹ וּשְׁנַ֥יִם שֻׁלְחָנ֖וֹת 39
מִפֹּ֑ה לִשְׁח֤וֹט אֲלֵיהֶם֙ הָעוֹלָ֔ה וְהַֽחַטָּ֖את וְהָאָשָֽׁם׃ וְאֶל־הַכָּתֵ֣ף מ
מִח֗וּצָה לָֽעוֹלֶה֙ לְפֶ֙תַח֙ הַשַּׁ֣עַר הַצָּפ֔וֹנָה שְׁנַ֖יִם שֻׁלְחָנ֑וֹת וְאֶל־
הַכָּתֵ֣ף הָאַחֶ֗רֶת אֲשֶׁר֙ לְאֻלָ֣ם הַשַּׁ֔עַר שְׁנַ֖יִם שֻׁלְחָנֽוֹת׃ אַרְבָּעָ֨ה 41
שֻׁלְחָנ֜וֹת מִפֹּ֗ה וְאַרְבָּעָ֧ה שֻׁלְחָנ֛וֹת מִפֹּ֖ה לְכֶ֣תֶף הַשָּׁ֑עַר שְׁמוֹנָ֥ה
שֻׁלְחָנ֖וֹת אֲלֵיהֶ֥ם יִשְׁחָֽטוּ׃ וְאַרְבָּעָ֨ה שֻׁלְחָנ֜וֹת לָעוֹלָ֗ה אַבְנֵ֣י 42
גָזִ֡ית אֹ֩רֶךְ֩ אַמָּ֨ה אַחַ֜ת וָחֵ֗צִי וְרֹ֙חַב֙ אַמָּ֤ה אַחַת֙ וָחֵ֔צִי וְגֹ֖בַהּ
אַמָּ֣ה אֶחָ֑ת אֲלֵיהֶ֗ם וְיַנִּ֙יחוּ֙ אֶת־הַכֵּלִ֔ים אֲשֶׁ֨ר יִשְׁחֲט֧וּ אֶת־
הָעוֹלָ֛ה בָּ֖ם וְהַזָּֽבַח׃ וְהַֽשְׁפַתַּ֗יִם טֹ֧פַח אֶחָ֛ד מוּכָנִ֥ים בַּבַּ֖יִת 43
סָבִ֣יב ׀ סָבִ֑יב וְאֶל־הַשֻּׁלְחָנ֖וֹת בְּשַׂ֥ר הַקָּרְבָּֽן׃ וּמִח֙וּצָה֙ 44
לַשַּׁ֣עַר הַפְּנִימִ֗י לִֽשְׁכ֤וֹת שָׁרִים֙ בֶּחָצֵ֣ר הַפְּנִימִ֔י אֲשֶׁ֤ר אֶל־
כֶּ֙תֶף֙ שַׁ֣עַר הַצָּפ֔וֹן וּפְנֵיהֶ֖ם דֶּ֣רֶךְ הַדָּר֑וֹם אֶחָ֗ד אֶל־כֶּ֙תֶף֙
שַׁ֣עַר הַקָּדִ֔ים פְּנֵ֖י דֶּ֥רֶךְ הַצָּפֹֽן׃ וַיְדַבֵּ֖ר אֵלָ֑י זֹ֣ה הַלִּשְׁכָּ֗ה מה
אֲשֶׁ֤ר פָּנֶ֙יהָ֙ דֶּ֣רֶךְ הַדָּר֔וֹם לַכֹּ֣הֲנִ֔ים שֹׁמְרֵ֖י מִשְׁמֶ֥רֶת הַבָּֽיִת׃
וְהַלִּשְׁכָּ֗ה אֲשֶׁ֤ר פָּנֶ֙יהָ֙ דֶּ֣רֶךְ הַצָּפ֔וֹן לַכֹּ֣הֲנִ֔ים שֹׁמְרֵ֖י מִשְׁמֶ֣רֶת 46
הַמִּזְבֵּ֑חַ הֵ֣מָּה בְנֵֽי־צָד֗וֹק הַקְּרֵבִ֧ים מִבְּנֵי־לֵוִ֛י אֶל־יְהוָ֖ה
לְשָֽׁרְתֽוֹ׃ וַיָּ֨מָד אֶת־הֶחָצֵ֜ר אֹ֣רֶךְ ׀ מֵאָ֣ה אַמָּ֗ה וְרֹ֛חַב מֵאָ֥ה 47
אַמָּ֖ה מְרֻבָּ֑עַת וְהַמִּזְבֵּ֖חַ לִפְנֵ֥י הַבָּֽיִת׃ וַיְבִאֵנִי֮ אֶל־אֻלָ֣ם הַבַּיִת֒ 48
וַיָּ֙מָד֙ אֵ֣ל אֻלָ֔ם חָמֵ֤שׁ אַמּוֹת֙ מִפֹּ֔ה וְחָמֵ֥שׁ אַמּ֖וֹת מִפֹּ֑ה וְרֹ֣חַב
הַשַּׁ֔עַר שָׁלֹ֤שׁ אַמּוֹת֙ מִפּ֔וֹ וְשָׁלֹ֥שׁ אַמּ֖וֹת מִפּֽוֹ׃ אֹ֣רֶךְ הָאֻלָ֞ם 49
עֶשְׂרִ֣ים אַמָּ֗ה וְרֹחַב֙ עַשְׁתֵּ֣י עֶשְׂרֵ֣ה אַמָּ֔ה וּבַֽמַּעֲל֕וֹת אֲשֶׁ֥ר
יַעֲל֖וּ אֵלָ֑יו וְעַמֻּדִים֙ אֶל־הָ֣אֵילִ֔ים אֶחָ֥ד מִפֹּ֖ה וְאֶחָ֥ד מִפֹּֽה׃

41 מא

וַיְבִיאֵ֖נִי אֶל־הַהֵיכָ֑ל וַיָּ֣מָד אֶת־הָאֵילִ֗ים שֵֽׁשׁ־אַמּ֨וֹת רֹֽחַב א
מִפּ֛וֹ וְשֵֽׁשׁ־אַמּ֥וֹת רֹֽחַב־מִפּ֖וֹ רֹ֥חַב הָאֹֽהֶל׃ וְרֹ֣חַב הַפֶּ֡תַח 2
עֶ֣שֶׂר אַמּ֗וֹת וְכִתְפ֣וֹת הַפֶּ֔תַח חָמֵ֤שׁ אַמּוֹת֙ מִפּ֔וֹ וְחָמֵ֥שׁ אַמּ֖וֹת
מִפּ֑וֹ וַיָּ֤מָד אָרְכּוֹ֙ אַרְבָּעִ֣ים אַמָּ֔ה וְרֹ֖חַב עֶשְׂרִ֥ים אַמָּֽה׃ וּבָ֣א 3
לִפְנִ֔ימָה וַיָּ֥מָד אֵֽיל־הַפֶּ֖תַח שְׁתַּ֣יִם אַמּ֑וֹת וְהַפֶּ֙תַח֙ שֵׁ֣שׁ אַמּ֔וֹת
וְרֹ֥חַב הַפֶּ֖תַח שֶׁ֥בַע אַמּֽוֹת׃ וַיָּ֤מָד אֶת־אָרְכּוֹ֙ עֶשְׂרִ֣ים אַמָּ֔ה 4

v. 37. מַעֲלָיו קרי   v. 43. ב׳ רפה

וְרֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה אֶל־פְּנֵי הַהֵיכָל וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה קֹדֶשׁ
ה הַקֳּדָשִׁים׃ וַיָּמָד קִיר הַבַּיִת שֵׁשׁ אַמּוֹת וְרֹחַב הַצֵּלָע אַרְבַּע
6 אַמּוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב׃ וְהַצְּלָעוֹת צֵלָע אֶל־צֵלָע
שָׁלוֹשׁ וּשְׁלֹשִׁים פְּעָמִים וּבָאוֹת בַּקִּיר אֲשֶׁר־לַבַּיִת לַצְּלָעוֹת
סָבִיב ׀ סָבִיב לִהְיוֹת אֲחוּזִים וְלֹא־יִהְיוּ אֲחוּזִים בְּקִיר הַבָּיִת׃
7 וְרָחֲבָה וְנָסְבָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה לַצְּלָעוֹת כִּי מוּסַב־הַבַּיִת
לְמַעְלָה לְמַעְלָה סָבִיב ׀ סָבִיב לַבַּיִת עַל־כֵּן רֹחַב לַבַּיִת
לְמָעְלָה וְכֵן הַתַּחְתּוֹנָה יַעֲלֶה עַל־הָעֶלְיוֹנָה לַתִּיכוֹנָה׃
8 וְרָאִיתִי לַבַּיִת גֹּבַהּ סָבִיב ׀ סָבִיב מְיֻסְּדוֹת הַצְּלָעוֹת מְלוֹ
9 הַקָּנֶה שֵׁשׁ אַמּוֹת אַצִּילָה׃ רֹחַב הַקִּיר אֲשֶׁר־לַצֵּלָע אֶל־
הַחוּץ חָמֵשׁ אַמּוֹת וַאֲשֶׁר מֻנָּח בֵּית צְלָעוֹת אֲשֶׁר לַבָּיִת׃
י וּבֵין הַלְּשָׁכוֹת רֹחַב עֶשְׂרִים אַמָּה סָבִיב לַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב׃
11 וּפֶתַח הַצֵּלָע לַמֻּנָּח פֶּתַח אֶחָד דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וּפֶתַח אֶחָד
לַדָּרוֹם וְרֹחַב מְקוֹם הַמֻּנָּח חָמֵשׁ אַמּוֹת סָבִיב ׀ סָבִיב׃
12 וְהַבִּנְיָן אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה פְּאַת דֶּרֶךְ־הַיָּם רֹחַב שִׁבְעִים
אַמָּה וְקִיר הַבִּנְיָן חָמֵשׁ־אַמּוֹת רֹחַב סָבִיב ׀ סָבִיב וְאָרְכּוֹ
13 תִּשְׁעִים אַמָּה׃ וּמָדַד אֶת־הַבַּיִת אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה וְהַגִּזְרָה
14 וְהַבִּנְיָה וְקִירוֹתֶיהָ אֹרֶךְ מֵאָה אַמָּה׃ וְרֹחַב פְּנֵי הַבַּיִת
טו וְהַגִּזְרָה לַקָּדִים מֵאָה אַמָּה׃ וּמָדַד אֹרֶךְ הַבִּנְיָן אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה
אֲשֶׁר עַל־אַחֲרֶיהָ וְאַתּוּקֶיהָא מִפּוֹ וּמִפּוֹ מֵאָה אַמָּה וְהַהֵיכָל
16 הַפְּנִימִי וְאֻלַמֵּי הֶחָצֵר׃ הַסִּפִּים וְהַחַלּוֹנִים הָאֲטֻמוֹת
וְהָאַתִּיקִים ׀ סָבִיב לִשְׁלָשְׁתָּם נֶגֶד הַסַּף שְׂחִיף עֵץ סָבִיב ׀
17 סָבִיב וְהָאָרֶץ עַד־הַחַלֹּנוֹת וְהַחַלֹּנוֹת מְכֻסּוֹת׃ עַל־מֵעַל
הַפֶּתַח וְעַד־הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְלַחוּץ וְאֶל־כָּל־הַקִּיר סָבִיב ׀
18 סָבִיב בַּפְּנִימִי וּבַחִיצוֹן מִדּוֹת׃ וְעָשׂוּי כְּרוּבִים וְתִמֹרִים
19 וְתִמֹרָה בֵּין־כְּרוּב לִכְרוּב וּשְׁנַיִם פָּנִים לַכְּרוּב׃ וּפְנֵי אָדָם
אֶל־הַתִּמֹרָה מִפּוֹ וּפְנֵי־כְפִיר אֶל־הַתִּמֹרָה מִפּוֹ עָשׂוּי אֶל־
כ כָּל־הַבַּיִת סָבִיב ׀ סָבִיב׃ מֵהָאָרֶץ עַד־מֵעַל הַפֶּתַח הַכְּרוּבִים
21 וְהַתִּמֹרִים עֲשׂוּיִם וְקִיר הַהֵיכָל׃ הַהֵיכָל מְזוּזַת רְבֻעָה וּפְנֵי
22 הַקֹּדֶשׁ הַמַּרְאֶה כַּמַּרְאֶה׃ הַמִּזְבֵּחַ עֵץ שָׁלוֹשׁ אַמּוֹת גָּבֹהַּ

v. 8. מוסדות קרי   ibid. הסר א׳   v. 15. ואתִיקיהא קרי
v. 20. נקוד עליו

וְאָרְכּוֹ ׀ שְׁתַּיִם אַמּוֹת וּמִקְצְעוֹתָיו לוֹ וְאָרְכּוֹ וְקִירֹתָיו עֵץ וַיְדַבֵּר
אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה׃ וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַהֵיכָל 23
וְלַקֹּדֶשׁ׃ וּשְׁתַּיִם דְּלָתוֹת לַדְּלָתוֹת שְׁתַּיִם מוּסַבּוֹת דְּלָתוֹת 24
שְׁתַּיִם לְדֶלֶת אֶחָת וּשְׁתֵּי דְלָתוֹת לָאַחֶרֶת׃ וַעֲשׂוּיָה אֲלֵיהֶן כה
אֶל־דַּלְתוֹת הַהֵיכָל כְּרוּבִים וְתִמֹּרִים כַּאֲשֶׁר עֲשׂוּיִם לַקִּירוֹת
וְעָב עֵץ אֶל־פְּנֵי הָאוּלָם מֵהַחוּץ׃ וְחַלּוֹנִים אֲטֻמוֹת וְתִמֹּרִים 26
מִפּוֹ וּמִפּוֹ אֶל־כִּתְפוֹת הָאוּלָם וְצַלְעוֹת הַבַּיִת וְהָעֻבִּים׃

מב 42

וַיּוֹצִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה הַדֶּרֶךְ דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן וַיְבִאֵנִי א
אֶל־הַלִּשְׁכָּה אֲשֶׁר נֶגֶד הַגִּזְרָה וַאֲשֶׁר־נֶגֶד הַבִּנְיָן אֶל־הַצָּפוֹן׃
אֶל־פְּנֵי אֹרֶךְ אַמּוֹת הַמֵּאָה פֶּתַח הַצָּפוֹן וְהָרֹחַב חֲמִשִּׁים 2
אַמּוֹת׃ נֶגֶד הָעֶשְׂרִים אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַפְּנִימִי וְנֶגֶד רִצְפָה 3
אֲשֶׁר לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אַתִּיק אֶל־פְּנֵי־אַתִּיק בַּשְּׁלִשִׁים׃
וְלִפְנֵי הַלְּשָׁכוֹת מַהֲלַךְ עֶשֶׂר אַמּוֹת רֹחַב אֶל־הַפְּנִימִית דֶּרֶךְ 4
אַמָּה אֶחָת וּפִתְחֵיהֶם לַצָּפוֹן׃ וְהַלְּשָׁכוֹת הָעֶלְיוֹנֹת קְצֻרוֹת ה
כִּי יוֹכְלוּ אַתִּיקִים מֵהֵנָּה מֵהַתַּחְתֹּנוֹת וּמֵהַתִּכֹנוֹת בִּנְיָן׃
כִּי מְשֻׁלָּשׁוֹת הֵנָּה וְאֵין לָהֶן עַמּוּדִים כְּעַמּוּדֵי הַחֲצֵרוֹת 6
עַל־כֵּן נֶאֱצַל מֵהַתַּחְתּוֹנוֹת וּמֵהַתִּיכֹנוֹת מֵהָאָרֶץ׃ וְגָדֵר אֲשֶׁר־ 7
לַחוּץ לְעֻמַּת הַלְּשָׁכוֹת דֶּרֶךְ הֶחָצֵר הַחִצוֹנָה אֶל־פְּנֵי
הַלְּשָׁכוֹת אָרְכּוֹ חֲמִשִּׁים אַמָּה׃ כִּי־אֹרֶךְ הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר 8
לֶחָצֵר הַחִצוֹנָה חֲמִשִּׁים אַמָּה וְהִנֵּה עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל מֵאָה
אַמָּה׃ וּמִתַּחַתָה לְשָׁכוֹת הָאֵלֶּה הַמֵּבִוֹא מֵהַקָּדִים בְּבֹאָן 9
לָהֵנָּה מֵהֶחָצֵר הַחִצֹנָה׃ בְּרֹחַב ׀ גֶּדֶר הֶחָצֵר דֶּרֶךְ הַקָּדִים י
אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה וְאֶל־פְּנֵי הַבִּנְיָן לְשָׁכוֹת׃ וְדֶרֶךְ לִפְנֵיהֶם 11
כְּמַרְאֵה הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר דֶּרֶךְ הַצָּפוֹן כְּאָרְכָּן כֵּן רָחְבָּן וְכֹל
מוֹצָאֵיהֶן וּכְמִשְׁפְּטֵיהֶן וּכְפִתְחֵיהֶן׃ וּכְפִתְחֵי הַלְּשָׁכוֹת אֲשֶׁר 12
דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם פֶּתַח בְּרֹאשׁ דָּרֶךְ דֶּרֶךְ בִּפְנֵי הַגְּדֶרֶת הֲגִינָה
דֶּרֶךְ הַקָּדִים בְּבוֹאָן׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי לִשְׁכוֹת הַצָּפוֹן לִשְׁכוֹת 13
הַדָּרוֹם אֲשֶׁר אֶל־פְּנֵי הַגִּזְרָה הֵנָּה ׀ לִשְׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר
יֹאכְלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר־קְרוֹבִים לַיהוָה קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים

---

v. 9. ומתחת הַלְּשָׁכוֹת קרי ibid. הַמֵּבִיא קרי

שָׁם יַנִּיחוּ ׀ קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים וְהַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם
14 כִּי הַמָּקוֹם קָדֹשׁ׃ בְּבֹאָם הַכֹּהֲנִים וְלֹא־יֵצְאוּ מֵהַקֹּדֶשׁ אֶל־
הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה וְשָׁם יַנִּיחוּ בִגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶן
כִּי־קֹדֶשׁ הֵנָּה יִלְבְּשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְקָרְבוּ אֶל־אֲשֶׁר לָעָם׃
טו וְכִלָּה אֶת־מִדּוֹת הַבַּיִת הַפְּנִימִי וְהוֹצִיאַנִי דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר
16 אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים וּמְדָדוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב׃ מָדַד רוּחַ
הַקָּדִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה חֲמֵשׁ אֵמוֹת קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה
17 סָבִיב׃ מָדַד רוּחַ הַצָּפוֹן חֲמֵשׁ מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה הַמִּדָּה
18 סָבִיב׃ אֵת רוּחַ הַדָּרוֹם מָדָד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה
19 הַמִּדָּה׃ סָבַב אֶל־רוּחַ הַיָּם מָדַד חֲמֵשׁ־מֵאוֹת קָנִים בִּקְנֵה
כ הַמִּדָּה׃ לְאַרְבַּע רוּחוֹת מְדָדוֹ חוֹמָה לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב אֹרֶךְ
חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְרֹחַב חֲמֵשׁ מֵאוֹת לְהַבְדִּיל בֵּין הַקֹּדֶשׁ לְחֹל׃

מג 43

א 2 וַיּוֹלִכֵנִי אֶל־הַשָּׁעַר שַׁעַר אֲשֶׁר פֹּנֶה דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃ וְהִנֵּה כְּבוֹד
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בָּא מִדֶּרֶךְ הַקָּדִים וְקוֹלוֹ כְּקוֹל מַיִם רַבִּים
3 וְהָאָרֶץ הֵאִירָה מִכְּבֹדוֹ׃ וּכְמַרְאֵה הַמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי
כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר־רָאִיתִי בְּבֹאִי לְשַׁחֵת אֶת־הָעִיר וּמַרְאוֹת
4 כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר רָאִיתִי אֶל־נְהַר־כְּבָר וָאֶפֹּל אֶל־פָּנָי׃ וּכְבוֹד
יְהוָה בָּא אֶל־הַבָּיִת דֶּרֶךְ שַׁעַר אֲשֶׁר פָּנָיו דֶּרֶךְ הַקָּדִים׃
ה וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וַתְּבִאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִי וְהִנֵּה מָלֵא כְבוֹד־
6 יְהוָה הַבָּיִת׃ וָאֶשְׁמַע מִדַּבֵּר אֵלַי מֵהַבָּיִת וְאִישׁ הָיָה עֹמֵד
7 אֶצְלִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֶת־מְקוֹם כִּסְאִי וְאֶת־מְקוֹם
כַּפּוֹת רַגְלַי אֲשֶׁר אֶשְׁכָּן־שָׁם בְּתוֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם וְלֹא
יְטַמְּאוּ עוֹד בֵּית־יִשְׂרָאֵל שֵׁם קָדְשִׁי הֵמָּה וּמַלְכֵיהֶם בִּזְנוּתָם
8 וּבְפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם בָּמוֹתָם׃ בְּתִתָּם סִפָּם אֶת־סִפִּי וּמְזוּזָתָם
אֵצֶל מְזוּזָתִי וְהַקִּיר בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם וְטִמְּאוּ ׀ אֶת־שֵׁם קָדְשִׁי
9 בְּתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וָאֲכַל אֹתָם בְּאַפִּי׃ עַתָּה יְרַחֲקוּ אֶת־
זְנוּתָם וּפִגְרֵי מַלְכֵיהֶם מִמֶּנִּי וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכָם לְעוֹלָם׃ ס
י אַתָּה בֶן־אָדָם הַגֵּד אֶת־בֵּית־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַבַּיִת וְיִכָּלְמוּ
11 מֵעֲוֹנוֹתֵיהֶם וּמָדְדוּ אֶת־תָּכְנִית׃ וְאִם־נִכְלְמוּ מִכֹּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ

v. 14. וְלָבְשׁוּ קרי   v. 16. מֵאוֹת קרי

צוּרַת הַבַּיִת וּתְכוּנָתוֹ וּמוֹצָאָיו וּמוֹבָאָיו ׀ וְכָל־צוּרֹתָו וְאֵת־
כָּל־חֻקֹּתָיו וְכָל־צוּרֹתָו וְכָל־תּוֹרֹתָו הוֹדַע אוֹתָם וּכְתֹב
לְעֵינֵיהֶם וְיִשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־צוּרָתוֹ וְאֶת־כָּל־חֻקֹּתָיו וְעָשׂוּ
אוֹתָם׃ זֹאת תּוֹרַת הַבָּיִת עַל־רֹאשׁ הָהָר כָּל־גְּבֻלוֹ סָבִיב ׀ 12
סָבִיב קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִנֵּה־זֹאת תּוֹרַת הַבָּיִת׃ וְאֵלֶּה מִדּוֹת 13
הַמִּזְבֵּחַ בָּאַמּוֹת אַמָּה אַמָּה וָטֹפַח וְחֵיק הָאַמָּה וְאַמָּה רֹחַב
וּגְבוּלָהּ אֶל־שְׂפָתָהּ סָבִיב זֶרֶת הָאֶחָד וְזֶה גַּב הַמִּזְבֵּחַ׃
וּמֵחֵיק הָאָרֶץ עַד־הָעֲזָרָה הַתַּחְתּוֹנָה שְׁתַּיִם אַמּוֹת וְרֹחַב 14
אַמָּה אֶחָת וּמֵהָעֲזָרָה הַקְּטַנָּה עַד־הָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה אַרְבַּע
אַמּוֹת וְרֹחַב הָאַמָּה׃ וְהַהַרְאֵל אַרְבַּע אַמּוֹת וּמֵהָאֲרִאֵיל טו
וּלְמַעְלָה הַקְּרָנוֹת אַרְבַּע׃ וְהָאֲרִאֵיל שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ 16
בִּשְׁתֵּים עֶשְׂרֵה רֹחַב רָבוּעַ אֶל אַרְבַּעַת רְבָעָיו׃ וְהָעֲזָרָה 17
אַרְבַּע עֶשְׂרֵה אֹרֶךְ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה רֹחַב אֶל אַרְבַּעַת רְבָעֶיהָ
וְהַגְּבוּל סָבִיב אוֹתָהּ חֲצִי הָאַמָּה וְהַחֵיק־לָהּ אַמָּה סָבִיב
וּמַעֲלֹתֵהוּ פְּנוֹת קָדִים׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי 18
יְהוִה אֵלֶּה חֻקּוֹת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הֵעָשׂוֹתוֹ לְהַעֲלוֹת עָלָיו
עוֹלָה וְלִזְרֹק עָלָיו דָּם׃ וְנָתַתָּה אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר־ 19
הֵם מִזֶּרַע צָדוֹק הַקְּרֹבִים אֵלַי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה לְשָׁרְתֵנִי פַּר
בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת׃ וְלָקַחְתָּ מִדָּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־אַרְבַּע קַרְנֹתָיו כ
וְאֶל־אַרְבַּע פִּנּוֹת הָעֲזָרָה וְאֶל־הַגְּבוּל סָבִיב וְחִטֵּאתָ אוֹתוֹ
וְכִפַּרְתָּהוּ׃ וְלָקַחְתָּ אֵת הַפָּר הַחַטָּאת וּשְׂרָפוֹ בְּמִפְקַד הַבַּיִת 21
מִחוּץ לַמִּקְדָּשׁ׃ וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי תַּקְרִיב שְׂעִיר־עִזִּים תָּמִים 22
לְחַטָּאת וְחִטְּאוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר חִטְּאוּ בַּפָּר׃ בְּכַלּוֹתְךָ 23
מֵחַטֵּא תַּקְרִיב פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תָּמִים׃
וְהִקְרַבְתָּם לִפְנֵי יְהוָה וְהִשְׁלִיכוּ הַכֹּהֲנִים עֲלֵיהֶם מֶלַח וְהֶעֱלוּ 24
אוֹתָם עֹלָה לַיהוָה׃ שִׁבְעַת יָמִים תַּעֲשֶׂה שְׂעִיר־חַטָּאת לַיּוֹם כה
וּפַר בֶּן־בָּקָר וְאַיִל מִן־הַצֹּאן תְּמִימִים יַעֲשׂוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים 26
יְכַפְּרוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְטִהֲרוּ אֹתוֹ וּמִלְאוּ יָדָו׃ וִיכַלּוּ אֶת־הַיָּמִים 27
וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יַעֲשׂוּ הַכֹּהֲנִים עַל־הַמִּזְבֵּחַ אֶת־
עוֹלוֹתֵיכֶם וְאֶת־שַׁלְמֵיכֶם וְרָצְאתִי אֶתְכֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃

v. 11. צוּרֹתָיו קרי ibid. צוּרֹתָיו קרי ibid. תּוֹרֹתָיו קרי
v. 15. וּמֵהָאֲרִיאֵל קרי v. 16. וְהָאֲרִיאֵל קרי v. 26. יָדָיו קרי

מד 44

א וַיָּשֶׁב אֹתִי דֶּרֶךְ שַׁעַר הַמִּקְדָּשׁ הַחִיצוֹן הַפֹּנֶה קָדִים וְהוּא
2 סָגוּר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה הַשַּׁעַר הַזֶּה סָגוּר יִהְיֶה לֹא יִפָּתֵחַ
וְאִישׁ לֹא־יָבֹא בוֹ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל בָּא בוֹ וְהָיָה
3 סָגוּר׃ אֶת־הַנָּשִׂיא נָשִׂיא הוּא יֵשֶׁב־בּוֹ לֶאֱכָול־לֶחֶם לִפְנֵי
4 יְהוָה מִדֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּמִדַּרְכּוֹ יֵצֵא׃ וַיְבִיאֵנִי דֶּרֶךְ־
שַׁעַר הַצָּפוֹן אֶל־פְּנֵי הַבַּיִת וָאֵרֶא וְהִנֵּה מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה
ה אֶת־בֵּית יְהוָה וָאֶפֹּל אֶל־פָּנָי׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה בֶּן־אָדָם שִׂים
לִבְּךָ וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ וּבְאָזְנֶיךָ שְּׁמָע אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר
אֹתָךְ לְכָל־חֻקּוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־תּוֹרֹתָו וְשַׂמְתָּ לִבְּךָ לִמְבוֹא
6 הַבַּיִת בְּכֹל מוֹצָאֵי הַמִּקְדָּשׁ׃ וְאָמַרְתָּ אֶל־מֶרִי אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רַב־לָכֶם מִכָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
7 בַּהֲבִיאֲכֶם בְּנֵי־נֵכָר עַרְלֵי־לֵב וְעַרְלֵי בָשָׂר לִהְיוֹת בְּמִקְדָּשִׁי
לְחַלְּלוֹ אֶת־בֵּיתִי בְּהַקְרִיבְכֶם אֶת־לַחְמִי חֵלֶב וָדָם וַיָּפֵרוּ אֶת־
8 בְּרִיתִי אֶל כָּל־תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם׃ וְלֹא שְׁמַרְתֶּם מִשְׁמֶרֶת קָדָשָׁי
9 וַתְּשִׂימוּן לְשֹׁמְרֵי מִשְׁמַרְתִּי בְּמִקְדָּשִׁי לָכֶם׃ ס כֹּה אָמַר
אֲדֹנָי יְהוִה כָּל־בֶּן־נֵכָר עֶרֶל לֵב וְעֶרֶל בָּשָׂר לֹא יָבוֹא אֶל־
י מִקְדָּשִׁי לְכָל־בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי אִם־הַלְוִיִּם
אֲשֶׁר רָחֲקוּ מֵעָלַי בִּתְעוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר תָּעוּ מֵעָלַי אַחֲרֵי
11 גִּלּוּלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ עֲוֺנָם׃ וְהָיוּ בְמִקְדָּשִׁי מְשָׁרְתִים פְּקֻדּוֹת אֶל־
שַׁעֲרֵי הַבַּיִת וּמְשָׁרְתִים אֶת־הַבָּיִת הֵמָּה יִשְׁחֲטוּ אֶת־הָעֹלָה
12 וְאֶת־הַזֶּבַח לָעָם וְהֵמָּה יַעַמְדוּ לִפְנֵיהֶם לְשָׁרְתָם׃ יַעַן אֲשֶׁר
יְשָׁרְתוּ אוֹתָם לִפְנֵי גִלּוּלֵיהֶם וְהָיוּ לְבֵית יִשְׂרָאֵל לְמִכְשׁוֹל
עָוֺן עַל־כֵּן נָשָׂאתִי יָדִי עֲלֵיהֶם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה וְנָשְׂאוּ
13 עֲוֺנָם׃ וְלֹא־יִגְּשׁוּ אֵלַי לְכַהֵן לִי וְלָגֶשֶׁת עַל־כָּל־קָדָשַׁי אֶל־
קָדְשֵׁי הַקְּדָשִׁים וְנָשְׂאוּ כְּלִמָּתָם וְתוֹעֲבוֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ׃
14 וְנָתַתִּי אוֹתָם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַבָּיִת לְכֹל עֲבֹדָתוֹ וּלְכֹל אֲשֶׁר
יֵעָשֶׂה בּוֹ׃ פ
טו וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם בְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת
מִקְדָּשִׁי בִּתְעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעָלַי הֵמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשָׁרְתֵנִי

---

v. 3. יתיר ו׳ v. 5. קמץ ברביע ibid. תורתיו קרי

16 וְעָמְדוּ לְפָנַי לְהַקְרִיב לִי חֵלֶב וָדָם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ הֵמָּה
יָבֹאוּ אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהֵמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שֻׁלְחָנִי לְשָׁרְתֵנִי וְשָׁמְרוּ
17 אֶת־מִשְׁמַרְתִּי׃ וְהָיָה בְּבוֹאָם אֶל־שַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית
בִּגְדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֶמֶר בְּשָׁרְתָם
18 בְּשַׁעֲרֵי הֶחָצֵר הַפְּנִימִית וָבָיְתָה׃ פַּאֲרֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־
רֹאשָׁם וּמִכְנְסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־מָתְנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בַּיָּזַע׃
19 וּבְצֵאתָם אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה אֶל־
הָעָם יִפְשְׁטוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה מְשָׁרְתִם בָּם וְהִנִּיחוּ
אוֹתָם בְּלִשְׁכֹת הַקֹּדֶשׁ וְלָבְשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא־יְקַדְּשׁוּ
כ אֶת־הָעָם בְּבִגְדֵיהֶם׃ וְרֹאשָׁם לֹא יְגַלֵּחוּ וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ
21 כָּסוֹם יִכְסְמוּ אֶת־רָאשֵׁיהֶם׃ וְיַיִן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֹּהֵן בְּבוֹאָם
22 אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃ וְאַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם
לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר־
23 תִּהְיֶה אַלְמָנָה מִכֹּהֵן יִקָּחוּ׃ וְאֶת־עַמִּי יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל
24 וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר יוֹדִעֻם׃ וְעַל־רִיב הֵמָּה יַעַמְדוּ לִשְׁפֹּט
בְּמִשְׁפָּטַי וּשְׁפְּטֻהוּ וְאֶת־תּוֹרֹתַי וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי
כה יִשְׁמֹרוּ וְאֶת־שַׁבְּתוֹתַי יְקַדֵּשׁוּ׃ וְאֶל־מֵת אָדָם לֹא יָבוֹא
לְטָמְאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאֵם וּלְבֵן וּלְבַת לְאָח וּלְאָחוֹת אֲשֶׁר־
26 לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטַּמָּאוּ׃ וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים
27 יִסְפְּרוּ־לוֹ׃ וּבְיוֹם בֹּאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הֶחָצֵר הַפְּנִימִית
28 לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ יַקְרִיב חַטָּאתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ וְהָיְתָה לָהֶם
לְנַחֲלָה אֲנִי נַחֲלָתָם וַאֲחֻזָּה לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי
29 אֲחֻזָּתָם׃ הַמִּנְחָה וְהַחַטָּאת וְהָאָשָׁם הֵמָּה יֹאכְלוּם וְכָל־חֵרֶם
ל בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יִהְיֶה׃ וְרֵאשִׁית כָּל־בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל־תְּרוּמַת
כֹּל מִכֹּל תְּרוּמוֹתֵיכֶם לַכֹּהֲנִים יִהְיֶה וְרֵאשִׁית עֲרִסוֹתֵיכֶם
31 תִּתְּנוּ לַכֹּהֵן לְהָנִיחַ בְּרָכָה אֶל־בֵּיתֶךָ׃ כָּל־נְבֵלָה וּטְרֵפָה מִן־
הָעוֹף וּמִן־הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים׃ פ

45 מה

א וּבְהַפִּילְכֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה
קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב

---

v. 24. לְמִשְׁפָּט קרי ibid. יִשְׁפְּטֻהוּ קרי

2 עֲשָׂרָה אָלֶף קֹדֶשׁ הוּא בְּכָל־גְּבוּלָהּ סָבִיב׃ יִהְיֶה מִזֶּה אֶל־
הַקֹּדֶשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת בַּחֲמֵשׁ מֵאוֹת מְרֻבָּע סָבִיב וַחֲמִשִּׁים
3 אַמָּה מִגְרָשׁ לוֹ סָבִיב׃ וּמִן־הַמִּדָּה הַזֹּאת תָּמוֹד אֹרֶךְ חֲמִשָּׁ
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וּבוֹ יִהְיֶה הַמִּקְדָּשׁ קֹדֶשׁ
4 קֳדָשִׁים׃ קֹדֶשׁ מִן־הָאָרֶץ הוּא לַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתֵי הַמִּקְדָּשׁ
יִהְיֶה הַקְּרֵבִים לְשָׁרֵת אֶת־יְהוָה וְהָיָה לָהֶם מָקוֹם לְבָתִּים
ה וּמִקְדָּשׁ לַמִּקְדָּשׁ׃ וַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וַעֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים רֹחַב יְהָיָה לַלְוִיִּם מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת לָהֶם לַאֲחֻזָּה
6 עֶשְׂרִים לְשָׁכֹת׃ וַאֲחֻזַּת הָעִיר תִּתְּנוּ חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רֹחַב
וְאֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל־בֵּית
7 יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה׃ וְלַנָּשִׂיא מִזֶּה וּמִזֶּה לִתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת
הָעִיר אֶל־פְּנֵי תְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־פְּנֵי אֲחֻזַּת הָעִיר מִפְּאַת
יָם יָמָּה וּמִפְּאַת קֵדְמָה קָדִימָה וְאֹרֶךְ לְעֻמּוֹת אַחַד הַחֲלָקִים
8 מִגְּבוּל יָם אֶל־גְּבוּל קָדִימָה׃ לָאָרֶץ יִהְיֶה־לּוֹ לַאֲחֻזָּה בְּיִשְׂרָאֵל
וְלֹא־יוֹנוּ עוֹד נְשִׂיאַי אֶת־עַמִּי וְהָאָרֶץ יִתְּנוּ לְבֵית־יִשְׂרָאֵל
9 לְשִׁבְטֵיהֶם׃ ס כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה רַב־לָכֶם נְשִׂיאֵי
יִשְׂרָאֵל חָמָס וָשֹׁד הָסִירוּ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עֲשׂוּ הָרִימוּ
י גְּרֻשֹׁתֵיכֶם מֵעַל עַמִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ מֹאזְנֵי־צֶדֶק וְאֵיפַת־
11 צֶדֶק וּבַת־צֶדֶק יְהִי לָכֶם׃ הָאֵיפָה וְהַבַּת תֹּכֶן אֶחָד יִהְיֶה
לָשֵׂאת מַעְשַׂר הַחֹמֶר הַבָּת וַעֲשִׂירִת הַחֹמֶר הָאֵיפָה אֶל־
12 הַחֹמֶר יִהְיֶה מַתְכֻּנְתּוֹ׃ וְהַשֶּׁקֶל עֶשְׂרִים גֵּרָה עֶשְׂרִים שְׁקָלִים
חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים שְׁקָלִים עֲשָׂרָה וַחֲמִשָּׁה שֶׁקֶל הַמָּנֶה יִהְיֶה
13 לָכֶם׃ זֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ שִׁשִּׁית הָאֵיפָה מֵחֹמֶר
14 הַחִטִּים וְשִׁשִּׁיתֶם הָאֵיפָה מֵחֹמֶר הַשְּׂעֹרִים׃ וְחֹק הַשֶּׁמֶן
הַבַּת הַשֶּׁמֶן מַעְשַׂר הַבַּת מִן־הַכֹּר עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר כִּי־
טו עֲשֶׂרֶת הַבַּתִּים חֹמֶר׃ וְשֶׂה־אַחַת מִן־הַצֹּאן מִן־הַמָּאתַיִם
מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל לְמִנְחָה וּלְעוֹלָה וְלִשְׁלָמִים לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם
נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה׃ פ
16 כֹּל הָעָם הָאָרֶץ יִהְיוּ אֶל־הַתְּרוּמָה הַזֹּאת לַנָּשִׂיא
17 בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְעַל־הַנָּשִׂיא יִהְיֶה הָעוֹלוֹת וְהַמִּנְחָה וְהַנֵּסֶךְ

---

v. 3 חֲמִשָּׁה קרי   v. 5 וְהָיָה קרי

בַּחַגִּים וּבֶחֳדָשִׁים וּבַשַּׁבָּתוֹת בְּכָל־מוֹעֲדֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הֽוּא
יַעֲשֶׂה אֶת־הַחַטָּאת וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הָעוֹלָה וְאֶת־הַשְּׁלָמִים
לְכַפֵּר בְּעַד בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה בָּרִאשׁוֹן 18
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ תִּקַּח פַּר בֶּן־בָּקָר תָּמִים וְחִטֵּאתָ אֶת־הַמִּקְדָּשׁ׃
וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת וְנָתַן אֶל־מְזוּזַת הַבַּיִת וְאֶל־אַרְבַּע 19
פִּנּוֹת הָעֲזָרָה לַמִּזְבֵּחַ וְעַל־מְזוּזַת שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית׃
וְכֵן תַּעֲשֶׂה בְּשִׁבְעָה בַחֹדֶשׁ מֵאִישׁ שֹׁגֶה וּמִפֶּתִי וְכִפַּרְתֶּם כ
אֶת־הַבָּיִת׃ בָּרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם 21
הַפָּסַח חָג שְׁבֻעוֹת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ וְעָשָׂה הַנָּשִׂיא בַּיּוֹם 22
הַהוּא בַּעֲדוֹ וּבְעַד כָּל־עַם הָאָרֶץ פַּר חַטָּאת׃ וְשִׁבְעַת יְמֵי־ 23
הֶחָג יַעֲשֶׂה עוֹלָה לַיהוָֹה שִׁבְעַת פָּרִים וְשִׁבְעַת אֵילִים
תְּמִימִם לַיּוֹם שִׁבְעַת הַיָּמִים וְחַטָּאת שְׂעִיר עִזִּים לַיּוֹם׃
וּמִנְחָה אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ 24
בַּשְּׁבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בֶּחָג יַעֲשֶׂה כָאֵלֶּה שִׁבְעַת כה
הַיָּמִים כַּחַטָּאת כָּעֹלָה וְכַמִּנְחָה וְכַשָּׁמֶן׃ ס

46 מו

כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִֹה שַׁעַר הֶחָצֵר הַפְּנִימִית הַפֹּנֶה קָדִים א
יִהְיֶה סָגוּר שֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת יִפָּתֵחַ וּבְיוֹם
הַחֹדֶשׁ יִפָּתֵחַ׃ וּבָא הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר מִחוּץ וְעָמַד 2
עַל־מְזוּזַת הַשַּׁעַר וְעָשׂוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־עוֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו
וְהִשְׁתַּחֲוָה עַל־מִפְתַּן הַשַּׁעַר וְיָצָא וְהַשַּׁעַר לֹא־יִסָּגֵר עַד־
הָעָרֶב׃ וְהִשְׁתַּחֲווּ עַם־הָאָרֶץ פֶּתַח הַשַּׁעַר הַהוּא בַּשַּׁבָּתוֹת 3
וּבֶחֳדָשִׁים לִפְנֵי יְהוָֹה׃ וְהָעֹלָה אֲשֶׁר־יַקְרִב הַנָּשִׂיא לַיהוָֹה 4
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׁשָּׁה כְבָשִׂים תְּמִימִם וְאַיִל תָּמִים׃ וּמִנְחָה ה
אֵיפָה לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים מִנְחָה מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃
וּבְיוֹם הַחֹדֶשׁ פַּר בֶּן־בָּקָר תְּמִימִם וְשֵׁשֶׁת כְּבָשִׂים וָאַיִל 6
תְּמִימִם יִהְיוּ׃ וְאֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל יַעֲשֶׂה מִנְחָה 7
וְלַכְּבָשִׂים כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ וּבְבוֹא 8
הַנָּשִׂיא דֶּרֶךְ אוּלָם הַשַּׁעַר יָבוֹא וּבְדַרְכּוֹ יֵצֵא׃ וּבְבוֹא 9
עַם־הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָֹה בַּמּוֹעֲדִים הַבָּא דֶּרֶךְ שַׁעַר צָפוֹן
לְהִשְׁתַּחֲוֺת יֵצֵא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב וְהַבָּא דֶּרֶךְ־שַׁעַר נֶגֶב יֵצֵא
דֶּרֶךְ־שַׁעַר צָפוֹנָה לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר־בָּא בוֹ כִּי

י נִכְחוֹ יֵצֵאו׃ וְהַנָּשִׂיא בְּתוֹכָם בְּבוֹאָם יָבוֹא וּבְצֵאתָם יֵצֵאוּ׃
11 וּבַחַגִּים וּבַמּוֹעֲדִים תִּהְיֶה הַמִּנְחָה אֵיפָה לַפָּר וְאֵיפָה לָאַיִל
12 וְלַכְּבָשִׂים מַתַּת יָדוֹ וְשֶׁמֶן הִין לָאֵיפָה׃ וְכִי יַעֲשֶׂה הַנָּשִׂיא
נְדָבָה עוֹלָה אוֹ־שְׁלָמִים נְדָבָה לַיהוָה וּפָתַח לוֹ אֶת־הַשַּׁעַר
הַפֹּנֶה קָדִים וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־שְׁלָמָיו כַּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
13 בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְיָצָא וְסָגַר אֶת־הַשַּׁעַר אַחֲרֵי צֵאתוֹ׃ וְכֶבֶשׂ
בֶּן־שְׁנָתוֹ תָּמִים תַּעֲשֶׂה עוֹלָה לַיּוֹם לַיהוָה בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
14 תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ׃ וּמִנְחָה תַעֲשֶׂה עָלָיו בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר שִׁשִּׁית
הָאֵיפָה וְשֶׁמֶן שְׁלִישִׁית הַהִין לָרֹס אֶת־הַסֹּלֶת מִנְחָה לַיהוָה
טו חֻקּוֹת עוֹלָם תָּמִיד׃ וְעָשׂוּ אֶת־הַכֶּבֶשׂ וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־
16 הַשֶּׁמֶן בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר עוֹלַת תָּמִיד׃ ס כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי
יֱהוִה כִּי־יִתֵּן הַנָּשִׂיא מַתָּנָה לְאִישׁ מִבָּנָיו נַחֲלָתוֹ הִיא
17 לְבָנָיו תִּהְיֶה אֲחֻזָּתָם הִיא בְּנַחֲלָה׃ וְכִי־יִתֵּן מַתָּנָה מִנַּחֲלָתוֹ
לְאַחַד מֵעֲבָדָיו וְהָיְתָה לּוֹ עַד־שְׁנַת הַדְּרוֹר וְשָׁבַת לַנָּשִׂיא
18 אַךְ נַחֲלָתוֹ בָּנָיו לָהֶם תִּהְיֶה׃ וְלֹא־יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנַּחֲלַת
הָעָם לְהוֹנֹתָם מֵאֲחֻזָּתָם מֵאֲחֻזָּתוֹ יַנְחִל אֶת־בָּנָיו לְמַעַן
19 אֲשֶׁר לֹא־יָפֻצוּ עַמִּי אִישׁ מֵאֲחֻזָּתוֹ׃ וַיְבִיאֵנִי בַמָּבוֹא אֲשֶׁר
עַל־כֶּתֶף הַשַּׁעַר אֶל־הַלְּשָׁכוֹת הַקֹּדֶשׁ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַפֹּנוֹת
כ צָפוֹנָה וְהִנֵּה־שָׁם מָקוֹם בַּיַּרְכָתָם יָמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי זֶה
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָשָׁם וְאֶת־הַחַטָּאת
אֲשֶׁר יֹאפוּ אֶת־הַמִּנְחָה לְבִלְתִּי הוֹצִיא אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה
21 לְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם׃ וַיּוֹצִיאֵנִי אֶל־הֶחָצֵר הַחִיצֹנָה וַיַּעֲבִירֵנִי
אֶל־אַרְבַּעַת מִקְצוֹעֵי הֶחָצֵר וְהִנֵּה חָצֵר בְּמִקְצֹעַ הֶחָצֵר
22 חָצֵר בְּמִקְצֹעַ הֶחָצֵר׃ בְּאַרְבַּעַת מִקְצֹעוֹת הֶחָצֵר חֲצֵרוֹת
קְטֻרוֹת אַרְבָּעִים אֹרֶךְ וּשְׁלֹשִׁים רֹחַב מִדָּה אַחַת לְאַרְבַּעְתָּם
23 מְהֻקְצָעוֹת׃ וְטוּר סָבִיב בָּהֶם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּם וּמְבַשְּׁלוֹת
24 עָשׂוּי מִתַּחַת הַטִּירוֹת סָבִיב׃ וַיֹּאמֶר אֵלָי אֵלֶּה בֵּית
הַמְבַשְּׁלִים אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ־שָׁם מְשָׁרְתֵי הַבַּיִת אֶת־זֶבַח הָעָם׃

47 מז

א וַיְשִׁבֵנִי אֶל־פֶּתַח הַבַּיִת וְהִנֵּה ׀ מַיִם יֹצְאִים מִתַּחַת מִפְתַּן

v. 9. יֵצֵא קרי v. 15. יַעשו v. 19. בירכָתַיִם קרי v. 22. נקוד
עליו

הַבַּיִת קָדִימָה כִּי־פְנֵי הַבַּיִת קָדִים וְהַמַּיִם יֹרְדִים מִתַּחַת
2 מִכֶּתֶף הַבַּיִת הַיְמָנִית מִנֶּגֶב לַמִּזְבֵּחַ׃ וַיּוֹצִאֵנִי דֶּרֶךְ־שַׁעַר
צָפוֹנָה וַיְסִבֵּנִי דֶּרֶךְ חוּץ אֶל־שַׁעַר הַחוּץ דֶּרֶךְ הַפּוֹנֶה קָדִים
3 וְהִנֵּה־מַיִם מְפַכִּים מִן־הַכָּתֵף הַיְמָנִית׃ בְּצֵאת־הָאִישׁ קָדִים
4 וְקָו בְּיָדוֹ וַיָּמָד אֶלֶף בָּאַמָּה וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מֵי אָפְסָיִם׃ וַיָּמָד
אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי בַמַּיִם מַיִם בִּרְכָּיִם וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִרֵנִי מֵי
ה מָתְנָיִם׃ וַיָּמָד אֶלֶף נַחַל אֲשֶׁר לֹא־אוּכַל לַעֲבֹר כִּי־גָאוּ הַמַּיִם
6 מֵי שָׂחוּ נַחַל אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵר׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲרָאִיתָ בֶן־אָדָם
7 וַיּוֹלִכֵנִי וַיְשִׁבֵנִי שְׂפַת הַנָּחַל׃ בְּשׁוּבֵנִי וְהִנֵּה אֶל־שְׂפַת
8 הַנַּחַל עֵץ רַב מְאֹד מִזֶּה וּמִזֶּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּיִם הָאֵלֶּה
יוֹצְאִים אֶל־הַגְּלִילָה הַקַּדְמוֹנָה וְיָרְדוּ עַל־הָעֲרָבָה וּבָאוּ
9 הַיָּמָּה אֶל־הַיָּמָּה הַמּוּצָאִים וְנִרְפְּאוּ הַמָּיִם׃ וְהָיָה כָל־נֶפֶשׁ
חַיָּה ׀ אֲשֶׁר־יִשְׁרֹץ אֶל כָּל־אֲשֶׁר יָבוֹא שָׁם נַחֲלַיִם יִחְיֶה וְהָיָה
הַדָּגָה רַבָּה מְאֹד כִּי בָאוּ שָׁמָּה הַמַּיִם הָאֵלֶּה וְיֵרָפְאוּ וָחָי
י כֹּל אֲשֶׁר־יָבוֹא־שָׁמָּה הַנָּחַל׃ וְהָיָה יעמדו עָלָיו דַּוָּגִים מֵעֵין
גֶּדִי וְעַד־עֵין עֶגְלַיִם מִשְׁטוֹחַ לַחֲרָמִים יִהְיוּ לְמִינָה תִּהְיֶה
11 דְגָתָם כִּדְגַת הַיָּם הַגָּדוֹל רַבָּה מְאֹד׃ בִּצֹּאתָו וּגְבָאָיו לֹא
12 יֵרָפְאוּ לְמֶלַח נִתָּנוּ׃ וְעַל־הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל־שְׂפָתוֹ מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀
כָּל־עֵץ־מַאֲכָל לֹא־יִבּוֹל עָלֵהוּ וְלֹא־יִתֹּם פִּרְיוֹ לָחֳדָשָׁיו יְבַכֵּר
כִּי מֵימָיו מִן־הַמִּקְדָּשׁ הֵמָּה יוֹצְאִים וְהָיוּ פִרְיוֹ לְמַאֲכָל
13 וְעָלֵהוּ לִתְרוּפָה׃ ס כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה גֵּה גְבוּל אֲשֶׁר
תִּתְנַחֲלוּ אֶת־הָאָרֶץ לִשְׁנֵי עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל יוֹסֵף חֲבָלִים׃
14 וּנְחַלְתֶּם אוֹתָהּ אִישׁ כְּאָחִיו אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לְתִתָּהּ
טו לַאֲבֹתֵיכֶם וְנָפְלָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם בְּנַחֲלָה׃ וְזֶה גְּבוּל
הָאָרֶץ לִפְאַת צָפוֹנָה מִן־הַיָּם הַגָּדוֹל הַדֶּרֶךְ חֶתְלֹן לְבוֹא
16 צְדָדָה׃ חֲמָת ׀ בֵּרוֹתָה סִבְרַיִם אֲשֶׁר בֵּין־גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק וּבֵין
17 גְּבוּל חֲמָת חָצֵר הַתִּיכוֹן אֲשֶׁר אֶל־גְּבוּל חַוְרָן׃ וְהָיָה גְבוּל
מִן־הַיָּם חֲצַר עֵינוֹן גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק וְצָפוֹן ׀ צָפוֹנָה וּגְבוּל חֲמָת
18 וְאֵת פְּאַת צָפוֹן׃ וּפְאַת קָדִים מִבֵּין חַוְרָן וּמִבֵּין דַּמֶּשֶׂק וּמִבֵּין
הַגִּלְעָד וּמִבֵּין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַיַּרְדֵּן מִגְּבוּל עַל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי

v. 8. א׳ נחה   v. 9. קמץ בזקף   v. 10. עָמְדוּ קרי   ibid. ה׳ רפה
v. 11. בְצֹאתָיו קרי   v. 12. וְהָיָה קרי   v. 13. ג׳ בסגול

19 תָּמֹדּוּ וְאֵת פְּאַת קָדִימָה׃ וּפְאַת נֶגֶב תֵּימָנָה מִתָּמָר עַד־מֵי
מְרִיבוֹת קָדֵשׁ נַחֲלָה אֶל־הַיָּם הַגָּדוֹל וְאֵת־פְּאַת תֵּימָנָה
כ נֶגְבָּה׃ וּפְאַת־יָם הַיָּם הַגָּדוֹל מִגְּבוּל עַד־נֹכַח לְבוֹא חֲמָת
21 זֹאת פְּאַת־יָם׃ וְחִלַּקְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לְשִׁבְטֵי
22 יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה תַּפִּלוּ אוֹתָהּ בְּנַחֲלָה לָכֶם וּלְהַגֵּרִים הַגָּרִים
בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־הוֹלִדוּ בָנִים בְּתוֹכְכֶם וְהָיוּ לָכֶם כְּאֶזְרָח
בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִתְּכֶם יִפְּלוּ בְנַחֲלָה בְּתוֹךְ שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃
23 וְהָיָה בַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־גָּר הַגֵּר אִתּוֹ שָׁם תִּתְּנוּ נַחֲלָתוֹ נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס

מח 48

א וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים מִקְצֵה צָפוֹנָה אֶל־יַד דֶּרֶךְ־חֶתְלֹן ׀
לְבוֹא־חֲמָת חֲצַר עֵינָן גְּבוּל דַּמֶּשֶׂק צָפוֹנָה אֶל־יַד חֲמָת
2 וְהָיוּ־לוֹ פְאַת־קָדִים הַיָּם דָּן אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל דָּן מִפְּאַת
3 קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה אָשֵׁר אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל אָשֵׁר מִפְּאַת
4 קָדִימָה וְעַד־פְּאַת יָמָּה נַפְתָּלִי אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל נַפְתָּלִי
ה מִפְּאַת קָדְמָה עַד־פְּאַת יָמָּה מְנַשֶּׁה אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל
6 מְנַשֶּׁה מִפְּאַת קָדְמָה עַד־פְּאַת יָמָּה אֶפְרַיִם אֶחָד׃ וְעַל ׀
7 גְּבוּל אֶפְרַיִם מִפְּאַת קָדִים וְעַד־פְּאַת יָמָּה רְאוּבֵן אֶחָד׃ וְעַל ׀
8 גְּבוּל רְאוּבֵן מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה יְהוּדָה אֶחָד׃ וְעַל
גְּבוּל יְהוּדָה מִפְּאַת קָדִים עַד־פְּאַת יָמָּה תִּהְיֶה הַתְּרוּמָה
אֲשֶׁר־תָּרִימוּ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף רֹחַב וְאֹרֶךְ כְּאַחַד
הַחֲלָקִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת יָמָּה וְהָיָה הַמִּקְדָּשׁ בְּתוֹכוֹ׃
9 הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תָּרִימוּ לַיהוָה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף
י וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים׃ וּלְאֵלֶּה תִּהְיֶה תְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ
לַכֹּהֲנִים צָפוֹנָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְיָמָּה רֹחַב עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים וְקָדִימָה רֹחַב עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים וְנֶגְבָּה אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה
11 וְעֶשְׂרִים אָלֶף וְהָיָה מִקְדַּשׁ יְהוָה בְּתוֹכוֹ׃ לַכֹּהֲנִים הַמְקֻדָּשׁ
מִבְּנֵי צָדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתִּי אֲשֶׁר לֹא־תָעוּ בִּתְעוֹת
12 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר תָּעוּ הַלְוִיִּם׃ וְהָיְתָה לָהֶם תְּרוּמִיָּה
13 מִתְּרוּמַת הָאָרֶץ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים אֶל־גְּבוּל הַלְוִיִּם׃ וְהַלְוִיִּם
לְעֻמַּת גְּבוּל הַכֹּהֲנִים חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אֹרֶךְ וְרֹחַב

v. 10. תרי טעמי

עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כָּל־אֹרֶךְ חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וְרֹחַב עֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים׃ וְלֹא־יִמְכְּרוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא יָמֵר וְלֹא יַעֲבוֹר רֵאשִׁית 14
הָאָרֶץ כִּי־קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים הַנּוֹתָר בָּרֹחַב עַל־ טו
פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף חֹל־הוּא לָעִיר לְמוֹשָׁב וּלְמִגְרָשׁ
וְהָיְתָה הָעִיר בְּתוֹכֹה׃ וְאֵלֶּה מִדּוֹתֶיהָ פְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ 16
מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־נֶגֶב חֲמֵשׁ חמש מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת
אֲלָפִים וּמִפְּאַת קָדִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וּפְאַת־
יָמָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים׃ וְהָיָה מִגְרָשׁ לָעִיר 17
צָפוֹנָה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְנֶגְבָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם וְקָדִימָה
חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם וְיָמָּה חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם׃ וְהַנּוֹתָר בָּאֹרֶךְ 18
לְעֻמַּת ׀ תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים קָדִימָה וַעֲשֶׂרֶת
אֲלָפִים יָמָּה וְהָיָה לְעֻמַּת תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וְהָיְתָה תְבוּאָתֹה
לְלֶחֶם לְעֹבְדֵי הָעִיר׃ וְהָעֹבֵד הָעִיר יַעַבְדוּהוּ מִכֹּל שִׁבְטֵי 19
יִשְׂרָאֵל׃ כָּל־הַתְּרוּמָה חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף בַּחֲמִשָּׁה כ
וְעֶשְׂרִים אָלֶף רְבִיעִית תָּרִימוּ אֶת־תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ אֶל־אֲחֻזַּת
הָעִיר׃ וְהַנּוֹתָר לַנָּשִׂיא מִזֶּה ׀ וּמִזֶּה ׀ לִתְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ וְלַאֲחֻזַּת 21
הָעִיר אֶל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף ׀ תְּרוּמָה עַד־גְּבוּל
קָדִימָה וְיָמָּה עַל־פְּנֵי חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף עַל־גְּבוּל יָמָּה
לְעֻמַּת חֲלָקִים לַנָּשִׂיא וְהָיְתָה תְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וּמִקְדַּשׁ הַבַּיִת
בְּתוֹכֹה׃ וּמֵאֲחֻזַּת הַלְוִיִּם וּמֵאֲחֻזַּת הָעִיר בְּתוֹךְ אֲשֶׁר לַנָּשִׂיא 22
יִהְיֶה בֵּין ׀ גְּבוּל יְהוּדָה וּבֵין גְּבוּל בִּנְיָמִן לַנָּשִׂיא יִהְיֶה׃
וְיֶתֶר הַשְּׁבָטִים מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת יָמָּה בִּנְיָמִן אֶחָד׃ 23
וְעַל ׀ גְּבוּל בִּנְיָמִן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת יָמָּה שִׁמְעוֹן אֶחָד׃ 24
וְעַל ׀ גְּבוּל שִׁמְעוֹן מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת יָמָּה יִשָּׂשכָר כה
אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל יִשָּׂשכָר מִפְּאַת קָדִימָה עַד־פְּאַת יָמָּה 26
זְבוּלֻן אֶחָד׃ וְעַל ׀ גְּבוּל זְבוּלֻן מִפְּאַת קָדְמָה עַד־פְּאַת יָמָּה 27
גָּד אֶחָד׃ וְעַל גְּבוּל גָּד אֶל־פְּאַת נֶגֶב תֵּימָנָה וְהָיָה גְבוּל 28
מִתָּמָר מֵי מְרִיבַת קָדֵשׁ נַחֲלָה עַל־הַיָּם הַגָּדוֹל׃ זֹאת הָאָרֶץ 29
אֲשֶׁר־תַּפִּילוּ מִנַּחֲלָה לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵלֶּה מַחְלְקוֹתָם נְאֻם
אֲדֹנָי יְהוִה׃ ס וְאֵלֶּה תּוֹצְאֹת הָעִיר מִפְּאַת צָפוֹן חֲמֵשׁ ל

---

v. 14. יעביר קרי   v. 15. בתוכו קרי   v. 16. חמש כתיב ולא קרי
v. 18. תבואתו קרי   v. 21. בתוכו קרי

31 מֵא֖וֹת וְאַרְבַּ֥עַת אֲלָפִ֖ים מִדָּֽה׃ וְשַׁעֲרֵ֣י הָעִ֗יר עַל־שְׁמוֹת֙ שִׁבְטֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֔ל שְׁעָרִ֥ים שְׁלוֹשָׁ֖ה צָפ֑וֹנָה שַׁ֨עַר רְאוּבֵ֜ן אֶחָ֗ד שַׁ֤עַר
32 יְהוּדָה֙ אֶחָ֔ד שַׁ֥עַר לֵוִ֖י אֶחָֽד׃ וְאֶל־פְּאַ֣ת קָדִ֗ימָה חֲמֵ֤שׁ מֵאוֹת֙
וְאַרְבַּ֣עַת אֲלָפִ֔ים וּשְׁעָרִ֖ים שְׁלֹשָׁ֑ה וְשַׁ֨עַר יוֹסֵ֜ף אֶחָ֗ד שַׁ֤עַר
33 בִּנְיָמִן֙ אֶחָ֔ד שַׁ֥עַר דָּ֖ן אֶחָֽד׃ וּפְאַת־נֶ֗גְבָּה חֲמֵ֨שׁ מֵא֜וֹת וְאַרְבַּ֤עַת
אֲלָפִים֙ מִדָּ֔ה וּשְׁעָרִ֖ים שְׁלֹשָׁ֑ה שַׁ֨עַר שִׁמְע֜וֹן אֶחָ֗ד שַׁ֤עַר יִשָּׂשכָר֙
34 אֶחָ֔ד שַׁ֥עַר זְבוּלֻ֖ן אֶחָֽד׃ פְּאַת־יָ֗מָּה חֲמֵ֤שׁ מֵאוֹת֙ וְאַרְבַּ֣עַת
אֲלָפִ֔ים שַׁעֲרֵיהֶ֖ם שְׁלֹשָׁ֑ה שַׁ֨עַר גָּ֜ד אֶחָ֗ד שַׁ֤עַר אָשֵׁר֙ אֶחָ֔ד
לה שַׁ֥עַר נַפְתָּלִ֖י אֶחָֽד׃ סָבִ֕יב שְׁמֹנָ֥ה עָשָׂ֖ר אָ֑לֶף וְשֵׁם־הָעִ֥יר מִיּ֛וֹם
יְהוָ֥ה ׀ שָֽׁמָּה׃

חזק

סכום פסוקי ספר יחזקאל אלף ומאתים ושבעים ושלשה, וסמן **א״רגע**, וחצין ויהי בעשתי עשרה שנה באחד לחדש (26, 1). וסדריו תשעה ועשרים, וסמן **טוב הוא**. ופסקתותיו חמשים ואחת, וסמן **נא**. שנות הספר מן חמשה לחדש הרביעי של השנה החמישית לגלות המלך יויכין עד עשרים וחמש שנה לגלותו׃

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[B. = Cod. Babylonicus. C. 1. 2. 3. = Cod. Curtisianus primus secundus tertius. E. 1. 2. 3. = Erfurtensis primus secundus tertius. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. Hier. = Hierosolymitanus. J. = Jamanensis. M. = Moguntinus. Mrg. = Margolisianus. P. = Petropolitanus ai. 1010. R. = Reuchlinianus. S. = Sappiri Parisiensis.]

1, 1 עַל־נְהַר־כְּבָר dupliciter makkephatum in Ven. 1525 secundum codd. Item v. 3. 3, 15. 23. 10, 15. 20. 22. 43, 3 confirmantibus Punctatoribus Jekuthiele in דרכי הנקוד et Simsone in חבור הקונים.

1, 2 הַחֲמִישִׁית utrimque plene sicut 1 Reg. 14, 25. 2 Chron. 12, 2.

1, 3 הָיֹה exiens in He sicut 1 Reg. 13, 32. praecipiente Masora. F. adjicit Pasek ׀ הָיֹה.

1, 4 עָנָן absque Pasek in codd. omnibusque veteribus edd.

Ibid. הַחַשְׁמַל Mem pathachatum. In E. 1. H. Hieros. et Masora parva ms. adnotatur 'לַ. Consentit Kimchi in *Michlol* 207.

1, 7 וְנֹצְצִים F. adnotat לית חסר. Prius Zade habet Chatef pathach in H. et Brixiensi convenienter regulae.

1, 9 חֹבְרֹת dupliciter defective. Tantummodo in v. 11 utrimque plene.

Ibid. אֲחֹתָהּ sine Vav in Sonc. Brix. et Compl. cum B. H. J. itemque v. 23. Ubique alias in Prophetis plene.

1, 10 מֵהַשְּׂמֹאול cum Vav otioso post Aleph sicut 2 Chr. 3, 17.

1, 11 פְּרָדוֹת Daleth raphatum uti et Jo. 1, 17.

Ibid. חוֹבְרוֹת cum duplice Vav teste Masora h. l. et Ex. 26, 3.

Ibid. גְּוִיֹּתֵיהֶנָה Nun raphatum. Hier. diserte ait: כן בלא דגש. F. H. J. exhibent גויותיהנה cum Vav plurali, Sonc. et Brix. גויֹתֵהנה non solum sine Vav plur. sed etiam sine Jod quemadmodum M. Nonnulli codd. et edd. literae ה Zere subjiciunt. At Simson in חבור הקונים itemque index ms. hanc vocem inter פתחין באס״ף enumerant.

1, 13 הַלַּפִּדִים penultima sine Jod, ultima plene. Sic recte in Ven. 1525 uti in B. Hier. Mrg. Cf. Norzi ad Ex. 20, 15, ubi in E 3. addita est Masora: הלפּידם לית חסר יוד תנינא, וניבער אש (Jud. 15, 5) מראיהן (Nah. 2, 5) פלגי, יהלכו (Iob. 41, 10) מלאין, ושארא לפדים. Vide etiam ad Nah. 2, 5.

1, 14 הַבָּזָק H. adnotat: לית.

1, 15 אוֹפַן Pe pathachatum pariter ac 10, 9 auctore *Michlol* 174. Hier. addit notam כֵן.

1, 16 וּמַעֲשֵׂיהֶם H. adnotat: ד׳ במונח וזקף בלישנא. Cf. *Dikduke hateamim* §. 35.

Ibid. הָאוֹפָן kamezatum in edd. veteribus, etiam Nisselii et Norziana quemadmodum in J. Hier. Mrg. Cf. *Michlol* 174.

1, 21 וּבְהִנָּשְׂאָם Prima syllaba habet Gaja in codd. veteribusque edd., attestantibus Jekuthiele et Simsone Punctatoribus.

1, 23 מִּכַסּוֹת Mem dagessatum in H. Vide Proverbia p. XIV. §. 8.

1, 26 הַכִּסֵּא cum Segol ultimae in H. addita nota לֵית. Idem testatur Parchon p. 2 et 10.

Ibid. דְּמ״וּת cum Gerschaim, auctore Ben-Bileam in טעמי המקרא.

1, 27 ולְמַ֫עְלָה In Brixiensi pariter atque in H. J. haecce reperitur accentuum consecutio: ממראֵה מתניו ולמַעלה וממראֵה מתניו ולמַטה, non sine ipsius sententiae immutatione. Cf. Smendium ad h. l.

2, 1 וַאֲדַבֵּר Masora adnotat לית, in Hier. explicatius לית כוותה פתח בו״ו, h. e. nonnisi hic Vav tanquam conjunctivum pathachatur, ceteris in locis semper וָאדבר Vav utpote consecutivum kamezatur.

2, 2 ותעמִידני intus cum Jod in Compl. praeuntibus B. C 2. F. J. In Hier. adnotatur: בהללי מלא. Contra defective 3, 24, ubi in B adscriptum est חסר. Itaque corrigendum est quod in Mas. fin. p. 50[b] legitur.

2, 3 אוֹתָךְ sexies hoc in libro plene: 2, 3. 4. 3, 27. 29, 5. 38, 4. 17.

2, 8 אֵת אֲשֶׁר אֲנִי his cum accentibus in H. J.

3, 2 אֶת הַמְּגִלָּה sic אֶת cum Tifcha (non אֶת־הַמְּגִלָּה). Namque est una de septem dictionibus, quarum אֶת seorsim cum Tifcha ponendum, non makkephandum (ז׳ בטעם דמטעין): Num. 32, 28. 2 Reg. 15, 37. Jes. 36, 22. 37, 28. Ez. 3, 2. Sach. 8, 9. Neh. 5, 6. In Mas. magna excusa enumeratio locorum vitiosa est.

3, 3 אֵלַ֗י cum Rebia in codd. veteribusque edd. et בֶּן־אָדָם֙ cum Paschta uti et 2, 3. 4, 16, postulante Masora.

Ibid. בְּפִ֔י Beth dagessatum secundum regulam בְּפ.

3, 7 מֵ֫צַח Mem cum Zere uti Ex. 28, 38. Hier. notat: בְּ' אהרן.

3, 10 שְׁמַ֔ע Schin dagessatum ad regulam אתי מרחיק; eodem modo 40, 4. 44, 5. Hier. adnotat: כן במוגה בדגש השי"ן (sic cum Schin dagessato in textu correcto).

3, 11 וָלֵ֗ךְ cum Rebia sicut in Brixiensi.

3, 16 יָמִ֑ים post hoc vocabulum aliquid spatii lineae vacuum relinquendum. Masora parva tum excusa tum ms. adnotat: פסקא במצעות פסוק. Vide ad Hos. 1, 2.

3, 20 מִצִּדְקוֹ֙ sic h. l. legendum aliter ac 18, 24: מִצִּדְקָתוֹ.

3, 27 יֶחְדָּ֗ל, יִשְׁמָע utrumque kamezatum secundum Masoram, teste *Michlol* 19[b]. 20[a].

4, 1 אוֹתָ֖הּ plene in Brix. cum B. Hier. Mrg. Ita ex auctoritate Masorae ubique in hoc libro praeter unum locum 21, 16.

4, 2 מַֽחֲנוֹת Mem dagessatum ad regulam אתי מרחיק, attestante Simsone in חבור הקונים.

4, 3 וַהֲכִינֹתָ֫ה In B adnotatur: לית דחסר ו"ו ושארא והכינות מלא. Pro eo quod Masora excusa exhibet: לית כתיב כן מלא יו"ד scribi oportet: לית כתיב כן ומלא ה"א. Etenim h. l. deest Vav post Nun et in fine adjectum est He, alias semper הֲכִינוֹתָ scribendum cum Vav et sine He finali. Accentus cadit in ultimam (תָ֫ה), quia Vav est consecutivum, at 2 Chron. 19, 3, ubi Vav est mere copulativum, accentus manet in penultima. Quae Norzi h. l. adscribit, non recte se habent.

4, 4 וְאַתָּ֗ה cum Rebia. Sic E 1. 2. J.

4, 5 וְנָשָׂ֖אתָ עֲוֹ֣ן Aliquot codd. et edd. exhibent אֶת־עֲוֹן sicut in versu sequenti, repugnante Masora, quae לית adnotat, in B plenius: לית קדמא דחסר אֶת. Cf. חלופי קריאה.

4, 8 מְצוּרֶ֑יךָ cum Jod plurali in edd. veteribus et Kimchii commentario. Cf. Norzi.

4, 9 אֲשֶׁר־אַתָּ֣ה ׀ Sic recte Brix. cum Mercha ante Legarmeh.

Ibid. שׁוֹכֵ֣ב plene secundum Mas. ad Gen. 41, 8. Mas. fin. p. 28.

Ibid. עַל־צִדְּךָ֔ F et M pausaliter עַל־צִדֶּ֔ךָ. J singularem habet accentuum consecutionem: מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתָּה שׁוֹכֵב עַל־צִדְּךָ.

Ibid. תֹּאכֲלֶ֑נּוּ, תֹּאכֲלֶ֖נָּה (v. 12) cum Chatef-Pathach sec. praeceptum in *Dikduke hateamim* §. 51.

4, 12 וְעֻגַ֣ת Gimel raphatum in omnibus libris emendatis. Vide ad Gen. 18, 6.

Ibid. גִּלֻּלֵיהֶ֔ם, בְּגִלֻּלֵי (v. 15) Lamed cum Chatef-Pathach. Sic F. H. J. Hier. convenienter regulae *Dikduke hateamim* §. 33. Vide ad Iob. 20, 7.

Ibid. תְּעֻגֶ֑נָּה sine Vav primae et Jod secundae. In libris accurate sive scriptis sive excusis virgula Raphe literis Gimel et Nun superposita est. Testes sunt *Dikduke hateamim* §. 55. *Harikma* 166. et *Michlol* 39 b. 114.

4, 13 יֹאכְל֧וּ Jod cum Dagesch regulae אתי מרחיק. Hoc exemplum adducit Simson in חבור הקונים.

5, 4 מִמֶּ֥נּוּ תֵצֵא־ cum Tebir praeeunte J sicut in Brixiensi.

5, 7 לֹ֣א עֲשִׂיתֶ֑ם In loco parallelo 11, 12 ל״א deest (vide חלופי קריאה), ita ut et h. l. errore irrepsisse videatur. Revera Brixiensis cum aliquot codd. עֲשִׂיתֶם sine ל״א exhibet, quam quidem Lutherus secutus est: *Sondern (weil jr) nach der Heiden weise thut, die umb euch her sind*, licet contradicente Hieronymo (*non estis operati*). Excepto Syro (ed. Londinensis) ceterae quoque versiones h. l. לא עשיתם reddunt, velut LXX quorum translatio simul est difficilis illius לא explicatio: *ἀλλ᾽ οὐδὲ κατὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν οὐ πεποιήκατε.* Etiam in textu doctorum talmudicorum ambiguum illud לא exstabat *Sanhedrin* 39 b. Tanto minus mirum videbitur, Masoram hanc lectionem confidenter protegere. Etenim expresse adnumerat 5, 7 et 15, 12 quattuor paribus locorum, quorum in priore לא verbum antecedit, in posteriore autem deest (Mas. fin. p. 41 col. 8. *Ochla* 250). Accedit quod hic versus ad quadraginta septem refertur, in quibus לא ter occurrit (ibid. col. 7).

5, 9 כְּמֹ֖הוּ sine Vav quemadmodum omnibus locis, nusquam plene.

5, 12 שְׁלִֽשִׁתַ֞יִךְ deficiente Jod et in prima et in secunda sicuti 2 Sam. 18, 2, postulante Masora. Ultima syllaba contra usum habet Jod quod in textu vocalibus carente eum producendam esse indicabat. F. et Mrg. adscribunt: לית וכתיב כן.

Ibid. וְהַשְּׁלִישִׁ֞ית alterum hujus versus pertinet ad novem cum Jod duplice scribenda. Vide Masoram ad Num. 15, 7.

Ibid. אֱזָרֶ֔ה Aliquot edd. exhibent אֱזָרֵה cum Zere idque falso, namque haec vox terminatur in Segol et h. l. et 12, 14. Lev. 26, 33. Solum מְזָרֵה Jer. 31, 10., praecipiente Masora, exit in Zere. Idem testatur Kimchi in comm. et *Michlol* 130. Orientales, Kal pro Piel legentes, praeferunt אֶזְרֶה.

5, 13 וַהֲנִחוֹתִי sine Jod hiphilico et cum Vav penultimae in codd. atque Compl. Ven. 1518. 1521. In F adscriptum est ב' חסר יוד, scilicet h. l. et 21, 22. Quae Mas. fin. p. 47 habet depravata sunt et ex C. 4. ad Ex. 33, 15 sic emendanda: והנחתי ר', וסמנהון, פני ילכו, וסרה קנאתי (Ez. 16, 42) והנחתי כתב; והניחתי לך מכל (2 Sam. 7, 11) והניחתי כתב; וכלה אפי אכה כפי (h. l.) והנחותי כתב ופלוג'; והניחותי דד"ה (1 Chr. 22, 9) מלא (21, 22) דמלא. — Unde simul comperimus, Orientales et Occidentales in hoc vocabulo scribendo aliquantulum discrepare.

6, 3 וְלַגֵּאוֹת Keri est וְלַגֵּאָיוֹת (absque Jod post Gimel). Vide Norzium.

6, 9 ונקטו, E 1. 2. J. literam Teth non dagessant. Vide Librum Radicum Kimchianum.

6, 11 תּוֹעֲבוֹת omnino plene sicut 2 Chr. 33, 2. In Masora parva h. l. בספרא mutandum est in בלישנא.

Ibid. אֲשֶׁר Brix. habet אֲשֶׁר cum Mercha.

6, 14 דִּבְלָתָה cum Daleth in principio. Mas. parva adnotat: לית. Quod in B. adscriptum est למע' רב adversatur Masorae et versionibus antiquis (LXX Trg. Syr. Hier.). Kimchi in comm. *Dibla* mutatis literis ejusdem oppidi nomen esse ait quod *Ribla*. Scriptura translaticia sine controversia est דבלתה (*Diblatha*).

7, 3 תּוֹעֲבוֹתָיִךְ omnino plene ex auctoritate codicum in Brix. Compl. sicut v. 8. Vide Norzium.

7, 5 אַחַת רעה Ven. 1518. 1521 habent אַחַר; etiam E 2. prima manus sic scripserat, sed postmodo in אַחַת mutatum est. Nonnullae priscae versiones (Trg. Syr.) illud אחר exprimunt. At Theodotion, Hieronymus, Raschi et Kimchi אַחַת testimonio suo comprobant.

7, 7 אֵלֶיךָ F. notat ס"א אֵלַיִךְ.

7, 8 אשפוך teste Masora plene sicut Hos. 5, 10. Jo. 3, 1. 2.

7, 9 וְתוֹעֲבוֹתַיִךְ omnino plene in Brix. Compl. aeque ac v. 4.

7, 10 הֶחָמָס ׀ sequente Pasek, ut praescribit Masora.

Ibid. מֵהֲמוֹנָם Aliquot codd. et edd. hisce cum vocalibus: מֵהֲמֵהֶם.

7, 12 וְהַמּוֹכֵר duce J. Mrg. sine Vav uti in Ven. 1518. 1521. Item הַמֹּכֵר v. 13. Solum כַּמּוֹכֵר Jes. 24, 2 ex fide Masorae plene scribendum.

7, 20 תּוֹעֲבֹתָם sine Vav plurali in Compl. Ven. 1525 ad Masorae praeceptum codicumque exemplum.

7, 24 מְקַדְשֵׁיהֶם Daleth raphe teste *Michlol* 185[b].

7, 25 קְפָדָה־בָא Sic cum Makkeph et Beth raphato alterius vocis in J. et F. adjecta nota יו"ד בטעם (decem cum hoc accentu, scil. Meajla ante Athnach). Vide quae ad לְכָלָא־בַה Dan. 4, 9 adnotavimus.

7, 27 יִתְאַבָּל cum Kamez, teste Masora in *Ochla* 21, contra J. et Mrg. qui Pathach ponunt.

Ibid. אֹתָם sine Vav in Compl. Ven. 1525. In Codd. adjici solet nota כ"ה חסרין בספרא. Haec viginti quinque defective scribenda sunt 5, 4. 7, 27. 11, 20. 13, 20. 16, 37. 18, 19. 20, 4. 21 (secundum). 22. 23 (primum). 28, 26. 29, 14. 33, 7. 34, 4. 14. 23. 36, 19. 37. 37, 17. 19. 21. 22. 23. 39, 24. 27. Quae Masora finalis excusa p. 14. exhibet valde corrupta sunt.

8, 2 הַחַשְׁמַלָּה cum accentu in penultima, Mem pathachato et Lamed raphato in codd. melioribusque edd., teste Masora, quam sequitur Kimchi in comm. et *Michlol* 207. Elias Levita versus finem grammaticae suae *Habachur* inscriptae Lamed dagessans non audiendus est.

8, 3 בצִיצִת unum de quattuor Jod altero carentibus, teste Masora ad Num. 15, 38. Itaque falso Brixiensis בְּצִיצִת.

Ibid. וַתָּבֵא, E 1. 2. scribunt וַתָּבִיא addita nota יתיר יו"ד.

Ibid. סֵמֶל Samech cum Zere, auctoribus Kimchio in *Michlol* 167[b] et Simsone in חבור הקונים. In F. adscripto בֵּ' haec scriptura confirmatur. B. exhibet סֵמֶל הַקִּנְאָה, quae accentuatio sententiae consentanea est.

8, 3 הַמַּקְנֶה cum He in fine. Kimchii ס' השרשים ed. Ven. sub rad. קנא perperam exhibet המקנא cum Alef. Editio Biesenthaliana et codex meus lexici Kimchiani recte habent הַמַּקְנֶה cum He. Cf. Norzium et *Opuscules d'Ibn Ganach* ed. Derenburg p. 166.

8, 6 אֲשֶׁר בֵּית utrumque cum Mercha. Ita in J. Oxon. 11., et recte quidem. Testes sunt Ben-Bileam in Heidenheimii *Mischpete hateamim* 23[b], Elias Levita in *Tub taam* cap. 5 atque etiam *Manuel du lecteur* 99. Cf. חלופי הנקוד.

8, 17 את־התועבות Soncin. et Brix. habent את־כָּל־התועבות.

Ibid. אֶל־אַפָּם Masora adnotat: חד מן י"ח מלין תקון סופרים una de octodecim correctionibus scribarum (vide Delitzschii Comm. in Habacuc. p. 206—208). Initio אֶל־אַפִּי scriptum atque utpote nimis indecorum in אֶל־אַפָּם mutatum esse perhibetur. Revera haec vox correctionibus scribarum adcensetur in Masora magna ad Num. 1, 1., sed deest in *Dikduke hateamim* §. 57.

8, 18 אחמֹל sine Vav uti exempli gratia in J. Haec vox non refertur in numero quinque plene scribendarum.

9, 2 בָּאִים ׀ cum distinctivo Legarmeh, qui in undecim locis proxime ante Kadma veasla antecedit. Vide ad Hagg. 2, 12. Itaque falso Brixiensis cum aliquot codd. מִדֶּרֶךְ cum Telischa edidit; scribi oportet מִדֶּרֶךְ־ cum Makkeph quemadmodum עֶבֶד־מֶלֶךְ Jer. 38, 11.

Ibid. לָבֻשׁ sine Vav in codd. veteribusque edd. ex auctoritate Masorae quemadmodum in versu sequenti pariterque לְבֻשׁ 9, 11. 10, 2. 6. 7. Vide ad Sach. 3, 3.

9, 5 תָּחֹס sine Vav in codd. ut editum est in Brix. Complut. Michael. In F. E 1. et Masora parva ms. adnotatur ב' חסר, scilicet h. l. et Gen. 45, 20.

9, 6 תִּגָּשׁוּ Ven. 1525. exhibet תִּגַּשׁוּ (Gimel cum Pathach) per errorem, quem Athias et editores textus Norziani propagaverunt.

9, 7 וּמַלְאוּ Lamed raphatum sicut Jer. 4, 5.

9, 8 וְנֵאשֲׁאַר unum de quadraginta octo vocabulis א supervacaneum atque mutum continentibus (*Mas. fin.* p. 1). Dessaviensis exhibet וְנֵאשְׁאַר, M. וְנִשְׁאַר cum nota לֹקא h. e. Aleph non legitur. Aliter Orientales qui in textu habent וְנִאשַׁר et legunt וְנִשְׁאַר. Cf. Eliam Levitam in ספר ההרכבה.

9, 9 חָמָס Ita Sonc. et Brix. (non secus ac 8, 17). Edd. vulgatae pro חָמָס ponunt דָּמִים, quam quidem lectionem Kimchius in aliquot dumtaxat codicibus exstare testatur, ita tamen ut חָמָס praeferat. In H. ad Gen. 6, 11 (ותמלא הארץ חמס) Masora parva adnotat: ב' (bis obvium). Conjeceris, Orientales et Occidentales de hoc loco Ezechielis dissensisse.

9, 11 כַּאֲשֶׁר Keri: כְּכֹל אֲשֶׁר. Cf. *Dikduke hateamim* p. 52 not.

10, 2 גַּלְגַּל־ Gimel non dagessandum, vide Proverbia p. XIII. §. 6 d.

10, 5 הַכְּרֻבִים sine Vav in codd. atque Compl. Ven. 1525. B. diserte notat: חסר. Adnumeratur tredecim defective scribendis. In Masora magna ad Ex. 25, 18 locus וישלח הכרוב את ידו expungi et 10, 5 substitui oportet.

10, 6 לַכְּרוּבִים plene cum Vav in codd. veteribusque edd. Item לַכְּרוּבִים in v. 7, itemque הַכְּרוּבִים in v. 9. 15. 16. 18. 19. plene cum Vav.

10, 9 וְאוֹפָן kamezandum sicut in J. Item הָאוֹפָן v. 10. Vide ad 1, 5.

10, 11 לֹא יִסַּבּוּ Sonc. et Brix. adponunt Vav copul. וְלֹא.

10, 11 בְּלֶכְתָּם Sic incipit versus atque etiam per epanaphoram finitur. Masora ms. triginta septem versus recenset, qui eodem vocabulo incipiunt atque finiuntur (ראשיהון וסופיהון חדא): Gen. 9, 3. 16, 16. Ex. 26, 24. 32, 16. Lev. 7, 19. 23, 42. Num. 3, 33. 8, 12. 31, 40. 32, 1. 41. Deut. 31, 3. Jos. 15, 25. Jud. 5, 24. 9, 51. 11, 1. 1 Sam. 26, 23. 2 Sam. 9, 12. 19, 8. 1 Reg. 7, 41. 22, 48. 2 Reg. 23, 25. Jes. 38, 20. 53, 6. 57, 1. Ez. 10, 11. 34, 5. 46, 7. 1 Chr. 8, 38. 9, 8. 44. 26, 18. Ps. 53, 3. 77, 14. Thren. 2, 12. Est. 7, 7. Neh. 11, 21. Hinc י"א (Pentateuchi) Masorae magnae ad Ex. 32, 16 mutari debet in י"ב, et ט"ו (Prophetarum) ad 1 Reg. 22, 48 in י"ו.

10, 13 לָאוֹפַנִּים cum servo Meajla ante Athnach pariter atque וּבָאוּ־שָׁמָּה 11, 18. Vide *Mischpete hateamim* p. 12.

10, 19 וּכְבוֹד אֱלֹהֵי his cum accentibus in E 2. 3. J. uti et 11, 22.

11, 6 וּמִלֵּאתֶם Ita codd. veteresque edd. Vide חלופים et Norzium.

Ibid. חוּצֹתֶיהָ sine Vav plurali in Brix. adstipulante J. Mrg. et jubente Masora, quam Norzius quoque sequitur.

11, 7 הוֹצִיא H. notat: ס"א אוֹצִיא (velut M.), E 1: לית דסביר אוֹצִיא (nonnisi h. l. pro אוציא quod exspectaveris), cf. Kimchii comm.

11, 16 הֲפִיצוֹתִים omnino plene in codd. veteribusque edd.

Ibid. לְמִקְדָּשׁ F. notat ב' i. e. hoc loco et Jes. 8, 15 kamezandum.

Ibid. מְעַט Ajin cum Pathach. Non est in numero septem kamezandorum, teste *Michlol* 163.

11, 17 נְפוֹצֹתֶם Sic J. veteresque edd. deficiente Vav altero. Item 20, 34. Sed 20, 41 utrumque Vav deest.

11, 18 תּוֹעֲבוֹתֶיהָ omnino plene in Brix. Compl. ex fide codicum uti et 22, 2. Sed 16, 2 scribendum תּוֹעֲבֹתיה.

11, 19 בְּקִרְבְּכֶם Sic in plerisque edd. adstipulantibus F. J. Mrg. H. ubi codicem Hillelianum hoc בקרבְּכֶם tueri adnotatur. Sonc. et Compl. exhibent בְּקִרְבָּם sicut E 1. 2., quae lectio est Orientalium, vide חלופים. Etiam חלופי קריאה in versibus consimilibus 11, 19 et 36, 36 tantummodo להם et לכם, בשרם et בשרכם, לב et לב את differre tradunt, non בקרבכם et בקרבם.

11, 20 לָהֶם Cod. de Rossi 319 exhibet glossam: ס"א לָכֶם.

11, 24 ותבאני J. et F. adnotant ב' חסר i. e. hoc loco et 43, 5.

12, 6 בַּעֲלָטָה Beth pathachatum in codd. omnibusque veteribus edd. Item v. 7 et 12.

12, 12 לָעַיִן Lamed kamezatum in codd. omnibusque veteribus edd. Quod Masora parva adnotat ל׳ וא׳, non referendum est ad punctationem literae Lamed (uti editores Bibliorum Rabbinicorum eam notam male intellexerunt), sed ad punctationem literae Ajin, namque hoc sibi vult illa nota, nonnisi hoc loco ע pathachari, in pausa autem Num. 34, 11 scribendum esse לָעָיִן. Cf. *Mas. fin.* 52 b.

12, 15 אוֹתָם B. adscribit מלא. Vide ad 7, 27.

12, 16 מֵרָעָב Compl. et Pisaurensis sicut J. exhibent וּמֵרָעָב; etiam M. ita scripserat, sed ו postea deletum. Cf. Norzi.

12, 19 לְמַעַן cum Rebia in edd. veteribus adsentiente M.

Ibid. אַרְצָהּ Cod. de Rossi 319 suppeditat glossam: ס״א ארצם.

12, 22 מָה־ Mem cum Kamez et Metheg. Brix. adsentientibus E. 1. 2 מָה cum Munach recepit.

12, 24 וּמִקְסַם Samech pathachatum teste Kimchio in comm. et *Michlol* 184.

Ibid. חָלָק, Brix. חָדָל per errorem. Lutherus: *vnd keine Weissagung liegen* (*lügen*) *wird.*

Ibid. בְּתוֹךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל hoc uno loco, alibi בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, teste Masora.

13, 2 אֶל־נְבִיאֵי Mas. parva adnotat ה׳ סבירין על h. e. in quinque ejusmodi dictionibus exspectaveris עַל, sed אֶל genuinum est. In Masora magna deest locorum enumeratio; revera talium אֶל pro עַל multo plura quam quinque reperiuntur, veluti Jos. 15, 13. 17, 4. 1 Sam. 24, 8. 2 Sam. 1, 24. 21, 1. Jer. 30, 4. 33, 14. 35, 17. Ez. 12, 19. 17, 2. 21, 7. At nota masoretica designat tantummodo ea אֶל quae nonnisi semel in certa quadam dictione vice praepositionis עַל funguntur (מיחדין), quae quidem sunt haecce: אֶל־שׂרה (Gen. 20, 2) אֶל־תרהקה (2 Reg. 19, 9) אֶל־העמודים (Jer. 27, 19) אֶל־האדמה (ib. 35, 15) אֶל־נביאי (h. l.). Quae Pinskerus, *Babyl. Hebr. Punctationssystem* p. 129 ad explicandam hanc Masoram profert, nihili sunt. Vide quae Strackius ad Ezech. 13, 17 Codicis Babylonici ab ipso editi adnotavit.

13, 4 כָּחֳרָבוֹת Beth cum Kamez et Cheth cum Chatef-Kamez sicut Jes. 48, 21. Vox memorialis masoretica תעליא צחו (vulpes sitiunt). Vide etiam 33, 27 et *Dikduke hateamim* §. 45.

13, 6 חָזוּ cum Mehuppach primae sicut Thren. 2, 14. Forte accidit, ut haec vox ubique sit Milel.

13, 9 וְהָיְתָה יָדִי אֶל־הַנְּבִיאִים his cum accentibus in codd. et plerisque edd. Masora adnotans לית hoc sibi vult, alias saepius legi עַל־הַנְּבִיאִים, hoc solo loco אֶל־הַנְּבִיאִים.

13, 9 וּבָכְתָב unum tredecim vocabulorum in st. constructo Kamez suum retinentium, vide *Dikduke hateamim* §. 38 extr.

13, 11 אֶלְגָּבִישׁ Sunt codd., in his M., qui אֶל־גָּבִישׁ scribunt. Sed plerique codd. et omnes edd. haec in unam vocem comprehendunt, assentientibus Menahemo b. Saruk et Parchone.

13, 15 וְכַלֵּיתִי Brix. exhibet וכִלִּיתִי, Lamed cum Chirek.

13, 18 אַצִּילֵי Alef pathachatum, Zade dagessatum. Masora adnotat לית, nam Ex. 24, 11 scriptum est אֲצִילֵי.

Ibid. תְּצוֹדֵדְנָה, E 3. H. et J. scribunt תצודֶדְנה cum Daleth segolato. In Ven. 1518 reperitur תְּצוֹדֶדְנָה, sphalma typographicum quod ex Veneta Lexici Kimchiani editione irrepsit.

13, 19 ותחַלֵּלְנה, Lamed cum Zere ducibus J. Mrg. et Brixiensi. Formae aequales sunt ותדבֵּרְנה (Jer. 44, 25) אם־תדבֵּרְנה (Iob. 27, 4) תשַׁבֵּרְנה (Ruth 1, 13) ותמַהֵרְנה (Jer. 9, 17). Vide *Michlol* 66[b].

Ibid. שְׂעָרִים sine Vav in codd. Tantummodo 1 Chr. 11, 13. 2 Chr. 27, 5 hoc vocabulum plene scribendum auctore Masora.

Ibid. תְּמוּתֶנָה Brixiensis: תְּמֹתֶינָה.

13, 21 לִמְצוּדָה plene in Brix. Compl. adstipulantibus B. J. M. Mrg. Non pertinet ad quattuor defective scribenda.

14, 4 דַּבֵּר־ Beth cum Zere in J. Mrg. omnibusque edd. veteribus.

Ibid. לוֹ una de quatuordecim vocibus cum Mercha duplicato, vide *Mischpete hateamim* 22.

Ibid. בָה Keri est בָא cum Alef, quapropter ה non est mappicatum, cf. *Mas. fin.* 16[b]. 21[b]. 40. Kimchi sub rad. בוא.

14, 7 יְיָ cum Zakef, non Rebia ut perperam in textu Norziano.

Ibid. נַעֲנֶה־לּוֹ Aliter F: נַעֲנֶה לּוֹ.

14, 8 וַהֲשִׂמֹתִיהוּ cum Sin (non Schin) et Mem raphato. Sic scribendum esse traditum est. Radix est שׂוּם, sub qua Chajûg hanc vocem adducit, quamobrem Targum ואשוינה et Syrus ועבדיוהי vertunt. Kimchi et ipse in *Michlol* 116 hoc Hiphil ad ע"ו refert. Pleraeque edd. exhibent שׁ dexterum, sed Compl. Nissel. Lombr. Majus recte שׂ sinistrum ex fide codicum.

14, 13 וְשָׁבַרְתִּי h. l. Milel (*Dikduke hateamim* p. 66). Vide 17, 22.

14, 14 דָּנִאֵל Masora notat: ג' חסרין יו"ד, i. e. hoc loco, v. 20 et 28, 3. Itaque Alef quiescit et Zere pertinet ad Jod in Chethib omissum (דָּנִיֵּאל).

14, 15 וְשִׁכְּלָתָּה Lamed pathachatum in codd. Catalogus et excusus et ms. vocabulorum in pausa sive pathachatorum sive segolatorum (פתחין באס"ף) hoc ושכלָתה comprehendit, id quod

Norzium latuit. He suffixi raphatum est, non dagessatum (*Michlol* 33), cujus rei Parchon (p. 10[b]) causam adfert: כי ה"א מפיק אחר תי"ו דגושה טורח גדול הוא.

14, 23 לֹא חִנָּם Masora: לית דסמיך (nonnisi h. l. sic conjunctum). Itaque falso E 1. 3. M. et Soncin. לא אֶל־חנם. Cf. חלופי קריאה.

15, 8 מְעָלוֹ־מַעַל makkephatum in J. et recte quidem aeque ac מְאָסוּ־בִי Iob. 19, 18. Cf. *Mischpete hateamim* 62[b].

16, 1 וַיְהִי Hoc caput in Talmude insignitur titulo: פרשת תוכחה (sectio elenchtica) *Schabbath* 129[b].

16, 2 תּוֹעֲבֹתֶיהָ sine Vav plurali in B. J. M. Mrg. jubente Masora.

16, 4 כָּרַּת שָׁרֵּךְ utrumque cum Resch dagessato, vide *Michlol* 63. 68[b].

16, 4 הָמְלַחַתְּ Cheth utpote gutturale assumsit Pathach auxiliare similiter atque in שְׁכַבַתְּ, לְקַחַתְּ (22, 12), vide *Harikma* 99. *Michlol* 10[b]. 74. Secundum orientalem punctationis rationem ח Schebâ suum retinet: הָמְלַחְתְּ. Cf. Pinsker p. 75.

16, 7 ותבואי plene jubente Masora.

Ibid. עֲדָיִים cum accentu ultimae uti ediderunt Lombrosus Michaelis et Norzius similiter ac גְדָיִים 1 Sam. 10, 3. אֲרָיִים 1 Reg. 10, 20; attestantibus Dunascho in *Teschuboth* p. 82, Raschio in comm. (ubi ר' שמות pro י' שמות legendum) et Kimchio in *Michlol* 196. Edd. vulgatae exhibent עֲדָיִים cum accentu penultimae, turpi errore, quem jam Lombrosus et Altingius (in Grammatica §. 82.) reprehenderunt. Cf. quae de simili vitio ad Dan. 4, 24 disseruimus.

16, 8 דֹדים unum de tribus defective scribendis. In Mas. magna ad Prov. 7, 18. קדמא מלא in בתרא מלא mutari oportet.

16, 9 וארחצֵךְ F. versum sic interpungit: וארחצֵךְ במַּיִם ואשטֹף דמיך מעלַיִךְ

16, 10 ואנעֲלֵךְ E 1. 2. F. J. Mrg. Brix.: ואנעָלך. Vide חלופי נקוד.

Ibid. וָאכסך Vav praeter exspectationem pathachatum est, quamquam de re gesta agitur. Masora: לית פתח בענין. Vide *Dikduke hateamim* §. 71.

16, 14 וַיֵּצֵא Milra in codd. veteribusque edd. Similiter 19, 14. Gen. 19, 14. Num. 21, 33.

16, 20 יָלַדְתְּ ducibus B. C 2. Mrg. Vide Norzium.

16, 26 תַּזְנוּתֵךְ cum Vav in codd. veteribusque edd. uti et v. 29, convenienter Masorae, quae utrique adscribit ב'.

16, 26 להכעיסני unum de sex plene scribendis: 1 Reg. 14, 9.

16, 2. 2 Reg. 22, 17. Ez. 8, 17. 16, 26. 2 Chron. 34, 25. Sic Masora ms. In editione typis impressa haec computatio non reperitur.

16, 27 שְׂנֹאוֹתַיִךְ cum Vav plurali feminino in Ven. 1518. 1521 atque Mrg. E 1. ubi Masora adnotat: לית וכתיב כן.

16, 29 וְגַם־ unus tredecim locorum, in quibus haec vox versus antepenultima est (non גַם).

16, 33 נֶדֶה Nun segolatum in E 1. 2. M. Mrg. veteribusque edd., etiam Lombrosiana et Norziana attestante Kimchio in *Michlol* 198 et libello עט סופר 22.

16, 34 הֶפֶךְ He segolatum in edd. veteribus, etiam Lombrosi, assentientibus E 1. J. M. Mrg. Item לְהֶפֶךְ. Sic praecipit Simson in חבור הקונים. Cf. Norzi.

16, 36 נְתַתְּ recte J. Mrg., vide Norzium.

16, 39 אֹתָךְ prius, ut Masora praecipit, defectivum. Ita F. J. Mrg.

16, 45 גֹּעֶלֶת אִישָׁהּ his cum accentibus, idque jure, in J.

16, 47 מֵהֶן He segolatum in codd. omnibusque edd. veteribus. Item v. 52. Masora utroque loco adponit notam ב׳. Falso igitur in M. et Ven. 1518. 1521 מֵהֶם (pro מֵהֶן).

16, 50 וַתִּגְבְּהֶינָה sine Jod affixi in B. E 1. 2. H. addita nota לית וכתיב כן, quam Masora quoque parva ms. exhibet. Accentus est Zakef praecedente Kadma apud primam syllabam. Recte F.

16, 53 שְׁבִיתְהֶן praeeunte F. Mrg. ex praescripto Masorae. Vide Norzium.

16, 57 סביבֹתיה sine Vav plurali in J. veteribusque edd.

16, 61 וְזָכַרְתְּ E 1. J. exhibent Chethib וזכרתי cum Jod non legendo, repugnante Masora ad 1 Reg. 1, 1. *Ochla* 127.

Ibid. בקחתֵּךְ cum Rebia in Brix. praeeuntibus codd.

17, 3 אֶרֶךְ Alef segolatum, testibus Kimchio et Simsone.

17, 5 קָח kamezatum sicut 1 Sam. 21, 10, postulante Masora.

17, 6 פֹּראות Sic in E 1. 2. J. Mrg. omnibusque edd. veteribus atque apud Norzium. Et ipse Kimchi confirmat hanc scribendi rationem: Alef post Resch et deinceps Vav vocali destitutum.

17, 7 גָּדוֹל plene in codd. veteribusque edd. sicut v. 3, at Jer. 32, 19 defective scriptum, teste Masora.

Ibid. שִׁלְחָה־ (h. l. et 31, 4) pertinet ad sex illas voces, quarum Lamed raphatum, ut praescriptum est in Masora ad 1 Sam. 16, 11. In codd. Ezechielis locis adscripta est nota: בתראי פליגי, vide חלופי מערבאי. Brix. ponit שִׁלְחָה cum Munach.

17, 7 לֹ֥ו Lamed raphatum. Vide Iob. 32, 10. Proverbia p. XI.

Ibid. מַטָּעָ֑הּ, H. exhibet מטעה cum He raphato adjecta nota לית.

17, 8 ט֛וֹב Teth non dagessatum. Recte E 1. 2. 3. J.

17, 9 טַרְפֶּ֙י Pe dagessandum.

Ibid. בִּזְרֹ֣עַ sine Vav. F. adnotat ג׳ חסר בנביאים, scilicet h. l. et 1 Sam. 2, 31. Jes. 28, 4. Id ipsum docet Masora ad Exod. 6, 6.

Ibid. לְמַשְׂא֥וֹת cum Sin eoque non dagessato, in quo consentiunt codd., cf. Kimchi in *Michlol* 125 et sub rad. נשא. Obiter notamus, hunc versum Ez. 17, 9 esse unum de viginti sex, qui, ut Masora observavit, omnes literas alphabeti continent.

17, 10 כְּנַ֣עַת Caph adspirationem retinet (*Dikduke hateamim* p. 30).

17, 12 הִנֵּ֨ה בָ֤א Sic cum Brix. interpungendum.

17, 14 לְעָמְדָֽהּ Lombrosus falso לעמדה cum He raphato. Vide חלופי מערבאי.

17, 15 הֲיִצְלָ֛ח Lamed kamezatum, jubente Masora לית קמץ; aliter 15, 4. היצלח, ubi pathachatum, jubente Mas. fin. 52[b].

17, 20 אֲשֶׁ֥ר מָֽעַל־ Mrg. Brix. et Ven. 1518: אֲשֶׁר־מָֽעַל.

17, 22 וְלָֽקַחְתִּ֣י praeter opinionem cum accentu penultimae uti et וְשָׁתָ֑לְתִּי. *Michlol* 6[b]. *Ephodi* 74.

Ibid. יֹֽנְקוֹתָ֗יו Vide ad Hos. 14, 7.

17, 23 אֶשְׁתָּלֶ֔נּוּ Tav cum Kamez correpto, auctore Kimchio.

Ibid. תִּשְׁכֹּֽנָּה Nun dagessatum, teste *Michlol* 79. Masora ms. adnotat לית ודגש.

17, 24 שָׁפָ֗ל Ven. 1518. 1521 exhibent שָׁפֵל. Cf. Norzi.

18, 2 אַתֶּ֗ם cum Mehuppach in M. atque in Brix. Nissel. Athiana Jablonskiana. Alii legunt אַתֶּם cum Paschta.

Ibid. הַבָּנִ֖ים discernendum a בָּנִים Jer. 31, 29., praecipiente Masora.

18, 7 וְעֵירֹ֖ם cum Jod sicut 16, 22. 39. In *Michlol* 175 pro ועירם כסה בגד scribendum ועירם יְכַסֶּה בגד, quam scripturam codices Michlol Kimchiani Heidenheimianus et Caroliruhensis confirmant.

18, 10 בֵּֽן־ cum Zere quamquam makephatum. *Dikduke hateamim* §. 41.

Ibid. מֵאַחַ֖ד Masora: לית.

18, 11 אָכַ֔ל Caf h. l. pathachatum, in v. 6 autem et 15 kamezatum, teste Kimchio in comm. In Michlol p. 5 etiam אכל 18, 11 tanquam kamezandum enumeratur, sed in cod. Caroliruhensi jure omittitur. Masora in Mrg. adnotat: סמן, דאכל פתח דלא אכל קמץ. Cf. Eliae Levitae מסרת המסרת in fine.

18, 14 וַיִּרְאֶה sine discrimine Scripti et Legendi in B. E 1. 2. 3. F. J. M. Mrg. Nonnisi Iob. 42, 16 Chethib est וַיִּרְאֶ, testibus Mas. ad 2 Reg. 5, 21. Mas. fin. p. 22. *Ochla* 111. In M. sic interpungitur: ויראה ולא־יעשה כהן.

18, 14 כָּהֵן He segolatum in E 1. 2. J. M. Masora parva ms. adnotat כָּהֶן לית פתח atque id ipsum testimonio suo confirmat *Michlol* 216. In Mas. fin. p. 54. haec vox per errorem adnumeratur viginti quinque in Zere exeuntibus; substituendum est in ejus locum כָּכֵם Iob. 16, 4.

18, 15 אֶת־אֵשֶׁת Sic h. l., non וְאֶת־. Vide חלופי קריאה.

18, 16 נָתָן Masora parva: לְ׳ וכל שום אנש דכוותה, in B. explanatius: לְ׳ זקף קמץ וכל שום אנש. Etiam *Michlol* 5. hanc formam pausalem adducit. Cf. ad Iob. 1, 21.

Ibid. בֶּגֶד Beth raphatum. Vide in Proverbiis tractatum de dagessatione §. 5[b].

18, 18 גֵּזֶל Gimel cum Zere, teste Kimchio in lex.

18, 19 אֶת־כָּל־ recte makkephata in Brixiensi.

18, 21 חטאתו cum Paschta, ut recte Michaelis cum codd. veteribusque edd.

18, 23 רָשָׁע F. habet הָרָשָׁע.

Ibid. מדרכיו sine Chethib in codd. omnibusque edd. veteribus, teste Masora.

18, 26 בְּשׁוּב cum Kadma in codd. veteribusque edd. sicuti v. 24. 3, 20.

18, 29 הַדְּרָכַי He cum Gaja et Daleth raphatum, teste Jekuthiele Punctatore contra *Michlol* 54. Vide *Metheg-Setzung* (in Merxii *Archiv* 1868) §. 22.

Ibid. יִתָּכֵן Sic legendum esse perhibet Kimchi in comm. (edit. Soncin. 1486): דרכיכם לא יתכן, כל אחד מדרכיכם itemque Dunasch in libro suo adversus Menahemum p. 52 (edit. Schröder).

18, 30 לָכֶם למכשול Athias et Jablonski interpungunt quemadmodum E 1. 3. J. M. Mrg. לָכֶם למכשול, quo syntaxis et sententia verborum mutantur.

19, 2 לְבִיָּא cum Alef feminino aramaicum in modum.

19, 4 נִתְפָּשׂ Pe kamezatum quippe pausale in codd. et omnibus veteribus edd. pariter ac v. 8. Edd. recentiores perperam exhibent נתפש cum nota פתח באתנח. Hoc vocabulum non est ex פתחין באס״ף.

Ibid. וַיְבִאֻהוּ Sic scribendum cum codd. veteribusque edd.

jubente Masora tum hoc loco tum v. 9. Cf. Norzi ad Jer. 26, 23.

19, 9 בְּמְצָדוֹת Zade kamezatum in B. C 1. E 1. 2. F. J. M. Mrg. veteribusque edd. Hoc vocabulum novies ita scriptum exstat, vide Masoram ad Jes. 33, 16. Adstipulantur Masora parva atque Kimchius et in comm. et sub rad. מצד.

19, 12 הֹבִישׁ sine Vav radicis. Non est in numero quattuor plene scriptorum.

19, 14 וַתֵּצֵא cum accentu ultimae. Kadma ante Geresch toni recessionem non admittere solet. Alia exempla sunt Gen. 19, 14. Ex. 22, 5. Jud. 9, 20. Jer. 44, 28.

20, 1 בחמִשִׁי Schin raphatum consensu codicum et Masorae: ג' חסרין.

20, 4 התשפֹט sine Vav in codd. veteribusque edd. Nota in Bibliis Rabbinicis adjecta: ג' מלאין ad secundum התשפוט hujus versus pertinet.

Ibid. תּוֹעֲבֹת sine Vav plurali.

20, 10 ואבִאם Masora: לית חסר, at v. 28. plene.

20, 11 חקּוֹתי cum Vav plurali in edd. veteribus.

20, 13 אוֹתָם plene in F. H. M. Brix. pariter ac v. 15. Nota in Bibliis Rabbinicis adjecta כ"ה חסר בספר non hujus loci est, pertinet enim ad v. 21. Vide ad 7, 27.

20, 21 אֶת־שבתותי Masora adnotat ad hunc v. et v. 12: ב' בספרא, h. e. bis in libro Ezechielis אֶת (non וְאֶת) ante שבתותי reperitur. Itaque falso aliquot codd. quos Soncin. et Brix. sequuntur: וְאֶת.

20, 22 וַהֲשִׁבֹתִי omnino defective sec. Masoram. Tonum habet penultima sicut Am. 1, 8.

20, 25 ומשפטים לא־יחיו בהם his cum accentibus in E 1. 2. 3. H. M. Mrg. omnibusque veteribus edd.

20, 27 זאת cum Jethib. Differt Brix.: עוֹד זאֹת.

20, 29 אתם הבאים Brix. interpungit אתם הבאים. Interpunctionem receptam sequitur Jacob ben Meir (Tam), quem Moses Coucy in *Semag* (Libro magno praeceptorum) sect. *Nedarim* §. 242. interpretatum esse tradit: „vos qui vana exercetis,“ proinde ac si a rad. הבא (unde talm. הָבָאי vanum, inutile) deducendum sit.

20, 30 הֲבדרך He est interrogativum et Beth nihilominus dagessatum sicut Num. 13, 19. Iob. 23, 6., cf. *Harikma* p. 144.

20, 36 אִתְּכֶם Ven. 1518. 1521 habent אֶתְכֶם.

20, 37 בְּמָסֹרֶת Nisselius primam acuens: בְּמַסֹּרֶת. Refragantur Abulwalîd in *Harikma* p. 146, Kimchi in *Michlol* 95 et Simson, qui omnes מַאֲסֹרֶת formam primariam esse dicunt, nec non Raschi in comm., qui hoc n. a v. מָסַר derivat, cf. Merx, *Joel* p. 47.

20, 38 הַמֹּרְדִים sine Vav, at 2, 3 plene, postulante Masora.

Ibid. יָבוֹא unus quattuordecim locorum, ubi יָבֹאוּ exspectaveris (י״ד דסבירין יבאו), teste Masora magna ad Lev. 11, 34.

20, 40 יעבדני Brix. יעבדני (cum Rebia).

21, 9 צָפוֹן Sic h. l., vide חלופי קריאה.

21, 12 נֶאֱנָח Ven. 1518. 1521 assentientibus E 1. 2. 3. Mrg. scribunt: נֶאֱנָח.

Ibid. וְכָל־ברכים Quater repetitur כל, postremo cum Vav copul. וְכל. Aequalis versus est 2 Reg. 24, 14.

21, 14 אֲדֹנָי Sic h. l. nomen Dei scriptum in J. F. H. Brix. Ven. 1518. 1521. Basil. 1536. Michael. (neque אֲדֹנָי יְהוִה ut in Sonc. neque יְהוִה ut in edd. recentioribus). Nomen divinum hujus versus est unum de CXXXIV veris אדני i. e. non solum legendis, sed etiam scriptis (קל״ד ודאין). Cf. ad Ps. 86, 4.

21, 17 סָפֹק unum de quattuor defectivis.

21, 22 וַהֲנִחוֹתִי Vide 5, 13.

21, 28 בִּקְסָם־ Kuf cum Chatef pathach aeque ac v. 34. in priscis codd. Vide חלופי נקוד.

Ibid. וְהוּא cum Tebir velut in Brixiensi.

21, 35 הָשַׁב Schin pathachatum sicut Jes. 42, 22., secundum notam Masorae: ב׳ (i. e. bis hac cum vocali).

Ibid. מְכֻרוֹתַיִךְ J. scribit מְכֹרֹתַיִךְ ut 16, 3., repugnante Masora quae h. l. adnotat לית. F. idem לית adnotat ad 16, 3.

21, 36 בֹּעֲרִים sine Vav ut Ps. 94, 8.

22, 2 תּוֹעֲבוֹתֶיהָ Vide 11, 18.

22, 4 לַגּוֹיִם Sonc. et Brix. habent בַּגּוים sicut E 1. 3. M. et codex Prophetarum Reuchlinianus. Sed B. C. J. H. F. Mrg. cum lectione recepta לַגּוים consentiunt. F. insuper adnotat: כן הוא בס׳ מדויק, ס״א בַּגּוים.

22, 7 בַעֹשֶׁק Beth pathachatum aeque ac v. 12., teste Masora.

22, 16 לְעֵינֵי גוֹיִם J. notat לית i. e. haec duo sic conjuncta hoc solo loco obvia.

22, 17 בֶּן־אָדָם una de XXXI vocibus Zakef magno instructis, vide Frensdorff, *Massoret. Wörterbuch* p. 3. not. 5.

Ibid. סִגִים et לְסִגִים v. 19. Vide ad Jes. 1, 22.

22, 24 גֻשְׁמָהּ Schin raphatum et He mappicatum in codd. et edit., teste Kimchio in comm. et *Michlol* 31 et lex. Etiam Mas. magna in B. h. l. et in Mrg. ad Ps. 132. hanc vocem habet in catal. alphab. vocum mappicatarum. Perperam in *Ochla* 42 et Mas. fin. p. 21. Dan. 7, 11 adducitur (cf. Norzi). Quod Pinskerus (*Einleitung* p. 156) perhibet, in B גֻשְׁמָה scriptum esse, errore nititur, quem jam Strackius in adnot. ad B profligavit. Masora parva ad גִשְׁמַהּ Dan. 7, 11 adscribit לית, ad גֻשְׁמָהּ item לית, itaque haec duo discernit.

22, 25 טֹרֵף Resch cum Metheg refrenante (העמדה), vide regulam in *Metheg-Setzung* p. 13.

22, 26 הֶעְלִימוּ Scheba sub Ajin syllabam claudit, quapropter Lamed dagessatum, vide *Michlol* 70[b]. et Psalterium 1880 p. VIII.

22, 28 טָחוּ Milel cum Mehuppach prioris, ut recte apud Majum et Reineccium.

22, 30 גֹּדֵר־ Sic recte Lombrosus, Jablonski, Michaelis. Metheg ratione certa (*Metheg-Setzung* §. 11.) ad secundam syllabam, non ad primam vel adeo ad utramque adponi debet. Mrg. ponit גֹּדֵר cum accentu Munach. Vide חלופי נקוד.

23, 5 עַל־מְאַהֲבֶיהָ cum Gaja ut recte in J. Idem valet de בְּיַד־מְאַהֲבֶיהָ v. 9.

23, 6 פָּרָשִׁים רֹכְבֵי Sic interpungit Brix. idque recte uti et v. 12.

23, 10 וְאוֹתָהּ plene in codd. veteribusque edd. Masora docet, hanc vocem ter plene scriptam esse: h. l., 12, 13. et Num. 22, 33., semel defective: Lev. 10, 17. In Masora magna excusa perversum ג׳ חסר וחד מלא mutandum est in ג׳ מלא וחד חסר. Cf. Norzi.

23, 14 חֻקֻּקִים Kuf raphatum. J. plene: חֲקוּקִים.

Ibid. בַשָּׁשַׁר Schin alterum pathachatum sicut Jer. 22, 14. Refertur ad פתחין באס״ף.

23, 15 הַגּוֹרִי adjectivum, non participium, teste Kimchio in comm.

23, 20 פִּלַגְשֵׁיהֶם sine Jod primae. Masora in E 1. 2. F. Mrg. adnotat לית חסר, item Masora parva ms. Etiam Masora excusa hanc notam exhibet, sed loco suo motam. Vulgo editur פִּלַּגְשֵׁיהֶם cum Lamed dagessato, at haec forma dagessata פִּלֶּגֶשׁ merum figmentum est masoretico textui obtrusum.

23, 22 וְהֵבֵאתִים Brix. sicut E 1. J. M.: וְהֵבֵאֹתִים (*va-habeôthîm*).

23, 24 וְקוֹבַע cum Kuf (non Caf) sicut 1 Sam. 17, 38 et accentu ultimae.

23, 35 וַתַּשְׁלִכִי sine Jod hiphilico in B. J. Brix. Ven. 1518. 1521.

23, 37 נִאֵפוּ Brix. נִאֵפוּ cum Zakef.

Ibid. לָהֶם cum J. M. Mrg. Sonc. Brix. Athiana et omnibus eam sequentibus. Falso Ven. 1518. 1521. 1525 exhibent לָהֶן. Praecipiente Masora tantummodo v. 36 continet unum de quattuordecim לָהֶן, vide Mas. magnam ad illum locum et ad Num. 27, 7. Etiam B. ad Ez. 23, 36 idem praeceptum dat, nihilominus 23, 37 recepit להן, insuper adjecta nota י"ד בנו"ן, nempe errans quippe paullo ante contrarium praecipiens.

23, 42 בָּהּ Masora adnotat: ג' רפין מתחלפין, Mrg.: ג' רפין דסמיך למפיק. Vide *Dikduke hateamim* p. 29.

Ibid. סָבָאִים Kamez primae longum est, quare Metheg assumit. Similia sunt יָוסֵף 1 Sam. 27, 4. הַפְּרָזִים Est. 9, 19. אָנוּשָׁא Dan. 4, 13. 14. Propterea haec vocabula non recensentur inter מלין יתירין ו"ו וחטפין קמץ (Mas. fin. p. 28). Vide etiam 34, 25.

23, 45 צדיקם sine Jod ultimae, ut statuitur in Masora ad Ps. 37, 39.

Ibid. נֹאֲפוֹת sine Vav prioris sicut 16, 38. Alterum hujus versus dupliciter defectivum.

23, 47 ובנותיהם plene cum Vav in B. C 2. Mrg. Brix. Non refertur inter quinque defective scripta.

23, 49 תִּשְׂאֶינָה Sin cum Scheba et Alef cum Segol, uti recte Brix., teste Kimchio in comm., lex. et *Michlol* 140[b].

24, 4 נֵתַח Nun cum Zere. In H. et Masora parva ms. accedit nota לֵ.

24, 6 חֶלְאָתָהּ He suffixi raphatum teste Masora in Mrg. לית רפי. Cf. Mas. fin. 21[b] et *Michlol* 30[b].

24, 11 וְחָרָה cum accentu penultimae (a v. חרר). Masora adnotat לית בטעם; in J. distinctius: ב' מלעיל, scilicet h. l. et Iob. 30, 30.

24, 14 בָּאָה cum accentu ultimae participium, teste Mas. fin. 15[b].

24, 16 בְּמַגֵּפָה Masora: לית, itaque falso Ven. 1518 בַּמַּגֵּפָה.

24, 17 תַּעְשֶׂה Ajin cum Scheba syllabam claudente in codd. omnibusque edd. veteribus, pariter ac תַּעְשׂוּ v. 22.

24, 21 וּמַחְמַל Manasse ben-Israel 1635 edidit וּמַחְמַד. Ceterae edd. omnes et codd. fere omnes exhibent ומחמל, quam lectionem

omnes veteres translatores, grammatici et commentatores ante oculos habuerunt.

24, 24 בְּבֹאָהּ sine Vav in B. J. veteribusque edd. Tantummodo Jos. 15, 18. Jud. 1, 14 plene scriptum esse a Masora traditur.

24, 26 לְהַשְׁמָעוּת Brixiensis: לְהַשְׁמָעוֹת.

25, 5 לְמִרְבַּץ cum Munach in Brixiensi et codd. velut J. Mrg.

Ibid. וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה unus de undecim versibus in hanc formulam desinentibus, teste Mas. fin. p. 4., quamobrem falso B. וִידַעְתֶּם.

25, 6 מַחְאֲךָ Cheth cum Scheba quiescente similiter ac וְרִקְעֲךָ *Michlol* 37 b. Nonnullae edd. sicut M. scribunt מַחֲאֲךָ.

25, 8 אֲמֹר Alef cum Chatef pathach in Brix. Compl. Ven. 1518. 1521. ducibus B. C 1. 2. E 1. F. J. M. Mrg. et teste Masora, quae hanc vocem in catalogis חד מלעיל וחד מלרע (Mas. fin. p. 2) et חד ה וחד הא (ibid. p. 22) in ratione ducit, unde apparet, eam Alef cum Chatef pathach legere. Masora quoque parva adscribit לית, eandem notam habet J. In B. expressius notatum est: בֲּ׳ לך וחד האמר i. e. bis cum Chatef pathach, scilicet h. l. et Prov. 25, 7., semel הַאֲמֹר Iob. 34, 18.

25, 13 וְנָטִתִי sine Jod medio in E 1. 2. J. Mrg. cum nota לית חסר, quam Masora quoque parva ms. suppeditat.

26, 2 אֲשֶׁר־אָמְרָה Kadma occupat ultimam uti recte in J., quoniam ante accentum conjunctivum tonus plerumque non regreditur. Brix. interpungit אֲשֶׁר אָמְרָה.

26, 4 חוֹמֹת sine Vav plurali, quemadmodum, ut Masora ait, quinquies: h. l. 2 Reg. 25, 10. Thren. 2, 7. Neh. 2, 13. 4, 1 et ubique in libro Jeremiae.

Ibid. וְסִחֵתִי Sic Soncin. et Brix. adsentiente J. Mrg. sine Jod post Cheth. B. in textu habet וְסִחֵיתִי et in margine י׳ ל׳ ק׳ ופול׳ וסחותי כת׳, utrumque puto corrupte.

26, 9 קָבָלּוֹ ad similitudinem formae קָטָנִּי (1 Reg. 12, 10) *Michlol* 172 b.

Ibid. בְּחֹמוֹתָיִךְ Prima defectiva in Ven. 1518. 1521 Athiana sicut in B. C 2. Mrg. Masora adnotat לית וכתיב כן. Etenim Jes. 60, 10 חֹמֹתַיִךְ omnino defective scriptum.

26, 10 פָּרָשׁ Resch h. l. pathachatum, testibus Masora ad Jer. 4, 29. Mas. fin. 52 b. et *Michlol* 162 b. 171 b.

Ibid. חוֹמוֹתַיִךְ cum duobus Vav. F. adnotat ד׳ מלאין, item ad v. 12. et 27, 11.

26, 14 אני יְהֹוִה דברתי In Soncin. praeeuntibus B., Cod. Prophetarum Reuchliniano et paucis aliis nomen Domini omissum est.

26, 15 בֵּהָרֵג Beth cum Zere quippe contractum ex בְּהֵהָרֵג uti Parchon sub הרג et *Michlol* 60ᵇ. 63. dicunt. Zere ultimae adscriptam habet virgulam refrenantem (העמדה).

26, 18 יֶחֶרְדוּ Cheth cum Scheba teste Chajug sub אהב et Kimchio.

26, 20 כָּחֳרָבוֹת cum praepositione כ in codd. veteribusque edd. Sic Raschi quoque legit. Masora adnotat לית, in B: לית בכ״ף, neque deest haec vox in catalogo vocum semel a Caf incipientium (Mas. fin. 38. *Ochla* 19). E contrario בֶּחרבות bis exstat: Ez. 13, 4. Jes. 48, 21.

26, 21 וּתְבֻקְשִׁי Tav cum Chatef pathach et Kuf raphatum, testibus Abulwalîdo in *Harikma* 103 et Kimchio in comm. et *Michlol* 55ᵇ.

27, 4 כָּלֲלוּ Lamed, ut regula poscit, cum Chatef pathach, similiter וְשָׁמֲמוּ 26, 16. Immanuel in לוית חן cap. 8. hoc exemplo utitur ad confirmandam regulam, ex qua Scheba mobile literae repetitae in Chatef transit, id quod Norzium praeteriit.

27, 5 בָּנוּ Milel propter נסג אחור, vide Aben-Ezrae *Moznaim* 36.

27, 6 מִשּׁוֹטַיִךְ In F. exstat nota: בס׳ מוגה מַשּׁוטיך. At Kimchi in comm. et *Michlol* 190ᵇ. testimonio suo Chirek comprobat.

27, 8 וארוָד Vav kamezatum in plerisque codd. omnibusque veteribus edd. Item v. 11.

27, 9 גְבַל hic patachatum, in Ps. 83, 8 kamezatum, testibus Mas. fin. 52ᵇ. *Ochla* 23. *Michlol* 163.

27, 10 וְכוֹבַע Milra sicut 38, 5., at 1 Sam. 17, 5. Jes. 59, 17 Milel, vide *Harikma* 104 et Kimchii lex.

27, 11 שלטיהֶם Brix. שלטיהֶם cum Rebia.

27, 12 עִזְבוֹנַיִךְ Zajin dagessatum, cf. Kimchii lex.

27, 13 תּוּבַל Beth pathachatum, uti, auctore Masora, sexies: h. l., 32, 26. Gen. 4, 22 (bis). Jes. 66, 19. Ps. 45, 15. Vide etiam חלופי נקוד. Plene, ut h. l., cum Vav radicis quinquies occurrit, praeter h. l. Gen. 4, 22 (bis). Jes. 66, 19. Ps. 45, 15.

27, 16 וְרָאמֹת Alef post Resch quiescit et Vav plurale desideratur pariter ac Deut. 4, 43. Jos. 20, 8.

27, 17 וּפַנַּג cum Pathach utriusque syllabae, teste *Michlol* 171ᵇ. Reuchlinus in l. de accentibus 1518 f. VIIIᵇ. haec habet: Quidam libri habent פָּנָג utrobique per camez, sicut liber meus

quem Roma mecum attuli, supra quam pervetustum. Alii autem פַּנַּג prima per patha et secunda per camez, et sic impressi tenent. Sed habeo alterum quoque antiquissimum et valde emendatum qui . . continet פַּנַּג ubique per patha, et eundem hic [in recensione formarum nominalium] sequimur.

27, 20 לְרִכְבָּה He suffixi non mappicatum, ut postulant Mas. fin. 21[b]. et *Ochla* 44.

27, 21 עֲרָב Resch kamezatum in C 2. F. Mrg. Brix. Compl. Masora עֲרָב hujus loci et Jer. 25, 24. 2 Chr. 9, 14 non discernit, ad בַּעֲרַב autem Jes. 21, 13 adnotatur לית פתח (hoc unum pathachatum).

Ibid. וְאֵילִם sine Jod plurali, jubente Masora, uti et 40, 10. 2 Chr. 13, 9.

27, 23 וְכַנֶּה Nun segolatum in E 1. 2. 3. J. omnibusque veteribus edd.

Ibid. וְעֶדֶן unum de quattuor dupliciter segolatis, teste Masora, cf. *Michlol* 167[b].

27, 24 בְּרֹמִים Masora parva ms. adnotat לית וחסר.

27, 26 הֵבִאוּךְ sine Jod hiphilico in veteribus edd. convenienter Masorae ad Jer. 17, 26.

Ibid. אֹתָךְ Textus Norzianus per errorem habet אוֹתָךְ, neque enim hic versus, sed 16, 57 a Masora sedecim אוֹתָךְ plene scribendis adcensetur.

Ibid. רוּחַ הַקָּדִים Brix. sicut E 2. 3. רוּחַ הַקָּדִים non aeque bene.

27, 27 בְּדֶקֵךְ cum Munach in C 2. E 2. 3. F. J. Mrg. et Brixiensi.

Ibid. וּבְכָל־קְהָלֵךְ unus quinque locorum, notante Masora, ubi proclivis esse possis ad legendum וְכָל־ (ה׳ דמטעין).

27, 28 מִגְרֹשׁוֹת Resch cum Cholem (*migrôschôth*) in codd. omnibusque veteribus edd., attestante Kimchio in comm. Masora adnotat לית וכתיב כן h. e. unicum quippe in postrema plenum, in penultima defectivum. B. habet מִגְרָשׁוֹת. Falsum est מִגְרְשׁוֹת editionum recentiorum. Vide Norzium.

27, 31 קָרְחָה cum He E 3. F. J. M. Mrg. Compl. idque recte. Vide חלופי מערבאי.

27, 32 כְּדֻמָה Masora adnotat לית וחסר, itaque sumit Mem non esse dagessatum.

28, 4 בְּאֹצְרֹתֶיךָ Utrumque Vav deest in Soncin. adstipulante J. Mrg.

28, 7 יְפִי cum Scheba simplice (*Harikma* 12[b]. *Michlol* 196[b]).

28, 8 יוֹרִידוּךָ omnino plene in F. J. omnibusque veteribus edd.

28, 9 מְחַלְלֶיךָ cum Jod plurali in Compl. assentientibus F. J. M. Mrg. et B., ubi notatur: לית ומלא.

28, 12 וְאָמַרְתָּ לּוֹ his cum accentibus Brixiensis. Vide 35, 3.

Ibid. חוֹתֵם Tav cum Zere participii in codd. omnibusque libris emendatis. Cf. Norzi.

28, 13 מְסֻכָתֶךָ Caf raphatum in codd. sicuti Prov. 15, 19. Masora adnotat לית וחסר.

Ibid. וְיָשְׁפֵה Pe raphatum et segolatum quemadmodum Ex. 28, 20. 39, 13. Masora: ג' i. e. ter obvium.

28, 14 אַתְּ unum de tribus בלשון זכר (sensu masculino): Num. 11, 15. Deut. 5, 24 et h. l.

28, 17 לְרַאֲוָה־בָךְ makkephatum in F. veteribusque edd. similiter ac וְאַהֲבָה־שָּׁם Prov. 25, 17., convenienter regulae Ben-Ascher. J. sejuncte לראוָה בָךְ ut Ben-Naftali solet.

28, 18 בְּעֶוֶל cum gemino Segol in codd. veteribusque edd. Id ipsum testantur Chajug in ספר הנקוד (p. 186 ed. Dukes), Abenezra in *Zachoth* 38ᵇ, Kimchi in *Michlol* 170ᵇ. et lex., Ben-Bileam in טעמי המקרא, Jekuthiel et Moses Punctatores in ipsorum דרכי הנקוד. Athiae בְּעָוֶל, quod postea imitatores reddiderunt, error est, quo seductus Lippmann in *Zachoth* Abenezrae ab ipso edito f. 38ᵇ. verum textum adulteravit.

Ibid. וָאוֹצִא cum servo Kadma E 1. 3. Brix.

28, 25 כֹּה אָמַר quater in libro Ez. his cum accentibus: h. l. 44, 9. 45, 18. 46, 1.

28, 26 מִסְּבִיבוֹתָם omnino plene in Brix., et recte quidem. In J. et Zabarensi adnotatur: לית ומלא. Etiam Masora parva ad 2 Reg. 17, 15 ad hoc Ezechielis spectat.

29, 2 כֻּלֹּה H. J. Zabar. Compl. legunt כֻּלֹּה. At Masora hunc locum quattuor illis, quibus כֻּלָּה inest, adnumerat: h. l. Jes. 48, 6. Iob. 34, 13. 38, 18. Cod. de Rossi 782 hocce dictum memoriale tradit: סימן, ישראל כֻּלוֹ, מצרים כֻּלֹּה, אדום כֻּלָּא.

29, 10 מִמִּגְדֹּל Masora tum ms. tum impressa adnotat: ב' וחסר, bis defective, scil. h. l. et 30, 6. Falso igitur B. ממגדל.

Ibid. סְוֵנֵה, E 2. 3. H. Mrg. cum Segol ultimae סְוֵנֶה; item 30, 6.

29, 12 מָחֳרָבוֹת Cod. Zabarensis adnotat: לית קמץ ומלא, cf. *Dikduke hateamim* §. 45.

Ibid. וַהֲפִצֹתִי Masora: לית חסר דחסר. Vide 30, 23.

Ibid. וְזֵרִיתִים cum Jod mediae et ultimae, Masora: לית מלא דמלא.

29, 16 אֲנִי אֲדֹנָי יְהֹוִה׃ H. exhibet אֲנִי יְהוָה׃; etiam in J. initio sic scriptum erat, postea in margine אֲדֹנָי suppletum. At in F. h. l. ad וידעו כי אני אדני יהוה adnotatur: ב׳, i. e. bis reperitur haec sermonis divini clausula, scilicet h. l. et 28, 24.

29, 18 גְּדוֹלָה plene in E 1. 2. M. Mrg. Soncin. Brix. Non pertinet ad octo defective scribenda in Prophetis et Hagiographis.

Ibid. לָא־הָיָה cum accentu ultimae duce Brixiensi.

Ibid. הָעֲבֹדָה sine Vav in codd. veteribusque edd.; etiam apud Athiam. Masora docet hoc vocabulum semper defective scribi, excepto libro Chronicorum, attamen ibi quoque bis defective scriptum exstat: 1 Chr. 9, 19. 28.

30, 4 וּבָאָה Milra teste Kimchio in Comm. et *Michlol* 112.

Ibid. בִּנְפֹל Brixiensis sicut B. legit בִּנְפֹּל cum Pe dagessato. At in J. adjecta lineola Raphe indicatur, בנפל legendum esse. Vide *Abodath Jisrael* p. 331.

Ibid. יְסוֹדוֹתֶיהָ omnino plene in B. F. Soncin. Brix. Aliter Thren. 4, 11: יְסֹדֹתֶיהָ. Masora parva adnotat: ב׳ חד מלא וחד חסר. Consentit Masora ad Gen. 49, 6.

30, 5 הָעֵרֶב Ajin cum Zere in M. Mrg. Compl. Ven. 1518. 1521. pariter ac Jer. 25, 20 teste Kimchio in lex.

30, 9 בַּיּוֹם cum praepositione ב in B. C 1. 2. J. Mrg. Compl. convenienter Masorae, quae hunc locum non adnumerat undecim illis quibus כַּיּוֹם legitur (Mas. fin. 35. itemque in Mas. magna Codicis Hieros. ad Jes. 9, 3). Cod. de Rossi 413 adnotat: כן בהללי et de Rossi 440: בַּיּוֹם לפי המסרת.

30, 12 חָרָבָה Masora: לית; itaque falso B. חָרְבָּה.

30, 14 פַּתְרוֹס plene in codd. Soncin. Brix. Compl. Sic ubique, nusquam defective.

30, 17 וּפִי־בֶסֶת F. adnotat: לית ותרין מלין.

30, 18 חָשַׂךְ cum Sin teste Masora ad h. l. et Gen. 39, 9. Cf. Kimchii comm. et lex.

Ibid. תַלַכְנָה Lamed pathachatum sicut in v. antecedente; ad utrumque notatur פתח.

30, 21 שַׁבַרְתִּי Beth pathachatum. Est unum de פתחין באס״ף.

30, 22 זְרֹעֹתָיו sine Vav in utroque sicut Jud. 16, 12. B. adnotat חסר דחסר.

30, 23 והפצותי Recte in F. sine Jod hiphilico, item v. 26. Masora: ב׳ כתיבי כן ובענין. In 29, 12 autem וַהֲפִצֹתִי omnino defective scriptum, in 22, 15 וַהֲפִיצוֹתִי omnino plene.

30, 23 וְזֵרִיתִם sine Jod primae personae, postulante Masora לית כתיב כן. At in Jer. 49, 32. 36 וְזֵרִתִים sine Jod medio scriptum. Vide supra 29, 12.

31, 2 הֲמוֹנוֹ hoc solum cum Vav suffixi, reliquis libri locis haec vox non in Vav, sed He desinit: הֲמוֹנֹה. B. adnotat: לית בספרא בו״ו; Masora excusa: ג׳ ומלאין i. e. ter haec forma in Vav exit et plene scripta est, scilicet h. l. et Jes. 5, 13. Jud. 4, 7. Cf. ad v. 18.

31, 2 אֶל־מִי דָמִיתָ בְגָדְלֶךָ his cum accentibus in J. et Brixiensi.

31, 4 סְבִיבוֹת plene in codd. omnibusque veteribus edd. jubente Masora.

31, 5 סַרְעַפֹּתָיו desinens in ָיו sine differentia Scripti et Legendi in codd. veteribusque edd. At פֹּארֹתָו hujus versus in Chethib sine Jod scriptum, accedit autem in Keri פֹּארֹתָיו.

31, 7 וַיְּיִף Mrg. exhibet hancce marginalem: במחזורא רבא נקוד וַיְּיִף וַיְיַשְּׁרם (2 Chron. 32, 30), ולרב פינחס ולרב חביב וַיְּיִף וַיְּיַשְּׁרם. Cf. Norzi et חלופי הנקוד.

31, 8 בְּגַן cum Munach in Brix. ad exemplum codicum.

31, 9 כָּל־עֲצֵי cum Munach uti in omnibus edd. veteribus aeque ac v. 14. 16.

31, 11 אֵל Soncin. et Compl. scribunt אֵיל cum Jod medio. Assentiunt C 1. 2. E 3. J. M. Mrg. Etiam Masora parva ms. adnotat לית מלא בחילא et in Cod. de Rossi 413 adscriptum est כן בהללי. At haec est propria Orientalium scriptura, ut a Kimchio in comm. et lex. edocti sumus.

31, 15 האֲבַלְתִּי cum Geresch vel, quod non minus aptum, cum Rebia sicut in J. Zakef vero האֲבַלְתִּי plurimarum edd. non est ferendum.

31, 18 הֲמוֹנֹה cum He suffixi sicut praeter hunc locum tribus aliis: 32, 31. 32. 39, 11., teste Masora.

32, 2 בְּנַהֲרוֹתֶיךָ cum Vav plurali sicut נהרותם in B. F. J. M. Brix., jubente Masora. Cod. de Rossi 762 in margine discrepantem lectionem notat: בס׳ הללי בנהרותַיִךְ.

Ibid. וַתִּרְפֹּס, Mrg. adnotat: לית כתיב סמ״ך. Ven. 1518. 1521. 1525 perperam ותרפש (cum Sin). Vide Kimchium in lex. et Norzium.

32, 4 אֲטִילֶךָ Caf raphatum. Vide ad Ps. 81, 17.

32, 7 וְכִסֵּתִי sine Jod medio in J. Sonc. Brix. sicuti 31, 15.

32, 11 תְּבוֹאֶךָ Caf suffixi raphatum contra morem.

32, 16 תְּקוֹנְנָה Nun alterum dagessatum est quippe assimilatum

Nun radicis continens (pro תְּקוֹנֵנָּה), testibus Kimchio in comm. et Parchone sub rad. קון. Nun prius segolatum in Ven. 1518. 1521. Basil. 1636. Lombros., assentientibus C 1. F. J. M. Mrg. Eodem modo haec vox legitur in *Michlol* 22[b]. et *Dikduke hateamim* §. 55. Immerito dissentit Ed. Koenig, *Lehrgebäude* p. 454.

32, 20 מָשְׁכוּ Mem cum Kamez chatuf imperativi, teste Masora: לית וחטף. Cf. Kimchi in comm., lex. et *Michlol* 18[b].

32, 21 אֵלֵי F. Mrg. adnotant לית חסר. Vide Kimchii lex. sub איל.

32, 26 מְחַלְלֵי Lamed cum Chatef pathach uti apud Kimchium.

32, 27 מִלְחַמְתָּם in J. recte cum Telischa magno. Brixiensis sic interpungit: אשר־ירדו שאול בכלי מלחמתם.

Ibid. עֲוֹנֹתָם defective in B. J. sicut traditum est et hic et Lev. 16, 22. Jes. 53, 11.

Ibid. עצמותם plene in B. J. Mrg. Soncin. Brix. uti et Mi. 3, 2.

32, 30 צִידֹנִי plene in J. Mrg. ut praecipit Masora.

Ibid. מִגְבוּרָתָם Gimel per anomaliam absque Dagesch, testibus Abulwalîdo in *Harikma* 166 et Kimchio in comm. et *Michlol* 46[b].

33, 4 וַתָּבוֹא cum accentu ultimae pariter ac v. 6. 2, 2. in codd. omnibusque edd. veteribus. Haec forma retrocessum vocalis non admittit.

33, 11 שׁוּבוּ שׁוּבוּ מדרכיכם הרעים Sic interpungi oportet cum E 2. 3.

33, 13 וְהוּא בטח cum Tebir E 1. 3. et Brixiensi.

Ibid. תזכרנה Sic scribendum et hic et v. 16 (non תזכרן) cum B. C 1. 2. F. J. M. Mrg. et omnibus edd. veteribus.

33, 21 לְגָלוּתֵנוּ sine Jod post Tav sicut 40, 1 in Compl. sec. codd. ut postulat Masora. Cf. Norzi.

33, 22 בּוֹא plene uti et prius in hoc versu. Masora parva ms. expresse notat: ב׳ מלאין בפסוק, idem adscriptum est in C 1. Etiam in Masora magna hujus codicis Curtisiani et codicis Hierosolymitani ad 2 Reg. 16, 11., ubi tredecim בוא plene scribenda recensentur, ad Ez. 33, 22 adnotatur ב׳ בו (bis in hoc versu). Illa tredecim teste Masora ms. sunt haecce: Gen. 24, 31. 39, 16. 43, 25. Lev. 25, 23. Jos. 10, 27. 2 Reg. 16, 11. Jes. 2, 10. 30, 8. Ez. 33, 22 (bis). 38, 18. Joel 3, 4. Mal. 3, 23. Porro sic scribitur in toto libro Samuelis omnibusque Hagiographis praeter 2 Sam. 14, 32. 2 Chr. 25, 8. Ps. 105, 19. 126, 6. Est. 5, 14. Quae in Bibliis Rabb. hoc de vocabulo reperiuntur non accurata sunt.

33, 24 אֹמְרִים Tosefta ad *Sota* cap. 6 legit: הֵמָּה אמרים.

33, 25 וְעֵינֵכֶם sine Jod plurali. F. et Masora parva ms. adnotant לית חסר.

34, 2 הֹוֹי רֹעֵי his cum accentibus in codd. et omnibus veteribus edd., etiam apud Norzium.

34, 10 וְדָרַשְׁתִּי Mrg. habet ׀ וְדָרַשְׁתִּי cum Legarmeh.

34, 12 נְפֹרָשׁוֹת cum Schin teste Kimchio. Vide etiam nostrum לקט צבי p. 261.

34, 16 אַשְׁמִיד. Lutherus transtulit: *wil ich behüten*, quamquam Brix. ei offerebat אַשְׁמִיר, sequens auctoritatem Vulgatae (LXX et Syri). Nullo in codice אֶשְׁמוֹר reperitur, nedum אַשְׁמִיר, quod indoli linguae repugnat.

Ibid. בַּמִּשְׁפָּט Beth dagessatum in F. Mrg. Brix. ut postulat regula בְּמ.

34, 20 וּבֵין שֶׂה Tifcha Mercha ut recte in Brixiensi.

34, 21 תֶּהְדֹּפוּ Brix. scribit תַּהְדֹּפוּ. Vide ad Prov. 10, 3.

34, 23 לָהֶן, J. habet לָהֶם, quae est lectio Orientalium.

34, 24 דָוִד Orientales nomen regis h. l. plene scribunt.

34, 25 בַּיְּעוֹרִים Keri: בַּיְּעָרִים. Sic J. Mrg. Simile est הפְּרָזִים (Est. 9, 19), vide 23, 42. B. habet hic nullam Scripti et Legendi differentiam. Cf. Norzi.

34, 31 וְאַתֵּן Tav cum Zere (*Michlol* 214).

35, 3 וְאָמַרְתָּ לּוֹ cum Munach ultimae in M. et Brix. Vide 28, 12.

35, 6 יִרְדְּפֶךָ Daleth cum Chatef Kamez ad morem Ben Ascheri. E 1. adnotat: כן הוא בכל המדויקים. Cf. Kimchii comm. lex. et *Michlol* 20.

35, 7 לִשְׁמָמָה pariter ac שְׁמָמוֹת v. 9. *Harikma* 57. *Michlol* 176. M. exhibet לִשְׁמָמָה וּמְשַׁמָּה.

35, 11 מִשִּׂנְאָתֶיךָ cum Jod anomalo post Segol (*Michlol* 165).

36, 2 הָיְתָה־לָּנוּ makkephatum in Brix. sicut in J.

36, 3 וַתַּעֲלוּ cum Mercha ante Tebir in eodem vocabulo, vide *Dikduke hateamim* §. 20. *Mischpete hateamim* 26 b.

36, 4 הַשֹּׁמֵמוֹת Mem cum Zere apud Norzium sicut in E 3. J. Mrg.

36, 5 כֻּלָּא desinens in Alef (pro He raphato), teste Masora, cf. *Michlol* 92.

Ibid. בִּשְׁאָט unum tredecim vocabulorum quae in st. constructo retinent Kamez, vide *Dikduke hateamim* p. 37.

36, 8 וּפֶרְיְכֶם, E 3. J. legunt וּפְרִיְכֶם. Cf. Norzi.

36, 10 וְנִשְׁבּוּ defective in B. E 2. 3. J. Mrg. Masora parva ms. adnotat: לית וחסר. In B. adscriptum est חסר בעלמא (defective ut solet).

36, 11 וְהֵיטִבֹתִי Sic scribendum postulante Masora ad 1 Sam. 25, 31. Vide etiam Norzium.

36, 13 גּוֹיֵךְ Keri: גּוֹיַיִךְ, item וְגוֹיֵךְ v. 14. 15., teste Kimchio.

36, 14 תְכַשְּׁלִי, Keri: תְשַׁכְּלִי, teste Mas. fin. 27.

36, 15 וְלֹא Versus incipit a וְלֹא et deinceps bis repetitur לֹא. Talium versuum praeter hunc duo exstant: Deut. 7, 3. Jos. 7, 12. (Masora ms.).

36, 19 וַיִּזָּרוּ cum Tifcha ultimae uti in Brixiensi similiter ac וַיִּמָּחוּ Gen. 7, 23.

36, 22 אֱמֹר ׀ לְבֵית Sic interpungit Brix. et inter codices E 2. 3. F. Eodem modo accentus se excipiunt 14, 6. 20, 30. 24, 21.

Ibid. כִּי אִם־לְשֵׁם his cum accentibus in codd. omnibusque veteribus edd.

36, 23 בָכֶם לְעֵינֵיהֶם Sic recte Soncin. Brix. Compl. cum plerisque codd., postulante Masora, quae viginti quattuor לעיניהם numerat, in his locum de quo agimus. Vide Norzium. Etiam in F. et H. adscriptum est כ״ד, item in B. et Masora parva ms.: לעיניהם כ״ד. Versiones antiquae hanc ipsum lectionem sequuntur. Codex Hillelianus exhibebat בהם לעיניכם, id quod cognoscitur ex adnotatione ad h. l. in Kennicot 204. 642. de Rossi 17. 34. 413. et in H. ubi expressius quam alibi adnotatur: בהללי בהם לעיניכם, ובבבלי בכם לעיניהם. Verum Masora ad Jer. 16, 9 hunc locum non recenset inter octo לעיניכם, sed, ut supra diximus, inter viginti quattuor לעיניהם.

36, 25 גִּלּוּלֵיכֶם unum de octo vocibus duplici accentu Mercha Tifcha insignitis velut תּוֹעֲבוֹתֵיכֶם (44, 6), vide *Mischpete hâteamim* 22[b].

36, 26 לָכֶם H. habet בָכֶם.

36, 34 הַנְשַׁמָּה Nun raphatum cum antecedente Gaja sicuti וְהַנְשַׁמּוֹת v. 35. Recte H., auctore Dunasch in *Teschuboth* p. 34 (ed. Schröter). Vide ad 40, 43.

36, 35 החרֵבות Resch cum Zere quemadmodum v. 38., postulante Masora.

36, 38 כֵּן תִּהְיֶינָה H. interpungit כֵּן תִּהְיֶינָה הֶעָרִים.

37, 8 גִּדִים sine Jod prioris in Compl. Ven. 1525. Nissel, praeeunte J. Mrg. et B. qui adnotat חסר יוד קדמא.

Ibid. וַיִּקְרַם Resch kamezatum in E 1. addita nota לית וקמץ, eadem exstat in Masora parva ms. Idem testatur *Michlol* 19.[b].

37, 9 בֶן־אָדָם recte cum Telischa parvo in Brix. Patrocinantur E 2. 3. F. H. J. Mrg.

37, 16 וּכְתֹב prius in hoc v. defectivum in codd. veteribusque edd., posterius autem est in numero quinque plene scribendorum, ut docet Masora ad 24, 2.

37, 19 אֶת־עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד his cum accentibus in H. Mrg. atque Ven. 1518. 1521.

Ibid. אֹתָם defective in E 1. 3. H. J. et Zabar. sicut v. 21. 22. 23. Vide ad 7, 27.

37, 24 וְחֻקּוֹתַי cum Vav plurali in J. Mrg. Zabar. Non est de novem defectivis.

38, 2 וְתֻבָל sine Vav in edd. veteribus sicut v. 3. et 39, 1. Vide 27, 13.

38, 7 קְהָלֶךָ sine Jod post Lamed ut v. 13. in Soncin. Brix. Ven. 1525 ex auctoritate codicum. Masora adnotat ב׳ sine distinctione scriptionis.

38, 8 תָּבוֹא ׀ אֶל־אֶרֶץ ׀ bis Lagarmeh teste Chajugo.

38, 12 בַּז numeratur inter פתחין באסף. In F. accedit nota: כל לישנא פתח במ״א יתר הַבָּז (semper pathachatum praeter unum Num. 31, 32).

38, 13 קְהָלֶךָ Masora parva: ב׳ ורפי. Vide חלופי נקוד.

39, 3 שְׂמֹאולֶךָ cum Vav otioso post Alef in B. E 1. 2. F. Mrg. Brix. teste Masora.

39, 11 וְקִבְרוּ Brixiensis: וְקָבְרוּ.

39, 16 הָאָרֶץ J. habet בָּאָרֶץ, quam lectionem Raschi sequi videtur.

39, 17 הַנִּבְאִים Nisselius oscitanter הַנְּבִאִים.

39, 19 וַאֲכַלְתֶּם חֵלֶב his cum accentibus bene Brixiensis.

Ibid. מִזִּבְחִי אֲשֶׁר זָבַחְתִּי his cum accentibus ad exemplum Brixiensis.

39, 28 אֶל־אַדְמָתָם Soncin. Brix. Compl. et aliquot codd. exhibent עַל־אַדְמָתָם. Verum cum עַל conjuncta haec vox nonnisi 28, 25. 34, 27. 36, 17 et 39, 26 reperitur, teste Masora magna ad 36, 17 et Masora parva, quarum utraque ad singulos quattuor locos ד׳ adnotat. Itaque solae illae quattuor עַל habent, verum 39, 28 אֶל־אַדְמָתָם scribi oportet. Sic Concordantiae quoque sub כנס locum nostrum adducunt. Verisimile est, עַל־אַדְמָתָם lectionem Orientalium esse.

40, 3 וַיָּבֵיא scriptura Occidentalium, vide Controversias.

40, 7 אֻלָם sine Vav in codd. veteribusque edd., prout Masora postulat, neque enim pertinet ad quinque plena hujus capitis. In B. adscriptum est חֻסר (defective cum Kibbuz).

40, 8 וַיָּמָד Brixiensis hunc totum versum per errorem omittit.

40, 9 וְאֵלָו Chethîb in edd. veteribus cum Kerî וְאֵלָיו. Teste Masora omnia אֵלָו hujus capitis in textu litera Jod post Lamed carent, excepto uno v. 49. Omnes autem, nullo excepto, sine Jod primae scripta sunt.

40, 14 ואל־אֵיל Sic in codd. omnibusque veteribus edd. Cf. Norzi.

40, 16 תִּֽמֹרִים cum Metheg primae et Mem raphato, quoniam teste Masora Jod primae syllabae ejusque longae modo non scriptum est. Vide ad v. 22.

40, 17 וְרִצְפָה cum Metheg primae et Pe raphato in Brix. prout codices postulant. Item הָרִצְפָה, וְהָרִצְפָה (v. 18. 42, 3. 2 Chr. 7, 3). Tantummodo Jes. 6, 6 et in nomine pellicis Sauli רִצְפָּה (2 Sam. 3, 7. 21, 8. 10. 11) Pe dagessatur, teste Masora ad Prov. 1. Ezr. 1. 2 Chr. 32, 10. *Ochla* 269.

40, 19 הַתַּחְתּוֹנָה cum accentu penultimae, quam anomaliam confirmat nota לית בטעם לעיל; itaque He paragogicum. Cf. *Dikduke hateamim* §. 73. *Harikma* 38.

40, 22 וְתִימֹרָו cum Jod post Tav in B. J. utpote unum de tribus plene Jod scribendis, teste Masora ad Cant. 3, 6. Inde sequitur, Mem formarum defectivarum non esse dagessandum. Vide v. 16.

40, 30 וְאֵלַמּוֹת In H. margo exhibet notam: הפסוק הזה איננו ברוב הספרים ובקצתם ישנו ובקצתם נמחק. Sed Chaldaeus hunc versum vertit, Raschi et Kimchi eum explicant, Masora agnoscit, cf. Masoram magnam ad אֵלַמּוֹת ו' ס"פ (אמות sexies versum claudens) et חלופי קריאה.

40, 31 הַחִצוֹנָה, F. notat ג' חסר יוד. Cf. Masora ad 42, 7.

40, 39 הָעֹלָה plene, quippe quum non referatur in numero quinque defectivorum hujus libri.

40, 42 גָּזִית Zajin non dagessatum, testibus Abulwalîdo in *Harikma* 69. et Kimchio in *Michlol* 181ᵇ. et lex.

40, 43 וְהַשְׁפַתַּיִם Schin raphatum antecedente Gaja in codd. bonisque edd. Similiter לַשְׁפַנִּים Ps. 104, 18. Vide *Metheg-Setzung* §. 20.

Ibid. הַקָּרְבָּן Kuf habet Kamez productum et Beth adspiratur. In F. adnotatur: יש נוקדין הַקָּרְבָן. Mrg. in textu habet הַקָּרְבָן adjecta marginali: לקמחי הַקָּרְבָן, ולר' יונה הק' חטופה והב' רפויה Cf. Kimchii comm. et *Michlol* 153ᵇ. 182ᵇ. atque *Et sopher* 3.

40, 44 לְשָׁכוֹת cum Metheg propter Caf raphatum, teste Simsone in חבור הקונים. Cf. *Metheg-Setzung* §. 45.

40, 44 שָׂרִים cum Schin, teste Masora.

41, 2 הַפֶּתַח cum Rebia ut recte E 1. 2. 3. J. Mrg.

41, 5 וַיָּמָד קִיר Soncin. et Brix. habent וימד אֶת־קיר.

Ibid. הַצֵּלָע In F. et H. adnotatur lectionis varietas: בהללי הצלע פתח.

41, 7 עַל־כֵּן רֹחַב his cum accentibus in codd., quos veteres editores sequuntur.

Ibid. רֹחַב לַבַּיִת cum nota marginali לית. Falso igitur Soncin. et Brix. cum J. רחב הַבית.

41, 9 מֻנָּח J. Mrg. subjiciunt Pathach מֻנַּח, item המֻנַּח, למֻנַּח v. 11.

41, 16 שְׂחִיף cum Sin in B. E 3. J. Mrg. Compl., jubente Masora ad Hos. 2, 5. Sic adducitur a Punctatoribus Simsone et Josepho in catalogis vocum a ש sinistro incipientium itemque a Mose Algâzi in שפת אמת et Isaaco Tschelebi in שמאל ישראל.

Ibid. עַד־הַחַלּוֹנוֹת plene in codd. veteribusque edd. Sequens autem והחלֹנות pertinet a tria illa, quorum penultima defectiva, quare in F. et Mas. fin. 31ᵇ. additur nota ג׳ חסר.

41, 17 עַל־מֵעַל aliter v. 20 עַד־מעל, unum de quattuor paribus semel cum עַל, semel cum עַד conjunctis, vide *Ochla* 218. Falso ibi atque in Masora magna ad Gen. 49, 26 עַל־צידן adjicitur, etenim עַד־צידן non semel, sed bis obvium est: Jos. 11, 8. 19, 28.

41, 18 הַתִּֽמֹּרָה, וְתִֽמֹּרָה v. 19. cum Metheg apud Chirek et Mem raphato, vide 40, 16. 22.

41, 20 הַפֶּתַח in Mrg. adnotatur: בספר מוגה הַבַּיִת.

Ibid. הַהֵיכָל cum punctis superimpositis; item מֹהַקְצֹּעוֹת 46, 22. Vide *Dikduke hateamim* §. 58.

41, 22 ומקצֹעתיו sine utroque Vav in Soncin. Brix. atque F. J.

Ibid. וקירֹתיו sine Vav plurali. Masora excusa ad Ex. 30, 3 e codd. ita corrigenda est ד׳ ג׳ חסרין וחד מלא (quater, ter defective, semel plene).

41, 24 שְׁתַּיִם cum Paschta in plerisque codd. omnibusque edd. veteribus. Ven. 1525 habet שְׁתַּיִם cum Jethib. At vide Norzium et חלופי נקוד.

41, 25 וְעָב kamezatum, teste Kimchio.

42, 5 כִּי cum Telischa parvo in Brix.

42, 9 וּמִתַּחַתה לְשכות Sic Chethib, Keri autem ה transfert ad proximum הַלְּשָׁכוֹת; similiter 2 Sam. 5, 2. Iob. 38, 12., praecipiente Masora.

42, 9 הָאֵ֫לֶּה In E 1. 3. Athnach versum bipartiens apud מהקדים ponitur: וּמִתַּחְתָּה לְשָׁכוֹת הָאֵלֶּה הַמָּבוֹא מֵהַקָּדִים.

42, 11 הַלְּשָׁכוֹת cum Rebia in Ven. 1525 assentientibus E 1. 2. 3. F. J. Mrg.

42, 14 בְּבֹאָם defective sicut 2 Chr. 20, 10. Cetera omnia in Prophetis et Hagiographis plene בבואם scripta sunt, teste Mas. ms., ex qua ea quae ad Exod. 28, 44 edita est corrigi debet.

Ibid. בָּהֵן He cum Segol. *Dikduke hateamim* p. 64.

42, 20 חוֹמָה Milel quippe נסג אחור, vide *Dikduke hateamim* §. 73.

43, 5 הַבָּיִת Brix. sicut E 1. אֶת־הַבָּיִת.

43, 7 כִּסְאִי cum Rebia ut recte J. et Mrg. Brix. singularem interpunctionem exhibet: וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם אֶת מְקוֹם כִּסְאִי.

Ibid. בֵּית־יִשְׂרָאֵל Soncin. hoc quoque loco legit בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. Fallitur, nam Masora numerat non plura quam novem בְּנֵי ישראל in libro Ezech., idque ita ut 43, 7 non sit in numero.

43, 8 וָאֲכַל Vav kamezatum in Brix. Compl. Ven. 1525. Lombros. et plerisque, etiam Norziana, ut fieri oportet, est enim Vav convertens fut. in perfectum, quod contextus requirit et LXX (ἐξέτριψα) Targ. Raschi confirmant. E 1. adnotat לָ.

43, 11 וְאִם־נִכְלְמוּ recte in J. cum Gaja hoc loco. H. ponit Gaja ad Scheba initiale: וְאִם־נִכְלְמוּ. Vide regulam in *Metheg-Setzung* §. 24. 39.

Ibid. וּמוֹבָאָיו ׀ sequente Pasek sicut in H.

Ibid. וְכָל־צוּרֹתָו H. adnotat ו׳ מלין בב׳ טעמי, itaque unum de sex cum duplice accentu, vide Masoram ad Lev. 25, 46.

43, 18 וַיֹּאמֶר אֵלַי בֶּן־אָדָם his cum accentibus recte in H. J.

43, 19 אֲשֶׁר־הֵם makkephatum in Brix. cum H. J.

43, 20 עַל־אַרְבַּע H. adnotat: כן הוגה (sic correcte). Vide חלופי קריאה.

Ibid. קַרְנֹתָיו sine Vav plurali, teste Masora, sicut in Soncin. Brix. subfragantibus codd.

43, 26 יְכַפְּרוּ sine Scripti et Legendi differentia in E 1. 2. 3. F. H. J. M. Mrg. Zabar. et in edd. Norz. et Michael., idque recte teste Masora ad Hos. 1, 1. *Ochla* 135. Vide חלופי קריאה.

43, 27 הַיָּמִים Post hoc vocabulum in J. spatium vacuum est.

Ibid. וְרָצָאתִי pertinet ad quadraginta octo voces, quibus mediis Alef inauditum inest, Mas. fin. 1. *Ochla* 103. *Zachoth* 1ᵇ.

44, 3 נָשִׂיא cum Mercha ultimae in Brix. sicut E 1. 3. J. quemadmodum נָבִיא Deut. 34, 10. לָבִיא Nah. 2, 12. Etenim in

nominibus quorum syllaba finalis ־ִי ad ipsam nominis formam pertinet regressus toni locum non habet, praesertim h. l. ubi accentus Rebia antecedit.

44, 3 אוּלָם Vide *Dikduke hateamim* p. 37 not. a.

44, 4 דֶּרֶךְ־שַׁעַר hoc cum accentu in Brix. sicut in J.

Ibid. אֶל־פְּנֵי sicut 43, 3. Utroque loco Masora adscribit ב׳ (bis), itaque falso Soncin. et Brix. cum M. עַל־פני.

44, 7 לְחַלְּלוֹ E 1. adnotat: במקרא תרגום מצאתי לְחַלֵּל.

Ibid. בְּהקריבכם teste Masora: ב׳ i. e. h. l. et Num. 28, 26. Nathani Concordantiae falso adducunt כְּהקריבכם.

44, 9 אל־מקדשׁי Cod. Kennic. 96 addit לְשָׁרְתֵנִי. Revera ita hic locus citatur *Moed katon* 5. *Taanith* 17ᵇ. *Joma* 71ᵇ. *Sanhedrin* 83ᵇ. *Sebachim* 18ᵇ. 22ᵇ. At reliqui codd. hoc additamentum non habent, neque ejus vestigium exstat in antiquis versionibus.

44, 12 והיו לְבֵית Tebir Mercha ut recte in Brixiensi.

44, 15 וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם Nota in Bibliis rabbinicis adposita ג׳ פסק׳ error est librariorum; scribi oportet: ג׳ סמיכי i. e. haec conjunctio ter obvia est, h. l. et Deut. 27, 9. Jos. 3, 3.

44, 22 בְּתוּלֹת Vide Ps. 45, 15.

44, 25 לְאָח Soncin. sicut F. M. וּלְאָח. Verum Masora poscit לְאָח sine copula, vide Mas. fin. 62ᵇ. *Ochla* 274.

44, 30 כָּל־בִּכּוּרֵי Milra, quoniam regressus accentus (נסג אחור) locum non habet propter antecedentem servum (Telischa).

Ibid. וְכָל־תְּרוּמַת Ven. 1518. 1521 interpungunt וְכָל ׀ תְּרוּמַת. Cf. Norzi.

Ibid. תְּרוּמוֹתֵיכֶם omnino plene. B. adnotat: מלא, Mas. parva: ד׳ h. e. quater pluralis תְּרוּמוֹת omnino plene scribitur, scilicet h. l. et 2 Sam. 1, 21. Prov. 29, 4. Neh. 12, 44., alibi תְּרוּמֹת.

Ibid. עֲרִיסוֹתֵיכם omnino plene in codd. veteribusque edd., postulante Masora ad Num. 20, 21. Mas. fin. 51.

45, 1 עֲשָׂרָה cum accentu ultimae ut recte in M. et Brix.

Ibid. קֹדֶשׁ הוּא בְכָל־ Sic interpungunt J. et Brix.

45, 2 מרבַּע Beth pathachatum in codd. omnibusque edd. veteribus.

45, 3 וּבוֹ cum Tebir ut in J. et Brix.

45, 4 לְבָתִּים, non לַבָּתִּים ut in aliquot codd., quod quidem teste Masora nonnisi Jos. 7, 14 reperitur (Mas. fin. 40. *Ochla* 26).

45, 7 אל־פְּנֵי תרומַת Kadma, deinde Mehuppach in edd. veteribus.

Ibid. מִפְּאַת cum Mercha in edd. veteribus.

45, 8 וְלֹא־יונו cum accentu ultimae.

45, 9 וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה Masora adnotat לית. Etenim est unicum inter ea paria verborum quae a Vav incipiunt, vide Mas. fin. 28. *Ochla* 253. *Dikduke hateamim* p. 76. Itaque falso Soncin. Brix. Compl. cum J. מִשְׁפָּט.

45, 10 יְהִי לָכֶם Masora לית, falso igitur Soncin. יִהְיֶה.

45, 11 הַבַּת unicum בת kamezatum sec. notam masoreticam: לית קמץ. Consentit in C 4. et F. Masora ad Gen. 30, 21 et Num. 27, 9: בַּת כולהון פתח, בר מן חד קמץ מעשר חמר הַבָּת. Quae Abenezra in *Moznaim* 16 et *Zachoth* 37[b] habet errore nituntur.

45, 15 וּלְעוֹלָה Masora לית; etiam in catalogo vocabulorum semel ab וּלְ ordientium hoc ולעולה in ratione ducitur (Mas. fin. 40[b]). Ergo rejiciendum est Soncinatis et Brixiensis לְעוֹלָה.

45, 16 כֹּל H. scribit כָּל־.

45, 17 וְהַנֵּסֶךְ Nun cum Zere, teste *Michlol* 168. *Dikduke hateamim* p. 64.

Ibid. בְּכָל־מוֹעֲדֵי F. adnotat לית. Sunt vero codd., in his B. E 1. 2. H. M. Reuchlin. Dessav., qui וּבְכָל־ exhibeant. Etiam Concordantiae ita hunc versum adducunt et LXX Trg. Syr. Hier. consensu suo lectionem ובכל confirmant. Nihilosecius praesumendum est, בכל sine copula genuinum esse (cf. hujus praepositionis usum Gen. 7, 21 et simil.).

Ibid. לְכַפֵּר בְּעַד his cum accentibus in H.

45, 21 חַג B. H. J. legunt חָג kamezatum, adversante Masora, quae Pathach postulat (Mas. fin. 30[b]). Eandem lectionem tuentur Ben-Bileam et Kimchi in *Michlol* 205[b]. Brix. exhibet חַג cum Jethib sicut Mrg.

46, 2 וְהִֽשְׁתַּחֲוָה cum Gaja apud הִ, aliter autem וְהִשְׁתַּחֲווּ v. 3.

46, 4 הַשַּׁבָּת cum Zakef praeeunte H.

46, 6 תְּמִימִם Cod. de Rossi 674 pluralem ad parentem et pullum referri ex Hilleliano adnotat: כן בהללי לפי שהוא ואביו תמימים. Cf. Kimchium in comm. et Norzium, adde חלופי מערבאי.

46, 10 בְּבוֹאָם plene, vide ad 42, 14.

46, 17 וְשָׁבַת Parchon 2[b]. scribit וְשָׁבָת cum Beth kamezato.

46, 22 מְקֻצָעוֹת cum Vav plurali in codd. omnibusque veteribus edd.

46, 24 הַמְבַשְּׁלִים vide *Dikduke hateamim* §. 34.

47, 1 וְהִנֵּה ׀ cum Legarmeh sicut in Brixiensi.

47, 3 וְקַו pathachatum in omnibus veteribus edd. itemque J. M. Mrg. Vide Jes. 18, 2.

Ibid. אָפְסָיִם Alef cum Kamez chatuf in B. E 1. 2. 3. F. H. J. Mrg. Cf. Norzi.

47, 4 מַיִם בִּרְכַּיִם Reuchlinianus falso מֵי. Vide Kimchium.

Ibid. מֵי מָתְנָיִם In tractatu *Joma* 77[b]. et Tosefta *Succa* III. hic locus adducitur tanquam si scriptum esset בַּמַּיִם מֵי מתנים et revera in Reuchliniano prima manus sic scripserat.

47, 6 וַיְשִׁבֵנִי שְׂפַת Sic Compl. cum C 1. E 2. 3. F. J. M. Mrg. aliis, sic Raschi et Kimchi (in comm. ed. principe 1486) hunc locum allegant. Orientales legere consueverunt ויושבני אֶל־שפת.

47, 8 יוֹצְאִים cum Rebia, vide *Thorath emeth* p. 67.

Ibid. הַגְּלִילָה J. exhibet הַגָּלִילָה cum Gimel kamezato, uti etiam LXX Trg. Syr. legerunt „Galilaeam" vertentes.

47, 9 אֲשֶׁר יָבוֹא־שָׁמָּה his cum accentibus in F.

47, 10 לְמִינָהּ He raphatum. Mas. fin. 21[b]. *Ochla* 43.

47, 11 לֹא יֵרָפְאוּ Codd. plurimi velut Dessaviensis scribunt וְלֹא. לא autem sine copula exhibet praeter M. Mrg. Reuchlinianus codex Prophetarum, Cantabrigiensis pervetustu (No. 12. catalogi Schiller-Szinessii), 12. codd. Kennicott. et 5. de Rossi. Etiam in J. secunda manus sic correxit, Concordantiae ita hunc locum adducunt atque ita legit Tosefta *Succa* VI. Discipuli Menachemi b. Saruk in ipsorum *Teschuboth* adversus Dunasch b. Librat (ed. Stern p. 68) hanc lectionem defendunt et in omnibus bibliis Tiberiensi more interpunctis reperiri ajunt. Dunasch, quem Raschi et editores subsequentis aetatis secuti sunt, lectionem ולא praefert nimirum Orientalem, quam hac ipsa de causa nec Abulwalîd in *Harikma* p. 21 nec Kimchi in *Michlol* 49[b], neque Prophiat Duran in *Maase Efod* 79 commemorant. Etiam LXX Symm. Hier. לא absque ו confirmant. Simile est אֶת־כל Ex. 25, 22., pro quo וְאת־כל Orientalis lectio esse videtur, qua Raschi nititur.

47, 13 גֵּה segolatum (sicut Jes. 40, 4 ubi גֶּיא) teste Mas. fin. 18[b], significatione idem quod זֶה (Targum: דֵּין תחומא Hier.: *hic est terminus*). Vulgo editur non sine codicum (velut Dessaviensis) assensu גֵּה cum inepto Zere.

47, 15 חֶתְלֹן F. adnotat ב׳ וחסר.

47, 19 וְאֶת־פְּאַת sic codd. omnesque veteres edd.

48, 1 חֶתְלֹן ׀ cum Pasek in E 1. J. veteribusque edd., teste Masora.

48, 3 וְעַד־פְּאַת cum Vav copul. h. l. et v. 6., teste Masora: ב׳ בענין (bis hoc in contextu).

48, 8 בְּתוֹכוֹ sic h. l., at v. 15. et 21. בתוכה, teste Masora.

48, 10 וְלָאֵלֶּה unum de quinque vocabulis quae duobus distinctivis Geresch et Telischa signata sunt, vide Masoram ad Gen. 5, 29.

Ibid. וְהָיָה מִקְדַּשׁ Tebir Mercha in codd. veteribusque edd.

48, 16 חֲמֵשׁ חמש alterum scribitur, sed non legitur, *Dikduke hateamim* §. 62., cf. pag. 52. lin. 17.

48, 18 תְּבוּאָתֹה In Hilleliano teste F. dagessatum erat: בהללי תבוא׳ דגש ת״ו.

48, 21 לִתְרוּמַת־הַקֹּדֶשׁ makkephata, ut perhibet Ben-Bileam in טעמי המקרא. Heidenheimius in *Mischpete hateamim* priori dat Munach לתרומת, seductus manca parte Masorae magnae ad h. l.: ב׳ מנהון בו׳ משרתים חוץ מן הגלגל. Haec pars Masorae desumta est e טעמי המקרא et hocce modo suppleatur necesse est: ב׳ מנהון בו׳ משרתים וכל משרתיו מונחים חוץ מן הגלגל. Compendium hujus praecepti masoretici repetitur ad Neh. 13, 15: ב׳ מנהון בו׳ משרתים h. e. duobus locis accentum *Karne phara* (Pazer magnum) sex servi, Galgal et quinquies Munach, antecedunt, scil. Ez. 48, 21 et Ezr. 6, 9. *Galgal* (*Jerach ben-jomo*) is servus est, qui accentum Karne phara sedecim locis obvium semper proxime antecedit.

48, 22 הַלְוִיִּם וּמֵאֲחֻזַּת In edd. Athiae et exemplum ejus sequentibus מֵאֲחֻזַּת sine Vav copul. legitur, et falso quidem, namque hic locus a Masora (ad 46, 7. et in B. ad h. l.) expresse adnumeratur illis octo, in quibus vocabulum Vav copulativo instructum versum inchoat et tertio loco ejus versus iteratur. Accedit quod hujus loci ratio habetur in alphabeto illarum vocum quae semel tantummodo idque in uno eodemque versu occurrunt, vide Mas. fin. p. 15.

48, 23 קָדִימָה plene sec. Masoram, quae hoc vocabulum v. 4. 5 et 27 (neque vero v. 23) defective scriptum esse perhibet.

48, 32 וְשַׁעַר יוֹסֵף cum Vav copul. teste Masora.

48, 34 פְּאַת־ sine Vav copulae. Haec vox est una de vinginti duabus, quae semel in principio versus sine ו et omnibus reliquis locis cum ו leguntur.

II.

חלופי ספר יחזקאל

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae libri Ezechielis inter Occidentales et Orientales controversae.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
מראיהֶן[1]	מראיהֶם	1, 13.
הִוא כתיב, הִיא קרי	הִיא	Ibid.
אגרַע כתיב, אגדַע קרי[2]	אגרַע	5, 11.
אֱזָרֶה[3]	אֱזָרֶה	5, 12. 12, 14.
והנִחֹתִי חסר[4]	והנִחוֹתִי מלא ו״ו	5, 13. 21, 22.
הצפִרה חסר (ומוסרין ב׳ חסר)	הצפִירה מלא	7, 7.
פרִצים חסר יו״ד קדמא	פרִיצִים מלא	7, 28.
ונאשר כתיב, וְנִשְׁאַר קרי[5]	וְנֵאשֲׁאַר	9, 28.
ומִלֵּאתֶים יתיר יו״ד[6]	ומִלֵּאתֶם	11, 6.
וְהִוא כתיב, וְהִיא קרי[7]	וְהִיא	11, 7.
בקרבָּם[8]	בקרבְּכֶם	11, 19.
אל־נביאי כתיב, עַל־ קרי[9]	אֶל־נביאי	13, 2.
אל־בנות כתיב, עַל־ קרי[10]	אֶל־בנות	13, 17.

[1] Sic B. cum nota masoretica, quae, adcenso h. l., quinque מראיהֶן numerat, non quattuor ut Masora nostra (occidentalis).

[2] Sic in B. Cf. Norzi.

[3] Sic B.

[4] Vide supra in Argumentis.

[5] Sic in B.

[6] Masora ad 2 Sam. 21, 9. *Ochla* 132. Occidentales sequitur.

[7] Sic in B. similiter 1, 13. 14, 17. 16, 46. 48. 18, 20. 21, 19. 26, 17. 30, 18. 32, 16.

[8] Sic B. vide Argumenta.

[9] Sic in B. Vide Argumenta et differentiam subsequentum.

[10] Sic recte in P. Vide etiam Strackium ad h. l. Babylonici.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
ההוא כתיב, ההיא קרי	הַהִיא	14, 17.
עַל־הארץ	אֶל־הארץ	14, 19.
אֶל־ירושלם[1]	עַל־ירושלם	14, 22.
הַמְלַחַת[2]	הַמְלַחַת	16, 4.
שֵׁשׁ כתיב וקרי[3]	שֵׁשִׁי כתיב, שֵׁשׁ קרי	16, 13.
לכל־ארץ כתיב, אֶל־ארץ קרי[4]	אֶל־ארץ	16, 29.
הוא כתיב, הִיא קרי	הִיא	16, 46.
הוא כתיב, הִיא קרי	הִיא	16, 48.
כפנה כתיב, כְּנְפָה קרי[5]	כְּפְנָה	17, 7.
שִׁלְחָה דגש[6]	שִׁלְחָה רפי	Ibid.
לעמדה כתיב, לְעָמְדוֹ קרי[7]	לְעָמְדָה	17, 14.
היצלַח פתח[8]	היצלָח קמץ	17, 15.
בנים כתיב, הַבָּנִים קרי[9]	הַבָּנִים	18, 2.
הוא כתיב, הִיא קרי	הִיא	18, 20.
נֶגְבָּה[10]	נֶגֶב	21, 2.
צָפוֹנָה[11]	צָפוֹן	21, 9.

[1] Masora textum Occidentalem munit, quapropter hunc locum non refert inter tredecim אֶל־ירושלם (ad Sach. 14, 17., ubi typographico errore 1 Chr. 15, 3. excidit).

[2] Similiter 22, 12. 23, 35. Vide Argumenta.

[3] Vide Norzium.

[4] Sic in B.

[5] Sic in B. Vide etiam Parchon r. כפן.

[6] Sic in B. idemque valet de 31, 4. Vide Argumenta.

[7] Sic in B. Etiam Simson in חבור הקונים (cap. de verbis) hanc differentiam commemorat, quasi vero Orientales tantum in He raphando discesserint: ואנשי מזרח קורין לְעָמְדָה רפי ואנשי מערב קורין במפיק.

[8] Sic in B. adjecta nota ב׳ i. e. h. l. et 15, 4. contra Masoram nostram quae Occidentales sequens h. l. Kamez et 15, 4. Pathach ponit.

[9] Sic in B.

[10] Sic B. Masora ad 2 Chr. 4, 4. partes Occidentalium sequitur.

[11] Sic B.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
אמר אֲדֹנָי יֱהֹוִה[1]	אמר אֲדֹנָי	21, 14.
עַל־כַּף	אֶל־כַּף	21, 19.
הִוא כתיב, הִיא קרי	הִיא	Ibid.
עד כתיב, עֵת קרי	עַד	22, 4.
לָקַחְתְּ	לָקַחַתְּ	22, 12.
שָׁכַחְתְּ	שָׁכַחַתְּ	Ibid.
עַל־בצעך כתיב, אֶל־ קרי[2]	אֶל־בצעך	22, 13.
וַתֶּעְגַּב סגול[3]	וַתַּעְגַּב פתח	23, 5.
ותרבה כתיב, וַתֶּרֶב קרי	וַתַּרְבֶּה	23, 19.
שָׁכַחְתְּ	שָׁכַחַתְּ	23, 35.
לזועה כתיב, לְזַעֲוָה קרי[4]	לְזַעֲוָה	23, 46.
וקריתְיָמָה כתיב וקרי	וקריתמה כתיב, וקריתְיָמָה קרי.	25, 9.
הִוא כתיב, הִיא קרי	הִיא	26, 17.
כִּתִּיִּים מלא יו״ד[5]	כִּתִּיִּם לית חסר יו״ד	27, 6.
קָרְחָא באל״ף[6]	קָרְחָה בה״א	27, 31.
מִכָּל־ השאטים[7]	בְּכֹל השאטים	28, 26.
חַחִים כתיב וקרי	חחיים כתיב, חַחִים קרי.	29, 4.
הוא כתיב, הִיא קרי	הִיא	30, 18.
שִׁלְחָה דגש[8]	שִׁלְחָה רפי	31, 4.

[1] Sic in B.

[2] Sic ibidem.

[3] Vide Norzium.

[4] Sic in B. Masora una cum Occidentalibus hoc vocabulum nonnisi 2 Chr. 29, 8. et in Jeremia transpositis literis scriptum (מוקדם ומאוחר) esse perhibet.

[5] Ita perhibet F. Cf. Norzi.

[6] Testibus P. S. atque etiam B., ubi notatur באל״ף כתב. Kimchi igitur קָרְחָא scribens Orientalem modum sequitur, namque Masora Occidentalium hoc vocabulum non adcenset desinentibus in Alef (Mas. fin. p. 1). Cf. Argumenta.

[7] Sic B.

[8] Vide supra 17, 7.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
אֵיל מלא [1]	אֵל חסר	31, 11.
אֶל־פני [2]	עַל־פני	32, 4.
הִוא כתיב, הִיא קרי.	הִיא	32, 16.
התיתם כתיב, חִתִּית קרי [3]	חִתִּיתָם	32, 26.
ובבאָה לא מפיק [4]	ובבאָהּ מפיק ה"א	33, 33.
לָהֶם [5]	לָהֶן	34, 23.
דוִיד מלא [6]	דָוִד חסר	34, 24.
כלא כתיב, כְּלָה קרי [7]	כְּלָא כתיב וקרי	36, 5.
עַל־אדמתם [8]	אֶל־אדמתם	39, 28.
הבואני כתיב, הֲבִיאָנִי קרי [9]	הֲבִיאָנִי	40, 2.
ויבוא כתיב, וַיָּבֵא קרי [10]	וַיָּבֵיא מלא יו"ד	40, 3.
ועשרים באמה כתיב, אַמָּה קרי [11]	ועשרים אַמָּה	40, 25.
אל־פני כתיב, עַל־פני קרי [12]	עַל־פני	42, 8.
אֶל־ארבע [13]	עַל־ארבע	43, 20.
וכפרו כתיב, יְכַפְּרוּ קרי	יְכַפְּרוּ	43, 26.
לֶאֱכָל [14]	לֶאֱכוֹל־ כתיב יתיר ו"ו	44, 3.

[1] Vide Argumenta.

[2] Sic B. Masora ad Ex. 23, 17. Occidentales, ut solet, sequitur.

[3] Sic B. Masora facit cum Occidentalibus, vide Masoram ad Prov. 20, 16. atque etiam חלופי קריאה.

[4] Eodem modo dissentiunt in Est. 9, 25. teste B.

[5] Sic B. Masora stat a partibus Occidentalium.

[6] Differentia hunc versum spectat, non 37, 24. ut in catologo excuso traditur.

[7] Sic in B.

[8] Sic B. Vide Argumenta.

[9] Sic in B.

[10] Sic in B.

[11] Sic in B.

[12] Sic in B. Cf. Norzi.

[13] Masora ad Ex. 19, 20. cum Occidentalibus facit.

[14] Sic B. In P. differentia invertitur.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
יצאו כתיב, יֵצֵא קרי [1]	יֵצֵא	Ibid.
תמימם כתיב, תְּמִים קרי [2]	בן בקר תְּמִימִם כתיב וקרי.	46, 6.
וששת כתיב, וְשִׁשָּׁה קרי [3]	וְשֵׁשֶׁת כתיב וקרי	Ibid.
יצאו כתיב, יֵצֵא קרי	יֵצֵא	46, 8.
יֵצֵא כתיב וקרי.	נכחו יצאו כתיב, יֵצֵא קרי.	46, 9.
ארבעת כתיב, אַרְבַּע קרי [4]	אַרְבַּעַת	46, 21.
וַיְשִׁבֵנִי אֶל־שְׂפַת [5]	וַיְשִׁבֵנִי שְׂפַת	47, 6.
וְלֹא ירפאו [6]	לֹא ירפאו	47, 11.
מריבות כתיב, מריבַת קרי [7]	מריבַת	48, 28.

III.

חלופי נקוד של ספר יחזקאל

בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci libri Ezechielis a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro ms. עדת דבורים. Vide *Dikduke hateamim* p. XXXII).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וַאֲנִי בְּתוֹךְ הגולה	וַאֲנִי בְתוֹךְ־הגולה	1, 1.
שְׁתַּיִם [8]	שְׁתַּיִם	1, 11.*

---

[1] Sic in B. h. l. et 46, 8. Aliter dissentiunt 46, 9.

[2] Sic in B. Vide Argumenta.

[3] Sic in B.

[4] Sic ibidem. Masora nonnisi Ez. 7, 2. septem vocibus, quarum Tav redundat, adnumerat, ergo textum Occidentalium confirmat.

[5] Sic B.

[6] Vide Argumenta.

[7] Sic in B.

[8] Eodem modo 41, 24. Lev. 23, 17. Vide *Mischpete hateamim* 19[b].

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
עֲֽל־צִדְּךָ֫ [1]	עַֽל־צִדְּךָ֫	4, 4.
עַֽל־צִדְּךָ	עַֽל־צִדְּךָ	4, 6.*
תֹּֽאכְלֶ֑נּוּ [2]	תֹּֽאכְלֶ֑נּוּ	14, 9.10.
תֹּֽאכְלֶ֑נָּה [2]	תֹּֽאכְלֶ֑נָּה	4, 12.
וְהָֽיְתָ֗ה [3]	וְהָֽיְתָ֗ה	5, 15.
בְּשַׁלְּחִ֞י [4]	בְּשַׁלְּחִ֞י	5, 16.*
אֲשֶׁ֣ר בֵּֽית ישראל ׀ [5]	אֲשֶׁ֣ר בֵּֽית ישראל ׀	8, 6.
ארבעה אֽופנים [6]	ארבעה אֽופנים	10, 9.*
כָּל־הַיֹּֽשְׁבִים	כָּל־הַיֹּֽשְׁבִים	12, 19.
וְיִחֲלוּ [7]	וְיִחֲלוּ	13, 6.
וְשִׁכְּלַתָּהּ מפיק [8]	וְשִׁכְּלַתָּה לא מפיק	14, 15.
וָאֶנְעֲלֵךְ [9]	וָאֶנְעֲלֵךְ	16, 10.
וָאֶתֵּן נֶזֶם [10]	וָאֶתֵּן נֶזֶם	16, 12.
וַתִּיפִי, מלרע בפשטא אחת [11]	וַתִּיפִי, מלעיל	16, 13.
וּקְטַרְתִּי פתח [12]	וּקְטָרְתִּי קמץ	16, 18.

---

[1] Hujus discrepantiae mentio fit etiam in Masora parva.

[2] Vide ad Gen. 3, 17.

[3] Pariter ac Num. 27, 11. Jer. 7, 33. Jes. 28, 4. Vide ad locum Jesaiae.

[4] Vide *Metheg-Setzung* §. 39. nota.

[5] Legarmeh apud Ben-Ascher omnino nullos alios servos habet nisi Mercha (vide Argumenta), Ben-Naphtali ibi ubi prior servus non ad primam vocis syllabam accedit, Azla et Munach admittit.

[6] Ben-Ascher ponit servum Mercha, Ben-Naftali Munach. Vide ad Gen. 30, 16.

[7] Item 25, 4. 27, 30. Vide ad Iob. 29, 21.

[8] Ita notat S. Ben-Naphtali literae He Mappik injicit, ita ut accentus cadat in ultimam, Ben-Ascher autem He raphate scribens accentum penultimae impertit.

[9] Ben-Naphtali penultimam cum plena vocali effert. Vide Norzium et v. 33.

[10] Vide *Mischpete hateamim* 25 b.

[11] Vide Norzium.

[12] Item 23, 41. Vide Norzium et *Dikduke hateamim* p. 85.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
לְכָֽל־מְאַהֲבַיִךְ	לְכָל־מְאַֽהֲבַיִךְ	16, 33.
וַֽתִּשְׁחֲֽדִי [1]	וַתִּשְׁחֲֽדִי	Ibid.
אֶת־כָּֽל־מְאַהֲבַיִךְ [2]	אֶת־כָּל־מְאַֽהֲבַיִךְ	16, 37.
בְּתֽוֹכְהָֽנָה [3]	בְּתוֹכָֽהְנָה	16, 53.
כְּגַעַת דגש [4]	כְגַעַת רפי	17, 10.
לִֽי הִנֵּה	לִי־הִנֵּה	18, 4.*
וַֽיִּתְּנֻהוּ	וַיִּתְּנֻהוּ	19, 9.
בַסּוּגַר מלעיל [5]	בַסּוּגַר מלרע	Ibid.
וַֽיִּתְּנוּ־שָׁם	וַיִּתְּנוּ־שָׁם	20, 28.
הִתְאַֽחֲדִי	הִתְאַֽחֲדִי	21, 21.
כִּקְסֽוֹם־שָׁוְא [6]	כִּֽקֲסָם־שָׁוְא	21, 28.
גֹּֽדֵר־גָּדֵר [7]	גֹּדֵֽר־גָּדֵר	22, 30.

[1] In S. Ben-Naphtali traditur legere וַתִּשְׁחָדִי. Quod si ita se haberet, differentia similis foret ac v. 10.

[2] Sicut v. 33. Vide Ps. 19, 5. 61. Catologus excusus perperam exhibet על מאהביה.

[3] Hoc modo differunt: Ben-Ascher Caf cum Kamez legit et He quiescere sinit; Ben-Naphtali autem Caf quiescere sinit et He cum Kamez legit. Similiter 1 Reg. 7, 37 B. A. legit לְכֻלָּֽהְנָה, B. N. לְכֻלְּהָֽנָה. Norzi perturbatus est falsa punctatione catalogi excusi.

[4] Vide ad Gen. 19, 17. Iob. 38, 3. et *Dikduke hateamim* p. 30.

[5] Adducitur in *Harikma* 61. *Michlol* 174.

[6] Ben-Ascher legit Samech cum Kamez correpto et syllabae initiali Gaja adponit subsequente Chatef pathach (*Michlol* 153), Ben-Naphtali autem Samech cum Cholem pronunciat. Similiter 2 Sam. 15, 5. Hos. 8, 12.

[7] In catologo excuso differentia transponitur. Kimchi in comm. et *Michlol* 11[b]. adeo גֹּֽדֵֽר־ scribit cum duobus Metheg, quorum prius tonum regressum indicet, alterum productionem vocalis tueatur (העמדה); per errorem nimirum, quam h. l. nihil sit quare tonus retrocesserit ideoque מֹֽשֵׁל־אֶרֶץ Jes. 16, 1. comparare non liceat. Res aliter se habet. Ben-Ascher Metheg ut firmum (תמוך) ad regulam apud Zere retinet, Ben-Naphtali autem hoc ipsum Metheg alterius ad primam repellit, similiter atque in עֹבֵֽד־אדום 2 Sam. 6, 10. 1 Chr. 15, 25. יֹשֵֽׁב־הארץ Jes. 26, 21. וְחָמֵֽשׁ־אמות Ex. 38, 1. al. Cf. ad Gen. 45, 14.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וַתַּעְגְּבָה	וַתַּעְגְּבָה	23, 16.
וּבְשַׁחֲטָם	וּבְשַׁחֲטָם	23, 39.*
וּקְטַרְתִּי פתח	וּקְטָרְתִּי קמץ	23, 41.
וַיִּתְּנוּ	וַיִּתְּנוּ	23, 42.*
וְאֶל־אָהֳלִיבָה [1]	וְאֶל־אָהֳלִיבָה	23, 44.
וְנִוַּסְּרוּ קמץ ורפי [2]	וְנִוַּסְּרוּ פתח ודגש	23, 48.
וְיָשְׁבוּ [3]	וְיָשְׁבוּ	25, 4.
וְיָרְדוּ [4]	וְיָרְדוּ	26, 16.*
תּוּבָל קמץ [5]	תּוּבַל פתח	27, 13.
וְיִזְעֲקוּ	וְיִזְעֲקוּ	27, 30.
הִבָּרַאֲךָ	הִבָּרַאֲךָ	28, 13.
לְרַאֲוָה בָךְ [6]	לְרַאֲוָה־בָךְ	28, 17.
וְיָדְעוּ	וְיָדְעוּ	28, 22.
וּבְהִשָּׁעֲנָם	וּבְהִשָּׁעֲנָם	29, 7.*
וַיְּיִף [7]	וַיְּיִף	31, 7.
וַיִּכְרְתֻהוּ [8]	וַיִּכְרְתֻהוּ	31, 12.
וַתִּדְלַח מַיִם	וַתִּדְלַח־מַיִם	32, 2.
הֱיוֹת צֹאנִי ׀	הֱיוֹת־צֹאנִי ׀	34, 8.
וְיָדְעוּ	וְיָדְעוּ	34, 27.*
יִרְדְּפֶךָ פתח [9]	יִרְדְּפֶךָ קמץ	35, 6.
וְיָדַעְתָּ	וְיָדַעְתָּ	35, 12.*

[1] Sic recte in עדת דבורים.

[2] Cf. Norzi.

[3] Vide supra 13, 6. Ps. 45, 10. *Dikduke hateamim* §. 13.

[4] Similiter 28, 22. 34, 27. 39, 9. Cf. *Metheg-Setzung* §. 39.

[5] Masora ad Gen. 4, 22. cum Ben-Aschero facit.

[6] Sic codd. Vide Argumenta.

[7] Ben-Ascher pronuntiat similiter ac וַיֵּשֶׁב, Ben-Naphtali similiter ac וַיְהִי. Testes sunt Chajug rad. יפה, Kimchi in *Michlol* 138. Cf. Argumenta.

[8] Catalogus excusus differentiam falso refert ad אל ההרים hujus versus.

[9] Vide *Dikduke hateamim* p. 84. *Harikma* 84. *Michlol* 20.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
לְנַחֲלַת־בֵּית יִשְׂרָאֵל[1]	לְנַחֲלַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל	35, 15.
וְהֵיטִבֹתִי מלעיל בפשטיים	וְהֵיטִבֹתִי מלרע בפשטא אחת,	36, 11.
הַמְחֻלָּל[2]	הַמְחֻלָּל	36, 23.
הַלֵּזוּ מלרע[3]	הַלֵּזוּ מלעיל	36, 35.
וְהָיוּ הָעֵצִים	וְהָיוּ הָעֵצִים	37, 20.*
יִטַּמְּאוּ	יִטַּמְּאוּ	37, 23.
קְהָלֶךָ געיא ודגש[4]	קְהָלֶךָ לא געיא ורפי,	38, 13.
וְיָצְאוּ	וְיָצְאוּ	39, 9.
לְגוֹג בלי הפסיק[5]	לְגוֹג ׀ בפסיק	39, 11.
וְאֶת־כָּל־מַעֲלָם	וְאֶת־כָּל־מַעֲלָם	39, 26.
וְרִצְפָּה, הָרִצְפָּה, דגש[6]	וְרִצְפָה, הָרִצְפָה, רפי	40, 17.* 18.
וּבְמַעֲלוֹת	וּבְמַעֲלוֹת	40, 22.*
וְאֶל־הַכָּתֵף	וְאֶל־הַכָּתֵף	40, 40.
חָמֵשׁ־אַמּוֹת[7]	חָמֵשׁ־אַמּוֹת	41, 12.*
עַל־אַחֲרֶיהָ	עַל־אַחֲרֶיהָ	41, 15.
שְׁתַּיִם[8]	שְׁתַּיִם	41, 24.*
וַאֲשֶׁר נֶגֶד	וַאֲשֶׁר־נֶגֶד	42, 1.*
רִצְפָּה דגש	רִצְפָה רפי	42, 3.*
מִכָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ[9]	מִכֹּל אֲשֶׁר־עָשׂוּ	43, 11.
וְהַחֵיק־לָהּ[10]	וְהַחֵיק־לָהּ	43, 17.

[1] Vide ad Iob. 1, 2.

[2] Vide ad Ps. 69, 21.

[3] Cf. Kimchii Lex. sub rad. לז.

[4] Masora hanc vocem non adnumerat anomale dagessatis, itaque Ben-Aschero adstipulatur.

[5] Sic recte S. Masora ad 1 Sam. 12, 3. 2 Chr. 35, 21. Ben-Ascherum sequitur.

[6] Item 42, 3. Vide Argumenta.

[7] Sicut Ex. 38, 1. Vide ad Gen. 45, 14.

[8] Vide supra 1, 11.

[9] Pariter 35, 15.

[10] Similiter in v. 20 Obadiae.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
מִכָּל־תּוֹעֲבֹתֵיכֶם[1]	מִכָּל־תּֽוֹעֲבֹתֵיכֶם	44, 6.*
אֶל־שַׁעֲרֵי	אֶל־שַֽׁעֲרֵי	44, 11.
וּמְשָׁרְתִים	וּֽמְשָׁרְתִים	Ibid.
אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה	אֲשֶׁר־לֹא־הָֽיְתָה	44, 25.
בְּנַחֲלָה[2]	בְּנַֽחֲלָה	45, 1.
לְבָתִּים[3]	לְבָֽתִּים	45, 4.
וְהָיָה[4]	וְהָֽיָה	45, 5.
בְּכָל־מוֹעֲדֵי[5]	בְּכָל־מֽוֹעֲדֵי	45, 17.
וְהִשְׁתַּחֲוּוּ	וְהִֽשְׁתַּחֲוּוּ	46, 3.*
אֶל־הַלְּשָׁכוֹת	אֶל־הַֽלְּשָׁכוֹת	46, 19.*
וּמְבַשְּׁלוֹת	וּמְבַֽשְּׁלוֹת	46, 23.
אֲשֶׁר־יִשְׁרֹץ	אֲשֶׁר־יִֽשְׁרֹץ	47, 9.
בְּנַחֲלָה	בְּנַֽחֲלָה	47, 22.
אֲשֶׁר־תָּרִימוּ	אֲשֶׁר־תָּֽרִימוּ	48, 8.

IV.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר יחזקאל

Loci libri Ezechielis vocalem non productam in pausa retinentes.

את גויתיהֶנה	1, 11.
הרוח לָלֶכת	1, 20.
למטה רֶשע	7, 11.

---

[1] Sic etiam in S. Ben-Naphtali non amat accentuum geminationem ideoque Mercha omittit.

[2] Eodem modo discrepant 47, 22. Vide *Metheg-Setzung* §. 39.

[3] Similiter 1 Chr. 28, 11. Ben-Naphtali a geminis accentibus aversus satis habet Metheg pro Munach ponere. Masora Ben-Aschero assentit.

[4] Vide ad Iob. 1, 1.

[5] Similiter Lev. 23, 44. Vide *Metheg-Setzung* §. 26. 27.

עם הארץ תבהֲלנה	7, 27.
כעין החשמַלה	8, 2.
ושכלֲתה	14, 15.
יתנו נֱדה	16, 33.
ותהי לְהֱפך	16, 34.
השדה נֱגב	21, 2.
בן אדם האנֲח	21, 11.
חקקים בששַׁר	23, 14.
בחרב תהרֲגנה	26, 2.
בשבי תלַכנה,	30, 17.
וחברו	30, 18.
מצרים שבֲרתי	30, 21.
עליו עלפֱה	31, 15.
על אדמתכם לבֱטח	34, 27.
ולבז בֲז	38, 12.
האיים לבֱטח;	39, 6.

וכל הִצַּלְתָּ, דִּבַּרְתִּי, לָבַז, דכוותהון פתחין
בין באתנח בין בסוף פסוק׃

V.

פסקתא בספר יחזקאל

Loci libri Ezechielis lineola Pasek notati.

השמע ׀ ישמע	3, 27.
והחדל ׀ יחדל	*ibid.*
החמס ׀ קם	7, 11.
רוח ׀ בין הארץ	8, 3.
שפטי ׀ הרעים	14, 21.
מציֽת בך ׀ אש	21, 3.
הרדות ׀ ילבשו	26, 16.
על הדם ׀ תאכלו	33, 25.

צאני ׀ לבז 34, 8.
לאמר ׀ שממה 35, 12.
ארצי ׀ להם 36, 5.
לגוג ׀ מקום 39, 11.
והאתיקים ׀ סביב 41, 16.
ומובאיו ׀ וכל צורתיו 43, 11.
לייי ׀ קדש 45, 1.
חיה ׀ אשר ישרץ 47, 9.
מזה ׀ ומזה ׀ כל עץ, ב׳ בו 47, 12.
חמת ׀ ברותה 47, 16.
וצפון ׀ צפונה 47, 17.
חתלן ׀ לבוא 48, 1.
מזה ׀ ומזה ׀ לתרומת, ב׳ בו 48, 21.
אלף ׀ תרומה *ibid.*
יי ׀ שמה; 48, 35.
וכל סביב ׀ סביב דכוותהון:

VI.

סדרים בספר יחזקאל כ״ט וסמניהון:

Sectiones libri Ezechielis masoreticae.

ויהי בשלשים שנה 1, 1.
ותשאני רוח ואשמע 3, 12.
ויהי דבר יי דשים פניך 6, 1.
ויהי בשנה הששית 8, 1.
ואראה והנה ארבעה אופנים 10, 9.
למען בחקתי ילכו 11, 20.
ויבוא אלי אנשים מזקני 14, 1.
ויצא לך שם בגוים 16, 14.
וזכרתי אני את בריתי 16, 60.
בחקתי יהלך ומשפטי 18, 9.

20, 1. ויהי בשנה השביעית
20, 41. בריח ניחח ארצה
22, 17. ויהי דבר יי, דבתר ונחלת בך
23, 28. כי כה אמר, דבתר והשבתי זמתי ממך
24, 25. ואתה בן אדם, דבתר והיה יחזקאל לכם
27, 1. ויהי דבר יי, דבתר בלהות אתנך
28, 11. ויהי דבר יי, דבעדן גן אלהים היית
30, 1. ויהי דבר יי, דבתר ביום ההוא אצמיח
32, 1. ויהי בשתי עשרה שנה בשני
33, 21. ויהי בשתי עשרה שנה, דבתר כל חטאתו אשר חטא
34, 25. וכרתי להם ברית שלום
36, 25. וזרקתי עליכם מים
38, 1. ויהי דבר יי, דגוג ארץ המגוג
39, 22. וידעו בית ישראל כי
40, 45. וידבר אלי זה הלשכה
42, 13. ויאמר אלי לשכות הצפון
44, 1. וישב אתי דרך שער המקדש
45, 16. כל העם הארץ יהיו
47, 13. כה אמר אדני יהוה גה גבול.

VII.

חלופי קריאה בספר יחזקאל

Loci libri Ezechielis consimiles qui facile confunduntur.

1, 4 Primo כעין הַחַשְׁמַל
1, 27 Secundo כעין חַשְׁמַל
8, 2 Tertio כעין הַחַשְׁמַלָה
1, 9 Primo et / 1, 12 Secundo / 1, 17 et Tertio לא יסבו בלכתָן
10, 11 Quarto et Quinto לא יסבו בלכתָם

1, 9 Primo	אִישׁ אל עבר פניו ילכו
1, 12 Secundo	וְאִישׁ אל עבר פניו ילכו; וסמן אִישׁ אל אחזתו וְאִישׁ אל (Lev. 25, 10).
1, 11 Primo	גויתיהֶנָה
1, 23 Secundo	גויתיהֶם
1, 12 Primo	אֶל אשר יהיה שָׁמָּה הרוח
1, 20 Secundo	עַל אשר יהיה שָׁם הרוח.
1, 20 Primo et 1, 21 Secundo	כי רוח החיה באוֹפַנִּים
10, 17 Tertio	כי רוח החיה בהֶם
1, 27 Primo	ממראה מתניו וּלְמָעְלָה וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה
8, 2 Secundo	ממראה מתניו וּלְמַטָּה אֵשׁ וּמִמָּתְנָיו וּלְמַעְלָה
2, 2 Primo	ותבא בי רוּח, רביע
3, 24 Secundo	ותבא בי רוּח, זקף; סמן ר״ז.
2, 5 Primo	וְהֵמָּה אם ישמעו ואם יחדלו כי בֵּית מרי המה
2, 7 Secundo	אם ישמעו ואם יחדלו כי מרי המה; וסמן הֵמָּה עם בֵּית (Jud. 18, 3).
3, 11 Primo	וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם ואמרת אליהם כה
3, 27 Secundo	ואמרת אליהם כה
3, 12 Primo	קוֹל רעש גדול
3, 13 Secundo	וְקוֹל רעש גדול
3, 17 Primo	בן אדם צפה נתתיך
33, 7 Secundo	וְאַתָּה בן אדם צפה נתתיך
3, 19 Primo et 3, 21 Secundo	ואתה אֶת נפשך הצלת
33, 9 Tertio	ואתה נפשך הצלת
3, 20 Primo	וּבשוב צדיק מצדקו
18, 24 Secundo	וּבשוב צדיק מצדקָתו
18, 26 Tertio et 33, 18 Quarto	בְּשוב צדיק מצדקָתו
4, 5 Primo	ונשאת עון בית יִשְׂרָאֵל
4, 6 Secundo	ונשאת אֶת־עון בית יְהוּדָה

4, 11 Primo	וּמַיִם, תברא
4, 16 Secundo	וּמַיִם, זקף
5, 7 Primo	בְּחֻקּוֹתַי לא הלכתם וְאֶת משפטי לא עשיתם וכמשפטי הגוים אשר סביבותיכם לא עשיתם
11, 12 Secundo	אֲשֶׁר בְּחֻקַּי לא הלכתם ומשפטי לא עשיתם וכמשפטי הגוים אשר סביבותיכם עשיתם
5, 14 Primo	בַּגוים אשר סביבותיך
5, 15 Secundo	לַגוים אשר סביבותיך; סמן בַּ״ל.
6, 3 Primo	הִנְנִי אני מביא
37, 5 Secundo	הִנֵּה אני מביא
6, 10 Primo	לא אֶל חנם דִּבַּרְתִּי
14, 23 Secundo	כִּי לא חנם עָשִׂיתִי
6, 11 Primo	תּוֹעֲבוֹת רעות
8, 9 Secundo	הַתּוֹעֵבוֹת הָרָעוֹת
7, 3 Primo	וְשִׁלַּחְתִּי אפי בך
7, 8 Secundo	וְכִלֵּיתִי אפי בך
7, 4 Primo	כִּי דְרכיך עליך אתן
7, 9 Secundo	כִּדְרכיך עליך אתן
8, 9 Primo	אֶת הַתועבות הָרָעוֹת אשר הֵם עשים פֹּה
8, 13 Secundo	תועבות גְּדֹלוֹת אשר הֵמָּה עֹשִׂים׃ (ס״פ)
8, 12 Primo	כי אֹמְרִים אֵין יי ראה אֹתָנוּ עזב יי את הארץ
9, 9 Secundo	כי אָמְרוּ עזב יי את הארץ וְאֵין יי ראה
8, 16 Primo	כְּעֶשְׂרים וחמשה איש
11, 1 Secundo	עֶשְׂרים וחמשה איש
9, 1 Primo	ואיש כלי מַשְׁחֵתוֹ בידו
9, 2 Secundo	ואיש כלי מַפָּצוֹ בידו
9, 8 Primo	ואֶפְּלָה על פני ואזעק ואמר אהה אדני יהוה הֲמַשְׁחִית אתה את כָּל שארית ישראל
11, 13 Secundo	ואפל על פני ואזעק קול גָּדול ואמר אהה אדני יהוה כָּלָה אתה עֹשֶׂה את שארית ישראל
11, 10 Primo	עַל גבול ישראל אשפוט אתכם
11, 11 Secundo	אֶל גבול ישראל אשפט אתכם

ונתתי לָהֶם לב אֶחָד ורוח	11, 19 Primo
ונתתי לָכֶם לב חָדָשׁ ורוח	36, 26 Secundo
והסרתי לֵב האבן מבשָׂרָם ונתתי לָהֶם לב בשר	11, 19 Primo
והסרתי אֶת לֵב האבן מבשַׂרְכֶם ונתתי לָכֶם לב בשר	36, 26 Secundo
עַל כתף	12, 6 Primo et 12, 7 Secundo
אֶל כתף	12, 12 Tertio
ופרשתי אֶת רשתי עליו	12, 13 Primo
ופרשתי עליו רשתי	17, 20 Secundo
וְהֵבֵאתִי אֹתוֹ בבלה	12, 13 Primo
וַהֲבִיאוֹתִיהוּ בבלה	17, 20 Secundo
ונתתי פני	14, 8 Primo
ונתתי אֶת פני	15, 7 Secundo
וְהִכְרַתִּיו מתוך עמי	14, 8 Primo
וְהִשְׁמַדְתִּיו מתוך עמי יִשְׂרָאֵל	14, 9 Secundo
וְהָיוּ שְׁלֹשֶׁת האנשים האלה בתוכה	14, 14 Primo
שְׁלֹשֶׁת האנשים האלה בתוכה	14, 16 Secundo
וּשְׁלֹשֶׁת האנשים האלה בתוכה	14, 18 Tertio
המה בצדקתם יְנַצְּלוּ נפשם	14, 14 Primo
המה בצדקתם יַצִּילוּ נפשם	14, 20 Secundo
אִם בָּנִים וְאִם בָּנוֹת יצילו הֵמָּה לבדם ינצלו	14, 16 Primo
לֹא יצילו בָּנִים וּבָנוֹת כִּי הֵם לבדם ינצלו	14, 18 Secundo
אִם בֵּן אִם בַּת יצילו הֵמָּה בְּצִדְקָתָם יַצִּילוּ נַפְשָׁם	14, 20 Tertio
את כָּל מאהביך	16, 37 Primo
את מאהביך	23, 22 Secundo
וזכרתי — את בריתי אוֹתָךְ	16, 60 Primo
והקמתי — את בריתי אִתָּךְ	16, 62 Secundo
הַגָּדוֹל גדול הַכְּנפים	17, 3 Primo
גָּדוֹל גדול כְּנפים	17, 7 Secundo
אֶל ההרים לֹא אכל	18, 6 Primo
עַל ההרים לֹא אכל	18, 15 Secundo

וְאֶת אשת רעהו לא טמא	18, 6 Primo
אֶת אשת רעהו לא טמא	18, 15 Secundo
ואיש לא יוֹנֶה	18, 7 Primo
ואיש לא הוֹנָה	18, 16 Secundo
גְזלה לא יִגְזֹל לחמו לרעב יִתֵּן ועירם יְכַסֶּה בגד	18, 7 Primo
וּגְזלה לא גָזָל לחמו לרעב נָתָן וערם כִּסָּה בגד	18, 16 Secundo
הֲדַרְכִּי לא יִתָּכֵן	18, 25 Primo
הַדְּרָכַי לא יִתָּכְנוּ ; וסמן כִּי כֵן (Ps. 128, 4).	18, 29 Secundo
הלא דרכיכם לא יִתָּכֵנוּ	18, 25 Primo
הלא דרכיכם לא יִתָּכֵן	18, 29 Secundo
בְּעוֹלוֹ אשר עשה ימות	18, 26 Primo
וּבְעוֹלוֹ אשר עשה בּוֹ ימות	33, 13 Secundo
עַל בין עבתים	19, 11 Primo
אֶל בין עבתים	31, 10 Secundo 14 et Tertio
איש שקוצי עינָיו	20, 7 Primo
איש אֶת שקוצי עינֵיהֶם	20, 8 Secundo
לכלות אפי בָּהֶם	20, 8 Primo
לכלות אפי בָּם ; וסמן משחתם בָּהֶם מום בָּם (Lev. 22, 25).	20, 21 Secundo
וְגַם אני נשאתי ידי להם במדבר	20, 15 Primo
גַּם אני נשאתי אֶת ידי להם במדבר	20, 23 Secundo
יען בְּמִשפטי מאסו וְאֶת חקתי לא הָלְכוּ בָהֶם	20, 16 Primo
יען מִשפטי לא עָשׂוּ וְחקתי מאסו	20, 24 Secundo
לתת אותה לָהֶם	20, 28 Primo
לתת אותה לַאֲבוֹתֵיכֶם	20, 42 Secundo
מנגב צפוֹנָה	21, 3 Primo
מנגב צפוֹן	21, 9 Secundo
נְחשת ובדיל וברזל ועופרת	22, 18 Primo
וּנְחשת וברזל ועופרת ובדיל	22, 20 Secundo
בין קֹדש לחל	22, 26 Primo et 44, 23 Tertio
בין הַקֹּדש לחל	42, 20 Secundo
ובין הַטמא לטהור	22, 26 Primo
ובין טמא לטהור	44, 23 Secundo

בחורי חמד כלם פרשים רכבי סוסים׃	23, 6 Primo
פרשים רכבי סוסים בחורי חמד כלם׃	23, 12 Secundo
אותהֶם	23, 45 Primo
אותהֶן	23, 47 Secundo
הלא תגיד לנו מה אלה לָנוּ	24, 19 Primo
הלא תגיד לנו מה אלה לָךְ	37, 18 Secundo
פרס וְלוּד ופוט	27, 10 Primo
פרס כּוּשׁ ופוט	38, 5 Secundo
נתנו עִזבוניך	27, 12 Primo et 27, 14 Tertio et 27, 22 Quarto
נתנו בְּעִזבוניך	27, 16 Secundo
לִי יאוֹרִי ואני עֲשִׂיתִנִי	29, 3 Primo
יאור לִי ואני עָשִׂיתִי	29, 9 Secundo
בתוך ערים מָחֳרבות	29, 12 Primo
בתוך ערים נַחֲרבות; סמן מָ״ן.	30, 7 Secundo
והפצתי את מצרים בגוים וזריתים בארצות	28, 12 Primo et 30, 23 Secundo
והפיצותי את מצרים בגוים וזריתי אוֹתָם בארצות	30, 26 Tertio
וְחִזּקתי את זרעות מלך בבל	30, 24 Primo
וְהַחֲזקתי את זרעות מלך בבל	30, 25 Secundo
הוּא פרעה וכל הֲמונֹה נאם אדני יהוה	31, 18 Primo
פרעה וכל הֵילוֹ נאם אדני יהוה	32, 31 Secundo
פרעה וכל הֲמונֹה נאם אדני יהוה	32, 32 Tertio
בְּנות הַגּוים	32, 16 Primo
וּבְנות גּוים	32, 18 Secundo
חללים הַנֹּפלים	32, 22 Primo et 32, 24 Tertio
חללים נֹפלים	32, 23 Secundo
חִתִּית בארץ חיים	32, 23 Primo
חִתִּיתָם בארץ חיים	32, 24 Secundo 25 et Tertio 26 et Quarto
חִתִּית גִּבּוֹרים בארץ חיים	32, 27 Quinto

לכן רועים שמעו אֶת דבר יי	34, 7 Primo
לכן הָרועים שמעו דבר יי	34, 9 Secundo
ואתֵּנָה צאני	34, 17 Primo
ואתֵּן צאני	34, 31 Secundo
וְנִבּאתי כאשר צֻוֵּיתִי	37, 7 Primo
וְהִנַּבֵּאתי כאשר צִוָּנִי	37, 10 Secundo
וְלִבְנֵי ישראל חבריו	37, 16 Primo
וְכָל בֵּית ישראל חבריו	*ibid.* Secundo
וְשִׁבְטֵי ישראל חבריו	37, 19 Tertio
דַּבֵּר אליהם כה אמר	37, 19 Primo
וְדַבֵּר אליהם כה אמר	37, 21 Secundo
עַמים רבים אִתָּךְ	38, 6 Primo
וְעַמים רבים אוֹתָךְ	38, 9 Secundo
וְעַמים רבים אִתָּךְ	38, 15 Tertio
באחרית הַשָּׁנִים	38, 8 Primo
באחרית הַיָּמִים	38, 16 Secundo
בן אדם רְאה בעיניך ובאזניך שמע וְשִׂים לבך	40, 4 Primo
בן אדם שִׂים וּרְאה בעיניך ובאזניך שמע	44, 5 Secundo
ויביאני אל הֶחָצֵר	40, 17 Primo et 32 Tertio
ויביאני אל חָצֵר	40, 28 Secundo
חמשים אמה אָרְכּוֹ ורחב חמש וְעשרים בָּאַמָּה	40, 21 Primo
חמשים אמה אֹרֶךְ ורחב חמש וְעשרים אַמָּה	40, 25 Secundo
חמשים אמה אֹרֶךְ ורחב עשרים וְחמש אַמּוֹת	40, 29 Tertio
וּבְמַעלות שֶׁבַע	40, 22 Primo
וּמַעלות שִׁבְעָה	40, 26 Secundo
וימד משער אל שַׁער מאה אַמּה	40, 23 Primo
וימד משער אל הַשַּׁער דֶּרֶךְ הַדָּרוֹם מאה אַמּוֹת	40, 27 Secundo
וְתאו וְאלו ואלמו	40, 29 Primo et 40, 33 Secundo
תאו אלו ואלמו	40, 36 Tertio
ארך חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים אמה ורחב חמש אמות	40, 30 Primo
ארך חֲמִשִּׁים אמה ורחב חמש וְעֶשְׂרִים אמָּה	40, 33 Secundo 36 et Tertio

40, 31 Primo	וּמַעלות שְׁמנה מעליו
40, 34 Secundo 37 et Tertio	וּשְׁמנה מַעלות מעליו
40, 45 Primo	זֶה הלשכה אשר פנה דרך הַדָּרוֹם לכהנים שמרי משמרת הַבָּיִת
40, 46 Secundo	וְהלשכה אשר פנה דרך הַצָּפוֹן לכהנים שמרי משמרת הַמִּזְבֵּחַ
41, 17 Primo	עַל מעל הפתח
41, 20 Secundo	עַד מעל הפתח; וסמן עַל ברכת הורי עַד (Gen.49,26).
42, 13 Primo	שֵׁם יניהו
42, 14 Secundo	וְשֵׁם יניחו ; וסמן ילדתם שם וְשם (Jer. 22, 26).
42, 13 Primo	וְהמנחה והחטאת והאשם
44, 29 Secundo	המנחה והחטאת והאשם
44, 3 Primo	מִדֶּרֶךְ אולם השער יבוא וּמִדּרכו יצא
46, 8 Secundo	דֶּרֶךְ אולם השער יבוא וּבְדרכו יצא
44, 10 Primo	בתעות ישראל
44, 15 Secundo	בתעות בְּנֵי ישראל
45, 24 Primo	וּמנחה איפה לַפָּר וְאֵיפָה לאיל יַעֲשֶׂה
46, 5 Secundo	וּמִנחה איפה לאיל
46, 7 Tertio	וְאיפה לַפָּר וְאֵיפָה לאיל יַעֲשֶׂה מִנחה
46, 11 Quarto	תִּהְיֶה הַמנחה איפה לַפָּר וְאֵיפָה לאיל
46, 5 Primo	ולכבשים מִנְחָה מַתַּת ידו
46, 7 Secundo	ולכבשים כַּאֲשֶׁר תַּשִּׂיג ידו
46, 11 Tertio	ולכבשים מַתַּת ידו
47, 17 Primo	חצר עינון גבול דמשק
48, 1 Secundo	חצר עֵינָן גבול דמשק ; וסמן אמנון ורנה בן חָנָן (1 Chr. 4, 20).
47, 19 Primo	מתמר עַד מי מריבות קדש נחלה אֶל הים הגדול
48, 28 Secundo	מתמר מי מריבַת קדש נחלה עַל הים הגדול
48, 10 Primo	ולאלה — צפֹנָה וְימה וְקדימָה וְנגבָּה
48, 16 Secundo	ואלה מדותיה — צפון נגב קדים ימה
48, 17 Tertio	והיה מגרש — צפֹנָה וְנגבָּה וְקדימָה וְימה

שְׁעָרִים שְׁלשָׁה	48, 31 Primo
וּשְׁעָרִים שְׁלשָׁה	48, 32 Secundo 48, 33 et Tertio
שַׁעֲרֵיהֶם שְׁלשָׁה	48, 34 Quarto
מעת עַד עת	4, 10. 11 Ezechielis
מעת אֶל עת	I. 9, 25 Chronicorum
אבות יֹאכְלוּ בסר ושני הַבָּנִים תקהינה	18, 12 Ezechielis
אבות אָכְלוּ בסר ושני בָנִים תקהינה	31, 29 Jeremiae
אשר יעשה אוֹתָם הָאָדָם וָחַי בהם	20, 11. 13. 21 Ezechielis
אשר יעשה אָדָם וְחָיָה בהם	9, 29 Nehemiae

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
1, 8.	וידו (h. e. וְיָדוֹ)	וִידֵי
3, 15.	ואשר (h. e. וַאֲשֶׁר)	וָאֵשֵׁב
3, 20. 18, 24. 33, 13.	צדקתו (h. e. צִדְקָתוֹ)	צִדְקֹתָיו
4, 6.	הימיני (h. e. הַיְמִינִי)	הַיְמָנִי
4, 15.	צפועי (h. e. צְפוּעֵי)	צְפִיעֵי
6, 3.	ולגאות (h. e. וְלַגֵּאוֹת)	וְלַגֵּאָיוֹת
7, 2.	ארבעת (h. e. אַרְבַּעַת)	אַרְבַּע
7, 21.	וחללוה (h. e. וְחִלְּלוּהָ cf. v. 22)	וְחִלְּלוּהוּ
8, 6.	מהם (h. e. מֵהֶם)	מָה הֵם
9, 4.	אלו (h. e. אֵלָו)	אֵלָיו
9, 5.	על	אַל
ibid.	עיניכם (h. e. עֵינֵיכֶם)	עֵינְכֶם
9, 11.	כאשר (h. e. כַּאֲשֶׁר)	כְּכֹל אֲשֶׁר
11, 15. 20, 40. 36, 10.	כלה (h. e. כֻּלָּה)	כֻּלּוֹ

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
12, 14.	עזרה (h. e. עֶזְרָה)	עֶזְרוֹ
14, 4.	בה (h. e. בָה)	בָא
14, 14. 20.	דנאל (h. e. דָּנִאֵל)	דָּנִיֵּאל
16, 13.	ששי (h. e. שֶׁשִׁי)	שֵׁשׁ
ibid.	אכלתי	אָכָלְתְּ
16, 18.	נתתי	נָתַתְּ
16, 20.	מתזנותך (h. e. מִתַּזְנוּתֵךְ)	מִתַּזְנוּתָיִךְ
16, 22. 43.	זכרתי	זָכַרְתְּ
16, 25.	תזנותך (h. e. תַּזְנוּתֵךְ)	תַּזְנוּתָיִךְ
16, 31. 43. 47. 51.	עשיתי	עָשִׂית
16, 31.	הייתי	הָיִית
16, 51.	אחותך (h. e. אֲחוֹתֵךְ)	אֲחוֹתַיִךְ
16, 53. 39, 25.	שבית (h. e. שְׁבִית)	שְׁבוּת
ibid.	ושבית (h. e. וּשְׁבִית)	וּשְׁבוּת
16, 59.	ועשית (h. e. וְעָשִׂית)	וְעָשִׂיתִי
17, 21.	מברחו (h. e. מִבְרָחָו)	מִבְרָחָיו
18, 20.	רשע (h. e. רָשָׁע)	הָרָשָׁע
18, 21. 33, 16.	חטאתו (h. e. חַטֹּאתָו)	חַטֹּאתָיו
18, 28.	וישוב (h. e. וַיָּשׁוֹב)	וַיָּשָׁב
21, 28.	כקסום (h. e. כִּקְסוֹם)	כִּקְסָם
22, 18.	לסוג (h. e. לְסוּג)	לְסִיג
23, 14.	כשדיים (h. e. כַּשְׂדִּיִּים)	כַּשְׂדִּים
23, 16.	ותעגב (h. e. וַתַּעְגַּב, cf. v. 5)	וַתַּעְגְּבָה
23, 42.	סובאים (h. e. סוֹבָאִים)	סָבָאִים
23, 43.	עת (h. e. עֵת)	עַתָּה
ibid.	יזנה (h. e. יִזְנֶה)	יִזְנוּ
24, 2.	כתוב (h. e. כְּתוֹב)	כְּתָב
25, 7.	לבג (h. e. לְבַג)	לְבַז
25, 9.	וקריתמה (h. e. וְקִרְיָתָמָה)	וְקִרְיָתָיְמָה
27, 3.	הישבתי (h. e. הַיֹּשַׁבְתִּי)	הַיֹּשֶׁבֶת

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
27, 15.	והובנים (h. e. וְהוֹבָנִים)	וְהָבְנִים
28, 3.	מדנאל (h. e. מְדָנָאֵל)	מְדָנִיֵּאל
29, 4.	חחיים (h. e. חַחִיִּים)	חַחִים
29, 7.	בכפך (h. e. בְּכַפְּךָ)	בַכַּף
30, 16.	תחיל (h. e. תָּחִיל)	תָּחוּל
31, 5.	פארתו (h. e. פֹּארֹתָו)	פֹּארֹתָיו
31, 18. 32, 31. 32. 39, 11.	המונה (h. e. הֲמוֹנָהּ)	הֲמוֹנֹה
32, 32.	חתיתו (h. e. חִתִּיתוֹ)	חִתִּיתִי
34, 25.	ביעורים (h. e. בַּיְעוֹרִים)	בַּיְּעָרִים
35, 9.	תישבנה (h. e. תְּיָשַׁבְנָה)	תָּשֹׁבְנָה
35, 12.	שממה (h. e. שְׁמָמָה)	שָׁמֵמוּ
36, 13.	אתי (h. e. אַתְּי)	אָתְּ
ibid.	גויך (h. e. גּוֹיֵךְ)	גּוֹיַיִךְ
36, 14. 15.	וגויך (h. e. וְגוֹיֵךְ)	וְגוֹיַיִךְ
36, 14.	תכשלי (h. e. תְּכַשְּׁלִי)	תְּשַׁכְּלִי
37, 16. 19.	חברו (h. e. חֲבֵרוֹ)	חֲבֵרָיו
37, 22.	יהיה (h. e. יִהְיֶה)	יִהְיוּ
40, 6.	במעלתו (h. e. בְּמַעֲלֹתוֹ)	בְּמַעֲלוֹתָיו
40, 9. 21. 29. 33. 37.	ואלו (h. e. וְאֵלָו)	וְאֵלָיו
40, 15.	היאתון	הָאִיתוֹן
40, 21. 29. 33.	ותאו (h. e. וְתָאָו)	וְתָאָיו
40, 21. 22. 24. 26. 29. 31. 33. 34. 36.	ואלמו (h. e. וְאֵלַמָּו)	וְאֵלַמָּיו
40, 22.	וחלונו (h. e. וְחַלּוֹנָו)	וְחַלּוֹנָיו
ibid.	ותימרו (h. e. וְתִימֹרָו)	וְתִימֹרָיו
40, 24. 26. 31. 34. 36. 37.	אלו (h. e. אֵלָו)	אֵלָיו
40, 25. 29. 33.	ולאלמו (h. e. וּלְאֵלַמָּו)	וּלְאֵלַמָּיו
40, 26.	עלותו (h. e. עֹלוֹתָו)	עֹלוֹתָיו

	כְּתִיב Scriptum:	קְרֵי Legendum:
40, 31. 34. 37.	מעלו (h. e. מַעֲלָו)	מַעֲלָיו
40, 36.	תאו (h. e. תָּאָו)	תָּאָיו
41, 8.	מיסדות (h. e. מְיֻסָּדוֹת)	מוּסְדוֹת
41, 15.	ואתוקיהא (h. e. וְאַתּוּקֶיהָא)	וְאַתִּיקֶיהָא
42, 9.	ומתחתה לשכות (h. e. וּמִתַּחְתָּה לְשָׁכוֹת)	וּמִתַּחַת הַלְּשָׁכוֹת
ibid.	המבוא (h. e. הַמָּבוֹא)	הַמֵּבִיא
42, 14.	ילבשו (h. e. יִלְבְּשׁוּ)	וְלָבְשׁוּ
42, 16.	אמות (h. e. אַמּוֹת)	מֵאוֹת
43, 11.	צורתו (h. e. צוּרָתוֹ)	צוּרֹתָיו
43, 11. 44, 5.	תורתו (h. e. תּוֹרָתוֹ)	תּוֹרֹתָיו
43, 15.	ומהאראיל (h. e. וּמֵהָאַרְאֵיל)	וּמֵהָאֲרִיאֵל
43, 16.	והאראיל (h. e. וְהָאַרְאֵיל)	וְהָאֲרִיאֵל
43, 26.	ידו (h. e. יָדוֹ)	יָדָיו
44, 3.	לאכול (h. e. לֶאֱכוֹל)	לֶאֱכָל
44, 24.	לשפט (h. e. לִשְׁפֹּט)	לְמִשְׁפָּט
ibid.	ושפטהו (h. e. וּשְׁפָטֻהוּ)	יִשְׁפְּטֻהוּ
45, 3.	חמש (h. e. חֲמֵשׁ)	חֲמִשָּׁה
45, 5.	יהיה (h. e. יִהְיֶה)	וְהָיָה
46, 9.	יצאו (h. e. יֵצְאוּ)	יֵצֵא
46, 15.	ועשו (h. e. וְעָשׂוּ)	יַעֲשׂוּ
46, 19.	בירכתם (h. e. בְּיַרְכְּתָם)	בַּיַּרְכָתַיִם
47, 10.	יעמדו (h. e. יַעַמְדוּ)	עָמְדוּ
47, 11.	בצאתו (h. e. בִּצֹּאתָו)	בִּצֹּאתָיו
47, 12.	והיו (h. e. וְהָיוּ)	וְהָיָה
48, 14.	יעבור (h. e. יַעֲבוֹר)	יַעֲבִיר
48, 15. 21.	בתוכה (h. e. בְּתוֹכָהּ)	בְּתוֹכוֹ
48, 16.	חֲמֵשׁ חמש מֵאוֹת	חֲמֵשׁ מֵאוֹת
48, 18.	תבואתה (h. e. תְּבוּאָתָהּ)	תְּבוּאָתוֹ

B. *Notae masoreticae.*

א׳ בִּמְקוֹם ה׳ Alef pro He. 31, 5. 36, 5.

א׳ נָחָה Alef quiescens. 47, 8.

ב׳ רָפָה Beth raphatum. 23, 42. 40, 43.

ג׳ בִּסֶגוֹל Gimel cum Segol. 47, 13.

ג׳ רָפָה Gimel raphatum. 32, 30.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek. 16, 4. 34. 20, 18. 23, 41. 27, 19.

ה׳ בְּמַפִּיק He cum Mappik. 22, 24.

ה׳ רָפָה He raphatum. 16, 44. 24, 6. 27, 20. 39, 16. 47, 10.

חמש, חמש כְּתִיב וְלֹא קְרִי scriptum sed non legendum. 48, 16.

חָסֵר א׳ deficiens Alef. 41, 8.

חֲצִי הַסֵּפֶר dimidium libri. 26, 1.

יַתִּיר א׳ abundans Alef. 9, 8.

יַתִּיר ו׳ abundans Vav. 18, 28. 21, 28. 44, 3.

יַתִּיר י׳ abundans Jod. 16, 13. 18. 22. 31. 43. 47. 51. 27, 3.

ל׳ רָפָה Lamed raphatum. 31, 4.

מִלְעֵיל cum tono in penultima. 40, 19.

נ׳ בְּחִירֶק Nun cum Chirek. 27, 32.

נָקוּד עָלָיו Punctis supernis notatum. 41, 20. 46, 22.

סֶגוֹל בְּאַתְנַחְתָּא Segol apud Athnachta. 7, 11. 16, 33.

סֶגוֹל בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Segol in fine versus. 16, 34.

פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק Intervallum in medio versus. 3, 16.

פַּתַח בְּאַתְנַחְתָּא Pathach apud Athnachta. 7, 27. 14, 15. 21, 11. 26, 6. 30, 21. 34, 22. 38, 12.

פַּתַח בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach in fine versus. 3, 19. 21. 8, 2. 23, 14. 46. 33, 9. 36, 5.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez (pausale) apud Zakef. 2, 6. 3, 21. 27. 5, 4. 7, 12. 15, 5. 17, 9. 24. 18, 6. 8. 12. 13. 15. 16. 17. 33, 4. 5. 6. 47, 9.

קָמֵץ בִּיתִיב Kamez (pausale) apud Jethib. 17, 5.

קָמֵץ בְּטִפְחָא Kamez (pausale) apud Tifcha 33, 5.

קָמֵץ בְּטֶרֶס Kamez (pausale) apud Teres. 40, 4.

קָמֵץ בְּלֹא אס״ף (אַתְנַחְתָּא וסוֹף פָּסוּק) Kamez (pausale) sine Athnachta aut in fine versus. 17, 15.

קָמֵץ בְּפַשְׁטָא Kamez (pausale) apud Paschta. 3, 27.

קָמֵץ בִּרְבִיעַ Kamez (pausale) apud Rebia. 25, 3. 44, 5.

ר׳ דָּגוּשׁ Resch dagessatum. 16, 4.

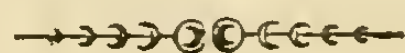
שׁ׳ רָפָה Schin raphatum. 22, 24.

תְּרֵי טַעֲמֵי duo accentus. 48, 10.

C. *Clausula masoretica.*

Macte esto! Summa versuum libri Ezechielis mille et ducenti et septuaginta et tres, signum אֶרְגַ״ע (א = 1000, ר = 200, ג = 3, ע = 70); medium eorum est versus 26, 1. Sectiones ejus sunt viginti novem, signum טו״ב הו״א (ט = 9, ו = 6, ב = 2, ה = 5, ו = 6, א = 1). Loci ejus pasekati sunt unus et quinquaginta, signum נָ״א (נ = 50, א = 1). Anni libri sunt ab quinto die quarti mensis quinti anni exilii Jojachini regis ad vicesimum quintum annum exilii ejus.

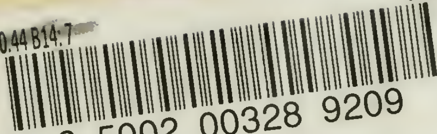
חֲזָק׃ סְכוּם פְּסוּקֵי סֵפֶר יְחֶזְקֵאל אֶלֶף וּמָאתַיִם וְשִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה, וְסִמָּן אֶרְגַ״ע, וְחֶצְיוֹ וַיְהִי בְּעַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ (26,1)׃ וּסְדָרָיו תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים, וְסִמָּן טו״ב הו״א׃ וּפִסְקָתוֹתָיו חֲמִשִּׁים וְאַחַת וְסִמָּן נָ״א׃ שְׁנוֹת הַסֵּפֶר מִן חֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי שֶׁל הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין עַד עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה לְגָלוּתוֹ׃

INDEX

OMNIUM QUAE HAEC EZECHIELIS EDITIO CONTINET.

CLAPP
220.44 B14:7
3 5002 00328 9209
Textum Masoreticum accuratissime express

נביאים אחרונים

ספר תרי עשר

LIBER DUODECIM PROPHETARUM

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FRANCISCUS DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1878.

PRAEFATIO.

Baerianas Genesis, Jesaiae, Psalmorum atque Iobi editiones sequitur nunc *τὸ δωδεκαπρόφητον* sive liber Duodecim, scil. Prophetarum (masoretice תְּרֵי עֲסַר=תְּרֵיסַר), quem nomine antiquitati ignoto librum duodecim Prophetarum Minorum appellare consuevimus. Diu non potuimus quin conquereremur, quod nonnisi pauci essent qui haec studia nostra cum favore prosequerentur, iam vero eam rei condicionem aliquatenus mutatam esse gaudemus. Exstiterunt enim qui ea non solum non spernerent, sed eis etiam ad excolendam atque emendandam linguae Hebraicae scientiam uterentur[1].

Quam mendosus atque incertus esset Veteris Testamenti textus, qualis vulgaribus editionibus per manus traditur, in praefationibus ad Genesin et Jesaiam multis exemplis demonstravimus. Exempla hoc loco tria certe addidisse iuvabit. In Jos. 6, 17 Athias, van der Hooght alii ediderunt החבאָתה cum Alef kamezato, qua lectione et Gesenius § 75 et Ewaldus § 194 nituntur, at lectio quam Masora tuetur est החבאַתה (sicut נפלאַתה 2 Sam. 1, 26) cum Aleph pathachato. In Jer. 13, 25 editio Athiana aliaeque habent שָׁכַחְתְּ, sed codices et edd. antiquiores legunt שָׁכַחַתְּ, ita ut nullum sit discrimen inter lectionem Babyloniorum et Palaestinensium (cf. Friedr. Philippi, *Das Zahlwort Zwei im Semitischen* in *DMZ* 1878 p. 96).

---

[1] Quemadmodum in nostris Ed. Koenig et Jul. Ley sic inter Anglos A. B. Davidson (*Grammar* 1878 ed. III.) et S. R. Driver (*Hebrew Tenses* 1874) Baerianis scriptis scite usi sunt; nunc addere possumus Ferd. Muehlavium et Guil. Volckium, qui nuper Lexicon Gesenianum multis mendis purgatum multisque recens inventis locupletatum denuo ediderunt, crebro scripturas a Baerio restitutas in rem suam convertisse, et Aem. Kautzschium, qui Grammaticae Gesenianae editionem XXII. ad praesentem scientiae Hebraicae statum accommodavit ac passim reformavit, Baeriana studia mira cum accuratione prosecutum esse eorumque fructus quantum licuit illic suo quemque loco condidisse.

In Zeph. 1, 17 editiones vulgatae וַהֲצֵ֣רֹתִי cum accentu penultimae proferunt, id quod et Driverum (§ 110, 5) et Kautzschium (§ 49 extr.) in errorem induxit; genuina lectio est וַהֲצֵרֹתִ֣י cum accentu ultimae, quem syntaxis requirit.

In praefationibus Libri Psalmorum Hebraici (1861), Genesis (1869), Jesaiae (1872), Psalterii Hebraici et Latini (1874), Iobi (1875) enarravi, quomodo critica Baerii supellex paullatim accrevisset. Nunc adiumenta, quibus in eis libris tractandis ille usus est, aliquot novis aucta sunt. Obiter commemoramus, ad editiones Bibliorum Hebraicorum, quas adhibuit, accessisse eas, quas Jac. Lombrosus (Venet. 1639), J. Simonis (Halae 1767) et Sam. Foa (Pisae 1803) curaverunt atque illustraverunt. Maioris momenti est quod benevolentia Lehrbergeri, celeberrimi typographi Roedelhemiensis, usum eius exempli Bibliorum Rabbinicorum ai. 1526 adeptus est, quod quondam Wolfius Heidenheim possedit (No. 22 Catalogi Heidenheimiani) et cui passim adnotationes masoretici et critici argumenti adscripsit. Maximam vero utilitatem ei attulit Prophetarum Posteriorum Codex Babylonicus Petropolitanus, quem photolithographica imitatione fidissime repetitum Hermannus Strackius noster Petropoli 1876 edidit[1]. Hic codex, quem Abr. Firkowitsch Karaeus 1839 in synagoga Tschufutkalensi a se inventum perhibebat, teste epigraphe, in quam non cadit suspicio, autumno ai. 916 p. Chr. (1228 aerae Seleuc.) confectus est. Non habemus antiquiorem fontem, unde systema punctationis Babylonicae, quod Palaestinensi (Tiberiensi) antecessit, cognoscere possimus, atque praeterea hic codex nobis ipsam textus Babylonici speciem ante oculos ponit, ita ut maiore quam adhuc fieri potuit perspicuitate cernamus ac videamus, quomodo textus receptus e longa variaque fluctuatione Orientalium et Occidentalium emerserit. Praeter hunc codicem, cuius lectiones et notas Baerius ex opere Strackiano deprompsit, et ipse complures codices inspexit et ad constituendum textum libri Duodecim adhibuit, quos deinceps singillatim, addita brevi descriptione, enumerabimus.

---

[1] Decem folia pretiosissimi huius operis (f. 179—189), quae libros Hoseae et Joelis continent, seorsim prodierunt: Hosea et Joel prophetae. Ad fidem codicis Babylonici Petropolitani edidit Herm. Strack, Lipsiae, Hinrichs 1875.

1) Fragmentum Pentateuchi, 120 foliis membranaceis formae maximae constans, quod mense Novembri ai. 1876 in apotheca synagogae viculi Geinsheim prope Magontiacum detexit. Continet Exodum et Leviticum cum Targume et utraque Masora, iuxta posito Raschii commentario, atque Haftaras cum utraque Masora et Kimchii commentario. Est liber pervetus, abhinc sexcentis, ut videtur, annis alicubi in Germania scriptus. Pars libri, quae Deuteronomium continet, in possessionem Bibliothecae Musei Britannici (vide Michaelis Catalogum No 567) transiit. Nos hunc codicem nomine codicis Haftararum insignivimus [1].

2. 3. 4. 5) Quatuor codices, quos S. L. Curtiss jr. Americanus, nunc Seminarii Theologici Chicagonensis Professor [2], ao. 1876 e bibliotheca ab Herm. Lotzio Lipsiensi relicta comparavit et satis diu Baerio commisit, ut eos describeret atque usurparet. Horum codicum primus (C. 1.), formae octavae, Prophetas Posteriores et Hagiographa cum Masora parva continet. Secundus (C. 2), formae quartae maioris, totum V. T. cum utraque Masora complectitur, sed interiectis lacunis. Tertio (C. 3), item formae quartae, insunt Prophetae Priores cum Masora et parva et magna. Quarto denique (C. 4), formae quartae minoris, Pentateuchus continetur, adiecta utraque Masora. Omnes hispanico litterarum ductu scripti sunt. Operae pretium erat eos conferre [3].

---

[1] Hic codex et in textu lectiones et in margine notas masoreticas non paucas suppeditat, quae gravissimae sunt. Ad Ex. 6, 12 adnotatur: ה' קל וחומר בתורה (cf. *Ochla ve-ochla* § 182). Ad Ex. 25, 31 תיעשה Masora parva adnotat: ד' ולית מלא ו פ ל י ג א. Ad Ex. 29, 15 אהרן adscriptum est: יש מסור' לית מלא; ad Lev. 5, 22 על שקר על: כ"א פסוקין על על ומלה ב מ י ס ו ן h. e. in XXI versibus exstat על על ita ut vocabulum sit *ἐν μέσῳ* (cf. *Massoreth hamassoreth* p. 262 ed. Ginsburg); ad 1 Sam. 20, 27 דָּוִד: כ"ח פסוק' במצע. In Haftara Paraschae *Vajikra* Jes. 44, 4 hic codex exhibet בְּבֵין (cf. adnotationem nostram ad h. l.). Quibus exemplis comprobatur hunc codicem non parvi pretii esse.

[2] Scriptor librorum *The Machabee* 1876. *Outlines of Hebrew Grammar by Gust. Bickell, revised by the Author and annotated by the Translator* 1877. *The Levitical Priests, a contribution to the criticism of the Pentateuch, with a Preface by Prof. Franz Delitzsch* 1877 et Dissertationis *de Aaronitici Sacerdotii atque Thorae Elohisticae origine* 1878.

[3] Exempla duo afferamus. Cod. 2 in Jes. 44, 4 offert בְּבֵין,

6. 7. 8) Tres codices vetustos Bibliothecae Ministerii Erfurtensis, quos ut penitus cognosceret atque investigaret Baerius mense Julio ai. 1876 Erfurtum profectus est. Quamquam iam J. H. Michaelis in egregia sua Bibliorum Hebraicorum editione 1720 varias eorum codicum lectiones sedulo excerpsit, tamen, ut Baerius perbrevi intellexit, successuris haud exiguum spicilegium reliquit. Multa sive consulto sive negligenter praetermisit, quae maiore oculorum acie et rei criticae usu nunc Baerio perspicere et in lucem protrahere contigit. Primus horum codicum (E. 1), formae maximae, totum V. T. comprehendit, in duo grandia volumina dispertitum, additis et Targume et Masora tum parva tum magna; scriptus est ao. 1343. Figura et lineamenta scripturae Germanica sunt; librario erat nomen Baruch b. Zerach (ברוך בר זרח), correctori et punctatori nomen Simson Minjamun (שמשון מינימון)[1]. Codex alter (E. 2) item

adjecta nota כן מצאנו בהללי בלא יו"ד. Eodem modo haec vox scripta exstat in cod. membranaceo Curtisiano, qui solas Haftaroth continet. Cod. 1 et 2 in Jes. 63, 11 scribit רֹעֵי, quam scripturam Gemara quoque palaestinensis *Sota* V, 6 confirmat; distincte enim ait: את רועה צאנו אין כתיב כאן אלא את רועי צאנו מלמד שעשה כולם רועים. In manibus meis est accurata codicum Curtisianorum descriptio a Baerio confecta, quam oblata occasione publici iuris faciam.

[1] Hoc est nomen correctoris et punctatoris in epigraphe codicis (מִנְיָמִין=מנימון Neh. 12, 17), non Simson e צמיון, uti Zunzius (*Zur Geschichte* p. 120) habet, non Simson Memnimon, uti Jaraczewsky (*Geschichte der Juden in Erfurt* 1868). Michaelis et qui eum sequuntur usque ad de Lagardium in Symmictis 1877 nominant etiam quendam ‚Brodmark' sive ‚Brutmark' tanquam notarum marginalium scriptorem. At id nomen toto in codice non reperitur et tantummodo notae ad Hab. 1, 15 adscriptae, quam illi omnes male intellexerunt, debetur. Ibi enim ad הֶעֱלָה adnotatum est: לֵ' ואני המנקד ברוטבורק מצאתי חטף פתח הע' ר' וְויבש. Inde homuncio iste nomine Brutmark, qui nullus umquam fuit, creatus est. Verum sententia verborum male et lectorum (מ pro רו) et intellectorum haec est: הֶעֱלָה nusquam alias exstat egoque punctator inveni Rothenburgi Chateph Pathach litterae Ajin adiectum, Rabbi Feibesch". Itaque Rothenburgi (ad Tubarim) in codice, qui auctoritatem probi vetustique textus habebat, vocem hoc modo punctatam invenit. Est autem codex clarissimi illius Meïri Rothenburgensis (Zunz, *Zur Geschichte* p. 119), ad quem tamquam ad exemplum libri emendati punctatores non raro provocant. Neque Rabbi Feibesch diversus est a Simsone Minjamun epigraphes.

Germanicam prae se fert originem. Est liber formae maximae, sub fine saeculi duodecimi scriptus, universum V. T. textum cum utraque Masora continens. Codex tertius (E. 3), formae quartae maioris, qui et ipse V. T. cum Masora exhibet, sine dubitatione ab homine Orientali scriptus est et codicem Babylonicum a Strackio editum vetustate aequiparet, quapropter non mirum est, eum multas lectiones auctoritate gravissimas et notas masoreticas ipsius proprias exhibere[1].

Ad hos codices ab ipso Baerio inspectos collatosque accesserunt

9) Variae lectiones ab Herm. Strackio e codice Petropolitano ai. 1010 in usum Baerii excerptae. Hunc codicem littera *P* insignivimus. vide de eo Praefationem ad Psalmos (1874) p. VI s. et ad Iobum p. IV.

10) Variae lectiones, quas Guil. Wickes Professor nuper Londinensis in Canada Britannica, deinde Lipsiae, nunc Oxonii degens a Baerio rogatus ex illo codice ai., ut perhibetur[2], 1002

Etenim nomina variare solent; Feibesch (Phoebus) est nomen profanum (שם חול), quod nomini sacro Simson respondet (vide נחלת שבעה de libellis repudii perscribendis cap. 46 sub ווייבש et שמשון).

[1] Nonnulla certe exempla ostendent, non immerito nos hunc codicem tanti facere. Ad Gen. 32, 22 haec nota addita est: זה הפסוק שני פנים למערבא׳ טע׳ קד׳ וי בן כב הה ביו מע אל טע׳ תנינ׳ וי בן כב הה ביו מע אל ויהיו ני־קב נים שר. Similem notam ad hunc versum: מתחלפ׳ למדנח׳ ולמערבאי Baerius invenit in codice ex Arabia allato, cf. etiam Pinskeri *Einleitung* p. 48. — Jos. 5, 14 וַיֹּאמֶר לֹא, Erfurtensis 3 exhibet ויאמר לו. — Ibid. 21, 35 desunt v. 36 et 37 וממטה ראובן וגו׳, quos Jacob b. Chajim omisit, a multis (vide Keilium ad h. l.) propterea temeritatis accusatus. — 1 Reg. 20, 33 scriptum exstat ויחלטו הממנו cum nota ויחלטוה ממנו קרי. Etiam Curtisianus 3 habet notam: ב׳ מלין נסב קדמא מן תנינ׳ ה״י, qua illa scribendi ratio confirmatur, cf. praefationem ad Jesaiam p. VII. — Jes. 44, 4 בְּבֵן, sicut in aliis quoque libris vetustis e. c. Ven. 1526. Neque silentio praeterire volumus, hunc codicem continere adnotationem qua quod Graetzius assensu suo comprobavit, systema punctationis Tiberiense a quodam Mocha filioque eius Mose Karaeis circa 800 p. Chr. inventum esse, refutatur.

[2] Consulto tam caute loquimur, nam Guil. Wickesius noster, linguarum orientalium atque etiam Hebraicae palaeographiae punctationisque peritissimus, illum codicem Bibliothecae Nationalis Parisiensis mense Decembri ai. superioris diligenter perscrutando invenit, miras laudes, quibus Jac. Sappir in Itinerario suo אבן ספיר

excerpsit, quem a Jac. Sappiro 1868 Eugeniae Imperatrici magno pretio venditum nunc Bibliotheca Nationalis Parisiensis asservat, vide de eo, cui siglum *S* impertivimus, Praefationem in Jesaiam p. VII.

11) Apographum Regularum Ben-Ascheri et Differentiarum (חלופים) inter Occidentales et Orientales e codice celeberrimo Aleppino in gratiam Abrahami Firkowitsch factum (vide Sappiri Itinerarium אבן ספיר I p. 12[b] not. 1). Firkowitschii filius hoc apographum Herm. Strackio et hic Baerio usurpandum concessit.

12) Opus grammaticum חבור הקונים a Simsone Punctatore (הנקדן) conscriptum, codex membranaceus Bibliothecae Universitatis Lipsiensis, ex quo in libro Jesurun inscripto, quem ao. 1838 edidimus, complura protulimus, quibus ostendimus, quam dignus hic liber grammaticus esset quem quis acrius contueretur. Baerius id fecit mense Octobri ai. 1876 quo per aliquod tempus Lipsiae commorans hunc codicem diligenter pervestigavit et omnia quae ad criticam textus V. T. tractationem valent sibi inde exscripsit.

Ceterum bene fecit quod passim textum Complutensem tanquam locupletem testem produxit; namque in altera vel tertia parte Programmatis mei quod inscripsi *Studien zur Entstehungsgeschichte der Polyglottenbibel des Cardinals Ximenes* (Pars I. 1871) demonstrabo, textum Complutensem quamquam lectionibus temerariis non liberum tamen maximam partem ex duobus codicibus pretiosissimis fluxisse, quae adhuc in Bibliotheca Universitatis Madritensis reconditi sunt.

Quantam utilitatem textus masoretici utpote mirifici traditionis genuinae custodis restitutio non solum biblicae, sed universae semiticae philologiae afferat, haec quoque libri Duodecim editio compluribus exemplis confirmat; masoretica punctatio duorum triumve nominum propriorum (cf. notas in p. 65. 70. 83)

II p. 157ss. antiquitatem eius artificiosamque scripturam effert, modum veritatis excedere: codex non adeo antiquus est, scriptura speciem seculi XIV vel ad summum XIII prae se fert, anni numerus in fine adscriptus, ut rasura prodit, suspectus est. Et scriptura, qua cantilena Ex. c. XV circumdata est, tantum abest, ut singulari artificio facta sit, ut litterae quamquam minutulae tamen crassae sint et eiusmodi floribus coronisque multis in codicibus obviis facile superentur.

consentit cum eorum pronuntiatione in monumentis assyriacis obvia. Parvae res sunt, in quibus studia masoretica versantur, at non parvi faciendae, quoniam in parvis magna latent. Quare speramus non defuturos esse, qui grato animo accipiant quod ut optime potuimus et fallax typographiae ars concessit longo impigroque labore exigere studuimus.

Scribebam Lipsiae ante d. VI. Idus Augustas MDCCCLXXVIII.

Franciscus Delitzsch.

Praefationi subiungimus nonnulla, quibus adnotatio critica locupletari possit. Hos. 2, 8 גְּדֵרֹתֶ֑הָ. Vide etiam Merxii *Archiv* I p. 31.—Hos. 4, 6 ואמאסאך. Aleph redundans Midras quoque rabba ad Exodum sect. 38 tuetur, disertis verbis dicens: ואמאסאך ג׳ אלפין יש בו. — Hos. 4, 12 ויזנו. Cod. B 12 Bibliothecae Petropolitanae prima manu scriptum habet ויתעו, cui posthac expuncto in margine substitutum est ויזנו, vide Aug. Toettermani *Varianten zum Propheten Hosea,* Helsingforsi 1875. 4. — Jo. 2, 20, בָּאְשׁוֹ. Uberius de hac voce sic scribenda disserit Parchon in Lexico s. r. באש. In editione Lexici Parchoniani Sterniana (Posonii 1844. 4), quae non paucis lacunis et vitiis laborat, totus hic locus deest; excerpsimus eum ex Codice eius Lexici qui in Bibliotheca J. Goldschmidtii Francofurti a. M. asservatur. Verba Parchonis sunt haecce: והשם ואעלה בְּאשׁ מחניכם (Am. 4, 10) במשקל שְׁכוֹל, אבל ועלה בָּאְשׁוֹ משפטו בֹּאֶשׁ בָּאְשׁוֹ כמשקל אֹרֶךְ אָרְכּוֹ, וצריך היה שיהא בָּאֳשׁוֹ במשקל תָּאֳרוֹ זָהֳרוֹ משום שהוא מאותיות אה״חע ובא שלא כמנהג אה״חע בָּאְשׁוֹ במשקל הָדְשׁוֹ גָּרְנוֹ מָתְנוֹ . ומשקל בְּאשׁ מחניכם כמשקל עֲבוֹט עֲשׂוֹ . וענין ותחת שערה בָּאְשָׁה (Iob. 31, 40) אע״פ שהוא מין אחר ענין קוצים לא עשו אותו במשקל ויעש בְּאוּשִׁים (Jes. 5, 2) שמשפטה בְּאוּשָׁה כמשקל חֲלוּשִׁים חֲלוּשָׁה . מין אחר להבאישני וכו׳ Ex Lexico Abulwalidi quod Ad. Neubauer

edidit (Oxonii 1875. 4) perspicitur, Parchonem illa hoc ex fonte hausisse. Scriptio igitur בְּאִשׁוֹ ad similitudinem formae רְחָבוֹ Abulwalidi potissimum auctoritate defenditur, quem Parchon et Kimchi sequuntur. — Nah. I, 3 יְנַקֶּה Caph segolatum sec. codd. vetere̊sque edd. Athias et qui secuti sunt יְנַקֵּה cum Zere ediderunt, refragante Masora, quae hanc vocem non habet in catalogo vocum semel cum Zere (קמץ קטן) pronuntiandarum (כ"ה מלין קמצין), *vide Mas. fin.* 54. Masora praecipit, omnes formas fut. Pi. verborum ל"ה in vocalem Segol exire adeoque in pausa e. c. תְּחַפֶּה 2 Reg. 9, 3. אֲחַיֶּה Jer. 49, 11. יְחַיֶּה Ez. 18, 27. יְכַלֶּה Jes. 10, 18. אֲכַלֶּה Iob. 3, 16. יְכַסֶּה 9, 24. אֲכַנֶּה 32, 21. 22. יְעַנֶּה 37, 23., excepto תְּגַלֵּה athnachato Lev. 18, 7. 8. 12-17. — Nah. 2, 6 חוּמָתָה E. 1. 2 exhibent He non mappicatum. E. 1 insuper adnotat: כן פירש ר"שי ויונתן תרגם שורא לכן ה"א רפה Etiam in Mas. parva ms. exstat nota: חומתה לית רפה. Accedit Simson qui in חבור הקונים docet: חומתה בנחום ה"א רפויה כי הוא לשון זכר (?) כמו חומה At Kimchi in comm. certe Mappik postulat, assentiente Masora, quae hanc vocem non adnumerat undecim paribus vocabulorum semel mappicatorum et semel non mappicatorum, vide Mas. fin. 21b *Ochla ve-ochla* § 44).

Conspectus siglorum

B Codex Babylonicus.
C 1. 2. 3. 4. Cod. Curtisianus primus, secundus cet.
E 1. 2. 3. Cod. Erfurtensis primus, secundus, tertius.
F Francofurtensis ai. 1294 (vide Praefationes ad Librum Psalmorum 1861 et Psalterium Hebr. et Lat. 1874).
H Heidenheimianus (vide Praefationem ad Jesaiam 1872 p. VI. 68 alias).
J Jamanensis (vide ibidem p. VI).
P Petropolitanus ai. 1010.
S Sappiri Parisiensis.

Hoseas. הושע

1 א

א דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־הוֹשֵׁעַ בֶּן־בְּאֵרִי בִּימֵי עֻזִּיָּה
יוֹתָם אָחָז יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ
2 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ תְּחִלַּת דִּבֶּר־יְהוָה בְּהוֹשֵׁעַ ° וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־הוֹשֵׁעַ לֵךְ קַח־לְךָ אֵשֶׁת זְנוּנִים וְיַלְדֵי זְנוּנִים
3 כִּי־זָנֹה תִזְנֶה הָאָרֶץ מֵאַחֲרֵי יְהוָה׃ וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח אֶת־גֹּמֶר
4 בַּת־דִּבְלָיִם וַתַּהַר וַתֵּלֶד לוֹ בֵּן׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו קְרָא
שְׁמוֹ יִזְרְעֶאל כִּי־עוֹד מְעַט וּפָקַדְתִּי אֶת־דְּמֵי יִזְרְעֶאל עַל־בֵּית
ה יֵהוּא וְהִשְׁבַּתִּי מַמְלְכוּת בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
6 וְשָׁבַרְתִּי אֶת־קֶשֶׁת יִשְׂרָאֵל בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃ וַתַּהַר עוֹד
וַתֵּלֶד בַּת וַיֹּאמֶר לוֹ קְרָא שְׁמָהּ לֹא רֻחָמָה כִּי לֹא אוֹסִיף
7 עוֹד אֲרַחֵם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי־נָשֹׂא אֶשָּׂא לָהֶם׃ וְאֶת־בֵּית
יְהוּדָה אֲרַחֵם וְהוֹשַׁעְתִּים בַּיהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא אוֹשִׁיעֵם
8 בְּקֶשֶׁת וּבְחֶרֶב וּבְמִלְחָמָה בְּסוּסִים וּבְפָרָשִׁים׃ וַתִּגְמֹל אֶת־
9 לֹא רֻחָמָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן׃ וַיֹּאמֶר קְרָא שְׁמוֹ לֹא־עַמִּי כִּי
אַתֶּם לֹא־עַמִּי וְאָנֹכִי לֹא־אֶהְיֶה לָכֶם׃ ס

2 ב

א וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד וְלֹא
יִסָּפֵר וְהָיָה בִּמְקוֹם אֲשֶׁר יֵאָמֵר לָהֶם לֹא־עַמִּי אַתֶּם יֵאָמֵר
2 לָהֶם בְּנֵי אֵל־חָי׃ וְנִקְבְּצוּ בְּנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יַחְדָּו
וְשָׂמוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי גָדוֹל יוֹם יִזְרְעֶאל׃
3 4 אִמְרוּ לַאֲחֵיכֶם עַמִּי וְלַאֲחוֹתֵיכֶם רֻחָמָה׃ רִיבוּ בְאִמְּכֶם רִיבוּ
כִּי־הִיא לֹא אִשְׁתִּי וְאָנֹכִי לֹא אִישָׁהּ וְתָסֵר זְנוּנֶיהָ מִפָּנֶיהָ

v. 2 פסקא באמצע פסוק

ה וְנַאֲפוּפֶיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ׃ פֶּן־אַפְשִׁיטֶנָּה עֲרֻמָּה וְהִצַּגְתִּיהָ
כְּיוֹם הִוָּלְדָהּ וְשַׂמְתִּיהָ כַמִּדְבָּר וְשַׁתִּהָ כְּאֶרֶץ צִיָּה וַהֲמִתִּיהָ
6 7 בַּצָּמָא׃ וְאֶת־בָּנֶיהָ לֹא אֲרַחֵם כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה׃ כִּי זָנְתָה
אִמָּם הֹבִישָׁה הוֹרָתָם כִּי אָמְרָה אֵלְכָה אַחֲרֵי מְאַהֲבַי נֹתְנֵי
8 לַחְמִי וּמֵימַי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי שַׁמְנִי וְשִׁקּוּיָי׃ לָכֵן הִנְנִי־שָׂךְ
אֶת־דַּרְכֵּךְ בַּסִּירִים וְגָדַרְתִּי אֶת־גְּדֵרָהּ וּנְתִיבוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא׃
9 וְרִדְּפָה אֶת־מְאַהֲבֶיהָ וְלֹא־תַשִּׂיג אֹתָם וּבִקְשָׁתַם וְלֹא תִמְצָא
וְאָמְרָה אֵלְכָה וְאָשׁוּבָה אֶל־אִישִׁי הָרִאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אָז
י מֵעָתָּה׃ וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אָנֹכִי נָתַתִּי לָהּ הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ
11 וְהַיִּצְהָר וְכֶסֶף הִרְבֵּיתִי לָהּ וְזָהָב עָשׂוּ לַבָּעַל׃ לָכֵן אָשׁוּב
וְלָקַחְתִּי דְגָנִי בְּעִתּוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ וְהִצַּלְתִּי צַמְרִי וּפִשְׁתִּי
12 לְכַסּוֹת אֶת־עֶרְוָתָהּ׃ וְעַתָּה אֲגַלֶּה אֶת־נַבְלֻתָהּ לְעֵינֵי מְאַהֲבֶיהָ
13 וְאִישׁ לֹא־יַצִּילֶנָּה מִיָּדִי׃ וְהִשְׁבַּתִּי כָּל־מְשׂוֹשָׂהּ חַגָּהּ חָדְשָׁהּ
14 וְשַׁבַּתָּהּ וְכֹל מוֹעֲדָהּ׃ וַהֲשִׁמֹּתִי גַּפְנָהּ וּתְאֵנָתָהּ אֲשֶׁר אָמְרָה
אֶתְנָה הֵמָּה לִי אֲשֶׁר נָתְנוּ־לִי מְאַהֲבָי וְשַׂמְתִּים לְיַעַר
טו וַאֲכָלָתַם חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ וּפָקַדְתִּי עָלֶיהָ אֶת־יְמֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר
תַּקְטִיר לָהֶם וַתַּעַד נִזְמָהּ וְחֶלְיָתָהּ וַתֵּלֶךְ אַחֲרֵי מְאַהֲבֶיהָ
16 וְאֹתִי שָׁכְחָה נְאֻם־יְהוָה׃ ס לָכֵן הִנֵּה אָנֹכִי מְפַתֶּיהָ
17 וְהֹלַכְתִּיהָ הַמִּדְבָּר וְדִבַּרְתִּי עַל־לִבָּהּ׃ וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ
מִשָּׁם וְאֶת־עֵמֶק עָכוֹר לְפֶתַח תִּקְוָה וְעָנְתָה שָׁמָּה כִּימֵי
18 נְעוּרֶיהָ וּכְיוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ ס וְהָיָה בַיּוֹם
הַהוּא נְאֻם־יְהוָה תִּקְרְאִי אִישִׁי וְלֹא־תִקְרְאִי לִי עוֹד בַּעְלִי׃
19 וַהֲסִרֹתִי אֶת־שְׁמוֹת הַבְּעָלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזָּכְרוּ עוֹד בִּשְׁמָם׃
כ וְכָרַתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא עִם־חַיַּת הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף
הַשָּׁמַיִם וְרֶמֶשׂ הָאֲדָמָה וְקֶשֶׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֶשְׁבּוֹר מִן־
21 הָאָרֶץ וְהִשְׁכַּבְתִּים לָבֶטַח׃ וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם וְאֵרַשְׂתִּיךְ
22 לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים׃ וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי
בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת־יְהוָה׃ פ
23 וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה נְאֻם־יְהוָה אֶעֱנֶה אֶת־הַשָּׁמָיִם וְהֵם
24 יַעֲנוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגָן וְאֶת־הַתִּירוֹשׁ
כה וְאֶת־הַיִּצְהָר וְהֵם יַעֲנוּ אֶת־יִזְרְעֶאל׃ וּזְרַעְתִּיהָ לִּי בָּאָרֶץ

v. 6 סגול בס"פ

וְרִחַמְתִּי אֶת־לֹא רֻחָמָה וְאָמַרְתִּי לְלֹא־עַמִּי עַמִּי־אַתָּה וְהוּא
יֹאמַר אֱלֹהָי׃ פ

ג 3

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד לֵךְ אֱהַב אִשָּׁה אֲהֻבַת רֵעַ וּמְנָאָפֶת א
כְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פֹּנִים אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְאֹהֲבֵי אֲשִׁישֵׁי עֲנָבִים׃ וָאֶכְּרֶהָ לִּי בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר כָּסֶף וְחֹמֶר 2
שְׂעֹרִים וְלֶתֶךְ שְׂעֹרִים׃ וָאֹמַר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תֵּשְׁבִי לִי 3
לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיִי לְאִישׁ וְגַם־אֲנִי אֵלָיִךְ׃ כִּי ׀ יָמִים רַבִּים 4
יֵשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ וְאֵין שָׂר וְאֵין זֶבַח וְאֵין מַצֵּבָה
וְאֵין אֵפוֹד וּתְרָפִים׃ אַחַר יָשֻׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־ ה
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִיד מַלְכָּם וּפָחֲדוּ אֶל־יְהוָה וְאֶל־טוּבוֹ
בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ פ

ד 4

שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי רִיב לַיהוָה עִם־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ א
כִּי אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־דַּעַת אֱלֹהִים בָּאָרֶץ׃ אָלֹה וְכַחֵשׁ 2
וְרָצֹחַ וְגָנֹב וְנָאֹף פָּרָצוּ וְדָמִים בְּדָמִים נָגָעוּ׃ עַל־כֵּן ׀ תֶּאֱבַל 3
הָאָרֶץ וְאֻמְלַל כָּל־יוֹשֵׁב בָּהּ בְּחַיַּת הַשָּׂדֶה וּבְעוֹף הַשָּׁמָיִם
וְגַם־דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵפוּ׃ אַךְ אִישׁ אַל־יָרֵב וְאַל־יוֹכַח אִישׁ וְעַמְּךָ 4
כִּמְרִיבֵי כֹהֵן׃ וְכָשַׁלְתָּ הַיּוֹם וְכָשַׁל גַּם־נָבִיא עִמְּךָ לָיְלָה ה
וְדָמִיתִי אִמֶּךָ׃ נִדְמוּ עַמִּי מִבְּלִי הַדָּעַת כִּי אַתָּה הַדַּעַת מָאַסְתָּ 6
וְאֶמְאָסְאךָ מִכַּהֵן לִי וַתִּשְׁכַּח תּוֹרַת אֱלֹהֶיךָ אֶשְׁכַּח בָּנֶיךָ גַּם־
אָנִי׃ כְּרֻבָּם כֵּן חָטְאוּ־לִי כְּבוֹדָם בְּקָלוֹן אָמִיר׃ חַטַּאת עַמִּי 7 8
יֹאכֵלוּ וְאֶל־עֲוֹנָם יִשְׂאוּ נַפְשׁוֹ׃ וְהָיָה כָעָם כַּכֹּהֵן וּפָקַדְתִּי עָלָיו 9
דְּרָכָיו וּמַעֲלָלָיו אָשִׁיב לוֹ׃ וְאָכְלוּ וְלֹא יִשְׂבָּעוּ הִזְנוּ וְלֹא י
יִפְרֹצוּ כִּי־אֶת־יְהוָה עָזְבוּ לִשְׁמֹר׃ זְנוּת יַיִן וְתִירוֹשׁ יִקַּח־ 11
לֵב׃ עַמִּי בְּעֵצוֹ יִשְׁאָל וּמַקְלוֹ יַגִּיד לוֹ כִּי רוּחַ זְנוּנִים הִתְעָה 12
וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהֵיהֶם׃ עַל־רָאשֵׁי הֶהָרִים יְזַבֵּחוּ וְעַל־הַגְּבָעוֹת 13
יְקַטֵּרוּ תַּחַת אַלּוֹן וְלִבְנֶה וְאֵלָה כִּי טוֹב צִלָּהּ עַל־כֵּן תִּזְנֶינָה
בְּנוֹתֵיכֶם וְכַלּוֹתֵיכֶם תְּנָאַפְנָה׃ לֹא־אֶפְקוֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶם כִּי 14
תִזְנֶינָה וְעַל־כַּלּוֹתֵיכֶם כִּי תְנָאַפְנָה כִּי־הֵם עִם־הַזֹּנוֹת יְפָרֵדוּ
וְעִם־הַקְּדֵשׁוֹת יְזַבֵּחוּ וְעָם לֹא־יָבִין יִלָּבֵט׃ אִם־זֹנֶה אַתָּה טו

v. 4 קמץ בזקף   v. 6 יתיר א׳   v. 12 קמץ בזקף   v. 13 פתח בס״פ

יִשְׂרָאֵל אַל־יֶאְשַׁם יְהוּדָה וְאַל־תָּבֹאוּ הַגִּלְגָּל וְאַל־תַּעֲלוּ בֵּית
16 אָוֶן וְאַל־תִּשָּׁבְעוּ חַי־יְהוָה׃ כִּי כְּפָרָה סֹרֵרָה סָרַר יִשְׂרָאֵל
17 עַתָּה יִרְעֵם יְהוָה כְּכֶבֶשׂ בַּמֶּרְחָב׃ חֲבוּר עֲצַבִּים אֶפְרָיִם
18 הַנַּח־לוֹ׃ סָר סָבְאָם הַזְנֵה הִזְנוּ אָהֲבוּ הֵבוּ קָלוֹן מָגִנֶּיהָ׃
19 צָרַר רוּחַ אוֹתָהּ בִּכְנָפֶיהָ וְיֵבֹשׁוּ מִזִּבְחוֹתָם׃ פ

ה 5

א שִׁמְעוּ־זֹאת הַכֹּהֲנִים וְהַקְשִׁיבוּ ׀ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית הַמֶּלֶךְ
הַאֲזִינוּ כִּי לָכֶם הַמִּשְׁפָּט כִּי־פַח הֱיִיתֶם לְמִצְפָּה וְרֶשֶׁת
2 פְּרוּשָׂה עַל־תָּבוֹר׃ וְשַׁחֲטָה שֵׂטִים הֶעְמִיקוּ וַאֲנִי מוּסָר
3 לְכֻלָּם׃ אֲנִי יָדַעְתִּי אֶפְרַיִם וְיִשְׂרָאֵל לֹא־נִכְחַד מִמֶּנִּי כִּי
4 עַתָּה הִזְנֵיתָ אֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל׃ לֹא יִתְּנוּ מַעַלְלֵיהֶם
לָשׁוּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם כִּי רוּחַ זְנוּנִים בְּקִרְבָּם וְאֶת־יְהוָה לֹא
ה יָדָעוּ׃ וְעָנָה גְאוֹן־יִשְׂרָאֵל בְּפָנָיו וְיִשְׂרָאֵל וְאֶפְרַיִם יִכָּשְׁלוּ
6 בַּעֲוֺנָם כָּשַׁל גַּם־יְהוּדָה עִמָּם׃ בְּצֹאנָם וּבִבְקָרָם יֵלְכוּ לְבַקֵּשׁ
7 אֶת־יְהוָה וְלֹא יִמְצָאוּ חָלַץ מֵהֶם׃ בַּיהוָה בָּגָדוּ כִּי־בָנִים
זָרִים יָלָדוּ עַתָּה יֹאכְלֵם חֹדֶשׁ אֶת־חֶלְקֵיהֶם׃ פ
8 תִּקְעוּ שׁוֹפָר בַּגִּבְעָה חֲצֹצְרָה בָּרָמָה הָרִיעוּ בֵּית אָוֶן אַחֲרֶיךָ
9 בִּנְיָמִין׃ אֶפְרַיִם לְשַׁמָּה תִהְיֶה בְּיוֹם תּוֹכֵחָה בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
י הוֹדַעְתִּי נֶאֱמָנָה׃ הָיוּ שָׂרֵי יְהוּדָה כְּמַסִּיגֵי גְּבוּל עֲלֵיהֶם
11 אֶשְׁפּוֹךְ כַּמַּיִם עֶבְרָתִי׃ עָשׁוּק אֶפְרַיִם רְצוּץ מִשְׁפָּט כִּי
12 הוֹאִיל הָלַךְ אַחֲרֵי־צָו׃ וַאֲנִי כָעָשׁ לְאֶפְרָיִם וְכָרָקָב
13 לְבֵית יְהוּדָה׃ וַיַּרְא אֶפְרַיִם אֶת־חָלְיוֹ וִיהוּדָה אֶת־מְזֹרוֹ
וַיֵּלֶךְ אֶפְרַיִם אֶל־אַשּׁוּר וַיִּשְׁלַח אֶל־מֶלֶךְ יָרֵב וְהוּא
14 לֹא יוּכַל לִרְפֹּא לָכֶם וְלֹא־יִגְהֶה מִכֶּם מָזוֹר׃ כִּי אָנֹכִי
כַשַּׁחַל לְאֶפְרַיִם וְכַכְּפִיר לְבֵית יְהוּדָה אֲנִי אֲנִי אֶטְרֹף
טו וְאֵלֵךְ אֶשָּׂא וְאֵין מַצִּיל׃ אֵלֵךְ אָשׁוּבָה אֶל־מְקוֹמִי
עַד אֲשֶׁר־יֶאְשְׁמוּ וּבִקְשׁוּ פָנָי בַּצַּר לָהֶם יְשַׁחֲרֻנְנִי׃

ו 6

א לְכוּ וְנָשׁוּבָה אֶל־יְהוָה כִּי הוּא טָרָף וְיִרְפָּאֵנוּ יַךְ וְיַחְבְּשֵׁנוּ׃
2 3 יְחַיֵּנוּ מִיֹּמָיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִמֵנוּ וְנִחְיֶה לְפָנָיו׃ וְנֵדְעָה
נִרְדְּפָה לָדַעַת אֶת־יְהוָה כְּשַׁחַר נָכוֹן מֹצָאוֹ וְיָבוֹא כַגֶּשֶׁם לָנוּ

v. 17 קמץ בטפחא   v. 1 קמץ בטפחא

4 כְּמַלְק֖וֹשׁ י֥וֹרֶה אָֽרֶץ׃ מָ֤ה אֶֽעֱשֶׂה־לְּךָ֙ אֶפְרַ֔יִם מָ֥ה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ֖
ה יְהוּדָ֑ה וְחַסְדְּכֶם֙ כַּעֲנַן־בֹּ֔קֶר וְכַטַּ֖ל מַשְׁכִּ֥ים הֹלֵֽךְ׃ עַל־כֵּ֗ן
חָצַ֙בְתִּי֙ בַּנְּבִיאִ֔ים הֲרַגְתִּ֖ים בְּאִמְרֵי־פִ֑י וּמִשְׁפָּטֶ֖יךָ א֥וֹר יֵצֵֽא׃
6 7 כִּ֛י חֶ֥סֶד חָפַ֖צְתִּי וְלֹא־זָ֑בַח וְדַ֥עַת אֱלֹהִ֖ים מֵעֹלֽוֹת׃ וְהֵ֕מָּה
8 כְּאָדָ֖ם עָבְר֣וּ בְרִ֑ית שָׁ֖ם בָּ֥גְדוּ בִֽי׃ גִּלְעָ֕ד קִרְיַ֖ת פֹּ֣עֲלֵי אָ֑וֶן עֲקֻבָּ֖ה
9 מִדָּֽם׃ וּכְחַכֵּ֨י אִ֜ישׁ גְּדוּדִ֗ים חֶ֚בֶר כֹּהֲנִ֔ים דֶּ֖רֶךְ יְרַצְּחוּ־שֶׁ֑כְמָה
י כִּ֥י זִמָּ֖ה עָשֽׂוּ׃ בְּבֵית֙ יִשְׂרָאֵ֔ל רָאִ֖יתִי שַׁעֲרִֽירִיָּ֑ה שָׁ֚ם זְנ֣וּת
11 לְאֶפְרַ֔יִם נִטְמָ֖א יִשְׂרָאֵֽל׃ גַּם־יְהוּדָ֕ה שָׁ֥ת קָצִ֖יר לָ֑ךְ בְּשׁוּבִ֖י
שְׁב֥וּת עַמִּֽי׃ פ

ז 7

א כְּרָפְאִ֣י לְיִשְׂרָאֵ֗ל וְנִגְלָ֨ה עֲוֹ֤ן אֶפְרַ֙יִם֙ וְרָע֣וֹת שֹֽׁמְר֔וֹן כִּ֥י פָעֲל֖וּ
2 שָׁ֑קֶר וְגַנָּ֣ב יָב֔וֹא פָּשַׁ֥ט גְּד֖וּד בַּחֽוּץ׃ וּבַל־יֹאמְרוּ֙ לִלְבָבָ֔ם כָּל־
3 רָעָתָ֖ם זָכָ֑רְתִּי עַתָּה֙ סְבָב֣וּם מַֽעַלְלֵיהֶ֔ם נֶ֥גֶד פָּנַ֖י הָיֽוּ׃ בְּרָעָתָ֖ם
4 יְשַׂמְּחוּ־מֶ֑לֶךְ וּבְכַחֲשֵׁיהֶ֖ם שָׂרִֽים׃ כֻּלָּם֙ מְנָ֣אֲפִ֔ים כְּמ֣וֹ תַנּ֔וּר
ה בֹּעֵ֖רָה מֵאֹפֶ֑ה יִשְׁבּ֣וֹת מֵעִ֔יר מִלּ֥וּשׁ בָּצֵ֖ק עַד־חֻמְצָתֽוֹ׃ י֣וֹם
6 מַלְכֵּ֔נוּ הֶחֱל֥וּ שָׂרִ֖ים חֲמַ֣ת מִיָּ֑יִן מָשַׁ֥ךְ יָד֖וֹ אֶת־לֹצְצִֽים׃ כִּֽי־
קֵרְב֧וּ כַתַּנּ֛וּר לִבָּ֖ם בְּאָרְבָּ֑ם כָּל־הַלַּ֙יְלָה֙ יָשֵׁ֣ן אֹֽפֵהֶ֔ם בֹּ֕קֶר ה֥וּא
7 בֹעֵ֖ר כְּאֵ֥שׁ לֶהָבָֽה׃ כֻּלָּ֤ם יֵחַ֙מּוּ֙ כַּתַּנּ֔וּר וְאָכְל֖וּ אֶת־שֹׁ֣פְטֵיהֶ֑ם
8 כָּל־מַלְכֵיהֶ֣ם נָפָ֔לוּ אֵין־קֹרֵ֥א בָהֶ֖ם אֵלָֽי׃ אֶפְרַ֕יִם בָּעַמִּ֖ים ה֣וּא
9 יִתְבּוֹלָ֑ל אֶפְרַ֛יִם הָיָ֥ה עֻגָ֖ה בְּלִ֥י הֲפוּכָֽה׃ אָכְל֤וּ זָרִים֙ כֹּח֔וֹ
י וְה֖וּא לֹ֣א יָדָ֑ע גַּם־שֵׂיבָה֙ זָ֣רְקָה בּ֔וֹ וְה֖וּא לֹ֥א יָדָֽע׃ וְעָנָ֥ה
גְאוֹן־יִשְׂרָאֵ֖ל בְּפָנָ֑יו וְלֹֽא־שָׁ֙בוּ֙ אֶל־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֔ם וְלֹ֥א
11 בִקְשֻׁ֖הוּ בְּכָל־זֹֽאת׃ וַֽיְהִ֣י אֶפְרַ֔יִם כְּיוֹנָ֥ה פוֹתָ֖ה אֵ֣ין לֵ֑ב
12 מִצְרַ֥יִם קָרָ֖אוּ אַשּׁ֥וּר הָלָֽכוּ׃ כַּאֲשֶׁ֣ר יֵלֵ֗כוּ אֶפְר֤וֹשׂ
עֲלֵיהֶם֙ רִשְׁתִּ֔י כְּע֥וֹף הַשָּׁמַ֖יִם אוֹרִידֵ֑ם אַיְסִרֵ֕ם כְּשֵׁ֖מַע
13 לַעֲדָתָֽם׃ ס א֥וֹי לָהֶם֙ כִּֽי־נָדְד֣וּ מִמֶּ֔נִּי שֹׁ֥ד לָהֶ֖ם
14 כִּי־פָ֣שְׁעוּ בִ֑י וְאָנֹכִ֣י אֶפְדֵּ֔ם וְהֵ֕מָּה דִּבְּר֥וּ עָלַ֖י כְּזָבִֽים׃ וְלֹֽא־
זָעֲק֤וּ אֵלַי֙ בְּלִבָּ֔ם כִּ֥י יְיֵלִ֖ילוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָ֑ם עַל־דָּגָ֧ן וְתִיר֛וֹשׁ
טו יִתְגּוֹרָ֖רוּ יָס֥וּרוּ בִֽי׃ וַאֲנִ֣י יִסַּ֔רְתִּי חִזַּ֖קְתִּי זְרוֹעֹתָ֑ם וְאֵלַ֖י
16 יְחַשְּׁבוּ־רָֽע׃ יָשׁ֣וּבוּ ׀ לֹ֣א עָ֗ל הָיוּ֙ כְּקֶ֣שֶׁת רְמִיָּ֔ה יִפְּל֥וּ
בַחֶ֛רֶב שָׂרֵיהֶ֖ם מִזַּ֣עַם לְשׁוֹנָ֑ם ז֥וֹ לַעְגָּ֖ם בְּאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃

v. 10 שערוריה קרי   v. 4 מלעיל

ח 8

א אֶל־חִכְּךָ שֹׁפָר כַּנֶּשֶׁר עַל־בֵּית יְהוָה יַעַן עָבְרוּ בְרִיתִי
2 3 וְעַל־תּוֹרָתִי פָּשָׁעוּ׃ לִי יִזְעָקוּ אֱלֹהַי יְדַעֲנוּךָ יִשְׂרָאֵל׃ זָנַח
4 יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב יִרְדְּפוֹ׃ הֵם הִמְלִיכוּ וְלֹא מִמֶּנִּי הֵשִׂירוּ
וְלֹא יָדָעְתִּי כַּסְפָּם וּזְהָבָם עָשׂוּ לָהֶם עֲצַבִּים לְמַעַן יִכָּרֵת׃
ה זָנַח עֶגְלֵךְ שֹׁמְרוֹן חָרָה אַפִּי בָּם עַד־מָתַי לֹא יוּכְלוּ נִקָּיֹן׃
6 כִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא חָרָשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא אֱלֹהִים הוּא כִּי־שְׁבָבִים
7 יִהְיֶה עֵגֶל שֹׁמְרוֹן׃ כִּי רוּחַ יִזְרָעוּ וְסוּפָתָה יִקְצֹרוּ קָמָה
אֵין־לוֹ צֶמַח בְּלִי יַעֲשֶׂה־קֶּמַח אוּלַי יַעֲשֶׂה זָרִים יִבְלָעֻהוּ׃
8 9 נִבְלַע יִשְׂרָאֵל עַתָּה הָיוּ בַגּוֹיִם כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ׃ כִּי־
י הֵמָּה עָלוּ אַשּׁוּר פֶּרֶא בּוֹדֵד לוֹ אֶפְרַיִם הִתְנוּ אֲהָבִים׃ גַּם
כִּי־יִתְנוּ בַגּוֹיִם עַתָּה אֲקַבְּצֵם וַיָּחֵלּוּ מְּעָט מִמַּשָּׂא מֶלֶךְ
11 שָׂרִים׃ כִּי־הִרְבָּה אֶפְרַיִם מִזְבְּחֹת לַחֲטֹא הָיוּ־לוֹ מִזְבְּחוֹת
12 13 לַחֲטֹא׃ אֶכְתּוֹב־לוֹ רִבֹּו תּוֹרָתִי כְּמוֹ־זָר נֶחְשָׁבוּ׃ זִבְחֵי
הַבְהָבַי יִזְבְּחוּ בָשָׂר וַיֹּאכֵלוּ יְהוָה לֹא רָצָם עַתָּה יִזְכֹּר
14 עֲוֺנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם הֵמָּה מִצְרַיִם יָשׁוּבוּ׃ וַיִּשְׁכַּח יִשְׂרָאֵל
אֶת־עֹשֵׂהוּ וַיִּבֶן הֵיכָלוֹת וִיהוּדָה הִרְבָּה עָרִים בְּצֻרוֹת
וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה אַרְמְנֹתֶיהָ׃ ס

ט 9

א אַל־תִּשְׂמַח יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־גִּיל כָּעַמִּים כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ
2 אָהַבְתָּ אֶתְנָן עַל כָּל־גָּרְנוֹת דָּגָן׃ גֹּרֶן וָיֶקֶב לֹא יִרְעֵם וְתִירוֹשׁ
3 יְכַחֶשׁ בָּהּ׃ לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ יְהוָה וְשָׁב אֶפְרַיִם מִצְרַיִם
4 וּבְאַשּׁוּר טָמֵא יֹאכֵלוּ׃ לֹא־יִסְּכוּ לַיהוָה ׀ יַיִן וְלֹא יֶעֶרְבוּ־לוֹ
זִבְחֵיהֶם כְּלֶחֶם אוֹנִים לָהֶם כָּל־אֹכְלָיו יִטַּמָּאוּ כִּי־לַחְמָם
ה לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יְהוָה׃ מַה־תַּעֲשׂוּ לְיוֹם מוֹעֵד וּלְיוֹם
6 חַג־יְהוָה׃ כִּי הִנֵּה הָלְכוּ מִשֹּׁד מִצְרַיִם תְּקַבְּצֵם מֹף תְּקַבְּרֵם
7 מַחְמַד לְכַסְפָּם קִמּוֹשׂ יִירָשֵׁם חוֹחַ בְּאָהֳלֵיהֶם׃ בָּאוּ ׀ יְמֵי
הַפְּקֻדָּה בָּאוּ יְמֵי הַשִּׁלֻּם יֵדְעוּ יִשְׂרָאֵל אֱוִיל הַנָּבִיא מְשֻׁגָּע
8 אִישׁ הָרוּחַ עַל רֹב עֲוֺנְךָ וְרַבָּה מַשְׂטֵמָה׃ צֹפֶה אֶפְרַיִם
עִם־אֱלֹהָי נָבִיא פַּח יָקוֹשׁ עַל־כָּל־דְּרָכָיו מַשְׂטֵמָה בְּבֵית

---

v. 10 קמץ בזקף   v. 12 יתיר ו״   ib. רִבֵּי קרי

אֱלֹהָיו׃ הֶעְמִיקוּ שִׁחֵתוּ כִּימֵי הַגִּבְעָה יִזְכּוֹר עֲוֹנָם יִפְקוֹד 9
חַטֹּאתָם׃ פ
כַּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר מָצָאתִי יִשְׂרָאֵל כְּבִכּוּרָה בִתְאֵנָה בְּרֵאשִׁיתָהּ י
רָאִיתִי אֲבוֹתֵיכֶם הֵמָּה בָּאוּ בַעַל־פְּעוֹר וַיִּנָּזְרוּ לַבֹּשֶׁת וַיִּהְיוּ
שִׁקּוּצִים כְּאָהֳבָם׃ אֶפְרַיִם כָּעוֹף יִתְעוֹפֵף כְּבוֹדָם מִלֵּדָה 11
וּמִבֶּטֶן וּמֵהֵרָיוֹן׃ כִּי אִם־יְגַדְּלוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וְשִׁכַּלְתִּים מֵאָדָם 12
כִּי־גַם־אוֹי לָהֶם בְּשׂוּרִי מֵהֶם׃ אֶפְרַיִם כַּאֲשֶׁר־רָאִיתִי לְצוֹר 13
שְׁתוּלָה בְנָוֶה וְאֶפְרַיִם לְהוֹצִיא אֶל־הֹרֵג בָּנָיו׃ תֵּן־לָהֶם 14
יְהוָה מַה־תִּתֵּן תֵּן־לָהֶם רֶחֶם מַשְׁכִּיל וְשָׁדַיִם צֹמְקִים׃ כָּל־ טו
רָעָתָם בַּגִּלְגָּל כִּי־שָׁם שְׂנֵאתִים עַל רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם מִבֵּיתִי
אֲגָרְשֵׁם לֹא אוֹסֵף אַהֲבָתָם כָּל־שָׂרֵיהֶם סֹרְרִים׃ הֻכָּה 16
אֶפְרַיִם שָׁרְשָׁם יָבֵשׁ פְּרִי בְלִי־יַעֲשׂוּן גַּם כִּי יֵלֵדוּן וְהֵמַתִּי
מַחֲמַדֵּי בִטְנָם׃ יִמְאָסֵם אֱלֹהַי כִּי לֹא שָׁמְעוּ לוֹ וְיִהְיוּ נֹדְדִים 17
בַּגּוֹיִם׃ ס

י 10

גֶּפֶן בּוֹקֵק יִשְׂרָאֵל פְּרִי יְשַׁוֶּה־לּוֹ כְּרֹב לְפִרְיוֹ הִרְבָּה לַמִּזְבְּחוֹת א
כְּטוֹב לְאַרְצוֹ הֵיטִיבוּ מַצֵּבוֹת׃ חָלַק לִבָּם עַתָּה יֶאְשָׁמוּ הוּא 2
יַעֲרֹף מִזְבְּחוֹתָם יְשֹׁדֵד מַצֵּבוֹתָם׃ כִּי עַתָּה יֹאמְרוּ אֵין מֶלֶךְ 3
לָנוּ כִּי לֹא יָרֵאנוּ אֶת־יְהוָה וְהַמֶּלֶךְ מַה־יַּעֲשֶׂה־לָּנוּ׃ דִּבְּרוּ 4
דְבָרִים אָלוֹת שָׁוְא כָּרֹת בְּרִית וּפָרַח כָּרֹאשׁ מִשְׁפָּט עַל
תַּלְמֵי שָׂדָי׃ לְעֶגְלוֹת בֵּית אָוֶן יָגוּרוּ שְׁכַן שֹׁמְרוֹן כִּי־אָבַל ה
עָלָיו עַמּוֹ וּכְמָרָיו עָלָיו יָגִילוּ עַל־כְּבוֹדוֹ כִּי־גָלָה מִמֶּנּוּ׃ גַּם־ 6
אוֹתוֹ לְאַשּׁוּר יוּבָל מִנְחָה לְמֶלֶךְ יָרֵב בָּשְׁנָה אֶפְרַיִם יִקָּח
וְיֵבוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מֵעֲצָתוֹ׃ נִדְמֶה שֹׁמְרוֹן מַלְכָּהּ כְּקֶצֶף עַל־ 7
פְּנֵי־מָיִם׃ וְנִשְׁמְדוּ בָּמוֹת אָוֶן חַטַּאת יִשְׂרָאֵל קוֹץ וְדַרְדַּר 8
יַעֲלֶה עַל־מִזְבְּחוֹתָם וְאָמְרוּ לֶהָרִים כַּסּוּנוּ וְלַגְּבָעוֹת נִפְלוּ
עָלֵינוּ׃ ס מִימֵי הַגִּבְעָה חָטָאתָ יִשְׂרָאֵל שָׁם עָמָדוּ 9
לֹא־תַשִּׂיגֵם בַּגִּבְעָה מִלְחָמָה עַל־בְּנֵי עַלְוָה׃ בְּאַוָּתִי וְאֶסֳּרֵם י
וְאֻסְּפוּ עֲלֵיהֶם עַמִּים בְּאָסְרָם לִשְׁתֵּי עֹינֹתָם׃ וְאֶפְרַיִם עֶגְלָה 11
מְלֻמָּדָה אֹהַבְתִּי לָדוּשׁ וַאֲנִי עָבַרְתִּי עַל־טוּב צַוָּארָהּ אַרְכִּיב
אֶפְרַיִם יַחֲרוֹשׁ יְהוּדָה יְשַׂדֶּד־לוֹ יַעֲקֹב׃ זִרְעוּ לָכֶם לִצְדָקָה 12

v. 16 יתיר ו׳   v. 6 bis קמץ בזקף   v. 10 עונתם קרי

קִצְר֣וּ לְפִי־חֶ֔סֶד נִ֥ירוּ לָכֶ֖ם נִ֑יר וְעֵת֙ לִדְר֣וֹשׁ אֶת־יְהוָ֔ה עַד־
13 יָב֕וֹא וְיֹרֶ֥ה צֶ֖דֶק לָכֶֽם׃ חֲרַשְׁתֶּ֥ם רֶ֛שַׁע עַוְלָ֥תָה קְצַרְתֶּ֖ם
14 אֲכַלְתֶּ֣ם פְּרִי־כָ֑חַשׁ כִּֽי־בָטַ֥חְתָּ בְדַרְכְּךָ֖ בְּרֹ֥ב גִּבּוֹרֶֽיךָ׃ וְקָ֣אם
שָׁא֣וֹן בְּעַמֶּ֔ךָ וְכָל־מִבְצָרֶ֖יךָ יוּשַּׁ֑ד כְּשֹׁ֤ד שַׁלְמַן֙ בֵּ֣ית אַרְבֵ֔אל
טו בְּי֣וֹם מִלְחָמָ֔ה אֵ֥ם עַל־בָּנִ֖ים רֻטָּֽשָׁה׃ כָּ֗כָה עָשָׂ֤ה לָכֶם֙
בֵּֽית־אֵ֔ל מִפְּנֵ֖י רָעַ֣ת רָֽעַתְכֶ֑ם בַּשַּׁ֕חַר נִדְמֹ֥ה נִדְמָ֖ה מֶ֥לֶךְ יִשְׂרָאֵֽל׃

יא 11

א 2 כִּ֛י נַ֥עַר יִשְׂרָאֵ֖ל וָאֹהֲבֵ֑הוּ וּמִמִּצְרַ֖יִם קָרָ֥אתִי לִבְנִֽי׃ קָֽרְא֖וּ
לָהֶ֑ם כֵּ֖ן הָלְכ֣וּ מִפְּנֵיהֶ֑ם לַבְּעָלִ֣ים יְזַבֵּ֔חוּ וְלַפְּסִלִ֖ים יְקַטֵּרֽוּן׃
3 וְאָנֹכִ֤י תִרְגַּ֙לְתִּי֙ לְאֶפְרַ֔יִם קָחָ֖ם עַל־זְרוֹעֹתָ֑יו וְלֹ֥א יָדְע֖וּ כִּ֥י
4 רְפָאתִֽים׃ בְּחַבְלֵ֨י אָדָ֤ם אֶמְשְׁכֵם֙ בַּעֲבֹת֣וֹת אַהֲבָ֔ה וָאֶהְיֶ֥ה
ה לָהֶ֛ם כִּמְרִ֥ימֵי עֹ֖ל עַ֣ל לְחֵיהֶ֑ם וְאַ֥ט אֵלָ֖יו אוֹכִֽיל׃ לֹ֤א יָשׁוּב֙
6 אֶל־אֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם וְאַשּׁ֖וּר ה֣וּא מַלְכּ֑וֹ כִּ֥י מֵאֲנ֖וּ לָשֽׁוּב׃ וְחָלָ֥ה
חֶ֙רֶב֙ בְּעָרָ֔יו וְכִלְּתָ֥ה בַדָּ֖יו וְאָכָ֑לָה מִֽמֹּעֲצֽוֹתֵיהֶֽם׃ פ
7 וְעַמִּ֥י תְלוּאִ֖ים לִמְשֽׁוּבָתִ֑י וְאֶל־עַל֙ יִקְרָאֻ֔הוּ יַ֖חַד לֹ֥א יְרוֹמֵֽם׃
8 אֵ֣יךְ אֶתֶּנְךָ֞ אֶפְרַ֗יִם אֲמַגֶּנְךָ֙ יִשְׂרָאֵ֔ל אֵ֚יךְ אֶתֶּנְךָ֣ כְאַדְמָ֔ה
9 אֲשִֽׂימְךָ֖ כִּצְבֹאיִ֑ם נֶהְפַּ֤ךְ עָלַי֙ לִבִּ֔י יַ֖חַד נִכְמְר֥וּ נִחוּמָֽי׃ לֹ֤א
אֶֽעֱשֶׂה֙ חֲר֣וֹן אַפִּ֔י לֹ֥א אָשׁ֖וּב לְשַׁחֵ֣ת אֶפְרָ֑יִם כִּ֣י אֵ֤ל אָנֹכִי֙
י וְלֹא־אִ֔ישׁ בְּקִרְבְּךָ֖ קָד֑וֹשׁ וְלֹ֥א אָב֖וֹא בְּעִֽיר׃ אַחֲרֵ֧י יְהוָ֛ה
יֵלְכ֖וּ כְּאַרְיֵ֣ה יִשְׁאָ֑ג כִּי־ה֣וּא יִשְׁאַ֔ג וְיֶחֶרְד֥וּ בָנִ֖ים מִיָּֽם׃
11 יֶחֶרְד֤וּ כְצִפּוֹר֙ מִמִּצְרַ֔יִם וּכְיוֹנָ֖ה מֵאֶ֣רֶץ אַשּׁ֑וּר וְהוֹשַׁבְתִּ֥ים
עַל־בָּתֵּיהֶ֖ם נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס

יב 12

א סְבָבֻ֤נִי בְכַ֙חַשׁ֙ אֶפְרַ֔יִם וּבְמִרְמָ֖ה בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל וִיהוּדָ֗ה עֹ֥ד רָד֙
2 עִם־אֵ֔ל וְעִם־קְדוֹשִׁ֖ים נֶאֱמָֽן׃ אֶפְרַ֜יִם רֹעֶ֥ה ר֙וּחַ֙ וְרֹדֵ֣ף קָדִ֔ים
כָּל־הַיּ֕וֹם כָּזָ֥ב וָשֹׁ֖ד יַרְבֶּ֑ה וּבְרִית֙ עִם־אַשּׁ֣וּר יִכְרֹ֔תוּ וְשֶׁ֖מֶן
3 לְמִצְרַ֥יִם יוּבָֽל׃ וְרִ֥יב לַֽיהוָ֖ה עִם־יְהוּדָ֑ה וְלִפְקֹ֤ד עַֽל־יַעֲקֹב֙
4 כִּדְרָכָ֔יו כְּמַעֲלָלָ֖יו יָשִׁ֥יב לֽוֹ׃ בַּבֶּ֖טֶן עָקַ֣ב אֶת־אָחִ֑יו וּבְאוֹנ֖וֹ
ה שָׂרָ֥ה אֶת־אֱלֹהִֽים׃ וַיָּ֤שַׂר אֶל־מַלְאָךְ֙ וַיֻּכָ֔ל בָּכָ֖ה וַיִּתְחַנֶּן־ל֑וֹ
6 בֵּֽית־אֵל֙ יִמְצָאֶ֔נּוּ וְשָׁ֖ם יְדַבֵּ֥ר עִמָּֽנוּ׃ וַיהוָ֛ה אֱלֹהֵ֥י הַצְּבָא֖וֹת

v. 14 מלא א׳ ib. דגש אחר שורק וקמץ בזקף ib. א׳ נחה
v. 6 ב׳ טעמים v. 8 כצבוים קרי v 10 קמץ בזקף v. 5 קמץ בזקף

7 יְהוָה זִכְרוֹ׃ וְאַתָּה בֵּאלֹהֶיךָ תָשׁוּב חֶסֶד וּמִשְׁפָּט שְׁמֹר וְקַוֵּה
8 אֶל־אֱלֹהֶיךָ תָּמִיד׃ כְּנַעַן בְּיָדוֹ מֹאזְנֵי מִרְמָה לַעֲשֹׁק אָהֵב׃
9 וַיֹּאמֶר אֶפְרַיִם אַךְ עָשַׁרְתִּי מָצָאתִי אוֹן לִי כָּל־יְגִיעַי לֹא־
י יִמְצְאוּ־לִי עָוֺן אֲשֶׁר־חֵטְא׃ וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ
11 מִצְרָיִם עֹד אוֹשִׁיבְךָ בָאֳהָלִים כִּימֵי מוֹעֵד׃ וְדִבַּרְתִּי עַל־
12 הַנְּבִיאִים וְאָנֹכִי חָזוֹן הִרְבֵּיתִי וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמֶּה׃ אִם־
גִּלְעָד אָוֶן אַךְ־שָׁוְא הָיוּ בַּגִּלְגָּל שְׁוָרִים זִבֵּחוּ גַּם מִזְבְּחוֹתָם
13 כְּגַלִּים עַל תַּלְמֵי שָׂדָי׃ וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שְׂדֵה אֲרָם
14 וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה וּבְאִשָּׁה שָׁמָר׃ וּבְנָבִיא הֶעֱלָה
טו יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם וּבְנָבִיא נִשְׁמָר׃ הִכְעִיס אֶפְרַיִם
תַּמְרוּרִים וְדָמָיו עָלָיו יִטּוֹשׁ וְחֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ אֲדֹנָיו׃

יג 13

א כְּדַבֵּר אֶפְרַיִם רְתֵת נָשָׂא הוּא בְּיִשְׂרָאֵל וַיֶּאְשַׁם בַּבַּעַל וַיָּמֹת׃
2 וְעַתָּה ׀ יוֹסִפוּ לַחֲטֹא וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה מִכַּסְפָּם כִּתְבוּנָם
עֲצַבִּים מַעֲשֵׂה חָרָשִׁים כֻּלֹּה לָהֶם הֵם אֹמְרִים זֹבְחֵי אָדָם
3 עֲגָלִים יִשָּׁקוּן׃ לָכֵן יִהְיוּ כַּעֲנַן־בֹּקֶר וְכַטַּל מַשְׁכִּים הֹלֵךְ כְּמֹץ
4 יְסֹעֵר מִגֹּרֶן וּכְעָשָׁן מֵאֲרֻבָּה׃ וְאָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵאֶרֶץ
ה מִצְרָיִם וֵאלֹהִים זוּלָתִי לֹא תֵדָע וּמוֹשִׁיעַ אַיִן בִּלְתִּי׃ אֲנִי
6 יְדַעְתִּיךָ בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ תַּלְאֻבוֹת׃ כְּמַרְעִיתָם וַיִּשְׂבָּעוּ שָׂבְעוּ
7 וַיָּרָם לִבָּם עַל־כֵּן שְׁכֵחוּנִי׃ וָאֱהִי לָהֶם כְּמוֹ־שָׁחַל כְּנָמֵר עַל־
8 דֶּרֶךְ אָשׁוּר׃ אֶפְגְּשֵׁם כְּדֹב שַׁכּוּל וְאֶקְרַע סְגוֹר לִבָּם וְאֹכְלֵם
9 שָׁם כְּלָבִיא חַיַּת הַשָּׂדֶה תְּבַקְּעֵם׃ שִׁחֶתְךָ יִשְׂרָאֵל כִּי־בִי
י בְעֶזְרֶךָ׃ אֱהִי מַלְכְּךָ אֵפוֹא וְיוֹשִׁיעֲךָ בְּכָל־עָרֶיךָ וְשֹׁפְטֶיךָ
11 אֲשֶׁר אָמַרְתָּ תְּנָה־לִּי מֶלֶךְ וְשָׂרִים׃ אֶתֶּן־לְךָ מֶלֶךְ
12 בְּאַפִּי וְאֶקַּח בְּעֶבְרָתִי׃ ס צָרוּר עֲוֺן אֶפְרָיִם
13 צְפוּנָה חַטָּאתוֹ׃ חֶבְלֵי יוֹלֵדָה יָבֹאוּ לוֹ הוּא־בֵן לֹא
14 חָכָם כִּי־עֵת לֹא־יַעֲמֹד בְּמִשְׁבַּר בָּנִים׃ מִיַּד שְׁאוֹל
אֶפְדֵּם מִמָּוֶת אֶגְאָלֵם אֱהִי דְבָרֶיךָ מָוֶת אֱהִי קָטָבְךָ
טו שְׁאוֹל נֹחַם יִסָּתֵר מֵעֵינָי׃ כִּי הוּא בֵּין אַחִים יַפְרִיא
יָבוֹא קָדִים רוּחַ יְהוָה מִמִּדְבָּר עֹלֶה וְיֵבוֹשׁ מְקוֹרוֹ
וְיֶחֱרַב מַעְיָנוֹ הוּא יִשְׁסֶה אוֹצַר כָּל־כְּלִי חֶמְדָּה׃

v. 2 כֻּלּוֹ קרי   v. 4 קמץ בזקף   v. 12 קמץ בזקף

יד 14

א תֶּאְשַׁם שֹׁמְרוֹן כִּי מָרְתָה בֵּאלֹהֶיהָ בַּחֶרֶב יִפֹּלוּ עֹלְלֵיהֶם
2 יְרֻטָּשׁוּ וְהָרִיּוֹתָיו יְבֻקָּעוּ׃ ס שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד
3 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֺנֶךָ׃ קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ
אֶל־יְהוָה אִמְרוּ אֵלָיו כָּל־תִּשָּׂא עָוֺן וְקַח־טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים
4 שְׂפָתֵינוּ׃ אַשּׁוּר ׀ לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל־סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא־נֹאמַר
ה עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ אֲשֶׁר־בְּךָ יְרֻחַם יָתוֹם׃ אֶרְפָּא
6 מְשׁוּבָתָם אֹהֲבֵם נְדָבָה כִּי שָׁב אַפִּי מִמֶּנּוּ׃ אֶהְיֶה כַטַּל
7 לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כַּשּׁוֹשַׁנָּה וְיַךְ שָׁרָשָׁיו כַּלְּבָנוֹן׃ יֵלְכוּ יֹנְקוֹתָיו
8 וִיהִי כַזַּיִת הוֹדוֹ וְרֵיחַ לוֹ כַּלְּבָנוֹן׃ יָשֻׁבוּ יֹשְׁבֵי בְצִלּוֹ יְחַיּוּ
9 דָגָן וְיִפְרְחוּ כַגָּפֶן זִכְרוֹ כְּיֵין לְבָנוֹן׃ אֶפְרַיִם מַה־לִּי עוֹד
לָעֲצַבִּים אֲנִי עָנִיתִי וַאֲשׁוּרֶנּוּ אֲנִי כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן מִמֶּנִּי פֶּרְיְךָ
י נִמְצָא׃ מִי חָכָם וְיָבֵן אֵלֶּה נָבוֹן וְיֵדָעֵם כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי
יְהוָה וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם׃

סך פסוקים של הושע מאה ותשעים ושבעה, וסמן קבצ״ה׃

Joel. יואל

א 1

א 2 דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יוֹאֵל בֶּן־פְּתוּאֵל׃ שִׁמְעוּ־זֹאת
הַזְּקֵנִים וְהַאֲזִינוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הֶהָיְתָה זֹּאת בִּימֵיכֶם
3 וְאִם בִּימֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ עָלֶיהָ לִבְנֵיכֶם סַפֵּרוּ וּבְנֵיכֶם לִבְנֵיהֶם
4 וּבְנֵיהֶם לְדוֹר אַחֵר׃ יֶתֶר הַגָּזָם אָכַל הָאַרְבֶּה וְיֶתֶר הָאַרְבֶּה
ה אָכַל הַיָּלֶק וְיֶתֶר הַיֶּלֶק אָכַל הֶחָסִיל׃ הָקִיצוּ שִׁכּוֹרִים וּבְכוּ
6 וְהֵילִלוּ כָּל־שֹׁתֵי יָיִן עַל־עָסִיס כִּי נִכְרַת מִפִּיכֶם׃ כִּי־גוֹי
עָלָה עַל־אַרְצִי עָצוּם וְאֵין מִסְפָּר שִׁנָּיו שִׁנֵּי אַרְיֵה וּמְתַלְּעוֹת
7 לָבִיא לוֹ׃ שָׂם גַּפְנִי לְשַׁמָּה וּתְאֵנָתִי לִקְצָפָה חָשֹׂף חֲשָׂפָהּ
8 וְהִשְׁלִיךְ הִלְבִּינוּ שָׂרִיגֶיהָ׃ אֱלִי כִּבְתוּלָה חֲגֻרַת־שַׂק עַל־בַּעַל
9 נְעוּרֶיהָ׃ הָכְרַת מִנְחָה וָנֶסֶךְ מִבֵּית יְהוָה אָבְלוּ הַכֹּהֲנִים
י מְשָׁרְתֵי יְהוָה׃ שֻׁדַּד שָׂדֶה אָבְלָה אֲדָמָה כִּי שֻׁדַּד דָּגָן הוֹבִישׁ

---

v. 4 קמץ בזקף

תִּירוֹשׁ אֻמְלַל יִצְהָר׃ הֹבִישׁוּ אִכָּרִים הֵילִילוּ כֹּרְמִים עַל־ 11
חִטָּה וְעַל־שְׂעֹרָה כִּי אָבַד קְצִיר שָׂדֶה׃ הַגֶּפֶן הוֹבִישָׁה 12
וְהַתְּאֵנָה אֻמְלָלָה רִמּוֹן גַּם־תָּמָר וְתַפּוּחַ כָּל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה
יָבֵשׁוּ כִּי־הֹבִישׁ שָׂשׂוֹן מִן־בְּנֵי אָדָם׃ חִגְרוּ וְסִפְדוּ הַכֹּהֲנִים 13
הֵילִילוּ מְשָׁרְתֵי מִזְבֵּחַ בֹּאוּ לִינוּ בַשַּׂקִּים מְשָׁרְתֵי אֱלֹהָי כִּי
נִמְנַע מִבֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וָנָסֶךְ׃ קַדְּשׁוּ־צוֹם קִרְאוּ עֲצָרָה 14
אִסְפוּ זְקֵנִים כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְזַעֲקוּ אֶל־
יְהוָה׃ אֲהָהּ לַיּוֹם כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וּכְשֹׁד מִשַּׁדַּי יָבוֹא׃ טו
הֲלוֹא נֶגֶד עֵינֵינוּ אֹכֶל נִכְרָת מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שִׂמְחָה וָגִיל׃ 16
עָבְשׁוּ פְרֻדוֹת תַּחַת מֶגְרְפֹתֵיהֶם נָשַׁמּוּ אֹצָרוֹת נֶהֶרְסוּ 17
מַמְּגֻרוֹת כִּי הֹבִישׁ דָּגָן׃ מַה־נֶּאֶנְחָה בְהֵמָה נָבֹכוּ עֶדְרֵי בָקָר 18
כִּי אֵין מִרְעֶה לָהֶם גַּם־עֶדְרֵי הַצֹּאן נֶאְשָׁמוּ׃ אֵלֶיךָ יְהוָה 19
אֶקְרָא כִּי אֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת מִדְבָּר וְלֶהָבָה לִהֲטָה כָּל־עֲצֵי
הַשָּׂדֶה׃ גַּם־בַּהֲמוֹת שָׂדֶה תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ כִּי יָבְשׁוּ אֲפִיקֵי מָיִם כ
וְאֵשׁ אָכְלָה נְאוֹת הַמִּדְבָּר׃ ס

ב 2

תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהָרִיעוּ בְּהַר קָדְשִׁי יִרְגְּזוּ כֹּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ א
כִּי־בָא יוֹם־יְהוָה כִּי קָרוֹב׃ יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן וַעֲרָפֶל 2
כְּשַׁחַר פָּרֻשׂ עַל־הֶהָרִים עַם רַב וְעָצוּם כָּמֹהוּ לֹא נִהְיָה מִן־
הָעוֹלָם וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסֵף עַד־שְׁנֵי דּוֹר וָדוֹר׃ לְפָנָיו אָכְלָה 3
אֵשׁ וְאַחֲרָיו תְּלַהֵט לֶהָבָה כְּגַן־עֵדֶן הָאָרֶץ לְפָנָיו וְאַחֲרָיו
מִדְבַּר שְׁמָמָה וְגַם־פְּלֵיטָה לֹא־הָיְתָה לּוֹ׃ כְּמַרְאֵה סוּסִים 4
מַרְאֵהוּ וּכְפָרָשִׁים כֵּן יְרוּצוּן׃ כְּקוֹל מַרְכָּבוֹת עַל־רָאשֵׁי ה
הֶהָרִים יְרַקֵּדוּן כְּקוֹל לַהַב אֵשׁ אֹכְלָה קָשׁ כְּעַם עָצוּם עֱרוּךְ
מִלְחָמָה׃ מִפָּנָיו יָחִילוּ עַמִּים כָּל־פָּנִים קִבְּצוּ פָארוּר׃ 6
כְּגִבּוֹרִים יְרֻצוּן כְּאַנְשֵׁי מִלְחָמָה יַעֲלוּ חוֹמָה וְאִישׁ בִּדְרָכָיו 7
יֵלֵכוּן וְלֹא יְעַבְּטוּן אֹרְחוֹתָם׃ וְאִישׁ אָחִיו לֹא יִדְחָקוּן גֶּבֶר 8
בִּמְסִלָּתוֹ יֵלֵכוּן וּבְעַד הַשֶּׁלַח יִפֹּלוּ לֹא יִבְצָעוּ׃ בָּעִיר יָשֹׁקּוּ 9
בַּחוֹמָה יְרֻצוּן בַּבָּתִּים יַעֲלוּ בְּעַד הַחַלּוֹנִים יָבֹאוּ כַּגַּנָּב׃ לְפָנָיו י
רָגְזָה אֶרֶץ רָעֲשׁוּ שָׁמָיִם שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ
נָגְהָם׃ וַיהוָה נָתַן קוֹלוֹ לִפְנֵי חֵילוֹ כִּי רַב מְאֹד מַחֲנֵהוּ 11

v. 20 קמץ בזקף v. 6 א׳ נחה

כִּ֥י עָצ֖וּם עֹשֵׂ֣ה דְבָר֑וֹ כִּֽי־גָד֧וֹל יוֹם־יְהוָ֛ה וְנוֹרָ֥א מְאֹ֖ד וּמִ֥י
12 יְכִילֶֽנּוּ׃ וְגַם־עַתָּה֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה שֻׁ֥בוּ עָדַ֖י בְּכָל־לְבַבְכֶ֑ם וּבְצ֖וֹם
13 וּבִבְכִ֥י וּבְמִסְפֵּֽד׃ וְקִרְע֤וּ לְבַבְכֶם֙ וְאַל־בִּגְדֵיכֶ֔ם וְשׁ֖וּבוּ אֶל־
יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם כִּֽי־חַנּ֤וּן וְרַחוּם֙ ה֔וּא אֶ֤רֶךְ אַפַּ֙יִם֙ וְרַב־חֶ֔סֶד
14 וְנִחָ֖ם עַל־הָרָעָֽה׃ מִ֥י יוֹדֵ֖עַ יָשׁ֣וּב וְנִחָ֑ם וְהִשְׁאִ֤יר אַחֲרָיו֙ בְּרָכָ֔ה
טו מִנְחָ֣ה וָנֶ֔סֶךְ לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃ ס תִּקְע֥וּ שׁוֹפָ֖ר
16 בְּצִיּ֑וֹן קַדְּשׁוּ־צ֖וֹם קִרְא֥וּ עֲצָרָֽה׃ אִסְפוּ־עָ֞ם קַדְּשׁ֤וּ קָהָל֙ קִבְצ֣וּ
זְקֵנִ֔ים אִסְפוּ֙ עֽוֹלָלִ֔ים וְיֹנְקֵ֖י שָׁדָ֑יִם יֵצֵ֤א חָתָן֙ מֵֽחֶדְר֔וֹ וְכַלָּ֖ה
17 מֵחֻפָּתָֽהּ׃ בֵּ֤ין הָאוּלָם֙ וְלַמִּזְבֵּ֔חַ יִבְכּוּ֙ הַכֹּ֣הֲנִ֔ים מְשָׁרְתֵ֖י
יְהוָ֑ה וְיֹאמְר֞וּ ח֧וּסָה יְהוָ֣ה עַל־עַמֶּ֗ךָ וְאַל־תִּתֵּ֨ן נַחֲלָתְךָ֤
לְחֶרְפָּה֙ לִמְשָׁל־בָּ֣ם גּוֹיִ֔ם לָ֚מָּה יֹאמְר֣וּ בָֽעַמִּ֔ים אַיֵּ֖ה אֱלֹהֵיהֶֽם׃
18 19 וַיְקַנֵּ֥א יְהוָ֖ה לְאַרְצ֑וֹ וַֽיַּחְמֹ֖ל עַל־עַמּֽוֹ׃ וַיַּ֨עַן יְהוָ֜ה וַיֹּ֣אמֶר
לְעַמּ֗וֹ הִנְנִ֨י שֹׁלֵ֤חַ לָכֶם֙ אֶת־הַדָּגָן֙ וְהַתִּיר֣וֹשׁ וְהַיִּצְהָ֔ר וּשְׂבַעְתֶּ֖ם
כ אֹת֑וֹ וְלֹֽא־אֶתֵּ֨ן אֶתְכֶ֥ם ע֛וֹד חֶרְפָּ֖ה בַּגּוֹיִֽם׃ וְֽאֶת־הַצְּפוֹנִ֞י
אַרְחִ֣יק מֵעֲלֵיכֶ֗ם וְהִדַּחְתִּיו֮ אֶל־אֶ֣רֶץ צִיָּ֣ה וּשְׁמָמָה֒ אֶת־פָּנָ֗יו
אֶל־הַיָּם֙ הַקַּדְמֹנִ֔י וְסֹפ֖וֹ אֶל־הַיָּ֣ם הָאַחֲר֑וֹן וְעָלָ֣ה בָאְשׁ֗וֹ
21 וְתַ֙עַל֙ צַחֲנָת֔וֹ כִּ֥י הִגְדִּ֖יל לַעֲשֽׂוֹת׃ אַל־תִּֽירְאִ֖י אֲדָמָ֑ה גִּ֣ילִי
22 וּשְׂמָ֔חִי כִּֽי־הִגְדִּ֥יל יְהוָ֖ה לַעֲשֽׂוֹת׃ אַל־תִּֽירְאוּ֙ בַּהֲמ֣וֹת שָׂדַ֔י
כִּ֥י דָֽשְׁא֖וּ נְא֣וֹת מִדְבָּ֑ר כִּי־עֵץ֙ נָשָׂ֣א פִרְי֔וֹ תְּאֵנָ֥ה וָגֶ֖פֶן נָתְנ֥וּ
23 חֵילָֽם׃ וּבְנֵ֣י צִיּ֗וֹן גִּ֤ילוּ וְשִׂמְחוּ֙ בַּיהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֔ם כִּֽי־נָתַ֥ן
לָכֶ֛ם אֶת־הַמּוֹרֶ֖ה לִצְדָקָ֑ה וַיּ֣וֹרֶד לָכֶ֗ם גֶּ֛שֶׁם מוֹרֶ֥ה וּמַלְק֖וֹשׁ
24 בָּרִאשֽׁוֹן׃ וּמָלְא֥וּ הַגֳּרָנ֖וֹת בָּ֑ר וְהֵשִׁ֥יקוּ הַיְקָבִ֖ים תִּיר֥וֹשׁ
כה וְיִצְהָֽר׃ וְשִׁלַּמְתִּ֤י לָכֶם֙ אֶת־הַשָּׁנִ֔ים אֲשֶׁר֙ אָכַ֣ל הָֽאַרְבֶּ֔ה
הַיֶּ֖לֶק וְהֶחָסִ֣יל וְהַגָּזָ֑ם חֵילִי֙ הַגָּד֔וֹל אֲשֶׁ֥ר שִׁלַּ֖חְתִּי בָּכֶֽם׃
26 וַאֲכַלְתֶּ֤ם אָכוֹל֙ וְשָׂב֔וֹעַ וְהִֽלַּלְתֶּ֗ם אֶת־שֵׁ֤ם יְהוָה֙ אֱלֹהֵיכֶ֔ם
27 אֲשֶׁר־עָשָׂ֥ה עִמָּכֶ֖ם לְהַפְלִ֑יא וְלֹא־יֵבֹ֥שׁוּ עַמִּ֖י לְעוֹלָֽם׃ וִֽידַעְתֶּ֗ם
כִּ֣י בְקֶ֤רֶב יִשְׂרָאֵל֙ אָ֔נִי וַאֲנִ֛י יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶ֖ם וְאֵ֣ין ע֑וֹד וְלֹֽא־
יֵבֹ֥שׁוּ עַמִּ֖י לְעוֹלָֽם׃ פ

3 ג

א וְהָיָ֣ה אַחֲרֵי־כֵ֗ן אֶשְׁפּ֤וֹךְ אֶת־רוּחִי֙ עַל־כָּל־בָּשָׂ֔ר וְנִבְּא֖וּ
בְּנֵיכֶ֣ם וּבְנֽוֹתֵיכֶ֑ם זִקְנֵיכֶם֙ חֲלֹמ֣וֹת יַחֲלֹמ֔וּן בַּח֣וּרֵיכֶ֔ם חֶזְיֹנ֖וֹת

v. 13 חי״ת בקמץ

2 יִרְאוּ׃ וְגַם עַל־הָעֲבָדִים וְעַל־הַשְּׁפָחוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה
3 אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי׃ וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם
4 וָאֵשׁ וְתִימְרוֹת עָשָׁן׃ הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם
ה לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃ וְהָיָה כֹּל אֲשֶׁר־
יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה יִמָּלֵט כִּי בְּהַר־צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלִַם תִּהְיֶה
פְלֵיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר יְהוָה וּבַשְּׂרִידִים אֲשֶׁר יְהוָה קֹרֵא׃

ד 4

א כִּי הִנֵּה בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּת
2 יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ וְקִבַּצְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהוֹרַדְתִּים אֶל־
עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט וְנִשְׁפַּטְתִּי עִמָּם שָׁם עַל־עַמִּי וְנַחֲלָתִי יִשְׂרָאֵל
3 אֲשֶׁר פִּזְּרוּ בַגּוֹיִם וְאֶת־אַרְצִי חִלֵּקוּ׃ וְאֶל־עַמִּי יַדּוּ גוֹרָל
4 וַיִּתְּנוּ הַיֶּלֶד בַּזּוֹנָה וְהַיַּלְדָּה מָכְרוּ בַיַּיִן וַיִּשְׁתּוּ׃ וְגַם מָה־
אַתֶּם לִי צֹר וְצִידוֹן וְכֹל גְּלִילוֹת פְּלָשֶׁת הַגְּמוּל אַתֶּם
מְשַׁלְּמִים עָלָי וְאִם־גֹּמְלִים אַתֶּם עָלַי קַל מְהֵרָה אָשִׁיב
ה גְּמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ אֲשֶׁר־כַּסְפִּי וּזְהָבִי לְקַחְתֶּם וּמַחֲמַדַּי
6 הַטֹּבִים הֲבֵאתֶם לְהֵיכְלֵיכֶם׃ וּבְנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי יְרוּשָׁלִַם
7 מְכַרְתֶּם לִבְנֵי הַיְּוָנִים לְמַעַן הַרְחִיקָם מֵעַל גְּבוּלָם׃ הִנְנִי
מְעִירָם מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִי
8 גְמֻלְכֶם בְּרֹאשְׁכֶם׃ וּמָכַרְתִּי אֶת־בְּנֵיכֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם בְּיַד
בְּנֵי יְהוּדָה וּמְכָרוּם לִשְׁבָאיִם אֶל־גּוֹי רָחוֹק כִּי יְהוָה
9 דִּבֵּר׃ ס קִרְאוּ־זֹאת בַגּוֹיִם קַדְּשׁוּ מִלְחָמָה הָעִירוּ
י הַגִּבּוֹרִים יִגְּשׁוּ יַעֲלוּ כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה׃ כֹּתּוּ אִתֵּיכֶם
לַחֲרָבוֹת וּמַזְמְרֹתֵיכֶם לִרְמָחִים הַחַלָּשׁ יֹאמַר גִּבּוֹר אָנִי׃
11 עוּשׁוּ וָבֹאוּ כָל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב וְנִקְבָּצוּ שָׁמָּה הַנְחַת יְהוָה
12 גִּבּוֹרֶיךָ׃ יֵעוֹרוּ וְיַעֲלוּ הַגּוֹיִם אֶל־עֵמֶק יְהוֹשָׁפָט כִּי שָׁם אֵשֵׁב
13 לִשְׁפֹּט אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם מִסָּבִיב׃ שִׁלְחוּ מַגָּל כִּי בָשַׁל קָצִיר
בֹּאוּ רְדוּ כִּי־מָלְאָה גַּת הֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים כִּי רַבָּה רָעָתָם׃
14 הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים בְּעֵמֶק הֶחָרוּץ כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה בְּעֵמֶק
טו 16 הֶחָרוּץ׃ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ קָדָרוּ וְכוֹכָבִים אָסְפוּ נָגְהָם׃ וַיהוָה
מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלִַם יִתֵּן קוֹלוֹ וְרָעֲשׁוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ

v. 1 אשִׁיב ק׳   v. 4 קמץ בזקף   v. 8 א׳ נחה   v. 11 ה׳ בפתח
v. 16 קמץ ברביע

17 וַֽיהוָה מַחֲסֶה לְעַמּוֹ וּמָעוֹז לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וִֽידַעְתֶּם כִּי אֲנִי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי וְהָיְתָה יְרוּשָׁלַםִ קֹדֶשׁ
18 וְזָרִים לֹא־יַעַבְרוּ־בָהּ עוֹד׃ ס וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
יִטְּפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְהַגְּבָעוֹת תֵּלַכְנָה חָלָב וְכָל־אֲפִיקֵי
יְהוּדָה יֵלְכוּ מָיִם וּמַעְיָן מִבֵּית יְהוָה יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת־נַחַל
19 הַשִּׁטִּים׃ מִצְרַיִם לִשְׁמָמָה תִהְיֶה וֶאֱדוֹם לְמִדְבַּר שְׁמָמָה
תִּהְיֶה מֵחֲמַס בְּנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁפְכוּ דָם־נָקִיא בְּאַרְצָם׃
כ 21 וִיהוּדָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וִירוּשָׁלַםִ לְדוֹר וָדוֹר׃ וְנִקֵּיתִי דָּמָם
לֹא־נִקֵּיתִי וַיהוָה שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן׃

סך פסוקים של יואל שבעים ושלשה וסמן מג״ל׃

Amos. עמוס

1 א

א דִּבְרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר־הָיָה בַנֹּקְדִים מִתְּקוֹעַ אֲשֶׁר חָזָה עַל־
יִשְׂרָאֵל בִּימֵי ׀ עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם בֶּן־יוֹאָשׁ
2 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם לִפְנֵי הָרָעַשׁ׃ וַיֹּאמַר ׀ יְהוָה מִצִּיּוֹן
יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַםִ יִתֵּן קוֹלוֹ ׀ וְאָבְלוּ נְאוֹת הָרֹעִים וְיָבֵשׁ
3 רֹאשׁ הַכַּרְמֶל׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי
דַמֶּשֶׂק וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־דּוּשָׁם בַּחֲרֻצוֹת הַבַּרְזֶל
4 אֶת־הַגִּלְעָד׃ וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־
ה הֲדָד׃ וְשָׁבַרְתִּי בְּרִיחַ דַּמֶּשֶׂק וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מִבִּקְעַת־
אָוֶן וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט מִבֵּית עֶדֶן וְגָלוּ עַם־אֲרָם קִירָה אָמַר
6 יְהוָה׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי עַזָּה
וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל־הַגְלוֹתָם גָּלוּת שְׁלֵמָה לְהַסְגִּיר
7 לֶאֱדוֹם׃ וְשִׁלַּחְתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת עַזָּה וְאָכְלָה אַרְמְנֹתֶיהָ׃
8 וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאַשְׁדּוֹד וְתוֹמֵךְ שֵׁבֶט מֵאַשְׁקְלוֹן וַהֲשִׁיבוֹתִי
יָדִי עַל־עֶקְרוֹן וְאָבְדוּ שְׁאֵרִית פְּלִשְׁתִּים אָמַר אֲדֹנָי
9 יֱהוִה׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פִּשְׁעֵי־צֹר

---

v. 19 יתיר א׳ v. 2 קמץ בזקף v. 5 סגול באתנחתא

וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַֽל־הַסְגִּירָ֞ם גָּל֤וּת שְׁלֵמָה֙ לֶאֱד֔וֹם
וְלֹ֥א זָכְר֖וּ בְּרִ֥ית אַחִֽים׃ וְשִׁלַּ֥חְתִּי אֵ֖שׁ בְּח֣וֹמַת צֹ֑ר וְאָכְלָ֖ה
11 אַרְמְנוֹתֶֽיהָ׃ ס כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵ֣י
אֱד֔וֹם וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־רָדְפ֨וֹ בַחֶ֤רֶב אָחִיו֙
וְשִׁחֵ֣ת רַחֲמָ֔יו וַיִּטְרֹ֤ף לָעַד֙ אַפּ֔וֹ וְעֶבְרָת֖וֹ שְׁמָ֥רָה נֶֽצַח׃
12 וְשִׁלַּ֥חְתִּי אֵ֖שׁ בְּתֵימָ֑ן וְאָכְלָ֖ה אַרְמְנ֥וֹת בָּצְרָֽה׃ ס כֹּ֚ה
13 אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵ֣י בְנֵֽי־עַמּ֔וֹן וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה
לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־בִּקְעָם֙ הָר֣וֹת הַגִּלְעָ֔ד לְמַ֖עַן הַרְחִ֥יב אֶת־
14 גְּבוּלָֽם׃ וְהִצַּ֤תִּי אֵשׁ֙ בְּחוֹמַ֣ת רַבָּ֔ה וְאָכְלָ֖ה אַרְמְנוֹתֶ֑יהָ
טו בִּתְרוּעָה֙ בְּי֣וֹם מִלְחָמָ֔ה בְּסַ֖עַר בְּי֥וֹם סוּפָֽה׃ וְהָלַ֥ךְ מַלְכָּ֖ם
בַּגּוֹלָ֑ה ה֧וּא וְשָׂרָ֛יו יַחְדָּ֖ו אָמַ֥ר יְהוָֽה׃ ס

ב 2

א כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵ֣י מוֹאָ֔ב וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א
2 אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־שָׂרְפ֛וֹ עַצְמ֥וֹת מֶֽלֶךְ־אֱד֖וֹם לַשִּֽׂיד׃ וְשִׁלַּחְתִּי־אֵ֣שׁ
בְּמוֹאָ֔ב וְאָכְלָ֖ה אַרְמְנ֣וֹת הַקְּרִיּ֑וֹת וּמֵ֤ת בְּשָׁאוֹן֙ מוֹאָ֔ב בִּתְרוּעָ֖ה
3 בְּק֥וֹל שׁוֹפָֽר׃ וְהִכְרַתִּ֥י שׁוֹפֵ֖ט מִקִּרְבָּ֑הּ וְכָל־שָׂרֶ֛יהָ אֶהֱר֥וֹג עִמּ֖וֹ
4 אָמַ֥ר יְהוָֽה׃ ס כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵ֣י יְהוּדָ֔ה
וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־מָאֳסָ֞ם אֶת־תּוֹרַ֣ת יְהוָ֗ה וְחֻקָּיו֙
לֹ֣א שָׁמָ֔רוּ וַיַּתְעוּם֙ כִּזְבֵיהֶ֔ם אֲשֶׁר־הָלְכ֥וּ אֲבוֹתָ֖ם אַחֲרֵיהֶֽם׃
ה וְשִׁלַּ֥חְתִּי אֵ֖שׁ בִּיהוּדָ֑ה וְאָכְלָ֖ה אַרְמְנ֥וֹת יְרוּשָׁלִָֽם׃ ס כֹּ֚ה
6 אָמַ֣ר יְהוָ֔ה עַל־שְׁלֹשָׁה֙ פִּשְׁעֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל וְעַל־אַרְבָּעָ֖ה לֹ֣א
אֲשִׁיבֶ֑נּוּ עַל־מִכְרָ֤ם בַּכֶּ֙סֶף֙ צַדִּ֔יק וְאֶבְי֖וֹן בַּעֲב֥וּר נַעֲלָֽיִם׃
7 הַשֹּׁאֲפִ֣ים עַל־עֲפַר־אֶ֗רֶץ בְּרֹאשׁ֙ דַּלִּ֔ים וְדֶ֥רֶךְ עֲנָוִ֖ים יַטּ֑וּ וְאִ֣ישׁ
8 וְאָבִ֗יו יֵֽלְכוּ֙ אֶל־הַֽנַּעֲרָ֔ה לְמַ֥עַן חַלֵּ֖ל אֶת־שֵׁ֥ם קָדְשִֽׁי׃ וְעַל־
בְּגָדִ֤ים חֲבֻלִים֙ יַטּ֔וּ אֵ֖צֶל כָּל־מִזְבֵּ֑חַ וְיֵ֤ין עֲנוּשִׁים֙ יִשְׁתּ֔וּ בֵּ֖ית
9 אֱלֹהֵיהֶֽם׃ וְאָ֨נֹכִ֜י הִשְׁמַ֤דְתִּי אֶת־הָֽאֱמֹרִי֙ מִפְּנֵיהֶ֔ם אֲשֶׁ֨ר כְּגֹ֤בַהּ
אֲרָזִים֙ גָּבְה֔וֹ וְחָסֹ֥ן ה֖וּא כָּֽאַלּוֹנִ֑ים וָאַשְׁמִ֤יד פִּרְיוֹ֙ מִמַּ֔עַל
י וְשָׁרָשָׁ֖יו מִתָּֽחַת׃ וְאָנֹכִ֛י הֶעֱלֵ֥יתִי אֶתְכֶ֖ם מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם וָאוֹלֵ֨ךְ
11 אֶתְכֶ֤ם בַּמִּדְבָּר֙ אַרְבָּעִ֣ים שָׁנָ֔ה לָרֶ֖שֶׁת אֶת־אֶ֥רֶץ הָאֱמֹרִֽי׃ וָאָקִ֤ים
מִבְּנֵיכֶם֙ לִנְבִאִ֔ים וּמִבַּחוּרֵיכֶ֖ם לִנְזִרִ֑ים הַאַ֥ף אֵֽין־זֹ֛את בְּנֵֽי
12 יִשְׂרָאֵ֖ל נְאֻם־יְהוָֽה׃ וַתַּשְׁק֥וּ אֶת־הַנְּזִרִ֖ים יָ֑יִן וְעַל־הַנְּבִיאִים֙

v. 14 קמץ בזקף

13 צִוִּיתֶ֕ם לֵאמֹ֖ר לֹ֥א תִּנָּבְאֽוּ׃ הִנֵּ֛ה אָנֹכִ֥י מֵעִ֖יק תַּחְתֵּיכֶ֑ם כַּאֲשֶׁ֤ר
14 תָּעִיק֙ הָעֲגָלָ֔ה הַֽמְלֵאָ֥ה לָ֖הּ עָמִֽיר׃ וְאָבַ֤ד מָנוֹס֙ מִקָּ֔ל וְחָזָ֖ק
טו לֹא־יְאַמֵּ֣ץ כֹּח֑וֹ וְגִבּ֖וֹר לֹא־יְמַלֵּ֥ט נַפְשֽׁוֹ׃ וְתֹפֵ֤שׂ הַקֶּ֙שֶׁת֙
לֹ֣א יַעֲמֹ֔ד וְקַ֥ל בְּרַגְלָ֖יו לֹ֣א יְמַלֵּ֑ט וְרֹכֵ֣ב הַסּ֔וּס לֹ֥א יְמַלֵּ֖ט
16 נַפְשֽׁוֹ׃ וְאַמִּ֥יץ לִבּ֖וֹ בַּגִּבּוֹרִ֑ים עָר֛וֹם יָנ֥וּס בַּיּוֹם־הַה֖וּא נְאֻם־
יְהוָֽה׃ ס

ג 3

א שִׁמְע֞וּ אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֗ה אֲשֶׁ֨ר דִּבֶּ֧ר יְהוָ֛ה עֲלֵיכֶ֖ם בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל
2 עַ֚ל כָּל־הַמִּשְׁפָּחָ֔ה אֲשֶׁ֧ר הֶעֱלֵ֛יתִי מֵאֶ֥רֶץ מִצְרַ֖יִם לֵאמֹֽר׃ רַ֚ק
אֶתְכֶ֣ם יָדַ֔עְתִּי מִכֹּ֖ל מִשְׁפְּח֣וֹת הָאֲדָמָ֑ה עַל־כֵּן֙ אֶפְקֹ֣ד עֲלֵיכֶ֔ם
3 אֵ֖ת כָּל־עֲוֺנֹתֵיכֶֽם׃ הֲיֵלְכ֥וּ שְׁנַ֖יִם יַחְדָּ֑ו בִּלְתִּ֖י אִם־נוֹעָֽדוּ׃
4 הֲיִשְׁאַ֤ג אַרְיֵה֙ בַּיַּ֔עַר וְטֶ֖רֶף אֵ֣ין ל֑וֹ הֲיִתֵּ֨ן כְּפִ֤יר קוֹלוֹ֙ מִמְּעֹ֣נָת֔וֹ
ה בִּלְתִּ֖י אִם־לָכָֽד׃ הֲתִפֹּ֤ל צִפּוֹר֙ עַל־פַּ֣ח הָאָ֔רֶץ וּמוֹקֵ֖שׁ אֵ֣ין
6 לָ֑הּ הֲיַֽעֲלֶה־פַּח֙ מִן־הָ֣אֲדָמָ֔ה וְלָכ֖וֹד לֹ֥א יִלְכּֽוֹד׃ אִם־יִתָּקַ֤ע
שׁוֹפָר֙ בְּעִ֔יר וְעָ֖ם לֹ֣א יֶחֱרָ֑דוּ אִם־תִּהְיֶ֤ה רָעָה֙ בְּעִ֔יר וַיהוָ֖ה לֹ֥א
7 עָשָֽׂה׃ כִּ֣י לֹ֧א יַעֲשֶׂ֛ה אֲדֹנָ֥י יֱהוִ֖ה דָּבָ֑ר כִּ֚י אִם־גָּלָ֣ה סוֹד֔וֹ אֶל־
8 עֲבָדָ֖יו הַנְּבִיאִֽים׃ אַרְיֵ֥ה שָׁאָ֖ג מִ֣י לֹ֣א יִירָ֑א אֲדֹנָ֤י יֱהוִה֙ דִּבֶּ֔ר
9 מִ֖י לֹ֥א יִנָּבֵֽא׃ הַשְׁמִ֙יעוּ֙ עַל־אַרְמְנ֣וֹת בְּאַשְׁדּ֔וֹד וְעַל־אַרְמְנ֖וֹת
בְּאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם וְאִמְר֗וּ הֵאָֽסְפוּ֙ עַל־הָרֵ֣י שֹׁמְר֔וֹן וּרְא֞וּ מְהוּמֹ֤ת
י רַבּוֹת֙ בְּתוֹכָ֔הּ וַעֲשׁוּקִ֖ים בְּקִרְבָּֽהּ׃ וְלֹֽא־יָדְע֥וּ עֲשׂוֹת־נְכֹחָ֖ה
11 נְאֻם־יְהוָ֑ה הָאֽוֹצְרִ֛ים חָמָ֥ס וָשֹׁ֖ד בְּאַרְמְנֽוֹתֵיהֶֽם׃ ס לָכֵ֗ן
כֹּ֤ה אָמַר֙ אֲדֹנָ֣י יֱהוִ֔ה צַ֖ר וּסְבִ֣יב הָאָ֑רֶץ וְהוֹרִ֤ד מִמֵּךְ֙ עֻזֵּ֔ךְ
12 וְנָבֹ֖זּוּ אַרְמְנוֹתָֽיִךְ׃ כֹּ֣ה אָמַ֣ר יְהוָ֗ה כַּאֲשֶׁ֣ר יַצִּיל֩ הָרֹעֶ֨ה מִפִּ֧י
הָאֲרִ֛י שְׁתֵּ֥י כְרָעַ֖יִם א֣וֹ בְדַל־אֹ֑זֶן כֵּ֤ן יִנָּצְלוּ֙ בְּנֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל
13 הַיֹּֽשְׁבִים֙ בְּשֹׁ֣מְר֔וֹן בִּפְאַ֥ת מִטָּ֖ה וּבִדְמֶ֥שֶׁק עָֽרֶשׂ׃ ס שִׁמְע֥וּ
14 וְהָעִ֖ידוּ בְּבֵ֣ית יַעֲקֹ֑ב נְאֻם־אֲדֹנָ֥י יְהוִ֖ה אֱלֹהֵ֥י הַצְּבָאֽוֹת׃ כִּ֗י
בְּי֛וֹם פָּקְדִ֥י פִשְׁעֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל עָלָ֑יו וּפָקַדְתִּי֙ עַל־מִזְבְּח֣וֹת בֵּֽית־אֵ֔ל
טו וְנִגְדְּעוּ֙ קַרְנ֣וֹת הַמִּזְבֵּ֔חַ וְנָפְל֖וּ לָאָֽרֶץ׃ וְהִכֵּיתִ֥י בֵית־הַחֹ֖רֶף
עַל־בֵּ֣ית הַקָּ֑יִץ וְאָבְד֞וּ בָּתֵּ֣י הַשֵּׁ֗ן וְסָפ֛וּ בָּתִּ֥ים רַבִּ֖ים נְאֻם־
יְהוָֽה׃ ס

v. 14 קמץ בזקף   v. 8 קמץ בטפחא

4 ד

שִׁמְעוּ הַדָּבָר הַזֶּה פָּרוֹת הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּהַר שֹׁמְרוֹן הָעֹשְׁקוֹת א
דַּלִּים הָרֹצְצוֹת אֶבְיוֹנִים הָאֹמְרֹת לַאֲדֹנֵיהֶם הָבִיאָה וְנִשְׁתֶּה׃
נִשְׁבַּע אֲדֹנָי יֱהוִה בְּקָדְשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם וְנִשָּׂא 2
אֶתְכֶם בְּצִנּוֹת וְאַחֲרִיתְכֶן בְּסִירוֹת דּוּגָה׃ וּפְרָצִים תֵּצֶאנָה 3
אִשָּׁה נֶגְדָּהּ וְהִשְׁלַכְתֶּנָה הַהַרְמוֹנָה נְאֻם־יְהוָה׃ בֹּאוּ בֵיתְאֵל 4
וּפִשְׁעוּ הַגִּלְגָּל הַרְבּוּ לִפְשֹׁעַ וְהָבִיאוּ לַבֹּקֶר זִבְחֵיכֶם לִשְׁלֹשֶׁת
יָמִים מַעְשְׂרֹתֵיכֶם׃ וְקַטֵּר מֵחָמֵץ תּוֹדָה וְקִרְאוּ נְדָבוֹת ה
הַשְׁמִיעוּ כִּי כֵן אֲהַבְתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְגַם־ 6
אֲנִי נָתַתִּי לָכֶם נִקְיוֹן שִׁנַּיִם בְּכָל־עָרֵיכֶם וְחֹסֶר לֶחֶם בְּכֹל
מְקוֹמֹתֵיכֶם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ וְגַם אָנֹכִי מָנַעְתִּי 7
מִכֶּם אֶת־הַגֶּשֶׁם בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לַקָּצִיר וְהִמְטַרְתִּי עַל־
עִיר אֶחָת וְעַל־עִיר אַחַת לֹא אַמְטִיר חֶלְקָה אַחַת תִּמָּטֵר
וְחֶלְקָה אֲשֶׁר־לֹא־תַמְטִיר עָלֶיהָ תִּיבָשׁ׃ וְנָעוּ שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ 8
עָרִים אֶל־עִיר אַחַת לִשְׁתּוֹת מַיִם וְלֹא יִשְׂבָּעוּ וְלֹא־שַׁבְתֶּם
עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן וּבַיֵּרָקוֹן הַרְבּוֹת 9
גַּנּוֹתֵיכֶם וְכַרְמֵיכֶם וּתְאֵנֵיכֶם וְזֵיתֵיכֶם יֹאכַל הַגָּזָם וְלֹא־
שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ שִׁלַּחְתִּי בָכֶם דֶּבֶר בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם י
הָרַגְתִּי בַחֶרֶב בַּחוּרֵיכֶם עִם שְׁבִי סוּסֵיכֶם וָאַעֲלֶה בְּאֹשׁ
מַחֲנֵיכֶם וּבְאַפְּכֶם וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ הָפַכְתִּי בָכֶם 11
כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה וַתִּהְיוּ כְּאוּד מֻצָּל
מִשְּׂרֵפָה וְלֹא־שַׁבְתֶּם עָדַי נְאֻם־יְהוָה׃ פ
לָכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־לְּךָ יִשְׂרָאֵל עֵקֶב כִּי־זֹאת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הִכּוֹן 12
לִקְרַאת־אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל׃ כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא רוּחַ 13
וּמַגִּיד לְאָדָם מַה־שֵּׂחוֹ עֹשֵׂה שַׁחַר עֵיפָה וְדֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי
אָרֶץ יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ פ

5 ה

שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹשֵׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית א
יִשְׂרָאֵל׃ נָפְלָה לֹא־תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל נִטְּשָׁה עַל־ 2
אַדְמָתָהּ אֵין מְקִימָהּ׃ ס כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יֱהוִה הָעִיר 3
הַיֹּצֵאת אֶלֶף תַּשְׁאִיר מֵאָה וְהַיּוֹצֵאת מֵאָה תַּשְׁאִיר עֲשָׂרָה
לְבֵית יִשְׂרָאֵל׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל 4

ה דִּרְשׁוּנִי וִחְיוּ׃ וְאַל־תִּדְרְשׁוּ בֵּיתְאֵל וְהַגִּלְגָּל לֹא תָבֹאוּ וּבְאֵר
שֶׁבַע לֹא תַעֲבֹרוּ כִּי הַגִּלְגָּל גָּלֹה יִגְלֶה וּבֵיתְאֵל יִהְיֶה לְאָוֶן׃
6 דִּרְשׁוּ אֶת־יְהוָה וִחְיוּ פֶּן־יִצְלַח כָּאֵשׁ בֵּית יוֹסֵף וְאָכְלָה
7 וְאֵין־מְכַבֶּה לְבֵיתְאֵל׃ הַהֹפְכִים לְלַעֲנָה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
8 לָאָרֶץ הִנִּיחוּ׃ עֹשֵׂה כִימָה וּכְסִיל וְהֹפֵךְ לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת
וְיוֹם לַיְלָה הֶחְשִׁיךְ הַקּוֹרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם עַל־פְּנֵי
9 הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃ הַמַּבְלִיג שֹׁד עַל־עָז וְשֹׁד עַל־מִבְצָר
י 11 יָבוֹא׃ שָׂנְאוּ בַשַּׁעַר מוֹכִיחַ וְדֹבֵר תָּמִים יְתָעֵבוּ׃ לָכֵן יַעַן
בּוֹשַׁסְכֶם עַל־דָּל וּמַשְׂאַת־בַּר תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ בָּתֵּי גָזִית בְּנִיתֶם
12 וְלֹא־תֵשְׁבוּ בָם כַּרְמֵי־חֶמֶד נְטַעְתֶּם וְלֹא תִשְׁתּוּ אֶת־יֵינָם׃ כִּי
יָדַעְתִּי רַבִּים פִּשְׁעֵיכֶם וַעֲצֻמִים חַטֹּאתֵיכֶם צֹרְרֵי צַדִּיק
13 לֹקְחֵי כֹפֶר וְאֶבְיוֹנִים בַּשַּׁעַר הִטּוּ׃ לָכֵן הַמַּשְׂכִּיל בָּעֵת
14 הַהִיא יִדֹּם כִּי עֵת רָעָה הִיא׃ דִּרְשׁוּ־טוֹב וְאַל־רָע לְמַעַן
תִּחְיוּ וִיהִי־כֵן יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אִתְּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם׃
טו שִׂנְאוּ־רָע וְאֶהֱבוּ־טוֹב וְהַצִּיגוּ בַשַּׁעַר מִשְׁפָּט אוּלַי יֶחֱנַן
16 יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁאֵרִית יוֹסֵף׃ ס לָכֵן כֹּה־
אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲדֹנָי בְּכָל־רְחֹבוֹת מִסְפֵּד וּבְכָל־
חוּצוֹת יֹאמְרוּ הוֹ־הוֹ וְקָרְאוּ אִכָּר אֶל־אֵבֶל וּמִסְפֵּד אֶל־
17 יוֹדְעֵי נֶהִי׃ וּבְכָל־כְּרָמִים מִסְפֵּד כִּי־אֶעֱבֹר בְּקִרְבְּךָ אָמַר
18 יְהוָה׃ ס הוֹי הַמִּתְאַוִּים אֶת־יוֹם יְהוָה לָמָּה־זֶּה
19 לָכֶם יוֹם יְהוָה הוּא־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר׃ כַּאֲשֶׁר יָנוּס אִישׁ
מִפְּנֵי הָאֲרִי וּפְגָעוֹ הַדֹּב וּבָא הַבַּיִת וְסָמַךְ יָדוֹ עַל־
כ הַקִּיר וּנְשָׁכוֹ הַנָּחָשׁ׃ הֲלֹא־חֹשֶׁךְ יוֹם יְהוָה וְלֹא־אוֹר
21 וְאָפֵל וְלֹא־נֹגַהּ לוֹ׃ שָׂנֵאתִי מָאַסְתִּי חַגֵּיכֶם וְלֹא אָרִיחַ
22 בְּעַצְּרֹתֵיכֶם׃ כִּי אִם־תַּעֲלוּ־לִי עֹלוֹת וּמִנְחֹתֵיכֶם לֹא אֶרְצֶה
23 וְשֶׁלֶם מְרִיאֵיכֶם לֹא אַבִּיט׃ הָסֵר מֵעָלַי הֲמוֹן שִׁרֶיךָ
24 וְזִמְרַת נְבָלֶיךָ לֹא אֶשְׁמָע׃ (וְיִגַּל כַּמַּיִם מִשְׁפָּט וּצְדָקָה כְּנַחַל
כה אֵיתָן׃) הַזְּבָחִים וּמִנְחָה הִגַּשְׁתֶּם־לִי בַמִּדְבָּר אַרְבָּעִים
26 שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ וּנְשָׂאתֶם אֵת סִכּוּת מַלְכְּכֶם וְאֵת
כִּיּוּן צַלְמֵיכֶם כּוֹכַב אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לָכֶם׃
27 וְהִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מֵהָלְאָה לְדַמָּשֶׂק אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־
צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ פ

6 ו

הוֹי הַשַּׁאֲנַנִּים בְּצִיּוֹן וְהַבֹּטְחִים בְּהַר שֹׁמְרוֹן נְקֻבֵי רֵאשִׁית א
הַגּוֹיִם וּבָאוּ לָהֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ עִבְרוּ כַלְנֵה וּרְאוּ וּלְכוּ 2
מִשָּׁם חֲמַת רַבָּה וּרְדוּ ׀ גַת־פְּלִשְׁתִּים הֲטוֹבִים מִן־הַמַּמְלָכוֹת
הָאֵלֶּה אִם־רַב גְּבוּלָם מִגְּבֻלְכֶם׃ הַמְנַדִּים לְיוֹם רָע וַתַּגִּשׁוּן 3
שֶׁבֶת חָמָס׃ הַשֹּׁכְבִים עַל־מִטּוֹת שֵׁן וּסְרֻחִים עַל־עַרְשׂוֹתָם 4
וְאֹכְלִים כָּרִים מִצֹּאן וַעֲגָלִים מִתּוֹךְ מַרְבֵּק׃ הַפֹּרְטִים עַל־
פִּי הַנָּבֶל כְּדָוִיד חָשְׁבוּ לָהֶם כְּלֵי־שִׁיר׃ הַשֹּׁתִים בְּמִזְרְקֵי 6
יַיִן וְרֵאשִׁית שְׁמָנִים יִמְשָׁחוּ וְלֹא נֶחְלוּ עַל־שֵׁבֶר יוֹסֵף׃ 7
לָכֵן עַתָּה יִגְלוּ בְּרֹאשׁ גֹּלִים וְסָר מִרְזַח סְרוּחִים׃ נִשְׁבַּע 8
אֲדֹנָי יֱהוִה בְּנַפְשׁוֹ נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מְתָאֵב אָנֹכִי
אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב וְאַרְמְנֹתָיו שָׂנֵאתִי וְהִסְגַּרְתִּי עִיר וּמְלֹאָהּ׃
וְהָיָה אִם־יִוָּתְרוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים בְּבַיִת אֶחָד וָמֵתוּ׃ וּנְשָׂאוֹ 9
דּוֹדוֹ וּמְסָרְפוֹ לְהוֹצִיא עֲצָמִים מִן־הַבַּיִת וְאָמַר לַאֲשֶׁר
בְּיַרְכְּתֵי הַבַּיִת הַעוֹד עִמָּךְ וְאָמַר אָפֶס וְאָמַר הָס כִּי לֹא
לְהַזְכִּיר בְּשֵׁם יְהוָה׃ ס כִּי־הִנֵּה יְהוָה מְצַוֶּה 11
וְהִכָּה הַבַּיִת הַגָּדוֹל רְסִיסִים וְהַבַּיִת הַקָּטֹן בְּקִעִים׃ הַיְרֻצוּן 12
בַּסֶּלַע סוּסִים אִם־יַחֲרוֹשׁ בַּבְּקָרִים כִּי־הֲפַכְתֶּם לְרֹאשׁ מִשְׁפָּט
וּפְרִי צְדָקָה לְלַעֲנָה׃ הַשְּׂמֵחִים לְלֹא דָבָר הָאֹמְרִים הֲלוֹא 13
בְחָזְקֵנוּ לָקַחְנוּ לָנוּ קַרְנָיִם׃ כִּי הִנְנִי מֵקִים עֲלֵיכֶם בֵּית 14
יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת גּוֹי וְלָחֲצוּ אֶתְכֶם מִלְּבוֹא
חֲמָת עַד־נַחַל הָעֲרָבָה׃ פ

7 ז

כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִנֵּה יוֹצֵר גֹּבַי בִּתְחִלַּת עֲלוֹת א
הַלָּקֶשׁ וְהִנֵּה־לֶקֶשׁ אַחַר גִּזֵּי הַמֶּלֶךְ׃ וְהָיָה אִם־כִּלָּה לֶאֱכוֹל 2
אֶת־עֵשֶׂב הָאָרֶץ וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה סְלַח־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב
כִּי קָטֹן הוּא׃ נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת לֹא תִהְיֶה אָמַר 3
יְהוָה׃ ס כֹּה הִרְאַנִי אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִנֵּה קֹרֵא לָרִב 4
בָּאֵשׁ אֲדֹנָי יֱהוִה וַתֹּאכַל אֶת־תְּהוֹם רַבָּה וְאָכְלָה אֶת־ ה
הַחֵלֶק׃ וָאֹמַר אֲדֹנָי יֱהוִה חֲדַל־נָא מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן 6
הוּא׃ נִחַם יְהוָה עַל־זֹאת גַּם־הִיא לֹא תִהְיֶה אָמַר אֲדֹנָי

v. 10 קמץ בזקף

7 יֱהוִֽה׃ ס כֹּ֤ה הִרְאַ֙נִי֙ וְהִנֵּ֧ה אֲדֹנָ֛י נִצָּ֖ב עַל־חוֹמַ֣ת
8 אֲנָ֑ךְ וּבְיָד֖וֹ אֲנָֽךְ׃ וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י מָֽה־אַתָּ֤ה רֹאֶה֙ עָמ֔וֹס
וָאֹמַ֖ר אֲנָ֑ךְ וַיֹּ֣אמֶר אֲדֹנָ֗י הִנְנִ֨י שָׂ֤ם אֲנָךְ֙ בְּקֶ֙רֶב֙ עַמִּ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לֹֽא־
9 אוֹסִ֥יף ע֖וֹד עֲב֥וֹר לֽוֹ׃ וְנָשַׁ֙מּוּ֙ בָּמ֣וֹת יִשְׂחָ֔ק וּמִקְדְּשֵׁ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל
יֶחֱרָ֑בוּ וְקַמְתִּ֛י עַל־בֵּ֥ית יָרָבְעָ֖ם בֶּחָֽרֶב׃ ס וַיִּשְׁלַ֗ח
י אֲמַצְיָה֙ כֹּהֵ֣ן בֵּֽיתְאֵ֔ל אֶל־יָרָבְעָ֥ם מֶֽלֶךְ־יִשְׂרָאֵ֖ל לֵאמֹ֑ר
קָשַׁ֨ר עָלֶ֜יךָ עָמ֗וֹס בְּקֶ֙רֶב֙ בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל לֹֽא־תוּכַ֣ל הָאָ֔רֶץ
11 לְהָכִ֖יל אֶת־כָּל־דְּבָרָֽיו׃ כִּי־כֹה֙ אָמַ֣ר עָמ֔וֹס בַּחֶ֖רֶב יָמ֣וּת
12 יָרָבְעָ֑ם וְיִשְׂרָאֵ֕ל גָּלֹ֥ה יִגְלֶ֖ה מֵעַ֥ל אַדְמָתֽוֹ׃ וַיֹּ֤אמֶר אֲמַצְיָה֙
אֶל־עָמ֔וֹס חֹזֶ֕ה לֵ֥ךְ בְּרַח־לְךָ֖ אֶל־אֶ֣רֶץ יְהוּדָ֑ה וֶֽאֱכָל־
13 שָׁ֣ם לֶ֔חֶם וְשָׁ֖ם תִּנָּבֵֽא׃ וּבֵֽיתְאֵ֔ל לֹֽא תוֹסִ֥יף ע֖וֹד לְהִנָּבֵ֑א כִּ֤י
14 מִקְדַּשׁ־מֶ֙לֶךְ֙ ה֔וּא וּבֵ֥ית מַמְלָכָ֖ה הֽוּא׃ וַיַּ֤עַן עָמוֹס֙ וַיֹּ֣אמֶר
אֶל־אֲמַצְיָ֔ה לֹֽא־נָבִ֣יא אָנֹ֔כִי וְלֹ֥א בֶן־נָבִ֖יא אָנֹ֑כִי כִּֽי־בוֹקֵ֥ר
טו אָנֹ֖כִי וּבוֹלֵ֥ס שִׁקְמִֽים׃ וַיִּקָּחֵ֣נִי יְהוָ֔ה מֵאַחֲרֵ֖י הַצֹּ֑אן וַיֹּ֤אמֶר
16 אֵלַי֙ יְהוָ֔ה לֵ֥ךְ הִנָּבֵ֖א אֶל־עַמִּ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וְעַתָּ֖ה שְׁמַ֣ע דְּבַר־
יְהוָ֑ה אַתָּ֣ה אֹמֵ֗ר לֹ֤א תִנָּבֵא֙ עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל וְלֹ֥א תַטִּ֖יף עַל־בֵּ֥ית
17 יִשְׂחָֽק׃ לָכֵ֞ן כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֗ה אִשְׁתְּךָ֞ בָּעִ֤יר תִּזְנֶה֙ וּבָנֶ֨יךָ וּבְנֹתֶ֜יךָ
בַּחֶ֣רֶב יִפֹּ֔לוּ וְאַדְמָתְךָ֖ בַּחֶ֣בֶל תְּחֻלָּ֑ק וְאַתָּ֗ה עַל־אֲדָמָ֤ה
טְמֵאָה֙ תָּמ֔וּת וְיִשְׂרָאֵ֔ל גָּלֹ֥ה יִגְלֶ֖ה מֵעַ֥ל אַדְמָתֽוֹ׃ ס

ח 8

א 2 כֹּ֥ה הִרְאַ֖נִי אֲדֹנָ֣י יְהוִ֑ה וְהִנֵּ֖ה כְּל֥וּב קָֽיִץ׃ וַיֹּ֗אמֶר מָֽה־אַתָּ֤ה
רֹאֶה֙ עָמ֔וֹס וָאֹמַ֖ר כְּל֣וּב קָ֑יִץ וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י בָּ֤א הַקֵּץ֙
3 אֶל־עַמִּ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לֹֽא־אוֹסִ֥יף ע֖וֹד עֲב֥וֹר לֽוֹ׃ וְהֵילִ֜ילוּ שִׁיר֤וֹת
הֵיכָל֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא נְאֻ֖ם אֲדֹנָ֣י יְהוִ֑ה רַ֣ב הַפֶּ֔גֶר בְּכָל־מָק֖וֹם
4 הִשְׁלִ֥יךְ הָֽס׃ ס שִׁמְעוּ־זֹ֕את הַשֹּׁאֲפִ֖ים אֶבְי֑וֹן
ה וְלַשְׁבִּ֖ית עֲנִוֵי־אָֽרֶץ׃ לֵאמֹ֗ר מָתַ֞י יַעֲבֹ֤ר הַחֹ֙דֶשׁ֙ וְנַשְׁבִּ֣ירָה
שֶּׁ֔בֶר וְהַשַּׁבָּ֖ת וְנִפְתְּחָה־בָּ֑ר לְהַקְטִ֤ין אֵיפָה֙ וּלְהַגְדִּ֣יל שֶׁ֔קֶל
6 וּלְעַוֵּ֖ת מֹאזְנֵ֥י מִרְמָֽה׃ לִקְנ֤וֹת בַּכֶּ֙סֶף֙ דַּלִּ֔ים וְאֶבְי֖וֹן בַּעֲב֣וּר
7 נַעֲלָ֑יִם וּמַפַּ֥ל בַּ֖ר נַשְׁבִּֽיר׃ נִשְׁבַּ֥ע יְהוָ֖ה בִּגְא֣וֹן יַעֲקֹ֑ב אִם־
8 אֶשְׁכַּ֥ח לָנֶ֖צַח כָּל־מַעֲשֵׂיהֶֽם׃ הַ֣עַל זֹ֗את לֹֽא־תִרְגַּ֣ז הָאָ֔רֶץ
וְאָבַ֖ל כָּל־יוֹשֵׁ֣ב בָּ֑הּ וְעָלְתָ֤ה כָאֹר֙ כֻּלָּ֔הּ וְנִגְרְשָׁ֥ה וְנִשְׁקְ֖ה ה֗

v. 4 עַנְוֵי קרי   v. 8 וְנִשְׁקְעָה קרי

כִּיאוֹר מִצְרָיִם׃ וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה 9
וְהֵבֵאתִי הַשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרָיִם וְהַחֲשַׁכְתִּי לָאָרֶץ בְּיוֹם אוֹר׃
וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה וְהַעֲלֵיתִי עַל־ י
כָּל־מָתְנַיִם שָׂק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה וְשַׂמְתִּיהָ כְּאֵבֶל יָחִיד
וְאַחֲרִיתָהּ כְּיוֹם מָר׃ ס הִנֵּה ׀ יָמִים בָּאִים נְאֻם 11
אֲדֹנָי יֱהוִה וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ לֹא־רָעָב לַלֶּחֶם וְלֹא־צָמָא
לַמַּיִם כִּי אִם־לִשְׁמֹעַ אֵת דִּבְרֵי יְהוָה׃ וְנָעוּ מִיָּם עַד־יָם 12
וּמִצָּפוֹן וְעַד־מִזְרָח יְשׁוֹטְטוּ לְבַקֵּשׁ אֶת־דְּבַר־יְהוָה וְלֹא
יִמְצָאוּ׃ בַּיּוֹם הַהוּא תִּתְעַלַּפְנָה הַבְּתוּלֹת הַיָּפוֹת וְהַבַּחוּרִים 13
בַּצָּמָא׃ הַנִּשְׁבָּעִים בְּאַשְׁמַת שֹׁמְרוֹן וְאָמְרוּ חֵי אֱלֹהֶיךָ דָּן 14
וְחֵי דֶּרֶךְ בְּאֵר שָׁבַע וְנָפְלוּ וְלֹא־יָקוּמוּ עוֹד׃ ס

ט 9

רָאִיתִי אֶת־אֲדֹנָי נִצָּב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר הַךְ הַכַּפְתּוֹר א
וְיִרְעֲשׁוּ הַסִּפִּים וּבְצַעַם בְּרֹאשׁ כֻּלָּם וְאַחֲרִיתָם בַּחֶרֶב אֶהֱרֹג
לֹא־יָנוּס לָהֶם נָס וְלֹא־יִמָּלֵט לָהֶם פָּלִיט׃ אִם־יַחְתְּרוּ בִשְׁאוֹל 2
מִשָּׁם יָדִי תִקָּחֵם וְאִם־יַעֲלוּ הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אוֹרִידֵם׃ וְאִם־ 3
יֵחָבְאוּ בְּרֹאשׁ הַכַּרְמֶל מִשָּׁם אֲחַפֵּשׂ וּלְקַחְתִּים וְאִם־יִסָּתְרוּ
מִנֶּגֶד עֵינַי בְּקַרְקַע הַיָּם מִשָּׁם אֲצַוֶּה אֶת־הַנָּחָשׁ וּנְשָׁכָם׃
וְאִם־יֵלְכוּ בַשְּׁבִי לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם מִשָּׁם אֲצַוֶּה אֶת־הַחֶרֶב 4
וַהֲרָגָתַם וְשַׂמְתִּי עֵינִי עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה׃ וַאדֹנָי ה
יֱהוִה הַצְּבָאוֹת הַנּוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וַתָּמוֹג וְאָבְלוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי בָהּ
וְעָלְתָה כַיְאֹר כֻּלָּהּ וְשָׁקְעָה כִּיאֹר מִצְרָיִם׃ הַבּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם 6
מַעֲלוֹתָו וַאֲגֻדָּתוֹ עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ הַקֹּרֵא לְמֵי־הַיָּם וַיִּשְׁפְּכֵם
עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שְׁמוֹ׃ ס הֲלוֹא כִבְנֵי כֻשִׁיִּים 7
אַתֶּם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֶעֱלֵיתִי
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְלִשְׁתִּיִּים מִכַּפְתּוֹר וַאֲרָם מִקִּיר׃ הִנֵּה 8
עֵינֵי ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה בַּמַּמְלָכָה הַחַטָּאָה וְהִשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ מֵעַל
פְּנֵי הָאֲדָמָה אֶפֶס כִּי לֹא הַשְׁמֵיד אַשְׁמִיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב
נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי־הִנֵּה אָנֹכִי מְצַוֶּה וַהֲנִעוֹתִי בְכָל־הַגּוֹיִם אֶת־ 9
בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יִנּוֹעַ בַּכְּבָרָה וְלֹא־יִפּוֹל צְרוֹר אָרֶץ׃
בַּחֶרֶב יָמוּתוּ כֹּל חַטָּאֵי עַמִּי הָאֹמְרִים לֹא־תַגִּישׁ וְתַקְדִּים י

v. 6 מַעֲלוֹתָיו קרי

11 בְּעֲדֵינוּ הָרָעָה׃ בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת
וְגָדַרְתִּי אֶת־פִּרְצֵיהֶן וַהֲרִסֹתָיו אָקִים וּבְנִיתִיהָ כִּימֵי עוֹלָם׃
12 לְמַעַן יִירְשׁוּ אֶת־שְׁאֵרִית אֱדוֹם וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי
עֲלֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה עֹשֶׂה זֹּאת׃ פ
13 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקֹּצֵר וְדֹרֵךְ עֲנָבִים
בְּמֹשֵׁךְ הַזָּרַע וְהִטִּיפוּ הֶהָרִים עָסִיס וְכָל־הַגְּבָעוֹת
14 תִּתְמוֹגַגְנָה׃ וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים
נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת־יֵינָם וְעָשׂוּ גַנּוֹת
טו וְאָכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶם׃ וּנְטַעְתִּים עַל־אַדְמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד
מֵעַל אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

סך פסוקים של עמוס מאה וארבעים וששה וסמן קמ״ו

Obadia. עבדיה

א חֲזוֹן עֹבַדְיָה כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לֶאֱדוֹם שְׁמוּעָה שָׁמַעְנוּ
מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בַּגּוֹיִם שֻׁלָּח קוּמוּ וְנָקוּמָה עָלֶיהָ לַמִּלְחָמָה׃
2 3 הִנֵּה קָטֹן נְתַתִּיךָ בַּגּוֹיִם בָּזוּי אַתָּה מְאֹד׃ זְדוֹן לִבְּךָ הִשִּׁיאֶךָ
שֹׁכְנִי בְחַגְוֵי־סֶלַע מְרוֹם שִׁבְתּוֹ אֹמֵר בְּלִבּוֹ מִי יוֹרִדֵנִי אָרֶץ׃
4 אִם־תַּגְבִּיהַּ כַּנֶּשֶׁר וְאִם־בֵּין כּוֹכָבִים שִׂים קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ
ה נְאֻם־יְהוָה׃ אִם־גַּנָּבִים בָּאוּ לְךָ אִם־שׁוֹדְדֵי לַיְלָה אֵיךְ
נִדְמֵיתָה הֲלוֹא יִגְנְבוּ דַּיָּם אִם־בֹּצְרִים בָּאוּ לָךְ הֲלוֹא יַשְׁאִירוּ
6 7 עֹלֵלוֹת׃ אֵיךְ נֶחְפְּשׂוּ עֵשָׂו נִבְעוּ מַצְפֻּנָיו׃ עַד־הַגְּבוּל
שִׁלְּחוּךָ כֹּל אַנְשֵׁי בְרִיתֶךָ הִשִּׁיאוּךָ יָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי שְׁלֹמֶךָ
8 לַחְמְךָ יָשִׂימוּ מָזוֹר תַּחְתֶּיךָ אֵין תְּבוּנָה בּוֹ׃ הֲלוֹא בַּיּוֹם
הַהוּא נְאֻם־יְהוָה וְהַאֲבַדְתִּי חֲכָמִים מֵאֱדוֹם וּתְבוּנָה מֵהַר
9 עֵשָׂו׃ וְחַתּוּ גִבּוֹרֶיךָ תֵּימָן לְמַעַן יִכָּרֶת־אִישׁ מֵהַר עֵשָׂו
י מִקָּטֶל׃ מֵחֲמַס אָחִיךָ יַעֲקֹב תְּכַסְּךָ בוּשָׁה וְנִכְרַתָּ לְעוֹלָם׃
11 בְּיוֹם עֲמָדְךָ מִנֶּגֶד בְּיוֹם שְׁבוֹת זָרִים חֵילוֹ וְנָכְרִים בָּאוּ
12 שְׁעָרוֹ וְעַל־יְרוּשָׁלִַם יַדּוּ גוֹרָל גַּם־אַתָּה כְּאַחַד מֵהֶם׃ וְאַל־

v. 11 סגול באתנחתא
v. 11 שְׁעָרָיו קרי
v. 13 פתח בס״פ
v. 1 קמץ בזקף

תֵּרֶא בְיוֹם־אָחִיךָ בְּיוֹם נָכְרוֹ וְאַל־תִּשְׂמַח לִבְנֵי־יְהוּדָה בְּיוֹם
אָבְדָם וְאַל־תַּגְדֵּל פִּיךָ בְּיוֹם צָרָה׃ אַל־תָּבוֹא בְשַׁעַר־עַמִּי 13
בְּיוֹם אֵידָם אַל־תֵּרֶא גַם־אַתָּה בְּרָעָתוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ וְאַל־
תִּשְׁלַחְנָה בְחֵילוֹ בְּיוֹם אֵידוֹ׃ וְאַל־תַּעֲמֹד עַל־הַפֶּרֶק לְהַכְרִית 14
אֶת־פְּלִיטָיו וְאַל־תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה׃ כִּי־קָרוֹב טו
יוֹם־יְהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יֵעָשֶׂה לָּךְ גְּמֻלְךָ
יָשׁוּב בְּרֹאשֶׁךָ׃ כִּי כַּאֲשֶׁר שְׁתִיתֶם עַל־הַר קָדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל־ 16
הַגּוֹיִם תָּמִיד וְשָׁתוּ וְלָעוּ וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ׃ וּבְהַר צִיּוֹן תִּהְיֶה 17
פְלֵיטָה וְהָיָה קֹדֶשׁ וְיָרְשׁוּ בֵּית יַעֲקֹב אֵת מוֹרָשֵׁיהֶם׃ וְהָיָה 18
בֵית־יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה וּבֵית עֵשָׂו לְקַשׁ וְדָלְקוּ
בָהֶם וַאֲכָלוּם וְלֹא־יִהְיֶה שָׂרִיד לְבֵית עֵשָׂו כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃
וְיָרְשׁוּ הַנֶּגֶב אֶת־הַר עֵשָׂו וְהַשְּׁפֵלָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וְיָרְשׁוּ 19
אֶת־שְׂדֵה אֶפְרַיִם וְאֵת שְׂדֵה שֹׁמְרוֹן וּבִנְיָמִן אֶת־הַגִּלְעָד׃
וְגָלֻת הַחֵל־הַזֶּה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־כְּנַעֲנִים עַד־צָרְפַת כ
וְגָלֻת יְרוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּסְפָרַד יִרְשׁוּ אֵת עָרֵי הַנֶּגֶב׃ וְעָלוּ 21
מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה
הַמְּלוּכָה׃

סך פסוקים של עבדיה עשרים ואחד וסמן א״ך׃

Jonas. יונה

1 א

וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי לֵאמֹר׃ קוּם לֵךְ אֶל־ א 2
נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רָעָתָם לְפָנָי׃
וַיָּקָם יוֹנָה לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא 3
אָנִיָּה ׀ בָּאָה תַרְשִׁישׁ וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם
תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ וַיהוָה הֵטִיל רוּחַ־גְּדוֹלָה אֶל־הַיָּם 4
וַיְהִי סַעַר־גָּדוֹל בַּיָּם וְהָאֳנִיָּה חִשְּׁבָה לְהִשָּׁבֵר׃ וַיִּירְאוּ ה
הַמַּלָּחִים וַיִּזְעֲקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהָיו וַיָּטִלוּ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר

v. 20 פתח באתנחתא

בַּאֲנִיָּ֔ה אֶל־הַיָּ֔ם לְהָקֵ֖ל מֵעֲלֵיהֶ֑ם וְיוֹנָ֗ה יָרַד֙ אֶל־יַרְכְּתֵ֣י
6 הַסְּפִינָ֔ה וַיִּשְׁכַּ֖ב וַיֵּרָדַֽם׃ וַיִּקְרַ֤ב אֵלָיו֙ רַ֣ב הַחֹבֵ֔ל וַיֹּ֥אמֶר ל֖וֹ
מַה־לְּךָ֣ נִרְדָּ֑ם ק֚וּם קְרָ֣א אֶל־אֱלֹהֶ֔יךָ אוּלַ֞י יִתְעַשֵּׁ֧ת הָאֱלֹהִ֛ים
7 לָ֖נוּ וְלֹ֥א נֹאבֵֽד׃ וַיֹּאמְר֞וּ אִ֣ישׁ אֶל־רֵעֵ֗הוּ לְכוּ֙ וְנַפִּ֣ילָה גֽוֹרָל֔וֹת
וְנֵ֣דְעָ֔ה בְּשֶׁלְּמִ֛י הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את לָ֑נוּ וַיַּפִּ֙לוּ֙ גּֽוֹרָל֔וֹת וַיִּפֹּ֥ל
8 הַגּוֹרָ֖ל עַל־יוֹנָֽה׃ וַיֹּאמְר֣וּ אֵלָ֔יו הַגִּידָה־נָּ֣א לָ֔נוּ בַּאֲשֶׁ֛ר לְמִי־
הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את לָ֑נוּ מַה־מְּלַאכְתְּךָ֙ וּמֵאַ֣יִן תָּב֔וֹא מָ֣ה אַרְצֶ֔ךָ וְאֵֽי־
9 מִזֶּ֥ה עַ֖ם אָֽתָּה׃ וַיֹּ֥אמֶר אֲלֵיהֶ֖ם עִבְרִ֣י אָנֹ֑כִי וְאֶת־יְהוָ֞ה אֱלֹהֵ֤י
י הַשָּׁמַ֙יִם֙ אֲנִ֣י יָרֵ֔א אֲשֶׁר־עָשָׂ֥ה אֶת־הַיָּ֖ם וְאֶת־הַיַּבָּשָֽׁה׃ וַיִּֽירְא֤וּ
הָֽאֲנָשִׁים֙ יִרְאָ֣ה גְדוֹלָ֔ה וַיֹּאמְר֥וּ אֵלָ֖יו מַה־זֹּ֣את עָשִׂ֑יתָ כִּֽי־יָדְע֣וּ
11 הָאֲנָשִׁ֗ים כִּֽי־מִלִּפְנֵ֤י יְהוָה֙ ה֣וּא בֹרֵ֔חַ כִּ֥י הִגִּ֖יד לָהֶֽם׃ וַיֹּאמְר֤וּ
אֵלָיו֙ מַה־נַּ֣עֲשֶׂה לָּ֔ךְ וְיִשְׁתֹּ֥ק הַיָּ֖ם מֵעָלֵ֑ינוּ כִּ֥י הַיָּ֖ם הוֹלֵ֥ךְ
12 וְסֹעֵֽר׃ וַיֹּ֣אמֶר אֲלֵיהֶ֗ם שָׂא֙וּנִי֙ וַהֲטִילֻ֣נִי אֶל־הַיָּ֔ם וְיִשְׁתֹּ֥ק הַיָּ֖ם
מֵעֲלֵיכֶ֑ם כִּ֚י יוֹדֵ֣עַ אָ֔נִי כִּ֣י בְשֶׁלִּ֔י הַסַּ֧עַר הַגָּד֛וֹל הַזֶּ֖ה עֲלֵיכֶֽם׃
13 וַיַּחְתְּר֣וּ הָאֲנָשִׁ֗ים לְהָשִׁ֛יב אֶל־הַיַּבָּשָׁ֖ה וְלֹ֣א יָכֹ֑לוּ כִּ֣י הַיָּ֔ם
14 הוֹלֵ֥ךְ וְסֹעֵ֖ר עֲלֵיהֶֽם׃ וַיִּקְרְא֨וּ אֶל־יְהוָ֜ה וַיֹּאמְר֗וּ אָנָּ֤ה יְהוָה֙
אַל־נָ֣א נֹאבְדָ֗ה בְּנֶ֙פֶשׁ֙ הָאִ֣ישׁ הַזֶּ֔ה וְאַל־תִּתֵּ֥ן עָלֵ֖ינוּ דָּ֣ם נָקִ֑יא
טו כִּֽי־אַתָּ֣ה יְהוָ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר חָפַ֖צְתָּ עָשִֽׂיתָ׃ וַיִּשְׂאוּ֙ אֶת־יוֹנָ֔ה
16 וַיְטִלֻ֖הוּ אֶל־הַיָּ֑ם וַיַּעֲמֹ֥ד הַיָּ֖ם מִזַּעְפּֽוֹ׃ וַיִּֽירְא֧וּ הָאֲנָשִׁ֛ים
יִרְאָ֥ה גְדוֹלָ֖ה אֶת־יְהוָ֑ה וַיִּֽזְבְּחוּ־זֶ֙בַח֙ לַֽיהוָ֔ה וַֽיִּדְּר֖וּ נְדָרִֽים׃

ב 2

א וַיְמַ֤ן יְהוָה֙ דָּ֣ג גָּד֔וֹל לִבְלֹ֖עַ אֶת־יוֹנָ֑ה וַיְהִ֤י יוֹנָה֙ בִּמְעֵ֣י הַדָּ֔ג
2 שְׁלֹשָׁ֥ה יָמִ֖ים וּשְׁלֹשָׁ֥ה לֵילֽוֹת׃ ס וַיִּתְפַּלֵּ֣ל יוֹנָ֔ה
3 אֶל־יְהוָ֖ה אֱלֹהָ֑יו מִמְּעֵ֖י הַדָּגָֽה׃ וַיֹּ֗אמֶר קָ֠רָאתִי מִצָּ֥רָה לִ֛י
אֶל־יְהוָ֖ה וַֽיַּעֲנֵ֑נִי מִבֶּ֧טֶן שְׁא֛וֹל שִׁוַּ֖עְתִּי שָׁמַ֥עְתָּ קוֹלִֽי׃
4 וַתַּשְׁלִיכֵ֤נִי מְצוּלָה֙ בִּלְבַ֣ב יַמִּ֔ים וְנָהָ֖ר יְסֹבְבֵ֑נִי כָּל־מִשְׁבָּרֶ֥יךָ
ה וְגַלֶּ֖יךָ עָלַ֥י עָבָֽרוּ׃ וַאֲנִ֣י אָמַ֔רְתִּי נִגְרַ֖שְׁתִּי מִנֶּ֣גֶד עֵינֶ֑יךָ אַ֚ךְ
6 אוֹסִ֣יף לְהַבִּ֔יט אֶל־הֵיכַ֖ל קָדְשֶֽׁךָ׃ אֲפָפ֤וּנִי מַ֙יִם֙ עַד־נֶ֔פֶשׁ תְּה֖וֹם
7 יְסֹבְבֵ֑נִי ס֖וּף חָב֥וּשׁ לְרֹאשִֽׁי׃ לְקִצְבֵ֤י הָרִים֙ יָרַ֔דְתִּי הָאָ֛רֶץ
בְּרִחֶ֥יהָ בַעֲדִ֖י לְעוֹלָ֑ם וַתַּ֧עַל מִשַּׁ֛חַת חַיַּ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהָֽי׃
8 בְּהִתְעַטֵּ֤ף עָלַי֙ נַפְשִׁ֔י אֶת־יְהוָ֖ה זָכָ֑רְתִּי וַתָּב֤וֹא אֵלֶ֙יךָ֙ תְּפִלָּתִ֔י

v. 14 יתיר א׳

אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃ מְשַׁמְּרִים הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ׃ וַאֲנִי 9 י
בְּקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלֵּמָה יְשׁוּעָתָה
לַיהוָה׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקֵא אֶת־יוֹנָה אֶל־ 11
הַיַּבָּשָׁה׃ פ

ג 3

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר׃ קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוֵה א 2
הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר
אֵלֶיךָ׃ וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוֵה כִּדְבַר יְהוָה וְנִינְוֵה הָיְתָה 3
עִיר־גְּדוֹלָה לֵאלֹהִים מַהֲלַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא 4
בָעִיר מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה
נֶהְפָּכֶת׃ וַיַּאֲמִינוּ אַנְשֵׁי נִינְוֵה בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ ה
שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם וְעַד־קְטַנָּם׃ וַיִּגַּע הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינְוֵה וַיָּקָם 6
מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ מֵעָלָיו וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֵפֶר׃
וַיַּזְעֵק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדֹלָיו לֵאמֹר הָאָדָם 7
וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ וּמַיִם
אַל־יִשְׁתּוּ׃ וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וְיִקְרְאוּ אֶל־ 8
אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן־הֶחָמָס אֲשֶׁר
בְּכַפֵּיהֶם׃ מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא 9
נֹאבֵד׃ וַיַּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה י
וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה׃

ד 4

וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה א 2
וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הֱיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי עַל־
כֵּן קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל־חַנּוּן
וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃ וְעַתָּה יְהוָה 3
קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה 4
הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ׃ וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם לָעִיר ה
וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה מַה־
יִּהְיֶה בָּעִיר׃ וַיְמַן יְהוָה אֱלֹהִים קִיקָיוֹן וַיַּעַל ׀ מֵעַל לְיוֹנָה 6
לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מֵרָעָתוֹ וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־
הַקִּיקָיוֹן שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ וַיְמַן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת 7
הַשַּׁחַר לַמָּחֳרָת וַתַּךְ אֶת־הַקִּיקָיוֹן וַיִּיבָשׁ׃ וַיְהִי ׀ כִּזְרֹחַ 8

הַשֶּׁמֶשׁ וַיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־
רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב
9 מוֹתִי מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה־לְךָ עַל־
י הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִי עַד־מָוֶת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה
חַסְתָּ עַל־הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבִּן־
11 לַיְלָה הָיָה וּבִן־לַיְלָה אָבָד׃ וַאֲנִי לֹא אָחוּס עַל־נִינְוֵה הָעִיר
הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ־בָּהּ הַרְבֵּה מִשְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר
לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה רַבָּה׃

סך פסוקים של יונה שמנה וארבעים, וסמן חי״ל׃

Micha. מיכה

1 א

א דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־מִיכָה הַמֹּרַשְׁתִּי בִּימֵי יוֹתָם אָחָז
2 יְחִזְקִיָּה מַלְכֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־חָזָה עַל־שֹׁמְרוֹן וִירוּשָׁלִָם׃ שִׁמְעוּ
עַמִּים כֻּלָּם הַקְשִׁיבִי אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וִיהִי אֲדֹנָי יֱהוִה בָּכֶם לְעֵד
3 אֲדֹנָי מֵהֵיכַל קָדְשׁוֹ׃ כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ וְיָרַד וְדָרַךְ
4 עַל־בָּמוֹתֵי־אָרֶץ׃ וְנָמַסּוּ הֶהָרִים תַּחְתָּיו וְהָעֲמָקִים יִתְבַּקָּעוּ
ה כַּדּוֹנַג מִפְּנֵי הָאֵשׁ כְּמַיִם מֻגָּרִים בְּמוֹרָד׃ בְּפֶשַׁע יַעֲקֹב כָּל־
זֹאת וּבְחַטֹּאות בֵּית יִשְׂרָאֵל מִי־פֶשַׁע יַעֲקֹב הֲלוֹא שֹׁמְרוֹן וּמִי
6 בָּמוֹת יְהוּדָה הֲלוֹא יְרוּשָׁלִָם׃ וְשַׂמְתִּי שֹׁמְרוֹן לְעִי הַשָּׂדֶה
7 לְמַטָּעֵי כָרֶם וְהִגַּרְתִּי לַגַּי אֲבָנֶיהָ וִיסֹדֶיהָ אֲגַלֶּה׃ וְכָל־
פְּסִילֶיהָ יֻכַּתּוּ וְכָל־אֶתְנַנֶּיהָ יִשָּׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־עֲצַבֶּיהָ אָשִׂים
8 שְׁמָמָה כִּי מֵאֶתְנַן זוֹנָה קִבָּצָה וְעַד־אֶתְנַן זוֹנָה יָשׁוּבוּ׃ עַל־
זֹאת אֶסְפְּדָה וְאֵילִילָה אֵילְכָה שׁילָל וְעָרוֹם אֶעֱשֶׂה מִסְפֵּד
9 כַּתַּנִּים וְאֵבֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה׃ כִּי אֲנוּשָׁה מַכּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה
י עַד־יְהוּדָה נָגַע עַד־שַׁעַר עַמִּי עַד־יְרוּשָׁלִָם׃ בְּגַת אַל־תַּגִּידוּ
11 בָּכוֹ אַל־תִּבְכּוּ בְּבֵית לְעַפְרָה עָפָר הִתְפַּלָּשְׁתִּי׃ עִבְרִי לָכֶם

---

v. 11 ש׳ רפה v. 3 יתיר ו״ו v. 5 מלא ו׳ v. 8. שׁולל קרי
v. 10 התפלשׁי קרי

יוֹשֶׁ֥בֶת שָׁפִ֖יר עֶרְיָה־בֹ֑שֶׁת לֹ֣א יָצְאָ֗ה יוֹשֶׁ֙בֶת֙ צַֽאֲנָ֔ן מִסְפַּד֙
בֵּ֣ית הָאֵ֔צֶל יִקַּ֥ח מִכֶּ֖ם עֶמְדָּתֽוֹ׃ כִּֽי־חָ֥לָה לְט֖וֹב יוֹשֶׁ֣בֶת מָר֑וֹת 12
כִּֽי־יָ֤רַד רָע֙ מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה לְשַׁ֖עַר יְרוּשָׁלִָֽם׃ רְתֹ֧ם הַמֶּרְכָּבָ֛ה 13
לָרֶ֖כֶשׁ יוֹשֶׁ֣בֶת לָכִ֑ישׁ רֵאשִׁ֨ית חַטָּ֥את הִיא֙ לְבַת־צִיּ֔וֹן
כִּי־בָ֥ךְ נִמְצְא֖וּ פִּשְׁעֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ לָכֵן֙ תִּתְּנִ֣י שִׁלּוּחִ֔ים עַ֖ל 14
מוֹרֶ֣שֶׁת גַּ֑ת בָּתֵּ֤י אַכְזִיב֙ לְאַכְזָ֔ב לְמַלְכֵ֖י יִשְׂרָאֵֽל׃ עֹ֗ד טו
הַיֹּרֵשׁ֙ אָ֣בִי לָ֔ךְ יוֹשֶׁ֖בֶת מָרֵשָׁ֑ה עַד־עֲדֻלָּ֥ם יָב֖וֹא כְּב֥וֹד
יִשְׂרָאֵֽל׃ קָרְחִ֣י וָגֹ֔זִּי עַל־בְּנֵ֖י תַּעֲנוּגָ֑יִךְ הַרְחִ֤בִי קָרְחָתֵךְ֙ 16
כַּנֶּ֔שֶׁר כִּ֥י גָל֖וּ מִמֵּֽךְ׃ ס

ב 2

ה֣וֹי חֹֽשְׁבֵי־אָ֛וֶן וּפֹ֥עֲלֵי רָ֖ע עַל־מִשְׁכְּבוֹתָ֑ם בְּא֤וֹר הַבֹּ֙קֶר֙ יַעֲשׂ֔וּהָ א
כִּ֥י יֶשׁ־לְאֵ֖ל יָדָֽם׃ וְחָמְד֤וּ שָׂדוֹת֙ וְגָזָ֔לוּ וּבָתִּ֖ים וְנָשָׂ֑אוּ וְעָֽשְׁקוּ֙ 2
גֶּ֣בֶר וּבֵית֔וֹ וְאִ֖ישׁ וְנַחֲלָתֽוֹ׃ ס לָכֵ֗ן כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה 3
הִנְנִ֥י חֹשֵׁ֛ב עַל־הַמִּשְׁפָּחָ֥ה הַזֹּ֖את רָעָ֑ה אֲשֶׁ֨ר לֹֽא־תָמִ֜ישׁוּ מִשָּׁ֣ם
צַוְּארֹתֵיכֶ֗ם וְלֹ֤א תֵֽלְכוּ֙ רוֹמָ֔ה כִּ֛י עֵ֥ת רָעָ֖ה הִֽיא׃ בַּיּ֨וֹם הַה֜וּא 4
יִשָּׂ֧א עֲלֵיכֶ֣ם מָשָׁ֗ל וְנָהָ֞ה נְהִ֤י נִֽהְיָה֙ אָמַר֙ שָׁד֣וֹד נְשַׁדֻּ֔נוּ חֵ֥לֶק
עַמִּ֖י יָמִ֑יר אֵ֚יךְ יָמִ֣ישׁ לִ֔י לְשׁוֹבֵ֖ב שָׂדֵ֥ינוּ יְחַלֵּֽק׃ לָכֵן֙ לֹֽא־יִהְיֶ֣ה ה
לְךָ֔ מַשְׁלִ֥יךְ חֶ֖בֶל בְּגוֹרָ֑ל בִּקְהַ֖ל יְהוָֽה׃ אַל־תַּטִּ֖פוּ יַטִּיפ֑וּן 6
לֹא־יַטִּ֣פוּ לָאֵ֔לֶּה לֹ֥א יִסַּ֖ג כְּלִמּֽוֹת׃ הֶאָמ֣וּר בֵּֽית־יַעֲקֹ֔ב הֲקָצַר֙ 7
ר֣וּחַ יְהוָ֔ה אִם־אֵ֖לֶּה מַעֲלָלָ֑יו הֲל֤וֹא דְבָרַי֙ יֵיטִ֔יבוּ עִ֖ם הַיָּשָׁ֥ר
הוֹלֵֽךְ׃ וְאֶתְמ֗וּל עַמִּי֙ לְאוֹיֵ֣ב יְקוֹמֵ֔ם מִמּ֣וּל שַׂלְמָ֔ה אֶ֖דֶר 8
תַּפְשִׁט֑וּן מֵעֹבְרִ֣ים בֶּ֔טַח שׁוּבֵ֖י מִלְחָמָֽה׃ נְשֵׁ֤י עַמִּי֙ תְּגָ֣רְשׁ֔וּן 9
מִבֵּ֖ית תַּעֲנֻגֶ֑יהָ מֵעַל֙ עֹֽלָלֶ֔יהָ תִּקְח֥וּ הֲדָרִ֖י לְעוֹלָֽם׃ ק֣וּמוּ וּלְכ֔וּ י
כִּ֥י לֹא־זֹ֖את הַמְּנוּחָ֑ה בַּעֲב֥וּר טָמְאָ֛ה תְּחַבֵּ֖ל וְחֶ֥בֶל נִמְרָֽץ׃
לוּ־אִ֞ישׁ הֹלֵ֥ךְ ר֙וּחַ֙ וָשֶׁ֣קֶר כִּזֵּ֔ב אַטִּ֣ף לְךָ֔ לַיַּ֖יִן וְלַשֵּׁכָ֑ר וְהָיָ֥ה 11
מַטִּ֖יף הָעָ֥ם הַזֶּֽה׃ אָסֹ֨ף אֶאֱסֹ֜ף יַעֲקֹ֣ב כֻּלָּ֗ךְ קַבֵּ֤ץ אֲקַבֵּץ֙ 12
שְׁאֵרִ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל יַ֥חַד אֲשִׂימֶ֖נּוּ כְּצֹ֣אן בָּצְרָ֑ה כְּעֵ֙דֶר֙ בְּת֣וֹךְ
הַדָּֽבְר֔וֹ תְּהִימֶ֖נָה מֵאָדָֽם׃ עָלָ֤ה הַפֹּרֵץ֙ לִפְנֵיהֶ֔ם פָּֽרְצוּ֙ וַיַּעֲבֹ֔רוּ 13
שַׁ֖עַר וַיֵּ֣צְאוּ ב֑וֹ וַיַּעֲבֹ֤ר מַלְכָּם֙ לִפְנֵיהֶ֔ם וַיהוָ֖ה בְּרֹאשָֽׁם׃

ג 3

וָאֹמַ֗ר שִׁמְעוּ־נָא֙ רָאשֵׁ֣י יַעֲקֹ֔ב וּקְצִינֵ֖י בֵּ֣ית יִשְׂרָאֵ֑ל הֲל֣וֹא לָכֶ֔ם א

v. 14 פתח באתנחתא   v. 15 הסר א׳   v. 8 מ׳ בשורק

2 לִֽדְעַת אֶת־הַמִּשְׁפָּט׃ שֹׂנְאֵי טוֹב וְאֹהֲבֵי רָעָה גֹּזְלֵי עוֹרָם
3 מֵעֲלֵיהֶם וּשְׁאֵרָם מֵעַל עַצְמוֹתָם׃ וַאֲשֶׁר אָכְלוּ שְׁאֵר עַמִּי
וְעוֹרָם מֵעֲלֵיהֶם הִפְשִׁיטוּ וְאֶת־עַצְמֹתֵיהֶם פִּצֵּחוּ וּפָרְשׂוּ
4 כַּאֲשֶׁר בַּסִּיר וּכְבָשָׂר בְּתוֹךְ קַלָּחַת׃ אָז יִזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה וְלֹא
יַעֲנֶה אוֹתָם וְיַסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם בָּעֵת הַהִיא כַּאֲשֶׁר הֵרֵעוּ
ה מַעַלְלֵיהֶם׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִיאִים
הַמַּתְעִים אֶת־עַמִּי הַנֹּשְׁכִים בְּשִׁנֵּיהֶם וְקָרְאוּ שָׁלוֹם וַאֲשֶׁר
6 לֹא־יִתֵּן עַל־פִּיהֶם וְקִדְּשׁוּ עָלָיו מִלְחָמָה׃ לָכֵן לַיְלָה לָכֶם
מֵחָזוֹן וְחָשְׁכָה לָכֶם מִקְּסֹם וּבָאָה הַשֶּׁמֶשׁ עַל־הַנְּבִיאִים
7 וְקָדַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם׃ וּבֹשׁוּ הַחֹזִים וְחָפְרוּ הַקֹּסְמִים וְעָטוּ
8 עַל־שָׂפָם כֻּלָּם כִּי אֵין מַעֲנֵה אֱלֹהִים׃ וְאוּלָם אָנֹכִי מָלֵאתִי
כֹחַ אֶת־רוּחַ יְהוָה וּמִשְׁפָּט וּגְבוּרָה לְהַגִּיד לְיַעֲקֹב פִּשְׁעוֹ
9 וּלְיִשְׂרָאֵל חַטָּאתוֹ׃ ס שִׁמְעוּ־נָא זֹאת רָאשֵׁי
בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְתַעֲבִים מִשְׁפָּט וְאֵת כָּל־
י הַיְשָׁרָה יְעַקֵּשׁוּ׃ בֹּנֶה צִיּוֹן בְּדָמִים וִירוּשָׁלִַם בְּעַוְלָה׃
11 רָאשֶׁיהָ ׀ בְּשֹׁחַד יִשְׁפֹּטוּ וְכֹהֲנֶיהָ בִּמְחִיר יוֹרוּ וּנְבִיאֶיהָ
בְּכֶסֶף יִקְסֹמוּ וְעַל־יְהוָה יִשָּׁעֵנוּ לֵאמֹר הֲלוֹא יְהוָה בְּקִרְבֵּנוּ
12 לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה׃ ° לָכֵן בִּגְלַלְכֶם צִיּוֹן שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ
וִירוּשָׁלִַם עִיִּין תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת יָעַר׃ ס

ד 4

א וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים יִהְיֶה הַר בֵּית־יְהוָה נָכוֹן בְּרֹאשׁ
2 הֶהָרִים וְנִשָּׂא הוּא מִגְּבָעוֹת וְנָהֲרוּ עָלָיו עַמִּים׃ וְהָלְכוּ גּוֹיִם
רַבִּים וְאָמְרוּ לְכוּ ׀ וְנַעֲלֶה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּית אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב וְיוֹרֵנוּ מִדְּרָכָיו וְנֵלְכָה בְּאֹרְחֹתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה
3 וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלִָם׃ וְשָׁפַט בֵּין עַמִּים רַבִּים וְהוֹכִיחַ לְגוֹיִם
עֲצֻמִים עַד־רָחוֹק וְכִתְּתוּ חַרְבֹתֵיהֶם לְאִתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם
לְמַזְמֵרוֹת לֹא־יִשְׂאוּ גּוֹי אֶל־גּוֹי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד
4 מִלְחָמָה׃ וְיָשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וְאֵין מַחֲרִיד
ה כִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֵּר׃ כִּי כָּל־הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ
בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם
6 וָעֶד׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אֹסְפָה הַצֹּלֵעָה

v. 2 יתיר ה׳ v. 12 חצי הספר

וְהַנַּהֲלָאָה אֲקַבֵּצָה וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי׃ וְשַׂמְתִּי אֶת־הַצֹּלֵעָה 7
לִשְׁאֵרִית וְהַנַּהֲלָאָה לְגוֹי עָצוּם וּמָלַךְ יְהוָה עֲלֵיהֶם בְּהַר
צִיּוֹן מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ס וְאַתָּה מִגְדַּל־עֵדֶר 8
עֹפֶל בַּת־צִיּוֹן עָדֶיךָ תֵּאתֶה וּבָאָה הַמֶּמְשָׁלָה הָרִאשֹׁנָה
מַמְלֶכֶת לְבַת־יְרוּשָׁלִָם׃ עַתָּה לָמָּה תָרִיעִי רֵעַ הֲמֶלֶךְ ׀ אֵין 9
בָּךְ אִם־יוֹעֲצֵךְ אָבָד כִּי־הֶחֱזִיקֵךְ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ חוּלִי וָגֹחִי י
בַּת־צִיּוֹן כַּיּוֹלֵדָה כִּי עַתָּה תֵצְאִי מִקִּרְיָה וְשָׁכַנְתְּ בַּשָּׂדֶה
וּבָאת עַד־בָּבֶל שָׁם תִּנָּצֵלִי שָׁם יִגְאָלֵךְ יְהוָה מִכַּף אֹיְבָיִךְ׃
וְעַתָּה נֶאֶסְפוּ עָלַיִךְ גּוֹיִם רַבִּים הָאֹמְרִים תֶּחֱנָף וְתַחַז בְּצִיּוֹן 11
עֵינֵינוּ׃ וְהֵמָּה לֹא יָדְעוּ מַחְשְׁבוֹת יְהוָה וְלֹא הֵבִינוּ עֲצָתוֹ 12
כִּי קִבְּצָם כֶּעָמִיר גֹּרְנָה׃ קוּמִי ׀ וָדוֹשִׁי בַת־צִיּוֹן כִּי קַרְנֵךְ 13
אָשִׂים בַּרְזֶל וּפַרְסֹתַיִךְ אָשִׂים נְחוּשָׁה וַהֲדִקּוֹת עַמִּים רַבִּים
וְהַחֲרַמְתִּי לַיהוָה בִּצְעָם וְחֵילָם לַאֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ עַתָּה 14
תִּתְגֹּדְדִי בַת־גְּדוּד מָצוֹר שָׂם עָלֵינוּ בַּשֵּׁבֶט יַכּוּ עַל־הַלְּחִי
אֵת שֹׁפֵט יִשְׂרָאֵל׃ ס

5 ה

וְאַתָּה בֵּית־לֶחֶם אֶפְרָתָה צָעִיר לִהְיוֹת בְּאַלְפֵי יְהוּדָה מִמְּךָ א
לִי יֵצֵא לִהְיוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל וּמוֹצָאֹתָיו מִקֶּדֶם מִימֵי
עוֹלָם׃ לָכֵן יִתְּנֵם עַד־עֵת יוֹלֵדָה יָלָדָה וְיֶתֶר אֶחָיו יְשׁוּבוּן 2
עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְעָמַד וְרָעָה בְּעֹז יְהוָה בִּגְאוֹן שֵׁם יְהוָה 3
אֱלֹהָיו וְיָשָׁבוּ כִּי־עַתָּה יִגְדַּל עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ וְהָיָה זֶה 4
שָׁלוֹם אַשּׁוּר ׀ כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּאַרְמְנֹתֵינוּ
וַהֲקֵמֹנוּ עָלָיו שִׁבְעָה רֹעִים וּשְׁמֹנָה נְסִיכֵי אָדָם׃ וְרָעוּ אֶת־ ה
אֶרֶץ אַשּׁוּר בַּחֶרֶב וְאֶת־אֶרֶץ נִמְרֹד בִּפְתָחֶיהָ וְהִצִּיל מֵאַשּׁוּר
כִּי־יָבוֹא בְאַרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בִּגְבוּלֵנוּ׃ ס וְהָיָה ׀ 6
שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּטַל מֵאֵת יְהוָה כִּרְבִיבִים
עֲלֵי־עֵשֶׂב אֲשֶׁר לֹא־יְקַוֶּה לְאִישׁ וְלֹא יְיַחֵל לִבְנֵי
אָדָם׃ ס וְהָיָה שְׁאֵרִית יַעֲקֹב בַּגּוֹיִם בְּקֶרֶב עַמִּים 7
רַבִּים כְּאַרְיֵה בְּבַהֲמוֹת יַעַר כִּכְפִיר בְּעֶדְרֵי־צֹאן אֲשֶׁר אִם־
עָבַר וְרָמַס וְטָרַף וְאֵין מַצִּיל׃ תָּרֹם יָדְךָ עַל־צָרֶיךָ וְכָל־ 8
אֹיְבֶיךָ יִכָּרֵתוּ׃ ס וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה 9

קמץ בזקף v. 9. 11.

י וְהִכְרַתִּ֥י סוּסֶ֖יךָ מִקִּרְבֶּ֑ךָ וְהַאֲבַדְתִּ֖י מַרְכְּבֹתֶֽיךָ׃ וְהִכְרַתִּ֖י
11 עָרֵ֣י אַרְצֶ֑ךָ וְהָרַסְתִּ֖י כָּל־מִבְצָרֶֽיךָ׃ וְהִכְרַתִּ֥י כְשָׁפִ֖ים מִיָּדֶ֑ךָ
12 וּֽמְעוֹנְנִ֖ים לֹ֥א יִֽהְיוּ־לָֽךְ׃ וְהִכְרַתִּ֧י פְסִילֶ֛יךָ וּמַצֵּבוֹתֶ֖יךָ מִקִּרְבֶּ֑ךָ
13 וְלֹֽא־תִשְׁתַּחֲוֶ֥ה ע֖וֹד לְמַעֲשֵׂ֥ה יָדֶֽיךָ׃ וְנָתַשְׁתִּ֥י אֲשֵׁירֶ֖יךָ מִקִּרְבֶּ֑ךָ
14 וְהִשְׁמַדְתִּ֖י עָרֶֽיךָ׃ וְעָשִׂ֜יתִי בְּאַ֧ף וּבְחֵמָ֛ה נָקָ֖ם אֶת־הַגּוֹיִ֑ם
אֲשֶׁ֖ר לֹ֥א שָׁמֵֽעוּ׃ ס

ו 6

א שִׁמְעוּ־נָ֕א אֵ֥ת אֲשֶׁר־יְהוָ֖ה אֹמֵ֑ר ק֚וּם רִ֣יב אֶת־הֶהָרִ֔ים
2 וְתִשְׁמַ֥עְנָה הַגְּבָע֖וֹת קוֹלֶֽךָ׃ שִׁמְע֤וּ הָרִים֙ אֶת־רִ֣יב יְהוָ֔ה
וְהָאֵתָנִ֖ים מֹ֣סְדֵי אָ֑רֶץ כִּ֣י רִ֤יב לַֽיהוָה֙ עִם־עַמּ֔וֹ וְעִם־יִשְׂרָאֵ֖ל
3 4 יִתְוַכָּֽח׃ עַמִּ֛י מֶה־עָשִׂ֥יתִי לְךָ֖ וּמָ֣ה הֶלְאֵתִ֑יךָ עֲנֵ֥ה בִֽי׃ כִּ֤י
הֶעֱלִתִ֙יךָ֙ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרַ֔יִם וּמִבֵּ֥ית עֲבָדִ֖ים פְּדִיתִ֑יךָ וָאֶשְׁלַ֣ח
ה לְפָנֶ֔יךָ אֶת־מֹשֶׁ֖ה אַהֲרֹ֥ן וּמִרְיָֽם׃ עַמִּ֗י זְכָר־נָא֙ מַה־יָּעַ֗ץ בָּלָק֙
מֶ֣לֶךְ מוֹאָ֔ב וּמֶה־עָנָ֥ה אֹת֖וֹ בִּלְעָ֣ם בֶּן־בְּע֑וֹר מִן־הַשִּׁטִּים֙ עַד־
6 הַגִּלְגָּ֔ל לְמַ֕עַן דַּ֖עַת צִדְק֥וֹת יְהוָֽה׃ בַּמָּה֙ אֲקַדֵּ֣ם יְהוָ֔ה אִכַּ֖ף
7 לֵאלֹהֵ֣י מָר֑וֹם הַאֲקַדְּמֶ֣נּוּ בְעוֹל֔וֹת בַּעֲגָלִ֖ים בְּנֵ֥י שָׁנָֽה׃ הֲיִרְצֶ֤ה
יְהוָה֙ בְּאַלְפֵ֣י אֵילִ֔ים בְּרִבְב֖וֹת נַֽחֲלֵי־שָׁ֑מֶן הַאֶתֵּ֤ן בְּכוֹרִי֙
8 פִּשְׁעִ֔י פְּרִ֥י בִטְנִ֖י חַטַּ֥את נַפְשִֽׁי׃ הִגִּ֥יד לְךָ֛ אָדָ֖ם מַה־טּ֑וֹב
וּמָֽה־יְהוָ֞ה דּוֹרֵ֣שׁ מִמְּךָ֗ כִּ֣י אִם־עֲשׂ֤וֹת מִשְׁפָּט֙ וְאַ֣הֲבַת חֶ֔סֶד
9 וְהַצְנֵ֥עַ לֶ֖כֶת עִם־אֱלֹהֶֽיךָ׃ ס ק֤וֹל יְהוָה֙ לָעִ֣יר
י יִקְרָ֔א וְתוּשִׁיָּ֖ה יִרְאֶ֣ה שְׁמֶ֑ךָ שִׁמְע֥וּ מַטֶּ֖ה וּמִ֥י יְעָדָֽהּ׃ ע֗וֹד
11 הַאִשׁ֙ בֵּ֣ית רָשָׁ֔ע אֹצְר֖וֹת רֶ֑שַׁע וְאֵיפַ֥ת רָז֖וֹן זְעוּמָֽה׃ הַאֶזְכֶּ֖ה
12 בְּמֹ֣אזְנֵי רֶ֑שַׁע וּבְכִ֖יס אַבְנֵ֥י מִרְמָֽה׃ אֲשֶׁ֤ר עֲשִׁירֶ֙יהָ֙ מָלְא֣וּ
13 חָמָ֔ס וְיֹשְׁבֶ֖יהָ דִּבְּרוּ־שָׁ֑קֶר וּלְשׁוֹנָ֖ם רְמִיָּ֥ה בְּפִיהֶֽם׃ וְגַם־
14 אֲנִ֖י הֶחֱלֵ֣יתִי הַכּוֹתֶ֑ךָ הַשְׁמֵ֖ם עַל־חַטֹּאתֶֽךָ׃ אַתָּ֤ה תֹאכַל֙
וְלֹ֣א תִשְׂבָּ֔ע וְיֶשְׁחֲךָ֖ בְּקִרְבֶּ֑ךָ וְתַסֵּג֙ וְלֹ֣א תַפְלִ֔יט וַאֲשֶׁ֥ר
טו תְּפַלֵּ֖ט לַחֶ֥רֶב אֶתֵּֽן׃ אַתָּ֥ה תִזְרַ֖ע וְלֹ֣א תִקְצ֑וֹר אַתָּ֤ה
תִדְרֹךְ־זַ֙יִת֙ וְלֹא־תָס֣וּךְ שֶׁ֔מֶן וְתִיר֖וֹשׁ וְלֹ֥א תִשְׁתֶּה־יָּֽיִן׃
16 וְיִשְׁתַּמֵּ֞ר חֻקּ֣וֹת עָמְרִ֗י וְכֹל֙ מַעֲשֵׂ֣ה בֵית־אַחְאָ֔ב וַתֵּלְכ֖וּ
בְּמֹעֲצוֹתָ֑ם לְמַעַן֩ תִּתִּ֨י אֹתְךָ֜ לְשַׁמָּ֗ה וְיֹשְׁבֶ֙יהָ֙ לִשְׁרֵקָ֔ה וְחֶרְפַּ֥ת
עַמִּ֖י תִּשָּֽׂאוּ׃ ס

v. 10 חסר יו״ד   ib. סגול באתנחתא   v. 14 קמץ בזקף

ז 7

א אַלְלַי לִי כִּי הָיִיתִי כְּאָסְפֵּי־קַיִץ כְּעֹלְלֹת בָּצִיר אֵין־אֶשְׁכּוֹל
2 לֶאֱכוֹל בִּכּוּרָה אִוְּתָה נַפְשִׁי׃ אָבַד חָסִיד מִן־הָאָרֶץ וְיָשָׁר
בָּאָדָם אָיִן כֻּלָּם לְדָמִים יֶאֱרֹבוּ אִישׁ אֶת־אָחִיהוּ יָצוּדוּ חֵרֶם׃
3 עַל־הָרַע כַּפַּיִם לְהֵיטִיב הַשַּׂר שֹׁאֵל וְהַשֹּׁפֵט בַּשִּׁלּוּם
4 וְהַגָּדוֹל דֹּבֵר הַוַּת נַפְשׁוֹ הוּא וַיְעַבְּתוּהָ׃ טוֹבָם כְּחֵדֶק יָשָׁר
מִמְּסוּכָה יוֹם מְצַפֶּיךָ פְּקֻדָּתְךָ בָאָה עַתָּה תִהְיֶה מְבוּכָתָם׃
ה אַל־תַּאֲמִינוּ בְרֵעַ אַל־תִּבְטְחוּ בְּאַלּוּף מִשֹּׁכֶבֶת חֵיקֶךָ שְׁמֹר
6 פִּתְחֵי־פִיךָ׃ כִּי־בֵן מְנַבֵּל אָב בַּת קָמָה בְאִמָּהּ כַּלָּה בַּחֲמֹתָהּ
7 אֹיְבֵי אִישׁ אַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃ וַאֲנִי בַּיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לֵאלֹהֵי
8 יִשְׁעִי יִשְׁמָעֵנִי אֱלֹהָי׃ אַל־תִּשְׂמְחִי אֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קָמְתִּי
9 כִּי־אֵשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ יְהוָה אוֹר לִי׃ ס זַעַף יְהוָה אֶשָּׂא
כִּי חָטָאתִי לוֹ עַד אֲשֶׁר יָרִיב רִיבִי וְעָשָׂה מִשְׁפָּטִי יוֹצִיאֵנִי
י לָאוֹר אֶרְאֶה בְּצִדְקָתוֹ׃ וְתֵרֶא אֹיַבְתִּי וּתְכַסֶּהָ בוּשָׁה הָאֹמְרָה
אֵלַי אַיּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיִךְ עֵינַי תִּרְאֶינָּה בָּהּ עַתָּה תִּהְיֶה
11 לְמִרְמָס כְּטִיט חוּצוֹת׃ יוֹם לִבְנוֹת גְּדֵרָיִךְ יוֹם הַהוּא
12 יִרְחַק־חֹק׃ יוֹם הוּא וְעָדֶיךָ יָבוֹא לְמִנִּי אַשּׁוּר וְעָרֵי מָצוֹר
13 וּלְמִנִּי מָצוֹר וְעַד־נָהָר וְיָם מִיָּם וְהַר הָהָר׃ וְהָיְתָה הָאָרֶץ
14 לִשְׁמָמָה עַל־יֹשְׁבֶיהָ מִפְּרִי מַעַלְלֵיהֶם׃ ס רְעֵה עַמְּךָ
בְשִׁבְטֶךָ צֹאן נַחֲלָתֶךָ שֹׁכְנִי לְבָדָד יַעַר בְּתוֹךְ כַּרְמֶל יִרְעוּ
טו בָשָׁן וְגִלְעָד כִּימֵי עוֹלָם׃ כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אַרְאֶנּוּ
16 נִפְלָאוֹת׃ יִרְאוּ גוֹיִם וְיֵבֹשׁוּ מִכֹּל גְּבוּרָתָם יָשִׂימוּ יָד עַל־
17 פֶּה אָזְנֵיהֶם תֶּחֱרַשְׁנָה׃ יְלַחֲכוּ עָפָר כַּנָּחָשׁ כְּזֹחֲלֵי אֶרֶץ
יִרְגְּזוּ מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִפְחָדוּ וְיִרְאוּ מִמֶּךָּ׃
18 מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ
19 לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא׃ יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ
כ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאותָם׃ תִּתֵּן אֱמֶת
לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃

---

v. 16 פתח בס״פ

סך פסוקים של נבואת מיכה מאה וחמשה, וסמן על״ה׃

Nahum. נחום

1 א

א 2 מַשָּׂא נִינְוֵה סֵפֶר חֲזוֹן נַחוּם הָאֶלְקֹשִׁי׃ אֵל קַנּוֹא וְנֹקֵם
יְהוָה נֹקֵם יְהוָה וּבַעַל חֵמָה נֹקֵם יְהוָה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא
3 לְאֹיְבָיו׃ יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל־כֹּחַ וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה יְהוָה
4 בְּסוּפָה וּבִשְׂעָרָה דַּרְכּוֹ וְעָנָן אֲבַק רַגְלָיו׃ גּוֹעֵר בַּיָּם וַיַּבְּשֵׁהוּ
וְכָל־הַנְּהָרוֹת הֶחֱרִיב אֻמְלַל בָּשָׁן וְכַרְמֶל וּפֶרַח לְבָנוֹן
ה אֻמְלָל׃ הָרִים רָעֲשׁוּ מִמֶּנּוּ וְהַגְּבָעוֹת הִתְמֹגָגוּ וַתִּשָּׂא הָאָרֶץ
6 מִפָּנָיו וְתֵבֵל וְכָל־יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ לִפְנֵי זַעְמוֹ מִי יַעֲמוֹד וּמִי
יָקוּם בַּחֲרוֹן אַפּוֹ חֲמָתוֹ נִתְּכָה כָאֵשׁ וְהַצֻּרִים נִתְּצוּ מִמֶּנּוּ׃
7 8 טוֹב יְהוָה לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה וְיֹדֵעַ חֹסֵי בוֹ׃ וּבְשֶׁטֶף עֹבֵר
9 כָּלָה יַעֲשֶׂה מְקוֹמָהּ וְאֹיְבָיו יְרַדֶּף־חֹשֶׁךְ׃ מַה־תְּחַשְּׁבוּן אֶל־
י יְהוָה כָּלָה הוּא עֹשֶׂה לֹא־תָקוּם פַּעֲמַיִם צָרָה׃ כִּי עַד־
סִירִים סְבֻכִים וּכְסָבְאָם סְבוּאִים אֻכְּלוּ כְּקַשׁ יָבֵשׁ מָלֵא׃
11 12 מִמֵּךְ יָצָא חֹשֵׁב עַל־יְהוָה רָעָה יֹעֵץ בְּלִיָּעַל׃ ס כֹּה
אָמַר יְהוָה אִם־שְׁלֵמִים וְכֵן רַבִּים וְכֵן נָגֹזּוּ וְעָבָר וְעִנִּתִךְ
13 לֹא אֲעַנֵּךְ עוֹד׃ וְעַתָּה אֶשְׁבֹּר מֹטֵהוּ מֵעָלָיִךְ וּמוֹסְרֹתַיִךְ
14 אֲנַתֵּק׃ וְצִוָּה עָלֶיךָ יְהוָה לֹא־יִזָּרַע מִשִּׁמְךָ עוֹד מִבֵּית
אֱלֹהֶיךָ אַכְרִית פֶּסֶל וּמַסֵּכָה אָשִׂים קִבְרֶךָ כִּי קַלּוֹתָ׃ פ

2 ב

א הִנֵּה עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם חָגִּי יְהוּדָה
חַגַּיִךְ שַׁלְּמִי נְדָרָיִךְ כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לַעֲבוֹר־בָּךְ בְּלִיַּעַל
2 כֻּלֹּה נִכְרָת׃ עָלָה מֵפִיץ עַל־פָּנַיִךְ נָצוֹר מְצֻרָה צַפֵּה־
3 דֶרֶךְ חַזֵּק מָתְנַיִם אַמֵּץ כֹּחַ מְאֹד׃ כִּי שָׁב יְהוָה אֶת־גְּאוֹן
יַעֲקֹב כִּגְאוֹן יִשְׂרָאֵל כִּי בְקָקוּם בֹּקְקִים וּזְמֹרֵיהֶם שִׁחֵתוּ׃
4 מָגֵן גִּבֹּרֵהוּ מְאָדָּם אַנְשֵׁי־חַיִל מְתֻלָּעִים בְּאֵשׁ־פְּלָדוֹת
ה הָרֶכֶב בְּיוֹם הֲכִינוֹ וְהַבְּרֹשִׁים הָרְעָלוּ׃ בַּחוּצוֹת יִתְהוֹלְלוּ
הָרֶכֶב יִשְׁתַּקְשְׁקוּן בָּרְחֹבוֹת מַרְאֵיהֶן כַּלַּפִּידִם כַּבְּרָקִים

v. 3 יתיר ו׳   ib. ס׳ זעירא   v. 1 יתיר ו׳   ib. כֻּלֹּו קרי

יְרוֹצֵצוּ׃ יִזְכֹּר אַדִּירָיו יִכָּשְׁלוּ בַּהֲלְכוֹתָם יְמַהֲרוּ חוֹמָתָהּ 6
וְהֻכַן הַסֹּכֵךְ׃ שַׁעֲרֵי הַנְּהָרוֹת נִפְתָּחוּ וְהַהֵיכָל נָמוֹג׃ וְהֻצַּב 7 8
גֻּלְּתָה הֹעֲלָתָה וְאַמְהֹתֶיהָ מְנַהֲגוֹת כְּקוֹל יוֹנִים מְתֹפְפֹת עַל־
לִבְבֵהֶן׃ וְנִינְוֵה כִבְרֵכַת־מַיִם מִימֵי הִיא וְהֵמָּה נָסִים עִמְדוּ 9
עֲמֹדוּ וְאֵין מַפְנֶה׃ בֹּזּוּ כֶסֶף בֹּזּוּ זָהָב וְאֵין קֵצֶה לַתְּכוּנָה י
כָּבֹד מִכֹּל כְּלִי חֶמְדָּה׃ בּוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה וְלֵב נָמֵס 11
וּפַק בִּרְכַּיִם וְחַלְחָלָה בְּכָל־מָתְנַיִם וּפְנֵי כֻלָּם קִבְּצוּ פָארוּר׃
אַיֵּה מְעוֹן אֲרָיוֹת וּמִרְעֶה הוּא לַכְּפִרִים אֲשֶׁר הָלַךְ אַרְיֵה 12
לָבִיא שָׁם גּוּר אַרְיֵה וְאֵין מַחֲרִיד׃ אַרְיֵה טֹרֵף בְּדֵי גֹרוֹתָיו 13
וּמְחַנֵּק לְלִבְאֹתָיו וַיְמַלֵּא־טֶרֶף חֹרָיו וּמְעֹנֹתָיו טְרֵפָה׃ הִנְנִי 14
אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבְעַרְתִּי בֶעָשָׁן רִכְבָּהּ וּכְפִירַיִךְ
תֹּאכַל חָרֶב וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טַרְפֵּךְ וְלֹא־יִשָּׁמַע עוֹד קוֹל
מַלְאָכֵכֵה׃ ס

ג 3

הוֹי עִיר דָּמִים כֻּלָּהּ כַּחַשׁ פֶּרֶק מְלֵאָה לֹא יָמִישׁ טָרֶף׃ קוֹל א 2
שׁוֹט וְקוֹל רַעַשׁ אוֹפָן וְסוּס דֹּהֵר וּמֶרְכָּבָה מְרַקֵּדָה׃ פָּרָשׁ 3
מַעֲלֶה וְלַהַב חֶרֶב וּבְרַק חֲנִית וְרֹב חָלָל וְכֹבֶד פָּגֶר וְאֵין
קֵצֶה לַגְּוִיָּה יִכְשְׁלוּ בִּגְוִיָּתָם׃ מֵרֹב זְנוּנֵי זוֹנָה טוֹבַת חֵן 4
בַּעֲלַת כְּשָׁפִים הַמֹּכֶרֶת גּוֹיִם בִּזְנוּנֶיהָ וּמִשְׁפָּחוֹת בִּכְשָׁפֶיהָ׃
הִנְנִי אֵלַיִךְ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְגִלֵּיתִי שׁוּלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ ה
וְהַרְאֵיתִי גוֹיִם מַעְרֵךְ וּמַמְלָכוֹת קְלוֹנֵךְ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי עָלַיִךְ 6
שִׁקֻּצִים וְנִבַּלְתִּיךְ וְשַׂמְתִּיךְ כְּרֹאִי׃ וְהָיָה כָל־רֹאַיִךְ יִדּוֹד 7
מִמֵּךְ וְאָמַר שָׁדְּדָה נִינְוֵה מִי יָנוּד לָהּ מֵאַיִן אֲבַקֵּשׁ מְנַחֲמִים
לָךְ׃ הֲתֵיטְבִי מִנֹּא אָמוֹן הַיֹּשְׁבָה בַּיְאֹרִים מַיִם סָבִיב לָהּ אֲשֶׁר־ 8
חֵיל יָם מִיָּם חוֹמָתָהּ׃ כּוּשׁ עָצְמָה וּמִצְרַיִם וְאֵין קֵצֶה פּוּט 9
וְלוּבִים הָיוּ בְּעֶזְרָתֵךְ׃ גַּם־הִיא לַגֹּלָה הָלְכָה בַשֶּׁבִי גַּם י
עֹלָלֶיהָ יְרֻטְּשׁוּ בְּרֹאשׁ כָּל־חוּצוֹת וְעַל־נִכְבַּדֶּיהָ יַדּוּ גוֹרָל
וְכָל־גְּדוֹלֶיהָ רֻתְּקוּ בַזִּקִּים׃ גַּם־אַתְּ תִּשְׁכְּרִי תְּהִי נַעֲלָמָה 11
גַּם־אַתְּ תְּבַקְשִׁי מָעוֹז מֵאוֹיֵב׃ כָּל־מִבְצָרַיִךְ תְּאֵנִים עִם־ 12
בִּכּוּרִים אִם־יִנּוֹעוּ וְנָפְלוּ עַל־פִּי אוֹכֵל׃ הִנֵּה עַמֵּךְ נָשִׁים 13
בְּקִרְבֵּךְ לְאֹיְבַיִךְ פָּתוֹחַ נִפְתְּחוּ שַׁעֲרֵי אַרְצֵךְ אָכְלָה אֵשׁ

v. 6 בהליכתם קרי   v. 11 א׳ נחה   v. 3 וְכשלו קרי

14 בְּרִיחָיִךְ׃ מֵי מָצוֹר שַׁאֲבִי־לָךְ חַזְּקִי מִבְצָרָיִךְ בֹּאִי בַטִּיט
טו וְרִמְסִי בַחֹמֶר הַחֲזִיקִי מַלְבֵּן׃ שָׁם תֹּאכְלֵךְ אֵשׁ תַּכְרִיתֵךְ
16 חֶרֶב תֹּאכְלֵךְ כַּיָּלֶק הִתְכַּבֵּד כַּיֶּלֶק הִתְכַּבְּדִי כָּאַרְבֶּה׃ הִרְבֵּית
17 רֹכְלַיִךְ מִכּוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם יֶלֶק פָּשַׁט וַיָּעֹף׃ מִנְּזָרַיִךְ כָּאַרְבֶּה
וְטַפְסְרַיִךְ כְּגוֹב גֹּבָי הַחוֹנִים בַּגְּדֵרוֹת בְּיוֹם קָרָה שֶׁמֶשׁ
18 זָרְחָה וְנוֹדַד וְלֹא־נוֹדַע מְקוֹמוֹ אַיָּם׃ נָמוּ רֹעֶיךָ מֶלֶךְ אַשּׁוּר
19 יִשְׁכְּנוּ אַדִּירֶיךָ נָפֹשׁוּ עַמְּךָ עַל־הֶהָרִים וְאֵין מְקַבֵּץ׃ אֵין־
כֵּהָה לְשִׁבְרֶךָ נַחְלָה מַכָּתֶךָ כֹּל ׀ שֹׁמְעֵי שִׁמְעֲךָ תָּקְעוּ כַף
עָלֶיךָ כִּי עַל־מִי לֹא־עָבְרָה רָעָתְךָ תָּמִיד׃

סך פסוקים של נבואת נחום ארבעים ושבעה, וסמן יז״ל׃

Habacuc. חבקוק

1 א

א 2 הַמַּשָּׂא אֲשֶׁר חָזָה חֲבַקּוּק הַנָּבִיא׃ עַד־אָנָה יְהוָה שִׁוַּעְתִּי
3 וְלֹא תִשְׁמָע אֶזְעַק אֵלֶיךָ חָמָס וְלֹא תוֹשִׁיעַ׃ לָמָּה תַרְאֵנִי
אָוֶן וְעָמָל תַּבִּיט וְשֹׁד וְחָמָס לְנֶגְדִּי וַיְהִי רִיב וּמָדוֹן יִשָּׂא׃
4 עַל־כֵּן תָּפוּג תּוֹרָה וְלֹא־יֵצֵא לָנֶצַח מִשְׁפָּט כִּי רָשָׁע מַכְתִּיר
ה אֶת־הַצַּדִּיק עַל־כֵּן יֵצֵא מִשְׁפָּט מְעֻקָּל׃ רְאוּ בַגּוֹיִם וְהַבִּיטוּ
וְהִתַּמְּהוּ תְּמָהוּ כִּי־פֹעַל פֹּעֵל בִּימֵיכֶם לֹא תַאֲמִינוּ כִּי יְסֻפָּר׃
6 כִּי־הִנְנִי מֵקִים אֶת־הַכַּשְׂדִּים הַגּוֹי הַמַּר וְהַנִּמְהָר הַהוֹלֵךְ
7 לְמֶרְחֲבֵי־אֶרֶץ לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹּא־לוֹ׃ אָיֹם וְנוֹרָא הוּא מִמֶּנּוּ
8 מִשְׁפָּטוֹ וּשְׂאֵתוֹ יֵצֵא׃ וְקַלּוּ מִנְּמֵרִים סוּסָיו וְחַדּוּ מִזְּאֵבֵי עֶרֶב
וּפָשׁוּ פָּרָשָׁיו וּפָרָשָׁיו מֵרָחוֹק יָבֹאוּ יָעֻפוּ כְּנֶשֶׁר חָשׁ לֶאֱכוֹל׃
9 כֻּלֹּה לְחָמָס יָבוֹא מְגַמַּת פְּנֵיהֶם קָדִימָה וַיֶּאֱסֹף כַּחוֹל שֶׁבִי׃
י וְהוּא בַּמְּלָכִים יִתְקַלָּס וְרֹזְנִים מִשְׂחָק לוֹ הוּא לְכָל־מִבְצָר
11 יִשְׂחָק וַיִּצְבֹּר עָפָר וַיִּלְכְּדָהּ׃ אָז חָלַף רוּחַ וַיַּעֲבֹר וְאָשֵׁם
12 זוּ כֹחוֹ לֵאלֹהוֹ׃ הֲלוֹא אַתָּה מִקֶּדֶם יְהוָה אֱלֹהַי קְדֹשִׁי לֹא

v. 9 כֻּלּוֹ קרי   v. 10 bis קמץ בזקף

13 נָמוּת יְהוָה לְמִשְׁפָּט שַׂמְתּוֹ וְצוּר לְהוֹכִיחַ יְסַדְתּוֹ׃ טְהוֹר
עֵינַיִם מֵרְאוֹת רָע וְהַבִּיט אֶל־עָמָל לֹא תוּכָל לָמָּה תַבִּיט
14 בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ בְּבַלַּע רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ׃ וַתַּעֲשֶׂה אָדָם כִּדְגֵי
טו הַיָּם כְּרֶמֶשׂ לֹא־מֹשֵׁל בּוֹ׃ כֻּלֹּה בְּחַכָּה הֵעֲלָה יְגֹרֵהוּ בְחֶרְמוֹ
16 וְיַאַסְפֵהוּ בְּמִכְמַרְתּוֹ עַל־כֵּן יִשְׂמַח וְיָגִיל׃ עַל־כֵּן יְזַבֵּחַ
לְחֶרְמוֹ וִיקַטֵּר לְמִכְמַרְתּוֹ כִּי בָהֵמָּה שָׁמֵן חֶלְקוֹ וּמַאֲכָלוֹ
17 בְּרִאָה׃ הַעַל־כֵּן יָרִיק חֶרְמוֹ וְתָמִיד לַהֲרֹג גּוֹיִם לֹא
יַחְמוֹל׃ פ

2 ב

א עַל־מִשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה וְאֶתְיַצְּבָה עַל־מָצוֹר וַאֲצַפֶּה לִרְאוֹת
2 מַה־יְדַבֶּר־בִּי וּמָה אָשִׁיב עַל־תּוֹכַחְתִּי׃ וַיַּעֲנֵנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר
3 כְּתֹב חָזוֹן וּבָאֵר עַל־הַלֻּחוֹת לְמַעַן יָרוּץ קוֹרֵא בוֹ׃ כִּי עוֹד
חָזוֹן לַמּוֹעֵד וְיָפֵחַ לַקֵּץ וְלֹא יְכַזֵּב אִם־יִתְמַהְמַהּ חַכֵּה־לוֹ
4 כִּי־בֹא יָבֹא לֹא יְאַחֵר׃ הִנֵּה עֻפְּלָה לֹא־יָשְׁרָה נַפְשׁוֹ בּוֹ
ה וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה׃ וְאַף כִּי־הַיַּיִן בֹּגֵד גֶּבֶר יָהִיר וְלֹא
יִנְוֶה אֲשֶׁר הִרְחִיב כִּשְׁאוֹל נַפְשׁוֹ וְהוּא כַמָּוֶת וְלֹא יִשְׂבָּע
6 וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם וַיִּקְבֹּץ אֵלָיו כָּל־הָעַמִּים׃ הֲלוֹא אֵלֶּה
כֻלָּם עָלָיו מָשָׁל יִשָּׂאוּ וּמְלִיצָה חִידוֹת לוֹ וְיֹאמַר הוֹי
7 הַמַּרְבֶּה לֹּא־לוֹ עַד־מָתַי וּמַכְבִּיד עָלָיו עַבְטִיט׃ הֲלוֹא פֶתַע
יָקוּמוּ נֹשְׁכֶיךָ וְיִקְצוּ מְזַעְזְעֶיךָ וְהָיִיתָ לִמְשִׁסּוֹת לָמוֹ׃
8 כִּי־אַתָּה שַׁלּוֹתָ גּוֹיִם רַבִּים יְשָׁלּוּךָ כָּל־יֶתֶר עַמִּים מִדְּמֵי
אָדָם וַחֲמַס־אֶרֶץ קִרְיָה וְכָל־יֹשְׁבֵי בָהּ׃ פ
9 הוֹי בֹּצֵעַ בֶּצַע רָע לְבֵיתוֹ לָשׂוּם בַּמָּרוֹם קִנּוֹ לְהִנָּצֵל מִכַּף־
י רָע׃ יָעַצְתָּ בֹּשֶׁת לְבֵיתֶךָ קְצוֹת־עַמִּים רַבִּים וְחוֹטֵא נַפְשֶׁךָ׃
11 כִּי־אֶבֶן מִקִּיר תִּזְעָק וְכָפִיס מֵעֵץ יַעֲנֶנָּה׃ ס הוֹי
12 בֹּנֶה עִיר בְּדָמִים וְכוֹנֵן קִרְיָה בְּעַוְלָה׃ הֲלוֹא הִנֵּה מֵאֵת
13 יְהוָה צְבָאוֹת וְיִיגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־אֵשׁ וּלְאֻמִּים בְּדֵי־רִיק
14 יִעָפוּ׃ כִּי תִּמָּלֵא הָאָרֶץ לָדַעַת אֶת־כְּבוֹד יְהוָה כַּמַּיִם יְכַסּוּ
טו עַל־יָם׃ ס הוֹי מַשְׁקֵה רֵעֵהוּ מְסַפֵּחַ חֲמָתְךָ
16 וְאַף שַׁכֵּר לְמַעַן הַבִּיט עַל־מְעוֹרֵיהֶם׃ שָׂבַעְתָּ קָלוֹן מִכָּבוֹד
שְׁתֵה גַם־אַתָּה וְהֵעָרֵל תִּסּוֹב עָלֶיךָ כּוֹס יְמִין יְהוָה וְקִיקָלוֹן

v. 5 קמץ בזקף v. 15 כלו קרי

17 עַל־כְּבוֹדֶֽךָ׃ כִּ֣י חֲמַ֤ס לְבָנוֹן֙ יְכַסֶּ֔ךָּ וְשֹׁ֥ד בְּהֵמ֖וֹת יְחִיתַ֑ן
18 מִדְּמֵ֤י אָדָם֙ וַחֲמַס־אֶ֔רֶץ קִרְיָ֖ה וְכָל־יֹ֥שְׁבֵי בָֽהּ׃ ס מָֽה־
הוֹעִ֣יל פֶּ֗סֶל כִּ֤י פְסָלוֹ֙ יֹצְר֔וֹ מַסֵּכָ֖ה וּמ֣וֹרֶה שָּׁ֑קֶר כִּ֣י בָטַ֞ח
19 יֹצֵ֤ר יִצְרוֹ֙ עָלָ֔יו לַעֲשׂ֖וֹת אֱלִילִ֥ים אִלְּמִֽים׃ ס ה֣וֹי
אֹמֵ֤ר לָעֵץ֙ הָקִ֔יצָה ע֖וּרִי לְאֶ֣בֶן דּוּמָ֑ם ה֣וּא יוֹרֶ֔ה הִנֵּה־ה֗וּא
כ תָּפוּשׂ֙ זָהָ֣ב וָכֶ֔סֶף וְכָל־ר֖וּחַ אֵ֥ין בְּקִרְבּֽוֹ׃ וַֽיהוָ֖ה בְּהֵיכַ֣ל
קָדְשׁ֑וֹ הַ֥ס מִפָּנָ֖יו כָּל־הָאָֽרֶץ׃ פ

ג 3

א 2 תְּפִלָּ֖ה לַחֲבַקּ֣וּק הַנָּבִ֑יא עַ֖ל שִׁגְיֹנֽוֹת׃ יְהוָ֗ה שָׁמַ֣עְתִּי שִׁמְעֲךָ֮
יָרֵ֒אתִי֒ יְהוָ֗ה פָּֽעָלְךָ֙ בְּקֶ֤רֶב שָׁנִים֙ חַיֵּ֔יהוּ בְּקֶ֥רֶב שָׁנִ֖ים תּוֹדִ֑יעַ
3 בְּרֹ֖גֶז רַחֵ֥ם תִּזְכּֽוֹר׃ אֱל֙וֹהַ֙ מִתֵּימָ֣ן יָב֔וֹא וְקָד֥וֹשׁ מֵֽהַר־פָּארָ֖ן
4 סֶ֑לָה כִּסָּ֤ה שָׁמַ֙יִם֙ הוֹד֔וֹ וּתְהִלָּת֖וֹ מָלְאָ֥ה הָאָֽרֶץ׃ וְנֹ֙גַהּ֙
ה כָּא֣וֹר תִּֽהְיֶ֔ה קַרְנַ֥יִם מִיָּד֖וֹ ל֑וֹ וְשָׁ֖ם חֶבְי֥וֹן עֻזֹּֽה׃ לְפָנָ֖יו יֵ֣לֶךְ
6 דָּ֑בֶר וְיֵצֵ֥א רֶ֖שֶׁף לְרַגְלָֽיו׃ עָמַ֣ד ׀ וַיְמֹ֣דֶד אֶ֗רֶץ רָאָה֙ וַיַּתֵּ֣ר
גּוֹיִ֔ם וַיִּתְפֹּֽצְצוּ֙ הַרְרֵי־עַ֔ד שַׁח֖וּ גִּבְע֣וֹת עוֹלָ֑ם הֲלִיכ֥וֹת עוֹלָ֖ם
7 לֽוֹ׃ תַּ֣חַת אָ֔וֶן רָאִ֖יתִי אָהֳלֵ֣י כוּשָׁ֑ן יִרְגְּז֕וּן יְרִיע֖וֹת אֶ֥רֶץ
8 מִדְיָֽן׃ ס הֲבִנְהָרִים֙ חָרָ֣ה יְהוָ֔ה אִ֤ם בַּנְּהָרִים֙ אַפֶּ֔ךָ
אִם־בַּיָּ֖ם עֶבְרָתֶ֑ךָ כִּ֤י תִרְכַּב֙ עַל־סוּסֶ֔יךָ מַרְכְּבֹתֶ֖יךָ יְשׁוּעָֽה׃
9 עֶרְיָ֤ה תֵעוֹר֙ קַשְׁתֶּ֔ךָ שְׁבֻע֥וֹת מַטּ֖וֹת אֹ֣מֶר סֶ֑לָה נְהָר֖וֹת
י תְּבַקַּע־אָֽרֶץ׃ רָא֤וּךָ יָחִ֙ילוּ֙ הָרִ֔ים זֶ֥רֶם מַ֖יִם עָבָ֑ר נָתַ֤ן
11 תְּהוֹם֙ קוֹל֔וֹ ר֖וֹם יָדֵ֥יהוּ נָשָֽׂא׃ שֶׁ֥מֶשׁ יָרֵ֖חַ עָ֣מַד זְבֻ֑לָה
12 לְא֤וֹר חִצֶּ֙יךָ֙ יְהַלֵּ֔כוּ לְנֹ֖גַהּ בְּרַ֥ק חֲנִיתֶֽךָ׃ בְּזַ֖עַם תִּצְעַד־
13 אָ֑רֶץ בְּאַ֖ף תָּד֥וּשׁ גּוֹיִֽם׃ יָצָ֙אתָ֙ לְיֵ֣שַׁע עַמֶּ֔ךָ לְיֵ֖שַׁע אֶת־
מְשִׁיחֶ֑ךָ מָחַ֣צְתָּ רֹּ֗אשׁ מִבֵּ֤ית רָשָׁע֙ עָר֛וֹת יְס֥וֹד עַד־צַוָּ֖אר
14 סֶֽלָה׃ ס נָקַ֤בְתָּ בְמַטָּיו֙ רֹ֣אשׁ פְּרָזָ֔ו יִסְעֲר֖וּ
טו לַהֲפִיצֵ֑נִי עֲלִ֣יצֻתָ֔ם כְּמוֹ־לֶאֱכֹ֥ל עָנִ֖י בַּמִּסְתָּֽר׃ דָּרַ֥כְתָּ בַיָּ֖ם
16 סוּסֶ֑יךָ חֹ֖מֶר מַ֥יִם רַבִּֽים׃ שָׁמַ֣עְתִּי ׀ וַתִּרְגַּ֣ז בִּטְנִ֗י לְקוֹל֙
צָלְל֣וּ שְׂפָתַ֔י יָב֥וֹא רָקָ֛ב בַּעֲצָמַ֖י וְתַחְתַּ֣י אֶרְגָּ֑ז אֲשֶׁ֤ר אָנ֙וּחַ֙
17 לְי֣וֹם צָרָ֔ה לַעֲל֖וֹת לְעַ֥ם יְגוּדֶֽנּוּ׃ כִּֽי־תְאֵנָ֣ה לֹֽא־תִפְרָ֗ח וְאֵ֤ין
יְבוּל֙ בַּגְּפָנִ֔ים כִּחֵשׁ֙ מַעֲשֵׂה־זַ֔יִת וּשְׁדֵמ֖וֹת לֹא־עָ֣שָׂה אֹ֑כֶל
18 גָּזַ֤ר מִמִּכְלָה֙ צֹ֔אן וְאֵ֥ין בָּקָ֖ר בָּרְפָתִֽים׃ וַאֲנִ֖י בַּיהוָ֣ה אֶעְל֑וֹזָה

v.17 פתח באתנחתא v.4 עֻזּוֹ קרי v.14 פְּרָזָיו קרי v.17 קמץ ברביע

אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃ יֱהוִה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת 19
וְעַל־בָּמוֹתַי יַדְרִכֵנִי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי׃

סך פסוקים של נבואת חבקוק חמשים וששה, וסמן לכ״ו׃

Zephania. צפניה

1 א

דְּבַר־יְהוָה ׀ אֲשֶׁר הָיָה אֶל־צְפַנְיָה בֶּן־כּוּשִׁי בֶן־גְּדַלְיָה בֶּן־ א
אֲמַרְיָה בֶּן־חִזְקִיָּה בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה׃
אָסֹף אָסֵף כֹּל מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃ אָסֵף אָדָם 2 3
וּבְהֵמָה אָסֵף עוֹף־הַשָּׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם וְהַמַּכְשֵׁלוֹת אֶת־
הָרְשָׁעִים וְהִכְרַתִּי אֶת־הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם־יְהוָה׃
וְנָטִיתִי יָדִי עַל־יְהוּדָה וְעַל כָּל־יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וְהִכְרַתִּי 4
מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־שְׁאָר הַבַּעַל אֶת־שֵׁם הַכְּמָרִים עִם־
הַכֹּהֲנִים׃ וְאֶת־הַמִּשְׁתַּחֲוִים עַל־הַגַּגּוֹת לִצְבָא הַשָּׁמָיִם וְאֶת־ ה
הַמִּשְׁתַּחֲוִים הַנִּשְׁבָּעִים לַיהוָה וְהַנִּשְׁבָּעִים בְּמַלְכָּם׃ וְאֶת־ 6
הַנְּסוֹגִים מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַאֲשֶׁר לֹא־בִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה וְלֹא
דְרָשֻׁהוּ׃ הַס מִפְּנֵי אֲדֹנָי יֱהוִה כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כִּי־הֵכִין 7
יְהוָה זֶבַח הִקְדִּישׁ קְרֻאָיו׃ ס וְהָיָה בְּיוֹם זֶבַח 8
יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הַשָּׂרִים וְעַל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְעַל כָּל־הַלֹּבְשִׁים
מַלְבּוּשׁ נָכְרִי׃ וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־הַדּוֹלֵג עַל־הַמִּפְתָּן בַּיּוֹם הַהוּא 9
הַמְמַלְאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חָמָס וּמִרְמָה׃ ס וְהָיָה י
בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה קוֹל צְעָקָה מִשַּׁעַר הַדָּגִים וִילָלָה מִן־
הַמִּשְׁנֶה וְשֶׁבֶר גָּדוֹל מֵהַגְּבָעוֹת׃ הֵילִילוּ יֹשְׁבֵי הַמַּכְתֵּשׁ כִּי 11
נִדְמָה כָּל־עַם כְּנַעַן נִכְרְתוּ כָּל־נְטִילֵי כָסֶף׃ ס וְהָיָה 12
בָּעֵת הַהִיא אֲחַפֵּשׂ אֶת־יְרוּשָׁלִַם בַּנֵּרוֹת וּפָקַדְתִּי עַל־
הָאֲנָשִׁים הַקֹּפְאִים עַל־שִׁמְרֵיהֶם הָאֹמְרִים בִּלְבָבָם לֹא־
יֵיטִיב יְהוָה וְלֹא יָרֵעַ׃ וְהָיָה חֵילָם לִמְשִׁסָּה וּבָתֵּיהֶם 13
לִשְׁמָמָה וּבָנוּ בָתִּים וְלֹא יֵשֵׁבוּ וְנָטְעוּ כְרָמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ
אֶת־יֵינָם׃ קָרוֹב יוֹם־יְהוָה הַגָּדוֹל קָרוֹב וּמַהֵר מְאֹד קוֹל יוֹם 14

טו יְהוָה מַר צֹרֵחַ שָׁם גִּבּוֹר׃ יוֹם עֶבְרָה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם צָרָה
וּמְצוּקָה יוֹם שֹׁאָה וּמְשׁוֹאָה יוֹם חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה יוֹם עָנָן
16 וַעֲרָפֶל׃ יוֹם שׁוֹפָר וּתְרוּעָה עַל הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וְעַל
17 הַפִּנּוֹת הַגְּבֹהוֹת׃ וַהֲצֵרֹתִי לָאָדָם וְהָלְכוּ כַּעִוְרִים כִּי לַיהוָה
18 חָטָאוּ וְשֻׁפַּךְ דָּמָם כֶּעָפָר וּלְחֻמָם כַּגְּלָלִים׃ גַּם־כַּסְפָּם גַּם־
זְהָבָם לֹא־יוּכַל לְהַצִּילָם בְּיוֹם עֶבְרַת יְהוָה וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ
תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ כִּי כָלָה אַךְ־נִבְהָלָה יַעֲשֶׂה אֵת כָּל־יֹשְׁבֵי
הָאָרֶץ׃ פ

ב 2

א 2 הִתְקוֹשְׁשׁוּ וָקוֹשּׁוּ הַגּוֹי לֹא נִכְסָף׃ בְּטֶרֶם לֶדֶת חֹק כְּמֹץ עָבַר
יוֹם בְּטֶרֶם ׀ לֹא־יָבוֹא עֲלֵיכֶם חֲרוֹן אַף־יְהוָה בְּטֶרֶם לֹא־
3 יָבוֹא עֲלֵיכֶם יוֹם אַף־יְהוָה׃ בַּקְּשׁוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַנְוֵי
הָאָרֶץ אֲשֶׁר מִשְׁפָּטוֹ פָּעָלוּ בַּקְּשׁוּ־צֶדֶק בַּקְּשׁוּ עֲנָוָה
4 אוּלַי תִּסָּתְרוּ בְּיוֹם אַף־יְהוָה׃ כִּי עַזָּה עֲזוּבָה תִהְיֶה
וְאַשְׁקְלוֹן לִשְׁמָמָה אַשְׁדּוֹד בַּצָּהֳרַיִם יְגָרְשׁוּהָ וְעֶקְרוֹן
ה תֵּעָקֵר׃ ס הוֹי יֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם גּוֹי כְּרֵתִים דְּבַר־
יְהוָה עֲלֵיכֶם כְּנַעַן אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְהַאֲבַדְתִּיךְ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃
6 7 וְהָיְתָה חֶבֶל הַיָּם נְוֹת כְּרֹת רֹעִים וְגִדְרוֹת צֹאן׃ וְהָיָה חֶבֶל
לִשְׁאֵרִית בֵּית יְהוּדָה עֲלֵיהֶם יִרְעוּן בְּבָתֵּי אַשְׁקְלוֹן בָּעֶרֶב
8 יִרְבָּצוּן כִּי יִפְקְדֵם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְשָׁב שְׁבוּתָם׃ שָׁמַעְתִּי
חֶרְפַּת מוֹאָב וְגִדּוּפֵי בְּנֵי עַמּוֹן אֲשֶׁר חֵרְפוּ אֶת־עַמִּי וַיַּגְדִּילוּ
9 עַל־גְּבוּלָם׃ לָכֵן חַי־אָנִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
כִּי מוֹאָב כִּסְדֹם תִּהְיֶה וּבְנֵי עַמּוֹן כַּעֲמֹרָה מִמְשַׁק חָרוּל
וּמִכְרֵה־מֶלַח וּשְׁמָמָה עַד־עוֹלָם שְׁאֵרִית עַמִּי יְבָזּוּם וְיֶתֶר גּוֹיִ
י יִנְחָלוּם׃ זֹאת לָהֶם תַּחַת גְּאוֹנָם כִּי חֵרְפוּ וַיַּגְדִּלוּ עַל־עַם
11 יְהוָה צְבָאוֹת׃ נוֹרָא יְהוָה עֲלֵיהֶם כִּי רָזָה אֵת כָּל־אֱלֹהֵי
12 הָאָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ כֹּל אִיֵּי הַגּוֹיִם׃ גַּם־אַתֶּם
13 כּוּשִׁים חַלְלֵי חַרְבִּי הֵמָּה׃ וְיֵט יָדוֹ עַל־צָפוֹן וִיאַבֵּד אֶת־
14 אַשּׁוּר וְיָשֵׂם אֶת־נִינְוֵה לִשְׁמָמָה צִיָּה כַּמִּדְבָּר׃ וְרָבְצוּ
בְתוֹכָהּ עֲדָרִים כָּל־חַיְתוֹ־גוֹי גַּם־קָאַת גַּם־קִפֹּד בְּכַפְתֹּרֶיהָ
טו יָלִינוּ קוֹל יְשׁוֹרֵר בַּחַלּוֹן חֹרֶב בַּסַּף כִּי אַרְזָה עֵרָה׃ זֹאת

v. 7 שְׁבִיתָם קרי   v. 14 ה׳ רפה   v. 15 ב׳ טעמים

הָעִיר הָעַלִּיזָה הַיּוֹשֶׁבֶת לָבֶטַח הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאַפְסִי
עוֹד אֵיךְ ׀ הָיְתָה לְשַׁמָּה מַרְבֵּץ לַחַיָּה כֹּל עוֹבֵר עָלֶיהָ
יִשְׁרֹק יָנִיעַ יָדוֹ׃ ס

ג 3

הוֹי מֹרְאָה וְנִגְאָלָה הָעִיר הַיּוֹנָה׃ לֹא שָׁמְעָה בְּקוֹל לֹא א 2
לָקְחָה מוּסָר בַּיהוָה לֹא בָטָחָה אֶל־אֱלֹהֶיהָ לֹא קָרֵבָה׃
שָׂרֶיהָ בְקִרְבָּהּ אֲרָיוֹת שֹׁאֲגִים שֹׁפְטֶיהָ זְאֵבֵי עֶרֶב לֹא גָרְמוּ 3
לַבֹּקֶר׃ נְבִיאֶיהָ פֹּחֲזִים אַנְשֵׁי בֹּגְדוֹת כֹּהֲנֶיהָ חִלְּלוּ־קֹדֶשׁ 4
חָמְסוּ תּוֹרָה׃ יְהוָה צַדִּיק בְּקִרְבָּהּ לֹא יַעֲשֶׂה עַוְלָה בַּבֹּקֶר ה
בַּבֹּקֶר מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן לָאוֹר לֹא נֶעְדָּר וְלֹא־יוֹדֵעַ עַוָּל בֹּשֶׁת׃
הִכְרַתִּי גוֹיִם נָשַׁמּוּ פִּנּוֹתָם הֶחֱרַבְתִּי חוּצוֹתָם מִבְּלִי עוֹבֵר 6
נִצְדּוּ עָרֵיהֶם מִבְּלִי־אִישׁ מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ אָמַרְתִּי אַךְ־תִּירְאִי 7
אוֹתִי תִּקְחִי מוּסָר וְלֹא־יִכָּרֵת מְעוֹנָהּ כֹּל אֲשֶׁר־פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ
אָכֵן הִשְׁכִּימוּ הִשְׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתָם׃ לָכֵן חַכּוּ־לִי נְאֻם־ 8
יְהוָה לְיוֹם קוּמִי לְעַד כִּי מִשְׁפָּטִי לֶאֱסֹף גּוֹיִם לְקָבְצִי
מַמְלָכוֹת לִשְׁפֹּךְ עֲלֵיהֶם זַעְמִי כֹּל חֲרוֹן אַפִּי כִּי בְּאֵשׁ קִנְאָתִי
תֵּאָכֵל כָּל־הָאָרֶץ׃ כִּי־אָז אֶהְפֹּךְ אֶל־עַמִּים שָׂפָה בְרוּרָה 9
לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם יְהוָה לְעָבְדוֹ שְׁכֶם אֶחָד׃ מֵעֵבֶר לְנַהֲרֵי־כוּשׁ י
עֲתָרַי בַּת־פּוּצַי יוֹבִלוּן מִנְחָתִי׃ בַּיּוֹם הַהוּא לֹא תֵבוֹשִׁי מִכֹּל 11
עֲלִילֹתַיִךְ אֲשֶׁר פָּשַׁעַתְּ בִּי כִּי־אָז ׀ אָסִיר מִקִּרְבֵּךְ עַלִּיזֵי
גַּאֲוָתֵךְ וְלֹא־תוֹסִפִי לְגָבְהָה עוֹד בְּהַר קָדְשִׁי׃ וְהִשְׁאַרְתִּי 12
בְקִרְבֵּךְ עַם עָנִי וָדָל וְחָסוּ בְּשֵׁם יְהוָה׃ שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל לֹא־ 13
יַעֲשׂוּ עַוְלָה וְלֹא־יְדַבְּרוּ כָזָב וְלֹא־יִמָּצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן
תַּרְמִית כִּי־הֵמָּה יִרְעוּ וְרָבְצוּ וְאֵין מַחֲרִיד׃ ס רָנִּי 14
בַּת־צִיּוֹן הָרִיעוּ יִשְׂרָאֵל שִׂמְחִי וְעָלְזִי בְּכָל־לֵב בַּת יְרוּשָׁלִָם׃ טו
הֵסִיר יְהוָה מִשְׁפָּטַיִךְ פִּנָּה אֹיְבֵךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל ׀ יְהוָה
בְּקִרְבֵּךְ לֹא־תִירְאִי רָע עוֹד׃ בַּיּוֹם הַהוּא יֵאָמֵר לִירוּשָׁלִַם 16
אַל־תִּירָאִי צִיּוֹן אַל־יִרְפּוּ יָדָיִךְ׃ יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ גִּבּוֹר 17
יוֹשִׁיעַ יָשִׂישׂ עָלַיִךְ בְּשִׂמְחָה יַחֲרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יָגִיל עָלַיִךְ
בְּרִנָּה׃ נוּגֵי מִמּוֹעֵד אָסַפְתִּי מִמֵּךְ הָיוּ מַשְׂאֵת עָלֶיהָ חֶרְפָּה׃ 18
הִנְנִי עֹשֶׂה אֶת־כָּל־מְעַנַּיִךְ בָּעֵת הַהִיא וְהוֹשַׁעְתִּי אֶת־הַצֹּלֵעָה 19

---

v. 8 פתח באתנחתא

וְהַנִּדָּחָה אֲקַבֵּץ וְשַׂמְתִּים לִתְהִלָּה וּלְשֵׁם בְּכָל־הָאָרֶץ
כ בָּשְׁתָּם׃ בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי־
אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת־
שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְהוָה׃

סך פסוקים של נבואת צפניה חמשים ושלשה, וסמן ג״ן׃

Haggai. חגי

1 א

א בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הַשִּׁשִּׁי בְּיוֹם אֶחָד
לַחֹדֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־
שְׁאַלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן
2 הַגָּדוֹל לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הָעָם הַזֶּה
3 אָמְרוּ לֹא עֶת־בֹּא עֶת־בֵּית יְהוָה לְהִבָּנוֹת׃ וַיְהִי דְּבַר־
4 יְהוָה בְּיַד־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ הַעֵת לָכֶם אַתֶּם לָשֶׁבֶת בְּבָתֵּיכֶם
ה סְפוּנִים וְהַבַּיִת הַזֶּה חָרֵב׃ וְעַתָּה כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
6 שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ זְרַעְתֶּם הַרְבֵּה וְהָבֵא מְעָט
אָכוֹל וְאֵין־לְשָׂבְעָה שָׁתוֹ וְאֵין־לְשָׁכְרָה לָבוֹשׁ וְאֵין־לְחֹם לוֹ
7 וְהַמִּשְׂתַּכֵּר מִשְׂתַּכֵּר אֶל־צְרוֹר נָקוּב׃ ס כֹּה אָמַר
8 יְהוָה צְבָאוֹת שִׂימוּ לְבַבְכֶם עַל־דַּרְכֵיכֶם׃ עֲלוּ הָהָר וַהֲבֵאתֶם
9 עֵץ וּבְנוּ הַבָּיִת וְאֶרְצֶה־בּוֹ וְאֶכָּבְדָה אָמַר יְהוָה׃ פָּנֹה אֶל־
הַרְבֵּה וְהִנֵּה לִמְעָט וַהֲבֵאתֶם הַבַּיִת וְנָפַחְתִּי בוֹ יַעַן מֶה
נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן בֵּיתִי אֲשֶׁר־הוּא חָרֵב וְאַתֶּם רָצִים
י אִישׁ לְבֵיתוֹ׃ עַל־כֵּן עֲלֵיכֶם כָּלְאוּ שָׁמַיִם מִטָּל וְהָאָרֶץ
11 כָּלְאָה יְבוּלָהּ׃ וָאֶקְרָא חֹרֶב עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הֶהָרִים וְעַל־
הַדָּגָן וְעַל־הַתִּירוֹשׁ וְעַל־הַיִּצְהָר וְעַל אֲשֶׁר תּוֹצִיא הָאֲדָמָה
12 וְעַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל כָּל־יְגִיעַ כַּפָּיִם׃ וַיִּשְׁמַע
זְרֻבָּבֶל ׀ בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל וִיהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
וְכֹל ׀ שְׁאֵרִית הָעָם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְעַל־דִּבְרֵי חַגַּי

---

v. 6 קמץ ברביע v. 8 ואכבדה קרי v. 9 קמץ בזקף

הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָעָם מִפְּנֵי
יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר חַגַּי מַלְאַךְ יְהוָה בְּמַלְאֲכוּת יְהוָה לָעָם 13
לֵאמֹר אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וַיָּעַר יְהוָה אֶת־רוּחַ זְרֻבָּבֶל 14
בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת יְהוּדָה וְאֶת־רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כֹּל שְׁאֵרִית הָעָם וַיָּבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ
מְלָאכָה בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם׃ ס בְּיוֹם טו
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ בַּשִּׁשִּׁי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הַמֶּלֶךְ׃

ב 2

בַּשְּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרִים וְאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חַגַּי א
הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ אֱמָר־נָא אֶל־זְרֻבָּבֶל בֶּן־שַׁלְתִּיאֵל פַּחַת 2
יְהוּדָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶל־שְׁאֵרִית
הָעָם לֵאמֹר׃ מִי בָכֶם הַנִּשְׁאָר אֲשֶׁר רָאָה אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה 3
בִּכְבוֹדוֹ הָרִאשׁוֹן וּמָה אַתֶּם רֹאִים אֹתוֹ עַתָּה הֲלוֹא כָמֹהוּ
כְּאַיִן בְּעֵינֵיכֶם׃ וְעַתָּה חֲזַק זְרֻבָּבֶל ׀ נְאֻם־יְהוָה וַחֲזַק יְהוֹשֻׁעַ 4
בֶּן־יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וַחֲזַק כָּל־עַם הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה
וַעֲשׂוּ כִּי־אֲנִי אִתְּכֶם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר ה
כָּרַתִּי אִתְּכֶם בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְרוּחִי עֹמֶדֶת בְּתוֹכְכֶם אַל־
תִּירָאוּ׃ פ
כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד אַחַת מְעַט הִיא וַאֲנִי 6
מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־הַיָּם וְאֶת־הֶחָרָבָה׃
וְהִרְעַשְׁתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וּבָאוּ חֶמְדַּת כָּל־הַגּוֹיִם וּמִלֵּאתִי 7
אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כָּבוֹד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ לִי הַכֶּסֶף וְלִי 8
הַזָּהָב נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ גָּדוֹל יִהְיֶה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה 9
הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּבַמָּקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן
שָׁלוֹם נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ פ
בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְּבַר־ י
יְהוָה אֶל־חַגַּי הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁאַל־ 11
נָא אֶת־הַכֹּהֲנִים תּוֹרָה לֵאמֹר׃ הֵן ׀ יִשָּׂא־אִישׁ בְּשַׂר־קֹדֶשׁ 12
בִּכְנַף בִּגְדוֹ וְנָגַע בִּכְנָפוֹ אֶל־הַלֶּחֶם וְאֶל־הַנָּזִיד וְאֶל־הַיַּיִן
וְאֶל־שֶׁמֶן וְאֶל־כָּל־מַאֲכָל הֲיִקְדָּשׁ וַיַּעֲנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא׃
וַיֹּאמֶר חַגַּי אִם־יִגַּע טְמֵא־נֶפֶשׁ בְּכָל־אֵלֶּה הֲיִטְמָא וַיַּעֲנוּ 13
הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ יִטְמָא׃ וַיַּעַן חַגַּי וַיֹּאמֶר כֵּן הָעָם־הַזֶּה וְכֵן־ 14

הַגּוֹי הַזֶּה לְפָנַי נְאֻם־יְהוָה וְכֵן כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וַאֲשֶׁר
טו יַקְרִיבוּ שָׁם טָמֵא הוּא׃ וְעַתָּה שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם
הַזֶּה וָמָעְלָה מִטֶּרֶם שׂוּם־אֶבֶן אֶל־אֶבֶן בְּהֵיכַל יְהוָה׃
16 מִהְיוֹתָם בָּא אֶל־עֲרֵמַת עֶשְׂרִים וְהָיְתָה עֲשָׂרָה בָּא אֶל־הַיֶּקֶב
17 לַחְשֹׂף חֲמִשִּׁים פּוּרָה וְהָיְתָה עֶשְׂרִים׃ הִכֵּיתִי אֶתְכֶם בַּשִּׁדָּפוֹן
וּבַיֵּרָקוֹן וּבַבָּרָד אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְאֵין־אֶתְכֶם אֵלַי נְאֻם־
18 יְהוָה׃ שִׂימוּ־נָא לְבַבְכֶם מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וָמָעְלָה מִיּוֹם
עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יֻסַּד הֵיכַל־יְהוָה
19 שִׂימוּ לְבַבְכֶם׃ הַעוֹד הַזֶּרַע בַּמְּגוּרָה וְעַד־הַגֶּפֶן וְהַתְּאֵנָה
כ וְהָרִמּוֹן וְעֵץ הַזַּיִת לֹא נָשָׂא מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרֵךְ׃ ס וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה ׀ שֵׁנִית אֶל־חַגַּי בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ לֵאמֹר׃
21 אֱמֹר אֶל־זְרֻבָּבֶל פַּחַת־יְהוּדָה לֵאמֹר אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם
22 וְאֶת־הָאָרֶץ׃ וְהָפַכְתִּי כִּסֵּא מַמְלָכוֹת וְהִשְׁמַדְתִּי חֹזֶק מַמְלְכוֹת
הַגּוֹיִם וְהָפַכְתִּי מֶרְכָּבָה וְרֹכְבֶיהָ וְיָרְדוּ סוּסִים וְרֹכְבֵיהֶם
23 אִישׁ בְּחֶרֶב אָחִיו׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת אֶקָּחֲךָ
זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל עַבְדִּי נְאֻם־יְהוָה וְשַׂמְתִּיךָ כַּחוֹתָם
כִּי־בְךָ בָחַרְתִּי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃

סך פסוקים של נבואת חגי שלשים ושמנה, וסמן גל״ה׃

Zacharia. זכריה

1 א

א בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־
2 זְכַרְיָה בֶּן־בֶּרֶכְיָה בֶּן־עִדּוֹ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ קָצַף יְהוָה עַל־
3 אֲבוֹתֵיכֶם קָצֶף׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה
4 צְבָאוֹת׃ אַל־תִּהְיוּ כַאֲבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר קָרְאוּ־אֲלֵיהֶם הַנְּבִיאִים
הָרִאשֹׁנִים לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ נָא מִדַּרְכֵיכֶם
הָרָעִים וּמַעַלְלֵיכֶם הָרָעִים וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ אֵלַי
ה נְאֻם־יְהוָה׃ אֲבוֹתֵיכֶם אַיֵּה־הֵם וְהַנְּבִאִים הַלְעוֹלָם יִחְיוּ׃

v. 4 יתיר ו׳

אַ֣ךְ ׀ דְּבָרַ֣י וְחֻקַּ֗י אֲשֶׁ֤ר צִוִּ֙יתִי֙ אֶת־עֲבָדַ֣י הַנְּבִיאִ֔ים הֲל֖וֹא 6
הִשִּׂ֣יגוּ אֲבֹתֵיכֶ֑ם וַיָּשׁ֣וּבוּ וַיֹּאמְר֗וּ כַּאֲשֶׁ֨ר זָמַ֜ם יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙
לַעֲשׂ֣וֹת לָ֔נוּ כִּדְרָכֵ֙ינוּ֙ וּכְמַ֣עֲלָלֵ֔ינוּ כֵּ֖ן עָשָׂ֥ה אִתָּֽנוּ׃ פ
בְּיוֹם֩ עֶשְׂרִ֨ים וְאַרְבָּעָ֜ה לְעַשְׁתֵּֽי־עָשָׂ֥ר חֹ֙דֶשׁ֙ הוּא־חֹ֣דֶשׁ שְׁבָ֔ט 7
בִּשְׁנַ֥ת שְׁתַּ֖יִם לְדָרְיָ֑וֶשׁ הָיָ֣ה דְבַר־יְהוָ֗ה אֶל־זְכַרְיָה֙ בֶּן־
בֶּ֣רֶכְיָ֔הוּ בֶּן־עִדּ֥וֹא הַנָּבִ֖יא לֵאמֹֽר׃ רָאִ֣יתִי הַלַּ֗יְלָה וְהִנֵּה־אִישׁ֙ 8
רֹכֵב֙ עַל־ס֣וּס אָדֹ֔ם וְה֣וּא עֹמֵ֔ד בֵּ֥ין הַהֲדַסִּ֖ים אֲשֶׁ֣ר בַּמְּצֻלָ֑ה
וְאַחֲרָיו֙ סוּסִ֣ים אֲדֻמִּ֔ים שְׂרֻקִּ֖ים וּלְבָנִֽים׃ וָאֹמַ֖ר מָה־אֵ֣לֶּה 9
אֲדֹנִ֑י וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֗י הַמַּלְאָךְ֙ הַדֹּבֵ֣ר בִּ֔י אֲנִ֥י אַרְאֶ֖ךָּ מָה־הֵ֥מָּה
אֵֽלֶּה׃ וַיַּ֛עַן הָאִ֛ישׁ הָעֹמֵ֥ד בֵּין־הַהֲדַסִּ֖ים וַיֹּאמַ֑ר אֵ֚לֶּה אֲשֶׁ֣ר י
שָׁלַ֣ח יְהוָ֔ה לְהִתְהַלֵּ֖ךְ בָּאָֽרֶץ׃ וַֽיַּעֲנ֞וּ אֶת־מַלְאַ֣ךְ יְהוָ֗ה הָעֹמֵד֙ 11
בֵּ֣ין הַהֲדַסִּ֔ים וַיֹּאמְר֖וּ הִתְהַלַּ֣כְנוּ בָאָ֑רֶץ וְהִנֵּ֥ה כָל־הָאָ֖רֶץ
יֹשֶׁ֥בֶת וְשֹׁקָֽטֶת׃ וַיַּ֣עַן מַלְאַךְ־יְהוָה֮ וַיֹּאמַר֒ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת עַד־ 12
מָתַ֗י אַתָּה֙ לֹֽא־תְרַחֵ֣ם אֶת־יְרוּשָׁלִַ֔ם וְאֵ֖ת עָרֵ֣י יְהוּדָ֑ה אֲשֶׁ֣ר
זָעַ֔מְתָּה זֶ֖ה שִׁבְעִ֥ים שָׁנָֽה׃ וַיַּ֣עַן יְהוָ֗ה אֶת־הַמַּלְאָ֛ךְ הַדֹּבֵ֥ר 13
בִּ֖י דְּבָרִ֣ים טוֹבִ֑ים דְּבָרִ֖ים נִחֻמִֽים׃ וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֗י הַמַּלְאָךְ֙ 14
הַדֹּבֵ֣ר בִּ֔י קְרָ֣א לֵאמֹ֔ר כֹּ֥ה אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת קִנֵּ֧אתִי
לִירוּשָׁלִַ֛ם וּלְצִיּ֖וֹן קִנְאָ֥ה גְדוֹלָֽה׃ וְקֶ֤צֶף גָּדוֹל֙ אֲנִ֣י קֹצֵ֔ף טו
עַל־הַגּוֹיִ֖ם הַשַּׁאֲנַנִּ֑ים אֲשֶׁ֤ר אֲנִי֙ קָצַ֣פְתִּי מְּעָ֔ט וְהֵ֖מָּה עָזְר֥וּ
לְרָעָֽה׃ ס לָכֵ֞ן כֹּה־אָמַ֣ר יְהוָ֗ה שַׁ֤בְתִּי לִירוּשָׁלִַ֙ם֙ 16
בְּרַחֲמִ֔ים בֵּיתִי֙ יִבָּ֣נֶה בָּ֔הּ נְאֻ֖ם יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת וְקָוֶה יִנָּטֶ֖ה עַל־
יְרוּשָׁלִָֽם׃ ע֣וֹד ׀ קְרָ֣א לֵאמֹ֗ר כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת ע֛וֹד 17
תְּפוּצֶ֥נָה עָרַ֖י מִטּ֑וֹב וְנִחַ֨ם יְהוָ֥ה עוֹד֙ אֶת־צִיּ֔וֹן וּבָחַ֥ר ע֖וֹד
בִּירוּשָׁלִָֽם׃ ס

ב 2

וָאֶשָּׂ֥א אֶת־עֵינַ֖י וָאֵ֑רֶא וְהִנֵּ֖ה אַרְבַּ֥ע קְרָנֽוֹת׃ וָאֹמַ֗ר אֶל־ א 2
הַמַּלְאָ֛ךְ הַדֹּבֵ֥ר בִּ֖י מָה־אֵ֑לֶּה וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֗י אֵ֤לֶּה הַקְּרָנוֹת֙ אֲשֶׁ֣ר
זֵר֣וּ אֶת־יְהוּדָ֔ה אֶת־יִשְׂרָאֵ֖ל וִירוּשָׁלִָֽם׃ ס וַיַּרְאֵ֣נִי 3
יְהוָ֔ה אַרְבָּעָ֖ה חָרָשִֽׁים׃ וָאֹמַ֕ר מָ֛ה אֵ֥לֶּה בָאִ֖ים לַעֲשׂ֑וֹת וַיֹּ֣אמֶר 4
לֵאמֹ֗ר אֵ֣לֶּה הַקְּרָנ֞וֹת אֲשֶׁר־זֵ֣רוּ אֶת־יְהוּדָ֗ה כְּפִי־אִישׁ֙ לֹא־
נָשָׂ֣א רֹאשׁ֔וֹ וַיָּבֹ֣אוּ אֵ֔לֶּה לְהַחֲרִ֣יד אֹתָ֔ם לְיַדּ֞וֹת אֶת־קַרְנ֣וֹת

v. 15 קמץ בזקף v. 16 וְקָו קרי

ה הַגּוֹיִם הַנֹּשְׂאִים קֶרֶן אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה לְזָרוֹתָהּ׃ ס וָאֶשָּׂא
6 עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ חֶבֶל מִדָּה׃ וָאֹמַר אָנָה אַתָּה
הֹלֵךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי לָמֹד אֶת־יְרוּשָׁלִַם לִרְאוֹת כַּמָּה־רָחְבָּהּ
7 וְכַמָּה אָרְכָּהּ׃ וְהִנֵּה הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי יֹצֵא וּמַלְאָךְ אַחֵר
8 יֹצֵא לִקְרָאתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָו רֻץ דַּבֵּר אֶל־הַנַּעַר הַלָּז לֵאמֹר
9 פְּרָזוֹת תֵּשֵׁב יְרוּשָׁלִַם מֵרֹב אָדָם וּבְהֵמָה בְּתוֹכָהּ׃ וַאֲנִי
אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְהוָה חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה
י בְתוֹכָהּ׃ ס הוֹי הוֹי וְנֻסוּ מֵאֶרֶץ צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה
11 כִּי כְּאַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם פֵּרַשְׂתִּי אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ הוֹי
12 צִיּוֹן הִמָּלְטִי יוֹשֶׁבֶת בַּת־בָּבֶל׃ ס כִּי כֹה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אַחַר כָּבוֹד שְׁלָחַנִי אֶל־הַגּוֹיִם הַשֹּׁלְלִים אֶתְכֶם
13 כִּי הַנֹּגֵעַ בָּכֶם נֹגֵעַ בְּבָבַת עֵינוֹ׃ כִּי הִנְנִי מֵנִיף אֶת־יָדִי
עֲלֵיהֶם וְהָיוּ שָׁלָל לְעַבְדֵיהֶם וִידַעְתֶּם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת
14 שְׁלָחָנִי׃ ס רָנִּי וְשִׂמְחִי בַּת־צִיּוֹן כִּי הִנְנִי־בָא
טו וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ נְאֻם־יְהוָה׃ וְנִלְווּ גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה
בַּיּוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם וְשָׁכַנְתִּי בְתוֹכֵךְ וְיָדַעַתְּ כִּי־יְהוָה
16 צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֵלָיִךְ׃ וְנָחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל
17 אַדְמַת הַקֹּדֶשׁ וּבָחַר עוֹד בִּירוּשָׁלִָם׃ הַס כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי
יְהוָה כִּי נֵעוֹר מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ׃ ס

ג 3

א וַיַּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מַלְאַךְ יְהוָה
2 וְהַשָּׂטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשִׂטְנוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר
יְהוָה ׀ בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלִָם הֲלוֹא
3 זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ׃ וִיהוֹשֻׁעַ הָיָה לָבֻשׁ בְּגָדִים צוֹאִים וְעֹמֵד
4 לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל־הָעֹמְדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הָסִירוּ
הַבְּגָדִים הַצֹּאִים מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו רְאֵה הֶעֱבַרְתִּי מֵעָלֶיךָ
ה עֲוֺנֶךָ וְהַלְבֵּשׁ אֹתְךָ מַחֲלָצוֹת׃ וָאֹמַר יָשִׂימוּ צָנִיף טָהוֹר
עַל־רֹאשׁוֹ וַיָּשִׂימוּ הַצָּנִיף הַטָּהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיַּלְבִּשֻׁהוּ בְּגָדִים
6 וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד׃ וַיָּעַד מַלְאַךְ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃
7 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־בִּדְרָכַי תֵּלֵךְ וְאִם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי
תִשְׁמֹר וְגַם־אַתָּה תָּדִין אֶת־בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת־חֲצֵרָי

v. 8 אֵלָיו קרי

וְנָתַתִּי לְךָ מַהְלְכִים בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה׃ שְׁמַע־נָא 8
יְהוֹשֻׁעַ ׀ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אַתָּה וְרֵעֶיךָ הַיֹּשְׁבִים לְפָנֶיךָ כִּי־
אַנְשֵׁי מוֹפֵת הֵמָּה כִּי־הִנְנִי מֵבִיא אֶת־עַבְדִּי צֶמַח׃ כִּי ׀ הִנֵּה 9
הָאֶבֶן אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵי יְהוֹשֻׁעַ עַל־אֶבֶן אַחַת שִׁבְעָה עֵינָיִם
הִנְנִי מְפַתֵּחַ פִּתֻּחָהּ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וּמַשְׁתִּי אֶת־עֲוֺן
הָאָרֶץ־הַהִיא בְּיוֹם אֶחָד׃ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת י
תִּקְרְאוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ אֶל־תַּחַת גֶּפֶן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה׃

4 ד

וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיְעִירֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר־יֵעוֹר מִשְּׁנָתוֹ׃ א
וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וַיֹּאמַר רָאִיתִי וְהִנֵּה־מְנוֹרַת זָהָב 2
כֻּלָּהּ וְגֻלָּהּ עַל־רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נֵרֹתֶיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה
מוּצָקוֹת לַנֵּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ׃ וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד 3
מִימִין הַגֻּלָּה וְאֶחָד עַל־שְׂמֹאלָהּ׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ 4
הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי ה
וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־הֵמָּה אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי׃
וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זְרֻבָּבֶל לֵאמֹר לֹא 6
בְחַיִל וְלֹא בְכֹחַ כִּי אִם־בְּרוּחִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ מִי־אַתָּה 7
הַר־הַגָּדוֹל לִפְנֵי זְרֻבָּבֶל לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת־הָאֶבֶן הָרֹאשָׁה
תְּשֻׁאוֹת חֵן ׀ חֵן לָהּ׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ 8
יְדֵי זְרֻבָּבֶל יִסְּדוּ הַבַּיִת הַזֶּה וְיָדָיו תְּבַצַּעְנָה וְיָדַעְתָּ כִּי־ 9
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁלָחַנִי אֲלֵיכֶם׃ כִּי מִי בַז לְיוֹם קְטַנּוֹת י
וְשָׂמְחוּ וְרָאוּ אֶת־הָאֶבֶן הַבְּדִיל בְּיַד זְרֻבָּבֶל שִׁבְעָה־אֵלֶּה
עֵינֵי יְהוָה הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֵלָיו 11
מַה־שְּׁנֵי הַזֵּיתִים הָאֵלֶּה עַל־יְמִין הַמְּנוֹרָה וְעַל־שְׂמֹאולָהּ׃
וָאַעַן שֵׁנִית וָאֹמַר אֵלָיו מַה־שְׁתֵּי שִׁבֲּלֵי הַזֵּיתִים אֲשֶׁר בְּיַד 12
שְׁנֵי צַנְתְּרוֹת הַזָּהָב הַמְרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזָּהָב׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי 13
לֵאמֹר הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה־אֵלֶּה וָאֹמַר לֹא אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר 14
אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־הַיִּצְהָר הָעֹמְדִים עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃

5 ה

וָאָשׁוּב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה מְגִלָּה עָפָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי א 2
מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עָפָה אָרְכָּהּ עֶשְׂרִים

v. 2 וָאֹמַר קרי ib. ה' מפיק v. 9 פתח באתנח v. 12 ש' רפה

3 בָּאַמָּה וְרָחְבָּהּ עֶשֶׂר בָּאַמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי זֹאת הָאָלָה
הַיּוֹצֵאת עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ כִּי כָל־הַגֹּנֵב מִזֶּה כָּמוֹהָ נִקָּה
4 וְכָל־הַנִּשְׁבָּע מִזֶּה כָּמוֹהָ נִקָּה׃ הוֹצֵאתִיהָ נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת
וּבָאָה אֶל־בֵּית הַגַּנָּב וְאֶל־בֵּית הַנִּשְׁבָּע בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְלָנֶה
ה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכִלַּתּוּ וְאֶת־עֵצָיו וְאֶת־אֲבָנָיו׃ וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ
הַדֹּבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מָה הַיּוֹצֵאת
6 הַזֹּאת׃ וָאֹמַר מַה־הִיא וַיֹּאמֶר זֹאת הָאֵיפָה הַיּוֹצֵאת
7 וַיֹּאמֶר זֹאת עֵינָם בְּכָל־הָאָרֶץ׃ וְהִנֵּה כִּכַּר עֹפֶרֶת נִשֵּׂאת
8 וְזֹאת אִשָּׁה אַחַת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאֵיפָה׃ וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה
וַיַּשְׁלֵךְ אֹתָהּ אֶל־תּוֹךְ הָאֵיפָה וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־אֶבֶן הָעֹפֶרֶת אֶל־
9 פִּיהָ׃ וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה שְׁתַּיִם נָשִׁים יוֹצְאוֹת וְרוּחַ
בְּכַנְפֵיהֶם וְלָהֵנָּה כְנָפַיִם כְּכַנְפֵי הַחֲסִידָה וַתִּשֶּׂאנָה אֶת־הָאֵיפָה
י בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי
11 אָנָּה הֵמָּה מוֹלִכוֹת אֶת־הָאֵיפָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי לִבְנוֹת־
לָה בַיִת בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וְהוּכַן וְהֻנִּיחָה שָּׁם עַל־מְכֻנָתָהּ׃

ו 6

א וָאָשֻׁב וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֶרְאֶה וְהִנֵּה אַרְבַּע מַרְכָּבוֹת יֹצְאוֹת
2 מִבֵּין שְׁנֵי הֶהָרִים וְהֶהָרִים הָרֵי נְחֹשֶׁת׃ בַּמֶּרְכָּבָה הָרִאשֹׁנָה
3 סוּסִים אֲדֻמִּים וּבַמֶּרְכָּבָה הַשֵּׁנִית סוּסִים שְׁחֹרִים׃ וּבַמֶּרְכָּבָה
הַשְּׁלִשִׁית סוּסִים לְבָנִים וּבַמֶּרְכָּבָה הָרְבִעִית סוּסִים בְּרֻדִּים
4 אֲמֻצִּים׃ וָאַעַן וָאֹמַר אֶל־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי׃
ה וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר אֵלָי אֵלֶּה אַרְבַּע רֻחוֹת הַשָּׁמַיִם
6 יוֹצְאוֹת מֵהִתְיַצֵּב עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ אֲשֶׁר־בָּהּ הַסּוּסִים
הַשְּׁחֹרִים יֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן וְהַלְּבָנִים יָצְאוּ אֶל־
7 אַחֲרֵיהֶם וְהַבְּרֻדִּים יָצְאוּ אֶל־אֶרֶץ הַתֵּימָן׃ וְהָאֲמֻצִּים
יָצְאוּ וַיְבַקְשׁוּ לָלֶכֶת לְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְכוּ הִתְהַלְּכוּ
8 בָאָרֶץ וַתִּתְהַלַּכְנָה בָּאָרֶץ׃ וַיַּזְעֵק אֹתִי וַיְדַבֵּר אֵלַי לֵאמֹר
רְאֵה הַיּוֹצְאִים אֶל־אֶרֶץ צָפוֹן הֵנִיחוּ אֶת־רוּחִי בְּאֶרֶץ
9 י צָפוֹן׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ לָקוֹחַ
מֵאֵת הַגּוֹלָה מֵחֶלְדַּי וּמֵאֵת טוֹבִיָּה וּמֵאֵת יְדַעְיָה וּבָאתָ
אַתָּה בַּיּוֹם הַהוּא וּבָאתָ בֵּית יֹאשִׁיָּה בֶן־צְפַנְיָה אֲשֶׁר־בָּאוּ

v. 11 ה׳ רפה

11 מִבָּבֶ֑ל׃ וְלָקַחְתָּ֥ כֶֽסֶף־וְזָהָ֖ב וְעָשִׂ֣יתָ עֲטָר֑וֹת וְשַׂמְתָּ֗ בְּרֹ֛אשׁ
12 יְהוֹשֻׁ֥עַ בֶּן־יְהוֹצָדָ֖ק הַכֹּהֵ֥ן הַגָּדֽוֹל׃ וְאָמַרְתָּ֤ אֵלָיו֙ לֵאמֹ֔ר כֹּ֥ה
אָמַ֛ר יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת לֵאמֹ֑ר הִנֵּה־אִ֞ישׁ צֶ֤מַח שְׁמוֹ֙ וּמִתַּחְתָּ֣יו
13 יִצְמָ֔ח וּבָנָ֖ה אֶת־הֵיכַ֥ל יְהוָֽה׃ וְ֠הוּא יִבְנֶ֞ה אֶת־הֵיכַ֣ל יְהוָ֗ה
וְהֽוּא־יִשָּׂ֣א ה֔וֹד וְיָשַׁ֥ב וּמָשַׁ֖ל עַל־כִּסְא֑וֹ וְהָיָ֤ה כֹהֵן֙ עַל־כִּסְא֔וֹ
14 וַעֲצַ֣ת שָׁל֔וֹם תִּהְיֶ֖ה בֵּ֥ין שְׁנֵיהֶֽם׃ וְהָעֲטָרֹ֗ת תִּֽהְיֶה֙ לְחֵ֣לֶם
וּלְטוֹבִיָּ֔ה וְלִֽידַעְיָ֖ה וּלְחֵ֣ן בֶּן־צְפַנְיָ֑ה לְזִכָּר֖וֹן בְּהֵיכַ֥ל יְהוָֽה׃
טו וּרְחוֹקִ֣ים יָבֹ֗אוּ וּבָנוּ֙ בְּהֵיכַ֣ל יְהוָ֔ה וִֽידַעְתֶּ֕ם כִּֽי־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת
שְׁלָחַ֣נִי אֲלֵיכֶ֑ם וְהָיָה֙ אִם־שָׁמ֣וֹעַ תִּשְׁמְע֔וּן בְּק֖וֹל יְהוָ֥ה
אֱלֹהֵיכֶֽם׃ פ

ז 7

א וַיְהִ֗י בִּשְׁנַ֥ת אַרְבַּ֖ע לְדָרְיָ֣וֶשׁ הַמֶּ֑לֶךְ הָיָ֤ה דְבַר־יְהוָה֙ אֶל־
2 זְכַרְיָ֔ה בְּאַרְבָּעָ֛ה לַחֹ֥דֶשׁ הַתְּשִׁעִ֖י בְּכִסְלֵֽו׃ וַיִּשְׁלַח֙ בֵּֽיתְאֵ֔ל
3 שַׂרְאֶ֕צֶר וְרֶ֥גֶם מֶ֖לֶךְ וַאֲנָשָׁ֑יו לְחַלּ֖וֹת אֶת־פְּנֵ֥י יְהוָֽה׃ לֵאמֹ֗ר
אֶל־הַכֹּהֲנִ֞ים אֲשֶׁ֨ר לְבֵית־יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת וְאֶל־הַנְּבִיאִ֖ים לֵאמֹ֑ר
הַאֶבְכֶּה֙ בַּחֹ֣דֶשׁ הַחֲמִשִׁ֔י הִנָּזֵ֕ר כַּאֲשֶׁ֣ר עָשִׂ֔יתִי זֶ֖ה כַּמֶּ֥ה
4 שָׁנִֽים׃ ס וַיְהִ֛י דְּבַר־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃
ה אֱמֹר֙ אֶל־כָּל־עַ֣ם הָאָ֔רֶץ וְאֶל־הַכֹּהֲנִ֖ים לֵאמֹ֑ר כִּֽי־צַמְתֶּ֨ם
וְסָפ֜וֹד בַּחֲמִישִׁ֣י וּבַשְּׁבִיעִ֗י וְזֶה֙ שִׁבְעִ֣ים שָׁנָ֔ה הֲצ֥וֹם צַמְתֻּ֖נִי
6 אָֽנִי׃ וְכִ֥י תֹאכְל֖וּ וְכִ֣י תִשְׁתּ֑וּ הֲל֤וֹא אַתֶּם֙ הָאֹ֣כְלִ֔ים וְאַתֶּ֖ם
7 הַשֹּׁתִֽים׃ הֲל֣וֹא אֶת־הַדְּבָרִ֗ים אֲשֶׁ֨ר קָרָ֤א יְהוָה֙ בְּיַד֙ הַנְּבִיאִ֣ים
הָרִֽאשֹׁנִ֔ים בִּֽהְי֤וֹת יְרוּשָׁלִַ֨ם֙ יֹשֶׁ֣בֶת וּשְׁלֵוָ֔ה וְעָרֶ֖יהָ סְבִיבֹתֶ֑יהָ
8 וְהַנֶּ֥גֶב וְהַשְּׁפֵלָ֖ה יֹשֵֽׁב׃ ס וַֽיְהִי֙ דְּבַר־יְהוָ֔ה אֶל־
9 זְכַרְיָ֖ה לֵאמֹֽר׃ כֹּ֥ה אָמַ֛ר יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת לֵאמֹ֑ר מִשְׁפַּ֤ט אֱמֶת֙
י שְׁפֹ֔טוּ וְחֶ֣סֶד וְרַחֲמִ֔ים עֲשׂ֖וּ אִ֥ישׁ אֶת־אָחִֽיו׃ וְאַלְמָנָ֧ה וְיָת֛וֹם
גֵּ֥ר וְעָנִ֖י אַֽל־תַּעֲשֹׁ֑קוּ וְרָעַת֙ אִ֣ישׁ אָחִ֔יו אַֽל־תַּחְשְׁב֖וּ בִּלְבַבְכֶֽם׃
11 וַיְמָאֲנ֣וּ לְהַקְשִׁ֔יב וַיִּתְּנ֥וּ כָתֵ֖ף סֹרָ֑רֶת וְאָזְנֵיהֶ֖ם הִכְבִּ֥ידוּ
12 מִשְּׁמֽוֹעַ׃ וְלִבָּ֞ם שָׂ֣מוּ שָׁמִ֗יר מִשְּׁמ֨וֹעַ אֶת־הַתּוֹרָ֤ה וְאֶת־
הַדְּבָרִים֙ אֲשֶׁ֨ר שָׁלַ֜ח יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ בְּרוּח֔וֹ בְּיַ֖ד הַנְּבִיאִ֣ים
13 הָרִאשֹׁנִ֑ים וַיְהִי֙ קֶ֣צֶף גָּד֔וֹל מֵאֵ֖ת יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ וַיְהִ֣י כַאֲשֶׁר־
קָרָ֖א וְלֹ֣א שָׁמֵ֑עוּ כֵּ֤ן יִקְרְאוּ֙ וְלֹ֣א אֶשְׁמָ֔ע אָמַ֖ר יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃

---

v. 12 קמץ בזקף   v. 13 קמץ בזקף

14 וְאֵסָעֲרֵ֗ם עַ֤ל כָּל־הַגּוֹיִם֙ אֲשֶׁ֣ר לֹֽא־יְדָע֔וּם וְהָאָ֙רֶץ֙ נָשַׁ֣מָּה
אַחֲרֵיהֶ֔ם מֵעֹבֵ֖ר וּמִשָּׁ֑ב וַיָּשִׂ֛ימוּ אֶ֥רֶץ חֶמְדָּ֖ה לְשַׁמָּֽה׃ פ

ח 8

א 2 וַיְהִ֕י דְּבַר־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת לֵאמֹֽר׃ כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת
3 קִנֵּ֥אתִי לְצִיּ֖וֹן קִנְאָ֣ה גְדוֹלָ֑ה וְחֵמָ֥ה גְדוֹלָ֖ה קִנֵּ֥אתִי לָֽהּ׃ כֹּ֚ה
אָמַ֣ר יְהוָ֔ה שַׁ֣בְתִּי אֶל־צִיּ֔וֹן וְשָׁכַנְתִּ֖י בְּת֣וֹךְ יְרוּשָׁלִָ֑ם
וְנִקְרְאָ֤ה יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ עִ֣יר הָֽאֱמֶ֔ת וְהַר־יְהוָ֥ה צְבָא֖וֹת הַ֥ר
4 הַקֹּֽדֶשׁ׃ ס כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת עֹ֤ד יֵֽשְׁבוּ֙
זְקֵנִ֣ים וּזְקֵנ֔וֹת בִּרְחֹב֖וֹת יְרוּשָׁלִָ֑ם וְאִ֧ישׁ מִשְׁעַנְתּ֛וֹ בְּיָד֖וֹ מֵרֹ֥ב
ה יָמִֽים׃ וּרְחֹב֤וֹת הָעִיר֙ יִמָּ֣לְא֔וּ יְלָדִ֖ים וִֽילָד֑וֹת מְשַׂחֲקִ֖ים
6 בִּרְחֹבֹתֶֽיהָ׃ ס כֹּ֣ה אָמַר֮ יְהוָ֣ה צְבָאוֹת֒ כִּ֣י
יִפָּלֵא֙ בְּעֵינֵי֙ שְׁאֵרִית֙ הָעָ֣ם הַזֶּ֔ה בַּיָּמִ֖ים הָהֵ֑ם גַּם־בְּעֵינַי֙
7 יִפָּלֵ֔א נְאֻ֖ם יְהוָ֥ה צְבָאֽוֹת׃ ס כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה
צְבָא֔וֹת הִנְנִ֥י מוֹשִׁ֛יעַ אֶת־עַמִּ֖י מֵאֶ֣רֶץ מִזְרָ֑ח וּמֵאֶ֖רֶץ מְב֥וֹא
8 הַשָּֽׁמֶשׁ׃ וְהֵבֵאתִ֣י אֹתָ֔ם וְשָׁכְנ֖וּ בְּת֣וֹךְ יְרוּשָׁלִָ֑ם וְהָיוּ־לִ֣י לְעָ֗ם
9 וַאֲנִ֞י אֶהְיֶ֥ה לָהֶ֛ם לֵאלֹהִ֖ים בֶּאֱמֶ֥ת וּבִצְדָקָֽה׃ ס כֹּ֞ה אָמַ֞ר
יְהוָ֣ה צְבָא֗וֹת תֶּחֱזַ֙קְנָה֙ יְדֵיכֶ֔ם הַשֹּֽׁמְעִים֙ בַּיָּמִ֣ים הָאֵ֔לֶּה אֵ֚ת
הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה מִפִּי֙ הַנְּבִיאִ֔ים אֲשֶׁ֗ר בְּי֨וֹם יֻסַּ֤ד בֵּית־יְהוָה֙
י צְבָא֔וֹת הַהֵיכָ֖ל לְהִבָּנֽוֹת׃ כִּ֞י לִפְנֵי֙ הַיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם שְׂכַ֤ר
הָֽאָדָם֙ לֹ֣א נִֽהְיָ֔ה וּשְׂכַ֥ר הַבְּהֵמָ֖ה אֵינֶ֑נָּה וְלַיּוֹצֵ֨א וְלַבָּ֜א אֵין־
11 שָׁל֙וֹם֙ מִן־הַצָּ֔ר וַאֲשַׁלַּ֥ח אֶת־כָּל־הָאָדָ֖ם אִ֥ישׁ בְּרֵעֵֽהוּ׃ וְעַתָּ֗ה
לֹ֣א כַיָּמִ֣ים הָרִאשֹׁנִ֗ים אֲנִ֛י לִשְׁאֵרִ֖ית הָעָ֣ם הַזֶּ֑ה נְאֻ֖ם יְהוָ֥ה
12 צְבָאֽוֹת׃ כִּי־זֶ֣רַע הַשָּׁל֗וֹם הַגֶּ֜פֶן תִּתֵּ֤ן פִּרְיָהּ֙ וְהָאָ֙רֶץ֙ תִּתֵּ֣ן
אֶת־יְבוּלָ֔הּ וְהַשָּׁמַ֖יִם יִתְּנ֣וּ טַלָּ֑ם וְהִנְחַלְתִּ֗י אֶת־שְׁאֵרִ֛ית הָעָ֥ם
13 הַזֶּ֖ה אֶת־כָּל־אֵֽלֶּה׃ וְהָיָ֡ה כַּאֲשֶׁר֩ הֱיִיתֶ֨ם קְלָלָ֜ה בַּגּוֹיִ֗ם בֵּ֤ית
יְהוּדָה֙ וּבֵ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל כֵּ֚ן אוֹשִׁ֣יעַ אֶתְכֶ֔ם וִהְיִיתֶ֖ם בְּרָכָ֑ה אַל־
14 תִּירָ֖אוּ תֶּחֱזַ֥קְנָה יְדֵיכֶֽם׃ ס כִּ֣י כֹ֣ה אָמַר֮ יְהוָ֣ה
צְבָאוֹת֒ כַּאֲשֶׁ֨ר זָמַ֜מְתִּי לְהָרַ֣ע לָכֶ֗ם בְּהַקְצִ֤יף אֲבֹתֵיכֶם֙ אֹתִ֔י
טו אָמַ֖ר יְהוָ֣ה צְבָא֑וֹת וְלֹ֖א נִחָֽמְתִּי׃ כֵּ֣ן שַׁ֤בְתִּי זָמַ֙מְתִּי֙ בַּיָּמִ֣ים
הָאֵ֔לֶּה לְהֵיטִ֥יב אֶת־יְרוּשָׁלִַ֖ם וְאֶת־בֵּ֣ית יְהוּדָ֑ה אַל־תִּירָֽאוּ׃
16 אֵ֥לֶּה הַדְּבָרִ֖ים אֲשֶׁ֣ר תַּעֲשׂ֑וּ דַּבְּר֤וּ אֱמֶת֙ אִ֣ישׁ אֶת־רֵעֵ֔הוּ אֱמֶ֕ת

v. 14 ב׳ טעמים

וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם׃ וְאִישׁ ׀ אֶת־רָעַת רֵעֵהוּ 17
אַל־תַּחְשְׁבוּ בִּלְבַבְכֶם וּשְׁבֻעַת שֶׁקֶר אַל־תֶּאֱהָבוּ כִּי אֶת־כָּל־
אֵלֶּה אֲשֶׁר שָׂנֵאתִי נְאֻם־יְהוָה׃ ס וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה 18
צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת צוֹם הָרְבִיעִי 19
וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה לְבֵית־
יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמֹעֲדִים טוֹבִים וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם
אֱהָבוּ׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עֹד אֲשֶׁר יָבֹאוּ כ
עַמִּים וְיֹשְׁבֵי עָרִים רַבּוֹת׃ וְהָלְכוּ יוֹשְׁבֵי אַחַת אֶל־אַחַת 21
לֵאמֹר נֵלְכָה הָלוֹךְ לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה
צְבָאוֹת אֵלְכָה גַּם־אָנִי׃ וּבָאוּ עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עֲצוּמִים 22
לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלָם וּלְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי
יְהוָה׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה 23
אֲשֶׁר יַחֲזִיקוּ עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִכֹּל לְשֹׁנוֹת הַגּוֹיִם וְהֶחֱזִיקוּ
בִּכְנַף אִישׁ יְהוּדִי לֵאמֹר נֵלְכָה עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ אֱלֹהִים
עִמָּכֶם׃ פ

9 ט

מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה בְּאֶרֶץ חַדְרָךְ וְדַמֶּשֶׂק מְנֻחָתוֹ כִּי לַיהוָה עֵין א
אָדָם וְכֹל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם־חֲמָת תִּגְבָּל־בָּהּ צֹר וְצִידוֹן כִּי 2
חָכְמָה מְאֹד׃ וַתִּבֶן צֹר מָצוֹר לָהּ וַתִּצְבָּר־כֶּסֶף כֶּעָפָר וְחָרוּץ 3
כְּטִיט חוּצוֹת׃ הִנֵּה אֲדֹנָי יוֹרִשֶׁנָּה וְהִכָּה בַיָּם חֵילָהּ וְהִיא 4
בָּאֵשׁ תֵּאָכֵל׃ תֵּרֶא אַשְׁקְלוֹן וְתִירָא וְעַזָּה וְתָחִיל מְאֹד ה
וְעֶקְרוֹן כִּי־הֹבִישׁ מֶבָּטָהּ וְאָבַד מֶלֶךְ מֵעַזָּה וְאַשְׁקְלוֹן לֹא
תֵשֵׁב׃ וְיָשַׁב מַמְזֵר בְּאַשְׁדּוֹד וְהִכְרַתִּי גְּאוֹן פְּלִשְׁתִּים׃ 6
וַהֲסִרֹתִי דָמָיו מִפִּיו וְשִׁקֻּצָיו מִבֵּין שִׁנָּיו וְנִשְׁאַר גַּם־הוּא 7
לֵאלֹהֵינוּ וְהָיָה כְּאַלֻּף בִּיהוּדָה וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי׃ וְחָנִיתִי 8
לְבֵיתִי מִצָּבָה מֵעֹבֵר וּמִשָּׁב וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם עוֹד נֹגֵשׂ כִּי
עַתָּה רָאִיתִי בְעֵינָי׃ ס גִּילִי מְאֹד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעִי 9
בַּת־יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ צַדִּיק וְנוֹשָׁע הוּא עָנִי
וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת׃ וְהִכְרַתִּי רֶכֶב מֵאֶפְרַיִם י
וְסוּס מִירוּשָׁלַם וְנִכְרְתָה קֶשֶׁת מִלְחָמָה וְדִבֶּר שָׁלוֹם לַגּוֹיִם
וּמָשְׁלוֹ מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ גַּם־אַתְּ ׀ בְּדַם 11

v. 9 מלרע

12 בְּרִיתֵךְ שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ מִבּוֹר אֵין מַיִם בּוֹ׃ שׁוּבוּ לְבִצָּרוֹן
אֲסִירֵי הַתִּקְוָה גַּם־הַיּוֹם מַגִּיד מִשְׁנֶה אָשִׁיב לָךְ׃
13 כִּי־דָרַכְתִּי לִי יְהוּדָה קֶשֶׁת מִלֵּאתִי אֶפְרַיִם וְעוֹרַרְתִּי
14 בָנַיִךְ צִיּוֹן עַל־בָּנַיִךְ יָוָן וְשַׂמְתִּיךְ כְּחֶרֶב גִּבּוֹר׃ וַיהוָה
עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ וַאדֹנָי יֱהוִה בַּשּׁוֹפָר
טו יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן׃ יְהוָה צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵיהֶם
וְאָכְלוּ וְכָבְשׁוּ אַבְנֵי־קֶלַע וְשָׁתוּ וְהָמוּ כְּמוֹ־יָיִן וּמָלְאוּ
16 כַּמִּזְרָק כְּזָוִיּוֹת מִזְבֵּחַ׃ וְהוֹשִׁיעָם יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם בַּיּוֹם
17 הַהוּא כְּצֹאן עַמּוֹ כִּי אַבְנֵי־נֵזֶר מִתְנוֹסְסוֹת עַל־אַדְמָתוֹ׃ כִּי
מַה־טּוּבוֹ וּמַה־יָּפְיוֹ דָּגָן בַּחוּרִים וְתִירוֹשׁ יְנוֹבֵב בְּתֻלוֹת׃

י 10

א שַׁאֲלוּ מֵיְהוָה מָטָר בְּעֵת מַלְקוֹשׁ יְהוָה עֹשֶׂה חֲזִיזִים וּמְטַר־
2 גֶּשֶׁם יִתֵּן לָהֶם לְאִישׁ עֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה׃ כִּי הַתְּרָפִים דִּבְּרוּ־אָוֶן
וְהַקּוֹסְמִים חָזוּ שֶׁקֶר וַחֲלֹמוֹת הַשָּׁוְא יְדַבֵּרוּ הֶבֶל יְנַחֵמוּן
3 עַל־כֵּן נָסְעוּ כְמוֹ־צֹאן יַעֲנוּ כִּי־אֵין רֹעֶה׃ ס עַל־
הָרֹעִים חָרָה אַפִּי וְעַל־הָעַתּוּדִים אֶפְקוֹד כִּי־פָקַד יְהוָה
צְבָאוֹת אֶת־עֶדְרוֹ אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְשָׂם אוֹתָם כְּסוּס הוֹדוֹ
4 בַּמִּלְחָמָה׃ מִמֶּנּוּ פִנָּה מִמֶּנּוּ יָתֵד מִמֶּנּוּ קֶשֶׁת מִלְחָמָה מִמֶּנּוּ
ה יֵצֵא כָל־נוֹגֵשׂ יַחְדָּו׃ וְהָיוּ כְגִבֹּרִים בּוֹסִים בְּטִיט חוּצוֹת
בַּמִּלְחָמָה וְנִלְחֲמוּ כִּי יְהוָה עִמָּם וְהֹבִישׁוּ רֹכְבֵי סוּסִים׃
6 וְגִבַּרְתִּי ׀ אֶת־בֵּית יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית יוֹסֵף אוֹשִׁיעַ וְהוֹשְׁבוֹתִים
כִּי רִחַמְתִּים וְהָיוּ כַּאֲשֶׁר לֹא־זְנַחְתִּים כִּי אֲנִי יְהוָה
7 אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֵם׃ וְהָיוּ כְגִבּוֹר אֶפְרַיִם וְשָׂמַח לִבָּם כְּמוֹ־יָיִן
8 וּבְנֵיהֶם יִרְאוּ וְשָׂמֵחוּ יָגֵל לִבָּם בַּיהוָה׃ אֶשְׁרְקָה לָהֶם
9 וַאֲקַבְּצֵם כִּי פְדִיתִים וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ׃ וְאֶזְרָעֵם בָּעַמִּים
י וּבַמֶּרְחַקִּים יִזְכְּרוּנִי וְחָיוּ אֶת־בְּנֵיהֶם וָשָׁבוּ׃ וַהֲשֵׁבוֹתִים
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאַשּׁוּר אֲקַבְּצֵם וְאֶל־אֶרֶץ גִּלְעָד וּלְבָנוֹן
11 אֲבִיאֵם וְלֹא יִמָּצֵא לָהֶם׃ וְעָבַר בַּיָּם צָרָה וְהִכָּה בַיָּם
גַּלִּים וְהֹבִישׁוּ כֹּל מְצוּלוֹת יְאֹר וְהוּרַד גְּאוֹן אַשּׁוּר וְשֵׁבֶט
12 מִצְרַיִם יָסוּר׃ וְגִבַּרְתִּים בַּיהוָה וּבִשְׁמוֹ יִתְהַלָּכוּ נְאֻם
יְהוָה׃ ס

v. 14 קמץ בזקף

יא 11

פְּתַח לְבָנוֹן דְּלָתֶיךָ וְתֹאכַל אֵשׁ בַּאֲרָזֶיךָ׃ הֵילֵל בְּרוֹשׁ כִּי־ א 2
נָפַל אֶרֶז אֲשֶׁר אַדִּרִים שֻׁדָּדוּ הֵילִילוּ אַלּוֹנֵי בָשָׁן כִּי יָרַד יַעַר
הַבָּצוֹר׃ קוֹל יִלְלַת הָרֹעִים כִּי שֻׁדְּדָה אַדַּרְתָּם קוֹל שַׁאֲגַת 3
כְּפִירִים כִּי שֻׁדַּד גְּאוֹן הַיַּרְדֵּן׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה 4
אֱלֹהָי רְעֵה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה׃ אֲשֶׁר קֹנֵיהֶן יַהַרְגֻן וְלֹא יֶאְשָׁמוּ ה
וּמֹכְרֵיהֶן יֹאמַר בָּרוּךְ יְהוָה וַאעְשִׁר וְרֹעֵיהֶם לֹא יַחְמוֹל
עֲלֵיהֶן׃ כִּי לֹא אֶחְמוֹל עוֹד עַל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה 6
וְהִנֵּה אָנֹכִי מַמְצִיא אֶת־הָאָדָם אִישׁ בְּיַד־רֵעֵהוּ וּבְיַד מַלְכּוֹ
וְכִתְּתוּ אֶת־הָאָרֶץ וְלֹא אַצִּיל מִיָּדָם׃ וָאֶרְעֶה אֶת־צֹאן 7
הַהֲרֵגָה לָכֵן עֲנִיֵּי הַצֹּאן וָאֶקַּח־לִי שְׁנֵי מַקְלוֹת לְאַחַד קָרָאתִי
נֹעַם וּלְאַחַד קָרָאתִי חֹבְלִים וָאֶרְעֶה אֶת־הַצֹּאן׃ וָאַכְחִד אֶת־ 8
שְׁלֹשֶׁת הָרֹעִים בְּיֶרַח אֶחָד וַתִּקְצַר נַפְשִׁי בָּהֶם וְגַם־נַפְשָׁם
בָּחֲלָה בִי׃ וָאֹמַר לֹא אֶרְעֶה אֶתְכֶם הַמֵּתָה תָמוּת וְהַנִּכְחֶדֶת 9
תִּכָּחֵד וְהַנִּשְׁאָרוֹת תֹּאכַלְנָה אִשָּׁה אֶת־בְּשַׂר רְעוּתָהּ׃ וָאֶקַּח י
אֶת־מַקְלִי אֶת־נֹעַם וָאֶגְדַּע אֹתוֹ לְהָפֵיר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר
כָּרַתִּי אֶת־כָּל־הָעַמִּים׃ וַתֻּפַר בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּדְעוּ כֵן עֲנִיֵּי 11
הַצֹּאן הַשֹּׁמְרִים אֹתִי כִּי דְבַר־יְהוָה הוּא׃ ס וָאֹמַר 12
אֲלֵיהֶם אִם־טוֹב בְּעֵינֵיכֶם הָבוּ שְׂכָרִי וְאִם־לֹא ׀ חֲדָלוּ וַיִּשְׁקְלוּ
אֶת־שְׂכָרִי שְׁלֹשִׁים כָּסֶף׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל־ 13
הַיּוֹצֵר אֶדֶר הַיְקָר אֲשֶׁר יָקַרְתִּי מֵעֲלֵיהֶם וָאֶקְחָה שְׁלֹשִׁים
הַכֶּסֶף וָאַשְׁלִיךְ אֹתוֹ בֵּית יְהוָה אֶל־הַיּוֹצֵר׃ וָאֶגְדַּע אֶת־מַקְלִי 14
הַשֵּׁנִי אֵת הַחֹבְלִים לְהָפֵר אֶת־הָאַחֲוָה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין
יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי עוֹד קַח־לְךָ כְּלִי רֹעֶה טו
אֱוִלִי׃ כִּי הִנֵּה אָנֹכִי מֵקִים רֹעֶה בָּאָרֶץ הַנִּכְחָדוֹת לֹא־יִפְקֹד 16
הַנַּעַר לֹא־יְבַקֵּשׁ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת לֹא יְרַפֵּא הַנִּצָּבָה לֹא יְכַלְכֵּל
וּבְשַׂר הַבְּרִיאָה יֹאכַל וּפַרְסֵיהֶן יְפָרֵק׃ ס הוֹי רֹעִי 17
הָאֱלִיל עֹזְבִי הַצֹּאן חֶרֶב עַל־זְרוֹעוֹ וְעַל־עֵין יְמִינוֹ זְרֹעוֹ
יָבוֹשׁ תִּיבָשׁ וְעֵין יְמִינוֹ כָּהֹה תִכְהֶה׃ ס

יב 12

מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה נֹטֶה שָׁמַיִם וְיֹסֵד א

v. 2 הבציר קרי   v. 5 א' נחה   v. 17 קמץ בזקף

2 אֶ֖רֶץ וְיֹצֵ֥ר רֽוּחַ־אָדָ֖ם בְּקִרְבּֽוֹ׃ הִנֵּ֣ה אָנֹכִי֩ שָׂ֨ם אֶת־יְרוּשָׁלִַ֜ם
סַף־רַ֙עַל֙ לְכָל־הָעַמִּ֔ים סָבִ֑יב וְגַ֧ם עַל־יְהוּדָ֛ה יִהְיֶ֥ה בַמָּצ֖וֹר
3 עַל־יְרוּשָׁלִָֽם׃ וְהָיָ֣ה בַיּוֹם־הַ֠הוּא אָשִׂ֨ים אֶת־יְרוּשָׁלִַ֜ם אֶ֤בֶן
מַֽעֲמָסָה֙ לְכָל־הָ֣עַמִּ֔ים כָּל־עֹמְסֶ֖יהָ שָׂר֣וֹט יִשָּׂרֵ֑טוּ וְנֶאֶסְפ֣וּ
4 עָלֶ֔יהָ כֹּ֖ל גּוֹיֵ֥י הָאָֽרֶץ׃ בַּיּ֨וֹם הַה֜וּא נְאֻם־יְהוָ֗ה אַכֶּ֤ה כָל־סוּס֙
בַּתִּמָּה֔וֹן וְרֹכְב֖וֹ בַּשִּׁגָּע֑וֹן וְעַל־בֵּ֤ית יְהוּדָה֙ אֶפְקַ֣ח אֶת־עֵינַ֔י
ה וְכֹל֙ ס֣וּס הָֽעַמִּ֔ים אַכֶּ֖ה בַּֽעִוָּרֽוֹן׃ וְאָמְר֛וּ אַלֻּפֵ֥י יְהוּדָ֖ה בְּלִבָּ֑ם
6 אַמְצָ֥ה לִי֙ יֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִַ֔ם בַּיהוָ֥ה צְבָא֖וֹת אֱלֹהֵיהֶֽם׃ בַּיּ֣וֹם
הַה֡וּא אָשִׂ֞ים אֶת־אַלֻּפֵ֣י יְהוּדָ֡ה כְּכִיּ֣וֹר אֵשׁ֩ בְּעֵצִ֨ים וּכְלַפִּ֥יד
אֵשׁ֙ בְּעָמִ֔יר וְאָֽכְל֞וּ עַל־יָמִ֧ין וְעַל־שְׂמֹ֛אול אֶת־כָּל־הָעַמִּ֖ים
7 סָבִ֑יב וְיָשְׁבָ֨ה יְרוּשָׁלִַ֥ם ע֛וֹד תַּחְתֶּ֖יהָ בִּירוּשָׁלִָֽם׃ וְהוֹשִׁ֧יעַ יְהוָ֛ה
אֶת־אָהֳלֵ֥י יְהוּדָ֖ה בָּרִאשֹׁנָ֑ה לְמַ֨עַן לֹֽא־תִגְדַּ֜ל תִּפְאֶ֣רֶת בֵּית־
8 דָּוִ֗יד וְתִפְאֶ֛רֶת יֹשֵׁ֥ב יְרוּשָׁלִַ֖ם עַל־יְהוּדָֽה׃ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יָגֵ֤ן
יְהוָה֙ בְּעַד֙ יוֹשֵׁ֣ב יְרוּשָׁלִַ֔ם וְהָיָ֞ה הַנִּכְשָׁ֥ל בָּהֶ֛ם בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא
9 כְּדָוִ֑יד וּבֵ֤ית דָּוִיד֙ כֵּֽאלֹהִ֔ים כְּמַלְאַ֥ךְ יְהוָ֖ה לִפְנֵיהֶֽם׃ וְהָיָ֖ה
בַּיּ֣וֹם הַה֑וּא אֲבַקֵּ֗שׁ לְהַשְׁמִיד֙ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִ֔ם הַבָּאִ֖ים עַל־
י יְרוּשָׁלִָֽם׃ וְשָׁפַכְתִּ֣י עַל־בֵּית֩ דָּוִ֨יד וְעַ֣ל ׀ יוֹשֵׁ֣ב יְרוּשָׁלִַ֗ם ר֚וּחַ
חֵ֣ן וְתַחֲנוּנִ֔ים וְהִבִּ֥יטוּ אֵלַ֖י אֵ֣ת אֲשֶׁר־דָּקָ֑רוּ וְסָפְד֣וּ עָלָ֗יו
11 כְּמִסְפֵּד֙ עַל־הַיָּחִ֔יד וְהָמֵ֥ר עָלָ֖יו כְּהָמֵ֥ר עַל־הַבְּכֽוֹר׃ בַּיּ֣וֹם
הַה֗וּא יִגְדַּ֤ל הַמִּסְפֵּד֙ בִּיר֣וּשָׁלִַ֔ם כְּמִסְפַּ֥ד הֲדַדְרִמּ֖וֹן בְּבִקְעַ֥ת
12 מְגִדּֽוֹן׃ וְסָפְדָ֣ה הָאָ֔רֶץ מִשְׁפָּח֥וֹת מִשְׁפָּח֖וֹת לְבָ֑ד מִשְׁפַּ֨חַת
בֵּית־דָּוִ֤יד לְבָד֙ וּנְשֵׁיהֶ֣ם לְבָ֔ד מִשְׁפַּ֧חַת בֵּית־נָתָ֛ן לְבָ֖ד וּנְשֵׁיהֶ֥ם
13 לְבָֽד׃ מִשְׁפַּ֤חַת בֵּית־לֵוִי֙ לְבָ֔ד וּנְשֵׁיהֶ֖ם לְבָ֑ד מִשְׁפַּ֥חַת הַשִּׁמְעִ֛י
14 לְבָ֖ד וּנְשֵׁיהֶ֥ם לְבָֽד׃ כֹּל֙ הַמִּשְׁפָּח֣וֹת הַנִּשְׁאָר֔וֹת מִשְׁפָּחֹ֥ת
מִשְׁפָּחֹ֖ת לְבָ֑ד וּנְשֵׁיהֶ֖ם לְבָֽד׃

13 יג

א בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא יִהְיֶה֙ מָק֣וֹר נִפְתָּ֔ח לְבֵ֥ית דָּוִ֖יד וּלְיֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִָ֑ם
2 לְחַטַּ֖את וּלְנִדָּֽה׃ ס וְהָיָה֩ בַיּ֨וֹם הַה֜וּא נְאֻ֣ם ׀ יְהוָ֣ה
צְבָא֗וֹת אַכְרִ֞ית אֶת־שְׁמ֤וֹת הָֽעֲצַבִּים֙ מִן־הָאָ֔רֶץ וְלֹ֥א יִזָּכְר֖וּ
ע֑וֹד וְגַ֧ם אֶת־הַנְּבִיאִ֛ים וְאֶת־ר֥וּחַ הַטֻּמְאָ֖ה אַעֲבִ֥יר מִן־הָאָֽרֶץ׃
3 וְהָיָ֞ה כִּֽי־יִנָּבֵ֣א אִישׁ֮ עוֹד֒ וְאָמְר֣וּ אֵ֠לָיו אָבִ֨יו וְאִמּ֤וֹ יֹֽלְדָיו֙ לֹ֣א

v. 1 קמץ בזקף

תִחְיֶה כִּי שֶׁקֶר דִּבַּרְתָּ בְּשֵׁם יְהוָה וּדְקָרֻהוּ אָבִיהוּ וְאִמּוֹ יֹלְדָיו
בְּהִנָּבְאוֹ׃ ס וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יֵבֹשׁוּ הַנְּבִיאִים 4
אִישׁ מֵחֶזְיֹנוֹ בְּהִנָּבְאֹתוֹ וְלֹא יִלְבְּשׁוּ אַדֶּרֶת שֵׂעָר לְמַעַן כַּחֵשׁ׃
וְאָמַר לֹא נָבִיא אָנֹכִי אִישׁ עֹבֵד אֲדָמָה אָנֹכִי כִּי אָדָם הִקְנַנִי ה
מִנְּעוּרָי׃ וְאָמַר אֵלָיו מָה הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה בֵּין יָדֶיךָ וְאָמַר 6
אֲשֶׁר הֻכֵּיתִי בֵּית מְאַהֲבָי׃ ס חֶרֶב עוּרִי עַל־רֹעִי 7
וְעַל־גֶּבֶר עֲמִיתִי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת הַךְ אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוּצֶיןָ
הַצֹּאן וַהֲשִׁבֹתִי יָדִי עַל־הַצֹּעֲרִים׃ וְהָיָה בְכָל־הָאָרֶץ נְאֻם־ 8
יְהוָה פִּי־שְׁנַיִם בָּהּ יִכָּרְתוּ יִגְוָעוּ וְהַשְּׁלִשִׁית יִוָּתֶר בָּהּ׃
וְהֵבֵאתִי אֶת־הַשְּׁלִשִׁית בָּאֵשׁ וּצְרַפְתִּים כִּצְרֹף אֶת־הַכֶּסֶף 9
וּבְחַנְתִּים כִּבְחֹן אֶת־הַזָּהָב הוּא ׀ יִקְרָא בִשְׁמִי וַאֲנִי אֶעֱנֶה
אֹתוֹ אָמַרְתִּי עַמִּי הוּא וְהוּא יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהָי׃ ס

יד 14

הִנֵּה יוֹם בָּא לַיהוָה וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ וְאָסַפְתִּי אֶת־ א 2
כָּל־הַגּוֹיִם ׀ אֶל־יְרוּשָׁלִַם לַמִּלְחָמָה וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנָשַׁסּוּ
הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁגַלְנָה וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר
הָעָם לֹא יִכָּרֵת מִן־הָעִיר׃ וְיָצָא יְהוָה וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם 3
כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם קְרָב׃ וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם־הַהוּא עַל־הַר 4
הַזֵּיתִים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלִַם מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים
מֵחֶצְיוֹ מִזְרָחָה וָיָמָּה גֵּיא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר
צָפוֹנָה וְחֶצְיוֹ נֶגְבָּה׃ וְנַסְתֶּם גֵּיא־הָרַי כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־הָרִים אֶל־ ה
אָצַל וְנַסְתֶּם כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־
יְהוּדָה וּבָא יְהוָה אֱלֹהַי כָּל־קְדֹשִׁים עִמָּךְ׃ וְהָיָה בַּיּוֹם 6
הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר יְקָרוֹת יְקִפָּאוֹן׃ וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הוּא 7
יִוָּדַע לַיהוָה לֹא־יוֹם וְלֹא־לָיְלָה וְהָיָה לְעֵת־עֶרֶב יִהְיֶה־
אוֹר׃ ס וְהָיָה ׀ בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם חַיִּים 8
מִירוּשָׁלִַם חֶצְיָם אֶל־הַיָּם הַקַּדְמוֹנִי וְחֶצְיָם אֶל־הַיָּם הָאַחֲרוֹן
בַּקַּיִץ וּבַחֹרֶף יִהְיֶה׃ וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם 9
הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃ יִסּוֹב כָּל־הָאָרֶץ כָּעֲרָבָה י
מִגֶּבַע לְרִמּוֹן נֶגֶב יְרוּשָׁלִָם וְרָאֲמָה וְיָשְׁבָה תַחְתֶּיהָ לְמִשַּׁעַר
בִּנְיָמִן עַד־מְקוֹם שַׁעַר הָרִאשׁוֹן עַד־שַׁעַר הַפִּנִּים וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל

v. 2 תִּשָּׁכַבְנָה קרי v. 6 וְקִפָּאוֹן קרי

11 עַד יִקְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְיָשְׁבוּ בָהּ וְחֵרֶם לֹא יִהְיֶה־עוֹד וְיָשְׁבָה
12 יְרוּשָׁלִַם לָבֶטַח׃ וְזֹאת ׀ תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף יְהוָה
אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר צָבְאוּ עַל־יְרוּשָׁלִָם הָמֵק ׀ בְּשָׂרוֹ
וְהוּא עֹמֵד עַל־רַגְלָיו וְעֵינָיו תִּמַּקְנָה בְחֹרֵיהֶן וּלְשׁוֹנוֹ תִּמַּק
13 בְּפִיהֶם׃ ס וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מְהוּמַת־יְהוָה
רַבָּה בָּהֶם וְהֶחֱזִיקוּ אִישׁ יַד רֵעֵהוּ וְעָלְתָה יָדוֹ עַל־יַד רֵעֵהוּ׃
14 וְגַם־יְהוּדָה תִּלָּחֵם בִּירוּשָׁלִָם וְאֻסַּף חֵיל כָּל־הַגּוֹיִם סָבִיב
טו זָהָב וָכֶסֶף וּבְגָדִים לָרֹב מְאֹד׃ וְכֵן תִּהְיֶה מַגֵּפַת הַסּוּס
הַפֶּרֶד הַגָּמָל וְהַחֲמוֹר וְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּמַּחֲנוֹת
16 הָהֵמָּה כַּמַּגֵּפָה הַזֹּאת׃ וְהָיָה כָּל־הַנּוֹתָר מִכָּל־הַגּוֹיִם הַבָּאִים
עַל־יְרוּשָׁלִָם וְעָלוּ מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה
17 צְבָאוֹת וְלָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ וְהָיָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲלֶה מֵאֵת
מִשְׁפְּחוֹת הָאָרֶץ אֶל־יְרוּשָׁלִַם לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְמֶלֶךְ יְהוָה
18 צְבָאוֹת וְלֹא עֲלֵיהֶם יִהְיֶה הַגָּשֶׁם׃ וְאִם־מִשְׁפַּחַת מִצְרַיִם
לֹא־תַעֲלֶה וְלֹא בָאָה וְלֹא עֲלֵיהֶם תִּהְיֶה הַמַּגֵּפָה אֲשֶׁר יִגֹּף
19 יְהוָה אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ זֹאת
תִּהְיֶה חַטַּאת מִצְרָיִם וְחַטַּאת כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יַעֲלוּ
כ לָחֹג אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה עַל־מְצִלּוֹת הַסּוּס
קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהָיָה הַסִּירוֹת בְּבֵית יְהוָה כַּמִּזְרָקִים לִפְנֵי
21 הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהָיָה כָּל־סִיר בִּירוּשָׁלִַם וּבִיהוּדָה קֹדֶשׁ לַיהוָה
צְבָאוֹת וּבָאוּ כָּל־הַזֹּבְחִים וְלָקְחוּ מֵהֶם וּבִשְּׁלוּ בָהֶם וְלֹא־
יִהְיֶה כְנַעֲנִי עוֹד בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא׃

סך פסוקים של נבואת זכריה מאתים ואחד עשר וסמן יר״א׃

Malachi. מלאכי

1 א

א 2 מַשָּׂא דְבַר־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל בְּיַד מַלְאָכִי׃ אָהַבְתִּי אֶתְכֶם
אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה אֲהַבְתָּנוּ הֲלוֹא־אָח עֵשָׂו לְיַעֲקֹב
3 נְאֻם־יְהוָה וָאֹהַב אֶת־יַעֲקֹב׃ וְאֶת־עֵשָׂו שָׂנֵאתִי וָאָשִׂים אֶת־
4 הָרָיו שְׁמָמָה וְאֶת־נַחֲלָתוֹ לְתַנּוֹת מִדְבָּר׃ כִּי־תֹאמַר אֱדוֹם

רֹשַׁשְׁנוּ וְנָשׁוּב וְנִבְנֶה חֳרָבוֹת כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֵמָּה
יִבְנוּ וַאֲנִי אֶהֱרוֹס וְקָרְאוּ לָהֶם גְּבוּל רִשְׁעָה וְהָעָם אֲשֶׁר־זָעַם
יְהוָה עַד־עוֹלָם׃ וְעֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה ה
מֵעַל לִגְבוּל יִשְׂרָאֵל׃ בֵּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדֹנָיו וְאִם־אָב אָנִי 6
אַיֵּה כְבוֹדִי וְאִם־אֲדוֹנִים אָנִי אַיֵּה מוֹרָאִי אָמַר ׀ יְהוָה
צְבָאוֹת לָכֶם הַכֹּהֲנִים בּוֹזֵי שְׁמִי וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה בָזִינוּ אֶת־
שְׁמֶךָ׃ מַגִּישִׁים עַל־מִזְבְּחִי לֶחֶם מְגֹאָל וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה 7
גֵאַלְנוּךָ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן יְהוָה נִבְזֶה הוּא׃ וְכִי־תַגִּשׁוּן 8
עִוֵּר לִזְבֹּחַ אֵין רָע וְכִי תַגִּישׁוּ פִּסֵּחַ וְחֹלֶה אֵין רָע הַקְרִיבֵהוּ
נָא לְפֶחָתֶךָ הֲיִרְצְךָ אוֹ הֲיִשָּׂא פָנֶיךָ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃
וְעַתָּה חַלּוּ־נָא פְנֵי־אֵל וִיחָנֵנוּ מִיֶּדְכֶם הָיְתָה זֹּאת הֲיִשָּׂא 9
מִכֶּם פָּנִים אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ מִי גַם־בָּכֶם וְיִסְגֹּר דְּלָתַיִם י
וְלֹא־תָאִירוּ מִזְבְּחִי חִנָּם אֵין־לִי חֵפֶץ בָּכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצֶה מִיֶּדְכֶם׃ כִּי מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ וְעַד־מְבוֹאוֹ 11
גָּדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם וּבְכָל־מָקוֹם מֻקְטָר מֻגָּשׁ לִשְׁמִי וּמִנְחָה
טְהוֹרָה כִּי־גָדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאַתֶּם 12
מְחַלְּלִים אוֹתוֹ בֶּאֱמָרְכֶם שֻׁלְחַן אֲדֹנָי מְגֹאָל הוּא וְנִיבוֹ
נִבְזֶה אָכְלוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם הִנֵּה מַתְּלָאָה וְהִפַּחְתֶּם אוֹתוֹ אָמַר 13
יְהוָה צְבָאוֹת וַהֲבֵאתֶם גָּזוּל וְאֶת־הַפִּסֵּחַ וְאֶת־הַחוֹלֶה
וַהֲבֵאתֶם אֶת־הַמִּנְחָה הַאֶרְצֶה אוֹתָהּ מִיֶּדְכֶם אָמַר יְהוָה׃
וְאָרוּר נוֹכֵל וְיֵשׁ בְּעֶדְרוֹ זָכָר וְנֹדֵר וְזֹבֵחַ מָשְׁחָת לַאדֹנָי 14
כִּי מֶלֶךְ גָּדוֹל אָנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּשְׁמִי נוֹרָא בַגּוֹיִם׃

2 ב

וְעַתָּה אֲלֵיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הַכֹּהֲנִים׃ אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ א 2
וְאִם־לֹא תָשִׂימוּ עַל־לֵב לָתֵת כָּבוֹד לִשְׁמִי אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת וְשִׁלַּחְתִּי בָכֶם אֶת־הַמְּאֵרָה וְאָרוֹתִי אֶת־בִּרְכוֹתֵיכֶם
וְגַם אָרוֹתִיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׂמִים עַל־לֵב׃ הִנְנִי גֹעֵר לָכֶם אֶת־ 3
הַזֶּרַע וְזֵרִיתִי פֶרֶשׁ עַל־פְּנֵיכֶם פֶּרֶשׁ חַגֵּיכֶם וְנָשָׂא אֶתְכֶם
אֵלָיו׃ וִידַעְתֶּם כִּי שִׁלַּחְתִּי אֲלֵיכֶם אֵת הַמִּצְוָה הַזֹּאת 4
לִהְיוֹת בְּרִיתִי אֶת־לֵוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ בְּרִיתִי ׀ הָיְתָה ה
אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וָאֶתְּנֵם־לוֹ מוֹרָא וַיִּירָאֵנִי וּמִפְּנֵי שְׁמִי
נִחַת הוּא׃ תּוֹרַת אֱמֶת הָיְתָה בְּפִיהוּ וְעַוְלָה לֹא־נִמְצָא 6

בִּשְׁפָתָיו בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הָלַךְ אִתִּי וְרַבִּים הֵשִׁיב מֵעָוֺן׃
7 כִּֽי־שִׂפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה יְבַקְשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מַלְאַךְ
8 יְהוָה־צְבָאוֹת הוּא׃ וְאַתֶּם סַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ הִכְשַׁלְתֶּם רַבִּים
9 בַּתּוֹרָה שִׁחַתֶּם בְּרִית הַלֵּוִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְגַם־אֲנִי
נָתַתִּי אֶתְכֶם נִבְזִים וּשְׁפָלִים לְכָל־הָעָם כְּפִי אֲשֶׁר אֵינְכֶם
י שֹׁמְרִים אֶת־דְּרָכַי וְנֹשְׂאִים פָּנִים בַּתּוֹרָה׃ ס הֲלוֹא
אָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ הֲלוֹא אֵל אֶחָד בְּרָאָנוּ מַדּוּעַ נִבְגַּד אִישׁ
11 בְּאָחִיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ׃ בָּגְדָה יְהוּדָה וְתוֹעֵבָה
נֶעֶשְׂתָה בְיִשְׂרָאֵל וּבִירוּשָׁלָ͏ִם כִּי ׀ חִלֵּל יְהוּדָה קֹדֶשׁ יְהוָה
12 אֲשֶׁר אָהֵב וּבָעַל בַּת־אֵל נֵכָר׃ יַכְרֵת יְהוָה לָאִישׁ אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂנָּה עֵר וְעֹנֶה מֵאָהֳלֵי יַעֲקֹב וּמַגִּישׁ מִנְחָה לַיהוָה
13 צְבָאוֹת׃ ס וְזֹאת שֵׁנִית תַּעֲשׂוּ כַּסּוֹת דִּמְעָה אֶת־
מִזְבַּח יְהוָה בְּכִי וַאֲנָקָה מֵאֵין עוֹד פְּנוֹת אֶל־הַמִּנְחָה וְלָקַחַת
14 רָצוֹן מִיֶּדְכֶם׃ וַאֲמַרְתֶּם עַל־מָה עַל כִּי יְהוָה הֵעִיד בֵּינְךָ
וּבֵין ׀ אֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בָּגַדְתָּה בָּהּ וְהִיא חֲבֶרְתְּךָ
טו וְאֵשֶׁת בְּרִיתֶךָ׃ וְלֹא־אֶחָד עָשָׂה וּשְׁאָר רוּחַ לוֹ וּמָה הָאֶחָד
מְבַקֵּשׁ זֶרַע אֱלֹהִים וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם וּבְאֵשֶׁת נְעוּרֶיךָ
16 אַל־יִבְגֹּד׃ כִּי־שָׂנֵא שַׁלַּח אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְכִסָּה
חָמָס עַל־לְבוּשׁוֹ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחֲכֶם
17 וְלֹא תִבְגֹּדוּ׃ ס הוֹגַעְתֶּם יְהוָה בְּדִבְרֵיכֶם
וַאֲמַרְתֶּם בַּמָּה הוֹגָעְנוּ בֶּאֱמָרְכֶם כָּל־עֹשֵׂה רָע טוֹב ׀ בְּעֵינֵי
יְהוָה וּבָהֶם הוּא חָפֵץ אוֹ אַיֵּה אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט׃

ג 3

א הִנְנִי שֹׁלֵחַ מַלְאָכִי וּפִנָּה־דֶרֶךְ לְפָנָי וּפִתְאֹם יָבוֹא אֶל־
הֵיכָלוֹ הָאָדוֹן ׀ אֲשֶׁר־אַתֶּם מְבַקְשִׁים וּמַלְאַךְ הַבְּרִית אֲשֶׁר
2 אַתֶּם חֲפֵצִים הִנֵּה־בָא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ וּמִי מְכַלְכֵּל
אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הָעֹמֵד בְּהֵרָאוֹתוֹ כִּי־הוּא כְּאֵשׁ מְצָרֵף
3 וּכְבֹרִית מְכַבְּסִים׃ וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר כֶּסֶף וְטִהַר אֶת־
בְּנֵי־לֵוִי וְזִקַּק אֹתָם כַּזָּהָב וְכַכָּסֶף וְהָיוּ לַיהוָה מַגִּישֵׁי מִנְחָה
4 בִּצְדָקָה׃ וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָ͏ִם כִּימֵי עוֹלָם
ה וּכְשָׁנִים קַדְמֹנִיּוֹת׃ וְקָרַבְתִּי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהָיִיתִי ׀ עֵד
מְמַהֵר בַּמְכַשְּׁפִים וּבַמְנָאֲפִים וּבַנִּשְׁבָּעִים לַשָּׁקֶר וּבְעֹשְׁקֵי

שְׂכַר־שָׂכִיר אַלְמָנָה וְיָתוֹם וּמַטֵּי־גֵר וְלֹא יְרֵאוּנִי אָמַר יְהוָה
6 צְבָאוֹת׃ כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שָׁנִיתִי וְאַתֶּם בְּנֵי־יַעֲקֹב לֹא
7 כְלִיתֶם׃ לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סַרְתֶּם מֵחֻקַּי וְלֹא שְׁמַרְתֶּם שׁוּבוּ
אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וַאֲמַרְתֶּם בַּמֶּה
8 נָשׁוּב׃ הֲיִקְבַּע אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם קֹבְעִים אֹתִי וַאֲמַרְתֶּם
9 בַּמֶּה קְבַעֲנוּךָ הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְּרוּמָה׃ בַּמְּאֵרָה אַתֶּם נֵאָרִים
י וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים הַגּוֹי כֻּלּוֹ׃ הָבִיאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־
בֵּית הָאוֹצָר וִיהִי טֶרֶף בְּבֵיתִי וּבְחָנוּנִי נָא בָּזֹאת אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֵת אֲרֻבּוֹת הַשָּׁמַיִם וַהֲרִיקֹתִי
11 לָכֶם בְּרָכָה עַד־בְּלִי־דָי׃ וְגָעַרְתִּי לָכֶם בָּאֹכֵל וְלֹא־יַשְׁחִת
לָכֶם אֶת־פְּרִי הָאֲדָמָה וְלֹא־תְשַׁכֵּל לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר
12 יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאִשְּׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ
13 חֵפֶץ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס חָזְקוּ עָלַי דִּבְרֵיכֶם
14 אָמַר יְהוָה וַאֲמַרְתֶּם מַה־נִּדְבַּרְנוּ עָלֶיךָ׃ אֲמַרְתֶּם שָׁוְא עֲבֹד
אֱלֹהִים וּמַה־בֶּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ מִשְׁמַרְתּוֹ וְכִי הָלַכְנוּ קְדֹרַנִּית
טו מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְעַתָּה אֲנַחְנוּ מְאַשְּׁרִים זֵדִים גַּם־נִבְנוּ
16 עֹשֵׂי רִשְׁעָה גַּם בָּחֲנוּ אֱלֹהִים וַיִּמָּלֵטוּ׃ אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי
יְהוָה אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר
17 זִכָּרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ׃ וְהָיוּ לִי אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סְגֻלָּה וְחָמַלְתִּי עֲלֵיהֶם
18 כַּאֲשֶׁר יַחְמֹל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הָעֹבֵד אֹתוֹ׃ וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין
19 צַדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹהִים לַאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוֹ׃ ס כִּי
הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בֹּעֵר כַּתַּנּוּר וְהָיוּ כָל־זֵדִים וְכָל־עֹשֵׂה רִשְׁעָה
קַשׁ וְלִהַט אֹתָם הַיּוֹם הַבָּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא־
כ יַעֲזֹב לָהֶם שֹׁרֶשׁ וְעָנָף׃ וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ
צְדָקָה וּמַרְפֵּא בִּכְנָפֶיהָ וִיצָאתֶם וּפִשְׁתֶּם כְּעֶגְלֵי מַרְבֵּק׃
21 וְעַסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אֵפֶר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם
22 אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ ס זִכְרוּ תּוֹרַת
מֹשֶׁה עַבְדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְחֹרֵב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֻקִּים
23 וּמִשְׁפָּטִים׃ הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה הַנָּבִיא
24 לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃ וְהֵשִׁיב לֵב־אָבוֹת

v. 16 קמץ בזקף   22 v ז׳ רבתי

עַל־בָּנִ֗ים וְלֵ֥ב בָּנִ֖ים עַל־אֲבוֹתָ֑ם פֶּן־אָבֹ֕וא וְהִכֵּיתִ֥י אֶת־
הָאָ֖רֶץ חֵֽרֶם׃

הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה
הגדול והנורא׃

חזק

סך פסוקים של מלאכי חמשים וחמשה, סמן הל״ד׃
סכום הפסוקים של ספר תרי עשר אלף וחמשים, וסמן אכ״ל, וחצין לכן בגללכם
ציון (Micha 3, 12). וסדריו עשרים ואחד, וסמן אהי״ה. ופסקתותיו עשר, וסמן
ז״ג. וכתיביו וקריו שלשים ושש, וסמן ל״ו׃ שנות הספר שלש מאות ועשרים
ושבע שנים, מן עזיהו המלך עד השנה שבא אלכסנדר׃
סמן סדר שנים עשר נביאים ה״י עע״י מנ״ח צ״ח ז״ם׃

סכום הפסוקים של כל הנביאים תשעת אלפים ומאתים ותשעים וארבעה, וסמן
ט״ר צ״ד, וחצין ונשבת מבצר מאפרים (Jes. 17, 3)׃

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[De siglis Codicum quorum testimonia protulimus vide hujus editionis Praefationem].

Hosea.

1, 2 בְּהוֹשֵׁעַ Post hoc Prophetae nomen spatium intra lineam, quale סתומה nominatur, relictum est in B E 2. 3 et P. In Mas. parv. manuscr. expresse adnotatur: ב׳ וכ״ח פסוקין פיסקא במצעות h. e. bis reperitur בְּהוֹשֵׁעַ (hic et 2 Reg. 17, 4) atque hic versus libri Hoseae est unus de duodetriginta, quibus in mediis (post Athnach) spatium interjectum est. Hi XXVIII loci medio Piska insignes sunt Gen. 35, 22. Ex. 20, 14. Num. 26, 1. Deut. 2, 8. 5, 18. Jos. 4, 1. Jud. 2, 1. 1 Sam. 10, 11. 22. 14, 12. 19. 36. 16, 12. 19, 21. 20, 27. 23, 2. 11. 12. 2 Sam. 5, 19. 7, 4. 24, 10. 11. 1 Reg. 13, 20. Jer. 38, 28. Ez. 3, 16. Hos. 1, 2. 1 Chron. 17, 3. 2 Chron. 34, 26. In Masora typis exscripta nusquam exstat illorum versuum enumeratio. Cod. E 1. eam habet in Mas. magna ad Gen. 35, 22., sed valde corruptam et mancam. Nos eam accurate collatis compluribus codicibus fide dignis integravimus.

1, 3 וַתַּהַר sic cum Zakef magno, sequentibus Mercha et Tifcha in E. 3.

1, 4 יִזְרְעֶאל E 1. 2. 3. et J literae ע ubique Zere subjiciunt (יִזְרְעֵאל sicut יִשְׁמְעֵאל). At Kimchi (*Michlol* 207[a]) et Mose Punctator (in *Darche hanikkud*) Segol subjiciendum esse testantur.

1, 6 כִּי לֹא אוֹסִיף E 3. habet hosce accentus: כִּי לֹא־אוֹסִיף.

1, 7 בְּסוּסִים B adnotat: בסיפרא מוגה h. e. „sic scriptum in textu emendato",* non וּבְסוּסִים, uti habent nonnulli codd. et editio Brixiensis (*Brescia*).

* Singularis non indicat certum quendam codicem, nam si ita esset, codex nominatus esset (e. c. בסיני h. e. in cod. Sinaitico, בס׳ שמשוני in cod. Simsonis Punctatoris).

1, 9 לֹֽא־עַמִּי et לֹֽא־עַמִּי makkephata in E 3. sicut 2, 1. 25.
2, 1 אֱשֶׁר cum Kadma in bonis codd. et veteribus edd. Eodem modo 2, 2 בְּנֵי kadmatum est.
2, 3 וּלְאחוֹתֵיכם dupliciter plene. Masora adnotat: לית ומלא.
2, 5 וְשַׁתִּהָ defective sine Jod. Masora parva et impressa et manuscripta adscribit לית וחסר, itemque E 1. 2. et H.
2, 6 אַרֶחֶם cum Cheth segolato in E 3., adjecta nota: חד מן י״א פתחין באתנחתא; eandem praebet Masora parva impressa. Etiam Ex. 33, 19 hoc vocabulum pathachatis (סגול=פתח קטן): פתחין דספרא adnumeratur.
2, 7 הֹבִישָׁה defective sine Vav in Complut. itemque P et E 3. adjecta nota: כן כתיב. Idque recte teste Mas. parva, quae ad Joel 1, 12 לית מלא adnotat.
2, 8 גְּדֵרָהּ Literae He recte Mappik injiciunt Complut. Lombroso Jablonski et Michaelis, assentientibus codd. Hoc vocabulum pertinet masoretice ad septem paria vocum feminine exeuntium, quarum septenae singulari ָהּ, septenae plurali ֶיהָ terminantur (חד מעוט וחד רבוי), cf. Mas. magna ad Num. 5, 16. Itaque hoc גדרה non referendum est in numerum earum formarum femininarum, quarum Mappik excidit, de quibus Ewaldus agit § 21[f].
2, 12 וְאִישׁ לֹא־יַצִּילֶנָּה Tifcha Mercha. Sic recte JHP E 1. 2. 3.
2, 13 וְהִשְׁבַּתִּי cum Rebia, quapropter Gimel sequentis vocabuli dagessatum. Sic E 1. 3. HJP et edd. veteres.
2, 15 וַתַּ֫עַד Bibl. rabb. 1526. 1618 eaque sequens Norzi perperam וַתַּעַד scribunt.
2, 17 שָּׁמָּה Schin dagessatum in codd. convenienter regulae אתי מרחיק.
Ibid. וּכְיוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֶרֶץ Haec est genuina accentuum consecutio in FHJ E 1. 2. 3. Ven. 1518. 1521.
2, 18 וְהָיָה בַיּוֹם Sic H E 1. 3.
Ibid. וְלֹא־תִקְרְאִי לִי Mercha Tebir uti in H E 2. 3. et edd. veteribus.
Ibid. בַּעְלִי Ajin habet Scheba simplex quiescens praeeuntibus codd. in Complut. quemadmodum etiam formae בַּעְלֵיהֶן בַּעְלָה Cf. Jecuthielis *En hakore* ad Deut. 24, 4. Est. 1, 16 et Norzium.
2, 19 וְהֲסִרֹתִי dupliciter defective in codd. et edd. Nonnisi Ps. 81, 7 et 1 Chron. 17, 13. hoc vocabulum plene scribendum.

Scholion Raphaelis Basileensis h. l. in *Minchath schaj* additum non recte se habet.

2, 25 וְהוּא יֹאמַר Mercha Tifcha sicut in E 1. 2.

3, 1 אֱהַב Munach sicut in J E 1. 3.

4, 1 יֹשְׁבֵי defective sine Vav in Compl. aliisque edd. veteribus, adstipulantibus FH atque etiam B addita nota חסר; namque hoc ישבי non pertinet ad XXXVII plene scribenda.

4, 4 יוֹכַח cum Munach penultimae in E 1. 2. FH et Caph cum Metheg sive העמדה. Masora adnotat: לית בטעם. Cf. Heidenheimium in Praefatione ad Pentateuchum *Meor enajim* p. VII.

4, 6 וְאֶמְאָסְאךָ Vav habet Scheba in E 2. JPS atque Compl., Norzio quoque teste. Litera א ante suffixum ךָ vocali destituta est.

4, 7 נַפְשׁוֹ Nonnulli Codd. exhibent נַפְשָׁם, sed contra Masoram, quae hunc ipsum locum ad eos refert, in quibus נַפְשָׁם legendum esse suspicari ideoque facile falli possis (ג׳ מטעין בהון). Sunt tres loci: Hoseanus, Ps. 109, 31 et Iob. 31, 30.

4, 11 יַיִן Sic sine ו copulativo in edd. Compl. et Pisaurensi (*Pesaro*), itemque in 18 codd. Kennicott et 19 codd. de Rossi. Etiam Concordantiae et Kimchii Liber Radicum (sub radice זנה Codicis mei itemque Heidenheimiani) hoc vocabulum loci Hoseani tanquam copula carens adducunt atque abesse copulam diserte testatur Abenezra in comm. ad h. l. Masora quoque hoc יַיִן non refert in numerum eorum, quae Vav habent, atque etiam Gemara *Joma* 76[b] locum Hoseanum allegans יַיִן non וְיַיִן scribit.

4, 12 וַיִּזְנוּ In E 2. quasi mendum tollitur et substituitur וַיִּתְעוּ

4, 14 הַזֹּנוֹת semper sine ו mediae syllabae, excepto uno loco Prov. 20, 3.

4, 15 וְאַל־תָּבֹאוּ Ven. 1518. 1521. Basil. 1531 habent אַל־ sine Vav contra Masoram (vide 11, 9), quae iis versibus, in quibus idem vocabulum quater exstat, primum bis sine Vav copul., deinde bis cum eo, hunc Hoseae non adnumerat sed nonnisi unum locum, in quo אַל אַל וְאַל וְאַל deinceps se excipiant, agnoscit, scilicet Deut. 20, 3. Etiam in B אל posthac in וְאַל mutatum est, adjecta nota: אַל וְאַל וְאַל וְאל בפסוק.

4, 17 הַנַּח־ cum Gaja utriusque syllabae in libris emendatis sicut יִקַּח־ V. 11. Vide *Metheg-Setzung* § 44.

4, 18 הָבוּ cum accentu ultimae sicut אֵפוּ Ex. 16, 23.
4, 19 צָרַר cum Mercha penultimae (sec. regulam נסג אחור) et Metheg syllabae posterioris ut העמדה teste *Michlol* 80[a].
Ibid. מזבחותם plene cum ו plurali in BJ E 2. 3. Complut. itemque apud Norzium.
5, 1 ורשת פרושה Mercha Tifcha in codd. et edd. veteribus.
5, 2 ושחטה cum ש pathachato in plerisque codd. et edd. quemadmodum ובשחטם Ex. 23, 39., teste *Michlol* 16[b]. 37[b].
Ibid. שֵׂטִים cum ש sinistro; idem vocabulum Ps. 101, 3. סֵטִים scribitur, teste Masora.
Ibid. הֶעְמִיקוּ Syllaba prima literâ ע concluditur, quae Schebâ quiescens habet in Complut. auctoritate codicum. Eodem modo scribendum 9, 9. Jer. 49, 8, teste *Michlol* 70[b]. Cf. ad Jes. 7, 10.
5, 15 אלך אָשובה In F exstat haec Masorae parvae nota: לית. Etiam ad Mal. 3, 6., ubi Masora magna sex וְאשובה enumerat, hic Hoseae locus non ex numero est. Nota Masorae impressae ad Gen. 50, 5. vitiosa est.
6, 2 יחיֵנו cum solo Jod mediae radicalis in Complut. atque in B E 3. JPS. Idque recte. Cf. ad Ps. 143, 11.
6, 3 וכטל משכים cum Tifcha Mercha in BJP, et jure quidem. Infra 13, 3 edd. quoque usitatae eam accentuationem exhibent.
6, 9 וּכְחכי cum praepositione כ (non ב), teste Mas. fin. 25[a]. 28[b]. *Ochla ve-ochla* 39. Ceterum in E 1 recte Gerschaim: וכחכי־איש superscriptum est.
Ibid. חֶבֶר cum duplici Segol (vide Kimchii Librum Radicum). At n. propr. חֵבֶר in Jud. c. IV Zere habet in priori syllaba.
Ibid. יְרַצְּחוּ־שכמה per Makkef conjuncta in E 2. JP pariter ac יְשַׂמְּחוּ־מלך (7, 3). Sic duce Ben-Ascher, cujus haec punctationis ratio est.
7, 4 מְנָאפים Nun kamezatum (*Michlol* 65[a]).
Ibid. בּוֹעֵרָה plene et cum accentu penultimae in Complut. HF additâ Masorâ לית מלא ומלעיל, contra ac Jes. 34, 9. scribi oportet, ubi Masora בֹּעֵרָה postulat: לית חסר ומלרע. Hanc scriptionem tralaticiam esse evincitur etiam catalogo vocum tantummodo semel obviarum, quem Mas. fin. 14[b] col. 2 exhibet. Hic catalogus a litera ב (בא, בב, בג cet.) incipiens indeque literarum ordinem persequens post בְּהַשָּׁמַיִם ponit Hoseanum בּוֹעֵרָה. Frensdorff in *Ochla ve-ochla* No. 36 בֹּעֵרָה scribens, qua de causa hoc vocabulum afferatur, non perspexit.

7, 4 יִשְׁבֹּת defective in ed. Soncin., sicut omnes hujus futuri formae scribendae sunt. F h.l. habet notam לית (h. e. ἅπαξ γεγραμμένον).

7, 7 אֵין־קֹרֵא sine Vav copul. At Jes. 64, 6 teste Masora וְאֵין קוֹרֵא scribendum.

7, 8 עֻגָּה raphatum in codd. et edd. veteribus. Cf. ad Gen. 18, 6.

7, 9 זָרְקָה 3 fem. Kal in omnibus quae prodierunt textus recensionibus et interpretum commentariis. Attamen E 2 exhibet Pual זֹרְקָה adjectâ in margine nota critica זָרְקָה ס״א.

7, 15 יִסַּרְתִּי Edd. vulgatae exhibent זְרוֹעֹתָם cum ר munachato. Salman Hanau in libro accentuologico שערי זמרה sect. 3. § 4. hoc Munach inter exceptiones a regula refert. At neque Masora neque Punctatores hanc anomaliam noverunt. Est sphalma typographicum quod postquam irrepsit serpere coepit. Codd. non Munach, sed Metheg habent, et sic recte Basil. 1516.

7, 16 לַעְגָּם 'Ajin cum Schebâ quiescente et Gimel dagessatum in Compl. C. 1. E 1. 2. 3. JP atque etiam apud Norzium.

8, 3 יִרְדְּפוֹ, Ed. van der Hooght falso ירדפו.

8, 5 זָנַח עֶגְלֵךְ Mehuppach Paschta in E 1. 3 et recte quidem.

Ibid. נִקָּיֹן plene in omnibus edd. veteribus uti in J E 1. 2. 3, ubi adnotatur לית; adstipulatur Masora parva ms.

8, 6 וְהוּא E 3 habet hosce accentus: כִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא

8, 10 וַיָּחֵלּוּ E 3 copulam simplicem praebet: וְיָחֵלּוּ itemque B, sed refragante Masora, quae hanc vocem inter quatuor וַיָּחלו numerat. Neque si וְיחלו scribi oporteret, deesset in catalogo vocum a וְ incipientium quae tantummodo semel reperiuntur (Mas. fin. 29[b]).

Ibid. מְּעָט Mem dagessatum in codd. iisque praeeuntibus in Complut., non sec. regulam אתי מרחיק, sed ne לום עט legendo conjungas, cf. קוּמוּ צְּאוּ Gen. 19, 14.

8, 13 וַיֹּאכֵלוּ Nonnulla edd. exhibent וְיֹאכֵלוּ, sed contra Masoram, quae tantummodo tres locos 2 Reg. 4, 41. 42. 43. agnoscit, quibus ו hujus vocis mere copulativum est.

Ibid. יִזְכֹּר sine Vav in codd. et edd. veteribus. At 9, 9. Masora postulat plenam scriptionem יִזְכּוֹר.

8, 14 וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ makkephatum et munachatum in C 1. JP quemadmodum Am. 2, 2.

Ibid. ארמנתיה E 1. habet אֶת־ארמנתיה.

9, 1 יִשְׂרָאֵל׀ cum subsequente Pasek in B E 1. 3. JP propter concursum similiter sonantium אֶל et אֵל. Eodem modo v. 4 post לַיהוָה׀ *ladonaj* propter sequens *jaj-in.*

9, 6 כִּי cum Munach in E 3.

Ibid. קִמּוֹשׂ sic scriptum in E 1. 2. 3. FJP et B. Priorem syllabam dagessatam esse ait Parchon in Lexico s. v. רבה et literam postremam ש sinistrum (שׂ) esse testatur Simson Punctator in opere grammatico חבור הקונים, ubi vocabula per שׂ scribenda enumerat. Etiam Joseph Punctator in suo horum vocabulorum catalogo, qui in fine Halensis *Ochla veochla* et Erfurtensis Masorae parvae ms. reperitur (unde Paulus de Lagarde in Symmictis p. 144 ss. eum descripsit, at crebro falso lectum et intellectum*) scriptioni per שׂ suffragatur. Moses Algazi in שפת אמת et Tschelebi in שמאל ישראל (Constantinopoli 1723 et 1799. 8) hujus vocis inter sic scribendas obliti sunt. Ceterum cf. ad Jes. 34, 13.

9, 8 צֹפֶה sine Vav in codd. et ed. Soncin., contra ac scribi oportet Ps. 37, 32 et Cant. 7, 4., ubi Masora plenam scriptionem tuetur.

9, 9 יִפְקוֹד Nonnulli codd. per errorem habent וְיִפְקוד, vide Differentias Occidentalium et Orientalium.

Ibid. חטאתם sine Vav post Alef in E 1. 2. Complut. aliisque antiquis edd. Cf. Norzi.

9, 10 הֵמָּה E 3. adscribit Legarmeh ׀ הֵמָּה.

9, 13 הֹרֶג sine Vav in E 2. 3. P et Complut., etiam in B cum nota: חסר כתיב, et recte quidem; namque nonnisi Ez. 21, 16 hoc vocabulum teste Masora plene scribendum (vide אלין מלין מלאין ו״ו ולית דכותהון in Mas. fin. 27^b), ubi Masora parva adscribit: לית מלא. In Bibliis rabbinicis hoc quoque loco Hoseae adscriptum est ל׳ מל׳, at perperam, repugnantibus codd.

9, 14 תֵּן־ utrumque cum Zere in E 1. 2. 3. JP Complut. cf. *Michlol* 85^a.

---

* Falso legit והשהדנים (quod in Semiticis suis 1878 p. 8 repetit) pro והשהרנים (Jud. 8, 21. Jes. 3, 19), uti omnes ejus catalogi textus atque etiam Erfurtensis exhibent, scriptionis varietatem, quae prorsus inaudita est, excogitans; item falso לשון בו, quod sensu caret, pro לשון רבוי; falso כלישן פשתים pro כְּלֵי פשתים et ועמשים ולעמשא pro וַעֲמָשַׂי ולעמשא (1 Chr. 6, 10); compendium scribendi במ״א (בר מן אחד) non intellectum ad suam voluntatem in בענינא אחרינא mutavit; דילטור בגי׳ רכיל (h. e. דילטור per gematriam sive numero literarum computato idem est quod רכיל) transscripsit: דילטור בגיא הנם רכיל, excuso ex illo בגי׳ igne geennae.

10, 1 בִּקֵּק sine Vav in E 3. J, at Jes. 24, 1 plene. Mas. parva in F ad locum Jesaianum adnotat ב׳ ולית מלא, hic vero nil nisi ב׳ adscriptum est. Inde adnotatio typis excusa corrigenda est.

10, 9 חָטָאתָ sic feminine (non חָטָאתָ) in J. Confirmat hanc lectionem Raschi, et לית quod Masora adnotat eam postulat. Cf. etiam Norzi.

10, 10 וְאֶסֳּרֵם Samech habet Chatef Komez (*Michlol* 20[a]).

10, 14 יוּשַּׁד In E 1. adjecta est Masorae parvae adnotatio: לית מלא ודגש; item in Mas. parva ms. Cf. *Michlol* 146[a].

Ibid. שַׁלְמַן dupliciter kamezatum et ita quidem ut efferendum sit *'Sālemān.** Sic in E. 1. 2. 3. F et J itemque Complut.

Ibid. אַרְבֵאל cum Gaja apud Resch et Beth raphato in C 1. E 1. 2. FJP Complut. aliisque edd. veteribus. Sic et Norzi. Sic scribendum esse Jekuthiel in דרכי הנקוד et Simson in חבור הקונים expresse praecipiunt.

10, 15 בֵּיתְאֵל unum vocabulum in E 3. Cf. ad Gen. 12, 8.

11, 3 וְאָנֹכִי תִרְגַּלְתִּי Sic cum E 1. 2 interpungendum.

11, 6 מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם Silluk cum praecedente servo Meajla, teste Masora (v. Heidenheimii *Mischpete hateamim* 30[b]). Syllabam secundam cum codd. et Complut. defective scribi oportet.

11, 8 כִּצְבֹאִים Alef quiescit et Jod vice consonae fungitur. Sic in Complut. et codd. In F accedit nota לית ומלא i. e. hoc uno loco plene (cum Alef); in E 2. atque etiam B nota discrepat, sed eandem scriptionem postulat: כצבוים קרי.

11, 10 יֵלְכוּ E 3. formam pausalem יֵלֵכוּ exhibet; in E 2., qui ילכו habet, alios libros (ס״א) ילֵכו exhibere in margine adnotatur. Etiam in B ילֵכו scriptum erat, quod manus posterior in יֵלְכוּ mutavit.

Ibid. יִשְׁאָג cum Alef kamezato in B E 2. 3. J Complut. Lombros. convenienter Masorae (Mas. fin. sub r. שא p. 56[b]) et Kimchio in *Michlol* 20[a].

12, 2 אפרים cum Rebia in codd. et edd. veteribus.

12, 5 בֵּיתְאֵל unum vocabulum in E 1. 2. FJ. Vide supra 10, 15.

12, 9 לֹא־יִמְצְאוּ־לִי עָוֹן Sic se accentus excipiunt in libris emendatis ad unum omnibus.

---

* Cf. Schrader, *Die Keilinschriften u. das A. T.* (1872), qui illum שלמן eundem esse exstimat ac *Salamanu*, regem Moabitarum, quem Tiglatpileser II subditum sibi esse gloriatur.

13, 1 וַיֶּאְשַׁם Alef syllabam claudit, eodem modo in תֶּאְשַׁם 14, 1., vide *Michlol* 95[b] et Abenezrae *Safa berura* 18[b].

13, 2 כִּתְבוּנָם cum praepos. כ (non ב) in codd. et edd. veteribus, inter has Complutensi.

13, 5 תַּלְאֻבוֹת Sic scriptum in Complut. aliisque edd. veteribus, sic et in B E 1. 2. 3 ubi addita est nota לית וכתיב כן; item in Mas. parva ms.

13, 14 דְּבָרֶיךָ Aliquot codd. et edd. exhibent דְּבָרְךָ sine Jod, contra Masoram, quae hoc hujus loci vocabulum non adnumerat tredecim defective scribendis. Cf. Norzi ad Jud. 13, 12. Etiam commentarii veteres plenam scriptionem pro non dubia sumunt.

13, 15 אַחִים, E 3 H et Complut. exhibent אָחִים kamezatum. Sic Raschi quoque et Abenezra legerunt.

14, 3 אָמְרוּ, non וְאמרו, quod in aliquot codd. et edd. irrepsit. Hoc vocabulum a Masora non refertur in numero sex a Vav copulativo ordientium.

14, 7 יוֹנְקוֹתָיו dupliciter plene in edd. veteribus, assentientibus E 2. et F ubi adnotatur ב' א' חסר וא' מלא; aliter Ez. 17, 22., ubi primam syllabam defectivam esse his verbis praecipitur: ב' חד מלא. Cf. ad Ps. 8, 3.

14, 9 לַעֲצַבִּים Lamed pathachatum est in Complut. aliisque edd. veteribus, quae scriptio comprobatur auctoritate codicum E 1. 2. 3. FHJ.

14, 10 וְיָבֵן cum accentu in penultima et Metheg (מעמידה seu מאריך) ultimae, ne Zere negligenter corripiatur. Sic omnes libri emendatiores, cf. *Michlol* 80[a]. In E 1. caute notatur: כן בכל האספמיים הבי"ת בצרי ומאריך

Joel.

1, 5 וְהֵילִלוּ Syllaba media defectiva in BHFP E 1. 2. cum nota: לית וכתיב כן. Sic et in Mas. parva ms.

1, 11 שְׂעֹרָה sine Vav in FJPB E 2. 3. ex fide Masorae, quae hoc vocabulum ubique defective scribendum esse docet (כל לישנא חסר)

1, 16 הֲלוֹא plene in B E 3. P Complut. et ed. Manassis ben-Israel, et sic, teste Masora, ubique in libro Duodecim Prophetarum, excepto Am. 5, 20., cf. Norzi.

1, 17 מֶגְרְפֹתֵיהֶם, J et E 3. Mem praeformativo Chirek subscribunt; E 2 habet Segol, sed addita nota marginali: מִגרפתיהם ס"א. Kimchi in Lex. vocalem Segol tuetur.

1, 18 נֶאֶנְחָה Sic codd. quoad novimus omnes, sic et Complut. Contra Bragadinus (1615) et Lombrosus exhibent נֶאֶ֫חָה tanquam כתיב, alii נֶאֶנָחָה bis kamezatum, quibus lectionibus Masora refragatur.

1, 20 הַמִּדְבָּר Sic cum articulo in codd. Bragadinus 1678 et Norzius falso מִדְבָּר ediderunt. Vide *Ochla ve-ochla* 189.

2, 7 יְרֻצוּן sine Vav in B E 2. JP. Solummodo in v. 4 haec vox teste Masora plene scribenda.

Ibid. אָרְחוֹתָם Literae Alef Komez tribuunt E 1. 3. FH, sicut etiam Prov. 9, 15. Sic B quoque. Cf. Kimchium in Lexico s. r. ארח.

2, 8 יִפֹּלוּ J formam non pausalem יִפְּלוּ exhibet itemque E 2., sed adnotata lectionis varietate: ס"א יִפֹּלוּ

Ibid. לֹא יִבְצָעוּ In Bibl. rabbinicis adscriptum est יפה h. e. ita recte, sunt enim nonnulli codd. qui וְלֹא exhibent. Vide Norzium.

2, 13 וְנִחָם Cheth kamezatum, vide ad Jon. 3, 9.

2, 16 מֵחֲדְרוֹ Cheth pathachatum in E 2. cum nota: כן הוא (h. e. sic scribi oportet). In E 1. Cheth segolatum est, attamen cum nota כן ברוב הספרים ר' שמואל נקד מֵחֲדרו׃ (h. e. sic in plerisque codd., at R Samuel מֵחֲדרו scribit) Etiam in F adnotatum est: ס"א מֵחֲדרו (h. e. codd. alii Pathach exhibent). Vocem pathachandam esse docet Simson Punctator in libro suo חבור הקונים his verbis: ומצינו בספרי אספמיים יצא חתן מחֲדרו הח' פתח גדול, itaque praeeuntibus codd. Hispaniensibus. Haec scriptio per analogiam recta habenda est, namque a חֶדֶר flexione formantur בַּחֲדָרֵי, חֲדָרֵי, חֲדָרָה aeque ac חַבְרֵי a חֶבֶר, חַסְדּוֹ, חַסְדֵי a חֶסֶד, חַרְבִּי a חֶרֶב, חַבְלוֹ, חַבְלֵי a חֶבֶל (contra חֶבְלֵי a forma segolata secundi ordinis חֵבֶל derivandum).

2, 19 הַדָּגָן recte cum Paschta in E 1. 2. J, uti et Bragadinus, Lombrosus et Michaelis ediderunt. Vide *Torath emeth* p. 64.

2, 20 בָּאְשׁוֹ Beth habet Komez et Alef syllabam claudit ad similitudinem formae רָחְבּוֹ (*Michlol* 170[a]). At codd. fluctuant. In H E 1. et 3 בָּאֳשׁוֹ scriptum est et in E 1. adnotatur: *כך נקוד במכלול ומיכל ור' זלמן, itaque ad similitudinem formae תָּאֳרוֹ. Etiam F hujus scriptionis mentionem facit in margine.

---

* Quis sit ille מיכל (quod est שם חול sive nomen vernaculum pro nomine synagogali מיכאל), ignoramus. R. Salman est idem qui Jekuthiel Punctator, vide Zunz, *Zur Geschichte und Literatur* p. 115.

2, 24 הַגֳּרָנוֹת Gimel chatefatum in codd. Complut. aliisque veteribus edd. Item 1. Sam. 23, 1.

3, 1 ובנוֹתיכם plene cum Vav in codd. editionibusque veteribus sicuti בנוֹתיכם (4, 8), secundum Masoram, quae hoc vocabulum in libris Prophetarum ubique plene scriptum esse testatur.

Ibid. בחוריכם חזינוֹת Tifcha Mercha. Ita recte J E 1. 3.

3, 3 וְתִֽימֲרוֹת cum Jod primae syllabae in C 1. E 2. FP, ut Masora praecipit, cf. Norzi. Mem habet Chatef-Pathach in codd. et edd. veteribus.

4, 4 הַגְּמוּל Gimel raphatum in J, sicut Bragadinus quoque 1678 edidit, et recte quidem, ut ה interrogativum a ה articuli discernatur. Vide Am. 5, 25.

Ibid. עָלָי cum Kamez pausali apud Sakef, teste Masora, cf. *Michlol* 34[b].

4, 8 לִשְׁבָאיִם Alef quiescit et Jod vim consonae habet. Similiter פְּתָאיִם (*Michlol* 196[a]), cf. ad Hos. 11, 8. Kimchii commentarius ad h. l. depravatus est, ibi legatur oportet: תנועת היו"ד בחירק והאלף נחה.

4, 9 קִרְאוּ־ Kuf cum Gaja in codd. sicut 1 Reg. 21, 9

4, 10 כֹּתּוּ In E 1. adjecta est nota: כן נקד במקרא תרגום, ובכ"ד עברי נקד כְּתּוּ, qua כֹּתּוּ in Cod. hebraico Targum continente, כְּתּוּ in Cod. mere hebraico exstare traditur.

Ibid. ומזמֹרתיכם defective sine Vav in Complut., adstipulantibus E 3. JP. Mas. parva ms. notat: לית וחסר. Etiam B defectivam scriptionem postulat: חס וו בע באמצע.*

4, 14 המוֹנים utrumque plene cum Vav in Complut. Sic scribendum esse documento sunt JP E 1. 2. 3. et B ubi adscriptum est לית ומלא; idem notat Mas. parva ms.

4, 15 וכוֹכבים plene cum Vav in B E 2. JP Complut. et Norzi.

Amos.

1, 5 וְשִׁבַרְתִּי cum Paschta ultimae sicut Hos. 1, 5.

1, 10 ארמנוֹתיה plene, neque enim ad quatuor sine Vav scribenda (Jes. 34, 13. Hos. 8, 14. Am. 1, 7. 6, 8.) pertinet.

1, 11 בַחֶרֶב, J exhibet בְּחֶרֶב, sicut van der Hooght edidit, sed

* h. e. חסר ו"ו בעלמא באמצע. Illud בע ex בעלמא abbreviatum esse apparet ex nota masor. ad Lev. 26, 30 Pentateuchi Curtisiani; idem significare videtur quod „ut inter omnes constat.“

falso, namque non est in numero octo בְּ praefixum habentium (Mas. magna ad 1 Sam. 17, 45).

2, 9 מִפְּנֵיהֶם, Nonnulli codd. et ed. Soncin. offerunt מִפְּנֵיכֶם. At omnes antiqui interpretes legerunt מִפְּנֵיהֶם, uti exstat in B E 1. 2. 3. FHJPS

2, 11 לִנְבִיאִים dupliciter plene in codd. et melioris notae edd. Sic ubique in Terêsar, exc. Sach. 1, 5.

2, 13 הַמְלֵאָה Vide Delitzschii Comment. in Ecclesiasten p. 432.

2, 16 וְאַמִּיץ plene in codd. Tantummodo Jes. 28, 2 sine Jod scriptum est, teste Masora ad Iob. 9, 4.

3, 1 בְּנֵי. In B scriptum est בֵּית sed cum marginali emendante: בְּנֵי ג׳ ד׳ h. e. recta lectio (גרסה דוקנית*) est בְּנֵי. Namque Masora praecipit, in libro Duodecim usque ad Am. 3, 11 ubique בְּנֵי ישראל legi exceptis quatuor locis, ad quos hic Amosianus non pertinet (Mas. fin. 37b).

3, 4 מִמְּעֹנָתוֹ defective, ut in FH adnotatur: לית וחסר, itemque in E 1. et Mas. parva ms.: לית וכתיב כן.

3, 5 הַתִּפֹּל defective in codd. et edd. veteribus. Non refertur inter octo plene scribenda.

3, 10 הָאֹצְרִים Mercha ante Tebir. Par est יְשׁוֹטְטוּ 8, 12. Vide *Mischpete hateamim* p. 26b.

3, 11 וְהוֹרִד sine Jod in Complut. P E 1. 2. 3 cum nota: לית וחסר יו״ד; idem notat Mas. parva ms. J legit passive וְהוּרַד, cf. Norzium et Differentias Occidentalium et Orientalium.

3, 12 וּבִדְמֶשֶׁק cum ש dextero, ut testantur Abenezra, Parchon et tum in Lexico tum in comm. ad h. l. Kimchi. Cf. et Norzi.

3, 14 בֵּית־אֵל unum vocabulum in E 2. 3. item 4, 4. 5, 5. 7, 10. et ubique alias. Vide ad Hos. 10, 15.

4, 1 שמעו הדבר sic, non uti alias שמעו אֶת הדבר, teste Masora. In Venet. 1521 perperam hoc quoque loco אֶת additum est. In Venet. 1615 et Lombros. אֶת omissum est, sed tanquam קרי suppletur, quod item falsum est.

4, 2 בְּצִנּוֹת, Nonnulli codd. et edd. inserto articulo scribunt בַּצִּנּוֹת, contra Masoram, quae לית adnotat.

4, 7 אֶחָת, non אַחַת ut in quibusdam edd.; non est e numero

---

* Sic hoc scribendi compendium ג׳ ד׳ explicari oportet, non איכא דאמרי ut a Strackio in adnotatione ad Jes. 39, 4 Codicis Babylonici explicatur; nam litera prior non est Alef, ut ei visum est, sed Gimel.

sex apud Sakef pathachandorum, vide Masoram ad Ex. 16, 33. *Michlol* 208[b].

4, 13 וַיִּבְרָא defective in E 2. 3. PF cum nota: לית חסר. Accentus positus est in ultima. Sic recte E 3. JP, duce Masora, quae nonnisi unum וּבוֹרֵא Jes. 45, 7., cujus accentus retrocesserit, agnoscit.

5, 2 תּוֹסִיף dupliciter plene in codd. Complut. aliisque veteribus edd. Est unum de sex ita scribendis. Vide ad Ps. 61, 7.

Ibid. אֵין Mas. parva adnotat: יפה (h. e. sic recte), non וְאֵין uti Orientales scribunt.

5, 14 יְהוָה אֱלֹהֵי Kadma Darga in codd. et edd. veteribus.

5, 15 וֶאֱהָבוּ־ makkephatum in J, Codice Curtisiano et edd. antiquis.

5, 21 בְּעַצְּרֹתֵיכֶם Zade dagessatum (*Michlol* 4[a]). In E 1. et Mas. parva ms. addita est nota: לית ודגש.

5, 22 עֹלוֹת sine Vav primae in codd. et edd. veteribus, sicut ubique in libris Prophetarum, exceptis duobus locis Ez. 45, 17. Micha 6, 6., ubi עוֹלוֹת dupliciter plene scriptum. Vide Masoram ad Gen. 41, 3.

5, 25 הֲזְבָחִים He interrogativum Gaja habet (a dextra vocalis, ut in He interr. fieri solet) et Zajin sequens raphatum est in E 2. 3. C et Ven. 1518. 1521. Nissel. aliis. Simson quoque Punctator in חבור הקונים vocabulum ita lineolâ Gaja insignitum adducit.

6, 2 כַּלְנֵה Vide quae de hoc nomine ad Genesin p. 79. observavimus. Caf habet Gaja in CFP.*

Ibid. וּרְדוּ | גַת his cum accentibus in J E 3. Aliter Venet. 1518. 1521 ubi וּרְדוּ גַּת. Accentuatio vulgatarum edd. וּרְדוּ גַת־ fundamento caret.

6, 3 ותַגִּשׁוּן sine Jod in E 1. 2. 3. FJ Venet. 1518. 1521. Norziana, quam scriptionem confirmant F et Mas. parva ms. adjicientes notam: לית וחסר

6, 4 עֶרֶשׂוֹתָם plene in codd. et veteribus edd.

6, 13 הֲלוֹא Vide ad Joel 1, 6.

6, 14 אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת In Bibl. rabb. Basil. 1619 falso צְבָאוֹת.

---

* Gaja vocalem exstinctam indicat, quo confirmatur id quod Frider. Delitzsch, *Chaldäische Genesis* p. 293, ait, hoc nomen assyriace *Kul-unu* sonuisse, cf. quae de scriptione nominis סַרְגוֹן ad Jes. p. 71 et Iobum p. VII observavimus.

6, 14 אֹתְכֶ֔ם cum Sakef recte in E 1. 2. J

7, 13 וּבֵֽית־אֵ֗ל cum Rebia in C 1. Sakef vulgatarum edd. contrarium est Masorae ad Gen. 35, 16. Vide etiam ad Gen. 12, 8.

7, 14 אָֽנֹכִי unum de iis, quae extra pausam accentum habent in penultima (vide Masoram ad Gen. 3, 10).

8, 8 הַעַל־ makkephatum in E 1. 2. 3. sicut הַעַל־כֵּן (Hab. 1, 17.) הַעַל־אֵלֶּה Jes. 64, 11. Jer. 5, 29. 9, 8.

8, 13 הַבְּתוּלֹת recte sine Vav ultimae in B E 3. JP Compl. Ven. 1518. 1521. Norzi. Cf. ad Ps. 45, 14.

8, 14 בְּאֵר cum Munach in CJ et recte quidem auctore Punctatore Jekuthiel in *En hakore* ad Gen. 21, 14.

9, 1 וּבְצָ֫עַם Milel atque Zade kamezatum, Ajin pathachatum. Etiam וַהֲרָגָתַם v. 4 Milel est, Gimel kamezatum, Tav pathachatum, vide *Michlol* 30ᵇ, 33. Mas. ad Ex. 18, 8.

9, 6 מַעֲלֹתָו sine Vav et sine Jod in J sicut Ez. 40, 6.

Ibid. הַקֹּרֵא defective in CJ Compl. et edd. emendatis. Masora hanc vocem 5, 8., sed non hujus loci decem plene scribendis adnumerat.

9, 11 הַהִ֗וא cum Rebia recte in JHF et edd. veteribus.

9, 15 אֲשֶׁר cum Munach velut in CHJP.

Obadia.

1 מֵאֵת יְהוָ֗ה Munach Rebia in E 1. 2. 3. FHJ idque recte.

3 יוֹרִדֵנִי sine Jod hiphilico in C E 1. 3. P Complut. In B addita est nota: חסר יו״ד. Assentit Masora parva ms.: כן כתיב.

5 אִם־גַּנָּבִים בָּאוּ Kadma Mehupach in H idque recte ut e *Michlol* 111ᵇ apparet.

Ibid. שׁוֹדְדֵי plene in JB et P cum nota: לית מלא; sic Norzi quoque.

6 מִצְפּוּנָיו plene cum Vav schurekato in E 1. 2. FH Soncin.

7 עַד־ E 3. exhibet עַד ׀

11 עָמָדְךָ Kamez methegatum in plerisque codd. et melioribus edd. Cf. Norzi. Haec lectio confirmatur Masorae quoque parvae ms. testimonio. In E 1. adnotatur: כן נקד במכלול ובמקרא תרגום ומיכל כולם נקדו עֲמָדְךָ

16 תָּמִיד Aliquot codd. et ed. Soncin. per errorem exhibent סָבִיב (cf. Eliae Levitae *Masoreth hamasoreth* II c. 8 extr.). Etiam in F scriptum erat סָבִיב, sed postmodo substitutum

תָּמִיד, adjecta nota: כן הוא. E 1. adnotat: בספרים ישנים במקרא תרגום מיכל משה ר׳ יעקב כולם מוחקים סביב וכותבים תָּמִיד

20 הַחֵֽל־ Zere methegatum, vide *Metheg-Setzung* Cap. 1. § 11. In E 3. vicem Methegi implet Munach: הַחֵ֣ל

21 מוֹשִׁעִים sine Jod medio in codd. et edd. veteribus. Aliter Neh. 9, 7., ubi, teste Masora, dupliciter plenum. Consentit H: ב׳ דין חסר; in B explicatius: ב׳, ועלו מושעים כתיב, וכרחמיך מושיעים כתיב

Jona.

1, 3 לברוח plene in F ut praecipit Masora ad Ex. 36, 33. Mas. fin. p. 18 (cf. Frensdorff, *Masoret. Wörterb.* p. 39).

1, 5 ויטִלו defective. Masora et ms. et typis excusa adnotat: לית וחסר.

Ibid. את־הכלִים In F et codice Haftararum quem possideo sic interpungitur: את־הַכֵּלִ֤ים אֲשֶׁר־

1, 7 גּורלות Gimel dagessatum sec. regulam אתי מרחיק.

1, 8 ארצְךָ Sic in E 1. 2 et cod. Haftararum.

1, 11 מה־נַּעשה cum Munach. Vide ad Jes. 28, 18.

1, 14 אָנָּה aeque ac 4, 2 cum He pro Alef (אָנָּא) atque ut semper ubi exclamantis est cum accentu ultimae. Metheg priori adjectum Kamez producendum indicat. Vide *Metheg-Setzung* Cap. 1. § 17.

Ibid. כִּי cum Jethib in E 1. et codice Haftararum, uti recte veteres ediderunt, pariter ac Gen. 30, 26.

2, 3 לִי Lamed sine Dagesch in codd. omnibus, sicut etiam 4, 9. et לָךְ 4, 4. In Bibl. rabb. adnotatur: כלהון רפין. Cf. *Thorath emeth* p. 29 not.

2, 7 בְּרִחֶיהָ sine Jod medio. Masora parva tum ms. tum excusa adnotat: לית כתיב כן; eadem nota reperitur in E 2. et cod. Haftararum.

3, 9 ונִחַם Cheth pathachatum. Est unum de sex formis hujus verbi vocales perfecti habentibus. In B sic recensentur: נִחַם וְנִחַם ו׳ פתחין, וסמן אמנון (2 Sam. 13, 39) פרעה (Ez. 32, 21), זאת (Am. 3, 7) זאת (7, 6) ציון (Zach. 1, 17) האלהים וכל ישעיה כוותה (Jon. 3, 9). Cf. Norzi ad Joel 2, 13.

4, 6 יְהוָ֣ה cum Munach in E 2. 3. HJ et codice Haftararum.

4, 10 חַסְתָּ In B et E 3. adjecta est nota: לית וחסר h. e. non חַסְתָּה, ut in nonnullis codd. scribitur et Soncinas edidit.

4, 11 מְשְׁתֵּים־ Mem methegatum et Schin raphatum. Masora adnotat: לית שי״ן רפה. Cf. Kimchi in comm. et *Michlol* 156. Codex Haftararum literae שׁ Chatef pathach impertit (מְשֲׁתֵּים) convenienter sententiae Simsonis in חבור הקונים.*

Micha.

1, 1 אֲשֶׁר חָזָה Munach Sakef, ut recte in edd. veteribus. Sic E 1. 2. J.

1, 2 הַקְשִׁיבִי אֶרֶץ Mercha Tifcha in E 1. 2. 3.

1, 3 מִמְּקוֹמוֹ plene in BC E 1. 2. P Soncin. Complut. Non habetur in numero sex defective scribendorum, vide Masoram ad Ezr. 1, 4.

1, 10 לְעַפְרָה E 3. adnotat: לית פתח עין, B: לא מפיק ה״א.

1, 11 בֹּשֶׁת Beth raphatum consensu codicum. Vide ad Iob. 32, 10.

1, 15 עַד cum Rebia in C 2. E 1. 2. J. Cf. Norzi.

1, 16 כִּי גָלוּ cum Mercha, itaque non makkephatum in JP.

2, 1 וּפֹעֲלֵי cum Mercha penultimae sec. regulam נסג אחור in CJ et edd. veteribus velut Norziana.

2, 2 אִישׁ sine Vav copul. in Soncin. Venet. 1518. 1521. Lombros. Pisana aliis. Ita B E 1. 2. 3. et plerique codd. (36 Kennicotiani, 24 Bernardi de Rossi), neque aliter legerunt translatores veteres. Etiam Kimchi testatur copulam abesse.

2, 3 אֲשֶׁר cum Telischa parvo in E 1. 2. 3. et edd. veteribus.

2, 6 תַּטִּפוּ defective pariter ac יַטִּפוּ in P E 1. 2. 3. Utrique adscribitur: לית וחסר. Sic etiam B et Masora parva ms.

2, 7 הֲלֹךְ defective in B E 1. 2. Neque enim numeratur in undecim plene scribendis librorum propheticorum.

2, 10 טָמְאָה Teth cum Kamez methegato in E 1. 2. F Lombros. Norziana, quae est Abenezrae quoque et Kimchii (in comm. et sub r. עבר) lectio. Attamen E 3. scribit טֻמְאָה. Ita scriptam Raschi hanc vocem ante se habuisse videtur. Tertiam lectionem E 2. in margine adnotat: ס״א טָמֵאָה. Sic Venet. 1518. 1521.

2, 12 תְּהִימֶנָה sine Jod ante Nun et id ipsum raphatum optimo-

---

* Sagacissime de hujus numeralis origine atque scriptione Babylonica et Tiberiensi egit Frid. Philippi in DMZ XXXII. p. 21 ss.; ibi etiam de varia scriptione illius משתים latius et uberius disserit p. 85. 89. 91. 97.

rum codd. consensu, ita ut sit 3 pl. fem. E 3. exhibet תְּהִימֶנָּה cum nota תהימינה קרי.

3, 11 הֲלוֹא plene cum Vav in codd. itemque v. 11. Vide ad Joel 1, 16.

4, 1 עָלָיו Cod. de Ross. 782 adnotat: יפה (h. e. recte), ne quis perperam scribat אֵלָיו sicut Jes. 2, 2. Vide illic חלופי קריאה p. 86.

4, 3 לֹא־יִשְׂאוּ In F adjecta est haec Masorae parvae nota: לית h. e. nonnisi hoc uno loco sic conjunctum. Etiam Mas. fin. p. 42 hoc par vocum unicum esse testatur.

4, 8 וּבָאָה unum de undecim qui accentum habent in ultima (Mas. fin. 15 b).

4, 9 הַמֶּלֶךְ ׀ אֵין his cum accentibus recte in E 2. 3.

4, 13 קוּמִי ׀ cum Legarmeh in H. Peculiaris est accentuatio codicis E 3: קוּמִי וָדוֹשִׁי בַת־צִיּוֹן.

5, 4 יָבוֹא plene ex fide codicum. Non adnumeratur septem defective scribendis librorum propheticorum.

5, 5 נִמְרֹד defective in JP, quemadmodum hoc nomen ubique scribitur excepto uno loco 1 Chron. 1, 10.

Ibid. בִּגְבוּלֵינוּ plene cum Jod plurali in C E 1. 2. 3. J Soncin. Complut.

5, 9 וְהָיָה בַיּוֹם Kadma Mehupach in E 3. J sicut Hos. 2, 18.

6, 2 מֹסְדֵי sine Vav primae radicalis in Complut. Masora adnotat: לית חסר; eandem scriptionem confirmat B: חסר כתיב בעלמא.

6, 3 עַמִּי recte cum Sakef in E 1. 2.

Ibid. עֲנֵנִי recte cum Tifcha et בִּי dagessatum in B E 1. 3. FJ.

6, 5 מַה־יָּעַץ cum Rebia in codd. et castigatis edd. Peculiarem scriptionem exhibet E 3: מַה־יָּעַץ בָּלָק מֶלֶךְ־

Ibid. לְמַעַן, C et J alio accentu: לְמַעַן.

6, 8 וְאַהֲבַת־ makkephatum in E 2. 3. FJ.

6, 13 הֶחֱלֵתִי sine Jod tertiae radicalis in Soncin. sicut in E 3. In E 2. החליתי scriptum erat, sed Jod expunctum.

Ibid. חַטֹּאתֶךָ sine Vav et Jod plurali in Soncin. Complut. et plerisque codd. F adnotat: לית חסר; Masora parva ms.: חטאתך לית כתיב כן; B: חסר דחסר. Cf. ad Jes. 44, 22.

6, 15 יַּיִן Jod dagessatum sec. regulam דחיק. Masora ms. docet, hoc vocabulum ter ita dagessatum reperiri: h. l., Jer. 35, 6. Prov. 23, 11.

7, 1 אַלְלַי cum accentu penultimae, contra ultimae Iob. 10, 15: אַלְלַי

7, 1 כְּאָסְפֵּי Pe dagessatum in JP ad exemplum formarum מִסְפַּלְתָּה, רָהְבּוֹ.

Ibid. לֶאֱכוֹל plene in codd. Complut. Venet. 1518. 1521, ut praecipit Masora.

7, 2 חֵרֶם. Masora ad hanc vocem adnotat: ב׳ סוֹף פסוק h. e. bis reperitur in exitu versus (hic et Mal. 3, 24). Auctore Kimchi (in *Michlol* 167[b]. 168, et Lexico r. חרם) solo hoc loco syllaba prior Zere habet, ubique alias Segol (חֶרֶם). At omnes nostrae editiones exhibent חֵרֶם, quod confirmat Ben Bil'am (in *Taame hamikra*), hanc proponens regulam: כל שאין יכול לבוא באתנחתא וסוף פסוק בקמץ גדול לא יתכן לתחלת התיבה להיות כי אם בצרי וסופה בסגול כמו אֵפֶר חֵרֶם חֵלֶק וכו׳

7, 3 שֹׁאֵל defective in codd. et edd. veteribus sicut omnibus omnino locis.

7, 4 עַתָּה תִהְיֶה Tifcha Mercha in E 1. 3. J idque recte.

7, 9 אֶרְאֶה, E 1. 3. habent וְאֶרְאֶה, repugnante Masora, quae hanc vocem quinque a Vav copul. incipientibus non adnumerat.

7, 10 וְתֵרֶא Milra cum Zere ultimae in E 1. 2. J Complut., sicut Kimchi quoque in comm. testatur. Masora adnotat: לית ומלרע. Eodem modo תֵּרֶא (Sach. 9, 5). Cf. ad Gen. 41, 33.

Ibid. אֱלֹהָיִךְ In Venet. 1518. 1521. atque etiam J per errorem אֱלֹהֶיךָ. Masora habet hanc vocem inter sex יְיָ אֱלֹהָיִךְ (Mas. magna ad Jer. 2, 19).

Ibid. תִּרְאֶינָּה Nun dagessatum teste Masora, cf. *Michlol* 22[a].

Ibid. לְמִרְמָס kamezatum ex communi codicum et edd. veterum testimonio.

7, 12 יָם In E 1. et Masora parva ms. addita est nota: ג׳ קמץ, scilicet h. l. Ps. 65, 6. Iob. 28, 14.

7, 16 אָזְנֵיהֶם. Soncinas edidit וְאזניהם. Sic E 3. itemque E 2., sed adjiciens in margine „פליגא" (h. e. controversum). Etiam in B prima manu scriptum erat ואזניהם, attamen Vav obliteratum. Masora nostra tuetur אזניהם adscribens לית. Sic citatur a Kimchio in *Michlol* 22[b] et Lex. r. חרש. Vide praeterea Differentias Occidentalium et Orientalium.

7, 17 מִמִּסְגְּרֹתֵיהֶם h. l. defective sine Vav velut in Complut., contra Ps. 18, 46. plene, ut praecipit Masora in F atque etiam Mas. parva ms.

7, 19 יִכְבֹּשׁ defective in Complut. sicut in CJP atque E 3. ubi adscriptum est: כל לישנא חסר. Cf. Norzi.

Ibid. וְתַשְׁלִיךְ defective in E 3. Masora parva ms. adnotat: לית וחסר.

7, 19 בִּמְצֻלוֹת sine Vav medio in BCJP. In Bibl. rabbinicis exstat nota: לית וכל ממצֻלות כוותה.

Ibid. כָּל־חַטֹּאתָם Mas. parva adnotat: מטעין בה ספרי, sunt enim librarii (velut E 1.) oscitanter אֶת־כָּל־חַטֹּאתָם scribentes.

Nahum.

1, 1 הָאֶלְקֹשִׁי plene cum Vav in B C 1. E 1. F Soncin., adstipulante Masora parva ms.: לית ומלא.

1, 3 בְּסוּפָה cum Samech minusculo ex praecepto Masorae.

1, 10 אֻכְּלוּ cum Sakef magno in E 1. 3. idque recte.

1, 12 נָגוֹזּוּ plene cum Vav ante Zajin dagessatum. F addit notam: לית ומלא.

2, 4 גִּבֹּרֵהוּ sine Jod plurali, teste *Michlol* 161[b]. Ita ediderunt Soncinas et Menasse ben-Israel, auctoritatem multorum codd. et Masorae parvae ms. secuti.

Ibid. וְהַבְּרֹשִׁים sine Vav in Complut. sicut P E 2. 3. cum nota: לית וחסר

2, 6 בַּהֲלוּכָתָם Sic in textu scribi oportet, קרי hujus כתיב est בַּהֲלִיכָתָם. Haec vox pertinet ad eas, in quibus Vav scribitur, Jod legitur (Mas. fin. p. 34. *Ochla ve-ochla* 81). Orientales in ipso textu ponunt בַּהֲלִיכָתָם. Editiones quae בהלכותם tamquam כתיב exhibent emendandae sunt.

2, 8 מְתֹפְפֹת dupliciter defectivum in E 1. 2. 3. P Complut., assentiente Masora parva ms.

Ibid. לִבְבֵהֶן sine Jod plurali in Complut., vide *Michlol* 164[a].

2, 10 קֵצֶה Kuf segolatum in C 2. E 1. J pariter ac 3, 3. 9. Vide ad Jes. 2, 7.

2, 11 וּפֵק defective in edd. melioribus, praeeuntibus codd., in quibus adnotari solet: לית וחסר.

2, 13 וּמְעֹנֹתָיו sine Vav et radicali et plurali in codd. cum nota: לית וחסר דחסר. Cf. ad Iob. 37, 8.

2, 14 מַלְאָכֵכֵה B adnotat ‎ל‍ֵ‍ֵ (h. e. nusquam alias cum duobus Zere sic se excipientibus). Vide Kimchii *Michlol* 160[b] et Lexicon r. לאך.

3, 5 מַעְרֵךְ Ajin syllabam claudit in codd. Sic Norzi quoque edidit.

3, 7 ינוד לָהּ Aliquot codd. (quibuscum facit Soncin.) habent ינוד לָךְ. Attamen J tuetur לָהּ plerarumque edd.; item E 1. cum nota לית. Sic et Mas. parva ms.; etiam in Bibl. rabbinicis adscriptum est: בספר מוגה (h. e. sic textus emendatus).

3, 17 וְנֹדַד sine Vav in B E 1. cum nota: לית וחסר; idem reperitur in Mas. parva ms. Daleth pathachatum est in plerisque libris convenienter Masorae quae כ̇ adnotat. Vide Kimchium in comm. et *Michlol* 110[a].

3, 18 נָמוּ Milra, teste *Michlol* 111[b].

Ibid. נָפֹשׁוּ Schin non dagessatum in edd., assentientibus plerisque codd. Masora parva et manuscripta et excusa adnotat: לית וחסר (itaque a verbo cavo פוש). At E 1. scribit נָפֹשּׁוּ (a v. geminato פשש) idque urget addita nota: לית ודגש שי"ן.

Habacuc.

1, 1 חֲבַקּוּק, E 3. exhibet חֲבָקוּק sicut Complutenses ediderunt.

1, 2 רִיב וּמָדוֹן his cum accentibus in libris emendatis. Est unus de quatuordecim locis, in quibus Mercha duplex ante Tifcha positum est.

1, 5 כִּי יְסֻפָּר cum Mercha in JP.

1, 6 לֹּא־לוֹ cum Makkef et Dagesch orthophonico prioris Lamed in CP Complut.; eodem modo 2, 6. Haec scribendi ratio est Ben-Ascheri propria. In P hanc dagessationem expressis verbis commemorat Masora magna ad Prov. 26, 17. Cf. etiam quae Lonzanus dicit ad Gen. 38, 9.

1, 8 וְחַדּוּ, וְקַלּוּ utrumque cum accentu ultimae, vide *Michlol* 142[a].

1, 13 רָע Vide nostram Jesaiae editionem p. 87.

1, 14 מֹשֵׁל defective. Non referendum ad quatuordecim plene scribenda, vide Masoram ad Koh. 9, 17.

1, 15 הַעֲלָה unum de viginti quinque anomalum Zere continentibus, vide Mas. fin. p. 54. *Michlol* 128[b].

1, 17 הַעַל־כֵּן makkephatum in FJ. Vide ad Am. 8, 8.

2, 3 וְלֹא יְכַזֵּב cum Vav copul., contra Prov. 14, 5. לֹא יכזב. Hi duo loci pertinent ad ea paria in quibus לֹא et וְלֹא alternant (Mas. fin. p. 42).

Ibid. חַכֵּה־לוֹ Lamed non dagessandum. Sic recte, fundamento codicum nixi Hartmann, Menasse ben-Israel, Norzi, Michaelis.

Ibid. לֹא יאחר pariter ac Deut. 7, 10. Falso aliquot codd. וְלֹא יאחר.

2, 5 בֹּגֵד defective in E 1. 2. sicut Prov. 22, 12. Utrique Masora ms. addit notam: ב׳ חסר.

2, 7 וְיִקְצוּ Nonnulli codd. atque Complut. scribunt plene וְיִיקְצוּ (similiter וְיִיגְעוּ v. 13.) repugnante testimonio Raschii, Abenezrae et Kimchii (*Michlol* 106[b]). Chajug diserte monet:

היו״ד שהוא במלת וְיָקְצוּ מועמד בהארכה (Metheg) להורות שאחריו יוד נעלם. Cf. Norzius quoque et Parchon r. יקץ.

2, 8 יְשַׁלֵּךְ Schin pathachatum in J Complut. aliisque edd. veteribus, quod Abenezra quoque et Kimchi comprobant.

2, 9 מִכַּף־ makkephatum in JP idque recte.

Ibid. רָע kamezatum in C 2. F Complut. Item Zeph. 3, 15. Haec duo רָע non sunt in numero pathachandorum.

2, 16 אָתָּה cum accentu ultimae in JF E 1. 2. 3. absque nota. In Bibl. rabbinicis falso adscriptum est: י״ד בטעם לעיל. Falso, namque hoc אתה non est in numero viginti sex cum accentu penultimae enuntiandorum (Mas. fin. 13[b]. Cf. de computatione Heidenheim in comm. שום שכל inscripto ad Gen. 22, 12).

Ibid. וְהֵעָרֵל He cum Zere imperativi niphalici. Falso Venet. 1518. 1521. Segol adscribunt; הֶעָרֵל (1 Sam. 17, 26) nomen est cum articulo, qua de re Ben-Bilam agit in טעמי המקרא sect. 7. apographi mei. Masora parva Pentateuchi Curtisiani ad Lev. 26, 41 adnotat: כלה״ין פתחין במ״א שתה גם אתה וְהֵעָרֵל

3, 6 הֲלָכוֹת sine Jod, teste Masora ad Ps. 68, 25. Huic scriptioni innititur Haggada in tractatu *Megilla* 28[b] et *Nidda* versus finem.

3, 13 לְיֵשַׁע Cod. Haftararum adnotat: בּ׳.

Ibid. רֹאשׁ Resch dagessatum sec. regulam אתי מרחיק in CF et Cod. Haftararum. Huic scriptioni Kimchi quoque in *Michlol* 63[b] et Simson Punctator in חבור הקונים patrocinantur.

3, 14 בְּמַטָּיו Beth dagessatum in E 2. 3. FH Compl. convenienter regulae de vitanda adspiratione in בְּמ et בְּפ, de qua egimus in Praefatione Psalterii Hebraici atque Latini (1874) p. IX not. 6.*

3, 16 יְגוּדֶנּוּ defective cum Kibbuz teste Masora ad Gen. 49, 19.

3, 17 תִפְרָח Resch kamezatum, vide *Michlol* 19[b].

3, 19 בִּנְגִינֹתָי sine Vav plurali in Soncin. praeeuntibus plerisque codd., etiam nostro Haftararum. E 1. addit notam: לית כתיב כן, idem adnotat Mas. parva ms. Ita scribendum esse docet Mas. magna ad Ps. 4.

---

* Hoc Psalterium exhibet textum translationis Hieronymianae qualis a Martianaeo et Vallarsio editus est. Lagardiana ejus textus recensio posterius prodiit. Caput propositi nostri erat masoretica hebraici textus recensio, quae licet non omni labe immunis tamen perfectior esset quam ad nostram usque memoriam ulla.

Zephania.

1, 4 אֶת־שֵׁם non וְאֶת־שֵׁם uti per errorem in aliquot codd. Etenim praemisso וְ teste Masora nonnisi Gen. 41, 52. Num. 17, 18. Ez. 20, 39. 39, 7 exstat.

1, 6 בִקְשׁוּ cum ק raphato in codd., ed. Norziana, alias. Omnes hujus verbi formae piëlicae habent קְ raphatum, excepto solo imperativo בַּקְּשׁוּ, id quod diserte praecipit Jekuthiel in *En hakore* ad Ex. 4, 19 et in *Darche hanikkud* in capite de dagessatione. Regula quam tradit haec est: כל בִקְשׁוּ יְבַקְשׁוּ תְּבַקְשׁוּ מְבַקְשִׁים וכל לשונם בהיות הקו"ף בשב"א היא רפויה ונאום פרחון שרפיונם להקל, ומורי אמר בַּקְּשׁוּ הקוף דגושה ומנהון ז׳ בקריה. Cf. Mas. magnam ad Zeph. 2, 3. et Mas. parvam ad 1 Chr. 16, 21.

1, 16 הַבְּצֻרוֹת Syllaba postrema plene scripta in C E 1. 2. FJP et edd. melioribus.

1, 17 וַהֲצֵרֹתִי Milra in B E 1. 2. Semel modo Jer. 10, 18 accentus positus in penultima, auctore Kimchio in comm. et in Lexico s. r. צור.

Ibid. וּלְחֻמָם Mem raphatum est, adjectâ nota לית וחסר. Sic etiam CP E 2. 3 ubi nota aliter se habet: ב׳ וחסר. Mas. parva ms. adscribit: לית ורפי; B: ל׳.

1, 18 וּבְאֵשׁ קִנְאָתוֹ his cum accentibus recte in C 2. J.

2, 1 וָקֹשּׁוּ cum שׁ dagessato sine ו praecedente in H E 1. 2. 3 (addito לית), itemque in Mas. parva ms. et edd. veteribus, a v. קשש sec. formam סֹבּוּ, שֹׁמּוּ (*Michlol* 143[a]).

2, 2 כְּמֹץ defective in codd. et edd. antiquioribus.

Ibid. אַף־ bis in hoc v., semel in sequente, omnia makkephata in codd.

2, 4 תֵּעָקֵר Nonnulli codd. velut J, exhibent Piël תְּעַקֵּר, contra Targ. et Kimchii Lex. Etiam Masora adnotat לית, unde sequitur (cf. Jos. 11, 6), eam Niphal poscere.

2, 9 גוֹיִ cum Chirek suffixi defective scripti. Mas. parva ms. adnotat לית וחסר.

2, 14 קָאָת utraque syllaba kamezanda, vide ad Jes. 34, 11.

2, 15 מַרְבֵּץ E 2. adnotat, lectionem variare: ס"א מִרְבַּץ

3, 1 מֹרְאָה sine Vav in C 1. 2. B E 2. 3. FJP Complut.

3, 4 פֹּחֲזִים defective in Complut. ex fide codicum.

3, 7 אָמַרְתִּי cum Rebia in E 3. J et edd. veteribus.

3, 11 עֲלִילֹתַיִךְ sine Vav plurali in Venet. 1518. 1521. Confirmatur notatione codicum FP et Mas. parvae ms.: לית חסר ו׳

3, 13 בְּפִיהֶם Beth dagessatum, item בְּפִיהוּ (Mal. 2, 6) sec. regulam בְּפ, vide ad Hab. 3, 14.

3, 15 תִירָֽאִי cum Jod radicali prioris syllabae methegatae in Complut. B C 1. 2. E 1. 2. JP itemque Norzi. Cod. de Ross. 413 adnotat כן בהללי (h. e. sic in Hilleliano).

Ibid. רָע kamczandum. Sic in Complut. C E 1. 2. FP. Vide ad Hab. 2, 9.

3, 18 עָלֶיהָ In F et E 2. adnotatur, in textu exactissimo (במדויק) reperiri עָלַיִךְ; in B revera sic manus posterior correxit. Notatu dignum est, Chaldaeum hanc lectionem reddere videri. At Raschi, Abenezra et Kimchi in comm. lectionem quam recepimus tuentur.

Haggai.

1, 8 וְאִכָּבְדָה Alef chirekatum in J atque ita ediderunt Complut. Athias Clodius Reineccius Majus Opitius. Masora nullum discrimen scriptionis inter h. l. et Ex. 14, 4. 17 agnoscit.

1, 9 וְהִנֵּה Munach in C E 1. 2. 3. JP.

1, 12 שַׁלְתִּיאֵל E 3. h. l. atque v. 14. et 2, 2: שַׁאֲלְתִּיאֵל scriptum exhibet cum Alef raphato s. quiescente.

1, 14 ואת־רוּחַ cum Sakef magno in J idque recte.

2, 10 אֶל־חַגַּי Sic edd. veteres velut Soncin. Venet. 1518. 1521. Basil. 1536 et plerique codd., in his E 1. 3. P et B, ubi Mas. parva adnotat: ב׳ לתשיעי שנית h. e. אֶל־חַגַּי bis exstat: in versu לתשיעי (hîc) et שנית (v. 20). Sunt vero libri בְּיַד־חגי exhibentes, quae erat lectio codicis Hilleliani, ut ex nota de Rossiani 575 cognoscitur: בהללי בְּיַד ובספרים, ישנים אֶל.

2, 12 הֵן ׀ unus de undecim locis, in quibus distinctivum Legarmeh illico sequitur Kadma veasla, ut Masora ad h. l. docet, cf. Heidenheimii *Mischpete Hateamim* p. 34. Itaque accentus cum lineola directa quae sequitur est Legarmeh et Masora finalis 60ᵇ hanc lineolam inter פסקתא libri referens in errore versatur. Atqui in E 3. tota protasis versus hocce diverso modo interpuncta est: הֵן יִשָּׂא־אִישׁ בְּשַׂר־קֹדֶשׁ ׀ בִּכְנַף־ בִּגְדוֹ וְנָגַע בִּכְנָפוֹ אֶל־הַלֶּחֶם וְאֶל־הַנָּזִיד, et in margine ad בשר־ קדש ׀ notatur: פסק.

2, 14 הָעָם־הַזֶּה Metheg sic ponendum. Vide nostram Genesis editionem p. 86. not. 4.

Sacharia.

1, 1 בֶּֽרֶכְיָה, C 1. E 3. has vocales habent: בֶּרֶכְיָה (Zere Segol).

1, 4 כַּאֲבֹתֵיכֶם sine Vav pluralis in codd. et Complut. Nonnisi ter in libro Duodecim Prophetarum haec vox plene cum Vav scripta est: 1, 2. 5. Hos. 9, 10.

Ibid. וּמַעַלְלֵיכֶם Chethib cum Jod otioso post Lamed. E 3. sicut Soncinas exhibet וּמִמַּעַלְלֵיכֶם. B uti nos edidimus: ומעלליכם, sed addita emendatione וּמִמַּעַלְלֵיכֶם cum nota: ג׳ ד׳ (גרסה דוקנית) h. e. haec est recta lectio. Ergo וּמִמַּעַלְלֵיכֶם est lectio Orientalium. Cf. Differentias.

1, 6 לָנוּ cum Rebia, non Sakef.

1, 8 בַּמְּצֻלָה sine Vav, cum Lamed raphato. Est unum de quadraginta octo מלין מיחדין חסרים ו׳ h. e. vocabulis quae nonnisi semel sine Vav scripta sunt (Mas. fin. 27[b]). Unde E 2. 3. P et Mas. parva ms. adnotant: לית וחסר. In Bibl. rabbinicis nota sic se habet: לית חסר ודגש. Recte, nam ודגש Mem dagessatum testatur, hanc vocem discernens a בִּמְצוּלָה Ps. 107, 24.

1, 13 נִחֻמִים Mem raphatum sicut Jes. 57, 18. Masora adnotat: ב׳ וחסר.

1, 16 וְקַו pathachatum in Complut. aliisque edd. veteribus auctoritate codicum. Vide ad Jes. 18, 2.

1, 17 תְּפוּצֶנָה sine Jod et Nun raphatum in codd. et edd. veteribus. Cf. *Michlol* 114[a].

2, 2. 4 זֵרוּ cum accentu ultimae.

2, 13 לְעַבְדֵיהֶם Sic recte omnes edd. veteres cum C E 1. 2. FHJP et plerisque codd. Editio tertia Bibliorum rabb. (Venet. 1568) participialiter scribit לְעֹבְדֵיהֶם cum perpaucis codd., quae scriptio inde manavit in edd. Athiae Clodii aliorum. Nullus veterum interpretum et grammaticorum ei favet (cf. Norzi). Letteris (Berolini 1869) ad antiquam et genuinam scriptionem לְעַבְדֵיהֶם rediit.

3, 2 יְהוָה ׀ בְּךָ cum interposito Pasek in E 2. 3. addita nota: פסק; item Masora parva ms.: ה׳ ׀ פסק.

3, 3 לְבֻשׁ sine Vav. Tantummodo 1 Sam. 17, 5. 2 Reg. 10, 22 hoc vocabulum in libris Prophetarum plene scribi debet.

3, 7 וְאִם־אֶת־ makkephatum in codd. et edd. veteribus.

3, 10 אִישׁ לְרֵעֵהוּ Sic omnes veteres edd. cum in B C 1. 2.

E 1. 2. 3. FHJS. Sic Nathan quoque in Concordantiis hunc locum allegat. Cf. Norzi.

4, 4 מָֽה־אֵלֶּה makkephatum in JP sicut 6, 4.

4, 7 לְמִישֹׁר sine Vav cum E 3. P. Non pertinet ad decem plene scribenda (Mas. ad 1 Reg. 20, 23).

Ibid. חֵן ׀ חֵן cum interposito Pasek in C E 2. 3. addita nota פסק; item Masora parva ms.: לית ופסק.

4, 10 קְטַנּוֹת In E 1. adnotatur: כן נקד בכל הספרים, אך במכלול נקד קְטַנּוּת (??). At in vulgatis Kimchiani *Michlol* editionibus nullum hujus scriptionis vestigium invenitur, immo Liber Radicum r. כבד et קטן tralaticiam punctationem agnoscit.

4, 12 מַה־שְּׁתֵּי Schin sine Dagesch (*Michlol* 156[a]) propter Dagesch illico sequens. Cf. ad Jon. 4, 11.

5, 4 וּבָאָה Milel ut 3. perf., non Milra ut Mi. 4, 8 וּבָאָה quae est participii pronuntiatio.

5, 9 בְּכַנְפֵיהֶם J offert בְּכַנְפֵיהֶן.

Ibid. וְלָהֵנָּה כְנָפַיִם כְּכַנְפֵי Sic recte in edd. veteribus accentus sese excipiunt.

6, 3 הַשְּׁלִשִׁית, הָרְבִעִית utrumque sine Jod medio uti et 13, 8. 9. Sic C E 3. P. Complut. aliique edd. veteres.

6, 10 וּמֵאֵת טוֹבִיָּה Sic recte habent Soncin. Venet. 1518. 1521. Basil. 1536. Hartmann 1595. Lombrosus Norzi. Confirmant hanc lectionem B C 1. E 1. 2. 3. JP et plerique codd.

7, 2 בֵּֽית־אֵל in E 1. Vide ad Am. 3, 14.

Ibid. שַׂרְאֶצֶר cum שׂ sinistro in C E 1. 2. 3. JP Complut. Cf. ad Jes. 37, 38.

7, 3 הַחֲמִשִׁי Recte Schin raphatum in codd.

7, 5 וְזֶה E 3. B habent זֶה sine Vav (fortasse secundum recensionem Orientalium).

7, 6 הֲלוֹא plene uti et in proximo versu. Vide ad Joel 1, 16.

7, 12 אֶת־הַתּוֹרָה E 3. peculiari accentuum consecutione: אֶת־הַתּוֹרָה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוָה

7, 14 וְאֵסָעֲרֵם Munach locum syllabae סָ occupat in E 3. P aliisque codd. emendatis. Recte quemadmodum תֶּעֱצְבוּ Gen. 45, 4.

8, 1 צְבָאוֹת לֵאמֹר Sic (sine אֵלַי) sec. Masoram.

8, 8 וַאֲנִי distinctivo Paschta insigniendum.

8, 11 אֲנִי B E 1. 2. et pausaliter: אָנִי.

8, 9. 23 כֹּה munachatum (non makkephatum) in codd.

9, 1 חַדְרָךְ In E 3. et J חדרַךְ pathachatum.*

9, 3 צֹר defective sicut v. 2 in B C 1. 2. E 1. 2. 3. FJP Complut. Non est in numero duodecim plene scriptorum.

9, 5 תֵּרֶא Resch cum Zere in J E 1. 2. 3. Vide ad 7, 10.

9, 8 כִּי עַתָּה רָאִיתִי בְּעֵינָי Haec est accentuum consecutio in C 2. E 1. 2. 3. JF. Ad כִּי עתה notatur: י״ג בטעם h. e. „tredecies כִּי ante עתה accentuatum, non makkephatum occurrit," et hisce quidem locis: Gen. 22, 12. 29, 33. 31, 42. Ex. 9, 15. Num. 22, 29. 1 Sam. 2, 16. 13, 13. 14, 30. Jes. 49, 13. Hos. 5, 3. 10, 3. Zach. 9, 8. Dan. 10, 11.

9, 11 גַּם־אַתְּ | בְּדַם his cum accentibus recte in E 3. J.

9, 15 וְהָמוּ cum Vav copul. in Soncin. cum E 1. 2. F et Masora parva ms.: וְהמו ג׳. Etiam Masora typis excusa (Mas. fin. 24[b]). tria וְהָמוּ enumerat: Jer. 5, 22. 51, 55. Zach. 9, 15.

9, 17 בְּתֻלוֹת Vide ad Ps. 45, 15.

10, 4 מִמֶּנּוּ cum Sakef magno in edd. veteribus, quod confirmant E 1. 3. J.

10, 11 יְאֹר defective; non est inter sex plene scribenda.

11, 2 אַדִּרִים sine Jod medio in codd. et edd. veteribus.

11, 3 יִלְלַת Lamed chatephatum in codd. et edd. veteribus. Vide *Michlol* 79[b]. et Psalterium nostrum Hebraicum atque Latinum p. 170 not. 2.

11, 5 וָאַעְשִׁר Vav habet Pathach; Alef quiescit, Ajin syllabam claudit. Est unum eorum quorum Alef non pronuntiatur (Mas. fin. 1).

Ibid. עֲלֵיהֶן a Masora septem feminine exeuntibus adnumeratur. Falso igitur Soncinas עליהֶם. Vicissim Complut. cum nonnullis codd. exhibet ורעיהֶן, repugnantibus plerisque codd. et reliquis edd., quibuscum ורעיהֶם scribi oportet.

11, 10 לְהָפֵיר cum Jod otioso post Zere (Masora: לית ומלא), similiter הֵבִיא (1 Sam. 20, 40). B exhibet לְהָפֵר sine Jod et absque nota masoretica.

11, 12 אֲלֵיהֶם recte cum Sakef in codd. et edd. veteribus.

11, 17 הוֹי cum Rebia in E 1. 2. 3. sicut Jes. 5, 8. 20.

12, 3 שָׂרֹט defective cum F et J, ut recte Soncinas.

12, 5 אַמְצָה, E 3. scribit אַמְצָה־לִּי (imper. Piel); F אַמְצָה־

---

* In assyriaca Notitia Dignitatum hoc ipsum חדרך *mat Ha-ta-ri-ka* nominatur, v. Schrader, *Die Keilschriften u. das A. T.* p. 356 (bis).

לִי (praet. Kal.), ut Raschi quoque et Abenezram legisse credideris. At Kimchi in comm. et *Michlol* 176b punctationem vulgatam, quam et ipsi recepimus, tuetur.

12, 9 הַבָּאִים de Rossianus 319 adnotat: ס"א הַצְּבָאִים. Haec lectio Masorae contradicit, quae הַצְּבָאִים praeter Num. 31, 42. Jes. 29, 7. 8 reperiri negat.

12, 10 והֵמַר עָלָיו כהָמֵר his cum accentibus recte in E 1. 2. 3.

12, 11 הדדרמון בבקעת In E 2. scriptum erat הדדרמון בן טברימון בבקעת at Punctator duo vocabula בן טברימון a punctatione exclusa oblitteravit, idque merito, nam irrepserunt e paraphrasi Chaldaica, quae in tr. *Megilla* 3a et *Moed katon* extr. comprobatur, quamquam perverse *Hadadrimmon* cum *Tabrimmon* 1 Reg. 15, 18 componit et nomen regis Syriaci esse somniat.

12, 14 כָּל־המשפחות makkephata in codd. et edd. veteribus.

13, 4 יִלְבְּשׁוּ Pauci quidam codd. habent ילבשו עוד quos Soncinas sequitur. Verum Chaldaeus quoque et Kimchi (in comm.) hanc lectionem ante oculos habuisse videntur.

13, 7 והשִׁבֹתִי cum accentu ultimae cum E 1. 2. FJP et edd. veteribus. Contra in penultima tonum habet Am. 1, 8. Ez. 20, 22 teste Masora.

13, 8 והשלשית vide ad 6, 3.

13, 9 עַמִּי־הוּא makkephandum cum J aeque ac Jes. 51, 16. Am. 2, 25.

14, 1 הִנֵּה יוֹם his cum accentibus in E 2. J et cod. Haftararum. Jure sic edidit Jablonski.

14, 5 וְנַסְתֶּם In E 3. scriptum est וְנִסְתַּם, cujus diversitatis rationem reddit librarius ad marginem: בספר מורי ך' (?) כתיב וְנִסְתַּם ומסייע ליה תרגום יהונתן דמתרגמינן ואיסתתים חיל טוריא Vide Differentias Occidentalium et Orientalium.

Ibid. כָּל־ Complures codd., in his E 2. habent וְכָל, etiam in F ככל in וְכל mutatum est. Kimchi vero tuetur כָּל.

Ibid. קְדֹשִׁים עִמָּךְ In H haec nota adscripta est: בספרים מדויקים ראיתי קְדֹשָׁיו עִמּוֹ וכן נראה בעיני גם יונתן תרגם קדישיה עמיה At masoretica lectio est קְדֹשִׁים, nam teste Masora קְדֹשָׁיו nonnisi bis (Deut. 33, 3. Ps. 34, 10) reperitur. Ceterum עִמָּךְ scriptum esse Kimchi expresse testatur.

14, 8 יֵצְאוּ מַיִם Sic interpungendum cum E 1. 2. 3. FJ.

14, 10 כַּעֲרָבָה Kaf pathachandum cum E 1. 3. FJ. Vide ad Jes. 33, 9.

14, 10 וְרָאֲמָה J scribit וְרָאמָה cum Alef quiescente (sicut וְקָאם). Ita Moses quoque Punctator in libro suo דרכי הנקוד. Cf. tabulam III qua diversitates punctationis recensentur.

14, 13 איש יַד E 3. habet בְּיַד, item cod. Haftararum, sed adnotata lectionis varietate ס"א יַד.

14, 18 את־הגוים Complures codd., in his C 1. E 1. J legunt את־כָּל־הגוים, quos Soncinas sequitur. Atqui Targum et Peschito istud כָּל non reddunt, itaque jure Norzi illum lectionem rejicit. In cod. meo Haftararum prius scriptum erat את־כל־העמים, quod postmodo in אֶת־הַגּוֹיִם mutatum est. Vide Differentias Occidentalium et Orientalium.

Malachi.

1, 6 וְאִם־אב In CF exstat nota: ח' פסוקין וְאם וְאם (cf. Masora ad Jos. 22, 23. *Ochla ve-ochla* 344). Itaque falsa est scriptio אִם, quam E 3. et J exhibent.

1, 12 אותו plene in codd. et edd. veteribus sec. Masoram. Item v. 13. 3, 22.

Ibid. אֲדֹנָי Sic h. l. Deus nuncupatur testantibus C 2. E 1. 3. P et H cum nota קל"ד h. e. unum de 134 illis אדני quae non modo leguntur, sed scripta sunt. Vide Mas. fin. p. 3.

1, 14 ונודר cum Vav in edd. veteribus convenienter Masorae.

Ibid. מָשְׁחָת Cheth kamezatum in E 2. PH addita nota 'ב.

2, 10 אֲבֹתֵינוּ Mirum est, Abravanelem et in comm. et in libro עטרת זקנים cap. 14. ubi hunc locum Malachiae allegat אלהינו scribere. Omnes versiones et edd. consentiunt in אֲבֹתֵינוּ. Solus J habet ברית אֱלֹהִים, sed ab eadem manu in margine in אֲבֹתֵינוּ immutatum.

2, 17 עֹשֵׂה Sin cum Zere in edd. veteribus, etiam Norziana. Eodem modo 3, 19.

3, 5 ובנשבעים לשקר Aliquot codd. velut E 3. J explicatius scribunt ובנשבעים בִּשְׁמִי לשקר. Cf. Norzi.

Ibid. וּמַטֵּי־ In Mas. magna ad II Sam. 21, 21 et Mas. fin. p. 34 (*Ochla ve-ochla* 116) hoc vocabulum iis adnumeratur, quae cum Jod extremo scribuntur (כתיב) et per He leguntur (קרי). Attamen Mas. parva in hoc vocabulo כתיב et קרי non discernit, sed notat simpliciter: לית כתיב יו"ד. Quod confirmat B, comprobat Norzi.

II.

חלופי ספר תרי עשר בין בני מערבאי ובין בני מדנחאי

Scripturae libri Duodecim inter scholas occidentales et orientales controversae.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
ומקולו כתיב וּמַקְלוֹ קרי[1]	וּמַקְלוֹ	Hos. 4,12.
וְיִפְקוֹד[2]	יִפְקוֹד	„ 9,9.
בַּל כתיב קרי[3]	בַּלִי כתיב בַּל קרי	„ 9,16.
אהבתי כתיב אֹהֶבֶת קרי[4]	אֹהַבְתִּי	„ 10,11.
כְּעזרך כתיב בְּעזרך קרי[5]	בְּעזרך	„ 13,9.
ממני כתיב ממנּוּ קרי	ממנּוּ	„ 14,5.
וכל־עצי כתיב כָּל־עצי קרי[6]	כָּל־עצי	Joel 1,12.
מן־בני כתיב מִבְּנֵי קרי[7]	מִן־בְּנֵי	*ibid.*
לֹא יעבטון[8]	וְלֹא יעבטון	„ 2,7.
שדה כתיב שָׁדַי קרי[9]	שָׁדַי	„ 2,22.
שמה כתיב שָׁם קרי	שָׁמָּה	„ 4,7.
עָשָׂהּ ה׳ מפיק	עָשָׂה ה׳ רפי	Am. 3,7.

---

[1] Adducitur in catalogo codicis P. Etiam in B ad Hos. 4, 12 in margine adnotatur: ומקולו כתיב ופולגא. Vide quae ibi Strackius observavit.

[2] Sic B. Masora occidentalem textus recensionem confirmans tantummodo duo וְיִפקד Jer. 14, 10. Hos. 8, 13 agnoscit.

[3] Sic B.

[4] Sic B ubi adscriptum est יל״ק (י׳ לא קרי). Cf. Pinsker, *Einleitung* p. 102.

[5] Sic B.

[6] Sic B.

[7] Masora stat a partibus Occidentalium; adnumerat hanc vocem quatuor מִן־בּני scribendis (Mas. magna ad Lev. 14, 30).

[8] Sic B.

[9] Sic B.

Am. 3,11.	והוֹרד חסר יוד	והוֹרִיד מלא[1]
„ 5,2.	אֵין מקימה	וְאֵין מקימה[2]
„ 5,20.	וְלֹא נגה	לֹא נגה[3]
„ 6,8.	אלהי צְבָאוֹת	אלהי יִשְׂרָאֵל[4]
„ 9,7.	בְּנֵי ישראל	בני ישראל כת׳ב בֵּית ישראל קרי[5]
Mi. 4,3.	לֹא ישאו	וְלֹא ישאו[6]
„ 5,1.	וּמוֹצָאֹתָיו	ומוצאתיו כתיב וּמְצָאֹתָיו קרי[7]
„ 5,12.	לְמַעֲשֵׂה בה״א	לְמַעֲשֵׂי ביו״ד[8]
„ 6,5.	מַה יעץ	מי יעץ כתיב מַה יעץ קרי[9]
„ 7,5.	אַל תבטחו	וְאַל תבטחו[10]
„ 7,16.	אָזְנֵיהֶם	וְאָזְנֵיהֶם[11]
Nah. 2,5.	כַּלַּפִּידִים מלא דמלא	כלפדים חסר יו״ד קדמא[12]
„ 2,6.	בהלוכתם כתיב בהלִיכתם קרי	בהלִיכתם כתיב וקרי[13]

[1] Sic P ubi ad locum adnotatum est: למדנח׳מלא. Etiam in B manus posterior defectivam scriptionem in plenam mutavit addita nota מלא.

[2] Sic B.

[3] Sic B.

[4] Ex catalogo in P.

[5] Sic B.

[6] Ex catalogo in P. Orientalem lectionem exhibet B. At Masora, quippe quae cum Occidentalibus faciat, hanc vocem Mi. 4,3 non refert inter quatuor וְלֹא ישאו (Mas. ad Ez. 28, 43).

[7] Sic B.

[8] Sic B. Cf. differentias ad Cant. 7,2. Koh. 5,5. Ps. 8,4. Iob. 14,15.

[9] In catalogis quos P atque S continent. Masora quoque parva ad locum hanc differentiam commemorat.

[10] In catalogo P. Vide Pinskeri *Einleitung* p. 132.

[11] Teste E 2. ubi ad hanc vocem adnotatur: פליגא h. e. disceptatur. Lectionem Orientalium, qui וְ addunt, sequitur ut solet Chaldaeus. Vide adnotationem criticam.

[12] Teste Masora in E 3. ad Ex. 20, 15. Ideo B prius Jod omittit.

[13] In catalogo typis excuso ordo auctoritatum hic perperam inversus est. Cf. adnotationem nostram criticam.

Nah. 2,12.	הוא	היא כתיב הוא קרי
„ 3,8.	הַתֵיטְבִי	התיטיבי כתיב הַתֵיטְבִי קרי
„ 3,11.	אַתְּ תבקשי	אתה כתיב אַתְּ קרי[1]
Hab. 2,5.	וְלֹא ישבע	לֹא ישבע[2]
„ 2,16.	עַל כבודך	אֶל כבודך
„ 3,19.	בִּנְגִינֹתָי	בנגיונותי כתיב בנגינותי קרי[3]
Zef. 2,7.	בֵּית יהודה	בני יהודה כתיב בֵּית יהודה קרי[4]
„ 3,7.	תִקְחִי	תקחו כתיב תקחִי קרי
„ 3,9.	לְעָבְדוֹ	וּלְעָבְדוֹ[5]
„ 3,11.	עלילֹתַיִךְ	עלילותך כתיב עלילותַיִךְ קרי[6]
„ 3,18.	משאת עָלֶיהָ	משאת עָלַיִךְ[7]
Sach. 1,4.	וּמַעליליכם	וּמִמַּעליליכם[8]
„ 2,12.	אֶל הגוים	עַל הגוים[9]
„ 4,10.	בְּיַד זרבבל	לפני זרבבל כתיב בְּיַד זרבבל קרי[10]
„ 9,17.	בְּתֻלוֹת	בְּתוּלוֹת מלא דמלא[11]

[1] Sic B.

[2] Sic B. Masora recensioni occidentali se applicat, hunc versum iis adnumerans, in quibus וְלֹא bis legitur (Mas. fin. p. 41^{b}).

[3] Sic catalogi codicis Aleppensis atque codicum SP. Consentit adnotatio in B.

[4] Sic B.

[5] Sic E 3. ubi ad לעבדו adnotatur: פלוג׳ (h. e. una lectionum inter Orientales et Occidentales controversarum.) Ideo B ולעבדו scribit.

[6] Sic B.

[7] Vide Adnotationem criticam.

[8] Sic B. Masora a partibus recensionis occidentalis stat, quam ob causam hoc vocabulum deest in catalogo vocabulorum a literis וממ incipientium (Mas. fin. p. 44. *Ochla ve-ochla* p. 32).

[9] Sic B.

[10] Sic B.

[11] Teste Masora in F ad Ex. 22, 16. Hanc ipsam notationem

Zach. 11,10.	לְהָפֵיר מלא יו"ד	לְהָפֵר חסר יו"ד[1]
„ 12,10.	והביטו אֵלַי	והביטו אֵלָיו[2]
„ 13,7.	עמיתִי	עמיתו כתיב עמיתִי קרי
„ 14,4.	ועמדו רַגְלָיו בַּיּוֹם הַהוּא עַל הר	ועמדו רַגְלָיו אֶל הר[3]
„ 14,5.	וְנַסְתֶּם גיא	וְנִסְתַּם גיא[4]
„ 14,13.	עַל יד	אֶל יד
„ 14,18.	את־הַגּוֹיִם	את־כָּל־הָעַמִּים[5]
Mal. 3,11.	יַשְׁחִת חסר יוד	יַשְׁחִית מלא[6]
„ 3,14.	עֲבֹד	עבוֹד מלא[7]
„ 3,22.	עַל־כל ישראל	אל כתיב עַל־ קרי[8]

citat Frensdorffius in opere suo quod *Masoretisches Wörterbuch* inscripsit p. 40.

[1] Teste B. Vide Adnotationem criticam. Similiter differunt Jes. 59, 4. Neh. 7, 3.

[2] Sic H in marginali ad locum.

[3] Differentia est duplex: 1) Orientales formulam ביום ההוא omittunt, ut catalogi P et H testantur, adstipulante nota in B: בבלאי לא כתיב ולא קרי (cf. observationem Strackii ad locum). 2) Occidentales scribunt עַל, Orientales אֶל, ut perhibet catalogus S.

[4] Hujus differentiae mentionem facit Abenezra in comm. B cum Orientalibus scribit וְנִסְתַּם. Cf. Norzi et Pinskeri *Einleitung* p. 2. Masora assentit Occidentalibus.

[5] Sic B. Vide adnotationem criticam ad h. l.

[6] Teste Masora ms. ad Deut. 4, 16. Prima manus in B ita scripserat, sed supervenit alius qui differentiae nescius Jod expunxit.

[7] Sic B, ubi עביד scriptum est cum nota hujus emendationis veritatem confirmante: לית ומלא. Nostra Masora recensionem textus occidentalem tuetur, etenim nullas illius infinitivi plenas formas agnoscit praeter מֵעֲבוֹד Jer. 40, 9 et duo לַעֲבוֹד II Chr. 33, 16. 34, 33. Ceterum male Pinnerus, *Prospect* p. 26, refert B עוֹבֵד exhibere eoque Geigerum, *Urschrift* p. 483, in errorem induxit, vide Pinsker, *Einleitung* p. XLIII.

[8] Sic B.

III.

חלופי נקוד של ספר תרי עשר בין בן אשר ובין בן נפתלי

Loci libri Duodecim Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse punctis signati.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וְֽהָיָה[1]	וְהָיָה	Hos. 2,1.
אֲשֶׁר־לֹא יִמַּד	אֲשֶׁר לֹא־יִמַּד	„ 2,1.
אֵין אֱמֶת וְאֵין חֶסֶד וְאֵין[2]	אֵין־אֱמֶת וְאֵין־ חֶסֶד וְאֵין־	„ 4,1.
יְרַצְּחוּ שֶׁכְמָה[3]	יְרַצְּחוּ־שֶׁכְמָה	„ 6,9.
יְיֵלִילוּ[4]	יְיֵלִילוּ	„ 7,14.
אֶכְתָּוב־לוֹ[5]	אֶכְתֳּוב־לוֹ	„ 8,12.
כִּי־אִם יְגַדְּלוּ[6]	כִּי אִם־יְגַדְּלוּ	„ 9,12.
וְלֹא אִישׁ	וְלֹא־אִישׁ	„ 11,9.

[1] Ben-Naftali ad Schebâ vocabuli distinctivo insigniti Gaja adjicit. Ut supra e. c. etiam Jud. 12, 5. Deut. 6, 10. 7, 12. Jer. 17, 6. Ez. 45, 5. Non ita Ben-Ascher. Cf. *Metheg-Setzung* II § 39.

[2] Ita discrepant. B.N. qui makkephationem quoad fieri potest recusat vocabulo אֵין pro Makkef accentum conjunctivum impertit, unde accentuum consecutio ab ea, quam B.A. praefert, diversa proficiscitur. Eadem differentia nobis occurrit 11, 9. Jon. 4, 2. 11. Hab. 1, 6. Hagg. 2, 15. Sach. 14, 7. Vide Genesin nostram p. 81. not. 3. p. 83. not. 4.

[3] B.A. illa vocabula per Makkef conjungit quemadmodum יְשַׂמְּחוּ־מֶלֶךְ 7, 3. יְחַשְּׁבוּ־רָע 7, 15. וְכִהֲנוּ־לִי Ex. 28, 41. קִטְּרוּ־שָׁמָּה 2 Reg. 23, 8. B.N. contra prius vocabulum accentu conjunctivo notat. In catalogo excuso haec differentia deformata est.

[4] Vide differentiam eorundem Jes 15, 2.

[5] Masora sequitur punctationem Ben-Ascheri, illam vocem inter יתירין וי״ו וחטפין קמצין referens Mas. fin. p. 28.

[6] Vide differentiam eorundem Jes. 10, 22.

וַיִּתְחַנֶּן לוֹ[1]	וַיִּתְחַנֶּן־לוֹ	Hos. 12,5.
וּנְשַׁלְּמָה[2]	וּנְשַׁלְּמָה	„ 14,3.
אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם[3]	אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם	Joel 4,2.
עַל־הַמִּזְבֵּחַ	עַל־הַמִּזְבֵּחַ	Am. 9,1.
עַל־כָּל־הַגּוֹיִם	עַל־כָּל־הַגּוֹיִם	Ob. 15.
הַחֵל־הַזֶּה[4]	הַחֵל־הַזֶּה	„ 20.
אֵל חַנּוּן	אֵל־חַנּוּן	Jon. 4,2.
עַל־נִינְוֵה	עַל־נִינְוֵה	„ 4,11.
בֵּין יְמִינוֹ	בֵּין־יְמִינוֹ	*ibid.*
אִם־יוֹעֲצֵךְ[5]	אִם־יוֹעֲצֵךְ	Mi. 4,9.
וּמְעוֹנְנִים[6]	וּמְעוֹנְנִים	„ 5,11.
תִדְרֹךְ־זַיִת[7]	תִדְרֹךְ־זַיִת	„ 6,15.
מַה־תְּחַשְּׁבוּן[8]	מַה־תְּחַשְּׁבוּן	Nah. 1,9.
לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹא לוֹ[9]	לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹא־לוֹ	Hab. 1,6.

[1] Vide differentiam eorundem Gen. 6, 9.

[2] Vide differentiam eorundem Gen. 2, 6.

[3] Eodem modo Obad. 15.

[4] Ita differentia se habet, similiter atque in וְהַחֵיק־לָהּ Ez. 43, 17; vide quae in catalogis ad Gen. 45, 14. Jes. 26, 21 observavimus. In catalogo excuso perperam loco hujus vocabuli allatum est אשר־כנענים ejusdem versus, ubi Gaja legitime et non controverse positum est.

[5] In ejusmodi vocabulis bisyllabis quae Cholem habent in priori syllaba B.A. huic non apponit Gaja, B.N. contra apponit sine exceptione. Similiter Lev. 23, 44. Ez. 45, 17. 2 Chr. 13, 9. Cf. *Metheg-Setzung* II. § 26.

[6] B.A. literae Nun non dat Schebâ simplex, sed Chatef pathach, B.N. in Schebâ simplice acquiescit (cf. ad Jes. 45, 20). De Gaja primae syllabae consentiunt.

[7] B. N. syllabam posteriorem vocabuli makkephati corripit, B.A. Cholem intactum sinit. Similiter discrepant Ex. 21, 37. Jos. 18, 20. Vide ad Ps. 9, 9.

[8] De Gaja hic nulla est controversia, verum de forma verbi; B.A. Piel, B.N. Kal praefert.

[9] B.A. לֹא־ per Makkef cum לוֹ conjungit et literam Lamed

Hab. 2,6.	הַמַּרְבֶּה לֹּא־לּוֹ	הַמַּרְבֶּה לֹּא לּוֹ
Zef. 2,15.	הָעַלִּיזָה קמץ	הַעַלִּיזָה פתח[1]
Hag. 2,14.	הָעָם־הַזֶּה	הָעָם־הַזֶּה[2]
„ 2,15.	מִטֶּרֶם שׂוּם־אֶבֶן	מִטֶּרֶם שׂוּם אֶבֶן
Sach. 6,11.	וְעָשִׂיתָ מלעיל	וְעָשִׂיתָ מלרע[3]
„ 14,7.	וְהָיָה לְעֵת־עֶרֶב	וְהָיָה לְעֵת ערב
„ 14,10.	וְרָאֲמָה	וְרָאמָה[4]
„ 14,15.	בַּמַּחֲנוֹת	בַּמַּחֲנוֹת[5]
Mal. 3,1.	וּפִנָּה־דֶרֶךְ	וּפִנָּה־דֶרֶךְ[6]
„ 3,5.	וּבְעֹשְׁקֵי	וּבְעֹשְׁקֵי

IV.

חלופי קריאה בספר תרי עשר

Loci libri Duodecim consimiles qui facile confunduntur.

Hos. 1, 1	Primo	בימי עזיה יותם אחז יחזקיה מלכי יהודה
Mi. 1, 1	Secundo	בימי יותם אחז יחזקיה מלכי יהודה

dagessat, B.N. contra Mercha pro Makkef ponit et dagessatione abstinet. Eodem modo discedunt 2, 6. Gen. 38, 9. Prov. 26, 17. Vide supra p. 77 adnotationem criticam.

[1] B. N. articulum cum Pathach, B. A. cum Kamez effert. Vide Norzium et quae ad Iob. 30, 3 observavimus.

[2] Sicut Ex. 3, 21. Vide ad Gen. 45, 15. In catalogo typis exscripto ille locus Haggaei deest.

[3] Hanc differentiam commemorant Kimchi in comm. et *Michlol* 6 b. atque Simson Punctator in חבור הקונים. Similiter dissentiunt Num. 31, 27.

[4] B.N. Alef valore consonae privat et ad Schebâ initiale apponit Gaja, B.A. Gaja omittit et literae Alef tanquam consonae impertit Chatef-Pathach. Vide Norzi et adnotationem nostram criticam.

[5] Deest in catalogo excuso. Similiter Gen. 32, 8.

[6] Vide *Metheg-Setzung* § 28. not.

ותהר ותלד לו בן	Hos. 1, 3 Primo
ותהר ותלד בן	„ 1, 8 Secundo
אלְכָה וְאָשובה	Hos. 2, 9 Primo
אלֵךְ אָשובה	„ 5, 15 Secundo
נתתי לה הַדגן וְהַתירוש וְהַיצהר	Hos. 2, 10 Primo
והארץ תענה אֶת הדגן וְאֶת התירוש וְאֶת היצהר	„ 2, 24 Secundo
שלח לכם אֶת הדגן וְהַתירוש וְהַיצהר	Joel 2, 19 Tertio
שמעו זאת הכהנים	Hos. 5, 1 Primo
שמעו זאת הזקנים	Joel 1, 2 Secundo
עתה יזכר עונם וְיִפקוד חטאתם	Hos. 8, 13 Primo
יזכר עונם יִפקוד חטאתם	„ 9, 9 Secundo
ושובו אל יי̂	Hos. 14, 3 Primo
ושובו אל יי אלהיכם	Joel 2, 13 Secundo
כי אש אכלה נאות מדבר	Joel 1, 19 Primo
וְאש אכלה נאות הַמדבר	„ 1, 20 Secundo
מי יודע ישוב ונִחָם	Joel 2, 19 Primo
מי יודע ישוב ונִחַם האלהים	Jon. 3, 9 Secundo
וַיי מציון ישאג	Joel 4, 16 Primo
יי מציון ישאג	Am. 1, 2 Secundo
שמעו אֶת הדבר הזה	Am. 3, 1 / „ 5, 1 — Primo et Tertio
שמעו הדבר הזה	Am. 4, 1 Secundo
כְּאוד מצל משרפה	„ 4, 11 Primo
אוד מצל מאש	Sach. 3, 2 Secundo
יי אלהי צבאות שמו	Am. 4, 13 / „ 5, 27 — Primo et Tertio
יי שמו	„ 5, 8 / „ 9, 6 — Secundo et Quarto
סלח נא מי יקום יעקב	Am. 7, 2 Primo
חדל נא מי יקום יעקב	„ 7, 5 Secundo

Am. 7, 3 Primo	נחם יי על זאת לא תהיה אמר יי
„ 7, 6 Secundo	נחם יי על זאת גם היא לא תהיה אמר אדני יי
Am. 8, 8 Primo	ואבֵל כל יושֵׁב בה
„ 9, 5 Secundo	ואבלוּ כל יושבֵי בה
Am. 8, 8 Primo	ועלתה כאר כלה ונגרשה ונשקעה כיאור מצרים
„ 9, 5 Secundo	ועלתה כַיְאֹר כלה ושקעה כיאר מצרים
Jon. 1, 2 Primo	וקרא עָלֶיה
„ 3, 2 Secundo	וקרא אֵלֶיה
Jon. 1, 11 Primo	כי הים הולך וסער
„ 1, 13 Secundo	כי הים הולך וסער עליהם
Mi. 3, 1 Primo	שמעו נא ראשי יעקב וקציני
„ 3, 9 Secundo	שמעו נא זאת ראשי בית. יעקב וקציני
Mi. 5, 4 Primo	כי יבוא בארצנו וכי ידרך בארמנותינו
„ 5, 5 Secundo	כי יבוא בארצנו וכי ידרך בגבולינו
Mi. 5, 6 Primo	והיה שארית יעקב בקרב עמים רבים
„ 5, 7 Secundo	והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים
Hab. 1, 15 Primo	ויאספהו בְּמכמרתו
„ 1, 16 Secundo	ויקטר לְמכמרתוֹ
Zef. 1, 18 Primo	וּבְאש קנאתוֹ תאכל כל הארץ
„ 3, 8 Secundo	כִּי באש קנאתִי תאכל כל הארץ
Zef. 3, 14 Primo	רני בת ציון
Sach. 2, 14 Secundo	רני שמחי בת ציון
Hagg. 1, 5 Primo	ועתה כה אמר יי צבאות שימו
„ 1, 7 Secundo	כה אמר יי צבאות שימו
Hagg. 2, 2 Primo	אמר נא אל זרבבל בן שלתיאל פחת
„ 2, 21 Secundo	אמר אל זרבבל פחת

ועתה שימו נא לבבכם מן היום הזה ומעלה	Hagg. 2, 15 Primo
שימו נא לבבכם מן היום הזה ומעלה	„ 2, 18 Secundo
שובו אלי נאם יי צבאות ואשׁוּב אליכם אמר יי צבאות	Sach. 1, 3 Primo
שובו אלי ואשׁוּבָה אליכם אמר יי צבאות	Mal. 3, 7 Secundo
זֶה שבעים שנה	Sach. 1, 12 Primo
וְזֶה שבעים שנה	„ 7, 5 Secundo
קנאתי לירושלם ולְציון קנאה גדולה	Sach. 1, 14 Primo
קנאתי לְציון קנאה גדולה	„ 8, 2 Secundo
וִידַעְתֶּם כי יי צבאות שלָחָני (ס"פ)	Sach. 2, 13 Primo
וְיָדַעַתְּ כי יי צבאות שלחני אֵלָיִךְ	„ 2, 15 Secundo
וידַעְתָּ כי יי צבאות שלחני אֲלֵיכֶם	„ 4, 9 Tertio
וִידַעְתֶּם כי יי צבאות שלחני אֲלֵיכֶם	„ 6, 15 Quarto
ואען ואמר אל המלאך הדבר בי לאמר מה אלה אדני	Sach. 4, 4 Primo
ואען ואמר אל המלאך הדבר בי מה אלה אדני	„ 6, 4 Secundo
ויען המלאך הדבר בי ויאמר אלי	Sach. 4, 5 Primo
ויען המלאך ויאמר אלי	„ 6, 5 Secundo
ויאמר אלי הלא ידעת מה המה אלה	Sach. 4, 5 Primo
ויאמר אלי לאמר הלא ידעת מה אלה	„ 4, 13 Secundo
באמרכם שלחן יי נבזה הוא	Mal. 1, 7 Primo
באמרכם שלחן אדני מגאל הוא וניבו נבזה אכלו	„ 4, 12 Secundo
כִּי ממזרח שמש וְעד מבואו	Mal. 1, 6 Primo
ממזרח שמש עד מבואו	Ps. 50, 1 / „ 113, 3 Secundo et tertio

V.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר תרי עשר

Loci libri Duodecim vocalem non productam in pausa retinentes.

ואת בניה לא ארחֶם Hos. 2, 6.
והשכבתים לבֶטח „ 2, 20.
וכלותיכם תנאֶפנה „ 4, 13.
ירצחו שֶׁכְמה „ 6, 9.
מבית עֶדן Am. 1, 5.
שמרה נֶצח „ 1, 11.
סכת דויד הנפֶלת „ 9, 11.
הגבעות תתמוגַגנה Am. 9, 13.
אשר בספרַד Ob. 20.
את ערי הנֶגב *ibid.*
וישכב וירדַם Jon. 1, 5.
על מרשת גַת Mi. 1, 14.
אצרות רֶשע „ 6, 10.
אזניהם תחרַשְׁנה „ 7, 16.
ומצרים ואין קֶצה Nah. 3, 9.
ושד בהמות יחיתַן Hab. 2, 17.
ליום קומי לעַד Zeph. 3, 8.
את עבדי צֶמח Sach. 3, 8.
וידיו תבצַענה , 4, 9.
והנשים תשכַבנה „ 14, 2.
והציו נֶגבה „ 14, 4.
וישבה ירושלם לבֶטח; „ 14, 11.
וכל יזרעֶאל, מֶלך, המֶלך כוותהון:

VI.

פסקתא דספר תרי עשר י׳ וסמנהון

Loci libri Duodecim lineola Pasek notati.

Hos. 9, 1.	אל תשמח ישראל ׀ אל גיל
„ 9, 4.	ולא יסכו לײ ׀ יין
Zef. 3, 15.	מלך ישראל ׀ ײ בקרבך
Hagg. 1, 15.	וישמע זרבבל ׀ בן שאלתיאל
„ 2, 4.	ועתה חזק זרבבל ׀ נאם ײ
„ 2, 20.	ויהי דבר ײ ׀ שנית
Sach. 3, 2.	יגער ײ ׀ בך השטן
„ 4, 7.	תשאות חן ׀ חן לה
„ 11, 12.	ואם לא ׀ חדלו
„ 14, 2.	ואספתי את כל הגוים ׀ אל ירושלם

VII.

סדרים בספר תרי עשר כ״א, וסמנהון

Sectiones libri Duodecim masoreticae.

Hos. 1,	דבר ײ אשר היה
„ 6, 1.	לכו ונשובה אל ײ
„ 10, 12.	זרעו לכם לצדקה
Joel 1.	דבר ײ אשר היה אל יואל
„ 3, 1.	והיה אחרי כן אשפוך
Am. 1.	דברי עמוס
„ 5, 14.	דרשו טוב ואל רע
Obadia.	חזון עבדיה
Jon. 1.	ויהי דבר ײ אל יונה
Mi. 1.	דבר ײ דמיכה
„ 4, 6.	ביום ההוא, דבתר כי כל העמים ילכו
Nah. 1.	משא נינוה ספר

Hab. 1.	המשא אשר חזה
Zef. 1.	דבר יי אשר היה אל צפניה
Hagg. 1.	בשנת שתים לדריוש דריש חגי
Sach. 1.	בחדש השמיני בשנת
„ 4, 1.	וישב המלאך הדבר, דויאמר אלי מה אתה ראה
„ 7, 1.	ויהי בשנת ארבע לדריוש
„ 8, 7.	כה אמר יי, דהנני מושיע
„ 9, 1.	משא דבר יי בארץ חדרך
Mal. 1.	משא דבר יי ביד מלאכי

VIII

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Hos. 4, 6. ואמאסאך (cum Alef tertio otioso)	וְאֶמְאָסְךָ
„ 6, 10. שעריריה (h. e. שַׁעֲרִירִיָּה)	שַׁעֲרוּרִיָּה
„ 8, 12. אכתוב (h. e. אֶכְתּוֹב)	אֶכְתָּב־
„ *ibid.* רבו (h. e. רִבּוֹ)	רֻבֵּי
„ 9, 16. בלי (h. e. בְּלִי)	בַּל
„ 10, 10. עינתם (h. e. עֵינֹתָם)	עוֹנֹתָם
„ 11, 8. כצבאים (h. e. כִּצְבֹאִים)	כִּצְבוֹיִם
„ 13, 2. כלה (h. e. כְּלָה)	כֻּלּוֹ
Joel 4, 1. אשוב (h. e. אָשׁוּב)	אָשִׁיב
Am. 8, 4. ענוי (h. e. עֲנָוֵי)	עֲנִיֵּי
„ 8, 8. ונשקה (h. e. וְנִשְׁקָה)	וְנִשְׁקְעָה
„ 9, 6. מעלתו (h. e. מַעֲלָתוֹ)	מַעֲלֹתָיו
Obad. 11. שערו (h. e. שַׁעֲרוֹ)	שְׁעָרָיו
Mi. 1, 3. במותי (h. e. בָּמוֹתֵי)	בָּמֳתֵי
„ 1, 8. שילל (h. e. שֵׁילָל)	שׁוֹלָל

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Mi. 1, 10.	התפלשתי (h. e. הִתְפַּלָּשְׁתִּי)	הִתְפַּלָּשִׁי
„ 3, 2.	רעה (h. e. רָעָה)	רָע
Nah. 1, 3.	וגדול (h. e. וּגְדוֹל)	וּגְדָל
„ 2, 1.	לעבור (h. e. לַעֲבוֹר)	לַעֲבָר
„ *ibid.*	כלה (h. e. כֻּלֹּה)	כֻּלּוֹ
„ 2, 6.	בהלוכתם (h. e. בַּהֲלוּכָתָם)	בַּהֲלִיכָתָם
„ 3, 3.	יכשלו (h. e. יִכָּשְׁלוּ)	וְכָשְׁלוּ
Hab. 1, 9. 15.	כלה (h. e. כֻּלֹּה)	כֻּלּוֹ
„ 3, 4.	עזה (h. e. עֻזָּה)	עֻזּוֹ
„ 3, 14.	פרזו (h. e. פְּרָזוֹ)	פְּרָזָיו
Zef. 2, 7.	שבותם (h. e. שְׁבוּתָם)	שְׁבִיתָם
Hagg. 1, 8.	ואכבד (h. e. וְאֶכָּבֵד)	וְאִכָּבְדָה
Sach. 1, 4.	ומעליליכם (h. e. וּמַעֲלִילֵיכֶם)	וּמַעַלְלֵיכֶם
„ 1, 16.	וקוה h. e. וְקָוֶה	וְקָו
„ 2, 8.	אלו (h. e. אֵלָו)	אֵלָיו
„ 4, 2.	ויאמר (h. e. וַיֹּאמֶר)	וָאֹמַר
„ 11, 2.	הבצור (h. e. הַבָּצוּר)	הַבָּצִיר
„ 14, 2.	תשגלנה (h. e. תִּשָּׁגַלְנָה)	תִּשָּׁכַבְנָה
„ 14, 6.	יקפאון (h. e. יִקְפָּאוּן)	וְקִפָּאוֹן

B. *Adnotationes masoreticae.*

א׳ נָחָה Alef quiescens. Hos. 10, 14. Jo. 4, 8. Nah. 2, 11. Sach. 11, 5.

ב׳ טְעָמִים duo accentus. Hos. 11, 6. Zef. 2, 15. Sach. 7, 14.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek. Hos. 10, 14.

ה׳ בְּפַתַּח He cum Pathach. Jo. 4, 11.

ה׳ מַפִּיק He cum Mappik. Sach. 4, 2.

ה׳ רָפָה He raphatum. Zef. 2, 14. Sach. 5, 11.

ז׳ רַבָּתִי Sajin majusculum. Mal. 3, 12.

ח׳ בְּקָמֵץ Cheth cum Kamez. Jo. 2, 13.

חָסֵר א׳ Deficiens Alef. Mi. 1, 15.

חָסֵר יוֹד Deficiens Jod. Mi. 6, 10.

חֲצִי הַסֵּפֶר Dimidium libri. Mi. 3, 12.

יַתִּיר א׳ Abundans Alef. Hos. 4, 6. Jo. 4, 19. Jon. 1, 14.

יַתִּיר ה׳ Abundans He. Mi. 3, 12.

יַתִּיר וָו Abundans Vav. Hos. 8, 12. Mi. 1, 13. Nah. 1, 3. 2, 11.

יַתִּיר י׳ Abundans Jod. Hos. 9, 16. Sach. 1, 4.

מ׳ בְּשׁוּרֶק Mem cum Schurek. Mi. 2, 8.

מָלֵא א׳ plene cum Alef. Hos. 10, 14.

מָלֵא ו׳ plene cum Vav. Mi. 1, 5.

מִלְעֵיל cum tono in penultima. Hos. 7, 4.

מִלְּרַע cum tono in ultima. Sach. 9, 9.

ס׳ זְעֵירָא Samech minusculum. Nah. 1, 3.

סֶגוֹל בְּאַתְנַחְתָּא Segol apud Athnachta. Am. 1, 5. 9, 11. Mi. 6, 10.

סֶגוֹל בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Segol in fine versus. Hos. 2, 6.

פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק Intervallum in medio versus. Hos. 1, 2.

פַּתַח בְּאַתְנַחְתָּא Pathach apud Athnachta. Obad. 20. Mi. 1, 14. Hab. 2, 17. Zef. 3, 8. Sach. 4, 9.

פַּתַח בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach in fine versus. Hos. 4, 13. Am. 9, 13. Mi. 7, 16.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez (pausale) apud Sakef. Hos. 3, 9. 4, 12. 8, 10. 10, 6. 14. 11, 10. 12, 5. 13, 4. 12. 14, 4. Jo. 1, 20. 4, 4. Am. 1, 2. 2, 14. 6, 10. Ob. 1. Mi. 4, 9. 11. 6, 14. Hab. 1, 10. 2, 5. Hagg. 1, 9. Sach. 1, 15. 6, 12. 7, 13. 9, 14. 11, 17. 12, 1. Mal. 3, 16.

קָמֵץ בְּטִפְחָא Kamez (pausale) apud Tifcha. Hos. 4, 17. 6, 1 Am. 3, 8.

קָמֵץ בִּרְבִיעַ Kamez (pausale) apud Rebia. Jo. 4, 16. Hagg. 1, 6. Hab. 3, 17.

שׁ׳ רָפָה Schin raphatum. Jon. 4, 11. Sach. 4, 12.

C. *Clausula masoretica.*

I. Summa versuum Hoseae est centum et nonaginta septem, signum קבצה (ק=100, ב=2, צ=90, ה=5).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל הוֹשֵׁעַ מֵאָה וְתִשְׁעִים וְשִׁבְעָה, וְסִמָּן קִבְּצָ״ה׃

II. Summa versuum Joelis est septuaginta tres, signum מגל (מ=40, ג=3, ל=30).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל יוֹאֵל שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה, וְסִמָּן מַגָּ״ל׃

III. Summa versuum Amosi est centum et quadraginta sex, signum קמו (ק=100, מ=40, ו=6).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל עָמוֹס מֵאָה וְאַרְבָּעִים וְשִׁשָּׁה, וְסִמָּן קָמ״וּ׃

IV. Summa versuum Obadiae est viginti unus, signum אך (א=1, ך=20).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל עֹבַדְיָה עֶשְׂרִים וְאֶחָד, וְסִמָּן אַ״ךְ׃

V. Summa versuum Jonae est quadraginta octo, signum חיל (ח=8, י=10, ל=30).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל יוֹנָה שְׁמֹנָה וְאַרְבָּעִים וְסִמָּן חָיִ״ל׃

VI. Summa versuum Michae est centum et quinque, signum עלה (ע=70, ל=30, ה=5).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל מִיכָה מֵאָה וַחֲמִשָּׁה, וְסִמָּן עָלָ״ה׃

VII. Summa versuum Nahumi est quadraginta septem, signum יזל (י=10, ז=7, ל=30).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל נַחוּם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה, וְסִמָּן יִזַּ״ל׃

VIII. Summa versuum Habacuci est quinquaginta sex, signum לכו (ל=30, כ=20, ו=6).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל חֲבַקּוּק חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה, וְסִמָּן לְכ״וּ׃

IX. Summa versuum Zephaniae est quinquaginta tres, signum גן (ג=3, ן=50).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל צְפַנְיָה חֲמִשִּׁים וּשְׁלֹשָׁה, וְסִמָּן גַּ״ן׃

X. Summa versuum Haggaei est triginta octo, signum גלה (ג=3, ל=30, ה=5).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל חַגַּי שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה וְסִמָּן גָּלָ״ה׃

XI. Summa versuum Sachariae est ducenti et undecim, signum ירא (י=10, ר=200, א=1).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל זְכַרְיָה מָאתַיִם וְאֶחָד עָשָׂר, וְסִמָּן יָרֵ״א׃

XII. Summa versuum Malachiae est quinquaginta quinque, signum הלך (ה=5, ל=30, ך=20).

סַךְ פְּסוּקִים שֶׁל מַלְאָכִי חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁה, וְסִמָּן הָלַ״ךְ׃

Macte esto! Summa versuum libri Duodecim est mille et quinquaginta, signum אכל (א̄=1000, כ=20, ל=30); medium eorum versus Michae 3, 12. Sectiones ejus sunt viginti una, signum אהיה (א=1, ה=5, י=10, ה=5). Loci pasekati ejus sunt decem, signum זג (ז=7, ג=3). Scripta et legenda ejus sunt triginta sex, signum לו (ל=30, ו=6). —

חֲזַק׃ סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל סֵפֶר תְּרֵי עָשָׂר אֶלֶף וַחֲמִשִּׁים, וְסִמָּן אֹכֶ״ל, וְחֶצְיָן לָכֵן בִּגְלַלְכֶם צִיּוֹן׃ וּסְדָרָיו עֶשְׂרִים וְאֶחָד, וְסִמָּן אֶהְיֶ״ה׃ וּפִסְקְתּוֹתָיו עֶשֶׂר, וְסִמָּן זָ״ג׃ וּכְתִיבָיו וְקַרְיָיו שְׁלשִׁים וְשִׁשָּׁה, וְסִמָּן ל״ו׃

Anni libri sunt trecenti et viginti septem anni, ab Usia rege ad annum quo venit Alexander. —

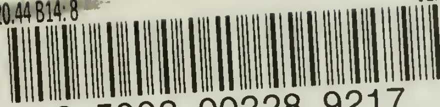
שְׁנוֹת הַסֵּפֶר שְׁלשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְשֶׁבַע שָׁנִים, מִן עֻזִּיָּה הַמֶּלֶךְ עַד הַשָּׁנָה שֶׁבָּא אֲלֶכְסַנְדַּר׃

Signum ordinis Duodecim prophetarum est הי״עי מנ״ח צ״ח ז״ם (primae literae nominum eorum: ה=הוֹשע, י=יוֹאל cet.). —

סִמָּן סֵדֶר שְׁנֵים עָשָׂר נְבִיאִים ה״י ע״י מנ״ח צ״ח ז״ם׃

Summa versuum omnium Prophetarum est novem milia et ducenti nonaginta quatuor, signum צ״ד ט״ר (ט=9000, ר=200, צ=90, ד=4), et medium eorum versus Jesaiae 17, 3.

סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל כָּל־הַנְּבִיאִים תִּשְׁעַת אֲלָפִים וּמָאתַיִם וְתִשְׁעִים וְאַרְבָּעָה, וְסִמָּן טַ״ר צַ״ד, וְחֶצְיָן וְנִשְׁבַּת מִבְצָר מֵאֶפְרַיִם׃

Date Due

JUN 5			

כתובים

ספר תהלות

LIBER PSALMORUM

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FRANCISCUS DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1880.

PRAEFATIO

FRANCISCI DELITZSCHII.

Liberalitate Liberi Baronis de Tauchnitz contigit Baerio, ut textum Psalmorum, quem pridem bis edidit, tertiis curis recensitum denuo edere posset. Prima editio ao. 1861 e libraria Doerffling & Franke prodiit atque dudum divendita est. Secundam editionem, ad quam adornandam Constantinus de Tischendorf se nobiscum consociaverat, libraria Brockhausiana suscepit; ea non solum textum Hebraicum cum luculento grammatico historicoque apparatu, sed etiam translationem Hieronymi ex Hebraico factam, quae in Vulgatam non recepta est, secundum recensionem Martianaeo-Vallarsianam exhibet. Hac tertia editione continuatur illa librorum V. T. critice castigandorum series, quam in officina librariaque Tauchnitiana ao. 1869 a libro Genesis inchoavimus, quem deinceps libri Jesaiae 1872, Iobi 1875 et Duodecim Prophetarum 1878 secuti sunt. Vix opus est dicere, hanc tertiam editionem non esse meram secundae repetitionem; consulto cautum est, ne sua illi proprietas detraheretur. Attamen fieri non potuit, quin aliquot scripturae, quas pro genuinis habendas esse Baerius interea perspexit, nunc cum scripturis illic editis commutarentur[1] largique studiorum ex illo tempore non intermissorum fructus in hac tertia editione reconderentur.

Ad supellectilem criticam, quam Baerio in prima alteraque textus recensione praesto fuisse in praefationibus meis exposui, haud pauca subsidia accesserunt, quibus ad restituendum textum vere masoreticum in elucubranda hac nova editione uti potuit.

---

[1] Juvat aliquot scripturarum novarum quae ad consonas pertinent exempla adducere: ותֹּךְ (10, 7) תֹּךְ (55, 12) עֹמדת (19, 10) דֻמִיָה (22, 3) שֹׁררי (27, 11) ועקבותיך (77, 20) ונוזליהם (78, 44); et quae ad vocales: הַשַּׁחר (22, 1) רגלָי (40, 3) הַנֵּבל (57, 9); et ad accentus: פִּי (19, 15) שאַלתי מֵאת־ (27, 4) שִׁיר (30, 1) יִי (31, 2) תכבָד (32, 4) לָי (35, 19) וְעתה (39, 8) בשלֹמיו (55, 21) תִּבל (96, 10) יאמר־נָא (118, 2).

Ordimur *A*) ab enumerandis editionibus typis expressis, quibus proxime potitus est vel quae certe ipsi ad manum fuerunt:

1) Psalterium Joannis de Gara Venetum 1590;

2) Psalterium Gadi Foae Venetum 1795;

3) Psalterium Neapolitanum cum comm. Kimchii 1487, quod Guil. Wickes, amicus noster Oxonii degens, ei commodavit; quae editio quamquam accentibus caret et multis mendis laborat, tamen ad cognoscendam rectam vocabulorum scriptionem non parvi pretii est (vide Praef. ad Iobum p. 1).

4) Psalterium Thessalonicense (ex officina Don Judae) cum commentariis Davidis Kimchii et Josephi Chajun 1522;

5) Biblia Brixiensia (*Brescia*) 1494, quae e Bibliotheca Seminarii Hildersheimeriani Berolinensis, cui a conjugibus Hildersheimer Odessensibus donata sunt, benevole intercedente A. Berlinero, missa accepit, ut iis ad tempus libere uteretur. Hac codicis V. T. editione Lutherus in conficienda translatione usus est. Exemplar quod in manibus tenebat Bibliotheca Regia Berolinensis asservat[1]. Typographus, ex cujus officina ea editio prodiit, est Gersom b. Mose (germanice cognominatus *Menzeln*) Soncinas, idem ille qui biennio ante (1492) librum carminum Immanuelis Romani (מחברות עמנואל) in officina Brixiensi primus typis exscripsit. In fine codicis sacri poema adjecit, quo popularium inopiam et inertiam, saeculi calamitates et miserias, negotii sui, quo libris vendendis onustus huc illuc migrare cogatur, molestias deplorat; ibidem praedicat, se hoc tempore de pecunia laborante verbi divini studiosis editionem codicis forma minorem et portatu tractatuque faciliorem neque ita multorum nummorum eamque nihilominus punctatam atque emendatissimam (מדויק מאד) tradere. Qua quidem laude non sine exceptione digna est. Etenim crebris locis matres quae dicuntur lectionis contra Masoram insertae vel falsae vocales appositae sunt e. c. מֵרִיבְבוֹת (Ps. 3, 7), בְּאמִיתֶּךָ (26, 3), עֵידֵי (26, 12), וְמַחִתָּ (30, 2), יְרֵיאָיו (33, 18), יְשׁוּעָתֶךָ (35, 3), יְקִבְּצוּ (35, 19), פּשְׁעִים (37, 38), שְׁפָּתַיִם (68, 14), תְּתְּנֶהוּ (74, 14), בְּשַׁלֵּם (76, 3) אֲמִיתּוֹ (91, 4), תְּפִילַּת (102, 18), כְּפִּיתִּים (147, 17) et similia. Nihilominus magni pretii est propterea quia quorundam codicum, qui ab exemplis reliquarum editionum diversi sunt, textum satis fideliter reddit.

Accessit denique 6) omnium editionum textus Veteris Testamenti litteris quadratis expressi[2] princeps, Psalterium cum Kimchii commentario, quod anno 1477 (mundi 237) sine

[1] Vide *Complutensische Varianten zum alttest. Texte* (1878) p. 7.
[2] Vide *Complutensische Varianten* etc. p. 1 (3) appendicis.

designatione loci foras datum est, formae 4ae majoris. Singulos versus subsequitur commentarius. Exceptis tribus Psalmis prioribus et aliquot sequentium versibus textus punctis caret atque etiam, ubi apposita sunt, punctatio parum plena est velut חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי יֶאֱנַף, וְאַחֲזֶתָךְ. Alias quoque textus tot vitiis deformatus est, ut non raro toti versus desiderentur e. c. 10, 5. 32, 2. 78, 11. 28. 95, 8. 105, 45. 46. 109, 16. 17. 132, 14. Epigraphe in fine libri addita ait, eum prelum reliquisse die XX. mensis Elul anni 237 (h. e. XXIX. mensis Augusti 1477) manu atque opera artificum Joseph ejusque filii Chajim atque Mordechaei et Hiskiae Montro (מונטרו). Hanc editionem, quae quamquam valde imperfecta tamen utili lectionis varietate non prorsus destituta est, Fischelius Halberstadiensis Baerio suppeditavit.

Venio nunc *B*) ad codices manuscriptos, quibus Baerii apparatus criticus superioribus mensibus locupletatus est. Praeter codices in praefationibus Dodecapropheti, Iobi etc. enumeratos, inter quos est codex Heidenheimianus (*H*), a Heidenheimio excerptus atque, ut videbatur, perditus, nunc vero feliciter recuperatus [1] Baerius noster ad recensendum Psalmorum textum complures libros manu scriptos adhibuit. Bono usui ei erant

[1] Guil. Wickesius noster, litterarum Hebraicarum universaeque antiquitatis semiticae scientissimus, mense Aprili hujus anni Baerio scripsit, Bibliothecam Bodlejanam possidere codicem librorum V. T. bipartitum, qui parem eandemque scriptionis et punctationis speciem cum codice *H*, amisso illo, ut hucusque credebamus, et tantummodo ex Heidenheimii excerptis cognito, prae se ferat. Quo comperto Baerius cum Wickesio multas codicis illius scripturas a Heidenheimio notatas, quas nondum publicaverat, communicavit, quas ad unam omnes ille in codice Bodlejano repperit. Hunc codicem ipsum Heidenheimianum esse extra omnem dubitationem ponitur adnotatione ipsius Heidenheimii manu in fine libri adscripta, qua profitetur se tempus quo exaratus sit nescire, sed invenisse aliquot locis notam librarii marginalem: ס"א כך וכן כתב ר"שי; ex atramento vero et litterarum figuris consequi, hunc correctorem (מגיה) unum eundemque esse cum scriptore magnae et parvae Masorae; ergo eum Raschio (Salomone Isaaki) aetate fuisse posteriorem. Quae quum ita sint, Cod. Bodlejanus est idem ille, qui in catalogum Heidenheimianum sub No. 51. 52 relatus est. Heidenheimio defuncto Michel Hamburgensis eum in auctione emit. In catalogo Micheliano gerit numeros 567. 568. Defuncto hoc altero possessore transvectus est in Bodlejanam, in cujus novo codicum Hebraicorum catalogo numeris 61. 96 insignitus est. Sunt duo volumina maximae formae. Primum continet finem Numerorum inde

1) Cod. Psalterii membranaceus, 16°, cum punctis et accentibus, ab initio usque ad 22, 14 mutilus, quem J. Sappir, vir itineribus suis celeber, Baerio per sex menses ad suum usum concessit et postea ao. 1876 Bibliothecae Universitatis Cantabrigiensis (ubi gerit signum: Add. 1172) vendidit (cf. *Eben sappir* II p. 185. litt. ו).

2) Cod. Reuchlinianus No. 521 Bibliothecae Magni Ducis Caroliruhensis [1].

3) *Adath dibburim* (עדת דבורים), compendium grammatico-masoreticum, quod Strackius noster ex Cod. Tschufutcalensi No. 13 transcripsit et Baerio, ut in usum suum transferret, benigne tradidit (vide de eo p. XXXII s. Introductionis ad fragmenta Ben-Ascheri ab ambobus sub titulo *Dikduke ha-t^eamim* Lipsiae 1879 edita atque *Zeitschr. f. Luth. Theol.* 1875 S. 605. 616). Hic libellus ms. inter alia diversas lectiones Ben-Ascheri et Ben-Naphtali multo plenius et passim aliter exhibet atque indices adhuc typis expressi.

4) Collectanea Strackii, in quae, dum in oppido Tschufutkale Chersonesi Crimaeae versabatur, excerpta trium veterum codicum congessit. Haec quoque Baerio concessit. Primus horum codd. (No. 16 collectionis Tschufutcalensis) scriptus est ao. 1464 et Psalmos exhibet in 181 foliis chartaceis, at initium amissum est. In notis marginalibus crebro commemorantur כתר שם טוב, הללי, בן אשר et בן נפתלי. Codex alter (No. 116) perantiquus est, sed solis 10 foliis Hagiographorum constat; cetera

a 36, 12 et Deuteronomium cum paraphrasi Onkelosi singulos versus excipiente; deinde quinque Megilloth, denique Haphtaroth pericoparum deuteronomicarum et certorum quorundam sabbatorum (postremo Paraschae זכור). Volumen secundum exhibet libros Psalmorum, Iobi, Danielis, Ezrae et Nehemiae, Chronicorum (usque ad 2 Chr. 29, 2) et Proverbia. Hic codex emendatissimus, dum ad Heidenheimii apparatum criticum pertinebat, tribus voluminibus constitit. Codex Exodi et Levitici, quem Baerius possidet (vide Praefationem ad Duodecim Prophetas p. V, ubi lin. 6 *Raschii*, non Kimchii, et lin. 9 *Bodlejanae*, non Musei Britannici legi oportet), pars est primi voluminis, quod intercidit. Eo tempore, quo Baerius libros a Heidenheimio relictos perlustravit atque digessit, nullae codicis *H* reliquiae supererant. At forte fortuna hieme ai. 1870 in angulo synagogae Geinsheimianae hanc partem detexit qua Bodlejanus suppletur et propemodum completur.

[1] Hic codex habitu scripturaque primo Erfurtensium (*Erf.* 1) perquam similis est. Scripsit eum Juda quidam b. Salomo in usum cujusdam Uri b. Meïr.

interciderunt. Cod. tertius No. 144 est aliud fragmentum Hagiographorum; praeter aliquot folia nihil superest.

5) Indices ms. locorum similium ideoque facile confundendorum Psalterii, librorum Samuelis et Chronicorum (חלופי קריאה): a) in fine Codicis Sappir, de quo in Praefatione ad Jesaiam p. VII egimus; b) in fine Codicis Aleppini, de quo vide Baerii et Strackii Introductionem ad *Dikduke hat^eamim* p. XXI; c) in fine Codicis Pentateuchi Siciliani, de quo ambo ibidem p. XXVI pluribus verbis disseruerunt.

Hac subsidiorum accessione adjutus Baerius textum Psalmorum tertio retractavit et singulos versus atque singula verba ad Masorae praecepta codicumque exemplum perpendit, ita ut haec editio laudem quam maxime perfectae mereat, si modo editori contigit multas illas magnasque difficultates, quas typographia et stereotypia repraesentationi Hebraici textus omnibus attributis instructi objiciunt, feliciter superare.

Restat ut nonnulla de rationibus dicam, ad quas Baerius studium restituendi textus antiquitus accepti et vere masoretici direxit. 1. Ea textus species, de qua dispicienda et exhibenda agitur, sine dubitatione non Babylonica est, sed Palaestinensis. Testis ejus textus, qui valuit, gravissimus itaque textus recepti quasi parens est Ben-Ascher Tiberiensis. Ubicunque igitur lectio Ben-Ascheri a lectione Ben-Naphtalitica discedit, illa se Baerius adstrictum existimavit, quam ob causam (id quod in prima et secunda Psalterii editione nondum ausus est) 45, 10 בִּֽיקְּרוֹתֶיךָ recepit, rejecta lectione בִּיקְרוֹתֶיךָ utpote Naphtalitica et regulae Ben-Ascheri (vide *Dikduke hat^eamim* §. 12), ex qua praepositio semivocalem suam retinet, contraria. 2. Ubi disertum Masorae praeceptum exstat, hoc illove modo scribendum esse, eam scripturam, quamvis codicum plurimis refragantibus, recepit e. c. בֵּיתְאֵל uno vocabulo scriptum, id quod Strackius (*Theol. Literaturzeitung* 1879 p. 173) immerito reprehendit. Praecipiente Masora hoc compositum sicut omnia in אֵל exeuntia unum vocabulum efficere ad Gen. 12, 8 demonstratum est. Codicum hoc ipso modo scribentium catervae adjicimus Pentateuchum pervetustum Bibliothecae civitatis Lipsiensis et Thoram Meîri Rothenburgensis, quam synagoga Wormatiensis asservat; etiam ed. Brixiensis huic scriptioni patrocinatur. 3. Ubi ipsa Masorae testimonia secum dissentiunt, ante omnia, assumtis codicibus veterumque grammaticorum libris, investigandum est, quinam sit genuinus Masorae textus et quaenam vera sententia. Sic, ut exemplum afferam, Strackius adnotationem ad Hos. 4, 1 de יושבי

triginta septem plene scribendis falsa opinione niti vel sphalma typographicum esse putat. At nititur critica scrutatione. Codd. F et H ad complures locos velut 1 Chr. 8, 6. 13. 2 Chr. 32, 26 adnotant ל״ז מל׳, ad 2 Chr. 20, 23 לית מלא. Itaque in catalogo Mas. fin. 37, qui triginta et unum יושבי numerat, non tres, sed sex loci praetermissi sunt, ad quos (Jer. 35, 17. Ez. 12, 19. 1 Chr. 8, 6. 2 Chr. 20, 23. 31, 4. 32, 26) Hos. 4, 1 non pertinet, et titulus ille Masorae finalis sic emendandus est: יושבי ל״ז מלאין בלישנא. 4. Non raro codicum multitudo lectionem praebet a legibus accentuologicis abhorrentem, sunt vero codices, quorum lectio illis cum legibus concordat; in hujusmodi locis Baerius lectionem legibus consentaneam pro legitima habendam censet. Aliter res se habet in differentiis ad grammaticam pertinentibus. Ibi saepenumero anomala praeferri oportet; etenim naturaliter accidit, ut talia a librariis posterioribus paullatim oblitterarentur. Sed recusat Baerius quod ei objectum est, se nimium esse in praeferendis irregularibus. Omnino his in rebus semper ponderanda est testium auctoritas, quae e. c. Joël. 2, 16 lectionem מחדרו adeo tueri visa est, ut lectio מחדרו ei cedere deberet. Neque vero infitiamur, multa in ponderandis testimoniis arbitrio critici permissa esse. 5. Lineolam *Raphe* semper ibi ponere sibi proposuit, ubi de adspiranda aut dagessanda littera ambigi potest. Etiam ֳ pro ָ nonnisi ibi scripsit, ubi *Kamez chatûph* cum *Kamez rahab,* corripiendum cum producendo, commisceri posset; prisci corripiendo ubique Schewâ ut brevitatis signum adscribere consueverunt (vide Heidenheimii *Meor Enajim* ad Deut. 2, 1). Etiam Dagesch illud, cui ego nomen orthophonici dedi, quo nomine jam merito Kautzschii et Stadii sedem stabilem in grammatica adeptum est (juvabit etiam nunc discendi cupidos ablegare ad *Zeitschrift für Luth. Theol.* 1863 p. 409 ss.), non ubique posuit, ubi in priscis codd. (velut in Erfurt. 3) poni solet, sed ibi ubi Schewâ quiescens sub gutturali facile pro errore sive scribae sive typothetae haberi potest.

Haec habui quae praefarer. Deum vero ter sanctum imploro, ut opus et laborem amici mei, qui vitae angustiis neque frangitur neque fatigatur, clementer tueatur, fortunet neve sine fructibus esse sinat.

Scripsi Lipsiae Idibus Novembribus MDCCCLXXIX.

ELEMENTA

ACCENTUATIONIS METRICAE.

Trium librorum sacrorum, Psalmorum (תהלות), Iobi (איוב) et Proverbiorum (משלי), qui voce memoriali תא״ם sive אמ״ת comprehenduntur, propria est accentuum ratio, quae a communi ceterorum XXI librorum accentuatione nomine metricae s. poeticae accentuationis discernitur. Accentuum signa, quibus haec metrica accentuatio utitur, numero sunt undeviginti, quorum undecim separant membra orationis, octo conjungunt.

Accentus undecim distinctivi (מפסיקים), qui et Domini nuncupantur, hi sunt:

1) אֽ Silluk (סִלּוּק). Hoc signum semper syllabae cum accentu pronuntiandae extremi vocabuli appositum totius versus exitum indicat.

2) א֥֫ Olevejored (עוֹלֶה וְיוֹרֵד), quod vulgo *Mercha mahpachatum* appellatur et prioris hemistichii finem indicat. Compositum est e duabus notis, quorum una inferior Merchae similis semper syllabae tonicae, altera superior Mahpachi vel potius Jethibi (quod illo paullo minus esse debet) similis semper literae vocali instructae quae praecedit appingitur, e. c. הכבוד. Quodsi vocabulum hoc accentu composito insigniendum tonum habet in prima litera, nota superior retro cedit in extremam vocabuli praecedentis literam, si forte haec litera tono caret, e. c. ספרתה אתה. Sin autem haec extrema litera tonum habet, nota superior media inter duo vocabula interponitur, e. c. והשיא רשע. Si haec duo vocabula, quorum posterius tonum in prima litera habet, necessitate quadam inter se nexa sunt, signum illud Jethibi simile intermedium simul partes signi Makkeph (מקיף leg. מקף) suscipit, e. c. פלגי מים (pro פלגי־מים).

3) א֑ Athnach (אַתְנָח), quod tantundem distinguit, quantum Sakeph in libris prosaicis.

4) א֗ Rebia magnum (רְבִיעַ גָּדוֹל).

5) א֗ Rebia parvum (רְבִיעַ קָטֹן), quod quidem ejusdem cum illo figurae est, sed minus distinguit et eo cognosci potest, quod semper post ipsum occurrit Olevejored.

6) א֮א Zinnor (צִנּוֹר) s. *Sarka* (זַרְקָא), semper, syllabae tonicae nulla ratione habita, in fine vocabuli capiti extremae literae extrinsecus appositum, velut בַּטַחְתִּי֮, צֶדֶק֮.

7) א֝א Rebia mugrasch s. *gereschatum* (רְבִיעַ מֻגְרָשׁ) h. e. compositum ex Rebia, cujus punctum literae tonicae superponitur, et virgula dextrorsum vergente, quae primae literae capiti extrinsecus appingitur. Quapropter in vocabulis, quae tonum habent in prima litera, hae duae accentus compositi notae concurrunt, e. c. כֹּ֝֗ל[1]). Ejusdem fere potestatis est ac Tiphcha prosaicum.

8) ׀ א֓ Schalschéleth magnum (שַׁלְשֶׁלֶת גְּדוֹלָה ׀), specie a parvo eo diversum, quod ei semper lineola illa ejusdem cum Pasek formae adjuncta est, quare et *Schalscheleth psicatum* dicitur.

9) א֭א Dechî (דְּחִי) s. *Tiphcha anterius*, quod semper extrinsecus subter primam literam vocabuli, licet tonum non habeat, locatur, e. c. ח֭טָּאִים, et ejusdem fere potestatis est ac Paschta prosaicum.

10) א֡ Paser (פָּזֵר).

11) ׀ א֤ Legarmeh (לְגַרְמֵהּ ׀), accentus distinctivus, cujus duplex figura usurpatur: a) *Mehupach legarmeh* (מְהֻפָּךְ לְגַרְמֵהּ ׀), velut מִפְּנֵי ׀; b) *Asla legarmeh* (אַזְלָא לְגַרְמֵהּ ׀), velut יִתְיַצְּבוּ ׀. Vulgo hae duae ejus distinctivi species *Psik mahpachatum* et *Psik kadmatum* vocantur. Non recte; nam lineola, quae hujus accentus altera pars est, non est Psik (*Pasek*, ut jam Reuchlinus pronuntiat), sed ejus tantummodo similis. Hoc Legarmeh vi minimus est distinctivorum, at vero ubi in versu qui Olevejored non exhibet primum vocabulum occupat, parem atque Olevejored potestatem habet (e. c. 106, 1).

Accentus octo conjunctivi, qui et Servi (משרתים) nominantur, hi sunt:

1) א֥ Mercha (מֵירְכָא).

2) א֣ Munach (מוּנָח) s. Munach inferior.

3) א֬ Illuj (עִלּוּי) s. Munach superior.

4) א֖א Tarcha (טַרְחָא), quod et *Tiphcha non anterius* s. *tonicum* appellatur, quia eandem cum Dechî distinctivo figuram habet, sed

---

[1] Triplex Rebia secernentes auctoritatem veterum sequimur, v. catalogum accentum, quo Raph. Chajim Basila praefationem Norzianam in Psalterium auxit.

semper literae tonicae subjicitur, contra Dechi semper ad dextram vocalis primae litterae extrinsecus apponitur; e. c. תַּסְתִּיר (Tarcha), תַּסְתִּירֵנִי (Dechî)[1].

5) אָ Galgal (גַּלְגַּל) s. *Jerach* (יֶרַח),

6) אָ Mehupach (מְהֻפָּךְ),

7) אׄ Asla (אַזְלָא) s. *Kadma* (קַדְמָא),

8) אׄ Schalschéleth parvum (שַׁלְשֶׁלֶת קְטַנָּה), quod a simili distinctivo eo differt, quod subsequente lineola caret. Eodem modo Mehupach et Asla a duplice Legarmeh discernuntur.

Praeter haec undeviginti signa exstant duo, quorum unum perperam accentibus distinctivis, alterum conjunctivis adnumeratur. Nam lineola Pasek (פָּסֵק inhibens sc. lectionem) א ׀ א indicat, ea vocabula, quibus interposita est, a legentibus caute esse disjungenda, ne sententiae confusio vel adeo indignitas oriatur, quos quidem locos, qui hoc Pasek requirunt, Masora singulatim enumerat[2]. Alterum signum, quod falso pro uno de accentibus conjunctivis habueris, cum nihil ad membra orationis conjungenda conferat, sed vocabulis sive merchatis sive mahpachatis ad musicam eorum modulationem amplificandam adjiciatur, est Zinnorith (צִנּוֹרִית) אא֘, quod distinctivo Zinnor forma par est, sed ab eo ita discernitur, ut semper super syllaba literam merchatam vel mahpachatam antecedente ponatur, si quidem haec syllaba aperta sit h. e. vocalem exitum habeat, uti וּבְמוֹשַׁב, קוּמָה. At si Mercha vel Mehupach vocabuli initium occupat et vocabulum parvum, quod antecedit, in vocalem desinit et arcte cum sequente cohaeret, Makkeph omittitur et primae literae parvi vocabuli Zinnorith superponitur, velut לֹא אֵל 5, 5. כִּי פַסּוּ 12, 2 (pro לא־אל, כי־פסו).

Omnes accentus apponuntur tonicae syllabae, exceptis *Dechî* et *Zinnor*. Illud semper in fronte, hoc in exitu vocabuli ponitur. Legentibus vero uterque cogitatione cum tonica syllaba conjungendus est, nam בָּטַחְתִּי et צַדִּיקִים sic legenda et cantanda sunt, tamquam בָּטַחְתִּי et צַדִּיקִים scriptum esset. Si accentus nota duplici constat, semper posterior tonum indicat, e. c. חֶפְצוֹ, יֶהְגֶּה; שִׁיתָה, וּמוֹרָה. Eadem rei ratio est, ubicunque duo accentus in uno vocabulo conveniunt, velut וּבְחָרוֹנוֹ, וָאֵלֵךְ, שָׁאַל, שֶׁאֵין, יָגֵל, וְהַדְרְךָ ׀, בִּישׁוּעָתֶךָ, מִמְּעֻצוֹתֵיהֶם,

[1] Hunc conjunctivum Ewaldus cum Tiphcha distinctivo confudit, uti vicissim Schalscheleth magnum s. distinctivum cum Schalscheleth parvo s. conjunctivo.

[2] Hanc Masoram, quatenus ad Psalmos pertinet, in appendice hujus editionis reperies.

אוֹדִ֣יעֲךָ֣. Unam et solam exceptionem ea vocabula efficiunt, quae Dechi simulque Munach occupant; namque in illis neuter accentuum tonum primarium vocabuli indicat, qui quidem in quam syllabam cadat ex legibus linguae definiri oportet, e. c. וְהִנָּשְׂאוּ (24, 7), pronuntia וְהִנָּשְׂאוּ, וִירוֹמְמוּהוּ (107, 32) pronuntia וִירוֹמְמוּהוּ.

Undecim illi accentus distinctivi, quos supra recensuimus, pro potestate disjungendi, quae singulis inest, quattuor in classes distribuuntur. Primam classem efficiunt *Silluk*, qui versum claudit, *Olevejored*, qui versum in duas partes dividit, et *Athnach*, qui potestate proximus magis quam ullus alius distinguit. Secundae classis est solum *Rebia magnum*. Tertia classis complectitur distinctivos minores: *Zinnor*, *Rebia parvum*, *Rebia mugrasch* et *Schalschéleth magnum*. Quarta denique classis constat minimis: *Dechî*, *Paser* et *Legarmeh*. Dechî et Paser magis distinguunt quam Legarmeh; Paser magis distinguit quam Legarmeh et minus quam Dechî. Verum in versus initio Paser et Legarmeh interdum parem distinguendi vim habent atque Olevejored vel Athnach. Concurrentium duorum distinctivorum ejusdem potestatis prior semper paullo magis distinguit e. c. בחיים וצפונך 17, 4. כִּי ׀ יוֹמָם ׀ וָלַיְלָה 32, 4. ישראל הקיצה 59, 6. Sunt vero omnium distinctivorum solummodo tres, qui in eodem versu repeti possunt: *Legarmeh*, *Zinnor* et *Rebia magnum*. Etiam concurrentium duorum servorum prior paullulum arctius conjungit quam posterior, e. c. יושב בשמים 2, 4. למנצח לבני־קרח 47, 1.

Saepenumero, in minoribus potissimum versibus, *Olevejored* cum *Athnacho* commutatur e. c. 1, 4. 6. 2, 1., cujus vicem implet *Rebia mugrasch*, ubicunque, nulla voce interjecta, *Silluk* subsequitur, e. c. 35, 24 אֱלֹהָי pro אלהי.

Omnibus dominis servi praecurrere possunt, excepto *Mehupach legarmeh*, quod semper servo caret. Etiam *Schalscheleth magnum* servo destitutum est praeter tres locos: Ps. 89, 2. Iob. 32, 6. 37, 12.

Ubicunque *Schalscheleth* reperitur, distinguit, exceptis octo locis (Ps. 3, 3. 34, 8. 65, 2. 68, 15. 72, 3. 137, 9. Prov. 1, 9. 6, 27), in quibus conjungit eaque de causa post se non habet lineolam distinctivam.

Post Zinnor vel Rebia parvum semper legitur Olevejored; post Dechî semper Athnach vel Rebia mugrasch, nonnisi bis (Ps. 109, 16. Prov. 8, 13) illico subsequitur Silluk. Rebia gereschato praecedente sequi solet Silluk, nonnunquam his duobus *Legarmeh* interponitur.

Psalmi. תהלים

Liber Primus. ספר ראשון

1 א

אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים א
וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׃ כִּי 2
אִם־בְּתוֹרַת יְהוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה׃
וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ ׀ יִתֵּן בְּעִתּוֹ 3
וְעָלֵהוּ לֹא יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ׃ לֹא־כֵן 4
הָרְשָׁעִים כִּי אִם־כַּמֹּץ אֲשֶׁר־תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ׃ עַל־כֵּן ׀ לֹא־ ה
יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים׃
כִּי־יוֹדֵעַ יְהוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃ 6

2 ב

לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק׃ יִתְיַצְּבוּ ׀ מַלְכֵי־ א 2
אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־יְהוָה וְעַל־מְשִׁיחוֹ׃ נְנַתְּקָה 3
אֶת־מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ׃ יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם 4
יִשְׂחָק אֲדֹנָי יִלְעַג־לָמוֹ׃ אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ ה
יְבַהֲלֵמוֹ׃ וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל־צִיּוֹן הַר־קָדְשִׁי׃ 6
אֲסַפְּרָה אֶל חֹק יְהוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם 7
יְלִדְתִּיךָ׃ שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ וַאֲחֻזָּתְךָ 8
אַפְסֵי־אָרֶץ׃ תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם׃ 9
וְעַתָּה מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ עִבְדוּ אֶת־ 11
יְהוָה בְּיִרְאָה וְגִילוּ בִּרְעָדָה׃ נַשְּׁקוּ־בַר פֶּן־יֶאֱנַף ׀ וְתֹאבְדוּ 12
דֶרֶךְ כִּי־יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ אַשְׁרֵי כָּל־חוֹסֵי בוֹ׃

3 ג

מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי ׀ אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ׃ יְהוָה א 2
מָה־רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי׃ רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי 3

---

7 v. פתח באתנח

4 אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה׃ וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי
ה כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ קוֹלִי אֶל־יְהוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר
6 קָדְשׁוֹ סֶלָה׃ אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְהוָה
7 יִסְמְכֵנִי׃ לֹא־אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי׃
8 קוּמָה יְהוָה ׀ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבַי לֶחִי
9 שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃ לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃

ד 4

א 2 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּקָרְאִי עֲנֵנִי ׀ אֱלֹהֵי
3 צִדְקִי בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי׃ בְּנֵי־אִישׁ
עַד־מֶה כְבוֹדִי לִכְלִמָּה תֶּאֱהָבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה׃
4 וּדְעוּ כִּי־הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ יְהוָה יִשְׁמַע בְּקָרְאִי
ה אֵלָיו׃ רִגְזוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל־מִשְׁכַּבְכֶם
6 7 וְדֹמּוּ סֶלָה׃ זִבְחוּ זִבְחֵי־צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל־יְהוָה׃ רַבִּים
8 אֹמְרִים מִי־יַרְאֵנוּ טוֹב נְסָה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה׃ נָתַתָּה
9 שִׂמְחָה בְלִבִּי מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם רָבּוּ׃ בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו
אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי־אַתָּה יְהוָה לְבָדָד לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי׃

ה 5

א 2 לַמְנַצֵּחַ אֶל־הַנְּחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֲמָרַי הַאֲזִינָה ׀
3 יְהוָה בִּינָה הֲגִיגִי׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי
4 כִּי־אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל׃ יְהוָה בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ־
ה לְךָ וַאֲצַפֶּה׃ כִּי ׀ לֹא אֵל חָפֵץ רֶשַׁע ׀ אָתָּה לֹא יְגֻרְךָ
6 רָע׃ לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנֶגֶד עֵינֶיךָ שָׂנֵאתָ כָּל־פֹּעֲלֵי
7 אָוֶן׃ תְּאַבֵּד דֹּבְרֵי כָזָב אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יְתָעֵב ׀ יְהוָה׃
8 וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ
9 בְּיִרְאָתֶךָ׃ יְהוָה ׀ נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי הַוְשַׁר
י לְפָנַי דַּרְכֶּךָ׃ כִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קִרְבָּם הַוּוֹת קֶבֶר־פָּתוּחַ
11 גְּרוֹנָם לְשׁוֹנָם יַחֲלִיקוּן׃ הַאֲשִׁימֵם ׀ אֱלֹהִים יִפְּלוּ מִמֹּעֲצוֹתֵיהֶם
12 בְּרֹב פִּשְׁעֵיהֶם הַדִּיחֵמוֹ כִּי מָרוּ בָךְ׃ וְיִשְׂמְחוּ כָל־חוֹסֵי
בָךְ לְעוֹלָם יְרַנֵּנוּ וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ וְיַעְלְצוּ בְךָ אֹהֲבֵי
13 שְׁמֶךָ׃ כִּי־אַתָּה תְּבָרֵךְ צַדִּיק יְהוָה כַּצִּנָּה רָצוֹן תַּעְטְרֶנּוּ׃

v. 8 פתח בס״פ   v. 9 הַיְשַׁר קרי

ו 6

א 2 לַמְנַצֵּ֣חַ בִּ֭נְגִינוֹת עַֽל־הַשְּׁמִינִ֗ית מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃ יְֽהוָ֗ה אַל־
3 בְּאַפְּךָ֥ תוֹכִיחֵ֑נִי וְֽאַל־בַּחֲמָתְךָ֥ תְיַסְּרֵֽנִי׃ חָנֵּ֤נִי יְהוָ֗ה כִּ֤י אֻמְלַ֫ל
4 אָ֥נִי רְפָאֵ֥נִי יְהוָ֑ה כִּ֖י נִבְהֲל֣וּ עֲצָמָֽי׃ וְ֭נַפְשִׁי נִבְהֲלָ֣ה מְאֹ֑ד וְאַתְּ
ה יְ֝הוָ֗ה עַד־מָתָֽי׃ שׁוּבָ֣ה יְ֭הוָה חַלְּצָ֣ה נַפְשִׁ֑י ה֝וֹשִׁיעֵ֗נִי לְמַ֣עַן
6 7 חַסְדֶּֽךָ׃ כִּ֤י אֵ֣ין בַּמָּ֣וֶת זִכְרֶ֑ךָ בִּ֝שְׁא֗וֹל מִ֣י יֽוֹדֶה־לָּֽךְ׃ יָגַ֤עְתִּי
בְּֽאַנְחָתִ֗י אַשְׂחֶ֣ה בְכָל־לַ֭יְלָה מִטָּתִ֑י בְּ֝דִמְעָתִ֗י עַרְשִׂ֥י אַמְסֶֽה׃
8 9 עָֽשְׁשָׁ֣ה מִכַּ֣עַס עֵינִ֑י עָ֝תְקָ֗ה בְּכָל־צוֹרְרָֽי׃ ס֣וּרוּ מִ֭מֶּנִּי כָּל־פֹּ֣עֲלֵי
י אָ֑וֶן כִּֽי־שָׁמַ֥ע יְ֝הוָ֗ה ק֣וֹל בִּכְיִֽי׃ שָׁמַ֣ע יְ֭הוָה תְּחִנָּתִ֑י יְ֝הוָ֗ה
11 תְּפִלָּתִ֥י יִקָּֽח׃ יֵבֹ֤שׁוּ וְיִבָּהֲל֣וּ מְ֭אֹד כָּל־אֹיְבָ֑י יָ֝שֻׁ֗בוּ יֵבֹ֥שׁוּ רָֽגַע׃

ז 7

א שִׁגָּי֗וֹן לְדָ֫וִ֥ד אֲשֶׁר־שָׁ֥ר לַיהוָ֑ה עַל־דִּ֝בְרֵי־כ֗וּשׁ בֶּן־יְמִינִֽי׃
2 יְהוָ֣ה אֱ֭לֹהַי בְּךָ֣ חָסִ֑יתִי הוֹשִׁיעֵ֥נִי מִכָּל־רֹ֝דְפַ֗י וְהַצִּילֵֽנִי׃
3 4 פֶּן־יִטְרֹ֣ף כְּאַרְיֵ֣ה נַפְשִׁ֑י פֹּ֝רֵ֗ק וְאֵ֣ין מַצִּֽיל׃ יְהוָ֣ה אֱ֭לֹהַי אִם־
ה עָשִׂ֣יתִי זֹ֑את אִֽם־יֶשׁ־עָ֥וֶל בְּכַפָּֽי׃ אִם־גָּ֭מַלְתִּי שֽׁוֹלְמִ֥י רָ֑ע
6 וָאֲחַלְּצָ֖ה צוֹרְרִ֣י רֵיקָֽם׃ יִרַדֹּ֤ף אוֹיֵ֨ב ׀ נַפְשִׁ֡י וְיַשֵּׂ֗ג וְיִרְמֹ֣ס
7 לָאָ֣רֶץ חַיָּ֑י וּכְבוֹדִ֓י ׀ לֶעָפָ֖ר יַשְׁכֵּ֣ן סֶֽלָה׃ ק֤וּמָה יְהוָ֨ה ׀
בְּאַפֶּ֗ךָ הִ֭נָּשֵׂא בְּעַבְר֣וֹת צוֹרְרָ֑י וְע֥וּרָה אֵ֝לַ֗י מִשְׁפָּ֥ט צִוִּֽיתָ׃
8 9 וַעֲדַ֣ת לְ֭אֻמִּים תְּסוֹבְבֶ֑ךָּ וְ֝עָלֶ֗יהָ לַמָּר֥וֹם שֽׁוּבָה׃ יְהוָה֮
י יָדִ֪ין עַ֫מִּ֥ים שָׁפְטֵ֥נִי יְהוָ֑ה כְּצִדְקִ֖י וּכְתֻמִּ֣י עָלָֽי׃ יִגְמָר־נָ֬א רַ֨ע ׀
רְשָׁעִים֮ וּתְכוֹנֵ֪ן צַ֫דִּ֥יק וּבֹחֵ֣ן לִ֭בּוֹת וּכְלָי֗וֹת אֱלֹהִ֥ים צַדִּֽיק׃
11 12 מָֽגִנִּ֥י עַל־אֱלֹהִ֑ים מ֝וֹשִׁ֗יעַ יִשְׁרֵי־לֵֽב׃ אֱ֭לֹהִים שׁוֹפֵ֣ט צַדִּ֑יק
13 וְ֝אֵ֗ל זֹעֵ֥ם בְּכָל־יֽוֹם׃ אִם־לֹ֣א יָ֭שׁוּב חַרְבּ֣וֹ יִלְט֑וֹשׁ קַשְׁתּ֥וֹ
14 דָ֝רַ֗ךְ וַֽיְכוֹנְנֶֽהָ׃ וְ֭לוֹ הֵכִ֣ין כְּלֵי־מָ֑וֶת חִ֝צָּ֗יו לְֽדֹלְקִ֥ים יִפְעָֽל׃
טו 16 הִנֵּ֥ה יְחַבֶּל־אָ֑וֶן וְהָרָ֥ה עָ֝מָ֗ל וְיָ֣לַד שָֽׁקֶר׃ בּ֣וֹר כָּ֭רָה וַֽיַּחְפְּרֵ֑הוּ
17 וַ֝יִּפֹּ֗ל בְּשַׁ֣חַת יִפְעָֽל׃ יָשׁ֣וּב עֲמָל֣וֹ בְרֹאשׁ֑וֹ וְעַ֥ל קָ֝דְקֳד֗וֹ
18 חֲמָס֥וֹ יֵרֵֽד׃ אוֹדֶ֣ה יְהוָ֣ה כְּצִדְק֑וֹ וַ֝אֲזַמְּרָ֗ה שֵֽׁם־יְהוָ֥ה עֶלְיֽוֹן׃

ח 8

א 2 לַמְנַצֵּ֥חַ עַֽל־הַגִּתִּ֗ית מִזְמ֥וֹר לְדָוִֽד׃ יְהוָ֤ה אֲדֹנֵ֗ינוּ
מָה־אַדִּ֣יר שִׁ֭מְךָ בְּכָל־הָאָ֑רֶץ אֲשֶׁ֥ר תְּנָ֥ה ה֝וֹדְךָ֗ עַל־הַשָּׁמָֽיִם׃
3 מִפִּ֤י עֽוֹלְלִ֨ים ׀ וְֽיֹנְקִים֮ יִסַּ֪דְתָּ֫ עֹ֥ז לְמַ֥עַן צוֹרְרֶ֑יךָ לְהַשְׁבִּ֥ית

v. 4 וְאַתָּה קרי

4 אֹויֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כִּֽי־אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרֵחַ
ה וְֽכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָֽנְתָּה׃ מָֽה־אֱנוֹשׁ כִּֽי־תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן־אָדָם כִּי
6 תִפְקְדֶֽנּוּ׃ וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט מֵֽאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵֽהוּ׃
7 8 תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַֽעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַֽחַת־רַגְלָֽיו׃ צֹנֶה
9 וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּֽהֲמוֹת שָׂדָֽי׃ צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֹבֵר
י אָרְחוֹת יַמִּֽים׃ יְהוָה אֲדֹנֵינוּ מָֽה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָֽרֶץ׃

ט 9

א 2 לַֽמְנַצֵּחַ עַל־מוּת לַבֵּן מִזְמוֹר לְדָוִֽד׃ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־
3 לִבִּי אֲסַפְּרָה כָּל־נִפְלְאוֹתֶֽיךָ׃ אֶשְׂמְחָה וְאֶֽעֶלְצָה בָךְ אֲזַמְּרָה
4 שִׁמְךָ עֶלְיֽוֹן׃ בְּשׁוּב־אוֹיְבַי אָחוֹר יִכָּשְׁלוּ וְיֹאבְדוּ מִפָּנֶֽיךָ׃
ה 6 כִּֽי־עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי יָשַׁבְתָּ לְכִסֵּא שׁוֹפֵט צֶֽדֶק׃ גָּעַרְתָּ
7 גוֹיִם אִבַּדְתָּ רָשָׁע שְׁמָם מָחִיתָ לְעוֹלָם וָעֶֽד׃ הָֽאוֹיֵב ׀ תַּמּוּ
8 חֳרָבוֹת לָנֶצַח וְעָרִים נָתַשְׁתָּ אָבַד זִכְרָם הֵֽמָּה׃ וַֽיהוָה
9 לְעוֹלָם יֵשֵׁב כּוֹנֵן לַמִּשְׁפָּט כִּסְאֽוֹ׃ וְהוּא יִשְׁפֹּֽט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק
י יָדִין לְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִֽים׃ וִיהִי יְהוָה מִשְׂגָּב לַדָּךְ מִשְׂגָּב
11 לְעִתּוֹת בַּצָּרָֽה׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹֽא־עָזַבְתָּ
12 דֹרְשֶׁיךָ יְהוָֽה׃ זַמְּרוּ לַיהוָה יֹשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ בָעַמִּים
13 עֲלִילוֹתָֽיו׃ כִּֽי־דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹֽא־שָׁכַח צַעֲקַת
14 עֲנָוִֽים׃ חָֽנְנֵנִי יְהוָה רְאֵה עָנְיִי מִשֹּׂנְאָי מְרוֹמְמִי מִשַּׁעֲרֵי־
טו מָֽוֶת׃ לְמַעַן אֲסַפְּרָה כָּל־תְּהִלָּתֶיךָ בְּשַׁעֲרֵי בַת־צִיּוֹן אָגִילָה
16 בִּישׁוּעָתֶֽךָ׃ טָבְעוּ גוֹיִם בְּשַׁחַת עָשׂוּ בְּרֶֽשֶׁת־זוּ טָמָנוּ נִלְכְּדָה
17 רַגְלָֽם׃ נוֹדַע ׀ יְהוָה מִשְׁפָּט עָשָׂה בְּפֹעַל כַּפָּיו נוֹקֵשׁ רָשָׁע
18 הִגָּיוֹן סֶֽלָה׃ יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה כָּל־גּוֹיִם שְׁכֵחֵי
19 אֱלֹהִֽים׃ כִּי לֹא לָנֶצַח יִשָּׁכַח אֶבְיוֹן תִּקְוַת עֲנִיִּים תֹּאבַד
כ לָעַֽד׃ קוּמָה יְהוָה אַל־יָעֹז אֱנוֹשׁ יִשָּׁפְטוּ גוֹיִם עַל־פָּנֶֽיךָ׃
21 שִׁיתָה יְהוָה ׀ מוֹרָה לָהֶם יֵדְעוּ גוֹיִם אֱנוֹשׁ הֵמָּה סֶּֽלָה׃

י 10

א לָמָה יְהוָה תַּעֲמֹד בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָֽה׃
2 3 בְּגַאֲוַת רָשָׁע יִדְלַק עָנִי יִתָּפְשׂוּ ׀ בִּמְזִמּוֹת זוּ חָשָֽׁבוּ׃ כִּֽי־הִלֵּל
4 רָשָׁע עַל־תַּאֲוַת נַפְשׁוֹ וּבֹצֵעַ בֵּרֵךְ נִאֵץ ׀ יְהוָֽה׃ רָשָׁע
ה כְּגֹבַהּ אַפּוֹ בַּל־יִדְרֹשׁ אֵין אֱלֹהִים כָּל־מְזִמּוֹתָֽיו׃ יָחִילוּ

v. 7 פתח באתנח   v. 13 ענוים קרי   v. 19 עֲנָוִים קרי

דְּרָכָו ׀ בְּכָל־עֵת מָרוֹם מִשְׁפָּטֶיךָ מִנֶּגְדּוֹ כָּל־צוֹרְרָיו יָפִיחַ
בָּהֶם׃ אָמַר בְּלִבּוֹ בַּל־אֶמּוֹט לְדֹר וָדֹר אֲשֶׁר לֹא־בְרָע׃ 6
אָלָה ׀ פִּיהוּ מָלֵא וּמִרְמוֹת וָתֹךְ תַּחַת לְשׁוֹנוֹ עָמָל וָאָוֶן׃ 7
יֵשֵׁב ׀ בְּמַאְרַב חֲצֵרִים בַּמִּסְתָּרִים יַהֲרֹג נָקִי עֵינָיו לְחֵלְכָה 8
יִצְפֹּנוּ׃ יֶאֱרֹב בַּמִּסְתָּר ׀ כְּאַרְיֵה בְסֻכֹּה יֶאֱרֹב לַחֲטוֹף עָנִי 9
יַחְטֹף עָנִי בְּמָשְׁכוֹ בְרִשְׁתּוֹ׃ וְדָכָה יָשֹׁחַ וְנָפַל בַּעֲצוּמָיו י
חֵלְכָּאִים׃ אָמַר בְּלִבּוֹ שָׁכַח אֵל הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל־רָאָה 11
לָנֶצַח׃ קוּמָה יְהוָה אֵל נְשָׂא יָדֶךָ אַל־תִּשְׁכַּח עֲנָיִים׃ עַל־ 12 13
מֶה ׀ נִאֵץ רָשָׁע ׀ אֱלֹהִים אָמַר בְּלִבּוֹ לֹא תִדְרֹשׁ׃ רָאִתָה 14
כִּי־אַתָּה ׀ עָמָל וָכַעַס ׀ תַּבִּיט לָתֵת בְּיָדֶךָ עָלֶיךָ יַעֲזֹב חֵלֶכָה
יָתוֹם אַתָּה ׀ הָיִיתָ עוֹזֵר׃ שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁע וָרָע תִּדְרוֹשׁ־רִשְׁעוֹ טו
בַּל־תִּמְצָא׃ יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ׃ 16
תַּאֲוַת עֲנָוִים שָׁמַעְתָּ יְהוָה תָּכִין לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ׃ 17
לִשְׁפֹּט יָתוֹם וָדָךְ בַּל־יוֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ אֱנוֹשׁ מִן־הָאָרֶץ׃ 18

יא 11

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד בַּיהוָה ׀ חָסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי א
נוּדוּ הַרְכֶם צִפּוֹר׃ כִּי הִנֵּה הָרְשָׁעִים יִדְרְכוּן קֶשֶׁת 2
כּוֹנְנוּ חִצָּם עַל־יֶתֶר לִירוֹת בְּמוֹ־אֹפֶל לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ כִּי־ 3
הַשָּׁתוֹת יֵהָרֵסוּן צַדִּיק מַה־פָּעָל׃ יְהוָה ׀ בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ 4
יְהוָה בַּשָּׁמַיִם כִּסְאוֹ עֵינָיו יֶחֱזוּ עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ בְּנֵי אָדָם׃
יְהוָה צַדִּיק יִבְחָן וְרָשָׁע וְאֹהֵב חָמָס שָׂנְאָה נַפְשׁוֹ׃ יַמְטֵר ה 6
עַל־רְשָׁעִים פַּחִים אֵשׁ וְגָפְרִית וְרוּחַ זִלְעָפוֹת מְנָת
כּוֹסָם׃ כִּי־צַדִּיק יְהוָה צְדָקוֹת אָהֵב יָשָׁר יֶחֱזוּ פָנֵימוֹ׃ 7

יב 12

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעָה יְהוָה א 2
כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃ שָׁוְא ׀ יְדַבְּרוּ 3
אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃ יַכְרֵת 4
יְהוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת׃ אֲשֶׁר אָמְרוּ ׀ ה
לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ׃ מִשֹּׁד עֲנִיִּים 6
מֵאֶנְקַת אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהוָה אָשִׁית בְּיֵשַׁע יָפִיחַ

v. 5 דְּרָכָיו קרי   v. 9 בסכּוֹ קרי   v. 10 יִדְכֶּה קרי   ib. חֵל כָּאִים
קרי   v. 12 ענוים קרי   v. 1 נוּדִי קרי   v. 2 סגול באתנח

7 לוֹ׃ אִמֲרוֹת יְהוָה אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת כֶּסֶף צָרוּף בַּעֲלִיל לָאָרֶץ
8 מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם׃ אַתָּה יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ ׀ מִן־הַדּוֹר
9 זוּ לְעוֹלָם׃ סָבִיב רְשָׁעִים יִתְהַלָּכוּן כְּרֻם זֻלּוּת לִבְנֵי אָדָם׃

יג 13

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ עַד־אָנָה יְהוָה תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח
3 עַד־אָנָה ׀ תַּסְתִּיר אֶת־פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ עַד־אָנָה אָשִׁית עֵצוֹת
4 בְּנַפְשִׁי יָגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמָם עַד־אָנָה ׀ יָרוּם אֹיְבִי עָלָי׃ הַבִּיטָה
ה עֲנֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי הָאִירָה עֵינַי פֶּן־אִישַׁן הַמָּוֶת׃ פֶּן־
6 יֹאמַר אֹיְבִי יְכָלְתִּיו צָרַי יָגִילוּ כִּי אֶמּוֹט׃ וַאֲנִי ׀ בְּחַסְדְּךָ
בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָמַל עָלָי׃

יד 14

א לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ
2 הִתְעִיבוּ עֲלִילָה אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ יְהוָה מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף
עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־אֱלֹהִים׃
3 הַכֹּל סָר יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם אֶחָד׃
4 הֲלֹא יָדְעוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם יְהוָה לֹא
ה 6 קָרָאוּ׃ שָׁם ׀ פָּחֲדוּ פָחַד כִּי אֱלֹהִים בְּדוֹר צַדִּיק׃ עֲצַת־
7 עָנִי תָבִישׁוּ כִּי יְהוָה מַחְסֵהוּ׃ מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת
יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

טו 15

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ מִי־יִשְׁכֹּן בְּהַר
2 קָדְשֶׁךָ׃ הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק וְדֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ׃
3 לֹא־רָגַל ׀ עַל־לְשֹׁנוֹ לֹא־עָשָׂה לְרֵעֵהוּ רָעָה וְחֶרְפָּה לֹא־
4 נָשָׂא עַל־קְרֹבוֹ׃ נִבְזֶה ׀ בְּעֵינָיו נִמְאָס וְאֶת־יִרְאֵי יְהוָה
ה יְכַבֵּד נִשְׁבַּע לְהָרַע וְלֹא יָמִר׃ כַּסְפּוֹ ׀ לֹא־נָתַן בְּנֶשֶׁךְ
וְשֹׁחַד עַל־נָקִי לֹא־לָקָח עֹשֵׂה אֵלֶּה לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם׃

טז 16

א 2 מִכְתָּם לְדָוִד שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ אָמַרְתְּ לַיהוָה
3 אֲדֹנָי אָתָּה טוֹבָתִי בַּל־עָלֶיךָ׃ לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה
4 וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם׃ יִרְבּוּ עַצְּבוֹתָם אַחֵר מָהָרוּ בַּל־
אַסִּיךְ נִסְכֵּיהֶם מִדָּם וּבַל־אֶשָּׂא אֶת־שְׁמוֹתָם עַל־שְׂפָתָי׃

v. 4 סגול באתנח

יְהוָה מְנָת חֶלְקִי וְכוֹסִי אַתָּה תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי׃ חֲבָלִים ה 6
נָפְלוּ־לִי בַּנְּעִמִים אַף־נַחֲלָת שָׁפְרָה עָלָי׃ אֲבָרֵךְ אֶת־ 7
יְהוָה אֲשֶׁר יְעָצָנִי אַף־לֵילוֹת יִסְּרוּנִי כִלְיוֹתָי׃ שִׁוִּיתִי 8
יְהוָה לְנֶגְדִּי תָמִיד כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט׃ לָכֵן ׀ שָׂמַח לִבִּי 9
וַיָּגֶל כְּבוֹדִי אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח׃ כִּי ׀ לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי י
לִשְׁאוֹל לֹא־תִתֵּן חֲסִידְיךָ לִרְאוֹת שָׁחַת׃ תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח 11
חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃

יז 17

תְּפִלָּה לְדָוִד שִׁמְעָה יְהוָה ׀ צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתִי הַאֲזִינָה א
תְפִלָּתִי בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה׃ מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי יֵצֵא עֵינֶיךָ 2
תֶּחֱזֶינָה מֵישָׁרִים׃ בָּחַנְתָּ לִבִּי ׀ פָּקַדְתָּ לַּיְלָה צְרַפְתַּנִי בַל־ 3
תִּמְצָא זַמֹּתִי בַּל־יַעֲבָר־פִּי׃ לִפְעֻלּוֹת אָדָם בִּדְבַר שְׂפָתֶיךָ 4
אֲנִי שָׁמַרְתִּי אָרְחוֹת פָּרִיץ׃ תָּמֹךְ אֲשֻׁרַי בְּמַעְגְּלוֹתֶיךָ ה
בַּל־נָמוֹטּוּ פְעָמָי׃ אֲנִי קְרָאתִיךָ כִי־תַעֲנֵנִי אֵל הַט־ 6
אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי׃ הַפְלֵה חֲסָדֶיךָ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים 7
מִמִּתְקוֹמְמִים בִּימִינֶךָ׃ שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן בַּת־עָיִן בְּצֵל 8
כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנִי׃ מִפְּנֵי רְשָׁעִים זוּ שַׁדּוּנִי אֹיְבַי בְּנֶפֶשׁ 9
יַקִּיפוּ עָלָי׃ חֶלְבָּמוֹ סָּגְרוּ פִּימוֹ דִּבְּרוּ בְגֵאוּת׃ אַשֻּׁרֵנוּ י 11
עַתָּה סְבָבוּנִי עֵינֵיהֶם יָשִׁיתוּ לִנְטוֹת בָּאָרֶץ׃ דִּמְיֹנוֹ 12
כְּאַרְיֵה יִכְסוֹף לִטְרֹף וְכִכְפִיר יֹשֵׁב בְּמִסְתָּרִים׃ קוּמָה 13
יְהוָה קַדְּמָה פָנָיו הַכְרִיעֵהוּ פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵרָשָׁע חַרְבֶּךָ׃
מִמְתִים יָדְךָ ׀ יְהוָה מִמְתִים מֵחֶלֶד חֶלְקָם בַּחַיִּים וּצְפִינְךָ 14
תְּמַלֵּא בִטְנָם יִשְׂבְּעוּ בָנִים וְהִנִּיחוּ יִתְרָם לְעוֹלְלֵיהֶם׃
אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ׃ טו

יח 18

לַמְנַצֵּחַ לְעֶבֶד יְהוָה לְדָוִד אֲשֶׁר דִּבֶּר ׀ א
לַיהוָה אֶת־דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם ׀ הִצִּיל־
יְהוָה אוֹתוֹ מִכַּף כָּל־אֹיְבָיו וּמִיַּד שָׁאוּל׃
וַיֹּאמַר אֶרְחָמְךָ יְהוָה חִזְקִי׃ יְהוָה 2 3
סַלְעִי וּמְצוּדָתִי וּמְפַלְטִי אֵלִי צוּרִי אֶחֱסֶה־
בּוֹ מָגִנִּי וְקֶרֶן יִשְׁעִי מִשְׂגַּבִּי׃ מְהֻלָּל 4

v. 10 יתיר יו״ד v. 11 סבבונו קרי v. 14 וצפונך קרי

ה אֶקְרָא יְהוָה וּמִן־אֹיְבַי אִוָּשֵׁעַ׃ אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־
6 מָוֶת וְנַחֲלֵי בְלִיַּעַל יְבַעֲתוּנִי׃ חֶבְלֵי
שְׁאוֹל סְבָבוּנִי קִדְּמוּנִי מוֹקְשֵׁי
7 מָוֶת׃ בַּצַּר־לִי ׀ אֶקְרָא יְהוָה וְאֶל־
אֱלֹהַי אֲשַׁוֵּעַ יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ
8 קוֹלִי וְשַׁוְעָתִי לְפָנָיו ׀ תָּבוֹא בְאָזְנָיו׃ וַתִּגְעַשׁ
וַתִּרְעַשׁ ׀ הָאָרֶץ וּמוֹסְדֵי הָרִים
9 יִרְגָּזוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ כִּי חָרָה לוֹ׃ עָלָה
עָשָׁן ׀ בְּאַפּוֹ וְאֵשׁ מִפִּיו
י תֹּאכֵל גֶּחָלִים בָּעֲרוּ מִמֶּנּוּ׃ וַיֵּט
שָׁמַיִם וַיֵּרַד וַעֲרָפֶל תַּחַת
11 רַגְלָיו׃ וַיִּרְכַּב עַל־כְּרוּב וַיָּעֹף וַיֵּדֶא
12 עַל־כַּנְפֵי־רוּחַ׃ יָשֶׁת חֹשֶׁךְ ׀ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו
13 סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת־מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים׃ מִנֹּגַהּ
נֶגְדּוֹ עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד וְגַחֲלֵי־
14 אֵשׁ׃ וַיַּרְעֵם בַּשָּׁמַיִם ׀ יְהוָה וְעֶלְיוֹן
יִתֵּן קֹלוֹ בָּרָד וְגַחֲלֵי־
טו אֵשׁ׃ וַיִּשְׁלַח חִצָּיו וַיְפִיצֵם וּבְרָקִים
16 רָב וַיְהֻמֵּם׃ וַיֵּרָאוּ ׀ אֲפִיקֵי
מַיִם וַיִּגָּלוּ מוֹסְדוֹת תֵּבֵל מִגַּעֲרָתְךָ
17 יְהוָה מִנִּשְׁמַת רוּחַ אַפֶּךָ׃ יִשְׁלַח מִמָּרוֹם
18 יִקָּחֵנִי יַמְשֵׁנִי מִמַּיִם רַבִּים׃ יַצִּילֵנִי
מֵאֹיְבִי עָז וּמִשֹּׂנְאַי כִּי־אָמְצוּ
19 מִמֶּנִּי׃ יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם אֵידִי וַיְהִי
כ יְהוָה לְמִשְׁעָן לִי׃ וַיּוֹצִיאֵנִי לַמֶּרְחָב
21 יְחַלְּצֵנִי כִּי חָפֵץ בִּי׃ יִגְמְלֵנִי
יְהוָה כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי יָשִׁיב
22 לִי׃ כִּי־שָׁמַרְתִּי דַּרְכֵי יְהוָה וְלֹא־
23 רָשַׁעְתִּי מֵאֱלֹהָי׃ כִּי כָל־מִשְׁפָּטָיו
24 לְנֶגְדִּי וְחֻקֹּתָיו לֹא־אָסִיר מֶנִּי׃ וָאֱהִי
כה תָמִים עִמּוֹ וָאֶשְׁתַּמֵּר מֵעֲוֹנִי׃ וַיָּשֶׁב־יְהוָה לִי

v. 10 פתח באתנח

כְּצִדְקִי כְּבֹר יָדַי לְנֶגֶד עֵינָיו׃ 26 עִם־
חָסִיד תִּתְחַסָּד עִם־גְּבַר תָּמִים
תִּתַּמָּם׃ עִם־נָבָר תִּתְבָּרָר 27 וְעִם־
עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל׃ 28 כִּי־אַתָּה עַם־עָנִי
תּוֹשִׁיעַ וְעֵינַיִם רָמוֹת תַּשְׁפִּיל׃ 29 כִּי־
אַתָּה תָּאִיר נֵרִי יְהוָה אֱלֹהַי יַגִּיהַּ
חָשְׁכִּי׃ כִּי־בְךָ אָרֻץ גְּדוּד ל וּבֵאלֹהַי
אֲדַלֶּג־שׁוּר׃ 31 הָאֵל תָּמִים
דַּרְכּוֹ אִמְרַת־יְהוָה צְרוּפָה מָגֵן
הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ׃ 32 כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי
יְהוָה וּמִי־צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃ 33 הָאֵל
הַמְאַזְּרֵנִי חָיִל וַיִּתֵּן תָּמִים
דַּרְכִּי׃ מְשַׁוֶּה רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת 34 וְעַל
בָּמֹתַי יַעֲמִידֵנִי׃ לה מְלַמֵּד יָדַי
לַמִּלְחָמָה וְנִחֲתָה קֶשֶׁת־נְחוּשָׁה זְרוֹעֹתָי׃ 36 וַתִּתֶּן־
לִי מָגֵן יִשְׁעֶךָ וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי וְעַנְוַתְךָ
תַרְבֵּנִי׃ תַּרְחִיב צַעֲדִי תַחְתָּי 37 וְלֹא
מָעֲדוּ קַרְסֻלָּי׃ 38 אֶרְדּוֹף אוֹיְבַי
וְאַשִּׂיגֵם וְלֹא־אָשׁוּב עַד־כַּלּוֹתָם׃ 39 אֶמְחָצֵם
וְלֹא־יֻכְלוּ קוּם יִפְּלוּ תַּחַת
רַגְלָי׃ וַתְּאַזְּרֵנִי חַיִל לַמִּלְחָמָה מ תַּכְרִיעַ
קָמַי תַּחְתָּי׃ 41 וְאֹיְבַי נָתַתָּה לִּי
עֹרֶף וּמְשַׂנְאַי אַצְמִיתֵם׃ 42 יְשַׁוְּעוּ
וְאֵין מוֹשִׁיעַ עַל־יְהוָה וְלֹא
עָנָם׃ וְאֶשְׁחָקֵם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי־רוּחַ 43 כְּטִיט
חוּצוֹת אֲרִיקֵם׃ 44 תְּפַלְּטֵנִי מֵרִיבֵי
עָם תְּשִׂימֵנִי לְרֹאשׁ גּוֹיִם עַם
לֹא־יָדַעְתִּי יַעַבְדוּנִי׃ מה לְשֵׁמַע אֹזֶן יִשָּׁמְעוּ
לִי בְּנֵי־נֵכָר יְכַחֲשׁוּ־לִי׃ 46 בְּנֵי־
נֵכָר יִבֹּלוּ וְיַחְרְגוּ מִמִּסְגְּרוֹתֵיהֶם׃ 47 חַי־יְהוָה וּבָרוּךְ
צוּרִי וְיָרוּם אֱלוֹהֵי יִשְׁעִי׃ 48 הָאֵל
הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת לִי וַיַּדְבֵּר עַמִּים

49 תַּחְתָּֽי׃ מְפַלְּטִי מֵאֹיְבָי אַף מִן־קָמַי תְּרוֹמְמֵנִי מֵאִישׁ
נ חָמָס תַּצִּילֵֽנִי׃ עַל־כֵּן ׀ אוֹדְךָ בַגּוֹיִם ׀
51 יְהוָֹה וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּֽרָה׃ מַגְדִּל
יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד ׀
לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָֽם׃

יט 19

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִֽד׃ הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־
3 אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִֽיעַ׃ יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר
4 וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּֽעַת׃ אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי
ה נִשְׁמָע קוֹלָֽם׃ בְּכָל־הָאָרֶץ ׀ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם
6 לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם ׀ אֹהֶל בָּהֶֽם׃ וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ
7 כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹֽרַח׃ מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם ׀ מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ
8 עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתֽוֹ׃ תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה
9 מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּֽתִי׃ פִּקּוּדֵי
יְהוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת
י עֵינָֽיִם׃ יִרְאַת יְהוָה ׀ טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי־יְהוָה
11 אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּֽו׃ הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים
12 מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִֽים׃ גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב
13 14 רָֽב׃ שְׁגִיאוֹת מִֽי־יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּֽנִי׃ גַּם מִזֵּדִים ׀ חֲשֹׂךְ
טו עַבְדֶּךָ אַל־יִמְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָֽב׃ יִהְיוּ
לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִֽי׃

כ 20

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִֽד׃ יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה
3 יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם ׀ אֱלֹהֵי יַעֲקֹֽב׃ יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן
4 ה יִסְעָדֶֽךָּ׃ יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶּֽלָה׃ יִתֶּן־לְךָ
6 כִלְבָבֶךָ וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּֽא׃ נְרַנְּנָה ׀ בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־
7 אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶֽיךָ׃ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי
הוֹשִׁיעַ ׀ יְהוָה מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת
8 יֵשַׁע יְמִינֽוֹ׃ אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ ׀ בְּשֵׁם־
9 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּֽיר׃ הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַּמְנוּ
י וַנִּתְעוֹדָֽד׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵֽנוּ׃

21 כא

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְהוָה בְּעָזְּךָ יִשְׂמַח־מֶלֶךְ א 2
וּבִישׁוּעָתְךָ מַה יָּגֶיל מְאֹד׃ תַּאֲוַת לִבּוֹ נָתַתָּה לּוֹ וַאֲרֶשֶׁת 3
שְׂפָתָיו בַּל־מָנַעְתָּ סֶּלָה׃ כִּי־תְקַדְּמֶנּוּ בִּרְכוֹת טוֹב תָּשִׁית 4
לְרֹאשׁוֹ עֲטֶרֶת פָּז׃ חַיִּים ׀ שָׁאַל מִמְּךָ נָתַתָּה לּוֹ אֹרֶךְ ה
יָמִים עוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל כְּבוֹדוֹ בִּישׁוּעָתֶךָ הוֹד וְהָדָר תְּשַׁוֶּה 6
עָלָיו׃ כִּי־תְשִׁיתֵהוּ בְרָכוֹת לָעַד תְּחַדֵּהוּ בְשִׂמְחָה אֶת־פָּנֶיךָ׃ 7
כִּי־הַמֶּלֶךְ בֹּטֵחַ בַּיהוָה וּבְחֶסֶד עֶלְיוֹן בַּל־יִמּוֹט׃ תִּמְצָא 8 9
יָדְךָ לְכָל־אֹיְבֶיךָ יְמִינְךָ תִּמְצָא שֹׂנְאֶיךָ׃ תְּשִׁיתֵמוֹ ׀ כְּתַנּוּר י
אֵשׁ לְעֵת פָּנֶיךָ יְהוָה בְּאַפּוֹ יְבַלְּעֵם וְתֹאכְלֵם אֵשׁ׃ פִּרְיָמוֹ 11
מֵאֶרֶץ תְּאַבֵּד וְזַרְעָם מִבְּנֵי אָדָם׃ כִּי־נָטוּ עָלֶיךָ רָעָה חָשְׁבוּ 12
מְזִמָּה בַּל־יוּכָלוּ׃ כִּי־תְּשִׁיתֵמוֹ שֶׁכֶם בְּמֵיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן 13
עַל־פְּנֵיהֶם׃ רוּמָה יְהוָה בְעֻזֶּךָ נָשִׁירָה וּנְזַמְּרָה גְּבוּרָתֶךָ׃ 14

22 כב

לַמְנַצֵּחַ עַל־אַיֶּלֶת הַשַּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אֵלִי ׀ אֵלִי לָמָה א 2
עֲזַבְתָּנִי רָחוֹק מִישׁוּעָתִי דִּבְרֵי שַׁאֲגָתִי׃ אֱלֹהַי אֶקְרָא יוֹמָם 3
וְלֹא תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא־דוּמִיָּה לִי׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב 4
תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ בְּךָ בָּטְחוּ אֲבֹתֵינוּ בָּטְחוּ וַתְּפַלְּטֵמוֹ׃ ה
אֵלֶיךָ זָעֲקוּ וְנִמְלָטוּ בְּךָ בָטְחוּ וְלֹא־בוֹשׁוּ׃ וְאָנֹכִי תוֹלַעַת 6 7
וְלֹא־אִישׁ חֶרְפַּת אָדָם וּבְזוּי עָם׃ כָּל־רֹאַי יַלְעִגוּ לִי יַפְטִירוּ 8
בְשָׂפָה יָנִיעוּ רֹאשׁ׃ גֹּל אֶל־יְהוָה יְפַלְּטֵהוּ יַצִּילֵהוּ כִּי חָפֵץ 9
בּוֹ׃ כִּי־אַתָּה גֹחִי מִבָּטֶן מַבְטִיחִי עַל־שְׁדֵי אִמִּי׃ עָלֶיךָ י 11
הָשְׁלַכְתִּי מֵרָחֶם מִבֶּטֶן אִמִּי אֵלִי אָתָּה׃ אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי 12
כִּי־צָרָה קְרוֹבָה כִּי אֵין עוֹזֵר׃ סְבָבוּנִי פָּרִים רַבִּים אַבִּירֵי 13
בָשָׁן כִּתְּרוּנִי׃ פָּצוּ עָלַי פִּיהֶם אַרְיֵה טֹרֵף וְשֹׁאֵג׃ כַּמַּיִם 14 טו
נִשְׁפַּכְתִּי וְהִתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָי הָיָה לִבִּי כַּדּוֹנָג נָמֵס בְּתוֹךְ
מֵעָי׃ יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ ׀ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מֻדְבָּק מַלְקוֹחָי וְלַעֲפַר־מָוֶת 16
תִּשְׁפְּתֵנִי׃ כִּי־סְבָבוּנִי כְּלָבִים עֲדַת מְרֵעִים הִקִּיפוּנִי כָּאֲרִי 17
יָדַי וְרַגְלָי׃ אֲסַפֵּר כָּל־עַצְמוֹתָי הֵמָּה יַבִּיטוּ יִרְאוּ־בִי׃ 18
יְחַלְּקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל־לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל׃ וְאַתָּה יְהוָה 19 כ

---

v. 2 יתיר ו״ד   v. 13 סגול באתנח

21 אַל־תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: הַצִּילָה מֵחֶרֶב נַפְשִׁי
22 מִיַּד־כֶּלֶב יְחִידָתִי: הוֹשִׁיעֵנִי מִפִּי אַרְיֵה וּמִקַּרְנֵי רֵמִים
23 24 עֲנִיתָנִי: אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי בְּתוֹךְ קָהָל אֲהַלְלֶךָּ: יִרְאֵי
יְהוָה ׀ הַלְלוּהוּ כָּל־זֶרַע יַעֲקֹב כַּבְּדוּהוּ וְגוּרוּ מִמֶּנּוּ כָּל־זֶרַע
כה יִשְׂרָאֵל: כִּי לֹא־בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי וְלֹא־הִסְתִּיר פָּנָיו
26 מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ: מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתִי בְּקָהָל רָב נְדָרַי
27 אֲשַׁלֵּם נֶגֶד יְרֵאָיו: יֹאכְלוּ עֲנָוִים ׀ וְיִשְׂבָּעוּ יְהַלְלוּ יְהוָה
28 דֹּרְשָׁיו יְחִי לְבַבְכֶם לָעַד: יִזְכְּרוּ ׀ וְיָשֻׁבוּ אֶל־יְהוָה כָּל־
29 אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־מִשְׁפְּחוֹת גּוֹיִם: כִּי לַיהוָה
ל הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: אָכְלוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ ׀ כָּל־דִּשְׁנֵי־אֶרֶץ
31 לְפָנָיו יִכְרְעוּ כָּל־יוֹרְדֵי עָפָר וְנַפְשׁוֹ לֹא חִיָּה: זֶרַע יַעַבְדֶנּוּ
32 יְסֻפַּר לַאדֹנָי לַדּוֹר: יָבֹאוּ וְיַגִּידוּ צִדְקָתוֹ לְעַם נוֹלָד כִּי עָשָׂה:

23 כג

א 2 מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת
3 דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי
4 יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי־אֵלֵךְ
בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ
ה וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי ׀ שֻׁלְחָן נֶגֶד
6 צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ ׀ טוֹב וָחֶסֶד
יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:

24 כד

א לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ:
2 3 כִּי הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי־יַעֲלֶה
4 בְהַר יְהוָה וּמִי־יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר־לֵבָב
ה 6 אֲשֶׁר לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא
בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר
7 דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם
8 וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ
9 הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀
י רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא
זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

v. 4 ו׳ זעירא   ib. נפשׁי קרי   v. 6 דרשׁיו קרי

25 כה

לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי א 2
אַל־אֵבוֹשָׁה אַל־יַעַלְצוּ אֹיְבַי לִי׃ גַּם כָּל־קֹוֶיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ 3
יֵבֹשׁוּ הַבּוֹגְדִים רֵיקָם׃ דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ 4
לַמְּדֵנִי׃ הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ ׀ וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי ה
אוֹתְךָ קִוִּיתִי כָּל־הַיּוֹם׃ זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי 6
מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ חַטֹּאות נְעוּרַי ׀ וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ 7
זְכָר־לִי־אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה׃ טוֹב וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן 8
יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ׃ יַדְרֵךְ עֲנָוִים בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים 9
דַּרְכּוֹ׃ כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ י
וְעֵדֹתָיו׃ לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא׃ 11
מִי זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר׃ נַפְשׁוֹ בְּטוֹב 12 13
תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ׃ סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ 14
לְהוֹדִיעָם׃ עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת טו
רַגְלָי׃ פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי׃ צָרוֹת לְבָבִי 16 17
הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי׃ רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא 18
לְכָל־חַטֹּאותָי׃ רְאֵה אוֹיְבַי כִּי־רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי׃ 19
שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־חָסִיתִי בָךְ׃ תֹּם־וָיֹשֶׁר כ 21
יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ׃ פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃ 22

26 כו

לְדָוִד ׀ שָׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי בְּתֻמִּי הָלַכְתִּי וּבַיהוָה א
בָּטַחְתִּי לֹא אֶמְעָד׃ בְּחָנֵנִי יְהוָה וְנַסֵּנִי צָרְופָה כִלְיוֹתַי וְלִבִּי׃ 2
כִּי־חַסְדְּךָ לְנֶגֶד עֵינָי וְהִתְהַלַּכְתִּי בַּאֲמִתֶּךָ׃ לֹא־יָשַׁבְתִּי עִם־ 3 4
מְתֵי־שָׁוְא וְעִם־נַעֲלָמִים לֹא אָבוֹא׃ שָׂנֵאתִי קְהַל מְרֵעִים ה
וְעִם־רְשָׁעִים לֹא אֵשֵׁב׃ אֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי וַאֲסֹבְבָה אֶת־ 6
מִזְבַּחֲךָ יְהוָה׃ לַשְׁמִעַ בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ 7
יְהוָה אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ 8
אַל־תֶּאֱסֹף עִם־חַטָּאִים נַפְשִׁי וְעִם־אַנְשֵׁי דָמִים חַיָּי׃ 9
אֲשֶׁר־בִּידֵיהֶם זִמָּה וִימִינָם מָלְאָה שֹּׁחַד׃ וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ י 11
פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי׃ רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְהוָה׃ 12

---

v. 2 יתיר ו׳   v. 1 פתח באתנח   v. 7 פתח באתנח

27 כז

א לְדָוִ֨ד ׀ יְהֹוָ֤ה ׀ אוֹרִ֣י וְ֭יִשְׁעִי מִמִּ֣י אִירָ֑א יְהֹוָ֥ה מָֽעוֹז־חַ֝יַּ֗י
2 מִמִּ֥י אֶפְחָֽד׃ בִּקְרֹ֤ב עָלַ֨י ׀ מְרֵעִים֮ לֶאֱכֹ֪ל אֶת־בְּשָׂ֫רִ֥י צָרַ֣י וְאֹיְבַ֣י
3 לִ֑י הֵ֖מָּה כָשְׁל֣וּ וְנָפָֽלוּ׃ אִם־תַּחֲנֶ֬ה עָלַ֨י ׀ מַחֲנֶה֮ לֹֽא־יִירָ֪א לִ֫בִּ֥י
4 אִם־תָּק֣וּם עָ֭לַי מִלְחָמָ֑ה בְּ֝זֹ֗את אֲנִ֣י בוֹטֵֽחַ׃ אַחַ֤ת ׀ שָׁאַ֣לְתִּי
מֵֽאֵת־יְהֹוָה֮ אוֹתָ֪הּ אֲבַ֫קֵּ֥שׁ שִׁבְתִּ֣י בְּבֵית־יְ֭הֹוָה כָּל־יְמֵ֣י חַיַּ֑י
ה לַחֲז֥וֹת בְּנֹֽעַם־יְ֝הֹוָ֗ה וּלְבַקֵּ֥ר בְּהֵיכָלֽוֹ׃ כִּ֤י יִצְפְּנֵ֨נִי ׀ בְּסֻכֹּה֮ בְּי֪וֹם
6 רָ֫עָ֥ה יַ֭סְתִּרֵנִי בְּסֵ֣תֶר אָהֳל֑וֹ בְּ֝צ֗וּר יְרוֹמְמֵֽנִי׃ וְעַתָּ֨ה יָר֪וּם
רֹאשִׁ֡י עַ֤ל אֹֽיְבַ֬י סְֽבִיבוֹתַ֗י וְאֶזְבְּחָ֣ה בְ֭אָהֳלוֹ זִבְחֵ֣י תְרוּעָ֑ה
7 אָשִׁ֥ירָה וַ֝אֲזַמְּרָ֗ה לַיהֹוָֽה׃ שְׁמַע־יְהֹוָ֖ה קוֹלִ֥י אֶקְרָ֗א וְחָנֵּ֥נִי
8 וַעֲנֵֽנִי׃ לְךָ֤ ׀ אָמַ֣ר לִ֭בִּי בַּקְּשׁ֣וּ פָנָ֑י אֶֽת־פָּנֶ֖יךָ יְהֹוָ֣ה אֲבַקֵּֽשׁ׃
9 אַל־תַּסְתֵּ֬ר פָּנֶ֨יךָ ׀ מִמֶּנִּי֮ אַל־תַּֽט־בְּאַ֗ף עַ֫בְדֶּ֥ךָ עֶזְרָתִ֥י הָיִ֑יתָ
י אַל־תִּטְּשֵׁ֥נִי וְאַל־תַּ֝עַזְבֵ֗נִי אֱלֹהֵ֥י יִשְׁעִֽי׃ כִּֽי־אָבִ֣י וְאִמִּ֣י עֲזָב֑וּנִי
11 וַֽיהֹוָ֥ה יַֽאַסְפֵֽנִי׃ ה֤וֹרֵ֥נִי יְהֹוָ֗ה דַּ֫רְכֶּ֥ךָ וּ֭נְחֵנִי בְּאֹ֣רַח מִישׁ֑וֹר
12 לְ֝מַ֗עַן שׁוֹרְרָֽי׃ אַֽל־תִּ֭תְּנֵנִי בְּנֶ֣פֶשׁ צָרָ֑י כִּ֤י קָֽמוּ־בִ֥י עֵֽדֵי־שֶׁ֝֗קֶר
13 וִיפֵ֥חַ חָמָֽס׃ לׅׄוּׅׄלֵׅׄאׅׄ הֶ֭אֱמַנְתִּי לִרְא֥וֹת בְּֽטוּב־יְהֹוָ֗ה בְּאֶ֣רֶץ
14 חַיִּֽים׃ קַוֵּ֗ה אֶל־יְה֫וָ֥ה חֲ֭זַק וְיַאֲמֵ֣ץ לִבֶּ֑ךָ וְ֝קַוֵּ֗ה אֶל־יְהֹוָֽה׃

28 כח

א לְדָוִ֡ד אֵלֶ֤יךָ יְהֹוָ֨ה ׀ אֶקְרָ֗א צוּרִי֮ אַל־תֶּחֱרַ֪שׁ
מִ֫מֶּ֥נִּי פֶּן־תֶּחֱשֶׁ֥ה מִמֶּ֑נִּי וְ֝נִמְשַׁ֗לְתִּי עִם־י֥וֹרְדֵי בֽוֹר׃
2 שְׁמַ֤ע ק֣וֹל תַּ֭חֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִ֣י אֵלֶ֑יךָ בְּנָשְׂאִ֥י יָ֝דַ֗י אֶל־דְּבִ֥יר
3 קָדְשֶֽׁךָ׃ אַל־תִּמְשְׁכֵ֣נִי עִם־רְשָׁעִים֮ וְעִם־פֹּ֪עֲלֵ֫י אָ֥וֶן דֹּבְרֵ֣י
4 שָׁ֭לוֹם עִם־רֵֽעֵיהֶ֑ם וְ֝רָעָ֗ה בִּלְבָבָֽם׃ תֶּן־לָהֶ֣ם כְּפָעֳלָם֮ וּכְרֹ֪עַ
ה מַֽעַלְלֵ֫יהֶ֥ם כְּמַעֲשֵׂ֣ה יְ֭דֵיהֶם תֵּ֣ן לָהֶ֑ם הָשֵׁ֖ב גְּמוּלָ֣ם לָהֶֽם׃ כִּ֤י
לֹ֪א יָבִ֡ינוּ אֶל־פְּעֻלֹּ֣ת יְ֭הֹוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂ֣ה יָדָ֑יו יֶ֝הֶרְסֵ֗ם וְלֹ֣א
6 7 יִבְנֵֽם׃ בָּר֥וּךְ יְהֹוָ֑ה כִּי־שָׁ֝מַע ק֣וֹל תַּחֲנוּנָֽי׃ יְהֹוָ֤ה ׀ עֻזִּ֥י
וּמָגִנִּי֮ בּ֤וֹ בָטַ֥ח לִבִּ֗י וְֽנֶ֫עֱזָ֥רְתִּי וַיַּעֲלֹ֥ז לִבִּ֑י וּֽמִשִּׁירִ֥י אֲהוֹדֶֽנּוּ׃
8 9 יְהֹוָ֥ה עֹֽז־לָ֑מוֹ וּמָ֘ע֤וֹז יְשׁוּע֖וֹת מְשִׁיח֣וֹ הֽוּא׃ הוֹשִׁ֤יעָה ׀
אֶת־עַמֶּ֗ךָ וּבָרֵ֥ךְ אֶת־נַחֲלָתֶ֑ךָ וּֽרְעֵ֥ם וְ֝נַשְּׂאֵ֗ם עַד־הָעוֹלָֽם׃

v. 4 פתח באתנח   v. 5 בספו קרי   v. 13 נקוד מלמעלה ומלמטה
חוץ מן ו״ו שלא נקוד אלא מלמטה

29 כט

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד א
וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־ 2
קֹדֶשׁ׃ קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהוָה עַל־ 3
מַיִם רַבִּים׃ קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל יְהוָה בֶּהָדָר׃ קוֹל יְהוָה 4 ה
שֹׁבֵר אֲרָזִים וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּרְקִידֵם 6
כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃ קוֹל־יְהוָה חֹצֵב 7
לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָה מִדְבַּר 8
קָדֵשׁ׃ קוֹל יְהוָה ׀ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ 9
כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃ יְהוָה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב יְהוָה מֶלֶךְ י
לְעוֹלָם׃ יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה ׀ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃ 11

30 ל

מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃ אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי א 2
דִלִּיתָנִי וְלֹא־שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי׃ יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ 3
וַתִּרְפָּאֵנִי׃ יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי חִיִּיתַנִי מִיּוֹרְדֵי 4
בוֹר׃ זַמְּרוּ לַיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃ כִּי רֶגַע ה 6
בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה׃ וַאֲנִי 7
אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃ יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה 8
לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל׃ אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא 9
וְאֶל־אֲדֹנָי אֶתְחַנָּן׃ מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי אֶל שָׁחַת הֲיוֹדְךָ י
עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃ שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי יְהוָה הֱיֵה ׀ עֹזֵר לִי׃
הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃ 2
לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃ 13

31 לא

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה א 2
לְעוֹלָם בְּצִדְקָתְךָ פַלְּטֵנִי׃ הַטֵּה אֵלַי ׀ אָזְנְךָ מְהֵרָה הַצִּילֵנִי 3
הֱיֵה לִי ׀ לְצוּר־מָעוֹז לְבֵית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי־סַלְעִי 4
וּמְצוּדָתִי אָתָּה וּלְמַעַן שִׁמְךָ תַּנְחֵנִי וּתְנַהֲלֵנִי׃ תּוֹצִיאֵנִי ה
מֵרֶשֶׁת זוּ טָמְנוּ לִי כִּי־אַתָּה מָעוּזִּי׃ בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה 6
אוֹתִי יְהוָה אֵל אֱמֶת׃ שָׂנֵאתִי הַשֹּׁמְרִים הַבְלֵי־שָׁוְא וַאֲנִי 7
אֶל־יְהוָה בָּטָחְתִּי׃ אָגִילָה וְאֶשְׂמְחָה בְּחַסְדֶּךָ אֲשֶׁר רָאִיתָ 8

v. 4 מִיָּרְדִי קרי   v. 5 דגש אחר שורק

9 אֶת־עָנְיִי יָדַעְתָּ בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃ וְלֹא הִסְגַּרְתַּנִי בְּיַד־אוֹיֵב
י הֶעֱמַדְתָּ בַמֶּרְחָב רַגְלָי׃ חָנֵּנִי יְהוָה כִּי צַר ׀ לִי עָשְׁשָׁה בְכַעַס
11 עֵינִי נַפְשִׁי וּבִטְנִי׃ כִּי כָלוּ בְיָגוֹן חַיַּי וּשְׁנוֹתַי בַּאֲנָחָה כָּשַׁל
12 בַּעֲוֺנִי כֹחִי וַעֲצָמַי עָשֵׁשׁוּ׃ מִכָּל־צֹרְרַי הָיִיתִי חֶרְפָּה וְלִשְׁכֵנַי
13 מְאֹד וּפַחַד לִמְיֻדָּעָי רֹאַי בַּחוּץ נָדְדוּ מִמֶּנִּי׃ נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת
14 מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי אֹבֵד׃ כִּי שָׁמַעְתִּי ׀ דִּבַּת רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב
טו בְּהִוָּסְדָם יַחַד עָלַי לָקַחַת נַפְשִׁי זָמָמוּ׃ וַאֲנִי ׀ עָלֶיךָ בָטַחְתִּי
16 יְהוָה אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה׃ בְּיָדְךָ עִתֹּתָי הַצִּילֵנִי מִיַּד־אוֹיְבַי
17 18 וּמֵרֹדְפָי׃ הָאִירָה פָנֶיךָ עַל־עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ׃ יְהוָה
אַל־אֵבוֹשָׁה כִּי קְרָאתִיךָ יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים יִדְּמוּ לִשְׁאוֹל׃
19 תֵּאָלַמְנָה שִׂפְתֵי שָׁקֶר הַדֹּבְרוֹת עַל־צַדִּיק עָתָק בְּגַאֲוָה
כ וָבוּז׃ מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר־צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ פָּעַלְתָּ לַחוֹסִים
21 בָּךְ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם׃ תַּסְתִּירֵם בְּסֵתֶר פָּנֶיךָ מֵרֻכְסֵי אִישׁ
22 תִּצְפְּנֵם בְּסֻכָּה מֵרִיב לְשֹׁנוֹת׃ בָּרוּךְ יְהוָה כִּי־הִפְלִיא
23 חַסְדּוֹ לִי בְּעִיר מָצוֹר׃ וַאֲנִי ׀ אָמַרְתִּי בְחָפְזִי נִגְרַזְתִּי
24 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אָכֵן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ׃ אֶהֱבוּ
אֶת־יְהוָה כָּל־חֲסִידָיו אֱמוּנִים נֹצֵר יְהוָה וּמְשַׁלֵּם עַל־יֶתֶר
כה עֹשֵׂה גַאֲוָה׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם כָּל־הַמְיַחֲלִים לַיהוָה׃

לב 32

א 2 לְדָוִד מַשְׂכִּיל אַשְׁרֵי נְשׂוּי־פֶּשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה׃ אַשְׁרֵי
3 אָדָם לֹא־יַחְשֹׁב יְהוָה לוֹ עָוֺן וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה׃ כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי
4 בָּלוּ עֲצָמָי בְּשַׁאֲגָתִי כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי ׀ יוֹמָם וָלַיְלָה ׀ תִּכְבַּד
ה עָלַי יָדֶךָ נֶהְפַּךְ לְשַׁדִּי בְּחַרְבֹנֵי קַיִץ סֶלָה׃ חַטָּאתִי אוֹדִיעֲךָ
וַעֲוֺנִי לֹא־כִסִּיתִי אָמַרְתִּי אוֹדֶה עֲלֵי פְשָׁעַי לַיהוָה וְאַתָּה
6 נָשָׂאתָ עֲוֺן חַטָּאתִי סֶלָה׃ עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חָסִיד ׀ אֵלֶיךָ
7 לְעֵת מְצֹא רַק לְשֵׁטֶף מַיִם רַבִּים אֵלָיו לֹא יַגִּיעוּ׃ אַתָּה
8 סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה׃ אַשְׂכִּילְךָ ׀
9 וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ־זוּ תֵלֵךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינִי׃ אַל־תִּהְיוּ ׀ כְּסוּס
כְּפֶרֶד אֵין הָבִין בְּמֶתֶג וָרֶסֶן עֶדְיוֹ לִבְלוֹם בַּל קְרֹב אֵלֶיךָ׃
י רַבִּים מַכְאוֹבִים לָרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ׃
11 שִׂמְחוּ בַיהוָה וְגִילוּ צַדִּיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

v. 14 פתח באתנח

לג 33

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃ הוֹדוּ א 2
לַיהוָה בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ׃ שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ 3
הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה׃ כִּי־יָשָׁר דְּבַר־יְהוָה וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ 4
בֶּאֱמוּנָה׃ אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ׃ ה
בִּדְבַר יְהוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם׃ כֹּנֵס 6 7
כַּנֵּד מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת׃ יִירְאוּ מֵיְהוָה כָּל־ 8
הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל׃ כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי 9
הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד׃ יְהוָה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת י
עַמִּים׃ עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר 11
וָדֹר׃ אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהָיו הָעָם ׀ בָּחַר לְנַחֲלָה 12
לוֹ׃ מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהוָה רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם׃ 13
מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ הַיֹּצֵר יַחַד 14 טו
לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם׃ אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל 16
גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ׃ שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ 17
לֹא יְמַלֵּט׃ הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ 18
לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב׃ נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה 19 כ
לַיהוָה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם 21
קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ׃ 22

לד 34

לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת־טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃ א
אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ 2
בַּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃ 3
גַּדְּלוּ לַיהוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ 4
דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל־מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי׃ ה
הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־יֶחְפָּרוּ׃ 6
זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃ 7
חֹנֶה מַלְאַךְ־יְהוָה סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ 8
טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי־טוֹב יְהוָה אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה־בּוֹ׃ 9
יְראוּ אֶת־יְהוָה קְדֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃ י

v. 1 פתח בס״פ

11 כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב׃
12 לְכוּ־בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם׃
13 מִי־הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃
14 נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃
טו סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃
16 עֵינֵי יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם׃
17 פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
18 צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם הִצִּילָם׃
19 קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃
כ רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה׃
21 שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃
22 תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃
23 פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ׃

35 לה

א 2 לְדָוִד ׀ רִיבָה יְהוָה אֶת־יְרִיבַי לְחַם אֶת־לֹחֲמָי׃ הַחֲזֵק
3 מָגֵן וְצִנָּה וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי׃ וְהָרֵק חֲנִית וּסְגֹר לִקְרַאת רֹדְפָי
4 אֱמֹר לְנַפְשִׁי יְשֻׁעָתֵךְ אָנִי׃ יֵבֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
ה יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיַחְפְּרוּ חֹשְׁבֵי רָעָתִי׃ יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ
6 וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶה׃ יְהִי־דַרְכָּם חֹשֶׁךְ וַחֲלַקְלַקּוֹת וּמַלְאַךְ
7 יְהוָה רֹדְפָם׃ כִּי־חִנָּם טָמְנוּ־לִי שַׁחַת רִשְׁתָּם חִנָּם חָפְרוּ
8 לְנַפְשִׁי׃ תְּבוֹאֵהוּ שׁוֹאָה לֹא יֵדָע וְרִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר־טָמַן תִּלְכְּדוֹ
9 בְּשׁוֹאָה יִפָּל־בָּהּ׃ וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָה תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ׃
י כָּל עַצְמוֹתַי ׀ תֹּאמַרְנָה יְהוָה מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק
11 מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃ יְקוּמוּן עֵדֵי חָמָס אֲשֶׁר לֹא־
12 יָדַעְתִּי יִשְׁאָלוּנִי׃ יְשַׁלְּמוּנִי רָעָה תַּחַת טוֹבָה שְׁכוֹל לְנַפְשִׁי׃
13 וַאֲנִי ׀ בַּחֲלוֹתָם לְבוּשִׁי שָׂק עִנֵּיתִי בַצּוֹם נַפְשִׁי וּתְפִלָּתִי
14 עַל־חֵיקִי תָשׁוּב׃ כְּרֵעַ כְּאָח־לִי הִתְהַלָּכְתִּי כַּאֲבֶל־אֵם קֹדֵר
טו שַׁחוֹתִי׃ וּבְצַלְעִי שָׂמְחוּ וְנֶאֱסָפוּ נֶאֶסְפוּ עָלַי נֵכִים וְלֹא
16 יָדַעְתִּי קָרְעוּ וְלֹא־דָמּוּ׃ בְּחַנְפֵי לַעֲגֵי מָעוֹג חָרֹק עָלַי שִׁנֵּימוֹ׃
17 אֲדֹנָי כַּמָּה תִּרְאֶה הָשִׁיבָה נַפְשִׁי מִשֹּׁאֵיהֶם מִכְּפִירִים יְחִידָתִי׃
18 19 אוֹדְךָ בְּקָהָל רָב בְּעַם עָצוּם אֲהַלְלֶךָּ׃ אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי אֹיְבַי

v. 1 פתח באתנח   v. 15 פתח באתנח

שֶׁקֶר שֹׂנְאַי חִנָּם יִקְרְצוּ־עָיִן׃ כִּי לֹא שָׁלוֹם יְדַבֵּרוּ וְעַל כ
רִגְעֵי־אֶרֶץ דִּבְרֵי מִרְמוֹת יַחֲשֹׁבוּן׃ וַיַּרְחִיבוּ עָלַי פִּיהֶם 21
אָמְרוּ הֶאָח ׀ הֶאָח רָאֲתָה עֵינֵנוּ׃ רָאִיתָה יְהוָה אַל־ 22
תֶּחֱרַשׁ אֲדֹנָי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ הָעִירָה וְהָקִיצָה לְמִשְׁפָּטִי 23
אֱלֹהַי וַאדֹנָי לְרִיבִי׃ שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ יְהוָה אֱלֹהָי 24
וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִי׃ אַל־יֹאמְרוּ בְלִבָּם הֶאָח נַפְשֵׁנוּ אַל־ כה
יֹאמְרוּ בִּלַּעֲנוּהוּ׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי 26
יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וּכְלִמָּה הַמַּגְדִּילִים עָלָי׃ יָרֹנּוּ וְיִשְׂמְחוּ 27
חֲפֵצֵי צִדְקִי וְיֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה הֶחָפֵץ שְׁלוֹם
עַבְדּוֹ׃ וּלְשׁוֹנִי תֶּהְגֶּה צִדְקֶךָ כָּל־הַיּוֹם תְּהִלָּתֶךָ׃ 28

לו 36

לַמְנַצֵּחַ ׀ לְעֶבֶד־יְהוָה לְדָוִד׃ נְאֻם־פֶּשַׁע לָרָשָׁע בְּקֶרֶב א 2
לִבִּי אֵין־פַּחַד אֱלֹהִים לְנֶגֶד עֵינָיו׃ כִּי־הֶחֱלִיק אֵלָיו בְּעֵינָיו 3
לִמְצֹא עֲוֺנוֹ לִשְׂנֹא׃ דִּבְרֵי־פִיו אָוֶן וּמִרְמָה חָדַל לְהַשְׂכִּיל 4
לְהֵיטִיב׃ אָוֶן ׀ יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ יִתְיַצֵּב עַל־דֶּרֶךְ לֹא־טוֹב ה
רָע לֹא יִמְאָס׃ יְהוָה בְּהַשָּׁמַיִם חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ עַד־שְׁחָקִים׃ 6
צִדְקָתְךָ ׀ כְּהַרְרֵי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה אָדָם וּבְהֵמָה 7
תוֹשִׁיעַ ׀ יְהוָה׃ מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל 8
כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן׃ יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם׃ 9
כִּי־עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר׃ מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ י 11
לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב׃ אַל־תְּבוֹאֵנִי רֶגֶל גַּאֲוָה וְיַד־ 12
רְשָׁעִים אַל־תְּנִדֵנִי׃ שָׁם נָפְלוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן דֹּחוּ וְלֹא יָכְלוּ קוּם׃ 13

לז 37

לְדָוִד ׀ אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה׃ כִּי א 2
כֶחָצִיר מְהֵרָה יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבּוֹלוּן׃ בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה־ 3
טוֹב שְׁכָן־אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה׃ וְהִתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְיִתֶּן־לְךָ 4
מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ׃ גּוֹל עַל־יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא ה
יַעֲשֶׂה׃ וְהוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ כַּצָּהֳרָיִם׃ דּוֹם ׀ 6 7
לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ אַל־תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה
מְזִמּוֹת׃ הֶרֶף מֵאַף וַעֲזֹב חֵמָה אַל־תִּתְחַר אַךְ לְהָרֵעַ׃ כִּי־ 8 9
מְרֵעִים יִכָּרֵתוּן וְקֹוֵי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ־אָרֶץ׃ וְעוֹד מְעַט י

v. 19 20 סגול באתנח v. 22 פתח באתנח v. 24 קמץ ברביע

11 וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל־מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ׃ וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ
12 וְהִתְעַנְּגוּ עַל־רֹב שָׁלוֹם׃ זֹמֵם רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחֹרֵק עָלָיו שִׁנָּיו׃
13 14 אֲדֹנָי יִשְׂחַק־לוֹ כִּי־רָאָה כִּי־יָבֹא יוֹמוֹ׃ חֶרֶב ׀ פָּתְחוּ רְשָׁעִים
טו וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי וְאֶבְיוֹן לִטְבוֹחַ יִשְׁרֵי־דָרֶךְ׃ חַרְבָּם
16 תָּבוֹא בְלִבָּם וְקַשְּׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה׃ טוֹב מְעַט לַצַּדִּיק מֵהֲמוֹן
17 רְשָׁעִים רַבִּים׃ כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים
18 19 יְהוָה׃ יוֹדֵעַ יְהוָה יְמֵי תְמִימִם וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה׃ לֹא־
כ יֵבֹשׁוּ בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ׃ כִּי רְשָׁעִים ׀ יֹאבֵדוּ
21 וְאֹיְבֵי יְהוָה כִּיקַר כָּרִים כָּלוּ בֶעָשָׁן כָּלוּ׃ לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא
22 יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן׃ כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ אָרֶץ וּמְקֻלָּלָיו
23 24 יִכָּרֵתוּ׃ מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי־גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ יֶחְפָּץ׃ כִּי־יִפֹּל לֹא־
כה יוּטָל כִּי יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ׃ נַעַר הָיִיתִי גַּם־זָקַנְתִּי וְלֹא־רָאִיתִי
26 צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם׃ כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה וְזַרְעוֹ
27 28 לִבְרָכָה׃ סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב וּשְׁכֹן לְעוֹלָם׃ כִּי יְהוָה ׀ אֹהֵב
מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזֹב אֶת־חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים
29 ל נִכְרָת׃ צַדִּיקִים יִירְשׁוּ־אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ׃ פִּי־צַדִּיק
31 יֶהְגֶּה חָכְמָה וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט׃ תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא
32 33 תִמְעַד אֲשֻׁרָיו׃ צוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ׃ יְהוָה
34 לֹא־יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ׃ קַוֵּה אֶל־יְהוָה ׀
וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ וִירוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃
לה 36 רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן׃ וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה
37 אֵינֶנּוּ וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא׃ שְׁמָר־תָּם וּרְאֵה יָשָׁר כִּי־
38 אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם׃ וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית רְשָׁעִים
39 מ נִכְרָתָה׃ וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה׃ וַיַּעְזְרֵם
יְהוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ׃

38 לח

א 2 מִזְמוֹר לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ יְהוָה אַל־בְּקֶצְפְּךָ תוֹכִיחֵנִי
3 וּבַחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי׃ כִּי־חִצֶּיךָ נִחֲתוּ־בִי וַתִּנְחַת עָלַי יָדֶךָ׃
4 אֵין־מְתֹם בִּבְשָׂרִי מִפְּנֵי זַעְמֶךָ אֵין־שָׁלוֹם בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי
ה חַטָּאתִי׃ כִּי עֲוֹנֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי כְּמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי׃
6 7 הִבְאִישׁוּ נָמַקּוּ חַבּוּרֹתָי מִפְּנֵי אִוַּלְתִּי׃ נַעֲוֵיתִי שַׁחֹתִי עַד־

v. 15 פתח בס״פ   v. 17 פתח באת״נ   v. 39 דגש אחר שורק

מְאֹד כָּל־הַיּוֹם קֹדֵר הִלָּכְתִּי׃ כִּי־כְסָלַי מָלְאוּ נִקְלֶה וְאֵין 8
מְתֹם בִּבְשָׂרִי׃ נְפוּגוֹתִי וְנִדְכֵּיתִי עַד־מְאֹד שָׁאַגְתִּי מִנַּהֲמַת 9
לִבִּי׃ אֲדֹנָי נֶגְדְּךָ כָל־תַּאֲוָתִי וְאַנְחָתִי מִמְּךָ לֹא־נִסְתָּרָה׃ י
לִבִּי סְחַרְחַר עֲזָבַנִי כֹחִי וְאוֹר עֵינַי גַּם־הֵם אֵין אִתִּי׃ אֹהֲבַי ׀ 11 12
וְרֵעַי מִנֶּגֶד נִגְעִי יַעֲמֹדוּ וּקְרוֹבַי מֵרָחֹק עָמָדוּ׃ וַיְנַקְשׁוּ ׀ 13
מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי וְדֹרְשֵׁי רָעָתִי דִּבְּרוּ הַוּוֹת וּמִרְמוֹת כָּל־
הַיּוֹם יֶהְגּוּ׃ וַאֲנִי כְחֵרֵשׁ לֹא אֶשְׁמָע וּכְאִלֵּם לֹא יִפְתַּח־פִּיו׃ 14
וָאֱהִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־שֹׁמֵעַ וְאֵין בְּפִיו תּוֹכָחוֹת׃ כִּי־ טו 16
לְךָ יְהוָה הוֹחָלְתִּי אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי׃ כִּי־אָמַרְתִּי 17
פֶּן־יִשְׂמְחוּ־לִי בְּמוֹט רַגְלִי עָלַי הִגְדִּילוּ׃ כִּי־אֲנִי לְצֶלַע 18
נָכוֹן וּמַכְאוֹבִי נֶגְדִּי תָמִיד׃ כִּי־עֲוֺנִי אַגִּיד אֶדְאַג מֵחַטָּאתִי׃ 19
וְאֹיְבַי חַיִּים עָצֵמוּ וְרַבּוּ שֹׂנְאַי שָׁקֶר׃ וּמְשַׁלְּמֵי רָעָה כ 21
תַּחַת טוֹבָה יִשְׂטְנוּנִי תַּחַת רָדְופִי־טוֹב׃ אַל־תַּעַזְבֵנִי יְהוָה 22
אֱלֹהַי אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי׃ חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתִי׃ 23

39 לט

לַמְנַצֵּחַ לִידִיתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אָמַרְתִּי אֶשְׁמְרָה א 2
דְרָכַי מֵחֲטוֹא בִלְשׁוֹנִי אֶשְׁמְרָה־לְפִי מַחְסוֹם בְּעֹד רָשָׁע
לְנֶגְדִּי׃ נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה הֶחֱשֵׁיתִי מִטּוֹב וּכְאֵבִי נֶעְכָּר׃ 3
חַם־לִבִּי ׀ בְּקִרְבִּי בַּהֲגִיגִי תִבְעַר־אֵשׁ דִּבַּרְתִּי בִּלְשׁוֹנִי׃ 4
הוֹדִיעֵנִי יְהוָה ׀ קִצִּי וּמִדַּת יָמַי מַה־הִיא אֵדְעָה מֶה־ ה
חָדֵל אָנִי׃ הִנֵּה טְפָחוֹת ׀ נָתַתָּה יָמַי וְחֶלְדִּי כְאַיִן נֶגְדֶּךָ 6
אַךְ־כָּל־הֶבֶל כָּל־אָדָם נִצָּב סֶלָה׃ אַךְ־בְּצֶלֶם ׀ יִתְהַלֶּךְ־ 7
אִישׁ אַךְ־הֶבֶל יֶהֱמָיוּן יִצְבֹּר וְלֹא־יֵדַע מִי־אֹסְפָם׃ וְעַתָּה 8
מַה־קִּוִּיתִי אֲדֹנָי תּוֹחַלְתִּי לְךָ הִיא׃ מִכָּל־פְּשָׁעַי הַצִּילֵנִי 9
חֶרְפַּת נָבָל אַל־תְּשִׂימֵנִי׃ נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח־פִּי כִּי י
אַתָּה עָשִׂיתָ׃ הָסֵר מֵעָלַי נִגְעֶךָ מִתִּגְרַת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי׃ 11
בְּתוֹכָחוֹת עַל־עָוֺן ׀ יִסַּרְתָּ אִישׁ וַתֶּמֶס כָּעָשׁ חֲמוּדוֹ אַךְ 12
הֶבֶל כָּל־אָדָם סֶלָה׃ שִׁמְעָה תְפִלָּתִי ׀ יְהוָה וְשַׁוְעָתִי ׀ 13
הַאֲזִינָה אֶל־דִּמְעָתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי עִמָּךְ תּוֹשָׁב
כְּכָל־אֲבוֹתָי׃ הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְאֵינֶנִּי׃ 14

v. 21 יתיר ו׳ — v. 1 לידיתון קרי

40 מ

א 2 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר׃ קַוֺּה קִוִּיתִי יְהוָה וַיֵּט אֵלַי
3 וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי׃ וַיַּעֲלֵנִי ׀ מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן וַיָּקֶם עַל־
4 סֶלַע רַגְלַי כּוֹנֵן אֲשֻׁרָי׃ וַיִּתֵּן בְּפִי ׀ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ
ה יִרְאוּ רַבִּים וְיִירָאוּ וְיִבְטְחוּ בַּיהוָה׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־שָׂם
6 יְהוָה מִבְטַחוֹ וְלֹא־פָנָה אֶל־רְהָבִים וְשָׂטֵי כָזָב׃ רַבּוֹת
עָשִׂיתָ ׀ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהַי נִפְלְאֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבֹתֶיךָ אֵלֵינוּ אֵין ׀
7 עֲרֹךְ אֵלֶיךָ אַגִּידָה וַאֲדַבֵּרָה עָצְמוּ מִסַּפֵּר׃ זֶבַח וּמִנְחָה ׀ לֹא־
8 חָפַצְתָּ אָזְנַיִם כָּרִיתָ לִּי עוֹלָה וַחֲטָאָה לֹא שָׁאָלְתָּ׃ אָז אָמַרְתִּי
9 הִנֵּה־בָאתִי בִּמְגִלַּת־סֵפֶר כָּתוּב עָלָי׃ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהַי
י חָפָצְתִּי וְתוֹרָתְךָ בְּתוֹךְ מֵעָי׃ בִּשַּׂרְתִּי צֶדֶק ׀ בְּקָהָל רָב הִנֵּה
11 שְׂפָתַי לֹא אֶכְלָא יְהוָה אַתָּה יָדָעְתָּ׃ צִדְקָתְךָ לֹא־כִסִּיתִי ׀
בְּתוֹךְ לִבִּי אֱמוּנָתְךָ וּתְשׁוּעָתְךָ אָמָרְתִּי לֹא־כִחַדְתִּי חַסְדְּךָ
12 וַאֲמִתְּךָ לְקָהָל רָב׃ אַתָּה יְהוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
13 חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי׃ כִּי אָפְפוּ עָלַי ׀ רָעוֹת עַד־אֵין
מִסְפָּר הִשִּׂיגוּנִי עֲוֺנֹתַי וְלֹא־יָכֹלְתִּי לִרְאוֹת עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת
14 רֹאשִׁי וְלִבִּי עֲזָבָנִי׃ רְצֵה־יְהוָה לְהַצִּילֵנִי יְהוָה לְעֶזְרָתִי
טו חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ ׀ יַחַד מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי לִסְפּוֹתָהּ
16 יִסֹּגוּ אָחוֹר וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ יָשֹׁמּוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם
17 הָאֹמְרִים לִי הֶאָח ׀ הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ ׀ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ
18 יֹאמְרוּ תָמִיד יִגְדַּל יְהוָה אֹהֲבֵי תְּשׁוּעָתֶךָ׃ וַאֲנִי ׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן
אֲדֹנָי יַחֲשָׁב לִי עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי אַתָּה אֱלֹהַי אַל־תְּאַחַר׃

41 מא

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל־דָּל בְּיוֹם
3 רָעָה יְמַלְּטֵהוּ יְהוָה׃ יְהוָה ׀ יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּהוּ יְאֻשַּׁר בָּאָרֶץ
4 וְאַל־תִּתְּנֵהוּ בְּנֶפֶשׁ אֹיְבָיו׃ יְהוָה יִסְעָדֶנּוּ עַל־עֶרֶשׂ דְּוָי כָּל־
ה מִשְׁכָּבוֹ הָפַכְתָּ בְחָלְיוֹ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי יְהוָה חָנֵּנִי רְפָאָה
6 נַפְשִׁי כִּי־חָטָאתִי לָךְ׃ אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתַי יָמוּת
7 וְאָבַד שְׁמוֹ׃ וְאִם־בָּא לִרְאוֹת ׀ שָׁוְא יְדַבֵּר לִבּוֹ יִקְבָּץ־אָוֶן
8 לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר׃ יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי עָלַי ׀
9 יַחְשְׁבוּ רָעָה לִי׃ דְּבַר־בְּלִיַּעַל יָצוּק בּוֹ וַאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־

v. 18 פתח באתנח ובס"פ   v. 3 וְאֻשַּׁר קרי   v. 5 מלרע

יוֹסִיף לָקוּם׃ גַּם אִישׁ־שְׁלוֹמִי ׀ אֲשֶׁר־בָּטַחְתִּי בוֹ אוֹכֵל י
לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב׃ וְאַתָּה יְהוָה חָנֵּנִי וַהֲקִימֵנִי וַאֲשַׁלְּמָה 11
לָהֶם׃ בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי־חָפַצְתָּ בִּי כִּי לֹא־יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי׃ 12
וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם׃ בָּרוּךְ 13 14
יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃

Liber secundus. ספר שני

42 מב

לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח׃ כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־ א 2
מָיִם כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים׃ צָמְאָה נַפְשִׁי ׀ לֵאלֹהִים 3
לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים׃ הָיְתָה־לִּי 4
דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃
אֵלֶּה אֶזְכְּרָה ׀ וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי ׀ נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר בַּסָּךְ ה
אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג׃ מַה־ 6
תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי עוֹד אוֹדֶנּוּ
יְשׁוּעוֹת פָּנָיו׃ אֱלֹהַי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ 7
מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר׃ תְּהוֹם אֶל־תְּהוֹם 8
קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃ יוֹמָם ׀ 9
יְצַוֶּה יְהוָה ׀ חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי׃
אוֹמְרָה ׀ לְאֵל סַלְעִי לָמָה שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ י
אוֹיֵב׃ בְּרֶצַח ׀ בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי בְּאָמְרָם אֵלַי 11
כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי 12
עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃

43 מג

שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים ׀ וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד מֵאִישׁ א
מִרְמָה וְעַוְלָה תְפַלְּטֵנִי׃ כִּי־אַתָּה ׀ אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָה זְנַחְתָּנִי 2
לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב׃ שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתְּךָ 3
הֵמָּה יַנְחוּנִי יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ׃
וְאָבוֹאָה ׀ אֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׂמְחַת גִּילִי וְאוֹדְךָ 4

v. 9 שירו קרי   v. 2 דגש אחר שורק

ה בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי׃ מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי ׀ נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי
עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי׃

מד 44

א 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל׃ אֱלֹהִים ׀ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ
3 אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ־לָנוּ פֹּעַל־פָּעַלְתָּ בִימֵיהֶם בִּימֵי קֶדֶם׃ אַתָּה ׀
4 יָדְךָ גּוֹיִם הוֹרַשְׁתָּ וַתִּטָּעֵם תָּרַע לְאֻמִּים וַתְּשַׁלְּחֵם׃ כִּי
לֹא בְחַרְבָּם יָרְשׁוּ־אָרֶץ וּזְרוֹעָם לֹא־הוֹשִׁיעָה לָּמוֹ כִּי־יְמִינְךָ
ה וּזְרוֹעֲךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי רְצִיתָם׃ אַתָּה־הוּא מַלְכִּי אֱלֹהִים
6 צַוֵּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב׃ בְּךָ צָרֵינוּ נְנַגֵּחַ בְּשִׁמְךָ נָבוּס קָמֵינוּ׃
7 8 כִּי לֹא בְקַשְׁתִּי אֶבְטָח וְחַרְבִּי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ
9 מִצָּרֵינוּ וּמְשַׂנְאֵינוּ הֱבִישׁוֹתָ׃ בֵּאלֹהִים הִלַּלְנוּ כָל־הַיּוֹם
י וְשִׁמְךָ ׀ לְעוֹלָם נוֹדֶה סֶלָה׃ אַף־זָנַחְתָּ וַתַּכְלִימֵנוּ וְלֹא־תֵצֵא
11 בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ תְּשִׁיבֵנוּ אָחוֹר מִנִּי־צָר וּמְשַׂנְאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ׃
12 13 תִּתְּנֵנוּ כְּצֹאן מַאֲכָל וּבַגּוֹיִם זֵרִיתָנוּ׃ תִּמְכֹּר־עַמְּךָ בְלֹא־הוֹן
14 וְלֹא־רִבִּיתָ בִּמְחִירֵיהֶם׃ תְּשִׂימֵנוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג
טו וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ תְּשִׂימֵנוּ מָשָׁל בַּגּוֹיִם מְנוֹד רֹאשׁ
16 17 בַּלְאֻמִּים׃ כָּל־הַיּוֹם כְּלִמָּתִי נֶגְדִּי וּבֹשֶׁת פָּנַי כִּסָּתְנִי׃ מִקּוֹל
18 מְחָרֵף וּמְגַדֵּף מִפְּנֵי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כָּל־זֹאת בָּאַתְנוּ וְלֹא
19 שְׁכַחֲנוּךָ וְלֹא־שִׁקַּרְנוּ בִּבְרִיתֶךָ׃ לֹא־נָסוֹג אָחוֹר לִבֵּנוּ וַתֵּט
כ אֲשֻׁרֵינוּ מִנִּי אָרְחֶךָ׃ כִּי דִכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים וַתְּכַס עָלֵינוּ
21 בְצַלְמָוֶת׃ אִם־שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וַנִּפְרֹשׂ כַּפֵּינוּ לְאֵל
22 זָר׃ הֲלֹא־אֱלֹהִים יַחֲקָר־זֹאת כִּי הוּא יֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת לֵב׃
23 24 כִּי־עָלֶיךָ הֹרַגְנוּ כָל־הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה׃ עוּרָה ׀
כה לָמָּה תִישַׁן ׀ אֲדֹנָי הָקִיצָה אַל־תִּזְנַח לָנֶצַח׃ לָמָּה פָנֶיךָ
26 תַסְתִּיר תִּשְׁכַּח עָנְיֵנוּ וְלַחֲצֵנוּ׃ כִּי שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשֵׁנוּ
27 דָּבְקָה לָאָרֶץ בִּטְנֵנוּ׃ קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃

מה 45

א לַמְנַצֵּחַ עַל־שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי־קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת׃
2 רָחַשׁ לִבִּי ׀ דָּבָר טוֹב אֹמֵר אָנִי מַעֲשַׂי לְמֶלֶךְ לְשׁוֹנִי עֵט ׀
3 סוֹפֵר מָהִיר׃ יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם הוּצַק חֵן בְּשְׂפְתוֹתֶיךָ
4 עַל־כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ חֲגוֹר־חַרְבְּךָ עַל־יָרֵךְ גִּבּוֹר
ה הוֹדְךָ וַהֲדָרֶךָ׃ וַהֲדָרְךָ ׀ צְלַח רְכַב עַל־דְּבַר־אֱמֶת וְעַנְוָה־

צֶדֶק וְתוֹרְךָ נוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ׃ חִצֶּיךָ שְׁנוּנִים עַמִּים תַּחְתֶּיךָ 6
יִפְּלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי הַמֶּלֶךְ׃ כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד שֵׁבֶט 7
מִישֹׁר שֵׁבֶט מַלְכוּתֶךָ׃ אָהַבְתָּ צֶּדֶק וַתִּשְׂנָא רֶשַׁע עַל־כֵּן 8
מְשָׁחֲךָ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שֶׁמֶן שָׂשׂוֹן מֵחֲבֵרֶךָ׃ מֹר 9
וַאֲהָלוֹת קְצִיעוֹת כָּל־בִּגְדֹתֶיךָ מִן־הֵיכְלֵי שֵׁן מִנִּי שִׂמְּחוּךָ׃
בְּנוֹת מְלָכִים בְּיִקְּרוֹתֶיךָ נִצְּבָה שֵׁגַל לִימִינְךָ בְּכֶתֶם י
אוֹפִיר׃ שִׁמְעִי־בַת וּרְאִי וְהַטִּי אָזְנֵךְ וְשִׁכְחִי עַמֵּךְ וּבֵית 11
אָבִיךְ׃ וְיִתְאָו הַמֶּלֶךְ יָפְיֵךְ כִּי הוּא אֲדֹנַיִךְ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ׃ 12
וּבַת־צֹר בְּמִנְחָה פָּנַיִךְ יְחַלּוּ עֲשִׁירֵי עָם׃ כָּל־כְּבוּדָּה 13 14
בַת־מֶלֶךְ פְּנִימָה מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ׃ לִרְקָמוֹת טו
תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּתוּלוֹת אַחֲרֶיהָ רֵעוֹתֶיהָ מוּבָאוֹת לָךְ׃
תּוּבַלְנָה בִּשְׂמָחֹת וָגִיל תְּבֹאֶינָה בְּהֵיכַל מֶלֶךְ׃ תַּחַת 16 17
אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בָנֶיךָ תְּשִׁיתֵמוֹ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ׃ אַזְכִּירָה 18
שִׁמְךָ בְּכָל־דֹּר וָדֹר עַל־כֵּן עַמִּים יְהוֹדוּךָ לְעֹלָם וָעֶד׃

מו 46

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח עַל־עֲלָמוֹת שִׁיר׃ אֱלֹהִים לָנוּ א 2
מַחֲסֶה וָעֹז עֶזְרָה בְצָרוֹת נִמְצָא מְאֹד׃ עַל־כֵּן לֹא־ 3
נִירָא בְּהָמִיר אָרֶץ וּבְמוֹט הָרִים בְּלֵב יַמִּים׃ יֶהֱמוּ 4
יֶחְמְרוּ מֵימָיו יִרְעֲשׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוָתוֹ סֶלָה׃ נָהָר פְּלָגָיו ה
יְשַׂמְּחוּ עִיר־אֱלֹהִים קְדֹשׁ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן׃ אֱלֹהִים 6
בְּקִרְבָּהּ בַּל־תִּמּוֹט יַעְזְרֶהָ אֱלֹהִים לִפְנוֹת בֹּקֶר׃ הָמוּ גוֹיִם 7
מָטוּ מַמְלָכוֹת נָתַן בְּקוֹלוֹ תָּמוּג אָרֶץ׃ יְהוָה צְבָאוֹת 8
עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ לְכוּ־חֲזוּ מִפְעֲלוֹת 9
יְהוָה אֲשֶׁר־שָׂם שַׁמּוֹת בָּאָרֶץ׃ מַשְׁבִּית מִלְחָמוֹת עַד־ י
קְצֵה הָאָרֶץ קֶשֶׁת יְשַׁבֵּר וְקִצֵּץ חֲנִית עֲגָלוֹת יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃
הַרְפּוּ וּדְעוּ כִּי־אָנֹכִי אֱלֹהִים אָרוּם בַּגּוֹיִם אָרוּם בָּאָרֶץ׃ 11
יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ 12

מז 47

לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־ א 2
כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה׃ כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא 3
מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים 4

v. 6 שוא באתנח v. 14 דגש אחר שורק

ה תַּחַת רַגְלֵינוּ׃ יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב
6 אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה׃ עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל
7 8 שׁוֹפָר׃ זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ׃ כִּי
9 מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל׃ מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־
י גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב ׀ עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ׃ נְדִיבֵי עַמִּים ׀ נֶאֱסָפוּ
עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה׃

48 מח

א 2 שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח׃ גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר
3 אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ הַר־צִיּוֹן
4 יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב׃ אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע
ה 6 לְמִשְׂגָּב׃ כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו׃ הֵמָּה רָאוּ כֵּן
7 תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ׃ רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃
8 9 בְּרוּחַ קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃ כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ ׀ כֵּן
רָאִינוּ בְּעִיר יְהוָה־צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ
י 11 עַד־עוֹלָם סֶלָה׃ דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃ כְּשִׁמְךָ ׀
אֱלֹהִים כֵּן תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ׃
12 יִשְׂמַח ׀ הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃
13 14 סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃ שִׁיתוּ לִבְּכֶם ׀
לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן׃
טו כִּי זֶה ׀ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ עַל־מוּת׃

49 מט

א 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ שִׁמְעוּ־זֹאת כָּל־הָעַמִּים
3 הַאֲזִינוּ כָּל־יֹשְׁבֵי חָלֶד׃ גַּם־בְּנֵי אָדָם גַּם־בְּנֵי־אִישׁ יַחַד עָשִׁיר
4 ה וְאֶבְיוֹן׃ פִּי יְדַבֵּר חָכְמוֹת וְהָגוּת לִבִּי תְבוּנוֹת׃ אַטֶּה לְמָשָׁל
6 אָזְנִי אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר חִידָתִי׃ לָמָּה אִירָא בִּימֵי רָע עֲוֹן עֲקֵבַי
7 8 יְסוּבֵּנִי׃ הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וּבְרֹב עָשְׁרָם יִתְהַלָּלוּ׃ אָח
9 לֹא־פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ לֹא־יִתֵּן לֵאלֹהִים כָּפְרוֹ׃ וְיֵקַר פִּדְיוֹן
י נַפְשָׁם וְחָדַל לְעוֹלָם׃ וִיחִי־עוֹד לָנֶצַח לֹא יִרְאֶה הַשָּׁחַת׃
11 כִּי יִרְאֶה ׀ חֲכָמִים יָמוּתוּ יַחַד כְּסִיל וָבַעַר יֹאבֵדוּ וְעָזְבוּ
12 לַאֲחֵרִים חֵילָם׃ קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ ׀ לְעוֹלָם מִשְׁכְּנֹתָם לְדֹר
13 וָדֹר קָרְאוּ בִשְׁמוֹתָם עֲלֵי אֲדָמוֹת׃ וְאָדָם בִּיקָר בַּל־יָלִין

v. 5 סגול בלי מקף   v. 11 סגול באתנח   v. 14 ה׳ רפה   v. 6 דגש אחר שורק

נמשל כבהמות נדמו: זה דרכם כסל למו ואחריהם ׀ 14
בפיהם ירצו סלה: כצאן ׀ לשאול שתו מות ירעם טו
וירדו בם ישרים ׀ לבקר וצירם לבלות שאול מזבל לו:
אך־אלהים יפדה נפשי מיד שאול כי יקחני סלה: אל־ 16 17
תירא כי־יעשר איש כי־ירבה כבוד ביתו: כי לא במותו 18
יקח הכל לא־ירד אחריו כבודו: כי־נפשו בחייו יברך 19
ויודך כי־תיטיב לך: תבוא עד־דור אבותיו עד־נצח לא כ
יראו־אור: אדם ביקר ולא יבין נמשל כבהמות נדמו: 21

נ 50

מזמור לאסף אל ׀ אלהים יהוה דבר ויקרא־ארץ א
ממזרח־שמש עד־מבאו: מציון מכלל־יפי אלהים הופיע: 2
יבא אלהינו ואל־יחרש אש־לפניו תאכל וסביביו נשערה 3
מאד: יקרא אל־השמים מעל ואל־הארץ לדין עמו: אספו־ 4 ה
לי חסידי כרתי בריתי עלי־זבח: ויגידו שמים צדקו כי־ 6
אלהים ׀ שפט הוא סלה: שמעה עמי ׀ ואדברה ישראל 7
ואעידה בך אלהים אלהיך אנכי: לא על־זבחיך אוכיחך 8
ועולתיך לנגדי תמיד: לא־אקח מביתך פר ממכלאתיך 9
עתודים: כי־לי כל־חיתו־יער בהמות בהררי־אלף: ידעתי י 11
כל־עוף הרים וזיז שדי עמדי: אם־ארעב לא־אמר לך כי 12
לי תבל ומלאה: האוכל בשר אבירים ודם עתודים אשתה: 13
זבח לאלהים תודה ושלם לעליון נדריך: וקראני ביום 14 טו
צרה אחלצך ותכבדני: ולרשע ׀ אמר אלהים מה־לך 16
לספר חקי ותשא בריתי עלי־פיך: ואתה שנאת מוסר 17
ותשלך דברי אחריך: אם־ראית גנב ותרץ עמו ועם 18
מנאפים חלקך: פיך שלחת ברעה ולשונך תצמיד מרמה: 19
תשב באחיך תדבר בבן־אמך תתן־דפי: אלה עשית ׀ כ 21
והחרשתי דמית היות אהיה כמוך אוכיחך ואערכה
לעיניך: בינו־נא זאת שכחי אלוה פן־אטרף ואין מציל: 22
זבח תודה יכבדנני ושם דרך אראנו בישע אלהים: 23

נא 51

למנצח מזמור לדוד: בבוא־אליו נתן הנביא כאשר־ א 2

---

v. 15 וצירם קרי   v. 23 סגול באתנח

3 בָּא אֶל־בַּת־שָׁבַע׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ מְחֵה
4 ה פְשָׁעָי׃ הֶרֶבה כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֺנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי׃ כִּי־פְשָׁעַי
6 אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד׃ לְךָ לְבַדְּךָ ׀ חָטָאתִי וְהָרַע
7 בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן־תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ׃ הֵן־
8 בְּעָווֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי׃ הֵן אֱמֶת חָפַצְתָּ
9 בַטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי׃ תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר
י תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין׃ תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה
11 12 עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ׃ הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֺנֹתַי מְחֵה׃ לֵב
13 טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי׃ אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי
14 מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי׃ הָשִׁיבָה לִּי שְׂשׂוֹן
טו יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי׃ אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ
16 וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ׃ הַצִּילֵנִי מִדָּמִים ׀ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
17 תְּשׁוּעָתִי תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ׃ אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד
18 19 תְּהִלָּתֶךָ׃ כִּי ׀ לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה׃ זִבְחֵי
אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה׃
כ 21 הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָםִ׃ אָז
תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָרִים׃

52 נב

א 2 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא ׀ דּוֹאֵג הָאֲדֹמִי וַיַּגֵּד
3 לְשָׁאוּל וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא־דָוִד אֶל־בֵּית אֲחִימֶלֶךְ׃ מַה־תִּתְהַלֵּל
4 בְּרָעָה הַגִּבּוֹר חֶסֶד אֵל כָּל־הַיּוֹם׃ הַוּוֹת תַּחְשֹׁב לְשׁוֹנֶךָ
ה כְּתַעַר מְלֻטָּשׁ עֹשֵׂה רְמִיָּה׃ אָהַבְתָּ רָּע מִטּוֹב שֶׁקֶר ׀ מִדַּבֵּר
6 7 צֶדֶק סֶלָה׃ אָהַבְתָּ כָל־דִּבְרֵי־בָלַע לְשׁוֹן מִרְמָה׃ גַּם־אֵל
יִתָּצְךָ לָנֶצַח יַחְתְּךָ וְיִסָּחֲךָ מֵאֹהֶל וְשֵׁרֶשְׁךָ מֵאֶרֶץ חַיִּים
8 9 סֶלָה׃ וְיִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִירָאוּ וְעָלָיו יִשְׂחָקוּ׃ הִנֵּה הַגֶּבֶר לֹא־
י יָשִׂים אֱלֹהִים מָעוּזּוֹ וַיִּבְטַח בְּרֹב עָשְׁרוֹ יָעֹז בְּהַוָּתוֹ׃ וַאֲנִי
כְּזַיִת רַעֲנָן בְּבֵית אֱלֹהִים בָּטַחְתִּי בְחֶסֶד אֱלֹהִים עוֹלָם וָעֶד׃
11 אוֹדְךָ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וַאֲקַוֶּה שִׁמְךָ כִי־טוֹב נֶגֶד חֲסִידֶיךָ׃

53 נג

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ אָמַר נָבָל בְּלִבּוֹ אֵין
3 אֱלֹהִים הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ עָוֶל אֵין עֹשֵׂה־טוֹב׃ אֱלֹהִים

v. 4 יתיר ה׳   v. 9 דגש אחר שורק

מִשָּׁמַיִם הִשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אָדָם לִרְאוֹת הֲיֵשׁ מַשְׂכִּיל דֹּרֵשׁ אֶת־
אֱלֹהִים׃ כֻּלּוֹ סָג יַחְדָּו נֶאֱלָחוּ אֵין עֹשֵׂה־טוֹב אֵין גַּם אֶחָד׃ 4
הֲלֹא יָדְעוּ פֹּעֲלֵי אָוֶן אֹכְלֵי עַמִּי אָכְלוּ לֶחֶם אֱלֹהִים לֹא קָרָאוּ׃ ה
שָׁם פָּחֲדוּ פַחַד לֹא־הָיָה פָחַד כִּי־אֱלֹהִים פִּזַּר עַצְמוֹת חֹנָךְ 6
הֱבִשֹׁתָה כִּי־אֱלֹהִים מְאָסָם׃ מִי־יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשֻׁעוֹת יִשְׂרָאֵל 7
בְּשׁוּב אֱלֹהִים שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל׃

נד 54

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ בְּבוֹא הַזִּיפִים א 2
וַיֹּאמְרוּ לְשָׁאוּל הֲלֹא־דָוִד מִסְתַּתֵּר עִמָּנוּ׃ אֱלֹהִים 3
בְּשִׁמְךָ הוֹשִׁיעֵנִי וּבִגְבוּרָתְךָ תְדִינֵנִי׃ אֱלֹהִים שְׁמַע תְּפִלָּתִי 4
הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי־פִי׃ כִּי זָרִים ׀ קָמוּ עָלַי וְעָרִיצִים ה
בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי לֹא שָׂמוּ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם סֶלָה׃ הִנֵּה 6
אֱלֹהִים עֹזֵר לִי אֲדֹנָי בְּסֹמְכֵי נַפְשִׁי׃ יָשׁוֹב הָרַע לְשֹׁרְרָי 7
בַּאֲמִתְּךָ הַצְמִיתֵם׃ בִּנְדָבָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אוֹדֶה שִּׁמְךָ 8
יְהוָה כִּי־טוֹב׃ כִּי מִכָּל־צָרָה הִצִּילָנִי וּבְאֹיְבַי רָאֲתָה עֵינִי׃ 9

נה 55

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מַשְׂכִּיל לְדָוִד׃ הַאֲזִינָה אֱלֹהִים א 2
תְּפִלָּתִי וְאַל־תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתִי׃ הַקְשִׁיבָה לִּי וַעֲנֵנִי אָרִיד 3
בְּשִׂיחִי וְאָהִימָה׃ מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עָקַת רָשָׁע כִּי־יָמִיטוּ 4
עָלַי אָוֶן וּבְאַף יִשְׂטְמוּנִי׃ לִבִּי יָחִיל בְּקִרְבִּי וְאֵימוֹת מָוֶת ה
נָפְלוּ עָלָי׃ יִרְאָה וָרַעַד יָבֹא בִי וַתְּכַסֵּנִי פַּלָּצוּת׃ וָאֹמַר 6 7
מִי־יִתֶּן־לִּי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכֹּנָה׃ הִנֵּה אַרְחִיק 8
נְדֹד אָלִין בַּמִּדְבָּר סֶלָה׃ אָחִישָׁה מִפְלָט לִי מֵרוּחַ סֹעָה 9
מִסָּעַר׃ בַּלַּע אֲדֹנָי פַּלַּג לְשׁוֹנָם כִּי־רָאִיתִי חָמָס וְרִיב י
בָּעִיר׃ יוֹמָם וָלַיְלָה יְסוֹבְבֻהָ עַל־חוֹמֹתֶיהָ וְאָוֶן וְעָמָל 11
בְּקִרְבָּהּ׃ הַוּוֹת בְּקִרְבָּהּ וְלֹא־יָמִישׁ מֵרְחֹבָהּ תֹּךְ וּמִרְמָה׃ 12
כִּי לֹא־אוֹיֵב יְחָרְפֵנִי וְאֶשָּׂא לֹא־מְשַׂנְאִי עָלַי הִגְדִּיל 13
וְאֶסָּתֵר מִמֶּנּוּ׃ וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׃ 14
אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ׃ טו
יַשִּׁימָוֶת ׀ עָלֵימוֹ יֵרְדוּ שְׁאוֹל חַיִּים כִּי־רָעוֹת בִּמְגוּרָם 16
בְּקִרְבָּם׃ אֲנִי אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וַיהוָה יוֹשִׁיעֵנִי׃ עֶרֶב 17 18

v. 5 סגול באתנח   v. 7 ישיב קרי   v. 16 יַשִּׁיא מָוֶת קרי

19 וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם אָשִׂיחָה וְאֶהֱמֶה וַיִּשְׁמַע קוֹלִי׃ פָּדָה
כ בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב־לִי כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃ יִשְׁמַע ׀
אֵל ׀ וְיַעֲנֵם וְיֹשֵׁב קֶדֶם סֶלָה אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ
21 וְלֹא יָרְאוּ אֱלֹהִים׃ שָׁלַח יָדָיו בִּשְׁלֹמָיו חִלֵּל בְּרִיתוֹ׃
22 חָלְקוּ ׀ מַחְמָאֹת פִּיו וּקְרָב־לִבּוֹ רַכּוּ דְבָרָיו מִשֶּׁמֶן וְהֵמָּה
23 פְתִחוֹת׃ הַשְׁלֵךְ עַל־יְהוָה ׀ יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ לֹא־יִתֵּן
24 לְעוֹלָם מוֹט לַצַּדִּיק׃ וְאַתָּה אֱלֹהִים ׀ תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת
אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא־יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ׃

נו 56

א לַמְנַצֵּחַ עַל־יוֹנַת אֵלֶם רְחֹקִים לְדָוִד מִכְתָּם בֶּאֱחֹז
2 אֹתוֹ פְלִשְׁתִּים בְּגַת׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים כִּי־שְׁאָפַנִי אֱנוֹשׁ כָּל־
3 הַיּוֹם לֹחֵם יִלְחָצֵנִי׃ שָׁאֲפוּ שׁוֹרְרַי כָּל־הַיּוֹם כִּי־רַבִּים
4 ה לֹחֲמִים לִי מָרוֹם׃ יוֹם אִירָא אֲנִי אֵלֶיךָ אֶבְטָח׃ בֵּאלֹהִים
אֲהַלֵּל דְּבָרוֹ בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה
6 בָשָׂר לִי׃ כָּל־הַיּוֹם דְּבָרַי יְעַצֵּבוּ עָלַי כָּל־מַחְשְׁבֹתָם
7 לָרָע׃ יָגוּרוּ ׀ יִצְפִּינוּ הֵמָּה עֲקֵבַי יִשְׁמֹרוּ כַּאֲשֶׁר קִוּוּ
8 9 נַפְשִׁי׃ עַל־אָוֶן פַּלֶּט־לָמוֹ בְּאַף עַמִּים ׀ הוֹרֵד אֱלֹהִים׃ נֹדִי
סָפַרְתָּה אָתָּה שִׂימָה דִמְעָתִי בְנֹאדֶךָ הֲלֹא בְּסִפְרָתֶךָ׃
י אָז ׀ יָשׁוּבוּ אוֹיְבַי אָחוֹר בְּיוֹם אֶקְרָא זֶה־יָדַעְתִּי
11 כִּי־אֱלֹהִים לִי׃ בֵּאלֹהִים אֲהַלֵּל דָּבָר בַּיהוָה אֲהַלֵּל דָּבָר׃
12 13 בֵּאלֹהִים בָּטַחְתִּי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה אָדָם לִי׃ עָלַי
14 אֱלֹהִים נְדָרֶיךָ אֲשַׁלֵּם תּוֹדוֹת לָךְ׃ כִּי הִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת
הֲלֹא רַגְלַי מִדֶּחִי לְהִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי אֱלֹהִים בְּאוֹר הַחַיִּים׃

נז 57

א לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי־שָׁאוּל
2 בַּמְּעָרָה׃ חָנֵּנִי אֱלֹהִים ׀ חָנֵּנִי כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשִׁי וּבְצֵל־
3 כְּנָפֶיךָ אֶחְסֶה עַד יַעֲבֹר הַוּוֹת׃ אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן לָאֵל
4 גֹּמֵר עָלָי׃ יִשְׁלַח מִשָּׁמַיִם ׀ וְיוֹשִׁיעֵנִי חֵרֵף שֹׁאֲפִי סֶלָה יִשְׁלַח
ה אֱלֹהִים חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ׃ נַפְשִׁי ׀ בְּתוֹךְ לְבָאִם אֶשְׁכְּבָה לֹהֲטִים
6 בְּנֵי־אָדָם שִׁנֵּיהֶם חֲנִית וְחִצִּים וּלְשׁוֹנָם חֶרֶב חַדָּה׃ רוּמָה
7 עַל־הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ רֶשֶׁת הֵכִינוּ ׀

v. 1 פתח בס״פ   v. 7 יצפונו קרי

לְפְעָמַי כָּפַף נַפְשִׁי כָּרוּ לְפָנַי שִׁיחָה נָפְלוּ בְתוֹכָהּ סֶלָה׃
נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים נָכוֹן לִבִּי אָשִׁירָה וַאֲזַמֵּרָה׃ עוּרָה כְבוֹדִי 8 9
עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָּׁחַר׃ אוֹדְךָ בָעַמִּים ׀ אֲדֹנָי י
אֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדֹל עַד־שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים 11
אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ 12

נח 58

לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם׃ הַאֻמְנָם אֵלֶם א 2
צֶדֶק תְּדַבֵּרוּן מֵישָׁרִים תִּשְׁפְּטוּ בְּנֵי אָדָם׃ אַף בְּלֵב עוֹלֹת 3
תִּפְעָלוּן בָּאָרֶץ חֲמַס יְדֵיכֶם תְּפַלֵּסוּן׃ זֹרוּ רְשָׁעִים מֵרָחֶם 4
תָּעוּ מִבֶּטֶן דֹּבְרֵי כָזָב׃ חֲמַת־לָמוֹ כִּדְמוּת חֲמַת־ ה
נָחָשׁ כְּמוֹ פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ׃ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע 6
לְקוֹל מְלַחֲשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מְחֻכָּם׃ אֱלֹהִים הֲרָס־ 7
שִׁנֵּימוֹ בְּפִימוֹ מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים נְתֹץ ׀ יְהוָה׃ יִמָּאֲסוּ 8
כְמוֹ־מַיִם יִתְהַלְּכוּ־לָמוֹ יִדְרֹךְ חִצָּו כְּמוֹ יִתְמֹלָלוּ׃ כְּמוֹ 9
שַׁבְּלוּל תֶּמֶס יַהֲלֹךְ נֵפֶל אֵשֶׁת בַּל־חָזוּ שָׁמֶשׁ׃ בְּטֶרֶם י
יָבִינוּ סִירֹתֵיכֶם אָטָד כְּמוֹ חַי כְּמוֹ־חָרוֹן יִשְׂעָרֶנּוּ׃ יִשְׂמַח 11
צַדִּיק כִּי־חָזָה נָקָם פְּעָמָיו יִרְחַץ בְּדַם הָרָשָׁע׃ וְיֹאמַר 12
אָדָם אַךְ־פְּרִי לַצַּדִּיק אַךְ יֵשׁ אֱלֹהִים שֹׁפְטִים בָּאָרֶץ׃

נט 59

לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת לְדָוִד מִכְתָּם בִּשְׁלֹחַ שָׁאוּל א
וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ׃ הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי ׀ אֱלֹהָי 2
מִמִּתְקוֹמְמַי תְּשַׂגְּבֵנִי׃ הַצִּילֵנִי מִפֹּעֲלֵי אָוֶן וּמֵאַנְשֵׁי דָמִים 3
הוֹשִׁיעֵנִי׃ כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עַזִּים לֹא־ 4
פִשְׁעִי וְלֹא־חַטָּאתִי יְהוָה׃ בְּלִי־עָוֺן יְרֻצוּן וְיִכּוֹנָנוּ ה
עוּרָה לִקְרָאתִי וּרְאֵה׃ וְאַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהִים ׀ צְבָאוֹת אֱלֹהֵי 6
יִשְׂרָאֵל הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל־הַגּוֹיִם אַל־תָּחֹן כָּל־בֹּגְדֵי אָוֶן
סֶלָה׃ יָשׁוּבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הִנֵּה ׀ 7 8
יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת בְּשִׂפְתוֹתֵיהֶם כִּי מִי שֹׁמֵעַ׃ וְאַתָּה 9
יְהוָה תִּשְׂחַק־לָמוֹ תִּלְעַג לְכָל־גּוֹיִם׃ עֻזּוֹ אֵלֶיךָ אֶשְׁמֹרָה י
כִּי אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי׃ אֱלֹהֵי חַסְדּוֹ יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהִים יַרְאֵנִי 11
בְשֹׁרְרָי׃ אַל־תַּהַרְגֵם ׀ פֶּן־יִשְׁכְּחוּ עַמִּי הֲנִיעֵמוֹ בְחֵילְךָ 12

v. 8 חִצָּיו קרי   v. 7 קמץ ברביע   v. 11 חַסְדִּי קרי

13 וְהוֹרִידֵמוֹ מָגִנֵּנוּ אֲדֹנָי׃ חַטַּאת פִּימוֹ דְּבַר־שְׂפָתֵימוֹ
14 וְיִלָּכְדוּ בִגְאוֹנָם וּמֵאָלָה וּמִכַּחַשׁ יְסַפֵּרוּ׃ כַּלֵּה בְחֵמָה כַּלֵּה
וְאֵינֵמוֹ וְיֵדְעוּ כִּי־אֱלֹהִים מֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ
טו 16 סֶלָה׃ וְיָשֻׁבוּ לָעֶרֶב יֶהֱמוּ כַכָּלֶב וִיסוֹבְבוּ עִיר׃ הֵמָּה
17 יְנוֹעוּן לֶאֱכֹל אִם־לֹא יִשְׂבְּעוּ וַיָּלִינוּ׃ וַאֲנִי ׀ אָשִׁיר עֻזֶּךָ
וַאֲרַנֵּן לַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ כִּי־הָיִיתָ מִשְׂגָּב לִי וּמָנוֹס בְּיוֹם צַר־
18 לִי׃ עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲזַמֵּרָה כִּי־אֱלֹהִים מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי׃

60 ס

א לַמְנַצֵּחַ עַל־שׁוּשַׁן עֵדוּת מִכְתָּם לְדָוִד לְלַמֵּד׃
2 בְּהַצּוֹתוֹ ׀ אֶת אֲרַם נַהֲרַיִם וְאֶת־אֲרַם צוֹבָה וַיָּשָׁב יוֹאָב
3 וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם בְּגֵיא־מֶלַח שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃ אֱלֹהִים
4 זְנַחְתָּנוּ פְרַצְתָּנוּ אָנַפְתָּ תְּשׁוֹבֵב לָנוּ׃ הִרְעַשְׁתָּה אֶרֶץ
ה פְּצַמְתָּהּ רְפָה שְׁבָרֶיהָ כִי־מָטָה׃ הִרְאִיתָ עַמְּךָ קָשָׁה
6 הִשְׁקִיתָנוּ יַיִן תַּרְעֵלָה׃ נָתַתָּה לִּירֵאֶיךָ נֵּס לְהִתְנוֹסֵס
7 מִפְּנֵי קֹשֶׁט סֶלָה׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה
8 יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ׃ אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה
9 שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי גִלְעָד ׀ וְלִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם
י מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־אֱדוֹם
11 אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עָלַי פְּלֶשֶׁת הִתְרוֹעָעִי׃ מִי יֹבִלֵנִי עִיר
12 מָצוֹר מִי נָחַנִי עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־אַתָּה אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־
13 תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאוֹתֵינוּ׃ הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא
14 תְּשׁוּעַת אָדָם׃ בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

61 סא

א 2 לַמְנַצֵּחַ ׀ עַל־נְגִינַת לְדָוִד׃ שִׁמְעָה אֱלֹהִים רִנָּתִי
3 הַקְשִׁיבָה תְּפִלָּתִי׃ מִקְצֵה הָאָרֶץ ׀ אֵלֶיךָ אֶקְרָא בַּעֲטֹף
4 לִבִּי בְּצוּר־יָרוּם מִמֶּנִּי תַנְחֵנִי׃ כִּי־הָיִיתָ מַחְסֶה לִי
ה מִגְדַּל־עֹז מִפְּנֵי אוֹיֵב׃ אָגוּרָה בְאָהָלְךָ עוֹלָמִים אֶחֱסֶה
6 בְסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶּלָה׃ כִּי־אַתָּה אֱלֹהִים שָׁמַעְתָּ לִנְדָרָי נָתַתָּ
7 יְרֻשַּׁת יִרְאֵי שְׁמֶךָ׃ יָמִים עַל־יְמֵי־מֶלֶךְ תּוֹסִיף שְׁנוֹתָיו

---

v. 15 קמץ ברביע   v. 16 יְנִיעוּן קרי   v. 2 סגול בלי מקף
v. 7 וַעֲנֵנִי קרי

כְּמוֹ דֹר וָדֹר׃ יֵשֵׁב עוֹלָם לִפְנֵי אֱלֹהִים חֶסֶד וֶאֱמֶת מַן 8
יִנְצְרֻהוּ׃ כֵּן ׀ אֲזַמְּרָה שִׁמְךָ לָעַד לְשַׁלְּמִי נְדָרַי יוֹם ׀ יוֹם׃ 9

62 סב

לַמְנַצֵּחַ עַל־יְדוּתוּן מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אַךְ אֶל־אֱלֹהִים א 2
דּוּמִיָּה נַפְשִׁי מִמֶּנּוּ יְשׁוּעָתִי׃ אַךְ הוּא צוּרִי וִישׁוּעָתִי 3
מִשְׂגַּבִּי לֹא־אֶמּוֹט רַבָּה׃ עַד־אָנָה ׀ תְּהוֹתְתוּ עַל־אִישׁ 4
תְּרָצְּחוּ כֻלְּכֶם כְּקִיר נָטוּי גָּדֵר הַדְּחוּיָה׃ אַךְ מִשְּׂאֵתוֹ ה
יָעֲצוּ לְהַדִּיחַ יִרְצוּ כָזָב בְּפִיו יְבָרֵכוּ וּבְקִרְבָּם יְקַלְלוּ־סֶלָה׃
אַךְ לֵאלֹהִים דּוֹמִּי נַפְשִׁי כִּי־מִמֶּנּוּ תִּקְוָתִי׃ אַךְ הוּא צוּרִי 6 7
וִישׁוּעָתִי מִשְׂגַּבִּי לֹא אֶמּוֹט׃ עַל־אֱלֹהִים יִשְׁעִי וּכְבוֹדִי צוּר־ 8
עֻזִּי מַחְסִי בֵּאלֹהִים׃ בִּטְחוּ בוֹ בְכָל־עֵת ׀ עָם שִׁפְכוּ־לְפָנָיו 9
לְבַבְכֶם אֱלֹהִים מַחֲסֶה־לָּנוּ סֶלָה׃ אַךְ הֶבֶל בְּנֵי־אָדָם כָּזָב י
בְּנֵי אִישׁ בְּמֹאזְנַיִם לַעֲלוֹת הֵמָּה מֵהֶבֶל יָחַד׃ אַל־תִּבְטְחוּ 11
בְעֹשֶׁק וּבְגָזֵל אַל־תֶּהְבָּלוּ חַיִל ׀ כִּי־יָנוּב אַל־תָּשִׁיתוּ לֵב׃
אַחַת ׀ דִּבֶּר אֱלֹהִים שְׁתַּיִם־זוּ שָׁמָעְתִּי כִּי־עֹז לֵאלֹהִים׃ 12
וּלְךָ־אֲדֹנָי חָסֶד כִּי־אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃ 13

63 סג

מִזְמוֹר לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בְּמִדְבַּר יְהוּדָה׃ אֱלֹהִים ׀ א 2
אֵלִי אַתָּה אֲשַׁחֲרֶךָּ צָמְאָה לְךָ ׀ נַפְשִׁי כָּמַהּ לְךָ בְשָׂרִי
בְּאֶרֶץ־צִיָּה וְעָיֵף בְּלִי־מָיִם׃ כֵּן בַּקֹּדֶשׁ חֲזִיתִךָ לִרְאוֹת 3
עֻזְּךָ וּכְבוֹדֶךָ׃ כִּי־טוֹב חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנְךָ׃ 4
כֵּן אֲבָרֶכְךָ בְחַיָּי בְּשִׁמְךָ אֶשָּׂא כַפָּי׃ כְּמוֹ חֵלֶב וָדֶשֶׁן ה 6
תִּשְׂבַּע נַפְשִׁי וְשִׂפְתֵי רְנָנוֹת יְהַלֶּל־פִּי׃ אִם־זְכַרְתִּיךָ עַל־ 7
יְצוּעָי בְּאַשְׁמֻרוֹת אֶהְגֶּה־בָּךְ׃ כִּי־הָיִיתָ עֶזְרָתָה לִּי וּבְצֵל 8
כְּנָפֶיךָ אֲרַנֵּן׃ דָּבְקָה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ בִּי תָּמְכָה יְמִינֶךָ׃ 9
וְהֵמָּה לְשׁוֹאָה יְבַקְשׁוּ נַפְשִׁי יָבֹאוּ בְּתַחְתִּיּוֹת הָאָרֶץ׃ י
יַגִּירֻהוּ עַל־יְדֵי־חָרֶב מְנָת שֻׁעָלִים יִהְיוּ׃ וְהַמֶּלֶךְ יִשְׂמַח 11 12
בֵּאלֹהִים יִתְהַלֵּל כָּל־הַנִּשְׁבָּע בּוֹ כִּי יִסָּכֵר פִּי דוֹבְרֵי־שָׁקֶר׃

64 סד

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ שְׁמַע אֱלֹהִים קוֹלִי בְשִׂיחִי א 2
מִפַּחַד אוֹיֵב תִּצֹּר חַיָּי׃ תַּסְתִּירֵנִי מִסּוֹד מְרֵעִים 3

v. 2 מלעיל

4 מֵרִגְשַׁת פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ אֲשֶׁר שָׁנְנוּ כַחֶרֶב לְשׁוֹנָם דָּרְכוּ
ה חִצָּם דָּבָר מָר׃ לִירֹת בַּמִּסְתָּרִים תָּם פִּתְאֹם יֹרֻהוּ וְלֹא
6 יִירָאוּ׃ יְחַזְּקוּ־לָמוֹ ׀ דָּבָר רָע יְסַפְּרוּ לִטְמוֹן מוֹקְשִׁים
7 אָמְרוּ מִי יִרְאֶה־לָּמוֹ׃ יַחְפְּשׂוּ עוֹלֹת תַּמְנוּ חֵפֶשׂ מְחֻפָּשׂ
8 וְקֶרֶב אִישׁ וְלֵב עָמֹק׃ וַיֹּרֵם אֱלֹהִים חֵץ פִּתְאוֹם הָיוּ
9 מַכּוֹתָם׃ וַיַּכְשִׁילֻהוּ עָלֵימוֹ לְשׁוֹנָם יִתְנֹדְדוּ כָּל־רֹאֵה בָם׃
י וַיִּירְאוּ כָּל־אָדָם וַיַּגִּידוּ פֹּעַל אֱלֹהִים וּמַעֲשֵׂהוּ הִשְׂכִּילוּ׃
11 יִשְׂמַח צַדִּיק בַּיהוָה וְחָסָה בוֹ וְיִתְהַלְלוּ כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב׃

65 סה

א 2 לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד שִׁיר׃ לְךָ דֻמִיָּה תְהִלָּה אֱלֹהִים
3 בְּצִיּוֹן וּלְךָ יְשֻׁלַּם־נֶדֶר׃ שֹׁמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל־בָּשָׂר יָבֹאוּ׃
4 ה דִּבְרֵי עֲוֺנֹת גָּבְרוּ מֶנִּי פְּשָׁעֵינוּ אַתָּה תְכַפְּרֵם׃ אַשְׁרֵי ׀ תִּבְחַר
וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ׃
6 נוֹרָאוֹת ׀ בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ מִבְטָח כָּל־קַצְוֵי־אֶרֶץ
7 8 וְיָם רְחֹקִים׃ מֵכִין הָרִים בְּכֹחוֹ נֶאְזָר בִּגְבוּרָה׃ מַשְׁבִּיחַ ׀
9 שְׁאוֹן יַמִּים שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וַהֲמוֹן לְאֻמִּים׃ וַיִּירְאוּ ׀ יֹשְׁבֵי קְצָוֺת
י מֵאוֹתֹתֶיךָ מוֹצָאֵי בֹקֶר וָעֶרֶב תַּרְנִין׃ פָּקַדְתָּ הָאָרֶץ ׀ וַתְּשֹׁקְקֶהָ
רַבַּת תַּעְשְׁרֶנָּה פֶּלֶג אֱלֹהִים מָלֵא מָיִם תָּכִין דְּגָנָם כִּי כֵן
11 תְּכִינֶהָ׃ תְּלָמֶיהָ רַוֵּה נַחֵת גְּדוּדֶיהָ בִּרְבִיבִים תְּמֹגְגֶנָּה
12 צִמְחָהּ תְּבָרֵךְ׃ עִטַּרְתָּ שְׁנַת טוֹבָתֶךָ וּמַעְגָּלֶיךָ יִרְעֲפוּן
13 14 דָּשֶׁן׃ יִרְעֲפוּ נְאוֹת מִדְבָּר וְגִיל גְּבָעוֹת תַּחְגֹּרְנָה׃ לָבְשׁוּ
כָרִים ׀ הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעַטְפוּ־בָר יִתְרוֹעֲעוּ אַף־יָשִׁירוּ׃

66 סו

א 2 לַמְנַצֵּחַ שִׁיר מִזְמוֹר הָרִיעוּ לֵאלֹהִים כָּל־הָאָרֶץ׃ זַמְּרוּ
3 כְבוֹד־שְׁמוֹ שִׂימוּ כָבוֹד תְּהִלָּתוֹ׃ אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה־נּוֹרָא
4 מַעֲשֶׂיךָ בְּרֹב עֻזְּךָ יְכַחֲשׁוּ לְךָ אֹיְבֶיךָ׃ כָּל־הָאָרֶץ ׀ יִשְׁתַּחֲווּ
ה לְךָ וִיזַמְּרוּ־לָךְ יְזַמְּרוּ שִׁמְךָ סֶלָה׃ לְכוּ וּרְאוּ מִפְעֲלוֹת
6 אֱלֹהִים נוֹרָא עֲלִילָה עַל־בְּנֵי אָדָם׃ הָפַךְ יָם ׀ לְיַבָּשָׁה בַּנָּהָר
7 יַעַבְרוּ בְרָגֶל שָׁם נִשְׂמְחָה־בּוֹ׃ מֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ ׀ עוֹלָם
עֵינָיו בַּגּוֹיִם תִּצְפֶּינָה הַסּוֹרְרִים ׀ אַל־יָרִימוּ לָמוֹ סֶלָה׃
8 9 בָּרְכוּ עַמִּים ׀ אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁמִיעוּ קוֹל תְּהִלָּתוֹ׃ הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ

v. 2 סגול בס״פ   v. 7 ירומו קרי

בַּחַיִּים וְלֹא־נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃ כִּי־בְחַנְתָּנוּ אֱלֹהִים צְרַפְתָּנוּ י
כִּצְרָף־כָּסֶף׃ הֲבֵאתָנוּ בַמְּצוּדָה שַׂמְתָּ מוּעָקָה בְמָתְנֵינוּ׃ 11
הִרְכַּבְתָּ אֱנוֹשׁ לְרֹאשֵׁנוּ בָּאנוּ־בָאֵשׁ וּבַמַּיִם וַתּוֹצִיאֵנוּ 12
לָרְוָיָה׃ אָבוֹא בֵיתְךָ בְעוֹלוֹת אֲשַׁלֵּם לְךָ נְדָרָי׃ אֲשֶׁר־פָּצוּ 13 14
שְׂפָתָי וְדִבֶּר־פִּי בַּצַּר־לִי׃ עֹלוֹת מֵחִים אַעֲלֶה־לָּךְ עִם־ טו
קְטֹרֶת אֵילִים אֶעֱשֶׂה בָקָר עִם־עַתּוּדִים סֶלָה׃ לְכוּ שִׁמְעוּ 16
וַאֲסַפְּרָה כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה לְנַפְשִׁי׃ אֵלָיו 17
פִּי־קָרָאתִי וְרוֹמַם תַּחַת לְשׁוֹנִי׃ אָוֶן אִם־רָאִיתִי בְלִבִּי לֹא 18
יִשְׁמַע ׀ אֲדֹנָי׃ אָכֵן שָׁמַע אֱלֹהִים הִקְשִׁיב בְּקוֹל תְּפִלָּתִי׃ 19
בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־הֵסִיר תְּפִלָּתִי וְחַסְדּוֹ מֵאִתִּי׃ כ

סז 67

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ א 2
וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ 3
בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃ יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים יוֹדוּךָ 4
עַמִּים כֻּלָּם׃ יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים ה
מִישֹׁר וּלְאֻמִּים ׀ בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃ יוֹדוּךָ עַמִּים ׀ אֱלֹהִים 6
יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים 7
אֱלֹהֵינוּ׃ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ 8

סח 68

לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר שִׁיר׃ יָקוּם אֱלֹהִים יָפוּצוּ א 2
אוֹיְבָיו וְיָנוּסוּ מְשַׂנְאָיו מִפָּנָיו׃ כְּהִנְדֹּף עָשָׁן תִּנְדֹּף כְּהִמֵּס 3
דּוֹנַג מִפְּנֵי־אֵשׁ יֹאבְדוּ רְשָׁעִים מִפְּנֵי אֱלֹהִים׃ וְצַדִּיקִים 4
יִשְׂמְחוּ יַעַלְצוּ לִפְנֵי אֱלֹהִים וְיָשִׂישׂוּ בְשִׂמְחָה׃ שִׁירוּ ׀ ה
לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ
לְפָנָיו׃ אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ׃ 6
אֱלֹהִים ׀ מוֹשִׁיב יְחִידִים ׀ בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת 7
אַךְ־סוֹרְרִים שָׁכְנוּ צְחִיחָה׃ אֱלֹהִים בְּצֵאתְךָ לִפְנֵי עַמֶּךָ 8
בְּצַעְדְּךָ בִישִׁימוֹן סֶלָה׃ אֶרֶץ רָעָשָׁה ׀ אַף־שָׁמַיִם נָטְפוּ 9
מִפְּנֵי אֱלֹהִים זֶה סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ גֶּשֶׁם י
נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ׃ חַיָּתְךָ 11
יָשְׁבוּ־בָהּ תָּכִין בְּטוֹבָתְךָ לֶעָנִי אֱלֹהִים׃ אֲדֹנָי יִתֶּן־אֹמֶר 12

v. 12 פתח באתנח   v. 9 פתח באתנח

13 הַֽמְבַשְּׂר֗וֹת צָבָ֥א רָֽב׃ מַלְכֵ֣י צְ֭בָאוֹת יִדֹּד֣וּן יִדֹּד֑וּן וּנְוַת־בַּ֝֗יִת
14 תְּחַלֵּ֥ק שָׁלָֽל׃ אִם־תִּשְׁכְּב֗וּן בֵּ֪ין שְׁפַ֫תָּ֥יִם כַּנְפֵ֣י י֭וֹנָה נֶחְפָּ֣ה
טו בַכֶּ֑סֶף וְ֝אֶבְרוֹתֶ֗יהָ בִּירַקְרַ֥ק חָרֽוּץ׃ בְּפָרֵ֣שׂ שַׁ֭דַּי מְלָכִ֥ים בָּ֗הּ
16 תַּשְׁלֵ֥ג בְּצַלְמֽוֹן׃ הַר־אֱ֭לֹהִים הַר־בָּשָׁ֑ן הַר־גַּ֝בְנֻנִּ֗ים הַר־בָּשָֽׁן׃
17 לָ֤מָּה ׀ תְּֽרַצְּדוּן֮ הָרִ֪ים גַּבְנֻ֫נִּ֥ים הָהָ֗ר חָמַ֣ד אֱלֹהִ֣ים לְשִׁבְתּ֑וֹ
18 אַף־יְ֝הוָ֗ה יִשְׁכֹּ֥ן לָנֶֽצַח׃ רֶ֤כֶב אֱלֹהִ֗ים רִבֹּתַ֣יִם אַלְפֵ֣י שִׁנְאָ֑ן
19 אֲדֹנָ֥י בָ֝ם סִינַ֗י בַּקֹּֽדֶשׁ׃ עָ֘לִ֤יתָ לַמָּר֨וֹם ׀ שָׁ֘בִ֤יתָ שֶּׁ֗בִי לָקַ֣חְתָּ
כ מַ֭תָּנוֹת בָּאָדָ֑ם וְאַ֥ף ס֝וֹרְרִ֗ים לִשְׁכֹּ֤ן ׀ יָ֬הּ אֱלֹהִֽים׃ בָּ֤רוּךְ
21 אֲדֹנָ֗י י֤וֹם ׀ י֥וֹם יַֽעֲמָס֫ לָ֥נוּ הָאֵ֥ל יְ֝שׁוּעָתֵ֗נוּ סֶֽלָה׃ הָ֤אֵ֨ל ׀ לָ֗נוּ
22 אֵ֪ל לְמוֹשָׁ֫ע֥וֹת וְלֵיהוִ֥ה אֲדֹנָ֑י לַ֝מָּ֗וֶת תּוֹצָאֽוֹת׃ אַךְ־אֱלֹהִ֗ים
23 יִמְחַץ֮ רֹ֤אשׁ אֹ֫יְבָ֥יו קָדְקֹ֥ד שֵׂעָ֑ר מִ֝תְהַלֵּ֗ךְ בַּאֲשָׁמָֽיו׃ אָמַ֣ר אֲ֭דֹנָי
24 מִבָּשָׁ֣ן אָשִׁ֑יב אָ֝שִׁ֗יב מִמְּצֻל֥וֹת יָֽם׃ לְמַ֤עַן ׀ תִּֽמְחַ֥ץ רַגְלְךָ֗
כה בְּ֫דָ֥ם לְשׁ֣וֹן כְּלָבֶ֑יךָ מֵאֹיְבִ֥ים מִנֵּֽהוּ׃ רָא֣וּ הֲלִיכוֹתֶ֣יךָ אֱלֹהִ֑ים
26 הֲלִ֘יכ֤וֹת אֵלִ֖י מַלְכִּ֣י בַקֹּֽדֶשׁ׃ קִדְּמ֣וּ שָׁ֭רִים אַחַ֣ר נֹגְנִ֑ים בְּת֥וֹךְ
27 עֲ֝לָמ֗וֹת תּוֹפֵפֽוֹת׃ בְּֽ֭מַקְהֵלוֹת בָּרְכ֣וּ אֱלֹהִ֑ים אֲ֝דֹנָ֗י מִמְּק֥וֹר
28 יִשְׂרָאֵֽל׃ שָׁ֤ם בִּנְיָמִ֨ן ׀ צָעִ֡יר רֹדֵ֗ם שָׂרֵ֣י יְ֭הוּדָה רִגְמָתָ֑ם שָׂרֵ֥י
29 זְ֝בֻל֗וּן שָׂרֵ֥י נַפְתָּלִֽי׃ צִוָּ֥ה אֱלֹהֶ֗יךָ עֻ֫זֶּ֥ךָ עוּזָּ֥ה אֱלֹהִ֑ים
ל ז֝֗וּ פָּעַ֥לְתָּ לָּֽנוּ׃ מֵ֭הֵיכָלֶךָ עַל־יְרוּשָׁלִָ֑ם לְךָ֤ יוֹבִ֖ילוּ מְלָכִ֣ים
31 שָֽׁי׃ גְּעַ֬ר חַיַּ֪ת קָנֶ֡ה עֲדַ֤ת אַבִּירִ֨ים ׀ בְּעֶגְלֵ֬י עַמִּ֗ים מִתְרַפֵּ֥ס
32 בְּרַצֵּי־כָ֑סֶף בִּזַּ֥ר עַ֝מִּ֗ים קְרָב֥וֹת יֶחְפָּֽצוּ׃ יֶאֱתָ֣יוּ חַ֭שְׁמַנִּים
33 מִנִּ֣י מִצְרָ֑יִם כּ֥וּשׁ תָּרִ֥יץ יָ֝דָ֗יו לֵאלֹהִֽים׃ מַמְלְכ֣וֹת הָ֭אָרֶץ
34 שִׁ֣ירוּ לֵאלֹהִ֑ים זַמְּר֖וּ אֲדֹנָ֣י סֶֽלָה׃ לָ֭רֹכֵב בִּשְׁמֵ֣י שְׁמֵי־
לה קֶ֑דֶם הֵ֥ן יִתֵּ֥ן בְּ֝קוֹל֗וֹ ק֣וֹל עֹֽז׃ תְּנ֥וּ עֹ֗ז לֵֽאלֹ֫הִ֥ים עַל־
36 יִשְׂרָאֵ֥ל גַּאֲוָת֑וֹ וְ֝עֻזּ֗וֹ בַּשְּׁחָקִֽים׃ נ֤וֹרָא אֱלֹהִ֗ים ׀ מִֽמִּקְדָּ֫שֶׁ֥יךָ
אֵ֤ל יִשְׂרָאֵ֗ל ה֤וּא נֹתֵ֨ן ׀ עֹ֖ז וְתַעֲצֻמ֥וֹת לָעָ֗ם בָּר֥וּךְ אֱלֹהִֽים׃

69 סט

א 2 לַמְנַצֵּ֬חַ עַֽל־שׁוֹשַׁנִּ֬ים לְדָוִֽד׃ הוֹשִׁיעֵ֥נִי אֱלֹהִ֑ים כִּ֤י בָ֖אוּ
3 מַ֣יִם עַד־נָֽפֶשׁ׃ טָבַ֤עְתִּי ׀ בִּיוֵ֣ן מְ֭צוּלָה וְאֵ֣ין מָעֳמָ֑ד בָּ֥אתִי
4 בְמַעֲמַקֵּי־מַ֝֗יִם וְשִׁבֹּ֥לֶת שְׁטָפָֽתְנִי׃ יָגַ֣עְתִּי בְקָרְאִי֮ נִחַ֪ר גְּר֫וֹנִ֥י
ה כָּל֥וּ עֵינַ֑י מְ֝יַחֵ֗ל לֵאלֹהָֽי׃ רַבּ֤וּ ׀ מִֽשַּׂעֲר֣וֹת רֹאשִׁי֮ שֹׂנְאַ֪י חִ֫נָּ֥ם

v. 14 סגול באתנח
v. 4 פתח באתנח
v. 18 ב׳ רפה
v. 29 דגש אחר שורק

עַצְמוּ מַצְמִיתַי אֹיְבַי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לֹא־גָזַלְתִּי אָז אָשִׁיב׃
אֱלֹהִים אַתָּה יָדַעְתָּ לְאִוַּלְתִּי וְאַשְׁמוֹתַי מִמְּךָ לֹא־נִכְחָדוּ׃ 6
אַל־יֵבֹשׁוּ בִי ׀ קֹוֶיךָ אֲדֹנָי יֱהֹוִה צְבָאוֹת אַל־יִכָּלְמוּ 7
בִי מְבַקְשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי־עָלֶיךָ נָשָׂאתִי חֶרְפָּה 8
כִּסְּתָה כְלִמָּה פָנָי׃ מוּזָר הָיִיתִי לְאֶחָי וְנָכְרִי לִבְנֵי אִמִּי׃ 9
כִּי־קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי וְחֶרְפּוֹת חוֹרְפֶיךָ נָפְלוּ עָלָי׃ י
וָאֶבְכֶּה בַצּוֹם נַפְשִׁי וַתְּהִי לַחֲרָפוֹת לִי׃ וָאֶתְּנָה לְבוּשִׁי 11 12
שָׂק וָאֱהִי לָהֶם לְמָשָׁל׃ יָשִׂיחוּ בִי יֹשְׁבֵי שָׁעַר וּנְגִינוֹת 13
שׁוֹתֵי שֵׁכָר׃ וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ ׀ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים 14
בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃ הַצִּילֵנִי מִטִּיט וְאַל־ טו
אֶטְבָּעָה אִנָּצְלָה מִשֹּׂנְאַי וּמִמַּעֲמַקֵּי מָיִם׃ אַל־תִּשְׁטְפֵנִי 16
שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל־תִּבְלָעֵנִי מְצוּלָה וְאַל־תֶּאְטַר עָלַי בְּאֵר
פִּיהָ׃ עֲנֵנִי יְהוָה כִּי־טוֹב חַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה 17
אֵלָי׃ וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵעַבְדֶּךָ כִּי־צַר־לִי מַהֵר עֲנֵנִי׃ 18
קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי גְאָלָהּ לְמַעַן אֹיְבַי פְּדֵנִי׃ אַתָּה יָדַעְתָּ 19 כ
חֶרְפָּתִי וּבָשְׁתִּי וּכְלִמָּתִי נֶגְדְּךָ כָּל־צוֹרְרָי׃ חֶרְפָּה ׀ שָׁבְרָה 21
לִבִּי וָאָנוּשָׁה וָאֲקַוֶּה לָנוּד וָאַיִן וְלַמְנַחֲמִים וְלֹא מָצָאתִי׃
וַיִּתְּנוּ בְּבָרוּתִי רֹאשׁ וְלִצְמָאִי יַשְׁקוּנִי חֹמֶץ׃ יְהִי שֻׁלְחָנָם 22 23
לִפְנֵיהֶם לְפָח וְלִשְׁלוֹמִים לְמוֹקֵשׁ׃ תֶּחְשַׁכְנָה עֵינֵיהֶם 24
מֵרְאוֹת וּמָתְנֵיהֶם תָּמִיד הַמְעַד׃ שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ כה
וַחֲרוֹן אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם׃ תְּהִי־טִירָתָם נְשַׁמָּה בְּאָהֳלֵיהֶם 26
אַל־יְהִי יֹשֵׁב׃ כִּי־אַתָּה אֲשֶׁר־הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל־מַכְאוֹב 27
חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ׃ תְּנָה־עָוֹן עַל־עֲוֹנָם וְאַל־יָבֹאוּ בְּצִדְקָתֶךָ׃ 28
יִמָּחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים וְעִם־צַדִּיקִים אַל־יִכָּתֵבוּ׃ וַאֲנִי 29 ל
עָנִי וְכוֹאֵב יְשׁוּעָתְךָ אֱלֹהִים תְּשַׂגְּבֵנִי׃ אֲהַלְלָה שֵׁם־ 31
אֱלֹהִים בְּשִׁיר וַאֲגַדְּלֶנּוּ בְתוֹדָה׃ וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר 32
פָּר מַקְרִן מַפְרִיס׃ רָאוּ עֲנָוִים יִשְׂמָחוּ דֹּרְשֵׁי אֱלֹהִים 33
וִיחִי לְבַבְכֶם׃ כִּי־שֹׁמֵעַ אֶל־אֶבְיוֹנִים ׀ יְהוָה וְאֶת־אֲסִירָיו 34
לֹא בָזָה׃ יְהַלְלוּהוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַמִּים וְכָל־רֹמֵשׂ בָּם׃ לה
כִּי אֱלֹהִים ׀ יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה וְיָשְׁבוּ שָׁם 36
וִירֵשׁוּהָ׃ וְזֶרַע עֲבָדָיו יִנְחָלוּהָ וְאֹהֲבֵי שְׁמוֹ יִשְׁכְּנוּ־בָהּ׃ 37

v. 5 סגול באתנח   v. 21 פתח באתנח

ע 70

א 2 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד לְהַזְכִּיר׃ אֱלֹהִים לְהַצִּילֵנִי יְהוָה
3 לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה׃ יֵבֹשׁוּ וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי יִסֹּגוּ אָחוֹר
4 וְיִכָּלְמוּ חֲפֵצֵי רָעָתִי׃ יָשׁוּבוּ עַל־עֵקֶב בָּשְׁתָּם הָאֹמְרִים
ה הֶאָח ׀ הֶאָח׃ יָשִׂישׂוּ וְיִשְׂמְחוּ ׀ בְּךָ כָּל־מְבַקְשֶׁיךָ וְיֹאמְרוּ
6 תָמִיד יִגְדַּל אֱלֹהִים אֹהֲבֵי יְשׁוּעָתֶךָ׃ וַאֲנִי ׀ עָנִי וְאֶבְיוֹן
אֱלֹהִים חוּשָׁה לִּי עֶזְרִי וּמְפַלְטִי אַתָּה יְהוָה אַל־תְּאַחַר׃

עא 71

א 2 בְּךָ־יְהוָה חָסִיתִי אַל־אֵבוֹשָׁה לְעוֹלָם׃ בְּצִדְקָתְךָ
3 תַּצִּילֵנִי וּתְפַלְּטֵנִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי׃ הֱיֵה לִי ׀
לְצוּר מָעוֹן לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ לְהוֹשִׁיעֵנִי כִּי־סַלְעִי וּמְצוּדָתִי
4 ה אָתָּה׃ אֱלֹהַי פַּלְּטֵנִי מִיַּד רָשָׁע מִכַּף מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃ כִּי־
6 אַתָּה תִקְוָתִי אֲדֹנָי יֱהוִה מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי׃ עָלֶיךָ ׀ נִסְמַכְתִּי
7 מִבֶּטֶן מִמְּעֵי אִמִּי אַתָּה גוֹזִי בְּךָ תְהִלָּתִי תָמִיד׃ כְּמוֹפֵת
8 הָיִיתִי לְרַבִּים וְאַתָּה מַחֲסִי־עֹז׃ יִמָּלֵא פִי תְּהִלָּתֶךָ כָּל־
9 הַיּוֹם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ אַל־תַּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחִי
י אַל־תַּעַזְבֵנִי׃ כִּי־אָמְרוּ אוֹיְבַי לִי וְשֹׁמְרֵי נַפְשִׁי נוֹעֲצוּ יַחְדָּו׃
11 12 לֵאמֹר אֱלֹהִים עֲזָבוֹ רִדְפוּ וְתִפְשׂוּהוּ כִּי אֵין מַצִּיל׃ אֱלֹהִים
13 אַל־תִּרְחַק מִמֶּנִּי אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חִישָׁה׃ יֵבֹשׁוּ יִכְלוּ שֹׂטְנֵי
14 נַפְשִׁי יַעֲטוּ חֶרְפָּה וּכְלִמָּה מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃ וַאֲנִי תָּמִיד
טו אֲיַחֵל וְהוֹסַפְתִּי עַל־כָּל־תְּהִלָּתֶךָ׃ פִּי ׀ יְסַפֵּר צִדְקָתֶךָ
16 כָּל־הַיּוֹם תְּשׁוּעָתֶךָ כִּי לֹא יָדַעְתִּי סְפֹרוֹת׃ אָבוֹא
17 בִּגְבֻרוֹת אֲדֹנָי יֱהוִה אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ׃ אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי
18 מִנְּעוּרָי וְעַד־הֵנָּה אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ וְגַם עַד־זִקְנָה ׀
וְשֵׂיבָה אֱלֹהִים אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־אַגִּיד זְרוֹעֲךָ לְדוֹר לְכָל־
19 יָבוֹא גְּבוּרָתֶךָ׃ וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד־מָרוֹם אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ
כ גְדֹלוֹת אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ׃ אֲשֶׁר הִרְאִיתַנוּ ׀ צָרוֹת רַבּוֹת
וְרָעוֹת תָּשׁוּב תְּחַיֵּינוּ וּמִתְּהֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנִי׃
21 22 תֶּרֶב ׀ גְּדֻלָּתִי וְתִסֹּב תְּנַחֲמֵנִי׃ גַּם־אֲנִי ׀ אוֹדְךָ בִכְלִי־נֶבֶל
23 אֲמִתְּךָ אֱלֹהָי אֲזַמְּרָה לְךָ בְכִנּוֹר קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ תְּרַנֵּנָּה

v. 6 פתח באתנח ובס"פ v. 12 חושה קרי v. 20 הראיתני קרי
ib. תחיני קרי

24 שְׂפָתַי כִּי אֲזַמְּרָה־לָּךְ וְנַפְשִׁי אֲשֶׁר פָּדִיתָ׃ גַּם־לְשׁוֹנִי כָּל־
הַיּוֹם תֶּהְגֶּה צִדְקָתֶךָ כִּי בֹשׁוּ כִּי־חָפְרוּ מְבַקְשֵׁי רָעָתִי׃

עב 72

א לִשְׁלֹמֹה ׀ אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ תֵּן וְצִדְקָתְךָ לְבֶן־
2 3 מֶלֶךְ׃ יָדִין עַמְּךָ בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְמִשְׁפָּט׃ יִשְׂאוּ הָרִים
4 שָׁלוֹם לָעָם וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה׃ יִשְׁפֹּט ׀ עֲנִיֵּי־עָם יוֹשִׁיעַ לִבְנֵי
ה אֶבְיוֹן וִידַכֵּא עוֹשֵׁק׃ יִירָאוּךָ עִם־שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יָרֵחַ דּוֹר
6 7 דּוֹרִים׃ יֵרֵד כְּמָטָר עַל־גֵּז כִּרְבִיבִים זַרְזִיף אָרֶץ׃ יִפְרַח־
8 בְּיָמָיו צַדִּיק וְרֹב שָׁלוֹם עַד־בְּלִי יָרֵחַ׃ וְיֵרְדְּ מִיָּם עַד־יָם
9 וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי־אָרֶץ׃ לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאֹיְבָיו עָפָר
י יְלַחֵכוּ׃ מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ מַלְכֵי שְׁבָא
11 וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ׃ וְיִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָל־מְלָכִים כָּל־
12 גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ׃ כִּי־יַצִּיל אֶבְיוֹן מְשַׁוֵּעַ וְעָנִי וְאֵין־עֹזֵר לוֹ׃
13 14 יָחֹס עַל־דַּל וְאֶבְיוֹן וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ׃ מִתּוֹךְ
טו וּמֵחָמָס יִגְאַל נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו׃ וִיחִי וְיִתֶּן־
לוֹ מִזְּהַב שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָמִיד כָּל־הַיּוֹם יְבָרֲכֶנְהוּ׃
16 יְהִי פִסַּת־בַּר ׀ בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כַּלְּבָנוֹן
17 פִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ יְהִי שְׁמוֹ ׀ לְעוֹלָם
לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל־גּוֹיִם יְאַשְּׁרוּהוּ׃
18 בָּרוּךְ ׀ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
19 לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ ׀ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ
כ אֶת־כֹּל־הָאָרֶץ אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃ כָּלּוּ תְפִלּוֹת דָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃

Liber tertius. ספר שלישי

עג 73

א מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרֵי לֵבָב׃
2 3 וַאֲנִי כִּמְעַט נָטָוי רַגְלָי כְּאַיִן שֻׁפְּכָה אֲשֻׁרָי׃ כִּי־קִנֵּאתִי
4 בַּהוֹלְלִים שְׁלוֹם רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃ כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם
ה וּבָרִיא אוּלָם׃ בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵמוֹ וְעִם־אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ׃
6 7 לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ גַאֲוָה יַעֲטָף־שִׁית חָמָס לָמוֹ׃ יָצָא מֵחֵלֶב

v. 17 ינון קרי   v. 2 נָטָיוּ קרי   ib. שפכו קרי

8 עֵינֵמוֹ עָבְרוּ מַשְׂכִּיּוֹת לֵבָב׃ יָמִיקוּ ׀ וִידַבְּרוּ בְרָע עֹשֶׁק
9 מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ׃ שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃
י 11 לָכֵן ׀ יָשִׁיב עַמּוֹ הֲלֹם וּמֵי מָלֵא יִמָּצוּ לָמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֵיכָה
12 יָדַע־אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְעֶלְיוֹן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי עוֹלָם
13 הִשְׂגּוּ־חָיִל׃ אַךְ־רִיק זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי׃
14 טו וָאֱהִי נָגוּעַ כָּל־הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים׃ אִם־אָמַרְתִּי
16 אֲסַפְּרָה כְמוֹ הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָגָדְתִּי׃ וָאֲחַשְּׁבָה לָדַעַת זֹאת
17 עָמָל הִיא בְעֵינָי׃ עַד־אָבוֹא אֶל־מִקְדְּשֵׁי־אֵל אָבִינָה לְאַחֲרִיתָם׃
18 19 אַךְ בַּחֲלָקוֹת תָּשִׁית לָמוֹ הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ אֵיךְ הָיוּ
כ לְשַׁמָּה כְרָגַע סָפוּ תַמּוּ מִן־בַּלָּהוֹת׃ כַּחֲלוֹם מֵהָקִיץ אֲדֹנָי
21 בָּעִיר ׀ צַלְמָם תִּבְזֶה׃ כִּי יִתְחַמֵּץ לְבָבִי וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃
22 23 וַאֲנִי בַעַר וְלֹא אֵדָע בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃ וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ
24 אָחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי׃ בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי וְאַחַר כָּבוֹד תִּקָּחֵנִי׃
כה 26 מִי־לִי בַשָּׁמָיִם וְעִמְּךָ לֹא־חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃ כָּלָה שְׁאֵרִי
27 וּלְבָבִי צוּר־לְבָבִי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃ כִּי־הִנֵּה רְחֵקֶיךָ
28 יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה כָּל־זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃ וַאֲנִי ׀ קִרֲבַת אֱלֹהִים לִי
טוֹב שַׁתִּי ׀ בַּאדֹנָי יְהוִה מַחְסִי לְסַפֵּר כָּל־מַלְאֲכוֹתֶיךָ׃

74 עד

א מַשְׂכִּיל לְאָסָף לָמָה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לָנֶצַח יֶעְשַׁן אַפְּךָ
2 בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ׃ זְכֹר עֲדָתְךָ ׀ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט
3 נַחֲלָתֶךָ הַר־צִיּוֹן זֶה ׀ שָׁכַנְתָּ בּוֹ׃ הָרִימָה פְעָמֶיךָ לְמַשֻּׁאוֹת
4 נֶצַח כָּל־הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃ שָׁאֲגוּ צֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ
ה שָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת׃ יִוָּדַע כְּמֵבִיא לְמָעְלָה בִּסֲבָךְ־עֵץ
6 קַרְדֻּמּוֹת׃ וְעַתָּ פִּתּוּחֶיהָ יָּחַד בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפֹּת יַהֲלֹמוּן׃
7 8 שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן־שְׁמֶךָ׃ אָמְרוּ
9 בְלִבָּם נִינָם יָחַד שָׂרְפוּ כָל־מוֹעֲדֵי־אֵל בָּאָרֶץ׃ אוֹתֹתֵינוּ
י לֹא־רָאִינוּ אֵין־עוֹד נָבִיא וְלֹא־אִתָּנוּ יוֹדֵעַ עַד־מָה׃ עַד־מָתַי
11 אֱלֹהִים יְחָרֶף צָר יְנָאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח׃ לָמָּה תָשִׁיב
12 יָדְךָ וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חוֹקְךָ כַלֵּה׃ וֵאלֹהִים מַלְכִּי מִקֶּדֶם
13 פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ

v. 10 ישׁוּב קרי   v. 16 הוּא קרי   v. 6 וְעַתָּה קרי   v. 11 חֵיקְךָ קרי

14 רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל־הַמָּיִם׃ אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ
טו מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים׃ אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ
16 נַהֲרוֹת אֵיתָן׃ לְךָ יוֹם אַף־לְךָ לָיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ
17 מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ׃ אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל־גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ וָחֹרֶף
18 אַתָּה יְצַרְתָּם׃ זְכָר־זֹאת אוֹיֵב חֵרֵף ׀ יְהוָה וְעַם־נָבָל
19 נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃ אַל־תִּתֵּן לְחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ חַיַּת עֲנִיֶּיךָ אַל־
כ תִּשְׁכַּח לָנֶצַח׃ הַבֵּט לַבְּרִית כִּי־מָלְאוּ מַחֲשַׁכֵּי־אֶרֶץ נְאוֹת
21 חָמָס׃ אַל־יָשֹׁב דַּךְ נִכְלָם עָנִי וְאֶבְיוֹן יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃
22 קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ זְכֹר חֶרְפָּתְךָ מִנִּי־נָבָל כָּל־
23 הַיּוֹם׃ אַל־תִּשְׁכַּח קוֹל צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עֹלֶה תָמִיד׃

75 עה

א 2 לַמְנַצֵּחַ אַל־תַּשְׁחֵת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ הוֹדִינוּ לְּךָ ׀
3 אֱלֹהִים הוֹדִינוּ וְקָרוֹב שְׁמֶךָ סִפְּרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ׃ כִּי־אֶקַּח
4 מוֹעֵד אֲנִי מֵישָׁרִים אֶשְׁפֹּט׃ נְמֹגִים אֶרֶץ וְכָל־יֹשְׁבֶיהָ אָנֹכִי
ה תִכַּנְתִּי עַמּוּדֶיהָ סֶּלָה׃ אָמַרְתִּי לַהוֹלְלִים אַל־תָּהֹלּוּ וְלָרְשָׁעִים
6 אַל־תָּרִימוּ קָרֶן׃ אַל־תָּרִימוּ לַמָּרוֹם קַרְנְכֶם תְּדַבְּרוּ בְצַוָּאר
7 8 עָתָק׃ כִּי לֹא מִמּוֹצָא וּמִמַּעֲרָב וְלֹא מִמִּדְבַּר הָרִים׃ כִּי־
9 אֱלֹהִים שֹׁפֵט זֶה יַשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים׃ כִּי כוֹס בְּיַד־יְהוָה
וְיַיִן חָמַר ׀ מָלֵא מֶסֶךְ וַיַּגֵּר מִזֶּה אַךְ־שְׁמָרֶיהָ יִמְצוּ
י יִשְׁתּוּ כֹּל רִשְׁעֵי־אָרֶץ׃ וַאֲנִי אַגִּיד לְעֹלָם אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי
11 יַעֲקֹב׃ וְכָל־קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק׃

76 עו

א 2 לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר לְאָסָף שִׁיר׃ נוֹדָע בִּיהוּדָה
3 אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל שְׁמוֹ׃ וַיְהִי בְשָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ
4 בְצִיּוֹן׃ שָׁמָּה שִׁבַּר רִשְׁפֵי־קָשֶׁת מָגֵן וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה סֶלָה׃
ה 6 נָאוֹר אַתָּה אַדִּיר מֵהַרְרֵי־טָרֶף׃ אֶשְׁתּוֹלְלוּ ׀ אַבִּירֵי לֵב
7 נָמוּ שְׁנָתָם וְלֹא־מָצְאוּ כָל־אַנְשֵׁי־חַיִל יְדֵיהֶם׃ מִגַּעֲרָתְךָ
8 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נִרְדָּם וְרֶכֶב וָסוּס׃ אַתָּה ׀ נוֹרָא אַתָּה
9 וּמִי־יַעֲמֹד לְפָנֶיךָ מֵאָז אַפֶּךָ׃ מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין אֶרֶץ
י יָרְאָה וְשָׁקָטָה׃ בְּקוּם־לַמִּשְׁפָּט אֱלֹהִים לְהוֹשִׁיעַ כָּל־
11 עַנְוֵי־אֶרֶץ סֶלָה׃ כִּי־חֲמַת אָדָם תּוֹדֶךָּ שְׁאֵרִית חֵמֹת

v. 3 דגש אחר שורק

12 תִּחְגֹּֽר׃ נִדְר֣וּ וְשַׁלְּמוּ֮ לַיהוָ֪ה אֱֽלֹהֵ֫יכֶ֥ם כָּל־סְבִיבָ֑יו
13 יֹבִ֥ילוּ שַׁ֝֗י לַמּוֹרָֽא׃ יִ֭בְצֹר ר֣וּחַ נְגִידִ֑ים נ֝וֹרָ֗א לְמַלְכֵי־אָֽרֶץ׃

עז 77

א 2 לַמְנַצֵּ֥חַ עַֽל־יְדִיתוּן לְאָסָ֥ף מִזְמֽוֹר׃ קוֹלִ֣י אֶל־אֱלֹהִ֣ים
3 וְאֶצְעָ֑קָה קוֹלִ֥י אֶל־אֱ֝לֹהִ֗ים וְהַאֲזִ֥ין אֵלָֽי׃ בְּי֥וֹם צָרָתִי֮ אֲדֹנָ֪י
דָּ֫רָ֥שְׁתִּי יָדִ֤י ׀ לַ֣יְלָה נִ֭גְּרָה וְלֹ֣א תָפ֑וּג מֵאֲנָ֖ה הִנָּחֵ֣ם נַפְשִֽׁי׃
4 אֶזְכְּרָ֣ה אֱלֹהִ֣ים וְאֶהֱמָיָ֑ה אָשִׂ֓יחָה ׀ וְתִתְעַטֵּ֖ף רוּחִ֣י סֶֽלָה׃
ה 6 אָ֭חַזְתָּ שְׁמֻר֣וֹת עֵינָ֑י נִ֝פְעַ֗מְתִּי וְלֹ֣א אֲדַבֵּֽר׃ חִשַּׁ֣בְתִּי יָמִ֣ים
7 מִקֶּ֑דֶם שְׁ֝נ֗וֹת עוֹלָמִֽים׃ אֶ֥זְכְּרָ֣ה נְגִינָתִ֗י בַּ֫לָּ֥יְלָה עִם־לְבָבִ֥י
8 אָשִׂ֑יחָה וַיְחַפֵּ֥שׂ רוּחִֽי׃ הַ֭לְעוֹלָמִים יִזְנַ֥ח ׀ אֲדֹנָ֑י וְלֹֽא־יֹסִ֖יף
9 י לִרְצ֣וֹת עֽוֹד׃ הֶאָפֵ֣ס לָנֶ֣צַח חַסְדּ֑וֹ גָּ֥מַר אֹ֝֗מֶר לְדֹ֣ר וָדֹֽר׃ הֲשָׁכַ֣ח
11 חַנּ֣וֹת אֵ֑ל אִם־קָפַ֥ץ בְּ֝אַ֗ף רַחֲמָ֥יו סֶֽלָה׃ וָ֭אֹמַר חַלּ֣וֹתִי הִ֑יא
12 שְׁ֝נ֗וֹת יְמִ֣ין עֶלְיֽוֹן׃ אֶזְכּ֥יר מַֽעַלְלֵי־יָ֑הּ כִּֽי־אֶזְכְּרָ֖ה מִקֶּ֣דֶם
13 14 פִּלְאֶֽךָ׃ וְהָגִ֥יתִי בְכָל־פָּעֳלֶ֑ךָ וּֽבַעֲלִילוֹתֶ֥יךָ אָשִֽׂיחָה׃ אֱֽלֹהִ֗ים
טו בַּקֹּ֣דֶשׁ דַּרְכֶּ֑ךָ מִי־אֵ֥ל גָּ֝ד֗וֹל כֵּאלֹהִֽים׃ אַתָּ֣ה הָ֭אֵל עֹ֣שֵׂה
16 פֶ֑לֶא הוֹדַ֖עְתָּ בָֽעַמִּ֣ים עֻזֶּֽךָ׃ גָּאַ֣לְתָּ בִּזְר֣וֹעַ עַמֶּ֑ךָ בְּנֵי־יַעֲקֹ֖ב
17 וְיוֹסֵ֣ף סֶֽלָה׃ רָ֘א֤וּךָ מַּ֨יִם ׀ אֱֽלֹהִ֗ים רָא֣וּךָ מַּ֣יִם יָחִ֑ילוּ אַ֝֗ף
18 יִרְגְּז֥וּ תְהֹמֽוֹת׃ זֹ֤רְמוּ מַ֨יִם ׀ עָב֗וֹת ק֭וֹל נָתְנ֣וּ שְׁחָקִ֑ים אַף־
19 חֲ֝צָצֶ֗יךָ יִתְהַלָּֽכוּ׃ ק֤וֹל רַֽעַמְךָ֨ ׀ בַּגַּלְגַּ֗ל הֵאִ֣ירוּ בְרָקִ֣ים תֵּבֵ֑ל
כ רָגְזָ֖ה וַתִּרְעַ֣שׁ הָאָֽרֶץ׃ בַּיָּ֤ם ׀ דַּרְכֶּ֗ךָ וּֽשְׁבִילְיךָ בְּמַ֣יִם רַבִּ֑ים
21 וְ֝עִקְּבוֹתֶ֗יךָ לֹ֣א נֹדָֽעוּ׃ נָחִ֣יתָ כַצֹּ֣אן עַמֶּ֑ךָ בְּ֝יַד־מֹשֶׁ֥ה וְאַהֲרֹֽן׃

עח 78

א מַשְׂכִּ֗יל לְאָ֫סָ֥ף הַאֲזִ֣ינָה עַ֭מִּי תּוֹרָתִ֑י הַטּ֥וּ אָ֝זְנְכֶ֗ם
2 לְאִמְרֵי־פִֽי׃ אֶפְתְּחָ֣ה בְמָשָׁ֣ל פִּ֑י אַבִּ֥יעָה חִ֝יד֗וֹת מִנִּי־קֶֽדֶם׃
3 4 אֲשֶׁ֣ר שָׁ֭מַעְנוּ וַנֵּדָעֵ֑ם וַ֝אֲבוֹתֵ֗ינוּ סִפְּרוּ־לָֽנוּ׃ לֹ֤א נְכַחֵ֨ד ׀ מִבְּנֵיהֶ֗ם
לְד֥וֹר אַחֲר֗וֹן מְֽסַפְּרִ֗ים תְּהִלּ֣וֹת יְהוָ֑ה וֶעֱזוּז֥וֹ וְ֝נִפְלְאוֹתָ֗יו אֲשֶׁ֣ר
ה עָשָֽׂה׃ וַיָּ֤קֶם עֵד֨וּת ׀ בְּֽיַעֲקֹ֗ב וְתוֹרָה֮ שָׂ֪ם בְּיִשְׂרָ֫אֵ֥ל אֲשֶׁ֣ר צִ֭וָּה
6 אֶת־אֲבוֹתֵ֑ינוּ לְ֝הוֹדִיעָ֗ם לִבְנֵיהֶֽם׃ לְמַ֤עַן יֵדְע֨וּ ׀ דּ֣וֹר אַ֭חֲרוֹן
7 בָּנִ֣ים יִוָּלֵ֑דוּ יָ֝קֻ֗מוּ וִיסַפְּר֥וּ לִבְנֵיהֶֽם׃ וְיָשִׂ֥ימוּ בֵֽאלֹהִ֗ים כִּ֫סְלָ֥ם
8 וְלֹ֣א יִ֭שְׁכְּחוּ מַֽעַלְלֵי־אֵ֑ל וּמִצְוֺתָ֥יו יִנְצֹֽרוּ׃ וְלֹ֤א יִהְי֨וּ ׀ כַּאֲבוֹתָ֗ם

v. 1 ידותון קרי v. 12 אזכּוֹר קרי v. 20 יתיר יו"ד

דּוֹר סוֹרֵר וּמֹרֶה דּוֹר לֹא־הֵכִין לִבּוֹ וְלֹא־נֶאֶמְנָה אֶת־אֵל
רוּחוֹ׃ בְּנֵי־אֶפְרַיִם נֹשְׁקֵי רוֹמֵי־קָשֶׁת הָפְכוּ בְּיוֹם קְרָב׃ לֹא 9 י
שָׁמְרוּ בְּרִית אֱלֹהִים וּבְתוֹרָתוֹ מֵאֲנוּ לָלֶכֶת׃ וַיִּשְׁכְּחוּ 11
עֲלִילוֹתָיו וְנִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר הֶרְאָם׃ נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה פֶלֶא 12
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂדֵה־צֹעַן׃ בָּקַע יָם וַיַּעֲבִירֵם וַיַּצֶּב־מַיִם 13
כְּמוֹ־נֵד׃ וַיַּנְחֵם בֶּעָנָן יוֹמָם וְכָל־הַלַּיְלָה בְּאוֹר אֵשׁ׃ יְבַקַּע 14 טו
צֻרִים בַּמִּדְבָּר וַיַּשְׁקְ כִּתְהֹמוֹת רַבָּה׃ וַיּוֹצִא נוֹזְלִים מִסָּלַע 16
וַיּוֹרֶד כַּנְּהָרוֹת מָיִם׃ וַיּוֹסִיפוּ עוֹד לַחֲטֹא־לוֹ לַמְרוֹת עֶלְיוֹן 17
בַּצִּיָּה׃ וַיְנַסּוּ־אֵל בִּלְבָבָם לִשְׁאָל־אֹכֶל לְנַפְשָׁם׃ וַיְדַבְּרוּ 18 19
בֵּאלֹהִים אָמְרוּ הֲיוּכַל אֵל לַעֲרֹךְ שֻׁלְחָן בַּמִּדְבָּר׃ הֵן הִכָּה־ כ
צוּר וַיָּזוּבוּ מַיִם וּנְחָלִים יִשְׁטֹפוּ הֲגַם־לֶחֶם יוּכַל תֵּת אִם־
יָכִין שְׁאֵר לְעַמּוֹ׃ לָכֵן ׀ שָׁמַע יְהוָה וַיִּתְעַבָּר וְאֵשׁ נִשְּׂקָה 21
בְיַעֲקֹב וְגַם־אַף עָלָה בְיִשְׂרָאֵל׃ כִּי לֹא הֶאֱמִינוּ בֵּאלֹהִים 22
וְלֹא בָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ׃ וַיְצַו שְׁחָקִים מִמָּעַל וְדַלְתֵי שָׁמַיִם 23
פָּתָח׃ וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם מָן לֶאֱכֹל וּדְגַן שָׁמַיִם נָתַן לָמוֹ׃ לֶחֶם 24 כה
אַבִּירִים אָכַל אִישׁ צֵידָה שָׁלַח לָהֶם לָשֹׂבַע׃ יַסַּע קָדִים 26
בַּשָּׁמָיִם וַיְנַהֵג בְּעֻזּוֹ תֵימָן׃ וַיַּמְטֵר עֲלֵיהֶם כֶּעָפָר שְׁאֵר וּכְחוֹל 27
יַמִּים עוֹף כָּנָף׃ וַיַּפֵּל בְּקֶרֶב מַחֲנֵהוּ סָבִיב לְמִשְׁכְּנֹתָיו׃ 28
וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ מְאֹד וְתַאֲוָתָם יָבִא לָהֶם׃ לֹא־זָרוּ מִתַּאֲוָתָם 29 ל
עוֹד אָכְלָם בְּפִיהֶם׃ וְאַף אֱלֹהִים ׀ עָלָה בָהֶם וַיַּהֲרֹג 31
בְּמִשְׁמַנֵּיהֶם וּבַחוּרֵי יִשְׂרָאֵל הִכְרִיעַ׃ בְּכָל־זֹאת חָטְאוּ־עוֹד 32
וְלֹא הֶאֱמִינוּ בְּנִפְלְאוֹתָיו׃ וַיְכַל־בַּהֶבֶל יְמֵיהֶם וּשְׁנוֹתָם 33
בַּבֶּהָלָה׃ אִם־הֲרָגָם וּדְרָשׁוּהוּ וְשָׁבוּ וְשִׁחֲרוּ־אֵל׃ וַיִּזְכְּרוּ 34 לה
כִּי־אֱלֹהִים צוּרָם וְאֵל עֶלְיוֹן גֹּאֲלָם׃ ◦ וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם 36
וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ־לוֹ׃ וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ וְלֹא נֶאֶמְנוּ 37
בִּבְרִיתוֹ׃ וְהוּא רַחוּם ׀ יְכַפֵּר עָוֺן וְלֹא 38
יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ וַיִּזְכֹּר 39
כִּי־בָשָׂר הֵמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב׃ כַּמָּה יַמְרוּהוּ מ
בַמִּדְבָּר יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁימוֹן׃ וַיָּשׁוּבוּ וַיְנַסּוּ אֵל וּקְדוֹשׁ 41
יִשְׂרָאֵל הִתְווּ׃ לֹא־זָכְרוּ אֶת־יָדוֹ יוֹם אֲשֶׁר־פָּדָם מִנִּי־צָר׃ 42
אֲשֶׁר־שָׂם בְּמִצְרַיִם אֹתוֹתָיו וּמוֹפְתָיו בִּשְׂדֵה־צֹעַן׃ וַיַּהֲפֹךְ 43 44

v. 10 סגול בס״פ   v. 36 חצי הספר

מה לְדָם יְאֹרֵיהֶם וְנֹזְלֵיהֶם בַּל־יִשְׁתָּיוּן׃ יְשַׁלַּח בָּהֶם עָרֹב
46 וַיֹּאכְלֵם וּצְפַרְדֵּעַ וַתַּשְׁחִיתֵם׃ וַיִּתֵּן לֶחָסִיל יְבוּלָם וִיגִיעָם
47 48 לָאַרְבֶּה׃ יַהֲרֹג בַּבָּרָד גַּפְנָם וְשִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל׃ וַיַּסְגֵּר
49 לַבָּרָד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם לָרְשָׁפִים׃ יְשַׁלַּח־בָּם ׀ חֲרוֹן אַפּוֹ
נ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים׃ יְפַלֵּס נָתִיב
51 לְאַפּוֹ לֹא־חָשַׂךְ מִמָּוֶת נַפְשָׁם וְחַיָּתָם לַדֶּבֶר הִסְגִּיר׃ וַיַּךְ
52 כָּל־בְּכוֹר בְּמִצְרָיִם רֵאשִׁית אוֹנִים בְּאָהֳלֵי־חָם׃ וַיַּסַּע כַּצֹּאן
53 עַמּוֹ וַיְנַהֲגֵם כַּעֵדֶר בַּמִּדְבָּר׃ וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וְלֹא פָחָדוּ וְאֶת־
54 אוֹיְבֵיהֶם כִּסָּה הַיָּם׃ וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה קָנְתָה
נה יְמִינוֹ׃ וַיְגָרֶשׁ מִפְּנֵיהֶם ׀ גּוֹיִם וַיַּפִּילֵם בְּחֶבֶל נַחֲלָה וַיַּשְׁכֵּן
56 בְּאָהֳלֵיהֶם שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְנַסּוּ וַיַּמְרוּ אֶת־אֱלֹהִים עֶלְיוֹן
57 וְעֵדוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃ וַיִּסֹּגוּ וַיִּבְגְּדוּ כַּאֲבוֹתָם נֶהְפְּכוּ כְּקֶשֶׁת
58 59 רְמִיָּה׃ וַיַּכְעִיסוּהוּ בְּבָמוֹתָם וּבִפְסִילֵיהֶם יַקְנִיאוּהוּ׃ שָׁמַע
ס אֱלֹהִים וַיִּתְעַבָּר וַיִּמְאַס מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּטֹּשׁ מִשְׁכַּן שִׁלוֹ
61 אֹהֶל שִׁכֵּן בָּאָדָם׃ וַיִּתֵּן לַשְּׁבִי עֻזּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ בְיַד־צָר׃
62 63 וַיַּסְגֵּר לַחֶרֶב עַמּוֹ וּבְנַחֲלָתוֹ הִתְעַבָּר׃ בַּחוּרָיו אָכְלָה־אֵשׁ
64 וּבְתוּלֹתָיו לֹא הוּלָּלוּ׃ כֹּהֲנָיו בַּחֶרֶב נָפָלוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא
סה 66 תִבְכֶּינָה׃ וַיִּקַץ כְּיָשֵׁן ׀ אֲדֹנָי כְּגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִיָּיִן׃ וַיַּךְ
67 צָרָיו אָחוֹר חֶרְפַּת עוֹלָם נָתַן לָמוֹ׃ וַיִּמְאַס בְּאֹהֶל יוֹסֵף
68 וּבְשֵׁבֶט אֶפְרַיִם לֹא בָחָר׃ וַיִּבְחַר אֶת־שֵׁבֶט יְהוּדָה אֶת־
69 הַר־צִיּוֹן אֲשֶׁר אָהֵב׃ וַיִּבֶן כְּמוֹ־רָמִים מִקְדָּשׁוֹ כְּאֶרֶץ
ע יְסָדָהּ לְעוֹלָם׃ וַיִּבְחַר בְּדָוִד עַבְדּוֹ וַיִּקָּחֵהוּ מִמִּכְלְאֹת
71 צֹאן׃ מֵאַחַר עָלוֹת הֱבִיאוֹ לִרְעוֹת בְּיַעֲקֹב עַמּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל
72 נַחֲלָתוֹ׃ וַיִּרְעֵם כְּתֹם לְבָבוֹ וּבִתְבוּנוֹת כַּפָּיו יַנְחֵם׃

עט 79

א מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם ׀ בְּנַחֲלָתֶךָ טִמְּאוּ
2 אֶת־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלַםִ לְעִיִּים׃ נָתְנוּ אֶת־
נִבְלַת עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמָיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ־
3 אָרֶץ׃ שָׁפְכוּ דָמָם ׀ כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלָםִ וְאֵין קוֹבֵר׃
4 ה הָיִינוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ עַד־
6 מָה יְהוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאָתֶךָ׃ שְׁפֹךְ

v. 47 פתח בס״פ v. 63 דגש אחר שורק

הֲמָתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר
בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ׃ כִּי־אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃ 7
אַל־תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֺנֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ 8
כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד׃ עָזְרֵנוּ ׀ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ 9
וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ לָמָּה ׀ יֹאמְרוּ י
הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ
הַשָּׁפוּךְ׃ תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ 11
הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה׃ וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־ 12
חֵיקָם חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי׃ וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ ׀ וְצֹאן 13
מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם לְדֹר וָדֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃

80 פ

לַמְנַצֵּחַ אֶל־שֹׁשַׁנִּים עֵדוּת לְאָסָף מִזְמוֹר׃ רֹעֵה יִשְׂרָאֵל ׀ א 2
הַאֲזִינָה נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים הוֹפִיעָה׃ לִפְנֵי 3
אֶפְרַיִם ׀ וּבִנְיָמִן וּמְנַשֶּׁה עוֹרְרָה אֶת־גְּבוּרָתֶךָ וּלְכָה לִישֻׁעָתָה
לָּנוּ׃ אֱלֹהִים הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ יְהוָה אֱלֹהִים 4 ה
צְבָאוֹת עַד־מָתַי עָשַׁנְתָּ בִּתְפִלַּת עַמֶּךָ׃ הֶאֱכַלְתָּם לֶחֶם דִּמְעָה 6
וַתַּשְׁקֵמוֹ בִּדְמָעוֹת שָׁלִישׁ׃ תְּשִׂימֵנוּ מָדוֹן לִשְׁכֵנֵינוּ וְאֹיְבֵינוּ 7
יִלְעֲגוּ־לָמוֹ׃ אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ 8
גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם וַתִּטָּעֶהָ׃ פִּנִּיתָ לְפָנֶיהָ 9 י
וַתַּשְׁרֵשׁ שָׁרָשֶׁיהָ וַתְּמַלֵּא־אָרֶץ׃ כָּסּוּ הָרִים צִלָּהּ וַעֲנָפֶיהָ 11
אַרְזֵי־אֵל׃ תְּשַׁלַּח קְצִירֶהָ עַד־יָם וְאֶל־נָהָר יוֹנְקוֹתֶיהָ׃ 12
לָמָּה פָּרַצְתָּ גְדֵרֶיהָ וְאָרוּהָ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ׃ יְכַרְסְמֶנָּה 13 14
חֲזִיר מִיָּעַר וְזִיז שָׂדַי יִרְעֶנָּה׃ אֱלֹהִים צְבָאוֹת שׁוּב נָא טו
הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת׃ וְכַנָּה אֲשֶׁר־נָטְעָה 16
יְמִינֶךָ וְעַל־בֵּן אִמַּצְתָּה לָּךְ׃ שְׂרֻפָה בָאֵשׁ כְּסוּחָה מִגַּעֲרַת 17
פָּנֶיךָ יֹאבֵדוּ׃ תְּהִי־יָדְךָ עַל־אִישׁ יְמִינֶךָ עַל־בֶּן־אָדָם 18
אִמַּצְתָּ לָּךְ׃ וְלֹא־נָסוֹג מִמֶּךָּ תְּחַיֵּנוּ וּבְשִׁמְךָ נִקְרָא׃ 19
יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה׃ כ

81 פא

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף׃ הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ א 2

v. 10 בגוים קרי אחר שורק   v. 14 ע׳ תלויה   v. 16 כ׳ רבתה   v. 2 דגש

3 הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים
4 ה עִם־נָבֶל׃ תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ׃ כִּי חֹק
6 לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ עֵדוּת ׀ בִּיהוֹסֵף
שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע׃
7 8 הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה׃ בַּצָּרָה קָרָאתָ
וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה׃
9 י שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי׃ לֹא־
11 יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֵכָר׃ אָנֹכִי ׀ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃
12 13 וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה לִי׃ וָאֲשַׁלְּחֵהוּ
14 בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם׃ לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ לִי
טו יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ׃ כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־
16 צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי׃ מְשַׂנְאֵי יְהוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וִיהִי עִתָּם
17 לְעוֹלָם׃ וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ׃

82 פב

א מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים
2 יִשְׁפֹּט׃ עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה׃
3 4 שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ׃ פַּלְּטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן
ה מִיַּד רְשָׁעִים הַצִּילוּ׃ לֹא יָדְעוּ ׀ וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ
6 יִמּוֹטוּ כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי
7 עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם׃ אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ׃
8 קוּמָה אֱלֹהִים שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם׃

83 פג

א 2 שִׁיר מִזְמוֹר לְאָסָף׃ אֱלֹהִים אַל־דֳּמִי־לָךְ אַל־
3 תֶּחֱרַשׁ וְאַל־תִּשְׁקֹט אֵל׃ כִּי־הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ
4 נָשְׂאוּ רֹאשׁ׃ עַל־עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוֹד וְיִתְיָעֲצוּ עַל־צְפוּנֶיךָ׃
ה אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא־יִזָּכֵר שֵׁם־יִשְׂרָאֵל עוֹד׃
6 7 כִּי נוֹעֲצוּ לֵב יַחְדָּו עָלֶיךָ בְּרִית יִכְרֹתוּ׃ אָהֳלֵי אֱדוֹם
8 וְיִשְׁמְעֵאלִים מוֹאָב וְהַגְרִים׃ גְּבָל וְעַמּוֹן וַעֲמָלֵק פְּלֶשֶׁת
9 עִם־יֹשְׁבֵי צוֹר׃ גַּם־אַשּׁוּר נִלְוָה עִמָּם הָיוּ זְרוֹעַ לִבְנֵי־לוֹט
י סֶלָה׃ עֲשֵׂה־לָהֶם כְּמִדְיָן כְּסִיסְרָא כְיָבִין בְּנַחַל קִישׁוֹן׃

v. 8 פתח באתנח

11 12 נִשְׁמְדוּ בְעֵין־דֹּאר הָיוּ דֹּמֶן לָאֲדָמָה׃ שִׁיתֵמוֹ נְדִיבֵמוֹ
13 כְּעֹרֵב וְכִזְאֵב וּכְזֶבַח וּכְצַלְמֻנָּע כָּל־נְסִיכֵמוֹ׃ אֲשֶׁר אָמְרוּ
14 נִירְשָׁה לָּנוּ אֵת נְאוֹת אֱלֹהִים׃ אֱלֹהַי שִׁיתֵמוֹ כַגַּלְגַּל כְּקַשׁ
טו 16 לִפְנֵי־רוּחַ׃ כְּאֵשׁ תִּבְעַר־יָעַר וּכְלֶהָבָה תְּלַהֵט הָרִים׃ כֵּן
17 תִּרְדְּפֵם בְּסַעֲרֶךָ וּבְסוּפָתְךָ תְבַהֲלֵם׃ מַלֵּא פְנֵיהֶם קָלוֹן
18 וִיבַקְשׁוּ שִׁמְךָ יְהוָה׃ יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ עֲדֵי־עַד וְיַחְפְּרוּ וְיֹאבֵדוּ׃
19 וְיֵדְעוּ כִּי־אַתָּה שִׁמְךָ יְהוָה לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃

84 פד

א 2 לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ מַה־יְּדִידוֹת
3 מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת׃ נִכְסְפָה וְגַם־כָּלְתָה ׀ נַפְשִׁי
4 לְחַצְרוֹת יְהוָה לִבִּי וּבְשָׂרִי יְרַנְּנוּ אֶל־אֵל חָי׃ גַּם־צִפּוֹר ׀
מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר ׀ קֵן לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֶת־
ה מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי׃ אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי
6 בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ אַשְׁרֵי אָדָם עוֹז לוֹ־בָךְ מְסִלּוֹת
7 בִּלְבָבָם׃ עֹבְרֵי ׀ בְּעֵמֶק הַבָּכָא מַעְיָן יְשִׁיתוּהוּ גַּם־
8 בְּרָכוֹת יַעְטֶה מוֹרֶה׃ יֵלְכוּ מֵחַיִל אֶל־חָיִל יֵרָאֶה אֶל־
9 אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן׃ יְהוָה אֱלֹהִים צְבָאוֹת שִׁמְעָה תְפִלָּתִי
י הַאֲזִינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ מָגִנֵּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים וְהַבֵּט
11 פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ כִּי טוֹב־יוֹם בַּחֲצֵרֶיךָ מֵאָלֶף בָּחַרְתִּי
12 הִסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהַי מִדּוּר בְּאָהֳלֵי־רֶשַׁע׃ כִּי שֶׁמֶשׁ ׀
וּמָגֵן יְהוָה אֱלֹהִים חֵן וְכָבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא־יִמְנַע טוֹב
13 לַהֹלְכִים בְּתָמִים׃ יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃

85 פה

א 2 לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר׃ רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ שַׁבְתָּ
3 שְׁבוּת יַעֲקֹב׃ נָשָׂאתָ עֲוֺן עַמֶּךָ כִּסִּיתָ כָל־חַטָּאתָם סֶלָה׃
4 ה אָסַפְתָּ כָל־עֶבְרָתֶךָ הֱשִׁיבוֹתָ מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ׃ שׁוּבֵנוּ אֱלֹהֵי
6 יִשְׁעֵנוּ וְהָפֵר כַּעַסְךָ עִמָּנוּ׃ הַלְעוֹלָם תֶּאֱנַף־בָּנוּ תִּמְשֹׁךְ
7 אַפְּךָ לְדֹר וָדֹר׃ הֲלֹא־אַתָּה תָּשׁוּב תְּחַיֵּנוּ וְעַמְּךָ יִשְׂמְחוּ־
8 9 בָךְ׃ הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ׃ אֶשְׁמְעָה מַה־
יְדַבֵּר הָאֵל ׀ יְהוָה כִּי־יְדַבֵּר שָׁלוֹם אֶל־עַמּוֹ וְאֶל־חֲסִידָיו

v. 14 פתח באתנח   v. 4 ק׳ רבתה   v. 11 פתח באתנח   ib. סגול
בס״פ   v. 2 שבית קרי

י וְאַל־יָשׁוּבוּ לְכִסְלָה׃ אַךְ קָרוֹב לִירֵאָיו יִשְׁעוֹ לִשְׁכֹּן כָּבוֹד
11 12 בְּאַרְצֵנוּ׃ חֶסֶד־וֶאֱמֶת נִפְגָּשׁוּ צֶדֶק וְשָׁלוֹם נָשָׁקוּ׃ אֱמֶת
13 מֵאֶרֶץ תִּצְמָח וְצֶדֶק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף׃ גַּם־יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב
14 וְאַרְצֵנוּ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׃ צֶדֶק לְפָנָיו יְהַלֵּךְ וְיָשֵׂם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו׃

86 פו

א תְּפִלָּה לְדָוִד הַטֵּה יְהוָה ׀ אָזְנְךָ עֲנֵנִי כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן
2 אָנִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אַתָּה אֱלֹהָי
3 הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ׃ חָנֵּנִי אֲדֹנָי כִּי־אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם׃
4 ה שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי־אֵלֶיךָ אֲדֹנָי נַפְשִׁי אֶשָּׂא׃ כִּי־אַתָּה
6 אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ׃ הַאֲזִינָה יְהוָה
7 תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתָי׃ בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ
8 כִּי תַעֲנֵנִי׃ אֵין־כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים ׀ אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ׃
9 כָּל־גּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי
י וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ׃ כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים
11 לְבַדֶּךָ׃ הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי
12 לְיִרְאָה שְׁמֶךָ׃ אוֹדְךָ ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה
13 שִׁמְךָ לְעוֹלָם׃ כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל
14 תַּחְתִּיָּה׃ אֱלֹהִים ׀ זֵדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ
טו נַפְשִׁי וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם׃ וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן
16 אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי תְּנָה־עֻזְּךָ
17 לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ׃ עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה
וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי׃

87 פז

א 2 לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוּדָתוֹ בְּהַרְרֵי־קֹדֶשׁ׃ אֹהֵב
3 יְהוָה שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃ נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר
4 בָּךְ עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה׃ אַזְכִּיר ׀ רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי הִנֵּה
ה פְלֶשֶׁת וְצוֹר עִם־כּוּשׁ זֶה יֻלַּד־שָׁם׃ וּלְצִיּוֹן ׀ יֵאָמַר אִישׁ
6 וְאִישׁ יֻלַּד־בָּהּ וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן׃ יְהוָה יִסְפֹּר בִּכְתוֹב
7 עַמִּים זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה׃ וְשָׁרִים כְּחֹלְלִים כָּל־מַעְיָנַי בָּךְ׃

88 פח

א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי קֹרַח לַמְנַצֵּחַ עַל־מָחֲלַת לְעַנּוֹת

v. 2 פתח באתנח

2 מַשְׂכִּיל לְהֵימָן הָאֶזְרָחִי׃ יְהוָה אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם
3 צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה נֶגְדֶּךָ׃ תָּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי הַטֵּה אָזְנְךָ
4 לְרִנָּתִי׃ כִּי־שָׂבְעָה בְרָעוֹת נַפְשִׁי וְחַיַּי לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ׃
ה 6 נֶחְשַׁבְתִּי עִם־יוֹרְדֵי בוֹר הָיִיתִי כְּגֶבֶר אֵין־אֱיָל׃ בַּמֵּתִים
חָפְשִׁי כְּמוֹ חֲלָלִים ׀ שֹׁכְבֵי קֶבֶר אֲשֶׁר לֹא זְכַרְתָּם עוֹד
7 וְהֵמָּה מִיָּדְךָ נִגְזָרוּ׃ שַׁתַּנִי בְּבוֹר תַּחְתִּיּוֹת בְּמַחֲשַׁכִּים
8 בִּמְצֹלוֹת׃ עָלַי סָמְכָה חֲמָתֶךָ וְכָל־מִשְׁבָּרֶיךָ עִנִּיתָ סֶּלָה׃
9 הִרְחַקְתָּ מְיֻדָּעַי מִמֶּנִּי שַׁתַּנִי תוֹעֵבוֹת לָמוֹ כָּלֻא וְלֹא
י אֵצֵא׃ עֵינִי דָאֲבָה מִנִּי עֹנִי קְרָאתִיךָ יְהוָה בְּכָל־יוֹם
11 שִׁטַּחְתִּי אֵלֶיךָ כַפָּי׃ הֲלַמֵּתִים תַּעֲשֶׂה־פֶּלֶא אִם־רְפָאִים
12 יָקוּמוּ יוֹדוּךָ סֶּלָה׃ הַיְסֻפַּר בַּקֶּבֶר חַסְדֶּךָ אֱמוּנָתְךָ
13 בָּאֲבַדּוֹן׃ הֲיִוָּדַע בַּחֹשֶׁךְ פִּלְאֶךָ וְצִדְקָתְךָ בְּאֶרֶץ נְשִׁיָּה׃
14 וַאֲנִי ׀ אֵלֶיךָ יְהוָה שִׁוַּעְתִּי וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי תְקַדְּמֶךָּ׃
טו 16 לָמָה יְהוָה תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי׃ עָנִי אֲנִי
17 וְגֹוֵעַ מִנֹּעַר נָשָׂאתִי אֵמֶיךָ אָפוּנָה׃ עָלַי עָבְרוּ חֲרוֹנֶיךָ
18 בִּעוּתֶיךָ צִמְּתוּתֻנִי׃ סַבּוּנִי כַמַּיִם כָּל־הַיּוֹם הִקִּיפוּ
19 עָלַי יָחַד׃ הִרְחַקְתָּ מִמֶּנִּי אֹהֵב וָרֵעַ מְיֻדָּעַי מַחְשָׁךְ׃

89 פט

א 2 מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי׃ חַסְדֵי יְהוָה עוֹלָם אָשִׁירָה
3 לְדֹר וָדֹר ׀ אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי׃ כִּי־אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה
4 שָׁמַיִם ׀ תָּכִן אֱמוּנָתְךָ בָהֶם׃ כָּרַתִּי בְרִית לִבְחִירִי נִשְׁבַּעְתִּי
ה לְדָוִד עַבְדִּי׃ עַד־עוֹלָם אָכִין זַרְעֶךָ וּבָנִיתִי לְדֹר־וָדוֹר כִּסְאֲךָ
6 סֶלָה׃ וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ יְהוָה אַף־אֱמוּנָתְךָ בִּקְהַל קְדֹשִׁים׃
7 8 כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה בִּבְנֵי אֵלִים׃ אֵל
9 נַעֲרָץ בְּסוֹד־קְדֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל־כָּל־סְבִיבָיו׃ יְהוָה ׀
אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי־כָמוֹךָ חֲסִין ׀ יָהּ וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ׃
י 11 אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם׃ אַתָּה
12 דִכִּאתָ כֶחָלָל רָהַב בִּזְרוֹעַ עֻזְּךָ פִּזַּרְתָּ אוֹיְבֶיךָ׃ לְךָ שָׁמַיִם
13 אַף־לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם׃ צָפוֹן וְיָמִין אַתָּה
14 בְרָאתָם תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן בְּשִׁמְךָ יְרַנֵּנוּ׃ לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה
טו תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ׃ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד

v. 14 פתח באתנח

16 וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ׃ אַשְׁרֵי הָעָם יֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־
17 פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃ בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃
18 19 כִּי־תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ תָּרִים קַרְנֵינוּ׃ כִּי־לַיהוָה
כ מָגִנֵּנוּ וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְכֵּנוּ׃ אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ
21 וַתֹּאמֶר שִׁוִּיתִי עֵזֶר עַל־גִּבּוֹר הֲרִימוֹתִי בָחוּר מֵעָם׃ מָצָאתִי
22 דָּוִד עַבְדִּי בְּשֶׁמֶן קָדְשִׁי מְשַׁחְתִּיו׃ אֲשֶׁר יָדִי תִּכּוֹן עִמּוֹ אַף־
23 זְרוֹעִי תְאַמְּצֶנּוּ׃ לֹא־יַשִּׁא אוֹיֵב בּוֹ וּבֶן־עַוְלָה לֹא יְעַנֶּנּוּ׃
24 כה וְכַתּוֹתִי מִפָּנָיו צָרָיו וּמְשַׂנְאָיו אֶגּוֹף׃ וֶאֱמוּנָתִי וְחַסְדִּי עִמּוֹ
26 27 וּבִשְׁמִי תָּרוּם קַרְנוֹ׃ וְשַׂמְתִּי בַיָּם יָדוֹ וּבַנְּהָרוֹת יְמִינוֹ׃ הוּא
28 יִקְרָאֵנִי אָבִי אָתָּה אֵלִי וְצוּר יְשׁוּעָתִי׃ אַף־אָנִי בְּכוֹר
29 אֶתְּנֵהוּ עֶלְיוֹן לְמַלְכֵי־אָרֶץ׃ לְעוֹלָם אֶשְׁמוֹר־לוֹ חַסְדִּי וּבְרִיתִי
ל 31 נֶאֱמֶנֶת לוֹ׃ וְשַׂמְתִּי לָעַד זַרְעוֹ וְכִסְאוֹ כִּימֵי שָׁמָיִם׃ אִם־
32 יַעַזְבוּ בָנָיו תּוֹרָתִי וּבְמִשְׁפָּטַי לֹא יֵלֵכוּן׃ אִם־חֻקֹּתַי יְחַלֵּלוּ
33 וּמִצְוֹתַי לֹא יִשְׁמֹרוּ׃ וּפָקַדְתִּי בְשֵׁבֶט פִּשְׁעָם וּבִנְגָעִים
34 עֲוֺנָם׃ וְחַסְדִּי לֹא־אָפִיר מֵעִמּוֹ וְלֹא אֲשַׁקֵּר בֶּאֱמוּנָתִי׃
לה 36 לֹא־אֲחַלֵּל בְּרִיתִי וּמוֹצָא שְׂפָתַי לֹא אֲשַׁנֶּה׃ אַחַת נִשְׁבַּעְתִּי
37 בְקָדְשִׁי אִם־לְדָוִד אֲכַזֵּב׃ זַרְעוֹ לְעוֹלָם יִהְיֶה וְכִסְאוֹ כַשֶּׁמֶשׁ
38 39 נֶגְדִּי׃ כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם וְעֵד בַּשַּׁחַק נֶאֱמָן סֶלָה׃ וְאַתָּה
מ זָנַחְתָּ וַתִּמְאָס הִתְעַבַּרְתָּ עִם־מְשִׁיחֶךָ׃ נֵאַרְתָּה בְּרִית
41 עַבְדֶּךָ חִלַּלְתָּ לָאָרֶץ נִזְרוֹ׃ פָּרַצְתָּ כָל־גְּדֵרֹתָיו שַׂמְתָּ
42 מִבְצָרָיו מְחִתָּה׃ שַׁסֻּהוּ כָּל־עֹבְרֵי דָרֶךְ הָיָה חֶרְפָּה
43 לִשְׁכֵנָיו׃ הֲרִימוֹתָ יְמִין צָרָיו הִשְׂמַחְתָּ כָּל־אוֹיְבָיו׃
44 מה אַף־תָּשִׁיב צוּר חַרְבּוֹ וְלֹא הֲקֵמֹתוֹ בַּמִּלְחָמָה׃ הִשְׁבַּתָּ
46 מִטְּהָרוֹ וְכִסְאוֹ לָאָרֶץ מִגַּרְתָּה׃ הִקְצַרְתָּ יְמֵי עֲלוּמָיו הֶעֱטִיתָ
47 עָלָיו בּוּשָׁה סֶלָה׃ עַד־מָה יְהוָה תִּסָּתֵר לָנֶצַח תִּבְעַר
48 כְּמוֹ־אֵשׁ חֲמָתֶךָ׃ זְכָר־אֲנִי מֶה־חָלֶד עַל־מַה־שָּׁוְא בָּרָאתָ
49 כָל־בְּנֵי־אָדָם׃ מִי גֶבֶר יִחְיֶה וְלֹא יִרְאֶה־מָּוֶת יְמַלֵּט נַפְשׁוֹ
נ מִיַּד־שְׁאוֹל סֶלָה׃ אַיֵּה חֲסָדֶיךָ הָרִאשֹׁנִים ׀ אֲדֹנָי נִשְׁבַּעְתָּ
51 לְדָוִד בֶּאֱמוּנָתֶךָ׃ זְכֹר אֲדֹנָי חֶרְפַּת עֲבָדֶיךָ שְׂאֵתִי בְחֵיקִי
52 כָּל־רַבִּים עַמִּים׃ אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ ׀ יְהוָה אֲשֶׁר
53 חֵרְפוּ עִקְּבוֹת מְשִׁיחֶךָ׃ בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃

v. 18 תרים קרי   v. 29 ויתיר ו׳   v. 45 פתח בס״פ

Liber quartus. ספר רביעי

90 צ

א תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ
2 לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר׃ בְּטֶרֶם ׀ הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל
3 וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃ תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר
4 שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃ כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי
ה יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה׃ זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר
6 7 יַחֲלֹף׃ בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃ כִּי־כָלִינוּ
8 בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃ שַׁתָּ עֲוֺנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר
9 פָּנֶיךָ׃ כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה׃
י יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ ׀ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת ׀ שְׁמוֹנִים
11 שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה׃ מִי־יוֹדֵעַ
12 עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ׃ לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא
13 לְבַב חָכְמָה׃ שׁוּבָה יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ׃
14 טו שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ׃ שַׂמְּחֵנוּ
16 כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃ יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ
17 פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם׃ וִיהִי ׀ נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ
עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

91 צא

א 2 יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃ אֹמַר לַיהוָה
3 מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ׃ כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ
4 מִדֶּבֶר הַוּוֹת׃ בְּאֶבְרָתוֹ ׀ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת־כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה
ה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ׃ לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם׃
6 7 מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃ יִפֹּל מִצִּדְּךָ ׀
8 אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃ רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט
9 וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי עֶלְיוֹן
י שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ׃ לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב
11 בְּאָהֳלֶךָ׃ כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ׃

v. 8 שַׁתָּה קרי   v. 12 פתח באתנח

12 13 עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן
14 תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃ כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ
טו כִּי־יָדַע שְׁמִי׃ יִקְרָאֵנִי ׀ וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ
16 וַאֲכַבְּדֵהוּ׃ אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי׃

92 צב

א 2 מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת׃ טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר
3 4 לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן׃ לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת׃ עֲלֵי־
ה עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר׃ כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה
6 בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן׃ מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה
7 מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־
8 יָבִין אֶת־זֹאת׃ בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים ׀ כְּמוֹ־עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־
9 פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד׃ וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה׃
י כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־
11 12 פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן׃ וַתַּבֵּט
13 עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי׃ צַדִּיק
14 כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה׃ שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה
טו בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ׃ עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים
16 וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃ לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־עַ֯לָתָה בּוֹ׃

93 צג

א יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן
2 3 תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃ נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת ׀ יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃
4 מִקֹּלוֹת ׀ מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃
ה עֵדֹתֶיךָ ׀ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־קֹדֶשׁ יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

94 צד

א 2 אֵל־נְקָמוֹת יְהוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט
3 הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים׃ עַד־מָתַי רְשָׁעִים ׀ יְהוָה עַד־
4 מָתַי רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃ יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי
ה 6 אָוֶן׃ עַמְּךָ יְהוָה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃ אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ
7 וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי
8 9 יַעֲקֹב׃ בִּינוּ בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃ הֲנֹטַע אֹזֶן

v. 16 עַוְלָתָה קרי

הֲלֹא יִשְׁמָע אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט׃ הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ י
הַֽמְלַמֵּד אָדָם דָּעַת׃ יְהוָה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי הֵמָּה הָבֶל׃ 11
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ׃ לְהַשְׁקִיט 12 13
לוֹ מִימֵי רָע עַד יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת׃ כִּי ׀ לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ 14
וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב׃ כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־ טו
יִשְׁרֵי־לֵב׃ מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי 16
אָוֶן׃ לוּלֵי יְהוָה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט ׀ שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי׃ 17
אִם־אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְהוָה יִסְעָדֵנִי׃ בְּרֹב שַׂרְעַפַּי 18 19
בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי׃ הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת כ
יֹצֵר עָמָל עֲלֵי־חֹק׃ יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ׃ 21
וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׂגָּב וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי׃ וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם 22 23
אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

95 צה

לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ׃ נְקַדְּמָה א 2
פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ׃ כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ 3
גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת 4
הָרִים לוֹ׃ אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃ ה
בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָה עֹשֵׂנוּ׃ כִּי הוּא 6 7
אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ
תִשְׁמָעוּ׃ אַל־תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ 8
אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָעֳלִי׃ אַרְבָּעִים 9 י
שָׁנָה ׀ אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־
יָדְעוּ דְרָכָי׃ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי׃ 11

96 צו

שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ א
שִׁירוּ לַיהוָה בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ 2
סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃ כִּי גָדוֹל יְהוָה 3 4
וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי ׀ כָּל־אֱלֹהֵי ה
הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו 6
עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים 7
הָבוּ לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ־ 8

v. 21 דגש אחר חולם

9 מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו׃ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ
י חִילוּ מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ אִמְרוּ בַגּוֹיִם ׀ יְהוָה מָלָךְ אַף־
11 תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ יִשְׂמְחוּ
12 הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃ יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־
13 אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר׃ לִפְנֵי יְהוָה ׀ כִּי בָא
כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ׃

97 צז

א 2 יְהוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים׃ עָנָן
3 וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ׃ אֵשׁ לְפָנָיו
4 תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו׃ הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה
ה וַתָּחֵל הָאָרֶץ׃ הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְהוָה מִלִּפְנֵי
6 אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־
7 הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃ יֵבֹשׁוּ ׀ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל הַמִּתְהַלְלִים
8 בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים׃ שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח ׀
צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה׃
9 כִּי־אַתָּה יְהוָה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ
י עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֹהֲבֵי יְהוָה שִׂנְאוּ רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת
11 חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם׃ אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־
12 לֵב שִׂמְחָה׃ שִׂמְחוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃

98 צח

א מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהוָה ׀ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה
2 הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ׃ הוֹדִיעַ יְהוָה יְשׁוּעָתוֹ
3 לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ׃ זָכַר חַסְדּוֹ ׀ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית
4 יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ׃ הָרִיעוּ
ה לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ׃ זַמְּרוּ לַיהוָה
6 בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה׃ בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ
7 לִפְנֵי ׀ הַמֶּלֶךְ יְהוָה׃ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי
8 9 בָהּ׃ נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ׃ לִפְנֵי יְהוָה
כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃

99 צט

א יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט
2 3 הָאָרֶץ׃ יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ יוֹדוּ

שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא׃ וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אָהֵב 4
אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב ׀ אַתָּה
עָשִׂיתָ׃ רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו ה
קָדוֹשׁ הוּא׃ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן ׀ בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ 6
קֹרְאִים אֶל־יְהוָה וְהוּא יַעֲנֵם׃ בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם 7
שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן־לָמוֹ׃ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם 8
אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם׃ רוֹמְמוּ יְהוָה 9
אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

100 ק

מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ׃ עִבְדוּ אֶת־ א 2
יְהוָה בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה׃ דְּעוּ כִּי יְהוָה הוּא 3
אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ׃ בֹּאוּ 4
שְׁעָרָיו ׀ בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ׃
כִּי־טוֹב יְהוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ׃ ה

101 קא

לְדָוִד מִזְמוֹר חֶסֶד־וּמִשְׁפָּט אָשִׁירָה לְךָ יְהוָה אֲזַמֵּרָה׃ א
אַשְׂכִּילָה ׀ בְּדֶרֶךְ תָּמִים מָתַי תָּבוֹא אֵלָי אֶתְהַלֵּךְ בְּתָם־לְבָבִי 2
בְּקֶרֶב בֵּיתִי׃ לֹא־אָשִׁית ׀ לְנֶגֶד עֵינַי דְּבַר־בְּלִיָּעַל עֲשֹׂה־סֵטִים 3
שָׂנֵאתִי לֹא יִדְבַּק בִּי׃ לֵבָב עִקֵּשׁ יָסוּר מִמֶּנִּי רָע לֹא אֵדָע׃ 4
מְלָוֹשְׁנִי בַסֵּתֶר ׀ רֵעֵהוּ אוֹתוֹ אַצְמִית גְּבַהּ־עֵינַיִם וּרְחַב לֵבָב ה
אֹתוֹ לֹא אוּכָל׃ עֵינַי ׀ בְּנֶאֶמְנֵי־אֶרֶץ לָשֶׁבֶת עִמָּדִי הֹלֵךְ 6
בְּדֶרֶךְ תָּמִים הוּא יְשָׁרְתֵנִי׃ לֹא־יֵשֵׁב ׀ בְּקֶרֶב בֵּיתִי עֹשֵׂה 7
רְמִיָּה דֹּבֵר שְׁקָרִים לֹא־יִכּוֹן לְנֶגֶד עֵינָי׃ לַבְּקָרִים אַצְמִית 8
כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לְהַכְרִית מֵעִיר־יְהוָה כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן׃

102 קב

תְּפִלָּה לְעָנִי כִי־יַעֲטֹף וְלִפְנֵי יְהוָה יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ׃ א
יְהוָה שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא׃ אַל־תַּסְתֵּר 2 3
פָּנֶיךָ ׀ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה־אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא
מַהֵר עֲנֵנִי׃ כִּי־כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחָרוּ׃ 4
הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי כִּי־שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי׃ מִקּוֹל ה 6

v. 6 הא׳ נעלם   v. 3 וְלוֹ קרי   ib. פתח באתנח   v. 5 יתיר ו׳
v. 5 דגש אחר שורק

7 אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי׃ דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי
8 9 כְּכוֹס חֳרָבוֹת׃ שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל־גָּג׃ כָּל־
י הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ׃ כִּי אֵפֶר כַּלֶּחֶם
11 אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי׃ מִפְּנֵי־זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי
12 נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי׃ יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ׃
13 14 וְאַתָּה יְהוָה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר׃ אַתָּה תָקוּם
טו תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד׃ כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ
16 אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ׃ וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת־שֵׁם יְהוָה
17 וְכָל־מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת־כְּבוֹדֶךָ׃ כִּי־בָנָה יְהוָה צִיּוֹן נִרְאָה
18 בִּכְבוֹדוֹ׃ פָּנָה אֶל־תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא־בָזָה אֶת־תְּפִלָּתָם׃
19 כ תִּכָּתֶב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל־יָהּ׃ כִּי־הִשְׁקִיף
21 מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ יְהוָה מִשָּׁמַיִם ׀ אֶל־אֶרֶץ הִבִּיט׃ לִשְׁמֹעַ
22 אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה׃ לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְהוָה
23 וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָםִ׃ בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד
24 כה אֶת־יְהוָה׃ עִנָּה בַדֶּרֶךְ כֹּחִוֹ קִצַּר יָמָי׃ אֹמַר אֵלִי אַל־
26 תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ לְפָנִים הָאָרֶץ
27 יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם׃ הֵמָּה ׀ יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַעֲמֹד
28 וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלֹפוּ׃ וְאַתָּה הוּא
29 וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ׃ בְּנֵי־עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

103 קג

א לְדָוִד ׀ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם
2 קָדְשׁוֹ׃ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְאַל־תִּשְׁכְּחִי כָּל־גְּמוּלָיו׃
3 4 הַסֹּלֵחַ לְכָל־עֲוֺנֵכִי הָרֹפֵא לְכָל־תַּחֲלוּאָיְכִי׃ הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת
ה חַיָּיְכִי הַמְעַטְּרֵכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ הַמַּשְׂבִּיעַ בַּטּוֹב עֶדְיֵךְ
6 תִּתְחַדֵּשׁ כַּנֶּשֶׁר נְעוּרָיְכִי׃ עֹשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים
7 לְכָל־עֲשׁוּקִים׃ יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לְמֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
8 9 עֲלִילוֹתָיו׃ רַחוּם וְחַנּוּן יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חָסֶד׃ לֹא־
י לָנֶצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם יִטּוֹר׃ לֹא כַחֲטָאֵינוּ עָשָׂה לָנוּ
11 וְלֹא כַעֲוֺנֹתֵינוּ גָּמַל עָלֵינוּ׃ כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ
12 גָּבַר חַסְדּוֹ עַל־יְרֵאָיו׃ כִּרְחֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב הִרְחִיק
13 מִמֶּנּוּ אֶת־פְּשָׁעֵינוּ׃ כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים רִחַם יְהוָה עַל־

v. 24 כֹּחִי קרי   v. 26 פתח באתנח

יְרֵאָיו׃ כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ אֱנוֹשׁ 14 טו
כֶּחָצִיר יָמָיו כְּצִיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יָצִיץ׃ כִּי רוּחַ עָבְרָה־בּוֹ 16
וְאֵינֶנּוּ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקוֹמוֹ׃ וְחֶסֶד יְהוָה ׀ מֵעוֹלָם 17
וְעַד־עוֹלָם עַל־יְרֵאָיו וְצִדְקָתוֹ לִבְנֵי בָנִים׃ לְשֹׁמְרֵי 18
בְרִיתוֹ וּלְזֹכְרֵי פִקֻּדָיו לַעֲשׂוֹתָם׃ יְהוָה בַּשָּׁמַיִם 19
הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה׃ בָּרֲכוּ יְהוָה כ
מַלְאָכָיו גִּבֹּרֵי כֹחַ עֹשֵׂי דְבָרוֹ לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ׃ בָּרֲכוּ 21
יְהוָה כָּל־צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ׃ בָּרֲכוּ יְהוָה ׀ כָּל־ 22
מַעֲשָׂיו בְּכָל־מְקֹמוֹת מֶמְשַׁלְתּוֹ בָּרֲכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה׃

104 קד

בָּרֲכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד א
וְהָדָר לָבָשְׁתָּ׃ עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה׃ 2
הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם־עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־ 3
כַּנְפֵי־רוּחַ׃ עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט׃ 4
יָסַד אֶרֶץ עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד׃ תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ ה 6
כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם׃ מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן־קוֹל 7
רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה ׀ 8
יָסַדְתָּ לָהֶם׃ גְּבוּל־שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת 9
הָאָרֶץ׃ הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן׃ י
יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם׃ עֲלֵיהֶם עוֹף־ 11 12
הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאיִם יִתְּנוּ־קוֹל׃ מַשְׁקֶה הָרִים 13
מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃ מַצְמִיחַ חָצִיר ׀ 14
לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ׃
וְיַיִן ׀ יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב־ טו
אֱנוֹשׁ יִסְעָד׃ יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָה אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע׃ 16
אֲשֶׁר־שָׁם צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ׃ הָרִים 17 18
הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים׃ עָשָׂה יָרֵחַ 19
לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ׃ תָּשֶׁת חֹשֶׁךְ וִיהִי לָיְלָה בּוֹ־ כ
תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר׃ הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ 21
מֵאֵל אָכְלָם׃ תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל־מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן׃ 22
יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי־עָרֶב׃ מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ ׀ 23 24

v. 12 הא׳ נעלם

כה יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ׃ זֶה ׀ הַיָּם
גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם־
26 גְּדֹלוֹת׃ שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה ׀ יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ׃
27 28 כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן
29 תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב׃ תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף
ל רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן׃ תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן
31 וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה׃ יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה
32 בְּמַעֲשָׂיו׃ הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃
33 34 אָשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ יֶעֱרַב עָלָיו
לה שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָה׃ יִתַּמּוּ חַטָּאִים ׀ מִן־הָאָרֶץ
וּרְשָׁעִים ׀ עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה הַֽלְלוּיָהּ׃

105 קה

א הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִּשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃
2 3 שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם
4 קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב ׀ מְבַקְשֵׁי יְהוָה׃ דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ
ה פָנָיו תָּמִיד׃ זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־
6 7 פִיו׃ זֶרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו׃ הוּא יְהוָה
8 אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו׃ זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה
9 לְאֶלֶף דּוֹר׃ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק׃
י 11 וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ לֵאמֹר לְךָ־אֶתֵּן
12 אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם׃ בִּהְיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט
13 וְגָרִים בָּהּ׃ וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר׃
14 טו לֹא־הִנִּיחַ אָדָם לְעָשְׁקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים׃ אַל־תִּגְּעוּ
16 בִמְשִׁיחָי וְלִנְבִיאַי אַל־תָּרֵעוּ׃ וַיִּקְרָא רָעָב עַל־הָאָרֶץ כָּל־
17 מַטֵּה־לֶחֶם שָׁבָר׃ שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ לְעֶבֶד נִמְכַּר יוֹסֵף׃
18 19 עִנּוּ בַכֶּבֶל רַגְלָיו בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשׁוֹ׃ עַד־עֵת בֹּא־דְבָרוֹ אִמְרַת
כ יְהוָה צְרָפָתְהוּ׃ שָׁלַח־מֶלֶךְ וַיַּתִּירֵהוּ מֹשֵׁל עַמִּים וַיְפַתְּחֵהוּ׃
21 22 שָׂמוֹ אָדוֹן לְבֵיתוֹ וּמֹשֵׁל בְּכָל־קִנְיָנוֹ׃ לֶאְסֹר שָׂרָיו בְּנַפְשׁוֹ
23 וּזְקֵנָיו יְחַכֵּם׃ וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרָיִם וְיַעֲקֹב גָּר בְּאֶרֶץ־חָם׃
24 כה וַיֶּפֶר אֶת־עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצִמֵהוּ מִצָּרָיו׃ הָפַךְ לִבָּם לִשְׂנֹא עַמּוֹ
26 לְהִתְנַכֵּל בַּעֲבָדָיו׃ שָׁלַח מֹשֶׁה עַבְדּוֹ אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר־בּוֹ׃

v. 35 ה׳ רפה   v. 18 רגלו קרי

27 28 שָׂמוּ בָם דִּבְרֵי אֹתוֹתָיו וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם׃ שָׁלַח חֹשֶׁךְ
29 וַיַּחְשִׁךְ וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרָיו׃ הָפַךְ אֶת־מֵימֵיהֶם לְדָם וַיָּמֶת
ל אֶת־דְּגָתָם׃ שָׁרַץ אַרְצָם צְפַרְדְּעִים בְּחַדְרֵי מַלְכֵיהֶם׃
31 32 אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב כִּנִּים בְּכָל־גְּבוּלָם׃ נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בָּרָד אֵשׁ
33 לֶהָבוֹת בְּאַרְצָם׃ וַיַּךְ גַּפְנָם וּתְאֵנָתָם וַיְשַׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם׃
34 לה אָמַר וַיָּבֹא אַרְבֶּה וְיֶלֶק וְאֵין מִסְפָּר׃ וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב
36 בְּאַרְצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אַדְמָתָם׃ וַיַּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאַרְצָם רֵאשִׁית
37 לְכָל־אוֹנָם׃ וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאֵין בִּשְׁבָטָיו כּוֹשֵׁל׃
38 39 שָׂמַח מִצְרַיִם בְּצֵאתָם כִּי־נָפַל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם׃ פָּרַשׂ עָנָן
מ לְמָסָךְ וְאֵשׁ לְהָאִיר לָיְלָה׃ שָׁאַל וַיָּבֵא שְׂלָו וְלֶחֶם שָׁמַיִם
41 42 יַשְׂבִּיעֵם׃ פָּתַח צוּר וַיָּזוּבוּ מָיִם הָלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר׃ כִּי־
43 זָכַר אֶת־דְּבַר קָדְשׁוֹ אֶת אַבְרָהָם עַבְדּוֹ׃ וַיּוֹצִא עַמּוֹ בְשָׂשׂוֹן
44 בְּרִנָּה אֶת־בְּחִירָיו׃ וַיִּתֵּן לָהֶם אַרְצוֹת גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֻמִּים
מה יִירָשׁוּ׃ בַּעֲבוּר ׀ יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְצֹרוּ הַלְלוּיָהּ׃

קו 106

א 2 הַלְלוּיָהּ ׀ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ מִי
3 יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל־תְּהִלָּתוֹ׃ אַשְׁרֵי שֹׁמְרֵי מִשְׁפָּט
4 עֹשֵׂה צְדָקָה בְכָל־עֵת׃ זָכְרֵנִי יְהוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנִי
ה בִּישׁוּעָתֶךָ׃ לִרְאוֹת ׀ בְּטוֹבַת בְּחִירֶיךָ לִשְׂמֹחַ בְּשִׂמְחַת גּוֹיֶךָ
6 לְהִתְהַלֵּל עִם־נַחֲלָתֶךָ׃ חָטָאנוּ עִם־אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ הִרְשָׁעְנוּ׃
7 אֲבוֹתֵינוּ בְמִצְרַיִם ׀ לֹא־הִשְׂכִּילוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ לֹא זָכְרוּ אֶת־רֹב
8 חֲסָדֶיךָ וַיַּמְרוּ עַל־יָם בְּיַם־סוּף׃ וַיּוֹשִׁיעֵם לְמַעַן שְׁמוֹ לְהוֹדִיעַ
9 אֶת־גְּבוּרָתוֹ׃ וַיִּגְעַר בְּיַם־סוּף וַיֶּחֱרָב וַיּוֹלִיכֵם בַּתְּהֹמוֹת
י 11 כַּמִּדְבָּר׃ וַיּוֹשִׁיעֵם מִיַּד שׂוֹנֵא וַיִּגְאָלֵם מִיַּד אוֹיֵב׃ וַיְכַסּוּ־
12 מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר׃ וַיַּאֲמִינוּ בִדְבָרָיו יָשִׁירוּ
13 14 תְּהִלָּתוֹ׃ מִהֲרוּ שָׁכְחוּ מַעֲשָׂיו לֹא־חִכּוּ לַעֲצָתוֹ׃ וַיִּתְאַוּוּ
טו תַאֲוָה בַּמִּדְבָּר וַיְנַסּוּ־אֵל בִּישִׁימוֹן׃ וַיִּתֵּן לָהֶם שֶׁאֱלָתָם
16 וַיְשַׁלַּח רָזוֹן בְּנַפְשָׁם׃ וַיְקַנְאוּ לְמֹשֶׁה בַּמַּחֲנֶה לְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ
17 יְהוָה׃ תִּפְתַּח־אֶרֶץ וַתִּבְלַע דָּתָן וַתְּכַס עַל־עֲדַת אֲבִירָם׃
18 19 וַתִּבְעַר־אֵשׁ בַּעֲדָתָם לֶהָבָה תְּלַהֵט רְשָׁעִים׃ יַעֲשׂוּ־עֵגֶל בְּחֹרֵב
כ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַסֵּכָה׃ וַיָּמִירוּ אֶת־כְּבוֹדָם בְּתַבְנִית שׁוֹר אֹכֵל

v. 28 דברו קרי   v. 40 שְׂלָיו קרי

21 22 עֹ֣שֶׂב׃ שָׁ֭כְחוּ אֵ֣ל מוֹשִׁיעָ֑ם עֹשֶׂ֖ה גְדֹל֣וֹת בְּמִצְרָֽיִם׃ נִ֭פְלָאוֹת
23 בְּאֶ֣רֶץ חָ֑ם נ֝וֹרָא֗וֹת עַל־יַם־סֽוּף׃ וַיֹּ֗אמֶר לְֽהַשְׁמִ֫ידָ֥ם לוּלֵ֡י
מֹ֘שֶׁ֤ה בְחִיר֗וֹ עָמַ֣ד בַּפֶּ֣רֶץ לְפָנָ֑יו לְהָשִׁ֥יב חֲ֝מָת֗וֹ מֵֽהַשְׁחִֽית׃
24 כה וַֽיִּמְאֲסוּ בְּאֶ֣רֶץ חֶמְדָּ֑ה לֹא הֶ֝אֱמִ֗ינוּ לִדְבָרֽוֹ׃ וַיֵּרָגְנ֥וּ בְאָהֳלֵיהֶ֑ם
26 לֹ֥א שָׁ֝מְע֗וּ בְּק֣וֹל יְהוָֽה׃ וַיִּשָּׂ֣א יָד֣וֹ לָהֶ֑ם לְהַפִּ֥יל א֝וֹתָ֗ם בַּמִּדְבָּֽר׃
27 28 וּלְהַפִּ֣יל זַ֭רְעָם בַּגּוֹיִ֑ם וּ֝לְזָרוֹתָ֗ם בָּאֲרָצֽוֹת׃ וַ֭יִּצָּמְדוּ לְבַ֣עַל
29 פְּע֑וֹר וַ֝יֹּאכְל֗וּ זִבְחֵ֥י מֵתִֽים׃ וַ֭יַּכְעִיסוּ בְּמַֽעַלְלֵיהֶ֑ם וַתִּפְרָץ־
ל 31 בָּ֝֗ם מַגֵּפָֽה׃ וַיַּעֲמֹ֣ד פִּ֭ינְחָס וַיְפַלֵּ֑ל וַ֝תֵּעָצַ֗ר הַמַּגֵּפָֽה׃ וַתֵּחָ֣שֶׁב
32 ל֭וֹ לִצְדָקָ֑ה לְדֹ֥ר וָ֝דֹ֗ר עַד־עוֹלָֽם׃ וַ֭יַּקְצִיפוּ עַל־מֵ֣י מְרִיבָ֑ה וַיֵּ֥רַע
33 34 לְ֝מֹשֶׁ֗ה בַּעֲבוּרָֽם׃ כִּֽי־הִמְר֥וּ אֶת־רוּח֑וֹ וַ֝יְבַטֵּ֗א בִּשְׂפָתָֽיו׃ לֹֽא־
לה הִ֭שְׁמִידוּ אֶת־הָֽעַמִּ֑ים אֲשֶׁ֬ר אָמַ֖ר יְהוָ֣ה לָהֶֽם׃ וַיִּתְעָרְב֥וּ בַגּוֹיִ֑ם
36 וַ֝יִּלְמְד֗וּ מַעֲשֵׂיהֶֽם׃ וַיַּעַבְד֥וּ אֶת־עֲצַבֵּיהֶ֑ם וַיִּהְי֖וּ לָהֶ֣ם לְמוֹקֵֽשׁ׃
37 38 וַיִּזְבְּח֣וּ אֶת־בְּ֭נֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶ֗ם לַשֵּׁדִֽים׃ וַיִּשְׁפְּכ֨וּ דָ֪ם נָקִ֡י
דַּם־בְּנֵיהֶ֣ם וּ֭בְנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁ֣ר זִ֭בְּחוּ לַעֲצַבֵּ֣י כְנָ֑עַן וַתֶּחֱנַ֥ף הָ֝אָ֗רֶץ
39 מ בַּדָּמִֽים׃ וַיִּטְמְא֥וּ בְמַעֲשֵׂיהֶ֑ם וַ֝יִּזְנ֗וּ בְּמַֽעַלְלֵיהֶֽם׃ וַיִּֽחַר־אַ֣ף
41 יְהוָ֣ה בְּעַמּ֑וֹ וַ֝יְתָעֵ֗ב אֶת־נַחֲלָתֽוֹ׃ וַיִּתְּנֵ֥ם בְּיַד־גּוֹיִ֑ם וַיִּמְשְׁל֥וּ
42 בָ֝הֶ֗ם שֹׂנְאֵיהֶֽם׃ וַיִּלְחָצ֥וּם אוֹיְבֵיהֶ֑ם וַ֝יִּכָּנְע֗וּ תַּ֣חַת יָדָֽם׃
43 פְּעָמִ֥ים רַבּ֗וֹת יַצִּ֫ילֵ֥ם וְ֭הֵמָּה יַמְר֣וּ בַעֲצָתָ֑ם וַ֝יָּמֹ֗כּוּ בַּעֲוֺנָֽם׃
44 מה וַ֭יַּרְא בַּצַּ֣ר לָהֶ֑ם בְּ֝שָׁמְע֗וֹ אֶת־רִנָּתָֽם׃ וַיִּזְכֹּ֣ר לָהֶ֣ם בְּרִית֑וֹ
46 וַ֝יִּנָּחֵ֗ם כְּרֹ֣ב חֲסָדָֽו׃ וַיִּתֵּ֣ן אוֹתָ֣ם לְרַחֲמִ֑ים לִ֝פְנֵ֗י כָּל־שׁוֹבֵיהֶֽם׃
47 הוֹשִׁיעֵ֨נוּ ׀ יְהוָ֤ה אֱלֹהֵ֗ינוּ וְקַבְּצֵנוּ֮ מִֽן־הַגּ֫וֹיִ֥ם לְ֭הֹדוֹת לְשֵׁ֣ם
48 קָדְשֶׁ֑ךָ לְ֝הִשְׁתַּבֵּ֗חַ בִּתְהִלָּתֶֽךָ׃ בָּר֖וּךְ יְהוָ֨ה ׀ אֱלֹהֵ֤י יִשְׂרָאֵ֗ל
מִן־הָעוֹלָ֨ם ׀ וְעַ֤ד הָעוֹלָ֗ם וְאָמַ֣ר כָּל־הָעָ֣ם אָ֭מֵן הַֽלְלוּיָֽהּ׃

Liber quintus. ספר חמישי

107 קז

א 2 הֹד֣וּ לַיהוָ֣ה כִּי־ט֑וֹב כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ יֹ֭אמְרוּ גְּאוּלֵ֣י
3 יְהוָ֑ה אֲשֶׁ֥ר גְּ֝אָלָ֗ם מִיַּד־צָֽר׃ וּֽמֵאֲרָצ֗וֹת קִ֫בְּצָ֥ם מִמִּזְרָ֥ח
4 וּמִֽמַּעֲרָ֑ב מִצָּפ֥וֹן וּמִיָּֽם׃ תָּע֣וּ בַ֭מִּדְבָּר בִּישִׁימ֣וֹן דָּ֑רֶךְ עִ֥יר
ה מ֝וֹשָׁ֗ב לֹ֣א מָצָֽאוּ׃ רְעֵבִ֥ים גַּם־צְמֵאִ֑ים נַ֝פְשָׁ֗ם בָּהֶ֥ם תִּתְעַטָּֽף׃

v. 45 חסדָיו קרי

6 7 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם׃ וַיַּדְרִיכֵם
8 בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת אֶל־עִיר מוֹשָׁב׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ
9 וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ
י רְעֵבָה מִלֵּא־טוֹב׃ יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל׃
11 12 כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן נָאָצוּ׃ וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם
13 כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר׃ וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם
14 יוֹשִׁיעֵם׃ יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃
טו 16 יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת
17 נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ׃ אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם וּמֵעֲוֺנֹתֵיהֶם
18 יִתְעַנּוּ׃ כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד־שַׁעֲרֵי מָוֶת׃
19 כ וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם׃ יִשְׁלַח
21 דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃ יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ
22 וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וִיסַפְּרוּ מַעֲשָׂיו
23 בְּרִנָּה׃ ׆ יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃ ׆
24 כה הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה׃ ׆ וַיֹּאמֶר
26 וַיַּעֲמֵד רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו׃ ׆ יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ
27 תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם בְּרָעָה תִתְמוֹגָג׃ ׆ יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר
28 וְכָל־חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃ ׆ וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם
29 וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃ יָקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃
ל 31 וַיִּשְׂמְחוּ כִי־יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל־מְחוֹז חֶפְצָם׃ יוֹדוּ לַיהוָה
32 חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל־עָם
33 וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃ יָשֵׂם נְהָרוֹת לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי
34 לה מַיִם לְצִמָּאוֹן׃ אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי בָהּ׃ יָשֵׂם
36 מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֹצָאֵי מָיִם׃ וַיּוֹשֶׁב שָׁם
37 רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב׃ וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים
38 וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה׃ וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא
39 מ יַמְעִיט׃ וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן׃ ׆ שֹׁפֵךְ בּוּז
41 עַל־נְדִיבִים וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי
42 וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן מִשְׁפָּחוֹת׃ יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ וְכָל־עַוְלָה
43 קָפְצָה פִּיהָ׃ מִי־חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה׃

v. 27 דגש אחר חולם

v. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 40. נו"ן מנוזרת

v. 35 פתח באתנח

108 קח

א 2 שִׁיר מִזְמוֹר לְדָוִד׃ נָכוֹן לִבִּי אֱלֹהִים אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה
3 4 אַף־כְּבוֹדִי׃ עוּרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָּׁחַר׃ אוֹדְךָ
ה בָעַמִּים ׀ יְהוָה וַאֲזַמֶּרְךָ בַּלְאֻמִּים׃ כִּי־גָדוֹל מֵעַל־שָׁמַיִם
6 חַסְדֶּךָ וְעַד־שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ׃ רוּמָה עַל־שָׁמַיִם אֱלֹהִים
7 וְעַל כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדֶךָ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה
8 יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי׃ אֱלֹהִים ׀ דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֶעְלֹזָה אֲחַלְּקָה
9 שְׁכֶם וְעֵמֶק סֻכּוֹת אֲמַדֵּד׃ לִי גִלְעָד ׀ לִי מְנַשֶּׁה וְאֶפְרַיִם
י מָעוֹז רֹאשִׁי יְהוּדָה מְחֹקְקִי׃ מוֹאָב ׀ סִיר רַחְצִי עַל־
11 אֱדוֹם אַשְׁלִיךְ נַעֲלִי עֲלֵי־פְלֶשֶׁת אֶתְרוֹעָע׃ מִי יֹבִלֵנִי עִיר
12 מִבְצָר מִי נָחַנִי עַד־אֱדוֹם׃ הֲלֹא־אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ וְלֹא־
13 תֵצֵא אֱלֹהִים בְּצִבְאֹתֵינוּ׃ הָבָה־לָּנוּ עֶזְרָת מִצָּר וְשָׁוְא
14 תְּשׁוּעַת אָדָם׃ בֵּאלֹהִים נַעֲשֶׂה־חָיִל וְהוּא יָבוּס צָרֵינוּ׃

109 קט

א 2 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אַל־תֶּחֱרַשׁ׃ כִּי
3 פִי רָשָׁע וּפִי־מִרְמָה עָלַי פָּתָחוּ דִּבְּרוּ אִתִּי לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ וְדִבְרֵי
4 שִׂנְאָה סְבָבוּנִי וַיִּלָּחֲמוּנִי חִנָּם׃ תַּחַת־אַהֲבָתִי יִשְׂטְנוּנִי
ה וַאֲנִי תְפִלָּה׃ וַיָּשִׂימוּ עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׂנְאָה תַּחַת
6 7 אַהֲבָתִי׃ הַפְקֵד עָלָיו רָשָׁע וְשָׂטָן יַעֲמֹד עַל־יְמִינוֹ׃ בְּהִשָּׁפְטוֹ
8 יֵצֵא רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִּהְיֶה לַחֲטָאָה׃ יִהְיוּ־יָמָיו מְעַטִּים
9 פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר׃ יִהְיוּ־בָנָיו יְתוֹמִים וְאִשְׁתּוֹ אַלְמָנָה׃
י 11 וְנוֹעַ יָנוּעוּ בָנָיו וְשִׁאֵלוּ וְדָרְשׁוּ מֵחָרְבוֹתֵיהֶם׃ יְנַקֵּשׁ
12 נוֹשֶׁה לְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְיָבֹזּוּ זָרִים יְגִיעוֹ׃ אַל־יְהִי־לוֹ מֹשֵׁךְ
13 חָסֶד וְאַל־יְהִי חוֹנֵן לִיתוֹמָיו׃ יְהִי־אַחֲרִיתוֹ לְהַכְרִית
14 בְּדוֹר אַחֵר יִמַּח שְׁמָם׃ יִזָּכֵר ׀ עֲוֹן אֲבֹתָיו אֶל־יְהוָה
טו וְחַטַּאת אִמּוֹ אַל־תִּמָּח׃ יִהְיוּ נֶגֶד־יְהוָה תָּמִיד וְיַכְרֵת
16 מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ יַעַן אֲשֶׁר לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חָסֶד וַיִּרְדֹּף
17 אִישׁ־עָנִי וְאֶבְיוֹן וְנִכְאֵה לֵבָב לְמוֹתֵת׃ וַיֶּאֱהַב קְלָלָה
18 וַתְּבוֹאֵהוּ וְלֹא־חָפֵץ בִּבְרָכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ׃ וַיִּלְבַּשׁ קְלָלָה
19 כְּמַדּוֹ וַתָּבֹא כַמַּיִם בְּקִרְבּוֹ וְכַשֶּׁמֶן בְּעַצְמוֹתָיו׃ תְּהִי־לוֹ
כ כְּבֶגֶד יַעְטֶה וּלְמֵזַח תָּמִיד יַחְגְּרֶהָ׃ זֹאת פְּעֻלַּת שֹׂטְנַי

v. 1 פתח בס״פ

21 מֵאֵת יְהוָה וְהַדֹּבְרִים רָע עַל־נַפְשִׁי׃ וְאַתָּה ׀ יֱהֹוִה אֲדֹנָי
22 עֲשֵׂה־אִתִּי לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי טוֹב חַסְדְּךָ הַצִּילֵנִי׃ כִּי־עָנִי
23 וְאֶבְיוֹן אָנֹכִי וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי׃ כְּצֵל כִּנְטוֹתוֹ נֶהֱלָכְתִּי
24 נִנְעַרְתִּי כָּאַרְבֶּה׃ בִּרְכַּי כָּשְׁלוּ מִצּוֹם וּבְשָׂרִי כָּחַשׁ
כה מִשָּׁמֶן׃ וַאֲנִי ׀ הָיִיתִי חֶרְפָּה לָהֶם יִרְאוּנִי יְנִיעוּן רֹאשָׁם׃
26 27 עָזְרֵנִי יְהוָה אֱלֹהָי הוֹשִׁיעֵנִי כְחַסְדֶּךָ׃ וְיֵדְעוּ כִּי־יָדְךָ זֹּאת
28 אַתָּה יְהוָה עֲשִׂיתָהּ׃ יְקַלְלוּ הֵמָּה וְאַתָּה תְבָרֵךְ קָמוּ ׀
29 וַיֵּבֹשׁוּ וְעַבְדְּךָ יִשְׂמָח׃ יִלְבְּשׁוּ שׂוֹטְנַי כְּלִמָּה וְיַעֲטוּ
ל כַמְעִיל בָּשְׁתָּם׃ אוֹדֶה יְהוָה מְאֹד בְּפִי וּבְתוֹךְ רַבִּים
31 אֲהַלְלֶנּוּ׃ כִּי־יַעֲמֹד לִימִין אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשֹּׁפְטֵי נַפְשׁוֹ׃

110 קי

א לְדָוִד מִזְמוֹר נְאֻם יְהוָה ׀ לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית
2 אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ׃ מַטֵּה עֻזְּךָ יִשְׁלַח יְהוָה מִצִּיּוֹן רְדֵה
3 בְּקֶרֶב אֹיְבֶיךָ׃ עַמְּךָ נְדָבֹת בְּיוֹם חֵילֶךָ בְּהַדְרֵי־קֹדֶשׁ מֵרֶחֶם
4 מִשְׁחָר לְךָ טַל יַלְדֻתֶיךָ׃ נִשְׁבַּע יְהוָה ׀ וְלֹא יִנָּחֵם אַתָּה־
ה כֹהֵן לְעוֹלָם עַל־דִּבְרָתִי מַלְכִּי־צֶדֶק׃ אֲדֹנָי עַל־יְמִינְךָ מָחַץ
6 בְּיוֹם־אַפּוֹ מְלָכִים׃ יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ
7 עַל־אֶרֶץ רַבָּה׃ מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן יָרִים רֹאשׁ׃

111 קיא

א הַלְלוּיָהּ ׀ אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים
2 3 וְעֵדָה׃ גְּדֹלִים מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם׃ הוֹד־
4 וְהָדָר פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃ זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו
ה חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה׃ טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם
6 בְּרִיתוֹ׃ כֹּחַ מַעֲשָׂיו הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם׃
7 8 מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו׃ סְמוּכִים
9 לָעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר׃ פְּדוּת ׀ שָׁלַח לְעַמּוֹ
י צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ׃ רֵאשִׁית חָכְמָה ׀
יִרְאַת יְהוָה שֵׂכֶל טוֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃

112 קיב

א הַלְלוּיָהּ ׀ אַשְׁרֵי אִישׁ יָרֵא אֶת־יְהוָה בְּמִצְוֹתָיו חָפֵץ
2 3 מְאֹד׃ גִּבּוֹר בָּאָרֶץ יִהְיֶה זַרְעוֹ דּוֹר יְשָׁרִים יְבֹרָךְ׃ הוֹן־

4 וְעֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד׃ זָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹר לַיְשָׁרִים
ה חַנּוּן וְרַחוּם וְצַדִּיק׃ טוֹב אִישׁ חוֹנֵן וּמַלְוֶה יְכַלְכֵּל
6 דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט׃ כִּי־לְעוֹלָם לֹא יִמּוֹט לְזֵכֶר עוֹלָם יִהְיֶה
7 צַדִּיק׃ מִשְּׁמוּעָה רָעָה לֹא יִירָא נָכוֹן לִבּוֹ בָּטֻחַ בַּיהוָה׃
8 9 סָמוּךְ לִבּוֹ לֹא יִירָא עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְצָרָיו׃ פִּזַּר ׀ נָתַן
י לָאֶבְיוֹנִים צִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד קַרְנוֹ תָּרוּם בְּכָבוֹד׃ רָשָׁע
יִרְאֶה ׀ וְכָעָס שִׁנָּיו יַחֲרֹק וְנָמָס תַּאֲוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃

113 קיג

א הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה׃
2 3 יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ
4 עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה׃ רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם ׀ יְהוָה עַל
ה הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ׃ מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת׃
6 7 הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ׃ מְקִימִי מֵעָפָר דָּל
8 מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן׃ לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי
9 עַמּוֹ׃ מוֹשִׁיבִי ׀ עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ׃

114 קיד

א 2 בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃ הָיְתָה
3 יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו׃ הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב
4 ה לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מַה־לְּךָ הַיָּם
6 כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר׃ הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים
7 גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב׃
8 הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃

115 קטו

א ° לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד
2 3 עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ׃ לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם׃
4 וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה׃ עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב
ה מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃
6 7 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף־לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן׃ יְדֵיהֶם ׀
וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם׃
8 9 כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ יִשְׂרָאֵל בְּטַח
י בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיהוָה

° סתומה

עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם 11
הוּא׃ יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ 12
אֶת־בֵּית אַהֲרֹן׃ יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּדֹלִים׃ 13
יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃ בְּרוּכִים אַתֶּם 14 טו
לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ 16
נָתַן לִבְנֵי־אָדָם׃ לֹא־הַמֵּתִים יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי 17
דוּמָה׃ וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃ 18

116 קטז

אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע ׀ יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי׃ כִּי־הִטָּה א 2
אָזְנוֹ לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא׃ אֲפָפוּנִי ׀ חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל 3
מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃ וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה 4
מַלְּטָה נַפְשִׁי׃ חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃ שֹׁמֵר ה 6
פְּתָאיִם יְהוָה דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי 7
כִּי־יְהוָה גָּמַל עָלָיְכִי׃ כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־ 8
דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי מִדֶּחִי׃ אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת 9
הַחַיִּים׃ הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד׃ אֲנִי י 11
אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃ מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־ 12
תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃ כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ 13
נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ יָקָר בְּעֵינֵי 14 טו
יְהוָה הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו׃ אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי 16
עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ לְךָ־אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה 17
וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־ 18
עַמּוֹ׃ בְּחַצְרוֹת ׀ בֵּית יְהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלִָם הַלְלוּיָהּ׃ 19

117 קיז

הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃ א
כִּי גָבַר עָלֵינוּ ׀ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃ 2

118 קיח

הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמַר־נָא א 2
יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם 3
חַסְדּוֹ׃ יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ מִן־הַמֵּצַר 4 ה

v. 6 הא׳ נעלם   v. 19 קמץ ברביע

6 קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָבְיָהּ׃ יְהוָה לִי לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה
7 8 לִי אָדָם׃ יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃ טוֹב לַחֲסוֹת
9 בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃ טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ
י 11 בִּנְדִיבִים׃ כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי
12 גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי כִדְבוֹרִים דֹּעֲכוּ
13 כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ דַּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל
14 טו וַיהוָה עֲזָרָנִי׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ קוֹל ׀ רִנָּה
16 וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין יְהוָה
17 רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר
18 19 מַעֲשֵׂי יָהּ׃ יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃ פִּתְחוּ־לִי
כ שַׁעֲרֵי־צֶדֶק אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ׃ זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים
21 22 יָבֹאוּ בוֹ׃ אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ אֶבֶן מָאֲסוּ
23 הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃ מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא
24 נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ׃ זֶה־הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ׃
כה 26 אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא׃ בָּרוּךְ
27 הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה׃ אֵל ׀ יְהוָה וַיָּאֶר
28 לָנוּ אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים עַד־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ׃ אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ
29 אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ׃ הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

119 קיט

א אַשְׁרֵי תְמִימֵי־דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָה׃
2 3 אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו בְּכָל־לֵב יִדְרְשׁוּהוּ׃ אַף לֹא־
4 פָעֲלוּ עַוְלָה בִּדְרָכָיו הָלָכוּ׃ אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר
ה 6 מְאֹד׃ אַחֲלַי יִכֹּנוּ דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ׃ אָז לֹא־אֵבוֹשׁ
7 בְּהַבִּיטִי אֶל־כָּל־מִצְוֹתֶיךָ׃ אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי
8 מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ אֶת־חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל־תַּעַזְבֵנִי עַד־מְאֹד׃
9 י בַּמֶּה יְזַכֶּה־נַּעַר אֶת־אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ׃ בְּכָל־לִבִּי
11 דְרַשְׁתִּיךָ אַל־תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ
12 לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא־לָךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לַמְּדֵנִי
13 14 חֻקֶּיךָ׃ בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי־פִיךָ׃ בְּדֶרֶךְ
טו עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי כְּעַל כָּל־הוֹן׃ בְּפִקֻּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה
16 אֹרְחֹתֶיךָ׃ בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ׃

v. 10 11 12 פתח בס״פ v. 25 מלרע v. 13 פתח באתנח

17 18 גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ אֶחְיֶה וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ׃ גַּל־עֵינַי
19 וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ׃ גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ אַל־תַּסְתֵּר
כ מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ׃ גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל־מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל־
21 22 עֵת׃ גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֹתֶיךָ׃ גַּל מֵעָלַי
23 חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי׃ גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ
24 עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ׃ גַּם־עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי אַנְשֵׁי עֲצָתִי׃
כה 26 דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ׃ דְּרָכַי סִפַּרְתִּי
27 וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ דֶּרֶךְ־פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה
28 בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ׃ דָּלְפָה נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ׃
29 ל דֶּרֶךְ שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי׃ דֶּרֶךְ־אֱמוּנָה
31 בָחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי׃ דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֹתֶיךָ יְהֹוָה
32 אַל־תְּבִישֵׁנִי׃ דֶּרֶךְ־מִצְוֹתֶיךָ אָרוּץ כִּי תַרְחִיב לִבִּי׃
33 34 הוֹרֵנִי יְהֹוָה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב׃ הֲבִינֵנִי
לה וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל־לֵב׃ הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב
36 מִצְוֹתֶיךָ כִּי בוֹ חָפָצְתִּי׃ הַט־לִבִּי אֶל־עֵדְוֹתֶיךָ וְאַל אֶל־
37 38 בָּצַע׃ הַעֲבֵר עֵינַי מֵרְאוֹת שָׁוְא בִּדְרָכֶךָ חַיֵּנִי׃ הָקֵם לְעַבְדְּךָ
39 אִמְרָתֶךָ אֲשֶׁר לְיִרְאָתֶךָ׃ הַעֲבֵר חֶרְפָּתִי אֲשֶׁר יָגֹרְתִּי כִּי
מ מִשְׁפָּטֶיךָ טוֹבִים׃ הִנֵּה תָּאַבְתִּי לְפִקֻּדֶיךָ בְּצִדְקָתְךָ חַיֵּנִי׃
41 42 וִיבֹאֻנִי חֲסָדֶךָ יְהֹוָה תְּשׁוּעָתְךָ כְּאִמְרָתֶךָ׃ וְאֶעֱנֶה חֹרְפִי
43 דָבָר כִּי־בָטַחְתִּי בִּדְבָרֶךָ׃ וְאַל־תַּצֵּל מִפִּי דְבַר־אֱמֶת עַד־מְאֹד
44 כִּי לְמִשְׁפָּטֶךָ יִחָלְתִּי׃ וְאֶשְׁמְרָה תוֹרָתְךָ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃
מה 46 וְאֶתְהַלְּכָה בָרְחָבָה כִּי פִקֻּדֶיךָ דָרָשְׁתִּי׃ וַאֲדַבְּרָה בְעֵדֹתֶיךָ
47 נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֵבוֹשׁ׃ וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע בְּמִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי׃
48 וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל־מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתִּי וְאָשִׂיחָה בְחֻקֶּיךָ׃
49 נ זְכֹר־דָּבָר לְעַבְדֶּךָ עַל אֲשֶׁר יִחַלְתָּנִי׃ זֹאת נֶחָמָתִי
51 בְעָנְיִי כִּי אִמְרָתְךָ חִיָּתְנִי׃ זֵדִים הֱלִיצֻנִי עַד־מְאֹד
52 מִתּוֹרָתְךָ לֹא נָטִיתִי׃ זָכַרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ מֵעוֹלָם ׀ יְהֹוָה
53 54 וָאֶתְנֶחָם׃ זַלְעָפָה אֲחָזַתְנִי מֵרְשָׁעִים עֹזְבֵי תּוֹרָתֶךָ׃ זְמִרוֹת
נה הָיוּ־לִי חֻקֶּיךָ בְּבֵית מְגוּרָי׃ זָכַרְתִּי בַלַּיְלָה שִׁמְךָ יְהֹוָה
56 וָאֶשְׁמְרָה תּוֹרָתֶךָ׃ זֹאת הָיְתָה לִּי כִּי פִקֻּדֶיךָ נָצָרְתִּי׃
57 58 חֶלְקִי יְהֹוָה אָמַרְתִּי לִשְׁמֹר דְּבָרֶיךָ׃ חִלִּיתִי פָנֶיךָ
59 בְכָל־לֵב חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ׃ חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל־

ס 61 עֵדֹתֶֽיךָ׃ חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶֽיךָ׃ חֶבְלֵי
62 רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי תּֽוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָֽחְתִּי׃ חֲצֽוֹת לַיְלָה אָקוּם
63 לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶֽךָ׃ חָבֵר אָנִי לְכָל־אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ
64 וּלְשֹׁמְרֵי פִּקּוּדֶֽיךָ׃ חַסְדְּךָ יְהוָה מָלְאָה הָאָרֶץ חֻקֶּיךָ לַמְּדֵֽנִי׃
סה 66 טוֹב עָשִׂיתָ עִם־עַבְדְּךָ יְהוָה כִּדְבָרֶֽךָ׃ טוּב טַעַם וָדַעַת
67 לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָֽנְתִּי׃ טֶרֶם אֶֽעֱנֶה אֲנִי שֹׁגֵג וְעַתָּה
68 69 אִמְרָתְךָ שָׁמָֽרְתִּי׃ טוֹב אַתָּה וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּֽיךָ׃ טָֽפְלוּ
ע עָלַי שֶׁקֶר זֵדִים אֲנִי בְּכָל־לֵב ׀ אֶצֹּר פִּקּוּדֶֽיךָ׃ טָפַשׁ כַּחֵלֶב
71 לִבָּם אֲנִי תּוֹרָתְךָ שִׁעֲשָֽׁעְתִּי׃ טוֹב לִי כִּי עֻנֵּיתִי לְמַעַן אֶלְמַד
72 חֻקֶּֽיךָ׃ טוֹב לִי תּוֹרַת פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָֽסֶף׃
73 יָדֶיךָ עָשׂוּנִי וַיְכֽוֹנְנוּנִי הֲבִינֵנִי וְאֶלְמְדָה מִצְוֹתֶֽיךָ׃
74 עה יְרֵאֶיךָ יִרְאוּנִי וְיִשְׂמָחוּ כִּי לִדְבָרְךָ יִחָֽלְתִּי׃ יָדַעְתִּי יְהוָה
76 כִּי־צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָֽנִי׃ יְהִי־נָא חַסְדְּךָ לְנַֽחֲמֵנִי
77 כְּאִמְרָתְךָ לְעַבְדֶּֽךָ׃ יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָֽי׃
78 79 יֵבֹשׁוּ זֵדִים כִּי־שֶׁקֶר עִוְּתוּנִי אֲנִי אָשִׂיחַ בְּפִקּוּדֶֽיךָ׃ יָשׁוּבוּ־לִי
פ יְרֵאֶיךָ וְיֹדְעוּ עֵדֹתֶֽיךָ׃ יְהִי־לִבִּי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֵבֽוֹשׁ׃
81 82 כָּלְתָה לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי לִדְבָרְךָ יִחָֽלְתִּי׃ כָּלוּ עֵינַי
83 לְאִמְרָתֶךָ לֵאמֹר מָתַי תְּנַֽחֲמֵנִי׃ כִּֽי־הָיִיתִי כְּנֹאד בְּקִיטוֹר
84 חֻקֶּיךָ לֹא שָׁכָֽחְתִּי׃ כַּמָּה יְמֵי עַבְדֶּךָ מָתַי תַּעֲשֶׂה בְרֹדְפַי
פה 86 מִשְׁפָּֽט׃ כָּֽרוּ־לִי זֵדִים שִׁיחוֹת אֲשֶׁר לֹא כְתֽוֹרָתֶֽךָ׃ כָּל־
87 מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה שֶׁקֶר רְדָפוּנִי עָזְרֵֽנִי׃ כִּמְעַט כִּלּוּנִי בָאָרֶץ
88 וַאֲנִי לֹא־עָזַבְתִּי פִקֻּדֶֽיךָ׃ כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדוּת פִּֽיךָ׃
89 צ לְעוֹלָם יְהוָה דְּבָרְךָ נִצָּב בַּשָּׁמָֽיִם׃ לְדֹר וָדֹר
91 אֱמֽוּנָתֶךָ כּוֹנַנְתָּ אֶרֶץ וַֽתַּעֲמֹֽד׃ לְמִשְׁפָּטֶיךָ עָמְדוּ הַיּוֹם כִּי
92 הַכֹּל עֲבָדֶֽיךָ׃ לוּלֵי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי אָז אָבַדְתִּי בְעָנְיִֽי׃
93 94 לְעוֹלָם לֹא־אֶשְׁכַּח פִּקּוּדֶיךָ כִּי־בָם חִיִּיתָֽנִי׃ לְךָ־אֲנִי הוֹשִׁיעֵנִי
צה כִּי פִקּוּדֶיךָ דָרָֽשְׁתִּי׃ לִי קִוּוּ רְשָׁעִים לְאַבְּדֵנִי עֵדֹתֶיךָ
96 אֶתְבּוֹנָֽן׃ לְכָל־תִּכְלָה רָאִיתִי קֵץ רְחָבָה מִצְוָתְךָ מְאֹֽד׃
97 98 מָֽה־אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל־הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִֽי׃ מֵאֹיְבַי
99 תְּחַכְּמֵנִי מִצְוֹתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא־לִֽי׃ מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי
ק כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִֽי׃ מִזְּקֵנִים אֶתְבּוֹנָן כִּי פִקּוּדֶיךָ נָצָֽרְתִּי׃

v. 65 שׁוא באתנח v. 79 וידעי קרי v. 99 פתח באתנח

101 102 מִכָּל־אֹרַח רָע כָּלִאתִי רַגְלָי לְמַעַן אֶשְׁמֹר דְּבָרֶךָ׃ מִמִּשְׁפָּטֶיךָ
103 לֹא־סָרְתִּי כִּי־אַתָּה הוֹרֵתָנִי׃ מַה־נִּמְלְצוּ לְחִכִּי אִמְרָתֶךָ
104 מִדְּבַשׁ לְפִי׃ מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן עַל־כֵּן שָׂנֵאתִי ׀ כָּל־אֹרַח שָׁקֶר׃
קה 106 נֵר־לְרַגְלִי דְבָרֶךָ וְאוֹר לִנְתִיבָתִי׃ נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה
107 לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃ נַעֲנֵיתִי עַד־מְאֹד יְהוָה חַיֵּנִי
108 109 כִדְבָרֶךָ׃ נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא יְהוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃ נַפְשִׁי
קי בְכַפִּי תָמִיד וְתוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ נָתְנוּ רְשָׁעִים פַּח לִי
111 וּמִפִּקּוּדֶיךָ לֹא תָעִיתִי׃ נָחַלְתִּי עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם כִּי־שְׂשׂוֹן
112 לִבִּי הֵמָּה׃ נָטִיתִי לִבִּי לַעֲשׂוֹת חֻקֶּיךָ לְעוֹלָם עֵקֶב׃
113 114 סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ סִתְרִי וּמָגִנִּי אָתָּה
קטו לִדְבָרְךָ יִחָלְתִּי׃ סוּרוּ מִמֶּנִּי מְרֵעִים וְאֶצְּרָה מִצְוֺת אֱלֹהָי׃
116 117 סָמְכֵנִי כְאִמְרָתְךָ וְאֶחְיֶה וְאַל־תְּבִישֵׁנִי מִשִּׂבְרִי׃ סְעָדֵנִי
118 וְאִוָּשֵׁעָה וְאֶשְׁעָה בְחֻקֶּיךָ תָמִיד׃ סָלִיתָ כָּל־שׁוֹגִים מֵחֻקֶּיךָ
119 כִּי־שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם׃ סִגִים הִשְׁבַּתָּ כָל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ לָכֵן
קכ אָהַבְתִּי עֵדֹתֶיךָ׃ סָמַר מִפַּחְדְּךָ בְשָׂרִי וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ יָרֵאתִי׃
121 122 עָשִׂיתִי מִשְׁפָּט וָצֶדֶק בַּל־תַּנִּיחֵנִי לְעֹשְׁקָי׃ עֲרֹב
123 עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים׃ עֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתֶךָ
124 וּלְאִמְרַת צִדְקֶךָ׃ עֲשֵׂה עִם־עַבְדְּךָ כְחַסְדֶּךָ וְחֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי׃
קכה 126 עַבְדְּךָ־אָנִי הֲבִינֵנִי וְאֵדְעָה עֵדֹתֶיךָ׃ עֵת לַעֲשׂוֹת לַיהוָה
127 הֵפֵרוּ תּוֹרָתֶךָ׃ עַל־כֵּן אָהַבְתִּי מִצְוֺתֶיךָ מִזָּהָב וּמִפָּז׃
128 עַל־כֵּן ׀ כָּל־פִּקּוּדֵי כֹל יִשָּׁרְתִּי כָּל־אֹרַח שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי׃
129 קל פְּלָאוֹת עֵדְוֹתֶיךָ עַל־כֵּן נְצָרָתַם נַפְשִׁי׃ פֵּתַח
131 דְּבָרֶיךָ יָאִיר מֵבִין פְּתָיִים׃ פִּי־פָעַרְתִּי וָאֶשְׁאָפָה כִּי
132 לְמִצְוֺתֶיךָ יָאָבְתִּי׃ פְּנֵה־אֵלַי וְחָנֵּנִי כְּמִשְׁפָּט לְאֹהֲבֵי
133 134 שְׁמֶךָ׃ פְּעָמַי הָכֵן בְּאִמְרָתֶךָ וְאַל־תַּשְׁלֶט־בִּי כָל־אָוֶן׃ פְּדֵנִי
קלה מֵעֹשֶׁק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה פִּקּוּדֶיךָ׃ פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי
136 אֶת־חֻקֶּיךָ׃ פַּלְגֵי־מַיִם יָרְדוּ עֵינָי עַל לֹא־שָׁמְרוּ תוֹרָתֶךָ׃
137 138 צַדִּיק אַתָּה יְהוָה וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶיךָ׃ צִוִּיתָ צֶדֶק עֵדֹתֶיךָ
139 קמ וֶאֱמוּנָה מְאֹד׃ צִמְּתַתְנִי קִנְאָתִי כִּי־שָׁכְחוּ דְבָרֶיךָ צָרָי׃ צְרוּפָה
141 אִמְרָתְךָ מְאֹד וְעַבְדְּךָ אֲהֵבָהּ׃ צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזֶה פִּקֻּדֶיךָ לֹא
142 143 שָׁכָחְתִּי׃ צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃ צַר־וּמָצוֹק
144 מְצָאוּנִי מִצְוֺתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ צֶדֶק עֵדְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם הֲבִינֵנִי וְאֶחְיֶה׃

קמה קָרָאתִי בְכָל־לֵב עֲנֵנִי יְהוָה חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה׃
146 147 קְרָאתִיךָ הוֹשִׁיעֵנִי וְאֶשְׁמְרָה עֵדֹתֶיךָ׃ קִדַּמְתִּי בַנֶּשֶׁף
148 וָאֲשַׁוֵּעָה לִדְבָרְיךָ יִחָלְתִּי׃ קִדְּמוּ עֵינַי אַשְׁמֻרוֹת לָשִׂיחַ
149 בְּאִמְרָתֶךָ׃ קוֹלִי שִׁמְעָה כְחַסְדֶּךָ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ חַיֵּנִי׃
קנ 151 קָרְבוּ רֹדְפֵי זִמָּה מִתּוֹרָתְךָ רָחָקוּ׃ קָרוֹב אַתָּה יְהוָה וְכָל־
152 מִצְוֹתֶיךָ אֱמֶת׃ קֶדֶם יָדַעְתִּי מֵעֵדֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יְסַדְתָּם׃
153 154 רְאֵה־עָנְיִי וְחַלְּצֵנִי כִּי תוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃ רִיבָה רִיבִי
קנה וּגְאָלֵנִי לְאִמְרָתְךָ חַיֵּנִי׃ רָחוֹק מֵרְשָׁעִים יְשׁוּעָה כִּי־חֻקֶּיךָ
156 157 לֹא דָרָשׁוּ׃ רַחֲמֶיךָ רַבִּים ׀ יְהוָה כְּמִשְׁפָּטֶיךָ חַיֵּנִי׃ רַבִּים
158 רֹדְפַי וְצָרָי מֵעֵדְוֺתֶיךָ לֹא נָטִיתִי׃ רָאִיתִי בֹגְדִים וָאֶתְקוֹטָטָה
159 אֲשֶׁר אִמְרָתְךָ לֹא שָׁמָרוּ׃ רְאֵה כִּי־פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי יְהוָה
קס כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי׃ רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ׃
161 162 שָׂרִים רְדָפוּנִי חִנָּם וּמִדְּבָרְיךָ פָּחַד לִבִּי׃ שָׂשׂ אָנֹכִי
163 עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃ שֶׁקֶר שָׂנֵאתִי וָאֲתַעֵבָה
164 תּוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי׃ שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ׃
קסה 166 שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין־לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃ שִׂבַּרְתִּי
167 לִישׁוּעָתְךָ יְהוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי עֵדֹתֶיךָ
168 וָאֹהֲבֵם מְאֹד׃ שָׁמַרְתִּי פִקּוּדֶיךָ וְעֵדֹתֶיךָ כִּי כָל־דְּרָכַי נֶגְדֶּךָ׃
169 קע תִּקְרַב רִנָּתִי לְפָנֶיךָ יְהוָה כִּדְבָרְךָ הֲבִינֵנִי׃ תָּבוֹא
171 תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּאִמְרָתְךָ הַצִּילֵנִי׃ תַּבַּעְנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה
172 כִּי תְלַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ׃ תַּעַן לְשׁוֹנִי אִמְרָתֶךָ כִּי כָל־מִצְוֹתֶיךָ צֶּדֶק׃
173 174 תְּהִי־יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ בָחָרְתִּי׃ תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ
קעה יְהוָה וְתוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי׃ תְּחִי־נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטֶךָ
176 יַעְזְרֻנִי׃ תָּעִיתִי כְּשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

קכ 120

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל־יְהוָה בַּצָּרָתָה לִּי קָרָאתִי
2 וַיַּעֲנֵנִי׃ יְהוָה הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן
3 4 רְמִיָּה׃ מַה־יִּתֵּן לְךָ וּמַה־יֹּסִיף לָךְ לָשׁוֹן רְמִיָּה׃ חִצֵּי
ה גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים׃ אוֹיָה לִי כִּי־גַרְתִּי מֶשֶׁךְ

v. 147 יתיר יו״ד
v. 161 יתיר יו״ד
v. 2 סגול באתנח
v. 5 סגול באתנח

שָׁכַנְתִּי עִם־אָהֳלֵי קֵדָר׃ רַבַּת שָׁכְנָה־לָּהּ נַפְשִׁי עִם 6
שׂוֹנֵא שָׁלוֹם׃ אֲנִי שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה׃ 7

121 קכא

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃ א
עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ 2 3
אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃ 4
יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃ יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ ה 6
לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־ 7
נַפְשֶׁךָ׃ יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ 8

122 קכב

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי א
בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ׃ עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָם׃ 2
יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו׃ שֶׁשָּׁם עָלוּ 3 4
שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהוָה׃
כִּי שָׁמָּה ׀ יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית ה
דָּוִד׃ שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָם יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ יְהִי־שָׁלוֹם 6 7
בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ לְמַעַן־אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא 8
שָׁלוֹם בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃ 9

123 קכג

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי א
בַּשָּׁמָיִם׃ הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי 2
שִׁפְחָה אֶל־יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַד
שֶׁיְּחָנֵּנוּ׃ חָנֵּנוּ יְהוָה חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃ רַבַּת 3 4
שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים׃

124 קכד

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ א
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃ לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ 2
אָדָם׃ אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם 3 4
שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם ה
הַזֵּידוֹנִים׃ בָּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃ 6

v. 1 פתח באתנח   v. 4 לִגְאֵי יוֹנִים קרי

7 נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר
8 וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃ עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָֹה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קכה 125

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהוָֹה כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט
2 לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃ יְרוּשָׁלַםִ הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָֹה סָבִיב לְעַמּוֹ
3 מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל
הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים ׀ בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם׃
4 ה הֵיטִיבָה יְהוָֹה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃ וְהַמַּטִּים
עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָֹה אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

קכו 126

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָֹה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ
2 כְּחֹלְמִים׃ אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ
3 בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְהוָֹה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃ הִגְדִּיל יְהוָֹה לַעֲשׂוֹת
4 עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃ שׁוּבָה יְהוָֹה אֶת־שְׁבִותֵנוּ כַּאֲפִיקִים
ה 6 בַּנֶּגֶב׃ הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ הָלוֹךְ יֵלֵךְ ׀
וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו׃

קכז 127

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם־יְהוָֹה ׀ לֹא־יִבְנֶה
בַיִת שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם־יְהוָֹה לֹא־יִשְׁמָר־עִיר
2 שָׁוְא ׀ שָׁקַד שׁוֹמֵר׃ שָׁוְא לָכֶם ׀ מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי־
שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא׃
3 4 הִנֵּה נַחֲלַת יְהוָֹה בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃ כְּחִצִּים בְּיַד־
ה גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־
אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא יֵבֹשׁוּ כִּי יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃

קכח 128

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָֹה הַהֹלֵךְ
2 בִּדְרָכָיו׃ יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃
3 אֶשְׁתְּךָ ׀ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי
4 זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃ הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא
ה יְהוָֹה׃ יְבָרֶכְךָ יְהוָֹה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָםִ
6 כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל׃

---

v. 4 שביתנו קרי   v. 4 קמץ ברביע

129 קכט

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי יֹאמַר־ א
נָא יִשְׂרָאֵל׃ רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא יָכְלוּ־ 2
לִי׃ עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנוֹתָם׃ יְהוָה 3 4
צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים׃ יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי ה
צִיּוֹן׃ יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ׃ שֶׁלֹּא 6 7
מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר׃ וְלֹא אָמְרוּ ׀ הָעֹבְרִים 8
בִּרְכַּת יְהוָה אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה׃

130 קל

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה׃ א
אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל 2
תַּחֲנוּנָי׃ ° אִם־עֲוֺנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד׃ כִּי־עִמְּךָ 3 4
הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא׃ קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ ה
הוֹחָלְתִּי׃ נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר׃ 6
יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה 7
עִמּוֹ פְדוּת׃ וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֺנֹתָיו׃ 8

131 קלא

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה ׀ לֹא־גָבַהּ לִבִּי וְלֹא־ א
רָמוּ עֵינַי וְלֹא־הִלַּכְתִּי ׀ בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃
אִם־לֹא שִׁוִּיתִי ׀ וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל 2
עָלַי נַפְשִׁי׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ 3

132 קלב

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר־יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל־עֻנּוֹתוֹ׃ אֲשֶׁר א 2
נִשְׁבַּע לַיהוָה נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃ אִם־אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי 3
אִם־אֶעֱלֶה עַל־עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃ אִם־אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי 4
תְּנוּמָה׃ עַד־אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃ הִנֵּה ה 6
שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי־יָעַר׃ נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו 7
נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ קוּמָה יְהוָה לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה 8
וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר 9 י
דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ נִשְׁבַּע יְהוָה ׀ לְדָוִד אֱמֶת 11

---

v. 1 פתח באתנח   v. 3 למעניתם   v. 3 חצי הכתובים   v. 7 סגול
באתנח   v. 1 פתח באתנח

12 לֹא־יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא־לָךְ׃ אִם־
יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ ׀ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם־בְּנֵיהֶם עֲדֵי־עַד
13 יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא־לָךְ׃ כִּי־בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃
14 טו זֹאת־מְנוּחָתִי עֲדֵי־עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ׃ צֵידָהּ בָּרֵךְ
16 אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם׃ וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע
17 וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ׃ שָׁם ׀ אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי
18 נֵר לִמְשִׁיחִי׃ אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ׃

133 קלג

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה־טּוֹב וּמַה־נָּעִים שֶׁבֶת
2 אַחִים גַּם־יָחַד׃ כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב ׀ עַל־הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל־הַזָּקָן זְקַן
3 אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־פִּי מִדּוֹתָיו׃ כְּטַל־חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל־הַרְרֵי
צִיּוֹן כִּי שָׁם ׀ צִוָּה יְהוָה אֶת־הַבְּרָכָה חַיִּים עַד־הָעוֹלָם׃

134 קלד

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי יְהוָה
2 הָעֹמְדִים בְּבֵית־יְהוָה בַּלֵּילוֹת׃ שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ
3 אֶת־יְהוָה׃ יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

135 קלה

א הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה׃
2 3 שֶׁעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ׃ הַלְלוּ־יָהּ
4 כִּי־טוֹב יְהוָה זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים׃ כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ
ה יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ׃ כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ
6 מִכָּל־אֱלֹהִים׃ כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
7 בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃ מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ
8 בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו׃ שֶׁהִכָּה
9 בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה׃ שָׁלַח ׀ אוֹתֹת וּמֹפְתִים
י בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו׃ שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים
11 וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים׃ לְסִיחוֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג
12 מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן׃ וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה
13 נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ
14 טו לְדֹר־וָדֹר׃ כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃ עֲצַבֵּי
16 הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ פֶּה־לָהֶם וְלֹא
17 יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ

אַף אֵֽין־יֶשׁ־ר֥וּחַ בְּפִיהֶֽם׃ כְּמוֹהֶם יִהְי֣וּ עֹשֵׂיהֶ֑ם כֹּ֖ל אֲשֶׁר־ 18
בֹּטֵ֣חַ בָּהֶֽם׃ בֵּ֣ית יִ֭שְׂרָאֵל בָּרְכ֣וּ אֶת־יְהוָ֑ה בֵּ֥ית אַ֝הֲרֹ֗ן בָּרְכ֥וּ 19
אֶת־יְהוָֽה׃ בֵּ֣ית הַ֭לֵּוִי בָּרְכ֣וּ אֶת־יְהוָ֑ה יִֽרְאֵ֥י יְ֝הוָ֗ה בָּרְכ֥וּ כ
אֶת־יְהוָֽה׃ בָּ֘ר֤וּךְ יְהוָ֨ה ׀ מִצִּיּ֗וֹן שֹׁ֘כֵ֤ן יְֽרוּשָׁלִָ֗ם הַֽלְלוּיָֽהּ׃ 21

קלו 136

הוֹד֣וּ לַיהוָ֣ה כִּי־ט֑וֹב כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ א
ה֭וֹדוּ לֵאלֹהֵ֣י הָאֱלֹהִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 2
ה֭וֹדוּ לַאֲדֹנֵ֣י הָאֲדֹנִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 3
לְעֹ֘שֵׂ֤ה נִפְלָא֣וֹת גְּדֹל֣וֹת לְבַדּ֑וֹ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 4
לְעֹשֵׂ֣ה הַ֭שָּׁמַיִם בִּתְבוּנָ֑ה כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ ה
לְרוֹקַ֣ע הָ֭אָרֶץ עַל־הַמָּ֑יִם כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 6
לְ֭עֹשֵׂה אוֹרִ֣ים גְּדֹלִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 7
אֶת־הַ֭שֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁ֣לֶת בַּיּ֑וֹם כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 8
אֶת־הַיָּרֵ֣חַ וְ֭כוֹכָבִים לְמֶמְשְׁל֣וֹת בַּלָּ֑יְלָה כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 9
לְמַכֵּ֣ה מִ֭צְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶ֑ם כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ י
וַיּוֹצֵ֣א יִ֭שְׂרָאֵל מִתּוֹכָ֑ם כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 11
בְּיָ֣ד חֲ֭זָקָה וּבִזְר֣וֹעַ נְטוּיָ֑ה כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 12
לְגֹזֵ֣ר יַם־ס֭וּף לִגְזָרִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 13
וְהֶעֱבִ֣יר יִשְׂרָאֵ֣ל בְּתוֹכ֑וֹ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 14
וְנִ֘עֵ֤ר פַּרְעֹ֣ה וְחֵיל֣וֹ בְיַם־ס֑וּף כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ טו
לְמוֹלִ֣יךְ עַ֭מּוֹ בַּמִּדְבָּ֑ר כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 16
לְ֭מַכֵּה מְלָכִ֣ים גְּדֹלִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 17
וַֽ֭יַּהֲרֹג מְלָכִ֣ים אַדִּירִ֑ים כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 18
לְ֭סִיחוֹן מֶ֣לֶךְ הָאֱמֹרִ֑י כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 19
וּ֝לְע֗וֹג מֶ֣לֶךְ הַבָּשָׁ֑ן כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ כ
וְנָתַ֣ן אַרְצָ֣ם לְנַחֲלָ֑ה כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 21
נַ֭חֲלָה לְיִשְׂרָאֵ֣ל עַבְדּ֑וֹ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 22
שֶׁ֭בְּשִׁפְלֵנוּ זָ֣כַר לָ֑נוּ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 23
וַיִּפְרְקֵ֥נוּ מִצָּרֵ֑ינוּ כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 24
נֹתֵ֣ן לֶ֭חֶם לְכָל־בָּשָׂ֑ר כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ כה
ה֭וֹדוּ לְאֵ֣ל הַשָּׁמָ֑יִם כִּ֖י לְעוֹלָ֣ם חַסְדּֽוֹ׃ 26

v. 21 קמץ ברביע

137 קלז

א עַל־נַהֲרוֹת ׀ בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־
2 3 צִיּוֹן׃ עַל־עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ׃ כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ
שׁוֹבֵינוּ דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן׃
4 ה אֵיךְ נָשִׁיר אֶת־שִׁיר יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר׃ אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ
6 יְרוּשָׁלָםִ תִּשְׁכַּח יְמִינִי׃ תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי ׀ לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי
7 אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַםִ עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי׃ זְכֹר יְהוָה ׀
לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָםִ הָאֹמְרִים עָרוּ ׀ עָרוּ עַד הַיְסוֹד
8 בָּהּ׃ בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ
9 שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ׃ אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע׃

138 קלח

א 2 לְדָוִד ׀ אוֹדְךָ בְכָל־לִבִּי נֶגֶד אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ׃ אֶשְׁתַּחֲוֶה
אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה אֶת־שְׁמֶךָ עַל־חַסְדְּךָ וְעַל־אֲמִתֶּךָ כִּי־
3 הִגְדַּלְתָּ עַל־כָּל־שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ׃ בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תַּרְהִבֵנִי
4 בְנַפְשִׁי עֹז׃ יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַלְכֵי־אָרֶץ כִּי שָׁמְעוּ אִמְרֵי־
ה 6 פִיךָ׃ וְיָשִׁירוּ בְּדַרְכֵי יְהוָה כִּי־גָדוֹל כְּבוֹד יְהוָה׃ כִּי־רָם
7 יְהוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע׃ אִם־אֵלֵךְ בְּקֶרֶב
צָרָה תְּחַיֵּנִי עַל אַף אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינֶךָ׃
8 יְהוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אַל־תֶּרֶף׃

139 קלט

א 2 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מִזְמוֹר יְהוָה חֲקַרְתַּנִי וַתֵּדָע׃ אַתָּה יָדַעְתָּ
3 שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה לְרֵעִי מֵרָחוֹק׃ אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ וְכָל־
4 דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה׃ כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהוָה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃
ה 6 אָחוֹר וָקֶדֶם צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה׃ פְּלִאיָה דַעַת מִמֶּנִּי
7 נִשְׂגְּבָה לֹא־אוּכַל לָהּ׃ אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ
8 אֶבְרָח׃ אִם־אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְּׁאוֹל הִנֶּךָּ׃
9 י אֶשָּׂא כַנְפֵי־שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם׃ גַּם־שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי
11 וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ׃ וָאֹמַר אַךְ־חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי וְלַיְלָה אוֹר בַּעֲדֵנִי׃
12 גַּם־חֹשֶׁךְ לֹא־יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר כַּחֲשֵׁיכָה
13 14 כָּאוֹרָה׃ כִּי־אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי׃ אוֹדְךָ

v. 5 קמץ ברביע   v. 6 פתח באתנח   v. 2 כ׳ בחולם   v. 3 פתח בס״פ
v. 6 פליאה קרי

עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי יֹדַעַת
מְאֹד׃ לֹא־נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ אֲשֶׁר־עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי טו
בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ׃ גָּלְמִי ׀ רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל־סִפְרְךָ כֻּלָּם 16
יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד בָּהֶם׃ וְלִי מַה־יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל 17
מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם׃ אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֱקִיצֹתִי וְעוֹדִי 18
עִמָּךְ׃ אִם־תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ ׀ רָשָׁע וְאַנְשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי׃ 19
אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ לִמְזִמָּה נָשֻׂא לַשָּׁוְא עָרֶיךָ׃ הֲלוֹא־מְשַׂנְאֶיךָ כ 21
יְהוָה ׀ אֶשְׂנָא וּבִתְקוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט׃ תַּכְלִית שִׂנְאָה 22
שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי׃ חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לְבָבִי בְּחָנֵנִי 23
וְדַע שַׂרְעַפָּי׃ וּרְאֵה אִם־דֶּרֶךְ־עֹצֶב בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם׃ 24

140 קמ

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד׃ חַלְּצֵנִי יְהוָה מֵאָדָם רָע א 2
מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי׃ אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב כָּל־ 3
יוֹם יָגוּרוּ מִלְחָמוֹת׃ שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ נָחָשׁ חֲמַת 4
עַכְשׁוּב תַּחַת שְׂפָתֵימוֹ סֶלָה׃ שָׁמְרֵנִי יְהוָה ׀ מִידֵי ה
רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי׃
טָמְנוּ גֵאִים ׀ פַּח לִי וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד־מַעְגָּל 6
מֹקְשִׁים שָׁתוּ־לִי סֶלָה׃ אָמַרְתִּי לַיהוָה אֵלִי אָתָּה 7
הַאֲזִינָה יְהוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי׃ יֱהוִה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי 8
סַכֹּתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ אַל־תִּתֵּן יְהוָה מַאֲוַיֵּי רָשָׁע 9
זְמָמוֹ אַל־תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה׃ רֹאשׁ מְסִבָּי עֲמַל שְׂפָתֵימוֹ י
יְכַסֵּמוֹ׃ יְמִיטוּ עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים בָּאֵשׁ יַפִּלֵם בְּמַהֲמֹרוֹת 11
בַּל־יָקוּמוּ׃ אִישׁ לָשׁוֹן בַּל־יִכּוֹן בָּאָרֶץ אִישׁ־חָמָס רָע 12
יְצוּדֶנּוּ לְמַדְחֵפֹת׃ יָדַעְתָּ כִּי־יַעֲשֶׂה יְהוָה דִּין עָנִי מִשְׁפַּט 13
אֶבְיֹנִים׃ אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ׃ 14

141 קמא

מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה קְרָאתִיךָ חוּשָׁה לִּי הַאֲזִינָה א
קוֹלִי בְּקָרְאִי־לָךְ׃ תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפַּי 2
מִנְחַת־עָרֶב׃ שִׁיתָה יְהוָה שָׁמְרָה לְפִי נִצְּרָה עַל־דַּל 3
שְׂפָתָי׃ אַל־תַּט לִבִּי ׀ לְדָבָר ׀ רָע לְהִתְעוֹלֵל עֲלִלוֹת ׀ בְּרֶשַׁע 4

---

v. 15 סגול באתנח v. 16 וְלוֹ קרי v. 10 פתח באתנח ib. יכסּימו קרי
v. 11 ימוטו קרי v. 13 ידעתי קרי

ה אֶת־אִישִׁים פֹּֽעֲלֵי־אָוֶן וּבַל־אֶלְחַם בְּמַנְעַמֵּיהֶם׃ יֶהֶלְמֵנִי
צַדִּיק ׀ חֶסֶד וְיוֹכִיחֵנִי שֶׁמֶן רֹאשׁ אַל־יָנִי רֹאשִׁי כִּי עוֹד
6 וּתְפִלָּתִי בְּרָעוֹתֵיהֶם׃ נִשְׁמְטוּ בִידֵי־סֶלַע שֹׁפְטֵיהֶם וְשָׁמְעוּ
7 אֲמָרַי כִּי נָעֵמוּ׃ כְּמוֹ פֹלֵחַ וּבֹקֵעַ בָּאָרֶץ נִפְזְרוּ עֲצָמֵינוּ
8 לְפִי שְׁאוֹל׃ כִּי אֵלֶיךָ ׀ יֱהֹוִה אֲדֹנָי עֵינָי בְּכָה חָסִיתִי
9 אַל־תְּעַר נַפְשִׁי׃ שָׁמְרֵנִי מִידֵי־פַח יָקְשׁוּ לִי וּמֹקְשׁוֹת
י פֹּעֲלֵי אָוֶן׃ יִפְּלוּ בְמַכְמֹרָיו רְשָׁעִים יַחַד אָנֹכִי עַד־אֶעֱבוֹר׃

142 קמב

א 2 מַשְׂכִּיל לְדָוִד בִּהְיוֹתוֹ בַמְּעָרָה תְפִלָּה׃ קוֹלִי
3 אֶל־יְהֹוָה אֶזְעָק קוֹלִי אֶל־יְהֹוָה אֶתְחַנָּן׃ אֶשְׁפֹּךְ לְפָנָיו
4 שִׂיחִי צָרָתִי לְפָנָיו אַגִּיד׃ בְּהִתְעַטֵּף עָלַי ׀ רוּחִי וְאַתָּה
ה יָדַעְתָּ נְתִיבָתִי בְּאֹרַח־זוּ אֲהַלֵּךְ טָמְנוּ פַח לִי׃ הַבֵּיט
יָמִין ׀ וּרְאֵה וְאֵין־לִי מַכִּיר אָבַד מָנוֹס מִמֶּנִּי אֵין דּוֹרֵשׁ
6 לְנַפְשִׁי׃ זָעַקְתִּי אֵלֶיךָ יְהֹוָה אָמַרְתִּי אַתָּה מַחְסִי חֶלְקִי
7 בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ הַקְשִׁיבָה ׀ אֶל־רִנָּתִי כִּי־דַלּוֹתִי מְאֹד
8 הַצִּילֵנִי מֵרֹדְפַי כִּי אָמְצוּ מִמֶּנִּי׃ הוֹצִיאָה מִמַּסְגֵּר ׀ נַפְשִׁי
לְהוֹדוֹת אֶת־שְׁמֶךָ בִּי יַכְתִּרוּ צַדִּיקִים כִּי תִגְמֹל עָלָי׃

143 קמג

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהֹוָה ׀ שְׁמַע תְּפִלָּתִי הַאֲזִינָה אֶל־תַּחֲנוּנָי
2 בֶּאֱמֻנָתְךָ עֲנֵנִי בְּצִדְקָתֶךָ׃ וְאַל־תָּבוֹא בְמִשְׁפָּט אֶת־עַבְדֶּךָ
3 כִּי לֹא־יִצְדַּק לְפָנֶיךָ כָל־חָי׃ כִּי רָדַף אוֹיֵב ׀ נַפְשִׁי דִּכָּא
4 לָאָרֶץ חַיָּתִי הוֹשִׁיבַנִי בְמַחֲשַׁכִּים כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ וַתִּתְעַטֵּף
ה עָלַי רוּחִי בְּתוֹכִי יִשְׁתּוֹמֵם לִבִּי׃ זָכַרְתִּי יָמִים ׀ מִקֶּדֶם
6 הָגִיתִי בְכָל־פָּעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ אֲשׂוֹחֵחַ׃ פֵּרַשְׂתִּי יָדַי
7 אֵלֶיךָ נַפְשִׁי ׀ כְּאֶרֶץ־עֲיֵפָה לְךָ סֶלָה׃ מַהֵר עֲנֵנִי ׀ יְהֹוָה
כָּלְתָה רוּחִי אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וְנִמְשַׁלְתִּי עִם־יֹרְדֵי
8 בוֹר׃ הַשְׁמִיעֵנִי בַבֹּקֶר ׀ חַסְדֶּךָ כִּי־בְךָ בָטָחְתִּי הוֹדִיעֵנִי
9 דֶּרֶךְ־זוּ אֵלֵךְ כִּי־אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי נַפְשִׁי׃ הַצִּילֵנִי מֵאֹיְבַי ׀
י יְהֹוָה אֵלֶיךָ כִסִּתִי׃ לַמְּדֵנִי ׀ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ כִּי־אַתָּה
11 אֱלוֹהָי רוּחֲךָ טוֹבָה תַּנְחֵנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר׃ לְמַעַן־שִׁמְךָ

v. 7 פתח באתנח   v. 1 פתח באתנח

יְהוָ֥ה תְּחַיֵּ֑נִי בְּצִדְקָתְךָ֓ ׀ תוֹצִ֖יא מִצָּרָ֣ה נַפְשִֽׁי׃ וּֽבְחַסְדְּךָ֮ 12
תַּצְמִ֪ית אֹ֫יְבָ֥י וְֽהַ֭אֲבַדְתָּ כָּל־צֹרֲרֵ֣י נַפְשִׁ֑י כִּ֝֗י אֲנִ֣י עַבְדֶּֽךָ׃

144 קמד

לְדָוִ֨ד ׀ בָּ֘ר֤וּךְ יְהוָ֨ה ׀ צוּרִ֗י הַֽמְלַמֵּ֣ד יָדַ֣י לַקְרָ֑ב אֶ֝צְבְּעוֹתַ֗י א
לַמִּלְחָמָֽה׃ חַסְדִּ֣י וּמְצוּדָתִי֮ מִשְׂגַּבִּ֪י וּֽמְפַלְטִ֫י לִ֥י מָ֭גִנִּי וּב֣וֹ 2
חָסִ֑יתִי הָרוֹדֵ֖ד עַמִּ֣י תַחְתָּֽי׃ יְֽהוָ֗ה מָֽה־אָ֭דָם וַתֵּדָעֵ֑הוּ בֶּן־ 3
אֱ֝נ֗וֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵֽהוּ׃ אָ֭דָם לַהֶ֣בֶל דָּמָ֑ה יָ֝מָ֗יו כְּצֵ֣ל עוֹבֵֽר׃ 4
יְֽהוָ֗ה הַט־שָׁמֶ֥יךָ וְתֵרֵ֑ד גַּ֖ע בֶּהָרִ֣ים וְֽיֶעֱשָֽׁנוּ׃ בְּר֣וֹק בָּ֭רָק ה 6
וּתְפִיצֵ֑ם שְׁלַ֥ח חִ֝צֶּ֗יךָ וּתְהֻמֵּֽם׃ שְׁלַ֥ח יָדֶ֗יךָ מִמָּ֫ר֥וֹם פְּצֵ֣נִי 7
וְ֭הַצִּילֵנִי מִמַּ֣יִם רַבִּ֑ים מִ֝יַּ֗ד בְּנֵ֣י נֵכָֽר׃ אֲשֶׁ֣ר פִּ֭יהֶם דִּבֶּר־ 8
שָׁ֑וְא וִ֝ימִינָ֗ם יְמִ֣ין שָֽׁקֶר׃ אֱֽלֹהִ֗ים שִׁ֣יר חָ֭דָשׁ אָשִׁ֣ירָה 9
לָּ֑ךְ בְּנֵ֥בֶל עָ֝שׂ֗וֹר אֲזַמְּרָה־לָּֽךְ׃ הַנּוֹתֵ֥ן תְּשׁוּעָ֗ה לַמְּלָ֫כִ֥ים י
הַ֭פּוֹצֶה אֶת־דָּוִ֥ד עַבְדּ֗וֹ מֵחֶ֥רֶב רָעָֽה׃ פְּצֵ֥נִי וְהַצִּילֵ֗נִי 11
מִיַּ֥ד בְּנֵי־נֵ֫כָ֥ר אֲשֶׁ֣ר פִּ֭יהֶם דִּבֶּר־שָׁ֑וְא וִ֝ימִינָ֗ם יְמִ֣ין שָֽׁקֶר׃
אֲשֶׁ֤ר בָּנֵ֨ינוּ ׀ כִּנְטִעִים֮ מְגֻדָּלִ֪ים בִּֽנְע֫וּרֵיהֶ֥ם בְּנוֹתֵ֥ינוּ כְזָוִיֹּ֑ת 12
מְ֝חֻטָּב֗וֹת תַּבְנִ֥ית הֵיכָֽל׃ מְזָוֵ֣ינוּ מְלֵאִים֮ מְפִיקִ֪ים מִזַּ֫ן 13
אֶ֥ל זַ֗ן צֹאונֵ֣נוּ מַ֭אֲלִיפוֹת מְרֻבָּב֗וֹת בְּחוּצוֹתֵֽינוּ׃ אַלּוּפֵ֗ינוּ 14
מְֽסֻבָּ֫לִ֥ים אֵ֣ין פֶּ֭רֶץ וְאֵ֣ין יוֹצֵ֑את וְאֵ֥ין צְ֝וָחָ֗ה בִּרְחֹבֹתֵֽינוּ׃
אַשְׁרֵ֣י הָ֭עָם שֶׁכָּ֣כָה לּ֑וֹ אַֽשְׁרֵ֥י הָ֝עָ֗ם שֶׁיְהוָ֥ה אֱלֹהָֽיו׃ טו

145 קמה

תְּהִלָּ֗ה לְדָ֫וִ֥ד

אֲֽרוֹמִמְךָ֣ אֱלוֹהַ֣י הַמֶּ֑לֶךְ וַאֲבָרְכָ֥ה שִׁ֝מְךָ֗ לְעוֹלָ֥ם וָעֶֽד׃ א
בְּכָל־י֥וֹם אֲבָרְכֶ֑ךָּ וַאֲהַלְלָ֥ה שִׁ֝מְךָ֗ לְעוֹלָ֥ם וָעֶֽד׃ 2
גָּ֘ד֤וֹל יְהוָ֣ה וּמְהֻלָּ֣ל מְאֹ֑ד וְ֝לִגְדֻלָּת֗וֹ אֵ֣ין חֵֽקֶר׃ 3
דּ֣וֹר לְ֭דוֹר יְשַׁבַּ֣ח מַעֲשֶׂ֑יךָ וּגְב֖וּרֹתֶ֣יךָ יַגִּֽידוּ׃ 4
הֲ֭דַר כְּב֣וֹד הוֹדֶ֑ךָ וְדִבְרֵ֖י נִפְלְאֹתֶ֣יךָ אָשִֽׂיחָה׃ ה
וֶעֱז֣וּז נֽוֹרְאֹתֶ֣יךָ יֹאמֵ֑רוּ וּגְדֻלָּוֹתְךָ֥ אֲסַפְּרֶֽנָּה׃ 6
זֵ֣כֶר רַב־טוּבְךָ֣ יַבִּ֑יעוּ וְצִדְקָתְךָ֥ יְרַנֵּֽנוּ׃ 7
חַנּ֣וּן וְרַח֣וּם יְהוָ֑ה אֶ֥רֶךְ אַ֝פַּ֗יִם וּגְדוֹל־חָֽסֶד׃ 8
טוֹב־יְהוָ֥ה לַכֹּ֑ל וְ֝רַחֲמָ֗יו עַל־כָּל־מַעֲשָֽׂיו׃ 9

v. 13 יתיר ו׳ v. 6 וגדולתך קרי v. 8 יתיר ו׳

י יוֹד֣וּךָ יְ֭הוָה כָּל־מַעֲשֶׂ֑יךָ וַ֝חֲסִידֶ֗יךָ יְבָרְכֽוּכָה׃
11 כְּב֣וֹד מַלְכוּתְךָ֣ יֹאמֵ֑רוּ וּגְבוּרָתְךָ֥ יְדַבֵּֽרוּ׃
12 לְהוֹדִ֣יעַ לִבְנֵ֣י הָ֭אָדָם גְּבוּרֹתָ֑יו וּ֝כְב֗וֹד הֲדַ֣ר מַלְכוּתֽוֹ׃
13 מַֽלְכוּתְךָ֗ מַלְכ֥וּת כָּל־עֹלָמִ֑ים וּ֝מֶֽמְשַׁלְתְּךָ֗ בְּכָל־דּ֥וֹר וָדֹֽר׃
14 סוֹמֵ֣ךְ יְ֭הוָה לְכָל־הַנֹּפְלִ֑ים וְ֝זוֹקֵ֗ף לְכָל־הַכְּפוּפִֽים׃
טו עֵֽינֵי כֹ֭ל אֵלֶ֣יךָ יְשַׂבֵּ֑רוּ וְאַתָּ֤ה נֽוֹתֵן־לָהֶ֖ם אֶת־אָכְלָ֣ם בְּעִתּֽוֹ׃
16 פּוֹתֵ֥חַ אֶת־יָדֶ֑ךָ וּמַשְׂבִּ֖יעַ לְכָל־חַ֣י רָצֽוֹן׃
17 צַדִּ֣יק יְ֭הוָה בְּכָל־דְּרָכָ֑יו וְ֝חָסִ֗יד בְּכָל־מַעֲשָֽׂיו׃
18 קָר֣וֹב יְ֭הוָה לְכָל־קֹרְאָ֑יו לְכֹ֤ל אֲשֶׁ֖ר יִקְרָאֻ֣הוּ בֶאֱמֶֽת׃
19 רְצוֹן־יְרֵאָ֥יו יַעֲשֶׂ֑ה וְאֶת־שַׁוְעָתָ֥ם יִ֝שְׁמַ֗ע וְיוֹשִׁיעֵֽם׃
כ שׁוֹמֵ֣ר יְ֭הוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָ֑יו וְאֵ֖ת כָּל־הָרְשָׁעִ֣ים יַשְׁמִֽיד׃
21 תְּהִלַּ֥ת יְהוָ֗ה יְֽדַבֶּ֫ר פִּ֥י וִיבָרֵ֣ךְ כָּל־בָּ֭שָׂר שֵׁ֥ם קָדְשׁ֗וֹ לְעוֹלָ֥ם וָעֶֽד׃

קמו 146

א 2 הַֽלְלוּיָ֡הּ הַלְלִ֥י נַ֝פְשִׁ֗י אֶת־יְהוָֽה׃ אֲהַלְלָ֣ה יְהוָ֣ה בְּחַיָּ֑י
3 אֲזַמְּרָ֖ה לֵאלֹהַ֣י בְּעוֹדִֽי׃ אַל־תִּבְטְח֥וּ בִנְדִיבִ֑ים בְּבֶן־אָ֝דָ֗ם ׀
4 שֶׁ֤אֵֽין ל֬וֹ תְשׁוּעָֽה׃ תֵּצֵ֣א ר֭וּחוֹ יָשֻׁ֣ב לְאַדְמָת֑וֹ בַּיּ֥וֹם הַ֝ה֗וּא
ה אָֽבְד֥וּ עֶשְׁתֹּנֹתָֽיו׃ אַשְׁרֵ֗י שֶׁ֤אֵ֣ל יַעֲקֹ֣ב בְּעֶזְר֑וֹ שִׂ֝בְר֗וֹ עַל־
6 יְהוָ֥ה אֱלֹהָֽיו׃ עֹשֶׂ֤ה ׀ שָׁ֘מַ֤יִם וָאָ֗רֶץ אֶת־הַיָּ֥ם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־
7 בָּ֑ם הַשֹּׁמֵ֖ר אֱמֶ֣ת לְעוֹלָֽם׃ עֹשֶׂ֤ה מִשְׁפָּ֨ט ׀ לָעֲשׁוּקִ֗ים נֹתֵ֣ן
8 לֶ֭חֶם לָרְעֵבִ֑ים יְ֝הוָ֗ה מַתִּ֥יר אֲסוּרִֽים׃ יְהוָ֤ה ׀ פֹּ֘קֵ֤חַ עִוְרִ֗ים
9 יְ֭הוָה זֹקֵ֣ף כְּפוּפִ֑ים יְ֝הוָ֗ה אֹהֵ֥ב צַדִּיקִֽים׃ יְהוָ֤ה ׀ שֹׁ֘מֵ֤ר
אֶת־גֵּרִ֗ים יָת֣וֹם וְאַלְמָנָ֣ה יְעוֹדֵ֑ד וְדֶ֖רֶךְ רְשָׁעִ֣ים יְעַוֵּֽת׃
י יִמְלֹ֤ךְ יְהוָ֨ה ׀ לְעוֹלָ֗ם אֱלֹהַ֣יִךְ צִ֭יּוֹן לְדֹ֥ר וָדֹ֗ר הַֽלְלוּיָֽהּ׃

קמז 147

א הַ֥לְלוּיָ֨הּ ׀ כִּי־ט֣וֹב זַמְּרָ֣ה אֱלֹהֵ֑ינוּ כִּֽי־נָ֝עִ֗ים נָאוָ֥ה תְהִלָּֽה׃
2 3 בּוֹנֵ֣ה יְרוּשָׁלִַ֣ם יְהוָ֑ה נִדְחֵ֖י יִשְׂרָאֵ֣ל יְכַנֵּֽס׃ הָ֭רֹפֵא לִשְׁב֣וּרֵי
4 לֵ֑ב וּ֝מְחַבֵּ֗שׁ לְעַצְּבוֹתָֽם׃ מוֹנֶ֣ה מִ֭סְפָּר לַכּוֹכָבִ֑ים לְ֝כֻלָּ֗ם
ה שֵׁמ֥וֹת יִקְרָֽא׃ גָּד֣וֹל אֲדוֹנֵ֣ינוּ וְרַב־כֹּ֑חַ לִ֝תְבוּנָת֗וֹ אֵ֣ין מִסְפָּֽר׃
6 7 מְעוֹדֵ֣ד עֲנָוִ֣ים יְהוָ֑ה מַשְׁפִּ֖יל רְשָׁעִ֣ים עֲדֵי־אָֽרֶץ׃ עֱנ֣וּ
8 לַיהוָ֣ה בְּתוֹדָ֑ה זַמְּר֖וּ לֵאלֹהֵ֣ינוּ בְכִנּֽוֹר׃ הַֽמְכַסֶּ֬ה שָׁמַ֨יִם ׀
9 בְּעָבִ֗ים הַמֵּכִ֣ין לָאָ֣רֶץ מָטָ֑ר הַמַּצְמִ֖יחַ הָרִ֣ים חָצִֽיר׃ נוֹתֵ֣ן
י לִבְהֵמָ֣ה לַחְמָ֑הּ לִבְנֵ֥י עֹ֝רֵ֗ב אֲשֶׁ֣ר יִקְרָֽאוּ׃ לֹ֤א בִגְבוּרַ֣ת

הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ רוֹצֶה יְהוָה אֶת־ 11
יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַםִ אֶת־יְהוָה 12
הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ 13
בְּקִרְבֵּךְ׃ הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ 14
הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ הַנֹּתֵן טו 16
שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃ מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים 17
לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ 18
יִזְּלוּ־מָיִם׃ מַגִּיד דְּבָרָו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל׃ 19
לֹא עָשָׂה כֵן ׀ לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ׃ כ

148 קמח

הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ א
בַּמְּרוֹמִים׃ הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו׃ הַלְלוּהוּ 2 3
שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃ הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם 4
וְהַמַּיִם אֲשֶׁר ׀ מֵעַל הַשָּׁמָיִם׃ יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא ה
צִוָּה וְנִבְרָאוּ׃ וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר׃ 6
הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת׃ אֵשׁ וּבָרָד 7 8
שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ׃ הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת 9
עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים׃ הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף׃ י
מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ בַּחוּרִים 11 12
וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם־נְעָרִים׃ יְהַלְלוּ ׀ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־ 13
נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן ׀ לְעַמּוֹ 14
תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ׃

149 קמט

הַלְלוּיָהּ ׀ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל א
חֲסִידִים׃ יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם׃ 2
יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ׃ כִּי־רוֹצֶה 3 4
יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה׃ יַעְלְזוּ חֲסִידִים ה
בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם׃ רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב 6
פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם׃ לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים׃ 7
לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל׃ לַעֲשׂוֹת 8 9
בָּהֶם ׀ מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ׃

v. 19 דבריו קרי   v. 1 פתח באתנח   v. 2 צבאיו קרי

150 קנ

א הַֽלְלוּיָהּ ׀ הַֽלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַֽלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ׃
2 3 הַֽלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַֽלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ׃ הַֽלְלוּהוּ בְּתֵקַע
4 שׁוֹפָר הַֽלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר׃ הַֽלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל
ה הַֽלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב׃ הַֽלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַֽלְלוּהוּ
6 בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה׃ כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַֽלְלוּיָהּ׃

חזק

סכום פסוקי ספר תהלות אלפַּיִם וחמש מאות ועשרים ושבעה, וסמן ב״ך אכב״ד, וחצין ויפתוהו בפיהם (78,36). וסדריו תשעה עשר, וסמן בט״ב. ומזמוריו מאה וחמשים, וסמן ק״ן. ופסקתותיו חמשים ושלש, וסמן ג״ן. וכתיביו וקרייו שבעים וחמשה, וסמן למ״ה. ונונין מנוזרות שבע, וסמן ג״ד. ותיבה אחת נקודה׃

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[C. 1. 2. = Cod. Curtisianus primus, secundus. E. 1. 2. 3. = Erfurtensis prim. secund. tert. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. P. = Petropolitanus ai. 1010. S. = Sappiri, Parisiensis].

1, 1 אַֽשְֽׁרֵי cum accentu Mercha et duplice Gaja, uno ante et altero post Scheba, quo hoc ipsum cum emphasi tanquam mobile pronuntiandum esse significatur. Sic in F. H aliisque codd. Pariter 32, 2. 40, 5. Cf. Norzi et *Accentuationssystem* (commentarii in Psalmos Delitzschiani 1860) II. p. 495.

Ibid. אֲשֶׁר cum Mehuppach in Ven. 1518. 1521. Basil. 1536. Paris. 1544. aliisque edd. veteribus. Ita habet H. Perperam vulgo adjecta lineola Pasek (אֲשֶׁר ׀) conjunctivus Mehuppach in distinctivum Mehuppach Legarmeh mutatur, quod ab hoc loco alienum. Cf. ad 109, 16.

Ibid. וּבְמוֹשַׁב plene in codd. et priscis edd. sicut 107, 32. Masora utroque loco adnotat 'ב.

1, 2 כִּי אִם־ sic Brixiensis (Brescia) 1494 cum E 1. 3. F. H., non כִּי ׀, quod esset distinctivum Mehuppach Legarmeh. Cf. ea de re Masoram in *Thorath emeth* p. 35.

1, 3 פַּלְגֵי sine sequente Makkef. Sic in Bibl. rabb. cum codd. Eodem modo אַל 2, 7 atque ejusdem generis complura. Signum Olevejored in hujusmodi locis vicem copulativi Makkef implet.

1, 4 כַּמֹּץ defective teste Masora sicut Jes. 41, 15.

Ibid. תִּדְּפֶנּוּ, E. 3. exhibet תִּדְּפֶנּוּ aeque ac יִגְּפֶנּוּ I Sam. 26, 10. יִקֳּבֶנּוּ Jes. 62, 2.

2, 2 יִֽתְיַצְּבוּ ׀ cum Gaja syllabae primae. Sic recte Brixiensis, Bibl. rabb., Athias praeeuntibus codd. Cf. *Metheg-Setzung* §. 24. Vide ad 87, 5.

2, 7 אָמַר אֵלַי בְּנִי Ita E. 5. et H. Brixiensis habet אָמַר אֵלַי בְּנִי־ quod et ipsum admitti potest.

2, 10 וְעַתָּה cum Munach in E 1. H. uti Prov. 5, 7. 8, 32.

6*

2, 12 נַשְּׁקוּ־ Schin dagessatum. Mas. parva ms. adnotat לית ודגש. Insequens בַר habet Beth pathachatum, uti teste Masora semper extra pausam, exceptis locis Genesis et Prov. 11, 26.

Ibid. פֶּן־יֶאֱנַף׀ cum distinctivo Asla legarmeh praeeuntibus F. Ven. 1518. 1521. aliis et cum antecedente conjunctivo Mehuppach. Vide ea de re *Thorath emeth* p. 34. §. 7.

3, 2 מָֽה־רַבּוּ cum accentu ultimae, qua de causa מָֽה־ methegatum sicut 104, 24. 119, 97.

3, 3 לּ֥וֹ cum Tarcha et dagessatum secundum regulam אתי מרחיק. Sic E 2. H alii.

3, 4 וַֽ֝יַּעֲנֵנִי cum Mehuppach, non Asla vel Mugrasch, vide *Thorath emeth* p. 12. §. 6.

3, 7 מֵֽרְבֲבוֹת Beth prius habet Chatef pathach in codd. et veteribus edd. propter ejusdem litterae geminationem. Sic eadem de causa עָֽשֲׁשָׁה 6, 8. נְרַנְּנָה 20, 5. לְהַֽרֲרֵי 30, 8. הַֽלֲלוּיָהּ 104, 35. וּבִתְקוֹמְמֶיךָ 139, 21. et ubique in hujusmodi formis. Vulgo ea regula parum diligenter observatur, at immerito; praecipitur enim non solum ab omnibus veteribus grammaticis et punctatoribus, verum etiam ab ipso Ben Ascher in *Dikduke hateamim* §. 33. Cf. *Cusari* p. 194. (ed. Cassel). *Parchon* p. 4[d]. *Michlol* 97[b]. Heidenheimii *Som sechel* ad Gen. 9, 9. 38, 12. Etiam in Cod. hierosol. Masora ad Jud. 20, 45 docet: סימן, תקנו הקדמונים דכל תרתין אותיות דדמיין דא לדא, כגון הַֽלֲלוּ, סוֹכְֲבִים בכנפיהם, בהתפַּֽלֲלוֹ ביד רעהו, דָֽלֲלוּ וכל שאר, בחטף פתח. Vide adnotationem nostram ad Jes. 45, 20 et Norzii ad Ps. 17, 4.

3, 8 קוּמָ֤ה Hic imperativus in Psalterio ubique cum accentu ultimae effertur, excepto uno loco 35, 2, ubi causa propter quam tonus in ultimam progrediatur (vide Delitzschii comm. ad Ps. 3, 8) non exstat.

3, 9 סֶּֽלָה Samech dagessatum secundum regulam אתי מרחיק sicut 9, 21. 21, 3. 61, 5. 75, 4. 84, 5. 88, 8. 11.

4, 1 בִּנְגִינוֹת֮ cum Rebia mugrasch. Sic approbante E. 1. Thessalonicensis (1522) et Jablonski. Vide *Thorath emeth* p. 13 et p. 58 not.

4, 2 בַּצָּר Zade kamezatum auctore *Michlol* 205[b].

4, 3 עַד־מֶ֤ה cum Mehuppach in E 2. 3. Ven. 1518. 1521 aliisque veteribus edd.

4, 4 הִפְלָ֣ה desinens in He, teste Masora et Kimchii Lex. rad פלה.

4, 7 נְסָה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ Athnach Tarcha Munach in C 1. E 2. 3. F. H. et Brixiensi. In Ven. 1518. 1521 sine causa נסה־עלינו (cum Rebia mugrasch) scriptum est. P. exhibet נסה־עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ atque ad 109, 6 adnotat: במחזורא רבא, ונכאה לבב למותת, אור פניך יי, ופי תהפכות שנאתי (Prov. 8,13). At haec adnotatio contradicit regulae a Ben-Bilamo propositae, ex qua Dechi ante Silluk nonnisi duobus locis Ps. 109, 6. Prov. 8, 13 exstat, vide *Thorath emeth* p. 11. 22. In catalogo חלופי נקוד dissensio inter Ben-Ascher et Ben-Naphtali de Ps. 4, 7 affertur. Ubicunque vero מחזורא רבא adducitur, punctationes exhibet cum iis quae Ben-Naphtali praecipit consentientes. Unde concluseris etiam hoc loco *Dechi* voci נסה עלינו appositum Ben-Naphtali auctorem habere.

5, 2 הַאֲזִינָה ׀ sequente Pasek teste Masora. Item v. 5 ׀ רָשַׁע.

5, 5 אָתָּה cum Kamez penultimae in quam propter pausam tonus retrocessit. Sic codd. et veteres edd. Solummodo 2, 7. 25, 7. 40, 18. 70, 6 postulante Masora אַתָּה scribendum, ibi enim Athnach minus valet, quia Olevejored praecessit.

5, 12 וְיַעְלְצוּ sicut יַעְלְזוּ 149, 5. Ajin habet Scheba quiescens, uti adnotat Kimchi in Comment. ad h. l.

5, 13 תַּעְטְרֶנּוּ Ajin cum Scheba quiescente, uti adnotant Abenezra in Comment. itemque Parchon et Kimchi in Lexicis rad. עטר.

6, 3 כִּי cum Galgal uti exstat in E 2. F. H.

6, 7 יָגַעְתִּי cum Mehuppach conjunctivo et בְּאַנְחָתִי cum Beth raphato. Ita E 2. F. H.

7, 5 שׁוֹלְמִי plene in E 1. 3. F. H. addita nota: לית ומלא. Adstipulantur Masora parva ms., cf. Norzi.

Ibid. וָאֲחַלְּצָה צוֹרְרִי Tarcha Munach in H. et Brixiensi, auctore Ben-Ascher in *Dikduke hateamim* §. 25. Hanc accentuationem Raschi quoque et Kimchi ante oculos habebant. Cf. Norzi.

7, 7 וְעוּרָה Sic omnes edd. In solo F. repperi וְעוּרָה, quod quamquam non genuinum certe non falsum est. Cf. ad 9, 21.

7, 11 מָגִנִּי cum Dechi. Ita Brixiensis Athias Jablonski.

7, 17 וְעַל־ makkephatum et קָדְקֳדוֹ cum duplice Kamez correpto in codd. veteribusque edd.

8, 3 וְיוֹנְקִים plene cum Vav in edd. veteribus convenienter Masorae, quae tantummodo הֵינִק Num. 11, 12 et יֹנְקוֹתָיו Ez. 17, 22 sine Vav scripta perhibet. Vide ad Hos. 14, 7.

8, 6 תְּעַטְּרֵהוּ, E 1. exhibet תְּעַטְּרֵהוּ cum nota: כך קבלתי. Adversatur Parchon rad. עטר.

8, 7 בְּמַעֲשֵׂי Masora adnotat: י״א כתיב י׳ h. e. undecies haec vox pluraliter scripta exstat. Itaque falso Ed. 1477 Brixiensis et Thessalonicensis בְּמַעֲשֵׂה.

9, 1 עַל־מוּת. In 1477. Soncin. Brixiensi Ven. 1518. 1521 quemadmodum in E 1. 2. H. et h. l. et 48, 15 עַלְמוּת tanquam unum vocabulum scriptum est. Adstipulantur Menachem ben-Saruk et Raschi. At Thessalonicensis et pleraeque edd. exhibent עַל־מוּת, quae scriptio confirmatur auctoritate Abenezrae in Comment. et Kimchii tum in Lexico rad. עלם tum in Comment. Cf. Norzi.

9, 4 יִכָּשְׁלוּ cum Mugrasch et וְיֹאבְדוּ cum Mercha. Sic recte E 2.

9, 10 מִשְׂגַּב Gimel pathachatum in F. H., quod confirmatur testimonio Kimchii in *Michlol* 184[b].

9, 12 הַגִּידוּ plene cum Jod in codd. omnibusque veteribus edd. Per errorem in Bibl. rabb. לית חסר adscriptum legitur.

9, 13 אוֹתָם unum de tribus in Psalterio plene scriptis: 9, 13. 106, 26. 46.

9, 14 חָנְנֵנִי Cheth cum Pathach et Gaja in Ven. 1518. 1521. Thessal. aliis, id quod confirmat Kimchi in Comm. et *Michlol* 147[b].

Ibid. רְאֵה־עָנְיִי makkephata adjecto Mercha in H. quemadmodum 25, 18. 119, 153.

9, 15 תְּהִלָּתֶיךָ plene cum Jod anomalo secundum Masoram teste Kimchio in Comm. et *Michlol* 165.

9, 17 נוֹדַע ׀ Sic recte Thessalonicensis Jablonski Michaelis.

9, 21 שִׁיתָה cum accentu ultimae sicut 141, 3 propter sequens אֲדֹנָי quod est Keri perpetuum tetragrammatis. Eandem causam habent קוּמָה 3, 8. שׁוּבָה 6, 5. לָמָה 10, 1. רִיבָה 35, 1. alia, etiam אָנָה 139, 7. סוּרָה Jud. 4, 18, ubi insequens vocabulum ab א incipit.

Ibid. מוֹרָה cum He, postulante Masora.

10, 2 יִתָּפְשׂוּ ׀ cum lineola Pasek quae Schalscheleth h. l. distinctivum esse significat.

10, 7 וָתוֹךְ plene in 1477. Brixiensi et Thessalonicensi sicut in F. H. aliisque codd. Item תּוֹךְ 55, 12. Masora nullum defectivum תֹּךְ agnoscit.

10, 8 בְּמַאֲרָב et v. 9. יֶאֱרֹב, utrumque cum Mehuppach. Ita Brixiensis atque Thessalonicensis, et recte quidem, vide *Thorath emeth* p. 29 et 34.

10, 9 לַחֲטוֹף, יַחֲטֹף Cheth chatephatum in codd. veteribusque edd.

10, 10 חֵלְכָּאִים Norzi et Michaelis jure exhibent Lamed non punctatum, quoniam ubicunque Chethib et Keri alicujus vocabuli differunt puncta adscribenda Keri exprimunt, quod h. l. חֵל כָּאִים legi jubet. Qua ex lege ל non habet Scheba in F. H aliis.

10, 14 רָאִתָה sine Jod teste Masora atque *Michlol* 124[a].

Ibid. חֶלְכָה Lamed segolatum in Brixiensi Ven. 1518. 1521 sicut in E 1. 2. 3. H. ubi addita est nota: לית ומן פתחין דספרא.

11, 6 מְנָת ubique kamezatum pariter atque כְּתָב, שְׁאָר (*Michlol* 15[b]).

12, 6 בְּיֵשַׁע Jod cum Zere, namque hoc ישע non pertinet ad quinque segolanda (Mas. ad Jes. 45, 9. *Michlol* 107[b]).

12, 7 אֲמָרוֹת Mem habet Chatef pathach in codd. omnibusque veteribus edd. convenienter regulae Ben Ascher. Similiter אֶקְרָא 18, 7. תִּבְחַר 65, 5. תִּמְחַץ 68, 24. Vide *Thorath emeth* p. 27 et *Responsiones discipuli Dunasch* (ed. S. G. Stern 1870) p. 23.

12, 8 זֻלֻּת Sic in H. cum nota לית וחסר. Etiam *Michlol* 182 huic scriptioni patrocinatur.

13, 6 לַיהוָה Lamed dagessatum secundum regulam אתי מרחיק. Eodem modo 104, 33 ut Jekuthiel Punctator in *En hakore* ad Exod. 15, 1 aperte indicat.

14, 6 עֲצַת־עָנִי תָבִישׁוּ Sic recte H et Thessalonicensis. Vide *Thorath emeth* p. 43. §. 7.

15, 1 מִי יִשְׁכֹּן, Nonnulli codd., edd. Soncin. et Brixiensis atque etiam Concordantiae praebent וּמִי. At reliquae edd. omnes ex auctoritate plerorumque codd. habent מִי, quod Chaldaeus quoque tuetur.

15, 4 נִבְזֶה בְּעֵינָיו ׀ נִמְאָס. Vulgo accentuatur נִבְזֶה ׀ בְּעֵינָיו. At Targum omnesque prisci commentarii conjungunt נבזה cum בעיניו. Sic Brixiensis quoque, sed adscriptis falsis accentibus: נִבְזֶה בְּעֵינָיו; ante Rebia magnum non licet ponere Zinnor. Heidenheim scribit בְּעֵינָיו, quod et ipsum non consentaneum est, quia Rebia hanc vocem nimis a נמאס sejungit. Optime convenit Legarmeh: בְּעֵינָיו ׀. Cf. Delitzschii Commentarium.

15, 4 יְמַר defective. Masora: לית וחסר.

15, 5 בְּנֶשֶׁךְ cum Rebia magno ducibus F. H.

16, 1 שָׁמְרֵנִי Schin habet Kamez cum Metheg (quemadmodum עָשְׁקָה Jes. 38, 14), quamobrem Masora adnotat לית h. e. sic nusquam alias. Accedunt testimonia Kimchii in Comment., *Michlol* 38[b]. 177[b]. et Lexico rad. שמר atque Balmesii in *Mikne Abram* p. 21. Vide ad 86, 2.

16, 2 אָמַרְתְּ, Soncin. et Brixiensis praeeuntibus aliquot codd. habent אָמַרְתִּי cum Jod otioso, contra Masoram, quae hanc vocem non adnumerat iis quae in Jod abundans exeunt.

16, 6 בַּנְּעִמִים sine Jod post Ajin aeque ac נְעִמוֹת (V. 11). Recte Thessalon. sicut C. 2. P. secundum Masoram a Norzio prolatam.

Ibid. נַחֲלָת Lamed kamezatum ex auctoritate Masorae teste Kimchio in Comment. et *Michlol* 15[b].

16, 7 אֲבָרֵךְ cum Munach in E 2. F. et recte quidem.

16, 10 חֲסִידְךָ. Chethib habet Jod post Daleth. Masora adnotat: יתיר יו"ד. Sic Thessalon. et edd. recentiores, approbantibus F. H. Contra tum multi codd. tum edd. veteres velut 1477. Soncin. Brix. Ven. 1518. 1521., Chethib et Keri h. l. non discernentes, חֲסִידְךָ in textu habent, cf. Delitzsch, *Complutensische Varianten* p. 27.

17, 3 לַּיְלָה Lamed dagessatum secundum regulam אתי מרחיק. Eodem modo לִּֽירֵאֶיךָ 31, 20. מּוּעָקָה 66, 11. מֵּישָׁרִים 99, 4.

Ibid. צְרַפְתַּנִי Tav kamezatum teste *Michlol* 30[a]. Sic et Thessalonicensis.

Ibid. זַמֹּתִי cum accentu ultimae secus ac Jer. 4, 28 ubi accentus est in penultima, postulante Masora, vide Kimchii Lexicon rad. זמם. Similiter דַּלֹּתִי 116, 6 tonum habet in ultima, דַּלּוֹתִי 142, 7 in penultima, vide quae ad 116, 6 diximus.

17, 4 פָּרִיץ plene h. l. et Ez. 18, 10. Masora nullum scriptionis discrimen agnoscit.

17, 5 אֲשׁוּרֵי plene, item אַשֻּׁרֵנוּ v. 11. Ita in H. 1477. Brixiensi Complut. Ven. 1518. 1521 aliisque veteribus edd.

Ibid. נָמוֹטּוּ, In H. addita est nota: יש מרפין ויש מדגישין; cf. Kimchi in Commentario et Lexico rad. מטט.

17, 10 סָגְרוּ cum Scheba apud Athnach citra vocalem pausalem. Similiter נוֹעֲדוּ 48, 5. Cf. *Thorath emeth* p. 37. cap. 2.

17, 14 מְמֻתִים Mem alterum cum Chatef pathach in Ven. 1518. 1521 aliisque edd. veteribus convenienter exemplo codicum.

Pariter מִמְּכוֹן 33, 14 secundum regulam Ben Ascheri. Vide ad 3, 7.

17, 14 חֶלְקָם In H et Mas. parva mscr. adnotatur: לית בטעם. Vide *Thorath emeth* p. 26. §. 2.

18, 7 תָבוֹא plene in ed. Thessalonicensi uti Masora postulat, quae hoc vocabulum toto in Psalterio plene scribendum docet (כל ספרא מלא Mas. ad 119, 170).

18, 9 וְאֵשׁ מִפִּיו Dechi Munach in E 1. 3. H. et Thessalonicensi.

18, 19 יְקַדְּמוּנִי בְיוֹם cum E 1. H.

Ibid. וַיְהִי יְהוָה לְמִשְׁעָן hic cum accentibus in E 1. 2. H. Brixiensi. Ven. 1518. 1521. Vide *Thorath emeth* p. 14. not. 2.

18, 20 לַמֶּרְחָב sicut 2 Sam. 22, 20. Falso Brixiensis לְמֶרְחָב; Masora hanc vocem non recenset in numero eorum quae semel habent Scheba, semel Pathach (*Ochla veochla* 48).

18, 26 עִם־גְּבַר, F. Soncin. Brixiensis errore exhibent וְעִם־. Masora hanc diversitatem ignorat. Cf. חלופי קריאה. De גְּבַר (Beth cum Pathach) vide *Rikma* 133. *Michlol* 163[a].

18, 30 כִּי־בְךָ makkefata in E 1. 2. 3. F. H. P. Ven. 1518. 1521. Thessalonicensi secundum regulam Ben-Ascheri. Vide חלופי נקוד.

18, 31 אִמְרַת־יְהוָה makkefata adjecto Mercha. Sic recte Athias Jablonski Michaelis.

18, 34 בָּמֹתַי sine Vav in codd. et veteribus edd. sicut I Sam. 22, 34. secus atque Hab. 3, 19, ubi teste Masora plene scriptum est.

18, 39 יָכְלוּ In E 3. et Mas. parv. ms. adscriptum est: ב' חסר h. e. bis defective (h. l. et Jos. 7, 12). Vide Frensdorffii *Masoretisches Wörterbuch* p. 80. not. 5.

18, 43 כְּעָפָר, In Brixiensi hisce cum accentibus: כְּעָפָר עַל־פְּנֵי.

18, 50 בַגּוֹיִם ׀ Sequitur allocutio Dei, quam ob causam interpositum est Pasek.

19, 3 לְּלַיְלָה Lamed dagessatum in Thessalon. Lombros. itemque C. 2. H. Ita scribendum esse testantur Abudirham in libro de ordine et textu Precationum (p. 49[b] ed. Prag) et Balmesi in *Mikne Abram* p. 11. Dagessatio prohibere vult, ne לְ illud propter praecedens לְ, sequens לַ pronuntiatione deprimatur.

19, 5 בְּכָל־הָאָרֶץ ׀ cum Asla legarmeh. Sic recte H. et edd. veteres.

19, 5 שָׁם ׀ אהל Hanc scriptionem confirmat H.

19, 10 עוֹמדת plene. Masora adscribit לית מלא.

19, 11 וּמפַּז Pe pathachatum in H. et Thessalon., approbante *Michlol* 206[a].

19, 14 בִּי cum Dechi. Sic F. C. 1 et apud Norzium.

19, 15 פִּי cum Rebia. Sic Thessal., accedentibus E 1. 3. F.

Ibid. וגֹאלִי sine Vav in libris emendatis. Mas. parva ms. adnotat לית וחסר.

20, 4 מנחֹתֶיךָ cum Jod plurali, sed sine Vav. Est unum de tribus defective (sine Vav) scriptis (Mas. fin. 47[b]). Elias Levita in *Masoreth hamasoreth* I. §. 6. per errorem מנחותֶךָ uti et ביקרותֶךָ (45, 10) tanquam Jod plurali carentia adducit.

20, 7 הוֹשִׁיעַ ׀ Pasek prohibere vult, ne עַ cum sequente אֲ (אֲדֹנָי) negligente pronuntiatione commisceatur. Item 36,7: תּוֹשִׁיעַ ׀ יי teste Norzio (in cujus nota editor hunc locum Psalmorum falsis accentibus deformavit).

Ibid. בגבוּרוֹת dupliciter plene, at 71, 16 scribendum בגְבֻרוֹת, 90, 10 בגבוּרֹת.

21, 2 יָגִיל cum accentu penultimae et Jod otioso. Brixiensis exhibet יָגֶל, adversante Kimchi et in Comment. et in *Michlol* 117.

21, 13 כִּי־תשׁיתֵמוֹ makkephata in E 1. 2. 3. H. idque recte quemadmodum v. 7.

Ibid. במיתָרֶיךָ תְּכוֹנֵן Sic codicis H auctoritatem secuti edidimus.

22, 1 הַשָּׁחַר Schin cum Kamez pausali in Thessal. et jure quidem, quoniam Rebia mugrasch pro Athnach positum pausam efficit, velut אָהָבְתִּי 119, 48. Brixiensis ipsum Athnach adscribit: הַשָּׁחַר, at vide *Accentuationssystem* cap. 18, 3.

22, 2 אֵלִי ׀ אֵלִי cum Pasek duobus vocabulis consonis interjecto sicut Ex. 34, 6 et saepe. Sic Brixiensis convenienter regulae, vide *Mischpetê hateamîm* p. 31. *Thorath emeth* p. 39.

22, 8 ילְעִגוּ sine Jod hiphilico. Mas. parva ms. adnotat: לית חסר וג׳ חסרין בלישנא, scilicet Ps. 22, 8. 2 Chr. 30, 13. Neh. 2, 19.

22, 10 כִּי־אַתָּה cum Dechi in E 1. 3. H.

22, 11 אֵלִי cum Munach penultimae ad regulam נסג אחור quemadmodum 140, 7.

22, 17 כִּי־סבבוני per Makkef conjuncta. Neque enim hic versus pertinet ad quattuor a כִּי cum Mercha incipientes.

22, 17 כָּאֲרִי Complut. edidit כָּארוּ, Cod. de Rossi 337 exhibet כָּאֲרוּ, Vitebergensis et Nisseliana כָּאֲרִי et in margine כארו. Verum illae scriptiones omnes adversantur Masorae quae in hoc voce nullum Scripti et Legendi discrimen agnoscit (cf. *Masoram fin.* 34[a]. 1 Sam. 1, 1), immo simpliciter adnotat ב׳ h. e. bis ita Caf vocabuli kamezatum (Ps. 22,17. Jes. 38,13), cf. *Michlol* 45[a]. Jure igitur in Ed. 1477. Neapol. 1487, Brix. Thessal. ducibus emendatis libris כָּאֲרִי exstat sine lectionis varietate. Quod in Masora magna Bibliorum rabbinicorum ad Num. 24, 9 adnotatur, כארי bis reperiri Num. 24, 9 et Ps. 22, 17 tanquam Keri scriptionis כארו, a Jacobo b. Chajim falsatum est. Idem vero non valere de nota masoretica, quae כארי duobus illis locis diversas significationes (תרין לישנין) habere, Delitzschius in libro *Complutensische Varianten* 1878 demonstravit.

22, 22 רֵמִים Edd. Soncin. et Brixiensis cum aliquot codd. exhibent רְאֵמִים, adstipulante, ut videtur, Masora fin. 55[a]. Kimchi quoque in Lex. typis exscripto sub rad. ראם legit רְאֵמִים. At codicum editionumque major pars repraesentat רֵמִים, quod comprobatur assensu Masorae fin. p. 1. et *Ochla veochla* 103., ubi haec vox non adnumeratur iis quarum א quiescit. Idem testatur Mas. parva quae ad Jes. 34, 7. ב׳ adnotat h. e. bis, scilicet Jes. 34, 7. Ps. 29, 6. Accedit quod in codice meo Lexici Kimchiani ms. sub rad. ראם verba ובהניח האלף מקרני ראמים עניתני non exstant. Etiam Abraham ha-Babli Grammaticus hoc vocabulum in Ps. 22. sine א scriptum esse comprobat: מקרני רֵמִים עניתני, כמו רְאֵמִים (Ad. Neubauer, *Notice sur la lexicographie Hebraique*, Paris 1863 p. 14. appendicis).

22, 25 ובשועו אליו F. et Brixiensis habent hosce accentus: ובשועו אליו.

22, 26 מאתך תהלתי Sic H. et Brixiensis. Prius hemistichium desinit in רב. Accentuationem ab editionibus propagatam מאתך תהלתי perversam esse ostendit Athnach vocis רב, nam si Olevejored vocis תְּהִלָּתִי recte se haberet, secundum schema רב אב|||גד|הו||זח cum Dechi scribendum esset.

22, 29 ומשל defective in codd., etenim hoc vocabulum non est in numero quattuordecim plene scribendorum, vide Masoram ad Eccles. 9, 17.

22, 30 לא, In F. adscriptum est לו קרי, contra Masoram ad Lev. 11, 21 et *Ochla veochla* 105.

23, 2 מְנָהוֹת defective in priore, plene in posteriore syllaba. Sic F. H. et Norzi.

23, 3 בְּמַעְגְּלֵי Beth dagessatum in Brixiensi aliisque edd. antiquis cum F. et Cod. Psalterii. Eodem modo scribenda sunt בְּמִישׁוֹר 26, 12. בְּמוֹתוֹ 49, 18. בְּמָתְנֵינוּ 66, 11. בְּמַעֲמַקֵּי 69, 3. בְּמִשְׁפָּט 72, 2. בְּמָשָׁל 78, 2. בְּמִצְרַיִם 106, 7. בְּמִצְוֹתֶיךָ 119, 66. בְּמַחֲשַׁכִּים 143, 3. בְּמַלְכָּם, בְּמָחוֹל 149, 2. 3. alia. Nam quemadmodum בְּב בְּפ בְּב adspiratione propter labialium concursum sublata legi oportet, sic etiam eadem de causa בְּמ secundum regulam a Ben-Bilamo in טעמי המקרא et a Mose Punctatore in דרכי הנקוד propositam. Causam Josephus Kimchi libro suo grammatico ספר הזכרון exponit hisce verbis: אם הראשונה בי"ת ואחריה מי"ם הבי"ת דגושה כמו כי במקלי (Gen. 32, 11) והקורא אותה רפויה אין רוח בעלי הלשון המדקדקים נוחה הימנו, שהרי בי"ת רפויה דומה להברת ו"ו ולעולם לא תהיה ו"ו שואית לפני אותיות במ"ף אבל נשתנה למלאפום.

24, 3 יַעֲלֶה בְּהַר Sic recte E 1. F. H.

24, 4 לַשָּׁוְא cum Vav minusculo ut index masoreticus litterarum minuscularum postulat: ו' לשוא, לא נשא.

Ibid. נַפְשׁוֹ Chethib *Vav*, Keri *Jod* נַפְשִׁי. Sic plerique codd. convenienter traditioni, id quod Kimchi in Comment. diserte testificatur (cf. Norzium quoque et Lombrosum). Elias Levita in *Masoreth hamasoreth* II, 9. hoc Vav confudit cum ו vocis לשוא, idemque נפשי quod in Kimchii Lex. rad. נפש codicum consensus tuetur in נפשו mutavit. Vide comment. *Kol Jehuda* ad librum *Kusari* III, 27.

24, 6 מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ his cum accentibus in E 1. 2. Brix. Ven. 1518. 1521.

24, 8 מִי זֶה cum Mercha, non Makkef in Thessal. Ven. 1525, id quod Ben Ascher in דקדוקי הטעמים §. 24. praecipit codicesque confirmant.

25, 4 אֹרְחוֹתֶיךָ plene cum Vav plurali ex auctoritate Masorae: לית כתיב כן. Aleph habet Cholem, non Komez (Kimchi in Lex. r. ארח).

25, 6 זְכָר cum Cholem et conjunctivo Mehuppach in C. 1. 2. F. Neapol. Brixiensi. Cf. Norzi.

25, 15 עֵינַי תָּמִיד teste H.

26, 7 לַשְׁמִעַ sine Jod hiphilico, secundum Masoram.

26, 10 שְׁחד Schin dagessatum convenienter regulae אתי מרחיק in Thessal. Norz. Lombrosiana praeeuntibus codd.

26, 11 אֵלֵךְ Rebia mugrasch.

27, 2 בְּקֳרֹב Kuf cum Chatef pathach sicut in H. quapropter accentus est Mercha, vide *Thorath emeth* p. 33.

27, 4 מֵאֵת Sic Brixiensis. Pleraeque edd. habent מֵֽאֵת־ makkephatum, apposito Metheg ad priorem syllabam, sed Metheg ita adhibitum repugnat regulae *Metheg-Setzung* §. 11. Si quis objiciat, illud מֵ sono distinguendum esse, ne vocabulum quod nomine Dei excipitur sicut מֵת enuntietur, manet alia regulae repugnantia, nam Zere particulae אֵת accedente Makkef semper segolatur (אֶת־) excepto uno loco Iob. 41, 26 (teste Masora ad Ps. 47, 5. Prov. 3, 12). Itaque scribendum esset מֵֽאֶת־, at ne haec quidem genuina scriptio est, quoniam sic nonnisi semel 1 Reg. 16, 24 scriptum est, testante ad h. l. Masora: לית סגול ומלעיל. Quae cum ita sint, מֵאֵת munachatum absque Makkef vera scriptio est. Ita Brixiensis. In Jos. 15, 18. Jud. 1, 14 לִשְׁאוֹל מֵאֵת legi oportet. His quoque locis Brixiensis est accuratissima.

Ibid. בְּבֵית־ Beth dagessandum cum antiquis testibus propter בְּב. Cf. ad 23, 3.

Ibid. לַחֲזוֹת בְּנֹעַם Tarcha Mercha ad fidem codicum et בנעם defective, ut ubique; Masora de exceptione silet.

27, 5 יַסְתִּרֵנִי sine Jod hiphilico. Masora et excusa et ms. adnotat: לית וחסר.

27, 7 וְחָנֵּנִי, F. et 1477 habent חָנֵּנִי omissa copula.

27, 10 וַיהוָה ex lege mugraschatum in E 2. 3. et edd. veteribus.

27, 11 שׁוֹרְרָי plene Vav in 1477. Brixiensi et apud Norzium. Non est e numero trium defective scriptorum. Vide ad 59, 11.

27, 13 לוּלֵא cum punctis extraordinariis super litteras et infra excepto Vav, quod propterea puncto caret, quia facile pro Cholem haberi possit. Sic F. ex praecepto Ben-Ascheri in דקדוקי הטעמים §. 58., unde Masora ad Num. 3, 39 edita emendetur necesse est. Etiam in *Ochla veochla* 96 versus finem ante מלרע vocabulum אלא excidit.

28, 4 תֶּן־ prius segolatum et makkephatum secundum Masoram et *Michlol* 85 b), posterius תֵּן non makkephatum. Vera scriptio exstat in E 2. 3. H. Thessalonicensi.

28, 7 וְנֶעֱזָ֑רְתִּי cum Kamez pausali ex auctoritate codicum in Thessal. et Bibl. rabbinicis.

28, 8 עָז־ cum Kamez correpto in C. 1. H. et Cod. Psalterii sicut Jes. 26, 1, ubi Mas. parva ms. adnotat: ב׳ קמצין. Kimchi quoque in Lex. rad. עזז haec habet: ובמקף, ה׳ עֹז לְעמו יתן בחולם ובקמץ חטף ה׳ עָז־לָמוֹ, ה׳ בְּעָזְּךָ ישמח מלך בקמץ חטף, עָזִּי וזמרת יה בקמץ חטף וכן עָזִּי וזמרת יה דישעיה ודתילים, ושארא בשורק (sic in cod. meo, textus editus h. l. depravatus est).

29, 6 וְשִׂרְיוֹן cum Sin (non Schin) sicut Deut. 3, 9 auctore Masora fin. 48[a]. Contra in I Sam. 17, 5 hoc vocabulum per שׁ dexterum enuntiandum esse traditum est. Cf. Norzi.

30, 4 הֶעֱלִית tribus per Chirek efferendis adnumeratur, vide Masoram ad Ex. 33, 1. Num. 14, 13. et h. l. In E 1. et Brixiensi falso הֶעֱלֵית cum Zere est.

30, 5 לְזֵכֶר Nonnullae edd. praebent לְזֶכֶר dupliciter segolatum. At E 2. F. H. atque Biblia rabb. priori hujus vocabuli syllabae ubique Zere impertiunt, assentiente praecepto Kimchiano in Lex. rad. זכר, quod et in codice Heidenheimiano et in meo hanc formam habet (in edd. excepta Biesenthaliana mutilatam): „תמחה את זֶכֶר עמלק בו׳ נקודות, אבל לְזֵכֶר קדשו בה׳ נקודות ולית כוותיה, כן הוא במקצת ספרים, ובמקצת ספרים כל זֵכֶר בה׳ נקודות“. Punctatores hispanicos de nomine זֵכֶר quinque (non sex) punctis scribendo consentire Simson Punctator in catalogo formarum segolatarum, quem ejus חבור הקונים continet, his verbis refert: זבד, זפת, זרם, זרת, זרש, זכר עמלק, בסגול כולם, אבל כל שאר זֵכֶר מאוספי בספרי אספמיא חצין סגול וחצין צרי, כמו זֵכֶר עשה לנפלאותיו, לְזֵכֶר עולם יהיה צדיק, וכן כולם.

30, 9 וְאֶל־אֲדֹנָי Ita h. l. nomen Dei sonat. Genuinam codicum scriptionem habent Neapol. Brix. Ven. 1518. 1521 Thessalon. In F. adscriptum est קל״ד, h. e. unum de centum triginta quattuor locis, qui nomen divinum אדני non solum pronuntiandum, sed expressum (ק״לד ודאין) continent. Vide catalogum Masorae fin. p. 3. Idem testatur Ben-Chofni ha-Gaon quem Abudirham p. 29 citat.

30, 10 אֶל־שָׁ֑חַת Schin kamezatum in H. Thessalon. al., id quod accentus pausalis maximus postulat.

Ibid. עָפָ֗ר cum Rebia mugrasch in Cod. Psalterii aliisque testibus. Cf. *Accentuationssystem* cap. 18. §. 3.

30, 13 לְמַ֤עַן cum Mehuppach. Sic recte Brixiensis cum H. aliisque libris.

31, 5 מְעוּזִּי cum Vav quamquam litera dagessata sequitur. Item 43, 2. teste Kimchio in comm.

31, 6 פָּדִיתָה אוֹתִי Accentus variant. F: פָּדִית אוֹתִי, H: פָּדִית אוֹתִי; in utroque cod. itemque in E 2. 3. 1477. Brix. Ven. 1518. 1521. Basil. 1536. Lombros. Nissel. פדית sine He scriptum est. Attamen Masora parva typis exscripta adnotat: לית מלא ה׳. Sic legitur in E 1. Thessalon. et plerisque edd.

31, 11 חַיַּי Jod pathachatum in omnibus quos novimus codd.

Ibid. בַּאֲנָחָה Beth pathachatum in E 1. 2. 3. F. H. Ven. 1518. 1521. Lombros. Nissel. Michaelis. Respondet in membro parallelo בְּיָגוֹן quod et ipsum articulo caret.

31, 12 צֹרְרַי sine Vav in E 1. 3. F. H. ubi addita est nota: ב׳ חסרין h. e. duo defectiva, scil. 23, 5 et 31, 12.

Ibid. וְלִשְׁכֵנַי cum servo Munach (sic Brixiensis) et Schin chatephato, utrumque auctore Ben Ascher in דקדוקי הטעמים §. 27.

31, 14 עָלַי Lamed pathachatum, postulantibus Masora et *Michlol* 35ª.

31, 18 יֵבֹשׁוּ רְשָׁעִים, In F. adjecta est nota marginalis: ס״א יבשו זֵדִים.

31, 23 נִגְרַזְתִּי Mas. parva adnotat לית. Idem ait Menachem ben Saruk: אין למלה זו דמיון בתורה. Cf. *Michlol* 99ᵇ.

Ibid. תַּחֲנוּנַי, Kimchi in *Michlol* 35ª dat huic vocabulo Athnach, at fallitur, cf. *Accentuationssystem* cap. 18. §. 3.

32, 4 בְּהִרְבְּנִי sine Vav. Masora parva tum ms. tum excusa adscribit לית וחסר.

32, 5 וְאַתָּה cum servo Asla in H. Thessal. et textu Norziano. Brixiensis habet וְאַתָּה.

32, 6 לְשֵׁטֶף Schin cum Zere, uti testantur Kimchi in Lex. et Simson ha-Nakdan in חבור הקונים.

32, 9 קְרֹב sine Vav. Masora: לית וחסר.

33, 2 בְּנֵבֶל Nun cum Zere. Sic Kimchi in *Michlol* 167ᵇ et Lex. rad. נבל.

33, 3 שִׁירוּ munachatum, non makkephatum in H. et edd. veteribus.

33, 5 אֹהֵב He insignitum est virgula Metheg ad indicandam syllabam tonicam. Sic in H., vide ea de re *Thorath emeth* p. 7 not. et p. 21 not. 1. In ed. Lombrosiana ad eam rem adhibetur signum ֽ velut אֹהֵב וַאֲנִי יְרַנְּנוּ בִּנְגִינוֹת עוּרָה.

33, 10 הֵפִיר עֲצַת Sic codd. veteresque edd.

33, 14 מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ Hanc accuratam scriptionem confirmat F.

34, 3 יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים Tarcha Munach in Thessal. Ven. 1525. Testes sunt E 3. H. alii.

34, 9 יֶחֱסֶה־ Cheth habet Scheba quiescens in H. pariter atque in תֶּחֱסֶה (91, 4).

34, 11 רָשׁוּ Milra sicut נָמוֹ 76, 6. רָמוּ 131, 1 (*Michlol* 111^{b}).

34, 15 מֵרָע Resch kamezatum in H. Ibidem 37, 27. Vide ad Iob 28, 28.

34, 20 רַבּוֹת רָעוֹת Aliter Brixiensis: רַבּוֹת רָעוֹת.

34, 21 עַצְמוֹתָיו sine Vav medio, quemadmodum teste Masora ubique exceptis quattuor locis: Ps. 109, 18. Prov. 12, 4. Iob. 20, 11. 21, 24.

34, 23 פֹּדֶה sine Vav sec. testes optimos.

Ibid. הַחֹסִים sine Vav in F. H. sicut II Sam. 22, 31. Haec duo defectiva teste Masora ms.

35, 5 דֹּחֶה H habet notam: לית וחסר.

35, 7 יָדָע kamezatum in Brix. Thessal. al. ad fidem codicum.

35, 10 כָּל cum Mercha pro Makkef uti et Prov. 19, 7. postulante Masora, cf. *Michlol* 216^{b}.

Ibid. עַצְמֹתַי sine Vav in H. veteribusque edd. Haec vox est una de octo defective scriptis, id quod Masora quoque edita ad finem Genesis testatur, quamquam perturbata est et ad codicum fidem sic emendanda: עַצְמֹתַי ח׳ חסרין בלישנא h. e. hic pluralis cum suff. 1 pers. octies defective scriptus, scilicet Gen. 50, 25. Ex. 13, 19. 1 Reg. 13, 31. Jer. 20, 9. 23, 9. Ps. 35, 10. Iob. 4, 14. Thren. 1, 13.

35, 12 טוֹבָה cum Rebia mugrasch. Sic in E 3.

35, 13 עִנֵּיתִי. Brixiensis: עִנִּיתִי.

35, 14 שַׁחֹתִי sine Vav. Vide 38, 7.

35, 15 קָרְעוּ cum Mercha. Ita H. Thessal. Ven. 1525.

35, 19 אַל־יִשְׂמְחוּ־לִי cum Dechi. Recte Brix. et Thessal.

36, 5 יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ. Aliter Brixiensis: יַחְשֹׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ.

36, 10 כִּי־עִמְּךָ makkephata in codd.

36, 13 דֹּחוּ Milra auctore Kimchio in Comm., Lex. et *Michlol* 119^{b}.

37, 2 יִבּוֹלוּן cum Vav mediae, teste Masora: לית מלא.

37, 4 מִשְׁאֲלֹת sine Vav plurali in E 3. H. Thessal. Norziana, duce Masora: לית וחסר.

37, 7 וְהִתְחוֹלֵל cum accentu penultimae (ad regulam נסוג אחור)

et signo העמדה ultimae ne festinanter corripiatur. Eodem modo ותהֽוֹלֵל 90, 2. ותהֽוֹלֵל Iob. 35, 14. ותתבֽוֹנֵן 30, 20. At Brixiensis et Ven. 1518. 1521. Galgal ultimae apponunt (והתהולֵל).

37, 9 וְקֹוֵי h. e. v^e^kôwê, non וְקוֹיֵ h. e. v^e^kôjê ut Jes. 40, 31 (vide ad h. l.).

Ibid. יִירְשׁוּ Jod dagessatum ad regulam אתי מרחיק.

37, 14 לִטְבֽוֹחַ Beth raphatum in codd. bonisque edd. pariter ac לִצְבֹא Num. 4, 23, quod confirmatur testimonio Simsonis in חבור הקונים (cap. de dagessatione).

37, 15 תָּבֽוֹא Vide ad 18, 7.

Ibid. וְקַשְּׁתוֹתָם Sic auctoritate codicum Brix. Thessal. Ven. 1525. Lombros. Jablonski Michaelis Norzi. Vide ad Jes. 5, 28.

37, 18 תמימם sine Jod ultimae teste Masora.

37, 20 כָּ֣לוּ Accentus rhythmi gratia in penultimam retrogressus est (*Michlol* 124).

37, 24 כִּֽי־יִפֹּל לֹא־ Sic E 2. 3. H.

37, 25 וְלֹא־רָאִיתִי cum Munach. Recte H.

37, 35 כְּאֶזְרָח, Abenezra legit כאזרַח pathachatum, ut habet Thessalonicensis, contra Masoram, quae nonnisi unum pathachatum Ex. 12, 48 agnoscit et hoc כאזרח Psalterii tribus kamezatis adnumerat (Mas. magna Lev. 19, 34. Mas. fin. 5^a^).

37, 40 וַֽיַּעְזְרֵם, Brixiensis sicut E 1. habet formam וַיַּעְזְרֵם, repugnantibus Kimchio in *Michlol* 42 et Parchone in Lex.

38, 2 יְהוָה cum Dechi sicut 6, 2 in Brixiensi, idque recte, cum Munach subsequens revera servus sit. Eodem modo Thessal. in V. 10.

38, 7 שַׁחוֹתִי in H addita est nota masoretica: לית מלא, in Bibl. rabb.: ב׳ חד חסר h. e. bis et semel quidem (scil. 35, 14) defective.

38, 13 וַיְנַקְּשׁוּ Kuf dagessatum est, ut convenit, in codd. atque in Ven. 1525 ubi in margine notatur: לית, מר דוד וינקשו דגש בקוף (Buxtorf ad arbitrium לית וחד וינקשו דגש בקוף, sublato nomine masoretae Mar David, quod non intellexit). Norzi Abulwalidum Kuf raphatum poscere ait, at in grammatica ejus *Harikma* inscripta p. 166. non Kuf vocis וינקשו, sed subsequentis מְבַקְשֵׁי adspirari docetur, sicut recte in libro *Maase ephod* p. 152. refertur.

38, 18 וּמַכְאוֹבִי Rebia mugrasch. Sic H.

38, 20 וְרַבּ֗וּ Rebia mugrasch. Sic E 1. 2. H.

39, 2 בְּעַד defective in Codd. Brix. Thessal. Ven. 1525 aeque ac Jer. 15, 9. Utroque loco adnotatur ב' חסר. Haec duo pertinent ad quattuordecim עַד defectiva, vide Masoram ad Gen. 8, 22.

39, 13 שְׁמְעָה Mem cum Chatef Kamez in E 2. F. H. Cod. Psalterii. Ven. 1518. 1521. Lombrosiana. In H. addita est nota לֵית. Hanc ipsam punctationem comprobant Ben-Ascher in דקדוקי הטעמים §. 14, Abulwalîd in *Harikma* p. 198, Parchon in Lex. 8 c., Mose Punctator in דרכי הנקוד p. 20, Duran in *Maase ephod* p. 94.

Ibid. תֶּחֱרַשׁ Resch kamezatum in Brixiensi sicut in Cod. Psalterii, E 1. 2. F. H. ubi adscriptum: לֵית. Similiter יֶחֱרָ֗שׁ (50, 31).

40, 1 לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד his accentibus insignita in H. et Brixiensi pariter atque 70, 1. Cf. *Thorath emeth* p. 12.

40, 5 מִבְטַחוֹ Teth pathachatum in omnibus libris emendatis aeque as מִבְטַחִי 71, 5. Vide ad Iob. 8, 14.

40, 11 לְקָהָ֗ל, Soncin. Brix. et nonnulli codd. habent בְּקָהָל, etiam Chaldaeus, ut videtur, ita legit. At Kimchi in comm. favet lectioni לְקָהָל, quae quidem si genuina sit, mirandum est, Masoram hoc vocabulum neque in catalogo א"ב מן חד חד מלרע (Mas. fin. 40. *Ochla veochla* 27), neque in catalogo א"ב מן חד חד מן תרתין תיבותא ולית דכוותהון נסבין למ"ד ברישה (Mas. fin. 40. *Ochla veochla* 20) adducere.

40, 17 יֹאמְרוּ In Bibl. rabb. sic scribendum esse confirmatur adjecto בספר מוגה h. e. in libro emendato, non וְיֹאמְרוּ uti in compluribus codd. et edd. exstat. Vide הלופי קריאה et cf. Norzium.

41, 5 רְפָאָה Milra postulante Masora.

42, 4 בֶּאֱמֹר, Thessalonicensis scribit בְּאמֹר et v. 6 וַתֶּהֱמִי. Etiam Abudirham p. 73 exhibet Schebâ quiescens, non Chatef. Vide Punctationis Differentias.

42, 6 עָלַ֫י Lamed kamezatum in Thessal. Ven. 1525. Lombros. praeeuntibus codd. Eodem modo v. 12. 43, 5.

Ibid. אוֹדֶ֗נּוּ cum Rebia mugrasch. Ita H. et Thessal. Aliter, sed non minus recte E 1: הוֹחִ֫לִי לֵאלֹהִים כִּי עוֹד אוֹדֶ֗נּוּ. At falsum est אוֹדֶנּוּ textus vulgati.

44, 4 כִּי cum servo Mehuppach in Ven. 1525 auctoritate codd. Vide *Thorath emeth* p. 35.

44, 9 נֹודָה Milra in Thessal. Ven. 1525. Eodem modo ad codicum fidem 79,13. Imperfecta eorum verborum, quae ad classem פ"י simulque ad classem ל"ה pertinent, regressionem toni non admittunt.

44, 11 שָׁסוּ F. adnotat: ס"א שסו דגש. E 1. 3. revera scribunt שַׁסּוּ. At vide Kimchium ad h. l. et in Lex.

44, 15 מְנוֹד plene convenienter Masorae typis exscriptae. Etiam in E 1. F notatur: לית ומלא.

Ibid. בַּלְאֻמִּים Lamed raphatum et Gaja juxta Scheba. Vide Kimchium ad 108, 4. et *Metheg-Setzung* §. 20.

44, 22 הֲלֹא־אֱלֹהִים makkephata cum in H. quemadmodum 108, 12.

44, 23 הֹרַגְנוּ Pual sine Vav, ut consentaneum est, in 1477. Thessal. Ven. 1525 et codd.

45, 5 וְעַנְוָה־צֶדֶק Zade non dagessatum in F et libris optimis. Regula דחיק hoc loco cessat, quia ultima vocabuli makkephati syllaba non Schebâ mobili incipit. Idem valet de וְשַׁלְוָה־בָהּ Prov. 17, 1. מְחִתָּה־לוֹ 18, 7. וְנִרְאָה־דֶשֶׁא 27, 25. עֶרְיָה־בֹשֶׁת Mi. 1, 11. Cf. ad Iob. 32, 10.

45, 8 אֱלֹהֶיךָ cum Dechî in Brix. Thes. Ven. 1525. Bragadin. sicut in C 1. 2. F. H.

Ibid. מֵחֲבֵרֶךָ sine Jod plurali. Masora et excusa et ms. adnotat: לית וחסר.

45, 10 בְּיִקְּרוֹתֶיךָ Sic P. et inter edd. Lombros. Nissel. Michaelis Ven. 1795. Pisana 1803. Vulgo editur בִּיקְּרוֹתֶיךָ. Quin etiam בִּקְרוֹתֶיךָ sine Jod reperitur. Sic Cod. Psalterii et nonnulli codd. At haec scribendi ratio jam Dunasch (*Responsiones contra Saadiam* ed. Schröter p. 12) et Abenezra (in comm. ad Psalmos et ad Lev. 19, 21) rejicitur utpote cui Masora contradicat. Vide ad 20, 4 et catalogum חלופי הנקוד.

Ibid. שֵׁגַל Gimel kamezatum (*Michlol* 164).

45, 12 וְיִתְאַו Alef pathachatum in Neapol. Brix. Complut. Ven. 1518. 1521. Nissel. Lombros., sicut in C. 1. E 2. 3. F. et Cod. Psalterii. Eodem modo וַיִּתְאַו 1 Chr. 11, 17. תִּתְאַו Prov. 23, 3. 6. 24, 1., quae omnia, ut par est, pathachata sunt. Itaque Kimchii sententia in *Michlol* 131 non probatur.

45, 15 בְּתוּלוֹת dupliciter plene in codd. F. adscribit ד' מלא idemque ad 148, 12. Textus Masorae magnae ad illum locum corruptus est itaque e codd. restituendus: בתולות ד' משניין

באתיהין, וסמן, לא חלתי ולא ילדתי (Jes. 23, 4) לרקמות תובל
למלך (Ps. 45, 15) בחורים וגם בתולות (148, 12) וכל מגלת אסתר,
בְתולות כתיב מלא דמלא; וחד חסר דחסר, נשים ענו (Thren. 5, 11);
וחד בְתֻלות כתיב חסר ו"ו קדמא, ותירש ינובב בתלות (Zach. 9, 17)
וכל שאר קריה בְתולֹת מלא ו"י קדמא וחסר ו"ו בתרא. Cf. Norzi
ad Est. 2, 2.

46, 2 מַחֲסֶה Cheth chatephatum est, postulante Masora, quae docet, ter occurere מַחֲסֶה (Joel 4, 16. Ps. 46, 2. 62, 9), bis מַחֲסִי (71, 7. Jer. 17, 17), ter לַחֲסוֹת (Ruth. 2, 12. Ps. 118, 8, 9). Praeterea docet, formam אֶחֱסֶה ubique chatephatam esse, excepto uno loco Ps. 57, 2. ubi אֶחְסֶה per Scheba quiescens, quod Dagesch orthophonico significatur, scribendum est. Sic Masora ms. Quae ad Ps. 62, 9 edita est, emendatione eget. Etiam quae Kimchi in Lex. sub rad. חסה dicit, mendose typis exscripta sunt. Cod. Heidenheimii et meus hanc genuinam eorum formam praebent: ומסורת אחרת מצאתי, מַחֲסה מַחֲסי לַחֲסות ח׳ רפין, וסמן, בטחו, לנו, מציון, כמופת, למחתה, טוב, טוב, כנפיו, וכל אֶחֱסֶה כוותהון רפה בר מן חד, ובצל כנפיך אֶחְסה.

46, 5 פְּלָגָיו cum Dechi in codd. veteribusque edd.

46, 7 הֱמוּ Milra sicut Jer. 31, 20. Cant. 5, 4. In F. H. adscriptum est ג׳ (sic tribus locis). Adnotatio Masorae parvae excusae: לית לעיל וג׳ מלרע, ex errore Jacobi ben-Chajim profecta sunt. Cf. Norzi.

46, 8 מִשְׂגַּב־ makkephatum et pathachatum in F. H. Vide 9, 10. Itaque Duran in *Maase ephod* p. 176 hanc vocem injuria Kimchio objicit.

46, 9 מִפְעֲלוֹת יְהוָה Sic edd. adstipulantibus C 1. E 1. 2. 3. H. P. Contra in Cod. Psalterii itemque 1477 scriptum est מפעלות אֱלֹהִים sicut 66, 5. Etiam in C 2. F. textus habet אֱלֹהִים, sed adscripto in margine יְהוָה. Sic h. l. legendum, at 66, 5 מפעלות אֱלֹהִים ubi Masora adnotat לית; insuper חלופי קריאה hanc differentiam duorum locorum adducunt. Accedunt testimonia Alexandrini, Chaldaei, Hieronymi, qui priore loco יְיָ, posteriore אֱלֹהִים reddunt. Cod. quoque meus Lexici Kimchiani rad. פעל recte citat: ומ"א לכו חזו מפעלות יי.

47, 5 יִבְחַר־לָנוּ cum Dechi et Gaja prioris vocum makkephatarum. Bene Brixiensis.

47, 8 כָּל־הארץ, E 1. F. 1477. exhibent עַל־כָּל־הארץ. Vide Norzium.

48, 6 תְּמֹהוּ Rebia mugrasch. Recte F.

48, 11 כַּשְׁמְךָ ׀ cum Legarmeh in Cod. Psalterii, et recte quidem, nam אלהים vocativus est proptereaque versus sic partiendus, א|ב||ג|ד|ה|||ו|ז|ח. Indidem apparet תְּהִלָּתְךָ scribi oportere, ut in E 1. 3. F. H reperitur, non תְּהִלָּתֶךָ.

Ibid. עַל־קַצְוֵי Cod. Psalterii: עַד־קַצְוֵי.

48, 15 עַל־מוּת Vide 9, 1., cf. Parchon rad. עלה, Kimchi rad. עלם idemque Jos. 2, 7.

49, 6 יְסוּבֵּנִי cum Vav ante litteram dagessatam in edd. antiquioribus, adstipulante Kimchio ad h. l. F. adnotat: לית ומלא, Mas. parva ms.: באספמיא יסובני מלא.

49, 13 וְאָדָם בִּיקָר Hic est verus ordo accentuum in E 1. H.

49, 14 כֵּסֶל Caf cum Zere, contra כֶּסֶל Eccl. 7, 25 segolatum est. Ibi Masora adnotat: לית סגול.

49, 15 שַׁתּוּ cum accentu penultimae. Aliter 73, 9. שַׁתּוּ, ubi in F. Mas. parva adnotat: לית מלרע. Idem testantur Immanuel in grammatica לוית חן p. 49. et Lonzano ad Num. 11, 8.

49, 19 וְיוֹדֻךָ sine Vav pluralis. In F. Mas. parva ad Gen. 49, 8 diserte praecipit: יודוך כולהון מלאין בתרין ווי"ן במ"א ויודך כי תיטיב לך חסר ו' בתרא.

50, 3 נִשְׂעֲרָה, Brixiensis נִשְׂעָרָה (participium pro finito).

50, 6 וַיַּגִּידוּ Ita scribendum, non ut in aliquot codd. וְיַגִּידוּ, namque imperfectum cum ו copulativo teste Masora nonnisi 22, 31. I Sam. 25, 8. Jes. 19, 12. 41, 22. reperitur.

50, 18 מְנָאֲפִים Nun kamezatum, ut praecipit *Michlol* 65[a].

Ibid. הֱיוֹתְ אֶהְיֶה sine Makkef cum duplice Munach. Ita F. H. Brixiensis.

50, 21 אוֹכִיחֲךָ cum Rebia mugrasch. Recte E 1. 2. et Brixiensis.

50, 23 יְכַבְּדָנְנִי Kimchi in *Michlol* 79[b] legit יְכַבְּדַנְנִי Daleth pathachatum.

51, 5 וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי Tarcha Munach in H. Brix. Thessal.

51, 21 מִזְבַּחֲךָ Beth pathachatum, *Michlol* 185.

52, 1 לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לְדָוִד, Brixiensis: לַמְנַצֵּחַ לְדָוִד מַשְׂכִּיל.

52, 4 עֹשֵׂה Sin cum Zere ut postulante Masora in Psalmis ubique exceptis sex locis: 18, 51. 37, 7. 104, 4. 106, 21. 146, 6. 7., ubi hoc participium est segolatum.

52, 5 רָּע Resch dagessatum ad regulam אתי מרחיק sicut Jer. 39, 12. Prov. 11, 21. 20, 22. *Michlol* 63[b].

52, 7 יִתָּצְךָ cum Kamez brevi mediae, ut opus est, in E 1. 2. 3. F. H.

53, 1 מַחֲלַת Mem pathachatum teste Jekuthiele in *Enhakore* ad Gen. 28, 9.

53, 6 הֵבִישְׁתָה, Brix. Ven. 1518. 1521: הֲבִישְׁתָה.

54, 1 בנגינת sine Vav. Nonnisi bis 4, 1. 6, 1 plene ex praecepto Masorae.

54, 5 בַּקְשׁוּ Kuf raphatum, uti ubique excepto hujus verbi imperativo. Vide ad Zeph. 1, 6.

54, 9 מִכָּל־צָרָה cum Munach. Recte Brixiensis cum H aliisque testibus.

55, 3 כִּי cum Munach. Sic C. 2. E 1. 3. F. et Norzi.

55, 6 יָבֹא Milel utpote נסוג אחור quemadmodum יָבֹא שָׁמָּה (Deut. 1, 38) יָבֹא לִי (Jer. 4, 12. Job. 3, 25). Sic omnes veteres edd., auctoritatem codicum sequentes.

55, 12 תּוֹךְ plene in C 1. F. H. 1477. Brix. Basil. 1536. Cf. 10, 7.

55, 16 ישימות Sic tanquam unum vocabulum Chethib, Keri substituit: יַשִּׁיא מָוֶת, duo quorum prius א radicali terminatur, teste Masora et Kimchio in Comm. (cf. Norzi ad II Reg. 18, 29). Keri illud Talmudis quoque testimonio confirmatur (jer. Schabbath II, 6).

55, 20 ישמע | אֵל interposito Pasek in libris emendatis quemadmodum 66, 8. Job. 27, 9. 35, 13. In catalogo excuso locorum lineola Pasek insignitarum hic locus praetermissus est.

55, 22 וּקֲרָב־ Kuf cum Chatef pathach et Resch cum Kamez correpto. Sic Ven. 1518. 1521. Lombros. Viteberg. 1566 et ceterae veteres edd. Similiter בְּקֲרָב II Sam. 15, 5. Masora parva ms. (ut Kimchi quoque in com. et Lex. rad. קרב) notat: לית קמץ. Chatef pathach Elias quoque Levita in Pirke schira §. 12. tuetur.

55, 24 תּוֹרִדֵם Mehuppach cum praecedente Zinnorith in F. H. Vide חלופי נקוד.

56, 13 עָלַי cum Munach in Thessal. Ven. 1525 ad fidem codicum.

57, 2 אֶחְסֶה Cheth cum Scheba quiescente. Vide ad 46, 2.

57, 9 עוּרָה cum Dechi, sed tono, ut virgula indicat, ultimae (*Michlol* 112 b). Vide ea de re Norzium et *Thorath emeth* p. 7. not., cf. ad 33, 5.

Ibid. הַנֶּבֶל Nun segolatum in edd. veteribus (etiam Norziana), adprobante Kimchio in *Michlol* 167 b: (Ps. 71, 22) בכלי נֶבֶל בסגול והמסורת עליו לית סגול, ואחד עם ו"ו והיה כנור וָנֶבֶל (Jes. 5, 12), וכל הַנֶּבֶל דכוותה. (Sic *Michlol* ms.; in edd.

postrema omissa sunt). Etiam Simson Punctator in catalogo segolatorum statuit: וכל הַנֶּבֶל פתח.

58, 3 בָּאָרֶץ Miro errore pleraeque edd. Pazer superponunt: בָּאָרֶץ, Brixiensis Schalscheleth: בָּאָרֶץ. Requiritur Athnach velut הקיצתי 3, 6.

58, 7 נִתָּץ defective in 1477. Brix. Thessal. Michaelis atque E 1. 2. 3. F. P. In F. P. et Mas. parva ms. adscriptum est: לית וחסר.

58, 9 תֶּמֶס Tav segolatum sicut in תֶּבֶל *Michlol* 204ᵇ. Contra נֵפֶל cum Zere syllabae prioris in F. H. Brixiensi al. sicut Iob 3, 16. Kimchi sub rad. נפל (et in Heidenheimii cod. et in meo) praecipit: נֵפֶל אשת בה' נקודות. Simsonis quoque חבור הקונים in catalogo segolatorum testatur, נפל quinque punctis scribendum esse.

Ibid. אֵשֶׁת Masora parva ms. notat: אֵשֶׁת לית. Sed omnes edd., adstipulantibus Kimchio (rad. איש) et Simsone in catal. segolatorum, exhibent אֵשֶׁת cum Zere prioris.

59, 6 ואתה יְהוָה ׀ אלהים ׀ Legarmeh et Mehuppach subsequente Pasek. Recte H.

59, 11 בְּשֹׁרְרָי Masora parva in F. adnotat: ג' חסר h. e. ter sine Vav, scilicet h. l., 54, 7 לשררי et Iob. 36, 24 שררו ubi item ג' חסר adscriptum est.

60, 10 רַחְצִי Cheth cum Scheba quiescente, at Ajin vocis נַעֲלִי cum Chatef pathach (*Michlol* 169).

60, 11 יוֹבִילֵנִי dupliciter plene tum h. l. tum 108, 11. Utroque loco Masora adscribit ב', nullo scriptionis discrimine notato.

60, 14 צָרֵינוּ Soncin. cum nonnullis codd. habet קָמֵינוּ. At in חלופי קריאה hunc versum a 108, 14 discrepare non refertur.

61, 7 תּוֹסִיף dupliciter plene, postulante Masora ms., quae sex dupliciter plene scripta recenset: Am. 5, 2. 7, 12. I Chr. 22, 14. Ps. 61, 7. Iob. 20, 9. Prov. 10, 27. Ter תּוֹסִף sine Jod scribendum: Ez. 36, 12. Prov. 19, 19. 23, 28. Ter תֹּסִיף sine Vav: Deut. 28, 68. Jes. 24, 20. Iob. 38, 11., semel תֹּסִף dupliciter defective: Ex. 11, 6. Unde Masora ad Exod. 11, 6 corrigenda est.

Ibid. דֹּר וָדֹר utrumque sine Vav auctore Masora. Recte Thessalonicensis.

62, 5 יְקַלֵּלוּ־ Lamed chatephatum. Recte F. et Cod. Psalterii.

62, 6 דֹּמִּי sine Vav sicut Jer. 47, 6. Tantummodo דּוֹם Jos. 10, 12. Ps. 37, 7 et ודוממתי 131, 2 teste Masora plene scribenda.

63, 2 כַּמָּה cum accentu in penultimam regresso (נסג אחור), teste Chajugo in libro Punctationis. Similiter נָתַן לְךָ Deut. 18, 14. עָמַד זְבֻלָה Hab. 3, 11. בָּחַר בְּךָ I Chr. 28, 10.

63, 4 מְחַיִּים cum Rebia mugrasch. Recte Thessal. Ven. 1525.

64, 5 לִירֹת sine Vav in Thessal. praeeuntibus codd. Masora adnotat: ב׳ חד מלא; verum 11, 2. לִירוֹת scribendum, teste Masora: ב׳ חד חסר.

64, 7 תַּמְנוּ Soncin. et Brixiensis cum aliquot codd., in his F., exhibent טָמְנוּ, quam scriptionem Raschi sequitur. At reliqui interpretes omnes legerunt תַּמְנוּ. H insuper notat: ד׳ h. e. quater, scilicet Num. 17, 28. Jer. 44, 18. Ps. 64, 7. Thren. 3, 22.

64, 8 פִּתְאוֹם plene teste Masora et excusa et ms.: לית מלא. Etiam catalogus כ״ו זוגין in Mas. fin. p. 29. *Ochla veochla* 248 hoc פתאום tanquam plene scriptum alteri ופתאם Mal. 3, 1 opponit.

Ibid. מַכּוֹתָם defective in E 1. 2. H. adnotat: לית וחסר, quod Mas. quoque parva ms. confirmat.

65, 2 דֻמִיָּה sine Vav, alias plene. In Mas. magna typis exscripta ad 62, 2. pro קדמא חסר legendum est בתרא חסר.

65, 2 תְהִלָּה H adnotat: ח׳ שלשלין דלא פסקין. Idem testimonium perhibet Mas. parva ms. h. l. et 68, 15. 72, 3. 137, 9. Vide *Thorath emeth* p. 36.

65, 6 מִבְטָח kamezatum h. l. et Prov. 25, 19 teste Masora atque *Michlol* 184[a].

65, 11 בִּרְבִיבִם sine Jod ultimae H notat: לית וחסר.

Ibid. תְּמֹגְגֶנָּה sine Vav in Thessal. Ven. 1525 cum codd. ex auctoritate Masorae.

66, 6 נִשְׂמְחָה־בּוֹ makkephata et Beth dagessatum propter דחיק in Norziana sicut in C 2. F. H. et Cod. Psalterii. Similiter אֲזַמְּרָה־לָּךְ 71, 23. אֶזְבְּחָה־לָּךְ Jon. 2, 10. וְאֶדְרְשָׁה־בָּהּ I Sam. 28, 7.

66, 15 מֵיחִים dupliciter plene. Masora: לית מלא דמלא. Aliter Jes. 5, 17 ubi מֵחִים scribendum.

66, 17 אֵלָיו cum Mercha in Thessal. Ven. 1525. C. 2. H. et Cod. Psalterii. Omnes veteres grammatici hunc locum tanquam exemplum legis מפיק מבטל את רפי adducunt, unde elucit, eos אֵלָיו cum accentu conjunctivo legere (Ben Bilam in טעמי המקרא, Kimchi in *Michlol* 89. Duran in מעשה אפד 171. Balmesi in מקנה אברם 10 al.).

Ibid. וּרוֹמַם Mem pathachatum in C 2. H. addita nota לֿ. Sic Kimchi quoque in *Michlol* 118[a]. 146[a]. At Neh. 9, 5 וּמְרוֹמָם kamezandum, auctore Abenezra in *Moznajim* 47[b] et *Zachoth* 64[b].

66, 18 יִשְׁמַע ׀ cum Pasek. Cf. Norzi.

66, 20 לֹא־הֵסִיר cum Tarcha. Recte H.

68, 4 יַעַלְצוּ a Brixiensis cum nonnullis codd. adjicit copulam: וְיַעַלְצוּ.

68, 5 בָּעֲרָבוֹת cum Dechi. Sic Thessal. Opitius Reineccius et inter codd. nostros C 2. H. et Psalterii.

68, 13 ידֹדון bis sine Vav mediae, assentiente Gemara *Schabbath* 88[b], ubi יְדַדּוּן legere suadetur.

68, 18 רִבֹּתַיִם cum Dechi. Recte Brix. Opit. Reinecc.

68, 19 וְאַף־סוֹרְרִים makkephata in Brix. et Thessal. sicut v. 7.

68, 20 יוֹם יעמס לָנוּ his cum accentibus, ut consentaneum est, in H.

68, 21 הָאֵל ׀ cum Mehuppach ultimae et subsequente Pasek. Vide *Accentuationssystem* Cap. 10. §. 1, d. not.

Ibid. תּוֹצָאוֹת dupliciter plene, teste Gemara *Berachoth* 8[a]. Norzi Masoram ad Num. 34, 8 male intellexit; neque enim de תּוֹצָאוֹת, sed de constructivo תּוֹצְאוֹת agit.

68, 24 מֵאוֹיְבִים cum Vav in F. et H. addita nota: ד׳ בלישנא ב׳ מלאין וב׳ חסרין, quacum consentit Mas. fin. p. 5. col. 7.

Ibid. מִנֶּהוּ Nun segolatum in E 1. 2. F., comprobantibus Abenezra ad h. l. et Kimchio in *Michlol* 217[b] et Lex. rad. מן.

68, 30 מהיכלך Brixiensis מֵהֵיכָלֶךָ contra *Michlol* 160[b].

68, 36 נֹתֵן cum servo Azla, non subsequente Pasek. Recte F. Minus bene H. adponit Munach.

69, 3 שְׁטָפָתְנִי pausaliter omnibus in edd. sicut אֲכָלָתְנִי v. 10. סְמָכָתְנִי Jes. 63, 5. H. scribit שְׁטָפַתְנִי addita nota: לית ופתח; etiam Mas. parva ms. notat: שטפתני לית מן פתחין דספרא. At neque in excuso neque in manuscripto (P.) catalogo vocum in pausa pathachatarum illius vocis ratio habetur.

69, 4 מְיַחֵל, Brixiensis atque E 3. legunt מִיַּחֵל eamque lectionem Targ. LXX. Luth. reddunt. Verum Abenezra et Kimchi lectionem receptam tuentur.

69, 5 רַבּוּ ׀ cum accentu ultimae *Michlol* 142[b].

69, 15 וּמִמַּֽעֲמַקֵּי cum Tarcha antepenultimae quemadmodum יַֽעַמְדוּ (104, 6). Recte Thessalonicensis. Vide *Thorath emeth* p. 13.

69, 19 קָֽרְבָה Kuf cum Kamez correpto (קמץ חטף) *Michlol* 17[b]. Masora adnotat: (Ex. 36, 2) לית, וחד לְקָֽרְבָה אל המלאכה.

69, 26 נְשַׁמָּה, Cod. Psalterii: לְשַׁמָּה.

69, 32 מַפְרִיס, Soncin. et Brixiensis addunt copulam: וּמַפְרִיס, quae in F. et plerisque edd. deest, et jure quidem, nam hoc vocabulum non accensetur illis, quae ter cum Vav copul., semel sine eo reperiuntur (Mas. fin. p. 26. *Ochla veochla* 15).

69, 33 יִשְׂמָחוּ sicut Jes. 65, 13. In Soncin. Brix. Thessal. Ven. 1518. 1521 et compluribus codd. exstat וְיִשְׂמחו, verum errore, cum וְיִשְׂמָחוּ nonnisi quater legatur (Ps. 34, 3. 107, 42. 119, 74. Job. 34, 3). Masora parva in H. ad Iob. 34, 3. notat ד׳, quod assensu Masorae magnae comprobatur.

71, 3 מָעוֹן Sic h. l., sed 31, 3 מָעוֹז. Vide חלופי קריאה et Norzium. Cod. de Rossi 645 affert testimonium codicis Sinaitici: סיני מָעוֹן.

71, 6 בְּךָ תְהִלָּתִי, Brixiensis: בְּךָ תְּהִלָּתִי.

71, 13 יַֽעֲטוּ Ajin cum Scheba quiescente in H. Eodem modo 109, 29 et omnes omnino hujus imperfecti formas scribi oportet.

71, 14 וְהוֹסַפְתִּי cum accentu ultimae ut II Reg. 20, 6. Sed Eccl. 1, 16. 2, 9 accentus est in penultima. Sic h. l. docet Mas. magna. In Mas. fin. p. 21. col. 8. hi versus commixti sunt; *Ochla veochla* No. 63. eos recte disponit. Etiam verba והוספתי קריאתו מלעיל in Kimchii comm. ad Ps. 71, 14 mendosa sunt; ed. Neapol. 1486 recte exhibet קריאתו מלרע.

71, 17 אלֹהִים לִמדתני Sic Ven. 1518. 1521. Aliter Thessal. Ven. 1525 אֱלֹהִים לִמדתַּני quod et ipsum probabile.

71, 20 תְּחַיֵּנוּ Chethîb, תחיני Kerî. Vulgo editur תחייני cum duplice Jod. Antiquiores vero textus habent תְּחַיֵּנִי sicuti 138, 7. 143, 11. Iob. 33, 4. atque תְּחַיֵּנוּ 80, 19. 85, 7. יְחַיֵּנוּ Hos. 6, 1. Duae solummodo formae, teste Masora, Jod duplex continent: וְהַחֲיֵינִי Jes. 38, 16 et חַיֵּיהוּ Hab. 3, 2.

Ibid. ומתהוֹמוֹת dupliciter plene in codd. veteribusque edd. Mas. parva ms. notat: לית ומלא דמלא. Quater, adnumerato hoc loco, dupliciter plene scriptum est. Praeceptum Masorae ms. integrum hoc est: תהֹמֹת ג׳ חסר דחסר בלישנא, וסמן, תהמת

יכסימו (Ex. 15, 5) קפאו תהמת (15, 8) עינת ותהמת (Deut. 8, 7);
וד׳ מלאין דמלאין, וסמן, כנס כנד מי הים (Ps. 33, 7) ומתהומות
הארץ תשוב (71, 20) יעלו שמים ירדו (107, 26) בדעתו תהומות
נבקעו (Prov. 3, 20); ושארא תְּהֹמוֹת כתיבין חסרין ו״ו קדמא.
Itaque Ex. 15, 5. Ps. 33, 7 vulgata scriptio oportet corrigi.

Ibid. תַעֲלֵנִי Sic Thessal. cum C 2. H. P. sine כתיב וקרי, convenienter Masorae (ad I Sam. 1, 1. *Ochla veochla* 136), quae hoc vocabulum non adnumerat eis, in quibus ו scribendum et י legendum est. Etiam Kimchi, qui in commentario Scriptorum et Legendorum (קרין וכתיבן) mentionem facere solet, praeter הראיתָנו et תחיֵנו nullum ejusmodi Keri commemorat.

71, 23 תְּרַנֵּנָּה Utrumque Nun dagessatum et prius habet Zere in C 2. E 2. 3. Thessal. Nissel. Jablonski Michaelis, assentientibus Abenezra in comm. et Kimchio in *Michlol* 66[b]. Aliter Brix. Complut. Viteberg. 1566, quae Nun priori Segol subjiciunt תְּרַנֶּנָּה, quae lectio reperitur in C 1. F. atque et ipsa recte se habet. At nullo modo probari possunt תְּרַנֵּנָה vel תְּרַנֶּנָה.

72, 14 וְיֵיקַר plene cum Jod radicali. Contra 49, 9. defective, teste Masora.

72, 17 וְיִתְבָּרְכוּ In H addita est nota marginalis: ס״א והתברכו. At haec lectio certo falsa, etenim Masora et typis exscripta et ms. adnotat לית. Accentus in penultimam retro cessit (נסוג אחור), quamobrem Resch habet Scheba quiescens, non Chatef pathach, pariter ac Jer. 4, 2. I Chr. 29, 20, auctore Ben Ascher in דקדוקי הטעמים §. 53. Cf. Norzi ad Jos. 6, 17.

73, 7 יָצָא cum Munach. Recte H.

Ibid. עֵינֵמוֹ sine Jod plurali post Nun, id quod confirmat Joseph Chajun in commentario.

73, 9 שַׁתּוּ cum accentu ultimae. Vide ad 49, 15.

73, 16 וָאֲחַשְּׁבָה, Brixiensis sicut H: וָאֲחַשְּׁבָה Vav kamezatum.

73, 28 קִרֲבַת Resch cum Chatef pathach in Brix. Lombros. ut postulat Ben-Ascher. Similiter תְּמַחֲץ 68, 24. Vide 12, 7 et cf. Norzium.

Ibid. מַחְסִי Cheth cum Scheba quiescente in Thessal. praeeuntibus codd. Vide 46, 2.

74, 4 צֹרְרֶיךָ sine Vav in 1477. Neapol. Brix. Ven. 1518. 1521 cum F. H. Nonnisi 8, 3 plena ejus vocabuli scriptio Masorae testimonio confirmatur.

74, 4 מוֹעֲדֶךָ sine Jod in plerisque edd. uti in F. P. In Bibl.

rabb. adnotatur: ג׳ חסרין בלישנא; scribendum est ב׳ חסרין, scilicet h. l. et Jes. 33, 20. Cf. Parchon rad. יעד et *Michlol* 189[a].

74, 5 בְּסֻבְּךָ־ Sic in F. omnesque veteres edd. Vide חלופי נקוד.

74, 7 וְכֵילַפּוֹת plene, teste Masora. Brixiensis: וְכֵלַפּוֹת, at vide Kimchium in *Michlol* 164 et Lex. rad. כלף.

Ibid. יַהֲלֹמוּן He cum Chatef pathach in codd. veteribusque edd.

74, 7 שִׁלְחוּ Lamed raphatum, teste Abenezra in comm. Mas. parva ms. notat: לית רפי דסמיך לאש h. e. solo h. l. raphatum quamquam subsequente אֵשׁ. Cf. finem Masorae magnae ad Jud. 1, 8.

Ibid. מקדשֶׁךָ sine Jod, itaque singularis. Nonnisi 68, 36. Ez. 28, 18 plene.

74, 10 יְחָרֵף Resch cum Zere, addita virgula העמדה. Vide *Thorath emeth* p. 21. not.

Ibid. יְנַאֵץ Nun pathachatum *Michlol* 66[b].

74, 23 עֹלֶה sine Vav in Brixiensi sec. Masoram. Non accensetur quinque plene scribendis.

75, 4 נְמוֹגִים plene in Brix. sicut in E 1. ubi adnotatur: לית ומלא. Idem testatur Mas. parva ms.

75, 7 וְלֹא ממדבָּר his cum accentibus in Brixiensi et ממדבָּר kamezatum. Etiam E 1. 2. 3. Ven. 1518. 1521. Lombros. al. exhibent Kamez. Accedunt Jos. Chajun in comm. et Kimchi in comm. et sub rad. רום.

75, 9 ימצו ישתו, Cod. Psalterii inverso ordine: ישתו ימצו.

76, 3 סוּכּוֹ cum Vav prioris, auctore Masora ad Jer. 25, 38. Mas. parva ms. adnotat: לית כתיב כן.

76, 4 רִשְׁפֵי־ Pe h. l. raphatum et Cant. 8, 6. dagessatum postulante Masora. Accedunt testimonia Raschii in comm. et Kimchii ad h. l. et in Lex.

76, 6 נָמוּ cum accentu ultimae sicut Nah. 3, 18 teste Mas. fin. p. 47 et *Michlol* 111[b].

76, 2 נִדֲרוּ Daleth cum Chatef pathach in E 1. H. Cod. Psalter. et edd. antiquis et jure quidem ad normam Ben Ascheri.

76, 12 יובילו sine Vav radicali in F. et H. ubi addita est nota: ב׳ דין חסר. Contra omnino plene 68, 30.

77, 10 בְּאַף cum Tarcha. Recte H.

77, 16 בִּזְרוֹעַ Beth dagessatum subscripto Gaja in codd., contra regulam, siquidem dagessatio cum אתי מרחיק conjuncta tan-

tummodo ubi Metheg potestatem accentus habet usu venit, non ubi grave quod dicitur Metheg est, quod Gaja angustiore vocis notione appellare consuevimus. Cf. *Michlol* 89[b]. *Mikne Abram* 11[b]. *Maase efod* 173. *Metheg-Setzung* §. 18 not.

77, 19 רִגְזָה cum Tarcha in edd. veteribus sicut in E. 1. 3. H.

77, 20 וְעִקְּבֹתֶיךָ sine Vav in edd. veteribus. Kuf dagessatum est sicut in עִקְּבוֹת 89, 52. Vide ea de re *Rikma* 143. *Michlol* 3[b]. Jekuthiel in *En hakore* ad Gen. 49, 27.

Ibid. נוֹדָעוּ plene in F. 1477. Soncin. Brix. Ven. 1518. 1521 et edd. paene omnibus, idque recte, nam omnes formae niphalicae hujus verbi plenae sunt.

77, 21 בְּיַד־ cum Gaja, teste *Michlol* 155.

78, 2 אֲפַתְּחָה eodem modo chatephatum quo אַשְׁמְעָה 85, 9. teste Abenezra in comm. Cf. Heidenheim in *Meor enajim* ad Gen. 43, 21.

78, 3 ואבותינו cum Vav sicut in 1477. Thessal. assentientibus F. H. aliisque testibus. Ubique in Psalterio haec vox plene scripta excepto uno loco 22, 5, ubi Mas. parva notat: לית חסר בספרא. Idem testatur Mas. magna ad Gen. 47, 3. Norzi hanc Masoram non vidit et notatione ad Jer. 14, 20 imperfecte edita in errorem inductus est.

78, 8 אֶת־אֵל, Edd. Neap. Pisaur. 1517. Ven. 1518. 1521. 1590. Basil. 1536. Isnensis 1542. Paris. 1544. Viteberg. 1566. Hartmann. 1595 cum nonnullis codd. exhibent אֶל־אֵל. Verum ed. 1477 cum plerisque codd. scribit אֵת־אֵל, Kimchi, Sforno et Joseph Chajun. Cf. Norzi.

78, 9 נֹשְׁקֵי defective in F. H. Ven. 1518. 1521 sicut I Chr. 12, 2. II Chron. 17, 17. Masora nullam scriptionis differentiam agnoscit.

78, 11 ונפלאותיו cum Vav mediae. Item V. 32. 105, 2, 5. Recte Thessal. Namque hoc נפלאות non est e numero septem defective scribendorum (Masora ad Exod. 3, 8).

78, 24 וימטר cum Illui ut v. 27 ad exemplum codicum.

78, 28 למשכנתיו sine Vav medio. Sic auctoritate codicum Brix. Ven. 1518. 1521. In F. adscripta est nota: ב' חד חסר וחד מלא, in H: ב' דין חסר. Plene scribendum 132, 7., ubi notatur: ב' חד חסר.

78, 32 חטאו־עוד. H exhibet in textu חטאו־לו addita marginali: ס"א עוד ופליגא דספראי; etiam Concordantiae citant חטאו לו. At Chaldaeus legit עוד et sic Kimchi quoque in comm.

78, 44 וְנֹזְלִיהֶם sine Vav in omnibus edd. veteribus, etiam Norziana, assentientibus F. H. aliis.

78, 51 בְּאָהֳלֵי־חָם Masora adnotat לית h. e. unica horum vocabulorum connexio. Vel ex hac nota intelligitur, scriptionem בְּאָהֳלֵיהֶם in cod. Sappir et codd. Kennic. 97, 133., quam Nathan in Concordantiis suam fecit, esse vitium.

78, 52 כַּעֵדֶר pathachatum instar בַּעֵדֶר Jer. 31, 24., praecipiente Masora.

78, 72 וַיִּרְעֵם Jod cum Chirek (non Pathach) in edd. Thessal. Athiae Jablonskii Opitii Michaelis Lombrosi Norzii. Sic codd. postulante Masora ad Hos. 4, 16. Mas. fin. p. 26. col. 4. In F. et H. adnotatur לית.

Ibid. כְּתֻם cum praep. כְּ non בְּ, teste Kimchio ad h. l. ex auctoritate Masorae (Mas. fin. p. 2. col. 4). In H adjecta est nota: לית, וחד כְּתֻם (Jes. 18, 5).

79, 6 חֲמָתְךָ cum Rebia. Recte E 3. H.

80, 2 הכרובים cum Vav mediae. Sic 1477. Thessal. Norz., sequentes Masoram, quae hanc vocem non refert in numero tredecim defective scriptarum.

81, 7 מדוד Masora parva notat לית, in H. plenius: לית וחד מדור. Cf. Mas. fin. p. 19. col. 4. Falsa est igitur lectio מְדוּר quam Jesaias Trani ad h. l. commemorat: יש ספרים שכתוב בהם מְדוּר והוא מלשון מדורה.

81, 8 אֲבַחֶנְךָ, H et Brixiensis Kamez producunt: אֲבַחָנְךָ. Adversatur Kimchi ad h. l. et in Lex., Kamez correptum confirmans.

81, 11 הַרְחֶב־, Brixiensis: הַרְחֵב.

81, 14 לוֹ, Brixiensis: לֻוֹ.

81, 17 אַשְׂבִּיעֶךָ Caph raphatum in codd. editionibusque veteribus. Etenim imperfecta et participia Hi., exceptis verbis ל"ה suffixum ךָ non dagessatum adsumunt, cf. Deut. 4, 31. 8, 3. I Reg. 22, 16. Ez. 32, 4. Iob. 5, 19.

83, 4 ויתיָעֲצו Complures edd. atque codd. velut H. et Psalterii exhibent ויתיַעֲצו cum Jod pathachato. Kimchi vero in *Michlol* 75ᵇ docet, Pathach nonnisi ante He et Cheth manere, ante Alef et Ajin transire in Kamez e. c. יתגָעֲשו Jer. 46, 7. Ps. 18, 8.

83, 11 לַאדמה Lamed pathachatum in C 1. 2. F. H. Cod. Psalterii. Ven. 1518. 1521. Thessal. al. Cf. 88, 12.

83, 13 נִירְשָׁה לָּנוּ Sic in codd. veteribusque edd. similiterae נֵלְכָה שָּׁם I Sam. 9, 6. Vide חלופי נקוד atque *Thorath emeth* p. 29. not.

Ibid. אֶת cum Tarcha in H. Codex Psalterii exhibet אֶת־נְאוֹת, quod si recte se haberet, voci לָנוּ Rebia mugrasch impertiendum esset.

84, 4 מָצְאָה cum Galgal penultimae utpote נסג אחור in codd. veteribusque edd. Vocis בַּיִת Beth dagessatum est sec. regulam אתי מרחיק in F. Brix. Ven. 1611. Opit. Reinecc. Ita scribi oportere Ben Ascher praecipit. Cf. *Thorath emeth* p. 29. not.

Ibid. קֵן ׀ Kuf secundum Masoram majusculum. Adjicitur Pasek ne liquidae Nun et Lamed pronuntiando colliquescant, quemadmodum ואמרין ׀ לַעלון ׀ לֶאלה Esr. 6, 9. Editores Pasek per errorem pone ודרור ponere solent.

84, 6 עֹז לוֹ־בָךְ Sic F. ad עֹז adnotans לית מלא. Etiam Thessal. et Ven. 1518. 1521 voci עֹז recte dant Mercha.

84, 7 יְשִׁיתֻהוּ sine Vav plurali in codd. veteribusque edd. In E 2. et H addita est nota לית וחסר. Eandem exhibet Mas. parva ms.

84, 12 לַהֹלְכִים, H habet לְהֹלְכִים, adnotata in margine lectionis variatione: ס״א לַהֹלכים.

86, 1 יְיָ ׀ אָזְנְךָ interposito Pasek in Thessal. idque recte sicut II Reg. 19, 17. Dan. 9, 18. In catalogo locorum pasecatorum typis exscripto hic locus neglectus est.

86, 4 אֲדֹנָי aeque ac v. 3. et 5. Hi tres loci a Masora adscribuntur ad numerum 134 nominum Dei ita expresse scriptorum (קל״ד ודאין). Cf. 130, 7.

86, 8 בָאֱלֹהִים ׀ Beth absque Dagesch in libris emendatis quemadmodum דֹּרְשֶׁיךָ 9, 11. בִּימֵיהֶם 44, 2. בָּעַמִּים 77, 15. כֶּחָלָל 89, 11. תַּעֲמֹד Gen. 24, 31. Lev. 13, 28. Litterae בגד״כפת vocabulum posterius inchoantes dagessationem lege אתי מרחיק postulatam, de qua in commentatione nostra *Methegsetzung* §. 18 not. egimus, non admittunt, exceptis duobus locis: בָּאֵלִם Ex. 15, 11 et תֵּל־ Jos. 8, 29. Sic Jekuthiel in דרכי הנקוד, quem testem adducit Heidenheimii Praefatio ad *Meor enajim* p. VIII.

86, 11 לְיִרְאָה שְׁמֶךָ Mas. parva adnotat: יפה h. e. sic recte, non לְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ ut semel Neh. 1, 11. In edd. Petri Quercetani (1618) et Manassis ben-Israel (1635) in margine falso adscriptum est: את קרי ולא כתיב; hic locus non pertinet ad decem qui vocabulum continent in textu non scriptum, sed a

legente supplendum (י׳ מלין קריין ולא כתיבן, vide Mas. magnam ad Ruth. 3, 17).

86, 14 ׀ אֱלֹהִים cum distinctivo Legarmeh. Vide *Massecheth Sofrim* Cap. 4. §. 9.

87, 4 הִנֵּה פְלֶשֶׁת Brixiensis: הִנֵּה פְּלֶשֶׁת.

87, 4 וְצֹר sine Vav. Non accensetur decem plene scriptis (vide Masoram ad Ez. 26, 15).

87, 5 ׀ וּֽלְצִיּוֹן Vav cum Metheg et Lamed cum Chatef pathach, in H. P., etiam Brix. Thessal. subjiciunt Metheg. Teste Masora in P. ad Prov. 30, 25. exstant quinque vocabula versum incipientia quibus Legarmeh praecedente Gaja tribuendum: ׀ יִֽתְיַצְּבוּ Ps. 2, 2. ׀ הַֽאֲשִׁימֵם 5, 11. ׀ וּֽלֲצִיּוֹן h. l. תַּֽהְפֻּכוֹת Prov. 6, 14. ׀ לַֽעֲלוּקָה 30, 15.

87, 7 כָּל מַעְיָנַי Ita recte H. In Brix. Ven. 1518. 1521 כָּל־ scriptum est, quod non minus probabile. At rejiciendum est כָּל sive כָּל־ Athiae, Lombrosi v. d. Hooghtii.

88, 1 לַמְנַצֵּחַ cum Munach. Recte Thessal. praeeuntibus codd. velut H.

88, 2 יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה Sic H.

88, 11 הֲלַמֵּתִים, Brix. cum E 1. 3. scribit הַלַּמֵּתִים.

Ibid. אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ Ita H veteresque edd., etiam Athiana. Alibi his cum accentibus: ׀ אִם־רְפָאִים יָקוּמוּ.

88, 12 בָּאֲבַדּוֹן Beth pathachatum in Brix. Neapol. Ven. 1518. 1521. Viteberg. 1566. Nissel. Lombros., comprobantibus C 1. F. H et Cod. Psalterii. Consimile est לַאֲבַדּוֹן Iob. 26, 6.

89, 2 חַסְדֵי Daleth raphatum et cum Gaja apud Cheth in H et Cod. Psalterii aeque ac 107, 43. Vide ad Jes. 55, 3.

89, 11 אוֹיְבֶיךָ omnino plene teste Masora.

89, 19 קַרְנֵינוּ cum Jod plurali in edd. veteribus, quocum consentit Kimchii comm.

89, 20 בְחָזוֹן, H: בֶּחָזוֹן.

Ibid. לַחֲסִידֶיךָ cum Jod plurali in C 1. 2. F. P. 1477. Neapol. Ven. 1518. 1521. Norzi. Hanc ipsam scriptionem Raschi et Abenezra sequuntur. Assentitur Masora quae illud vocabulum tantummodo Deut. 33, 8 defective scriptum esse dicit (לית חסר).

89, 37 וְכִסְאוֹ כַשֶּׁמֶשׁ his cum accentibus in Thessal. Ven. 1518. 1521. Hanc accentuum collocationem confirmat H.

89, 45 מִטֳּהָרוֹ Teth cum Chatef Kamez et dagessatum, testibus

Abenezra et Kimchi ad h. l. et Ex. 15, 17 itemque in *Michlol* 3ᵇ et Lex. Mas. parva notat: לֽ.

90, 2 עַד־עוֹלָם. Aliquot codd. et edd. habent וְעַד, sed falso, cum non pertineat ad duodecim cum Vav copul. scribenda, vide Masoram ad Jes. 59, 21. I Chr. 29, 10.

90, 2 וַתְּחוֹלֵ֣ל Lamed cum Metheg ad prohibendam correptionem (העמדה), cf. 37, 7. Discrepat Brixiensis: וַתְּחוֹלֵל cum Dechi.

90, 16 פָּעֳלֶךָ. Ed. van der Hooght habet פָּעֳלֶיךָ cum Jod plurali, nempe errore typographico.

90, 17 אֲדֹנָי Sic codd. veteresque edd. postulante Masora. In F. H. adscriptum est: קל״ד (vide supra 86, 4).

91, 12 תִּגֹּף sine Vav. Tantummodo Prov. 3, 23. plene, teste Masora.

92, 2 לְהֹדוֹת sine Vav primae radicalis in F. Brix. aliisque veteribus testibus, uti etiam 106, 47. 122, 4. Masora hanc vocem nonnisi quater Ps. 119, 62. 142, 8. I Chr. 16, 4. Neh. 12, 4. omnino plene scriptam esse docet.

92, 5 בְמַעֲשֵׂי teste Masora desinens in Jod. Ed. 1477 falso בְמַעֲשֵׂה. Vide 107, 24.

92, 5 יְהוָה cum Dechi. Sic Brixiensis.

Ibid. בְּפָעֳלֶךָ singularis in 1477. Brix. Thessal. ac plerisque et edd. et codd. Masora nullum in hoc פעלך scriptionis discrimen agnoscit.

92, 10 אֹיְבֶיךָ cum Pazer in Ven. 1518. 1521. assentientibus E 1. 2. 3. H.

92, 11 בַּלֹּתִי cum accentu ultimae quemadmodum זַמֹּתִי 17, 3. דַלֹּתִי 116, 6. Vide Balmesii *Mikne Abram* p. 78ᵇ. et Delitzchii Comm. ad Iob. 19, 17.

93, 5 נָאֲוָה־ Nun cum Kamez et Alef cum Chatef pathach. Sic H. Etiam in Cod. Psalterii et Brixiensi Nun kamezatum est, et jure quidem, nam teste Masora hoc vocabulum a reliquis נָאוָה nonnisi eo differt, quod Alef habet Chatef pathach (לית מפיק אלף, cf. Mas. fin. p. 1). Id ipsum testantur Raschi et Kimchi in Commentariis.

94, 7 יִרְאֶה־יָּהּ Jod dagessatum propter דחיק aeque ac יִרְאֶה־ לָּמוֹ 64, 6. תִּשְׁתֶּה־מָּיִם Deut. 11, 11. אֶבְנֶה־לִּי Jer. 22, 14. יִבְנֶה־בַּיִת II Sam. 7, 13. Masora h. l. et Dan. 5, 11 hoc vocabulum accenset quattuor יָּהּ dagessatis.

94, 9 הֲנֹטַע Milra sicut וְשֹׁסַע Lev. 11, 7. In participio Kal, exceptis vv. ל"ה et ל"א, tonus non retro cedit, vide *Michlol* 11.

94, 22 וִיהִי יְהוָה Munach Dechi. Sic Athias 1703.

96, 3 בגוים כבודו Masora parva notat יפה h. e. sic recte, non אֶת־כבודו, ut I Chr. 16, 24. Cf. חלופי קריאה.

96, 12 שָׂדַי Abenezra in Zachoth 8[b] scribit שָׂדָי contra omnes edd.

97, 4 וַתָּחֶל Sic recte Heidenheim. ex codd. suis, adstipulantibus C 1. et Cod. Psalterii, quemadmodum וַיָּחֶל I Sam. 31, 3. Imperfecta verborum ע"ו accedente Vav consecutivo omnia, regresso accentu, segolantur velut וַתָּבֶן וַיָּקֶם וַתָּקֶם וַתָּרֶם וַתָּשֶׂם.

97, 7 ׀ יֵבֹשׁוּ cum disjunctivo Legarmeh in edd., etiam in F. Heidenheimius male יֵבֹשׁוּ כָּל־ edidit.

98, 1 חָדָשׁ cum Rebia in H., quod melius est quam חָדָשׁ ut vulgo scribitur.

98, 9 לִפְנֵי cum Mercha et Gaja prioris. Vide Norzium. Brixiensis Gaja duplicat: לִפְנֵי. Cf. ad 1, 1.

99, 6 קֹרְאִים Alef quiescit ejusque vocalis transiit ad Resch pariter atque in חֹטְאִים I Sam. 14, 33. qua de re agit Abenezra in *Moznajim* 13[b] et *Sapha Berura* 22[b]. 29[b]. Mas. parva typis exscripta notat לית, in H: לית ולא קרי אל"ף

101, 3 סֵטִים cum Samech. Masora: ב' חד כתיב ס"ין h. e. duo reperiuntur (hic et Hos. 5, 2), unum cum Sin (Hosea 5, 2).

101, 4 רָע kamezatum in edd. veteribus. Non pertinet ad undecim רַע masoretice pathachata.

101, 5 אֹתוֹ alterum versus defectivum in codd. omnibusque edd. veteribus, testante Gemara *Sota* 5[a], cf. Norzi. Attamen prius plene scribendum utpote unum de 24 אוֹתוֹ, quorum quinque in Hagiographis (ה' מלאין בכתובים): Ps. 18, 1. 56, 1. 67, 8. 101, 5 (prius). Neh. 13, 26.

101, 6 הֹלֵךְ Dechi cum H. Thessal. Jablonski.

102, 4 בְּעָשָׁן. Sunt aliquot codd. et edd. qui כְּעשן scribunt. At plerique codd. tuentur בְּעשן. Sic etiam F. H. Neapol. Brix. Thessal. Masora notat ל̇ i. e. nonnisi h. l. cum Scheba. Etenim 37, 20. Nah. 2, 14 בֶּעשן scribendum. Cf. Norzi.

102, 5 כְּעֵשֶׂב Dechi cum E 1. 2. 3. H. Ven. 1518. 1521.

102, 11 ותשלכני una de tredecim formis hujus imperfecti quae defective sine Jod scribuntur (Mas. fin. 57[b]). Uti h. l. sic ad Jon. 2, 4. Mas. parva notat: ב' חד חסר.

102, 13 וָדֹר, Ed. 1477 falso דור. Nonnisi semel, Ex. 3, 15, compositio לְדֹר דֹּר reperitur.

102, 19 לְדוֹר plene in 1477. Thessal. ducibus codd. Formula לְדוֹר non duplicata nonnisi semel Iob. 8, 8 caret littera Vav.

102, 23 בהקבֵּץ Munach cum Thessal. Ven. 1525 itemque E 1. 2. 3. H.

102, 28 וְאַתָּה cum Mercha, non makkephatum: ואתה־ quod reprobandum, quoniam in accentuatione metrica Athnach in versus initio locum non habet. Recte Jablonski.

Ibid. יִתַּמּוּ Mem dagessatum in codd. et edd. emendatis sicut 104, 35. Cf. יִדַּמּוּ I Sam. 2, 9. יִמַּקּוּ Lev. 26, 39.

103, 3 הָרוֹפֵא plene in Brix. Ven. 1518. aliisque edd. veteribus sicut 107, 43.

103, 5 תִּתְחַדֵּשׁ cum servo Tarcha in Thessal. Ven. 1518. 1521. assentientibus E 1. 2. 3. F. H.

104, 1 מְּאֹד Mem dagessatum ad regulam אתי מרחיק. Pariter שְּׁאוֹל 139, 8.

104, 3 הַמְקָרֶה, Cod. Psalterii: הַמְּקָרֶה. Vide *Meor enajim* ad Ex. 4, 19. In H. notatur: ב' חד דגש. Cf. Delitzschii Comm. ad Eccl. p. 432.

104, 6 יַעַמְדוּ Sic recte cod. Psalterii. Vide *Thorath emeth* p. 13.

104, 12 עֲפָאיִם Aleph quiescit ejusque Chirek ad Jod transiit quemadmodum in פְּתָאיִם 116, 6. Sic Kimchi in Comm. et *Michlol* 196. Masora ms. ait: אלין מלין דמיין כתיבן אל"ף ולא קריין, שְׁבָאיִם (Jo. 4, 8) פְּתָאיִם, עֳפָאיִם, צְבָאיִם (I Chr. 12, 8).

104, 20 כָּל־חַיְתוֹ־, Brixiensis: כָּל־חַיְתוֹ.

104, 23 אָדָם cum Dechi in Brix. Ven. 1518. 1521 quod confirmant E 2. H. Similiter 92, 5.

104, 24 קִנְיָנֶךָ sine Jod plurali in Brix. et plerisque edd., quod comprobatur assensu E 1. 3. F. H. P. et plerorumque codd. Chaldaeus quoque et Raschi hanc scriptionem ante oculos habuerunt.

104, 25 יָדָיִם Daleth kamezatum propter pausam in codd. veteribusque edd.

104, 35 הַלְלוּיָהּ ex praecepto Masorae ubique unum vocabulum, excepto 135, 3 ubi הַלְלוּ־יָהּ. Et ubique in He mappicatum desinens, excepto 104, 35 ubi He raphatum. In F. H. adjecta est nota: לית רפי ומן ח' מלין דמיין h. e. solo hoc loco raphatum, est enim unum de octo vocabulis similiter in יָהּ desinentibus (vide ad 118, 5). Masora quoque parva ms. notat: לית רפה.

105, 2 נִפְלְאוֹתָיו cum Vav medio itemque v. 5. 111, 4., qui loci non sunt inter septem illos locos, quorum נִפְלָאֹת defective scriptum (Masora ad Ex. 3, 20).

105, 11 לְךָ־אֶתֵּן Sic recte cum Dechi in E 2. H. quamquam ibi לְךָ perperam munachatum. Cf. 116, 17. 119, 94.

105, 20 שָׁלַח־מֶלֶךְ makkephata in F. Convenienter Masorae. Vide *Thorath emeth* p. 22.

105, 36 בְּאַרְצָם, Pauci codd. quos Soncin. et Neapol. sequuntur per errorem exhibent בְּמִצְרָיִם. Vide חלופי קריאה.

105, 37 כּוֹשֵׁל sine Vav. Recte H. Masora docet, hoc vocabulum nonnisi Jes. 5, 27. Jer. 46, 16. Iob. 4, 4 plene scriptum esse.

105, 42 אֶת אברהם Recte H.

106, 3 עֹשֵׂה singularis, neque enim est inter sedecim עֹשֵׂי (Masora ad Ex. 35, 35).

106, 6 העוינו הרשענו Masora adnotat: לית ויפה i. e. „haec duo nonnisi hoc loco ita [scil. ἀσυνδέτως] conjuncta et sic recte". Ergo cavendum ne וְהִרְשַׁעְנוּ legas.

106, 25 לֹא שמעו, Soncin. et Brix. cum nonnullis codd. velut H habent וְלֹא שמעו. At Chajun confirmant לא (sine ו copul.) plerarumque edd.

106, 31 וַתֵּחָשֶׁב, Cod. Psalterii: וַתֵּחָשֵׁב.

106, 37 ויזבחו את־בניהם his cum accentibus recte in H.

106, 38 דָּם Daleth kamezatum aeque ac וְדָם 94, 21. Regula haec est: דָּם נָקִי קמץ, דַּם הַנקי פתח (*Michlol* 205[b] cf. Heidenheimii *Meor enajim* ad Deut. 19, 10).

107, 13 ממצקותיהם Sic h. l. et v. 19. At in v. 28. ממצוקתיהם. Vide Norzium.

107, 24 מַעֲשֵׂי. Ed. 1477 et nonnulli codd. scribunt singulariter מַעֲשֵׂה uti et 111, 7. 118, 17., at falluntur. Hi tres voces pertinent ad undecim in Jod exeuntes (*Mas. fin.* p. 51). Vide 8, 7.

109, 1 תחרש Resch pathachatum ut 35, 22. teste Masora, cf. *Michlol* 19.

109, 10 וְדָרְשׁוּ cum Kamez correpto in codd. veteribusque edd. Mas. parva ms. adnotat: לית קמץ חטף. Cf. Kimchi in Comm. et Lex. rad דרש.

109, 16 אֲשֶׁר לֹא Mehuppach Mercha ut 1, 1. Recte Cod. Psalterii et Brixiensis.

109, 28 יְקַלְלוּ Munach, non Makkef. Ita E 1. 3. H. et Cod. Psalterii.

112, 10 וְכָעָס Ajin kamezatum, teste Masora, cf. *Michlol* 5ª.

113, 4 רָם Tarcha. Sic Michaelis ad fidem codicum.

113, 9 אֵם־הַבָּנִים, Brix. Thessal.: אֵם הַבָּנִים.

115, 1 לֹא לָנוּ יי׳ לֹא his cum accentibus recte in H.

115, 1 עַל־אֲמִתֶּךָ, non וְעַל ut in aliquot codd. et edd. Masora hoc עַל expresse adnumerat iis quae sine copula scribi oportet (Mas. fin. p. 27. *Ochla veochla* 30); insuper, teste Masora, hic locus pertinet ad 19 versus, in quibus bis עַל interposito uno vocabulo, occurrit (Mas. ad II Reg. 15, 20. *Ochla* 348) atque ad 8 locos, ubi in fine versus duo paria vocabula, uno vocabulo interposito, leguntur (Mas. ad Zach. 1, 13).

115, 8 כְּמוֹהֶם. Cod. Psalterii: כְּמוֹ־הֶם, Thessalonicensis: כְּמוֹ־הֶם. At Kimchi in *Michlol* 216ᵇ scriptionem vulgatam confirmat.

116, 4 אָנָּה unum de sex in He, non Alef (אָנָּא), desinentibus: I Reg. 20, 3. Jes. 38, 3. Jon. 1, 14. 4, 2. Ps. 116, 4. 16. Cf. ad Jon. 1, 14.

116, 6 דַּלֹּתִי sine Vav et cum accentu ultimae teste Abenezra in *Zachoth* 55. Differt דַּלּוֹתִי 142, 7. quod plene scriptum est et accentum in penultima habet. Masora ms. ait: דַּלֹּתִי ב׳ חד חסר ומלרע וחד מלעיל ומלא, וסמן, דלתי ולי יהושיע, הקשיבה אל רנתי כי דלותי, בתרא מלא ומלעיל. Mas. quoque parva ms. ad 142, 7 adnotat: ב׳, חד חסר ומלרע.

116, 7 שׁוּבִי cum accentu ultimae teste Masora, ut docent *Michlol* 113 et *Abenezra* ad Jes. 21, 2.

116, 14 נֶגְדָה־נָּא Daleth raphatum in Ven. 1518. 1521. quod confirmant E 1. 3. H. Accedit testimonium Abudirhami in comm. ad Precationes p. 72. Etiam Nun vocalae נָא non dagessatur. Vide ad 45, 5.

117, 2 ואמת־יְהוָה, Brixiensis: ואֱמֶת יְהוָה.

118, 2 יֹאמַר־נָא Dechi in Thessal. Sic recte h. l. itemque 124, 1. 129, 1.

118, 5 עָנָנִי Rebia mugrasch in F. et Nun kamezatum, teste *Michlol* 30ª.

Ibid. בַּמֶּרְחַבְיָה unum vocabulum in F. H. Sappir. Neapol. 1487, item in *Siddur* ms. pervetus Wormatiae synagogae, praecipiente Masora, quae hoc vocabulum accenset undecim vocabulis in יָה cum He raphato exeuntibus, scilicet hisce: ובזיותיה Jos. 15, 28. ידידיה II Sam. 12, 25. מאפליה Jer. 2, 31. היהודיה I Chr. 4, 18. בתיה ibid. ועַנתתיה I Chr.

8, 24. ויערשיָה I Chr. 8, 27. קדמא הללויָה Ps. 104, 35. במרחביה 118, 5. כעטיָה Cant. 1, 7. שלהבתיָה ib. 8, 6. Ita Mas. magna ad Ex. 17, 16. Octo horum vocabulorum exstant in Hagiographis, quare ad 104, 35 notatur: ח׳ מלין דמיין (vide ad h. l.). Gemara quoque *Pesachim* 117[a] במרחביה tanquam unum vocabulum considerat, et sic eo utitur Simon Abun carmine liturgico (*Pijut*) ad septimam Paschae: לכללה ברון והודיָה, לצור העונה בַּמֶּרְחַבְיָה.

118, 18 יסרַנִּי Nun dagessatum esse Abulwalid in *Harikma* 143 atque Kimchi in Comm. et *Michlol* 6 testantur.

118, 25 הוֹשִׁיעָה cum Munach penultimae, contra הַצְלִיחָה cum Mercha ultimae et praecedente Zinnorith. Sic H. duce Masora ad Neh. 1, 11: ב׳ חד מלעיל. Pertinet ad 12 paria vocum quae semel accentum in ultima, semel in penultima habent, testibus *Ochla* 51. Cod. Babyl. ad Jes. 38, 14.

119, 5 אַחֲלַי cum Scheba quiescente in H. Eodem modo I Chr. 2, 31. 11, 41.

119, 6 אָז לֹא־, Brixiensis: אָז לֹא.

119, 14 שַׂשְׂתִּי cum Rebia mugrasch Sin pathachatum est idemque dagessatum propter אתי מרחיק. Sic F. H.

119, 48 ואֶשָּׂא cum Mehuppach. Recte Cod. Psalterii.

Ibid. אָהַבְתִּי He kamezatum in Ven. 1518. 1521. Accedunt Cod. Psalterii atque F. H. notantes: לית קמץ. Etiam in Bibl. rabb. Mas. parva ait: ל׳ וכל אס״ף דכוותה h. e. kamezatum sicut ubi vox habet Athnach vel Silluk. Verum haec nota ibi per errorem loco suo mota est.

119, 56 זֹאת הָיְתָה his cum accentibus in Cod. Psalterii et Brixiensi.

119, 51 הֱלִיצֻנִי. Sola Brixiensis dupliciter discrepans: הֱלִיצוּנִי. H. scriptionem vulgatam confirmat: לית וחסר.

119, 57 חֶלְקִי יְיָ his cum accentibus recte F. Cf. Seforno in Comm.

119, 71 טוֹב לִי כִּי Sic Brix. uti in v. subsequente etiam H. טוֹב לִי תּוֹרַת. Aliter Ven. 1518. 1521: טוֹב־לִי כִי. At vide *Thorath emeth* p. 40.

119, 92 אָז אָבַדְתִּי Tarcha Munach in E 2. H.

119, 98 מֵאֹיְבַי cum duplice accentu. Sic recte Brixiensis.

Ibid. מִצְוֹתֶךָ sine Jod plurali sicut Dan. 9, 5. Masora adnotat: ב׳ חסרין בלישנא.

119, 99 לִי non dagessatum in F. H. Ven. 1518. 1521. Thessal. al. idque recte. Vide 139, 6.

119, 113 סֵעֲפִים, Thessal. cum H. סֵעְפִים. At Kimchi in Lex. tuetur Chatef pathach.

119, 114 לִדְבָרֶךָ Tarcha Munach cum E 1. 2. Thessal.

119, 118 שֹׁגִים sine Vav in codd. pariter ac v. 21. et שֹׁגֶה. Hoc participium ubique defective scribitur.

119, 119 סִגִים sine Jod prioris et Gimel raphatum in Thessal. Justissime, nam nonnisi Jes. 1, 22. Prov. 25, 4. 26, 23. hoc vocabulum plene scribendum, auctore Masora. Vide ad Jes. 1, 22.

119, 128 יִשַּׁרְתִּי, In edd. Kimchiani *Michlol* p. 7 hoc vocabulum refertur ad ea quae in pausa pathachantur (יִשָּׁרְתִּי). At in *Michlol* ms. quem Heidenheimius possedit, atque in catalogo פתחין דספרא hoc vocabulum abest, idque jure, quoniam est una de quattuor formis piëlicis, quae Kamez pausale habent, vide *Dikduke hateamim* §. 49.

119, 130 פֵּתַח Pe cum Zere similiter ac נֵתַח Ez. 24, 4. Unum est de 25 vocabulis quae semel Zere habent (Mas. fin. p. 54 col. 4). Mas. parva ms. notat ל̇. Cf. *Dikduke hateamim* p. 64.

119, 131 כִּי לְמִצְוֹתֶיךָ, In H. כִּי deest.

119, 133 פְּעָמַי הָכֵן his cum accentibus in H.

119, 142 צִדְקָתְךָ cum duplice accentu in H. idque recte.

119, 143 צַר Munach ut in Brixiensi.

119, 149 קוֹלִי Munach ut in H.

119, 163 וַאֲתַעֵבָה Vav pathachatum in C. 2. F. Thessal. convenienter Masorae (ad v. 106), quae hoc vocabulum non adnumerat octo formis imperfecti hoc in Psalmo obviis quae a Vav kamezato ordiuntur. Etiam Tav pathachatum teste Masora (ad 106, 40), cf. *Michlol* 66[b].

119, 175 יַעְזְרֻנִי Ajin cum Scheba quiescente et Zajin cum mobili sicut II Chr. 28, 23. Hanc scriptionem recte se habere ostendit Mercha antecedentis וּמִשְׁפָּטֶךָ; nam si יַעַזְרֻנִי, ut aliquot codd. et edd. habent, scriptum esset, voci וּמִשְׁפָּטֶךָ Rebia mugrasch imponendum erat.

120, 5 אוֹיָה לִי his cum accentibus recte in F. H. Thessal.

120, 7 אֲנִי cum Munach, non Makkef. Recte H. Thessal., cf. *Thorath emeth* p. 40. cap. 6.

121, 1 יָבֹא sine Vav codd. veteribusque edd. ut ubique in Psalmis excepto 71, 18.

121, 4 שׁוֹמֵר plene in codd. veteribusque edd. Est in numero decem secundum Masoram plene scribendorum.

121, 6 הַשֶּׁמֶשׁ, Brixiensis: הַשֶּׁמֶשׁ cum Dechi.
121, 8 יִשְׁמָר־ cum Gaja prioris in F. Brix. Ven. 1518. 1521. aliisque edd. veteribus ut praecipit Balmesi in מקנה אברם p. 95. Vide *Thorath emeth* p. 16. Metheg-Setzung §. 30.
121, 9 אבקשָׁה cum Tarcha secundum codd. veteresque edd.
123, 4 לִגְאֵיוֹנִים Sic in H. cum duplice Jod, adjecta nota: חד מן ט"ו מלין כתיבן חד וקריין תרין, cf. Masoram ad I Chr. 27, 12. *Ochla veochla* 99.
124, 4 נַחְלָה cum accentu penultimae quam Scheba claudit, teste Masora. Simile est לַיְלָה. Cf. Abenezra et Kimchi in Commentariis.
124, 7 נִשְׁבַּר Beth pathachatum in E 1. H. Ven. 1518. 1521. Lombros., itaque praeteritum, uti a Chaldaeo et Syro (אִתְּבַר) transfertur.
125, 3 לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ his cum accentibus in E 1. 2. 3. H. Brix. Vide חלופי נקוד atque *Thorath emeth* p. 32.
125, 4 הֵיטִיבָה dupliciter plene sicut 51, 20 in F. Brix. Masora hanc vocem non adnumerat defective scriptis.
125, 5 וְהַמַּטִּים cum Mercha. Sic Cod. Psalterii.
126, 3 עִמָּנוּ הָיִינוּ Sic recte Thessal. Ven. 1525.
127, 5 כִּי cum Mehuppach in Brix., eodem accentu quo כֵּן v. 2.
129, 8 בִּרְכַּת munachatum in H. Thessal.
Ibid. אֲלֵיכֶם, Cod. Psalterii: עֲלֵיכֶם.
130, 5 וְלִדְבָרוֹ cum Mercha. Recte E 2. 3. H.
130, 7 עִם־יְהוָה, Heidenheim edidit h. l. אֲדֹנָי et 86, 4 יְהוָה, contra Masoram, quae vice versa nomen Dei 86, 4 ad 134 אֲדֹנָי refert.
Ibid. הַחֶסֶד cum Segol apud Athnach, teste Masora, cf. *Michlol* 168ª.
131, 1 וְלֹא־רָמוּ Milra, ut docet *Michlol* 111ᵇ.
131, 3 נַפְשִׁי. Ven. 1518. 1521. Basil. 1536. sicut E 1. 3. H: נַפְשִׁי, 1294 נַפְשִׁי כְּגָמֻל, quo notionum nexus mutatur.
131, 3 כַּגָּמֻל עָלַי his cum accentibus in E 1. 3. Cf. Kimchi ad h. l.
132, 4 שְׁנַת Sunt codices qui exhibent שְׁנַת, approbante Kimchio in *Michlol* 15ᵇ. 189ᵇ. At Kamez editionum et plerorumque codd. defendit Abenezra in *Zachoth* 32 et Comm. ad h. l. et Ex. 15, 2. Eccl. 5, 11 atque tum Moses Punctator in דרכי הנקוד p. 11 tum Simson Punctator in חבור הקונים.
132, 9 כֹּהֲנֶיךָ Dechi. Sic Brix. cum H.

132, 14 אִיתִיהָ plene cum duplice Jod in H. et edd. Viteberg. 1566. Plantini 1582. Hartmanni 1595. Ven. 1615. Genuensi 1618. Lombrosi, Maji 1615. Manassis ben-Israel. Masora silet de uno alterove Jod non scripto.

135, 3 הַלְלוּ־יָהּ duo vocabula makkephata. Masora et typis exscripta et ms. notat: לית בטעם.

135, 9 אוֹתֹת sine Vav ultimae in codd. veteribusque edd. Masora adnotat: ב׳ כתיבין כן, scilicet h. l. et Deut. 6, 22.

137, 9 עֹלָלַיִךְ sine Vav in codd. veteribusque edd., contra plene Thren. 2, 19., teste Masora.

138, 2 עַל־כָּל־שִׁמְךָ cum Cholem voculae כָּל־ quamquam makkephatae. E 1. 2. H. adnotant: לית מקף וחולם, quocum Masora parva ms. consentit. Masora quoque magna (ad 35, 10) sic docet: כָּל ב׳ קמצין בטעמא, וסמן, כָּל עצמתי תאמרנה יי מי כמוך, כָּל אחי רש שנאוהו, וכל מקף דכוותה, בר מן חד כי הגדלת על־כל־שמך (Prov. 19, 7). Abenezra in Comm. hanc Masoram neglexit.

138, 6 וְגָבֹהַּ sine Vav in codd. veteribusque edd. Ita hoc vocabulum ubique scriptum.

Ibid. מִמֶּרְחָק Cheth pathachatum in Brix. Ven. 1518. 1521. 1525 al., assentientibus E 1. F. et Cod. Psalterii. Etiam Cod. jaman. huic vocabulo ubique extra pausam subjicit Pathach. Huic scribendi rationi favet forma pluralis מֶרְחַקִּים, מֶרְחַקֵּי, non מֶרְחָקִים, מֶרְחָקֵי sicut מֶרְחַבֵי מֶרְחָב.

139, 1 יְהוָֹה חֲקַרְתַּנִי his cum accentibus recte in E 1. 2. H.

139, 6 דַעַת Daleth raphatum in codd., etsi vocabulum antecedens Milel est; ibi enim tonus retro cessit (נסג אחור) et ad syllabam quidem, quae primitus toni non capax est. Similiter מֵאָה כֶסֶף Deut. 22, 19. מִצָּרָה לִי Jon. 2, 23. Vide quae notavimus ad hunc libri Jonae locum et *Thorath emeth* p. 29. not. Cod. Psalterii exhibet פְּלִיאָה דַעַת.

139, 7 אָנָה Nun raphatum et ultima munachata in codd. veteribusque edd. Masora notat: ב׳ מלרע h. e. bis אָנָה interrogativum in ultima tonum habet, scilicet h. l. et Deut. 1, 28. (vide ea de re ad 9, 21). Alterum וְאָנָה Milel est, ut H adnotat: ד׳ פסוקין מן ב׳ ב׳ מלין קדמא מלרע תנינא מלעיל. Cf. *Ochla veochla* No. 225, ubi locus secundus utpote bis obvius (I Reg. 8, 32. II Chr. 6, 23) expungendus est.

139, 8 הִנֶּךָּ H. adjicit: ס״א הִנֶּךָ.

139, 12 יַחְשִׁיךְ Cheth cum Scheba quiescente in codd. quemadmodum Jer. 13, 16. וַיַּחְשִׁךְ Ps. 105, 28. מַחְשִׁיךְ Iob. 38, 2 etc.

139, 14 נִפְלָיתִי, F. H. Cod. Psalter.: נִפְלֵאתִי. At Kimchi in *Michlol* 140[b] et Lex. rad. פלא medium Jod testatur, quod Masora postulat: לית כתיב כן.

139, 15 בַסֶּתֶר Samech segolatum in E 1. Brix., teste Masora, cf. *Michlol* 168[a].

139, 20 יֹמְרוּךָ sine א radicali. Similiter תֹּמְרוּ II Sam. 19, 14, teste Masora, cf. *Michlol* 95[a]. Vide infra חלופי מערבאי ומדנחאי.

139, 22 לְאֹיְבִים sine Vav in codd. veteribusque edd. sicut Thren. 1, 2., teste Masora.

140, 7 אֵלִי, E 1. 2. 3. Brix.: אֵלִי cum Munach ultimae. At cf. 22, 11. 89, 27.

140, 9 מַאֲוַיֵּי, Cod. Psalterii: מַאֲוַיֵּי. Vide *Michlol* 184[b].

140, 10 מְסִבַּי Beth pathachatum, ut docet *Michlol* 35[a].

141, 3 נִצְּרָה Zade dagessatum, testibus *Rikma* 143 et *Michlol* 3[b].

142, 7 מֵרֹדְפַי Pe pathachatum quemadmodum 143, 1 תַּחֲנוּנַי Nun pathachatum est. Sic praecipiunt Masora et *Michlol* 35[a].

143, 9 כִסִּתִי defective. Masora et typis exscripta et ms. notat: לית וחסר.

143, 10 רְצוֹנֶךָ cum Segol pausali sicut חַסְדֶּךָ v. 8. Ita Brix. Complut. Ven. 1525 et pleraeque edd., adstipulantibus C. 1. E 3. F.

144, 1 לַקְּרָב Kuf raphatum similiter ac לַמְּצָד I Chr. 12, 16., teste *Michlol* 46[b].

144, 2 הָרוֹדֵד plene in Thessal. Complut. E 1. 2. 3. F. H. addita nota: לית ומלא.

Ibid. עַמִּי Nonnulli codd. falso עַמִּים. Masora hoc vocabulum expresse accenset tribus עַמִּי scribendis, non עַמִּים, ut putaveris (סבירין), scilicet h. l. I Sam. 22, 44. Thren. 3, 14.

144, 5 יְהֹוָה cum Rebia in H. sicut v. 3.

144, 6 בְּרֹק defective in codd.

144, 12 כְזָוִיּוֹת cum Vav in E 2. F. H. Thessal. Recte, nam tantummodo Zach. 9, 15 Masora hoc vocabulum defectivum esse perhibet.

144, 13 מִזַּן אֶל זַן utrumque pathachatum, teste Kimchio in *Michlol* 112[a]. 120[a] et Lex. rad. זון.

145, 6 נוֹרְאֹתֶיךָ sine Vav secundae in Ven. 1518. 1521. Thessal.

sicut in F. H. In F. Masora ad Deut. 10, 21 diserte ait: הוא תהלתך (Deut.) ועזוז נוראתיך (h. l.) נוראֹת כתיבין, ומי כעמך ישראל (I Sam. 7, 23) וחברו (I Chr. 17, 21) נראות כתיבין, ושארי נוראות.

Ibid. וגדלותך Sic Chethîb in Thessal. atque in F. H. Kerî est וּגְדוּלָּתְךָ. Vide Norzium.

145, 16 יָדֶךָ unum de quinque in Psalterio sine Jod scriptis, teste Masora ad 32, 4.

145, 21 יְדַבֵּר Jod cum Gaja in Brix. Thessal.

146, 3 בבן־אדם ׀ Brixiensis superscripto Pazer: בבן־אדם. Cf. חלופי נקוד ad 125, 3.

146, 7 לָעֲשׁוּקִים Lamed kamezatum in C. 1. 2. H. aeque ac לָרְעֵבִים.

147, 2 בֹּנֵה defective. Non refertur inter quinque plene scribenda (Mas. fin. 17[b]).

147, 5 אדוֹנֵינוּ dupliciter plene in codd. Masora notat: לית מלא. At I Sam. 16, 16. אדֹנֵנוּ dupliciter defectivum, ubi notatur: לית חסר דחסר, גדול אדונינו ורב כח מלא דמלא.

147, 10 לא־בשוקי, E 3. et ed. 1477 exhibent וְלֹא־ addito Vav copul.

147, 17 קָרְחוֹ Kuf pathachatum. Sic Brix. Ven. 1525. Lombros. Athias Jablonski Opitius Michaelis Heidenheim, assentientibus C. 2. E 1. 2. 3. H. S. Cod. Psalter. Justo jure, nam קֶרַח flectitur sicut יַרְחִי יֶרַח, זַרְחִי זֶרַח. Vide librum Precationum a me illustratum, quem *Abodath Jisrael* inscripsi, p. 70.

148, 2 הַלְלוּהוּ cum Dechi et כָּל־ dagessatum in codd. veteribusque edd.

148, 12 בְּתוּלוֹת H. adnotat: ב׳ מלאין h. e. bis (in Psalmis) omnino plene. F. E 1. 2. et Mas. parva ms. notant: ד׳ מלאין. Vide ad 45, 15.

149, 2 בְּמַלְכָּם itemque בְּמָחוֹל v. 3., utrumque cum Beth dagessato in F. Cod. Psalter. Brix. Thessal. Vide 23, 3.

150, 4 במִנִּים Nun dagessatum. Si singularis מִין, simile est צִצִּים I Reg. 6, 18 a צִיץ.

Ibid. וְעֻגָב Gimel raphatum in codd. Masora notat: ב׳ חד מלא h. e. bis occurrit, semel plene, scilicet Gen. 4, 21. Ibi notatur: ב׳ חד חסר. Cf. ad Gen. 18, 6.

150, 5 בְּצִלְצְלֵי־ prius hujus versus cum Gaja, alterum non item.

II.

חלופי קריאה בספר תהלות

Loci Psalmorum consimiles qui facile confunduntur.

עבדו את יי בְּיִרְאָה	2, 11 Primo
עבדו את יי בְּשִׂמְחָה	100, 2 Secundo
אל בְּאַפְּךָ תוכיחני וְאַל בחמתך תיסרני	6, 2 Primo
אל בְּקֶצְפְּךָ תוכיחני ובחמתך תיסרני	38, 2 Secundo
עששה מִכַּעס עיני	6, 8 Primo
עששה בְּכעס עיני	31, 11 Secundo
השחיתו התעיבו עֲלִילָה	14, 1 Primo
השחיתו וְהתעיבו עָוֶל	53, 2 Secundo
יְיָ משמים השקיף	14, 2 Primo
אֱלֹהִים משמים השקיף	53, 3 Secundo
הַכֹּל סָר יחדו	14, 3 Primo
כֻּלּוֹ סָג יחדו	53, 4 Secundo
ידעו כָּל־פעלי און	14, 4 Primo
ידעו פעלי און	53, 5 Secundo
יְיָ לא קראו	14, 4 Primo
אֱלֹהִים לא קראו	53, 5 Secundo
שם פחדו פחד כי אלהים בְּדור	14, 5 Primo
שם פחדו פחד לא הָיָה פַחַד כי אלהים פִּזַּר	53, 6 Secundo
ישועַת ישראל	14, 7 Primo
ישעוֹת ישראל	53, 7 Secundo
בשוב יְיָ שבות	14, 7 Primo
בשוב אֱלֹהִים שבות	53, 7 Secundo
ולא יֻכְלוּ קום	18, 39 Primo
ולא יָכְלוּ קום	36, 13 Secundo

24, 7 Primo וְהִנָּשְׂאוּ פתחי עולם
24, 9 Secundo וּשְׂאוּ פתחי עולם

24, 8 Primo מי זה מלך הכבוד יי עזוז וגבור
24, 10 Secundo מי הוּא זה מלך הכבוד יי צבאות

27, 11 Primo הורני יי דרכך וּנְחֵנִי
86, 11 Secundo הורני יי דרכך אֲהַלֵּךְ

31, 2 Primo בצדקתך פלטני
71, 2 Secundo בצדקתך תַּצִּילֵנִי וּתְפלטני

31, 3 Primo לצור מעוז לְבֵית מְצוּדוֹת להושיעני
71, 3 Secundo לצור מעון לָבוֹא תָּמִיד צִוִּיתָ להושיעני. וסמן מפיקים מזן אל זן (144, 13).

31, 17 Primo האירה פניך על עבדך הושיעני בְּחסדך (בבי״ת)
109, 26 Secundo עזרני יי אלהי הושיעני כְּחסדך (בכ״ף)· וסמן ה״ב ע״ך.

34, 15 Primo סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו
37, 27 Secundo סור מרע ועשה טוב ושכן לעולם

35, 10 Primo יְיָ מי כמוך
71, 19 Secundo אֱלֹהִים מי כמוך

35, 26 Primo יבשו וְיַחְפְּרוּ יַחְדָּו שְׂמֵחֵי רָעָתִי
40, 15 Secundo יבשו וְיַחְפְּרוּ יַחַד מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
70, 3 Tertio יבשו וְיַחְפְּרוּ מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי
71, 13 Quarto יבשו יִכְלוּ שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי

40, 16 Primo יָשֹׁמּוּ על עקב בשתם האמרים לִי האח האח
70, 4 Secundo יָשׁוּבוּ על עקב בשתם האמרים האח האח

40, 17 Primo יאמרו תמיד יגדל יְיָ אהבי תְּשועתך
70, 5 Secundo וְיֹאמרו תמיד יגדל אֱלֹהִים אהבי יְשועתך

40, 18 Primo אֲדֹנָי יַחֲשָׁב לי עֶזְרָתִי ומפלטי אתה אֱלֹהַי אל תאחר
70, 6 Secundo אֱלֹהִים חושה לי עֶזְרִי ומפלטי אתה יְיָ אל תאחר

41, 14 Primo	ברוך יי אלהי ישראל מֵהעולם ועד העולם אמן ואמן׃
72, 18 Secundo	ברוך יי אֱלֹהִים אלהי ישראל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃
89, 53 Tertio	ברוך יי לעולם אמן ואמן׃
106, 48 Quarto	ברוך יי אלהי ישראל מִן העולם ועד העולם וְאָמַר כָּל־הָעָם אמן הַֽלְלוּיָהּ׃
42, 4 Primo	בֶּאֱמֹר אלי
42, 11 Secundo	בְּאָמְרָם אלי
42, 6 Primo	וַתהמי עלי
42, 12 Secundo et 43, 5 Tertio	ומַה תהמי עלי
42, 6 Primo	ישועות פָּנָיו
42, 12 Secundo et 43, 5 Tertio	ישועת פני וֵאלֹהָי
42, 10 Primo	למה שְׁכַחְתָּנִי למה קדר אֵלֵךְ
43, 2 Secundo	למה זְנַחְתָּנִי למה קדר אֶתְהַלֵּךְ. וסמן ש״אל ז״את.
44, 10 Primo	ולא תצא בצבאותינו
60, 12 Secundo	ולא תצא אֱלֹהִים בצבאותינו
46, 9 Primo	לכו חֲזוּ מפעלות יְיָ
66, 5 Secundo	לכו וּרְאוּ מפעלות אֱלֹהִים
49, 13 Primo	וְאדם ביקר בַּל יָלִין
49, 21 Secundo	אדם ביקר וְלֹא יָבִין
50, 6 Primo	וַיַּגִּידוּ שמים צדקו
97, 6 Secundo	הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צדקו
56, 5 Primo	מה יעשה בָשָׂר לי
56, 12 Secundo	מה יעשה אָדָם לִי. וחד פסוק סמן, על בשר אדם לא ייסך (Ex. 30, 32).
56, 14 Primo	כי הִצַּלְתָּ נפשי ממות
116, 8 Secundo	כי חִלַּצְתָּ נפשי ממות

56, 4 Primo	לְהִתְהַלֵּךְ לפני אֱלֹהִים בְּאור החיים
116, 9 Secundo	אֶתְהַלֵּךְ לפני יְיָ בְּאַרְצוֹת החיים
57, 6 Primo	רומה על הַשָּׁמַיִם אלהים עַל כל הארץ כבודך
57, 12 Secundo	רומה על שָׁמַיִם אלהים עַל כל הארץ כבודך
108, 6 Tertio	רומה על שָׁמַיִם אלהים וְעַל כל הארץ כבודך
57, 8 Primo	נכון לבי אלהים נָכוֹן לִבִּי אשירה ואזמֵּרה
108, 2 Secundo	נכון לבי אלהים אשירה ואזמְּרה אַף כְּבוֹדִי
57, 9 Primo	עוּרָה כְבוֹדִי עורה הנבל וכנור אעירה שחר
108, 3 Secundo	עורה הנבל וכנור אעירה שחר
57, 10 Primo	אודך בעמים אֲדֹנָי אזמרך בלאמים
108, 4 Secundo	אודך בעמים יְיָ וַאזמרך בלאמים
57, 11 Primo	כי גדול עַד שמים
108, 5 Secundo	כי גדול מֵעַל שמים. וסמן, מהארץ עד מעל הפתח (Ezech. 41, 20).
59, 7 Primo	ישובו לערב
59, 15 Secundo	וְישבו לערב
59, 10 Primo	עֻזּוֹ אליך אֶשְׁמֹרָה כי אלהים משגבי (סוף פסוק)
59, 18 Secundo	עֻזִּי אליך אֲזַמֵּרָה כי אלהים משגבי אֱלֹהֵי חַסְדִּי
60, 9 Primo	לִי גלעד וְלִי מנשה
108, 9 Secundo	לִי גלעד לִי מנשה. וחד פסוק סמן, וְלִי הדברי וכו׳ הוספת לִי (Dan. 4, 33).
60, 10 Primo	עָלַי פלשת הִתְרוֹעָעִי
108, 10 Secundo	עֲלֵי פלשת אֶתְרוֹעָע
60, 11 Primo	מי יובילני עיר מָצוֹר
108, 11 Secundo	מי יובילני עיר מִבְצָר
60, 12 Primo	הלא אַתָּה אלהים זנחתנו
108, 12 Secundo	הלא אלהים זנחתנו

אך אֶל אלהים דוּמִיָּה נפשי ממנו יְשׁוּעָתִי	62, 2 Primo
אך לֵאלהים דֹּמִּי נפשי כִּי ממנו תִּקְוָתִי	62, 6 Secundo
משגבי לא אמוט רַבָּה	62, 3 Primo
משגבי לא אמוט (סוף פסוק)	62, 7 Secundo
בתחתיות הָארץ	63, 10 Primo
בתחתיות ארץ. וסמן, הארץ אשר הכה וכו׳ ארץ מקנה (Num. 32, 4)	139, 15 Secundo
אַךְ סוררים שָׁכְנוּ	68, 7 Primo
וְאַף סוררים לִשְׁכֹּן	68, 19 Secundo
קולי אל אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה	77, 2 Primo
קולי אל יְיָ אֶזְעָק	142, 2 Secundo
האירו ברקים תבל רָגְזָה וַתִּרְעַשׁ הארץ	77, 19 Primo
האירו ברקיו תבל רָאֲתָה וַתָּחֵל הארץ	97, 4 Secundo
ונפלאתיו אשר עָשָׂה	78, 4 Primo
ונפלאותיו אשר הֶרְאָם	78, 11 Secundo
שמע יְיָ ויתעבר	78, 21 Primo
שמע אֱלֹהִים ויתעבר	78, 59 Secundo
ויך כל בכור בְּמִצְרָיִם	78, 51 Primo
ויך כל בכור בארצם	105, 36 Secundo
ראשית אוֹנִים	78, 51 Primo
ראשית לְכָל אוֹנָם	105, 36 Secundo
עד מה יי תֶּאֱנַף לנצח תבער כמו אש קִנְאָתֶךָ	79, 5 Primo
עד מה יי תִּסָּתֵר לנצח תבער כמו אש חֲמָתֶךָ	89, 47 Secundo
וְהאר פניך ונושעה	80, 4 Primo et 80, 8 Secundo
האר פניך ונושעה. וסמן, וְהַהַראל (Ez. 43, 15).	80, 20 Tertio
וְעַל בֵּן אמצתה לך	80, 16 Primo
עַל בֶּן־אָדָם אמצת לך	80, 18 Secundo

לפני יי כי בא כִּי בָא לשפט הארץ	96, 13 Primo
לפני יי כי בא לשפט הארץ	98, 9 Secundo
ישפט תבל בצדק ועמים בֶּאֱמוּנָתוֹ	96, 13 Primo
ישפט תבל בצדק יעמים בְּמֵישָׁרִים	98, 9 Secundo
יעלו הָרִים ירדו בְקָעוֹת	104, 8 Primo
יעלו שָׁמַיִם ירדו תְהוֹמוֹת	107, 26 Secundo
אָשִׁירָה לַייָ בחיי	104, 33 Primo
אֲהַלְלָה יְיָ בחיי. וסמן, שירו לה׳ הללו את ה׳ (Jer. 20, 13).	146, 2 Secundo
ויִצְעֲקוּ — מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם	107, 6 Primo
ויִזְעֲקוּ — מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם	107, 13 } Secundo et 107, 19 } Tertio
ויִצְעֲקוּ — וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם. וסמן, מדבר וים צד״י, אסירים וחולים בזי״ן, וסמן, מי״ץ אח״ז.	107, 28 Quarto
הללויה הללו עַבְדֵי יי הללו אֶת־שֵׁם יי	113, 1 Primo
הללויה הללו אֶת־שֵׁם יי הללו עַבְדֵי יי	135, 1 Secundo
לא לנו — על חסדך עַל אמתך	115, 1 Primo
אשתחוה — על חסדך וְעַל אמתך	138, 2 Secundo
עצבֵּיהֶם כסף וזהב	115, 4 Primo
עצבֵּי הַגּוֹיִם כסף וזהב	135, 15 Secundo
אזנים להם ולא יִשְׁמָעוּ	115, 6 Primo
אזנים להם ולא יַאֲזִינוּ. וסמן, שמעו והאזינו (Jer. 13, 15)	135, 17 Secundo
כי פקודיך דָרָשְׁתִּי	119, 45 Primo
כי פקודיך נָצָרְתִּי	119, 56 } Secundo et 119, 100 } Tertio
כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וחסידֶיךָ ירננו	132, 9 Primo
וכהניה אלביש ישע וחסידֶיהָ רַנֵּן ירננו	132, 16 Secundo
ונתן ארצם נַחֲלָה	135, 12 Primo
ונתן ארצם לְנַחֲלָה	136, 21 Secundo.

שמואל חלוף תהלות

Varietates duplicis textus epinicii Davidio.

II Sam. 22, 1. מכף כל איביו וּמִכַּף שאול
Ps. 18, 1. מכף כל איביו וּמִיַּד שאול

II Sam. 22, 2. ויאמר יי סלעי ומצדתי ומפלטי לִי׃
Ps. 18, 2. ויאמר אֶרְחָמְךָ יְיָ חִזְקִי׃ (סוף פסוק) יי סלעי ומצודתי ומפלטי

II Sam. 22, 3. אֱלֹהֵי צורי אחסה בו
Ps. 18, 3. אֵלִי צורי אחסה בו

II Sam. 22, 3. משגבי וּמְנוּסִי מֹשִׁעִי מֵחָמָס תֹּשִׁעֵנִי
Ps. 18, 3. משגבי׃

II Sam. 22, 4. וּמֵאֹיְבַי אושע
Ps. 18, 4. וּמִן אֹיְבַי אושע

II Sam. 22, 5. כִּי אפפני מִשְׁבְּרֵי מות נחלי
Ps. 18, 5. אפפוני חֶבְלֵי מות וְנחלי

II Sam. 22, 6. חבלי שאול סַבֻּנִי
Ps. 18, 6. חבלי שאול סְבָבוּנִי. וסמן, סבוני גם סבבוני (Ps.118,12)

II Sam. 22, 7. ואל אלהי אֶקְרָא
Ps. 18, 7. ואל אלהי אֲשַׁוֵּעַ

II Sam. 22, 7. וַיִּשמע מהיכלו קולי ושועתי באזניו
Ps. 18, 7. יִשמע מהיכלו קולי ושועתי לְפָנָיו תָּבוֹא באזניו

II Sam. 22, 8. וַיִּתְגָּעַשׁ ותרעש
Ps. 18, 8. וַתִּגְעַשׁ ותרעש

II Sam. 22, 8. מוֹסְדוֹת הַשָּׁמַיִם
Ps. 18, 8. וּמוֹסְדֵי הָרִים

II Sam. 22, 11. וַיֵּרָא על כנפי
Ps. 18, 11. וַיֵּדֶא על כנפי

וַיָּשֶׁת חשך סביבתיו סכּות חַשְׁרַת מים	II Sam. 22, 12.
יָשֶׁת השך סִתְרוֹ סביבותיו סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת מים	Ps. 18, 12.
מנגה נגדו בָּעֲרוּ גחלי אש	II Sam. 28, 13.
מנגה נגדו עָבָיו עָבְרוּ בָּרָד וְגחלי אש	Ps. 18, 13.
ירעם מִן שמים יי ועליון יתן קולו	II Sam. 22, 14.
וַיַּרעם בַּשּׁמים יי ועליון יתן קלו בָּרָד וְגַחֲלֵי אֵשׁ	Ps. 18, 14.
וישלח חִצִּים ויפיצם בָּרָק וַיָּהֹם	II Sam. 22, 15.
וישלח חִצָּיו ויפיצם וּבְרָקִים רָב וַיְהֻמֵּם	Ps. 18, 15.
ויראו אפיקי יָם יִגלו	II Sam. 22, 16.
ויראו אפיקי מַיִם וַיִּגלו	Ps. 18, 16.
בְּגערת יי מנשמת רוח אפּוֹ	II Sam. 22, 16.
מִגערתךָ יי מנשמת רוח אַפֶּךָ	Ps. 18, 16.
מִשֹּׂנאי	II Sam. 22, 18.
וּמִשֹּׂנאי	Ps. 18, 18.
ויהי יי משען לי	II Sam. 22, 19.
ויהי יי לְמשען לי	Ps. 18, 19.
וַיֹּצֵא למרחב אֹתִי	II Sam. 22, 20.
וַיּוֹצִיאֵנִי למרחב	Ps. 18, 20.
יגמלני יי כצדקָתִי	II Sam. 22, 21.
יגמלני יי כצדקִי	Ps. 18, 21.
לא אסוּר מִמֶּנָּה	II Sam. 22, 23.
לא אסִיר מֶנִּי	Ps. 18, 23.
וָאֶהְיֶה תמים לוֹ ואשתַּמְּרָה	II Sam. 22, 24.
וָאֱהִי תמים עִמּוֹ ואשתַּמֵּר	Ps. 18, 24.
וישב יי לי כצדקָתִי כבֹרִי	II Sam. 22, 25.
וישב יי לי כצדקִי כבֹר יָדַי	Ps. 18, 25.
עם גִּבּוֹר תמים	II Sam. 22, 26.
עם גְּבַר תמים	Ps. 18, 26.

עם נבר תִּתָּבָר ועם עקש תִּתַּפָּל	II Sam. 22, 27.
עם נבר תִּתְבָּרָר ועם עקש תִּתְפַּתָּל	Ps. 18, 27.
וְאֶת עם עני תושיע ועיניך עַל רָמִים תשפיל	II Sam. 22, 28.
כִּי אַתָּה עם עני תושיע ועינַיִם רָמוֹת תשפיל	Ps. 18, 28.
כי אתה נירי יי וַיְיָ יגיה	II Sam. 22, 29.
כי אתה תָּאִיר נרי יי אֱלֹהַי יגיה	Ps. 18, 29.
בֵּאלהי אדלג שור	II Sam. 22, 30.
וּבֵאלהי אדלג שור	Ps. 18, 30.
כי מי אֵל מבלעדי יי ומי צור מִבַּלְעֲדֵי	II Sam. 22, 32.
כי מי אֱלוֹהַּ מבלעדי יי ומי צור זוּלָתִי	Ps. 18, 32.
האל מָעוּזִּי חיל וַיַּתֵּר	II Sam. 22, 33.
האל הַמְאַזְּרֵנִי חיל וַיִּתֵּן	Ps. 18, 33.
וְנִחַת קשת	II Sam. 22, 35.
וְנִחֲתָה קשת	Ps. 18, 35.
וַעֲנֹתְךָ תרבני	II Sam. 22, 36.
וִימִינְךָ תִסְעָדֵנִי וְעַנְוָתְךָ תרבני	Ps. 18, 36.
תרחיב צעדי תחתֵּנִי	II Sam. 22, 37.
תרחיב צעדי תחתָּי	Ps. 18, 37.
ארדְּפָה איבי וְאַשְׁמִידֵם	II Sam. 22, 38.
ארדּוֹף אויבי וְאַשִּׂיגֵם	Ps. 18, 38.
וָאֲכַלֵּם וָאמחצם ולא יְקוּמוּן וַיִּפְּלוּ	II Sam. 22, 39.
אמחצם ולא יֻכְלוּ קוּם יִפְּלוּ	Ps. 18, 39.
וַתַּזְרֵנִי חיל	II Sam. 22, 40.
וַתְּאַזְּרֵנִי חיל	Ps. 18, 40.
קמי תחתֵּנִי	II Sam. 22, 40.
קמי תחתָּי	Ps. 18, 40.
ואיבי תַּתָּה לי ערף מְשנאי וְאַצמיתם	II Sam. 22, 41.
ואיבי נָתַתָּה לי ערף וּמְשנאי אַצמיתם	Ps. 18, 41.

יִשְׁעוּ ואין מַשִׁיע II Sam. 22, 42.
יְשַׁוְּעוּ ואין מוֹשִׁיע Ps. 18, 42.

אֶל יי II Sam. 22, 42.
עַל יי Ps. 18, 42.

ואשחקם כַּעֲפַר אֶרֶץ כטיט חוצות אדִקם II Sam. 22, 43.
ואשחקם כְּעָפָר עַל־פְּנֵי רוּחַ כטיט הוצות אריקם Ps. 18, 43.

וַתְּפַלְּטֵנִי מריבי עַמִּי תִּשְׁמְרֵנִי II Sam. 22, 44.
תְּפַלְּטֵנִי מריבי עָם תְּשִׂימֵנִי Ps. 18, 44.

בני נכר יִתְכַּחֲשׁוּ לי לִשְׁמוֹעַ אזן ישמעו לי II Sam. 22, 45.
לְשֵׁמַע אזן ישמעו לי בני נכר יְכַחֲשׁוּ לי Ps. 18, 15.

ויחגְּרוּ ממסגרותָם II Sam. 22, 46.
ויחרְגוּ ממסגרותֵיהֶם Ps. 18, 46.

אלֹהי צוּר ישעי II Sam. 22, 47.
אלֹהי ישעי Ps. 18, 47.

וּמוֹרִיד עמים תחתֵּנִי II Sam. 22, 48.
וַיַּדְבֵּר עמים תחתָּי Ps. 18, 48.

וּמוֹצִיאִי מאיבי וּמִקָּמַי תרוממני II Sam. 22, 49.
מְפַלְּטִי מאיבי אַף מִן קמי תרוממני Ps. 18, 49.

מאיש חֲמָסִים תצילני II Sam. 22, 49.
מאיש חָמָס תצילני Ps. 18, 49.

על כן אידך יְיָ בַּגּוֹיִם ולשמך אזמֵּר II Sam. 22, 50.
על כן אודך בַגּוֹיִם ׀ יְיָ ולשמך אזמֵּרָה Ps. 18, 50.

מִגְדּוֹל ישועות II Sam. 22, 51.
מַגְדִּל ישועות Ps. 18, 51.

דברי הימים חלוף תהלות

Diversitates Psalmorum a Chronista repetitorum.

ומשפטי פִּיהוּ I Chr. 16, 12.
ומשפטי פִּיו Ps. 105, 5.

I Chr. 16, 13. זרע יִשְׂרָאֵל עבדו
Ps. 105, 6. זרע אַבְרָהָם עבדו

I Chr. 16, 14. זִכְרוּ לעולם בריתו
Ps. 105, 8. זָכַר לעולם בריתו

I Chr. 16, 16. שבועתו לְיִצְחק
Ps. 105, 9. ושבועתו לְיִשְׂחק. וסמן, למה זה צחקה שרה (Gen. 18, 13).

I Chr. 16, 18. אתן ארץ כנען
Ps. 105, 11. אתן אֶת־ארץ כנען

I Chr. 16, 19. בהיותְכֶם מתי מספר
Ps. 105, 12. בהיותָם מתי מספר

I Chr. 16, 20. וּמִממלכה
Ps. 105, 13. מִממלכה

I Chr. 16, 21. לא הניח לְאִישׁ
Ps. 105, 14. לא הניח אָדָם

I Chr. 16, 22. וּבִנְביאי אל תרעו
Ps. 105, 15. וְלִנְביאי אל תרעו

I Chr. 16, 23. בשרו מיום אֶל יום ישועתו
Ps. 96, 2. בשרו מיום לְיום ישועתו

I Chr. 16, 24. ספרו בגוים אֶת־כבודו
Ps. 96, 3. ספרו בגוים כבודו

I Chr. 16, 25. וְנורא הוא על כל אלהים
Ps. 96, 4. נורא הוא על כל אלהים

I Chr. 16, 27. עז וְחֶדְוָה בִּמְקֹמוֹ
Ps. 96, 6. עז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָשׁוֹ

I Chr. 16, 29. ובאו לְפָנָיו השתחוו ליי בהדרת קדש
Ps. 96, 8. 9. ובאו לְחַצְרוֹתָיו: סוף פסוק: השתחוו, ראש פסוק.

I Chr. 16, 30. חילו מִלְּפניו
Ps. 96, 9. חילו מִפניו

יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה I Chr. 16, 31.
יעלֹז שָׂדַי Ps. 96, 12.

אז ירננו עצי הַיָּעַר I Chr. 16, 33.
אז ירננו כָּל עצי יָעַר Ps. 96, 12.

מִלִּפְנֵי יי כי בא I Chr. 16, 33.
לִפני יי כי בא Ps. 96, 13.

III.

חלופי ספר תהלות

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae Psalterii inter scholas occidentales (Palaestinenses) *et orientales* (Babylonios) *controversae.*

	Occidentales:	Orientales:
2, 3.	ונשליכה מִמֶּנּוּ, דגש	ונשליכה מִמֶּנֹוּ רפה [1]
8, 4.	מעשֵׂה אצבעתיך, בה״א	מעשֵׂי ביו״ד [2]
17, 14.	לעוֹלְליהם, מלא ו״ו	לעֹלְליהם, חסר
22, 24.	וְגורו	יְגורו כתיב, וְגורו קרי
43, 3.	יבִיאוני	יבְואוני כתיב, יבִיאוני קרי
45, 16.	בשמחֹת, חסר	בשמחוֹת, מלא
58, 10.	סירֹתֵיכם, מלא יו״ד	סירֹתֵכם, חסר
101, 1.	לדוד מזמוֹר, מלא	לדוד מזמֹר, חסר
103, 12.	הרחיק מִמֶּנּוּ, דגש	הרחיק מִמֶּנֹוּ, רפה
109, 4.	ישׂטְנוּני	ישטונני כתיב, ישטנוּני קרי
137, 5.	אשכחֵךְ	אשכחך כתיב, אשכחֵכִי קרי [3]

[1] Sic etiam 103, 12. Vide ad Iob. 21, 14.

[2] Ex P. ubi notata est: למדנח׳ מעשי אצבעתיך כת׳ יו׳, למער׳ כת׳ ה׳ Cf. similes Mich. 5, 12. Iob. 14, 15. Cant. 7, 2. Koh. 5, 5. Masora occidentalem textum sequens hanc vocem non refert inter undecim מעשֵׂי cum Jod pluralis (Mas. fin. p. 51).

[3] Sic Cod. Tschufutkalensis No. 116 (fragmentum Hagiographorum decem foliis constans).

Orientales:	Occidentales:	
וְלֹ֫א כתיב וקרי [1]	וְלֹ֫א כתיב, וְלוֹ קרי	139, 16.
יאמרוך מלא	יֹמְרוּךָ, חסר אל"ף	139, 20.

IV.

חלופי נקוד של ספר תהלות
בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci Psalterii Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro grammatico ms. עֲדַת דְּבוֹרִים Cod. Tschufutkal. No. 13).

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
כִּ֥י־אִ֥ם [2]	כִּ֤י אִ֥ם־	1, 2.
וּבְתוֹרָת֥וֹ [3]	וּבְתוֹרָ֮ת֥וֹ	*ibid.*
וּבַ֣הֲרוֹנ֥וֹ [4]	וּבַחֲר֣וֹנ֥וֹ	2, 5.
אֲֽסַפְּרָ֗ה [5]	אֲסַפְּרָ֗ה	2, 7.
בִּֽרְאָ֑ה [6]	בִּרְאָ֑ה	2, 11.
פֶּ֥ן יֶ֭אְנַף ׀ [7]	פֶּן־יֶֽאֱנַ֨ף ׀	2, 12.

---

[1] Indidem; Masora recensionem occidentalem sequitur, cf. Mas. magna ad Lev. 11, 21. *Ochla veochla* 105.

[2] Vide ad Jes. 10, 22.

[3] Sic etiam 18, 8. 28, 7. 31, 16. 54, 5. 55, 24. 56, 10. 59, 2. 66, 15. 69, 23. 88, 19. 89, 26. 33. 36. 46. 95, 7. 113, 5. a. Ben-Naftali, qui quantum fieri potest accentum duplicem in uno eodemque vocabulo devitat, praevium Merchae Zinnorith omittit.

[4] Sic etiam 54, 3. 77, 13. 90, 7. 119, 8. 29. 145, 4. Ben-Naftali ab accentuum geminatione abhorrens Metheg non mutat in Tarcha.

[5] Sic etiam 18, 49. 19, 10. 22, 15. 63, 12. 106, 27. 107, 3. Vide *Metheg-Setzung* §. 37.

[6] Haec differentia commemoratur ad Deut. 14, 3. Cf. ad Gen. 27, 28. 46, 2.

[7] Ben-Naftali, missa makkephatione, priori voci servum apponit idemque gutturali alterius non compositum, sed simplex Scheba impertit. Vide ad 19, 11.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
מְה־רְבּוּ [1]	מֶה־רַבּוּ *	3, 2.
אֶת־כָּל־אֹיְבַי	אֶת־כָּל־אֹיְבַי *	3, 8.
נְסָה עָלֵינוּ	נְסָה־עָלֵינוּ	4, 7.
אוֹר פָּנֶיךָ [2]	אוֹר פָּנֶיךָ	*ibid.*
יְתָעֶב יְיָ [3]	יְתָעֵב ׀ יְיָ *	5, 7.
אֶשְׁתַּחֲוֶה [4]	אֶשְׁתַּחֲוֶה *	5, 8.
כִּי מָרוּ [5]	כִּי מָרוּ *	5, 11.
וְיִשְׂמְחוּ [6]	וְיִשְׂמְחוּ	5, 12.
אַל־בְּאַפְּךָ	אַל־בְּאַפְּךָ *	6, 2.
עוֹלְלִים ׀ [7]	עוֹלְלִים ׀ *	8, 3.
בְּשׁוּב אוֹיְבַי [8]	בְּשׁוּב־אוֹיְבַי	9, 4.
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל [9]	יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל	9, 9.

[1] Ben-Ascher accentum ponit in ultima, Ben-Naftali in penultima.

[2] Differentia aut in eo consistit, quod Ben-Naftali pro Tarcha et Munach duo Mercha praefert sicut 59, 6. 92, 5. 15. 102, 26. al. aut in eo quod accentus sic collocat: עָלֵינוּ אוֹר פָּנֶיךָ. Vide supra in argumentis.

[3] Ben-Naftali non interponit Pasek. Eodem modo 10, 3. 35, 21. 58, 7. 141, 4. Idem, ut supra notavimus, Zinnorith omittit. Masora stat a partibus Ben-Ascheri. Cf. catalogum locorum pasekatorum.

[4] Ben-Naftali Gaja ponit, tametsi vox servum habet. Vide *Metheg-Setzung* §. 24. et ad Gen. 2, 6. itemque infra ad 19, 11.

[5] Similiter 9, 21. 10, 2. 12, 8. 22, 12. 25, 2. 34, 4. 37, 40. 52, 5. 56, 3. 59, 6. 8. 73, 16. al. Ben-Ascher ponit Tarcha et Mercha (vide *Thorath emeth* p. 11), Ben-Naftali Mercha repetit.

[6] Similiter 13, 3. 22, 25. 23, 34. 27, 6. 31, 12. 68, 31. 90, 10. 122, 4. 137, 3. Vide *Thorath emeth* p. 30.

[7] Vide ad 34, 4.

[8] Ben-Naftali, a makkephatione aversus, servum ponit veluti 19, 2. 20, 8. 29, 4. 30, 1. 37, 23. 39, 2. 66, 12. 72, 7. 91, 4. 94, 1. et saepe. Cf. ad Gen. 1, 24.

[9] Similiter 10, 15. 96, 13. 132, 1. Ben-Ascher Cholem ante Makkef retinet, Ben-Naftali vocalem corripit et primae syllabae Gaja addit. Vide *Thorath emeth* p. 16. et *Metheg-Setzung* §. 30.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
נוֹדָע ׀ קמץ [1]	נוֹדַע ׀ פתח	9, 17.
אֱנ֣וֹשׁ הֵֽמָּה	* אֱנ֣וֹשׁ הֵֽמָּה	9, 21.
בִּמְזִמּ֖וֹת זוּ	בִּמְזִמּ֖וֹת זוּ	10, 2.
נִאֵ֥ץ יְהוָֽה	* נִ֜אֵ֥ץ ׀ יְהוָֽה	10, 3.
תִּדְר֥וֹשׁ־רִשְׁע֗וֹ	תִּדְר֥וֹשׁ־רִשְׁע֗וֹ	10, 15.
עַד־אָ֣נָה	עַד־אָ֭נָה	13, 3.
הִשְׁחִ֥יתוּ הִתְעִ֥יבוּ [2]	* הִשְׁחִ֖יתוּ הִתְעִ֥יבוּ	14, 1. 53, 2.
עַל־בְּנֵֽי־אָדָ֥ם	* עַל־בְּנֵֽי־אָ֫דָ֥ם	14, 2. 53, 3.
כִּי־חָ֥רָה [3]	* כִּ֭י חָ֣רָה	18, 8.
כִּי בְ֭ךָ [4]	כִּי־בְ֭ךָ	18, 30.
וְֽיַחְרְג֗וּ	* וְֽיַחְרְג֗וּ	18, 46.
מְפַלְּטִ֗י	מְפַלְּטִ֗י	18, 49.
כְּבֽוֹד אֵ֑ל	כְּבֽוֹד־אֵ֑ל	19, 2.
בְּכָל־הָאָ֗רֶץ ׀ [5]	בְּכָל־הָ֭אָרֶץ ׀	19, 5.
עֵד֣וּת יְהוָ֣ה	עֵד֣וּת יְהוָ֣ה	19, 8.
מִצְוַ֣ת יְהוָ֣ה	מִצְוַ֣ת יְהוָ֣ה	19, 9.
טְה֥וֹרָה	טְה֥וֹרָה	19, 10.
הַנֶּחֱמָדִ֗ים [6]	הַֽנֶּחֱמָדִ֗ים	19, 11.

[1] Ben-Ascher hoc verbum tertiam praeteriti esse statuit, Ben-Naftali participium. Editiones punctationem Ben-Ascheri sequuntur itemque Masora ad Prov. 31, 23. Contra nota masor. ad Ps. 76, 2. typis exscripta id quod Ben-Naftali statuit exprimere videtur.

[2] Servi Rebia gereschati, ubi duos habet, sec. Ben-Ascher sunt Tarcha et Mercha, sec. Ben-Naftali Mercha repetitum.

[3] Sic etiam 54, 5. 65, 10. 71, 11. 102, 14. al. Ben-Ascher Makkef omittit, Zinnorith vicem ejus implet. Ben-Naftali qui Zinnorith non adhibet, makkephatione supersedere nequit. Vide *Thorath emeth* p. 9.

[4] Eodem modo 25, 5. 31, 3. 34, 12. 38, 5. 46, 9. 51, 2. 69, 28. 85, 7. 104, 9. 116, 17. al. Vide *Thorath emeth* p. 40.

[5] Sic etiam 20, 6. 31, 12. 33, 4. 39, 9. 66, 4. 103, 2. 119, 99. Vide ad Gen. 6, 7. et *Metheg-Setzung* §. 27. 28.

[6] Ben-Naftali gutturali syllabam claudit velut 2, 12. 5, 8. 28, 1.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
מִפֶּשַׁע [1]	מִפֶּֽשַׁע	19, 14.
יִֽתֶּן־לְךָ [2]	יִתֶּן־לְךָ	20, 5.
כָּֽל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ	• כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶֽיךָ	20, 6.
בְּשֵׁם יְיָ	• בְּשֵׁם־יְיָ	20, 8.
כִּי אֵין	• כִּֽי אֵין	22, 12.
וְֽהִתְפָּרְדוּ	וְהִתְפָּֽרְדוּ	22, 15.
לֹֽא־בָזָה	לֹא־בָזָה	22, 25.
כִּֽי־אֵלֵךְ	• כִּי־אֵלֵךְ	23, 4.
דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן	דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן	23, 5.
וְֽהִנָּשְׂאוּ [3]	וְהִנָּֽשְׂאוּ	24, 7.
אַל־יַעְלְצוּ [4]	• אַל־יַעַלְצוּ	25, 2.
כִּי אַתָּה	כִּֽי־אַתָּה	25, 5.
אִם־תַּחְנֶה	• אִם־תַּחֲנֶה	27, 3.
וְעַתָּה	וְעַתָּה	27, 6.
אַל־תֶּחְרַשׁ [5]	אַל־תֶּחֱרַשׁ	28, 1.
וּמִשִּׁירִי	וּמִשִּׁירִי	28, 7.
וּרְעֵם, לא יוצא הרי"ש [6]	וּֽרֲעֵם, יוצא הרי"ש	28, 9.
קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ	קוֹל־יְיָ בַּכֹּחַ	29, 4.
וַיַּרְקִידֵם	וַיַּרְקִידֵם	29, 6.
וַיֶּחְשֹׂף	וַיֶּחֱשֹׂף	29, 9.

29, 9. 33, 4. 34, 1. 40, 3. 9. 42, 4. 6. 48, 15. 62, 13. 66, 3. 69, 16. 81, 10. 83, 20. 89, 46. 90, 17. 107, 29. 37. 109, 22. al. Cf. ad Gen. 13, 12.

[1] Ben-Ascher litterae ע Metheg tanquam העמדה adscribit, ne pronuntiando obscuretur. Vide *Thorath emeth* p. 21.

[2] Ben-Naftali syllabae primae dat Gaja, etsi vox conjunctivum habet accentum. Vide *Metheg-Setzung* §. 28.

[3] Similiter 54, 3. 107, 32. Ben-Naftali Metheg non mutat in Munach, quia accentuum duplicationem aversatur.

[4] Ben-Ascher *jaʿalṣu*, Ben-Naftali *jaʿlᵉṣu* pronuntiat.

[5] Sic etiam 83, 2. Vide ad 5, 8. 19, 11.

[6] Ben-Ascher litterae ר quam gutturalis sequitur Chatef pathach apponit, ut pronuntiationem faciliorem reddat (cf. וּֽרֲאֶינָה Cant. 3, 11). Ben-Naftali Scheba simplex relinquit.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
שִׁ֣יר חֲנֻכַּ֣ת	שִׁיר־חֲנֻכַּ֣ת	* 30, 1.
לְצ֣וּר מָ֫עוֹז	לְצוּר־מָ֫עוֹז	31, 3.
מִכׇּל־צֹ֥רְרַ֗י	מִכׇּל־צֹרְרַ֗י	31, 12.
וְלִשְׁכֵנַ֣י [1]	וְלִֽשֲׁכֵנַ֣י	ibid.
הַצִּילֵ֣נִי	הַ֝צִּילֵ֗נִי	31, 16.
בֱּשַׁוְּעִ֣י	בְּשַׁוְּעִ֣י	31, 23.
אֱֽהֱבוּ, צרי.[2]	אֶֽהֱב֣וּ, סגול	31, 24.
וְכׇל־מַ֝עֲשֵׂ֗הוּ	וְכׇל־מַ֝עֲשֵׂ֗הוּ	33, 4.
וַ֝יְגָרְשֵׁ֗הוּ [3]	וַ֝יְגָרְשֵׁ֗הוּ	34, 1.
וּנְרוֹמְמָ֖ה [4]	וּנְרוֹמְמָ֖ה	* 34, 4.
לְכ֣וּ בָ֭נִים	לְכוּ־בָ֭נִים	34, 12.
וְאֶת־דַּכְּאֵ֥י ר֗וּחַ	וְאֶת־דַּכְּאֵי־ר֥וּחַ	34, 19.
מִ֥י כָּמ֫וֹךָ, דגש [5]	מִ֥י כָ֫מ֥וֹךָ רפה	35, 10.
הֶאָ֣ח הֶאָ֑ח	הֶאָ֣ח ׀ הֶאָ֑ח	* 35, 21.
וְאַל־יִשְׂמְחוּ֥ לִֽי	וְאַל־יִשְׂמְחוּ־לִֽי	* 35, 24.
לַמְנַצֵּ֨חַ ׀ [6]	לַמְנַצֵּ֨חַ	36, 1.
מִצְעֲדֵי֣ גֶ֣בֶר	מִצְעֲדֵי־גֶ֣בֶר	* 37, 23.
וַֽיַּעְזְרֵ֥ם	וַֽיַּעְזְרֵ֥ם	* 37, 40.

[1] Ben-Ascher שׁ cum Chatef Pathach pronuntiat, Ben-Naftali cum Scheba simplice quiescente. Vide argumenta. Sic etiam 49, 15. 74, 5.

[2] Ben-Naftali pronuntiat similiter atque תְּאֵֽהֲבוּ Prov. 1, 22. In catalogo typis exscripto auctores varietatis commutati sunt, id quod dudum Norzi animadvertit (cujus in nota pro ובס"א legendum ובה"א).

[3] Eodem modo discrepant Ex. 2,17. Vide *Dikduke hateamim* §. 52.

[4] Similiter 8, 3. 31, 12. 59, 2. 64, 11. 65, 10. 69, 35. 90, 14. 105, 3. 107, 32. 43. 119, 73. Etiam ubi eadem littera repetitur Ben-Naftali non ponit Chatef pathach. Vide argumenta ad 3, 7.

[5] Vide Masoram magnam ad Dan. 5, 11.

[6] Eodem modo huic vocabulo Legarmeh distinctivum a Ben-Naftali, Illuj conjunctivum a Ben-Ascher attribuitur in reliquis septem Psalmorum exordiis illius similibus 44. 47. 49. 61. 69. 81. 85. Masora partes Ben-Ascheri sequitur, vide *Thorath emeth* p. 13. De Mem raphato infra ad 69, 21. sermo erit.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
כִּ֥י חָ֣סוּ	כִּ֣י חָ֥סוּ	* 37, 40.
אַל־בְּקֶצְפְּךָ֥	אַל־בְּקֶצְפְּךָ֥	38, 2.
כִּ֥י עֲ֝וֺנֹתַ֗י	כִּֽי־עֲ֝וֺנֹתַ֗י	38, 5.
אֹֽהֲבַ֨י ׀	אֹ֥הֲבַ֨י ׀	38, 12.
אֶשְׁמְרָ֥ה לְפִ֥י	אֶשְׁמְרָ֥ה־לְפִ֥י	39, 2.
יִתְהַלֶּךְ֮ אִ֫ישׁ[1]	יִתְהַלֶּךְ־אִ֫ישׁ	39, 7.
מִכָּל־פְּשָׁעַ֥י	מִכָּל־פְּשָׁעַ֥י	39, 9.
וַיַּעֲלֵ֤נִי ׀	וַֽיַּעֲלֵ֤נִי ׀	40, 3.
לַֽעֲשֽׂוֹת	לַעֲשֽׂוֹת	40, 9.
אַ֝תָּ֗ה יָדָֽעְתָּ[2]	אַ֝תָּ֗ה יָדָֽעְתָּ	* 40, 10.
יְמַלְּטֵ֥הוּ	יְמַלְּטֵ֥הוּ	41, 2.
אֲֽנִי־אָ֭מַרְתִּי[3]	אֲֽנִי אָ֭מַרְתִּי	* 41, 5.
יִ֭תְלַחֲשׁוּ	יִ֭תְלַחֲשׁוּ	* 41, 8.
בֶּאֱמֹ֥ר אֵלַ֗י[4]	בֶּאֱמֹ֥ר אֵלַ֗י	42, 4.
וַתֶּהֱמִ֥י[4]	וַתֶּהֱמִ֥י	42, 6.
אֶֽל־תְּה֗וֹם	אֶל־תְּה֗וֹם	42, 8.
בְּאָמְרָ֥ם אֵלַ֗י	בְּאָמְרָ֥ם אֵלַ֗י	42, 11
מֵֽאִישׁ[5]	מֵאִ֖ישׁ	43, 1.
וְֽאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶֽיךָ	וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶֽיךָ	* 43, 3.
לַמְנַצֵּ֬חַ ׀	לַֽמְנַצֵּ֬חַ	44, 1.
וּ֭זְרוֹעֲךָ	וּ֭זְרוֹעֲךָ	* 44, 4.
עַל־דְּבַ֥ר אֱ֭מֶת	עַל־דְּבַר־אֱ֭מֶת	45, 5.

[1] Sic differunt h. l. similiter ac Gen. 6, 9. Catalogus in Bibliis rabb. per errorem להתהלך exhibet.

[2] Eodem modo 45, 11. 80, 11. 89, 10. 11. 12. 90, 2. Iob. 5, 27. 10, 22. Ben-Naftali imperatori Silluk etiamsi tonus non est in prima syllaba Munach servum associat. Ben-Ascher ubi res ita se habet Mercha adhibet.

[3] Sic etiam 82, 6. 116, 16. Vide *Thorath emeth* p. 40.

[4] Cf. Norzium ad hos duos locos et supra ad 14, 1. 19, 11.

[5] Similiter 50, 23. 67, 2. 132, 2. Iob. 18, 4. Ben-Naftali, accentuum duplicationem respuens, satis habet, unum servum syllabae tonicae adjungere.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
בִּֽיקְּרוֹתֶיךָ לא מפק יו"ד [1]	בְּיִקְּרוֹתֶיךָ	45, 10.
נִצְּבָה שֵׁגַל	נִצְּבָה שֵׁגַל	ibid.
וּבֵית אָבִיךְ	וּבֵית אָבִיךְ	45, 11
עַל־כֵּן עַמִּים	עַל־כֵּן עַמִּים	45, 18.
יְשַׂמְּחוּ	יְשַׂמְּחוּ	46, 5.
לְכוּ חֲזוּ	לְכוּ־חֲזוּ	46, 9.
לַמְנַצֵּחַ ׀	לַמְנַצֵּחַ	47, 1.
יְנַהֲגֵנוּ	* יְנַהֲגֵנוּ	48, 15.
לַמְנַצֵּחַ ׀	לַמְנַצֵּחַ	49, 1.
לִשְׁאוֹל [2]	לִשְׁאוֹל	49, 15.
שֹׁפֵט הוּא	* שֹׁפֵט הוּא	50, 6.
זֹבֵחַ	זֹבֵחַ	50, 23.
בְּבוֹא אֵלָיו [3]	בְּבוֹא־אֵלָיו	51, 2.
מְדַבֵּר צֶדֶק	* מְדַבֵּר צֶדֶק	52, 5.
וּבִגְבוּרָתְךָ	וּבִגְבוּרָתְךָ	54, 3.
לֹא־שָׂמוּ [4]	לֹא שָׂמוּ	54, 5.
וּקְרָב [5]	וּֽקֲרָב־	55, 22.

[1] Sic expresse Cod. Tschuf. No. 13. Ben-Naftali Jod in Chirek praecedente quiescere sinit convenienter placito ejus, de quo ad Gen. 27, 28. egimus. Ben-Ascher Jod ut consonam pronuntiat neque ejus vocalem ad praepositionem praefixam rejicit (*Dikduke hateamim* §. 13). Plerique textus praeter consuetudinem punctationem Naftaliticam receperunt, fortasse propterea quia Raschi eam tanquam נקוד רב סעדיה commemorat, favente insuper *Ochla veochla* 216. At eo adduci non possumus, ut punctationem Ben-Ascheri alioqui normativam deseramus, praesertim cum caput illud libri *Ochla veochla* ג' מלין זרים inscriptum fidem non mereat, namque desunt וְהֲמִיתִיו I Sam. 17, 35. et שְׂעִיפַּי Iob. 20. 2. Recte igitur P. בְּיִקְּרוֹתֶיךָ. Vide supra p. 99.

[2] Vide ad 31, 12. et *Thorath emeth* p. 27.

[3] Ex P., vide ad 18, 30. et *Dikduke hateamim* §. 11.

[4] Vide ad 18, 8.

[5] Ben-Ascher litterae ק dat Chatef pathach velut בְּסֻבֲּךָ 74, 5. בִּקֲרֹב II Sam. 15, 5. Vide 31, 12. *Dikduke hateamim* §. 14. et in argumentis. In catalogo typis exscripto hic locus desideratur.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
תּוֹרִדֵ֥ם	תּוֹרִ֫דֵ֥ם	55, 24.
לְ֭חֲמִ֣ים לִ֑י	לְ֭חֲמֽ֣ים לִ֑י	* 56, 3.
יָשֻׁ֥֣בוּ	יָ֫שֻׁ֥֣בוּ	56, 10.
כִּ֣י אֱלֹהִ֣ים	כִּֽי־אֱלֹ֫הִ֣ים	* ibid.
הִצַּ֥לְתָּ נפשׁ֗י [1]	הִֽצַּ֥לְתָּ נפשׁ֗י	* 56, 14.
כִּֽי־בְ֫ךָ [2]	כִּ֣י בְ֫ךָ	* 57, 2.
הֲ֭רָֹס־שִׁנֵּ֣ימוֹ [3]	הֲ֭רָס־שִׁנֵּ֣ימוֹ	58, 7.
נְתֹ֣ץ יְיָ [4]	נְתֹ֣ץ ׀ יְיָ	ibid.
מִמִּתְקֽוֹמְמַ֥י	מִמִּ֫תְקֽוֹמְמַ֥י	59, 2.
וְֽמֵאַנְשֵׁ֥י	וּֽמֵאַנְשֵׁ֥י	59, 3.
כָּל־בֹּגְדֵ֥י אָ֣וֶן [5]	כָּל־בֹּ֫גְדֵ֥י אָ֣וֶן	59, 6.
כִּ֣י מִ֣י	כִּ֣֣י מִ֣י	* 59, 8.
יַרְאֵ֥נִי [6]	יַֽרְאֵ֥נִי	59, 11.
פֶּן־יִשְׁכְּח֬וּ	פֶּֽן־יִשְׁכְּח֬וּ	* 59, 12.
אֶת־אֲרַ֣ם [7]	אֶ֣ת אֲרַ֣ם	60, 2.
לַמְנַצֵּ֬חַ ׀	לַֽמְנַצֵּ֬חַ	61, 1.
תִּרַצְּח֗וּ, פתח [8]	תְּרָצְּח֗וּ, קמץ	62, 4.
כְּמַעֲשֵׂ֥הוּ	כְּֽמַעֲשֵׂ֥הוּ	62, 13.
וְהַמֶּ֗לֶךְ	וְהַמֶּ֗לֶךְ	63, 12.
יִרְאֶ֥ה לָֽמוֹ	יִרְאֶה־לָּֽמוֹ	* 64, 6.

[1] Vide ad 89, 20.

[2] Vice versa differunt 18, 30. Vide *Thorath emeth* p. 40.

[3] Ex P. Ben-Naftali Cholem ante Makkef retinet, Ben-Ascher mutat in Kamez breve. Eodem modo differunt 69, 25. 121, 8. Iob. 3, 5. 24, 14. Prov. 4, 4., at vice versa 9, 9.

[4] Ex P. et Tschufutkale 13., vide ad 5, 7.

[5] Ben-Naftali tonum non retorquet in penultimam et Mercha ponit, vide ad 4, 7. Catalogus in Bibl. rabb. falso habet הבגדים (25, 3), quo vocabulo nulla erat causa controversiae.

[6] Vide ad 28, 9.

[7] Ipsa Masora tria אֶת non makkephata numerat (Ps. 47, 5. 60, 2. Prov. 3, 12), itaque consentit cum Ben-Ascher.

[8] Cf. Norzi ad h. l. et Kimchi in Lexicis r. רצח.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וְיִתְהַלְלוּ [1]	וְיִתְהַֽלְלוּ *	64, 11.
וַתְּשֹׁקְקֶהָ	וַתְּשֹׁקְקֶהָ *	65, 10.
כִּי־כֵן	כִּי כֵן *	ibid.
זַמְּרוּ כְבוֹד שְׁמוֹ	זַמְּרוּ כְבוֹד־שְׁמוֹ *	66, 2.
יְכַחֲשׁוּ לְךָ	יְכַֽחֲשׁוּ־לְךָ	66, 3.
כָּל־הָאָרֶץ ׀	כָּל־הָאָרֶץ ׀	66, 4.
בָּאנוּ בָאֵשׁ	בָּֽאנוּ־בָאֵשׁ *	66, 12.
אֶעֱשֶׂה	אֶֽעֱשֶׂה	66, 15.
יָאֵר	יָאֵר	67, 2.
גְּעַר	גְּעַר	68, 31.
עֹז וְתַעֲצֻמוֹת	עֹז וְתַֽעֲצֻמוֹת *	68, 36.
לַמְנַצֵּחַ ׀	לַֽמְנַצֵּחַ	69, 1.
וְאַל־תֶּאְטַר	וְאַֽל־תֶּאְטַר	69, 16.
וְלַמְנַחֲמִים [2]	וְֽלַמְנַֽחֲמִים	69, 21.
וְלִשְׁלוֹמִים	וְלִשְׁלוֹמִים *	69, 23.
שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם	שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם *	69, 25.
תְּנָה עָוֹן	תְּנָה־עָוֹן	69, 28.
יְהַלְלוּהוּ	יְהַֽלְלוּהוּ	69, 35.
הַטֵּה אֵלַי	הַטֵּה־אֵלַי *	71, 2.
רִדְפוּ [3]	רִֽדְפוּ	71, 11.
כִּי־אֵין	כִּי אֵין *	ibid.
יִפְרַח בְּיָמָיו	יִֽפְרַח־בְּיָמָיו *	72, 7.
וְאֵין עֹזֵר	וְאֵין־עֹזֵר	72, 12.
אֵיכָה יָדַע אֵל	אֵיכָה יָֽדַע־אֵל *	73, 11.
עָמָל הוּא	עָמָל הוּא *	73, 16.

[1] Sic etiam 69, 35. 90, 14. 105, 3. Vide ad 34, 4. et Jes. 45, 20.

[2] Similiter 103, 4. 147, 11. Ex. 6, 27. Num. 5, 18. Jos. 6, 23. Jer. 9, 16. II Chr. 5, 13. Ben-Ascher in *Dikduke hateamim* §. 34. diserte ait, in omnibus eiusmodi formis Mem sine Dagesch scribendum et Gaja praemittendum esse. Cf. *Metheg-Setzung* §. 20.

[3] Vide *Metheg-Setzung* §. 45.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
בְּסְבָךְ־ [1]	בִּֽסֲבָךְ־	74, 5.
שִׁבַּ֣רְתָּ רָאשֵׁ֣י	שִׁבַּ֣רְתָּ רָאשֵׁ֣י	74, 13.
כִּ֣י מָֽלְא֑וּ	כִּֽי־מָֽלְא֑וּ	74, 20.
זְכֹ֣ר חֶרְפָּֽתְךָ֑	זְכֹ֣ר חֶרְפָּֽתְךָ֑	74, 22.
בְּק֖וּם לַמִּשְׁפָּ֣ט	בְּקֽוּם־לַמִּשְׁפָּ֣ט	76, 10.
עַֽל־יְד֥וּת֗וּן	עַל־יְד֥וּת֗וּן	77, 1.
וּבַֽעֲלִ֘ילוֹתֶ֥יךָ	וּבַֽעֲלִ֘ילוֹתֶ֥יךָ	77, 13.
וַֽיְנַהֲגֵ֥ם [2]	וַֽיְנַֽהֲגֵ֥ם	78, 52.
וְהַצִּילֵ֣נוּ וְכַפֵּ֣ר	וְהַצִּילֵ֣נוּ וְכַפֵּ֣ר	79, 9.
אֱלֹ֘הֵיהֶ֥ם	אֱלֹ֘הֵיהֶ֥ם	79, 10.
אַרְזֵ֥י אֵֽל	אַרְזֵ֥י אֵֽל	80, 11.
שֽׁוּב נָ֗א	שֽׁוּב נָ֗א	* 80, 15.
לַמְנַצֵּ֬חַ ׀	לַֽמְנַצֵּ֬חַ	81, 1.
תִֽשְׁתַּחֲוֶ֗ה [3]	תִֽשְׁתַּֽחֲוֶ֗ה	* 81, 10.
אֲֽנִי־אָ֭מַרְתִּי	אֲֽנִי אָ֭מַרְתִּי	* 82, 6.
אַל־תֶּחֱרַ֣שׁ	אַל־תֶּֽחֱרַ֣שׁ	83, 2.
נִ֣ירְשָׁה לָּ֑נוּ [4]	נִ֣ירְשָׁה לָּ֑נוּ	83, 13.
וּבְסוּפָֽתְךָ֥	וּבְסוּפָֽתְךָ֥	83, 16.
וְֽגַם־כָּלְתָ֬ה ׀	וְֽגַם־כָּלְתָ֬ה ׀	84, 3.
מָ֤צְאָה בַ֗יִת	מָ֤צְאָה בַ֗יִת	* 84, 4.
אֶת־מִ֭זְבְּחוֹתֶיךָ	אֶת־מִ֭זְבְּחוֹתֶיךָ	ibid.
לַמְנַצֵּ֬חַ ׀	לַֽמְנַצֵּ֬חַ	85, 1.
הֲֽלֹ֣א אַ֭תָּה	הֲֽלֹא־אַ֭תָּה	85, 7.
אֵֽל רַח֣וּם	אֵֽל־רַח֣וּם	86, 15.
מְֽיֻדָּעַ֥י	מְֽיֻדָּ֗עַי	* 88, 19.

[1] Vide ad 55, 22.

[2] Masora parva ms. adnotat: וַֽיְנַֽהֲגֵם, מצאתי וַֽיְנַהֲגֵם. Posterior lectio fortasse est Naftalitica.

[3] Similiter 106, 19. 132, 7. Vide ad 19, 11.

[4] Ben-Ascher retrahit tonum in penultimam (נסג אחור) et igitur primam vocabuli subsequentis dagessat (אתי מרחיק) aeque ac 84, 4. Cf. *Thorath emeth* p. 29 not.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
אַתָּה תְשַׁבְּחֵם	אַתָּה תְשַׁבְּחֵם	89, 10.
פִּזַּרְתָּ אויביך	פִּזַּרְתָּ אויביך	89, 11.
אַתָּה יסדתָּם	אַתָּה יסדתָּם	89, 12.
דִּבַּרְתָּ [1]	דִּבַּרְתָּ	89, 20.
וּבַנְּהָרוֹת	וּבַנְּהָרוֹת	89, 26.
וּבִנְגָעִים	וּבִנְגָעִים	89, 33.
אִם־לְדָוִד	אִם־לְדָוִד	89, 36.
כָּל־גְּדֵרֹתָיו, דגש [2]	כָּל־גְּדֵרֹתָיו, רפי	89, 41.
הֶעֱטִיתָ	הֶעֱטִיתָ	89, 46.
אַתָּה אֵל בשופר [3]	אַתָּה אֵל	90, 2.
וּבַחֲמָתְךָ [4]	וּבַחֲמָתְךָ	90, 7.
בָּהֶם [5]	* בָּהֶם	90, 10.
וּנְרַנְּנָה	וּנְרַנְּנָה	90, 14.
וּמַעֲשֵׂה	וּמַעֲשֵׂה	90, 17.
וְתַחַת כְּנָפָיו	וְתַחַת־כְּנָפָיו	91, 4.
בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ	בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ	92, 5.
דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים	דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים	92, 15.
אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם	אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם	93, 4.
אֵל נְקָמוֹת	אֵל־נְקָמוֹת	94, 1.
כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן [6]	כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן	94, 4,
לִפְנֵי יי	לִפְנֵי־יי	95, 6.
אִם־בְּקֹלוֹ	אִם־בְּקֹלוֹ	95, 7.

[1] Ben-Naftali praefert Mehuppach pro Galgal ut servum distinctivi Pazer. Cf. 56, 14. 84, 4.

[2] Ben-Naftali voculae כָּל־ Gaja dat, quo fit ut tenuis כ propter antecedens Milel sec. regulam אתי מרחיק dagessetur. Ben-Ascher כָּל sine Gaja ideoque sine Dages scribit.

[3] Sic expresse Cod. Tschuf. No. 13. שופר masoretice idem est quod Munach. Vide ad 40, 10.

[4] Similiter 54, 3. 83, 16. 119, 29. Vide ad 2, 5.

[5] Vide ad 5, 12.

[6] Ben-Naftali sicut 59, 6. 83, 13. 84, 4. 105, 41. 124, 1. tonum non retrahit. Biblia rabb. falso יתאמרו controversum esse perhibent.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם [1]	* בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם	96, 2.
וּבֹאוּ [2]	* וּבֹאוּ	96, 8.
יִרְעַם [3]	יִרְעַם	96, 11.
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל	יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל	96, 13.
וֶאֱמוּנָתוֹ	* וֶאֱמוּנָתוֹ	98, 3.
כִּי־בָא	* כִּי בָא	102, 14.
וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ	* וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ	102, 26.
כָּל־גְּמוּלָיו	* כָּל־גְּמוּלָיו	103, 3.
הַמְעַטְּרֵכִי	הַמְעַטְּרֵכִי	103, 4.
הִרְחִיק	הִרְחִיק	103, 12.
גְּבוּל שַׂמְתָּ	גְּבוּל־שַׂמְתָּ	104, 9.
יִבָּהֵלוּן [4]	יִבָּהֵלוּן	104, 29.
הִתְהַלְלוּ	הִתְהַלְלוּ	105, 3.
כָּל־מַטֵּה לֶחֶם	* כָּל־מַטֵּה־לֶחֶם	105, 16.
פָּתַח צוּר	פָּתַח צוּר	105, 41.
וַיִּשְׁתַּחֲווּ	* וַיִּשְׁתַּחֲווּ	106, 19.
בְּמַעַלְלֵיהֶם	בְּמַעַלְלֵיהֶם	106, 29.
וַיַּקְצִיפוּ	* וַיַּקְצִיפוּ	106, 32.
וְקַבְּצֵנוּ	וְקַבְּצֵנוּ	106, 47.
בָּרוּךְ	* בָּרוּךְ	106, 48.
וּמֵאֲרָצוֹת	וּמֵאֲרָצוֹת	107, 3.
וַיֶּחֱשׁוּ	* וַיֶּחֱשׁוּ	107, 29.
וִירוֹמְמוּהוּ	וִירוֹמְמוּהוּ	107, 32.
וַיַּעֲשׂוּ	* וַיַּעֲשׂוּ	107, 37.
וְיִתְבּוֹנְנוּ [5]	וְיִתְבּוֹנְנוּ	107, 43.

[1] Etiam Erf. 3. hanc lectionis varietatem notat. Vide ad 14, 1.

[2] Vide ad 40, 10.

[3] Vide ad 28, 9.

[4] Ben-Naftali tanto geminationem accentuum odio habet, ut a mutando Metheg in Galgal abstineat.

[5] Hanc differentiam et quam 119, 73 notabimus Cod. Tschuf. No. 16 suppeditat. Vide supra ad 34, 4.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וַיִּלָּחֲמוּנִי [1]	וַיִּֽלָּחֲמוּנִי	109, 3.
אַל־יְֽהִי־לוֹ [2]	אַל־יְהִי לוֹ	109, 12.
אִישׁ עָנִי	אִישׁ־עָנִי	* 109, 16.
תְּֽהִי־לוֹ	תְּהִי לוֹ	* 109, 19.
נֶהֱלָכְתִּי	נֶהֱלָכְתִּי	* 109, 23.
אַתָּה כֹהֵן	אַתָּה־כֹהֵן	* 110, 4.
הַמַּגְבִּיהִי	הַמַּגְבִּיהִי	113, 5.
אֲנִֽי־עַבְדְּךָ	אֲנִי עַבְדְּךָ	116, 16.
לְךָ אֶזְבַּח	לְךָ־אֶזְבַּח	116, 17.
מִֽן־הַמֵּצַר	מִן־הַמֵּצַר	118, 5.
מַה־יַּעֲשֶׂה לִי	מַה־יַּעֲשֶׂה לִי	* 118, 6.
הוֹשִׁיעָה נָא [3]	הוֹשִׁיעָה נָּא	* 118, 25.
אַל־תַּעַזְבֵנִי	אַל־תַּעַזְבֵנִי	119, 8.
גְּמֹל עַֽל־עַבְדְּךָ	גְּמֹל עַל־עַבְדְּךָ	* 119, 17.
וְתוֹרָֽתְךָ	וְתוֹרָתְךָ	119, 29.
כִּי בוֹ	כִּי בוֹ	* 119, 35.
לְיִרְאָתֶךָ [4]	לְֽיִרְאָתֶךָ	* 119, 38.
וְֽאַל־תַּצֵּל	וְאַל־תַּצֵּל	119, 43.
וְאֶתְהַלְּכָה	וְאֶתְהַלְּכָה	119, 45.
וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע	וְאֶשְׁתַּעֲשַׁע	119, 47.
אֶֽל־מִצְוֺתֶיךָ	אֶל־מִצְוֺתֶיךָ	119, 48.
וַיְכוֹנְנוּנִי [5]	וַֽיְכוֹנְנוּנִי	119, 73.

---

[1] Etiam Tschuf. 16. adnotat: ובן נפתלי וַֽילחמוני, במחזורה רבה

[2] Sic etiam V. 19. 57, 2. 82, 6. 116, 16. 120, 7. Job. 5, 3. Prov. 8, 12. Ben-Ascher servum ponit ubi Ben-Naftali Makkef. De regula cf. *Thorath emeth* p. 40.

[3] Ben-Naftali accentum in ultima ponit ideoque נא non dagessat. At Masora solum הצליחָה Milra esse testatur, consentiens cum Ben-Ascher. Cf. Norzi.

[4] Vide 2, 11. Cod. Tschuf. No. 16. perspicue adscribit: לבן נפת' לְֽיראתך היו"ד נח.

[5] Vide ad 107, 43.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
תְּנַחֲמֵנִי	תְּנַחֲמֵנִי	119, 82.
לְךָ אֲנִי	לְךָ־אֲנִי	119, 94.
מִכָּל־מְלַמְּדַי	מִכָּל־מְלַמְּדַי	119, 99.
מִמִּשְׁפָּטֶיךָ	מִמִּשְׁפָּטֶיךָ	119, 102.
נֵר לְרַגְלִי	נֵר־לְרַגְלִי *	119, 105.
וּמִשְׁפָּטֶיךָ	וּמִשְׁפָּטֶיךָ	119, 108.
אַל־יַעַשְׁקֻנִי	אַל־יַעַשְׁקֻנִי	119, 122.
כְּחַסְדֶּךָ [1]	כְּחַסְדֶּךָ	119, 124.
כְּחַסְדֶּךָ [1]	כְּחַסְדֶּךָ	119, 149.
וְאֵין לָמוֹ	וְאֵין־לָמוֹ *	119, 165.
עִם־אָהֳלֵי	עִם־אָהֳלֵי	120, 5.
אֲנִי־שָׁלוֹם	אֲנִי שָׁלוֹם	120, 7.
יִשְׁמָר־צֵאתְךָ	יִשְׁמָר־צֵאתְךָ	121, 8.
שֶׁשָּׁם	שֶׁשָּׁם	122, 4.
אֲבַקְשָׁה טוֹב	אֲבַקְשָׁה טוֹב *	122, 9.
הִנֵּה	הִנֵּה	123, 2.
שֶׁהָיָה לָנוּ [2]	שֶׁהָיָה לָנוּ	124, 1.
שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ	שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ	124, 6.
לְמַעַן ׀ [3]	לְמַעַן	125, 3.

[1] Ben-Naftali litterae כ Gaja apponit, quod monet, ut a simili ח quod sequitur, bene distinguatur.

[2] Catalogus typis exscriptus incertum relinquit, utrum haec differentia ad v. 1 an ad v. 2 pertineat. Verumtamen P. adnotat: בן נפתלי לולי ה׳ שהיה לנו קדמא מאריך תנינא בשופר שהיה, בן אשר תרויהון בשופרות. Ergo solo in v. 1 discrepant. Ben-Naftali accentum in ultima relinquere comperimus ex Cod. Tschuf. No. 16., ubi addita est nota: בכתר ש״ט [שם טוב], לבן נפתלי שהיה בט׳ מלרע, ובהללי כבן אשר. Qua in nota כתר *corona* appellatio honorifica est Bibliorum, vide *Eben sappir* I. 12. not. 2.; שם טוב est nomen ejus, qui hoc Bibliorum exemplar scripsit vel possedit; הללי est codex insignis a הִלֵּל quodam scriptus.

[3] Veteres grammatici Schalscheleth magnum ut peculiarem accentum distinctivum non commemorant, considerant enim hunc accentum tanquam varietatem accentus *Pazer* eumque ut *Pazer magnum*

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
שָׁ֣וְא לָ֣כֶם [1]	שָׁ֤וְא ׀ לָ֬כֶם	127, 3.
זְכֽוֹר־יְיָ	זְכ֣וֹר־יְיָ	132, 1.
נִֽשְׁתַּחֲוֶ֗ה	* נִ֖שְׁתַּחֲוֶ֗ה	132, 7.
וְעֵדֹ֥תִי	וְעֵדֹתִ֬י	132, 12.
עַֽל־הַרְרֵ֪י	עַל־הַֽרְרֵ֪י	133, 3.
מַעֲלֶ֥ה	מַ֭עֲלֶה	135, 7.
אֵֽין יֶשׁ־ר֥וּחַ	אֵין־יֶשׁ־ר֥וּחַ	135, 16.
וַיִּפְרְקֵ֥נוּ	וַֽיִּפְרְקֵ֥נוּ	136, 24.
עַֽל־עֲרָבִ֥ים	עַל־עֲרָבִ֥ים	137, 2.
כִּ֤י שָׁ֨ם	* כִּ֤י שָׁ֨ם	137, 3.
אֵ֣ת שִׁ֣יר	אֶת־שִׁ֣יר	137, 4.
אִֽם־אֶשְׁכָּחֵ֥ךְ	אִם־אֶשְׁכָּחֵ֥ךְ	137, 5.
אֶֽת־עֹלָלַ֗יִךְ	אֶת־עֹלָלַ֗יִךְ	137, 9.
אֶֽשְׁתַּחֲוֶ֗ה [2]	אֶשְׁתַּחֲוֶ֗ה	138, 2.
וַֽתַּעֲנֵ֥נִי	וַתַּעֲנֵ֥נִי	138, 3.
טָֽמְנ֬וּ גֵאִ֨ים [3]	* טָמְנ֬וּ גֵאִ֨ים	140, 6.
לְדַבֵּ֬ר רָ֗ע אין פסק [4]	לְדַבֵּ֬ר ׀ רָ֗ע פסק	141, 4.
עַֽד אֶעֱב֥וֹר	עַד־אֶעֱב֥וֹר	141, 10.
בְּֽמַעֲשֵׂ֥ה	בְּמַעֲשֵׂ֥ה	143, 5.
לַֽעֲשׂ֥וֹת	לַעֲשׂ֥וֹת	143, 10.
בְּנֵ֣י נֵכָֽר	בְּנֵי־נֵכָֽר	144, 7.
שֶׁכָּ֣כָה לּ֑וֹ	שֶׁכָּ֣כָה לּ֑וֹ	144, 15.
וּגְבוּרֹתֶ֥יךָ [5]	וּגְבוּרֹתֶ֥יךָ	145, 4.

a *Pazer parvo* discernunt, quemadmodum in prosaica quoque accentuatione duplex Pazer distinguitur. Itaque Ben-Ascher h. l. Pazer parvum, Ben-Naftali Pazer magnum ponit.

[1] Ben-Ascher vocabulo distinctivum Legarmeh, Ben-Naftali conjunctivum Mercha impertit.

[2] Sicut 5, 8. Tschuf. No. 116. interpungit sicut Ben-Naftali, addita nota: אֶשְׁתַּחֲוֶה רב פינח' Vide *Dikduke hateamim* p. 14 Comm. Lit. e.

[3] Vide *Dikduke hateamim* p. 27.

[4] Vide ad 5, 7. et *Thorath emeth* p. 30.

[5] Vide ad 2, 7.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
עֹשֵׂה [1]	עֹ֝שֶׂ֗ה	146, 7.
אֶת־הַמְּיַחֲלִים [2]	אֶת־הַֽמְיַחֲלִ֥ים	147, 11.
הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ	הַשָּׂם־גְּבוּלֵ֣ךְ	147, 14.
לַעֲשׂוֹת	לַֽעֲשׂ֤וֹת	* 149, 9.
בְּצִלְצְלֵי שָׁמַע	בְּצִלְצְלֵי־שָׁ֑מַע	150, 5.

V.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר תהלות

Loci Psalterii vocalem non productam in pausa retinentes.

2, 7. אמר אלי בני אָתה
3, 8. שני רשעים שִׁבַּרת
9, 7. וערים נתַשׁת
9, 19. תאבד לָעַד
10, 14. עליך יעזב חֶלְכה
11, 2. חצם על יֶתר
14, 4. אכלו לֶחם
16, 9. ישכן לָבֶטח
18, 10. ויט שמים ויֵרַד
21, 7. ברכות לָעַד
21, 13. תשיתמו שֶׁכם
22, 27. יחי לבבכם לָעַד
25, 7. זכר לי אָתה
26, 1. בתמי הָלַכתי
27, 4. בבית יי כל ימי חַיָּי
31, 14. בהוסדם יחד עָלַי
34, 1. ויגרשהו וילַךְ
35, 1. ריבה יי את יריבָי
35, 15. נכים ולא ידַעתי
35, 19. אל ישמחו לי איבי שֶׁקר
35, 20. ועל רגעי אֶרץ
35, 22. ראיתה יי אל תחרַשׁ
37, 15. וקשתותם תשבַרנה
37, 17. זרועות רשעים תשבַרנה
40, 18. עזרתי ומפלטי אָתה
40, 18. אלהי אל תאחַר
48, 11. תהלתך על קצוי אֶרץ
50, 23. יכבדנני ושם דֶרך
53, 5. אכלו לֶחם
56, 1. פלשתים בגַת

---

[1] Ex Tschuf. No. 116. ubi notatur: במחזורא רובא עֹשֵׂה משפט, ובעלי טבריה עֹשֶׂה משפט, וכן בן אשר. Iam ad Gen. 22, 8. diximus, Ben-Naftali hac in voce consentire cum מחזורא רובא. Cf. supra 109, 3. Masora (ad Reg. 7, 2) eam 22 segolatis adnumerat cum Ben-Ascher.

[2] Vide ad 19, 11. 69, 21.

60, 2. את אדום בגיא מֶ֫לח
61, 9. אזמרה שמך לעַ֫ד
65, 2. ולך ישלם נֶ֫דר
66, 12. באנו באש ובמַ֫ים
68, 9. אלהים זה סינַ֫י
68, 14. נחפה בכֶ֫סף
68, 24. מאויבים מנֵ֫הו
69, 4. נחר גרוני כלו עינַ֫י
69, 5. מצמיתי איבי שֶׁ֫קר
69, 21. ואקוה לנוד ואַ֫ין
69, 24. תמיד המעַ֫ד
70, 6. עזרי ומפלטי אַ֫תה
70, 6. יי אל תאחַ֫ר
78, 10. ובתורתו מאנו לָלֶ֫כת
78, 47. ושקמותם בחנמַ֫ל
79, 7. ואת נוהו השַׁ֫מו
81, 8. אענך בסתר רַ֫עם
83, 14. שיתמו כגלגַ֫ל
84, 11. הסתופף בבית אלהַ֫י
84, 11. מדור באהלי רֶ֫שע
86, 2. עבדך אתה אלהַ֫י
88, 14. אליך יי שִׁוַּ֫עתי
89, 45. וכסאו לארץ מגַּ֫רתה
90, 9. שנינו כמו הֶ֫גה
90, 12. למנות ימינו כן הודַ֫ע
92, 8. להשמדם עדי עַ֫ד
100, 3. ולו אנַ֫חנו
102, 26. לפנים הארץ יסַ֫דת
107, 35. מדבר לאגם מַ֫ים
109, 1. אלהי תהלתי אל תחרַ֫ש

118, 10. 118, 11. 118, 12. בשם יי כי אמילַ֫ם, וכולהון תלתא.
119, 13. בשפתי ספַ֫רתי
119, 99. מכל מלמדי השכַּ֫לתי
120, 2. הצילה נפשי משפת שֶׁ֫קר
120, 5. כי גרתי מֶ֫שך
123, 1. אליך נשאתי את עינַ֫י
126, 4. כאפיקים בנֶ֫גב
129, 1. צררוני מנעורַ֫י, קדמאה.
130, 7. כי עם יי החֶ֫סד
131, 1. ולא רמו עינַ֫י
132, 12. גם בניהם עדי עַ֫ד
132, 14. זאת מנוחתי עדי עַ֫ד
132, 16. וכהניה אלביש יֶ֫שע
137, 6. אם לא אעלה את ירושלַ֫ם
138, 8. מעשי ידיך אל תֶּ֫רף
139, 3. וכל דרכי הסכַּ֫נתה
139, 15. אשר עשיתי בסֵּ֫תר
140, 10. ראש מסבַּ֫י
142, 7. דלותי מאד הצילני מרדפַ֫י
143, 1. האזינה אל תחנונַ֫י
148, 1. הללו את יי מן השמַ֫ים.

וכל מֶלֶךְ נֶצַח פֶּלֶא צֶדֶק קֶדֶם דכוותהון פתחין בין באתנח בין בסוף פסוק׃

VI.

פסקתא בספר תהלות

Loci Psalterii lineola Pasek notati.

5, 2.	אמרי האזינה ׀ יי
5, 5.	חפץ רשע ׀ אתה
5, 7.	יתעב ׀ יי
10, 3.	נאץ ׀ יי
10, 13.	נאץ רשע ׀ אלהים
18, 50.	אודך בגוים ׀ יי
20, 7.	כי הושיע ׀ יי
22, 2.	אלי ׀ אלי למה
36, 7.	תושיע ׀ יי
37, 7.	דום ׀ ליי
44, 24.	תישן ׀ אדני
50, 1.	אל ׀ אלהים יי דבר
55, 20.	ישמע ׀ אל
57, 60.	אודך בעמים ׀ אדני
108, 4.	והברו
58, 7.	נתץ ׀ יי
59, 2.	מאיבי ׀ אלהי
59, 6.	ואתה יי אלהים ׀ צבאות
61, 9.	נדרי יום ׀ יום
66, 8.	עמים ׀ אלהינו
66, 18.	לא ישמע ׀ אדני
67, 4.	יודוך עמים ׀ אלהים
67, 6.	והברו
68, 20.	ברוך יי יום ׀ יום
68, 21.	האל ׀ לנו
69, 34.	אל אביונים ׀ יי
74, 18.	אויב הרף ׀ יי
77, 8.	יזנח ׀ יי
78, 65.	כישן ׀ אדני
84, 4.	ודרור קן ׀ לה
85, 9.	מה ידבר האל ׀ יי
86, 1.	הטה יי ׀ אזנך
86, 8.	אין כמוך באלהים ׀ אדני
89, 9.	חסין ׀ יה
89, 50.	חסדיך הראשנים ׀ אדני
89, 52.	חרפו אויביך ׀ יי
94, 3.	עד מתי רשעים ׀ יי
113, 4.	רם על כל גוים ׀ יי
116, 1.	כי ישמע ׀ יי
118, 27.	אל ׀ יי ויאר
119, 52.	משפטיך מעולם ׀ יי
119, 156.	רחמיך רבים ׀ יי
137, 7.	האמרים ערו ׀ ערו
139, 19.	תקטל אלוה ׀ רשע
139, 21.	משנאיך יי ׀ אשנא
141, 4.	לבי לדבר ׀ רע
143, 9.	הצילני מאיבי ׀ יי

וכל הֶאָח ׀ הֶאָח

וכל אָמֵן ׀ וְאָמֵן

דכוותה פסק׃

VII.

סדרים בספר תהלות י"ט, וסמנהון

Sectiones Psalterii masoreticae.

1, 1. אשרי האיש.
12, 4. למנצח על השמינית, דבתר כי צדיק יי.
21, 1. למנצח מזמור, דבתר יי הושיעה.
30, 1. מזמור שיר, דבתר יי עז למו.
36, 1. למנצח לעבד, דבתר ולשוני תהגה.
42, 1. למנצח משכיל, דבתר ברוך יי אלהי ישראל.
50, 1. מזמור לאסף, דבתר אדם ביקר ולא יבין.
58, 1. למנצח אל תשחת, דבתר רומה על שמים.
68, 1. למנצח לדוד, דבתר יברכנו אלהים.
73, 1. מזמור לאסף, דבתר כלו תפלות דוד.
78, 38. והוא רחום יכפר עון.
85, 1. למנצח לבני קרח, דבתר יי צבאות אשרי אדם.
90, 1. תפלה למשה איש האלהים.
101, 1. לדוד מזמור חסד ומשפט.
107, 1. הודו ליי כי טוב, דבתר ברוך יי אלהי ישראל.
112, 1. הללויה אשרי איש, דבתר ראשית חכמה.
119, 73. ידיך עשוני ויכוננוני.
129, 1. שיר המעלות, דבתר וראה בניך.
141, 1. מזמור לדוד יי קראתיך, דבתר אך צדיקים.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
5, 9. הושר (h. e. הוֹשַׁר)	הַיְשַׁר
6, 4. ואת (h. e. וְאַתְּ sine He)	וְאַתָּה
9, 13. 10, 12. } עניים (h. e. עֲנִיִּים)	עֲנָוִים
9, 19. ענוים (h. e. עֲנָוִים)	עֲנִיִּים
10, 5. דרכו (h. e. דַּרְכּוֹ)	דְּרָכָיו
10, 9. 27, 5. } בסכה (h. e. בְּסֻכֹּה vel בְּסֻכָּה)	בְּסֻכּוֹ
10, 10. ודכה (h. e. וְדָכָה)	יִדְכֶּה
ibid. חלכאים (h. e. חֶלְכָּאִים)	חֵל כָּאִים (duo vocabula)
11, 1. נודו (h. e. נוּדוּ)	נוּדִי
16, 10. חסידיך (h. e. חֲסִידֶיךָ)	חֲסִידְךָ
17, 11. סבבוני (h. e. סְבָבוּנִי)	סְבָבוּנוּ
17, 14. וצפינך (h. e. וּצְפִינְךָ)	וּצְפוּנְךָ
21, 2. יגיל (h. e. יָגִיל)	יָגֶל
24, 4. נפשו (h. e. נַפְשׁוֹ)	נַפְשִׁי
24, 6. דרשו (h. e. דֹּרְשׁוֹ)	דֹּרְשָׁיו
26, 2. צרופה (h. e. צְרוּפָה)	צָרְפָה
30, 4. מיורדי (h. e. מִיּוֹרְדֵי)	מִיָּרְדִי
38, 21. רדופי (h. e. רְדוּפִי)	רָדְפִי
39, 1. לידיתון (h. e. לִידִיתוּן, cf. I Chr. 16, 38.)	לִידוּתוּן
41, 3. יאשר (h. e. יְאֻשַּׁר)	וְאֻשַּׁר
42, 9. שירה (h. e. שִׁירֹה vel שִׁירָה)	שִׁירוֹ
49, 15. וצירם (h. e. וְצִירָם)	וְצוּרָם
51, 4. הרבה (h. e. הַרְבֵּה)	הֶרֶב

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
54, 7. ישוב (h. e. יָשׁוּב)	יָשִׁיב
55, 16. ישימות (h. e. יְשִׁימוֹת)	יַשִּׁיא מָוֶת
56, 7. יצפינו (h. e. יַצְפִּינוּ)	יִצְפּוֹנוּ
58, 8. חצו (h. e. חִצּוֹ)	חִצָּיו
59, 11. חסדו (h. e. חַסְדּוֹ)	חַסְדִּי
59, 16. ינועון (h. e. יְנוּעוּן)	יְנִיעוּן
60, 7. ועננו (h. e. וַעֲנֵנוּ)	וַעֲנֵנִי
66, 7. ירימו (h. e. יָרִימוּ)	יָרוּמוּ
71, 12. חישה (h. e. חִישָׁה)	חוּשָׁה
71, 20. הראיתנו (h. e. הִרְאִיתָנוּ)	הִרְאִיתַנִי
ibid. תחינו (h. e. תְּחַיֵּנוּ)	תְּחַיֵּנִי
72, 17. ינין (h. e. יָנִין)	יִנּוֹן
73, 2. נטוי (h. e. נָטוּי)	נָטָיוּ
ibid. שפכה (h. e. שֻׁפְּכָה)	שֻׁפְּכוּ
73, 10. ישיב (h. e. יָשִׁיב)	יָשׁוּב
73, 16. היא (h. e. הִיא)	הוּא
74, 6. ועת (h. e. וְעֵת)	וְעַתָּה
74, 11. חוקך (h. e. חוּקְךָ)	חֵיקְךָ
77, 1. ידיתון (h. e. יְדִיתוּן vide ad 39, 1.)	יְדוּתוּן
77, 12. אזכיר (h. e. אַזְכִּיר)	אֶזְכּוֹר
77, 20. ושביליך (h. e. וּשְׁבִילֶיךָ)	וּשְׁבִילְךָ
79, 10. בגיים (h. e. בַּגִּיִּים)	בַּגּוֹיִם
85, 2. שבות (h. e. שְׁבוּת)	שְׁבִית
89, 10. תרים (h. e. תָּרִים)	תָּרוּם
89, 29. אשמור (h. e. אֶשְׁמוֹר)	אֶשְׁמָר
90, 8. שת (h. e. שַׁתְּ sine He)	שַׁתָּה
92, 16. עלתה (h. e. עֹלָתָה, cf. Iob. 5, 16.)	עַוְלָתָה
100, 3. / 139, 16. ולא (tanquam negatio)	וְלוֹ (pronomen)
101, 5. מלושני (h. e. מְלוֹשְׁנִי)	מְלָשְׁנִי
102, 24. כחו (h. e. כֹּחוֹ)	כֹּחִי

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
105, 18. רגליו (h. e. רַגְלָיו)	רַגְלוֹ
105, 28. דבריו (h. e. דְּבָרָיו)	דְּבָרוֹ
106, 45. חסדו (h. e. חַסְדּוֹ)	חֲסָדָיו
119, 79. וידעו (h. e. וְיֵדְעוּ)	וְיֹדְעֵי
119, 147. לדבריך (h. e. לִדְבָרֶיךָ)	לִדְבָרְךָ
119, 161. ומדבריך (h. e. וּמִדְּבָרֶיךָ)	וּמִדְּבָרְךָ
123, 4. לִגְאֵיוֹנִים (unum vocabulum)	לִגְאֵי יוֹנִים (duo vocabulo)
126, 4. שבותנו (h. e. שְׁבוּתֵנוּ, cf. Zeph. 3, 20.)	שְׁבִיתֵנוּ
129, 3. למענותם (h. e. לְמַעֲנוֹתָם)	לְמַעֲנִיתָם
139, 6. פלאיה (h. e. פִּלְאִיָּה)	פְּלִיאָה
140, 10. יכסומו (h. e. יְכַסּוּמוֹ)	יְכַסֵּימוֹ
140, 11. ימיטו (h. e. יָמִיטוּ)	יִמּוֹטוּ
140, 13. ידעת (h. e. יָדַעְתָּ)	יָדַעְתִּי
145, 6. וגדלותך (h. e. וּגְדֻלּוֹתֶךָ)	וּגְדוּלָּתְךָ
145, 8. וגדול (h. e. וּגְדוֹל)	וּגְדָל
147, 9. דברו (h. e. דְּבָרוֹ)	דְּבָרָיו
148, 2. צבאו (h. e. צְבָאוֹ)	צְבָאָיו

B. *Adnotationes masoreticae.*

א׳ נֶעְלָם Aleph occultum (non legendum) 99, 6. 104, 12. 116, 6.
ב׳ רָפֶה Beth adspiratum 68, 18.
דָּגֵשׁ אַחַר חֹלֶם Dagesch post Cholem 94, 21. 107, 27.
דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek 31, 5. 37, 39. 43, 2. 45, 14. 49, 6. 52, 9. 68, 29. 76, 3. 78, 63. 81, 2. 102, 5.
ה׳ רָפֶה He non mappicatum 48, 14. 104, 35.
ו׳ זְעֵירָא Vav minusculum 24, 4.
חֲצִי הַסֵּפֶר medius versuum libri 78, 6.
חֲצִי הַכְּתוּבִים medius versuum Hagiographorum 130, 3.
יַתִּיר ה׳ abundans He 51, 4.

יַתִּיר ו׳ abundans Vav 26, 2. 38, 21. 89, 29. 101, 5. 144, 13. 145, 8.

יַתִּיר י׳ abundans Jod 16, 10. 21, 2. 77, 20. 119, 147. 161.

כ׳ בְּהֹלֶם Caph cum Cholem 138, 2.

כ׳ רַבְּתָה Caf majusculum 81, 16.

מִלְּעֵיל cum tono in penultima 63, 2.

מִלְּרַע cum tono in ultima 41, 5. 118, 25.

נוּן מְנֻזֶּרֶת Nun inversum 107, 23. 24. 25. 26. 27. 28. et 40.*

נָקוּד מִלְּמַעְלָה וּמִלְּמַטָּה חוּץ מִן וָו שֶׁלֹּא נָקוּד אֶלָּא מִלְּמַטָּה punctatum supra et infra excepto Vav quod non punctatum nisi infra 27, 13.

סֶגוֹל בְּאַתְנַח Segol apud Athnach 14, 4. 21, 13. 35, 19. 20. 48, 11. 50, 23. 53, 5. 68, 14. 69, 5. 120, 2. 5. 130, 7. 139, 15.

סֶגוֹל בְּסוֹף פָּסוּק Segol in fine versus 65, 2. 78, 10. 84, 11.

סֶגוֹל בְּלִי מַקֵּף Segol sine Makkef 47, 5. 60, 2.

סְתוּמָה (Sectio) clausa. Ante Ps. 115.

ע׳ תְּלוּיָה Ajin suspensum 80, 14.

פַּתַח בְּאַתְנַח Pathach apud Athnach 2, 7. 9, 7. 18, 10. 25, 7. 26, 1. 27, 4. 31, 14. 35, 1. 15. 22. 37, 17. 40, 18. 66, 12. 68, 9. 69, 4. 21. 70, 6. 81, 8. 83, 14. 84, 11. 86, 2. 88, 14. 90, 12. 100, 3. 103, 26. 119, 13. 99. 123, 1. 129, 1. 131, 1. 137, 6. 140, 10. 142, 7. 143, 1. 148, 1.

פַּתַח בְּסוֹף פָּסוּק Pathach in fine versus 3, 8. 34, 1. 37, 15. 40, 18. 56, 1. 70, 6. 78, 47. 89, 45. 109, 1. 118, 10. 11. 12. 139, 3.

ק׳ רַבְּתָה Kof majusculum 84, 4.

קָמֵץ בִּרְבִיעַ Kamez apud Rebia 35, 24. 59, 7. 15. 116, 19. 128, 4. 135, 21. 137, 5.

שְׁוָא בְּאַתְנַח Scheba apud Athnach 45, 6. 119, 65.

---

* De his septem Nun inversis quae parentheses sunt, agit Masora ad Num. 10, 35. *Ochla veochla* 179 et Ben-Ascher in *Dikduke hateamim* §. 60.; at novit ea jam Gemara *Rosch haschana* 17[b]. Cf. Norzi ad h. l.

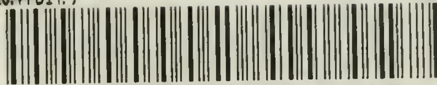
C. *Clausula masoretica.*

Macte esto! Summa versuum Psalterii est duo milia quingenti viginti septem, signum est בְּ״ךְ אֶפְבֵּ״ד (ב 2000, ך 500, א 1, כ 20, ב 2, ד 4 = 2527); medius eorum versus est 78, 36. Sectiones libri sunt undeviginti, signum בַּטּ״ב (ב 2, ט 9, ו 6, ב 2 = 19); Psalmi ejus sunt centum et quinquaginta, signum קָ״ן (ק 100, ן 50); loci pasekati ejus sunt tres et quinquaginta, signum גָּ״ן (ג 3, ן 50 = 53); Scripta et Legenda ejus sunt septuaginta quinque, signum לָמָ״ה (ל 30, מ 40, ה 5); litterae Nun inversae septem, signum גָ״ד (ג 3, ד 4); et vox una punctis extraordinariis distincta (27, 13).

חֲזָק׃ סְכוּם פְּסוּקֵי סֵפֶר תְּהִלּוֹת אַלְפַּיִם וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה, וְסִמָּן בְּ״ךְ אֶפְבֵּ״ד, וְחֶצְיוֹ וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם׃ וּסְדָרָיו תִּשְׁעָה עָשָׂר, וְסִמָּן בַּטּוֹ״ב׃ וּמִזְמוֹרָיו מֵאָה וַחֲמִשִּׁים, וְסִמָּן קָ״ן׃ וּפְסִקְתּוֹתָיו חֲמִשִּׁים וְשָׁלֹשׁ, וְסִמָּן גָּ״ן׃ וּכְתִיבָיו וְקַרְיָיו שִׁבְעִים וַחֲמִשָּׁה, וְסִמָּן לָמָ״ה׃ וְנוּנִין מְנֻזָּרוֹת שֶׁבַע, וְסִמָּן גָּ״ד׃ וְתֵבָה אַחַת נְקוּדָה׃

INDEX

OMNIUM QUAE HAEC PSALMORUM EDITIO CONTINET.

ספר משלי

LIBER PROVERBIORUM.

ספר משלי

LIBER PROVERBIORUM

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME EXPRESSIT
E FONTIBUS MASORAE CODICUMQUE VARIE ILLUSTRAVIT
EXPOSITIONEM DE LEGIBUS DAGESSATIONIS ADJECIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FRANCISCUS DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1880.

PRAEFATIO

FRANCISCI DELITZSCHII.

Ad librum Iobi, quem anno 1875 edidimus, et librum Psalmorum, qui anno 1880 subsecutus est, jam accedit liber Proverbiorum, quo critica nostra librorum poetica quae dicitur accentuatione instructorum editio absolvitur. Praeter subsidia librorum tum manu scriptorum tum impressorum a Baerio adhibita, quae in editionibus Genesis 1869, Jesaiae 1872, Duodecim prophetarum 1878 et ceteris enumeravimus, in textu Proverbiorum castigando usus est collatione Strackiana codicis Petropolitani anno 1010 scripti (vide de eo *Dikduke ha-teamim des Ahron ben-Moscheh ben-Ascher* 1879 p. XXIV) et editione Neapolitana 1486, cui additus est commentarius Immanuelis Romani (*Manoello Giudeo*), poetae clarissimi, quamquam superbi atque lascivi, qui in amicitiam Dantis Alighierii receptus erat, uti carmina (*sonetti*) ao. 1853 a Philippo Mercurio Professore Neapolitano in lucem protracta[1] ostenderunt. In postrema Makamarum ad modum Haririi et Charizii compositarum, quas מחברות עמנואל inscripsit, Dantii Infernum et Paradisum imitatione exprimere conatus est[2].

In argumentis scripturarum a Baerio receptarum saepenumero fit mentio legum illarum, quas grammatici veteres דחיק, אתי מרחיק et נָסֹג אחור nuncupare consueverunt, quapropter amicum impuli, ut huic Proverbiorum editioni brevem earum legum expositionem adjiceret, praesertim quum praeter

---

[1] *Lezione XI in forma di Lettera diretta al chmo Cav. Filippo Scolari a Venezia, nella quale è trattato se Dante veramente fosse morto nel* 1321, *del Prof. Filippo Mercuri. Napoli* 1853.

[2] Vide *Tofet und Eden oder die Divina Commedia des Immanuel ben Salomo aus Rom, aus dem Hebräischen übersetzt . . von M. E. Stern. Wien* 1865.

Samuelis Davidis Luzzatti Grammaticam Hebraicam lingua italica scriptam (Patavii 1853) libri nostri grammatici traditionis Punctatorum Grammaticorumque veterum nullam rationem habeant ideoque discendi cupidorum desiderio satisfacere nequeant. Una in re cum amico consentire non possum. Etenim Dagesch legibus דחיק et אתי מרחיק effectum conjunctivum esse negat, eo literam qua vox incipit non duplicari, sed tantummodo confirmari affirmans. Ego vero dagessationem, quae legem דחיק sequitur, literam duplicare et binas voces conjungere pro certo habeo. Atque etiam Dagesch legis אתי מרחיק conjunctivum esse, ita ut וְֽאָעִ֫ידָה לִּ֗י legi oporteat *w^e a^c îdā-lli* (ad similitudinem vocum אָנָּא, יָמָּה, שָׁמָּה), probabilius mihi videtur. Quamquam ubicunque altera vox non est vel monosyllaba vel Milel velut אשירה לַּיהוה ego quoque Dagesch ejus vocis non conjunctivum, sed mere orthophonicum esse judico, quoniam legem אתי מרחיק excedit ejusque dumtaxat similitudinem gerit.

Reliquum est, ut hujus praefationis occasionem accipientes menda quaedam notemus, quae in editiones Iobi et Psalmorum irrepserunt: Iob. 42, 5 scribi debuit אֹ֫זֶן (cum *Munach*); Ps. 14, 1. 53, 2 הִֽשְׁחִ֫יתוּ; 19, 10 צָֽדְק֥וּ; 61, 1 Pasek post לַמְנַצֵּ֬חַ expungendum est.

Deo juvante hanc Proverbiorum editionem sequentur libri Danielis, Ezra et Nehemiae, quibus delineatio aramaismi biblici regulis masoreticis innixa adjungetur.

Lipsiae, Nonis Juniis MDCCCLXXX.

DE PRIMARUM VOCABULORUM LITERARUM DAGESSATIONE.

De literarum בגד״כפת pronuntiatione veteres grammatici hanc regulam tradunt: כל בגדכפ״ת דסמיך ליה״ו רפי, בר מן מפיק מפסיק דחיק ואתי מרחיק[1] h. e. si qua literarum בגד״כפת subsequitur vocem, quae in unam quiescibilium יה״ו exit, leniter (*raphe*) pronuntianda est, at non ita pronuntiatur, 1) si litera יה״ו qua vox prior terminatur, non quiescit, sed sono consonae enuntiatur (מפיק); 2) si duo illa vocabula, de quibus agitur, non arcte conjuncta, sed distincta sunt (מפסיק); 3) si accentus Milra prioris vocabuli et accentus Milel posterioris sive, ut quodammodo dicere possumus, duo ictus, duae *ἄρσεις* colliduntur (דחיק); 4) si prius vocabulum cum accentu penultimae efferendum tanquam „e longinquo" posterius sive monosyllabum sive Milel ad se adstringit (אתי מרחיק). Harum quatuor exceptionum primae duae in libris grammaticis satis dilucide explicatae sunt[2], verum quae ibi de duabus posterioribus, דחיק et אתי מרחיק, reperiuntur, nonnisi carptim nec satis accurate atque adeo non sine admixtis erroribus eas regulas transigunt. Quamobrem non supervacaneum erit, leges, ad quas dagessatio in principiis vocabulorum dirigitur, denuo examinatas accuratiusque perscriptas in uno conspectu ponere, praesertim quum in exponendis

---

[1] Sic Moses Kimchi in מהלך Cap. 3. et David Kimchi in *Michlol* 89. Salomo Hanau in צהר התבה 25 aliique illam regulam nomine Masorae adducunt (איתא במסורת), idque quodammodo recte, quum jam Ben-Ascher in דקדוקי הטעמים §. 29. mentionem ejus faciat. Sed in Masora (typis impressa), quam hoc nomine appellare consuevimus, regula illam in formam redacta non exstat. Idem valet de cognata regula: כל זעיר דסמיך דגש בר מן אוּ אוֹ אֵי אִי

[2] De altera abunde egit Delitzschius in commentatione, quam *Die Dagessirung der Tenues* inscriptam continet *Lutherische Zeitschrift* 1878 p. 585—590.

argumentis scriptionum in hac Proverbiorum editione receptarum passim levi tantummodo significatione ad has ipsas leges provocaturi simus.

§. 1.

Quandocunque duo illa vocabula, quorum posterius a tenui, hoc est, ab una literarum בגד"כפת incipit, quae aut dure aut leniter pronuntiantur[1], accentu distinctivo interpuncta sunt, litera בגד"כפת semper sine omni exceptione dagessatur h. e. aspiratione destituitur, velut בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ (Gen. 1, 26) וּרְדוּ בִּדְגַת (1, 28) הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן (2, 12) וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ (3, 15) וַיִּפְּלוּ פָּנָיו (4, 5).

§. 2.

Quando autem vocabulum a litera בגד"כפת incipiens cum praecedente arctius cohaeret eique vel per Makkeph vel per accentum conjunctivum annexum est, tenuis non dagessatur, nisi si praecedens consonanti, itaque syllaba clausa terminatur, e. c. עֵץ פְּרִי (1, 11) תּוֹסֶף תֵּת (2, 7) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו (2, 13) אֶרֶץ כּוּשׁ (3, 6) וַתִּתֵּן גַּם (4, 12) קָלוּי בָּאֵשׁ (16, 8) כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר (12, 4) שָׂרַי גְּבִרְתִּי (Lev. 2, 4) תְּבִיאֶנָּה יָדָיו (7, 30) וַיִּתְאָו דָּוִיד (1 Chr. 11, 17)[2]. Contra quando vocabulum praecedens in unam quiescibilium eamque quiescentem, itaque in apertam syllabam desinit, tenuis aspiratur et non dagessatur, e. c. הָיְתָה תֹהוּ (Gen. 1, 2) וְיִרְדּוּ בִדְגַת (1, 26) בוֹ פְרִי (1, 29) וְצִלָּה גַם (4, 22) וִיהִי כְנַעַן (9, 26) הָיָה דְבַר (15, 1)[3].

Si duo illa vocabula, de quibus agitur, accentu logice conjuncta sunt, sed interjecta lineola Pasek indicatur, ea recitando aliquantulum disjungenda esse, haec quoque exigua seclusio efficit, ut tenuis, qua posterius orditur, dagessetur (§. 1). Exempla sunt עָשׂוּ ׀ כָּלָה (18, 21) אֹתוֹ ׀ בָּאֵשׁ (Deut. 9, 21) אֵפוֹא ׀ בְּנִי (Prov. 6, 2) עִמּוֹ ׀ כָּהֵם (1 Chr. 21, 3) בִיהוּדָה ׀ דֹּרְכִים (Neh. 13, 15).

---

[1] Liber *Jezira* illas quinque literas, quibus literam ר adjicit (בגדכ"פרת), propterea כפולים nominat, vide Delitzschii *Physiologie und Musik in ihrer Bedeutung für die Grammatik, bes. die hebräische* (1868) p. 11 ss.

[2] Masoretae ejusmodi terminationem מפיק h. e. vim consonantis habentem appellant. Eo pertinere He mappicatum ipso nomine significatur, itaque בְצִדָּהּ תָּשִׂים (Gen. 6, 16) לָהּ בָּהֶם (Ez. 7, 11) וְלַהּ גַּפִּין (Dan. 7, 6). Nonnisi ter, quamquam prius vocabulum consonanti terminatur, tenuis subsequens aspirationem retinet: קַו־תֹהוּ (Jes. 34, 11) שַׁלְוָ בָהּ (Ez. 23, 42) אֲדֹנָי בָם (Ps. 68, 6). Vide Masoram ad Ps. 68, 6. *Dikduke hateamim* §. 29.

[3] Propterea vel לֹא כִי (1 Reg. 3, 22. 23. 2 Reg. 20, 10) vel לֹא כִּי (Gen. 18, 15. 19, 2 et saepe) scribitur, prout לא aut conjunctivo aut distinctivo accentu instructum est, vidi Delitzschium in *Luth. Zeitschr.* l. l. p. 589 s.

§. 3.

Sunt vero certae quaedam conditiones, quae generali illi legi obrogent, hoc est, quibus efficiatur, ut etiam post apertam syllabam tenuis non aspiretur, sed dagessatione induretur. Prima harum conditionum est literarum similium concursus (אותיות דומות); altera tonorum collisio (דחיק); tertia attractio subsequentis vocabuli per prius tono remoto instructum (אתי מרחיק). Quarum quidem conditionum secundâ et tertiâ accitur non solum dagessatio literarum בגד"כפת, sed omnium omnino literarum, exceptis אה"וחע.

§. 4.

Si quod vocabulum sive a duobus *Beth* sive a duobus *Caph* aut etiam a *Beth* et *Caph* vel *Beth* et *Mem* incipit[1], ita quidem, ut priori earum literarum Scheba subjectum sit, haec ipsa litera quae Scheba habet, ne concurrentibus duabus aspiratis depressius pronuntietur, dagessatur, etiamsi prius vocabulum accentu conjunctivo insignitum est atque aperta syllaba terminatur. Exempla: ותתפשהו בְּבגדו (Gen. 39, 12) בשבתך בְּביתך (Deut. 6, 7) ויהי כְּכלות (Jos. 8, 24) ויהי בְּבואה (Jud. 1, 14) ויהי בְּבואם (1 Sam. 16, 6) הלא כְּכרכמיש (Jes. 9, 10) נשכבה בְּבשתנו (Jer. 3, 25) קטנה כְּכף (1 Reg. 8, 44) היתה בְּביתו (1 Chr. 7, 23) כי בְּמקלי (Gen. 32, 10)[2] ירדנו בְּפרך (46, 27) לו בְּמצרים (40, 7) אתו במשמר (Lev. 26, 53) בעבדי בְּמשה (Num. 12, 8) ויחנו בְּמדבר (33, 36) ימצא בשרה בְּפיו (2 Sam. 18, 25) שמתי בְּפיך (Jes. 59, 21) תהלתו בְּפי (Ps. 26, 12) עמדה בְּמישור (Zeph. 3, 13) בְּפיהם (34, 12) יצאו בְּפעלם (149, 3) שמו בְּמחול (149, 2) יגילו בְּמלכם (Iob 24, 6) כי בְּפתאם (2 Chr. 29, 6).

At vero si illarum literarum vocabulum ordientium prior plenam vocalem habet, dagessatione abstinetur, e. c. אשה בָבתוליה (Lev. 11, 13) וישחיתו בִבני (Jud. 20, 25) כהני בָמות (1 Reg. 13, 33) ארכוי בָבליא (Iob 20, 17) יִרא בִפלגות (Jes. 13, 19) היתה בָבל (Esr. 4, 9) אזלו בִבהילו (4, 23).

---

[1] Ben-Naphtali etiam *Caph* et *Gimel* (כְּג) accenset, sed repugnante Ben-Ascher, quem textus receptus sequitur. Vide argumentum ad Ps. 23, 3. *Dikduke hateamim* p. 30.

[2] Ex aliquot punctatorum sententia in בְּמַעֲלֹת (Ex. 20, 23) Beth propterea non dagessatur, quia Gaja ei satis ponderis affert.

§. 5.

Regula דחיק pertinet ad bina vocabula, quorum toni inter se collidunt, quare per Makkeph coagmentantur, et hacce quidem ratione:

a) Si duorum vocabulorum inter se cohaerentium prius in ֶה desinit et posterius sive monosyllabum est sive tonum in priore syllaba habet, tenuis qua incipit dagessatur. Exempla: וּמִשְׁנֶה־כֶּסֶף (Gen. 43,15) תַּעֲשֶׂה־בּוֹ (Ex. 4,17) נַכֶּה־בּוֹ (Num. 22, 6) תְכַסֶּה־בָּהּ (Deut. 22, 5) אֲכַלֶּה־בָּם (32, 23) יִבְנֶה־בַּיִת (2 Sam. 6, 13) יְכַסֶּה־בֶּגֶד (Ez. 18, 7) יְחַוֶּה־דָּעַת (Ps. 19, 3) מְכַסֶּה־פֶּשַׁע (Prov. 17, 9) הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא (Iob 8, 11) יִפְצֶה־פִּיהוּ (35, 16) נִבְנֶה־לָּנוּ (Gen. 11, 4) וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ (ibid.) יִרְאֶה־לּוֹ (22, 8) וְאֶעֱשֶׂה־שָּׁם (35, 3) יִהְיֶה־לְּעָם (48, 19) יִהְיֶה־לּוֹ (Ex. 28, 32) תִּשְׁתֶּה־מָּיִם (Deut. 11, 11) נִשְׁתֶּה־יַּיִן (Jer. 35, 6) יְשַׁוֶּה־לּוֹ (Hos. 10, 1) יְצַוֶּה־לָּךְ (Ps. 91, 11) יְזַכֶּה־נַּעַר (119, 9) תַּרְבֶּה־שֹּׁחַד (Prov. 6, 35) מְגַלֶּה־סּוֹד (11, 13) מַעֲנֶה־רַּךְ (15, 1) תַּעֲשֶׂה־לְּךָ (24, 6) תִּשְׁוֶה־לּוֹ (26, 4)[1].

b) Item si duorum vocabulorum arcte cohaerentium prius in ָה exit et posterius aut monosyllabum aut Milel est, litera alterum incipiens dagessatur, at tantummodo ea conditione, si syllaba finalis prioris vocabuli a Scheba mobili initium capit. Exempla: לֻקְּחָה־זֹּאת (Gen. 2, 23) גְּשָׁה־נָּא, וּשְׁקָה־לִּי (27, 26) לְךָ־נָּא (Num. 23, 13) תְּנָה־לָּנוּ (27, 4) וְאֶדְרְשָׁה־בָּהּ (1 Sam. 28, 7) סְאָה־סֹּלֶת (2 Reg. 7, 1) נִתְּנָה־לּוֹ (2 Reg. 25, 30) וְנִדְּמָה־שָּׁם (Jer. 8, 14) וְאֶשְׁקֲלָה־לּוֹ (32, 9) לְרַאֲוָה־בָךְ (Ez. 28, 17) שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ (Cant. 3, 11) אֲלַקֳטָה־נָּא (Ruth 2, 7) שְׁבָה־פֹּה (4, 1) נִשְׂמְחָה־בּוֹ (Ps. 66, 6) אֲזַמְּרָה־לָּךְ (71, 23) מַחֲלָה־לֵּב (Prov. 13, 12) וְאֹהֲבָה־שָּׁם (25, 17) אֲשַׁלְּמָה־רָּע (20, 22) נִבְחֲרָה־לָּנוּ (Iob 34, 4).

Quodsi syllaba finalis prioris vocabuli non incipit Scheba mobili, regula דחיק cessat, itaque tenuis quae posterius inchoat aspi-

---

[1] In libris grammaticis etiam vocalis Pathach huic regulae subjicitur, adductis exemplis מַה־בְּרִי, מַה־בֶּצַע, מַה־זֹּאת, מַה־זֶּה, sed immerito; nam post מַה aeque ac post זֶה־ makkephatum semper Dagesch sequitur etiamsi vox subsequens accentum non in prima syllaba habet, e. c. מַה־נּוֹרָא (Gen. 28, 16) מַה־פִּשְׁעִי (31, 16) מַה־פָּרַצְתָּ (38, 29) מַה־נֹּאמַר מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־נִּצְטַדָּק (44, 16) מַה־יַּרְאֵנִי (Num. 23, 3) מַה־תֹּאמַר (1 Sam. 20, 4) מַה־דּוֹדֵךְ (Cant. 5, 9) וְזֶה־פִּרְיָהּ (Num. 13, 17) וְזֶה־מִּזְבֵּחַ (1 Chr. 22, 1). Itaque מַה et זֶה aliquid praecipui habent. Neque praeter מַה exstat alia vox quae makkephata in ַה exeat.

ratur, e. c. לְטָמְאָה־בָהּ (Lev. 18, 23) וּלְדָבְקָה־בוֹ (Deut. 11, 22) צִוָּה־לָנוּ (33, 4) דִּמָּה־לָנוּ (2 Sam. 21, 5) נִגְלָה־לָמוֹ (Jes. 23, 1) שִׁלְּחָה־לוֹ (Ez. 17, 6) כִּסָּה־בָגֶד (18, 16) גִּלָּה־בָךְ (22, 10) עֶרְיָה־בֹשֶׁת (Mich. 1, 11) וַעֲנָוָה־צֶדֶק (Ps. 45, 5) הִכָּה־צוּר (78, 20) שִׁמְעָה־לִּי (Iob 32, 10) וְשִׂנְאָה־בוֹ (Prov. 15, 17) וְשַׁלְוָה־בָהּ (17, 1) וְנִרְאָה־דֶשֶׁא (27, 25).

§. 6.

Si duorum vocabulorum cohaerentium prius Milel est in syllabam apertam eamque vel *kamezatam* vel *segolatam* exiens atque posterius tonum habet in principio, tenuis qua incipit dagessatur. Haec regula אתי מרחיק h. e. „veniens e longinquo“ nominatur, quia accentus prioris vocabuli ab accentu posterioris remotus est idque vi eminus efficace attrahit. Dagessatio propter hoc אתי מרחיק locum habet hisce conditionibus:

a) si syllaba accentuata prioris vocabuli talis est, in quam ipsa formationis lege tonus cadat, e. c. עָשִׂיתָ זֹּאת (Gen. 3, 14) הִגַּדְתָּ לִּי (12, 18) הָרָה נָּסוּ (14, 10) הָבָה נָּא (38, 16) עָלֶיךָ פָּרֶץ (38, 29) וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ (42, 10) בְּאֵרָה שָּׁבַע (46, 1) וְעָשִׂיתָ צִּיץ (Ex. 28, 36) הֵנִיחָה לִּי (32, 10) וְעָשִׂיתָ פֶּסַח (Deut. 16, 1) וְזָבַחְתָּ פֶּסַח (16, 2) וְיָצָאתָ שָּׁמָּה (23, 13) וְאָעִידָה בָּם (31, 28) חָפַצְתָּ בָּהּ (21, 14) וְהָגִיתָ בּוֹ (Jos. 1, 8) הֵתַלְתָּ בִּי (Jud. 16, 10) תְּנָה־לִּי (1 Sam. 21, 10) לָמָּה בָּאתִי (2 Sam. 14, 32) אֲצִיתֶנָּה יָּחַד (Jes. 27, 4) תִּרְאֶינָּה בָּהּ (Mich. 7, 10) דָּמִיתָ כָּכָה (Ez. 31, 18) פָּקַדְתָּ לַּיְלָה (Ps. 17, 3) עוֹלָתָה בּוֹ (92, 16) עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי (119, 14) וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ (Prov. 7, 13) עָלֶיהָ קָּו (Iob 38, 5) לֵכְנָה שֹּׁבְנָה (Ruth 1, 8) מְאוּמָה רָּע (Jer. 39, 12) מָחַצְתָּ רֹּאשׁ (Hab. 3, 13) לְמַעְלָה רֹּאשׁ (Esr. 9, 6) אֵלֶּה לָּךְ (Gen. 33, 5) אֵלֶּה פֹּה (Deut. 5, 3);

b) si tonus penultimae prioris vocabuli illuc retro cessit (נסוג אחור) eaque syllaba est producta, cujus accentus vicem Metheg stabilis et firmi implet[1], item tenuis posterius inchoans dagessatur. Exempla: יָלְדָה בֵּן (Gen. 19, 38. quoniam sine recessu toni יָלְדָה) הִשָּׁבְעָה לִּי (21, 23) וְרָבְצָה בּוֹ (Deut. 29, 19) מָלְאָה דָּם (Jes. 34, 6) הָיְתָה נִּשְׁבָּה בּוֹ (40, 7) מֹשְׁלָה לּוֹ (40, 10) נֹסְסָה בּוֹ (59, 19) הָיְתָה לָּנוּ (Ez. 36, 2) מָלְאָה גַּת (Joel 5, 5) דָּבְקָה בָּהּ (Ruth 1, 14)

---

[1] De Metheg stabili et firmo (מתג תמיד) vide *Metheg-Setzung* §. 10. (in Merxii *Archiv* I. 1869).

יָרְדָה מַּיִם (Thren. 1, 16) עָמְדָה לִּי (Eccl. 2, 10) נִירְשָׁה לָּנוּ (Ps. 83, 13) מָצְאָה בַּיִת (84, 4) הָיְתָה זֹּאת (118, 23) עָרְבָה לִּי (Jer. 31, 26) וְנָשְׁקָה לּוֹ (Prov. 7, 13) שָׂבְעָה מַּיִם (30, 16) נָטְעָה כָּרֶם (31, 16).

Contra si accentus retrogressus syllabam occupat nullius Metheg capacem, dagessatio literae tenuis non admittitur e. c. חָרָה לָךְ (Gen. 4, 6) עָשָׂה שָׁם (13, 4) וְעָשָׂה פֶסַח (Num. 9, 10) וְקָרָא בוֹ (Deut. 17, 19) מָצָא בָהּ (24, 1) מֵאָה כֶסֶף (22, 19) שָׂדֶה טוֹב (Ez. 17, 8) בְּנָוֶה טוֹב (34, 14) מִצָּרָה לִּי (Jona 2, 3) עָנָה בִי (Ruth 1, 21) נָטָה קָו (Thren. 2, 8) עָשָׂה פֶלֶא (Ps. 78, 12) לְנַסָּכָה לֵהּ (Dan. 2, 46) טוֹבָה לָךְ (Ruth 4, 15) מִתְקוֹמָמָה לוֹ (Iob 20, 27).

Excipiuntur vero imperfecta et participia verborum ל״ה, post quae tenuis subsequentis vocabuli dagessatur, licet accentus retrogressus syllabam occupet, in quam Metheg non competit, velut עֹשֶׂה לָּךְ (Gen. 31, 12) יַעֲשֶׂה לּוֹ (Ex. 21, 3) אִקָּרֶה כֹּה (Num. 23, 15) עֹשֶׂה כֹּל (Jes. 44, 24) יִבָּנֶה בָּהּ (Sach. 1, 16) וּמוֹרֶה שָּׁקֶר (Hab. 2, 18) יִנָּקֶה רָּע (Prov. 11, 21) קֹנֶה לֵּב (19, 8) גֹּלֶה סּוֹד (20, 19) כֹּרֶה שַּׁחַת (26, 27) הֲיֹאבֶה רֵּים (Iob 39, 9).

c) Etiamsi in priore vocabulo Metheg locum accentus occupat, tenuis qua vocabulum posterius incipit sec. regulam נסג אחור dagessatur, e. c. יָלְדָה־לּוֹ (Gen. 21, 3., ubi Metheg vicem accentus supplet, cf. יָלְדָה בֵּן 19, 38), נָתְנָה־לִּי (3, 12) אֵרְדָה־נָּא (18, 21) הָבָה־לִּי (30, 1) וְעָנְתָה־בִּי (30, 33) הַגִּידָה־נָּא (37, 16) אֵלְכָה־נָּא (Ex. 4, 18) אָרָה־לִּי (Num. 22, 6) קָבָה־לִּי (22, 11) הֹמֶה־לִּי (Jer. 4, 19) בּוֹנֶה־בַּיִת (2 Chr. 2, 3) שָׁכְנָה־לָּהּ (Ps. 120, 6) עָשְׂתָה־לָּהּ (Prov. 31, 22).

d) Etiamsi prima alterius vocabuli syllaba non habet tonum primarium, sed tantummodo Metheg tonum secundarium indicans, tamen litera qua incipit ad similitudinem legis אתי מרחיק dagessatur, sed exceptis literis בגד״כפת, quae hanc laxiorem dagessationis conditionem respuunt. Exempla: שָׁמָּה קָּבְרוּ (Gen. 29, 31) אָשִׁירָה לַּיי (Ex. 15, 1) וְעָשִׂיתָ סִּירֹתָיו (27, 3) אֵינֶנָּה מַּעֲלָה (Lev. 11, 26) וְיָרֵאתָ מֵּאֱלֹהֶיךָ (19, 14) כָּכָה יֵּעָשֶׂה (Num. 15, 11) עֲבָדֶיךָ נָּשְׂאוּ (31, 49) בָּאָה נַּחֲלָתֵנוּ (32, 19) עֲבָדֶיךָ יַּעֲשׂוּ (32, 25) וַעֲבָדֶיךָ יַּעַבְרוּ (32, 27) לְאָחִיךָ לַּעֲנִיֶּךָ (Deut. 15, 11) וְעָשִׂיתָ מַּעֲקֶה (22, 8) אַשְׁבִּיתָה מֵּאֱנוֹשׁ (32, 26) וְכִעֲסַתָּה צָּרָתָהּ (1 Sam. 1, 6) וְלָמָּה לֹּא־שָׁמַעְתָּ (15, 19) אֵלֶּה יַּעֲקֹב (Jes. 44, 21) עָלֶיהָ מַּחֲנוֹת (Ez. 4, 2) כָּכָה יֹּאכְלוּ (4, 13) צָפַנְתָּ לִּירֵאֶיךָ (Ps. 31, 20) הֵמָּה

כּוֹנַנְתָּ (66, 11) שַׁ֫מְתָּ מוּעָקָה (60, 6) נָתַ֫תָּה לִּירֵאֶיךָ (37, 9) יִירְשׁוּ נָתַ֫תָּה לַּאֲבֹתֵינוּ (Neh. 9, 23) אָמַ֫רְתָּ לַּאֲבוֹתֵיהֶם (99, 4) מֵישָׁרִים (9, 36). Dagessationem ibi non locum habere, ubi litera methegata una de quinque tenuibus est, ex hisce exemplis cognoscitur: אֵ֫לֶּה תּוֹלְדוֹת (Gen. 2, 4) לָ֫מָּה תַעֲמֹד (24, 31) תַחְתֶּ֫יהָ תַעֲמֹד (Lev. 13, 28) הוֹדַ֫עְתָּ בָעַמִּים (44, 2) פָּעַ֫לְתָּ בִימֵיהֶם (Ps. 9, 11) עָזַ֫בְתָּ דֹרְשֶׁיךָ (77, 15) דַכָּ֫אתָ כֶחָלָל (89, 11). Causa facilis est intellectu. Dagessatio in solis illis quinque literis pronuntiationem non solum acuit, sed mutat; ibi vero, ubi tonus primae syllabae alterius vocabuli nonnisi secundarius est, quem Metheg significat, dagessatio non tantum momenti habet, ut aspiratam induret. Sunt vero duo loci, ubi nihilominus tenuis Dagesch assumsit: כָמֹ֫כָה בָּאֵלִם Ex. 15, 11 et וַיְשִׂימֻ֫הָ תֵּל־עוֹלָם Jos. 8, 29.

e) Si alterum vocabulum sive monosyllabum sive Milel a litera cum Scheba orditur, haec ipsa litera dagessatur, exceptis quatuor literis servilibus בו"כל e. c. עֹשֶׂה־פְּרִי, עֹ֫שֶׂה פְּרִי (Gen. 1, 11. 12) וְאַצִּ֫יעָה שְּׁאוֹל (Jes. 5, 14) הִרְחִ֫יבָה שְּׁאוֹל (12, 5) אַ֫רְצָה כְּנַעַן (Ps. 139, 8) לָ֫א מְטָא (Dan. 3, 10) שַׂ֫מְתָּ טְּעֵם (104, 1) גָּדַ֫לְתָּ מְּאֹד (4, 24) וְשַׂ֫מְתָּ שְּׁמוֹ (Neh. 9, 7) atque adeo וְעָשִׂ֫יתָ קְּעָרֹתָיו (Ex. 25, 29)[1]. Literas בו"כל non dagessari ex his exemplis apparet: נִהְיֵ֫יתָ לְעָם (Deut. 21, 15) תִהְיֶ֫יןָ לְאִישׁ (Ex. 33, 12) יְדַעְתִּ֫יךָ בְשֵׁם (27, 9) תִּמַּ֫קְנָה בְחוֹרֵיהֶן (Sach. 14, 12) קְרָאתִ֫יךָ בְצֶדֶק (Jes. 42, 6) צָרֶ֫יהָ לְרֹאשׁ (Thren. 1, 5). Excipitur vocula לְּךָ, quae constanter dagessatur: חָלִ֫לָה לְּךָ (Gen. 18, 25) וְעָשִׂ֫יתָ לְּךָ (Deut. 10, 1) אֱלֹהֶ֫יךָ לְּךָ (23, 6) וָאֹסְ֫פָה לְּךָ (2 Sam. 12, 8) לָקַ֫חְתָּ לְּךָ (12, 9) שָׁאַ֫לְתָּ לְּךָ (1 Reg. 3, 11) וּנְתַתִּ֫יהָ לְּךָ (11, 35). Quam analogiam sequitur וְלַ֫יְלָה לְּלַיְלָה (Ps. 19, 3).

§. 7.

Ex regulis modo expositis colligitur, binorum vocabulorum alterum non dagessari propter דחיק aut מרחיק, nisi 1) hoc voca-

[1] Sic in codd. Hispanicis teste Chajugo apud Jekuthiel Punctatorem, cujus commentarium criticum Heidenheimius Pentateucho מאור עינים inscripto adjecit. Delitzschius hoc Dagesch orthophonicum esse dicit, quippe quod literae incipientis distinctam pronuntiationem tueatur. Aliquot codices velut Erfurt. 3 (vide Delitzschii *Complutensische Varianten* 1878 p. 12) nimii sunt in hoc Dagesch orthophonico adhibendo. Verum usus orthophonici Dagesch latius patet, quam adhuc agnitum est. Adeo dubium est, rectene Dagesch leges דְחִיק ac praesertim אתי מרחיק sequens a grammaticis sub specie Dag. fortis conjunctivi comprehendatur.

bulum tonum primarium vel certe secundarium in principio habeat, et 2) vocabulum prius, quod alterum dagessatione sibi annectit, aut in Kamez aut in Segol desinat. Quamobrem raphata manent haecce: בָּ֣רֵךְ בֵּרַ֖כְתָּ (Num. 23, 11) מְבָרֲכֶ֣יךָ בָר֔וּךְ (24, 9) אֲבָנֶ֣יהָ בַרְזֶ֔ל (Deut. 8, 9) עָשִׂ֣יתָ בַסָּ֑תֶר (2 Sam. 12, 12) וַיִּפְּלוּ־שָׁ֑מָּה (Gen. 14, 10) עֹ֥שֵׂה פֶֽלֶא (Ez. 15, 11) שִׁ֤ירוּ לַֽיהוָה֙ (15, 21) יֹ֥רְדֵי ב֖וֹר (Ez. 31, 4) נַעֲוֵה־לֵ֝֗ב (Prov. 12, 8) עָשִׂ֣יתִי כֵ֔ן (Neh. 5, 15) et id genus alia. Verum usu venit, ut si Milel quoddam in vocalem *u* desinat sibilans vel liquida qua vox subsequens incipit dagessetur. Documento sunt ק֤וּמוּ צְּאוּ֙ (Gen. 19, 14. Ex. 12, 31) תַּשְׁבִּ֥יתוּ שְּׂאֹ֖ר (Ex. 12, 15) ק֤וּמוּ סְּעוּ֙ (Deut. 2, 24) סֻּ֝רוּ רְּדוּ (1 Sam. 15, 6) נֻּ֤סוּ נֻּ֙דוּ֙ (Jer. 49, 30) וַיָּחֵ֣לּוּ מְּעָ֔ט (Hos. 8, 10). Etiam voculae לֹּא et לּוֹ post וַיֹּאמְרוּ quatuor locis dagessata sunt: Gen. 19, 2.[1] Jud. 18, 19. 1 Sam. 8, 19. Est. 6, 13.

Anomala, utpote quae legibus supra expositis subjici nequeant, at auctoritate Masorae confirmata sunt haecce: כִּֽי־גָאֹ֣ה גָּאָ֔ה (Ex. 15, 1. 21) מִ֥י כָּמֹ֖כָה (15, 11) עַם־ז֣וּ גָּאָ֑לְתָּ (15, 13) יִדְּמ֣וּ כָּאָ֑בֶן (15, 16) אָבִ֣יךָ קָּנֶ֔ךָ (Deut. 32, 6) עָבִ֖יתָ כָּשִׂ֑יתָ (32, 15) וְשַׂמְתִּ֤י כַּֽדְכֹד֙ (Jes. 54, 12) וְנִלְאֵ֥יתִי כַּלְכֵ֖ל (Jer. 20, 9) גָּאַ֣לְתָּ בִּזְר֣וֹעַ (Ps. 77, 16) תְּיַסְּרֶ֣נּוּ יָּ֑הּ (94, 12) קָרָ֣אתִי יָּ֑הּ (118, 5) יַסֹּ֣ר יִסְּרַ֣נִּי יָּ֑הּ (118, 18) חֲקַרְנ֥וּהָ כֶּן־הִ֑יא (Iob 5, 27) גְּדָ֣בְרַיָּא דְּתָ֣בְרַיָּא (Dan. 3, 2. 3) וְחָכְמָ֛ה כְּּחָכְמַת־ (5, 11).[2]

§. 8.

Reliquum est, ut nonnulla addamus de illo Dagesch, quod ex praecepto veterum post vocabula consonanti terminata non solum literis בגד"כפת, sed aliis quoque literis inditur. Etenim si binorum vocabulorum prius eadem consona finitur qua posterius incipit, consona incipiens dagessatur,[3] ne festinantius legendo cum praecedente

---

[1] Cf. Delitzschii comm. ad h. l. et 19, 14 (ed. IV p. 337. 339).

[2] Cf. Masora ad Daniel 5, 11. *Dikduke hateamim* §. 29. Literae Jod dagessatae Ps. 118, 5. 18. secundum regulam supra propositam explicari possunt (vide Delitzschii comm. ad hos locos). At quum alibi velut in בְּתוֹכְכִי יְּרוּשָׁלִָם, וְלִי יְּהוֹשֻׁעַ dagessatio omittatur, satius est, ambo illa יָּהּ exceptionibus adnumerare. Ceterum vide quae Parchon p. 4. et Norzi ad Ex. 15 disserunt.

[3] Editores textus biblici hoc Dagesch, cui Delitzschius nomen orthophonici indidit, ignorantia magis quam negligentia abjecerunt. Usum ejus jam veteribus Masoretis pro lege valere in Psalterio nostro Brockhausiano (1874) p. IX ostendimus.

confundatur. Exempla: אם־מִחוט (Gen. 14, 23) לֶאכָל־לָּחֶם (31, 54) עַל־לֵּב (34, 3) גם־מִתְמֹל גם־מִשלשם (Ex. 4, 10) בִן־נּוּן (33, 11) בִן־נֵּר ונעלם מִמֶּנּוּ (Lev. 5, 2) ואם־מָּךְ (27, 8) עם־משה (Jos. 3, 7) (1 Sam. 14, 50) בן־נתניה (2 Reg. 25, 23) מבקשים מַּים (Jes. 41, 17) וגם־מֵהם אשים מִדבר לאגם־מַּים (41, 18) וכל־לָּשון (54, 17) (66, 21) עם־מְתי (Ps. 26, 4) לִמחול לִּי (30, 12) עמים מִישר (67, 5) עם מַּרעיתו (95, 7) על־לֻּוח (Prov. 3, 3) על־לֶּחיה (Thren. 1, 2) קדם מַּלכא (Dan. 2, 10) אתון־נּורא (3, 6) והיבל לְּבבל (Esr. 6, 5) ולכם מְּהודעין (7, 24) גם מִּגבה (Eccl. 12, 5).[1]

Ubicunque voculae sono similes et significatione diversae לֹא לוֹ concurrunt, לֹּא dagessatur eoque legens monetur, ut negationem cum emphasi enuntiet eamque caute a pronomine discernat, velut Gen. 38, 9. Hab. 1, 6. 2, 6. Prov. 25, 17. Eodem consilio scribitur לֹּא לוֹ Deut. 32, 5. Atque Lamed vocis לֵּאמֹר dagessatur quoties nomen מֹשֶׁה cum accentu conjunctivo antecedit, e. c. Ex. 6, 10. 29. 13, 1. 14, 1.[2]

---

[1] Saepius dagessationi substituitur lineola Pasek duobus ejusmodi vocabulis interposita, velut מִפניך ׀ רבים (Deut. 7, 1) ׀ מִכל הגוים ׀ אחיכם מִנחה (Jes. 66, 20) מְעון ׀ לְגלים ׀ בבל (Jer. 51, 37) לָרב ׀ וברזל (1 Chr. 22, 2) מעט ׀ ואנשים (Neh. 3, 15) רמה ׀ חצור (11, 33); interdum, ubi fieri poterat, syllabae finali vocabuli prioris Metheg remorans (העמדה) additum est, e. c. ויצֶץ ציץ (Num. 17, 23) ואוזֵל לו (Prov. 20, 14).

[2] Cf. Lonsano in *Or thora* ad Ex. 6, 10.

Proverbia. משלי

1 א

מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ לָדַעַת חָכְמָה א 2
וּמוּסָר לְהָבִין אִמְרֵי בִינָה׃ לָקַחַת מוּסַר הַשְׂכֵּל צֶדֶק וּמִשְׁפָּט 3
וּמֵשָׁרִים׃ לָתֵת לִפְתָאיִם עָרְמָה לְנַעַר דַּעַת וּמְזִמָּה׃ יִשְׁמַע 4 ה
חָכָם וְיוֹסֶף לֶקַח וְנָבוֹן תַּחְבֻּלוֹת יִקְנֶה׃ לְהָבִין מָשָׁל 6
וּמְלִיצָה דִּבְרֵי חֲכָמִים וְחִידֹתָם׃ יִרְאַת יְהוָה רֵאשִׁית 7
דָּעַת חָכְמָה וּמוּסָר אֱוִילִים בָּזוּ׃

שְׁמַע בְּנִי מוּסַר אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ כִּי ׀ לִוְיַת 8 9
חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶךָ׃ בְּנִי אִם־יְפַתּוּךָ חַטָּאִים י
אַל־תֹּבֵא׃ אִם־יֹאמְרוּ לְכָה אִתָּנוּ נֶאֶרְבָה לְדָם נִצְפְּנָה לְנָקִי 11
חִנָּם׃ נִבְלָעֵם כִּשְׁאוֹל חַיִּים וּתְמִימִים כְּיוֹרְדֵי בוֹר׃ כָּל־ 12 13
הוֹן יָקָר נִמְצָא נְמַלֵּא בָתֵּינוּ שָׁלָל׃ גּוֹרָלְךָ תַּפִּיל בְּתוֹכֵנוּ 14
כִּיס אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ׃ בְּנִי אַל־תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם מְנַע טו
רַגְלְךָ מִנְּתִיבָתָם׃ כִּי רַגְלֵיהֶם לָרַע יָרוּצוּ וִימַהֲרוּ 16
לִשְׁפָּךְ־דָּם׃ כִּי־חִנָּם מְזֹרָה הָרָשֶׁת בְּעֵינֵי כָּל־בַּעַל כָּנָף׃ 17
וְהֵם לְדָמָם יֶאֱרֹבוּ יִצְפְּנוּ לְנַפְשֹׁתָם׃ כֵּן אָרְחוֹת כָּל־בֹּצֵעַ 18 19
בָּצַע אֶת־נֶפֶשׁ בְּעָלָיו יִקָּח׃

חָכְמוֹת בַּחוּץ תָּרֹנָּה בָּרְחֹבוֹת תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ הֹמִיּוֹת כ 21
תִּקְרָא בְּפִתְחֵי שְׁעָרִים בָּעִיר אֲמָרֶיהָ תֹאמֵר׃ עַד־מָתַי ׀ פְּתָיִם 22
תְּאֵהֲבוּ פֶתִי וְלֵצִים לָצוֹן חָמְדוּ לָהֶם וּכְסִילִים יִשְׂנְאוּ־דָעַת׃
תָּשׁוּבוּ לְתוֹכַחְתִּי הִנֵּה אַבִּיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה דְבָרַי 23
אֶתְכֶם׃ יַעַן קָרָאתִי וַתְּמָאֵנוּ נָטִיתִי יָדִי וְאֵין מַקְשִׁיב׃ וַתִּפְרְעוּ 24 כה
כָל־עֲצָתִי וְתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתֶם׃ גַּם־אֲנִי בְּאֵידְכֶם 26
אֶשְׂחָק אֶלְעַג בְּבֹא פַחְדְּכֶם׃ בְּבֹא כְשׁוֹאָה ׀ פַּחְדְּכֶם וְאֵידְכֶם 27

v. 1. מ׳ רבתי. v. 4. א׳ נחה. v. 27. כשואה קרי.

28 כְּסוּפָה יֶאֱתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה וְצוּקָה׃ אָז יִקְרָאֻנְנִי
29 וְלֹא אֶעֱנֶה יְשַׁחֲרֻנְנִי וְלֹא יִמְצָאֻנְנִי׃ תַּחַת כִּי־שָׂנְאוּ דָעַת
ל וְיִרְאַת יְהוָה לֹא בָחָרוּ׃ לֹא־אָבוּ לַעֲצָתִי נָאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי׃
31 32 וְיֹאכְלוּ מִפְּרִי דַרְכָּם וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם יִשְׂבָּעוּ׃ כִּי מְשׁוּבַת
33 פְּתָיִם תַּהַרְגֵם וְשַׁלְוַת כְּסִילִים תְּאַבְּדֵם׃ וְשֹׁמֵעַ לִי יִשְׁכָּן־
בֶּטַח וְשַׁאֲנַן מִפַּחַד רָעָה׃

ב 2

א 2 בְּנִי אִם־תִּקַּח אֲמָרָי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃ לְהַקְשִׁיב
3 לַחָכְמָה אָזְנֶךָ תַּטֶּה לִבְּךָ לַתְּבוּנָה׃ כִּי אִם לַבִּינָה תִקְרָא
4 לַתְּבוּנָה תִּתֵּן קוֹלֶךָ׃ אִם־תְּבַקְשֶׁנָּה כַכָּסֶף וְכַמַּטְמוֹנִים תַּחְפְּשֶׂנָּה׃
ה 6 אָז תָּבִין יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא׃ כִּי־יְהוָה יִתֵּן
7 חָכְמָה מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה׃ וְצָפַן לַיְשָׁרִים תּוּשִׁיָּה מָגֵן
8 לְהֹלְכֵי תֹם׃ לִנְצֹר אָרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ חֲסִידָו יִשְׁמֹר׃
9 י אָז תָּבִין צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמֵישָׁרִים כָּל־מַעְגַּל־טוֹב׃ כִּי־תָבוֹא
11 חָכְמָה בְלִבֶּךָ וְדַעַת לְנַפְשְׁךָ יִנְעָם׃ מְזִמָּה תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ
12 תְּבוּנָה תִנְצְרֶכָּה׃ לְהַצִּילְךָ מִדֶּרֶךְ רָע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃
13 14 הַעֹזְבִים אָרְחוֹת יֹשֶׁר לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ׃ הַשְּׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת
טו רָע יָגִילוּ בְּתַהְפֻּכוֹת רָע׃ אֲשֶׁר אָרְחֹתֵיהֶם עִקְּשִׁים וּנְלוֹזִים
16 בְּמַעְגְּלוֹתָם׃ לְהַצִּילְךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ
17 הֶחֱלִיקָה׃ הַעֹזֶבֶת אַלּוּף נְעוּרֶיהָ וְאֶת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ
18 שָׁכֵחָה׃ כִּי שָׁחָה אֶל־מָוֶת בֵּיתָהּ וְאֶל־רְפָאִים מַעְגְּלֹתֶיהָ׃
19 כ כָּל־בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן וְלֹא־יַשִּׂיגוּ אָרְחוֹת חַיִּים׃ לְמַעַן
21 תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ טוֹבִים וְאָרְחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר׃ כִּי־
22 יְשָׁרִים יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ וּתְמִימִים יִוָּתְרוּ בָהּ׃ וּרְשָׁעִים מֵאֶרֶץ
יִכָּרֵתוּ וּבוֹגְדִים יִסְּחוּ מִמֶּנָּה׃

ג 3

א 2 בְּנִי תּוֹרָתִי אַל־תִּשְׁכָּח וּמִצְוֹתַי יִצֹּר לִבֶּךָ׃ כִּי אֹרֶךְ
3 יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ׃ חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־
4 יַעַזְבֻךָ קָשְׁרֵם עַל־גַּרְגְּרוֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ לִבֶּךָ׃ וּמְצָא־
ה חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃ בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכָל־

v. 7. יִצְפֹּן קרי. v. 8. חֲסִידָיו קרי.

לִבֶּךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן׃ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דָעֵהוּ וְהוּא יְיַשֵּׁר 6
אֹרְחֹתֶיךָ׃ אַל־תְּהִי חָכָם בְּעֵינֶיךָ יְרָא אֶת־יְהוָה וְסוּר 7
מֵרָע׃ רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ׃ כַּבֵּד אֶת־ 8 9
יְהוָה מֵהוֹנֶךָ וּמֵרֵאשִׁית כָּל־תְּבוּאָתֶךָ׃ וְיִמָּלְאוּ אֲסָמֶיךָ י
שָׂבָע וְתִירוֹשׁ יְקָבֶיךָ יִפְרֹצוּ׃
מוּסַר יְהוָה בְּנִי אַל־תִּמְאָס וְאַל־תָּקֹץ בְּתוֹכַחְתּוֹ׃ כִּי 11 12
אֶת אֲשֶׁר יֶאֱהַב יְהוָה יוֹכִיחַ וּכְאָב אֶת־בֵּן יִרְצֶה׃ אַשְׁרֵי אָדָם 13
מָצָא חָכְמָה וְאָדָם יָפִיק תְּבוּנָה׃ כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִסְּחַר־ 14
כָּסֶף וּמֵחָרוּץ תְּבוּאָתָהּ׃ יְקָרָה הִיא מִפְּנִיִּים וְכָל־חֲפָצֶיךָ טו
לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃ אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאולָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃ 16
דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ עֵץ־חַיִּים הִיא 17 18
לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃
יְהוָה בְּחָכְמָה יָסַד־אָרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה׃ בְּדַעְתּוֹ 19 כ
תְּהוֹמוֹת נִבְקָעוּ וּשְׁחָקִים יִרְעֲפוּ־טָל׃ בְּנִי אַל־יָלֻזוּ 21
מֵעֵינֶיךָ נְצֹר תֻּשִׁיָּה וּמְזִמָּה׃ וְיִהְיוּ חַיִּים לְנַפְשֶׁךָ וְחֵן 22
לְגַרְגְּרֹתֶיךָ׃ אָז תֵּלֵךְ לָבֶטַח דַּרְכֶּךָ וְרַגְלְךָ לֹא תִגּוֹף׃ אִם־ 23 24
תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ׃ אַל־תִּירָא כה
מִפַּחַד פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא׃ כִּי־יְהוָה יִהְיֶה 26
בְכִסְלֶךָ וְשָׁמַר רַגְלְךָ מִלָּכֶד׃
אַל־תִּמְנַע טוֹב מִבְּעָלָיו בִּהְיוֹת לְאֵל יָדֶיךָ לַעֲשׂוֹת׃ אַל־ 27 28
תֹּאמַר לְרֵעֶיךָ לֵךְ וָשׁוּב וּמָחָר אֶתֵּן וְיֵשׁ אִתָּךְ׃ אַל־תַּחֲרֹשׁ 29
עַל־רֵעֲךָ רָעָה וְהוּא־יוֹשֵׁב לָבֶטַח אִתָּךְ׃ אַל־תָּרוֹב עִם־אָדָם ל
חִנָּם אִם־לֹא גְמָלְךָ רָעָה׃ אַל־תְּקַנֵּא בְּאִישׁ חָמָס וְאַל־ 31
תִּבְחַר בְּכָל־דְּרָכָיו׃ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה נָלוֹז וְאֶת־יְשָׁרִים 32
סוֹדוֹ׃ מְאֵרַת יְהוָה בְּבֵית רָשָׁע וּנְוֵה צַדִּיקִים יְבָרֵךְ׃ 33 34
אִם־לַלֵּצִים הוּא־יָלִיץ וְלַעֲנִיִּים יִתֶּן־חֵן׃ כָּבוֹד חֲכָמִים לה
יִנְחָלוּ וּכְסִילִים מֵרִים קָלוֹן׃

4 ד

שִׁמְעוּ בָנִים מוּסַר אָב וְהַקְשִׁיבוּ לָדַעַת בִּינָה׃ כִּי לֶקַח א 2
טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ כִּי־בֵן הָיִיתִי לְאָבִי רַךְ 3

v. 8. ר' בדגש. v. 12. סגול בלי מקף. v. 15. מפנינים קרי.
v. 27. יתיר י'. v. 28. יתיר י'. v. 30. תריב קרי. v. 34. ולענוים קרי.

4 וְיָחִיד לִפְנֵי אִמִּי׃ וַיֹּרֵנִי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָךְ־דְּבָרַי לִבֶּךָ שְׁמֹר
ה מִצְוֹתַי וֶחְיֵה׃ קְנֵה חָכְמָה קְנֵה בִינָה אַל־תִּשְׁכַּח וְאַל־
6 תֵּט מֵאִמְרֵי־פִי׃ אַל־תַּעַזְבֶהָ וְתִשְׁמְרֶךָּ אֱהָבֶהָ וְתִצְּרֶךָּ׃
7 רֵאשִׁית חָכְמָה קְנֵה חָכְמָה וּבְכָל־קִנְיָנְךָ קְנֵה בִינָה׃
8 9 סַלְסְלֶהָ וּתְרוֹמְמֶךָּ תְּכַבֵּדְךָ כִּי תְחַבְּקֶנָּה׃ תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת־
חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ׃
י 11 שְׁמַע בְּנִי וְקַח אֲמָרָי וְיִרְבּוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃ בְּדֶרֶךְ חָכְמָה
12 הֹרֵיתִיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְּלֵי־יֹשֶׁר׃ בְּלֶכְתְּךָ לֹא־יֵצַר צַעֲדֶךָ
13 וְאִם־תָּרוּץ לֹא תִכָּשֵׁל׃ הַחֲזֵק בַּמּוּסָר אַל־תֶּרֶף נִצְּרֶהָ
14 כִּי הִיא חַיֶּיךָ׃ בְּאֹרַח רְשָׁעִים אַל־תָּבֹא וְאַל־תְּאַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ
טו רָעִים׃ פְּרָעֵהוּ אַל־תַּעֲבָר־בּוֹ שְׂטֵה מֵעָלָיו וַעֲבֹר׃
16 כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם־לֹא יָרֵעוּ וְנִגְזְלָה שְׁנָתָם אִם־לֹא יַכְשׁוֹלוּ׃
17 18 כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רֶשַׁע וְיֵין חֲמָסִים יִשְׁתּוּ׃ וְאֹרַח צַדִּיקִים
19 כְּאוֹר נֹגַהּ הוֹלֵךְ וָאוֹר עַד־נְכוֹן הַיּוֹם׃ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים
כָּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשֵׁלוּ׃
כ 21 בְּנִי לִדְבָרַי הַקְשִׁיבָה לַאֲמָרַי הַט־אָזְנֶךָ׃ אַל־יַלִּיזוּ
22 מֵעֵינֶיךָ שָׁמְרֵם בְּתוֹךְ לְבָבֶךָ׃ כִּי־חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם
23 וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא׃ מִכָּל־מִשְׁמָר נְצֹר לִבֶּךָ כִּי־מִמֶּנּוּ
24 תּוֹצְאוֹת חַיִּים׃ הָסֵר מִמְּךָ עִקְּשׁוּת פֶּה וּלְזוּת שְׂפָתַיִם
כה הַרְחֵק מִמֶּךָּ׃ עֵינֶיךָ לְנֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁרוּ נֶגְדֶּךָ׃
26 27 פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יִכֹּנוּ׃ אַל־תֵּט־יָמִין
וּשְׂמֹאול הָסֵר רַגְלְךָ מֵרָע׃

ה 5

א 2 בְּנִי לְחָכְמָתִי הַקְשִׁיבָה לִתְבוּנָתִי הַט־אָזְנֶךָ׃ לִשְׁמֹר
3 מְזִמּוֹת וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ יִנְצֹרוּ׃ כִּי נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתֵי זָרָה
4 וְחָלָק מִשֶּׁמֶן חִכָּהּ׃ וְאַחֲרִיתָהּ מָרָה כַלַּעֲנָה חַדָּה כְּחֶרֶב
ה 6 פִּיּוֹת׃ רַגְלֶיהָ יֹרְדוֹת מָוֶת שְׁאוֹל צְעָדֶיהָ יִתְמֹכוּ׃ אֹרַח חַיִּים
פֶּן־תְּפַלֵּס נָעוּ מַעְגְּלֹתֶיהָ לֹא תֵדָע׃
7 8 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְאַל־תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי־פִי׃ הַרְחֵק
9 מֵעָלֶיהָ דַרְכֶּךָ וְאַל־תִּקְרַב אֶל־פֶּתַח בֵּיתָהּ׃ פֶּן־תִּתֵּן לַאֲחֵרִים
י הוֹדֶךָ וּשְׁנֹתֶיךָ לְאַכְזָרִי׃ פֶּן־יִשְׂבְּעוּ זָרִים כֹּחֶךָ וַעֲצָבֶיךָ

v. 4. סגול בס"פ. v. 16. יכשׁילו קרי.

בְּבֵית נָכְרִי׃ וְנָהַמְתָּ בְאַחֲרִיתֶךָ בִּכְלוֹת בְּשָׂרְךָ וּשְׁאֵרֶךָ׃ 11
וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׂנֵאתִי מוּסָר וְתוֹכַחַת נָאַץ לִבִּי׃ וְלֹא־ 12 13
שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל מוֹרָי וְלִמְלַמְּדַי לֹא־הִטִּיתִי אָזְנִי׃ כִּמְעַט הָיִיתִי 14
בְכָל־רָע בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה׃ שְׁתֵה־מַיִם מִבּוֹרֶךָ וְנֹזְלִים מִתּוֹךְ טו
בְּאֵרֶךָ׃ יָפוּצוּ מַעְיְנֹתֶיךָ חוּצָה בָּרְחֹבוֹת פַּלְגֵי־מָיִם׃ יִהְיוּ־ 16 17
לְךָ לְבַדֶּךָ וְאֵין לְזָרִים אִתָּךְ׃
יְהִי־מְקוֹרְךָ בָרוּךְ וּשְׂמַח מֵאֵשֶׁת נְעוּרֶךָ׃ אַיֶּלֶת אֲהָבִים 18 19
וְיַעֲלַת־חֵן דַּדֶּיהָ יְרַוֻּךָ בְכָל־עֵת בְּאַהֲבָתָהּ תִּשְׁגֶּה תָמִיד׃
וְלָמָּה תִשְׁגֶּה בְנִי בְזָרָה וּתְחַבֵּק נָכְרִיָּה׃ כִּי נֹכַח ׀ עֵינֵי כ 21
יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־מַעְגְּלֹתָיו מְפַלֵּס׃ עֲווֹנוֹתָיו יִלְכְּדֻנוֹ 22
אֶת־הָרָשָׁע וּבְחַבְלֵי חַטָּאתוֹ יִתָּמֵךְ׃ הוּא יָמוּת בְּאֵין 23
מוּסָר וּבְרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה׃

6 ו

בְּנִי אִם־עָרַבְתָּ לְרֵעֶךָ תָּקַעְתָּ לַזָּר כַּפֶּיךָ׃ נוֹקַשְׁתָּ א 2
בְאִמְרֵי־פִיךָ נִלְכַּדְתָּ בְּאִמְרֵי־פִיךָ׃ עֲשֵׂה זֹאת אֵפוֹא ׀ 3
בְּנִי וְהִנָּצֵל כִּי בָאתָ בְכַף־רֵעֶךָ לֵךְ הִתְרַפֵּס וּרְהַב
רֵעֶיךָ׃ אַל־תִּתֵּן שֵׁנָה לְעֵינֶיךָ וּתְנוּמָה לְעַפְעַפֶּיךָ׃ הִנָּצֵל 4 ה
כִּצְבִי מִיָּד וּכְצִפּוֹר מִיַּד יָקוּשׁ׃
לֵךְ־אֶל־נְמָלָה עָצֵל רְאֵה דְרָכֶיהָ וַחֲכָם׃ אֲשֶׁר אֵין־לָהּ 6 7
קָצִין שֹׁטֵר וּמֹשֵׁל׃ תָּכִין בַּקַּיִץ לַחְמָהּ אָגְרָה בַקָּצִיר מַאֲכָלָהּ׃ 8
עַד־מָתַי עָצֵל ׀ תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם מִשְּׁנָתֶךָ׃ מְעַט שֵׁנוֹת 9 י
מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃ וּבָא־כִמְהַלֵּךְ 11
רֵאשֶׁךָ וּמַחְסֹרְךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃
אָדָם בְּלִיַּעַל אִישׁ אָוֶן הוֹלֵךְ עִקְּשׁוּת פֶּה׃ קֹרֵץ 12 13
בְּעֵינָו מֹלֵל בְּרַגְלָו מֹרֶה בְּאֶצְבְּעֹתָיו׃ תַּהְפֻּכוֹת ׀ בְּלִבּוֹ 14
חֹרֵשׁ רָע בְּכָל־עֵת מִדְנִים יְשַׁלֵּחַ׃ עַל־כֵּן פִּתְאֹם יָבוֹא טו
אֵידוֹ פֶּתַע יִשָּׁבֵר וְאֵין מַרְפֵּא׃
שֶׁשׁ־הֵנָּה שָׂנֵא יְהוָה וְשֶׁבַע תּוֹעֲבוֹת נַפְשׁוֹ׃ עֵינַיִם 16 17
רָמוֹת לְשׁוֹן שָׁקֶר וְיָדַיִם שֹׁפְכוֹת דָּם־נָקִי׃ לֵב חֹרֵשׁ מַחְשְׁבוֹת 18

---

v. 13. בְּעֵינָיו קרי. ibid. בְּרַגְלָיו קרי. v. 14. מְדָנִים קרי.
v. 16. יתיר ו'.

19 אָוֶן רַגְלַיִם מְמַהֲרוֹת לָרוּץ לָרָעָה׃ יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר
וּמְשַׁלֵּחַ מְדָנִים בֵּין אַחִים׃ פ
כ 21 נְצֹר בְּנִי מִצְוַת אָבִיךָ וְאַל־תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמֶּךָ׃ קָשְׁרֵם
22 עַל־לִבְּךָ תָמִיד עָנְדֵם עַל־גַּרְגְּרֹתֶךָ׃ בְּהִתְהַלֶּכְךָ ׀ תַּנְחֶה אֹתָךְ
23 בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ׃ כִּי נֵר מִצְוָה
24 וְתוֹרָה אוֹר וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכְחוֹת מוּסָר׃ לִשְׁמָרְךָ מֵאֵשֶׁת רָע
כה מֵחֶלְקַת לָשׁוֹן נָכְרִיָּה׃ אַל־תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבֶךָ וְאַל־תִּקָּחֲךָ
26 בְּעַפְעַפֶּיהָ׃ כִּי בְעַד־אִשָּׁה זוֹנָה עַד־כִּכַּר לָחֶם וְאֵשֶׁת אִישׁ נֶפֶשׁ
27 יְקָרָה תָצוּד׃ הֲיַחְתֶּה אִישׁ אֵשׁ בְּחֵיקוֹ וּבְגָדָיו לֹא תִשָּׂרַפְנָה׃
28 29 אִם־יְהַלֵּךְ אִישׁ עַל־הַגֶּחָלִים וְרַגְלָיו לֹא תִכָּוֶינָה׃ כֵּן הַבָּא
ל אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ לֹא יִנָּקֶה כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהּ׃ לֹא־יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי
31 יִגְנוֹב לְמַלֵּא נַפְשׁוֹ כִּי יִרְעָב׃ וְנִמְצָא יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתָיִם אֶת־
32 כָּל־הוֹן בֵּיתוֹ יִתֵּן׃ נֹאֵף אִשָּׁה חֲסַר־לֵב מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ הוּא
33 34 יַעֲשֶׂנָּה׃ נֶגַע וְקָלוֹן יִמְצָא וְחֶרְפָּתוֹ לֹא תִמָּחֶה׃ כִּי־קִנְאָה
לה חֲמַת־גָּבֶר וְלֹא־יַחְמוֹל בְּיוֹם נָקָם׃ לֹא־יִשָּׂא פְּנֵי כָל־כֹּפֶר
וְלֹא־יֹאבֶה כִּי תַרְבֶּה־שֹׁחַד׃

ז 7

א 2 בְּנִי שְׁמֹר אֲמָרָי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ׃ שְׁמֹר מִצְוֹתַי וֶחְיֵה
3 וְתוֹרָתִי כְּאִישׁוֹן עֵינֶיךָ׃ קָשְׁרֵם עַל־אֶצְבְּעֹתֶיךָ כָּתְבֵם עַל־לוּחַ
4 ה לִבֶּךָ׃ אֱמֹר לַחָכְמָה אֲחֹתִי אָתְּ וּמֹדָע לַבִּינָה תִקְרָא׃ לִשְׁמָרְךָ
6 מֵאִשָּׁה זָרָה מִנָּכְרִיָּה אֲמָרֶיהָ הֶחֱלִיקָה׃ כִּי בְּחַלּוֹן בֵּיתִי בְּעַד
7 אֶשְׁנַבִּי נִשְׁקָפְתִּי׃ וָאֵרֶא בַפְּתָאיִם אָבִינָה בַבָּנִים נַעַר חֲסַר־
8 9 לֵב׃ עֹבֵר בַּשּׁוּק אֵצֶל פִּנָּהּ וְדֶרֶךְ בֵּיתָהּ יִצְעָד׃ בְּנֶשֶׁף בְּעֶרֶב
י יוֹם בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וַאֲפֵלָה׃ וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שִׁית
11 זוֹנָה וּנְצֻרַת לֵב׃ הֹמִיָּה הִיא וְסֹרָרֶת בְּבֵיתָהּ לֹא־יִשְׁכְּנוּ
12 רַגְלֶיהָ׃ פַּעַם ׀ בַּחוּץ פַּעַם בָּרְחֹבוֹת וְאֵצֶל כָּל־פִּנָּה תֶאֱרֹב׃
13 14 וְהֶחֱזִיקָה בּוֹ וְנָשְׁקָה לוֹ הֵעֵזָה פָנֶיהָ וַתֹּאמַר לוֹ׃ זִבְחֵי
טו שְׁלָמִים עָלָי הַיּוֹם שִׁלַּמְתִּי נְדָרָי׃ עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ
16 לְשַׁחֵר פָּנֶיךָ וָאֶמְצָאֶךָּ׃ מַרְבַדִּים רָבַדְתִּי עַרְשִׂי חֲטֻבוֹת
17 18 אֵטוּן מִצְרָיִם׃ נַפְתִּי מִשְׁכָּבִי מֹר אֲהָלִים וְקִנָּמוֹן׃ לְכָה
19 נִרְוֶה דֹדִים עַד־הַבֹּקֶר נִתְעַלְּסָה בָּאֳהָבִים׃ כִּי אֵין הָאִישׁ

v. 27. פתח בס״פ. v. 2. סגול באתנחתא. v. 7. א׳ נחה.

כ בְּבֵיתוֹ הֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ מֵרָחוֹק׃ צְרוֹר־הַכֶּסֶף לָקַח בְּיָדוֹ לְיוֹם
21 הַכֶּסֶא יָבֹא בֵיתוֹ׃ הִטַּתּוּ בְּרֹב לִקְחָהּ בְּחֵלֶק שְׂפָתֶיהָ
22 תַּדִּיחֶנּוּ׃ הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פִּתְאֹם כְּשׁוֹר אֶל־טָבַח יָבוֹא וּכְעֶכֶס
23 אֶל־מוּסַר אֱוִיל׃ עַד יְפַלַּח חֵץ כְּבֵדוֹ כְּמַהֵר צִפּוֹר אֶל־פָּח
24 וְלֹא־יָדַע כִּי־בְנַפְשׁוֹ הוּא׃ וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְהַקְשִׁיבוּ
כה לְאִמְרֵי־פִי׃ אַל־יֵשְׂטְ אֶל־דְּרָכֶיהָ לִבֶּךָ וְאַל־תֵּתַע בִּנְתִיבוֹתֶיהָ׃
26 27 כִּי־רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה וַעֲצֻמִים כָּל־הֲרֻגֶיהָ׃ דַּרְכֵי שְׁאוֹל
בֵּיתָהּ יֹרְדוֹת אֶל־חַדְרֵי־מָוֶת׃

8 ח

א 2 הֲלֹא־חָכְמָה תִקְרָא וּתְבוּנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ׃ בְּרֹאשׁ־מְרֹמִים
3 עֲלֵי־דָרֶךְ בֵּית נְתִיבוֹת נִצָּבָה׃ לְיַד־שְׁעָרִים לְפִי־קָרֶת מְבוֹא
4 פְתָחִים תָּרֹנָּה׃ אֲלֵיכֶם אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם׃
ה הָבִינוּ פְתָאיִם עָרְמָה וּכְסִילִים הָבִינוּ לֵב׃
6 7 שִׁמְעוּ כִּי־נְגִידִים אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח שְׂפָתַי מֵישָׁרִים׃ כִּי־
8 אֱמֶת יֶהְגֶּה חִכִּי וְתוֹעֲבַת שְׂפָתַי רֶשַׁע׃ בְּצֶדֶק כָּל־אִמְרֵי־פִי אֵין
9 בָּהֶם נִפְתָּל וְעִקֵּשׁ׃ כֻּלָּם נְכֹחִים לַמֵּבִין וִישָׁרִים לְמֹצְאֵי דָעַת׃
י 11 קְחוּ מוּסָרִי וְאַל־כָּסֶף וְדַעַת מֵחָרוּץ נִבְחָר׃ כִּי־טוֹבָה חָכְמָה
12 מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ־בָהּ׃ אֲנִי חָכְמָה שָׁכַנְתִּי
13 עָרְמָה וְדַעַת מְזִמּוֹת אֶמְצָא׃ יִרְאַת יְהוָה שְׂנֹאת רָע גֵּאָה
14 וְגָאוֹן ׀ וְדֶרֶךְ רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת שָׂנֵאתִי׃ לִי־עֵצָה וְתוּשִׁיָּה
טו אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׃ בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ וְרֹזְנִים יְחֹקְקוּ
16 17 צֶדֶק׃ בִּי שָׂרִים יָשֹׂרוּ וּנְדִיבִים כָּל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ׃ אֲנִי
18 אֹהֲבַיהָ אֵהָב וּמְשַׁחֲרַי יִמְצָאֻנְנִי׃ עֹשֶׁר־וְכָבוֹד אִתִּי הוֹן
19 עָתֵק וּצְדָקָה׃ טוֹב פִּרְיִי מֵחָרוּץ וּמִפָּז וּתְבוּאָתִי מִכֶּסֶף
כ 21 נִבְחָר׃ בְּאֹרַח־צְדָקָה אֲהַלֵּךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט׃ לְהַנְחִיל
אֹהֲבַי ׀ יֵשׁ וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא׃
22 23 יְהוָה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז׃ מֵעוֹלָם
24 נִסַּכְתִּי מֵרֹאשׁ מִקַּדְמֵי־אָרֶץ׃ בְּאֵין־תְּהֹמוֹת חוֹלָלְתִּי בְּאֵין
כה מַעְיָנוֹת נִכְבַּדֵּי־מָיִם׃ בְּטֶרֶם הָרִים הָטְבָּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת
26 חוֹלָלְתִּי׃ עַד־לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל׃

---

v. 5. א׳ נחה. v. 17. אֹהֲבַי קרי.

27 28 בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי בְּחֻקוֹ חוּג עַל־פְּנֵי תְהוֹם׃ בְּאַמְּצוֹ
29 שְׁחָקִים מִמָּעַל בַּעֲזוֹז עִינוֹת תְּהוֹם׃ בְּשׂוּמוֹ לַיָּם ׀ חֻקּוֹ וּמַיִם
ל לֹא יַעַבְרוּ־פִיו בְּחוּקוֹ מוֹסְדֵי אָרֶץ׃ וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן וָאֶהְיֶה
31 שַׁעֲשֻׁעִים יוֹם ׀ יוֹם מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו בְּכָל־עֵת׃ מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל
אַרְצוֹ וְשַׁעֲשֻׁעַי אֶת־בְּנֵי אָדָם׃
32 33 וְעַתָּה בָנִים שִׁמְעוּ־לִי וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ׃ שִׁמְעוּ
34 מוּסָר וַחֲכָמוּ וְאַל־תִּפְרָעוּ׃ אַשְׁרֵי אָדָם שֹׁמֵעַ לִי לִשְׁקֹד
לה עַל־דַּלְתֹתַי יוֹם ׀ יוֹם לִשְׁמֹר מְזוּזֹת פְּתָחָי׃ כִּי מֹצְאִי
36 מָצָא חַיִּים וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃ וְחֹטְאִי חֹמֵס נַפְשׁוֹ
כָּל־מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת׃

ט 9

א 2 חָכְמוֹת בָּנְתָה בֵיתָהּ חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה׃ טָבְחָה
3 טִבְחָהּ מָסְכָה יֵינָהּ אַף עָרְכָה שֻׁלְחָנָהּ׃ שָׁלְחָה נַעֲרֹתֶיהָ
4 תִקְרָא עַל־גַּפֵּי מְרֹמֵי קָרֶת׃ מִי פֶתִי יָסֻר הֵנָּה חֲסַר־לֵב
ה 6 אָמְרָה לּוֹ׃ לְכוּ לַחֲמוּ בְלַחְמִי וּשְׁתוּ בְּיַיִן מָסָכְתִּי׃ עִזְבוּ
7 פְתָאיִם וִחְיוּ וְאִשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּינָה׃ יֹסֵר לֵץ לֹקֵחַ לוֹ קָלוֹן
8 וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוּמוֹ׃ אַל־תּוֹכַח לֵץ פֶּן־יִשְׂנָאֶךָּ הוֹכַח לְחָכָם
9 וְיֶאֱהָבֶךָּ׃ תֵּן לְחָכָם וְיֶחְכַּם־עוֹד הוֹדַע לְצַדִּיק וְיוֹסֶף לֶקַח׃
י 11 תְּחִלַּת חָכְמָה יִרְאַת יְהוָה וְדַעַת קְדֹשִׁים בִּינָה׃ כִּי בִי יִרְבּוּ
יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְּךָ שְׁנוֹת חַיִּים׃
12 13 אִם־חָכַמְתָּ חָכַמְתָּ לָּךְ וְלַצְתָּ לְבַדְּךָ תִשָּׂא׃ אֵשֶׁת כְּסִילוּת
14 הֹמִיָּה פְּתַיּוּת וּבַל־יָדְעָה מָּה׃ וְיָשְׁבָה לְפֶתַח בֵּיתָהּ עַל־
טו כִּסֵּא מְרֹמֵי קָרֶת׃ לִקְרֹא לְעֹבְרֵי דָרֶךְ הַמְיַשְּׁרִים אֹרְחוֹתָם׃
16 17 מִי פֶתִי יָסֻר הֵנָּה וַחֲסַר־לֵב וְאָמְרָה לּוֹ׃ מַיִם גְּנוּבִים
18 יִמְתָּקוּ וְלֶחֶם סְתָרִים יִנְעָם׃ וְלֹא־יָדַע כִּי־רְפָאִים
שָׁם בְּעִמְקֵי שְׁאוֹל קְרֻאֶיהָ׃

י 10

א מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה
2 בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּבֵן כְּסִיל תּוּגַת אִמּוֹ׃ לֹא־
3 יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ לֹא־יַרְעִיב

v. 35. מָצָא קרי. v. 6. א׳ נחה.

יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהַוַּת רְשָׁעִים יֶהְדֹּף׃ רָאשׁ עֹשֶׂה 4
כַף־רְמִיָּה וְיַד חָרוּצִים תַּעֲשִׁיר׃ אֹגֵר בַּקַּיִץ בֵּן מַשְׂכִּיל ה
נִרְדָּם בַּקָּצִיר בֵּן מֵבִישׁ׃
בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃ זֵכֶר צַדִּיק 6 7
לִבְרָכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב׃ חֲכַם־לֵב יִקַּח מִצְוֺת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם 8
יִלָּבֵט׃ הוֹלֵךְ בַּתֹּם יֵלֶךְ בֶּטַח וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃ קֹרֵץ עַיִן 9 י
יִתֵּן עַצָּבֶת וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃
מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יְכַסֶּה חָמָס׃ שִׂנְאָה 11 12
תְּעֹרֵר מְדָנִים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תְּכַסֶּה אַהֲבָה׃ בְּשִׂפְתֵי נָבוֹן 13
תִּמָּצֵא חָכְמָה וְשֵׁבֶט לְגֵו חֲסַר־לֵב׃ חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־דָעַת וּפִי־ 14
אֱוִיל מְחִתָּה קְרֹבָה׃ הוֹן עָשִׁיר קִרְיַת עֻזּוֹ מְחִתַּת דַּלִּים טו
רֵישָׁם׃ פְּעֻלַּת־צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוּאַת רָשָׁע לְחַטָּאת׃ אֹרַח 16 17
לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוּסָר וְעֹזֵב תּוֹכַחַת מַתְעֶה׃ מְכַסֶּה שִׂנְאָה 18
שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וּמוֹצִא דִבָּה הוּא כְסִיל׃ בְּרֹב דְּבָרִים לֹא 19
יֶחְדַּל־פָּשַׁע וְחֹשֵׂךְ שְׂפָתָיו מַשְׂכִּיל׃ כֶּסֶף נִבְחָר לְשׁוֹן צַדִּיק כ
לֵב רְשָׁעִים כִּמְעָט׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק יִרְעוּ רַבִּים וֶאֱוִילִים בַּחֲסַר־ 21
לֵב יָמוּתוּ׃ בִּרְכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׁיר וְלֹא־יוֹסִף עֶצֶב 22
עִמָּהּ׃ כִּשְׂחוֹק לִכְסִיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחָכְמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה׃ 23
מְגוֹרַת רָשָׁע הִיא תְבוֹאֶנּוּ וְתַאֲוַת צַדִּיקִים יִתֵּן׃ כַּעֲבוֹר 24 כה
סוּפָה וְאֵין רָשָׁע וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם׃ כַּחֹמֶץ ׀ לַשִּׁנַּיִם 26
וְכֶעָשָׁן לָעֵינָיִם כֵּן הֶעָצֵל לְשֹׁלְחָיו׃ יִרְאַת יְהוָה תּוֹסִיף 27
יָמִים וּשְׁנוֹת רְשָׁעִים תִּקְצֹרְנָה׃ תּוֹחֶלֶת צַדִּיקִים שִׂמְחָה 28
וְתִקְוַת רְשָׁעִים תֹּאבֵד׃ מָעוֹז לַתֹּם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמְחִתָּה 29
לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ צַדִּיק לְעוֹלָם בַּל־יִמּוֹט וּרְשָׁעִים לֹא ל
יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ׃ פִּי־צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה וּלְשׁוֹן תַּהְפֻּכוֹת 31
תִּכָּרֵת׃ שִׂפְתֵי צַדִּיק יֵדְעוּן רָצוֹן וּפִי רְשָׁעִים תַּהְפֻּכוֹת׃ 32

11 יא

מֹאזְנֵי מִרְמָה תּוֹעֲבַת יְהוָה וְאֶבֶן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ׃ בָּא א 2
זָדוֹן וַיָּבֹא קָלוֹן וְאֶת צְנוּעִים חָכְמָה׃ תֻּמַּת יְשָׁרִים 3
תַּנְחֵם וְסֶלֶף בֹּגְדִים וְשַׁדָּם׃ לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה 4

v. 3. יְשָׁדֵּם קרי.

ה וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת׃ צִדְקַת תָּמִים תְּיַשֵּׁר דַּרְכּוֹ וּבְרִשְׁעָתוֹ
6 יִפֹּל רָשָׁע׃ צִדְקַת יְשָׁרִים תַּצִּילֵם וּבְהַוַּת בֹּגְדִים יִלָּכֵדוּ׃
7 בְּמוֹת אָדָם רָשָׁע תֹּאבַד תִּקְוָה וְתוֹחֶלֶת אוֹנִים אָבָדָה׃
8 9 צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו׃ בְּפֶה חָנֵף יַשְׁחִת
י רֵעֵהוּ וּבְדַעַת צַדִּיקִים יֵחָלֵצוּ׃ בְּטוּב צַדִּיקִים תַּעֲלֹץ קִרְיָה
11 וּבַאֲבֹד רְשָׁעִים רִנָּה׃ בְּבִרְכַּת יְשָׁרִים תָּרוּם קָרֶת וּבְפִי
12 רְשָׁעִים תֵּהָרֵס׃ בָּז־לְרֵעֵהוּ חֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנוֹת
13 יַחֲרִישׁ׃ הוֹלֵךְ רָכִיל מְגַלֶּה־סּוֹד וְנֶאֱמַן־רוּחַ מְכַסֶּה דָבָר׃
14 טו בְּאֵין תַּחְבֻּלוֹת יִפָּל־עָם וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃ רַע יֵרוֹעַ
16 כִּי־עָרַב זָר וְשֹׂנֵא תֹקְעִים בּוֹטֵחַ׃ אֵשֶׁת חֵן תִּתְמֹךְ כָּבוֹד
17 וְעָרִיצִים יִתְמְכוּ־עֹשֶׁר׃ גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חָסֶד וְעֹכֵר שְׁאֵרוֹ
18 אַכְזָרִי׃ רָשָׁע עֹשֶׂה פְּעֻלַּת־שָׁקֶר וְזֹרֵעַ צְדָקָה שֶׂכֶר אֱמֶת׃
19 כ כֵּן־צְדָקָה לְחַיִּים וּמְרַדֵּף רָעָה לְמוֹתוֹ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה עִקְּשֵׁי־
21 לֵב וּרְצוֹנוֹ תְּמִימֵי דָרֶךְ׃ יָד לְיָד לֹא־יִנָּקֶה רָּע וְזֶרַע צַדִּיקִים
22 23 נִמְלָט׃ נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם׃ תַּאֲוַת
24 צַדִּיקִים אַךְ־טוֹב תִּקְוַת רְשָׁעִים עֶבְרָה׃ יֵשׁ מְפַזֵּר וְנוֹסָף
כה עוֹד וְחוֹשֵׂךְ מִיֹּשֶׁר אַךְ־לְמַחְסוֹר׃ נֶפֶשׁ־בְּרָכָה תְדֻשָּׁן וּמַרְוֶה
26 גַּם־הוּא יוֹרֶא׃ מֹנֵעַ בָּר יִקְּבֻהוּ לְאוֹם וּבְרָכָה לְרֹאשׁ
27 28 מַשְׁבִּיר׃ שֹׁחֵר טוֹב יְבַקֵּשׁ רָצוֹן וְדֹרֵשׁ רָעָה תְבוֹאֶנּוּ׃ בּוֹטֵחַ
29 בְּעָשְׁרוֹ הוּא יִפּוֹל וְכֶעָלֶה צַדִּיקִים יִפְרָחוּ׃ עוֹכֵר בֵּיתוֹ יִנְחַל־
ל רוּחַ וְעֶבֶד אֱוִיל לַחֲכַם־לֵב׃ פְּרִי־צַדִּיק עֵץ חַיִּים וְלֹקֵחַ
31 נְפָשׁוֹת חָכָם׃ הֵן צַדִּיק בָּאָרֶץ יְשֻׁלָּם אַף כִּי־רָשָׁע וְחוֹטֵא׃

12 יב

א 2 אֹהֵב מוּסָר אֹהֵב דָּעַת וְשׂוֹנֵא תוֹכַחַת בָּעַר׃ טוֹב יָפִיק
3 רָצוֹן מֵיְהוָה וְאִישׁ מְזִמּוֹת יַרְשִׁיעַ׃ לֹא־יִכּוֹן אָדָם בְּרֶשַׁע
וְשֹׁרֶשׁ צַדִּיקִים בַּל־יִמּוֹט׃
4 אֵשֶׁת חַיִל עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ וּכְרָקָב בְּעַצְמוֹתָיו מְבִישָׁה׃
ה 6 מַחְשְׁבוֹת צַדִּיקִים מִשְׁפָּט תַּחְבֻּלוֹת רְשָׁעִים מִרְמָה׃ דִּבְרֵי
7 רְשָׁעִים אֱרָב־דָּם וּפִי יְשָׁרִים יַצִּילֵם׃ הָפוֹךְ רְשָׁעִים וְאֵינָם
8 וּבֵית צַדִּיקִים יַעֲמֹד׃ לְפִי־שִׂכְלוֹ יְהֻלַּל־אִישׁ וְנַעֲוֵה־לֵב יִהְיֶה

v. 21. ר׳ בדגש.

9 י לָבוּז׃ טוֹב נִקְלֶה וְעֶבֶד לוֹ מִמִּתְכַּבֵּד וַחֲסַר־לָחֶם׃ יוֹדֵעַ צַדִּיק
11 נֶפֶשׁ בְּהֶמְתּוֹ וְרַחֲמֵי רְשָׁעִים אַכְזָרִי׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־
12 לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים חֲסַר־לֵב׃ חָמַד רָשָׁע מְצוֹד רָעִים וְשֹׁרֶשׁ
13 צַדִּיקִים יִתֵּן׃ בְּפֶשַׁע שְׂפָתַיִם מוֹקֵשׁ רָע וַיֵּצֵא מִצָּרָה צַדִּיק׃
14 טו מִפְּרִי פִי־אִישׁ יִשְׂבַּע־טוֹב וּגְמוּל יְדֵי־אָדָם יָשׁוּב לוֹ׃ דֶּרֶךְ
16 אֱוִיל יָשָׁר בְּעֵינָיו וְשֹׁמֵעַ לְעֵצָה חָכָם׃ אֱוִיל בַּיּוֹם יִוָּדַע כַּעְסוֹ
17 וְכֹסֶה קָלוֹן עָרוּם׃ יָפִיחַ אֱמוּנָה יַגִּיד צֶדֶק וְעֵד שְׁקָרִים
18 מִרְמָה׃ יֵשׁ בּוֹטֶה כְּמַדְקְרוֹת חָרֶב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא׃
19 כ שְׂפַת־אֱמֶת תִּכּוֹן לָעַד וְעַד־אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן שָׁקֶר׃ מִרְמָה בְּלֶב־
21 חֹרְשֵׁי רָע וּלְיֹעֲצֵי שָׁלוֹם שִׂמְחָה׃ לֹא־יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק כָּל־אָוֶן
22 וּרְשָׁעִים מָלְאוּ רָע׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה שִׂפְתֵי־שָׁקֶר וְעֹשֵׂי אֱמוּנָה
23 24 רְצוֹנוֹ׃ אָדָם עָרוּם כֹּסֶה דָּעַת וְלֵב כְּסִילִים יִקְרָא אִוֶּלֶת׃ יַד־
כה חָרוּצִים תִּמְשׁוֹל וּרְמִיָּה תִּהְיֶה לָמַס׃ דְּאָגָה בְלֶב־אִישׁ יַשְׁחֶנָּה
26 וְדָבָר טוֹב יְשַׂמְּחֶנָּה׃ יָתֵר מֵרֵעֵהוּ צַדִּיק וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תַּתְעֵם׃
27 28 לֹא־יַחֲרֹךְ רְמִיָּה צֵידוֹ וְהוֹן־אָדָם יָקָר חָרוּץ׃ בְּאֹרַח צְדָקָה
חַיִּים וְדֶרֶךְ נְתִיבָה אַל־מָוֶת׃

13 יג

א 2 בֵּן חָכָם מוּסַר אָב וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ
3 יֹאכַל טוֹב וְנֶפֶשׁ בֹּגְדִים חָמָס׃ נֹצֵר פִּיו שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ פֹּשֵׂק
4 שְׂפָתָיו מְחִתָּה־לוֹ׃ מִתְאַוָּה וָאַיִן נַפְשׁוֹ עָצֵל וְנֶפֶשׁ חָרֻצִים
ה 6 תְּדֻשָּׁן׃ דְּבַר־שֶׁקֶר יִשְׂנָא צַדִּיק וְרָשָׁע יַבְאִישׁ וְיַחְפִּיר׃ צְדָקָה
7 תִּצֹּר תָּם־דָּרֶךְ וְרִשְׁעָה תְּסַלֵּף חַטָּאת׃ יֵשׁ מִתְעַשֵּׁר וְאֵין כֹּל
8 מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב׃ כֹּפֶר נֶפֶשׁ־אִישׁ עָשְׁרוֹ וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע
9 י גְּעָרָה׃ אוֹר־צַדִּיקִים יִשְׂמָח וְנֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ רַק־בְּזָדוֹן
11 יִתֵּן מַצָּה וְאֶת־נוֹעָצִים חָכְמָה׃ הוֹן־מֵהֶבֶל יִמְעָט וְקֹבֵץ עַל־יָד
12 יַרְבֶּה׃ תּוֹחֶלֶת מְמֻשָּׁכָה מַחֲלָה־לֵב וְעֵץ חַיִּים תַּאֲוָה בָאָה׃
13 14 בָּז לְדָבָר יֵחָבֶל לוֹ וִירֵא מִצְוָה הוּא יְשֻׁלָּם׃ תּוֹרַת חָכָם
מְקוֹר חַיִּים לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃
טו 16 שֵׂכֶל טוֹב יִתֶּן־חֵן וְדֶרֶךְ בֹּגְדִים אֵיתָן׃ כָּל־עָרוּם יַעֲשֶׂה
17 בְדָעַת וּכְסִיל יִפְרֹשׂ אִוֶּלֶת׃ מַלְאָךְ רָשָׁע יִפֹּל בְּרָע וְצִיר

---

v. 14. יָשִׁיב קרי. v. 24. פתח בס"פ. v. 28. ה׳ רפה.

18 אֱמוּנִים מַרְפֵּא׃ רֵישׁ וְקָלוֹן פּוֹרֵעַ מוּסָר וְשׁוֹמֵר תּוֹכַחַת יְכֻבָּד׃
19 כ תַּאֲוָה נִהְיָה תֶּעֱרַב לְנָפֶשׁ וְתוֹעֲבַת כְּסִילִים סוּר מֵרָע׃ הֹלֵךְ
21 אֶת־חֲכָמִים וְחָכָם וְרֹעֶה כְסִילִים יֵרוֹעַ׃ חַטָּאִים תְּרַדֵּף רָעָה
22 וְאֶת־צַדִּיקִים יְשַׁלֶּם־טוֹב׃ טוֹב יַנְחִיל בְּנֵי בָנִים וְצָפוּן לַצַּדִּיק
23 חֵיל חוֹטֶא׃ רָב־אֹכֶל נִיר רָאשִׁים וְיֵשׁ נִסְפֶּה בְּלֹא מִשְׁפָּט׃
24 כה חוֹשֵׂךְ שִׁבְטוֹ שׂוֹנֵא בְנוֹ וְאֹהֲבוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר׃ צַדִּיק אֹכֵל
לְשֹׂבַע נַפְשׁוֹ וּבֶטֶן רְשָׁעִים תֶּחְסָר׃

14 יד

א חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵיתָהּ וְאִוֶּלֶת בְּיָדֶיהָ תֶהֶרְסֶנּוּ׃
2 3 הוֹלֵךְ בְּיָשְׁרוֹ יְרֵא יְהוָה וּנְלוֹז דְּרָכָיו בּוֹזֵהוּ׃ בְּפִי־אֱוִיל חֹטֶר
גַּאֲוָה וְשִׂפְתֵי חֲכָמִים תִּשְׁמוּרֵם׃
4 ה בְּאֵין אֲלָפִים אֵבוּס בָּר וְרָב־תְּבוּאוֹת בְּכֹחַ שׁוֹר׃ עֵד
6 אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב וְיָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר׃ בִּקֶּשׁ לֵץ חָכְמָה
7 וָאָיִן וְדַעַת לְנָבוֹן נָקָל׃ לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ כְּסִיל וּבַל־יָדַעְתָּ
8 שִׂפְתֵי־דָעַת׃ חָכְמַת עָרוּם הָבִין דַּרְכּוֹ וְאִוֶּלֶת כְּסִילִים
9 י מִרְמָה׃ אֱוִלִים יָלִיץ אָשָׁם וּבֵין יְשָׁרִים רָצוֹן׃ לֵב יוֹדֵעַ
11 מָרַּת נַפְשׁוֹ וּבְשִׂמְחָתוֹ לֹא־יִתְעָרַב זָר׃ בֵּית רְשָׁעִים יִשָּׁמֵד
12 וְאֹהֶל יְשָׁרִים יַפְרִיחַ׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ
13 דַּרְכֵי־מָוֶת׃ גַּם־בִּשְׂחוֹק יִכְאַב־לֵב וְאַחֲרִיתָהּ שִׂמְחָה תוּגָה׃
14 טו מִדְּרָכָיו יִשְׂבַּע סוּג לֵב וּמֵעָלָיו אִישׁ טוֹב׃ פֶּתִי יַאֲמִין
לְכָל־דָּבָר וְעָרוּם יָבִין לַאֲשֻׁרוֹ׃
16 17 חָכָם יָרֵא וְסָר מֵרָע וּכְסִיל מִתְעַבֵּר וּבוֹטֵחַ׃ קְצַר־
18 אַפַּיִם יַעֲשֶׂה אִוֶּלֶת וְאִישׁ מְזִמּוֹת יִשָּׂנֵא׃ נָחֲלוּ פְתָאיִם אִוֶּלֶת
19 וַעֲרוּמִים יַכְתִּרוּ דָעַת׃ שַׁחוּ רָעִים לִפְנֵי טוֹבִים וּרְשָׁעִים
כ עַל־שַׁעֲרֵי צַדִּיק׃ גַּם־לְרֵעֵהוּ יִשָּׂנֵא רָשׁ וְאֹהֲבֵי עָשִׁיר רַבִּים׃
21 22 בָּז־לְרֵעֵהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן עֲנָיִים אַשְׁרָיו׃ הֲלוֹא־יִתְעוּ חֹרְשֵׁי
23 רָע וְחֶסֶד וֶאֱמֶת חֹרְשֵׁי טוֹב׃ בְּכָל־עֶצֶב יִהְיֶה מוֹתָר
וּדְבַר שְׂפָתַיִם אַךְ־לְמַחְסוֹר׃
24 כה עֲטֶרֶת חֲכָמִים עָשְׁרָם אִוֶּלֶת כְּסִילִים אִוֶּלֶת׃ מַצִּיל
26 נְפָשׁוֹת עֵד אֱמֶת וְיָפִחַ כְּזָבִים מִרְמָה׃ בְּיִרְאַת יְהוָה

v. 20. הֹלֵךְ קרי. ibid. יֶחְכָּם קרי. v. 4. ס׳ רבתה. v. 10. ר׳ בדגש.
v. 18. א׳ נחה. v. 21. עֲנָוִים קרי.

מִבְטַח־עֹז וּלְבָנָיו יִהְיֶה מַחְסֶה׃ יִרְאַת יְהוָה מְקוֹר חַיִּים 27
לָסוּר מִמֹּקְשֵׁי מָוֶת׃ בְּרָב־עָם הַדְרַת־מֶלֶךְ וּבְאֶפֶס לְאֹם 28
מְחִתַּת רָזוֹן׃ אֶרֶךְ אַפַּיִם רַב־תְּבוּנָה וּקְצַר־רוּחַ מֵרִים 29
אִוֶּלֶת׃ חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב מַרְפֵּא וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה׃ עֹשֵׁק ל 31
דָּל חֵרֵף עֹשֵׂהוּ וּמְכַבְּדוֹ חֹנֵן אֶבְיוֹן׃ בְּרָעָתוֹ יִדָּחֶה רָשָׁע 32
וְחֹסֶה בְמוֹתוֹ צַדִּיק׃ בְּלֵב נָבוֹן תָּנוּחַ חָכְמָה וּבְקֶרֶב כְּסִילִים 33
תִּוָּדֵעַ׃ צְדָקָה תְרוֹמֵם גּוֹי וְחֶסֶד לְאֻמִּים חַטָּאת׃ רְצוֹן־מֶלֶךְ 34 לה
לְעֶבֶד מַשְׂכִּיל וְעֶבְרָתוֹ תִּהְיֶה מֵבִישׁ׃

15 טו

מַעֲנֶה־רַּךְ יָשִׁיב חֵמָה וּדְבַר־עֶצֶב יַעֲלֶה־אָף׃ לְשׁוֹן א 2
חֲכָמִים תֵּיטִיב דָּעַת וּפִי כְסִילִים יַבִּיעַ אִוֶּלֶת׃ בְּכָל־מָקוֹם 3
עֵינֵי יְהוָה צֹפוֹת רָעִים וְטוֹבִים׃ מַרְפֵּא לָשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסֶלֶף 4
בָּהּ שֶׁבֶר בְּרוּחַ׃ אֱוִיל יִנְאַץ מוּסַר אָבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעְרִם׃ ה
בֵּית צַדִּיק חֹסֶן רָב וּבִתְבוּאַת רָשָׁע נֶעְכָּרֶת׃ שִׂפְתֵי חֲכָמִים 6 7
יְזָרוּ דָעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן׃ זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֲבַת יְהוָה 8
וּתְפִלַּת יְשָׁרִים רְצוֹנוֹ׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה דֶּרֶךְ רָשָׁע וּמְרַדֵּף 9
צְדָקָה יֶאֱהָב׃ מוּסָר רָע לְעֹזֵב אֹרַח שׂוֹנֵא תוֹכַחַת יָמוּת׃ י
שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן נֶגֶד יְהוָה אַף כִּי־לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם׃ לֹא־יֶאֱהַב 11 12
לֵץ הוֹכֵחַ לוֹ אֶל־חֲכָמִים לֹא יֵלֵךְ׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִב פָּנִים 13
וּבְעַצְּבַת־לֵב רוּחַ נְכֵאָה׃ לֵב נָבוֹן יְבַקֶּשׁ־דָּעַת וּפְנֵי כְסִילִים 14
יִרְעֶה אִוֶּלֶת׃ כָּל־יְמֵי עָנִי רָעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתֶּה תָמִיד׃ טו
טוֹב־מְעַט בְּיִרְאַת יְהוָה מֵאוֹצָר רָב וּמְהוּמָה בוֹ׃ טוֹב 16 17
אֲרֻחַת יָרָק וְאַהֲבָה־שָׁם מִשּׁוֹר אָבוּס וְשִׂנְאָה־בוֹ׃ אִישׁ 18
חֵמָה יְגָרֶה מָדוֹן וְאֶרֶךְ אַפַּיִם יַשְׁקִיט רִיב׃ דֶּרֶךְ עָצֵל 19
כִּמְשֻׂכַת חָדֶק וְאֹרַח יְשָׁרִים סְלֻלָה׃

בֵּן חָכָם יְשַׂמַּח־אָב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֶה אִמּוֹ׃ אִוֶּלֶת כ 21
שִׂמְחָה לַחֲסַר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יְיַשֶּׁר־לָכֶת׃ הָפֵר 22
מַחֲשָׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבְרֹב יוֹעֲצִים תָּקוּם׃ שִׂמְחָה לָאִישׁ 23
בְּמַעֲנֵה־פִיו וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה־טּוֹב׃ אֹרַח חַיִּים לְמַעְלָה 24
לְמַשְׂכִּיל לְמַעַן סוּר מִשְּׁאוֹל מָטָּה׃ בֵּית גֵּאִים יִסַּח ׀ יְהוָה כה

v. 1. ר׳ בדגש. v. 14. וּפִי קרי.

26 וְיַצֵּב גְּבוּל אַלְמָנָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע וּטְהֹרִים
27 28 אִמְרֵי־נֹעַם׃ עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וְשׂוֹנֵא מַתָּנֹת יִחְיֶה׃ לֵב
29 צַדִּיק יֶהְגֶּה לַעֲנוֹת וּפִי רְשָׁעִים יַבִּיעַ רָעוֹת׃ רָחוֹק יְהוָה
ל מֵרְשָׁעִים וּתְפִלַּת צַדִּיקִים יִשְׁמָע׃ מְאוֹר־עֵינַיִם יְשַׂמַּח־לֵב
31 שְׁמוּעָה טוֹבָה תְּדַשֶּׁן־עָצֶם׃ אֹזֶן שֹׁמַעַת תּוֹכַחַת חַיִּים
32 בְּקֶרֶב חֲכָמִים תָּלִין׃ פּוֹרֵעַ מוּסָר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת
33 קוֹנֶה לֵּב׃ יִרְאַת יְהוָה מוּסַר חָכְמָה וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃

טז 16

א 2 לְאָדָם מַעַרְכֵי־לֵב וּמֵיְהוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן׃ כָּל־דַּרְכֵי־אִישׁ
זַךְ בְּעֵינָיו וְתֹכֵן רוּחוֹת יְהוָה׃
3 4 גֹּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֶׂיךָ וְיִכֹּנוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ׃ כֹּל פָּעַל
ה יְהוָה לַמַּעֲנֵהוּ וְגַם־רָשָׁע לְיוֹם רָעָה׃ תּוֹעֲבַת יְהוָה כָּל־
6 גְּבַהּ־לֵב יָד לְיָד לֹא יִנָּקֶה׃ בְּחֶסֶד וֶאֱמֶת יְכֻפַּר עָוֺן וּבְיִרְאַת
7 יְהוָה סוּר מֵרָע׃ בִּרְצוֹת יְהוָה דַּרְכֵי־אִישׁ גַּם־אוֹיְבָיו יַשְׁלִם
8 9 אִתּוֹ׃ טוֹב מְעַט בִּצְדָקָה מֵרֹב תְּבוּאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט׃ לֵב
י אָדָם יְחַשֵּׁב דַּרְכּוֹ וַיהוָה יָכִין צַעֲדוֹ׃ קֶסֶם עַל־שִׂפְתֵי־מֶלֶךְ
11 בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו׃ פֶּלֶס וּמֹאזְנֵי מִשְׁפָּט לַיהוָה
12 מַעֲשֵׂהוּ כָּל־אַבְנֵי־כִיס׃ תּוֹעֲבַת מְלָכִים עֲשׂוֹת רֶשַׁע כִּי
13 בִצְדָקָה יִכּוֹן כִּסֵּא׃ רְצוֹן מְלָכִים שִׂפְתֵי־צֶדֶק וְדֹבֵר יְשָׁרִים
14 טו יֶאֱהָב׃ חֲמַת־מֶלֶךְ מַלְאֲכֵי־מָוֶת וְאִישׁ חָכָם יְכַפְּרֶנָּה׃ בְּאוֹר־
16 פְּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים וּרְצוֹנוֹ כְּעָב מַלְקוֹשׁ׃ קְנֹה־חָכְמָה מַה־טּוֹב
17 מֵחָרוּץ וּקְנוֹת בִּינָה נִבְחָר מִכָּסֶף׃ מְסִלַּת יְשָׁרִים סוּר מֵרָע
18 שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר דַּרְכּוֹ׃ ° לִפְנֵי־שֶׁבֶר גָּאוֹן וְלִפְנֵי כִשָּׁלוֹן
19 גֹּבַהּ רוּחַ׃ טוֹב שְׁפַל־רוּחַ אֶת־עֲנָיִים מֵחַלֵּק שָׁלָל אֶת־
כ גֵּאִים׃ מַשְׂכִּיל עַל־דָּבָר יִמְצָא־טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אַשְׁרָיו׃
21 22 לַחֲכַם־לֵב יִקָּרֵא נָבוֹן וּמֶתֶק שְׂפָתַיִם יֹסִיף לֶקַח׃ מְקוֹר
23 חַיִּים שֵׂכֶל בְּעָלָיו וּמוּסַר אֱוִלִים אִוֶּלֶת׃ לֵב חָכָם יַשְׂכִּיל
24 פִּיהוּ וְעַל־שְׂפָתָיו יֹסִיף לֶקַח׃ צוּף־דְּבַשׁ אִמְרֵי־נֹעַם מָתוֹק
כה לַנֶּפֶשׁ וּמַרְפֵּא לָעָצֶם׃ יֵשׁ דֶּרֶךְ יָשָׁר לִפְנֵי־אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ
26 27 דַּרְכֵי־מָוֶת׃ נֶפֶשׁ עָמֵל עָמְלָה לּוֹ כִּי־אָכַף עָלָיו פִּיהוּ׃ אִישׁ

v. 18. חצי הספר. v. 19. ענוים קרי.

בְּלִיַּעַל כֹּרֶה רָעָה וְעַל־שְׂפָתָיו כְּאֵשׁ צָרָבֶת׃ אִישׁ תַּהְפֻּכוֹת 28
יְשַׁלַּח מָדוֹן וְנִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף׃ אִישׁ חָמָס יְפַתֶּה רֵעֵהוּ 29
וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב׃ עֹצֶה עֵינָיו לַחְשֹׁב תַּהְפֻּכוֹת ל
קֹרֵץ שְׂפָתָיו כִּלָּה רָעָה׃ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ 31
צְדָקָה תִּמָּצֵא׃ טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר וּמֹשֵׁל בְּרוּחוֹ 32
מִלֹּכֵד עִיר׃ בַּחֵיק יוּטַל אֶת־הַגּוֹרָל וּמֵיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ׃ 33

יז 17

טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה־בָהּ מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי־רִיב׃ א
עֶבֶד מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֵן מֵבִישׁ וּבְתוֹךְ אַחִים יַחֲלֹק נַחֲלָה׃ 2
מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וּבֹחֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ מֵרַע מַקְשִׁיב 3 4
עַל־שְׂפַת־אָוֶן שֶׁקֶר מֵזִין עַל־לְשׁוֹן הַוֹּת׃ לֹעֵג לָרָשׁ חֵרֵף ה
עֹשֵׂהוּ שָׂמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה׃ עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים 6
וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם׃ לֹא־נָאוָה לְנָבָל שְׂפַת־יֶתֶר אַף 7
כִּי־לְנָדִיב שְׂפַת־שָׁקֶר׃ אֶבֶן־חֵן הַשֹּׁחַד בְּעֵינֵי בְעָלָיו אֶל־ 8
כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַשְׂכִּיל׃ מְכַסֶּה־פֶּשַׁע מְבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְשֹׁנֶה 9
בְדָבָר מַפְרִיד אַלּוּף׃ תֵּחַת גְּעָרָה בְמֵבִין מֵהַכּוֹת כְּסִיל י
מֵאָה׃ אַךְ מְרִי יְבַקֶּשׁ־רָע וּמַלְאָךְ אַכְזָרִי יְשֻׁלַּח־בּוֹ׃ פָּגוֹשׁ 11 12
דֹּב שַׁכּוּל בְּאִישׁ וְאַל־כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ׃ מֵשִׁיב רָעָה תַּחַת 13
טוֹבָה לֹא־תָמִישׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ׃ פּוֹטֵר מַיִם רֵאשִׁית מָדוֹן 14
וְלִפְנֵי הִתְגַּלַּע הָרִיב נְטוֹשׁ׃ מַצְדִּיק רָשָׁע וּמַרְשִׁיעַ צַדִּיק טו
תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ לָמָּה זֶּה מְחִיר בְּיַד־כְּסִיל 16
לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֶב־אָיִן׃ בְּכָל־עֵת אֹהֵב הָרֵעַ וְאָח 17
לְצָרָה יִוָּלֵד׃ אָדָם חֲסַר־לֵב תֹּקֵעַ כָּף עֹרֵב עֲרֻבָּה לִפְנֵי 18
רֵעֵהוּ׃ אֹהֵב פֶּשַׁע אֹהֵב מַצָּה מַגְבִּיהַּ פִּתְחוֹ מְבַקֶּשׁ־ 19
שָׁבֶר׃ עִקֶּשׁ־לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנֶהְפָּךְ בִּלְשׁוֹנוֹ יִפּוֹל כ
בְּרָעָה׃ יֹלֵד כְּסִיל לְתוּגָה לוֹ וְלֹא־יִשְׂמַח אֲבִי נָבָל׃ לֵב 21 22
שָׂמֵחַ יֵיטִב גֵּהָה וְרוּחַ נְכֵאָה תְּיַבֶּשׁ־גָּרֶם׃ שֹׁחַד מֵחֵק רָשָׁע 23
יִקָּח לְהַטּוֹת אָרְחוֹת מִשְׁפָּט׃
אֶת־פְּנֵי מֵבִין חָכְמָה וְעֵינֵי כְסִיל בִּקְצֵה־אָרֶץ׃ כַּעַס 24 כה
לְאָבִיו בֵּן כְּסִיל וּמֶמֶר לְיוֹלַדְתּוֹ׃ גַּם עֲנוֹשׁ לַצַּדִּיק לֹא־טוֹב 26

v. 27. שפתו קרי. v. 28. ן׳ זעירא. v. 10. מלעיל. v. 13. תמוש קרי.

27 לְהַכּוֹת נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר׃ חוֹשֵׂךְ אֲמָרָיו יוֹדֵעַ דָּעַת וְקַר־רוּחַ
28 אִישׁ תְּבוּנָה׃ גַּם אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב אֹטֵם שְׂפָתָיו נָבוֹן׃

יח 18

א 2 לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע׃ לֹא־יַחְפֹּץ
3 כְּסִיל בִּתְבוּנָה כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת לִבּוֹ׃ בְּבוֹא־רָשָׁע בָּא גַם־
4 בּוּז וְעִם־קָלוֹן חֶרְפָּה׃ מַיִם עֲמֻקִּים דִּבְרֵי פִי־אִישׁ נַחַל נֹבֵעַ
ה מְקוֹר חָכְמָה׃ שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת צַדִּיק
6 בַּמִּשְׁפָּט׃ שִׂפְתֵי כְסִיל יָבֹאוּ בְרִיב וּפִיו לְמַהֲלֻמוֹת יִקְרָא׃
7 8 פִּי־כְסִיל מְחִתָּה־לוֹ וּשְׂפָתָיו מוֹקֵשׁ נַפְשׁוֹ׃ דִּבְרֵי נִרְגָּן
9 כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־בָטֶן׃ גַּם מִתְרַפֶּה בִמְלַאכְתּוֹ
אָח הוּא לְבַעַל מַשְׁחִית׃
י 11 מִגְדַּל־עֹז שֵׁם יְהוָה בּוֹ־יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב׃ הוֹן עָשִׁיר
12 קִרְיַת עֻזּוֹ וּכְחוֹמָה נִשְׂגָּבָה בְּמַשְׂכִּתוֹ׃ לִפְנֵי־שֶׁבֶר יִגְבַּהּ לֵב־
13 אִישׁ וְלִפְנֵי כָבוֹד עֲנָוָה׃ מֵשִׁיב דָּבָר בְּטֶרֶם יִשְׁמָע אִוֶּלֶת
14 הִיא־לוֹ וּכְלִמָּה׃ רוּחַ־אִישׁ יְכַלְכֵּל מַחֲלֵהוּ וְרוּחַ נְכֵאָה מִי
טו יִשָּׂאֶנָּה׃ לֵב נָבוֹן יִקְנֶה־דָּעַת וְאֹזֶן חֲכָמִים תְּבַקֶּשׁ־דָּעַת׃
16 17 מַתָּן אָדָם יַרְחִיב לוֹ וְלִפְנֵי גְדֹלִים יַנְחֶנּוּ׃ צַדִּיק הָרִאשׁוֹן
18 בְּרִיבוֹ יָבֹא־רֵעֵהוּ וַחֲקָרוֹ׃ מִדְיָנִים יַשְׁבִּית הַגּוֹרָל וּבֵין
19 עֲצוּמִים יַפְרִיד׃ אָח נִפְשָׁע מִקִּרְיַת־עֹז וּמִדְוָנִים כִּבְרִיחַ
כ אַרְמוֹן׃ מִפְּרִי פִי־אִישׁ תִּשְׂבַּע בִּטְנוֹ תְּבוּאַת שְׂפָתָיו יִשְׂבָּע׃
21 22 מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד־לָשׁוֹן וְאֹהֲבֶיהָ יֹאכַל פִּרְיָהּ׃ מָצָא אִשָּׁה
23 מָצָא טוֹב וַיָּפֶק רָצוֹן מֵיְהוָה׃ תַּחֲנוּנִים יְדַבֶּר־רָשׁ וְעָשִׁיר
24 יַעֲנֶה עַזּוֹת׃ אִישׁ רֵעִים לְהִתְרֹעֵעַ וְיֵשׁ אֹהֵב דָּבֵק מֵאָח׃

יט 19

א 2 טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ שְׂפָתָיו וְהוּא כְסִיל׃ גַּם
3 בְּלֹא־דַעַת נֶפֶשׁ לֹא־טוֹב וְאָץ בְּרַגְלַיִם חוֹטֵא׃ אִוֶּלֶת אָדָם
4 תְּסַלֵּף דַּרְכּוֹ וְעַל־יְהוָה יִזְעַף לִבּוֹ׃ הוֹן יֹסִיף רֵעִים רַבִּים
ה וְדָל מֵרֵעֵהוּ יִפָּרֵד׃ עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים
6 לֹא יִמָּלֵט׃ רַבִּים יְחַלּוּ פְנֵי־נָדִיב וְכָל־הָרֵעַ לְאִישׁ מַתָּן׃
7 כָּל אֲחֵי־רָשׁ ׀ שְׂנֵאֻהוּ אַף כִּי מְרֵעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מְרַדֵּף

v. 27. יְקַר קרי. v. 17. ובא קרי. v. 19. ומדְיָנים קרי.

אֲמָרִים לֹא־הֵמָּה׃ קֹנֶה לֵּב אֹהֵב נַפְשׁוֹ שֹׁמֵר תְּבוּנָה 8
לִמְצֹא־טוֹב׃ עֵד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה וְיָפִיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד׃ 9
לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל תַּעֲנוּג אַף כִּי־לְעֶבֶד ׀ מְשֹׁל בְּשָׂרִים׃ י
שֵׂכֶל אָדָם הֶאֱרִיךְ אַפּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ עֲבֹר עַל־פָּשַׁע׃ נַהַם 11 12
כַּכְּפִיר זַעַף מֶלֶךְ וּכְטַל עַל־עֵשֶׂב רְצוֹנוֹ׃ הַוֹּת לְאָבִיו בֵּן 13
כְּסִיל וְדֶלֶף טֹרֵד מִדְיְנֵי אִשָּׁה׃ בַּיִת וָהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת 14
וּמֵיְהוָה אִשָּׁה מַשְׂכָּלֶת׃ עַצְלָה תַּפִּיל תַּרְדֵּמָה וְנֶפֶשׁ טו
רְמִיָּה תִרְעָב׃ שֹׁמֵר מִצְוָה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֵה דְרָכָיו יוּמָת׃ 16
מַלְוֵה יְהוָה חוֹנֵן דָּל וּגְמֻלוֹ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ יַסֵּר בִּנְךָ כִּי־יֵשׁ 17 18
תִּקְוָה וְאֶל־הֲמִיתוֹ אַל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ׃ גְּרָל־חֵמָה נֹשֵׂא עֹנֶשׁ 19
כִּי אִם־תַּצִּיל וְעוֹד תּוֹסִף׃ שְׁמַע עֵצָה וְקַבֵּל מוּסָר לְמַעַן כ
תֶּחְכַּם בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ וַעֲצַת יְהוָה 21
הִיא תָקוּם׃ תַּאֲוַת אָדָם חַסְדּוֹ וְטוֹב רָשׁ מֵאִישׁ כָּזָב׃ 22
יִרְאַת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׂבֵעַ יָלִין בַּל־יִפָּקֶד רָע׃ טָמַן עָצֵל 23 24
יָדוֹ בַּצַּלָּחַת גַּם־אֶל־פִּיהוּ לֹא יְשִׁיבֶנָּה׃ לֵץ תַּכֶּה וּפֶתִי כה
יַעְרִם וְהוֹכִיחַ לְנָבוֹן יָבִין דָּעַת׃ מְשַׁדֶּד־אָב יַבְרִיחַ אֵם 26
בֵּן מֵבִישׁ וּמַחְפִּיר׃ חֲדַל־בְּנִי לִשְׁמֹעַ מוּסָר לִשְׁגוֹת 27
מֵאִמְרֵי־דָעַת׃ עֵד בְּלִיַּעַל יָלִיץ מִשְׁפָּט וּפִי רְשָׁעִים 28
יְבַלַּע־אָוֶן׃ נָכוֹנוּ לַלֵּצִים שְׁפָטִים וּמַהֲלֻמוֹת לְגֵו כְּסִילִים׃ 29

20 כ

לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר וְכָל־שֹׁגֶה בּוֹ לֹא יֶחְכָּם׃ נַהַם א 2
כַּכְּפִיר אֵימַת מֶלֶךְ מִתְעַבְּרוֹ חוֹטֵא נַפְשׁוֹ׃ כָּבוֹד לָאִישׁ שֶׁבֶת 3
מֵרִיב וְכָל־אֱוִיל יִתְגַּלָּע׃ מֵחֹרֶף עָצֵל לֹא־יַחֲרֹשׁ יִשְׁאַל 4
בַּקָּצִיר וָאָיִן׃ מַיִם עֲמֻקִּים עֵצָה בְלֶב־אִישׁ וְאִישׁ תְּבוּנָה ה
יִדְלֶנָּה׃ רָב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חַסְדּוֹ וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא׃ 6
מִתְהַלֵּךְ בְּתֻמּוֹ צַדִּיק אַשְׁרֵי בָנָיו אַחֲרָיו׃ מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־ 7 8
כִּסֵּא־דִין מְזָרֶה בְעֵינָיו כָּל־רָע׃ מִי־יֹאמַר זִכִּיתִי לִבִּי טָהַרְתִּי 9
מֵחַטָּאתִי׃ אֶבֶן וָאֶבֶן אֵיפָה וְאֵיפָה תּוֹעֲבַת יְהוָה גַּם־ י
שְׁנֵיהֶם׃ גַּם בְּמַעֲלָלָיו יִתְנַכֶּר־נָעַר אִם־זַךְ וְאִם־יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ 11
אֹזֶן שֹׁמַעַת וְעַיִן רֹאָה יְהוָה עָשָׂה גַם־שְׁנֵיהֶם׃ אַל־תֶּאֱהַב 12 13

v. 7. לוֹ קרי. v. 16. יָמוּת קרי. v. 19. גְּדָל קרי. v. 4. וְשָׁאַל קרי.

14 שֵׁנָה פֶּן־תִּוָּרֵשׁ פְּקַח עֵינֶיךָ שְׂבַע־לָחֶם׃ רַע רַע יֹאמַר הַקּוֹנֶה
טו וְאֹזֵל לוֹ אָז יִתְהַלָּל׃ יֵשׁ זָהָב וְרָב־פְּנִינִים וּכְלִי יְקָר שִׂפְתֵי־
16 17 דָעַת׃ לְקַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִים חַבְלֵהוּ׃ עָרֵב
18 לָאִישׁ לֶחֶם שָׁקֶר וְאַחַר יִמָּלֵא־פִיהוּ חָצָץ׃ מַחֲשָׁבוֹת בְּעֵצָה
19 תִכּוֹן וּבְתַחְבֻּלוֹת עֲשֵׂה מִלְחָמָה׃ גּוֹלֶה סּוֹד הוֹלֵךְ רָכִיל
כ וּלְפֹתֶה שְׂפָתָיו לֹא תִתְעָרָב׃ מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ יִדְעַךְ נֵרוֹ
21 בֶּאֱשׁוּן חֹשֶׁךְ׃ נַחֲלָה מְבֹהֶלֶת בָּרִאשֹׁנָה וְאַחֲרִיתָהּ לֹא
22 תְבֹרָךְ׃ אַל־תֹּאמַר אֲשַׁלְּמָה־רָע קַוֵּה לַיהוָה וְיֹשַׁע לָךְ׃
23 24 תּוֹעֲבַת יְהוָה אֶבֶן וָאָבֶן וּמֹאזְנֵי מִרְמָה לֹא־טוֹב׃ מֵיְהוָה
כה מִצְעֲדֵי־גָבֶר וְאָדָם מַה־יָּבִין דַּרְכּוֹ׃ מוֹקֵשׁ אָדָם יָלַע קֹדֶשׁ
26 וְאַחַר נְדָרִים לְבַקֵּר׃ מְזָרֶה רְשָׁעִים מֶלֶךְ חָכָם וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם
27 28 אוֹפָן׃ נֵר יְהוָה נִשְׁמַת אָדָם חֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי־בָטֶן׃ חֶסֶד וֶאֱמֶת
29 יִצְּרוּ־מֶלֶךְ וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ׃ תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם וַהֲדַר
ל זְקֵנִים שֵׂיבָה׃ חַבֻּרוֹת פֶּצַע תַּמְרִיק בְּרָע וּמַכּוֹת חַדְרֵי־בָטֶן׃

כא 21

א פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ
2 3 יַטֶּנּוּ׃ כָּל־דֶּרֶךְ אִישׁ יָשָׁר בְּעֵינָיו וְתֹכֵן לִבּוֹת יְהוָה׃ עֲשֹׂה
4 צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַיהוָה מִזָּבַח׃ רוּם־עֵינַיִם וּרְחַב־לֵב
ה נֵר רְשָׁעִים חַטָּאת׃ מַחְשְׁבוֹת חָרוּץ אַךְ לְמוֹתָר וְכָל־אָץ
6 אַךְ לְמַחְסוֹר׃ פֹּעַל אֹצָרוֹת בִּלְשׁוֹן שָׁקֶר הֶבֶל נִדָּף
7 מְבַקְשֵׁי־מָוֶת׃ שֹׁד־רְשָׁעִים יְגוֹרֵם כִּי מֵאֲנוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט׃
8 9 הֲפַכְפַּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וָזָר וְזַךְ יָשָׁר פָּעֳלוֹ׃ טוֹב לָשֶׁבֶת עַל־
י פִּנַּת־גָּג מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וּבֵית חָבֶר׃ נֶפֶשׁ רָשָׁע אִוְּתָה־רָע
11 לֹא־יֻחַן בְּעֵינָיו רֵעֵהוּ׃ בַּעֲנָשׁ־לֵץ יֶחְכַּם־פֶּתִי וּבְהַשְׂכִּיל
12 לְחָכָם יִקַּח־דָּעַת׃ מַשְׂכִּיל צַדִּיק לְבֵית רָשָׁע מְסַלֵּף רְשָׁעִים
13 לָרָע׃ אֹטֵם אָזְנוֹ מִזַּעֲקַת־דָּל גַּם־הוּא יִקְרָא וְלֹא יֵעָנֶה׃
14 טו מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה־אָף וְשֹׁחַד בַּחֵק חֵמָה עַזָּה׃ שִׂמְחָה
16 לַצַּדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ אָדָם תּוֹעֶה
17 מִדֶּרֶךְ הַשְׂכֵּל בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ׃ אִישׁ מַחְסוֹר אֹהֵב
שִׂמְחָה אֹהֵב יַיִן וָשֶׁמֶן לֹא יַעֲשִׁיר׃

v. 16. נכריה קרי. v. 20. יתיר י׳. v. 21. מבהלת קרי.
v. 22. ר׳ בדגש. v. 30. תמרוק קרי. v. 9. מדינים קרי.

כֹּפֶר לַצַּדִּיק רָשָׁע וְתַחַת יְשָׁרִים בּוֹגֵד׃ טוֹב שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ 18 19
מִדְבָּר מֵאֵשֶׁת מִדְוָנִים וָכָעַס׃ אוֹצָר נֶחְמָד וָשֶׁמֶן בִּנְוֵה חָכָם כ
וּכְסִיל אָדָם יְבַלְּעֶנּוּ׃ רֹדֵף צְדָקָה וָחָסֶד יִמְצָא חַיִּים צְדָקָה 21
וְכָבוֹד׃ עִיר גִּבֹּרִים עָלָה חָכָם וַיֹּרֶד עֹז מִבְטֶחָה׃ שֹׁמֵר 22 23
פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שֹׁמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃ זֵד יָהִיר לֵץ שְׁמוֹ עוֹשֶׂה 24
בְּעֶבְרַת זָדוֹן׃ תַּאֲוַת עָצֵל תְּמִיתֶנּוּ כִּי־מֵאֲנוּ יָדָיו לַעֲשׂוֹת׃ כָּל־ כה 26
הַיּוֹם הִתְאַוָּה תַאֲוָה וְצַדִּיק יִתֵּן וְלֹא יַחְשֹׂךְ׃ זֶבַח רְשָׁעִים 27
תּוֹעֵבָה אַף כִּי־בְזִמָּה יְבִיאֶנּוּ׃ עֵד־כְּזָבִים יֹאבֵד וְאִישׁ שׁוֹמֵעַ 28
לָנֶצַח יְדַבֵּר׃ הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיָשָׁר הוּא ׀ יָכִין דַּרְכָּיו׃ 29
אֵין חָכְמָה וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֵצָה לְנֶגֶד יְהוָה׃ סוּס מוּכָן ל 31
לְיוֹם מִלְחָמָה וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה׃

כב 22

נִבְחָר שֵׁם מֵעֹשֶׁר רָב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב׃ עָשִׁיר א 2
וָרָשׁ נִפְגָּשׁוּ עֹשֵׂה כֻלָּם יְהוָה׃ עָרוּם ׀ רָאָה רָעָה וְיִסְתָּר 3
וּפְתָיִים עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ׃ עֵקֶב עֲנָוָה יִרְאַת יְהוָה עֹשֶׁר וְכָבוֹד 4
וְחַיִּים׃ צִנִּים פַּחִים בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם׃ ה
חֲנֹךְ לַנַּעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ גַּם כִּי־יַזְקִין לֹא־יָסוּר מִמֶּנָּה׃ 6
עָשִׁיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעֶבֶד לֹוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה׃ זוֹרֵעַ עַוְלָה 7 8
יִקְצוֹר־אָוֶן וְשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ יִכְלֶה׃ טוֹב עַיִן הוּא יְבֹרָךְ 9
כִּי־נָתַן מִלַּחְמוֹ לַדָּל׃ גָּרֵשׁ לֵץ וְיֵצֵא מָדוֹן וְיִשְׁבֹּת דִּין י
וְקָלוֹן׃ אֹהֵב טְהוֹר־לֵב חֵן שְׂפָתָיו רֵעֵהוּ מֶלֶךְ׃ עֵינֵי יְהוָה 11 12
נָצְרוּ דָעַת וַיְסַלֵּף דִּבְרֵי בֹגֵד׃ אָמַר עָצֵל אֲרִי בַחוּץ 13
בְּתוֹךְ רְחֹבוֹת אֵרָצֵחַ׃ שׁוּחָה עֲמֻקָּה פִּי זָרוֹת זְעוּם יְהוָה 14
יִפָּל־שָׁם׃ אִוֶּלֶת קְשׁוּרָה בְלֶב־נָעַר שֵׁבֶט מוּסָר יַרְחִיקֶנָּה טו
מִמֶּנּוּ׃ עֹשֵׁק דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ נֹתֵן לְעָשִׁיר אַךְ לְמַחְסוֹר׃ 16
הַט אָזְנְךָ וּשְׁמַע דִּבְרֵי חֲכָמִים וְלִבְּךָ תָּשִׁית לְדַעְתִּי׃ כִּי־ 17 18
נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֵם בְּבִטְנֶךָ יִכֹּנוּ יַחְדָּו עַל־שְׂפָתֶיךָ׃ לִהְיוֹת 19
בַּיהוָה מִבְטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם אַף־אָתָּה׃ הֲלֹא כָתַבְתִּי כ

v. 19. מדינים קרי. v. 22. ה׳ רפה. v. 29. יָבִין קרי.
ibid. דרכּוֹ קרי. v. 3. ונסתר קרי. v. 8. יתיר ו׳. v. 11. יתיר ו׳.
v. 14. יתיר ו׳.

21 לְךָ שָׁלְשׁוֹם בְּמֹעֵצוֹת וָדָעַת׃ לְהוֹדִיעֲךָ קֹשְׁטְ אִמְרֵי אֱמֶת
לְהָשִׁיב אֲמָרִים אֱמֶת לְשֹׁלְחֶךָ׃
22 אַל־תִּגְזָל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תְּדַכֵּא עָנִי בַשָּׁעַר׃
23 24 כִּי־יְהוָה יָרִיב רִיבָם וְקָבַע אֶת־קֹבְעֵיהֶם נָפֶשׁ׃ אַל־
כה תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חֵמוֹת לֹא תָבוֹא׃ פֶּן־
26 תֶּאֱלַף אֹרְחֹתָו וְלָקַחְתָּ מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ׃ אַל־תְּהִי בְתֹקְעֵי־
27 כָף בַּעֹרְבִים מַשָּׁאוֹת׃ אִם־אֵין־לְךָ לְשַׁלֵּם לָמָּה יִקַּח
28 מִשְׁכָּבְךָ מִתַּחְתֶּיךָ׃ אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ
29 אֲבוֹתֶיךָ׃ חָזִיתָ אִישׁ ׀ מָהִיר בִּמְלַאכְתּוֹ לִפְנֵי־מְלָכִים
יִתְיַצָּב בַּל־יִתְיַצֵּב לִפְנֵי חֲשֻׁכִּים׃

כג 23

א כִּי־תֵשֵׁב לִלְחוֹם אֶת־מוֹשֵׁל בִּין תָּבִין אֶת־אֲשֶׁר
2 3 לְפָנֶיךָ׃ וְשַׂמְתָּ שַׂכִּין בְּלֹעֶךָ אִם־בַּעַל נֶפֶשׁ אָתָּה׃ אַל־
4 תִּתְאָו לְמַטְעַמּוֹתָיו וְהוּא לֶחֶם כְּזָבִים׃ אַל־תִּיגַע לְהַעֲשִׁיר
ה מִבִּינָתְךָ חֲדָל׃ הֲתָעוֹף עֵינֶיךָ בּוֹ וְאֵינֶנּוּ כִּי עָשֹׂה יַעֲשֶׂה־
לּוֹ כְנָפַיִם כְּנֶשֶׁר וְעָיף הַשָּׁמָיִם׃
6 אַל־תִּלְחַם אֶת־לֶחֶם רַע עָיִן וְאַל־תִּתְאָו לְמַטְעַמֹּתָיו׃
7 כִּי ׀ כְּמוֹ־שָׁעַר בְּנַפְשׁוֹ כֶּן־הוּא אֱכוֹל וּשְׁתֵה יֹאמַר לָךְ
8 וְלִבּוֹ בַּל־עִמָּךְ׃ פִּתְּךָ־אָכַלְתָּ תְקִיאֶנָּה וְשִׁחַתָּ דְּבָרֶיךָ
9 הַנְּעִימִים׃ בְּאָזְנֵי כְסִיל אַל־תְּדַבֵּר כִּי־יָבוּז לְשֵׂכֶל מִלֶּיךָ׃
י 11 אַל־תַּסֵּג גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׂדֵי יְתוֹמִים אַל־תָּבֹא׃ כִּי־גֹאֲלָם
12 חָזָק הוּא־יָרִיב אֶת־רִיבָם אִתָּךְ׃ הָבִיאָה לַמּוּסָר לִבֶּךָ
13 וְאָזְנֶךָ לְאִמְרֵי־דָעַת׃ אַל־תִּמְנַע מִנַּעַר מוּסָר כִּי־תַכֶּנּוּ
14 בַשֵּׁבֶט לֹא יָמוּת׃ אַתָּה בַּשֵּׁבֶט תַּכֶּנּוּ וְנַפְשׁוֹ מִשְּׁאוֹל
טו 16 תַּצִּיל׃ בְּנִי אִם־חָכַם לִבֶּךָ יִשְׂמַח לִבִּי גַם־אָנִי׃ וְתַעְלֹזְנָה
17 כִלְיוֹתָי בְּדַבֵּר שְׂפָתֶיךָ מֵישָׁרִים׃ אַל־יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים
18 כִּי אִם־בְּיִרְאַת יְהוָה כָּל־הַיּוֹם׃ כִּי אִם־יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ
19 לֹא תִכָּרֵת׃ שְׁמַע־אַתָּה בְנִי וַחֲכָם וְאַשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ לִבֶּךָ׃
כ 21 אַל־תְּהִי בְסֹבְאֵי יָיִן בְּזֹלֲלֵי בָשָׂר לָמוֹ׃ כִּי־סֹבֵא וְזוֹלֵל
22 יִוָּרֵשׁ וּקְרָעִים תַּלְבִּישׁ נוּמָה׃ שְׁמַע לְאָבִיךָ זֶה יְלָדֶךָ

v. 20. שלִשִׁים קרי. v. 25. ארחתָיו קרי. v. 5. התָעִיף קרי.
ibid. פתח באתנח. ibid. יָעוּף קרי.

וְאַל־תָּבוּז כִּי־זָקְנָה אִמֶּךָ׃ אֱמֶת קְנֵה וְאַל־תִּמְכֹּר חָכְמָה 23
וּמוּסָר וּבִינָה׃ גּוֹל יָגוֹל אֲבִי צַדִּיק יוֹלֵד חָכָם וְיִשְׂמַח 24
בּוֹ׃ יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ׃ תְּנָה־בְנִי לִבְּךָ לִי כה 26
וְעֵינֶיךָ דְּרָכַי תִּרְצֹנָה׃ כִּי־שׁוּחָה עֲמֻקָּה זוֹנָה וּבְאֵר צָרָה 27
נָכְרִיָּה׃ אַף־הִיא כְּחֶתֶף תֶּאֱרֹב וּבוֹגְדִים בְּאָדָם תּוֹסִף׃ 28
לְמִי אוֹי ׀ לְמִי אֲבוֹי לְמִי מִדְוָנִים ׀ לְמִי שִׂיחַ לְמִי פְּצָעִים 29
חִנָּם לְמִי חַכְלִלוּת עֵינָיִם׃ לַמְאַחֲרִים עַל־הַיָּיִן לַבָּאִים ל
לַחְקֹר מִמְסָךְ׃ אַל־תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן בַּכִּיס 31
עֵינוֹ יִתְהַלֵּךְ בְּמֵישָׁרִים׃ אַחֲרִיתוֹ כְּנָחָשׁ יִשָּׁךְ וּכְצִפְעֹנִי 32
יַפְרִשׁ׃ עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְּךָ יְדַבֵּר תַּהְפֻּכוֹת׃ וְהָיִיתָ 33 34
כְּשֹׁכֵב בְּלֶב־יָם וּכְשֹׁכֵב בְּרֹאשׁ חִבֵּל׃ הִכּוּנִי בַל־חָלִיתִי לה
הֲלָמוּנִי בַּל־יָדָעְתִּי מָתַי אָקִיץ אוֹסִיף אֲבַקְשֶׁנּוּ עוֹד׃

כד 24

אַל־תְּקַנֵּא בְּאַנְשֵׁי רָעָה וְאַל־תִּתְאָו לִהְיוֹת אִתָּם׃ כִּי א 2
שֹׁד יֶהְגֶּה לִבָּם וְעָמָל שִׂפְתֵיהֶם תְּדַבֵּרְנָה׃ בְּחָכְמָה יִבָּנֶה 3
בָּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכּוֹנָן׃ וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמָּלְאוּ כָּל־הוֹן יָקָר 4
וְנָעִים׃ גֶּבֶר־חָכָם בַּעוֹז וְאִישׁ־דַּעַת מְאַמֶּץ־כֹּחַ׃ כִּי בְתַחְבֻּלוֹת ה 6
תַּעֲשֶׂה־לְּךָ מִלְחָמָה וּתְשׁוּעָה בְּרֹב יוֹעֵץ׃ רָאמוֹת לֶאֱוִיל 7
חָכְמוֹת בַּשַּׁעַר לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ׃ מְחַשֵּׁב לְהָרֵעַ לוֹ בַּעַל־ 8
מְזִמּוֹת יִקְרָאוּ׃ זִמַּת אִוֶּלֶת חַטָּאת וְתוֹעֲבַת לְאָדָם לֵץ׃ 9
הִתְרַפִּיתָ בְּיוֹם צָרָה צַר כֹּחֶכָה׃ הַצֵּל לְקֻחִים לַמָּוֶת וּמָטִים י 11
לַהֶרֶג אִם־תַּחְשׂוֹךְ׃ כִּי־תֹאמַר הֵן לֹא־יָדַעְנוּ זֶה הֲלֹא־תֹכֵן 12
לִבּוֹת ׀ הוּא־יָבִין וְנֹצֵר נַפְשְׁךָ הוּא יֵדָע וְהֵשִׁיב לְאָדָם
כְּפָעֳלוֹ׃ אֱכָל־בְּנִי דְבַשׁ כִּי טוֹב וְנֹפֶת מָתוֹק עַל־חִכֶּךָ׃ כֵּן ׀ 13 14
דְּעֶה חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ אִם־מָצָאתָ וְיֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוָתְךָ לֹא
תִכָּרֵת׃ אַל־תֶּאֱרֹב רָשָׁע לִנְוֵה צַדִּיק אַל־תְּשַׁדֵּד רִבְצוֹ׃ כִּי טו 16
שֶׁבַע ׀ יִפּוֹל צַדִּיק וָקָם וּרְשָׁעִים יִכָּשְׁלוּ בְרָעָה׃ בִּנְפֹל אוֹיִבְיךָ 17
אַל־תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל־יָגֵל לִבֶּךָ׃ פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע 18
בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ׃ אַל־תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל־תְּקַנֵּא 19

v. 24. גִּיל קרי. ibid. יָגִיל קרי. ibid. וְיוֹלֵד קרי. ibid. יִשְׂמַח קרי.
v. 26. תִּצֹּרְנָה קרי. v. 29. מִדְיָנִים קרי. v. 31. בַּכּוֹס קרי.
v. 17. יתיר י'.

כ 21 בָּרְשָׁעִים׃ כִּי ׀ לֹא־תִהְיֶה אַחֲרִית לָרָע נֵר רְשָׁעִים יִדְעָךְ׃ יְרָא
22 אֶת־יְהוָה בְּנִי וָמֶלֶךְ עִם־שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרָב׃ כִּי־פִתְאֹם
יָקוּם אֵידָם וּפִיד שְׁנֵיהֶם מִי יוֹדֵעַ׃
23 גַּם־אֵלֶּה לַחֲכָמִים הַכֵּר־פָּנִים בְּמִשְׁפָּט בַּל־טוֹב׃
24 אֹמֵר ׀ לְרָשָׁע צַדִּיק אָתָּה יִקְּבֻהוּ עַמִּים יִזְעָמוּהוּ לְאֻמִּים׃
כה 26 וְלַמּוֹכִיחִים יִנְעָם וַעֲלֵיהֶם תָּבוֹא בִרְכַּת־טוֹב׃ שְׂפָתַיִם
27 יִשָּׁק מֵשִׁיב דְּבָרִים נְכֹחִים׃ הָכֵן בַּחוּץ ׀ מְלַאכְתֶּךָ וְעַתְּדָהּ
28 בַּשָּׂדֶה לָךְ אַחַר וּבָנִיתָ בֵיתֶךָ׃ אַל־תְּהִי עֵד־חִנָּם בְּרֵעֶךָ
29 וַהֲפִתִּיתָ בִּשְׂפָתֶיךָ׃ אַל־תֹּאמַר כַּאֲשֶׁר עָשָׂה־לִי כֵּן
אֶעֱשֶׂה־לּוֹ אָשִׁיב לָאִישׁ כְּפָעֳלוֹ׃
ל עַל־שְׂדֵה אִישׁ־עָצֵל עָבַרְתִּי וְעַל־כֶּרֶם אָדָם חֲסַר־לֵב׃
31 וְהִנֵּה עָלָה כֻלּוֹ ׀ קִמְּשֹׂנִים כָּסּוּ פָנָיו חֲרֻלִּים וְגֶדֶר אֲבָנָיו
32 נֶהֱרָסָה׃ וָאֶחֱזֶה אָנֹכִי אָשִׁית לִבִּי רָאִיתִי לָקַחְתִּי מוּסָר׃
33 34 מְעַט שֵׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת מְעַט ׀ חִבֻּק יָדַיִם לִשְׁכָּב׃ וּבָא־
מִתְהַלֵּךְ רֵישֶׁךָ וּמַחְסֹרֶיךָ כְּאִישׁ מָגֵן׃

כה 25

א גַּם־אֵלֶּה מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה
2 אֲשֶׁר הֶעְתִּיקוּ אַנְשֵׁי ׀ חִזְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ כְּבֹד
3 אֱלֹהִים הַסְתֵּר דָּבָר וּכְבֹד מְלָכִים חֲקֹר דָּבָר׃ שָׁמַיִם לָרוּם
4 וָאָרֶץ לָעֹמֶק וְלֵב מְלָכִים אֵין חֵקֶר׃ הָגוֹ סִיגִים מִכָּסֶף
ה וַיֵּצֵא לַצֹּרֵף כֶּלִי׃ הָגוֹ רָשָׁע לִפְנֵי־מֶלֶךְ וְיִכּוֹן בַּצֶּדֶק
6 כִּסְאוֹ׃ אַל־תִּתְהַדַּר לִפְנֵי־מֶלֶךְ וּבִמְקוֹם גְּדֹלִים אַל־תַּעֲמֹד׃
7 כִּי טוֹב אֲמָר־לְךָ עֲלֵה הֵנָּה מֵהַשְׁפִּילְךָ לִפְנֵי נָדִיב אֲשֶׁר רָאוּ
8 עֵינֶיךָ׃ אַל־תֵּצֵא לָרִב מַהֵר פֶּן מַה־תַּעֲשֶׂה בְּאַחֲרִיתָהּ
9 בְּהַכְלִים אֹתְךָ רֵעֶךָ׃ רִיבְךָ רִיב אֶת־רֵעֶךָ וְסוֹד אַחֵר אַל־
י 11 תְּגָל׃ פֶּן־יְחַסֶּדְךָ שֹׁמֵעַ וְדִבָּתְךָ לֹא תָשׁוּב׃ תַּפּוּחֵי זָהָב
12 בְּמַשְׂכִּיּוֹת כָּסֶף דָּבָר דָּבֻר עַל־אָפְנָיו׃ נֶזֶם זָהָב וַחֲלִי־כָתֶם
מוֹכִיחַ חָכָם עַל־אֹזֶן שֹׁמָעַת׃
13 כְּצִנַּת־שֶׁלֶג ׀ בְּיוֹם קָצִיר צִיר נֶאֱמָן לְשֹׁלְחָיו וְנֶפֶשׁ
14 אֲדֹנָיו יָשִׁיב׃ נְשִׂיאִים וְרוּחַ וְגֶשֶׁם אָיִן אִישׁ מִתְהַלֵּל

v. 30. פתח באתנח. v. 9. פתח בס״פ.

בְּמַתַּת־שָׁקֶר׃ בְּאֹרֶךְ אַפַּיִם יְפֻתֶּה קָצִין וְלָשׁוֹן רַכָּה טו
תִּשְׁבָּר־גָּרֶם׃ דְּבַשׁ מָצָאתָ אֱכֹל דַּיֶּךָּ פֶּן־תִּשְׂבָּעֶנּוּ וַהֲקֵאתוֹ׃ 16
הֹקַר רַגְלְךָ מִבֵּית רֵעֶךָ פֶּן־יִשְׂבָּעֲךָ וּשְׂנֵאֶךָ׃ מֵפִיץ וְחֶרֶב 17 18
וְחֵץ שָׁנוּן אִישׁ־עֹנֶה בְרֵעֵהוּ עֵד שָׁקֶר׃ שֵׁן רֹעָה וְרֶגֶל 19
מוּעָדֶת מִבְטָח בּוֹגֵד בְּיוֹם צָרָה׃ מַעֲדֶה־בֶּגֶד ׀ בְּיוֹם כ
קָרָה חֹמֶץ עַל־נָתֶר וְשָׁר בַּשִּׁרִים עַל לֶב־רָע׃ אִם־רָעֵב 21
שֹׂנַאֲךָ הַאֲכִלֵהוּ לָחֶם וְאִם־צָמֵא הַשְׁקֵהוּ מָיִם׃ כִּי גֶחָלִים 22
אַתָּה חֹתֶה עַל־רֹאשׁוֹ וַיהוָה יְשַׁלֶּם־לָךְ׃ רוּחַ צָפוֹן תְּחוֹלֵל 23
גָּשֶׁם וּפָנִים נִזְעָמִים לְשׁוֹן סָתֶר׃ טוֹב שֶׁבֶת עַל־פִּנַּת־גָּג 24
מֵאֵשֶׁת מִדְוֺנִים וּבֵית חָבֶר׃
מַיִם קָרִים עַל־נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאֶרֶץ כה
מֶרְחָק׃ מַעְיָן נִרְפָּשׂ וּמָקוֹר מָשְׁחָת צַדִּיק מָט לִפְנֵי־ 26
רָשָׁע׃ אָכֹל דְּבַשׁ הַרְבּוֹת לֹא־טוֹב וְחֵקֶר כְּבֹדָם כָּבוֹד׃ 27
עִיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ אֲשֶׁר ׀ אֵין־מַעְצָר לְרוּחוֹ׃

26 כו

כַּשֶּׁלֶג ׀ בַּקַּיִץ וְכַמָּטָר בַּקָּצִיר כֵּן לֹא־נָאוֶה לִכְסִיל א
כָּבוֹד׃ כַּצִּפּוֹר לָנוּד כַּדְּרוֹר לָעוּף כֵּן קִלְלַת חִנָּם לֹא 2
תָבֹא׃ שׁוֹט לַסּוּס מֶתֶג לַחֲמוֹר וְשֵׁבֶט לְגֵו כְּסִילִים׃ אַל־ 3 4
תַּעַן כְּסִיל כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לּוֹ גַם־אָתָּה׃ עֲנֵה־כְסִיל ה
כְּאִוַּלְתּוֹ פֶּן־יִהְיֶה חָכָם בְּעֵינָיו׃ מְקַצֶּה רַגְלַיִם חָמָס שֹׁתֶה 6
שֹׁלֵחַ דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל׃ דַּלְיוּ שֹׁקַיִם מִפִּסֵּחַ וּמָשָׁל בְּפִי 7
כְסִילִים׃ כִּצְרוֹר אֶבֶן בְּמַרְגֵּמָה כֵּן־נוֹתֵן לִכְסִיל כָּבוֹד׃ 8
חוֹחַ עָלָה בְיַד־שִׁכּוֹר וּמָשָׁל בְּפִי כְסִילִים׃ רַב מְחוֹלֵל־ 9 י
כֹּל וְשֹׂכֵר כְּסִיל וְשֹׂכֵר עֹבְרִים׃ כְּכֶלֶב שָׁב עַל־קֵאוֹ כְּסִיל 11
שׁוֹנֶה בְאִוַּלְתּוֹ׃ רָאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו תִּקְוָה לִכְסִיל 12
מִמֶּנּוּ׃ אָמַר עָצֵל שַׁחַל בַּדָּרֶךְ אֲרִי בֵּין הָרְחֹבוֹת׃ הַדֶּלֶת 13 14
תִּסּוֹב עַל־צִירָהּ וְעָצֵל עַל־מִטָּתוֹ׃ טָמַן עָצֵל יָדוֹ בַּצַּלָּחַת טו
נִלְאָה לַהֲשִׁיבָהּ אֶל־פִּיו׃ חָכָם עָצֵל בְּעֵינָיו מִשִּׁבְעָה מְשִׁיבֵי 16
טָעַם׃ מַחֲזִיק בְּאָזְנֵי־כָלֶב עֹבֵר מִתְעַבֵּר עַל־רִיב לֹא־לוֹ׃ 17
כְּמִתְלַהְלֵהַּ הַיֹּרֶה זִקִּים חִצִּים וָמָוֶת׃ כֵּן אִישׁ רִמָּה אֶת־ 18 19

v. 24. מדינים קרי. v. 2. לו קרי.

כ רֵעֵהוּ וְאָמַר הֲלֹא־מְשַׂחֵק אָנִי׃ בְּאֶפֶס עֵצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין
21 נִרְגָּן יִשְׁתֹּק מָדוֹן׃ פֶּחָם לְגֶחָלִים וְעֵצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מִדְוָנִים
22 לְחַרְחַר־רִיב׃ דִּבְרֵי נִרְגָּן כְּמִתְלַהֲמִים וְהֵם יָרְדוּ חַדְרֵי־
23 בָטֶן׃ כֶּסֶף סִיגִים מְצֻפֶּה עַל־חָרֶשׂ שְׂפָתַיִם דֹּלְקִים וְלֶב־רָע׃
24 כה בִּשְׂפָתוֹ יִנָּכֵר שׂוֹנֵא וּבְקִרְבּוֹ יָשִׁית מִרְמָה׃ כִּי־יְחַנֵּן קוֹלוֹ אַל־
26 תַּאֲמֶן־בּוֹ כִּי שֶׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ׃ תִּכַּסֶּה שִׂנְאָה בְּמַשָּׁאוֹן
27 תִּגָּלֶה רָעָתוֹ בְקָהָל׃ כֹּרֶה שַׁחַת בָּהּ יִפֹּל וְגֹלֵל אֶבֶן אֵלָיו
28 תָּשׁוּב׃ לְשׁוֹן־שֶׁקֶר יִשְׂנָא דַכָּיו וּפֶה חָלָק יַעֲשֶׂה מִדְחֶה׃

כז 27

א אַל־תִּתְהַלֵּל בְּיוֹם מָחָר כִּי לֹא־תֵדַע מַה־יֵּלֶד יוֹם׃
2 3 יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא־פִיךָ נָכְרִי וְאַל־שְׂפָתֶיךָ׃ כֹּבֶד אֶבֶן וְנֵטֶל
4 הַחוֹל וְכַעַס אֱוִיל כָּבֵד מִשְּׁנֵיהֶם׃ אַכְזְרִיּוּת חֵמָה וְשֶׁטֶף
ה אָף וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְאָה׃ טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגֻלָּה מֵאַהֲבָה
6 מְסֻתָּרֶת׃ נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנַעְתָּרוֹת נְשִׁיקוֹת שׂוֹנֵא׃
7 נֶפֶשׁ שְׂבֵעָה תָּבוּס נֹפֶת וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה כָּל־מַר מָתוֹק׃
8 9 כְּצִפּוֹר נוֹדֶדֶת מִן־קִנָּהּ כֵּן אִישׁ נוֹדֵד מִמְּקוֹמוֹ׃ שֶׁמֶן
י וּקְטֹרֶת יְשַׂמַּח־לֵב וּמֶתֶק רֵעֵהוּ מֵעֲצַת־נָפֶשׁ׃ רֵעֲךָ וְרֵעַה
אָבִיךָ אַל־תַּעֲזֹב וּבֵית אָחִיךָ אַל־תָּבוֹא בְּיוֹם אֵידֶךָ טוֹב
11 שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רָחוֹק׃ חֲכַם בְּנִי וְשַׂמַּח לִבִּי וְאָשִׁיבָה
12 חֹרְפִי דָבָר׃ עָרוּם ׀ רָאָה רָעָה נִסְתָּר פְּתָאיִם עָבְרוּ נֶעֱנָשׁוּ׃
13 14 קַח־בִּגְדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבְעַד נָכְרִיָּה חַבְלֵהוּ׃ מְבָרֵךְ רֵעֵהוּ ׀
טו בְּקוֹל גָּדוֹל בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּים קְלָלָה תֵּחָשֶׁב לוֹ׃ דֶּלֶף טוֹרֵד
16 בְּיוֹם סַגְרִיר וְאֵשֶׁת מִדְוָנִים נִשְׁתָּוָה׃ צֹפְנֶיהָ צָפַן רוּחַ
17 וְשֶׁמֶן יְמִינוֹ יִקְרָא׃ בַּרְזֶל בְּבַרְזֶל יָחַד וְאִישׁ יַחַד פְּנֵי־
18 19 רֵעֵהוּ׃ נֹצֵר תְּאֵנָה יֹאכַל פִּרְיָהּ וְשֹׁמֵר אֲדֹנָיו יְכֻבָּד׃ כַּמַּיִם
כ הַפָּנִים לַפָּנִים כֵּן לֵב־הָאָדָם לָאָדָם׃ שְׁאוֹל וַאֲבַדֹּה לֹא
תִשְׂבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׂבַּעְנָה׃
21 22 מַצְרֵף לַכֶּסֶף וְכוּר לַזָּהָב וְאִישׁ לְפִי מַהֲלָלוֹ׃ אִם־
תִּכְתּוֹשׁ אֶת־הָאֱוִיל ׀ בַּמַּכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הָרִיפוֹת בַּעֱלִי לֹא־תָסוּר

v. 21. מדינים קרי. v. 24. בשפתיו קרי. v. 10. יתיר ה.
v. 15. מדינים קרי. v. 20. ואבדו קרי.

מֵעָלָיו אִוַּלְתּוֹ׃ יָדֹעַ תֵּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ שִׁית לִבְּךָ לַעֲדָרִים׃ כִּי 23 24
לֹא לְעוֹלָם חֹסֶן וְאִם־נֵזֶר לְדוֹר °דוֹר׃ גָּלָה חָצִיר וְנִרְאָה־דֶשֶׁא כה
וְנֶאֶסְפוּ עִשְּׂבוֹת הָרִים׃ כְּבָשִׂים לִלְבוּשֶׁךָ וּמְחִיר שָׂדֶה עַתּוּדִים׃ 26
וְדֵי ׀ חֲלֵב עִזִּים לְלַחְמְךָ לְלֶחֶם בֵּיתֶךָ וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ 27

כח 28

נָסוּ וְאֵין־רֹדֵף רָשָׁע וְצַדִּיקִים כִּכְפִיר יִבְטָח׃ בְּפֶשַׁע א 2
אֶרֶץ רַבִּים שָׂרֶיהָ וּבְאָדָם מֵבִין יֹדֵעַ כֵּן יַאֲרִיךְ׃ גֶּבֶר רָשׁ 3
וְעֹשֵׁק דַּלִּים מָטָר סֹחֵף וְאֵין לָחֶם׃ עֹזְבֵי תוֹרָה יְהַלְלוּ 4
רָשָׁע וְשֹׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגָּרוּ בָם׃ אַנְשֵׁי־רָע לֹא־יָבִינוּ מִשְׁפָּט ה
וּמְבַקְשֵׁי יְהוָה יָבִינוּ כֹל׃
טוֹב רָשׁ הוֹלֵךְ בְּתֻמּוֹ מֵעִקֵּשׁ דְּרָכַיִם וְהוּא עָשִׁיר׃ 6
נוֹצֵר תּוֹרָה בֵּן מֵבִין וְרֹעֶה זוֹלְלִים יַכְלִים אָבִיו׃ מַרְבֶּה 7 8
הוֹנוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְתַרְבִּית לְחוֹנֵן דַּלִּים יִקְבְּצֶנּוּ׃ מֵסִיר 9
אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם־תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה׃ מַשְׁגֶּה יְשָׁרִים ׀ י
בְּדֶרֶךְ רָע בִּשְׁחוּתוֹ הוּא־יִפּוֹל וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ־טוֹב׃
חָכָם בְּעֵינָיו אִישׁ עָשִׁיר וְדַל מֵבִין יַחְקְרֶנּוּ׃ בַּעֲלֹץ 11 12
צַדִּיקִים רַבָּה תִפְאָרֶת וּבְקוּם רְשָׁעִים יְחֻפַּשׂ אָדָם׃ מְכַסֶּה 13
פְשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעֹזֵב יְרֻחָם׃ אַשְׁרֵי אָדָם 14
מְפַחֵד תָּמִיד וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה׃ אֲרִי־נֹהֵם וְדֹב טו
שׁוֹקֵק מוֹשֵׁל רָשָׁע עַל עַם־דָּל׃
נָגִיד חֲסַר תְּבוּנוֹת וְרַב מַעֲשַׁקּוֹת שֹׂנְאֵי בֶצַע יַאֲרִיךְ 16
יָמִים׃ אָדָם עָשֻׁק בְּדַם־נָפֶשׁ עַד־בּוֹר יָנוּס אַל־יִתְמְכוּ־ 17
בוֹ׃ הוֹלֵךְ תָּמִים יִוָּשֵׁעַ וְנֶעְקַשׁ דְּרָכַיִם יִפּוֹל בְּאֶחָת׃ עֹבֵד 18 19
אַדְמָתוֹ יִשְׂבַּע־לָחֶם וּמְרַדֵּף רֵיקִים יִשְׂבַּע־רִישׁ׃ אִישׁ כ
אֱמוּנוֹת רַב־בְּרָכוֹת וְאָץ לְהַעֲשִׁיר לֹא יִנָּקֶה׃ הַכֵּר־פָּנִים 21
לֹא־טוֹב וְעַל־פַּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גָּבֶר׃ נִבְהָל לַהוֹן אִישׁ רַע 22
עָיִן וְלֹא־יֵדַע כִּי חֶסֶר יְבֹאֶנּוּ׃ מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרַי חֵן 23
יִמְצָא מִמַּחֲלִיק לָשׁוֹן׃ גּוֹזֵל ׀ אָבִיו וְאִמּוֹ וְאֹמֵר אֵין פָּשַׁע 24
חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית׃ רְחַב־נֶפֶשׁ יְגָרֶה מָדוֹן וּבוֹטֵחַ כה
עַל־יְהוָה יְדֻשָּׁן׃ בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ הוּא כְסִיל וְהוֹלֵךְ בְּחָכְמָה 26

v. 24. וָדוֹר קרי. v. 8. יתיר ב׳. v. 16. יתיר י׳. v. 17. ד׳ זעירא.

27 הָ֝וּא יִמָּלֵֽט׃ נוֹתֵ֣ן לָ֭רָשׁ אֵ֣ין מַחְס֑וֹר וּמַעְלִ֥ים עֵ֝ינָ֗יו רַב־
28 מְאֵרֽוֹת׃ בְּק֣וּם רְ֭שָׁעִים יִסָּתֵ֣ר אָדָ֑ם וּ֝בְאָבְדָ֗ם יִרְבּ֥וּ צַדִּיקִֽים׃

כט 29

א אִ֣ישׁ תּ֭וֹכָחוֹת מַקְשֶׁה־עֹ֑רֶף פֶּ֥תַע יִ֝שָּׁבֵ֗ר וְאֵ֣ין מַרְפֵּֽא׃
2 בִּרְב֣וֹת צַ֭דִּיקִים יִשְׂמַ֣ח הָעָ֑ם וּבִמְשֹׁ֥ל רָ֝שָׁ֗ע יֵאָ֥נַח עָֽם׃
3 אִֽישׁ־אֹהֵ֣ב חָ֭כְמָה יְשַׂמַּ֣ח אָבִ֑יו וְרֹעֶ֥ה ז֝וֹנ֗וֹת יְאַבֶּד־הֽוֹן׃
4 מֶ֗לֶךְ בְּ֭מִשְׁפָּט יַעֲמִ֣יד אָ֑רֶץ וְאִ֖ישׁ תְּרוּמ֣וֹת יֶהֶרְסֶֽנָּה׃
ה 6 גֶּ֭בֶר מַחֲלִ֣יק עַל־רֵעֵ֑הוּ רֶ֝֗שֶׁת פּוֹרֵ֥שׂ עַל־פְּעָמָֽיו׃ בְּפֶ֤שַׁע
7 אִ֣ישׁ רָ֭ע מוֹקֵ֑שׁ וְ֝צַדִּ֗יק יָר֥וּן וְשָׂמֵֽחַ׃ יֹדֵ֣עַ צַ֭דִּיק דִּ֣ין דַּלִּ֑ים
8 רָ֝שָׁ֗ע לֹא־יָבִ֥ין דָּֽעַת׃ אַנְשֵׁ֣י לָ֭צוֹן יָפִ֣יחוּ קִרְיָ֑ה וַ֝חֲכָמִ֗ים
9 יָשִׁ֥יבוּ אָֽף׃ אִֽישׁ־חָכָ֗ם נִשְׁפָּ֗ט אֶת־אִ֣ישׁ אֱוִ֑יל וְרָגַ֥ז וְ֝שָׂחַ֗ק
י וְאֵ֣ין נָֽחַת׃ אַנְשֵׁ֣י דָ֭מִים יִשְׂנְאוּ־תָ֑ם וִ֝ישָׁרִ֗ים יְבַקְשׁ֥וּ
11 נַפְשֽׁוֹ׃ כָּל־ר֭וּחוֹ יוֹצִ֣יא כְסִ֑יל וְ֝חָכָ֗ם בְּאָח֥וֹר יְשַׁבְּחֶֽנָּה׃
12 13 מֹ֭שֵׁל מַקְשִׁ֣יב עַל־דְּבַר־שָׁ֑קֶר כָּֽל־מְשָׁרְתָ֥יו רְשָׁעִֽים׃ רָ֤שׁ
14 וְאִ֣ישׁ תְּ֭כָכִים נִפְגָּ֑שׁוּ מֵ֤אִיר עֵינֵ֖י שְׁנֵיהֶ֣ם יְהוָֽה׃ מֶ֤לֶךְ
טו שׁוֹפֵ֣ט בֶּאֱמֶ֣ת דַּלִּ֑ים כִּ֝סְא֗וֹ לָעַ֥ד יִכּֽוֹן׃ שֵׁ֣בֶט וְ֭תוֹכַחַת
16 יִתֵּ֣ן חָכְמָ֑ה וְנַ֥עַר מְ֝שֻׁלָּ֗ח מֵבִ֥ישׁ אִמּֽוֹ׃ בִּרְב֣וֹת רְ֭שָׁעִים
17 יִרְבֶּה־פָּ֑שַׁע וְ֝צַדִּיקִ֗ים בְּמַפַּלְתָּ֥ם יִרְאֽוּ׃ יַסֵּ֣ר בִּ֭נְךָ וִינִיחֶ֑ךָ
וְיִתֵּ֖ן מַעֲדַנִּ֣ים לְנַפְשֶֽׁךָ׃
18 19 בְּאֵ֣ין חָ֭זוֹן יִפָּ֣רַע עָ֑ם וְשֹׁמֵ֖ר תּוֹרָ֣ה אַשְׁרֵֽהוּ׃ בִּ֭דְבָרִים
כ לֹא־יִוָּ֣סֶר עָ֑בֶד כִּֽי־יָ֝בִ֗ין וְאֵ֣ין מַעֲנֶֽה׃ חָזִ֗יתָ אִ֭ישׁ אָ֣ץ
21 בִּדְבָרָ֑יו תִּקְוָ֖ה לִכְסִ֣יל מִמֶּֽנּוּ׃ מְפַנֵּ֣ק מִנֹּ֣עַר עַבְדּ֑וֹ וְ֝אַחֲרִית֗וֹ
22 יִהְיֶ֥ה מָנֽוֹן׃ אִֽישׁ־אַ֭ף יְגָרֶ֣ה מָד֑וֹן וּבַ֖עַל חֵמָ֣ה רַב־פָּֽשַׁע׃
23 24 גַּאֲוַ֣ת אָ֭דָם תַּשְׁפִּילֶ֑נּוּ וּשְׁפַל־ר֝֗וּחַ יִתְמֹ֥ךְ כָּבֽוֹד׃ חוֹלֵ֣ק
כה עִם־גַּ֭נָּב שׂוֹנֵ֣א נַפְשׁ֑וֹ אָלָ֥ה יִ֝שְׁמַ֗ע וְלֹ֣א יַגִּֽיד׃ חֶרְדַּ֣ת אָ֭דָם
26 יִתֵּ֣ן מוֹקֵ֑שׁ וּבוֹטֵ֖חַ בַּיהוָ֣ה יְשֻׂגָּֽב׃ רַ֭בִּים מְבַקְשִׁ֣ים פְּנֵֽי־
27 מוֹשֵׁ֑ל וּ֝מֵיְהוָ֗ה מִשְׁפַּט־אִֽישׁ׃ תּוֹעֲבַ֣ת צַ֭דִּיקִים אִ֣ישׁ עָ֑וֶל
וְתוֹעֲבַ֖ת רָשָׁ֣ע יְשַׁר־דָּֽרֶךְ׃

ל 30

א דִּבְרֵ֤י ׀ אָג֕וּר בִּן־יָקֶ֗ה הַמַּ֫שָּׂ֥א נְאֻ֣ם הַ֭גֶּבֶר לְאִֽיתִיאֵ֑ל
2 לְאִֽיתִיאֵ֗ל וְאֻכָֽל׃ כִּ֤י בַ֣עַר אָנֹכִ֣י מֵאִ֑ישׁ וְֽלֹא־בִינַ֖ת אָדָ֣ם לִֽי׃

וְלֹא־לָמַדְתִּי חָכְמָה וְדַעַת קְדֹשִׁים אֵדָע׃ מִי עָלָה־שָׁמַיִם ׀ 3 4
וַיֵּרַד מִי אָסַף־רוּחַ ׀ בְּחָפְנָיו מִי צָרַר־מַיִם ׀ בַּשִּׂמְלָה מִי
הֵקִים כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ מַה־שְּׁמוֹ וּמַה־שֶּׁם־בְּנוֹ כִּי תֵדָע׃ כָּל־ ה
אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לַחֹסִים בּוֹ׃ אַל־תּוֹסְףְּ עַל־ 6
דְּבָרָיו פֶּן־יוֹכִיחַ בְּךָ וְנִכְזָבְתָּ׃
שְׁתַּיִם שָׁאַלְתִּי מֵאִתָּךְ אַל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ 7
שָׁוְא ׀ וּדְבַר־כָּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי רֵאשׁ וָעֹשֶׁר אַל־תִּתֶּן־לִי הַטְרִיפֵנִי 8
לֶחֶם חֻקִּי׃ פֶּן־אֶשְׂבַּע ׀ וְכִחַשְׁתִּי וְאָמַרְתִּי מִי יְהוָה וּפֶן־אִוָּרֵשׁ 9
וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי שֵׁם אֱלֹהָי׃
אַל־תַּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָו פֶּן־יְקַלֶּלְךָ וְאָשָׁמְתָּ׃ דּוֹר י 11
אָבִיו יְקַלֵּל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יְבָרֵךְ׃ דּוֹר טָהוֹר בְּעֵינָיו 12
וּמִצֹּאָתוֹ לֹא רֻחָץ׃ דּוֹר מָה־רָמוּ עֵינָיו וְעַפְעַפָּיו יִנָּשֵׂאוּ׃ 13
דּוֹר ׀ חֲרָבוֹת שִׁנָּיו וּמַאֲכָלוֹת מְתַלְּעֹתָיו לֶאֱכֹל עֲנִיִּים 14
מֵאֶרֶץ וְאֶבְיוֹנִים מֵאָדָם׃
לַעֲלוּקָה ׀ שְׁתֵּי בָנוֹת הַב ׀ הַב שָׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׂבַּעְנָה טו
אַרְבַּע לֹא אָמְרוּ הוֹן׃ שְׁאוֹל וְעֹצֶר רָחַם אֶרֶץ לֹא־שָׂבְעָה מַּיִם 16
וְאֵשׁ לֹא אָמְרָה הוֹן׃ עַיִן ׀ תִּלְעַג לְאָב וְתָבוּז לִיקְּהַת־אֵם 17
יִקְּרוּהָ עֹרְבֵי־נַחַל וְיֹאכְלוּהָ בְנֵי־נָשֶׁר׃
שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי וְאַרְבָּעָ לֹא יְדַעְתִּים׃ דֶּרֶךְ 18 19
הַנֶּשֶׁר ׀ בַּשָּׁמַיִם דֶּרֶךְ נָחָשׁ עֲלֵי־צוּר דֶּרֶךְ־אֳנִיָּה בְלֶב־יָם
וְדֶרֶךְ גֶּבֶר בְּעַלְמָה׃ כֵּן ׀ דֶּרֶךְ אִשָּׁה מְנָאָפֶת אָכְלָה וּמָחֲתָה כ
פִיהָ וְאָמְרָה לֹא־פָעַלְתִּי אָוֶן׃
תַּחַת שָׁלוֹשׁ רָגְזָה אֶרֶץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא־תוּכַל שְׂאֵת׃ 21
תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבָל כִּי יִשְׂבַּע־לָחֶם׃ תַּחַת שְׂנוּאָה כִּי 22 23
תִבָּעֵל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ גְּבִרְתָּהּ׃
אַרְבָּעָה הֵם קְטַנֵּי־אָרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים מְחֻכָּמִים׃ הַנְּמָלִים 24 כה
עַם לֹא־עָז וַיָּכִינוּ בַקַּיִץ לַחְמָם׃ שְׁפַנִּים עַם לֹא־עָצוּם וַיָּשִׂימוּ 26
בַסֶּלַע בֵּיתָם׃ מֶלֶךְ אֵין לָאַרְבֶּה וַיֵּצֵא חֹצֵץ כֻּלּוֹ׃ שְׂמָמִית 27 28
בְּיָדַיִם תְּתַפֵּשׂ וְהִיא בְּהֵיכְלֵי מֶלֶךְ׃

---

v. 9. פתח באתנח. v. 10. אדניו קרי. v. 14. סגול באתנח.
v. 15. ב׳ זעירא. v. 16. פתח באתנח. v. 17. פתח באתנח.
v. 18. וארבעה קרי. v. 21. סגול באתנח.

29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מֵיטִיבֵי צָעַד וְאַרְבָּעָה מֵיטִבֵי לָכֶת׃
ל 31 לַיִשׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־כֹל׃ זַרְזִיר מָתְנַיִם
32 אוֹ־תָיִשׁ וּמֶלֶךְ אַלְקוּם עִמּוֹ׃ אִם־נָבַלְתָּ בְהִתְנַשֵּׂא וְאִם־
33 זַמּוֹתָ יָד לְפֶה׃ כִּי מִיץ חָלָב יוֹצִיא חֶמְאָה וּמִיץ־אַף יוֹצִיא
דָם וּמִיץ אַפַּיִם יוֹצִיא רִיב׃

31 לא

א 2 דִּבְרֵי לְמוּאֵל מֶלֶךְ מַשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְּרַתּוּ אִמּוֹ׃ מַה־
3 בְּרִי וּמַה־בַּר־בִּטְנִי וּמֶה בַּר־נְדָרָי׃ אַל־תִּתֵּן לַנָּשִׁים
4 חֵילֶךָ וּדְרָכֶיךָ לַמְחוֹת מְלָכִין׃ אַל לַמְלָכִים ׀ לְמוֹאֵל אַל
ה לַמְלָכִים שְׁתוֹ־יָיִן וּלְרוֹזְנִים אֵו שֵׁכָר׃ פֶּן־יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח
6 מְחֻקָּק וִישַׁנֶּה דִּין כָּל־בְּנֵי־עֹנִי׃ תְּנוּ־שֵׁכָר לְאוֹבֵד וְיַיִן
7 לְמָרֵי נָפֶשׁ׃ יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וַעֲמָלוֹ לֹא יִזְכָּר־עוֹד׃
8 9 פְּתַח־פִּיךָ לְאִלֵּם אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף׃ פְּתַח־פִּיךָ
שְׁפָט־צֶדֶק וְדִין עָנִי וְאֶבְיוֹן׃
י אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ׃
11 בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר׃
12 גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ׃
13 דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ׃
14 הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ׃
טו וַתָּקָם ׀ בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ׃
16 זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָ כָּרֶם׃
17 חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ׃
18 טָעֲמָה כִּי־טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְל נֵרָהּ׃
19 יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ׃
כ כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן׃
21 לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים׃
22 מַרְבַדִּים עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ׃
23 נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ׃
24 סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי׃
כה עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן׃

v. 4. אֵי קרי. v. 16. נָטְעָה קרי. v. 18. בַלַּיְלָה קרי.

26 פִּ֭יהָ פָּתְחָ֣ה בְחָכְמָ֑ה וְתֽוֹרַת־חֶ֝֗סֶד עַל־לְשׁוֹנָֽהּ׃
27 צ֭וֹפִיָּה הֲילְכ֣וֹת בֵּיתָ֑הּ וְלֶ֥חֶם עַ֝צְל֗וּת לֹ֣א תֹאכֵֽל׃
28 קָ֣מוּ בָ֭נֶיהָ וַֽיְאַשְּׁר֑וּהָ בַּ֝עְלָ֗הּ וַֽיְהַֽלְלָֽהּ׃
29 רַבּ֣וֹת בָּ֭נוֹת עָ֣שׂוּ חָ֑יִל וְ֝אַ֗תְּ עָלִ֥ית עַל־כֻּלָּֽנָה׃
שֶׁ֣קֶר הַ֭חֵן וְהֶ֣בֶל הַיֹּ֑פִי אִשָּׁ֥ה יִרְאַֽת־יְ֝הוָ֗ה הִ֣יא תִתְהַלָּֽל׃
31 תְּנוּ־לָ֭הּ מִפְּרִ֣י יָדֶ֑יהָ וִיהַלְל֖וּהָ בַשְּׁעָרִ֣ים מַעֲשֶֽׂיהָ׃

v. 27. הֲלִיכוֹת קרי.

חזק

סכום פסוקי ספר משלי תשע מאות וחמשה עשר, וסמן יה״ך, וחצין לפני שבר גאון (16, 18). וסדריו שמנה, וסמן א״ז. ופסקתותיו שמנה, וסמן אח״ב. וכתיביו וקרייו שבעים, וסמן כ״י ל״י.

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[C. 1. 2. = Cod. Curtisianus primus, secundus. E. 1. 2. 3. = Erfurtensis prim. secund. tert. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. J. = Jamanensis. P. = Petropolitanus ai. 1010.]

1, 2 לָֽדַעַת cum Dechi secundum F. J.

1, 3 וּמֵֽשָׁרִים sine Jod radicis; at 2, 9. 1 Chron. 29, 17 dupliciter plene, teste Masora.

1, 4 לִפְתָאיִם cum Chirek sub Jod mobili, ita ut Aleph quiescat in praecedente Kamez, aeque ac עֳפָאיִם Ps. 104, 12 (vide ad h. l.). In v. 22 et 32 deest hoc Aleph quiescens.

1, 9 חֵ֣ן cum Schalscheleth eoque conjunctivo. In H. et Mas. parva ms. notatur: ח׳ שלשלין דלא פסקין, item ad 6, 27. Vide *Thorath emeth* p. 36 et *Elementa accentuationis metricae* in editione nostra Psalmorum (1880) p. XII.

Ibid. לְגַרְגְּרֹתֶךָ dupliciter defective pariter ac 6, 21. Masora notat ב׳ חסר דחסר. Cf. ad 3, 3.

1, 14 גּוֹרָלְךָ cum Munach syllabae methegandae ad fidem codicum.

1, 17 מְזֹרָה sine Vav in Complutensi et Norziana, adstipulantibus C 1. 2. E 1. 2. 3. F. H. J. P. Quod adnotatur לית וחסר, exhibet Mas. quoque parva ms.

1, 19 בֹּ֣צֵֽעַ cum Munach prioris syllabae; tonus enim propter sequens Milel retrocessit, at ne Zere alterius syllabae perperam corripiatur, additum est Metheg tanquam העמדה. E 1. et Mas. parva ms. adnotant לית מלעיל. Etiam catalogus vocabulorum semel cum tono penultimae pronunciandorum (*Dikduke hateamim* §. 73) hoc vocabulum una cum מֹ֣נֵֽעַ 11, 26 et בֹּ֣קֵֽעַ Jes. 63, 12 enumerat. Quod accentus horum trium vocum recedit, quamquam inter ipsas et sequentes Pathach intercedit, citra regulam fit; non recedit in בֹּצֵעַ בָּצַע Jer. 6, 13. בּוֹטֵחַ בּוֹ Jes. 37, 10 aliis (cf. Delitzschium ad Jes. 63, 12). Jekuthiel in

Darche hanikkud de illis tribus Milel anomalis haecce habet: אך בג׳ תיבות במקרא מצאתי שיברח בהם הנגון מן התנועה העליונה עד התנועה השלישית והם בֹּוקֵעַ מים, כל־בֹּצֵעַ בצע, מֹנֵעַ בר יקבהו לאם.

1, 21 שְׁעָרִים cum Athnach in E 1. 2. 3. Ven. 1518. 1521 aliisque veteribus edd. Biblia rabbinica 1525 atque edd. ad ea sese applicantes exhibent בפתחי שערים. Sic Brixiensis quoque et J.

Ibid. תֹאמֵר Mem cum Zere pausali. Masora adnotat ב׳ h. e. bis cum Zere (hic et 1 Reg. 5, 20). Idem testantur Abenezra in *Zachoth* 51 et Kimchi in *Michlol* 94[b].

1, 23 תָּשׁוּבוּ plene cum Vav radicali in edd. veteribus, Norziana et F. H. J. P. Masora docet hoc verbum ubique in Hagiographis plene scribendum esse, excepto uno loco Iob 17, 10.

1, 27 כְּסוּפָה Caph cum Scheba, contra Jes. 5, 28 cum Pathach articuli כַּסּוּפָה (Mas. fin. p. 38. *Ochla veochla* No. 11), quamobrem Mas. parva ad utrumque adnotat לית.

1, 28 יְשַׁחֲרֻנְנִי. Ad eandem vocem Hos. 5, 15 Masora tum ms. tum edita adnotat: ב׳ חד מלא, itaque hoc Proverbiorum loco non per Kibbuz, sed per Schurek scribi oportet. Assentit F. qui adscribit לית h. e. solo hoc loco plene.

1, 30 נָאֲצוּ E 3. et J. habent נִאֲצוּ, sed falso, namque Masora לית adnotans postulat Kal, quod Kimchi quoque in Libro radicum testimonio suo confirmat.

1, 31 וּמִמֹּעֲצֹתֵיהֶם cum Munach syllabae quae tonum primarium habet et Tarcha antepenultimae sec. regulam, vide *Thorath emeth* p. 11. *Metheg-Setzung* §. 18 (in Merxii *Archiv* I. p. 67).

1, 33 וְשַׁאֲנַן Nun pathachatum auctore Masora (ad Jer. 30, 10), vide *Michlol* 183.

2, 3 אִם H. adscribit כן הוא h. e. sic recte, quia facile potest fieri ut אֵם pronunciandum esse putes. Ita scribit E 1. Cf. quae commentarii Norzii et Delitzschii ad h. l. disserunt.

2, 7 לַיְשָׁרִים cum Dechi. Nonnullae edd. insuper postremae Munach adjiciunt, nempe falso.

2, 8 וְדֶרֶךְ cum Tarcha consensu codicum.

2, 11 תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ תְּבוּנָה תִנְצְרֶכָּה his cum accentibus in Ven. 1525 et Norziana, adstipulantibus C 1. 2. J. P. Cf. *Accentuationssystem* (in Delitzschii Comm. in Psalmos t. II. 1860) XVIII. §. 3.

2, 12 לְהַצִּילְךָ cum Metheg (non Munach) mediae syllabae in H. J. uti etiam v. 16. Cf. *Thorath emeth* p. 20.

2, 13 הָעֹזְבִים Sic recte J. Est unum de tribus illis vocabulis, quorum Metheg contra regulam non mutatur in Munach, immo hoc syllabae tonicae, ad quam Dechi vi sua pertinet, adjicitur (*Thorath emeth* p. 20). He pathachatur sicut v. 17 הַעֹזבת, teste *Michlol* 53[b]. Vide ad Iob 30, 3.

2, 15 במעגלתם sine Vav plurali in J. sicut Jes. 59, 8. Masora nullum scriptionis discrimen agnoscit.

2, 21 כִּי־יְשָׁרִים, E 1. 2 et J. Dechi accentum hocce modo collocant: כִּי־יְשָׁרִים.

3, 3 גַּרְגְּרוֹתֶךָ cum Vav et sine Jod; at in v. 22 גַרְגְּרֹתֶיךָ sine Vav et cum Jod scribendum, praecipiente Masora.

3, 4 וּמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל Dechi Munach. Sic bene E 3. Brixiensis Ven. 1518. 1521.

3, 6 אֹרְחֹתֶיךָ, Aliquot codd., quibuscum Brixiensis Ven. 1518. 1521 consentiunt, אֳרְחֹתֶיךָ exhibent. At Cholem codicis J. recte se habere auctor est Kimchi, cf. ad Ps. 25, 4.

3, 12 אֶת quamquam non makkephatum apud Mercha segolatur aeque ac Ps. 47, 5. 60, 2; cf. *Dikduke hateamim* §. 42. et *Accentuationssystem* III. §. 3 not.

3, 15 יְקָרָה cum accentu in penultimam regresso (נסוג אחור), idque teste Masora (*Dikduke hateamim* §. 73) contra regulam, nam substantiva et adjectiva in הָ exeuntia tonum ultimae retinent, e. c. יָפָה היא (Gen. 12, 14) עֹלָה היא (Lev. 1, 13) קִינָה היא (Ez. 32, 16) בּוּשָׁה סלה (Ps. 89, 46).

3, 16 בשמאולה Mas. parva edita hanc praebet notam: ג׳ חד חסר; in P. Mas. parva ita se habet: לית ומלא et Mas. magna: שמאולה בשמאולה ג׳ ב׳ מלא וחד חסר וסמנן, ושנים זיתים עליה, ואינן ואמר אליו, ארך ימים. i. e. haec vocabuli forma (cum suffixo fem.) ter exstat, bis cum Vav otioso (Sach. 4, 11 et h. l.), semel sine Vav (Sach. 4, 3).

3, 17 נְתִיבֹתֶיהָ cum Tarcha et Munach praeeunte J. Vav plurale abest in codd. veteribusque edd. Solummodo Hos. 2, 8. haec vox dupliciter plene scribenda. Sic ibi eam exhibet H. et Masora adnotat לית מלא.

3, 18 עֵץ־ contra H. qui עֵץ cum Mehuppach exhibet.

3, 19 בְּחָכְמָה יָסַד־ his cum accentibus in H. J. P. Ven. 1525 Norz. Alii: בְּחָכְמָה יְסַד.

3, 21 תֻּשִׁיָּה sine Vav in codd. veteribusque edd. Vocabulum hujus loci non pertinet ad septem teste Masora plene scribenda.

3, 27 אַל־תִּמְנַע טוֹב Munach Dechi. Sic E 1. 2. 3. H.

3, 28 לְרֵעֲךָ Chethib post Ajin habet Jod otiosum in plerisque edd., assentientibus E 1. 2. 3. J. P.

3, 34 אִם־לַלֵּצִים הֽוּא־ his cum accentibus in Bibl. magnis, approbantibus F. H. J. P. Sed reperitur haec quoque accentuatio: אִם־לַלֵּצִים הֽוּא.

4, 3 לִפְנֵי, Nonnullae edd. falso לִבְנֵי tanquam קרי adscribunt. Lectio hujus vocabuli non discrepat a scriptione; Masora, ut errorem praecaveat, diserte ait, hoc לפני esse unum de duobus, pro quibus לבני legendum opineris: לפני ב׳ סבירין לבני וקריין לפני, וסמן, לפני אפרים ובנימן ומנשה (Ps. 80, 3), רך ויח״ד לפני אמי. E 2. adnotat: כצ״ל כתיב וקרי; C 2: ב׳ דמטע״ן בהון, לפני אפרים, ודין. Etiam versiones antiquae de lectione לפני consentiunt.

4, 4 יִתְמָךְ־ Posterior syllaba habet Kamez correptum, priori Gaja appositum convenienter lectioni a Ben-Aschero praeceptae, vide *Michlol* 21. *Thorath emeth* 16. *Metheg-Setzung* §. 28.

Ibid. וֶחְיֵה cum Jod segolato sicut 7, 2 in E 2. 3. H. J., attestante Kimchio in *Michlol* 125. Zere imperativi utroque loco in Segol pausale transiit. Simile est יְרַחֵף Deut. 32, 11.

4, 5 אַל־תִּשְׁכַּח וְאַל־תֵּט his cum accentibus, ut par est, in E 2.

4, 8 תְּכַבֵּדְךָ Milel cum Zere mediae. Similiter וְיַגֵּדְךָ (Deut. 32, 7). Vide *Michlol* 66 b.

4, 11 הֹרֵיתִיךָ sine Vav, ceteroqui plene. Sic edd. veteres et E 3. Cf. Norzi.

4, 16 יִשְׁנוּ Jod methegatum, utpote a verbo ישן (*Michlol* 108).

4, 19 כָּאֲפֵלָה Caph pathachatum in Neapol. Compl. Ven. 1518. 1521 cum E 1. 2. 3. F. H. J., attestante *Michlol* 45.

4, 20 הַט cum Munach sicut 5, 1.

4, 21 יַלִּיזוּ, Aliquot edd. uti E 1. exhibent יָלִיזוּ. At Parchon et Kimchi (in Libro radicum) vocem dagessandam esse testantur.

4, 24 עִקְּשׁוּת Koph dagessatum sicut 6, 12 (*Michlol* 181).

4, 25 יַיְשִׁרוּ absque Jod mediae auctore Masora.

4, 26 רַגְלֶךָ sine Jod plurali, itaque singularis, quemadmodum praecipiente Masora ubique in Hagiographis praeter Ps. 110, 1.

5, 2 לִשְׁמֹר sine Vav in Compl. Ven. 1518. 1521 omnibusque emendatis libris. Non refertur a Masora inter octo plene scribenda.

8, 4 מָרָה, In edd. libri Abenezrae grammatici *Zachoth* p. 31 hoc vocabulum Resch dagessatum continere perhibetur, at errore librariorum. Substitui oportet מָרַת נפשו 14, 10, uti recte in *Zachoth* meo ms. (ai. 1505).

5, 6 נָעוּ Milra, teste *Michlol* 111ᵇ.

5, 9 וּשְׁנֹתֶיךָ sine Vav cum Jod in edd. veteribus, quam scriptionem confirmant E 1. 2. 3. J. P. addita nota: לית וכתיב כן.

5, 11 וְנִהַמְתָּ Milra utpote perf. consecutivum sicut v. 12 וְאָמַרְתָּ. Cf. חלופי נקוד.

5, 13 בְּקוֹל, F. reponit לְקוֹל, quod exhibet Neapolitana. Reliquae edd. et plerique codd., in his H. J. P. E 1. 2. 3., scribunt בְּקוֹל, assentiente Masora (ad Ps. 58, 6), quae hunc locum non adnumerat septendecim locis, ubi verbum שמ״ע cum לְקוֹל conjunctum est.

Ibid. הִטֵּיתִי, H. habet הִטֵּיתִי.

5, 16 יָפוּצוּ plene in codd. et edd. veteribus. In P. adjecta est nota ב׳ מלאין (h. l. et Ps. 68, 2). Solummodo Ez. 46, 18 haec vox defective scripta est, apposita nota לית חסר.

Ibid. בָּרְחֹבוֹת Sic scribendum, Masora adnotat לית כתיב כן.

5, 22 יִלְכְּדֻנוֹ Nun raphatum teste *Michlol* 40ᵇ, uti et ipsa Masora postulat: לית וחסר.

6, 1 כַּפֶּיךָ, Soncin. Brix. Neapol. Ven. 1518. 1528 cum aliquot codd. singularem כַּפֶּךָ offerunt. At Masora nonnisi unum כַּפֶּךָ Iob 40, 42 agnoscit, ubi adnotatur: לית חסר, itaque h. l. כַּפֶּיךָ est masoretica scriptio.

6, 3 עֲשֵׂה זֹאת אֵפוֹא his cum accentibus in H. et Brixiensi. Cf. חלופי נקוד et *Thorath emeth* p. 30.

Ibid. רֵעֶיךָ in fine versus, hoc solum in libro Proverbiorum per Jod scriptum praecipiente Masora: לית בספרא כתיב יו״ד

6, 5 הִנָּצֵל כִּצְבִי his cum accentibus in E 1., et jure quidem.

6, 6 לֵךְ cum Munach in E 2. F. H. Brixiensi, idque recte.

6, 11 רֵאשֶׁךָ cum Aleph post Resch, contra 24, 34 רֵישְׁךָ cum Jod, teste Masora.

6, 13 קֹרֵץ sine Vav in J. P. veteribusque edd. sicut 10, 10. 16, 30. Masora nullum discrimen facit.

Ibid. בְּעֵינָו Sic Chethib cum Keri בְּעֵינָיו. P. adnotat ח׳ חסר.

Etenim unum est de octo locis, ubi hoc vocabulum in textu caret litera Jod (עֵינָו), vide Masoram ad I Sam. 3, 2. Norzi hanc Masoram negligentia praeteriit.

6, 14 תַּֽהְפֻּכוֹת ׀ cum Gaja literae primae in P., ubi adnotatur ה׳ בטעם ׀ h. e. quinque cum Legarmeh et praecedente Gaja, vide de his quinque Ps. 87, 5.

Ibid. מְדָנִים In textu deest Jod radicis; Keri est מִדְיָנִים. H. hoc מִדְיָנִים (sicut 18, 18) in ipso textu habet sine scriptionis lectionisque varietate. In F. J. textus habet מדונים cum adscripto Keri מִדְיָנִים. Cf. ad 25, 24.

6, 15 יָבוֹא plene hoc uno Proverbiorum loco. In H. P. adnotatur: לית מלא בספרא. Cf. Norzi.

6, 17 דָּם־ kamezatum. Vide Ps. 106, 38.

6, 19 אַחִים Post hunc versum J. adscribit פ׳ i. e. פתוחה.

6, 21 גַּרְגְּרֹתֶךָ P. adnotat ב׳ חסר. Vide 1, 9.

6, 23 וְתוֹרָה Milra, ut par est, in E 1. 2. 3. F. (vide ad 3, 15). Etiam index masoreticus vocum cum tono penultimae efferendarum hujus vocis Proverbiorum mentionem non facit (*Dikduke hateamim* §. 73).

6, 24 לָשׁוֹן, J. constructive לְשׁוֹן. At Masora tum edita tum ms. adnotat י״ז h. e. septies decies exstat לשון kamezatum.

6, 35 שֹׁחַד Schin dagessatum in libris emendatis.

7, 4 וּמֹדָע, J. habet וּמַדָּע; at H. disertis verbis Kamez postulat: לית וקמץ. In E 3. וּמַדַּע scriptum est, quod in margine substituto וּמֹדָע corrigitur.

7, 7 וָאֵרֶא, E 3. habet וָאֵרְאָה cum nota ה׳ יתיר, contra Masoram, quae nonnisi unum sic scriptum Jos. 7, 21 agnoscit (Mas. fin. 22. *Ochla veochla* 112).

Ibid. בַּפְּתָאִים cum Rebia in plerisque codd. et edd. Aliter Brix. Plantin. Elon. Manass. Hartmann., quae edd. omnes sicut E 1. בפתאים ׀ scribunt, addito Asla legarmeh. Omnino falsa est scriptio בפתאים ׀ (Rebia cum Pasek), quam Athias ex Ven. 1518 recepit.

7, 9 בְּנֶשֶׁף בְּעֶרֶב Sic recte J. F.

7, 11 הֹמִיָּה In F. H. P. adnotatur: ג׳ ב׳ חסר וחד מלא h. e. ter obvium, bis defective (h. l. et 9, 13), semel plene (Jes. 22, 2). Idem adnotat h. l. Mas. magna typis expressa. At haec ipsa ad Jes. 22. non recte se habet.

Ibid. וְסוֹרֶרֶת cum Vav in Brix. Complut. itemque in H., ubi addita est nota ג׳ ב׳ חסר h. e. ter obvium, bis defective, scil.

Sach. 7, 11. Neh. 9, 29. Ergo hoc Proverbiorum loco plene scribendum est. Hinc Masora ad Sach. 7. oportet emendari.

7, 12 ברחֹבוֹת Sic codd. veteresque edd.

7, 13 הֵעֵזָה Sajin raphatum, ut testantur Abenezra in comm. ad Ps. 37, 2 atque Kimchi in *Michlol* 145 et Libro radicum sub עזז.

7, 18 בְּאֳהָבִים Aleph cum Chateph Kamez sec. punctationem Ben-Ascheri. Ita Kimchi quoque sub אהב.

7, 20 הַכֶּסֶא Ven. 1525 praeeuntibus aliquot codd. loco prioris Segol habet Zere: הַכֵּסֶא. At Kimchi in Libro radicum disertis verbis duplex Segol tuetur.

7, 22 הוֹלֵךְ cum Mehuppach et Mercha in Brix. Ven. 1518. 1521. 1525 aliisque libris bonae notae. Vide *Thorath emeth* p. 25.

Ibid. וּכְעֶכֶס dupliciter segolatum, testibus Kimchio sub עכס et Simsone Punctatore in catalogo segolatorum.

7, 23 וְלֹא־יָדַע makkephandum cum codd. et Brixiensi.

7, 24 לְאִמְרֵי־פִי item makkephandum cum codd. Cf. חלופי נקוד ad 4, 5.

7, 25 וְאַל־תֵּתַע cum Vav copulativo in Brix. Neapol. Pisaurensi (1517), assentientibus E 2. 3. J. aliis. Etiam Chaldaeus Syrus omnesque antiqui enarratores וְאַל ante oculos habuerunt. Cf. Norzi. In *Ochla veochla* 320 hic versus per errorem in ratione ducitur; substitui oportet Ps. 140, 9. Praeterea illic scribendum est כ"ה פסוקים; desunt enim Ps. 38, 22. 121, 3.

7, 25 בנתיבוֹתיה omnino plene in codd. veteribusque edd.

7, 27 יֹרְדוֹת sine Vav in priore sicut 5, 5. Sic Neapol. Compl. et plerique codicum. Nonnisi semel Neh. 3, 15 haec vox omnino plene scripta est.

8, 2 מְרֹמִים Vide ad Iob 31, 2.

8, 8 בְּצֶדֶק cum Dechi in E 1. 3. J.

8, 10 קְחוּ מוּסָרִי his cum accentibus in codd. veteribusque edd.

8, 13 יִרְאַת Vide *Dikduke hateamim* §. 27 extr.

Ibid. רָע וּפִי תַהְפֻּכוֹת Ita recte accentus collocat Jablonski. Vide ad Ps. 4, 7. Moses Kimchi in comm. Asla vocis וּפִי pro distinctivo habens magno in errore est.

8, 15 יְחֹקְקוּ sine Vav in codd. veteribusque edd.

8, 16 שֹׁפְטֵי אָרֶץ Soncin. et Neapol. atque C 1. E 1. 2. H. P. exhibent שֹׁפְטֵי צֶדֶק. Huic lectioni patrocinatur Norzi, duce Lonsano; utique pervetus est, nam Syrus Chaldaeus Hieronymus atque etiam Graecus Venetus eam reddunt.

At si Masoram consulamus, praeferri necesse est שֹׁפְטֵי אָרֶץ textus recepti. Nam si Masora שֹׁפְטֵי צֶדֶק pro genuina lectione sumeret, certo commemoraret hanc notionum conjunctionem tanquam semel tantummodo obviam in catalogo מלין דכל חד וחד לית כוותה חלוף (Mas. fin. p. 62). Jure igitur Brixiensis et Complutensis receperunt שֹׁפְטֵי אָרֶץ. Assentiunt E 3. J. F. In cod. de Rossi 314 adnotatur: בהללי אָרֶץ. Accedit igitur testimonium codicis Hilleliani.

8, 21 וְאֹצְרֹתֵיהֶם cum Tarcha et Munach in J. Sic recte Jablonski.

8, 22 קָנָנִי, Brixiensis uti E 1. 3. H. J. scribit קַנָּנִי cum Nun pathachato; etiam Mose Punctator (*Darche hanikkud* ed. Frensdorff p. 6) hanc scriptionem tueri videtur. At Kimchi in *Michlol* 30 Kamez postulat, vide de hac punctationis inconstantia Delitzschium ad Ps. 118, 5.

8, 23 מֵעוֹלָם cum Tarcha ut in H.

8, 24 תְּהֹמוֹת Vide ad Ps. 71, 20.

Ibid. נִכְבַּדֵּי־ Beth pathachatum in omnibus libris emendatis aeque ac Jes. 23, 8. 9., vide de hac forma dagessata *Michlol* 61[b]. Brixiensis syllabae priori Gaja impertit: נִֽכְבַּדֵּי־.

8, 27 בְּחֻקוֹ Kuf raphatum in codd. veteribusque edd. Id ipsum confirmant testimoniis suis Moses Kimchi in comm. et David Kimchi in *Michlol* 147. Infinitivus hoc modo a substantivo (חֻקּוֹ, חֹק) distinguitur. H. adnotat ב׳ רפין. Alterum est בְּחוּקוֹ v. 29, quod plene scriptum est. Ibi H. notam illam repetit.

8, 28 עִינוֹת Ajin cum Chirek in Soncin. sicut in C 1. F. H. J. P. aliisque codd. accurate scriptis. Masora hanc scriptionem addita nota לית confirmat. Sic scribendum esse testificatur Kimchi quoque non solum in *Michlol* 191, sed etiam in Libro radicum sub עין, ubi sec. codicem meum legi oportet: ובסמוך עֵינוֹת מים, בצרי, בעזוז עִינוֹת תהום, בחירק. In editionibus Libri radicum hoc בחירק praetermissum est, quod jam Norzius animadvertit.

8, 30 שַׁעֲשׁוּעִים H. adnotat ב׳ מלאין, scil. h. l. et Jer. 31, 20. Reliquis in locis hoc vocabulum defective scriptum.

8, 34 אַשְׁרֵי Vide ad Ps. 1, 1.

Ibid. מְזוּזֹת Mas. parva adscribit סימן (nota memorialis), hac voce commonefaciens regulae illius masoreticae (ad Ex. 12, 7): כל ואלה שמות ומשלי מזוזת כתיב.

8, 35 מְֽצָאִ֗י Ven. 1518. 1521 in textu habent מצאו. Etiam F. H. scribunt מֹצְאִי adjicientes notam אִי קרי. Consentit Mas. parva ms., quae adnotat: מצאו מצאִי ק'. E contrario F. H. (etiam J.) insequentem vocem מָצָא scribunt sine scriptionis lectionisque discrimine. At textus editionum recte se habet. Innititur praeceptis Masorae ad 1 Sam. 1, 1. 1 Reg. 1, 1. *Ochla veochla* 127. 136.

9, 3 שָֽׁלְחָ֣ה Aliter J: שָֽׁלְחָה.

9, 4 מִ֣י cum Munach, item v. 16 et similiter כִּ֣י v. 11. Vide *Accentuationssystem* Cap. 20.

9, 6 וְאִשְׁר֗וּ Schin raphatum, itaque imper. Kal sec. formam עִזְבוּ. H. adnotat לית רפי. At Mal. 3, 12. וְאִשְּׁרוּ perf. Piel cum Schin dagessato. Illic adnotatur לית דגש.

9, 7 יֹ֤סֵר in F. H. veteribusque edd. cum Mehuppach penultimae (sec. regulam נסג אחור) et cum Metheg productionem vocalis Zere tuente (העמדה). Alia exempla participiorum hoc modo pronunciandorum sunt קֹ֣רֶץ 10, 10. שֹׁ֣חֵר 11, 27. אֹ֣הֵב 12, 1. עֹ֣שֵׁק 14, 31. פֹּ֣טֵר 17, 14. ח֣וֹנֵן 19, 17. וְגֹ֣לֵל 26, 27. Vide *Thorath emeth* p. 21 *Metheg-Setzung* §. 13. Pasek in aliquot edd. subsequens expungendum est.

9, 13 הֹמִיָּה sine Vav in codd. veteribusque edd. Vide ad 7, 11.

Ibid. פְּתַיּוּת cum Jod dagessato, vide *Michlol* 181.

9, 15 אֳרָחוֹתָם Aleph cum Kamez correpto in E 1. 2. 3. F. H. J. Vide ad Joël 2, 7.

9, 17 מַ֣יִם גְּנוּבִ֣ים his cum accentibus sec. testes optimos.

10, 3 וְהַוַּ֖ת רְשָׁעִ֣ים Hac in lectione consentiunt edd. Soncin. Brix. Compl. Ven. 1518. 1521. Athiae Jablonskii et pleraeque omnes. Eandem tuentur E 1. 2. 3. F. H. J. P. et prope omnes codd. Sic hunc locum adducunt Parchon et Kimchi in Lexicis sub הוה et הדף, neque aliter legerunt Proverbiorum interpretes et enarratores. Quamobrem lectio והות בֹּגְדִים, quam Biblia rabb. Ven. 1525 ducibus paucis codd. (3 Kenn. 7 de Rossi) receperunt, nihil est nisi error librarii, cujus animo locus similis 11, 6 obversabatur.

Ibid. יֶהְדֹּֽף Neapol. sicut E 3. habet יַהְדֹּף. Kimchi et in *Michlol* 41[b] et in Libro radicum sub הדף Segol prioris confirmat.

10, 4 רָאשׁ cum Aleph quiescente, teste Masora, sicut et 2 Sam. 12, 1. 4.

10, 7 זֵ֣כֶר Zajin cum Zere in E 2. F. H. J. P. Vide ad Ps. 30, 5.

10, 9 בִּתָּם sine Vav in Compl. comprobantibus codd. In F. Masora ad Num. 14, 33 praecipit: תם כל לישנא חסר.

10, 12 וְעַל־ makkephatum in Brixiensi sicut in J.

10, 18 וּמוֹצִא sine Jod aliter ac Jes. 54, 16, auctore Mas. et parva ad hunc Proverbiorum locum et magna ad Num. 14, 37.

10, 19 וְחֹשֵׂךְ sine Vav in P. sicut 11, 24. At 13, 24. 17, 27. plene scribendum, teste Masora.

10, 22 יוֹסִף plene in priori, defective in posteriori, teste Masora. In F. et H. exstat nota: ה׳ חסר יו״ד h. e. quinquies absque Jod, scil. h. l. et 1 Sam. 14, 44. 2 Reg. 6, 31. Jes. 29, 14. 38, 5.

Ibid. עֶצֶב cum sex punctis. Sic adducit hanc vocem Kimchi in Libro radicum.

10, 27 תּוֹסִיף Vide ad Ps. 61, 7.

11, 2 וְאֶת צְנוּעִים his cum accentibus recte Brixiensis.

11, 6 וּבְהַוַּת בֹּגְדִים Tarcha Munach in E 2. aeque ac וְסֶלֶף בֹּגְדִים v. 3.

11, 9 יַשְׁחִת sine Jod sicut Mal. 3, 11, teste Masora.

11, 15 וְשֹׂנֵא sine Vav in codd. veteribusque edd. Pertinet ad quattuor ita scribenda (Mas. ad Jes. 61, 8). In H. et P. adnotatur: ד׳ חסר וכל אוריתא דכותה h. e. quater participium שֹׂנֵא defective scribitur, ubique in Pentateucho.

Ibid. תֹּקְעִים sine Vav in Brix. Compl. Ven. 1518. 1521 itemque in C 1. E 3. J. P.

11, 17 חֶסֶד Neapolitana exhibet חָסִיד. Sic citatur *Taanith* 11[b]. At codex Talmudis Babylonici Monacensis ibi habet חסד uti etiam *Midrasch rabba* ad Leviticum cap. 34. Haec lectio codicum et enarratorum unanimi consensu comprobatur.

11, 21 רָּע Resch dagessatum sicut Jer. 39, 12. Ps. 52, 5, teste *Michlol* 63[b]. Cf. ad 20, 22.

11, 23 צַדִּיקִים cum Munach. Sic recte Ven. 1525. Jablonski Michaelis itemque E 1. 3. F. H. P.

11, 24 אַךְ cum Munach in Brixiensi, id quod comprobant E 2. 3. J.

11, 25 יוֹרֶא Brixiensis sicut H. J. scribunt יוֹרֵא (Resch cum Zere).

11, 26 לְאוֹם In P. addita est nota: ב׳ חד מלא וחד חסר. Vide 14, 28.

11, 28 יִפּוֹל plene in Brix. Compl. Non refertur inter tria in

Proverbiis defective scribenda, teste Masora ad 13, 17. 1 Chr. 12, 19.

12, 2 ירשׁיע In Bibl. magnis falso adscriptum est: ד׳ וכ׳ חסר; nota masoretica e codd. sic emendanda est: ד׳ ג׳ מלא וחד חסר. Unum illud defective scriptum est Iob 34, 29.

12, 6 רְשָׁעִים cum Munach. Ita recte F. P.

Ibid. אֱרָב־, Aleph cum Chateph Pathach in H. J. idque recte, quemadmodum אֱמָר־ 25, 7, אֲכָל־ Gen. 3, 11, namque infinitivi verborum פ״א hoc modo ab imperativis distingui solent. Accedente praepositione haec distinctio negligitur, vide Delitzschium ad Iob 34, 18.

12, 6 יַצִּילֵם, Elias Levita in adnotatione ad rad. פה in Libro radicum Kimchiano legit תַּצִּילֵם. Et revera sic habent Brixiensis et sex codd. Kennicottiani. Reliqui testes omnes tuentur יַצִּילֵם.

12, 8 לְפִי־שִׂכְלוֹ makkephatum cum Metheg apud Scheba initiale sec. regulam *Metheg-Setzung* §. 35. Recte J.

Ibid. וְנַעֲוֵה־ Vav habet Zere constructivi eamque ob causam vocula insequens non dagessatur.

12, 11 יִשְׂבַּע־ cum Gaja prioris aeque ac v. 14. Recte P. et Brixiensis. Cf. *Metheg-Setzung* §. 30.

12, 20 וּלְיֹעֲצֵי sine Vav in E 2. 3. J. P. ut apud Manassen ben-Israel et Norzium. Masora docet, omnes formas participii act. verbi יעץ defective sine Vav scriptas esse (Mas. ad Ez. 11, 2), unde in P. notatur כולהון חסר, in Mas. parva edita: לית וחסר.

12, 24 לָמַס Mem pathachatum in libris emendatis sicut Jos. 17, 13. Jud. 1, 28. 30. 33. H. expresse notat פתח et Lombrosiana פתח באס״ף, idque recte convenienter praecepto Kimchiano *Michlol* 206: מַס לָמַס הַמַּס פתח באתנח וסוף פסוק.

12, 27 והון־אדם יקר Sic plerumque interpungitur. Aliter Brixiensis, adstipulantibus F. et J.: וְהוֹן־אָדָם יָקָר. Huic interpunctioni favet Chaldaeus, cf. comm. Delitzschii ad h. l.

12, 28 נְתִיבָה He raphatum, teste *Michlol* 31.

Ibid. אַל־מות Hartmannus cum aliquot codd. velut E 3. edidit אֶל־מָוֶת. Reliquae edd. omnes et plerique codd., inter hos E 1. 2. C. F. H. J. P., exhibent אַל־מות cum אַל negativo. Hanc scriptionem sequuntur interpretes eamque Mas. parva ms. confirmat (cf. Abenezra in comm. ad Gen. 49, 4). In P. adjecta est nota: ו׳ דמטעין h. e. sunt sex אַל, in quibus facile erraveris.

13, 10 וְאֶת־נוֹעָצִים, Paullo aliter Brixiensis: וְאֵת נוֹעָצִים. Vide 11, 2.

13, 11 הוֹן־מֵהֶבֶל makkephatum in libris antiquis.

13, 12 מַחֲלָה־לֵּב makkephatum in Brix. Ven. 1525. Norziana sicut in J., pariter atque וְאַהֲבַת־שֵׁם 15, 17. Lamed dagessatum sec. regulam דחיק.

13, 15 שֵׂכֶל cum Munach (non makkephatum) in Brix. omnibusque veteribus edd. sicut in J. pariter ac Ps. 111, 10.

13, 17 מַלְאָךְ Aleph kamezatum. Masora hoc vocabulum componit cum הַמַּלְאָךְ Gen. 48, 16, ambo initium versus occupant.

13, 22 יַנְחִיל בְּנֵי Sic recte Brixiensis.

13, 23 רָב־ cum Kamez correpto (*chatûph*), teste Masora, sicut 20, 6. 15. 14, 4. Iob 36, 18. Koh. 1, 18. Cf. Kimchi in Libro radicum sub רבב.

14, 4 אֲלָפִים H. adnotat: ם׳ רבתא. Cf. *Dikduke hateamim* §. 61.

Ibid. תְּבוּאוֹת P. adnotat: ב׳ מלא מרב h. e. duo omnino plene, hoc et cui praecedit מרב 16, 8. Ibi Mas. quoque parva edita adscribit: ב׳ מלאין בספרא.

14, 6 בִּקֶּשׁ non makkephatum, sed conjunctivo Mehuppach instructum in codd. veteribusque edd.

Ibid. חָכְמָה cum Munach, sec. H. J. P. itemque Ven. 1525.

14, 9 וּבֵין, E 1. F. habent וּבִין chirekatum. Cf. Norzi.

14, 10 לֵב cum Rebia in E 3. F. J. Brix. Sic ediderunt Jablonski quoque et Michaelis. Recte quidem sicuti אֱוִיל 15, 5.

Ibid. מָרַּת Resch dagessatum, postulante Masora (*Michlol* 63 [b]. 204 [b]).

14, 16 חָכָם cum Rebia, ut consentaneum est. Vide v. 10.

14, 18 וַעֲרוּמִים Mem raphatum. Vide ad Iob 5, 12.

Ibid. יַכְתִּרוּ sine Jod in libris emendatis sicut Ps. 142, 8, ad praescriptum Masorae.

14, 19 שַׁחוּ Milra ut Hab. 3, 6 teste Masora, cf. Kimchi in Libro radicum sub שחח et Delitzschii comm. in Iobum (ed. II) p. 362 supra.

14, 25 וְיָפִחַ sine Jod in libris emendatis, postulante Masora: לית חסר.

14, 27 מִמֹּקְשֵׁי sine Vav in libris emendatis, postulante Masora ad 2 Sam. 22, 6.

14, 28 לְאֹם, P. adnotat ב׳ חד מלא h. e. bis et semel quidem plene, scil. 11, 26. Cf. ibi Norzi.

14, 34 תְּר֣וֹמֵֽם cum Munach penultimae (ad regulam נסג אחור) et Metheg (העמדה) apud Zere. Similiter תִּ֝תְהֹלָּ֗ל 25, 23. Cf. חלופי נקוד et quae ad Ps. 37, 7 disseruimus.

15, 1 מַֽעֲנֶה־רַּ֭ךְ Resch dagessatum sec. regulam דחיק (*Michlol* 63 b). Brixiensis habet רַ֭ךְ kamezatum.

15, 5 תֹּכַ֣חַת sine Vav in Brix. Ven. 1518. 1521. Basil. 1536. Manass. itemque in J. Sic scribendum esse testatur Masora, quam Meïri in comm. ad Mischnam Aboth (versus finem) adducit, quae quidem hunc versum quattuor illis adnumerat, qui septenis vocabulis quaternarum literarum constant, scil. Ps. 73, 2. Prov. 12, 16. 15, 5. 17, 3.

15, 10 שׂוֹנֵ֖א E 3. J. Brix. exhibent וְשׂנֵא.

15, 16 וּמְהוּמָ֥ה Milra in Brixiensi itemque H., ut par est. Vide ad 6, 23.

15, 17 וְאַֽהֲבָה־שָׁ֑ם Schin dagessatum; at וְשִׂנְאָה־בֽוֹ cum Beth raphato sicut וְשַׁלְוָה־בָ֑הּ 17, 1. מְחִתָּה־לֹּ֑ו 13, 3. Qua de causa regula דחיק in his cesset, ad Ps. 45, 5 exposuimus.

15, 25 יַ֭סַּח ׀ cum subsequente Pasek, praeeunte P.

15, 32 וְשׁוֹמֵ֥עַ plene in libris emendatis sicut 21, 28, teste Masora.

Ibid. לֵּ֑ב Lamed dagessatum sec. regulam אתי מרחיק sicut 19, 8 (*Michlol* 124 b).

16, 10 קֶ֤סֶם apte cum Dechi in F. At E 1. 2. non minus apte קֶ֣סֶם. Ineptum vero est קֶ֣סֶם ׀, ut vulgo editur.

16, 11 פֶּ֤לֶס cum Mehuppach in F. Vide *Thorath emeth* p. 50.

16, 14 חֲמַת־מֶ֭לֶךְ cum Dechi in Brix. assentientibus E 2. 3. J. F.

16, 15 כְּמַ֬לְקוֹשׁ... כְּעָ֣ב Ajin kamezatum teste *Michlol* 191b.

16, 17 שֹׁמֵ֥ר defective in Brix. Neapol. Compl. Ven. 1518. 1521 Norz. itemque in P. Non pertinet ad decem plene scribenda.

16, 30 כִּלָּ֥א cum Aleph in F. Est unum de vocabulis illis, quae praeter consuetudinem semel in Aleph exeunt (Mas. fin. 1).

17, 1 פַּ֣ת, Abenezra in *Zachoth* p. 37 legit פָּת, quod omni testimonio destitutum.

17, 2 עֶֽבֶד מַשְׂכִּ֗יל יִ֭מְשֹׁל בְּבֵ֣ן his cum accentibus in Brixiensi, approbantibus E 2. 3. F. J. P.

17, 7 יֶ֑תֶר Jod segolatum adversus pausam. Index vocum in pausa Pathach vel Segol retinentium (פתחין באס"ף) et editus et ms. hanc vocem in numero referunt, itemque Ben-Bil'am in טעמי המקרא

17, 7 אַף כִּי־לְנָדִיב Sic recte interpungit F.

17, 9 מְכַסֶּה־פֶּשַׁע Pe dagessatum sec. regulam דחיק (quemadmodum יְכַסֶּה־בֶּגֶד Ez. 18, 6); Scheba initiali appositum est Gaja poeticum (*Metheg-Setzung* §. 37). Nonnullae edd. sine Makkeph: מְכַסֶּה פֶּשַׁע.

17, 12 פָּגוֹשׁ cum Mehuppach ultimae et praecedente Zinnorith. Sic F., et recte quidem, vide *Accentuationssystem* VI. §. 5 d.

17, 16 לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֶב Sic interpungit Brixiensis cum E 1. 2. 3. H. Aliter Ven. 1525, quae cum J. P. scribit: לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֶב־, quod non ineptum, sed minus aptum. Cf. *Thorath emeth* p. 40.

17, 18 תֹּקֵעַ defective, sicut exceptis Neh. 4, 12. 2 Chr. 23, 13 ubique, teste Masora.

17, 20 וְנֶהְפָּךְ Pe kamezatum in Brixiensi cum E 1. 3. F. H. P., et bene quidem. Nam Masora adnotat ל׳ית, itaque hoc solum kamezatum, reliqua pathachata velut Lev. 13, 16. Jos. 8, 20. In H. explanatius: לית קמץ.

17, 21 לְתוּגָה Milra in H. Vide ad 3, 15.

17, 22 יֵיטִיב dupliciter plene in libris emendatis. In 15, 13 et 1 Sam. 20, 13 scriptum est יֵיטִב absque Jod hiphilico, qua in re Mas. magna corrigatur necesse est.

17, 24 בִּקְצֵה־אָרֶץ Masora adnotat לית h. e. nonnisi h. l. alterum harum vocum saepius conjunctarum articulo caret, itaque הָאָרֶץ nonnullorum codd. falsum est. Mas. parva ms. hanc scriptionem aperte rejicit: ס״א בקצה הארץ, ולא כן.

17, 25 וּמֶמֶר E 1. 2. exhibent וּמְמֵר, quod est participium formae ejusdem ac מֵסֵב Jer. 21, 4. מֵחֵל 25, 29. At nomen segolatum confirmant Kimchi et in *Michlol* 204 et in Libro radicum sub מרר atque Meïri in comm.

17, 26 עֲלֵי־ Sic Neapol. Soncin. Brix. Compl. cum E 1. 3. Hanc scriptionem veteres quoque enarratores ante oculos habuerunt. Cf. Norzi.

18, 2 כִּי אִם־בְּהִתְגַּלּוֹת Tarcha Munach in Brixiensi itemque J.

18, 6 לְמַהֲלֻמוֹת Mem raphatum uti et 19, 29 in edd. veteribus atque E 1. 2. F. H. J. P., itaque a מַהֲלוּם, sicut מַנְעָלָיו a מַנְעוּל.

18, 7 פִּי־כְסִיל makkephatum in Brixiensi aliisque veteribus edd., assentiente F.

18, 9 גַּם־מִתְרַפֶּה בִמְלַאכְתּוֹ Sic recte H.

18, 16 מַתָּן Tav kamezatum, quamvis status constructus מַתַּן requirat (*Michlol* 188). In H. adnotatur י״ג דבוקין וקמצין h. e. tredecim quamquam constructa tamen kamezata. Cf. *Dikduke hateamim* §. 38. extr.

Ibid. גדלים sine Vav in codd. itemque Ven. 1525. Non est de sex plene scriptis (Masora ad Jud. 5, 16).

18, 19 נִפְשַׁע Schin pathachatum in omnibus veteribus edd. sicut in E 1. 2. 3.

18, 23 תַּ֭חֲנוּנִים cum Dechi. Sic Brix. Jablonski cum E 3. F. H. Aliter Ven. 1525 Michaelis itemque J: תַּחֲנוּנִים, quod et ipsum ferri potest. At תַּחֲנוּנִים, quod in aliis edd. reperitur, falsum est.

18, 24 אִישׁ est unum de tribus אִישׁ, quorum loco יֵשׁ expectaveris: ג׳ דסבירין יֵשׁ; reliqua duo sunt 2 Sam. 14, 19. Mich. 6, 10. Vide Kimchii Librum radicum sub איש.

19, 7 כָּל non makkephatum nec tamen *kāl*, sed *kol* pronunciandum; Mercha vicem lineae conjunctivae supplet quemadmodum Ps. 35, 10. Cf. Delitzschii comm. ad hunc Proverbiorum locum.

Ibid. מְרֵעֵהוּ Mem cum Scheba (non Zere) in libris emendatis. Masora et edita et ms. adscribit לית. Etiam Kimchi in *Michlol* 202 et Libro radicum sub רעה Scheba testificatur.

19, 8 קֹנֶה cum Munach in Brixiensi sicut 15, 32.

19, 16 בּוֹזֵה Zajin cum Zere, teste Masora. Eodem modo מַלְוֵה 19, 17 Vav cum Zere. Vide Mas. fin. p. 54. *Michlol* 128[b] atque etiam *Dikduke hateamim* §. 39.

19, 17 וּגְמֻלוֹ Lamed raphatum. Refertur inter sex defective scripta.

19, 19 תּוֹסִף sine Jod uti 23, 28. Ez. 36, 12, docente Masora.

19, 27 חֲדַל־, Brixiensis exhibet חֲדַל cum Munach.

20, 14 וְאֹזֵל cum Mercha penultimae (נסג אחור) et virgula productionem vocalis Zere muniente (העמדה), teste *Michlol* 80. Vide ad 9, 7.

20, 11 זַךְ, Brixiensis cum J. habet זָךְ. At Kimchi in *Michlol* 205[b] Pathach confirmat.

20, 19 גּוֹלֶה סּוֹד Sic codd. veteresque edd. similiter ac קֹנֶה לֵּב 19, 18.

20, 21 בראשונה octo plene cum Vav scribendis adnumeratur a Masora ad Jer. 7, 12.

20, 22 אַל־תֹּאמַר cum Dechi in E 2. J., idque recte.

20, 22 אֲשַׁלְמָה־רָע Resch dagessatum sec. regulam דחיק sicuti 11, 21. 15, 1, teste Simsone Punctatore in חבור הקונים.

Ibid. וְיֹשַׁע cum virgula היגמדה distinctam gutturalis pronunciationem muniente quemadmodum יְלַע v. 25 (*Metheg-Setzung* §. 42).

20, 27 נֵר יְהוָה, Chaldaeus vertit נֵר אֱלֹהִים et revera ita hic locus adducitur *Pesachim* 7 b. 8 a. *Tosefta Pesachim* init. *Pesikta* sect. 8. Midrasch *Tanchuma* Par. Noach. *Othioth di Rabbi Akiba* lit. Nun. Cf. *Dikduke hateamim* p. 76.

21, 1 פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ. Brixiensis cum E 1. H. J.: פַּלְגֵי־מַיִם לֶב־מֶלֶךְ quae interpunctio non aeque bôna est.

21, 4 נִר chirekatum sine Jod, auctore Masora ad Jer. 4, 3.

21, 5 אַךְ לְמוֹתָר cum Mercha, non makkephatum, itemque אַךְ לְמַחְסוֹר cum Munach, aeque ac 11, 24. 22, 16. Recte Brixiensis.

21, 6 מְבַקְשֵׁי־מָוֶת Raschi per errorem sumit מוֹקְשֵׁי מות scriptum esse.

21, 9 לָשֶׁבֶת cum Dechi in F. Item v. 19. 25, 24. שֶׁבֶת.

21, 10 אוֹתָה cum Munach in codd. veteribusque edd.

21, 11 בַּעְנָשׁ־ Beth pathachatum consensu codicum veterumque edd.

21, 17 אֹהֵב יַיִן Sic recte Ven. 1518. 1521.

21, 20 אוֹצָר Sic Brixiensis uti H. sine subsequente Pasek. Ergo accentus non est distinctivus Legarmeh, sed servus Mehuppach.

21, 22 מִבְטֶחָה He raphatum teste *Michlol* 30 b.

21, 24 עוֹשֶׂה Masora notat: ב׳ מלאין, scil. hoc et 2 Chr. 24, 12. Cf. Delitzschii comm. in Ecclesiasten p. 427.

21, 28 שׁוֹמֵעַ plene ut 15, 32, auctore Masora.

21, 29 הֵעֵז cum Mehuppach et praecedente Zinnorith in H. Vide *Thorath emeth* p. 19. *Accentuationssystem* XVI. §. 5 d.

22, 9 טוֹב cum Munach in omnibus veteribus edd. itemque E 2. F. J.

22, 19 מִבְטַחֶךָ Teth pathachatum, teste *Michlol* 184 b.

Ibid. הוֹדַעְתִּיךָ הַיּוֹם Tarcha Munach in libris fide dignis.

22, 20 שלשום Chethîb cum Vav ultimae, addito Kerî: שָׁלִשִׁים (Mas. fin. p. 34). Mediam deficit Jod, quamobrem in *Pesikta di-Rab Cahana* (ed. Buber p. 102. 105) consonae textus tanquam שִׁלְשׁוֹם legendae explanantur.

Ibid. בְּמֹעֵצוֹת sine Vav primae, at Jer. 7, 24. omnino plene.

22, 21 לְשֹׁלְחֶךָ sine Jod plurali, itaque singularis in Ven. 1525. Neapol. Compl., praeeuntibus E 1. F. H. J. plurimisque Codd.

22, 25 אֹרְחֹתָו Brixiensis cum F. H.: אֳרְחֹתָו.

22, 26 בָּערבים Beth kamezatum in F. H. et apud omnes testes antiquiores.

22, 29 יתיצַּב Zade pathachatum. H. expresse adnotat פתח. Ben-Bil'am hanc vocem inter פתחין באתנח commemorat.

23, 3 תִּתְאַו Aleph pathachatum in E 2. 3. F. J. Brix. Compl. pariter ac v. 6 et 24, 1 (cf. ad Ps. 45, 12). Accentus, in quo codd. consentiunt, est Dechi.

23, 5 הֲתָעִיף cum Mehuppach et Zinnorith. Sic Jablonski cum optimis testibus.

Ibid. עֵינֶיךָ cum Mercha absque Pasek. Ita Codd.

Ibid. כנפַים Pe pathachatum; pertinet enim ad פתחין באס"ף.

Ibid. וָעִיף In hac voce duo כתיב et קרי concurrunt. Pro Vav incipiente legitur Jod (יָ) et pro Jod medio legitur Vav (ו). Propterea Masora hanc vocem non solum in catalogo decem illarum adducit, quae a Vav incipiunt, cujus loco Jod legendum est (Masora ad Hos. 1, 1. Prov. 11, 3. *Ochla* 135), sed etiam in catalogo sexaginta duarum, in quibus binae literae locum suum commutaverunt (מוקדם ומאוחר): ועיף transpositum ex יעוף. Similiter והצִּותיה 2 Sam. 14, 30 pro והצִּיתוּה; למלוכי Neh. 12, 14 pro למליכו (Mas. fin. p. 27. *Ochla* 91).

23, 7 כֶּן־הוּא Figura Jethîbi, quae priorem partem accentus Olevejored efficit, his duobus voculis interjecta est. Sic recte in F. H. Vide *Thorath emeth* p. 23. et Elementa accentuationis metricae in tribus nostris Psalterii editionibus (p. IX edit. 1880).

23, 12 ואזנֶךָ sine Jod plurali, quemadmodum praecipiente Masora hoc vocabulum ubique in Hagiographis scribendum est, exceptis duobus locis 2 Chr. 6, 40. Ps. 130, 2.

23, 19 בַּדֶּרֶךְ Nisselius edidit בְּדֶרֶךְ; etiam H. exhibet ואשֵּׁר בַּדֶּרֶךְ, itaque similiter ac 4, 14. 9, 6. Ipse quoque Raschi sic legisse videtur. At reliqui libri omnes offerunt ואשר בַּדֶּרֶךְ cui lectioni Kimchi in Libro radicum testimonium perhibet.

23, 20 אַל־תְּהִי בְּסֹבְאֵי Sic recte interpungit Brixiensis.

23, 27 עמֻקה sine Vav et Kuf dagessatum in F. H. P. veteribusque edd. aeque ac 22, 14. Iob 11, 8; Masora enim nullum scriptionis discrimen novit.

23, 28 תוֹסִף sine Jod hiphilico. In H. P. et Mas. parva ms. adnotatur: ג' חסר יו"ד. Vide ad 19, 19.

23, 29 לְמִי אוֹי ׀ his cum accentibus in H. Vide חלופי נקוד.

23, 29 הַכְּלִילוֹת omnino plene in omnibus veteribus edd. itemque F. H. J.

23, 31 יַיִן dagessatum sec. regulam אתי מרחיק. Vide ad Mich. 6, 15.

24, 4 יִמָּלְאוּ, E 1. 3. H. pausaliter: יִמָּלֵאוּ addita marginali: יִמָּלְאוּ ס״א. Etiam in Masora ad Sach. 8, 5 tantummodo duo יִמָּלְאוּ enumerantur: Sach. 8, 5. Koh. 11, 3. At Kimchi in *Michlol* 64[b] testatur, hoc quoque Proverbiorum loco יִמָּלְאוּ scriptum esse, accentu Athnach pronunciationem non mutante, similiter ac יִקְפָּצוּן Iob 24, 24. סָגְרוּ Ps. 17, 10. יִפְּלוּ Ps. 45, 6. נוֹעָדוּ 48, 5. Quamobrem in Masora illa suppleri oportet: וחד באתנח ובדעת חדרים יִמָּלְאוּ.

24, 5 בַּעוֹז Beth pathachatum in F. H. J. veteribusque edd. P. adscribit: לית ומלא.

24, 12 הוּא יבין non makkephatum in codd. veteribusque edd.

24, 14 דֵּעָה cum Illuj. Ajin segolatum, testibus Mose Kimchi in comm. et Davide Kimchi in *Michlol* 101[b].

24, 21 יְרָא cum Mehuppach, non makkephatum. Recte H.

24, 23 לַחֲכָמִים Lamed dagessatum sec. regulam אתי מרחיק.

Ibid. הַכֵּר־ cum Zere et Metheg sicut 28, 21. Sic recte E 3. Vide *Metheg-Setzung* §. 11. Alii scribunt הַכֶּר־ cum Caph segolato et Gaja prioris, quod legibus punctationis non minus consentaneum, sed illa scriptio anteponenda. Ven. 1525 atque etiam J. P. scribunt הַכֵּר־, quod omnino repudiandum.

24, 24 אֹמֵר ׀ cum Mehuppach Legarmeh ultimae. Bene Athias Nissel. Michaelis, vide *Thorath emeth* p. 32.

24, 31 וְהִנֵּה cum Paser. Sic J., cf. *Thorath emeth* p. 34. not. 2.

Ibid. קִמְּשֹׂנִים sine Vav et cum Sin (non Schin) in Neapol. Compl. itemque E 3. J. P. Cod. II. civit. Lips., teste Simsone ha-Nakdan in catalogo vocabulorum a שׂ sinistro incipientium (de Lagarde, Symmicta p. 150). Descendit a verbo קָמַשׂ قمش. Cf. etiam ad Hos. 9, 6. Mem dagessatum teste *Michlol* 182[b].

Ibid. וְגֶדֶר Gimel segolatum omnibus in edd. et codd. Ita Kimchi quoque in Libro radicum hoc vocabulum adducit. In *Michlol* 166[b] textus in edd. depravatus sic necesse est reficiatur: יֶרֶךְ המזבח וְגֶדֶר אבניו בשש נקודות, גֵּזֶל אח וְגֵזֶל משפט שניהם בחמש נקודות. ובהסמכם וכו׳.

24, 32 וָאֶחֱזֶה cum Rebia in omnibus antiquioribus edd.

25, 1 גַּם־אֵלֶּה cum Dechi ad fidem codicum.

25, 7 מֵֽהַשְׁפִּילְךָ Metheg apud Chirek, non Munach, vide *Thorath emeth* p. 20.

25, 9 תְּגַל Gimel pathachatum in Neapol. Brix. Ven. 1525 itemque E 3. F., attestante *Michlol* 130. Etiam Ben-Bilʿam hanc vocem pathachatis in fine versus (פתחין בס"פ) adnumerat.

25, 16 וְהִקֵּאתוֹ Aleph quiescit in praecedente Zere. Ita in codd. et edd. fide dignis, ita ipse quoque Chajug et Parchon r. קיא. Cf. etiam *Michlol* 116.

25, 19 רֹעָה Opitius per errorem adjicit notam מלעיל. Accentus est Dechî, qui syllabam tonicam non indicat. Est adjectivum participiale cum tono ultimae (vide Luzzatto, *Gramm.* §. 515). Nonnisi Jes. 24, 19 רֹעָה (inf. absolutus) Milel est, teste Masora (Mas. fin. 62. *Ochla* 372. *Dikduke hateamim* p. 66).

Ibid. מִבְטָח Teth kamezatum sicut Ps. 65, 6, quae duo Masora ut kamezata componit. Idem testificatur *Michlol* 184. In Mas. parva edita notae transpositae sunt; ad מבטח pertinet nota ב׳ כל קצוי ארץ, ad מעדה nota ל׳ (= לית „nonnisi h. l.").

25, 21 הַאֲכִלֵהוּ sine Jod in codd.

25, 23 תְּחוֹלֵל cum Munach penultimae et Metheg ultimae adjecto in Brix. Ven. 1525. Norz. itemque J. P. Similiter מְחוֹלֵל 26, 10. Vide supra 14, 34.

25, 24 מדונים Chethîb cum Kerî מִדְיָנִים. Sic omnes edd. ad fidem codd. convenienter scriptioni Occidentalium quae omnibus septem locis (18, 19. 21, 9. 19. 23, 29. 25, 24. 26, 21. 27, 15) sibi constat. In Mas. magna edita ad 21, 9 atque etiam in *Ochla* 147 locus de quo agimus praetermissus est.

25, 25 וּשְׁמוּעָה In Mas. parva ms. adnotatur: ס"א שמועה, ולא כן h. e. libri alii exhibent שמועה sine Vav copul., idque non recte.

25, 26 לִפְנֵי־רָשָׁע makkephatum in F. H. J. E 2. 3. Non aeque bene Brixiensis itemque E 1. interpungunt צַדִּיק מָט לִפְנֵי.

25, 28 אֲשֶׁר׀ אֵין־מַעְצָר his cum accentibus, praeeunte Jablonski.

26, 2 קְלָלַת Lamed chatephatum in H. itemque Lombrosiana, adstipulante *Michlol* 79ᵇ. Cf. *Dikduke hateamim* §. 33.

26, 3 מֶתֶג, Neapol. Soncin. Brix. Complut. sicut E 1. 2. exhibent וּמֶתֶג cum Vav copul. Etiam in J. manus prima sic scripserat, sed Vav erasum est. Masora postulat מֶתֶג, quoniam haec vox deest in catalogo earum, quae semel a מ semel ab ומ

ordiuntur (Mas. fin. 44. *Ochla* p. 4). Accedit quod Mas. parva ms. diserte ait: ס"א ומתג, ולא כן h. e. alii habent ומתג, sed falso.

26, 6. בְּיַד־כְּסִיל Aliter interpungit Brixiensis: שֹׁלֵחַ דְּבָרִים בְּיַד כְּסִיל

26, 10 רַב מְחוֹלֵל Sic recte interpungunt E 1. 3. Brixiensis.

26, 17 לֹּא־לּוֹ Lamed dagessatum in Ven. 1525 itemque P. ubi Mas. parva adscribit ו' et Mas. magna apertius dicit: לא ו' דגשין h. e. sex לא dagessata, scil. Gen. 19, 2. 38, 9. I Sam. 8, 19. Hab. 1, 6. 2, 6. Prov. 26, 17. Vide de hoc Dagesch emphatico (*Nachdrucks-Dagesch*) Delitzschii Genesin (ed. IV.) p. 337. Cf. חלופי נקוד ad hunc Proverbiorum locum et ad Hab. 1, 6.

26, 18 זִקִּים Kuf dagessatum, teste Kimchio in Libro radicum sub זיק.

26, 19 כֵּן cum Munach in F. Etiam כֵּן־ codicis H. admitti potest. At falsum est כֶּן־ editionum vulgatarum.

26, 23 שְׂפָתַיִם דֹּלְקִים וְלֶב his cum accentibus in codd.

26, 26 תִּכַּסֶּה non Piel (תְּכַסֶּה) sed Hithpael in codd. et bonis edd. Accedit testimonium Kimchii in Libro radicum sub כסה.

Ibid. בְּקָהָל, non בַּקהל; Masora adnotat: לית רפי i. e. hoc solum cum Scheba (sine dagessatione).

26, 27 יִפּוֹל plene. Non pertinet ad tria defectiva Proverbiorum. Cf. 11, 28.

26, 28 דַּכָּיו sine Jod post Caf, ut expresse testantur Kimchi in *Michlol* 171 et Libro radicum sub דכא, Jona Girondi in שערי תשובה (p. 32^b ed. Cracov. 1581) et Menachem Meïri in comm. Etiam Abenezra in Sapha berura 21^b hanc scriptionem indicat, id quod editorem latuit.

27, 1 לֹא־תֵדַע Daleth pathachatum ad fidem codicum.

Ibid. מַה יֵּלֶד Jod cum Zere, itaque imperfectum verbi (Mas. fin. 54^a).

27, 4 אַכְזְרִיּוּת, Aliter J: אַכְזָרִיּוּת (cum Zajin kamezato). Kimchi in *Michlol* 187^b scriptioni quam recepimus suffragatur.

Ibid. וְשֶׁטֶף Schin segolatum in antiquioribus edd. sicut in J. P. Etiam Simson in חבור הקונים solum לְשֵׁטֶף Ps. 32, 6 ut quinque (non sex) punctis insignitum adducit.

27, 10 רֵעֲךָ sine subsequente Pasek in Ven. 1525 itemque E 3. F. H. J. P. Etenim accentus est Asla conjunctivum et constructio eadem quae in רעך אל תעזב ורע אביך אל תעזב.

Ibid. וְרֵעַה cum Galgal in omnibus libris emendatis.

27, 15 נִשְׁתָּוָה Milel teste *Michlol* 131; qua de causa וְאֵשֶׁת מְדִינִים Tarcha Munach sicut in F. At Brixiensis cum E 1. J. interpungit et scribit: וְאֵשֶׁת מִדְיָנִים נִשְׁתָּוָה. De his formis verbalibus vide Delitzschii comm.

27, 16 צֹפְנֶיהָ צָפַן his cum accentibus (Dechi-Munach, Mercha) in Brix. itemque E 1. 3. J., vide *Accentuationssystem* VII. §. 2. In Ven. 1518. 1521 צָפַן Munach habet in ultima.

27, 22 אִם־תִּכְתּוֹשׁ recte cum Illuj in F.

Ibid. הָרִפוֹת sine Jod; contra 2 Sam. 17, 19 הָרִיפוֹת plene. Ita in F., in quo Mas. parva ad 2 Sam. 17, 19 id ipsum confirmat: ב׳, חד חסר אם תכתוש h. e. bis, semel defective Prov. 27, 22.

Ibid. בְּעֱלִי, Sunt codd. qui בָּעֱלִי (Beth cum Kamez) scribant, cui scriptioni Dechi vocabuli praecedentis est accommodatior. At Kimchi in *Michlol* 43[b] favet scriptioni vulgatae, cui etiam E 3. F. J. P. patrocinantur.

27, 25 עֲשָׂבוֹת Sin dagessatum, testibus Parchone sub עשב atque Kimchio in *Michlol* 3[b] et Libro radicum.

28, 2 בְּפֶשַׁע cum Gaja syllabae in gutturalem desinentis aeque ac 29, 6. Vide 20, 22.

28, 6 טוֹב cum Munach in codd. veteribusque edd. ut 19, 1.

28, 8 יִקְבְּצֶנּוּ imperf. Kal in F. H. P. omnibusque veteribus edd., etiam Norziana. Athias et qui eum sequuntur cum aliquot codd. ediderunt יְקַבְּצֶנּוּ. Verum Masora decernit scribendum esse יִקְבְּצנוּ; etenim Jer. 31, 10 יְקַבְּצנוּ adnotans לית unicum esse pronunciat, itaque hoc Proverbiorum loco יִקְבְּצנוּ legi oportet. Hinc in H. et Masora ms. hoc quoque יִקְבְּצֶנּוּ per לית unicum esse significatur. Porro inde sequitur, in Libro radicum Kimchiano sub קבץ varietatem lectionis inter Ben-Ascher et Ben-Naphtali transmutandam esse; Ben-Naphtali legit יְקַבְּצנוּ, Ben-Ascher, cujus auctoritate textus receptus innititur, יִקְבְּצנוּ.

28, 10 בְּדֶרֶךְ recte cum Illuj in H.

28, 22 נִבֳהָל Ita hoc participium scriptum est in codd. veteribusque edd.: He cum Kamez et Beth cum Chateph Kamez. Abulvalid in *Harikma* p. 198 et Kimchi in Libro radicum sub בהל hanc scriptionem confirmant.

28, 24 וְאֹמֵר אֵין Dechi Mercha in F. veteribusque edd., ut par est.

29, 2 הָעָם, In F. corrector He articuli expunxit.

29, 2 יַאֲנַח cum Gaja syllabae in gutturalem exeuntis. Similiter יִפְרַע v. 18. Vide 28, 2.

29, 6 יְרוּן Vav schurekatum teste Abenezra in comm. ad Ps. 91, 6. et Kimchio in *Michlol* 143 et Libro radicum sub רנן.

29, 13 מֵאִיר Sic recte cum Mehuppach-Mercha in J. (cf. *Accentuationssystem* p. 487 not. 2). Vide Norzium et חלופי נקוד.

29, 17 וִינִיחֶךָ Caph raphatum omnibus in codd. veteribusque edd. Vide ad Ps. 81, 17.

29, 22 אִישׁ cum Munach in Brixiensi cum J. idque jure.

30, 1 בִּן־ Beth chirekatum (non בֶּן) quemadmodum in בִּן־נוּן Ex. 33, 11 etc. בִּן־הַכּוֹת Deut. 25, 2. שֶׁבִּן־לַיְלָה, וּבִן־לַיְלָה Jon. 4, 10. Masora in Cod. Curtiss. 4. ad Deut. 25, 2 sic se habet: בִּן ד׳ בלישנא וסמנהון, אם בִּן הכות הרשע, שבִּן לילה היה ובִן לילה, ב׳ בפסוק, דברי אגור בִּן יקה, וכל יהושע בִּן נון דכותה. Vide etiam Frensdorffii *Massoretisches Wörterbuch* p. 36.

Ibid. וְאָכָל Caph raphatum in codd. veteribusque edd., quare Mas. parva adnotat לית וחסר. Etiam in catalogo vocabulorum semel defective sine Vav scriptorum (מלין מיחדין חסרין ו״ו, Mas. fin. 27 b) hoc vocabulum in ratione ducitur.

30, 4 בְּחָפְנָיו cum Rebia sicut in E 2. F.

30, 5 לַחוֹסִים cum Vav in codd. veteribusque edd. Tantummodo quatuor formae hujus participii defective scripta: הַחֹסִים 2 Sam. 22, 31. Ps. 34, 23. חֹסֵי Nah. 1, 7 et וְחֹסֶה Prov. 14, 32. Cf. ad Ps. 34, 23.

30, 6 תּוֹסְףְּ Pe dagessatum est in omnibus fidis codd., quam scriptionem confirmant Abenezra in *Moznaïm* 11 b et Ibn Schoab in comm. ad Deut. 13, 1. In E 1. adnotatur: בכל המדויקים ףּ דגושה h. e. in omnibus libris emendatis Pe dagessatum. Vide etiam Norzium.

30, 8 וּדְבַר־כָּזָב הַרְחֵק מִמֶּנִּי Sic cum J. interpungi debet: Olevejored cum praecedente Zinnor. Etiam Brixiensis exhibet הַרְחֵק מִמֶּנִּי (cum Olevejored), sed errans in eo quod voci כָּזָב Rebia impertit.

30, 9 וְכִחַשְׁתִּי cum Metheg antepenultimae. Item וְאָמַרְתִּי, sunt enim perfecta consecutiva. Kimchi in *Michlol* 6 b tantummodo וְגָנַבְתִּי וְתָפַשְׂתִּי hujus versus tanquam cum tono penultimae enuncianda adducit, non וכחשתי ואמרתי. Etiam Abenezra in *Moznaïm* 3 b. 36 b. *Zachoth* 54. et comm. ad Lev. 10, 19 sola וגנבתי ותפשתי inter ea refert, quorum tonus non processerit in ultimam.

30, 9 וּגְנַבְתִּי Nun pathachatum, testibus Masora et *Michlol* 7.
30, 13 רָמוּ Milra ut Ps. 131, 1.
30, 15 הַב׀ cum conjunctivo Mehuppach propter subsequens Pasek (*Thorath emeth* p. 24). Beth est minusculum teste Masora.
Ibid. הַב, Lombrosus et Hutterus sicut E 2. scribunt הָב, quod propter accentum pausalem probabile videtur, cf. imperativum קָח 1 Sam. 21, 10 et h. l. nomen רָחַם versus insequentis. At reliquae edd. et plerique codd. exhibent הַב pathachatum. Atque J. adeo רַחַם scribit sine Kamez pausali.
30, 16 מַּיִם Mem pathachatum adversus Athnach et dagessatum sec. regulam אתי מרחיק. Est unum de tribus מַיִם quae Pathach suum apud Athnach retinent. Cf. *Dikduke hateamim* p. 63.
30, 17 תַּלְעַג Lamed cum Chateph Pathach, vide *Dikduke hateamim* §. 27.
Ibid. לִיקֲּהַת his cum punctis in E 1. idque convenienter praeceptis Ben-Ascheri, quibus textus receptus obsequitur. Masora parva ms. adnotat: לִיקְּהַת לית ודגש, וחד יִקְּהַת, quacum consentit Jekuthiel ha-Nakdan in *En hakore* ad Gen. 49, 10: יִקְּהַת לית, וחד לִיקְּהַת אם. Ceterum vide חלופי נקוד et ad Ps. 45, 10.
Ibid. נַחַל cum Pathach apud Athnach utpote ad פתחין באס"ף quae Masora recenset pertinens.
30, 20 פִּיהָ dagessatum sec. regulam אתי מרחיק. Norzi hoc neglexit.
30, 24 אַרְבָּעָה Milel citra regulam, qua ־ָה femininum tonum retinet, vide ad 3, 15.
30, 28 שְׂמָמִית cum Sin in Brix. Complut. Jablonskiana Opit. Norz. itemque E 2. 3. H. P., attestantibus Algazi (in שפת אמת, Smyrnae 1675) et Tschelebi (in שמאל ישראל Constantinopoli 1723). Etiam catalogus vocabulorum a שׂ sinistro ordientium in isagoga editionis V. T. Pisana 1803 hoc vocabulum commemorat. Huic scriptioni suffragatur etiam Gemara, quae (*Schabbath* 77 b) bestiolam istam סְמָמִית nominat. Cf. Delitzschii comm. in Proverbia p. 511 et comm. meum in Librum precationum עבודת ישראל inscripto (Roedelhemii 1868) p. 37 ad vocem לעשוק.
30, 29 מֵיטִבֵי sine Jod mediae in Complut. itemque J.; discrepat prius ejusdem versus, quod dupliciter plenum, auctore Masora. Cf. Norzi.

30, 33 כִּֽי מִ֣יץ cum Mehuppach et Galgal in codd. veteribusque edd. idque recte, etenim כִּ֤י Mehuppach conjunctivo insignitum vicies in versuum Proverbiorum initiis exstat: 1, 32. 2, 3. 18. 3, 2. 12. 14. 32. 4, 2. 16. 5, 3. 21. 6, 23. 26. 7, 19. 24, 16. 25, 7. 22. 27, 24. 30, 2. 33. Cf. Iob 15, 5.

Ibid. יֽוֹצִ֣יא רִֽיב cum Gaja orthophonico ultimae in Brixiensi itemque F.

31, 1 לְמוּאֵל cum Schurek; in v. 4 autem לְמוֹאֵל cum Cholem, postulante Masora (Mas. fin. p. 27. *Ochla* 55.)

31, 3 לַֽמְחוֹת Mem raphatum et absque Gaja; similes formae sunt לַצְבּוֹת Num. 5, 22. לַמְרוֹת Jes. 3, 8.

31, 4 לַֽמְלָכִים utrumque versus cum Mem raphato et praecedente Gaja (similiter ac לַֽמְנַצֵּחַ) in Brix. Ven. 1518. 1521. Norz. itemque H. J. P., teste Masora, quae haec duo a reliquis dagessatis לַמְּלָכִים discernens adnotat: ב׳ ובפסוק h. e. bis et in eodem quidem versu. Vide insuper Mas. fin. p. 15. *Ochla* 58. Bis praecedit אל, quo fit, ut si למלכים dagessaretur, quinque liquidae concurrerent. De Dagesch orthophonico literae ל, quod confusionem hujus ל cum antecedente praecavet, vide *Lutherische Zeitschrift* 1863 p. 413 et Praefationem Genesis nostrae (1869) p. VIII.

Ibid. אוֹ Kerî אֵי est unum de quinque אֵי cum Zere, quae Masora ad Gen. 4, 9 enumerat. Salomo ben-Melech in comm. *Michlal jofi* ex Kimchiorum potissimum operibus excerpto scribit אִי; male intellexit quae Kimchi in Libro radicum sub אי dicit.

31, 6 תְּנוּ־שֵׁכָ֣ר cum Mercha in Brixiensi exemplum codicum sequente.

31, 10 אֵֽשֶׁת cum Munach in codd. veteribusque edd.

31, 14 מִמֶּרְחָ֗ק Cheth pathachatum in J. Vide ad Ps. 138, 6.

31, 17 חָֽגְרָ֣ה בְע֣וֹז utrumque cum Munach, quare Beth vocis בְעוֹז raphatum est. Ita idonei testes.

31, 18 בַלַּ֣יְלָ scriptionem textus deficit He, unde fit ut Pesikta (ed. Buber p. 65) interpretetur tanquam בַּלֵּיל legi debeat.

31, 25 עֹ֣ז וְהָדָ֣ר utrumque cum Munach in Brixiensi sicut in F. עֹ֣ז defective scriptum in codd. veteribusque edd., assentiente Masora ms., quae solum עוֹז Ps. 84, 6 plene scriptum esse declarat: לית מלא.

31, 27 הֲלִיכוֹת Sic Chethib, puncta pertinent ad Kerî הֲלִיכוֹת.

Pertinet ad sexaginta duo vocabula cum literis non recto loco collocatis (Mas. fin. p. 27. *Ochla* 91).

31, 29 עָשׂוּ, Brixiensis ponit Munach in ultima עָשׂוּ, at וּ recessum accentus admittit (cf. Jud. 8, 35. Jer. 12, 2), solum וּם non admittit.

II.

חלופי ספר משלי בין בני מערבאי ובין בני מדנחאי

Scripturae libri Proverbiorum inter scholas occidentales et orientales controversae.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
ירויך כתיב יְרַוֻּךָ קרי	יְרַוֻּךָ	5, 19.
פריוך כתיב פִּרְיִי קרי	פִּרְיִי	8, 19.
תְּהוֹמוֹת מלא [1]	תְּהֹמוֹת	8, 24.
בּוֹטֶא באלף [2]	בּוֹטֶה בה"א	12, 18.
וּמִדְיָנִים כתיב וקרי	ומדונים כתיב וּמִדְיָנִים קרי	18, 19.
תביאת כתיב תְּבוּאַת קרי	תְּבוּאַת	18, 20.
מִדְיָנִים כתיב וקרי	מדונים כתיב מִדְיָנִים קרי	21, 9. 21, 19. 25, 24.
התשיעה כתיב הַתְּשׁוּעָה קרי [3]	הַתְּשׁוּעָה	21, 31.
בֹּר חסר [4]	בּוֹר מלא	28, 17.

[1] Teste Masora in Cod. meo Haphtararum ad Ex. 15, 5 discedunt in scribenda hac voce Orientales et Occidentales. Editiones nostrae quae recensionem occidentalem exhibent scribunt תהֹמות; itaque orientales pro iis habendi qui hanc vocem omnino plene scribunt. Similiter res se habet in הֲלוֹא Deut. 32, 34. בתּוּלות Sach. 9, 15. Inde sequitur באין תהומות חוללתי Masorae editae ad Ps. 33, 7 esse scriptionem orientalem, quemadmodum alias quoque Masorae nostrae testimonia orientalia admixta sunt, e. c. Mas. fin. p. 16: בֹּר ב׳ חסרין, ibid. p. 51: עוֹשֶׂה ב׳ מלאין

[2] Sic in F. S. Orientales vocabulum litera א terminant.

[3] Sic in F. S.

[4] Textus Occidentalium nonnisi unum defectivum agnoscit, scil. Ex. 22, 33, ubi Masora adnotat: לית חסר. Id quod in Mas. fin. p. 16[b] exstat remansit ex orientali.

III.

חלופי נקוד של ספר משלי בין בן אשר ובין בן נפתלי

Loci libri Proverbiorum a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro ms. עֲדַת דְּבוֹרִים. Vide in praefatione libri Psalmorum p. VI).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אֶם־יְפַתּ֥וּךָ	אִם־יְפַתּ֥וּךָ	1, 10.
אֶם־יֹאמְר֗וּ [1]	* אִם־יֹאמְר֗וּ	1, 11.
אֶם־תְּבַקְשֶׁ֣נָּה	אִם־תְּבַקְשֶׁ֣נָּה	2, 4.
אֶת־אֲשֶׁ֤ר [2]	אֶ֤ת אֲשֶׁ֣ר	3, 12.
לַעְשׂ֑וֹת [3]	* לַֽעֲשֽׂוֹת	3, 27.
יִתְמָךְ־דְּבָרַ֥י [4]	יִֽתְמָךְ־דְּבָרַ֥י	4, 4.
מֵאִמְרֵ֥י פִֽי	* מֵֽאִמְרֵי־פִֽי	4, 5.

וכל מֵאִמְרֵ֥י פִֽי וכל מֵאִמְרֵ֥י דָ֑עַת על זה המנהג לבן נפתלי [5]

---

1 Etiam in Cod. Sappir.

2 Vide ad Ps. 60, 2. In P. haecce reperiuntur in Mas. magna:

במחזורא רובה כִּ֣י אֶ֣ת אשׁ֤ר יאהַ֣ב יְ֣יָ יוכיח
לבעל טבריה כִּ֣י אֶ֣ת אשׁ֣ר יאהַ֣ב יְ֣יָ יוכיח
בן אשר כִּ֣י אֶ֣ת אשׁ֣ר יאהַ֣ב יְ֣יָ יוכיח

In ipso codicis textu punctatio Ben-Ascheri obtinuit. Ben-Naphtali vero, uti alibi probavimus (vide Strackii Prolegomena p. 26), plerumque cum codice מחזורא רובה consentit, unde sequitur, eum אשׁ֤ר cum Asla et אֶ֣ת־ cum Makkeph scripsisse; etenim אֶ֣ת illud certe error librarii est, qui אֶ֣ת־ scribere debebat.

3 Sicut Ps. 40, 9. 143, 10. 149, 9. Vide ibi ad 19, 11.

4 Vide Ps. 58, 7.

5 Verba sunt ipsius codicis: ubi in Proverbiis מאמרי־פי vel מאמרי־דעת reperitur, Ben-Naphtali voci priori accentum conjunctivum impertit, non adhibito Makkeph, scil. praeter locum de quo supra agitur 5, 7. 7, 24. 19, 27. 23, 22.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
כִּי־הִ֥יא [1]	כִּ֣י הִ֥יא	* 4, 13.
אַל־תֵּ֥ט יָמִ֖ין	אַל־תֵּ֥ט־יָמִ֖ין	* 4, 27.
פֶּֽן־יִשְׂבְּע֣וּ	פֶּֽן־יִשְׂבְּע֣וּ	* 5, 10.
וְֽנָהַמְתָּ֥ [2]	וְֽנָהַמְתָּ֥	5, 11.
וְֽאָמַ֗רְתָּ	וְֽאָמַרְתָּ֗	5, 12.
זֹ֘את [3]	זֹ֘את	6, 3.
כִּי־בָ֣אתָ	כִּ֣י בָ֣אתָ	ibid.
אֶל־נְמָ֣לָה	אֶל־נְמָלָ֣ה	6, 6.
בְּֽהִתְהַלֶּכְךָ֨ ׀	בְּהִתְהַלֶּכְךָ֨ ׀	6, 23.
בָּֽאֳהָבִים [4]	בָּֽאֳהָבִים	7, 18.
צְרֽוֹר הַ֭כֶּסֶף [5]	צְרֽוֹר־הַ֭כֶּסֶף	7, 20.
אֲֽנִי־חָ֭כמה [6]	אֲֽנִי חָ֭כְמָה	8, 12.
וְאֹצְרֹֽתֵיהֶ֥ם [7]	וְאֹצְרֹֽתֵיהֶ֥ם	* 8, 21.
יִשְׂבַּֽע לָ֑חֶם [8]	יִשְׂבַּֽע־לָ֑חֶם	* 12, 11.
וְֽלְיֹעֲצֵ֖י	וְֽלְיֹעֲצֵ֖י	12, 20.
וְדָבָ֖ר ט֣וֹב [9]	וְדָבָ֖ר ט֣וֹב	* 12, 25.
אוֹר צַדִּיקִ֣ים	אֽוֹר־צַדִּיקִ֣ים	13, 9.
תְּרֽוֹמֵ֣ם [10]	תְּֽרוֹמֵ֣ם	14, 34.
בְּנֵ֥י אָדָֽם	בְּֽנֵי־אָדָֽם	* 15, 11.
מְ֭אוֹר עֵינַ֣יִם [11]	מְֽאוֹר־עֵ֭ינַיִם	* 15, 30.

[1] Eodem modo differunt 6, 3. 27, 1. 28, 22. Vide ad Ps. 18, 8.

[2] Ben-Ascher accentum ponit in ultima, Ben-Naphtali in penultima; item v. 12. Iob 5, 24.

[3] Vide ad Ps. 5, 12.

[4] Ben-Ascher literae א dat Chateph Kamez, Ben-Naphtali Chateph Pathach.

[5] Eodem modo 15, 30.

[6] Vide ad Ps. 41, 5.

[7] Vide ad Ps. 2, 5.

[8] Eodem modo 28, 19. 21. 30, 22.

[9] Vide Ps. 5, 11.

[10] Sic etiam 26, 10. Vide ad Iob 30, 20.

[11] Etiam in Cod. Tschufutk. 144 (aliquot foliis Hagiographorum)

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
בְּאוֹר פְּנֵי־מֶלֶךְ	בְּאוֹר־פְּנֵי־מֶלֶךְ *	16, 15.
יְמַלֵּא פִיהוּ	יְמַלֵּא־פִיהוּ	20, 17.
שֹׁד רְשָׁעִים	שֹׁד־רְשָׁעִים *	21, 7.
וּבֵית [1]	וּבֵית	21, 9. 25, 24.
אִם־אֵין לְךָ	אִם־־אֵין־לְךָ	22, 27.
לָמָּה יִקַּח [2]	לָמָּה יִקַּח	ibid.
לִפְנֵי מְלָכִים	לִפְנֵי־מְלָכִים *	22, 29.
הֲתָעִיף [3]	הֲתָעִיף *	23, 5.
לְמִי אוֹי [4]	לְמִי אוֹי ׀	23, 29.
עָלָה	עָלָה *	24, 31.
עֲנֵה כְסִיל [5]	עֲנֵה־כְסִיל	26, 5.
מְחוֹלֵל	מְחוֹלֵל *	26, 10.
מִתְעַבֵּר עַל־רִיב לֹא לוֹ [6]	מִתְעַבֵּר עַל־רִיב לֹא־לוֹ	26, 17.
לְשׁוֹן שֶׁקֶר	לְשׁוֹן־שֶׁקֶר	26, 28.
מַה־יֵּלֶד [7]	מַה יֵּלֶד	27, 1.
יְקַבְּצֶנּוּ [8]	יְקַבְּצֶנּוּ	28, 8.
יִשְׂבַּע לָחֶם	יִשְׂבַּע־לָחֶם *	28, 19.
יִשְׂבַּע רִישׁ	יִשְׂבַּע־רִישׁ *	ibid.
יִפְשַׁע גָּבֶר	יִפְשַׁע־גָּבֶר *	28, 21.
כִּי־חֶסֶר	כִּי חֶסֶר *	28, 22.

ad Ps. 101, 5 notatum est: במחזורה רובה מאור עינים בשיפור h. e. non cum Makkeph, sed שיפור h. e. Munach.

[1] Vide ad Ps. 40, 10.

[2] Vide ad Ps. 14, 1.

[3] Sic etiam 24, 31. Vide ad Ps. 1, 2.

[4] Similiter Ps. 127, 3.

[5] Vide *Thorath emeth* p. 41.

[6] Vide ad Hab. 1, 6.

[7] Sic recte in *Adath dibburim*. Vide ad 4, 13. In catalogo typis excuso vox qua versus incipit adducta est, de qua nulla est controversia.

[8] Vide Lectionum receptarum argumenta (appendicem I).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אִ֥ישׁ חָכָ֗ם	אִֽישׁ־חָכָ֗ם *	29, 9.
מֵאִ֑יר [1]	מֵֽאִ֑יר *	29, 13.
אַל־תִּתֶּ֣ן לִ֑י [2]	אַל־תִּֽתֶּן־לִ֑י	30, 8.
מִ֣י יְ֜יָ֗ [3]	מִ֤י יְ֜יָ֗	30, 9.
לִיקְּהַ֥ת [4]	לִֽיקְּהַ֥ת	30, 17.
עֲלֵ֥י־צ֑וּר	עֲלֵ֥י־צ֑וּר *	30, 19.
יִשְׂבַּ֣ע לָֽחֶם	יִֽשְׂבַּע־לָֽחֶם *	30, 22.
וּמִ֣יץ אַ֭ף	וּמִ֥יץ־אַ֭ף	31, 33.
וּמַה־בַּ֣ר בִּטְנִ֑י	וּמַה־בַּר־בִּטְנִ֑י	31, 3.
יִרְאַ֥ת יְ֝יָ֗	יִֽרְאַת־יְ֝יָ֗	31, 11.

IV.

חלופי קריאה בספר משלי

Loci Proverbiorum consimiles qui facile confunduntur.

וכל חפציך לא ישוו בה 3, 15 Primo
וכל חפצים לא ישוו בה 8, 11 Secundo

אל יָלֻזוּ מעיניך 3, 21 Primo
אל יַלִּיזוּ מעיניך. וסמן, לו עמי שומע לי (Ps. 81, 14). 4, 21 Secundo

רֵאשִׁית חכמה 4, 7 Primo
תְּחִלַּת חכמה 9, 10 Secundo

בני לִדְבָרַי הקשיבה לַאֲמָרַי הט אזנך 4, 20 Primo
בני לְחָכְמָתִי הקשיבה לִתְבוּנָתִי הט אזנך 5, 1 Secundo

---

[1] Vide ad Ps. 43, 1.

[2] Pariter Iob 36, 3. Vide ad Gen. 27, 28.

[3] Ben-Naphtali servum Mehuppach praefert sicut Ps. 80, 15.

[4] In catalogo typis excuso praetermissum. Vide appendicem I. et ad Ps. 45, 10. Cf. *Dikduke hateamim* §. 10. *Manuel du lecteur* p. 110.

5, 7 Primo	ועתה בנים שמעו לי וְאַל תָּסוּרוּ מֵאִמְרֵי פִּי
7, 24 Secundo	ועתה בנים שמעו לי וְהַקְשִׁיבוּ לְאִמְרֵי פִּי
8, 32 Tertio	ועתה בנים שמעו לי וְאַשְׁרֵי דְּרָכַי יִשְׁמֹרוּ
6, 11 Primo	ובא כִמְהַלֵּךְ ראשך ומחסֹרְךָ
24, 32 Secundo	ובא מִתְהַלֵּךְ רישך ומחסֹרֶיךָ. וסמן, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ (Ps. 23, 5).
9, 3 Primo	על גַּפֵּי מרמי קרת
9, 14 Secundo	על כִּסֵּא מרמי קרת
9, 4 Primo	חֲסַר לב אָמרה לו
9, 16 Secundo	וַחֲסַר לב וְאָמרה לו. וסמן, שֶׁמֶן למאור בְּשמים, וְשֶׁמֶן למאור וּבְשמים (Ex. 25, 6. 35, 8).
10, 1 Primo et 15, 20 Tertio	בן חכם יְשַׂמַּח אב
13, 1 Secundo	בן חכם מוּסַר אב
10, 28 Primo	תּוֹחֶלֶת צדיקים שִׂמְחָה וְתִקְוַת רשעים תֹּאבֵד
11, 23 Secundo	תַּאֲוַת צדיקים אַךְ טוֹב תִּקְוַת רשעים עֶבְרָה
11, 12 Primo	בז לרעהו חֲסַר לֵב
14, 21 Secundo	בז לרעהו חוֹטֵא
12, 11 Primo	עבד אדמתו ישבע לחם ומרדף ריקים חֲסַר לֵב
28, 19 Secundo	עבד אדמתו ישבע לחם ומרדף ריקים יִשְׂבַּע רִישׁ
12, 23 Primo	וְלֵב כסילים יִקְרָא אולת
15, 2 Secundo	וּפִי כסילים יַבִּיעַ אולת
15, 14 Tertio	וּפִי כסילים יִרְעֶה אולת
13, 9 Primo	וְנֵר רשעים ידעך
24, 20 Secundo	נֵר רשעים ידעך. וסמן וְנָשִׂיא אחד נָשִׂיא אחד (Num. 34, 18).
14, 5 Primo	עד אֱמוּנִים לֹא יְכַזֵּב ויפיח כזבים עֵד שָׁקֶר
19, 5 Secundo	עד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה ויפיח כזבים לֹא יִמָּלֵט
19, 9 Tertio	עד שְׁקָרִים לֹא יִנָּקֶה ויפיח כזבים יֹאבֵד

14, 31 Primo עֹשֵׁק דָּל חרף עשהו
17, 5 Secundo לֹעֵג לָרָשׁ חרף עשהו

15, 13 Primo לב שמח ייטב פָּנִים
17, 22 Secundo לב שמח ייטיב גֵּהָה

15, 14 Primo לב נבון יְבַקֶּשׁ דעת
18, 15 Secundo לב נבון יִקְנֶה דעת

16, 2 Primo כל דַּרְכֵי איש זַךְ בעיניו ותכן רוחות יי
21, 2 Secundo כל דֶּרֶךְ איש יָשָׁר בעיניו ותכן לִבּוֹת יי

18, 4 Primo מים עמקים דִּבְרֵי פִּי איש
20, 5 Secundo מים עמקים עֵצָה בְלֶב איש

19, 1 Primo טוב רש הולך בתמו מעקש שְׂפָתָיו והוא כְסִיל
28, 6 Secundo טוב רש הולך בתמו מעקש דְּרָכַיִם והוא עָשִׁיר

19, 12 Primo נהם ככפיר זַעַף מלך
20, 2 Secundo נהם ככפיר אֵימַת מלך

20, 16 Primo לְקַח בגדו כי ערב זר ובעד נכריה חבלהו
27, 13 Secundo קַח בגדו כי ערב זר ובעד נכריה חבלהו

21, 9 Primo טוב לָשֶׁבֶת עַל פִּנַּת גָּג מאשת מדינים וּבֵית חָבֶר
21, 19 Secundo טוב שֶׁבֶת בְּאֶרֶץ מִדְבָּר מאשת מדינים וָכָעַס
25, 24 Tertio טוב שֶׁבֶת עַל פִּנַּת גָּג מאשת מדינים וּבֵית חָבֶר

22, 3 Primo ערום ראה רעה וְנִסתר וּפְתיים עברו וְנֶענשו
27, 12 Secundo ערום ראה רעה נִסתר פתאים עברו נֶענשו

22, 13 Primo אמר עצל אֲרִי בַחוּץ בְּתוֹךְ רְחבות אֵרָצֵחַ
26, 13 Secundo אמר עצל שַׁחַל בַּדָּרֶךְ אֲרִי בֵּין הָרְחבות.

26, 12 Primo רָאִיתָ איש חָכָם בְּעֵינָיו תקוה לכסיל ממנו
29, 20 Secundo חָזִיתָ איש אָץ בִּדְבָרָיו תקוה לכסיל ממנו

31, 1 Primo דברי למואל, קבוץ פום.
31, 4 Secundo למלכים למואל, מלא פום. וסמן מומו (9, 7).

V.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר משלי

Loci libri Proverbiorum vocalem non productam in pausa retinentes.

1, 5. ישמע חכם ויוסף לֶקח
1, 33. ושמע לי ישכן בֶּטח
4, 4. שמר מצותי וחיֶה
4, 13. החזק במוסר אל תֶּרף
6, 27. ובגדיו לא תשרַפנה
7, 2. שמר מצותי וחיֶה
10, 9. הולך בתם ילך בֶּטח
12, 19. שפת אמת תכון לעַד
12, 24. ורמיה תהיה למַס
17, 7. לנבל שפת יֶתֶר
22, 29. לפני מלכים יתיצַב
23, 5. יעשה לו כנפַים
24, 30. איש עצל עבַרתי
25, 9. וסוד אחר אל תגַל
27, 20. תשבַענה, שאול ואבדו, ב׳ בפסוק
27, 25. גלה חציר ונראה דֶשא
30, 9. ופן אורש וגנַבתי
30, 14. לאכל עניים מאֶרץ
30, 15. שלש הנה לא תשבַענה
30, 16. לא שבעה מַים
30, 17. יקרוה ערבי נַחל
30, 21. תחת שלש רגזה אֶרץ

וכל אִוֶּלֶת, מֶלֶךְ, צֶדֶק, רֶשַׁע דכוותהון פתח.

VI.

פסקתא דספר משלי ח׳, וסמנהון

Loci libri Proverbiorum lineola Pasek notati:

עד מתי ׀ פתים 1, 22.
אפוא ׀ בני 6, 3.
עצל ׀ תשכב 6, 9.
אהבי ׀ יש 8, 21.
שעשועים יום ׀ יום 8, 30.
דלתתי יום ׀ יום 8, 34.
יסח ׀ יי 15, 25.
הב ׀ הב 30, 15.

VII.

סדרים דספר משלי ח׳ וסמנהון:

Sectiones libri Proverbiorum masoreticae.

משלי שלמה 1, 1.
יהי מקורך ברוך 5, 18.
אם חכמת חכמת לך 9, 12.
באין אלפים אבוס בר 14, 4.
מגדל עז שם יי 18, 10.
אל תגזל דל 22, 22.
כצנת שלג ביום קציר 25, 13.
נגיד חסר תבונות 28, 16.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
1, 27. כשאוה (h. e. כְּשַׁאֲוָה)	כְּשׁוֹאָה
2, 7. וצפן (h. e. וְצָפַן)	יִצְפֹּן
2, 8. חסידו (h. e. חֲסִידוֹ)	חֲסִידָיו
3, 15. מפניים (h. e. מִפְּנִיִּים)	מִפְּנִינִים
3, 27. ידיך (h. e. יָדֶיךָ)	יָדְךָ
3, 28. לרעיך (h. e. לְרֵעֶיךָ)	לְרֵעֲךָ
3, 30. תרוב (h. e. תָּרוּב)	תָּרִיב
3, 34. ולעניים (h. e. וְלַעֲנִיִּים)	וְלַעֲנָוִים
4, 16. יכשולו (h. e. יִכְשׁוֹלוּ)	יַכְשִׁילוּ
6, 13. בעינו (h. e. בְּעֵינוֹ)	בְּעֵינָיו
ibid. ברגלו (h. e. בְּרַגְלוֹ)	בְּרַגְלָיו
6, 14. מדנים (h. e. מְדֹנִים sive מְדָנִים)	מִדְיָנִים
6, 16. תועבות (h. e. תּוֹעֲבוֹת)	תּוֹעֲבַת
6, 17. אהביה (h. e. אֹהֲבֶיהָ)	אֹהֲבַי
8, 35. מצאי (h. e. מֹצְאִי)	מָצָא
11, 3. ושדם (h. e. וְשַׁדָּם)	יְשָׁדֵּם
12, 14. ישוב (h. e. יָשׁוּב)	יָשִׁיב
13, 20. הלוך (h. e. הָלוֹךְ)	הוֹלֵךְ
ibid. וחכם (h. e. וְחָכַם)	יֶחְכָּם
14, 21. et 16, 19. עניים (h. e. עֲנִיִּים)	עֲנָוִים
15, 14. ופני (h. e. וּפְנֵי)	וּפִי
16, 27. שפתיו (h. e. שְׂפָתָיו cf. v. 23.)	שְׂפָתוֹ
17, 13. תמיש (h. e. תָּמִישׁ)	תָמוּשׁ
17, 27. וקר (h. e. וְקַר)	יְקַר
18, 17. יבא (h. e. יָבֹא)	וּבָא

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
18, 19.	ומדונים (h. e. וּמְדוֹנִים)	וּמִדְיָנִים
19, 7. et 26, 2.	לֹא, cum Aleph.	לוֹ, cum Vav
19, 16.	יומת (h. e. יוּמָת)	יָמוּת
19, 19.	גרל (h. e. גֹּרַל ?)	גְּדָל
20, 4.	ישאל (h. e. יִשְׁאַל)	וְשָׁאַל
20, 16.	נכרים (h. e. נָכְרִים)	נָכְרִיָּה
20, 20.	באישון (h. e. בְּאִישׁוֹן cf. 7, 9.)	בֶּאֱשׁוּן
20, 21.	מבחלת (h. e. מְבֹחֶלֶת a בחל)	מְבֹהֶלֶת
20, 30.	תמריק (h. e. תַּמְרִיק)	תַּמְרוּק
21, 9. 19. 23, 29. 25, 24. 26, 21. 27, 15.	מדונים (h. e. מְדוֹנִים)	מִדְיָנִים
21, 29.	יכין (h. e. יָכִין)	יָבִין
ibid.	דרכיו (h. e. דְּרָכָיו)	דַּרְכּוֹ
22, 3.	ויסתר (h. e. וְיִסָּתֵר)	וְנִסְתָּר
22, 8.	יקצור (h. e. יִקְצוֹר)	יִקְצָר־
22, 11.	טהור (h. e. טְהוֹר)	טְהָר־
22, 14.	יפול (h. e. יִפּוֹל)	יִפָּל־
22, 20.	שלשום (h. e. שִׁלְשׁוֹם [1])	שָׁלִשִׁים
22, 25.	ארחתו (h. e. אָרְחָתוֹ)	אֹרְחֹתָיו
23, 5.	התעוף (h. e. הֲתָעוּף)	הֲתָעִיף
ibid.	ועיף	יָעוּף
23, 24.	גול (h. e. גּוֹל)	גִּיל
ibid.	יגול (h. e. יָגוּל)	יָגִיל
ibid.	יולד (h. e. יוֹלֵד)	וְיוֹלֵד (cum Vav cop.)
ibid.	וישמח (h. e. וְיִשְׂמַח)	יִשְׂמַח (sine Vav cop.)
23, 26.	תרצנה (h. e. תִּרְצֶנָה)	תִּצֹּרְנָה

[1] Vide supra p. 45.

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
23, 31. בכיס (h. e. בַּכִּיס [1])	בַּכּוֹס
24, 17. אויביך (h. e. אוֹיְבֶיךָ)	אוֹיִבְךָ
26, 24. בשפתו (h. e. בִּשְׂפָתוֹ, vide 16, 27)	בִּשְׂפָתָיו
27, 10. ורעה (h. e. וְרֵעֶה)	וְרֵעַ
27, 20. ואבדה (h. e. וַאֲבַדֹּה)	וַאֲבַדּוֹ
27, 24. דור (h. e. דּוֹר)	וְדוֹר
28, 8. ובתרבית (h. e. וּבְתַרְבִּית)	וְתַרְבִּית
28, 16. שנאי (h. e. שֹׂנְאֵי)	שֹׂנֵא
30, 10. אדנו (h. e. אֲדֹנוֹ)	אֲדֹנָיו
30, 18. וארבע (h. e. וְאַרְבַּע)	וְאַרְבָּעָה
31, 4. או (h. e. אוֹ [2])	אֵי
31, 16. נטע (h. e. נְטַע sive נִטַּע)	נָטְעָה
31, 18. בליל (h. e. בַּלֵּיל [3])	בַּלַּיְלָה
31, 27. הילכות	הֲלִיכוֹת

B. *Notae masoreticae.*

א' נָחָה Aleph quiescens 1, 4. 7, 7. 8, 5. 9, 6. 14, 18.

ב' זְעֵירָא Beth minusculum 30, 15.

ד' זְעֵירָא Daleth minusculum 28, 17.

ה' רָפָה He raphatum 12, 28. 21, 22.

חֲצִי הַסֵּפֶר medius versuum libri 16, 18.

יַתִּיר ב' abundans Beth 28, 8.

יַתִּיר ה' abundans He 27, 10.

יַתִּיר ו' abundans Vav 6, 16. 22, 8. 11. 14.

יַתִּיר י' abundans Jod 3, 27. 28. 20, 20. 24, 17. 28, 16.

---

[1] Cf. Midrasch ad Levit. cap. 12. et Num. cap. 10.

[2] Vide ibidem ad Levit. in fine cap. 12.

[3] Vide supra p. 53.

מ׳ רַבְּתָה [1] Mem majusculum 1, 1.
ם׳ רַבְּתָה Mem finale majusculum 14, 4.
מִלְּעֵיל cum tono in penultima 17, 10.
ן׳ זְעֵירָא Nun finale minusculum 16, 28.
סֶגוֹל בְּאַתְנַח Segol apud Athnach 7, 2. 30, 14. 21.
סֶגוֹל בְּלִי מַקֵּף Segol sine Makkeph 3, 12.
סֶגוֹל בְּסוֹף פָּסוּק Segol in fine versus 4, 4.
פַּתַח בְּאַתְנַח Pathach apud Athnach 22, 29. 23, 5. 24, 30. 30, 9. 16. 17.
פַּתַח בְּסוֹף פָּסוּק Pathach in fine versus 6, 27. 12, 24. 25, 9.
רֵיש בְּדָגֵשׁ Resch cum Dagesch 3, 8. 11, 21. 14, 10. 15, 1. 20, 22.

C. *Clausula masoretica.*

Macte esto! Summa versuum libri Proverbiorum nongenti et quindecim, signum est יַהַ״ץ (י 10, ה 5, ץ 900 = 915); medius versuum est 16, 18. Sectiones libri sunt octo, signum אָ״ז (א 1, ז 7 = 8). Loci ejus pasekati sunt octo, signum אָהֵ״ב (א 1, ה 5, ב 2 = 8). Scripta et Legenda ejus sunt septuaginta, signum כּ״י לִ״י (כ 20, י 10, ל 30, י 10 = 70).

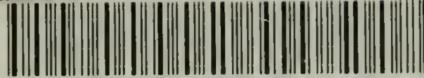
חֲזָק׃ סְכוּם פְּסוּקֵי סֵפֶר מִשְׁלֵי תְּשַׁע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה עָשָׂר, וְסִמָּן יַהַ״ץ, וְחֶצְיוֹ לִפְנֵי שֶׁבֶר גָּאוֹן׃
וּסְדָרָיו שְׁמֹנָה, וְסִמָּן אָ״ז׃
וּפְסִקְתּוֹתָיו שְׁמֹנָה, וְסִמָּן אָהֵ״ב׃
וּכְתִיבָיו וְקַרְיָיו שִׁבְעִים, וְסִמָּן כִּ״י לִ״י׃

[1] In editione Genesis p. 95 et alibi scripsimus, ut vulgo solet, רַבָּתִי; jam vero hanc formam femininam quae neque aramaica est neque in hebraico sermone absolute (extra annexionem) usurpatur, missam fecimus.

INDEX

OMNIUM QUAE HAEC PROVERBIORUM EDITIO CONTINET.

36. 1. 2. ויסף אליהוא ויאמר : כתר־לי זעיר
3. ואחוך כי עוד לאלוה מלים : אשא
דעי למרחוק ולפעלי אתן־צדק :
4. כי־אמנם לא־שקר מלי תמים דעות
5. עמך : הן־אל כביר ולא ימאס כביר־
6. כח לב : לא־יחיה רשע ומשפט עניים
7. יתן : לא־יגרע מצדיק עיניו ואת־
מלכים לכסא וישיבם לנצח ויגבהו :
8. ואם־אסורים בזקים ילכדון בחבלי־
9. עני : ויגד להם פעלם ופשעיהם כי
10. יתגברו : ויגל אזנם למוסר ויאמר־
11. כי ישובון מאון : אם־ישמעו ויעבדו
יכלו ימיהם בטוב ושניהם בנעימים :

Ex Iobo babylonice punctato (Cod. Tschufutkale No 8a).

ספר איוב

LIBER IOBI.

TEXTUM MASORETICUM
COLLATIS PRAESTANTISSIMIS CODICIBUS INSTAURAVIT
ATQUE EX FONTIBUS MASORAE ILLUSTRAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FRANCISCUS DELITZSCH.

CUM EFFIGIE FRAGMENTI BABYLONICO MORE INTERPUNCTI.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1875.

PRAEFATIO.

Quamquam omnino omnium Veteris Testamenti librorum textus redintegratae indiget recensionis, ut pro vere masoretico haberi possit, tamen prae ceteris libri qui dicuntur metrici (ספרי אמ״ת sive תא״ם[1]) accuratissimam castigationem poscunt; namque his in libris ad falsas vel consonas vel vocales multa contra leges accentuum commissa accedunt, quia accentuationis ratio eorum propria[2] plerisque librariorum atque etiam editorum non satis cognita erat, quo factum est, ut etiam in editionibus tam eximiis ut van der Hooghtii et Norzii ne unum quidem caput erratorum immune reperiatur. Propterea editis Genesis (1869) Jesaiae (1872) et bis Psalterii (1861. 74) emendatioribus textibus ad Iobum e sterquilinio evehendum nos accinximus, rursus aucti adjutique majori quam adhuc usi eramus auxiliorum gravissimorum copia.

Praeter editionum veterrimarum optimarumque supellectilem, quam in prima Psalterii editione (1861) enumeravimus, ad Iobum recensendum adhibuimus editionem Neapolitanam 1486/7 a Raphaele Kirchheimio Francofurtensi commodatam, quae Proverbia cum commentario Immanuelis Romani[3] et Iobum cum commentario Gersonidis (Levi b. Gersom) continet; desunt accentus atque etiam puncta literae ש diacritica, attamen ubicunque de ipsius vocabuli scriptione addubitatur magno hic testis momento est. Codicum qui pridem nobis maximo usui fuerunt, duo librum Iobi exhibebant, Francofurtensis ille anno 1294 exaratus, quem identidem descripsimus, et Jamanensis a Jacobo Sappir Hierosolymitano ex Arabia allatus, quem Baerio raros quosdam libros sibi commutando concessit. Eidem Baerius acceptos refert aliquot indices masoreticos (differentiarum inter Occidentales et Orientales, inter Ben-Ascher et Ben-Naftali etc.), quos ille ex codice pretiosissimo, nunc Bibliothecae Nationalis

---

[1] Vide Comm. in Psalmos (1873) p. 3.

[2] Subtilius quam adhuc factum erat exposita est a S. Baerio in t. II. (p. 477—512) commentarii mei majoris in Psalterium (1860), compendiose in Libro Psalmorum Hebraico (Lips., Dörffling & Franke 1861) et Libro Psalmorum Hebraico atque Latino ab Hieronymo ex Hebraeo converso (Lips., F. A. Brockhaus 1874).

[3] Cf. praefationem commentarii mei in Proverbia.

Parisiensis, anno 1002 exarato exscripserat[1], perinde ac Theophilo Abramsohn, qui editiones V. T. Berolinenses 1866. 69 Societatis Britannicae mandatu correxit, indicem vocum in pausa pathachatarum (פתחין באס״ף), quem ex codice *Ochla ve-Ochla*[2] Halensi excerptum officiose cum ipso communicavit.

Verum maximo nobis adjumento fuit HERMANNUS STRACKIUS, auctor Prolegomenôn criticorum in V. T. Hebraicum (1873) eruditissimus, qui nunc Petropoli in edenda accuratissima codicis Prophetarum anno 916 exarati atque more antiquo babylonico interpuncti imitatione occupatus est[3]. Is codicem Petropolitanum anno 1010 exaratum, de quo in praefatione Psalterii bilinguis diximus, in usum nostrum tam dextere quam religiose cum textu Iobi Hooghtiano contulit itemque transscribendis multis Masorae huic codici additae partibus sedulo studiis nostris inserviit. Ac postquam ei contigit, ut jussu Supremi Senatus literarum artiumque studio prospicientis cum A. Harkavio, viro antiquitatis semiticae peritissimo, in Chersonesum Crimaeam ad explorandos codices ab Abrahamo Firkowitsch Karaita relictos delegaretur[4], ibi quoque Iobi nostri memor indefesse elaboravit, ut quantum posset rebus nostris consuleret. Inter illos codices in oppido Tschufutkale coacervatos inveniebat duo fragmenta Iobi suo in genere singularia. Cod. membranaceus No. 8^{a}, formae maximae, 10 folia Iobi, 5 Proverbiorum, 12 quinque Voluminum (Megilloth) exhibet, grandibus pulchrisque literis scriptus et more tiberiensi interpunctus idque adeo speciose ut vocales et accentus plerumque figuras concavas, velut Pathach parallelogrammon, Segol tres circulos, referant, exceptis Iobeis, quae a XXXV,10 usque ad finem libri pertinentia primum minoribus simplicibusque signis babylonice, deinde passim oblitis vel erasis babylonicis signis vulgari more, quamquam insolita ut modo diximus specie, interpuncta sunt. Haec decem folia amicus noster ad fidem archetypi diligentissime descripsit, addita interpunctione babylonica et adnotata tiberiensi ubicunque varietatem lectionis repraesentat. Hunc

[1] Est קונטרס h. e. commentarius qui a Sappiro in t. II. Itinerarii sui אבן ספיר inscripti (1874) commemoratur, ubi codicem istum p. 175 ss. describit, cf. etiam praefatio nostrae editionis Jesaiae p. VII.

[2] Hoc opus masoreticum ex cod. Parisiensi 1864 edidit S. Frensdorff Hanoveranus, nesciens, codicem non minoris pretii in bibliotheca Universitatis Halensi asservari.

[3] Est ipse ille codex quem Odessâ nondum Petropolin translatum Pinnerus (1845) descripsit adjecto e libro Habacuci scripturae specimine.

[4] Vide ejus de hoc itinere relationem: *Die biblischen und die massoretischen Handschriften zu Tschufutkale in der Krim* in *Luth. Zeitschrift* 1875 p. 585—624.

ipsum codicem qui primum locum obtinet non solum apparatui nostro critico attribuimus, sed etiam libri nostri frontem babylonici hujus Iobi specimine ornavimus; facile inde conspicies, Babylonios ad metricos libros interpungendos iisdem quibus alias signis usos esse[1]. Alius codex Firkowicianus (Tschuf. No. 3) quattuor folia Iobi continet, unde Strackius nobis varias lectiones ad cap. II—VII enotavit; interpunctio est babylonica, sed ab usitata ratione multifariam remota multoque imperfectior, desunt enim Dagesch et signa vocalium composita: כאשר, שאגת et similia sic scribuntur, ut primae literae Pathach tiberiense, alteri Pathach babylonicum imponatur et, quod adhuc inauditum, שׁ superne appicto pusillo ש, שׂ appicto pusillo ס insignitur.

Neque vero hoc uno, sed omni modo Strackius inter bimestria sua codicum Tschufutcalensium studia curae habuit, ut Baerio in masoretico Iobi textu indagando opem ferret. Manifestum est, quantum valeat ad origines textus masoretici ejusque recepti cognoscendas crebra scholarum orientalium (babylonicarum) et occidentalium (palaestinensium) de quibusdam vocibus scribendis legendisque dissensio. At quantum absit, ut quae ad hoc usque tempus de illa sententiarum diversitate comperta habebamus explorata atque integra sint, Strackii operâ, quam pro nobis ea in re posuit, certiores facti sumus. Codices enim Tschufutcalenses excutiens octo deprehendit qui ad notitiam differentiarum inter Orientales et Occidentales sive locupletandam sive emendandam conferre possent[2], quae quidem omnia nostrum in usum fideliter exscripsit[3].

---

[1] Memoratu dignum est, nomen יהוה hoc in codice sic scribi ut literae י babylonicum Chatef-Pathach, literae ה extremae Kamez superscribatur; Cholem omittitur. Ad calcem Threnorum librarius subsignavit: כתב אברהם בן שמואל יש״״ה ויכבדהו. Vocales tiberienses concave pictae sunt; כָּתֶב supra habet Kamez et Pathach babylonica; subscriptum Segol ostendit librarium non bene perspectum habuisse quaenam vocalis tiberiensis hoc loco babylonicae respondeat. Alioqui Pathach babylonicum idem est quod Segol tiberiense.

[2] Codices ab eo excerpti sunt No. 7 Collectanea masoretica et grammatica, in his f. 14—23 חלופים inter Orientales et Occidentales; No. 18[a] folia tria formae maximae, quae חלופים continent; No. 42[a] et 51 Pentateuchi veteres cum Masora; No. 118 Fragmenta Hagiographorum vetusta cum Masora; No. 94 Prophetae priores, No. 2 Fragmenta Hagiographorum chartacea, No. 4 Libri V. T. cum notis et additamentis masoreticis.

[3] Codicibus quibus Baerius usus est quodammodo adnumerare licet opus illud grammaticum *ἀνέκδοτον*, לבנת הספיר inscriptum, cujus ad 20, 2 mentio fit, auctore Messer Leon (יהודה ליאון), Rabbino Mantuano c. 1470, 138 capitibus etymologiam linguae hebraicae tractans, quemadmodum ejusdem נפת צופים, Mantuae editum sine

Non praeterit nos, multos esse qui nos irrideant, quasi in quisquiliis nimium minutae subtilitatis insumamus. Nimirum ut quaevis ars sic masoretica quoque non habet osorem nisi ignorantem. Ignorant enim, quantum faciant istae minutiae, quos nullius momenti esse putant, ad res gravissimas et grammaticas et historicas partim illustrandas, partim etiam patefaciendas. Ars grammatica paullatim ex Masora librorum sacrorum emersit[1] atque etiam nunc, nisi vana sibi fingere velit, ei inniti debet ad eamque se recipere, ne inveteratos errores incaute propaget. Falsum est, ut exempla aliquot afferamus, tonum vocabuli primarium nunquam in antepenultimam cadere; וַיְהַפְּכוּ 12, 11 habet Tarcha sicut נֶעֶרְמוּ Ex. 15, 8 Munach in antepenultima et similiter ante monosyllabum vel Milel tonus praecedentis vocabuli, spreta makkefatione, non raro si penultima clausa est ad antepenultimam usque retro graditur[2]. Porro falsum est quod grammatici nostri uno ore docent, formas פָּֽעֳלוֹ, קָֽדָשִׁים, דָּֽרְבָן legendas esse *po°lo, kodasîm, dor^ebân;* Kamez illud methegatum non est ŏ, nam Kamez chatûf nec Metheg et ne Gaja quidem patitur[3], quamobrem in codd. qui ut Chatef Kamez sic etiam Kamez chatûf ֳ scribere solent (vide ad 17, 9) nusquam ָֽ reperitur et Babylonii אָֽהֳלֵי e. c. Hab. 3, 7 sic scribunt, ut posteriori Kamez lineolam quae signum correptionis est addant, priori non item[4]. Falso Roedigerus in ed. Grammaticae Gesenianae vicesima prima contendit, וְ copulativum nunquam Metheg assumere; scribitur sane וּכְמוֹ, וּשְׁתֵּי et similiter, sed וְֽשָׂבַֽע־ 14, 1. וְֽטָהָר־ 17, 9. Idem inscius est, quibus ex regulis modo וַיְהִי sine Gaja, modo וַֽיְהִי scribatur, quamquam si Baerii tractatum de legibus Methegi et Gajae consuluisset, de his multisque aliis meliora edoceri poterat. Neque adhuc ullus grammaticus liber exstat, excepto solo quodammodo Luzzattiano, in quo leges toni

---

anno (*Catalogus Bibl. Oppenheim.* p. 443. Zunz, *Zur Geschichte und Literatur* p. 250) rhetoricam linguae hebraicae tractat. Hunc librum ex cod. mscr. Bibliothecae Nat. Parisiensis Jacobus Sappir usque ad c. 51 descripsit eoque Baerium donavit.

[1] Id quod in commentatione *Physiologie und Musik in ihrer Bedeutung für die Grammatik, bes. die hebräische* 1868 demonstravimus.

[2] Sic ex praecepto Ben-Ascheri, vide Comm. ad Jes. 40, 18 et Jesaiam Baerianum p. 92. Contra, si penultima aperta est, haec ipsa accentum accipit et Metheg cessat, velut מֹוֹצָאֵי בֹקֶר Ps. 68, 9., vide adnotationem ad h. l. in Psalterio nostro bilingui.

[3] Ipse Baerius hoc sero intellexit, quare corrigenda sunt quae ad Gen. 19, 34 מִמָּֽחֳרָת adnotavit.

[4] Cf. Pinskeri *Einleitung in das Hebräisch-Babylonische Punktationssystem* p. 17, quamquam hic quoque ejus punctationis rationem non perspexit.

retrocedentis (נסוג אחור), Dagesch fortis conjunctivi post Milel (אתי מרחיק) ejusdemque post Milra (דחיק) recte ac sufficienter exponantur, ut inde penitus pernoscere possis, cur עָשָׂה לּוֹ et contra וְעָשִׂיתָ לְּךָ scribendum sit et quibus de causis in עָנָה בְּךָ (2 S. 1, 16) atque הָיְתָה תֹהוּ (Gen. 1, 2) accentus non recedant. Ita pergere possem quaestiones quaestionibus cumulans, ad quarum nullam e libris quibus utimur grammaticis quid respondendum sit hauriri queat et quae omnino dissolvi non possunt, nisi legibus e textu ad fidem Masorae castigati collectis. Certo igitur speramus, labores nostros criticos usui fore ad grammaticam Hebraicam et emendandam et excolendam[1]. Haec textus sacri interpunctio, cujus testis ac custos Masora est, non potest non pro ingenti miraculo haberi. Nam haec ipsa praesens aetas, quae a miraculis abhorret omnique traditioni summe diffidere solet, tam plenam, ne dicam, immensam et interminatam huic interpunctioni fidem habet, ut ejus fundamento totam disciplinae grammaticae compagem superstruat. Neque indigna profecto tanta fiducia est, siquidem etiam in nominibus exteris scribendis mirum quantum subtilitate excellit. Nomen regis Assyriae, qui Salmanassare mortuo regnum capessivit, סַרְגוֹן (Jes. 20, 1) scribitur, et scite quidem, nam assyriace *Sarrukin* nominatur, itaque Schebâ illud mobile indicium est vocalis paene nec tamen prorsus absorptae[2]. Neque sine causa, ut exemplum aegyptiacum addamus, nomen תִּרְהָקָה (Jes. 37, 9. 2 Reg. 19, 9) cum accentu penultimae effertur: haec accentuatio

---

[1] Hac mente editionibus nostris usus est Ed. Koenig in libro eximio *Gedanke, Laut und Accent als die drei Factoren der Sprachbildung comparativ und physiologisch am Hebräischen dargestellt* 1874. Operam nostram vel ad poesis hebraicae naturam cognoscendam aliquid valere bene intellexit Julius Ley in libro *Grundzüge des Rhythmus, des Vers- und Strophenbaues in der hebräischen Poesie* 1875. Ibi vero p. 24 Baerio exprobrat, regulis de makkefatione in *Accentuationssystem* cap. XX propositis ipsius editiones repugnare. Sane ita videtur, verum omnes exceptiones et ipsae certis quibusdam rationibus continentur, e. c. Ps. 92, 7 ubi לא ידע, non לא־ידע scriptum propter sequens Athnach quod Mercha requirit, et לא־יבין, non לא יבין quia inter Rebia mugrasch et Silluk nonnisi unus conjunctivus admittitur (*Accentuationssystem* XVII § 5). Eisdem de causis Ps. 1, 1 לא עמד ante Athnach et לא ישב ante Silluk non makkefantur ibidemque consulto אשר לא הלך, non אשר לא־הלך scribitur propter Zinnor, quo sequente etiam in prosaica accentuatione makkefatio monosyllaborum omitti solet velut Ex. 4, 11. Jes. 8, 23.

[2] Cf. de illa scriptione a Baerio restituta Bern. Stade, *De Isaiae vaticiniis aethiopicis* (1873) p. 38.

ipius aegyptiacae formae *Taharka* (assyr. *Tarḳu*) exemplar imitatur[1].

Quam vero difficile sit, textum sacrum Veteris Testamenti omnibus signis pronuntiationis et recitationis instructum eumque typis exscriptum talem exhibere, qui omni vitio ac labe immunis sit, nos abhinc triennio in Jesaia edendo experti sumus; ingenue enim fatemur, in Genesi edenda rem nobis multo prosperius successisse[2]. Tanto majori virium contentione concertavimus, ut quem nostris in editionibus nobis proposuimus finem in Iobo assequeremur, praesertim cum ad hujus libri textum ad fidem Masorae recensendum multo major quam in Genesi et Jesaia suppeteret nobis subsidiorum copia. Etiamsi fieri non potuit quin hoc quoque in negotio hic illic humani quid nobis acciderit, tamen confidimus non defore qui nos non vano conatu Norzium, Heidenheimium atque alia criticae sacrae exempla aemulatos esse judicent.

Scribebam Lipsiae VI ante Calendas Julias MDCCCLXXV.

Franciscus Delitzsch.

---

[1] Vide Schrader, *Keilinschriften und das A. T.* p. 203.

[2] In Genesi praeter tria ista quae in praefatione Jesaiae indicavimus nihil corrigendum deprehendimus, nisi quod inter locos consimiles p. 89 recipiendi sunt 31, 38 זה עשרים שנה et 31, 41 זה לי עשרים שנה. In ipso autem Jesaia legi oportet p. VI not. 1. lin. 2: 6, 7 אחת — VII not. 3 lin. 1 Hierosolymitanus — VIII l. 13 nescimus quo casu verba „Pentateucho rationem habuerunt" bis posita sint. In textu hebr. sero duas falsas consonas animadvertimus: ה pro ח in וְהֶחֱזִיקוּ 4, 1 et ב pro כ in שִׁבְּכֶךָ 10, 27; in additamentis p. 88 lin. extr. lege פסוקין et p. 96 mille et ducenti et nonaginta et duo. Differentiis Occidentalium et Orientalium inseratur necesse est 47, 10 ubi Occidentales אֲגַרְתְּ, Orientales אֲגַרְתִּי כתיב אֲגַרְתְּ קרי, cf. Pinskeri *Einleitung* p. 74. Praeterea 16, 3 נֹדֵד pro נוֹדֵד scribere debebamus et si denuo edere Jesaiam nobis contingat scribemus 3, 19 בָּתֵּי 8, 14 בָּתֵּי itemque alias (quamquam etiam optimi codd. passim legentibus committant ut hoc Metheg mente suppleant); 11, 2 רֻחַ et illico post רֻחַ (cum Metheg orthophonico propter gutturales quibus vocabula insequentia ordiuntur); 11, 15 יָם־ (quamquam hoc *jām* makkefatum plerumque sine Metheg scribitur atque editur, vide de hac re contra Heidenheimium qui Metheg consulto omittit *Metheg-Setzung* § 11).

Liber Iobi. איוב

1 א

א אִישׁ הָיָה בְאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה ׀ הָאִישׁ הַהוּא תָּם
2 וְיָשָׁר וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ
3 בָּנוֹת׃ וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי גְמַלִּים
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד־בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה
4 מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָּדוֹל מִכָּל־בְּנֵי־קֶדֶם׃ וְהָלְכוּ בָנָיו
וְעָשׂוּ מִשְׁתֶּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת
ה אַחְיֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם׃ וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי
הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה
עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי חָטְאוּ בָנַי וּבֵרֲכוּ
6 אֱלֹהִים בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־הַיָּמִים׃ ס וַיְהִי
הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבוֹא גַם־
7 הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן
8 הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁוּט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ
9 בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן
י אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר הַחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃ הֲלֹא אַתָּ שַׂכְתָּ
בַעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו
11 בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ׃ וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־
12 אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן
הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא
13 הַשָּׂטָן מֵעִם פְּנֵי יְהוָה׃ ס וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים
14 וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב

v. 10 אַתָּה ק׳

וַיֹּאמַ֑ר הַבָּקָר֙ הָי֣וּ חֹֽרְשׁ֔וֹת וְהָאֲתֹנ֖וֹת רֹע֥וֹת עַל־יְדֵיהֶֽם׃
טו וַתִּפֹּ֤ל שְׁבָא֙ וַתִּקָּחֵ֔ם וְאֶת־הַנְּעָרִ֖ים הִכּ֣וּ לְפִי־חָ֑רֶב וָאִמָּ֨לְטָ֧ה
16 רַק־אֲנִ֛י לְבַדִּ֖י לְהַגִּ֥יד לָֽךְ׃ ע֣וֹד ׀ זֶ֣ה מְדַבֵּ֗ר וְזֶה֮ בָּ֣א וַיֹּאמַר֒
אֵ֣שׁ אֱלֹהִ֗ים נָֽפְלָה֙ מִן־הַשָּׁמַ֔יִם וַתִּבְעַ֥ר בַּצֹּ֛אן וּבַנְּעָרִ֖ים
17 וַתֹּאכְלֵ֑ם וָאִמָּ֨לְטָ֧ה רַק־אֲנִ֛י לְבַדִּ֖י לְהַגִּ֥יד לָֽךְ׃ ע֣וֹד ׀ זֶ֣ה מְדַבֵּ֗ר
וְזֶה֮ בָּ֣א וַיֹּאמַר֒ כַּשְׂדִּ֞ים שָׂ֣מוּ ׀ שְׁלֹשָׁ֣ה רָאשִׁ֗ים וַֽיִּפְשְׁט֤וּ עַֽל־
הַגְּמַלִּים֙ וַיִּקָּח֔וּם וְאֶת־הַנְּעָרִ֖ים הִכּ֣וּ לְפִי־חָ֑רֶב וָאִמָּ֨לְטָ֧ה
18 רַק־אֲנִ֛י לְבַדִּ֖י לְהַגִּ֥יד לָֽךְ׃ עַ֚ד זֶ֣ה מְדַבֵּ֔ר וְזֶ֖ה בָּ֣א וַיֹּאמַ֑ר
בָּנֶ֨יךָ וּבְנוֹתֶ֤יךָ אֹֽכְלִים֙ וְשֹׁתִ֣ים יַ֔יִן בְּבֵ֖ית אֲחִיהֶ֥ם הַבְּכֽוֹר׃
19 וְהִנֵּ֡ה ר֣וּחַ גְּדוֹלָ֜ה בָּ֣אָה ׀ מֵעֵ֣בֶר הַמִּדְבָּ֗ר וַיִּגַּע֙ בְּאַרְבַּע֙ פִּנּ֣וֹת
הַבַּ֔יִת וַיִּפֹּ֥ל עַל־הַנְּעָרִ֖ים וַיָּמ֑וּתוּ וָאִמָּ֥לְטָ֛ה רַק־אֲנִ֥י לְבַדִּ֖י
כ לְהַגִּ֥יד לָֽךְ׃ וַיָּ֤קָם אִיּוֹב֙ וַיִּקְרַ֣ע אֶת־מְעִל֔וֹ וַיָּ֖גָז אֶת־רֹאשׁ֑וֹ
21 וַיִּפֹּ֥ל אַ֖רְצָה וַיִּשְׁתָּֽחוּ׃ וַיֹּאמֶר֩ עָרֹ֨ם יָצָ֜תִי מִבֶּ֣טֶן אִמִּ֗י וְעָרֹם֙
אָשׁ֣וּב שָׁ֔מָה יְהוָ֣ה נָתַ֔ן וַיהוָ֖ה לָקָ֑ח יְהִ֛י שֵׁ֥ם יְהוָ֖ה מְבֹרָֽךְ׃
22 בְּכָל־זֹ֖את לֹא־חָטָ֣א אִיּ֑וֹב וְלֹא־נָתַ֥ן תִּפְלָ֖ה לֵאלֹהִֽים׃ ס

ב 2

א וַיְהִ֣י הַיּ֔וֹם וַיָּבֹ֙אוּ֙ בְּנֵ֣י הָאֱלֹהִ֔ים לְהִתְיַצֵּ֖ב עַל־יְהוָ֑ה וַיָּב֤וֹא
2 גַם־הַשָּׂטָן֙ בְּתֹכָ֔ם לְהִתְיַצֵּ֖ב עַל־יְהוָֽה׃ וַיֹּ֤אמֶר יְהוָה֙ אֶל־
הַשָּׂטָ֔ן אֵ֥י מִזֶּ֖ה תָּבֹ֑א וַיַּ֨עַן הַשָּׂטָ֤ן אֶת־יְהוָה֙ וַיֹּאמַ֔ר מִשֻּׁ֣ט
3 בָּאָ֔רֶץ וּמֵהִתְהַלֵּ֖ךְ בָּֽהּ׃ וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֶל־הַשָּׂטָ֗ן הֲשַׂ֤מְתָּ לִבְּךָ֙
אֶל־עַבְדִּ֣י אִיּ֔וֹב כִּ֣י אֵ֤ין כָּמֹ֙הוּ֙ בָּאָ֔רֶץ אִ֣ישׁ תָּ֧ם וְיָשָׁ֛ר יְרֵ֥א
אֱלֹהִ֖ים וְסָ֣ר מֵרָ֑ע וְעֹדֶ֙נּוּ֙ מַחֲזִ֣יק בְּתֻמָּת֔וֹ וַתְּסִיתֵ֥נִי ב֖וֹ לְבַלְּע֥וֹ
4 חִנָּֽם׃ וַיַּ֧עַן הַשָּׂטָ֛ן אֶת־יְהוָ֖ה וַיֹּאמַ֑ר ע֣וֹר בְּעַד־ע֗וֹר וְכֹל֙ אֲשֶׁ֣ר
ה לָאִ֔ישׁ יִתֵּ֖ן בְּעַ֥ד נַפְשֽׁוֹ׃ אוּלָם֙ שְֽׁלַֽח־נָ֣א יָֽדְךָ֔ וְגַ֥ע אֶל־עַצְמ֖וֹ
6 וְאֶל־בְּשָׂר֑וֹ אִם־לֹ֥א אֶל־פָּנֶ֖יךָ יְבָרְכֶֽךָּ׃ וַיֹּ֧אמֶר יְהוָ֛ה אֶל־הַשָּׂטָ֖ן
7 הִנּ֣וֹ בְיָדֶ֑ךָ אַ֖ךְ אֶת־נַפְשׁ֥וֹ שְׁמֹֽר׃ וַיֵּצֵא֙ הַשָּׂטָ֔ן מֵאֵ֖ת פְּנֵ֣י יְהוָ֑ה
8 וַיַּ֤ךְ אֶת־אִיּוֹב֙ בִּשְׁחִ֣ין רָ֔ע מִכַּ֥ף רַגְל֖וֹ ׳עַד קָדְקֳדֽוֹ׃ וַיִּֽקַּֽח־ל֣וֹ
9 חֶ֔רֶשׂ לְהִתְגָּרֵ֖ד בּ֑וֹ וְה֖וּא יֹשֵׁ֥ב בְּתוֹךְ הָאֵֽפֶר׃ וַתֹּ֤אמֶר לוֹ֙ אִשְׁתּ֔וֹ
י עֹדְךָ֖ מַחֲזִ֣יק בְּתֻמָּתֶ֑ךָ בָּרֵ֥ךְ אֱלֹהִ֖ים וָמֻֽת׃ וַיֹּ֣אמֶר אֵלֶ֗יהָ כְּדַבֵּ֞ר
אַחַ֤ת הַנְּבָלוֹת֙ תְּדַבֵּ֔רִי גַּ֣ם אֶת־הַטּ֗וֹב נְקַבֵּל֙ מֵאֵ֣ת הָאֱלֹהִ֔ים
וְאֶת־הָרָ֖ע לֹ֣א נְקַבֵּ֑ל בְּכָל־זֹ֛את לֹא־חָטָ֥א אִיּ֖וֹב בִּשְׂפָתָֽיו׃ פ

v. 21 חסר א׳   v. 7 וְעד ק׳

11 וַֽיִּשְׁמְע֞וּ שְׁל֣שֶׁת ׀ רֵעֵ֣י אִיּ֗וֹב אֵ֤ת כָּל־הָרָעָ֣ה הַזֹּאת֮
הַבָּ֣אָה עָלָיו֒ וַיָּבֹ֙אוּ֙ אִ֣ישׁ מִמְּקֹמ֔וֹ אֱלִיפַ֤ז הַתֵּֽימָנִי֙ וּבִלְדַּ֣ד
הַשּׁוּחִ֔י וְצוֹפַ֖ר הַנַּֽעֲמָתִ֑י וַיִּוָּעֲד֣וּ יַחְדָּ֔ו לָב֛וֹא לָנֽוּד־ל֖וֹ וּֽלְנַחֲמֽוֹ׃
12 וַיִּשְׂא֨וּ אֶת־עֵינֵיהֶ֤ם מֵֽרָחוֹק֙ וְלֹ֣א הִכִּירֻ֔הוּ וַֽיִּשְׂא֥וּ קוֹלָ֖ם
וַיִּבְכּ֑וּ וַֽיִּקְרְעוּ֙ אִ֣ישׁ מְעִל֔וֹ וַיִּזְרְק֥וּ עָפָ֛ר עַל־רָאשֵׁיהֶ֖ם
13 הַשָּׁמָֽיְמָה׃ וַיֵּשְׁב֤וּ אִתּוֹ֙ לָאָ֔רֶץ שִׁבְעַ֥ת יָמִ֖ים וְשִׁבְעַ֣ת
לֵיל֑וֹת וְאֵין־דֹּבֵ֤ר אֵלָיו֙ דָּבָ֔ר כִּ֣י רָא֔וּ כִּֽי־גָדַ֥ל הַכְּאֵ֖ב מְאֹֽד׃

ג 3

א אַֽחֲרֵי־כֵ֗ן פָּתַ֤ח אִיּוֹב֙ אֶת־פִּ֔יהוּ וַיְקַלֵּ֖ל אֶת־יוֹמֽוֹ׃ פ
2 3 וַיַּ֥עַן אִיּ֗וֹב וַיֹּאמַֽר׃ יֹ֣אבַד י֭וֹם אִוָּ֣לֶד בּ֑וֹ וְהַלַּ֥יְלָה אָ֝מַ֗ר הֹ֣רָה
4 גָֽבֶר׃ הַיּ֥וֹם הַה֗וּא יְֽהִ֫י חֹ֥שֶׁךְ אַֽל־יִדְרְשֵׁ֣הוּ אֱל֣וֹהַּ מִמָּ֑עַל וְֽאַל־
ה תּוֹפַ֖ע עָלָ֣יו נְהָרָֽה׃ יִגְאָלֻ֣הוּ חֹ֭שֶׁךְ וְצַלְמָ֗וֶת תִּשְׁכָּן־עָלָ֥יו עֲנָנָ֑ה
6 יְ֝בַעֲתֻ֗הוּ כִּֽמְרִ֥ירֵי יֽוֹם׃ הַלַּ֥יְלָה הַהוּא֮ יִקָּחֵ֪הוּ֫ אֹ֥פֶל אַל־יִ֭חַדְּ
7 בִּימֵ֣י שָׁנָ֑ה בְּמִסְפַּ֥ר יְ֝רָחִ֗ים אַל־יָבֹֽא׃ הִנֵּ֤ה הַלַּ֣יְלָה הַ֭הוּא
8 יְהִ֣י גַלְמ֑וּד אַל־תָּ֖בֹא רְנָנָ֣ה בֽוֹ׃ יִקְּבֻ֥הוּ אֹֽרְרֵי־י֑וֹם הָ֝עֲתִידִ֗ים
9 עֹרֵ֥ר לִוְיָתָֽן׃ יֶחְשְׁכוּ֮ כּוֹכְבֵ֪י נִ֫שְׁפּ֥וֹ יְקַו־לְא֥וֹר וָאַ֑יִן וְאַל־יִ֝רְאֶ֗ה
י בְּעַפְעַפֵּי־שָֽׁחַר׃ כִּ֤י לֹ֣א סָ֭גַר דַּלְתֵ֣י בִטְנִ֑י וַיַּסְתֵּ֥ר עָ֝מָ֗ל מֵעֵינָֽי׃
11 12 לָ֣מָּה לֹּ֣א מֵרֶ֣חֶם אָמ֑וּת מִבֶּ֖טֶן יָצָ֣אתִי וְאֶגְוָֽע׃ מַ֭דּוּעַ קִדְּמ֣וּנִי
13 בִרְכָּ֑יִם וּמַה־שָּׁ֝דַ֗יִם כִּ֣י אִינָֽק׃ כִּֽי־עַ֭תָּה שָׁכַ֣בְתִּי וְאֶשְׁק֑וֹט
14 יָ֝שַׁ֗נְתִּי אָ֤ז ׀ יָנ֬וּחַֽ לִֽי׃ עִם־מְ֭לָכִים וְיֹ֣עֲצֵי אָ֑רֶץ הַבֹּנִ֖ים חֳרָב֣וֹת
טו 16 לָֽמוֹ׃ א֣וֹ עִם־שָׂ֭רִים זָהָ֣ב לָהֶ֑ם הַֽמְמַלְאִ֖ים בָּתֵּיהֶ֣ם כָּֽסֶף׃ א֤וֹ
17 כְנֵ֣פֶל טָ֭מוּן לֹ֣א אֶהְיֶ֑ה כְּ֝עֹֽלְלִ֗ים לֹא־רָ֥אוּ אֽוֹר׃ שָׁ֣ם רְ֭שָׁעִים
18 חָ֣דְלוּ רֹ֑גֶז וְשָׁ֥ם יָ֝נ֗וּחוּ יְגִ֣יעֵי כֹֽחַ׃ יַ֭חַד אֲסִירִ֣ים שַׁאֲנָ֑נוּ לֹ֥א
19 שָׁ֝מְע֗וּ ק֣וֹל נֹגֵֽשׂ׃ קָ֣טֹן וְ֭גָדוֹל שָׁ֣ם ה֑וּא וְ֝עֶ֗בֶד חָפְשִׁ֥י מֵאֲדֹנָֽיו׃
כ 21 לָ֤מָּה יִתֵּ֣ן לְעָמֵ֣ל א֑וֹר וְ֝חַיִּ֗ים לְמָ֣רֵי נָֽפֶשׁ׃ הַֽמְחַכִּ֣ים לַמָּ֣וֶת
22 וְאֵינֶ֑נּוּ וַ֝יַּחְפְּרֻ֗הוּ מִמַּטְמוֹנִֽים׃ הַשְּׂמֵחִ֥ים אֱלֵי־גִ֑יל יָ֝שִׂ֗ישׂוּ כִּ֣י
23 יִמְצְאוּ־קָֽבֶר׃ לְ֭גֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּ֣וֹ נִסְתָּ֑רָה וַיָּ֖סֶךְ אֱל֣וֹהַּ בַּעֲדֽוֹ׃
24 כה כִּֽי־לִפְנֵ֣י לַ֭חְמִי אַנְחָתִ֣י תָבֹ֑א וַֽיִּתְּכ֥וּ כַ֝מַּ֗יִם שַׁאֲגֹתָֽי׃ כִּ֤י פַ֣חַד
26 פָּ֭חַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵ֑נִי וַאֲשֶׁ֥ר יָ֝גֹ֗רְתִּי יָ֣בֹא לִֽי׃ לֹ֤א שָׁלַ֨וְתִּי ׀ וְלֹ֬א
שָׁקַ֣טְתִּי וְלֹא־נָ֑חְתִּי וַיָּ֥בֹא רֹֽגֶז׃ ס

v. 4 פתח באתנח   v. 9 פתח באתנח

ד 4

א 2 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֲנִסָּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה וַעְצֹר
3 בְּמִלִּין מִי יוּכָל׃ הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים וְיָדַיִם רָפוֹת תְּחַזֵּק׃
4 ה כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ׃ כִּי עַתָּה ׀ תָּבוֹא
6 אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָדֶיךָ וַתִּבָּהֵל׃ הֲלֹא־יִרְאָתְךָ כִּסְלָתֶךָ
7 תִּקְוָתְךָ וְתֹם דְּרָכֶיךָ׃ זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבָד וְאֵיפֹה
8 יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן וְזֹרְעֵי עָמָל
9 י יִקְצְרֻהוּ׃ מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ׃ שַׁאֲגַת
11 אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ׃ לַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָרֶף
12 וּבְנֵי לָבִיא יִתְפָּרָדוּ׃ וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב וַתִּקַּח אָזְנִי שֵׁמֶץ
13 מֶנְהוּ׃ בִּשְׂעִפִּים מֵחֶזְיֹנוֹת לָיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃
14 טו פַּחַד קְרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב עַצְמוֹתַי הִפְחִיד׃ וְרוּחַ עַל־פָּנַי
16 יַחֲלֹף תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃ יַעֲמֹד ׀ וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ
17 תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינָי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע׃ הַאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ
18 יִצְדָּק אִם־מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר־גָּבֶר׃ הֵן בַּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין
19 וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תָּהֳלָה׃ אַף ׀ שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר אֲשֶׁר־בֶּעָפָר
כ יְסוֹדָם יְדַכְּאוּם לִפְנֵי־עָשׁ׃ מִבֹּקֶר לָעֶרֶב יֻכַּתּוּ מִבְּלִי מֵשִׂים
21 לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ הֲלֹא־נִסַּע יִתְרָם בָּם יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה׃

ה 5

א 2 קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָּ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה׃ כִּי־לֶאֱוִיל
3 יַהֲרָג־כָּעַשׂ וּפֹתֶה תָּמִית קִנְאָה׃ אֲנִי רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ
4 וָאֶקּוֹב נָוֵהוּ פִתְאֹם׃ יִרְחֲקוּ בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיִדַּכְּאוּ בַשַּׁעַר
ה וְאֵין מַצִּיל׃ אֲשֶׁר קְצִירוֹ ׀ רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ
6 וְשָׁאַף צַמִּים חֵילָם׃ כִּי ׀ לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה
7 לֹא־יִצְמַח עָמָל׃ כִּי־אָדָם לְעָמָל יוּלָּד וּבְנֵי־רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ
8 עוּף׃ אוּלָם אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים
9 דִּבְרָתִי׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
י הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי חוּצוֹת׃
11 12 לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֶשַׁע׃ מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת
13 עֲרוּמִים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃ לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם
14 וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃ יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה

v. 20 פתח באתנח   v. 7 דגש אחר שורק

יְמַשְׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם׃ וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃ טו
16 17 וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעֹלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃ הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ
18 יוֹכִחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃ כִּי הוּא יַכְאִיב
19 וְיֶחְבָּשׁ יִמְחַץ וְיָדָו תִּרְפֶּינָה׃ בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע ׀
כ לֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃ בְּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִידֵי חָרֶב׃
21 בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תֵּחָבֵא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד כִּי יָבוֹא׃ לְשֹׁד
22 23 וּלְכָפָן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃ כִּי עִם־אַבְנֵי הַשָּׂדֶה
24 בְרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָךְ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ
כה וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ
26 כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃
הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא שְׁמָעֶנָּה וְאַתָּה דַע־לָךְ׃ ס

ו 6

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂי וְהַוָּתִי בְּמֹאזְנַיִם
3 יִשְׂאוּ־יָחַד׃ כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ׃
4 כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ
ה יַעַרְכוּנִי׃ הֲיִנְהַק־פֶּרֶא עֲלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שּׁוֹר עַל־
6 בְּלִילוֹ׃ הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֶשׁ־טַעַם בְּרִיר
7 8 חַלָּמוּת׃ מֵאֲנָה לִנְגּוֹעַ נַפְשִׁי הֵמָּה כִּדְוֵי לַחְמִי׃ מִי־יִתֵּן
9 תָּבוֹא שֶׁאֱלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃ וְיֹאֵל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי
י יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃ וּתְהִי עוֹד ׀ נֶחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה
11 לֹא יַחְמוֹל כִּי לֹא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ׃ מַה־כֹּחִי כִּי
12 אֲיַחֵל וּמַה־קִּצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃ אִם־כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי
13 אִם־בְּשָׂרִי נָחוּשׁ׃ הַאִם אֵין עֶזְרָתִי בִי וְתֻשִׁיָּה נִדְּחָה
14 טו מִמֶּנִּי׃ לַמָּס מֵרֵעֵהוּ חָסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזוֹב׃ אַחַי בָּגְדוּ
16 כְמוֹ־נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים יַעֲבֹרוּ׃ הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ
17 יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג׃ בְּעֵת יְזֹרְבוּ נִצְמָתוּ בְּחֻמּוֹ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃
18 19 יִלָּפְתוּ אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃ הִבִּיטוּ אָרְחוֹת
כ תֵּמָא הֲלִיכֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃ בֹּשׁוּ כִּי־בָטָח בָּאוּ עָדֶיהָ
21 22 וַיֶּחְפָּרוּ׃ כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם לוֹ תִּרְאוּ חֲתַת וַתִּירָאוּ׃ הֲכִי־
23 אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שִׁחֲדוּ בַעֲדִי׃ וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־צָר
24 וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃ הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָּׁגִיתִי

v. 18 וְיָדָיו ק׳ v. 27 כ׳ דגושה v. 2 וְהַיָּתִי ק׳

כה הֲבִינוּ לִי׃ מַה־נִּמְרְצוּ אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם׃
26 27 הַלְהוֹכַח מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ וּלְרוּחַ אִמְרֵי נֹאָשׁ׃ אַף־עַל־
28 יָתוֹם תַּפִּילוּ וְתִכְרוּ עַל־רֵיעֲכֶם׃ וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי
29 וְעַל־פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב׃ שׁוּבוּ נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה וְשָׁבִי עוֹד
ל צִדְקִי־בָהּ׃ הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃

ז 7

א 2 הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עֲלֵי־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃ כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־
3 צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה פָעֳלוֹ׃ כֵּן הָנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת
4 עָמָל מִנּוּ־לִי׃ אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם וּמִדַּד־עָרֶב
ה וְשָׂבַעְתִּי נְדֻדִים עֲדֵי־נָשֶׁף׃ לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְגִישׁ עָפָר עוֹרִי
6 7 רָגַע וַיִּמָּאֵס׃ יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃ זְכֹר
8 כִּי־רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טוֹב׃ לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין
9 רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃ כָּלָה עָנָן וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא
י 11 יַעֲלֶה׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקֹמוֹ׃ גַּם־אֲנִי
12 לֹא אֶחֱשָׂךְ פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי׃ הֲיָם
13 אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר׃ כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי
14 עַרְשִׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי׃ וְחִתַּתַּנִי בַחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת
טו 16 תְּבַעֲתַנִּי׃ וַתִּבְחַר מַחֲנָק נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃ מָאַסְתִּי
17 לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי הֶבֶל יָמָי׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי
18 תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו לִבֶּךָ׃ וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לִרְגָעִים
19 תִּבְחָנֶנּוּ׃ כַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא־תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רֻקִּי׃
כ חָטָאתִי מָה אֶפְעַל ׀ לָךְ נֹצֵר הָאָדָם לָמָה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע
21 לָךְ וָאֶהְיֶה עָלַי לְמַשָּׂא׃ וּמֶה ׀ לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־
עֲוֺנִי כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחֲרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי׃ ס

ח 8

א 2 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָן תְּמַלֶּל־אֵלֶּה וְרוּחַ כַּבִּיר
3 4 אִמְרֵי־פִיךָ׃ הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת־צֶדֶק׃ אִם־
ה בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃ אִם־אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל־
6 אֵל וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃ אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה כִּי־עַתָּה יָעִיר
7 עָלֶיךָ וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ׃ וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ

v. 29 ושבו ק׳ v. 1 עלי ק׳ v. 5 ג׳ זעירא .ib וגוש ק׳
v. 14 פתח בס״פ v. 20 רפה ומלעיל

יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ כִּי שְׁאַל־נָא לְדֹר רִישׁוֹן וְכוֹנֵן לְחֵקֶר אֲבוֹתָם׃ 8
כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ עֲלֵי־אָרֶץ׃ הֲלֹא־הֵם 9 י
יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם יוֹצִאוּ מִלִּים׃ הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא 11
בִצָּה יִשְׂגֶּה־אָחוּ בְלִי־מָיִם׃ עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־ 12
חָצִיר יִיבָשׁ׃ כֵּן אָרְחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃ 13
אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטַחוֹ׃ יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ 14 טו
וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃ רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ וְעַל־ 16
גַּנָּתוֹ יֹנַקְתּוֹ תֵצֵא׃ עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ בֵּית אֲבָנִים 17
יֶחֱזֶה׃ אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקֹמוֹ וְכִחֶשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃ הֶן־הוּא 18 19
מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃ הֶן־אֵל לֹא יִמְאַס־תָּם כ
וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃ עַד־יְמַלֵּה שְׂחוֹק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ 21
תְרוּעָה׃ שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃ ס 22

ט 9

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־ א 2
אֵל׃ אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃ חֲכַם 3 4
לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃ הַמַּעְתִּיק הָרִים ה
וְלֹא יָדָעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃ הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ 6
וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַלָּצוּן׃ הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח וּבְעַד כּוֹכָבִים 7
יַחְתֹּם׃ נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ וְדוֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי יָם׃ עֹשֶׂה עָשׁ 8 9
כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵמָן׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר י
וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה וְיַחֲלֹף 11
וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־ 12
תַּעֲשֶׂה׃ אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב׃ אַף 13 14
כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃ אֲשֶׁר אִם־צָדַקְתִּי לֹא טו
אֶעֱנֶה לִמְשֹׁפְטִי אֶתְחַנָּן׃ אִם־קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי לֹא אַאֲמִין כִּי־ 16
יַאֲזִין קוֹלִי׃ אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃ לֹא־ 17 18
יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי יַשְׂבִּעַנִי מַמְּרֹרִים׃ אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה 19
וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי׃ אִם־אֶצְדָּק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם־אָנִי כ
וַיַּעְקְשֵׁנִי׃ תָּם אָנִי לֹא־אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ אַחַת הִיא 21 22
עַל־כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם 23
לְמַסַּת נְקִיִּם יִלְעָג׃ אֶרֶץ ׀ נִתְּנָה בְיַד־רָשָׁע פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה 24

v. 8 ר׳ תחת א׳ v. 21 ה׳ תחת א׳ v. 13 תחתָּיו ק׳ v. 22 פתח באתנח

כה אִם־לֹא אֵפוֹא מִי־הוּא׃ וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ
26 טוֹבָה׃ חָלְפוּ עִם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ עֲלֵי־אֹכֶל׃
27 אִם־אָמְרִי אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֶזְבָה פָנַי וְאַבְלִיגָה׃
28 29 יָגֹרְתִּי כָל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי לֹא תְנַקֵּנִי׃ אָנֹכִי אֶרְשָׁע
ל לָמָּה זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃ אִם־הִתְרָחַצְתִּי בְמֵו־שָׁלֶג וַהֲזִכּוֹתִי
31 32 בְּבֹר כַּפָּי׃ אָז בַּשַּׁחַת תִּטְבְּלֵנִי וְתִעֲבוּנִי שַׂלְמוֹתָי׃ כִּי לֹא־
33 אִישׁ כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא יַחְדָּו בַּמִּשְׁפָּט׃ לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ
34 מוֹכִיחַ יָשֵׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃ יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטוֹ וְאֵמָתוֹ
לה אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ אֲדַבְּרָה וְלֹא אִירָאֶנּוּ כִּי לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃

י 10

א נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי׃
2 אֹמַר אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל־מַה־תְּרִיבֵנִי׃
3 הֲטוֹב לְךָ ׀ כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי־תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת
4 רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ׃ הַעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃
ה 6 הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃ כִּי־תְבַקֵּשׁ
7 לַעֲוֺנִי וּלְחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ׃ עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא אֶרְשָׁע וְאֵין
8 מִיָּדְךָ מַצִּיל׃ יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב וַתְּבַלְּעֵנִי׃
9 י זְכָר־נָא כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃ הֲלֹא כֶחָלָב
11 תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִינָה תַּקְפִּיאֵנִי׃ עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת
12 וְגִידִים תְּשֹׂכְכֵנִי׃ חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ
13 שָׁמְרָה רוּחִי׃ וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי זֹאת עִמָּךְ׃
14 טו אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֺנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃ אִם־רָשַׁעְתִּי
אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה עָנְיִי׃
16 17 וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא בִי׃ תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ ׀
18 נֶגְדִּי וְתֶרֶב כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי׃ וְלָמָּה
19 מֵרֶחֶם הֹצֵאתָנִי אֶגְוַע וְעַיִן לֹא־תִרְאֵנִי׃ כַּאֲשֶׁר לֹא־
כ הָיִיתִי אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃ הֲלֹא־מְעַט יָמַי יַחְדָּל
21 יְשִׁית מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מְּעָט׃ בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־
22 אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃ אֶרֶץ עֵיפָתָה ׀ כְּמוֹ אֹפֶל צַלְמָוֶת וְלֹא
סְדָרִים וַתֹּפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃ ס

v. 30 בְּמֵי ק׳
ib. וְשִׁית ק׳
v. 34 ט׳ רבתי ib. פתח בס״פ
v. 20 וַחדל ק׳

יא 11

וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב דְּבָרִים לֹא יֵעָנֶה וְאִם־ א 2
אִישׁ שְׂפָתַיִם יִצְדָּק׃ בַּדֶּיךָ מְתִים יַחֲרִישׁוּ וַתִּלְעַג וְאֵין 3
מַכְלִם׃ וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי וּבַר הָיִיתִי בְעֵינֶיךָ׃ וְאוּלָם מִי־ 4 ה
יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח שְׂפָתָיו עִמָּךְ׃ וְיַגֶּד־לְךָ ׀ תַּעֲלֻמוֹת 6
חָכְמָה כִּי־כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה וְדַע ׀ כִּי־יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֺנֶךָ׃
הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא׃ גָּבְהֵי 7 8
שָׁמַיִם מַה־תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָע׃ אֲרֻכָּה מֵאֶרֶץ 9
מִדָּהּ וּרְחָבָה מִנִּי־יָם׃ אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר וְיַקְהִיל וּמִי י
יְשִׁיבֶנּוּ׃ כִּי־הוּא יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן וְלֹא יִתְבּוֹנָן׃ 11
וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא אָדָם יִוָּלֵד׃ אִם־אַתָּה 12 13
הֲכִינוֹתָ לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו כַּפֶּךָ׃ אִם־אָוֶן בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ 14
וְאַל־תַּשְׁכֵּן בְּאֹהָלֶיךָ עַוְלָה׃ כִּי אָז ׀ תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם טו
וְהָיִיתָ מֻצָק וְלֹא תִירָא׃ כִּי־אַתָּה עָמָל תִּשְׁכָּח כְּמַיִם 16
עָבְרוּ תִזְכֹּר׃ וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד תָּעֻפָה כַּבֹּקֶר תִּהְיֶה׃ 17
וּבָטַחְתָּ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְחָפַרְתָּ לָבֶטַח תִּשְׁכָּב׃ וְרָבַצְתָּ 18 19
וְאֵין מַחֲרִיד וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃ וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה כ
וּמָנוֹס אָבַד מִנְהֶם וְתִקְוָתָם מַפַּח־נָפֶשׁ׃ ס

יב 12

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם כִּי־אַתֶּם עָם וְעִמָּכֶם תָּמוּת א 2
חָכְמָה׃ גַּם־לִי לֵבָב ׀ כְּמוֹכֶם לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם וְאֶת־מִי 3
אֵין כְּמוֹ־אֵלֶּה׃ שְׂחֹק לְרֵעֵהוּ ׀ אֶהְיֶה קֹרֵא לֶאֱלוֹהַּ וַיַּעֲנֵהוּ 4
שְׂחוֹק צַדִּיק תָּמִים׃ לַפִּיד בּוּז לְעַשְׁתּוּת שַׁאֲנָן נָכוֹן ה
לְמוֹעֲדֵי רָגֶל׃ יִשְׁלָיוּ אֹהָלִים ׀ לְשֹׁדְדִים וּבַטֻּחוֹת לְמַרְגִּיזֵי 6
אֵל לַאֲשֶׁר הֵבִיא אֱלוֹהַּ בְּיָדוֹ׃ וְאוּלָם שְׁאַל־נָא בְהֵמוֹת 7
וְתֹרֶךָּ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָךְ׃ אוֹ שִׂיחַ לָאָרֶץ וְתֹרֶךָּ 8
וִיסַפְּרוּ לְךָ דְּגֵי הַיָּם׃ מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה כִּי יַד־יְהוָֹה 9
עָשְׂתָה־זֹּאת׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ׃ י
הֲלֹא אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ אֹכֶל יִטְעַם־לוֹ׃ בִּישִׁישִׁים 11 12
חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה׃ עִמּוֹ חָכְמָה וּגְבוּרָה לוֹ עֵצָה 13
וּתְבוּנָה׃ הֵן יַהֲרוֹס וְלֹא יִבָּנֶה יִסְגֹּר עַל־אִישׁ וְלֹא יִפָּתֵחַ׃ 14

v. 15 צ׳ רפה

טו 16 הֵן יַעְצֹר בַּמַּיִם וְיִבָשׁוּ וִישַׁלְּחֵם וְיַהַפְכוּ אָרֶץ׃ עִמּוֹ
17 עֹז וְתוּשִׁיָּה לוֹ שֹׁגֵג וּמַשְׁגֶּה׃ מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלָל
18 וְשֹׁפְטִים יְהוֹלֵל׃ מוּסַר מְלָכִים פִּתֵּחַ וַיֶּאְסֹר אֵזוֹר
19 כ בְּמָתְנֵיהֶם׃ מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלָל וְאֵתָנִים יְסַלֵּף׃ מֵסִיר
21 שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקֵנִים יִקָּח׃ שׁוֹפֵךְ בּוּז עַל־
22 נְדִיבִים וּמְזִיחַ אֲפִיקִים רִפָּה׃ מְגַלֶּה עֲמוּקוֹת מִנִּי־חֹשֶׁךְ
23 וַיֹּצֵא לָאוֹר צַלְמָוֶת׃ מַשְׂגִּיא לַגּוֹיִם וַיְאַבְּדֵם שֹׁטֵחַ
24 לַגּוֹיִם וַיַּנְחֵם׃ מֵסִיר לֵב רָאשֵׁי עַם־הָאָרֶץ וַיַּתְעֵם
כה בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ יְמַשְׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיַּתְעֵם כַּשִּׁכּוֹר׃

יג 13

א 2 הֶן־כֹּל רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃ כְּדַעְתְּכֶם
3 יָדַעְתִּי גַם־אָנִי לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם׃ אוּלָם אֲנִי אֶל־שַׁדַּי
4 אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃ וְאוּלָם אַתֶּם טֹפְלֵי־שָׁקֶר
ה רֹפְאֵי אֱלִל כֻּלְּכֶם׃ מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם
6 7 לְחָכְמָה׃ שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי וְרִבוֹת שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃ הַלְאֵל
8 תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃ הֲפָנָיו תִּשָּׂאוּן אִם־לָאֵל
9 תְּרִיבוּן׃ הֲטוֹב כִּי־יַחְקֹר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ
י 11 בוֹ׃ הוֹכֵחַ יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃ הֲלֹא
12 שְׂאֵתוֹ תְּבַעֵת אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃ זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־
13 אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃ הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי
14 וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ עַל־מָה ׀ אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי וְנַפְשִׁי אָשִׂים
טו בְּכַפִּי׃ הֵן יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־פָּנָיו אוֹכִיחַ׃
16 17 גַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָה כִּי לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבוֹא׃ שִׁמְעוּ
18 שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט
19 יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃ מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה
כ אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃ אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ
21 לֹא אֶסָּתֵר׃ כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק וְאֵמָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃
22 23 וּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ־אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃ כַּמָּה לִי עֲוֹנוֹת
24 וְחַטָּאוֹת פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי הֹדִיעֵנִי׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר
כה וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃ הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ וְאֶת־קַשׁ
26 יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃ כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֹנוֹת

v. 9 ל׳ דגושה v. 15 לו ק׳ v. 21 פתח באתנח ib. פתח בס״פ

27 נְעוּרָי׃ וְתָשֵׂם בַּסַּד ׀ רַגְלַי וְתִשְׁמוֹר כָּל־אָרְחֹתָי עַל־שָׁרְשֵׁי
28 רַגְלַי תִּתְחַקֶּה׃ וְהוּא כְּרָקָב יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃

14 יד

א 2 אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז׃ כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל
3 וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמוֹד׃ אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ וְאֹתִי
4 ה תָבִיא בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃ מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד׃ אִם־
חֲרוּצִים ׀ יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ חֻקָּו עָשִׂיתָ וְלֹא יַעֲבֹר׃
6 7 שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל עַד־יִרְצֶה כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ׃ כִּי יֵשׁ לָעֵץ
8 תִּקְוָה אִם־יִכָּרֵת וְעוֹד יַחֲלִיף וְיֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃ אִם־
9 יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃ מֵרֵיחַ מַיִם יַפְרִחַ
י וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע׃ וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלָשׁ וַיִּגְוַע אָדָם
11 12 וְאַיּוֹ׃ אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ וְאִישׁ שָׁכַב
וְלֹא־יָקוּם עַד־בִּלְתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא־יֵעֹרוּ מִשְּׁנָתָם׃
13 מִי יִתֵּן ׀ בִּשְׁאוֹל תַּצְפִּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב אַפֶּךָ תָּשִׁית
14 לִי חֹק וְתִזְכְּרֵנִי׃ אִם־יָמוּת גֶּבֶר הֲיִחְיֶה כָּל־יְמֵי צְבָאִי
טו אֲיַחֵל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃ תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ לְמַעֲשֵׂה
16 יָדֶיךָ תִכְסֹף׃ כִּי־עַתָּה צְעָדַי תִּסְפּוֹר לֹא־תִשְׁמוֹר עַל־
17 18 חַטָּאתִי׃ חָתֻם בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי׃ וְאוּלָם
19 הַר־נוֹפֵל יִבּוֹל וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ׃ אֲבָנִים ׀ שָׁחֲקוּ מַיִם
כ תִּשְׁטֹף־סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אָרֶץ וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ׃ תִּתְקְפֵהוּ
21 לָנֶצַח וַיַּהֲלֹךְ מְשַׁנֶּה פָנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃ יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא
22 יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ׃ אַךְ־בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ
עָלָיו תֶּאֱבָל׃ ס

15 טו

א 2 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֶחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ
3 וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנוֹ׃ הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכּוֹן וּמִלִּים לֹא־
4 יוֹעִיל בָּם׃ אַף־אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־
ה 6 אֵל׃ כִּי יְאַלֵּף עֲוֹנְךָ פִיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים׃ יַרְשִׁיעֲךָ
7 פִיךָ וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ׃ הֲרִאישׁוֹן אָדָם תִּוָּלֵד
8 וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ׃ הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע וְתִגְרַע אֵלֶיךָ
9 י חָכְמָה׃ מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הוּא׃ גַּם־

v. 5 חֻקָּיו ק׳ v. 19 פתח בס״פ v. 7 יתיר ר׳

11 שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּבִּיר מֵאָבִיךָ יָמִים׃ הַמְעַט מִמְּךָ
12 תַּנְחוּמוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃ מַה־יִּקָּחֲךָ לִבֶּךָ וּמַה־
13 יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ׃ כִּי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רוּחֶךָ וְהֹצֵאתָ מִפִּיךָ
14 טו מִלִּין׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן
16 בִּקְדֹשָׁו לֹא יַאֲמִין וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־נִתְעָב
17 וְנֶאֱלָח אִישׁ שֹׁתֶה כַמַּיִם עַוְלָה׃ אֲחַוְךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה־
18 חָזִיתִי וַאֲסַפֵּרָה׃ אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם׃
19 כ לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זָר בְּתוֹכָם׃ כָּל־יְמֵי
21 רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצְפְּנוּ לֶעָרִיץ׃ קוֹל־
22 פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃ לֹא־יַאֲמִין שׁוּב
23 מִנִּי־חֹשֶׁךְ וְצָפוּ הוּא אֱלֵי־חָרֶב׃ נֹדֵד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה
24 יָדַע ׀ כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם־חֹשֶׁךְ׃ יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה
כה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ ׀ עָתִיד לַכִּידוֹר׃ כִּי־נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־
26 27 שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃ יָרוּץ אֵלָיו בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו׃ כִּי־
28 כִסָּה פָנָיו בְחֶלְבּוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל׃ וַיִּשְׁכּוֹן ׀ עָרִים
29 נִכְחָדוֹת בָּתִּים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים׃ לֹא־
ל יֶעְשַׁר וְלֹא־יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ מִנְלָם׃ לֹא־יָסוּר ׀
31 מִנִּי־חֹשֶׁךְ יֹנַקְתּוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהָבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃ אַל־
32 יַאֲמֵן בַּשָּׁו נִתְעָה כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ בְּלֹא־יוֹמוֹ
33 תִּמָּלֵא וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃ יַחְמֹס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשְׁלֵךְ
34 כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃ כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־
לה שֹׁחַד׃ הָרֹה עָמָל וְיָלֹד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃ ס

יו 16

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת מְנַחֲמֵי עָמָל
3 4 כֻּלְּכֶם׃ הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה׃ גַּם ׀
אָנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי אַחְבִּירָה
ה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃ אֲאַמִּצְכֶם בְּמוֹ־
6 פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשֹׂךְ׃ אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאַחְדְּלָה
7 מַה־מִּנִּי יַהֲלֹךְ׃ אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי׃
8 9 וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה וַיָּקָם בִּי כַחֲשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶה׃ אַפּוֹ טָרַף ׀
י וַיִּשְׂטְמֵנִי חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו צָרִי ׀ יִלְטוֹשׁ עֵינָיו לִי׃ פָּעֲרוּ

v. 15 בקדשָׁיו ק׳ v. 22 וצפוי ק׳ v. 31 בַּשָּׁוְא ק׳

עָלַי ׀ בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיָי יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃ יַסְגִּירֵנִי 11
אֵל אֶל עֲוִיל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יִרְטֵנִי׃ שָׁלֵו הָיִיתִי ׀ וַיְפַרְפְּרֵנִי 12
וְאָחַז בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ יָסֹבּוּ עָלַי ׀ 13
רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמוֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֵרָתִי׃
יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ יָרֻץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃ שַׂק תָּפַרְתִּי 14 טו
עֲלֵי גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר קַרְנִי׃ פָּנַי חֳמַרְמְרָה מִנִּי־ 16
בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃ עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי זַכָּה׃ 17
אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי׃ גַּם־עַתָּה 18 19
הִנֵּה בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃ מְלִיצַי רֵעָי אֶל־אֱלוֹהַּ כ
דָּלְפָה עֵינִי׃ וְיוֹכַח לְגֶבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן־אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ 21
כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר יֶאֱתָיוּ וְאֹרַח לֹא־אָשׁוּב אֶהֱלֹךְ׃ 22

17 יז

רוּחִי חֻבָּלָה יָמַי נִזְעָכוּ קְבָרִים לִי׃ אִם־לֹא הֲתֻלִים עִמָּדִי א 2
וּבְהַמְּרוֹתָם תָּלַן עֵינִי׃ שִׂימָה נָּא עָרְבֵנִי עִמָּךְ מִי־הוּא לְיָדִי 3
יִתָּקֵעַ׃ כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִשָּׂכֶל עַל־כֵּן לֹא תְרֹמֵם׃ לְחֵלֶק 4 ה
יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי בָנָיו תִּכְלֶנָה׃ וְהִצִּיגַנִי לִמְשֹׁל עַמִּים וְתֹפֶת 6
לְפָנִים אֶהְיֶה׃ וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ עֵינִי וִיצֻרַי כַּצֵּל כֻּלָּם׃ יָשֹׁמּוּ 7 8
יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעֹרָר׃ וְיֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ 9
וּטְהָר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃ וְאֻלָּם כֻּלָּם תָּשֻׁבוּ וּבֹאוּ נָא וְלֹא־ י
אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃ יָמַי עָבְרוּ זִמֹּתַי נִתְּקוּ מוֹרָשֵׁי לְבָבִי׃ 11
לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂימוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃ אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל 12 13
בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃ לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אִמִּי 14
וַאֲחֹתִי לָרִמָּה׃ וְאַיֵּה אֵפוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי מִי יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּדֵּי טו 16
שְׁאֹל תֵּרַדְנָה אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַת׃ ס

18 יח

וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה ׀ תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין א 2
תָּבִינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר׃ מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַבְּהֵמָה נִטְמִינוּ בְּעֵינֵיכֶם׃ 3
טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזַב אָרֶץ וְיֶעְתַּק צוּר מִמְּקֹמוֹ׃ 4
גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא־יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃ אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ ה 6
וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ׃ יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃ כִּי־ 7 8
שֻׁלַּח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ׃ יֹאחֵז בְּעָקֵב פָּח 9

v. 14 ע׳ זעירא   v. 16 חמרמרו ק׳   v. 2 מ׳ דגושה   v. 16 פתח באתנח

י יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃ טָמוּן בָּאָרֶץ חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עֲלֵי נָתִיב׃
11 12 סָבִיב בִּעֲתֻהוּ בַלָּהוֹת וֶהֱפִיצֻהוּ לְרַגְלָיו׃ יְהִי־רָעֵב אֹנוֹ וְאֵיד
13 14 נָכוֹן לְצַלְעוֹ׃ יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת׃ יִנָּתֵק
טו מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִדֵהוּ לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת׃ תִּשְׁכּוֹן בְּאָהֳלוֹ
16 מִבְּלִי־לוֹ יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ גָפְרִית׃ מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָשׁוּ
17 וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃ זִכְרוֹ־אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא שֵׁם לוֹ עַל־
18 19 פְּנֵי־חוּץ׃ יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנִדֻּהוּ׃ לֹא נִין
כ לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד בִּמְגוּרָיו׃ עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ
21 אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׂעַר׃ אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל
וְזֶה מְקוֹם ׀ לֹא־יָדַע אֵל׃ ס

יט 19

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה תּוֹגְיוּן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי
3 בְמִלִּים׃ זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־
4 ה לִי׃ וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָּלִין מְשׁוּגָתִי׃ אִם־אָמְנָם
6 עָלַי תַּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי׃ דְּעוּ־אֵפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ
7 עִוְּתָנִי וּמְצוּדוֹ עָלַי הִקִּיף׃ הֵן אֶצְעַק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה
8 אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃ אָרְחִי גָדַר וְלֹא אֶעֱבוֹר וְעַל־נְתִיבוֹתַי
9 חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃ כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃
י 11 יִתְּצֵנִי סָבִיב וָאֵלַךְ וַיַּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי׃ וַיַּחַר עָלַי אַפּוֹ
12 וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְצָרָיו׃ יַחַד ׀ יָבֹאוּ גְדוּדָיו וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם
13 וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי׃ אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ
14 טו מִמֶּנִּי׃ חָדְלוּ קְרוֹבָי וּמְיֻדָּעַי שְׁכֵחוּנִי׃ גָּרֵי בֵיתִי וְאַמְהֹתַי
16 לְזָר תַּחְשְׁבֻנִי נָכְרִי הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם׃ לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא
17 יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֶּן־לוֹ׃ רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנֹּתִי לִבְנֵי
18 19 בִטְנִי׃ גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ־בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃ תִּעֲבוּנִי
כ כָּל־מְתֵי סוֹדִי וְזֶה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃ בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי
21 דָּבְקָה עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה בְּעוֹר שִׁנָּי׃ חָנֻּנִי חָנֻּנִי אַתֶּם רֵעָי
22 כִּי יַד־אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִּי׃ לָמָּה תִּרְדְּפֻנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבְּשָׂרִי
23 לֹא תִשְׂבָּעוּ׃ מִי־יִתֵּן אֵפוֹ וְיִכָּתְבוּן מִלָּי מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר
24 כה וְיֻחָקוּ׃ בְּעֶט־בַּרְזֶל וְעֹפָרֶת לָעַד בַּצּוּר יֵחָצְבוּן׃ וַאֲנִי
26 יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃ וְאַחַר עוֹרִי

v. 2 א׳ נחה v. 10 פתח באתנח

נִקְּפוּ־זֹאת וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ׃ אֲשֶׁר אֲנִי ׀ אֶחֱזֶה־לִּי 27
וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא־זָר כָּלוּ כִלְיֹתַי בְּחֵקִי׃ כִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדָּף־ 28
לוֹ וְשֹׁרֶשׁ דָּבָר נִמְצָא־בִי׃ גּוּרוּ לָכֶם ׀ מִפְּנֵי־חֶרֶב כִּי־חֵמָה 29
עֲוֹנוֹת חָרֶב לְמַעַן תֵּדְעוּן שַׁדִּין׃ ס

כ 20

וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ לָכֵן שְׂעִפַּי יְשִׁיבוּנִי וּבַעֲבוּר א 2
חוּשִׁי בִי׃ מוּסַר כְּלִמָּתִי אֶשְׁמָע וְרוּחַ מִבִּינָתִי יַעֲנֵנִי׃ 3
הֲזֹאת יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׂים אָדָם עֲלֵי־אָרֶץ׃ כִּי רִנְנַת 4 ה
רְשָׁעִים מִקָּרוֹב וְשִׂמְחַת חָנֵף עֲדֵי־רָגַע׃ אִם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם 6
שִׂיאוֹ וְרֹאשׁוֹ לָעָב יַגִּיעַ׃ כְּגֶלֲלוֹ לָנֶצַח יֹאבֵד רֹאָיו יֹאמְרוּ 7
אַיּוֹ׃ כַּחֲלוֹם יָעוּף וְלֹא יִמְצָאֻהוּ וְיֻדַּד כְּחֶזְיוֹן לָיְלָה׃ 8
עַיִן שְׁזָפַתּוּ וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תְּשׁוּרֶנּוּ מְקוֹמוֹ׃ בָּנָיו 9 י
יְרַצּוּ דַלִּים וְיָדָיו תָּשֵׁבְנָה אוֹנוֹ׃ עַצְמוֹתָיו מָלְאוּ עֲלוּמוֹ 11
וְעִמּוֹ עַל־עָפָר תִּשְׁכָּב׃ אִם־תַּמְתִּיק בְּפִיו רָעָה יַכְחִידֶנָּה 12
תַּחַת לְשׁוֹנוֹ׃ יַחְמֹל עָלֶיהָ וְלֹא יַעַזְבֶנָּה וְיִמְנָעֶנָּה בְּתוֹךְ 13
חִכּוֹ׃ לַחְמוֹ בְּמֵעָיו נֶהְפָּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקִרְבּוֹ׃ חַיִל 14 טו
בָּלַע וַיְקִאֶנּוּ מִבִּטְנוֹ יֹרִשֶׁנּוּ אֵל׃ רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק 16
תַּהַרְגֵהוּ לְשׁוֹן אֶפְעֶה׃ אַל־יֵרֶא בִפְלַגּוֹת נַהֲרֵי נַחֲלֵי דְּבַשׁ 17
וְחֶמְאָה׃ מֵשִׁיב יָגָע וְלֹא יִבְלָע כְּחֵיל תְּמוּרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֹס׃ 18
כִּי־רִצַּץ עָזַב דַּלִּים בַּיִת גָּזַל וְלֹא יִבְנֵהוּ׃ כִּי ׀ לֹא־יָדַע 19 כ
שָׁלֵו בְּבִטְנוֹ בַּחֲמוּדוֹ לֹא יְמַלֵּט׃ אֵין־שָׂרִיד לְאָכְלוֹ עַל־ 21
כֵּן לֹא־יָחִיל טוּבוֹ׃ בִּמְלֹאות שִׂפְקוֹ יֵצֶר לוֹ כָּל־יַד עָמֵל 22
תְּבֹאֶנּוּ׃ יְהִי ׀ לְמַלֵּא בִטְנוֹ יְשַׁלַּח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וְיַמְטֵר 23
עָלֵימוֹ בִּלְחוּמוֹ׃ יִבְרַח מִנֶּשֶׁק בַּרְזֶל תַּחְלְפֵהוּ קֶשֶׁת 24
נְחוּשָׁה׃ שָׁלַף וַיֵּצֵא מִגֵּוָה וּבָרָק מִמְּרֹרָתוֹ יַהֲלֹךְ עָלָיו כה
אֵמִים׃ כָּל־חֹשֶׁךְ טָמוּן לִצְפּוּנָיו תְּאָכְלֵהוּ אֵשׁ לֹא־נֻפָּח 26
יֵרַע שָׂרִיד בְּאָהֳלוֹ׃ יְגַלּוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמָמָה 27
לוֹ׃ יִגֶל יְבוּל בֵּיתוֹ נִגָּרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ׃ זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם 28 29
רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃ ס

כא 21

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־זֹאת א 2

v. 29 שדין ק׳ v. 4 פתח באתנח v. 11 עלומיו ק׳ v. 22 יתיר ו׳ v. 26 מלעיל

3 תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃ שָׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבְּרִי תַלְעִיג׃
4 ה הֶאָנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃ פְּנוּ־אֵלַי
6 וְהָשַׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ וְאִם־זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִּי וְאָחַז
7 בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃
8 9 זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם׃ בָּתֵּיהֶם
י שָׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃ שׁוֹרוֹ עִבַּר וְלֹא
11 יַגְעִל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃ יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֲוִילֵיהֶם
12 וְיַלְדֵיהֶם יְרַקֵּדוּן׃ יִשְׂאוּ כְּתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל
13 14 עוּגָב׃ יְבַלּוּ בַטּוֹב יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע שְׁאוֹל יֵחָתּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ
טו לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ מַה־שַׁדַּי כִּי־
16 נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃ הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת
17 רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי׃ כַּמָּה ׀ נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ
18 אֵידָם חֲבָלִים יְחַלֵּק בְּאַפּוֹ׃ יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ וּכְמֹץ
19 גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן־לְבָנָיו אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃
כ 21 יִרְאוּ עֵינָו כִּידוֹ וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ
22 אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃ הַלְאֵל יְלַמֶּד־דָּעַת וְהוּא
23 רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו׃
24 כה עֲטִינָיו מָלְאוּ חָלָב וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ וְזֶה יָמוּת
26 בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא־אָכַל בַּטּוֹבָה׃ יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ
27 וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וּמְזִמּוֹת
28 עָלַי תַּחְמֹסוּ׃ כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאַיֵּה אֹהֶל ׀
29 מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃ הֲלֹא שְׁאֶלְתֶּם עוֹבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא
ל 31 תְנַכֵּרוּ׃ כִּי לְיוֹם אֵיד יֵחָשֶׂךְ רָע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃ מִי־
32 יַגִּיד עַל־פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְהוּא
33 לִקְבָרוֹת יוּבָל וְעַל־גָּדִישׁ יִשְׁקוֹד׃ מָתְקוּ־לוֹ רִגְבֵי נָחַל
34 וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם יִמְשׁוֹךְ וּלְפָנָיו אֵין מִסְפָּר׃ וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי
הָבֶל וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם נִשְׁאַר־מָעַל׃ ס

כב 22

א 2 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּמָנִי וַיֹּאמַר׃ הַלְאֵל יִסְכָּן־גָּבֶר כִּי־יִסְכֹּן
3 עָלֵימוֹ מַשְׂכִּיל׃ הַחֵפֶץ לְשַׁדַּי כִּי תִצְדָּק וְאִם־בֶּצַע כִּי־
4 תַתֵּם דְּרָכֶיךָ׃ הֲמִיִּרְאָתְךָ יֹכִיחֶךָ יָבוֹא עִמְּךָ בַּמִּשְׁפָּט׃

v 13 יְכַלּוּ ק׳ ib. פתח בס״פ v. 17 קמץ ברביע v. 20 עֵינָיו ק׳

ה 6 הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה וְאֵין־קֵץ לַעֲוֺנֹתֶיךָ׃ כִּֽי־תַחְבֹּל אַחֶיךָ
7 חִנָּם וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃ לֹא מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה וּמֵרָעֵב
8 תִּמְנַע־לָֽחֶם׃ וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וּנְשׂוּא פָנִים יֵשֶׁב בָּֽהּ׃
9 י אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וּזְרֹעוֹת יְתֹמִים יְדֻכָּא׃ עַל־כֵּן
11 סְבִיבוֹתֶיךָ פַחִים וִיבַהֶלְךָ פַּחַד פִּתְאֹם׃ אוֹ חֹשֶׁךְ לֹֽא
12 תִרְאֶה וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּֽךָּ׃ הֲלֹא־אֱלוֹהַּ גֹּבַהּ שָׁמָיִם וּרְאֵה
13 רֹאשׁ כּוֹכָבִים כִּי־רָֽמּוּ׃ וְאָמַרְתָּ מַה־יָּדַע אֵל הַבְעַד עֲרָפֶל
14 יִשְׁפּֽוֹט׃ עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא יִרְאֶה וְחוּג שָׁמַיִם יִתְהַלָּֽךְ׃
טו 16 הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמֹר אֲשֶׁר דָּרְכוּ מְתֵי־אָֽוֶן׃ ° אֲשֶׁר־קֻמְּטוּ
17 וְלֹא־עֵת נָהָר יוּצַק יְסוֹדָֽם׃ הָאֹמְרִים לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ
18 וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָֽמוֹ׃ וְהוּא מִלֵּא בָתֵּיהֶם טוֹב וַעֲצַת
19 רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶֽנִּי׃ יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ וְנָקִי יִלְעַג־
כ 21 לָֽמוֹ׃ אִם־לֹא נִכְחַד קִימָנוּ וְיִתְרָם אָכְלָה אֵֽשׁ׃ הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ
22 וּשְׁלָם בָּהֶם תְּבוֹאָתְךָ טוֹבָֽה׃ קַח־נָא מִפִּיו תּוֹרָה וְשִׂים
23 אֲמָרָיו בִּלְבָבֶֽךָ׃ אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה תַּרְחִיק עַוְלָה
24 כה מֵאָהֳלֶֽךָ׃ וְשִׁית־עַל־עָפָר בָּצֶר וּבְצוּר נְחָלִים אוֹפִֽיר׃ וְהָיָה
26 שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָֽךְ׃ כִּי אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג
27 וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶֽיךָ׃ תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ
28 תְשַׁלֵּֽם׃ וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אֽוֹר׃
29 ל כִּֽי־הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוָה וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשִֽׁעַ׃ יְמַלֵּט אִֽי־נָקִי
וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּֽיךָ׃ ס

כג 23

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַֽר׃ גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי יָדִי כָּבְדָה עַל־
3 אַנְחָתִֽי׃ מִֽי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתֽוֹ׃
4 ה אֶעֶרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכָחֽוֹת׃ אֵדְעָה מִלִּים
6 יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מַה יֹּאמַר לִֽי׃ הַבְּרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא
7 אַךְ־הוּא יָשִׂם בִּֽי׃ שָׁם יָשָׁר נוֹכָח עִמּוֹ וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח
8 מִשֹּׁפְטִֽי׃ הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לֽוֹ׃
9 י שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אָחַז יַעְטֹף יָמִין וְלֹא אֶרְאֶֽה׃ כִּֽי־
11 יָדַע דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵֽא׃ בַּאֲשֻׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי
12 דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָֽט׃ מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא אָמִישׁ מֵֽחֻקִּי

v. 6 מ׳ דגושה v. 15 חצי הספר בפסוקים v. 9 יתיר ו׳ ib. מלעיל

13 צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִֽיו׃ וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה
14 טו וַיָּֽעַשׂ׃ כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּֽוֹ׃ עַל־כֵּן מִפָּנָיו
16 אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּֽנּוּ׃ וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי וְשַׁדַּי
17 הִבְהִילָֽנִי׃ כִּי לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי כִּסָּה־אֹֽפֶל׃

כד 24

א 2 מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעוֹ לֹא חָזוּ יָמָֽיו׃ גְּבֻלוֹת
3 יַשִּׂיגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעֽוּ׃ חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר
4 ה אַלְמָנָֽה׃ יַטּוּ אֶבְיֹנִים מִדָּרֶךְ יַחַד חֻבְּאוּ עֲנִיֵּי־אָֽרֶץ׃ הֵן
פְּרָאִים ׀ בַּמִּדְבָּר יָצְאוּ בְּפָעֳלָם מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף עֲרָבָה לוֹ
6 לֶחֶם לַנְּעָרִֽים׃ בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ יִקְצִירוּ וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּֽשׁוּ׃
7 8 עָרוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָֽה׃ מִזֶּרֶם הָרִים
9 יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־צֽוּר׃ יִגְזְלוּ מִשֹּׁד יָתוֹם וְעַל־
י עָנִי יַחְבֹּֽלוּ׃ עָרוֹם הִלְּכוּ בְּלִי לְבוּשׁ וּרְעֵבִים נָשְׂאוּ עֹֽמֶר׃
11 12 בֵּין־שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ יְקָבִים דָּרְכוּ וַיִּצְמָֽאוּ׃ מֵעִיר מְתִים ׀
13 יִנְאָקוּ וְנֶֽפֶשׁ־חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ וֶאֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָֽה׃ הֵמָּה ׀
הָיוּ בְּמֹרְדֵי אוֹר לֹֽא־הִכִּירוּ דְרָכָיו וְלֹא יָשְׁבוּ בִּנְתִיבֹתָֽיו׃
14 לָאוֹר יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַלַּיְלָה יְהִי כַגַּנָּֽב׃
טו וְעֵין נֹאֵף ׀ שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן וְסֵתֶר
16 פָּנִים יָשִֽׂים׃ חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חִתְּמוּ־לָמוֹ לֹא
17 יָדְעוּ אֽוֹר׃ כִּי יַחְדָּו ׀ בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּֽי־יַכִּיר בַּלְהוֹת
18 צַלְמָֽוֶת׃ קַל־הוּא ׀ עַל־פְּנֵי־מַיִם תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ
19 לֹֽא־יִפְנֶה דֶּרֶךְ כְּרָמִֽים׃ צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ מֵֽימֵי־שֶׁלֶג
כ שְׁאוֹל חָטָֽאוּ׃ יִשְׁכָּחֵהוּ רֶחֶם ׀ מְתָקוֹ רִמָּה עוֹד לֹא יִזָּכֵר
21 וַתִּשָּׁבֵר כָּעֵץ עַוְלָֽה׃ רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא
22 יְיֵטִֽיב׃ וּמָשַׁךְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּֽין׃
23 24 יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶֽם׃ רֹמּוּ מְּעַט ׀
כה וְאֵינֶנּוּ וְהֻמְּכוּ כַּכֹּל יִקָּפְצוּן וּכְרֹאשׁ שִׁבֹּלֶת יִמָּֽלוּ׃ וְאִם־
לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִֽי׃ ס

כה 25

א 2 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַֽר׃ הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה
3 שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָֽיו׃ הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם

v. 1 וידעָיו ק׳ v. 6 יקצוֹרו ק׳

4 אוֹרֵהוּ׃ וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־אֵל וּמַה־יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה׃
ה 6 הֵן עַד־יָרֵחַ וְלֹא יַאֲהִיל וְכוֹכָבִים לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף
כִּי־אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן־אָדָם תּוֹלֵעָה׃ ס

כו 26

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ מֶה־עָזַרְתָּ לְלֹא־כֹחַ הוֹשַׁעְתָּ זְרוֹעַ לֹא־
4 3 עֹז׃ מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתֻשִׁיָּה לָרֹב הוֹדָעְתָּ׃ אֶת־מִי
ה הִגַּדְתָּ מִלִּין וְנִשְׁמַת־מִי יָצְאָה מִמֶּךָּ׃ הָרְפָאִים יְחוֹלָלוּ
6 מִתַּחַת מַיִם וְשֹׁכְנֵיהֶם׃ עָרוֹם שְׁאוֹל נֶגְדּוֹ וְאֵין כְּסוּת
7 לָאֲבַדּוֹן׃ נֹטֶה צָפוֹן עַל־תֹּהוּ תֹּלֶה אֶרֶץ עַל־בְּלִי־מָה׃
8 9 צֹרֵר־מַיִם בְּעָבָיו וְלֹא־נִבְקַע עָנָן תַּחְתָּם׃ מְאַחֵז פְּנֵי־
י כִסֵּה פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ׃ חֹק־חָג עַל־פְּנֵי־מָיִם עַד־תַּכְלִית
11 אוֹר עִם־חֹשֶׁךְ׃ עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ׃
12 13 בְּכֹחוֹ רָגַע הַיָּם וּבִתוּבָנָתוֹ מָחַץ רָהַב׃ בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם
14 שִׁפְרָה חֹלֲלָה יָדוֹ נָחָשׁ בָּרִחַ׃ הֶן־אֵלֶּה ׀ קְצוֹת דְּרָכָו
וּמַה־שֵּׁמֶץ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרֹתָו מִי יִתְבּוֹנָן׃ ס

כז 27

א 2 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ חַי־אֵל הֵסִיר מִשְׁפָּטִי
3 וְשַׁדַּי הֵמַר נַפְשִׁי׃ כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִי וְרוּחַ אֱלוֹהַּ
4 בְּאַפִּי׃ אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתַי עַוְלָה וּלְשׁוֹנִי אִם־יֶהְגֶּה רְמִיָּה׃
ה חָלִילָה לִּי אִם־אַצְדִּיק אֶתְכֶם עַד־אֶגְוָע לֹא־אָסִיר תֻּמָּתִי
6 מִמֶּנִּי׃ בְּצִדְקָתִי הֶחֱזַקְתִּי וְלֹא אַרְפֶּהָ לֹא־יֶחֱרַף לְבָבִי
7 8 מִיָּמָי׃ יְהִי כְרָשָׁע אֹיְבִי וּמִתְקוֹמְמִי כְעַוָּל׃ כִּי מַה־תִּקְוַת
9 חָנֵף כִּי יִבְצָע כִּי יֵשֶׁל אֱלוֹהַּ נַפְשׁוֹ׃ הֲצַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע ׀ אֵל
י כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה׃ אִם־עַל־שַׁדַּי יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלוֹהַּ
11 בְכָל־עֵת׃ אוֹרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שַׁדַּי לֹא אֲכַחֵד׃
12 13 הֵן־אַתֶּם כֻּלְּכֶם חֲזִיתֶם וְלָמָּה־זֶּה הֶבֶל תֶּהְבָּלוּ׃ זֶה ׀ חֵלֶק־
14 אָדָם רָשָׁע ׀ עִם־אֵל וְנַחֲלַת עָרִיצִים מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ׃ אִם־
טו יִרְבּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו לֹא יִשְׂבְּעוּ־לָחֶם׃ שְׂרִידָו
16 בַּמָּוֶת יִקָּבֵרוּ וְאַלְמְנֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה׃ אִם־יִצְבֹּר כֶּעָפָר
17 כָּסֶף וְכַחֹמֶר יָכִין מַלְבּוּשׁ׃ יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָקִי

v. 9 ה' תחת א' v. 12 ובתבונתו ק' v. 14 דרכָיו ק' ib. גבורתָיו ק'
v. 15 שרידָיו ק'

18 19 יַחֲלֹק׃ בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ וּכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃ עָשִׁיר
כ יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃ תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם
21 בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלַךְ
22 וִישָׂעֲרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃ וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ
23 בָּרוֹחַ יִבְרָח׃ יִשְׂפֹּק עָלֵימוֹ כַפֵּימוֹ וְיִשְׁרֹק עָלָיו מִמְּקֹמוֹ׃

כח 28

א 2 כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃ בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח
3 וְאֶבֶן יָצוּק נְחוּשָׁה׃ קֵץ ׀ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא
4 חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃ פָּרַץ נַחַל ׀ מֵעִם־גָּר הַנִּשְׁכָּחִים
ה מִנִּי־רָגֶל דַּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃ אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא לָחֶם וְתַחְתֶּיהָ
6 נֶהְפַּךְ כְּמוֹ־אֵשׁ׃ מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ׃
7 8 נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עָיִט וְלֹא שְׁזָפַתּוּ עֵין אַיָּה׃ לֹא־הִדְרִיכוּהוּ
9 בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָדָה עָלָיו שָׁחַל׃ בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ
י מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃ בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בִּקֵּעַ וְכָל־יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ׃
11 12 מִבְּכִי נְהָרוֹת חִבֵּשׁ וְתַעֲלֻמָהּ יֹצִא אוֹר׃ ס וְהַחָכְמָה
13 מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ
14 וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הִיא וְיָם
טו אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ לֹא־יֻתַּן סְגוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף
16 מְחִירָהּ׃ לֹא־תְסֻלֶּה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃
17 18 לֹא־יַעַרְכֶנָּה זָהָב וּזְכוֹכִית וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי־פָז׃ רָאמוֹת
19 וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמֶשֶׁךְ חָכְמָה מִפְּנִינִים׃ לֹא־יַעַרְכֶנָּה
כ פִּטְדַת־כּוּשׁ בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלֶּה׃ ס וְהַחָכְמָה מֵאַיִן
21 תָּבוֹא וְאֵי זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ וְנֶעֶלְמָה מֵעֵינֵי כָל־חָי וּמֵעוֹף
22 הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃ אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ׃
23 24 אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ׃ כִּי־הוּא לִקְצוֹת־
כה הָאָרֶץ יַבִּיט תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה׃ לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ
26 מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן בְּמִדָּה׃ בַּעֲשֹׂתוֹ לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז
27 28 קֹלוֹת׃ אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֱכִינָהּ וְגַם־חֲקָרָהּ׃ וַיֹּאמֶר ׀
לָאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה וְסוּר מֵרָע בִּינָה׃ ס

כט 29

א 2 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ מִי־יִתְּנֵנִי כְיַרְחֵי־קֶדֶם כִּימֵי

v. 18 מלא א׳

אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי׃ בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ׃ 3
כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי׃ בְּעוֹד 4 ה
שַׁדַּי עִמָּדִי סְבִיבוֹתַי נְעָרָי׃ בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָה וְצוּר יָצוּק 6
עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן׃ בְּצֵאתִי שַׁעַר עֲלֵי־קָרֶת בָּרְחוֹב אָכִין 7
מוֹשָׁבִי׃ רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים קָמוּ עָמָדוּ׃ שָׂרִים 8 9
עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃ קוֹל־נְגִידִים נֶחְבָּאוּ י
וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבֵקָה׃ כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן רָאֲתָה 11
וַתְּעִידֵנִי׃ כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ וְיָתוֹם וְלֹא־עֹזֵר לוֹ׃ בִּרְכַּת 12 13
אֹבֵד עָלַי תָּבֹא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנִן׃ ס צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי 14
כִּמְעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי׃ עֵינַיִם הָיִיתִי לַעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ טו
אָנִי׃ אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃ וָאֲשַׁבְּרָה 16 17
מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו אַשְׁלִיךְ טָרֶף׃ וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶגְוָע 18
וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים׃ שָׁרְשִׁי פָתוּחַ אֱלֵי־מָיִם וְטַל יָלִין 19
בִּקְצִירִי׃ כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלִיף׃ לִי־שָׁמְעוּ כ 21
וְיִחֵלּוּ וְיִדְּמוּ לְמוֹ עֲצָתִי׃ אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף 22
מִלָּתִי׃ וְיִחֲלוּ כַמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃ אֶשְׂחַק 23 24
אֲלֵהֶם לֹא יַאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃ אֶבְחַר דַּרְכָּם כה
וְאֵשֵׁב רֹאשׁ וְאֶשְׁכּוֹן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים יְנַחֵם׃

ל 30

וְעַתָּה ׀ שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי א
אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃ גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם לָמָּה לִּי 2
עָלֵימוֹ אָבַד כָּלַח׃ בְּחֶסֶר וּבְכָפָן גַּלְמוּד הַעֹרְקִים צִיָּה אֶמֶשׁ 3
שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃ הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים 4
לַחְמָם׃ מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃ בַּעֲרוּץ נְחָלִים ה 6
לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת חָרוּל 7
יְסֻפָּחוּ׃ בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְּאוּ מִן־הָאָרֶץ׃ וְעַתָּה 8 9
נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֱהִי לָהֶם לְמִלָּה׃ תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וּמִפָּנַי י
לֹא־חָשְׂכוּ רֹק׃ כִּי־יִתְרוֹ פִתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ 11
עַל־יָמִין פִּרְחַח יָקוּמוּ רַגְלַי שִׁלֵּחוּ וַיָּסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ 12
נָתְסוּ נְתִיבָתִי לְהַוָּתִי יֹעִילוּ לֹא עֹזֵר לָמוֹ׃ כְּפֶרֶץ רָחָב יֶאֱתָיוּ 13 14
תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ הָהְפַּךְ עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף כָּרוּחַ טו

v. 15 כ׳ בפתח   v. 11 יתרי ק׳

16 נִדְבָתִי וּכְעָב עָבְרָה יְשֻׁעָתִי׃ וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי
17 יֹאחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ לַיְלָה עֲצָמַי נִקַּר מֵעָלָי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃
18 19 בְּרָב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי כְּפִי כֻתָּנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ הֹרָנִי לַחֹמֶר
כ וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃ אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי
21 22 וַתִּתְבֹּנֶן בִּי׃ תֵּהָפֵךְ לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִשְׂטְמֵנִי׃ תִּשָּׂאֵנִי
23 אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי וּתְמֹגְגֵנִי תֻּשִׁוָּה׃ כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי
24 וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃ אַךְ לֹא־בְעִי יִשְׁלַח־יָד אִם־בְּפִידוֹ לָהֶן
כה 26 שׁוּעַ׃ אִם־לֹא בָכִיתִי לִקְשֵׁה־יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃ כִּי טוֹב
27 קִוִּיתִי וַיָּבֹא רָע וַאֲיַחֲלָה לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃ מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־
28 דָמּוּ קִדְּמֻנִי יְמֵי־עֹנִי׃ קֹדֵר הִלַּכְתִּי בְּלֹא חַמָּה קַמְתִּי בַקָּהָל
29 ל אֲשַׁוֵּעַ׃ אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלָי
31 וְעַצְמִי חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃ וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃

31 לא

א 2 בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃ וּמֶה ׀ חֵלֶק
3 אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרֹמִים׃ הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל וְנֵכֶר
4 ה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃ אִם־
6 הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא וַתַּחַשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃ יִשְׁקְלֵנִי בְמֹאזְנֵי־
7 צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃ אִם־תִּטֶּה אַשֻּׁרִי מִנִּי הַדָּרֶךְ וְאַחַר
8 עֵינַי הָלַךְ לִבִּי וּבְכַפַּי דָּבַק מְאוּם׃ אֶזְרְעָה וְאַחֵר יֹאכֵל
9 וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ׃ אִם־נִפְתָּה לִבִּי עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח רֵעִי
י 11 אָרָבְתִּי׃ תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃ כִּי־הֵוא
12 זִמָּה וְהוּא עָוֹן פְּלִילִים׃ כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־
13 תְּבוּאָתִי תְשָׁרֵשׁ׃ אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי בְּרִבָם
14 עִמָּדִי׃ וּמָה אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃
טו 16 הֲלֹא־בַבֶּטֶן עֹשֵׂנִי עָשָׂהוּ וַיְכֻנֶנּוּ בָּרֶחֶם אֶחָד׃ אִם־אֶמְנַע
17 מֵחֵפֶץ דַּלִּים וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃ וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־
18 אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃ כִּי מִנְּעוּרַי גְּדֵלַנִי כְאָב וּמִבֶּטֶן אִמִּי
19 אַנְחֶנָּה׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃
כ 21 אִם־לֹא בֵרְכוּנִי חֲלָצָו וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם׃ אִם־הֲנִיפוֹתִי
22 עַל־יָתוֹם יָדִי כִּי־אֶרְאֶה בַשַּׁעַר עֶזְרָתִי׃ כְּתֵפִי מִשִּׁכְמָה תִפּוֹל

v.22 תְּשֻׁיָּה ק׳ v.7 א׳ נחה v.11 הִיא ק׳ ib. והוּא ק׳ v.20 חלָצָיו ק׳

וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָה תִשָּׁבֵר׃ כִּי פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא 23
אוּכָל׃ אִם־שַׂמְתִּי זָהָב כִּסְלִי וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃ אִם־ 24 כה
אֶשְׂמַח כִּי־רַב חֵילִי וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה יָדִי׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹר 26
כִּי יָהֵל וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ׃ וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי׃ 27
גַּם־הוּא עָוֹן פְּלִילִי כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל׃ אִם־אֶשְׂמַח 28 29
בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעֹרַרְתִּי כִּי־מְצָאוֹ רָע׃ וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא ל
חִכִּי לִשְׁאֹל בְּאָלָה נַפְשׁוֹ׃ אִם־לֹא אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִי־יִתֵּן 31
מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּע׃ בַּחוּץ לֹא־יָלִין גֵּר דְּלָתַי לָאֹרַח אֶפְתָּח׃ 32
אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם פְּשָׁעָי לִטְמוֹן בְּחֻבִּי עֲוֺנִי׃ כִּי אֶעֱרוֹץ ׀ 33 34
הָמוֹן רַבָּה וּבוּז־מִשְׁפָּחוֹת יְחִתֵּנִי וָאֶדֹּם לֹא אֵצֵא פָתַח׃ מִי לה
יִתֶּן־לִי ׀ שֹׁמֵעַ לִי הֶן תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ רִיבִי׃
אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעֶנְדֶנּוּ עֲטָרוֹת לִי׃ מִסְפַּר צְעָדַי 36 37
אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ־נָגִיד אֲקָרֲבֶנּוּ׃ אִם־עָלַי אַדְמָתִי תִזְעָק וְיַחַד 38
תְּלָמֶיהָ יִבְכָּיוּן׃ אִם־כֹּחָהּ אָכַלְתִּי בְלִי־כָסֶף וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיהָ 39
הִפָּחְתִּי׃ תַּחַת חִטָּה ׀ יֵצֵא חוֹחַ וְתַחַת־שְׂעֹרָה בָאְשָׁה תַּמּוּ מ
דִּבְרֵי אִיּוֹב׃ פ

לב 32

וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי הוּא א
צַדִּיק בְּעֵינָיו׃ וַיִּחַר אַף ׀ אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי 2
מִמִּשְׁפַּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים׃
וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה וַיַּרְשִׁיעוּ 3
אֶת־אִיּוֹב׃ וֶאֱלִיהוּ חִכָּה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּי זְקֵנִים־הֵמָּה 4
מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃ וַיַּרְא אֱלִיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת ה
הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אַפּוֹ׃ ס וַיַּעַן ׀ אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי 6
וַיֹּאמַר צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל־כֵּן זָחַלְתִּי
וָאִירָא ׀ מֵחַוֺּת דֵּעִי אֶתְכֶם׃ אָמַרְתִּי יָמִים יְדַבֵּרוּ וְרֹב שָׁנִים 7
יֹדִיעוּ חָכְמָה׃ אָכֵן רוּחַ־הִיא בֶאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם׃ 8
לֹא־רַבִּים יֶחְכָּמוּ וּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃ לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה־ 9 י
לִּי אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי׃ הֵן הוֹחַלְתִּי ׀ לְדִבְרֵיכֶם אָזִין עַד־ 11
תְּבוּנֹתֵיכֶם עַד־תַּחְקְרוּן מִלִּין׃ וְעָדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין 12
לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנֶה אֲמָרָיו מִכֶּם׃ פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה 13
אֵל יִדְּפֶנּוּ לֹא־אִישׁ׃ וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא 14

טו 16 אֲשִׁיבֶֽנּוּ׃ חַתּוּ לֹא־עָנוּ ע֑וֹד הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּֽים׃ וְהוֹחַלְתִּי
17 כִּֽי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא עָנוּ עֽוֹד׃ אַעֲנֶה אַף־אֲנִי חֶלְקִי
18 אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָֽנִי׃ כִּי מָלֵתִי מִלִּים הֱצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִֽי׃
19 כ הִנֵּה בִטְנִי כְּיַיִן לֹא־יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵֽעַ׃ אֲדַבְּרָה
21 וְיִֽרְוַֽח־לִי אֶפְתַּח שְׂפָתַי וְאֶֽעֱנֶֽה׃ אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ וְאֶל־
22 אָדָם לֹא אֲכַנֶּֽה׃ כִּי לֹא יָדַעְתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשֵֽׂנִי׃

לג 33

א 2 וְאוּלָם שְׁמַֽע־נָא אִיּוֹב מִלָּי וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִֽינָה׃ הִנֵּה־נָא
3 פָּתַחְתִּי פִי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכִּֽי׃ יֹֽשֶׁר־לִבִּי אֲמָרָי וְדַעַת שְׂפָתַי
4 ה בָּרוּר מִלֵּֽלוּ׃ רֽוּחַ־אֵל עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּֽנִי׃ אִם־תּוּכַל
6 הֲשִׁיבֵנִי עֶרְכָה לְפָנַי הִתְיַצָּֽבָה׃ הֵֽן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל מֵחֹמֶר
7 קֹרַצְתִּי גַם־אָֽנִי׃ הִנֵּה אֵמָתִי לֹא תְבַעֲתֶךָּ וְאַכְפִּי עָלֶיךָ לֹא־
8 9 יִכְבָּֽד׃ אַךְ אָמַרְתָּ בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין אֶשְׁמָֽע׃ זַךְ אֲנִי בְּלִי
י פָשַׁע חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֺן לִֽי׃ הֵן תְּנוּאוֹת עָלַי יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי
11 12 לְאוֹיֵב לֽוֹ׃ יָשֵׂם בַּסַּד רַגְלָי יִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָֽי׃ הֶן־זֹאת לֹא־
13 צָדַקְתָּ אֶֽעֱנֶךָּ כִּֽי־יִרְבֶּה אֱלוֹהַּ מֵאֱנֽוֹשׁ׃ מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי
14 כָל־דְּבָרָיו לֹא יַעֲנֶֽה׃ כִּֽי־בְאַחַת יְדַבֶּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא
טו יְשׁוּרֶֽנָּה׃ בַּחֲלוֹם ׀ חֶזְיוֹן לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים
16 בִּתְנוּמוֹת עֲלֵי מִשְׁכָּֽב׃ אָז יִגְלֶה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמֹסָרָם יַחְתֹּֽם׃
17 18 לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֶׂה וְגֵוָה מִגֶּבֶר יְכַסֶּֽה׃ יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִנִּי־
19 שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעֲבֹר בַּשָּֽׁלַח׃ וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ
כ וְרִיב עֲצָמָיו אֵתָֽן׃ וְזִֽהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם וְנַפְשׁוֹ מַאֲכַל תַּאֲוָֽה׃
21 22 יִכֶל בְּשָׂרוֹ מֵרֹאִי וְשֻׁפּוּ עַצְמֹתָיו לֹא רֻאּֽוּ׃ וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת
23 נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַֽמְמִתִֽים׃ אִם־יֵשׁ עָלָיו ׀ מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד
24 מִנִּי־אָלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרֽוֹ׃ וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת
כה שָׁחַת מָצָאתִי כֹֽפֶר׃ רֻֽטֲפַשׁ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָֽיו׃
26 יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ ׀ וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְא פָּנָיו בִּתְרוּעָה וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ
27 צִדְקָתֽוֹ׃ יָשֹׁר עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי
28 וְלֹא־שָׁוָה לִֽי׃ פָּדָה נַפְשִׁי מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת וְחַיָּתִי בָּאוֹר
29 תִּרְאֶֽה׃ הֶן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פַּעֲמַיִם שָׁלוֹשׁ עִם־גָּֽבֶר׃

v. 18 חסר א׳   v. 9 ח׳ זעירא ib. מלרע באתנח   v. 19 ורוב ק׳
v. 21 ושפו ק׳ ib. א׳ דגושה   v. 28 נפשו ק׳ ib. וחיתו ק׳

ל 31 לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת לֵאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים׃ הַקְשֵׁב אִיּוֹב
32 שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃ אִם־יֵשׁ־מִלִּין הֲשִׁיבֵנִי דַּבֵּר
33 כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃ אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וַאֲאַלֶּפְךָ
חָכְמָה׃ ס

לד 34

א 2 וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ
3 4 לִי׃ כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃ מִשְׁפָּט נִבְחֲרָה־
ה לָנוּ נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃ כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי וְאֵל
6 הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃ עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב אָנוּשׁ חִצִּי בְלִי־פָשַׁע׃
7 8 מִי־גֶבֶר כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמָּיִם׃ וְאָרַח לְחֶבְרָה עִם־
9 פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלָלֶכֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃ כִּי־אָמַר לֹא יִסְכָּן־
י גָּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃ לָכֵן ׀ אַנְשֵׁי לֵבָב שִׁמְעוּ לִי חָלִלָה
11 לָאֵל מֵרֶשַׁע וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃ כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ וּכְאֹרַח
12 אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ׃ אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת
13 14 מִשְׁפָּט׃ מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה וּמִי שָׂם תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃ אִם־
טו יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֶאֱסֹף׃ יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר
16 יָחַד וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃ וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת הַאֲזִינָה
17 לְקוֹל מִלָּי׃ הַאַף שׂוֹנֵא מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר
18 19 תַּרְשִׁיעַ׃ הַאֲמֹר לְמֶלֶךְ בְּלִיָּעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים׃ אֲשֶׁר
לֹא־נָשָׂא ׀ פְּנֵי שָׂרִים וְלֹא נִכַּר־שׁוֹעַ לִפְנֵי־דָל כִּי־מַעֲשֵׂה
כ יָדָיו כֻּלָּם׃ רֶגַע ׀ יָמֻתוּ וַחֲצוֹת לָיְלָה יְגֹעֲשׁוּ עָם וְיַעֲבֹרוּ
21 וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא בְיָד׃ כִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו
22 יִרְאֶה׃ אֵין־חֹשֶׁךְ וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֶר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
23 24 כִּי לֹא עַל־אִישׁ יָשִׂים עוֹד לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט׃ יָרֹעַ
כה כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃ לָכֵן יַכִּיר מַעְבָּדֵיהֶם
26 וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכָּאוּ׃ תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם בִּמְקוֹם רֹאִים׃
27 28 אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא הִשְׂכִּילוּ׃ לְהָבִיא
29 עָלָיו צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃ וְהוּא יַשְׁקִט ׀ וּמִי
יַרְשִׁעַ וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ וְעַל־גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד׃
ל 31 מִמְּלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמֹּקְשֵׁי עָם׃ כִּי אֶל־אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי
32 לֹא אֶחְבֹּל׃ בִּלְעֲדֵי אֶחֱזֶה אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא

v. 5 פתח באתנח

33 אֹסִֽיף׃ הֲמֵעִמְּךָ֮ יְשַׁלְּמֶ֥נָּה ׀ כִּֽי־מָאַ֗סְתָּ כִּֽי־אַתָּ֣ה תִבְחַ֣ר וְלֹא־
34 אָ֑נִי וּמַה־יָּדַ֥עְתָּ דַבֵּֽר׃ אַנְשֵׁ֣י לֵ֭בָב יֹ֣אמְרוּ לִ֑י וְגֶ֥בֶר חָ֝כָ֗ם
לה 36 שֹׁמֵ֥עַֽ לִֽי׃ אִ֭יּוֹב לֹא־בְדַ֣עַת יְדַבֵּ֑ר וּ֝דְבָרָ֗יו לֹ֣א בְהַשְׂכֵּֽיל׃ אָבִ֗י
37 יִבָּחֵ֣ן אִ֭יּוֹב עַד־נֶ֑צַח עַל־תְּ֝שֻׁבֹ֗ת בְּֽאַנְשֵׁי־אָֽוֶן׃ כִּ֤י יֹ֘סִ֤יף
עַל־חַטָּאתוֹ֮ פֶ֥שַׁע בֵּינֵ֥ינוּ יִסְפּ֑וֹק וְיֶ֖רֶב אֲמָרָ֣יו לָאֵֽל׃ ס

לה 35

א 2 וַיַּ֥עַן אֱלִיה֗וּ וַיֹּאמַֽר׃ הֲ֭זֹאת חָשַׁ֣בְתָּ לְמִשְׁפָּ֑ט אָ֝מַ֗רְתָּ צִדְקִ֥י
3 4 מֵאֵֽל׃ כִּֽי־תֹ֭אמַר מַה־יִּסְכָּן־לָ֑ךְ מָ֝ה־אֹעִ֗יל מֵֽחַטָּאתִֽי׃ אֲֽנִי
ה אֲשִׁיבְךָ֣ מִלִּ֑ין וְאֶת־רֵעֶ֥יךָ עִמָּֽךְ׃ הַבֵּ֣ט שָׁמַ֣יִם וּרְאֵ֑ה וְשׁ֥וּר
6 שְׁ֝חָקִ֗ים גָּבְה֥וּ מִמֶּֽךָּ׃ אִם־חָ֭טָאתָ מַה־תִּפְעָל־בּ֑וֹ וְרַבּ֥וּ
7 פְ֝שָׁעֶ֗יךָ מַה־תַּעֲשֶׂה־לּֽוֹ׃ אִם־צָ֭דַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־ל֑וֹ א֥וֹ מַה־
8 מִיָּדְךָ֥ יִקָּֽח׃ לְאִ֣ישׁ כָּמ֣וֹךָ רִשְׁעֶ֑ךָ וּלְבֶן־אָ֝דָ֗ם צִדְקָתֶֽךָ׃
9 י מֵרֹ֣ב עֲ֭שׁוּקִים יַזְעִ֑יקוּ יְשַׁוְּע֖וּ מִזְּר֣וֹעַ רַבִּֽים׃ וְֽלֹא־אָ֭מַר
11 אַיֵּ֣ה אֱל֣וֹהַ עֹשָׂ֑י נֹתֵ֖ן זְמִר֣וֹת בַּלָּֽיְלָה׃ מַלְּפֵ֣נוּ מִבַּהֲמ֣וֹת
12 אָ֑רֶץ וּמֵע֖וֹף הַשָּׁמַ֣יִם יְחַכְּמֵֽנוּ׃ שָׁ֣ם יִ֭צְעֲקוּ וְלֹ֣א יַעֲנֶ֑ה
13 מִ֝פְּנֵ֗י גְּא֣וֹן רָעִֽים׃ אַךְ־שָׁ֭וְא לֹא־יִשְׁמַ֥ע ׀ אֵ֑ל וְ֝שַׁדַּ֗י לֹ֣א
14 יְשׁוּרֶֽנָּה׃ אַ֣ף כִּֽי־תֹ֭אמַר לֹ֣א תְשׁוּרֶ֑נּוּ דִּ֥ין לְ֝פָנָ֗יו וּתְח֥וֹלֵֽל
טו 16 לֽוֹ׃ וְ֭עַתָּה כִּי־אַ֣יִן פָּקַ֣ד אַפּ֑וֹ וְלֹֽא־יָדַ֥ע בַּ֝פַּ֗שׁ מְאֹֽד׃ וְ֭אִיּוֹב
הֶ֣בֶל יִפְצֶה־פִּ֑יהוּ בִּֽבְלִי־דַ֝֗עַת מִלִּ֥ין יַכְבִּֽר׃ ס

לו 36

א 2 וַיֹּ֥סֶף אֱלִיה֗וּא וַיֹּאמַֽר׃ כַּתַּר־לִ֣י זְ֭עֵיר וַאֲחַוֶּ֑ךָּ כִּ֤י ע֖וֹד לֶאֱל֣וֹהַּ
3 4 מִלִּֽים׃ אֶשָּׂ֣א דֵ֭עִי לְמֵרָח֑וֹק וּ֝לְפֹעֲלִ֗י אֶֽתֵּֽן־צֶֽדֶק׃ כִּֽי־אָ֭מְנָם
ה לֹא־שֶׁ֣קֶר מִלָּ֑י תְּמִ֖ים דֵּע֣וֹת עִמָּֽךְ׃ הֶן־אֵ֣ל כַּ֭בִּיר וְלֹ֣א יִמְאָ֑ס
6 7 כַּ֝בִּ֗יר כֹּ֣חַ לֵֽב׃ לֹא־יְחַיֶּ֥ה רָשָׁ֑ע וּמִשְׁפַּ֖ט עֲנִיִּ֣ים יִתֵּֽן׃ לֹֽא־
יִגְרַ֥ע מִצַּדִּ֗יק עֵ֫ינָ֥יו וְאֶת־מְלָכִ֥ים לַכִּסֵּ֑א וַיֹּשִׁיבֵ֥ם לָ֝נֶ֗צַח
8 9 וַיִּגְבָּֽהוּ׃ וְאִם־אֲסוּרִ֥ים בַּזִּקִּ֑ים יִ֝לָּכְד֗וּן בְּחַבְלֵי־עֹֽנִי׃ וַיַּגֵּ֣ד
י לָהֶ֣ם פָּעֳלָ֑ם וּ֝פִשְׁעֵיהֶ֗ם כִּ֣י יִתְגַּבָּֽרוּ׃ וַיִּ֣גֶל אָ֭זְנָם לַמּוּסָ֑ר
11 וַיֹּ֗אמֶר כִּֽי־יְשֻׁב֥וּן מֵאָֽוֶן׃ אִֽם־יִשְׁמְע֗וּ וְֽיַ֫עֲבֹ֥דוּ יְכַלּ֣וּ יְמֵיהֶ֣ם
12 בַּטּ֑וֹב וּ֝שְׁנֵיהֶ֗ם בַּנְּעִימִֽים׃ וְאִם־לֹ֣א יִ֭שְׁמְעוּ בְּשֶׁ֣לַח יַעֲבֹ֑רוּ
13 וְ֝יִגְוְע֗וּ בִּבְלִי־דָֽעַת׃ וְֽחַנְפֵי־לֵ֭ב יָשִׂ֣ימוּ אָ֑ף לֹ֥א יְ֝שַׁוְּע֗וּ כִּ֣י
14 טו אֲסָרָֽם׃ תָּמֹ֣ת בַּנֹּ֣עַר נַפְשָׁ֑ם וְ֝חַיָּתָ֗ם בַּקְּדֵשִֽׁים׃ יְחַלֵּ֣ץ עָנִ֣י
16 בְעָנְי֑וֹ וְיִ֖גֶל בַּלַּ֣חַץ אָזְנָֽם׃ וְאַ֤ף הֲסִיתְךָ֨ ׀ מִפִּי־צָ֗ר רַ֭חַב לֹא־

מוּצָ֑ק תַּחְתֶּ֑יהָ וְנַ֥חַת שֻׁ֝לְחָנְךָ֗ מָ֣לֵא דָֽשֶׁן׃ וְדִין־רָשָׁ֥ע מָלֵ֑אתָ 17
דִּ֖ין וּמִשְׁפָּ֣ט יִתְמֹֽכוּ׃ כִּֽי־חֵ֭מָה פֶּן־יְסִיתְךָ֣ בְשָׂ֑פֶק וְרָב־כֹּ֝֗פֶר 18
אַל־יַטֶּֽךָּ׃ הֲיַעֲרֹ֣ךְ שׁ֭וּעֲךָ לֹ֣א בְצָ֑ר וְ֝כֹ֗ל מַאֲמַצֵּי־כֹֽחַ׃ אַל־ 19 כ
תִּשְׁאַ֥ף הַלָּ֑יְלָה לַעֲל֖וֹת עַמִּ֣ים תַּחְתָּֽם׃ הִ֭שָּׁמֶר אַל־תֵּ֣פֶן אֶל־ 21
אָ֑וֶן כִּֽי־עַל־זֶ֝֗ה בָּחַ֥רְתָּ מֵעֹֽנִי׃ הֶן־אֵ֭ל יַשְׂגִּ֣יב בְּכֹח֑וֹ מִ֖י 22
כָמֹ֣הוּ מוֹרֶֽה׃ מִֽי־פָקַ֣ד עָלָ֣יו דַּרְכּ֑וֹ וּמִֽי־אָ֝מַ֗ר פָּעַ֥לְתָּ 23
עַוְלָֽה׃ זְ֭כֹר כִּֽי־תַשְׂגִּ֣יא פָעֳל֑וֹ אֲשֶׁ֖ר שֹׁרְר֣וּ אֲנָשִֽׁים׃ כָּל־ 24 כה
אָדָ֥ם חָֽזוּ־ב֑וֹ אֱ֝נ֗וֹשׁ יַבִּ֥יט מֵרָחֽוֹק׃ הֶן־אֵ֣ל שַׂ֭גִּיא וְלֹ֣א 26
נֵדָ֑ע מִסְפַּ֖ר שָׁנָ֣יו וְלֹא־חֵֽקֶר׃ כִּ֭י יְגָרַ֣ע נִטְפֵי־מָ֑יִם יָזֹ֖קּוּ 27
מָטָ֣ר לְאֵדֽוֹ׃ אֲשֶׁר־יִזְּל֥וּ שְׁחָקִ֑ים יִ֝רְעֲפ֗וּ עֲלֵ֤י ׀ אָדָ֬ם 28
רָֽב׃ אַ֣ף אִם־יָ֭בִין מִפְרְשֵׂי־עָ֑ב תְּ֝שֻׁא֗וֹת סֻכָּתֽוֹ׃ הֵן־פָּרַ֣שׂ 29 ל
עָלָ֣יו אוֹר֑וֹ וְשָׁרְשֵׁ֖י הַיָּ֣ם כִּסָּֽה׃ כִּ֣י בָ֭ם יָדִ֣ין עַמִּ֑ים 31
יִֽתֶּן־אֹ֥כֶל לְמַכְבִּֽיר׃ עַל־כַּפַּ֥יִם כִּסָּה־א֑וֹר וַיְצַ֥ו עָ֝לֶ֗יהָ 32
בְמַפְגִּֽיעַ׃ יַגִּ֣יד עָלָ֣יו רֵע֑וֹ מִ֝קְנֶ֗ה אַ֣ף עַל־עוֹלֶֽה׃ 33

לז 37

אַף־לְ֭זֹאת יֶחֱרַ֣ד לִבִּ֑י וְ֝יִתַּ֗ר מִמְּקוֹמֽוֹ׃ שִׁמְע֤וּ שָׁמ֣וֹעַ בְּרֹ֣גֶז א 2
קֹל֑וֹ וְ֝הֶ֗גֶה מִפִּ֥יו יֵצֵֽא׃ תַּֽחַת־כָּל־הַשָּׁמַ֥יִם יִשְׁרֵ֑הוּ וְ֝אוֹר֗וֹ עַל־ 3
כַּנְפ֥וֹת הָאָֽרֶץ׃ אַחֲרָ֤יו ׀ יִשְׁאַג־ק֗וֹל יַ֭רְעֵם בְּק֣וֹל גְּאוֹנ֑וֹ וְלֹ֥א 4
יְ֝עַקְּבֵ֗ם כִּֽי־יִשָּׁמַ֥ע קוֹלֽוֹ׃ יַרְעֵ֤ם אֵ֣ל בְּ֭קוֹלוֹ נִפְלָא֑וֹת עֹשֶׂ֥ה ה
גְ֝דֹל֗וֹת וְלֹ֣א נֵדָֽע׃ כִּ֤י לַשֶּׁ֨לֶג ׀ יֹאמַ֗ר הֱוֵא־אָ֥רֶץ וְגֶ֥שֶׁם מָטָ֑ר 6
וְ֝גֶ֗שֶׁם מִטְר֥וֹת עֻזּֽוֹ׃ בְּיַד־כָּל־אָדָ֥ם יַחְתּ֑וֹם לָ֝דַ֗עַת כָּל־אַנְשֵׁ֥י 7
מַעֲשֵֽׂהוּ׃ וַתָּב֣וֹא חַיָּ֣ה בְמוֹ־אָ֑רֶב וּבִמְע֖וֹנֹתֶ֣יהָ תִשְׁכֹּֽן׃ מִֽן־ 8 9
הַ֭חֶדֶר תָּב֣וֹא סוּפָ֑ה וּֽמִמְּזָרִ֥ים קָרָֽה׃ מִנִּשְׁמַת־אֵ֥ל יִתֶּן־קָ֑רַח י
וְרֹ֖חַב מַ֣יִם בְּמוּצָֽק׃ אַף־בְּ֭רִי יַטְרִ֣יחַ עָ֑ב יָ֝פִ֗יץ עֲנַ֣ן אוֹרֽוֹ׃ 11
וְה֤וּא מְסִבּ֨וֹת ׀ מִתְהַפֵּ֣ךְ בְּתַחְבּוּלֹתָ֣ו לְפָעֳלָ֑ם כֹּ֖ל אֲשֶׁ֥ר יְצַוֵּ֓ם ׀ 12
עַל־פְּנֵ֖י תֵבֵ֣ל אָֽרְצָה׃ אִם־לְשֵׁ֥בֶט אִם־לְאַרְצ֑וֹ אִם־לְ֝חֶ֗סֶד 13
יַמְצִאֵֽהוּ׃ הַאֲזִ֣ינָה זֹּ֣את אִיּ֑וֹב עֲ֝מֹ֗ד וְהִתְבּוֹנֵ֤ן ׀ נִפְלְא֬וֹת אֵֽל׃ 14
הֲ֭תֵדַע בְּשׂוּם־אֱל֣וֹהַּ עֲלֵיהֶ֑ם וְ֝הוֹפִ֗יעַ א֣וֹר עֲנָנֽוֹ׃ הֲ֭תֵדַע עַל־ טו 16
מִפְלְשֵׂי־עָ֑ב מִ֝פְלְא֗וֹת תְּמִ֣ים דֵּעִֽים׃ אֲשֶׁר־בְּגָדֶ֥יךָ חַמִּ֑ים 17
בְּהַשְׁקִ֥ט אֶ֝֗רֶץ מִדָּרֽוֹם׃ תַּרְקִ֣יעַ עִ֭מּוֹ לִשְׁחָקִ֑ים חֲ֝זָקִ֗ים כִּרְאִ֥י 18
מוּצָֽק׃ ה֭וֹדִיעֵנוּ מַה־נֹּ֣אמַר ל֑וֹ לֹ֥א נַ֝עֲרֹ֗ךְ מִפְּנֵי־חֹֽשֶׁךְ׃ 19

v. 12 בתחבולתָיו ק׳ v. 17 ק׳ בחירק

כ 21 הַיְסֻפַּר־לוֹ כִּי אֲדַבֵּר אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יְבֻלָּע׃ וְעַתָּה ׀ לֹא
22 רָאוּ אוֹר בָּהִיר הוּא בַּשְּׁחָקִים וְרוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהֲרֵם׃ מִצָּפוֹן
23 זָהָב יֶאֱתֶה עַל־אֱלוֹהַּ נוֹרָא הוֹד׃ שַׁדַּי לֹא־מְצָאנֻהוּ שַׂגִּיא־
24 כֹחַ וּמִשְׁפָּט וְרֹב־צְדָקָה לֹא יְעַנֶּה׃ לָכֵן יְרֵאוּהוּ אֲנָשִׁים לֹא־
יִרְאֶה כָּל־חַכְמֵי־לֵב׃ ס

לח 38

א 2 וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנְהַסְּעָרָה וַיֹּאמַר׃ מִי זֶה ׀ מַחְשִׁיךְ
3 עֵצָה בְמִלִּין בְּלִי דָעַת׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ וְאֶשְׁאָלְךָ
4 וְהוֹדִיעֵנִי׃ אֵיפֹה הָיִיתָ בְּיָסְדִי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ בִינָה׃
ה 6 מִי־שָׂם מְמַדֶּיהָ כִּי תֵדָע אוֹ מִי־נָטָה עָלֶיהָ קָּו׃ עַל־מָה
7 אֲדָנֶיהָ הָטְבָּעוּ אוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתָהּ׃ בְּרָן־יַחַד כּוֹכְבֵי
8 בֹקֶר וַיָּרִיעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים׃ וַיָּסֶךְ בִּדְלָתַיִם יָם בְּגִיחוֹ מֵרֶחֶם
9 י יֵצֵא׃ בְּשׂוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָפֶל חֲתֻלָּתוֹ׃ וָאֶשְׁבֹּר עָלָיו חֻקִּי
11 וָאָשִׂים בְּרִיחַ וּדְלָתָיִם׃ וָאֹמַר עַד־פֹּה תָבוֹא וְלֹא תֹסִיף וּפֹא
12 יָשִׁית בִּגְאוֹן גַּלֶּיךָ׃ הֲמִיָּמֶיךָ צִוִּיתָ בֹּקֶר יִדַּעְתָּה שַׁחַר מְקֹמוֹ׃
13 14 לֶאֱחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנָּעֲרוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָּה׃ תִּתְהַפֵּךְ
טו כְּחֹמֶר חוֹתָם וְיִתְיַצְּבוּ כְּמוֹ לְבוּשׁ׃ וְיִמָּנַע מֵרְשָׁעִים אוֹרָם
16 וּזְרוֹעַ רָמָה תִּשָּׁבֵר׃ הֲבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָם וּבְחֵקֶר תְּהוֹם
17 הִתְהַלָּכְתָּ׃ הֲנִגְלוּ לְךָ שַׁעֲרֵי־מָוֶת וְשַׁעֲרֵי צַלְמָוֶת תִּרְאֶה׃
18 19 הִתְבֹּנַנְתָּ עַד־רַחֲבֵי־אָרֶץ הַגֵּד אִם־יָדַעְתָּ כֻלָּהּ׃ אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ
כ יִשְׁכָּן־אוֹר וְחֹשֶׁךְ אֵי זֶה מְקֹמוֹ׃ כִּי תִקָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּלוֹ וְכִי־
21 תָבִין נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ׃ יָדַעְתָּ כִּי־אָז תִּוָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיךָ רַבִּים׃
22 23 הֲבָאתָ אֶל־אֹצְרוֹת שָׁלֶג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה׃ אֲשֶׁר חָשַׂכְתִּי
24 לְעֶת־צָר לְיוֹם קְרָב וּמִלְחָמָה׃ אֵי־זֶה הַדֶּרֶךְ יֵחָלֶק אוֹר יָפֵץ
כה קָדִים עֲלֵי־אָרֶץ׃ מִי־פִלַּג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קֹלוֹת׃
26 27 לְהַמְטִיר עַל־אֶרֶץ לֹא־אִישׁ מִדְבָּר לֹא־אָדָם בּוֹ׃ לְהַשְׂבִּיעַ
28 שֹׁאָה וּמְשֹׁאָה וּלְהַצְמִיחַ מֹצָא דֶשֶׁא׃ הֲיֵשׁ־לַמָּטָר אָב אוֹ
29 מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טָל׃ מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקָּרַח וּכְפֹר שָׁמַיִם מִי
ל 31 יְלָדוֹ׃ כָּאֶבֶן מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפְנֵי תְהוֹם יִתְלַכָּדוּ׃ הַתְקַשֵּׁר
32 מַעֲדַנּוֹת כִּימָה אוֹ־מֹשְׁכוֹת כְּסִיל תְּפַתֵּחַ׃ הֲתֹצִיא מַזָּרוֹת

v. 1 מִן ׀ הסערה ק׳ — v. 11 א׳ תחת ה׳ — v. 12 ידעתָ הַשחר ק׳
v. 13. et 15 ע׳ תלויה

בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם׃ הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים 33
מִשְׁטָרוֹ בָאָרֶץ׃ הֲתָרִים לָעָב קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ 34
הַֽתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֵּנוּ׃ מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת לה 36
חָכְמָה אוֹ מִֽי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה׃ מִֽי־יְסַפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה 37
וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃ בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים 38
יְדֻבָּקוּ׃ הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃ 39
כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה לְמוֹ־אָרֶב׃ מִי יָכִין מ
לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּֽי־יְלָדָו אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃ 41

לט 39

הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֵל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃ תִּסְפֹּר א 2
יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃ תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן 3
תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה׃ יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם יִרְבּוּ בַבָּר 4
יָצְאוּ וְלֹא שָׁבוּ לָמוֹ׃ מִֽי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי וּמֹסְרוֹת עָרוֹד ה
מִי פִתֵּחַ׃ אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃ 6
יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשֻׁאוֹת נֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע׃ יְתוּר הָרִים 7 8
מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ׃ הֲיֹאבֶה רֵּים עָבְדֶךָ אִם־יָלִין 9
עַל־אֲבוּסֶךָ׃ הֲתִקְשָׁר־רֵים בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים י
אַחֲרֶיךָ׃ הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ׃ 11
הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּֽי־יָשׁוּב זַרְעֶךָ וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף׃ כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה 12 13
אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה וְנֹצָה׃ כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּצֶיהָ וְעַל־עָפָר 14
תְּחַמֵּם׃ וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוּרֶהָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְּדוּשֶׁהָ׃ טו
הִקְשִׁיחַ בָּנֶיהָ לְּלֹא־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ בְּלִי־פָחַד׃ כִּי־הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ 16 17
חָכְמָה וְלֹא חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃ כָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא תִּשְׂחַק 18
לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ׃ פ הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה הֲתַלְבִּישׁ 19
צַוָּארוֹ רַעְמָה׃ הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה הוֹד נַחְרוֹ אֵימָה׃ יַחְפְּרוּ כ 21
בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ יֵצֵא לִקְרַאת נָשֶׁק׃ יִשְׂחַק לְפַחַד וְלֹא יֵחָת 22
וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֶב׃ עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃ 23
בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֶּא־אָרֶץ וְלֹא יַאֲמִין כִּי קוֹל שׁוֹפָר׃ בְּדֵי 24 כה
שֹׁפָר ׀ יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה רַעַם שָׂרִים
וּתְרוּעָה׃ הֲמִבִּינָתְךָ יַאֲבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפוֹ לְתֵימָן׃ אִם־עַל־ 26 27

---

v. 35 כ׳ בצרי   v. 41 ילדָיו ק׳   v. 3 פתח באתנח ib. פתח בס״פ
v. 9 ר׳ דגושה   v. 12 ישִׁיב ק׳   v. 26 כנפָיו ק׳

28 פִּיךָ יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃ סֶלַע יִשְׁכֹּן וְיִתְלֹנָן עַל־שֶׁן־
29 סֶלַע וּמְצוּדָה׃ מִשָּׁם חָפַר אֹכֶל לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃
ל וְאֶפְרֹחָו יְעַלְעוּ־דָם וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא׃ ס

מ 40

א 2 וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ
3 4 אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃ ס וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃ הֵן קַלֹּתִי
ה מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃ אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה
6 וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ ס וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנְסְעָרָה
7 8 וַיֹּאמַר׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ הַאַף תָּפֵר
9 מִשְׁפָּטִי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל ׀ לָךְ וּבְקוֹל
י כָּמֹהוּ תַרְעֵם׃ עֲדֵה־נָא גָאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃
11 12 הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃ רְאֵה כָל־
13 גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃ טָמְנֵם בֶּעָפָר יָחַד
14 פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטָּמוּן׃ וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃
טו הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃
16 17 הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאוֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ׃ יַחְפֹּץ זְנָבוֹ
18 כְמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחֲדָו יְשֹׂרָגוּ׃ עֲצָמָיו אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָמָיו
19 כִּמְטִיל בַּרְזֶל׃ הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־אֵל הָעֹשׂוֹ יַגֵּשׁ חַרְבּוֹ׃
כ כִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃
21 22 תַּחַת צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה וּבִצָּה׃ יְסֻכֻּהוּ צֶאֱלִים
23 צִלְלוֹ יְסֻבּוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ הֵן יַעֲשֹׁק נָהָר וְלֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח ׀
24 כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃ בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃
כה 26 תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה וּבְחֶבֶל תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ׃ הֲתָשִׂים אַגְמֹן
27 בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ תִּקֹּב לֶחֱיוֹ׃ הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֵּר
28 אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃ הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃
29 ל הַתְשַׂחֶק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ יִכְרוּ עָלָיו
31 חַבָּרִים יֶחֱצוּהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים׃ הַתְמַלֵּא בְשֻׂכּוֹת עוֹרוֹ
32 וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃ שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסַף׃

מא 41

א 2 הֵן־תֹּחַלְתּוֹ נִכְזָבָה הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יֻטָל׃ לֹא־אַכְזָר כִּי
3 יְעוּרֶנּוּ וּמִי הוּא לְפָנַי יִתְיַצָּב׃ מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת

v. 30 ואפרחיו ק׳ v. 6 מִן ׀ סערה ק׳ v. 17 פחדיו ק׳ v. 32 פתח בס״פ

כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הוּא׃ לֹא־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו וּדְבַר־גְּבוּרוֹת וְחִין 4
עֶרְכּוֹ׃ מִי־גִלָּה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבוֹא׃ דַּלְתֵי ה 6
פָנָיו מִי פִתֵּחַ סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָה׃ גַּאֲוָה אֲפִיקֵי מָגִנִּים 7
סָגוּר חוֹתָם צָר׃ אֶחָד בְּאֶחָד יִגַּשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בֵינֵיהֶם׃ 8
אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יְדֻבָּקוּ יִתְלַכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָדוּ׃ עֲטִישֹׁתָיו 9 י
תָּהֶל אוֹר וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָׁחַר׃ מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ 11
כִּידוֹדֵי אֵשׁ יִתְמַלָּטוּ׃ מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ 12
וְאַגְמֹן׃ נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵא׃ בְּצַוָּארוֹ 13 14
יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תָּדוּץ דְּאָבָה׃ מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ דָבֵקוּ יָצוּק טו
עָלָיו בַּל־יִמּוֹט׃ לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אָבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּית׃ 16
מִשֵּׂתוֹ יָגוּרוּ אֵלִים מִשְּׁבָרִים יִתְחַטָּאוּ׃ מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב 17 18
בְּלִי תָקוּם חֲנִית מַסָּע וְשִׁרְיָה׃ יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ 19
רִקָּבוֹן נְחוּשָׁה׃ לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶן־קָשֶׁת לְקַשׁ נֶהֶפְכוּ־לוֹ כ
אַבְנֵי־קָלַע׃ כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ תוֹתָח וְיִשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידוֹן׃ 21
תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־טִיט׃ יַרְתִּיחַ כַּסִּיר 22 23
מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָה׃ אַחֲרָיו יָאִיר נָתִיב יַחְשֹׁב 24
תְּהוֹם לְשֵׂיבָה׃ אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ הֶעָשׂוּ לִבְלִי־חָת׃ אֵת־ כה 26
כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ׃ ס

42 מב

וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃ יָדַעְתָּ כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־ א 2
יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּה׃ מִי זֶה ׀ מַעְלִים עֵצָה בְּלִי דָעַת לָכֵן 3
הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָע׃ שְׁמַע־נָא 4
וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ לְשֵׁמַע אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה ה
עֵינִי רָאָתְךָ׃ עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר׃ ס 6
וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב 7
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבִשְׁנֵי
רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וְעַתָּה קְחוּ־ 8
לָכֶם שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים וּלְכוּ ׀ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב
וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי ׀ אִם־
פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם

v. 4 לוֹ ק׳ v. 8 פתח באתנח v. 26 צרי במקף v. 2 יָדַעְתִּי ק׳
v. 6 פתח באתנח

9 אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד
הַשּׁוּחִי צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה
י וַיִּשָּׂא יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָה שָׁב אֶת־שְׁבִית אִיּוֹב
בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב
11 לְמִשְׁנֶה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו וְכָל־אַחְיֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו
לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיָּנֻדוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל
כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה
12 אֶחָת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃ וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב
מֵרֵאשִׁתוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים
13 גְּמַלִּים וְאֶלֶף צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת׃ וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה בָנִים
14 וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קְצִיעָה
טו וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ׃ וְלֹא נִמְצָא נָשִׁים יָפוֹת כִּבְנוֹת
אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃
16 וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּרְאֶ אֶת־בָּנָיו
17 וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹּרוֹת׃ וַיָּמָת אִיּוֹב זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים׃

v. 10 שבות ק׳   v. 16 ויראה ק׳

חזק

סכום פסוקי ספר איוב אלף ושבעים, וסמן **אע**, והציון אשר קמטו ולא עת (22, 16). וסדריו שמנה, וסמן **אהב**. ופסקתותיו שבע, וסמן **גד**. וכתיביו וקרייו חמשים וארבעה, וסמן **מיד**. ואותיות קטנות שלוש, ואות אחת גדולה. ואותיות שתים תלויות׃

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum quarundam in hac editione receptarum argumenta.

[F=Cod. Francofurtensis anni 1294; H=Heidenhemianus; J=Jamanensis; P=Petropolitanus anni 1010].

1, 2 וַיִּוָּלְדוּ cum Mercha (idque penultimae sec. regulam נסוג אחור) in edd. emendatis, neque וַיִּוָּלְדוּ־ (Norzi) neque וַיִּוָּלְדוּ (Michaelis).

Ibid. וְשָׁלוֹשׁ plene in HP, Complut. Ven. 1515. 1521 aliisque edd., uti et שָׁלוֹשׁ 33, 29, convenienter Masorae, quae hoc vocabulum in Hagiographis ubique plene scribendum esse praecipit.

1, 3 שִׁבְעַת cum Gaja primae in JP. Similiter שִׁפְעַת Jes. 60, 6. Daûd Alphâsi ait Gaja retinendo tono inservire (*Likute kadm.* p. 133), vide *Metheg-Setzung* § 45.

Ibid. אֲתוֹנוֹת dupliciter plene itemque 42, 12 teste Masora.

Ibid. וַיְהִי cum Gaja ex optimorum testium consensu ad regulam: כל וַיְהִי שהוא בפשטא או במקף מתוג. Sic Jekuthiël Punctator in *Darche hanikkud*, cf. *Metheg-Setzung* § 32.

1, 5 וַיְקַדְּשֵׁם cum Gaja syllabae primae, testibus codd., vide ad 2, 11.

Ibid וּבֵרֲכוּ cum Chatef Pathach mediae radicalis ut recte JP et edd. veteres. Eodem modo scribendum est 2 Chron. 20, 26 itemque בֵּרֲכוּנִי Iob. 31, 20. יְבָרֲכֶךָּ 1, 11. 2, 5 secundum regulam Ben-Ascheri quam exposuimus *Luth. Zeitschrift* 1863 p. 412 cf. Praefationem ad Psalterium bilingue p. IX.

1, 6 וַיָּבוֹא plene uti et 2, 1. Pertinent ad 15 יבוא plene scribenda, cf. *Mas. magnam* ad 1 Sam. 4, 13.

1, 8 הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב Haec est accentuum ratio in FJHP et sic ediderunt Plantin. Elon. 1618. Hartmann. Maj. Nissel. Opit. Michaelis Reinecc. Quae in edd. nunc pervulgatis reperitur accentuum positio הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב inscitis accepta

refertur librariis, qui hunc versum ad similitudinem loci insequentis 2, 3 conformandum esse arbitrati sunt, non reputantes, Sakef non posse post se habere Sarka et non posse poni Segolta nisi in eodem versu Athnach sequatur.

1, 10 הֲלֹא cum Munach itaque sine Makkef sec. optimos testes.

1, 11 שְׁלַח־נָא Sunt edd. nec non codd. literae שׁ h. l. et 2, 5 Metheg adscribentes, at falso, vide *Metheg-Setzung* § 39 not.

1, 15 וָאִמָּלְטָה ex auctoritate optimorum textuum et manu scriptorum et excusorum cum duplici accentu, Darga syllabae tonicae et Kadma vicem Methegi suscipiente, ut etiam v. 16. 17. 19., cf. Jes. 32, 15.

1 21 נָתַן cum Pathach secundae in JP, Complut. Bibl. magnis omnibusque edd. veteribus. Perperam hoc vocabulum receptum est in catalogum vocabulorum apud Sakef kamessatorum (א״ב מן חד חד קמץ בזקפא), quem Biblia magna ad Lev. c. 1 exhibent. Ibi expungendum ejusque loco substituendum est Ez. 18, 16 teste Masora ad h. l. et *Michlol* 5[a].

2, 1 בְּתֹכָם sine ו ut in P adnotatur: לית חסר (hic ut nusquam alias defective).

2, 6 אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ his cum accentibus in P, Bibliis magnis, ed. Norzii. Peculiarem lectionem offert J: רַק אֶת־נַפְשׁוֹ.

2, 7 וְעַד cum Mercha in codd. et edd. emendatis. Est unum de 11 vocibus sic accentu Mercha signatis, teste *Mas. magna* ad Gen. 38, 17.

2, 8 וַיִּקַּח־לוֹ sine Gaja propter accentum conjunctivum, vide *Metheg-Setzung* § 28. 44.

Ibid. וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ his cum accentibus in J, Venet. 1515. 1521. Michaelis. Masora mscr. testatur, וְהוּא יֹשֵׁב quater sic accentuatum exstare, scil. Gen. 14, 12. 24, 62. Num. 22, 5. Jud. 4, 2.

2, 11 עָלָיו, Venet. 1515. 1521 per errorem אֵלָיו.

Ibid. וַיִּשְׁמְעוּ cum Gaja primae uti v. 12 וַיִּקְרְעוּ; at וַיִּזְרְקוּ sine Gaja scribendum. Vide *Metheg-Setzung* § 24.

Ibid. לָנוּד־לוֹ Metheg ad syllabam נוּד pertinet, ut in *Metheg-Setzung* § 11 exposuimus. Recte sic P.

3, 2 וַיֹּאמַר in l. Iobi ubique Silluk habet in penultima, praecipiente Masora, testante *Michlol* 94[b], cf. *Thorath emeth* p. 46.

3, 4 מִמָּעַל cum pathachato מ altero, etenim hoc vocabulum est unum eorum qui Pathach suum in pausa retinent (פתחין באס״ף).

3, 5 תִּשְׁכָּן־ ad eundem modum ut יִשְׁכָּן (38, 19) יִסְכָּן־ (22, 2) יִקְטָל־ (24, 14), quorum prima, auctore Ben-Ascher, Gaja atque altera Kamez correptum habet, cf. Ps. 121, 8.

3, 16 כְּנֵפֶל cum Zere pariter ac Ps. 58, 9 in JP, Neapol. 1486, Bibliis magnis. In codice Lexici Kimchiani Heidenhemiano sub נפל adscriptum est: נֵפֶל אשת בחמש נקודות, unde textum excusum corrigi oportet.

3, 18 שַׁאֲנַנוּ cum שׁ pathachato ut exhibent JP, Neapol. 1486. Bibl. magna adstipulante Kimchio in Lex.

Ibid. נֹגֵשׂ sine ו ut 39, 7 in codd. et edd. veteribus, idque recte teste Masora, quae hoc vocabulum tantummodo Sach. 10, 4. Dan. 11, 20 plene scribendum docet, ubique alias defective.

3, 25 יְבֹא Milel utpote נסוג אחור sicut Jer. 4, 12. Ex eadem lege וַיָּבֹא v. 26. 30, 26. Cf. appendicem חלופי נקוד inscriptam.

3, 26 נָחְתִּי cum Kamez pausali in P, Bibl. magnis, edd. Athiae, Clodii, Maji, van der Hooghtii.

4, 2 וַעְצֹר cum Schebâ quiescente primae radicalis sec. codd. bonasque edd., suffragante Kimchio in *Michlol* 44[b]; similiter יַעְצֹר 12, 15. יַעְשֹׁק 40, 23. Prima litera secundae dagessata est, ne per errorem וַעֲצֹר legas. Vide *Luth. Zeitschrift* 1863 p. 413 s. Praef. ad Psalterium bilingue p. IX.

4, 6 הֲלֹא־ makkefatum ut recte habet J. Cf. *Thorath emeth* p. 60.

4, 7 מִי הוּא his cum accentibus in J Erf. 2. 3.

4, 12 שֵׁמֶץ cum Zere primae in JP, Bibl. magnis, pariterque 26, 14., approbante Kimchio in Lex.

Ibid. מֶנְהוּ cum נ raphato, vide Abenesrae *Moznajim* 7[b], Kimchii *Michlol* 217[b].

4, 13 מֵחֶזְיֹנוֹת absque ו post י quemadmodum 7, 14. Jo. 3, 1. Sach. 13, 4., teste Masora mscr.

4, 14 עַצְמֹתַי sine ו in J et edd. veteribus ad unam omnibus, idque recte, namque est unum de octo ita sine ו scribendis. Cf. ad Ps. 35, 10.

4, 17 יִטְהַר־ makkefatum in JP, Bibl. magnis similiter ac נִשְׁאַר־מָעַל 21, 34. ותִגְזַר־אמר 22, 28. Prima Gaja habet, vide legem *Metheg-Setzung* § 28.

4, 20 לָעֶרֶב cum Munach ut recte exstat in J.

Ibid. יֻכַּתּוּ cum כ pathachato et ת dagessato sicut Jer. 46, 5. Mi. 1, 7. Pertinet ad פתחין באס״ף.

5, 2 כִּי־ makkefatum in JP.

5, 3 אֲנִי cum Gaja ad Chatef pathach adjecto, ex praescripto Ben-Ascheri, vide *Thorath emeth* p. 41. *Metheg-Setzung* § 38.

5, 4 וַיְדַכְּאֻר cum ד dagessato teste Kimchio in Lex., vide appendicem חלופי נקוד inscriptam.

5, 7 כִּי־ וּבְנֵי־ utrumque makkefatum in JP, Bibl. magnis, Norziana, vide *Thorath emeth* p. 40.

5, 12 עֲרוּמִּים h. l. et 15, 5 cum מ raphato, contra 22, 6 dagessato (עֲרוּמִּים quippe ab עָרֹם=עֵרֹם). Masora regulam argute sic concipit ערטילאין רפין, חכימין דחיקין.

Ibid. תַּעֲשֶׂינָה cum י tertiae radicalis sicut ubique, Masora nullum discrimen facit.

Ibid. תּוּשִׁיָּה sine ו in codd. editionibusque veteribus uti et 6, 13. 26, 3. 30, 22, et recte quidem auctore Masora, quae hanc vocem non nisi 11, 6. 12, 16 plene (ut summatim septies) scribendam esse dicit. Cf. *Mas. magnam* ad Jes. 28, 29.

5, 14 יְמַשְׁשׁוּ absque Dagesch שׁ medii et cum Gaja ad Schebâ primae adjecto in JP, Bibl. magnis, quemadmodum 12, 25. Cf. Norzi.

5, 17 יוֹכָחֶנּוּ sine י hiphilico in H (cum nota: כן כתיב), P (cum nota: לית כן כתיב). Est unum de tribus cum ו sine י scribendis. Cf. *Masoram magnam* ad Gen. 21, 52. Vide etiam infra ad 22, 4.

5, 19 יַצִּילְךָ cum ך raphato in Erf. 1. 2. J, Neapol. 1486, sec. regulam, suffixum ךָ formarum hiphilicarum Dagesch non admittere. Cf. ad Ps. 81, 17.

5, 21 מִשֹּׁד defective in FHJP, Complut. Norz., quemadmodum omnibus locis.

5, 27 הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא Sic accentuum continuatio in JP. Vide *Thorath emeth* p. 17. כֶּן־ praeter regulam habet tenuem non adspiratam (*Michlol* 89ᵇ).

6, 5 הֲיִנְהַק־פֶּרֶא cum Mercha vocum makkefatarum in JP, Bibl. magnis, Norziana, ut consentaneum est.

6, 8 שֶׁאֱלָתִי, J, Neapol. 1486. Complut. habent שֶׁאֵלָתִי. Nostram scriptionem tuetur Kimchius in *Michlol* 176ᵇ· 178ᵇ·

6, 14 לַמָּס Sic edd. recentiores, sic FHJP. At edd. Neapol. 1486. Soncin. 1488 atque nonnulli codd. Kennicottiani exhibent לַמָּאס, et revera in Mas. finali Bibliorum Bombergianorum 1526 publicata hoc vocabulum 48 cum א superfluo scriptis adnumeratur. Attamen in Bibliis Buxtorfianis 1618 omissum est idque jure, nam 1) haec singularis scriptio a nullo veterum

grammaticorum et interpretum commemoratur; 2) silet de ea Masora mscr. codicis F et liber *Ochla veochla* No. 103, ubi vice ejus דָּאג Neh. 13, 16 affertur, sicut in Masora quoque magna ad Ez. 1, 1. Iob. 1, 1.

6, 14 יַעֲזוֹב plene. P adnotat: לית מלא.

6, 18 יִלָּפְתוּ cum Munach secundae, servo distinctivi Dechi. Sic recte P, Bibl. magna, Norzi. Vide *Thorath emeth* p. 20.

6, 21 לוֹ Sic in plerisque codd. et veteribus edd.: Neapol. 1486. Soncin. 1488. Compl. 1516. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544 aliis. JP et Bibl. magna exhibent לֹא cum nota לו קרי, sed falso, nam hic Iobi locus non est e numero quindecim לא scriptorum et לו legendorum (*Mas. magna* ad Lev. 11, 21. *Ochla veochla* No. 105., item *Mas. magna* Codicis Hieros. ad 2 Reg. 8, 10). In H diserte adnotatur: אין כאן קרי וכתיב כלל אלא מחלוקת בספרים. Cf. discrepantias Orientalium et Occidentalium.

Ibid. תִּירְאוּ plene et methegatum (utpote a v. יָרֵא) in J, Compl. Soncin. Athiae Clodii, teste Kimchio quoque in Lex.

6, 27 רֵיעֲכֶם cum י superfluo in codd. omnibusque bonis edd., teste Kimchio in Lex. et Mas. parva mscr. quae adnotat: לית ומלא.

6, 29 שׁוּבוּ plene in H veteribusque edd. Contra וְשֻׁבִי quod illico sequitur ad 5 defective scribenda pertinet.

6, 30 הַוּוֹת plene in FHJP et edd. omnibus. Solummodo Prov. 17, 4. 19, 13 defective הַוֹּת scribitur, ut ibi in Mas. parva atque magna, et in Bibl. magnis et in H: ב׳ חסר adnotatur. In cod. Iobi Firkowiciano babylonice punctato (Nr. 3 collectionis) huic vocabulo adscriptum est של׳ פלו׳ h. e. שלים ופלוגתא plene (מלא=שלים), sed non sine controversia — etenim Masoretae scholae Soranae (סורא) vocabulum etiam 6, 30 defective scribendum esse affirmaverunt, uti ex Mas. magna ad Num. 32, 41 conspicitur, quam antiquus Pentateuchi cod. Firkowicianus (Nr. 51) integriorem quam Bibl. magna continet: חותיהם חסר וכולא לישנא דחַוּת בחית חסר, וכולא גבי הי שלים (=מלא) הוות כתיב, בר מן ב׳ חסרין וסימנהון, הות לאביו בן כסיל, על לשון הות, וסוראי מוסיפין אם חכי לא יבין הות h. e. omnes formae vocabuli חַוּת per ח scripti defectivae sunt, e contrario omnes formae vocabuli הַוּוֹת per ה scripti plenae, exceptis duabus Prov. 19, 13. 17, 4. Masoretae urbis Sora adjiciunt Iob. 6, 30. Ejusmodi scriptiones Soranorum propriae

complures in Masora occurrunt, e. c. ad Gen. 47, 19. Ex. 36, 23. Dt. 32, 6. Jud. 14, 15. Neh. 3, 37.

7, 8 רֹאִ֑י cum accentu ultimae in codd. et plerisque edd. sicut Gen. 16, 13. 14. 24, 62. 25, 11. Solummodo 1 Sam. 16, 12 רֹ֑אִי accentum in penultima habet, namque illic substantivum est. Sic Masora Codici Hieros. adscripta: רֹאִי ו׳ ה׳ מלרע וחד מלעיל, וסימנהון הגם הלם ראיתי, על כן קרא לבאר, ויצחק בא מבוא, וישב יצחק עם באר, לא תשורני, וטוב רֹ֑אִי, בתרא מלעיל, וחד אל רָאִי. Norzi hujus genuinae Masorae ignarus fuit.

7, 8 בִּי dagessatum in codd. sec. regulam אתי מרחיק.

7, 12 הַיָּ֣ם legitime in codd. cum Munach, non makkefatum. Vide *Thorath emeth* p. 40.

7, 14 וּמַ֫חֲזִי֫נוֹת cum accentu duplici.

Ibid. תִּבְעָ֑תֻנִי cum Pathach tonicae aeque ac 9, 34. 13, 21. Refertur ad פתחין באס״ף, adstipulante *Michlol* 40[a].

7, 15 מַחֲנָק cum Kamez ultimae in codd. (etiam P) veteribusque edd. Consentit Kimchius.

8, 8 לְדֹר defective ut diserte ait Masora.

8, 10 יוֹצֵאר sine י. Masora parva mscr. adnotat: ב׳ כתיבין כן, scilicet h. l. et 1 Reg. 10, 29. Etiam Masora magna excusa ad Num. 14, 37 hanc vocem formis hiphilicis verbi יצא sine י scribendis adnumerat.

8, 11 יִשְׂגֶּא cum א. At Cod. Hilleli scriptum habuit יִשְׂגֶּה, quem sequuntur aliquot codd. et edd., etiam JP.. Scriptionem a nobis receptam offerunt plerique codd. et edd., in his Venet. 1515. 1521. Et ipse Kimchius in Lex. ישגא scribit.

8, 14 מִבְטַח֑וֹ cum Pathach hincque Dagesch latente ut 18, 14. Jer. 17, 7. Ps. 40, 5 sec. optimos testes, inter hos *Michlol* 184[b].

8, 16 רָטֹב defective in J, Complut. Bibl. magnis. Masora adscribit: לית וחסר.

8, 18 מִמְּקֹמוֹ defective sicut 14, 18. 18, 4. 27, 21. 23. Nonnisi semel 37, 1 plene scriptum, teste Masora. Cf. ad 20, 9.

8, 20 הֶן־אֵל cum ה segolato optimorum testium consensu ad regulam: כל הֶן דסמיך אל כֹּל אֵל אֵלֶּה דכוותהּ ננקדין בסגול h. e. ubicunque הֶן ante כֹּל, אֵל, אֵלֶּה dicitur segolatum est (*Mas. magna* ad Num. 23, 13. Ben Bilʿam in *Taʿame ha-mikra*). Norzius hanc regulam non animadvertit. Vide ad 33, 6.

8, 21 וּשְׂפָתֶ֥יךָ cum Mercha et תְּרוּעָה cum ת raphato ad fidem codicum.

9, 8 שָׁמַיִם cum Munach quod confirmant Erfurtenses quattuor JP.

Ibid. בָּמֳתֵי cum Mercha primae utpote נסוג אחור, teste P. Cf. Jes. 14, 14. 58, 14. Dt. 32, 13.

9, 9 עֹשֵׂה cum Zere status constr. in J utpote unum de octo illis עֹשֵׂה, quae Masora mscr. his vocibus memorialibus comprehendit: פלא פגעת אמונה בכחר בכחו מלאכה עש עשיר h. e. Ex. 15, 11. Jes. 64, 4. Jer. 5, 1. 10, 12. 51, 15. 18, 3. Iob. 9, 9. Prov. 22, 2. Mas. magna excusa ad Ex. 15 hac in re valde corrupta est.

9, 12 וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ cum ו copulativo in edd. Neapol. 1486. Venet. 1515. 1521. Basil. 1536. Paris. 1546 aliis. Neque aliter J multique codd. Kennicottii et de Rossii, Chaldaeus, Kimchi in Lex. sub חתף, Nathan in Concordantiis sub חתף et שוב. Masora et ipsa illud ו tuetur, namque in tabula ג׳ ג׳ בענינא קדמא נסיב ו״ו ותנינא ותליתאה לא נסבין ו״ו hoc vocabulum non recensetur (*Mas. fin.* 48 b *Ochla veochla* No. 240), unde sequitur, Masoram hoc loco pariter ac 11, 10. 23, 13. וּמִי legere.

9, 18 מְמרוֹרִים dupliciter plene in J et edd. veteribus.

9, 19 יוֹעִדֵנִי defective sine י in J et edd. veteribus.

9, 20 אֶצְדָּק cum Kamez in pausa minori, cf. *Michlol* 19 b.

9, 21 נַפְשִׁי אֶמְאַס his accentibus insignita in JP et Bibl. magnis, vide *Thorath emeth* p. 47. *Accentuationssystem* XVIII. § 3.

9, 23 נְקִיִּם sine י plurali in HJP et Bibl. magnis, quemadmodum haec vox praecipiente Masora ubique scribenda est, excepto uno נְקִיִּים Jer. 2, 34. Norzius נקיים edidit, suae ipsius adnotationi ad Gen. 44, 10 contradicens.

9, 24 אֵפוֹא cum א otiante in edd. veteribus et codd., neque enim est ex numero quattuor אֵפוֹ scribendorum (*Mas. magna* ad Gen. 37, 16). Nota in Bibliis magnis apposita: ד׳ כ״כ expungenda est.*

9, 28 כִּי לֹא quemadmodum 13, 16 atque כִּי זֹאת (10, 13). Zinnorith vocabuli כִּי simul vicem lineolae Makkef explet, vide *Thorath emeth* p. 9 et 14.

9, 29 לָמָּה זֶּה per Mercha non Makkef conjuncta in HJ et edd. veteribus uti et 27, 12.

* Etiam in Kimchii Libro Radicum sub איך pro אם לא אפר scribi oportet וְאִם לֹא אפר (Iob. 24, 25).

9, 30 בְּכֹר defective sicut 22, 30 in codd. et textu Complut. nec non Bibliorum magnorum.

9, 32 כִּ֤י cum Mehuppach, uti exhibet J, vide ad 15, 5.

9, 35 כִּ֤י לֹא־כֵ֥ן Jure sic interpungit J.

10, 6 וּֽלְחַטָּאתִ֥י תִדְרֽוֹשׁ cum Mercha secundum FHPJ et Biblia magna.

10, 7 וְאֵ֗ין cum Rebia mugrasch uti habet Erfurt. 2 et F.

10, 8 וַֽיַּעֲשׂ֑וּנִי, וַֽתְּבַלְּעֵֽנִי utrumque cum Gaja primae syllabae in FHJ. Eodem modo וַֽתְּשַׁלְּחֵ֑הוּ (14, 20) וַֽתְּטַהֲרֵ֑ם (37, 21) al. ad regulam *Metheg-Setzung* § 24.

10, 10 וְֽכַגְּבִינָ֗ה Sic plerumque in codd. et edd. Attamen J, Complut. Norzi exhibent וְֽכַגְּבִנָּ֗ה.

10, 17 תְּחַדֵּ֥שׁ cum Illui secundum JP.

10, 18 וְלָ֣מָּה מֵ֭רֶחֶם cum Dechi et Munach in Erfurt. 2. 4 H et recte quidem.

Ibid. הֹצֵאתָ֑נִי sine ו in codd. et Bibliis tum Complut. tum magnis convenienter Masorae adnotanti: ד' חסרין בלישנא. Quattuor haec sunt Iob. 10, 18. 15, 13. Jud. 6, 18. Jer. 41, 44.

10, 20 מְּעָ֑ט dagessatum ad legem אתי מרחיק in codd. emendatisque edd.

10. 22 עֵ֫יפָתָה plene in HJP Erfurt. 2. 3. 4. et priscis edd.

Ibid. וַתּ֥וֹפַע plene in H sicut supra 3, 4.

11, 6 וְדַ֡ע ׀ JP atque ed. Jablonskii superscribunt Pazer וְדַ֡ע. Vis distinctiva accentuum Pazer et Schalscheleth magni eadem est ac sola modulatio diversa, cf. varietatem interpunctionis ad Ps. 125, 5.

11, 15 כִּי אָ֤ז ׀ Sic h. l. edidimus secundum codd. itemque 22, 25 כִּ֥י אָ֗ז.

Ibid. מֻ֭צָּק cum צ raphato, uti hic et 1 Reg. 7, 16 codd. habent convenienter Masorae, quae his duobus locis ו deficere ait, cf. *Michlol* 188ᵇ et quae ad Gen. 18, 6 adnotavimus.

12, 2 כִּ֣י־אַתֶּ֣ם cum H et quattuor Erfurtensibus.

12, 3 וְאֶת־מִ֥י אֵ֗ין Sic recte HJ, vide appendicem חלופי נקוד inscriptam.

12, 4 לֶאֱל֥וֹהַּ cum Segol praepositionis ut testantur JFHP. Eodem modo 36, 2. Dan. 11, 38 similiterque וֶֽאֱל֗וֹהַּ Iob. 24, 12. Etiam Cod. Tschufutkal. 8 babylonice interpunctus habet לֶאֱלוֹהַּ=לֶאֱלוֹהַּ.

12, 5 לְעַשְׁתּ֣וּת in Schurek exiens sec. codd. Complut. Bibl. magna, sicut apud Kimchium quoque in Lex. sub עשת.

12, 9 יְדִידְיָהּ Tres codd. Kennicottiani, duo de Rossiani offerunt יְדִיד־אֱלֹהַּ, quam lectionem et ipse Abenezra sequitur in *Sefer haschem* (18[b] ed. Lippman). Codicum plerique omnesque editiones habent יְדִיד־יָהּ, quod Nachmanidis quoque testimonio ad Iob. 3, 1 confirmatur.

Ibid. עֲשִׂיתָה־זֹּאת makkefatum in H et edd. veteribus. Simile est עָשְׂתָה־לָּהּ Prov. 31, 22.

12, 11 הֲלֹא cum Munach, non Makkef, convenienter regulae *Thorath emeth* p. 40.

12, 15 וַיִּבָּשׁוּ F exhibet וַיִּבָּשׁוּ cum nota marginali וַיִּבָּשׁוּ ס"א, cf. *Michlol* 98[b] et Genesin nostram p. 84 not. 2.

Ibid. וַיְהַפְּכוּ cum Tarcha antepenultimae in JP, Bibl. magnis, vide *Thorath emeth* p. 13.

12, 22 עמוּקוֹת dupliciter plenum et ק raphatum, uti habent FH et Abulvalîd in *Sefer harikma* p. 145 et 166. J exhibet defectivum עמֻקוֹת.

12, 23 מַשְׂגִּיא cum ש sinistro (*Sîn*), teste Kimchio in Lex. Etiam in catalogo vocum per שׂ scriptarum quem Josef b. Salomo Punctator composuit in fine Masorae parvae Erfurtensis et in fine codicis *Ochla veochla* Halensis annexo illud משׂגיא adducitur.

13, 9 תְּהַתְּלוּ cum ל dagessato, ut omnes textus castigati habent, in eundem modum atque יְהָתֵלּוּ Jer. 9, 5. Vide quae de hac scriptione Heidenheimius dixit in Pentateucho *Habanath hamikra* ad Gen. 31, 7.

13, 16 גַּם־הוּא לִי his cum accentibus in edd. veteribus idque recte.

13, 21 הַרְחֵק unum de פתחין באס"ף, cf. *Michlol* 72[a].

Ibid. וְאֻמָּתְךָ sine י in FHP, Neapol. 1486, postulante Masora, quae illud ad quattuor ita scribenda refert, vide et 33, 7.

13, 23 הֹדִיעֵנִי defective in prima, plene in altera. P adscriptam exhibet notam: לית כתיב כן. Consentit Masora codicis F: הוֹדִעֵנִי נא את דרכך, הודעני כתיב (Ex. 33, 13), פשעי וחטאתי הֹדִיעֵנִי כתיב, ושארא הוֹדִיעֵנִי כתיבין

14, 1 וְשַׂבַע־ cum Chatef Pathach literae שׂ. Sic recte H propter sibilum. Similiter scribi oportet וְזֲהַב Gen. 2, 12. וְשֲׁבֵה Jud. 5, 12. וְשֲׂבַע 1 Reg. 4, 28. וְסֲגֹר Jes. 26, 20. וּשֲׁתֵה Eccl. 9, 7. Cf. appendicem חלופי נקוד et quae ad Jes. 45, 14 adnotavimus.

14, 3 עֵינֶךָ sine י quippe singularis. Est unum de sex ita scribendis, teste Masora magna ad Dt. 15, 18.

14, 7 ויונקתו plene in codd. et accuratis edd. ut 8, 16 itemque 15, 30. Cf. ad Ps. 8, 3.

14, 12 וְלֹא־יֶעְדָּר makkefatum, ut par est, in JP et Bibl. magnis.

14, 16 תִשְׁמֹר sine ו, ut veteres omnes et hic et 39, 1 ediderunt. Bibl. magna falso adscribunt: ד' מלאין. Nam quattuor plene scribenda sunt haecce: 13, 27. 22, 15. 1 Chr. 22, 13. 2 Chr. 7, 17. Cf. Norzi.

14, 19 הָאֲבָדֹת cum Pathach tonicae in FHP, Neapol. 1486; pertinet enim ad פתחין באס"ף, id quod *Michlol* 7[a] confirmat.

15, 5 כִּי יְאַלֵּף cum Mehuppach (non makkefatum) in JP, Bibl. magnis, Norziana. In P adscriptum legitur: כ"ה בטעם בראש פסוק בספרא h. e. in l. Iobi כִּי in versus initio 25[es] cum Mehuppach reperitur. Sunt loci hice: 3, 10. 25. 4, 5. 5, 18. 23. 6, 4. 9, 32. 11, 15. 14, 7. 15, 5. 21, 21. 28. 23, 17. 24, 17. 27, 8. 28, 1. 29, 11. 30, 26. 31, 12. 23. 34. 32, 22. 34, 11. 23. 37, 6. Cf. *Thorath emeth* p. 35.

15, 8 הַבְסוֹד cum ב raphato absque Gaja in Erfurt. 1. 2. 3. FHJP et edd. veteribus. Eodem modo הַמְעַט v. 11, הַבְעַד 22, 13, testibus Abulvalido in *Sefer harikma* p. 221 et Kimchio in *Michlol* 54. Vide *Metheg-Setzung* § 23.

15, 10 כַּבִּיר מֵאָבִיךָ recte his cum accentibus in JP, Bibl. magnis et apud Norzium et Michaelis.

15, 13 וְהֹצֵאתָ sine ו in Erfurt. 1. 2. 3. 4. HP et F cum nota: ד' חסרין בלישנא, vide ad 10, 18. Bibl. magna habent וְהוֹצֵאת cum ת vocali destituto, quod sphalma edd. posteriores propagaverunt. Revera forma וְהוֹצֵאת nonnisi semel 1 Reg. 17, 13 invenitur, uti docet index masoreticus ס"ד מיחדין בלישן יציאה (*Mas. fin.* 36[b]).

15, 17 אֲחַוְךָ cum ו raphato in codd., adstipulantibus Abenezra in comm. ad Ex. 33, 3 et Kimchio in *Michlol* 134[a].

15, 22 וְצָפֻו *Chethib* cum *Kerî* וְצָפוּי sec. optimos testes. Est unum de 12 vocabulis quae in י non scriptum terminantur, testibus Masora magna ad 7, 1. *Ochla veochla* No. 126.

15, 29 יֶעְשַׁר cum ע syllabam claudente, sicut יֶעְשַׁן Dt. 29, 19., quod ne quis aliter legat dagessatione literae syllabam insequentem ordientis indicatur, vide *Michlol* 73[a] et supra 4, 2.

16, 4 כָּכֶם cum Zere teste Kimchio in *Michlol* 216[a].

16, 8 וַתִּקְמְטֵנִי cum Gajae syllabae primae sec. optimos testes. Eodem modo וַיִּשְׂטְמֵנִי v. 9. וַיְפַצְפְּצֵנִי, וַיְפַרְפְּרֵנִי v. 12, vide ad 2, 11.

16, 9 יִלְטֹשׁ defective in HJ et edd. veteribus, at Ps. 7, 13 plene, adjecta in codd. nota: לית מלא. In Bibl. magnis illic perperam ב׳ מלאין pro ב׳ מלאין בלישנא adscriptum est, quod quidem refertur ad Ps. 7, 13, 1 Sam. 13, 19.

16, 19 וְשָׂהֲדִי Sic P et Kimchius in Lex. Sunt vero codd. velut J et edd. veteres, in quibus וְשַׂהֲדִי scribitur. Illud rectius, at prorsus rejiciendum וְשָׂהֲדַי, quod nonnullae edd. recentiores exhibent.

Ibid. במרמים sine ו in Erfurt. 1. 4. H. Masora parva mscr. adnotat: לית חסר. Mas. magna excusa ad h. l. corrupta est et ex textu Masorae ad Ps. 148 emendanda. Cf. infra ad 31, 2.

16, 21 ויוכח לגבר cum duplici Munach in HJP, Bibliis magnis, Norziana.

Ibid. ובן־אָדָם cum Mercha (et Zinnorith) in HJP, Bibl. magnis idque recte ut ex *Thorath emeth* p. 43. 47 elucet.

17, 2 הֲתֻלִים cum ל raphato in FJP. Masora adnotat: לית וכתיב כן, ejusdem igitur formae atque עֲצֻמִים Dt. 4, 38. Recte Levi b. Gersom in comm. ad hunc Iobi locum.

Ibid. ובהמרותם cum Dagesch dirimente, vide *Michlol* 4[a].

17, 4 תרמם defective, contra Prov. 14, 34 plene, auctore Masora.

17, 5 תכלנה sine י tertiae radicalis. Masora parva in P et Bibl. magnis adnotat: לית חסר.

17, 9 וּטְהָר־ cum Chatef Kamez literae ט in codd. et edd. antiquis. Sic Kimchius in *Michlol* 172[b] et Lex. sub טהר. Quod Elias Levita objicit inscitiam ejus prodit. Veteres grammatici et punctatores cuilibet Kamez correpto Schebâ addere consueverunt. Scribebant igitur וּטֳהָר־, vide Parchonis Lex. sub rad. מול, Menachemi תשובות p. 54 et Heidenheimium ad *Moznaim* 10[b].

17, 10 וְאֻלָּם In H adnotat Masora parva: לית חסר ודגש h. e. adverbium וְאֻלָּם hoc uno loco primam dagessatam habet, alias ubique וְאוּלָם scribitur. At ubicunque nomen sive apellativum sive proprium est, ל raphatur, quamvis defective scribatur (אֻלָם). Cf. Masoram ad 1 Reg. 7, 7.

Ibid. תשבר defective in codd. et edd. veteribus. In H et Masora parva mscr. adnotatur: לית חסר בכתובים.

Ibid. ובאו sine *Chethîb* et *Kerî* sec. optimos testes. Vide appendicem de discrepantiis Occidentalium et Orientalium.

17, 11 זמֹּתִי defective in codd., Bibliis magnis et aliis edd. veteribus. Masora parva mscr. adnotat: לית וחסר.

17, 16 שְׁאָל defective ut 1 Reg. 2, 6 auctore Masora.

18, 11 והפִּיצָהו cum י sine ו in Erfurt. 1. 2. 4. JP, Complut. In H addita est nota: לית וכתיב כן. Sic et Mas. parva mscr.

18, 14 ותצעדהו sine י hiphilico in codd. et Bibl. magnis. Masora adnotat: לית וחסר.

18, 15 מִבְּלִי־לֹו In Neapol. 1486 et nonnullis, sed paucis codd. מִבְּלִילֹו uno vocabulo scriptum est. Plerique codd. et ceterae edd. omnes, etiam Compl., מִבְּלִי־לֹו interposito Makkef scribunt, quae scriptio confirmatur testimonio Chaldaei et codicum FHJP et quattuor Erfurtensium.

18, 21 מְקוֹם ׀ לֹא־יָדַע Haec est in veteribus accentuum ratio. Vox יָדַע sicut 22, 13 Gaja in fine habet ne haec syllaba festinantius legendo absorbeatur, quare hoc Gaja העמדה nominatur. Vide *Metheg-Setzung* § 42. 43.

19, 2 תּוֹגְיוּן dupliciter plene in edd. veteribus. In codd. adscriptum reperitur: לית ומלא.

Ibid. ותְדַכאוּנַנִי absque Schebâ, א in Schurek quiescit. Sic in FP et H cum nota masoretica: לית ומלא ודגש ולא קרי א'. Est unum de 48 vocabulis per א quiescens scriptis (*Mas. fin.* 1. *Ochla veochla* No. 103).

19, 3 זֶה cum servo Mehuppach in codd. et edd. emendatis.

19, 7 אֶעֱנֶה cum Zere praefixi. Perperam in Bibl. magnis לָ pro לֵ adscriptum est.

19, 8 נתיבֹתי sine ו in J editionibusque veteribus sicut Thren. 3, 9. In H et Mas. parva mscr. additur ב' וחסרין, unde quod in Bibl. magnis adnotatur corrigatur necesse est.

19, 12 ויחנוּ סָבִיב Haec vera accentuum ratio.

19, 14 קרוֹבי plene in codd. et edd. In P recte notatur: ב' מלאין, scilicet h. l. et Ps. 38, 12. Contra Lev. 10, 3 defective. Masora magna excusa ad h. l. depravata est et sic restitui debet: קרובי ג' בלישנא חד חסר.

19, 15 ואמהֹתי defective uti ex praecepto Masorae ubique, exceptis duobus locis 2 Sam. 6, 20. 22.

19, 17 וְחַנֹּתִי sine ו in FHJP Complut. Bibliis magnis sicut Ex. 33, 19 et cum tono in ultima teste Masora, Jekuthiele in *Darche hanikkud*, Kimchio in *Michlol* 142[b].

19, 18 מְאֲסוּ־בִי makkefatum in codd. et edd. veteribus.

19, 23 וְיֻחָקוּ cum ק raphato *Michlol* 146[a].

19, 24 יהצבון cum Schebâ quamquam in pausa instar יִקְפְּצוּן 24, 24 (*Michlol* 64[a]). Vide discrepantias Orientalium et Occidentalium.

19, 26 עֹורִי cum Metheg ultimae in P sicut רוּחִי v. 17. אָנֹכִי 29, 16. אֹבֵד 29, 13 et sim. Vide ea de re *Thorath emeth* p. 7 not. *Accentuationssystem* II. § 1 not.

19, 28 נרדף־ cum Kamez correpto in codd. et edd. atque apud Kimchium in *Michlol* 21[a] 205[a]. Masora adscribit 'בָ uti et Eccl. 3, 15. Profiat Duran (*Maase ephod* c. XVI.) נרדַף scribens Masora corrupta deceptus est. Vocabulum non pertinet ad חד פתח וחד קמץ (*Mas. fin.* 52[b]. *Ochla veochla* No. 23). Vide et Norzium ad 35, 6.

20, 2 שְׂעִיפַי cum י superfluo in Neapol. 1486. H habet notam לית ומלא. Idem exhibent Mas. parva mscr. et Abenezra in libris suis grammaticis *Zachoth* 1[b] et *Moznaim* 8[a]; Jekuthiel Punctator in *Darche hanikkud* (cap. de literis יהוא); Joseph Leon in grammatica *Libnath hasappir* (cap. de vocalibus).

20, 7 כְּגֶלֲלוֹ cum Chatef Pathach literae ל in P. Sic et Codd. Hierosol. et Jamanensis Ez. 4, 12. 15: בְּגֶלֲלֵי, גֶּלֲלֵי. Cf. *Michlol* 79[b].

20, 9 מְקֹמוֹ defective sicut 38, 12. 19 teste Masora, quae nonnisi 7, 10. 37, 1. plene scripta agnoscit.

20, 12 לְשֹׁנוֹ defective in Complut. sicut 40, 25. Recte, namque haec duo inter septem plene scripta non recensentur.

20, 15 יוֹרִשֶׁנּוּ Sic P, Venet. 1615. Genuensis 1618. Plantin. 1582. Hartmann. 1595. Nissel. 1662.

20, 18 יָגָע cum Kamez finali utpote nomen in codd. et edd., testibus Kimchio in Lex. et Mose Punctatore in *Darche hanikkud* p. 3.

Ibid. כְּחֵיל cum כ. Masora hanc vocem recepit inter חד חד נסבין כף ברישה (*Mas. fin.* 38. *Ochla veochla* No. 19).

20, 20 כִּי ׀ H et Mas. parva mscr. adnotant: י"א בטעם, cf. *Thorath emeth* p. 35.

20, 22 שְׂפְקוֹ cum שׂ sinistro in FHJP, Neapol. 1486. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521. Complut. auctore Masora, quae שפק in l. Iobi ubique per *Sin* scribi tradit, exceptis duobus locis 34, 26. 37., ubi ספק scribendum. Idcirco Kimchius illud שְׂפְקוֹ sub שפק adducit.

Ibid. תבאנו defective, contra Prov. 10. 24. 11, 27 plene, teste Masora.

20, 27 מִתְקוֹמֲמָה cum accentu penultimae ad regulam נסוג אחור in cunctis Erfurtensibus atque alias, quod confirmat Immanuel in grammatica *Livjath chen* IV. § 10. Vide infra חלופי נקוד.

21, 11 עוילֵהם sine י plurali. H et Masora parva mscr. לית וכתיב כן.

21, 12 כַּתֹּף cum כ in edd. veteribus et recte quidem sec. JPH ubi adscribitur: לית כוותה. Masora hoc vocabulum in catalogo semel per כ scriptorum adducit (א"ב מן חד חד נסבין כף ברישה *Mas. fin.* 38. *Ochla veochla* No. 19). Cf. Norzium.

21, 13 יִבְלּוּ Sic scriptum est (*Chethîb*), legitur autem יְכַלּוּ (*Kerî*). Est unum de undecim, in quibus כ pro ב scripto legitur (*Mas. fin.* 15. *Ochla veochla* No. 149). Concordantiae perperam hunc locum ponunt sub בלה, par erat eum referre ad כלה.

21, 16 מִנִּי cum נ dagessato ad regulam אתי מרחיק sicut 22, 18.

21, 19 אֱלוֹהַּ cum Rebia in codd. omnibusque edd. veteribus.

21, 23 שַׁלְאֲנַן cum Pathach finali in JP omnibusque edd. veteribus.

21, 30 כִּי־לְיוֹם makkefatum in J quemadmodum כִּי־תְמוֹל 8, 9. H hosce habet accentus: כִּי לְיוֹם־אֵיד.

21, 33 מָֽתְקוּ לוֹ in HJ omnibusque edd. veteribus. Vide infra חלופי נקוד.

22, 4 הֲמִיִּרְאָתְךָ his cum accentibus sicuti הֲמִבִּינָתְךָ 39, 26. Vide quae in *Thorath emeth* p. 20 ea de re disseruimus.

22, 4 יֹכִחֶךָ dupliciter defective in Erfurt. 1. 2. Complut. Venet. 1515. 1521. Mas. parva mscr.: לית וחסר דחסר.

22, 5 לַעֲוֹנֹתֶיךָ defective in JP, Complut. Formae עֲוֹנֹתֶיךָ, עֲוֹנֹתָם, עֲוֹנֹתֵינוּ ubique ex praecepto Masorae sine ו quiescente scribendae.

22, 6 אַחֶיךָ cum *î* numeri singularis in Neapol. 1486. Soncin. 1488. Complut. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544. Hartmann. 1595. Nissel. 1662, patrocinantibus F, Erfurtensibus quattuor, Kennicottianis quadraginta septem. Singularem et ipse Chaldaeus transfert et Kimchius sub חבל tuetur.

22, 10 סביבֹתיך sine ו in HJ, Complut. Vicissim Ps. 49, 9 plene, teste Masora.

Ibid. פתאם sine ו in codd. et edd. veteribus sicut ubique excepto Ps. 64, 8. Vide quae ibi monuimus.

22, 11 אוֹ חֹשֶׁךְ לֹא his cum accentibus in codd. et edd. veteribus.

22, 12 רָמּוּ cum Dagesch affectuoso, quamobrem in codd. et Masora parva mscr. adscribitur: לית. Assentiunt Parchon et Kimchius radicem רמם statuentes.

22, 16 וְלֹא עֵת Nonnulli codd. et Complut. falso בְּלֹא. Masora poscit וְלֹא, est enim haec locutio una earum quae Masora וְלֹא קריין יחידאין (*Mas. fin.* 41[b] extr.) nuncupat h. e. eorum locorum qui plerumque לא et tantummodo semel ולא adsciscunt.

22, 23 מַאֲהָלֶךָ sine י quippe singularis in plerisque codd. (in his P), Compl. Venet. 1515. 1521. Paris. 1545. Hartmann. Nissel. Pluralis vocabuli א cum Cholem habet 11, 14.

22, 24 וּבְצוּר Sic FJP, edd. pleraeque, Nachmanides. Falso nonnulli codicum et edd. וּכְצוּר, etenim Masora hanc vocem semel cum כ obviis non adnumerat (*Mas. fin.* p. 38).

22, 25 בְּצָרֶיךָ cum י pluralis in FHJP et edd. omnibus.

22, 28 וְיָקָם־לָךְ makkefatum in H cum nota: לית לעיל.

Ibid. נֹגַהּ cum Gaja in fine, ut habet P. Cf. 18, 21.

23, 5 אֵדְעָה cum Munach in omnibus edd. veteribus.

23, 6 הַבְּרָב־ dagessatum post ה interrogativum instar הַכְּתֹנֶת Gen. 37, 32. הַכְּמוֹת 2 Sam. 3, 33. Cf. *Harikma* p. 221. *Michlol* 54[a].

23, 13 וְנַפְשׁוֹ H exhibet notam: ח' ויו תנינא זעיר h. e. octies reperitur, Vav alterum minusculum est. Cf. Norzium et discrepantias Orientalium et Occidentalium atque etiam Delitzschii Comm. ad h. l.

23, 14 וְכֹהֲנֶיהָ cum Rebia mugrasch in H Erfurtensibus omnibusque edd. antiquis.

24, 1 לֹא חָזוּ cum Mercha penultimae in codd. castigatisque edd. attestante *Michlol* 124[a]. Propterea לֹא assumit Zinnorith (*Thorath emeth* p. 9).

24, 2 גְּבֻלוֹת priorem syllabam defective, alteram plene scriptam habent Neapol. 1486. Venet. 1515. 1521. Et in H et P adnotatur: לית כתיב כן. Idem notat Masora parva mscr. Vicissim Jes. 10, 13 genuina scriptio est גְבוּלֹת cum nota לית כתיב כן, et Ps. 74, 17 גְּבוּלוֹת cum nota לית מלא דמלא.

24, 4 עֲנִיֵּי־ Sic ipse textus sine diversitate lectionis in FHJP Complut. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521 aliis, et jure quidem duce Masora quae nonnisi Am. 8, 4 vocibus per ו scriptis et cum י legendis adnumerat (*Mas. fin.* p. 34. *Ochla veochla* No. 81). Quodsi hoc quoque Iobi loco *Chethîb* esset ענוי, *Kerî* עֲנִיֵּי, receptus esset inter illa paria vocum quae Masora recenset (*Mas. fin.* p. 34. *Ochla veochla* No. 139). Cf. discrepantias Orientalium et Occidentalium.

24, 8 מִזֶּ֣רֶם cum Munach in Erfurt. 2. 4. JP idque recte.
24, 13 בְּֽמֹרְדֵ֪י א֫֬וֹר Sic recte J.
24, 14 לָא֗וֹר sine apposito Pasek sec. Codd.
24, 15 נֶּ֗שֶׁף cum Rebia in F et edd. veteribus. *Nun* dagessatum est ad regulam אתי מרחיק.
24, 20 ע֗וֹד לֹ֥א his cum accentibus in HJ et edd. veteribus.
24, 23 רָ֫מּוּ in edd. veteribus, item J et H qui adscribit לית.
25, 5 וְלֹ֥א יַאֲהִ֑יל cum ו copulativo in plerisque codd. et edd., etiam Neapol. 1486 et Complut. Vide Norzium.
26, 6 לַֽאֲבַדּוֹן cum Pathach praepositionis in HJ et veteribus edd. Vide ad Ps. 88, 12.
26, 7 צָפ֣וֹן cum Munach, ut par est, in JP, Bibl. magnis.
26, 8 צֹ֣רֵֽר cum Munach penultimae sec. legem נסוג אחור et Metheg syllabae finalis, ne pronunciatio ejus nimis acceleretur (העמדה). Sic in edd. veteribus. H habet notam: לית לעיל, quocum consentit catalogus vocum quae semel habent tonum in penultima (שטה כל חד חד מלעיל, *Mas. fin.* 62). Vide etiam *Thorath emeth* p. 21. *Metheg-Setzung* § 13.
26, 9 פַּרְשֵׁ֖ז cum ש sinistro in FH. Sic legunt Chaldaeus, Talmud (*Schabbat* 88[b], *Succa* 35[a]), Midrasch (ad Exod. sect. 42) et omnes veteres interpretes. Cf. *Leket zebi* p. 244.
26, 11 יְרֹפָ֑פוּ defective in HJ Complut.
26, 13 שִׁפְרָ֑ה cum פ adspirato testibus Masora et *Michlol* 149[b].
27, 13 חֵֽלֶק־אָדָ֨ם רָשָׁ֥ע ׀ his cum accentibus in HJP, Bibliis magnis. Vide *Thorath emeth* p. 17.
27, 15 שְׂרִידָ֗ו sine י suffixi pluralis in edd. veteribus. In J adjecta est nota: שרידָיו קרי. Consentiunt Erfurtenses omnes, P et Mas. parva mscr. Catalogus qui in *Mas. fin.* p. 34 et *Ochla veochla* No. 128 reperitur compluribus vitiis laborat.
27, 15 ואלמנותיו cum ו pluralis feminini in H, Venet. 1515. 1521 convenienter Masorae magnae ad Ps. 78, 64. Mas. parva ad h. l. typis expressa vitiosa est. Cf. ad Jes. 9, 17.
Ibid. תִבְכֶּ֫ינָה cum י tertiae radicalis in codd. omnibusque edd. veteribus sine nota masoretica.
27, 21 וִֽישַׂ֫עֲרֵ֥הוּ cum שׂ pathachato in FHJ, apud Kimchium, in edd. antiquis omnibus.
27, 22 יַחְמֹ֑ל defective. Neque enim a Masora quattuor plene scribendis adnumeratur (*Mas. magna* ad Hab. 2, 17).
28, 4 דַּ֣לּוּ Milel, vicissim Jes. 58, 14 דַּלּ֗וּ Milra, teste Masora et docente Abenezra in *Zachoth* 55[a] et *Sapha berura* 33[a].

28, 5 מִמֶּנָּה יֵצֵא his cum accentibus in Venet. 1515. 1521, etiam in J qui יֵצֵא cum Segol secundae scribit sicut Neapol. 1486. Cf. Heidenheimii Pentateuchum *Meor enajim* ad Gen. 4, 16.

28, 8 הִדְרִיכוּהוּ recte cum ו plurali in Compl. In H additur nota: ב׳, דין מלא. Alter locus, ubi הִדְרִיכֻהוּ defective scribitur, est Jud. 20, 43.

28, 9 הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ his cum accentibus in codd. omnibusque edd. veteribus.

28, 11 וְתַעֲלֻמָהּ cum ה mappicato *Michlol* 31[a]. 186[b], cf. Delitzschium ad h. l.

28, 12 וְאֵי־זֶה duo vocabula makkefata uti et v. 20. 38, 19. 24 teste Masora.

28, 16 לֹא־תְסֻלֶּה cum Makkef in P, vide *Thorath emeth* p. 40.

28, 17 וּזְכוֹכִית cum Cholem pleno in Erfurt. 1. 2. 3. FHJP, Complut. Venet. 1515. 1521. Sic Kimchius quoque.

28, 26 קֹלוֹת sine ו primae in codd. et edd. veteribus sicut 38, 25. Ambo pertinent ad sex sic scribenda.

28, 27 רָאָהּ cum ה mappicato, teste Masora: לית. Hic versus est unus de tribus, qui tres voces mappicatas continuo invicem sequentes continent: Ex. 21, 10. Jes. 5, 14 et Iob. 28, 27; itemque ad eos tres versus pertinet, in quibus omnes voces in ה exeuntes mappicatae sunt: Ex. 21, 10. Hos. 2, 13 et Iob. 28, 27. Quapropter Jekuthiel Punctator in *Darche hanikkud* (sect. de literis) et in *En hakore* (ad Ex. 21, 10) illud רָאָהּ vocabulis mappicatis accenset.

28, 28 מֵרָע cum ר kamezato in HP convenienter Masorae quae tantummodo Jes. 9, 16 et Prov. 17, 4 in catalogo ב׳ ב׳ פתחין tanquam pathachata adducit (*Mas. fin.* 52[b], *Ochla veochla* No. 24).

29, 5 סְבִיבֹתַי sine ו in HJ, Complut. Neapol. 1486. Venet. 1515. 1521. sicut Dt. 17, 14 teste Masora.

29, 13 אֹבֵד sine ו in FP et omnibus edd. antiquis, et recte quidem sec. Masoram, quae hoc vocabulum nonnisi 31, 19. Prov. 31, 6 plene scriptum esse testatur.

29, 15 לַעִוֵּר cum praepositione pathachata in P, Bibl. magnis. Confirmant hanc scriptionem *Harikma* p. 101 et *Michlol* 53[b].

29, 21 וִיחֵלּוּ cum Dag. affectuoso *Michlol* 3[b].

Ibid. לְמוֹ עֲצָתִי aliquot in codd. uno vocabulo לְמוֹעֲצָתִי scriptum. Recte separant JP et tum Masora excusa tum H monet: ב׳ מלין.

29, 24 אֱלֹהֵם sine י in codd. et edd. veteribus. Est unum de illis 17 quae in Hagiographis defective scribuntur (*Mas. fin.* 8[b]). Etiam *Mas. parva mscr.* adnotat: לית חסר בספרא.

Ibid. וְלֹא יַאֲמִינוּ cum ו copulativo in plerisque cdd. et edd. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544. Hartmann. 1595. Sic legit Chaldaeus et hanc lectionem tuentur et Nathan in Concordantiis sub אמן et Nachmanides in commentario suo.

29, 25 אֲבַחֵר cum Chatef pathach literae ב in JP ex more Ben-Ascheri. Vide *Thorath emeth* p. 27.

30, 3 הַערקים cum Pathach articuli in P, in Bibl. magnis, Plantin. Bragadin. Elon. Nissel. Similiter הַעִוְרִים 2 Sam. 5, 6. 8. Jes. 42, 18. הַעֹרְכִים Jes. 65, 11. הַעֹזְבִים Prov. 2, 13. הַעֹזבת ibid. 2, 17. Vide quae notavimus ad Jes. 42, 18. 65, 11.

30, 6 בערץ defective in edd. veteribus. Sic in J quoque et H cum nota: לית וחסר.

30, 12 פרחח cum Kamez, *Michlol* 183[a].

30, 13 לְהוֹתי cum ו ipsius textus (non להיתי *Chethîb*) in HJP, Venet. 1515. 1521. Masora hoc vocabulum non adnumerat per י scriptis et cum ו legendis (*Mas. fin.* p. 34 *Ochla veochla* No. 80). Vide et discrepantias Orientalium et Occidentalium.

30, 13 יוֹעִילוּ dupliciter plene in codd. et edd. emendatis sicut ubique, exceptis Jer. 2, 8. 12, 13 ubi י deficit.

30, 19 הָרֹני kamezatum in P, Complut. Neapol. 1486, ut testatur *Michlol* 30[a].

30, 20 ותתבֵּנן cum Metheg tanquam העמדה ultimae productae ex more Ben-Ascheri. Eodem modo ותְחוֹלֵל 35, 14. תְּרוֹמֵם Prov. 14, 34. Vide *Thorath emeth* p. 21.

30, 27 מְעִי רתְחוּ ולא־דָמוּ Haec vera accentuum ratio in FHJP et Bibl. magnis. דַמוּ pathachatum in FH et Venet. 1526 idque jure, nam Masora adnotat לית. De accentibus hemistichii alterius v. 28 vide Delitzschii Comm. (ed. II).

30, 30 חָרָה cum accentu penultimae auctore Masora.

30, 31 ועֻגָבי non dagessatum in Codd. et apud editores veteres. Masora adnotat: ב׳ חסר בלישנא. Vide ad Gen. 18, 6 et *Michlol* 154[a].

31, 2 ממרֹמים sine ו in HP et apud Norzium. Masora ad Ps. 148 tradit, hunc pluralem nonnisi ter Jes. 33, 16. Ps. 148, 1. Eccl. 10, 6 plene cum ו scribendum. Omnibus ceteris locis scriptio tralaticia est מרֹמים. Cf. ad 16, 19.

31, 7 מְאוּם cum א otioso pro מוּם. Est unum de 48 vocabulis א superfluum continentibus (*Mas. fin.* p. 1. *Ochla veochla* No. 103.

31, 11 וְהִיא *Chethib*, וְהוּא *Kerî*, teste Masora magna ad Ps. 73, 16 et *Michlol* 92ª.

31, 15 וַיְכֻנֶנּוּ sine ו medio in FHP et edd. veteribus; prius נ raphatum est, posterius dagessatum, teste P, Kimchio in *Michlol* 119ᵇ et Complut. Cf. Norzi.

31, 21 הֲנִיפֹתִי sine ו in edd. veteribus.

31, 22 מִשִּׁכְמָה, מִקָּנָה ambo cum ה raphato, testibus Masora (*Mas. fin.* 21ᵇ) et *Michlol* 31ª.

31, 27 וַיִּפְתְּ cum Munach in JP, Venet. 1515. 1521. Norziana.

31, 35 הֵן cum Zere et accentu Munach in edd. veteribus idque recte ut docet Ben Bilʿam in *Taʿame hamikra.* Vide ad 33, 6.

31, 37 צְעָדַי cum Dechi, uti Michaelis edidit auctoritatem secutus Codd. Erfurtensium 2. 3. 4. Sic etiam JP.

Ibid. כְּמוֹ־ makkefatum auctore P.

Ibid. אֲקָרֲבֶנּוּ cum Chatef Pathach literae ר ut exstat in FP ex regula Ben-Ascheri, vide ad 1, 5.

32, 2. 6 בָּרַכְאֵל cum ב kamezato in FHJ, Venet. 1515. 1521. Hartmann. Nissel. Reinecc.

32, 6 וַיֹּאמַר Edd. Neapol. 1486. Complut. Venet. 1515. 1521. Nissel. Jablonskii habent וַיֹּאמַר׃ cum Silluk et Sophpasûk. Sic et FHJ. Verum enim vero Masora 1070 libri Iobi versus computat, quorum medius sit 22, 16, unde sequitur, 32, 6 non esse singularem versum, sed וַיֹּאמַר cum Olevejored scribendum, uti reperitur in P. Atque Masora parva mscr. expressis verbis adnotat: איננו סוף פסוק.

32, 10 שִׁמְעָה־לִי cum ל non dagessato ex auctoritate codicum atque edd. veterum. Eodem modo שִׁמְעָה־זֹאת 34, 16. וְשִׂנְאָה־בוֹ Prov. 15, 17. נִגְלָה־לָמוֹ Jes. 23, 1 sine Dag. forti conjunctivo scribenda sunt. Contra in נִבְחֲרָה־לָּנוּ Iob. 34, 4 sec. legem דחיק litera alteram vocem ordiens dagessatur, vide de regula ad Ps. 45, 5.

32, 11 תְּבוּנֹתֵיכֶם Syllaba secunda defective scribenda uti habet Complutensis. In codd. reperitur nota לית וכתיב כן.

32, 15 חַתּוּ Milra quemadmodum רַבּוּ Ps. 69, 5. שַׁחוּ Prov. 14, 9., cf. *Michlol* 142ᵇ. Metheg ultimae appictum syllabam tonicam indicat. Vide de simili Milra 19, 26.

33, 6 הֶן־אֲנִי cum ה segolato, auctore Ben Bilʿam, qui in libro suo *Taʿame hamikra* hoc הן ad quinque הֶן־ refert sequente

Makkef segolata: Num. 23, 9. 24. Iob. 8, 19. 33, 6. 12. In Masora excusa loco hujus הֶן־אני falso Iob. 31, 35 הן תוי adducitur. Quemadmodum sequente אני sic etiam sequente אֶל vel כֹּל semper הֶן scribitur, at illud תָּוִי utpote Milra bisyllabum efficere nequit, ut הן segoletur. Et ipse Norzi ad Iob. 31, 35 citat testimonium Masorae mscr. quae cum Ben-Bilʿamo consentit.

Ibid. כַּפִּיךְ cum כ adspirato *Michlol* 90ª.

33, 7 אֵמָתִי defective in FHJP et edd. veteribus quippe unum de quattuor sic scriptis. In P adnotatur: לית חסר, in H: ד׳ חסרין בלישנא. Vide ad 13, 21.

33, 16 אָז cum Rebia in Codd.

33, 17 לְהָסִיר cum Munach, ut recte Michaelis sequens Erfurtenses 2. 4 edidit.

33, 21 רֹאִו cum א dagessato teste Masora, vide *Michlol* 63ᵇ.

33, 22 לַמְמִיתִים dupliciter plene sicut 2 Reg. 17, 26 postulante Masora.

33, 25 רֻטֲפַשׁ cum Chatef sicut הוּטֲלוּ Jer. 22, 28, cf. *Michlol* 153ᵇ.

33, 27 יָשֹׁר cum Mehuppach in Codd.

33, 31 הַקְשֵׁב אִיּוֹב Sic ut habet HP interpungendum, vide *Thorath emeth* p. 17.

34, 5 אִיּוֹב cum Munach. Sic recte H, item JP, qui quidem praecedenti אמר perperam Dechi tribuunt.

Ibid. צָדַקְתִּי cum Pathach pausali quippe unum de פתחין באסף, quod Kimchi in *Michlol* 7ª assensu suo comprobat.

34, 10 אַנְשֵׁי cum Chatef Pathach literae נ in P ut praecipit Ben-Ascher. Vide appendicem חלופי נקוד.

34, 19 ולא־נִכַּר hoc cum accentu penultimae in H cum nota: ב׳ דין לעיל. Eadem reperitur in Mas. parva mscr. et in Mas. magna.

34, 32 אֹסִף sine ו in codd. et edd. Est unum de septem אֹסִף, scil. 1 Reg. 12, 11. 14. 2 Reg. 21, 8. 2 Chron. 10, 11. 14. 33, 8. Iob. 34, 32. Sic Mas. magna in Cod. Hierosol. ad 2 Chron. 10 allata. In Mas. magna excusa locus Iobi praetermissus est. At eum huc referendum esse testatur P ubi adnotatur: לית כתיב כן בספרא h. e. in l. Iobi vocabulum hoc solo loco defective scriptum. Itaque 40, 4 plene scribendum.

34, 33 הֲמֵעִמְּךָ P habet הֲמֵעִמְּךָ itemque H adjecta nota: לית. Vide *Michlol* 52ᵇ.

34, 37 כִּי cum Mercha in H addita nota: ד׳ בטעם ר״פ Sic et *Mas. magna* ad Ps. 143, 3.

35, 9 מֵרֹב defective in FJP, Neapol. 1486. Complut.

35, 11 יְחַכְּמֵנוּ. In HJ יְחַכְּמֶנוּ segolatur. Ac revera Codex Halensis operis masoretici *Ochla veochla* in fine exhibet catalogum vocabulorum in pausa pathachatorum sive segolatorum (פתחין באסף), in quo hoc יחכמנו numero adscriptum est. At idem catalogus in P, *Ta'ame hamikra* et Bibl. magnis hoc vocabulum inter פתחין non refert.

36, 11 יְכַלּוּ In Erfurt. 1 et H adnotatum: כן הוא h. e. vocabulum sec. Masoram per כ scribendum, non per ב. Vide Norzium ad 21, 13. Etiam Kimchi hunc locum sub כלה adducit.

36, 18 בְּשָׂפֶק cum ש sinistro in FHJ et edd. Masora et excusa et mscr. addit notam: לית וכתיב ס״ן. Cf. ad 20, 22.

36, 25 כָּל־אָדָם חָזוּ his cum accentibus in HJ veteribusque edd.

37, 8 וּבִמְעוֹנֹתֶיהָ sine ו et formativo et plurali in J et Compl. idque recte teste Masora mscr. Quod ad 38, 40 typis expressum est, correctione eget.

37, 15 וְהוֹפִיעַ dupliciter plene in codd. omnibusque edd. veteribus, ut ubique sine discrimine.

37, 18 לִשְׁחָקִים In Mas. parva mscr. adnotatur: ס״א לַשְּׁחקים וכן מצאתי בספר מדויק, quod confirmat F qui exhibet לַשְּׁחקים. At HJP Fragm. babyl. No. 8 et edd. scriptionem לִשְׁחקים tuentur.

37, 23 וְרֹב־ recte cum Cholem in P Fragm. babyl. No. 8, Complut. Vide Norzium.

38, 1 מִנְהַסְּעָרָה sec. *Chethîb* unum vocabulum, *Kerî* מִן ׀ הסערה separatim. Idem redit 40, 6 מִנִּסְעָרָה

38, 2 מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְמִלִּין בְּלִי his cum accentibus in edd. antiquis.

38, 13 לֶאֱחֹז defective in JP veteribusque edd., uti ubique, nam Masora non discernit. Assentit fragmentum Iobi babyl. No. 8 (לֶאֱחֹז).

38, 27 שֹׁואָה plene in J veteribusque edd. Masora mscr. defectivam scriptionem nonnisi 30, 14. Jes. 47, 11. Zeph. 1, 15 agnoscit.

38, 31 מַשְׁכוֹת sine ו primae in FHJP Neapol. 1485 Bibl. magnis Complut. Ita etiam fragmentum Iobi babylonice punctatum No. 8.

38, 35 הִנֵּנוּ Nun prius cum Zere et dagessatum, alterum raphatum in codd. et edd. In *Michlol* 215[a] legendum est: וברפה הנון השניה, uti jam Norzi perspexit.

38, 36 לְשֶׂכְוִי cum Munach ultimae in omnibus edd. antiquis, quemadmodum Kimchi (in *Michlol* 175[b]) et Immanuel (in *Livjath chen* 85[a]) hoc vocabulum formae nominali פִּלְלִי subjiciunt.

39, 2 תִּסְפֹּר defective in JP Fragm. babyl. No. 8, Compl. Venet. 1515. 1521. Masora omnes hujus vocabuli formas sine ו scribendas esse praecipit, exceptis duabus 14, 16. 31, 4.

39, 6 וּמִשְׁכְּנֹתָיו sine ו in codd. et Complut. Sed Jer. 30, 18 plene scriptum, testante Mas. parva mscr.: ב׳ חד מלא unde quod edi solet corrigatur necesse est.

39, 7 נֹגֵשׂ defective in edd. veteribus. Vide 3, 18.

39, 9 הֲרִים cum ר dagessato sec. legem אתי מרחיק (cf. מענה רך Prov. 15, 1) in JPH cum nota: לית דגש. Idem adnotat Mas. parva mscr.

39, 12 זַרְעֶךָ cum Rebia mugrasch.

39, 13 וְנֹצָה P adnotat: לית וחסר.

39, 14 בֵּיצֶיהָ cum י primae in F et fere omnibus et codd. et edd. convenienter Masorae כל לישנא מלא בר מן ג׳ חסר, בני בצי וחברו חשם ובצי h. e. omnes hujus vocabuli formae sunt plenae exceptis tribus בֵּצַי Ezr. 2, 17. Neh. 7, 23. 10, 19.

39, 19 הֲתִתֵּן Ante hunc versum in H relictum est spatium, adscripta nota: פתוחה בסיני. Etiam in fragmento Iobi babyl. No. 8 hoc intervallum indicatum est.

39, 22 וְלֹא־יָשׁוּב makkefatum ut Prov. 30, 30. Contra וְלֹא יַאֲמִין (v. 24) cum Mercha. Vide *Thorath emeth* p. 41.

39, 30 יְעַלְּעוּ cum ל dagessato (tanquam Piël) in H et edd. antiquis.

40, 4 קַלֹּתִי In H adnotatur: בהללי קלותי, sed incertum manet quorsum haec varietas pertineat, utrum ad scriptionem an ad accentuationem (cf. Delitzschii Comment. ad 19, 17).

40, 11 עַבְרוֹת cum ע pathachato in H et Neapol. 1486, ad exemplar Ben-Ascheri, ut Kimchi in Lex. tradit.

40, 13 חֲבֹשׁ defective in codd. et Complut. ex auctoritate Masorae.

40, 14 תּוֹשִׁעַ sine י in F et Bibl. magnis. Masora et excusa et mscr. adnotat: לית חסר יו״ד.

40, 17 פַחֲדָו his cum vocalibus in HJP et plerisque edd., attestante *Michlol* 169[a].

40, 18 נְחוּשָׁה defective sicut Lev. 26, 19 teste Masora.

40, 22 צֶאֱלִים chatefatum in codd. ex regula Ben-Ascheri, cf. *Michlol* 79[b].

Ibid. יְסַבֵּהוּ cum ו afformativo in P et Complut. In H et Masora parva mscr. adnotatur: לית ומלא.

40, 23 וְלֹא יַחְפֹּז cum ו copul. in plerisque codd. et edd. Neapol. 1486. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544. Hartmann. 1595. Sic Chaldaeus quoque legit et sic locum afferunt Concordantiae atque interpretes. Etiam fragmentum Iobi babylonice punctatum No. 8 exhibet וְלֹא.

40, 26 לְחָיוֹ cum Schebâ simplice quiescente in FH sicuti לֶחֱיָה Thren. 1, 2. Cf. *Darche hanikkud* Mosis Punctatoris p. 21 (ed. Frensdorff) et Norzium ad Jos. 6, 17.

40, 29 הַתְשַׂחֶק־בּוֹ sine Gaja literae ה in J, vicissim v. 31 הַתְמַלֵּא cum Gaja. Recte, nam sic praecipit Ben-Ascher. Vide appendicem חלופי נקוד et *Metheg-Setzung* § 23.

40, 32 כַּפֶּךָ sine י plurali. Masora in P et Bibl. magnis adnotat: לית חסר. Ubique alias י plurale habet.

Ibid. אַל־תּוֹסַף cum ultima pathachata, pertinet enim ad פתחין באס״ף. Masora adnotat: לית מלא ופתח.

41, 1 תֹּחַלְתּוֹ defective. Masora et excusa et mscr. adnotat: לית וחסר.

Ibid. יֻטָל defectivum et ט raphatum in Bibl. magnis, approbantibus PHF ubi adscriptum: ג׳ ולית חסר. Masora quoque magna duo יוּטָל plena (Ps. 37, 25. Prov. 16, 33) et unum יֻטָל (Iob. 41, 1) defectivum affert. Etiam in catalogo vocabulorum praeter consuetudinem defective sine ו scriptorum illud Iobi in rationem ducitur (*Mas. fin.* 27[b]).

41, 2 יְעוּרֶנּוּ Sic in ipso textu in codd. emendatis omnibusque edd. antiquis sine כתיב וקרי. In Cod. Bernardi de Rossi 413 addita est nota: כן בהללי. Vide Norzium et differentias Orientalium et Occidentalium.

41, 8 יִגַּשׁוּ pathachatum in H cum nota ל. Revera adnumeratur pathachatis in pausa (פתחין באס״ף). Etiam *Michlol* 21[b] vocem ut pathachatam adducit.

Ibid. יָבוֹא defective utpote ad quatuor plena libri Iobi (5, 21. 13, 16. 22, 4. 41, 5) non referendum.

41, 17 אֵלִים sine י primae (plur. nominis אֵל) sec. optimos testes, postulante Masora, quae hoc vocabulum septem אֵלִים in prophetis et hagiographis adnumerat. Contra 42, 8 scribendum אֵילִים (plur. nominis אַיִל).

41, 26 אֵת־ cum Zere ante Makkef auctore Masora ad Ps. 47, 5. Prov. 3, 12 et Ben Ascher in *Dikduke hateamim*, itemque Ben-

Bil'am in *Ta'ame hamikra* et Kimchio in *Michlol* 212[a]. In H adscriptum est: לֵית במקף.

42, 3 בִּלִי דָֽעַת In fragmento Iobi babyl. (No. 8) his versus clauditur (בלי דעת:), nempe per errorem, siquidem librarius ut videtur in mente habuit 38, 2.

42, 8 שִׁבְעָה cum Munach (non makkefatum) in J.

Ibid. אֵילִים dupliciter plene in omnibus emendatis libris, uti et Norzi et Michaelis ediderunt. In P adscriptum est: לית מלא בספרא. Cf. ad 41, 17.

42, 9 וַיַּֽעֲשׂוּ cum Metheg, non Munach (וַיַּעֲשׂוּ) in codd. et Bibl. magnis praeeunte Masora, namque haec vox non refertur ad quattuor illos locos, in quibus Munach distinctivo Sakef antecedit (*Mas. fin.* p. 51).

42, 11. אֶחָת in codd. et veteribus edd. idque recte, nam non est e numero illorum sex qui אֲחַת sonant quamquam distinctivo Sakef insigniti (*Mas. magna* ad Ex. 16, 33. *Michlol* 208[b]).

II.

חלופי ספר איוב שבין בני מערבאי ובין בני מרנחאי

Scripturae libri Iobi inter scholas occidentales et orientales controversae.

[S=Cod. Sappir Parisiensis; Tsch. 7. 8. 18=Fragmenta Masorae Tschufutkalensia].

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
וְעַד כתיב וקרי[1]	עַד קדקדו כתיב, וְעַד קרי	2, 7.
יְשׁאף כתיב, וְשׁאף קרי[2]	וְשׁאף צמים	5, 5.
לֹא כתיב, לוֹ קרי	הייתם לוֹ	6, 21.
יְצבא כתיב, וְצבא קרי[3]	הליפות וְצבא	10, 17.
לְמעשֵׂי ידיך, ביו"ד[4]	לְמעשֵׂה ידיך, בה"א	14, 15.

[1] Sic recte catalogus codd. SP.

[2] Sic SPTsch. 7. 18[a] itemque Masora magna codicis P ad h. l.

[3] Deest in catalogo Bibl. magnorum, suppletur in Tsch. 7 et Masora magna codicis P ad h. l.

[4] Sic S. In ipso textu לְמַעֲשֵׂי habet J. At Masora postulat ה, occidentales secuta. Vide et ad Ps. 8, 4.

	Occidentales (Palaestinenses):	Orientales (Babylonii):
17, 10.	תשבו ובאו נא	יבאו כתיב, ובאו קרי[1]
18, 13.	יאכל בַּדָּיו	בדָּוי כתיב, בדָּיו קרי[2]
19, 24.	בצור יחצְבון, בשבא	יחצֵבון בצרי[3]
21, 14.	סור ממֶּנּוּ, דגש	ממֵּנֿוּ, רפי[4]
22, 17.	סור ממֶּנּוּ, דגש	ממֵּנֿוּ, רפי
22, 24.	וְשִׁית על עפר	יְשִׁית כתיב, וְשִׁית קרי[5]
23, 8.	אהלך ואיננו	ואינני כתיב, ואיננו קרי[6]
23, 13.	ונפשׁו אותה	ונפשׁי כתיב, ונפשׁו קרי[7]
24, 4.	ענֵיי ארץ	ענוֵי כתיב, ענֵיי קרי[8]
26, 12.	ובתְובנתו מחץ רהב, ובתְבונתו קרי	ובתְבונתו כתיב וקרי[9]

[1] Sic recte PSTsch. 7. 18[a] uti et catalogi mscr. Heidenhemiani.

[2] Sic S. Tsch. 4. 7. 18[a] et P in Mas. magna ad h. l. Sec. Orientales literae in textu (*Chethîb*) transpositae.

[3] Haec diversitas affertur in fragm. hagiographico Tsch. 2 in nota ad h. l. marginali: פליגא, בני מדנחא יחצֵבון קורין

[4] Ita et 22, 17. Vide ad Gen. 3, 22. Cod. babyl. anni 916 adnotat ad hoc vocabulum Jer. 4, 8. 38, 25: כ״ד, et Tsch. 94 (Proph. priores) ad Jud. 21, 1: ט׳ בנביאים למדנחאי. Unde sequitur, vocabulum sic diverse scriptum 24[es] reperiri, 9[es] in prophetis: Gen. 3, 22. 23, 6. 26, 16. Ex. 1, 9. 14, 12. Num. 13, 31. 31, 49. Dt. 1, 28. 2, 36. Jud. 21, 2. 1 S. 7, 8. 1 Reg. 20, 23. 2 Reg. 6, 1. Jes. 59, 9. 11. 64, 6. Jer. 4, 8. 38, 25. 2 Chr. 29, 10. Ps. 2, 3. 103, 12. Iob. 21, 14. 22, 17. Esr. 10, 14. Corrigendum est igitur quod in Delitzschii Comm. in Psalmos majori II, 459 (1860) ea de re disseruimus.

[5] Sic codd. omnes.

[6] Exstat in Tsch. 7.

[7] Ex P et Tsch. 7. Inde intelligere licet Masoram a Norzio ad h. l. allatam, sequitur enim sententiam Orientalium. Ejusmodi notae masoreticae orientales hic illic inveniuntur, e. c. בֹר ב׳ חסרין (*Mas. fin.* 16[b]). Vide Pinsker, *Einl. in das Babyl. Punktationssystem* p. 123.

[8] Ex Tsch. 7, cf. Lectionum argumenta.

[9] Sic Tsch. 7 convenienter Masorae quae haec vocem sexaginta duabus quarum literae transpositae sunt (מוקדם ומאוחר) adnumerat (*Mas. fin.* p. 27. *Ochla veochla* No. 91).

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
שרידָיו כתיב וקרי[1]	שרידָו במות כתיב, שרידָיו קרי	27, 15.
להִיָּתי כתיב, להוָּתי קרי[2]	להוָּתי יועילו	30, 13.
מאומה כתיב, מאוּם קרי	דבק מאוּם	31, 7.
תחקרון מלִּים ם׳	תחקרון מלִּין ן׳	32, 11.
ורוֹב כתיב וקרי[3]	וריב עצמיו כתיב, ורוֹב קרי	33, 19.
ישִׁיב כתיב, ישִׂים קרי[4]	יָשִׂים אליו לבו	34, 14.
הודיעני כתיב, הודיענו קרי[5]	הודיענו מה נאמר	37, 19.
ותחַיּת, נקוד על יו״ד[6]	וְחַיַּת השדה תדושה	39, 15.
יספוהו כתיב, יסבוהו קרי[7]	יסבוהו ערבי נחל	40, 22.
יעירנו כתיב, יעורנו קרי	לא אכזר כי יעורנו	41, 2.
לא כתיב וקרי[8]	לא אחריש בדיו כתיב, לו קרי	41, 4.

[1] Sic Tsch. 7, sed mance, cf. Lectionum argumenta.

[2] Ex S. Etiam Tsch. 18ª hanc diversitatem commemorat, sed inverso ordine למע׳ להיתי כ׳ להותי ק׳ למדנ׳ להותי כת׳ ׳כן ק׳. Prius recte se habet, vide Lectionum argumenta.

[3] P in Masora magna ad h. l. haecce habet: למדנח׳ ור ב עצמיו כתיב וכן קרין, למערב׳ וריב כתיב ורוב קרין

[4] Sic recte HSTsch. 7. 18ª. Vide et Norzium.

[5] Ita STsch. 7. 18ª. Cod. babyl. Tsch. 8 in ipso textu habet הוֹדיֹעני adjecta nota ו׳ קרי.

[6] Sic Tsch. 7. 18ª. Masora occidentales sequitur, etenim ex hagiographis unum tantummodo exemplum punctationis supernae (Ps. 27, 13) profert, vide *Masoram magnam* ad Num. 3, 39. *Ochla veochla* No. 96.

[7] Sic Tsch. 7. 18ª. Ex sententia orientalium *Chethîb* habet כ, *Kerî* ב.

[8] Sic Tsch. 7. Vide et Norzium.

III.

חלופי נקוד של ספר איוב בין בן אשר ובין בן נפתלי

Loci Iobi a Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse punctis signati.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וְֽהָיָה ׀ [1]	וְהָיָה ׀	1, 1.
שִׁבְעַת־אַלְפֵי צֹאן [2]	שִׁבְעַת אַלְפֵי־צֹאן	1, 3.
אַֽל־יִדְרְשֵׁהוּ	אַל־יִדְרְשֵׁהוּ	3, 4.
תִּֽשְׁכָּן־עָלָיו	תִּשְׁכָּן־עָלָיו	3, 5.
כִּמְרִירֵי [3]	כִּמְרִירֵי	*ibid.*
וַיָּבֹא רֹגֶז [4]	וַיָּבֹא רֹגֶז	3, 26.

[1] Ben-Naftali Gaja ad Scheba initiale adjicit. Eodem modo Dt. 6, 10. 7, 12. Jud. 12, 5. Jer. 17, 6. Ez. 45, 4. Hos. 2, 1. Ben-Ascher Gaja in ejusmodi vocibus non admittit. Vide *Metheg-Setzung* § 39.

[2] Diversitas non in eo consistit, ut Norzius opinatur, quod Ben-Ascher שִׁבְעַת cum Gaja scribit, nam et ipse Ben-Naftali, qui in Gaja ponendo etiam largior est quam Ben-Ascher, non aliter scribit. Makkef est, de quo inter eos non convenit. Ben-Naftali ubicunque sicut h. l. tria vocabula arcte inter se cohaerent primum cum secundo per Makkef conjungit. Ben-Ascher autem primo accentum conjunctivum impertit et secundum cum tertio per Makkef conjungit. Sic e. c. Jer. 7, 10, ubi B. N.: אשר־נקרא שמי, B. A. contra: אשר נקרא־שמי; Ez. 43, 11, ubi B. A.: מכל אשר־עשו, B. N.: מכל־אשר עשו; ibid. 35, 15 ubi B. A.: לנחלת בית־ישראל, B. N.: לנחלת־בית ישראל. Vide etiam ad Gen. 2, 16. Jes. 10, 22 et infra 9, 33.

[3] Ben-Ascher hic regulam נסוג אחור statuit, Ben-Naftali non item. Similiter discrepant 20, 27. 30, 20. 35, 14. Ps. 105, 41. Jes. 40, 18. Cf. locum illico sequentem.

[4] Item 30, 36. Ben-Naftali tonum in ultima relinquit, sicut in libris prosaicis וַיָּבֹא ubique perispomenon est. Ben-Ascher vero וַיָּבֹא librorum metricorum pariter tractat ac יָבֹא et syllabis duabus tonicis concurrentibus tonum retrocedentem facit (נסוג אחור).

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
אֲנִי־רָאִיתִי	אֲנִי רָאִיתִי	5, 3.
וְיִדַּכְּאוּ[1]	וִידַכְּאוּ	5, 4.
וְאֶל־מִבְּנִים	וְאֶל־מִבְּנִים	5, 5.
וּפָקַדְתָּ[2]	וּפָקַדְתָּ	5, 24.
וְאַתָּה דַע־לָךְ[3]	וְאַתָּה דַע־לָךְ	5, 27.
הֲיִנְהַק פֶּרֶא[4]	הֲיִנְהַק־פֶּרֶא	6, 5.
הֲיֵשׁ בִּלְשׁוֹנִי	הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי	6, 30.
הֲיָם אָנִי	הֲיָם אָנִי	7, 12.
אֶת־עֲוֺנִי	אֶת־עֲוֺנִי	7, 21.
יְעַוֵּת צֶדֶק[5]	יְעַוֵּת־צֶדֶק	8, 3.
הֲיִגְאֶה גֹּמֶא[6]	הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא	8, 11.
אִם־יְבַלְּעֶנּוּ	אִם־יְבַלְּעֶנּוּ	8, 18.
לֹא־יֵשׁ בֵּינֵינוּ[7]	לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ	9, 33.
וְאֵמָתוֹ	וְאֵמָתוֹ	9, 34.
וְאֶל־עָפָר[8]	וְאֶל־עָפָר	10, 9.

[1] Ben-Ascher praeformativo Chirek suum relinquit, Ben-Naftali ad ו rejectum quiescens facit. Item 34, 25. Vide ad Gen. 27, 28. In catalogo excuso haec differentia deest, in S commemoratur. Ceterum observatione dignum, JP et Neapol. 1486 exhibere וְיִדַּכְּאוּ. Vide ea de re Norzium.

[2] B. A. accentum in ultima, B. N. in penultima ponit. Similiter differunt Prov. 5, 11. 12 et vice versa Num. 31, 27.

[3] Item 32, 5. Vide ad Ps. 89, 10.

[4] B.A. haec per Makkef conjungit B.N. makkefationis non amans priori vocabulo accentum apponit. Sic et 8, 3. 11 al. Vide ad Gen. 1, 24. Haec quoque differentia hucusque non satis innotuit.

[5] Similiter differunt 36, 3. 40, 29. Ps. 39, 7. Num. 13, 20. Jud. 4, 20. Vide et ad Gen. 6, 9. Norzius catalogum vitiosum ante se habuit. S recte ut supra.

[6] B. N. priori vocabulo accentum conjunctivum impertit, quare tenuis alterius adspirata manet (גֹמֶא).

[7] Vide ad 1, 3 et Ps. 9, 4.

[8] Vide ad Ps. 1, 2.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וּבַעֲצָמוֹת	וּבַעֲצָמוֹת	10, 11.
וַתּוֹפַע[1]	וַתּוֹפַע	10, 22.
כִּי־יַשֶּׁה לְךָ[2]	כִּי־יַשֶּׁה לְךָ	11, 6.
וּמִצָּהֳרִים	וּמִצָּהֳרִים	11, 17.
וְאֶת־מִי־אֵין	וְאֶת־מִי אֵין	12, 3.
וְאֵמָתְךָ[3]	וְאֵמָתְךָ	13, 21.
אָרְחֹתָי[4]	אָרְחֹתָי	13, 27.
וּשְׂבַע רֹגֶז[5]	וּשְׂבַע־רֹגֶז	14, 1.
תִּשְׁטֹף־סְפִיחֶיהָ[6]	תִּשְׁטֹף־סְפִיחֶיהָ	14, 19.
וַיַּהֲלֹךְ	וַיַּהֲלֹךְ	14, 20.
וְזֶה חָזִיתִי	וְזֶה־חָזִיתִי	15, 17.
בְּלֹא יוֹמוֹ	בְּלֹא־יוֹמוֹ	15, 32.
וַיָּקָם בִּי	וַיָּקָם בִּי	16, 8.
אַל־תְּכַסִּי	אַל־תְּכַסִּי	16, 18.
טֹרֵף[7]	טֹרֵף	18, 4.
מִתְקוֹמָמָה[8]	מִתְקוֹמָמָה	20, 27.
תַּנְחוּמֹתֵיכֶם	תַּנְחוּמֹתֵיכֶם	21, 2.
הֶאָנֹכִי[9]	הֶאָנֹכִי	21, 4.
נֵר רְשָׁעִים	נֵר־רְשָׁעִים	21, 17.

[1] Vide ad Ps. 89, 10.

[2] Item 16, 8. 24, 4. 29, 6. Vide ad Ps. 19, 8.

[3] S hanc differentiam non continet.

[4] Sic et Kimchius in Lex.

[5] Vide lectionum a nobis receptarum argumenta.

[6] Similiter 21, 19. Ex. 21, 37. Jos. 18, 20. Vide ad Ps. 9, 9.

[7] Vide ad Ps. 50, 23.

[8] B.A. in penultima sec. legem נסוג אחור accentum ponit, B. N. tonum non retrahit, cui diversitati positio signorum Zinnorith et Metheg se conformat.

[9] B.A. accentum dat ultimae, quia distinctivo vim pausalem non concedit hincque syllaba אָ Metheg accipit. Contraque B.N. accentum, ut in pausa fit, retrahens Metheg syllabae הֶ impertit. Masora hic et ubique Ben-Ascheri sententiam amplectitur.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
יִֽצְפֹּֽן־לְבָנָ֣יו	יִצְפֹּ֣ן־לְבָנָ֣יו	21, 19.
מָֽתְקוּ־ל֗וֹ [1]	מָֽתְקוּ ל֗וֹ	21, 33.
עֲֽרָבָ֣ה לֹ֑ו	עֲֽרָבָ֣ה לֹ֑ו	24, 5.
וּמְֽבְּלִ֣י	וּמִבְּלִ֣י	24, 8.
יִקְטָ֨ל־עָנִ֣י	יִֽקְטָ֨ל־עָנִ֣י	24, 14.
וְצ֥וּר יָצ֑וּק	וְצ֥וּר יָצ֑וּק	29, 6.
וַתְּעִידֵֽנִי [2]	וַתְּעִידֵֽנִי	29, 11.
וְיִחֵ֑לּוּ [3]	וְיִחֵ֑לּוּ	29, 21.
אֲֽשֶׁר־מָֽאַסְתִּי [4]	אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי	30, 1.
בְּֽנֵי נָבָ֗ל [5]	בְּֽנֵי־נָבָ֗ל	30, 8.
וַתִּתְבֹּונֵ֥ן [6]	וַתִּתְבֹּֽונֵ֥ן	30, 20.
וַיָּ֣בֹא רָ֑ע	וַיָּ֣בֹא רָ֑ע	30, 26.
וַיָּ֣בֹא אֹֽפֶל	וַיָּ֣בֹא אֹֽפֶל	*ibid.*
וּבוּז מִֽשְׁפָּחוֹת	וּבוּז־מִשְׁפָּחוֹת	31, 34.
וַיִּ֣חַר אַפּֽוֹ	וַיִּ֣חַר אַפּֽוֹ	32, 5.
וְֽהוֹחַלְתִּי [7]	וְֽהוֹחַלְתִּי	32, 16.
וְכָֽל־דְּבָרָ֥י	וְכָל־דְּבָרָ֥י	33, 1.
עַֽל־מִשְׁפָּטִ֣י	עַל־מִשְׁפָּטִ֣י	34, 6.

---

[1] Hic quoque de accentu aut in ultima aut in penultima ponendo agitur.

[2] Hoc de vocabulo discrepant, non de וַתְּאַשְּׁרֵֽנִי ejusdem versus, ut edd. perhibent.

[3] Vide ad 5, 4.

[4] Ex cod. prisco, qui adnotat codicem qui מחזורא רבא vocatur pronomini אֲשֶׁר Gaja adjicere. Hanc Gajae positionem Ben-Naftali in more habet e. c. Dt. 9, 7. 15, 20. 21, 8. Vide ad Gen. 6, 7. 22, 2. 8.

[5] Sic H, cf. ad Ps. 18, 30.

[6] B.A. tonum retrahit et vocali extremae Gaja tanquam העמדה apponit, B.N. tonum in ultima relinquit. Idem evenit 35, 14. Prov. 14, 34. *Thorath emeth* p. 21.

[7] B.A. cum accentu effert penultimam ac proinde Gaja ad Schebâ initiale adjicit (*Metheg-Setzung* § 37). B.N. ultimam cum accentu efferens antepenultimae Metheg apponit.

	Ben-Ascher:	Ben-Naftali:
34, 10.	אֲנָשֵׁי לֵבָב	אַנְשֵׁי לֵבָב[1]
34, 25.	וְיִדַּכָּאוּ	וְיִדַּכָּאוּ
35, 14.	וּתְחוֹלֵל לוֹ	וּתְחוֹלֵל לוֹ
36, 3.	אֶתֵּן־צֶדֶק	אֶתֵּן צֶדֶק
38, 3. 40, 7.	אֱזָר־נָא כְגֶבֶר	אֱזָר־נָא כְּגֶבֶר, דגש[2]
38, 28.	הֲיֵשׁ־לַמָּטָר	הֲיֵשׁ לַמָּטָר
39, 18.	תִּשְׂחַק	תִּשְׂחַק
40, 11.	עַבְרוֹת, פתח	עֶבְרוֹת, סגול[3]
40, 29.	הַתְשַׂחֶק־בּוֹ	הֲתְשַׂחֶק בּוֹ[4]
41, 25.	אֵין־עַל־עָפָר	אֵין עַל־עָפָר

IV.

פסקתא דספר איוב ז׳, וסמנהון:

Loci Iobi septem lineola Pasek notati.

7, 20.	חטאתי מה אפעל ׀ לך
27, 9.	הצעקתו ישמע ׀ אל
27, 13.	חלק אדם רשע ׀ עם אל
35, 13.	אך שוא לא ישמע ׀ אל
38, 1.	מן ׀ הסערה ויאמר
40, 6.	מן ׀ סערה ויאמר
40, 9.	ואם זרוע כאל ׀ לך

[1] Sic catalogus ms. atque in ipso textu P (h. e. Cod. Petropol. 1010).

[2] B.A. literam כ adspirat, B.N. dagessat, quia כג sono similia judicat. Eodem modo Ez. 17, 10., cf. *Michlol* 90ᵃ. In catalogo excuso deest locus ille Iobi, in catalogo ms. exstat.

[3] Mentionem hujus discrepantiae facit Kimchius in Lexico.

[4] B.A. his vocibus Makkef interjicit, quare syllabae שַׂ utpote secundae ante tonum Metheg tribuit, quo fit, ut in ה interrogativo omittatur (*Metheg-Setzung* § 23). B.N. contra omisso Makkef et addito voci accentu non impeditus est, quominus interrogativo ה Metheg impertiat. Cf. 8, 3.

V.

סדרים בספר איוב ח׳, וסמנהון:

Sectiones libri Iobi octo masoreticae.

איש היה בארץ עוץ 1, 1.
ויען איוב, דבתר הנה זאת חקרנוה 6, 1.
ויען איוב, דבתר ותקותם מפח נפש 12, 1.
ויאחז צדיק דרכו 17, 9.
ויען איוב, דבתר ימלט אי נקי 23, 11.
צדק לבשתי וילבישני 29, 14.
ויען אליהוא, דבתר אם אין אתה שמע לי 34, 1.
התשלח ברקים וילכו 38, 35.

VI.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר איוב

Loci Iobi vocalem non productam (Pathach vel Segol) in pausa exhibentes).*

אל ידרשהו אלוה ממַ֑על 3,4.
יקו לאור ואַ֑ין 3,9.
מבקר לערב יכַּ֑תו 4,20.
ירהקו בניו מיֶ֑שע 5,4.
וקדרים שגבו יֶֽשע 5,11.
תפל מבלי מֶ֑לח 6,6.
כלה ענן ויַ֑לך 7,9.

---

*) Contulimus quattuor hujus catalogi recensiones 1) eam quae in Bibliis magnis publicata est; 2) manuscriptam in Ben-Bilʿami *Taʿame hamikra*; 3) eam quae ad finem codicis Halensis opus masoreticum *Ochla veochla* continentis reperitur; 4) quam cod. Petropolitanus ao. 1010 exaratus continet.

ומחזינות אל תבעתַֽני 7,14.

אחת היא על כן אמַ֑רתי 9,22.

חלפו עם אניות אבֶ֑ה 9,26.

ואמתו אל תבעתַֽני 9,34.

ומנוס אבד מנהֶֽם 11,20.

כפך מעלי הרחַ֑ק 13,21.

ואמתך אל תבעתַֽני *ibid.*

ותקות אנוש האבַֽדת 14,19.

בדי שאל תרַ֑דנה 17,16.

יתצני סביב ואלַ֑ך 19,10.

ידעת מני עַ֑ד 20,4.

פנו אלי והשַ֑מו 21,5.

וברגע שאול יחַֽתו 21,13.

ישאהו קדים וילַ֑ך 27,21.

כי אמר איוב צדַ֑קתי 34,5.

וללכת עם אנשי רֶֽשע 34,8.

יבחן איוב עד נֶ֑צח 34,36.

ילדיהן תפַ֑לחנה 39,3.

חבליהם תשַֽלחנה *ibid.*

מלחמה אל תוסַֽף 40,32.

אחד באחד יגַ֑שו 41,8.

על כן אמאס ונחַ֑מתי 42,6.

וכל קֶ֫דם דֶ֫שא צֶ֫דק
כוותה, וכל וַיֹּ֫אמַר
ס״פ דכוותה׃

VII.

חלופי קריאה בספר איוב

Loci Iobi consimiles qui facile confunduntur).*

תם וישר וְירא אלהים וסר מרע.	1, 1	Primo
תם וישר יְרא אלהים וסר מרע.	1, 8 2, 3	Secundo et Tertio
וַיִּוָּלְדוּ לו שבעָה בנים.	1, 2	Primo
וַיְהִי לו שבעָנָה בנים.	42, 13	Secundo
ויבוא גם השטן בתוכם: סוף פסוק.	1, 6	Primo
ויבוא גם השטן בתכם לְהִתְיַצֵּב עַל יְיָ:	2, 1	Secundo
ויאמר יי אל השטן מֵאַיִן תבא.	1, 7	Primo
ויאמר יי אל השטן אֵי מִזֶּה תבא.	2, 2	Secundo
השמת לבך עַל עבדי איוב.	1, 8	Primo
השמת לבך אֶל עבדי איוב.	2, 3	Secundo
וְאולם שלח נא ידך וגע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ.	1, 11	Primo
אולם שלח נא ידך וגע אֶל־עַצְמוֹ וְאֶל־בְּשָׂרוֹ	2, 5	Secundo
אם לא עַל פניך יברכך.	1, 11	Primo
אם לא אֶל פניך יברכך.	2, 5	Secundo
הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בידך.	1, 12	Primo
הִנּוֹ בידך.	2, 6	Secundo
ויצא השטן מֵעִם פני יי.	1, 12	Primo
ויצא השטן מֵאֵת פני יי.	2, 7	Secundo
עוד זה מדבר וזה בא.	1, 16 1, 17	Primo et secundo
עַד זה מדבר וזה בא.	1, 18	Tertio

---

*) Hunc indicem excerpsimus ex cod. Francofortensi ao. 1294 exarati.

1, 20 Primo ויקרַע אֶת מעלו.
2, 12 Secundo ויקרעו אִיש מעלו.

4, 18 Primo הן בַּעֲבָדָיו לא יאמין.
15, 15 Secundo הן בִּקְדשָׁיו לא יאמין.

5, 9 Primo עשה גדלות וְאין חקר נִפלאות עד אין מספר.
9, 10 Secundo עשה גדלות עַד אין חקר וְנִפלאות עד אין מספר.
וסמן ונע״ר מים עד ים (Amos 8, 12).

7, 8 Primo לא תשורני עֵין ראִי.
24, 15 Secundo לא תשורני עָיִן.

7, 17 Primo מה אנוש כי תְגַדְּלֶנּוּ.
15, 14 Secundo מה אנוש כי יִזְכֶּה.

8, 20 Primo הן אל לא ימאַס.
36, 5 Secundo הן אל כַּבִּיר וְלא ימאָס.

9, 34 Primo ואמתו אל תבעתני.
13, 21 Secundo ואמתךָ אל תבעתני.

11, 20 Primo ועיני רְשָׁעִים תכלינה.
17, 5 Secundo ועיני בָנָיו תכלינה.

13, 27 Primo וְתָשֵׂם בסד רגלי וְתִשמור כל ארחתי.
33, 31 Secundo יָשֵׂם בסד רגלי יִשמר כל ארחתי.

14, 18 Primo וצור יעתק ממקמו.
18, 4 Secundo ויעתק צור ממקמו.

15, 15 Primo וְשָׁמַיִם לא זכו בעיניו.
25, 5 Secundo וְכוֹכָבִים לא זכו בעיניו.

20, 29 Primo זה חלק אדם רשע מֵאֱלֹהִים ונחלת אִמְרוֹ מֵאֵל.
27, 13 Secundo זה חלק אדם רשע עִם אֵל ונחלת עָרִיצִים
מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ.

21, 13 Primo יכלו בטוב ימיהם, יבלו כתיב.
36, 11 Secundo יכלו ימיהם בטוב.

21, 14 Primo וַיֹּאמְרוּ לאל סור ממנו.
22, 17 Secundo הָאֹמְרִים לאל סור ממנו.

21, 16 Primo	עצת רשעים רחקה מני.
22, 18 Secundo	וַעצת רשעים רחקה מני.
28, 12 Primo	והחכמה מאין תִּמָּצֵא.
28, 20 Secundo	והחכמה מאין תָּבוֹא.
30, 16 Primo	יֹאחֲזוּנִי ימי עני.
30, 27 Secundo	קִדְּמֻנִי ימי עני.
31, 11 Primo	וְהוּא עון פלילִים.
31, 28 Secundo	גַּם הוא עון פלילִי.
32, 8 Primo	ונשמת שדי תְּבִינֵם.
33, 4 Secundo	ונשמת שדי תְּחַיֵּנִי.
36, 4 Primo	תמים דֵּעוֹת.
37, 16 Secundo	תמים דֵּעִים.
36, 29 Primo	מפְּרְשׂי עב.
37, 16 Secundo	מפְלְשׂי עב.
38, 1 Primo	ויען יי את איוב מן הַסְּעָרה.
40, 6 Secundo	ויען יי את איוב מן סְערה.
38, 2 Primo	מי זה מַחְשִׁיךְ עצה בְמִלִּין בלי דעת.
42, 3 Secundo	מי זה מַעְלִים עצה בלי דעת.
38, 3 Primo	וְאֶשְׁאָלְךָ והודיעני.
40, 7 / 42, 4 } Secundo et tertio	אֶשְׁאָלְךָ והודיעני.
38, 4 Primo	הגד אם ידעת בִּינָה.
38, 18 Secundo	הגד אם ידעת כֻּלָּהּ.
38, 19 Primo	אי זה הדרך יִשְׁכָּן אור.
38, 24 Secundo	אי זה הדרך יֵחָלֶק אור.

VIII.

Adnotationes masoreticae margini adscriptae.

A. *De diversitate scriptionis et lectionis.*

כְּתִיב (Scriptum):	קְרִי (Legendum):
1, 10. אַתְּ (sine ה)	אַתָּה (cum ה)
2, 7. עַד	וְעַד
5, 18. וידו (h. e. וְיָדוֹ)	וְיָדָיו
6, 2. והיתי (h. e. וְהַיָּתִי)	וְהַוָּתִי
6, 29. ושבי (h. e. וְשֻׁבִי)	וְשֻׁבוּ
7, 1. על (h. e. עַל)	עֲלֵי
7, 5. וגיש (h. e. וְגִישׁ)	וְגוּשׁ
9, 13. תחתו (h. e. תַּחְתּוֹ)	תַּחְתָּיו
9, 30. במו (h. e. בְּמוֹ, cf. 16, 4. 5.)	בְּמֵי
10, 20. יחדל (h. e. יֶחְדָּל)	וַחֲדָל
ibid. ישית (h. e. יָשִׁית)	וְשִׁית
13, 15. / 41, 4. } לֹא	לוֹ
14, 5. חקו (h. e. חֻקּוֹ)	חֻקָּיו
15, 15. בקדשו (h. e. בִּקְדשׁוֹ?)	בִּקְדשָׁיו
15, 22. וְצָפוּ	וְצָפוּי
15, 31. בְּשָׁו	בְּשָׁוְא
16, 16. חמרמרה (h. e. חֳמַרְמְרָה)	חֳמַרְמְרוּ
19, 29. שדין (h. e. שֶׁדִּין)	שַׁדּוּן
20, 11. עלומו (h. e. עֲלוּמוֹ?)	עֲלוּמָיו
21, 13. יבלו (a. v. בלה)	יְכַלּוּ
21, 20. עינו (h. e. עֵינוֹ)	עֵינָיו
24, 1. וידעו (h. e. וְיָדְעוּ)	וְיֹדְעָיו

כְּתִיב (Scriptum):	קְרִי (Legendum):
24, 6. יקצירו (h. e. יַקְצִירוּ)	יִקְצוֹרוּ
26, 12. ובתובנתו (h. e. וּבִתוּבְנָתוֹ)	וּבִתְבוּנָתוֹ
26, 14. דרכו (h. e. דַּרְכּוֹ)	דְּרָכָיו
26, 14. גבורתו (h. e. גְּבוּרָתוֹ)	גְּבוּרֹתָיו
27, 15. שרידו (h. e. שְׂרִידוֹ)	שְׂרִידָיו
30, 11. יתרו (h. e. יִתְרוֹ)	יִתְרִי
30, 22. תשוה (h. e. תְּשֻׁוָּה)	תֻּשִׁיָּה
31, 11. הוא (h. e. הוּא)	הִיא
ibid. והיא (h. e. וְהִיא)	וְהוּא
31, 20. חלצו (h. e. חֶלְצוֹ?)	חֲלָצָיו
33, 19. וריב (h. e. וְרִיב)	וְרוֹב
33, 21. ושפי (h. e. וּשְׁפִי)	וְשֻׁפּוּ
33, 28. נפשי (h. e. נַפְשִׁי)	נַפְשׁוֹ
ibid. וחיתי (h. e. וְחַיָּתִי)	וְחַיָּתוֹ
37, 12. בתחבולתו (h. e. בְּתַחְבּוּלָתוֹ)	בְּתַחְבּוּלֹתָיו
38, 1. מנהסערה (h. e. מִנְהַסְּעָרָה)	מִן הַסְּעָרָה
38, 12. ידעתה שחר (h. e. יִדַּעְתָּה שַׁחֵר)	יִדַּעְתָּ הַשַּׁחַר
38, 41. ילדו (h. e. יְלָדוּ)	יְלָדָיו
39, 12. ישוב (h. e. יָשׁוּב)	יָשִׁיב
39, 26. כנפו (h. e. כְּנָפוֹ ?)	כְּנָפָיו
39, 30. ואפרחו (h. e. וְאֶפְרָחוֹ ?)	וְאֶפְרֹחָיו
40, 6. מנסערה (h. e. מִנְסְעָרָה)	מִן סְעָרָה
40, 17. פחדו (h. e. פַּחְדוֹ)	פַּחֲדָיו
42, 2. ידעת (h. e. יָדַעְתָּ)	יָדַעְתִּי
42, 10. שבית (h. e. שְׁבִית)	שְׁבוּת
42, 16. וירא (h. e. וַיַּרְא, cf. Ezech. 18, 14).	וַיִּרְאֶה

B. *De quibusdam aliis textus affectionibus.*

א׳ דְגוּשָׁה Alef dagessatum 33, 21.

א׳ נָחָה Alef quiescens 19, 2. 31, 7.

א׳ תַּחַת ה׳ Alef pro He 38, 11.

ג׳ זְעֵירָא Gimel minusculum 7, 5.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek 5, 7.

ה׳ תַּחַת א׳ He pro Alef 8, 21. 26, 9.

ח׳ זְעֵירָא Cheth minusculum 33, 9.

חָסֵר א׳ deficiens Alef 1, 21. 32, 18.

חֲצִי הַסֵּפֶר בַּפְּסוּקִים medius versuum libri 22, 16.

ט׳ רַבָּתִי Teth majusculum 9, 34.

י׳ תַּחַת א׳ Jod pro Alef 8, 8.

יַתִּיר ו׳ cum Vav abundante 20, 22. 23, 9.

יַתִּיר י׳ cum Jod abundante 15, 7.

כ׳ דְגוּשָׁה Caf dagessatum 5, 27.

לַ׳ בְּפַתַח Lamed pathachatum 29, 15.

לּ׳ דְגוּשָׁה Lamed dagessatum 13, 9.

מ׳ דְגוּשָׁה Mem dagessatum 17, 12. 22, 6.

מָלֵא א׳ plene cum Alef 28, 18.

מִלְּעֵיל tonum habens in penultima 20, 26. 23, 9.

מִלְּרַע בְּאַתְנַח tonum habens in ultima cum Athnach 33, 9.

נ׳ בְּצֵרֵי Nun cum Zere 38, 35.

ע׳ תְלוּיָה Ajin suspensum 38, 13. 15.

פַּתַח בְּאַתְנַח Pathach apud Athnach 3, 4. 9. 4, 20. 9, 22. 13, 21. 17, 16. 19, 10. 20, 4. 34, 5. 39, 3. 41, 8. 42, 6.

פַּתַח בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach in fine versus 7, 14. 9, 34. 13, 21. 14, 19. 21, 13. 39, 3. 40, 32.

צ׳ רָפָה Zade raphatum (lene) 11, 15.

ץ׳ זְעֵירָא Zade finale minusculum 16, 14.

צֵרֵי בְּמַקֵּף Zere apud Makkef 41, 26.

ק׳ בְּחִירֶק Kof cum Chirek 37, 17.

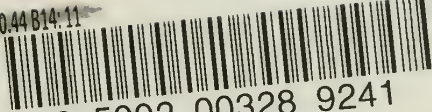
ר׳ דְּגוּשָׁה Resch dagessatum 39, 9.

רָפֶה וּמִלְעֵיל non dagessatum et cum accentu penultima 7, 20.

C. *Clausula masoretica.*

חֲזָק: סְכוּם פְּסוּקֵי סֵפֶר אִיּוֹב אֶלֶף וְשִׁבְעִים, וְסִמָּן אָֽע. וְחֶצְיָן אֲשֶׁר קֻמְּטוּ וְלֹא עֵת: וּסְדָרָיו שְׁמֹנָה, וְסִמָּן אָהַב: וּפְסְקָתוֹתָיו שֶׁבַע, וְסִמָּן גָּד: וּכְתִיבָיו וְקֵרְיָיו חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה, וְסִמָּן מִיַּד. וְאוֹתִיּוֹת קְטַנּוֹת שָׁלֹשׁ. וְאוֹת אַחַת גְּדוֹלָה. וְאוֹתִיּוֹת שְׁתַּיִם תְּלוּיוֹת:

Macte esto! Summa versuum libri Iobi est mille et septuaginta, signum (vox memorialis) אָ״ע (א̄1000, ע 70); medius eorum versuum est 22, 16. Sectiones libri sunt octo, signum אָהַ״ב (א 1, ה 5, ב 2). Loci pasecati sunt septem, signum גָ״ד (ג 3, ד 4); scripta et legenda quinquaginta et quatuor, signum מִיַּ״ד (מ 40, י 10, ד 4). Literae denique minusculae tres, et litera una majuscula, et literae duae suspensae.

חמש מגלות

שיר השירים. רות. קינות. קהלת. אסתר.

QUINQUE VOLUMINA.

CANTICUM CANTICORUM.
RUTH. THRENI. ECCLESIASTES. ESTHER.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FRANCISCUS DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1886.

PRAEFATIO.

Quamquam amico meo, quem abhinc amplius annis XXX ex angulo suo Rhenano in publicum protraxeram, identidem dixi, me aetate provectiorem esse, quam ut in adjuvandis studiis ejus masoreticis pergere possem: tamen orare me obtestarique non destitit, ut inceptum cum eo persequerer, atque exorari me passus satis habui animum ejus convertere ad textum eorum librorum, qui mihi in praesenti literarum biblicarum statu prae ceteris retractionem textus translaticii exigere videbantur. In his eminentiorem locum obtinent libri Ezechielis et Chronicorum. Illum ante duos annos edidit, hunc anno proximo se editurum esse sperat; interea omnem curam et operam posuit in castigando textu quinque Voluminum (מגלות), inter quae Koheleth et Esther plurimum valent ad quaestionem de conclusione canonis dijudicandam. Insuper liber Esther id cum libris Danielis, Ezrae Nehemiaeque, quos ao. 1882 edidimus, commune habet, quod vocabulis persicis scatet.

Quinque Megilloth in Codice Hebraico non occupant eum locum, qui singulis competit. In Codice Graeco juxta LXX interpretes liber Ruth libro Judicum adjunctus est, quemadmodum etiam apud Palaestinenses, testibus Melitone et Origene, qui ait: *Κριταὶ Ῥοὺθ παρ᾽ αὐτοῖς ἐν ἑνὶ Σωφετίμ.* Idem testatur Epiphanius: *Συνάπτεται ἡ Ῥοὺθ τοῖς Κριταῖς καὶ ἀριθμεῖται παρ᾽ Ἑβραίοις μία βίβλος.* Atque liber Threnorum in Codice Graeco inter Jeremiam et Ezechielem collocatus est, neque negari potest, hunc locum ei tanquam appendici libri Jeremiae deberi, uti Origenes ait et Epiphanius repetit, uterque male librum Baruch immiscens: *Ἱερεμίας σὺν Θρήνοις καὶ τῇ Ἐπιστολῇ ἐν ἑνὶ Ἱερεμίᾳ.* Sed in Codice Hebraico quinque illi libelli propter usum liturgicum ipsis communem consociati atque secundum ordinem dierum festorum anniversariorum, quibus publice praeleguntur, digesti sunt: 1) Canticum Canticorum,

quod praelegitur die octavo Paschae (mense Nisan, qui est primus; 2) Ruth, secundo die Pentecostes (mense Sivan, qui est secundus); 3) Threni, nono die mensis Ab (qui est quintus); 4) Koheleth, die tertio festi Tabernaculorum (mense Tišri, qui est septimus); 5) Esther, die tertio decimo mensis Adar (qui est duodecimus), quo festum Purim incipit. Hanc ipsam ob causam hi quinque libelli in unoquoque Machazôr, h. e. libro orbis annui precationum carminumque solemnium, continentur, ita ut ad subsidia, quibus Baerius ad textum critice investigandum uti posset, veteres Machazôrim partim impressi partim manuscripti accederent.

Enumerationem ordior a libris impressis, qui ipsi praesto erant: *1)* Machazor Arimini *(Rimini)* editum ao. 1486; *2)* Machazor secundum ritum Romaniae *(Rumili)*, editum Bononiae *(Bologna)* 1541; *3)* Machazor Thessalonicense ai. 1580; *4)* Machazor Venetum ai. 1600; *5)* חמש מגלות cum Targum et commentario Isaaci Arama, impressum Ripae *(Riva)* 1561 atque *5)* editio Bibliorum V. T. ab Elia Huttero curata, quae Hamburgi 1587 prodiit.

Sequitur ut libros manuscriptos recenseamus, quos Baerius in rem suam convertit: *1)* Cod. membranaceus in 4⁰, octo foliis constans, quae Canticum et Ruth exhibent. Hunc codicem, e bibliotheca ab Hermanno Lotzio Lipsiensi relicta comparatum (ad quam Curtisiani quoque codices pertinuerunt), ao. 1873 amico donavi. Siglum est *A.* *2)* Machazor membranaceum formae maximae, in Bibliotheca Universitatis Lipsiensis, pervetus et permagni momenti in rebus criticis. Signavimus eum *L.* 3. *3)* Codex Pentateuchi et quinque Voluminum cum Targum et Raschii commentario, membranaceus formae maximae, item pervetus et auctoritate gravissimus, in Bibliotheca Civitatis Lipsiensis, quem descripsi in Catalogo Librorum hujus Bibliothecae manuscriptorum (1838. 4) p. 273 s. Scriptor est מכיר בר קרשביא. Insignivimus eum nota *L.* 1.[1] *4)* Cod. ejusdem Bibliothecae membranaceus formae aliquanto minoris et elegantiori charactere exaratus, qui Pentateuchum et Megilloth continet, non aeque antiquus, sed

[1] Exempli causa commemoramus, in hoc codice ad אל הבל אחיו Gen. 4, 8 adnotari אין בו פיסקא כלל ibique Gen. 22, 1 recte interpungi וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם. Idem scribit uno vocabulo מִבֵּיתְאֵל, בֵּיתְאֵל.

Masora tum magna tum parva instructus (vide descriptionem in Catalogo p. 274 s.). Nota est *L. 2*. *5)* Codex grandis Bibliorum V. T. in Bibliotheca Regia Berolinensi, quem nota *B. 1* distinximus, scriptus a ברוך בר אברהם, similis Codici Erfurtensi 1 qui nunc Berolini asservatur, et Caroloruhensi 521.

Praeterea Hermannus Strack, Codicis Babylonici Petropolitani editor meritissimus, quocum Baerius se ad Ben-Ascheri דקדוקי הטעמים edenda (1879) conjunxit, ei in usum tradidit excerpta sua ex codicibus Crimaeis quos Bibliotheca Caesarea Petropolitana possidet: *1)* exemplar Differentiarum Occidentalium (חלופי מערבאי) e Codice 1010 *(P)*; *2)* aliud lexicalis et masoretici argumenti e Codice Tschufutcalensi No. 7 (folia 29 chartacea in 4⁰); *3)* itidem חלופי מערבאי e Codice Tschufutcalensi No. 18[a]; *4)* transscriptionem Codicis Tschufutcalensis No. 13 (עדת דבורים, vide *Dikduke hateamîm* p. XXXII); *5)* quae excerpsit e codice Tschufutcalensi No. 1 (vide *Dikduke ha-teamîm* p. XXXI); *6)* e codice Tschufutcalensi No. 2, fragmento Hagiographorum, quod multum similitudinis habet cum codice modo commemorato; *7)* e Codice Tschufutcalensi No. 114, item fragmento Hagiographorum vetusto, tredecim foliis constante[1]; *8)* e Codice Tschufutcalensi No. 116 et *9)* e Codice indidem acquisito No. 118, quorum uterque particulas Hagiographorum exhibet.

Haec apographa et excerpta Baerio magnopere profuerunt ad definiendas scripturas controversas inter Ben-Ascher et Ben-Naphtali sive scholas occidentales et orientales. Accidit etiam ut differentias deprehenderet, quae ipsum adhuc latuerant et quibus tabulas in editionibus superioribus propositas suppleri oportet.

Huc pertinet in libro Genesis p. 81 XIV, 1, ubi Occidentales כְּדָרְלָעֹמֶר הדה מלה, Orientales כְּדָר־לָעֹמֶר ב׳ מלין, convenienter antiquae Masorae ms., cujus haec sunt verba: אלין פלוגתא, כדרלעמר, שלהבתיה, ובזיותיה, בשפרפרא, למדנחאי תרתין מלין כתיבן, למערבאי מלה הדה כתיבן. Cf. Dan. p. VI. Ibidem XXXV, 22: Occidentales וישמע ישראֽל, אתנחתא, Orientales וישמע ישראֽל: סוף פסוק. Sic

[1] Hoc in codice ad Koh. 6, 10 exstat nota marginalis: בן אשר, חצי הספר. חצי הספר למערבאי, et ad 7, 8: חצי הספר חצי:למד. Cf. Argumenta ad 7, 1.

Cod. Arabicus et Erfurt. 3, cf. Librum Duodecim Prophetarum p. VII not. 1.

In libro Jesaiae p. 88 haecce inserantur necesse est: XXV, 10: Occidentales במי כתיב בְּמוֹ קרי, Orientales בְּמוֹ כתיב וקרי. Sic Cod. Babylonicus. XXXI, 8: Occidentales ונס לוֹ, Orientales ונס לא כתיב לוֹ קרי. Sic idem ille Babylonicus. XLVII, 10: Occidentales אמרתְּ, Orientales אמרתי כתיב אמרתְּ קרי, teste eodem illo, cf. Pinskeri מבוא p. 74. LVIII, 1: Occidentales תחשׂךְ חסר ו״ו, Orientales תחשׂוךְ מלא, teste eodem.

In libro Duodecim Prophetarum p. 86 haecce addenda sunt. Hos. VIII, 13: Occidentales יְהוָֹה לא רצם Orientales וַיהוָֹה לא רצם, qua in re Tschufutcalensis No. 1 et Babylonicus consentiunt. Hos. IX, 6: Occidentales מחמַד פתח, Orientales מחמֹד חלם, teste Tschufutcalensi No. 1. Jo. IV, 8: Occidentales לִשְׁבָאִים אל״ף נחה, Orientales לשְׁבָאִים אל״ף נע. Mi. VII, 5: Occidentales באלּוּף לית מלא, Orientales באַלֻּף חסר, teste Tschufutcalensi No. 1. Mal. I, 14: Occidentales לַאדֹנָי, Orientales לַיהוָֹה. Sic nota marginalis Reuchliniani No. 55.

In libro Proverbiorum index Differentiarum p. 54 hisce compleri debet: XXIII, 31: Occidentales בכיס כתיב בכּוֹס קרי, Orientales בכּוֹס כתיב וקרי, teste Codice 1010. XXX, 31: Occidentales אַלְקוּם הדה מלה, Orientales אל־קום ב׳ מלין, teste eodem.

In libro Danielis p. 90 unum adjici oportet: IX, 9: Occidentales לַאדֹנָי, Orientales לַיהוָֹה, auctore Masora adscripta Codici 1010.[1]

Ad codices illos, quos Baerius non sine fructu contulit, accessura essent LI ista coriacea volumina voluminumque frag-

[1] Haec additamenta componentibus nobis in mentem veniunt aliquot loci superiorum editionum, qui correctionem requirunt. In Psalmis p. 88 lin. 7 sic scribendum erat: p. 20. Vide Norzium ad 86, 2. In Ezechiele XXXIII, 25 legas: הַדָּם ׀ cum Pasek. Ibid. XLVI, 20 legas: לְבִלְתִּי cum Mercha. Ibid. p. 106 lin. 6 post „aliis" addi debebat: (non וְיֹשְׁבֵי עַל־שְׁפַת). In Daniele p. 77 lin. 7 infer. legas: continet aut Pasek. Ibid. p. 91 ad 3, 2 in הַדָּבְרַיָּא scriptionis Naphtaliticae Asla in Metheg mutandum est. Ibid. p. 104 lin. 8 legas: Pe kamezatum. Ibid. p. 127 ad Neh. 8, 17 in מִן־הַשְּׁבִי ׀ Mercha scriptionis Naphtaliticae in Munach mutandum est.

menta Tephli *(Tiflis)* Petropolin missa et, ut fertur, in Rhodo insula quondam inventa, de quibus Abr. Harkavy, vehemens Danielis Chwolsonii in aestumandis monumentis Crimaeis adversarius, uberius ad Academiam Caesaream Petropolitanam perscripsit, in medio relinquens, utrum fide digna sint an a falsario confecta.[1] Scripta sunt sine vocalibus singulari quodam et adhuc prorsus incognito quadrato scriptionis genere atque non solum Prophetarum, Proverbiorum, Danielis, sed etiam librorum Ruth, Threnorum et Esther non exiguas partes continent, idque non sine crebra lectionis a textu recepto discrepantia, quae, si genuina essent, permagni esset momenti. Quamquam lectu difficillima sunt, ut quinque exempla photolithographica ostendunt, tamen Abrahamo Harkavy jam nunc contigit indagare hasce lectiones a textu masoretico diversas:

Thren. II, 3 ויבער ביעקב אש להבה אכלה מסביב
Mas. ויבער ביעקב כאש להבה אכלה סביב
Ibid. II, 4 דרך קשתו אויב הציב ימינו צר
Mas. דרך קשתו כאויב נצב ימינו כצר
Ibid. II, 6 וירעץ בזעם אפו
Mas. וינאץ בזעם אפו
Ibid. II, 7 נגן מקדשו
Mas. נאר מקדשו
Ibid. II, 8 חרץ יהוה להשחית
Mas. חשב יהוה להשחית
Ibid. II, 10 ישבו לארץ וידמו זקני בת ציון
Mas. ידמו sine Vav copulae.
Est. II, 21 ויהי כראת בגתן ותרש שני סריסי המלך משמרי הסף
כי אחרת משבה אל בית הנשים שני ויבקשו לשלח וגו׳
Mas. בימים ההם ומרדכי יושב בשער המלך קצף בגתן ותרש
שני סריסי המלך משמרי הסף ויבקשו לשלח וגו׳

Tanta in sex Threnorum versibus lectionis diversitas! Hoc unum sufficit ad perspiciendum praestigiatorem, qui modum non servans ipse se prodidit. Huc accedit, quod illae diversae lectiones aeque ac Deuteronomii a Shapira veno propositi[2] sinistram industriam hominis semidocti prae se ferunt; etenim quis non sentit, lectione in Thren. II, 3 supposita et rhythmum

[1] *Neuaufgefundene Hebräische Bibelhandschriften. Bericht an die Kaiserliche Akademie der Wissenschaften zu St. Petersburg.* 1884. 4.

[2] Vide quae de variis lectionibus hujus Deuteronomii, quo Shapira, ut quidem ego credo, ipse deceptus est, disserui in *Ev. luth. Kirchenzeitung* 1883 No. 36. 37. 38. 39. 1884 No. 6.

destrui et vim sententiae (cujus subjectum Deus est, non Chaldaeus) infringi. In Est. II, 21 quaestio difficilis oritur, quid duos illos eunuchos impulerit, ut contra regem de eo interficiendo conjurarent; difficultas augetur eo, quod Verba ומרדכי ישב בשער המלך hoc loco ex v. 19 repetuntur. Falsator ea sustulit simulque nobis detexit, qua de causa aulici contra Assuerum tanta ira exarserint, nempe propterea quod Esther noctu a rege tam diu retineri solebat et tam sero in secundas aedes (2,14) ingrediebatur, ut ipsis quies nocturna omnino fere denegata esset. Falsator harum membranarum eodem artificio usus est quo falsator Deuteronomii; nam quemadmodum hic id quod Dt. XXVII, 12 s. de loco et vultu tribuum benedicentium et maledicentium dicitur secundum *Sota* 37[a] dilucidiora fecit, sic ille versum libri Esther difficilem immixta haggada talmudica *Megilla* 13[b] explanavit, ita vero ut, quod et ipse Harkavy non potuit non animadvertere, pro אֲחֵרָה מְשׁוּב mendose scriberet אחרת משבה (אַחֶרֶת מְשֻׁבָה, nisi forte מֵאַחֶרֶת scripsit vel scribere voluit). Quid plura? Deus animadvertet in miseros istos qui Abrahami Fircowitii exemplo terreri sese non sinunt, sed sive quaestus causa sive contumeliae voluptate literarum sacrarum studia in errorem inducunt.

Praetermissis talibus monumentis turpi dolo confictis proposuimus nobis, post annum emittere librum Chronicorum (דברי הימים), si Deus vitam nobis concesserit. Benedictus autem sit Dominus Deus noster, qui hucusque nobis auxiliatus est.

Scripsi Lipsiae, inter I. et II. Dominicam Quadragesimae 1886.

Franciscus Delitzsch.

שיר השירים

Canticum canticorum.

א 1

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה׃ יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי־ א 2
טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן׃ לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךָ 3
עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ׃ מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָּרוּצָה הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ 4
חֲדָרָיו נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ מִיַּיִן מֵישָׁרִים
אֲהֵבוּךָ׃ ס שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלִָם כְּאָהֳלֵי ה
קֵדָר כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה׃ אַל־תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת שֶׁשֱּׁזָפַתְנִי 6
הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ־בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה אֶת־הַכְּרָמִים כַּרְמִי
שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי׃ הַגִּידָה לִּי שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה 7
תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם שַׁלָּמָה אֶהְיֶה כְּעֹטְיָה עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ׃
אִם־לֹא תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים צְאִי־לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן וּרְעִי 8
אֶת־גְּדִיֹּתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים׃ פ
לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי׃ נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים 9 10
צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים׃ תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לָּךְ עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף׃ 11
עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן רֵיחוֹ׃ צְרוֹר הַמֹּר ׀ דּוֹדִי לִי 12 13
בֵּין שָׁדַי יָלִין׃ אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר ׀ דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי׃ ס 14
הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים׃ הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי אַף־ טו 16
נָעִים אַף־עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה׃ קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים רָחִיטֵנוּ בְּרוֹתִים׃ 17

ב 2

אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים׃ כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין א 2
הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת׃ כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן 3

---

v. 1. ש׳ רבתא   v. 17. רהיטנו קרי

דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי׃
4 ה הֱבִיאַנִי אֶל־בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה׃ סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת
6 רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים כִּי־חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי׃ שְׂמֹאלוֹ תַּחַת
7 לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם
בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ ׀ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־
8 הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא מְדַלֵּג
9 עַל־הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל־הַגְּבָעוֹת׃ דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר
הָאַיָּלִים הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן־הַחַלֹּנוֹת
י מֵצִיץ מִן־הַחֲרַכִּים׃ עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי
11 יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ׃ כִּי־הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ׃
12 הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע
13 בְּאַרְצֵנוּ׃ הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים ׀ סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ
14 קוּמִי לָכִי רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי־לָךְ׃ יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר
הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת־מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעִנִי אֶת־קוֹלֵךְ כִּי־קוֹלֵךְ
טו עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה׃ ס אֶחֱזוּ־לָנוּ שׁוּעָלִים שׁוּעָלִים קְטַנִּים
16 מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר׃ דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה
17 בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה־לְךָ דוֹדִי
לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל־הָרֵי בָתֶר׃ ס

3 ג

א עַל־מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו
2 וְלֹא מְצָאתִיו׃ אָקוּמָה נָּא וַאֲסוֹבְבָה בָעִיר בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחֹבוֹת
3 אֲבַקְשָׁה אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו׃ מְצָאוּנִי
4 הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי רְאִיתֶם׃ כִּמְעַט
שֶׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֲחַזְתִּיו
וְלֹא אַרְפֶּנּוּ עַד־שֶׁהֲבֵיאתִיו אֶל־בֵּית אִמִּי וְאֶל־חֶדֶר הוֹרָתִי׃
ה הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה
אִם־תָּעִירוּ ׀ וְאִם־תְּעוֹרְרוּ אֶת־הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ׃ ס
6 מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר כְּתִימֲרוֹת עָשָׁן מְקֻטֶּרֶת מוֹר וּלְבוֹנָה
7 מִכֹּל אַבְקַת רוֹכֵל׃ הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים

---

v. 4. קמץ בזקף v. 11. הסתָיו קרי v. 13. לָךְ קרי v. 14. יתיר י׳
v. 15. פתח בס״פ

סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל׃ כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה 8
אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃ ס אַפִּרְיוֹן עָשָׂה 9
לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֵעֲצֵי הַלְּבָנוֹן׃ עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶּסֶף רְפִידָתוֹ י
זָהָב מֶרְכָּבוֹ אַרְגָּמָן תּוֹכוֹ רָצוּף אַהֲבָה מִבְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ׃
צְאֶנָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ 11
אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ׃ ס

ד 4

הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ א
שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר 2
הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין
בָּהֶם׃ כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵיךְ נָאוֶה כְּפֶלַח הָרִמּוֹן 3
רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת 4
אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבֹּרִים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי ה
עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרוֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם 6
וְנָסוּ הַצְּלָלִים אֵלֶךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה׃
כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ׃ ס אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה 7 8
אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי ׀ מֵרֹאשׁ אֲמָנָה מֵרֹאשׁ שְׂנִיר
וְחֶרְמוֹן מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת מֵהַרְרֵי נְמֵרִים׃ לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי 9
כַלָּה לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַד מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עֲנָק מִצַּוְּרֹנָיִךְ׃ מַה־יָּפוּ י
דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַלָּה מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל־
בְּשָׂמִים׃ נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת 11
לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן׃ גַּן ׀ נָעוּל אֲחֹתִי כַלָּה 12
גַּל נָעוּל מַעְיָן חָתוּם׃ שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים 13
כְּפָרִים עִם־נְרָדִים׃ נֵרְדְּ ׀ וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל־עֲצֵי 14
לְבוֹנָה מֹר וַאֲהָלוֹת עִם כָּל־רָאשֵׁי בְשָׂמִים׃ מַעְיַן גַּנִּים טו
בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים מִן־לְבָנוֹן׃ עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן 16
הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו׃

ה 5

בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם־בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי א
יַעְרִי עִם־דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם־חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ
וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים׃ פ

v. 3. יתיר ר׳ v. 9. באחת קרי

2 אֲנִ֥י יְשֵׁנָ֖ה וְלִבִּ֣י עֵ֑ר ק֣וֹל ׀ דּוֹדִ֣י דוֹפֵ֗ק פִּתְחִי־לִ֞י אֲחֹתִ֤י
רַעְיָתִי֙ יוֹנָתִ֣י תַמָּתִ֔י שֶׁרֹּאשִׁי֙ נִמְלָא־טָ֔ל קְוֻצּוֹתַ֖י רְסִ֥יסֵי
3 לָֽיְלָה׃ פָּשַׁ֙טְתִּי֙ אֶת־כֻּתָּנְתִּ֔י אֵיכָ֖כָה אֶלְבָּשֶׁ֑נָּה רָחַ֥צְתִּי אֶת־
4 רַגְלַ֖י אֵיכָ֥כָה אֲטַנְּפֵֽם׃ דּוֹדִ֗י שָׁלַ֤ח יָדוֹ֙ מִן־הַחֹ֔ר וּמֵעַ֖י
ה הָמ֥וּ עָלָֽיו׃ קַ֥מְתִּֽי אֲנִ֖י לִפְתֹּ֣חַ לְדוֹדִ֑י וְיָדַ֣י נָֽטְפוּ־מ֗וֹר
6 וְאֶצְבְּעֹתַי֙ מ֣וֹר עֹבֵ֔ר עַ֖ל כַּפּ֥וֹת הַמַּנְעֽוּל׃ פָּתַ֤חְתִּֽי אֲנִי֙ לְדוֹדִ֔י
וְדוֹדִ֖י חָמַ֣ק עָבָ֑ר נַפְשִׁי֙ יָֽצְאָ֣ה בְדַבְּר֔וֹ בִּקַּשְׁתִּ֙יהוּ֙ וְלֹ֣א
7 מְצָאתִ֔יהוּ קְרָאתִ֖יו וְלֹ֥א עָנָֽנִי׃ מְצָאֻ֧נִי הַשֹּׁמְרִ֛ים הַסֹּבְבִ֥ים
בָּעִ֖יר הִכּ֣וּנִי פְצָע֑וּנִי נָשְׂא֤וּ אֶת־רְדִידִי֙ מֵעָלַ֔י שֹׁמְרֵ֖י הַחֹמֽוֹת׃
8 הִשְׁבַּ֥עְתִּי אֶתְכֶ֖ם בְּנ֣וֹת יְרוּשָׁלִָ֑ם אִֽם־תִּמְצְאוּ֙ אֶת־דּוֹדִ֔י מַה־
9 תַּגִּ֣ידוּ ל֔וֹ שֶׁחוֹלַ֥ת אַהֲבָ֖ה אָֽנִי׃ מַה־דּוֹדֵ֣ךְ מִדּ֔וֹד הַיָּפָ֖ה בַּנָּשִׁ֑ים
י מַה־דּוֹדֵ֣ךְ מִדּ֔וֹד שֶׁכָּ֖כָה הִשְׁבַּעְתָּֽנוּ׃ דּוֹדִי֙ צַח֙ וְאָד֔וֹם דָּג֖וּל
11 מֵרְבָבָֽה׃ רֹאשׁ֖וֹ כֶּ֣תֶם פָּ֑ז קְוֻצּוֹתָיו֙ תַּלְתַּלִּ֔ים שְׁחֹר֖וֹת כָּעוֹרֵֽב׃
12 עֵינָ֕יו כְּיוֹנִ֖ים עַל־אֲפִ֣יקֵי מָ֑יִם רֹֽחֲצוֹת֙ בֶּֽחָלָ֔ב יֹשְׁב֖וֹת עַל־
13 מִלֵּֽאת׃ לְחָיָו֙ כַּעֲרוּגַ֣ת הַבֹּ֔שֶׂם מִגְדְּל֖וֹת מֶרְקָחִ֑ים שִׂפְתוֹתָיו֙
14 שֽׁוֹשַׁנִּ֔ים נֹטְפ֖וֹת מ֥וֹר עֹבֵֽר׃ יָדָיו֙ גְּלִילֵ֣י זָהָ֔ב מְמֻלָּאִ֖ים
טו בַּתַּרְשִׁ֑ישׁ מֵעָיו֙ עֶ֣שֶׁת שֵׁ֔ן מְעֻלֶּ֖פֶת סַפִּירִֽים׃ שׁוֹקָיו֙ עַמּ֣וּדֵי שֵׁ֔שׁ
מְיֻסָּדִ֖ים עַל־אַדְנֵי־פָ֑ז מַרְאֵ֙הוּ֙ כַּלְּבָנ֔וֹן בָּח֖וּר כָּאֲרָזִֽים׃ חִכּוֹ֙
16 מַֽמְתַקִּ֔ים וְכֻלּ֖וֹ מַחֲמַדִּ֑ים זֶ֤ה דוֹדִי֙ וְזֶ֣ה רֵעִ֔י בְּנ֖וֹת יְרוּשָׁלִָֽם׃

6 ו

א אָ֚נָה הָלַ֣ךְ דּוֹדֵ֔ךְ הַיָּפָ֖ה בַּנָּשִׁ֑ים אָ֚נָה פָּנָ֣ה דוֹדֵ֔ךְ וּנְבַקְשֶׁ֖נּוּ
2 עִמָּֽךְ׃ דּוֹדִי֙ יָרַ֣ד לְגַנּ֔וֹ לַעֲרוּג֖וֹת הַבֹּ֑שֶׂם לִרְעוֹת֙ בַּגַּנִּ֔ים וְלִלְקֹ֖ט
3 שֽׁוֹשַׁנִּֽים׃ אֲנִ֤י לְדוֹדִי֙ וְדוֹדִ֣י לִ֔י הָרֹעֶ֖ה בַּשּׁוֹשַׁנִּֽים׃ פ
4 יָפָ֨ה אַ֤תְּ רַעְיָתִי֙ כְּתִרְצָ֔ה נָאוָ֖ה כִּירוּשָׁלִָ֑ם אֲיֻמָּ֖ה כַּנִּדְגָּלֽוֹת׃
ה הָסֵ֤בִּי עֵינַ֙יִךְ֙ מִנֶּגְדִּ֔י שֶׁ֥הֵ֖ם הִרְהִיבֻ֑נִי שַׂעְרֵךְ֙ כְּעֵ֣דֶר הָֽעִזִּ֔ים
6 שֶׁגָּלְשׁ֖וּ מִן־הַגִּלְעָֽד׃ שִׁנַּ֙יִךְ֙ כְּעֵ֣דֶר הָֽרְחֵלִ֔ים שֶׁעָל֖וּ מִן־הָֽרַחְצָ֑ה
7 שֶׁכֻּלָּם֙ מַתְאִימ֔וֹת וְשַׁכֻּלָ֖ה אֵ֥ין בָּהֶֽם׃ כְּפֶ֤לַח הָֽרִמּוֹן֙ רַקָּתֵ֔ךְ
8 מִבַּ֖עַד לְצַמָּתֵֽךְ׃ שִׁשִּׁ֥ים הֵ֙מָּה֙ מְלָכ֔וֹת וּשְׁמֹנִ֖ים פִּֽילַגְשִׁ֑ים
9 וַעֲלָמ֖וֹת אֵ֥ין מִסְפָּֽר׃ אַחַ֥ת הִיא֙ יוֹנָתִ֣י תַמָּתִ֔י אַחַ֥ת הִיא֙
לְאִמָּ֔הּ בָּרָ֥ה הִ֖יא לְיֽוֹלַדְתָּ֑הּ רָא֤וּהָ בָנוֹת֙ וַֽיְאַשְּׁר֔וּהָ מְלָכ֖וֹת

רו״ש בדגש v. 2.

וּפִֽילַגְשִׁ֖ים וַֽיְהַלְלֽוּהָ׃ ס מִי־זֹ֥את הַנִּשְׁקָפָ֖ה כְּמוֹ־שָׁ֑חַר י
יָפָ֣ה כַלְּבָנָ֗ה בָּרָה֙ כַּֽחַמָּ֔ה אֲיֻמָּ֖ה כַּנִּדְגָּלֽוֹת׃ אֶל־גִּנַּ֤ת אֱגוֹז֙ 11
יָרַ֔דְתִּי לִרְא֖וֹת בְּאִבֵּ֣י הַנָּ֑חַל לִרְאוֹת֙ הֲפָֽרְחָ֣ה הַגֶּ֔פֶן הֵנֵ֖צוּ
הָרִמֹּנִֽים׃ לֹ֣א יָדַ֔עְתִּי נַפְשִׁ֣י שָׂמַ֔תְנִי מַרְכְּב֖וֹת עַמִּ֥י נָדִֽיב׃ 12

ז 7

שׁ֤וּבִי שׁ֙וּבִי֙ הַשּׁ֣וּלַמִּ֔ית שׁ֥וּבִי שׁ֖וּבִי וְנֶחֱזֶה־בָּ֑ךְ מַה־תֶּֽחֱזוּ֙ א
בַּשּׁ֣וּלַמִּ֔ית כִּמְחֹלַ֖ת הַֽמַּחֲנָֽיִם׃ מַה־יָּפ֧וּ פְעָמַ֛יִךְ בַּנְּעָלִ֖ים בַּת־ 2
נָדִ֑יב חַמּוּקֵ֣י יְרֵכַ֔יִךְ כְּמ֣וֹ חֲלָאִ֔ים מַעֲשֵׂ֖ה יְדֵ֥י אָמָּֽן׃ שָׁרְרֵךְ֙ 3
אַגַּ֣ן הַסַּ֔הַר אַל־יֶחְסַ֖ר הַמָּ֑זֶג בִּטְנֵךְ֙ עֲרֵמַ֣ת חִטִּ֔ים סוּגָ֖ה
בַּשּׁוֹשַׁנִּֽים׃ שְׁנֵ֥י שָׁדַ֛יִךְ כִּשְׁנֵ֥י עֳפָרִ֖ים תָּאֳמֵ֥י צְבִיָּֽה׃ צַוָּארֵ֖ךְ 4 ה
כְּמִגְדַּ֣ל הַשֵּׁ֑ן עֵינַ֜יִךְ בְּרֵכ֣וֹת בְּחֶשְׁבּ֗וֹן עַל־שַׁ֙עַר֙ בַּת־רַבִּ֔ים אַפֵּךְ֙
כְּמִגְדַּ֣ל הַלְּבָנ֔וֹן צוֹפֶ֖ה פְּנֵ֥י דַמָּֽשֶׂק׃ רֹאשֵׁ֤ךְ עָלַ֙יִךְ֙ כַּכַּרְמֶ֔ל 6
וְדַלַּ֥ת רֹאשֵׁ֖ךְ כָּאַרְגָּמָ֑ן מֶ֖לֶךְ אָס֥וּר בָּרְהָטִֽים׃ מַה־יָּפִית֙ וּמַה־ 7
נָּעַ֔מְתְּ אַהֲבָ֖ה בַּתַּֽעֲנוּגִֽים׃ זֹ֤את קֽוֹמָתֵךְ֙ דָּֽמְתָ֣ה לְתָמָ֔ר וְשָׁדַ֖יִךְ 8
לְאַשְׁכֹּלֽוֹת׃ אָמַ֙רְתִּי֙ אֶעֱלֶ֣ה בְתָמָ֔ר אֹחֲזָ֖ה בְּסַנְסִנָּ֑יו וְיִֽהְיוּ־נָ֤א 9
שָׁדַ֙יִךְ֙ כְּאֶשְׁכְּל֣וֹת הַגֶּ֔פֶן וְרֵ֥יחַ אַפֵּ֖ךְ כַּתַּפּוּחִֽים׃ וְחִכֵּ֕ךְ כְּיֵ֥ין י
הַטּ֛וֹב הוֹלֵ֥ךְ לְדוֹדִ֖י לְמֵישָׁרִ֑ים דּוֹבֵ֖ב שִׂפְתֵ֥י יְשֵׁנִֽים׃ אֲנִ֣י לְדוֹדִ֔י 11
וְעָלַ֖י תְּשׁוּקָתֽוֹ׃ ס לְכָ֤ה דוֹדִי֙ נֵצֵ֣א הַשָּׂדֶ֔ה נָלִ֖ינָה בַּכְּפָרִֽים׃ 12
נַשְׁכִּ֙ימָה֙ לַכְּרָמִ֔ים נִרְאֶ֞ה אִם־פָּֽרְחָ֤ה הַגֶּ֙פֶן֙ פִּתַּ֣ח הַסְּמָדַ֔ר 13
הֵנֵ֖צוּ הָרִמּוֹנִ֑ים שָׁ֛ם אֶתֵּ֥ן אֶת־דֹּדַ֖י לָֽךְ׃ הַֽדּוּדָאִ֣ים נָֽתְנוּ־רֵ֗יחַ 14
וְעַל־פְּתָחֵ֙ינוּ֙ כָּל־מְגָדִ֔ים חֲדָשִׁ֖ים גַּם־יְשָׁנִ֑ים דּוֹדִ֖י צָפַ֥נְתִּי לָֽךְ׃

ח 8

מִ֤י יִתֶּנְךָ֙ כְּאָ֣ח לִ֔י יוֹנֵ֖ק שְׁדֵ֣י אִמִּ֑י אֶֽמְצָאֲךָ֤ בַחוּץ֙ אֶשָּׁ֣קְךָ֔ גַּ֖ם א
לֹא־יָב֥וּזוּ לִֽי׃ אֶנְהָֽגֲךָ֗ אֲבִיאֲךָ֛ אֶל־בֵּ֥ית אִמִּ֖י תְּלַמְּדֵ֑נִי אַשְׁקְךָ֙ 2
מִיַּ֣יִן הָרֶ֔קַח מֵעֲסִ֖יס רִמֹּנִֽי׃ שְׂמֹאלוֹ֙ תַּ֣חַת רֹאשִׁ֔י וִימִינ֖וֹ 3
תְּחַבְּקֵֽנִי׃ הִשְׁבַּ֥עְתִּי אֶתְכֶ֖ם בְּנ֣וֹת יְרוּשָׁלָ֑͏ִם מַה־תָּעִ֧ירוּ ׀ וּֽמַה־ 4
תְּעֹֽרְר֛וּ אֶת־הָאַהֲבָ֖ה עַ֥ד שֶׁתֶּחְפָּֽץ׃ ס מִ֣י זֹ֗את עֹלָה֙ מִן־ ה
הַמִּדְבָּ֔ר מִתְרַפֶּ֖קֶת עַל־דּוֹדָ֑הּ תַּ֤חַת הַתַּפּ֙וּחַ֙ עֽוֹרַרְתִּ֔יךָ שָׁ֚מָּה
חִבְּלַ֣תְךָ אִמֶּ֔ךָ שָׁ֖מָּה חִבְּלָ֥ה יְלָדָֽתְךָ׃ שִׂימֵ֨נִי כַֽחוֹתָ֜ם עַל־לִבֶּ֗ךָ 6
כַּֽחוֹתָם֙ עַל־זְרוֹעֶ֔ךָ כִּֽי־עַזָּ֤ה כַמָּ֙וֶת֙ אַהֲבָ֔ה קָשָׁ֥ה כִשְׁא֖וֹל קִנְאָ֑ה

7 רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָה׃ מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת
אֶת־הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם־יִתֵּן אִישׁ אֶת־כָּל־הוֹן
8 בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ׃ ס אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם
9 אֵין לָהּ מַה־נַּעֲשֶׂה לַאֲחֹתֵנוּ בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר־בָּהּ׃ אִם־חוֹמָה
הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כָּסֶף וְאִם־דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ
י לוּחַ אָרֶז׃ אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו
כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם׃ פ
11 כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים
12 אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ
13 שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת־פִּרְיוֹ׃ הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים חֲבֵרִים
14 מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְׁמִיעִנִי׃ בְּרַח ׀ דּוֹדִי וּדְמֵה־לְךָ לִצְבִי
אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

סכום פסוקי שיר השירים מאה ושבעה עשר, וסימן על טוב.
וחצין נרד וכרכם (4, 14):

Ruth. רות

1 א

וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ אִישׁ א
מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי
בָנָיו׃ וְשֵׁם הָאִישׁ אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי־ 2
בָנָיו ׀ מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ
שְׂדֵי־מוֹאָב וַיִּהְיוּ־שָׁם׃ וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי וַתִּשָּׁאֵר 3
הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃ וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת 4
עָרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמֻתוּ ה
גַם־שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ
וּמֵאִישָׁהּ׃ וַתָּקָם הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי מוֹאָב כִּי 6
שָׁמְעָה בִּשְׂדֵה מוֹאָב כִּי־פָקַד יְהוָֹה אֶת־עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם
לָחֶם׃ וַתֵּצֵא מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה־שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ 7
עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה בַדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי 8
לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה שֹּׁבְנָה אִשָּׁה לְבֵית אִמָּהּ יַעֲשֶׂה יְהוָֹה
עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עִם־הַמֵּתִים וְעִמָּדִי׃ יִתֵּן יְהוָֹה 9
לָכֶם וּמְצֶאןָ מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁהּ וַתִּשַּׁק לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה
קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה׃ וַתֹּאמַרְנָה־לָּהּ כִּי־אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ׃ י
וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי לָמָּה תֵלַכְנָה עִמִּי הַעוֹד לִי בָנִים 11
בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃ שֹׁבְנָה בְנֹתַי לֵכְןָ כִּי זָקַנְתִּי 12
מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ־לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי הַלַּיְלָה
לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃ הֲלָהֵן ׀ תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ 13
הֲלָהֵן תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי כִּי־מַר־לִי מְאֹד

---

v. 8. יַעַשׂ קרי

14 מִכֶּם כִּי־יָצְאָה בִי יַד־יְהוָה׃ וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן וַתִּבְכֶּינָה עוֹד
טו וַתִּשַּׁק עָרְפָּה לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה בָּהּ׃ וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה
16 יְבִמְתֵּךְ אֶל־עַמָּהּ וְאֶל־אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר
רוּת אַל־תִּפְגְּעִי־בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל־אֲשֶׁר
תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ אֱלֹהָי׃
17 בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה יְהוָה לִי וְכֹה
18 יוֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃ וַתֵּרֶא כִּי־מִתְאַמֶּצֶת
19 הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃ וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם
עַד־בּוֹאָנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כְּבוֹאָנָה בֵּית לֶחֶם וַתֵּהֹם כָּל־
כ הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמַרְנָה הֲזֹאת נָעֳמִי׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן
אַל־תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי קְרֶאןָ לִי מָרָא כִּי־הֵמַר שַׁדַּי
21 לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יְהוָה
לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי הֵרַע לִי׃
22 וַתָּשָׁב נָעֳמִי וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵי
מוֹאָב וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לֶחֶם בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃

ב 2

א וּלְנָעֳמִי מֹידַע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ
2 וּשְׁמוֹ בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל־נָעֳמִי אֵלְכָה־נָּא
הַשָּׂדֶה וַאֲלַקֳטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר אֲשֶׁר אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינָיו
3 וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי׃ וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי
הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר מִקְרֶהָ חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת
4 אֱלִימֶלֶךְ׃ וְהִנֵּה בֹעַז בָּא מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר לַקּוֹצְרִים יְהוָה
ה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז לְנַעֲרוֹ הַנִּצָּב
6 עַל־הַקּוֹצְרִים לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיַּעַן הַנַּעַר הַנִּצָּב עַל־
הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמַר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא הַשָּׁבָה עִם־נָעֳמִי
7 מִשְּׂדֵי מוֹאָב׃ וַתֹּאמֶר אֲלַקֳטָה־נָּא וְאָסַפְתִּי בָעֳמָרִים אַחֲרֵי
הַקּוֹצְרִים וַתָּבוֹא וַתַּעֲמוֹד מֵאָז הַבֹּקֶר וְעַד־עַתָּה זֶה שִׁבְתָּהּ
8 הַבַּיִת מְעָט׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז אֶל־רוּת הֲלוֹא שָׁמַעַתְּ בִּתִּי אַל־
תֵּלְכִי לִלְקֹט בְּשָׂדֶה אַחֵר וְגַם לֹא תַעֲבוּרִי מִזֶּה וְכֹה תִדְבָּקִין
9 עִם־נַעֲרֹתָי׃ עֵינַיִךְ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר־יִקְצֹרוּן וְהָלַכְתְּ אַחֲרֵיהֶן

v. 20. א׳ במקום ה׳ — v. 1. מודע קרי

הֲלוֹא צִוִּיתִי אֶת־הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נָגְעֵךְ וְצָמִת וְהָלַכְתְּ אֶל־
הַכֵּלִים וְשָׁתִית מֵאֲשֶׁר יִשְׁאֲבוּן הַנְּעָרִים׃ וַתִּפֹּל עַל־פָּנֶיהָ י
וַתִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה וַתֹּאמֶר אֵלָיו מַדּוּעַ מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
לְהַכִּירֵנִי וְאָנֹכִי נָכְרִיָּה׃ וַיַּעַן בֹּעַז וַיֹּאמֶר לָהּ הֻגֵּד הֻגַּד לִי 11
כֹּל אֲשֶׁר־עָשִׂית אֶת־חֲמוֹתֵךְ אַחֲרֵי מוֹת אִישֵׁךְ וַתַּעַזְבִי אָבִיךְ
וְאִמֵּךְ וְאֶרֶץ מוֹלַדְתֵּךְ וַתֵּלְכִי אֶל־עַם אֲשֶׁר לֹא־יָדַעַתְּ תְּמוֹל
שִׁלְשׁוֹם׃ יְשַׁלֵּם יְהוָה פָּעֳלֵךְ וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתֵּךְ שְׁלֵמָה מֵעִם 12
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת לַחֲסוֹת תַּחַת כְּנָפָיו׃ וַתֹּאמֶר 13
אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנִי כִּי נִחַמְתָּנִי וְכִי דִבַּרְתָּ עַל־לֵב
שִׁפְחָתֶךָ וְאָנֹכִי לֹא אֶהְיֶה כְּאַחַת שִׁפְחֹתֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר לָה בֹעַז 14
לְעֵת הָאֹכֶל גֹּשִׁי הֲלֹם וְאָכַלְתְּ מִן־הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְּ פִּתֵּךְ בַּחֹמֶץ
וַתֵּשֶׁב מִצַּד הַקֹּצְרִים וַיִּצְבָּט־לָהּ קָלִי וַתֹּאכַל וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתַר׃
וַתָּקָם לְלַקֵּט וַיְצַו בֹּעַז אֶת־נְעָרָיו לֵאמֹר גַּם בֵּין הָעֳמָרִים טו
תְּלַקֵּט וְלֹא תַכְלִימוּהָ׃ וְגַם שֹׁל־תָּשֹׁלּוּ לָהּ מִן־הַצְּבָתִים 16
וַעֲזַבְתֶּם וְלִקְּטָה וְלֹא תִגְעֲרוּ־בָהּ׃ וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה עַד־הָעָרֶב 17
וַתַּחְבֹּט אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַיְהִי כְּאֵיפָה שְׂעֹרִים׃ וַתִּשָּׂא 18
וַתָּבוֹא הָעִיר וַתֵּרֶא חֲמוֹתָהּ אֵת אֲשֶׁר־לִקֵּטָה וַתּוֹצֵא וַתִּתֶּן־
לָהּ אֵת אֲשֶׁר־הוֹתִרָה מִשָּׂבְעָהּ׃ וַתֹּאמֶר לָהּ חֲמוֹתָהּ אֵיפֹה 19
לִקַּטְתְּ הַיּוֹם וְאָנָה עָשִׂית יְהִי מַכִּירֵךְ בָּרוּךְ וַתַּגֵּד לַחֲמוֹתָהּ
אֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה עִמּוֹ וַתֹּאמֶר שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
עִמּוֹ הַיּוֹם בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לְכַלָּתָהּ בָּרוּךְ הוּא לַיהוָה כ
אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַמֵּתִים וַתֹּאמֶר לָהּ
נָעֳמִי קָרוֹב לָנוּ הָאִישׁ מִגֹּאֲלֵנוּ הוּא׃ וַתֹּאמֶר רוּת 21
הַמּוֹאֲבִיָּה גַּם ׀ כִּי־אָמַר אֵלַי עִם־הַנְּעָרִים אֲשֶׁר־לִי תִּדְבָּקִין
עַד אִם־כִּלּוּ אֵת כָּל־הַקָּצִיר אֲשֶׁר־לִי׃ וַתֹּאמֶר נָעֳמִי 22
אֶל־רוּת כַּלָּתָהּ טוֹב בִּתִּי כִּי תֵצְאִי עִם־נַעֲרוֹתָיו וְלֹא
יִפְגְּעוּ־בָךְ בְּשָׂדֶה אַחֵר׃ וַתִּדְבַּק בְּנַעֲרוֹת בֹּעַז לְלַקֵּט עַד־ 23
כְּלוֹת קְצִיר־הַשְּׂעֹרִים וּקְצִיר הַחִטִּים וַתֵּשֶׁב אֶת־חֲמוֹתָהּ׃

3 ג

וַתֹּאמֶר לָהּ נָעֳמִי חֲמוֹתָהּ בִּתִּי הֲלֹא אֲבַקֶּשׁ־לָךְ מָנוֹחַ אֲשֶׁר א

v. 14. ה׳ רפה   ibid. פתח בס״פ

2 יִיטַב־לָֽךְ׃ וְעַתָּה הֲלֹא־בֹעַז מֹֽדַעְתָּנוּ אֲשֶׁר הָיִית אֶת־נַעֲרוֹתָיו
3 הִנֵּה־הוּא זֹרֶה אֶת־גֹּרֶן הַשְּׂעֹרִים הַלָּֽיְלָה׃ וְרָחַצְתְּ ׀ וָסַכְתְּ
וְשַׂמְתְּ שִׂמְלֹתֵךְ עָלַיִךְ וְיָרַדְתִּי הַגֹּרֶן אַל־תִּוָּדְעִי לָאִישׁ עַד
4 כַּלֹּתוֹ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּֽוֹת׃ וִיהִי בְשָׁכְבוֹ וְיָדַעַתְּ אֶת־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר יִשְׁכַּב־שָׁם וּבָאת וְגִלִּית מַרְגְּלֹתָיו וְשָׁכָבְתִּי וְהוּא יַגִּיד
ה לָךְ אֵת אֲשֶׁר תַּעֲשִֽׂין׃ וַתֹּאמֶר אֵלֶיהָ כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי ° ...
6 אֶֽעֱשֶֽׂה׃ וַתֵּרֶד הַגֹּרֶן וַתַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוַּתָּה חֲמוֹתָֽהּ׃
7 וַיֹּאכַל בֹּעַז וַיֵּשְׁתְּ וַיִּיטַב לִבּוֹ וַיָּבֹא לִשְׁכַּב בִּקְצֵה הָעֲרֵמָה
8 וַתָּבֹא בַלָּט וַתְּגַל מַרְגְּלֹתָיו וַתִּשְׁכָּֽב׃ ס וַיְהִי בַּחֲצִי
הַלַּיְלָה וַיֶּחֱרַד הָאִישׁ וַיִּלָּפֵת וְהִנֵּה אִשָּׁה שֹׁכֶבֶת מַרְגְּלֹתָֽיו׃
9 וַיֹּאמֶר מִי־אָתְּ וַתֹּאמֶר אָנֹכִי רוּת אֲמָתֶךָ וּפָרַשְׂתָּ כְנָפֶךָ עַל־
י אֲמָתְךָ כִּי גֹאֵל אָֽתָּה׃ וַיֹּאמֶר בְּרוּכָה אַתְּ לַיהוָה בִּתִּי הֵיטַבְתְּ
חַסְדֵּךְ הָאַחֲרוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן לְבִלְתִּי־לֶכֶת אַחֲרֵי הַבַּחוּרִים
11 אִם־דַּל וְאִם־עָשִֽׁיר׃ וְעַתָּה בִּתִּי אַל־תִּֽירְאִי כֹּל אֲשֶׁר־תֹּאמְרִי
12 אֶֽעֱשֶׂה־לָּךְ כִּי יוֹדֵעַ כָּל־שַׁעַר עַמִּי כִּי אֵשֶׁת חַיִל אָֽתְּ׃ וְעַתָּה
13 כִּי אָמְנָם כִּי אִם גֹאֵל אָנֹכִי וְגַם יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב מִמֶּֽנִּי׃ לִינִי ׀
הַלַּיְלָה וְהָיָה בַבֹּקֶר אִם־יִגְאָלֵךְ טוֹב יִגְאָל וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ
14 לְגָֽאֳלֵךְ וּגְאַלְתִּיךְ אָנֹכִי חַי־יְהוָה שִׁכְבִי עַד־הַבֹּֽקֶר׃ וַתִּשְׁכַּב
מַרְגְּלֹתָו עַד־הַבֹּקֶר וַתָּקָם בְּטֶרוֹם יַכִּיר אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ
טו וַיֹּאמֶר אַל־יִוָּדַע כִּי־בָאָה הָאִשָּׁה הַגֹּֽרֶן׃ וַיֹּאמֶר הָבִי הַמִּטְפַּחַת
אֲשֶׁר־עָלַיִךְ וְאֶחֳזִי־בָהּ וַתֹּאחֶז בָּהּ וַיָּמָד שֵׁשׁ־שְׂעֹרִים וַיָּשֶׁת
16 עָלֶיהָ וַיָּבֹא הָעִֽיר׃ וַתָּבוֹא אֶל־חֲמוֹתָהּ וַתֹּאמֶר מִי־אַתְּ בִּתִּי
17 וַתַּגֶּד־לָהּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָֽשָׂה־לָהּ הָאִֽישׁ׃ וַתֹּאמֶר שֵׁשׁ־
הַשְּׂעֹרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי כִּי אָמַר ° ... אַל־תָּבוֹאִי רֵיקָם אֶל־
18 חֲמוֹתֵֽךְ׃ וַתֹּאמֶר שְׁבִי בִתִּי עַד אֲשֶׁר תֵּֽדְעִין אֵיךְ יִפֹּל
דָּבָר כִּי לֹא יִשְׁקֹט הָאִישׁ כִּי־אִם־כִּלָּה הַדָּבָר הַיּֽוֹם׃

ד 4

א וּבֹעַז עָלָה הַשַּׁעַר וַיֵּשֶׁב שָׁם וְהִנֵּה הַגֹּאֵל עֹבֵר אֲשֶׁר דִּבֶּר־

v. 3. שמלתַיִךְ קרי   ibid. וירַדְתְּ קרי   v. 4. ושָׁכָבְתְּ קרי
v. 5. אֵלַי קרי ולא כתיב   v. 12. אם כתיב ולא קרי   v. 13. נ׳ רבתא
ibid. קמץ בזקף   v. 14. מרגלתָיו קרי   ibid. בטֶרֶם קרי
v. 17. אֵלַי קרי ולא כתיב

2 בֹּעַז וַיֹּאמֶר סוּרָה שְׁבָה־פֹּה פְּלֹנִי אַלְמֹנִי וַיָּסַר וַיֵּשֵׁב׃ וַיִּקַּח
3 עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמֶר שְׁבוּ־פֹה וַיֵּשֵׁבוּ׃ וַיֹּאמֶר
לַגֹּאֵל חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר לְאָחִינוּ לֶאֱלִימֶלֶךְ מָכְרָה נָעֳמִי
4 הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵה מוֹאָב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי אֶגְלֶה אָזְנְךָ לֵאמֹר קְנֵה
נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים וְנֶגֶד זִקְנֵי עַמִּי אִם־תִּגְאַל גְּאָל וְאִם־לֹא יִגְאַל
הַגִּידָה לִּי וְאֵדְעָ כִּי אֵין זוּלָתְךָ לִגְאוֹל וְאָנֹכִי אַחֲרֶיךָ וַיֹּאמֶר
ה אָנֹכִי אֶגְאָל׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז בְּיוֹם קְנוֹתְךָ הַשָּׂדֶה מִיַּד נָעֳמִי
וּמֵאֵת רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֵשֶׁת־הַמֵּת קָנִיתִי לְהָקִים שֵׁם־הַמֵּת
6 עַל־נַחֲלָתוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לֹא אוּכַל לִגְאָול־לִי פֶּן־אַשְׁחִית
אֶת־נַחֲלָתִי גְּאַל־לְךָ אַתָּה אֶת־גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא אוּכַל לִגְאֹל׃
7 וְזֹאת לְפָנִים בְּיִשְׂרָאֵל עַל־הַגְּאוּלָּה וְעַל־הַתְּמוּרָה לְקַיֵּם כָּל־
דָּבָר שָׁלַף אִישׁ נַעֲלוֹ וְנָתַן לְרֵעֵהוּ וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל׃
8 9 וַיֹּאמֶר הַגֹּאֵל לְבֹעַז קְנֵה־לָךְ וַיִּשְׁלֹף נַעֲלוֹ׃ וַיֹּאמֶר בֹּעַז
לַזְּקֵנִים וְכָל־הָעָם עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קָנִיתִי אֶת־כָּל־אֲשֶׁר
י לֶאֱלִימֶלֶךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמַחְלוֹן מִיַּד נָעֳמִי׃ וְגַם
אֶת־רוּת הַמֹּאֲבִיָּה אֵשֶׁת מַחְלוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהָקִים
שֵׁם־הַמֵּת עַל־נַחֲלָתוֹ וְלֹא־יִכָּרֵת שֵׁם־הַמֵּת מֵעִם אֶחָיו
11 וּמִשַּׁעַר מְקוֹמוֹ עֵדִים אַתֶּם הַיּוֹם׃ וַיֹּאמְרוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־
בַּשַּׁעַר וְהַזְּקֵנִים עֵדִים יִתֵּן יְהוָה אֶת־הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל־
בֵּיתֶךָ כְּרָחֵל ׀ וּכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּיהֶם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל
12 וַעֲשֵׂה־חַיִל בְּאֶפְרָתָה וּקְרָא־שֵׁם בְּבֵית לָחֶם׃ וִיהִי בֵיתְךָ
כְּבֵית פֶּרֶץ אֲשֶׁר־יָלְדָה תָמָר לִיהוּדָה מִן־הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֵּן
13 יְהוָה לְךָ מִן־הַנַּעֲרָה הַזֹּאת׃ וַיִּקַּח בֹּעַז אֶת־רוּת וַתְּהִי־לוֹ
לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּתֵּן יְהוָה לָהּ הֵרָיוֹן וַתֵּלֶד בֵּן׃
14 וַתֹּאמַרְנָה הַנָּשִׁים אֶל־נָעֳמִי בָּרוּךְ יְהוָה אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית
טו לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְהָיָה לָךְ לְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ
וּלְכַלְכֵּל אֶת־שֵׂיבָתֵךְ כִּי כַלָּתֵךְ אֲשֶׁר־אֲהֵבַתֶךְ יְלָדַתּוּ אֲשֶׁר־
16 הִיא טוֹבָה לָךְ מִשִּׁבְעָה בָּנִים׃ וַתִּקַּח נָעֳמִי אֶת־הַיֶּלֶד
17 וַתְּשִׁתֵהוּ בְחֵיקָהּ וַתְּהִי־לוֹ לְאֹמֶנֶת׃ וַתִּקְרֶאנָה לוֹ הַשְּׁכֵנוֹת
שֵׁם לֵאמֹר יֻלַּד־בֵּן לְנָעֳמִי וַתִּקְרֶאנָה שְׁמוֹ עוֹבֵד הוּא אֲבִי־

v. 4. קמץ בזקף   ibid. ואדעָה קרי   v. 5. קנִיתָ קרי   v. 6. יתיר ו׳
v. 7. דגש אחר שורק   v. 16. סגול בס״פ

18 יִשַׁ֖י אֲבִ֥י דָוִֽד׃ ס וְאֵ֙לֶּה֙ תּוֹלְד֣וֹת פָּ֔רֶץ פֶּ֖רֶץ הוֹלִ֥יד אֶת־
19 חֶצְרֽוֹן׃ וְחֶצְרוֹן֙ הוֹלִ֣יד אֶת־רָ֔ם וְרָ֖ם הוֹלִ֥יד אֶת־עַמִּֽינָדָֽב׃
כ וְעַמִּֽינָדָב֙ הוֹלִ֣יד אֶת־נַחְשׁ֔וֹן וְנַחְשׁ֖וֹן הוֹלִ֥יד אֶת־שַׂלְמָֽה׃
21 22 וְשַׂלְמוֹן֙ הוֹלִ֣יד אֶת־בֹּ֔עַז וּבֹ֖עַז הוֹלִ֥יד אֶת־עוֹבֵֽד׃ וְעֹבֵד֙ הוֹלִ֣יד
אֶת־יִשָׁ֔י וְיִשַׁ֖י הוֹלִ֥יד אֶת־דָּוִֽד׃

v. 18. קמץ בזקף v. 22. קמץ בזקף

סכום פסוקי רות שמונים וחמשה, וסימן פה. ותצין ותאמר רות המואביה (2, 21)׃

Threni. קִינוֹת

1 א

אֵיכָה ׀ יָשְׁבָה בָדָד הָעִיר רַבָּתִי עָם הָיְתָה כְּאַלְמָנָה רַבָּתִי א
בַגּוֹיִם שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת הָיְתָה לָמַס׃ בָּכוֹ תִבְכֶּה בַּלַּיְלָה 2
וְדִמְעָתָהּ עַל־לֶחֱיָהּ אֵין־לָהּ מְנַחֵם מִכָּל־אֹהֲבֶיהָ כָּל־רֵעֶיהָ
בָּגְדוּ בָהּ הָיוּ לָהּ לְאֹיְבִים׃ גָּלְתָה יְהוּדָה מֵעֹנִי וּמֵרֹב עֲבֹדָה 3
הִיא יָשְׁבָה בַגּוֹיִם לֹא מָצְאָה מָנוֹחַ כָּל־רֹדְפֶיהָ הִשִּׂיגוּהָ בֵּין
הַמְּצָרִים׃ דַּרְכֵי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת מִבְּלִי בָּאֵי מוֹעֵד כָּל־שְׁעָרֶיהָ 4
שׁוֹמֵמִין כֹּהֲנֶיהָ נֶאֱנָחִים בְּתוּלֹתֶיהָ נוּגוֹת וְהִיא מַר־לָהּ׃
הָיוּ צָרֶיהָ לְרֹאשׁ אֹיְבֶיהָ שָׁלוּ כִּי־יְהוָה הוֹגָהּ עַל־רֹב פְּשָׁעֶיהָ ה
עוֹלָלֶיהָ הָלְכוּ שְׁבִי לִפְנֵי־צָר׃ וַיֵּצֵא מִן ° בַּת־צִיּוֹן כָּל־הֲדָרָהּ 6
הָיוּ שָׂרֶיהָ כְּאַיָּלִים לֹא־מָצְאוּ מִרְעֶה וַיֵּלְכוּ בְלֹא־כֹחַ לִפְנֵי
רוֹדֵף׃ זָכְרָה יְרוּשָׁלַםִ יְמֵי עָנְיָהּ וּמְרוּדֶיהָ כֹּל מַחֲמֻדֶיהָ 7
אֲשֶׁר הָיוּ מִימֵי קֶדֶם בִּנְפֹל עַמָּהּ בְּיַד־צָר וְאֵין עוֹזֵר לָהּ
רָאוּהָ צָרִים שָׂחֲקוּ עַל־מִשְׁבַּתֶּהָ׃ חֵטְא חָטְאָה יְרוּשָׁלַםִ 8
עַל־כֵּן לְנִידָה הָיָתָה כָּל־מְכַבְּדֶיהָ הִזִּילוּהָ כִּי־רָאוּ עֶרְוָתָהּ
גַּם־הִיא נֶאֶנְחָה וַתָּשָׁב אָחוֹר׃ טֻמְאָתָהּ בְּשׁוּלֶיהָ לֹא זָכְרָה 9
אַחֲרִיתָהּ וַתֵּרֶד פְּלָאִים אֵין מְנַחֵם לָהּ רְאֵה יְהוָה אֶת־עָנְיִי
כִּי הִגְדִּיל אוֹיֵב׃ יָדוֹ פָּרַשׂ צָר עַל כָּל־מַחֲמַדֶּיהָ כִּי־רָאֲתָה י
גוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשָׁהּ אֲשֶׁר צִוִּיתָה לֹא־יָבֹאוּ בַקָּהָל לָךְ׃ כָּל־ 11
עַמָּהּ נֶאֱנָחִים מְבַקְּשִׁים לֶחֶם נָתְנוּ מַחֲמוֹדֵיהֶם בְּאֹכֶל לְהָשִׁיב
נָפֶשׁ רְאֵה יְהוָה וְהַבִּיטָה כִּי הָיִיתִי זוֹלֵלָה׃ לוֹא אֲלֵיכֶם כָּל־ 12
עֹבְרֵי דֶרֶךְ הַבִּיטוּ וּרְאוּ אִם־יֵשׁ מַכְאוֹב כְּמַכְאֹבִי אֲשֶׁר עוֹלַל

---

v. 1. פתח בס״פ   v. 6. מִבַּת־ קרי   v. 11. יתיר ו׳   v. 12. ל׳ זעירא

13 לִי אֲשֶׁר הוֹגָה יְהוָה בְּיוֹם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ מִמָּרוֹם שָׁלַח־אֵשׁ
בְּעַצְמֹתַי וַיִּרְדֶּנָּה פָּרַשׂ רֶשֶׁת לְרַגְלַי הֱשִׁיבַנִי אָחוֹר נְתָנַנִי
14 שֹׁמֵמָה כָּל־הַיּוֹם דָּוָה׃ נִשְׂקַד עֹל פְּשָׁעַי בְּיָדוֹ יִשְׂתָּרְגוּ עָלוּ
עַל־צַוָּארִי הִכְשִׁיל כֹּחִי נְתָנַנִי אֲדֹנָי בִּידֵי לֹא־אוּכַל קוּם׃
טו סִלָּה כָל־אַבִּירַי ׀ אֲדֹנָי בְּקִרְבִּי קָרָא עָלַי מוֹעֵד לִשְׁבֹּר בַּחוּרָי
16 גַּת דָּרַךְ אֲדֹנָי לִבְתוּלַת בַּת־יְהוּדָה׃ עַל־אֵלֶּה ׀ אֲנִי בוֹכִיָּה
עֵינִי ׀ עֵינִי יֹרְדָה מַּיִם כִּי־רָחַק מִמֶּנִּי מְנַחֵם מֵשִׁיב נַפְשִׁי
17 הָיוּ בָנַי שׁוֹמֵמִים כִּי גָבַר אוֹיֵב׃ פֵּרְשָׂה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ אֵין
מְנַחֵם לָהּ צִוָּה יְהוָה לְיַעֲקֹב סְבִיבָיו צָרָיו הָיְתָה יְרוּשָׁלִַם
18 לְנִדָּה בֵּינֵיהֶם׃ צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי פִיהוּ מָרִיתִי שִׁמְעוּ־נָא
כָל־°עַמִּים וּרְאוּ מַכְאֹבִי בְּתוּלֹתַי וּבַחוּרַי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי׃
19 קָרָאתִי לַמְאַהֲבַי הֵמָּה רִמּוּנִי כֹּהֲנַי וּזְקֵנַי בָּעִיר גָּוָעוּ כִּי
כ בִקְשׁוּ אֹכֶל לָמוֹ וְיָשִׁיבוּ אֶת־נַפְשָׁם׃ רְאֵה יְהוָה כִּי־צַר־לִי
מֵעַי חֳמַרְמָרוּ נֶהְפַּךְ לִבִּי בְּקִרְבִּי כִּי מָרוֹ מָרִיתִי מִחוּץ
21 שִׁכְּלָה־חֶרֶב בַּבַּיִת כַּמָּוֶת׃ שָׁמְעוּ כִּי־נֶאֱנָחָה אָנִי אֵין מְנַחֵם
לִי כָּל־אֹיְבַי שָׁמְעוּ רָעָתִי שָׂשׂוּ כִּי אַתָּה עָשִׂיתָ הֵבֵאתָ
22 יוֹם־קָרָאתָ וְיִהְיוּ כָמֹנִי׃ תָּבֹא כָל־רָעָתָם לְפָנֶיךָ וְעוֹלֵל
לָמוֹ כַּאֲשֶׁר עוֹלַלְתָּ לִי עַל־כָּל־פְּשָׁעָי כִּי־רַבּוֹת אַנְחֹתַי
וְלִבִּי דַוָּי׃ פ

ב 2

א אֵיכָה יָעִיב בְּאַפּוֹ ׀ אֲדֹנָי אֶת־בַּת־צִיּוֹן הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם
אֶרֶץ תִּפְאֶרֶת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־זָכַר הֲדֹם־רַגְלָיו בְּיוֹם אַפּוֹ׃
2 בִּלַּע אֲדֹנָי °לֹא חָמַל אֵת כָּל־נְאוֹת יַעֲקֹב הָרַס בְּעֶבְרָתוֹ
מִבְצְרֵי בַת־יְהוּדָה הִגִּיעַ לָאָרֶץ חִלֵּל מַמְלָכָה וְשָׂרֶיהָ׃
3 גָּדַע בָּחֳרִי־אַף כֹּל קֶרֶן יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב אָחוֹר יְמִינוֹ מִפְּנֵי
4 אוֹיֵב וַיִּבְעַר בְּיַעֲקֹב כְּאֵשׁ לֶהָבָה אָכְלָה סָבִיב׃ דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ
כְּאוֹיֵב נִצָּב יְמִינוֹ כְּצָר וַיַּהֲרֹג כֹּל מַחֲמַדֵּי־עָיִן בְּאֹהֶל בַּת־
ה צִיּוֹן שָׁפַךְ כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ׃ הָיָה אֲדֹנָי ׀ כְּאוֹיֵב בִּלַּע יִשְׂרָאֵל
בִּלַּע כָּל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שִׁחֵת מִבְצָרָיו וַיֶּרֶב בְּבַת־יְהוּדָה תַּאֲנִיָּה
6 וַאֲנִיָּה׃ וַיַּחְמֹס כַּגַּן שֻׂכּוֹ שִׁחֵת מֹעֲדוֹ שִׁכַּח יְהוָה ׀ בְּצִיּוֹן

v. 18. הָעַמִּים קרי   v. 2. וְלֹא קרי

7 מוֹעֵ֖ד וְשַׁבָּ֑ת וַיִּנְאַ֥ץ בְּזַֽעַם־אַפּ֖וֹ מֶ֥לֶךְ וְכֹהֵֽן׃ זָנַ֨ח אֲדֹנָ֤י ׀
מִזְבְּחוֹ֙ נִאֵ֣ר מִקְדָּשׁ֔וֹ הִסְגִּיר֙ בְּיַד־אוֹיֵ֔ב חוֹמֹ֖ת אַרְמְנוֹתֶ֑יהָ
8 ק֛וֹל נָתְנ֥וּ בְּבֵית־יְהוָ֖ה כְּי֥וֹם מוֹעֵֽד׃ חָשַׁ֨ב יְהוָ֤ה ׀ לְהַשְׁחִית֙
חוֹמַ֣ת בַּת־צִיּ֔וֹן נָ֣טָה קָ֔ו לֹא־הֵשִׁ֥יב יָד֖וֹ מִבַּלֵּ֑עַ וַיַּֽאֲבֶל־חֵ֥ל
9 וְחוֹמָ֖ה יַחְדָּ֥ו אֻמְלָֽלוּ׃ טָבְע֤וּ בָאָ֙רֶץ֙ שְׁעָרֶ֔יהָ אִבַּ֥ד וְשִׁבַּ֖ר
בְּרִיחֶ֑יהָ מַלְכָּ֨הּ וְשָׂרֶ֤יהָ בַגּוֹיִם֙ אֵ֣ין תּוֹרָ֔ה גַּם־נְבִיאֶ֕יהָ לֹא־
י מָצְא֥וּ חָז֖וֹן מֵיְהוָֽה׃ יֵשְׁב֨וּ לָאָ֤רֶץ יִדְּמוּ֙ זִקְנֵ֣י בַת־צִיּ֔וֹן הֶעֱל֤וּ
עָפָר֙ עַל־רֹאשָׁ֔ם חָגְר֖וּ שַׂקִּ֑ים הוֹרִ֤ידוּ לָאָ֙רֶץ֙ רֹאשָׁ֔ן בְּתוּלֹ֖ת
11 יְרוּשָׁלִָֽם׃ כָּל֨וּ בַדְּמָע֤וֹת עֵינַי֙ חֳמַרְמְר֣וּ מֵעַ֔י נִשְׁפַּ֤ךְ לָאָ֙רֶץ֙
כְּבֵדִ֔י עַל־שֶׁ֖בֶר בַּת־עַמִּ֑י בֵּֽעָטֵ֤ף עוֹלֵל֙ וְיוֹנֵ֔ק בִּרְחֹב֖וֹת קִרְיָֽה׃
12 לְאִמֹּתָם֙ יֹֽאמְר֔וּ אַיֵּ֖ה דָּגָ֣ן וָיָ֑יִן בְּהִֽתְעַטְּפָ֤ם כֶּֽחָלָל֙ בִּרְחֹב֣וֹת
13 עִ֔יר בְּהִשְׁתַּפֵּ֣ךְ נַפְשָׁ֔ם אֶל־חֵ֖יק אִמֹּתָֽם׃ מָ֣ה אֲעוֹדֵ֞ךְ מָ֣ה
אֲדַמֶּה־לָּ֗ךְ הַבַּת֙ יְר֣וּשָׁלִַ֔ם מָ֤ה אַשְׁוֶה־לָּךְ֙ וַאֲנַֽחֲמֵ֔ךְ בְּתוּלַ֖ת
14 בַּת־צִיּ֑וֹן כִּֽי־גָד֥וֹל כַּיָּ֛ם שִׁבְרֵ֖ךְ מִ֥י יִרְפָּא־לָֽךְ׃ נְבִיאַ֗יִךְ חָ֤זוּ לָךְ֙
שָׁ֣וְא וְתָפֵ֔ל וְלֹֽא־גִלּ֥וּ עַל־עֲוֺנֵ֖ךְ לְהָשִׁ֣יב שְׁבִיתֵ֑ךְ וַיֶּ֣חֱזוּ לָ֔ךְ
טו מַשְׂא֥וֹת שָׁ֖וְא וּמַדּוּחִֽים׃ סָֽפְק֨וּ עָלַ֤יִךְ כַּפַּ֙יִם֙ כָּל־עֹ֣בְרֵי דֶ֔רֶךְ
שָֽׁרְקוּ֙ וַיָּנִ֣עוּ רֹאשָׁ֔ם עַל־בַּ֖ת יְרוּשָׁלִָ֑ם הֲזֹ֣את הָעִ֗יר שֶׁיֹּֽאמְרוּ֙
16 כְּלִ֣ילַת יֹ֔פִי מָשׂ֖וֹשׂ לְכָל־הָאָֽרֶץ׃ פָּצ֨וּ עָלַ֤יִךְ פִּיהֶם֙ כָּל־
אֹ֣יְבַ֔יִךְ שָֽׁרְקוּ֙ וַֽיַּחַרְקוּ שֵׁ֔ן אָמְר֖וּ בִּלָּ֑עְנוּ אַ֣ךְ זֶ֥ה הַיּ֛וֹם
17 שֶׁקִּוִּינֻ֖הוּ מָצָ֥אנוּ רָאִֽינוּ׃ עָשָׂ֨ה יְהוָ֜ה אֲשֶׁ֣ר זָמָ֗ם בִּצַּ֤ע
אֶמְרָתוֹ֙ אֲשֶׁ֤ר צִוָּה֙ מִֽימֵי־קֶ֔דֶם הָרַ֖ס וְלֹ֣א חָמָ֑ל וַיְשַׂמַּ֤ח עָלַ֙יִךְ֙
18 אוֹיֵ֔ב הֵרִ֖ים קֶ֥רֶן צָרָֽיִךְ׃ צָעַ֥ק לִבָּ֖ם אֶל־אֲדֹנָ֑י חוֹמַ֨ת בַּת־צִיּ֜וֹן
הוֹרִ֨ידִי כַנַּ֤חַל דִּמְעָה֙ יוֹמָ֣ם וָלַ֔יְלָה אַל־תִּתְּנִ֤י פוּגַת֙ לָ֔ךְ אַל־
19 תִּדֹּ֖ם בַּת־עֵינֵֽךְ׃ ק֣וּמִי ׀ רֹ֣נִּי בַלַּ֗יְל לְרֹאשׁ֙ אַשְׁמֻר֔וֹת שִׁפְכִ֤י
כַמַּ֙יִם֙ לִבֵּ֔ךְ נֹ֖כַח פְּנֵ֣י אֲדֹנָ֑י שְׂאִ֧י אֵלָ֣יו כַּפַּ֗יִךְ עַל־נֶ֙פֶשׁ֙ עֽוֹלָלַ֔יִךְ
כ הָעֲטוּפִ֥ים בְּרָעָ֖ב בְּרֹ֥אשׁ כָּל־חוּצֽוֹת׃ רְאֵ֤ה יְהוָה֙ וְֽהַבִּ֔יטָה
לְמִ֖י עוֹלַ֣לְתָּ כֹּ֑ה אִם־תֹּאכַ֨לְנָה נָשִׁ֤ים פִּרְיָם֙ עֹלֲלֵ֣י טִפֻּחִ֔ים
21 אִם־יֵהָרֵ֛ג בְּמִקְדַּ֥שׁ אֲדֹנָ֖י כֹּהֵ֥ן וְנָבִֽיא׃ שָׁכְב֨וּ לָאָ֤רֶץ חוּצוֹת֙
נַ֣עַר וְזָקֵ֔ן בְּתוּלֹתַ֥י וּבַחוּרַ֖י נָפְל֣וּ בֶחָ֑רֶב הָרַ֙גְתָּ֙ בְּי֣וֹם אַפֶּ֔ךָ

---

v. 8. קמץ בזקף v. 9. ט׳ זעירא v. 13. אעידך קרי
v. 14. שבותך קרי v. 17. קמץ ברביע v. 19. בַּלָּ֫יְלָה קרי

22 טִבַּחְתָּ לֹא חָמָלְתָּ׃ תִּקְרָא כְיוֹם מוֹעֵד מְגוּרַי מִסָּבִיב וְלֹא
הָיָה בְּיוֹם אַף־יְהוָה פָּלִיט וְשָׂרִיד אֲשֶׁר־טִפַּחְתִּי וְרִבִּיתִי
אֹיְבִי כִלָּם׃ פ

ג 3

א 2 אֲנִי הַגֶּבֶר רָאָה עֳנִי בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ׃ אוֹתִי נָהַג וַיֹּלַךְ חֹשֶׁךְ
3 4 וְלֹא־אוֹר׃ אַךְ בִּי יָשֻׁב יַהֲפֹךְ יָדוֹ כָּל־הַיּוֹם׃ בִּלָּה בְשָׂרִי וְעוֹרִי
ה 6 שִׁבַּר עַצְמוֹתָי׃ בָּנָה עָלַי וַיַּקַּף רֹאשׁ וּתְלָאָה׃ בְּמַחֲשַׁכִּים
7 הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי עוֹלָם׃ גָּדַר בַּעֲדִי וְלֹא אֵצֵא הִכְבִּיד נְחָשְׁתִּי׃
8 9 גַּם כִּי אֶזְעַק וַאֲשַׁוֵּעַ שָׂתַם תְּפִלָּתִי׃ גָּדַר דְּרָכַי בְּגָזִית נְתִיבֹתַי
י 11 עִוָּה׃ דֹּב אֹרֵב הוּא לִי אֲרִיה בְּמִסְתָּרִים׃ דְּרָכַי סוֹרֵר
12 וַיְפַשְּׁחֵנִי שָׂמַנִי שׁוֹמֵם׃ דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וַיַּצִּיבֵנִי כַּמַּטָּרָא לַחֵץ׃
13 14 הֵבִיא בְּכִלְיוֹתָי בְּנֵי אַשְׁפָּתוֹ׃ הָיִיתִי שְּׂחֹק לְכָל־עַמִּי נְגִינָתָם
טו 16 כָּל־הַיּוֹם׃ הִשְׂבִּיעַנִי בַמְּרוֹרִים הִרְוַנִי לַעֲנָה׃ וַיַּגְרֵס בֶּחָצָץ
17 שִׁנָּי הִכְפִּישַׁנִי בָּאֵפֶר׃ וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשִׁי נָשִׁיתִי טוֹבָה׃
18 19 וָאֹמַר אָבַד נִצְחִי וְתוֹחַלְתִּי מֵיְהוָה׃ זְכָר־עָנְיִי וּמְרוּדִי לַעֲנָה
כ 21 וָרֹאשׁ׃ זָכוֹר תִּזְכּוֹר וְתָשִׁיחַ עָלַי נַפְשִׁי׃ זֹאת אָשִׁיב אֶל־לִבִּי
22 עַל־כֵּן אוֹחִיל׃ חַסְדֵי יְהוָה כִּי לֹא־תָמְנוּ כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמָיו׃
23 24 חֲדָשִׁים לַבְּקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ׃ חֶלְקִי יְהוָה אָמְרָה נַפְשִׁי
כה 26 עַל־כֵּן אוֹחִיל לוֹ׃ טוֹב יְהוָה לְקֹוָו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ טוֹב
27 וְיָחִיל וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְהוָה׃ טוֹב לַגֶּבֶר כִּי־יִשָּׂא עֹל
28 29 בִּנְעוּרָיו׃ יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ יִתֵּן בֶּעָפָר פִּיהוּ
ל 31 אוּלַי יֵשׁ תִּקְוָה׃ יִתֵּן לְמַכֵּהוּ לֶחִי יִשְׂבַּע בְּחֶרְפָּה׃ כִּי לֹא
32 33 יִזְנַח לְעוֹלָם אֲדֹנָי׃ כִּי אִם־הוֹגָה וְרִחַם כְּרֹב חֲסָדָיו׃ כִּי לֹא
34 עִנָּה מִלִּבּוֹ וַיַּגֶּה בְּנֵי־אִישׁ׃ לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו כֹּל אֲסִירֵי
לה 36 אָרֶץ׃ לְהַטּוֹת מִשְׁפַּט־גָּבֶר נֶגֶד פְּנֵי עֶלְיוֹן׃ לְעַוֵּת אָדָם בְּרִיבוֹ
37 38 אֲדֹנָי לֹא רָאָה׃ מִי זֶה אָמַר וַתֶּהִי אֲדֹנָי לֹא צִוָּה׃ מִפִּי עֶלְיוֹן
39 לֹא תֵצֵא הָרָעוֹת וְהַטּוֹב׃ מַה־יִּתְאוֹנֵן אָדָם חָי גֶּבֶר עַל־
מ 41 חֲטָאוֹ׃ נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה וְנָשׁוּבָה עַד־יְהוָה׃ נִשָּׂא

---

v. 10. אֲרִי קרי — v. 16. קמץ בזקף — v. 20. ותשוח קרי
v. 22. קמץ בזקף — v. 25. לְקוָֹיו קרי — v. 35. קמץ בזקף
v. 36. ע׳ זעירא — v. 39. קמץ בזקף — ibid. חטָאיו קרי׳

לְבָבֵ֙נוּ֙ אֶל־כַּפָּ֔יִם אֶל־אֵ֖ל בַּשָּׁמָֽיִם׃ נַ֤חְנוּ פָשַׁ֙עְנוּ֙ וּמָרִ֔ינוּ אַתָּ֖ה 42
לֹ֥א סָלָֽחְתָּ׃ סַכֹּ֤תָה בָאַף֙ וַֽתִּרְדְּפֵ֔נוּ הָרַ֖גְתָּ לֹ֥א חָמָֽלְתָּ׃ סַכֹּ֤תָה 43 44
בֶֽעָנָן֙ לָ֔ךְ מֵעֲב֖וֹר תְּפִלָּֽה׃ סְחִ֧י וּמָא֛וֹס תְּשִׂימֵ֖נוּ בְּקֶ֥רֶב הָעַמִּֽים׃ מה
פָּצ֥וּ עָלֵ֛ינוּ פִּיהֶ֖ם כָּל־אֹיְבֵֽינוּ׃ פַּ֧חַד וָפַ֛חַת הָ֥יָה לָ֖נוּ הַשֵּׁ֣את 46 47
וְהַשָּֽׁבֶר׃ פַּלְגֵי־מַ֙יִם֙ תֵּרַ֣ד עֵינִ֔י עַל־שֶׁ֖בֶר בַּת־עַמִּֽי׃ עֵינִ֧י נִגְּרָ֛ה 48 49
וְלֹ֥א תִדְמֶ֖ה מֵאֵ֥ין הֲפֻגֽוֹת׃ עַד־יַשְׁקִ֣יף וְיֵ֔רֶא יְהוָ֖ה מִשָּׁמָֽיִם׃ נ
עֵינִי֙ עוֹלְלָ֣ה לְנַפְשִׁ֔י מִכֹּ֖ל בְּנ֥וֹת עִירִֽי׃ צ֥וֹד צָד֛וּנִי כַּצִּפֹּ֖ר 51 52
אֹיְבַ֥י חִנָּֽם׃ צָֽמְת֤וּ בַבּוֹר֙ חַיָּ֔י וַיַּדּוּ־אֶ֖בֶן בִּֽי׃ צָֽפוּ־מַ֥יִם עַל־ 53 54
רֹאשִׁ֖י אָמַ֥רְתִּי נִגְזָֽרְתִּי׃ קָרָ֤אתִי שִׁמְךָ֙ יְהוָ֔ה מִבּ֖וֹר תַּחְתִּיּֽוֹת׃ נה
קוֹלִ֖י שָׁמָ֑עְתָּ אַל־תַּעְלֵ֧ם אָזְנְךָ֛ לְרַוְחָתִ֖י לְשַׁוְעָתִֽי׃ קָרַ֙בְתָּ֙ 56 57
בְּי֣וֹם אֶקְרָאֶ֔ךָּ אָמַ֖רְתָּ אַל־תִּירָֽא׃ רַ֧בְתָּ אֲדֹנָ֛י רִיבֵ֥י נַפְשִׁ֖י 58
גָּאַ֥לְתָּ חַיָּֽי׃ רָאִ֤יתָה יְהוָה֙ עַוָּ֣תָתִ֔י שָׁפְטָ֖ה מִשְׁפָּטִֽי׃ רָאִ֙יתָה֙ 59 ס
כָּל־נִקְמָתָ֔ם כָּל־מַחְשְׁבֹתָ֖ם לִֽי׃ שָׁמַ֤עְתָּ חֶרְפָּתָם֙ יְהוָ֔ה כָּל־ 61
מַחְשְׁבֹתָ֖ם עָלָֽי׃ שִׂפְתֵ֤י קָמַי֙ וְהֶגְיוֹנָ֔ם עָלַ֖י כָּל־הַיּֽוֹם׃ שִׁבְתָּ֤ם 62 63
וְקִֽימָתָם֙ הַבִּ֔יטָה אֲנִ֖י מַנְגִּינָתָֽם׃ תָּשִׁ֨יב לָהֶ֥ם גְּמ֛וּל יְהוָ֖ה 64
כְּמַעֲשֵׂ֥ה יְדֵיהֶֽם׃ תִּתֵּ֤ן לָהֶם֙ מְגִנַּת־לֵ֔ב תַּאֲלָתְךָ֖ לָהֶֽם׃ תִּרְדֹּ֤ף סה 66
בְּאַף֙ וְתַשְׁמִידֵ֔ם מִתַּ֖חַת שְׁמֵ֥י יְהוָֽה׃ פ

4 ד

אֵיכָה֙ יוּעַ֣ם זָהָ֔ב יִשְׁנֶ֖א הַכֶּ֣תֶם הַטּ֑וֹב תִּשְׁתַּפֵּ֙כְנָה֙ אַבְנֵי־קֹ֔דֶשׁ א
בְּרֹ֖אשׁ כָּל־חוּצֽוֹת׃ בְּנֵ֤י צִיּוֹן֙ הַיְקָרִ֔ים הַמְסֻלָּאִ֖ים בַּפָּ֑ז אֵיכָ֤ה 2
נֶחְשְׁבוּ֙ לְנִבְלֵי־חֶ֔רֶשׂ מַעֲשֵׂ֖ה יְדֵ֥י יוֹצֵֽר׃ גַּם־תַּנִּין֙ חָ֣לְצוּ שַׁ֔ד 3
הֵינִ֖יקוּ גּוּרֵיהֶ֑ן בַּת־עַמִּ֣י לְאַכְזָ֔ר כִּ֯י עֵנִ֖ים בַּמִּדְבָּֽר׃ דָּבַ֨ק לְשׁ֥וֹן 4
יוֹנֵ֛ק אֶל־חכּ֖וֹ בַּצָּמָ֑א עֽוֹלָלִים֙ שָׁ֣אֲלוּ לֶ֔חֶם פֹּרֵ֖שׂ אֵ֥ין לָהֶֽם׃
הָאֹֽכְלִים֙ לְמַ֣עֲדַנִּ֔ים נָשַׁ֖מּוּ בַּחוּצ֑וֹת הָאֱמֻנִים֙ עֲלֵ֣י תוֹלָ֔ע חִבְּק֖וּ ה
אַשְׁפַּתּֽוֹת׃ וַיִּגְדַּל֙ עֲוֹ֣ן בַּת־עַמִּ֔י מֵחַטַּ֖את סְדֹ֑ם הַהֲפוּכָ֣ה כְמוֹ־ 6
רֶ֔גַע וְלֹא־חָ֥לוּ בָ֖הּ יָדָֽיִם׃ זַכּ֤וּ נְזִירֶ֙יהָ֙ מִשֶּׁ֔לֶג צַח֖וּ מֵחָלָ֑ב 7
אָ֤דְמוּ עֶ֙צֶם֙ מִפְּנִינִ֔ים סַפִּ֖יר גִּזְרָתָֽם׃ חָשַׁ֤ךְ מִשְּׁחוֹר֙ תָּֽאֳרָ֔ם 8
לֹ֥א נִכְּר֖וּ בַּחוּצ֑וֹת צָפַ֤ד עוֹרָם֙ עַל־עַצְמָ֔ם יָבֵ֖שׁ הָיָ֥ה כָעֵֽץ׃
טוֹבִ֤ים הָיוּ֙ חַלְלֵי־חֶ֔רֶב מֵחַלְלֵ֖י רָעָ֑ב שֶׁ֣הֵ֞ם יָז֣וּבוּ מְדֻקָּרִ֔ים 9

---

v. 41. קמץ בזקף | v. 53. קמץ בזקף | v. 3. תנים קרי
ibid. קמץ בזקף | ibid. כַּיְעֵנִים קרי | v. 6. קמץ בזקף

י מִתְּנוּבֹת שָׂדָי׃ יְדֵי נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בִּשְּׁלוּ יַלְדֵיהֶן הָיוּ
11 לְבָרוֹת לָמוֹ בְּשֶׁבֶר בַּת־עַמִּי׃ כִּלָּה יְהוָה אֶת־חֲמָתוֹ שָׁפַךְ
12 חֲרוֹן אַפּוֹ וַיַּצֶּת־אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַתֹּאכַל יְסוֹדֹתֶיהָ׃ לֹא הֶאֱמִינוּ
מַלְכֵי־אֶרֶץ וְכֹל יֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי יָבֹא צַר וְאוֹיֵב בְּשַׁעֲרֵי
13 יְרוּשָׁלִָם׃ מֵחַטֹּאות נְבִיאֶיהָ עֲוֺנֹת כֹּהֲנֶיהָ הַשֹּׁפְכִים בְּקִרְבָּהּ
14 דַּם צַדִּיקִים׃ נָעוּ עִוְרִים בַּחוּצוֹת נְגֹאֲלוּ בַּדָּם בְּלֹא יוּכְלוּ
טו יִגְּעוּ בִּלְבֻשֵׁיהֶם׃ סוּרוּ טָמֵא קָרְאוּ לָמוֹ סוּרוּ סוּרוּ אַל־
16 תִּגָּעוּ כִּי נָצוּ גַּם־נָעוּ אָמְרוּ בַּגּוֹיִם לֹא יוֹסִפוּ לָגוּר׃ פְּנֵי
יְהוָה חִלְּקָם לֹא יוֹסִיף לְהַבִּיטָם פְּנֵי כֹהֲנִים לֹא נָשָׂאוּ
17 °זְקֵנִים לֹא חָנָנוּ׃ עוֹדֵינָה° תִּכְלֶינָה עֵינֵינוּ אֶל־עֶזְרָתֵנוּ הָבֶל
18 בְּצִפִּיָּתֵנוּ צִפִּינוּ אֶל־גּוֹי לֹא יוֹשִׁעַ׃ צָדוּ צְעָדֵינוּ מִלֶּכֶת
19 בִּרְחֹבֹתֵינוּ קָרַב קִצֵּנוּ מָלְאוּ יָמֵינוּ כִּי־בָא קִצֵּנוּ׃ קַלִּים הָיוּ
רֹדְפֵינוּ מִנִּשְׁרֵי שָׁמָיִם עַל־הֶהָרִים דְּלָקֻנוּ בַּמִּדְבָּר אָרְבוּ לָנוּ׃
כ רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְהוָה נִלְכַּד בִּשְׁחִיתוֹתָם אֲשֶׁר אָמַרְנוּ
21 בְּצִלּוֹ נִחְיֶה בַגּוֹיִם׃ שִׂישִׂי וְשִׂמְחִי בַּת־אֱדוֹם יוֹשֶׁבֶתי° בְּאֶרֶץ
22 עוּץ גַּם־עָלַיִךְ תַּעֲבָר־כּוֹס תִּשְׁכְּרִי וְתִתְעָרִי׃ תַּם־עֲוֺנֵךְ בַּת־
צִיּוֹן לֹא יוֹסִיף לְהַגְלוֹתֵךְ פָּקַד עֲוֺנֵךְ בַּת־אֱדוֹם גִּלָּה עַל־
חַטֹּאתָיִךְ׃ ס

ה 5

א 2 זְכֹר יְהוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיטָ° וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ׃ נַחֲלָתֵנוּ
3 נֶהֶפְכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים׃ יְתוֹמִים הָיִינוּ °אֵין אָב
4 אִמֹּתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת׃ מֵימֵינוּ בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בִּמְחִיר
ה 6 יָבֹאוּ׃ עַל־צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ יָגַעְנוּ °לֹא־הוּנַח־לָנוּ׃ מִצְרַיִם
7 נָתַנּוּ יָד אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם׃ אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ °אֵינָם °אֲנַחְנוּ
8 9 עֲוֺנֹתֵיהֶם סָבָלְנוּ׃ עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָנוּ פֹּרֵק אֵין מִיָּדָם׃ בְּנַפְשֵׁנוּ
י נָבִיא לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר׃ עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ מִפְּנֵי
11 12 זַלְעֲפוֹת רָעָב׃ נָשִׁים בְּצִיּוֹן עִנּוּ בְּתֻלֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ שָׂרִים
13 בְּיָדָם נִתְלוּ פְּנֵי זְקֵנִים לֹא נֶהְדָּרוּ׃ בַּחוּרִים טְחוֹן נָשָׂאוּ

---

v. 12. כֹּל קרי v. 14. ב׳ זעירא v. 16. וּזְקֵנִים קרי
v. 17. עודינו קרי v. 21. יתיר י׳ v. 1. הַבִּיטָה קרי
v. 3. וְאֵין קרי v. 5. קמץ בזקף ibid. וְלֹא קרי
v. 7. וְאֵינָם קרי ibid. וַאֲנַחְנוּ קרי

14 וּנְעָרִים בָּעֵץ כָּשָׁלוּ׃ זְקֵנִים֙ מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם׃
טו 16 שָׁבַת֙ מְשׂוֹשׂ לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ לְאֵבֶל מְחוֹלֵנוּ׃ נָפְלָה֙ עֲטֶרֶת
17 רֹאשֵׁנוּ אוֹי־נָא לָנוּ כִּי חָטָאנוּ׃ עַל־זֶה הָיָה דָוֶה֙ לִבֵּנוּ עַל־
18 אֵלֶּה חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ׃ עַל הַר־צִיּוֹן֙ שֶׁהשָּׁמֵם שׁוּעָלִים הִלְּכוּ־
19 כ בוֹ׃ אַתָּה יְהוָה֙ לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדוֹר וָדוֹר׃ לָמָּה לָנֶצַח֙
21 תִּשְׁכָּחֵנוּ תַּעַזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ יָמִים׃ הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה ׀ אֵלֶיךָ֙ וְנָשׁוּב
22 חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃ כִּי אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ עָלֵינוּ
עַד־מְאֹד׃

הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃

v. 18. שֶׁשָּׁמֵם קרי   v. 21. ונשובָה קרי

סכום פסוקי קינות מאה וחמשים וארבעה, וסימן קדים.
וחצין לדכא תחת רגליו (3, 34)׃

Ecclesiastes. קהלת

1 א

א 2 דִּבְרֵי קֹהֶלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ הֲבֵל הֲבָלִים אָמַר
3 קֹהֶלֶת הֲבֵל הֲבָלִים הַכֹּל הָבֶל׃ מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם בְּכָל־
4 עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ דּוֹר הֹלֵךְ וְדוֹר בָּא וְהָאָרֶץ
ה לְעוֹלָם עֹמָדֶת׃ וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ וְאֶל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף
6 זוֹרֵחַ הוּא שָׁם׃ הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן סוֹבֵב ׀
7 סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ וְעַל־סְבִיבֹתָיו שָׁב הָרוּחַ׃ כָּל־הַנְּחָלִים
הֹלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינֶנּוּ מָלֵא אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים
8 הֹלְכִים שָׁם הֵם שָׁבִים לָלָכֶת׃ כָּל־הַדְּבָרִים יְגֵעִים לֹא־יוּכַל
אִישׁ לְדַבֵּר לֹא־תִשְׂבַּע עַיִן לִרְאוֹת וְלֹא־תִמָּלֵא אֹזֶן מִשְּׁמֹעַ׃
9 מַה־שֶּׁהָיָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה וְאֵין
י כָּל־חָדָשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ יֵשׁ דָּבָר שֶׁיֹּאמַר רְאֵה־זֶה חָדָשׁ
11 הוּא כְּבָר הָיָה לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵנוּ׃ אֵין זִכְרוֹן
לָרִאשֹׁנִים וְגַם לָאַחֲרֹנִים שֶׁיִּהְיוּ לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זִכָּרוֹן
12 עִם שֶׁיִּהְיוּ לָאַחֲרֹנָה׃ ס אֲנִי קֹהֶלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ
13 עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלִָם׃ וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי לִדְרוֹשׁ וְלָתוּר
בַּחָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמָיִם הוּא ׀ עִנְיַן
14 רָע נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃ רָאִיתִי אֶת־
כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנַּעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל
טו וּרְעוּת רוּחַ׃ מְעֻוָּת לֹא־יוּכַל לִתְקֹן וְחֶסְרוֹן לֹא־יוּכַל
16 לְהִמָּנוֹת׃ דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי
וְהוֹסַפְתִּי חָכְמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי עַל־יְרוּשָׁלִָם
17 וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חָכְמָה וָדָעַת׃ וָאֶתְּנָה לִבִּי לָדַעַת

חָכְמָה וְדַעַת הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת יָדַעְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הוּא רַעְיוֹן
רוּחַ׃ כִּי בְּרֹב חָכְמָה רָב־כָּעַס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב׃ 18

ב 2

אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי לְכָה־נָּא אֲנַסְּכָה בְשִׂמְחָה וּרְאֵה בְטוֹב א
וְהִנֵּה גַם־הוּא הָבֶל׃ לִשְׂחוֹק אָמַרְתִּי מְהוֹלָל וּלְשִׂמְחָה 2
מַה־זֹּה עֹשָׂה׃ תַּרְתִּי בְלִבִּי לִמְשׁוֹךְ בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי 3
נֹהֵג בַּחָכְמָה וְלֶאֱחֹז בְּסִכְלוּת עַד אֲשֶׁר־אֶרְאֶה אֵי־זֶה
טוֹב לִבְנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַּחַת הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר יְמֵי
חַיֵּיהֶם׃ הִגְדַּלְתִּי מַעֲשָׂי בָּנִיתִי לִי בָּתִּים נָטַעְתִּי לִי כְּרָמִים׃ 4
עָשִׂיתִי לִי גַּנּוֹת וּפַרְדֵּסִים וְנָטַעְתִּי בָהֶם עֵץ כָּל־פֶּרִי׃ ה
עָשִׂיתִי לִי בְּרֵכוֹת מָיִם לְהַשְׁקוֹת מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ עֵצִים׃ 6
קָנִיתִי עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִי גַּם מִקְנֶה בָקָר 7
וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִי מִכֹּל שֶׁהָיוּ לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם׃ כָּנַסְתִּי 8
לִי גַּם־כֶּסֶף וְזָהָב וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי
שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנוּגֹת בְּנֵי הָאָדָם שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת׃ וְגָדַלְתִּי 9
וְהוֹסַפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלִָם אַף חָכְמָתִי עָמְדָה־
לִּי׃ וְכֹל אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אָצַלְתִּי מֵהֶם לֹא־מָנַעְתִּי י
אֶת־לִבִּי מִכָּל־שִׂמְחָה כִּי־לִבִּי שָׂמֵחַ מִכָּל־עֲמָלִי וְזֶה־הָיָה
חֶלְקִי מִכָּל־עֲמָלִי׃ וּפָנִיתִי אֲנִי בְּכָל־מַעֲשַׂי שֶׁעָשׂוּ יָדַי 11
וּבֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי לַעֲשׂוֹת וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ
וְאֵין יִתְרוֹן תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וּפָנִיתִי אֲנִי לִרְאוֹת חָכְמָה 12
וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת כִּי ׀ מֶה הָאָדָם שֶׁיָּבוֹא אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ
אֵת אֲשֶׁר־כְּבָר עָשׂוּהוּ׃ וְרָאִיתִי אָנִי שֶׁיֵּשׁ יִתְרוֹן לַחָכְמָה 13
מִן־הַסִּכְלוּת כִּיתְרוֹן הָאוֹר מִן־הַחֹשֶׁךְ׃ הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ 14
וְהַכְּסִיל בַּחֹשֶׁךְ הוֹלֵךְ וְיָדַעְתִּי גַם־אָנִי שֶׁמִּקְרֶה אֶחָד יִקְרֶה
אֶת־כֻּלָּם׃ וְאָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי כְּמִקְרֵה הַכְּסִיל גַּם־אֲנִי יִקְרֵנִי טו
וְלָמָּה חָכַמְתִּי אֲנִי אָז יוֹתֵר וְדִבַּרְתִּי בְלִבִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל׃
כִּי אֵין זִכְרוֹן לֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל לְעוֹלָם בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים 16
הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת הֶחָכָם עִם־הַכְּסִיל׃ וְשָׂנֵאתִי 17
אֶת־הַחַיִּים כִּי רַע עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
כִּי־הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עֲמָלִי שֶׁאֲנִי 18
עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶנּוּ לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָי׃ וּמִי 19

יוֹדֵעַ הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ סָכָל וְיִשְׁלַט בְּכָל־עֲמָלִי שֶׁעָמַלְתִּי
כ וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם־זֶה הָבֶל׃ וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיַאֵשׁ
21 אֶת־לִבִּי עַל כָּל־הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי־יֵשׁ אָדָם
שֶׁעֲמָלוֹ בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עָמַל־בּוֹ
22 יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם־זֶה הֶבֶל וְרָעָה רַבָּה׃ כִּי מֶה־הֹוֶה לָאָדָם
23 בְּכָל־עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שְׁהוּא עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי
כָל־יָמָיו מַכְאֹבִים וָכַעַס עִנְיָנוֹ גַּם־בַּלַּיְלָה לֹא־שָׁכַב לִבּוֹ גַּם־
24 זֶה הֶבֶל הוּא׃ אֵין־טוֹב בָּאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת־
נַפְשׁוֹ טוֹב בַּעֲמָלוֹ גַּם־זֹה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים
כה 26 הִיא׃ כִּי מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ חוּץ מִמֶּנִּי׃ כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב
לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא נָתַן עִנְיָן לֶאֱסֹף
וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת
רוּחַ׃ פ

ג 3

א לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל־חֵפֶץ תַּחַת הַשָּׁמָיִם׃
2 עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת
עֵת לָטַעַת וְעֵת לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃
3 עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא
עֵת לִפְרוֹץ וְעֵת לִבְנוֹת׃
4 עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק
עֵת סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד׃
ה עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעֵת כְּנוֹס אֲבָנִים
עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחֹק מֵחַבֵּק׃
6 עֵת לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד
עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ׃
7 עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר
עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר׃
8 עֵת לֶאֱהֹב וְעֵת לִשְׂנֹא
עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם׃
9 י ס מַה־יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל׃ רָאִיתִי אֶת־
11 הָעִנְיָן אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃ אֶת־הַכֹּל
עָשָׂה יָפֶה בְעִתּוֹ גַּם אֶת־הָעֹלָם נָתַן בְּלִבָּם מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא־

יִמְצָא הָאָדָם אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר־עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ וְעַד־
סֽוֹף׃ יָדַעְתִּי כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם־לִשְׂמוֹחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב 12
בְּחַיָּֽיו׃ וְגַם כָּל־הָאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְרָאָה טוֹב בְּכָל־עֲמָלוֹ 13
מַתַּת אֱלֹהִים הִֽיא׃ ס יָדַעְתִּי כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה 14
הָֽאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף וּמִמֶּנּוּ אֵין
לִגְרֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָֽיו׃ מַה־שֶּֽׁהָיָה כְּבָר הוּא טו
וַאֲשֶׁר לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת־נִרְדָּֽף׃ וְעוֹד 16
רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם
הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָֽשַׁע׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת־הַצַּדִּיק וְאֶת־ 17
הָרָשָׁע יִשְׁפֹּט הָאֱלֹהִים כִּי־עֵת לְכָל־חֵפֶץ וְעַל כָּל־הַמַּעֲשֶׂה
שָֽׁם׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי עַל־דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם 18
הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת שְׁהֶם בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶֽם׃ כִּי מִקְרֶה בְנֵֽי־ 19
הָאָדָם וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן־
מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי
הַכֹּל הָֽבֶל׃ הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הָיָה מִן־הֶעָפָר כ
וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הֶעָפָֽר׃ מִי יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא 21
לְמָעְלָה וְרוּחַ הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָֽרֶץ׃ וְרָאִיתִי 22
כִּי אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי־הוּא חֶלְקוֹ כִּי
מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָֽיו׃ ס

4 ד

וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת־כָּל־הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים תַּחַת א
הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה ׀ דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם וּמִיַּד
עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵֽם׃ וְשַׁבֵּחַ אֲנִי אֶת־הַמֵּתִים 2
שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן־הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עֲדֶֽנָה׃ וְטוֹב 3
מִשְּׁנֵיהֶם אֵת אֲשֶׁר־עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא־רָאָה אֶת־הַמַּעֲשֶׂה
הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃ וְרָאִיתִי אֲנִי אֶת־כָּל־עָמָל 4
וְאֵת כָּל־כִּשְׁרוֹן הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְאַת־אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם־זֶה
הֶבֶל וּרְעוּת רֽוּחַ׃ הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת־יָדָיו וְאֹכֵל אֶת־בְּשָׂרֽוֹ׃ ה
טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְּלֹא חָפְנַיִם עָמָל וּרְעוּת רֽוּחַ׃ 6
וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת הַשָּֽׁמֶשׁ׃ יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי 7 8

v. 19. קמץ בזקף

גַּם בֵּן וָאָח אֵין־לוֹ וְאֵין קֵץ לְכָל־עֲמָלוֹ גַּם־עֵינָיו לֹא־תִשְׂבַּע
עֹשֶׁר וּלְמִי ׀ אֲנִי עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת־נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַּם־זֶה הֶבֶל
9 וְעִנְיַן רָע הוּא׃ טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן־הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ־לָהֶם
י שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם׃ כִּי אִם־יִפֹּלוּ הָאֶחָד יָקִים אֶת־חֲבֵרוֹ
11 וְאִילוֹ הָאֶחָד שֶׁיִּפֹּל וְאֵין שֵׁנִי לַהֲקִימוֹ׃ גַּם אִם־יִשְׁכְּבוּ
12 שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם׃ וְאִם־יִתְקְפוֹ הָאֶחָד
הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ וְהַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק׃
13 טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל אֲשֶׁר לֹא־יָדַע
14 לְהִזָּהֵר עוֹד׃ כִּי־מִבֵּית הָסוּרִים יָצָא לִמְלֹךְ כִּי גַּם בְּמַלְכוּתוֹ
טו נוֹלַד רָשׁ׃ רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
16 עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃ אֵין־קֵץ לְכָל־הָעָם
לְכֹל אֲשֶׁר־הָיָה לִפְנֵיהֶם גַּם הָאַחֲרוֹנִים לֹא יִשְׂמְחוּ־בוֹ כִּי
17 גַם־זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ׃ שְׁמֹר רַגְלְיךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ אֶל־
בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב לִשְׁמֹעַ מִתֵּת הַכְּסִילִים זָבַח כִּי אֵינָם
יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת רָע׃ ס

ה 5

א אַל־תְּבַהֵל עַל־פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל־יְמַהֵר לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי
הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וְאַתָּה עַל־הָאָרֶץ עַל־כֵּן
2 יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעַטִּים׃ כִּי בָּא הַחֲלוֹם בְּרֹב עִנְיָן וְקוֹל כְּסִיל
3 בְּרֹב דְּבָרִים׃ כַּאֲשֶׁר תִּדֹּר נֶדֶר לֵאלֹהִים אַל־תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ
4 כִּי אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אֵת אֲשֶׁר־תִּדֹּר שַׁלֵּם׃ טוֹב אֲשֶׁר לֹא־
ה תִדֹּר מִשֶּׁתִּדּוֹר וְלֹא תְשַׁלֵּם׃ אַל־תִּתֵּן אֶת־פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת־
בְּשָׂרֶךָ וְאַל־תֹּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ כִּי שְׁגָגָה הִיא לָמָּה יִקְצֹף
6 הָאֱלֹהִים עַל־קוֹלֶךָ וְחִבֵּל אֶת־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת
7 וַהֲבָלִים וּדְבָרִים הַרְבֵּה כִּי אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא׃ אִם־עֹשֶׁק רָשׁ
וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק תִּרְאֶה בַמְּדִינָה אַל־תִּתְמַהּ עַל־הַחֵפֶץ
8 כִּי גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם׃ וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל
9 הִיא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעֱבָד׃ אֹהֵב כֶּסֶף לֹא־יִשְׂבַּע כֶּסֶף וּמִי־
י אֹהֵב בֶּהָמוֹן לֹא תְבוּאָה גַּם־זֶה הָבֶל׃ בִּרְבוֹת הַטּוֹבָה רַבּוּ
11 אוֹכְלֶיהָ וּמַה־כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי אִם־רְאִית עֵינָיו׃ מְתוּקָה

v. 8. עינו קרי v. 17. יתיר ר׳ v. 8. הוא קרי v. 10. ראות קרי

שְׁנַת הָעֹבֵד אִם־מְעַט וְאִם־הַרְבֵּה יֹאכֵל וְהַשָּׂבָע לֶעָשִׁיר
אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן׃ יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ 12
עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו לְרָעָתוֹ׃ וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן רָע 13
וְהוֹלִיד בֵּן וְאֵין בְּיָדוֹ מְאוּמָה׃ כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם 14
יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא וּמְאוּמָה לֹא־יִשָּׂא בַעֲמָלוֹ שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ׃
וְגַם־זֹה רָעָה חוֹלָה כָּל־עֻמַּת שֶׁבָּא כֵּן יֵלֵךְ וּמַה־יִּתְרוֹן לוֹ טו
שֶׁיַּעֲמֹל לָרוּחַ׃ גַּם כָּל־יָמָיו בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה 16
וְחָלְיוֹ וָקָצֶף׃ הִנֵּה אֲשֶׁר־רָאִיתִי אָנִי טוֹב אֲשֶׁר־יָפֶה 17
לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת טוֹבָה בְּכָל־עֲמָלוֹ ׀ שֶׁיַּעֲמֹל
תַּחַת־הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר יְמֵי־חַיָּו אֲשֶׁר־נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים
כִּי־הוּא חֶלְקוֹ׃ גַּם כָּל־הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים 18
עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת־חֶלְקוֹ
וְלִשְׂמֹחַ בַּעֲמָלוֹ זֹה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ כִּי לֹא הַרְבֵּה 19
יִזְכֹּר אֶת־יְמֵי חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת לִבּוֹ׃

6 ו

יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה הִיא עַל־הָאָדָם׃ א
אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן־לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ 2
חָסֵר לְנַפְשׁוֹ ׀ מִכֹּל אֲשֶׁר־יִתְאַוֶּה וְלֹא־יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים
לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וָחֳלִי רָע הוּא׃
אִם־יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה וְרַב ׀ שֶׁיִּהְיוּ יְמֵי־ 3
שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא־תִשְׂבַּע מִן־הַטּוֹבָה וְגַם־קְבוּרָה לֹא הָיְתָה־
לּוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל׃ כִּי־בַהֶבֶל בָּא וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ 4
וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ גַּם־שֶׁמֶשׁ לֹא־רָאָה וְלֹא יָדָע נַחַת לָזֶה ה
מִזֶּה׃ וְאִלּוּ חָיָה אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא 6
אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ׃ כָּל־עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם־ 7
הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא׃ כִּי מַה־יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן־הַכְּסִיל מַה־ 8
לֶּעָנִי יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃ טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם מֵהֲלָךְ־ 9
נָפֶשׁ גַּם־זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מַה־שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא י
שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר־הוּא אָדָם וְלֹא־יוּכַל לָדִין עִם שֶׁהתַּקִּיף
מִמֶּנּוּ׃ כִּי יֵשׁ־דְּבָרִים הַרְבֵּה מַרְבִּים הָבֶל מַה־יֹּתֵר לָאָדָם׃ 11

חַיָּיו קרי v. 17.   שֶׁתַּקִּיף קרי v. 10.

12 כִּי מִֽי־יוֹדֵעַ מַה־טּוֹב לָֽאָדָם בַּֽחַיִּים מִסְפַּר יְמֵֽי־חַיֵּי הֶבְלוֹ
וְיַעֲשֵׂם כַּצֵּל אֲשֶׁר מִֽי־יַגִּיד לָֽאָדָם מַה־יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת
הַשָּֽׁמֶשׁ׃ ס

ז 7

א 2 טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם הִוָּֽלְדוֹ׃ טוֹב לָלֶכֶת
אֶל־בֵּית־אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל־בֵּית מִשְׁתֶּה בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל־
3 הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן אֶל־לִבּוֹ׃ טוֹב כַּעַס מִשְּׂחוֹק כִּֽי־בְרֹעַ פָּנִים
4 יִיטַב לֵב׃ לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית
ה שִׂמְחָה׃ טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ שִׁיר כְּסִילִים׃
6 כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן שְׂחֹק הַכְּסִיל וְגַם־זֶה
7 8 הָבֶל׃ כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל חָכָם וִיאַבֵּד אֶת־לֵב מַתָּנָה׃ טוֹב
9 אַחֲרִית דָּבָר מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב אֶֽרֶךְ־רוּחַ מִגְּבַהּ רוּחַ׃ אַל־
י תְּבַהֵל בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס כִּי כַעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃ אַל־
תֹּאמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים הָיוּ טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי
11 לֹא מֵחָכְמָה שָׁאַלְתָּ עַל־זֶה׃ טוֹבָה חָכְמָה עִם־נַחֲלָה וְיֹתֵר
12 לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת
13 הַחָכְמָה תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ׃ רְאֵה אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי
14 יוּכַל לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם
רָעָה רְאֵה גַּם אֶת־זֶה לְעֻמַּת־זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים עַל־דִּבְרַת
טו שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָה׃ אֶת־הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי
16 הֶבְלִי יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃ אַל־
17 תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל־תִּתְחַכַּם יוֹתֵר לָמָּה תִּשּׁוֹמֵם׃ אַל־
18 תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל־תְּהִי סָכָל לָמָּה תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃ טוֹב
אֲשֶׁר־תֶּאֱחֹז בָּזֶה וְגַם־מִזֶּה אַל־תַּנַּח אֶת־יָדֶךָ כִּֽי־יְרֵא אֱלֹהִים
19 יֵצֵא אֶת־כֻּלָּם׃ הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים אֲשֶׁר
כ הָיוּ בָּעִיר׃ כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא
21 יֶחֱטָא׃ גַּם לְכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יְדַבֵּרוּ אַל־תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר
22 לֹא־תִשְׁמַע אֶת־עַבְדְּךָ מְקַלְלֶךָ׃ כִּי גַּם־פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע
23 לִבֶּךָ אֲשֶׁר גַּם־אַתָּ קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ כָּל־זֹה נִסִּיתִי בַחָכְמָה
24 אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃ רָחוֹק מַה־שֶּׁהָיָה

v. 1. ט' רבתא   v. 22. אַתָּה קרי

כה וְעָמֹק ׀ עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ׃ סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי לָדַעַת וְלָתוּר
וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן וְלָדַעַת רֶשַׁע כֶּסֶל וְהַסִּכְלוּת
26 הוֹלֵלוֹת׃ וּמוֹצֶא אֲנִי מַר מִמָּוֶת אֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הִיא
מְצוֹדִים וַחֲרָמִים לִבָּהּ אֲסוּרִים יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים
27 יִמָּלֵט מִמֶּנָּה וְחוֹטֵא יִלָּכֶד בָּהּ׃ רְאֵה זֶה מָצָאתִי אָמְרָה
28 קֹהֶלֶת אַחַת לְאַחַת לִמְצֹא חֶשְׁבּוֹן׃ אֲשֶׁר עוֹד־בִּקְשָׁה
נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִי אָדָם אֶחָד מֵאֶלֶף מָצָאתִי וְאִשָּׁה
29 בְכָל־אֵלֶּה לֹא מָצָאתִי׃ לְבַד רְאֵה־זֶה מָצָאתִי אֲשֶׁר עָשָׂה
הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יָשָׁר וְהֵמָּה בִקְשׁוּ חִשְּׁבֹנוֹת רַבִּים׃

8 ח

א מִי כְּהֶחָכָם וּמִי יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר דָּבָר חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו
2 וְעֹז פָּנָיו יְשֻׁנֶּא׃ אֲנִי פִּי־מֶלֶךְ שְׁמוֹר וְעַל דִּבְרַת שְׁבוּעַת
3 אֱלֹהִים׃ אַל־תִּבָּהֵל מִפָּנָיו תֵּלֵךְ אַל־תַּעֲמֹד בְּדָבָר רָע כִּי
4 כָּל־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה׃ בַּאֲשֶׁר דְּבַר־מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן וּמִי
ה יֹאמַר־לוֹ מַה־תַּעֲשֶׂה׃ שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דָּבָר רָע וְעֵת
6 וּמִשְׁפָּט יֵדַע לֵב חָכָם׃ כִּי לְכָל־חֵפֶץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי־
7 רָעַת הָאָדָם רַבָּה עָלָיו׃ כִּי־אֵינֶנּוּ יֹדֵעַ מַה־שֶּׁיִּהְיֶה כִּי כַּאֲשֶׁר
8 יִהְיֶה מִי יַגִּיד לוֹ׃ אֵין אָדָם שַׁלִּיט בָּרוּחַ לִכְלוֹא אֶת־הָרוּחַ
וְאֵין שִׁלְטוֹן בְּיוֹם הַמָּוֶת וְאֵין מִשְׁלַחַת בַּמִּלְחָמָה וְלֹא־יְמַלֵּט
9 רֶשַׁע אֶת־בְּעָלָיו׃ אֶת־כָּל־זֶה רָאִיתִי וְנָתוֹן אֶת־לִבִּי לְכָל־
מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם
י בְּאָדָם לְרַע לוֹ׃ וּבְכֵן רָאִיתִי רְשָׁעִים קְבֻרִים וָבָאוּ וּמִמְּקוֹם
קָדוֹשׁ יְהַלֵּכוּ וְיִשְׁתַּכְּחוּ בָעִיר אֲשֶׁר כֵּן־עָשׂוּ גַּם־זֶה הָבֶל׃
11 אֲשֶׁר אֵין־נַעֲשָׂה פִתְגָם מַעֲשֵׂה הָרָעָה מְהֵרָה עַל־כֵּן מָלֵא
12 לֵב בְּנֵי־הָאָדָם בָּהֶם לַעֲשׂוֹת רָע׃ אֲשֶׁר חֹטֶא עֹשֶׂה רָע
מְאַת וּמַאֲרִיךְ לוֹ כִּי גַּם־יוֹדֵעַ אָנִי אֲשֶׁר יִהְיֶה־טּוֹב לְיִרְאֵי
13 הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יִירְאוּ מִלְּפָנָיו׃ וְטוֹב לֹא־יִהְיֶה לָרָשָׁע וְלֹא־
14 יַאֲרִיךְ יָמִים כַּצֵּל אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ יָרֵא מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים׃ יֶשׁ־הֶבֶל
אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר ׀ יֵשׁ צַדִּיקִים אֲשֶׁר מַגִּיעַ אֲלֵהֶם
כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים וְיֵשׁ רְשָׁעִים שֶׁמַּגִּיעַ אֲלֵהֶם כְּמַעֲשֵׂה

27. v סגול באתנח

טו הַצַּדִּיקִים אָמַרְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הָבֶל׃ וְשִׁבַּחְתִּי אֲנִי אֶת־
הַשִּׂמְחָה אֲשֶׁר אֵין־טוֹב לָאָדָם תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי אִם־לֶאֱכֹל
וְלִשְׁתּוֹת וְלִשְׂמוֹחַ וְהוּא יִלְוֶנּוּ בַעֲמָלוֹ יְמֵי חַיָּיו אֲשֶׁר־
16 נָתַן־לוֹ הָאֱלֹהִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כַּאֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לָדַעַת
חָכְמָה וְלִרְאוֹת אֶת־הָעִנְיָן אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל־הָאָרֶץ כִּי גַם־
17 בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה שֵׁנָה בְּעֵינָיו אֵינֶנּוּ רֹאֶה׃ וְרָאִיתִי אֶת־כָּל־
מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי לֹא יוּכַל הָאָדָם לִמְצוֹא אֶת־הַמַּעֲשֶׂה
אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַחַת־הַשֶּׁמֶשׁ בְּשֶׁל אֲשֶׁר יַעֲמֹל הָאָדָם לְבַקֵּשׁ
וְלֹא יִמְצָא וְגַם אִם־יֹאמַר הֶחָכָם לָדַעַת לֹא יוּכַל לִמְצֹא׃

ט 9

א כִּי אֶת־כָּל־זֶה נָתַתִּי אֶל־לִבִּי וְלָבוּר אֶת־כָּל־זֶה אֲשֶׁר
הַצַּדִּיקִים וְהַחֲכָמִים וַעֲבָדֵיהֶם בְּיַד הָאֱלֹהִים גַּם־אַהֲבָה גַם־
2 שִׂנְאָה אֵין יוֹדֵעַ הָאָדָם הַכֹּל לִפְנֵיהֶם׃ הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל
מִקְרֶה אֶחָד לַצַּדִּיק וְלָרָשָׁע לַטּוֹב וְלַטָּהוֹר וְלַטָּמֵא וְלַזֹּבֵחַ
וְלַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ זֹבֵחַ כַּטּוֹב כַּחֹטֶא הַנִּשְׁבָּע כַּאֲשֶׁר שְׁבוּעָה
3 יָרֵא׃ זֶה ׀ רָע בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כִּי־מִקְרֶה
אֶחָד לַכֹּל וְגַם לֵב בְּנֵי־הָאָדָם מָלֵא רָע וְהוֹלֵלוֹת בִּלְבָבָם
4 בְּחַיֵּיהֶם וְאַחֲרָיו אֶל־הַמֵּתִים׃ כִּי־מִי אֲשֶׁר יְבֻחַר אֶל כָּל־
הַחַיִּים יֵשׁ בִּטָּחוֹן כִּי לְכֶלֶב חַי הוּא טוֹב מִן־הָאַרְיֵה הַמֵּת׃
ה כִּי הַחַיִּים יוֹדְעִים שֶׁיָּמֻתוּ וְהַמֵּתִים אֵינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה
6 וְאֵין־עוֹד לָהֶם שָׂכָר כִּי נִשְׁכַּח זִכְרָם׃ גַּם־אַהֲבָתָם גַּם־
שִׂנְאָתָם גַּם־קִנְאָתָם כְּבָר אָבָדָה וְחֵלֶק אֵין־לָהֶם עוֹד לְעוֹלָם
7 בְּכֹל אֲשֶׁר־נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ ס לֵךְ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה
לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־
8 מַעֲשֶׂיךָ׃ בְּכָל־עֵת יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל־רֹאשְׁךָ אַל־
9 יֶחְסָר׃ רְאֵה חַיִּים עִם־אִשָּׁה אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ כָּל־יְמֵי חַיֵּי
הֶבְלֶךָ אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ כֹּל יְמֵי הֶבְלֶךָ כִּי הוּא
י חֶלְקְךָ בַּחַיִּים וּבַעֲמָלְךָ אֲשֶׁר־אַתָּה עָמֵל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כֹּל
אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכֹחֲךָ עֲשֵׂה כִּי אֵין מַעֲשֶׂה
וְחֶשְׁבּוֹן וְדַעַת וְחָכְמָה בִּשְׁאוֹל אֲשֶׁר אַתָּה הֹלֵךְ שָׁמָּה׃ ס

v. 4. יְחֻבַּר קרי

11 שַׁ֜בְתִּי וְרָאֹ֣ה תַֽחַת־הַשֶּׁ֗מֶשׁ כִּ֣י לֹא֩ לַקַּלִּ֨ים הַמֵּר֜וֹץ וְלֹ֧א
לַגִּבּוֹרִ֣ים הַמִּלְחָמָ֗ה וְ֠גַם לֹ֣א לַחֲכָמִ֥ים לֶ֙חֶם֙ וְגַ֨ם לֹ֤א לַנְּבֹנִים֙
עֹ֔שֶׁר וְגַ֛ם לֹ֥א לַיֹּדְעִ֖ים חֵ֑ן כִּי־עֵ֥ת וָפֶ֖גַע יִקְרֶ֥ה אֶת־כֻּלָּֽם׃ כִּ֡י 12
גַּ֠ם לֹֽא־יֵדַ֨ע הָאָדָ֜ם אֶת־עִתּ֗וֹ כַּדָּגִים֙ שֶׁנֶּֽאֱחָזִים֙ בִּמְצוֹדָ֣ה רָעָ֔ה
וְכַ֨צִּפֳּרִ֔ים הָאֲחֻז֖וֹת בַּפָּ֑ח כָּהֵ֗ם יֽוּקָשִׁים֙ בְּנֵ֣י הָֽאָדָ֔ם לְעֵ֣ת
רָעָ֔ה כְּשֶׁתִּפּ֥וֹל עֲלֵיהֶ֖ם פִּתְאֹֽם׃ גַּם־זֹ֛ה רָאִ֥יתִי חָכְמָ֖ה תַּ֣חַת 13
הַשָּׁ֑מֶשׁ וּגְדוֹלָ֥ה הִ֖יא אֵלָֽי׃ עִ֣יר קְטַנָּ֔ה וַאֲנָשִׁ֥ים בָּ֖הּ מְעָ֑ט וּבָֽא 14
אֵלֶ֜יהָ מֶ֤לֶךְ גָּדוֹל֙ וְסָבַ֣ב אֹתָ֔הּ וּבָנָ֣ה עָלֶ֔יהָ מְצוֹדִ֖ים גְּדֹלִֽים׃
וּמָ֣צָא בָ֗הּ אִ֤ישׁ מִסְכֵּן֙ חָכָ֔ם וּמִלַּט־ה֥וּא אֶת־הָעִ֖יר בְּחָכְמָת֑וֹ טו
וְאָדָם֙ לֹ֣א זָכַ֔ר אֶת־הָאִ֥ישׁ הַמִּסְכֵּ֖ן הַהֽוּא׃ וְאָמַ֣רְתִּי אָ֔נִי טוֹבָ֥ה 16
חָכְמָ֖ה מִגְּבוּרָ֑ה וְחָכְמַ֤ת הַמִּסְכֵּן֙ בְּזוּיָ֔ה וּדְבָרָ֖יו אֵינָ֥ם נִשְׁמָעִֽים׃
דִּבְרֵ֣י חֲכָמִ֔ים בְּנַ֖חַת נִשְׁמָעִ֑ים מִזַּעֲקַ֥ת מוֹשֵׁ֖ל בַּכְּסִילִֽים׃ 17
טוֹבָ֥ה חָכְמָ֖ה מִכְּלֵ֣י קְרָ֑ב וְחוֹטֶ֣א אֶחָ֔ד יְאַבֵּ֖ד טוֹבָ֥ה הַרְבֵּֽה׃ 18

10 י

זְב֣וּבֵי מָ֔וֶת יַבְאִ֥ישׁ יַבִּ֖יעַ שֶׁ֣מֶן רוֹקֵ֑חַ יָקָ֛ר מֵחָכְמָ֥ה מִכָּב֖וֹד א
סִכְל֥וּת מְעָֽט׃ לֵ֤ב חָכָם֙ לִֽימִינ֔וֹ וְלֵ֥ב כְּסִ֖יל לִשְׂמֹאלֽוֹ׃ 2
וְגַם־בַּדֶּ֛רֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָ֥ל הֹלֵ֖ךְ לִבּ֣וֹ חָסֵ֑ר וְאָמַ֥ר לַכֹּ֖ל סָכָ֥ל הֽוּא׃ 3
אִם־ר֤וּחַ הַמּוֹשֵׁל֙ תַּעֲלֶ֣ה עָלֶ֔יךָ מְקוֹמְךָ֖ אַל־תַּנַּ֑ח כִּ֣י מַרְפֵּ֔א 4
יַנִּ֖יחַ חֲטָאִ֥ים גְּדוֹלִֽים׃ יֵ֣שׁ רָעָ֔ה רָאִ֖יתִי תַּ֣חַת הַשָּׁ֑מֶשׁ כִּשְׁגָגָ֕ה ה
שֶׁיֹּצָ֖א מִלִּפְנֵ֥י הַשַּׁלִּֽיט׃ נִתַּ֣ן הַסֶּ֔כֶל בַּמְּרוֹמִ֖ים רַבִּ֑ים וַעֲשִׁירִ֖ים 6
בַּשֵּׁ֥פֶל יֵשֵֽׁבוּ׃ רָאִ֥יתִי עֲבָדִ֖ים עַל־סוּסִ֑ים וְשָׂרִ֛ים הֹלְכִ֥ים 7
כַּעֲבָדִ֖ים עַל־הָאָֽרֶץ׃ חֹפֵ֥ר גּוּמָּ֖ץ בּ֣וֹ יִפּ֑וֹל וּפֹרֵ֥ץ גָּדֵ֖ר יִשְּׁכֶ֥נּוּ 8
נָחָֽשׁ׃ מַסִּ֣יעַ אֲבָנִ֔ים יֵעָצֵ֖ב בָּהֶ֑ם בּוֹקֵ֥עַ עֵצִ֖ים יִסָּ֥כֶן בָּֽם׃ 9
אִם־קֵהָ֣ה הַבַּרְזֶ֗ל וְהוּא֙ לֹא־פָנִ֣ים קִלְקַ֔ל וַחֲיָלִ֖ים יְגַבֵּ֑ר וְיִתְר֥וֹן י
הַכְשֵׁ֖יר חָכְמָֽה׃ אִם־יִשֹּׁ֥ךְ הַנָּחָ֖שׁ בְּלוֹא־לָ֑חַשׁ וְאֵ֣ין יִתְר֔וֹן 11
לְבַ֖עַל הַלָּשֽׁוֹן׃ דִּבְרֵ֥י פִי־חָכָ֖ם חֵ֑ן וְשִׂפְת֥וֹת כְּסִ֖יל תְּבַלְּעֶֽנּוּ׃ 12
תְּחִלַּ֥ת דִּבְרֵי־פִ֖יהוּ סִכְל֑וּת וְאַחֲרִ֣ית פִּ֔יהוּ הוֹלֵל֖וּת רָעָֽה׃ 13
וְהַסָּכָ֖ל יַרְבֶּ֣ה דְבָרִ֑ים לֹֽא־יֵדַ֤ע הָֽאָדָם֙ מַה־שֶּׁיִּֽהְיֶ֔ה וַאֲשֶׁ֤ר 14
יִהְיֶה֙ מֵאַחֲרָ֔יו מִ֖י יַגִּ֥יד לֽוֹ׃ עֲמַ֥ל הַכְּסִילִ֖ים תְּיַגְּעֶ֑נּוּ אֲשֶׁ֛ר טו
לֹֽא־יָדַ֖ע לָלֶ֥כֶת אֶל־עִֽיר׃ אִֽי־לָ֣ךְ אֶ֔רֶץ שֶׁמַּלְכֵּ֖ךְ נָ֑עַר וְשָׂרַ֖יִךְ 16

---

v. 3. כְּשֶׁסָּכָל קרי   v. 8. דגש אחר שורק

17 בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ׃ אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן־חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ
18 בָּעֵת יֹאכֵלוּ בִּגְבוּרָה וְלֹא בַשְּׁתִי׃ בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ הַמְּקָרֶה
19 וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבָּיִת׃ לִשְׂחוֹק עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן
כ יְשַׂמַּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת־הַכֹּל׃ גַּם בְּמַדָּעֲךָ מֶלֶךְ
אַל־תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכָּבְךָ אַל־תְּקַלֵּל עָשִׁיר כִּי עוֹף
הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת־הַקּוֹל וּבַעַל הַכְּנָפַיִם יַגֵּיד דָּבָר׃

11 יא

א 2 שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל־פְּנֵי הַמָּיִם כִּי־בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ׃ תֶּן־
חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה־יִּהְיֶה רָעָה
3 עַל־הָאָרֶץ׃ אִם־יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ יָרִיקוּ וְאִם־
יִפּוֹל עֵץ בַּדָּרוֹם וְאִם־בַּצָּפוֹן מְקוֹם שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ שָׁם יְהוּא׃
4 ה שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶעָבִים לֹא יִקְצוֹר׃ כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ
יוֹדֵעַ מַה־דֶּרֶךְ הָרוּחַ כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה כָּכָה לֹא תֵדַע
6 אֶת־מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַכֹּל׃ בַּבֹּקֶר זְרַע
אֶת־זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל־תַּנַּח יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ אֵי זֶה יִכְשָׁר
7 הֲזֶה אוֹ־זֶה וְאִם־שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים׃ וּמָתוֹק הָאוֹר וְטוֹב
8 לַעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת־הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי אִם־שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה
הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר אֶת־יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי־הַרְבֵּה יִהְיוּ
9 כָּל־שֶׁבָּא הָבֶל׃ ס שְׂמַח בָּחוּר בְּיַלְדוּתֶךָ וִיטִיבְךָ לִבְּךָ
בִּימֵי בְחוּרוֹתֶךָ וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבְּךָ וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ וְדָע
י כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט׃ וְהָסֵר כַּעַס
מִלִּבֶּךָ וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי־הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת הָבֶל׃

12 יב

א וּזְכֹר אֶת־בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְּחוּרֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא־יָבֹאוּ יְמֵי
2 הָרָעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין־לִי בָהֶם חֵפֶץ׃ עַד
אֲשֶׁר לֹא־תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ
3 הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם׃ בַּיּוֹם שֶׁיָּזֻעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ
אַנְשֵׁי הֶחָיִל וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֵטוּ וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת
4 בָּאֲרֻבּוֹת׃ וְסֻגְּרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל קוֹל הַטַּחֲנָה וְיָקוּם

---

v. 20. יתיר ה׳ — v. 6. קמץ בפשטא — v. 9. ובמראֵה קרי
ibid. קמץ בזקף

לְק֣וֹל הַצִּפּ֔וֹר וְיִשַּׁ֖חוּ כָּל־בְּנ֥וֹת הַשִּֽׁיר׃ גַּ֣ם מִגָּבֹ֤הַּ יִרָ֙אוּ֙ 5
וְחַתְחַתִּ֣ים בַּדֶּ֔רֶךְ וְיָנֵ֤אץ הַשָּׁקֵד֙ וְיִסְתַּבֵּ֣ל הֶֽחָגָ֔ב וְתָפֵ֖ר
הָֽאֲבִיּוֹנָ֑ה כִּֽי־הֹלֵ֤ךְ הָֽאָדָם֙ אֶל־בֵּ֣ית עוֹלָמ֔וֹ וְסָבְב֥וּ בַשּׁ֖וּק
הַסֹּפְדִֽים׃ עַ֣ד אֲשֶׁ֤ר לֹֽא־יֵרָחֵק֙ חֶ֣בֶל הַכֶּ֔סֶף וְתָרֻ֖ץ גֻּלַּ֣ת 6
הַזָּהָ֑ב וְתִשָּׁ֤בֶר כַּד֙ עַל־הַמַּבּ֔וּעַ וְנָרֹ֥ץ הַגַּלְגַּ֖ל אֶל־הַבּֽוֹר׃
וְיָשֹׁ֧ב הֶעָפָ֛ר עַל־הָאָ֖רֶץ כְּשֶׁהָיָ֑ה וְהָר֣וּחַ תָּשׁ֔וּב אֶל־הָאֱלֹהִ֖ים 7
אֲשֶׁ֥ר נְתָנָֽהּ׃ הֲבֵ֧ל הֲבָלִ֛ים אָמַ֥ר הַקּוֹהֶ֖לֶת הַכֹּ֥ל הָֽבֶל׃ 8
ס וְיֹתֵ֕ר שֶׁהָיָ֥ה קֹהֶ֖לֶת חָכָ֑ם ע֗וֹד לִמַּד־דַּ֙עַת֙ אֶת־הָעָ֔ם 9
וְאִזֵּ֣ן וְחִקֵּ֔ר תִּקֵּ֖ן מְשָׁלִ֥ים הַרְבֵּֽה׃ בִּקֵּ֣שׁ קֹהֶ֔לֶת לִמְצֹ֖א דִּבְרֵי־ 10
חֵ֑פֶץ וְכָת֣וּב יֹ֔שֶׁר דִּבְרֵ֖י אֱמֶֽת׃ דִּבְרֵ֤י חֲכָמִים֙ כַּדָּ֣רְבֹנ֔וֹת 11
וּֽכְמַשְׂמְר֥וֹת נְטוּעִ֖ים בַּעֲלֵ֣י אֲסֻפּ֑וֹת נִתְּנ֖וּ מֵרֹעֶ֥ה אֶחָֽד׃ וְיֹתֵ֥ר 12
מֵהֵ֖מָּה בְּנִ֣י הִזָּהֵ֑ר עֲשׂ֨וֹת סְפָרִ֤ים הַרְבֵּה֙ אֵ֣ין קֵ֔ץ וְלַ֥הַג
הַרְבֵּ֖ה יְגִעַ֥ת בָּשָֽׂר׃ ס֥וֹף דָּבָ֖ר הַכֹּ֣ל נִשְׁמָ֑ע אֶת־הָאֱלֹהִ֤ים יְרָא֙ 13
וְאֶת־מִצְוֺתָ֣יו שְׁמ֔וֹר כִּי־זֶ֖ה כָּל־הָאָדָֽם׃ כִּ֤י אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂ֔ה 14
הָאֱלֹהִ֛ים יָבִ֥א בְמִשְׁפָּ֖ט עַ֣ל כָּל־נֶעְלָ֑ם אִם־ט֖וֹב וְאִם־רָֽע׃

סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֺתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה
כָּל־הָאָדָם׃

v. 6 ירתֵק קרי   v. 13 ס׳ רבתא

סכום פסוקי קהלת מאתים ועשרים ושנים, וסימן **כבר**. וחציו מה שהיה
כבר נקרא שמו (6, 10)׃ וסדריו ארבעה, וסימן **אבא**׃

Esther. אסתר

1 א

א וַיְהִי בִּימֵי אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הוּא אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד־
2 כּוּשׁ שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם כְּשֶׁבֶת ׀
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃
3 בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמָלְכוֹ עָשָׂה מִשְׁתֶּה לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו חֵיל ׀
4 פָּרַס וּמָדַי הַפַּרְתְּמִים וְשָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לְפָנָיו׃ בְּהַרְאֹתוֹ אֶת־
עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת גְּדוּלָּתוֹ יָמִים רַבִּים
ה שְׁמוֹנִים וּמְאַת יוֹם׃ וּבִמְלוֹאת ׀ הַיָּמִים הָאֵלֶּה עָשָׂה הַמֶּלֶךְ
לְכָל־הָעָם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן
6 מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים בַּחֲצַר גִּנַּת בִּיתַן הַמֶּלֶךְ׃ חוּר ׀ כַּרְפַּס
וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחַבְלֵי־בוּץ וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי
שֵׁשׁ מִטּוֹת ׀ זָהָב וָכֶסֶף עַל רִצְפַת בַּהַט־וָשֵׁשׁ וְדַר וְסֹחָרֶת׃
7 וְהַשְׁקוֹת בִּכְלֵי זָהָב וְכֵלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים וְיֵין מַלְכוּת רָב
8 כְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַשְּׁתִיָּה כַדָּת אֵין אֹנֵס כִּי־כֵן ׀ יִסַּד הַמֶּלֶךְ עַל
9 כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹן אִישׁ־וָאִישׁ׃ ס גַּם וַשְׁתִּי
הַמַּלְכָּה עָשְׂתָה מִשְׁתֵּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ
י אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּטוֹב לֵב־הַמֶּלֶךְ בַּיָּיִן אָמַר
לִמְהוּמָן בִּזְּתָא חַרְבוֹנָא בִּגְתָא וַאֲבַגְתָא זֵתַר וְכַרְכַּס שִׁבְעַת
11 הַסָּרִיסִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ לְהָבִיא
אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת
12 הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יָפְיָהּ כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִיא׃ וַתְּמָאֵן
הַמַּלְכָּה וַשְׁתִּי לָבוֹא בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים

---

v. 4. דגש אחר שורק   v. 5. ובמלאות קרי   v. 6. ח' רבתא

13 וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה בוֹ׃ ס וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ לַחֲכָמִים יֹדְעֵי הָעִתִּים כִּי־כֵן דְּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־
14 יֹדְעֵי דָּת וָדִין׃ וְהַקָּרֹב אֵלָיו כַּרְשְׁנָא שֵׁתָר אַדְמָתָא תַרְשִׁישׁ
מֶרֶס מַרְסְנָא מְמוּכָן שִׁבְעַת שָׂרֵי ׀ פָּרַס וּמָדַי רֹאֵי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ
טו הַיֹּשְׁבִים רִאשֹׁנָה בַּמַּלְכוּת׃ כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת בַּמַּלְכָּה וַשְׁתִּי
עַל ׀ אֲשֶׁר לֹא־עָשְׂתָה אֶת־מַאֲמַר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד
16 הַסָּרִיסִים׃ ס וַיֹּאמֶר מְוּמְכָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא
עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עָוְתָה וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים
17 וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃ כִּי־
יֵצֵא דְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהַבְזוֹת בַּעְלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן
בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר לְהָבִיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמַּלְכָּה
18 לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה׃ וְהַיּוֹם הַזֶּה תֹּאמַרְנָה ׀ שָׂרוֹת פָּרַס־וּמָדַי
אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכֹל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּכְדַי בִּזָּיוֹן
19 וָקָצֶף׃ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וְיִכָּתֵב
בְּדָתֵי פָרַס־וּמָדַי וְלֹא יַעֲבוֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וַשְׁתִּי לִפְנֵי
הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לִרְעוּתָהּ הַטּוֹבָה
כ מִמֶּנָּה׃ וְנִשְׁמַע פִּתְגָם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְּכָל־מַלְכוּתוֹ כִּי
רַבָּה הִיא וְכָל־הַנָּשִׁים יִתְּנוּ יְקָר לְבַעְלֵיהֶן לְמִגָּדוֹל וְעַד־
21 קָטָן׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ
22 כִּדְבַר מְמוּכָן׃ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ אֶל־
מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְאֶל־עַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ לִהְיוֹת כָּל־
אִישׁ שֹׂרֵר בְּבֵיתוֹ וּמְדַבֵּר כִּלְשׁוֹן עַמּוֹ׃ ס

ב 2

א אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כְּשֹׁךְ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר
2 אֶת־וַשְׁתִּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשָׂתָה וְאֵת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ׃ וַיֹּאמְרוּ
נַעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו יְבַקְשׁוּ לַמֶּלֶךְ נְעָרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת
3 מַרְאֶה׃ וְיַפְקֵד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבְּצוּ
אֶת־כָּל־נַעֲרָה־בְתוּלָה טוֹבַת מַרְאֶה אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־
בֵּית הַנָּשִׁים אֶל־יַד הֵגֶא סְרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַנָּשִׁים וְנָתוֹן
4 תַּמְרוּקֵיהֶן׃ וְהַנַּעֲרָה אֲשֶׁר תִּיטַב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת

מְמוּכָן קרי v. 16.

ה וַשְׁתִּ֑י וַיִּיטַ֧ב הַדָּבָ֛ר בְּעֵינֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ וַיַּ֥עַשׂ כֵּֽן׃ ס אִ֣ישׁ
יְהוּדִ֔י הָיָ֖ה בְּשׁוּשַׁ֣ן הַבִּירָ֑ה וּשְׁמ֣וֹ מָרְדֳּכַ֗י בֶּ֣ן יָאִ֧יר בֶּן־שִׁמְעִ֛י
6 בֶּן־קִ֖ישׁ אִ֥ישׁ יְמִינִֽי׃ אֲשֶׁ֤ר הָגְלָה֙ מִיר֣וּשָׁלַ֔יִם עִם־הַגֹּלָה֙ אֲשֶׁ֣ר
הָגְלְתָ֔ה עִ֖ם יְכָנְיָ֣ה מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֑ה אֲשֶׁ֣ר הֶגְלָ֔ה נְבוּכַדְנֶאצַּ֖ר מֶ֥לֶךְ
7 בָּבֶֽל׃ וַיְהִ֨י אֹמֵ֜ן אֶת־הֲדַסָּ֗ה הִ֤יא אֶסְתֵּר֙ בַּת־דֹּד֔וֹ כִּ֛י אֵ֥ין לָ֖הּ
אָ֣ב וָאֵ֑ם וְהַנַּעֲרָ֤ה יְפַת־תֹּ֙אַר֙ וְטוֹבַ֣ת מַרְאֶ֔ה וּבְמ֤וֹת אָבִ֙יהָ֙
8 וְאִמָּ֔הּ לְקָחָ֧הּ מָרְדֳּכַ֛י ל֖וֹ לְבַֽת׃ וַיְהִ֗י בְּהִשָּׁמַ֤ע דְּבַר־הַמֶּ֙לֶךְ֙
וְדָת֔וֹ וּֽבְהִקָּבֵ֞ץ נְעָר֥וֹת רַבּ֛וֹת אֶל־שׁוּשַׁ֥ן הַבִּירָ֖ה אֶל־יַ֣ד הֵגָ֑י
וַתִּלָּקַ֤ח אֶסְתֵּר֙ אֶל־בֵּ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ אֶל־יַ֥ד הֵגַ֖י שֹׁמֵ֥ר הַנָּשִֽׁים׃
9 וַתִּיטַ֨ב הַנַּעֲרָ֣ה בְעֵינָיו֮ וַתִּשָּׂ֣א חֶ֣סֶד לְפָנָיו֒ וַ֠יְבַהֵל אֶת־
תַּמְרוּקֶ֨יהָ וְאֶת־מָנוֹתֶ֜הָ לָתֵ֣ת לָ֗הּ וְאֵת֙ שֶׁ֣בַע הַנְּעָר֔וֹת הָרְאֻי֥וֹת
לָֽתֶת־לָ֖הּ מִבֵּ֣ית הַמֶּ֑לֶךְ וַיְשַׁנֶּ֧הָ וְאֶת־נַעֲרוֹתֶ֛יהָ לְט֖וֹב בֵּ֥ית
י הַנָּשִֽׁים׃ לֹא־הִגִּ֣ידָה אֶסְתֵּ֔ר אֶת־עַמָּ֖הּ וְאֶת־מֽוֹלַדְתָּ֑הּ כִּ֧י
11 מָרְדֳּכַ֛י צִוָּ֥ה עָלֶ֖יהָ אֲשֶׁ֥ר לֹא־תַגִּֽיד׃ וּבְכָל־י֣וֹם וָי֗וֹם מָרְדֳּכַי֙
מִתְהַלֵּ֔ךְ לִפְנֵ֖י חֲצַ֣ר בֵּית־הַנָּשִׁ֑ים לָדַ֙עַת֙ אֶת־שְׁל֣וֹם אֶסְתֵּ֔ר
12 וּמַה־יֵּעָשֶׂ֖ה בָּֽהּ׃ וּבְהַגִּ֡יעַ תֹּר֩ נַעֲרָ֨ה וְנַעֲרָ֜ה לָב֣וֹא ׀ אֶל־
הַמֶּ֣לֶךְ אֲחַשְׁוֵר֗וֹשׁ מִקֵּץ֙ הֱי֣וֹת לָ֗הּ כְּדָ֤ת הַנָּשִׁים֙ שְׁנֵ֣ים עָשָׂ֣ר
חֹ֔דֶשׁ כִּ֛י כֵּ֥ן יִמְלְא֖וּ יְמֵ֣י מְרוּקֵיהֶ֑ן שִׁשָּׁ֤ה חֳדָשִׁים֙ בְּשֶׁ֣מֶן הַמֹּ֔ר
13 וְשִׁשָּׁ֤ה חֳדָשִׁים֙ בַּבְּשָׂמִ֔ים וּבְתַמְרוּקֵ֖י הַנָּשִֽׁים׃ וּבָזֶ֕ה הַנַּעֲרָ֖ה
בָּאָ֣ה אֶל־הַמֶּ֑לֶךְ אֵת֩ כָּל־אֲשֶׁ֨ר תֹּאמַ֜ר יִנָּ֤תֵֽן לָהּ֙ לָב֣וֹא עִמָּ֔הּ
14 מִבֵּ֥ית הַנָּשִׁ֖ים עַד־בֵּ֥ית הַמֶּֽלֶךְ׃ בָּעֶ֣רֶב ׀ הִ֣יא בָאָ֗ה וּ֠בַבֹּקֶר
הִ֣יא שָׁבָ֞ה אֶל־בֵּ֤ית הַנָּשִׁים֙ שֵׁנִ֔י אֶל־יַ֛ד שַֽׁעַשְׁגַ֥ז סְרִ֥יס הַמֶּ֖לֶךְ
שֹׁמֵ֣ר הַפִּֽילַגְשִׁ֑ים לֹֽא־תָב֥וֹא עוֹד֙ אֶל־הַמֶּ֔לֶךְ כִּ֣י אִם־חָפֵ֥ץ בָּ֛הּ
טו הַמֶּ֖לֶךְ וְנִקְרְאָ֥ה בְשֵֽׁם׃ וּבְהַגִּ֣יעַ תֹּר־אֶסְתֵּ֣ר בַּת־אֲבִיחַ֣יִל ׀ דֹּ֣ד
מָרְדֳּכַ֡י אֲשֶׁר֩ לָֽקַֽח־ל֨וֹ לְבַ֜ת לָב֣וֹא אֶל־הַמֶּ֗לֶךְ לֹ֤א בִקְשָׁה֙ דָּבָ֔ר
כִּ֠י אִ֣ם אֶת־אֲשֶׁ֥ר יֹאמַ֛ר הֵגַ֥י סְרִיס־הַמֶּ֖לֶךְ שֹׁמֵ֣ר הַנָּשִׁ֑ים וַתְּהִ֤י
16 אֶסְתֵּר֙ נֹשֵׂ֣את חֵ֔ן בְּעֵינֵ֖י כָּל־רֹאֶֽיהָ׃ וַתִּלָּקַ֨ח אֶסְתֵּ֜ר אֶל־
הַמֶּ֤לֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ֙ אֶל־בֵּ֣ית מַלְכוּת֔וֹ בַּחֹ֥דֶשׁ הָעֲשִׂירִ֖י הוּא־
17 חֹ֣דֶשׁ טֵבֵ֑ת בִּשְׁנַת־שֶׁ֖בַע לְמַלְכוּתֽוֹ׃ וַיֶּאֱהַ֨ב הַמֶּ֤לֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר֙
מִכָּל־הַנָּשִׁ֔ים וַתִּשָּׂא־חֵ֥ן וָחֶ֛סֶד לְפָנָ֖יו מִכָּל־הַבְּתוּלֹ֑ת וַיָּ֤שֶׂם
18 כֶּֽתֶר־מַלְכוּת֙ בְּרֹאשָׁ֔הּ וַיַּמְלִיכֶ֖הָ תַּ֥חַת וַשְׁתִּֽי׃ וַיַּ֨עַשׂ הַמֶּ֜לֶךְ
מִשְׁתֶּ֣ה גָד֗וֹל לְכָל־שָׂרָיו֙ וַעֲבָדָ֔יו אֵ֖ת מִשְׁתֵּ֣ה אֶסְתֵּ֑ר וַהֲנָחָ֤ה

לַמְּדִינוֹת֙ עָשָׂ֔ה וַיִּתֵּ֥ן מַשְׂאֵ֖ת כְּיַ֥ד הַמֶּֽלֶךְ׃ וּבְהִקָּבֵ֥ץ בְּתוּל֖וֹת 19
שֵׁנִ֑ית וּמָרְדֳּכַ֖י יֹשֵׁ֥ב בְּשַֽׁעַר הַמֶּֽלֶךְ׃ אֵ֣ין אֶסְתֵּ֗ר מַגֶּ֤דֶת כ
מֽוֹלַדְתָּהּ֙ וְאֶת־עַמָּ֔הּ כַּאֲשֶׁ֛ר צִוָּ֥ה עָלֶ֖יהָ מָרְדֳּכָ֑י וְאֶת־מַאֲמַ֤ר
מָרְדֳּכַי֙ אֶסְתֵּ֣ר עֹשָׂ֔ה כַּאֲשֶׁ֛ר הָיְתָ֥ה בְאָמְנָ֖ה אִתּֽוֹ׃ ס
בַּיָּמִ֣ים הָהֵ֔ם וּמָרְדֳּכַ֖י יֹשֵׁ֣ב בְּשַֽׁעַר הַמֶּ֑לֶךְ קָצַף֩ בִּגְתָ֨ן וָתֶ֜רֶשׁ 21
שְׁנֵֽי־סָרִיסֵ֤י הַמֶּ֙לֶךְ֙ מִשֹּׁמְרֵ֣י הַסַּ֔ף וַיְבַקְשׁוּ֙ לִשְׁלֹ֣חַ יָ֔ד בַּמֶּ֖לֶךְ
אֲחַשְׁוֵרֹֽשׁ׃ וַיִּוָּדַ֤ע הַדָּבָר֙ לְמָרְדֳּכַ֔י וַיַּגֵּ֖ד לְאֶסְתֵּ֣ר הַמַּלְכָּ֑ה 22
וַתֹּ֧אמֶר אֶסְתֵּ֛ר לַמֶּ֖לֶךְ בְּשֵׁ֥ם מָרְדֳּכָֽי׃ וַיְבֻקַּ֤שׁ הַדָּבָר֙ וַיִּמָּצֵ֔א 23
וַיִּתָּל֥וּ שְׁנֵיהֶ֖ם עַל־עֵ֑ץ וַיִּכָּתֵ֗ב בְּסֵ֛פֶר דִּבְרֵ֥י הַיָּמִ֖ים לִפְנֵ֥י
הַמֶּֽלֶךְ׃ ס

3 ג

אַחַ֣ר ׀ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֗לֶּה גִּדַּל֩ הַמֶּ֨לֶךְ אֲחַשְׁוֵר֜וֹשׁ אֶת־הָמָ֧ן בֶּֽן־ א
הַמְּדָ֛תָא הָאֲגָגִ֖י וַֽיְנַשְּׂאֵ֑הוּ וַיָּ֙שֶׂם֙ אֶת־כִּסְא֔וֹ מֵעַ֕ל כָּל־הַשָּׂרִ֖ים
אֲשֶׁ֥ר אִתּֽוֹ׃ וְכָל־עַבְדֵ֨י הַמֶּ֜לֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁ֣עַר הַמֶּ֗לֶךְ כֹּרְעִ֤ים 2
וּמִֽשְׁתַּחֲוִים֙ לְהָמָ֔ן כִּי־כֵ֖ן צִוָּה־ל֣וֹ הַמֶּ֑לֶךְ וּמָ֨רְדֳּכַ֔י לֹ֥א יִכְרַ֖ע
וְלֹ֥א יִֽשְׁתַּחֲוֶֽה׃ וַ֠יֹּאמְרוּ עַבְדֵ֥י הַמֶּ֛לֶךְ אֲשֶׁר־בְּשַׁ֥עַר הַמֶּ֖לֶךְ 3
לְמָרְדֳּכָ֑י מַדּ֙וּעַ֙ אַתָּ֣ה עוֹבֵ֔ר אֵ֖ת מִצְוַ֥ת הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיְהִ֗י בְּאָמְרָ֤ם 4
אֵלָיו֙ י֣וֹם וָי֔וֹם וְלֹ֥א שָׁמַ֖ע אֲלֵיהֶ֑ם וַיַּגִּ֣ידוּ לְהָמָ֗ן לִרְאוֹת֙
הֲיַֽעַמְדוּ֙ דִּבְרֵ֣י מָרְדֳּכַ֔י כִּֽי־הִגִּ֥יד לָהֶ֖ם אֲשֶׁר־ה֥וּא יְהוּדִֽי׃ וַיַּ֣רְא ה
הָמָ֔ן כִּֽי־אֵ֣ין מָרְדֳּכַ֔י כֹּרֵ֥עַ וּמִֽשְׁתַּחֲוֶ֖ה ל֑וֹ וַיִּמָּלֵ֥א הָמָ֖ן חֵמָֽה׃
וַיִּ֣בֶז בְּעֵינָ֗יו לִשְׁלֹ֤חַ יָד֙ בְּמָרְדֳּכַ֣י לְבַדּ֔וֹ כִּֽי־הִגִּ֥ידוּ ל֖וֹ אֶת־עַ֣ם 6
מָרְדֳּכָ֑י וַיְבַקֵּ֣שׁ הָמָ֗ן לְהַשְׁמִ֧יד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִ֛ים אֲשֶׁ֛ר בְּכָל־
מַלְכ֥וּת אֲחַשְׁוֵר֖וֹשׁ עַ֥ם מָרְדֳּכָֽי׃ בַּחֹ֤דֶשׁ הָרִאשׁוֹן֙ הוּא־חֹ֣דֶשׁ 7
נִיסָ֔ן בִּשְׁנַת֙ שְׁתֵּ֣ים עֶשְׂרֵ֔ה לַמֶּ֖לֶךְ אֲחַשְׁוֵר֑וֹשׁ הִפִּ֣יל פּוּר֩ ה֨וּא
הַגּוֹרָ֜ל לִפְנֵ֣י הָמָ֗ן מִיּ֧וֹם ׀ לְי֛וֹם וּמֵחֹ֛דֶשׁ לְחֹ֖דֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂ֑ר
הוּא־חֹ֥דֶשׁ אֲדָֽר׃ ס וַיֹּ֤אמֶר הָמָן֙ לַמֶּ֣לֶךְ אֲחַשְׁוֵר֔וֹשׁ 8
יֶשְׁנ֣וֹ עַם־אֶחָ֗ד מְפֻזָּ֤ר וּמְפֹרָד֙ בֵּ֣ין הָֽעַמִּ֔ים בְּכֹ֖ל מְדִינ֣וֹת
מַלְכוּתֶ֑ךָ וְדָתֵיהֶ֞ם שֹׁנ֣וֹת מִכָּל־עָ֗ם וְאֶת־דָּתֵ֤י הַמֶּ֙לֶךְ֙ אֵינָ֣ם
עֹשִׂ֔ים וְלַמֶּ֥לֶךְ אֵין־שֹׁוֶ֖ה לְהַנִּיחָֽם׃ אִם־עַל־הַמֶּ֣לֶךְ ט֔וֹב יִכָּתֵ֖ב 9
לְאַבְּדָ֑ם וַעֲשֶׂרֶת֩ אֲלָפִ֨ים כִּכַּר־כֶּ֜סֶף אֶשְׁקוֹל֙ עַל־יְדֵי֙ עֹשֵׂ֣י

v. 4. כְּאמרם קרי

י הַמְּלָאכָה לְהָבִיא אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ
מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר הַיְּהוּדִים׃
11 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן הַכֶּסֶף נָתוּן לָךְ וְהָעָם לַעֲשׂוֹת בּוֹ כַּטּוֹב
12 בְּעֵינֶיךָ׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁלוֹשָׁה
עָשָׂר יוֹם בּוֹ וַיִּכָּתֵב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּה הָמָן אֶל אֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי
הַמֶּלֶךְ וְאֶל־הַפַּחוֹת אֲשֶׁר ׀ עַל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל־שָׂרֵי עַם
וָעָם מְדִינָה וּמְדִינָה כִּכְתָבָהּ וְעַם וָעָם כִּלְשׁוֹנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ
13 אֲחַשְׁוֵרֹשׁ נִכְתָּב וְנֶחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ׃ וְנִשְׁלוֹחַ סְפָרִים
בְּיַד הָרָצִים אֶל־כָּל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד
אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם
14 לָבוֹז׃ פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב לְהִנָּתֵן דָּת בְּכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה גָּלוּי
טו לְכָל־הָעַמִּים לִהְיוֹת עֲתִדִים לַיּוֹם הַזֶּה׃ הָרָצִים יָצְאוּ
דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ וְהַדָּת נִתְּנָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְהַמֶּלֶךְ
וְהָמָן יָשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת וְהָעִיר שׁוּשָׁן נָבוֹכָה׃ ס

ד 4

א וּמָרְדֳּכַי יָדַע אֶת־כָּל־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מָרְדֳּכַי אֶת־בְּגָדָיו
וַיִּלְבַּשׁ שַׂק וָאֵפֶר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוֹלָה
2 וּמָרָה׃ וַיָּבוֹא עַד לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ כִּי אֵין לָבוֹא אֶל־שַׁעַר
3 הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ שָׂק׃ וּבְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דְּבַר־
הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ מַגִּיעַ אֵבֶל גָּדוֹל לַיְּהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי וּמִסְפֵּד
4 שַׂק וָאֵפֶר יֻצַּע לָרַבִּים׃ וַתָּבוֹאינָה נַעֲרוֹת אֶסְתֵּר וְסָרִיסֶיהָ
וַיַּגִּידוּ לָהּ וַתִּתְחַלְחַל הַמַּלְכָּה מְאֹד וַתִּשְׁלַח בְּגָדִים לְהַלְבִּישׁ
ה אֶת־מָרְדֳּכַי וּלְהָסִיר שַׂקּוֹ מֵעָלָיו וְלֹא קִבֵּל׃ וַתִּקְרָא אֶסְתֵּר
לַהֲתָךְ מִסָּרִיסֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר הֶעֱמִיד לְפָנֶיהָ וַתְּצַוֵּהוּ עַל־
6 מָרְדֳּכַי לָדַעַת מַה־זֶּה וְעַל־מַה־זֶּה׃ וַיֵּצֵא הֲתָךְ אֶל־מָרְדֳּכָי
7 אֶל־רְחוֹב הָעִיר אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּגֶּד־לוֹ מָרְדֳּכַי
אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וְאֵת ׀ פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר אָמַר הָמָן
8 לִשְׁקוֹל עַל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ בַּיְּהוּדִיִּים לְאַבְּדָם׃ וְאֶת־פַּתְשֶׁגֶן
כְּתָב־הַדָּת אֲשֶׁר־נִתַּן בְּשׁוּשָׁן לְהַשְׁמִידָם נָתַן לוֹ לְהַרְאוֹת

v. 12. קמץ בזקף ibid. קמץ בטפחא v. 4. יתיר ו׳ v. 7. יתיר ו׳

אֶת־אֶסְתֵּר וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוּוֹת עָלֶיהָ לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ
לְהִתְחַנֶּן־לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל־עַמָּהּ׃ וַיָּבוֹא הֲתָךְ וַיַּגֵּד 9
לְאֶסְתֵּר אֵת דִּבְרֵי מָרְדֳּכָי׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַהֲתָךְ וַתְּצַוֵּהוּ י
אֶל־מָרְדֳּכָי׃ כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יֹדְעִים 11
אֲשֶׁר כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֶל־הֶחָצֵר
הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא־יִקָּרֵא אַחַת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַד מֵאֲשֶׁר
יוֹשִׁיט־לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה וַאֲנִי לֹא נִקְרֵאתִי
לָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם׃ וַיַּגִּידוּ לְמָרְדֳּכָי אֵת דִּבְרֵי 12
אֶסְתֵּר׃ וַיֹּאמֶר מָרְדֳּכַי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אַל־תְּדַמִּי בְנַפְשֵׁךְ 13
לְהִמָּלֵט בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְּהוּדִים׃ כִּי אִם־הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישִׁי 14
בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אַחֵר
וְאַתְּ וּבֵית־אָבִיךְ תֹּאבֵדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כָּזֹאת הִגַּעַתְּ
לַמַּלְכוּת׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל־מָרְדֳּכָי׃ לֵךְ כְּנוֹס אֶת־ טו 16
כָּל־הַיְּהוּדִים הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאַל־תֹּאכְלוּ
וְאַל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם גַּם־אֲנִי וְנַעֲרֹתַי אָצוּם
כֵּן וּבְכֵן אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כַדָּת וְכַאֲשֶׁר אָבַדְתִּי
אָבָדְתִּי׃ וַיַּעֲבֹר מָרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוְּתָה עָלָיו אֶסְתֵּר׃ 17

ה 5

וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר א
בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֹכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־
כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת נֹכַח פֶּתַח הַבָּיִת׃ וַיְהִי 2
כִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עֹמֶדֶת בֶּחָצֵר נָשְׂאָה חֵן
בְּעֵינָיו וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר אֶת־שַׁרְבִיט הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּיָדוֹ
וַתִּקְרַב אֶסְתֵּר וַתִּגַּע בְּרֹאשׁ הַשַּׁרְבִיט׃ וַיֹּאמֶר לָהּ הַמֶּלֶךְ 3
מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת
וְיִנָּתֶן לָךְ׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יָבוֹא הַמֶּלֶךְ 4
וְהָמָן הַיּוֹם אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ ה
מַהֲרוּ אֶת־הָמָן לַעֲשׂוֹת אֶת־דְּבַר אֶסְתֵּר וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן
אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר 6
בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי

v. 12. קמץ בזקף

7 הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ׃ וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר שְׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי׃
8 אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב לָתֵת
אֶת־שְׁאֵלָתִי וְלַעֲשׂוֹת אֶת־בַּקָּשָׁתִי יָבוֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן אֶל־
הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה לָהֶם וּמָחָר אֶעֱשֶׂה כִּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃
9 וַיֵּצֵא הָמָן בַּיּוֹם הַהוּא שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וְכִרְאוֹת הָמָן אֶת־
מָרְדֳּכַי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְלֹא־קָם וְלֹא־זָע מִמֶּנּוּ וַיִּמָּלֵא הָמָן
י עַל־מָרְדֳּכַי חֵמָה׃ וַיִּתְאַפַּק הָמָן וַיָּבוֹא אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּשְׁלַח
11 וַיָּבֵא אֶת־אֹהֲבָיו וְאֶת־זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ׃ וַיְסַפֵּר לָהֶם הָמָן אֶת־
כְּבוֹד עָשְׁרוֹ וְרֹב בָּנָיו וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר גִּדְּלוֹ הַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר
12 נִשְּׂאוֹ עַל־הַשָּׂרִים וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אַף לֹא־
הֵבִיאָה אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־
עָשָׂתָה כִּי אִם־אוֹתִי וְגַם־לְמָחָר אֲנִי קָרוּא־לָהּ עִם־הַמֶּלֶךְ׃
13 וְכָל־זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה לִי בְּכָל־עֵת אֲשֶׁר אֲנִי רֹאֶה אֶת־מָרְדֳּכַי
14 הַיְּהוּדִי יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר לוֹ זֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וְכָל־
אֹהֲבָיו יַעֲשׂוּ עֵץ גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּבַבֹּקֶר ׀ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ
וְיִתְלוּ אֶת־מָרְדֳּכַי עָלָיו וּבֹא עִם־הַמֶּלֶךְ אֶל־הַמִּשְׁתֶּה שָׂמֵחַ
וַיִּיטַב הַדָּבָר לִפְנֵי הָמָן וַיַּעַשׂ הָעֵץ׃ ס

6 ו

א בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר
2 הַזִּכְרֹנוֹת דִּבְרֵי הַיָּמִים וַיִּהְיוּ נִקְרָאִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּמָּצֵא
כָתוּב אֲשֶׁר הִגִּיד מָרְדֳּכַי עַל־בִּגְתָנָא וָתֶרֶשׁ שְׁנֵי סָרִיסֵי
הַמֶּלֶךְ מִשֹּׁמְרֵי הַסַּף אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ׃
3 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ מַה־נַּעֲשָׂה יְקָר וּגְדוּלָּה לְמָרְדֳּכַי עַל־זֶה
4 וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ מְשָׁרְתָיו לֹא־נַעֲשָׂה עִמּוֹ דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ מִי בֶחָצֵר וְהָמָן בָּא לַחֲצַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַחִיצוֹנָה
לֵאמֹר לַמֶּלֶךְ לִתְלוֹת אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לוֹ׃
ה וַיֹּאמְרוּ נַעֲרֵי הַמֶּלֶךְ אֵלָיו הִנֵּה הָמָן עֹמֵד בֶּחָצֵר וַיֹּאמֶר
6 הַמֶּלֶךְ יָבוֹא׃ וַיָּבוֹא הָמָן וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ מַה־לַּעֲשׂוֹת
בָּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וַיֹּאמֶר הָמָן בְּלִבּוֹ לְמִי
7 יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יְקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי׃ וַיֹּאמֶר הָמָן אֶל־

v. 3. דגש אחר שורק

8 הַמֶּלֶךְ אִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃ יָבִיאוּ לְבוּשׁ מַלְכוּת
אֲשֶׁר לָבַשׁ־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוּס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וַאֲשֶׁר
9 נִתַּן כֶּתֶר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ׃ וְנָתוֹן הַלְּבוּשׁ וְהַסּוּס עַל־יַד־
אִישׁ מִשָּׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַפַּרְתְּמִים וְהִלְבִּשׁוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר
הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ וְהִרְכִּיבֻהוּ עַל־הַסּוּס בִּרְחוֹב הָעִיר
וְקָרְאוּ לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקָרוֹ׃
י וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְהָמָן מַהֵר קַח אֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וַעֲשֵׂה־כֵן לְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הַיּוֹשֵׁב בְּשַׁעַר
11 הַמֶּלֶךְ אַל־תַּפֵּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וַיִּקַּח הָמָן אֶת־
הַלְּבוּשׁ וְאֶת־הַסּוּס וַיַּלְבֵּשׁ אֶת־מָרְדֳּכָי וַיַּרְכִּיבֵהוּ בִּרְחוֹב
הָעִיר וַיִּקְרָא לְפָנָיו כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ
12 בִּיקָרוֹ׃ וַיָּשָׁב מָרְדֳּכַי אֶל־שַׁעַר הַמֶּלֶךְ וְהָמָן נִדְחַף אֶל־בֵּיתוֹ
13 אָבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ׃ וַיְסַפֵּר הָמָן לְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־אֹהֲבָיו
אֵת כָּל־אֲשֶׁר קָרָהוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ חֲכָמָיו וְזֶרֶשׁ אִשְׁתּוֹ אִם מִזֶּרַע
הַיְּהוּדִים מָרְדֳּכַי אֲשֶׁר הַחִלּוֹתָ לִנְפֹּל לְפָנָיו לֹא־תוּכַל לוֹ כִּי־
14 נָפוֹל תִּפּוֹל לְפָנָיו׃ עוֹדָם מְדַבְּרִים עִמּוֹ וְסָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ הִגִּיעוּ
וַיַּבְהִלוּ לְהָבִיא אֶת־הָמָן אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה אֶסְתֵּר׃

7 ז

א וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ וְהָמָן לִשְׁתּוֹת עִם־אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה׃ וַיֹּאמֶר 2
הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי בְּמִשְׁתֵּה הַיַּיִן מַה־שְּׁאֵלָתֵךְ
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֵן לָךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵךְ עַד־חֲצִי הַמַּלְכוּת
3 וְתֵעָשׂ׃ וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמַר אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
הַמֶּלֶךְ וְאִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן־לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי וְעַמִּי
4 בְּבַקָּשָׁתִי׃ כִּי נִמְכַּרְנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד
וְאִלּוּ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכַּרְנוּ הֶחֱרַשְׁתִּי כִּי אֵין הַצָּר
ה שֹׁוֶה בְּנֵזֶק הַמֶּלֶךְ׃ ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וַיֹּאמֶר
לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאֵי־זֶה הוּא אֲשֶׁר־מְלָאוֹ לִבּוֹ
6 לַעֲשׂוֹת כֵּן׃ וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ צַר וְאוֹיֵב הָמָן הָרָע הַזֶּה
7 וְהָמָן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה׃ וְהַמֶּלֶךְ קָם בַּחֲמָתוֹ
מִמִּשְׁתֵּה הַיַּיִן אֶל־גִּנַּת הַבִּיתָן וְהָמָן עָמַד לְבַקֵּשׁ עַל־נַפְשׁוֹ

---

v. 6. קמץ בזקף   v. 13. ל׳ דגוש

מֵאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה כִּי רָאָה כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת
8 הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ שָׁב מִגִּנַּת הַבִּיתָן אֶל־בֵּית ׀ מִשְׁתֵּה הַיַּיִן
וְהָמָן נֹפֵל עַל־הַמִּטָּה אֲשֶׁר אֶסְתֵּר עָלֶיהָ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ הֲגַם
לִכְבּוֹשׁ אֶת־הַמַּלְכָּה עִמִּי בַּבָּיִת הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ וּפְנֵי
9 הָמָן חָפוּ׃ וַיֹּאמֶר חַרְבוֹנָה אֶחָד מִן־הַסָּרִיסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ
גַּם הִנֵּה־הָעֵץ אֲשֶׁר־עָשָׂה הָמָן לְמָרְדֳּכַי אֲשֶׁר דִּבֶּר־טוֹב עַל־
הַמֶּלֶךְ עֹמֵד בְּבֵית הָמָן גָּבֹהַּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ
י תְּלֻהוּ עָלָיו׃ וַיִּתְלוּ אֶת־הָמָן עַל־הָעֵץ אֲשֶׁר־הֵכִין לְמָרְדֳּכָי
וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שָׁכָכָה׃ ס

ח 8

א בַּיּוֹם הַהוּא נָתַן הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה אֶת־בֵּית
הָמָן צֹרֵר הַיְּהוּדִיִּים וּמָרְדֳּכַי בָּא לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ כִּי־הִגִּידָה
2 אֶסְתֵּר מַה הוּא־לָהּ׃ וַיָּסַר הַמֶּלֶךְ אֶת־טַבַּעְתּוֹ אֲשֶׁר הֶעֱבִיר
מֵהָמָן וַיִּתְּנָהּ לְמָרְדֳּכָי וַתָּשֶׂם אֶסְתֵּר אֶת־מָרְדֳּכַי עַל־בֵּית
3 הָמָן׃ ס וַתּוֹסֶף אֶסְתֵּר וַתְּדַבֵּר לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַתִּפֹּל לִפְנֵי
רַגְלָיו וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֶּן־לוֹ לְהַעֲבִיר אֶת־רָעַת הָמָן הָאֲגָגִי וְאֵת
4 מַחֲשַׁבְתּוֹ אֲשֶׁר חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים׃ וַיּוֹשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאֶסְתֵּר
ה אֵת שַׁרְבִט הַזָּהָב וַתָּקָם אֶסְתֵּר וַתַּעֲמֹד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַתֹּאמֶר
אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־מָצָאתִי חֵן לְפָנָיו וְכָשֵׁר הַדָּבָר
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְטוֹבָה אֲנִי בְּעֵינָיו יִכָּתֵב לְהָשִׁיב אֶת־הַסְּפָרִים
מַחֲשֶׁבֶת הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי אֲשֶׁר כָּתַב לְאַבֵּד אֶת־
6 הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ׃ כִּי אֵיכָכָה אוּכַל
וְרָאִיתִי בָּרָעָה אֲשֶׁר־יִמְצָא אֶת־עַמִּי וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי
7 בְּאָבְדַן מוֹלַדְתִּי׃ ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹשׁ לְאֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה וּלְמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי הִנֵּה בֵית־הָמָן נָתַתִּי לְאֶסְתֵּר
8 וְאֹתוֹ תָּלוּ עַל־הָעֵץ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ בַּיְּהוּדִיִּים׃ וְאַתֶּם
כִּתְבוּ עַל־הַיְּהוּדִים כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ וְחִתְמוּ
בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ כִּי כְתָב אֲשֶׁר־נִכְתָּב בְּשֵׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתּוֹם
9 בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ אֵין לְהָשִׁיב׃ וַיִּקָּרְאוּ סֹפְרֵי־הַמֶּלֶךְ בָּעֵת
הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חֹדֶשׁ סִיוָן בִּשְׁלוֹשָׁה וְעֶשְׂרִים

v. 1. יתיר ר׳ v. 7. יתיר ר׳

בּוֹ וַיִּכָּתֵ֣ב כְּכָל־אֲשֶׁר־צִוָּ֣ה מָרְדֳּכַ֣י אֶל־הַיְּהוּדִ֡ים וְאֶ֣ל־
הָֽאֲחַשְׁדַּרְפְּנִ֣ים וְהַפַּחוֹת֩ וְשָׂרֵ֨י הַמְּדִינ֜וֹת אֲשֶׁ֣ר ׀ מֵהֹ֣דּוּ וְעַד־
כּ֗וּשׁ שֶׁ֣בַע וְעֶשְׂרִ֣ים וּמֵאָה֮ מְדִינָה֒ מְדִינָ֤ה וּמְדִינָה֙ כִּכְתָבָ֔הּ
וְעַ֥ם וָעָ֖ם כִּלְשֹׁנ֑וֹ וְאֶ֨ל־הַיְּהוּדִ֔ים כִּכְתָבָ֖ם וְכִלְשׁוֹנָֽם׃ וַיִּכְתֹּ֗ב י
בְּשֵׁם֙ הַמֶּ֣לֶךְ אֲחַשְׁוֵרֹ֔שׁ וַיַּחְתֹּ֖ם בְּטַבַּ֣עַת הַמֶּ֑לֶךְ וַיִּשְׁלַ֣ח סְפָרִ֡ים
בְּיַד֩ הָרָצִ֨ים בַּסּוּסִ֜ים רֹכְבֵ֤י הָרֶ֙כֶשׁ֙ הָֽאֲחַשְׁתְּרָנִ֔ים בְּנֵ֖י
הָֽרַמָּכִֽים׃ אֲשֶׁ֣ר נָתַן֩ הַמֶּ֨לֶךְ לַיְּהוּדִ֜ים ׀ אֲשֶׁ֣ר ׀ בְּכָל־עִ֣יר וָעִ֗יר 11
לְהִקָּהֵל֮ וְלַעֲמֹ֣ד עַל־נַפְשָׁם֒ לְהַשְׁמִיד֩ וְלַהֲרֹ֨ג וּלְאַבֵּ֜ד אֶת־כָּל־
חֵ֨יל עַ֧ם וּמְדִינָ֛ה הַצָּרִ֥ים אֹתָ֖ם טַ֣ף וְנָשִׁ֑ים וּשְׁלָלָ֖ם לָבֽוֹז׃ בְּי֣וֹם 12
אֶחָ֔ד בְּכָל־מְדִינ֖וֹת הַמֶּ֣לֶךְ אֲחַשְׁוֵר֑וֹשׁ בִּשְׁלוֹשָׁ֥ה עָשָׂ֛ר לְחֹ֥דֶשׁ
שְׁנֵים־עָשָׂ֖ר הוּא־חֹ֥דֶשׁ אֲדָֽר׃ פַּתְשֶׁ֣גֶן הַכְּתָ֗ב לְהִנָּתֵ֥ן דָּת֙ 13
בְּכָל־מְדִינָ֣ה וּמְדִינָ֔ה גָּל֖וּי לְכָל־הָעַמִּ֑ים וְלִהְי֨וֹת הַיְּהוּדִיִּ֤ים
עֲתוּדִים֙ לַיּ֣וֹם הַזֶּ֔ה לְהִנָּקֵ֖ם מֵאֹיְבֵיהֶֽם׃ הָֽרָצִ֞ים רֹכְבֵ֤י הָרֶ֙כֶשׁ֙ 14
הָֽאֲחַשְׁתְּרָנִ֔ים יָֽצְא֛וּ מְבֹהָלִ֥ים וּדְחוּפִ֖ים בִּדְבַ֣ר הַמֶּ֑לֶךְ וְהַדָּ֥ת
נִתְּנָ֖ה בְּשׁוּשַׁ֥ן הַבִּירָֽה׃ ס וּמָרְדֳּכַ֞י יָצָ֣א ׀ טו
מִלִּפְנֵ֣י הַמֶּ֗לֶךְ בִּלְב֤וּשׁ מַלְכוּת֙ תְּכֵ֣לֶת וָח֔וּר וַעֲטֶ֤רֶת זָהָב֙
גְּדוֹלָ֔ה וְתַכְרִ֥יךְ בּ֖וּץ וְאַרְגָּמָ֑ן וְהָעִ֣יר שׁוּשָׁ֔ן צָהֲלָ֖ה וְשָׂמֵֽחָה׃
לַיְּהוּדִ֕ים הָֽיְתָ֥ה אוֹרָ֖ה וְשִׂמְחָ֑ה וְשָׂשֹׂ֖ן וִיקָֽר׃ וּבְכָל־מְדִינָ֨ה 16 17
וּמְדִינָ֜ה וּבְכָל־עִ֣יר וָעִ֗יר מְקוֹם֙ אֲשֶׁ֨ר דְּבַר־הַמֶּ֤לֶךְ וְדָתוֹ֙
מַגִּ֔יעַ שִׂמְחָ֤ה וְשָׂשׂוֹן֙ לַיְּהוּדִ֔ים מִשְׁתֶּ֖ה וְי֣וֹם ט֑וֹב וְרַבִּ֞ים
מֵֽעַמֵּ֤י הָאָ֙רֶץ֙ מִֽתְיַהֲדִ֔ים כִּֽי־נָפַ֥ל פַּֽחַד־הַיְּהוּדִ֖ים עֲלֵיהֶֽם׃

ט 9

וּבִשְׁנֵים֩ עָשָׂ֨ר חֹ֜דֶשׁ הוּא־חֹ֣דֶשׁ אֲדָ֗ר בִּשְׁלוֹשָׁ֨ה עָשָׂ֥ר יוֹם֙ בּ֔וֹ א
אֲשֶׁ֨ר הִגִּ֧יעַ דְּבַר־הַמֶּ֛לֶךְ וְדָת֖וֹ לְהֵעָשׂ֑וֹת בַּיּ֗וֹם אֲשֶׁ֨ר שִׂבְּר֜וּ
אֹיְבֵ֤י הַיְּהוּדִים֙ לִשְׁל֣וֹט בָּהֶ֔ם וְנַהֲפ֣וֹךְ ה֔וּא אֲשֶׁ֨ר יִשְׁלְט֧וּ
הַיְּהוּדִ֛ים הֵ֖מָּה בְּשֹׂנְאֵיהֶֽם׃ נִקְהֲל֨וּ הַיְּהוּדִ֜ים בְּעָרֵיהֶ֗ם בְּכָל־ 2
מְדִינוֹת֙ הַמֶּ֣לֶךְ אֲחַשְׁוֵר֔וֹשׁ לִשְׁלֹ֣חַ יָ֔ד בִּמְבַקְשֵׁ֖י רָֽעָתָ֑ם וְאִישׁ֙
לֹא־עָמַ֣ד לִפְנֵיהֶ֔ם כִּֽי־נָפַ֥ל פַּחְדָּ֖ם עַל־כָּל־הָעַמִּֽים׃ וְכָל־שָׂרֵ֨י 3
הַמְּדִינ֜וֹת וְהָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִ֣ים וְהַפַּח֗וֹת וְעֹשֵׂ֤י הַמְּלָאכָה֙ אֲשֶׁ֣ר
לַמֶּ֔לֶךְ מְנַשְּׂאִ֖ים אֶת־הַיְּהוּדִ֑ים כִּֽי־נָפַ֥ל פַּֽחַד־מָרְדֳּכַ֖י עֲלֵיהֶֽם׃

---

v. 13. יתיר י׳ ibid. עתידים קרי

4 כִּֽי־גָד֤וֹל מָרְדֳּכַי֙ בְּבֵ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ וְשָׁמְע֖וֹ הוֹלֵ֣ךְ בְּכָל־הַמְּדִינ֑וֹת
ה כִּֽי־הָאִ֥ישׁ מָרְדֳּכַ֖י הוֹלֵ֥ךְ וְגָדֽוֹל׃ וַיַּכּ֤וּ הַיְּהוּדִים֙ בְּכָל־
אֹ֣יְבֵיהֶ֔ם מַכַּת־חֶ֥רֶב וְהֶ֖רֶג וְאַבְדָ֑ן וַיַּעֲשׂ֥וּ בְשֹׂנְאֵיהֶ֖ם כִּרְצוֹנָֽם׃
6 וּבְשׁוּשַׁ֣ן הַבִּירָ֗ה הָֽרְג֤וּ הַיְּהוּדִים֙ וְאַבֵּ֔ד חֲמֵ֥שׁ מֵא֖וֹת
7 אִֽישׁ׃ וְאֵ֥ת ׀
פַּרְשַׁנְדָּ֛תָא וְאֵ֥ת ׀
דַּלְפ֖וֹן וְאֵ֥ת ׀
8 אַסְפָּֽתָא׃ וְאֵ֥ת ׀
פּוֹרָ֛תָא וְאֵ֥ת ׀
אֲדַלְיָ֖א וְאֵ֥ת ׀
9 אֲרִידָֽתָא׃ וְאֵ֥ת ׀
פַּרְמַ֛שְׁתָּא וְאֵ֥ת ׀
אֲרִיסַ֖י וְאֵ֥ת ׀
אֲרִידַ֑י וְאֵ֥ת ׀
י וַיְזָֽתָא׃ עֲ֠שֶׂרֶת
בְּנֵ֨י הָמָ֧ן בֶּן־הַמְּדָ֛תָא צֹרֵ֥ר הַיְּהוּדִ֖ים הָרָ֑גוּ וּבַבִּזָּ֕ה לֹ֥א שָׁלְח֖וּ
11 אֶת־יָדָֽם׃ בַּיּ֣וֹם הַה֗וּא בָּ֣א מִסְפַּ֧ר הַהֲרוּגִ֛ים בְּשׁוּשַׁ֥ן הַבִּירָ֖ה
12 לִפְנֵ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיֹּ֨אמֶר הַמֶּ֜לֶךְ לְאֶסְתֵּ֣ר הַמַּלְכָּ֗ה בְּשׁוּשַׁ֣ן
הַבִּירָ֡ה הָרְגוּ֩ הַיְּהוּדִ֨ים וְאַבֵּ֜ד חֲמֵ֧שׁ מֵא֣וֹת אִ֗ישׁ וְאֵת֙ עֲשֶׂ֣רֶת
בְּנֵי־הָמָ֔ן בִּשְׁאָ֛ר מְדִינ֥וֹת הַמֶּ֖לֶךְ מֶ֣ה עָשׂ֑וּ וּמַה־שְּׁאֵלָתֵךְ֙
13 וְיִנָּ֣תֵֽן לָ֔ךְ וּמַה־בַּקָּשָׁתֵ֥ךְ ע֖וֹד וְתֵעָֽשׂ׃ וַתֹּ֤אמֶר אֶסְתֵּר֙ אִם־עַל־
הַמֶּ֣לֶךְ ט֔וֹב יִנָּתֵ֣ן גַּם־מָ֗חָר לַיְּהוּדִים֙ אֲשֶׁ֣ר בְּשׁוּשָׁ֔ן לַעֲשׂ֖וֹת
14 כְּדָ֣ת הַיּ֑וֹם וְאֵ֛ת עֲשֶׂ֥רֶת בְּנֵי־הָמָ֖ן יִתְל֥וּ עַל־הָעֵֽץ׃ וַיֹּ֤אמֶר
הַמֶּ֙לֶךְ֙ לְהֵעָשׂ֣וֹת כֵּ֔ן וַתִּנָּתֵ֥ן דָּ֖ת בְּשׁוּשָׁ֑ן וְאֵ֛ת עֲשֶׂ֥רֶת בְּנֵי־הָמָ֖ן
טו תָּלֽוּ׃ וַיִּקָּ֣הֲל֞וּ הַיְּהוּדִיִּ֣ים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁ֗ן גַּ֠ם בְּי֨וֹם אַרְבָּעָ֤ה
עָשָׂר֙ לְחֹ֣דֶשׁ אֲדָ֔ר וַיַּֽהַרְג֣וּ בְשׁוּשָׁ֔ן שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת אִ֑ישׁ וּבַבִּזָּ֕ה
16 לֹ֥א שָׁלְח֖וּ אֶת־יָדָֽם׃ וּשְׁאָ֣ר הַיְּהוּדִ֡ים אֲשֶׁר֩ בִּמְדִינ֨וֹת הַמֶּ֜לֶךְ
נִקְהֲל֣וּ ׀ וְעָמֹ֣ד עַל־נַפְשָׁ֗ם וְנ֙וֹחַ֙ מֵאֹ֣יְבֵיהֶ֔ם וְהָרוֹג֙ בְּשֹׂ֣נְאֵיהֶ֔ם
17 חֲמִשָּׁ֥ה וְשִׁבְעִ֖ים אָ֑לֶף וּבַבִּזָּ֕ה לֹ֥א שָֽׁלְח֖וּ אֶת־יָדָֽם׃ בְּיוֹם־
שְׁלוֹשָׁ֥ה עָשָׂ֖ר לְחֹ֣דֶשׁ אֲדָ֑ר וְנ֗וֹחַ בְּאַרְבָּעָ֤ה עָשָׂר֙ בּ֔וֹ וְעָשֹׂ֣ה

v. 6. בראש הדף   v. 7. ת׳ זעירא   v. 9. ש׳ זעירא   ibid. ו׳ אריכא
ibid. ז׳ זעירא   v. 15. ר׳ יתיר

18 אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ וְהַיְּהוּדִיִּים אֲשֶׁר־בְּשׁוּשָׁן נִקְהֲלוּ
בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בּוֹ וּבְאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ וְנוֹחַ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר
19 בּוֹ וְעָשֹׂה אֹתוֹ יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה׃ עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים
הַפְּרָוֹזִים הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה
עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר שִׂמְחָה וּמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת
כ אִישׁ לְרֵעֵהוּ׃ וַיִּכְתֹּב מָרְדֳּכַי אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח
סְפָרִים אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ
21 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים׃ לְקַיֵּם עֲלֵיהֶם לִהְיוֹת
עֹשִׂים אֵת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֲדָר וְאֵת יוֹם־חֲמִשָּׁה
22 עָשָׂר בּוֹ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ כַּיָּמִים אֲשֶׁר־נָחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים
מֵאֹיְבֵיהֶם וְהַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר נֶהְפַּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה וּמֵאֵבֶל
לְיוֹם טוֹב לַעֲשׂוֹת אוֹתָם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת
23 אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיֹנִים׃ וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים אֵת אֲשֶׁר־
24 הֵחֵלּוּ לַעֲשׂוֹת וְאֵת אֲשֶׁר־כָּתַב מָרְדֳּכַי אֲלֵיהֶם׃ כִּי הָמָן בֶּן־
הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי צֹרֵר כָּל־הַיְּהוּדִים חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים
כה לְאַבְּדָם וְהִפִּל פּוּר הוּא הַגּוֹרָל לְהֻמָּם וּלְאַבְּדָם׃ וּבְבֹאָהּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ אָמַר עִם־הַסֵּפֶר יָשׁוּב מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרָעָה אֲשֶׁר־
חָשַׁב עַל־הַיְּהוּדִים עַל־רֹאשׁוֹ וְתָלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־הָעֵץ׃
26 עַל־כֵּן קָרְאוּ לַיָּמִים הָאֵלֶּה פוּרִים עַל־שֵׁם הַפּוּר עַל־כֵּן עַל־
כָּל־דִּבְרֵי הָאִגֶּרֶת הַזֹּאת וּמָה־רָאוּ עַל־כָּכָה וּמָה הִגִּיעַ
27 אֲלֵיהֶם׃ קִיְּמוּ וְקִבְּל הַיְּהוּדִים ׀ עֲלֵיהֶם ׀ וְעַל־זַרְעָם וְעַל
כָּל־הַנִּלְוִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבוֹר לִהְיוֹת עֹשִׂים אֵת שְׁנֵי הַיָּמִים
28 הָאֵלֶּה כִּכְתָבָם וְכִזְמַנָּם בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה׃ וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה
נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה
וּמְדִינָה וְעִיר וָעִיר וִימֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה לֹא יַעַבְרוּ מִתּוֹךְ
29 הַיְּהוּדִים וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם׃ ס וַתִּכְתֹּב אֶסְתֵּר
הַמַּלְכָּה בַת־אֲבִיחַיִל וּמָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי אֶת־כָּל־תֹּקֶף לְקַיֵּם
ל אֵת אִגֶּרֶת הַפֻּרִים הַזֹּאת הַשֵּׁנִית׃ וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־
הַיְּהוּדִים אֶל־שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה מְדִינָה מַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ
31 דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ לְקַיֵּם אֶת־יְמֵי הַפֻּרִים הָאֵלֶּה בִּזְמַנֵּיהֶם

---

v. 18. יתיר י׳ v. 19. יתיר ו׳ v. 26. וקבלו קרי v. 29. ת׳ רבתא

כַּאֲשֶׁ֨ר קִיַּ֜ם עֲלֵיהֶ֗ם מָרְדֳּכַ֤י הַיְּהוּדִי֙ וְאֶסְתֵּ֣ר הַמַּלְכָּ֔ה וְכַאֲשֶׁ֛ר
32 קִיְּמ֥וּ עַל־נַפְשָׁ֖ם וְעַל־זַרְעָ֑ם דִּבְרֵ֥י הַצּוֹמ֖וֹת וְזַעֲקָתָֽם׃ וּמַאֲמַ֣ר
אֶסְתֵּ֔ר קִיַּ֕ם דִּבְרֵ֥י הַפֻּרִ֖ים הָאֵ֑לֶּה וְנִכְתָּ֖ב בַּסֵּֽפֶר׃ ס

י 10

א וַיָּ֩שֶׂם֩ הַמֶּ֨לֶךְ אֲחַשְׁרֹ֥שׁ ׀ מַ֛ס עַל־הָאָ֖רֶץ וְאִיֵּ֥י הַיָּֽם׃ וְכָל־ 2
מַעֲשֵׂ֤ה תָקְפּוֹ֙ וּגְב֣וּרָת֔וֹ וּפָרָשַׁת֙ גְּדֻלַּ֣ת מָרְדֳּכַ֔י אֲשֶׁ֥ר גִּדְּל֖וֹ
הַמֶּ֑לֶךְ הֲלוֹא־הֵ֣ם כְּתוּבִ֗ים עַל־סֵ֙פֶר֙ דִּבְרֵ֣י הַיָּמִ֔ים לְמַלְכֵ֖י
3 מָדַ֥י וּפָרָֽס׃ כִּ֣י ׀ מָרְדֳּכַ֣י הַיְּהוּדִ֗י מִשְׁנֶה֙ לַמֶּ֣לֶךְ אֲחַשְׁוֵר֔וֹשׁ
וְגָדוֹל֙ לַיְּהוּדִ֔ים וְרָצ֖וּי לְרֹ֣ב אֶחָ֑יו דֹּרֵ֥שׁ טוֹב֙ לְעַמּ֔וֹ וְדֹבֵ֥ר
שָׁל֖וֹם לְכָל־זַרְעֽוֹ׃

---

v. 1. אחשׁוֵרשׁ קרי

חזק

סכום פסוקי מגלת אסתר מאה וששים ושבעה, וסמן **פנוא״ל**. וחצין ותען אסתר (5, 7). והסדרים חמשה, וסמן **גב**.

סכום הפסוקים של כל חמש המגלות שבע מאות וארבעים וחמשה, וסמן **משת״ה**:

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[A. = Cant. & Ruth liber msc. membr. editoris proprius. B. = Cod. Berolinensis. C. 1. 2. 3. 4. = Cod. Curtisianus primus, secundus, tertius, quartus. E. 1. 2. 3. = Cod. Erfurtensis prim. sec. tert. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. Hier. = Hierosolymitanus. J. = Jamanensis. L. 1. 2. 3. = Lipsiensis prim. secund. tert. P. = Petropolitanus ai. 1010. S. = Sappiri Parisiensis.]

Canticum.

1, 1 שִׁיר Schin majusculum, quod initium libri indicat sicut Alef vocis אָדָם 1 Chron. 1., Beth vocis בְּרֵאשִׁית Gen. 1.

1, 4 מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ E. 1. interpungit מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ (*Mercha Tifcha*).

1, 5 וְנָאוָה Alef quiescit, teste Masora: לית ולא מפיק אלף. Aliter נַאֲוָה Ps. 93, 5 (vide ad h. l.).

1, 7 שֶׁאָהֲבָה cum Paschta et syllaba prima extra ordinem cum Mehuppach quemadmodum שֶׁהַמֶּלֶךְ 1, 12. שֶׁהֲבֵיאתִיו 3, 4. שֶׁהַנְּחָלִים Koh. 1, 7. שֶׁהַיָּמִים ibid. 7, 10. Cf. Norzi.

1, 8 צְאִי־לָךְ sine Gaja. Vide *Metheg-Setzung* §. 39.

Ibid. בְּעִקְּבֵי Kuf dagessatum in edd. veteribus, adstipulantibus A. F. H. L. 2. S. Idem praecipit Jekuthiel Punctator in *Ên hakore* ad Gen. 49, 7: כל עִקְּבֵי עִקְּבוֹת עִקְּבוֹתֶיךָ הקו״ף דגושה בכולם. Vide etiam Ps. 77, 20 et *Michlol* 3^b. 166.

Ibid. עַל מִשְׁכְּנוֹת Brixiensis: עַל־מִשְׁכְּנוֹת.

1, 9 לְסֻסָתִי sine Vav, teste Masora לית וחסר et *Michlol* 154. Etiam in P. Masora magna ad 2 Sam. 15, 1 sic se habet: ב׳ חסרין ו״ו בלישן מרכבה, וסָסים וחמשים, לְסֻסָתי ברכבי. Ita Midrasch quoque ad h. l. et Mechilta ad Ex. 14, 28 legerunt.

1, 10 בַּתֹּרִים sine Vav in Brixiensi, adsentientibus B. 1. F. H. L. 2. 3. P. ubi additur nota masoretica לית וחסר, quacum Mas. parva ms. consentit.

1, 13 הַמֹּר ׀ defective, contra 4, 6 ubi plene, teste Masora ad 4, 6 et Ex. 30, 24.
1, 14 הַכֹּפֶר ׀ cum *Pasek* post Mehuppach in codd. et edd. veteribus.
1, 16 הִנְּךָ cum servo Kadma sicut הִנָּךְ 4, 1.
Ibid. אַף־נָעִים makkephatum in codd. et edd. veteribus.
Ibid. רַעֲנָנָה Milra, itaque adjectivum; contra Iob. 15, 32 Milel, ubi verbum est.
1, 17 רַחִיטֵנוּ Ven. 1525. atque nonnulli codd. exhibent רַחִיטֵנוּ (Resch pathachatum). Ulterius discedit A., qui pluraliter scribit רַחִיטֵינוּ, adsentientibus Targumista aliisque priscis versionibus. At Kimchi in Libro Radicum (etiam in meo cod. ms.) singularem habet. Keri רַהִיטֵנוּ cum He pro Cheth legi jubet.
2, 3 חִמַּדְתִּי A. habet חָמַדְתִּי (Kal pro Piël).
2, 4 וְדִגְלוֹ עָלַי Tifcha Mercha. Sic accentus se excipiunt in codd. omnibusque edd. veteribus.
2, 5 בַּאֲשִׁישׁוֹת Beth pathachatum ad fidem codicum in Brix. Ven. 1515. 1521. Thessalonic. 1580. Cf. 3, 11.
2, 7 עַד cum Mercha itaque sine Makkef uti et 3, 5. 8, 4 aliisque octo locis, praecipiente Masora ad 8, 4 et Gen. 38, 17.
2, 8 הִנֵּה cum Mercha in codd. et edd. veteribus. Etiam in v. 9 הִנֵּה cum Kadma habet H., non sequente Makkef.
2, 9 עוֹמֵד pertinet ad sex plene scribenda, auctore Masora ad h. l. et Ex. 3, 5. In F. ad locum Cantici adnotatur: פלוגתא לנהרדעי, h. e. schola Nehardeensis h. l. עֹמֵד defective scriptum poscit.
2, 11 הָלַךְ Milel utpote נסוג אחור in Brix. sicut in H. J. In A. E 3. L. 1. scriptum est וְהָלַךְ, etiam Cod. de Rossi 721 in margine adnotat: ס"א וְהָלַךְ.
2, 13 וְהַגְּפָנִים ׀ cum *Pasek* post Mercha, ut ait Masora.
2, 14 הַשְׁמִיעִינִי dupliciter plene tum h. l. tum 8, 13 in H. J. P. Sabar. accedente nota ב' ומלאין.
Ibid. וּמַרְאֵיךְ cum Jod post Zere. Masora impressa adnotat יתיר יו"ד, in F. et L. 2: לית ומלא. Cf. Mas. magna ad Nah. 3, 5.
2, 15 אֶחֱזוּ segolatum, teste *Michlol* 93[b].
Ibid. שֻׁעָלִים שֻׁעָלִים Prius plene scriptum, posterius defective in Ven. 1515. 1521. Thessalonic. 1580, adstipulantibus A. E. 1. L. 1. 2. 3. Sabar. atque etiam Cod. Firkowicz No. 110. et Codd. Oxoniensibus No. 1. 2. 9. 12. 2322. In E. 1. addita Masora disertis verbis ait: ב' בפסוק, קדמא מלא ו"ו תנינא חסר. Etiam Midrasch

Cantici ad h. l. et ad Ex. 14, 26 hanc scriptionem confirmat. Quamobrem in Mas. parva ad h. l. Cantici et ad Jud. 15, 4. Thren. 5, 18. ג׳ מלאין pro ב׳ מלאין scribi oportet, uti in F. ad Jud. 15, 4. ג׳ מלאין adscriptum est. Dupliciter defectivum שֻׁעָלִם in Abenezrae *Zachoth* 26[b] errore nititur. Et quod *Michlol* 154 notat, ad alterum שעלים hujus versus spectat.

2, 17 עַל־הָרֵי, Aliter A: עַל הָרֵי־.

3, 1 אֵת שֶׁאָהֲבָה his cum accentibus in H. itemque in v. 2 et 4. Cf. v. 3.

3, 2 וַאֲסוֹבְבָה plene cum Vav. Vicissim defective in Ps. 26, 6. Vide infra חלופי מערבאי.

3, 4 עַד שֶׁמָּצָאתִי Aliter A: עַד־שֶׁמָּצָאתִי.

Ibid. שֶׁהֲבֵיאתִיו Jod et Alef in Zere praecedentis Beth quiescunt, quemadmodum וַהֲבֵיאתִי Num. 14, 31. הֲבֵיאתִיהָ 2 Reg. 19, 25., auctore Masora, teste *Michlol* 123.

Ibid. חֶדֶר segolatum in omnibus libris emendatis, ut praecipiunt Simson Punctator in catalogo Segolatorum et Kimchio in Libro Radicum. Semel in *Michlol* 167[b] occurrit חֵדֶר cum Zere, sed per errorem, namque textus requirit חֵלֶב.

3, 6 כְּתִימֲרוֹת Mem cum Chatef Pathach sicut Jo. 3, 3. Ita in Ven. 1515. 1521. Lombros. atque in E. 2. H. J. P. B. 1. L. 2. 3.

Ibid. רוֹכֵל H. habet notam לית ומלא.

3, 8 אִישׁ חַרְבּוֹ his cum accentibus in E. 1. 2.

3, 9 אַפִּרְיוֹן A. versum bipartito dividit per Athnach: אפריוֹן עָשָׂה־לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה.

3, 11 צְאֶנָה defective absque Jod post Alef in edd. veteribus omnibus cum B. 1. E. 1. 3. H. L. 3. J. qui adnotant לית וחסר, item Masora parva ms. et *Michlol* 108[b]. Sed Brix. Ven. 1515. 1521. Thessalonic. 1580 sicut A. L. 3. exhibent צְאֵנָה Alef cum Zere. At Kimchi in *Michlol* 109 tuetur scriptionem segolatam, quam libri plerique et ms. et impressi receperunt.

Ibid. וּרְאֶינָה Resch cum Chatef Pathach in H. convenienter regulae Ben-Ascheri (vide חלופי נקוד ad h. l. et Ps. 28, 9). Literae א in A. H. Zere (וראֵינה) subditum est, quod consentit cum *Michlol* 109, sed contrarium est praecepto Ben-Ascheri (in *Dikduke hateamim* §. 55.) et Ben-Bil'ami (in *Taame hamikra*), uterque וראֶינה segolandum esse ait.

Ibid. בַּעֲטָרָה Beth pathachatum, teste *Michlol* 45.

4, 1 שַׂעְרֵךְ Ajin cum Scheba quiescente quemadmodum תַּעְרֵךְ

Jer. 47, 6. מַעְרֵךְ Nah. 3, 5. טַעְמֵךְ 1 Sam. 25, 33. atque יַעְרִי 5, 1.

4, 2 הָרַחְצָה Resch cum Pathach et Cheth cum Scheba quiescente, teste *Michlol* 176[b].

Ibid. וְשַׁכֻּלָה Masora adnotat ב׳ וחסר ובספרא, itaque Lamed sine Dagesch, uti in codd. omnibusque emendatis libris, attestante *Michlol* 179. Cf. ad Gen. 18, 6.

4, 3 ומדברֵיךְ Sic E. 1. F. H. P. cum Jod ultimae, addita nota לית ויתיר יו״ד, quae exstat in Masora quoque ms.

4, 4 הַגִּבֹּרִים defective sine Vav in optimis codd. veteribusque edd. In Masora impressa ad Jo. 4, 9 et 1 Chr. 11, 19 hic locus Cantici per errorem refertur ad septem plene scribenda; expungi oportet, substituto Jo. 4, 9, uti ex Masora ms. conspici potest.

4, 6 וְאֶל־גבעת, F. L. 1. falso אֶל־גבעת. Tantummodo semel Jos. 5, 3 sic legitur, accedente nota לית.

4, 8 שְׂנִיר cum Sin apud omnes certos testes. Quam scriptionem confirmant Simson Punctator in חבור הקונים, Joseph Punctator in catalogo vocum per Sin scribendarum, itemque Tschelebi in שמאל ישראל et Puah in prologo grammatico codicis sacri ab ipso editi (Pisa 1563). Cf. Norzi ad Deut. 3, 9.

4, 12 גַּל sine sequente Pasek in codd. veteribusque edd.

Ibid. מַעְיָן Jod kamezatum. Sed in v. 15 מעַיַן pathachandum propter statum constructum.

4, 15 וְנוֹזְלִים plene cum Vav in B. 1. E. 3. F. Thessalonic. 1580, uti Masora parva ms. adnotat.

5, 1 דּוֹדִים dupliciter plene. Vide ad Ez. 18, 6.

5, 2 יְשֵׁינָה plene cum Jod post Schin in Brix. atque in A. B. 1. E. 1. F. ubi adscriptum est: ב׳ חד חסר וחד מלא, דין מלא; E. 1.: ב׳ דין מלא, וחד חסר. Etiam Masora parva ms. ad hunc Cantici locum adnotat: ישינה ב׳ חסר, ואמתך, בתרא חסר. Ad יְשֵׁנָה 1 Reg. 3, 2 in F. addita est nota: ב׳, חד מלא אני ישינה, et in Hieros.: ב׳ דין חסר, וחד מלא. Idem perhibet *Michlol* 73. Unde efficitur, in editis חלופי מערבאי ordinem perperam inversum esse.

5, 2 שֶׁרֹּאשִׁי Resch contra morem dagessatum, postulante Masora, teste *Michlol* 63[b].

Ibid. קְוֻצּוֹתַי cum Zade dagessato sine antecedente Gaja pariter atque in v. 11 קְוֻצּוֹתָיו, ad similitudinem formae אֲלֻמָּה, אֲגֻדָּה (Kimchi in Libro Radicum).

5, 3 אֵיכָכָה utrumque Milel. Contra Milra est Esth. 8, 6.

5, 4 עָלָיו Cod. de Rossi 722 adnotat: כן בספרים מוגהים ואספמיים עָלָיו; in de Rossi 413 adscriptum est: כן בהללי, et in 782: יפה, h. e. sic idque recte; sunt enim codd., quibuscum Brix. Ven. 1515. Thessalonic. Nissel. עָלָי ediderunt. Etiam E. 1. in textu habet עָלָי, quamquam adjecta hac observatione: כן ברב הספרים, ותרגום קטן מדויק יוסף יוסף בון מיכל ודוד תרגום זקן כלם מגיהים עָלָיו. Priscae quoque versiones reddunt עָלָיו. Cf. Norzi.

5, 5 וְיָדַי ׀ נָטְפוּ מוֹר his cum accentibus in edd. veteribus. Aliter A: וְיָדַי נָטְפוּ מוֹר.

5, 6 נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ A. hosce habet accentus: נַפְשִׁי ׀ יָצְאָה בְדַבְּרוֹ

Ibid. בִּקַּשְׁתִּיהוּ Masora adscribit לית, item ad וְלֹא מְצָאתִיהוּ. Falso igitur in A. בקשתיו ולא מצאתיו. Cf. חלופי הקריאה.

5, 8 אִם־תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי A. E. 1. 2. 3. sic interpungunt: אִם־תִּמְצְאוּ אֶת־דּוֹדִי

5, 10 דּוֹדִי צַח his cum accentibus in A. E. 1. F.

5, 13 לְחָיָיו Sic recte Brix. Ven. 1515. 1521. Thessalonic. Nissel. Lombros. Majus, comprobantibus A. E. 1. 2. J. L. 1. 2. 3.

5, 14 עֶשֶׁת Ajin segolatum, teste Kimchio in Libro Radicum.

5, 16 מַמְתַקִּים Thav raphatum et syllaba prima virgulâ Gaja instructa in codd. et edd. veteribus. Vide Neh. 8, 10.

6, 2 לַעֲרֻגוֹת sine Vav post Resch in B. 1. F. L. 2. Sabar. et edd. veteribus, idque recte secundum Masoram ad Ez. 17, 10.

6, 5 הָסֵבִּי H. adnotat: ס"א הַסֵּבִּי, E. 2. habet in ipso textu הַסֵּבִּי, in margine adjiciens ס"א הָסֵבִּי. Etiam A. E. 1. F. הַסֵּבִּי exhibent nulla adnotata lectionis varietate. Eandem lectionem sequitur Abulwalîd in *Harikma* 196. Usitatam vero lectionem, quam J. quoque exhibet, Abenezra in *Zachoth* 60 et Kimchi in *Michlol* 145 b testificantur.

Ibid. שֶׁהֶם Mercha ante Tifcha in uno eodemque vocabulo, id quod septies evenit. Vide Ez. 36, 25. Dan. 5, 17. Thr. 4, 9.

6, 12 שָׂמַתְנִי E. 2. aliter interpungit: לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי, B. 1: לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי.

Ibid. עַמִּי־נָדִיב makkephatum in A. J. sicut בַּת־נָדִיב 7, 2, congruenter dicto Masorae: לית ותרתין כתיבן. In E. 3. Masora sic se habet: עַמִּי נָדִיב ב׳ מלין, עַמִּינָדָב חדא מלה. Id ipsum Raschi, Abenezra et Lombrosus in commentariis suis confirmant. Brixiensis cum aliquot codd. עַמִּינָדִיב tanquam unum vocabulum scribit, quae Orientalium, ut videtur, scriptio est. Cf. Norzi.

7, 2 חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ his cum accentibus in A. B. 1. E. 1. 2. F. H. L. 2.
Ibid. אָמָּן (*ommān*) cum Mem dagessato et Kamez chatuf prioris syllabae in codd. veteribusque edd. Vide *Michlol* 174.
7, 3 שָׁרְרֵךְ Schin cum Kamez chatuf in edd. veteribus et plerisque codd., cf. Norzi. Lombrosus sicut H. scribit שָׁרְרֵךְ eandemque scriptionem Juda Halevi in Cusari suo (sect. II. p. 194 ed. Cassel) ante oculos habuisse videtur.
7, 4 עֲפָרִים Cod. quispiam Norzianus adnotat: בהללי עֲפרים.
7, 5 צוֹפֶה plene sicut Ps. 37, 32. Mas. parva utrique loco adscribit: ב׳ מלאין. Quod ad Ps. 37 in Mas. magna typis exscriptum est corrigi oportet. Vide etiam Hos. 9, 8.
7, 9 כְּאֶשְׁכְּלוֹת Alef segolatum, sed in v. 8. pathachatum, teste Kimchio in *Michlol* 187 et Libro Radicum. In E. 2. exstat marginalis: בבלי כ״ד זקן תרגום זקן אספמיא מכלול כלם כאֶשכלות. Cf. Norzi.
7, 10 הוֹלֵךְ plene cum Vav, teste Masora parva: לית בספרא ומלא. Quae Masora magna impressa ad Koh. 9, 10 exhibet, corrupta sunt; ibi locus Cantici et Est. 9, 14 expungi atque 2 Chron. 17, 12. Ps. 101, 6. Iob. 31, 26 substitui oportet. Vide etiam ad Koh. 12, 5.
7, 13 נִרְאָה cum Rebia ut habet J.
Ibid. דֹּדַי defective sine Vav in Brix. Ven. 1515. 1521. 1525. Thessalonic. 1580 ad fidem codicum. Masora adnotat: ב׳ בתרי לישני, חד מלא, האחוחי (1 Chr. 27, 4). Cf. Geiger, *Urschrift* 401.
7, 14 מְגָדִים Thessalonic. 1580 sicut A. hac voce (non voce ישנים) prius hemistichium claudit, sic interpungens: הַדּוּדָאִים נָתְנוּ רֵיחַ וְעַל־פְּתָחֵינוּ כָּל־מְגָדִים חֲדָשִׁים גַּם־יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃ Vide Delitzschii comm. p. 122.
8, 2 אֲנַהֶגְךָ A. E. 1. 3. habent אֲנַהֶגְךָ cum Darga, quod non aeque bonum est. Cf. חלופי נקוד.
8, 5 חִבְּלַתְךָ cum accentu penultimae et Lamed pathachato in P. idque recte quemadmodum אֲכַלַתְךָ Ez. 28, 18.
Ibid. יְלָדַתְךָ Biblia rabbinica exhibent ילדַתך cum Daleth pathachato sicut B. 1. P. H. ubi adjecta est nota בַ׳ פתחין. Etiam catalogus vocum pausalium pathachandarum (פתחין בא״סף) in fine codicis Halensis libri *Ochla veochla* et codicis libri חבור הקונים Lipsiensis hanc Cantici vocem adcenset. At *Michlol* 33 tuetur ילדָתך kamezatum et revera ita scribi debet secundum Masoram magnam in Cod. Hieros. ad Jer. 22, 26, quae praecipit: ילדתך ב׳ וסמן שמה חבלתך אמך שמה חבלה ילדתך, והטלתי אתך ואת אמך אשר ילדתך, קדמא קמץ.

8, 6 רִשְׁפֵּי Pe dagessatum. Vide Ps. 76, 4.

Ibid. שַׁלְהֶבֶתְיָה unum vocabulum exiens in He non mappicatum. Masora impressa adnotat: מלה חדא לבן אשר, ea quam H. P. continent: מלה חדא ולא מפיק. Cf. Kimchi sub radd. אפל et שלהב. Vide etiam חלופי נקוד atque ad Ps. 118, 5.

8, 7 אִם־יִתֵּן אִישׁ cum J. interpunximus.

Ibid. בְּאַהֲבָה cum Metheg, non Munach.

8, 8 לַאֲחֹתֵנוּ defective in edd. veteribus itemque in A. P. L. 2.

Ibid. בַּיּוֹם cum articulo, non, ut opineris, בְּיוֹם. Vide Masoram Koh. 12, 3.

8, 10 כְּמוֹצְאֵת Brixiensis cum J. scribit כְּמוֹצֵאת, quam scriptionem Abenezra quoque in comm. sequitur. Masora vero postulat Zade cum Scheba et Alef cum Zere; namque unum est de septendecim vocabulis, quorum Alef auditur, non quiescit (*Mas. fin.* p. 1). H. adnotat: לית מפיק אלף. Ita Kimchi quoque in *Michlol* 140 et Libro Radicum atque Duran in מעשה אפוד p. 97.

8, 11 לַנֹּטְרִים, A. aliter dividit et interpungit: כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת־הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים.

Ibid. בְּפִרְיוֹ Beth dagessatur a Lombroso, adminiculantibus A. B. 1. H. J. P. Vide *Dikduke hateamim* p. 30.

8, 13 הַיּוֹשֶׁבֶת Biblia rabbinica indeque ed. Mantuana cum Norzii comm. critico perperam scribunt הַיֹּשֶׁבֶת. Haec vox non refertur ad novem defective scribenda, vide Masoram ad Lev. 15, 23.

8, 14 בְּרַח ׀ דּוֹדִי A. interpungit בְּרַח דּוֹדִי. B. 1. E. 2. L. 1. 2. J. voci בְּרַח servum Munach, non Legarmeh impertiunt.

Ruth.

1, 1 בִּשְׂדֵי cum Jod plurali ut ubique hoc in libro praeter duos locos 1, 6 (alterum) et 4, 3, in quibus singularis שְׂדֵה reperitur.

1, 2 וְשֵׁם שְׁנֵי־בָנָיו ׀ F. adnotat ג׳ פסוקין בטעם h. e. tribus in versibus distinctivus Legarmeh illico excipitur distinctivo Paschta: h. l. Lev. 10, 6. 21, 10. Cf. *Mischpetê hateamim* 34b. Elias Levita in טוב טעם cap. 5 rem non perspexit.

1, 7 כַלֹּותֶיהָ plene cum Vav. H. adnotat: לית מלא וג׳ בלישנא; etiam ad וְכַלֹּתֶיהָ versus antecedentis adjecta est nota ג׳ בלישנא, ב׳ חסר.

1, 8 לֵכְנָה Ven. 1515. 1521 exhibent לֶכְנָה segolatum, item in v. 12 adsentientibus H. J. B. 1. Vide *Michlol* 96.

1, 8 שִׁבְנָה Schin dagessatum secundum regulam אתי מרחיק. Ita recte A. H. J.

1, 9 יִתֵּן Mos libri Ruth proprius est ordiendi omnes versus a particula ו exceptis hisce versibus: 1, 9. 12. 13. 17. 21. 2, 9. 12. 3, 13. E contrario in Cantico praeter 7, 10 nullus versus a particula ו orditur.

Ibid. וּמְצֶאןָ Zade cum Zere in Brix. sicut in H. adprobante *Michlol* 141. Similiter קְרֶאןָ v. 20.

1, 10 וַתֹּאמַרְנָה־לָּהּ makkephatum et Lamed cum Dagesch secundum regulam דחיק. Hic locus unus est de undecim illis, in quibus Athnachtae Meajla antecedit, praecipiente Masora ad Num. 28, 26. Cf. *Mischpetê hateamim* 12[b].

1, 11 הַעוֹד cum Kadma, ducibus A. E. 2. J. L. 1. 2.

Ibid. בְּמֵעַי absque Gaja scribendum.

1, 12 לֵכְןָ sine He finali teste Masora. Vide etiam v. 8.

1, 13 תֵּעָגֵנָה Gimel cum Zere et Nun raphatum. Vide Kimchium in *Michlol* 128 et Librum Radicum sub עגה. E. 2. adjicit hanc notam: פליגו לנקדת מלה זו, לדברי האומר שהגימל בצרי להורות על היו"ד שהיא למ"ד הפעל, ולדעת האומר שהיא בסגול הנו"ן עקרית, מלשון תלמוד עגונות. Cf. Duces ad *Chajûg* p. 126.

Ibid. אַל A. F. Thessalonic. 1580 exhibent אַל־.

Ibid. כִּי מַר־ cum Munach, non Makef, in J. uti et Stephanus edidit.

1, 14 וַתִּשַּׁקְנָה defective sine Alef post Sin, teste *Michlol* 140[b]. Idem adtestatur Midrasch ad h. l. Quae ea de re Masora magna exhibet depravata sunt. Recte se habet Mas. parva ad Sach. 5, 9.

Ibid. דָּבְקָה cum Mercha in penultima (utpote נסג אחור), non makkephatum in Stephaniana sicut A. E. 2. 3. J. L. 2. recte. Brix. ponit Mercha in ultima: דָּבְקָה.

1, 16 כִּי cum Telischa parvo in A. E. 1. J. L. 2. Sabar. veteribusque edd.

1, 17 כֹּה־יַעֲשֶׂה makkephatum in codd. veteribusque edd. Brixiensis habet כֹּה.

Ibid. יֹוסִיף refertur ad quatuordecim plene scripta, vide Masoram finalem p. 36.

1, 19 שְׁתֵּיהֶם desinens in Mem, auctore Masora.

Ibid. כְּבוֹאָנָה plene cum Vav in E. 1. 2. 3. B. 1. F. J. Recte Brixiensis. Nonnisi Jer. 8, 7 defective בֹּאָנָה scriptum.

1, 21 הָרַע cum Brixiensi, ducibus E. 2. B. 1. F. ubi accentum in penultima esse consulto notatur: ד׳ ולית לעיל. Metheg ultimae nimis celerem pronunciationem praecavere vult (העמדה). Vide *Dikduke hateamim* p. 67. *Metheg-Setzung* §. 42. *Thorath emeth* p. 21.

2, 2 וַאֲלַקֳטָה Kuf cum Chatef Kamez in codd. veteribusque edd. adprobante Abulwalîdo in *Harikma* 197. *Michlol* 20.

Ibid. בַשִּׁבֳּלִים Beth cum Gaja praeeuntibus B. 1. H. J.

2, 3 וַתֵּלֶךְ cum Rebîa in codd. veteribusque edd. Etiam מִקְרֶהָ Rebia habet.

2, 4 וְהִנֵּה cum Munach in Brix. Thessalon. consentientibus A. J.

2, 5 לְמִי הַנַּעֲרָה Tifcha Mercha. Sic accentus sese excipiunt in omnibus emendatis libris.

2, 8 הֲלוֹא, A. הֲלוֹא׀ cum Legarmeh scribit.

Ibid. לֹא cum Mercha in Brix. et Stephaniana adsentientibus codd.

Ibid. תַעֲבוּרִי Milra testibus *Michlol* 22. 105[b] et *Livjath chen* 41.

2, 9 וְצָמִתְ Thav cum Scheba sicut הָיִיתְ, וְשָׁתִיתְ 3, 2. עָשִׂיתְ v. 11. Cf. *En hakore* ad Gen. 16, 11. Atque recte omnibus in edd. וְצָמִתְ defective sine Jod scribitur. In E. 3. addita est nota: כן כתיב, in B. 1. E. 2. L. 2.: לית וחסר.

2, 10 מַדּוּעַ cum Telischa magno in Brix. Ven. 1515. 1521. sicut in E. 1. 2.

2, 11 שִׁלְשׁוֹם plene in codd. veteribusque edd. Haec vox non una est de quattuor defectivis, uti docet Masora ad Gen. 31, 2.

2, 12 אֲשֶׁר־בָּאתְ לַחֲסוֹת תַּחַת his cum accentibus in Brix. Ven. 1515. 1521. atque in E. 1. 2. 3. L. 2. In A. בָּאתְ habet Sakef magnum, non minus bene.

2, 13 שִׁפְחֹתֶיךָ cum Jod sed sine Vav plurali in Brix., quam scriptionem confirmant A. C. 1. E. 1. H. J. L. 2. B. 1. ubi notatum est: כן כתיב. Nota לית חסר in Masora impressa ad Vav deficiens spectat.

2, 14 לָהּ He raphatum sicut Num. 32, 42. Sach. 5, 11. Sic *Michlol* 31 secundum Masoram ad h. l. In Cod. Sabarae ad hanc Masoram conatus capitur rei explicandae: ואינון כמו לא באלף, והטעם ויקרא לה, שלא נתקיים שמה, לבנות לה בית, בקש לבנות ולא בנה, ויאמר לה בעז, לא בעז עצמו אלא על ידי שליח.

Ibid. נֹּשִׁי cum Metheg finalis ad pronunciationem subflaminandam (העמדה) in Brix. Stephan. Lombros. Ita in B. 1. J. Sabar. Vide 1, 21.

2, 17 הָעָֽרֶב, A. E. 1. 3. huic voci Sakef et voci לִקֵּ֑טָה Athnach adponunt, sic interpungentes: וַתְּלַקֵּ֥ט בַּשָּׂדֶ֔ה עַד־הָעָ֑רֶב וַתַּחְבֹּט֙ אֵ֣ת אֲשֶׁר־לִקֵּ֔טָה.

2, 20 מִגֹּאֲלֵינוּ cum Jod plurali in Ven. 1515. 1521. itemque in E. 1. 3. H.

3, 2 הֲלֹא־ makkephatum in codd. veteribusque edd. Sed voci הִנֵּה Munach tribuendum, non Makkef. Cf. 2, 4,

3, 3 וְשַׂמְתְּ sine varietate Scripti (כתיב) et Legendi (קרי) in codd. veteribusque edd. Cf. Norzi.

Ibid. שִׂמְלֹתֵךְ Sic scriptum (כתיב), legendum (קרי) שמלתיך in Brix. confirmantibus B. 1. L. 2. F. et Masora parva ms. In 413 de Rossi adnotatur: כן בהללי.

3, 8 וַיֶּחֱרַד C. 2. adnotat: בהללי וַיֶּחְרַד.

3, 9 מִי cum Munach in codd.

Ibid. עַל־אֲמָתֶךָ Sic edd. veteres et sic competit, ut ex A. E. 1. 2. 3. J. L. 1. cognoscitur.

3, 13 לִינִי Nun majusculum praecipiente Masora ad Gen. 1. 1 Chr. 1. Ita habent B. 1. H. et Mas. parva ms. ait: לית ונו״ן רבתי. E. 2. rem dubiam esse adnotat: נ׳ רבת׳ ופלוגא. Vide חלופי מערבאי.

Ibid. יִגְאָל Alef kamezatum. Masora parva ait: לית קמץ וכל שום גבר דכוותה. Ita etiam *Ochla* 21. *Michlol* 20.

Ibid. אָנֹכִי Milel, teste Masora et *Michlol* 214[b].

3, 14 מרגלתו Chetîb, Keri est מַרְגְּלֹתָיו, sine Vav post Lamed in codd. veteribusque edd.

3, 15 הָבִי Milra. H. adnotat: לית חסר אל״ף ותרין לישן נוקבי וקריין לישן דכר. Vide חלופי מערבאי.

Ibid. וְאֶחֳזִי־ Alef segolatum, Cheth chatephatum (ŏ), testibus Parchone 8 c. et Kimchio in *Michlol* 18[b].

Ibid. וַיָּבֹא E. 2. in margine adnotat: יש ספרים וַתָּבֹא. J. sic scribit in ipso textu. Nostram lectionem Midrasch ad h. l. testatur.

3, 16 כֹּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה sic interpunctum in codd. omnibusque veteribus edd.

3, 18 כִּי אִם־ cum Tebir in codd. veteribusque edd.

4, 1 הַגֹּאֵל defective in codd. veteribusque edd., et sic ubique scribendum praeter Jes. 59, 20. Ps. 103, 4.

Ibid. וַיֵּשֵׁב Brix. Ven. 1515. 1521. sicut A. L. 1. וַיָּסַר (Samech cum Kamez) pronunciant; item Moses Punctator in דרכי הנקוד p. 2. At Abenezra in *Zachoth* 54[b] et Comm. ad Ex. 8, 27. atque Kimchi in *Michlol* 114[b] postulant Pathach.

4, 1 וַיֵּשֵׁב cum accentu ultimae, teste Masora in H. B. 1. L. 2.: לית מלרע. Cf. Norzi.

4, 3 מִכְּרָה cum Paschta in Ven. 1515. 1521. Patrocinantur A. L. 1. 2. 3.

4, 4 נֶגֶד cum Mercha in Brixiensi idque jure. Vide *Dikduke hateamim* p. 23.

Ibid. זְקֵנֵי־ makkephatum in F. L. 1. 2.

Ibid. יִגְּאַל Kimchi in *Michlol* 19[b] legit pausaliter יִגָּאֵל, quod contextui, codicibus et editionibus contradicit, etiam, ut consentaneum est, Masorae, quae tantummodo 3, 13. Kamez pausale admittit. E. 1. in margine notat: סביר תִּגאל (suspiceris תִּגאל scribendum).

4, 5 בְּיוֹם cum Tebir praeeuntibus A. L. 1.

4, 6 כִּי לֹא his cum accentibus in F.

Ibid. לְגָאַל defective in A. F. J. L. 2. 3. veteribusque edd. Contra ad primum versus et ad v. 4. Masora parva et ms. et impressa adnotat: ב׳ מלאין.

4, 7 הַגְּאוּלָּה plene in J. B. 1. L. 2. E. 1. H. accedente nota masoretica לית מלא ודגש.

4, 14 יהוׂה אשר לא השבית Aliter A. B. 1. interpungunt: יהוה אשר לא־השבית.

4, 15 אֲהַבְתֶּךָ Brixiensis exhibet sicut A. E. 3. F. L. 1. 2. אֲהַבָתֶךָ. Nostram lectionem tuentur *Michlol* 33. *Et sofer* 8. *Mikne abram* 125[b]. Ita etiam L. 3. B. 1. cum nota: לית ומלעיל.

4, 16 בְּחֵיקָהּ A. et E. 1. adponunt Athnach sic interpungendo: ותקח נעמי את־הילד ותשתהו בחיקה. Rursus aliter L. 2.: ותקח נעמי את־הילד ותשתהו בחיקה.

4, 22 וְעֹבֵד defective in Brix., adprobante Masora parva ms.: לית חסר. Nonnisi in v. 17. et 21. hoc n. pr. plene scribitur.

Ibid. יִשָׁי cum Kamez pausali apud Sakef. Item 1 Chr. 29, 26. Sic vult Masora.

Threni.

1, 1 לָמָּס pertinet ad פתחין באס״ף; H. itaque adnotat לית פתח. Item *Michlol* 206. Abenezrae in comm. Lectio לַמַּס erronea est. Vide *Michlol* 47.

1, 2 עַל־לֶחְיָהּ makkephatum et Cheth propter sequens Jod cum Scheba quiescente in B. 1. F. H. Cf. Norzi ad Jos. 6, 17.

1, 5 לִפְנֵי־צָר makkephatum.

1, 6 מִן־בַּת־ Accedit Kerî מִבַּת־ testibus Masora ad 2 Chr. 11, 18. 34, 6 et *Ochla* 100. 159.

Ibid. רוֹדֵף plene. Cf. Raschi.

1, 7 מַחֲמַדֶּיהָ Daleth raphatum in codd. et edd. veteribus. Cf. Prov. 18, 6.

Ibid. מִשְׁבַּתֶּיהָ plene cum Jod plurali in Thessalon. Jablonski sicut B. 1. H. J. L. 2.

1, 12 וּרְאוּ cum Rebia in codd. et edd. veteribus.

Ibid. כְּמַכְאֹבִי defective sine Vav, item מַכְאֹבִי v. 18. In Masora impressa pro Ps. 32, 10 locus Jeremianus 45, 3 ponendus est.

1, 13 פָּרַשׂ cum accentu in ultima manente ad fidem codd. veterumque edd.

Ibid. שֹׁמֵמָה defective sine Vav cum F. H. et Brixiensi. Eodem modo 2 Sam. 13, 20. Contra in l. Jesaiae 54, 1 haec vox secundum Masoram ms. plene scribenda. Cf. Norzi.

1, 14 יִשְׂתָּרְגוּ cum Mercha ante Tebir eodem in vocabulo. Vide *Dikduke hateamim* §. 20. *Mischpetê hateamîm* 26[b].

1, 16 מַּיִם dagessatum ad regulam אתי מרחיק.

1, 18 כִּי פִיהוּ utrumque munachatum. Similiter Gen. 40, 16. Ex. 2, 12. 3, 4. 12, 39 alias. Cf. *Mischpetê hateamîm* 12[b].

1, 19 לַמְאַהֲבַי Lamed pathachatum et Mem raphatum praecedente Gaja in omnibus libris emendatis. Vide *Metheg-Setzung* §. 24.

1, 20 חֳמַרְמָרוּ, J. exhibet חמרמרה cum He, addens notam: חמרמרו קרי. At testibus Masora ad 4, 17. *Ochla* 113. tantummodo Iob. 16, 16 hanc vocem ita scribi oportet.

1, 21 כִּי־נֶאֱנָחָה makkephatum in codd. veteribusque edd.

Ibid. כָּמֹנִי F. adnotat ד' חסר h. e. quattuor defective sine Vav scribenda, scil. h. l. Gen. 44, 15. Ex. 9, 14. Deut. 18, 15. In Cod. Pentateuchi Curtisiano et E. 3. ad Gen. 44, 15 accedit nota: ב' חסר, ויהיו, et ad Ex. 9, 14: ב' חסר, ויהיו כמני פלוג' h. e. defectiva est haec vox 1) ubique in Pentateucho et 2) in Thr. 1, 21. Ex nota פלוג' conspicitur, in loco Threnorum diverse scribi et plene quidem ab Orientalibus.

2, 5 וַיֶּרֶב Jod segolatum uti in וַיֶּפֶן Jud. 15, 4. וַיֶּגֶל 2 Reg. 17, 6., id quod Raschi diserte testatur.

2, 6 שֻׂכּוֹ cum Sin, postulante Masora.

2, 11 בֵּעָטֵף Beth cum Zere (= בְּהֵעָטֵף), testibus Parchone sub הרג et *Michlol* 60[b]. 63.

2, 13 מָה אֲעִידֵךְ cum Munach in Brixiensi ex auctoritate codicum.

2, 14 חָזוּ Milel propter sequens monosyllabum propptereaque conjunctivo Mehuppach interpunctum.

2, 16 פָּצוּ In tribus Threnorum cantilenis, secunda, tertia et quarta, פ׳ praecedit, ע׳ sequitur, id quod etiam Midrasch commemorat. At in H. haec inversio nonnisi in cap. III. obtinet.

Ibid. וַיַּחַרְקוּ Sic in H. J. cum Munach, quod trans vocalem auxiliarem syllabae clausae ad antepenultimam יַ retrocessit. Idem evenit in נֶעֶרְמוּ Ex. 15, 8. נַעַמְדָה Jes. 50, 8. Vide חלופי נקוד.

2, 17 זָמָם Mem kamezatum, consentientibus Masora ad Lev. 1, 1. *Parchone* 8[c]. *Michlol* 5. H. recte adnotat לית קמץ. Cf. Heidenheim in Pentateucho *Meor enajim* ad Deut. 19, 19.

Ibid. אֶמְרָתוֹ Masora notat לֹ׳. Adstipulatur *Michlol* 176[b].

2, 21 לֹא חמלת Sic et 3, 43., teste Masora: ב׳ ובספרא.

3, 2 וַיֹּלַךְ F. exhibet וַיֹּלַךְ cum accentu penultimae (similiter וַיּוֹכַח Gen. 31, 42. וַיֹּדַע Jud. 8, 16). Kimchi in Libro Radicum hanc vocem cum accentu ultimae legisse videtur. Sic exstat in edd. et plerisque codd. aeque ac וַתּוֹתַר Ruth 2, 14.

3, 6 נְחָשְׁתִּי *Michlol* 180[b] legit נְחֻשְׁתִּי cum Schurek.

3, 8 שָׂתַם Thav, ut par est, pathachatum. Sic ducibus plerisque codd. Jablonski. Nota Masorae parvae ad שָׂתָם Gen. 30, 40: לית, וחד סתם תפלתי non ad vocales, sed ad consonas spectat. Cf. Norzi et Mas. magna ad Hos. 2, 6.

3, 9 נתיבתי sine Vav plurali in codd. veteribusque edd. Vide ad Iob. 19, 8.

3, 13 בכליותָי Masora adnotat לית וחסר. Thav pathachatur in Brix. Ven. 1518. Thessalon. idque recte, ut ex E. 1. 2. 3. J. adparet. Sic Kimchi quoque legit uti *Michlol* 34[b] ostendit, ubi חָיָי, שָׂפָי hujus cantilenae (v. 16. 53) tanquam kamezata adferuntur, בכליותי autem praetermittitur.

3, 14 עַמִּי Vide ad Ps. 144, 2.

3, 20 תזכור plene quemadmodum Hab. 3, 2.

Ibid. ותשיח Chethîb, cujus Kerî est וְתָשׁוֹחַ cum Vav et vocali Cholem in codd. veteribusque edd., id quod confirmat Kimchi in Libro Radicum sub שחח.

Ibid. עָלַי Vide *Dikduke hateamim* p. 45.

3, 22 חַסְדֵי Sic in codd. veteribusque edd. Vide ad Jes. 55, 3.

Ibid. רַחֲמָיו sine discrimine Scripti et Legendi in codd. veteribusque edd. Verum Orientales רחמו in textu (כתיב) habent. Idem valet de חֲסָדָיו v. 32.

3, 33 וַיַּגֶּה Brix. Ven. 1518. 1521. scribunt וַיַּגֶּא cum Alef. Ita Abenezra quoque legit. Sed Parchon sub יגה atque Kimchi in *Michlol* 93^{b}. 137. et in Libro Radicum scriptionem usitatam tuentur. Cf. Norzi.

3, 34 לְדַכֵּא In F. reperitur index masoreticus literarum minusculum (אותיות קטנות) ibique Daleth hujus vocis adnumeratur.

3, 36 לְעַוֵּת Ajin minusculum. B. 1. E. 1. H. adscribunt לית ועי״ן זעירא. Vide *Dikduke hateamîm* §. 61.

3, 39 חָי kamezatum in codd. veteribusque edd. B. 1. H. habent notam: לית קמץ; F: ב׳ קמצין, scil. h. l. et Ez. 47, 9. Masora ms. exhibet ג׳ קמצין, adcensens חַיָּי (v. 53). Sic et Masora ad Lev. 1, 1.

3, 43 סַכֹּתָה sine Vav et in He exiens, item v. 44. Sic H. veteresque edd. Vicissim in Ps. 140, 8 traditio postulat סַכּוֹתָה plene cum Vav scriptum, ibique adnotat H.: ג׳ ב׳ חסר וחד מלא. Masora ad Ex. 40, 3 impressa sic emendari debet: סַכֹּתָ וְסַכֹּתָ ד׳ וכתיבין סמ״ך, וסמן, וסכת על הארן, סכותה לראשי ביום נשק, סכתה באף, סכתה בענן; דתהלות מלא ו״ו ושארא חסרין, וכולהון כתיבין ה״א בסוף, בר מן אוריתא דחסר ה״א כתיב ומלרע.

3, 48 תֵּרַד Resch contra consuetudinem pathachatum ut Jer. 13, 17. Similia sunt יֵקַד Jes. 10, 16. תֵּשַׁם Ez. 12, 19. Cf. *Zachoth* 51^{b}.

3, 49 הֲפֻגוֹת Gimel raphatum, vide *Michlol* 193^{b}.

3, 53 וַיַּדּוּ Brixiensis: וַיַּדְּוּ.

3, 56 תַּעְלֵם Ajin cum Scheba quiescente et Lamed syllabam alteram inchoans, ut plane et articulate efferatur, dagessatum. Ita omnes hujus verbi formae hiphilicae, teste Elia Levita ad *Michlol* 70^{b}. Vide etiam ad Koh. 12, 14. Est. 1, 17 et Abenezrae Comm. ad Deut. 28, 61.

3, 59 שָׁפְטָה Schin cum Kamez correpto, est enim imperativus sicut Ps. 82, 8.

3, 65 מְגִנַּת Nun dagessatum, testibus Abenezra in Comm. et Kimchio in *Michlol* 204^{b}.

4, 1 יִשְׁנֶא F. adnotat: ג׳ כתיב אלף בלישנא, scil. h. l., 2 Reg. 25, 29 et Koh. 8, 1. Cf. Kimchi in Libro Radicum sub שנה.

Ibid. תִּשְׁתַּפֵּכְנָה In Brix. Ven. 1515. 1521 Thessalon. sicut in H. תשתַּפֶּכנה cum Pe segolato scriptum est. Sic hanc vocem Abrahamus quoque de Balmes in grammaticae suae *Mikne abram* capite de Hithpael (p. 100^{b}) adducit. Reliquae edd. omnes sicut J. Zere exhibent. Vide Norzium atque ad Ez. 13, 19.

4, 3 שָׁד kamezatum in edd. veteribus, adsentientibus E. 2. F. H.

4, 3 הֵינִיקוּ utrimque plene in edd. veteribus atque codd.; in H exstat nota: ה׳ מלאין בלישנא. Cf. Masora ad Gen. 21, 7.

Ibid. כִּי עֲנִים Chethib dividit, Kerî divisa unam in vocem כַּיְּעֵנִים (cum Jod raphato) complectitur, vide *Michlol* 46[b].

4, 7 זַכּוּ Kimchi in *Michlol* 142[b] hanc vocem inter eas enumerat, quae accentum in ultima habent, praetermittit vero צַחוּ, quamquam et ipsum in edd. sicut in J. H. in ultima accentuatur. At Ven. 1515. 1521 sicut E. 1. 3. exhibent צָחוּ (cum Zade kamezato).

4, 9 חַלְלֵי־ cum Scheba simplice quiescente, sicut ubique excepto uno loco Jer. 8, 23, testibus Kimchio in Libro Radicum et Simsone Punctatore in חבור הקונים.

Ibid. שֶׁהֵם bis obvium cum duplice accentu (ב׳ בתרי טעמי): h. l. et שֶׁהֵם Cant. 6, 5.

Ibid. יָזֻבוּ defective sicut וַיָּזֻבוּ Jes. 48, 21. Contra plene scriptum est Ps. 78, 20. 105, 41. Quae Masora magna hic exhibet, confusa sunt.

4, 11 יְסֹדֹתֶיהָ Vide ad Ez. 30, 4.

4, 13 מֵחַטֹּאות plene cum Vav post Alef in Brixiensi sicut in F. Hic locus non est unus de sex illis, ubi hanc vocem sine Vav scribendam esse praecipit Masora ad Num. 5, 6.

Ibid. עֲוֹנֹת sine Vav plurali in edd. veteribus. Non est de sex plene scribendis, vide Masoram ad Neh. 9, 2.

4, 14 נָעוּ Nun minusculum, auctore Masora tum impressa tum ms. Cf. *Dikduke hateamim* §. 61. Accentus cadit in ultimam, teste *Michlol* 111[b].

4, 15 נָצוּ Milra.

Ibid. יוֹסִפוּ defective sine Jod. Masora parva adnotat: ד׳ כן כתיבי. Vide Masoram magnam ad 1 Reg. 20, 10.

4, 16 זְקֵנִים° Kerî est וּזְקֵנִים. Haec vox quemadmodum אֵין° 5, 3. אֵינָם° אֲנַחְנוּ 5, 7. לֹא° 2, 2. 5, 5 ad illas duodecim refertur, quarum Chethîb Vav copulativo caret, testibus Masora finali 27 et *Ochla* 117. — Simonis in editione sua (Halis Sax. 1767) Vav verbi נָשָׂאוּ ad זְקֵנִים transfert et נָשָׂא וּזְקֵנִים Kerî esse putat, sed fallitur. Namque hic locus non pertinet ad tres illos ita auctore Masora expediendos, vide Masoram ad 2 Sam. 5, 2. *Ochla* 101.

4, 17 יוֹשִׁעַ defective sine Jod uti et Iob. 22, 29, teste Masora.

4, 18 צָדוּ Milra, ut ait *Michlol* 111[b].

4, 22 תַּם cum Mehuppach in E. 2. 3. F. H. et edd. veteribus.

Ibid. חַטֹּאתֶיךָ Masora parva adnotat: ז׳ חסר, corrige ה׳ וחסר h. e. in quinque locis et sine Vav post Alef, scil. h. l. Jer. 30, 14. 15. Ez. 16, 51. 52.

5, 5 עַל־ makkephatum in codd. et edd. veteribus et צַוָּארֵנוּ munachatum uti in H.

Ibid. הוּנַּח־ Utraque syllaba methegata in H. J. secundum regulam *Metheg-Setzung* §. 44. Nun dagessatum est sicut Hiphil הֵנִּיחַ. Sic Kimchi in Libro Radicum. Cf. Norzi.

5, 10 עוֹרֵנוּ In E. 1. 2. 3. J. legitur עוֹרֵינוּ cum Jod plurali. At vero vide notam Eliae Levitae in Kimchii Libro Radicum sub עור.

5, 11 בְּתֻלֹת dupliciter defective teste Masora: לית חסר דחסר. Idem testatur Midrasch: בתלת כתיב. Cf. ad Ps. 45, 15. Est. 2, 2.

5, 15 מְחוֹלֵנוּ Brix. Ven. 1515 מְחֹלֵנוּ habent Vav omisso.

5, 18 שֶׁהֲשַׁמֵּם Sic F. addita nota יתיר ה״א, item E. 3. Oxoniensis No. 7. et 2326. addita nota ששמם קרי. Idque recte secundum Masoram finalem p. 22, quae hanc vocem adnumerat quinque illis quae intrinsecus Vav abundans continent. Edd. impressae in ipso textu exhibent שֶׁשָּׁמֵם absque He, quae scriptio, ut certo scimus, erat Orientalium. Vide ad Koh. 6, 10.

Ecclesiastes.

1, 3 מַה־יִּתְרוֹן לָאָדָם his cum accentibus (Paschta et Sakef) in J. ut par est.

1, 4 הֹלֵךְ pertinet ad septem defective scribenda in Hagiographis. Quattuor eorum continet Ecclesiastes, h. l., 9, 10. 10, 3. 12, 5. Vide ad 12, 5.

1, 5 זוֹרֵחַ Cheth cum signo העמדה in B. 1. H. P. ut confirmat Jekuthiel Punctator in דרכי הנקוד. Vide חלופי הנקוד.

1, 6 סֹבֵב tertium hujus versus defective scriptum est.

1, 7 שֶׁהַנְּחָלִים pariter ac שֶׁהַיָּמִים 7, 10. Vide Cant. 1, 7.

1, 8 וְלֹא־תִמָּלֵא Accentus manet in ultima, non retrograditur, ne syllaba extrema parum accurata pronunciatione cum syllaba vocabuli sequentis commisceatur. Similiter יִמָּצֵא איש Deut. 22, 22. וּבְרוּכָה את 1 Sam. 25, 33. נָשָׂא הוּא Hos. 13, 1. אָחִי הוּא Gen. 20, 5 et saepius, ubi vox in א desinens excipitur a voce quam gutturalis orditur.

1, 9 וּמַה־שֶּׁנַּעֲשָׂה הוּא his cum accentibus in B. 1. C. 1. L. 2. 3. et edd. veteribus, similiter atque הוּא praecedens quod item accentum conjunctivum habet. Relativum שֶּׁ post מַה juste dagessatur et Gaja adponitur secundum regulam *Metheg-Setzung* §. 24.

1, 12 קֹהֶלֶת cum Rebia in edd. veteribus atque etiam Nisseliana ad fidem codicum.

1, 13 עִנְיָן Jod kamezatum in F. H. J. et edd. veteribus, uti et בְּעִנְיָן 5, 13. Solum וְעִנְיַן 4, 8 pathachandum est teste Masora ms.: לית פתח, nimirum quia ibi genitivum post se habet. Cf. Kimchi in Libro Radicum sub ענה.

1, 16 לְפָנַי עַל־יְרוּשָׁלָם F. adnotat מטעין ביה ספרי h. e. facile falluntur librarii, perperam usitatius לפני בירושלם supponentes. Cf. Eliam Levitam in מסרת המסרת II. §. 8.

1, 17 הֹלֵלוֹת sine Vav primae. Accedit nota masoretica לית כתיב כן. Vide 10, 13.

Ibid. וְשִׂכְלוּת h. l. cum Sin, ceteris locis libri omnibus cum Samech.

2, 3 עַד אֲשֶׁר־ Athias cum Ven. 1515 interpungit: עַד | אֲשֶׁר.

2, 7 מִקְנֶה Nun segolatum in J. Sabar. atque Ven. 1525, id quod Kimchi in Libro Radicum sub קנה agnoscit.

Ibid. הַרְבֵּה Beth, ut oportet, cum Zere (*Michlol* 195). F. interpungit: בָּקָר וָצֹאן הַרְבֵּה הָיָה־.

2, 8 וְתַעֲנֻגוֹת Gimel raphatum. Masora adnotat: ב׳ חסרין בלישנא h. e. bis hoc nomen sine Vav post Nun scribitur, scil. h. l. et Mi. 2, 9.

2, 9 עָמְדָה־לִּי makkephatum in H. et edd. veteribus.

2, 13 כִּיתְרוֹן Sic sine contractione in Ven. 1515. 1521 sicut in E. 3. L. 1. 3. Item וַיִּתְרוֹן 5, 8. 7, 12. 10, 10. Recte quidem ad regulam Ben-Ascheri. Scriptio contracta כְּיִתְרוֹן, quae editiones vulgares occupavit, consuetudinem Masoretae Ben-Naphtali sequitur, quam textus receptus adspernatur. Vide ad Gen. 27, 28. Ps. 45, 10. *Dikduke hateamim* §. 13.

2, 15 כְּמִקְרֵה Edd. exhibent כמקרֶה Resch cum Zere, adstipulante *Michlol* 194ᵇ. Sed Masora alteram syllabam segolandam esse testatur, quoniam nonnisi מקרֵה Deut. 23, 11 tanquam cum Zere scriptum considerat (vide Masoram fin. p. 54). Etiam ad מִקְרֶה 1 Sam. 6, 9 in Masora parva disertis verbis adnotatur: ב׳ וכל קהלת דכוותה.

2, 18 שֶׁאַנִּיחֶנּוּ recte sic interpunctum in J. L. 2.

2, 20 לְיַאֵשׁ Jod pathachatum, postulante Masora: לית ופתח,

2, 20 שֶׁעָמַלְתִּי תַּחַת Ven. 1515. 1521 exhibent שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת, false hunc versum cum superiore commiscentes, ad quem Masora לית adnotat.

2, 21 כִּי יֵשׁ־אָדָם Sic interpungatur necesse est. Vide חלופי נקוד.

Ibid. בְּחָכְמָה Beth hoc uno loco cum Scheba, ubique alias in libro בַּחכמה pathachatum. Ita praecipit Masora.

2, 22 שְׁהוּא Schin extra ordinem cum Scheba uti et שְׁהֵם 3, 18. Disseritur hac de re in *Harikma* 167. *Michlol* 47^b. 215^b. 216.

2, 23 מַכְאֹבִים sine Vav. Masora parva adnotat: ב׳, חד מלא. At Ps. 32, 10 plene cum nota ב׳ חד חסר; unde id quod in Masora fin. p. 38 legitur corrigi oportet. Vide etiam Thren. 1, 12.

2, 24 הִיא In Ven. 1515. 1521 perperam הוּא.

2, 26 וּלְחוֹטֶא segolatum uti auctore Masora ubique hoc in libro, excepto solo וְחוֹטֵא 7, 26. quod Zere habet convenienter verbis ל״א. Cf. Mas. fin. p. 62 (שטה מן כ״א) *Michlol* 124^b. 140^b.

3, 2 עֵת Isti versus inde a v. 2 usque ad 8 in codd. et edd. στιχηρῶς scripti sunt similiter ac Deut. 32. Jos. 12, 9. Est. 7, 7, ita ut omnia עֵת itemque וְעֵת, uno sub altero posito, duas columnas efficiant ad eum scriptionis modum, qui אריח על גבי אריח nominatur (*Megilla* 16^b. *Sofrim* 13, 3).

Ibid. לָטַעַת Abulvalîd in *Harikma* 105. 145 adnotat esse qui לִטַּעַת scribant. Cf. *Michlol* 81^b.

3, 5 מֵחֲבֵק Brix. Ven. 1515. 1521 sicut J. scribunt מְחַבֵּק cum Mem participii. Etiam Targum et *Michlal jofi* huic scripturae favent. Contra LXX ἀπὸ περιλήψεως et Peschito ܡܢ ܚܒܘܩܝܐ.

3, 9 הָעֹשֶׂה sine Vav in codd. omnibusque veteribus edd. ad normam textus Palaestinensis. Orientales, ut Masora parva h. l. adnotat, הָעוֹשֶׂה scribunt. Mas. magna impressa scriptionem Occidentalem et Orientalem confundit et sic emendari debet: (2 Chr. 24, 12) עֹשֵׂה ב׳ מלאין, וסמן, אל עושה מלאכה (Prov. 21, 24) עושה בעברת זדון. Norzium id non perspexisse mirum est.

3, 11 הָעֹלָם sine Vav uti 1 Chr. 16, 36. Ita scriptum adducitur in *Midrasch Tanchuma* ad Lev. 19, 23.

3, 14 לִגְרֹעַ sine Vav in B. 1. E. 1. 2. 3. F. H. L. 2. 3. J. P. cum nota לית וחסר (quam Masora quoque parva ms. exhibet). Recte Brix. Ven. 1515.

Ibid. שֶׁיִּרְאוּ sine Jod radicis in B. 1. C. 1. H. P. Sabar. cum nota לית וחסר. Jure sic in Bibliis Rabbinicis editum est.

3, 18 שְׁהֶם בְּהֵמָה הֵמָּה Sic B. 1. L. 2. C. 1. F. adsentiente *Michlol* 216.

3, 19 וּמִקְרֶה, מִקְרֶה Resch segolatum teste *Michlol* 194b. Vide 2, 15.

Ibid. כֵּן־מוֹת makkephatum in edd. veteribus.

3, 22 בַּמֶּה E. 2. adnotat ס"א בְּמָה; F. in textu habet בְּמָה atque addit notam: כן מצאתי בספר זקן, ס"א בַּמֶּה. Kimchi in *Michlol* 217 Segol scribendum esse decernit.

4, 1 העֲשֻׁקִים prius defective, posterius plene העשׁוּקים scribi oportet. Recte E. 3. Vide חלופי מערבאי.

4, 2 עֲדֶנָה Nun raphatum, Daleth segolatum in codd. veteribusque edd. Item עֲדֶן v. 3. Cf. Kimchi in Libro Radicum sub עד.

4, 8 וְעִנְיַן h. l. pathachandum. Vide 1, 3.

4, 10 וְאִילוֹ cum Munach ante Rebia eodem in vocabulo, ut a Masora ad h. l. praecipitur.

Ibid. שֶׁיִּפֹּל sine Vav in codd. veteribusque edd. Vide 11, 3.

4, 14 נוֹלַד Lamed pathachatum in codd. et edd. Tantummodo 1 Reg. 3, 12 et 1 Chr. 22, 9. Lamed kamezatum est auctore Masora. In *Michlol* 61. נוֹלָד רש mendum librarii est qui נולָד לך scribere debebat.

Ibid. הָסוּרִים a Masora eis vocabulis quibus Alef deest (= הָאֲסוּרִים sicut הָשְׁפּוֹת = הָאַשְׁפּוֹת Neh. 3, 13) adnumeratur. Itaque falso Ven. 1521 הַסּוּרִים.

4, 16 כִּי cum Tebir in edd. veteribus uti et in versu subsequente.

5, 7 וְגֵזֶל Gimel cum Zere ut Ez. 18, 18, teste Kimchio in Libro Radicum.

5, 8 הִיא Kerî est הוּא, teste Masora ad Ps. 73, 16.

Ibid. נֶעְבָּד Ajin cum Scheba quiescente. Ita recte J. quemadmodum נֶאְדָּר Ex. 15, 11. נֶעְכָּר Ps. 39, 3. Vide *Michlol* 63. Ceterum interpunximus מֶלֶךְ לְשָׂדֶה נֶעְבָּד cum C. 1. Sabar.

5, 10 אוֹכְלֶיהָ Vide *Dikduke hateamim* §. 51.

5, 15 כָּל־עֻמַּת E. 2. adjicit notam ס"א כְּלְעֻמַּת. Revera in H. a manu secunda sic correctum est. Sed scriptio recepta, quae has voces separat et Makkef interponit, confirmatur in Responsionibus discipuli Dunasch p. 30 itemque a Parchone p. 8 col. 4 et Kimchio in Libro Radicum sub עמת.

5, 16 יֹאכֵל Midrasch ad h. l. legit יֵלֵךְ.

Ibid. וְכָעַס H. adnotat ב' מלרע h. e. cum accentu ultimae h. l. et Ps. 112, 10, tantum quod ea vox in Psalterio utraque in syllaba

Kamez habet. Ita praecipit Masora finalis 52[b] atque Kimchi in Libro Radicum sub כעס.

5, 17 אָנִי Alef kamezatum, uti teste Masora in libro Ecclesiastae sexies: h. l. et 2, 13. 14. 24. 8, 12. 9, 16.

6, 2 וְאֵינֶנּוּ Recte Mercha (non Kadma) servus prior distinctivi Legarmeh est in B. 1. convenienter regulae Ben Ascheri. Etiam commentarius ad carmen accentuologicum (שיר על הטעמים) Jacobi Northusensis hunc locum adducit tanquam exemplum duorum distinctivo Legarmeh servientium Mercha, adnotans ita exstare in codd. quoque Lotharingicis (* כתובים של לותיר), alios autem Asla et Munach ponere. Cf. חלופי נקוד et ad Ez. 8, 6. Masora hunc versum Koh. 6, 2 et 2 Chr. 12, 13 inde a Telischa usque ad Rebia eandem accentuum seriem exhibere (ב׳ פסוקין דמיין בטעם) adnotat.

Ibid. זֶה הֶבֶל utrumque cum Tebir in H. J. idque recte. Vide *Chajûg* 129.

6, 6 וְאִלּוּ Lamed dagessatum uti et Est. 7, 4. Masora: ב׳.

6, 10 שֶׁהַתַּקִּיף Chethib cum ה supervacaneo quemadmodum כְּשֶׁהַסָּכָל 10, 3. Vide חלופי מערבאי.

6, 11 יֹתֵר sine Vav in E. 1. 2. 3. F. H. P. veteribusque edd. Non pertinet ad septem plene scribenda. Vide 7, 11.

7, 1 טוֹב Teth majusculum, teste Masora parva tum ms. tum impressa: לית טי״ת רבתי. Etiam catalogus ad 1 Chr. 1 editus (neque vero is quem *Dikduke hateamim* §. 61 continent) hoc vocabulum adducit. J. h. l. adnotat: חצי ספר, B. 1.: פלגות ספרא!

7, 6 וְגַם־ cum Vav copulativo in Soncin. Brix. Ven. 1518. 1521. 1615. Hutter. Nissel. Michael. Norz. sicut in B. 1. L. 1. 2. 3. E. 1. 2. 3. F. H. J. P., idque recte teste Masora, quae hanc vocem recenset inter tredecim וְגַם, quae cum duabus vocibus subsequentibus versum concludunt (Mas. ad Ex. 21, 29. Ez. 16, 28). Insuper hic locus refertur ad septendecim eos, in quibus וְגַם post Athnach alterum hemistichium incipit (Mas. fin. 19 col. 2).

7, 11 וְיֹתֵר sine Vav in codd. omnibusque veteribus edd. In Masora ad Ex. 16, 19 edita hic versus per errorem septem plene scribendis יוֹתֵר adcensetur; substituendum est ואל תתחכם יותר (v. 16), uti recte in Masora ms. atque in Masora edita ad v. 16 reperitur.

7, 18 אֲשֶׁר־תֶּאֱחֹז makkephatum in codd. veteribusque edd.

7, 20 יַעֲשֶׂה־טּוֹב cum Teth dagessato ad regulam דחיק.

---

* Cf. Zunz, *Ritus des synag. Gottesdienstes* S. 65.

7, 21 מְקַלְלֶךָ Masora adnotat לית ורפי h. e. hoc uno loco cum Caf adspirato. Nam Deut. 23, 5 לְקַלְלֶךָּ cum Caf dagessato scriptum est. Vox mnemonica, qua id ipsum memoriae infigitur, est כמוהם כָּמוֹךָ (Jud. 8, 18) vel כָּכָה (Num. 15, 11). Vide Eliam Levitam ad *Michlol* 65[b].

7, 22 גַּם־אָתְּ Milel ut praecipit Masora.

7, 23 כָּל־זֹה est unum de octo זֹה cum He (non זו) scriptis, teste Masora ad 2 Reg. 6, 19. Brix. Ven. 1515 זֶה per errorem habent.

7, 24 מַה־ Sabar. adnotat: בהללי מֶה.

Ibid. וְעָמֹק defective. Solum n. pr. Neh. 12, 7. 20. plene scriptum est, ut Masora ait.

7, 25 וְלִבִּי J. L. 2. exhibent בְּלִבִּי.

Ibid. כֶּסֶל Caf segolatum, at Ps. 49, 14. כֵּסֶל cum Zere prioris, postulante Masora.

7, 26 וּמוֹצֶא tanquam prtc. ל״ה segolatum, Masora parva adnotat: לֵית, cf. Mas. magna ad Ez. 6, 9. 45, 12. *Michlol* 124[b]. 140[b].

Ibid. וְחוֹטֵא cum Zere alterius ad regulam verborum ל״א. Masora adnotat: לֵית בספרא, וכל קריה דכוותה, בר מן חד בסגול וְהַחוֹטֶא, h. e. cum Zere hoc uno loco Ecclesiastae et ubique in Scriptura Sacra excepto uno loco Jes. 65, 20.

7, 28 בִּקְשָׁה Kof raphatum uti et Est. 2, 15 et בִּקְשׁוּ v. 29. Vide ad Zeph. 1, 6.

7, 29 חִשְּׁבֹנוֹת Schin dagessatum aeque ac 2 Chr. 26, 15. Testis est Kimchi in *Michlol* 4 et in Libro Radicum sub חשב.

8, 1 פֵּשֶׁר cum Zere prioris, teste Kimchio in Libro Radicum.

Ibid. יְשֻׁנֶּא Vide Thren. 4, 1.

8, 3 תִּבָּהֵל cum Zere niphalico sicut וַתִּבָּהֵל Iob. 4, 5. Vide Mas. fin. 59. col. 3. *Ochla* p. 7 et Kimchii Librum Radicum.

Ibid. אַל־תַּעֲמֹד Sic (non וְאַל־) legendum esse Masora confirmat, viginti quinque versus enumerans, in quorum initio et medio אַל reperitur; Koh. 8, 3 est unus eorum locorum. Vide Masoram ad 2 Sam. 1, 20. *Ochla* 320 et Argumenta ad Prov. 7, 25. Itaque non וְאַל־תעמד legendum, quod quidem Gen. 19, 17 et Ob. 14 vera lectio est. Cf. Mas. fin. p. 7. col. 3.

8, 4 בַּאֲשֶׁר cum Mercha, non makkephatum, ad fidem codicum veterumque edd.

8, 9 אֶת־לִבִּי J. L. 2. h. l. אֶל־לִבִּי habent et 9, 1. אֶת־לִבִּי, quod contrarium est Masorae ad 9, 1 adductae. Etiam Chaldaeus h. l. אֶת et 9, 1. אֶל reddit.

8, 9 לְכָל־מַעֲשֶׂה cum Sakef simplice, sicut בְּכָל־מַעֲשֶׂךָ Deut. 15, 10 in codd. omnibusque edd.

8, 10 וּמִמְּקוֹם In Cod. de Rossi 413 notatum est: בהללי וּמִמָּקוֹם. At Masora Mem cum Scheba poscit, vide Mas. fin. p. 44. col. 4. *Ochla* p. 92.

Ibid. וְיִשְׁתַּכְּחוּ Vide ad 2, 13.

8, 11 פִּתְגָם H. adnotat בָ' וכל ארמית דכוותה, h. e. bis obvium et ita quidem ut Gimel kamezetur (h. l. et Est. 1, 20) pariter atque in partibus aramaicis. Ceterum Gimel adspirandum est cum F. H. P. Vide Dan. 3, 16. *Dikduke hateamim* §. 38.

8, 12 עֹשֶׂה Ven. 1518. 1521 sicut H. Mercha in penultima ponunt (עֹ֥שֶׂה), quod non aeque bonum.

Ibid. רָע kamezatum in codd. omnibusque veteribus edd. juxta praeceptum Masorae, quae hanc vocem undecim istis adnumerat, quarum Resch post עשה kamezatum est, cf. Mas. fin. p. 56.

8, 13 מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים Sic se habet hoc par vocum, teste Masora, h. l. et 2 Chr. 34, 27. Ergo perperam Ven. 1515. הָאֱלֹהִים.

Ibid. אֲלֵהֶם utrumque versus sine Jod.

8, 15 וְלִשְׂמוֹחַ h. l. plene, contra 5, 18 defective.

8, 16 כִּי גַם־בַּיּוֹם Sic cum J. et Brixiensi interpunximus.

8, 17 לִמְצוֹא prius plene, ut Masora docet, sicut מִמְּצוֹא Jes. 58, 13.

9, 1 נָתַתִּי אֶל־לִבִּי Quater verbum נתן sequitur praepositio אֶל apud לב: h. l. 7, 2. Neh. 2, 12. 7, 5. Ita Masora. Vide supra 8, 9.

9, 2 וְלַזֹּבֵחַ cum Kadma ante Sakef. Sic recte B. 1. E. 1. 2. L. 2. quemadmodum וְלַכֹּהֵן Lev. 7, 8.

Ibid. כַּחֹטֶא sine Vav sicut 8, 12. Teth segolatum. Vide 2, 7. 7, 26.

9, 3 מָלֵא רָע cum Kadma ante Geresch, non makkephatum, in edd. veteribus.

9, 4 יְבֻחַּר Sic scribit J. Punctum literae Cheth injectum est Dagesch vocis יְחֻבַּר, quae, ut Keri vult, legendo illi יבחר substituenda est. Revera Chethib semper ad modum vocis legendae vocalibus et signis diacriticis instruitur, quam ob causam Deut. 28, 27 ובעּפלים Dagesch in litera Ajin habet; namque Kerî est ובטּחרים.

Ibid. אֶל cum Mercha (non Makkef), ut praeter hunc locum quattuor aliis ante כָּל: Deut. 27, 9. 2 Sam. 20, 23. Jer. 25, 30. 29, 25. Ita Masora ms.

9, 6 גַּם־ makkephatum.

9, 7 וּֽשֲׁתֵה Sibilans cum Chatef pathach (sicut וּֽזֲהַב Gen. 3,12) in codd. editionibusque veteribus.

Ibid. בְּלֶב־ Lamed segolatum, teste *Michlol* 206[b].

9, 10 תִּמְצָא una de tredecim exceptionibus, ubi ante distinctivum Tebir servus Darga manet, quamquam non interjectis inter hos duos accentus duabus vocalibus, vide *Dikduke hateamim* §. 19. Masoram ad Ez. 21, 35.

9, 12 במצודה Vav cum Cholem, teste Kimchio in *Michlol* 193[b] et Libro Radicum.

Ibid. כָּהֵם He cum Zere. Non plus quam semel 2 Reg. 17, 15. כָּהֶם segolatur. Ita teste Masora atque *Michlol* 216.

9, 14 וּבָא אֵלֶיהָ cum Kadma ante Geresch, non interposito Makkef in E. 1. 2. 3. F. H. veteribusque edd. J. L. 2. interpungunt וּבָא אֵלֶיהָ.

Ibid. גְּדֹלִים sine Vav in J. P.; namque non pertinet ad sex plene scribenda, praecipiente Masora ad Jud. 5, 16.

9, 15 מִסְכֵּן חָכָם Masora parva adscribit לית. Falso igitur J. וְחָכָם.

10, 1 רוֹקֵחַ plene uti Ex. 30, 35.

Ibid. מִכָּבוֹד, In Soncin. Brix. Ven. 1518. 1521. Hutter. Nissel. non sine aliquot codicum adsensu editum est וּמִכָּבוֹד cum Vav copulativo. Etiam Concordantiae ita locum exscribunt et Michaelis hanc lectionem suam fecit, sed injuria. Masora postulat מִכָּבוֹד, ut inde adparet, quod hanc vocem neque in catalogum א"ב מן ג' חד א וחד וא (Mas. fin. p. 26. *Ochla* 15) neque in catalogum חד חד ומ' ברישהון (Mas. fin. p. 44. *Ochla* 18) recepit. In F. accedit marginalis: מִכבוד כן קבלתי אני שמשון.

10, 4 תַּנַּח ad פתחין באס"ק refertur.

10, 6 הַסֶּכֶל cum Samech et duplice Segol. Masora: ה' סגול ולית כתיב סמך h. e. quinquies segolatur et hoc unum a Samech orditur. Illi quinque loci sunt Koh. 10, 6. 1 Sam. 25, 3. 1 Chr. 26, 14. Esr. 8, 18. Neh. 8, 8. Formula memorialis aramaica est אתתא אתיעצת ויהיבת לגברא ספרא. Cf. *Michlol* 167.

Ibid. בַּשֵּׁפֶל Schin cum Zere, teste Kimchio in Libro Radicum sub שפל et *Et sofer* 19.

10, 8 גּוּמָּץ plene cum Vav ante dagessatam, docente Masora: לית ומלא ודגש.

Ibid. יִפּוֹל plene uti ubique hoc in libro, ut ait Masora ad 1 Chr. 12, 19.

10, 9 בּוֹקֵעַ plene sicut Jes. 63, 12.

10, 10 הַכְשֵׁיר cum Jod post Zere, teste Masora. Similia sunt הַעֲנֵיק Deut. 15, 14. הַשְׁמֵיד Am. 9, 8. Vide Mas. fin. p. 20. col. 8.

10, 13 הוֹלֵלוּת cum Schurek extremae, ut Masora indicat: ל׳ ומלא. Cf. Kimchii Librum Radicum sub הלל.

10, 18 הַמְּקָרֶה Mem hoc uno loco dagessatum (לית דגש), semel Ps. 104, 3. הַמְקָרֶה raphatum (לית רפי). Hic substantivi valorem habet, ibi participii sicut הַמְכַסֶּה (147, 8). Vide infra ad 11, 5.

10, 20 הַכְּנָפַיִם Keri legi jubet כְּנָפַיִם absque He. Agitur ea de re in Mas. fin. p. 22. *Ochla* 166.

Ibid. יַגֵּיד Gimel cum Zere et sequente Jod pariter atque וְתַגֵּיד Ex. 19, 3.

11, 3 הֶעָבִים cum Mercha in codd. veteribusque edd.

Ibid. שֶׁיִּפּוֹל H. adnotat לית מלא, P.: ב׳ חד מלא וחד חסר. Vide 4,10.

Ibid. יְהוּא De hac forma consule *Maase ephod* p. 102.

11, 5 הַמְּלֵאָה Mem dagessatum, ut docet Masora parva ms.: לית דגש. Vicissim Deut. 22, 9. Am. 2, 13. Mem raphatum est. Dunasch (in Censura Saadiae p. 35) accentum pausalem dagessationis causam esse perhibet. Rectius dixeris, hanc vocem propterea dagessari, quia quemadmodum הַמְּקָרֶה 10, 18 substantivi vice fungitur (cf. Abenezram in comm.), in reliquis duobus locis, ubi participium est, Dagesch excidit.

11, 6 יִכְשָׁר Schin kamezatum in H. P. Sabar., quod *Michlol* 19ᵇ adprobat.

11, 7 לַעֵינַיִם Lamed pathachatum sicut 1 Sam. 16, 7. Contra kamezatum est Gen. 3, 6. Prov. 10, 26, auctore Masora, testante *Michlol* 53ᵇ.

11, 9 בְּחוּרוֹתֶיךָ C. 1. adnotat לית מלא. Vide 12, 1.

Ibid. לִבְּךָ Sic recte Ven. 1525. Plantin. Genuensis Nissel. sicut P. Sabar. Accentus Sakef hoc loco, ubi aliud Sakef praecedit et quae sequuntur cum hoc לִבְּךָ arcte cohaerent, non habet vim pausalem mutandi Scheba in Segol. Similiter Ex. 9, 14.

Ibid. וְדָע Daleth kamezatum, ut poscit Masora ad Lev. 1, cf. *Michlol* 17ᵇ.

12, 1 בּוֹרְאֶךָ Sic cum Vav et sine Jod post Alef omnes veteres edd., etiam Hutter. Lombros. Nissel. Jablonski, quam scriptionem confirmant E. 1. 2. 3. B. 1. H. J. L. 1. 3. Dessav. Reuchlin. et omnes fere codd. melioris notae. Masora parva ms. et ipsa

adnotat: בוראך לית וכ״כ ומלא. Etiam Concordantiae ita בוראך scribunt. Attamen Biblia rabbinica 1525 exhibent בּוֹרְאֶיךָ (cum Jod plurali) cum nonnullis codd. nec vero multis. Stephanus, Plantinus et Athias hanc scriptionem repetierunt et editores posteriores instituerunt illorum vestigiis. Conjectura auguror, eam scriptionem ex Kabbala fluxisse (cf. quae Bechai 1291 in comm. suo ad primum versus Genesis et Ex. 3, 18 disserit), verum utcunque se ea res habet Masora hanc ipsam scriptionem non tuetur, ut e *Michlol* 34 et *Et sofer* 8 conspicitur.

12, 1 בְּחוּרֹתֶיךָ plene in prima, defective in secunda cum E. 1. 2. 3. H. J. B. 1. L. 3. P. omnibusque veteribus edd. H. adnotat: ב׳ בספרא, דין חסר, P: ב׳ חד חסר וחד מלא. At 11, 9 ea vox omnino plene scripta est.

12, 3 בַּיּוֹם Masora parva: ג׳ דגשין דמטעין בהון. Vide Cant. 8, 8.

Ibid. הָרֹאוֹת sine Vav penultimae sicut Deut. 4, 3.

12, 4 וְיָקוּם Vav cum Cholem in C. 1. F. H. B. 1. L. 3., et recte quidem, quoniam Masora hanc vocem in catalogum earum recepit, quae semel cum vocali superiore (ויקום), semel cum vocali inferiore (ויקם) pronuntiantur (א״ב מן חד חד חד מלעיל וחד מלרע Mas. fin. p. 2. *Ochla* 5). Idem testantur Abenezra in comm. ad Ps. 80, 19 atque in libris grammaticis *Zachoth* 23 et *Safa berura* 21.

Ibid. וְיִשַּׁחוּ Aliter E. 1. 3. J. quibuscum Ven. 1518. Nissel. וישָּׁחוּ cum Kamez scribunt.

12, 5 וְיָנֵאץ cum Aleph in Zere quiescente, teste Kimchio in *Michlol* 121 et Libro Radicum.

Ibid. הֹלֵךְ unum de septem defective scribendis in Hagiographis, scil. h. l. et 1, 4. 9, 10. 10, 3. 2 Chr. 17, 12. Ps. 101, 6. Iob. 31, 26. Quae Masora impressa supra ad 9, 10 exhibet perturbata sunt.

Ibid. עוֹלָמוֹ plene in codd. omnibusque edd. veteribus sine adnotata scriptionis varietate. Attamen Biblia rabbinica 1525 in textu habent עֹלָמוֹ adjecta nota ב׳ חסר. Quod quidem mero errore niti vix credibile est; etenim vocem עוֹלָמוֹ in Scriptura Sacra nusquam nisi hoc uno loco reperiri quis est qui nesciat? Quam ob causam in suspicionem nobis venit, notam illam ad textum orientalem libri Ecclesiastae spectare. Namque Orientales 3, 11 הָעֹלָם scribunt, manent igitur secundum eorum scriptionem duae hujus substantivi forma defective scriptae, h. l. et 1, 10.

12, 6 יִרְחַק Kerî יֵרָתֵק legi jubet (Thav pro Cheth).

12, 6 וְתָרוּץ plene cum Vav in E. 1. 3. J. F. B. 1. H. ubi accedit nota לית ומלא. Ita Jablonski veteresque edd.

Ibid. וְתִשָּׁבֵר E. 1. 3. F. Mercha in ultima ponunt וְתִשָּׁבֵר. Verum *Michlol* 62 nostrae lectioni patrocinatur.

12, 9 לְמַד־דַּעַת Lamed cum Gaja. Recte F. quemadmodum יִזַּל־מַיִם Num. 24, 7. Vide *Metheg-Setzung* §. 28.

12, 11 כַּדָּרְבֹנוֹת Daleth cum Kamez pleno (non correpto), uti accentus Munach significat. Cf. *Michlol* 153[b]. 183[b].

Ibid. וּכְמַשְׂמְרוֹת cum Sin, in quo Talmud (jer. *Sanhedrin* p. 28 col. 2) et Midrasch (*Tanchuma* ad Num. 11, 16) offendunt, וכמשמרות legere conantes.

Ibid. אֲסֻפּוֹת Pe dagessatum uti in הָאֲסֻפִּים 2 Chr. 26, 15. בַּאֲסֻפֵּי Neh. 12, 25. Auctor est Menachem ben-Saruk in Lexico sub אסף.

12, 12 יְגִעַת Masora: לית וחסר.

12, 13 סוֹף Samech majusculum (*Dikduke hateamim* §. 61), libri exitum argumentique gravitatem insigniens.

Ibid. שְׁמוֹר plene. Masora: לית מלא.

12, 14 בְּמִשְׁפָּט Beth dagessatum in Hutter. ut in F. Recte secundum regulam בְּמִ. Vide Ps. 23, 3. et Proverbia p. IX. §. 4.

Ibid. נֶעְלָם Ajin cum Scheba quiescente sicut 1 Reg. 10, 3. 2 Chr. 9, 2. et in omnibus omnino hujus verbi similibus formis, exceptis duabus Nah. 3, 11. Ps. 26, 4. Vide Thren. 3, 56. Est. 1, 17., cf. *Harikma* 98.

Ibid. סוֹף דָּבָר de repetitione hujus versus vide Delitzschii Comm. p. 424. Hier. in fine Jesaiae habet notam: בהללי לא כתוב פעם אחרת והיה מדי חדש ולא בסוף קינות וכן בכל הספרים של סימן יתק״ק.

Esther.

1, 1 הַמֹּלֵךְ Masora adnotat ב׳ וחסר h. e. bis obvium et defective scriptum, scil. h. l. et Jer. 22, 11. Athias et editores eum sequentes exhibent הַמֹּלֵךְ (cum duplici Paschta et Milel), sed textus sic interpunctus sonat ac si Ahasverus cognomine Molochi appelletur. Vide Mosis Punctatoris דרכי הנקוד p. 19.

Ibid. מֵהֹדּוּ Milel et Daleth dagessatum.

1, 2 מַלְכוּתוֹ Midrasch ad h. l. legit מַלְכֻתוֹ sine Vav, contra Masoram, quae hanc vocem nonnisi Num. 24, 7. 1 Reg. 2, 12 et Jer. 52, 31 defective scriptam esse tradit.

1, 4 וְאֵת־יְקָר Abenezra in comm. ad 6, 3 et *Zachoth* 37[b] scribit יְקַר (cum Kuf pathachato), sed in comm. ad Koh. 10, 1. Kamez pro Pathach ponit, cujus inconstantiae causa haec est, quod in comm. ad l. Esther et in gramm. Zachoth Chajugum (sub יקר) sequitur, in comm. autem ad Ecclesiastam Abulvalidi (הרקמה p. 132) auctoritatem praefert. Masora postulat Kamez; namque haec vox est una de tredecim, quae Kamez in statu constructo retinent. Mas. parva in B. 1. ait: י״ג מלין סמוכין וקמצין. Cf. *Dikduke hateamim* §. 38. דרכי הנקוד p. 10. *Michlol* 162[b].

Ibid. גְּדוּלָּתוֹ cum Vav, quamquam sequente dagessata, sicut וּגְדוּלָּה 6, 3.

1, 5 וּבִמְלוֹאת Haec vox pertinet ad genus מוקדם ומאוחר (Mas. fin. 27.) h. e. earum in quibus quaedam literae inversae sunt. Keri justo literarum ordine substituit ובמלאות.

Ibid. גִּנַּת בִּיתַן Tifcha Mercha, ut interpungi oportet.

1, 6 רִֽצְפַת ad fidem codicum cum edd. veteribus. E. 1. adnotat: לית וחטף פתח בכל מדויקים. Cf. ad Ez. 40, 17.

Ibid. וְדָר Masora: לית פתח.

1, 7 רָב unum de triginta septem kamezatis, teste Masora ad 2 Chr. 28, 8. Vide ad Dan. 11, 3.

1, 14 שֵׁתַר cum Thav pathachato in E. 1. 3. H. sicut זֵתַר (v. 10), teste Mose Punctatore in דרכי הנקוד p. 11.

1, 16 מוּמְכָן Keri: מְמוּכָן (Mas. fin. 27).

1, 17 בַּעְלֵיהֶן et לְבַעְלֵיהֶן v. 20; utrumque cum ע syllabam claudente ac proinde Lamed dagessato, auctore Jekuthiel in *En hakore.* Cf. Thren. 3, 56. Koh. 12, 14.

1, 18 פָּֽרַס־וּמָדַי makkephata et cum Metheg prioris syllabae Persiae. Item v. 19 (similiter שָֽׁאַל־הָאִישׁ Gen. 43, 7). At vero in v. 3 et 14. פָּרַס Munach in ultima habet. Formula memorialis, qua Masora hanc discrepantiam memoriae infigit, haec est: עליונים למטה ותחתונים למעלה. Insuper inde sequitur, posteriorem syllabam nominis פָּרַס juste pathachari. Nonnulli codices פָּרָס exhibent, quod propterea falsum est, quia si hoc nomen cum duplice Kamez pronuntiaretur, ibi ubi per Makkef sequenti adjungitur, Metheg literae Resch impertiendum esset: פָּרָֽס־ (quemadmodum עָשָֽׂר־יוֹם Num. 9, 3).

1, 19 תָבוֹא plene. Non refertur ad septendecim defective scribenda, de quibus vide Masoram ad Lev. 13, 4. Etiam Masora parva ms. h. l. notat: תבוא כן כתיב.

1, 20 פִּתְגָם H: בָּ׳ וכל ארמית דכוותה. Vide ad Koh. 8, 11.

2, 2 בְּתוּלֹות dupliciter plene. In H. et Mas. parva ms. adnotatum est: בתולות כל ספרא מלא. In F. uberius de hujus pluralis varia scriptione disseritur hisce verbis: כל בְּתוּלֹת הַבְּתוּלֹת חסר ו״ו בתרא, בר מן ד׳ מלאין, וסמן רוממתי בתולות (Jes. 23, 4) בתולות אחריה רעותיה (Ps. 45,15) בחורים וגם בתולות (148,12) וכל אסתר מלא. ינובב בתֻלות (Sach. 9, 17) בחרי למדנחאי, ולמערבאי בחד. נשים בציון (Thren. 5, 11) בתֻלת חסר דחסר. Prope eadem ad Ps. 45, 16 alio ex fonte protulimus. Hic autem simul comperimus, de Sach. 9, 17 Orientales et Occidentales discrepare, illis בְּתוּלֹות, his בְּתֻלֹות scribentibus.

Ibid. טוֹבוֹת omnino plene sicut Jer. 12, 6, teste Masora.

2, 3 אֶת־כָּל־נַעֲרָה munachatum, non makkephatum in codd. veteribusque edd.

Ibid. הֵגֵא cum duplici Zere et accentu ultimae in E. 1. 3. F. H. J. atque edd. veteribus.

Ibid. תַּמְרוּקֵיהֶן omnino plene in codd. omnibusque edd. veteribus. H. adnotat: לית ומלא, Mas. parva ms.: לית ומלא וכל לישנא דכוותה.

2, 5 מָרְדֳּכַי Sic B. 1. E. 1. 2. 3. F. H. Brix. Ven. 1518. Hutterus. Vide Esr. 2, 2.

Ibid. בֶּן cum Munach quamquam segolatum sicut 1 Chr. 9, 11, praecipiente Masora (*Dikduke hateamim* §. 41). Vide ad Jes. 8, 2.

2, 8 וּבְהִקָּבֵץ Beth cum Chatef Pathach et Vav copulae methegatum. Sic edidimus cum H., cf. Norzi.

2, 9 לָתֶת Milel ad regulam נסג אחור, itaque Thav segolatum. Ita לתת semper pronuntiatur sequentibus לְךָ, לָךְ, לוֹ, לָהּ, לָנוּ (*Michlol* 85).

Ibid. הָרְאֻיוֹת sine Vav penultimae. Litera Jod non dagessanda est; similia sunt כשבִיוֹת Gen. 31, 26. עֲשׂוּיוֹת 1 Sam. 25, 18. נְטוּיוֹת Jes. 3, 16, quae omnia participia sunt verborum ל״ה.

2, 12 כִּי כֵּן uti Gen. 50, 3.

2, 13 יִנָּתֵן cum Metheg ultimae ne Zere justo celerius pronuntietur (העמדה), quemadmodum וְיִנָּתֵן 5, 3. 6. 9, 12. לְהִנָּתֵן 3, 14. 8, 13. וְתִנָּתֵן 7, 2., consule ea de re Jekuthielem Punctatorem in *En hakore*. Cf. 3, 14.

2, 14 הִיא שָׁבָה Aliter Soncin.: וּבַבֹּקֶר הִיא שָׁבָה.

Ibid. שֵׁנִי Masora adnotat ב׳ סבירין שנית h. e. duobus locis credideris שֵׁנִית legi oportere, scil. h. l. et Neh. 3, 30.

2, 14 שַׁעֲשְׁגַז Gimel raphatum, auctore Jekuthiele in *En hakore.*

Ibid. וְנִקְרָאָה Vide *Dikduke hateamim* §. 14.

2, 15 אֲבִיחַיִל quater obvium: h. l. et 9, 29. Num. 3, 15. 1 Chr. 5, 14. Mas. fin. p. 3.

2, 15 בַקָּשָׁה Kuf raphatum, vide Abenezram in comm. et quae ad Zeph. 1, 6 exposuimus.

Ibid. נְשֹׂאת Alef quiescit in Zere pariter atque in מֹצֵאת 2 Sam. 18, 22. Contra 1 Reg. 10, 22. נֹשְׂאֵת scriptum est ita ut Alef auditui sensibile syllabam alteram incipiat (*Michlol* 140).

2, 19 וּמָרְדֳּכַי יֹשֵׁב בְּשַׁעַר Sic cum J. et Brixiensi interpunximus.

Ibid. יֹשֵׁב defective hoc uno libri loco (לית חסר בספרא), reliquis libri locis plene.

2, 21 אחשורֹש sine Vav ultimae, item 3, 12. 8, 7. 10. Vide etiam חלופי מערבאי.

3, 1 בֶּן־הַמְּדָתָא cum Gaja primae vocum copulatarum.

3, 4 בְּאמרם Keri: כְּאָמְרָם, teste Masora ad Hos. 1. Mas. fin. p. 15.

3, 6 מָּרְדֳּכָי Mem dagessatum, ut ab eadem litera vocabulum praecedens (עַם) claudente bene distinguatur. Sic cum H. edidimus, vide quae ea de re in Prov. p. XIV. §. 8. disseruimus.

3, 7 לְחֹדֶשׁ Brixiensis perperam לַחדש. Masora parva ms. diserte ait: כל ספרא לְחדש, וכל שאר קריאה לַחדש. Eadem in Mas. fin. p. 62: אסתר לְחדש מלרע, וכל קריאה חלוף לַחדש מלעיל h. e. in l. Esther לְחדש cum Scheba, in reliquis libris omnibus לַחדש cum Pathach.

3, 12 וַיִּקָּרְאוּ Masora parva adnotat: ה׳ פסוקין אית בהון מ׳ מלין. Vide Dan. 3, 15.

Ibid. כְּכָל־אשר־צִוָּה cum Gaja apud Scheba primae literae ad fidem codicum. Simile est וְאֶל־הַפַּחוֹת, vide *Metheg-Setzung* §. 39. 40.

Ibid. אֶל־אחשדרפני cum Munach in codd. veteribusque edd.

Ibid. נִכְתָּב Tav kamezatum non secus ac 8, 8. 9, 32., item ונחתם, testibus *Michlol* 61 et *En hakore.*

3, 14 לְהִנָּתֵן E. 1. adnotat: כן בכל המדויקים התי״ו בצרי ובמאריך וכן בכל הספר בר מן ב׳. Vide 2, 13. 9, 14.

Ibid. עֲתִדִים sine Jod prioris, at 8, 13. עתודים Chethîb, עֲתִידִים Kerî. Masora parva ms. adnotat h. l.: עתִדים לית כתיב כן, H. accuratius: ב׳, דין חסר יו״ד קדמא, ותנינ׳ כתיב ו״ו וקרי יו״ד.

3, 15 הָרָצִים h. l. cum Rebia in codd. et veteribus edd., 8, 14 cum Gerschajim. E. 1. addit hancce notam: כן ברוטנבורק, הרצים

מפורענות נכחת ואותו ממרדכי גרשים h. e. ita in Codice Rotenburgensi (vide de eo Praef. ad Duodecim Proph. p. VI): הרצים propter supplicium habet accentum incumbentem (Rebia), מָרְדֳּכַי autem accentum Gerschajim.

3, 15 שׁוּשָׁן kamezatum in codd. et veteribus edd. aeque ac בְּשׁוּשָׁן 9, 15. 18. Sola in formula שׁוּשַׁן הבירה atque 1 Reg. 7, 19. Ps. 60, 1. Schin secundum Masoram pathachatur.

4, 1 וַיִּזְעַק cum Sakef, duce E. 1.

4, 5 לַהֲתָךְ, Ven. 1518. 1521 cum nonnullis codd. literae Thav subdit Pathach: לַהֲתַךְ, item in v. 6. הֲתַךְ. At F. H. J. patrocinantur editionibus quae in ponendo Kamez consentiunt.

4, 7 אֲשֶׁר אָמַר הָמָן Aliter Brixiensis interpungit: אשר אמר המן.

Ibid. לִשְׁקוֹל cum Telischa magno in codd. veteribusque edd. idque recte ex Jekuthielis sententia.

Ibid. בַּיְּהוּדִיים cum Jod otioso extremae. Idem usuvenit 8, 1. 7. 13. 9, 15. 18.

4, 10 לַהֲתָךְ Aliter interpungit H.: ותאמר אסתר להתך.

Ibid. אֶל־מרדכי Masora parva adscribit מטעין ביה h. e. facile hic erraveris, nempe עַל־מרדכי scribendo sicut v. 5. Masora parva ms. aliud notat: ב׳ סוף פסוק h. e. bis in fine versus, scil. h. l. et v. 15.

4, 11 יֹדְעִים sine Vav in codd. et edd. veteribus, ex praecepto Masorae, quae hanc vocem solummodo Koh. 4, 17. 9, 5 (bis) et 2 Chr. 2, 7 plene scriptam esse declarat (Mas. fin. p. 35). Id quod Biblia rabbinica h. l. adscriptum continent: ד׳ מלאין alienum est, quippe ad 4, 11 non quadrans. E contrario Masora parva ms. adnotat כן כתיב חסר.

Ibid. אֶל־הַמֶּלֶךְ cum Telischa in Ven. 1518. 1521.

Ibid. שַׁרְבִיט Beth raphatum, teste *En hakore.*

Ibid. וַאֲנִי Ven. 1518. 1521: וַאֲנִי cum Kadma.

Ibid. נִקְרֵאתִי cum Alef quippe a v. קרא, contra 2 Sam. 1, 6. נִקְרֵיתִי cum Jod quippe a v. קרה. Masora parva ms., perspecto hoc discrimine, adnotat: ב׳ וְמִן ב׳ לישני חד כתיב י׳.

Ibid. שְׁלוֹשִׁים plene cum Vav sicut 2 Chron. 16, 2., auctore Masora.

4, 16 וְאַל־תֹּאכְלוּ וְאַל־ pertinet ad eos versus, in quibus mediis unum idemque vocabulum cum Vav copulativo bis exstat, nonnisi uno vocabulo interjecto (Mas. fin. p. 28. col. 7). Falso igitur J. אַל־תאכלו.

4, 16 גַּם־אֲנִי Sic ubique in medio versu, exceptis quinque locis in quibus וְגַם־אֲנִי legitur (Mas. fin. p. 10. col. 4).

5, 2 כִּרְאוֹת Caf raphatum. Vide ad Gen. 19, 17.

5, 14 וַיַּעַשׂ cum Munach praeeunte J. cum edd. veteribus.

6, 1 וַיֹּאמֶר cum Rebia in Brix. Ven. 1518. 1521., id quod confirmant B. 1. C. 1. 2. E. 1. 2. 3. F. H. J.

Ibid. וַיִּהְיוּ Masora parva notat יפה h. e. ita recte. Etenim haec vox non pertinet ad undecim וַיְהִיוּ cum Scheba, ut docet Masora ad Ex. 26, 24.

6, 9 וְהִרְכִּיבֻהוּ cum Jod secundae et sine Vav tertiae in codd. et edd. Masora: לית וכתיב כן. Norzii חסר י"וד mendum typographicum est, mutandum in חסר וי"ו. Sine Jod hiphilico scripta sunt tantummodo וַיַּרְכִּבֵם Ex. 4, 20. יַרְכִּבֵהוּ Deut. 32, 13. et וַיַּרְכִּבוּ omnia, exceptis 1 Chr. 13, 7. 2 Chr. 35, 24.

Ibid. בִּרְחוֹב Masora parva ms.: כלהון מלא בר מן חד חסר h. e. ubique plene excepto uno Jud. 19, 15.

6, 10 הַיּוֹשֵׁב plene.

6, 13 וַיֹּאמְרוּ Milel uti et Jud. 18, 19, teste Punctatore Jekuthiel in *En hakore* ad Gen. 19, 5. לוֹ dagessatum est, poscente Masora ad Gen. 19, 2. Dan. 5, 11. Id quoque testatur Jekuthiel in *En hakore*, Moses Punctator in דרכי הנקוד p. 25. Ben Bilam in טעמי המקרא cap. 2. Cf. Prov. p. XIV. §. 7. Mirum est, Kimchium in *Michlol* 88. 91ᵇ לוֹ non dagessatum legere.

7, 3 תִּנָּתֶן־לִי makkephatum in F. H. et edd. veteribus, adsentiente *En hakore*.

7, 4 לַהֲרוֹג pertinet ad quattuor plene scribenda (Mas. fin. p. 25).

Ibid. וְאִלּוּ Milra sicut Koh. 6, 6.

Ibid. הַצָּר Zade kamezatum sicut Sach. 8, 10 secundum Masoram, teste *Michlol* 205ᵇ. 191ᵇ (ubi שבעה mendum est, deest in codd.).

Ibid. בְּנֵזֶק segolatum, teste Kimchio in Libro Radicum et *Et sofer*.

7, 6 צַר pathachatum, teste *Michlol* 205ᵇ.

Ibid. נִבְעָת Ajin kamezatum in H. itemque 1 Chr. 21, 30 cum nota בַּ; etiam F. ibi Kamez habet cum nota בָּ.

7, 7 וְהַמֶּלֶךְ In Bibliis rabbinicis exstat adnotatio: י"ט פסוקין דמיין, quae mutila est et ita supplenda; ט' פסוקין דמיין בכתובים h. e. novem versus Hagiographorum eodem vocabulo terminantur quo ordiuntur. Vide ad Ez. 10, 11.

7, 8 נְפֹ֔ל cum Rebia in codd. veteribusque edd. Vide *Mischpetê hateamim* 35. *Thorath emeth* 67.

Ibid. לִכְבּ֤וֹשׁ plene, contra 2 Chr. 28, 10 defective.

7, 9 חַרְבוֹנָ֡ה h. l. in He exiens, sed 1, 10 in Alef.

7, 9 הָמָ֡ן unus sedecim locorum, in quibus Pazer magnum (קרני פרה) adhibetur. Vide ad Ez. 48, 21. Neh. 1, 6.

8, 1 נָתַ֞ן H. נָתַ֨ן cum Kadma.

8, 3 לְהַעֲבִיר֙ Brixiensis: לְהַעֲבִ֞יר cum Gerschajim.

8, 5 אֶת־הַיְּהוּדִ֔ים Masora: ב׳ בספרא h. e. bis in l. Esther, scil. h. l. et 9, 3. In errore igitur versantur ii codd., qui אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים exhibent.

8, 6 אֵיכָכָ֤ה utrumque hujus versus accentum in ultima habet. Differt Cant. 5, 3., ubi Milel.

Ibid. בְּאָבְדַ֖ן Daleth pathachatum (*Michlol* 17).

8, 9 וַיִּקָּרְא֣וּ Hic versus maximus est in Hagiographis, constat enim 43 vocabulis et 192 literis. Cf. ad Jer. 21, 7.

Ibid. בָּעֵֽת munachatum, non makkephatum. Recte Brixiensis.

Ibid. כְּכָל־ cum Gaja, teste Masora parva ms. Vide 3, 12.

Ibid. וְאֶל־הָאֲחַשְׁדַּרְפְּנִ֣ים makkephatum in Brixiensi ad fidem codicum.

Ibid. כִּלְשׁוֹנָ֑ם h. l. sine Vav medio.

8, 11 לַיְּהוּדִ֣ים ׀ אֲשֶׁ֣ר ׀ בְּכָל־עִיר֩ his cum accentibus in codd. omnibusque edd. veteribus.

Ibid. וְלַעֲמֹ֣ד defective teste Masora ad Num. 16, 9. Quod Biblia rabbinica h. l. adnotant falsum est et expungi debet.

Ibid. וְלַהֲרֹ֣ג h. l. cum Vav copulativo in omnibus emendatis libris convenienter Masorae, quae hanc vocem in catalogo ב׳ מלין נסבין ו״ו ולית להון זוגא adducit (Mas. fin. p. 28), itemque in catalogo singularum vocum a ול incipientium (Mas. fin. p. 40[b]). Jekuthiel affert Masoram: לית דסמיך, ושארא להרוג ולאבד.

8, 13 וְלִהְי֨וֹת sicut 2 Chron. 29, 11.

8, 17 מִֽתְיַהֲדִ֔ים cum Gaja.

9, 2 לִפְנֵיהֶ֔ם Ita recte secundum Masoram Soncin. Compl. Ven. 1518. 1521. Basil. 1536. Hutter. et inter codices nostros B. 1. C. 2. E. 1. 2. 3. F. H. P. S. In H. h. l. ad עָמַד לִפְנֵיהֶם notatum est לית דסמיך h. e. haec vocum conjunctio singularis est. Rursus Jos. 21, 42 ad בִּפְנֵיהֶם in F. et in Masora parva ms. haecce nota adscripta est: ב׳ ונקטו h. e. bis obvium, h. l. et Ez. 6, 9. Itaque

in l. Esther לִפְנֵיהֶם translaticia lectio est. Vide etiam comm. criticum Norzii.

9, 4 הוֹלֵךְ bis hoc in versu plene. Masora parva: ב׳ מלאין בספרא ובפסוק. Vide etiam ad Cant. 7, 10. Koh. 12, 5.

9, 6 אִישׁ Post hoc vocabulum usque ad עֲשֶׂרֶת (v. 10) ea quae intra hos fines continentur undecim lineas efficiunt atque ita disposita sunt, ut singulas lineas nomen filii Hamanis inchoet atque, spatio interjecto, וְאֵת singulas claudat, tantum quod locum vocis ואת in ultima linea עֲשֶׂרֶת occupat, secundum eam disponendi rationem, quae אריח על גבי אריח ולבנה על גבי לבנה nominatur. Ita praecipit Masora ad h. l. et *Megilla* 16[b].

9, 7 וְאֵת ׀ cum subsequente Pasek, verum absque Gaja. Sic omnino omnes. E. 1. diserte et plene dicit: פסק ובלא געיא, כן כולם.

Ibid. פַּרְשַׁנְדָּתָא Thav minusculum; item Schin in פַּרְמַשְׁתָּא et Zajin in וַיְזָתָא v. 9. Vide *Dikduke hateamim* §. 61.

9, 9 אֲרִידַי cum medio Jod in E. 2. F. H. J. omnibusque veteribus edd. Masora parva ms. adnotat: אריסי לית. ארידי לית (utrumque nomen semel obvium et plene scriptum).

Ibid. וַיְזָתָא Vav majusculum. Masora parva: ו״ו אריכא. C. 1.: לית ו׳ זקופי. Vide in Talmude *Megilla* 16[b].

9, 14 וַתִּנָּתֵן cum accentu ultimae in E. 1. H. J., adsentiente *En hakore.* Hoc ותנתן et יִנָּתֵן versus praecedentis in l. Esther formae niphalicae verbi נתן eae sunt, quae solae cum accentu in ultima pronuntiandae sunt; reliquae omnes accentum in penultima habent. Vide ad 3, 14.

9, 15 בְּיוֹם Ven. 1518. 1521 בְּיוֹם cum Kadma habet sicut F. J., quod quidem regulae consentaneum (vide *Mischpetê hateamim* 25), sed Masorae non item. Etenim Masora ad Deut. 28, 8 in C. 4. docet, h. l. citra regulam Munach adhibitum esse. Adnotatio masoretica (fere ad verbum consona cum *Dikduke hateamim* §. 23) sic se habet: סמן, כל שלש תבות שהטעם אחר האות הראשון שבתבה, כמות יְצַו יְיָ אתך, יהיה הטעם למעלה, כל הקריאה על זה המנהג, בר מן חד, גם בְּיוֹם ארבעה עשר דויקהלו דמגלה.

9, 19 הַפְּרוֹזִים Chethîb Vav continet quod tolli oportet. Simile est ביעורים Ez. 34, 25. Vide ad h. l.

Ibid. וּמִשְׁלֹחַ F. H. et Masora parva ms. adnotant ב׳ וחסר h. e.

bis obvium et sine Vav scribendum, scil. h. l. et v. 22. Vere, nam nonnisi tres hujus verbi formae plene scribuntur: וְנִשְׁלוֹחַ 3, 13. מִשְׁלוֹחַ Jes. 11, 14. et וְשָׁלוֹחַ 2 Chr. 36, 15.

9, 23 וְקִבֵּל Sic h. l. teste Masora: לית. Contra v. 27. וְקִבְּלוּ ut Ezr. 8, 30.

Ibid. אֲלֵיהֶם J. et aliquod alii exhibent עֲלֵיהֶם.

9, 26 עַל־כֵּן Masora notat ה׳ ר״פ בטעם h. e. quinquies cum accentu Paser in initio versus, scil. h. l. Gen. 32, 33. 1 Sam. 5, 5. Jes. 5, 25. 16, 9.

Ibid. פּוּרִים h. l. et v. 28 (הַפּוּרִים) plene.

9, 27 וְקִבְּל Keri: וְקִבְּלוּ. Simile est וַיֹּאמְר 1 Sam. 12, 10. Cf. Masora ad 1 Reg. 1, 1. Mas. fin. p. 7. *Ochla* 119.

Ibid. הַיְּהוּדִים ׀ pone hanc vocem Pasek in B. 1. H. Recte, quum hic locus referatur ad illos octo, in quibus post Telîscha parvum Pasek collocatur, ut docet Masora ad 1 Sam. 12, 3. 2 Chr. 35, 21. Idem observat Jekuthiel Punctator in *En hakore:* ח׳ פסוקין תלשין ופסקין הַיְהוּדִים ׀, brevius B. 1: ח׳ פסק ותלשא.

Ibid. עֲלֵיהֶם ׀ Hic quoque Pasek poni oportet. Catalogus ms. locorum pasekatorum id ipsum sic indicat: קימו וקבלו, ב׳ בו.

9, 29 וַתִּכְתֹּב Thav majusculum.

9, 30 אֶל־כָּל־הַיְּהוּדִים Masora parva ms. adnotat ג׳ (ter hae voces ita conjunctae exstant), et Masora magna ms. id ipsum explicat: אל־כל־היהודים ג׳ וסמן, אל כל היהודים הישבים בארץ מצרים הישבים במגדל (Jer. 44, 1), וישלח ספרים אל כל היהודים (Est. 9, 20) וחברו (9, 30). Consentit Masora fin. p. 35.

9, 31 לְקַיֵּם Sic in omnibus libris emendatis uti v. 21 et 29. Nonnullae editiones aetate minores falso exhibent לְקַיֵּים.

10, 1 ׀ אֲחַשְׁרֵשׁ Sic Chethîb cujus Kerî est אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ cum accentu Darga propter sequens Pasek. Vide *Dikduke hateamîm* §. 19. extr.

10, 3 לְרֹב defective in Codd., adtestante Lombroso et Norzio. Tantummodo 1 Chr. 4, 38. 2 Chr. 30, 10 haec vox secundum Masoram plene scripta est.

II.

חלופי חמש מגלות

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae Quinque Voluminum inter Occidentales et Orientales controversae.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
לְסוּסָתִי מלא	לְסֻסָתִי חסר	Cant. 1, 9.
עֹמֵד חסר [1]	עוֹמֵד מלא	2, 9.
וַאֲסֹבְבָה חסר [2]	וַאֲסוֹבְבָה מלא ו״ו	3, 2.
לִבַּבְתִּינִי תנינא מלא [3]	לִבַּבְתִּנִי תרויהון חסרין	4, 9.
מַעֲשֵׂי ביו״ד [4]	מַעֲשֵׂה בה״א	7, 2.
ותקוּם הוא כתיב, ותקָם היא קרי	ותקָם היא	Ruth 1, 6.
ותשֶׂאנָה מלא אל״ף	ותשֶׂנָה חסר אל״ף	1, 14.
ותבֹא ותעמֹד חסרין [5]	ותבוֹא ותעמוֹד מלאין	2, 7.
אֶת־כל אשר עשית קרי, ולא כתיב אֶת [6]	כֹּל אשר עשית	2, 11.
קרֹב לנו חסר [7]	קרוֹב לנו, מלא ו״ו	2, 20.
את כֹּל אשר תאמרי כתיב, ולא קרי את [8]	כֹּל אשר תאמרי	3, 5.

[1] Duce Mas. magna in F. ad Ex. 3, 5.

[2] Ex P. Etiam ad Ps. 26, 6 in P. haecce exstat nota masoretica: ב׳ חד חסר וחד מלא למערבאי.

[3] Ex P. tantum quod ibi varietas scriptionis inversa est.

[4] Eodem modo differunt in Thr. 4, 2. Koh. 4, 5. Mi. 5, 12. Ps. 8, 4. Iob. 14, 15.

[5] Sic dupliciter differunt teste F.

[6] Ita recte, cf. *Nedarim* 37 b.

[7] Ex P.

[8] Ita recte in F.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
כנפֶיךָ מלא	כנפֶךָ חסר יו"ד	Ruth 3, 9.
לִינִי למ"ד רבתי [1]	לִינִי נו"ן רבתי	3, 13.
הָבִי מלעיל [2]	הָבִי מלרע	3, 15.
לִגְאוֹל מלא [3]	כי לא אוכל לִגְאֹל חסר ו"ו	4, 6.
תּוֹלְדֹת חסר ו"ו בתרא [4]	תּוֹלְדוֹת מלא דמלא	4, 18.
כָּמוֹנִי מלא [5]	כָּמֹנִי חסר	Threni 1, 21.
ומדוחִים מלא	ומדוחִם חסר י"וד	2, 14.
רחמָו כתיב חסר יו"ד, רחמָיו קרי	רחמָיו כתיב וקרי	3, 22.
חסדָו כתיב חסר יו"ד, חסדָיו קרי [6]	חסדָיו כתיב וקרי	3, 33.
כצפּוֹר מלא	כצפֹּר חסר	3, 52.
מעשֵׂי ביו"ד [7]	מעשֵׂה בה"א	4, 2.
יָכְלוּ חסר	יוּכְלוּ מלא	4, 14.
עודינוּ כתיב וקרי	עודינָה כתיב, עודינוּ קרי	4, 17.
שֶׁשָּׁמֵם כתיב וקרי [8]	שֶׁהַשָּׁמֵם כתיב שֶׁשָּׁמֵם קרי	5, 18.
השיבנו אֲדֹנָי, שם ודאי	השיבנו יְהוָֹה, שם הוי'	5, 21.
ונשׁוּבָה כתיב וקרי [9]	ונשוב כתיב, ונשׁוּבָה קרי	Ibid.

[1] Sic in H. et in Masora parva ms. Vide Argumenta.

[2] Teste Mas. parva ad h. l. et Mas. magna ad Jer. 39, 9. Occidentales illam formam pro imper. decurtato Hiphil verbi בוא, Orientales autem pro imper. Kal verbi יהב habent.

[3] Ex P., ubi vero per errorem לגאל לי scriptum est, ut credideris, varietatem spectare ad prius לגאול ejus versus. F. recte scribit לגאל. Vide Argumenta.

[4] Ita recte in F. P. Cf. Midrasch ad Gen. 2, 4. et Ex. 21, 1.

[5] Vide Argumenta.

[6] Ex P. Vide etiam Norzium.

[7] Ex P.

[8] Vide Argumenta ad h. l. et ad Eccles. 6, 10.

[9] Ex S.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
אֶל כל אשר [1]	עַל כל אשר	Eccles. 1, 13.
הָעוֹשֶׂה מלא [2]	הָעֹשֶׂה חסר	3, 9.
הָעוֹלָם מלא [3]	הָעֹלָם חסר	3, 11.
העֲשֻׁקים תרויהון חסר [4]	העֲשׁוּקים תנינא מלא	4, 1.
מעשֵׂי ביו"ד	מעשֵׂה בה"א	5, 5.
שֶׁתַּקִּיף כתיב וקרי [5]	שֶׁהתַּקִּיף כתיב שֶׁתַּקִּיף קרי	6, 10.
המִשׁתה כתיב מִשׁתה קרי [6]	מִשׁתה כתיב וקרי	7, 2.
שְׁמוֹר מלא [7]	שְׁמֹר חסר	8, 2.
היא כתיב הוא קרי [8]	כי הוא חלקך	9, 9.
לֹו פנים בו"ו [9]	לֹא פנים באל"ף	10, 10.
עַל בית	אֶל בית	12, 5.
עֹלָמוֹ חסר [10]	עוֹלָמוֹ מלא	Ibid.
מהמה כתיב מֵהֶם קרי [11]	מֵהֵמָּה כתיב וקרי	12, 12.
שְׁמֹר חסר [12]	שְׁמוֹר מלא	12, 13.

[1] E Tschufutk. No. 2. Vide ad Esth. 3, 9.

[2] Sic etiam in Mas. parva, S. P. Vide Argumenta.

[3] Ex P. ubi notatur: ב׳ חסר למערבאי, itaque plene apud Orientales.

[4] Sic in Tschufutk. No. 2, No. 18 et E. 3. In Tschufutk. No. 7 differentia perspicue exponitur: והנה דמעת העשוקים למערב׳ מלא, למדנח׳ העשֻׁקים חסר.

[5] In P. Etiam Mas. magna adnotat: פליגא עליה. Vide etiam Thren. 5, 18.

[6] Sic in P. Contra in Tschufutk. No. 116 scriptum est: למדנחאי משתה כתיב הַמִּשׁתה קרי.

[7] Sic in P. Tschufutk. No. 116, sed inverso ordine. Vide 12, 13.

[8] Sic in P. Tschufutk. No. 18.

[9] Sic in Tschufutk. No. 114.

[10] Vide Argumenta.

[11] Sic in P.

[12] In P. ordo inversus. Cf. Masoram.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
עַל יד	אֶל יד שעשגז	Esther 2, 14.
אֶל ידי[1]	אשקול עַל ידי	3, 9.
אחשורוֹש מלא	בימים ההם . . . אחשורש חסר ו"ו בתרא	2, 21.
אחשורוֹש מלא	ויקראו ספרי קדמא . . אחשורש ח"ו בתרא	3, 12.
אחשורוֹש מלא	ויאמר המלך אחשורש ח"ו בת"א	8, 7.
אחשורוֹש מלא[2]	ויכתב בשם המלך אחשורש ח"ו בתרא	8, 10.
אחשֵורוֹש כתיב וקרי ומלא	וישם המלך אחשרש כתיב חסר ב' ווי"ן, וקרי אחשֵורש	10, 1.
שרבִיט מלא[3]	ויושט המלך לאסתר את שרבִט, חסר	8, 4.
ובבאָהּ ה"א רפי[4]	ובבאָהּ ה"א מפיק	9, 25.

[1] Sic in Tschufutk. No. 2.

[2] Hi duo loci in catalogis Differentiarum impressis negligentia praetermissi sunt, reperiuntur vero in manuscriptis. P. omnem dubitationem tollit: למערבאי ה' כתיבי אחשורש וחסר רש, למדנחאי כלְהון מלאין.

[3] Ex P. ubi notatur: לית חסר למערבאי.

[4] Secundum Masoram in Cod. Babyl. ad Ez. 33, 33.

III.

חלופי נקוד של חמש מגלות

בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci Quinque Voluminum a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro ms. עדת דבורים. Vide *Dikduke hateamim* p. XXXII).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וּרְאֶינָה [1]	וּרֲאֶינָה	Cant. 3,11.*
שֶׁעִטְּרָה לּוֹ	שֶׁעִטְּרָה־לּוֹ	Ibid.
הָרָחְצָה קמץ [2]	הָרַחְצָה פתח	4, 2.
מֶרְקַחִים פתח [3]	מֶרְקָחִים קמץ	5, 13.*
אֶמְצָאֲךָ	אֶמְצָאֲךָ	8, 1.
אֶנְהָגְךָ [4]	אֶנְהָגֲךָ	8, 2.
וּמַה־תְּעֹרְרוּ	וּמַה־תְּעֹרֲרוּ	8, 4.*
שַׁלְהֶבֶת יָהּ ב׳ מלין [5]	שַׁלְהֶבֶתְיָה מלה אחת	8, 6.
הַנַּעֲרָה	הַנַּעֲרָה	Ruth 2, 5.
אֶת־אֲשֶׁר עשתה [6]	אֵת אֲשֶׁר־עשתה	2, 19.*
עַד־כְּלוֹת קְצִיר הַשְּׂעֹרִים	עַד־כְּלוֹת קְצִיר־הַשְּׂעֹרִים	2, 23.
הֲלֹא בֹעַז	הֲלֹא־בֹעַז	3, 2.
אַל־תִּוָּדְעִי	אַל־תִּוָּדְעִי	3, 3.
קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים מונח [7]	קְנֵה נֶגֶד הַיֹּשְׁבִים מרכא	4, 4.*

---

1 Ben-Ascher legit Resch cum Chatef Pathach propter sequentem gutturalem, Ben-Naphtali cum Scheba simplice. Similiter Ps. 28, 9.

2 Norzi hujus differentiae mentionem facit.

3 Vide etiam *Dikduke hateamim* p. 84.

4 Similiter Gen. 32, 7.

5 Ben-Naphtali haec separat ac proinde יָהּ cum Mappik scribit, Ben-Ascher copulat ac proinde Mappik ejicit. Masora ut semper stat a partibus Ben-Ascheri (Mas. magna ad Ex. 17, 16).

6 Vide ad Iob. 1, 3.

7 Vide Masoram ad Ex. 6, 6. *Dikduke hateamim* p. 23.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
יִתֵּ֨ן יְיָ֜ אֶֽת־הָֽאִשָּׁ֗ה [1]	יִתֵּ֨ן יְיָ֜ אֶֽת־הָאִשָּׁ֗ה	Ruth 4, 11.
אֲשֶׁר־אֲהֵבָ֫תֶךְ [2]	אֲשֶׁר־אֲהֵבָ֫תֶךְ	4, 15.*
וְֽהַבִּ֫יטָה [3]	וְהַבִּ֫יטָה	Threni 1, 11.
בְּֽהִֽתְעַטְּפָם	בְּהִֽתְעַטְּפָם	2, 12.
אֲֽשְׁוֶה־לָּךְ [4]	אַשְׁוֶה־לָּךְ	2, 13.*
וַֽיַּֽחַרְקוּ שֵׁן געיא [5]	וַיַּֽחַרְקוּ שֵׁן	2, 16.*
וְֽנַחְקֹרָה [6]	וְנַחְקֹרָה	3, 40.
אַֽל־תַּעְלֵם	אַל־תַּעְלֵם	3, 56.
וְֽאֵינָם [7]	וְאֵינָם	5, 7.*
וְֽנָשׁוּבָה	וְנָשׁוּבָה	5, 21.*
שֶׁיַּֽעֲמֹל [8]	שֶׁיַּעֲמֹל	Eccles. 1, 3.*
זוֹרֵחַ הוּא [9]	זוֹרֵחַ הוּא, יאריך החי"ת	1, 5.*
ומה־שֶּׁנַּֽעֲשָׂה	ומה־שֶּׁנַּעֲשָׂה	1, 9.*
שֶׁנַּֽעֲשׂוּ	שֶׁנַּעֲשׂוּ	1, 14.*
בְּֽכָל־מַעֲשַׂי [10]	בְּכָל־מַֽעֲשַׂי	2, 11.
כִּֽיתְרוֹן [11]	כִּיתְרוֹן	2, 13.
בְּֽשֶׁכְּבָר	בְּשֶׁכְּבָר	2, 16.*
הַֽמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּֽעֲשָׂה	הַמַּֽעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה	2, 17.

[1] Sic eos differre ait S.

[2] Similiter Eccles. 9, 9. Gen. 6, 7. 22, 2. Deut. 9, 7. 21, 8. Vide etiam *Likute kadmonioth* p. 29.

[3] Item 3, 40. 5, 7. 21. Vide *Metheg-Setzung* §. 39. not.

[4] Vide *Metheg-Setzung* §. 28. not.

[5] Cf. ad Jes. 40, 18.

[6] Ita differunt. Norzi in errore versatur.

[7] Pariter atque Jer. 10, 20.

[8] Ben-Naphtali literae Ajin Scheba quiescens impertit. Item v. 9. 14. 2, 11. 17. 4, 3. 5, 15. al. Vide ad Ps. 19, 11.

[9] Cf. *Metheg-Setzung* §. 43. Heidenheimii *Meor enajim* Praef. p. VII.

[10] Ben-Naphtali etiam apud Kamez correptum Gaja non repudiat, Ben-Ascher repudiat. Vide *Metheg-Setzung* §. 27.

[11] Similia sunt 5, 8. 7, 12. 8, 10. 10, 10. Vide ad Gen. 27, 28. Ps. 45, 10. Prov. 30, 17.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
כִּי־יֵשׁ אָדָם [1]	כִּי יֶשׁ־אָדָם	Eccles. 2,21.*
כֵּן מוֹת	כֵּן־מוֹת	3,19.*
אֶת־הַמַּעֲשֶׂה	אֶת־הַמַּעֲשֶׂה	4,3.*
אִם־יִשְׁכְּבוּ	אִם־יִשְׁכְּבוּ	4,11.
וְיִתְרוֹן	וְיִתְרוֹן	5,8. 7,12. 10,10.
שֶׁיַּעֲמֹל	שֶׁיַּעֲמֹל	5,15.*
שֶׁיַּעֲמֹל	שֶׁיַּעֲמֹל	5,17.*
וְאֵינֶנּוּ חָסֵר אזלא [2]	וְאֵינֶנּוּ חָסֵר מרכא	6,2.*
יֹאכְלֶנּוּ [3]	יֹאכְלֶנּוּ	Ibid.
וְיִשְׁתַּכְּחוּ	וְיִשְׁתַּכְּחוּ	8,10.
אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה	אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה	8,17.
אֶת־הַמַּעֲשֶׂה	אֶת־הַמַּעֲשֶׂה	Ibid.
אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ [4]	אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ	9,9.
וְכַצִּפֳּרִים [5]	וְכַצִּפֳּרִים	9,12.
אֶת־מַעֲשֵׂה	אֶת־מַעֲשֵׂה	11,5.
כָּל שֶׁבָּא	כָּל־שֶׁבָּא	11,8.*
הַטֹּחֲנוֹת [6]	הַטֹּחֲנוֹת	12,3.
לִמַּד דַּעַת [7]	לִמַּד־דַּעַת	12,9.
וּכְמַשְׂמְרוֹת	וּכְמַשְׂמְרוֹת	12,11.
אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה	אֶת־כָּל־מַעֲשֶׂה	12,14.
הַנִּמְצְאִים [8]	הַנִּמְצְאִים	Esther 1, 5.

[1] Simile est Ruth 2, 19. Vox שעמלו quae in catalogo impresso adponitur ad hanc ipsam differentiam spectat.

[2] Vide Argumenta ad h. l. et Ez. 8, 6.

[3] Vide ad Gen. 3, 17.

[4] Vide ad Ruth 4, 15 et Gen. 22, 2.

[5] Vide ad Dan. 8, 22.

[6] Consulas *Metheg-Setzung* §. 26. 27.

[7] Similiter Num. 24, 7. Prov. 12, 11.

[8] Eodem modo 4, 16. Catalogus in Bibliis rabbinicis differentias ad 1, 5 et 1, 20 notatas praetermittit, is vero qui in Ven. 1518 exstat utramque commemorat.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
רִֽצְפַּ֫ת דגש [1]	רִֽצְפַ֫ת רפי	Esther 1, 6.
לְמִגָּד֖וֹל	לְמִגָּד֖וֹל	1, 20.
וְהַֽנַּעֲרָ֣ה	וְהַֽנַּעֲרָ֣ה	2, 7.
הַֽנַּעֲרָ֜ה	הַֽנַּעֲרָ֜ה	2, 9.
אֲשֶׁ֨ר לָֽקַח֩ ל֜וֹ [2]	אֲשֶׁ֨ר לָֽקַח־ל֜וֹ	2, 15.*
וַיֶּאֱהַ֨ב [3]	וַיֶּֽאֱהַ֨ב	2, 17.
וְאֶת־מַאֲמַ֤ר	וְאֶת־מַאֲמַ֤ר	2, 20.
כְּתָ֫ב הַדָּ֫ת	כְּתָב־הַדָּ֫ת	4, 8.
לְהִתְחַנֶּן֩ ל֜וֹ [4]	לְהִֽתְחַנֶּן־ל֛וֹ	Ibid.
אִם־הַֽחֲרֵ֣שׁ	אִם־הַֽחֲרֵ֣שׁ	4, 14.
הַנִּמְצְאִ֣ים	הַֽנִּמְצְאִ֣ים	4, 16.
וַיְהִ֨י כִּרְא֜וֹת דגש [5]	וַיְהִ֨י כִרְא֜וֹת רפי	5, 2.
אֶת־הָמָ֔ן	אֶת־הָמָ֔ן	5, 5. 6, 14. 7, 10.
אֶת־מָרְדֳּכַ֔י	אֶת־מָרְדֳּכַ֔י	5, 13.
מַה־לַּֽעֲשׂ֗וֹת	מַה־לַּֽעֲשׂ֗וֹת	6, 6.
וְרָאִ֖יתִי [6]	וְרָאִ֖יתִי	8, 6.
עַל־הַיְּהוּדִ֜ים	עַל־הַיְּהוּדִ֜ים	8, 8.*
אֶל־הַיְּהוּדִ֠ים	אֶל־הַיְּהוּדִ֠ים	8, 9.*
וְאֶל־הָֽאֲחַשְׁדַּרְפְּנִ֣ים	וְאֶל־הָֽאֲחַשְׁדַּרְפְּנִ֣ים	Ibid.
לְהִקָּהֵ֞ל	לְהִקָּהֵ֞ל	8, 11.
וְהָֽאֲחַשְׁדַּרְפְּנִ֣ים	וְהָֽאֲחַשְׁדַּרְפְּנִ֣ים	9, 3.
וְכָל־מַעֲשֵׂ֣ה	וְכָל־מַֽעֲשֵׂ֣ה	10, 2.

[1] Vide ad Ez. 40, 17.

[2] Similiter Ruth 4, 11.

[3] Vide ad Gen. 13, 12. 34, 3. Ps. 19, 11.

[4] Vide ad Gen. 6, 9.

[5] Vide ad Gen. 19, 17. *Dikduke hateamim* p. 30.

[6] Utrumque versus. Vide Thr. 1, 11.

IV.

חלופי קריאה בחמש מגלות

Loci Quinque Voluminum consimiles qui facile confunduntur.

	Canticum
כִּי חולַת אהבה אני	2, 5 Primo
שֶׁחוֹלַת אהבה אני. וסמן, כִּי שֶׁקֶר (Ps. 119, 118).	5, 8 Secundo
תחת לְרֹאשִׁי	2, 6 Primo
תחת רֹאשִׁי. וסמן, למ"ד קדים לרי"ש.	8, 3 Secundo
אִם תעירו וְאִם תעוררו	2, 7 Primo et 3, 5 Secundo.
מַה תעירו וּמַה תעוררוּ	8, 4 Tertio
דּוֹמֶה דוֹדִי לצבי	2, 9 Primo
דְּמֵה לְךָ דוֹדִי לצבי	2, 17 Secundo
וּדְמֵה לְךָ לצבי	8, 14 Tertio
על הרי בָתֶר	2, 17 Primo
על הרי בְשָׂמִים	8, 14 Secundo
בקשתִּיו ולא מצאתִיו	3, 2 Primo
בקשתִּיהוּ ולא מצאתִיהוּ	5, 6 Secundo
מֵהַר גִּלעד	4, 1 Primo
מִן־הַגִּלעד וסמן, ויעש גל ויאכלו שם על הַגל (Gen. 31, 26).	6, 5 Secundo
כעדר הַקְּצוּבוֹת	4, 2 Primo
כעדר הָרְחֵלִים	6, 6 Secundo
תְּאוֹמֵי צביה	5, 6 Primo
תָּאֳמֵי צביה וסמן, תְּתָאו (Num. 34, 7).	7, 4 Secundo
כַּערוּגַת הבשם	5, 13 Primo
לַערגוֹת הבשם	6, 2 Secundo
הֲפרחה הגפן	6, 11 Primo
אִם־פרחה הגפן	7, 13 Secundo
לַנּטרים	8, 11 Primo
לְנטרים, וסמן לַילה לְיום (Iob. 17, 13).	8, 12 Secundo

שַׁלְמֹתיך	4, 11 Cant.
שִׂמְלֹתיך, וסמן ל״ס.	3, 3 Ruth
כָּעֹרב	5, 11 Cant.
כְּעֹרב	83, 2 Psalm
	Ruth
וַיִּהְיוּ שם	1, 2 Primo
וַיֵּשְׁבוּ שם	1, 4 Secundo
לֵכְנָה שֹׁבְנָה ׃	1, 8 Primo
שֹׁבְנָה בנותי לֵכְןָ	1, 12 Secundo
כי תצאי ···· עִם נערותיו	2, 22 Primo
אשר היית ···· אֶת נערותיו	3, 2 Secundo
וימד שש שְׂעֹרים	3, 15 Primo
ותאמר שש הַשְּׂעֹרים	3, 17 Secundo
	Threni
שעריה שוממִין	1, 4 Primo
בני שוממִים, וסמן ד״ן ע״ם.	1, 16 Secundo
ראה יי אֶת־עָנְיִי	1, 9 Primo
ראה יי וְהַבִּיטָה	1, 11 Secundo 2, 8 et Tertio
בתולתי ובחורי הָלְכוּ בַשֶּׁבִי	1, 28 Primo
בתולתי ובחורי נָפְלוּ בֶחָרֶב	2, 21 Secundo
טָבַחְתָּ לא חמלת	2, 21 Primo
הָרַגְתָּ לא חמלת	3, 43 Secundo
לְעות ···· אדני לֹא רָאָה	3, 36 Primo
מי זה ···· אדני לֹא צִוָּה, וסמן, ראו צויתי אתכם (Jos. 8, 8).	3, 37 Secundo
סכתה בָאַף	3, 43 Primo
סכתה בֶעָנָן	3, 44 Secundo
כל מחשבתם לִי	3, 60 Primo
כל מחשבתם עָלָי, וסמן מאין לִי ··· יבכו עָלַי (Num. 11, 13).	3, 61 Secundo
אַתָּה יי לעולם תשב כִּסְאֲךָ לדור ודור	5, 19 Threni
וְאַתָּה יי לעולם תשב וְזִכְרְךָ לדר ודר, וסמן א״ך ר״ו.	102, 13 Psalmi

	Ecclesiastes
הבל הבלים אמר קֹהלת הֲבֵל הֲבָלִים הכל הבל	1, 2 Primo
הבל הבלים אמר הַקּוֹהלת הכל הבל	12, 8 Secundo
בכל עמלו שֶׁיַּעֲמֹל תחת השמש	1, 3 Primo et 5, 17 Tertio
בכל עמלו וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא עָמֵל תחת השמש	2, 22 Secundo
וְנָתַתִּי את לבי	1, 13 Primo
וְנָתוֹן את לבי	8, 9 Secundo
וְהִנֵּה הכל הבל ורעות רוח	1, 14 Primo et 2, 11 Secundo
כִּי הכל הבל ורעות רוח	2, 17 Tertio
הִגְדַּלְתִּי והוספתי	1, 16 Primo
וְגָדַלְתִּי והוספתי	2, 9 Secundo
אֲשֶׁר הָיָה לפני עַל ירושלם	1, 16 Primo
שֶׁהָיוּ לפני בִּירושלם	2, 7 Secundo
שֶׁהָיָה לפני בִּירושלם	2, 9 Tertio
הוֹלֵלוֹת וְשִׂכְלוּת	1, 17 Primo
וְהוֹלֵלוֹת וְסִכְלוּת	2, 12 Secundo
וְהַסִּכְלוּת הוֹלֵלוֹת	7, 25 Tertio
אָמַרְתִּי אני בלבי	2, 1 Primo et 3, 17 Tertio et 3, 18 Quarto
וְאָמַרְתִּי אני בלבי	2, 15 Secundo
הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תחת השמש	2, 17 Primo
לְכָל־מעשה אֲשֶׁר נעשה תחת השמש	8, 9 Secundo
אֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נעשה תחת השמש	8, 17 Tertio
שעמלתי וְשֶׁחָכַמְתִּי תחת השמש	2, 19 Primo
שעמלתי תחת השמש	2, 20 Secundo
הכל הולך אל מקום אחד	3, 20 Primo
אל מקום אחד הכל הולך	6, 6 Secundo
יֶלֶד מסכן וְחָכָם	4, 13 Primo
אִישׁ מסכן חָכָם	9, 15 Secundo

יש רעה חוֹלָה ראיתי תחת השמש	5, 12 Primo
יש רעה אֲשֶׁר ראיתי תחת השמש	6, 1 Secundo
יש רעה ראיתי תחת השמש	10, 5 Tertio
לאכול ולשתות וְלִרְאוֹת טוֹבָה	5, 17 Primo
לאכול ולשתות וְלִשְׂמוֹחַ	8, 15 Secundo
את הַכֹּל ראיתי	7, 15 Primo
את כָּל־זֶה ראיתי	8, 9 Secundo
אל תנח אֶת־ידך	7, 18 Primo
אל תנח ידך	11, 6 Secundo
ראה זה מצאתי	7, 27 Primo
לְבַד ראה זה מצאתי	7, 29 Secundo

Esther

בֵּית המלכות	1, 9 Primo
בְּבֵית המלכות	5, 1 Secundo
חרבוֹנָא באל״ף	1, 10 Primo
חרבוֹנָה בה״א, וסמן אל״ף קדים לה״א.	7, 9 Secundo
אֲשֶׁר ביד הסריסים	1, 12 Primo
ביד הסריסים	1, 15 Secundo
אם על המלך טוֹב ראש פסוק רביע	1, 19 Primo
אם על המלך טוֹב ראש פסוק זקף, וסמן ר״ז	3, 9 Secundo
וייטב הדבר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ	1, 21 Primo et 2, 4 Secundo
וייטב הדבר לִפְנֵי הָמָן	5, 14 Tertio
אֶל מדינה ומדינה	1, 22 Primo
עַל מדינה ומדינה	3, 12 Secundo
וְאֶל עַם ועם כלשונו	1, 22 Primo
וְעַם ועם כלשונו	3, 12 Secundo 8, 9 et Tertio
אחר הדברים האֵלֶּה זקף	2, 1 Primo
אחַר׀ הדברים האלה רביע, סמן ז״ר	3, 1 Secundo
ויאמרו נַעֲרֵי המלך	2, 2 Primo et 6, 3 Tertio et 6, 5 Quarto
ויאמרו עַבְדֵי המלך, וסמן משנה משונה.	3, 3 Secundo

אל יד הֵגֶא	2, 3 Primo
אל יד הֵגַי	2, 8 Secundo et Tertio
ותלקח אסתר אל בֵּית המלך	2, 8 Primo
ותלקח אסתר אל המלך אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ	2, 16 Secundo
וּבְהַגִּיעַ תֹּר נַעֲרָה, פזר	2, 12 Primo
וּבְהַגִּיעַ תֹּר־אסתר, מונח.	2, 15 Secundo
לָבוֹא אל המלך אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ	2, 12 Primo
לָבוא אל המלך	2, 15 Secundo
וימלא המן חמה	3, 5 Primo
וימלא המן על מָרְדֳּכַי חמה	5, 9 Secundo
להשמיד את כָּל־הַיהודים	3, 6 Primo
לְהַשמיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד את כָּל־הַיְּהוּדִים	3, 13 Secundo
לְאַבֵּד את היהודים	8, 5 Tertio
שְׁנֵים עשר הוא חדש אדר	3, 7 Primo
שְׁנֵים עשר הוא חדש אדר ושללם לבוז	3, 13 Secundo
שְׁנֵים עשר הוא חדש אדר	8, 12 Tertio
להביא ··· אֶל גנזי	3, 9 Primo
לשקול ···· עַל גנזי. וסמן אֶל ירמיהו הנביא עַל (Jer. 46, 1).	4, 7 Secundo
ויסר המלך את טבעתו מֵעַל יָדוֹ ויתנה	3, 10 Primo
ויסר המלך את טבעתו אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵהָמָן ויתנה	8, 2 Secundo
וַיִּקָּרְאוּ ספרי המלך, תלשא	3, 12 Primo
וַיִּקָּרְאוּ ספרי־המלך, מונח	8, 9 Secundo
וְנֶחְתָּם בטבעת המלך	3, 12 Primo
וְנַחְתּוֹם בטבעת המלך	8, 8 Secundo
להשמיד לַהרוג ולאבד	3, 13 Primo et 7, 4 Secundo
להשמיד וְלַהרג ולאבד	8, 11 Tertio
לִהְיוֹת עתִדים ליום הזה	3, 14 Primo
וְלִהְיוֹת הַיְּהוּדִיים עתוּדים ליום הזה	8, 13 Secundo
הרצים יצאו	3, 15 Primo
הרצים רֹכְבֵי הָרֶכֶשׁ הָאֲחַשְׁתְּרָנִים יצאו	8, 14 Secundo

דְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ	3, 15 Primo
מְבֹהָלִים וּדְחוּפִים בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ	8, 14 Secundo
וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה, רביע	4, 3 Primo
וּבְכָל מְדִינָה וּמְדִינָה טרס, וסמן ר"ט.	8, 17 Secundo
וַתְּצַוֵּהוּ עַל מָרְדֳּכָי	4, 5 Primo
וַתְּצַוֵּהוּ אֶל מָרְדֳּכָי. וסמן עַל הַכַּפֹּרֶת, אֶל הַכַּפֹּרֶת (Exod. 25, 20).	4, 10 Secundo
עַד חֲצִי הַמַּלְכוּת וְיִנָּתֵן לָךְ	5, 3 Primo
עַד חֲצִי הַמַּלְכוּת וְתֵעָשׂ	5, 6 Secundo 7, 2 et Tertio
מַה שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ	5, 6 Primo
מַה שְּׁאֵלָתֵךְ אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְתִנָּתֵן לָךְ	7, 2 Secundo
וּמַה שְּׁאֵלָתֵךְ וְיִנָּתֵן לָךְ	9, 12 Tertio
כִּי נָפַל פַּחַד הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם	8, 17 Primo
כִּי נָפַל פַּחַד מָרְדֳּכַי עֲלֵיהֶם, וסמן, מזרע היהודים מרדכי (6, 3).	9, 3 Secundo
עַל־כֵּן הַיְּהוּדִים ראש פסוק, טרס	9, 19 Primo
עַל־כֵּן קָרְאוּ ראש פסוק, פזר. וסמן ט"ף	9, 26 Secundo
וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ: סוף פסוק	9, 19 Primo
וּמִשְׁלֹחַ מָנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים	9, 22 Secundo
וְקִבֵּל הַיְּהוּדִים	9, 23 Primo
קִיְּמוּ וקבל היהודים כתיב, וְקִבְּלוּ קרי	9, 27 Secundo

V.

פתחין באתנח וסוף פסוק בחמש מגלות

Loci Quinque Voluminum vocalem non productam in pausa retinentes.

וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר	Cant. 2, 15.
עִם הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמַר	Ruth 2, 6.
וַתִּשְׂבַּע וַתֹּתַר	2, 14.
וַתְּהִי לוֹ לְאֹמֶנֶת	4, 16.
וכל אֱלִימֶלֶךְ דכוותה.	

היתה לָמַּס	Thren.	1, 1.
מימי קֶדֶם		1, 7.
חדש ימינו כְּקֶדֶם		5, 21.
חיים עֲדֶנָה	Eccles.	4, 2.
אמרה קֹהֶלֶת		7, 27.
ועז פניו ישֻׁנֶּא	Eccles.	8, 1.
מקומך אל תַּנַּח		10, 4.
לקחה מרדכי לו לְבַת	Esther	2, 7.
ותען אסתר ותאמַר		5, 7.
משמרי הַסַּף		6, 2.
מכל אשר דִּבַּרְתָּ		6, 10.
וכל המֶּלֶך דכוותה		

VI.

פסקתא בחמש מגלות

Loci Quinque Voluminum lineola Pasek notati.

המר ׀ דודי	Cant.	1, 13.
הכפר ׀ דודי		1, 14.
תעירו ׀ ואם		2, 7.
ותחברו		3, 5.
והגפנים ׀ סמדר		2, 13.
צאנה ׀ וראינה		3, 11.
גן ׀ נעול		4, 12.
תעירו ׀ ומה		8, 4.
כרחל ׀ וכלאה	Ruth	4, 11.
אבירי ׀ אדני	Thren.	1, 15.
עיני ׀ עיני		1, 16.
באפו ׀ אדני		2, 1.
אדני ׀ כאויב		2, 5.
יהוה ׀ בציון		2, 6.

אדני ׀ מזבחו Thren. 2, 7.
יהוה ׀ להשחית 2, 8.
יהוה ׀ אליך 5, 21.
סובב ׀ סבב Eccles. 1, 6.
ועמק ׀ עמק 7, 24.
אביחיל ׀ דד Esther 2, 15.
מיום ׀ ליום 3, 7.
ואת ׀ פרשנדתא, 9, 7.
וכל ואת ׀ דאהוהי. 8. 9.
היהודים ׀ עליהם ׀ ועל, ב׳ בפ׳ 9, 27.
אחשרש ׀ מס 10, 1.

VII.

סדרים בחמש מגלות

*Sectiones Quinque Voluminum masoreticae.**

סדרים של קהלת ד׳, וסמניהון

דברי קהלת Eccles. 1, 1.
ידעתי כי כל, דבתר וגם כל האדם 3, 14.
טוב שם משמן טוב 7, 1.
לך אכל בשמחה לחמך 9, 7.

סדרים של אסתר ה׳, וסמניהון

ויהי בימי Esther 1, 1.
איש יהודי היה 2, 5.
ויאמר המן למלך ישנו עם 3, 8.
ויקח המן את הלבוש 6, 11.
ליהודים היתה אורה 8, 16.

---

* Masora nonnisi Ecclesiasten et l. Esther ita dispertit; sectiones reliquorum Voluminum (Cant., Ruth, Thren.) non commemorantur, nempe casu, non consulto.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Cant. 1, 17.	רָחִיטֵנוּ (cum Cheth)	רָהִיטֵנוּ (cum He)
2, 11.	הסתו (h. e. הַסְּתָו)	הַסְּתָיו
2, 13.	לכי (h. e. לְכִי)	לָךְ
2, 14.	ומראיך (h. e. וּמַרְאַיִךְ)	וּמַרְאֵךְ
4, 9.	באחד (h. e. בְּאַחַד)	בְּאַחַת
Ruth 1, 8.	יעשה (h. e. יַעֲשֶׂה)	יַעַשׂ
2, 1.	מידע (h. e. מְיֻדָּע)	מוֹדַע
3, 2.	שמלתך (h. e. שִׂמְלָתֵךְ)	שִׂמְלֹתַיִךְ
ibid.	וירדתי (h. e. וְיָרַדְתִּי)	וְיָרַדְתְּ
3, 4.	ושכבתי (h. e. וְשָׁכָבְתִּי)	וְשָׁכָבְתְּ
3, 14.	מרגלתו (h. e. מַרְגְּלֹתָו)	מַרְגְּלֹתָיו
ibid.	בטרום (h. e. בְּטְרוֹם)	בְּטֶרֶם
4, 4.	ואדע (h. e. וְאֵדַע)	וְאֵדְעָה
4, 5.	קניתי (h. e. קָנִיתִי)	קָנִיתָ
4, 6.	לגאול (h. e. לִגְאוֹל)	לִגְאָל
Thren. 1, 6.	מן בת (h. e. מִן בַּת)	מִבַּת
1, 11.	מחמודיהם (h. e. מַחֲמוּדֵיהֶם)	מַחֲמַדֵּיהֶם
1, 18.	עמים (h. e. עַמִּים)	הָעַמִּים
2, 2.	לא (h. e. לֹא)	וְלֹא
2, 13.	אעודך (h. e. אֲעוּדֵךְ)	אֲעִידֵךְ
2, 14.	שביתך (h. e. שְׁבִיתֵךְ)	שְׁבוּתֵךְ
2, 19.	בליל (h. e. בַּלֵּיל)	בַּלַּיְלָה
3, 10.	אריה (h. e. אַרְיֵה)	אֲרִי
3, 20.	ותשיח (h. e. וְתָשִׂיחַ)	וְתָשׁוֹחַ
3, 25.	לקוו (h. e. לְקֹוו)	לְקֹוָיו

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Thren. 3, 39.	חטאו (h. e. חֶטְאוֹ)	חֲטָאָיו
4, 3.	תנין (h. e. תַּנִּין)	תַּנִּים
ibid.	כי ענים (h. e. כִּי עֳנִים)	כַּיְעֵנִים
4, 12.	וכל (h. e. וְכֹל)	כֹּל
4, 16.	זקנים (h. e. זְקֵנִים)	וּזְקֵנִים
4, 17.	עודינה (h. e. עוֹדֶינָה)	עוֹדֵינוּ
4, 21.	יושבתי (h. e. יוֹשַׁבְתִּי)	יוֹשֶׁבֶת
5, 1.	הביט (h. e. הַבֵּיט)	הַבִּיטָה
5, 3.	אין (h. e. אֵין)	וְאֵין
5, 5.	לא (h. e. לֹא)	וְלֹא
5, 7.	אינם (h. e. אֵינָם)	וְאֵינָם
ibid.	אנחנו (h. e. אֲנַחְנוּ)	וַאֲנַחְנוּ
5, 18.	שהשמם (h. e. שֶׁהַשָּׁמֵם)	שֶׁשָּׁמֵם
5, 21.	ונשוב (h. e. וְנָשׁוּב)	וְנָשׁוּבָה
Eccles. 4, 8.	עיניו (h. e. עֵינָיו)	עֵינוֹ
4, 17.	רגליך (h. e. רַגְלֶיךָ)	רַגְלְךָ
5, 8.	היא (h. e. הִיא)	הוּא
5, 10.	ראית (h. e. רְאִית)	רְאוּת
5, 17.	חיו (h. e. חַיָּו)	חַיָּיו
6, 10.	שהתקיף (h. e. שֶׁהַתַּקִּיף)	שֶׁתַּקִּיף
7, 22.	את (h. e. אַתְּ)	אַתָּה
9, 4.	יבחר (h. e. יְבְחַר)	יְחֻבַּר
10, 3.	כשהסכל (h. e. כְּשֶׁהַסָּכָל)	כְּשֶׁסָּכָל
10, 20.	הכנפים (h. e. הַכְּנָפַיִם)	כְּנָפַיִם
11, 9.	ובמראי (cum Jod)	ובמראה (cum He)
12, 6.	ירחק (h. e. יֵרָחֵק)	יֵרָתֵק
Esther 1, 16.	מומכן (h. e. מוּמְכָן)	מְמוּכָן
3, 4.	בְּאמרם (cum Beth)	כְּאמרם (cum Caf)
4, 4.	ותבואינה (h. e. וַתְּבוֹאֶינָה)	וַתָּבוֹאנָה
4, 7. 8, 7.	ביהודיים (h. e. בַּיְּהוּדִיִּים)	בַּיְּהוּדִים

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Esther 8, 1. 8, 13. 9, 15. 9, 18.	היהודיים (h. e. הַיְּהוּדִיִּים)	הַיְּהוּדִים
8, 13.	עתודים (h. e. עֲתוּדִים)	עֲתִידִים
9, 19.	הפרוזים (h. e. הַפְּרוּזִים)	הַפְּרָזִים
9, 26.	וקבל (h. e. וְקִבֵּל)	וְקִבְּלוּ
10, 1.	אחשרש (h. e. אֲחַשְׁרֹשׁ)	אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ

B. *Notae masoreticae.*

א׳ בִּמְקוֹם ה׳ Aleph pro He. Ruth 1, 20.

בְּרֹאשׁ הַדַּף In capite columnae (collocandum). Est. 9, 16.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek. Ruth 4, 7. Pred. 10, 8. Est. 1, 4. 6, 3.

ה׳ רָפָה He sine Mappik. Ruth 2, 14.

ו׳ אֲרִיכָא Vav longum. Est. 9, 9.

ז׳ זְעֵירָא Zajin minusculum. Est. 9, 9.

ח׳ רַבְּתָא Cheth majusculum. Est. 1, 6.

ט׳ זְעֵירָא Teth minusculum. Thren. 2, 9.

ט׳ רַבְּתָא Teth majusculum. Eccles. 7, 1.

יַתִּיר ה׳ Superfluum He. Eccles. 10, 20.

יַתִּיר ו׳ Superfluum Vav. Ruth 4, 6. Thren. 1, 11. Est. 9, 19.

יַתִּיר י׳ Superfluum Jod. Cant. 2, 14. 4, 3. Thren. 4, 21. Eccl. 4, 17. Est. 4, 4. 7. 8, 1. 7. 13. 9, 15. 18.

ל׳ דָּגוּשׁ Lamed dagessatum. Est. 6, 13.

ל׳ זְעֵירָא Lamed minusculum. Thren. 1, 12.

נ׳ זְעֵירָא Nun minusculum. Thren. 4, 14.

נ׳ רַבְּתָא Nun majusculum. Ruth 3, 13.

ס׳ רַבְּתָא Samech majusculum. Eccles. 12, 13.

סֶגוֹל בְּאֶתְנַח Segol apud Athnach. Eccles. 7, 27.

סֶגוֹל בְּס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Segol in fine versus. Ruth 4, 16.

ע׳ זְעֵירָא Ajin minusculum. Thren. 3, 36.

(בְּסוֹף פָּסוּק) פַּתַח בְּס״פ Pathach in fine versus. Cant. 2, 15. Ruth 2, 14. Thr. 1, 1.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez (pausae) apud Sakef. Cant. 2, 4. Ruth 3, 13. 4, 4. 18. 22. Thren. 2, 8. 3, 16. 22. 35. 39. 53. 4, 3. 6. 5, 5. Eccles. 3, 19. 11, 9. Est. 3, 12. 4, 12. 7, 6.

קָמֵץ בְּטִפְּחָא Kamez apud Tiphcha. Est. 3, 12.

קָמֵץ בְּפַשְׁטָא Kamez apud Paschta. Eccles. 11, 6.

קָמֵץ בִּרְבִיעַ Kamez apud Rebia. Thren. 2, 17.

רֵישׁ בְּדָגֵשׁ Resch cum Dagesch. Cant. 5, 2.

ש׳ זְעֵירָא Schin minusculum. Est. 9, 9.

ש׳ רַבְּתָא Schin majusculum. Cant. 1, 1.

ת׳ זְעֵירָא Tav minusculum. Est. 9, 7.

ת׳ רַבְּתָא Tav majusculum. Est. 9, 29.

C. *Clausulae masoreticae.*

Summa versuum Cantici Canticorum centum et septendecim, signum עַל טוֹב (ע=70, ל=30, ט=9, ו=6, ב=2); medius eorum est versus 4, 14.

סְכוּם פְּסוּקֵי שִׁיר הַשִּׁירִים מֵאָה וְשִׁבְעָה עָשָׂר, וְסִמָּן עַ״ל טוֹ״ב. וְחֶצְיוֹ נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם׃

Summa versuum libri Ruth octoginta quinque, signum פֹּה (פ=80, ה=5); medius eorum est versus 2, 21.

סְכוּם פְּסוּקֵי רוּת שְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה, וְסִמָּן פֹּה. וְחֶצְיוֹ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה׃

Summa versuum Threnorum centum et quinquaginta quattuor, signum קָדִים (ק=100, ד=4, י=10, ם=40); medius eorum est versus 3, 34.

סְכוּם פְּסוּקֵי קִינוֹת מֵאָה וַחֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה, וְסִמָּן קָדִי״ם. וְחֶצְיוֹ לְדַכֵּא תַּחַת רַגְלָיו׃

Summa versuum Ecclesiastae ducenti et viginti duo, signum כְּבָ״ר (כ=20, ב=2, ר=200). Medius eorum est versus 6, 10. Sectiones ejus sunt quattuor, signum אָבָא (א=1, ב=2, א=1).

סְכוּם פְּסוּקֵי קֹהֶלֶת מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם, וְסִמָּן כְּבָר. וְחֶצְיוֹ מַה שֶּׁהָיָה כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ. וּסְדָרָיו אַרְבָּעָה, וְסִמָּן אָבָ״א׃

Summa versuum voluminis Esther centum et sexaginta septem, signum פְּנוּאֵ״ל (פ=80, נ=50, ו=6, א=1, ל=30). Medius eorum est versus 5, 7. et sectiones sunt quinque, signum גַ״ב (ג=3, ב=2).

סְכוּם פְּסוּקֵי מְגִלַּת אֶסְתֵּר מֵאָה וְשִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה, וְסִמָּן פְּנוּאֵ״ל. וְחֶצְיָן וַתַּעַן אֶסְתֵּר וַתֹּאמַר. וְהַסְּדָרִים חֲמִשָּׁה, וְסִמָּן גַ״ב׃

Summa versuum omnium quinque voluminum septingenti et quadraginta et quinque, signum מִשְׁתֶּ״ה (מ=40, ש=300, ת=400, ה=5).

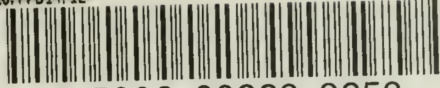
סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל־כָּל־חֲמֵשׁ הַמְּגִלּוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה, וְסִמָּן מִשְׁתֶּ״ה.

INDEX

OMNIUM QUAE HAEC LIBRI EDITIO CONTINET.

or

220.44 B14: 12
CLAPP
3 5002 00328 9258

דניאל
עזרא ונחמיה

LIBRI DANIELIS
EZRAE ET NEHEMIAE.

כתובים

דניאל עזרא ונחמיה

LIBRI DANIELIS EZRAE ET NEHEMIAE

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME EXPRESSIT
E FONTIBUS MASORAE CODICUMQUE VARIE ILLUSTRAVIT
ADUMBRATIONEM CHALDAISMI BIBLICI ADJECIT

S. BAER.

CUM PRAEFATIONE FRANCISCI DELITZSCH
ET GLOSSIS BABYLONICIS FRIDERICI DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1882.

PRAEFATIO.

Editio nova eaque critica Danielis atque Ezrae cum Nehemia erat res tam difficilis quam necessaria. Textus enim horum trium duorumve librorum magis quam alius cujusquam fluctuat. Si quampiam editionum vulgatarum codicis sacri evolveris, videbis, quanta sit his in libris varietas lectionis in margine adnotata, praesertim in chaldaica[1] quae dicitur eorum parte. Neque tamen quisquam exstitit, qui post Jedidjam Norzi (in commentario critico מנחת שי qui 1740—42 Mantuae editus est) textum translaticium denuo critice tentaverit et mendis inveteratis[2] purgaverit. Non solum Danielis et Ezrae interpretes, sed etiam qui grammaticam chaldaismi biblici tractant textum receptum assumserunt in eoque acquieverunt, quamquam proprietates chaldaismi illius accurate cognosci describique non possunt, nisi prius genuina textus species explorata sit. Id ipsum vero non parvi momenti est. Etenim libri Danielis et Ezrae sunt antiquissima literarum aramaicarum monumenta quae ad nos pervenerunt. Nativum aramaici sermonis colorem non dilutum esse praeter alia indicia inde apparet, quod peculiari vocabulorum collocatione dictionumque constructione ab hebraico sermone

[1] Consulto non abstinemus hoc nomine, quoniam in ipsa Masora Targumi Onkelosiani, quam A. Berliner 1877 edidit, aramaicus Scripturae Sacrae sermo לישנא דכסדאי appellatur, ceterum vide commentationem Th. Noeldekii *Die Namen der aramäischen Nation und Sprache* in DMZ XXV p. 113 ss.

[2] Exemplum falsarum scriptionum est התקְנַת Dan. 4, 33 pro הָתְקְנֵת (restitutus sum), atque etiam הַשְׁכַּחַת 2, 25 pro הַשְׁכַּחֵת sive הַשְׁכְּחֵת (inveni), quamquam Baerius hoc mutare non ausus est, obstante codicum quotquot conferre ei contigit ad unum omnium auctoritate. Fortasse principio scriptum erat הַשְׁכַּחַתְּ (invenisti, quod in ore aulici idem quod ecce tibi).

differt et quod adeo sermo Ezrae aliquatenus diversus est a Danielitico. Multa, quae vulgo pro hebraismis habentur ad indolem hujus antiqui aramaismi referri oportet, quem primus Samuel David Luzzatto in libello quem *Elementi Grammaticali del Caldeo Biblico* etc. (Paduae 1865. germanice a M. S. Krueger Vratislaviae 1873) inscripsit seorsum tractare conatus est eoque multis, quibus parum animi erat ad Targumica et Talmudica studia, aditum ad libros Danielis et Ezrae patefecit.

Hoc Luzzatti consilium longius prosecuti exemplumque Roedigeri in Chrestomathia Syriaca (1838. 68) imitati textui librorum Danielis et Ezrae tabulas grammaticas praemisimus, quibus in conficiendis ita versati sumus, ut nusquam, spatio vacuo relicto, inchoatae vel indicatae flexionis continuationem ad ipsos discentes deferremus, sed quodque paradigma ab initio per omnes formas ad finem perduceremus, hac ratione, ut experti novimus, melius utilitati commodoque discentium inservituri. Etsi non omnes formae ex chaldaica Danielis et Ezrae parte exemplis probari possunt, plurimae tamen quales fuerint ex iis quae exstant sine ulla dubitatione concludere licet; aliae assumto targumico et syriaco sermone decerni poterant velut in nomine עִדָּנֵךְ (fem.), עִדָּנָנָא (Luzzatto falso: עִדָּנֶנָא), עִדָּנְכֵין; עִדָּנַיִךְ (plur. fem.), עִדָּנֵיכֵין, עִדָּנֵיהֵין (Luzz. ־הֵן). Pro עִדָּנָהּ (ὁ καιρὸς αὐτῆς) Luzzatti scribendum esse עִדָּנַהּ e formis velut Dan. 2, 11 (יְחַוִּנַּהּ) et 7, 4 (לַהּ) apparet (cf. catalogum פתחין בא״סף et praeceptum masoreticum ad Dan. 2, 11); עִדָּנַיִךְ ejusdem secundum 5, 10 (רַעְיוֹנָיִךְ, זִיוָיִךְ) ad codicum fidem kamezari oportet, de forma vero עִדָּנַיהּ (οἱ καιροὶ αὐτῆς) Luzzatto contra Baerium, qui עִדָּנַיַהּ (targumice עִדָּנָהָא) scribendum esse arbitratur, assentio; Jod sicut in עֲלַיהּ et קֳדָמַיהּ tantummodo scribitur, non pronuntiatur pariter atque in plurali עִדָּנַיָּא qui a singulari עִדָּנָא sola scriptione, non lectione discrepat. Conjugationem verbi nonnisi leviter attingentes adnotamus, 3 fem. sing. perf. esse קְטַלָה si a קְטַלוּ (quod communiter usurpari potest) distinguatur (Dan. 7, 20) et 2 masc. sing. perf. nonnisi apud accentus distinctivos sonare רְשַׁמְתָּ (6, 13 apud Rebia; 6, 14 apud Athnach); itaque fallitur Luzzatto primum locum formae קְטַלְתָּ, secundum formae קְטַלְתְּ assignans.

Luce clarius est, chaldaismi biblici elementa accurate describi non posse, nisi substructo fundamento talis textus qui Masorae auctoritate librorumque optimorum fide confirmetur.

Textum masoreticum omnino certam chaldaismi illius imaginem exhibere, quamvis immunes servili traditionis veneratione, credere debemus, nisi traditam imaginem cum arbitraria commutare velimus, atque etiam credere possumus, siquidem hebraicus quoque textus, qualem vocalibus et punctis instructum ante nos habemus, etsi non ubique indubius, tamen omnino adeo mirabiliter fidus est, ut grammatica linguae tractatio cum fiducia in eo innitatur. Si Masoram Targumi Onkelosiani, quam A. Berlinerus e Cod. Parmensi in lucem protraxit, cum Masora Codicis sacri contuleris, quanto illa proles serotina hominis literati Babylonici[1] et aetate et legum linguae scientia inferior est! Cavendum est igitur, ne quoties aramaicus librorum Danielis et Ezrae sermo a targumico et syriaco discedit errorem punctationis subesse suspicemur, praesertim quum constet, nullam dialectum semiticam luxuriosa formarum varietate adaequare aramaicam.

Codices quibus Baerius ad textum vere masoreticum restituendum usus est, in libris Danielis et Ezrae partim iidem sunt, quos in praefationibus librorum hucusque editorum (Genesis 1869, Jesaiae 1872, Iobi 1875, Psalmorum et Duodecim Prophetarum 1880) recensuimus. Quare satis habemus, enumerare eos, qui in hac Danielis et Ezrae editione adornanda recens accesserunt.

1) R = Codex Reuchlini No. 521 Bibliothecae Magni Ducatus Publicae Caroliruhensis (apud Bernardum de Rossi No. 155).

2) Br = Codex Musei Britannici Addit. 21161, quem Guilelmus Wickius promptissimo amici animo in ejus usum contulit, vide quae ipse de hoc codice antiquitate insigni disseruit in eximio libello *Treatise on the Accentuation of the three so called Poetical Books of the Old Testament* (Oxonii 1881) p. VII not. 2.

3) D = Codex Dessaviensis, apud de Rossi No. 606.

4) M = Codex, quem Ruben Margolis Hierosolymitanus mense Novembri ai. 1881 misit Lehmanno Rabbino Moguntino, viro clarissimo, ut eum vel emeret vel venderet, membranaceus, hispanico scripturae genere exaratus, totam Scripturam S. V. T. continens cum magna et parva Masora, vix superiori aetate quam exeunte saec. XIV. scriptus, sed non sine quadam critica auctoritate. Obiter adnotamus, ibi ubique בֵּיתְאֵל uno vocabulo scriptum esse. Titulus, quem recentior manus addidit, hic est:

[1] Assentimus sententiae quam J. Barthius de illo opere utique notabili tulit in DMZ XXX p. 193 s.

זה ספר כתר תורה והוא ספר
ארבעה ועשרים
כתוב בכתב יושר על דוכסוסטוס[1] עם מסרה
גדלה וקטנה והוא מעזרא בן שריה הסופר
בשנת ג׳ א׳ ת׳ ליצירה
זכרה לי אלדי לטובה
בירושלם.

Hic titulus a fraudatore fictus est, ut pretium libri carius faciat, sed quis tam stolidus est qui in tali visco inhaerescat!

5) Praeterea Reinhartus Hoerning, familiarissimus noster, qui dum Lipsiae commorabatur Inscriptionem Prismatis Sanheribi transscriptam translatamque edidit (1878) et nunc unus est de eis quibus provincia Codicum Ms. Musei Britannici demandata est, Codices tres a W. M. Schapira ex Arabia allatos de aliquot lectionibus in usum nostrum consuluit.

Oriental 2374. Vellum, consisting of 180 leaves. Small folio. Two columns. Square-character. Oriental hand of about the XIII. Cent. Imperfect at the beginning and at the end, also otherwise defective.

The Hagiographa (Kethubim): Text provided with the superlinear punctuation and accompanied by an Arabic version, partly (Megilloth) also by the Targum. Scanty Massora Parva.

The MS. contains Daniel as far ch. 6, 25; Ezra and Nehemia, likewise accompanied by an Arabic version, are complete.

Oriental 2377. Paper, consisting of 225 leaves. 4°. Square-character. Oriental hand of about the XIV. Cent. Imperfect at the beginning and at the end, also otherwise defective.

d°., provided with vowel-points and accents and accompanied by an Arabic version, partly (Megilloth) also by the Targum with the superlinear punctuation.

The books of Daniel (with Arab. version) and of Ezra and Nehemiah (text only) are complete.

Oriental 2375. Paper, consisting of 316 leaves. Folio. Two columns. Square-character. Oriental hand of the XV. Cent. Slightly imperfect at the end.

d°., provided with vowel-points and accents and accompanied by an Arabic version, partly (Megilloth) also by the Targum with the superlinear punctuation. Massora Magna and Parva.

The books of Daniel (with Arab. vers.) and of Ezra and Nehemiah (text only) are complete.

---

[1] h. e. δίξεστα membranae utrimque levigatae, vide J. Levy, *Neuhebräisches Wörterbuch* I p. 382.

Collationem codicum sub no. 3. 4. 5 recensitorum Baerius nactus est quum textum Danielis jam perlustravisset. Supplemus igitur nonnullas lectiones, quibus ibi testimonium perhibent.

Dan. 3, 8. קרציהון (frusta eorum). Etiam D. scribit קֻרציהון cum Schurek primae.

3, 19. אֶשתני (mutavit se). Sic etiam D. cum Chirek praeformativi, atque M. adeo אִישתני, falso quidem, sed tanto evidentius.

4, 24. עֲנָיִן (afflictos). Etiam M. accentum in ultima ponit, quamquam non Athnach, sed Sakeph, hocce modo accentus digerens: וחטיך בצדקה פרק ועויתך במחן עֲנָיִן.

5, 8. Prima manus in M. scripserat חכימי בבל, quod posterius recte in מַלְכָּא mutatum est.

7, 7. ומדֱקה (comminuens). Sic et M. Item 7, 23 ותדֱקנה, utrumque cum Chateph-Segol. Sic etiam tres Britannici ex Arabia.

7, 8. אִתעקרו (evulsa sunt). Aleph chirekatum in D. quoque et M.

7, 9. כֳּרְסְיֵהּ (solium ejus). Sic (non כֳּרְסֵיהּ) etiam D. et tres Britannici.

7, 11. ממַלֱּלָא (locutum). Sic cum Chateph-Segol mediae etiam M.

7, 19. שַׁנְיָא (diversa). Sic M. quoque cum Pathach primae, sed cum He secundae: שַׁנְיָה.

Etiam ingens splendidumque Christiani D. Ginsburgi opus inscriptum *The Massorah compiled from Manuscripts alphabetically and lexically arranged,* cujus vol. I abhinc biennium prodiit (Londini 1880 Fol. Imper.), Baerius quamquam ipse ab ineunte adolescentia studiis masoreticis imbutus consulere non neglexit, attamen pauca invenit, quae in Danielis Ezrae Nehemiae textu recensendo in usum suum convertere posset, neque deerant, in quibus offenderet. Differentias Orientalium et Occidentalium enumerans Ginsburgius ait, Orientales בֵּיתְאֵל tanquam unum vocabulum scribere, Occidentales separatim בֵּית אֵל. Quaeritur, ubinam sic eos discrepare invenerit. Eadem quaestio suboritur in vocabulis חצרמות, כדרלעמר, גלעד. Etiamsi verum sit, extare in his utrorumque differentiam, subit tamen suspicio, eum auctoritates permutavisse. Nam Codex Babylonicus, qui auctoritatem Orientalium sequitur, non בֵּיתְאֵל scribit, sed בֵּית אֵל

(Jer. 48, 13. Hos. 12, 5. Am. 5, 5. et saepius). Eosdem Orientales כְּדָר לָעֹמֶר tanquam duo vocabula (בתרי) scribere consuevisse ex *Chullin* 65[a] cognoscitur. Etiam de כֵּס יָהּ Ex. 17, 16 non possumus quin dissentiamus. Etenim non Occidentales, sed Orientales scribunt כֵּסְיָהּ, ita tamen ut vocem non divisam ut duo vocabula legant, id quod e Babylonica Masora ad Jes. 36, 4 intelligitur. Praeterea ut contineamus nos in eis quae ad libros Danielis et Ezrae spectant non recte se habent quae p. 304 col. 2 de הֲוָא et הֲוָה, quae p. 161 col. 1 de nomine auri chaldaico: דְּהַב פתח דְּהָב קמץ ודְּהַב פתח ודְּהָב קמץ, quae p. 206 no. 90: לגא כתב אלף בגו חסר אלף leguntur. Quae quidem sic reddita pro genuinis Masorae praeceptis habere non possumus[1].

Haec praefatus opus amici, quod teste me complurium decenniorum decursu paullatim maturuit, Dei gratiae, existimatorum benignitati et discentium usui commendo, nihil ardentius exoptans quam ut aliquid conferat ad Verbi Divini venerationem augendam ejusque investigationem provehendam.

Concludimus explicatione quorundam verborum externorum qua Fridericus Delitzsch a nobis rogatus librum nostrum e doctrinae suae assyriologicae copia locupletavit.

אַזְדָּא Dan. II, 5. 8 (Baerius: אָזְדָּא) cum אַדְרַזְדָּא Ezr. 7, 23 explicatione comprehendendum videtur. אדר significat amplitudinem sive summitatem, concretive id quod primum locum occupat et super cetera (ceteros) excellit, veluti Sach. 11, 13 אֶדֶר הַיְקָר eximium pretium (Babylonismus, ut videtur, postexilici prophetae); אֲדַרְגָּזְרַיָּא Dan. 3, 2. 3 disceptatores (arbitri) primi ordinis; *Adra-ḫâsis* eximie solers, cognomen ministri Dei Ea (Muerdter, *Geschichte Babyloniens und Assyriens* p. 25). Quod illic Nebucadnezar ait: מִלְּתָא מִנִּי אַזְדָּא sine dubitatione idem

---

[1] Sic auctorem grandis illius de Masorae operis modeste reprehendentes et ipsi non sine pudore adnotamus, in editione Proverbiorum V, 20 vocem (נכריה) חֵק excidisse et ibid. p. IX §. 4 lin. 2 „et Cuph“ mutandum esse in *et Pe*, id quod jam Ed. Koenig, *Lehrgebäude* p. 676 animadvertit. Leviora menda sunt ibid. 8, 15 יחוקקו pro יחקקו (vide Argumenta), Gen. 39, 23 הַסֹּהַר ubi Cholem excidit, et Jes. p. V leg. (2 Reg. 18,) 37; p. VI not. 1 leg. (1 Sam.) 6, 7 et (2 Reg. 19,) 28. Ibidem p. VIII „Pentateucho rationem habuerunt“ nescio quo adverso casu bis scriptum est.

fere valet quod Gen. 41, 32 נָכוֹן הַדָּבָר מֵעִם הָאֱלֹהִים. Rex hoc sibi vult, verbum quod ab ipso profectum sit, serium (severum) sive firmum atque immutabile esse. Quo cum אָזְדָּא si אַדְרַזְדָּא libri Ezrae contuleris, ibi sententia haec est, quidquid ex decreto Dei coelestis faciendum sit, ‚valde strenue‘ fieri debere. Persuasum est mihi, verbum אזד ejusdem fere potestatis esse cum כון, namque licet casu eveniat, ut assyriaco *kânu* כון accadicum *zida* respondeat, sunt tamen alia quoque indicia, ex quibus collegeris, semitico אזד vim firmitatis inesse. Scriptio אָזְדָּא ponit, hanc formam participium act. fem. verbi אֲזַד esse, quod in Gemara nonnunquam vim abeundi habet. At participium minime aptum est in v. 8 ubi potius אָזְדַּת (sicut תְּקַפַּת 5, 20) exspectaveris, quare Luzzatto aliique אָזְדָּא ex אָזְדַּת apocopatum esse censent sicut כְּנֵמָא libri Ezrae 4, 8 et crebro, at hoc a babylonico *amû* (loqui, dicere) derivandum esse ostendit Paul. Hauptius in libello *Der keilinschriftliche Sintfluthbericht* (1881) p. 29.

אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ Dan. IX, 1. Ezr. IV, 6. Forma nominis, quam inscriptiones Babylonicae exhibent, est *Ḫiši'arši(a)*.

אָסְנַפַּר Ezr. IV, 10. Hoc esse nomen summi ducis sive Assyriaci sive Babylonici exercitus a fide abhorret. Annales regum Assyriae nonnunquam nomen, quod *turtanu* sive *rabšâkê* h. e. summus exercitus dux gerebat, commemorant, velut Salamanassar II. nomen turtani Dân-Ašûr, Samsi-Raman III. nomen rabsakis Mušakkil-Ašûr. At 1) totarum tribuum translatio nunquam ducibus commissa fuit; ubique rex ipse hoc sibi sumit, se hanc illamve gentem ex ipsorum patria expulisse. Accedit 2) quod attributum רַבָּא וְיַקִּירָא regem postulat, nam semper et ubique reges Assyriae et Babyloniae sese nuncupant *šarru rabû šarru dannu* (rex magnus rex potens), cf. Jes. 36, 4 הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל. Oritur autem 3) quaestio, quinam rex sit iste *Asnappar?* Schraderus (*KAT* 246) hoc nomen ex אֵסַרְחַדֹּן v. 2 depravatum esse arbitratur. Verum *Asnappar* est prorsus aliud nomen quod qua ratione ex illo effici potuerit non apparet. Atque etiamsi effici potuisset, rerum gestarum memoria ostendit, nequaquam fieri potuisse, ut Asarhaddon incolas Susae aut Babylonis et Orchoes (Erech) sedibus suis expelleret aliasque in regiones traduceret. Namque a) Asarhaddon nunquam ultra fines Elymaidis Babyloniae conterminos castra movit. Etiam Sargon et Sanherib nunquam interiora Elymaidis, nedum

regionem Susae adierunt. Longius quam alii progressus est Sanherib, qui urbem Maṭaḳtu (vide de ea *Paradies* p. 325 s.) invasurus erat, quum imbre ac nive quibus torrentes accreverant se recipere coactus est. Neque unquam b) Asarhaddon incolas Babyloniae patria expulit, imo prae aliis Assyriae regibus animos Babyloniorum benignitate ac clementia sibi conciliare studuit; multis beneficiis eos affecit, Babylonem dirutam instauravit (vide Mürdter, *Geschichte Babyloniens u. Assyriens* p. 208 ss.). 4) Unus et solus rex, qui Susianos procul relegare poterat, Asurbanipal fuit, Susae expugnator. Is ultra amnem Ulai processit, Elymaeos profligavit et quoquoversus dispulit, denique ipsa „Susa urbe magna" potitus est, quod nulli ante et post eum contigit. Atque hic ipse qua de causa incolas Babyloniae exsilio mulctaverit facile intelligitur. Babylon, Borsippa, Cutha, Sippar omnesque Babyloniae urbes „a septemtrione usque ad meridiem" ab eo desciverant et ad partes Samas-sum-ukini, perfidi fratris ejus, transgressi erant, quamobrem, expugnata Babylone, saevissimis suppliciis eos punivit (Mürdter p. 222 ss.). 5) Nullus est Babyloniae rex, in quem cognomen רַבָּא וְיַקִּירָא magis conveniat, quam Assurbanipal ille, qui nomine Sardanapali longe lateque per totam Asiam inclaruit, magnus bello et non minor pace, quoniam prae omnibus literarum studia adjuvit. 6) Itaque certissimis argumentis confirmatur id quod jam ante nos alii perspexerunt, inter populares Gelzerus (*Zeitschr. für ägypt. Sprache* XIII 1875 p. 81). *Es ist eine annehmbare Vermutung von Gelzer* — inquit Alfredus de Gutschmid (*Neue Beiträge zur Gesch. des alten Orients* 1876 p. 145 ss.) — *dass „Osnappar, der grosse und mächtige" aus einer Verstümmelung des (persisch ausgesprochenen) Namens Asurbanipal zu erklären ist.* Nomen regis tripartitum est: *Ašûr-bâni-pal,* quod significat Asur genitor filii. In illa forma violenter contracta media pars *bâni,* ut Gutschmidius judicat, elisa est et litera *r* residui *Asurpal* pariter atque in נבוכדנצר ex *Nabû-kudurrî-uṣur* in *n* transiit. Addimus, literam *l* in quam nomen exit mutatam esse in *r* sicut in nomine *Πῶρος* Canonis Ptolemaei, quod ortum est ex antiquiore פּוּל. 7) Ergo monumenta triplicem colonorum in regionem Samariae deductionem testificantur. Sargon (722—705) incolas Babylonis, Cuthae aliarumque regionum in urbibus Samaritidis collocavit (2 Reg. 17, 24); etiam tribus quaedam Arabicae quas domaverat abductae sunt et in finibus regni Israel

consederunt (vide *Paradies* p. 304). Deinde Asarhaddon (680–667) perhibetur „bello captos montium marisque ad orientem sitorum“ traduxisse in Canaanitidem, ubi Samaria hoc latiori nomine comprehensa est. Tertius rex qui incolas regionum Ezr. IV, 9 enumeratarum in Samaritidem demigrare jussit, est Asurbanipal (668—626), qui in codice sacro אָסְנַפַּר vel rectius אָסְנַפַּר (vide infra p. 102) nominatur.

אֲפָרְסָיֵא Ezr. IV, 9 tribus Medica, quae in Sanheribi quoque annalibus foedere cum Elymaeis conjuncta perhibetur, terrae *Parsua* incolae, cujus nomen prosthetico *a* auctum est, quemadmodum Media promiscue *Madai* et *Amadai* nominatur, quae duo nomina eandem terram denotare jam Rawlinson et Sayce animadverterunt atque a Schradero quoque (*KGF* 173) probabile censetur. Contextus inscriptionum nihil dubii relinquit.

אֲפַרְסַתְכָיֵא Ezr. IV, 9. אֲפָרְסְכָיֵא V, 6. *Partakka* et *Partukka* sunt duo magna Mediae oppida, quorum Asarhaddon mentionem facit, ad quorum unum alterumve si nomen illud gentilitium pertineat אֲפַרְתְּכָיֵא genuina nominis forma est. De terminatione *ak*, plur. *kaje*, quam etiam gentilitium שׁוּשַׁנְכָיֵא exhibet, vide *Paradies* p. 327.

אַרְיוֹךְ Dan. II, 14—25, praefectus praetorianorum Babylonicus, certo idem nomen quod *Êri-Aku* h. e. servus Dei Luni. Id ipsum nomen gessit filius regis Elamitici Kudur-Mabuk, qui ad eandem dynastiam atque כדרלעמר Gen. 14, 1 pertinet, a patre rex vicarius Larsami (אֶלָּסָר) constitutus. Vide *Paradies* p. 224.

אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא Ezr. IV, 7ᵃ ubique alias inde ab Ezr. IV, 7ᵇ אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא, nomen Artaxerxis, quod in monumentis Babylonicis scribitur *Artakšatsu, Artakšitsu, Artakšassu.*

אַשְׁפְּנַז Dan. I, 3. Quid hoc nomen Babylonicum significet, in medio relinquimus, at primaria forma nominis אַשְׁכְּנַז Gen. 10, 3 nunc in monumentis reperta est. Nam perinde atque in vaticinio de Babylone Jer. 51, 27 *Ararat, Minni* et *Aškenaz* sese excipiunt, Asarhaddon inter foederatos terrae *Mannâ'a* h. e. מִנִּי nuncupat terram *Ašgûza,* cujus nomen si idem esse sumas atque *Ašgunza* omnino cum אשכנז congruit.

בֵּלְטְשַׁאצַּר Dan. c. I. IV. V, 12 semel בֵּלְטְאשַׁצַּר 10, 1, nomen Danielis Babylonicum, quod, ut constat, significat *balâṭsu-uṣur* vitam ejus protege (*uṣur* Imper. verbi *naṣâru,* hebr. נצר), compendiose, ut 4, 5 indicat, pro *Bêl-balâṭsu-uṣur* (o Bel, vitam ejus

protege), cf. Franc. Delitzsch, Daniel in Herzogii et Plittii RE p. 470 et Oppert, Documents juridiques de l'Assyrie et de la Chaldée (Paris. 1877) p. 282, unde cognosces, *Bêl-balâṭsu-uṣur* usitatum inter Babylonios nomen fuisse.

בֵּלְשַׁאצַּר c. V. VII, 1. VIII, 1., inde a 5, 30 בֵּלְאשַׁצַּר, nomen regis Babyloniae contractum ex *Bêl-šar-uṣur* o Bel regem protege.

דֶּהָיֵא Ezr. IV, 9. Huc pertinere videtur urbs *Du'-û-a* in tabula contractus Assyriaca anni 747 a. Chr. (III. R. 48. No. 1).

דּוּרָא Dan. III, 1. Ingeniosam Wetzsteinii conjecturam de valle Dura ex Francisci Delitzschii Jesaia in libro de situ Paradisi p. 80 attulimus. Tres Babyloniae loci qui nomen *Dûru* (murus) gerunt hucusque in notitiam nostram venerunt (vide ibid. p. 216). Usque adhuc, ut Oppertus in *Expédition en Mésopotamie* I, 238 s. testatur, fluvius in vicinia Babylonis et jugum collium Dura appellantur.

דִּינָיֵא Ezr. IV, 9. Schraderus, *KAT* 246, confert *Da-ja-ê-ni* sive *Da-ja-a-ni*, nomen terrae et gentis, quae in inscriptionibus Tiglathpilesaris I. aliorumque regum commemoratur. At haec regio pars est Armeniae occidentalis, quam inter gentes orientales illic in libro Ezrae recensitos non exspectaveris. Fortasse conferre licet urbem *Dîn-šarru* (h. e. Dîn regis) Susae vicinam.

דָּרְיָוֶשׁ Dan. c. V. IX, 1. XI, 1. Ezr. c. IV. V. VI. Neh. XII, 22. Hoc nomen regum Persicorum in Babylonicis inscriptionibus syllabice scribitur *Da-ri-ja-muš, Da-ri-ja-a-mu-uš, Da-a-ri-mu-uš, Da-ri-muš, Da-ri-mu-šu* al. Scribebatur igitur *Dâriâmuš*, pronuntiabatur vero *Dâriâvuš*.

כֹּרֶשׁ Dan. I, 21. Ezr. I, 1 et saepe in utroque libro, nomen regis Persiae quod in Babylonicis monumentis scribitur *Ku(r)raš, Kurrašu, Kuršu.* In cylindro recens invento V *R* 35 nobilitatem originis suae narrat: Anâku Ku-ra-aš šar kiššat šarru rabû šarru dannu šar Bâbîli šar mât Šumêri u Akkadî šar kibrâti irbittim; abal Ka-am-bu-zi-ja šarru rabû šar An-ša-an; bin bini Ku-ra-aš šarru rabû šar An-ša-an; liblibbi Ši-iš-pi-iš šarru rabû šar An-ša-an h. e. Ego Cyrus rex universitatis, rex magnus, rex potens, rex Babylonis, rex Sumeriae et Accadiae, rex quattuor (coeli) plagarum; filius Cambysis, regis magni, regis Susianae; nepos Cyri, regis magni, regis Susianae; pronepos Teispis (*Τεΐσπης* Herodoti VII, 11), regis magni, regis Susianae.

מֵישַׁךְ Dan. c. I. II. III. Hoc nomen Babylonicum Mišaël, Danielis socius, accepit. Quemadmodum in nomine שַׁדְרַךְ (vide

de eo), sic in hoc quoque terminatio *ak* compendium esse videtur Dei Luni, qui apud Sumerios *Aku* nuncupabatur. Prior autem nominis pars exemplum nominis judaici sequitur, ita ut מישך significet: quis est id quod Aku, sicut מִישָׁאֵל quis est id quod Deus h. e. par similisque Deo. Pronomen interrogativum sermonis Babylonici proprium est *mannu,* unde nomina *Mannu-kî-Ramân* quis est sicut Raman (Rimmon), *Mannu-kî-ilu* quis est sicut Deus. Itaque מישך = *Mî-ša-Aku* vox hibrida h. e. mixtae originis est. Zere primae syllabae, cujus loco Chirek poni debebat, analogiam nominum מֵישַׁע et מֵרַב sequi videtur.

מֶלְצַר Dan. I, 11. 16. Concedimus, notionem pincernae s. cellarii, quam primus de Bohlen huic dignitatis nomini ex lingua Persica adscivit, a historia de qua agitur non alienam esse; quamquam mirum est, si solis quattuor pueris singularis promus condus adjunctus fuit. Accedit quod, si מלצר promum condum significaret, in v. 12 וְתִתֶּן־לָנוּ pro וְיִתְּנוּ־לָנוּ exspectaveris; insuper ملسر, quod poterit compositum esse ex persico *mul* vinum et *sar* caput, princeps, vocabulum fictum est, nondum adhuc in libro persico repertum. Repugnat etiam צ quod persico س non respondet. Non infitiamur, librum Danielis Persica Babylonicis immiscere. At si originatio vocabuli Babylonica invenire posset, haec utique esset praeferenda. Jam vero ex Inscriptionum tomo quinto (V *R* 32, 9) compertum habemus, *maṣṣaru* Babylonice praefectum appellari, veluti *maṣṣar bâbi* praefectus januae, ostiarius. Fortasse מלצר ex מַצַּר, dissoluta duplicatione, ortum est sicut *βάλσαμον* ex בָּשָׂם (bassām), de quo vide *Assyrische Studien* (1874) p. 126 s.

נְבוּכַדְנֶאצַּר Dan. I, 1., alias in l. Dan. נְבוּכַדְנֶצַּר sive נְבֻכַדְנֶצַּר, in ll. Jeremiae et Ezechielis נְבוּכַדְרֶאצַּר, quae forma proxime accedit ad Babylonicam. Etenim א praeformativum est imperativi *uṣur* et כדר (cujus ר in forma *Nebukadneṣṣar* cum נ commutatum est) exprimit nomen *kudûru* quod pileum sive galerum tiarae similem significat, qualem servi operarii gestare solebant, quo melius onera portare possent simulque ut caput faciemque contra solis aestum tegerent. Propterea ipse operarius *lîṭu* velatus appellatur et synonymum illius *kudûru* est *mušikku* tegumentum, hebr. מָסָךְ Jes. 22, 8 et מַסֵּכָה ib. 25, 7. Etiam reges Arabum, qui captivi Nineven abducti sunt, ibi *kudûru* gestare et lateres ducere perhibentur. Fortasse ad hunc morem alluditur a Jesaia 32, 17 s., ubi Sebnae minatur: „velabit te velando,

glomerando glomerabit te glomum, tanquam galerum (כדור) in terram latam et spatiosam (mittet s. jaciet te)." Galerus *kudûru* est nota servitutis et angariae. Itaque nomen Nebucadnezaris, quod scribitur *Nabû-ku-dur-ri-uṣur* sive *Nabû-ku-dur-ru-uṣur* sive *Nabû-ku-du-ur-uṣur* et ‚Nebo custodi galerum' significat, precatio est, qua Nabopolassar Deum Nebo implorat, ut opus laboriosum tueatur. Jam in Muerdteri Compendio Historiae Babylonicae et Assyriacae p. 277 observavimus, patrem Nebucadnezaris, quum nomen illud filio imponeret, totam Babylona instaurare coepisse.

עֲבֵד נְגוֹ Dan. c. I. II. III. semel עֲבֵד נְגוֹא III, 29, nomen Babylonicum illius de tribus Danielis sociis, cujus judaicum nomen erat Azarja. Explicationem receptam, qua servum Mercurii *abad Nabû* (cf. Mürdter p. 34) significat, meliori exsuperare nescio.

שַׁדְרַךְ Dan. c. I. II. III. Chananjae, unius de tribus Danielis sociis, nomen Babylonicum, quod nonnulli ex lingua Persica explicare ausi sunt, sed ita ut vix cuiquam satisfacerent. Licebit igitur periclitari quid Inscriptiones Assyriacae ad aenigma solvendum suppeditent. In nominibus hominum non solum priscis, sed etiam aetate posterioribus reperitur nomen Luni h. e. Dei Lunae sumericum. Semitice appellatur *Sîn* (סִין), sumerice *Aku* (cf. *Chaldäische Genesis* 1876 p. 281). Exemplum est nomen *Kidin-Aku* servus (Dei) Aku. Hoc Dei nomen in terminatione *ak* latere suspicor. Quod si ita est, שׁדר conjunctionem quandam cum hoc Deo exprimet. Jam vero collatis duobus locis Inscriptionum Nebucadnezaris Bors. II, 25 et Bab. II, 29 apparet, verbum *šadâru* Praet. *išdur* synonymum esse verborum *ḳibû* imperare, jubere, et *nabû* loqui, enuntiare. Inde concludere possis, שׁדרך idem esse quod babylonice *Šudur-Aku* h. e. jussum (mandatum) Dei Aku. Similia sunt nomina *Ilu-iḳbî* Deus jussit, *Nabû-iḳbî* Nebo jussit, *Šamaš-balâṭsu-iḳbî* Sol vivere eum jussit, *Ḳibît-Ištar* jussum Astartes, *Ṭêm-ilu* decretum Dei (*ṭêmu* = טְעֵם Jon. 3, 7), nec non hebr. אֲמַרְיָהוּ dixit (jussit) Jahu. Ab illo *šadâru* derivatum esse nomen *šudru*, st. constr. *šudur*, confirmat inscriptio regis Ramân-nirâri I (IV *R* 44—45), ubi in l. 31 paginae adversae scriptum: *šuduršunu* h. e. jussu eorum (Deorum).

CHALDAISMI BIBLICI ADUMBRATIO.

I. PARADIGMATA.

Pronomen personale separatum.

	Singularis	Pluralis
1. *c.*	אֲנָה	אֲנַ֫חְנָא
2. *m.*	אַנְתְּ	(אַתּוּן) אַנְתּוּן
2. *f.*		(אַתֵּין) אַנְתֵּין
3. *m.*	הוּא	אִנּוּן } acc.: *eos* (הִמּוֹ) הִמּוֹן
3. *f.*	הִיא	אִנִּין

Pronomen demonstrativum.

	Singularis		Pluralis
m.	דֵּךְ	} *comm.* דִּכֵּן	אִלֵּךְ
f.	דָּךְ		
m.	דֵּן	} *comm.* דְּנָה	(אֵל, אֵלֶּה) אִלֵּין
f.	דָּא		

Pronomen relativum.

	Singularis	Pluralis
comm.	דִּי	דִּי

Pronomen interrogativum.

	Singularis	Pluralis
comm.	מָן *quis*	מָן
neutr.	מָה *quid*	מָן

Suffixa.

	Suffixum nominis.		Suffixum verbi.	
	Singulare	Plurale		
Sing. 1. *comm.*	־ִי	־ַי	נִי	ַנִּי
2. *m.*	־ָךְ	־ָיךְ	־ָךְ	ךָּ
2. *f.*	־ֵךְ	־ַיִךְ	־ֵךְ	ךְּ
3. *m.*	הִי ־ֵהּ	־וֹהִי	הִי ־ֵהּ	נֵּהּ
3. *f.*	הָא ־ַהּ	־ָהָא ־ַיהּ	הָ ־ַהּ	נַּהּ
Plur. 1. *comm.*	־ָנָא	־ָינָא	נָא	נַּנָא
2. *m.*	כֹם כוֹן	כֹם כוֹן	כוֹן	נְכוֹן
2. *f.*	כֵין	כֵין	כֵין	נְכֵין
3. *m.*	הֹם הוֹן	הֹם הוֹן	נּוּן	נּוּן
3. *f.*	הֵין	הֵין	נָן	נָּן

Flexio nominis.

	Nomen mascul.		Nomen femin.	
	Sing.	Plural.	Sing.	Plural.
Status indefinitus	כְּתָב	כְּתָבִין	מִנְחָה	מִנְחָן
definitus	כְּתָבָא	כְּתָבַיָּא	מִנְחֲתָא	מִנְחָתָא
constructus	כְּתַב	כְּתָבֵי	מִנְחַת	מִנְחָת
Sing. 1. *comm.*	כְּתָבִי	כְּתָבַי	מִנְחֲתִי	מִנְחָתַי
2. *m.*	כְּתָבָךְ	כְּתָבָיךְ	מִנְחֲתָךְ	מִנְחָתָךְ
f.	כְּתָבֵךְ	כְּתָבַיִךְ	מִנְחֲתֵךְ	מִנְחָתֵךְ
3. *m.*	כְּתָבֵהּ	כְּתָבוֹהִי	מִנְחֲתֵהּ	מִנְחָתֵהּ
f.	כְּתָבַהּ	כְּתָבַיהּ	מִנְחֲתַהּ	מִנְחָתַהּ
Plur. 1. *comm.*	כְּתָבָנָא	כְּתָבַינָא	מִנְחֲתָנָא	מִנְחָתָנָא
2. *m.*	כְּתָבְכוֹן	כְּתָבֵיכוֹן	מִנְחַתְכוֹן	מִנְחָתְכוֹן
f.	כְּתָבְכֵין	כְּתָבֵיכֵין	מִנְחַתְכֵין	מִנְחָתְכֵין
3. *m.*	כְּתָבְהוֹן	כְּתָבֵיהוֹן	מִנְחַתְהוֹן	מִנְחָתְהוֹן
f.	כְּתָבְהֵין	כְּתָבֵיהֵין	מִנְחַתְהֵין	מִנְחָתְהֵין

Formae nominum masculinorum.

I.

Immutabiles

Sing. indef.	כְּתָב	נְהוֹר	זְעֵיר	שְׁבִיב	לְבוּשׁ
defin.	כְּתָבָא	נְהוֹרָא	זְעֵירָא	שְׁבִיבָא	לְבוּשָׁא
constr.	כְּתָב	נְהוֹר	זְעֵיר	שְׁבִיב	לְבוּשׁ
c. suffix.	כְּתָבִי	נְהוֹרֵהּ	זְעֵירְכוֹן	שְׁבִיבַהּ	לְבוּשֵׁהּ
Plur. indef.	כְּתָבִין	נְהוֹרִין	זְעֵירִין	שְׁבִיבִין	לְבוּשִׁין
defin.	כְּתָבַיָּא	נְהוֹרַיָּא	זְעֵירַיָּא	שְׁבִיבַיָּא	לְבוּשַׁיָּא
constr.	כְּתָבֵי	נְהוֹרֵי	זְעֵירֵי	שְׁבִיבֵי	לְבוּשֵׁי
c. suffix.	כְּתָבֵיכוֹן	נְהוֹרוֹהִי	זְעֵירַי	שְׁבִיבֶהָא	לְבוּשֵׁיהוֹן

Formae nominum masculinorum.

II.

	Mutabiles										
	a. quarum ultima mutatur			b. quarum vocalis recedit				c. quarum duae syll. mutantur			
Sing. indef.	עֲלַם	שָׁפֵט	עַיִן	אֲתַר	לְבַב	צְלֵם	תְּקֹף	מְלֶךְ	חֲלֶם	שְׁרֶשׁ	קְדֶשׁ
defin.	עָלְמָא	שָׁפְטָא	עַיְנָא	אַתְרָא	לִבְבָא	צַלְמָא	תָּקְפָּא	מַלְכָּא	חֶלְמָא	שֶׁרְשָׁא	קֻדְשָׁא
constr.	עֲלַם	שְׁפֵט	Jod quiesc. עֵין	אֲתַר	לְבַב	צְלֵם	תְּקֹף	מְלֶךְ	חֲלֶם	שְׁרֶשׁ	קְדֶשׁ
c. suffix.	עָלְמֵהּ	שָׁפְטָךְ	עַיְנֵהּ	אַתְרֵהּ	לִבְבָךְ	צַלְמֵהּ	תָּקְפֵּהּ	מַלְכָּךְ	חֶלְמִי	שֶׁרְשֵׁהּ	קֻדְשָׁךְ
Plur. indef.	עָלְמִין	שָׁפְטִין	עַיְנִין	אַתְרִין	תִּמְהִין	צַלְמִין	תָּקְפִּין	מַלְכִּין	חֶלְמִין	שֶׁרְשִׁין	קֻדְשִׁין
defin.	עָלְמַיָּא	שָׁפְטַיָּא	עַיְנַיָּא	אַתְרַיָּא	תִּמְהַיָּא	צַלְמַיָּא	תָּקְפַיָּא	מַלְכַיָּא	חֶלְמַיָּא	שֶׁרְשַׁיָּא	קֻדְשַׁיָּא
constr.	עָלְמֵי	שָׁפְטֵי	עַיְנֵי	אַתְרֵי	תִּמְהֵי	צַלְמֵי	תָּקְפֵּי	מַלְכֵי	חֶלְמֵי	שֶׁרְשֵׁי	קֻדְשֵׁי
c. suffix.	עָלְמוֹהִי	שָׁפְטֵיהוֹן	עַיְנַי	אַתְרֵיהוֹן	תִּמְהוֹהִי	צַלְמֵיהוֹן	תָּקְפַּי	מַלְכֵיכוֹן	חֶלְמוֹהִי	שֶׁרְשׁוֹהִי	קֻדְשֵׁיהוֹן

Formae nominum masculinorum.

	III. Derivata ע״ע					IV. Gentilicium	V. Derivata ל״ה			
Sing. indef.	גַּף	מַס	גֹּב	פֻּם	עֵז	לֵוָי	גְּלֵא	טְלִי	נְקֵא	יַד
defin.	גַּפָּא	מִסָּא	גֻּבָּא	פֻּמָּא	עִזָּא	לֵוָאָה	גְּלְיָא	טַלְיָא	נַקְיָא	יְדָא
constr.	גַּף	מַס	גֹּב	פֻּם	עֵז		גְּלֵא	טְלִי	נְקֵא	יַד
c. suffix.	גַּפֵּהּ	מִסָּךְ	גֻּבֵּהּ	פֻּמֵּהּ	עִזֵּהּ		גְּלְיֵהּ	טַלְיִי	נַקְיֵהּ	יְדְהֹם
Plur. indef.	גַּפִּין	מִסִּין	גֻּבִּין	פֻּמִּין	עִזִּין	לֵוָאִין	גְּלַיִן	טַלְיִין	נַקְיִין	זְנִין
defin.	גַּפַּיָּא	מִסַּיָּא	גֻּבַּיָּא	פֻּמַּיָּא	עִזַּיָּא	לֵוָאֵי	גְּלַיָּא	טְלַיָּא	נְקַיָּא	זְנַיָּא
constr.	גַּפֵּי	מִסֵּי	גֻּבֵּי	פֻּמֵּי	עִזֵּי		גְּלֵי	טַלְיֵי	נַקְיֵי	זְנֵי
c. suffix.	גַּפֵּיהֶין	מִסַּי	גֻּבְהָא	פֻּמְהָא	עִזַּיִךְ		גְּלֵיהוֹן	טַלְיָוֹהִי	נַקְיָיךְ	זְנָוֹהִי

Formae nominum femininorum.

	I.							
	Immutabiles							
	a.				b.			
	cum longa penultimae				cum brevi penultimae			
Sing. indef.	צְוָחָה	גְּזֵרָה	מְדִינָה	גְּבוּרָה	מַלְכָּה	מִנְחָה	חֶדְוָה	חֶכְמָה
defin.	צְוָחְתָא	גְּזֵרְתָא	מְדִינְתָא	גְּבוּרְתָא	מַלְכְּתָא	מִנְחֲתָא	חֶדְוְתָא	חֶכְמְתָא
constr.	צְוָחַת	גְּזֵרַת	מְדִינַת	גְּבוּרַת	מַלְכַּת	מִנְחַת	חֶדְוַת	חֶכְמַת
c. suffix.	צְוָחְתֵהּ	גְּזֵרְתָךְ	מְדִינְתִי	גְּבוּרְתֵהּ	מַלְכְּתָנָא	מִנְחֲתָךְ	חֶדְוְתֵהּ	חֶכְמְתָךְ
Plur. indef.	צְוָחָן	גְּזֵרָן	מְדִינָן	גְּבוּרָן	מַלְכָּן	מִנְחָן	חֶדְוָן	חֶכְמָן
defin.	צְוָחָתָא	גְּזֵרָתָא	מְדִינָתָא	גְּבוּרָתָא	מַלְכָּתָא	מִנְחָתָא	חֶדְוָתָא	חֶכְמָתָא
constr.	צְוָחָת	גְּזֵרָת	מְדִינָת	גְּבוּרָת	מַלְכָּת	מִנְחָת	חֶדְוָת	חֶכְמָת
c. suffix.	צְוָחָתַהּ	גְּזֵרָתָךְ	מְדִינָתַי	גְּבוּרָתָךְ	מַלְכָּתַי	מִנְחָתְהוֹן	חֶדְוָתְכוֹן	חֶכְמָתָךְ

Formae nominum femininorum.

	II. Mutabiles: a. dagessatae		II. Mutabiles: b. a vv. ל״ה			III. exeuntes in í, ô, û			IV. Gentilicia
Sing. indef.	יַבְּשָׁא	אִגְּרָה	עֲלָה	אֲמָה	שְׁפָה	אַחֲרִי	מַלְכוּ	חֲזוֹ	יְהוּדָאָה
defin.	יַבֶּשְׁתָּא	אִגַּרְתָּא	עֲלְתָא	אֲמְתָא	שִׁפְתָא	אַחֲרִיתָא	מַלְכוּתָא	חֲזוֹתָא	יְהוּדֵיְתָא
constr.	יַבְּשַׁת	אִגְּרַת	עֲלַת	אֲמַת	שְׁפַת	אַחֲרִית	מַלְכוּת	חֲזוֹת	
c. suffix.	יַבֶּשְׁתֵּהּ	אִגַּרְתָּךְ	עֲלְתִי	אַמְתֵהּ	שִׁפְתָךְ	אַחֲרִיתֵהּ	מַלְכוּתָךְ	חֲזוֹתֵהּ	
Plur. indef.	יַבְּשָׁן	אִגְּרָן	עֲלָוָן	אַמְהָן	שִׁפְוָן	מַחְתְּיָן	מַלְכְּוָן	חֶזְוָן	יְהוּדָיָן
defin.	יַבְּשָׁתָא	אִגְּרָתָא	עֲלָוָתָא	אַמְהָתָא	שִׁפְוָתָא	מַחְתְּיָתָא	מַלְכְּוָתָא	חֶזְוָתָא	יְהוּדָיָתָא
constr.	יַבְּשָׁת	אִגְּרָת	עֲלָוָת	אַמְהָת	שִׁפְוָת	מַחְתְּיָת	מַלְכְּוָת	חֶזְוָת	
c. suffix.	יַבְּשָׁתֵהּ	אִגְּרָתַי	עֲלָוָתְהוֹן	אַמְהָתֵהּ	שִׁפְוָתַי	מַחְתְּיָתְהוֹן	מַלְכְּוָתֵהּ	חֶזְוָתֵהּ	

Nomina anomala.

Singularis

pater	frater	mulier	domus	filius	nox	nomen	somnus	annus	hora
אַב	אַח	אִתְּא	בַּיִת	בַּר	לֵיל	שְׁם	שֵׁנָא	שְׁנָה	שָׁעָה
אַבָּא	אַחָא	אִתְּתָא	בַּיְתָא	בְּרָא	לֵילְיָא	שְׁמָא	שִׁנְתָא	שַׁתָּא	שַׁעֲתָא
אַב	אַח	אִתַּת	בֵּית	בַּר	לֵיל	שְׁם	שֵׁנַת	שְׁנַת	שְׁעַת
אֲבִי	אֲחִי	אִתְּתִי	בַּיְתִי	בְּרִי	לֵילְיִי	שְׁמִי	שִׁנְתִי	שַׁתִּי	שַׁעֲתִי
אֲבוּךְ	אֲחוּךְ	אִתְּתָךְ	בַּיְתָךְ	בְּרָךְ	לֵילְיָךְ	שְׁמָךְ	שִׁנְתָךְ	שַׁתָּךְ	שַׁעֲתָךְ
אֲבוּיִךְ	אֲחוּיִךְ	אִתְּתֵךְ	בַּיְתֵךְ	בְּרֵךְ	לֵילְיֵךְ	שְׁמֵךְ	שִׁנְתֵךְ	שַׁתֵּךְ	שַׁעֲתֵךְ
אֲבוּהִי	אֲחוּהִי	אִתְּתֵהּ	בַּיְתֵהּ	בְּרֵהּ	לֵילְיֵהּ	שְׁמֵהּ	שִׁנְתֵהּ	שַׁתֵּהּ	שַׁעֲתֵהּ
אֲבוּהָא	אֲחוּהָא	אִתְּתַהּ	בַּיְתַהּ	בְּרַהּ	לֵילְיַהּ	שְׁמַהּ	שִׁנְתַהּ	שַׁתַּהּ	שַׁעֲתַהּ
אֲבוּנָא	אֲחוּנָא	אִתְּתָנָא	בַּיְתָנָא	בְּרָנָא	לֵילְיָנָא	שְׁמָנָא	שִׁנְתָנָא	שַׁתָּנָא	שַׁעֲתָנָא
אֲבוּכוֹן	אֲחוּכוֹן	אִתַּתְכוֹן	בֵּיתְכוֹן	בַּרְכוֹן	לֵילְכוֹן	שְׁמְכוֹן	שֵׁנַתְכוֹן	שַׁתְּכוֹן	שְׁעַתְכוֹן
אֲבוּכֵין	אֲחוּכֵין	אִתַּתְכֵין	בֵּיתְכֵין	בַּרְכֵין	לֵילְכֵין	שְׁמְכֵין	שֵׁנַתְכֵין	שַׁתְּכֵין	שְׁעַתְכֵין
אֲבוּהוֹן	אֲחוּהוֹן	אִתַּתְהוֹן	בֵּיתְהוֹן	בַּרְהוֹן	לֵילְהוֹן	שְׁמְהוֹן	שֵׁנַתְהוֹן	שַׁתְּהוֹן	שְׁעַתְהוֹן
אֲבוּהֵין	אֲחוּהֵין	אִתַּתְהֵין	בֵּיתְהֵין	בַּרְהֵין	לֵילְהֵין	שְׁמְהֵין	שֵׁנַתְהֵין	שַׁתְּהֵין	שְׁעַתְהֵין

Nomina anomala.

Pluralis

שְׁעִין	שְׁנִין	שְׁמָהָן	לֵילָוָן	בְּנִין	בָּתִּין	נְשִׁין	אַחִין	אֲבָהָן
שְׁעַיָּא	שְׁנַיָּא	שְׁמָהָתָא	לֵילָוָתָא	בְּנַיָּא	בָּתַּיָּא	נְשַׁיָּא	אַחַיָּא	אֲבָהָתָא
שְׁעֵי	שְׁנֵי	שְׁמָהָת	לֵילָוָת	בְּנֵי	בָּתֵּי	נְשֵׁי	אַחֵי	אֲבָהָת
שְׁעַי	שְׁנַי	שְׁמָהָתַי	לֵילָוָתַי	בְּנַי	בָּתַּי	נְשַׁי	אַחַי	אֲבָהָתַי
שְׁעָיִךְ	שְׁנָיִךְ	שְׁמָהָתָךְ	לֵילָוָתָךְ	בְּנָךְ	בָּתָּךְ	נְשָׁךְ	אֶחָךְ	אֲבָהָתָךְ
שְׁעַיִךְ	שְׁנַיִךְ	שְׁמָהָתֵךְ	לֵילָוָתֵךְ	בְּנַיִךְ	בָּתַּיִךְ	נְשַׁיִךְ	אַחַיִךְ	אֲבָהָתֵךְ
שְׁעוֹהִי	שְׁנוֹהִי	שְׁמָהָתֵהּ	לֵילָוָתֵהּ	בְּנוֹהִי	בָּתּוֹהִי	נְשׁוֹהִי	אַחוֹהִי	אֲבָהָתֵהּ
שְׁעָהָא	שְׁנָהָא	שְׁמָהָתַהּ	לֵילָוָתַהּ	בְּנָהָא	בָּתָּהָא	נְשָׁהָא	אַחוֹהָא	אֲבָהָתַהּ
שְׁעָנָא	שְׁנָנָא	שְׁמָהָתָנָא	לֵילָוָתָנָא	בְּנָנָא	בָּתָּנָא	נְשָׁנָא	אֶחָנָא	אֲבָהָתָנָא
שְׁעֵיכוֹן	שְׁנֵיכוֹן	שְׁמָהָתְכוֹן	לֵילָוָתְכוֹן	בְּנֵיכוֹן	בָּתֵּיכוֹן	נְשֵׁיכוֹן	אַחֵיכוֹן	אֲבָהָתְכוֹן
שְׁעֵיכֵין	שְׁנֵיכֵין	שְׁמָהָתְכֵין	לֵילָוָתְכֵין	בְּנֵיכֵין	בָּתֵּיכֵין	נְשֵׁיכֵין	אַחֵיכֵין	אֲבָהָתְכֵין
שְׁעֵיהוֹן	שְׁנֵיהוֹן	שְׁמָהָתְהֹם	לֵילָוָתְהוֹן	בְּנֵיהוֹן	בָּתֵּיהוֹן	נְשֵׁיהוֹן	אַחֵיהוֹן	אֲבָהָתְהוֹן
שְׁעֵיהֵין	שְׁנֵיהֵין	שְׁמָהָתְהֵין	לֵילָוָתְהֵין	בְּנֵיהֵין	בָּתֵּיהֵין	נְשֵׁיהֵין	אַחֵיהֵין	אֲבָהָתְהֵין

Numeralia cardinalia.

	Masc.	Fem.
1.	חַד	חֲדָה
2.	תְּרֵין	תַּרְתֵּין
3.	תְּלָתָה (*c. suff.* תְּלָתֵהוֹן)	תְּלָת
4.	אַרְבְּעָה	אַרְבַּע
5.	חַמְשָׁה	חֲמֵשׁ
6.	שִׁתָּה	שֵׁת (שֶׁת)
7.	שִׁבְעָה (*constr.* שִׁבְעַת)	שְׁבַע
8.	תְּמָנְיָא	תְּמָנֵי
9.	תִּשְׁעָה	תְּשַׁע
10.	עַשְׂרָה	עֲשַׂר
11.	חַד עֲשַׂר	חֲדָה עֲשַׂר
12.	תְּרֵי עֲשַׂר	תַּרְתֵּי עֲשַׂר
13.	תְּלָתָה עֲשַׂר	תְּלָת עֲשַׂר
18.	תְּמָנַת עֲשַׂר	תְּמָנֵי עֲשַׂר
20.	עֶשְׂרִין	עֶשְׂרִין
21.	עֶשְׂרִין וְחַד	עֶשְׂרִין וַחֲדָה
30.	תְּלָתִין	תְּלָתִין
40.	אַרְבְּעִין	אַרְבְּעִין
50.	חַמְשִׁין	חַמְשִׁין
60.	שִׁתִּין	שִׁתִּין
70.	שִׁבְעִין	שִׁבְעִין
80.	תְּמָנִין	תְּמָנִין
90.	תִּשְׁעִין	תִּשְׁעִין
100.	מְאָה	מְאָה
200.	מָאתַיִן	מָאתַיִן
300.	תְּלָת מְאָה	תְּלָת מְאָה

1000. אֲלַף (אֱלֶף) *def.* אַלְפָּא *plur.* אַלְפִין *def.* אַלְפַיָּא

2000. תְּרֵין אַלְפִין

10,000. רִבּוֹ *plur.* רִבְבָן

1,000,000. אֱלֶף אַלְפִין

100,000,000. רִבּוֹ רִבְבָן

Numeralia ordinalia.

	Masculina.				Feminina.			
	Singularis		Pluralis		Singularis		Pluralis	
	Indef.	*Defin.*	*Indef.*	*Defin.*	*Indef.*	*Defin.*	*Indef.*	*Defin.*
1.	קַדְמָי	קַדְמָאָה	קַדְמָאִין	קַדְמָיֵא	קַדְמָאָה	קַדְמָיְתָא	קַדְמָיָן	קַדְמָיָתָא
2.	תִּנְיָן	תִּנְיָנָא	תִּנְיָנִין	תִּנְיָנַיָּא	תִּנְיָנָה	תִּנְיָנְתָא	תִּנְיָנָן	תִּנְיָנָתָא
3.	תְּלִיתָי	תְּלִיתָאָה	תְּלִיתָאִין	תְּלִיתָאֵי	תְּלִיתָאָה	תְּלִיתָיְתָא	תְּלִיתָיָן	תְּלִיתָיָתָא
4.	רְבִיעָי	רְבִיעָאָה	רְבִיעָאִין	רְבִיעָיֵא	רְבִיעָאָה	רְבִיעָיְתָא	רְבִיעָיָן	רְבִיעָיָתָא
5.	חֲמִישָׁי	חֲמִישָׁאָה	חֲמִישָׁאִין	חֲמִישָׁאֵי	חֲמִישָׁאָה	חֲמִישָׁיְתָא	חֲמִישָׁיָן	חֲמִישָׁיָתָא
6.	שְׁתִיתָי	שְׁתִיתָאָה	שְׁתִיתָאִין	שְׁתִיתָאֵי	שְׁתִיתָאָה	שְׁתִיתָיְתָא	שְׁתִיתָיָן	שְׁתִיתָיָתָא
7.	שְׁבִיעָי	שְׁבִיעָאָה	שְׁבִיעָאִין	שְׁבִיעָיֵא	שְׁבִיעָאָה	שְׁבִיעָיְתָא	שְׁבִיעָיָן	שְׁבִיעָיָתָא
8.	תְּמִינָי	תְּמִינָאָה	תְּמִינָאִין	תְּמִינָאֵי	תְּמִינָאָה	תְּמִינָיְתָא	תְּמִינָיָן	תְּמִינָיָתָא
9.	תְּשִׁיעָי	תְּשִׁיעָאָה	תְּשִׁיעָאִין	תְּשִׁיעָיֵא	תְּשִׁיעָאָה	תְּשִׁיעָיְתָא	תְּשִׁיעָיָן	תְּשִׁיעָיָתָא
10.	עֲשִׂירָי	עֲשִׂירָאָה	עֲשִׂירָאִין	עֲשִׂירָאֵי	עֲשִׂירָאָה	עֲשִׂירָיְתָא	עֲשִׂירָיָן	עֲשִׂירָיָתָא

Verbum regulare.

I. Peal (Qal).

	Transitivum	Intransitivum	cum gutturalibus		
Perf. sg. 3. *m.*	קְטַל	סְגֵד (סְגִד)	עֲבַד	בְּחַר	שְׁלַח
3. *f.*	קִטְלַת (קְטָלַת)	סִגְדַת	עַבְדַת	בַּחֲרַת	שִׁלְחַת (שְׁבַעַת)
2. *c.*	קְטַלְתְּ (קְטָלְתָּ)	סְגֵדְתְּ	עֲבַדְתְּ	בְּחַרְתְּ	שְׁלַחְתְּ (שְׁבַעְתְּ)
1.	קִטְלֵת	סִגְדֵת	עַבְדֵת	בַּחֲרֵת	שִׁלְחֵת (שְׁבַעֵת)
pl. 3. *m.*	קְטַלוּ	סְגִדוּ	עֲבַדוּ	בְּחַרוּ	שְׁלַחוּ
3. *f.*	קְטַלָה	סְגִדָה	עֲבַדָה	בְּחַרָה	שְׁלַחָה
2. *m.*	קְטַלְתּוּן	סְגֵדְתּוּן	עֲבַדְתּוּן	בְּחַרְתּוּן	שְׁלַחְתּוּן
2. *f.*	קְטַלְתֵּין	סְגֵדְתֵּין	עֲבַדְתֵּין	בְּחַרְתֵּין	שְׁלַחְתֵּין
1.	קְטַלְנָא	סְגֵדְנָא	עֲבַדְנָא	בְּחַרְנָא	שְׁלַחְנָא
Impf. sg. 3. *m.*	יִקְטֻל	יִסְגֻּד	יֶעְבַּד	יִבְחַר	יִשְׁלַח
3. *f.*	תִּקְטֻל	תִּסְגֻּד	תֶּעְבַּד	תִּבְחַר	תִּשְׁלַח
2. *m.*	תִּקְטֻל	תִּסְגֻּד	תֶּעְבַּד	תִּבְחַר	תִּשְׁלַח
2. *f.*	תִּקְטְלִין	תִּסְגְּדִין	תַּעְבְּדִין	תִּבְחֲרִין	תִּשְׁלְחִין
1.	אֶקְטֻל	אֶסְגֻּד	אֶעְבַּד	אֶבְחַר	אֶשְׁלַח
pl. 3. *m.*	יִקְטְלוּן	יִסְגְּדוּן	יַעְבְּדוּן	יִבְחֲרוּן	יִשְׁלְחוּן

3. *f.*	יִקְטְלָן	יִסְגְּדָן	יַעְבְּדָן	יִבְחֲרָן	יִשְׁלְחָן
2. *m.*	תִּקְטְלוּן	תִּסְגְּדוּן	תַּעְבְּדוּן	תִּבְחֲרוּן	תִּשְׁלְחוּן
2. *f.*	תִּקְטְלָן	תִּסְגְּדָן	תַּעְבְּדָן	תִּבְחֲרָן	תִּשְׁלְחָן
1.	נִקְטֻל	נִסְגֻּד	נֶעְבֵּד	נִבְחַר	נִשְׁלַח
Imper. sg. m.	קְטֻל	סְגֻד	עֲבֵד	בְּחַר	שְׁלַח
f.	קְטֻלִי	סְגֻדִי	עֲבֵדִי	בְּחַרִי	שְׁלַחִי
pl. m.	קְטֻלוּ	סְגֻדוּ	עֲבֵדוּ	בְּחַרוּ	שְׁלַחוּ
f.	קְטֻלְנָא	סְגֻדְנָא	עֲבֵדְנָא	בְּחַרְנָא	שְׁלַחְנָא
Inf.	מִקְטַל	מִסְגַּד	מֶעְבַּד	מִבְחַר	מִשְׁלַח
Part. act. sg. m.	קָטֵל (קָטִל)	סָגֵד (סָגִד)	עָבֵד	בָּחַר	שָׁלַח
f.	קָטְלָה	סָגְדָה	עָבְדָה	בָּחֲרָה	שָׁלְחָה
pl. m.	קָטְלִין	סָגְדִין	עָבְדִין	בָּחֲרִין	שָׁלְחִין
f.	קָטְלָן	סָגְדָן	עָבְדָן	בָּחְרָן	שָׁלְחָן
Part. pass. sg. m.	קְטִיל	סְגִיד (*prostratus*)	עֲבִיד	בְּחִיר	שְׁלִיחַ
f.	קְטִילָה	סְגִידָה	עֲבִידָה	בְּחִירָה	שְׁלִיחָה
pl. m.	קְטִילִין	סְגִידִין	עֲבִידִין	בְּחִירִין	שְׁלִיחִין
f.	קְטִילָן	סְגִידָן	עֲבִידָן	בְּחִירָן	שְׁלִיחָן

II. Hithpeël verbi regularis.

		cum gutturalibus			Perf. decurtatum
Perf. sg. 3. *m.*	הִתְקְטֵל (־טֶל)	הִתְעֲבֵד	הִתְרְחֵץ	הִתְגְּזַר	קְטֵל (קְטִיל)
3. *f.*	הִתְקַטְלַת	הִתְעַבְדַת	הִתְרַחֲצַת	הִתְגַּזְרַת (־זֶרֶת)	קְטֵלַת (קְטִילַת)
2. *c.*	הִתְקְטֵלְתְּ	הִתְעֲבֵדְתְּ	הִתְרְחֵצְתְּ	הִתְגְּזַרְתְּ (־זֶרְתְּ)	קְטַלְתְּ
1.	הִתְקַטְלֵת	הִתְעַבְדֵת	הִתְרַחֲצֵת	הִתְגַּזְרֵת	קְטִילֵת
pl. 3. *m.*	הִתְקְטִלוּ (־טֶלוּ)	הִתְעֲבִדוּ	הִתְרְחִצוּ (־חֶצוּ)	הִתְגְּזִרוּ	קְטִילוּ
3. *f.*	הִתְקְטִלָה (־טֶלָה)	הִתְעֲבִדָה	הִתְרְחִצָה	הִתְגְּזִרָה	קְטִילָה
2. *m.*	הִתְקְטֵלְתּוּן	הִתְעֲבַדְתּוּן	הִתְרְחֵצְתּוּן	הִתְגְּזַרְתּוּן	
2. *f.*	הִתְקְטֵלְתֵּין	הִתְעֲבַדְתֵּין	הִתְרְחֵצְתֵּין	הִתְגְּזַרְתֵּין	
1.	הִתְקְטֵלְנָא	הִתְעֲבַדְנָא	הִתְרְחֵצְנָא	הִתְגְּזַרְנָא	
Impf. sg. 3. *m.*	יִתְקְטֵל (־טֶל)	יִתְעֲבֵד (־בֶד)	יִתְרְחֵץ (־חֶץ)	יִתְגְּזַר	
3. *f.*	תִּתְקְטֵל	תִּתְעֲבֵד	תִּתְרְחֵץ	תִּתְגְּזַר	
2. *m.*	תִּתְקְטֵל	תִּתְעֲבֵד	תִּתְרְחֵץ	תִּתְגְּזַר	
2. *f.*	תִּתְקַטְלִין	תִּתְעַבְדִין	תִּתְרַחֲצִין	תִּתְגַּזְרִין	
1.	אֶתְקְטֵל	אֶתְעֲבֵד	אֶתְרְחֵץ	אֶתְגְּזַר	

pl. 3. *m.*	יִתְקַטְּלוּן	יִתְעַבְּדוּן	יִתְרַחֲצוּן	יִתְגַּזְּרוּן
3. *f.*	יִתְקַטְּלָן	יִתְעַבְּדָן	יִתְרַחֲצָן	יִתְגַּזְּרָן
2. *m.*	תִּתְקַטְּלוּן	תִּתְעַבְּדוּן	תִּתְרַחֲצוּן	תִּתְגַּזְּרוּן
2. *f.*	תִּתְקַטְּלָן	תִּתְעַבְּדָן	תִּתְרַחֲצָן	תִּתְגַּזְּרָן
1.	נִתְקְטֵל	נִתְעֲבֵד	נִתְרְחֵץ	נִתְגְּזַר
Imper. sg. m.	הִתְקְטֵל	הִתְעֲבֵד	הִתְרְחֵץ	הִתְגְּזַר
f.	הִתְקְטֵלִי	הִתְעֲבַדִי	הִתְרְחֵצִי	הִתְגְּזַרִי
pl. m.	הִתְקְטֵלוּ	הִתְעֲבַדוּ	הִתְרְחֵצוּ	הִתְגְּזַרוּ
f.	הִתְקְטֵלְנָא	הִתְעֲבַדְנָא	הִתְרְחֵצְנָא	הִתְגְּזַרְנָא
Inf.	הִתְקְטָלָה	הִתְעֲבָדָה	הִתְרְחָצָה	הִתְגְּזָרָה
Part. sg. m.	מִתְקְטֵל	מִתְעֲבֵד	מִתְרְחֵץ	מִתְגְּזַר
f.	מִתְקַטְּלָה	מִתְעַבְּדָה	מִתְרַחֲצָה	מִתְגַּזְּרָה
pl. m.	מִתְקַטְּלִין	מִתְעַבְּדִין	מִתְרַחֲצִין	מִתְגַּזְּרִין
f.	מִתְקַטְּלָן	מִתְעַבְּדָן	מִתְרַחֲצָן	מִתְגַּזְּרָן

III. Paël verbi regularis.

		cum gutturalibus	
Perf. sg. 3. *m.*	קַטֵּל (קַטֶּל)	בָּרֵךְ (בָּרֶךְ)	שַׁבַּח
3. *f.*	קַטְּלַת	בָּֽרְכַת	שַׁבְּחַת
2. *c.*	קַטֵּלְתְּ (קַטֶּלְתָּ)	בָּרֵכְתְּ	שַׁבַּחְתְּ (שַׁבַּחְתָּ)
1.	קַטְּלֵת	בָּֽרְכֵת	שַׁבְּחֵת
pl. 3. *m.*	קַטִּלוּ (קַטֶּלוּ)	בָּרִכוּ	שַׁבִּחוּ
3. *f.*	קַטִּלָה	בָּרִכָה	שַׁבִּחָה
2. *m.*	קַטֵּלְתּוּן	בָּרֵכְתּוּן	שַׁבַּחְתּוּן
2. *f.*	קַטֵּלְתֵּין	בָּרֵכְתֵּין	שַׁבַּחְתֵּין
1.	קַטֵּלְנָא	בָּרֵכְנָא	שַׁבַּחְנָא
Impf. sg. 3. *m.*	יְקַטֵּל (יְקַטֶּל)	יְבָרֵךְ	יְשַׁבַּח
3. *f.*	תְּקַטֵּל	תְּבָרֵךְ	תְּשַׁבַּח
2. *m.*	תְּקַטֵּל	תְּבָרֵךְ	תְּשַׁבַּח
2. *f.*	תְּקַטְּלִין	תְּבָֽרְכִין	תְּשַׁבְּחִין
1.	אֲקַטֵּל	אֲבָרֵךְ	אֲשַׁבַּח
pl. 3. *m.*	יְקַטְּלוּן	יְבָֽרְכוּן	יְשַׁבְּחוּן
3. *f.*	יְקַטְּלָן	יְבָֽרְכָן	יְשַׁבְּחָן

2. *m.*	תְּקַטְּלוּן	תְּבָרְכוּן	תְּשַׁבְּחוּן
2. *f.*	תְּקַטְּלָן	תְּבָרְכָן	תְּשַׁבְּחָן
1.	נְקַטֵּל	נְבָרֵךְ	נְשַׁבַּח
Imper. sg. m.	קַטֵּל	בָּרֵךְ	שַׁבַּח
f.	קַטֵּלִי	בָּרֵכִי	שַׁבַּחִי
pl. m.	קַטֵּלוּ (קַטִּלוּ)	בָּרֵכוּ	שַׁבַּחוּ
f.	קַטֵּלְנָא	בָּרֵכְנָא	שַׁבַּחְנָא
Inf.	קַטָּלָה	בָּרָכָה	שַׁבָּחָה
Part. act. sg. m.	מְקַטֵּל (מְקַטֶּל)	מְבָרֵךְ	מְשַׁבַּח
f.	מְקַטְּלָה	מְבָרְכָה	מְשַׁבְּחָה
pl. m.	מְקַטְּלִין	מְבָרְכִין	מְשַׁבְּחִין
f.	מְקַטְּלָן	מְבָרְכָן	מְשַׁבְּחָן
Part. pass. m.	מְקַטַּל	מְבָרַךְ	מְשַׁבַּח
f.	מְקַטְּלָה	מְבָרְכָה	מְשַׁבְּחָה
pl. m.	מְקַטְּלִין	מְבָרְכִין	מְשַׁבְּחִין
f.	מְקַטְּלָן	מְבָרְכָן	מְשַׁבְּחָן

	IV. Haphel verbi regularis.				V. Hophal.	
Perf. sg. 3. *m.*	הַקְטֵל		הַצְלַח		הָקְטַל	הָחֳרַב
3. *f.*	הַקְטְלַת		הַצְלְחַת		הָקְטְלַת	הָחָרְבַת
2. *c.*	הַקְטֵלְתְּ		הַצְלַחְתְּ		הָקְטַלְתְּ	הָחֳרַבְתְּ
1.	הַקְטְלֵת		הַצְלְחֵת		הָקְטְלֵת	הָחָרְבֵת
pl. 3. *m.*	הַקְטִלוּ		הַצְלִחוּ (הֶחֱסִנוּ)		הָקְטַלוּ	הָחֳרַבוּ
3. *f.*	הַקְטִלָה		הַצְלִחָה		הָקְטַלָה	הָחֳרַבָה
2. *m.*	הַקְטֵלְתּוּן		הַצְלַחְתּוּן		הָקְטַלְתּוּן	הָחֳרַבְתּוּן
2. *f.*	הַקְטֵלְתֵּין		הַצְלַחְתֵּין		הָקְטַלְתֵּין	הָחֳרַבְתֵּין
1.	הַקְטֵלְנָא		הַצְלַחְנָא		הָקְטַלְנָא	הָחֳרַבְנָא
Impf. sg. 3. *m.*	יְהַקְטֵל (־טַל)	יַקְטֵל	יְהַצְלַח	יַצְלַח	יָקְטַל	יְחֳרַב
3. *f.*	תְּהַקְטֵל	תַּקְטֵל	תְּהַצְלַח	תַּצְלַח	תָּקְטַל	תָּחֳרַב
2. *m.*	תְּהַקְטֵל	תַּקְטֵל	תְּהַצְלַח	תַּצְלַח	תָּקְטַל	תָּחֳרַב
2. *f.*	תְּהַקְטְלִין	תַּקְטְלִין	תְּהַצְלְחִין	תַּצְלְחִין	תָּקְטְלִין	תָּחָרְבִין
1.	אֲהַקְטֵל	אַקְטֵל	אֲהַצְלַח	אַצְלַח	אָקְטַל	אָחֳרַב
pl. 3. *m.*	יְהַקְטְלוּן	יַקְטְלוּן	יְהַצְלְחוּן	יַצְלְחוּן	יָקְטְלוּן	יָחָרְבוּן
3. *f.*	יְהַקְטְלָן	יַקְטְלָן	יְהַצְלְחָן	יַצְלְחָן	יָקְטְלָן	יָחָרְבָן

2. *m.*	תְּהַקְטְלוּן	תַּקְטְלוּן	תְּהַצְלְחוּן	תַּצְלְחוּן	תְּקָטְלוּן	תְּחָרְבוּן
2. *f.*	תְּהַקְטְלָן	תַּקְטְלָן	תְּהַצְלְחָן	תַּצְלְחָן	תְּקָטְלָן	תְּחָרְבָן
1.	נְהַקְטֵל	נַקְטֵל	נְהַצְלַח	נַצְלַח	נְקְטַל	נְחָרַב
Imper. sg. m.	הַקְטֵל		הַצְלַח			
f.	הַקְטִלִי		הַצְלִחִי			
pl. m.	הַקְטִלוּ		הַצְלִחוּ			
f.	הַקְטֵלְנָא		הַצְלַחְנָא			
Inf.	הַקְטָלָה		הַצְלָחָה		הָקְטָלָה	הָחֳרָבָה
Part. act. sg. m.	מְהַקְטֵל (־טַל)	מַקְטֵל	מַצְלַח			
f.	מְהַקְטְלָה	מַקְטְלָה	מַצְלְחָה			
pl. m.	מְהַקְטְלִין	מַקְטְלִין	מַצְלְחִין			
f.	מְהַקְטְלָן	מַקְטְלָן	מַצְלְחָן			
Part. pass. sg. m.	מְהַקְטַל	מַקְטַל	מַצְלַח		מְקְטַל	מְחָרַב
f.	מְהַקְטְלָה	מַקְטְלָה	מַצְלְחָה		מְקָטְלָה	מְחָרְבָה
pl. m.	מְהַקְטְלִין	מַקְטְלִין	מַצְלְחִין		מְקָטְלִין	מְחָרְבִין
f.	מְהַקְטְלָן	מַקְטְלָן	מַצְלְחָן		מְקָטְלָן	מְחָרְבָן

	VI. Schaphel verbi regularis.	VII. Ischthaphal.	VIII. Ithpaal.	
Perf. sg. 3. *m.*	שַׁקְטֵל	אִשְׁתַּקְטַל	הִתְקַטַּל	אִתְעָרַב
3. *f.*	שַׁקְטְלַת	אִשְׁתַּקְטְלַת	הִתְקַטְּלַת	אִתְעָֽרְבַת
2. *c.*	שַׁקְטֵלְתְּ	אִשְׁתַּקְטַלְתְּ	הִתְקַטַּלְתְּ	אִתְעָרַבְתְּ
1.	שַׁקְטְלֵת	אִשְׁתַּקְטְלֵת	הִתְקַטְּלֵת	אִתְעָֽרְבֵת
pl. 3. *m.*	שַׁקְטִלוּ	אִשְׁתַּקְטַלוּ	הִתְקַטַּלוּ	אִתְעָרַבוּ
3. *f.*	שַׁקְטְלָה	אִשְׁתַּקְטַלָה	הִתְקַטַּלָה	אִתְעָרַבָה
2. *m.*	שַׁקְטֵלְתּוּן	אִשְׁתַּקְטַלְתּוּן	הִתְקַטַּלְתּוּן	אִתְעָרַבְתּוּן
2. *f.*	שַׁקְטֵלְתֵּין	אִשְׁתַּקְטַלְתֵּין	הִתְקַטַּלְתֵּין	אִתְעָרַבְתֵּין
1. *c.*	שַׁקְטֵלְנָא	אִשְׁתַּקְטַלְנָא	הִתְקַטַּלְנָא	אִתְעָרַבְנָא
Impf. sg. 3. *m.*	יְשַׁקְטֵל	יִשְׁתַּקְטַל	יִתְקַטַּל	יִתְעָרַב
3. *f.*	תְּשַׁקְטֵל	תִּשְׁתַּקְטַל	תִּתְקַטַּל	תִּתְעָרַב
2. *m.*	תְּשַׁקְטֵל	תִּשְׁתַּקְטַל	תִּתְקַטַּל	תִּתְעָרַב
2. *f.*	תְּשַׁקְטְלִין	תִּשְׁתַּקְטְלִין	תִּתְקַטְּלִין	תִּתְעָֽרְבִין
1.	אֲשַׁקְטֵל	אֶשְׁתַּקְטַל	אֶתְקַטַּל	אֶתְעָרַב
pl. 3. *m.*	יְשַׁקְטְלוּן	יִשְׁתַּקְטְלוּן	יִתְקַטְּלוּן	יִתְעָֽרְבוּן
3. *f.*	יְשַׁקְטְלָן	יִשְׁתַּקְטְלָן	יִתְקַטְּלָן	יִתְעָֽרְבָן

2. *m.*	תְּשַׁקְטְלוּן	תִּשְׁתַּקְטְלוּן	תִּתְקַטְּלוּן	תִּתְעָרְבוּן
2. *f.*	תְּשַׁקְטְלָן	תִּשְׁתַּקְטְלָן	תִּתְקַטְּלָן	תִּתְעָרְבָן
1.	נְשַׁקְטֵל	נִשְׁתַּקְטַל	נִתְקַטַּל	נִתְעָרַב
Imper. sg. m.	שַׁקְטֵל		הִתְקַטַּל	אִתְעָרַב
f.	שַׁקְטֵלִי		הִתְקַטַּלִי	אִתְעָרַבִי
pl. m.	שַׁקְטֵלוּ		הִתְקַטַּלוּ	אִתְעָרַבוּ
f.	שַׁקְטֵלְנָא		הִתְקַטַּלְנָא	אִתְעָרַבְנָא
Inf.	שַׁקְטָלָה	אִשְׁתַּקְטָלָה	הִתְקַטָּלָה	אִתְעָרָבָה
Part. act. sg. m.	מְשַׁקְטֵל		מִתְקַטַּל	מִתְעָרַב
f.	מְשַׁקְטְלָה		מִתְקַטְּלָה	מִתְעָרְבָא
pl. m.	מְשַׁקְטְלִין		מִתְקַטְּלִין	מִתְעָרְבִין
f.	מְשַׁקְטְלָן		מִתְקַטְּלָן	מִתְעָרְבָן
Part. pass. sg. m.	מְשַׁקְטַל	מִשְׁתַּקְטַל		
f.	מְשַׁקְטְלָה	מִשְׁתַּקְטְלָה		
pl. m.	מְשַׁקְטְלִין	מִשְׁתַּקְטְלִין		
f.	מְשַׁקְטְלָן	מִשְׁתַּקְטְלָן		

Verba irregularia.

I. Verba פ״א.

	Peal			Haphel			Hophal	
Perf. sg. 3. *m.*	אֲכַל		אֲמַר		אוֹכֵל		אוּכַל	הוּבַד
3. *f.*	אַכְלַת		אֲמֶרֶת		אוֹכְלַת		אוּכְלַת	
2. *c.*	אֲכַלְתְּ		אֲמַרְתְּ		אוֹכֵלְתְּ		אוּכַלְתְּ	
1.	אַכְלֵת		אַמְרֵת		אוֹכְלֵת		אוּכְלֵת	
pl. 3. *m.*	אֲכַלוּ		אֲמַרוּ		אוֹכֵלוּ		אוּכַלוּ	
3. *f.*	אֲכַלָה		אֲמַרָה		אוֹכֵלָה		אוּכַלָה	
2. *m.*	אֲכַלְתּוּן		אֲמַרְתּוּן		אוֹכֵלְתּוּן		אוּכַלְתּוּן	
2. *f.*	אֲכַלְתֵּין		אֲמַרְתֵּין		אוֹכֵלְתֵּין		אוּכַלְתֵּין	
1.	אֲכַלְנָא		אֲמַרְנָא		אוֹכֵלְנָא		אוּכַלְנָא	
Impf. sg. 3. *m.*	יֵאכֻל		יֵאמַר	יוֹכֵל	יְהוֹבֵד		יוּכַל	יְהוּבַד
3. *f.*	תֵּאכֻל		תֵּאמַר	תּוֹכֵל	תְּהוֹבֵד	(תְּסֵף)	תּוּכַל	
2. *m.*	תֵּאכֻל		תֵּאמַר	תּוֹכֵל	תְּהוֹבֵד		תּוּכַל	
2. *f.*	תֵּאכְלִין		תֵּאמְרִין	תּוֹכְלִין	תְּהוֹבְדִין		תּוּכְלִין	
1.	אֵכֻל		אֵמַר	אוֹכֵל	אֲהוֹבֵד		אוּכַל	
pl. 3. *m.*	יֵאכְלוּן	(יֵאבַדוּ)	יֵאמְרוּן	יוֹכְלוּן	יְהוֹבְדוּן		יוּכְלוּן	
3. *f.*	יֵאכְלָן		יֵאמְרָן	יוֹכְלָן	יְהוֹבְדָן		יוּכְלָן	

2. *m.*	תֵּאכְלוּן	תֵּאמְרוּן	תּוֹכְלוּן	תְּהוֹבְדוּן	תּוּכְלוּן
2. *f.*	תֵּאכְלָן	תֵּאמְרָן	תּוֹכְלָן	תְּהוֹבְדָן	תּוּכְלָן
1.	נֵאכֻל	נֵאמַר	נוֹכֵל	נְהוֹבֵד	נוּכַל
Imper. sg. m.	אֱכֻל	אֱמַר	אוֹכֵל	הוֹבֵד	
f.	אֱכֻלִי	אֱמַרִי	אוֹכֵלִי	הוֹבֵדִי	
pl. m.	אֱכֻלוּ	אֱמַרוּ	אוֹכֵלוּ	הוֹבֵדוּ	
f.	אֱכֻלְנָא	אֱמַרְנָא	אוֹכֵלְנָא	הוֹבֵדְנָא	
Inf.	מֵאכַל	מֵאמַר	אוֹכָלָה	הוֹבָדָא	הוּכָלָה
Part. act. sg. m.	אָכֵל	אָמַר	מוֹכֵל	מְהוֹבֵד	
f.	אָכְלָה	אָמְרָה	מְוֹכְלָה	מְהוֹבְדָה	
pl. m.	אָכְלִין	אָמְרִין	מְוֹכְלִין	מְהוֹבְדִין	
f.	אָכְלָן	אָמְרָן	מְוֹכְלָן	מְהוֹבְדָן	
Part. pass. sg. m.	אֲכִיל	אֲמִיר	מוֹכַל	מְהוֹבַד	
f.	אֲכִילָה	אֲמִירָה	מְוֹכְלָה	מְהוֹבְדָה	
pl. m.	אֲכִילִין	אֲמִירִין	מְוֹכְלִין	מְהוֹבְדִין	
f.	אֲכִילָן	אֲמִירָן	מְוֹכְלָן	מְהוֹבְדָן	

II. Verba פ״י.

	Peal	Haphel			Hophal	Schaphel
Perf. sg. 3. *m.*	יְהַב (יְתֶב) יְתֵב	הוֹתֵב	(הוֹדַע)	הֵיבֵל	הוּסַף	שֵׁיזִב
3. *f.*	יִתְבַת	הוֹתְבַת		הֵיבְלַת	הוּסְפַת	שֵׁיזְבַת
2. *c.*	(יְתֶבְתְּ) יְתֵבְתְּ	הוֹתֵבְתְּ		הֵיבֵלְתְּ	הוּסַפְתְּ	שֵׁיזַבְתְּ
1.	יִתְבֵת	הוֹתְבֵת		הֵיבְלֵת	הוּסְפֵת	שֵׁיזְבֵת
pl. 3. *m.*	יְהַבוּ יְתִבוּ	הוֹתִבוּ		הֵיבִלוּ	הוּסַפוּ	שֵׁיזִבוּ
3. *f.*	יְתִבָה	הוֹתִבָה		הֵיבִלָה	הוּסַפָה	שֵׁיזִבָה
2. *m.*	יְתֵבְתּוּן	הוֹתֵבְתּוּן		הֵיבֵלְתּוּן	הוּסַפְתּוּן	שֵׁיזַבְתּוּן
2. *f.*	יְתֵבְתֵּין	הוֹתֵבְתֵּין		הֵיבֵלְתֵּין	הוּסַפְתֵּין	שֵׁיזַבְתֵּין
1.	יְתֵבְנָא	הוֹתֵבְנָא		הֵיבֵלְנָא	הוּסַפְנָא	שֵׁיזַבְנָא
Impf. sg. 3. *m.*	יֵיתֵב	יוֹתֵב	יְהוֹדַע	יֵיבֵל	יוּסַף	יְשֵׁיזִב
3. *f.*	תֵּיתֵב	תּוֹתֵב	תְּהוֹדַע	תֵּיבֵל	תּוּסַף	תְּשֵׁיזִב
2. *m.*	תֵּיתֵב	תּוֹתֵב	תְּהוֹדַע	תֵּיבֵל	תּוּסַף	תְּשֵׁיזִב
2. *f.*	תֵּיתְבִין	תְּוֹתְבִין	תְּהוֹדְעִין	תֵּיבְלִין	תְּוּסְפִין	תְּשֵׁיזְבִין
1.	אֵיתֵב	אוֹתֵב	אֲהוֹדַע	אֵיבֵל	אוּסַף	אֲשֵׁיזִב
pl. 3. *m.*	יֵיתְבוּן	יְוֹתְבוּן	יְהוֹדְעוּן	יֵיבְלוּן	יְוּסְפוּן	יְשֵׁיזְבוּן

3. *f.*	יֵיתְבָן		יוֹתְבָן	יְהוֹדְעָן	יֵיבְלָן		יוּסְפָן	יְשֵׁיזְבָן
2. *m.*	תֵּיתְבוּן		תּוֹתְבוּן	תְּהוֹדְעוּן	תֵּיבְלוּן		תּוּסְפוּן	תְּשֵׁיזְבוּן
2. *f.*	תֵּיתְבָן		תּוֹתְבָן	תְּהוֹדְעָן	תֵּיבְלָן		תּוּסְפָן	תְּשֵׁיזְבָן
1.	נֵיתַב		נוֹתֵב	נְהוֹדַע	נֵיבֵל		נוּסַף	נְשֵׁיזֵב
Imper. sg. m.	תֵּב	(הַב)	הוֹתֵב		הֵיבֵל			שֵׁיזֵב
f.	תֵּבִי		הוֹתֵבִי		הֵיבֵלִי			שֵׁיזֵבִי
pl. m.	תֵּבוּ		הוֹתֵבוּ		הֵיבֵלוּ			שֵׁיזֵבוּ
f.	תֵּבְנָא		הוֹתֵבְנָא		הֵיבֵלְנָא			שֵׁיזֵבְנָא
Inf.	מֵיתַב		הוֹתָבָה		הֵיבָלָה		הוּסָפָה	שֵׁיזָבָה
Part. act. sg. m.	יָתֵב	(יָכֵל)	מוֹתֵב	מְהוֹדַע	מֵיבֵל	מְהֵימַן		מְשֵׁיזֵב
f.	יָתְבָה		מוֹתְבָה	מְהוֹדְעָה	מֵיבְלָה			מְשֵׁיזְבָה
pl. m.	יָתְבִין		מוֹתְבִין	מְהוֹדְעִין	מֵיבְלִין			מְשֵׁיזְבִין
f.	יָתְבָן		מוֹתְבָן	מְהוֹדְעָן	מֵיבְלָן			מְשֵׁיזְבָן
Part. pass. sg. m.	יְתִיב		מוֹתַב		מֵיבַל	מְהֵימַן	מוּסַף	מְשֵׁיזַב
f.	יְתִיבָה		מוֹתְבָה		מֵיבְלָה		מוּסְפָה	מְשֵׁיזְבָה
pl. m.	יְתִיבִין		מוֹתְבִין		מֵיבְלִין		מוּסְפִין	מְשֵׁיזְבִין
f.	יְתִיבָן		מוֹתְבָן		מֵיבְלָן		מוּסְפָן	מְשֵׁיזְבָן

III. Verba פ״נ.

	Peal		Haphel		Hophal	
Perf. sg. 3. *m.*	נְפַל		הַצֵּל	הַנְפֵּק	הֻסַּק	הָנְחַת
f.	נִפְלַת (נֶפְקַת)		הַצִּלַת	הַנְפְּקַת	הֻסְּקַת	הָנְחֲתַת
2. *c.*	נְפַלְתְּ		הַצֵּלְתְּ	הַנְפֵּקְתְּ	הֻסַּקְתְּ	הָנְחַתְּ
1.	נִפְלֵת		הַצִּלֵת	הַנְפְּקֵת	הֻסְּקֵת	הָנְחֲתֵת
pl. 3. *m.*	נְפַלוּ		הַצִּלוּ	הַנְפִּקוּ	הֻסַּקוּ	הָנְחַתוּ
f.	נְפַלָה		הַצִּלָה	הַנְפִּקָה	הֻסַּקָה	הָנְחַתָה
2. *m.*	נְפַלְתּוּן		הַצֵּלְתּוּן	הַנְפֵּקְתּוּן	הֻסַּקְתּוּן	הָנְחַתּוּן
f.	נְפַלְתֵּין		הַצֵּלְתֵּין	הַנְפֵּקְתֵּין	הֻסַּקְתֵּין	הָנְחַתֵּין
1.	נְפַלְנָא		הַצֵּלְנָא	הַנְפֵּקְנָא	הֻסַּקְנָא	הָנְחַתְנָא
Impf. sg. 3. *m.*	יִפֵּל (יֵחַת)	יִנְתֵּן	יַצֵּל	יְהַנְפֵּק	יֻסַּק	יֻנְחַת
f.	תִּפֵּל	תִּנְתֵּן	תַּצֵּל	תְּהַנְפֵּק	תֻּסַּק	תֻּנְחַת
2. *m.*	תִּפֵּל	תִּנְתֵּן	תַּצֵּל (תַּחֵת)	תְּהַנְפֵּק	תֻּסַּק	תֻּנְחַת
f.	תִּפְּלִין	תִּנְתְּנִין	תַּצִּלִין	תְּהַנְפְּקִין	תֻּסְּקִין	תֻּנְחֲתִין
1.	אֶפֵּל	אֶנְתֵּן	אַצֵּל	אֲהַנְפֵּק	אֻסַּק	אֻנְחַת
pl. 3. *m.*	יִפְּלוּן	יִנְתְּנוּן	יַצִּלוּן	יְהַנְפְּקוּן	יֻסְּקוּן	יֻנְחֲתוּן

f.	יִפְּלָן		יִנְתְּנָן	יַצְּלָן		יְהַנְפְּקָן	יִסְּקָן	יִנְחֲתָן
2. m.	תִּפְּלוּן		תִּנְתְּנוּן	תַּצְּלוּן		תְּהַנְפְּקוּן	תִּסְּקוּן	תִּנְחֲתוּן
f.	תִּפְּלָן		תִּנְתְּנָן	תַּצְּלָן		תְּהַנְפְּקָן	תִּסְּקָן	תִּנְחֲתָן
1.	נִפֵּל		נִנְתֵּן	נַצֵּל		נְהַנְפֵּק	נִסַּק	נִנְחַת
Imper. sg. m.	פֵּק	סַק	תֵּן	אַצֵּל		אַנְפֵּק		
f.	פֻּקִי	סַקִי	תֵּנִי	אַצִּלִי		אַנְפִּקִי		
pl. m.	פֻּקוּ	סַקוּ	תֵּנוּ	אַצִּלוּ	(אַתַּרוּ)	אַנְפִּקוּ		
f.	פֻּקְנָא	סַקְנָא	תֵּנְנָא	אַצֵּלְנָא		אַנְפֵּקְנָא		
Inf.	מִפַּל	(מֵחַת)	מִנְתַּן	הַצָּלָה		הַנְסָקָה	הַסָּקָה	
Part. act. sg. m.		נָפֵל	(נָחֵת)	מַצֵּל	(מַצֹּל)	מְהַנְזֵק		
f.		נָפְלָה		מַצְּלָה		מְהַנְזְקָה		
pl m.		נָפְלִין		מַצְּלִין	(מְהַחֲתִין)	מְהַנְזְקִין		
f.		נָפְלָן		מַצְּלָן		מְהַנְזְקָן		
Part. pass. sg. m.		נְפִיל		מַצַּל		מְהַנְזַק		
f.		נְפִילָה		מַצְּלָה		מְהַנְזְקָה		
pl. m.		נְפִילִין		מַצְּלִין		מְהַנְזְקִין		
f.		נְפִילָן		מַצְּלָן		מְהַנְזְקָן		

IV. Verba ע״ו.

	Peal	Ithpeël	Haphel	Hophal
Perf. sg. 3. *m.*	קָם	אִתְּקָם p. aphaerism	הֲקֵים הֲתִיב	הֳקִים
f.	קָמַת	אִתְּקָמַת (שֻׁמַּת)	הֲקִימַת	הֳקִימַת
2. *c.*	קָמְתְּ (שָׂמְתְּ)	אִתְּקָמְתְּ	הֲקֵימְתְּ (הֲקִימְתְּ)	הֳקִימְתְּ
1.	קָמֵת (שָׂמֵת)	אִתְּקָמֵת	הֲקֵימֵת	הֳקִימֵת
pl. 3. *m.*	קָמוּ	אִתְּקָמוּ	הֲקִימוּ	הֳקִימוּ
f.	קָמָה	אִתְּקָמָה	הֲקִימָה	הֳקִימָה
2. *m.*	קָמְתּוּן	אִתְּקָמְתּוּן	הֲקֵימְתּוּן	הֳקִימְתּוּן
f.	קָמְתֵּין	אִתְּקָמְתֵּין	הֲקֵימְתֵּין	הֳקִימְתֵּין
1.	קָמְנָא	אִתְּקָמְנָא	הֲקֵימְנָא	הֳקִימְנָא
Impf. sg. 3. *m.*	יְקוּם יְהָךְ	יִתְּקָם (יִתְּזִין)	יְקִים יְהָקֵים	יְקָים
f.	תְּקוּם	תִּתְּקָם	תְּקִים תְּהָקֵים	תְּקָים
2. *m.*	תְּקוּם	תִּתְּקָם	תְּקִים תְּהָקֵים	תְּקָים
f.	תְּקוּמִין	תִּתְּקָמִין	תְּקִימִין תְּהַקִימִין	תְּקָמִין
1.	אֵקוּם	אֶתְּקָם	אֲקִים אֲהָקֵים	אֳקִים
pl. 3. *m.*	יְקוּמוּן	יִתְּקָמוּן	יְקִימוּן יְהַקִימוּן	יְקִימוּן

f.	יְקוּמָן	יִתְּקָמָן	יְקִימָן יַהֲקִימָן	יְקִימָן
2. *m.*	תְּקוּמוּן	תִּתְּקָמוּן	תְּקִימוּן תְּהַקִימוּן	תְּקִימוּן
f.	תְּקוּמָן	תִּתְּקָמָן	תְּקִימָן תְּהַקִימָן	תְּקִימָן
1.	נְקוּם	נִתְּקָם	נְקִים נְהָקֵים	נְקֵים
Imper. sg. m.	קוּם		הָקִים	
f.	קוּמִי		הֲקִימִי	
pl. m.	קוּמוּ		הֲקִימוּ	
f.	קוּמְנָא		הֲקִימְנָא	
Inf.	מְקָם	אִתְּקָמָה	הֲקָמָה	הֳקָמָה
Part. act. sg. m.	קָאֵם		מְקִים מְהָקֵים (מָרִים)	
f.	קָיְמָה		מְקִימָה	
pl. m.	קָיְמִין		מְקִימִין	
f.	קָיְמָן		מְקִימָן	
Part. pass. sg. m.	קִים	מִתְּקָם	מְקָם	
f.	קִימָה	מִתְּקָמָה	מְקָמָה	
pl. m.	קִימִין	מִתְּקָמִין	מְקָמִין	
f.	קִימָן	מִתְּקָמָן	מְקָמָן	

Verba ע״ו.

	Pael	Hithpaal	Polel	Hithpolel
Perf. sg. 3. *m.*	קַיֵּם	הִתְקַיַּם	קוֹמֵם	הִתְקוֹמֵם
f.	קַיְּמַת	הִתְקַיְּמַת	קוֹמְמַת	הִתְקוֹמְמַת
2. *c.*	קַיֵּמְתְּ	הִתְקַיַּמְתְּ	קוֹמַמְתְּ	הִתְקוֹמַמְתְּ (־מַמְתְּ)
1.	קַיְּמֵת	הִתְקַיְּמֵת	קוֹמְמֵת	הִתְקוֹמְמֵת
pl. 3. *m.*	קַיִּמוּ	הִתְקַיַּמוּ	קוֹמִמוּ	הִתְקוֹמִמוּ
f.	קַיִּמָה	הִתְקַיַּמָה	קוֹמִמָה	הִתְקוֹמִמָה
2. *m.*	קַיֵּמְתּוּן	הִתְקַיַּמְתּוּן	קוֹמַמְתּוּן	הִתְקוֹמַמְתּוּן
f.	קַיֵּמְתֵּין	הִתְקַיַּמְתֵּין	קוֹמַמְתֵּין	הִתְקוֹמַמְתֵּין
1.	קַיֵּמְנָא	הִתְקַיַּמְנָא	קוֹמִמְנָא	הִתְקוֹמַמְנָא
Impf. sg. 3. *m.*	יְקַיֵּם	יִתְקַיַּם	יְקוֹמֵם	יִתְקוֹמֵם
f.	תְּקַיֵּם	תִּתְקַיַּם	תְּקוֹמֵם	תִּתְקוֹמֵם
2. *m.*	תְּקַיֵּם	תִּתְקַיַּם	תְּקוֹמֵם	תִּתְקוֹמֵם
f.	תְּקַיְּמִין	תִּתְקַיְּמִין	תְּקוֹמְמִין	תִּתְקוֹמְמִין
1.	אֲקַיֵּם	אֶתְקַיַּם	אֲקוֹמֵם	אֶתְקוֹמֵם
pl. 3. *m.*	יְקַיְּמוּן	יִתְקַיְּמוּן	יְקוֹמְמוּן	יִתְקוֹמְמוּן

f.	יְקַיְּמָן	יִתְקַיְּמָן	יְקוֹמְמָן	יִתְקוֹמְמָן
2. *m.*	תְּקַיְּמוּן	תִּתְקַיְּמוּן	תְּקוֹמְמוּן	תִּתְקוֹמְמוּן
f.	תְּקַיְּמָן	תִּתְקַיְּמָן	תְּקוֹמְמָן	תִּתְקוֹמְמָן
1.	נְקַיֵּם	נִתְקַיַּם	נְקוֹמֵם	נִתְקוֹמֵם
Imper. sg. m.	קַיֵּם	הִתְקַיַּם	קוֹמֵם	הִתְקוֹמֵם
f.	קַיְּמִי	הִתְקַיְּמִי	קוֹמְמִי	הִתְקוֹמְמִי
pl. m.	קַיְּמוּ	הִתְקַיְּמוּ	קוֹמְמוּ	הִתְקוֹמְמוּ
f.	קַיֵּמְנָא	הִתְקַיַּמְנָא	קוֹמֵמְנָא	הִתְקוֹמֵמְנָא
Inf.	קַיָּמָה	הִתְקַיָּמָה	קוֹמָמָה	הִתְקוֹמָמָה
Part. act. sg. m.	מְקַיֵּם	מִתְקַיַּם	מְקוֹמֵם	מִתְקוֹמֵם
f.	מְקַיְּמָה	מִתְקַיְּמָה	מְקוֹמְמָה	מִתְקוֹמְמָה
pl. m.	מְקַיְּמִין	מִתְקַיְּמִין	מְקוֹמְמִין	מִתְקוֹמְמִין
f.	מְקַיְּמָן	מִתְקַיְּמָן	מְקוֹמְמָן	מִתְקוֹמְמָן
Part. pass. sg. m.	מְקַיַּם		מְקוֹמַם	
f.	מְקַיְּמָה		מְקוֹמְמָה	
pl. m.	מְקַיְּמִין		מְקוֹמְמִין	
f.	מְקַיְּמָן		מְקוֹמְמָן	

V. Verba ע״ע (כפולים).

	Peal	Haphel	Hophal
Perf. sg. 3. *m.*	עַל דַּק	הַדֵּק	הֻעַל הֻדַּק
f.	עַלַּת דַּקַּת	הַדֶּקֶת	הֻדְּקַת
2. *c.*	דַּקְתְּ	הַדֶּקְתְּ	הֻדַּקְתְּ
1.	דַּקֵּת	הַדֶּקֶת	הֻדְּקֵת
pl. 3. *m.*	(דָּקוּ) דַּקּוּ	הַדִּקּוּ	הֻעַלּוּ הֻדַּקּוּ
f.	דַּקָּה	הַדִּקָּה	הֻדַּקָּה
2. *m.*	דַּקְתּוּן	הַדֶּקְתּוּן	הֻדַּקְתּוּן
f.	דַּקְתֵּין	הַדֶּקְתֵּין	הֻדַּקְתֵּין
1.	דַּקְנָא	הַדֶּקְנָא	הֻדַּקְנָא
Impf. sg. 3. *m.*	יֵדֹּק	יַדֵּק	יֻדַּק
f.	תֵּרֹעַ תֵּדֹּק	(תֵּדִּק) תַּדֵּק	תֻּדַּק
2. *m.*	תֵּדֹּק	תַּדֵּק	תֻּדַּק
f.	תֵּדְּקִין	תַּדֶּקִין	תֻּדְּקִין
1.	אֵדֹּק	אַדֵּק	אֻדַּק
pl. 3. *m.*	יֵדְּקוּן	יַדֶּקוּן	יֻדְּקוּן

f.	יִדְּקָן	יַדֵּקָן	יֻדְּקָן
2. m.	תִּדְּקוּן	תַּדֵּקוּן	תֻּדְּקוּן
f.	תִּדְּקָן	תַּדֵּקָן	תֻּדְּקָן
1.	נִדֹּק	נַדֵּק	נֻדַּק
Imper. sg. m.	דֹּק	הַדֵּק הַעֵל	
f.	דֻּקִּי	הַדִּקִּי	
pl. m.	דֻּקּוּ	הַדִּקּוּ	
f.	דֻּקְּנָא	הַדִּקְנָא	
Inf.	מִדֹּק מֵעַל מִחַן	הַדָּקָה הֶעָלָה	הֻדָּקָה
Part. act. sg. m.	דָּקֵק	מַדֵּק מְהַדֵּק	
f.	דָּקֲקָה	מַדֶּקָה	
pl. m.	דָּקֲקִין עָלְלִין	מַדֶּקִּין	
f.	דָּקֲקָן	מַדֶּקָן	
Part. pass. sg. m.	דְּקִיק	מַדַּק	
f.	דְּקִיקָה	מַדְּקָה	
pl. m.	דְּקִיקִין	מַדְּקִין	
f.	דְּקִיקָן	מַדְּקָן	

VI. Verba ל״א sive ל״ה.

	Peal		Hithpeël	decurtatum	Pael
Perf. sg. 3. *m.*	גְּלָא הֲוָה	צְבִי	הִתְגְּלִי	גְּלִי גְּלִי גְּלִי	גַּלִּי
f.	גְּלַת, גְּלָת, הֲוַת	צְבִיַּת	אִתְגְּלִיַּת	גְּלִיַּת	גַּלִּיַּת
2. *c.*	גְּלֵיתָ הֲוֵיתָ חֲזֵיתָה	צְבֵיתָ	אִתְגְּלֵיתָ	גְּלֵיתָ	גַּלֵּיתָ
1.	גְּלֵית הֲוֵית	צְבִית	אִתְגְּלֵית	גְּלִית	גַּלֵּית
pl. 3. *m.*	גְּלוֹ הֲווֹ	צְבִיו	אִתְגְּלִיו	גְּלִיו	גַּלִּיו שָׁרִיו
f.	גְּלָאָה	צְבִיאָה	אִתְגְּלִיָא		גַּלִּיָא
2. *m.*	גְּלֵיתוּן	צְבֵיתוּן	אִתְגְּלֵיתוּן		גַּלֵּיתוּן
f.	גְּלֵיתֵין	צְבֵיתֵין	אִתְגְּלֵיתֵין		גַּלֵּיתֵין
1.	גְּלֵינָא	צְבֵינָא	אִתְגְּלֵינָא		גַּלֵּינָא
Impf. sg. 3. *m.*	יִגְלֵא יֶעְדֵּה יֶהֱוֵא		יִתְגְּלֵא יִתְקְרֵי		יְגַלֵּא יְמַחֵא
3. *f.*	תִּגְלֵא תֶּעְדֵּה תֶּהֱוֵא		תִּתְגְּלֵא		תְּגַלֵּא
2. *m.*	תִּגְלֵא		תִּתְגְּלֵא		תְּגַלֵּא
f.	תִּגְלִין		תִּתְגְּלִין		תְּגַלִּין
1.	אֶגְלֵא		אֶתְגְּלֵא		אֲגַלֵּא אֲחַוֵּה
pl. 3. *m.*	יִגְלוֹן יֶהֶוֹון		יִתְגְּלוֹן		יְגַלּוֹן יְבַעוֹן

f.	יֶהֶוְיָן יִגְלְיָן	יִתְגַּלְיָן	יְגַלְּיָן
2. *m.*	תִּגְלוֹן	תִּתְגְּלוֹן	תְּגַלּוֹן
f.	תִּגְלְיָן	תִּתְגַּלְיָן	תְּגַלְּיָן
1.	נִגְלֵא	נִתְגְּלֵא	נְהַוֵּה נְגַלֵּא
Imper. sg. m.	חֱיִי הֱוִי גְּלִי		גַּלִּי
f.	גְּלָא		גַּלָּא
pl. m.	הֱווֹ גְּלוֹ		גַּלּוֹ
f.	גְּלָנָא		גַּלָּנָא
Inf.	מֶהֱוֵא מֶחֱזֵא מִגְלֵא	אִתְגְּלָאָה	גַּלָּאָה
Part. act. sg. m.	גָּלֵה		מְשָׁרֵא מְגַלֵּא
f.	גָּלְיָה		מְגַלְּיָא
pl. m.	גָּלַיִן		מְגַלַּיִן
f.	גָּלְיָן		מְגַלְּיָן
Part. pass. sg. m.	חֲזֵה גְּלֵא	מִתְגְּלֵא	מְגַלִּי
f.	גַּלְיָא	מִתְגַּלְיָא	מְגַלְּיָא
pl. m.	גְּלַיִן	מִתְגְּלַיִן	מְגַלַּיִן
f.	גַּלְיָן	מִתְגַּלְיָן	מְגַלְּיָן

VI. Verba ל״א sive ל״ה.

	Haphel	Hithpaal
Perf. sg. 3. *m.*	הַגְלִי	אִשְׁתַּנִּי הִתְגַּלִּי
f.	הַגְלִיַת	הִתְגַּלִּיַת
2. *c.*	הַגְלֵיתָ	הִתְגַּלֵּיתָ
1.	הַגְלֵית	הִתְגַּלֵּית
pl. 3. *m.*	הֶעְדִּיו הַגְלִיו	הִתְגַּלִּיו
f.	הַגְלִיָא	הִתְגַּלִּיָא
2. *m.*	הַגְלֵיתוּן	הִתְגַּלֵּיתוּן
f.	הַגְלֵיתֵין	הִתְגַּלֵּיתֵין
1.	הַגְלֵינָא	הִתְגַּלֵּינָא
Impf. sg. 3. *m.*	יְהַחֲוֵה יְהַשְׁנֵא יַגְלֵא	יִשְׁתַּוֵּה יִתְגַּלֵּא
f.	תַּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא
2. *m.*	תַּגְלֵא	תִּתְגַּלֵּא
f.	תַּגְלִין	תִּתְגַּלִּין
1.	אַגְלֵא	אֶתְגַּלֵּא
pl. 3. *m.*	יְהַעְדּוֹן יַגְלוֹן	(יִשְׁתַּנּוֹ) יִשְׁתַּנּוֹן יִתְגַּלּוֹן

Verba dupliciter anomala.

1) פ״א simulque ל״א.

אֲתָה . אֲזָא.

Peal. *Perf. pl.* 3. *m.* אֲתוֹ *venerunt; Imper. pl. m.* אֱתוֹ *venite; Inf.* מֵתֵא *venire,* מֵזֵא *inflammare. Part. act.* אָתֵה *veniens. Part. pass.* אֲזֵה (= אֱזֵה) *inflammatus.*

Aphel. *Perf. pl.* 3. *m.* הַיְתִיו *adduxerunt; Inf.* הַיְתָיָה *adducere.*

Hophal. *Perf. sg.* 3. *f.* הֵיתָיִת *adducta est, pl.* 3. *m.* הֵיתַיוּ *adducti sunt.*

f.	יַגְלְיָן		יִתְגַּלְּיָן	
2. *m.*	תַּגְלוֹן	תְּהַחֲוֹן	תִּתְגַּלּוֹן	
f.	תַּגְלְיָן		תִּתְגַּלְּיָן	
1.	נַגְלֵא	נְהַחֲוֵה	נִתְגַּלֵּא	
Imper. sg. m.	אַגְלִי		אִתְגַּלִּי	
f.	אַגְלָא		אִתְגַּלָּא	
pl. m.	אַגְלוֹ	הַחֲווֹ	אִתְגַּלּוֹ	
f.	אַגְלֵינָא		אִתְגַּלַּנָא	
Inf.	אַגְלָיָה	הַחֲוָיָה	אִתְגַּלָּאָה	
Part. act. sg. m.	מַגְלֵא	מְהַעְדֵּה מַחֵא	מִתְגַּלֵּא	
f.	מַגְלְיָה		מִתְגַּלְּיָה	
pl. m.	מַגְלַיִן		מִתְגַּלַּיִן	מִשְׁתָּרַיִן
f.	מַגְלְיָן		מִתְגַּלְּיָן	
Part. pass. sg. m.	מַגְלִי			
f.	מַגְלְיָה			
pl. m.	מַגְלַיִן			
f.	מַגְלְיָן			

Verba reliqua dupliciter anomala.

2) פ״י simulque ל״א.

יְדָא . יְצָא.

Aphel. *Part.* מְהוֹדֵא, מוֹדֵא *praedicans.*

Schaphel. *Perf. sg.* 3. *m.* שֵׁיצִי *perductus est* (*ad finem*).

3) פ״נ simulque ל״א.

נְשָׂא.

Peal. *Imperat.* שָׂא *tolle.*

Hithpaal. *Part. sg. f.* מִתְנַשְּׂאָה *elata.*

Danielis et Ezrae leguntur.

Peal (Kal)

Perfectum

כְּתַב קְרֵב אֲזַל יְהַב יְתִב נְפַק קָם רָם עַל מְטָא
תִּקְפַת אֲמֶרֶת נֶפְקַת סָפַת נַדַּת מְטַת מְטָת
עֲבַדְתְּ תְּקֵפְתְּ יְדַעְתְּ שָׂמְתְּ חֲזַיְתָ רְבַת
שִׁמְעֵת קִרְבֵת אַמְרֵת יִדְעֵת נִטְלֵת שָׂמֶת חֲזֵית צְבִית
כְּתַבוּ קְרֵבוּ יְהַבוּ נְפַלוּ שָׂמוּ עֲנוֹ אִשְׁתִּיו דָקוּ
נְפַקָה
שְׁלַחְתּוּן חֲזֵיתוּן
שְׁלַחְנָא שְׁאֵלְנָא אֲמַרְנָא בְּעֵינָא

Imperfectum

יִסְגֻּד יִשְׁמַע יֵאכֻל יֵיטַב יִכֻּל יִנְתֵּן יִפֵּל יְקוּם יְהָךְ יִשְׂגֵּא יֶעְדֵּה
תִּשְׁלַט תֵּאכֻל תְּקוּם תֵּרֹעַ תִּשְׁנֵא תֶּהֱוֵא
תִּרְשֻׁם תִּכֻּל תִּנְתֵּן תִּנְדַּע תִּקְנֵא
אִנְדַּע אֶקְרֵא
יִסְגְּדוּן יַחְלְפוּן יֵאבַדוּ יִנְתְּנוּן יְקוּמוּן יִשְׁתּוֹן
יִשְׁכְּנָן יְדוּרָן
תִּסְגְּדוּן תַּעַבְדוּן תֵּאמְרוּן תִּפְּלוּן
נִסְגֻּד נֵאמַר

Imperativ.

פְּרֻק אֱמַר אֱזֶל הַב דַּע חֱיִי שְׂא
אֱכֻלִי קוּמִי
שְׁבֻקוּ אֱמַרוּ פֻּקוּ שִׂימוּ גֹּדוּ הֱווֹ אֱתוֹ

Infinit.

מִכְנַשׁ מֶעְבַּד מֵאמַר מִנְתַּן מִנְדַּע מְהָךְ מִחַן
מִבְעֵא מֶחֱזֵא מִבְנְיָה מֵתֵא לֶ—הֱוֵא

Participium

קָטֵל יָכִל אָמַר נָגֵד נָזִק קָאֵם עָנֵה גָּלֵא
כָּתְבָה אָזְדָא אָכְלָה דָּמְיָה
זָבְנִין אָמְרִין נָפְלִין קָיְמִין עָלִּין עָנַיִן
כָּתְבָן נָקְשָׁן שָׁנְיָן
בְּרִיךְ שְׁלִיחַ שִׂים שְׁרֵה אֲזֵה
שַׁנְיָא פְּלִיגָה
חֲשִׁיבִין שְׁרַיִן
פְּתִיחָן

Formae verbales quae in ll.

Paël	Ithpeël
קַבֵּל מַלֵּל מַנִּי	הִשְׁתְּכַח פְּרֵס הִתְמְלִי גַּלִּי גֱּלִי
	הִתְגְּזֶרֶת פְּרִיסַת יְהִיבַת נְטִילַת שֻׂמַת
	אִתְכְּרִיַּת
שַׁבַּחְתָּ מַנִּיתָ	הִשְׁתְּכַחַתְּ תְּקִלְתָּא
שַׁבְּחֵת	
בַּטִּלוּ יַהִיטוּ שַׁפִּיו	הִתְרְחִצוּ כְּפִתוּ רְמִיו
	אִתְעֲקַרָה
יְבַקַּר יְבַהֵל יְמַלֵּל יְחַוֵּא יְמַחֵא	יִתְעֲבֵד יִתְיְהֵב יִתִּב יִתְנְסַח יִתְּשָׂם יִתְּזִין יִתְרְמֵא יִתְקְרֵי תִּשְׁתְּבִק תִּתְבְּנֵא
תְּקָרֵב ·	
אֲחַוֵּא	
יְקַבְּלוּן יְשַׁנּוֹן יְבַעוֹן	יִשְׁתַּמְעוּן יִתְּשָׂמוּן
תְּקַבְּלוּן	תִּתְעַבְדוּן תִּתְרְמוּן
נְהַוֵּה	
מַנִּי בַּדַּרוּ קַצִּצוּ	
קַטָּלָה יַצָּבָא נַסָּכָה הַטָּאָה	הִתְקְטָלָה לְ—בְּנֵא
מְהַלֵּךְ מְמַלֵּל מְרָעַע	
מְצַלֵּא מְשָׁרֵא	
מְמַלֱּלָא	
מְצַבְּעִין מְהַלְּכִין	
מְבָרַךְ	מִתְעֲבֵד מִתְיְהֵב מִתְּשָׂם מִתְבְּנֵא
מְשַׁנְיָא	מִתְעַבְדָא מִתְיַהֲבָא
מְסוֹבְלִין	מִתְקַטְּלִין מִתְיַהֲבִין

Formae conjugationis Haphel in ll. Danielis et Ezrae.

Haphel	
הַצְלַח הוֹתֵב הוֹדַע הַנְפֵּק הַנְעֵל הֲקֵים הֲתִיב הַגְלִי הֲקִימַת הַדֶּקֶת הַשְׁפֵּלְתְּ הוֹדַעְתְּ הֲקֵימְתָּ הַשְׁכַּחַת ? הֲקֵימֶת הַלְבִּשׁוּ הַנְפִּקוּ הַסִּקוּ הֲתִיבוּ הַדִּקוּ הַיְתִיו הֶעְדִּיו הַשְׁכַּחְנָא הוֹדַעְנָא	*Perfectum*
יְהַשְׁפִּל יְהוֹדַע יְקִים יְהָקֵים יְהַחֲוֵה תָּסֵף תַּטְלֵל תַּדִּק תְּהַשְׁכַּח תְּהוֹבֵד תְּהַנְזִק תַּחֵת תְּקִים אֲהוֹדַע יַחְסְנוּן יְהוֹבְדוּן יַהֲתִיבוּן יְהַעְדּוֹן תְּהוֹדְעוּן תְּהַחֲוֹן נְהַשְׁכַּח נְהַחֲוֵה	*Imperfectum*
הַשְׁלֵם אֲחֵת הַעֵל אַתַּרוּ הַחֲווֹ	*Imperativ.*
הַשְׁפָּלָה הוֹבָדָא הוֹדָעָה הֵיבָלָה הַצְלָחָה הַנְסָקָה הַזָּדָה הֲתָבָה הֶעָלָה הַחֲוָיָה אַחֲוָיָה	*Infinit.*
מַשְׁפִּל מַצִּל מְהָקֵים מָרִים מְהַדֵּק מְהַשְׁנֵא מַחֵא מְהוֹדֵא מְהַנְזְקָה מַדֱּקָה מְהַקְרְבִין מְהוֹדְעִין מְגִיחָן מַצְלַח מְהֵימַן מְהַחְצְפָה מַצְלְחִין מְהַחֲתִין	*Participium*

Formae verbales reliquae quae in ll. Danielis et Ezrae leguntur.

Hophal

Perf. הוּבַד הָנְחַת הֻסַּק הֻעַל הָהָרְבַת הוּסְפַת הֳקִימַת הֵיתָיִת הֻתְקְנַת הֻעַלּוּ הֵיתָיוּ.

Schaphel

Perf. שַׁכְלֵל שֵׁיזִב שֵׁיצִי שַׁכְלְלוּ. *Impf.* יְשֵׁיזִב. *Inf.* שַׁכְלָלָה שֵׁיזָבָה. *Part.* מְשֵׁיזִב.

Itschaphal

Impf. יִשְׁתַּכְלְלוּן.

Hithpaal

Perf. הִתְחָרַךְ אֶשְׁתּוֹמַם הִתְנַבִּי אִשְׁתַּנִּי הִתְרוֹמַמְתָּ הִתְנַדַּבוּ אִתְיָעַטוּ הִזְדְּמִנְתּוּן. *Impf.* יִתְבַּקַּר יִצְטַבַּע יִשְׁתַּנֵּא תִּתְחַבַּל יִשְׁתַּנּוֹן יִשְׁתַּנּוֹ. *Part.* מִשְׁתַּדַּר מִשְׁתַּכַּל מִתְנַדַּב מִתְחַנַּן מִתְנַשְּׂאָה מִתְכַּנְּשִׁין מִתְעָרְבִין מִשְׁתַּבְּשִׁין מִתְנַדְּבִין מִשְׁתָּרַיִן.

Verba cum suffixis.

Perf. סַתְרֵהּ חַתְמַהּ חַבְּלוּהִי חַבְּלוּנִי הַשְׁלְטֵהּ שַׁכְלְלֵהּ הַקְרְבוּהִי הוֹדְעָךְ הוֹדַעְתַּנִי הוֹדַעְתֶּנָא שָׂמֵהּ אֲקִימֵהּ הֲתִיבוּנָא בְּנָהִי בְּנַיְתֵהּ שַׁנּוֹהִי.

Impf. יְשַׁאֲלִנְכוֹן יְבַהֲלָךְ יְדַחֲלִנַּנִי יְבַהֲלוּךְ יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ יְבַהֲלֻנַּנִי יְבַהֲלֻנֵּהּ אֲהוֹדְעִנֵּהּ יְהוֹדְעִנַּנִי תְּהוֹדְעֻנַּנִי יִתְּנִנַּהּ תְּדוּשִׁנַּהּ תַּדְּקִנַּהּ יְשֵׁיזְבִנָךְ יְשֵׁיזְבִנְכוֹן יְחַוִּנַּהּ יְחַוִּנַּנִי תְּהַחֲוֻנַּנִי.

Imper. הַעֵלְנִי הַחֲוֹנִי.

Inf. מִקְרְבֵהּ הוֹדָעֻתַנִי שֵׁיזָבוּתֵהּ שֵׁיזָבוּתָךְ שֵׁיזָבוּתַנָא הַצְלוּתֵהּ הֲקָמוּתֵהּ הֲתָבוּתָךְ מִצְבְּיֵהּ מֵזְיֵהּ לְהֶוְיָן.

Peal verbi regularis cum suffixis.

		1. *sg.*	2. *sg. m.*	2. *sg. f.*	3. *sg. m.*	3. *sg. f.*	1. *pl.*	2. *pl. m.*	2. *pl. f.*	3. *pl. m.*	3. *pl. f.*
Perfectum	קְטַל	קַטְלַנִי	קַטְלָךְ	קַטְלֵךְ	קַטְלֵהּ	קַטְלַהּ	קְטַלְנָא	קְטַלְכוֹן	קְטַלְכֵין	קְטַלִנּוּן	קְטַלִנָּן
	קִטְלַת	קְטַלַתְנִי	קְטַלְתָּךְ	קְטַלְתֵּךְ	קְטַלְתֵּהּ	קְטַלְתַּהּ	קְטַלַתְנָא	קַטְלַתְכוֹן	קַטְלַתְכֵין	קְטַלְתִּנּוּן	קְטַלְתִּנָּן
	קְטַלְתְּ *m.*	קְטַלְתַּנִי			קְטַלְתֵּהּ	קְטַלְתַּהּ	קְטַלְתָּנָא			קְטַלְתִּנּוּן	קְטַלְתִּנָּן
	קְטַלְתִּי *f.*	קְטַלְתִּינִי			קְטַלְתִּיהִי	קְטַלְתִּיהָ	קְטַלְתִּינָא			קְטַלְתִּינוּן	קְטַלְתִּינָן
	קִטְלֵת		קְטַלְתָּךְ	קְטַלְתֵּךְ	קְטַלְתֵּהּ	קְטַלְתַּהּ		קְטַלְתְּכוֹן	קְטַלְתְּכֵין	קְטַלְתְּנוּן	קְטַלְתְּנָן
	קְטַלוּ	קַטְלוּנִי	קַטְלוּךְ	קַטְלוּךְ	קַטְלוּהִי	קַטְלוּהָ	קַטְלוּנָא	קַטְלוּנְכוֹן	קַטְלוּנְכֵין	קְטַלוּנוּן	קְטַלוּנָן
	קְטַלְתּוּן	קְטַלְתּוּנִי			קְטַלְתּוּנֵהּ	קְטַלְתּוּנַהּ	קְטַלְתּוּנָא			קְטַלְתּוּכוֹן	קְטַלְתּוּנָן
	קְטַלְנָא		קְטַלְנָךְ	קְטַלְנֵךְ	קְטַלְנָהִי	קְטַלְנָהָ		קְטַלְנָכוֹן	קְטַלְנָכֵין	קְטַלְנָנוּן	קְטַלְנָנָן
Imperfectum	יִקְטֹל	יִקְטְלִנַּנִי	יִקְטְלָךְ יִקְטְלִנָּךְ	יִקְטְלֵךְ יִקְטְלִנֵּךְ	יִקְטְלִנֵּהּ	יִקְטְלִנַּהּ	יִקְטְלִנָּנָא	יִקְטְלִנְכוֹן	יִקְטְלִנְכֵין	יִקְטְלִנּוּן	יִקְטְלִנָּן
	יִקְטְלוּן	יִקְטְלֻנַּנִי	יִקְטְלוּךְ יִקְטְלֻנָּךְ	יִקְטְלוּךְ יִקְטְלֻנֵּךְ	יִקְטְלֻנֵּהּ	יִקְטְלֻנַּהּ	יִקְטְלֻנָּנָא	יִקְטְלוּנְכוֹן	יִקְטְלוּנְכֵין	יִקְטְלֻנּוּן	יִקְטְלֻנָּן
Imperativ.	קְטֹל	קְטֹלְנִי			קְטֹלֵהּ	קְטֹלַהּ	קְטֹלְנָא			קְטֹלִנּוּן	קְטֹלִנָּן
	קְטֻלִי	קְטֻלִינִי			קְטֻלִיהִי	קְטֻלִיהָ	קְטֻלִינָא			קְטֻלִינוּן	קְטֻלִינָן
	קְטֻלוּ	קְטֻלוּנִי			קְטֻלוּהִי	קְטֻלוּהָ	קְטֻלוּנָא			קְטֻלוּנוּן	קְטֻלוּנָן
Infin.	מִקְטַל	מִקְטְלִי	מִקְטְלָךְ	מִקְטְלֵךְ	מִקְטְלֵהּ	מִקְטְלַהּ	מִקְטְלָנָא	מִקְטַלְכוֹן	מִקְטַלְכֵין	מִקְטַלְהוֹן	מִקְטַלְהֵין

II. ADNOTATIONES.

§ 1. Pronomina. Formam אַתֵּין (vos mulieres, sicut אִנִּין eae) exhibent optimi Paraphrasis Chaldaicae textus. Demonstrativa דְּנָה (ex הָ־ + דֵּן), דָּא et אִלֵּין (i. e. אֵלֶּה *n* demonstrativo auctum) et ante et post nomen poni possunt (Dan. 2, 18. Ezr. 5, 4); contra דֵּךְ, דָּךְ, דִּכֵּן (aut ex דֵּן + דִּכְ aut ex כֵּן + דִּי), אִלֵּךְ semper nomen sequuntur. דִּכֵּן nomen masculinum sequitur Dan. 2, 31., femininum 7, 20. Formae אֵלֶּה et אֵל nonnisi Jer. 10, 11. Ezr. 5, 15 reperiuntur. Interrogativum מַן pluralis epicoeni vice fungitur Ezr. 5, 4. מַן־דִּי relative qui (ὅς) significat Dan. 3, 6., מָה דִּי quid (ὅ 2, 28), etiam מָה solum 2, 22. Relativum דִּי non solum ὅς, ἥ, ὅ, sed etiam ὅτι (e. c. Dan. 2, 8) significare potest. Saepenumero rationem genitivi exprimit velut שַׁלִּיטָא דִּי־מַלְכָּא Dan. 2, 15; alioquin eadem vi status constructus adhibetur velut שְׁמָהָת גֻּבְרַיָּא Ezr. 5, 4.

§ 2. Suffixa. Masora marginalis in formis גפיה, טפריה, רגליה, שִׁנֵּיה, quae p. 97 recensentur, Jod abundare ait. Baerius judicat plurali textus eam his locis singularem גַּפַּהּ, טִפְרַהּ et sic porro substituere, formam autem textus pluralem גַּפַּיהּ, טִפְרַיהּ legendam esse, cujus formae locum in aramaismo posteriori forma גַּפָּהָא (alae ejus) טִפְרָהָא (ungues ejus) etc. obtinuerit. Verum enim vero 1) non probabile est, Masoram omnibus his locis pluralem, quem contextus requirit, cum singulari commutare, et 2) refutatur haec ipsa opinio eo quod etiam ad עֲלַיהּ (Dan. 4, 14) et קֳדָמַיהּ (7, 7. 8. 20) adnotat, Jod superfluum esse, quamquam hae duae praepositiones suffixa singularia respuunt. Itaque res aliter se habet. Illud יתיר יו"ד nihil aliud indicat nisi Jod abundare quippe quod pronuntiando praetermittatur. Si litera nominis extrema tenuis est, certe adspiratione ejus pluralis cognoscitur velut מַלְכַּהּ ὁ βασιλεὺς αὐτῆς, מַלְכַהּ οἱ βασιλεῖς αὐτῆς. Eodem modo Masora in עֲלַיִךְ Dan. 5, 14. 16 Jod abundare h. e. non pronuntiari adnotat. Baerius hic quoque Chethib עֲלָךְ sicut עבדיך Ezr. 4, 11. Dan. 2, 4 עַבְדָךְ (vel sec. syr. *ʿabdaich* עַבְדַיִךְ) legendum esse arbitratur. Sententia Friderici Philippi de illis suffixis haecce est. Forma primitiva *malkaika* (reges tui), *ilaika* (arab.: ad te), hebr. מְלָכֶיךָ (*ä* in syllaba tonica ex *ai*), in lingua aramaica, abjecta vocali finali, transiit in *malkaik* (syr.) vel *malkêk*, quod, ne cum 2 sing. fem. commutetur, in *malkâk* (*malchâk*) transformatum est, a singulari *malkâk* (rex tuus) nonnisi retento Jod plurali diversum. Similiter primitiva forma 3 fem. plur. *malkaiha* (οἱ βασιλεῖς αὐτῆς), *ilaihâ* (arab. πρὸς αὐτήν), hebr. מְלָכֶיהָ, עָלֶיהָ, aramaice transiit in *malkaih*, syr. *malkêh*, chald. מַלְכֵיהּ, quod quidem propter consonantiam cum מַלְכֵּהּ (βασιλεὺς αὐτοῦ) trans-

formatum est in מַלְכְּיהּ vel מַלְכַּיהּ (velut רַגְלַיהּ pedes ejus Dan. 7, 7), quae pathachata forma aut residuum est antiquioris *aih*, aut babylonico more, quo Pathach et Segol externe non discernuntur, lectionem *malchäh* (hebr. מַלְכֶּיהָ, syr. *malkêh*) repraesentat. Fortasse מַלְכַּהּ (*malchâh*) erat pronuntiatio Tiberiensium, מַלְכַּיהּ (*malchaih, malchäh*) Babyloniorum. Scribitur autem ־ַהּ pro ־ָהּ, quia, ut Masora Targumi Onkelosiani ostendit, sermo posterior å et *a* uti pronuntiatione sic etiam scriptione commiscere consuevit. Vocalem hujus terminationis origine longam esse ex ־ָהָא apparet, quod targumice in locum antiquioris *âh* successit. Hactenus Fridericus Philippi. Addimus eodem modo Chethib אִיתַינָא Dan. 3, 18 antiquiorem terminationem 1. pers. plur. *aina* (syr. *ain*) exhibere, quae posterius transiit in *ânâ*, velut עַיְנָנָא (oculi nostri), syr. *ʿainain*. Kamez et Pathach promiscue scribi exemplo est Kerî מְטָת Dan. 4, 21 juxta מְטַת 4, 19 cf. מְחַת 2, 34. 35. הֲוַת 2, 35. Ezr. 5, 5.

§ 3. Flexio nominis regularis et anomali. Nonnulla nomina formae masculinae habent pluralem femininum velut אֶצְבַּע (digitus), אֶצְבְּעָן; אֹרַח (via), אָרְחָן; אַרְיֵה (leo), אַרְיָוָן; כָּרְסֵא (thronus), כָּרְסָוָן; שֵׁגַל (mulier), שֵׁגְלָן; אַב (pater), לֵילְ (nox), שֻׁם (nomen), de quibus vide p. XXII s., et vicissim nomina femininae formae pluralem masculinum velut אַמָּה (ulna), אַמִּין; אֻמָּה (gens), אֻמִּין; מִלָּה (verbum), מִלִּין; שְׁנָה (annus), שָׁעָה (hora), de quibus vide l. c. Forma definita nominis נְבִיא (propheta) est נְבִיָּא, non נְבִיאָה, quod mulieris vaticinantis nomen est. Item ad dissimilitudinem efficiendam אַבִי cum accentu penultimae pronuntiatur, ne cum אֲבִי imperativo verbi אבה (velle) confundatur; forma definita aeque ac syriace est אַבָּא cum Beth raphato, quamquam ἀββᾶ transscribitur. Fratres nominantur אַחִין; אֶחָךְ (fratres tui) pro אַחָךְ dicitur secundum notam legem. Mireris vero quod כֹּלָּא (τὰ πάντα) cum accentu penultimae effertur.

§ 4. Numeralia. De תְּלָתְהוֹן Dan. 3, 23 (syr. *tᵉlāthaihun*) vide p. 70. Pro תְּלִיתִי reperitur Dan. 5, 7 תַּלְתִּי (τρίτος) cum definito תַּלְתָּא (ὁ τρίτος) 5, 16 quod tertium dignitate significat. A תְּנַיִן formatur 2, 7 תִּנְיָנוּת iteratio, adv. iterum. Uti a מְאָה targumice pluralis מָאַיִן (1 Sam. 29, 2) formatur, sic a רִבּוֹ Dan. 7, 10 pluralis רִבְּוָן Chethib (hebr. רִבֹּאוֹת), cui Keri substituit רִבְבָן ad similitudinem hebraici רְבָבוֹת.

§ 5. Verba. Vocalis Imperfecti Kal vel Kibbuz est (יִכְתֻּב excepto uno נִכְתֻּב Ezr. 5, 10) vel Pathach (יִשְׁלַח, יִלְבַּשׁ, יִשְׁלַט); Infinitivus semper *a* habet in altera (מִכְתַּב, מִשְׁלַח).

Praeformativum conjugationis Ithpeêl in chaldaismo biblico crebrius est הִתְ quam אִתְ, itaque הִתְקְטֵל (הִתְקְטַל). Metathesis in הִשְׁתְּבֵק, הִסְתַּכַּל; mutatio dentalis in אִזְדְּהַר, אִצְטְבַע; assimilatio in אִדַּבַר, אִטַּבַע, אִתַּכַּל fiunt convenienter iisdem legibus atque in hebraica lingua. Praeteritum hujus conjugationis interdum syllabam

praeformativam abjicit velut פְּרֵס = אִתְפְּרֵס Dan. 5, 28., פְּרִיסַת ib. = הִתְפְּרִיסַת, כְּפִתוּ 3, 21 = אִתְכְּפִתוּ, תְּקִלְתָּא 5, 27 = אִתְּקְלְתָּא. Haec est Baerii sententia. Sed תְּקִלְתָּא pariter ac syriacum *kāt*^{e}*lat* (*kātel at*) potest esse participium cum pronomine coagmentatum, atque collatis קְטִיל 5, 30 (occisus est), יְהִיב 7, 4 (datum est) et similibus etiam קְטִילַת 7, 11 et יְהִיבַת 7, 12 participium ad similitudinem verbi finiti flexum esse videtur (Luzzatto § 44); huic sententiae forma שְׂמַת (posita est) 6, 18 patrocinatur, cujus loco si ex Ithpeël decurtata esset שְׂמַת(אִתְ) exspectaveris. Attamen obstat in forma תקלְתָּא et in formis 3. fem. terminatio, quae compositioni cum pronomine magis obstat quam favet. Accedit quod in lingua syriaca participium eo modo nunquam cum pronomine tertiae componitur.

Conjugatio Paël קַטֵּל (קַטֶּל) habet Part. מְהַלֵּךְ ambulans Dan. 4, 26 unde מַהְלְכִין = מְהַלְּכִין 3, 25. Semel Part. pass. conjugationis Poël exstat: מְסוֹבְלִין erecta (a מְסוֹבַל) Ezr. 6, 3. Ithpaal, quod hebraico Hithpaël respondet, semper in Pathach (non Zere) terminatur, quod in הִזְדַּמִּנְתּוּן Dan. 2, 9 attenuatur in Chirek. Si verbum a sibilante incipit, litera secunda et tertia eodem modo quo in Ithpeël et Schaphel transmutantur e. c. הִזְדַּמַּן, אִשְׁתַּדַּל, אִסְתַּמַּר.

Non solum intransitiva velut קְרֵב, sed etiam transitiva velut שְׁאֵל Dan. 2, 10. שְׁלֵט 3, 27 in Zere terminari possunt. Apud accentus distinctivos ejus in locum Chirek substituitur e. c. מַלִּל Dan. 6, 22. יְהַשְׁפִּל 7, 20. מַשְׁפִּל 5, 19. הִתְרְחִצוּ 3, 28. יִתְעֲבִד Ezr. 6, 12. תִּשְׁתְּבִק Dan. 2, 44., nonnunquam etiam extra pausam: יְכִל Dan. 6, 21. מְמַלִּל 7, 8. בַּטִּלוּ Ezr. 4, 23. שַׁכִּן 6, 12. קַצִּצוּ Dan. 4, 11.

Si tertia radicalis est gutturalis, formae femininae segolari solent: אֲמֶרֶת dixit (regina) Dan. 5, 10 pro אֲמַרַת; הִתְגְּזֶרֶת (אִתְגְּזֶרֶת) abscissa est 2, 34. 45 pro הִתְגְּזַרַת; הִשְׁתְּכַחַת inventa est 6, 23 (diversum a הִשְׁתְּכַחַתְּ inventus es 5, 27) pro הִשְׁתְּכַחַת atque adeo הַשְׁכַּחַת inveni 2, 25 pro הַשְׁכַּחַת, cf. אֱזֶל vade Ezr. 5, 15 pro אֲזַל (syr. per aphaeresin *zel*). Hoc segolationis studium chaldaismi biblici proprium est.

Verba יְכִל posse et יְדַע scire quasi vv. פ"נ flectuntur: יִכֻּל (poterit, diversum a יֵאכֻל vescetur), מִכַּל; מִנְדַּע, אִנְדַּע. Verbum אֲמַן Haphel per metaplasmum tanquam a ימן format: הֵימִן, מְהֵימַן. Violenter correptum est יְתִב Dan. 7, 26 pro יְתִיתִב. Imperativus Aphel verbi נְחַת pronuntiatur אַחֵת discriminis ergo (vide p. 104 s.).

Nonnulla vv. hebraica ע"ו fiunt in chaldaismo biblico ע"י velut רִם elatum est Dan. 5, 20 (sicut מִית mortuus est), יִתְּזִין nutrita est 4, 9. Vice hebraici הָלַךְ fungitur הוּךְ, unde יְהָךְ ibit, מְהָךְ ire (quae Luzzatto ex יְהַלֵּךְ, מַהֲלַךְ in pausa productis orta esse opinatur, nempe falso, nam הלך ab aramaico sermone alienum est neque Pathach aramaicum in Kamez pausale transit, vide p. 93. 129).

In Ithpeël verborum ע"ו (non Ittaphal, quod haec vv. non admittunt) praeformativum ת duplicatur eoque modo similitudo cum verbo trium literarum efficitur: אִתְּקֵם (syr. *itt*^{e}*kîm*), יִתְּשָׂם, מִתְּשָׂם, יִתְּזִין.

Tertia sing. fem. praet. verbi geminati (ע״ע) est נַדַּת Dan. 6, 19, at 5, 10 variant עַלַּלַת Chethib et עַלַּת Keri quod adeo participio עָלְלִין 5, 8 substituit עָלִּין (*ʿāllîn*). Semel דָּקוּ (comminuta sunt) 2, 35 scriptum est, ubi דַּקוּ exspectaveris. In conjug. Haphel pro simplice Schebâ primae radicalis emendati libri exhibent Chateph Segol e. c. מַהֲדְקָה, תַּהֲדְקִנַּה, verum scriptio fluctuat. Etiam pro מְמַלְּלָא 7, 11 reperitur מְמַלֱּלָא.

Verba ל״א et ל״ה unam in classem coalescunt, velut אֲתָה אֲתָא; הֲוָה, הֲוָא; מְטָה, מְטָא; תֶּהֱוֵה, תֶּהֱוֵא; partim in *î* exeunt velut כְּהִי, צְבִי, צְדִי. Inter haec שְׁתִי in praet. Kal Aleph prostheticum assumit: אִשְׁתִּי bibit, אִשְׁתִּיתָ bibisti, אִשְׁתִּיו biberunt Dan. 5, 4. Tertia fem. sing. saepius pathachatur (velut מְטַת Dan. 4, 19) quam kamezatur (מְטָת 4, 21, Chethib מְטָיַת vel מַטְיַת); secunda masc. sing. plerumque in תָ- exit velut הֲוַיְתָ 2, 34., Chethib formae רְבַית 4, 19 רְבַיְתְ legendum; exemplum 2. perf. fem. (syr. גְּלַיתי), quae in Targg. et ipsa saepe in תְּ- (תְּא) exit (e. c. Jer. 2, 19), non exstat. Participium act. est בָּנֵה, fem. בָּנְיָה (velut דָּמְיָה, שָׁנְיָה 7, 19 sec. lectionem vulgatam), plur. בָּנַיִן (velut שָׁנַיִן 5, 9), fem. בָּנְיָן (velut שָׁנְיָן 7, 2); part. pass. בְּנֵה, fem. בְּנְיָא (velut שַׁנְיָא 7, 19 sec. lectionem Baerii), plur. בְּנַיִן. Ithpeël decurtatum, ut ab imper. Peal discernatur, non sonat גְּלִי, sed גְּלִי vel גֱּלִי Dan. 2, 19. 30. קֱרִי Ezr. 4, 18; 3 plur. רְמִיו jacti sunt Dan. 3, 21. Ad has mutilatas formas Ithpeël pertinet לִבְּנֵא, vide p. 104. Infinitivus Kal est מִבְנֵא sive מִבְנְיָה Ezr. 5, 2. 9.

Chaldaismi biblici proprius est imperf. לֶהֱוֵא (vi jussivi Dan. 2, 20. Ezr. 4, 13), לֶהֱוֺן (vi indicativi Dan. 2, 43), לֶהֶוְיָן (vi jussivi 5, 17), vide de hoc imperfecto Driver, *Hebrew Tenses* § 204 Obs. 1.

Imper. sing. masc. Pael effertur מַנִּי (praefice) Ezr. 7, 25., vocali et accentu diversus a praet. מַנִּי (praefecit) Dan. 2, 24. Femininum igitur גַּלָּא (detege) sonabit, ne cum גַּלָּא fluctus confundatur.

§ 6. Verbum cum suffixis. Utrum קַטְלְתֵּהּ significet *αὐτὴ ἔκτεινεν αὐτόν* an *σὺ ἔκτεινας αὐτόν*, e solo contextu cognosci potest; formae קַטְלַת et קַטְלְתְּ tantummodo accedente suffixo 1 plur. ita distinguuntur, ut *αὐτὴ ἔκτεινεν ἡμᾶς* sonet קַטְלַתְנָא, *σὺ ἔκτεινας ἡμᾶς* קַטְלְתֶּנָא (Dan. 2, 23). Secunda fem. perf. קַטַלְתְּ accedentibus suffixis antiquam formam קַטַלְתִּי recipit e. c. קַטַלְתִּינִי *ἔκτεινάς με* pariter atque in Syriaca. Prima sing. perf. cum suff. in Syriaca non distinguitur a tertia fem. ita ut e. c. ܟܬܒܬܗ non solum *ἐγὼ γέγραφα αὐτόν* sed etiam *αὐτὴ γέγραφεν αὐτόν* significet; כְּתַבְתֵּהּ insuper, ut plerumque sumitur, *σὺ γέγραφας αὐτόν*. At in textu optimorum codicum targumico forma primae sing. ad quam suffixa accedunt est כְּתַבְת e. c. שְׁבַקְתָּךְ Onkelos Gen. 20, 6. יְהַבְתַּהּ 23, 11. פְּלַחְתָּךְ 30, 26. פַּקֵּדְתָּךְ Ex. 23, 15. פַּקֵּדְתֵּהּ Deut. 18, 20.

Daniel. דניאל

1 א

בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוּת יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּא נְבוּכַדְנֶאצַּר א
מֶלֶךְ־בָּבֶל יְרוּשָׁלַםִ וַיָּצַר עָלֶיהָ׃ וַיִּתֵּן אֲדֹנָי בְּיָדוֹ אֶת־יְהוֹיָקִים 2
מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּמִקְצָת כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְבִיאֵם אֶרֶץ־שִׁנְעָר
בֵּית אֱלֹהָיו וְאֶת־הַכֵּלִים הֵבִיא בֵּית אוֹצַר אֱלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר 3
הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפְּנַז רַב סָרִיסָיו לְהָבִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע
הַמְּלוּכָה וּמִן־הַפַּרְתְּמִים׃ יְלָדִים אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כָּל־מאוּם 4
וְטוֹבֵי מַרְאֶה וּמַשְׂכִּילִים בְּכָל־חָכְמָה וְיֹדְעֵי דַעַת וּמְבִינֵי
מַדָּע וַאֲשֶׁר כֹּחַ בָּהֶם לַעֲמֹד בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וּלֲלַמְּדָם סֵפֶר
וּלְשׁוֹן כַּשְׂדִּים׃ וַיְמַן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפַּת־בַּג ה
הַמֶּלֶךְ וּמִיֵּין מִשְׁתָּיו וּלְגַדְּלָם שָׁנִים שָׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם יַעַמְדוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל 6
וַעֲזַרְיָה׃ וַיָּשֶׂם לָהֶם שַׂר הַסָּרִיסִים שֵׁמוֹת וַיָּשֶׂם לְדָנִיֵּאל 7
בֵּלְטְשַׁאצַּר וְלַחֲנַנְיָה שַׁדְרַךְ וּלְמִישָׁאֵל מֵישַׁךְ וְלַעֲזַרְיָה
עֲבֵד נְגוֹ׃ וַיָּשֶׂם דָּנִיֵּאל עַל־לִבּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יִתְגָּאַל בְּפַת־בַּג 8
הַמֶּלֶךְ וּבְיֵין מִשְׁתָּיו וַיְבַקֵּשׁ מִשַּׂר הַסָּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא
יִתְגָּאָל׃ וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים אֶת־דָּנִיֵּאל לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לִפְנֵי 9
שַׂר הַסָּרִיסִים׃ וַיֹּאמֶר שַׂר הַסָּרִיסִים לְדָנִיֵּאל יָרֵא אֲנִי אֶת־ י
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר מִנָּה אֶת־מַאֲכַלְכֶם וְאֶת־מִשְׁתֵּיכֶם אֲשֶׁר
לָמָּה יִרְאֶה אֶת־פְּנֵיכֶם זֹעֲפִים מִן־הַיְלָדִים אֲשֶׁר כְּגִילְכֶם
וְחִיַּבְתֶּם אֶת־רֹאשִׁי לַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל־הַמֶּלְצַר 11
אֲשֶׁר מִנָּה שַׂר הַסָּרִיסִים עַל־דָּנִיֵּאל חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה׃
נַס־נָא אֶת־עֲבָדֶיךָ יָמִים עֲשָׂרָה וְיִתְּנוּ־לָנוּ מִן־הַזֵּרֹעִים 12
וְנֹאכְלָה וּמַיִם וְנִשְׁתֶּה׃ וְיֵרָאוּ לְפָנֶיךָ מַרְאֵינוּ וּמַרְאֵה 13

v. 4. א׳ נחה   v. 11. פתח באתנחתא

הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֵת פַּת־בַּג הַמֶּלֶךְ וְכַאֲשֶׁר תִּרְאֵה עֲשֵׂה
14 עִם־עֲבָדֶיךָ׃ וַיִּשְׁמַע לָהֶם לַדָּבָר הַזֶּה וַיְנַסֵּם יָמִים עֲשָׂרָה׃
טו וּמִקְצָת יָמִים עֲשָׂרָה נִרְאָה מַרְאֵיהֶם טוֹב וּבְרִיאֵי בָּשָׂר מִן־
16 כָּל־הַיְלָדִים הָאֹכְלִים אֵת פַּת־בַּג הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי הַמֶּלְצַר נֹשֵׂא
17 אֶת־פַּת־בָּגָם וְיֵין מִשְׁתֵּיהֶם וְנֹתֵן לָהֶם זֵרְעֹנִים׃ וְהַיְלָדִים
הָאֵלֶּה אַרְבַּעְתָּם נָתַן לָהֶם הָאֱלֹהִים מַדָּע וְהַשְׂכֵּל בְּכָל־סֵפֶר
18 וְחָכְמָה וְדָנִיֵּאל הֵבִין בְּכָל־חָזוֹן וַחֲלֹמוֹת׃ וּלְמִקְצָת הַיָּמִים
אֲשֶׁר־אָמַר הַמֶּלֶךְ לַהֲבִיאָם וַיְבִיאֵם שַׂר הַסָּרִיסִים לִפְנֵי
19 נְבֻכַדְנֶצַּר׃ וַיְדַבֵּר אִתָּם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצָא מִכֻּלָּם כְּדָנִיֵּאל
כ חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְכֹל דְּבַר
חָכְמַת בִּינָה אֲשֶׁר־בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצָאֵם עֶשֶׂר יָדוֹת
21 עַל כָּל־הַחַרְטֻמִּים הָאַשָּׁפִים אֲשֶׁר בְּכָל־מַלְכוּתוֹ׃ וַיְהִי דָּנִיֵּאל
עַד־שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ׃ פ

ב 2

א וּבִשְׁנַת שְׁתַּיִם לְמַלְכוּת נְבֻכַדְנֶצַּר חָלַם נְבֻכַדְנֶצַּר חֲלֹמוֹת
2 וַתִּתְפָּעֶם רוּחוֹ וּשְׁנָתוֹ נִהְיְתָה עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לִקְרֹא
לַחַרְטֻמִּים וְלָאַשָּׁפִים וְלַמְכַשְּׁפִים וְלַכַּשְׂדִּים לְהַגִּיד לַמֶּלֶךְ
3 חֲלֹמֹתָיו וַיָּבֹאוּ וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַמֶּלֶךְ
4 חֲלוֹם חָלָמְתִּי וַתִּפָּעֶם רוּחִי לָדַעַת אֶת־הַחֲלוֹם׃ וַיְדַבְּרוּ
הַכַּשְׂדִּים לַמֶּלֶךְ אֲרָמִית מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אֱמַר חֶלְמָא
ה לְעַבְדָיךְ וּפִשְׁרָא נְחַוֵּה׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְכַשְׂדָּיֵא מִלְּתָה
מִנִּי אַזְדָּא הֵן לָא תְהוֹדְעוּנַּנִי חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ הַדָּמִין תִּתְעַבְדוּן
6 וּבָתֵּיכוֹן נְוָלִי יִתְּשָׂמוּן׃ וְהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֺן מַתְּנָן
וּנְבִזְבָּה וִיקָר שַׂגִּיא תְּקַבְּלוּן מִן־קֳדָמָי לָהֵן חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ
7 הַחֲוֺנִי׃ עֲנוֹ תִנְיָנוּת וְאָמְרִין מַלְכָּא חֶלְמָא יֵאמַר לְעַבְדוֹהִי
8 וּפִשְׁרָה נְהַחֲוֵה׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר מִן־יַצִּיב יָדַע אֲנָה דִּי
עִדָּנָא אַנְתּוּן זָבְנִין כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזֵיתוֹן דִּי־אַזְדָּא מִנִּי מִלְּתָא׃
9 דִּי הֵן חֶלְמָא לָא תְהוֹדְעֻנַּנִי חֲדָה הִיא דָתְכוֹן וּמִלָּה כִדְבָה
וּשְׁחִיתָה הִזְמִנְתּוּן לְמֵאמַר קֳדָמַי עַד דִּי עִדָּנָא יִשְׁתַּנֵּא לָהֵן
י חֶלְמָא אֱמַרוּ לִי וְאִנְדַּע דִּי פִשְׁרֵהּ תְּהַחֲוֻנַּנִי׃ עֲנוֹ כַשְׂדָּיֵא

v. 13. א׳ בצרי   v. 4. יתיר י׳   v. 5. לְכַשְׂדָּאֵי קרי
v. 9. הִזְדַּמִּנְתּוּן קרי   v. 10. כַּשְׂדָּאֵי קרי

קֳדָם־מַלְכָּא וְאָמְרִין לָא־אִיתַי אֱנָשׁ עַל־יַבֶּשְׁתָּא דִּי מִלַּת
מַלְכָּא יוּכַל לְהַחֲוָיָה כָּל־קֳבֵל דִּי כָּל־מֶלֶךְ רַב וְשַׁלִּיט מִלָּה
11 כִדְנָה לָא שְׁאֵל לְכָל־חַרְטֹּם וְאָשַׁף וְכַשְׂדָּי׃ וּמִלְּתָא דִי־מַלְכָּה
שָׁאֵל יַקִּירָה וְאָחֳרָן לָא אִיתַי דִּי יְחַוִּנַּהּ קֳדָם מַלְכָּא לָהֵן
12 אֱלָהִין דִּי מְדָרְהוֹן עִם־בִּשְׂרָא לָא אִיתוֹהִי׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה
מַלְכָּא בְּנַס וּקְצַף שַׂגִּיא וַאֲמַר לְהוֹבָדָא לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל׃
13 וְדָתָא נֶפְקַת וְחַכִּימַיָּא מִתְקַטְּלִין וּבְעוֹ דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי
14 לְהִתְקְטָלָה׃ ס בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֲתִיב עֵטָא וּטְעֵם לְאַרְיוֹךְ
טו רַב־טַבָּחַיָּא דִּי מַלְכָּא דִּי נְפַק לְקַטָּלָה לְחַכִּימֵי בָּבֶל׃ עָנֵה
וְאָמַר לְאַרְיוֹךְ שַׁלִּיטָא דִי־מַלְכָּא עַל־מָה דָתָא מְהַחְצְפָה מִן־
16 קֳדָם מַלְכָּא אֱדַיִן מִלְּתָא הוֹדַע אַרְיוֹךְ לְדָנִיֵּאל׃ וְדָנִיֵּאל עַל
וּבְעָא מִן־מַלְכָּא דִּי זְמָן יִנְתֶּן־לֵהּ וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃ ס
17 אֱדַיִן דָּנִיֵּאל לְבַיְתֵהּ אֲזַל וְלַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה
18 חַבְרוֹהִי מִלְּתָא הוֹדַע׃ וְרַחֲמִין לְמִבְעֵא מִן־קֳדָם אֱלָהּ שְׁמַיָּא
עַל־רָזָה דְּנָה דִּי לָא יְהוֹבְדוּן דָּנִיֵּאל וְחַבְרוֹהִי עִם־שְׁאָר
19 חַכִּימֵי בָבֶל׃ אֱדַיִן לְדָנִיֵּאל בְּחֶזְוָא דִי־לֵילְיָא רָזָא גֲלִי אֱדַיִן
כ דָּנִיֵּאל בָּרִךְ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ
דִּי־אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן־עָלְמָא וְעַד־עָלְמָא דִּי חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא
21 דִּי־לֵהּ הִיא׃ וְהוּא מְהַשְׁנֵא עִדָּנַיָּא וְזִמְנַיָּא מְהַעְדֵּה מַלְכִין
וּמְהָקֵים מַלְכִין יָהֵב חָכְמְתָא לְחַכִּימִין וּמַנְדְּעָא לְיָדְעֵי בִינָה׃
22 הוּא גָּלֵא עַמִּיקָתָא וּמְסַתְּרָתָא יָדַע מָה בַחֲשׁוֹכָא וּנְהוֹרָא עִמֵּהּ
23 שְׁרֵא׃ לָךְ ׀ אֱלָהּ אֲבָהָתִי מְהוֹדֵא וּמְשַׁבַּח אֲנָה דִּי חָכְמְתָא
וּגְבוּרְתָא יְהַבְתְּ לִי וּכְעַן הוֹדַעְתַּנִי דִּי־בְעֵינָא מִנָּךְ דִּי־מִלַּת
24 מַלְכָּא הוֹדַעְתֶּנָא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה דָּנִיֵּאל עַל עַל־אַרְיוֹךְ דִּי מַנִּי
מַלְכָּא לְהוֹבָדָה לְחַכִּימֵי בָּבֶל אֲזַל ׀ וְכֵן אֲמַר־לֵהּ לְחַכִּימֵי
בָבֶל אַל־תְּהוֹבֵד הַעֵלְנִי קֳדָם מַלְכָּא וּפִשְׁרָא לְמַלְכָּא אֲחַוֵּא׃
כה ס אֱדַיִן אַרְיוֹךְ בְּהִתְבְּהָלָה הַנְעֵל לְדָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא
וְכֵן אֲמַר־לֵהּ דִּי־הַשְׁכַּחַת גְּבַר מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד דִּי
26 פִּשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדַע׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל דִּי שְׁמֵהּ
בֵּלְטְשַׁאצַּר הַאִיתָךְ כָּהֵל לְהוֹדָעֻתַנִי חֶלְמָא דִי־חֲזֵית

v. 17. פתח באתנחתא ibid. פתח בס״פ v. 22. ונהורא קרי
v. 26. יתיר ו׳

27 וּפִשְׁרֵהּ׃ עָנֵה דָנִיֵּאל קֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רָזָא דִּי־מַלְכָּא שָׁאֵל
לָא חַכִּימִין אָשְׁפִין חַרְטֻמִּין גָּזְרִין יָכְלִין לְהַחֲוָיָה לְמַלְכָּא׃
28 בְּרַם אִיתַי אֱלָהּ בִּשְׁמַיָּא גָּלֵא רָזִין וְהוֹדַע לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר
מָה דִּי לֶהֱוֵא בְּאַחֲרִית יוֹמַיָּא חֶלְמָךְ וְחֶזְוֵי רֵאשָׁךְ עַל־
29 מִשְׁכְּבָךְ דְּנָה הוּא׃ ס אַנְתְּה מַלְכָּא רַעְיוֹנָיךְ עַל־מִשְׁכְּבָךְ
סְלִקוּ מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְגָלֵא רָזַיָּא הוֹדְעָךְ מָה־דִי
ל לֶהֱוֵא׃ וַאֲנָה לָא בְחָכְמָה דִּי־אִיתַי בִּי מִן־כָּל־חַיַּיָּא רָזָא דְנָה
גֱּלִי לִי לָהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי פִשְׁרָא לְמַלְכָּא יְהוֹדְעוּן וְרַעְיוֹנֵי
31 לִבְבָךְ תִּנְדַּע׃ ס אַנְתְּה מַלְכָּא חָזֵה הֲוַיְתָ וַאֲלוּ צְלֵם חַד
שַׂגִּיא צַלְמָא דִּכֵּן רַב וְזִיוֵהּ יַתִּיר קָאֵם לְקָבְלָךְ וְרֵוֵהּ דְּחִיל׃
32 הוּא צַלְמָא רֵאשֵׁהּ דִּי־דְהַב טָב חֲדוֹהִי וּדְרָעוֹהִי דִּי כְסַף
33 מְעוֹהִי וְיַרְכָתֵהּ דִּי נְחָשׁ׃ שָׁקוֹהִי דִּי פַרְזֶל רַגְלוֹהִי מִנְּהוֹן דִּי
34 פַרְזֶל וּמִנְּהוֹן דִּי חֲסַף׃ חָזֵה הֲוַיְתָ עַד דִּי הִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן דִּי־
לָא בִידַיִן וּמְחָת לְצַלְמָא עַל־רַגְלוֹהִי דִּי פַרְזְלָא וְחַסְפָּא
לה וְהַדֶּקֶת הִמּוֹן׃ בֵּאדַיִן דָּקוּ כַחֲדָה פַּרְזְלָא חַסְפָּא נְחָשָׁא
כַּסְפָּא וְדַהֲבָא וַהֲווֹ כְּעוּר מִן־אִדְּרֵי־קַיִט וּנְשָׂא הִמּוֹן רוּחָא
וְכָל־אֲתַר לָא־הִשְׁתְּכַח לְהוֹן וְאַבְנָא ׀ דִּי־מְחָת לְצַלְמָא הֲוָת
36 לְטוּר רַב וּמְלָאת כָּל־אַרְעָא׃ ס דְּנָה חֶלְמָא וּפִשְׁרֵהּ נֵאמַר
37 קֳדָם־מַלְכָּא׃ אַנְתְּה מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא דִּי אֱלָהּ שְׁמַיָּא
38 מַלְכוּתָא חִסְנָא וְתָקְפָּא וִיקָרָא יְהַב־לָךְ׃ וּבְכָל־דִּי דָאְרִין
בְּנֵי־אֲנָשָׁא חֵיוַת בָּרָא וְעוֹף־שְׁמַיָּא יְהַב בִּידָךְ וְהַשְׁלְטָךְ
39 בְּכָלְּהוֹן אַנְתְּה הוּא רֵאשָׁה דִּי דַהֲבָא׃ וּבָתְרָךְ תְּקוּם מַלְכוּ
אָחֳרִי אֲרַעא מִנָּךְ וּמַלְכוּ תְלִיתָיא אָחֳרִי דִּי נְחָשָׁא דִּי תִשְׁלַט
מ בְּכָל־אַרְעָא׃ וּמַלְכוּ רְבִיעָיא תֶּהֱוֵא תַקִּיפָה כְּפַרְזְלָא כָּל־
קֳבֵל דִּי פַרְזְלָא מְהַדֵּק וְחָשֵׁל כֹּלָּא וּכְפַרְזְלָא דִּי־מְרָעַע כָּל־
41 אִלֵּין תַּדִּק וְתֵרֹעַ׃ וְדִי חֲזַיְתָה רַגְלַיָּא וְאֶצְבְּעָתָא מִנְּהוֹן חֲסַף
דִּי־פֶחָר וּמִנְּהוֹן פַּרְזֶל מַלְכוּ פְלִיגָה תֶּהֱוֵה וּמִן־נִצְבְּתָא דִּי־
פַרְזְלָא לֶהֱוֵא־בַהּ כָּל־קֳבֵל דִּי חֲזַיְתָה פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף

v. 29. יתיר ה׳ — ibid. יתיר י׳ — v. 31. יתיר ה׳
v. 32. פתח באתנחתא — v. 33. מנהין קרי — ibid. ומנהין קרי
ibid. פתח בס״פ — v. 37. יתיר ה׳ — v. 38. דירין קרי
ibid. יתיר ה׳ — v. 39. יתיר א׳ — ibid. תליתאה קרי
v. 40. רביעאה קרי — v. 41. מנהין קרי — ibid. ומנהין קרי

42 טִינָֽא׃ וְאֶצְבְּעָת רַגְלַיָּא מִנְּהֵון פַּרְזֶל וּמִנְּהֵון חֲסַף מִן־קְצָת
43 מַלְכוּתָא תֶּהֱוֵה תַקִּיפָה וּמִנַּהּ תֶּהֱוֵא תְבִירָֽה׃ דִּי חֲזַיְתָ
פַּרְזְלָא מְעָרַב בַּחֲסַף טִינָא מִתְעָרְבִין לֶהֱוֺן בִּזְרַע אֲנָשָׁא וְלָֽא־
לֶהֱוֺן דָּבְקִין דְּנָה עִם־דְּנָה הֵא כְדִי פַרְזְלָא לָא מִתְעָרַב עִם־
44 חַסְפָּֽא׃ וּבְיוֹמֵיהוֹן דִּי מַלְכַיָּא אִנּוּן יְקִים אֱלָהּ שְׁמַיָּא מַלְכוּ
דִּי לְעָלְמִין לָא תִתְחַבַּל וּמַלְכוּתָה לְעַם אָחֳרָן לָא תִשְׁתְּבִק
מה תַּדִּק וְתָסֵף כָּל־אִלֵּין מַלְכְוָתָא וְהִיא תְּקוּם לְעָלְמַיָּֽא׃ כָּל־קֳבֵל
דִּֽי־חֲזַיְתָ דִּי מִטּוּרָא אִתְגְּזֶרֶת אֶבֶן דִּי־לָא בִידַיִן וְהַדֶּקֶת
פַּרְזְלָא נְחָשָׁא חַסְפָּא כַּסְפָּא וְדַהֲבָא אֱלָהּ רַב הוֹדַע לְמַלְכָּא
מָה דִּי לֶהֱוֵא אַחֲרֵי דְנָה וְיַצִּיב חֶלְמָא וּמְהֵימַן פִּשְׁרֵֽהּ׃ ס
46 בֵּאדַיִן מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר נְפַל עַל־אַנְפּוֹהִי וּלְדָנִיֵּאל סְגִד
47 וּמִנְחָה וְנִיחֹחִין אֲמַר לְנַסָּכָה לֵֽהּ׃ עָנֵה מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל וְאָמַר
מִן־קְשֹׁט דִּי אֱלָהֲכוֹן הוּא אֱלָהּ אֱלָהִין וּמָרֵא מַלְכִין וְגָלֵה
48 רָזִין דִּי יְכֵלְתָּ לְמִגְלֵא רָזָא דְנָֽה׃ אֱדַיִן מַלְכָּא לְדָנִיֵּאל רַבִּי
וּמַתְּנָן רַבְרְבָן שַׂגִּיאָן יְהַב־לֵהּ וְהַשְׁלְטֵהּ עַל כָּל־מְדִינַת בָּבֶל
49 וְרַב־סִגְנִין עַל כָּל־חַכִּימֵי בָבֶֽל׃ וְדָנִיֵּאל בְּעָא מִן־מַלְכָּא וּמַנִּי
עַל עֲבִידְתָּא דִּי מְדִינַת בָּבֶל לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְדָנִיֵּאל
בִּתְרַע מַלְכָּֽא׃ פ

3 ג

א נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא עֲבַד צְלֵם דִּי־דְהַב רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיֵהּ
2 אַמִּין שִׁת אֲקִימֵהּ בְּבִקְעַת דּוּרָא בִּמְדִינַת בָּבֶֽל׃ וּנְבוּכַדְנֶצַּר
מַלְכָּא שְׁלַח לְמִכְנַשׁ ׀ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא
אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְדָבְרַיָּא דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא
3 לְמֵתֵא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּֽא׃ בֵּאדַיִן
מִתְכַּנְּשִׁין אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא אֲדַרְגָּזְרַיָּא גְּדָבְרַיָּא
דְּתָבְרַיָּא תִּפְתָּיֵא וְכֹל שִׁלְטֹנֵי מְדִינָתָא לַחֲנֻכַּת צַלְמָא דִּי
הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא וְקָאְמִין לָקֳבֵל צַלְמָא דִּי הֲקֵים
4 נְבוּכַדְנֶצַּֽר׃ וְכָרוֹזָא קָרֵא בְחָיִל לְכוֹן אָמְרִין עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא
ה וְלִשָּׁנַיָּֽא׃ בְּעִדָּנָא דִּי תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קַיתְרֹס

---

v. 42. מִנְּהֵין קרי   ibid. וּמִנְּהֵין קרי   ibid. פתח באתנחתא
v. 43. וְדִי קרי   v. 2. ד׳ דגוש   ibid. תִּפְתָּאֵי קרי   v. 3. ד׳ דגוש
ibid. תִּפְתָּאֵי קרי   ibid. וְקָיְמִין קרי   v. 5. יתיר ו׳

שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין סוּמְפֹּנְיָה וְכֹל זְנֵי זְמָרָא תִּפְּלוּן וְתִסְגְּדוּן
6 לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ וּמַן־דִּי־לָא יִפֵּל
7 וְיִסְגֻּד בַּהּ־שַׁעֲתָא יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ כָּל־קֳבֵל
דְּנָה בֵּהּ זִמְנָא כְּדִי־שָׁמְעִין כָּל־עַמְמַיָּא קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא
קִיתָרֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְטֵרִין וְכֹל זְנֵי זְמָרָא נָפְלִין כָּל־עַמְמַיָּא
אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא סָגְדִין לְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵים נְבוּכַדְנֶצַּר
8 מַלְכָּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה בֵּהּ זִמְנָא קְרִבוּ גֻּבְרִין כַּשְׂדָּאִין וַאֲכַלוּ
9 קַרְצֵיהוֹן דִּי יְהוּדָיֵא׃ עֲנוֹ וְאָמְרִין לִנְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכָּא
י לְעָלְמִין חֱיִי׃ אַנְתָּה מַלְכָּא שָׂמְתָּ טְּעֵם דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִשְׁמַע
קָל קַרְנָא מַשְׁרֹקִיתָא קַיתְרֹס שַׂבְּכָא פְּסַנְתֵּרִין וְסִיפֹּנְיָה וְכֹל
11 זְנֵי זְמָרָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד לְצֶלֶם דַּהֲבָא׃ וּמַן־דִּי־לָא יִפֵּל וְיִסְגֻּד
12 יִתְרְמֵא לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃ אִיתַי גֻּבְרִין יְהוּדָאיִן דִּי־
מַנִּיתָ יָתְהוֹן עַל־עֲבִידַת מְדִינַת בָּבֶל שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ לָא־שָׂמוּ עֲלָיךְ מַלְכָּא טְעֵם לֵאלָהָיךְ לָא פָלְחִין
13 וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא סָגְדִין׃ ס בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר
בִּרְגַז וַחֲמָא אֲמַר לְהַיְתָיָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בֵּאדַיִן
14 גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הֵיתָיוּ קֳדָם מַלְכָּא׃ עָנֵה נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר לְהוֹן
הַצְדָּא שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לֵאלָהַי לָא אִיתֵיכוֹן פָּלְחִין
טו וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימֶת לָא סָגְדִין׃ כְּעַן הֵן אִיתֵיכוֹן עֲתִידִין
דִּי בְעִדָּנָא דִּי תִשְׁמְעוּן קָל קַרְנָא מַשְׁרוֹקִיתָא קַיתְרֹס שַׂבְּכָא
פְּסַנְתֵּרִין וְסוּמְפֹּנְיָה וְכֹל ׀ זְנֵי זְמָרָא תִּפְּלוּן וְתִסְגְּדוּן לְצַלְמָא
דִּי־עַבְדֵת וְהֵן לָא תִסְגְּדוּן בַּהּ־שַׁעֲתָא תִתְרְמוֹן לְגוֹא־אַתּוּן
16 נוּרָא יָקִדְתָּא וּמַן־הוּא אֱלָהּ דִּי יְשֵׁיזְבִנְכוֹן מִן־יְדָי׃ עֲנוֹ
שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ וְאָמְרִין לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר לָא־
17 חַשְׁחִין אֲנַחְנָה עַל־דְּנָה פִּתְגָם לַהֲתָבוּתָךְ׃ הֵן אִיתַי אֱלָהַנָא
דִּי־אֲנַחְנָא פָלְחִין יָכִל לְשֵׁיזָבוּתַנָא מִן־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא
18 וּמִן־יְדָךְ מַלְכָּא יְשֵׁיזִב׃ וְהֵן לָא יְדִיעַ לֶהֱוֵא־לָךְ מַלְכָּא דִּי
לֵאלָהָיךְ לָא־אִיתַנָא פָלְחִין וּלְצֶלֶם דַּהֲבָא דִּי הֲקֵימְתָּ לָא
19 נִסְגֻּד׃ ס בֵּאדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר הִתְמְלִי חֱמָא וּצְלֵם אַנְפּוֹהִי

v. 7. יתיר ו׳ — v. 10. יתיר ה׳ — ibid. יתיר י׳ — ibid. וסופניה קרי
v. 12. א׳ נחה — ibid. יתיר י׳ — ibid. יתיר ו׳ — v. 15. יתיר י׳
v. 18. יתיר ו׳ — ibid. יתיר ו׳

אִשְׁתַּנּוֹ עַל־שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ עָנֵה וְאָמַר לְמֵזֵא לְאַתּוּנָא
חַד שִׁבְעָה עַל דִּי חֲזֵה לְמֵזְיֵהּ׃ וּלְגֻבְרִין גִּבָּרֵי־חַיִל דִּי בְחַיְלֵהּ כ
אֲמַר לְכַפָּתָה לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ לְמִרְמֵא לְאַתּוּן נוּרָא
יָקִדְתָּא׃ בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ כְּפִתוּ בְּסַרְבָּלֵיהוֹן פַּטִּישֵׁיהוֹן 21
וְכַרְבְּלָתְהוֹן וּלְבוּשֵׁיהוֹן וּרְמִיו לְגוֹא־אַתּוּן נוּרָא יָקִדְתָּא׃
כָּל־קֳבֵל דְּנָה מִן־דִּי מִלַּת מַלְכָּא מַחְצְפָה וְאַתּוּנָא אֵזֵה 22
יַתִּירָה גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי הַסִּקוּ לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ קַטִּל
הִמּוֹן שְׁבִיבָא דִּי נוּרָא׃ וְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ תְּלָתֵּהוֹן שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ 23
וַעֲבֵד נְגוֹ נְפַלוּ לְגוֹא־אַתּוּן־נוּרָא יָקִדְתָּא מְכַפְּתִין׃ ס
אֱדַיִן נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא תְּוַהּ וְקָם בְּהִתְבְּהָלָה עָנֵה וְאָמַר 24
לְהַדָּבְרוֹהִי הֲלָא גֻבְרִין תְּלָתָה רְמֵינָא לְגוֹא־נוּרָא מְכַפְּתִין
עָנַיִן וְאָמְרִין לְמַלְכָּא יַצִּיבָא מַלְכָּא׃ עָנֵה וְאָמַר הָא־אֲנָה כה
חָזֵה גֻּבְרִין אַרְבְּעָה שְׁרַיִן מַהְלְכִין בְּגוֹא נוּרָא וַחֲבָל לָא־
אִיתַי בְּהוֹן וְרֵוֵהּ דִּי רְבִיעָיָא דָּמֵה לְבַר־אֱלָהִין׃ ס בֵּאדַיִן 26
קְרֵב נְבוּכַדְנֶצַּר לִתְרַע אַתּוּן־נוּרָא יָקִדְתָּא עָנֵה וְאָמַר שַׁדְרַךְ
מֵישַׁךְ וַעֲבֵד־נְגוֹ עַבְדוֹהִי דִּי־אֱלָהָא עִלָּיָא פֻּקוּ וֶאֱתוֹ בֵּאדַיִן
נָפְקִין שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ מִן־גּוֹא נוּרָא׃ וּמִתְכַּנְּשִׁין 27
אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא סִגְנַיָּא וּפַחֲוָתָא וְהַדָּבְרֵי מַלְכָּא חָזַיִן לְגֻבְרַיָּא
אִלֵּךְ דִּי לָא־שְׁלֵט נוּרָא בְּגֶשְׁמְהוֹן וּשְׂעַר רֵאשְׁהוֹן לָא
הִתְחָרַךְ וְסַרְבָּלֵיהוֹן לָא שְׁנוֹ וְרֵיחַ נוּר לָא עֲדָת בְּהוֹן׃ עָנֵה 28
נְבוּכַדְנֶצַּר וְאָמַר בְּרִיךְ אֱלָהֲהוֹן דִּי שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ
דִּי־שְׁלַח מַלְאֲכֵהּ וְשֵׁיזִב לְעַבְדוֹהִי דִּי הִתְרְחִצוּ עֲלוֹהִי וּמִלַּת
מַלְכָּא שַׁנִּיו וִיהַבוּ גֶשְׁמְהוֹן דִּי לָא יִפְלְחוּן וְלָא־יִסְגְּדוּן
לְכָל־אֱלָהּ לָהֵן לֵאלָהֲהוֹן׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־עַם אֻמָּה 29
וְלִשָּׁן דִּי־יֵאמַר שָׁלָה עַל־אֱלָהֲהוֹן דִּי שַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד
נְגוֹא הַדָּמִין יִתְעֲבֵד וּבַיְתֵהּ נְוָלִי יִשְׁתַּוֵּה כָּל־קֳבֵל דִּי לָא
אִיתַי אֱלָהּ אָחֳרָן דִּי־יִכֻּל לְהַצָּלָה כִּדְנָה׃ ס בֵּאדַיִן מַלְכָּא ל
הַצְלַח לְשַׁדְרַךְ מֵישַׁךְ וַעֲבֵד נְגוֹ בִּמְדִינַת בָּבֶל׃ ס נְבוּכַדְנֶצַּר 31
מַלְכָּא לְכָל־עַמְמַיָּא אֻמַּיָּא וְלִשָּׁנַיָּא דִּי־דָאְרִין בְּכָל־אַרְעָא

---

v. 19. אשתני קרי — v. 21. יתיר ר׳ — v. 25. רביעאה קרי
v. 26. עלאה קרי — v. 27. 28. יתיר ר׳ — v. 29. שלו קרי
ibid. יתיר א׳ — v. 31. דירין קרי

32 שְׁלָמְכוֹן יִשְׂגֵּא׃ אָתַיָּא וְתִמְהַיָּא דִּי עֲבַד עִמִּי אֱלָהָא עִלָּיָא
33 שְׁפַר קֳדָמַי לְהַחֲוָיָה׃ אָתוֹהִי כְּמָה רַבְרְבִין וְתִמְהוֹהִי כְּמָה
תַקִּיפִין מַלְכוּתֵהּ מַלְכוּת עָלַם וְשָׁלְטָנֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃ פ

ד 4

א 2 אֲנָה נְבוּכַדְנֶצַּר שְׁלֵה הֲוֵית בְּבֵיתִי וְרַעְנַן בְּהֵיכְלִי׃ חֵלֶם
חֲזֵית וִידַחֲלִנַּנִי וְהַרְהֹרִין עַל־מִשְׁכְּבִי וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי יְבַהֲלֻנַּנִי׃
3 וּמִנִּי שִׂים טְעֵם לְהַנְעָלָה קֳדָמַי לְכֹל חַכִּימֵי בָבֶל דִּי־פְשַׁר
4 חֶלְמָא יְהוֹדְעֻנַּנִי׃ בֵּאדַיִן עָלִּין חַרְטֻמַיָּא אָשְׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא
וְגָזְרַיָּא וְחֶלְמָא אָמַר אֲנָה קֳדָמֵיהוֹן וּפִשְׁרֵהּ לָא־מְהוֹדְעִין
ה לִי׃ וְעַד אָחֳרֵין עַל קָדָמַי דָּנִיֵּאל דִּי־שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר
כְּשֻׁם אֱלָהִי וְדִי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וְחֶלְמָא קָדָמוֹהִי
6 אַמְרֵת׃ בֵּלְטְשַׁאצַּר רַב חַרְטֻמַיָּא דִּי ׀ אֲנָה יִדְעֵת דִּי רוּחַ
אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ וְכָל־רָז לָא־אָנֵס לָךְ חֶזְוֵי חֶלְמִי דִי־
7 חֲזֵית וּפִשְׁרֵהּ אֱמַר׃ וְחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי חָזֵה הֲוֵית
8 וַאֲלוּ אִילָן בְּגוֹא אַרְעָא וְרוּמֵהּ שַׂגִּיא׃ רְבָה אִילָנָא וּתְקִף
9 וְרוּמֵהּ יִמְטֵא לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ לְסוֹף כָּל־אַרְעָא׃ עָפְיֵהּ
שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ תְּחֹתוֹהִי תַּטְלֵל ׀
חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יְדֻרוּן צִפְּרֵי שְׁמַיָּא וּמִנֵּהּ יִתְּזִין כָּל־
י בִּשְׂרָא׃ חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי רֵאשִׁי עַל־מִשְׁכְּבִי וַאֲלוּ עִיר
11 וְקַדִּישׁ מִן־שְׁמַיָּא נָחִת׃ קָרֵא בְחַיִל וְכֵן אָמַר גֹּדּוּ אִילָנָא
וְקַצִּצוּ עַנְפוֹהִי אַתַּרוּ עָפְיֵהּ וּבַדַּרוּ אִנְבֵּהּ תְּנֻד חֵיוְתָא מִן־
12 תַּחְתּוֹהִי וְצִפְּרַיָּא מִן־עַנְפוֹהִי׃ בְּרַם עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא
שְׁבֻקוּ וּבֶאֱסוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ בְּדִתְאָא דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא
13 יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוְתָא חֲלָקֵהּ בַּעֲשַׂב אַרְעָא׃ לִבְבֵהּ מִן־אֲנוֹשָׁא
יְשַׁנּוֹן וּלְבַב חֵיוָא יִתְיְהִב לֵהּ וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃
14 בִּגְזֵרַת עִירִין פִּתְגָמָא וּמֵאמַר קַדִּישִׁין שְׁאֵלְתָא עַד־דִּבְרַת
דִּי יִנְדְּעוּן חַיַּיָּא דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן דִּי
טו יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ וּשְׁפַל אֲנָשִׁים יְקִים עֲלַהּ׃ דְּנָה חֶלְמָא חֲזֵית

---

v. 32. עִלָּאָה קרי v. 4. יתיר ל׳ ibid. כשדאי קרי
v. 5. יתיר י׳ v. 6. פתח בס״פ v. 9. ב׳ טעמים ibid. ידורן קרי
v. 13. יתיר ו׳ v. 14. עִלָּאָה קרי ibid. יתיר ו׳ ibid. יתיר י׳

אֲנָה מַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר וְאַנְתְּה בֵלְטְשַׁאצַּר פִּשְׁרֵא אֱמַר כָּל־
קֳבֵל דִּי ׀ כָּל־חַכִּימֵי מַלְכוּתִי לָא־יָכְלִין פִּשְׁרָא לְהוֹדָעוּתַנִי
וְאַנְתְּה כָּהֵל דִּי רוּחַ־אֱלָהִין קַדִּישִׁין בָּךְ׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דִּי־ 16
שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר אֶשְׁתּוֹמַם כְּשָׁעָה חֲדָה וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלֻנֵּהּ
עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר בֵּלְטְשַׁאצַּר חֶלְמָא וּפִשְׁרֵא אַל־יְבַהֲלָךְ
עָנֵה בֵלְטְשַׁאצַּר וְאָמַר מָרִאי חֶלְמָא לְשָׂנְאָךְ וּפִשְׁרֵהּ
לְעָרָךְ׃ אִילָנָא דִּי חֲזַיְתָ דִּי רְבָה וּתְקִף וְרוּמֵהּ יִמְטֵא 17
לִשְׁמַיָּא וַחֲזוֹתֵהּ לְכָל־אַרְעָא׃ וְעָפְיֵהּ שַׁפִּיר וְאִנְבֵּהּ שַׂגִּיא 18
וּמָזוֹן לְכֹלָּא־בֵהּ תְּחֹתוֹהִי תְּדוּר חֵיוַת בָּרָא וּבְעַנְפוֹהִי יִשְׁכְּנָן
צִפֲּרֵי שְׁמַיָּא׃ אַנְתְּה־הוּא מַלְכָּא דִּי רְבַית וּתְקֵפְתְּ וּרְבוּתָךְ 19
רְבָת וּמְטָת לִשְׁמַיָּא וְשָׁלְטָנָךְ לְסוֹף אַרְעָא׃ וְדִי חֲזָה מַלְכָּא כ
עִיר וְקַדִּישׁ נָחִת ׀ מִן־שְׁמַיָּא וְאָמַר גֹּדּוּ אִילָנָא וְחַבְּלוּהִי בְּרַם
עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי בְּאַרְעָא שְׁבֻקוּ וּבֶאֱסוּר דִּי־פַרְזֶל וּנְחָשׁ
בְּדִתְאָא דִּי בָרָא וּבְטַל שְׁמַיָּא יִצְטַבַּע וְעִם־חֵיוַת בָּרָא חֲלָקֵהּ
עַד דִּי־שִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלוֹהִי׃ דְּנָה פִשְׁרָא מַלְכָּא 21
וּגְזֵרַת עִלָּיָא הִיא דִּי מְטָת עַל־מָרִאי מַלְכָּא׃ וְלָךְ טָרְדִין 22
מִן־אֲנָשָׁא וְעִם־חֵיוַת בָּרָא לֶהֱוֵה מְדֹרָךְ וְעִשְׂבָּא כְתוֹרִין ׀
לָךְ יְטַעֲמוּן וּמִטַּל שְׁמַיָּא לָךְ מְצַבְּעִין וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן
עֲלָךְ עַד דִּי־תִנְדַּע דִּי־שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־
דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ׃ וְדִי אֲמַרוּ לְמִשְׁבַּק עִקַּר שָׁרְשׁוֹהִי דִּי 23
אִילָנָא מַלְכוּתָךְ לָךְ קַיָּמָה מִן־דִּי תִנְדַּע דִּי שַׁלִּטִן שְׁמַיָּא׃
לָהֵן מַלְכָּא מִלְכִּי יִשְׁפַּר עֲלָךְ וַחֲטָיָךְ בְּצִדְקָה פְרֻק וַעֲוָיָתָךְ 24
בְּמִחַן עֲנָיִן הֵן תֶּהֱוֵה אַרְכָה לִשְׁלֵוְתָךְ׃ כֹּלָּא מְטָא עַל־ כה
נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃ ס לִקְצָת יַרְחִין תְּרֵי עֲשַׂר עַל־הֵיכַל 26
מַלְכוּתָא דִּי בָבֶל מְהַלֵּךְ הֲוָה׃ עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר הֲלָא 27
דָּא־הִיא בָּבֶל רַבְּתָא דִּי־אֲנָה בֱנַיְתַהּ לְבֵית מַלְכוּ בִּתְקַף
חִסְנִי וְלִיקָר הַדְרִי׃ עוֹד מִלְּתָא בְּפֻם מַלְכָּא קָל מִן־שְׁמַיָּא 28
נְפַל לָךְ אָמְרִין נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא מַלְכוּתָא עֲדָת מִנָּךְ׃ וּמִן־ 29

v. 15. יתיר ה׳ ib. פִּשְׁרֵהּ קרי ib. יתיר ה׳ v. 16. וּפִשְׁרֵהּ קרי
ibid. יתיר א׳ ibid. יתיר י׳ ibid. יתיר י׳ v. 18. ב׳ טעמים
v. 19. יתיר ה׳ ibid. יתיר י׳ v. 21. עִלָּאָה קרי ibid. יתיר י׳
ibid. יתיר א׳ v. 22. יתיר י׳ ibid. עִלָּאָה קרי ibid. פתח בס״פ
v. 24. יתיר י׳ ibid. וַחֲטָאָךְ קרי v. 28. פתח באתנחתא

אֲנָשָׁא לָךְ טָרְדִין וְעִם־חֵיוַת בָּרָא מְדֹרָךְ עִשְׂבָּא כְתוֹרִין
לָךְ יְטַעֲמוּן וְשִׁבְעָה עִדָּנִין יַחְלְפוּן עֲלָךְ עַד דִּי־תִנְדַּע דִּי־
ל שַׁלִּיט עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא יִתְּנִנַּהּ׃ בַּהּ־
שַׁעֲתָא מִלְּתָא סָפַת עַל־נְבוּכַדְנֶצַּר וּמִן־אֲנָשָׁא טְרִיד וְעִשְׂבָּא
כְתוֹרִין יֵאכֻל וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע עַד דִּי שַׂעְרֵהּ
31 כְּנִשְׁרִין רְבָה וְטִפְרוֹהִי כְצִפְּרִין׃ ס וְלִקְצָת יוֹמַיָּא אֲנָה
נְבוּכַדְנֶצַּר עַיְנַי ׀ לִשְׁמַיָּא נִטְלֵת וּמַנְדְּעִי עֲלַי יְתוּב וּלְעִלָּיָא
בָּרְכֵת וּלְחַי עָלְמָא שַׁבְּחֵת וְהַדְּרֵת דִּי שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם
32 וּמַלְכוּתֵהּ עִם־דָּר וְדָר׃ וְכָל־דָּארֵי אַרְעָא כְּלָה חֲשִׁיבִין
וּכְמִצְבְּיֵהּ עָבֵד בְּחֵיל שְׁמַיָּא וְדָארֵי אַרְעָא וְלָא אִיתַי דִּי־
33 יְמַחֵא בִידֵהּ וְיֵאמַר לֵהּ מָה עֲבַדְתְּ׃ בֵּהּ־זִמְנָא מַנְדְּעִי ׀ יְתוּב
עֲלַי וְלִיקַר מַלְכוּתִי הַדְרִי וְזִוִי יְתוּב עֲלַי וְלִי הַדָּבְרַי
וְרַבְרְבָנַי יְבַעוֹן וְעַל־מַלְכוּתִי הָתְקְנַת וּרְבוּ יַתִּירָה הוּסְפַת
34 לִי׃ כְּעַן אֲנָה נְבֻכַדְנֶצַּר מְשַׁבַּח וּמְרוֹמֵם וּמְהַדַּר לְמֶלֶךְ
שְׁמַיָּא דִּי כָל־מַעֲבָדוֹהִי קְשֹׁט וְאֹרְחָתֵהּ דִּין וְדִי מַהְלְכִין
בְּגֵוָה יָכִל לְהַשְׁפָּלָה׃ פ

ה 5

א בֵּלְשַׁאצַּר מַלְכָּא עֲבַד לְחֶם רַב לְרַבְרְבָנוֹהִי אֲלַף וְלָקֳבֵל
2 אַלְפָּא חַמְרָא שָׁתֵה׃ בֵּלְשַׁאצַּר אֲמַר ׀ בִּטְעֵם חַמְרָא לְהַיְתָיָה
לְמָאנֵי דַּהֲבָא וְכַסְפָּא דִּי הַנְפֵּק נְבוּכַדְנֶצַּר אֲבוּהִי מִן־
הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְיִשְׁתּוֹן בְּהוֹן מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי
3 שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ׃ בֵּאדַיִן הַיְתִיו מָאנֵי דַהֲבָא דִּי הַנְפִּקוּ מִן־
הֵיכְלָא דִּי־בֵית אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְאִשְׁתִּיו בְּהוֹן מַלְכָּא
4 וְרַבְרְבָנוֹהִי שֵׁגְלָתֵהּ וּלְחֵנָתֵהּ׃ אִשְׁתִּיו חַמְרָא וְשַׁבַּחוּ לֵאלָהֵי
ה דַּהֲבָא וְכַסְפָּא נְחָשָׁא פַרְזְלָא אָעָא וְאַבְנָא׃ בַּהּ־שַׁעֲתָה
נְפַקוּ אֶצְבְּעָן דִּי יַד־אֱנָשׁ וְכָתְבָן לָקֳבֵל נֶבְרַשְׁתָּא עַל־גִּירָא
דִּי־כְתַל הֵיכְלָא דִּי מַלְכָּא וּמַלְכָּא חָזֵה פַּס יְדָה דִּי כָתְבָה׃
6 אֱדַיִן מַלְכָּא זִיוֹהִי שְׁנוֹהִי וְרַעְיֹנֹהִי יְבַהֲלוּנֵּהּ וְקִטְרֵי חַרְצֵהּ
7 מִשְׁתָּרַיִן וְאַרְכֻבָּתֵהּ דָּא לְדָא נָקְשָׁן׃ קָרֵא מַלְכָּא בְּחַיִל

v. 29. יתיר ר׳ — ibid. עִלָּאָה קרי — ibid. פתח בס"פ
v. 30. פתח באתנחתא — v. 31. ולעלאה קרי — v. 32. דָּיְרֵי קרי
ibid. וְדָיְרֵי קרי — v. 1. פתח באתנחתא — v. 5. נְפַקָה קרי

לְהַעָלָה לְאָשְׁפַיָּא כַּשְׂדָּיֵא וְגָזְרַיָּא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר ׀ לְחַכִּימֵי
בָבֶל דִּי כָל־אֱנָשׁ דִּי יִקְרֵה כְּתָבָה דְנָה וּפִשְׁרֵהּ יְחַוִּנַּנִי
אַרְגְּוָנָא יִלְבַּשׁ וְהַמְנִיכָא דִי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְתַלְתִּי
בְמַלְכוּתָא יִשְׁלַט׃ אֱדַיִן עָלְלִין כֹּל חַכִּימֵי מַלְכָּא וְלָא־כָהֲלִין 8
כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעָה לְמַלְכָּא׃ אֱדַיִן מַלְכָּא 9
בֵלְשַׁאצַּר שַׂגִּיא מִתְבָּהַל וְזִיוֹהִי שָׁנַיִן עֲלוֹהִי וְרַבְרְבָנוֹהִי
מִשְׁתַּבְּשִׁין׃ מַלְכְּתָא לָקֳבֵל מִלֵּי מַלְכָּא וְרַבְרְבָנוֹהִי לְבֵית י
מִשְׁתְּיָא עַלַּלַת עֲנָת מַלְכְּתָא וַאֲמֶרֶת מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי אַל־
יְבַהֲלוּךְ רַעְיוֹנָךְ וְזִיוָיךְ אַל־יִשְׁתַּנּוֹ׃ אִיתַי גְּבַר בְּמַלְכוּתָךְ דִּי 11
רוּחַ ׀ אֱלָהִין קַדִּישִׁין בֵּהּ וּבְיוֹמֵי אֲבוּךְ נַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ
וְחָכְמָה כְּחָכְמַת־אֱלָהִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ וּמַלְכָּא נְבֻכַדְנֶצַּר
אֲבוּךְ רַב חַרְטֻמִּין אָשְׁפִין כַּשְׂדָּאִין גָּזְרִין הֲקִימֵהּ אֲבוּךְ
מַלְכָּא׃ כָּל־קֳבֵל דִּי־רוּחַ ׀ יַתִּירָה וּמַנְדַּע וְשָׂכְלְתָנוּ מְפַשַּׁר 12
חֶלְמִין וְאַחֲוָיַת אֲחִידָן וּמְשָׁרֵא קִטְרִין הִשְׁתְּכַחַת בֵּהּ
בְּדָנִיֵּאל דִּי מַלְכָּא שָׂם שְׁמֵהּ בֵּלְטְשַׁאצַּר כְּעַן דָּנִיֵּאל יִתְקְרֵי
וּפִשְׁרָה יְהַחֲוֵה׃ ס בֵּאדַיִן דָּנִיֵּאל הֻעַל קֳדָם מַלְכָּא עָנֵה 13
מַלְכָּא וְאָמַר לְדָנִיֵּאל אַנְתָּה הוּא דָנִיֵּאל דִּי מִן־בְּנֵי גָלוּתָא
דִּי יְהוּד דִּי הַיְתִי מַלְכָּא אַבִי מִן־יְהוּד׃ וְשִׁמְעֵת עֲלָיךְ דִּי 14
רוּחַ אֱלָהִין בָּךְ וְנַהִירוּ וְשָׂכְלְתָנוּ וְחָכְמָה יַתִּירָה הִשְׁתְּכַחַת
בָּךְ׃ וּכְעַן הֻעַלּוּ קָדָמַי חַכִּימַיָּא אָשְׁפַיָּא דִּי כְתָבָה דְנָה יִקְרוֹן טו
וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֻתַנִי וְלָא־כָהֲלִין פְּשַׁר־מִלְּתָא לְהַחֲוָיָה׃
וַאֲנָה שִׁמְעֵת עֲלָיךְ דִּי תוּכַל פִּשְׁרִין לְמִפְשַׁר וְקִטְרִין 16
לְמִשְׁרֵא כְּעַן הֵן תּוּכַל כְּתָבָא לְמִקְרֵא וּפִשְׁרֵהּ לְהוֹדָעֻתַנִי
אַרְגְּוָנָא תִלְבַּשׁ וְהַמְנִיכָא דִי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארָךְ וְתַלְתָּא
בְמַלְכוּתָא תִּשְׁלַט׃ ס בֵּאדַיִן עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר קֳדָם מַלְכָּא 17
מַתְּנָתָךְ לָךְ לֶהֶוְיָן וּנְבָזְבְּיָתָךְ לְאָחֳרָן הַב בְּרַם כְּתָבָא אֶקְרֵא
לְמַלְכָּא וּפִשְׁרָא אֲהוֹדְעִנֵּהּ׃ אַנְתְּה מַלְכָּא אֱלָהָא עִלָּיָא 18

v. 7. כשדאי קרי ib. וְהַמְנִיכָא קרי ib. פתח בס"פ v. 8. יתיר ל׳
v. 10. יתיר ל׳ ibid. יתיר ר׳ ibid. יתיר ר׳ v. 11. כ׳ דגושה
v. 13. יתיר ה׳ ibid. מלעיל v. 14. יתיר ר׳ v. 16. יתיר ר׳
ibid. תִּכּוּל קרי ibid. תִּכּוּל קרי ibid. וְהַמְנִיכָא קרי
ibid. פתח בס"פ v. 17. פתח באתנחתא v. 18. יתיר ה׳
ibid. עִלָּאָה קרי

מַלְכוּתָא וּרְבוּתָא וִיקָרָא וְהַדְרָא יְהַב לִנְבֻכַדְנֶצַּר אֲבוּךְ׃
19 וּמִן־רְבוּתָא דִּי יְהַב־לֵהּ כֹּל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא הֲווֹ
זָאֲעִין וְדָחֲלִין מִן־קֳדָמוֹהִי דִּי־הֲוָא צָבֵא הֲוָה קָטֵל וְדִי הֲוָה
צָבֵא הֲוָה מַחֵא וְדִי הֲוָה צָבֵא הֲוָה מָרִים וְדִי־הֲוָא צָבֵא
כ הֲוָא מַשְׁפִּל׃ וּכְדִי רִם לִבְבֵהּ וְרוּחֵהּ תִּקְפַת לַהֲזָדָה הָנְחַת
21 מִן־כָּרְסֵא מַלְכוּתֵהּ וִיקָרָה הֶעְדִּיו מִנֵּהּ׃ וּמִן־בְּנֵי אֲנָשָׁא
טְרִיד וְלִבְבֵהּ ׀ עִם־חֵיוְתָא שַׁוִּי וְעִם־עֲרָדַיָּא מְדוֹרֵהּ עִשְׂבָּא
כְתוֹרִין יְטַעֲמוּנֵּהּ וּמִטַּל שְׁמַיָּא גִּשְׁמֵהּ יִצְטַבַּע עַד דִּי־יְדַע
דִּי־שַׁלִּיט אֱלָהָא עִלָּיָא בְּמַלְכוּת אֲנָשָׁא וּלְמַן־דִּי יִצְבֵּא יְהָקֵים
22 עֲלַיַּהּ׃ וְאַנְתְּה בְּרֵהּ בֵּלְשַׁאצַּר לָא הַשְׁפֵּלְתְּ לִבְבָךְ כָּל־קֳבֵל
23 דִּי כָל־דְּנָה יְדַעְתְּ׃ וְעַל מָרֵא שְׁמַיָּא ׀ הִתְרוֹמַמְתְּ וּלְמָאנַיָּא
דִּי־בַיְתֵהּ הַיְתִיו קֳדָמָיךְ וְאַנְתְּה וְרַבְרְבָנָיךְ שֵׁגְלָתָךְ וּלְחֵנָתָךְ
חַמְרָא שָׁתַיִן בְּהוֹן וְלֵאלָהֵי כַסְפָּא וְדַהֲבָא נְחָשָׁא פַרְזְלָא
אָעָא וְאַבְנָא דִּי לָא־חָזַיִן וְלָא־שָׁמְעִין וְלָא יָדְעִין שַׁבַּחְתְּ
וְלֵאלָהָא דִּי נִשְׁמְתָךְ בִּידֵהּ וְכָל־אֹרְחָתָךְ לֵהּ לָא הַדַּרְתְּ׃
24 בֵּאדַיִן מִן־קֳדָמוֹהִי שְׁלִיחַ פַּסָּא דִי־יְדָא וּכְתָבָא דְנָה רְשִׁים׃
כה 26 וּדְנָה כְתָבָא דִּי רְשִׁים מְנֵא מְנֵא תְּקֵל וּפַרְסִין׃ דְּנָה פְּשַׁר
27 מִלְּתָא מְנֵא מְנָה אֱלָהָא מַלְכוּתָךְ וְהַשְׁלְמַהּ׃ תְּקֵל תְּקִלְתָּא
28 בְמֹאזַנְיָא וְהִשְׁתְּכַחַתְּ חַסִּיר׃ פְּרֵס פְּרִיסַת מַלְכוּתָךְ וִיהִיבַת
29 לְמָדַי וּפָרָס׃ בֵּאדַיִן ׀ אֲמַר בֵּלְשַׁאצַּר וְהַלְבִּשׁוּ לְדָנִיֵּאל
אַרְגְּוָנָא וְהַמְנִיכָא דִי־דַהֲבָא עַל־צַוְּארֵהּ וְהַכְרִזוּ עֲלוֹהִי דִּי־
ל לֶהֱוֵא שַׁלִּיט תַּלְתָּא בְּמַלְכוּתָא׃ בֵּהּ בְּלֵילְיָא קְטִיל
בֵּלְאשַׁצַּר מַלְכָּא כַשְׂדָּיָא׃ פ

ו 6

א 2 וְדָרְיָוֶשׁ מָדָיָא קַבֵּל מַלְכוּתָא כְּבַר שְׁנִין שִׁתִּין וְתַרְתֵּין׃ שְׁפַר
קֳדָם דָּרְיָוֶשׁ וַהֲקִים עַל־מַלְכוּתָא לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא מְאָה וְעֶשְׂרִין
3 דִּי לֶהֱוֹן בְּכָל־מַלְכוּתָא׃ וְעֵלָּא מִנְּהוֹן סָרְכִין תְּלָתָה דִּי דָנִיֵּאל
חַד מִנְּהוֹן דִּי לֶהֱוֹן אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּין יָהֲבִין לְהוֹן טַעְמָא

---

v. 19. זָיְעִין קרי — v. 21. שַׁוִּיו קרי — ibid. פתח באתנחתא
ibid. עִלָּאָה קרי — ibid. יתיר י׳ ופתח בס״פ — v. 22. יתיר ה׳
v. 23. יתיר י׳ — ibid. יתיר ה׳ — ibid. יתיר י׳ — v. 26. פתח בס״פ
v. 29. וְהַמְנִיכָא קרי — v. 30. כַּשְׂדָּאָה קרי — v. 1. מָדָאָה קרי

4 וּמַלְכָּא לָא־לֶהֱוֵא נָזִק׃ אֱדַיִן דָּנִיֵּאל דְּנָה הֲוָא מִתְנַצַּח
עַל־סָרְכַיָּא וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא כָּל־קֳבֵל דִּי רוּחַ יַתִּירָא בֵּהּ
ה וּמַלְכָּא עֲשִׁית לַהֲקָמוּתֵהּ עַל־כָּל־מַלְכוּתָא׃ אֱדַיִן סָרְכַיָּא
וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא הֲווֹ בָעַיִן עִלָּה לְהַשְׁכָּחָה לְדָנִיֵּאל מִצַּד
מַלְכוּתָא וְכָל־עִלָּה וּשְׁחִיתָה לָא־יָכְלִין לְהַשְׁכָּחָה כָּל־קֳבֵל
דִּי מְהֵימַן הוּא וְכָל־שָׁלוּ וּשְׁחִיתָה לָא הִשְׁתְּכַחַת עֲלוֹהִי׃
6 אֱדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ אָמְרִין דִּי לָא נְהַשְׁכַּח לְדָנִיֵּאל דְּנָה כָּל־
7 עִלָּא לָהֵן הַשְׁכַּחְנָא עֲלוֹהִי בְּדָת אֱלָהֵהּ׃ אֱדַיִן סָרְכַיָּא
וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא אִלֵּן הַרְגִּשׁוּ עַל־מַלְכָּא וְכֵן אָמְרִין לֵהּ דָּרְיָוֶשׁ
8 מַלְכָּא לְעָלְמִין חֱיִי׃ אִתְיָעַטוּ כֹּל ׀ סָרְכֵי מַלְכוּתָא סִגְנַיָּא
וַאֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא הַדָּבְרַיָּא וּפַחֲוָתָא לְקַיָּמָה קְיָם מַלְכָּא
וּלְתַקָּפָה אֱסָר דִּי כָל־דִּי־יִבְעֵא בָעוּ מִן־כָּל־אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־
9 יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגֹב אַרְיָוָתָא׃ כְּעַן
מַלְכָּא תְּקִים אֱסָרָא וְתִרְשֻׁם כְּתָבָא דִּי לָא לְהַשְׁנָיָה כְּדָת־
י מָדַי וּפָרַס דִּי־לָא תֶעְדֵּא׃ כָּל־קֳבֵל דְּנָה מַלְכָּא דָּרְיָוֶשׁ רְשַׁם
11 כְּתָבָא וֶאֱסָרָא׃ ס וְדָנִיֵּאל כְּדִי יְדַע דִּי רְשִׁים כְּתָבָא עַל
לְבַיְתֵהּ וְכַוִּין פְּתִיחָן לֵהּ בְּעִלִּיתֵהּ נֶגֶד יְרוּשְׁלֶם וְזִמְנִין תְּלָתָה
בְיוֹמָא הֲוָא ׀ בָּרֵךְ עַל־בִּרְכוֹהִי וּמְצַלֵּא וּמוֹדֵא קֳדָם אֱלָהֵהּ כָּל־
12 קֳבֵל דִּי־הֲוָא עָבֵד מִן־קַדְמַת דְּנָה׃ ° אֱדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ
13 וְהַשְׁכַּחוּ לְדָנִיֵּאל בָּעֵא וּמִתְחַנַּן קֳדָם אֱלָהֵהּ׃ בֵּאדַיִן קְרִבוּ
וְאָמְרִין קֳדָם־מַלְכָּא עַל־אֱסָר מַלְכָּא הֲלָא אֱסָר רְשַׁמְתָּ דִּי
כָל־אֱנָשׁ דִּי־יִבְעֵא מִן־כָּל־אֱלָהּ וֶאֱנָשׁ עַד־יוֹמִין תְּלָתִין לָהֵן
מִנָּךְ מַלְכָּא יִתְרְמֵא לְגוֹב אַרְיָוָתָא עָנֵה מַלְכָּא וְאָמַר יַצִּיבָא
14 מִלְּתָא כְּדָת־מָדַי וּפָרַס דִּי־לָא תֶעְדֵּא׃ בֵּאדַיִן עֲנוֹ וְאָמְרִין
קֳדָם מַלְכָּא דִּי דָנִיֵּאל דִּי מִן־בְּנֵי גָלוּתָא דִּי יְהוּד לָא־שָׂם
עֲלָיךְ מַלְכָּא טְעֵם וְעַל־אֱסָרָא דִּי רְשַׁמְתָּ וְזִמְנִין תְּלָתָה
טו בְּיוֹמָא בָּעֵא בָּעוּתֵהּ׃ אֱדַיִן מַלְכָּא כְּדִי מִלְּתָא שְׁמַע שַׂגִּיא
בְּאֵשׁ עֲלוֹהִי וְעַל דָּנִיֵּאל שָׂם בָּל לְשֵׁיזָבוּתֵהּ וְעַד מֶעָלֵי
16 שִׁמְשָׁא הֲוָה מִשְׁתַּדַּר לְהַצָּלוּתֵהּ׃ בֵּאדַיִן גֻּבְרַיָּא אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ
עַל־מַלְכָּא וְאָמְרִין לְמַלְכָּא דַּע מַלְכָּא דִּי־דָת לְמָדַי וּפָרַס דִּי

v. 12. חצי הספר   v. 14. יתיר ר'

17 כָּל־אֱסָ֣ר וּקְיָ֔ם דִּֽי־מַלְכָּ֥א יְהָקֵ֖ים לָ֥א לְהַשְׁנָיָֽה׃ בֵּאדַ֜יִן מַלְכָּ֣א
אֲמַ֗ר וְהַיְתִיו֙ לְדָ֣נִיֵּ֔אל וּרְמ֖וֹ לְגֻבָּ֣א דִּ֣י אַרְיָוָתָ֑א עָנֵ֤ה מַלְכָּא֙
וְאָמַ֣ר לְדָֽנִיֵּ֔אל אֱלָהָ֗ךְ דִּ֣י אַ֤נְתְּה פָּֽלַֽח־לֵהּ֙ בִּתְדִירָ֔א ה֖וּא
18 יְשֵׁיזְבִנָּֽךְ׃ וְהֵיתָ֙יִת֙ אֶ֣בֶן חֲדָ֔ה וְשֻׂמַ֖ת עַל־פֻּ֣ם גֻּבָּ֑א וְחַתְמַ֨הּ
מַלְכָּ֜א בְּעִזְקְתֵ֗הּ וּבְעִזְקָת֙ רַבְרְבָנ֔וֹהִי דִּ֛י לָא־תִשְׁנֵ֥א צְב֖וּ
19 בְּדָנִיֵּֽאל׃ אֱדַ֜יִן אֲזַ֤ל מַלְכָּא֙ לְהֵ֣יכְלֵ֔הּ וּבָ֣ת טְוָ֔ת וְדַחֲוָ֖ן לָא־
כ הַנְעֵ֣ל קָדָמ֑וֹהִי וְשִׁנְתֵּ֖הּ נַ֥דַּת עֲלֽוֹהִי׃ בֵּאדַ֣יִן מַלְכָּ֔א בִּשְׁפַּרְפָּרָ֖א
21 יְק֣וּם בְּנָגְהָ֑א וּבְהִתְבְּהָלָ֔ה לְגֻבָּ֥א דִּֽי־אַרְיָוָתָ֖א אֲזַֽל׃ וּכְמִקְרְבֵ֣הּ
לְגֻבָּ֗א לְדָֽנִיֵּאל֙ בְּקָ֣ל עֲצִ֔יב זְעִ֑ק עָנֵ֨ה מַלְכָּ֜א וְאָמַ֣ר לְדָֽנִיֵּ֗אל
דָּֽנִיֵּאל֙ עֲבֵד֙ אֱלָהָ֣א חַיָּ֔א אֱלָהָ֗ךְ דִּ֣י אַ֤נְתְּה פָּֽלַֽח־לֵהּ֙ בִּתְדִירָ֔א
22 הַיְכִ֥ל לְשֵׁיזָבוּתָ֖ךְ מִן־אַרְיָוָתָֽא׃ אֱדַ֙יִן֙ דָּֽנִיֵּ֔אל עִם־מַלְכָּ֖א מַלִּ֑ל
23 מַלְכָּ֖א לְעָלְמִ֥ין חֱיִֽי׃ אֱלָהִ֞י שְׁלַ֣ח מַלְאֲכֵ֗הּ וּסֲגַ֛ר פֻּ֥ם אַרְיָוָתָ֖א
וְלָ֣א חַבְּל֑וּנִי כָּל־קֳבֵ֗ל דִּ֤י קָֽדָמ֙וֹהִי֙ זָכוּ֙ הִשְׁתְּכַ֣חַת לִ֔י וְאַ֣ף
24 קֳדָמַ֙יךְ֙ מַלְכָּ֔א חֲבוּלָ֖ה לָ֥א עַבְדֵֽת׃ בֵּאדַ֨יִן מַלְכָּ֜א שַׂגִּ֣יא טְאֵ֣ב
עֲל֗וֹהִי וּלְדָֽנִיֵּאל֙ אֲמַ֣ר לְהַנְסָקָ֔ה מִן־גֻּבָּ֑א וְהֻסַּ֤ק דָּֽנִיֵּאל֙ מִן־גֻּבָּ֔א
כה וְכָל־חֲבָל֙ לָ֣א הִשְׁתְּכַֽח־בֵּ֔הּ דִּ֥י הֵימִ֖ן בֵּאלָהֵֽהּ׃ וַאֲמַ֣ר מַלְכָּ֗א
וְהַיְתִ֗יו גֻּבְרַיָּ֤א אִלֵּךְ֙ דִּֽי־אֲכַ֤לוּ קַרְצ֙וֹהִי֙ דִּ֣י דָֽנִיֵּ֔אל וּלְגֹ֥ב
אַרְיָוָתָ֖א רְמ֑וֹ אִנּ֖וּן בְּנֵיה֣וֹן וּנְשֵׁיה֑וֹן וְלָֽא־מְט֞וֹ לְאַרְעִ֣ית גֻּבָּ֗א
26 עַ֣ד דִּֽי־שְׁלִ֤טוּ בְהוֹן֙ אַרְיָ֣וָתָ֔א וְכָל־גַּרְמֵיה֖וֹן הַדִּֽקוּ׃ בֵּאדַ֜יִן
דָּרְיָ֣וֶשׁ מַלְכָּ֗א כְּתַ֡ב לְכָֽל־עַֽמְמַיָּ֞א אֻמַיָּ֧א וְלִשָּׁנַיָּ֛א דִּֽי־דָאְרִ֥ין
27 בְּכָל־אַרְעָ֖א שְׁלָמְכ֥וֹן יִשְׂגֵּֽא׃ מִן־קֳדָמַי֮ שִׂ֣ים טְעֵם֒ דִּ֣י ׀ בְּכָל־
שָׁלְטָ֣ן מַלְכוּתִ֗י לֶהֱוֺ֤ן זָאְעִין֙ וְדָ֣חֲלִ֔ין מִן־קֳדָ֖ם אֱלָהֵ֣הּ דִּֽי־דָנִיֵּ֑אל
דִּי־ה֣וּא ׀ אֱלָהָא֩ חַיָּ֨א וְקַיָּ֜ם לְעָלְמִ֗ין וּמַלְכוּתֵהּ֙ דִּֽי־לָ֣א תִתְחַבַּ֔ל
28 וְשָׁלְטָנֵ֖הּ עַד־סוֹפָֽא׃ מְשֵׁיזִ֣ב וּמַצִּ֗ל וְעָבֵד֙ אָתִ֣ין וְתִמְהִ֔ין
29 בִּשְׁמַיָּ֖א וּבְאַרְעָ֑א דִּ֚י שֵׁיזִ֣יב לְדָֽנִיֵּ֔אל מִן־יַ֖ד אַרְיָוָתָֽא׃ וְדָנִיֵּ֣אל
דְּנָ֔ה הַצְלַ֖ח בְּמַלְכ֣וּת דָּרְיָ֑וֶשׁ וּבְמַלְכ֖וּת כּ֥וֹרֶשׁ פַּרְסָיָֽא׃ פ

7 ז

א בִּשְׁנַ֣ת חֲדָ֗ה לְבֵלְאשַׁצַּר֙ מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֔ל דָּנִיֵּאל֙ חֵ֣לֶם חֲזָ֔ה וְחֶזְוֵ֥י
רֵאשֵׁ֖הּ עַל־מִשְׁכְּבֵ֑הּ בֵּאדַ֙יִן֙ חֶלְמָ֣א כְתַ֔ב רֵ֥אשׁ מִלִּ֖ין

v. 17. יתיר י׳ ibid. יתיר ה׳ v. 20. פ׳ זעירא ibid. פ׳ רבתא
ibid. פתח בס״פ v. 21. יתיר ו׳ ibid. יתיר ה׳ v. 23. יתיר י׳
v. 26. דָּיְרִין קרי v. 27. זָיְעִין קרי v. 29. פַּרְסָאָה קרי

2 אֲמַר׃ עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוִי עִם־לֵילְיָא וַאֲרוּ
3 אַרְבַּע רוּחֵי שְׁמַיָּא מְגִיחָן לְיַמָּא רַבָּא׃ וְאַרְבַּע חֵיוָן רַבְרְבָן
4 סָלְקָן מִן־יַמָּא שָׁנְיָן דָּא מִן־דָּא׃ קַדְמָיְתָא כְאַרְיֵה וְגַפִּין דִּי־
נְשַׁר לַהּ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי־מְּרִיטוּ גַפַּיהּ וּנְטִילַת מִן־אַרְעָא
ה וְעַל־רַגְלַיִן כֶּאֱנָשׁ הֳקִימַת וּלְבַב אֱנָשׁ יְהִיב לַהּ׃ וַאֲרוּ חֵיוָה
אָחֳרִי תִנְיָנָה דָּמְיָה לְדֹב וְלִשְׂטַר־חַד הֳקִמַת וּתְלָת עִלְעִין
6 בְּפֻמַּהּ בֵּין שִׁנַּיהּ וְכֵן אָמְרִין לַהּ קוּמִי אֲכֻלִי בְּשַׂר שַׂגִּיא׃ בָּאתַר
דְּנָה חָזֵה הֲוֵית וַאֲרוּ אָחֳרִי כִּנְמַר וְלַהּ גַּפִּין אַרְבַּע דִּי־עוֹף
7 עַל־גַּבַּיהּ וְאַרְבְּעָה רֵאשִׁין לְחֵיוְתָא וְשָׁלְטָן יְהִיב לַהּ׃ בָּאתַר
דְּנָה חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ חֵיוָה רְבִיעָיָא דְּחִילָה
וְאֵימְתָנִי וְתַקִּיפָא יַתִּירָה וְשִׁנַּיִן דִּי־פַרְזֶל לַהּ רַבְרְבָן אָכְלָה
וּמַדֱּקָה וּשְׁאָרָא בְּרַגְלַיהּ רָפְסָה וְהִיא מְשַׁנְיָה מִן־כָּל־חֵיוָתָא
8 דִּי קָדָמַיהּ וְקַרְנַיִן עֲשַׂר לַהּ׃ מִשְׂתַּכַּל הֲוֵית בְּקַרְנַיָּא וַאֲלוּ
קֶרֶן אָחֳרִי זְעֵירָה סִלְקָת בֵּינֵיהֵוֹן וּתְלָת מִן־קַרְנַיָּא קַדְמָיָתָא
אֶתְעֲקַרוּ מִן־קֳדָמַיהּ וַאֲלוּ עַיְנִין כְּעַיְנֵי אֲנָשָׁא בְּקַרְנָא־דָא וּפֻם
9 מְמַלִּל רַבְרְבָן׃ חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי כָרְסָוָן רְמִיו וְעַתִּיק יוֹמִין
יְתִב לְבוּשֵׁהּ ׀ כִּתְלַג חִוָּר וּשְׂעַר רֵאשֵׁהּ כַּעֲמַר נְקֵא כָּרְסְיֵהּ
י שְׁבִיבִין דִּי־נוּר גַּלְגִּלּוֹהִי נוּר דָּלִק׃ נְהַר דִּי־נוּר נָגֵד וְנָפֵק
מִן־קֳדָמוֹהִי אֶלֶף אַלְפִים יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ וְרִבּוֹ רִבְבָן קֳדָמוֹהִי
11 יְקוּמוּן דִּינָא יְתִב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ׃ חָזֵה הֲוֵית בֵּאדַיִן מִן־קָל
מִלַּיָּא רַבְרְבָתָא דִּי קַרְנָא מְמַלֱּלָה חָזֵה הֲוֵית עַד דִּי קְטִילַת
12 חֵיוְתָא וְהוּבַד גִּשְׁמַהּ וִיהִיבַת לִיקֵדַת אֶשָּׁא׃ וּשְׁאָר חֵיוָתָא
הֶעְדִּיו שָׁלְטָנְהוֹן וְאַרְכָה בְחַיִּין יְהִיבַת לְהוֹן עַד־זְמַן וְעִדָּן׃
13 חָזֵה הֲוֵית בְּחֶזְוֵי לֵילְיָא וַאֲרוּ עִם־עֲנָנֵי שְׁמַיָּא כְּבַר אֱנָשׁ
14 אָתֵה הֲוָא וְעַד־עַתִּיק יוֹמַיָּא מְטָה וּקְדָמוֹהִי הַקְרְבוּהִי׃ וְלֵהּ
יְהִב שָׁלְטָן וִיקָר וּמַלְכוּ וְכֹל עַמְמַיָּא אֻמַיָּא וְלִשָּׁנַיָּא לֵהּ
יִפְלְחוּן שָׁלְטָנֵהּ שָׁלְטָן עָלַם דִּי־לָא יֶעְדֵּה וּמַלְכוּתֵהּ דִּי־לָא
טו תִתְחַבַּל׃ ס אֶתְכְּרִיַּת רוּחִי אֲנָה דָנִיֵּאל בְּגוֹא נִדְנֶה וְחֶזְוֵי

v. 1. פתח בס״פ v. 4. פתח באתנחתא ib. יתיר י׳ ib. פתח בס״פ
v. 5. יתיר י׳ v. 6. יתיר י׳ ibid. פתח בס״פ v. 7. יתיר א׳
ibid. רביעאה קרי ibid. יתיר י׳ ibid. יתיר י׳ ibid. פתח בס״פ
v. 8. ביניהין קרי ib. אתעקרה קרי ib. יתיר י׳ v. 10. אלפין קרי
ibid. רבבן קרי v. 14. פתח בס״פ

16 רֵאשִׁ֑י יְבַהֲלֻנַּֽנִי׃ קִרְבֵ֗ת עַל־חַד֙ מִן־קָ֣אֲמַיָּ֔א וְיַצִּיבָ֥א אֶבְעֵֽא־
17 מִנֵּ֖הּ עַל־כָּל־דְּנָ֑ה וַאֲמַר־לִ֕י וּפְשַׁ֥ר מִלַּיָּ֖א יְהוֹדְעִנַּֽנִי׃ אִלֵּין֙
חֵיוָתָ֣א רַבְרְבָתָ֔א דִּ֥י אִנּ֖וּן אַרְבַּ֑ע אַרְבְּעָ֥ה מַלְכִ֖ין יְקוּמ֥וּן מִן־
18 אַרְעָֽא׃ וִֽיקַבְּלוּן֙ מַלְכוּתָ֔א קַדִּישֵׁ֖י עֶלְיוֹנִ֑ין וְיַחְסְנ֨וּן מַלְכוּתָ֤א
19 עַד־עָֽלְמָא֙ וְעַ֖ד עָלַ֥ם עָלְמַיָּֽא׃ אֱדַ֗יִן צְבִ֙ית לְיַצָּבָ֔א עַל־חֵיוְתָא֙
רְבִיעָ֣יְתָ֔א דִּֽי־הֲוָ֤ת שַׁנְיָא֙ מִן־כָּלְּהֵ֔ון דְּחִילָ֣ה יַתִּ֔ירָה שִׁנַּ֤יהּ דִּֽי־
פַרְזֶל֙ וְטִפְרַ֣יהּ דִּֽי־נְחָ֔שׁ אָֽכְלָ֣ה מַדֳּקָ֔ה וּשְׁאָרָ֖א בְּרַגְלַ֥יהּ רָפְסָֽה׃
כ וְעַל־קַרְנַיָּ֤א עֲשַׂר֙ דִּ֣י בְרֵאשַׁ֔הּ וְאָחֳרִי֙ דִּ֣י סִלְקַ֔ת וּנְפַ֥לוּ מִן־
קֳדָמַ֖יהּ תְּלָ֑ת וְקַרְנָ֨א דִכֵּ֜ן וְעַיְנִ֣ין לַ֗הּ וּפֻם֙ מְמַלִּ֣ל רַבְרְבָ֔ן וְחֶזְוַ֖הּ
21 רַ֥ב מִן־חַבְרָתַֽהּ׃ חָזֵ֣ה הֲוֵ֔ית וְקַרְנָ֣א דִכֵּ֔ן עָבְדָ֥א קְרָ֖ב עִם־
22 קַדִּישִׁ֑ין וְיָכְלָ֖ה לְהֽוֹן׃ עַ֣ד דִּֽי־אֲתָה֙ עַתִּ֣יק יֽוֹמַיָּ֔א וְדִינָ֣א יְהִ֔ב
לְקַדִּישֵׁ֖י עֶלְיוֹנִ֑ין וְזִמְנָ֣א מְטָ֔ה וּמַלְכוּתָ֖א הֶחֱסִ֥נוּ קַדִּישִֽׁין׃
23 כֵּן֮ אֲמַר֒ חֵיוְתָא֙ רְבִ֣יעָיְתָ֔א מַלְכוּ֙ רְבִיעָיָא֙ תֶּהֱוֵ֣א בְאַרְעָ֔א דִּ֥י
תִשְׁנֵא֙ מִן־כָּל־מַלְכְוָתָ֑א וְתֵאכֻל֙ כָּל־אַרְעָ֔א וּתְדוּשִׁנַּ֖הּ וְתַדְּקִנַּֽהּ׃
24 וְקַרְנַיָּ֣א עֲשַׂ֔ר מִנַּהּ֙ מַלְכוּתָ֔ה עַשְׂרָ֥ה מַלְכִ֖ין יְקֻמ֑וּן וְאָחֳרָ֞ן
יְק֣וּם אַחֲרֵיהֹ֗ן וְה֤וּא יִשְׁנֵא֙ מִן־קַדְמָיֵ֔א וּתְלָתָ֥ה מַלְכִ֖ין יְהַשְׁפִּֽל׃
כה וּמִלִּ֗ין לְצַ֤ד עִלָּיָא֙ יְמַלִּ֔ל וּלְקַדִּישֵׁ֥י עֶלְיוֹנִ֖ין יְבַלֵּ֑א וְיִסְבַּ֗ר
לְהַשְׁנָיָה֙ זִמְנִ֣ין וְדָ֔ת וְיִתְיַהֲב֣וּן בִּידֵ֔הּ עַד־עִדָּ֥ן וְעִדָּנִ֖ין וּפְלַ֥ג
26 עִדָּֽן׃ וְדִינָ֖א יִתִּ֑ב וְשָׁלְטָנֵ֣הּ יְהַעְדּ֔וֹן לְהַשְׁמָדָ֥ה וּלְהוֹבָדָ֖ה עַד־
27 סוֹפָֽא׃ וּמַלְכוּתָ֨ה וְשָׁלְטָנָ֜א וּרְבוּתָ֗א דִּ֚י מַלְכְוָת֙ תְּח֣וֹת כָּל־
שְׁמַיָּ֔א יְהִיבַ֕ת לְעַ֖ם קַדִּישֵׁ֣י עֶלְיוֹנִ֑ין מַלְכוּתֵהּ֙ מַלְכ֣וּת עָלַ֔ם
28 וְכֹל֙ שָׁלְטָנַיָּ֔א לֵ֥הּ יִפְלְח֖וּן וְיִשְׁתַּמְּעֽוּן׃ עַד־כָּ֖ה סוֹפָ֣א דִי־
מִלְּתָ֑א אֲנָ֣ה דָנִיֵּ֗אל שַׂגִּ֤יא ׀ רַעְיוֹנַי֙ יְבַהֲלֻנַּ֔נִי וְזִיוַי֙ יִשְׁתַּנּ֣וֹן
עֲלַ֔י וּמִלְּתָ֖א בְּלִבִּ֥י נִטְרֵֽת׃ פ

ח 8

א בִּשְׁנַ֣ת שָׁל֔וֹשׁ לְמַלְכ֖וּת בֵּלְאשַׁצַּ֣ר הַמֶּ֑לֶךְ חָז֞וֹן נִרְאָ֣ה אֵלַ֗י
2 אֲנִ֣י דָנִיֵּ֔אל אַחֲרֵ֛י הַנִּרְאָ֥ה אֵלַ֖י בַּתְּחִלָּֽה׃ וָאֶרְאֶה֮ בֶּחָזוֹן֒
וַיְהִי֙ בִּרְאֹתִ֔י וַאֲנִי֙ בְּשׁוּשַׁ֣ן הַבִּירָ֔ה אֲשֶׁ֖ר בְּעֵילָ֣ם הַמְּדִינָ֑ה

v. 17. אִנִּין קרי — ibid. פתח באתנחתא — v. 19. כלהֵין קרי
ibid. יתיר ר׳ — ibid. יתיר י׳ — ibid. יתיר י׳ — v. 20. ונפלָה קרי
ibid. יתיר י׳ — ibid. פתח בס״פ — v. 23. רביעָאָה קר — ibid. פתח בס״פ
v. 25. עִלָּאָה קרי

3 וָאֶרְאֶה֙ בֶּֽחָז֔וֹן וַאֲנִ֥י הָיִ֖יתִי עַל־אוּבַ֥ל אוּלָֽי׃ וָאֶשָּׂ֤א עֵינַי֙
וָאֶרְאֶ֔ה וְהִנֵּ֣ה ׀ אַ֣יִל אֶחָ֗ד עֹמֵ֛ד לִפְנֵ֥י הָאֻבָ֖ל וְל֣וֹ קְרָנָ֑יִם
וְהַקְּרָנַ֣יִם גְּבֹה֗וֹת וְהָאַחַת֙ גְּבֹהָ֣ה מִן־הַשֵּׁנִ֔ית וְהַ֨גְּבֹהָ֔ה עֹלָ֖ה
4 בָּאַחֲרֹנָֽה׃ רָאִ֣יתִי אֶת־הָאַ֡יִל מְנַגֵּ֡חַ יָ֜מָּה וְצָפ֣וֹנָה וָנֶ֗גְבָּה
וְכָל־חַיּוֹת֙ לֹא־יַעַמְד֣וּ לְפָנָ֔יו וְאֵ֥ין מַצִּ֖יל מִיָּד֑וֹ וְעָשָׂ֥ה כִרְצֹנ֖וֹ
ה וְהִגְדִּֽיל׃ וַאֲנִ֣י ׀ הָיִ֣יתִי מֵבִ֗ין וְהִנֵּ֤ה צְפִיר־הָֽעִזִּים֙ בָּ֤א מִן־
הַֽמַּעֲרָב֙ עַל־פְּנֵ֣י כָל־הָאָ֔רֶץ וְאֵ֥ין נוֹגֵ֖עַ בָּאָ֑רֶץ וְהַצָּפִ֕יר קֶ֥רֶן
6 חָז֖וּת בֵּ֥ין עֵינָֽיו׃ וַיָּבֹ֗א עַד־הָאַ֙יִל֙ בַּ֣עַל הַקְּרָנַ֔יִם אֲשֶׁ֣ר רָאִ֔יתִי
7 עֹמֵ֖ד לִפְנֵ֣י הָאֻבָ֑ל וַיָּ֥רָץ אֵלָ֖יו בַּחֲמַ֥ת כֹּחֽוֹ׃ וּרְאִיתִ֞יו מַגִּ֣יעַ ׀
אֵ֣צֶל הָאַ֗יִל וַיִּתְמַרְמַ֤ר אֵלָיו֙ וַיַּ֣ךְ אֶת־הָאַ֔יִל וַיְשַׁבֵּר֙ אֶת־שְׁתֵּ֣י
קְרָנָ֔יו וְלֹא־הָ֥יָה כֹ֛חַ בָּאַ֖יִל לַעֲמֹ֣ד לְפָנָ֑יו וַיַּשְׁלִיכֵ֤הוּ אַ֙רְצָה֙
8 וַֽיִּרְמְסֵ֔הוּ וְלֹא־הָיָ֥ה מַצִּ֛יל לָאַ֖יִל מִיָּדֽוֹ׃ וּצְפִ֥יר הָעִזִּ֖ים
הִגְדִּ֣יל עַד־מְאֹ֑ד וּכְעָצְמ֗וֹ נִשְׁבְּרָה֙ הַקֶּ֣רֶן הַגְּדוֹלָ֔ה וַתַּעֲלֶ֜נָה
9 חָז֤וּת אַרְבַּע֙ תַּחְתֶּ֔יהָ לְאַרְבַּ֖ע רוּח֥וֹת הַשָּׁמָֽיִם׃ וּמִן־הָאַחַ֣ת
מֵהֶ֔ם יָצָ֥א קֶֽרֶן־אַחַ֖ת מִצְּעִירָ֑ה וַתִּגְדַּל־יֶ֛תֶר אֶל־הַנֶּ֥גֶב וְאֶל־
י הַמִּזְרָ֖ח וְאֶל־הַצֶּֽבִי׃ וַתִּגְדַּ֖ל עַד־צְבָ֣א הַשָּׁמָ֑יִם וַתַּפֵּ֧ל אַ֛רְצָה
11 מִן־הַצָּבָ֥א וּמִן־הַכּוֹכָבִ֖ים וַֽתִּרְמְסֵֽם׃ וְעַ֥ד שַׂר־הַצָּבָ֖א הִגְדִּ֑יל
12 וּמִמֶּ֙נּוּ֙ הֵרִ֣ים הַתָּמִ֔יד וְהֻשְׁלַ֖ךְ מְכ֥וֹן מִקְדָּשֽׁוֹ׃ וְצָבָ֛א תִּנָּתֵ֥ן
עַל־הַתָּמִ֖יד בְּפָ֑שַׁע וְתַשְׁלֵ֤ךְ אֱמֶת֙ אַ֔רְצָה וְעָשְׂתָ֖ה וְהִצְלִֽיחָה׃
13 וָאֶשְׁמְעָ֥ה אֶחָד־קָד֖וֹשׁ מְדַבֵּ֑ר וַיֹּאמֶר֩ אֶחָ֨ד קָד֜וֹשׁ לַפַּֽלְמוֹנִ֣י
הַֽמְדַבֵּ֗ר עַד־מָתַ֞י הֶחָז֤וֹן הַתָּמִיד֙ וְהַפֶּ֣שַׁע שֹׁמֵ֔ם תֵּ֛ת וְקֹ֥דֶשׁ
14 וְצָבָ֖א מִרְמָֽס׃ וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֔י עַ֚ד עֶ֣רֶב בֹּ֔קֶר אַלְפַּ֖יִם וּשְׁלֹ֣שׁ
טו מֵא֑וֹת וְנִצְדַּ֖ק קֹֽדֶשׁ׃ וַיְהִ֗י בִּרְאֹתִ֛י אֲנִ֥י דָנִיֵּ֖אל אֶת־הֶחָז֑וֹן
16 וָאֲבַקְשָׁ֣ה בִינָ֔ה וְהִנֵּ֥ה עֹמֵ֛ד לְנֶגְדִּ֖י כְּמַרְאֵה־גָֽבֶר׃ וָאֶשְׁמַ֥ע
קוֹל־אָדָ֖ם בֵּ֣ין אוּלָ֑י וַיִּקְרָא֙ וַיֹּאמַ֔ר גַּבְרִיאֵ֕ל הָבֵ֥ן לְהַלָּ֖ז אֶת־
17 הַמַּרְאֶֽה׃ וַיָּבֹא֙ אֵ֣צֶל עָמְדִ֔י וּבְבֹא֣וֹ נִבְעַ֔תִּי וָאֶפְּלָ֖ה עַל־פָּנָ֑י
18 וַיֹּ֣אמֶר אֵלַ֗י הָבֵ֥ן בֶּן־אָדָ֛ם כִּ֥י לְעֶת־קֵ֖ץ הֶחָזֽוֹן׃ וּבְדַבְּר֣וֹ
עִמִּ֔י נִרְדַּ֥מְתִּי עַל־פָּנַ֖י אָ֑רְצָה וַיִּגַּע־בִּ֕י וַיַּעֲמִידֵ֖נִי עַל־עָמְדִֽי׃
19 וַיֹּ֗אמֶר הִנְנִ֤י מוֹדִֽיעֲךָ֙ אֵ֥ת אֲשֶׁר־יִהְיֶ֖ה בְּאַחֲרִ֣ית הַזָּ֑עַם כִּ֖י
כ לְמוֹעֵ֥ד קֵֽץ׃ הָאַ֥יִל אֲשֶׁר־רָאִ֖יתָ בַּ֣עַל הַקְּרָנָ֑יִם מַלְכֵ֖י מָדַ֥י

v. 11. הֵרַם קרי

21 וּפָרָֽס׃ וְהַצָּפִיר הַשָּׂעִיר מֶלֶךְ יָוָן וְהַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר
22 בֵּין־עֵינָיו הוּא הַמֶּלֶךְ הָרִאשֽׁוֹן׃ וְהַנִּשְׁבֶּרֶת וַתַּעֲמֹדְנָה
אַרְבַּע תַּחְתֶּיהָ אַרְבַּע מַלְכֻיוֹת מִגּוֹי יַעֲמֹדְנָה וְלֹא בְכֹחֽוֹ׃
23 וּבְאַחֲרִית מַלְכוּתָם כְּהָתֵם הַפֹּשְׁעִים יַעֲמֹד מֶלֶךְ עַז־פָּנִים
24 וּמֵבִין חִידֽוֹת׃ וְעָצַם כֹּחוֹ וְלֹא בְכֹחוֹ וְנִפְלָאוֹת יַשְׁחִית
כה וְהִצְלִיחַ וְעָשָׂה וְהִשְׁחִית עֲצוּמִים וְעַם קְדוֹשִֽׁים׃ וְעַל־
שִׂכְלוֹ וְהִצְלִיחַ מִרְמָה בְּיָדוֹ וּבִלְבָבוֹ יַגְדִּיל וּבְשַׁלְוָה יַשְׁחִית
26 רַבִּים וְעַל שַׂר־שָׂרִים יַעֲמֹד וּבְאֶפֶס יָד יִשָּׁבֵֽר׃ וּמַרְאֵה
הָעֶרֶב וְהַבֹּקֶר אֲשֶׁר נֶאֱמַר אֱמֶת הוּא וְאַתָּה סְתֹם הֶחָזוֹן
27 כִּי לְיָמִים רַבִּֽים׃ וַאֲנִי דָנִיֵּאל נִהְיֵיתִי וְנֶחֱלֵיתִי יָמִים
וָאָקוּם וָאֶעֱשֶׂה אֶת־מְלֶאכֶת הַמֶּלֶךְ וָאֶשְׁתּוֹמֵם עַל־הַמַּרְאֶה
וְאֵין מֵבִֽין׃ פ

ט 9

א בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ בֶּן־אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ מִזֶּרַע מָדָי אֲשֶׁר הָמְלַךְ
2 עַל מַלְכוּת כַּשְׂדִּֽים׃ בִּשְׁנַת אַחַת לְמָלְכוֹ אֲנִי דָּנִיֵּאל בִּינֹתִי
בַּסְּפָרִים מִסְפַּר הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמִיָה
3 הַנָּבִיא לְמַלֹּאות לְחָרְבוֹת יְרוּשָׁלַם שִׁבְעִים שָׁנָֽה׃ וָאֶתְּנָה
אֶת־פָּנַי אֶל־אֲדֹנָי הָאֱלֹהִים לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים בְּצוֹם
4 וְשַׂק וָאֵֽפֶר׃ ס וָאֶתְפַּלְלָה לַיהוָה אֱלֹהַי וָאֶתְוַדֶּה וָאֹמְרָה
אָנָּא אֲדֹנָי הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד
ה לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֺתָֽיו׃ חָטָאנוּ וְעָוִינוּ וְהִרְשַׁעְנוּ וּמָרָדְנוּ
6 וְסוֹר מִמִּצְוֺתֶךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶֽיךָ׃ וְלֹא שָׁמַעְנוּ אֶל־עֲבָדֶיךָ
הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּשִׁמְךָ אֶל־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ
7 וְאֶל כָּל־עַם הָאָֽרֶץ׃ לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים
כַּיּוֹם הַזֶּה לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל
הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים בְּכָל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתָּם שָׁם בְּמַעֲלָם
8 אֲשֶׁר מָֽעֲלוּ־בָֽךְ׃ יְהוָה לָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים לִמְלָכֵינוּ לְשָׂרֵינוּ
9 וְלַאֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר חָטָאנוּ לָֽךְ׃ לַאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים
י וְהַסְּלִחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בּֽוֹ׃ וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לָלֶכֶת בְּתוֹרֹתָיו אֲשֶׁר נָתַן לְפָנֵינוּ בְּיַד עֲבָדָיו הַנְּבִיאִֽים׃
11 וְכָל־יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ אֶת־תּוֹרָתֶךָ וְסוֹר לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ בְּקֹלֶךָ

v. 2. יתיר ו׳ v. 5. יתיר ו׳

וַתִּתַּךְ עָלֵינוּ הָאָלָה וְהַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר כְּתוּבָה בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
12 עֶבֶד־הָאֱלֹהִים כִּי חָטָאנוּ לוֹ׃ וַיָּקֶם אֶת־דְּבָרָיו ׀ אֲשֶׁר־דִּבֶּר
עָלֵינוּ וְעַל־שֹׁפְטֵינוּ אֲשֶׁר שְׁפָטוּנוּ לְהָבִיא עָלֵינוּ רָעָה
גְדֹלָה אֲשֶׁר לֹא־נֶעֶשְׂתָה תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם כַּאֲשֶׁר נֶעֶשְׂתָה
13 בִּירוּשָׁלָםִ׃ כַּאֲשֶׁר כָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת
בָּאָה עָלֵינוּ וְלֹא חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָשׁוּב
14 מֵעֲוֺנֵנוּ וּלְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתֶּךָ׃ וַיִּשְׁקֹד יְהוָה עַל־הָרָעָה וַיְבִיאֶהָ
עָלֵינוּ כִּי־צַדִּיק יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה
טו וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקֹלוֹ׃ וְעַתָּה ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם
16 הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ׃ אֲדֹנָי כְּכָל־צִדְקֹתֶךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ
וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַםִ הַר קָדְשֶׁךָ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֺנוֹת
17 אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַםִ וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ׃ וְעַתָּה ׀
שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ
18 עַל־מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי׃ הַטֵּה אֱלֹהַי ׀ אָזְנְךָ וּשֲׁמָע
פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ
עָלֶיהָ כִּי ׀ לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ
19 כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ אֲדֹנָי ׀ שְׁמָעָה אֲדֹנָי ׀ סְלָחָה אֲדֹנָי
הַקֲשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא
כ עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ׃ וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל וּמִתְוַדֶּה
חַטָּאתִי וְחַטַּאת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּמַפִּיל תְּחִנָּתִי לִפְנֵי יְהוָה
21 אֱלֹהַי עַל הַר־קֹדֶשׁ אֱלֹהָי׃ וְעוֹד אֲנִי מְדַבֵּר בַּתְּפִלָּה וְהָאִישׁ
גַּבְרִיאֵל אֲשֶׁר רָאִיתִי בֶחָזוֹן בַּתְּחִלָּה מֻעָף בִּיעָף נֹגֵעַ אֵלַי
22 כְּעֵת מִנְחַת־עָרֶב׃ וַיָּבֶן וַיְדַבֵּר עִמִּי וַיֹּאמַר דָּנִיֵּאל עַתָּה
23 יָצָאתִי לְהַשְׂכִּילְךָ בִינָה׃ בִּתְחִלַּת תַּחֲנוּנֶיךָ יָצָא דָבָר וַאֲנִי
בָּאתִי לְהַגִּיד כִּי חֲמוּדוֹת אָתָּה וּבִין בַּדָּבָר וְהָבֵן בַּמַּרְאֶה׃
24 שָׁבֻעִים שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל־עַמְּךָ ׀ וְעַל־עִיר קָדְשֶׁךָ לְכַלֵּא
הַפֶּשַׁע וּלְחָתֵם חַטָּאוֹת וּלְכַפֵּר עָוֺן וּלְהָבִיא צֶדֶק עֹלָמִים
כה וְלַחְתֹּם חָזוֹן וְנָבִיא וְלִמְשֹׁחַ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים׃ וְתֵדַע וְתַשְׂכֵּל
מִן־מֹצָא דָבָר לְהָשִׁיב וְלִבְנוֹת יְרוּשָׁלַםִ עַד־מָשִׁיחַ נָגִיד

v. 12. דְּבָרוֹ קרי — v. 18. ה׳ יתיר — v. 19. פתח באתנחתא
v. 24. וּלְהָתֵם קרי — ibid. חַטָּאת קרי

שָׁבֻעִים שִׁבְעָה וְשָׁבֻעִים שִׁשִּׁים וּשְׁנַיִם תָּשׁוּב וְנִבְנְתָה
26 רְחוֹב וְחָרוּץ וּבְצוֹק הָעִתִּים׃ וְאַחֲרֵי הַשָּׁבֻעִים שִׁשִּׁים
וּשְׁנַיִם יִכָּרֵת מָשִׁיחַ וְאֵין לוֹ וְהָעִיר וְהַקֹּדֶשׁ יַשְׁחִית עַם
נָגִיד הַבָּא וְקִצּוֹ בַשֶּׁטֶף וְעַד קֵץ מִלְחָמָה נֶחֱרֶצֶת שֹׁמֵמוֹת׃
27 וְהִגְבִּיר בְּרִית לָרַבִּים שָׁבוּעַ אֶחָד וַחֲצִי הַשָּׁבוּעַ יַשְׁבִּית ׀
זֶבַח וּמִנְחָה וְעַל כְּנַף שִׁקּוּצִים מְשֹׁמֵם וְעַד־כָּלָה וְנֶחֱרָצָה
תִּתַּךְ עַל־שֹׁמֵם׃ פ

י 10

א בִּשְׁנַת שָׁלוֹשׁ לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס דָּבָר נִגְלָה לְדָנִיֵּאל אֲשֶׁר־
נִקְרָא שְׁמוֹ בֵּלְטְשַׁאצַּר וֶאֱמֶת הַדָּבָר וְצָבָא גָדוֹל וּבִין אֶת־
2 הַדָּבָר וּבִינָה לוֹ בַּמַּרְאֶה׃ בַּיָּמִים הָהֵם אֲנִי דָנִיֵּאל הָיִיתִי
3 מִתְאַבֵּל שְׁלֹשָׁה שָׁבֻעִים יָמִים׃ לֶחֶם חֲמֻדוֹת לֹא אָכַלְתִּי
וּבָשָׂר וָיַיִן לֹא־בָא אֶל־פִּי וְסוֹךְ לֹא־סָכְתִּי עַד־מְלֹאת שְׁלֹשֶׁת
4 שָׁבֻעִים יָמִים׃ ס וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן
ה וַאֲנִי הָיִיתִי עַל יַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל הוּא חִדָּקֶל׃ וָאֶשָּׂא אֶת־
עֵינַי וָאֵרֶא וְהִנֵּה אִישׁ־אֶחָד לָבוּשׁ בַּדִּים וּמָתְנָיו חֲגֻרִים
6 בְּכֶתֶם אוּפָז׃ וּגְוִיָּתוֹ כְתַרְשִׁישׁ וּפָנָיו כְּמַרְאֵה בָרָק וְעֵינָיו
כְּלַפִּידֵי אֵשׁ וּזְרֹעֹתָיו וּמַרְגְּלֹתָיו כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל וְקוֹל דְּבָרָיו
7 כְּקוֹל הָמוֹן׃ וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל לְבַדִּי אֶת־הַמַּרְאָה וְהָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר־הָיוּ עִמִּי לֹא רָאוּ אֶת־הַמַּרְאָה אֲבָל חֲרָדָה גְדֹלָה
8 נָפְלָה עֲלֵיהֶם וַיִּבְרְחוּ בְּהֵחָבֵא׃ וַאֲנִי נִשְׁאַרְתִּי לְבַדִּי וָאֶרְאֶה
אֶת־הַמַּרְאָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְלֹא־נִשְׁאַר בִּי כֹּחַ וְהוֹדִי נֶהְפַּךְ
9 עָלַי לְמַשְׁחִית וְלֹא עָצַרְתִּי כֹּחַ׃ ס וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל דְּבָרָיו
וּכְשָׁמְעִי אֶת־קוֹל דְּבָרָיו וַאֲנִי הָיִיתִי נִרְדָּם עַל־פָּנַי וּפָנַי
י אָרְצָה׃ וְהִנֵּה־יָד נָגְעָה בִּי וַתְּנִיעֵנִי עַל־בִּרְכַּי וְכַפּוֹת יָדָי׃
11 וַיֹּאמֶר אֵלַי דָּנִיֵּאל אִישׁ־חֲמֻדוֹת הָבֵן בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר אָנֹכִי
דֹּבֵר אֵלֶיךָ וַעֲמֹד עַל־עָמְדֶךָ כִּי עַתָּה שֻׁלַּחְתִּי אֵלֶיךָ וּבְדַבְּרוֹ
12 עִמִּי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה עָמַדְתִּי מַרְעִיד׃ וַיֹּאמֶר אֵלַי אַל־תִּירָא
דָנִיֵּאל כִּי ׀ מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר נָתַתָּ אֶת־לִבְּךָ לְהָבִין
וּלְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֶיךָ נִשְׁמְעוּ דְבָרֶיךָ וַאֲנִי בָאתִי בִּדְבָרֶיךָ׃
13 וְשַׂר ׀ מַלְכוּת פָּרַס עֹמֵד לְנֶגְדִּי עֶשְׂרִים וְאֶחָד יוֹם וְהִנֵּה
מִיכָאֵל אַחַד הַשָּׂרִים הָרִאשֹׁנִים בָּא לְעָזְרֵנִי וַאֲנִי נוֹתַרְתִּי

שָׂם אֵצֶל מַלְכֵי פָּרָס׃ וּבָאתִי לַהֲבִינְךָ אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָה 14
לְעַמְּךָ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּי־עוֹד חָזוֹן לַיָּמִים׃ וּבְדַבְּרוֹ עִמִּי טו
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה נָתַתִּי פָנַי אַרְצָה וְנֶאֱלָמְתִּי׃ וְהִנֵּה כִּדְמוּת 16
בְּנֵי אָדָם נֹגֵעַ עַל־שְׂפָתָי וָאֶפְתַּח־פִּי וָאֲדַבְּרָה וָאֹמְרָה אֶל־
הָעֹמֵד לְנֶגְדִּי אֲדֹנִי בַּמַּרְאָה נֶהֶפְכוּ צִירַי עָלַי וְלֹא עָצַרְתִּי
כֹּחַ׃ וְהֵיךְ יוּכַל עֶבֶד אֲדֹנִי זֶה לְדַבֵּר עִם־אֲדֹנִי זֶה וַאֲנִי 17
מֵעַתָּה לֹא־יַעֲמָד־בִּי כֹחַ וּנְשָׁמָה לֹא נִשְׁאֲרָה־בִי׃ וַיֹּסֶף 18
וַיִּגַּע־בִּי כְּמַרְאֵה אָדָם וַיְחַזְּקֵנִי׃ וַיֹּאמֶר אַל־תִּירָא אִישׁ־ 19
חֲמֻדוֹת שָׁלוֹם לָךְ חֲזַק וַחֲזָק וּכְדַבְּרוֹ עִמִּי הִתְחַזַּקְתִּי
וָאֹמְרָה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כִּי חִזַּקְתָּנִי׃ וַיֹּאמֶר הֲיָדַעְתָּ לָמָּה־בָּאתִי כ
אֵלֶיךָ וְעַתָּה אָשׁוּב לְהִלָּחֵם עִם־שַׂר פָּרָס וַאֲנִי יוֹצֵא וְהִנֵּה
שַׂר־יָוָן בָּא׃ אֲבָל אַגִּיד לְךָ אֶת־הָרָשׁוּם בִּכְתָב אֱמֶת וְאֵין 21
אֶחָד מִתְחַזֵּק עִמִּי עַל־אֵלֶּה כִּי אִם־מִיכָאֵל שַׂרְכֶם׃ ס

11 יא

וַאֲנִי בִּשְׁנַת אַחַת לְדָרְיָוֶשׁ הַמָּדִי עָמְדִי לְמַחֲזִיק וּלְמָעוֹז לוֹ׃ א
וְעַתָּה אֱמֶת אַגִּיד לָךְ הִנֵּה־עוֹד שְׁלֹשָׁה מְלָכִים עֹמְדִים לְפָרַס 2
וְהָרְבִיעִי יַעֲשִׁיר עֹשֶׁר־גָּדוֹל מִכֹּל וּכְחֶזְקָתוֹ בְעָשְׁרוֹ יָעִיר
הַכֹּל אֵת מַלְכוּת יָוָן׃ וְעָמַד מֶלֶךְ גִּבּוֹר וּמָשַׁל מִמְשָׁל רָב 3
וְעָשָׂה כִּרְצוֹנוֹ׃ וּכְעָמְדוֹ תִּשָּׁבֵר מַלְכוּתוֹ וְתֵחָץ לְאַרְבַּע 4
רוּחוֹת הַשָּׁמָיִם וְלֹא לְאַחֲרִיתוֹ וְלֹא כְמָשְׁלוֹ אֲשֶׁר מָשָׁל כִּי
תִנָּתֵשׁ מַלְכוּתוֹ וְלַאֲחֵרִים מִלְּבַד־אֵלֶּה׃ וְיֶחֱזַק מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב ה
וּמִן־שָׂרָיו וְיֶחֱזַק עָלָיו וּמָשָׁל מִמְשָׁל רַב מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ וּלְקֵץ 6
שָׁנִים יִתְחַבָּרוּ וּבַת מֶלֶךְ־הַנֶּגֶב תָּבוֹא אֶל־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן
לַעֲשׂוֹת מֵישָׁרִים וְלֹא־תַעְצֹר כּוֹחַ הַזְּרוֹעַ וְלֹא יַעֲמֹד וּזְרֹעוֹ
וְתִנָּתֵן הִיא וּמְבִיאֶיהָ וְהַיֹּלְדָהּ וּמַחֲזִקָהּ בָּעִתִּים׃ וְעָמַד מִנֵּצֶר 7
שָׁרָשֶׁיהָ כַּנּוֹ וְיָבֹא אֶל־הַחַיִל וְיָבֹא בְּמָעוֹז מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְעָשָׂה
בָהֶם וְהֶחֱזִיק׃ וְגַם אֱלֹהֵיהֶם עִם־נְסִכֵיהֶם עִם־כְּלֵי חֶמְדָּתָם 8
כֶּסֶף וְזָהָב בַּשְּׁבִי יָבִא מִצְרָיִם וְהוּא שָׁנִים יַעֲמֹד מִמֶּלֶךְ
הַצָּפוֹן׃ וּבָא בְּמַלְכוּת מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְשָׁב אֶל־אַדְמָתוֹ׃ וּבָנָו 9 י
יִתְגָּרוּ וְאָסְפוּ הֲמוֹן חֲיָלִים רַבִּים וּבָא בוֹא וְשָׁטַף וְעָבָר

v. 3. 4. 5. קמץ בזקף   v. 10. וּבָנָיו קרי

11 וְיָשֹׁב וְיִתְגָּרֶו עַד־מָעֻזֹּה׃ וְיִתְמַרְמַר מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וְיָצָא וְנִלְחַם
עִמּוֹ עִם־מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רָב וְנִתַּן הֶהָמוֹן בְּיָדוֹ׃
12 13 וְנִשָּׂא הֶהָמוֹן יָרֻום לְבָבוֹ וְהִפִּיל רִבֹּאוֹת וְלֹא יָעוֹז׃ וְשָׁב מֶלֶךְ
הַצָּפוֹן וְהֶעֱמִיד הָמוֹן רַב מִן־הָרִאשׁוֹן וּלְקֵץ הָעִתִּים שָׁנִים
14 יָבוֹא בוֹא בְּחַיִל גָּדוֹל וּבִרְכוּשׁ רָב׃ וּבָעִתִּים הָהֵם רַבִּים
יַעַמְדוּ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב וּבְנֵי ׀ פָּרִיצֵי עַמְּךָ יִנַּשְּׂאוּ לְהַעֲמִיד
טו חָזוֹן וְנִכְשָׁלוּ׃ וְיָבֹא מֶלֶךְ הַצָּפוֹן וְיִשְׁפֹּךְ סוֹלְלָה וְלָכַד עִיר
מִבְצָרוֹת וּזְרֹעוֹת הַנֶּגֶב לֹא יַעֲמֹדוּ וְעַם מִבְחָרָיו וְאֵין כֹּחַ
16 לַעֲמֹד׃ וְיַעַשׂ הַבָּא אֵלָיו כִּרְצוֹנוֹ וְאֵין עוֹמֵד לְפָנָיו וְיַעֲמֹד
17 בְּאֶרֶץ הַצְּבִי וְכָלָה בְיָדוֹ׃ וְיָשֵׂם ׀ פָּנָיו לָבוֹא בְּתֹקֶף כָּל־
מַלְכוּתוֹ וִישָׁרִים עִמּוֹ וְעָשָׂה וּבַת הַנָּשִׁים יִתֶּן־לוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ
18 וְלֹא תַעֲמֹד וְלֹא־לוֹ תִהְיֶה׃ וְיָשֵׂב ׀ פָּנָיו לְאִיִּים וְלָכַד רַבִּים
19 וְהִשְׁבִּית קָצִין חֶרְפָּתוֹ לוֹ בִּלְתִּי חֶרְפָּתוֹ יָשִׁיב לוֹ׃ וְיָשֵׁב
כ פָּנָיו לְמָעוּזֵּי אַרְצוֹ וְנִכְשַׁל וְנָפַל וְלֹא יִמָּצֵא׃ וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ
מַעֲבִיר נוֹגֵשׂ הֶדֶר מַלְכוּת וּבְיָמִים אֲחָדִים יִשָּׁבֵר וְלֹא בְאַפַּיִם
21 וְלֹא בְמִלְחָמָה׃ וְעָמַד עַל־כַּנּוֹ נִבְזֶה וְלֹא־נָתְנוּ עָלָיו הוֹד
22 מַלְכוּת וּבָא בְשַׁלְוָה וְהֶחֱזִיק מַלְכוּת בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ וּזְרֹעוֹת
23 הַשֶּׁטֶף יִשָּׁטְפוּ מִלְּפָנָיו וְיִשָּׁבֵרוּ וְגַם נְגִיד בְּרִית׃ וּמִן־
הִתְחַבְּרוּת אֵלָיו יַעֲשֶׂה מִרְמָה וְעָלָה וְעָצַם בִּמְעַט־גּוֹי׃
24 בְּשַׁלְוָה וּבְמִשְׁמַנֵּי מְדִינָה יָבוֹא וְעָשָׂה אֲשֶׁר לֹא־עָשׂוּ אֲבֹתָיו
וַאֲבוֹת אֲבֹתָיו בִּזָּה וְשָׁלָל וּרְכוּשׁ לָהֶם יִבְזוֹר וְעַל מִבְצָרִים
כה יְחַשֵּׁב מַחְשְׁבֹתָיו וְעַד־עֵת׃ וְיָעֵר כֹּחוֹ וּלְבָבוֹ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב
בְּחַיִל גָּדוֹל וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְגָּרֶה לַמִּלְחָמָה בְּחַיִל־גָּדוֹל וְעָצוּם
26 עַד־מְאֹד וְלֹא יַעֲמֹד כִּי־יַחְשְׁבוּ עָלָיו מַחֲשָׁבוֹת׃ וְאֹכְלֵי פַת־
27 בָּגוֹ יִשְׁבְּרוּהוּ וְחֵילוֹ יִשְׁטוֹף וְנָפְלוּ חֲלָלִים רַבִּים׃ וּשְׁנֵיהֶם
הַמְּלָכִים לְבָבָם לְמֵרָע וְעַל־שֻׁלְחָן אֶחָד כָּזָב יְדַבֵּרוּ וְלֹא
28 תִצְלָח כִּי־עוֹד קֵץ לַמּוֹעֵד׃ וְיָשֹׁב אַרְצוֹ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל וּלְבָבוֹ
29 עַל־בְּרִית קֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב לְאַרְצוֹ׃ לַמּוֹעֵד יָשׁוּב וּבָא בַנֶּגֶב
ל וְלֹא־תִהְיֶה כָרִאשֹׁנָה וְכָאַחֲרֹנָה׃ וּבָאוּ בוֹ צִיִּים כִּתִּים וְנִכְאָה
וְשָׁב וְזָעַם עַל־בְּרִית־קוֹדֶשׁ וְעָשָׂה וְשָׁב וְיָבֵן עַל־עֹזְבֵי בְּרִית

v. 10. ויתגרה קרי   ib. מָעֻזּוֹ קרי   v. 11. קמץ בזקף   v. 12. יָרֻם קרי
v. 18. וְיָשֵׂם קרי   v. 19. דגש אחר שורק   v. 27. קמץ בזקף

קֹדֶשׁ׃ וּזְרֹעִים מִמֶּנּוּ יַעֲמֹדוּ וְחִלְּלוּ הַמִּקְדָּשׁ הַמָּעוֹז וְהֵסִירוּ 31
הַתָּמִיד וְנָתְנוּ הַשִּׁקּוּץ מְשׁוֹמֵם׃ וּמַרְשִׁיעֵי בְרִית יַחֲנִיף 32
בַּחֲלַקּוֹת וְעַם יֹדְעֵי אֱלֹהָיו יַחֲזִקוּ וְעָשׂוּ׃ וּמַשְׂכִּילֵי עָם 33
יָבִינוּ לָרַבִּים וְנִכְשְׁלוּ בְּחֶרֶב וּבְלֶהָבָה בִּשְׁבִי וּבְבִזָּה יָמִים׃
וּבְהִכָּשְׁלָם יֵעָזְרוּ עֵזֶר מְעָט וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם רַבִּים בַּחֲלַקְלַקּוֹת׃ 34
וּמִן־הַמַּשְׂכִּילִים יִכָּשְׁלוּ לִצְרוֹף בָּהֶם וּלְבָרֵר וְלַלְבֵּן עַד־עֵת לה
קֵץ כִּי־עוֹד לַמּוֹעֵד׃ וְעָשָׂה כִרְצוֹנוֹ הַמֶּלֶךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְגַּדֵּל 36
עַל־כָּל־אֵל וְעַל אֵל אֵלִים יְדַבֵּר נִפְלָאוֹת וְהִצְלִיחַ עַד־כָּלָה
זַעַם כִּי נֶחֱרָצָה נֶעֱשָׂתָה׃ וְעַל־אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יָבִין וְעַל־ 37
חֶמְדַּת נָשִׁים וְעַל־כָּל־אֱלוֹהַּ לֹא יָבִין כִּי עַל־כֹּל יִתְגַּדָּל׃
וְלֶאֱלֹהַּ מָעֻזִּים עַל־כַּנּוֹ יְכַבֵּד וְלֶאֱלוֹהַּ אֲשֶׁר לֹא־יְדָעֻהוּ אֲבֹתָיו 38
יְכַבֵּד בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְאֶבֶן יְקָרָה וּבַחֲמֻדוֹת׃ וְעָשָׂה לְמִבְצְרֵי 39
מָעֻזִּים עִם־אֱלוֹהַּ נֵכָר אֲשֶׁר הִכִּיר יַרְבֶּה כָבוֹד וְהִמְשִׁילָם
בָּרַבִּים וַאֲדָמָה יְחַלֵּק בִּמְחִיר׃ וּבְעֵת קֵץ יִתְנַגַּח עִמּוֹ מֶלֶךְ מ
הַנֶּגֶב וְיִשְׂתָּעֵר עָלָיו מֶלֶךְ הַצָּפוֹן בְּרֶכֶב וּבְפָרָשִׁים וּבָאֳנִיּוֹת
רַבּוֹת וּבָא בַאֲרָצוֹת וְשָׁטַף וְעָבָר׃ וּבָא בְּאֶרֶץ הַצְּבִי וְרַבּוֹת 41
יִכָּשֵׁלוּ וְאֵלֶּה יִמָּלְטוּ מִיָּדוֹ אֱדוֹם וּמוֹאָב וְרֵאשִׁית בְּנֵי עַמּוֹן׃
וְיִשְׁלַח יָדוֹ בַּאֲרָצוֹת וְאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא תִהְיֶה לִפְלֵיטָה׃ 42
וּמָשַׁל בְּמִכְמַנֵּי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכֹל חֲמֻדוֹת מִצְרָיִם וְלֻבִים 43
וְכֻשִׁים בְּמִצְעָדָיו׃ וּשְׁמֻעוֹת יְבַהֲלֻהוּ מִמִּזְרָח וּמִצָּפוֹן וְיָצָא 44
בְּחֵמָא גְדֹלָה לְהַשְׁמִיד וּלְהַחֲרִים רַבִּים׃ וְיִטַּע אָהֳלֵי אַפַּדְנוֹ מה
בֵּין יַמִּים לְהַר צְבִי־קֹדֶשׁ וּבָא עַד־קִצּוֹ וְאֵין עוֹזֵר לוֹ׃

12 יב

וּבָעֵת הַהִיא יַעֲמֹד מִיכָאֵל הַשַּׂר הַגָּדוֹל הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי א
עַמֶּךָ וְהָיְתָה עֵת צָרָה אֲשֶׁר לֹא־נִהְיְתָה מִהְיוֹת גּוֹי עַד
הָעֵת הַהִיא וּבָעֵת הַהִיא יִמָּלֵט עַמְּךָ כָּל־הַנִּמְצָא כָּתוּב·
בַּסֵּפֶר׃ וְרַבִּים מִיְּשֵׁנֵי אַדְמַת־עָפָר יָקִיצוּ אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם 2
וְאֵלֶּה לַחֲרָפוֹת לְדִרְאוֹן עוֹלָם׃ וְהַמַּשְׂכִּלִים יַזְהִרוּ כְּזֹהַר 3
הָרָקִיעַ וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד׃ ס וְאַתָּה 4
דָנִיֵּאל סְתֹם הַדְּבָרִים וַחֲתֹם הַסֵּפֶר עַד־עֵת קֵץ יְשֹׁטְטוּ

---

v. 39. יַכִּיר קרי

ה רַבִּים וְתִרְבֶּה הַדָּעַת׃ וְרָאִיתִי אֲנִי דָנִיֵּאל וְהִנֵּה שְׁנַיִם
אֲחֵרִים עֹמְדִים אֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת הַיְאֹר וְאֶחָד הֵנָּה לִשְׂפַת
6 הַיְאֹר׃ וַיֹּאמֶר לָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי
7 הַיְאֹר עַד־מָתַי קֵץ הַפְּלָאוֹת׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־הָאִישׁ ׀ לְבוּשׁ
הַבַּדִּים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמֵימֵי הַיְאֹר וַיָּרֶם יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ
אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי הָעוֹלָם כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וָחֵצִי
8 וּכְכַלּוֹת נַפֵּץ יַד־עַם־קֹדֶשׁ תִּכְלֶינָה כָל־אֵלֶּה׃ וַאֲנִי שָׁמַעְתִּי
9 וְלֹא אָבִין וָאֹמְרָה אֲדֹנִי מָה אַחֲרִית אֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר לֵךְ דָּנִיֵּאל
י כִּי־סְתֻמִים וַחֲתֻמִים הַדְּבָרִים עַד־עֵת קֵץ׃ יִתְבָּרֲרוּ וְיִתְלַבְּנוּ
וְיִצָּרְפוּ רַבִּים וְהִרְשִׁיעוּ רְשָׁעִים וְלֹא יָבִינוּ כָּל־רְשָׁעִים
11 וְהַמַּשְׂכִּלִים יָבִינוּ׃ וּמֵעֵת הוּסַר הַתָּמִיד וְלָתֵת שִׁקּוּץ שֹׁמֵם
12 יָמִים אֶלֶף מָאתַיִם וְתִשְׁעִים׃ אַשְׁרֵי הַמְחַכֶּה וְיַגִּיעַ לְיָמִים
13 אֶלֶף שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה׃ וְאַתָּה לֵךְ לַקֵּץ וְתָנוּחַ
וְתַעֲמֹד לְגֹרָלְךָ לְקֵץ הַיָּמִין׃

חזק

סכום פסוקי ספר דניאל שלש מאות וחמשים ושבעה, וסמן **נשבה**, וחצין אדין גבריא אלך הרגשו והשכחו (6,12). וסדריו שבעה, וסמן **אבד**. ופסקתותיו עשר, וסמן **בדד**.

Liber Ezrae. ספר עזרא

א 1

א וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה מִפִּי
יִרְמְיָה הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל
בְּכָל־מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר כֹּרֶשׁ מֶלֶךְ 2
פָּרַס כֹּל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם וְהוּא
פָקַד עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה׃ מִי־בָכֶם 3
מִכָּל־עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיַעַל לִירוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר בִּיהוּדָה
וְיִבֶן אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְכָל־הַנִּשְׁאָר מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר הוּא גָר־שָׁם 4
יְנַשְּׂאוּהוּ אַנְשֵׁי מְקֹמוֹ בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבִרְכוּשׁ וּבִבְהֵמָה
ה עִם־הַנְּדָבָה לְבֵית הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָםִ׃ ס וַיָּקוּמוּ
רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִיהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכֹל הֵעִיר
הָאֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ לַעֲלוֹת לִבְנוֹת אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר
בִּירוּשָׁלָםִ׃ וְכָל־סְבִיבֹתֵיהֶם חִזְּקוּ בִידֵיהֶם בִּכְלֵי־כֶסֶף בַּזָּהָב 6
בָּרְכוּשׁ וּבַבְּהֵמָה וּבַמִּגְדָּנוֹת לְבַד עַל־כָּל־הִתְנַדֵּב׃ ס
וְהַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ הוֹצִיא אֶת־כְּלֵי בֵית־יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא 7
נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַםִ וַיִּתְּנֵם בְּבֵית אֱלֹהָיו׃ וַיּוֹצִיאֵם כּוֹרֶשׁ 8
מֶלֶךְ פָּרַס עַל־יַד מִתְרְדָת הַגִּזְבָּר וַיִּסְפְּרֵם לְשֵׁשְׁבַּצַּר הַנָּשִׂיא
לִיהוּדָה׃ ס וְאֵלֶּה מִסְפָּרָם אֲגַרְטְלֵי זָהָב שְׁלֹשִׁים 9
י אֲגַרְטְלֵי כֶסֶף אָלֶף מַחֲלָפִים תִּשְׁעָה וְעֶשְׂרִים׃ כְּפוֹרֵי
זָהָב שְׁלֹשִׁים כְּפוֹרֵי כֶסֶף מִשְׁנִים אַרְבַּע מֵאוֹת וַעֲשָׂרָה
כֵּלִים אֲחֵרִים אָלֶף׃ כָּל־כֵּלִים לַזָּהָב וְלַכֶּסֶף חֲמֵשֶׁת 11
אֲלָפִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת הַכֹּל הֶעֱלָה שֵׁשְׁבַּצַּר עִם הֵעָלוֹת
הַגּוֹלָה מִבָּבֶל לִירוּשָׁלָםִ׃ פ

---

v. 9. קמץ בזקף

ב 2

א וְאֵלֶּה ׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה
נְבוּכַדְנֶצּוֹר מֶלֶךְ־בָּבֶל לְבָבֶל וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה
2 אִישׁ לְעִירוֹ׃ אֲשֶׁר־בָּאוּ עִם־זְרֻבָּבֶל יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה שְׂרָיָה
רְעֵלָיָה מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפָּר בִּגְוַי רְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר
3 אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ אַלְפַּיִם מֵאָה שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃
4 ה בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אָרַח שְׁבַע
6 מֵאוֹת חֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים׃ בְּנֵי־פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ יוֹאָב
7 אַלְפַּיִם שְׁמֹנֶה מֵאוֹת וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם
8 חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי זַתּוּא תְּשַׁע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃
9 י בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בָנִי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים
11 12 וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי בֵבָי שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי עַזְגָּד
13 אֶלֶף מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת
14 טו שִׁשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי בִגְוָי אַלְפַּיִם חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ בְּנֵי עָדִין
16 אַרְבַּע מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי־אָטֵר לִיחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים
17 18 וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצָי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי יוֹרָה
19 מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי חָשֻׁם מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃
כ 21 בְּנֵי גִבָּר תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי בֵית־לָחֶם מֵאָה עֶשְׂרִים
22 23 וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְטֹפָה חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה
24 כה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי קִרְיַת
26 עָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת שְׁבַע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי
27 הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה
28 עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי בֵית־אֵל וְהָעָי מָאתַיִם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃
29 ל בְּנֵי נְבוֹ חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי מַגְבִּישׁ מֵאָה חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה׃
31 32 בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם
33 שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי־לֹד חָדִיד וְאוֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת
34 עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃
לה 36 בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים
בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃
37 38 בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי פַשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם

v. 1. יתיר ו׳   v. 21. קמץ בזקף   v. 26. קמץ בזקף   v. 28. קמץ בזקף

39 מ אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף וְשִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם
בְּנֵי־יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי הוֹדַוְיָה שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃
41 42 הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי הַשֹּׁעֲרִים
בְּנֵי־שַׁלּוּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמוֹן בְּנֵי־עַקּוּב בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי
43 שֹׁבָי הַכֹּל מֵאָה שְׁלֹשִׁים וְתִשְׁעָה׃ הַנְּתִינִים בְּנֵי־צִיחָא בְנֵי־
44 מה חֲשׂוּפָא בְנֵי טַבָּעוֹת׃ בְּנֵי־קֵרֹס בְּנֵי־סִיעֲהָא בְּנֵי פָדוֹן׃ בְּנֵי־
46 לְבָנָה בְנֵי־חֲגָבָה בְּנֵי עַקּוּב׃ בְּנֵי־חָגָב בְּנֵי־שַׁמְלַי בְּנֵי חָנָן׃
47 48 בְּנֵי־גִדֵּל בְּנֵי־גַחַר בְּנֵי רְאָיָה׃ בְּנֵי־רְצִין בְּנֵי־נְקוֹדָא בְּנֵי גַזָּם׃
49 נ בְּנֵי־עֻזָּא בְנֵי־פָסֵחַ בְּנֵי בֵסָי׃ בְּנֵי־אַסְנָה בְנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי
51 52 נְפִיסִים׃ בְּנֵי־בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר׃ בְּנֵי־בַצְלוּת
53 בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי חַרְשָׁא׃ בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃
54 נה בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי חֲטִיפָא׃ בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סֹטַי בְּנֵי־
56 57 הַסֹּפֶרֶת בְּנֵי פְרוּדָא׃ בְּנֵי־יַעְלָה בְנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי
58 שְׁפַטְיָה בְנֵי־חַטִּיל בְּנֵי פֹּכֶרֶת הַצְּבָיִים בְּנֵי אָמִי׃ כָּל־הַנְּתִינִים
וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ ס
59 וְאֵלֶּה הָעֹלִים מִתֵּל מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב אַדָּן
אִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־אֲבוֹתָם וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל
ס הֵם׃ בְּנֵי־דְלָיָה בְנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי נְקוֹדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים
61 וּשְׁנָיִם׃ ס וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בְּנֵי חֳבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי
אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם׃
62 אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כְתָבָם הַמִּתְיַחְשִׂים וְלֹא נִמְצָאוּ וַיְגֹאֲלוּ מִן־
63 הַכְּהֻנָּה׃ וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ
64 הַקֳּדָשִׁים עַד עֲמֹד כֹּהֵן לְאוּרִים וּלְתֻמִּים׃ כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד
סה אַרְבַּע רִבּוֹא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים׃ מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם
וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה
66 וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת מָאתָיִם׃ סוּסֵיהֶם שְׁבַע מֵאוֹת
67 שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ גְּמַלֵּיהֶם
אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שְׁבַע
68 מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ ס וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת בְּבוֹאָם לְבֵית יְהוָה
אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם הִתְנַדְּבוּ לְבֵית הָאֱלֹהִים לְהַעֲמִידוֹ עַל־

---

v. 46. שַׁלְמַי קרי   v. 50. נפוסים קרי

69 מְכוֹנוֹ׃ כְּכֹחָם נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב דַּרְכְּמוֹנִים שֵׁשׁ־
רִבֹּאות וָאָלֶף וְכֶסֶף מָנִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים וְכָתְנֹת כֹּהֲנִים
ע מֵאָה׃ ס וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּמִן־הָעָם וְהַמְשֹׁרְרִים
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַנְּתִינִים בְּעָרֵיהֶם וְכָל־יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם׃

3 ג

א וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּעָרִים וַיֵּאָסְפוּ הָעָם
2 כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־יְרוּשָׁלִָם׃ וַיָּקָם יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו
הַכֹּהֲנִים וּזְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְאֶחָיו וַיִּבְנוּ אֶת־מִזְבַּח
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְהַעֲלוֹת עָלָיו עֹלוֹת כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
3 אִישׁ הָאֱלֹהִים׃ וַיָּכִינוּ הַמִּזְבֵּחַ עַל־מְכוֹנֹתָו כִּי בְּאֵימָה
עֲלֵיהֶם מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת וַיַּעַל עָלָיו עֹלוֹת לַיהוָה עֹלוֹת
4 לַבֹּקֶר וְלָעָרֶב׃ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־חַג הַסֻּכּוֹת כַּכָּתוּב וְעֹלַת יוֹם
ה בְּיוֹם בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפַּט דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן עֹלַת
תָּמִיד וְלֶחֳדָשִׁים וּלְכָל־מוֹעֲדֵי יְהוָה הַמְקֻדָּשִׁים וּלְכֹל מִתְנַדֵּב
6 נְדָבָה לַיהוָה׃ מִיּוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הֵחֵלּוּ לְהַעֲלוֹת
7 עֹלוֹת לַיהוָה וְהֵיכַל יְהוָה לֹא יֻסָּד׃ וַיִּתְּנוּ־כֶסֶף לַחֹצְבִים
וְלֶחָרָשִׁים וּמַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה וָשֶׁמֶן לַצִּדֹנִים וְלַצֹּרִים לְהָבִיא
עֲצֵי אֲרָזִים מִן־הַלְּבָנוֹן אֶל־יָם יָפוֹא כְּרִשְׁיוֹן כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־
8 פָּרַס עֲלֵיהֶם׃ ס וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְבוֹאָם אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים
לִירוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי הֵחֵלּוּ זְרֻבָּבֶל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵל וְיֵשׁוּעַ
בֶּן־יוֹצָדָק וּשְׁאָר אֲחֵיהֶם ׀ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הַבָּאִים
מֵהַשְּׁבִי יְרוּשָׁלִַם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
9 וָמַעְלָה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת בֵּית־יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד יֵשׁוּעַ בָּנָיו
וְאֶחָיו קַדְמִיאֵל וּבָנָיו בְּנֵי־יְהוּדָה כְּאֶחָד לְנַצֵּחַ עַל־עֹשֵׂה
הַמְּלָאכָה בְּבֵית הָאֱלֹהִים בְּנֵי חֵנָדָד בְּנֵיהֶם וַאֲחֵיהֶם
י הַלְוִיִּם׃ וְיִסְּדוּ הַבֹּנִים אֶת־הֵיכַל יְהוָה וַיַּעֲמִידוּ הַכֹּהֲנִים
מְלֻבָּשִׁים בַּחֲצֹצְרוֹת וְהַלְוִיִּם בְּנֵי־אָסָף בַּמְצִלְתַּיִם לְהַלֵּל
11 אֶת־יְהוָה עַל־יְדֵי דָּוִיד מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲנוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדֹת
לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־הָעָם
הֵרִיעוּ תְרוּעָה גְדוֹלָה בְהַלֵּל לַיהוָה עַל הוּסַד בֵּית־יְהוָה׃

v. 3. מכונתָיו קרי ibid. ויעלו קרי

וְרַבִּים מֵהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר רָאוּ 12
אֶת־הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן בְּיָסְדוֹ זֶה הַבַּיִת בְּעֵינֵיהֶם בֹּכִים בְּקוֹל
גָּדוֹל וְרַבִּים בִּתְרוּעָה בְשִׂמְחָה לְהָרִים קוֹל׃ וְאֵין הָעָם 13
מַכִּירִים קוֹל תְּרוּעַת הַשִּׂמְחָה לְקוֹל בְּכִי הָעָם כִּי הָעָם
מְרִיעִים תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְהַקּוֹל נִשְׁמַע עַד־לְמֵרָחוֹק׃ ס

4 ד

וַיִּשְׁמְעוּ צָרֵי יְהוּדָה וּבִנְיָמִן כִּי־בְנֵי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל א
לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּגְּשׁוּ אֶל־זְרֻבָּבֶל וְאֶל־רָאשֵׁי הָאָבוֹת 2
וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנֶה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרוֹשׁ לֵאלֹהֵיכֶם וְלֹא ׀
אֲנַחְנוּ זֹבְחִים מִימֵי אֵסַר חַדֹּן מֶלֶךְ אַשּׁוּר הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ
פֹּה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם זְרֻבָּבֶל וְיֵשׁוּעַ וּשְׁאָר רָאשֵׁי הָאָבוֹת 3
לְיִשְׂרָאֵל לֹא־לָכֶם וָלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד
נִבְנֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ
פָּרָס׃ וַיְהִי עַם־הָאָרֶץ מְרַפִּים יְדֵי עַם־יְהוּדָה וּמְבַלֲּהִים 4
אוֹתָם לִבְנוֹת׃ וְסֹכְרִים עֲלֵיהֶם יוֹעֲצִים לְהָפֵר עֲצָתָם כָּל־ ה
יְמֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וְעַד־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרָס׃
וּבְמַלְכוּת אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בִּתְחִלַּת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שִׂטְנָה עַל־ 6
יֹשְׁבֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ ס וּבִימֵי אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא כָּתַב 7
בִּשְׁלָם מִתְרְדָת טָבְאֵל וּשְׁאָר כְּנָוֺתָו עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ
פָּרָס וּכְתָב הַנִּשְׁתְּוָן כָּתוּב אֲרָמִית וּמְתֻרְגָּם אֲרָמִית׃ ס
רְחוּם בְּעֵל־טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא כְּתַבוּ אִגְּרָה חֲדָה עַל־ 8
יְרוּשְׁלֶם לְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא כְּנֵמָא׃ אֱדַיִן רְחוּם בְּעֵל־ 9
טְעֵם וְשִׁמְשַׁי סָפְרָא וּשְׁאָר כְּנָוָתְהוֹן דִּינָיֵא וַאֲפַרְסַתְכָיֵא
טַרְפְּלָיֵא אֲפָרְסָיֵא אַרְכְּוָיֵ בָבְלָיֵא שׁוּשַׁנְכָיֵא דֶּהָוֵא עֵלְמָיֵא׃
וּשְׁאָר אֻמַּיָּא דִּי הַגְלִי אָסְנַפַּר רַבָּא וְיַקִּירָא וְהוֹתֵב הִמּוֹ י
בְּקִרְיָה דִּי שָׁמְרָיִן וּשְׁאָר עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃ ס דְּנָה 11
פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי עַל־אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מַלְכָּא
עַבְדָיךְ אֱנָשׁ עֲבַר־נַהֲרָה וּכְעֶנֶת׃ יְדִיעַ לֶהֱוֵא לְמַלְכָּא דִּי 12
יְהוּדָיֵא דִּי סְלִקוּ מִן־לְוָתָךְ עֲלֶינָא אֲתוֹ לִירוּשְׁלֶם קִרְיְתָא

v. 2. וְלוֹ קרי   ib. ב׳ טעמים   v. 4. וּמְבַהֲלִים קרי   v. 7. כנ׳תָיו קרי
v. 9. ארכָּיֵא קרי   ibid. דֶּהָיֵא קרי   v. 11. יתיר י׳

מָֽרָדְתָּא וּבִֽאישְׁתָּא֙ בָּנַ֔יִן וְשׁוּרַיָּ֣ ° אשַׁכְלִ֔לוּ וְאֻשַּׁיָּ֖א יַחִֽיטוּ׃
13 כְּעַ֗ן יְדִ֙יעַ֙ לֶהֱוֵ֣א לְמַלְכָּ֔א דִּ֠י הֵ֣ן קִרְיְתָ֤א דָךְ֙ תִּתְבְּנֵ֔א וְשׁוּרַיָּ֖א
יִשְׁתַּכְלְל֑וּן מִנְדָּ֤ה בְלוֹ֙ וַהֲלָךְ֙ לָ֣א יִנְתְּנ֔וּן וְאַפְּתֹ֖ם מַלְכִ֥ים
14 תְּהַנְזִֽק׃ כְּעַ֗ן כָּל־קֳבֵל֙ דִּֽי־מְלַ֤ח הֵֽיכְלָא֙ מְלַ֔חְנָא וְעַרְוַ֣ת מַלְכָּ֔א
לָ֥א אַֽרִֽיךְ לַ֖נָא לְמֶחֱזֵ֑א עַל־דְּנָה֙ שְׁלַ֔חְנָא וְהוֹדַ֖עְנָא לְמַלְכָּֽא׃
טו דִּ֡י יְבַקַּר֩ בִּסְפַר־דָּכְרָנַיָּ֨א דִּ֣י אֲבָהָתָ֗ךְ וּ֠תְהַשְׁכַּח בִּסְפַ֨ר דָּכְרָנַיָּ֜א
וְתִנְדַּ֣ע דִּ֣י קִרְיְתָ֣א דָ֡ךְ קִרְיָא֩ מָֽרָדָ֨א וּמְהַנְזְקַ֤ת מַלְכִין֙ וּמְדִנָ֔ן
וְאֶשְׁתַּדּוּר֙ עָבְדִ֣ין בְּגַוַּ֔הּ מִן־י֖וֹמָת עָלְמָ֑א עַל־דְּנָ֕ה קִרְיְתָ֥א דָ֖ךְ
16 הָחָרְבַֽת׃ מְהוֹדְעִ֤ין אֲנַ֙חְנָה֙ לְמַלְכָּ֔א דִּ֠י הֵ֣ן קִרְיְתָ֤א דָךְ֙ תִּתְבְּנֵ֔א
וְשׁוּרַיָּ֖ה יִשְׁתַּכְלְל֑וּן לָקֳבֵ֣ל דְּנָ֔ה חֲלָק֙ בַּעֲבַ֣ר נַהֲרָ֔א לָ֥א אִֽיתַי
17 לָֽךְ׃ פ פִּתְגָמָא֩ שְׁלַ֨ח מַלְכָּ֜א עַל־רְח֣וּם בְּעֵל־טְעֵ֗ם וְשִׁמְשַׁי֙
סָֽפְרָ֔א וּשְׁאָר֙ כְּנָוָ֣תְה֔וֹן דִּ֥י יָתְבִ֖ין בְּשָׁמְרָ֑יִן וּשְׁאָ֧ר עֲבַֽר־נַהֲרָ֛ה
18 שְׁלָ֥ם וּכְעֶֽת׃ ס נִשְׁתְּוָנָ֕א דִּ֥י שְׁלַחְתּ֖וּן עֲלֶ֑ינָא מְפָרַ֥שׁ קֱרִ֖י
19 קָֽדָמָֽי׃ וּמִנִּי֮ שִׂ֣ים טְעֵם֒ וּבַקַּ֗רוּ וְהַשְׁכַּ֙חוּ֙ דִּ֚י קִרְיְתָ֣א דָ֔ךְ מִן־
יוֹמָת֙ עָלְמָ֔א עַל־מַלְכִ֖ין מִֽתְנַשְּׂאָ֑ה וּמְרַ֥ד וְאֶשְׁתַּדּ֖וּר מִתְעֲבֶד־
כ בַּֽהּ׃ וּמַלְכִ֣ין תַּקִּיפִ֗ין הֲווֹ֙ עַל־יְר֣וּשְׁלֶ֔ם וְשַׁלִּיטִ֕ין בְּכֹ֖ל עֲבַ֣ר
21 נַהֲרָ֑ה וּמִנְדָּ֥ה בְל֛וֹ וַהֲלָ֖ךְ מִתְיְהֵ֥ב לְהֽוֹן׃ כְּעַן֙ שִׂ֣ימוּ טְּעֵ֔ם
לְבַטָּלָ֖א גֻּבְרַיָּ֣א אִלֵּ֑ךְ וְקִרְיְתָ֤א דָךְ֙ לָ֣א תִתְבְּנֵ֔א עַד־מִנִּ֖י טַעְמָ֥א
22 יִתְּשָֽׂם׃ וּזְהִירִ֥ין הֱו֛וֹ שָׁל֖וּ לְמֶעְבַּ֣ד עַל־דְּנָ֑ה לְמָה֙ יִשְׂגֵּ֣א
23 חֲבָלָ֔א לְהַנְזָקַ֖ת מַלְכִֽין׃ ס אֱדַ֗יִן מִן־דִּי֙ פַּרְשֶׁ֨גֶן נִשְׁתְּוָנָ֜א דִּ֚י
אַרְתַּחְשַׁ֣שְׂתְּא מַלְכָּ֔א קֱרִ֥י קֳדָם־רְח֛וּם וְשִׁמְשַׁ֥י סָפְרָ֖א וּכְנָוָתְה֑וֹן
אֲזַ֨לוּ בִבְהִיל֤וּ לִירֽוּשְׁלֶם֙ עַל־יְה֣וּדָיֵ֔א וּבַטִּ֥לוּ הִמּ֖וֹ בְּאֶדְרָ֥ע
24 וְחָֽיִל׃ ס בֵּאדַ֗יִן בְּטֵלַת֙ עֲבִידַ֣ת בֵּית־אֱלָהָ֔א דִּ֖י בִּירֽוּשְׁלֶ֑ם
וַהֲוָת֙ בָּֽטְלָ֔א עַ֗ד שְׁנַ֣ת תַּרְתֵּ֔ין לְמַלְכ֖וּת דָּרְיָ֥וֶשׁ מֶֽלֶךְ־פָּרָֽס׃

ה 5

א וְהִתְנַבִּ֞י חַגַּ֣י נְבִיָּ֗אה וּזְכַרְיָ֤ה בַר־עִדּוֹא֙ נְבִיַּיָּ֔א עַל־יְה֣וּדָיֵ֔א דִּ֥י
2 בִיה֖וּד וּבִירוּשְׁלֶ֑ם בְּשֻׁ֛ם אֱלָ֥הּ יִשְׂרָאֵ֖ל עֲלֵיהֽוֹן׃ ס בֵּאדַ֡יִן
קָ֣מוּ זְרֻבָּבֶ֣ל בַּר־שְׁאַלְתִּיאֵ֡ל וְיֵשׁ֣וּעַ בַּר־יֽוֹצָדָק֒ וְשָׁרִ֣יו לְמִבְנֵ֔א
בֵּ֥ית אֱלָהָ֖א דִּ֣י בִירוּשְׁלֶ֑ם וְעִמְּה֛וֹן נְבִיַּיָּ֥א דִֽי־אֱלָהָ֖א מְסָעֲדִ֥ין

---

v. 12. א׳ נעלם — ibid. ושוריּא שַׁכללו קרי — v. 19. פתח בס״פ

v. 1. יתיר ה׳

3 לְהוֹן׃ בֵּהּ־זִמְנָא אֲתָה עֲלֵיהוֹן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר
בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן וְכֵן אָמְרִין לְהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה
4 לִבְּנֵא וְאֻשַּׁרְנָא דְנָה לְשַׁכְלָלָה׃ ס אֱדַיִן כְּנֵמָא אֲמַרְנָא לְּהֹם
ה מַן־אִנּוּן שְׁמָהָת גֻּבְרַיָּא דִּי־דְנָה בִנְיָנָא בָּנַיִן׃ וְעֵין אֱלָהֲהֹם
הֲוָת עַל־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא וְלָא־בַטִּלוּ הִמּוֹ עַד־טַעְמָא לְדָרְיָוֶשׁ
6 יְהָךְ וֶאֱדַיִן יְתִיבוּן נִשְׁתְּוָנָא עַל־דְּנָה׃ ס פַּרְשֶׁגֶן אִגַּרְתָּא דִּי־
שְׁלַח תַּתְּנַי ׀ פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה וּשְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתֵהּ אֲפַרְסְכָיֵא
7 דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה עַל־דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא׃ פִּתְגָמָא שְׁלַחוּ עֲלוֹהִי
8 וְכִדְנָה כְּתִיב בְּגַוֵּהּ לְדָרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שְׁלָמָא כֹלָּא׃ יְדִיעַ ׀ לֶהֱוֵא
לְמַלְכָּא דִּי־אֲזַלְנָא לִיהוּד מְדִינְתָּא לְבֵית אֱלָהָא רַבָּא וְהוּא
מִתְבְּנֵא אֶבֶן גְּלָל וְאָע מִתְּשָׂם בְּכֻתְלַיָּא וַעֲבִידְתָּא דָךְ אָסְפַּרְנָא
9 מִתְעַבְדָא וּמַצְלַח בְּיֶדְהֹם׃ אֱדַיִן שְׁאֵלְנָא לְשָׂבַיָּא אִלֵּךְ כְּנֵמָא
אֲמַרְנָא לְּהֹם מַן־שָׂם לְכֹם טְעֵם בַּיְתָא דְנָה לְמִבְנְיָה וְאֻשַּׁרְנָא
י דְנָה לְשַׁכְלָלָה׃ וְאַף שְׁמָהָתְהֹם שְׁאֵלְנָא לְהֹם לְהוֹדָעוּתָךְ דִּי
11 נִכְתֻּב שֻׁם גֻּבְרַיָּא דִּי בְרָאשֵׁיהֹם׃ ס וּכְנֵמָא פִתְגָמָא הֲתִיבוּנָא
לְמֵמַר אֲנַחְנָא הִמּוֹ עַבְדוֹהִי דִי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וּבָנַיִן
בַּיְתָא דִּי־הֲוָא בְנֵה מִקַּדְמַת דְּנָה שְׁנִין שַׂגִּיאָן וּמֶלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל
12 רַב בְּנָהִי וְשַׁכְלְלֵהּ׃ לָהֵן מִן־דִּי הַרְגִּזוּ אֲבָהֳתַנָא לֶאֱלָהּ
שְׁמַיָּא יְהַב הִמּוֹ בְּיַד נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל כַּסְדָּיָא וּבַיְתָה
13 דְנָה סַתְרֵהּ וְעַמָּה הַגְלִי לְבָבֶל׃ בְּרַם בִּשְׁנַת חֲדָה לְכוֹרֶשׁ
מַלְכָּא דִּי בָבֶל כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית־אֱלָהָא דְנָה לִבְּנֵא׃
14 וְאַף מָאנַיָּא דִי בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי נְבוּכַדְנֶצַּר
הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל הִמּוֹ לְהֵיכְלָא דִּי בָבֶל
הַנְפֵּק הִמּוֹ כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא מִן־הֵיכְלָא דִּי בָבֶל וִיהִיבוּ לְשֵׁשְׁבַּצַּר
טו שְׁמֵהּ דִּי פֶחָה שָׂמֵהּ׃ וַאֲמַר־לֵהּ ׀ אֵלֶּה מָאנַיָּא שֵׂא אֵזֶל־
אֲחֵת הִמּוֹ בְּהֵיכְלָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּבֵית אֱלָהָא יִתְבְּנֵא עַל־
16 אַתְרֵהּ׃ ס אֱדַיִן שֵׁשְׁבַּצַּר דֵּךְ אֲתָא יְהַב אֻשַּׁיָּא דִּי־בֵית
אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם וּמִן־אֱדַיִן וְעַד־כְּעַן מִתְבְּנֵא וְלָא שְׁלִם׃
17 וּכְעַן הֵן ׀ עַל־מַלְכָּא טָב יִתְבַּקַּר בְּבֵית גִּנְזַיָּא דִּי מַלְכָּא תַמָּה

v. 4. פתח בס״פ   v. 11. פתח באתנחתא   v. 12. כסדָּאָה קרי
v. 15. יתיר ה׳

דִּי בְבָבֶל הֵן אִיתַי דִּי מִן־כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְמִבְנֵא
בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ בִּירוּשְׁלֶם וּרְעוּת מַלְכָּא עַל־דְּנָה יִשְׁלַח
עֲלֶינָא׃ ס

ו 6

א בֵּאדַיִן דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם וּבַקַּרוּ ׀ בְּבֵית סִפְרַיָּא דִּי גִנְזַיָּא
2 מְהַחֲתִין תַּמָּה בְּבָבֶל׃ וְהִשְׁתְּכַח בְּאַחְמְתָא בְּבִירְתָא דִּי בְּמָדַי
3 מְדִינְתָּא מְגִלָּה חֲדָה וְכֵן־כְּתִיב בְּגַוַּהּ דִּכְרוֹנָה׃ ס בִּשְׁנַת
חֲדָה לְכוֹרֶשׁ מַלְכָּא כּוֹרֶשׁ מַלְכָּא שָׂם טְעֵם בֵּית אֱלָהָא
בִירוּשְׁלֶם בַּיְתָא יִתְבְּנֵא אֲתַר דִּי־דָבְחִין דִּבְחִין וְאֻשּׁוֹהִי
4 מְסֽוֹבְלִין רוּמֵהּ אַמִּין שִׁתִּין פְּתָיֵהּ אַמִּין שִׁתִּין׃ נִדְבָּכִין דִּי־
אֶבֶן גְּלָל תְּלָתָא וְנִדְבָּךְ דִּי־אָע חֲדַת וְנִפְקְתָא מִן־בֵּית מַלְכָּא
ה תִּתְיְהִב׃ וְאַף מָאנֵי בֵית־אֱלָהָא דִּי דַהֲבָה וְכַסְפָּא דִּי
נְבוּכַדְנֶצַּר הַנְפֵּק מִן־הֵיכְלָא דִי־בִירוּשְׁלֶם וְהֵיבֵל לְבָבֶל
יַהֲתִיבוּן וִיהָךְ לְהֵיכְלָא דִי־בִירוּשְׁלֶם לְאַתְרֵהּ וְתַחֵת בְּבֵית
6 אֱלָהָא׃ ס כְּעַן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר בּוֹזְנַי וּכְנָוָתְהוֹן
7 אֲפַרְסְכָיֵא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה רַחִיקִין הֲווֹ מִן־תַּמָּה׃ שְׁבֻקוּ
לַעֲבִידַת בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ פַּחַת יְהוּדָיֵא וּלְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בֵּית־
8 אֱלָהָא דֵךְ יִבְנוֹן עַל־אַתְרֵהּ׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם לְמָא דִּי־תַעַבְדוּן
עִם־שָׂבֵי יְהוּדָיֵא אִלֵּךְ לְמִבְנֵא בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ וּמִנִּכְסֵי מַלְכָּא
דִּי מִדַּת עֲבַר נַהֲרָה אָסְפַּרְנָא נִפְקְתָא תֶּהֱוֵא מִתְיַהֲבָא
9 לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ דִּי־לָא לְבַטָּלָא׃ וּמָה חַשְׁחָן וּבְנֵי תוֹרִין וְדִכְרִין
וְאִמְּרִין ׀ לַעֲלָוָן ׀ לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא חִנְטִין מְלַח ׀ חֲמַר וּמְשַׁח
כְּמֵאמַר כָּהֲנַיָּא דִי־בִירוּשְׁלֶם לֶהֱוֵא מִתְיְהֵב לְהֹם יוֹם ׀ בְּיוֹם
י דִּי־לָא שָׁלוּ׃ דִּי־לֶהֱוֹן מְהַקְרְבִין נִיחוֹחִין לֶאֱלָהּ שְׁמַיָּא
11 וּמְצַלַּיִן לְחַיֵּי מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ וּמִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־אֱנָשׁ
דִּי יְהַשְׁנֵא פִּתְגָמָא דְנָה יִתְנְסַח אָע מִן־בַּיְתֵהּ וּזְקִיף יִתְמְחֵא
12 עֲלֹהִי וּבַיְתֵהּ נְוָלוּ יִתְעֲבֵד עַל־דְּנָה׃ וֵאלָהָא דִּי־שַׁכִּן שְׁמֵהּ
תַּמָּה יְמַגַּר כָּל־מֶלֶךְ וְעַם דִּי ׀ יִשְׁלַח יְדֵהּ לְהַשְׁנָיָה לְחַבָּלָה
בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ דִּי בִירוּשְׁלֶם אֲנָה דָרְיָוֶשׁ שָׂמֶת טְעֵם אָסְפַּרְנָא
13 יִתְעֲבִד׃ ס אֱדַיִן תַּתְּנַי פַּחַת עֲבַר־נַהֲרָה שְׁתַר בּוֹזְנַי

v. 4. פתח באתנחתא v. 9. מלרע

וּכְנָוָתְהוֹן לָקֳבֵל דִּי־שְׁלַח דָּרְיָוֶשׁ מַלְכָּא כְּנֵמָא אָסְפַּרְנָא
14 עֲבַדוּ׃ וְשָׂבֵי יְהוּדָיֵא בָּנַיִן וּמַצְלְחִין בִּנְבוּאַת חַגַּי נְבִיָּאה
וּזְכַרְיָה בַּר־עִדּוֹא וּבְנוֹ וְשַׁכְלִלוּ מִן־טַעַם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל וּמִטְּעֵם
כּוֹרֶשׁ וְדָרְיָוֶשׁ וְאַרְתַּחְשַׁשְׂתְּא מֶלֶךְ פָּרָס׃ וְשֵׁיצִיא בַּיְתָה דְנָה טו
עַד יוֹם תְּלָתָה לִירַח אֲדָר דִּי־הִיא שְׁנַת־שֵׁת לְמַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ
16 מַלְכָּא׃ וַעֲבַדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא וּשְׁאָר בְּנֵי־גָלוּתָא
17 חֲנֻכַּת בֵּית־אֱלָהָא דְנָה בְּחֶדְוָה׃ וְהַקְרִבוּ לַחֲנֻכַּת בֵּית־
אֱלָהָא דְנָה תּוֹרִין מְאָה דִּכְרִין מָאתַיִן אִמְּרִין אַרְבַּע מְאָה
וּצְפִירֵי עִזִּין לְחַטָּיָא עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל תְּרֵי עֲשַׂר לְמִנְיָן שִׁבְטֵי
18 יִשְׂרָאֵל׃ וַהֲקִימוּ כָהֲנַיָּא בִּפְלֻגָּתְהוֹן וְלֵוָיֵא בְּמַחְלְקָתְהוֹן עַל־
19 עֲבִידַת אֱלָהָא דִּי בִירוּשְׁלֶם כִּכְתָב סְפַר מֹשֶׁה׃ ס וַיַּעֲשׂוּ
כ בְנֵי־הַגּוֹלָה אֶת־הַפָּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ כִּי
הִטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם כְּאֶחָד כֻּלָּם טְהוֹרִים וַיִּשְׁחֲטוּ
21 הַפֶּסַח לְכָל־בְּנֵי הַגּוֹלָה וְלַאֲחֵיהֶם הַכֹּהֲנִים וְלָהֶם׃ וַיֹּאכְלוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַשָּׁבִים מֵהַגּוֹלָה וְכֹל הַנִּבְדָּל מִטֻּמְאַת גּוֹיֵ־
22 הָאָרֶץ אֲלֵהֶם לִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲשׂוּ חַג־מַצּוֹת
שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה כִּי שִׂמְּחָם יְהוָה וְהֵסֵב לֵב מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר עֲלֵיהֶם לְחַזֵּק יְדֵיהֶם בִּמְלֶאכֶת בֵּית־הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃ ס

7 ז

א וְאַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּמַלְכוּת אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ־פָּרָס
2 עֶזְרָא בֶּן־שְׂרָיָה בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה׃ בֶּן־שַׁלּוּם בֶּן־צָדוֹק
3 4 בֶּן־אֲחִיטוּב׃ בֶּן־אֲמַרְיָה בֶן־עֲזַרְיָה בֶּן־מְרָיוֹת׃ בֶּן־זְרַחְיָה
ה בֶן־עֻזִּי בֶּן־בֻּקִּי׃ בֶּן־אֲבִישׁוּעַ בֶּן־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן
6 הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ׃ הוּא עֶזְרָא עָלָה מִבָּבֶל וְהוּא סוֹפֵר מָהִיר
בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֶּן־לוֹ הַמֶּלֶךְ
7 כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהָיו עָלָיו כֹּל בַּקָּשָׁתוֹ׃ וַיַּעֲלוּ מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וְהַנְּתִינִים אֶל־
8 יְרוּשָׁלִָם בִּשְׁנַת־שֶׁבַע לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ׃ וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִַם
9 בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא שְׁנַת הַשְּׁבִיעִית לַמֶּלֶךְ׃ כִּי בְּאֶחָד

---

v. 13. פתח בס"פ   v. 14. יתיר ה'   v. 15. יתיר א'

v. 16. ולואי קרי   v. 17. לחטאה קרי   v. 18. ולואי קרי

לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יְסֻד הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל וּבְאֶחָד לַחֹדֶשׁ
י הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל־יְרוּשָׁלַםִ כְּיַד־אֱלֹהָיו הַטּוֹבָה עָלָיו׃ כִּי
עֶזְרָא הֵכִין לְבָבוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־תּוֹרַת יְהוָה וְלַעֲשֹׂת וּלְלַמֵּד
11 בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט׃ ס וְזֶה ׀ פַּרְשֶׁגֶן הַנִּשְׁתְּוָן אֲשֶׁר
נָתַן הַמֶּלֶךְ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסֹּפֵר סֹפֵר דִּבְרֵי
12 מִצְוֺת־יְהוָה וְחֻקָּיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ אַרְתַּחְשַׁסְתְּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא
לְעֶזְרָא כָהֲנָא סָפַר דָּתָא דִּי אֱלָהּ שְׁמַיָּא גְּמִיר וּכְעֶנֶת׃
13 מִנִּי שִׂים טְעֵם דִּי כָל־מִתְנַדַּב בְּמַלְכוּתִי מִן־עַמָּא יִשְׂרָאֵל
14 וְכָהֲנוֹהִי וְלֵוָיֵא לִמְהָךְ לִירוּשְׁלֶם עִמָּךְ יְהָךְ׃ כָּל־קֳבֵל דִּי
מִן־קֳדָם מַלְכָּא וְשִׁבְעַת יָעֲטֹהִי שְׁלִיחַ לְבַקָּרָה עַל־יְהוּד
טו וְלִירוּשְׁלֶם בְּדָת אֱלָהָךְ דִּי בִידָךְ׃ וּלְהֵיבָלָה כְּסַף וּדְהַב דִּי־
מַלְכָּא וְיָעֲטוֹהִי הִתְנַדַּבוּ לֶאֱלָהּ יִשְׂרָאֵל דִּי בִירוּשְׁלֶם מִשְׁכְּנֵהּ׃
16 וְכֹל כְּסַף וּדְהַב דִּי תְהַשְׁכַּח בְּכֹל מְדִינַת בָּבֶל עִם הִתְנַדָּבוּת
17 עַמָּא וְכָהֲנַיָּא מִתְנַדְּבִין לְבֵית אֱלָהֲהֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ כָּל־
קֳבֵל דְּנָה אָסְפַּרְנָא תִקְנֵא בְּכַסְפָּא דְנָה תּוֹרִין ׀ דִּכְרִין אִמְּרִין
וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן וּתְקָרֵב הִמּוֹ עַל־מַדְבְּחָה דִּי בֵּית
18 אֱלָהֲכֹם דִּי בִירוּשְׁלֶם׃ וּמָה דִי עֲלָיךְ וְעַל־אֶחָיךְ יֵיטַב
בִּשְׁאָר כַּסְפָּא וְדַהֲבָה לְמֶעְבַּד כִּרְעוּת אֱלָהֲכֹם תַּעַבְדוּן׃
19 וּמָאנַיָּא דִּי־מִתְיַהֲבִין לָךְ לְפָלְחָן בֵּית אֱלָהָךְ הַשְׁלֵם קֳדָם
כ אֱלָהּ יְרוּשְׁלֶם׃ וּשְׁאָר חַשְׁחוּת בֵּית אֱלָהָךְ דִּי־יִפֶּל־לָךְ
21 לְמִנְתַּן תִּנְתֵּן מִן־בֵּית גִּנְזֵי מַלְכָּא׃ וּמִנִּי אֲנָה אַרְתַּחְשַׁסְתְּא
מַלְכָּא שִׂים טְעֵם לְכֹל גִּזַּבְרַיָּא דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה דִּי כָל־דִּי
יִשְׁאֲלֶנְכוֹן עֶזְרָא כָהֲנָה סָפַר דָּתָא דִּי־אֱלָהּ שְׁמַיָּא אָסְפַּרְנָא
22 יִתְעֲבִד׃ עַד־כְּסַף כַּכְּרִין מְאָה וְעַד־חִנְטִין כּוֹרִין מְאָה וְעַד־
חֲמַר בַּתִּין מְאָה וְעַד־בַּתִּין מְשַׁח מְאָה וּמְלַח דִּי־לָא כְתָב׃
23 כָּל־דִּי מִן־טַעַם אֱלָהּ שְׁמַיָּא יִתְעֲבֵד אַדְרַזְדָּא לְבֵית אֱלָהּ
24 שְׁמַיָּא דִּי־לְמָה לֶהֱוֵא קְצַף עַל־מַלְכוּת מַלְכָּא וּבְנוֹהִי׃ וּלְכֹם
מְהוֹדְעִין דִּי כָל־כָּהֲנַיָּא וְלֵוָיֵא זַמָּרַיָּא תָרָעַיָּא נְתִינַיָּא וּפָלְחֵי
בֵּית אֱלָהָא דְנָה מִנְדָּה בְלוֹ וַהֲלָךְ לָא שַׁלִּיט לְמִרְמֵא

v. 13. ולואי קרי — v. 15. פתח באתנחתא — v. 18. יתיר י׳
ibid. יתיר י׳ — ibid. פתח באתנחתא — v. 20. פתח באתנחתא
v. 22. פתח בס״פ — v. 24. ולואי קרי

כה עֲלֵיהֹם׃ וְאַנְתְּה עֶזְרָא כְּחָכְמַת אֱלָהָךְ דִּי־בִידָךְ מֶנִּי שָׁפְטִין
וְדַיָּנִין דִּי לֶהֱוֺן דָּאְנִין לְכָל־עַמָּה דִּי בַּעֲבַר נַהֲרָה לְכָל־יָדְעֵי
26 דָּתֵי אֱלָהָךְ וְדִי לָא יָדַע תְּהוֹדְעוּן׃ וְכָל־דִּי־לָא לֶהֱוֵא עָבֵד
דָּתָא דִי־אֱלָהָךְ וְדָתָא דִּי מַלְכָּא אָסְפַּרְנָא דִּינָה לֶהֱוֵא מִתְעֲבֵד
מִנֵּהּ הֵן לְמוֹת הֵן לִשְׁרֹשׁוּ הֵן־לַעֲנָשׁ נִכְסִין וְלֶאֱסוּרִין׃ ס
27 בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ אֲשֶׁר נָתַן כָּזֹאת בְּלֵב
28 הַמֶּלֶךְ לְפָאֵר אֶת־בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָ͏ִם׃ וְעָלַי הִטָּה־
חֶסֶד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְיוֹעֲצָיו וּלְכָל־שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגִּבֹּרִים וַאֲנִי
הִתְחַזַּקְתִּי כְּיַד־יְהוָה אֱלֹהַי עָלַי וָאֶקְבְּצָה מִיִּשְׂרָאֵל רָאשִׁים
לַעֲלוֹת עִמִּי׃ ס

ח 8

א וְאֵלֶּה רָאשֵׁי אֲבוֹתֵיהֶם וְהִתְיַחְשָׂם הָעֹלִים עִמִּי בְּמַלְכוּת
2 אַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ מִבָּבֶל׃ מִבְּנֵי פִינְחָס גֵּרְשֹׁם מִבְּנֵי
3 אִיתָמָר דָּנִיֵּאל מִבְּנֵי דָוִיד חַטּוּשׁ׃ מִבְּנֵי שְׁכַנְיָה מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ
4 זְכַרְיָה וְעִמּוֹ הִתְיַחֵשׂ לִזְכָרִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים׃ מִבְּנֵי פַּחַת
ה מוֹאָב אֶלְיְהוֹעֵינַי בֶּן־זְרַחְיָה וְעִמּוֹ מָאתַיִם הַזְּכָרִים׃ מִבְּנֵי
6 שְׁכַנְיָה בֶּן־יַחֲזִיאֵל וְעִמּוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עָדִין
7 עֶבֶד בֶּן־יוֹנָתָן וְעִמּוֹ חֲמִשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עֵילָם יְשַׁעְיָה
8 בֶּן־עֲתַלְיָה וְעִמּוֹ שִׁבְעִים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי שְׁפַטְיָה זְבַדְיָה
9 בֶּן־מִיכָאֵל וְעִמּוֹ שְׁמֹנִים הַזְּכָרִים׃ מִבְּנֵי יוֹאָב עֹבַדְיָה בֶּן־
י יְחִיאֵל וְעִמּוֹ מָאתַיִם וּשְׁמֹנָה עָשָׂר הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי שְׁלוֹמִית
11 בֶּן־יוֹסִפְיָה וְעִמּוֹ מֵאָה וְשִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בֵּבַי זְכַרְיָה
12 בֶּן־בֵּבָי וְעִמּוֹ עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי עַזְגָּד יוֹחָנָן
13 בֶּן־הַקָּטָן וְעִמּוֹ מֵאָה וַעֲשָׂרָה הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי אֲדֹנִיקָם
אַחֲרֹנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם אֱלִיפֶלֶט יְעִיאֵל וּשְׁמַעְיָה וְעִמָּהֶם
14 שִׁשִּׁים הַזְּכָרִים׃ וּמִבְּנֵי בִּגְוַי עוּתַי וְזַבּוּד וְעִמּוֹ שִׁבְעִים
טו הַזְּכָרִים׃ ס וָאֶקְבְּצֵם אֶל־הַנָּהָר הַבָּא אֶל־אַהֲוָא וַנַּחֲנֶה־
שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה וָאָבִינָה בָעָם וּבַכֹּהֲנִים וּמִבְּנֵי לֵוִי לֹא־
16 מָצָאתִי שָׁם׃ וָאֶשְׁלְחָה לֶאֱלִיעֶזֶר לַאֲרִיאֵל לִשְׁמַעְיָה וּלְאֶלְנָתָן
וּלְיָרִיב וּלְאֶלְנָתָן וּלְנָתָן וְלִזְכַרְיָה וְלִמְשֻׁלָּם רָאשִׁים וּלְיוֹיָרִיב

v. 25. יתיר ה׳ — ibid. דָּיְנִין קרי — v. 26. לִשְׁרֹשִׁי קרי
v. 14. וְזַכּוּר קרי

17 וּלְאֶלְנָתָן מְבִינִים׃ וָאוֹצִאָה אוֹתָם עַל־אִדּוֹ הָרֹאשׁ בְּכָסִפְיָא
הַמָּקוֹם וָאָשִׂימָה בְּפִיהֶם דְּבָרִים לְדַבֵּר אֶל־אִדּוֹ אָחִיו
הַנְּתוּנִים בְּכָסִפְיָא הַמָּקוֹם לְהָבִיא־לָנוּ מְשָׁרְתִים לְבֵית
18 אֱלֹהֵינוּ׃ וַיָּבִיאוּ לָנוּ כְּיַד־אֱלֹהֵינוּ הַטּוֹבָה עָלֵינוּ אִישׁ שֶׂכֶל
מִבְּנֵי מַחְלִי בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרֵבְיָה וּבָנָיו וְאֶחָיו שְׁמֹנָה
19 עָשָׂר׃ וְאֶת־חֲשַׁבְיָה וְאִתּוֹ יְשַׁעְיָה מִבְּנֵי מְרָרִי אֶחָיו וּבְנֵיהֶם
כ עֶשְׂרִים׃ וּמִן־הַנְּתִינִים שֶׁנָּתַן דָּוִיד וְהַשָּׂרִים לַעֲבֹדַת הַלְוִיִּם
21 נְתִינִים מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים כֻּלָּם נִקְּבוּ בְשֵׁמוֹת׃ וָאֶקְרָא
שָׁם צוֹם עַל־הַנָּהָר אַהֲוָא לְהִתְעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ
22 מִמֶּנּוּ דֶּרֶךְ יְשָׁרָה לָנוּ וּלְטַפֵּנוּ וּלְכָל־רְכוּשֵׁנוּ׃ כִּי בֹשְׁתִּי
לִשְׁאוֹל מִן־הַמֶּלֶךְ חַיִל וּפָרָשִׁים לְעָזְרֵנוּ מֵאוֹיֵב בַּדָּרֶךְ כִּי־
אָמַרְנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יַד־אֱלֹהֵינוּ עַל־כָּל־מְבַקְשָׁיו לְטוֹבָה
23 וְעֻזּוֹ וְאַפּוֹ עַל כָּל־עֹזְבָיו׃ וַנָּצוּמָה וַנְּבַקְשָׁה מֵאֱלֹהֵינוּ עַל־
24 זֹאת וַיֵּעָתֵר לָנוּ׃ וָאַבְדִּילָה מִשָּׂרֵי הַכֹּהֲנִים שְׁנֵים עָשָׂר
כה לְשֵׁרֵבְיָה חֲשַׁבְיָה וְעִמָּהֶם מֵאֲחֵיהֶם עֲשָׂרָה׃ וָאֶשְׁקֳלָה לָהֶם
אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֵּלִים תְּרוּמַת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ
הַהֵרִימוּ הַמֶּלֶךְ וְיֹעֲצָיו וְשָׂרָיו וְכָל־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצָאִים׃
26 וָאֶשְׁקֲלָה עַל־יָדָם כֶּסֶף כִּכָּרִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וּכְלֵי־
27 כֶסֶף מֵאָה לְכִכָּרִים זָהָב מֵאָה כִכָּר׃ וּכְפֹרֵי זָהָב עֶשְׂרִים
לַאֲדַרְכֹנִים אָלֶף וּכְלֵי נְחֹשֶׁת מֻצְהָב טוֹבָה שְׁנַיִם חֲמוּדֹת
28 כַּזָּהָב׃ וָאֹמְרָה אֲלֵהֶם אַתֶּם קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהַכֵּלִים קֹדֶשׁ
29 וְהַכֶּסֶף וְהַזָּהָב נְדָבָה לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם׃ שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ
עַד תִּשְׁקְלוּ לִפְנֵי שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְשָׂרֵי־הָאָבוֹת
ל לְיִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלָםִ הַלִּשְׁכוֹת בֵּית יְהוָה׃ וְקִבְּלוּ הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם מִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים לְהָבִיא לִירוּשָׁלַםִ
31 לְבֵית אֱלֹהֵינוּ׃ ס וַנִּסְעָה מִנְּהַר אַהֲוָא בִּשְׁנֵים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן לָלֶכֶת יְרוּשָׁלָםִ וְיַד־אֱלֹהֵינוּ הָיְתָה עָלֵינוּ וַיַּצִּילֵנוּ
32 מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל־הַדָּרֶךְ׃ וַנָּבוֹא יְרוּשָׁלָםִ וַנֵּשֶׁב שָׁם
33 יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי נִשְׁקַל הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וְהַכֵּלִים
בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ עַל יַד־מְרֵמוֹת בֶּן־אוּרִיָּה הַכֹּהֵן וְעִמּוֹ אֶלְעָזָר

v. 17. וָאֲצַוֶּה קרי ibid. הנתינים קרי v. 18. א׳ דגושה
v. 25. יתיר ו׳

בֶּן־פִּֽינְחָ֑ס וְעִמָּהֶ֗ם יוֹזָבָ֤ד בֶּן־יֵשׁ֙וּעַ֙ וְנֽוֹעַדְיָ֥ה בֶן־בִּנּ֖וּי הַלְוִיִּֽם׃
בְּמִסְפָּ֥ר בְּמִשְׁקָ֖ל לַכֹּ֑ל וַיִּכָּתֵ֥ב כָּל־הַמִּשְׁקָ֖ל בָּעֵ֥ת הַהִֽיא׃ ס 34
הַבָּאִ֨ים מֵֽהַשְּׁבִ֜י בְנֵֽי־הַגּוֹלָ֗ה הִקְרִ֣יבוּ עֹל֣וֹת ׀ לֵאלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֡ל לה
פָּרִ֣ים שְׁנֵים־עָשָׂ֩ר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֨ל אֵילִ֜ים ׀ תִּשְׁעִ֣ים וְשִׁשָּׁ֗ה
כְּבָשִׂים֙ שִׁבְעִ֣ים וְשִׁבְעָ֔ה צְפִירֵ֥י חַטָּ֖את שְׁנֵ֣ים עָשָׂ֑ר הַכֹּ֖ל
עוֹלָ֥ה לַיהוָֽה׃ וַיִּתְּנ֞וּ ׀ אֶת־דָּתֵ֣י הַמֶּ֗לֶךְ לַאֲחַשְׁדַּרְפְּנֵי֙ הַמֶּ֔לֶךְ 36
וּפַחֲו֖וֹת עֵ֣בֶר הַנָּהָ֑ר וְנִשְּׂא֥וּ אֶת־הָעָ֖ם וְאֶת־בֵּית־הָאֱלֹהִֽים׃ ס

ט 9

וּכְכַלּ֣וֹת אֵ֗לֶּה נִגְּשׁ֨וּ אֵלַ֤י הַשָּׂרִים֙ לֵאמֹ֔ר לֹֽא־נִבְדְּל֞וּ הָעָ֣ם א
יִשְׂרָאֵ֗ל וְהַכֹּהֲנִים֙ וְהַלְוִיִּ֔ם מֵֽעַמֵּ֖י הָאֲרָצ֑וֹת כְּתוֹעֲבֹתֵיהֶ֡ם
לַֽכְּנַעֲנִי֩ הַחִתִּ֨י הַפְּרִזִּ֜י הַיְבוּסִ֗י הָֽעַמֹּנִי֙ הַמֹּ֣אָבִ֔י הַמִּצְרִ֖י
וְהָאֱמֹרִֽי׃ כִּֽי־נָשְׂא֣וּ מִבְּנֹתֵיהֶ֗ם לָהֶם֙ וְלִבְנֵיהֶ֔ם וְהִֽתְעָרְבוּ֙ 2
זֶ֣רַע הַקֹּ֔דֶשׁ בְּעַמֵּ֖י הָאֲרָצ֑וֹת וְיַ֧ד הַשָּׂרִ֣ים וְהַסְּגָנִ֗ים הָֽיְתָ֛ה
בַּמַּ֥עַל הַזֶּ֖ה רִאשׁוֹנָֽה׃ ס וּכְשָׁמְעִי֙ אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֔ה קָרַ֥עְתִּי 3
אֶת־בִּגְדִ֖י וּמְעִילִ֑י וָֽאֶמְרְטָ֞ה מִשְּׂעַ֤ר רֹאשִׁי֙ וּזְקָנִ֔י וָאֵשְׁבָ֖ה
מְשׁוֹמֵֽם׃ וְאֵלַ֣י יֵאָסְפ֗וּ כֹּ֤ל חָרֵד֙ בְּדִבְרֵ֣י אֱלֹהֵֽי־יִשְׂרָאֵ֔ל עַ֖ל 4
מַ֣עַל הַגּוֹלָ֑ה וַאֲנִי֙ יֹשֵׁ֣ב מְשׁוֹמֵ֔ם עַ֖ד לְמִנְחַ֥ת הָעָֽרֶב׃ וּבְמִנְחַ֣ת ה
הָעֶ֗רֶב קַ֚מְתִּי מִתַּ֣עֲנִיתִ֔י וּבְקָרְעִ֥י בִגְדִ֖י וּמְעִילִ֑י וָאֶכְרְעָה֙
עַל־בִּרְכַּ֔י וָאֶפְרְשָׂ֥ה כַפַּ֖י אֶל־יְהוָ֥ה אֱלֹהָֽי׃ וָאֹמְרָ֗ה אֱלֹהַי֙ 6
בֹּ֣שְׁתִּי וְנִכְלַ֔מְתִּי לְהָרִ֧ים אֱלֹהַ֛י פָּנַ֖י אֵלֶ֑יךָ כִּ֣י עֲוֺנֹתֵ֗ינוּ רָבוּ֙
לְמַ֣עְלָה רֹּ֔אשׁ וְאַשְׁמָתֵ֥נוּ גָדְלָ֖ה עַ֥ד לַשָּׁמָֽיִם׃ מִימֵ֨י אֲבֹתֵ֜ינוּ 7
אֲנַ֗חְנוּ בְּאַשְׁמָ֤ה גְדֹלָה֙ עַ֖ד הַיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה וּבַעֲוֺנֹתֵ֡ינוּ נִתַּ֡נּוּ אֲנַ֣חְנוּ
מְלָכֵ֩ינוּ֩ כֹהֲנֵ֨ינוּ בְּיַ֣ד ׀ מַלְכֵ֣י הָאֲרָצ֗וֹת בַּחֶ֤רֶב בַּשְּׁבִי֙ וּבַבִּזָּ֔ה
וּבְבֹ֖שֶׁת פָּנִ֑ים כְּהַיּ֖וֹם הַזֶּֽה׃ וְעַתָּ֡ה כִּמְעַט־רֶגַע֩ הָיְתָ֨ה תְחִנָּ֜ה 8
מֵאֵ֣ת ׀ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֗ינוּ לְהַשְׁאִ֥יר לָ֙נוּ֙ פְּלֵיטָ֔ה וְלָֽתֶת־לָ֥נוּ יָתֵ֖ד
בִּמְק֣וֹם קָדְשׁ֑וֹ לְהָאִ֤יר עֵינֵ֙ינוּ֙ אֱלֹהֵ֔ינוּ וּלְתִתֵּ֛נוּ מִֽחְיָ֥ה מְעַ֖ט
בְּעַבְדֻתֵֽנוּ׃ כִּֽי־עֲבָדִ֣ים אֲנַ֔חְנוּ וּבְעַבְדֻתֵ֔נוּ לֹ֥א עֲזָבָ֖נוּ אֱלֹהֵ֑ינוּ 9
וַיַּט־עָלֵ֣ינוּ חֶ֡סֶד לִפְנֵי֩ מַלְכֵ֨י פָרַ֜ס לָֽתֶת־לָ֣נוּ מִחְיָ֗ה לְרוֹמֵ֞ם
אֶת־בֵּ֤ית אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ וּֽלְהַעֲמִ֣יד אֶת־חָרְבֹתָ֔יו וְלָֽתֶת־לָ֣נוּ גָדֵ֔ר
בִּיהוּדָ֖ה וּבִירוּשָׁלִָֽם׃ וְעַתָּ֛ה מַה־נֹּאמַ֥ר אֱלֹהֵ֖ינוּ אַֽחֲרֵי־זֹ֑את י

---

v. 6. ר׳ דגושה

11 כִּ֥י עָזַ֖בְנוּ מִצְוֺתֶֽיךָ׃ אֲשֶׁ֣ר צִוִּ֗יתָ בְּיַ֨ד עֲבָדֶ֥יךָ הַנְּבִיאִים֮ לֵאמֹר֒
הָאָ֗רֶץ אֲשֶׁ֨ר אַתֶּ֤ם בָּאִים֙ לְרִשְׁתָּ֔הּ אֶ֤רֶץ נִדָּה֙ הִ֔יא בְּנִדַּ֖ת
עַמֵּ֣י הָאֲרָצ֑וֹת בְּתוֹעֲבֹ֣תֵיהֶ֔ם אֲשֶׁ֥ר מִלְא֛וּהָ מִפֶּ֥ה אֶל־פֶּ֖ה
12 בְּטֻמְאָתָֽם׃ וְעַתָּ֗ה בְּנ֨וֹתֵיכֶ֜ם אַל־תִּתְּנ֣וּ לִבְנֵיהֶ֗ם וּבְנֹתֵיהֶם֙
אַל־תִּשְׂא֣וּ לִבְנֵיכֶ֔ם וְלֹֽא־תִדְרְשׁ֧וּ שְׁלֹמָ֛ם וְטוֹבָתָ֖ם עַד־
עוֹלָ֑ם לְמַ֣עַן תֶּחֶזְק֗וּ וַאֲכַלְתֶּם֙ אֶת־ט֣וּב הָאָ֔רֶץ וְהוֹרַשְׁתֶּ֥ם
13 לִבְנֵיכֶ֖ם עַד־עוֹלָֽם׃ וְאַחֲרֵי֙ כָּל־הַבָּ֣א עָלֵ֔ינוּ בְּמַעֲשֵׂ֙ינוּ֙
הָֽרָעִ֔ים וּבְאַשְׁמָתֵ֖נוּ הַגְּדֹלָ֑ה כִּ֣י ׀ אַתָּ֣ה אֱלֹהֵ֗ינוּ חָשַׂ֤כְתָּ
14 לְמַ֙טָּה֙ מֵעֲוֺנֵ֔נוּ וְנָתַ֥תָּה לָּ֛נוּ פְּלֵיטָ֖ה כָּזֹֽאת׃ הֲנָשׁוּב֙ לְהָפֵ֣ר
מִצְוֺתֶ֔יךָ וּלְהִֽתְחַתֵּ֔ן בְּעַמֵּ֥י הַתֹּעֵב֖וֹת הָאֵ֑לֶּה הֲל֤וֹא תֶֽאֱנַף־
טו בָּ֙נוּ֙ עַד־כַּלֵּ֔ה לְאֵ֥ין שְׁאֵרִ֖ית וּפְלֵיטָֽה׃ ס יְהוָ֞ה אֱלֹהֵ֤י
יִשְׂרָאֵל֙ צַדִּ֣יק אַ֔תָּה כִּֽי־נִשְׁאַ֥רְנוּ פְלֵיטָ֖ה כְּהַיּ֣וֹם הַזֶּ֑ה
הִנְנ֤וּ לְפָנֶ֙יךָ֙ בְּאַשְׁמָתֵ֔ינוּ כִּ֣י אֵ֥ין לַעֲמ֛וֹד לְפָנֶ֖יךָ עַל־זֹֽאת׃

י 10

א וּכְהִתְפַּלֵּ֤ל עֶזְרָא֙ וּכְהִתְוַדֹּת֔וֹ בֹּכֶה֙ וּמִתְנַפֵּ֔ל לִפְנֵ֖י בֵּ֣ית
הָאֱלֹהִ֑ים נִקְבְּצוּ֩ אֵלָ֨יו מִיִּשְׂרָאֵ֜ל קָהָ֣ל רַב־מְאֹ֗ד אֲנָשִׁ֤ים וְנָשִׁים֙
2 וִֽילָדִ֔ים כִּֽי־בָכ֥וּ הָעָ֖ם הַרְבֵּה־בֶֽכֶה׃ ס וַיַּ֜עַן שְׁכַנְיָ֣ה בֶן־
יְחִיאֵ֣ל מִבְּנֵ֣י עוֹלָ֗ם וַיֹּ֣אמֶר לְעֶזְרָ֔א אֲנַ֙חְנוּ֙ מָעַ֣לְנוּ בֵֽאלֹהֵ֔ינוּ
וַנֹּ֛שֶׁב נָשִׁ֥ים נָכְרִיּ֖וֹת מֵעַמֵּ֣י הָאָ֑רֶץ וְעַתָּ֛ה יֵשׁ־מִקְוֶ֥ה לְיִשְׂרָאֵ֖ל
3 עַל־זֹֽאת׃ וְעַתָּ֣ה נִֽכְרָת־בְּרִ֣ית לֵֽאלֹהֵ֠ינוּ לְהוֹצִ֨יא כָל־נָשִׁ֜ים
וְהַנּוֹלָ֣ד מֵהֶ֗ם בַּעֲצַ֤ת אֲדֹנָי֙ וְהַחֲרֵדִ֔ים בְּמִצְוַ֖ת אֱלֹהֵ֑ינוּ וְכַתּוֹרָ֖ה
4 יֵעָשֶֽׂה׃ ק֚וּם כִּֽי־עָלֶ֣יךָ הַדָּבָ֔ר וַאֲנַ֖חְנוּ עִמָּ֑ךְ חֲזַ֖ק וַעֲשֵֽׂה׃ ס
ה וַיָּ֣קָם עֶזְרָ֡א וַיַּשְׁבַּ֣ע אֶת־שָׂרֵי֩ הַכֹּהֲנִ֨ים הַלְוִיִּ֜ם וְכָל־יִשְׂרָאֵ֗ל
6 לַעֲשׂ֛וֹת כַּדָּבָ֥ר הַזֶּ֖ה וַיִּשָּׁבֵֽעוּ׃ וַיָּ֣קָם עֶזְרָ֗א מִלִּפְנֵי֙ בֵּ֣ית
הָאֱלֹהִ֔ים וַיֵּ֕לֶךְ אֶל־לִשְׁכַּ֖ת יְהוֹחָנָ֣ן בֶּן־אֶלְיָשִׁ֑יב וַיֵּ֣לֶךְ שָׁ֗ם
לֶ֤חֶם לֹֽא־אָכַל֙ וּמַ֣יִם לֹא־שָׁתָ֔ה כִּ֥י מִתְאַבֵּ֖ל עַל־מַ֥עַל הַגּוֹלָֽה׃
7 וַיַּעֲבִ֨ירוּ ק֜וֹל בִּיהוּדָ֣ה וִירוּשָׁלִַ֗ם לְכֹל֙ בְּנֵ֣י הַגּוֹלָ֔ה לְהִקָּבֵ֖ץ
8 יְרוּשָׁלִָֽם׃ וְכֹ֨ל אֲשֶׁ֤ר לֹֽא־יָב֙וֹא לִשְׁלֹ֣שֶׁת הַיָּמִ֔ים כַּעֲצַ֤ת הַשָּׂרִים֙
וְהַזְּקֵנִ֔ים יָחֳרַ֖ם כָּל־רְכוּשׁ֑וֹ וְה֥וּא יִבָּדֵ֖ל מִקְּהַ֥ל הַגּוֹלָֽה׃ פ
9 וַיִּקָּבְצ֣וּ כָֽל־אַנְשֵֽׁי־יְהוּדָ֣ה וּ֠בִנְיָמִן יְרוּשָׁלִַ֜ם לִשְׁלֹ֣שֶׁת הַיָּמִ֗ים

---

v. 2. עֵילָם קרי

הוּא חֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי בְּעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ וַיֵּשְׁבוּ כָל־הָעָם בִּרְחוֹב
בֵּית הָאֱלֹהִים מַרְעִידִים עַל־הַדָּבָר וּמֵהַגְּשָׁמִים׃ ס וַיָּקָם עֶזְרָא י
הַכֹּהֵן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם מְעַלְתֶּם וַתֹּשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת
לְהוֹסִיף עַל־אַשְׁמַת יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה תְּנוּ תוֹדָה לַיהוָה אֱלֹהֵי־ 11
אֲבֹתֵיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ וְהִבָּדְלוּ מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וּמִן־הַנָּשִׁים
הַנָּכְרִיּוֹת׃ ס וַיַּעֲנוּ כָל־הַקָּהָל וַיֹּאמְרוּ קוֹל גָּדוֹל כֵּן כִּדְבָרְיךָ 12
עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת׃ אֲבָל הָעָם רָב וְהָעֵת גְּשָׁמִים וְאֵין כֹּחַ לַעֲמוֹד 13
בַּחוּץ וְהַמְּלָאכָה לֹא־לְיוֹם אֶחָד וְלֹא לִשְׁנַיִם כִּי־הִרְבִּינוּ
לִפְשֹׁעַ בַּדָּבָר הַזֶּה׃ יַעַמְדוּ־נָא שָׂרֵינוּ לְכָל־הַקָּהָל וְכֹל ׀ אֲשֶׁר 14
בְּעָרֵינוּ הַהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת יָבֹא לְעִתִּים מְזֻמָּנִים וְעִמָּהֶם
זִקְנֵי־עִיר וָעִיר וְשֹׁפְטֶיהָ עַד לְהָשִׁיב חֲרוֹן אַף־אֱלֹהֵינוּ מִמֶּנּוּ
עַד לַדָּבָר הַזֶּה׃ אַךְ יוֹנָתָן בֶּן־עֲשָׂהאֵל וְיַחְזְיָה בֶּן־תִּקְוָה טו
עָמְדוּ עַל־זֹאת וּמְשֻׁלָּם וְשַׁבְּתַי הַלֵּוִי עֲזָרֻם׃ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי 16
הַגּוֹלָה וַיִּבָּדְלוּ עֶזְרָא הַכֹּהֵן אֲנָשִׁים רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְבֵית
אֲבֹתָם וְכֻלָּם בְּשֵׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי
לְדַרְיוֹשׁ הַדָּבָר׃ וַיְכַלּוּ בַכֹּל אֲנָשִׁים הַהֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת 17
עַד יוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ ס וַיִּמָּצֵא מִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים 18
אֲשֶׁר הֹשִׁיבוּ נָשִׁים נָכְרִיּוֹת מִבְּנֵי יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וְאֶחָיו
מַעֲשֵׂיָה וֶאֱלִיעֶזֶר וְיָרִיב וּגְדַלְיָה׃ וַיִּתְּנוּ יָדָם לְהוֹצִיא נְשֵׁיהֶם 19
וַאֲשֵׁמִים אֵיל־צֹאן עַל־אַשְׁמָתָם׃ וּמִבְּנֵי אִמֵּר חֲנָנִי וּזְבַדְיָה׃ כ
וּמִבְּנֵי חָרִם מַעֲשֵׂיָה וְאֵלִיָּה וּשְׁמַעְיָה וִיחִיאֵל וְעֻזִּיָּה׃ וּמִבְּנֵי 21 22
פַּשְׁחוּר אֶלְיוֹעֵינַי מַעֲשֵׂיָה יִשְׁמָעֵאל נְתַנְאֵל יוֹזָבָד וְאֶלְעָשָׂה׃
וּמִן־הַלְוִיִּם יוֹזָבָד וְשִׁמְעִי וְקֵלָיָה הוּא קְלִיטָא פְּתַחְיָה יְהוּדָה 23
וֶאֱלִיעֶזֶר׃ וּמִן־הַמְשֹׁרְרִים אֶלְיָשִׁיב וּמִן־הַשֹּׁעֲרִים שַׁלֻּם וָטֶלֶם 24
וְאוּרִי׃ וּמִיִּשְׂרָאֵל מִבְּנֵי פַרְעֹשׁ רַמְיָה וְיִזִּיָּה וּמַלְכִּיָּה וּמִיָּמִן כה
וְאֶלְעָזָר וּמַלְכִּיָּה וּבְנָיָה׃ וּמִבְּנֵי עֵילָם מַתַּנְיָה זְכַרְיָה וִיחִיאֵל 26
וְעַבְדִּי וִירֵמוֹת וְאֵלִיָּה׃ וּמִבְּנֵי זַתּוּא אֶלְיוֹעֵנַי אֶלְיָשִׁיב מַתַּנְיָה 27
וִירֵמוֹת וְזָבָד וַעֲזִיזָא׃ וּמִבְּנֵי בֵּבָי יְהוֹחָנָן חֲנַנְיָה זַבַּי עַתְלָי׃ 28
וּמִבְּנֵי בָּנִי מְשֻׁלָּם מַלּוּךְ וַעֲדָיָה יָשׁוּב וּשְׁאָל יְרָמוֹת׃ וּמִבְּנֵי 29 ל
פַּחַת מוֹאָב עַדְנָא וּכְלָל בְּנָיָה מַעֲשֵׂיָה מַתַּנְיָה בְּצַלְאֵל וּבִנּוּי

v. 12. יתיר ר׳ v. 13. קמץ בפשטא v. 29. וְרָמוֹת קרי

31 וּמְנַשֶּֽׁה׃ וּבְנֵ֖י חָרִ֑ם אֱלִיעֶ֣זֶר יִשִּׁיָּ֔ה מַלְכִּיָּ֥ה שְׁמַעְיָ֖ה שִׁמְעֽוֹן׃
32 33 בִּנְיָמִ֥ן מַלּ֖וּךְ שְׁמַרְיָֽה׃ מִבְּנֵ֣י חָשֻׁ֗ם מַתְּנַ֤י מַתַּתָּה֙ זָבָ֔ד אֱלִיפֶ֕לֶט
34 לה יְרֵמַ֥י מְנַשֶּׁ֖ה שִׁמְעִֽי׃ מִבְּנֵ֣י בָנִ֔י מַעֲדַ֥י עַמְרָ֖ם וְאוּאֵֽל׃ בְּנָיָ֥ה
36 37 בֵדְיָ֖ה כְּלוּהִֽי׃ וַנְיָ֥ה מְרֵמ֖וֹת אֶלְיָשִֽׁיב׃ מַתַּנְיָ֥ה מַתְּנַ֖י וְיַעֲשָֽׂו׃
38 39 מ וּבָנִ֥י וּבִנּ֖וּי שִׁמְעִֽי׃ וְשֶׁלֶמְיָ֥ה וְנָתָ֖ן וַעֲדָיָֽה׃ מַכְנַדְבַ֥י שָׁשַׁ֖י
41 42 שָׁרָֽי׃ עֲזַרְאֵ֥ל וְשֶֽׁלֶמְיָ֖הוּ שְׁמַרְיָֽה׃ שַׁלּ֥וּם אֲמַרְיָ֖ה יוֹסֵֽף׃
43 44 מִבְּנֵ֖י נְב֑וֹ יְעִיאֵ֗ל מַתִּתְיָה֙ זָבָ֣ד זְבִינָ֔א יַדָּ֥ו וְיוֹאֵ֖ל בְּנָיָֽה׃ כָּל־
אֵ֖לֶּה נָשְׂא֣י נָשִׁ֣ים נָכְרִיּ֑וֹת וְיֵ֣שׁ מֵהֶ֔ם נָשִׁ֔ים וַיָּשִׂ֖ימוּ בָּנִֽים׃ פ

1 א Nehemia. נחמיה

א דִּבְרֵ֥י נְחֶמְיָ֖ה בֶּן־חֲכַלְיָ֑ה וַיְהִ֤י בְחֹ֙דֶשׁ כִּסְלֵו֙ שְׁנַ֣ת עֶשְׂרִ֔ים
2 וַאֲנִ֥י הָיִ֖יתִי בְּשׁוּשַׁ֥ן הַבִּירָֽה׃ וַיָּבֹ֨א חֲנָנִ֜י אַחַ֤ד מֵֽאַחַי֙ ה֔וּא
וַאֲנָשִׁ֖ים מִֽיהוּדָ֑ה וָאֶשְׁאָלֵ֞ם עַל־הַיְּהוּדִ֧ים הַפְּלֵיטָ֛ה אֲשֶׁר־
3 נִשְׁאֲר֖וּ מִן־הַשֶּׁ֑בִי וְעַל־יְרוּשָׁלִָֽם׃ וַיֹּאמְרוּ֮ לִי֒ הַנִּשְׁאָרִ֞ים אֲשֶׁ֙ר
נִשְׁאֲר֤וּ מִן־הַשְּׁבִי֙ שָׁ֣ם בַּמְּדִינָ֔ה בְּרָעָ֥ה גְדֹלָ֖ה וּבְחֶרְפָּ֑ה וְחוֹמַ֤ת
4 יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ מְפֹרָ֔צֶת וּשְׁעָרֶ֖יהָ נִצְּת֥וּ בָאֵֽשׁ׃ וַיְהִ֞י כְּשָׁמְעִ֣י ׀ אֶת־
הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה יָשַׁ֙בְתִּי֙ וָאֶבְכֶּ֔ה וָאֶתְאַבְּלָ֖ה יָמִ֑ים וָאֱהִ֥י צָם֙
ה וּמִתְפַּלֵּ֔ל לִפְנֵ֖י אֱלֹהֵ֥י הַשָּׁמָֽיִם׃ וָאֹמַ֗ר אָנָּ֤א יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י
הַשָּׁמַ֔יִם הָאֵ֥ל הַגָּד֖וֹל וְהַנּוֹרָ֑א שֹׁמֵ֤ר הַבְּרִית֙ וָחֶ֔סֶד לְאֹהֲבָ֖יו
6 וּלְשֹׁמְרֵ֥י מִצְוֹתָֽיו׃ תְּהִ֣י נָא֩ אָזְנְךָ֨ קַשֶּׁ֜בֶת וְעֵינֶ֣ךָ פְתוּח֗וֹת
לִשְׁמֹ֜עַ אֶל־תְּפִלַּ֣ת עַבְדְּךָ֗ אֲשֶׁ֨ר אָנֹכִ֜י מִתְפַּלֵּ֤ל לְפָנֶ֙יךָ֙ הַיּ֔וֹם
יוֹמָ֣ם וָלַ֔יְלָה עַל־בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל עֲבָדֶ֑יךָ וּמִתְוַדֶּ֞ה עַל־חַטֹּ֣אות
7 בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֗ל אֲשֶׁ֤ר חָטָ֙אנוּ֙ לָ֔ךְ וַאֲנִ֥י וּבֵית־אָבִ֖י חָטָֽאנוּ׃ חֲבֹ֖ל
חָבַ֣לְנוּ לָ֑ךְ וְלֹא־שָׁמַ֣רְנוּ אֶת־הַמִּצְוֹ֗ת וְאֶת־הַֽחֻקִּים֙ וְאֶת־
8 הַמִּשְׁפָּטִ֔ים אֲשֶׁ֥ר צִוִּ֖יתָ אֶת־מֹשֶׁ֥ה עַבְדֶּֽךָ׃ זְכָר־נָא֙ אֶת־הַדָּבָ֔ר
אֲשֶׁ֥ר צִוִּ֖יתָ אֶת־מֹשֶׁ֣ה עַבְדְּךָ֣ לֵאמֹ֑ר אַתֶּ֣ם תִּמְעָ֔לוּ אֲנִ֕י אָפִ֥יץ
9 אֶתְכֶ֖ם בָּעַמִּֽים׃ וְשַׁבְתֶּ֣ם אֵלַ֔י וּשְׁמַרְתֶּם֙ מִצְוֹתַ֔י וַעֲשִׂיתֶ֖ם אֹתָ֑ם
אִם־יִהְיֶ֤ה נִֽדַּחֲכֶם֙ בִּקְצֵ֣ה הַשָּׁמַ֔יִם מִשָּׁ֣ם אֲקַבְּצֵ֔ם וַהֲבִֽיאוֹתִים֙
י אֶל־הַמָּק֔וֹם אֲשֶׁ֣ר בָּחַ֔רְתִּי לְשַׁכֵּ֥ן אֶת־שְׁמִ֖י שָֽׁם׃ וְהֵ֥ם עֲבָדֶ֖יךָ
11 וְעַמֶּ֑ךָ אֲשֶׁ֤ר פָּדִ֙יתָ֙ בְּכֹחֲךָ֣ הַגָּד֔וֹל וּבְיָדְךָ֖ הַחֲזָקָֽה׃ אָנָּ֣א אֲדֹנָ֗י

---

v. 35. כלוּהוּ קרי   v. 37. וְיַעֲשָׂי קרי   v. 43. יַדַּי קרי
v. 44. נשאוּ קרי   v. 3. קמץ בזקף

תְּהִי־נָא אָזְנְךָ קַשֶּׁבֶת אֶל־תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּפִלַּת עֲבָדֶיךָ
הַחֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְהַצְלִיחָה נָּא לְעַבְדְּךָ הַיּוֹם וּתְנֵהוּ
לְרַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ הַזֶּה וַאֲנִי הָיִיתִי מַשְׁקֶה לַמֶּלֶךְ׃ ס

2 ב

וַיְהִי ׀ בְּחֹדֶשׁ נִיסָן שְׁנַת עֶשְׂרִים לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ יַיִן א
לְפָנָיו וָאֶשָּׂא אֶת־הַיַּיִן וָאֶתְּנָה לַמֶּלֶךְ וְלֹא־הָיִיתִי רַע לְפָנָיו׃
וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ מַדּוּעַ ׀ פָּנֶיךָ רָעִים וְאַתָּה אֵינְךָ חוֹלֶה אֵין 2
זֶה כִּי־אִם רֹעַ לֵב וָאִירָא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וָאֹמַר לַמֶּלֶךְ הַמֶּלֶךְ 3
לְעוֹלָם יִחְיֶה מַדּוּעַ לֹא־יֵרְעוּ פָנַי אֲשֶׁר הָעִיר בֵּית־קִבְרוֹת
אֲבֹתַי חֲרֵבָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וַיֹּאמֶר לִי הַמֶּלֶךְ עַל־ 4
מַה־זֶּה אַתָּה מְבַקֵּשׁ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־אֱלֹהֵי הַשָּׁמָיִם׃ וָאֹמַר ה
לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב וְאִם־יִיטַב עַבְדְּךָ לְפָנֶיךָ אֲשֶׁר
תִּשְׁלָחֵנִי אֶל־יְהוּדָה אֶל־עִיר קִבְרוֹת אֲבֹתַי וְאֶבְנֶנָּה׃ וַיֹּאמֶר 6
לִי הַמֶּלֶךְ וְהַשֵּׁגַל ׀ יוֹשֶׁבֶת אֶצְלוֹ עַד־מָתַי יִהְיֶה מַהֲלָכְךָ
וּמָתַי תָּשׁוּב וַיִּיטַב לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלָחֵנִי וָאֶתְּנָה לוֹ זְמָן׃
וָאוֹמַר לַמֶּלֶךְ אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב אִגְּרוֹת יִתְּנוּ־לִי עַל־פַּחֲווֹת 7
עֵבֶר הַנָּהָר אֲשֶׁר יַעֲבִירוּנִי עַד אֲשֶׁר־אָבוֹא אֶל־יְהוּדָה׃
וְאִגֶּרֶת אֶל־אָסָף שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִתֶּן־לִי 8
עֵצִים לְקָרוֹת אֶת־שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־לַבַּיִת וּלְחוֹמַת הָעִיר
וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־אָבוֹא אֵלָיו וַיִּתֶּן־לִי הַמֶּלֶךְ כְּיַד־אֱלֹהַי הַטּוֹבָה
עָלָי׃ וָאָבוֹא אֶל־פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר וָאֶתְּנָה לָהֶם אֵת אִגְּרוֹת 9
הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח עִמִּי הַמֶּלֶךְ שָׂרֵי חַיִל וּפָרָשִׁים׃ ס וַיִּשְׁמַע י
סַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וְטוֹבִיָּה הָעֶבֶד הָעַמֹּנִי וַיֵּרַע לָהֶם רָעָה גְדֹלָה
אֲשֶׁר־בָּא אָדָם לְבַקֵּשׁ טוֹבָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וָאָבוֹא אֶל־ 11
יְרוּשָׁלָם וָאֱהִי־שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה׃ וָאָקוּם ׀ לַיְלָה אֲנִי וַאֲנָשִׁים ׀ 12
מְעַט עִמִּי וְלֹא־הִגַּדְתִּי לְאָדָם מָה אֱלֹהַי נֹתֵן אֶל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת
לִירוּשָׁלָם וּבְהֵמָה אֵין עִמִּי כִּי אִם־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֲנִי רֹכֵב
בָּהּ׃ וָאֵצְאָה בְשַׁעַר־הַגַּיְא לַיְלָה וְאֶל־פְּנֵי עֵין הַתַּנִּין וְאֶל־ 13
שַׁעַר הָאַשְׁפֹּת וָאֱהִי שֹׂבֵר בְּחוֹמֹת יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר־הֵמ׀פְרוּצִים
וּשְׁעָרֶיהָ אֻכְּלוּ בָאֵשׁ׃ וָאֶעֱבֹר אֶל־שַׁעַר הָעַיִן וְאֶל־בְּרֵכַת 14

v. 13. הֵם ׀ פְּרוּצִים קרי

טו המלך ואין־מקום לבהמה לעבר תחתי׃ ואהי עלה בנחל
לילה ואהי שבר בחומה ואשוב ואבוא בשער הגיא
16 ואשוב׃ והסגנים לא ידעו אנה הלכתי ומה אני עשה
וליהודים ולכהנים ולחרים ולסגנים וליתר עשה המלאכה
17 עד־כן לא הגדתי׃ ואומר אלהם אתם ראים הרעה אשר
אנחנו בה אשר ירושלם חרבה ושעריה נצתו באש לכו
18 ונבנה את־חומת ירושלם ולא־נהיה עוד חרפה׃ ואגיד להם
את־יד אלהי אשר־היא טובה עלי ואף־דברי המלך אשר
אמר־לי ויאמרו נקום ובנינו ויחזקו ידיהם לטובה׃ ס
19 וישמע סנבלט החרני וטביה ׀ העבד העמוני וגשם
הערבי וילעגו לנו ויבזו עלינו ויאמרו מה־הדבר הזה
כ אשר אתם עשים העל המלך אתם מרדים׃ ואשיב אותם
דבר ואומר להם אלהי השמים הוא יצליח לנו ואנחנו
עבדיו נקום ובנינו ולכם אין־חלק וצדקה וזכרון בירושלם׃

ג 3

א ויקם אלישיב הכהן הגדול ואחיו הכהנים ויבנו את־
שער הצאן המה קדשוהו ויעמידו דלתתיו ועד־מגדל
2 המאה קדשוהו עד מגדל חננאל׃ ועל־ידו בנו אנשי ירחו
3 ועל־ידו בנה זכור בן־אמרי׃ ואת שער הדגים בנו בני
הסנאה המה קרוהו ויעמידו דלתתיו מנעוליו ובריחיו׃
4 ועל־ידם החזיק מרמות בן־אוריה בן־הקוץ ועל־ידם
החזיק משלם בן־ברכיה בן־משיזבאל ועל־ידם החזיק
ה צדוק בן־בענא׃ ועל־ידם החזיקו התקועים ואדיריהם לא־
6 הביאו צורם בעבדת אדניהם׃ ואת שער הישנה החזיקו
יוידע בן־פסח ומשלם בן־בסודיה המה קרוהו ויעמידו
7 דלתתיו ומנעליו ובריחיו׃ ועל־ידם החזיק מלטיה
הגבעני וידון המרנתי אנשי גבעון והמצפה לכסא פחת
8 עבר הנהר׃ על־ידו החזיק עזיאל בן־חרהיה צורפים ועל־
ידו החזיק חנניה בן־הרקחים ויעזבו ירושלם עד החומה
9 הרחבה׃ ועל־ידם החזיק רפיה בן־חור שר חצי פלך

v. 16. פתח בס״פ v. 5. חסר א׳

יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ וְעַל־יָדָם הֶחֱזִיק יְדָיָה בֶן־חֲרוּמַף וְנֶגֶד בֵּיתוֹ י
וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חַטּוּשׁ בֶּן־חֲשַׁבְנְיָה׃ מִדָּה שֵׁנִית הֶחֱזִיק 11
מַלְכִּיָּה בֶן־חָרִם וְחַשּׁוּב בֶּן־פַּחַת מוֹאָב וְאֵת מִגְדַּל הַתַּנּוּרִים׃
וְעַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק שַׁלּוּם בֶּן־הַלּוֹחֵשׁ שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ יְרוּשָׁלָ͏ִם 12
הוּא וּבְנוֹתָיו׃ אֵת שַׁעַר הַגַּיְא הֶחֱזִיק חָנוּן וְיֹשְׁבֵי זָנוֹחַ 13
הֵמָּה בָנוּהוּ וַיַּעֲמִידוּ דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֶלֶף אַמָּה
בַּחוֹמָה עַד שַׁעַר הָשְׁפּוֹת׃ וְאֵת ׀ שַׁעַר הָאַשְׁפּוֹת הֶחֱזִיק 14
מַלְכִּיָּה בֶן־רֵכָב שַׂר פֶּלֶךְ בֵּית־הַכָּרֶם הוּא יִבְנֶנּוּ וְיַעֲמִיד
דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו׃ וְאֵת שַׁעַר הָעַיִן הֶחֱזִיק שַׁלּוּן טו
בֶּן־כָּל־חֹזֶה שַׂר־פֶּלֶךְ הַמִּצְפָּה הוּא יִבְנֶנּוּ וִיטַלְלֶנּוּ וְיַעֲמִידוּ°
דַּלְתֹתָיו מַנְעֻלָיו וּבְרִיחָיו וְאֵת חוֹמַת בְּרֵכַת הַשֶּׁלַח לְגַן־
הַמֶּלֶךְ וְעַד־הַמַּעֲלוֹת הַיּוֹרְדוֹת מֵעִיר דָּוִיד׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק 16
נְחֶמְיָה בֶן־עַזְבּוּק שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ בֵּית־צוּר עַד־נֶגֶד קִבְרֵי
דָוִיד וְעַד הַבְּרֵכָה הָעֲשׂוּיָה וְעַד בֵּית הַגִּבֹּרִים׃ אַחֲרָיו 17
הֶחֱזִיקוּ הַלְוִיִּם רְחוּם בֶּן־בָּנִי עַל־יָדוֹ הֶחֱזִיק חֲשַׁבְיָה שַׂר־
חֲצִי־פֶלֶךְ קְעִילָה לְפִלְכּוֹ׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ אֲחֵיהֶם בַּוַּי בֶּן־ 18
חֵנָדָד שַׂר חֲצִי פֶּלֶךְ קְעִילָה׃ וַיְחַזֵּק עַל־יָדוֹ עֵזֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ 19
שַׂר הַמִּצְפָּה מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד עֲלֹת הַנֶּשֶׁק הַמִּקְצֹעַ׃ אַחֲרָיו כ
הֶחֱרָה הֶחֱזִיק בָּרוּךְ בֶּן־זַבַּי° מִדָּה שֵׁנִית מִן־הַמִּקְצוֹעַ עַד־פֶּתַח
בֵּית אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק מְרֵמוֹת בֶּן־ 21
אוּרִיָּה בֶּן־הַקּוֹץ מִדָּה שֵׁנִית מִפֶּתַח בֵּית אֶלְיָשִׁיב וְעַד־
תַּכְלִית בֵּית אֶלְיָשִׁיב׃ וְאַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַכֹּהֲנִים אַנְשֵׁי 22
הַכִּכָּר׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק בִּנְיָמִן וְחַשּׁוּב נֶגֶד בֵּיתָם אַחֲרָיו הֶחֱזִיק 23
עֲזַרְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה בֶּן־עֲנָנְיָה אֵצֶל בֵּיתוֹ׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיק 24
בִּנּוּי בֶּן־חֵנָדָד מִדָּה שֵׁנִית מִבֵּית עֲזַרְיָה עַד־הַמִּקְצוֹעַ וְעַד־
הַפִּנָּה׃ פָּלָל בֶּן־אוּזַי מִנֶּגֶד הַמִּקְצוֹעַ וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא מִבֵּית כה
הַמֶּלֶךְ הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר לַחֲצַר הַמַּטָּרָה אַחֲרָיו פְּדָיָה בֶן־פַּרְעֹשׁ׃
וְהַנְּתִינִים הָיוּ יֹשְׁבִים בָּעֹפֶל עַד נֶגֶד שַׁעַר הַמַּיִם לַמִּזְרָח 26
וְהַמִּגְדָּל הַיּוֹצֵא׃ אַחֲרָיו הֶחֱזִיקוּ הַתְּקֹעִים מִדָּה שֵׁנִית מִנֶּגֶד 27
הַמִּגְדָּל הַגָּדוֹל הַיּוֹצֵא וְעַד חוֹמַת הָעֹפֶל׃ מֵעַל ׀ שַׁעַר הַסּוּסִים 28

v. 15. ויעמיד קרי   v. 20. זַכַּי קרי

29 הֶחֱזִ֙יקוּ֙ הַכֹּ֣הֲנִ֔ים אִ֖ישׁ לְנֶ֥גֶד בֵּיתֽוֹ׃ אַחֲרָ֞יו הֶחֱזִ֣יק צָד֧וֹק
בֶּן־אִמֵּ֛ר נֶ֥גֶד בֵּית֑וֹ וְאַחֲרָ֣יו הֶחֱזִ֗יק שְֽׁמַעְיָה֙ בֶן־שְׁכַנְיָ֔ה שֹׁמֵ֖ר
ל שַׁ֥עַר הַמִּזְרָֽח׃ אַחֲרָ֣י הֶחֱזִ֡יק חֲנַנְיָ֣ה בֶן־שֶׁלֶמְיָ֡ה וְ֠חָנוּן בֶּן־
צָלָ֧ף הַשִּׁשִּׁ֛י מִדָּ֥ה שֵׁנִ֖י אַחֲרָ֣יו הֶחֱזִ֗יק מְשֻׁלָּם֙ בֶּן־בֶּ֣רֶכְיָ֔ה נֶ֖גֶד
31 נִשְׁכָּתֽוֹ׃ אַחֲרָ֣י הֶחֱזִ֗יק מַלְכִּיָּה֙ בֶּן־הַצֹּ֣רְפִ֔י עַד־בֵּ֥ית הַנְּתִינִ֖ים
32 וְהָרֹכְלִ֑ים נֶ֚גֶד שַׁ֣עַר הַמִּפְקָ֔ד וְעַ֖ד עֲלִיַּ֥ת הַפִּנָּֽה׃ ° וּבֵ֞ין עֲלִיַּ֤ת
הַפִּנָּה֙ לְשַׁ֣עַר הַצֹּ֔אן הֶחֱזִ֥יקוּ הַצֹּרְפִ֖ים וְהָרֹכְלִֽים׃ פ
33 וַיְהִ֞י כַּאֲשֶׁ֣ר שָׁמַ֣ע סַנְבַלַּ֗ט כִּֽי־אֲנַ֙חְנוּ֙ בוֹנִ֣ים אֶת־הַֽחוֹמָ֔ה וַיִּ֣חַר
34 ל֔וֹ וַיִּכְעַ֖ס הַרְבֵּ֑ה וַיַּלְעֵ֖ג עַל־הַיְּהוּדִֽים׃ וַיֹּ֣אמֶר ׀ לִפְנֵ֣י אֶחָ֗יו
וְחֵ֙יל֙ שֹֽׁמְר֔וֹן וַיֹּ֕אמֶר מָ֛ה הַיְּהוּדִ֥ים הָאֲמֵֽלָלִ֖ים עֹשִׂ֑ים הֲיַעַזְב֨וּ
לָהֶ֜ם הֲיִזְבָּ֗חוּ הַיְכַלּ֣וּ בַיּ֔וֹם הַיְחַיּ֧וּ אֶת־הָאֲבָנִ֛ים מֵֽעֲרֵמ֥וֹת
לה הֶעָפָ֖ר וְהֵ֥מָּה שְׂרוּפֽוֹת׃ וְטוֹבִיָּ֥ה הָעַמֹּנִ֖י אֶצְל֑וֹ וַיֹּ֕אמֶר גַּ֚ם
אֲשֶׁר־הֵ֣ם בּוֹנִ֔ים אִם־יַעֲלֶ֣ה שׁוּעָ֔ל וּפָרַ֖ץ חוֹמַ֥ת אַבְנֵיהֶֽם׃ ס
36 שְׁמַ֤ע אֱלֹהֵ֙ינוּ֙ כִּֽי־הָיִ֣ינוּ בוּזָ֔ה וְהָשֵׁ֥ב חֶרְפָּתָ֖ם אֶל־רֹאשָׁ֑ם
37 וּתְנֵ֥ם לְבִזָּ֖ה בְּאֶ֥רֶץ שִׁבְיָֽה׃ וְאַל־תְּכַס֙ עַל־עֲוֺנָ֔ם וְחַטָּאתָ֖ם
38 מִלְּפָנֶ֣יךָ אַל־תִּמָּחֶ֑ה כִּ֥י הִכְעִ֖יסוּ לְנֶ֥גֶד הַבּוֹנִֽים׃ וַנִּבְנֶה֙ אֶת־
הַ֣חוֹמָ֔ה וַתִּקָּשֵׁ֥ר כָּל־הַחוֹמָ֖ה עַד־חֶצְיָ֑הּ וַיְהִ֥י לֵ֛ב לָעָ֖ם
לַעֲשֽׂוֹת׃ פ

ד 4

א וַיְהִ֣י ׀ כַּאֲשֶׁ֣ר שָׁמַ֣ע סַנְבַלַּ֡ט וְ֠טוֹבִיָּה וְהָֽעַרְבִ֨ים וְהָעַמֹּנִ֜ים
וְהָֽאַשְׁדּוֹדִ֗ים כִּֽי־עָלְתָ֤ה אֲרוּכָה֙ לְחֹמ֣וֹת יְרֽוּשָׁלִַ֔ם כִּֽי־הֵחֵ֥לּוּ
2 הַפְּרֻצִ֖ים לְהִסָּתֵ֑ם וַיִּ֥חַר לָהֶ֖ם מְאֹֽד׃ וַיִּקְשְׁר֤וּ כֻלָּם֙ יַחְדָּ֔ו
3 לָב֖וֹא לְהִלָּחֵ֣ם בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְלַעֲשׂ֥וֹת ל֖וֹ תּוֹעָֽה׃ וַנִּתְפַּלֵּ֖ל אֶל־
אֱלֹהֵ֑ינוּ וַנַּעֲמִ֨יד מִשְׁמָ֧ר עֲלֵיהֶ֛ם יוֹמָ֥ם וָלַ֖יְלָה מִפְּנֵיהֶֽם׃
4 וַיֹּ֣אמֶר יְהוּדָ֗ה כָּשַׁל֙ כֹּ֣חַ הַסַּבָּ֔ל וְהֶעָפָ֖ר הַרְבֵּ֑ה וַאֲנַ֙חְנוּ֙ לֹ֣א
ה נוּכַ֔ל לִבְנ֖וֹת בַּחוֹמָֽה׃ וַיֹּאמְר֣וּ צָרֵ֗ינוּ לֹ֤א יֵֽדְעוּ֙ וְלֹ֣א יִרְא֔וּ עַ֛ד
אֲשֶׁר־נָב֥וֹא אֶל־תּוֹכָ֖ם וַהֲרַגְנ֑וּם וְהִשְׁבַּ֖תְנוּ אֶת־הַמְּלָאכָֽה׃ ס
6 וַיְהִי֙ כַּאֲשֶׁר־בָּ֣אוּ הַיְּהוּדִ֔ים הַיֹּשְׁבִ֖ים אֶצְלָ֑ם וַיֹּ֤אמְרוּ לָ֙נוּ֙
7 עֶ֣שֶׂר פְּעָמִ֔ים מִכָּל־הַמְּקֹמ֖וֹת אֲשֶׁר־תָּשׁ֥וּבוּ עָלֵֽינוּ׃ וָאַעֲמִ֞יד
מִתַּחְתִּיּ֧וֹת לַמָּק֛וֹם מֵאַחֲרֵ֥י לַחוֹמָ֖ה בַּצְּחִחִ֑יים וָאַעֲמִ֤יד אֶת־

---

v.30.31. אחרָיו קרי   v. 32. חצי הספר   v. 7. בצחִיחִים קרי

הָעָם לְמִשְׁפָּחוֹת עִם־חַרְבֹתֵיהֶם רָמְחֵיהֶם וְקַשְּׁתֹתֵיהֶם׃ וָאֵרֶא 8
וָאָקוּם וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם אַל־
תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם אֶת־אֲדֹנָי הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא זְכֹרוּ וְהִלָּחֲמוּ
עַל־אֲחֵיכֶם בְּנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם נְשֵׁיכֶם וּבָתֵּיכֶם׃ פ
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ כִּי־נוֹדַע לָנוּ וַיָּפֶר הָאֱלֹהִים אֶת־ 9
עֲצָתָם וַנָּשָׁוב כֻּלָּנוּ אֶל־הַחוֹמָה אִישׁ אֶל־מְלַאכְתּוֹ׃ וַיְהִי י
מִן־הַיּוֹם הַהוּא חֲצִי נְעָרַי עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם מַחֲזִיקִים
וְהָרְמָחִים הַמָּגִנִּים וְהַקְּשָׁתוֹת וְהַשִּׁרְיֹנִים וְהַשָּׂרִים אַחֲרֵי כָּל־
בֵּית יְהוּדָה׃ הַבּוֹנִים בַּחוֹמָה וְהַנֹּשְׂאִים בַּסֶּבֶל עֹמְשִׂים בְּאַחַת 11
יָדוֹ עֹשֶׂה בַמְּלָאכָה וְאַחַת מַחֲזֶקֶת הַשָּׁלַח׃ וְהַבּוֹנִים אִישׁ 12
חַרְבּוֹ אֲסוּרִים עַל־מָתְנָיו וּבוֹנִים וְהַתּוֹקֵעַ בַּשּׁוֹפָר אֶצְלִי׃
וָאֹמַר אֶל־הַחֹרִים וְאֶל־הַסְּגָנִים וְאֶל־יֶתֶר הָעָם הַמְּלָאכָה 13
הַרְבֵּה וּרְחָבָה וַאֲנַחְנוּ נִפְרָדִים עַל־הַחוֹמָה רְחוֹקִים אִישׁ
מֵאָחִיו׃ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר שָׁמָּה תִּקָּבְצוּ 14
אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ יִלָּחֶם לָנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים בַּמְּלָאכָה וְחֶצְיָם טו
מַחֲזִיקִים בָּרְמָחִים מֵעֲלוֹת הַשַּׁחַר עַד צֵאת הַכּוֹכָבִים׃ גַּם 16
בָּעֵת הַהִיא אָמַרְתִּי לָעָם אִישׁ וְנַעֲרוֹ יָלִינוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלָםִ
וְהָיוּ־לָנוּ הַלַּיְלָה מִשְׁמָר וְהַיּוֹם מְלָאכָה׃ וְאֵין אֲנִי וְאַחַי 17
וּנְעָרַי וְאַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר אֲשֶׁר אַחֲרַי אֵין־אֲנַחְנוּ פֹשְׁטִים בְּגָדֵינוּ
אִישׁ שִׁלְחוֹ הַמָּיִם׃ פ

5 ה

וַתְּהִי צַעֲקַת הָעָם וּנְשֵׁיהֶם גְּדוֹלָה אֶל־אֲחֵיהֶם הַיְּהוּדִים׃ א
וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים בָּנֵינוּ וּבְנֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ רַבִּים וְנִקְחָה דָגָן 2
וְנֹאכְלָה וְנִחְיֶה׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ וּבָתֵּינוּ 3
אֲנַחְנוּ עֹרְבִים וְנִקְחָה דָגָן בָּרָעָב׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר אֹמְרִים לָוִינוּ 4
כֶסֶף לְמִדַּת הַמֶּלֶךְ שְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ׃ וְעַתָּה כִּבְשַׂר אַחֵינוּ ה
בְּשָׂרֵנוּ כִּבְנֵיהֶם בָּנֵינוּ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ כֹבְשִׁים אֶת־בָּנֵינוּ וְאֶת־
בְּנֹתֵינוּ לַעֲבָדִים וְיֵשׁ מִבְּנֹתֵינוּ נִכְבָּשׁוֹת וְאֵין לְאֵל יָדֵנוּ
וּשְׂדֹתֵינוּ וּכְרָמֵינוּ לַאֲחֵרִים׃ וַיִּחַר לִי מְאֹד כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי 6
אֶת־זַעֲקָתָם וְאֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיִּמָּלֵךְ לִבִּי עָלַי וָאָרִיבָה 7

---

v. 9. יתיר ו׳

אֶת־הַחֹרִים וְאֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה לָהֶם מַשָּׁא אִישׁ־בְּאָחִיו
8 אַתֶּם נֹשְׁאִים וָאֶתֵּן עֲלֵיהֶם קְהִלָּה גְדוֹלָה׃ וָאֹמְרָה לָהֶם
אֲנַחְנוּ קָנִינוּ אֶת־אַחֵינוּ הַיְּהוּדִים הַנִּמְכָּרִים לַגּוֹיִם כְּדֵי בָנוּ
וְגַם־אַתֶּם תִּמְכְּרוּ אֶת־אֲחֵיכֶם וְנִמְכְּרוּ־לָנוּ וַיַּחֲרִישׁוּ וְלֹא
9 מָצְאוּ דָּבָר׃ וַיֹּאמַר לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר־אַתֶּם עֹשִׂים הֲלוֹא
י בְּיִרְאַת אֱלֹהֵינוּ תֵּלֵכוּ מֵחֶרְפַּת הַגּוֹיִם אוֹיְבֵינוּ׃ וְגַם־אֲנִי אַחַי
וּנְעָרַי נֹשִׁים בָּהֶם כֶּסֶף וְדָגָן נַעַזְבָה־נָּא אֶת־הַמַּשָּׁא הַזֶּה׃
11 הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֹתֵיהֶם כַּרְמֵיהֶם זֵיתֵיהֶם וּבָתֵּיהֶם
וּמְאַת הַכֶּסֶף וְהַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשִׁים בָּהֶם׃
12 וַיֹּאמְרוּ נָשִׁיב וּמֵהֶם לֹא נְבַקֵּשׁ כֵּן נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר
13 וָאֶקְרָא אֶת־הַכֹּהֲנִים וָאַשְׁבִּיעֵם לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ גַּם־חָצְנִי
נָעַרְתִּי וָאֹמְרָה כָּכָה יְנַעֵר הָאֱלֹהִים אֶת־כָּל־הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־
יָקִים אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִבֵּיתוֹ וּמִיגִיעוֹ וְכָכָה יִהְיֶה נָעוּר וָרֵק
וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל אָמֵן וַיְהַלְלוּ אֶת־יְהוָה וַיַּעַשׂ הָעָם כַּדָּבָר
14 הַזֶּה׃ גַּם מִיּוֹם ׀ אֲשֶׁר־צִוָּה אֹתִי לִהְיוֹת פֶּחָם בְּאֶרֶץ יְהוּדָה
מִשְּׁנַת עֶשְׂרִים וְעַד שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא
הַמֶּלֶךְ שָׁנִים שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אֲנִי וְאַחַי לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא
טו אָכַלְתִּי׃ וְהַפַּחוֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־לְפָנַי הִכְבִּידוּ עַל־הָעָם
וַיִּקְחוּ מֵהֶם בְּלֶחֶם וָיַיִן אַחַר כֶּסֶף־שְׁקָלִים אַרְבָּעִים גַּם־
נַעֲרֵיהֶם שָׁלְטוּ עַל־הָעָם וַאֲנִי לֹא־עָשִׂיתִי כֵן מִפְּנֵי יִרְאַת
16 אֱלֹהִים׃ וְגַם בִּמְלֶאכֶת הַחוֹמָה הַזֹּאת הֶחֱזַקְתִּי וְשָׂדֶה לֹא
17 קָנִינוּ וְכָל־נְעָרַי קְבוּצִים שָׁם עַל־הַמְּלָאכָה׃ וְהַיְּהוּדִים
וְהַסְּגָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אִישׁ וְהַבָּאִים אֵלֵינוּ מִן־הַגּוֹיִם
18 אֲשֶׁר־סְבִיבֹתֵינוּ עַל־שֻׁלְחָנִי׃ וַאֲשֶׁר הָיָה נַעֲשֶׂה לְיוֹם אֶחָד
שׁוֹר אֶחָד צֹאן שֵׁשׁ בְּרֻרוֹת וְצִפֳּרִים נַעֲשׂוּ־לִי וּבֵין עֲשֶׂרֶת
יָמִים בְּכָל־יַיִן לְהַרְבֵּה וְעִם־זֶה לֶחֶם הַפֶּחָה לֹא בִקַּשְׁתִּי כִּי־
19 כָבְדָה הָעֲבֹדָה עַל־הָעָם הַזֶּה׃ זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה כֹּל
אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עַל־הָעָם הַזֶּה׃ ס

6 ו

א וַיְהִי כַאֲשֶׁר נִשְׁמַע לְסַנְבַלַּט וְטוֹבִיָּה וּלְגֶשֶׁם הָעַרְבִי וּלְיֶתֶר

v. 7. יתיר א׳   v. 9. יתיר ו׳   v. 14. פתח בס״פ

אֹֽיְבֵינוּ כִּי בָנִיתִי אֶת־הַחוֹמָה וְלֹא־נוֹתַר בָּהּ פָּרֶץ גַּם עַד־
2 הָעֵת הַהִיא דְּלָתוֹת לֹא־הֶעֱמַדְתִּי בַשְּׁעָרִים׃ וַיִּשְׁלַח סַנְבַלַּט
וְגֶשֶׁם אֵלַי לֵאמֹר לְכָה וְנִוָּעֲדָה יַחְדָּו בַּכְּפִירִים בְּבִקְעַת אוֹנוֹ
3 וְהֵמָּה חֹשְׁבִים לַעֲשׂוֹת לִי רָעָה׃ וָאֶשְׁלְחָה עֲלֵיהֶם מַלְאָכִים
לֵאמֹר מְלָאכָה גְדוֹלָה אֲנִי עֹשֶׂה וְלֹא אוּכַל לָרֶדֶת לָמָּה
4 תִשְׁבַּת הַמְּלָאכָה כַּאֲשֶׁר אַרְפֶּהָ וְיָרַדְתִּי אֲלֵיכֶם׃ וַיִּשְׁלְחוּ
אֵלַי כַּדָּבָר הַזֶּה אַרְבַּע פְּעָמִים וָאָשִׁיב אוֹתָם כַּדָּבָר הַזֶּה׃
ה וַיִּשְׁלַח אֵלַי סַנְבַלַּט כַּדָּבָר הַזֶּה פַּעַם חֲמִישִׁית אֶת־נַעֲרוֹ
6 וְאִגֶּרֶת פְּתוּחָה בְּיָדוֹ׃ כָּתוּב בָּהּ בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע וְגַשְׁמוּ אֹמֵר
אַתָּה וְהַיְּהוּדִים חֹשְׁבִים לִמְרוֹד עַל־כֵּן אַתָּה בוֹנֶה הַחוֹמָה
7 וְאַתָּה הֹוֶה לָהֶם לְמֶלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְגַם־נְבִיאִים הֶעֱמַדְתָּ
לִקְרֹא עָלֶיךָ בִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר מֶלֶךְ בִּיהוּדָה וְעַתָּה יִשָּׁמַע
8 לַמֶּלֶךְ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְעַתָּה לְכָה וְנִוָּעֲצָה יַחְדָּו׃ וָאֶשְׁלְחָה
אֵלָיו לֵאמֹר לֹא נִהְיָה כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה אוֹמֵר כִּי
9 מִלִּבְּךָ אַתָּה בוֹדָאם׃ כִּי כֻלָּם מְיָרְאִים אוֹתָנוּ לֵאמֹר יִרְפּוּ
י יְדֵיהֶם מִן־הַמְּלָאכָה וְלֹא תֵעָשֶׂה וְעַתָּה חַזֵּק אֶת־יָדָי׃ וַאֲנִי
בָאתִי בֵּית שְׁמַעְיָה בֶן־דְּלָיָה בֶּן־מְהֵיטַבְאֵל וְהוּא עָצוּר
וַיֹּאמֶר נִוָּעֵד אֶל־בֵּית הָאֱלֹהִים אֶל־תּוֹךְ הַהֵיכָל וְנִסְגְּרָה
דַּלְתוֹת הַהֵיכָל כִּי בָּאִים לְהָרְגֶךָ וְלַיְלָה בָּאִים לְהָרְגֶךָ׃
11 וָאֹמְרָה הַאִישׁ כָּמוֹנִי יִבְרָח וּמִי כָמוֹנִי אֲשֶׁר־יָבוֹא אֶל־הַהֵיכָל
12 וָחָי לֹא אָבוֹא׃ וָאַכִּירָה וְהִנֵּה לֹא־אֱלֹהִים שְׁלָחוֹ כִּי הַנְּבוּאָה
13 דִּבֶּר עָלַי וְטוֹבִיָּה וְסַנְבַלַּט שְׂכָרוֹ׃ לְמַעַן שָׂכוּר הוּא לְמַעַן
אִירָא וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן וְחָטָאתִי וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם רָע לְמַעַן
14 יְחָרְפוּנִי׃ זָכְרָה אֱלֹהַי לְטוֹבִיָּה וּלְסַנְבַלַּט כְּמַעֲשָׂיו אֵלֶּה
וְגַם לְנוֹעַדְיָה הַנְּבִיאָה וּלְיֶתֶר הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מְיָרְאִים
טו אוֹתִי׃ וַתִּשְׁלַם הַחוֹמָה בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לֶאֱלוּל לַחֲמִשִּׁים
16 וּשְׁנַיִם יוֹם׃ ס וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ וַיִּרְאוּ כָּל־
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵינוּ וַיִּפְּלוּ מְאֹד בְּעֵינֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי מֵאֵת
17 אֱלֹהֵינוּ נֶעֶשְׂתָה הַמְּלָאכָה הַזֹּאת׃ גַּם ׀ בַּיָּמִים הָהֵם מַרְבִּים
חֹרֵי יְהוּדָה אִגְּרֹתֵיהֶם הוֹלְכוֹת עַל־טוֹבִיָּה וַאֲשֶׁר לְטוֹבִיָּה

v. 8. א' נחה   v. 11. קמץ בזקף

18 בָּאוֹת אֲלֵיהֶם׃ כִּֽי־רַבִּים בִּֽיהוּדָה בַּעֲלֵי שְׁבוּעָה לוֹ כִּֽי־חָתָן
הוּא לִשְׁכַנְיָה בֶן־אָרַח וִיהוֹחָנָן בְּנוֹ לָקַח אֶת־בַּת־מְשֻׁלָּם בֶּן
19 בֶּרֶכְיָה׃ גַּם טוֹבֹתָיו הָיוּ אֹמְרִים לְפָנַי וּדְבָרַי הָיוּ מוֹצִיאִים
לוֹ אִגְּרוֹת שָׁלַח טוֹבִיָּה לְיָֽרְאֵנִי׃ ס

ז 7

א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נִבְנְתָה הַחוֹמָה וָאַעֲמִיד הַדְּלָתוֹת וַיִּפָּקְדוּ
2 הַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַלְוִיִּם׃ וָאֲצַוֶּה אֶת־חֲנָנִי אָחִי וְאֶת־
חֲנַנְיָה שַׂר הַבִּירָה עַל־יְרוּשָׁלִָם כִּי־הוּא כְּאִישׁ אֱמֶת וְיָרֵא
3 אֶת־הָאֱלֹהִים מֵרַבִּים׃ וָיֹּאמַר לָהֶם לֹא יִפָּתְחוּ שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִַם
עַד־חֹם הַשֶּׁמֶשׁ וְעַד הֵם עֹמְדִים יָגִיפוּ הַדְּלָתוֹת וֶאֱחֹזוּ
וְהַעֲמֵיד מִשְׁמְרוֹת יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם אִישׁ בְּמִשְׁמָרוֹ וְאִישׁ נֶגֶד
4 בֵּיתוֹ׃ וְהָעִיר רַחֲבַת יָדַיִם וּגְדֹלָה וְהָעָם מְעַט בְּתוֹכָהּ וְאֵין
ה בָּתִּים בְּנוּיִם׃ וַיִּתֵּן אֱלֹהַי אֶל־לִבִּי וָאֶקְבְּצָה אֶת־הַחֹרִים
וְאֶת־הַסְּגָנִים וְאֶת־הָעָם לְהִתְיַחֵשׂ וָאֶמְצָא סֵפֶר הַיַּחַשׂ
6 הָעוֹלִים בָּרִאשׁוֹנָה וָאֶמְצָא כָּתוּב בּוֹ׃ ס אֵלֶּה ׀ בְּנֵי הַמְּדִינָה
הָעֹלִים מִשְּׁבִי הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
7 וַיָּשׁוּבוּ לִירוּשָׁלִַם וְלִיהוּדָה אִישׁ לְעִירוֹ׃ הַבָּאִים עִם־זְרֻבָּבֶל
יֵשׁוּעַ נְחֶמְיָה עֲזַרְיָה רַעַמְיָה נַחֲמָנִי מָרְדֳּכַי בִּלְשָׁן מִסְפֶּרֶת
8 בִּגְוַי נְחוּם בַּעֲנָה מִסְפַּר אַנְשֵׁי עַם יִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי פַרְעֹשׁ
9 אַלְפַּיִם מֵאָה וְשִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
י 11 שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אָרַח שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵֽי־
פַחַת מוֹאָב לִבְנֵי יֵשׁוּעַ וְיוֹאָב אַלְפַּיִם וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שְׁמֹנָה
12 13 עָשָׂר׃ בְּנֵי עֵילָם אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי זַתּוּא
14 שְׁמֹנֶה מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי זַכָּי שְׁבַע מֵאוֹת
טו 16 וְשִׁשִּׁים׃ בְּנֵי בִנּוּי שֵׁשׁ מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵבָי
17 שֵׁשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי עַזְגָּד אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
18 עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי אֲדֹנִיקָם שֵׁשׁ מֵאוֹת שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃
19 כ בְּנֵי בִגְוָי אַלְפַּיִם שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי עָדִין שֵׁשׁ מֵאוֹת
21 22 חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי־אָטֵר לְחִזְקִיָּה תִּשְׁעִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי
23 חָשֻׁם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ בְּנֵי בֵצָי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת

v. 18. פתח באתנחתא — ibid. סגול בלא מקף — v. 3. יתיר ר׳

24 כה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִיף מֵאָה שְׁנֵים עָשָׂר׃ בְּנֵי גִבְעוֹן
26 תִּשְׁעִים וַחֲמִשָּׁה׃ אַנְשֵׁי בֵית־לֶחֶם וּנְטֹפָה מֵאָה שְׁמֹנִים
27 28 וּשְׁמֹנָה׃ אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ אַנְשֵׁי בֵית־
29 עַזְמָוֶת אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ אַנְשֵׁי קִרְיַת יְעָרִים כְּפִירָה וּבְאֵרוֹת
ל שְׁבַע מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי הָרָמָה וָגָבַע שֵׁשׁ
31 מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ אַנְשֵׁי מִכְמָס מֵאָה וְעֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃
32 33 אַנְשֵׁי בֵיתְאֵל וְהָעָי מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה׃ אַנְשֵׁי נְבוֹ
34 אַחֵר חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי עֵילָם אַחֵר אֶלֶף מָאתַיִם חֲמִשִּׁים
לה 36 וְאַרְבָּעָה׃ בְּנֵי חָרִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ בְּנֵי יְרֵחוֹ שְׁלֹשׁ
37 מֵאוֹת אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי־לֹד חָדִיד וְאֹנוֹ שְׁבַע מֵאוֹת
38 וְעֶשְׂרִים וְאֶחָד׃ בְּנֵי סְנָאָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים תְּשַׁע מֵאוֹת
39 וּשְׁלֹשִׁים׃ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי יְדַעְיָה לְבֵית יֵשׁוּעַ תְּשַׁע מֵאוֹת
מ 41 שִׁבְעִים וּשְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי אִמֵּר אֶלֶף חֲמִשִּׁים וּשְׁנָיִם׃ בְּנֵי
42 פַשְׁחוּר אֶלֶף מָאתַיִם אַרְבָּעִים וְשִׁבְעָה׃ בְּנֵי חָרִם אֶלֶף
43 שִׁבְעָה עָשָׂר׃ הַלְוִיִּם בְּנֵי־יֵשׁוּעַ לְקַדְמִיאֵל לִבְנֵי לְהוֹדְוָה
44 שִׁבְעִים וְאַרְבָּעָה׃ הַמְשֹׁרְרִים בְּנֵי אָסָף מֵאָה אַרְבָּעִים
מה וּשְׁמֹנָה׃ הַשֹּׁעֲרִים בְּנֵי־שַׁלֻּם בְּנֵי־אָטֵר בְּנֵי־טַלְמֹן בְּנֵי־עַקּוּב
46 בְּנֵי חֲטִיטָא בְּנֵי שֹׁבָי מֵאָה שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנָה׃ הַנְּתִינִים בְּנֵי־
47 צִחָא בְנֵי־חֲשֻׂפָא בְּנֵי טַבָּעוֹת׃ בְּנֵי־קֵירֹס בְּנֵי־סִיעָא בְּנֵי
48 49 פָדוֹן׃ בְּנֵי־לְבָנָה בְנֵי־חֲגָבָא בְּנֵי שַׂלְמָי׃ בְּנֵי־חָנָן בְּנֵי־גִדֵּל
נ 51 בְּנֵי־גָחַר׃ בְּנֵי־רְאָיָה בְנֵי־רְצִין בְּנֵי נְקוֹדָא׃ בְּנֵי־גַזָּם בְּנֵי־
52 53 עֻזָּא בְּנֵי פָסֵחַ׃ בְּנֵי־בֵסַי בְּנֵי־מְעוּנִים בְּנֵי נְפוֹשְׁסִים׃ בְּנֵי־
54 בַקְבּוּק בְּנֵי־חֲקוּפָא בְּנֵי חַרְחוּר׃ בְּנֵי־בַצְלוֹת בְּנֵי־מְחִידָא בְּנֵי
נה 56 חַרְשָׁא׃ בְּנֵי־בַרְקוֹס בְּנֵי־סִיסְרָא בְּנֵי־תָמַח׃ בְּנֵי נְצִיחַ בְּנֵי
57 חֲטִיפָא׃ בְּנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה בְּנֵי־סוֹטַי בְּנֵי־סֹפֶרֶת בְּנֵי פְרִידָא׃
58 59 בְּנֵי־יַעְלָא בְנֵי־דַרְקוֹן בְּנֵי גִדֵּל׃ בְּנֵי שְׁפַטְיָה בְנֵי־חַטִּיל
ס בְּנֵי פֹּכֶרֶת הַצְּבָיִים בְּנֵי אָמוֹן׃ כָּל־הַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי
61 שְׁלֹמֹה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת תִּשְׁעִים וּשְׁנָיִם׃ ס וְאֵלֶּה הָעוֹלִים מִתֵּל
מֶלַח תֵּל חַרְשָׁא כְּרוּב אַדּוֹן וְאִמֵּר וְלֹא יָכְלוּ לְהַגִּיד בֵּית־

v. 30. קמץ בזקף v. 32. קמץ בזקף v. 43. לְהוֹדְיָה קרי
v. 52. נְפִישְׁסִים קרי v. 54. בַצְלִית קרי

62 אֲבֹתָם וְזַרְעָם אִם מִיִּשְׂרָאֵל הֵם׃ בְּנֵי־דְלָיָה בְנֵי־טוֹבִיָּה בְּנֵי
63 נְקוֹדָא שֵׁשׁ מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם׃ ס וּמִן־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי
חֳבַיָּה בְּנֵי הַקּוֹץ בְּנֵי בַרְזִלַּי אֲשֶׁר לָקַח מִבְּנוֹת בַּרְזִלַּי הַגִּלְעָדִי
64 אִשָּׁה וַיִּקָּרֵא עַל־שְׁמָם׃ אֵלֶּה בִּקְשׁוּ כְתָבָם הַמִּתְיַחְשִׂים
כה וְלֹא נִמְצָא וַיְגֹאֲלוּ מִן־הַכְּהֻנָּה׃ וַיֹּאמֶר הַתִּרְשָׁתָא לָהֶם
אֲשֶׁר לֹא־יֹאכְלוּ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים עַד עֲמֹד הַכֹּהֵן לְאוּרִים
66 וְתֻמִּים׃ כָּל־הַקָּהָל כְּאֶחָד אַרְבַּע רִבּוֹא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת
67 וְשִׁשִּׁים׃ מִלְּבַד עַבְדֵיהֶם וְאַמְהֹתֵיהֶם אֵלֶּה שִׁבְעַת אֲלָפִים
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה וְלָהֶם מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת
68 מָאתַיִם וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ ° גְּמַלִּים אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים
69 וַחֲמִשָּׁה חֲמֹרִים שֵׁשֶׁת אֲלָפִים שְׁבַע מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים׃ וּמִקְצָת
רָאשֵׁי הָאָבוֹת נָתְנוּ לַמְּלָאכָה הַתִּרְשָׁתָא נָתַן לָאוֹצָר זָהָב
דַּרְכְּמֹנִים אֶלֶף מִזְרָקוֹת חֲמִשִּׁים כָּתְנוֹת כֹּהֲנִים שְׁלֹשִׁים וַחֲמֵשׁ
ע מֵאוֹת׃ ס וּמֵרָאשֵׁי הָאָבוֹת נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמְּלָאכָה זָהָב
71 דַּרְכְּמוֹנִים שְׁתֵּי רִבּוֹת וְכֶסֶף מָנִים אַלְפַּיִם וּמָאתָיִם׃ וַאֲשֶׁר
נָתְנוּ שְׁאֵרִית הָעָם זָהָב דַּרְכְּמֹנִים שְׁתֵּי רִבּוֹא וְכֶסֶף מָנִים
72 אַלְפָּיִם וְכָתְנֹת כֹּהֲנִים שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה׃ וַיֵּשְׁבוּ הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הָעָם וְהַנְּתִינִים וְכָל־
יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם וַיִּגַּע הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעָרֵיהֶם׃

ח 8

א וַיֵּאָסְפוּ כָל־הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל־הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי
שַׁעַר־הַמָּיִם וַיֹּאמְרוּ לְעֶזְרָא הַסֹּפֵר לְהָבִיא אֶת־סֵפֶר
2 תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבִיא עֶזְרָא
הַכֹּהֵן אֶת־הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה וְכֹל
3 מֵבִין לִשְׁמֹעַ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַיִּקְרָא־בוֹ לִפְנֵי
הָרְחוֹב אֲשֶׁר ׀ לִפְנֵי שַׁעַר־הַמַּיִם מִן־הָאוֹר עַד־מַחֲצִית
הַיּוֹם נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַמְּבִינִים וְאָזְנֵי כָל־הָעָם
4 אֶל־סֵפֶר הַתּוֹרָה׃ וַיַּעֲמֹד עֶזְרָא הַסֹּפֵר עַל־מִגְדַּל־עֵץ

---

v. 68. במקצת ספרים יש פה עוד הפסוק · סוּסֵיהֶם שְׁבַע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃ ובכל ספרים מדויקים איננו.

אֲשֶׁר־עָשׂוּ לַדָּבָר וַיַּעֲמֹד אֶצְלוֹ מַתִּתְיָה וְשֶׁמַע וַעֲנָיָה
וְאוּרִיָּה וְחִלְקִיָּה וּמַעֲשֵׂיָה עַל־יְמִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ פְּדָיָה
וּמִישָׁאֵל וּמַלְכִּיָּה וְחָשֻׁם וְחַשְׁבַּדָּנָה זְכַרְיָה מְשֻׁלָּם׃ ס
וַיִּפְתַּח עֶזְרָא הַסֵּפֶר לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי־מֵעַל כָּל־הָעָם הָיָה ה
וּכְפִתְחוֹ עָמְדוּ כָל־הָעָם׃ וַיְבָרֶךְ עֶזְרָא אֶת־יְהוָה הָאֱלֹהִים 6
הַגָּדוֹל וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם אָמֵן ׀ אָמֵן בְּמֹעַל יְדֵיהֶם וַיִּקְּדוּ
וַיִּשְׁתַּחֲוֻּ לַיהוָה אַפַּיִם אָרְצָה׃ וְיֵשׁוּעַ וּבָנִי וְשֵׁרֵבְיָה ׀ 7
יָמִין עַקּוּב שַׁבְּתַי ׀ הוֹדִיָּה מַעֲשֵׂיָה קְלִיטָא עֲזַרְיָה יוֹזָבָד חָנָן
פְּלָאיָה וְהַלְוִיִּם מְבִינִים אֶת־הָעָם לַתּוֹרָה וְהָעָם עַל־עָמְדָם׃
וַיִּקְרְאוּ בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים מְפֹרָשׁ וְשׂוֹם שֶׂכֶל וַיָּבִינוּ 8
בַּמִּקְרָא׃ ס וַיֹּאמֶר נְחֶמְיָה הוּא הַתִּרְשָׁתָא וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן ׀ 9
הַסֹּפֵר וְהַלְוִיִּם הַמְּבִינִים אֶת־הָעָם לְכָל־הָעָם הַיּוֹם קָדֹשׁ
הוּא לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם אַל־תִּתְאַבְּלוּ וְאַל־תִּבְכּוּ כִּי בוֹכִים כָּל־
הָעָם כְּשָׁמְעָם אֶת־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אִכְלוּ י
מַשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ מַמְתַקִּים וְשִׁלְחוּ מָנוֹת לְאֵין נָכוֹן לוֹ כִּי־
קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדֹנֵינוּ וְאַל־תֵּעָצֵבוּ כִּי־חֶדְוַת יְהוָה הִיא
מָעֻזְּכֶם׃ וְהַלְוִיִּם מַחְשִׁים לְכָל־הָעָם לֵאמֹר הַסּוּ כִּי־הַיּוֹם 11
קָדֹשׁ וְאַל תֵּעָצֵבוּ׃ וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וּלְשַׁלַּח 12
מָנוֹת וְלַעֲשׂוֹת שִׂמְחָה גְדוֹלָה כִּי הֵבִינוּ בַּדְּבָרִים אֲשֶׁר
הוֹדִיעוּ לָהֶם׃ ס וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי נֶאֶסְפוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְכָל־ 13
הָעָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֶל־עֶזְרָא הַסֹּפֵר וּלְהַשְׂכִּיל אֶל־דִּבְרֵי
הַתּוֹרָה׃ וַיִּמְצְאוּ כָּתוּב בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה 14
אֲשֶׁר יֵשְׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּסֻּכּוֹת בֶּחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃
וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־עָרֵיהֶם וּבִירוּשָׁלַם לֵאמֹר טו
צְאוּ הָהָר וְהָבִיאוּ עֲלֵי־זַיִת וַעֲלֵי עֵץ־שֶׁמֶן וַעֲלֵי הֲדַס וַעֲלֵי
תְמָרִים וַעֲלֵי עֵץ עָבֹת לַעֲשֹׂת סֻכֹּת כַּכָּתוּב׃ וַיֵּצְאוּ הָעָם 16
וַיָּבִיאוּ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם סֻכּוֹת אִישׁ עַל־גַּגּוֹ וּבְחַצְרֹתֵיהֶם
וּבְחַצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּבִרְחוֹב שַׁעַר הַמַּיִם וּבִרְחוֹב שַׁעַר
אֶפְרָיִם׃ וַיַּעֲשׂוּ כָל־הַקָּהָל הַשָּׁבִים מִן־הַשְּׁבִי ׀ סֻכּוֹת וַיֵּשְׁבוּ 17
בַסֻּכּוֹת כִּי לֹא־עָשׂוּ מִימֵי יֵשׁוּעַ בִּן־נוּן כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד
הַיּוֹם הַהוּא וַתְּהִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד׃ וַיִּקְרָא בְּסֵפֶר 18
תּוֹרַת הָאֱלֹהִים יוֹם ׀ בְּיוֹם מִן־הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד הַיּוֹם

הָאַחֲרוֹן וַיַּעֲשׂוּ־חָג שִׁבְעַת יָמִים וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת
כַּמִּשְׁפָּט׃ ס

ט 9

א וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֶסְפוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּצוֹם
2 וּבְשַׂקִּים וַאֲדָמָה עֲלֵיהֶם׃ וַיִּבָּדְלוּ זֶרַע יִשְׂרָאֵל מִכֹּל בְּנֵי נֵכָר
3 וַיַּעַמְדוּ וַיִּתְוַדּוּ עַל־חַטֹּאתֵיהֶם וַעֲוֺנוֹת אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיָּקוּמוּ
עַל־עָמְדָם וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם רְבִעִית הַיּוֹם
4 וּרְבִעִית מִתְוַדִּים וּמִשְׁתַּחֲוִים לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ ס וַיָּקָם
עַל־מַעֲלֵה הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וּבָנִי קַדְמִיאֵל שְׁבַנְיָה בֻּנִּי שֵׁרֵבְיָה
ה בָּנִי כְנָנִי וַיִּזְעֲקוּ בְּקוֹל גָּדוֹל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ
הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי חֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה
פְתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִן־הָעוֹלָם עַד־הָעוֹלָם
6 וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃ אַתָּה־
הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּ עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־
צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה
7 מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃ אַתָּה הוּא
יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים
8 וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם׃ וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת
עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק
9 אָתָּה׃ וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ
י עַל־יַם־סוּף׃ וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו
וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם
11 כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם
בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם
12 עַזִּים׃ וּבְעַמּוּד עָנָן הִנְחִיתָם יוֹמָם וּבְעַמּוּד אֵשׁ לַיְלָה לְהָאִיר
13 לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃ וְעַל הַר־סִינַי יָרַדְתָּ וְדַבֵּר
עִמָּהֶם מִשָּׁמָיִם וַתִּתֵּן לָהֶם מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת
14 חֻקִּים וּמִצְוֺת טוֹבִים׃ וְאֶת־שַׁבַּת קָדְשְׁךָ הוֹדַעְתָּ לָהֶם וּמִצְווֹת
טו וְחֻקִּים וְתוֹרָה צִוִּיתָ לָהֶם בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃ וְלֶחֶם מִשָּׁמַיִם

v. 6. אַתָּה ק׳

נָתַתָּ לָהֶם לִרְעָבָם וּמַיִם מִסֶּלַע הוֹצֵאתָ לָהֶם לִצְמָאָם
וַתֹּאמֶר לָהֶם לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָשָׂאתָ אֶת־יָדְךָ
16 לָתֵת לָהֶם׃ וְהֵם וַאֲבֹתֵינוּ הֵזִידוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא
17 שָׁמְעוּ אֶל־מִצְוֺתֶיךָ׃ וַיְמָאֲנוּ לִשְׁמֹעַ וְלֹא־זָכְרוּ נִפְלְאֹתֶיךָ
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּהֶם וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ רֹאשׁ לָשׁוּב
לְעַבְדֻתָם בְּמִרְיָם וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ־
18 אַפַּיִם וְרַב־וְחֶסֶד וְלֹא עֲזַבְתָּם׃ אַף כִּי־עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מַסֵּכָה
וַיֹּאמְרוּ זֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הֶעֶלְךָ מִמִּצְרָיִם וַיַּעֲשׂוּ נֶאָצוֹת
19 גְּדֹלוֹת׃ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא עֲזַבְתָּם בַּמִּדְבָּר אֶת־
עַמּוּד הֶעָנָן לֹא־סָר מֵעֲלֵיהֶם בְּיוֹמָם לְהַנְחֹתָם בְּהַדֶּרֶךְ וְאֶת־
עַמּוּד הָאֵשׁ בְּלַיְלָה לְהָאִיר לָהֶם וְאֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ׃
כ וְרוּחֲךָ הַטּוֹבָה נָתַתָּ לְהַשְׂכִּילָם וּמַנְךָ לֹא־מָנַעְתָּ מִפִּיהֶם
21 וּמַיִם נָתַתָּה לָהֶם לִצְמָאָם׃ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה כִּלְכַּלְתָּם בַּמִּדְבָּר
22 לֹא חָסֵרוּ שַׂלְמֹתֵיהֶם לֹא בָלוּ וְרַגְלֵיהֶם לֹא בָצֵקוּ׃ וַתִּתֵּן
לָהֶם מַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים וַתַּחְלְקֵם לְפֵאָה וַיִּירְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ
סִיחוֹן וְאֶת־אֶרֶץ מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶרֶץ עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן׃
23 וּבְנֵיהֶם הִרְבִּיתָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וַתְּבִיאֵם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
24 אָמַרְתָּ לַאֲבֹתֵיהֶם לָבוֹא לָרָשֶׁת׃ וַיָּבֹאוּ הַבָּנִים וַיִּירְשׁוּ אֶת־
הָאָרֶץ וַתַּכְנַע לִפְנֵיהֶם אֶת־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִים וַתִּתְּנֵם
בְּיָדָם וְאֶת־מַלְכֵיהֶם וְאֶת־עַמְמֵי הָאָרֶץ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כִּרְצוֹנָם׃
כה וַיִּלְכְּדוּ עָרִים בְּצֻרוֹת וַאֲדָמָה שְׁמֵנָה וַיִּירְשׁוּ בָּתִּים מְלֵאִים־
כָּל־טוּב בֹּרוֹת חֲצוּבִים כְּרָמִים וְזֵיתִים וְעֵץ מַאֲכָל לָרֹב
26 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂבְּעוּ וַיַּשְׁמִינוּ וַיִּתְעַדְּנוּ בְּטוּבְךָ הַגָּדוֹל׃ וַיַּמְרוּ
וַיִּמְרְדוּ בָּךְ וַיַּשְׁלִכוּ אֶת־תּוֹרָתְךָ אַחֲרֵי גַוָּם וְאֶת־נְבִיאֶיךָ
הָרָגוּ אֲשֶׁר־הֵעִידוּ בָם לַהֲשִׁיבָם אֵלֶיךָ וַיַּעֲשׂוּ נֶאָצוֹת גְּדוֹלֹת׃
27 וַתִּתְּנֵם בְּיַד צָרֵיהֶם וַיָּצֵרוּ לָהֶם וּבְעֵת צָרָתָם יִצְעֲקוּ אֵלֶיךָ
וְאַתָּה מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמָע וּכְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּתֵּן לָהֶם מוֹשִׁיעִים
28 וְיוֹשִׁיעוּם מִיַּד צָרֵיהֶם׃ וּכְנוֹחַ לָהֶם יָשׁוּבוּ לַעֲשׂוֹת רַע לְפָנֶיךָ
וַתַּעַזְבֵם בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וַיִּרְדּוּ בָהֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיִּזְעָקוּךָ וְאַתָּה
29 מִשָּׁמַיִם תִּשְׁמַע וְתַצִּילֵם כְּרַחֲמֶיךָ רַבּוֹת עִתִּים׃ וַתָּעַד בָּהֶם
לַהֲשִׁיבָם אֶל־תּוֹרָתֶךָ וְהֵמָּה הֵזִידוּ וְלֹא־שָׁמְעוּ לְמִצְוֺתֶיךָ

v. 17. יתיר ו׳ v. 26. קמץ בזקף v. 27. קמץ בזקף

וּבְמִשְׁפָּטֶיךָ חָטְאוּ־בָם אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה אָדָם וְחָיָה בָהֶם וַיִּתְּנוּ
ל כָתֵף סֹרֶרֶת וְעָרְפָּם הִקְשׁוּ וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ וַתִּמְשֹׁךְ עֲלֵיהֶם
שָׁנִים רַבּוֹת וַתָּעַד בָּם בְּרוּחֲךָ בְּיַד־נְבִיאֶיךָ וְלֹא הֶאֱזִינוּ
31 וַתִּתְּנֵם בְּיַד עַמֵּי הָאֲרָצֹת׃ וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא־עֲשִׂיתָם
32 כָּלָה וְלֹא עֲזַבְתָּם כִּי אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ
הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד אַל־
יִמְעַט לְפָנֶיךָ אֵת כָּל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר־מְצָאַתְנוּ לִמְלָכֵינוּ
לְשָׂרֵינוּ וּלְכֹהֲנֵינוּ וְלִנְבִיאֵינוּ וְלַאֲבֹתֵינוּ וּלְכָל־עַמֶּךָ מִימֵי
33 מַלְכֵי אַשּׁוּר עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא
34 עָלֵינוּ כִּי־אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ׃ וְאֶת־מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ
כֹּהֲנֵינוּ וַאֲבֹתֵינוּ לֹא עָשׂוּ תּוֹרָתֶךָ וְלֹא הִקְשִׁיבוּ אֶל־מִצְוֹתֶיךָ
לה וּלְעֵדְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר הַעִידֹתָ בָּהֶם׃ וְהֵם בְּמַלְכוּתָם וּבְטוּבְךָ הָרָב
אֲשֶׁר־נָתַתָּ לָהֶם וּבְאֶרֶץ הָרְחָבָה וְהַשְּׁמֵנָה אֲשֶׁר־נָתַתָּ
36 לִפְנֵיהֶם לֹא עֲבָדוּךָ וְלֹא־שָׁבוּ מִמַּעַלְלֵיהֶם הָרָעִים׃ הִנֵּה
אֲנַחְנוּ הַיּוֹם עֲבָדִים וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ לֶאֱכֹל
37 אֶת־פִּרְיָהּ וְאֶת־טוּבָהּ הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲבָדִים עָלֶיהָ׃ וּתְבוּאָתָהּ
מַרְבָּה לַמְּלָכִים אֲשֶׁר־נָתַתָּה עָלֵינוּ בְּחַטֹּאותֵינוּ וְעַל־
גְּוִיֹּתֵינוּ מֹשְׁלִים וּבִבְהֶמְתֵּנוּ כִּרְצוֹנָם וּבְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ׃

י 10

א וּבְכָל־זֹאת אֲנַחְנוּ כֹּרְתִים אֲמָנָה וְכֹתְבִים וְעַל הֶחָתוּם שָׂרֵינוּ
2 לְוִיֵּנוּ כֹּהֲנֵינוּ׃ וְעַל הַחֲתוּמִים נְחֶמְיָה הַתִּרְשָׁתָא בֶּן־חֲכַלְיָה
3 4 וְצִדְקִיָּה׃ שְׂרָיָה עֲזַרְיָה יִרְמְיָה׃ פַּשְׁחוּר אֲמַרְיָה מַלְכִּיָּה׃
ה 6 7 חַטּוּשׁ שְׁבַנְיָה מַלּוּךְ׃ חָרִם מְרֵמוֹת עֹבַדְיָה׃ דָּנִיֵּאל גִּנְּתוֹן
8 9 בָּרוּךְ׃ מְשֻׁלָּם אֲבִיָּה מִיָּמִן׃ מַעַזְיָה בִלְגַּי שְׁמַעְיָה אֵלֶּה
י הַכֹּהֲנִים׃ וְהַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ בֶּן־אֲזַנְיָה בִּנּוּי מִבְּנֵי חֵנָדָד קַדְמִיאֵל׃
11 12 וַאֲחֵיהֶם שְׁבַנְיָה הוֹדִיָּה קְלִיטָא פְּלָאיָה חָנָן׃ מִיכָא רְחוֹב
13 14 טו חֲשַׁבְיָה׃ זַכּוּר שֵׁרֵבְיָה שְׁבַנְיָה׃ הוֹדִיָּה בָנִי בְּנִינוּ׃ רָאשֵׁי
16 הָעָם פַּרְעֹשׁ פַּחַת מוֹאָב עֵילָם זַתּוּא בָּנִי׃ בֻּנִּי עַזְגָּד בֵּבָי׃
17 18 19 אֲדֹנִיָּה בִגְוַי עָדִין׃ אָטֵר חִזְקִיָּה עַזּוּר׃ הוֹדִיָּה חָשֻׁם בֵּצָי׃
כ 21 22 חָרִיף עֲנָתוֹת נוֹבָי׃ מַגְפִּיעָשׁ מְשֻׁלָּם חֵזִיר׃ מְשֵׁיזַבְאֵל צָדוֹק

v. 20. נֵ בָי קרי

23 24 כה יַדּֽוּעַ׃ פְּלַטְיָה חָנָן עֲנָיָֽה׃ הוֹשֵׁעַ חֲנַנְיָה חַשּֽׁוּב׃ הַלּוֹחֵשׁ
26 27 פִּלְחָא שׁוֹבֵֽק׃ רְחוּם חֲשַׁבְנָה מַעֲשֵׂיָֽה׃ וַאֲחִיָּה חָנָן עָנָֽן׃
28 29 מַלּוּךְ חָרִם בַּעֲנָֽה׃ וּשְׁאָר הָעָם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם הַשּׁוֹעֲרִים
הַמְשֹׁרְרִים הַנְּתִינִים וְכָל־הַנִּבְדָּל מֵעַמֵּי הָאֲרָצוֹת אֶל־תּוֹרַת
ל הָאֱלֹהִים נְשֵׁיהֶם בְּנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם כֹּל יוֹדֵעַ מֵבִֽין׃ מַחֲזִיקִים
עַל־אֲחֵיהֶם אַדִּירֵיהֶם וּבָאִים בְּאָלָה וּבִשְׁבוּעָה לָלֶכֶת בְּתוֹרַת
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נִתְּנָה בְּיַד מֹשֶׁה עֶֽבֶד־הָאֱלֹהִים וְלִשְׁמוֹר
וְלַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֺת יְהוָה אֲדֹנֵינוּ וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקָּֽיו׃
31 וַאֲשֶׁר לֹא־נִתֵּן בְּנֹתֵינוּ לְעַמֵּי הָאָרֶץ וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם לֹא נִקַּח
32 לְבָנֵֽינוּ׃ וְעַמֵּי הָאָרֶץ הַמְבִיאִים אֶת־הַמַּקָּחוֹת וְכָל־שֶׁבֶר
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת לִמְכּוֹר לֹא־נִקַּח מֵהֶם בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם קֹדֶשׁ
33 וְנִטֹּשׁ אֶת־הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית וּמַשָּׁא כָל־יָֽד׃ וְהֶעֱמַדְנוּ עָלֵינוּ
מִצְוֺת לָתֵת עָלֵינוּ שְׁלִשִׁית הַשֶּׁקֶל בַּשָּׁנָה לַעֲבֹדַת בֵּית
34 אֱלֹהֵֽינוּ׃ לְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּמִנְחַת הַתָּמִיד וּלְעוֹלַת
הַתָּמִיד הַשַּׁבָּתוֹת הֶחֳדָשִׁים לַמּוֹעֲדִים וְלַקֳּדָשִׁים וְלַֽחַטָּאוֹת
לה לְכַפֵּר עַל־יִשְׂרָאֵל וְכָל־מְלֶאכֶת בֵּית אֱלֹהֵֽינוּ׃ וְהַגּוֹרָלוֹת
הִפַּלְנוּ עַל־קֻרְבַּן הָעֵצִים הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהָעָם לְהָבִיא
לְבֵית אֱלֹהֵינוּ לְבֵית־אֲבֹתֵינוּ לְעִתִּים מְזֻמָּנִים שָׁנָה בְשָׁנָה
36 לְבַעֵר עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָֽה׃ וּלְהָבִיא
אֶת־בִּכּוּרֵי אַדְמָתֵנוּ וּבִכּוּרֵי כָּל־פְּרִי כָל־עֵץ שָׁנָה בְשָׁנָה
37 לְבֵית יְהוָֽה׃ וְאֶת־בְּכֹרוֹת בָּנֵינוּ וּבְהֶמְתֵּנוּ כַּכָּתוּב
בַּתּוֹרָה וְאֶת־בְּכוֹרֵי בְקָרֵינוּ וְצֹאנֵינוּ לְהָבִיא לְבֵית אֱלֹהֵינוּ
38 לַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים בְּבֵית אֱלֹהֵֽינוּ׃ וְאֶת־רֵאשִׁית עֲרִיסֹתֵינוּ
וּתְרוּמֹתֵינוּ וּפְרִי כָל־עֵץ תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר נָבִיא לַכֹּהֲנִים
אֶל־לִשְׁכוֹת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ וּמַעְשַׂר אַדְמָתֵנוּ לַלְוִיִּם וְהֵם
39 הַלְוִיִּם הַמְעַשְּׂרִים בְּכֹל עָרֵי עֲבֹדָתֵֽנוּ׃ וְהָיָה הַכֹּהֵן בֶּן־
אַהֲרֹן עִם־הַלְוִיִּם בַּעְשֵׂר הַלְוִיִּם וְהַלְוִיִּם יַעֲלוּ אֶת־מַעֲשַׂר
מ הַמַּעֲשֵׂר לְבֵית אֱלֹהֵינוּ אֶל־הַלְּשָׁכוֹת לְבֵית הָאוֹצָֽר׃ כִּי
אֶל־הַלְּשָׁכוֹת יָבִיאוּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי הַלֵּוִי אֶת־תְּרוּמַת הַדָּגָן
הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וְשָׁם כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ וְהַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים
וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וְלֹא נַעֲזֹב אֶת־בֵּית אֱלֹהֵֽינוּ׃

11 יא

א וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־הָעָם בִּירוּשָׁלָםִ וּשְׁאָר הָעָם הִפִּילוּ גוֹרָלוֹת
לְהָבִיא ׀ אֶחָד מִן־הָעֲשָׂרָה לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַםִ עִיר הַקֹּדֶשׁ וְתֵשַׁע
2 הַיָּדוֹת בֶּעָרִים׃ וַיְבָרְכוּ הָעָם לְכֹל הָאֲנָשִׁים הַמִּתְנַדְּבִים
3 לָשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלָםִ׃ ס וְאֵלֶּה רָאשֵׁי הַמְּדִינָה אֲשֶׁר יָשְׁבוּ
בִּירוּשָׁלָםִ וּבְעָרֵי יְהוּדָה יָשְׁבוּ אִישׁ בַּאֲחֻזָּתוֹ בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
4 הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים וּבְנֵי עַבְדֵי שְׁלֹמֹה׃ וּבִירוּשָׁלַםִ
יָשְׁבוּ מִבְּנֵי יְהוּדָה וּמִבְּנֵי בִנְיָמִן מִבְּנֵי יְהוּדָה עֲתָיָה בֶן־
עֻזִּיָּה בֶּן־זְכַרְיָה בֶן־אֲמַרְיָה בֶּן־שְׁפַטְיָה בֶן־מַהֲלַלְאֵל מִבְּנֵי
ה פָרֶץ׃ וּמַעֲשֵׂיָה בֶן־בָּרוּךְ בֶּן־כָּל־חֹזֶה בֶּן־חֲזָיָה בֶן־עֲדָיָה
6 בֶן־יוֹיָרִיב בֶּן־זְכַרְיָה בֶּן־הַשִּׁלֹנִי׃ כָּל־בְּנֵי־פֶרֶץ הַיֹּשְׁבִים
7 בִּירוּשָׁלָםִ אַרְבַּע מֵאוֹת שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה אַנְשֵׁי־חָיִל׃ ס וְאֵלֶּה
בְּנֵי בִנְיָמִן סַלֻּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־יוֹעֵד בֶּן־פְּדָיָה בֶן־קוֹלָיָה בֶן־
8 מַעֲשֵׂיָה בֶּן־אִיתִיאֵל בֶּן־יְשַׁעְיָה׃ וְאַחֲרָיו גַּבַּי סַלָּי תְּשַׁע
9 מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה׃ וְיוֹאֵל בֶּן־זִכְרִי פָּקִיד עֲלֵיהֶם וִיהוּדָה
י בֶן־הַסְּנוּאָה עַל־הָעִיר מִשְׁנֶה׃ ס מִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה בֶן־
11 יוֹיָרִיב יָכִין׃ שְׂרָיָה בֶן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־
12 מְרָיוֹת בֶּן־אֲחִיטוּב נְגִד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַאֲחֵיהֶם עֹשֵׂה
הַמְּלָאכָה לַבַּיִת שְׁמֹנֶה מֵאוֹת עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם וַעֲדָיָה בֶּן־
יְרֹחָם בֶּן־פְּלַלְיָה בֶּן־אַמְצִי בֶן־זְכַרְיָה בֶּן־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה׃
13 וְאֶחָיו רָאשִׁים לְאָבוֹת מָאתַיִם אַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם וַעֲמַשְׁסַי
14 בֶּן־עֲזַרְאֵל בֶּן־אַחְזַי בֶּן־מְשִׁלֵּמוֹת בֶּן־אִמֵּר׃ וַאֲחֵיהֶם גִּבֹּרֵי
חַיִל מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנָה וּפָקִיד עֲלֵיהֶם זַבְדִּיאֵל בֶּן־
טו הַגְּדוֹלִים׃ ס וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם
16 בֶּן־חֲשַׁבְיָה בֶּן־בּוּנִּי׃ וְשַׁבְּתַי וְיוֹזָבָד עַל־הַמְּלָאכָה הַחִיצֹנָה
17 לְבֵית הָאֱלֹהִים מֵרָאשֵׁי הַלְוִיִּם׃ וּמַתַּנְיָה בֶן־מִיכָא בֶּן־זַבְדִּי
בֶּן־אָסָף רֹאשׁ הַתְּחִלָּה יְהוֹדֶה לַתְּפִלָּה וּבַקְבֻּקְיָה מִשְׁנֶה
18 מֵאֶחָיו וְעַבְדָּא בֶּן־שַׁמּוּעַ בֶּן־גָּלָל בֶּן־ידיתון׃ כָּל־הַלְוִיִּם
19 בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ מָאתַיִם שְׁמֹנִים וְאַרְבָּעָה׃ וְהַשּׁוֹעֲרִים עַקּוּב
טַלְמוֹן וַאֲחֵיהֶם הַשֹּׁמְרִים בַּשְּׁעָרִים מֵאָה שִׁבְעִים וּשְׁנָיִם׃

---

v. 15. דגש אחר שורק   v. 17. יְדוּתוּן קרי

וּשְׁאָ֣ר יִשְׂרָאֵ֗ל הַכֹּֽהֲנִים֙ הַלְוִיִּ֔ם בְּכָל־עָרֵ֖י יְהוּדָ֑ה אִ֖ישׁ כ
בְּנַחֲלָתֽוֹ׃ וְהַנְּתִינִ֖ים יֹשְׁבִ֣ים בָּעֹ֑פֶל וְצִיחָ֥א וְגִשְׁפָּ֖א עַל־ 21
הַנְּתִינִֽים׃ וּפְקִ֤יד הַלְוִיִּם֙ בִּיר֣וּשָׁלַ֔͏ִם עֻזִּ֣י בֶן־בָּנִ֗י בֶּן־חֲשַׁבְיָ֛ה 22
בֶּן־מַתַּנְיָ֖ה בֶּן־מִיכָ֑א מִבְּנֵ֤י אָסָף֙ הַמְשֹׁ֣רְרִ֔ים לְנֶ֖גֶד מְלֶ֥אכֶת
בֵּית־הָאֱלֹהִֽים׃ כִּֽי־מִצְוַ֥ת הַמֶּ֖לֶךְ עֲלֵיהֶ֑ם וַאֲמָנָ֥ה עַל־ 23
הַמְשֹׁרְרִ֖ים דְּבַר־י֥וֹם בְּיוֹמֽוֹ׃ וּפְתַחְיָ֗ה בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל֙ מִבְּנֵֽי־ 24
זֶ֙רַח֙ בֶּן־יְהוּדָ֔ה לְיַ֖ד הַמֶּ֑לֶךְ לְכָל־דָּבָ֖ר לָעָֽם׃ וְאֶל־הַחֲצֵרִ֖ים כה
בִּשְׂדֹתָ֑ם מִבְּנֵ֨י יְהוּדָ֜ה יָשְׁב֨וּ בְּקִרְיַ֤ת הָֽאַרְבַּע֙ וּבְנֹתֶ֔יהָ וּבְדִיבֹן֙
וּבְנֹתֶ֔יהָ וּבִֽיקַבְצְאֵ֖ל וַחֲצֵרֶֽיהָ׃ וּבְיֵשׁ֖וּעַ וּבְמֹלָדָ֥ה וּבְבֵ֥ית פָּֽלֶט׃ 26
וּבַחֲצַ֥ר שׁוּעָ֛ל וּבִבְאֵ֥ר שֶׁ֖בַע וּבְנֹתֶֽיהָ׃ וּבְצִֽקְלַ֔ג וּבִמְכֹנָ֖ה 27 28
וּבִבְנֹתֶֽיהָ׃ וּבְעֵ֥ין רִמּ֛וֹן וּבְצָרְעָ֖ה וּבְיַרְמֽוּת׃ זָנֹ֤חַ עֲדֻלָּם֙ 29 ל
וְחַצְרֵיהֶ֔ם לָכִישׁ֙ וּשְׂדֹתֶ֔יהָ עֲזֵקָ֖ה וּבְנֹתֶ֑יהָ וַיַּחֲנ֥וּ מִבְּאֵֽר
שֶׁ֖בַע עַד־גֵּֽיא־הִנֹּֽם׃ וּבְנֵ֥י בִנְיָמִ֖ן מִגָּ֑בַע מִכְמָ֥שׂ וְעַיָּ֖ה וּבֵֽית־אֵ֥ל 31
וּבְנֹתֶֽיהָ׃ עֲנָת֥וֹת נֹ֖ב עֲנָֽנְיָֽה׃ חָצ֥וֹר ׀ רָמָ֖ה גִּתָּֽים׃ חָדִ֥יד 32 33 34
צְבֹעִ֖ים נְבַלָּֽט׃ לֹ֣ד וְאוֹנ֔וֹ גֵּ֖י הַחֲרָשִֽׁים׃ וּמִן־הַ֨לְוִיִּ֔ם מַחְלְק֥וֹת לה 36
יְהוּדָ֖ה לְבִנְיָמִֽין׃ ס

יב 12

וְאֵ֗לֶּה הַכֹּֽהֲנִים֙ וְהַלְוִיִּ֔ם אֲשֶׁ֣ר עָל֛וּ עִם־זְרֻבָּבֶ֥ל בֶּן־שְׁאַלְתִּיאֵ֖ל א
וְיֵשׁ֑וּעַ שְׂרָיָ֥ה יִרְמְיָ֖ה עֶזְרָֽא׃ אֲמַרְיָ֥ה מַלּ֖וּךְ חַטּֽוּשׁ׃ שְׁכַנְיָ֥ה 2 3
רְחֻ֖ם מְרֵמֹֽת׃ עִדּ֥וֹא גִנְּתוֹי֖ אֲבִיָּֽה׃ מִיָּמִ֥ין מַֽעַדְיָ֖ה בִּלְגָּֽה׃ 4 ה
שְׁמַֽעְיָ֥ה וְיוֹיָרִ֖יב יְדַעְיָֽה׃ סַלּ֥וּ עָמ֛וֹק חִלְקִיָּ֖ה יְדַעְיָ֑ה אֵ֣לֶּה 6 7
רָאשֵׁ֧י הַכֹּהֲנִ֛ים וַאֲחֵיהֶ֖ם בִּימֵ֥י יֵשֽׁוּעַ׃ ס וְהַלְוִיִּ֗ם יֵשׁ֧וּעַ 8
בִּנּ֛וּי קַדְמִיאֵ֖ל שֵׁרֵבְיָ֣ה יְהוּדָ֑ה מַתַּנְיָ֕ה עַל־הֻיְּד֖וֹת ה֥וּא
וְאֶחָֽיו׃ וּבַקְבֻּֽקְיָ֤ה וְעֻנִּי֙ אֲחֵיהֶ֔ם לְנֶגְדָּ֖ם לְמִשְׁמָרֽוֹת׃ וְיֵשׁ֕וּעַ 9 י
הוֹלִ֖יד אֶת־יוֹיָקִ֑ים וְיוֹיָקִים֙ הוֹלִ֣יד אֶת־אֶלְיָשִׁ֔יב וְאֶלְיָשִׁ֖יב
אֶת־יוֹיָדָֽע׃ וְיוֹיָדָע֙ הוֹלִ֣יד אֶת־יוֹנָתָ֔ן וְיוֹנָתָ֖ן הוֹלִ֥יד אֶת־ 11
יַדּֽוּעַ׃ ס וּבִימֵי֙ יוֹיָקִ֔ים הָי֥וּ כֹהֲנִ֖ים רָאשֵׁ֣י הָאָב֑וֹת 12
לִשְׂרָיָה֙ מְרָיָ֔ה לְיִרְמְיָ֖ה חֲנַנְיָֽה׃ לְעֶזְרָ֥א מְשֻׁלָּ֖ם לַאֲמַרְיָ֥ה 13
יְהוֹחָנָֽן׃ לִמְלוּכִי֙ יוֹנָתָ֔ן לִשְׁבַנְיָ֖ה יוֹסֵֽף׃ לְחָרִ֥ים עַדְנָ֖א 14 טו
לִמְרָי֖וֹת חֶלְקָֽי׃ לְעִדָּיא֙ זְכַרְיָ֔ה לְגִנְּת֖וֹן מְשֻׁלָּֽם׃ לַאֲבִיָּ֥ה 16 17

v. 9. וְעֻנִּי קרי — v. 14. לִמְלִיכוּ קרי — v. 16. לְעִדּוֹא קרי

18 זִכְרִי לְמִנְיָמִין לְמוֹעַדְיָה פִּלְטָי׃ לְבִלְגָּה שַׁמּוּעַ לִשְׁמַעְיָה
19 כ יְהוֹנָתָן׃ וּלְיוֹיָרִיב מַתְּנַי לִידַעְיָה עֻזִּי׃ לְסַלַּי קַלָּי
21 לְעָמוֹק עֵבֶר׃ לְחִלְקִיָּה חֲשַׁבְיָה לִידַעְיָה נְתַנְאֵל׃
22 הַלְוִיִּם בִּימֵי אֶלְיָשִׁיב יוֹיָדָע וְיוֹחָנָן וְיַדּוּעַ כְּתוּבִים רָאשֵׁי
אָבוֹת וְהַכֹּהֲנִים עַל־מַלְכוּת דָּרְיָוֶשׁ הַפָּרְסִי׃ ס
23 בְּנֵי לֵוִי רָאשֵׁי הָאָבוֹת כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
24 וְעַד־יְמֵי יוֹחָנָן בֶּן־אֶלְיָשִׁיב׃ וְרָאשֵׁי הַלְוִיִּם חֲשַׁבְיָה שֵׁרֵבְיָה
וְיֵשׁוּעַ בֶּן־קַדְמִיאֵל וַאֲחֵיהֶם לְנֶגְדָּם לְהַלֵּל לְהוֹדוֹת בְּמִצְוַת
כה דָּוִיד אִישׁ־הָאֱלֹהִים מִשְׁמָר לְעֻמַּת מִשְׁמָר׃ מַתַּנְיָה וּבַקְבֻּקְיָה
עֹבַדְיָה מְשֻׁלָּם טַלְמוֹן עַקּוּב שֹׁמְרִים שׁוֹעֲרִים מִשְׁמָר בַּאֲסֻפֵּי
26 הַשְּׁעָרִים׃ אֵלֶּה בִּימֵי יוֹיָקִים בֶּן־יֵשׁוּעַ בֶּן־יוֹצָדָק וּבִימֵי
27 נְחֶמְיָה הַפֶּחָה וְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר׃ ס וּבַחֲנֻכַּת חוֹמַת
יְרוּשָׁלִַם בִּקְשׁוּ אֶת־הַלְוִיִּם מִכָּל־מְקוֹמֹתָם לַהֲבִיאָם לִירוּשָׁלִָם
לַעֲשֹׂת חֲנֻכָּה וְשִׂמְחָה וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצִלְתַּיִם נְבָלִים
28 וּבְכִנֹּרוֹת׃ וַיֵּאָסְפוּ בְּנֵי הַמְשֹׁרְרִים וּמִן־הַכִּכָּר סְבִיבוֹת
29 יְרוּשָׁלִַם וּמִן־חַצְרֵי נְטֹפָתִי׃ וּמִבֵּית הַגִּלְגָּל וּמִשְּׂדוֹת גֶּבַע
וְעַזְמָוֶת כִּי חֲצֵרִים בָּנוּ לָהֶם הַמְשֹׁרְרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִָם׃
ל וַיִּטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיְטַהֲרוּ אֶת־הָעָם וְאֶת־הַשְּׁעָרִים
31 וְאֶת־הַחוֹמָה׃ וָאַעֲלֶה אֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה מֵעַל לַחוֹמָה
וָאַעֲמִידָה שְׁתֵּי תוֹדֹת גְּדוֹלֹת וְתַהֲלֻכֹת לַיָּמִין מֵעַל לַחוֹמָה
32 לְשַׁעַר הָאַשְׁפֹּת׃ וַיֵּלֶךְ אַחֲרֵיהֶם הוֹשַׁעְיָה וַחֲצִי שָׂרֵי יְהוּדָה׃
33 34 וַעֲזַרְיָה עֶזְרָא וּמְשֻׁלָּם׃ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּשְׁמַעְיָה וְיִרְמְיָה׃
לה וּמִבְּנֵי הַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת זְכַרְיָה בֶן־יוֹנָתָן בֶּן־שְׁמַעְיָה
36 בֶּן־מַתַּנְיָה בֶּן־מִיכָיָה בֶּן־זַכּוּר בֶּן־אָסָף׃ וְאֶחָיו שְׁמַעְיָה
וַעֲזַרְאֵל מִלֲלַי גִּלֲלַי מָעַי נְתַנְאֵל וִיהוּדָה חֲנָנִי בִּכְלֵי־שִׁיר
37 דָּוִיד אִישׁ הָאֱלֹהִים וְעֶזְרָא הַסּוֹפֵר לִפְנֵיהֶם׃ וְעַל שַׁעַר
הָעַיִן וְנֶגְדָּם עָלוּ עַל־מַעֲלוֹת עִיר דָּוִיד בַּמַּעֲלֶה לַחוֹמָה
38 מֵעַל לְבֵית דָּוִיד וְעַד שַׁעַר הַמַּיִם מִזְרָח׃ וְהַתּוֹדָה הַשֵּׁנִית
הַהוֹלֶכֶת לְמוֹאל וַאֲנִי אַחֲרֶיהָ וַחֲצִי הָעָם מֵעַל לְהַחוֹמָה
39 מֵעַל לְמִגְדַּל הַתַּנּוּרִים וְעַד הַחוֹמָה הָרְחָבָה׃ וּמֵעַל לְשַׁעַר־

---

v. 38 יתיר א׳

אֶפְרַיִם וְעַל־שַׁעַר הַיְשָׁנָה וְעַל־שַׁעַר הַדָּגִים וּמִגְדַּל חֲנַנְאֵל
וּמִגְדַּל הַמֵּאָה וְעַד שַׁעַר הַצֹּאן וְעָמְדוּ בְּשַׁעַר הַמַּטָּרָה׃
וַתַּעֲמֹדְנָה שְׁתֵּי הַתּוֹדֹת בְּבֵית הָאֱלֹהִים וַאֲנִי וַחֲצִי הַסְּגָנִים מ
עִמִּי׃ וְהַכֹּהֲנִים אֶלְיָקִים מַעֲשֵׂיָה מִנְיָמִין מִיכָיָה אֶלְיוֹעֵינַי 41
זְכַרְיָה חֲנַנְיָה בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וּמַעֲשֵׂיָה וּשְׁמַעְיָה וְאֶלְעָזָר וְעֻזִּי 42
וִיהוֹחָנָן וּמַלְכִּיָּה וְעֵילָם וָעָזֶר וַיַּשְׁמִיעוּ הַמְשֹׁרְרִים וְיִזְרַחְיָה
הַפָּקִיד׃ וַיִּזְבְּחוּ בַיּוֹם הַהוּא זְבָחִים גְּדוֹלִים וַיִּשְׂמָחוּ כִּי 43
הָאֱלֹהִים שִׂמְּחָם שִׂמְחָה גְדוֹלָה וְגַם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים שָׂמֵחוּ
וַתִּשָּׁמַע שִׂמְחַת יְרוּשָׁלִַם מֵרָחוֹק׃ וַיִּפָּקְדוּ בַיּוֹם הַהוּא 44
אֲנָשִׁים עַל־הַנְּשָׁכוֹת לָאוֹצָרוֹת לַתְּרוּמוֹת לָרֵאשִׁית וְלַמַּעַשְׂרוֹת
לִכְנוֹס בָּהֶם לִשְׂדֵי הֶעָרִים מְנָאוֹת הַתּוֹרָה לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם
כִּי שִׂמְחַת יְהוּדָה עַל־הַכֹּהֲנִים וְעַל־הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים׃
וַיִּשְׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶת אֱלֹהֵיהֶם וּמִשְׁמֶרֶת הַטָּהֳרָה וְהַמְשֹׁרְרִים מה
וְהַשֹּׁעֲרִים כְּמִצְוַת דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ כִּי־בִימֵי דָוִיד וְאָסָף 46
מִקֶּדֶם רֹאשׁ הַמְשֹׁרְרִים וְשִׁיר־תְּהִלָּה וְהֹדוֹת לֵאלֹהִים׃
וְכָל־יִשְׂרָאֵל בִּימֵי זְרֻבָּבֶל וּבִימֵי נְחֶמְיָה נֹתְנִים מְנָיוֹת 47
הַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ וּמַקְדִּשִׁים לַלְוִיִּם
וְהַלְוִיִּם מַקְדִּשִׁים לִבְנֵי אַהֲרֹן׃ ס

יג 13

בַּיּוֹם הַהוּא נִקְרָא בְּסֵפֶר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי הָעָם וְנִמְצָא כָּתוּב א
בּוֹ אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא עַמֹּנִי וּמֹאָבִי בִּקְהַל הָאֱלֹהִים עַד־עוֹלָם׃
כִּי לֹא קִדְּמוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּלֶּחֶם וּבַמָּיִם וַיִּשְׂכֹּר עָלָיו אֶת־ 2
בִּלְעָם לְקַלְלוֹ וַיַּהֲפֹךְ אֱלֹהֵינוּ הַקְּלָלָה לִבְרָכָה׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעָם 3
אֶת־הַתּוֹרָה וַיַּבְדִּילוּ כָל־עֵרֶב מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְלִפְנֵי מִזֶּה 4
אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן נָתוּן בְּלִשְׁכַּת בֵּית־אֱלֹהֵינוּ קָרוֹב לְטוֹבִיָּה׃
וַיַּעַשׂ לוֹ לִשְׁכָּה גְדוֹלָה וְשָׁם הָיוּ לְפָנִים נֹתְנִים אֶת־הַמִּנְחָה ה
הַלְּבוֹנָה וְהַכֵּלִים וּמַעְשַׂר הַדָּגָן הַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר מִצְוַת
הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשֹּׁעֲרִים וּתְרוּמַת הַכֹּהֲנִים׃ וּבְכָל־זֶה 6
לֹא הָיִיתִי בִּירוּשָׁלִָם כִּי בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתָּא
מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאתִי אֶל־הַמֶּלֶךְ וּלְקֵץ יָמִים נִשְׁאַלְתִּי מִן־הַמֶּלֶךְ׃

---

v. 44. ב׳ טעמים   v. 46. רָאשֵׁי קרי

7 וָאָבוֹא לִירוּשָׁלָם וָאָבִינָה בָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶלְיָשִׁיב לְטוֹבִיָּה
8 לַעֲשׂוֹת לוֹ נִשְׁכָּה בְּחַצְרֵי בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַיֵּרַע לִי מְאֹד
וָאַשְׁלִיכָה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵית־טוֹבִיָּה הַחוּץ מִן־הַלִּשְׁכָּה׃
9 וָאֹמְרָה וַיְטַהֲרוּ הַלְּשָׁכוֹת וָאָשִׁיבָה שָּׁם כְּלֵי בֵּית הָאֱלֹהִים
י אֶת־הַמִּנְחָה וְהַלְּבוֹנָה׃ וָאֵדְעָה כִּי־מְנָיוֹת הַלְוִיִּם לֹא נִתָּנָה
וַיִּבְרְחוּ אִישׁ־לְשָׂדֵהוּ הַלְוִיִּם וְהַמְשֹׁרְרִים עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃
11 וָאָרִיבָה אֶת־הַסְּגָנִים וָאֹמְרָה מַדּוּעַ נֶעֱזַב בֵּית־הָאֱלֹהִים
12 וָאֶקְבְּצֵם וָאַעֲמִדֵם עַל־עָמְדָם׃ וְכָל־יְהוּדָה הֵבִיאוּ מַעְשַׂר
13 הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר לָאוֹצָרוֹת׃ וָאוֹצְרָה עַל־אוֹצָרוֹת
שֶׁלֶמְיָה הַכֹּהֵן וְצָדוֹק הַסּוֹפֵר וּפְדָיָה מִן־הַלְוִיִּם וְעַל־יָדָם חָנָן
בֶּן־זַכּוּר בֶּן־מַתַּנְיָה כִּי נֶאֱמָנִים נֶחְשָׁבוּ וַעֲלֵיהֶם לַחֲלֹק
14 לַאֲחֵיהֶם׃ ס זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי עַל־זֹאת וְאַל־תֶּמַח חֲסָדַי
טו אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּבֵית אֱלֹהַי וּבְמִשְׁמָרָיו׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה רָאִיתִי
בִיהוּדָה ׀ דֹרְכִים גִּתּוֹת ׀ בַּשַּׁבָּת וּמְבִיאִים הָעֲרֵמוֹת וְעֹמְסִים
עַל־הַחֲמֹרִים וְאַף־יַיִן עֲנָבִים וּתְאֵנִים וְכָל־מַשָּׂא וּמְבִיאִים
16 יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וָאָעִיד בְּיוֹם מִכְרָם צָיִד׃ וְהַצֹּרִים
יָשְׁבוּ בָהּ מְבִיאִים דָּאג וְכָל־מֶכֶר וּמוֹכְרִים בַּשַּׁבָּת לִבְנֵי
17 יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלָם׃ וָאָרִיבָה אֵת חֹרֵי יְהוּדָה וָאֹמְרָה לָהֶם
מָה־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹשִׂים וּמְחַלְּלִים אֶת־יוֹם
18 הַשַּׁבָּת׃ הֲלוֹא כֹה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם וַיָּבֵא אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ אֵת
כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת וְעַל הָעִיר הַזֹּאת וְאַתֶּם מוֹסִיפִים חָרוֹן
19 עַל־יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת׃ ס וַיְהִי כַּאֲשֶׁר צָלֲלוּ שַׁעֲרֵי
יְרוּשָׁלַם לִפְנֵי הַשַּׁבָּת וָאֹמְרָה וַיִּסָּגְרוּ הַדְּלָתוֹת וָאֹמְרָה אֲשֶׁר
לֹא יִפְתָּחוּם עַד אַחַר הַשַּׁבָּת וּמִנְּעָרַי הֶעֱמַדְתִּי עַל־הַשְּׁעָרִים
כ לֹא־יָבוֹא מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ וַיָּלִינוּ הָרֹכְלִים וּמֹכְרֵי כָל־
21 מִמְכָּר מִחוּץ לִירוּשָׁלָם פַּעַם וּשְׁתָּיִם׃ וָאָעִידָה בָהֶם וָאֹמְרָה
אֲלֵיהֶם מַדּוּעַ אַתֶּם לֵנִים נֶגֶד הַחוֹמָה אִם־תִּשְׁנוּ יָד אֶשְׁלַח
22 בָּכֶם מִן־הָעֵת הַהִיא לֹא בָאוּ בַּשַּׁבָּת׃ וָאֹמְרָה לַלְוִיִּם אֲשֶׁר
יִהְיוּ מִטַּהֲרִים וּבָאִים שֹׁמְרִים הַשְּׁעָרִים לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם
23 הַשַּׁבָּת גַּם־זֹאת זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי וְחוּסָה עָלַי כְּרֹב חַסְדֶּךָ׃ גַּם ׀

v. 16. א׳ נחה — ibid. סגול באתנחתא — v. 20. קמץ בטפחא
v. 21. ל׳ בצרי

בַּיָּמִים הָהֵם רָאִיתִי אֶת־הַיְּהוּדִים הֹשִׁיבוּ נָשִׁים אַשְׁדֳּודִיּוֹת
עַמֳּנִיּוֹת מוֹאֲבִיּוֹת׃ 24 וּבְנֵיהֶם חֲצִי מְדַבֵּר אַשְׁדּוֹדִית וְאֵינָם
מַכִּירִים לְדַבֵּר יְהוּדִית וְכִלְשׁוֹן עַם וָעָם׃ כה וָאָרִיב עִמָּם
וָאֲקַלְלֵם וָאַכֶּה מֵהֶם אֲנָשִׁים וָאֶמְרְטֵם וָאַשְׁבִּעֵם בֵּאלֹהִים
אִם־תִּתְּנוּ בְנֹתֵיכֶם לִבְנֵיהֶם וְאִם־תִּשְׂאוּ מִבְּנֹתֵיהֶם לִבְנֵיכֶם
וְלָכֶם׃ 26 הֲלוֹא עַל־אֵלֶּה חָטָא־שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וּבַגּוֹיִם
הָרַבִּים לֹא־הָיָה מֶלֶךְ כָּמֹהוּ וְאָהוּב לֵאלֹהָיו הָיָה וַיִּתְּנֵהוּ
אֱלֹהִים מֶלֶךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל גַּם־אוֹתוֹ הֶחֱטִיאוּ הַנָּשִׁים
הַנָּכְרִיּוֹת׃ 27 וְלָכֶם הֲנִשְׁמַע לַעֲשֹׂת אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה
הַזֹּאת לִמְעֹל בֵּאלֹהֵינוּ לְהֹשִׁיב נָשִׁים נָכְרִיּוֹת׃ 28 וּמִבְּנֵי יוֹיָדָע
בֶּן־אֶלְיָשִׁיב הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל חָתָן לְסַנְבַלַּט הַחֹרֹנִי וָאַבְרִיחֵהוּ
מֵעָלָי׃ 29 זָכְרָה לָהֶם אֱלֹהָי עַל גָּאֳלֵי הַכְּהֻנָּה וּבְרִית הַכְּהֻנָּה
וְהַלְוִיִּם׃ ל וְטִהַרְתִּים מִכָּל־נֵכָר וָאַעֲמִידָה מִשְׁמָרוֹת לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם אִישׁ בִּמְלַאכְתּוֹ׃ 31 וּלְקֻרְבַּן הָעֵצִים בְּעִתִּים מְזֻמָּנוֹת
וְלַבִּכּוּרִים זָכְרָה־לִּי אֱלֹהַי לְטוֹבָה׃

v. 23. יתיר ו׳ bis. v. 30. ס׳ זנ״רא

חזק

סכום הפסוקים של ספר עזרא שש מאות ושמנים וחמשה, וסמן **תרפה**, וחציו ובין עלית הפנה (Neh. 3,32). וסדריו עשרה, וסמן **גבה**, ופסקתותיו שבע עשרה, וסמן **טוב**. שנות הספר, מן שנת אחת לכירש מלך פרס עד שנת שלשים ושתים לארתחשסתא המלך, חמשים ואחת שנה.

סכום הפסוקים של כל כתובים שמנת אלפים וששים וארבעה, וסמן **ח׳סד**. חצי הכתובים אם עונות תשמר יה (Ps. 130,3). רביעית ראשונה של כתובים יי הושיעה המלך יעננו (Ps. 20,10). רביעית אחרונה כצנת שלג ביום קציר (Prov. 25,13).

סכום כל הפסוקים של כל המקרא שלשה ועשרים אלף ומאתים ושלשה, וחציו כהקיר ביר מימיה (Jer. 6,7). סכום הסדרים של כל הכתובים תשעה ושמנים, וסמן **יעזב**. ושל כל המקרא ארבע מאות וארבעים וששה, וסמן **תמו**.

Appendices criticae et masoreticae.

A. Liber Danielis.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[C 1. 2. = Cod. Curtisianus primus secundus. E 1. 2. 3. = Erfurtensis primus secundus tertius. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. Hier. = Hierosolymitanus. J. = Jamanensis. Br. = Britannicus. P. = Petropolitanus ai. 1010. R. = Reuchlinianus.]

1, 1 נְבוּכַדְנֶאצַּר H. adnotat: לית כתיב א׳ בספרא h. e. hoc uno libri loco cum א (post נ).

1, 2 וּמִקְצָת Zade kamezatum sicut v. 15 et 18. Neh. 7, 70. Pertinet ad ea vocabula, quae in statu constructo Kamez retinent (*Dikduke hateamim* §. 38. Cf. *Harikma* p. 198. *Michlol* 15ᵇ.) H. adnotat: כלהון קמצין, idem Mas. parva impressa ad Neh. 7, 70. Quae Mas. fin. 54ᵇ exhibet, corrupta sunt.

1, 3 לְאַשְׁפְּנַז Complutensis לְאַשְׁפְּנָז contra codd. (vide Delitzsch, *Complutensische Varianten* 1878, p. 31).

Ibid. וּמִזֶּ֫רַע Tum Mas. parva impressa tum H. adnotant לית. Itaque מִזרע nonnullorum librorum mendum est.

1, 4 מְאוּם cum Aleph otioso sicut Iob 31, 7.

Ibid. וּמַשְׂכִּ֫לִים sine Jod medio. Tantummodo 11, 35 et 2 Chron. 30, 22 dupliciter plene.

Ibid. וּֽלֲלַמְּדָם Lamed cum Chateph pathach et Gaja, id quod Ben Bil῾ami *Taame hamikra* (in sectione de Scheba) diserte testatur. Cf. *Dikduke hateamim* §. 33.

1, 5 מִפַּת־בַּג duae voces makkephatae in codd. et edd. veteribus. Sic in flexis quoque formis omnibus velut פַּת־בָּגָם פַּת־בָּגוֹ, testibus Ben Saruk et Kimchi in ipsorum Lexicis sub בג. Cf. Norzi et *Dikduke hateamim* p. 9.

1, 7 בֵּֽלְטְשַׁאצַּר unus de quinque locis, in quibus accentus Munach accentui Rebia antecedit in uno eodemque vocabulo (Mas. ad Gen. 45, 5). H. adnotat: ה׳ מלין בב׳ טעמי.

Ibid. שַׁדְרַךְ, מֵישַׁךְ Complutensis, primo Madritensi seductus, שַׁדְרָךְ, מֵישָׁךְ. Cf. 2, 20.

1, 10 כְּגִלְכֶם defective in E 1. 2. 3. H. R. Omnes adnotant לית וחסר. Etiam Brixiensis et Veneta 1518. 1521 sic ediderunt, sed Lamed perperam dagessantes.

1, 11 הַמֶּלְצַר Zade pathachatum in codd. Masora notat בֿ ובענין (h. e. bis pathachatum et in hac quidem pericopa), hanc vocem pathachatis in pausa (פתחין באס״ף) adnumerans. Etiam *Michlol* 184 Pathach testimonio suo confirmat.

1, 13 תִּרְאֵה Zere pro Segol, testibus Mas. fin. 54 et *Michlol* 125[b].

1, 16 וְנֹתֵן E 1. 2. exhibent וְנָתֵן.

1, 18 נְבֻכַדְנֶצַּר sine Aleph post Nun. Sic hoc nomen ubique in libro scribitur excepto uno loco 1, 1. Praeterea hoc loco deest Vav, nomen regis decies sic defective scriptum (Mas. fin. 46[b]). Zade etiam in pausa Pathach suum servat in omnibus emendatis libris sicut Jer. 32, 1. 52, 28. 29.

2, 1 נְבֻכַדְנֶצַּר cum Munach primae in H. J. Item v. 28. 3, 16.

2, 4 אֲרָמִית E 3. et h. l. et Ezr. 4, 7 habet אֲרַמִּית.

Ibid. אֱמַר pathachatum in codd. cum nota ג׳ פתחין. In Masora impressa ad 4, 6 per errorem scriptum est ג׳ קמצין בספרא. Masora ms. recte ג׳ פתחין.

Ibid. נְחַוֵּה cum He et Vav segolato in E 1. 2. 3. H. J. uti אֲחַוֵּה (v. 24), נְהַחֲוֵה (v. 7.) יְהַחֲוֵה (5, 12). Mas. magna h. l. corrupta est.

2, 5 מִלְּתָה hoc uno loco cum He, auctore Masora.

Ibid. אַזְדָּא Sic H. itemque v. 8: *āz^{e}dâ* quasi participium.

Ibid. חֶלְמָא Brixiensis ubique חֵלְמָא cum Zere prioris.

Ibid. תִּתְעַבְדוּן Beth jure raphatum in E 1. 3. H. J. Br. et edd. veteribus adstipulante Norzio.

2, 6 לָהֵן cum Sakeph magno ad fidem codicum.

Ibid. וּפִשְׁרֵהּ Sic codd. et edd. Quod in *Ochla* No. 177 reperitur, mendosum est. Vide 4, 15.

2, 7 עֲנוֹ F. habet עָנוֹ et hic et v. 9.

Ibid. וּפִשְׁרָה cum He, item 5, 12., postulante Masora.

2, 8 אֲנָה cum He in E 1. 3. F. H. Sic haec vox, auctore Masora, ubique scribi oportet. In F. haec sunt Masorae verba: כל אנה דארמית דדניאל ועזרא כלהון כתיבין בה״א; in E 1: כל אנה, דנה, מנה, כדנה, דכרנה, תנינה, כתיבין ה״א.

Ibid. אַנְתּוּן E 2. 3. assimilate אַתּוּן

Ibid. קֳבֵל cum Kamez chatûph in codd. veteribusque edd. Similiter קֳדָם.

2, 9 הַן cum Munach in codd.
Ibid. חֲדָה In E 3. haec regula masoretica proponitur: עֲדָנָא כלהון אל"ת, חֲדָה ה"י, דָא לְדָא יְדָא אל"ף.
Ibid. הִזְ°מִנְתּוּן Kerî est הִזְדַּמִּנְתּוּן, forma proinde Ithpaal, ut Abenezra quoque in commentario et Kimchi in *Michlol* 77 legunt. At H. et R. exhibent הִזְ מִנְתּוּן cum Kerî הִזְדְּמִנְתּוּן, itaque Ithpeel. Sic et Complutensis (vide Delitzsch, *Complutensische Varianten* p. 31 s.).
2, 10 כַשְׂדָּיֵא cum Kerî כַשְׂדָּאֵי. At pluralis indefinitus sine Kerî scribitur כַּשְׂדָּאִין. Masora in E 3. ait: כשדיא, יהודיא, יו"ד קדים לאל"ף, כשדאִין, יהודאִין, אל"ף קדים ליו"ד.
Ibid. אִתַי sine Jod prioris et cum Thav raphato in H., idque recte, auctore Masora, quae in tabula כל קריאה חדה מלה וכל ספר חלוף לה (Mas. fin. 62. *Ochla* 272) hanc quoque vocem adducit: (2 Sam. 15, 22) אִתַּי דגש, ויאמר המלך אל אתי הגתי וכל קריאה חלוף אִתַי רפה. Etiam 1 Chron. 11, 31 H. אִתַי exhibet cum nota: לית וכל לישן ארמית דכוות'. Itaque aramaicum אִתַי (אִיתַי), quod hebraico יֵשׁ respondet, ubique raphandum; contra nomen proprium dagessatur.
Ibid. אֱנָשׁ Nun kamezatum in libris emendatis.
Ibid. לְהַחֲוָיָה E 3. et hic et v. 16 habet לְהַחֲוָיָא, qua falsa punctatione usus est Israel Nagara in cantico יה רבון עלם.
Ibid. שְׁאֵל J. et Brixiensis habent שָׁאֵל.
Ibid. וְאָשַׁף Sic Paris. 1544 attestante R. et Kimchio tum in *Michlol* 162[b] tum in Lexico sub אשף. Sic scribendum esse (non וְאָשָׁף) forma pluralis אָשְׁפִין, אָשְׁפַיָּא ostendit.
2, 11 מַלְּכָּה h. l. cum He definiti, teste Masora.
Ibid. יְהוֹנַה Nun pathachatum in codd. convenienter regulae masoreticae: כל ה̱ דארמית פתח, אף באס"ף.
2, 12 לְהוֹבָדָא cum Aleph in Brixiensi secundum codices. Sic et v. 24.
2, 13 מִתְקַטְּלִין Teth non dagessatum in J. aliisque codd., forma proinde Ithpeel quemadmodum לְהִתְקְטָלָה.
2, 16 זְמַן Mem h.l. et 7,12 pathachatum in Brixiensi et Complutensi. Sic exstat in J., idque probandum, vide *Abodath Jisrael* p. 40.
Ibid. יִנְתִּן־ Aliter Brixiensis: יִנְתֶּן־.
Ibid. וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה Differunt accentus in Brixiensi: וּפִשְׁרָא לְהַחֲוָיָה, quam accentuum consequentiam J. quoque exhibet.
2, 18 רָזָא Masora: כל ספרא כתיב א' h. e. ita ubique in libro (Danielis) scriptum.

2, 19 אֲדִין Brixiensis: אֲדִין cum Darga.
Ibid. גְּלִי cum Chateph Pathach, contra v. 30 גֱּלִי cum Chateph Segol.
Ibid. בָּרִךְ Masora notat לית וחסר. Vide 6, 11.
2, 20 לֶהֱוֵא Hieros. et C. 2. scribunt לֶהְוֵא, He cum Scheba simplice quiescente, itidem תֶּהֱוֵא, לֶהֱוֹן.
Ibid. מְבָרַךְ Resch pathachatum, teste Masora ad 3, 14. Etiam Simson punctator in חבור הקונים praecipit: כל ך' ארמית קמץ לפניו, בר מן ד', שדרך, מישך, אלהא מברך, ראשהון לא התחרך (3, 27) מצאתי במסרת.
Ibid. וּגְבוּרְתָא Thav dagessatum in omnibus libris emendatis, quamquam syllaba naturaliter longa praecedit, item in v. 23 et similiter מֶרְדְתָא וּבְאִישְׁתָּא (4, 14) שְׁאֶלְתָּא (2, 49) עֲבִידְתָּא (Ezr. 4, 12) מְדִינְתָּא (5, 8). Aramaica punctationis ratio hac in re ab hebraicae lege discedit, id quod Norzium fugit.
2, 21 וְהוּא cum Rebia in E 1. 2.
Ibid. מְהַשְׁנֵא cum Zere et Aleph, auctore Masora quae praecipit: מנא, מהשנא, ישתנא, ישנא, תשנא, לבנא, למבנא, יתבנא, מתבנא, תתבנא, כלהון א' כתיבי וקמץ (צרי) ;ענה בנה, חזה, דמה, נדנה, כלהון ה"א כתיבי.
Ibid. מְהַעְדֵּה Brix., Ven. 1518. 1521. Lombrosiana scribunt מְהַעְדֵּא cum Aleph. In E 3. exstat nota masoretica: מהעדה, חבולה (6, 23) לנהרדאי ה"י, ולסוראי אל"ף. Scriptura igitur quam recepimus est Nehardeensis atque ea qua, hoc participium in Aleph desinit, Sorana. Similes inter scholas Nehardeae et Sorae diversae scripturae reperiuntur 3, 5. 13. 4, 11. 23. 6, 4. 7, 21. Textus editionum modo sequitur Soranos, modo Nehardeenses, nonnunquam neutrorum sententiam. Cf. ad Iob 6, 30. *Dikduke hateamim* §. 69., Mas. parvam ad Deut. 32, 6. et Norzium ad Gen. 47, 19. Ex. 36, 23.
Ibid. וּמְהָקֵים plene cum Jod ultimae. In E 1. Masora his verbis adscripta est: לעבדיך, לאלהיך, עליך, מהקים, יהקים, קדמיך האיתיך, לשנאיך, חטאיך, וזיויך, ורברבניך, לעריך, אחיך, כלהון יתירין ביוד. בל"ע מק"ק הנ"ט זרע"א סימן.
2, 22 מָה Aliquot codd. et edd. praeferunt מַה־בַּחֲשׁוֹכָא. At Masora docet: כל מָה דארמית דדניאל ועזרא קמצין.
2, 23 אֲבָהָתִי Thav pathachatum in H. et recte quidem.
Ibid. הוֹדַעְתֶּנָא Thav segolatum in Brixiensi adsentientibus H. J. R.
2, 24 הַעֵלְנִי He pathachandum, ceteroqui Brixiensis הֵעֶלְנִי.
Ibid. אֲחַוִּה Sic J. quoque et Brixiensis. Vide v. 4.

2, 25 גְּבַר דִּי מִן־בְּנֵי Sic C. 1. E 1. 2. 3. J. et codd. plurimi. Etiam Compl. edidit דִּי e fide Madritensis primi, sed falso contra codicum fidem מִבְּנֵי pro מִן־בְּנֵי (vide Delitzsch, *Complutensische Varianten* p. 32).

2, 26 בֵּֽלְטְשַׁאצַּר Beth methegatum ex auctoritate codicum. De punctatione vocis האיתיך vide Delitzschium l. l. p. 32.

2, 29 אַנְתְּה in Chetîb ubique in He exiens, vide ad Ezr. 7, 25.

Ibid. מָה Aliter Brixiensis cum E 1. 3.: מַה־דִּי, vide v. 22.

Ibid. סְלִקוּ sine Jod uti et Ezr. 4, 12. Masora ms. praecipit: אלין מלין כתיבין ו״ו בסוף תבותא והסרין יו״ד בלשן ארמית, סלִקו, קרִבו, כפִתו, הסִקו, התרחִצו, וקצִצו, הנפִקו, והכרִזו, הרגִשו, הדִקו, שלִטו, החסִנו. Mancum est id quod Masora impressa ad 3, 22 praestat.

2, 30 לָהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי Differunt accentus in Brixiensi: לָהֵן עַל־דִּבְרַת דִּי־פִשְׁרָא.

2, 32 דְּהַב pathachandum uti et כְּסַף, quod pathachatis in pausa (פתחין באס״ף) adnumeratur. Idem valet de חֲסַף (v. 33) ודהב (Ezr. 7, 15). H. adscribit: פתח.

Ibid. חֲדוֹהִי H. et J. scribunt חָדוֹהִי.

Ibid. וְיַרְכָתֵהּ Caph raphatum e fide codicum sicut Gen. 49, 13.

2, 34 וּמְחַת et מְחַת (v. 35) utrumque pathachandum cum certis testibus.

Ibid. וְהַדֶּקֶת itemque v. 45. Daleth habet Segol (non Zere) in omnibus libris emendatis.

2, 35 הֲוַת ubique pathachandum esse certo traditum.

Ibid. וּמְלַאת Lamed pathachatum optimorum testium consensu. H. adnotat: לית ולא קרי אל״ף.

2, 37 וְתָקְפָּא Pe dagessatum.

Ibid. וִיקָרָא In H. addita est nota ב׳ כתיב א׳, item ad 5, 18.

2, 38 רֵאשָׁה He raphatum vice literae Aleph.

2, 39 וּבָתְרָךְ Beth cum Kamez et Metheg ex auctoritate optimorum librorum.

Ibid. תְּלִיתָיָא Sic כתיב, cui קרי substituit תְּלִיתָאָה. Similiter v. 40 רְבִיעָיָא scriptum, רְבִיעָאָה legendum.

2, 40 וּכְפַרְזְלָא cum Gaja in Brixiensi ex auctoritate codicum.

2, 41 וְדִי cum accentu conjunctivo Kadma in Brixiensi, comprobantibus codd.

Ibid. תֶּהֱוֵה cum He extremae, quemadmodum prius versus subsequentis et 4, 24; reliqua omnia in fine habent Aleph, teste Masora. Cf. ad. v. 20.

2, 41 בַּהּ cum Pathach sine scripturae variatione. Vide 2, 11.

Ibid. פַּרְזְלָא cum Sakeph magno. Sic praeeuntibus codd. Brix. Ven. 1518. 1521.

2, 42 תַקִּיפָה cum He sicut v. 40, teste H. qui adnotat: ג׳, ב׳ כתיב ה׳; idem ad וְתַקִּיפָא 7, 7 adscribit: לית כתיב א׳. Etiam in E 1. et F. Masora sic se habet: כל תקיפה כתיב ה׳ בר מן חד כתיב א׳ ואימתני ותקיפא. Inde corrigi oportet quod Biblia rabbinica exhibent. Cf. Norzi.

Ibid. וּמִנַּהּ Nun pathachatum. Scriptio non fluctuat.

2, 43 הָא כְדִי his cum accentibus in Brix. Ven. 1518. 1521., comprobantibus E 2. H.

2, 44 וּמַלְכוּתָה He raphatum vice Aleph. Masora: לית כתיב ה׳.

Ibid. אִלֵּן sine Jod posterioris. H. adnotat ב׳ חסר; item ad 6, 7.

2, 46 לֵהּ Lamed raphatum apud omnes idoneos testes. Vide *Thorath emeth* p. 29 not. et Luzzatto, *Grammatica della Lingua Ebraica* p. 31.

2, 47 אֱלָהֲכוֹן cum Rebia in codd. et optimis edd.

Ibid. וּמָרֵה cum He in E 1. et H. adjecta nota לית כתיב ה׳. Ita etiam Mas. parva ms.

Ibid. וְגָלֵה H. adnotat: לית כתיב ה׳.

2, 49 עַל־ makkephatum ex consensu codicum veterumque edd.

3, 2 גְּדָבְרַיָּא Syllaba prior habet Asla, postrema Mehuppach. Similiter זַמָּרַיָּא Ezr. 7, 24. Vide Masoram ad Lev. 25, 46.

Ibid. דְּתָבְרַיָּא Daleth citra regulam dagessatum, item in versu sequente, quamquam vox praecedens, quae cum eo cohaeret, non in consonam desinit (vide Masoram ad 5, 11. *Dikduke hateamim* §. 29). Ben Naphtali etiam Gimel vocis גּדבריא dagessat, sed refragante Ben Ascher. Cf. חלופי נקוד.

Ibid. תִּפְתָּיֵא cum Kerî תִּפְתָּאֵי. Sic H. convenienter Masorae parvae ms.

Ibid. הֲקֵים In Brixiensi הִקִים ubique chirekatum.

3, 3 דְּתָבְרַיָּא Sic in H. cum accentu Gerschajim in H. idque recte, quoniam Rebia subsequitur (vide *Mischpete hateamim* p. 21). Masora hanc locum non adnumerat quattuor illis anomalis, ubi accentum Telischa excipit Kadma veasla (Mas. fin. 33).

Ibid. שִׁלְטֹנֵי defective sine Vav sicut in versu antecedente ex consensu testium.

Ibid. נְבֻכַדְנֶצַּר versum concludens sine Vav, auctore Masora.

3, 4 עַמְמַיָּא Mem cum Chateph Pathach in J. secundum regulam.

3, 5 קָל H. adnotat: כל ספרא קמץ. In edd. post hanc vocem poni solet lineola Pasek, repugnantibus codd.

Ibid. שַׂבְּכָא Sic ubique cum Sin in veteribus edd., etiam Lombrosiana, comprobantibus H. J. aliis.

Ibid. פְּסַנְתֵּרִין Thav cum Zere secundum optimos testes. Moses Kimchi in grammatica *Mahalach* sect. 3 et sequens eum frater ipsius David in *Michlol* 90[b] atque Balmes in *Mikne abram* p. 10 literam Pe dagessant, quamquam vox in vocalem exiens et arcte connexa antecedit, hoc *Psanterîn* exceptionibus adnumerantes, quibus adstipulatur Norzius. Revera jam Ben Naphtali *Pe* dagessandum judicavit, at in conformando textu recepto non valet hujus Masoretae auctoritas. Cf. חלופי נקוד.

Ibid. סוּמְפֹּנְיָה Nehardeenses h. l. סומפניא scribunt, vocem litera א terminantes, teste Masora in E. Vide 3, 13.

3, 6 וּמָן־ Mem kamezatum in H. et sic omnia מָן Chaldaismi biblici. Favet Masora, quae nonnisi unum מַן pathachatum Ps. 61, 8 agnoscit. Etiam in codice prisco Pentateuchi Curtisiano Masora ad Ex. 16, 15: מָן כלהון קמץ במ"א פתח.

Ibid. שַׁעֲתָא Ajin cum Chateph pathach et Thav raphato ex fide codicum veterumque edd.

Ibid. לְגוֹא Ubicunque haec vox obvia est, litera Aleph terminatur (vide Masoram ad v. 23). At nomen proprium נְגוֹ sine Aleph scribitur excepto uno loco 3, 29.

Ibid. יָקִדְתָּא ubique sine Jod medio et desinens in Aleph.

3. 7 פסנטֵרין h. l. per Teth scriptum, teste Masora, cf. *Ochla veochla* No. 219.

3, 8 קַרְצֵיהוֹן H. scribit קֻרְציהון, R. קֻרְציהון, quae quidem vocabuli pronuntiatio et targumica et talmudica est (קורצין Targum Lev. 19, 16 קורצי Talm. *Berachoth* 58). At in Peschitta Syriaca haec vox claram vocalem habet, non fuscam; sonat enim ܩܪܨܐ plur. ܩܪ̈ܨܐ. Probabile est igitur, pronuntiationem *korṣe kurṣe* fuisse Aramaismi palaestinensis propriam, quae fuscis vocalibus delectatur, velut גוברא vir, רובא magnus, תורעא janua. Similiter discrepat lectio nominis תרבץ (vestibulum), quod in Aruch et Michlol (187) legitur תַּרְבֵּץ, contra in Gemara (*Chullin* 43. 44) תְּרְבֵּץ.

3, 10 שָׂמְתָּ Sin kamezatum. Masora notat לית קמץ i. e. hoc solo loco kamezatum, alias constanter שַׂמְתָּ. Perperam igitur Brix. Ven. 1518 et nonnulli codd. exhibent שַׂמְתְּ.

3, 10 טְעֵם Teth dagessatum ad regulam אתי מרחיק quemadmodum שְׂמוֹ Neh. 9, 7.

Ibid. מַשְׁרֹקִיתָא h. l. sine Vav. In E 2. et H. accedit nota: לית חסר.

Ibid. וְסִיפֹּנְיָה cum Kerî וְסוּפֹּנְיָה.

3, 12 יְהוּדָאִין Chirek pertinet ad Jod, Aleph otiatur. Contra in כַּשְׂדָּאִין Chirek ad Aleph pertinet, vide *Michlol* 196.

3, 13 וַחֲמָא J. scribit וַחֲמָה itemque v. 19 חֱמָה, quam scribendi rationem defendebant Sorani, teste Masora in E 1: סומפניא קדמא (3, 5) וחמא (hic) חיותא קדמא (4, 11) קימא (4, 23) יתירא דעשית (6, 4) עבדא קרב (7, 21) אלין לנהרדאי אל״ף, לסוראי ה״י.

Ibid. הֵיתַיִו Thav pathachatum in H. J. R. Eodem modo והֵיתַיִת 6, 18.

3, 14 הַצְדָּא Daleth dagessatum in omnibus libris emendatis.

Ibid. לֵאלָהַי Nonnullae edd. sicut J. huic voci tanquam singulari adsignant Chirek: לֵאלָהִי verum haec scriptio Masorae testimonio destituta est.

3, 15 כְּעַן הֵן Versus ita incipiens est unus de maximis Scripturae Sacrae, constat enim e quadraginta vocabulis. Masora praeter hunc versum quattuor tam magni ambitus enumerat: 5, 23. 6, 13. Jer. 38, 4. Est. 3, 12. Frensdorffii *Mas. Wörterbuch* p. 380 emendationem requirit.

Ibid. וְסוּמְפֹּנְיָה sine Vav post Pe in Brixiensi ad fidem codicum. Masora notat: לית וכתיב כן.

Ibid. תִּפְּלוּן ותסגדון לצלמא די־עבדת Brix. Ven. 1518. 1521. et nonnullae aliae accentus aliter ponunt: תפלון ותסגדון לצלמא די־עבדת.

Ibid. וְהֵן לָא J. וְהֵן לָא־.

Ibid. תתרמון Vav habet Cholem. Sic cum aliis testibus J.

Ibid. יְשֵׁיזְבִנְכוֹן Nonnulli codices יְשֵׁזְבִנְכוֹן sine Jod medio scribunt.

Ibid. יְדָי Sic H. non pluraliter, sed singulariter, id quod convenit cum יְדָךְ v. 17.

3, 16 חָשְׁחִין Cheth cum Kamez et Metheg in veteribus edd. praeeunte H. aliisque codd.

Ibid. פִּתְגָם Gimel raphatum in codd., auctore Jekuthiele punctatore ad Est. 1, 20.

3, 17 לְשֵׁיזָבוּתַנָא Thav pathachatum. Est unum de פתחין באס״ף.

Ibid. יְשֵׁיזִב cum Jod prioris in R. aliisque codd. Vide v. 28.

3, 19 אִשְׁתַּנִּו Aleph recte chirekatum in J., approbante *Michlol* 76. Vide etiam ad 7, 8. 15.

Ibid. חַד cum Munach in H. Aliquot codd. Makkeph interponunt: חַד־. At falsum est חַד־ vulgatarum edd.

Ibid. עַל דִּי Brixiensis עַל דִּי־.

3, 21 בְּסַרְבָּלֵיהוֹן his cum accentibus in H. J. idque recte.

Ibid. פַּטִּישֵׁיהוֹן Kerî פַּטְּשֵׁיהוֹן. Teth dagessatum e fide codd., accentus vocabuli Sakeph magnum.

Ibid. וּלְבוּשֵׁיהוֹן cum Vav medio in edd. veteribus, etiam Athiae. Haec forma derivata verbi לבש praeter Prov. 31, 21 ubique in Hagiographis plene scripta est.

Ibid. וּרְמִיו Vav vocabulum concludens vim consonantis habet, quamobrem aliquod codd. velut R. Scheba adponunt: וּרְמִיוְ, ut prohibeant, ne quis וּרְמִיוּ legat. Similiter codex Prophetarum Reuchlinianus (No. 51) Jos. 14, 8 הִמְסִיו scribit, addita hac masoretica vocum consimilium collatione:

ב̇	ב̇	ל̇	ל̇	ל̇
הֶעְדִּיוְ	רְמִיוְ	וְהַיְתִיוְ	הַיְתִיוְ	הִמְסִיוְ
דכו׳	דכו׳	דכו׳	דכו׳	דכו׳

Cf. Chajug sub מסה, *Michlol* 134^b.

3, 22 מַחְצְפָה Mas. magna codicis Hier. adnotat: נקוד בהללי בדגש הפ״א Haud scio an ״הצד״ pro הפ״א scribi debuerit.

Ibid. יַתִּירָה omnia in He desinunt excepto uno 6, 4.

Ibid. קַטִּל Hieros. habet notam לית וחסר. F. H. scribunt קַטִּיל, et ipsi adnotantes: לית וחסר.

3, 23 תְּלָתֵּהוֹן cum Thav dagessato. In R. adjecta est nota: ג׳ תרין דגש׳ בקמץ h. e. ter reperitur ת dagessatum post Kamez. Hos tres locos recensuit Ben Bil'am in *Taame hamikra* (Cap. 3. textus curis meis castigati), his verbis: בג׳ מקומות נדגשות התו מכל התוין הנדגשות, והן וישימה תֵּל־עולם (Jos. 8, 28) בָּתָּיו וגנזכיו (1 Chr. 28, 11) וגבריא אלך תלתהון וכו׳ ויש שמוסיפים עליהם להדגיש בחוזק וּבָתִּים מלאים כל טוב (Deut. 6, 11). In Mas. parva impressa ad 1 Chr. 28, 11 falso legitur: ה׳ תרין דגושין בחוזק; legi oportet ד׳תרין. Frensdorffius in *Masor. Wörterbuch* p. 386 s. hanc rem explicare conatur, sed sine successu. Sententia haec est, illis quattuor locis Thav dagessatum aeque duriter ac praecedente Pathach pronuntiandum esse. Vide Fuerstii *Orient* anni 1851 No. 1. extr. Ed. Koenig, *Lehrgebäude* p. 53 hoc Dagesch nuncupat Dag. forte orthoconsonanticum.

3, 25 מַהַלְּכִין pariter ac 4, 34. Brixiensis sicut E 1. מְהַלְּכִין scribit. Vide Luzzatti commentarium (משתדל inscriptum) ad Lev. 26, 43.

Ibid. וַחֲבָל Beth kamezatum in Hieros. ut fieri oportet.

3, 26 פְּקֻו Pe schurekatum ducibus F. H. Hieros. Cf. Norzi.

3, 27 חָזַיִן לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ Brix. Ven. 1518. 1521 hosce accentus habent: חָזַיִן ׀ לְגֻבְרַיָּא אִלֵּךְ.

Ibid. בְּגֶשְׁמְיהוֹן Sic Chethîb cum Jod otioso in H. J. Br. non secus atque in versu sequente.

Ibid. עֲדָת Daleth kamezatum. Masora ait: כל דניאל עֲדָת קמץ, וכל שאר קריאה עֲדַת פתח.

3, 28 וְשֵׁיזִב Sic recte Hieros. Jod. est prima radicalis ideoque post Schin formativum, non post Zajin scribenda.

Ibid. שַׁנִּיו cum Vav consonantis vicem gerente, vide v. 21.

3, 30 בִּמְדִינַת Masora adnotat לית (hoc solo loco), namque accentus est Mercha, quia versus non dimidiatus est per Athnach.

3, 32 עליא Kerî עִלָּאָה sicut v. 26. Hieros. adnotat בהללי עִלָּאָה קרי, codicem Hillelianum testem faciens.

3, 33 עָלַם Lamed pathachatum in Ven. 1525 et editionibus Athiae Jablonskii Norzii. Sic scribendum esse forma definita עָלְמָא ostendit.

4, 1 בְּבַיְתִי Sic recte in E 2. 3. quemadmodum וּבַיְתֵהּ (v. 29) לְבַיְתֵהּ (6, 11) בְּחַיְלֵהּ (3, 20).

4, 2 חֵלֶם R. חֶלֶם.

4, 4 אָמַר Hieros. H. J. אָמַר (3 pr. pro participio).

4, 5 אחרָין Resch kamezatum in H. cum nota לית ויתיר יו"ד. Eadem nota exstat in Mas. parva, unde apparet eam et ipsam Resch cum Kamez legere. Si אחרֵין cum Zere legeret, ut vulgo editus, adnotatum illud יתיר inane esset.

Ibid. עַל קָדָמַי דניאל his cum accentibus in H.

Ibid. כִּשְׁם H. adnotat: (Ezr. 5, 1.) לית וחסר, וחד בְּשֻׁם.

4, 6 אָנֵס Hieros אָנֵס (3 praet. sicut תְּקֵף, קְרֵב, יְכֵל).

Ibid. אָמַר unum de crebris פתחין באס"ף. H. adnotat: ג' ופתח. Vide ad 2, 4.

4, 7 הֲוֵית cum Sakeph in libris emendatis.

4, 9 וּמָזוֹן cum Asla in C 2. Hieros. sicut v. 17 idque legitime, cf. *Mischpete hateamim* p. 11.

Ibid. לְכָלָּא־בֵהּ unus est de undecim locis, in quibus Athnacho antecedit Meajla. Beth dagessatum est secundum regulam

דח״ק. Heidenheimius in *Mischpete hateamim* p. 12^b non hoc בָּהּ, sed per errorem בָּא libri Ezechielis 7, 25 tanquam dagessatum adducit.

4, 9 וּבְעַנְפּוֹהִי Pe raphatum; contra אַנְפּוֹהִי (2, 46) Pe dagessatum habet.

Ibid. צִפֲּרֵי Pe chatephatum est; itidem וְצִפֲּרַיָּא, כְּצִפֲּרִין, vide *Dikduke hateamim* §. 46.

4, 12 בְּדִתְאָא cum Aleph status definiti aeque ac v. 20. Masora et ms. et impressa notant: ב׳ וכתיב אלף.

4, 13 יְתִיהֵב He cum Zere. Sic F. H. J. aliique idonei testes.

4, 14 וּמֵאמַר Nonnullae edd. habent וּבְמֵאמַר praeeuntibus aliquot codd. Kennicottianis. Etiam editiones Talmudis sic citant in *Pesachim* 33. *Sanhedrin* 38^b. At codex Talmudis Monacensis exhibet וּמֵאמַר, quam lectionem Abenezra quoque ante se habuit et Nachmani in commentario ad Lev. 18, 25 confirmat.

4, 15 פִּשְׁרֵא Aleph cum Mappik in H. uti et וּפִשְׁרֵא v. 16, est enim Chethib, quod פשרה legendum. Masora notat: ב׳ כתיבין אלף. Cf. ad 5, 8.

4, 16 לְשָׂנְאָיךְ Sin cum Kamez methegato in H. veteribusque edd.

4, 19 רְבַיִת Kerî רְבַת. Beth hujus vocis pathachandum, sed alterum ejusdem versus postulante Masora scribendum רְבָת. Illud est 2 pr. masc. (magnus factus es), hoc 3 pr. fem. (magna facta est).

4, 20 חֲזָה finitum litera He sicut 7, 1.

4, 21 מְטָית Sic H., hanc scripturam muniens adnotato י׳ לא קרי. Item E 1. cum nota יתיר י׳ et Mas. parva ms. Teth kamezatum in Brix. Ven. 1525. Sic et H. et Norzi.

4, 22 לֶהֱוֵה h. l. in He exiens, teste Masora.

Ibid. עַד דִּי־תִנְדַּע Hos accentus adponit Brixiensis. Assentiunt Hieros. J. E 1. 2. 3. Similiter v. 29.

Ibid. יִתְּנִנַּהּ Nun pathachatum teste Masora.

4, 23 קַיָּמָה desinens in He. Sic J. atque Ven. 1525 et Norzi, et jure quidem, nam soli Nehardeenses hoc vocabulum litera Aleph finiunt. Vide 3, 13.

4, 24 מִלְכִּי Mem chirekatum (a מְלַךְ consilium), ut discernatur a crebriore מַלְכֵּי (a מֶלֶךְ rex). Masora notat לית.

Ibid. פרק sine Vav. H. notat לית וחסר.

Ibid. וָעֲוָיָתָךְ Vav kamezatum, itaque Jod non dagessatum. Sic Brix. Ven. 1518. 1521 aliaeque veteres edd., quam lectionem E 1. 2. 3. Hieros. H. J. confirmant et Norzius quoque adprobat.

4, 24 עֲנָיִן Plurimae edd. enuntiant עֲנָיִן, Athnach literae *Nun* adsignantes. Sed recte in J. Pluralis est nominis עֲנִי (= עֲנִר, hebr. עָנָר) ad similitudinem nominum דְּוִי, חֲטִי, פְּתִי; st. emphaticus est עֲנָיָא; plur. עֲנָיִין (defective עֲנָיִן). Differt עָנַיִן prt. act. Kal (respondentes), quod Milel est et Pathach in pausa retinet (cf. בָּנַיִן Ezr. 5, 4 apud Silluk). Participium pass. Kal. עֲנַיִן, quod et ipsum Milel, significaret, „responsi," non „humiliati, afflicti"; nam Kal verbi עֲנָה ubique in sermone aramaico habet vim respondendi, afflicti nominandi essent participio passivo Pa. מְעַנַּיִן.

Ibid. אַרְכָה Caph raphatum et in fine non Aleph, sed He ex auctoritate codicum veterumque edd. In E 1. Masora praecipit: ארכה, ועד־כה, ואתה, לנסכה, כתיב ה׳ ב׳.

4, 25 מְטָא h. l. desinens in Aleph; e contrario 7, 13. 22. in He, auctore Masora. Mem cum Hieros. dagessavimus convenienter regulae אתי מרחיק quemadmodum טְעֵם (3, 10). Vide Ps. 104, 1.

4, 26 הֲוָה Masora ad h. l. et 6, 15 adnotat: ב׳ כתיב ה׳, et ad 5, 19: ג׳ כתיב א׳, scil. primum et duo ultima הֲוָא illius ipsius versus. Sunt septem loci, ubi hoc verbum substantivum litera He terminatur: 4, 26. 5, 19 (quinque media) et 6, 15. Reliquis locis omnibus הֲוָא scribendum.

4, 27 בְּנַיְתַהּ Hanc scripturam Venetae 1525 et Norzii confirmant Hieros. C 2. Br. In H. et J. adeo בְּנֵיתַהּ cum Zere scriptum. Venetae 1518. 1521. בְּניתה cum Scheba scribunt, sed haec scriptura certe non est Ben-Ascheri. Vide חלופי הנקוד.

Ibid. בתְקָף Kuf kamezatum. Similiter וִלִיקָר. At in v. 33 a Masora וִלִיקַר pathachatum requiritur.

4, 30 שַׂעְרֵהּ Scheba literae Ajin quiescit.

4, 31 בָּרְכֵת Resch contra regulam habet Scheba simplex quiescens, vide *Dikduke hateamim* §. 53.

4, 32 כְּלָה exiens in He, non Aleph. In E 3. accedit nota: לית וכתיב ה׳. Quam ob causam Gemara (*Joma* 20[b]) hanc voculam non pro particula negante habet, sed ei significationem nominis הַרְגָּא impertit, quo nuncupatur vortex sive columna corpusculorum illorum minimorum, quae sole in aliquem locum infuso sursum deorsum feruntur (*Säule*, *Wirbel der Sonnenstäubchen*).

4, 33 מַנְדְעִי Mem pathachatum.

Ibid. הַדְרִי Aliter H. qui הַדְרִי cum Rebia scribit.

4, 33 יְבַעוֹן Beth pathachatum. Hieros. notat כֵּן.
Ibid. הֶתְקְנֵת Nun habet Zere in E 1. 3., neque dubium quin recte, est enim 1 praet.; התקנת, ut vulgo editur, est 3 fem. praet.
4, 34 קְשֹׁט defective in Ven. 1518. cum Hieros. C 2. J. ut 2, 47. ubi H. notat ב' חסר
Ibid. וְאָרְחָתֵהּ Sic Aleph cum Komez chatuph ducibus H. J. edidimus. Item אָרְחָתָךְ 5, 23.
5, 1 לְחֵם Cheth cum Zere (non Segol) in codd. veteribusque edd.
5, 2 בִירוּשְׁלֵם Lamed cum Zere (non Segol) in codd. omnibusque veteribus edd.
5, 3 דִי־בֵית Brixiensis et Venetae 1518. 1521 vice versa: דִי בֵית־.
5, 4 שַׁעֲתָה cum He (non Aleph) definiti. H. notat ל׳ית כתיב ה׳.
Cf. *Ochla* 180 et Norzi.
Ibid. נְפַקוּ Pe pathachatum in H. Keri נְפַקָה legere jubet.
Ibid. פַּס pathachatum. Sic codd. et edd. postulante Masora, quae hanc vocem cum בַּפַּס 1 Chr. 11, 13 consociat, cf. Mas. fin. 14[b]. *Ochla* No. 6. At index Masorae finalis 54[a], qui inscriptus est א"ב מן חד חד מן תרין אתין דלוג קמץ, non caret mendis.
Ibid. כָּתְבָה cum He. Sic Brix. Ven. 1525. Norzi.
5, 6 יבהלוּנֵּה Nun dagessatum, praeeunte Vav. He adnotat: ל׳ית מלא ודגש. Vide Norzium.
Ibid. וְאַרְכֻּבָּתֵהּ Caph raphatum et Beth dagessatum in Brixiensi. Ita C 2. E 1. 2. 3. F. H. J. et Hieros. ubi nota adscripta: כן בלא אזלא.
5, 7 וְהַמְיִנְכָא Kerî וְהַמְנִיכָא, testibus E 1. H. et Mas. parva ms. Item v. 16. 29. Masora hoc vocabulum eis adnumerat, in quibus ὕστερον πρότερον (מוקדם ומאוחר) reperitur (Mas. fin. p. 27. *Ochla* 91). Edd. falso והמנוכא vel והמונכא cum medio Vav exhibent.
Ibid. בְּמַלְכוּתָא Beth dagessatum in F. Item v. 16. Vide ad Ps. 23, 3.
5, 8 חכימי מַלְכָּא Nonnulli codd. velut C 1. et H. habent חכימי בָבֶל, quam lectionem sequitur Levi ben Gerson in commentario. Verum omnes veteres interpretes מַלְכָּא reddunt. In Br. בָּבֶל a correctore expunctum et in margine מַלְכָּא substitutum est.
Ibid. וּפִשְׁרֵהּ He mappicatum in E 1. 2. H., non adjecta nota. Edd. exhibent ופשרא cum nota א' במקום ה', contra Masoram quae nonnisi 4, 15 et 16. פשרא scribendum et פשרה legendum esse praecipit. Verumenimvero differunt in hoc voca-

bulo quinti capitis Occidentales et Orientales, atque illa ipsa Masora ostendit, Orientales h. l. ופשרא scribere et וּפִשְׁרֵה legere. At Occidentales h. l. discrimen scriptionis (כתיב) et lectionis (קרי) non agnoscunt. Index differentiarum in Bibliis rabbinicis hac in re corrigatur necesse est.

5, 10 מִשְׁתְּיָא H. notat: לית כתיב א׳.

Ibid. עֲנַת Nun pathachatum in Brix. Ven. 1518. 1521, sicut in E 1. 2. 3. H. J. invenimus.

Ibid. רַעְיוֹנָיךְ Chethîb cum Jod redundante. Sic H. insuper adnotans: יתיר י׳.

5, 11 רֽוּחַ ׀ cum Pasek postscripto. Sic recte Brixiensis.

Ibid. נַֽהִירוּ cum Metheg antepenultimae in codd., etenim sonum principalem habet ultima; similiter וְשָׂכְלְתָנוּ.

Ibid. כְּחָכְמַת־ Caph dagessatum, quamquam vox in vocalem desinens et accentu conjunctivo instructa praecedit. In R. adnotatur: י׳ מלין דגש אחר יהו״א בלא מבטל. Cf. *Dikduke hateamim* §. 29.

Ibid. רַב Ven. 1518. 1521 habent רַב ׀ cum Legarmeh, Brixiensis רַב־ makkephatum.

5, 12 דִּי־רוּחַ makkephatum et sine subsequente Pasek in codd. veteribusque edd., ut duce Ben-Ascher scribi oportet. Legitimus lineolae Pasek locus est pone מְפַשַּׁר ׀.

Ibid. וּמְשָׁרֵא Aliter E 1.: וּמְשָׁרֵא.

Ibid. כְּעַן cum Sakeph praeeunte H., quem consulto secuti sumus.

Ibid. יִתְקְרֵי exiens in Jod teste Masora.

Ibid. יְהַחֲוֵה Vav segolatum in H. Vide 2, 4.

5, 13 הֻעַל H. notat לית וחסר. Item ad הֻעַלּוּ v. 15.

Ibid. אַנְתְּה cum Munach in codd. Eodem accentu דִּי מִן־בְּנֵי.

Ibid. אַבִי (pater meus) cum accentu penultimae, postulante Masora: לית בטעם לעיל.

5, 14 רוּחַ אֱלָהִין בָּךְ Sic cum C 1. 2. E 1. 2. 3. F. H. J., non אֱלָהִין קַדִּישִׁין. Vide Norzium.

5, 15 הֻעַלּוּ Lamed dagessatum in codd. veteribusque edd.

5, 16 דִּי תוּכַל פִּשְׁרִין Sic accentus recte sese excipiunt in H.

Ibid. תּוּכַל Kerî תִּכּוּל; eadem est ratio alterius in hoc versu. Hieros. ad haec duo adnotat: לית בהללי קרי h. e. codex Hillelianus Kerî et Chethîb non discernit. At Masora discernit, namque adnumerat hanc vocem eis, in quibus ordo literarum inversus est (מוקדם ומאוחר), vide Mas. fin. 27.

5, 16 תִּשְׁלַט H. notat פתח.

5, 17 וּנְבָזְבְּיָתָךְ unum de octo vocibus in quibus Tiphcha ante se habet servum Mercha (vide Masoram ad Lev. 23, 21). Beth plurimis in codd. nec non in veteribus edd. kamezatum est. Attamen Lombrosus et Athias huic plurali Chirek adscribunt: ונבזביתך, congruenter singulari וּנְבִזְבָּה (2, 6), sed repugnante vocis accentuatione.

5, 19 דִּי יְהַב־ Brixiensis: דִּי־יְהַב.

Ibid. דִּי־הֲוָא hoc הוא et duo hujus versus postrema cum Aleph finali, teste Masora. Cf. Norzi et supra ad 4, 26.

Ibid. מַחֵא participium Aph'el verbi חֲיָה (vivificans, vivum servans), non מָחֵא ut nonnullis in codd. et edd. reperitur, quod est participium Kal verbi מְחָא (percutiens). Cf. commentarium Raschii et lexicon Kimchii.

Ibid. מַשְׁפִּל Masora in H.: ל׳ת וחסר.

5, 20 רִם Masora in H.: לית וחסר.

Ibid. תְּקִפַת Kuph chatephatum in H. J. Sic etiam Chajug in ספר הנקוד in sectione de Scheba.

Ibid. כָּרְסֵא desinens in Aleph. H. notat: לית כתיב א׳.

Ibid. וִיקָרֵה desinens in He, teste Masora.

5, 21 יְטַעֲמוּנֵּהּ Nun dagessatum in H. J. Similiter יְבַהֲלוּנֵּהּ v. 6.

Ibid. עַד דִּי־ Brixiensis: עַד־דִּי.

5, 22 יְדַעְתָּ H. notat לית ופתח.

5, 23 וְעַל מָרֵא ambo munachata et non makkephata ex auctoritate codicum.

5, 26 מְנֵה cum He finali, ut postulat Masora.

5, 27 תְּקִלְתָּא sine Jod medio. H. pronuntiat תְּקֶלְתָּא. Cf. Norzi.

Ibid. בְמֹאזַנְיָא (in lance). Sic Complutensis et Norzi, quam lectionem confirmant C 2. J. Br. Hieros. qui adnotat: כן בפתח הז״ין. Vulgo editur בְמֹאזַנַיָּא (in lancibus). Exstat etiam targumica forma מֹאזְנָא (מוֹדְנָא) cum plurali מֹאזְנָן sicut לֵילָוָן כָּרְסָוָן אַרְיָוָן.

Ibid. חַסִּר defective in codd. Recte Brixiensis.

5, 30 בֵּלְאשַׁצַּר cum Aleph otioso ante Schin. Sic H. cum praecepto masoretico: מכאן עד סופא דספרא כולהון כ״כ. Consentit Mas. magna: סימן, מן ריש ספרא עד בה בליליא קטיל, בלטשאצר בלשאצר כתיב שי״ן קדים לאל״ף, ומן בה בליליא עד סוף ספרא, בלטאשצר בלאשצר כתיב אל״ף קדים לשי״ן.

6, 1 וְדָֽרְיָ֫וֶשׁ Daleth cum Kamez methegato (*Dār^e^jāvesh*). Male Brixiensis cum paucis codd. primam corripit: וְדַרְיָוֶשׁ.

Ibid. קַבֵּל F. et H. exhibent קַבֶּל.

6, 2 וַהֲקִימ֫ Kuf chirekatum in Brix. Ven. 1518. 1521. Norz. assentientibus C 2. F. H. J. In Hieros. adnotatur: בהללי היה צרי ונתקן חירק h. e. in Hilleliano Zere primae manus in Chirek mutatum.

6, 3 טַעְמָ֫א Ajin cum Scheba quiescente in Ven. 1525 ad exemplar codicum.

6, 4 יַתִּירָא cum Aleph finali. Masora adnotat: לית כתיב א׳. Sorani vero hoc quoque loco scribunt יַתִּירָה. Vide ad 3, 13.

Ibid. עֲשִׁת (cogitavit). Hieros. J.: עָשִׁת (cogitans) sicut נָזִק (damnum faciens) 6, 3.

6, 8 בָּעֵ֫ Milra sicut שְׁלֵ֫ (v. 5) זְכוּ֫ (v. 23). Hieros. definite ait: קריאתו מלרע.

6, 9 לְהַשְׁנָיָה Brixiensis cum E 3. לְהַשְׁנָיַה, item v. 16. 7, 25., quod reprobandum. Cf. ad לְהַֽהֲוָיָה 2, 10.

Ibid. תַעֲדֵּה cum He finali in H. et Hieros. Item in v. 13.

6, 11 הֲוָא ׀ בָרֵךְ Sic, non הוּא Ven. 1518. 1521. Basil. 1536. Nissel. assentientibus F. H. Cf. Norzi.

Ibid. בָּרֵךְ participium activum Kal. Sic libri emendati cum F. J. Hieros. aliis. Contra בָּרֵךְ 2, 19 est 3 praet. Pael, quae nonnisi uno illo loco exstat (Masora: לית וחסר) et בְּרִיךְ 3, 28 participium passivum Kal (ubi Masora itidem: לית). Jacobus ben-Chajim in glossa de 6, 11 earum trium formarum discrepantiam neglexit.

Ibid. בִּרְכוֹ֫הִי Caph raphatum teste Masora.

6, 12 אֱדַיִן H. et J. ante hunc versum memorant: חצי ספר בפסוקים.

6, 13 וְאָֽמְרִין cum Munach quod protinus a Sarka excipitur, unus de septem locis, qui discedunt a regula, secundum quam duorum servorum Sarka antegredentium alter aut Munach est, si vox accentu Sarka instructa nullum Gaja ante syllabam tonicam continet, aut Mercha, si Gaja continet et Pasek praecedit. Ita Deut. 19, 5. 2 Sam. 4, 8. 5, 11. 2 Chron. 14, 1. Mercha positum est, quamquam neque Pasek neque Gaja subsequitur, atque Jos. 18, 14. Neh. 8, 15 et hoc libri Danielis loco Munach positum est, quamquam Gaja subsequitur, (vide *Dikduke hateamim* §. 21).

Ibid. לְגוֹב H. notat לית מלא. Contra in v. 8 לְגֹב cum nota לית חסר.

6, 15 מְעַלֵּי Sic recte F. duce Masora (ad Lev. 11, 4), quae hanc vocem tribus מַעֲלֵי adnumerat.

6, 16 יָקִים Vide ad 2, 21.

6, 17 אֱלָהָיךְ cum Jod plurali in Paris. 1544. Nissel. teste H. qui adnotat יתיר י׳. Ita Masora quoque parva impressa.

6, 18 וְהֵיתָיִת Thav consensu omnium testium pathachatum. Vide ad 3, 13. H. et J. scribunt וְהֵתָיִת.

Ibid. וְחַתְמַהּ Mem pathachatum praeeuntibus codd.

Ibid. ובעזקת Kuf kamezatum (itaque pluralis). Recte Ven. 1525.

6, 19 וְשִׁנְתֵּהּ Nun dagessatum, Thav raphatum in H. J. Etiam Brixiensis Thav raphatum habet, sed per errorem Jod post Schin (וְשִׁינְתֵהּ).

6, 21 זְעִק H. notat: לית וחסר.

Ibid. אֱלָהָיךְ cum Jod plurali post He in H. sicut v. 17.

6, 23 וְסָגַר H. addit ג׳ בטעם. Uberius E 1. in Mas. magna: ג׳ מלין בטעמא, ב׳ ר״פ, וסימנהון, וְזָהָב הארץ ההוא טוב (Gen. 2, 12), וְשָׂדֵה מגרש עריהם (Lev. 25, 34), וְסַגַּר פם אריותא, תלתיהון מתיגי וחטף פתח. Cf. etiam *En hakore*, Norzi ad Gen. 2, 12 et *Dikduke hateamim* p. 84.

Ibid. חֲבוּלָא exiens in Aleph teste H. Vide ad 2, 21.

6, 25 שַׁלְטָן H. notat: לית וחסר.

6, 28 וּמַצִּל H. notat: לית וחסר.

7, 1 כְּתַב pathachatum apud omnes testes. Masora tria pathachata recenset: h. l., 6, 26 et Ezr. 7, 22. Quod ea de re Mas. magna impressa continet valde depravatum est.

7, 4 לַהּ H. notat: פתח, item ad לַהּ. Haec vox refertur inter פתחין באס״ק. Cf. ad 2, 11.

Ibid. מְרִיטוּ Hieros. non modo Mem dagessat, quod mirum, sed etiam notat כן בדגש.

7, 5 וְלִשְׂטַר cum Sin, teste Josepho punctatore in catalogo vocum a ש sinistro ordientium. E 3. adeo scribit וְלִסְטַר.

Ibid. הֲקָמַת sine Jod et cum Chateph-Segol He formativi, postulante Masora: ל̈. Contra in versu praecedente הֲקִימַת, ubi Masora notat ל̈.

Ibid. בְּפֻמַּהּ Hieros. tuetur hanc scriptionem notans: כן בדגש במ״ם.

7, 6 בָּתַר Ita H. idemque in sequente versu בָּאתַר cum nota יתיר א׳.

Ibid. וְלַהּ Masora: לית פתח.

7, 7 וְאֵימְתָנִי Aleph cum Zere, sequente Jod in H. Cf. Norzi.

7, 7 וַתְּקִיפָא Vide 2, 42.

Ibid. יַתִּירָה H. notat: כתיב ה'.

Ibid. וּמְהַדְּקָה Daleth cum Chateph-Segol in H. et edd. veteribus. Item v. 19. et מְמַלֱּלָא v. 11. וַתְּהֱקְנָה v. 23.

Ibid. מְשַׁנְיָא cum Aleph finali in Brix. H. J. Hieros.

7, 8 סָלְקָת Kuf kamezatum postulante Masora: לית קמץ, וחד (v. 20) פתח סלקת, קרניא עשר. In Mas. fin. 52[b] et *Ochla* No. 23 hi duo versus permutati sunt.

Ibid. אִתְעֲקַרוּ Aleph chirekatum, Kuf pathachatum in Ven. 1518. 1521. E 1. 2. 3. Hieros. At J. vocem a Segol incipit. Cf. Norzi.

Ibid. מְמַלִּל Lamed chirekatum in Brixiensi cum H. J. Hieros. qui notat כן.

7, 9 כִּתְלַג Lamed pathachatum. In Masora parva impressa per errorem לָ pro לַ scriptum est.

Ibid. כָּרְסְיֵהּ H. scribit כּוּרְסְיֵהּ adjecta nota לית ויתיר ו', item in Mas. parva ms. Aliter Brix. Ven. 1518. 1521. quae כָּרְסְיֵהּ exhibent sicut J. et E 1. ubi notatur: לית ויתיר י'. At Hieros. confirmat vulgatam lectionem, quam nos quoque recepimus.

Ibid. שְׁבִבִין sine Jod medio in Ven. 1525 sicut Hieros.

Ibid. דָּלִק H. notat: לית וחסר.

7, 10 יְשַׁמְּשׁוּנֵּהּ Et Mem et Nun dagessata in codd., quorum nonnulli scribunt יְשַׁמְּשׁוּנֵהּ.

Ibid. וְרִבּוֹ sine Aleph post Vav sicut Jon. 4, 11. 1 Chr. 29, 7. At Ezr. 2, 64. Neh. 7, 66. 71. רִבּוֹא in Aleph otiosum definit.

Ibid. רִבְוָן Kerî רִבְבָן. Cf. Kimchi sub רבב.

7, 11 חֵיוְתָא Plantinus et Buxtorfius ediderunt חֵיוָתָא et in v. 12 חֵיוָתָא. Editio Norziana haec menda repetiit.

Ibid. לִיקֵדַת sine Jod post Kuf.

7, 12 וְאַרְכָה Caph raphatum et deinde He. In H. notatum: ב' וכתיב ה'. Vide 4, 24.

Ibid. זְמַן pathachatum in Brix. Ven. 1525 aliis cum C 2. H. J. Hieros. Br. Vide 2, 16.

7, 14 וְכֹל Brixiensis וְכָל־.

Ibid. תִתְחַבַּל pertinet ad פתחין באס"ק, quapropter H. adscribit פתח.

7, 15 אֶתְכְּרִיַּת Aleph chirekatum in Brixiensi 1518. 1521. Ita recte J. attestante *Michlol* 76. Vide ad 3, 19.

Ibid. בְּגוֹא cum Aleph post Vav postulante Masora. Vide 3, 6.

Ibid. נִדְנֵה Nun cum Zere in J. ad similitudinem nominum מְרֵה, אַרְיֵה. Masora hanc vocem cum eis quae vocali Zere terminantur componit (vide ad 2, 21). Zere non Segol adponen-

dum esse inde quoque adparet, quod catalogus פתחין באס״ק illud נדנה non continet. Ceterum ipsa aramaici sermonis indoles Zere requirit et Segol respuit.

7, 16 קָאֲמַיָּא Hieros. notat: כֵּן באלף.

Ibid. וְיַצִּיבָא אֶבְעֵא־מִנֵּהּ עַל־כָּל־ his cum accentibus in Ven. 1525. ex auctoritate codicum.

Ibid. יְהוֹדְעִנַּנִי Masora in H. לית ופתח.

7, 17 חֵיוָתָא Masora notat ג׳ h. e. ter cum Vav kamezato (itaque pluralis), scil. h. l., v. 7. et 12; reliqua omnia singulariter חֵיוְתָא legenda.

Ibid. אִנּוּן Kerî אִנִּין. Sic E 1. 2., assentiente Mas. parva ms.

7, 19 לְיַצָּבָא (inf. Pael) Zade kamezatum in edd. veteribus cum E 1. 2. 3. H. J. Hieros., etiam Norzio. Accentus est Rebia, teste Hier.: כן ברביע. Cf. *Torath emeth* p. 65. ff.

Ibid. שַׁנְיָא Sic Brix. Ven. 1518. 1521. Schin pathachatum et in fine Aleph, assentiente F. J. (part. pass. cf. v. 7). Etiam H. Aleph in fine habet sed in fronte Kamez: שָׁנְיָא, quod part. act. est.

Ibid. מַדְּקָה H. notat לית, itaque falso J. et Br. ומדקה.

7, 20 בראשַׁהּ Schin pathachatum in codd. Similiter וחזוַהּ, חברתַהּ.

Ibid. ממַלִּל Brixiensis hic scribit ממֵלל (Lamed cum Zere), item v. 25: ימַלִּל. At vide v. 8.

7, 21 עָבְדָא J. scribens עבדָה (cum He) sequitur Soranos (סוראי). Vide 3, 13.

Ibid. לְהֹן Sic (sine Vav) teste Masora: לית חסר.

7, 23 וּתְדֻשִׁנַּהּ sine Vav in E 1. 2. 3. H. addita nota לית וחסר, quam Masora quoque parva ms. exhibet.

7, 24 מלכותָא cum Aleph in J. Cf. Norzi et supra 2, 44.

7, 25 וְעִדָּנִין H. habet עִדָּנִין absque Vav copul.

7, 26 יִתִּב (Ithpeël pro יִתְיְתִב). Sic Compl. (cum Madrit. 1.) Ven. 1525. Norzi et inter codices C 2. Hieros. J. Br. F. accedente nota לית ודגש וחסר. Vide de variis hujus vocis lectionibus (יְתִיב, יִתְב, יִתִּיב) Delitzsch, *Complutensische Varianten* p. 32 s.

Ibid. יהעדון Vav cum Cholem in codd. et veteribus edd.

7, 27 דִּי signatum distinctivo Jethib, teste Masora.

8, 1 בֵּלְאשַׁצַּר cum Aleph otioso ante Schin in Brixiensi cum C 2. H. Hieros. auctore Masora. Vide 5, 30.

8, 2 אוּבַל (fluvius) Beth pathachatum.

8, 7 וְלֹא־הָיְתָה In H. atque Mas. parva ms. accedit adnotatio: י׳ פסוקין מן ב׳ מלין קדמא מלעיל תנינא מלרע.

Ibid. וַיִּשְׁלִיכֻהוּ cum Jod medio. Masora parva et impressa et ms. notat ג׳ ולית מלא. Itaque in Mas. magna pro קדמא מלא scribi oportet בתרא מלא.

8, 8 וַתַּעֲלֶנָה Nun raphatum, teste Masora: לית וחסר יו״ד.

8, 13 וָאֶשְׁמֳעָה Mem cum Chateph Komez in H. adprobante Kimchio in *Michlol* 20 et Lex. sub שמע. Cf. *Dikduke hateamim* §. 14 (quam paragraphum translatam recepit Koenig, *Lehrgebäude* p. 74 s.).

Ibid. אֶחָד־ Metheg ad Kamez secundae pertinet, vide regulam *Metheg-Setzung* §. 11.

8, 15 כְּמַרְאֵה־ makkephatum in Brixiensi secundum codd.

8, 21 אֲשֶׁר בֵּין־ his cum accentibus in codd. et optimis edd.

8, 22 מַלְכֻיּוֹת Jod dagessatum. Brixiensis scribit מַלְכֻיוֹת contra *Michlol* 197^{b}.

8, 24 וְעַם cum Mercha in edd. veteribus idque recte esse J. confirmat.

Ibid. קְדוֹשִׁים plene cum Vav in E 1. 2. J. H. adsentiente Mas. magna in F. ad Ex. 29, 31. hisce verbis: קדושים ג׳ מלאין, וס׳ ועם קדושים נאמן, לקדושים אשר בארץ, הקדושים לה׳, ומערבאי מוסיפין והשחית עצומים ועם קדושים. Textus receptus ad normam Occidentalium conformatus est, ergo vox illa h. l. plene scribenda.

8, 27 הַמַּרְאֶה E 3. J. perperam scribunt הַמַּרְאָה. Cf. Mas. magna ad 10, 7.

9, 4 וָאֶתְפַּלֲלָה Lamed cum Chateph Pathach in codd. et edd. veteribus, adstipulante Abenezra in comm. ad Gen. 19, 15.

9, 5 וְסוֹר plene cum Cholem postulante nota in H.: ב׳ דין מלא. Vide v. 11.

Ibid. מִמִּצְוֹתֶךָ sine Jod plurali sicut Ps. 119, 98.

9, 6 הַנְּבִאִים sine Jod medio in E 1. H. addita nota כן כתיב. Mas. quoque parva ms. adnotat: כל כתובים כ״ב במ״א וכל הנביאים מתנבאים (2 Chr. 18, 9). In Masora impressa ad Jer. 26, 16 versus finem נביאים וכתובים mutetur necesse est in נְבִאִים דכתובים.

9, 8 יְהֹוִה Sic (non אֲדֹנָי ut vulgo editur) Brix. Soncin. Compl. (cum Madrit. 1. 2) Ven. 1518. 1521 ex auctoritate codicum. Hoc nomen divinum non pertinet ad 134 וַדָּאִין (vera h. e. אֲדֹנָי non legendorum, sed revera scriptorum).

9, 10 בְּתֹרֹתָיו sine Vav et primae et secundae in ed. Maji sicut in E 1. Sic scribendum esse docet Mas. parva ms.: בתרתיו לית כתיב כן. Vox hujus loci non refertur inter tria תּוֹרֹתָיו (Mas. ad Ex. 18, 16).

Ibid. הַנְּבִאִים sine Jod medio ut v. 6.

9, 11 וְסֹר sine Vav in Soncin. Brix. cum E 1. H. ubi adnotatur: ב׳ דין חסר. Idem adnotat Mas. parva ms. Vide v. 5.

Ibid. בְּקֹלֶךָ Hieros. et Mas. parva ms. adnotant: לית חסר בכתובים.

9, 13 וְלֹא חִלִּינוּ cum Kadma veasla. Sic recte Brixiensis

9, 16 צִדְקֹתֶךָ dupliciter defective in Ven. 1525. Compl. cum H. J. Hieros. Codex de Rossi 413 in margine notat: כן בהללי.

Ibid. הַר cum Munach in edd. veteribus.

9, 18 וּשְׁמָע Vide ad Jes. 37, 17.

Ibid. שֹׁמְמֹתֵינוּ Hieros. adnotat כן בחולם.

9, 19 אֲדֹנָי H. et Mas. parva ms. adnotant: קל״ד ג׳ מנהון בפסוק. Mas. parva impressa haec habet: י״א כתיבין כן בספרא h. e. „undecim in l. Danielis sic scribenda," scil. tria 9, 19 et praeterea 1, 2. 9, 3. 4. 7. 9. 15. 16. 17.

Ibid. הַקְשִׁיבָה Kuf cum Chateph Pathach in H. Cf. *Responsiones discipuli Dunasch* (ed. Stern) p. 23.

9, 20 תְּחִנָּתִי Hieros. adnotat: בהללי תחנתי (?).

9, 21 בַּתְּפִלָּה Ven. 1518. 1521. habent בִּתְפִלָּה sicut E 1.

Ibid. כְּעֵת cum praepositione כְּ (non בְּ). H. notat לית, Hieros. כן בכ״ף. Cf. Mas. fin. p. 38. א״ב מן חד חד נסבין כף.

9, 24 חַטָּאות Chethîb cum Vav otioso post Aleph, Kerî: חַטָּאת. Masora et impressa et ms. adnotat יתיר ו׳; eandem notam exhibent H. et Hieros. J. adscribit: חטאת קרי. Codex de Rossi 413: כן בהללי. Falso multae edd. in textu habent חַטָּאוֹת (cum Vav cholemato). Haec pluralis forma, teste Masora, nonnisi ter reperitur: 2 Reg. 12, 17. Iob. 13, 23. Neh. 10, 34., id quod consequitur e catalogo י״ב זוגין מיחדין חד ח וחד וח (Mas. fin. 30^b) et e Mas. magna ad 2 Reg. 12, 17.

9, 25 לְהָשִׁיב cum distinctivo Gerschajim in Ven. 1518. 1521 atque E 1. 3.

9, 26 וְעַד Discrepat Brixiensis: וְעַד־.

Ibid. נֶחֱרֶצֶת Cheth cum Scheba simplice in Brixiensi sicut in Hieros., ubi notatur: כן נתקן (sic correctum).

9, 27 וְעַל כְּנַף In H. et Mas. parva ms. accedit nota: ט׳ סבירין עד h. e. „sunt novem loci, ubi עַד pro עַל exspectaveris," qui

loci novem in Masora codicis Pentateuchi Curtisiani ad Gen. 49, 13. pariter enumerantur ut a Norzio ad Neh. 12, 39.

9, 27 מְשׁוֹמֵם part. Po. plene scriptum in J. H. addita nota ג׳ מלא. Eodem modo Ezr. 9, 3. 4.

10, 1 בֵּלְטְאשַׁצַּר cum Pathach in pausa servato. Masora docet: כלהון פתח. Aleph mediae vocis otiatur. Vide 5, 30.

Ibid. לּוֹ Lamed dagessatum in H., ut postulat regula אתי מרחיק.

10, 7 לֹא cum Mercha in Brixiensi ex auctoritate codicum.

10, 8 כֹּחַ Brixiensis Athnach versus dimidiati voci הַזֹּאת adponens hanc accentuum consecutionem exhibet: וָאֶרְאֶה אֶת־הַמַּרְאָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְלֹא־נִשְׁאַר בִּי כֹּחַ.

10, 9 הָיִיתִי נִרְדָּם his cum accentibus in codd. et optimis edd. Ad נִרְדָּם H. notat ד׳ h. e. quattuor kamezata. Cf. Frensdorff, *Masor. Wörterb.* p. 179.

10, 16 בַּמַּרְאָה Aleph kamezatum in codd. veteribusque edd. sicut Num. 12, 6., postulante Masora.

10, 17 אֲדֹנִי cum accentu penultimae ad regulam נסג אחור sicut Jud. 1, 6., teste Masora. In H. insuper adnotatur: מן ז׳ פסוקין מן ב׳ ב׳ מלין, קדמא לרע תנינא לעיל h. e. „sunt septem versus, in quibus idem verbum ita repetitur, ut primum ultimam, deinde penultimam accentuatam habeat.“ Hi septem versus sunt 2 Sam. 16, 1. Jes. 45, 7. 60, 17. Jer. 27, 7. Ps. 139, 7. Dan. 10, 17. Ezr. 1, 10. Quod *Ochla* No. 225 ea de re habet, vitiosum est, ut jam ad Ps. 139, 7 observavimus. Illic לָתֵת, הָיָה et אַתָּה utpote saepius quam semel obvia (1 Reg. 8, 32. = 2 Chr. 6, 23. Jer. 3, 3. = Ez. 16, 49. Ps. 76, 8. = 1 Sam. 15, 17) expungi eorumque loco וּבוֹרֵא Jes. 45, 7. et אֲדֹנִי libri Danielis, de quo agimus inseri oportet.

Ibid. מֵעַתָּה cum Paschta ultimae et Mem methegato in E 1. H. J. Sic etiam ed. Elioni Genevensis 1618, et recte quidem, quoniam haec vox teste Masora nonnisi in pausa et apud Sakeph accentum in penultima habet.

10, 19 וּכְדַבְּרוֹ cum praepositione כְּ (non בְּ) in libris spectatae fidei. Masora adnotat לית. Hieros. diserte monet: כן בכ״ף.

10, 20 בָּאתִי Hieros. adnotat: כן בדגש.

10, 21 אֶת־הָרָשׁוּם בִּכְתָב Tiphcha et Munach. Sic accentus se excipiunt in codd. veteribusque edd.

11, 1 הַמָּדִי E 1. in textu habet הַמֶּלֶךְ et in margine adnotat, libros variare: ספרים אחרים הַמָּדִי. Masora patrocinatur הַמָּדִי; namque adnotat לית. Etiam veteres interpretes hanc lectionem prae sese habuerunt.

11, 2 וּבְחזקתו cum praepositione בְּ. Cf. Norzi.
11, 3 גִּבּוֹר Vide Norzium.
Ibid. רָב kamezatum in Brix. Ven. 1518. 1521. Compl. sicut in E 2. F. H. Haec vox una est de triginta septem kamezatis. In Masora magna impressa ad 2 Chr. 28, 8 versus והעמיד המון רב מן הראשון (Dan. 11, 13), qui ibi adducitur, permutandus est cum ומשל ממשל רב קדמא h. e. prius ומשל ממשל רב, namque eadem versa redeunt v. 5. Sic Masora impressa ex ms. corrigatur necesse est.
11, 6 וּבַת ׀ מֶלֶךְ Sic Brixiensis Venetae 1518. 1521. Nissel., licet etiam makkephatio וּבַת־מֶלֶךְ, quam J. exhibet, admitti possit. Complures edd. habent וּבַת׀מֶלֶךְ־, quae scriptio duabus illis deterior.
Ibid. תָּבוֹא plene Vav.
Ibid. וּמְבִיאָהּ sine Jod plurali in Soncin. Brix. Ven. 1518. 1521. itemque in F. H.
11, 13 יָבוֹא Munach in penultima ad regulam נסג אחור.
11, 14 יִנַּשְּׂאוּ Sic scribendum (Hithpael sicut Num. 24, 7. 2 Chr. 32, 23) cum Ven. 1525 Plantin. Elion. Maj. Reinecc. Opit., sic habent F. H. J. Hieros. Masora notat לית. Cf. Kimchi sub נשא et Ephodi p. 119.
11, 15 מִבְחָרָיו Saadia in comm. perhibet מבחריו esse Chethib et מִבְצָרָיו Kerî. At Masora ea de discrepantia Scripti et Legendi nihil scit.
11, 16 ויעמד בארץ his cum accentibus in codd. veteribusque edd.
11, 18 וְיָשֵׁב ׀ cum Kerî וְיָשֵׂם ׀. Subsequitur quemadmodum in versu superiore Pasek in edd. veteribus, etiam Jablonskii et Michaelis. Masora hanc vocem Pasekatis libri Danielis (פסקין דספרא) adnumerat. Etiam accentus Darga Paseki testimonium est.
11, 23 התחברות Vav cum vocali Schurek formae abstractivae, teste *Michlol* 78.
11, 26 פַּת־בָּגוֹ Vide 1, 5.
11, 30 קֹודֶשׁ prius hujus versus plene scribendum, praecipiente Masora: לית מלא. Etiam in catalogo masoretico כ"ר זוגין מלא ו"ו (Mas. fin. 29) hoc קודש adducitur.
11, 33 בִּשְׁבִי Masora notat: לית. Itaque Concordantiae hanc vocem falso tanquam ad caput בַּשְּׁבִי pertinentem recensent.
Ibid. יָמִים Soncin. Brix. Ven. 1518. 1521 exhibent יָמִים רַבִּים, verum omnes emendati libri hoc רבים quod illae edd. assuunt non agnoscunt. Cf. Norzi.

11, 36 וַיִּתְגַּדֵּל Sic unanimi consensu et codd. et edd. Attamen Kimchi in *Michlol* 78 legit וַיִּתְגַּדַּל (Daleth cum Pathach).

11, 38 וְלֶאֱלֹהַּ cum Paschta duplice. Brixiensis cum Aleph quiescente: וְלֶאלֹהַּ. Vide ad Iob 12, 4.

Ibid. אֲשֶׁר Brixiensis adponit Legarmeh ׀ אֲשֶׁר.

Ibid. בְּזָהָב cum Mercha (non Darga). Sic recte Jablonski.

11, 40 בַּאֲרָצוֹת Beth pathachatum et hic et in versu proximo, auctore Masora.

11, 43 וְלֻבִים Beth raphatum in Brix. atque F. H. Recte, ut adparet ex Masora, quae perhibet hanc vocem defective sine Vav scriptam esse (ב' חסר), itaque (cf. ad Genesis 18, 6.) sumit Beth non dagessari. At nota ב' חסר manca ideoque falsa est; legi oportet ב' דין חסר h. e. „bis et hoc quidem loco defective." Plene scriptum exstat Nah. 3, 9.

Ibid. וְכֻשִׁים non plene sicut 2 Chr. 12, 3 sed defective (sine Vav), itaque Schin non dagessatum.

11, 44 בְּחֵמָא in Aleph desinens. Masora notat: לית כתיב אל"ף. Cf. Mas. fin. 1. catalogum: אלין מלין דמשמשין אלף בסוף et *Michlol* 92.

11, 45 אַפַּדְנוֹ Daleth raphatum est in codd. et edd. Simon Duran in operis *Magen aboth* parte I. p. 53 ait, Daleth hujus vocabuli leniter et cum adspiratione pronuntiandum esse instar arabici ط (?). Sed verbum, unde descendit, non est فطن, sed فدن, quod habet vim exstruendi sive exaggerandi. Cf. de translaticia scriptione Dukes קונטרס המסרת p. 7. not.

12, 1 הַשַּׂר Sin pathachatum teste Masora, vide *Michlol* 205[b].

12, 2 מִיְּשֵׁנֵי Jod dagessatum subjecto Scheba. Vide חלופי נקוד.

Ibid. לַחֲרָפוֹת Lamed dagessatum in H. ad regulam אתי מרחיק.

12, 3 והמשכלים sine Jod hiphilico sicut v. 10. Nonnisi 11, 35. 2 Chr. 30, 22. haec vox dupliciter plene scripta est.

12, 7 בְּחֵי Cheth cum Zere in codd. et edd. sine lectionis varietate. Solus Lombrosus ad ipsius arbitrium בְּחַי (cum Pathach) edidit, id quod jam Luzzatto in comm. ad Gen. 42, 15 graviter reprehendit.

II.

חלופי קריאה בספר דניאל

Libri Danielis inter se et cum libro Ezrae similia.

ויתנו לנו מן הַזֵּרֹעִים	1, 12 Primo
ונתן להם זֵרְעֹנִים	1, 16 Secundo
וַתִּתְפָּעֶם רוחוֹ	2, 1 Primo
וַתִּפָּעֶם רוחִי	2, 3 Secundo
ופשרא נְחַוֵּה	2, 4 Primo
ופשרא נְהַחֲוֵה	2, 7 Secundo
מלתה מני אזדא	2, 5 Primo
אזדא מני מלתא	2, 8 Secundo
להובדא לְכָל חכימי בבל	2, 12 Primo
להובדא לַחכימי בבל	2, 24 Secundo
מְהַחְצפה	2, 15 Primo
מַחְצפה	3, 22 Secundo
בחזוָא דִי־ליליא	2, 19 Primo
בחזוֵי ליליא	7, 7 } 13 } Secundo et Tertio
רזא גֲלי	2, 19 Primo
רזא דְנָה גֱלי. וסמן, הֲטוב הֱיותך (Jud. 18, 19).	2, 30 Secundo
חכימין אשפין חרטמין גזרין	2, 27 Primo
חרטמין אשפין כשדאין גזרין	5, 11 Secundo
עַל דברת די	2, 30 Primo
עַד דברת די	4, 14 Secundo
מנהין דִי פרזל ומנהין דִי חסף	2, 33 Primo
מנהין פרזל ומנהין חסף	2, 42 Secundo
הִתגזרת אבן	2, 34 Primo
אִתגזרת אבן, וסמן ה״א.	2, 45 Secundo
פרזלא חספא נחשא	2, 35 Primo
פרזלא נחשא חספא	2, 45 Secundo

2, 40 Primo	וּמַלְכוּ רביעאה
7, 23 Secundo	מַלְכוּ רביעאה
2, 49 Primo	עַל עבידְתָּא דִּי מדינת בבל
3, 12 Secundo	עַל עבידַת מדינת בבל
3, 1 Primo	אֲקימה
5, 11 Secundo	הֱקימה
3, 2 Primo 3, 5 Tertio et 3, 7 Quarto	דִּי הֲקִים נְבוּכַדְנֶצַּר מַלְכָּא׃
3, 3 Secundo	דִּי הֲקִים נְבֻכַדְנֶצַּר׃ סוף פסוק
3, 5 Primo	סבכא פסנתֵרין סוּמְפֹּנְיָה וכל
3, 6 Secundo	שׂבכא פסנטֵרין וכל
3, 10 Tertio	שׂבכא פסנתֵרין וְסוּפֹּנְיָה וכל
3, 15 Quarto	שׂבכא פסנתֵרין וְסוּמפֹּנְיָה וכל
3, 5 Primo	תפלון ותסגדון לְצֶלֶם דַּהֲבָא
3, 15 Secundo	תפלון ותסגדון לְצַלְמָא
3, 33 Primo	מלכותה מלכות עלם ושלטנה עם דר ודר
4, 31 Secundo	שלטנה שלטן עלם ומלכותה עם דר ודר
4, 8 Primo	וחזותה לְסוֹף כל ארעא
4, 17 Secundo	וחזותה לְכל ארעא
4, 9 Primo	עָפיה שפיר ואנבה שגיא
4, 18 Secundo	וְעָפיה שפיר ואנבה שגיא
4, 9 Primo	תחתוהי תַּטְלֵל חיות ברא ובענפוהי יְדוּרָן צפרי שמיא וּמִנֵּהּ יִתְּזִין כָּל־בִּשְׂרָא
4, 18 Secundo	תחתוהי תְּדוּר חיות ברא ובענפוהי יִשְׁכְּנָן צפרי שמיא׃ (ס"פ)
4, 10 Primo	חזה הוית בחזוי רֵאשִׁי
7, 13 Secundo	חזה הוית בחזוי לֵילְיָא
4, 12 Primo	ועם חיוְתָא חלקה
4, 20 Secundo	ועם חיוַת בָּרָא חלקה
4, 13 Primo	וְשבעה עדנין יחלפון עלוהי
4, 20 Secundo	עַד דִּי שבעה עדנין יחלפון עלוהי

4, 14 Primo	יְקִים עלה
5, 21 Secundo	יְהָקֵים עלה
4, 22 Primo	וְלָךְ טרדין מן אנשא ועם חיות ברא לֶהֱוֵה מדרך וְעִשבא כתורין לך יטעמון וּמִטַּל שְׁמַיָּא לָךְ מְצַבְּעִין ושבעה
4, 29 Secundo	וּמן אנשא לך טרדין ועם חיות ברא מדרך עִשבא כתורין לךְ יטעמון ושבעה
4, 40 Primo	ומן אנשא טריד
5, 21 Secundo	ומן בְּנֵי אנשא טריד
4, 31 Primo	וּמַנדעי עלי יתוב
4, 33 Secundo	מַנדעי יתוב עלי
ibid. Tertio	וְזִיוִי יתוב עלי
5, 2 Primo	לְמאני דהבא
5, 3 Secundo	מאני דהבא
5, 2 Primo	מן היכלא די בירושלם
5, 3 Secundo	מן היכלא דִי בֵית אֱלָהָא די בירושלם
5, 4 Primo	לֵאלהי דהבא וכספא
5, 23 Secundo	וְלֵאלהי כספא ודהבא
5, 5 Primo	פס ידא
5, 24 Secundo	פַּסָּא דִי ידא
5, 7 Primo	ותלתִי במלכותא יִשלט
5, 16 Secundo	ותלתָּא במלכותא תִּשלט
5, 11 Primo	די רוח אלהין קַדִּישִׁין בֵּהּ
5, 14 Secundo	די רוח אלהין בָּךְ
5, 11 Primo	נהירו ושכלתנו
5, 14 Secundo	וְנהירו ושכלתנו
5, 14 Primo	וְשִׁמעית עליך
5, 16 Secundo	וַאֲנָה שמעית עליך
5, 24 Primo	וּכתבא דנה רשים
5, 25 Secundo	וּדנה כתבא רשים
6, 5 Primo	וכל עִלָּה ושחיתה
ibid. Secundo	וכל שָׁלוּ ושחיתה

די כל יבעא בָּעוּ מן	6, 8 Primo
די כל אֱנָשׁ דִּי יבעא מן	6, 13 Secundo
אדין גבריא אלך הרגשו	6, 12 Primo
בֵּאדין גבריא אלך הרגשוּ	6, 16 Secundo
וארו חֵיוָה אחרי	7, 5 Primo
וארו אחרי	7, 6 Secundo
אכלה וּמדקה	7, 7 Primo
אכלה מדקה	7, 19 Secundo
ואשא עיני ואֶרְאֶה	8, 3 Primo
ואשא אֶת עיני ואֵרֶא	10, 5 Secundo
כי למועד קץ	8, 19 Primo
כי עוֹד קץ למועד	11, 27 Secundo
קץ כי עוֹד למועד	11, 35 Tertio
אֶל מלכינו שרינו וַאבתינו	9, 6 Primo
לְמלכינו לְשרינו וְלַאבתינו	9, 8 Secundo
ועוד אני מדבר וּמִתְפַּלֵּל	9, 20 Primo
ועוד אני מדבר בַּתְּפִלָּה	9, 21 Secundo
ובין בַּדבר וְהָבֵן במראה	9, 23 Primo
ובין אֶת הַדבר וּבִינָה לוֹ במראה	10, 1 Secundo
שקוּצִים משומם	9, 27 Primo
הַשׁקוץ משומם	11, 31 Secundo
וישֵׂם פניו	11, 17 Primo
וישֵׁב פניו כתיב, וישֵׂם פניו קרי.	11, 18 Secundo
וישֵׁב פניו	11, 19 Tertio
ימִים אלף	12, 11 Primo
לְימים אלף	12, 12 Secundo
נולִי	2, 5 Daniel
נולוּ	6, 11 Ezra
הִמּוֹן	2, 34 Daniel
הִמּוֹ	4, 10 Ezra
פתיה אמין שִׁת	3, 1 Daniel
פתיה אמין שִׁתִּין	6, 3 Ezra

מִן־קַדְמַת דְּנָה 6, 11 Daniel

מִקַּדְמַת דְּנָה 5, 11 Ezra

III.

חלופי ספר דניאל

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae libri Danielis inter Occidentales et Orientales controversae.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
פַּטְּשֵׁיהוֹן כתיב וקרי.	פַּטִּישֵׁיהוֹן כתיב יתיר יו״ד	3, 21.
בְּגֶשְׁמְהוֹן כתיב וקרי.	בְּגֶשְׁמֵיהוֹן כתיב יתיר יו״ד	3, 27.
גֶּשְׁמְהוֹן כתיב וקרי.[1]	גֶּשְׁמֵיהוֹן כתיב יתיר יו״ד	3, 28.
וּפִשְׁרֵא כתיב א׳ וּפִשְׁרֵהּ קרי ה׳.[2]	וּפִשְׁרֵהּ	5, 8.
בִּשְׁפַר פָּרָא תרין מלין	בִּשְׁפַרְפָּרָא חדה מלה	6, 20.
קְדשִׁים חסר ו״ו[3]	קְדוֹשִׁים מלא ו״ו	8, 24.
כְּהַיּוֹם[4]	כַּיּוֹם	9, 7.
וְלְשָׂרֵינוּ[5]	לְשָׂרֵינוּ	9, 8.
אֶל־מקדשך	עַל־מקדשך	9, 17.
כֹּחַ חסר.	כּוֹחַ מלא	11, 6.

---

[1] In catalogo impresso haec per errorem transposita sunt, deest insuper locus 3, 27. Vide in Argumentis.

[2] Vide in Argumentis.

[3] Teste Masora in F. ad Ex. 29, 31. Vide Argumenta.

[4] Masora (ad Gen. 39, 11) occidentalem recensionem sequitur.

[5] Masora stat a partibus Occidentalium, namque hanc vocem neque in catalogo חד ל וחד ול neque in catalogo יתידאין משמשין ול adducit (Mas. fin. 40^b. *Ochla* p. 4).

IV.

חלופי נקוד של ספר דניאל בין בן אשר ובין בן נפתלי

Loci Danielis a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro ms. עֲדַת דְּבוֹרִים Cod. Tschufutkal. No. 13. Vide *Dikduke hateamim* p. XXXII).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אֲשֶׁר אֵין בָּהֶם	אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם	1, 4.
וּלְלַמְּדָם [1]	וּלְלַמְּדָם	ibid.
וַיְדַבְּרוּ	וַיְדַבְּרוּ	2, 4.
בְּחֶזְוָא דִי לֵילְיָא	בְּחֶזְוָא דִי־לֵילְיָא	2, 19. *
עַל־מִשְׁכְּבָךְ [2]	עַל־מִשְׁכְּבָךְ	2, 29.
וּמִן־נִצְבְּתָא	וּמִן־נִצְבְּתָא	2, 41.
וּנְבוּכַדְנֶצַּר	וּנְבוּכַדְנֶצַּר	3, 2.
גְּדָבְרַיָּא דגש [3]	גְּדָבְרַיָּא וחברו גימל רפי	3,2. 3,3. *
פְּסַנְתֵּרִין דגש [4]	פְּסַנְתֵּרִין וחברו פא רפי	3,5. 3,10. *
לְגוֹא אַתּוּן	לְגוֹא־אַתּוּן	3, 6. 11. *
כְּדִי שָׁמְעִין	כְּדִי־שָׁמְעִין	3, 7. *

[1] Ben-Ascher Ben-Naphtali ambo literae Vav Metheg subjiciunt, sed apud illum propter sequens Chateph-Pathach Metheg leve est, apud hunc Metheg (Gaja) grave antepenultimae.

[2] Ex F. Similiter 2, 4. 41. 6, 21. Vide 8, 18.

[3] Itaque Masora ad 5, 11 tantummodo דְּתבריא illius versus inter voces contra regulam dagessatas affert, non גדברייא, duce Ben-Ascher. Sic et Ben-Bilʿam in טעמי המקרא. Norzi qui Gimel dagessat in errore versatur.

[4] Hic quoque Masora sententiam Ben-Ascheri sequitur. Vide Argumenta.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
לְגֹוא אַתּוּן	לְגֹוא־אַתּוּן	3, 15. *
וְהַדָּבְרֵי [1]	וְהַדָּבְרֵי	3, 27. *
בְּנַיְתַהּ [2]	בֱּנַיְתַהּ	4, 27. *
וְהַמְנִיכָא	וְהַמְנִיכָא וחבריו	5, 7. 16. 29. *
דִּי רוּחַ	דִּי־רוּחַ	5, 12. *
וְּכְמִקְרְבֵהּ	וּכְמִקְרְבֵהּ	6, 21. *
וְתַדְקִנַּהּ בשוא [3]	וְתַדֱּקִנַּהּ	7, 23. *
וְּבְדַבְּרוֹ [4]	וּבְדַבְּרוֹ	8, 18. *
אֶת אֲשֶׁר יִהְיֶה	אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה	8, 19. *
וְֽהַנִּשְׁבֶּרֶת [5]	וְהַֽנִּשְׁבֶּרֶת	8, 22. *
אֶֽל־מְלָכֵינוּ	אֶל־מְלָכֵינוּ	9, 6. *
עַֽל־מִקְדָּשְׁךָ	עַל־מִקְדָּשְׁךָ	9, 17. *
וְֽעַל־עַמֶּךָ	וְעַל־עַמֶּךָ	9, 19. *
וְּבְדַבְּרוֹ	וּבְדַבְּרוֹ	10, 11. *
וְּבְדַבְּרוֹ	וּבְדַבְּרוֹ	10, 15. *
וְּכְדַבְּרוֹ	וּכְדַבְּרוֹ	10, 19. *
וְֽנִכְאָה [6]	וְנִכְאָה	11, 30.
מִֽישְׁנֵי [7]	מִיְּשֵׁנֵי	12, 2.

[1] Ben-Ascher legit *vehaddāb* *vehaddābᵉrê*, Ben-Naphtali *vehaddobrê.*

[2] Hanc differentiam priscus Bibliorum codex confirmat.

[3] Ben-Ascher literae Daleth non Scheba simplex sed Chateph-Segol impertit. Sic et ומְדֻקָּה v. 7. Vide ad h. l.

[4] Eodem modo 10, 11. 15. 19. Ben-Naphtali syllabae primae Gaja grave adponit, Ben-Ascher repugnat quia accentus vocabuli conjunctivus est, non distinctivus. Vide ad Gen. 2, 6.

[5] Ben-Naphtali, qui accentuum in eadem voce duplicationi obnititur Kadma ante Sakeph omittit ejusque vice Gaja syllabae primae adponit. Similiter Lev. 25, 7. 37. 27, 25. Deut. 3, 24. 28, 52. alias.

[6] Ex F. Similiter Exod. 15, 2. Cf. *Metheg-Setzung* §. 39.

[7] Hujus differentiae mentionem facit Abenezra in *Zachoth* p. 22 atque ad Lev. 19, 20., ita tamen ut lectionem *mijjᵉshênê* Naphtaliticam esse opinetur, contra codd. et edd. In *Moznajim* 35ᵇ tantummodo ait, Jod dagessatum cum Scheba vocis מִיְּשֵׁנֵי exceptionem

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
יַד־עַם־קֹדֶשׁ	יַד־עַם־קֹדֶשׁ	12, 7.*
וְיִתְלַבְּנוּ [1]	וְיִתְלַבְּנוּ	12, 10.*

V.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר דניאל

Loci Danielis vocalem non productam in pausa retinentes.

1, 11. אל המלצַ֑ר
1, 18. לפני נבכדנצַּ֑ר
2, 4. ופשרא נחוֵּ֑ה
2, 7. ופשרה נהחוֵ֑ה
2, 9. די פשרה תהחונַּ֑ני
2, 17. לביתה אזַ֑ל
ibid. מלתא הודַ֑ע
2, 23. די מלת מלכא הודעתֶ֑נא
2, 24. למלכא אהחוֵ֑ה
2, 25. למלכא יהודַ֑ע
2, 26. די שמה בלטשאצַּ֑ר
2, 30. ורעיוני לבבך תנדַ֑ע
2, 32. ודרעוהי די כסַ֑ף
2, 33. ומנהין די חסַ֑ף
2, 42. ומנהין חסַ֑ף
3, 3. די הקים נבכדנצַּ֑ר
3, 17. יכיל לשיזבותַ֑נא

4, 2. חלם חזית וידחלִנַּ֑ני
ibid. ראשי יבהלֻנַּ֑ני
4, 3. חלמא יהודענַּ֑ני
4, 6. ופשרה אמַ֑ר
4, 22. 29. די יצבא יתננַּ֑הּ, וחברו.
4, 26. לקצת ירחין תרי עשַׂ֑ר
4, 29. מן שמיא נפַ֑ל
4, 29. 5, 21. גשמה יצטבַּ֑ע, וחברו.
4, 32. מה עבדְתְּ
5, 1. לרברבנוהי אלַ֑ף
5, 7. במלכותא ישלַ֑ט
5, 10. לבית משתיא עלַ֑ת
5, 12. שמה בלטשאצַּ֑ר
ibid. ופשרא יהחוֵ֑ה
5, 15. ופשרה להודעתַ֑ני
5, 16. במלכותא תשלַ֑ט
5, 17. לאחרן הַ֑ב
5, 22. די כל דנה ידַ֫עְתּ

---

esse, quae non habeat sui simile (ואין לה שנית). At ne hoc quidem verum est, etenim consimile est מִיְּרֻשָּׁתְךָ 2 Chr. 20, 11., quod Kimchium in *Michlol* p. 45. non latuit.

[1] Vide ad Gen. 27, 28. et *Dikduke hateamim* §. 13.

5, 23. ולא ידעין שבְ֫חת
ibid. לא הדְ֫רת
5, 26. מלכותך והשלמַהּ
6, 14. אסרא די רשְ֫מת
6, 20. לגבא די אריותא אזַל
7, 1. ראש מלין אמַר
7, 5. בפמה בין שנַ֫הּ
7, 6. די עוף על גבַ֫הּ
7, 8. אתעקרה מן קדמַ֫הּ
7, 14. די לא תתחבַל
7, 15. ראשי יבהלנַני
7, 16. מליא יהודענַני
7, 17. די אנין ארבְ֫ע
7, 20. רב מן חברתַהּ
7, 23. ותדשנה ותדקנַהּ
9, 19. ועשה אל תאחַ֫ר
10, 1. שמו בלטאשצַ֫ר
11, 29. ובא בנ֫גב

וכל בַּהּ לַהּ עֲלַהּ דכוותהּ פתח בין באתנח בין בס״פ׃

VI.

פסקתא בספר דניאל

Loci Danielis lineola Pasek notati.

3, 2. למכנש ׀ לאחשדרפניא
4, 20. נחת ׀ מן שמיא
5, 11. רוח ׀ אלהין, דאתי גבר
5, 12. מפשר ׀ חלמין
5, 23. שמיא ׀ התרוממת
9, 18. אלהי ׀ אזנך
9, 19. אדני ׀ שמעה
ibid. אדני ׀ סלחה
11, 17. וישם ׀ פניו
11, 18. וישם ׀ פניו

VII.

סדרים בספר דניאל ז׳ וסמנהון:

Sectiones Danielis masoreticae.

בשנת שלוש 1, 1.

דנה חלמא ופשרה נאמר 2, 36.

באדין מלכא הצלח 3, 30.

באדין דניאל העל 5, 13.

ודניאל כדי ידע 6, 11.

ואתפללה ליי אלהי 9, 4.

ואני בשנת אחת לדריוש 11, 1.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
מאום 1, 4. (h. e. מְאוּם)	מוּם
לכשדיא 2, 5. (h. e. לְכַשְׂדָּיֵא)	לְכַשְׂדָּאֵי
הזמנתון 2, 9. (h. e. הִזַּמִּנְתּוּן, cf. הִזַּכּוּ Jes. 1, 16)	הִזְדַּמִּנְתּוּן
כשדיא 2, 10. 4, 4. 5, 7. (h. e. כַשְׂדָּיֵא)	כַּשְׂדָּאֵי
ונהירא 2, 22. (h. e. וּנְהִירָא)	וּנְהוֹרָא
אנתה 2, 29. 31. 37. 38. 3, 10. 4, 19. 5, 13. 18. 6, 17. 21. (h. e. אַנְתָּה)	אַנְתְּ
מנהון 2, 33. 41. 42. (h. e. מִנְּהוֹן)	מִנְּהֵין
ומנהון 2, 33. 41. 42. (h. e. וּמִנְּהוֹן)	וּמִנְּהֵין
דארין 2, 38. 3, 31. 6, 26. (h. e. דָּאֲרִין)	דָּיְרִין
ארעא 2, 39. (h. e. אַרְעָא)	אֲרַע
תליתיא 2, 39. (h. e. תְּלִיתָיָא)	תְּלִיתָאָה

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
רביעיא 2, 40. 3, 25. 7, 7. 23. (h. e. רְבִיעָיָא)	רְבִיעָאָה
די 2, 43. (h. e. דִי)	וְדִי
תפתיא 3, 2. 3. (h. e. תִּפְתָּיֵא)	תִּפְתָּאֵי
וקאמין 3, 3. (h. e. וְקָאֲמִין)	וְקָיְמִין
קיתרס 3, 5. 7. 10. 15. (h. e. קִיתְרֹס)	קַתְרֹס
וסיפניה 3, 10. (h. e. וְסִיפֹּנְיָה)	וְסוּפֹּנְיָה
איתינא 3, 18. (h. e. אִיתַיְנָא)	אִיתָנָא
אשתנו 3, 19. (h. e. אִשְׁתַּנּוּ)	אִשְׁתַּנִּי
פטישיהון 3, 21. (h. e. פַּטִּישֵׁיהוֹן)	פַּטְּשֵׁיהוֹן
עליא 3, 26. 32. 4, 14. 21. 22. 29. 5, 18. 21. 7, 25. (h. e. עִלָּיָא)	עִלָּאָה
בגשמיהון 3, 27. (h. e. בְּגֶשְׁמֵיהוֹן)	בְּגֶשְׁמְהוֹן
גשמיהון 3, 28. (h. e. גֶּשְׁמֵיהוֹן)	גֶּשְׁמְהוֹן
שלה 3, 29. (h. e. שְׁלָה)	שָׁלוּ
עללין 4, 4. 5, 8. (h. e. עָלְלִין)	עָלִּין
אחרין 4, 5. (h. e. אָחֳרִין)	אָחֳרָן
ידרון 4, 9. (h. e. יְדְרוּן)	יְדוּרָן
אנושא 4, 13. 14. (h. e. אֱנוֹשָׁא)	אֲנָשָׁא
עליה 4, 14. 5, 21. (h. e. עֲלַיַּה)	עֲלַהּ
ואנתה 4, 15. 5, 22. 23. (h. e. וְאַנְתָּה)	וְאַנְתְּ
פשרא 4, 15. (h. e. פִּשְׁרָא)	פִּשְׁרֵהּ
ופשרא 4, 16. (h. e. וּפִשְׁרָא)	וּפִשְׁרֵהּ
מראי 4, 16. 21. (h. e. מָרְאִי)	מָרִי
רבית 4, 19. (h. e. רְבֵיתָ)	רְבַת
מטית 4, 21. (h. e. מְטָיַת)	מְטָת
וחטיך 4, 23. (h. e. וַחֲטָיָךְ)	וַחֲטָאָךְ
ולעליא 4, 31. (h. e. וּלְעִלָּיָא)	וּלְעִלָּאָה
דארי 4, 32. (h. e. דָאֲרֵי)	דָיְרֵי
ודארי ibid. (h. e. וְדָאֲרֵי)	וְדָיְרֵי
נפקו 5, 5. (h. e. נְפַקוּ)	נְפַקָה

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
והמינכא 5, 7. 16. 29. (h. e. וְהַמִינְכָא)	וְהַמְנִיכָא
עללת 5, 10. (h. e. עֲלָלַת)	עַלַּת
תוכל 5, 16. (h. e. תּוּכַל)	תִּכּוּל
זאעין 5, 19. 6, 27. (h. e. זָאֲעִין)	זָיְעִין
שוי 5, 21. (h. e. שְׁוִי)	שַׁוִּיו
כשדיא 5, 10. (h. e. כַּשְׂדָּיָא)	כַּשְׂדָּאָה
מדיא 6, 1. (h. e. מָדָיָא)	מָדָאָה
פרסיא 6, 29. (h. e. פַּרְסָיָא)	פַּרְסָאָה
גפיה 7, 4. (h. e. גַּפַּיַהּ)	גַּפַּהּ
שניה 7, 5. 19. (h. e. שִׁנַּיַהּ)	שִׁנַּהּ
גביה 7, 7. (h. e. גַּבַּיַהּ)	גַּבַּהּ
ברגליה 7, 7. 19. (h. e. בְּרַגְלַיַהּ)	בְּרַגְלַהּ
קדמיה 7, 7. 8. 20. (h. e. קֳדָמַיַהּ)	קֳדָמַהּ
ביניהון 7, 8. (h. e. בֵּינֵיהוֹן)	בֵּינֵיהֵין
אתעקרו ibid. (h. e. אִתְעֲקַרוּ)	אִתְעֲקַרָה
אלפים 7, 10. (h. e. אֲלָפִים)	אַלְפִין
רבון ibid. (h. e. רִבְּוָן)	רִבְבָן
אנון 7, 17. (h. e. אִנּוּן)	אִנִּין
כלהון 7, 19. (h. e. כָּלְּהוֹן)	כָּלְּהֵין
וטפריה ibid. (h. e. וְטִפְרַיַהּ)	וְטִפְרַהּ
ונפלו 7, 20. (h. e. וּנְפַלוּ)	וּנְפַלָה
הרים 8, 11. (h. e. הֻרִים)	הֻרַם
והרשענו 9, 5. (h. e. וְהִרְשַׁעְנוּ)	הִרְשַׁעְנוּ
דבריו 9, 12. (h. e. דְּבָרָיו)	דְּבָרוֹ
פקחה 9, 18. (h. e. פִּקְחָה)	פְּקַח
ולהתם 9, 24. (h. e. וְלַחְתֹּם)	וּלְהָתֵם
הטאות ibid. (h. e. חַטָּאוֹת)	חַטָּאת
ובנו 11, 10. (h. e. וּבְנוֹ)	וּבָנָיו
ויתגרו ibid. (h. e. וְיִתְגָּרוּ)	וְיִתְגָּרֶה
מעזה ibid. (h. e. מָעֻזָּה cum He suffixo)	מָעֻזּוֹ

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
ירום 11, 12. (h. e. יָרוּם)	וְרָם
וישב 11, 18. (h. e. וְיָשֵׁב)	וְיָשֵׂם
הכיר 11, 39. (h. e. הִכִּיר)	יַכִּיר

Adnotatio: Voces לֵאלֹהֶיךָ, רַעְיוֹנָיךְ, לְעַבְדָיךְ earumque similes (cum Jod plurali ante suffixum 2. pers.) non enumeravimus, quoniam ex generali regula hoc Jod plurale ad pronuntiationem nihil adtinet similiter atque in hebraico sermone Jod plurale 3. pers. velut רַגְלָיו, יָדָיו, פָּנָיו. In margine ubique ad ejusmodi voces in *āv* exeuntes infra adnotatum est יתיר יו״ד.

B. *Adnotationes masoreticae.*

א׳ בְּצֵרֵי Aleph cum Zere 1, 13.

א׳ נָחָה Aleph quiescens 1, 4. 3, 12.

ב׳ טְעָמִים duo accentus 4, 9. 18.

ד׳ דָגוּשׁ Daleth dagessatum 3, 2. 3.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek 11, 19.

חֲצִי הַסֵּפֶר medius versuum libri 6, 12.

יַתִּיר א׳ abundans Aleph 2, 39. 3, 29. 4, 16. 21. 7, 7.

יַתִּיר ה׳ abundans He 2, 29. 31. 37. 38. 3, 10. 4, 15. 19. 5, 13. 18. 22. 23. 6, 17. 21. 9, 18.

יַתִּיר ו׳ abundans Vav 4, 13. 14. 9, 2. 5.

יַתִּיר י׳ abundans Jod 2, 4. 26. 29. 3, 5. 7. 10. 12. 15. 18. 21. 27. 28. 4, 5. 14. 16. 19. 21. 22. 24. 29. 5, 10. 14. 16. 21. 23. 6, 14. 17. 21. 23. 7, 4. 5. 6. 7. 8. 19. 20.

יַתִּיר ל׳ abundans Lamed 4, 4. 5, 8. 10.

כ׳ דְגוּשָׁה Caph dagessatum 5, 11.

פ׳ זְעִירָא Pe minusculum 6, 20.

פ׳ רַבְּתָא Pe majusculum 6, 20.

פַּתַח בְּאֶתְנַחְתָּא Pathach apud Athnach 1, 11. 2, 17. 32, 42. 4, 28. 30. 5, 1. 17. 21. 7, 17. 9, 19.

(בְּסוֹף פָּסוּק) פַּתַח בס״פ Pathach in fine versus 2, 17. 33. 4, 6. 22, 29. 5, 7. 16. 21. 26. 6, 20. 7, 1. 4. 6. 7. 14. 20. 23.

קָמֵץ בִּזְקֵף Kamez (pausale) apud Sakeph 11, 3. 4, 5. 11. 27.

C. *Clausula masoretica.*

חֲזָק׃ סְכוּם פְּסוּקֵי סֵפֶר דָּנִיֵּאל
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְשִׁבְעָה,
וְסִמָּן נָשְׁבָה, וְחֶצְיוֹ אֱדַיִן גֻּבְרַיָּא
אִלֵּךְ הַרְגִּשׁוּ׃ וּסְדָרָיו שִׁבְעָה,
וְסִמָּן אָבַ״ד׃ וּפִסְקוֹתָיו עֲשָׂר,
וְסִמָּן בָּדָ״ד׃

Macte esto! Summa versuum libri Danielis est trecenti et quinquaginta et septem, signum est נָשְׁבָה (נ = 50, שׁ = 300, ב = 2, ה = 5: 357); medius eorum versus est 6, 12. Sectiones libri sunt septem, signum אָבַד (א = 1, ב = 2, ד = 4: 7). Loci pasekati ejus sunt decem, signum בָּדָד (ב = 2, ד = 4, ד = 4).

B. Liber Ezra-Nehemia.

II.

Lectionum in Ezra-Nehemia receptarum argumenta et rationes.

[Accedit hic trium Codd. Musei Brittannici ex Arabia allatorum collatio: Orient. 2374. 2375. 2377. aliquando etiam Dessaviani: D. et Hierosolymitani: M.]

1, 2 וְהוּא cum Asla, ducibus veteribus edd.

1, 4 ינַשְּׂאֻהוּ absque Vav medio cum codd. veteribusque edd. Codd. adjiciunt notam masoreticam לית חסר, quam Masora quoque parva ms. exhibet.

1, 8 לְשֶׁשְׁבַּצַּר et שֶׁשְׁבַּצַּר v. 11. utrumque cum Schin segolato. Sic Brix. Compl. Ven. 1518. 1521. cum E 1. 2. F. H. R. Vulgo hoc nomen cum Schin et Zere editur, at si haec lectio vera esset, vocali Zere Metheg vel h. l. Munach adjici debebat: לְשֵׁשְׁבַּצַּר quemadmodum בֵּלְטְשַׁאצַּר Dan. 1, 7.

1, 9 אֲגַרְטְלֵי cum Mercha, non makkephatum, ex auctoritate codd. veterumque edd.

1, 10 כְּפּוּרֵי H. addit: מן ז׳ פסוקין מן ב׳ ב׳ קדמא מלרע תנינא מלעיל. Vide ad Dan. 10, 17.

2, 1 וִיהוּדָה J. scribit וְלִיהוּדָה. Vide Norzii comm.

2, 2 רְעֵלָיָה Sic tres Britannici aliique testes. Aliter Brix.: רְעֵלְיָה.

Ibid. מָרְדֳּכַי Daleth sicut Mem cum Komez (Chateph Kamez) in codd. et veteribus edd., adstipulante Jekuthiele Punctatore ad Est. 2, 7. Vide etiam *Dikduke hateamim* §. 14.

Ibid. עִם cum Mercha sec. codd. ut Est. 3, 6.

2, 5 אָרַח Resch cum Pathach, quod nec in pausa mutatur Neh. 6, 18.

2, 6 פַּחַת Milra pariter ac פַּחַת 5, 6. פַּחַת 6, 6., cf. *Michlol* 199ᵇ.

2, 9 זַכָּי Abenezra in comm. זַבַּי Kerî et זבי Chethîb esse perhibet, hunc locum per errorem cum Neh. 3, 20 confundens. Vide Mas. fin. 15. *Ochla* 149.

2, 25 וּבְאֵרוֹת sine Vav pluralis feminini sicut Neh. 7, 22 et ubique excepto 2 Sam. 4, 2. ubi Hieros. notat לית מלא.

Ibid. וְאַרְבָּעִים וּשְׁלֹשָׁה cum Vav copulativo, quod abest Neh. 7, 29., teste Mas. fin. 28.

2, 28 בֵּיתְאֵל unum vocabulum in edd. veteribus ad fidem codd. Item Neh. 7, 32. 11, 31. Vide ad Gen. 12, 8 et Praefationem Psalterii p. VII.

2, 34 חָדִיד Brixiensis: חֲדִיד.

2, 42 טַלְמֹן ubique sine Vav exceptis Neh. 11, 19. 12, 25.

Ibid. שֹׁבָי quemadmodum Neh. 7, 45. F. H. notant ב׳ וחסר.

2, 43 צִיחָא sicut וְצִיחָא Neh. 11, 21. At Neh. 7, 46 deest Jod, teste Masora.

2, 44 קֵרֹס sine Jod et Vav, at Neh. 7, 47. קֵירֹס cum Jod prioris. In F. haecce Masora adjecta est: קדמא קרס, תנינא קֵירֹס; קדמא צִיחָא, תנינא צִחָא (Neh. 7, 46); קדמא סֹטַי (v. 54), תנינא סוֹטַי (Neh. 7, 57).

2, 46 שַׂמְלַי Kerî: שַׁלְמַי cum ש sinistro. Sic recte Brixiensis praeeuntibus codd.

2, 47 נְקוֹדָא Brixiensis: נְקוּדָא (cum Schurek) sicut E 1. 3.

2, 50 נְפִוּסִים Kerî: נְפִיסִים. J. hanc lectionem in ipso textu habet et vicissim paullo ante scribit מְעִוּנִים Kerî מְעוּנִים, contradicente Mas. fin. 33ᵇ. *Ochla* 80.

2, 59 הָעֹלִים sine Vav in Brix. Ven. 1518. 1521. Norziana ex auctoritate codd. Nusquam nisi Neh. 7, 5. 61 haec forma plene scripta exstat. Differunt in Brixiensi accentus: וְאֵלֶּה הָעֹלִים.

2, 59 אֲבוֹתָם cum Vav plurali in J. sec. Masoram. Non pertinet ad quinque defective scribenda in Prophetis et Hagiographis.

2, 61 חֳבַיָּה his cum vocalibus in Brix. Ven. 1518. 1521 et in codd. H. J. Item Neh. 7, 63. Aliter F. qui חֳבָיָּה (Cheth cum Chateph Kamez) scribit. At testibus destitutae sunt scriptiones חֲבַיָּה et חֳבַיָּה ut h. l. vulgo editur. Cf. *Harikma* p. 58.

2, 62 הַמִּתְיַחְשִׂים Cheth cum Chateph Pathach, item הִתְיַחְשָׂם, הִתְיַחְשׂוֹ, optimorum testium consensu.

Ibid. נִמְצָאוּ Brixiensis h. l. נִמְצָא habet et vicissim Neh. 7, 64 נִמְצָאוּ. At vide חלופי קריאה.

2, 64 אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת his cum accentibus in codd. veteribusque edd. omnibus.

2, 65 מְלַּבַד Brixiensis: מִלְּבַד (cum Kadma).

2, 69 רִבֹּאות H. adnotat ב' כת־בין כן h. e. bis ita scriptum, scil. h. l. et Dan. 11, 12. Nonnullae edd. רִבֹּאות (cum Aleph otioso) exhibent. Falso, namque haec vox non refertur inter נסבין אל"ף באמצע תיבותא ולא קריין.

3, 3 מְכוֹנֹתָו Kerî: מְכוֹנֹתָיו. Aliquot edd. in ipso textu exhibent מְכוֹנֹתָיו, ita etiam E 1. 3. et H. cum nota לית. Mas. quoque parva ms. libros h. l. fluctuare perhibet: מְכוֹנֹתָיו לית, ס"א מכונתו כת' מכונתיו קרי. Accedit quod catalogus masoreticus quinquaginta sex vocabulorum in ָו sine Jod exeuntium (Mas. fin. 34. *Ochla* 128) illud מכונתָו praetermittit. Nec tamen defectiva nostrarum edd. scriptio deserenda est, etenim catalogus iste masoreticus emendari oportet. Vocabula בינו Jos. 8, 11. עלו 1 Sam. 2, 10 et השלו Num. 11, 32 non semel sed saepius obvia ibi expungenda sunt, ut eorum locum occupent ואחרו 2 Sam. 23, 9. במעלתו Ez. 40, 3 et מכונתו Ezrae, quod ita scriptum exhibent E 2. F. J.

3, 4 כְּמִשְׁפַּט pathachatum in Brix. Complut. cum E 1. 2. J. Br. H. ubi adscriptum est ה' (quinquies). Vide Masoram ad Ex. 21, 9.

3, 7 יָם kamezatum, teste *Michlol* 205.

3, 10 אֶת־יְהוָה Soncin. et Brix. לַיהוָה.

3, 11 וּבְהוֹדֹת Masora adnotat: לית וכתיב כן. F. H. quamquam hanc ipsam notam adponentes scribunt וּבְהוֹדוֹת.

Ibid. עַל הוּסַד בֵּית־ Brixiensis: עַל־הוּסַד בֵּית.

4, 2 אֵסַרְחַדֹּן non duo vocabula sicut in tribus Britannicis sed unum cum Sonc. Brix. sicut in E 1. 2. 3. F. H. J. R. itemque unum 2 Reg. 19, 37. Jes. 37, 38. Masora adnotat: לית בטעם,

quia destinctivo Paschta in uno eodemque vocabulo Mehuppach anteit, cujus nullum simile reperitur.

4, 5 וּסְכָרִים H. adnotat: לית לישן אגר כתיב ס׳ h. e. vi conducendi nonnisi hoc uno loco per Samech scriptum. Cf. Norzi.

4, 7 אַרְתַּחְשַׁשְׂתָּא Ita scribendum est cum Brix. Ven. 1518. 1521. ad fidem codicum. Etiam Simson Punctator in catalogo vocabulorum per Sin scribendorum nomen Artaxerxis adducit hisce verbis: ארתחששׂתא שי״ן תנינא במקום סמ״ך. Vide et Norzium. Praeterea hoc uno loco in Aleph in Kamez quiescens exit, alias pronuntiatur *Artaḥšast* (אַרְתַּחְשַׁשְׂתְּ). Vide etiam ad 7, 1.

Ibid. אֲרָמִית E 3. bis אֲרַמִּית. Vide Dan. 2, 4.

4, 8 אִגְּרָה חֲדָה utrumque cum exitu in He, praeeuntibus et codd. et veteribus edd. Vide Dan. 2, 9.

Ibid. ירושלם cadens in longam (Zere) in codd. et veteribus edd. Vide Dan. 5, 2.

4, 9 וַאֲפָרְסַתְכָיֵא Pe kamezatum et methegatum in H. Similiter אֲפָֽרְסָיֵא et בָּֽבְלָיֵא, quae ipsa quoque Kamez et Metheg habent.

Ibid. אַרְכְּוָיֵ Keri: ארכויא. J. scribit אַרְכְּוָיֵ cum Caph raphato. H. in ipso textu habet אַרְכֳּוָיֵא (Caph cum Chateph Kamez).

Ibid. דֶּהָיֵא Keri: דֶּהָיֵא (cum Jod). De Zere sub Daleth omnes libri emendati consentiunt.

4, 10 אָֽסְנַפַּר Aleph kamezatum et methegatum in emendatis libris, itaque *Asnapar*, quod ut, Friderico Delitzschio quidem videtur (*Paradies* p. 329), compendium est nominis *Asurbanipal.*

Ibid. וְיַקִּירָא cum Aleph, contra Dan. 2, 11. cum He.

4, 12 עֲלֵינָא Lamed cum Zere in codd. Item 4, 18. 5, 17.

Ibid. וּבָאישְׁתָּא Sic Ven. 1518. 1521. Norzi assentientibus C 1. 2. E 1. 3. J. H. Hieros. Aleph otiatur similiter atque in הִבְאִישׁ Jes. 30, 5. H. adnotat: א׳ לא קרי. Recentiores falso וּבְאוּשְׁתָּא edere solent.

Ibid. יַחִיטוּ Jod pathachatum.

4, 13 וְאַפְּתֹס cum Samech in fine in Compl. (secundum Madrit. 1) Ven. 1518. 1521. F. H. J. Br. Sic etiam Kimchi in codice Lexici, quem possideo. Madrit. 2 exhibet ואפתוס. Delitzschius, *Complutensische Varianten* p. 33 vulgatam lectionem ואפתם, quae hoc vocabulum litera Mem finit, praeferendam esse censet, comparato prisco persico *afdum*, quod postremo, denique signi-

ficat. Sed repugnant et accentus et contextus, qui notionem proventus sive reditus (*Einkommen*) requirit.

4, 13 תהנזק H. notat: לית וחסר.

4, 14 וְעַרְוַת Hieros. notat: כֵּן (h. e. sic, Ajin cum Pathach).

Ibid. לָא־אַרִיךְ Aleph pathachatum in Bragadina Athiana Jablonskiana Lombrosiana, quam scriptionem confirmant C 2. et Hieros. ubi adscriptum est: כֵּן.

4, 15 בִּסְפַר־דָּכְרָנַיָּא his cum accentibus in C 2. Hieros., et recte quidem. Brixiensis et Venetae 1518. 1521. exhibent דֻּכרניא (Daleth cum Kibbuz).

Ibid. ומדנן H. adnotat לית וחסר, assentiente Mas. parva ms.

4, 16 ושוריה h. l. cum He, postulante Masora.

Ibid. חֲלָק Brixiensis et H.: חָלָק, Ven. 1518 et E 2. 3.: חֲלֵק.

Ibid. נַהֲרָא h. l. in Aleph desinens, teste Masora.

4, 19 וּבַקַּרוּ Kuf pathachatum in codd.

Ibid. מִתְעַבַד־ Brixiensis: מִתְעֲבֵד.

4, 20 וּמִנְדָּה Sic F. H. J. D. (non ומדה ut in vulga texta et tribus Brittanicis) convenienter Masorae quae לית adscribit.

4, 21 לְבַטָּלָא cum Aleph in fine. In E 3. addita est Masora: ליצבא לבטלא לחטיא כלהון אלף כת'.

Ibid. טַעְמָא Ajin cum Scheba quiescente in Ven. 1526 quod comprobatur adsensu codicum J. Hieros. Item 5, 5. Dan. 6, 3.

Ibid. יִתְּשָׂם cum codd. omnibus veteribusque edd. In Ven. 1526 reperitur יִתָּשָׂם, nempe vitium typographicum. Buxtorfius scribit יתשַׂם, quod etiam vitiosius.

4, 23 באדרע Resch pathachatum in codd.

4, 24 בְּטֵלַת Teth chirekatum in H. quemadmodum נְטִילַת Dan. 7, 4. קְטִילַת 7, 11 et similia.

Ibid. וַהֲוָת pathachatum in fine ex auctoritate codicum veterumque edd.

Ibid. בָּטְלָא Brixiensis: בָּטִלָא contra codd. (e. c. tres Britannicos).

Ibid. לְמַלְכוּת דריוש מֶלֶךְ his cum accentibus in Brixiensi aeque ac v. 5.

5, 1 נְבִיָּאה itemque 6, 14 cum He abundante, Kerî: נְבִיָּא. H. notat: ה' לא קרי (h. e. *He* non pronuntiatur).

Ibid. נְבִיאַיָּא Sic recte attestantibus E 2. J. Brix. Ven. 1615. Aliae edd. exhibent scripturas anomalas נְבִיַאיָּא et נְבִיָּאיָּא.

Ibid. בְּשֻׁם H. notat: לית וחסר. Vide etiam Dan. 4, 5.

5, 2 נְבִיאַיָּא desinens in Aleph sicut v. 1., testibus J. Hieros. aliis.

5, 2 מְסַעֲדִין Hieros.: מְסָעדין.

5, 3 תַּתְּנַי cum Telischa magno pariter ac 6, 6. Masora: ב' בטעם.

Ibid. לְבְנֵא Beth dagessatum et hic et v. 13. in F. H. J. C 2. E 2. Hier. M. et edd. veteribus (i. q. לְהִתְבְּנֵא). Vide Delitzch, *Complutensische Varianten* p. 33.

5, 6 אִגַּרְתָּא desinens in Aleph sicut 4, 11. Recte Athias et Jablonski praeeuntibus codd.

Ibid. אֲפַרְסְכָיֵא Beth kamezatum ac munachatum tum h. l. tum 6, 6. Sic inter alios H. Vide 4, 9.

5, 8 דִּי אֲזַלְנָא Munach et Geresch in codd. veteribusque edd.

Ibid. בְּכַתְלַיָּא H.: בְּכָתְלַיָּא (Caph cum Chateph Kamez).

Ibid. וַעֲבִידְתָּא Milra ut codd. veteresque edd. testantur. Aliter אָסְפַּרְנָא quod Mil'el.

5, 9 לְמִבְנְיָה He raphatum, teste Masora in H.: לית וכתיב ה"א.

5, 10 שְׁמָהָתְהֹם He kamezatum et methegatum in F. H. omnibusque emendatis libris.

Ibid. דִּי נִכְתֻּב שֻׁם his cum accentibus in Brixiensi. Imperfectum נִכְתּוּב cum Vav per Schurek scriptum in E 1. 2. H. addita Masora: לית ומלא. Sic et Mas. parva ms.

Ibid. בְּרָאשֵׁיהֹם cum Jod plurali in C. 2. J. H.

5, 11 לְמֵמַר sine Aleph primae radicalis, auctore Masora.

Ibid. אֲנַחְנָא In E 3. exstat adnotatio: סוראי מוסיפין לכתוב בה"י הדין אנחנה המו. Etiam ad 4, 16 ad אנחנה adnotatum est: סוראי מוסיפין אנחנה המו לשוריא. Itaque Sorani pronomen primae personae plur. hoc quoque loco litera ה terminant contra Masoram quae eam scribendi modum nonnisi 4, 16 agnoscit. Masora parva et impressa et ms. ad 4, 16 notat: לית כתיב ה'. In E 1. Mas. magna sic se habet: כל אֲנַחְנָא, דִּינָא, כלהון כתיבין אל"ף בר מן ב', וסימנהון, מהודעין אנחנה דינה להוא מתעבד מנה (Ezr. 4, 16) (7, 26).

Ibid. שַׁגִּיאָן, F.: סַגִּיאָן, H.: סַגִּיאִין.

5, 12 כַּסְדָּיָא Hieros. adnotat: לית כתיב סמ"ך.

Ibid. וּבַיְתָה et hic et 6, 15 cum He in fine.

Ibid. וְעַמָּה He raphatum (i. q. וְעַמָּא). Masora: לית כתיב ה'.

5, 14 מָאנַיָּא דִי Sic accentuandum cum J.

Ibid. דַהֲבָה desinens in He sicut 6, 5. 7, 18., auctore Masora.

Ibid. שְׁמֵהּ H. adscribit לית.

5, 15 אֵזֶל־ H.: אֵזֶל.

Ibid. אֲחֵת Aleph cum Chateph Pathach, ut imperativus (deduc)

discernatur a perfecto 3. m. sing. (deduxit) et imperfecto 1. sing. (deducam).

5, 16 אֲתָא h. l. in Aleph exiens.

Ibid. שְׁלָם sine Jod in C 2. J. Hieros.

5, 17 דִּי מִן, דִּי מַלְכָּא utrumque cum Munach, non Makeph ex auctoritate codicum veterumque edd.

Ibid. בְּבָבֶל Beth dagessatum.

Ibid. דָּךְ בִּירוּשְׁלֶם Aliter Soncin. Brix. Complut.: דָּךְ דִּי בִּירוּשְׁלֶם. Sic J. et aliquot codd. Etiam Raschi, ut videtur, hanc lectionem prae se habuit. Tres Britannici illud דִּי non agnoscunt.

6, 2 בְּבִירְתָא Mercha ante Tebir in uno eodemque vocabulo. Sic J. et H. cum nota לית בטעם, comprobante Ben-Bil'am in *Taame hamikra.* Cf. Heidenheimii *Mischpete hateamim* 26 b. De Thav dagessato vide Dan. 2, 20.

Ibid. דִּכְרוֹנָה He pro Aleph, itaque raphatum. Cf. Norzi.

6, 3 וְאֻשֹּׁהִי sine Vav in codd. veteribusque edd.

6, 4 תְּלָתָא Masora: לית כתיב אל"ף.

Ibid. חֲדַת unum de פתחין באס"ף.

Ibid. וְנִפְקְתָא H.: וְנֶפקתא itemque v. 8. נֶפקתא (cum Nun segolato). Vide ad Dan. 7, 8.

Ibid. תִּתִיהִב Brixiensis: תִּתְיְהֵב (cum Zere). Ita et H.

6, 5 וִיהָךְ He kamezatum in Ven. 1526. comprobantibus C. 2. Hieros.

Ibid. וְתַחֵת E 3. notat: לית וחסר.

6, 6 רְחִיקִין Resch cum Scheba in Brix. Ven. 1518. 1521. 1615. aliisque veteribus edd., quam scriptionem confirmant E 1. 2. 3. Ven. 1526 non aeque bene scribit רַחִיקִין (Resch cum Pathach). J. et H. habent רָחִיקִין (cum Kamez), quod certo falsum.

6, 7 בֵּית־אֱלָהָא דֵךְ יִבְנוֹן his cum accentibus recte Brixiensis.

6, 8 לְמָא Masora: לית כתיב א'. Vide catalogum מלין דמשמשין א' in Mas. fin. 1.

Ibid. תַּעַבְדוּן Ajin et hic et 7, 18 claudit syllabam primam et Beth cum Scheba mobili incipit alteram. Sic H. et Ven. 1518. 1521, postulante Masora, quae formam molliorem cum Pathach auxiliari nonnisi Exod. 3, 12 (תַּעַבְדוּן) agnoscit ibique לית ומלא adnotat. Cf. Mas. fin. 46: א"ב נון ארוכה בסוף et Mas. magna ad Iob 32, 17. Inter Britannicos Orient. 2374. 2377 תַּעְבְּדוּן exhibent, Orient. 2375 תַּעַבְדוּן.

6, 8 דִּי cum distinctivo Jethib, auctore Masora.

6, 9 כָּהֲנַיָּא Caph kamezatum in C 2. Hieros. Eodem modo כָּהֲנַיָּא 7, 12. 21.

Ibid. יוֹם ׀ בְּיוֹם cum Pasek intermedio aeque ac Neh. 8, 18., ut expresse praecipit catalogus locorum pasekatorum in codice Aleppino. Cf. 1 Sam. 18, 10. 2 Chr. 24, 11. 30, 21.

6, 12 לְהַשְׁנָיָה desinens in He et hic et omnibus reliquis locis. Recte H. et Brixiensis. Vide Dan. 6, 9.

Ibid. אֲנָה desinens in He. Vide Dan. 2, 8.

Ibid. יִתְעֲבֵד Beth chirekatum uti et 7, 21. Recte H. cum nota: ב׳ וחסר.

6, 14 עִדּוֹ non עִדּוֹא, namque haec forma teste Masora nonnisi 5, 1. et Sach. 1, 7. reperitur.

6, 15 עַד Brixiensis: עַד־.

6, 17 וּצְפִירֵי עִזִּין cum Kadma veasla in codd. veteribusque edd.

Ibid. לְחַטָּיָא Kerî: לְחַטָּאָה. E 3 notat: לית והוא דגש. Ergo non recte Venetae 1518. 1521 לְחַטָּיָא exhibent, cf. Mas. fin. 40ᵇ. *Ochla* No. 10.

Ibid. לְמִנְיָן Jod kamezatum. Recte J.

6, 20 הִטַּהֲרוּ Teth radicis pathachatum in H. J. Hieros. et duo He cum Gaja, teste Masora, quae hanc vocem consociat cum והִטַּהרו (sic) Gen. 35, 2. Vide Mas. fin. 21ᵇ. *Ochla* p. 2. cf. Koenig, *Lehrgebäude* p. 271.

6, 21 וְכֹל cum Cholem et accentu Rebia in codd. Sic etiam Norzi.

Ibid. גּוֹיֵ־ cum solo uno Jod in C 2. Hieros. ubi adscriptum est: כן בהללי. Masora formae גּוֹיֵי cum duplice Jod tantummodo Jer. 33, 9. Sach. 12, 3. 2 Chron. 32, 17. et in Pentateucho testimonium perhibet.

6, 22 יְדֵיהֶם Brixiensis hujus vocis loco habet: עֲלֵיהֶם.

7, 1 אַרְתַּחְשַׁסְתְּא Inde ab hoc loco usque ad finem libri nomen Artaxerxis per Samech, non Sin scribitur.

7, 5 בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן Tiphcha Mercha in edd. veteribus.

7, 10 וְלַעֲשֹׂת sine Vav in Compl. sicut in E 1. J., idque recte, etenim unum est de tredecim, ut Masora praecipit, ita scribendis.

7, 12 אַרְתַּחְשַׁסְתְּא cum Sakeph magno.

7, 13 מִנִּי שִׂים טְעֵם Tiphcha Munach Athnach. Sic accentus se excipiunt in J. Falso editur מִנִּי שִׂים טְעֵם, namque Sarka non ponitur nisi subsequente Athnach. Hic error codicum

(etiam trium Britannicorum) inscitiae librariorum debetur, qui id quod 4, 19. 8, 11. reperitur etiam hoc loco reponendum esse opinabantur. Similes errores ex ignorantia legum accentuationis orti saepius occurrunt, e. c. Jud. 20, 18. Iob 1, 8.

7, 13 עַמָּא Ven. 1526 cum Hieros. habet עַמָּה in He exiens.

7, 14 יָעֲטֹהִי Hieros. pungit recte itemque v. 15. וְיָעֲטוֹהִי Jod cum Kamez.

7, 15 וּדְהַב He pathachatum, refertur enim ad פתחין באס"ף.

7, 17 תּוֹרִין ׀ דִּכְרִין cum interjecto Pasek. Unus est de septem locis sic interpunctis teste Masora ad Deut. 8, 15. cf. Heidenheimii *Meor enajim* ad Ex. 30, 14. In catalogo impresso locorum pasekatorum hic Ezrae locus praetermissus est.

Ibid. מַדְבְּחָא cum Aleph in edd. veteribus, etiam apud Athiam et Norzium. Adstipulantur F. H.

7, 18 תַּעַבְדוּן Ita Brixiensis. Vide 6, 8.

7, 19 לְפָלְחָן Pe cum Kamez chatuph et Cheth cum Kāmez (ad similitudinem formae שָׁלְטָן Dan. 4, 31). H. exhibet לְפָלְחַן, quae punctatio Naphtalitica est. Bonae edd. punctationem Ben-Ascheri reddunt.

7, 20 דִּי־יִפֶּל־ Ita Brix. Ven. 1518. 1521. cum J. Aliae edd. habent דִּי יִפֶּל־.

Ibid. לְמִנְתַּן H. notat: לית ופתח.

7, 21 גִּזַּבְרַיָּא cum H. Orient. 2377, at Orient. 2374. 2375 hunc pluralem nominis גִּזְבָּר (1, 11., neopers. *gengwer*) scribunt גִּזְבְרַיָּא sicut גְּדָבְרַיָּא (Dan. 3, 3).

Ibid. יִתְעֲבֵד Beth chirekatum in H. et Hieros. sicut 6, 12.

7, 22 כִּכְּרִין Caph chirekatum in Brix. Athiana Jablonskiana cum H. J. At tres Britannici in Caph pathachato consentiunt, Orient. 2375 scribit כַּכְּרִין.

Ibid. כְּתָב Vide Dan. 7, 1.

7, 23 עַל־מַלְכוּת מַלְכָּא Mercha Tiphcha in H. J. idque recte.

7, 24 זַמָּרַיָּא unum de sex vocabulis in quibus Kadma et Mehuppach concurrunt. Cf. Dan. 3, 2.

7, 25 וְאַנְתְּה Chethîb cum He in E 1. Ven. 1518. 1521. Sic hoc pronomen ubique in textu scribi oportet. Dissident Nehardeenses qui h. l. וְאַנְתְּ sine He scribunt, teste Masora in E 3. ad Ex. 10, 3.

Ibid. מֶנִּי Masora לֶ = לית סגול ומלעיל. Mem segolatum est, ut imperativus discerneretur a perfecto מַנִּי (Dan. 2, 24). Vide

supra 5, 15. Accentuatio penultimae, in qua codices (inter hos Britannici) consentiunt, pronuntiationem vocalis Segol munire et praecavere vult, ne tanquam Scheba negligentius efferatur.

7, 25 יָדַ֔ע Aliter Ven. 1518. 1521. Basil. 1536: יְדַ֔ע adsentiente E 1.

Ibid. לְכָל־עַמָּ֔א cum Rebia. Vide *Thorath emeth* p. 65.

7, 26 הִיא֙ דִּינָ֔ה cum He teste Masora.

8, 1 אֲבוֹתֵיהֶ֔ם cum Vav in H. adjecta nota: כל ספרא מלא. Novem *aboth* Hagiographorum defective scribenda omnia insunt in libro Chronicorum.

Ibid. וְהִתְיַחְשָׂ֑ם Cheth chatephatum in Brixiensi atque in H. Ad He praeformativum adponi oportet Gaja. Vide 2, 62.

8, 11 בֵּבָ֔י Beth pathachatum in Brix. Ven. 1518. 1521 adsentiente J., et jure quidem, nam solummodo bis hoc nomen Sakeph et Kamez semipausale habet, scil. 2, 11 et Neh. 7, 16.

8, 13 יְעִיאֵ֔ל cum Jod sine discrepantia Scripti et Legendi in codd. omnibusque veteribus edd. Non pertinet ad quattuor יעואל scripta et יעיאל legenda (Masora ad 1 Chr. 9, 35).

8, 14 וְעִמּ֣וֹ (non וְעִמָּהֶ֔ם ut vulgo editur) in Soncin. Brix. Pisana Ven. 1518. 1521. Compl. aliisque veteribus edd. Sic E 1. 2. 3. C 1. 2. J. Hieros. et plerique codd., inter hos tres Britannici.

8, 15 וָאֶקְבְּצֵ֗ם H. notat ב׳. Vide Neh. 13, 11.

Ibid. וַנַּחֲנֶה־שָּׁ֖ם Sic cum Makkeph et Schin ad regulam דחיק dagessato in codd. et veteribus edd.

8, 17 בְּפִיהֶ֜ם Beth dagessatum ne duae labiales adspiratae concurrant. Ita etiam Mi. 6, 12. Jes. 59, 21.

8, 18 וַיָּבִ֨יאּוּ Aleph dagessatum auctore Masora.

Ibid. וְשֵֽׁרֵבְיָ֔ה cum Metheg alterius Zere. Item לְשֵֽׁרֵבְיָ֖ה v. 24. et alias in J. H. Aliquot codd. et edd. scribunt וְשֵׁרֶבְיָה vel (sicut E 2. 3.) וְשֵׁרֵבְיָה.

8, 21 רְכוּשֵֽׁנוּ sine Jod in codd. omnibusque veteribus edd. In Buxtorfii Bibliis rabbinicis רכושינו editum est, quod editor textus commentario *Minchath schai* additi repetiit.

8, 25 וָֽאֶשְׁקֳולָ֣ה Kerî vocalem *o* per Vav productam in *o* correptum mutat. Masora hanc vocem recenset inter יתירין ו״ו וחטפין קמצין (Mas. fin. 28). Vide *Dikduke hateamim* §. 14 (Koenig, *Lehrgebäude* p. 74 s.). In versu subsequente Kuf habet Chatephpathach sicut Jer. 32, 9, attestante Kimchio sub שקל. Cf. Norzi.

8, 25 הַנִּמְצָאִים Mas. parva ms. adnotat: ס"א הנִמצאים, quam lectionem E 3. exhibet.

8, 30 מִשְׁקָל Kuf kamezatum, testibus *Dikduke hateamim* §. 38. *Harikma* p. 198. Parchone in Lex. p. 8. et Kimchio in *Michlol* 184.

8, 31 וְנִסָּעָה Kimchi in Lex. Samech dagessat contra codd. omnesque edd. et adversante Masora, quae hanc vocem cum נִסְעָה Gen. 33, 12. componit (Mas. fin. 46).

8, 33 עַל יַד Sic in E 3. J. H. At E 1. 2. Brixiensis cum עַל־יַד scribit.

9, 1 כְּתֹעֲבוֹתֵיהֶם sine Vav primae, cum Vav secundae.

9, 4 כֹּל cum Jethib distinctivo, postulante Masora.

9, 6 הָרֹּאשׁ Resch dagessatum est secundum regulam אתי מרחיק. Testimonio est Masora parva ms. Vide ad Habac. 3, 13.

9, 7 מְלָכֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ Masora in H. adnotat לית i. e. haec duo vocabula sic consociata nonnisi h. l. exstant. Falso igitur J. מְלָכֵינוּ שָׂרֵינוּ.

9, 8 וְלָתֶת לָנוּ Mercha Tebir praeeunte H.

9, 11 הַנְּבִאִים Vide ad Dan. 9, 6.

9, 13 מֵעֲוֹנֵינוּ cum Jod plurali in codd. omnibusque veteribus edd. quemadmodum Dan. 9, 13.

9, 15 בְּאַשְׁמָתֵינוּ cum Jod plurali, teste Masora לית מלא.

Ibid. אֵין cum Mercha. Hieros. adnotat: בהללי אֵין. Vide *Dikduke hateamim* §. 19.

10, 1 בָּכָה Simson Punctator in חבור הקונים scribit בֵּכָה (Beth cum Zere). At Parchon sub קצה et Kimchi sub בכה duplex Segol confirmant.

10, 2 יֵשׁ־ Jod cum Zere in Brixiensi itemque in H., et recte quidem, vide *Dikduke hateamim* §. 40.

10, 5 הכהנים הלוים H. ad hunc locum itemque ad Neh. 10, 29. 35. 11, 20. adnotat י"ג h. e. tredecies haec duo vocabula sine Vav copulativo conjuncta exstant, vide Curtisii *Levitical priests* (Edinburgi 1877) p. 190.

10, 7 בִּיהוּדָה וִירוּשָׁלַם H. adnotat לית. Itaque falsum est וּבִירוּשָׁלַם quod in aliquot codd. velut J. reperitur.

10, 12 כֵּן כִּדְבָרֶיךָ עָלֵינוּ his cum accentibus in Brix. Ven. 1518. 1521 aliisque veteribus edd.

10, 14 בֶּעָרֵינוּ Beth segolatum in omnibus veteribus edd. ex auctoritate codicum, in quibus adjecta est nota masoretica

לֵית; Hieros. idem significans notat כֵּן. Libri grammatici *Harikma* p. 244 et *Michlol* 48 et ipsi Segol illud testimonio suo confirmant.

10, 16 לְדַרְיָוֶשׁ Daleth pathachatum (*Moznajim* 16. *Michlol* 16[b]).

10, 22 נְתַנְאֵל Brixiensis: וּנְתנאל (cum Vav copulativo).

10, 23 וְקֵלָיָה Aliter H.: וּקְלָיָה.

10, 25 וַיְזִיָּה Aliquot codd. (Madrit. 1. 2. E 1. 3. F. J.) et edd. pronuntiant וְיִזִּיָּה. Vide חלופי נקוד.

Ibid. וּמִיָּמִן Brixiensis: מִיָּמִן (sine Vav copulativo).

10, 27 אֶלְיוֹעֵנַי hoc solum sine Jod post Ajin. Masora.

10, 28 זַבַּי cum Beth (non Caph).

10, 29 וְשְׁאָל H. in textu habet: יִשְׁאָל (Keri וּשְׁאָל). Vide in appendice Differentias Orientalium et Occidentalium.

10, 30 עַדְנָה cum He in E 1. 3. F. H. accedente nota: ב' כתיב ה'. Idem adnotat Mas. parva ms. Etiam 2 Chron. 17, 14 F. et H. adnotant: ג' חד כתיב א'. Is locus, in quo עַדְנָא in Aleph terminatur, est Neh. 12, 15.

10, 34 מַעֲדַי Ajin cum Scheba quiescente in Brixiensi. Sic et H.

10, 37 וַיַּעֲשָׂי Hic versus et Ex. 1, 3. duo et soli sunt e tribus nominibus propriis constantes, quorum tertium habet Vav copulativum. E contrario versus sequens unus solus est, in quo nominum propriorum tertium Vav copulativo caret et duo quae praecedunt Vav copulativo instructa sunt. Hoc adnotatum reperitur in codice Pentateuchi Curtisiani ad Exod. 1, 3.

10, 40 מַכְנַדְבַי Daleth dagessatum in Brix. Ven. 1518. 1521. assentientibus F. H.

10, 44 וְיֵשׁ־ cum Zere in Brix. Ven. 1518. 1521 sicut in J. H. Vide v. 2.

Nehemia.

1, 1 דִּבְרֵי In codd. omnibus nec non in priscis edd. Nehemia et Ezra unum librum efficiunt quod inscribitur ספר עזרא. Ultimum caput Ezrae illico excipitur primo Nehemiae, nisi quod spatium Pethuchae intermissum est. In Talmude de libro Nehemiae nusquam sermo est; liber Ezrae (*Baba bathra* 14. *Sanhedrin* 93) Nehemiam comprehendit. Divisio in duos libros traditioni contraria est.

Ibid. וַיְהִי בְחֹדֶשׁ his cum accentibus in codd. veteribusque edd.

1, 3 וַיֹּאמְרוּ cum accentu ultimae teste Masora.

1, 6 אָזְנְךָ cum Munach (non makkephatum) in omnibus edd. veteribus ex fide codicum. Hic locus unus est trium illorum, in quibus Karne phara ante se habet quattuor servos (h. l. et 2 Sam. 4, 2. Jer. 13, 13), vide Ben-Bil'am in *Taame hamikra.*

1, 9 וַהֲבִיאֹתִים in Brix. Compl. Ven. 1518. 1521. sicut in E 2. 3. H. sine כתיב et קרי, postulante Masora ad Jer. 25, 9., quae in H. hisce verbis finitur: דישעיה ודיחזקאל מלא דמלא, דירמיה והבאתים חסר דחסר, דעזרא והביאתים מלא יו"ד וחסר ו"ו, unde Masora impressa corrigatur necesse est. Cf. etiam Frensdorffii *Mas. Wörterbuch* p. 30.

1, 11 תְּהִי־נָא אָזְנְךָ his cum accentibus in codd. et veteribus edd. quemadmodum v. 6.

Ibid. וְהַצְלִיחָה cum Kadma penultimae, non makkephatum. Ita H. cum nota ב׳ דין לעיל. Masora quoque parva impressa adnotat: לית מלעיל וחד מלרע. Vide Ps. 118, 25.

2, 2 כִּי־אִם makkephatum pariter ac Gen. 15, 4. Num. 35, 33. Vox memorialis masoretica est נפק דמא בישא.

2, 6 וְהַשֵּׁגַל׀ Gimel kamezatum, attestante *Michlol* 164.

2, 8 אֶת־שַׁעֲרֵי הַבִּירָה אֲשֶׁר־ his cum accentibus in Brix. et Norziana, assentientibus H. J.

2, 9 שָׂרֵי Masora adnotat: לית בטעם h. e. cum Mercha prioris (utpote נסג אחור) hoc uno loco.

2, 10 סַנְבַּלַּט cum Beth dagessato. Sic recte Madrit. 1. 2. (Complut.) J. Hieros. M. Orient. 2377. In E 1. 2. 3. Orient. 2375 Beth raphatum est. Brixiensis postremam syllabam ubique kamezatam (סנבלָט) exhibet.

2, 12 לְאָדָם מָה Brix. Ven. 1518. 1521. interpungunt לְאָדָם מָה.

2, 13 שֹׁבֵר cum Sin uti v. 15. Masora: ב׳ וחסר. Cf. Norzi.

Ibid. הֵמפְּרוּצִים unum vocabulum scriptum (כתיב), duo הֵם׀ פְּרוּצִים legenda (קרי). Unum est de quindecim vocabulis, quae teste Masora unum in textu sunt, sed legendo in duo disjungi oportet (Masora ad 1 Chr. 27, 12).

2, 16 עֹשֵׂה Sunt codd. et edd. perperam exhibentes עֹשֵׂי. Haec vox non est in numero sedecim per Jod scribendorum (Masora ad Ex. 34, 35).

3, 4 מְשֵׁיזַבְאֵל, J. ut h. l. sic etiam 10, 22 et 11, 24. מֵישֵׁזַבְאֵל scribit (Jod ante Schin).

3, 5 צַוָּרָם teste Masora absque Aleph post Vav. Pertinet ad quinquaginta octo vocabula inusitate absque Aleph scribenda.

3, 6 וּמַנְעָלָיו h. l. cum Vav copulativo, teste Mas. fin. 28.

3, 8 חַרְחַיָה cum Cheth in et prioris et posterioris syllabae initio, praeeuntibus E 1. 2. 3. H. J. M. et plerorumque codd. Assentiunt Pisaurensis et Lombrosiana. Alterum ח etiam LXX tuetur, Ἀραχίου transscribens. Aliae edd. חַרְהִיָה sive חַרְהֲיָה exhibent, Brixiensis adeo הַרְהָיָה cum duplice He.

3, 10 חֲרוּמַף Brixiensis cum H: הרוּמָף (kamezatum).

Ibid. וְנֶגֶד Brixiensis: נֶגֶד (absque Vav).

3, 13 בְּנוּהוּ J.: בְּנָהוּ defective.

Ibid. הָשְׁפּוֹת He kamezatum, teste Abenezra in comm. et Kimchio in lex. In H. addita est nota: לית וחסר אל״ף. Cf. Masora ad 2 Reg. 16, 7. *Ochla* 199. Falso Brixiensis sicut Madrit. 1. 2. F. J. M. הַשְּׁפּוֹת. De scriptione hujus vocis mire fluctuante vide Delitzschium l. l. p. 34.

3, 17 לְפִלְכּוֹ Caph dagessatum testibus Raschi ad h. l. et *Tosaphoth* ad *Sebachim* 117.

3, 20 הַמִּקְצוֹעַ cum Vav sicut v. 24. in edd. veteribus, quibus accedunt F. H. J. sine nota masoretica. Contra in versu antecedente haec vox sine Vav scribenda; ibi in F. H. adscriptum est ג׳ חסר. Ita scriptionem differre Masora magna ad Ez. 46, 21 confirmat. In Bibliis rabbinicis nota ג׳ חסר loco suo mota est; pertinet enim ad v. 19. Accentus vocabuli Rebia est ex auctoritate codicum veterumque edd.

3, 36 בארץ שִׁבְיָה Masora adnotat לית, significans hanc vocum copulationem nusquam alias reperiri. Itaque falso nonnullae edd. receperunt שְׁבָיִם.

3, 37 וְאַל־תְּכַס Nehardeenses: אַל־. Vide חלופי קריאה.

4, 1 סַנְבַלַּט cum Paser in codd. et veteribus edd.

Ibid. לְחוֹמֹת cum Vav prioris, posterior sine Vav. Recte Ven. 1518. 1521. cum H. aliisque testibus.

4, 7 בַּצְּחָחִיים Keri unum duorum Jod ad Chirek prioris Cheth assumere jubet (בַּצְּחִיחִים). Unum est de sexaginta duobus vocabulis, quorum literae transpositae sunt, vide Mas. fin. 27. *Ochla* 91.

Ibid. וְקַשְּׁתֹתֵיהֶם Schin dagessatum, Thav raphatum in Compl. ad exemplum codicum. Vide Jes. 5, 28.

4, 8 זְכֹרוּ Cod. Babyl. ad Jes. 2, 9. hanc vocem in catalogo alphabetico vocabulorum defective sine Vav scribendorum his ipsis adnumerat.

4, 8 וְהַלְחֲמוֹ He cum Gaja in H. J., item 2 Reg. 10, 4 et recte quidem.

4, 11 עֲמֻשִׁים Masora adnotat: לית וכתיב ש. Vide ad 13, 15.

5, 13 יִנְעַר H. et J.: יִנָּעֵר (Nun kamezatum).

Ibid. וַיְהַלְּכוּ Lamed prius chatephatum in codd. convenienter regulae, vide Praefationem ad Genesin p. VII.

5, 14 אֲכַלְתִּי Caph pathachatum. Etenim haec vox pertinet ad פתחין דספרא, id quod confirmat *Michlol* 7. Cf. Heidenheimii *Som sechel* et *Meor enajim* ad Gen. 31, 38.

5, 15 הָרִאשֹׁנִים sine Vav in J. Solummodo 2 Chr. 16, 11. haec vox per Vav scripta est, auctore Masora.

Ibid. אַחַר Abenezra in comm. legit אַחַד (cum Daleth).

5, 18 שֵׁשׁ cum Munach in Brixiensi sicut in E 1. 2.

Ibid. ועם־זֶה Brixiensis: ועם־זֶה.

5, 19 זָכְרָה־לִּי Sajin cum Kamez chatuph, itaque Lamed raphatum. Vide ad Ps. 45, 5. Job. 32, 10.

Ibid. עַל־הָעָם H. in margine adnotat: ס״א לָעָם.

6, 1 וְלֹא־נוֹתַר cum accentu ultimae in edd. veteribus. Accedunt E 1. 2. H. Solummodo 2 Sam. 17, 12. accentus harum binarum vocum in penultimam retrocessit, teste Masora.

6, 2 בַּכְּפִירִים dupliciter plene in edd. veteribus cum E 3. J. H. ubi recte adnotatur לית. Masora hunc pluralem tantummodo Jer. 2, 15. 51, 38. Ez. 12, 2. Nah. 2, 12 כְּפִרִים scribendum perhibet. Cf. חלופי קריאה.

6, 11 הַאִישׁ He pathachatum utpote interrogativum omnibus in codd. emendatisque libris, ut praecipiunt Masora et Menachem ben-Saruk in Lex. sub אדם. Van der Hooght falso edidit הָאישׁ.

6, 13 לְמַעַן אִירָא his cum accentibus in edd. veteribus.

6, 14 הנבאים sine Jod penultimae. Vide ad Daniel 9, 6.

6, 16 וַיִּרְאוּ Jod methegatum (a v. ירא). Masora praecipit: ד' חסר וכל שמואל דכו' במ״א. Vide Mas. fin. 36ᵇ.

6, 17 אִגְּרוֹתֵיהֶם dupliciter plene in codd. et veteribus edd.

7, 3 הֵם cum Mercha, quod confirmat F.

7, 10 אָרַח H. adnotat: פתח. Vide ad Ezr. 2, 5.

7, 31 וְעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם H. adscribit לית. Etiam in Mas. fin. 28. hic locus inter ס״ה זוגין יחידאין recensetur, id quod Norzi praetermisit.

7, 32 בֵּֽיתאֵל non makkephandum cum tribus Britannicis. Codices ii qui hoc nomen compositum in unum contrahunt Masoram sequuntur. Vide de hujus nominis scriptione ad Gen. 12, 8. Amos 3, 14. et Praefationem Psalterii p. VII.

7, 33 אַחֵר, F. et H. exhibent אֶחָד. Brixiensis in versu subsequente habet אֶחָד pro אַחֵר. Utrumque socordiae librariorum debetur.

7, 37 בְּנֵי־לֹד makkephatum in codd. sicut Esra 2, 33.

7, 43 לְהוֹדְוָה Kerî: לְהוֹדְיָה (cum Jod). F. J. itemque Britannici לְהוֹדְוָה exhibent sine adnotata Scripti et Legendi diversitate. Cf. Norzi.

7, 48 לְבָנָה cum He sicut Ezr. 2, 45 in codd. omnibusque veteribus edd.

Ibid. שַׂלְמָי cum Sin.

7, 54 בַּצְלוּת Sic cum Vav in H. addita nota: בצלית קרי. Idem adnotat Masora parva ms. Contra Britannici בַּצְלִית in ipso textu habent. Ne offendat te quod in Masora fin. 34. haec vox desideratur in catalogo vocum per Vav scriptorum et per Jod legendorum; ibi enim aliae quoque ejusmodi voces negligenter omissae sunt veluti להודוה, צלול, אעודך, אחולה.

7, 59 הַצְּבָיִם cum solo uno Jod sicut Ezr. 2, 57. 2 Sam. 2, 18. Masora his locis nullum scriptionis discrimen agnoscit.

7, 62 וְאַרְבָּעִים וּשְׁנָיִם utrumque cum Vav copulativo in Complut. sicut E 1. 2. 3. F. H. J. addita nota לית. Masora hunc locum refert ad sexaginta quinque זוגין (Mas. fin. 28) h. e. vocabulorum paria per ו copulata et nonnisi semel obvia, vide Delitzschium l. l. p. 35.

7, 68 גְּמַלִּים Ante hunc versum editiones (exceptis Neapolitana 1487 et Bibliis rabbinicis ai. 1526) haecce habent: סוּסֵיהֶם שְׁבַע מֵאוֹת שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה פִּרְדֵיהֶם מָאתַיִם (וְ)אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃. At hic versus deest in D. E 2. J. M. P. R. et omnino plerisque codd. (50 Kennicot. 29 de Rossi), etiam tribus Britannicis, inter quos manus recentior in Orient. 2375 eum in margine adscripsit. Etiam Masora hunc versum ignorat, ut e computatione versuum libri (quorum numerus 685) consequitur. Additamentum est librariorum, qui hunc locum tanquam mancum ex Ezr. 2, 65 supplendum esse arbitrati sunt. Caute Punctator codicis F. hunc versum non interpunxit et uncinis inclusit, in margine adnotans: הרבה שוגים וכותבים זה פסוק

כאן וטועים כי אין שייך כי אם ביחס הראשון ולא בשני וכן הוא בכל ספרים מדויקים. Cf. de simili additamento Jos. 21, 36. Delitzsch l. l. p. 7.

7, 69 וּמִקְצָת Masora adnotat: כלהון קמצין. Vide Dan. 1, 2.

7, 70 דַּרְכְּמוֹנִים cum Vav in edd. veteribus. In H. adnotatur: ב' מלאין; adsentit Masora parva ms.

7, 72 וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים Munach et Telischa magnum. Sic recte Brixiensis.

8, 4 וּמִישָׁאֵל Ven. 1518. 1521. 1615. Basil. 1536. מִישָׁאֵל sine copula exhibent.

8, 9 הַיּוֹם קָדֹשׁ Asla et Mercha. Sic omnes veteres edd.

8, 10 מַמְתַקִּים Thav raphatum in omnibus emendatis libris. Item Cant. 5, 16 et similiter מַרְבַדִּים Prov. 7, 16. 31, 22. Syllabae primae recte Gaja adjicitur in J.

Ibid. תֵּעָצֵבוּ H. adnotat ב' ובענין h. e. bis et in hac quidem pericopa (v. 10. 11). Falso igitur aliquot edd. תֵּעָצְבוּ.

8, 11 וְאַל cum Tiphcha. Sic veteres edd. praeeuntibus codd.

8, 15 וַאֲשֶׁר יַשְׁמִיעוּ Munach et Telischa magnum in J. Recte, quoniam Masora hunc versum septem illis locis adnumerat, ubi ducem Sarka antegreditur servus inusitatus, qui ante se habet Telischa aut Teres (*Dikduke hateamim* §. 21). Id ipsum indicat in H. nota: ז' פסוקין בטעם. Itaque ואשר ישמיעו (cum Rebia), ut vulgo editur, Masorae contrarium est atque insuper etiam contextui. Telischa ponendum est sicut in J., quamquam etiam Kadma veasla: ואשר ישמיעו uti in Brixiensi admitti potest.

Ibid. עָבוֹת cum Vav in omnibus edd. veteribus sicut in E 2. 3. Defective scribitur solummodo Lev. 23, 40. Mas. parva ibi impressa ab hoc loco aliena refertur ad עֲבֹת cum Scheba (Ex. 28, 15), quod bis plene scriptum reperitur: Jes. 5, 18. Ps. 129, 4.

8, 17 בִּן־נּוּן Nun dagessatum in omnibus emendatis libris, vide Leges dagessationis §. 8. in nostra Proverbiorum editione atque Heidenheimium in *Ên hakore* ad Deut. 32, 44.

9, 2 אֲבוֹתֵיהֶם cum Vav. Vide Ezr. 8, 1.

9, 3 רְבִעִית, וּרְבִעִית, sine Jod medio in codd. et edd. veteribus praecipiente Masora. In H. adnotatur: כל כתובים כתיב כן.

9, 4 בָּנִי H. mire: בְּנִי.

9, 5 וּמְרוֹמָם Mem kamezatum in codd. omnibusque veteribus

edd. attestante Abenezra in *Moznajim* 47^b. *Zachoth* 46^b. Accentus est Tiphcha.

9, 7 כַּשְׂדִּים Aliter interpungunt Ven. 1518. 1521: אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים

9, 12 הִנְחִתָם sine Jod medio in E 1. J. H. addita nota: לית וחסר. Idem notat Mas. parva ms.

Ibid. אֲשֶׁר יֵלְכוּ־ Brix. h. l. itemque v. 19: אֲשֶׁר־יֵלְכוּ.

9, 14 וּמִצְוֹות וְחֻקִּים וְתוֹרָה his cum accentibus bene E 1. 2.

9, 15 נָתַתָּ E 1. 2. H. et Mas. parva ms. adnotant כ״ט חסר. Cf. Masora ad Ex. 25, 21.

9, 17 בְּמִרְיָם E 1. hic versum claudit, hosce accentus ponens: וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וַיִּתְּנוּ־רֹאשׁ לָשׁוּב לְעַבְדֻתָם בְּמִרְיָם׃

9, 18 מִמִּצְרָיִם, Brix. Ven. 1518. 1521. 1615. Basil. 1536. Paris. 1544. Nissel. habent מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם sicut E. aliique pauci codd. Major codicum pars, inter hos E 2. 3. F. H. J. M. R. quemadmodum pleraeque edd. atque etiam Concordantiae tuentur lectionem מִמִּצְרִים.

9, 20 וּמַנְךָ J. et Brix. habent וּמָנְךָ kamezatum. Cf. *Michlol* 201^b.

9, 23 לַאֲבוֹתֵיהֶם cum Vav. Vide Ezr. 8, 1. Lamed dagessatum est secundum regulam אתי מרחיק, eadem de causa לַּאבֹתֵינוּ v. 36.

9, 27 וּכְרַחֲמֶיךָ cum praepositione כְּ auctore Masora. E contrario v. 31 וּבְרַחֲמֶיךָ cum praepos. בְּ.

Ibid. מוֹשִׁיעִים Vide ad Ob. 21.

9, 29 לְמִצְוֹתֶיךָ In Ven. 1526. editor adscripsit: ס״א אל מצותיך. At H. adnotat ב׳, scil. hic et Ps. 119, 31., ubi eadem nota exstat.

Ibid. סֹרֶרֶת sine Vav in H. cum nota ל׳ i. e. hoc uno loco segolatum. Vide ad Prov. 7, 11.

9, 32 וּלְכֹהֲנֵינוּ Masora testatur, hunc versum continere sex vocabula sese excipientia, quae ab eadem litera incipiunt, ita quidem ut duo prima Vav copulativo careant, quattuor reliqua per Vav annectantur (Mas. fin. 62^b. *Ochla* p. 150). Errant igitur E 2. et nonnullae edd. לְכהֲנינו (sine Vav copul.) scribentes.

10, 10 יֵשׁוּעַ Sic sine copula in E 1. 2. 3. F. H. Br. aeque ac 12, 8

10, 20 נֵיבָי Nun chirekatum in codd.

10, 25 פִּלְחָה cum He in H. Pertinet ad voces solitarias in ה desinentes, teste Mas. fin. 30^b.

10, 29 הַשֹּׁוערים Brixiensis et Ven. 1518. 1521. וְהַשֹּׁערים cum Vav copul. exhibent.

Ibid. נשיהם בְּניהם Sic h. l., at Jer. 14, 11: נשיהם וּבְניהם, teste Mas. fin. 28.

10, 32 הַמִּקְחוֹת Mem chirekatum teste Kimchio in Lexico.

Ibid. וּמַשָּׂא cum Schin ut Raschi et Kimchi sub נשה perhibent.

10, 34 וְכָל־מְלֶאכֶת בֵּית his cum punctis in omnibus veteribus edd.

10, 35 וְהַגּוֹרָלוֹת dupliciter plene in libris emendatis itemque גּוֹרָלוֹת 11, 1. Haec duo non referuntur ad quattuor defective scribenda, vide Masoram ad Lev. 16, 8.

10, 37 וְצֹאנֵנוּ sine Jod plurali in omnibus edd. veteribus cum E 2. 3. H. ubi accedit nota: לית כתיב כן.

10, 38 הַלְוִיִּם cum Sakeph in Brixiensi ex fide codicum.

Ibid. הַמְעַשְּׂרִים Sin dagessatum, Mem raphatum praeeunte Gaja ad exemplum codicum. Cf. *Dikduke hateamim* §. 34. *Metheg-Setzung* §. 20.

10, 39 הַכֹּהֵן H. adnotat: לית שום בר נש. Hoccine sibi vult, הַכֹּהֵן hoc uno loco nomen proprium esse?

Ibid. בְּעְשֵׂר Ajin cum Scheba quiescente secundum Masoram et *Michlol* 72[b].

Ibid. מַעֲשַׂר hoc solum cum Ajin chatephato. H. notat: לית רפה. Cf. Norzi ad h. l. et *Meor enajim* ad Lev. 27, 30.

11, 7 בֶּן־קוֹלָיָה cum Asla et Darga quemadmodum וְאַדֹנִיָּהוּ 2 Chr. 17, 8. Vide ad Jes. 32, 15.

11, 12 עֹשֵׂה in He desinens, itaque singularis. Sic recte Compl. cum E 1. 2. 3. J. Vide 2, 16.

11, 13 אֲחְזַי Brixiensis: אֲחָזַי.

11, 17 וְעַבְדָּא in Aleph desinens sicut 1 Reg. 4, 6.

11, 28 וּבְצִקְלַג Zade methegatum, Lamed pathachatum in codd. Solummodo 2 Sam. 1, 1. Lamed extra pausam kamezatum est.

11, 31 מִכְמָשׂ cum Sin et Kamez alterius syllabae in J. Vide ad Jes. 10, 28.

Ibid. וְעַיָּה cum He in Ven. 1518. 1521. Compl. adstipulantibus E 1. 2. 3. F. H. J. quoque parva ms. notat: וְעַיָּה לית וחד (1 Chr. 7, 28) עַיָּה. Cf. Mas. fin. 48[b].

11, 36 וּמִן־הַלְוִיִּם Brixiensis hic Athnach ponit: וּמִן־הַלְוִיִּם uti et E 2.

12, 4 עִדּוֹ Vide Ezr. 6, 14.

12, 8 הַיִּדּוֹת Jod dagessatum teste *Michlol* 137[b].

12, 10 וְאֶלְיָשִׁיב אֶת־ Sic, non interjecto הוֹלִיד, Neap. Brix. Pisaur. cum E 2. F. H. J. In Mas. parva ms. adnotatur: ואלישיב את יוידע לא נסיב הוליד, ס״א הוליד ולא כן. Cf. Norzi.

12, 14 לְמַלּוּכִי Kerî: לִמְלִיכוּ (Jod pro Vav et Vav pro Jod), itaque Chetîb triplex, ita ut haec vox et numerari possit inter יו״ד בסוף תיבותא et inter ו״ו במצעות תיבותא וקריין יו״ד וקריין ו״ו itemque inter מוקדם ומאוחר. Vide Masoram fin. 33[b]. 34[a]. 27[a].

12, 15 לְחָרִים plene cum Jod, quod deest 1 Chr. 24, 8. Recte H. qui ad locum Chronicorum adnotat: לית חסר.

Ibid. חֶלְקָי Brixiensis חֶלְקָי sicut E 1.

12, 30 וַיִּטַּהֲרוּ Teth pathachatum in J. H. cum nota לית. Vide Ezr. 6, 20.

12, 32 הוֹשַׁעְיָה Ajin chatephatum in H. Item Jer. 32, 1. 43, 2. ubi cod. Moguntinus omnesque veteres edd. habent Chateph pathach.

12, 36 מִלְלַי גִּלְלַי Vide *Dikduke hateamim* §. 33. *Michlol* 79[b].

Ibid. מָעַי In R. margo continet notam: ס״א מְעַי.

12, 41 אֶלְיוֹעֵינַי cum Jod penultimae in H. J. Sic Brixiensis convenienter Masorae. Vide ad Ezr. 10, 27.

12, 43 יְרוּשָׁלַם מֵרָחוֹק Sic legitur in Br. E 1. 2. H. J. et plerisque codd. Cf. Norzi.

12, 44 לָאוֹצָרוֹת ׀ unum trium earum vocum, quae accentus Asla et Mercha consociatos continent, teste Masora ad Lev. 10, 12. cf. *Dikduke hateamim* §. 21. H. adnotat: ב׳ ופסק.

Ibid. וְלַמַּעַשְׂרוֹת his cum punctis in H. ad similitudinem formae הַמַּעְבְּרוֹת Jos. 2, 7. Vide *Michlol* 185.

12, 45 וּשְׁלֹמֹה cum Vav. copul. in D. J. et 24 codd. Kennicott. et de Rossi, idque jure Neapolitana recepit. Multi codices (inter hos Britannici tres) שְׁלֹמֹה (sine Vav) exhibent sicuti vulgo editur. At si hoc asyndeton genuina lectio esset, Masora diserte id diceret. Ex ejus silentio apparet, hic sicut alias וּשְׁלֹמֹה traditum esse. Neque enim discrimen facit inter Neh. 12, 45 et 2 Chr. 11, 17.; accedit quod locum Nehemiae non commemorat inter ב׳ מלין לא נסבין ו״ו (Mas. fin. 27. 28. *Ochla* 30. 252). In F. Masora parva ad 2 Reg. 5, 25 adscribit ח׳ i. e. octies וּשְׁלֹמֹה exstat: 2 Sam. 5, 14. 1 Reg. 2, 12. 5, 1. 25. 1 Chr. 3, 5. 14, 4. 2 Chr. 11, 17 et eo Nehemiae loco, de quo agimus.

12, 47 נְתִינִים cum Tebir in Brixiensi sicut in J. H. et recte quidem.

13, 1 עַמֹּנִי sine Vav in libris emendatis. Non est in numero quinque plene scribendorum.

13, 2 אֱלֹהֵינוּ הַקְּלָלָה Sic recte in Complut. cum Madrit. 1. 2. E 3. F. H. J., non אֶת־הַקְּלָלָה, quod ex Deut. 23, 6 (cf. Norzi) irrepsit.

13, 5 וּמַעְשַׂר Ajin cum Scheba quiescente, item v. 12.

13, 9 וְהַלְּבֹנָה sine Vav, at 1 Chr. 9, 29 plene. Recte Brixiensis. Cf. Norzi.

13, 11 נֶעֱזַב 3 pr. Ni. desinens in Pathach, teste Masora.

Ibid. וָאֶקְבְּצֵם Kal (non Pi.) in Br. E 2. 3. F. H. J. sicut Ezr. 8, 15. Cf. Norzi. Vide etiam ad Prov. 28, 8.

13, 15 וְעֹמְסִים In Mas. parva ms. notatur: לית וכתיב סמ"ך ופלוגתא. Itaque hujus vocis scriptio controversa erat inter Occidentales et Orientales. Masora, quae textui occidentali inniti solet, tantummodo עֹמְשִׂים 4, 11 per Sin scribendum docet, reliquae formae hujus verbi habent Samech. Adstipulatur Kimchi in Lexico sub עמס.

13, 16 וּבִירוּשָׁלִָם Masora notat: כ"א h. e. semel et vicies obvium (vide Mas. fin. 36b). Falso igitur Soncin. Brix. Ven. 1518. 1521. cum nonnullis codd. בִּירוּשָׁלִָם. Cf. et Norzi.

13, 22 וּבָאִים cum Paschta in libris emendatis.

13, 24 וְכִלְשׁוֹן Ven. 1518. 1521. Basil. 1536. atque Lombrosus habent וּבִלְשׁוֹן, quod in E 1. quoque prima manu scriptum deinde in וְכִלְשׁוֹן mutatum est, quae quidem lectio ab omnibus antiquis interpretibus confirmatur.

13, 25 וָאַשְׁבִּעֵם sine Jod. H. itemque Masora parva ms. adnotant: ד' חסר בלישנא i. e. hoc ipsum Hiphil quater defective scriptum exstat.

13, 28 ואברחהו sine Jod in E 1. 2. H. cum nota: לית וחסר, quam Mas. quoque parva ms. exhibet.

13, 30 וטהרתים cum Mem minusculo, vide Mas. fin. 1. *Ochla* No. 84. *Dikduke hateamim* §. 61. Mas. parva ms. notat לית מ"ם זעירא.

II.

חלופי קריאה בספר עזרא

Loci libri Ezra consimiles qui facile confunduntur.

וְאֵלֶּה בני המדינה	Ezr. 2, 1 Primo
אֵלֶּה בני המדינה	Neh. 7, 6 Secundo
אשֶׁר הגלָה (תביר)	Ezr. 2, 1 Primo
אשֶׁר הגלה (זקף)	Neh. 7, 6 Secundo
וישובו לירושלם וִיהודה	Ezr. 2, 1 Primo
וישובו לירושלם וְלִיהודה	Neh. 7, 6 Secundo
אֲשֶׁר בָּאוּ עם זרובבל	Ezr. 2, 2 Primo
הַבָּאִים עם זרובבל	Neh. 7, 7 Secundo
ישוע נחמיה שְׂרָיָה רְעֵלָיָה מרדכי	Ezr. 2, 2 Primo
ישוע נחמיה עֲזַרְיָה רַעַמְיָה נַחֲמָנִי מרדכי	Neh. 7, 7 Secundo
מספָּר בגוי רְחום	Ezr. 2, 2 Primo
מספֶּרֶת בגוי נְחום	Neh. 7, 7 Secundo
מאה שבעים ושנים	Ezr. 2, 3 Primo
מאה וְשבעים ושנים	Neh. 7, 8 Secundo
לבני ישוע יואב	Ezr. 2, 6 Primo
לבני ישוע וְיואב	Neh. 7, 11 Secundo
אלפים שמנה מאות וּשְׁנֵים עשר	Ezr. 2, 6 Primo
אלפים וּשמנה מאות שְׁמֹנָה עשר	Neh. 7, 11 Secundo
תְּשַׁע מאות וְארבעים וחמשה	Ezr. 2, 8 Primo
שְׁמֹנֶה מאות ארבעים וחמשה	Neh. 7, 13 Secundo
בני בָּנִי שש מאות ארבעים וּשְׁנָיִם	Ezr. 2, 10 Primo
בני בִּנּוּי שש מאות ארבעים וּשְׁמֹנָה	Neh. 7, 15 Secundo
שש מאות עשרים וּשְׁלֹשָׁה	Ezr. 2, 11 Primo
שש מאות עשרים וּשְׁמֹנָה	Neh. 7, 16 Secundo
עזגד אֶלֶף מָאתַיִם עשרים ושנים	Ezr. 2, 12 Primo
עזגד אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת עשרים ושנים	Neh. 7, 17 Secundo

Ezr. 2, 13 Primo	אדניקם שש מאות ששים וְשִׁשָּׁה
Neh. 7, 18 Secundo	אדניקם שש מאות ששים וְשִׁבְעָה
Ezr. 2, 14 Primo	בגוי אלפים חֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה
Neh. 7, 19 Secundo	בגוי אלפים שִׁשִּׁים וְשִׁבְעָה
Ezr. 2, 15 Primo	עדין אַרְבַּע מאות חמשים וְאַרְבָּעָה
Neh. 7, 20 Secundo	עדין שֵׁשׁ מאות חמשים וַחֲמִשָּׁה
Ezr. 2, 16 Primo	בני אטר לִיחִזקיה
Neh. 7, 21 Secundo	בני אטר לְחִזקיה
Ezr. 2, 18 Primo	מאה וּשְׁנים עשר
Neh. 7, 24 Secundo	מאה שְׁנים עשר
Ezr. 2, 20 Primo	בני גִבָּר תשעים וחמשה
Neh. 7, 25 Secundo	בני גִבְעוֹן תשעים וחמשה
Ezr. 2, 24 Primo	בְּנֵי עזמות
Neh. 7, 28 Secundo	אַנְשֵׁי בֵית עזמות
Ezr. 2, 25 Primo	בְּנֵי קרית עָרִים
Neh. 7, 29 Secundo	אַנְשֵׁי קרית יְעָרִים
Ezr. 2, 25 Primo	שבע מאות וְאַרבעים ושלשה
Neh. 7, 29 Secundo	שבע מאות אַרבעים ושלשה
Ezr. 2, 26 Primo	בְּנֵי הרמה
Neh. 7, 30 Secundo	אַנְשֵׁי הרמה
Ezr. 2, 27 Primo	מאה עשרים ושנים
Neh. 7, 31 Secundo	מאה וְעשרים ושנים
Ezr. 2, 28 Primo	מָאתַיִם עשרים ושלשה
Neh. 7, 32 Secundo	מֵאָה עשרים ושלשה
Ezr. 2, 29 Primo	בְּנֵי נבו
Neh. 7, 33 Secundo	אַנְשֵׁי נבו אַחֵר
Ezr. 2, 33 Primo	ואונו שבע מאות עֶשרים וַחֲמִשָּׁה
Neh. 7, 37 Secundo	ואנו שבע מאות וְעֶשרים וְאֶחָד
Ezr. 2, 35 Primo	שלשת אלפים וְשֵׁשׁ מאות ושלשים
Neh. 7, 38 Secundo	שלשת אלפים תְּשַׁע מאות ושלשים
Ezr. 2, 39 Primo	בני חרם אלף וְשִׁבעה עשר
Neh. 7, 42 Secundo	בני חרם אלף שִׁבעה עשר

Ezr. 2, 40 Primo	הלוים בני ישוע וְקדמיאל לבני הוֹדַוְיָה
Neh. 7, 43 Secundo	הלוים בני ישוע לְקדמיאל לבני לְהוֹדְיָה
Ezr. 2, 41 Primo	אסף מאה עֶשְׂרִים ושמנה
Neh. 7, 44 Secundo	אסף מאה אַרְבָּעִים ושמנה
Ezr. 2, 42 Primo	בְּנֵי השערים בני
Neh. 7, 45 Secondo	השערים בני
Ezr. 2, 42 Primo	שבי הַכֹּל מאה שלשים וְתִשְׁעָה
Neh. 7, 45 Secundo	שבי מאה שלשים וּשְׁמֹנָה
Ezr. 2, 44 Primo	בני קרס בני סִיעֲהָא
Neh. 7, 47 Secundo	בני קירס בני סִיעָא
Ezr. 2, 45 Primo	בני חגבה בני עַקּוּב׃ (ס״פ)
Neh. 7, 48 Secundo	בני חגבה בני שַׁלְמָי׃ (ס״פ)
Ezr. 2, 50 Primo	בני נְפוּסִים
Neh. 7, 52 Secundo	בני נְפִישְׁסִים
Ezr. 2, 51 Primo	בני בצלוּת
Neh. 7, 54 Secundo	בני בצלִית. וסמן לוּ עמי שמע לִי (Ps. 81, 14.).
Ezr. 2, 54 Primo	בני הַסֹּפֶרֶת בני פרוּדא
Neh. 7, 57 Secundo	בני סֹפֶרֶת בני פְרִידא
Ezr. 2, 57 Primo	בני אָמִי
Neh. 7, 59 Secundo	בני אָמוֹן
Ezr. 2, 59 Primo	כרוב אדָּן אִמר
Neh. 7, 61 Secundo	כרוב אדּוֹן וְאִמר
Ezr. 2, 60 Primo	שש מאות חֲמִשִּׁים ושנים
Neh. 7, 62 Secundo	שש מאות אַרְבָּעִים ושנים
Ezr. 2, 61 Primo	וּמִבְּנֵי הכהנים בני
Neh. 7, 63 Secundo	וּמִן הכהנים בני
Ezr. 2, 62 Primo	ולא נמְצָאוּ ויגאלו
Neh. 7, 64 Secundo	ולא נמצָא ויגאלו
Ezr. 2, 63 Primo	עד עמד כהן לאורים וּלְתמים
Neh. 7, 65 Secundo	עד עמד הַכֹּהן לאורים וְתמים
Ezr. 2, 64 Primo	אלפים שלש מאות ששים
Neh. 7, 66 Secundo	אלפים שלש מאות וְששים

Ezr. 2, 65 Primo	משררים ומשררות מאתָֽיִם׃ סוף פסוק
Neh. 7, 67 Secundo	משררים ומשררות מאתַיִם וְאַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃
Ezr. 2, 67 Primo	גמלֵיהֶם ארבע
Neh. 7, 68 Secundo	גמלִּים ארבע
Ezr. 2, 70 Primo	וישבו הכהנים וְהלוים, תלשא.
Neh. 7, 72 Secundo	וישבו הכהנים והלוים, פזר.
Ezr. 2, 70 Primo et 3, 1	וּמִן הָעָם וְהַמְשֹׁרְרִים וְהַשּׁוֹעֲרִים והנתינים בְּעָרֵיהֶם וכל ישראל בְּעָרֵיהֶֽם׃ (סוף פסוק ויגע החדש השביעי ובני ישראל בֶּעָרִ֑ים (אתנח).
Neh. 7, 12 Secundo	וְהַשּׁוֹעֲרִים וְהַמְשֹׁרְרִים וּמִן הָעָם והנתינים וכל ישראל בְּעָרֵיהֶ֑ם (אתנחתא) ויגע החדש השביעי ובני ישראל בְּעָרֵיהֶֽם׃ (סוף פסוק).
Ezr. 3, 1 Primo	ויאספו העם כאיש אחד אל יְרוּשָׁלָֽם
Neh. 8, 1 Secundo	ויאספו כָל־העם כאיש אחד אל הָרְחוֹב
Ezr. 4, 8 Primo	רחום בעל טעם
„ 4, 9 Secundo	אֱדַיִן רחום בעל טעם
„ 4, 10 Primo et 11 Secundo	עבר נהרה וּכְעֶנֶת
„ 4, 17 Tertio	עבר נהרה שְׁלָם וּכְעֶֽת
„ 4, 13 Primo et 7, 24 Tertio	מִנדה בלו והלך
„ 4, 20 Secundo	וּמִנדה בלו והלך
„ 5, 2 Primo	למבנא בית אלהא דִי בִירוּשְׁלֶם
„ 5, 17 Secundo	למבנא בית אלהא דֵךְ בִּירוּשְׁלֶם
„ 6, 8 Tertio	למבנא בית אלהא דֵךְ
„ 5, 3 Primo	פחת עבר נהרה וּשְׁתַר בוזני וּכְנָוָתְהוֹן
„ 5, 6 Secundo	פחת עבר נהרה וּשְׁתַר בוזני וּכְנָוָתֵהּ
„ 6, 6 Tertio et 6, 13 Quarto	פחת עבר נהרה שְׁתַר בוזני וּכְנָוָתְהוֹן
„ 5, 3 Primo	ביתא דנה לִבְּנֵא
„ 5, 9 Secundo	ביתא דנה לְמִבְנְיָה

וְאַף מָאנַיָּא דִּי בֵית אֱלָהָא	Ezr. 5, 14 Primo
וְאַף מָאנֵי בֵית אֱלָהָא	„ 6, 5 Secundo
וְדִכְרִין וְאִמְּרִין	„ 6, 9 Primo
דִּכְרִין אִמְּרִין	„ 7, 17 Secundo
כִּי הִטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם	„ 6, 20 Primo
וַיִּטַּהֲרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם	Neh. 12, 30 Secundo
מִן טַעַם אֱלָהּ יִשְׂרָאֵל	Ezr. 6, 14 Primo
מִן טַעַם אֱלָהּ שְׁמַיָּא	„ 7, 23 Secundo
וָאֵשְׁבָה מְשׁוֹמֵם	„ 9, 3 Primo
וַאֲנִי יֹשֵׁב מְשׁוֹמֵם	„ 9, 4 Secundo
יִתְּנוּ לִי עַל פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר	Neh. 2, 7 Primo
וָאָבוֹא אֶל פַּחֲווֹת עֵבֶר הַנָּהָר	„ 2, 9 Secundo
הֵמָּה קִדְּשׁוּהוּ	„ 3, 1 Primo
הֵמָּה קֵרוּהוּ	„ 3, 3 Secundo 3, 6 et Tertio
הֵמָּה בָנוּהוּ	„ 3, 13 Quarto
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ אוֹיְבֵינוּ	„ 4, 9 Primo
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כָּל־אוֹיְבֵינוּ	„ 6, 16 Secundo
וַחֲצִים מַחֲזִיקִים וְהָרְמָחִים	„ 4, 10 Primo
וַחֲצִים מַחֲזִיקִים בָּרְמָחִים	„ 4, 15 Secundo
חָנָן פְּלָאיָה	„ 8, 7 Primo
פְּלָאיָה חָנָן	„ 10, 11 Secundo
וְהַלְוִיִּם מְבִינִים אֶת הָעָם	„ 8, 7 Primo
וְהַלְוִיִּם הַמְּבִינִים אֶת הָעָם	„ 8, 9 Secundo
יֵשׁוּעַ וּבָנִי קַדְמִיאֵל	„ 9, 4 Primo
יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי	„ 9, 5 Secundo
אֵשׁ לַיְלָה	„ 9, 12 Primo
הָאֵשׁ בְּלַיְלָה	„ 9, 19 Secundo
אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ בָהּ	„ 9, 12 Primo
וְאֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ בָהּ	„ 9, 19 Secundo
וּכְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים תִּתֵּן (כ״ף)	„ 9, 27 Primo
וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לֹא עֲשִׂיתָם (בי״ת)	„ 9, 31 Secundo

Neh. 10, 29	Primo	ושאר הָעָם הכהנים
„ 11, 20	Secundo	ושאר יִשְׂרָאֵל הכהנים
„ 13, 5	Primo	את המנחה הַלְבונה
„ 13, 9	Secundo	את המנחה וְהַלְבנה
„ 13, 5	Primo	וּמַעשר הדגן הַתירוש והיצהר
„ 13, 12	Secundo	מַעשר הדגן וְהַתירוש והיצהר

III.

חלופי ספר עזרא

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae libri Ezrae inter scholas Occidentales et Orientales controversae.

	Occidentales (Palaestinenses):	Orientales (Babylonii):
Ezr. 10, 3.	בְּעֲצַת	בַּעצת כתיב כַּעֲצַת קרי [1]
„ 10, 14.	מִמֶּנּוּ, דגש	מִמֶּנוּ, רפי [2]
„ 10, 29.	וּשְׁאָל	יִשְׁאָל כתיב וּשְׁאָל קרי [3]
Neh. 3, 37.	עַל עונם	אֶל עונם [4]
„ 6, 2.	בַּכְּפִירִים כתיב וקרי	בכפירים כתיב בכפָרים קרי [5]
„ 7, 3.	והעמִיד מלא י״וד	והעמֵד חסר יו״ד

[1] Sic eos differre recte perhibet F.

[2] Vide ad Iob 21, 14.

[3] Ex P. ubi Mas. magna ait: למערב׳ ישוב ושאל כת׳ וכן קרי, למדנח׳ ישוב ישאל כת׳ ושאל קרי.

[4] Sic recte Cod. Sappir, ubi Masora sic se habet: למע׳ ואל תכס על, למד׳ אל עונם item in F. Quae Mas. magna ad h. l. exhibet a librario mutilata sunt atque ita restitui oportet: סמן, מערבא׳ עַל עונם, למדנחאי אֶל עונם; ונהרדעי אמרי אַל תכס על עונם, וסוראי אמרי וְאַל תכס על עונם.

[5] Sic in A. F. S. Orientales hoc vocabulum legunt sicut Cant. 7, 12 tanquam pluralem nominis כָּפָר vel, uti ex arabico *kaphr*, assyriaco *kapr* concluseris, כֶּפֶר. Cf. Delitzschii *Complutensische Varianten* p. 34.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
בנוי כתיב, בָּנִי קרי [1]	בְּנּוּי כתיב וקרי	Neh. 7, 15.
וישתחו כתיב, וישתחוּו קרי [2]	וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ	„ 8, 6.
נָתַתָּה מלא ה"י [3]	נָתַתָּ	„ 9, 15.
נָתַתָּה מלא ה"י	נָתַתָּ	„ 9, 20.
מיכיה כתיב, מִיכָה קרי	מִיכָיָה	„ 12, 35.
נתנה כתיב, נִתָּנוּ קרי	נִתָּנָה	„ 13, 10.
וְעֹמְשִׂים בסי"ן [4]	וְעֹמְסִים בס"מך	„ 13, 15.

IV.

חלופי נקוד של ספר עזרא בין בן אשר ובין בן נפתלי

Loci libri Ezrae Ben-Ascher et Ben-Naphtali diversae punctis signati[5].

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
מְשֹׁרְרִים וּמְשֹׁרְרוֹת [6]	מְשֹׁרֲרִים וּמְשֹׁרֲרוֹת	Ezr. 2, 65.
וּמִֽן־הָעָם	וּמִן־הָעָם	„ 2, 70.

---

[1] Ex F. Itaque Orientales hoc quoque loco בָּנִי legunt sicut Ezr. 2, 10. Masora stat a partibus Occidentalium (Mas. fin. 17[b]).

[2] Masora hanc vocem non refert inter octodecim litera Vav in fine carentes (Mas. fin. 27. *Ochla* 119), hic quoque textui occidentali innixa.

[3] Teste Mas. magna ad Ex. 40, 7.

[4] Vide Argumenta.

[5] Differentias hoc in indice relatas omnes excerpsimus e libro masoretico et grammatico eoque inedito *Adath dibburim*, de quo agit Praefatio ad Psalmos p. VI. Index in Bibliis rabbinicis editus adeo imperfectus est, ut ex Ezra nullam, e Nehemia solam unam lectionis varietatem 12, 44 adducat.

[6] Ita etiam Neh. 7, 67. Ben-Naphtali Scheba simplex ponit, non Chateph-Pathach. Vide Ps. 34, 4.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
הַֽמַּעֲלֶ֥ה	הַֽמַּעֲלֶ֥ה	Ezr. 4, 2.
וּֽמְבַהֲלִ֥ים	וּמְבַֽהֲלִ֥ים	„ 4, 4.
לְפָֽלְחָ֖ן [1]	לְפָֽלְחָ֖ן	„ 7, 19.
יִשְׁאֲלֶ֛נְכוֹן	יִשְׁאֲלֶ֛נְכוֹן	„ 7, 21.
לְכָ֥ל יָדְעֵ֖י	לְכָל־יָדְעֵ֖י	„ 7, 25.
הִטָּה־חֶ֗סֶד [2]	הִטָּה־חֶ֗סֶד	„ 7, 28.
וְיוֹעֲצָ֔יו געיא	וְיוֹעֲצָ֔יו בשופר	*ibid.*
שֵׁ֣שׁ מֵא֔וֹת	שֵׁשׁ־מֵא֔וֹת	„ 8, 26.
כָּֽל־הַמִּשְׁקָ֖ל	כָּל־הַמִּשְׁקָ֖ל	„ 8, 34.
כִּ֣י עֲוֺנֹתֵ֗ינוּ [3]	כִּי־עֲוֺנֹתֵ֗ינוּ	„ 9, 6.
וַ֣יַּט עָלֵ֔ינוּ	וַיַּט־עָלֵ֔ינוּ	„ 9, 8.
וּמִן־הַֽמְשֹׁרְרִ֖ים [4]	וּמִן־הַֽמְשֹׁרְרִ֖ים	„ 10, 24.
וּמִיִּשְׂרָאֵ֑ל	וּמִיִּשְׂרָאֵ֑ל	„ 10, 25.
וְיִזִּיָּ֔ה [5]	וְיִזִּיָּ֔ה	*ibid.*
אֲשֶׁר־נִשְׁאֲר֣וּ	אֲשֶׁר־נִשְׁאֲר֣וּ	Neh. 4, 2.
וָֽאֱהִ֖י צָ֣ם	וָֽאֱהִי־צָ֣ם	„ 1, 4.
מַהֲלָכְךָ֖	מַֽהֲלָכְךָ֖	„ 2, 6.
וִיטַלְלֶ֔נּוּ [6]	וִיטַלְלֶ֔נּוּ	„ 3, 15.
וְנִוָּעֲדָ֞ה	וְנִוָּעֲדָ֞ה	„ 6, 2.
וַיִּקְרְא֖וּ	וַיִּקְרְא֖וּ	„ 8, 8.
וַיַּֽעֲשׂ֡וּ	וַיַּֽעֲשׂ֡וּ	„ 8, 17.
מִֽן־הַשְּׁבִ֣י ׀	מִן־הַשְּׁבִ֣י ׀	„ 8, 17.

[1] Vide Argumenta.

[2] Etiam in Cod. S. hujus differentiae mentio fit.

[3] J. recte sic interpungit ut Ben-Ascher praecipit. Editiones accentuationem Naphtaliticam recipientes a via aberrunt.

[4] Sic ubique in hoc vocabulo discedunt veluti 7, 1. 44. 72. 10, 29. Ezr. 2, 70. al. Vide supra Ezr. 2, 65. Ben-Naphtali Mem participiale dagessat, id quod cognoscitur e variis lectionibus Ex. 6, 27. Jos. 6, 23. 2 Chr. 5, 13. Vide etiam ad Ps. 69, 21.

[5] Item 12, 12. 34. 42. Vide ad Gen. 27, 28.

[6] Similiter discordant in ויתהֲלָ֑לוּ Ps. 64, 11. יְהַֽלְלוּהוּ 69, 35. Vide ibi.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
הַכְּנַעֲנִי	הַכְּנַעֲנִי	Neh. 9, 8.
מְלֵאִים־כָּל־טוּב [1]	מְלֵאִים־כָּל־טוּב	„ 9, 25.
וּכְרַחֲמֶיךָ	וּכְרַחֲמֶיךָ	„ 9, 27.
וַיִּתְּנוּ	וַיִּתְּנוּ	„ 9, 29.
וּבְרַחֲמֶיךָ	וּבְרַחֲמֶיךָ	„ 9, 31.
וְכָל־הַנִּבְדָּל	וְכָל־הַנִּבְדָּל	„ 10, 29.
לַמּוֹעֲדִים [2]	לַמּוֹעֲדִים	„ 10, 34.
הַמְשָׁרְתִים [3]	הַמְשָׁרְתִים	„ 10, 37.
וַיְבָרְכוּ [4]	וַיְבָרְכוּ	„ 11, 2.
בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל [5]	בֶּן־מְשֵׁיזַבְאֵל	„ 11, 24.
לְיִרְמְיָה	לְיִרְמְיָה	„ 12, 12.
הוֹשַׁעְיָה [6]	הוֹשַׁעְיָה	„ 12, 32.
וְיִרְמְיָה	וְיִרְמְיָה	„ 12, 34.
וְאֶחָיו שְׁמַעְיָה [7]	וְאֶחָיו שְׁמַעְיָה	„ 12, 36.
וְיִזְרַחְיָה	וְיִזְרַחְיָה	„ 12, 42.
לָאוֹצָרוֹת [8]	לָאוֹצָרוֹת ׀	„ 12, 44.
בִיהוּדָה [9]	בִיהוּדָה ׀	„ 13, 15.
וָאֲקַלְלֵם [10]	וָאֲקַלְלֵם	„ 13, 25.
אִם־תִּתְּנוּ	אִם־תִּתְּנוּ	„ 13, 25.
וַיִּתְּנֵהוּ	וַיִּתְּנֵהוּ	„ 13, 26.

[1] Vide ad Gen. 45, 15.

[2] Cf. *Metheg-Setzung* §. 26.

[3] Vide ad Ezr. 10, 24.

[4] Similiter Jos. 14, 13. 22, 7. 2 Sam. 13, 25. Vide ad Ps. 34, 1.

[5] Praeterea haec lectionis diversitas reperitur: (25, 11) וביקבצאל וחצריה דגש, וביקבצאל רפי, unde concluseris, Ben-Naphtali וביקבצְאל (sicut ארבְאל, יזרעְאל) cum Aleph quiescente legisse.

[6] Vide Argumenta.

[7] Cf. *Metheg-Setzung* §. 39.

[8] Ben-Naphtali neque duos accentus neque Pasek, sed solum Munach ponit. Vide *Dikduke hateamim* §. 21. Cf. Argumenta et Masoram ad Lev. 10, 12.

[9] Ben-Naphtali Pasek repudiat.

[10] Vide ad 3, 15.

V.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר עזרא

Loci libri Ezrae vocalem non productam in pausa retinentes.

Ezr. 4,10. עבר נהרה וכעֶֽנֶת
„ 4,11. וחברו
„ 4,15. קריתא דך החרבַ֑ת
„ 4,17. שלם וכעֶֽת
„ 4,19. מתעבד בַּ֑הּ
„ 5,4. די דנה בנינא בנַ֑יִן
„ 5,11. התיבונא לממַ֑ר
„ 6,4. די אע חֲדַ֑ת
„ 6,13. אספרנא עבַ֑דו
„ 7,12. גמיר וכעֶֽנֶת
„ 7,15. ולהיבלה כסף ודהַ֑ב
„ 7,18. ודהבה למעבַ֑ד
Ezr. 7,20. די יפל לך למנתַ֑ן
„ 7,22. ומלח די לא כתַ֑ב
„ 10,1. בכו העם הרבה בֶֽכה
„ 10,23. יהודה ואליעֶֽזר
Neh. 2,16. עד כן לא הגַ֑דְתי
„ 5,14. לחם הפחה לא אכַ֑לְתי
„ 6,3. ולא אוכל לרֶ֑דת
„ 6,18. לשכניה בן ארַ֑ח
„ 13,16. דאג וכל מֶ֑כר

VI.

פסקתא בספר עזרא י"ז, וסמנהון:

Loci libri Ezrae lineola Pasek notati.

Ezr. 6,9. ואמרין ׀ לעלון ׀ לאלה, ב׳ בו
ibid. יום ׀ ביום
„ 7,17. תורין ׀ דכרין
„ 10,9. ובנימן ׀ ירושלם
Neh. 2,12. ואנשים ׀ מעט
„ 2,13. הם ׀ פרוצים
„ 8,6. אמן ׀ אמן
„ 8,7. ושרביה ׀ ימין
Neh. 8,7. שבתי ׀ הודיה
„ 8,9. הכהן ׀ הספר
„ 8,17. השבי ׀ סכות
„ 8,18. יום ׀ ביום
„ 11,33. חצור ׀ רמה
„ 12,44. לאוצרות ׀ לתרומות
„ 13,15. ביהודה ׀ דרכים
ibid. גתות ׀ בשבת

VII.

סדרים בספר עזרא י׳ וסמניהון:

Sectiones libri Ezrae masoreticae.

ובשנת אחת לכורש	Ezr. 1, 1.
וישמעו צרי יהודה	„ 4, 1.
ויעשו בני הגולה את הפסח	„ 6, 19.
הבאים מהשבי בני הגולה	„ 8, 35.
ויהי בחדש ניסן שנת	Neh. 2, 1.
ויהי כאשר שמע סנבלט	„ 4, 1.
ויהי כאשר שמעו כל אויבינו	„ 6, 16.
ויאמר להם לכו אכלו	„ 8, 10.
ובכל זאת אנחנו כרתים	„ 10, 1.
ובחנכת חומת ירושלם	„ 12, 27.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Ezr. 2, 1. נבוכדנצור (h. e. נְבוּכַדְנֶצּוּר *)	נְבוּכַדְנֶצַּר
„ 2, 46. שמלי (h. e. שַׁמְלַי)	שַׁלְמַי
„ 2, 50. נפיסים (h. e. נְפִּיסִים)	נְפּוּסִים
„ 3, 30. מכונתו (h. e. מְכוֹנָתוֹ)	מְכוֹנֹתָיו
„ *ibid.* ויעל (h. e. וַיַּעַל)	וַיַּעֲלוּ
„ 4, 2. וְלֹא (cum Aleph)	וְלוֹ cum Vav

* Forma principalis est *Nabu-kudurri-uṣur*, vide de significatione quae Fridericus Delitzsch observavit in Muerdterii *Kurzgefasste Geschichte Babyloniens und Assyriens* (1882) p. 279.

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Ezr. 4, 4. ומבלהים (h. e. וּמְבַלְּהִים, cf. בַּלָּהָה Jes. 17, 14)	וּמְבַהֲלִים
„ 4, 7. כנותו (h. e. כְּנָוָתוֹ)	כְּנָוָתֵיו
„ 4, 9. דהוא (h. e. דֶּהָוֵא)	דֶּהָיֵא
„ 4, 12. ובאישתא (h. e. וּבְאִישְׁתָּא)	וּבִישְׁתָּא
„ *ibid.* ושורי אשכללו (h. e. וְשׁוּרֵי אַשְׁכְּלִלוּ)	וְשׁוּרַיָּא שַׁכְלִלוּ
„ 5, 1. 6. 14. נביאה (h. e. נְבִיאָה)	נְבִיָּא
„ 5, 12. כסדיא (h. e. כַּסְדָּיָא)	כַּסְדָּאָה
„ 5, 15. אלה (h. e. אֵלֶּה)	אֵל
„ 6, 16. 18. / „ 7, 13. 24. ולויא (h. e. וְלֵוָיֵא)	וְלֵוָאֵי
„ 6, 17. לחטיא (h. e. לְחַטָּיָא)	לְחַטָּאָה
„ 7, 25. ואנתה (h. e. וְאַנְתָּה)	וְאַנְתְּ
„ *ibid.* דאנין (h. e. דָּאֲנִין)	דָּיְנִין
„ 7, 26. לשרשו (h. e. לִשְׁרֹשׁוּ)	לִשְׁרֹשִׁי
„ 8, 14. וזבוד (h. e. וְזָבוּד, cf. 1 Reg. 4, 5)	וְזַכּוּר
„ 8, 17. ואוצאה (h. e. וָאוֹצִאָה)	וָאֲצַוֶּה
„ *ibid.* הנתונים (h. e. הַנְּתוּנִים)	הַנְּתִינִים
„ 8, 25. ואשקולה (h. e. וָאֶשְׁקוֹלָה)	וָאֶשְׁקֲלָה
„ 10, 2. עולם (h. e. עוֹלָם)	עֵילָם
„ 10, 12. כדבריך (h. e. כִּדְבָרֶיךָ)	כִּדְבָרְךָ
„ 10, 29. ירמות (h. e. יְרָמוֹת)	וְרָמוֹת
„ 10, 35. כלוהי (h. e. כְּלוּהִי)	כְּלוּהוּ
„ 10, 36. ויעשו (h. e. וְיַעֲשׂוֹ)	וְיַעֲשָׂי
„ 10, 43. ידו (h. e. יַדּוֹ)	יַדַּי
„ 10, 44. נשאי (h. e. נֹשְׂאֵי)	נָשְׂאוּ
Neh. 2, 13. המפרוצים (h. e. הַמְּפֹרוֹצִים ?)	הֵם פְּרוּצִים
„ 3, 15. ויעמידו (h. e. וְיַעֲמִידוּ)	וְיַעֲמִיד
„ 3, 20. זבי (h. e. זַבַּי, cf. Ezr. 10, 28)	זַכַּי
„ 3, 30. 31. אחרי (h. e. אַחֲרַי)	אַחֲרָיו
„ 4, 7. בצחחיים (h. e. בַּצְּחִחַיִּים)	בַּצְּחִיחִים

כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
Neh. 4, 9. ונשוב (h. e. וַנָּשׁוּב)	וַנָּשָׁב
„ 5, 7. נשאים (h. e. נְשָׂאִים)	נשִׁים
„ 5, 9. ויאמר (h. e. וַיֹּאמַר)	וָאֹמַר
„ 6, 8. בודאם (h. e. בּוֹדְאָם)	בּוֹדָם
„ 7, 3. ויאמר (h. e. וַיֹּאמֶר)	וָאֹמַר
„ 7, 43. להודוה (h. e. לְהוֹדְוָה)	לְהוֹדְיָה
„ 7, 52. נפושסים (h. e. נְפוּשְׁסִים)	נְפִישְׁסִים
„ 7, 54. בצלות (h. e. בַּצְלוּת, cf. Ezr. 2, 52.)	בַּצְלִית
„ 9, 6. את (h. e. אַתְּ, sine He)	אַתָּה
„ 9, 17. וחסד (h. e. וְחָסֹד?)	חֶסֶד
„ 10, 20. נובי (h. e. נוּבָי)	נִיבָי
„ 11, 17. ידיתון (h. e. יְדִיתוּן, cf. 1 Chr. 16, 38.)	יְדוּתוּן
„ 12, 9. וענו (h. e. וְעֻנּוֹ)	וְעֻנִּי
„ 12, 14. למלוכי (h. e. לִמְלוּכִי)	לִמְלִיכוּ
„ 12, 16. לעדיא (h. e. לַעֲדָיָא, cf. 11, 15.)	לְעִדּוֹ
„ 12. 38. למואל (h. e. לְמוֹאֵל)	לְמוּל
„ 12, 46. ראש (h. e. רֹאשׁ)	רָאשֵׁי
„ 13, 23. אשדודיות (h. e. אַשְׁדּוֹדִיּוֹת)	אַשְׁדֳּדִיּוֹת
„ *ibid.* עמוניות (h. e. עַמּוֹנִיּוֹת)	עַמֳּנִיּוֹת

B. *Notae masoreticae.*

א׳ דְּגוּשָׁה Aleph dagessatum. Ezr. 8, 18.

א׳ נָחָה Aleph quiescens. Neh. 6, 8. 13, 16.

א׳ נֶעְלָם Aleph occultum (non legendum). Ezr. 4, 12.

ב׳ טְעָמִים duo accentus. Ezr. 4, 2. Neh. 12, 44.

בְּמִקְצָת סְפָרִים יֶשׁ־פֹּה עוֹד הַפָּסוּק ···· וּבְכָל סְפָרִים מְדֻיָּקִים אֵינֶנּוּ In nonnullis libris hoc loco additus est versus ···· sed in omnibus libris emendatis abest. Neh. 7, 68.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek. Neh. 11, 15.

חָסֵר א׳ Deficiens Aleph. Neh. 3, 5.

חֲצִי הַסֵּפֶר Medius versuum libri. Neh. 3, 32.

יַתִּיר א׳ Abundans Aleph. Ezr. 6, 15. Neh. 5, 7. 12, 38.

יַתִּיר ה׳ Abundans He. Ezr. 5, 1. 15. 6, 14. 7, 25.

יַתִּיר ו׳ Abundans Vav. Ezr. 2, 1. 8, 25. Neh. 4, 9. 9, 17. 13, 23.

יַתִּיר י׳ Abundans Jod. Ezr. 4, 11. 7, 18. 10, 12. Neh. 5, 9. 7, 3.

ל׳ בְּצֵרֵי Lamed cum Zere. Neh. 13, 21.

ם׳ זְעֵירָא Mem finale minusculum. Neh. 13, 30.

מִלְּרַע cum tono in ultima. Ezr. 6, 9.

סֶגוֹל בְּאֶתְנַחְתָּא Segol apud Athnach. Neh. 13, 16.

סֶגוֹל בְּלֹא מַקֵּף Segol sine Makkeph. Neh. 6, 18.

פַּתַח בְּאֶתְנַחְתָּא Pathach apud Athnach. Ezr. 5, 11. 6, 4. 13. 7, 15. 18. 20. Neh. 6, 18.

פַּתַח בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach in fine versus Ezr. 4, 19. 5, 4. 7, 22. Neh. 2, 16. 5, 14.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez (pausale) apud Sakeph. Ezr. 1, 9. 2, 21. 26. 28. Neh. 1, 3. 6, 11. 7, 30. 32. 9, 26. 27.

קָמֵץ בְּטִפְּחָא Kamez (pausale) apud Tiphcha. Neh. 13, 20.

קָמֵץ בְּפַשְׁטָא Kamez (pausale) apud Paschta. Ezr. 10, 13.

ר׳ דְּגוּשָׁה Resch dagessatum. Ezr. 9, 6.

C. *Clausula masoretica.*

Macte esto! Summa versuum libri Ezrae (et Nehemiae) est sexcenti et octoginta et quinque, signum תִּרְפֶּה (ת = 400, ר = 200, פ = 80, ה = 5); medius versuum est Neh. 3, 32. Sectiones libri sunt decem, signum גָּבֹהַּ (ג = 3, ב = 2, ה = 5). Loci pasekati ejus sunt septendecim, signum טוֹב (ט = 9, ו = 6, ב = 2). Anni libri a primo anno Cyri regis Persarum ad annum tricesimum secundum Artaxerxis regis quinquaginta unusque anni.

חֲזָק. סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל־סֵפֶר עֶזְרָא שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה, וְסִמָּן תִּרְפֶּה, וְחֶצְיוֹ וּבֵין עֲלִיַּת הַפִּנָּה: וּסְדָרָיו עֲשָׂרָה, וְסִמָּן גָּבֹהַּ: וּפִסְקָתוֹתָיו שְׁבַע עֶשְׂרֵה, וְסִמָּן טוֹב: שְׁנוֹת הַסֵּפֶר, מִן שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס עַד שְׁנַת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְאַרְתַּחְשַׁסְתְּא הַמֶּלֶךְ חֲמִשִּׁים וְאַחַת שָׁנָה:

Summa versuum omnium Hagiographorum octo milia et sexaginta et quattuor, signum חָסֶד (ח = 8, ס = 60, ד = 4). Medius versuum Hagiographorum Ps. 130, 3. Quadrans primus Hagiographorum Ps. 20, 10. quadrans ultimus Prov. 25, 13.

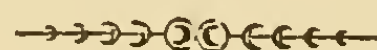
Summa omnium versuum totius Scripturae viginti tres milia et ducenti et tres, medius eorum Jer. 6, 7.

Summa sectionum omnium Hagiographorum octoginta et novem, signum יַעֲזֹב (י = 10, ע = 70, ז = 7, ב = 2). Et summa sectionum totius Scripturae quadringenti quadraginta et sex, signum תַּמּוּ (ת = 400, מ = 40, ו = 6).

סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל־כָּל־כְּתוּבִים שְׁמֹנַת אֲלָפִים וְשִׁשִּׁים וְאַרְבָּעָה, וְסִמָּן חָסֶד׃ חֲצִי הַכְּתוּבִים אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ. רְבִיעִית רִאשׁוֹנָה שֶׁל־כְּתוּבִים יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ. רְבִיעִית אַחֲרוֹנָה כְּצִנַּת שֶׁלֶג בְּיוֹם קָצִיר׃

סְכוּם כָּל־הַפְּסוּקִים שֶׁל־כָּל־הַמִּקְרָא שְׁלשָׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתַיִם וּשְׁלשָׁה, וְחֶצְיָן כְּהָקִיר בַּיִר מֵימֶיהָ׃

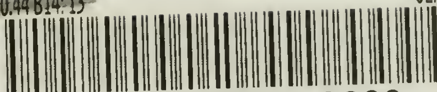
סְכוּם הַסְּדָרִים שֶׁל־כָּל־הַכְּתוּבִים תִּשְׁעָה וּשְׁמֹנִים, וְסִמָּן יַעֲזֹב. וְשֶׁל־כָּל־הַמִּקְרָא אַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וְשִׁשָּׁה, וְסִמָּן תַּמּוּ׃

INDEX

OMNIUM QUAE HAEC DANIELIS ET EZRAE EDITIO CONTINET.

ספר דברי הימים

LIBER CHRONICORUM.

כתובים

ספר דברי הימים

LIBER CHRONICORUM.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

CUM PRAEFATIONE FRANCISCI DELITZSCH
ATQUE COMMENTATIONE FRIDERICI DELITZSCH
DE NOMINE TIGLATHPILESARIS.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1888.

PRAEFATIO

FRANCISCI DELITZSCH.

Vix est qui non ultro concedat, juxta librum Danielis non esse ullum Veteris Testamenti librum, cujus textus in editionibus usu receptis adeo neglectus et Masorae passim contrarius sit ut textus Chronicorum. Scriptio plena et defectiva necessaria accuratione caret. Illico in primo versu falsa occurrit accentuum positio. Etiam literas, vocabula et sententias haud raro error invasit, ita ut et ipse Norzi interdum id quod rectum esset expedire et conficere nequiret.[1] Causae hujus depravationis manifestae sunt. Liber Chronicorum nunquam singulari favore gavisus est. Plerique nonnisi data occasione eum evolvebant, pauci diligenter pertractabant, etiam exegesis non multum operae in eo consumsit, commentariorum de hoc libro pauciores sunt quam de reliquis omnibus. Tanto major gratia habenda est Baerio, quod nunc hujus quoque libri textum, ut in praefatione Dodecapropheti promissum erat, ad fidem Masorae collatis codicibus iisque editionibus, quae codices aequiperant, intentissima cura recensuit, atque egomet Deo gratias habeo, qui mihi, id quod non putaram, concessit, etiam in hoc labore eum adjuvare.

Ad supellectilem subsidiorum, de qua in praefationibus librorum hucusque editorum itentidem rationem reddidimus, in castigando Chronicorum textu haecce accesserunt.

1. Biblia Soncini (in provincia Cremonensi) excusa 1488, formae quartanariae, cujus exemplum nitidum et completum,

[1] Cf. I. Chr. 1, 9. 3, 18. 7, 18. 28. 37. 38. 8, 7. 10. 12. 22. 24. 9, 8. 17, 20, 20, 4. 21, 15. 22, 9. 10. 29, 2. II. Chr. 3, 5. 10, 14. 16. 20, 37. 21, 6. 25, 15. 28, 10. 29, 18. 32, 23. 34, 38. 35, 22.

quondam Jo. Reuchlini, Brambachius, Bibliothecarius primarius Caroliruhensis, liberaliter ei commisit. Haec editio princeps totius V. T. permagni momenti est, praesertim ubi de accentuatione textus agitur. Attamen manca est, namque editores ponendo Metheg supersederunt, item distinctione Scripti (כתיב) et Legendi (קרי); Legenda in ipsum textum recepta sunt. Editio Brixiensis (*Brescia*) 1494 ad ejus auctoritatem se adplicat.

2. Daniel, Ezra-Nehemia et Chronica cum Raschii commentario, excusa Neapoli mense Tischri 247 h. e. auctumno 1486, formae quartanariae. Textus punctis, sed non accentibus instructus est, ita ut tantummodo in vocabulis definiendis usui sit, praesertim quum punctatio vitiis laboret: Pathach et Kamez saepenumero commutantur, signum Chateph crebro deest etc. De Rossi hanc editionem sub 203 adducit. Exemplum, quo Baerius usus est, Fischl Hirsch, bibliopola Francofurtensis, ei commodaverat.

3. Codex Reuchlini qui in Bibliotheca Magni Ducis Badensis Caroliruhae adservatur (No. 521, apud de Rossi No. 155), membranaceus, formae maximae, cujus collationem Brambachii supra laudati humanitas Baerio largita est. Hic codex integra Biblia Hebraica continet, punctis et accentibus instructa et cum Masora et magna et parva. Scriptura et ordinatio notabiliter cum Erfurtensi I conveniunt. In fine librarius, ut videtur, se ipsum nominavit, sed non adjecto tempore:

חזק
ונתחזק הסופר לא יוזק לא היום ולא
לעולם עד שיעלה חמור בסולם אני
יהודה ב"ר שלמה סיימת (sic) זאת המקרא
שבה לדר בנהורא ולר' אורי ב' מאיר
כתבתיה ויהי רצון שיורישה לבניו ולבני
בניו עד סוף כל הדורות אמ"ן א' א'
סלה.

In hac epigrapha vocabulum אורי lineae quartae nescio quis partim rasit, id quod Buxtorfium induxit, ut אברהם legeret et de Abenezra (אברהם בן מאיר) cogitaret. At אורי prima manu scriptum esse extra dubitationem est. Ceterum hic codex speciem seculi decimi tertii prae se fert.

4. Collationes complurium codicum Bodlejanae, quos Guil. Wickes, auctor duorum librorum de accentuatione poetica (Oxonii

1881) et prosaica (ibidem 1887) meritissimus, amice nobis suppeditavit (cf. ad I. Chr. 17, 9. 20. 24, 23. II. Chr. 5, 12 et saepius).[1]

Praeterea Reinhartus *Hoerning,* Musei Britannici custos superior, aliquot lectiones majoris momenti e codice Chronicorum antiquissimo, quem Museum possidet et in quo edendo diu est occupatus, comiter nobiscum communicavit. Hic codex (Cod. Orient. 2556) unus est illorum karaiticorum, quorum tres ad Danielem p. IV descripsimus, chartaceus formae quartanariae, fragmenta Danielis, Ezra-Nehemiae et Chronicorum continens arabicis literis scripta, cum vocalibus et accentibus rubro atramento adjectis et cum versione arabica et commentario arabico Japhethi Karaei. Ex illa variarum lectionum farragine, quas amicus in usum nostrum excerpsit, hasce prae ceteris dignas judicamus, quae apparatui nostro critico adjiciantur: I. Chr. 1, 42. דִּישׁוֹן Sic et Cod. 2556. — 11, 20. וְלֹא Chethib, וְלוֹ Keri. Cod. 2556 exhibet ولوا, h. e. וְלֹא uti etiam v. 24. Sed utrobique Aleph expunctum est et Japheti quoque versio reddit Keri וְלוֹ. — 18, 17. וְהַפְּלֵתִי, Cod. 2556 ut nonnulli Kennicotti habet وعل هفليثي (וְעַל־הַפְּלֵתִי); at contra Masoram, quae hunc versum a simili II. Sam. 8, 18 tantummodo in verbis עַל־הכרתי differre testatur, ut in חלופי הקריאה notatur: שמואל: וְהַכרתי והפלתי ובני דוד כהנים היו, דברי הימים: עַל־הַכרתי והפלתי ובני דויד הראשנים ליד המלך. Librario per errorem locus II. Sam. 20, 23 obversabatur. — 22, 7. Keri בְּנֵי adsentiente Cod. 2556 (بني). — Ibid. אֱלֹהָי, Cod. 2556 habet אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל et sic Jafeth quoque vertit. Haec lectio e v. 6 irrepsit, quemadmodum Peschita quoque hos duos versus confudit.

Non dubito, quin amicus meus Bibericensis omni studio adnixus sit, ut hanc libri Chronicorum editionem omnium vitiorum expertem exhiberet, attamen ut et ipse, adjutor ejus, expertus sum, nondum unquam liber sine omni mendo prodiit. Respicientes ad eos libros, quos pridem emisimus, complurium errorum nos poenitet pigetque, qui sero in oculos nostros incurrerunt. Aliquot nunc ipsum nobis obversantes hoc loco, occa-

---

[1] Codex Sâbarae, quem ad Chronica quoque nonnunquam adduximus, in Praef. ad Ezechielem p. V s. descriptus est. Proprius est Musei Britannici (Or. 2286). Etiam Bodlejana integrum Bibliorum V. T. codicem ab hoc librario exaratum possidet (No. 2322). In colophone se nuncupat משה בר יעקב ן' זאברה.

sionem oblatam amplexantes, indicare nostrum officium esse existimamus.

Legatur necesse est

Gen. 46, 4: גַּם־ (sine Dages);
Jes. 19, 12: וְיֵדְעוּ;
5, 15: גְּבֹהִים (sine Dages);
6, 5: כִּי;
45, 11: וְיֹצְרוֹ;
47, 8: הַיּוֹשֶׁבֶת;
54, 8: קֶצֶף.

In Praefatione ad Ezechielem p. VIII. lin. 8 ab imo legendum: וְאֶדְרְכֵם — Joël 4, 7 מְעִירָם; p. 103. lin. 6 et 11 ab imo: חלופי מערבאי.

In Praefatione ad Duodecim prophetas p. V. lin. 6 pro Kimchii lege: Raschii, atque ibid. lin. 9 pro Musei Britannici lege: Bodlejanae. Praeterea Ps. 19, 10 scribi debuit צָדְקוּ. Ibid. p. 88. lin. 7 lege: p. 20. Vide Norzi ad 86, 2.

In Iobo p. 40. lin. 18 legendum: Jer. 51, 44; in praefatione Proverbiorum p. VIII not. 1 pro quinque dicendum erat: *sex;* itidem p. XIII lin. 8. In volumine Ruth 4, 1 edi debuit: וַיֹּאמֶר.[1]

Hac Chronicorum editione Hagiographa (כְּתוּבִים), quae tertia canonis classe continentur, absolvimus. Etiam editio Prophetarum Posteriorum, quae alteram partem secundae classis (נביאים) efficiunt, propemodum ad finem perduximus; solus Jeremiae liber residuus est, quem Baerius propediem aggredi molitur.

Scripsi Lipsiae, exeunte mense Julio MDCCCLXXXVIII.

---

[1] Sunt et alia nonnulla spalmata typographica, quae prudens lector ipse facile perspiciet, velut Metheg deesse in יִזָּכְרוּ Hos. 2, 19. לְגָלוּתֵנוּ Ez. 33, 21., עין Sach. 9, 1 cum Zere legendum esse atque in ירושלם Sach. 2, 2 Chirek ad Keri pertinens excidisse. Falsa puncta irrepserunt in יזעק Jes. 15, 5 et תזרה Ez. 5, 2. Ultro autem concedimus, textum nostrum in ponendo Dages orthophonico (e. c. עַצְמוֹ Ez. 37, 7) et ֳ pro Kamez correpto (e. c. אֳרבות Jes. 25, 11) nec non in ponenda lineola Raphe (e. c. הַיְקוּם Gen. 7, 4) parum sibi convenire. Amicus noster Norvegicus J. A. Knudtzon non injuria nos propter hanc inconstantiam perstrinxit. Solatio nobis est, etiam translaticiam punctationem haud raro a semet ipsa discedere. Et vix ullum praeceptum, ulla consuetudo exceptionibus caret. Dages orthophonicum, ut exemplo utar, non ponitur in יִהְיֶה, אֶהְיֶה neque in Resch, cui gutturalis antecedit, neque in נוּ, suffixo plur. perf.

DE NOMINE TIGLATHPILESARIS.

SCRIPSIT FRIDERICUS DELITZSCH.

De hoc nomine non ita pridem Guil. Lotz et Eberardus Schrader disseruerunt, ille in libro cujus titulus est *Die Inschriften Tiglathpileser's* I *mit Übersetzung und Kommentar* (Lipsiae, Hinrichs 1880), hic in altera editione praeclari sui operis quod inscripsit *Die Keilinschriften und das Alte Testament* (Giessae, Ricker 1883) p. 240 ss.[1] Ambo vero inquisitionem postremae partis nominis, ut ab inscriptionibus cuneatis exhibetur, imperfectam reliquerunt. In libris Veteris Testamenti, ubi secundum regem ejus nominis commemorant, semel scribitur תִּגְלַת פְּלֶסֶר II. Reg. 16, 7, bis תִּגְלַת פִּלְאֶסֶר ib. XV, 29. XVI, 10, semel תִּלְגַת פִּלְנֶסֶר I. Chr. V, 26 et bis תִּלְּגַת פִּלְנְאֶסֶר I. Chr. V, 6. II. Chr. XXVIII, 20. In LXX varie transscribitur *Θαλγαθφαλλασαρ* (*Θαλγαθφελλασαρ*), *Θαλγαφαλλασαρ* (*Θαλγαφελλασαρ*), *Θαγλαθφαλνασαρ* (*A* I. Chr. V. II. Chr. XXVIII); alias insuper formas male deformatas offert Sinaiticus. Paulus de Lagarde ubique in libro Regum *Θεγλαφαλασαρ*, in Chronicis *Θεγλαθφαλασαρ* recepit. Archetypon cuneatum, unde ista formarum va-

---

[1] Schraderus legit *Tukulti-habal-îšarra* et interpretatur Fiducia (is cui confido) est filius templǐ sarra (hoc quid sit in medio relinquens), scilicet Adar. Paullo aliter Lotzius, qui legit *Tukulti-pal-ěsara* et interpretatur: Fiducia mea est filius Esarae h. e. domus benedictionis, et ipse statuens, hunc filium esse Adarum. Editio Lexici Geseniani decima has lectiones non accurate distinguit.

rietas manavit, tribus e partibus constat, quae omnibus eis locis, qui hucusque innotuerunt, ideographice scriptae sunt, tantum quod in prima parte usitato ideogrammati vocis *tukultu* (subsidium, praesidium) saepius complementum phoneticum *ti* adscriptum est, quo pronuntiatio *tukulti* munitur. Quantumvis hebraicum תִּגְלַת formam status constructi *tuklat* indicet, illa scriptione assyriaca *tukulti* legere jubemur. Utrum illud *i* sit terminatio casus, quae in ipso statu constructo non raro reperitur, an suffixum I. pers. sing. (= *î*), postmodo fortasse dijudicare poterimus.

Media pars nominis est unum duorum ideogrammatum, quae filium denotant. Lectio *hablu*, *habal* dudum abjici oportuit. Filius assyriace *aplu* vocatur, quod Babylonii passim *ablu* scribunt et fortasse partim ita pronuntiabant. Forma status constructi in phonetica scriptura ubique est *apil* (*a-bi-il*). Sic in monumentis Nebucadnezaris et in nomine prisci regis babylonici *A-pil*(*bil*)-*Sin*. Huc jam accesserunt alia nomina phonetice scripta: *A-pi-il-ili*, *A-pi-il-Sin*, *A-pil-Rammân*. Unde sequitur, ut eam nominis partem, cui *tukulti* antecedit, *pil* legamus. Si quis vero propter graecas transscriptiones velut *Σαρδανάπαλλος* (= *Ašûrbân-apil*), *Ναβοπαλάσσαρος* (= *Nabû-apil-uṣur* apud Josephum) sive *Ναβοπολλάσσαρος* (apud Ptolemaeum) atque etiam hebraicum מְרֹדַךְ בַּלְאֲדָן (= *Marduk-bil-iddina*) formâ constructivâ *apal* (ab *aplu*) careri non posse arbitretur, is juxta *aplu* (= *apilu*) ejusque constr. *apil* formam *aplu* (= *apalu*) cum constr. *apal* in usu fuisse sumat, quemadmodum hostis promiscue *nakru* (= *nakiru*, fem. *nakirtu*) vel *nakaru* vocatur.

Tertia pars nominis fere semper *ê* (sive *bît*)-*šar-ra* (etiam *ê-šar* sine *ra* Tig. jun. obv. 40) scribitur. Semel vice hujus scriptionis reperitur *ê-kur* h. e. ad verbum expressum: *bît-šadê* (gen. nominis *šadû*) domus montis (II R 65 No. 1 obv. col. II 14). Usitatior illa scriptio hebraico אֵסֶר tam accurate reddi visa est, ut altera non ut par erat respiceretur. Schraderus eam non commemorat et Lotzius conjectura auguratur, posteriores verae pronuntiationis eorum signorum oblitos pro *ê-kur* legisse *êšara*. At quod supponit, vocem *ê-šar-ra* sumerice scriptam et sumerice pronuntiatam intra unum idemque personae nomen cum synonymo sumerico *ê-kur* commutatam esse omni exemplo caret. Aut statuendum est, signum *kur* etiam exprimendae syllabae *šar* inserviisse, id quod nemo unquam adfirmare ausus est, aut unus idemque rex duplex nomen *Tukulti-pil-êšara* et *Tukulti-pil-êkur*

gessit. Tertium non datur. Certum est, si vocum *ěšara* et אֵסַר consonantia viros doctos non seduxisset eos uti plus centies in assyriacis nominibus propriis aliter fuisse conclusuros. Quod tertia pars nominis Tiglathpilesaris partim per *ê*(*bît*)-*šar*(-*ra*), partim per *ê*(*bît*)-*kur* redditur, inde adparet, scribenti optionem datam fuisse, utrum duorum ideogrammatum vocis assyriacae praeferret.

Nunc quaeritur, quaenam vox assyriaca hac ideographica delineatione indicetur. Ordiamur ab *ê-kur* (*bît šadê* domus montis). Jam dudum quaestio est quaenam vox assyriaca respondeat; namque Tig. IV 37 rex Assyriae narrat, ipsum viginti quinque Deos, quos victis gentibus eripuisset, templo Deae Beltis atque *ê-kur-at* (plur.) urbis suae et Astartis (Ἀστάρταις) terrae suae donavisse. Quidnam hoc loco *ê-kur* significat? Signo pluralis additum est complementum phoneticum *at;* itaque substantivum ideographice expressum pluralem femininum in *ât* (*âti*) exeuntem formabat. In libro meo de situ Paradisi p. 119 suspicatus sum, *bâmâti* esse illud vocabulum assyriacum quod ideographice domum montanam indicat, at obstat huic conjecturae quod assyriacum *bamâti* notio topographica est, quae loca summa regionis montuosae, vallibus et faucibus opposita, denotat neque adhuc ullus locus inventus est, ubi sicut saepissime in V. T. de excelsis montium cultui divino consecratis dicatur; tanto minus verisimile est, Assyrios ea voce usos esse de templis et fanis terrestribus, quae similitudinem magni terrarum montis h. e. montis *Aralli,* sedis Deorum, prae se ferre credebantur.[1] In editione tertia libri mei *Assyrische Lesestücke* inscripti (1885) propius ad veritatem accessisse mihi videor. Ibi probabile esse dixi, sub ideogrammatica domu montana latere vocem, quae generatim aedem sacram denotet velut *eširtu,* quamquam ne hoc quidem vocabulum apte convenit, quoniam pluralis ejus *ešrêti* in *êti,* non *âti* desinit. Nunc vero persuasum habeo, *aširtu* esse eam vocem, ad quam ideogramma *e-kur* spectat.

Argumenta quibus innitor haecce sunt. Vocem *aširtu* quae cum hebraico אֲשֵׁרָה congruit, templum sive fanum denotare constat. Unum idemque ideogramma per *aširtu, bît ilu* et *eširtu* (plur. *ešrêti*) redditur. Nisi tam luculentis testimo-

---

[1] Huc pertinent quae in libro de situ Paradisi p. 117—122 exposui.

niis confirmatum esset, *aširtu* habere vim loci sacri et gratiosi, facile adduci possemus, ut *ašrâti* de locis intelligeremus tanquam pluralem ab *ašru* (אֲתַר أثر). At vero pluralis est nominis *aširtu* templum, id quod locis inscriptionum, ubi occurrit, multo est accommodatius, velut *ašrâti ili aštêne* (Iftaneal verbi שׁעה) h. e. templa Deorum curae mihi habui (Neb. I 28) et quum Nebucadnezar nuncupatur *muštêšir ašrâti Nabû* h. e. prospiciens templis Dei Nebo (Neb. Bab. I 4). Samsirammân semet ipsum nominat *rê'û ašrâti nâši ḫatti ešrêti* (Sams. I 27 s.) h. e. pastorem templorum, sceptrigerum aedium sacrarum, ubi *asrâti* plus quam loca significare parallelismus ostendit.

Cum plurali feminino *ašrâti* alternat masculinus *ašrê*, qui a singulari *ašru* descendit, velut *anâku ašrêki aštêni'â* h. e. ego templa tua (o Dea) curae mihi habui (Asurb. Sm. 121, 33). Quemadmodum autem complementum phoneticum *at* in loco supra citato Tig. IV 37 pluralem femininum postulat, qui assyriace ideogrammati *ê-kur* respondeat, sic singularem in *ru* exeuntem locus Salm. Mo. rev. 63, ubi legimus: Grande simulacrum majestatis meae feci, praeconium Asuri, Domini mei, et victoriam de terra Naïri reportatam scripsi in ea; in urbe ejus, *ina ê-kur-ri-šu* h. e. in templo ejus collocavi illud. Vocabulum *êkurru* sive assyriacum sive ex idiomate sumerico mutuatum non exstat; itaque *ri* pro complemento phonetico habeatur necesse est. Atqui vocem assyriacam templum significantem, quae in *r* desinat atque pluralem cum exitu *ât* formet, frustra quaesieris, nisi *ašru* cum plurali *ašrê* et *ašrâti* eam ipsam vocem esse concesseris.

Si quae hucusque diximus recte se habent, usitata nominis Tiglathpilesaris forma erat *Tukulti-pil-ašru* (formam hujus *ašru* in consonam exeuntem consulto vito, quia phonetice scripta nondum inventa est). Notatu dignum est, rarissimam illam scriptionem *Tukulti-pil-êkur* maximo nobis usui fuisse ad eruendam veram nominis pronuntiationem; simile quid assyriologia nuper in quaestione de nomine שׁלמנאסר instituta experta est. Ideogramma *êšar*, quocum in nomine Tiglathpilesaris *êkur* alternat, ut jam probabile fit, et ipsum *ašru* (locus gratiosus, templum) legendum est. Quemadmodum ideogramma *êkur* ad templa assyriaca et babylonica tanquam imitationes sedis Deorum in monte Arallu sitae spectat, sic crebrius illud *êšar* rationem ludicrae, ut

videtur, agnominationis habet ad assyriacum nomen templi *ašru, aširtu.*[1]

Jam vero quaeritur, quodnam sit illud templum, ille locus gratiae, cujus filius (*aplu*) Deus Adar cognominatur.

In hymno regis Asurbanipal K. 3258 Deus Asur appellatur „qui incolit *e-hur-sag-gal-kur-kur-ra*, hoc est, *bît šadê rabî ša mâtâte* domum montis magni terrarum, et paullo post „qui incolit *e-šar-ra*", hoc est, sanctuarium. Quibus duabus appellationibus comparatis cognoscitur, hoc sanctuarium κατ᾽ ἐξοχὴν nullum aliud esse nisi princeps Nineves templum, quod quippe sedem Deorum in monte Aralli effingens et ipsum „domus (magni) montis terrarum" nominabatur. Etiam in urbe Kelach erat templum princeps ejusdem nominis *bît šad* (forma status constr.) *mâtâte,* quod teste I R 35 No. 3 ab ipso Salmanassare I, conditore urbis, exstructum erat. Atque etiam regem Sargon in urbe Sargonis ab ipso condita templum princeps a monte Deorum denominatum exstruxisse, e Khors. 155 ss. colligi potest. Neque in veterrima imperii metropoli Assur templum hoc nomine nuncupatum defuisse nomina regum assyriaca uti *Tukulti-pil-ê-šar-ra* (sive *ê-kur*) vel *Adar-pil-êkur* (qui erat avus avi Tiglathpilesaris I) ostendunt. Adaro autem nomen filii templi sive domus montanae principis imponebatur[2], quia hic Deus belli et venationis inter nobilissimos prognatos coelestis Deorum montis referebatur eamque ob causam in sanctuariis primariis, Olympi assyriaci simulacris, familiariter tanquam filius versari credebatur, quemadmodum Nebo „filius Esagili (*bît šak-kil*)" h. e. templi capitalis Babylonis et totius Babyloniae vocatur (I R 35 No. 2, 1. IV R 20 No. 3, 3). Hoc templum capitale, ad quod nomina ideographica „domus (magni) montis terrarum" sive brevius „domus montana" vel *bît šar*(*ra*) spectant,

[1] *Ê-šar-ra* vocem sumericam esse propterea non credibile est, quia vis syllabica *šar*, quae ideogrammati *hi* (*dug*) inest et „bonum, salutare esse" significat, ab assyriaca eaque semitica stirpe אשר proficiscitur. Etiam Deus Asur hoc ideogrammate *SAR* scribi solet.

[2] Adar nominatur ejus templi non solum filius (*aplu*), sed etiam soboles (*ilittu, binûtu*), cf. IV R 1, 34[c]: *Adar apil Ê-šar-ra*; Sams. I 16: *Adar binût Ê-šar-ra*; Asur. I 2: *Adar illitti Ê-kur* et sic saepius.

aut *bît šad mâtâti* aut, vitata hac longa appellatione, simpliciter (quantum nos judicamus) *ašru* (sive *aširtu*) sensu eminentissimo vocabatur; exstabant multa *ašrêti,* sed unum prae reliquis tanquam unicum nomine *ašru* nuncupabatur.

Itaque archetypum nomen, unde hebraicum תגלת פלאסר ortum est, *Tukulti-pil-ašri* (hoc est, praesidium meum est filius Sanctuarii) fuisse verisimillimum est.[1] Similiter Salmanassar (Salm. Balaw. IV 2) se fortem regem esse dicit, *ša tukultašu Adar* (cujus praesidium Adar).

---

[1] Forma (פלנסר) תגלת פלנאסר in pejus mutata est, sed ludibrio casus accidit, ut in Chronicis quae dicuntur Babylonicis semel pro *Tukulti-pil-ašri* scriptum sit *Tukulti-pil-ina ašri* (*êšara*), nempe aberrante oculo scribae ad *ina* bis repetitum quod protinus sequitur.

דברי הימים.

Liber Chronicorum.

דברי הימים א

א 1

אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ׃ קֵינָן מַהֲלַלְאֵל יָרֶד׃ חֲנוֹךְ מְתוּשֶׁלַח לָמֶךְ׃ א 2 3
נֹחַ שֵׁם חָם וָיָפֶת׃ בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבָל 4 ה
וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃ וּבְנֵי גֹּמֶר אַשְׁכְּנַז וְדִיפַת וְתוֹגַרְמָה׃ וּבְנֵי יָוָן 6 7
אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישָׁה כִּתִּים וְרוֹדָנִים׃ ס בְּנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם 8
פּוּט וּכְנָעַן׃ וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּא וְרַעְמָא וְסַבְתְּכָא 9
וּבְנֵי רַעְמָא שְׁבָא וּדְדָן׃ וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרוֹד הוּא הֵחֵל י
לִהְיוֹת גִּבּוֹר בָּאָרֶץ׃ ס וּמִצְרַיִם יָלַד אֶת־לוּדִיִּים וְאֶת־עֲנָמִים 11
וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ וְאֶת־פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים 12
אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתֹּרִים׃ ס וּכְנַעַן יָלַד 13
אֶת־צִידוֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־חֵת׃ וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֵת 14
הַגִּרְגָּשִׁי׃ וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ וְאֶת־הָאַרְוָדִי טו 16
וְאֶת־הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי׃ ס בְּנֵי שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר 17
וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם וְעוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמֶשֶׁךְ׃ וְאַרְפַּכְשַׁד 18
יָלַד אֶת־שָׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד אֶת־עֵבֶר׃ וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים 19
שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃
וְיָקְטָן יָלַד אֶת־אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ כ
וְאֶת־הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ וְאֶת־עֵיבָל וְאֶת־אֲבִימָאֵל 21 22
וְאֶת־שְׁבָא׃ וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי 23

---

v. 1 א׳ רבתא   v. 11 יתיר י׳   v. 17 סגול בס״פ

24 25 26 יָקְטָן׃ ס שֵׁם ׀ אַרְפַּכְשַׁד שָׁלַח׃ עֵבֶר פֶּלֶג רְעוּ׃ שְׂרוּג
27 28 נָחוֹר תָּרַח׃ אַבְרָם הוּא אַבְרָהָם׃ ס בְּנֵי אַבְרָהָם יִצְחָק
29 וְיִשְׁמָעֵאל׃ אֵלֶּה תֹּלְדוֹתָם בְּכוֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר
ל 31 וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃ מִשְׁמָע וְדוּמָה מַשָּׂא חֲדַד וְתֵימָא׃ יְטוּר
32 נָפִישׁ וָקֵדְמָה אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל׃ וּבְנֵי קְטוּרָה
פִּילֶגֶשׁ אַבְרָהָם יָלְדָה אֶת־זִמְרָן וְיָקְשָׁן וּמְדָן וּמִדְיָן וְיִשְׁבָּק
33 וְשׁוּחַ וּבְנֵי יָקְשָׁן שְׁבָא וּדְדָן׃ וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וָעֵפֶר וַחֲנוֹךְ
34 וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃ ס וַיּוֹלֶד אַבְרָהָם
לה אֶת־יִצְחָק בְּנֵי יִצְחָק עֵשָׂו וְיִשְׂרָאֵל׃ בְּנֵי עֵשָׂו אֱלִיפַז
36 רְעוּאֵל וִיעוּשׁ וְיַעְלָם וְקֹרַח׃ בְּנֵי אֱלִיפָז תֵּימָן וְאוֹמָר
37 צְפִי וְגַעְתָּם קְנַז וְתִמְנָע וַעֲמָלֵק׃ בְּנֵי רְעוּאֵל נַחַת זֶרַח
38 שַׁמָּה וּמִזָּה׃ וּבְנֵי שֵׂעִיר לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה וְדִישֹׁן
39 וְאֵצֶר וְדִישָׁן׃ וּבְנֵי לוֹטָן חֹרִי וְהוֹמָם וַאֲחוֹת לוֹטָן
מ תִּמְנָע׃ בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְיָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפִי וְאוֹנָם וּבְנֵי
41 צִבְעוֹן אַיָּה וַעֲנָה׃ בְּנֵי עֲנָה דִּישׁוֹן וּבְנֵי דִישׁוֹן חַמְרָן
42 וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ בְּנֵי אֵצֶר בִּלְהָן וְזַעֲוָן יַעֲקָן בְּנֵי
43 דִישׁוֹן עוּץ וַאֲרָן׃ ס וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ
אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ
44 דִּנְהָבָה׃ וַיָּמָת בָּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח מִבָּצְרָה׃
מה 46 וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חוּשָׁם מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי׃ וַיָּמָת
חוּשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה
47 מוֹאָב וְשֵׁם עִירוֹ עֲיוֹת׃ וַיָּמָת הֲדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה
48 מִמַּשְׂרֵקָה׃ וַיָּמָת שַׂמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת
49 הַנָּהָר׃ וַיָּמָת שָׁאוּל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבֹּר׃
נ וַיָּמָת בַּעַל חָנָן וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד וְשֵׁם עִירוֹ פָּעִי וְשֵׁם
51 אִשְׁתּוֹ מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת מֵי זָהָב׃ וַיָּמָת הֲדָד וַיִּהְיוּ
52 אַלּוּפֵי אֱדוֹם אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְיָה אַלּוּף יְתֵת׃ אַלּוּף
53 אָהֳלִיבָמָה אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ אַלּוּף קְנַז אַלּוּף
54 תֵּימָן אַלּוּף מִבְצָר׃ אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם אֵלֶּה
אַלּוּפֵי אֱדוֹם׃ פ

---

v. 46 עֲוִית קרי   v. 51 עלוה ק׳

2 ב

א אֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה יִשָּׂשכָר וּזְבֻלֻן׃
2 3 דָּן יוֹסֵף וּבִנְיָמִן נַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ ס בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן
וְשֵׁלָה שְׁלוֹשָׁה נוֹלַד לוֹ מִבַּת־שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית וַיְהִי עֵר ׀ בְּכוֹר
4 יְהוּדָה רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִיתֵהוּ׃ וְתָמָר כַּלָּתוֹ יָלְדָה־לּוֹ
ה אֶת־פֶּרֶץ וְאֶת־זָרַח כָּל־בְּנֵי יְהוּדָה חֲמִשָּׁה׃ בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרוֹן
6 וְחָמוּל׃ וּבְנֵי זֶרַח זִמְרִי וְאֵיתָן וְהֵימָן וְכַלְכֹּל וָדָרַע
7 כֻּלָּם חֲמִשָּׁה׃ וּבְנֵי כַּרְמִי עָכָר עוֹכֵר יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מָעַל
8 9 בַּחֵרֶם׃ וּבְנֵי אֵיתָן עֲזַרְיָה׃ וּבְנֵי חֶצְרוֹן אֲשֶׁר נוֹלַד־לוֹ אֶת־
י יְרַחְמְאֵל וְאֶת־רָם וְאֶת־כְּלוּבָי׃ וְרָם הוֹלִיד אֶת־עַמִּינָדָב
11 וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת־נַחְשׁוֹן נְשִׂיא בְּנֵי יְהוּדָה׃ וְנַחְשׁוֹן הוֹלִיד
12 אֶת־שַׂלְמָא וְשַׂלְמָא הוֹלִיד אֶת־בֹּעַז׃ וּבֹעַז הוֹלִיד אֶת־עוֹבֵד
13 וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת־יִשָׁי׃ וְאִישַׁי הוֹלִיד אֶת־בְּכֹרוֹ אֶת־אֱלִיאָב
14 וַאֲבִינָדָב הַשֵּׁנִי וְשִׁמְעָא הַשְּׁלִשִׁי׃ נְתַנְאֵל הָרְבִיעִי רַדַּי
טו 16 הַחֲמִישִׁי׃ אֹצֶם הַשִּׁשִּׁי דָּוִיד הַשְּׁבִעִי׃ וְאַחְיֹתֵיהֶם צְרוּיָה
וַאֲבִיגָיִל וּבְנֵי צְרוּיָה אַבְשַׁי וְיוֹאָב וַעֲשָׂהאֵל שְׁלֹשָׁה׃
17 וַאֲבִיגַיִל יָלְדָה אֶת־עֲמָשָׂא וַאֲבִי עֲמָשָׂא יֶתֶר הַיִּשְׁמְעֵאלִי׃
18 ס וְכָלֵב בֶּן־חֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת־עֲזוּבָה אִשָּׁה וְאֶת־יְרִיעוֹת
19 וְאֵלֶּה בָנֶיהָ יֵשֶׁר וְשׁוֹבָב וְאַרְדּוֹן׃ וַתָּמָת עֲזוּבָה וַיִּקַּח־לוֹ
כ כָלֵב אֶת־אֶפְרָת וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־חוּר׃ וְחוּר הוֹלִיד אֶת־אוּרִי
21 וְאוּרִי הוֹלִיד אֶת־בְּצַלְאֵל׃ ס וְאַחַר בָּא חֶצְרוֹן אֶל־בַּת־
מָכִיר אֲבִי גִלְעָד וְהוּא לְקָחָהּ וְהוּא בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה וַתֵּלֶד לוֹ
22 אֶת־שְׂגוּב׃ וּשְׂגוּב הוֹלִיד אֶת־יָאִיר וַיְהִי־לוֹ עֶשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ
23 עָרִים בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ וַיִּקַּח גְּשׁוּר וַאֲרָם אֶת־חַוֺּת יָאִיר
מֵאִתָּם אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ שִׁשִּׁים עִיר כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי מָכִיר
24 אֲבִי גִלְעָד׃ וְאַחַר מוֹת־חֶצְרוֹן בְּכָלֵב אֶפְרָתָה וְאֵשֶׁת חֶצְרוֹן
כה אֲבִיָּה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־יְרַחְמְאֵל
26 בְּכוֹר חֶצְרוֹן הַבְּכוֹר ׀ רָם וּבוּנָה וָאֹרֶן וָאֹצֶם אֲחִיָּה׃ וַתְּהִי
אִשָּׁה אַחֶרֶת לִירַחְמְאֵל וּשְׁמָהּ עֲטָרָה הִיא אֵם אוֹנָם׃ ס
27 28 וַיִּהְיוּ בְנֵי־רָם בְּכוֹר יְרַחְמְאֵל מַעַץ וְיָמִין וָעֵקֶר׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־
29 אוֹנָם שַׁמַּי וְיָדָע וּבְנֵי שַׁמַּי נָדָב וַאֲבִישׁוּר׃ וְשֵׁם אֵשֶׁת
ל אֲבִישׁוּר אֲבִיהָיִל וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אַחְבָּן וְאֶת־מוֹלִיד׃ וּבְנֵי נָדָב

31 סֶ֫לֶד וְאַפָּ֫יִם וַיָּ֥מָת סֶ֖לֶד לֹ֥א בָנִֽים׃ ס וּבְנֵ֤י אַפַּ֙יִם֙ יִשְׁעִ֔י
32 וּבְנֵ֥י יִשְׁעִ֖י שֵׁשָׁ֑ן וּבְנֵ֥י שֵׁשָׁ֖ן אַחְלָֽי׃ וּבְנֵ֤י יָדָע֙ אֲחִ֣י שַׁמַּ֔י יֶ֖תֶר
33 וְיֽוֹנָתָ֑ן וַיָּ֥מָת יֶ֖תֶר לֹ֥א בָנִֽים׃ ס וּבְנֵ֥י יֽוֹנָתָ֖ן פֶּ֣לֶת וְזָזָ֑א
34 אֵ֥לֶּה הָי֖וּ בְּנֵ֥י יְרַחְמְאֵֽל׃ וְלֹא־הָיָ֤ה לְשֵׁשָׁן֙ בָּנִ֔ים כִּ֖י אִם־בָּנ֑וֹת
לה וּלְשֵׁשָׁ֛ן עֶ֥בֶד מִצְרִ֖י וּשְׁמ֥וֹ יַרְחָֽע׃ וַיִּתֵּ֨ן שֵׁשָׁ֧ן אֶת־בִּתּ֛וֹ לְיַרְחָ֥ע
36 עַבְדּ֖וֹ לְאִשָּׁ֑ה וַתֵּ֥לֶד ל֖וֹ אֶת־עַתָּֽי׃ וְעַתַּי֙ הוֹלִ֣יד אֶת־נָתָ֔ן וְנָתָ֖ן
37 הוֹלִ֥יד אֶת־זָבָֽד׃ וְזָבָד֙ הוֹלִ֣יד אֶת־אֶפְלָ֔ל וְאֶפְלָ֖ל הוֹלִ֥יד אֶת־
38 עוֹבֵֽד׃ וְעוֹבֵד֙ הוֹלִ֣יד אֶת־יֵה֔וּא וְיֵה֖וּא הוֹלִ֥יד אֶת־עֲזַרְיָֽה׃
39 מ וַעֲזַרְיָה֙ הוֹלִ֣יד אֶת־חָ֔לֶץ וְחֶ֖לֶץ הוֹלִ֥יד אֶת־אֶלְעָשָֽׂה׃ וְאֶלְעָשָׂה֙
41 הוֹלִ֣יד אֶת־סִסְמָ֔י וְסִסְמַ֖י הוֹלִ֥יד אֶת־שַׁלּֽוּם׃ וְשַׁלּוּם֙ הוֹלִ֣יד
42 אֶת־יְקַמְיָ֔ה וִיקַמְיָ֖ה הוֹלִ֥יד אֶת־אֱלִישָׁמָֽע׃ ס וּבְנֵ֤י כָלֵב֙
אֲחִ֣י יְרַחְמְאֵ֔ל מֵישָׁ֥ע בְּכֹר֖וֹ ה֣וּא אֲבִי־זִ֑יף וּבְנֵ֥י מָרֵשָׁ֖ה אֲבִ֥י
43 44 חֶבְרֽוֹן׃ וּבְנֵ֖י חֶבְר֑וֹן קֹ֣רַח וְתַפֻּ֔חַ וְרֶ֖קֶם וָשָֽׁמַע׃ וְשֶׁ֣מַע הוֹלִ֗יד
מה אֶת־רַ֙חַם֙ אֲבִ֣י יָרְקֳעָ֔ם וְרֶ֖קֶם הוֹלִ֥יד אֶת־שַׁמָּֽי׃ וּבֶן־שַׁמַּ֖י מָע֑וֹן
46 וּמָע֖וֹן אֲבִ֥י בֵֽית־צֽוּר׃ וְעֵיפָה֙ פִּילֶ֣גֶשׁ כָּלֵ֔ב יָלְדָ֛ה אֶת־חָרָ֥ן
47 וְאֶת־מוֹצָ֖א וְאֶת־גָּזֵ֑ז וְחָרָ֖ן הוֹלִ֥יד אֶת־גָּזֵֽז׃ ס וּבְנֵ֖י יָהְדָּ֑י
48 רֶ֣גֶם וְיוֹתָ֗ם וְגֵישָׁ֛ן וָפֶ֥לֶט וְעֵיפָ֖ה וָשָֽׁעַף׃ פִּלֶ֣גֶשׁ כָּלֵ֔ב מַעֲכָ֕ה
49 יָלַ֥ד שֶׁ֖בֶר וְאֶת־תִּרְחֲנָֽה׃ וַתֵּ֗לֶד שַׁ֚עַף אֲבִ֣י מַדְמַנָּ֔ה אֶת־שְׁוָ֕א
נ אֲבִ֥י מַכְבֵּנָ֖ה וַאֲבִ֣י גִבְעָ֑א וּבַת־כָּלֵ֖ב עַכְסָֽה׃ אֵ֚לֶּה הָיוּ֙ בְּנֵ֣י
51 כָלֵ֔ב בֶּן־ח֖וּר בְּכ֣וֹר אֶפְרָ֑תָה שׁוֹבָ֕ל אֲבִ֖י קִרְיַ֥ת יְעָרִֽים׃ שַׂלְמָא֙
52 אֲבִ֣י בֵֽית־לָ֔חֶם חָרֵ֖ף אֲבִ֥י בֵית־גָּדֵֽר׃ וַיִּהְי֣וּ בָנִ֗ים לְשׁוֹבָל֙ אֲבִ֖י
53 קִרְיַ֣ת יְעָרִ֑ים הָרֹאֶ֖ה חֲצִ֥י הַמְּנֻחֽוֹת׃ וּמִשְׁפְּחוֹת֙ קִרְיַ֣ת יְעָרִ֔ים
הַיִּתְרִי֙ וְהַפּ֣וּתִ֔י וְהַשֻּׁמָתִ֖י וְהַמִּשְׁרָעִ֑י מֵאֵ֗לֶּה יָֽצְאוּ֙ הַצָּ֣רְעָתִ֔י
54 וְהָאֶשְׁתָּאֻלִֽי׃ ס בְּנֵ֣י שַׂלְמָ֗א בֵּ֤ית לֶ֙חֶם֙ וּנְטוֹפָתִ֔י עַטְר֖וֹת
נה בֵּ֣ית יוֹאָ֑ב וַחֲצִ֥י הַמָּנַחְתִּ֖י הַצָּרְעִֽי׃ וּמִשְׁפְּח֨וֹת סֹפְרִ֜ים
יֹשְׁבֵ֣ו יַעְבֵּ֗ץ תִּרְעָתִים֙ שִׁמְעָתִ֣ים שׂוּכָתִ֑ים הֵ֣מָּה הַקִּינִ֔ים
הַבָּאִ֥ים מֵחַמַּ֖ת אֲבִ֥י בֵית־רֵכָֽב׃ פ

ג 3

א וְאֵ֙לֶּה֙ הָי֣וּ בְּנֵ֣י דָוִ֔יד אֲשֶׁ֥ר נֽוֹלַד־ל֖וֹ בְּחֶבְר֑וֹן הַבְּכ֣וֹר ׀ אַמְנֹן֙
לַֽאֲחִינֹ֣עַם הַיִּזְרְעֵאלִ֔ית שֵׁנִי֙ דָּֽנִיֵּ֔אל לַאֲבִיגַ֖יִל הַֽכַּרְמְלִֽית׃

v. 39 קמץ בזקף v. 40 קמץ בזקף v. 51 קמץ בזקף v. 55 ישבי ק׳

הַשְּׁלִשִׁי לְאַבְשָׁלוֹם בֶּן־מַעֲכָה בַּת־תַּלְמַי מֶלֶךְ גְּשׁוּר הָרְבִיעִי 2
אֲדֹנִיָּה בֶן־חַגִּית׃ הַחֲמִישִׁי שְׁפַטְיָה לַאֲבִיטָל הַשִּׁשִּׁי יִתְרְעָם 3
לְעֶגְלָה אִשְׁתּוֹ׃ שִׁשָּׁה נוֹלַד־לוֹ בְחֶבְרוֹן וַיִּמְלָךְ־שָׁם שֶׁבַע 4
שָׁנִים וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וּשְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָֽם׃
ס וְאֵלֶּה נוּלְּדוּ־לוֹ בִּירוּשָׁלָיִם שִׁמְעָא וְשׁוֹבָב וְנָתָן וּשְׁלֹמֹה ה
אַרְבָּעָה לְבַת־שׁוּעַ בַּת־עַמִּיאֵל׃ וְיִבְחָר וֶאֱלִישָׁמָע וֶאֱלִיפָלֶט׃ 6
וְנֹגַהּ וְנֶפֶג וְיָפִיעַ׃ וֶאֱלִישָׁמָע וְאֶלְיָדָע וֶאֱלִיפֶלֶט תִּשְׁעָה׃ 7 8
כֹּל בְּנֵי דָוִיד מִלְּבַד בְּנֵי־פִילַגְשִׁים וְתָמָר אֲחוֹתָם׃ ס 9
וּבֶן־שְׁלֹמֹה רְחַבְעָם אֲבִיָּה בְנוֹ אָסָא בְנוֹ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ׃ יוֹרָם י 11
בְּנוֹ אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ יוֹאָשׁ בְּנוֹ׃ אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ עֲזַרְיָה בְנוֹ יוֹתָם 12
בְּנוֹ׃ אָחָז בְּנוֹ חִזְקִיָּהוּ בְנוֹ מְנַשֶּׁה בְנוֹ׃ אָמוֹן בְּנוֹ יֹאשִׁיָּהוּ 13 14
בְנוֹ׃ וּבְנֵי יֹאשִׁיָּהוּ הַבְּכוֹר יוֹחָנָן הַשֵּׁנִי יְהוֹיָקִים הַשְּׁלִשִׁי טו
צִדְקִיָּהוּ הָרְבִיעִי שַׁלּוּם׃ וּבְנֵי יְהוֹיָקִים יְכָנְיָה בְנוֹ צִדְקִיָּה 16
בְנוֹ׃ וּבְנֵי יְכָנְיָה אַסִּר שְׁאַלְתִּיאֵל בְּנוֹ׃ וּמַלְכִּירָם וּפְדָיָה 17 18
וְשֶׁנְאַצַּר יְקַמְיָה הוֹשָׁמָע וּנְדַבְיָה׃ וּבְנֵי פְדָיָה זְרֻבָּבֶל וְשִׁמְעִי 19
וּבֶן־זְרֻבָּבֶל מְשֻׁלָּם וַחֲנַנְיָה וּשְׁלֹמִית אֲחוֹתָם׃ וַחֲשֻׁבָה וָאֹהֶל כ
וּבֶרֶכְיָה וַחֲסַדְיָה יוּשַׁב־חֶסֶד חָמֵשׁ׃ וּבֶן־חֲנַנְיָה פְּלַטְיָה 21
וִישַׁעְיָה בְּנֵי רְפָיָה בְּנֵי אַרְנָן בְּנֵי עֹבַדְיָה בְּנֵי שְׁכַנְיָה׃ וּבְנֵי 22
שְׁכַנְיָה שְׁמַעְיָה וּבְנֵי שְׁמַעְיָה חַטּוּשׁ וְיִגְאָל וּבָרִיחַ וּנְעַרְיָה
וְשָׁפָט שִׁשָּׁה׃ וּבֶן־נְעַרְיָה אֶלְיוֹעֵינַי וְחִזְקִיָּה וְעַזְרִיקָם 23
שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי אֶלְיוֹעֵינַי הוֹדַיְוָהוּ וְאֶלְיָשִׁיב וּפְלָיָה וְעַקּוּב 24
וְיוֹחָנָן וּדְלָיָה וַעֲנָנִי שִׁבְעָה׃ ס

ד 4

בְּנֵי יְהוּדָה פֶּרֶץ חֶצְרוֹן וְכַרְמִי וְחוּר וְשׁוֹבָל׃ וּרְאָיָה בֶן־ א 2
שׁוֹבָל הֹלִיד אֶת־יַחַת וְיַחַת הֹלִיד אֶת־אֲחוּמַי וְאֶת־לָהַד
אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַצָּרְעָתִי׃ ס וְאֵלֶּה אֲבִי עֵיטָם יִזְרְעֶאל 3
וְיִשְׁמָא וְיִדְבָּשׁ וְשֵׁם אֲחוֹתָם הַצְלֶלְפּוֹנִי׃ וּפְנוּאֵל אֲבִי גְדֹר 4
וְעֵזֶר אֲבִי חוּשָׁה אֵלֶּה בְנֵי־חוּר בְּכוֹר אֶפְרָתָה אֲבִי בֵּית
לָחֶם׃ וּלְאַשְׁחוּר אֲבִי תְקוֹעַ הָיוּ שְׁתֵּי נָשִׁים חֶלְאָה וְנַעֲרָה׃ ה
וַתֵּלֶד לוֹ נַעֲרָה אֶת־אֲחֻזָּם וְאֶת־חֵפֶר וְאֶת־תֵּימְנִי וְאֶת־ 6

---

v. 5 דגש אחר שורק   v. 18 פתח באתנח   v. 24 הוֹדַוְיָהוּ ק׳

7 הָאֲחַשְׁתָּרִי אֵלֶּה בְּנֵי נַעֲרָה׃ וּבְנֵי חֶלְאָה צֶרֶת יְצֹחַר וְאֶתְנָן׃
8 וְקוֹץ הוֹלִיד אֶת־עָנוּב וְאֶת־הַצֹּבֵבָה וּמִשְׁפְּחוֹת אֲחַרְחֵל בֶּן־
9 הָרֻם׃ וַיְהִי יַעְבֵּץ נִכְבָּד מֵאֶחָיו וְאִמּוֹ קָרְאָה שְׁמוֹ יַעְבֵּץ
י לֵאמֹר כִּי יָלַדְתִּי בְּעֹצֶב׃ וַיִּקְרָא יַעְבֵּץ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר
אִם־בָּרֵךְ תְּבָרְכֵנִי וְהִרְבִּיתָ אֶת־גְּבוּלִי וְהָיְתָה יָדְךָ עִמִּי
וְעָשִׂיתָ מֵּרָעָה לְבִלְתִּי עָצְבִּי וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֵת אֲשֶׁר־שָׁאָל׃
11 ס וּכְלוּב אֲחִי־שׁוּחָה הוֹלִיד אֶת־מְחִיר הוּא אֲבִי אֶשְׁתּוֹן׃
12 וְאֶשְׁתּוֹן הוֹלִיד אֶת־בֵּית רָפָא וְאֶת־פָּסֵחַ וְאֶת־תְּחִנָּה אֲבִי
13 עִיר־נָחָשׁ אֵלֶּה אַנְשֵׁי רֵכָה׃ ס וּבְנֵי קְנַז עָתְנִיאֵל וּשְׂרָיָה
14 וּבְנֵי עָתְנִיאֵל חֲתַת׃ וּמְעוֹנֹתַי הוֹלִיד אֶת־עָפְרָה וּשְׂרָיָה
הוֹלִיד אֶת־יוֹאָב אֲבִי גֵּיא חֲרָשִׁים כִּי חֲרָשִׁים הָיוּ׃ ס
טו 16 וּבְנֵי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה עִירוּ אֵלָה וָנָעַם וּבְנֵי אֵלָה וּקְנַז׃ וּבְנֵי
17 יְהַלֶּלְאֵל זִיף וְזִיפָה תִּירְיָא וַאֲשַׂרְאֵל׃ וּבֶן־עֶזְרָה יֶתֶר וּמֶרֶד
וְעֵפֶר וְיָלוֹן וַתַּהַר אֶת־מִרְיָם וְאֶת־שַׁמַּי וְאֶת־יִשְׁבָּח אֲבִי
18 אֶשְׁתְּמֹעַ׃ וְאִשְׁתּוֹ הַיְהֻדִיָּה יָלְדָה אֶת־יֶרֶד אֲבִי גְדוֹר וְאֶת־
חֶבֶר אֲבִי שׂוֹכוֹ וְאֶת־יְקוּתִיאֵל אֲבִי זָנוֹחַ וְאֵלֶּה בְּנֵי בִּתְיָה
19 בַת־פַּרְעֹה אֲשֶׁר לָקַח מָרֶד׃ וּבְנֵי אֵשֶׁת הוֹדִיָּה אֲחוֹת נַחַם
כ אֲבִי קְעִילָה הַגַּרְמִי וְאֶשְׁתְּמֹעַ הַמַּעֲכָתִי׃ וּבְנֵי שִׁימוֹן אַמְנוֹן
21 וְרִנָּה בֶּן־חָנָן וְתוֹלוֹן וּבְנֵי יִשְׁעִי זוֹחֵת וּבֶן־זוֹחֵת׃ בְּנֵי שֵׁלָה
בֶן־יְהוּדָה עֵר אֲבִי לֵכָה וְלַעְדָּה אֲבִי מָרֵשָׁה וּמִשְׁפְּחוֹת
22 בֵּית־עֲבֹדַת הַבֻּץ לְבֵית אַשְׁבֵּעַ׃ וְיוֹקִים וְאַנְשֵׁי כֹזֵבָא וְיוֹאָשׁ
וְשָׂרָף אֲשֶׁר־בָּעֲלוּ לְמוֹאָב וְיָשֻׁבִי לָחֶם וְהַדְּבָרִים עַתִּיקִים׃
23 הֵמָּה הַיּוֹצְרִים וְיֹשְׁבֵי נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם־הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ
יָשְׁבוּ שָׁם׃ פ
24 כה בְּנֵי שִׁמְעוֹן נְמוּאֵל וְיָמִין יָרִיב זֶרַח שָׁאוּל׃ שַׁלֻּם בְּנוֹ
26 מִבְשָׂם בְּנוֹ מִשְׁמָע בְּנוֹ׃ וּבְנֵי מִשְׁמָע חַמּוּאֵל בְּנוֹ זַכּוּר
27 בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ וּלְשִׁמְעִי בָּנִים שִׁשָּׁה עָשָׂר וּבָנוֹת שֵׁשׁ
וּלְאֶחָיו אֵין בָּנִים רַבִּים וְכֹל מִשְׁפַּחְתָּם לֹא הִרְבּוּ עַד־בְּנֵי
28 יְהוּדָה׃ ס וַיֵּשְׁבוּ בִּבְאֵר־שֶׁבַע וּמוֹלָדָה וַחֲצַר שׁוּעָל׃
29 ל וּבְבִלְהָה וּבְעֶצֶם וּבְתוֹלָד׃ וּבִבְתוּאֵל וּבְחָרְמָה וּבְצִקְלָג׃
31 וּבְבֵית מַרְכָּבוֹת וּבַחֲצַר סוּסִים וּבְבֵית בִּרְאִי וּבְשַׁעֲרָיִם אֵלֶּה

---

v. 7 וְצֹהַר ק׳ v. 13 פתח בס״פ v. 15 פתח בס״פ v. 20 ותילון ק׳

עָרֵיהֶם עַד־מְלֹךְ דָּוִיד׃ וְחַצְרֵיהֶם עֵיטָם וָעַיִן רִמּוֹן וְתֹכֶן 32
וְעָשָׁן עָרִים חָמֵשׁ׃ וְכָל־חַצְרֵיהֶם אֲשֶׁר סְבִיבוֹת הֶעָרִים 33
הָאֵלֶּה עַד־בָּעַל זֹאת מוֹשְׁבֹתָם וְהִתְיַחְשָׂם לָהֶם׃ וּמְשׁוֹבָב 34
וְיַמְלֵךְ וְיוֹשָׁה בֶּן־אֲמַצְיָה׃ וְיוֹאֵל וְיֵהוּא בֶּן־יוֹשִׁבְיָה בֶּן־ לה
שְׂרָיָה בֶּן־עֲשִׂיאֵל׃ וְאֶלְיוֹעֵינַי וְיַעֲקֹבָה וִישׁוֹחָיָה וַעֲשָׂיָה 36
וַעֲדִיאֵל וִישִׂימִאֵל וּבְנָיָה׃ וְזִיזָא בֶּן־שִׁפְעִי בֶּן־אַלּוֹן בֶּן־יְדָיָה 37
בֶּן־שִׁמְרִי בֶּן־שְׁמַעְיָה׃ אֵלֶּה הַבָּאִים בְּשֵׁמוֹת נְשִׂיאִים 38
בְּמִשְׁפְּחוֹתָם וּבֵית אֲבוֹתֵיהֶם פָּרְצוּ לָרוֹב׃ וַיֵּלְכוּ לִמְבוֹא 39
גְדֹר עַד לְמִזְרַח הַגָּיְא לְבַקֵּשׁ מִרְעֶה לְצֹאנָם׃ וַיִּמְצְאוּ מִרְעֶה מ
שָׁמֵן וָטוֹב וְהָאָרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם וְשֹׁקֶטֶת וּשְׁלֵוָה כִּי מִן־חָם
הַיֹּשְׁבִים שָׁם לְפָנִים׃ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה הַכְּתוּבִים בְּשֵׁמוֹת בִּימֵי ׀ 41
יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיַּכּוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם וְאֶת־הַמְּעִינִים אֲשֶׁר
נִמְצְאוּ־שָׁמָּה וַיַּחֲרִימֻם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם כִּי־
מִרְעֶה לְצֹאנָם שָׁם׃ וּמֵהֶם ׀ מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן הָלְכוּ לְהַר 42
שֵׂעִיר אֲנָשִׁים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וּפְלַטְיָה וּנְעַרְיָה וּרְפָיָה וְעֻזִּיאֵל
בְּנֵי יִשְׁעִי בְּרֹאשָׁם׃ וַיַּכּוּ אֶת־שְׁאֵרִית הַפְּלֵטָה לַעֲמָלֵק וַיֵּשְׁבוּ 43
שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס

5 ה

וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר־יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הַבְּכוֹר וּבְחַלְּלוֹ יְצוּעֵי א
אָבִיו נִתְּנָה בְּכֹרָתוֹ לִבְנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל וְלֹא לְהִתְיַחֵשׂ
לַבְּכֹרָה׃ כִּי יְהוּדָה גָּבַר בְּאֶחָיו וּלְנָגִיד מִמֶּנּוּ וְהַבְּכֹרָה 2
לְיוֹסֵף׃ פ
3 בְּנֵי רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל חֲנוֹךְ וּפַלּוּא חֶצְרוֹן וְכַרְמִי׃ בְּנֵי 4
יוֹאֵל שְׁמַעְיָה בְנוֹ גּוֹג בְּנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ׃ מִיכָה בְנוֹ רְאָיָה ה
בְנוֹ בַּעַל בְּנוֹ׃ בְּאֵרָה בְנוֹ אֲשֶׁר הֶגְלָה תִּלְּגַת פִּלְנְאֶסֶר מֶלֶךְ 6
אַשֻּׁר הוּא נָשִׂיא לָראוּבֵנִי׃ וְאֶחָיו לְמִשְׁפְּחֹתָיו בְּהִתְיַחֵשׂ 7
לְתֹלְדוֹתָם הָרֹאשׁ יְעִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ׃ וּבֶלַע בֶּן־עָזָז בֶּן־שֶׁמַע 8
בֶּן־יוֹאֵל הוּא יוֹשֵׁב בַּעֲרֹעֵר וְעַד־נְבוֹ וּבַעַל מְעוֹן׃ וְלַמִּזְרָח 9
יָשַׁב עַד־לְבוֹא מִדְבָּרָה לְמִן־הַנָּהָר פְּרָת כִּי מִקְנֵיהֶם רָבוּ
בְּאֶרֶץ גִּלְעָד׃ וּבִימֵי שָׁאוּל עָשׂוּ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִאִים י

---

v. 41 המעונים ק׳

וַיִּפְּלוּ בְּיָדָם וַיֵּשְׁבוּ בְּאָהֳלֵיהֶם עַל־כָּל־פְּנֵי מִזְרָח לַגִּלְעָד׃
11 12 וּבְנֵי־גָד לְנֶגְדָּם יָשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ יוֹאֵל
13 הָרֹאשׁ וְשָׁפָם הַמִּשְׁנֶה וְיַעְנַי וְשָׁפָט בַּבָּשָׁן׃ וַאֲחֵיהֶם לְבֵית
אֲבוֹתֵיהֶם מִיכָאֵל וּמְשֻׁלָּם וְשֶׁבַע וְיוֹרַי וְיַעְכָּן וְזִיעַ וָעֵבֶר
14 שִׁבְעָה׃ ס אֵלֶּה ׀ בְּנֵי אֲבִיחַיִל בֶּן־חוּרִי בֶּן־יָרוֹחַ בֶּן־
טו גִּלְעָד בֶּן־מִיכָאֵל בֶּן־יְשִׁישַׁי בֶּן־יַחְדּוֹ בֶּן־בּוּז׃ אֲחִי בֶּן־
16 עַבְדִּיאֵל בֶּן־גּוּנִי רֹאשׁ לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וַיֵּשְׁבוּ בַּגִּלְעָד בַּבָּשָׁן
17 וּבִבְנֹתֶיהָ וּבְכָל־מִגְרְשֵׁי שָׁרוֹן עַל־תּוֹצְאוֹתָם׃ כֻּלָּם הִתְיַחְשׂוּ
בִּימֵי יוֹתָם מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִימֵי יָרָבְעָם מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ ס
18 בְּנֵי־רְאוּבֵן וְגָדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה מִן־בְּנֵי־חַיִל אֲנָשִׁים
נֹשְׂאֵי מָגֵן וְחֶרֶב וְדֹרְכֵי קֶשֶׁת וּלְמוּדֵי מִלְחָמָה אַרְבָּעִים
19 וְאַרְבָּעָה אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים יֹצְאֵי צָבָא׃ וַיַּעֲשׂוּ
כ מִלְחָמָה עִם־הַהַגְרִיאִים וִיטוּר וְנָפִישׁ וְנוֹדָב׃ וַיֵּעָזְרוּ עֲלֵיהֶם
וַיִּנָּתְנוּ בְיָדָם הַהַגְרִיאִים וְכֹל שֶׁעִמָּהֶם כִּי לֵאלֹהִים זָעֲקוּ
21 בַּמִּלְחָמָה וְנַעְתּוֹר לָהֶם כִּי־בָטְחוּ בוֹ׃ וַיִּשְׁבּוּ מִקְנֵיהֶם
גְּמַלֵּיהֶם חֲמִשִּׁים אֶלֶף וְצֹאן מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וַחֲמוֹרִים
22 אַלְפָּיִם וְנֶפֶשׁ אָדָם מֵאָה אָלֶף׃ כִּי־חֲלָלִים רַבִּים נָפָלוּ כִּי
מֵהָאֱלֹהִים הַמִּלְחָמָה וַיֵּשְׁבוּ תַחְתֵּיהֶם עַד־הַגֹּלָה׃ פ
23 וּבְנֵי חֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה יָשְׁבוּ בָּאָרֶץ מִבָּשָׁן עַד־בַּעַל חֶרְמוֹן
24 וּשְׂנִיר וְהַר־חֶרְמוֹן הֵמָּה רָבוּ׃ וְאֵלֶּה רָאשֵׁי בֵית־אֲבוֹתָם
וְעֵפֶר וְיִשְׁעִי וֶאֱלִיאֵל וְעַזְרִיאֵל וְיִרְמְיָה וְהוֹדַוְיָה וְיַחְדִּיאֵל
אֲנָשִׁים גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם׃
כה וַיִּמְעֲלוּ בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ
26 אֲשֶׁר־הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם׃ וַיָּעַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת־רוּחַ ׀ פּוּל מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וְאֶת־רוּחַ תִּלְּגַת פִּלְנֶסֶר מֶלֶךְ
אַשּׁוּר וַיַּגְלֵם לָראוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְבִיאֵם
27 לַחְלַח וְחָבוֹר וְהָרָא וּנְהַר גּוֹזָן עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ פ
28 בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם יִצְהָר
29 וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה וּמִרְיָם וּבְנֵי אַהֲרֹן
ל נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ אֶלְעָזָר הוֹלִיד אֶת־פִּינְחָס
31 פִּינְחָס הֹלִיד אֶת־אֲבִישׁוּעַ׃ וַאֲבִישׁוּעַ הוֹלִיד אֶת־בֻּקִּי וּבֻקִּי
32 הוֹלִיד אֶת־עֻזִּי׃ וְעֻזִּי הוֹלִיד אֶת־זְרַחְיָה וּזְרַחְיָה הוֹלִיד

אֶת־מְרָיוֹת׃ מְרָיוֹת הוֹלִיד אֶת־אֲמַרְיָה וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־ 33
אֲחִיטוּב׃ וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־ 34
אֲחִימָעַץ׃ וַאֲחִימַעַץ הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־ לה
יוֹחָנָן׃ וְיוֹחָנָן הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה הוּא אֲשֶׁר כִּהֵן בַּבַּיִת 36
אֲשֶׁר־בָּנָה שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיּוֹלֶד עֲזַרְיָה אֶת־אֲמַרְיָה 37
וַאֲמַרְיָה הוֹלִיד אֶת־אֲחִיטוּב׃ וַאֲחִיטוּב הוֹלִיד אֶת־צָדוֹק 38
וְצָדוֹק הוֹלִיד אֶת־שַׁלּוּם׃ וְשַׁלּוּם הוֹלִיד אֶת־חִלְקִיָּה וְחִלְקִיָּה 39
הוֹלִיד אֶת־עֲזַרְיָה׃ וַעֲזַרְיָה הוֹלִיד אֶת־שְׂרָיָה וּשְׂרָיָה הוֹלִיד מ
אֶת־יְהוֹצָדָק׃ וִיהוֹצָדָק הָלַךְ בְּהַגְלוֹת יְהוָה אֶת־יְהוּדָה 41
וִירוּשָׁלִָם בְּיַד נְבֻכַדְנֶאצַּר׃ ס

6 ו

בְּנֵי לֵוִי גֵּרְשֹׁם קְהָת וּמְרָרִי׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹם לִבְנִי א 2
וְשִׁמְעִי׃ וּבְנֵי קְהָת עַמְרָם וְיִצְהָר וְחֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ בְּנֵי 3 4
מְרָרִי מַחְלִי וּמֻשִׁי וְאֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת הַלֵּוִי לַאֲבֹתֵיהֶם׃
לְגֵרְשׁוֹם לִבְנִי בְנוֹ יַחַת בְּנוֹ זִמָּה בְנוֹ׃ יוֹאָח בְּנוֹ עִדּוֹ בְנוֹ זֶרַח ה 6
בְּנוֹ יְאָתְרַי בְּנוֹ׃ ס בְּנֵי קְהָת עַמִּינָדָב בְּנוֹ קֹרַח בְּנוֹ אַסִּיר 7
בְּנוֹ׃ אֶלְקָנָה בְנוֹ וְאֶבְיָסָף בְּנוֹ וְאַסִּיר בְּנוֹ׃ תַּחַת בְּנוֹ אוּרִיאֵל 8 9
בְּנוֹ עֻזִּיָּה בְנוֹ וְשָׁאוּל בְּנוֹ׃ וּבְנֵי אֶלְקָנָה עֲמָשַׂי וַאֲחִימוֹת׃ י
אֶלְקָנָה בְּנֵו אֶלְקָנָה צוֹפַי בְּנוֹ וְנַחַת בְּנוֹ׃ אֱלִיאָב בְּנוֹ יְרֹחָם 11 12
בְּנוֹ אֶלְקָנָה בְנוֹ׃ וּבְנֵי שְׁמוּאֵל הַבְּכֹר וַשְׁנִי וַאֲבִיָּה׃ ס 13
בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי לִבְנִי בְנוֹ שִׁמְעִי בְנוֹ עֻזָּה בְנוֹ׃ שִׁמְעָא בְנוֹ 14 טו
חַגִּיָּה בְנוֹ עֲשָׂיָה בְנוֹ׃ ס וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶעֱמִיד דָּוִיד עַל־ 16
יְדֵי־שִׁיר בֵּית יְהוָה מִמְּנוֹחַ הָאָרוֹן׃ וַיִּהְיוּ מְשָׁרְתִים לִפְנֵי 17
מִשְׁכַּן אֹהֶל־מוֹעֵד בַּשִּׁיר עַד־בְּנוֹת שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה
בִּירוּשָׁלִָם וַיַּעַמְדוּ כְמִשְׁפָּטָם עַל־עֲבוֹדָתָם׃ וְאֵלֶּה הָעֹמְדִים 18
וּבְנֵיהֶם מִבְּנֵי הַקְּהָתִי הֵימָן הַמְשׁוֹרֵר בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־שְׁמוּאֵל׃
בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיאֵל בֶּן־תּוֹחַ׃ בֶּן־צִיף בֶּן־אֶלְקָנָה 19 כ
בֶּן־מַחַת בֶּן־עֲמָשָׂי׃ בֶּן־אֶלְקָנָה בֶּן־יוֹאֵל בֶּן־עֲזַרְיָה בֶּן־ 21
צְפַנְיָה׃ בֶּן־תַּחַת בֶּן־אַסִּיר בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח׃ בֶּן־יִצְהָר 22 23
בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ וְאָחִיו אָסָף הָעֹמֵד עַל־יְמִינוֹ 24

v. 11 בְּנֵי ק׳ v. 20 צוּף ק׳

כה אָסָ֖ף בֶּן־בֶּרֶכְיָ֑הוּ בֶּן־שִׁמְעָֽא׃ בֶּן־מִֽיכָאֵ֥ל בֶּן־בַּעֲשֵׂיָ֖ה בֶּן־
26 27 מַלְכִּיָּֽה׃ בֶּן־אֶתְנִ֥י בֶן־זֶ֖רַח בֶּן־עֲדָיָֽה׃ בֶּן־אֵיתָ֥ן בֶּן־זִמָּ֖ה בֶּן־
28 שִׁמְעִֽי׃ בֶּן־יַ֥חַת בֶּן־גֵּרְשֹׁ֖ם בֶּן־לֵוִֽי׃ פ
29 וּבְנֵ֤י מְרָרִי֙ אֲחֵיהֶ֣ם עַל־הַשְּׂמֹ֔אול אֵיתָן֙ בֶּן־קִישִׁ֔י בֶּן־עַבְדִּ֖י
ל 31 בֶּן־מַלּֽוּךְ׃ בֶּן־חֲשַׁבְיָ֥ה בֶן־אֲמַצְיָ֖ה בֶּן־חִלְקִיָּֽה׃ בֶּן־אַמְצִ֥י
32 בֶן־בָּנִ֖י בֶּן־שָֽׁמֶר׃ בֶּן־מַחְלִ֣י בֶּן־מוּשִׁ֔י בֶּן־מְרָרִ֖י בֶּן־לֵוִֽי׃
33 וַאֲחֵיהֶ֖ם הַלְוִיִּ֑ם נְתוּנִ֕ים לְכָל־עֲבוֹדַ֕ת מִשְׁכַּ֖ן בֵּ֥ית הָאֱלֹהִֽים׃
34 וְאַהֲרֹ֨ן וּבָנָ֜יו מַקְטִירִ֨ים עַל־מִזְבַּ֤ח הָעוֹלָה֙ וְעַל־מִזְבַּ֣ח הַקְּטֹ֔רֶת
לְכֹ֕ל מְלֶ֖אכֶת קֹ֣דֶשׁ הַקֳּדָשִׁ֑ים וּלְכַפֵּר֙ עַל־יִשְׂרָאֵ֔ל כְּכֹל֙ אֲשֶׁר־
צִוָּ֔ה מֹשֶׁ֖ה עֶ֥בֶד הָאֱלֹהִֽים׃ פ
לה וְאֵ֖לֶּה בְּנֵ֣י אַהֲרֹ֑ן אֶלְעָזָ֥ר בְּנ֛וֹ פִּֽינְחָ֥ס בְּנ֖וֹ אֲבִישׁ֥וּעַ בְּנֽוֹ׃
36 37 בֻּקִּ֥י בְנ֛וֹ עֻזִּ֥י בְנ֖וֹ זְרַֽחְיָ֥ה בְנֽוֹ׃ מְרָי֥וֹת בְּנ֛וֹ אֲמַרְיָ֥ה בְנ֖וֹ
38 39 אֲחִיט֥וּב בְּנֽוֹ׃ צָד֥וֹק בְּנ֖וֹ אֲחִימַ֥עַץ בְּנֽוֹ׃ ס וְאֵ֤לֶּה
מֽוֹשְׁבוֹתָ֔ם לְטִֽירוֹתָ֖ם בִּגְבוּלָ֑ם לִבְנֵ֤י אַהֲרֹן֙ לְמִשְׁפַּ֣חַת הַקְּהָתִ֔י
מ כִּ֥י לָהֶ֖ם הָיָ֥ה הַגּוֹרָֽל׃ וַיִּתְּנ֥וּ לָהֶ֛ם אֶת־חֶבְר֖וֹן בְּאֶ֣רֶץ יְהוּדָ֑ה
41 וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֖יהָ סְבִיבֹתֶֽיהָ׃ וְאֶת־שְׂדֵ֥ה הָעִ֖יר וְאֶת־חֲצֵרֶ֑יהָ
42 נָתְנ֖וּ לְכָלֵ֥ב בֶּן־יְפֻנֶּֽה׃ ס וְלִבְנֵ֤י אַהֲרֹן֙ נָֽתְנוּ֙ אֶת־עָרֵ֣י
הַמִּקְלָ֔ט אֶת־חֶבְר֖וֹן וְאֶת־לִבְנָ֣ה וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֑יהָ וְאֶת־יַתִּ֥ר
43 וְאֶת־אֶשְׁתְּמֹ֖עַ וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁיהָ׃ וְאֶת־חִילֵז֙ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔יהָ אֶת־
44 דְּבִ֖יר וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁיהָ׃ וְאֶת־עָשָׁן֙ וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔יהָ וְאֶת־בֵּ֥ית
מה שֶׁ֖מֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶֽׁיהָ׃ ס וּמִמַּטֵּ֣ה בִנְיָמִ֗ן אֶת־גֶּ֤בַע וְאֶת־
מִגְרָשֶׁ֙יהָ֙ וְאֶת־עָלֶ֣מֶת וְאֶת־מִגְרָשֶׁ֔יהָ וְאֶת־עֲנָת֖וֹת וְאֶת־
מִגְרָשֶׁ֑יהָ כָּל־עָרֵיהֶ֛ם שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵ֥ה עִ֖יר בְּמִשְׁפְּחֽוֹתֵיהֶֽם׃ ס
46 וְלִבְנֵ֨י קְהָ֜ת הַנּֽוֹתָרִ֗ים מִמִּשְׁפַּ֤חַת הַמַּטֶּה֙ מִֽמַּחֲצִ֞ית מַטֵּ֥ה חֲצִ֛י
47 מְנַשֶּׁ֖ה בַּגּוֹרָ֑ל עָרִ֖ים עֶֽשֶׂר׃ ס וְלִבְנֵ֨י גֵרְשׁ֜וֹם לְמִשְׁפְּחוֹתָ֗ם
מִמַּטֵּ֣ה יִשָּׂשכָ֡ר וּמִמַּטֵּ֣ה אָשֵׁר֩ וּמִמַּטֵּ֨ה נַפְתָּלִ֜י וּמִמַּטֵּ֤ה מְנַשֶּׁה֙
48 בַּבָּשָׁ֔ן עָרִ֖ים שְׁלֹ֥שׁ עֶשְׂרֵֽה׃ ס לִבְנֵ֨י מְרָרִ֜י לְמִשְׁפְּחוֹתָ֗ם
מִמַּטֵּ֣ה רְאוּבֵ֣ן וּמִמַּטֵּה־גָ֡ד וּמִמַּטֵּ֣ה זְבוּלֻן֩ בַּגּוֹרָ֨ל עָרִ֜ים
49 שְׁתֵּ֥ים עֶשְׂרֵֽה׃ וַיִּתְּנ֥וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֖ל לַלְוִיִּ֑ם אֶת־הֶעָרִ֖ים וְאֶת־
נ מִגְרְשֵׁיהֶֽם׃ וַיִּתְּנ֣וּ בַגּוֹרָ֗ל מִמַּטֵּ֤ה בְנֵֽי־יְהוּדָה֙ וּמִמַּטֵּ֣ה בְנֵֽי־
שִׁמְע֔וֹן וּמִמַּטֵּ֖ה בְּנֵ֣י בִנְיָמִ֑ן אֵ֚ת הֶעָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה אֲשֶׁר־יִקְרְא֥וּ
51 אֶתְהֶ֖ם בְּשֵׁמֽוֹת׃ ס וּמִֽמִּשְׁפְּח֖וֹת בְּנֵ֣י קְהָ֑ת וַיְהִי֙ עָרֵ֣י

גְּבוּלָם מִמַּטֵּה אֶפְרָיִם׃ וַיִּתְּנוּ לָהֶם אֶת־עָרֵי הַמִּקְלָט אֶת־ 52
שְׁכֶם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ בְּהַר אֶפְרָיִם וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
וְאֶת־יָקְמְעָם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ 53
וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־גַּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ 54
וּמִמַּחֲצִית מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־עָנֵר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־בִּלְעָם נה
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ לְמִשְׁפַּחַת לִבְנֵי־קְהָת הַנּוֹתָרִים׃ ס לִבְנֵי 56
גֵּרְשׁוֹם מִמִּשְׁפַּחַת חֲצִי מַטֵּה מְנַשֶּׁה אֶת־גּוֹלָן בַּבָּשָׁן וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַשְׁתָּרוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס וּמִמַּטֵּה 57
יִשָּׂשכָר אֶת־קֶדֶשׁ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־דָּבְרַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
וְאֶת־רָאמוֹת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עָנֵם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס 58
וּמִמַּטֵּה אָשֵׁר אֶת־מָשָׁל וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־עַבְדּוֹן וְאֶת־ 59
מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־חוּקֹק וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־רְחֹב וְאֶת־ ס
מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס וּמִמַּטֵּה נַפְתָּלִי אֶת־קֶדֶשׁ בַּגָּלִיל וְאֶת־ 61
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־חַמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־קִרְיָתַיִם וְאֶת־
מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס לִבְנֵי מְרָרִי הַנּוֹתָרִים מִמַּטֵּה זְבֻלוּן אֶת־ 62
רִמּוֹנוֹ וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ אֶת־תָּבוֹר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וּמֵעֵבֶר 63
לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ לְמִזְרַח הַיַּרְדֵּן מִמַּטֵּה רְאוּבֵן אֶת־בֶּצֶר בַּמִּדְבָּר
וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַהְצָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ וְאֶת־קְדֵמוֹת וְאֶת־ 64
מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מֵיפַעַת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס וּמִמַּטֵּה־גָד אֶת־ סה
רָאמוֹת בַּגִּלְעָד וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־מַחֲנַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃
וְאֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־יַעְזֵיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ׃ ס 66

ז 7

וְלִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפוּאָה יָשִׁיב וְשִׁמְרוֹן אַרְבָּעָה׃ ס א
וּבְנֵי תוֹלָע עֻזִּי וּרְפָיָה וִירִיאֵל וְיַחְמַי וְיִבְשָׂם וּשְׁמוּאֵל 2
רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם לְתוֹלָע גִּבּוֹרֵי חַיִל לְתֹלְדוֹתָם מִסְפָּרָם
בִּימֵי דָוִיד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ ס וּבְנֵי עֻזִּי 3
יִזְרַחְיָה וּבְנֵי יִזְרַחְיָה מִיכָאֵל וְעֹבַדְיָה וְיוֹאֵל יִשִּׁיָּה חֲמִשָּׁה
רָאשִׁים כֻּלָּם׃ וַעֲלֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם גְּדוּדֵי צְבָא 4
מִלְחָמָה שְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אָלֶף כִּי־הִרְבּוּ נָשִׁים וּבָנִים׃
וַאֲחֵיהֶם לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשָּׂשכָר גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים שְׁמוֹנִים ה

---

v. 1 ישוב ק׳

6 וְשִׁבְעָה אֶלֶף הִתְיַחְשָׂם לַכֹּל׃ ס בִּנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר
7 וִידִיעֲאֵל שְׁלֹשָׁה׃ וּבְנֵי בֶלַע אֶצְבּוֹן וְעֻזִּי וְעֻזִּיאֵל וִירִימוֹת
וְעִירִי חֲמִשָּׁה רָאשֵׁי בֵּית אָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים וְהִתְיַחְשָׂם
8 עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה׃ ס וּבְנֵי בֶכֶר
זְמִירָה וְיוֹעָשׁ וֶאֱלִיעֶזֶר וְאֶלְיוֹעֵינַי וְעָמְרִי וִירֵמוֹת וַאֲבִיָּה
9 וַעֲנָתוֹת וְעָלָמֶת כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי בָכֶר׃ וְהִתְיַחְשָׂם לְתֹלְדוֹתָם
רָאשֵׁי בֵּית אֲבוֹתָם גִּבּוֹרֵי חָיִל עֶשְׂרִים אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ ס
י וּבְנֵי יְדִיעֲאֵל בִּלְהָן וּבְנֵי בִלְהָן יְעִישׁ וּבִנְיָמִן וְאֵהוּד וּכְנַעֲנָה
11 וְזֵיתָן וְתַרְשִׁישׁ וַאֲחִישָׁחַר׃ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יְדִיעֲאֵל לְרָאשֵׁי
הָאָבוֹת גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים שִׁבְעָה עָשָׂר אֶלֶף וּמָאתַיִם יֹצְאֵי צָבָא
12 לַמִּלְחָמָה׃ וְשֻׁפִּם וְחֻפִּם בְּנֵי־עִיר חֻשִׁם בְּנֵי אַחֵר׃ ס
13 בְּנֵי נַפְתָּלִי יַחֲצִיאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשַׁלּוּם בְּנֵי בִלְהָה׃ פ
14 בְּנֵי מְנַשֶּׁה אַשְׂרִיאֵל אֲשֶׁר יָלָדָה פִּילַגְשׁוֹ הָאֲרַמִּיָּה יָלְדָה
טו אֶת־מָכִיר אֲבִי גִלְעָד׃ וּמָכִיר לָקַח אִשָּׁה לְחֻפִּים וּלְשֻׁפִּים
וְשֵׁם אֲחֹתוֹ מַעֲכָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִי צְלָפְחָד וַתִּהְיֶנָה לִצְלָפְחָד
16 בָּנוֹת׃ וַתֵּלֶד מַעֲכָה אֵשֶׁת־מָכִיר בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּרֶשׁ וְשֵׁם
17 אָחִיו שָׁרֶשׁ וּבָנָיו אוּלָם וָרָקֶם׃ וּבְנֵי אוּלָם בְּדָן אֵלֶּה בְּנֵי
18 גִלְעָד בֶּן־מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה׃ וַאֲחֹתוֹ הַמֹּלֶכֶת יָלְדָה אֶת־אִישׁ
19 הוֹד וְאֶת־אֲבִיעֶזֶר וְאֶת־מַחְלָה׃ וַיִּהְיוּ בְּנֵי שְׁמִידָע אַחְיָן
כ וָשֶׁכֶם וְלִקְחִי וַאֲנִיעָם׃ ס וּבְנֵי אֶפְרַיִם שׁוּתָלַח וּבֶרֶד
21 בְּנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ וְאֶלְעָדָה בְנוֹ וְתַחַת בְּנוֹ׃ וְזָבָד בְּנוֹ וְשׁוּתֶלַח
בְּנוֹ וְעֵזֶר וְאֶלְעָד וַהֲרָגוּם אַנְשֵׁי־גַת הַנּוֹלָדִים בָּאָרֶץ כִּי יָרְדוּ
22 לָקַחַת אֶת־מִקְנֵיהֶם׃ וַיִּתְאַבֵּל אֶפְרַיִם אֲבִיהֶם יָמִים רַבִּים
23 וַיָּבֹאוּ אֶחָיו לְנַחֲמוֹ׃ וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן
24 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ בְּרִיעָה כִּי בְרָעָה הָיְתָה בְּבֵיתוֹ׃ וּבִתּוֹ
שֶׁאֱרָה וַתִּבֶן אֶת־בֵּית־חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן וְאֶת־הָעֶלְיוֹן וְאֵת אֻזֵּן
כה 26 שֶׁאֱרָה׃ וְרֶפַח בְּנוֹ וְרֶשֶׁף וְתֶלַח בְּנוֹ וְתַחַן בְּנוֹ׃ לַעְדָּן בְּנוֹ
27 28 עַמִּיהוּד בְּנוֹ אֱלִישָׁמָע בְּנוֹ׃ נוֹן בְּנוֹ יְהוֹשֻׁעַ בְּנוֹ׃ וַאֲחֻזָּתָם
וּמֹשְׁבוֹתָם בֵּית־אֵל וּבְנֹתֶיהָ וְלַמִּזְרָח נַעֲרָן וְלַמַּעֲרָב גֶּזֶר
29 וּבְנֹתֶיהָ וּשְׁכֶם וּבְנֹתֶיהָ עַד־עַיָּה וּבְנֹתֶיהָ׃ וְעַל־יְדֵי בְנֵי־

---

v. 10 יעוש ק׳ v. 18 סגול באתנח

מְנַשֶּׁה בֵּית־שְׁאָן וּבְנֹתֶיהָ תַּעְנַךְ וּבְנֹתֶיהָ מְגִדּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ דּוֹר
וּבְנוֹתֶיהָ בְּאֵלֶּה יָשְׁבוּ בְּנֵי יוֹסֵף בֶּן־יִשְׂרָאֵל׃ ס בְּנֵי ל
אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחוֹתָם׃ וּבְנֵי 31
בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל הוּא אֲבִי בִרְזוֹת׃ וְחֶבֶר הוֹלִיד אֶת־ 32
יַפְלֵט וְאֶת־שׁוֹמֵר וְאֶת־הוֹתָם וְאֵת שׁוּעָא אֲחוֹתָם׃ וּבְנֵי 33
יַפְלֵט פָּסַךְ וּבִמְהָל וְעַשְׁוָת אֵלֶּה בְּנֵי יַפְלֵט׃ וּבְנֵי שָׁמֶר 34
אֲחִי וְרוֹהְגָּה יְחֻבָּה וַאֲרָם׃ וּבֶן־הֶלֶם אָחִיו צוֹפַח וְיִמְנָע לה
וְשֵׁלֶשׁ וְעָמָל׃ בְּנֵי צוֹפַח סוּחַ וְחַרְנֶפֶר וְשׁוּעָל וּבֵרִי וְיִמְרָה׃ 36
בֶּצֶר וָהוֹד וְשַׁמָּא וְשִׁלְשָׁה וְיִתְרָן וּבְאֵרָא׃ וּבְנֵי יֶתֶר יְפֻנֶּה 37 38
וּפִסְפָּה וַאֲרָא׃ וּבְנֵי עֻלָּא אָרַח וְחַנִּיאֵל וְרִצְיָא׃ כָּל־אֵלֶּה 39 מ
בְנֵי־אָשֵׁר רָאשֵׁי בֵית־הָאָבוֹת בְּרוּרִים גִּבּוֹרֵי חֲיָלִים רָאשֵׁי
הַנְּשִׂיאִים וְהִתְיַחְשָׂם בַּצָּבָא בַּמִּלְחָמָה מִסְפָּרָם אֲנָשִׁים
עֶשְׂרִים וְשִׁשָּׁה אָלֶף׃ פ

ח 8

וּבִנְיָמִן הוֹלִיד אֶת־בֶּלַע בְּכֹרוֹ אַשְׁבֵּל הַשֵּׁנִי וְאַחְרַח א
הַשְּׁלִישִׁי׃ נוֹחָה הָרְבִיעִי וְרָפָא הַחֲמִישִׁי׃ ס וַיִּהְיוּ 2 3
בָנִים לְבָלַע אַדָּר וְגֵרָא וַאֲבִיהוּד׃ וַאֲבִישׁוּעַ וְנַעֲמָן וַאֲחוֹחַ׃ 4
וְגֵרָא וּשְׁפוּפָן וְחוּרָם׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵחוּד אֵלֶּה הֵם רָאשֵׁי ה 6
אָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי גֶבַע וַיַּגְלוּם אֶל־מָנָחַת׃ וְנַעֲמָן וַאֲחִיָּה וְגֵרָא 7
הוּא הֶגְלָם וְהוֹלִיד אֶת־עֻזָּא וְאֶת־אֲחִיחֻד׃ וְשַׁחֲרַיִם הוֹלִיד 8
בִּשְׂדֵה מוֹאָב מִן־שִׁלְחוֹ אֹתָם חוּשִׁים וְאֶת־בַּעֲרָא נָשָׁיו׃
וַיּוֹלֶד מִן־חֹדֶשׁ אִשְׁתּוֹ אֶת־יוֹבָב וְאֶת־צִבְיָא וְאֶת־מֵישָׁא 9
וְאֶת־מַלְכָּם׃ וְאֶת־יְעוּץ וְאֶת־שָׂכְיָה וְאֶת־מִרְמָה אֵלֶּה בָנָיו י
רָאשֵׁי אָבוֹת׃ וּמֵחֻשִׁים הוֹלִיד אֶת־אֲבִיטוּב וְאֶת־אֶלְפָּעַל׃ 11
וּבְנֵי אֶלְפַּעַל עֵבֶר וּמִשְׁעָם וָשָׁמֶד הוּא בָּנָה אֶת־אוֹנוֹ וְאֶת־ 12
לֹד וּבְנֹתֶיהָ׃ וּבְרִעָה וָשֶׁמַע הֵמָּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְיוֹשְׁבֵי 13
אַיָּלוֹן הֵמָּה הִבְרִיחוּ אֶת־יוֹשְׁבֵי גַת׃ וְאַחְיוֹ שָׁשַׁק וִירֵמוֹת׃ 14
וּזְבַדְיָה וַעֲרָד וָעֵדֶר׃ וּמִיכָאֵל וְיִשְׁפָּה וְיוֹחָא בְּנֵי בְרִיעָה׃ טו 16
וּזְבַדְיָה וּמְשֻׁלָּם וְחִזְקִי וָחָבֶר׃ וְיִשְׁמְרַי וְיִזְלִיאָה וְיוֹבָב בְּנֵי 17 18

---

v. 31 בִּרְזָיִת ק׳ v. 34 יתיר ו׳ ibid. וְחֻבָּה ק׳ v. 38 סגול באתנח
v. 13 פתח בסוף פסוק

19 כ אֶלְפָּעַל׃ וְיָקִים וְזִכְרִי וְזַבְדִּי׃ וֶאֱלִיעֵנַי וְצִלְּתַי וֶאֱלִיאֵל׃
21 22 וַעֲדָיָה וּבְרָאיָה וְשִׁמְרָת בְּנֵי שִׁמְעִי׃ וְיִשְׁפָּן וָעֵבֶר וֶאֱלִיאֵל׃
23 24 כה וְעַבְדּוֹן וְזִכְרִי וְחָנָן׃ וַחֲנַנְיָה וְעֵילָם וְעַנְתֹתִיָּה׃ וְיִפְדְיָה
26 27 וּפְנִיאֵל בְּנֵי שָׁשָׁק׃ וְשַׁמְשְׁרַי וּשְׁחַרְיָה וַעֲתַלְיָה׃ וְיַעֲרֶשְׁיָה
28 וְאֵלִיָּה וְזִכְרִי בְּנֵי יְרֹחָם׃ אֵלֶּה רָאשֵׁי אָבוֹת לְתֹלְדוֹתָם
רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ בִּירוּשָׁלִָם׃ פ
29 ל וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי גִבְעוֹן וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ וּבְנוֹ הַבְּכוֹר
31 32 עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנָדָב׃ וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וָזָכֶר׃ וּמִקְלוֹת
הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָה וְאַף־הֵמָּה נֶגֶד אֲחֵיהֶם יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלִַם עִם־
33 אֲחֵיהֶם׃ ס וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל
וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב
34 וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן מְרִיב בָּעַל וּמְרִיב בַּעַל הוֹלִיד אֶת־
לה 36 מִיכָה׃ וּבְנֵי מִיכָה פִּיתוֹן וָמֶלֶךְ וְתַאְרֵעַ וְאָחָז׃ וְאָחָז הוֹלִיד
אֶת־יְהוֹעַדָּה וִיהוֹעַדָּה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־
37 זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא׃ וּמוֹצָא הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא רָפָה
38 בְנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃ וּלְאָצֵל שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה
שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם ׀ בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה וְעֹבַדְיָה וְחָנָן
39 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי אָצֵל׃ וּבְנֵי עֵשֶׁק אָחִיו אוּלָם בְּכֹרוֹ יְעוּשׁ הַשֵּׁנִי
מ וֶאֱלִיפֶלֶט הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־אוּלָם אֲנָשִׁים גִּבֹּרֵי־חַיִל
דֹּרְכֵי קֶשֶׁת וּמַרְבִּים בָּנִים וּבְנֵי בָנִים מֵאָה וַחֲמִשִּׁים כָּל־
אֵלֶּה מִבְּנֵי בִנְיָמִן׃ פ

9 ט

א וְכָל־יִשְׂרָאֵל הִתְיַחְשׂוּ וְהִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
2 וִיהוּדָה הָגְלוּ לְבָבֶל בְּמַעֲלָם׃ וְהַיּוֹשְׁבִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר
בַּאֲחֻזָּתָם בְּעָרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְהַנְּתִינִים׃
3 וּבִירוּשָׁלִַם יָשְׁבוּ מִן־בְּנֵי יְהוּדָה וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וּמִן־בְּנֵי
4 אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה׃ עוּתַי בֶּן־עַמִּיהוּד בֶּן־עָמְרִי בֶּן־אִמְרִי בֶּן־
ה בָנִימִן־בְּנֵי פֶרֶץ בֶּן־יְהוּדָה׃ וּמִן־הַשִּׁילוֹנִי עֲשָׂיָה הַבְּכוֹר
6 וּבָנָיו׃ וּמִן־בְּנֵי זֶרַח יְעוּאֵל וַאֲחֵיהֶם שֵׁשׁ־מֵאוֹת וְתִשְׁעִים׃
7 וּמִן־בְּנֵי בִּנְיָמִן סַלּוּא בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־הוֹדַוְיָה בֶּן־הַסְּנֻאָה׃

v. 25 ופנואל ק׳ v. 38 פתח בס״ת v. 4 בְּנֵי מִן־

8 וְיִבְנְיָה בֶּן־יְרֹחָם וְאֵלָה בֶן־עֻזִּי בֶּן־מִכְרִי וּמְשֻׁלָּם בֶּן־
9 שְׁפַטְיָה בֶּן־רְעוּאֵל בֶּן־יִבְנִיָּה׃ וַאֲחֵיהֶם לְתֹלְדוֹתָם תְּשַׁע
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים וְשִׁשָּׁה כָּל־אֵלֶּה אֲנָשִׁים רָאשֵׁי אָבוֹת לְבֵית
י אֲבֹתֵיהֶם׃ ס וּמִן־הַכֹּהֲנִים יְדַעְיָה וִיהוֹיָרִיב וְיָכִין׃
11 וַעֲזַרְיָה בֶּן־חִלְקִיָּה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־צָדוֹק בֶּן־מְרָיוֹת בֶּן־
12 אֲחִיטוּב נְגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וַעֲדָיָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־פַּשְׁחוּר
בֶּן־מַלְכִּיָּה וּמַעְשַׂי בֶּן־עֲדִיאֵל בֶּן־יַחְזֵרָה בֶּן־מְשֻׁלָּם בֶּן־
13 מְשִׁלֵּמִית בֶּן־אִמֵּר׃ וַאֲחֵיהֶם רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם אֶלֶף
וּשְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים גִּבּוֹרֵי חֵיל מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־
14 הָאֱלֹהִים׃ וּמִן־הַלְוִיִּם שְׁמַעְיָה בֶן־חַשּׁוּב בֶּן־עַזְרִיקָם בֶּן־
טו חֲשַׁבְיָה מִן־בְּנֵי מְרָרִי׃ וּבַקְבַּקַּר חֶרֶשׁ וְגָלָל וּמַתַּנְיָה בֶּן־
16 מִיכָא בֶּן־זִכְרִי בֶּן־אָסָף׃ וְעֹבַדְיָה בֶּן־שְׁמַעְיָה בֶּן־גָּלָל בֶּן־
יְדוּתוּן וּבֶרֶכְיָה בֶן־אָסָא בֶּן־אֶלְקָנָה הַיּוֹשֵׁב בְּחַצְרֵי נְטוֹפָתִי׃
17 וְהַשֹּׁעֲרִים שַׁלּוּם וְעַקּוּב וְטַלְמֹן וַאֲחִימָן וַאֲחִיהֶם שַׁלּוּם
18 הָרֹאשׁ׃ וְעַד־הֵנָּה בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ מִזְרָחָה הֵמָּה הַשֹּׁעֲרִים
19 לְמַחֲנוֹת בְּנֵי לֵוִי׃ וְשַׁלּוּם בֶּן־קוֹרֵא בֶּן־אֶבְיָסָף בֶּן־קֹרַח
וְאֶחָיו לְבֵית־אָבִיו הַקָּרְחִים עַל מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה שֹׁמְרֵי
הַסִּפִּים לָאֹהֶל וַאֲבֹתֵיהֶם עַל־מַחֲנֵה יְהוָה שֹׁמְרֵי הַמָּבוֹא׃
כ וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים יְהוָה ׀ עִמּוֹ׃
21 22 זְכַרְיָה בֶּן מְשֶׁלֶמְיָה שֹׁעֵר פֶּתַח לְאֹהֶל מוֹעֵד׃ כֻּלָּם הַבְּרוּרִים
לְשֹׁעֲרִים בַּסִּפִּים מָאתַיִם וּשְׁנֵים עָשָׂר הֵמָּה בְחַצְרֵיהֶם
23 הִתְיַחְשָׂם הֵמָּה יִסַּד דָּוִיד וּשְׁמוּאֵל הָרֹאֶה בֶּאֱמוּנָתָם׃ וְהֵם
וּבְנֵיהֶם עַל־הַשְּׁעָרִים לְבֵית־יְהוָה לְבֵית הָאֹהֶל לְמִשְׁמָרוֹת׃
24 לְאַרְבַּע רוּחוֹת יִהְיוּ הַשֹּׁעֲרִים מִזְרָח יָמָּה צָפוֹנָה וָנֶגְבָּה׃
כה וַאֲחֵיהֶם בְּחַצְרֵיהֶם לָבוֹא לְשִׁבְעַת הַיָּמִים מֵעֵת אֶל־עֵת עִם־
26 אֵלֶּה׃ כִּי בֶאֱמוּנָה הֵמָּה אַרְבַּעַת גִּבֹּרֵי הַשֹּׁעֲרִים הֵם הַלְוִיִּם
27 וְהָיוּ עַל־הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־הָאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּסְבִיבוֹת
בֵּית־הָאֱלֹהִים יָלִינוּ כִּי־עֲלֵיהֶם מִשְׁמֶרֶת וְהֵם עַל־הַמַּפְתֵּחַ
28 וְלַבֹּקֶר לַבֹּקֶר׃ וּמֵהֶם עַל־כְּלֵי הָעֲבוֹדָה כִּי־בְמִסְפָּר יְבִיאוּם
29 וּבְמִסְפָּר יוֹצִיאוּם׃ וּמֵהֶם מְמֻנִּים עַל־הַכֵּלִים וְעַל כָּל־כְּלֵי
ל הַקֹּדֶשׁ וְעַל־הַסֹּלֶת וְהַיַּיִן וְהַשֶּׁמֶן וְהַלְּבוֹנָה וְהַבְּשָׂמִים׃ וּמִן־
31 בְּנֵי הַכֹּהֲנִים רֹקְחֵי הַמִּרְקַחַת לַבְּשָׂמִים׃ וּמַתִּתְיָה מִן־הַלְוִיִּם

הוּא הַבְּכוֹר לְשַׁלֻּם הַקָּרְחִי בֶּאֱמוּנָה עַל מַעֲשֵׂה הַחֲבִתִּים׃
32 וּמִן־בְּנֵי הַקְּהָתִי מִן־אֲחֵיהֶם עַל־לֶחֶם הַמַּעֲרָכֶת לְהָכִין
33 שַׁבַּת שַׁבָּת׃ ס וְאֵלֶּה הַמְשֹׁרְרִים רָאשֵׁי אָבוֹת לַלְוִיִּם
34 בַּלְּשָׁכֹת פְּטִירִים כִּי־יוֹמָם וָלַיְלָה עֲלֵיהֶם בַּמְּלָאכָה׃ אֵלֶּה
רָאשֵׁי הָאָבוֹת לַלְוִיִּם לְתֹלְדוֹתָם רָאשִׁים אֵלֶּה יָשְׁבוּ
בִירוּשָׁלָם׃ פ
לה 36 וּבְגִבְעוֹן יָשְׁבוּ אֲבִי־גִבְעוֹן יְעוּאֵל וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ מַעֲכָה׃ וּבְנוֹ
37 הַבְּכוֹר עַבְדּוֹן וְצוּר וְקִישׁ וּבַעַל וְנֵר וְנָדָב׃ וּגְדוֹר וְאַחְיוֹ וּזְכַרְיָה
38 וּמִקְלוֹת׃ וּמִקְלוֹת הוֹלִיד אֶת־שִׁמְאָם וְאַף־הֵם נֶגֶד אֲחֵיהֶם
39 יָשְׁבוּ בִירוּשָׁלַם עִם־אֲחֵיהֶם׃ ס וְנֵר הוֹלִיד אֶת־קִישׁ
וְקִישׁ הוֹלִיד אֶת־שָׁאוּל וְשָׁאוּל הוֹלִיד אֶת־יְהוֹנָתָן וְאֶת־
מ מַלְכִּי־שׁוּעַ וְאֶת־אֲבִינָדָב וְאֶת־אֶשְׁבָּעַל׃ וּבֶן־יְהוֹנָתָן מְרִיב
41 בָּעַל וּמְרִי־בַעַל הוֹלִיד אֶת־מִיכָה׃ וּבְנֵי מִיכָה פִּיתֹן וָמֶלֶךְ
42 וְתַחְרֵעַ׃ וְאָחָז הוֹלִיד אֶת־יַעְרָה וְיַעְרָה הוֹלִיד אֶת־עָלֶמֶת
43 וְאֶת־עַזְמָוֶת וְאֶת־זִמְרִי וְזִמְרִי הוֹלִיד אֶת־מוֹצָא׃ וּמוֹצָא
44 הוֹלִיד אֶת־בִּנְעָא וּרְפָיָה בְנוֹ אֶלְעָשָׂה בְנוֹ אָצֵל בְּנוֹ׃ וּלְאָצֵל
שִׁשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם עַזְרִיקָם בֹּכְרוּ וְיִשְׁמָעֵאל וּשְׁעַרְיָה
וְעֹבַדְיָה וְחָנָן אֵלֶּה בְּנֵי אָצַל׃ פ

10 י

א וּפְלִשְׁתִּים נִלְחֲמוּ בְיִשְׂרָאֵל וַיָּנָס אִישׁ־יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי
2 פְלִשְׁתִּים וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ וַיַּדְבְּקוּ פְלִשְׁתִּים
אַחֲרֵי שָׁאוּל וְאַחֲרֵי בָנָיו וַיַּכּוּ פְלִשְׁתִּים אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־
3 אֲבִינָדָב וְאֶת־מַלְכִּי־שׁוּעַ בְּנֵי שָׁאוּל׃ וַתִּכְבַּד הַמִּלְחָמָה עַל־
4 שָׁאוּל וַיִּמְצָאֻהוּ הַמּוֹרִים בַּקָּשֶׁת וַיָּחֶל מִן־הַיּוֹרִים׃ וַיֹּאמֶר
שָׁאוּל אֶל־נֹשֵׂא כֵלָיו שְׁלֹף חַרְבְּךָ וְדָקְרֵנִי בָהּ פֶּן־יָבֹאוּ
הָעֲרֵלִים הָאֵלֶּה וְהִתְעַלְּלוּ־בִי וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא כֵלָיו כִּי יָרֵא
ה מְאֹד וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת־הַחֶרֶב וַיִּפֹּל עָלֶיהָ׃ וַיַּרְא נֹשֵׂא־
6 כֵלָיו כִּי מֵת שָׁאוּל וַיִּפֹּל גַּם־הוּא עַל־הַחֶרֶב וַיָּמֹת׃ וַיָּמָת
7 שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְכָל־בֵּיתוֹ יַחְדָּו מֵתוּ׃ וַיִּרְאוּ כָּל־אִישׁ
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּעֵמֶק כִּי נָסוּ וְכִי־מֵתוּ שָׁאוּל וּבָנָיו וַיַּעַזְבוּ

v. 33 פטורים ק׳ v. 35 יְעִיאֵל ק׳ v. 44 פתח בס״ה

עָרֵיהֶם וַיָּנֻסוּ וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים וַיֵּשְׁבוּ בָּהֶם׃ ס וַיְהִי 8
מִמָּחֳרָת וַיָּבֹאוּ פְלִשְׁתִּים לְפַשֵּׁט אֶת־הַחֲלָלִים וַיִּמְצְאוּ אֶת־
שָׁאוּל וְאֶת־בָּנָיו נֹפְלִים בְּהַר גִּלְבֹּעַ׃ וַיַּפְשִׁיטֻהוּ וַיִּשְׂאוּ אֶת־ 9
רֹאשׁוֹ וְאֶת־כֵּלָיו וַיְשַׁלְּחוּ בְאֶרֶץ־פְּלִשְׁתִּים סָבִיב לְבַשֵּׂר אֶת־
עֲצַבֵּיהֶם וְאֶת־הָעָם׃ וַיָּשִׂימוּ אֶת־כֵּלָיו בֵּית אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת־ י
גֻּלְגָּלְתּוֹ תָקְעוּ בֵית דָּגוֹן׃ וַיִּשְׁמְעוּ כֹּל יָבֵישׁ גִּלְעָד אֵת כָּל־ 11
אֲשֶׁר־עָשׂוּ פְלִשְׁתִּים לְשָׁאוּל׃ וַיָּקוּמוּ כָּל־אִישׁ חַיִל וַיִּשְׂאוּ 12
אֶת־גּוּפַת שָׁאוּל וְאֵת גּוּפֹת בָּנָיו וַיְבִיאוּם יָבֵישָׁה וַיִּקְבְּרוּ
אֶת־עַצְמוֹתֵיהֶם תַּחַת הָאֵלָה בְּיָבֵשׁ וַיָּצוּמוּ שִׁבְעַת יָמִים׃
וַיָּמָת שָׁאוּל בְּמַעֲלוֹ אֲשֶׁר־מָעַל בַּיהוָה עַל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר 13
לֹא־שָׁמָר וְגַם־לִשְׁאוֹל בָּאוֹב לִדְרוֹשׁ׃ וְלֹא־דָרַשׁ בַּיהוָה 14
וַיְמִיתֵהוּ וַיַּסֵּב אֶת־הַמְּלוּכָה לְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי׃ פ

יא 11

וַיִּקָּבְצוּ כָל־יִשְׂרָאֵל אֶל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לֵאמֹר הִנֵּה עַצְמְךָ א
וּבְשָׂרְךָ אֲנָחְנוּ׃ גַּם־תְּמוֹל גַּם־שִׁלְשׁוֹם גַּם בִּהְיוֹת שָׁאוּל 2
מֶלֶךְ אַתָּה הַמּוֹצִיא וְהַמֵּבִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְךָ אַתָּה תִרְעֶה אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה תִּהְיֶה
נָגִיד עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹאוּ כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הַמֶּלֶךְ 3
חֶבְרוֹנָה וַיִּכְרֹת לָהֶם דָּוִיד בְּרִית בְּחֶבְרוֹן לִפְנֵי יְהוָה
וַיִּמְשְׁחוּ אֶת־דָּוִיד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל כִּדְבַר יְהוָה בְּיַד־
שְׁמוּאֵל׃ ס וַיֵּלֶךְ דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלִַם הִיא יְבוּס 4
וְשָׁם הַיְבוּסִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמְרוּ יֹשְׁבֵי יְבוּס לְדָוִיד לֹא ה
תָבוֹא הֵנָּה וַיִּלְכֹּד דָּוִיד אֶת־מְצֻדַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִיד׃
וַיֹּאמֶר דָּוִיד כָּל־מַכֵּה יְבוּסִי בָּרִאשׁוֹנָה יִהְיֶה לְרֹאשׁ וּלְשָׂר 6
וַיַּעַל בָּרִאשׁוֹנָה יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה וַיְהִי לְרֹאשׁ׃ וַיֵּשֶׁב דָּוִיד 7
בַּמְּצָד עַל־כֵּן קָרְאוּ־לוֹ עִיר דָּוִיד׃ וַיִּבֶן הָעִיר מִסָּבִיב מִן־ 8
הַמִּלּוֹא וְעַד־הַסָּבִיב וְיוֹאָב יְחַיֶּה אֶת־שְׁאָר הָעִיר׃ וַיֵּלֶךְ 9
דָּוִיד הָלוֹךְ וְגָדוֹל וַיהוָה צְבָאוֹת עִמּוֹ׃ ס וְאֵלֶּה רָאשֵׁי י
הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד הַמִּתְחַזְּקִים עִמּוֹ בְמַלְכוּתוֹ עִם־כָּל־
יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיכוֹ כִּדְבַר יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְאֵלֶּה מִסְפַּר 11
הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר לְדָוִיד יָשָׁבְעָם בֶּן־חַכְמוֹנִי רֹאשׁ הַשָּׁלוֹשִׁים

11 ו׳. הַשָּׁלִישִׁים ק׳

הוּא עוֹרֵר אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת חָלָל בְּפַעַם אֶחָת׃
12 וְאַחֲרָיו אֶלְעָזָר בֶּן־דּוֹדוֹ הָאֲחוֹחִי הוּא בִּשְׁלוֹשָׁה הַגִּבֹּרִים׃
13 הוּא־הָיָה עִם־דָּוִיד בַּפַּס דַּמִּים וְהַפְּלִשְׁתִּים נֶאֶסְפוּ־שָׁם
לַמִּלְחָמָה וַתְּהִי חֶלְקַת הַשָּׂדֶה מְלֵאָה שְׂעוֹרִים וְהָעָם נָסוּ
14 מִפְּנֵי פְלִשְׁתִּים׃ וַיִּתְיַצְּבוּ בְתוֹךְ־הַחֶלְקָה וַיַּצִּילוּהָ וַיַּכּוּ
טו אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיּוֹשַׁע יְהוָה תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה׃ וַיֵּרְדוּ שְׁלוֹשָׁה
מִן־הַשְּׁלוֹשִׁים רֹאשׁ עַל־הַצֻּר אֶל־דָּוִיד אֶל־מְעָרַת עֲדֻלָּם
16 וּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים חֹנָה בְּעֵמֶק רְפָאִים׃ וְדָוִיד אָז בַּמְּצוּדָה
17 וּנְצִיב פְּלִשְׁתִּים אָז בְּבֵית לָחֶם׃ וַיִּתְאָו דָּוִיד וַיֹּאמַר מִי
18 יַשְׁקֵנִי מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשָּׁעַר׃ וַיִּבְקְעוּ הַשְּׁלֹשָׁה
בְּמַחֲנֵה פְלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאֲבוּ־מַיִם מִבּוֹר בֵּית־לֶחֶם אֲשֶׁר בַּשַּׁעַר
וַיִּשְׂאוּ וַיָּבִאוּ אֶל־דָּוִיד וְלֹא־אָבָה דָוִיד לִשְׁתּוֹתָם וַיְנַסֵּךְ אֹתָם
19 לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר חָלִילָה לִּי מֵאֱלֹהַי מֵעֲשׂוֹת זֹאת הֲדַם
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶשְׁתֶּה בְנַפְשׁוֹתָם כִּי בְנַפְשׁוֹתָם הֱבִיאוּם
וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים׃ ס
כ וְאַבְשַׁי ׀ אֲחִי יוֹאָב הוּא הָיָה רֹאשׁ הַשְּׁלוֹשָׁה וְהוּא עוֹרֵר
21 אֶת־חֲנִיתוֹ עַל־שְׁלֹשׁ מֵאוֹת חָלָל וְלֹא־שֵׁם בַּשְּׁלוֹשָׁה׃ מִן־
הַשְּׁלוֹשָׁה בַשְּׁנַיִם נִכְבָּד וַיְהִי לָהֶם לְשָׂר וְעַד־הַשְּׁלוֹשָׁה לֹא
22 בָא׃ בְּנָיָה בֶן־יְהוֹיָדָע בֶּן־אִישׁ־חַיִל רַב־פְּעָלִים מִן־קַבְצְאֵל
הוּא הִכָּה אֵת שְׁנֵי אֲרִיאֵל מוֹאָב וְהוּא יָרַד וְהִכָּה אֶת־
23 הָאֲרִי בְּתוֹךְ הַבּוֹר בְּיוֹם הַשָּׁלֶג׃ וְהוּא הִכָּה אֶת־הָאִישׁ
הַמִּצְרִי אִישׁ מִדָּה ׀ חָמֵשׁ בָּאַמָּה וּבְיַד הַמִּצְרִי חֲנִית כִּמְנוֹר
אֹרְגִים וַיֵּרֶד אֵלָיו בַּשָּׁבֶט וַיִּגְזֹל אֶת־הַחֲנִית מִיַּד הַמִּצְרִי
24 וַיַּהַרְגֵהוּ בַּחֲנִיתוֹ׃ אֵלֶּה עָשָׂה בְּנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע וְלוֹ־שֵׁם
כה בִּשְׁלוֹשָׁה הַגִּבֹּרִים׃ מִן־הַשְּׁלוֹשִׁים הִנּוֹ נִכְבָּד הוּא וְאֶל־
26 הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָא וַיְשִׂימֵהוּ דָוִיד עַל־מִשְׁמַעְתּוֹ׃ ס וְגִבּוֹרֵי
הַחֲיָלִים עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב אֶלְחָנָן בֶּן־דּוֹדוֹ מִבֵּית לָחֶם׃
27 28 שַׁמּוֹת הַהֲרוֹרִי חֶלֶץ הַפְּלוֹנִי׃ עִירָא בֶן־עִקֵּשׁ הַתְּקוֹעִי
29 ל אֲבִיעֶזֶר הָעַנְּתוֹתִי׃ סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי עִילַי הָאֲחוֹחִי׃ מַהְרַי
31 הַנְּטוֹפָתִי חֵלֶד בֶּן־בַּעֲנָה הַנְּטוֹפָתִי׃ אִיתַי בֶּן־רִיבַי מִגִּבְעַת

---

v. 20 ולו ק׳

בְּנֵי בִנְיָמִן בְּנָיָה הַפִּרְעָתֹנִי׃ חוּרַי מִנַּחֲלֵי גָעַשׁ אֲבִיאֵל 32
הָעַרְבָתִי׃ עַזְמָוֶת הַבַּחֲרוּמִי אֶלְיַחְבָּא הַשַּׁעַלְבֹנִי׃ בְּנֵי הָשֵׁם 33 34
הַגִּזוֹנִי יוֹנָתָן בֶּן־שָׁגֵה הַהֲרָרִי׃ אֲחִיאָם בֶּן־שָׂכָר הַהֲרָרִי לה
אֱלִיפַל בֶּן־אוּר׃ חֵפֶר הַמְּכֵרָתִי אֲחִיָּה הַפְּלֹנִי׃ חֶצְרוֹ 36 37
הַכַּרְמְלִי נַעֲרַי בֶּן־אֶזְבָּי׃ יוֹאֵל אֲחִי נָתָן מִבְחָר בֶּן־הַגְרִי׃ 38
צֶלֶק הָעַמּוֹנִי נַחְרַי הַבֵּרֹתִי נֹשֵׂא כְּלֵי יוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה׃ עִירָא 39 מ
הַיִּתְרִי גָּרֵב הַיִּתְרִי׃ אוּרִיָּה הַחִתִּי זָבָד בֶּן־אַחְלָי׃ עֲדִינָא 41 42
בֶן־שִׁיזָא הָרְאוּבֵנִי רֹאשׁ לָרְאוּבֵנִי וְעָלָיו שְׁלֹשִׁים׃ חָנָן בֶּן־ 43
מַעֲכָה וְיוֹשָׁפָט הַמִּתְנִי׃ עֻזִּיָּא הָעַשְׁתְּרָתִי שָׁמָע וִיעוֹאֵל בְּנֵי 44
חוֹתָם הָעֲרֹעֵרִי׃ יְדִיעֲאֵל בֶּן־שִׁמְרִי וְיֹחָא אָחִיו הַתִּיצִי׃ מה
אֱלִיאֵל הַמַּחֲוִים וִירִיבַי וְיוֹשַׁוְיָה בְּנֵי אֶלְנָעַם וְיִתְמָה 46
הַמּוֹאָבִי׃ אֱלִיאֵל וְעוֹבֵד וְיַעֲשִׂיאֵל הַמְּצֹבָיָה׃ ס 47

12 יב

וְאֵלֶּה הַבָּאִים אֶל־דָּוִיד לְצִיקְלַג עוֹד עָצוּר מִפְּנֵי שָׁאוּל בֶּן־ א
קִישׁ וְהֵמָּה בַּגִּבּוֹרִים עֹזְרֵי הַמִּלְחָמָה׃ נֹשְׁקֵי קֶשֶׁת מַיְמִינִים 2
וּמַשְׂמִאלִים בָּאֲבָנִים וּבַחִצִּים בַּקָּשֶׁת מֵאֲחֵי שָׁאוּל מִבִּנְיָמִן׃
הָרֹאשׁ אֲחִיעֶזֶר וְיוֹאָשׁ בְּנֵי הַשְּׁמָעָה הַגִּבְעָתִי וִיזוֹאֵל וָפֶלֶט 3
בְּנֵי עַזְמָוֶת וּבְרָכָה וְיֵהוּא הָעַנְּתֹתִי׃ וְיִשְׁמַעְיָה הַגִּבְעוֹנִי 4
גִּבּוֹר בַּשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים׃ וְיִרְמְיָה וְיַחֲזִיאֵל וְיוֹחָנָן ה
וְיוֹזָבָד הַגְּדֵרָתִי׃ אֶלְעוּזַי וִירִימוֹת וּבְעַלְיָה וּשְׁמַרְיָהוּ 6
וּשְׁפַטְיָהוּ הַחֲרוּפִי׃ אֶלְקָנָה וְיִשִּׁיָּהוּ וַעֲזַרְאֵל וְיוֹעֶזֶר 7
וְיָשָׁבְעָם הַקָּרְחִים׃ וְיוֹעֵאלָה וּזְבַדְיָה בְּנֵי יְרֹחָם מִן־הַגְּדוֹר׃ 8
וּמִן־הַגָּדִי נִבְדְּלוּ אֶל־דָּוִיד לַמְצַד מִדְבָּרָה גִּבֹּרֵי הַחַיִל אַנְשֵׁי 9
צָבָא לַמִּלְחָמָה עֹרְכֵי צִנָּה וָרֹמַח וּפְנֵי אַרְיֵה פְּנֵיהֶם
וְכִצְבָאיִם עַל־הֶהָרִים לְמַהֵר׃ עֵזֶר הָרֹאשׁ עֹבַדְיָה הַשֵּׁנִי י
אֱלִיאָב הַשְּׁלִשִׁי׃ מִשְׁמַנָּה הָרְבִיעִי יִרְמְיָה הַחֲמִשִׁי׃ עַתַּי 11 12
הַשִּׁשִּׁי אֱלִיאֵל הַשְּׁבִעִי׃ יוֹחָנָן הַשְּׁמִינִי אֶלְזָבָד הַתְּשִׁיעִי׃ 13
יִרְמְיָהוּ הָעֲשִׂירִי מַכְבַּנַּי עַשְׁתֵּי עָשָׂר׃ ס אֵלֶּה מִבְּנֵי־גָד 14 טו
רָאשֵׁי הַצָּבָא אֶחָד לְמֵאָה הַקָּטָן וְהַגָּדוֹל לְאָלֶף׃ אֵלֶּה הֵם 16
אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וְהוּא מְמַלֵּא עַל־כָּל־

v. 32 קמץ בזקף v. 44 ויעיאל ק׳ v. 3 ויזיאל ק׳ v. 6 החריפי ק׳

17 גְּדֹיתָיו וַיַּבְרִיחוּ אֶת־כָּל־הָעֲמָקִים לַמִּזְרָח וְלַמַּעֲרָב׃ וַיָּבֹאוּ
18 מִן־בְּנֵי בִנְיָמִן וִיהוּדָה עַד־לַמְּצָד לְדָוִיד׃ וַיֵּצֵא דָוִיד לִפְנֵיהֶם
וַיַּעַן וַיֹּאמֶר לָהֶם אִם־לְשָׁלוֹם בָּאתֶם אֵלַי לְעָזְרֵנִי יִהְיֶה־לִּי
עֲלֵיכֶם לֵבָב לְיָחַד וְאִם־לְרַמּוֹתֵנִי לְצָרַי בְּלֹא חָמָס בְּכַפַּי
19 יֵרֶא אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְיוֹכַח׃ וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רָאשׁ
הַשָּׁלְוֹשִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם
לְעֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי
כ הַגְּדוּד׃ ס וּמִמְּנַשֶּׁה נָפְלוּ עַל־דָּוִיד בְּבֹאוֹ עִם־פְּלִשְׁתִּים
עַל־שָׁאוּל לַמִּלְחָמָה וְלֹא עֲזָרֻם כִּי בְעֵצָה שִׁלְּחֻהוּ סַרְנֵי
21 פְלִשְׁתִּים לֵאמֹר בְּרָאשֵׁינוּ יִפּוֹל אֶל־אֲדֹנָיו שָׁאוּל׃ בְּלֶכְתּוֹ
אֶל־צִיקְלַג נָפְלוּ עָלָיו ׀ מִמְּנַשֶּׁה עַדְנַח וְיוֹזָבָד וִידִיעֲאֵל
וּמִיכָאֵל וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיהוּא וְצִלְּתָי רָאשֵׁי הָאֲלָפִים אֲשֶׁר
22 לִמְנַשֶּׁה׃ וְהֵמָּה עָזְרוּ עִם־דָּוִיד עַל־הַגְּדוּד כִּי־גִבּוֹרֵי חַיִל
23 כֻּלָּם וַיִּהְיוּ שָׂרִים בַּצָּבָא׃ כִּי לְעֶת־יוֹם בְּיוֹם יָבֹאוּ עַל־דָּוִיד
24 לְעָזְרוֹ עַד־לְמַחֲנֶה גָדוֹל כְּמַחֲנֵה אֱלֹהִים׃ ס וְאֵלֶּה
מִסְפְּרֵי רָאשֵׁי הֶחָלוּץ לַצָּבָא בָּאוּ עַל־דָּוִיד חֶבְרוֹנָה לְהָסֵב
כה מַלְכוּת שָׁאוּל אֵלָיו כְּפִי יְהוָה׃ בְּנֵי יְהוּדָה נֹשְׂאֵי צִנָּה
26 וָרֹמַח שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת חֲלוּצֵי צָבָא׃ מִן־בְּנֵי
27 שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חַיִל לַצָּבָא שִׁבְעַת אֲלָפִים וּמֵאָה׃ מִן־בְּנֵי
28 הַלֵּוִי אַרְבַּעַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וִיהוֹיָדָע הַנָּגִיד לְאַהֲרֹן
29 וְעִמּוֹ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ וְצָדוֹק נַעַר גִּבּוֹר חָיִל
ל וּבֵית־אָבִיו שָׂרִים עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם׃ וּמִן־בְּנֵי בִנְיָמִן אֲחֵי
שָׁאוּל שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְעַד־הֵנָּה מַרְבִּיתָם שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת
31 בֵּית שָׁאוּל׃ וּמִן־בְּנֵי אֶפְרַיִם עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת
32 גִּבּוֹרֵי חַיִל אַנְשֵׁי שֵׁמוֹת לְבֵית אֲבוֹתָם׃ וּמֵחֲצִי מַטֵּה
מְנַשֶּׁה שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לָבוֹא לְהַמְלִיךְ
33 אֶת־דָּוִיד׃ וּמִבְּנֵי יִשָּׂשכָר יוֹדְעֵי בִינָה לָעִתִּים לָדַעַת מַה־
יַּעֲשֶׂה יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁיהֶם מָאתַיִם וְכָל־אֲחֵיהֶם עַל־פִּיהֶם׃
34 מִזְּבֻלוּן יוֹצְאֵי צָבָא עֹרְכֵי מִלְחָמָה בְּכָל־כְּלֵי מִלְחָמָה
לה חֲמִשִּׁים אָלֶף וְלַעֲדֹר בְּלֹא־לֵב וָלֵב׃ וּמִנַּפְתָּלִי שָׂרִים אָלֶף

---

v. 16 גדותיו ק׳ v. 18 פתח בס״ת v. 19 השלישים ק׳

וְעִמָּהֶם בְּצָבָא וַחֲנִית שְׁלֹשִׁים וְשִׁבְעָה אָלֶף׃ וּמִן־הַדָּנִי 36
עֹרְכֵי מִלְחָמָה עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמֵאָשֵׁר 37
יוֹצְאֵי צָבָא לַעֲרֹךְ מִלְחָמָה אַרְבָּעִים אָלֶף׃ וּמֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן 38
מִן־הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי ׀ שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכֹל־כְּלֵי צְבָא
מִלְחָמָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃ כָּל־אֵלֶּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֹדְרֵי 39
מַעֲרָכָה בְּלֵבָב שָׁלֵם בָּאוּ חֶבְרוֹנָה לְהַמְלִיךְ אֶת־דָּוִיד עַל־
כָּל־יִשְׂרָאֵל וְגַם כָּל־שֵׁרִית יִשְׂרָאֵל לֵב אֶחָד לְהַמְלִיךְ אֶת־
דָּוִיד׃ וַיִּהְיוּ־שָׁם עִם־דָּוִיד יָמִים שְׁלוֹשָׁה אֹכְלִים וְשׁוֹתִים מ
כִּי־הֵכִינוּ לָהֶם אֲחֵיהֶם׃ וְגַם הַקְּרוֹבִים־אֲלֵיהֶם עַד־יִשָּׂשכָר 41
וּזְבֻלוּן וְנַפְתָּלִי מְבִיאִים לֶחֶם בַּחֲמוֹרִים וּבַגְּמַלִּים וּבַפְּרָדִים ׀
וּבַבָּקָר ׀ מַאֲכָל קֶמַח דְּבֵלִים וְצִמּוּקִים וְיַיִן וְשֶׁמֶן וּבָקָר וְצֹאן
לָרֹב כִּי שִׂמְחָה בְּיִשְׂרָאֵל׃ ס

יג 13

וַיִּוָּעַץ דָּוִיד עִם־שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת לְכָל־נָגִיד׃ וַיֹּאמֶר א 2
דָּוִיד לְכֹל ׀ קְהַל יִשְׂרָאֵל אִם־עֲלֵיכֶם טוֹב וּמִן־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה עַל־אַחֵינוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּכֹל אַרְצוֹת יִשְׂרָאֵל
וְעִמָּהֶם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם בְּעָרֵי מִגְרְשֵׁיהֶם וְיִקָּבְצוּ אֵלֵינוּ׃
וְנָסֵבָּה אֶת־אֲרוֹן אֱלֹהֵינוּ אֵלֵינוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ בִּימֵי שָׁאוּל׃ 3
וַיֹּאמְרוּ כָל־הַקָּהָל לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי־יָשַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי כָל־ 4
הָעָם׃ וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל מִן־שִׁיחוֹר מִצְרַיִם וְעַד־ ה
לְבוֹא חֲמָת לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מִקִּרְיַת יְעָרִים׃ וַיַּעַל 6
דָּוִיד וְכָל־יִשְׂרָאֵל בַּעֲלָתָה אֶל־קִרְיַת יְעָרִים אֲשֶׁר לִיהוּדָה
לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים
אֲשֶׁר נִקְרָא־שֵׁם׃ וַיַּרְכִּיבוּ אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים עַל־עֲגָלָה 7
חֲדָשָׁה מִבֵּית אֲבִינָדָב וְעֻזָּא וְאַחְיוֹ נֹהֲגִים בָּעֲגָלָה׃ וְדָוִיד 8
וְכָל־יִשְׂרָאֵל מְשַׂחֲקִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים בְּכָל־עֹז וּבְשִׁירִים
וּבְכִנֹּרוֹת וּבִנְבָלִים וּבְתֻפִּים וּבִמְצִלְתַּיִם וּבַחֲצֹצְרוֹת׃ וַיָּבֹאוּ 9
עַד־גֹּרֶן כִּידֹן וַיִּשְׁלַח עֻזָּא אֶת־יָדוֹ לֶאֱחֹז אֶת־הָאָרוֹן כִּי שָׁמְטוּ
הַבָּקָר׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּעֻזָּא וַיַּכֵּהוּ עַל אֲשֶׁר־שָׁלַח יָדוֹ עַל־ י
הָאָרוֹן וַיָּמָת שָׁם לִפְנֵי אֱלֹהִים׃ וַיִּחַר לְדָוִיד כִּי־פָרַץ יְהוָה 11

חסר א׳ v. 39

פֶּ֣רֶץ בְּעֻזָּ֔א וַיִּקְרָ֞א לַמָּק֤וֹם הַהוּא֙ פֶּ֣רֶץ עֻזָּ֔א עַ֖ד הַיּ֥וֹם הַזֶּֽה׃
12 וַיִּירָ֤א דָוִיד֙ אֶת־הָֽאֱלֹהִ֔ים בַּיּ֥וֹם הַה֖וּא לֵאמֹ֑ר הֵ֣יךְ אָבִ֣יא אֵלַ֔י
13 אֵ֖ת אֲר֥וֹן הָאֱלֹהִֽים׃ וְלֹא־הֵסִ֨יר דָּוִ֧יד אֶת־הָאָר֛וֹן אֵלָ֖יו אֶל־
14 עִ֣יר דָּוִ֑יד וַיַּטֵּ֕הוּ אֶל־בֵּ֥ית עֹבֵֽד־אֱדֹ֖ם הַגִּתִּֽי׃ וַיֵּשֶׁב֩ אֲר֨וֹן
הָאֱלֹהִ֜ים עִם־בֵּ֨ית עֹבֵ֥ד אֱדֹ֛ם בְּבֵית֖וֹ שְׁלֹשָׁ֣ה חֳדָשִׁ֑ים וַיְבָ֤רֶךְ
יְהוָה֙ אֶת־בֵּ֣ית עֹבֵד־אֱדֹ֔ם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לֽוֹ׃ פ

14 יד

א וַיִּשְׁלַ֞ח חִירָ֤ם מֶלֶךְ־צֹר֙ מַלְאָכִ֣ים אֶל־דָּוִ֔יד וַעֲצֵ֣י אֲרָזִ֔ים
2 וְחָרָשֵׁ֣י קִ֔יר וְחָרָשֵׁ֖י עֵצִ֑ים לִבְנ֥וֹת ל֖וֹ בָּֽיִת׃ וַיֵּ֣דַע דָּוִ֔יד כִּֽי־
הֱכִינ֧וֹ יְהוָ֛ה לְמֶ֖לֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל כִּֽי־נִשֵּׂ֤את לְמַ֙עְלָה֙ מַלְכוּת֔וֹ
3 בַּעֲב֖וּר עַמּ֥וֹ יִשְׂרָאֵֽל׃ ס וַיִּקַּ֨ח דָּוִ֥יד ע֛וֹד נָשִׁ֖ים בִּירֽוּשָׁלִָ֑ם
4 וַיּ֧וֹלֶד דָּוִ֛יד ע֖וֹד בָּנִ֥ים וּבָנֽוֹת׃ וְאֵ֙לֶּה֙ שְׁמ֣וֹת הַיְלוּדִ֔ים אֲשֶׁ֥ר
ה הָֽיוּ־ל֖וֹ בִּירוּשָׁלִָ֑ם שַׁמּ֣וּעַ וְשׁוֹבָ֔ב נָתָ֖ן וּשְׁלֹמֹֽה׃ וְיִבְחָ֥ר
6 7 וֶאֱלִישׁ֖וּעַ וְאֶלְפָּֽלֶט׃ וְנֹ֥גַהּ וְנֶ֖פֶג וְיָפִֽיעַ׃ וֶאֱלִישָׁ֥מָע וּבְעֶלְיָדָ֖ע
8 וֶאֱלִיפָֽלֶט׃ ס וַיִּשְׁמְע֣וּ פְלִשְׁתִּ֗ים כִּֽי־נִמְשַׁ֨ח דָּוִ֤יד
לְמֶ֙לֶךְ֙ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֔ל וַיַּעֲל֥וּ כָל־פְּלִשְׁתִּ֖ים לְבַקֵּ֣שׁ אֶת־דָּוִ֑יד
9 וַיִּשְׁמַ֣ע דָּוִ֔יד וַיֵּצֵ֖א לִפְנֵיהֶֽם׃ וּפְלִשְׁתִּ֣ים בָּ֔אוּ וַֽיִּפְשְׁט֖וּ
י בְּעֵ֥מֶק רְפָאִֽים׃ וַיִּשְׁאַ֨ל דָּוִ֤יד בֵּֽאלֹהִים֙ לֵאמֹ֔ר הַאֶעֱלֶה֙ עַל־
פְּלִשְׁתִּיִּ֔ים וּנְתַתָּ֖ם בְּיָדִ֑י וַיֹּ֨אמֶר ל֤וֹ יְהוָה֙ עֲלֵ֔ה וּנְתַתִּ֖ים
11 בְּיָדֶֽךָ׃ וַיַּעֲל֣וּ בְּבַֽעַל־פְּרָצִים֮ וַיַּכֵּ֣ם שָׁ֣ם דָּוִיד֒ וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗יד
פָּרַ֨ץ הָאֱלֹהִ֧ים אֶת־אוֹיְבַ֛י בְּיָדִ֖י כְּפֶ֣רֶץ מָ֑יִם עַל־כֵּ֗ן קָֽרְא֛וּ
12 שֵֽׁם־הַמָּק֥וֹם הַה֖וּא בַּ֥עַל פְּרָצִֽים׃ וַיַּעַזְבוּ־שָׁ֖ם אֶת־אֱלֹהֵיהֶ֑ם
13 וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֔יד וַיִּשָּׂרְפ֖וּ בָּאֵֽשׁ׃ ס וַיֹּסִ֤יפוּ עוֹד֙ פְּלִשְׁתִּ֔ים
14 וַיִּפְשְׁט֖וּ בָּעֵֽמֶק׃ וַיִּשְׁאַ֨ל ע֤וֹד דָּוִיד֙ בֵּֽאלֹהִ֔ים וַיֹּ֤אמֶר לוֹ֙
הָֽאֱלֹהִ֔ים לֹ֥א תַעֲלֶ֖ה אַחֲרֵיהֶ֑ם הָסֵ֣ב מֵעֲלֵיהֶ֔ם וּבָ֥אתָ לָהֶ֖ם
טו מִמּ֥וּל הַבְּכָאִֽים׃ וִיהִ֡י כְּשָׁמְעֲךָ֩ אֶת־ק֨וֹל הַצְּעָדָ֜ה בְּרָאשֵׁ֣י
הַבְּכָאִ֗ים אָ֚ז תֵּצֵ֣א בַמִּלְחָמָ֔ה כִּֽי־יָצָ֤א הָֽאֱלֹהִים֙ לְפָנֶ֔יךָ
16 לְהַכּ֖וֹת אֶת־מַחֲנֵ֥ה פְלִשְׁתִּֽים׃ וַיַּ֣עַשׂ דָּוִ֔יד כַּאֲשֶׁ֥ר צִוָּ֖הוּ
17 הָאֱלֹהִ֑ים וַיַּכּוּ֙ אֶת־מַחֲנֵ֣ה פְלִשְׁתִּ֔ים מִגִּבְע֖וֹן וְעַד־גָּֽזְרָה׃ וַיֵּצֵ֤א
שֵׁם־דָּוִיד֙ בְּכָל־הָאֲרָצ֑וֹת וַֽיהוָ֛ה נָתַ֥ן אֶת־פַּחְדּ֖וֹ עַל־כָּל־הַגּוֹיִֽם׃

---

v. 1 חורם ק׳ v. 10 יתיר י׳

טו 15

א וַיַּעַשׂ־לוֹ בָתִּים בְּעִיר דָּוִיד וַיָּכֶן מָקוֹם לַאֲרוֹן הָאֱלֹהִים
2 וַיֶּט־לוֹ אֹהֶל׃ אָז אָמַר דָּוִיד לֹא לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים
כִּי אִם־הַלְוִיִּם כִּי־בָם ׀ בָּחַר יְהוָה לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה
3 וּלְשָׁרְתוֹ עַד־עוֹלָם׃ ס וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְרוּשָׁלִָם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֲשֶׁר־הֵכִין
4 ה לוֹ׃ וַיֶּאֱסֹף דָּוִיד אֶת־בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶת־הַלְוִיִּם׃ לִבְנֵי קְהָת
6 אוּרִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים׃ לִבְנֵי מְרָרִי עֲשָׂיָה
7 הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתַיִם וְעֶשְׂרִים׃ לִבְנֵי גֵרְשׁוֹם יוֹאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו
8 מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים׃ לִבְנֵי אֱלִיצָפָן שְׁמַעְיָה הַשָּׂר וְאֶחָיו מָאתָיִם׃
9 י לִבְנֵי חֶבְרוֹן אֱלִיאֵל הַשָּׂר וְאֶחָיו שְׁמוֹנִים׃ לִבְנֵי עֻזִּיאֵל
11 עַמִּינָדָב הַשָּׂר וְאֶחָיו מֵאָה וּשְׁנֵים עָשָׂר׃ ס וַיִּקְרָא דָוִיד
לְצָדוֹק וּלְאֶבְיָתָר הַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם לְאוּרִיאֵל עֲשָׂיָה וְיוֹאֵל
12 שְׁמַעְיָה וֶאֱלִיאֵל וְעַמִּינָדָב׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם אַתֶּם רָאשֵׁי הָאָבוֹת
לַלְוִיִּם הִתְקַדְּשׁוּ אַתֶּם וַאֲחֵיכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־אֲרוֹן יְהוָה
13 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הֲכִינוֹתִי לוֹ׃ כִּי לְמַבָּרִאשׁוֹנָה לֹא אַתֶּם
14 פָּרַץ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בָּנוּ כִּי־לֹא דְרַשְׁנֻהוּ כַּמִּשְׁפָּט׃ וַיִּתְקַדְּשׁוּ
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃
טו וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־הַלְוִיִּם אֵת אֲרוֹן הָאֱלֹהִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה
16 כִּדְבַר יְהוָה בִּכְתֵפָם בַּמֹּטוֹת עֲלֵיהֶם׃ ס וַיֹּאמֶר
דָּוִיד לְשָׂרֵי הַלְוִיִּם לְהַעֲמִיד אֶת־אֲחֵיהֶם הַמְשֹׁרְרִים בִּכְלֵי־
שִׁיר נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת וּמְצִלְתָּיִם מַשְׁמִיעִים לְהָרִים־בְּקוֹל
17 לְשִׂמְחָה׃ ס וַיַּעֲמִידוּ הַלְוִיִּם אֵת הֵימָן בֶּן־יוֹאֵל וּמִן־
אֶחָיו אָסָף בֶּן־בֶּרֶכְיָהוּ וּמִן־בְּנֵי מְרָרִי אֲחֵיהֶם אֵיתָן בֶּן־
18 קוּשָׁיָהוּ׃ וְעִמָּהֶם אֲחֵיהֶם הַמִּשְׁנִים זְכַרְיָהוּ בֵּן וְיַעֲזִיאֵל
וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וְעֻנִּי אֱלִיאָב וּבְנָיָהוּ וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ
19 וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד אֱדֹם וִיעִיאֵל הַשֹּׁעֲרִים׃ וְהַמְשֹׁרְרִים
כ הֵימָן אָסָף וְאֵיתָן בִּמְצִלְתַּיִם נְחֹשֶׁת לְהַשְׁמִיעַ׃ וּזְכַרְיָה
וַעֲזִיאֵל וּשְׁמִירָמוֹת וִיחִיאֵל וְעֻנִּי וֶאֱלִיאָב וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּבְנָיָהוּ
21 בִּנְבָלִים עַל־עֲלָמוֹת׃ וּמַתִּתְיָהוּ וֶאֱלִיפְלֵהוּ וּמִקְנֵיָהוּ וְעֹבֵד
22 אֱדֹם וִיעִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ בְּכִנֹּרוֹת עַל־הַשְּׁמִינִית לְנַצֵּחַ׃ וּכְנַנְיָהוּ
23 שַׂר־הַלְוִיִּם בְּמַשָּׂא יָסֹר בַּמַּשָּׂא כִּי מֵבִין הוּא׃ וּבֶרֶכְיָה

24 וְאֶלְקָנָ֖ה שֹׁעֲרִ֣ים לָאָרֽוֹן׃ וּשְׁבַנְיָ֡הוּ וְיוֹשָׁפָ֡ט וּנְתַנְאֵ֡ל וַעֲמָשַׂ֡י
וּזְכַרְיָ֨הוּ וּבְנָיָ֜הוּ וֶאֱלִיעֶ֣זֶר הַכֹּהֲנִ֗ים מַחְצְצִרִים֙ בַּחֲצֹ֣צְרוֹת
כה לִפְנֵ֖י אֲר֣וֹן הָאֱלֹהִ֑ים וְעֹבֵ֤ד אֱדֹם֙ וִיחִיָּ֔ה שֹׁעֲרִ֖ים לָאָרֽוֹן׃ וַיְהִ֥י
דָוִ֛יד וְזִקְנֵ֥י יִשְׂרָאֵ֖ל וְשָׂרֵ֣י הָאֲלָפִ֑ים הַהֹֽלְכִ֗ים לְֽהַעֲל֞וֹת אֶת־
26 אֲר֧וֹן בְּרִית־יְהוָ֛ה מִן־בֵּ֥ית עֹבֵד־אֱדֹ֖ם בְּשִׂמְחָֽה׃ ס וַיְהִ֗י
בֶּעְזֹ֤ר הָֽאֱלֹהִים֙ אֶת־הַלְוִיִּ֔ם נֹשְׂאֵ֖י אֲר֣וֹן בְּרִית־יְהוָ֑ה וַיִּזְבְּח֥וּ
27 שִׁבְעָֽה־פָרִ֖ים וְשִׁבְעָ֥ה אֵילִֽים׃ וְדָוִ֞יד מְכֻרְבָּ֣ל ׀ בִּמְעִ֣יל בּ֗וּץ
וְכָל־הַלְוִיִּ֞ם הַנֹּשְׂאִ֣ים אֶת־הָאָר֗וֹן וְהַמְשֹׁרְרִים֙ וּכְנַנְיָ֣ה הַשַּׂ֔ר
28 הַמַּשָּׂ֖א הַמְשֹׁרְרִ֑ים וְעַל־דָּוִ֖יד אֵפ֥וֹד בָּֽד׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵ֗ל מַֽעֲלִים֙
אֶת־אֲר֣וֹן בְּרִית־יְהוָ֔ה בִּתְרוּעָה֙ וּבְק֣וֹל שׁוֹפָ֔ר וּבַחֲצֹ֖צְרוֹת
29 וּבִמְצִלְתָּ֑יִם מַשְׁמִעִ֕ים בִּנְבָלִ֖ים וְכִנֹּרֽוֹת׃ וַיְהִ֗י אֲרוֹן֙ בְּרִ֣ית־
יְהוָ֔ה בָּ֖א עַד־עִ֣יר דָּוִ֑יד וּמִיכַ֨ל בַּת־שָׁא֜וּל נִשְׁקְפָ֣ה ׀ בְּעַ֣ד
הַחַלּ֗וֹן וַתֵּ֙רֶא אֶת־הַמֶּ֤לֶךְ דָּוִיד֙ מְרַקֵּ֣ד וּמְשַׂחֵ֔ק וַתִּ֥בֶז ל֖וֹ
בְּלִבָּֽהּ׃ ס

יו 16

א וַיָּבִ֙יאוּ֙ אֶת־אֲר֣וֹן הָאֱלֹהִ֔ים וַיַּצִּ֣יגוּ אֹת֔וֹ בְּת֣וֹךְ הָאֹ֔הֶל אֲשֶׁ֥ר
2 נָֽטָה־ל֖וֹ דָּוִ֑יד וַיַּקְרִ֛יבוּ עֹל֥וֹת וּשְׁלָמִ֖ים לִפְנֵ֥י הָאֱלֹהִֽים׃ וַיְכַ֣ל
דָּוִ֔יד מֵהַעֲל֥וֹת הָעֹלָ֖ה וְהַשְּׁלָמִ֑ים וַיְבָ֥רֶךְ אֶת־הָעָ֖ם בְּשֵׁ֥ם
3 יְהוָֽה׃ וַיְחַלֵּק֙ לְכָל־אִ֣ישׁ יִשְׂרָאֵ֔ל מֵאִ֖ישׁ וְעַד־אִשָּׁ֑ה לְאִ֗ישׁ
4 כִּכַּר־לֶ֙חֶם֙ וְאֶשְׁפָּ֖ר וַאֲשִׁישָֽׁה׃ וַיִּתֵּ֞ן לִפְנֵ֨י אֲר֧וֹן יְהוָ֛ה מִן־
הַלְוִיִּ֖ם מְשָׁרְתִ֑ים וּלְהַזְכִּיר֙ וּלְהוֹד֣וֹת וּלְהַלֵּ֔ל לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י
ה יִשְׂרָאֵֽל׃ ס אָסָ֥ף הָרֹ֖אשׁ וּמִשְׁנֵ֣הוּ זְכַרְיָ֑ה יְעִיאֵ֡ל
וּשְׁמִֽירָמוֹת֩ וִֽיחִיאֵ֨ל וּמַתִּתְיָ֜ה וֶאֱלִיאָ֗ב וּבְנָיָ֙הוּ֙ וְעֹבֵ֣ד אֱדֹ֔ם
וִיעִיאֵ֕ל בִּכְלֵ֥י נְבָלִ֖ים וּבְכִנֹּר֑וֹת וְאָסָ֖ף בַּֽמְצִלְתַּ֥יִם מַשְׁמִֽיעַ׃
6 וּבְנָיָ֥הוּ וְיַחֲזִיאֵ֖ל הַכֹּהֲנִ֑ים בַּחֲצֹצְר֣וֹת תָּמִ֔יד לִפְנֵ֖י אֲר֥וֹן
7 בְּרִית־הָאֱלֹהִֽים׃ בַּיּ֤וֹם הַהוּא֙ אָ֣ז נָתַ֣ן דָּוִיד֙ בָּרֹ֔אשׁ לְהֹד֖וֹת
לַֽיהוָ֑ה בְּיַד־אָסָ֖ף וְאֶחָֽיו׃ פ

8 הוֹד֤וּ לַֽיהוָה֙ קִרְא֣וּ בִשְׁמ֔וֹ הוֹדִ֥יעוּ בָֽעַמִּ֖ים עֲלִילֹתָֽיו׃
9 שִׁ֤ירוּ לוֹ֙ זַמְּרוּ־ל֔וֹ שִׂ֖יחוּ בְּכָל־ נִפְלְאֹתָֽיו׃
י הִֽתְהַלְלוּ֙ בְּשֵׁ֣ם קָדְשׁ֔וֹ יִשְׂמַ֕ח לֵ֖ב מְבַקְשֵׁ֥י יְהוָֽה׃
11 דִּרְשׁ֤וּ יְהוָה֙ וְעֻזּ֔וֹ בַּקְּשׁ֥וּ פָנָ֖יו תָּמִֽיד׃

v. 24 יתיר צדי   v. 27 פתח בס״ף

זִכְר֗וּ נִפְלְאֹתָיו֙ אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֔ה מֹפְתָ֖יו וּמִשְׁפְּטֵי־פִֽיהוּ׃ 12
זֶ֚רַע יִשְׂרָאֵ֣ל עַבְדּ֔וֹ בְּנֵ֥י יַעֲקֹ֖ב בְּחִירָֽיו׃ 13
ה֚וּא יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ בְּכָל־הָאָ֖רֶץ מִשְׁפָּטָֽיו׃ 14
זִכְר֤וּ לְעוֹלָם֙ בְּרִית֔וֹ דָּבָ֥ר צִוָּ֖ה לְאֶ֥לֶף דּֽוֹר׃ טו
אֲשֶׁ֤ר כָּרַת֙ אֶת־אַבְרָהָ֔ם וּשְׁבוּעָת֖וֹ לְיִצְחָֽק׃ 16
וַיַּעֲמִידֶ֤הָ לְיַעֲקֹב֙ לְחֹ֔ק לְיִשְׂרָאֵ֖ל בְּרִ֥ית עוֹלָֽם׃ 17
לֵאמֹ֗ר לְךָ֙ אֶתֵּ֣ן אֶֽרֶץ כְּנָ֔עַן חֶ֖בֶל נַחֲלַתְכֶֽם׃ 18
בִּֽהְיוֹתְכֶם֙ מְתֵ֣י מִסְפָּ֔ר כִּמְעַ֖ט וְגָרִ֥ים בָּֽהּ׃ 19
וַיִּֽתְהַלְּכוּ֙ מִגּ֣וֹי אֶל־גּ֔וֹי וּמִמַּמְלָכָ֖ה אֶל־עַ֥ם אַחֵֽר׃ כ
לֹֽא־הִנִּ֤יחַ לְאִישׁ֙ לְעָשְׁקָ֔ם וַיּ֥וֹכַח עֲלֵיהֶ֖ם מְלָכִֽים׃ 21
אַֽל־תִּגְּעוּ֙ בִּמְשִׁיחָ֔י וּבִנְבִיאַ֖י אַל־תָּרֵֽעוּ׃ 22
שִׁ֤ירוּ לַֽיהוָה֙ כָּל־הָאָ֔רֶץ בַּשְּׂר֥וּ מִיּֽוֹם־אֶל־י֖וֹם יְשׁוּעָתֽוֹ׃ 23
סַפְּר֤וּ בַגּוֹיִם֙ אֶת־כְּבוֹד֔וֹ בְּכָל־הָֽעַמִּ֖ים נִפְלְאֹתָֽיו׃ 24
כִּי֩ גָד֨וֹל יְהוָ֤ה וּמְהֻלָּל֙ מְאֹ֔ד וְנוֹרָ֥א ה֖וּא עַל־כָּל־אֱלֹהִֽים׃ כה
כִּ֡י כָּל־אֱלֹהֵ֤י הָֽעַמִּים֙ אֱלִילִ֔ים וַֽיהוָ֖ה שָׁמַ֥יִם עָשָֽׂה׃ 26
ה֤וֹד וְהָדָר֙ לְפָנָ֔יו עֹ֥ז וְחֶדְוָ֖ה בִּמְקֹמֽוֹ׃ 27
הָב֤וּ לַֽיהוָה֙ מִשְׁפְּח֣וֹת עַמִּ֔ים הָב֥וּ לַֽיהוָ֖ה כָּב֥וֹד וָעֹֽז׃ 28
הָב֥וּ לַֽיהוָ֖ה כְּב֣וֹד שְׁמ֑וֹ שְׂא֤וּ מִנְחָה֙ וּבֹ֣אוּ לְפָנָ֔יו 29
הִשְׁתַּחֲו֥וּ לַֽיהוָ֖ה בְּהַדְרַת־קֹֽדֶשׁ׃ חִ֤ילוּ מִלְּפָנָיו֙ כָּל־הָאָ֔רֶץ ל
אַף־תִּכּ֥וֹן תֵּבֵ֖ל בַּל־תִּמּֽוֹט׃ יִשְׂמְח֤וּ 31
הַשָּׁמַ֙יִם֙ וְתָגֵ֣ל הָאָ֔רֶץ וְיֹאמְר֥וּ בַגּוֹיִ֖ם יְהוָ֥ה מָלָֽךְ׃
יִרְעַ֤ם הַיָּם֙ וּמְלוֹא֔וֹ יַעֲלֹ֥ץ הַשָּׂדֶ֖ה וְכָל־אֲשֶׁר־בּֽוֹ׃ 32
אָ֥ז יְרַנְּנ֖וּ עֲצֵ֣י הַיָּ֑עַר מִלִּפְנֵ֣י יְהוָ֔ה 33
כִּי־בָ֖א לִשְׁפּ֥וֹט אֶת־הָאָֽרֶץ׃
הוֹד֤וּ לַֽיהוָה֙ כִּ֣י ט֔וֹב כִּ֥י לְעוֹלָ֖ם חַסְדּֽוֹ׃ 34
וְאִמְר֕וּ הוֹשִׁיעֵ֙נוּ֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׁעֵ֔נוּ וְקַבְּצֵ֥נוּ וְהַצִּילֵ֖נוּ לה
מִן־הַגּוֹיִ֑ם לְהֹדוֹת֙ לְשֵׁ֣ם קָדְשֶׁ֔ךָ לְהִשְׁתַּבֵּ֖חַ בִּתְהִלָּתֶֽךָ׃
בָּר֤וּךְ יְהוָה֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל מִן־הָעוֹלָ֖ם וְעַ֣ד הָעֹלָ֑ם 36
וַיֹּאמְר֤וּ כָל־הָעָם֙ אָמֵ֔ן וְהַלֵּ֖ל לַיהוָֽה׃ פ
וַיַּעֲזָב־שָׁ֗ם לִפְנֵי֙ אֲר֣וֹן בְּרִית־יְהוָ֔ה לְאָסָ֖ף וּלְאֶחָ֑יו לְשָׁרֵ֞ת 37
לִפְנֵ֧י הָאָר֛וֹן תָּמִ֖יד לִדְבַר־י֥וֹם בְּיוֹמֽוֹ׃ וְעֹבֵ֥ד אֱדֹ֛ם וַאֲחֵיהֶ֖ם 38

v. 18 קמץ בזקף   v. 22 קמץ בזקף

39 שִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה וְעֹבֵד אֱדֹם בֶּן־יְדִיתוּן וְחֹסָה לְשֹׁעֲרִים׃ וְאֵת ׀
צָדוֹק הַכֹּהֵן וְאֶחָיו הַכֹּהֲנִים לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה בַּבָּמָה אֲשֶׁר
מ בְּגִבְעוֹן׃ לְהַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה עַל־מִזְבַּח הָעֹלָה תָּמִיד
לַבֹּקֶר וְלָעָרֶב וּלְכָל־הַכָּתוּב בְּתוֹרַת יְהוָה אֲשֶׁר צִוָּה עַל־
41 יִשְׂרָאֵל׃ וְעִמָּהֶם הֵימָן וִידוּתוּן וּשְׁאָר הַבְּרוּרִים אֲשֶׁר נִקְּבוּ
42 בְּשֵׁמוֹת לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְעִמָּהֶם הֵימָן
וִידוּתוּן חֲצֹצְרוֹת וּמְצִלְתַּיִם לְמַשְׁמִיעִים וּכְלֵי שִׁיר הָאֱלֹהִים
43 וּבְנֵי יְדוּתוּן לַשָּׁעַר׃ וַיֵּלְכוּ כָל־הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ וַיִּסֹּב דָּוִיד
לְבָרֵךְ אֶת־בֵּיתוֹ׃ ס

יז 17

א וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָשַׁב דָּוִיד בְּבֵיתוֹ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־נָתָן הַנָּבִיא
הִנֵּה אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית הָאֲרָזִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה תַּחַת
2 יְרִיעוֹת׃ וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־דָּוִיד כֹּל אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ עֲשֵׂה כִּי
3 הָאֱלֹהִים עִמָּךְ׃ ס וַיְהִי בַּלַּיְלָה הַהוּא ° וַיְהִי דְּבַר־
4 אֱלֹהִים אֶל־נָתָן לֵאמֹר׃ לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־דָּוִיד עַבְדִּי כֹּה אָמַר
ה יְהוָה לֹא אַתָּה תִּבְנֶה־לִּי הַבַּיִת לָשָׁבֶת׃ כִּי לֹא יָשַׁבְתִּי
בְּבַיִת מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הֶעֱלֵיתִי אֶת־יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה
6 וָאֶהְיֶה מֵאֹהֶל אֶל־אֹהֶל וּמִמִּשְׁכָּן׃ בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי
בְּכָל־יִשְׂרָאֵל הֲדָבָר דִּבַּרְתִּי אֶת־אַחַד שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
צִוִּיתִי לִרְעוֹת אֶת־עַמִּי לֵאמֹר לָמָּה לֹא־בְנִיתֶם לִי בֵּית
7 אֲרָזִים׃ וְעַתָּה כֹּה תֹאמַר לְעַבְדִּי לְדָוִיד כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ מִן־הַנָּוֶה מִן־אַחֲרֵי הַצֹּאן לִהְיוֹת נָגִיד
8 עַל עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶהְיֶה עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר הָלַכְתָּ וָאַכְרִית
אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ וְעָשִׂיתִי לְךָ שֵׁם כְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר
9 בָּאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי מָקוֹם לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל וּנְטַעְתִּיהוּ וְשָׁכַן תַּחְתָּיו
וְלֹא יִרְגַּז עוֹד וְלֹא־יוֹסִיפוּ בְנֵי־עַוְלָה לְבַלֹּתוֹ כַּאֲשֶׁר
י בָּרִאשׁוֹנָה׃ וּלְמִיָּמִים אֲשֶׁר צִוִּיתִי שֹׁפְטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל
וְהִכְנַעְתִּי אֶת־כָּל־אוֹיְבֶיךָ וָאַגִּד לָךְ וּבַיִת יִבְנֶה־לְּךָ יְהוָה׃
11 וְהָיָה כִּי־מָלְאוּ יָמֶיךָ לָלֶכֶת עִם־אֲבֹתֶיךָ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־
זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲשֶׁר יִהְיֶה מִבָּנֶיךָ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ׃
12 13 הוּא יִבְנֶה־לִּי בָּיִת וְכֹנַנְתִּי אֶת־כִּסְאוֹ עַד־עוֹלָם׃ אֲנִי אֶהְיֶה־

---

v. 3 פסקא באמצע פסוק

לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן וְחַסְדִּי לֹא־אָסִיר מֵעִמּוֹ כַּאֲשֶׁר
14 הֲסִירוֹתִי מֵאֲשֶׁר הָיָה לְפָנֶיךָ׃ וְהַעֲמַדְתִּיהוּ בְּבֵיתִי וּבְמַלְכוּתִי
טו עַד־הָעוֹלָם וְכִסְאוֹ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם׃ כְּכֹל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וּכְכֹל הֶחָזוֹן הַזֶּה כֵּן דִּבֶּר נָתָן אֶל־דָּוִיד׃ ס
16 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִיד וַיֵּשֶׁב לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי־אֲנִי יְהוָה
17 אֱלֹהִים וּמִי בֵיתִי כִּי הֲבִיאֹתַנִי עַד־הֲלֹם׃ וַתִּקְטַן זֹאת
בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהִים וַתְּדַבֵּר עַל־בֵּית־עַבְדְּךָ לְמֵרָחוֹק וּרְאִיתַנִי
18 כְּתוֹר הָאָדָם הַמַּעֲלָה יְהוָה אֱלֹהִים׃ מַה־יּוֹסִיף עוֹד דָּוִיד
19 אֵלֶיךָ לְכָבוֹד אֶת־עַבְדֶּךָ וְאַתָּה אֶת־עַבְדְּךָ יָדָעְתָּ׃ יְהוָה
בַּעֲבוּר עַבְדְּךָ וּכְלִבְּךָ עָשִׂיתָ אֵת כָּל־הַגְּדוּלָּה הַזֹּאת לְהֹדִיעַ
כ אֶת־כָּל־הַגְּדֻלּוֹת׃ יְהוָה אֵין כָּמוֹךָ וְאֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ בְּכֹל
21 אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ בְּאָזְנֵינוּ׃ וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ
אֲשֶׁר הָלַךְ הָאֱלֹהִים לִפְדּוֹת לוֹ עָם לָשׂוּם לְךָ שֵׁם גְּדֻלּוֹת
22 וְנֹרָאוֹת לְגָרֵשׁ מִפְּנֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר־פָּדִיתָ מִמִּצְרַיִם גּוֹיִם׃ וַתִּתֵּן
אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׀ לְךָ לְעָם עַד־עוֹלָם וְאַתָּה יְהוָה הָיִיתָ
23 לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְעַתָּה יְהוָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־עַבְדְּךָ
24 וְעַל־בֵּיתוֹ יֵאָמֵן עַד־עוֹלָם וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וְיֵאָמֵן
וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד־עוֹלָם לֵאמֹר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
כה אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל וּבֵית־דָּוִיד עַבְדְּךָ נָכוֹן לְפָנֶיךָ׃ כִּי ׀ אַתָּה
אֱלֹהַי גָּלִיתָ אֶת־אֹזֶן עַבְדְּךָ לִבְנוֹת לוֹ בָּיִת עַל־כֵּן מָצָא
26 עַבְדְּךָ לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃ וְעַתָּה יְהוָה אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים
27 וַתְּדַבֵּר עַל־עַבְדְּךָ הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃ וְעַתָּה הוֹאַלְתָּ לְבָרֵךְ אֶת־
בֵּית עַבְדְּךָ לִהְיוֹת לְעוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּי־אַתָּה יְהוָה בֵּרַכְתָּ
וּמְבֹרָךְ לְעוֹלָם׃ ס

יח 18

א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּכְנִיעֵם וַיִּקַּח אֶת־
2 גַּת וּבְנֹתֶיהָ מִיַּד פְּלִשְׁתִּים׃ וַיַּךְ אֶת־מוֹאָב וַיִּהְיוּ מוֹאָב
3 עֲבָדִים לְדָוִיד נֹשְׂאֵי מִנְחָה׃ וַיַּךְ דָּוִיד אֶת־הֲדַרְעֶזֶר מֶלֶךְ־
4 צוֹבָה חֲמָתָה בְּלֶכְתּוֹ לְהַצִּיב יָדוֹ בִּנְהַר־פְּרָת׃ וַיִּלְכֹּד דָּוִיד
מִמֶּנּוּ אֶלֶף רֶכֶב וְשִׁבְעַת אֲלָפִים פָּרָשִׁים וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ
רַגְלִי וַיְעַקֵּר דָּוִיד אֶת־כָּל־הָרֶכֶב וַיּוֹתֵר מִמֶּנּוּ מֵאָה רָכֶב׃

---

v. 19 הדגש אחר שורק v. 23 פתח בס״ה

ה וַיָּבֹא אֲרַם דַּרְמֶשֶׂק לַעְזוֹר לַהֲדַדְעֶזֶר מֶלֶךְ צוֹבָה וַיַּךְ דָּוִיד
6 בַּאֲרָם עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ׃ וַיָּשֶׂם דָּוִיד בַּאֲרַם דַּרְמֶשֶׂק
וַיְהִי אֲרָם לְדָוִיד עֲבָדִים נֹשְׂאֵי מִנְחָה וַיּוֹשַׁע יְהוָה לְדָוִיד
7 בְּכֹל אֲשֶׁר הָלָךְ׃ וַיִּקַּח דָּוִיד אֵת שִׁלְטֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר הָיוּ
8 עַל עַבְדֵי הֲדַדְעָזֶר וַיְבִיאֵם יְרוּשָׁלִָם׃ וּמִטִּבְחַת וּמִכּוּן עָרֵי
הֲדַדְעֶזֶר לָקַח דָּוִיד נְחֹשֶׁת רַבָּה מְאֹד בָּהּ ׀ עָשָׂה שְׁלֹמֹה
אֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־הָעַמּוּדִים וְאֵת כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת׃ ס
9 וַיִּשְׁמַע תֹּעוּ מֶלֶךְ חֲמָת כִּי הִכָּה דָוִיד אֶת־כָּל־חֵיל הֲדַדְעֶזֶר
י מֶלֶךְ צוֹבָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־הֲדוֹרָם־בְּנוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ דָּוִיד
לִשְׁאוֹל־לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבָרְכוֹ עַל אֲשֶׁר נִלְחַם בַּהֲדַדְעֶזֶר וַיַּכֵּהוּ
כִּי אִישׁ־מִלְחֲמוֹת תֹּעוּ הָיָה הֲדַדְעָזֶר וְכֹל כְּלֵי זָהָב וָכֶסֶף
11 וּנְחֹשֶׁת׃ גַּם־אֹתָם הִקְדִּישׁ הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לַיהוָה עִם־הַכֶּסֶף
וְהַזָּהָב אֲשֶׁר נָשָׂא מִכָּל־הַגּוֹיִם מֵאֱדוֹם וּמִמּוֹאָב וּמִבְּנֵי עַמּוֹן
12 וּמִפְּלִשְׁתִּים וּמֵעֲמָלֵק׃ וְאַבְשַׁי בֶּן־צְרוּיָה הִכָּה אֶת־אֱדוֹם
13 בְּגֵיא הַמֶּלַח שְׁמוֹנָה עָשָׂר אָלֶף׃ וַיָּשֶׂם בֶּאֱדוֹם נְצִיבִים וַיִּהְיוּ
כָל־אֱדוֹם עֲבָדִים לְדָוִיד וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־דָּוִיד בְּכֹל אֲשֶׁר
14 הָלָךְ׃ וַיִּמְלֹךְ דָּוִיד עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי עֹשֶׂה מִשְׁפָּט
טו וּצְדָקָה לְכָל־עַמּוֹ׃ וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה עַל־הַצָּבָא וִיהוֹשָׁפָט
16 בֶּן־אֲחִילוּד מַזְכִּיר׃ וְצָדוֹק בֶּן־אֲחִיטוּב וַאֲבִימֶלֶךְ בֶּן־
17 אֶבְיָתָר כֹּהֲנִים וְשַׁוְשָׁא סוֹפֵר׃ וּבְנָיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָדָע עַל־
הַכְּרֵתִי וְהַפְּלֵתִי וּבְנֵי־דָוִיד הָרִאשֹׁנִים לְיַד הַמֶּלֶךְ׃ ס

יט 19

א וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיָּמָת נָחָשׁ מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיִּמְלֹךְ בְּנוֹ
2 תַּחְתָּיו׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶעֱשֶׂה־חֶסֶד ׀ עִם־חָנוּן בֶּן־נָחָשׁ כִּי־
עָשָׂה אָבִיו עִמִּי חֶסֶד וַיִּשְׁלַח דָּוִיד מַלְאָכִים לְנַחֲמוֹ עַל־
אָבִיו וַיָּבֹאוּ עַבְדֵי דָוִיד אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־חָנוּן לְנַחֲמוֹ׃
3 וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי בְנֵי־עַמּוֹן לְחָנוּן הַמְכַבֵּד דָּוִיד אֶת־אָבִיךָ
בְּעֵינֶיךָ כִּי־שָׁלַח לְךָ מְנַחֲמִים הֲלֹא בַּעֲבוּר לַחְקֹר וְלַהֲפֹךְ
4 וּלְרַגֵּל הָאָרֶץ בָּאוּ עֲבָדָיו אֵלֶיךָ׃ וַיִּקַּח חָנוּן אֶת־עַבְדֵי דָוִיד
וַיְגַלְּחֵם וַיִּכְרֹת אֶת־מַדְוֵיהֶם בַּחֵצִי עַד־הַמִּפְשָׂעָה וַיְשַׁלְּחֵם׃

---

v. 10 יתיר ו׳

ה וַיֵּלְכוּ וַיַּגִּידוּ לְדָוִיד עַל־הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁלַח לִקְרָאתָם כִּי־הָיוּ
הָאֲנָשִׁים נִכְלָמִים מְאֹד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ שְׁבוּ בִירֵחוֹ עַד אֲשֶׁר־
6 יְצַמַּח זְקַנְכֶם וְשַׁבְתֶּם׃ ס וַיִּרְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן כִּי הִתְבָּאֲשׁוּ
עִם־דָּוִיד וַיִּשְׁלַח חָנוּן וּבְנֵי עַמּוֹן אֶלֶף כִּכַּר־כֶּסֶף לִשְׂכֹּר
לָהֶם מִן־אֲרַם נַהֲרַיִם וּמִן־אֲרַם מַעֲכָה וּמִצּוֹבָה רֶכֶב
7 וּפָרָשִׁים׃ וַיִּשְׂכְּרוּ לָהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף רֶכֶב וְאֶת־מֶלֶךְ
מַעֲכָה וְאֶת־עַמּוֹ וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מֵידְבָא וּבְנֵי עַמּוֹן
8 נֶאֶסְפוּ מֵעָרֵיהֶם וַיָּבֹאוּ לַמִּלְחָמָה׃ וַיִּשְׁמַע דָּוִיד וַיִּשְׁלַח
9 אֶת־יוֹאָב וְאֵת כָּל־צָבָא הַגִּבּוֹרִים׃ וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עַמּוֹן וַיַּעַרְכוּ
מִלְחָמָה פֶּתַח הָעִיר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבַדָּם בַּשָּׂדֶה׃
י וַיַּרְא יוֹאָב כִּי־הָיְתָה פְּנֵי הַמִּלְחָמָה אֵלָיו פָּנִים וְאָחוֹר
11 וַיִּבְחַר מִכָּל־בָּחוּר בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אֲרָם׃ וְאֵת יֶתֶר
הָעָם נָתַן בְּיַד אַבְשַׁי אָחִיו וַיַּעַרְכוּ לִקְרַאת בְּנֵי עַמּוֹן׃
12 וַיֹּאמֶר אִם־תֶּחֱזַק מִמֶּנִּי אֲרָם וְהָיִיתָ לִּי לִתְשׁוּעָה וְאִם־בְּנֵי
13 עַמּוֹן יֶחֶזְקוּ מִמְּךָ וְהוֹשַׁעְתִּיךָ׃ חֲזַק וְנִתְחַזְּקָה בְּעַד עַמֵּנוּ
14 וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וַיהוָה הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃ וַיִּגַּשׁ יוֹאָב
טו וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ לִפְנֵי אֲרָם לַמִּלְחָמָה וַיָּנוּסוּ מִפָּנָיו׃ וּבְנֵי
עַמּוֹן רָאוּ כִּי־נָס אֲרָם וַיָּנוּסוּ גַם־הֵם מִפְּנֵי אַבְשַׁי אָחִיו
16 וַיָּבֹאוּ הָעִירָה וַיָּבֹא יוֹאָב יְרוּשָׁלִָם׃ ס וַיַּרְא אֲרָם כִּי
נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אֲרָם אֲשֶׁר
17 מֵעֵבֶר הַנָּהָר וְשׁוֹפַךְ שַׂר־צְבָא הֲדַרְעֶזֶר לִפְנֵיהֶם׃ וַיֻּגַּד
לְדָוִיד וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֹר הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹא אֲלֵהֶם
וַיַּעֲרֹךְ אֲלֵהֶם וַיַּעֲרֹךְ דָּוִיד לִקְרַאת אֲרָם מִלְחָמָה וַיִּלָּחֲמוּ
18 עִמּוֹ׃ וַיָּנָס אֲרָם מִלִּפְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּהֲרֹג דָּוִיד מֵאֲרָם שִׁבְעַת
אֲלָפִים רֶכֶב וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וְאֵת שׁוֹפַךְ שַׂר־
19 הַצָּבָא הֵמִית׃ וַיִּרְאוּ עַבְדֵי הֲדַרְעֶזֶר כִּי נִגְּפוּ לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּשְׁלִימוּ עִם־דָּוִיד וַיַּעַבְדֻהוּ וְלֹא־אָבָה אֲרָם לְהוֹשִׁיעַ אֶת־
בְּנֵי־עַמּוֹן עוֹד׃ ס

כ 20

א וַיְהִי לְעֵת תְּשׁוּבַת הַשָּׁנָה לְעֵת ׀ צֵאת הַמְּלָכִים וַיִּנְהַג יוֹאָב
אֶת־חֵיל הַצָּבָא וַיַּשְׁחֵת ׀ אֶת־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיָּבֹא וַיָּצַר
אֶת־רַבָּה וְדָוִיד יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלִָם וַיַּךְ יוֹאָב אֶת־רַבָּה וַיֶּהֶרְסֶהָ׃

2 וַיִּקַּח דָּוִיד אֶת־עֲטֶרֶת מַלְכָּם מֵעַל רֹאשׁוֹ וַיִּמְצָאָהּ ׀ מִשְׁקַל
כִּכַּר־זָהָב וּבָהּ אֶבֶן יְקָרָה וַתְּהִי עַל־רֹאשׁ דָּוִיד וּשְׁלַל הָעִיר
3 הוֹצִיא הַרְבֵּה מְאֹד׃ וְאֶת־הָעָם אֲשֶׁר־בָּהּ הוֹצִיא וַיָּשַׂר
בַּמְּגֵרָה וּבַחֲרִיצֵי הַבַּרְזֶל וּבַמְּגֵרוֹת וְכֵן יַעֲשֶׂה דָוִיד לְכֹל
עָרֵי בְנֵי־עַמּוֹן וַיָּשָׁב דָּוִיד וְכָל־הָעָם יְרוּשָׁלִָם׃ פ
4 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַתַּעֲמֹד מִלְחָמָה בְּגֶזֶר עִם־פְּלִשְׁתִּים אָז הִכָּה
סִבְּכַי הַחֻשָׁתִי אֶת־סִפַּי מִילִדֵי הָרְפָאִים וַיִּכָּנֵעוּ׃ ס
ה וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים וַיַּךְ אֶלְחָנָן בֶּן־יָעוֹר אֶת־
לַחְמִי אֲחִי גָּלְיַת הַגִּתִּי וְעֵץ חֲנִיתוֹ כִּמְנוֹר אֹרְגִים׃ ס
6 וַתְּהִי־עוֹד מִלְחָמָה בְּגַת וַיְהִי ׀ אִישׁ מִדָּה וְאֶצְבְּעֹתָיו שֵׁשׁ־
7 וָשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְגַם־הוּא נוֹלַד לְהָרָפָא׃ וַיְחָרֵף אֶת־
8 יִשְׂרָאֵל וַיַּכֵּהוּ יְהוֹנָתָן בֶּן־שִׁמְעָא אֲחִי דָוִיד׃ אֵל נוּלְּדוּ
לְהָרָפָא בְּגַת וַיִּפְּלוּ בְיַד־דָּוִיד וּבְיַד־עֲבָדָיו׃ פ

21 כא

א וַיַּעֲמֹד שָׂטָן עַל־יִשְׂרָאֵל וַיָּסֶת אֶת־דָּוִיד לִמְנוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל׃
2 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־יוֹאָב וְאֶל־שָׂרֵי הָעָם לְכוּ סִפְרוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִבְּאֵר שֶׁבַע וְעַד־דָּן וְהָבִיאוּ אֵלַי וְאֵדְעָה אֶת־מִסְפָּרָם׃
3 וַיֹּאמֶר יוֹאָב יוֹסֵף יְהוָה עַל־עַמּוֹ ׀ כָּהֵם מֵאָה פְעָמִים הֲלֹא
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ כֻּלָּם לַאדֹנִי לַעֲבָדִים לָמָּה יְבַקֵּשׁ זֹאת אֲדֹנִי
4 לָמָּה יִהְיֶה לְאַשְׁמָה לְיִשְׂרָאֵל׃ וּדְבַר־הַמֶּלֶךְ חָזַק עַל־יוֹאָב
ה וַיֵּצֵא יוֹאָב וַיִּתְהַלֵּךְ בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּתֵּן
יוֹאָב אֶת־מִסְפַּר מִפְקַד־הָעָם אֶל־דָּוִיד וַיְהִי כָל־יִשְׂרָאֵל
אֶלֶף אֲלָפִים וּמֵאָה אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חֶרֶב וִיהוּדָה אַרְבַּע־
6 מֵאוֹת וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ שֹׁלֵף חָרֶב׃ וְלֵוִי וּבִנְיָמִן לֹא
7 פָקַד בְּתוֹכָם כִּי־נִתְעַב דְּבַר־הַמֶּלֶךְ אֶת־יוֹאָב׃ וַיֵּרַע בְּעֵינֵי
8 הָאֱלֹהִים עַל־הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ ס וַיֹּאמֶר
דָּוִיד אֶל־הָאֱלֹהִים חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
וְעַתָּה הַעֲבֶר־נָא אֶת־עֲווֹן עַבְדְּךָ כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד׃ פ
9 י וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־גָּד חֹזֵה דָוִיד לֵאמֹר׃ לֵךְ וְדִבַּרְתָּ אֶל־דָּוִיד
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה שָׁלוֹשׁ אֲנִי נֹטֶה עָלֶיךָ בְּחַר־לְךָ אַחַת

v. 5 יעיר ק׳ v. 6 פתח באתנח v. 8 דגש אחר שורק ib. פתח באתנח

11 מֵהֵנָּה וְאֶעֱשֶׂה־לָּךְ׃ וַיָּבֹא גָד אֶל־דָּוִיד וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה־אָמַר
12 יְהוָה קַבֶּל־לָךְ׃ אִם־שָׁלוֹשׁ שָׁנִים רָעָב וְאִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים
נִסְפֶּה מִפְּנֵי־צָרֶיךָ וְחֶרֶב־אוֹיְבֶיךָ ׀ לְמַשֶּׂגֶת וְאִם־שְׁלֹשֶׁת
יָמִים חֶרֶב יְהוָה ׀ וְדֶבֶר בָּאָרֶץ וּמַלְאַךְ יְהוָה מַשְׁחִית בְּכָל־
גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְעַתָּה רְאֵה מָה־אָשִׁיב אֶת־שֹׁלְחִי דָּבָר׃ ס
13 וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־גָּד צַר־לִי מְאֹד אֶפְּלָה־נָּא בְיַד־יְהוָה כִּי־
14 רַבִּים רַחֲמָיו מְאֹד וּבְיַד־אָדָם אַל־אֶפֹּל׃ וַיִּתֵּן יְהוָה דֶּבֶר
טו בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּפֹּל מִיִּשְׂרָאֵל שִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ׃ וַיִּשְׁלַח
הָאֱלֹהִים ׀ מַלְאָךְ ׀ לִירוּשָׁלִַם לְהַשְׁחִיתָהּ וּכְהַשְׁחִית רָאָה
יְהוָה וַיִּנָּחֶם עַל־הָרָעָה וַיֹּאמֶר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַב עַתָּה
הֶרֶף יָדֶךָ וּמַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד עִם־גֹּרֶן אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ ס
16 וַיִּשָּׂא דָוִיד אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־מַלְאַךְ יְהוָה עֹמֵד בֵּין הָאָרֶץ
וּבֵין הַשָּׁמַיִם וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל־יְרוּשָׁלִָם וַיִּפֹּל
17 דָּוִיד וְהַזְּקֵנִים מְכֻסִּים בַּשַּׂקִּים עַל־פְּנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־
הָאֱלֹהִים הֲלֹא אֲנִי אָמַרְתִּי לִמְנוֹת בָּעָם וַאֲנִי־הוּא אֲשֶׁר־
חָטָאתִי וְהָרֵעַ הֲרֵעוֹתִי וְאֵלֶּה הַצֹּאן מֶה עָשׂוּ יְהוָה אֱלֹהַי
תְּהִי נָא יָדְךָ בִּי וּבְבֵית אָבִי וּבְעַמְּךָ לֹא לְמַגֵּפָה׃ ס
18 וּמַלְאַךְ יְהוָה אָמַר אֶל־גָּד לֵאמֹר לְדָוִיד כִּי ׀ יַעֲלֶה דָוִיד
19 לְהָקִים מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּגֹרֶן אָרְנָן הַיְבֻסִי׃ וַיַּעַל דָּוִיד בִּדְבַר־
כ גָּד אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּשֵׁם יְהוָה׃ וַיָּשָׁב אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־הַמַּלְאָךְ
21 וְאַרְבַּעַת בָּנָיו עִמּוֹ מִתְחַבְּאִים וְאָרְנָן דָּשׁ חִטִּים׃ וַיָּבֹא דָוִיד
עַד־אָרְנָן וַיַּבֵּט אָרְנָן וַיַּרְא אֶת־דָּוִיד וַיֵּצֵא מִן־הַגֹּרֶן וַיִּשְׁתַּחוּ
22 לְדָוִיד אַפַּיִם אָרְצָה׃ וַיֹּאמֶר דָּוִיד אֶל־אָרְנָן תְּנָה־לִּי מְקוֹם
הַגֹּרֶן וְאֶבְנֶה־בּוֹ מִזְבֵּחַ לַיהוָה בְּכֶסֶף מָלֵא תְּנֵהוּ לִי וְתֵעָצַר
23 הַמַּגֵּפָה מֵעַל הָעָם׃ וַיֹּאמֶר אָרְנָן אֶל־דָּוִיד קַח־לָךְ וְיַעַשׂ
אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו רְאֵה נָתַתִּי הַבָּקָר לָעֹלוֹת
24 וְהַמּוֹרִגִּים לָעֵצִים וְהַחִטִּים לַמִּנְחָה הַכֹּל נָתָתִּי׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ דָּוִיד לְאָרְנָן לֹא כִּי־קָנֹה אֶקְנֶה בְּכֶסֶף מָלֵא כִּי
כה לֹא־אֶשָּׂא אֲשֶׁר־לְךָ לַיהוָה וְהַעֲלוֹת עוֹלָה חִנָּם׃ וַיִּתֵּן
26 דָּוִיד לְאָרְנָן בַּמָּקוֹם שִׁקְלֵי זָהָב מִשְׁקַל שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וַיִּבֶן
שָׁם דָּוִיד מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיַּעַל עֹלוֹת וּשְׁלָמִים וַיִּקְרָא אֶל־
27 יְהוָה וַיַּעֲנֵהוּ בָאֵשׁ מִן־הַשָּׁמַיִם עַל מִזְבַּח הָעֹלָה׃ וַיֹּאמֶר

28 יְהוָה֙ לַמַּלְאָ֔ךְ וַיָּ֥שֶׁב חַרְבּ֖וֹ אֶל־נְדָנָֽהּ׃ ס בָּעֵ֣ת הַהִ֔יא
בִּרְא֣וֹת דָּוִ֔יד כִּֽי־עָנָ֥הוּ יְהוָ֖ה בְּגֹ֣רֶן אָרְנָ֣ן הַיְבוּסִ֑י וַיִּזְבַּ֖ח
29 שָֽׁם׃ וּמִשְׁכַּ֨ן יְהוָ֜ה אֲשֶׁר־עָשָׂ֤ה מֹשֶׁה֙ בַמִּדְבָּ֔ר וּמִזְבַּ֖ח
ל הָעֹלָ֑ה בָּעֵ֥ת הַהִ֖יא בַּבָּמָ֥ה בְּגִבְעֽוֹן׃ וְלֹא־יָכֹ֥ל דָּוִ֖יד לָלֶ֣כֶת
לְפָנָ֑יו לִדְרֹ֣שׁ אֱלֹהִ֑ים כִּ֣י נִבְעַ֔ת מִפְּנֵ֕י חֶ֖רֶב מַלְאַ֥ךְ יְהוָֽה׃

כב 22

א וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֔יד זֶ֣ה ה֔וּא בֵּ֖ית יְהוָ֣ה הָאֱלֹהִ֑ים וְזֶה־מִּזְבֵּ֥חַ לְעֹלָ֖ה
2 לְיִשְׂרָאֵֽל׃ ס וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗יד לִכְנוֹס֙ אֶת־הַגֵּרִ֔ים אֲשֶׁ֖ר
בְּאֶ֣רֶץ יִשְׂרָאֵ֑ל וַֽיַּעֲמֵ֣ד חֹצְבִ֗ים לַחְצוֹב֙ אַבְנֵ֣י גָזִ֔ית לִבְנ֖וֹת
3 בֵּ֥ית הָאֱלֹהִֽים׃ וּבַרְזֶ֣ל ׀ לָ֗רֹב לַמִּסְמְרִ֛ים לְדַלְת֥וֹת הַשְּׁעָרִ֖ים
4 וְלַֽמְחַבְּר֑וֹת הֵכִ֣ין דָּוִ֑יד וּנְחֹ֥שֶׁת לָרֹ֖ב אֵ֥ין מִשְׁקָֽל׃ וַעֲצֵ֥י
אֲרָזִ֖ים לְאֵ֣ין מִסְפָּ֑ר כִּ֣י הֵבִ֡יאוּ הַצִּֽידֹנִ֨ים וְהַצֹּרִ֜ים עֲצֵ֧י
ה אֲרָזִ֛ים לָרֹ֖ב לְדָוִֽיד׃ פ וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗יד שְׁלֹמֹ֣ה בְנִי֮ נַ֣עַר וָרָךְ֒
וְהַבַּ֜יִת לִבְנ֣וֹת לַיהוָ֗ה לְהַגְדִּ֨יל ׀ לְמַ֜עְלָה לְשֵׁ֤ם וּלְתִפְאֶ֙רֶת֙
לְכָל־הָ֣אֲרָצ֔וֹת אָכִ֥ינָה נָּ֖א ל֑וֹ וַיָּ֧כֶן דָּוִ֛יד לָרֹ֖ב לִפְנֵ֥י מוֹתֽוֹ׃
6 וַיִּקְרָא֙ לִשְׁלֹמֹ֣ה בְנ֔וֹ וַ֨יְצַוֵּ֔הוּ לִבְנ֥וֹת בַּ֖יִת לַיהוָ֥ה אֱלֹהֵ֥י
7 יִשְׂרָאֵֽל׃ ס וַיֹּ֥אמֶר דָּוִ֖יד לִשְׁלֹמֹ֑ה בְּנוֹ֕ אֲנִ֗י הָיָ֥ה עִם־
8 לְבָבִ֔י לִבְנ֣וֹת בַּ֔יִת לְשֵׁ֖ם יְהוָ֥ה אֱלֹהָֽי׃ וַיְהִ֨י עָלַ֤י דְּבַר־יְהוָה֙
לֵאמֹ֔ר דָּ֤ם לָרֹב֙ שָׁפַ֔כְתָּ וּמִלְחָמ֥וֹת גְּדֹל֖וֹת עָשִׂ֑יתָ לֹא־תִבְנֶ֤ה
9 בַ֙יִת֙ לִשְׁמִ֔י כִּ֚י דָּמִ֣ים רַבִּ֔ים שָׁפַ֥כְתָּ אַ֖רְצָה לְפָנָֽי׃ הִנֵּה־בֵ֞ן
נוֹלָ֣ד לָ֗ךְ ה֤וּא יִהְיֶה֙ אִ֣ישׁ מְנוּחָ֔ה וַהֲנִיח֥וֹתִי ל֛וֹ מִכָּל־אוֹיְבָ֖יו
מִסָּבִ֑יב כִּ֤י שְׁלֹמֹה֙ יִהְיֶ֣ה שְׁמ֔וֹ וְשָׁל֤וֹם וָשֶׁ֙קֶט֙ אֶתֵּ֣ן עַל־
י יִשְׂרָאֵ֖ל בְּיָמָֽיו׃ הֽוּא־יִבְנֶ֤ה בַ֙יִת֙ לִשְׁמִ֔י וְהוּא֙ יִהְיֶה־לִּ֣י לְבֵ֔ן
וַאֲנִי־ל֖וֹ לְאָ֑ב וַהֲכִ֨ינוֹתִ֜י כִּסֵּ֧א מַלְכוּת֛וֹ עַל־יִשְׂרָאֵ֖ל עַד־עוֹלָֽם׃
11 עַתָּ֣ה בְנִ֔י יְהִ֥י יְהוָ֖ה עִמָּ֑ךְ וְהִצְלַחְתָּ֗ וּבָנִ֙יתָ֙ בֵּ֚ית יְהוָ֣ה
12 אֱלֹהֶ֔יךָ כַּאֲשֶׁ֖ר דִּבֶּ֥ר עָלֶֽיךָ׃ אַ֣ךְ יִתֶּן־לְּךָ֤ יְהוָה֙ שֵׂ֣כֶל וּבִינָ֔ה
13 וִֽיצַוְּךָ֖ עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל וְלִשְׁמ֕וֹר אֶת־תּוֹרַ֖ת יְהוָ֥ה אֱלֹהֶֽיךָ׃ אָ֣ז
תַּצְלִ֔יחַ אִם־תִּשְׁמ֗וֹר לַעֲשׂוֹת֙ אֶת־הַחֻקִּ֣ים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִ֔ים
אֲשֶׁ֨ר צִוָּ֧ה יְהוָ֛ה אֶת־מֹשֶׁ֖ה עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל חֲזַ֣ק וֶאֱמָ֔ץ אַל־
14 תִּירָ֖א וְאַל־תֵּחָֽת׃ וְהִנֵּ֨ה בְעָנְיִ֜י הֲכִינ֣וֹתִי לְבֵית־יְהוָ֗ה זָהָ֞ב

v. 7 בְּנִי ק׳ v. 13 קמץ בזקף

כִּכָּרִים מֵאָה־אֶלֶף וְכֶסֶף אֶלֶף אֲלָפִים כִּכָּרִים וְלַנְּחֹשֶׁת
וְלַבַּרְזֶל אֵין מִשְׁקָל כִּי לָרֹב הָיָה וְעֵצִים וַאֲבָנִים הֲכִינוֹתִי
וַעֲלֵיהֶם תּוֹסִיף׃ וְעִמְּךָ לָרֹב עֹשֵׂי מְלָאכָה חֹצְבִים וְחָרָשֵׁי טו
אֶבֶן וָעֵץ וְכָל־חָכָם בְּכָל־מְלָאכָה׃ לַזָּהָב לַכֶּסֶף וְלַנְּחֹשֶׁת 16
וְלַבַּרְזֶל אֵין מִסְפָּר קוּם וַעֲשֵׂה וִיהִי יְהוָה עִמָּךְ׃ וַיְצַו דָּוִיד 17
לְכָל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל לַעְזֹר לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ הֲלֹא יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם 18
עִמָּכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִסָּבִיב כִּי ׀ נָתַן בְּיָדִי אֵת יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי עַמּוֹ׃ עַתָּה תְּנוּ לְבַבְכֶם 19
וְנַפְשְׁכֶם לִדְרוֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְקוּמוּ וּבְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ
יְהוָה הָאֱלֹהִים לְהָבִיא אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וּכְלֵי קֹדֶשׁ
הָאֱלֹהִים לַבַּיִת הַנִּבְנֶה לְשֵׁם־יְהוָה׃ פ

כג 23

וְדָוִיד זָקֵן וְשָׂבַע יָמִים וַיַּמְלֵךְ אֶת־שְׁלֹמֹה בְנוֹ עַל־יִשְׂרָאֵל׃ א
וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וַיִּסָּפְרוּ 2 3
הַלְוִיִּם מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמָעְלָה וַיְהִי מִסְפָּרָם לְגֻלְגְּלֹתָם
לִגְבָרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁמוֹנָה אָלֶף׃ מֵאֵלֶּה לְנַצֵּחַ עַל־מְלֶאכֶת 4
בֵּית־יְהוָה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף וְשֹׁטְרִים וְשֹׁפְטִים שֵׁשֶׁת
אֲלָפִים׃ וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים שֹׁעֲרִים וְאַרְבַּעַת אֲלָפִים מְהַלְלִים ה
לַיהוָה בַּכֵּלִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְהַלֵּל׃ וַיֶּחָלְקֵם דָּוִיד מַחְלְקוֹת 6
לִבְנֵי לֵוִי לְגֵרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ לַגֵּרְשֻׁנִּי לַעְדָּן וְשִׁמְעִי׃ 7
בְּנֵי לַעְדָּן הָרֹאשׁ יְחִיאֵל וְזֵתָם וְיוֹאֵל שְׁלֹשָׁה׃ בְּנֵי שִׁמְעִי 8 9
שְׁלֹמוֹת וַחֲזִיאֵל וְהָרָן שְׁלֹשָׁה אֵלֶּה רָאשֵׁי הָאָבוֹת לְלַעְדָּן׃
וּבְנֵי שִׁמְעִי יַחַת זִינָא וִיעוּשׁ וּבְרִיעָה אֵלֶּה בְנֵי־שִׁמְעִי י
אַרְבָּעָה׃ וַיְהִי־יַחַת הָרֹאשׁ וְזִיזָה הַשֵּׁנִי וִיעוּשׁ וּבְרִיעָה 11
לֹא־הִרְבּוּ בָנִים וַיִּהְיוּ לְבֵית אָב לִפְקֻדָּה אֶחָת׃ ס בְּנֵי 12
קְהָת עַמְרָם יִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל אַרְבָּעָה׃ בְּנֵי עַמְרָם אַהֲרֹן 13
וּמֹשֶׁה וַיִּבָּדֵל אַהֲרֹן לְהַקְדִּישׁוֹ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא־וּבָנָיו עַד־
עוֹלָם לְהַקְטִיר לִפְנֵי יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד־עוֹלָם׃
וּמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּנָיו יִקָּרְאוּ עַל־שֵׁבֶט הַלֵּוִי׃ בְּנֵי 14 טו
מֹשֶׁה גֵּרְשׁוֹם וֶאֱלִיעֶזֶר׃ בְּנֵי גֵרְשׁוֹם שְׁבוּאֵל הָרֹאשׁ׃ וַיִּהְיוּ 16 17

---

v. 9 שְׁלֹמִית ק׳

בְּנֵי־אֱלִיעֶזֶר רְחַבְיָה הָרֹאשׁ וְלֹא־הָיָה לֶאֱלִיעֶזֶר בָּנִים אֲחֵרִים
18 וּבְנֵי רְחַבְיָה רָבוּ לְמָעְלָה׃ בְּנֵי יִצְהָר שְׁלֹמִית הָרֹאשׁ׃
19 בְּנֵי חֶבְרוֹן יְרִיָּהוּ הָרֹאשׁ אֲמַרְיָה הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי
כ וִיקַמְעָם הָרְבִיעִי׃ בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה הָרֹאשׁ וְיִשִּׁיָּה הַשֵּׁנִי׃
21 22 בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי מַחְלִי אֶלְעָזָר וְקִישׁ׃ וַיָּמָת
אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וַיִּשָּׂאוּם בְּנֵי־
23 קִישׁ אֲחֵיהֶם׃ בְּנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירֵמוֹת שְׁלוֹשָׁה׃
24 אֵלֶּה בְנֵי־לֵוִי לְבֵית אֲבֹתֵיהֶם רָאשֵׁי הָאָבוֹת לִפְקוּדֵיהֶם
בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה
כה מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה׃ כִּי אָמַר דָּוִיד הֵנִיחַ יְהוָה
26 אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל לְעַמּוֹ וַיִּשְׁכֹּן בִּירוּשָׁלַםִ עַד־לְעוֹלָם׃ וְגַם
27 לַלְוִיִּם אֵין לָשֵׂאת אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו לַעֲבֹדָתוֹ׃ כִּי
בְדִבְרֵי דָוִיד הָאַחֲרֹנִים הֵמָּה מִסְפַּר בְּנֵי־לֵוִי מִבֶּן עֶשְׂרִים
28 שָׁנָה וּלְמָעְלָה׃ כִּי מַעֲמָדָם לְיַד בְּנֵי־אַהֲרֹן לַעֲבֹדַת בֵּית
יְהוָה עַל־הַחֲצֵרוֹת וְעַל־הַלְּשָׁכוֹת וְעַל־טָהֳרַת לְכָל־קֹדֶשׁ
29 וּמַעֲשֵׂה עֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ וּלְלֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וּלְסֹלֶת
לְמִנְחָה וְלִרְקִיקֵי הַמַּצּוֹת וְלַמַּחֲבַת וְלַמֻּרְבָּכֶת וּלְכָל־מְשׂוּרָה
ל וּמִדָּה׃ וְלַעֲמֹד בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר לְהֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיהוָה וְכֵן
31 לָעָרֶב׃ וּלְכֹל הַעֲלוֹת עֹלוֹת לַיהוָה לַשַּׁבָּתוֹת לֶחֳדָשִׁים
32 וְלַמֹּעֲדִים בְּמִסְפָּר כְּמִשְׁפָּט עֲלֵיהֶם תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה׃ וְשָׁמְרוּ
אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל־מוֹעֵד וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁמֶרֶת
בְּנֵי אַהֲרֹן אֲחֵיהֶם לַעֲבֹדַת בֵּית יְהוָה׃ ס

כד 24

א וְלִבְנֵי אַהֲרֹן מַחְלְקוֹתָם בְּנֵי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר
2 וְאִיתָמָר׃ וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי אֲבִיהֶם וּבָנִים לֹא־
3 הָיוּ לָהֶם וַיְכַהֲנוּ אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ וַיֶּחָלְקֵם דָּוִיד וְצָדוֹק מִן־
בְּנֵי אֶלְעָזָר וַאֲחִימֶלֶךְ מִן־בְּנֵי אִיתָמָר לִפְקֻדָּתָם בַּעֲבֹדָתָם׃
4 וַיִּמָּצְאוּ בְנֵי־אֶלְעָזָר רַבִּים לְרָאשֵׁי הַגְּבָרִים מִן־בְּנֵי אִיתָמָר
וַיַּחְלְקוּם לִבְנֵי אֶלְעָזָר רָאשִׁים לְבֵית־אָבוֹת שִׁשָּׁה עָשָׂר
ה וְלִבְנֵי אִיתָמָר לְבֵית אֲבוֹתָם שְׁמוֹנָה׃ וַיַּחְלְקוּם בְּגוֹרָלוֹת
אֵלֶּה עִם־אֵלֶּה כִּי־הָיוּ שָׂרֵי־קֹדֶשׁ וְשָׂרֵי הָאֱלֹהִים מִבְּנֵי
6 אֶלְעָזָר וּבִבְנֵי אִיתָמָר׃ ס וַיִּכְתְּבֵם שְׁמַעְיָה בֶן־נְתַנְאֵל

הַסּוֹפֵר מִן־הַלֵּוִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וְצָדוֹק הַכֹּהֵן
וַאֲחִימֶלֶךְ בֶּן־אֶבְיָתָר וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם בֵּית־
7 אָב אֶחָד אָחֻז לְאֶלְעָזָר וְאָחֻז ׀ אָחֻז לְאִיתָמָר׃ ס וַיֵּצֵא
8 הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן לִיהוֹיָרִיב לִידַעְיָה הַשֵּׁנִי׃ לְחָרִם הַשְּׁלִישִׁי
9 10 לִשְׂעֹרִים הָרְבִעִי׃ לְמַלְכִּיָּה הַחֲמִישִׁי לְמִיָּמִן הַשִּׁשִּׁי׃ לְהַקּוֹץ
11 הַשְּׁבִעִי לַאֲבִיָּה הַשְּׁמִינִי׃ לְיֵשׁוּעַ הַתְּשִׁעִי לִשְׁכַנְיָהוּ הָעֲשִׂרִי׃
12 13 לְאֶלְיָשִׁיב עַשְׁתֵּי עָשָׂר לְיָקִים שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְחֻפָּה שְׁלֹשָׁה
14 עָשָׂר לְיֶשֶׁבְאָב אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ לְבִלְגָּה חֲמִשָּׁה עָשָׂר לְאִמֵּר
טו שִׁשָּׁה עָשָׂר׃ לְחֵזִיר שִׁבְעָה עָשָׂר לְהַפִּצֵּץ שְׁמוֹנָה עָשָׂר׃
16 17 לִפְתַחְיָה תִּשְׁעָה עָשָׂר לִיחֶזְקֵאל הָעֶשְׂרִים׃ לְיָכִין אֶחָד
18 וְעֶשְׂרִים לְגָמוּל שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים׃ לִדְלָיָהוּ שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים
19 לְמַעַזְיָהוּ אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים׃ אֵלֶּה פְקֻדָּתָם לַעֲבֹדָתָם לָבוֹא
לְבֵית־יְהוָה כְּמִשְׁפָּטָם בְּיַד אַהֲרֹן אֲבִיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה
כ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס וְלִבְנֵי לֵוִי הַנּוֹתָרִים לִבְנֵי עַמְרָם
21 שׁוּבָאֵל לִבְנֵי שׁוּבָאֵל יֶחְדְּיָהוּ׃ לִרְחַבְיָהוּ לִבְנֵי רְחַבְיָהוּ
22 23 הָרֹאשׁ יִשִּׁיָּה׃ לַיִּצְהָרִי שְׁלֹמוֹת לִבְנֵי שְׁלֹמוֹת יָחַת׃ וּבְנִי
יְרִיָּהוּ אֲמַרְיָהוּ הַשֵּׁנִי יַחֲזִיאֵל הַשְּׁלִישִׁי יְקַמְעָם הָרְבִיעִי׃
24 כה בְּנֵי עֻזִּיאֵל מִיכָה לִבְנֵי מִיכָה שָׁמוֹר׃ אֲחִי מִיכָה יִשִּׁיָּה
26 לִבְנֵי יִשִּׁיָּה זְכַרְיָהוּ׃ בְּנֵי מְרָרִי מַחְלִי וּמוּשִׁי בְּנֵי יַעֲזִיָּהוּ
27 28 בְנוֹ׃ בְּנֵי מְרָרִי לְיַעֲזִיָּהוּ בְנוֹ וְשֹׁהַם וְזַכּוּר וְעִבְרִי׃ לְמַחְלִי
29 אֶלְעָזָר וְלֹא־הָיָה לוֹ בָּנִים׃ לְקִישׁ בְּנֵי קִישׁ יְרַחְמְאֵל׃
ל וּבְנֵי מוּשִׁי מַחְלִי וְעֵדֶר וִירִימוֹת אֵלֶּה בְּנֵי הַלְוִיִּם לְבֵית
31 אֲבֹתֵיהֶם׃ וַיַּפִּילוּ גַם־הֵם גּוֹרָלוֹת לְעֻמַּת ׀ אֲחֵיהֶם בְּנֵי־אַהֲרֹן
לִפְנֵי דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְצָדוֹק וַאֲחִימֶלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לַכֹּהֲנִים
וְלַלְוִיִּם אָבוֹת הָרֹאשׁ לְעֻמַּת אָחִיו הַקָּטָן׃ ס

כה 25

א וַיַּבְדֵּל דָּוִיד וְשָׂרֵי הַצָּבָא לַעֲבֹדָה לִבְנֵי אָסָף וְהֵימָן וִידוּתוּן
הַנִּבְּאִים בְּכִנֹּרוֹת בִּנְבָלִים וּבִמְצִלְתָּיִם וַיְהִי מִסְפָּרָם אַנְשֵׁי
2 מְלָאכָה לַעֲבֹדָתָם׃ לִבְנֵי אָסָף זַכּוּר וְיוֹסֵף וּנְתַנְיָה וַאֲשַׂרְאֵלָה
3 בְּנֵי אָסָף עַל יַד אָסָף הַנִּבָּא עַל־יְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ לִידוּתוּן בְּנֵי

v. 24 שָׁמִיר ק׳ v. 1 יתיר ר׳

יְדוּתוּן גְּדַלְיָהוּ וּצְרִי וִישַׁעְיָהוּ חֲשַׁבְיָהוּ וּמַתִּתְיָהוּ שִׁשָּׁה
עַל יְדֵי אֲבִיהֶם יְדוּתוּן בַּכִּנּוֹר הַנִּבָּא עַל־הֹדוֹת וְהַלֵּל
4 לַיהוָה׃ לְהֵימָן בְּנֵי הֵימָן בֻּקִּיָּהוּ מַתַּנְיָהוּ עֻזִּיאֵל שְׁבוּאֵל
וִירִימוֹת חֲנַנְיָה חֲנָנִי אֱלִיאָתָה גִדַּלְתִּי וְרֹמַמְתִּי עֶזֶר
ה יָשְׁבְּקָשָׁה מַלּוֹתִי הוֹתִיר מַחֲזִיאוֹת׃ כָּל־אֵלֶּה בָנִים לְהֵימָן
חֹזֵה הַמֶּלֶךְ בְּדִבְרֵי הָאֱלֹהִים לְהָרִים קָרֶן וַיִּתֵּן הָאֱלֹהִים
6 לְהֵימָן בָּנִים אַרְבָּעָה עָשָׂר וּבָנוֹת שָׁלוֹשׁ׃ כָּל־אֵלֶּה עַל־
יְדֵי אֲבִיהֶם בַּשִּׁיר בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם נְבָלִים וְכִנֹּרוֹת
לַעֲבֹדַת בֵּית הָאֱלֹהִים עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ אָסָף וִידוּתוּן וְהֵימָן׃
7 וַיְהִי מִסְפָּרָם עִם־אֲחֵיהֶם מְלֻמְּדֵי־שִׁיר לַיהוָה כָּל־הַמֵּבִין
8 מָאתַיִם שְׁמוֹנִים וּשְׁמוֹנָה׃ וַיַּפִּילוּ גּוֹרָלוֹת מִשְׁמֶרֶת לְעֻמַּת
9 כַּקָּטֹן כַּגָּדוֹל מֵבִין עִם־תַּלְמִיד׃ ס וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן
לְאָסָף לְיוֹסֵף גְּדַלְיָהוּ הַשֵּׁנִי הוּא וְאֶחָיו וּבָנָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
י 11 הַשְּׁלִשִׁי זַכּוּר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הָרְבִיעִי לַיִּצְרִי בָּנָיו
12 וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַחֲמִישִׁי נְתַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים
13 14 עָשָׂר׃ הַשִּׁשִּׁי בֻּקִּיָּהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁבִעִי
טו יְשַׂרְאֵלָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁמִינִי יְשַׁעְיָהוּ בָּנָיו
16 וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַתְּשִׁיעִי מַתַּנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים
17 18 עָשָׂר׃ הָעֲשִׂירִי שִׁמְעִי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ עַשְׁתֵּי עָשָׂר
19 עֲזַרְאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ הַשְּׁנֵים עָשָׂר לַחֲשַׁבְיָה בָּנָיו
כ וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוּבָאֵל בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים
21 עָשָׂר׃ לְאַרְבָּעָה עָשָׂר מַתִּתְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
22 23 לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר לִירֵמוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְשִׁשָּׁה
24 עָשָׂר לַחֲנַנְיָהוּ בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְשִׁבְעָה עָשָׂר
כה לְיָשְׁבְּקָשָׁה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁמוֹנָה עָשָׂר לַחֲנָנִי
26 בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְתִשְׁעָה עָשָׂר לְמַלּוֹתִי בָּנָיו וְאֶחָיו
27 שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְעֶשְׂרִים לֶאֱלִיָּתָה בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃
28 29 לְאֶחָד וְעֶשְׂרִים לְהוֹתִיר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁנַיִם
ל וְעֶשְׂרִים לְגִדַּלְתִּי בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לִשְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים
31 לְמַחֲזִיאוֹת בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ לְאַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים
לְרוֹמַמְתִּי עֶזֶר בָּנָיו וְאֶחָיו שְׁנֵים עָשָׂר׃ ס

v. 31 קמץ בזקף

26 כו

לְמַחְלְק֖וֹת לְשֹׁעֲרִ֑ים לַקָּ֣רְחִ֔ים מְשֶׁלֶמְיָ֥הוּ בֶן־קֹרֵ֖א מִן־בְּנֵ֥י א
אָסָֽף׃ וְלִמְשֶׁלֶמְיָ֖הוּ בָּנִ֑ים זְכַרְיָ֤הוּ הַבְּכוֹר֙ יְדִֽיעֲאֵל֙ הַשֵּׁנִ֔י 2
זְבַדְיָ֙הוּ֙ הַשְּׁלִישִׁ֔י יַתְנִיאֵ֖ל הָרְבִיעִֽי׃ עֵילָ֤ם הַחֲמִישִׁי֙ יְהוֹחָנָ֣ן 3
הַשִּׁשִּׁ֔י אֶלְיְהוֹעֵינַ֖י הַשְּׁבִיעִֽי׃ וּלְעֹבֵ֥ד אֱדֹ֖ם בָּנִ֑ים שְׁמַעְיָ֤ה 4
הַבְּכוֹר֙ יְהוֹזָבָ֣ד הַשֵּׁנִ֔י יוֹאָ֥ח הַשְּׁלִשִׁ֖י וְשָׂכָ֣ר הָרְבִיעִ֑י וּנְתַנְאֵ֖ל
הַחֲמִישִֽׁי׃ עַמִּיאֵ֤ל הַשִּׁשִּׁי֙ יִשָּׂשכָר֙ הַשְּׁבִיעִ֔י פְּעֻלְּתַ֖י הַשְּׁמִינִ֑י ה
כִּ֥י בֵרֲכ֖וֹ אֱלֹהִֽים׃ וְלִשְׁמַעְיָ֣ה בְנ֔וֹ נוֹלַ֖ד בָּנִ֑ים הַמִּמְשָׁלִ֛ים 6
לְבֵ֥ית אֲבִיהֶ֖ם כִּֽי־גִבּ֥וֹרֵי חַ֖יִל הֵֽמָּה׃ בְּנֵ֣י שְׁמַעְיָ֗ה עָתְנִ֧י 7
וּרְפָאֵ֛ל וְעוֹבֵ֥ד אֶלְזָבָ֖ד אֶחָ֣יו בְּנֵי־חָ֑יִל אֱלִיה֖וּ וּסְמַכְיָֽהוּ׃ כָּל־ 8
אֵ֜לֶּה מִבְּנֵ֣י ׀ עֹבֵ֣ד אֱדֹ֗ם הֵ֤מָּה וּבְנֵיהֶם֙ וַאֲחֵיהֶ֔ם אִישׁ־חַ֥יִל
בַּכֹּ֖חַ לַעֲבֹדָ֑ה שִׁשִּׁ֥ים וּשְׁנַ֖יִם לְעֹבֵ֥ד אֱדֹֽם׃ וְלִמְשֶׁלֶמְיָ֙הוּ֙ בָּנִ֣ים 9
וְאַחִ֔ים בְּנֵי־חָ֖יִל שְׁמוֹנָ֥ה עָשָֽׂר׃ וּלְחֹסָ֞ה מִן־בְּנֵֽי־מְרָרִ֛י בָּנִ֑ים י
שִׁמְרִ֣י הָרֹ֗אשׁ כִּ֣י לֹא־הָיָ֤ה בְכוֹר֙ וַיְשִׂימֵ֣הוּ אָבִ֔יהוּ לְרֹֽאשׁ׃
חִלְקִיָּ֤הוּ הַשֵּׁנִי֙ טְבַלְיָ֣הוּ הַשְּׁלִשִׁ֔י זְכַרְיָ֖הוּ הָרְבִעִ֑י כָּל־בָּנִ֥ים 11
וְאַחִ֖ים לְחֹסָ֥ה שְׁלֹשָׁ֖ה עָשָֽׂר׃ ס לְאֵ֨לֶּה מַחְלְק֤וֹת 12
הַשֹּׁעֲרִים֙ לְרָאשֵׁ֣י הַגְּבָרִ֔ים מִשְׁמָר֖וֹת לְעֻמַּ֣ת אֲחֵיהֶ֑ם לְשָׁרֵ֖ת
בְּבֵ֥ית יְהוָֽה׃ וַיַּפִּ֨ילוּ גוֹרָל֜וֹת כַּקָּטֹ֤ן כַּגָּדוֹל֙ לְבֵ֣ית אֲבוֹתָ֔ם 13
לְשַׁ֖עַר וָשָֽׁעַר׃ ס וַיִּפֹּ֧ל הַגּוֹרָ֛ל מִזְרָ֖חָה לְשֶֽׁלֶמְיָ֑הוּ 14
וּזְכַרְיָ֨הוּ בְנ֜וֹ יוֹעֵ֣ץ ׀ בְּשֶׂ֗כֶל הִפִּ֙ילוּ֙ גּֽוֹרָל֔וֹת וַיֵּצֵ֥א גוֹרָל֖וֹ
צָפֽוֹנָה׃ לְעֹבֵ֥ד אֱדֹ֖ם נֶ֑גְבָּה וּלְבָנָ֖יו בֵּ֥ית הָאֲסֻפִּֽים׃ לְשֻׁפִּ֣ים טו 16
וּלְחֹסָ֗ה לַֽמַּעֲרָב֙ עִ֚ם שַׁ֣עַר שַׁלֶּ֔כֶת בַּֽמְסִלָּ֖ה הָעוֹלָ֑ה מִשְׁמָ֖ר
לְעֻמַּ֥ת מִשְׁמָֽר׃ לַמִּזְרָח֮ הַלְוִיִּ֣ם שִׁשָּׁה֒ לַצָּפ֤וֹנָה לַיּוֹם֙ אַרְבָּעָ֔ה 17
לַנֶּ֥גְבָּה לַיּ֖וֹם אַרְבָּעָ֑ה וְלָאֲסֻפִּ֖ים שְׁנַ֥יִם שְׁנָֽיִם׃ לַפַּרְבָּ֖ר 18
לַֽמַּעֲרָ֑ב אַרְבָּעָה֙ לַֽמְסִלָּ֔ה שְׁנַ֖יִם לַפַּרְבָּֽר׃ ס אֵ֚לֶּה 19
מַחְלְק֣וֹת הַשֹּׁעֲרִ֔ים לִבְנֵ֖י הַקָּרְחִ֑י וְלִבְנֵ֖י מְרָרִֽי׃ וְהַלְוִיִּ֗ם כ
אֲחִיָּ֛ה עַל־אוֹצְרוֹת֙ בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֔ים וּלְאֹצְר֖וֹת הַקֳּדָשִֽׁים׃ בְּנֵ֣י 21
לַעְדָּ֗ן בְּנֵ֤י הַגֵּרְשֻׁנִּי֙ לְלַעְדָּ֔ן רָאשֵׁ֧י הָאָב֛וֹת לְלַעְדָּ֥ן הַגֵּרְשֻׁנִּ֖י
יְחִיאֵלִֽי׃ בְּנֵ֖י יְחִיאֵלִ֑י זֵתָ֞ם וְיוֹאֵ֣ל אָחִ֗יו עַל־אֹצְר֖וֹת בֵּ֥ית 22
יְהוָֽה׃ לָֽעַמְרָמִי֙ לַיִּצְהָרִ֔י לַֽחֶבְרוֹנִ֖י לָעָזִּיאֵלִֽי׃ וּשְׁבֻאֵל֙ בֶּן־ 23 24

---

v. 9 קמץ בפתחא

כה גֵּרְשׁוֹם בֶּן־מֹשֶׁה נָגִיד עַל־הָאֹצָרוֹת׃ וְאֶחָיו לֶאֱלִיעֶזֶר
רְחַבְיָהוּ בְנוֹ וִישַׁעְיָהוּ בְנוֹ וְיֹרָם בְּנוֹ וְזִכְרִי בְנוֹ וּשְׁלֹמוֹת
26 בְּנוֹ׃ הוּא שְׁלֹמוֹת וְאֶחָיו עַל כָּל־אֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים אֲשֶׁר
הִקְדִּישׁ דָּוִיד הַמֶּלֶךְ וְרָאשֵׁי הָאָבוֹת לְשָׂרֵי־הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת
27 וְשָׂרֵי הַצָּבָא׃ מִן־הַמִּלְחָמוֹת וּמִן־הַשָּׁלָל הִקְדִּישׁוּ לְחַזֵּק
28 לְבֵית יְהוָה׃ וְכֹל הַהִקְדִּישׁ שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְשָׁאוּל בֶּן־קִישׁ
וְאַבְנֵר בֶּן־נֵר וְיוֹאָב בֶּן־צְרוּיָה כֹּל הַמַּקְדִּישׁ עַל־יַד שְׁלֹמִית
29 וְאֶחָיו׃ לַיִּצְהָרִי כְּנַנְיָהוּ וּבָנָיו לַמְּלָאכָה הַחִיצוֹנָה עַל־
ל יִשְׂרָאֵל לְשֹׁטְרִים וּלְשֹׁפְטִים׃ לַחֶבְרוֹנִי חֲשַׁבְיָהוּ וְאֶחָיו בְּנֵי־
חַיִל אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת עַל פְּקֻדַּת יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן
31 מַעְרָבָה לְכֹל מְלֶאכֶת יְהוָה וְלַעֲבֹדַת הַמֶּלֶךְ׃ לַחֶבְרוֹנִי
יְרִיָּה הָרֹאשׁ לַחֶבְרוֹנִי לְתֹלְדֹתָיו לְאָבוֹת בִּשְׁנַת הָאַרְבָּעִים
לְמַלְכוּת דָּוִיד נִדְרָשׁוּ וַיִּמָּצֵא בָהֶם גִּבּוֹרֵי חַיִל בְּיַעְזֵיר גִּלְעָד׃
32 וְאֶחָיו בְּנֵי־חַיִל אַלְפַּיִם וּשְׁבַע מֵאוֹת רָאשֵׁי הָאָבוֹת וַיַּפְקִידֵם
דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־הָרֽאוּבֵנִי וְהַגָּדִי וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשִּׁי לְכָל־
דְּבַר הָאֱלֹהִים וּדְבַר הַמֶּלֶךְ׃ ס

כז 27

א וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לְמִסְפָּרָם רָאשֵׁי הָאָבוֹת ׀ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים ׀
וְהַמֵּאוֹת וְשֹׁטְרֵיהֶם הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ לְכֹל ׀ דְּבַר
הַמַּחְלְקוֹת הַבָּאָה וְהַיֹּצֵאת חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁ לְכֹל חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה
2 הַמַּחֲלֹקֶת הָאַחַת עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ עַל הַמַּחֲלֹקֶת
הָרִאשׁוֹנָה לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן יָשָׁבְעָם בֶּן־זַבְדִּיאֵל וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ
3 עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ מִן־בְּנֵי פֶרֶץ הָרֹאשׁ לְכָל־שָׂרֵי
4 הַצְּבָאוֹת לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וְעַל מַחֲלֹקֶת ׀ הַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
דּוֹדַי הָאֲחוֹחִי וּמַחֲלֻקְתּוֹ וּמִקְלוֹת הַנָּגִיד וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים
ה וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃ שַׂר הַצָּבָא הַשְּׁלִישִׁי לַחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי בְּנָיָהוּ
בֶן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן רֹאשׁ וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
6 אָלֶף׃ הוּא בְנָיָהוּ גִּבּוֹר הַשְּׁלֹשִׁים וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים וּמַחֲלֻקְתּוֹ
7 עַמִּיזָבָד בְּנוֹ׃ הָרְבִיעִי לַחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי עֲשָׂהאֵל אֲחִי יוֹאָב
וּזְבַדְיָה בְנוֹ אַחֲרָיו וְעַל מַחֲלֻקְתּוֹ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אָלֶף׃

---

v. 25 וּשְׁלֹמִית ק'

הַחֲמִישִׁי֙ לַחֹ֣דֶשׁ הַחֲמִישִׁ֔י הַשַּׂ֖ר שַׁמְה֣וּת הַיִּזְרָ֑ח וְעַל֙ 8
מַֽחֲלֻקְתּ֔וֹ עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָ֖ה אָֽלֶף׃ הַשִּׁשִּׁי֙ לַחֹ֣דֶשׁ הַשִּׁשִּׁ֔י עִירָ֥א 9
בֶן־עִקֵּ֖שׁ הַתְּקוֹעִ֑י וְעַל֙ מַֽחֲלֻקְתּ֔וֹ עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָ֖ה אָֽלֶף׃
הַשְּׁבִיעִי֙ לַחֹ֣דֶשׁ הַשְּׁבִיעִ֔י חֶ֥לֶץ הַפְּלוֹנִ֖י מִן־בְּנֵ֣י אֶפְרָ֑יִם וְעַל֙ י
מַֽחֲלֻקְתּ֔וֹ עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָ֖ה אָֽלֶף׃ הַשְּׁמִינִי֙ לַחֹ֣דֶשׁ הַשְּׁמִינִ֔י 11
סִבְּכַ֥י הַחֻשָׁתִ֖י לַזַּרְחִ֑י וְעַל֙ מַֽחֲלֻקְתּ֔וֹ עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָ֖ה אָֽלֶף׃
הַתְּשִׁיעִי֙ לַחֹ֣דֶשׁ הַתְּשִׁיעִ֔י אֲבִיעֶ֥זֶר הָעַנְּתֹתִ֖י לַבֶּנְיְמִינִ֑י וְעַל֙ 12
מַֽחֲלֻקְתּ֔וֹ עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָ֖ה אָֽלֶף׃ הָעֲשִׂירִי֙ לַחֹ֣דֶשׁ הָעֲשִׂירִ֔י 13
מַהְרַ֥י הַנְּטוֹפָתִ֖י לַזַּרְחִ֑י וְעַל֙ מַֽחֲלֻקְתּ֔וֹ עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָ֖ה אָֽלֶף׃
עַשְׁתֵּ֤י עָשָׂר֙ לְעַשְׁתֵּ֣י עָשָׂ֣ר הַחֹ֔דֶשׁ בְּנָיָ֥ה הַפִּרְעָתוֹנִ֖י מִן־בְּנֵ֣י 14
אֶפְרָ֑יִם וְעַל֙ מַֽחֲלֻקְתּ֔וֹ עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָ֖ה אָֽלֶף׃ הַשְּׁנֵ֤ים עָשָׂר֙ טו
לִשְׁנֵ֣ים עָשָׂ֣ר הַחֹ֔דֶשׁ חֶלְדַּ֥י הַנְּטוֹפָתִ֖י לְעָתְנִיאֵ֑ל וְעַל֙ מַֽחֲלֻקְתּ֔וֹ
עֶשְׂרִ֥ים וְאַרְבָּעָ֖ה אָֽלֶף׃ ס וְעַל֙ שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל לָרֽאוּבֵנִ֕י 16
נָגִ֖יד אֱלִיעֶ֣זֶר בֶּן־זִכְרִ֑י לַשִּׁמְעוֹנִ֔י שְׁפַטְיָ֖הוּ בֶּן־מַעֲכָֽה׃ לְלֵוִ֕י 17
חֲשַׁבְיָ֖ה בֶּן־קְמוּאֵ֑ל לְאַהֲרֹ֖ן צָדֽוֹק׃ לִיהוּדָ֕ה אֱלִיה֖וּ מֵאֲחֵ֣י דָוִ֑יד 18
לְיִשָׂשכָ֕ר עָמְרִ֖י בֶּן־מִיכָאֵֽל׃ לִזְבוּלֻ֕ן יִשְׁמַֽעְיָ֖הוּ בֶּן־עֹֽבַדְיָ֑הוּ 19
לְנַפְתָּלִ֕י יְרִימ֖וֹת בֶּן־עַזְרִיאֵֽל׃ לִבְנֵ֣י אֶפְרַ֔יִם הוֹשֵׁ֖עַ בֶּן־עֲזַזְיָ֑הוּ כ
לַחֲצִי֙ שֵׁ֣בֶט מְנַשֶּׁ֔ה יוֹאֵ֖ל בֶּן־פְּדָיָֽהוּ׃ לַחֲצִ֤י הַֽמְנַשֶּׁה֙ גִּלְעָ֔דָה 21
יִדּ֖וֹ בֶּן־זְכַרְיָ֑הוּ לְבִנְיָמִ֕ן יַעֲשִׂיאֵ֖ל בֶּן־אַבְנֵֽר׃ לְדָ֕ן עֲזַרְאֵ֖ל בֶּן־ 22
יְרֹחָ֑ם אֵ֕לֶּה שָׂרֵ֖י שִׁבְטֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וְלֹֽא־נָשָׂ֤א דָוִיד֙ מִסְפָּרָ֔ם 23
לְמִבֶּ֛ן עֶשְׂרִ֥ים שָׁנָ֖ה וּלְמָ֑טָּה כִּ֚י אָמַ֣ר יְהוָ֔ה לְהַרְבּ֥וֹת אֶת־
יִשְׂרָאֵ֖ל כְּכוֹכְבֵ֥י הַשָּׁמָֽיִם׃ יוֹאָ֨ב בֶּן־צְרוּיָ֜ה הֵחֵ֤ל לִמְנוֹת֙ 24
וְלֹ֣א כִלָּ֔ה וַיְהִ֥י בָזֹ֛את קֶ֖צֶף עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל וְלֹ֣א עָלָ֗ה הַמִּסְפָּ֛ר
בְּמִסְפַּ֥ר דִּבְרֵֽי־הַיָּמִ֖ים לַמֶּ֥לֶךְ דָּוִֽיד׃ ס ° וְעַל֙ אֹצְר֣וֹת כה
הַמֶּ֔לֶךְ עַזְמָ֖וֶת בֶּן־עֲדִיאֵ֑ל וְעַל־הָאֹצָר֡וֹת בַּשָּׂדֶה֩ בֶּעָרִ֨ים
וּבַכְּפָרִ֜ים וּבַמִּגְדָּל֗וֹת יְהוֹנָתָ֖ן בֶּן־עֻזִּיָּֽהוּ׃ וְעַ֗ל עֹשֵׂי֙ מְלֶ֣אכֶת 26
הַשָּׂדֶ֔ה לַעֲבֹדַ֖ת הָאֲדָמָ֑ה עֶזְרִ֖י בֶּן־כְּלֽוּב׃ וְעַל־הַכְּרָמִ֕ים שִׁמְעִ֖י 27
הָרָמָתִ֑י וְעַ֗ל שֶׁבַּכְּרָמִים֙ לְאֹצְר֣וֹת הַיַּ֔יִן זַבְדִּ֖י הַשִּׁפְמִֽי׃ וְעַל־ 28
הַזֵּיתִ֤ים וְהַשִּׁקְמִים֙ אֲשֶׁ֣ר בַּשְּׁפֵלָ֔ה בַּ֥עַל חָנָ֖ן הַגְּדֵרִ֑י וְעַל־
אֹצְר֥וֹת הַשֶּׁ֖מֶן יוֹעָֽשׁ׃ וְעַל־הַבָּקָר֙ הָרֹעִ֣ים בַּשָּׁר֔וֹן שִׁטְרַ֖י 29

v. 12 לַבֶּן יְמִינִי ק׳ v. 13 רי״ש בדגש v. 25 חצי הספר בפסוקים
v. 29 שִׁרְטַי ק׳

ל הַשָּׁרוֹנִי וְעַל־הַבָּקָר בָּעֲמָקִים שָׁפָט בֶּן־עַדְלָי׃ וְעַל־הַגְּמַלִּים
31 אוֹבִיל הַיִּשְׁמְעֵלִי וְעַל־הָאֲתֹנוֹת יֶחְדְּיָהוּ הַמֵּרֹנֹתִי׃ וְעַל־
הַצֹּאן יָזִיז הַהַגְרִי כָּל־אֵלֶּה שָׂרֵי הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ דָּוִיד׃
32 וִיהוֹנָתָן דּוֹד־דָּוִיד יוֹעֵץ אִישׁ־מֵבִין וְסוֹפֵר הוּא וִיחִיאֵל בֶּן־
33 חַכְמוֹנִי עִם־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲחִיתֹפֶל יוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ וְחוּשַׁי
34 הָאַרְכִּי רֵעַ הַמֶּלֶךְ׃ וְאַחֲרֵי אֲחִיתֹפֶל יְהוֹיָדָע בֶּן־בְּנָיָהוּ
וְאֶבְיָתָר וְשַׂר־צָבָא לַמֶּלֶךְ יוֹאָב׃ ס

כח 28

א וַיַּקְהֵל דָּוִיד אֶת־כָּל־שָׂרֵי יִשְׂרָאֵל שָׂרֵי הַשְּׁבָטִים וְשָׂרֵי
הַמַּחְלְקוֹת הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַמֶּלֶךְ וְשָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי
הַמֵּאוֹת וְשָׂרֵי כָל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֶה ׀ לַמֶּלֶךְ וּלְבָנָיו עִם־
2 הַסָּרִיסִים וְהַגִּבּוֹרִים וּלְכָל־גִּבּוֹר חָיִל אֶל־יְרוּשָׁלָ͏ִם׃ וַיָּקָם
דָּוִיד הַמֶּלֶךְ עַל־רַגְלָיו וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי אַחַי וְעַמִּי אֲנִי עִם־
לְבָבִי לִבְנוֹת בֵּית מְנוּחָה לַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה וְלַהֲדֹם רַגְלֵי
3 אֱלֹהֵינוּ וַהֲכִינוֹתִי לִבְנוֹת׃ וְהָאֱלֹהִים אָמַר לִי לֹא־תִבְנֶה
4 בַיִת לִשְׁמִי כִּי אִישׁ מִלְחָמוֹת אַתָּה וְדָמִים שָׁפָכְתָּ׃ וַיִּבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בִּי מִכֹּל ׀ בֵּית אָבִי לִהְיוֹת לְמֶלֶךְ עַל־
יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנָגִיד וּבְבֵית יְהוּדָה בֵּית
ה אָבִי וּבִבְנֵי אָבִי בִּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וּמִכָּל־
בָּנַי כִּי רַבִּים בָּנִים נָתַן לִי יְהוָה וַיִּבְחַר בִּשְׁלֹמֹה בְנִי
6 לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא מַלְכוּת יְהוָה עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר לִי
שְׁלֹמֹה בִנְךָ הוּא־יִבְנֶה בֵיתִי וַחֲצֵרוֹתָי כִּי־בָחַרְתִּי בוֹ לִי
7 לְבֵן וַאֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב׃ וַהֲכִינוֹתִי אֶת־מַלְכוּתוֹ עַד־לְעוֹלָם
8 אִם־יֶחֱזַק לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה לְעֵינֵי
כָל־יִשְׂרָאֵל קְהַל־יְהוָה וּבְאָזְנֵי אֱלֹהֵינוּ שִׁמְרוּ וְדִרְשׁוּ כָּל־
מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְמַעַן תִּירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
9 וְהִנְחַלְתֶּם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה שְׁלֹמֹה־בְנִי
דַּע אֶת־אֱלֹהֵי אָבִיךָ וְעָבְדֵהוּ בְּלֵב שָׁלֵם וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה כִּי
כָל־לְבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יְהוָה וְכָל־יֵצֶר מַחֲשָׁבוֹת מֵבִין אִם־
י תִּדְרְשֶׁנּוּ יִמָּצֵא לָךְ וְאִם־תַּעַזְבֶנּוּ יַזְנִיחֲךָ לָעַד׃ רְאֵה ׀ עַתָּה

v. 1 קמץ בטרחא

כִּי יְהוָה בָּחַר־בְּךָ לִבְנוֹת בַּיִת לַמִּקְדָּשׁ חֲזַק וַעֲשֵׂה׃ ס
וַיִּתֵּן דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ אֶת־תַּבְנִית הָאוּלָם וְאֶת־בָּתָּיו 11
וְגַנְזַכָּיו וַעֲלִיֹּתָיו וַחֲדָרָיו הַפְּנִימִיִּם וּבֵית הַכַּפֹּרֶת׃ וְתַבְנִית 12
כֹּל אֲשֶׁר הָיָה בָרוּחַ עִמּוֹ לְחַצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וּלְכָל־
הַלְּשָׁכוֹת סָבִיב לְאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים וּלְאֹצְרוֹת הַקֳּדָשִׁים׃
וּלְמַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וּלְכָל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־ 13
יְהוָה וּלְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ לַזָּהָב בַּמִּשְׁקָל לַזָּהָב 14
לְכָל־כְּלֵי עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה לְכֹל כְּלֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל לְכָל־
כְּלֵי עֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה׃ וּמִשְׁקָל לִמְנֹרוֹת הַזָּהָב וְנֵרֹתֵיהֶם זָהָב טו
בְּמִשְׁקַל מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ וְלִמְנֹרוֹת הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
לִמְנוֹרָה וְנֵרֹתֶיהָ כַּעֲבוֹדַת מְנוֹרָה וּמְנוֹרָה׃ וְאֶת־הַזָּהָב 16
מִשְׁקָל לְשֻׁלְחֲנוֹת הַמַּעֲרֶכֶת לְשֻׁלְחַן וְשֻׁלְחָן וְכֶסֶף לְשֻׁלְחֲנוֹת
הַכָּסֶף׃ וְהַמִּזְלָגוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַקְּשָׂוֹת זָהָב טָהוֹר וְלִכְפוֹרֵי 17
הַזָּהָב בְּמִשְׁקָל לִכְפוֹר וּכְפוֹר וְלִכְפוֹרֵי הַכֶּסֶף בְּמִשְׁקָל
לִכְפוֹר וּכְפוֹר׃ וּלְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת זָהָב מְזֻקָּק בַּמִּשְׁקָל 18
וּלְתַבְנִית הַמֶּרְכָּבָה הַכְּרֻבִים זָהָב לְפֹרְשִׂים וְסֹכְכִים עַל־
אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה׃ הַכֹּל בִּכְתָב מִיַּד יְהוָה עָלַי הִשְׂכִּיל כֹּל 19
מַלְאֲכוֹת הַתַּבְנִית׃ ס וַיֹּאמֶר דָּוִיד לִשְׁלֹמֹה בְנוֹ חֲזַק כ
וֶאֱמַץ וַעֲשֵׂה אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהַי
עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ עַד־לִכְלוֹת כָּל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת
בֵּית־יְהוָה׃ וְהִנֵּה מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל־עֲבוֹדַת 21
בֵּית הָאֱלֹהִים וְעִמְּךָ בְכָל־מְלָאכָה לְכָל־נָדִיב בַּחָכְמָה לְכָל־
עֲבוֹדָה וְהַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם לְכָל־דְּבָרֶיךָ׃ פ

כט 29

וַיֹּאמֶר דָּוִיד הַמֶּלֶךְ לְכָל־הַקָּהָל שְׁלֹמֹה בְנִי אֶחָד בָּחַר־בּוֹ א
אֱלֹהִים נַעַר וָרָךְ וְהַמְּלָאכָה גְדוֹלָה כִּי לֹא לְאָדָם הַבִּירָה
כִּי לַיהוָה אֱלֹהִים׃ וּכְכָל־כֹּחִי הֲכִינוֹתִי לְבֵית אֱלֹהַי הַזָּהָב׀ 2
לַזָּהָב וְהַכֶּסֶף לַכֶּסֶף וְהַנְּחֹשֶׁת לַנְּחֹשֶׁת הַבַּרְזֶל לַבַּרְזֶל
וְהָעֵצִים לָעֵצִים אַבְנֵי־שֹׁהַם וּמִלּוּאִים אַבְנֵי־פוּךְ וְרִקְמָה
וְכָל־אֶבֶן יְקָרָה וְאַבְנֵי־שַׁיִשׁ לָרֹב׃ וְעוֹד בִּרְצוֹתִי בְּבֵית 3
אֱלֹהַי יֶשׁ־לִי סְגֻלָּה זָהָב וָכָסֶף נָתַתִּי לְבֵית־אֱלֹהַי לְמַעְלָה
מִכָּל הֲכִינוֹתִי לְבֵית הַקֹּדֶשׁ׃ שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים כִּכְּרֵי זָהָב 4

מִזְּהַ֣ב אוֹפִ֑יר וְשִׁבְעַ֨ת אֲלָפִ֤ים כִּכַּר־כֶּ֙סֶף֙ מְזֻקָּ֔ק לָט֖וּחַ קִיר֥וֹת
ה הַבָּתִּֽים׃ לַזָּהָ֤ב לַזָּהָב֙ וְלַכֶּ֣סֶף לַכֶּ֔סֶף וּלְכָל־מְלָאכָ֖ה בְּיַ֣ד
6 חָרָשִׁ֑ים וּמִ֣י מִתְנַדֵּ֔ב לְמַלֹּ֥אות יָד֛וֹ הַיּ֖וֹם לַיהוָֽה׃ וַיִּֽתְנַדְּבוּ֩
שָׂרֵ֨י הָאָב֜וֹת וְשָׂרֵ֣י ׀ שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֗ל וְשָׂרֵ֤י הָאֲלָפִים֙ וְהַמֵּא֔וֹת
7 וּלְשָׂרֵ֖י מְלֶ֥אכֶת הַמֶּֽלֶךְ׃ וַ֠יִּתְּנוּ לַעֲבוֹדַ֨ת בֵּית־הָאֱלֹהִ֜ים זָהָ֗ב
כִּכָּרִ֤ים חֲמֵֽשֶׁת־אֲלָפִים֙ וַאֲדַרְכֹנִ֣ים רִבּ֔וֹ וְכֶ֗סֶף כִּכָּרִים֙ עֲשֶׂ֣רֶת
אֲלָפִ֔ים וּנְחֹ֕שֶׁת רִבּ֛וֹ וּשְׁמוֹנַ֥ת אֲלָפִ֖ים כִּכָּרִ֑ים וּבַרְזֶ֖ל מֵאָה־
8 אֶ֥לֶף כִּכָּרִֽים׃ וְהַנִּמְצָ֤א אִתּוֹ֙ אֲבָנִ֔ים נָתְנ֖וּ לְאוֹצַ֣ר בֵּית־יְהוָ֑ה
9 עַ֖ל־יַ֥ד יְחִיאֵ֖ל הַגֵּרְשֻׁנִּֽי׃ וַיִּשְׂמְח֤וּ הָעָם֙ עַל־הִֽתְנַדְּבָ֔ם כִּ֚י בְּלֵ֣ב
שָׁלֵ֔ם הִֽתְנַדְּב֖וּ לַֽיהוָ֑ה וְגַם֙ דָּוִ֣יד הַמֶּ֔לֶךְ שָׂמַ֖ח שִׂמְחָ֥ה גְדוֹלָֽה׃
י ס וַיְבָ֤רֶךְ דָּוִיד֙ אֶת־יְהוָ֔ה לְעֵינֵ֖י כָּל־הַקָּהָ֑ל וַיֹּ֣אמֶר דָּוִ֗יד
בָּר֨וּךְ אַתָּ֤ה יְהוָה֙ אֱלֹהֵי֙ יִשְׂרָאֵ֣ל אָבִ֔ינוּ מֵעוֹלָ֖ם וְעַד־עוֹלָֽם׃
11 לְךָ֣ יְ֠הוָה הַגְּדֻלָּ֨ה וְהַגְּבוּרָ֤ה וְהַתִּפְאֶ֙רֶת֙ וְהַנֵּ֣צַח וְהַה֔וֹד כִּי־
כֹ֖ל בַּשָּׁמַ֣יִם וּבָאָ֑רֶץ לְךָ֤ יְהוָה֙ הַמַּמְלָכָ֔ה וְהַמִּתְנַשֵּׂ֖א לְכֹ֥ל ׀
12 לְרֹֽאשׁ׃ וְהָעֹ֤שֶׁר וְהַכָּבוֹד֙ מִלְּפָנֶ֔יךָ וְאַתָּה֙ מוֹשֵׁ֣ל בַּכֹּ֔ל וּבְיָדְךָ֖
13 כֹּ֣חַ וּגְבוּרָ֑ה וּבְיָ֣דְךָ֔ לְגַדֵּ֥ל וּלְחַזֵּ֖ק לַכֹּֽל׃ וְעַתָּ֣ה אֱלֹהֵ֔ינוּ מוֹדִ֥ים
14 אֲנַ֖חְנוּ לָ֑ךְ וּמְהַֽלְלִ֖ים לְשֵׁ֥ם תִּפְאַרְתֶּֽךָ׃ וְכִ֨י מִ֤י אֲנִי֙ וּמִ֣י עַמִּ֔י
כִּֽי־נַעְצֹ֣ר כֹּ֔חַ לְהִתְנַדֵּ֖ב כָּזֹ֑את כִּֽי־מִמְּךָ֣ הַכֹּ֔ל וּמִיָּדְךָ֖ נָתַ֥נּוּ לָֽךְ׃
טו כִּֽי־גֵרִ֨ים אֲנַ֧חְנוּ לְפָנֶ֛יךָ וְתוֹשָׁבִ֖ים כְּכָל־אֲבֹתֵ֑ינוּ כַּצֵּ֧ל ׀ יָמֵ֛ינוּ
16 עַל־הָאָ֖רֶץ וְאֵ֥ין מִקְוֶֽה׃ יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֗ינוּ כֹּ֣ל הֶהָמ֤וֹן הַזֶּה֙ אֲשֶׁ֣ר
הֲכִינֹ֔נוּ לִבְנֽוֹת־לְךָ֥ בַ֖יִת לְשֵׁ֣ם קָדְשֶׁ֑ךָ מִיָּדְךָ֣ הִ֔יא וּלְךָ֖ הַכֹּֽל׃
17 וְיָדַ֣עְתִּי אֱלֹהַ֗י כִּ֣י אַתָּה֮ בֹּחֵ֣ן לֵבָב֒ וּמֵישָׁרִ֣ים תִּרְצֶ֔ה אֲנִ֗י
בְּיֹ֤שֶׁר לְבָבִי֙ הִתְנַדַּ֣בְתִּי כָל־אֵ֔לֶּה וְעַתָּ֗ה עַמְּךָ֙ הַנִּמְצְאוּ־פֹ֔ה
18 רָאִ֥יתִי בְשִׂמְחָ֖ה לְהִֽתְנַדֶּב־לָֽךְ׃ יְהוָ֗ה אֱ֠לֹהֵי אַבְרָהָ֞ם יִצְחָ֤ק
וְיִשְׂרָאֵל֙ אֲבֹתֵ֔ינוּ שָׁמְרָה־זֹּ֣את לְעוֹלָ֔ם לְיֵ֥צֶר מַחְשְׁב֖וֹת לְבַ֣ב
19 עַמֶּ֑ךָ וְהָכֵ֥ן לְבָבָ֖ם אֵלֶֽיךָ׃ וְלִשְׁלֹמֹ֣ה בְנִ֗י תֵּ֚ן לֵבָ֣ב שָׁלֵ֔ם
לִשְׁמוֹר֙ מִצְוֹתֶ֔יךָ עֵדְוֹתֶ֖יךָ וְחֻקֶּ֑יךָ וְלַעֲשׂ֣וֹת הַכֹּ֔ל וְלִבְנ֖וֹת
כ הַבִּירָ֥ה אֲשֶׁ֣ר הֲכִינ֑וֹתִי׃ ס וַיֹּ֤אמֶר דָּוִיד֙ לְכָל־הַקָּהָ֔ל
בָּֽרְכוּ־נָ֖א אֶת־יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֑ם וַיְבָרְכ֣וּ כָל־הַקָּהָ֗ל לַיהוָה֙
21 אֱלֹהֵ֣י אֲבֹתֵיהֶ֔ם וַיִּקְּד֧וּ וַיִּֽשְׁתַּחֲוּ֛וּ לַיהוָ֖ה וְלַמֶּֽלֶךְ׃ וַיִּזְבְּח֨וּ

v. 5 יתיר ו׳ v. 16 הוא ק׳

לַיהוָה ׀ זְבָחִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת לַיהוָה לְמָחֳרַת הַיּוֹם הַהוּא
פָּרִים אֶלֶף אֵילִים אֶלֶף כְּבָשִׂים אֶלֶף וְנִסְכֵּיהֶם וּזְבָחִים לָרֹב
22 לְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ לִפְנֵי יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וַיַּמְלִיכוּ שֵׁנִית לִשְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד וַיִּמְשְׁחוּ
23 לַיהוָה לְנָגִיד וּלְצָדוֹק לְכֹהֵן׃ וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל־כִּסֵּא יְהוָה ׀
לְמֶלֶךְ תַּחַת־דָּוִיד אָבִיו וַיַּצְלַח וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו כָּל־יִשְׂרָאֵל׃
24 וְכָל־הַשָּׂרִים וְהַגִּבֹּרִים וְגַם כָּל־בְּנֵי הַמֶּלֶךְ דָּוִיד נָתְנוּ יָד
כה תַּחַת שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ׃ וַיְגַדֵּל יְהוָה אֶת־שְׁלֹמֹה לְמַעְלָה
לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן עָלָיו הוֹד מַלְכוּת אֲשֶׁר לֹא־הָיָה
26 עַל־כָּל־מֶלֶךְ לְפָנָיו עַל־יִשְׂרָאֵל׃ ס וְדָוִיד בֶּן־יִשָׁי מָלַךְ
27 עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר מָלַךְ עַל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים
שָׁנָה בְּחֶבְרוֹן מָלַךְ שֶׁבַע שָׁנִים וּבִירוּשָׁלִַם מָלַךְ שְׁלֹשִׁים
28 וְשָׁלוֹשׁ׃ וַיָּמָת בְּשֵׂיבָה טוֹבָה שְׂבַע יָמִים עֹשֶׁר וְכָבוֹד
29 וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְדִבְרֵי דָּוִיד הַמֶּלֶךְ הָרִאשֹׁנִים
וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי שְׁמוּאֵל הָרֹאֶה וְעַל־
ל דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־דִּבְרֵי גָּד הַחֹזֶה׃ עִם כָּל־מַלְכוּתוֹ
וּגְבוּרָתוֹ וְהָעִתִּים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלָיו וְעַל־יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל־
מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת׃ ס

דברי הימים ב

א 1

א וַיִּתְחַזֵּק שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד עַל־מַלְכוּתוֹ וַיהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ
2 וַיְגַדְּלֵהוּ לְמָעְלָה׃ וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְשָׂרֵי
הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וְלַשֹּׁפְטִים וּלְכֹל נָשִׂיא לְכָל־יִשְׂרָאֵל
3 רָאשֵׁי הָאָבוֹת׃ וַיֵּלְכוּ שְׁלֹמֹה וְכָל־הַקָּהָל עִמּוֹ לַבָּמָה אֲשֶׁר
בְּגִבְעוֹן כִּי־שָׁם הָיָה אֹהֶל מוֹעֵד הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂה
4 מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בַּמִּדְבָּר׃ אֲבָל אֲרוֹן הָאֱלֹהִים הֶעֱלָה
דָוִיד מִקִּרְיַת יְעָרִים בַּהֵכִין לוֹ דָּוִיד כִּי נָטָה־לוֹ אֹהֶל
ה בִּירוּשָׁלִָם׃ וּמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצַלְאֵל בֶּן־אוּרִי

v. 23 פתח באתנח   v. 26 קמץ בזקף

בֶן־ח֗וּר שָׂ֕ם לִפְנֵ֖י מִשְׁכַּ֣ן יְהוָ֑ה וַיִּדְרְשֵׁ֥הוּ שְׁלֹמֹ֖ה וְהַקָּהָֽל׃
6 וַיַּ֩עַל֩ שְׁלֹמֹ֨ה שָׁ֜ם עַל־מִזְבַּ֤ח הַנְּחֹ֙שֶׁת֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה אֲשֶׁ֖ר
7 לְאֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד וַיַּ֧עַל עָלָ֛יו עֹל֖וֹת אָֽלֶף׃ ס בַּלַּ֣יְלָה הַה֔וּא
נִרְאָ֥ה אֱלֹהִ֖ים לִשְׁלֹמֹ֑ה וַיֹּ֣אמֶר ל֔וֹ שְׁאַ֖ל מָ֥ה אֶתֶּן־לָֽךְ׃
8 וַיֹּ֤אמֶר שְׁלֹמֹה֙ לֵֽאלֹהִ֔ים אַתָּ֗ה עָשִׂ֛יתָ עִם־דָּוִ֥יד אָבִ֖י חֶ֣סֶד גָּד֑וֹל
9 וְהִמְלַכְתַּ֖נִי תַּחְתָּֽיו׃ עַתָּה֙ יְהוָ֣ה אֱלֹהִ֔ים יֵֽאָמֵן֙ דְּבָ֣רְךָ֔ עִ֖ם
י דָּוִ֣יד אָבִ֑י כִּ֤י אַתָּה֙ הִמְלַכְתַּ֔נִי עַל־עַ֕ם רַ֖ב כַּעֲפַ֥ר הָאָֽרֶץ׃ עַתָּ֗ה
חָכְמָ֤ה וּמַדָּע֙ תֶּן־לִ֔י וְאֵֽצְאָ֛ה לִפְנֵ֥י הָֽעָם־הַזֶּ֖ה וְאָב֑וֹאָה כִּֽי־מִ֣י
11 יִשְׁפֹּ֔ט אֶֽת־עַמְּךָ֥ הַזֶּ֖ה הַגָּדֽוֹל׃ ס וַיֹּ֣אמֶר אֱלֹהִ֣ים ׀
לִשְׁלֹמֹ֡ה יַ֣עַן אֲשֶׁר֩ הָיְתָ֨ה זֹ֜את עִם־לְבָבֶ֗ךָ וְלֹֽא־שָׁ֠אַלְתָּ
עֹ֣שֶׁר נְכָסִ֤ים וְכָבוֹד֙ וְאֵת֙ נֶ֣פֶשׁ שֹׂנְאֶ֔יךָ וְגַם־יָמִ֥ים רַבִּ֖ים לֹ֣א
שָׁאָ֑לְתָּ וַתִּֽשְׁאַל־לְךָ֙ חָכְמָ֣ה וּמַדָּ֔ע אֲשֶׁ֤ר תִּשְׁפּוֹט֙ אֶת־עַמִּ֔י
12 אֲשֶׁ֥ר הִמְלַכְתִּ֖יךָ עָלָֽיו׃ הַֽחָכְמָ֥ה וְהַמַּדָּ֖ע נָת֣וּן לָ֑ךְ וְעֹ֨שֶׁר
וּנְכָסִ֤ים וְכָבוֹד֙ אֶתֶּן־לָ֔ךְ אֲשֶׁ֣ר ׀ לֹא־הָ֣יָה כֵ֗ן לַמְּלָכִים֙ אֲשֶׁ֣ר
13 לְפָנֶ֔יךָ וְאַחֲרֶ֖יךָ לֹ֥א יִֽהְיֶה־כֵּֽן׃ וַיָּבֹ֨א שְׁלֹמֹ֜ה לַבָּמָ֤ה אֲשֶׁר־
בְּגִבְעוֹן֙ יְר֣וּשָׁלַ֔ם מִלִּפְנֵ֖י אֹ֣הֶל מוֹעֵ֑ד וַיִּמְלֹ֖ךְ עַל־יִשְׂרָאֵֽל׃
14 ס וַיֶּאֱסֹ֣ף שְׁלֹמֹה֮ רֶ֣כֶב וּפָרָשִׁים֒ וַֽיְהִי־ל֗וֹ אֶ֤לֶף
וְאַרְבַּע־מֵאוֹת֙ רֶ֔כֶב וּשְׁנֵים־עָשָׂ֥ר אֶ֖לֶף פָּרָשִׁ֑ים וַיַּנִּיחֵם֙
טו בְּעָרֵ֣י הָרֶ֔כֶב וְעִם־הַמֶּ֖לֶךְ בִּירוּשָׁלָֽם׃ וַיִּתֵּ֨ן הַמֶּ֜לֶךְ אֶת־
הַכֶּ֧סֶף וְאֶת־הַזָּהָ֛ב בִּירוּשָׁלַ֖ם כָּאֲבָנִ֑ים וְאֵ֣ת הָאֲרָזִ֗ים נָתַ֛ן
16 כַּשִּׁקְמִ֥ים אֲשֶׁר־בַּשְּׁפֵלָ֖ה לָרֹֽב׃ וּמוֹצָ֧א הַסּוּסִ֛ים אֲשֶׁ֥ר לִשְׁלֹמֹ֖ה
17 מִמִּצְרָ֑יִם וּמִקְוֵ֕א סֹחֲרֵ֣י הַמֶּ֔לֶךְ מִקְוֵ֥א יִקְח֖וּ בִּמְחִֽיר׃ וַיַּעֲל֡וּ
וַיּוֹצִ֨יאוּ מִמִּצְרַ֜יִם מֶרְכָּבָ֗ה בְּשֵׁ֤שׁ מֵאוֹת֙ כֶּ֔סֶף וְס֖וּס בַּחֲמִשִּׁ֣ים
וּמֵאָ֑ה וְ֠כֵן לְכָל־מַלְכֵ֧י הַחִתִּ֛ים וּמַלְכֵ֥י אֲרָ֖ם בְּיָדָ֥ם יוֹצִֽיאוּ׃
18 וַיֹּ֣אמֶר שְׁלֹמֹ֗ה לִבְנ֥וֹת בַּ֙יִת֙ לְשֵׁ֣ם יְהוָ֔ה וּבַ֖יִת לְמַלְכוּתֽוֹ׃

ב 2

א וַיִּסְפֹּ֣ר שְׁלֹמֹ֡ה שִׁבְעִ֨ים אֶ֜לֶף אִ֣ישׁ סַבָּ֗ל וּשְׁמוֹנִ֥ים אֶ֛לֶף אִ֥ישׁ
חֹצֵ֖ב בָּהָ֑ר וּמְנַצְּחִ֣ים עֲלֵיהֶ֔ם שְׁלֹ֥שֶׁת אֲלָפִ֖ים וְשֵׁ֥שׁ מֵאֽוֹת׃
2 ס וַיִּשְׁלַ֣ח שְׁלֹמֹ֔ה אֶל־חוּרָ֥ם מֶֽלֶךְ־צֹ֖ר לֵאמֹ֑ר כַּאֲשֶׁ֤ר
עָשִׂ֙יתָ֙ עִם־דָּוִ֣יד אָבִ֔י וַתִּֽשְׁלַח־ל֣וֹ אֲרָזִ֔ים לִבְנֽוֹת־ל֥וֹ בַ֖יִת

---

v. 9 קמץ בזקף

לָשֶׁבֶת בּוֹ׃ הִנֵּה אֲנִי בוֹנֶה־בַּיִת לְשֵׁם ׀ יְהוָה אֱלֹהָי לְהַקְדִּישׁ 3
לוֹ לְהַקְטִיר לְפָנָיו קְטֹרֶת־סַמִּים וּמַעֲרֶכֶת תָּמִיד וְעֹלוֹת
לַבֹּקֶר וְלָעֶרֶב לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וּלְמוֹעֲדֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְעוֹלָם זֹאת עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבַּיִת אֲשֶׁר־אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל כִּי־ 4
גָדוֹל אֱלֹהֵינוּ מִכָּל־הָאֱלֹהִים׃ וּמִי יַעֲצָר־כֹּחַ לִבְנוֹת־לוֹ ה
בַיִת כִּי הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלֻהוּ וּמִי אֲנִי
אֲשֶׁר אֶבְנֶה־לּוֹ בַיִת כִּי אִם־לְהַקְטִיר לְפָנָיו׃ וְעַתָּה שְׁלַח־ 6
לִי אִישׁ־חָכָם לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת וּבַבַּרְזֶל
וּבָאַרְגְּוָן וְכַרְמִיל וּתְכֵלֶת וְיֹדֵעַ לְפַתֵּחַ פִּתּוּחִים עִם־הַחֲכָמִים
אֲשֶׁר עִמִּי בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר הֵכִין דָּוִיד אָבִי׃
וּשְׁלַח־לִי עֲצֵי אֲרָזִים בְּרוֹשִׁים וְאַלְגּוּמִּים מֵהַלְּבָנוֹן כִּי 7
אֲנִי יָדַעְתִּי אֲשֶׁר עֲבָדֶיךָ יוֹדְעִים לִכְרוֹת עֲצֵי לְבָנוֹן וְהִנֵּה
עֲבָדַי עִם־עֲבָדֶיךָ׃ וּלְהָכִין לִי עֵצִים לָרֹב כִּי הַבַּיִת אֲשֶׁר־ 8
אֲנִי בוֹנֶה גָּדוֹל וְהַפְלֵא׃ וְהִנֵּה לַחֹטְבִים לְכֹרְתֵי הָעֵצִים 9
נָתַתִּי חִטִּים ׀ מַכּוֹת לַעֲבָדֶיךָ כֹּרִים עֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׂעֹרִים
כֹּרִים עֶשְׂרִים אָלֶף וְיַיִן בַּתִּים עֶשְׂרִים אֶלֶף וְשֶׁמֶן בַּתִּים
עֶשְׂרִים אָלֶף׃ ס וַיֹּאמֶר חוּרָם מֶלֶךְ־צֹר בִּכְתָב וַיִּשְׁלַח י
אֶל־שְׁלֹמֹה בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת־עַמּוֹ נְתָנְךָ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃
וַיֹּאמֶר חוּרָם בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־ 11
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לְדָוִיד הַמֶּלֶךְ בֵּן חָכָם יוֹדֵעַ
שֵׂכֶל וּבִינָה אֲשֶׁר יִבְנֶה־בַּיִת לַיהוָה וּבַיִת לְמַלְכוּתוֹ׃ וְעַתָּה 12
שָׁלַחְתִּי אִישׁ־חָכָם יוֹדֵעַ בִּינָה לְחוּרָם אָבִי׃ בֶּן־אִשָּׁה מִן־ 13
בְּנוֹת דָּן וְאָבִיו אִישׁ צֹרִי יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת בַּזָּהָב־וּבַכֶּסֶף
בַּנְּחֹשֶׁת בַּבַּרְזֶל בָּאֲבָנִים וּבָעֵצִים בָּאַרְגָּמָן בַּתְּכֵלֶת וּבַבּוּץ
וּבַכַּרְמִיל וּלְפַתֵּחַ כָּל־פִּתּוּחַ וְלַחְשֹׁב כָּל־מַחֲשָׁבֶת אֲשֶׁר
יִנָּתֶן לוֹ עִם־חֲכָמֶיךָ וְחַכְמֵי אֲדֹנִי דָּוִיד אָבִיךָ׃ וְעַתָּה 14
הַחִטִּים וְהַשְּׂעֹרִים הַשֶּׁמֶן וְהַיַּיִן אֲשֶׁר אָמַר אֲדֹנִי יִשְׁלַח
לַעֲבָדָיו׃ וַאֲנַחְנוּ נִכְרֹת עֵצִים מִן־הַלְּבָנוֹן כְּכָל־צָרְכֶּךָ טו
וּנְבִיאֵם לְךָ רַפְסֹדוֹת עַל־יָם יָפוֹ וְאַתָּה תַּעֲלֶה אֹתָם
יְרוּשָׁלָםִ׃ ס וַיִּסְפֹּר שְׁלֹמֹה כָּל־הָאֲנָשִׁים הַגֵּירִים 16
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי הַסְּפָר אֲשֶׁר סְפָרָם דָּוִיד אָבִיו

v. 3 קמץ ברביע   v. 7 דגש אחר שורק

וַיִּמָּצְאוּ מֵאָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃
17 וַיַּעַשׂ מֵהֶם שִׁבְעִים אֶלֶף סַבָּל וּשְׁמֹנִים אֶלֶף חֹצֵב בָּהָר
וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת מְנַצְּחִים לְהַעֲבִיד אֶת־הָעָם׃

ג 3

א וַיָּחֶל שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית־יְהוָה בִּירוּשָׁלַםִ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה
אֲשֶׁר נִרְאָה לְדָוִיד אָבִיהוּ אֲשֶׁר הֵכִין בִּמְקוֹם דָּוִיד בְּגֹרֶן
2 אָרְנָן הַיְבוּסִי׃ וַיָּחֶל לִבְנוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשֵּׁנִי בִּשְׁנַת
3 אַרְבַּע לְמַלְכוּתוֹ׃ וְאֵלֶּה הוּסַד שְׁלֹמֹה לִבְנוֹת אֶת־בֵּית
הָאֱלֹהִים הָאֹרֶךְ אַמּוֹת בַּמִּדָּה הָרִאשׁוֹנָה אַמּוֹת שִׁשִּׁים וְרֹחַב
אַמּוֹת עֶשְׂרִים׃ וְהָאוּלָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֹרֶךְ עַל־פְּנֵי רֹחַב
הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהַגֹּבַהּ מֵאָה וְעֶשְׂרִים וַיְצַפֵּהוּ מִפְּנִימָה
ה זָהָב טָהוֹר׃ וְאֵת ׀ הַבַּיִת הַגָּדוֹל חִפָּה עֵץ בְּרוֹשִׁים וַיְחַפֵּהוּ
6 זָהָב טוֹב וַיַּעַל עָלָיו תִּמֹרִים וְשַׁרְשְׁרוֹת׃ וַיְצַף אֶת־הַבַּיִת
7 אֶבֶן יְקָרָה לְתִפְאָרֶת וְהַזָּהָב זְהַב פַּרְוָיִם׃ וַיְחַף אֶת־הַבַּיִת
הַקֹּרוֹת הַסִּפִּים וְקִירוֹתָיו וְדַלְתוֹתָיו זָהָב וּפִתַּח כְּרוּבִים
8 עַל־הַקִּירוֹת׃ ס וַיַּעַשׂ אֶת־בֵּית־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אָרְכּוֹ
עַל־פְּנֵי רֹחַב הַבַּיִת אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְרָחְבּוֹ אַמּוֹת עֶשְׂרִים
9 וַיְחַפֵּהוּ זָהָב טוֹב לְכִכָּרִים שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וּמִשְׁקָל לְמִסְמְרוֹת
י לִשְׁקָלִים חֲמִשִּׁים זָהָב וְהָעֲלִיּוֹת חִפָּה זָהָב׃ ס וַיַּעַשׂ
בְּבֵית־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים כְּרוּבִים שְׁנַיִם מַעֲשֵׂה צַעֲצֻעִים וַיְצַפּוּ
11 אֹתָם זָהָב׃ וְכַנְפֵי הַכְּרוּבִים אָרְכָּם אַמּוֹת עֶשְׂרִים כְּנַף
הָאֶחָד לְאַמּוֹת חָמֵשׁ מַגַּעַת לְקִיר הַבַּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת
12 אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ וּכְנַף הַכְּרוּב
הָאֶחָד אַמּוֹת חָמֵשׁ מַגִּיעַ לְקִיר הַבָּיִת וְהַכָּנָף הָאַחֶרֶת
13 אַמּוֹת חָמֵשׁ דְּבֵקָה לִכְנַף הַכְּרוּב הָאַחֵר׃ כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים
הָאֵלֶּה פֹּרְשִׂים אַמּוֹת עֶשְׂרִים וְהֵם עֹמְדִים עַל־רַגְלֵיהֶם
14 וּפְנֵיהֶם לַבָּיִת׃ ס וַיַּעַשׂ אֶת־הַפָּרֹכֶת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
טו וְכַרְמִיל וּבוּץ וַיַּעַל עָלָיו כְּרוּבִים׃ ס וַיַּעַשׂ לִפְנֵי
הַבַּיִת עַמּוּדִים שְׁנַיִם אַמּוֹת שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ אֹרֶךְ וְהַצֶּפֶת
16 אֲשֶׁר־עַל־רֹאשׁוֹ אַמּוֹת חָמֵשׁ׃ ס וַיַּעַשׂ שַׁרְשְׁרוֹת
בַּדְּבִיר וַיִּתֵּן עַל־רֹאשׁ הָעַמֻּדִים וַיַּעַשׂ רִמּוֹנִים מֵאָה וַיִּתֵּן
17 בַּשַּׁרְשְׁרוֹת׃ וַיָּקֶם אֶת־הָעַמּוּדִים עַל־פְּנֵי הַהֵיכָל אֶחָד

מִיָּמִין וְאֶחָד מֵהַשְּׂמֹאול וַיִּקְרָא שֵׁם־הַיְמָנִי יָכִין וְשֵׁם
הַשְּׂמָאלִי בֹּעַז׃ ס

ד 4

א וַיַּעַשׂ מִזְבַּח נְחֹשֶׁת עֶשְׂרִים אַמָּה אָרְכּוֹ וְעֶשְׂרִים אַמָּה
2 רָחְבּוֹ וְעֶשֶׂר אַמּוֹת קוֹמָתוֹ׃ ס וַיַּעַשׂ אֶת־הַיָּם מוּצָק
עֶשֶׂר בָּאַמָּה מִשְּׂפָתוֹ אֶל־שְׂפָתוֹ עָגוֹל ׀ סָבִיב וְחָמֵשׁ בָּאַמָּה
3 קוֹמָתוֹ וְקַו שְׁלֹשִׁים בָּאַמָּה יָסֹב אֹתוֹ סָבִיב׃ וּדְמוּת בְּקָרִים
תַּחַת לוֹ סָבִיב ׀ סָבִיב סוֹבְבִים אֹתוֹ עֶשֶׂר בָּאַמָּה מַקִּיפִים
4 אֶת־הַיָּם סָבִיב שְׁנַיִם טוּרִים הַבָּקָר יְצוּקִים בְּמֻצַקְתּוֹ׃ עוֹמֵד
עַל־שְׁנֵים עָשָׂר בָּקָר שְׁלֹשָׁה פֹנִים ׀ צָפוֹנָה וּשְׁלוֹשָׁה פֹּנִים ׀
יָמָּה וּשְׁלֹשָׁה ׀ פֹּנִים נֶגְבָּה וּשְׁלֹשָׁה פֹּנִים מִזְרָחָה וְהַיָּם
5 עֲלֵיהֶם מִלְמָעְלָה וְכָל־אֲחֹרֵיהֶם בָּיְתָה׃ וְעָבְיוֹ טֶפַח וּשְׂפָתוֹ
כְּמַעֲשֵׂה שְׂפַת־כּוֹס פֶּרַח שׁוֹשַׁנָּה מַחֲזִיק בַּתִּים שְׁלֹשֶׁת
6 אֲלָפִים יָכִיל׃ ס וַיַּעַשׂ כִּיּוֹרִים עֲשָׂרָה וַיִּתֵּן חֲמִשָּׁה
מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול לְרָחְצָה בָהֶם אֶת־מַעֲשֵׂה הָעוֹלָה
7 יָדִיחוּ בָם וְהַיָּם לְרָחְצָה לַכֹּהֲנִים בּוֹ׃ ס וַיַּעַשׂ אֶת־
מְנֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר כְּמִשְׁפָּטָם וַיִּתֵּן בַּהֵיכָל חָמֵשׁ מִיָּמִין
8 וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאול׃ ס וַיַּעַשׂ שֻׁלְחָנוֹת עֲשָׂרָה וַיַּנַּח
בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאול וַיַּעַשׂ מִזְרְקֵי זָהָב
9 מֵאָה׃ ס וַיַּעַשׂ חֲצַר הַכֹּהֲנִים וְהָעֲזָרָה הַגְּדוֹלָה
י וּדְלָתוֹת לָעֲזָרָה וְדַלְתוֹתֵיהֶם צִפָּה נְחֹשֶׁת׃ ס וְאֶת־
11 הַיָּם נָתַן מִכֶּתֶף הַיְמָנִית קֵדְמָה מִמּוּל נֶגְבָּה׃ ס וַיַּעַשׂ
חוּרָם אֶת־הַסִּירוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וַיְכַל הִירָם
לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר עָשָׂה לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּבֵית
12 הָאֱלֹהִים׃ עַמּוּדִים שְׁנַיִם וְהַגֻּלּוֹת וְהַכֹּתָרוֹת עַל־רֹאשׁ
הָעַמּוּדִים שְׁתָּיִם וְהַשְּׂבָכוֹת שְׁתַּיִם לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת
13 הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים׃ וְאֶת־הָרִמּוֹנִים אַרְבַּע
מֵאוֹת לִשְׁתֵּי הַשְּׂבָכוֹת שְׁנַיִם טוּרִים רִמּוֹנִים לַשְּׂבָכָה הָאֶחָת
לְכַסּוֹת אֶת־שְׁתֵּי גֻּלּוֹת הַכֹּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָעַמּוּדִים׃
14 וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת עָשָׂה וְאֶת־הַכִּיֹּרוֹת עָשָׂה עַל־הַמְּכֹנוֹת׃ אֶת־ טו
16 הַיָּם אֶחָד וְאֶת־הַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר תַּחְתָּיו׃ וְאֶת־הַסִּירוֹת

v. 17 יתיר ר׳ v. 11 חורם קרי

וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמִּזְלָגוֹת וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהֶם עָשָׂה חוּרָם
17 אָבִיו לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה נְחֹשֶׁת מָרוּק׃ בְּכִכַּר הַיַּרְדֵּן
יְצָקָם הַמֶּלֶךְ בַּעֲבִי הָאֲדָמָה בֵּין סֻכּוֹת וּבֵין צְרֵדָתָה׃ ס
18 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה לָרֹב מְאֹד כִּי לֹא נֶחְקַר
19 מִשְׁקַל הַנְּחֹשֶׁת׃ וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֵת כָּל־הַכֵּלִים אֲשֶׁר בֵּית
הָאֱלֹהִים וְאֵת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֶת־הַשֻּׁלְחָנוֹת וַעֲלֵיהֶם לֶחֶם
כ הַפָּנִים׃ וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְנֵרֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט לִפְנֵי
21 הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר׃ וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמֶּלְקַחַיִם זָהָב הוּא
22 מִכְלוֹת זָהָב׃ וְהַמְזַמְּרוֹת וְהַמִּזְרָקוֹת וְהַכַּפּוֹת וְהַמַּחְתּוֹת
זָהָב סָגוּר וּפֶתַח הַבַּיִת דַּלְתוֹתָיו הַפְּנִימִיּוֹת לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים
וְדַלְתֵי הַבַּיִת לַהֵיכָל זָהָב׃ ס

ה 5

א וַתִּשְׁלַם כָּל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־עָשָׂה שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה וַיָּבֵא
שְׁלֹמֹה אֶת־קָדְשֵׁי ׀ דָּוִיד אָבִיו וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְאֶת־
כָּל־הַכֵּלִים נָתַן בְּאֹצְרוֹת בֵּית הָאֱלֹהִים׃ פ
2 אָז יַקְהֵיל שְׁלֹמֹה אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת
נְשִׂיאֵי הָאָבוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־יְרוּשָׁלִָם לְהַעֲלוֹת אֶת־אֲרוֹן
3 בְּרִית־יְהוָה מֵעִיר דָּוִיד הִיא צִיּוֹן׃ ס וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
4 כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי׃ וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי
ה יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַלְוִיִּם אֶת־הָאָרוֹן׃ וַיַּעֲלוּ אֶת־הָאָרוֹן וְאֶת־אֹהֶל
מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל הֶעֱלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים
6 הַלְוִיִּם׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו
לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ
7 מֵרֹב׃ וַיָּבִיאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ
אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃
8 וַיִּהְיוּ הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם עַל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיְכַסּוּ
9 הַכְּרוּבִים עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה׃ וַיַּאֲרִיכוּ הַבַּדִּים
וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הָאָרוֹן עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ
י הַחוּצָה וַיְהִי־שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אֵין בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי
הַלֻּחוֹת אֲשֶׁר־נָתַן מֹשֶׁה בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה עִם־בְּנֵי
11 יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ ס וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים
מִן־הַקֹּדֶשׁ כִּי כָּל־הַכֹּהֲנִים הַנִּמְצְאִים הִתְקַדָּשׁוּ אֵין לִשְׁמוֹר

לַמַּחְלְקוֹת׃ וְהַלְוִיִּם הַמְשֹׁרְרִים לְכֻלָּם לְאָסָף לְהֵימָן לִידִתוּן 12
וְלִבְנֵיהֶם וְלַאֲחֵיהֶם מְלֻבָּשִׁים בּוּץ בִּמְצִלְתַּיִם וּבִנְבָלִים
וְכִנֹּרוֹת עֹמְדִים מִזְרָח לַמִּזְבֵּחַ וְעִמָּהֶם כֹּהֲנִים לְמֵאָה וְעֶשְׂרִים
מַחְצְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיְהִי כְאֶחָד לַמְחַצְּצְרִים וְלַמְשֹׁרְרִים 13
לְהַשְׁמִיעַ קוֹל־אֶחָד לְהַלֵּל וּלְהֹדוֹת לַיהוָה וּכְהָרִים קוֹל
בַּחֲצֹצְרוֹת וּבִמְצִלְתַּיִם וּבִכְלֵי הַשִּׁיר וּבְהַלֵּל לַיהוָה כִּי טוֹב
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְהַבַּיִת מָלֵא עָנָן בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא־יָכְלוּ 14
הַכֹּהֲנִים לַעֲמוֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה
אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים׃ פ

6 ו

אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהוָה אָמַר לִשְׁכּוֹן בָּעֲרָפֶל׃ וַאֲנִי בָּנִיתִי א 2
בֵית־זְבֻל לָךְ וּמָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים׃ וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו 3
וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עוֹמֵד׃ וַיֹּאמֶר 4
בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִיד אָבִי
וּבְיָדָיו מִלֵּא לֵאמֹר׃ מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶת־עַמִּי ה
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת
בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וְלֹא־בָחַרְתִּי בְאִישׁ לִהְיוֹת נָגִיד עַל־
עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וָאֶבְחַר בִּירוּשָׁלַםִ לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם וָאֶבְחַר 6
בְּדָוִיד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי עִם־לְבַב דָּוִיד אָבִי 7
לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ 8
דָּוִיד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי
הֱטִיבוֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ׃ רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי 9
בִנְךָ הַיּוֹצֵא מֵחֲלָצֶיךָ הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי׃ וַיָּקֶם יְהוָה י
אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקוּם תַּחַת דָּוִיד אָבִי וָאֵשֵׁב ׀ עַל־כִּסֵּא
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וָאָשִׂים שָׁם אֶת־הָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם בְּרִית יְהוָה אֲשֶׁר 11
כָּרַת עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה נֶגֶד כָּל־קְהַל 12
יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו׃ כִּי־עָשָׂה שְׁלֹמֹה כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וַיִּתְּנֵהוּ 13
בְּתוֹךְ הָעֲזָרָה חָמֵשׁ אַמּוֹת אָרְכּוֹ וְחָמֵשׁ אַמּוֹת רָחְבּוֹ וְאַמּוֹת
שָׁלוֹשׁ קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֹד עָלָיו וַיִּבְרַךְ עַל־בִּרְכָּיו נֶגֶד כָּל־קְהַל
יִשְׂרָאֵל וַיִּפְרֹשׂ כַּפָּיו הַשָּׁמָיְמָה׃ וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 14

v. 12 יתיר צד״י   v. 13 יתיר צדי

אֵין־כָּמוֹךָ אֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד
טו לַעֲבָדֶיךָ הַהֹלְכִים לְפָנֶיךָ בְּכָל־לִבָּם׃ אֲשֶׁר שָׁמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ
דָּוִיד אָבִי אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לוֹ וַתְּדַבֵּר בְּפִיךָ וּבְיָדְךָ מִלֵּאתָ
16 כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמֹר לְעַבְדְּךָ דָוִיד
אָבִי אֵת אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לּוֹ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ אִישׁ מִלְּפָנַי
יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל רַק אִם־יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ אֶת־דַּרְכָּם לָלֶכֶת
17 בְּתוֹרָתִי כַּאֲשֶׁר הָלַכְתָּ לְפָנָי׃ וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
18 יֵאָמֵן דְּבָרְךָ אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְדָוִיד׃ כִּי הַאֻמְנָם יֵשֵׁב
אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עַל־הָאָרֶץ הִנֵּה שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם לֹא
19 יְכַלְכְּלוּךָ אַף כִּי־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ וּפָנִיתָ אֶל־תְּפִלַּת
עַבְדְּךָ וְאֶל־תְּחִנָּתוֹ יְהוָה אֱלֹהָי לִשְׁמֹעַ אֶל־הָרִנָּה וְאֶל־
כ הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר עַבְדְּךָ מִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ׃ לִהְיוֹת עֵינֶיךָ פְתֻחוֹת
אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתָּ לָשׂוּם
שִׁמְךָ שָׁם לִשְׁמוֹעַ אֶל־הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל עַבְדְּךָ אֶל־
21 הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְשָׁמַעְתָּ אֶל־תַּחֲנוּנֵי עַבְדְּךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
יִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִמְּקוֹם שִׁבְתְּךָ מִן־
22 הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלָחְתָּ׃ אִם־יֶחֱטָא אִישׁ לְרֵעֵהוּ וְנָשָׁא־בוֹ
23 אָלָה לְהַאֲלֹתוֹ וּבָא אָלָה לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה ׀
תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְעָשִׂיתָ וְשָׁפַטְתָּ אֶת־עֲבָדֶיךָ לְהָשִׁיב
לְרָשָׁע לָתֵת דַּרְכּוֹ בְּרֹאשׁוֹ וּלְהַצְדִּיק צַדִּיק לָתֶת לוֹ כְּצִדְקָתוֹ׃
24 ס וְאִם־יִנָּגֵף עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶחֶטְאוּ־
לָךְ וְשָׁבוּ וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ וְהִתְפַּלְלוּ וְהִתְחַנְּנוּ לְפָנֶיךָ
כה בַּבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ לְחַטַּאת
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַהֲשֵׁיבוֹתָם אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לָהֶם
26 וְלַאֲבֹתֵיהֶם׃ ס בְּהֵעָצֵר הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר כִּי
יֶחֶטְאוּ־לָךְ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהוֹדוּ אֶת־שְׁמֶךָ
27 מֵחַטָּאתָם יְשׁוּבוּן כִּי תַעֲנֵם׃ וְאַתָּה ׀ תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ
לְחַטַּאת עֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כִּי תוֹרֵם אֶל־הַדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר יֵלְכוּ־בָהּ וְנָתַתָּה מָטָר עַל־אַרְצְךָ אֲשֶׁר־נָתַתָּה לְעַמְּךָ
28 לְנַחֲלָה׃ ס רָעָב כִּי־יִהְיֶה בָאָרֶץ דֶּבֶר כִּי־יִהְיֶה שִׁדָּפוֹן
וְיֵרָקוֹן אַרְבֶּה וְחָסִיל כִּי יִהְיֶה כִּי יָצַר־לוֹ אֹיְבָיו בְּאֶרֶץ
29 שְׁעָרָיו כָּל־נֶגַע וְכָל־מַחֲלָה׃ כָּל־תְּפִלָּה כָל־תְּחִנָּה אֲשֶׁר

יִהְיֶה לְכָל־הָאָדָם וּלְכֹל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵדְעוּ אִישׁ נִגְעוֹ
ל וּמַכְאֹבוֹ וּפָרַשׂ כַּפָּיו אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־
הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְסָלַחְתָּ וְנָתַתָּה לָאִישׁ כְּכָל־דְּרָכָיו
אֲשֶׁר תֵּדַע אֶת־לְבָבוֹ כִּי־אַתָּה לְבַדְּךָ יָדַעְתָּ אֶת־לְבַב בְּנֵי
31 הָאָדָם׃ לְמַעַן יִירָאוּךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכֶיךָ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־הֵם
32 חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לַאֲבֹתֵינוּ׃ ס וְגַם
אֶל־הַנָּכְרִי אֲשֶׁר לֹא מֵעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הוּא וּבָא ׀ מֵאֶרֶץ
רְחוֹקָה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיָדְךָ הַחֲזָקָה וּזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה
33 וּבָאוּ וְהִתְפַּלְלוּ אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם
מִמְּכוֹן שִׁבְתֶּךָ וְעָשִׂיתָ כְּכֹל אֲשֶׁר־יִקְרָא אֵלֶיךָ הַנָּכְרִי לְמַעַן
יֵדְעוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־שִׁמְךָ וּלְיִרְאָה אֹתְךָ כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
וְלָדַעַת כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי׃ ס
34 כִּי־יֵצֵא עַמְּךָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבָיו בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵם
וְהִתְפַּלְלוּ אֵלֶיךָ דֶּרֶךְ הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בָּהּ וְהַבַּיִת
לה אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־
36 תְּחִנָּתָם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם׃ כִּי יֶחֶטְאוּ־לָךְ כִּי אֵין אָדָם אֲשֶׁר
לֹא־יֶחֱטָא וְאָנַפְתָּ בָם וּנְתַתָּם לִפְנֵי אוֹיֵב וְשָׁבוּם שׁוֹבֵיהֶם
37 אֶל־אֶרֶץ רְחוֹקָה אוֹ קְרוֹבָה׃ וְהֵשִׁיבוּ אֶל־לְבָבָם בָּאֶרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבּוּ־שָׁם וְשָׁבוּ ׀ וְהִתְחַנְּנוּ אֵלֶיךָ בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם לֵאמֹר חָטָאנוּ
38 הֶעֱוִינוּ וְרָשָׁעְנוּ׃ וְשָׁבוּ אֵלֶיךָ בְּכָל־לִבָּם וּבְכָל־נַפְשָׁם בְּאֶרֶץ
שִׁבְיָם אֲשֶׁר־שָׁבוּ אֹתָם וְהִתְפַּלְלוּ דֶּרֶךְ אַרְצָם אֲשֶׁר־נָתַתָּה
לַאֲבוֹתָם וְהָעִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ וְלַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּנִיתִי לִשְׁמֶךָ׃
39 וְשָׁמַעְתָּ מִן־הַשָּׁמַיִם מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ אֶת־תְּפִלָּתָם וְאֶת־
תְּחִנֹּתֵיהֶם וְעָשִׂיתָ מִשְׁפָּטָם וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ׃
מ עַתָּה אֱלֹהַי יִהְיוּ־נָא עֵינֶיךָ פְּתֻחוֹת וְאָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת
41 הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ ס וְעַתָּה קוּמָה יְהוָה אֱלֹהִים לְנוּחֶךָ
אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ כֹּהֲנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהִים יִלְבְּשׁוּ תְשׁוּעָה
42 וַחֲסִידֶיךָ יִשְׂמְחוּ בַטּוֹב׃ יְהוָה אֱלֹהִים אַל־תָּשֵׁב פְּנֵי
מְשִׁיחֶךָ זָכְרָה לְחַסְדֵי דָּוִיד עַבְדֶּךָ׃ ס

7 ז

א וּכְכַלּוֹת שְׁלֹמֹה לְהִתְפַּלֵּל וְהָאֵשׁ יָרְדָה מֵהַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל

v. 41 מלרע

2 הָעֹלָה וְהַזְּבָחִים וּכְבוֹד יְהוָה מָלֵא אֶת־הַבָּיִת׃ וְלֹא יָכְלוּ
הַכֹּהֲנִים לָבוֹא אֶל־בֵּית יְהוָה כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהוָה אֶת־
3 בֵּית יְהוָה׃ וְכֹל ׀ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רֹאִים בְּרֶדֶת הָאֵשׁ וּכְבוֹד
יְהוָה עַל־הַבָּיִת וַיִּכְרְעוּ אַפַּיִם אַרְצָה עַל־הָרִצְפָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ
4 וְהוֹדוֹת לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וְהַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם
ה זֹבְחִים זֶבַח לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיִּזְבַּח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה אֶת־זֶבַח
הַבָּקָר עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף וְצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אָלֶף וַיַּחְנְכוּ
6 אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים הַמֶּלֶךְ וְכָל־הָעָם׃ וְהַכֹּהֲנִים עַל־מִשְׁמְרוֹתָם
עֹמְדִים וְהַלְוִיִּם בִּכְלֵי־שִׁיר יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה דָּוִיד הַמֶּלֶךְ
לְהֹדוֹת לַיהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ בְּהַלֵּל דָּוִיד בְּיָדָם וְהַכֹּהֲנִים
7 מַחְצְצְרִים נֶגְדָּם וְכָל־יִשְׂרָאֵל עֹמְדִים׃ וַיְקַדֵּשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־
תּוֹךְ הֶחָצֵר אֲשֶׁר לִפְנֵי בֵית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם הָעֹלוֹת
וְאֵת חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה
לֹא יָכוֹל לְהָכִיל אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַחֲלָבִים׃
8 וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה אֶת־הֶחָג בָּעֵת הַהִיא שִׁבְעַת יָמִים וְכָל־
יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ קָהָל גָּדוֹל מְאֹד מִלְּבוֹא חֲמָת עַד־נַחַל מִצְרָיִם׃
9 וַיַּעֲשׂוּ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצָרֶת כִּי ׀ חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ עָשׂוּ שִׁבְעַת
י יָמִים וְהֶחָג שִׁבְעַת יָמִים׃ וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה לַחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי שִׁלַּח אֶת־הָעָם לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב עַל־
הַטּוֹבָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִיד וְלִשְׁלֹמֹה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃ ס
11 וַיְכַל שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־הַבָּא
עַל־לֵב שְׁלֹמֹה לַעֲשׂוֹת בְּבֵית־יְהוָה וּבְבֵיתוֹ הִצְלִיחַ׃ פ
12 וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־שְׁלֹמֹה בַּלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁמַעְתִּי אֶת־
13 תְּפִלָּתֶךָ וּבָחַרְתִּי בַּמָּקוֹם הַזֶּה לִי לְבֵית זָבַח׃ הֵן אֶעֱצֹר
הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהֵן־אֲצַוֶּה עַל־חָגָב לֶאֱכוֹל
14 הָאָרֶץ וְאִם־אֲשַׁלַּח דֶּבֶר בְּעַמִּי׃ וְיִכָּנְעוּ עַמִּי אֲשֶׁר נִקְרָא־
שְׁמִי עֲלֵיהֶם וְיִתְפַּלְלוּ וִיבַקְשׁוּ פָנַי וְיָשֻׁבוּ מִדַּרְכֵיהֶם
הָרָעִים וַאֲנִי אֶשְׁמַע מִן־הַשָּׁמַיִם וְאֶסְלַח לְחַטָּאתָם וְאֶרְפָּא
טו אֶת־אַרְצָם׃ עַתָּה עֵינַי יִהְיוּ פְתֻחוֹת וְאָזְנַי קַשֻּׁבוֹת לִתְפִלַּת
16 הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וְעַתָּה בָּחַרְתִּי וְהִקְדַּשְׁתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה
לִהְיוֹת־שְׁמִי שָׁם עַד־עוֹלָם וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם כָּל־הַיָּמִים׃

v. 6 יתיר צדי

וְאַתָּה אִם־תֵּלֵךְ לְפָנַי כַּאֲשֶׁר הָלַךְ דָּוִיד אָבִיךָ וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל 17
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְחֻקַּי וּמִשְׁפָּטַי תִּשְׁמוֹר׃ וַהֲקִימוֹתִי אֵת כִּסֵּא 18
מַלְכוּתֶךָ כַּאֲשֶׁר כָּרַתִּי לְדָוִיד אָבִיךָ לֵאמֹר לֹא־יִכָּרֵת לְךָ
אִישׁ מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְאִם־תְּשׁוּבוּן אַתֶּם וַעֲזַבְתֶּם חֻקּוֹתַי 19
וּמִצְוֺתַי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וַהֲלַכְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וּנְתַשְׁתִּים מֵעַל אַדְמָתִי אֲשֶׁר כ
נָתַתִּי לָהֶם וְאֶת־הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתִּי לִשְׁמִי אַשְׁלִיךְ
מֵעַל פָּנָי וְאֶתְּנֶנּוּ לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה בְּכָל־הָעַמִּים׃ וְהַבַּיִת 21
הַזֶּה אֲשֶׁר הָיָה עֶלְיוֹן לְכָל־עֹבֵר עָלָיו יִשֹּׁם וְאָמַר בַּמֶּה
עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת וְלַבַּיִת הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל° 22
אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־יְהוָה׀ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם וַיַּחֲזִיקוּ בֵּאלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וַיַּעַבְדוּם
עַל־כֵּן הֵבִיא עֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת׃ פ

ח 8

וַיְהִי מִקֵּץ׀ עֶשְׂרִים שָׁנָה אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה אֶת־בֵּית יְהוָה א
וְאֶת־בֵּיתוֹ׃ וְהֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן חוּרָם לִשְׁלֹמֹה בָּנָה שְׁלֹמֹה 2
אֹתָם וַיּוֹשֶׁב שָׁם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמָת 3
צוֹבָה וַיֶּחֱזַק עָלֶיהָ׃ וַיִּבֶן אֶת־תַּדְמֹר בַּמִּדְבָּר וְאֵת כָּל־עָרֵי 4
הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר בָּנָה בַּחֲמָת׃ וַיִּבֶן אֶת־בֵּית חוֹרוֹן הָעֶלְיוֹן ה
וְאֶת־בֵּית חוֹרוֹן הַתַּחְתּוֹן עָרֵי מָצוֹר חוֹמוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃
וְאֶת־בַּעֲלָת וְאֵת כָּל־עָרֵי הַמִּסְכְּנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִשְׁלֹמֹה וְאֵת 6
כָּל־עָרֵי הָרֶכֶב וְאֵת עָרֵי הַפָּרָשִׁים וְאֵת׀ כָּל־חֵשֶׁק שְׁלֹמֹה
אֲשֶׁר חָשַׁק לִבְנוֹת בִּירוּשָׁלַ͏ִם וּבַלְּבָנוֹן וּבְכֹל אֶרֶץ מֶמְשַׁלְתּוֹ׃
כָּל־הָעָם הַנּוֹתָר מִן־הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי 7
אֲשֶׁר לֹא מִיִּשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ מִן־בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר נוֹתְרוּ אַחֲרֵיהֶם 8
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־כִלּוּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלֵם שְׁלֹמֹה לְמַס
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וּמִן־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא־נָתַן שְׁלֹמֹה 9
לַעֲבָדִים לִמְלַאכְתּוֹ כִּי הֵמָּה אַנְשֵׁי מִלְחָמָה וְשָׂרֵי שָׁלִישָׁיו
וְשָׂרֵי רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו׃ פ
וְאֵלֶּה שָׂרֵי הַנִּצִּיבִים אֲשֶׁר־לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם י

v. 10 יתיר י׳

11 הָרֹדִים בָּעָם׃ וְאֶת־בַּת־פַּרְעֹה הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה מֵעִיר דָּוִיד
לַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה־לָהּ כִּי אָמַר לֹא־תֵשֵׁב אִשָּׁה לִי בְּבֵית דָּוִיד
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי־קֹדֶשׁ הֵמָּה אֲשֶׁר־בָּאָה אֲלֵיהֶם אֲרוֹן יְהוָה׃
12 ס אָז הֶעֱלָה שְׁלֹמֹה עֹלוֹת לַיהוָה עַל מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר
13 בָּנָה לִפְנֵי הָאוּלָם׃ וּבִדְבַר־יוֹם בְּיוֹם לְהַעֲלוֹת כְּמִצְוַת מֹשֶׁה
לַשַּׁבָּתוֹת וְלֶחֳדָשִׁים וְלַמּוֹעֲדוֹת שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה בְּחַג
14 הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת׃ וַיַּעֲמֵד כְּמִשְׁפַּט
דָּוִיד־אָבִיו אֶת־מַחְלְקוֹת הַכֹּהֲנִים עַל־עֲבֹדָתָם וְהַלְוִיִּם עַל־
מִשְׁמְרוֹתָם לְהַלֵּל וּלְשָׁרֵת נֶגֶד הַכֹּהֲנִים לִדְבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ
וְהַשּׁוֹעֲרִים בְּמַחְלְקוֹתָם לְשַׁעַר וָשָׁעַר כִּי כֵן מִצְוַת דָּוִיד אִישׁ־
טו הָאֱלֹהִים׃ וְלֹא סָרוּ מִצְוַת הַמֶּלֶךְ עַל־הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
16 לְכָל־דָּבָר וְלָאֹצָרוֹת׃ וַתִּכֹּן כָּל־מְלֶאכֶת שְׁלֹמֹה עַד־הַיּוֹם
מוּסַד בֵּית־יְהוָה וְעַד־כְּלֹתוֹ שָׁלֵם בֵּית יְהוָה׃ פ
17 אָז הָלַךְ שְׁלֹמֹה לְעֶצְיוֹן גֶּבֶר וְאֶל־אֵילוֹת עַל־שְׂפַת הַיָּם
18 בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיִּשְׁלַח־לוֹ חוּרָם בְּיַד־עֲבָדָיו אֳנִיּוֹת וַעֲבָדִים
יוֹדְעֵי יָם וַיָּבֹאוּ עִם־עַבְדֵי שְׁלֹמֹה אוֹפִירָה וַיִּקְחוּ מִשָּׁם אַרְבַּע־
מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים כִּכַּר זָהָב וַיָּבִיאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ פ

ט 9

א וּמַלְכַּת־שְׁבָא שָׁמְעָה אֶת־שֵׁמַע שְׁלֹמֹה וַתָּבוֹא לְנַסּוֹת אֶת־
שְׁלֹמֹה בְחִידוֹת בִּירוּשָׁלַםִ בְּחַיִל כָּבֵד מְאֹד וּגְמַלִּים נֹשְׂאִים
בְּשָׂמִים וְזָהָב לָרֹב וְאֶבֶן יְקָרָה וַתָּבוֹא אֶל־שְׁלֹמֹה וַתְּדַבֵּר
2 עִמּוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבָהּ׃ וַיַּגֶּד־לָהּ שְׁלֹמֹה אֶת־
כָּל־דְּבָרֶיהָ וְלֹא־נֶעְלַם דָּבָר מִשְּׁלֹמֹה אֲשֶׁר לֹא הִגִּיד לָהּ׃
3 וַתֵּרֶא מַלְכַּת־שְׁבָא אֵת חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְהַבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה׃
4 וּמַאֲכַל שֻׁלְחָנוֹ וּמוֹשַׁב עֲבָדָיו וּמַעֲמַד מְשָׁרְתָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם
וּמַשְׁקָיו וּמַלְבּוּשֵׁיהֶם וַעֲלִיָּתוֹ אֲשֶׁר יַעֲלֶה בֵּית יְהוָה וְלֹא־
ה הָיָה עוֹד בָּהּ רוּחַ׃ וַתֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אֱמֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר
6 שָׁמַעְתִּי בְּאַרְצִי עַל־דְּבָרֶיךָ וְעַל־חָכְמָתֶךָ׃ וְלֹא־הֶאֱמַנְתִּי
לְדִבְרֵיהֶם עַד אֲשֶׁר־בָּאתִי וַתִּרְאֶינָה עֵינַי וְהִנֵּה לֹא הֻגַּד־
לִי חֲצִי מַרְבִּית חָכְמָתֶךָ יָסַפְתָּ עַל־הַשְּׁמוּעָה אֲשֶׁר שָׁמָעְתִּי׃

v. 18 יתיר ו׳

7 אַשְׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ וְאַשְׁרֵי עֲבָדֶיךָ אֵלֶּה הָעֹמְדִים לְפָנֶיךָ תָּמִיד
8 וְשֹׁמְעִים אֶת־חָכְמָתֶךָ׃ יְהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּרוּךְ אֲשֶׁר ׀ חָפֵץ
בְּךָ לְתִתְּךָ עַל־כִּסְאוֹ לְמֶלֶךְ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּאַהֲבַת אֱלֹהֶיךָ
אֶת־יִשְׂרָאֵל לְהַעֲמִידוֹ לְעוֹלָם וַיִּתֶּנְךָ עֲלֵיהֶם לְמֶלֶךְ לַעֲשׂוֹת
9 מִשְׁפָּט וּצְדָקָה׃ וַתִּתֵּן לַמֶּלֶךְ מֵאָה וְעֶשְׂרִים ׀ כִּכַּר זָהָב
וּבְשָׂמִים לָרֹב מְאֹד וְאֶבֶן יְקָרָה וְלֹא הָיָה כַּבֹּשֶׂם הַהוּא אֲשֶׁר
י נָתְנָה מַלְכַּת־שְׁבָא לַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה׃ וְגַם עַבְדֵי חִירָם וְעַבְדֵי
שְׁלֹמֹה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ זָהָב מֵאוֹפִיר הֵבִיאוּ עֲצֵי אַלְגּוּמִּים וְאֶבֶן
11 יְקָרָה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ אֶת־עֲצֵי הָאַלְגּוּמִּים מְסִלּוֹת לְבֵית־
יְהוָה וּלְבֵית הַמֶּלֶךְ וְכִנֹּרוֹת וּנְבָלִים לַשָּׁרִים וְלֹא־נִרְאוּ כָהֵם
12 לְפָנִים בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה נָתַן לְמַלְכַּת־שְׁבָא
אֶת־כָּל־חֶפְצָהּ אֲשֶׁר שָׁאָלָה מִלְּבַד אֲשֶׁר־הֵבִיאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ
13 וַתַּהֲפֹךְ וַתֵּלֶךְ לְאַרְצָהּ הִיא וַעֲבָדֶיהָ׃ ס וַיְהִי מִשְׁקַל
הַזָּהָב אֲשֶׁר־בָּא לִשְׁלֹמֹה בְּשָׁנָה אֶחָת שֵׁשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים
14 וָשֵׁשׁ כִּכְּרֵי זָהָב׃ לְבַד מֵאַנְשֵׁי הַתָּרִים וְהַסֹּחֲרִים מְבִיאִים
וְכָל־מַלְכֵי עֲרַב וּפַחוֹת הָאָרֶץ מְבִיאִים זָהָב וָכֶסֶף לִשְׁלֹמֹה׃
טו וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מָאתַיִם צִנָּה זָהָב שָׁחוּט שֵׁשׁ מֵאוֹת
16 זָהָב שָׁחוּט יַעֲלֶה עַל־הַצִּנָּה הָאֶחָת׃ וּשְׁלֹשׁ־מֵאוֹת מָגִנִּים
זָהָב שָׁחוּט שְׁלֹשׁ מֵאוֹת זָהָב יַעֲלֶה עַל־הַמָּגֵן הָאֶחָת וַיִּתְּנֵם
17 הַמֶּלֶךְ בְּבֵית יַעַר הַלְּבָנוֹן׃ ס וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ כִּסֵּא שֵׁן
18 גָּדוֹל וַיְצַפֵּהוּ זָהָב טָהוֹר׃ וְשֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכִּסֵּא וְכֶבֶשׁ בַּזָּהָב
לַכִּסֵּא מָאֳחָזִים וְיָדוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה עַל־מְקוֹם הַשָּׁבֶת וּשְׁנַיִם
19 אֲרָיוֹת עֹמְדִים אֵצֶל הַיָּדוֹת׃ וּשְׁנֵים עָשָׂר אֲרָיוֹת עֹמְדִים שָׁם
עַל־שֵׁשׁ הַמַּעֲלוֹת מִזֶּה וּמִזֶּה לֹא־נַעֲשָׂה כֵן לְכָל־מַמְלָכָה׃
כ וְכֹל כְּלֵי מַשְׁקֵה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה זָהָב וְכֹל כְּלֵי בֵית־יַעַר
הַלְּבָנוֹן זָהָב סָגוּר אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בִּימֵי שְׁלֹמֹה לִמְאוּמָה׃
21 כִּי־אֳנִיּוֹת לַמֶּלֶךְ הֹלְכוֹת תַּרְשִׁישׁ עִם עַבְדֵי חוּרָם אַחַת
לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים תָּבוֹאנָה ׀ אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ נֹשְׂאוֹת זָהָב וָכֶסֶף
שֶׁנְהַבִּים וְקוֹפִים וְתֻכִּיִּים׃ פ
22 23 וַיִּגְדַּל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִכֹּל מַלְכֵי הָאָרֶץ לְעֹשֶׁר וְחָכְמָה׃ וְכֹל

v. 10 חורם ק׳   ibid. דגש אחר שורק   v. 11 דגש אחר שורק

מַלְכֵי הָאָרֶץ מְבַקְשִׁים אֶת־פְּנֵי שְׁלֹמֹה לִשְׁמֹעַ אֶת־חָכְמָתוֹ
24 אֲשֶׁר־נָתַן הָאֱלֹהִים בְּלִבּוֹ׃ וְהֵם מְבִיאִים אִישׁ מִנְחָתוֹ כְּלֵי־כֶסֶף
וּכְלֵי זָהָב וּשְׂלָמוֹת נֵשֶׁק וּבְשָׂמִים סוּסִים וּפְרָדִים דְּבַר־שָׁנָה
כה בְּשָׁנָה׃ ס וַיְהִי לִשְׁלֹמֹה אַרְבַּעַת אֲלָפִים אֻרְיוֹת סוּסִים
וּמַרְכָּבוֹת וּשְׁנֵים־עָשָׂר אֶלֶף פָּרָשִׁים וַיַּנִּיחֵם בְּעָרֵי הָרֶכֶב
26 וְעִם־הַמֶּלֶךְ בִּירוּשָׁלָםִ׃ וַיְהִי מוֹשֵׁל בְּכָל־הַמְּלָכִים מִן־הַנָּהָר
27 וְעַד־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְעַד גְּבוּל מִצְרָיִם׃ וַיִּתֵּן הַמֶּלֶךְ אֶת־
הַכֶּסֶף בִּירוּשָׁלַםִ כָּאֲבָנִים וְאֵת הָאֲרָזִים נָתַן כַּשִּׁקְמִים אֲשֶׁר־
28 בַּשְּׁפֵלָה לָרֹב׃ וּמוֹצִיאִים סוּסִים מִמִּצְרַיִם לִשְׁלֹמֹה וּמִכָּל־
29 הָאֲרָצוֹת׃ וּשְׁאָר דִּבְרֵי שְׁלֹמֹה הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא־
הֵם כְּתוּבִים עַל־דִּבְרֵי נָתָן הַנָּבִיא וְעַל־נְבוּאַת אֲחִיָּה
ל הַשִּׁילוֹנִי וּבַחֲזוֹת יֶעְדִּי הַחֹזֶה עַל־יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט׃ וַיִּמְלֹךְ
31 שְׁלֹמֹה בִּירוּשָׁלַםִ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וַיִּשְׁכַּב
שְׁלֹמֹה עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד אָבִיו וַיִּמְלֹךְ רְחַבְעָם
בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

10 י

א וַיֵּלֶךְ רְחַבְעָם שְׁכֶמָה כִּי שְׁכֶם בָּאוּ כָל־יִשְׂרָאֵל לְהַמְלִיךְ
2 אֹתוֹ׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט וְהוּא בְמִצְרַיִם אֲשֶׁר
3 בָּרַח מִפְּנֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וַיָּשָׁב יָרָבְעָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלְחוּ
וַיִּקְרְאוּ־לוֹ וַיָּבֹא יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל וַיְדַבְּרוּ אֶל־רְחַבְעָם
4 לֵאמֹר׃ אָבִיךָ הִקְשָׁה אֶת־עֻלֵּנוּ וְעַתָּה הָקֵל מֵעֲבֹדַת אָבִיךָ
ה הַקָּשָׁה וּמֵעֻלּוֹ הַכָּבֵד אֲשֶׁר־נָתַן עָלֵינוּ וְנַעַבְדֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם עוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְשׁוּבוּ אֵלָי וַיֵּלֶךְ הָעָם׃ ס
6 וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר־הָיוּ עֹמְדִים לִפְנֵי
שְׁלֹמֹה אָבִיו בִּהְיֹתוֹ חַי לֵאמֹר אֵיךְ אַתֶּם נוֹעָצִים לְהָשִׁיב
7 לָעָם־הַזֶּה דָבָר׃ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם־תִּהְיֶה לְטוֹב
לְהָעָם הַזֶּה וּרְצִיתָם וְדִבַּרְתָּ אֲלֵהֶם דְּבָרִים טוֹבִים וְהָיוּ לְךָ
8 עֲבָדִים כָּל־הַיָּמִים׃ וַיַּעֲזֹב אֶת־עֲצַת הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר יְעָצֻהוּ
9 וַיִּוָּעַץ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ הָעֹמְדִים לְפָנָיו׃ וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם מָה אַתֶּם נוֹעָצִים וְנָשִׁיב דָּבָר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר
דִּבְּרוּ אֵלַי לֵאמֹר הָקֵל מִן־הָעֹל אֲשֶׁר־נָתַן אָבִיךָ עָלֵינוּ׃

v. 29 יעדו ק׳

י וַיְדַבְּרוּ אִתּוֹ הַיְלָדִים אֲשֶׁר גָּדְלוּ אִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר
לָעָם אֲשֶׁר־דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ לֵאמֹר אָבִיךָ הִכְבִּיד אֶת־עֻלֵּנוּ וְאַתָּה
הָקֵל מֵעָלֵינוּ כֹּה תֹּאמַר אֲלֵהֶם קָטָנִּי עָבָה מִמָּתְנֵי אָבִי׃
11 וְעַתָּה אָבִי הֶעְמִיס עֲלֵיכֶם עֹל כָּבֵד וַאֲנִי אֹסִיף עַל־עֻלְּכֶם
12 אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃ ס וַיָּבֹא
יָרָבְעָם וְכָל־הָעָם אֶל־רְחַבְעָם בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
13 הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר שׁוּבוּ אֵלַי בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי׃ וַיַּעֲנֵם הַמֶּלֶךְ קָשָׁה
14 וַיַּעֲזֹב הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֵת עֲצַת הַזְּקֵנִים׃ וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם
כַּעֲצַת הַיְלָדִים לֵאמֹר אַכְבִּיד אֶת־עֻלְּכֶם וַאֲנִי אֹסִיף עָלָיו
טו אָבִי יִסַּר אֶתְכֶם בַּשּׁוֹטִים וַאֲנִי בָּעַקְרַבִּים׃ וְלֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ
אֶל־הָעָם כִּי־הָיְתָה נְסִבָּה מֵעִם הָאֱלֹהִים לְמַעַן הָקִים יְהוָה
אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד אֲחִיָּהוּ הַשִּׁילוֹנִי אֶל־יָרָבְעָם בֶּן־
16 נְבָט׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־שָׁמַע הַמֶּלֶךְ לָהֶם וַיָּשִׁיבוּ הָעָם ׀
אֶת־הַמֶּלֶךְ ׀ לֵאמֹר מַה־לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִיד וְלֹא־נַחֲלָה בְּבֶן־יִשַׁי
אִישׁ לְאֹהָלֶיךָ יִשְׂרָאֵל עַתָּה רְאֵה בֵיתְךָ דָּוִיד וַיֵּלֶךְ כָּל־
17 יִשְׂרָאֵל לְאֹהָלָיו׃ ס וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֹּשְׁבִים בְּעָרֵי יְהוּדָה
וַיִּמְלֹךְ עֲלֵיהֶם רְחַבְעָם׃ פ
18 וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם אֶת־הֲדֹרָם אֲשֶׁר עַל־הַמַּס וַיִּרְגְּמוּ־
בוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶבֶן וַיָּמֹת וְהַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם הִתְאַמֵּץ לַעֲלוֹת
19 בַּמֶּרְכָּבָה לָנוּס יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְשְׁעוּ יִשְׂרָאֵל בְּבֵית דָּוִיד עַד
הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס

11 יא

א וַיָּבֹא רְחַבְעָם יְרוּשָׁלִַם וַיַּקְהֵל אֶת־בֵּית יְהוּדָה וּבִנְיָמִן מֵאָה
וּשְׁמוֹנִים אֶלֶף בָּחוּר עֹשֵׂה מִלְחָמָה לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל
2 לְהָשִׁיב אֶת־הַמַּמְלָכָה לִרְחַבְעָם׃ ס וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה
3 אֶל־שְׁמַעְיָהוּ אִישׁ־הָאֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אֱמֹר אֶל־רְחַבְעָם בֶּן־
שְׁלֹמֹה מֶלֶךְ יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יִשְׂרָאֵל בִּיהוּדָה וּבִנְיָמִן לֵאמֹר׃
4 כֹּה אָמַר יְהוָה לֹא תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ עִם־אֲחֵיכֶם שׁוּבוּ אִישׁ
לְבֵיתוֹ כִּי מֵאִתִּי נִהְיָה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי יְהוָה
וַיָּשֻׁבוּ מִלֶּכֶת אֶל־יָרָבְעָם׃ פ
ה 6 וַיֵּשֶׁב רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלִָם וַיִּבֶן עָרִים לְמָצוֹר בִּיהוּדָה׃ וַיִּבֶן
7 אֶת־בֵּית־לֶחֶם וְאֶת־עֵיטָם וְאֶת־תְּקוֹעַ׃ וְאֶת־בֵּית־צוּר וְאֶת־

8 9 שׂוֹכוֹ וְאֶת־עֲדֻלָּם׃ וְאֶת־גַּת וְאֶת־מָרֵשָׁה וְאֶת־זִיף׃ וְאֶת־
י אֲדוֹרַיִם וְאֶת־לָכִישׁ וְאֶת־עֲזֵקָה׃ וְאֶת־צָרְעָה וְאֶת־אַיָּלוֹן וְאֶת־
11 חֶבְרוֹן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן עָרֵי מְצֻרוֹת׃ וַיְחַזֵּק אֶת־
הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן בָּהֶם נְגִידִים וְאֹצְרוֹת מַאֲכָל וְשֶׁמֶן וָיָיִן׃
12 וּבְכָל־עִיר וָעִיר צִנּוֹת וּרְמָחִים וַיְחַזְּקֵם לְהַרְבֵּה מְאֹד וַיְהִי־
13 לוֹ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן׃ ס וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם אֲשֶׁר בְּכָל־
14 יִשְׂרָאֵל הִתְיַצְּבוּ עָלָיו מִכָּל־גְּבוּלָם׃ כִּי־עָזְבוּ הַלְוִיִּם אֶת־
מִגְרְשֵׁיהֶם וַאֲחֻזָּתָם וַיֵּלְכוּ לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלִָם כִּי הִזְנִיחָם
טו יָרָבְעָם וּבָנָיו מִכַּהֵן לַיהוָה׃ וַיַּעֲמֶד־לוֹ כֹּהֲנִים לַבָּמוֹת
16 וְלַשְּׂעִירִים וְלָעֲגָלִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וְאַחֲרֵיהֶם מִכֹּל שִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל הַנֹּתְנִים אֶת־לְבָבָם לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
17 בָּאוּ יְרוּשָׁלִַם לִזְבּוֹחַ לַיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיְחַזְּקוּ אֶת־
מַלְכוּת יְהוּדָה וַיְאַמְּצוּ אֶת־רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה לְשָׁנִים
שָׁלוֹשׁ כִּי הָלְכוּ בְּדֶרֶךְ דָּוִיד וּשְׁלֹמֹה לְשָׁנִים שָׁלוֹשׁ׃ פ
18 וַיִּקַּח־לוֹ רְחַבְעָם אִשָּׁה אֶת־מָחֲלַת בִּן־יְרִימוֹת בֶּן־דָּוִיד
19 אֲבִיהַיִל בַּת־אֱלִיאָב בֶּן־יִשָׁי׃ וַתֵּלֶד לוֹ בָּנִים אֶת־יְעוּשׁ
כ וְאֶת־שְׁמַרְיָה וְאֶת־זָהַם׃ וְאַחֲרֶיהָ לָקַח אֶת־מַעֲכָה בַּת־
אַבְשָׁלוֹם וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־אֲבִיָּה וְאֶת־עַתַּי וְאֶת־זִיזָא וְאֶת־
21 שְׁלֹמִית׃ וַיֶּאֱהַב רְחַבְעָם אֶת־מַעֲכָה בַת־אַבְשָׁלוֹם מִכָּל־נָשָׁיו
וּפִילַגְשָׁיו כִּי נָשִׁים שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה נָשָׂא וּפִילַגְשִׁים שִׁשִּׁים
22 וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה בָּנִים וְשִׁשִּׁים בָּנוֹת׃ וַיַּעֲמֵד לָרֹאשׁ
רְחַבְעָם אֶת־אֲבִיָּה בֶן־מַעֲכָה לְנָגִיד בְּאֶחָיו כִּי לְהַמְלִיכוֹ׃
23 וַיָּבֶן וַיִּפְרֹץ מִכָּל־בָּנָיו לְכָל־אַרְצוֹת יְהוּדָה וּבִנְיָמִן לְכֹל
עָרֵי הַמְּצֻרוֹת וַיִּתֵּן לָהֶם הַמָּזוֹן לָרֹב וַיִּשְׁאַל הֲמוֹן נָשִׁים׃

יב 12

א וַיְהִי כְּהָכִין מַלְכוּת רְחַבְעָם וּכְחֶזְקָתוֹ עָזַב אֶת־תּוֹרַת יְהוָה
2 וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ׃ ס וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לַמֶּלֶךְ
רְחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ־מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלִָם כִּי מָעֲלוּ
3 בַּיהוָה׃ בְּאֶלֶף וּמָאתַיִם רֶכֶב וּבְשִׁשִּׁים אֶלֶף פָּרָשִׁים וְאֵין
מִסְפָּר לָעָם אֲשֶׁר־בָּאוּ עִמּוֹ מִמִּצְרַיִם לוּבִים סֻכִּיִּים וְכוּשִׁים׃
4 וַיִּלְכֹּד אֶת־עָרֵי הַמְּצֻרוֹת אֲשֶׁר לִיהוּדָה וַיָּבֹא עַד־יְרוּשָׁלִָם׃

v. 18 בַּת ק׳

ס וּשְׁמַעְיָה הַנָּבִיא בָּא אֶל־רְחַבְעָם וְשָׂרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־ ה
נֶאֶסְפוּ אֶל־יְרוּשָׁלָ͏ִם מִפְּנֵי שִׁישָׁק וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה־אָמַר
יְהוָה אַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתִי וְאַף־אֲנִי עָזַבְתִּי אֶתְכֶם בְּיַד־שִׁישָׁק׃
וַיִּכָּנְעוּ שָׂרֵי־יִשְׂרָאֵל וְהַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ צַדִּיק ׀ יְהוָה׃ וּבִרְאוֹת 6 7
יְהוָה כִּי נִכְנָעוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה ׀ לֵאמֹר נִכְנְעוּ
לֹא אַשְׁחִיתֵם וְנָתַתִּי לָהֶם כִּמְעַט לִפְלֵיטָה וְלֹא־תִתַּךְ חֲמָתִי
בִּירוּשָׁלַ͏ִם בְּיַד־שִׁישָׁק׃ כִּי יִהְיוּ־לוֹ לַעֲבָדִים וְיֵדְעוּ עֲבוֹדָתִי 8
וַעֲבוֹדַת מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת׃ ס וַיַּעַל שִׁישַׁק מֶלֶךְ־ 9
מִצְרַיִם עַל־יְרוּשָׁלַ͏ִם וַיִּקַּח אֶת־אֹצְרוֹת בֵּית־יְהוָה וְאֶת־
אֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶת־הַכֹּל לָקָח וַיִּקַּח אֶת־מָגִנֵּי הַזָּהָב
אֲשֶׁר עָשָׂה שְׁלֹמֹה׃ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם תַּחְתֵּיהֶם מָגִנֵּי י
נְחֹשֶׁת וְהִפְקִיד עַל־יַד שָׂרֵי הָרָצִים הַשֹּׁמְרִים פֶּתַח בֵּית
הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי מִדֵּי־בוֹא הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה בָּאוּ הָרָצִים 11
וּנְשָׂאוּם וֶהֱשִׁבוּם אֶל־תָּא הָרָצִים׃ וּבְהִכָּנְעוֹ שָׁב מִמֶּנּוּ 12
אַף־יְהוָה וְלֹא לְהַשְׁחִית לְכָלָה וְגַם בִּיהוּדָה הָיָה דְּבָרִים
טוֹבִים׃ פ
וַיִּתְחַזֵּק הַמֶּלֶךְ רְחַבְעָם בִּירוּשָׁלַ͏ִם וַיִּמְלֹךְ כִּי בֶן־ 13
אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה רְחַבְעָם בְּמָלְכוֹ וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה ׀ מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם הָעִיר אֲשֶׁר־בָּחַר יְהוָה לָשׂוּם אֶת־
שְׁמוֹ שָׁם מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם אִמּוֹ נַעֲמָה הָעַמֹּנִית׃
וַיַּעַשׂ הָרָע כִּי לֹא הֵכִין לִבּוֹ לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ ס 14
וְדִבְרֵי רְחַבְעָם הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא־הֵם כְּתוּבִים טו
בְּדִבְרֵי שְׁמַעְיָה הַנָּבִיא וְעִדּוֹ הַחֹזֶה לְהִתְיַחֵשׂ וּמִלְחֲמוֹת
רְחַבְעָם וְיָרָבְעָם כָּל־הַיָּמִים׃ וַיִּשְׁכַּב רְחַבְעָם עִם־אֲבֹתָיו 16
וַיִּקָּבֵר בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

13 יג

בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ יָרָבְעָם וַיִּמְלֹךְ אֲבִיָּה עַל־
יְהוּדָה׃ שָׁלוֹשׁ שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְשֵׁם אִמּוֹ מִיכָיָהוּ בַת־ 2
אוּרִיאֵל מִן־גִּבְעָה וּמִלְחָמָה הָיְתָה בֵּין אֲבִיָּה וּבֵין יָרָבְעָם׃
וַיֶּאְסֹר אֲבִיָּה אֶת־הַמִּלְחָמָה בְּחַיִל גִּבּוֹרֵי מִלְחָמָה אַרְבַּע־ 3
מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר וְיָרָבְעָם עָרַךְ עִמּוֹ מִלְחָמָה בִּשְׁמוֹנֶה

v. 7 קמץ בפשטא

4 מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר גִּבּוֹר חָיִל׃ ס וַיָּקָם אֲבִיָּה מֵעַל
לְהַר צְמָרַיִם אֲשֶׁר בְּהַר אֶפְרָיִם וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי יָרָבְעָם
ה וְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ הֲלֹא לָכֶם לָדַעַת כִּי יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נָתַן
מַמְלָכָה לְדָוִיד עַל־יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם לוֹ וּלְבָנָיו בְּרִית מֶלַח׃
6 וַיָּקָם יָרָבְעָם בֶּן־נְבָט עֶבֶד שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד וַיִּמְרֹד עַל־אֲדֹנָיו׃
7 וַיִּקָּבְצוּ עָלָיו אֲנָשִׁים רֵקִים בְּנֵי בְלִיַּעַל וַיִּתְאַמְּצוּ עַל־
רְחַבְעָם בֶּן־שְׁלֹמֹה וּרְחַבְעָם הָיָה נַעַר וְרַךְ־לֵבָב וְלֹא הִתְחַזַּק
8 לִפְנֵיהֶם׃ וְעַתָּה ׀ אַתֶּם אֹמְרִים לְהִתְחַזֵּק לִפְנֵי מַמְלֶכֶת יְהוָה
בְּיַד בְּנֵי דָוִיד וְאַתֶּם הָמוֹן רָב וְעִמָּכֶם עֶגְלֵי זָהָב אֲשֶׁר עָשָׂה
9 לָכֶם יָרָבְעָם לֵאלֹהִים׃ הֲלֹא הִדַּחְתֶּם אֶת־כֹּהֲנֵי יְהוָה אֶת־
בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם וַתַּעֲשׂוּ לָכֶם כֹּהֲנִים כְּעַמֵּי הָאֲרָצוֹת כָּל־
הַבָּא לְמַלֵּא יָדוֹ בְּפַר בֶּן־בָּקָר וְאֵילִם שִׁבְעָה וְהָיָה כֹהֵן
י לְלֹא אֱלֹהִים׃ וַאֲנַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא עֲזַבְנֻהוּ וְכֹהֲנִים
11 מְשָׁרְתִים לַיהוָה בְּנֵי אַהֲרֹן וְהַלְוִיִּם בַּמְלָאכֶת׃ וּמַקְטִרִים
לַיהוָה עֹלוֹת בַּבֹּקֶר־בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב־בָּעֶרֶב וּקְטֹרֶת־סַמִּים
וּמַעֲרֶכֶת לֶחֶם עַל־הַשֻּׁלְחָן הַטָּהוֹר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב וְנֵרֹתֶיהָ
לְבָעֵר בָּעֶרֶב בָּעֶרֶב כִּי שֹׁמְרִים אֲנַחְנוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה
12 אֱלֹהֵינוּ וְאַתֶּם עֲזַבְתֶּם אֹתוֹ׃ וְהִנֵּה עִמָּנוּ בָרֹאשׁ הָאֱלֹהִים ׀
וְכֹהֲנָיו וַחֲצֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה לְהָרִיעַ עֲלֵיכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַל־
13 תִּלָּחֲמוּ עִם־יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֵיכֶם כִּי־לֹא תַצְלִיחוּ׃ וְיָרָבְעָם
הֵסֵב אֶת־הַמַּאְרָב לָבוֹא מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּהְיוּ לִפְנֵי יְהוּדָה
14 וְהַמַּאְרָב מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיִּפְנוּ יְהוּדָה וְהִנֵּה לָהֶם הַמִּלְחָמָה
פָּנִים וְאָחוֹר וַיִּצְעֲקוּ לַיהוָה וְהַכֹּהֲנִים מַחְצְצְרִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃
טו וַיָּרִיעוּ אִישׁ יְהוּדָה וַיְהִי בְּהָרִיעַ אִישׁ יְהוּדָה וְהָאֱלֹהִים נָגַף
16 אֶת־יָרָבְעָם וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי אֲבִיָּה וִיהוּדָה׃ וַיָּנוּסוּ בְנֵי־
17 יִשְׂרָאֵל מִפְּנֵי יְהוּדָה וַיִּתְּנֵם אֱלֹהִים בְּיָדָם׃ וַיַּכּוּ בָהֶם אֲבִיָּה
וְעַמּוֹ מַכָּה רַבָּה וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף
18 אִישׁ בָּחוּר׃ וַיִּכָּנְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בָּעֵת הַהִיא וַיֶּאֶמְצוּ בְּנֵי
19 יְהוּדָה כִּי נִשְׁעֲנוּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיִּרְדֹּף אֲבִיָּה
אַחֲרֵי יָרָבְעָם וַיִּלְכֹּד מִמֶּנּוּ עָרִים אֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ

---

v. 14 יתיר צדי

כ וְאֶת־יְשָׁנָה וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־עֶפְרוֹן וּבְנֹתֶיהָ׃ וְלֹא־עָצַר
כֹּחַ־יָרָבְעָם עוֹד בִּימֵי אֲבִיָּהוּ וַיִּגְּפֵהוּ יְהוָה וַיָּמֹת׃ ס
21 וַיִּתְחַזֵּק אֲבִיָּהוּ וַיִּשָּׂא־לוֹ נָשִׁים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וַיּוֹלֶד עֶשְׂרִים
22 וּשְׁנַיִם בָּנִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה בָּנוֹת׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי אֲבִיָּה וּדְרָכָיו
23 וּדְבָרָיו כְּתוּבִים בְּמִדְרַשׁ הַנָּבִיא עִדּוֹ׃ וַיִּשְׁכַּב אֲבִיָּה עִם־
אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד וַיִּמְלֹךְ אָסָא בְנוֹ תַּחְתָּיו
בְּיָמָיו שָׁקְטָה הָאָרֶץ עֶשֶׂר שָׁנִים׃ ס

יד 14

א 2 וַיַּעַשׂ אָסָא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וַיָּסַר אֶת־
מִזְבְּחוֹת הַנֵּכָר וְהַבָּמוֹת וַיְשַׁבֵּר אֶת־הַמַּצֵּבוֹת וַיְגַדַּע אֶת־
3 הָאֲשֵׁרִים׃ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם
4 וְלַעֲשׂוֹת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה׃ וַיָּסַר מִכָּל־עָרֵי יְהוּדָה אֶת־
ה הַבָּמוֹת וְאֶת־הַחַמָּנִים וַתִּשְׁקֹט הַמַּמְלָכָה לְפָנָיו׃ וַיִּבֶן עָרֵי
מְצוּרָה בִּיהוּדָה כִּי ׀ שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין־עִמּוֹ מִלְחָמָה בַּשָּׁנִים
6 הָאֵלֶּה כִּי־הֵנִיחַ יְהוָה לוֹ׃ וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה נִבְנֶה ׀ אֶת־
הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְנָסֵב חוֹמָה וּמִגְדָּלִים דְּלָתַיִם וּבְרִיחִים עוֹדֶנּוּ
הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ כִּי דָרַשְׁנוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דָּרַשְׁנוּ וַיָּנַח לָנוּ
7 מִסָּבִיב וַיִּבְנוּ וַיַּצְלִיחוּ׃ ס וַיְהִי לְאָסָא חַיִל נֹשֵׂא צִנָּה
וָרֹמַח מִיהוּדָה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּמִבִּנְיָמִן נֹשְׂאֵי מָגֵן וְדֹרְכֵי
8 קֶשֶׁת מָאתַיִם וּשְׁמוֹנִים אָלֶף כָּל־אֵלֶּה גִּבּוֹרֵי חָיִל׃ וַיֵּצֵא
אֲלֵיהֶם זֶרַח הַכּוּשִׁי בְּחַיִל אֶלֶף אֲלָפִים וּמַרְכָּבוֹת שְׁלֹשׁ
9 מֵאוֹת וַיָּבֹא עַד־מָרֵשָׁה׃ וַיֵּצֵא אָסָא לְפָנָיו וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה
י בְּגֵיא צְפָתָה לְמָרֵשָׁה׃ וַיִּקְרָא אָסָא אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר
יְהוָה אֵין־עִמְּךָ לַעְזוֹר בֵּין רַב לְאֵין כֹּחַ עָזְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
כִּי־עָלֶיךָ נִשְׁעַנּוּ וּבְשִׁמְךָ בָאנוּ עַל־הֶהָמוֹן הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
11 אַתָּה אַל־יַעְצֹר עִמְּךָ אֱנוֹשׁ׃ ס וַיִּגֹּף יְהוָה אֶת־הַכּוּשִׁים
12 לִפְנֵי אָסָא וְלִפְנֵי יְהוּדָה וַיָּנֻסוּ הַכּוּשִׁים׃ וַיִּרְדְּפֵם אָסָא
וְהָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ עַד־לִגְרָר וַיִּפֹּל מִכּוּשִׁים לְאֵין לָהֶם מִחְיָה
כִּי־נִשְׁבְּרוּ לִפְנֵי־יְהוָה וְלִפְנֵי מַחֲנֵהוּ וַיִּשְׂאוּ שָׁלָל הַרְבֵּה
13 מְאֹד׃ וַיַּכּוּ אֵת כָּל־הֶעָרִים סְבִיבוֹת גְּרָר כִּי־הָיָה פַחַד־יְהוָה
עֲלֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ אֶת־כָּל־הֶעָרִים כִּי־בִזָּה רַבָּה הָיְתָה בָהֶם׃

v. 19 עֶפְרַיִן ק׳

14 וְגַם־אָהֳלֵי מִקְנֶה הִכּוּ וַיִּשְׁבּוּ צֹאן לָרֹב וּגְמַלִּים וַיָּשֻׁבוּ
יְרוּשָׁלִָם׃ פ

טו 15

א 2 וַעֲזַרְיָהוּ בֶּן־עוֹדֵד הָיְתָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים׃ וַיֵּצֵא לִפְנֵי
אָסָא וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁמָעוּנִי אָסָא וְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן יְהוָה
עִמָּכֶם בִּהְיוֹתְכֶם עִמּוֹ וְאִם־תִּדְרְשֻׁהוּ יִמָּצֵא לָכֶם וְאִם־תַּעַזְבֻהוּ
3 יַעֲזֹב אֶתְכֶם׃ ס וְיָמִים רַבִּים לְיִשְׂרָאֵל לְלֹא ׀ אֱלֹהֵי אֱמֶת
4 וּלְלֹא כֹּהֵן מוֹרֶה וּלְלֹא תוֹרָה׃ וַיָּשָׁב בַּצַּר־לוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהֵי
ה יִשְׂרָאֵל וַיְבַקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם׃ וּבָעִתִּים הָהֵם אֵין שָׁלוֹם
לַיּוֹצֵא וְלַבָּא כִּי מְהוּמֹת רַבּוֹת עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי הָאֲרָצוֹת׃
6 וְכֻתְּתוּ גוֹי־בְּגוֹי וְעִיר בְּעִיר כִּי־אֱלֹהִים הֲמָמָם בְּכָל־צָרָה׃
7 וְאַתֶּם חִזְקוּ וְאַל־יִרְפּוּ יְדֵיכֶם כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלַּתְכֶם׃ פ
8 וְכִשְׁמֹעַ אָסָא הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהַנְּבוּאָה עֹדֵד הַנָּבִיא הִתְחַזַּק
וַיַּעֲבֵר הַשִּׁקּוּצִים מִכָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וּמִן־הֶעָרִים
אֲשֶׁר לָכַד מֵהַר אֶפְרָיִם וַיְחַדֵּשׁ אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר
9 לִפְנֵי אוּלָם יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וְהַגָּרִים
עִמָּהֶם מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וּמִשִּׁמְעוֹן כִּי־נָפְלוּ עָלָיו מִיִּשְׂרָאֵל
לָרֹב בִּרְאֹתָם כִּי־יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ׃ פ
י וַיִּקָּבְצוּ יְרוּשָׁלִַם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לִשְׁנַת חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה לְמַלְכוּת
11 אָסָא׃ וַיִּזְבְּחוּ לַיהוָה בַּיּוֹם הַהוּא מִן־הַשָּׁלָל הֵבִיאוּ בָּקָר
12 שְׁבַע מֵאוֹת וְצֹאן שִׁבְעַת אֲלָפִים׃ וַיָּבֹאוּ בַבְּרִית לִדְרוֹשׁ אֶת־
13 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם בְּכָל־לְבָבָם וּבְכָל־נַפְשָׁם׃ וְכֹל אֲשֶׁר
לֹא־יִדְרֹשׁ לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל יוּמָת לְמִן־קָטֹן וְעַד־גָּדוֹל
14 לְמֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה׃ וַיִּשָּׁבְעוּ לַיהוָה בְּקוֹל גָּדוֹל וּבִתְרוּעָה
טו וּבַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפָרוֹת׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־יְהוּדָה עַל־הַשְּׁבוּעָה
כִּי בְכָל־לְבָבָם נִשְׁבָּעוּ וּבְכָל־רְצוֹנָם בִּקְשֻׁהוּ וַיִּמָּצֵא לָהֶם
16 וַיָּנַח יְהוָה לָהֶם מִסָּבִיב׃ וְגַם־מַעֲכָה אֵם ׀ אָסָא הַמֶּלֶךְ
הֱסִירָהּ מִגְּבִירָה אֲשֶׁר־עָשְׂתָה לַאֲשֵׁרָה מִפְלָצֶת וַיִּכְרֹת אָסָא
17 אֶת־מִפְלַצְתָּהּ וַיָּדֶק וַיִּשְׂרֹף בְּנַחַל קִדְרוֹן׃ וְהַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ
18 מִיִּשְׂרָאֵל רַק לְבַב־אָסָא הָיָה שָׁלֵם כָּל־יָמָיו׃ וַיָּבֵא אֶת־קָדְשֵׁי
19 אָבִיו וְקָדָשָׁיו בֵּית הָאֱלֹהִים כֶּסֶף וְזָהָב וְכֵלִים׃ וּמִלְחָמָה
לֹא הָיְתָה עַד שְׁנַת־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ לְמַלְכוּת אָסָא׃ ס

16 יו

בִּשְׁנַת שְׁלֹשִׁים וָשֵׁשׁ לְמַלְכוּת אָסָא עָלָה בַּעְשָׁא מֶֽלֶךְ־ א
יִשְׂרָאֵל עַל־יְהוּדָה וַיִּבֶן אֶת־הָרָמָה לְבִלְתִּי תֵּת יוֹצֵא וָבָא
לְאָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וַיֹּצֵא אָסָא כֶּסֶף וְזָהָב מֵאֹצְרוֹת בֵּית 2
יְהוָה וּבֵית הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל־בֶּן־הֲדַד מֶלֶךְ אֲרָם הַיּוֹשֵׁב
בְּדַרְמֶשֶׂק לֵאמֹר׃ בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין אָבִי וּבֵין אָבִיךָ 3
הִנֵּה שָׁלַחְתִּי לְךָ כֶּסֶף וְזָהָב לֵךְ הָפֵר בְּרִיתְךָ אֶת־בַּעְשָׁא
מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְיַעֲלֶה מֵעָלָי׃ וַיִּשְׁמַע בֶּן־הֲדַד אֶל־הַמֶּלֶךְ אָסָא 4
וַיִּשְׁלַח אֶת־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־לוֹ אֶל־עָרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּ
אֶת־עִיּוֹן וְאֶת־דָּן וְאֵת אָבֵל מָיִם וְאֵת כָּל־מִסְכְּנוֹת עָרֵי
נַפְתָּלִי׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בַּעְשָׁא וַיֶּחְדַּל מִבְּנוֹת אֶת־הָרָמָה ה
וַיַּשְׁבֵּת אֶת־מְלַאכְתּוֹ׃ וְאָסָא הַמֶּלֶךְ לָקַח אֶת־כָּל־יְהוּדָה 6
וַיִּשְׂאוּ אֶת־אַבְנֵי הָרָמָה וְאֶת־עֵצֶיהָ אֲשֶׁר בָּנָה בַּעְשָׁא וַיִּבֶן
בָּהֶם אֶת־גֶּבַע וְאֶת־הַמִּצְפָּה׃ ס וּבָעֵת הַהִיא בָּא 7
חֲנָנִי הָרֹאֶה אֶל־אָסָא מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּהִשָּׁעֶנְךָ
עַל־מֶלֶךְ אֲרָם וְלֹא נִשְׁעַנְתָּ עַל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן
נִמְלַט חֵיל מֶלֶךְ־אֲרָם מִיָּדֶךָ׃ הֲלֹא ׀ הַכּוּשִׁים וְהַלּוּבִים 8
הָיוּ לְחַיִל ׀ לָרֹב לְרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים לְהַרְבֵּה מְאֹד וּבְהִשָּׁעֶנְךָ
עַל־יְהוָה נְתָנָם בְּיָדֶךָ׃ כִּי יְהוָה עֵינָיו מְשֹׁטְטוֹת בְּכָל־ 9
הָאָרֶץ לְהִתְחַזֵּק עִם־לְבָבָם שָׁלֵם אֵלָיו נִסְכַּלְתָּ עַל־זֹאת
כִּי מֵעַתָּה יֵשׁ עִמְּךָ מִלְחָמוֹת׃ וַיִּכְעַס אָסָא אֶל־הָרֹאֶה י
וַיִּתְּנֵהוּ בֵּית הַמַּהְפֶּכֶת כִּי־בְזַעַף עִמּוֹ עַל־זֹאת וַיְרַצֵּץ
אָסָא מִן־הָעָם בָּעֵת הַהִיא׃ וְהִנֵּה דִּבְרֵי אָסָא הָרִאשׁוֹנִים 11
וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר הַמְּלָכִים לִיהוּדָה
וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּחֱלֶא אָסָא בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וָתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ 12
בְּרַגְלָיו עַד־לְמַעְלָה חָלְיוֹ וְגַם־בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה כִּי
בָּרֹפְאִים׃ וַיִּשְׁכַּב אָסָא עִם־אֲבֹתָיו וַיָּמָת בִּשְׁנַת אַרְבָּעִים 13
וְאַחַת לְמָלְכוֹ׃ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְקִבְרֹתָיו אֲשֶׁר כָּרָה־לוֹ בְּעִיר 14
דָּוִיד וַיַּשְׁכִּיבֻהוּ בַּמִּשְׁכָּב אֲשֶׁר מִלֵּא בְּשָׂמִים וּזְנִים מְרֻקָּחִים
בְּמִרְקַחַת מַעֲשֶׂה וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ שְׂרֵפָה גְּדוֹלָה עַד־לִמְאֹד׃

17 יז

וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט בְּנוֹ תַּחְתָּיו וַיִּתְחַזֵּק עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֶּן־ א 2

חַ֣יִל בְּכָל־עָרֵ֥י יְהוּדָ֖ה הַבְּצֻר֑וֹת וַיִּתֵּ֤ן נְצִיבִים֙ בְּאֶ֣רֶץ יְהוּדָ֔ה
3 וּבְעָרֵ֣י אֶפְרַ֔יִם אֲשֶׁ֥ר לָכַ֖ד אָסָ֥א אָבִֽיו׃ וַיְהִ֥י יְהוָ֖ה עִם־
יְהֽוֹשָׁפָ֑ט כִּ֣י הָלַ֗ךְ בְּדַרְכֵ֞י דָּוִ֤יד אָבִיו֙ הָרִ֣אשֹׁנִ֔ים וְלֹ֥א דָרַ֖שׁ
4 לַבְּעָלִֽים׃ כִּ֠י לֵאלֹהֵ֤י אָבִיו֙ דָּרָ֔שׁ וּבְמִצְוֺתָ֖יו הָלָ֑ךְ וְלֹ֖א
ה כְּמַעֲשֵׂ֥ה יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיָּ֨כֶן יְהוָ֤ה אֶת־הַמַּמְלָכָה֙ בְּיָד֔וֹ וַיִּתְּנ֧וּ
כָל־יְהוּדָ֛ה מִנְחָ֖ה לִיהוֹשָׁפָ֑ט וַֽיְהִי־ל֥וֹ עֹ֥שֶׁר וְכָב֖וֹד לָרֹֽב׃
6 וַיִּגְבַּ֣הּ לִבּ֔וֹ בְּדַרְכֵ֖י יְהוָ֑ה וְעוֹד֙ הֵסִ֣יר אֶת־הַבָּמ֔וֹת וְאֶת־
7 הָאֲשֵׁרִ֖ים מִֽיהוּדָֽה׃ ס וּבִשְׁנַ֨ת שָׁל֜וֹשׁ לְמָלְכ֗וֹ שָׁלַ֤ח לְשָׂרָיו֙
לְבֶן־חַ֔יִל וּלְעֹבַדְיָ֔ה וְלִזְכַרְיָ֥ה וְלִנְתַנְאֵ֖ל וּלְמִיכָיָ֑הוּ לְלַמֵּ֖ד
8 בְּעָרֵ֥י יְהוּדָֽה׃ וְעִמָּהֶ֣ם הַלְוִיִּ֗ם שְֽׁמַֽעְיָ֡הוּ וּנְתַנְיָ֡הוּ וּזְבַדְיָ֡הוּ
וַעֲשָׂהאֵ֡ל וּשְׁמִֽירָמ֡וֹת וִיהוֹנָתָן֩ וַאֲדֹנִיָּ֨הוּ וְטוֹבִיָּ֧הוּ וְט֣וֹב
9 אֲדוֹנִיָּ֖ה הַלְוִיִּ֑ם וְעִמָּהֶ֛ם אֱלִישָׁמָ֥ע וִיהוֹרָ֖ם הַכֹּהֲנִֽים׃ וַֽיְלַמְּדוּ֙
בִּֽיהוּדָ֔ה וְעִמָּהֶ֕ם סֵ֖פֶר תּוֹרַ֣ת יְהוָ֑ה וַיָּסֹ֙בּוּ֙ בְּכָל־עָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה
י וַֽיְלַמְּד֖וּ בָּעָֽם׃ וַיְהִ֣י ׀ פַּ֣חַד יְהוָ֗ה עַ֚ל כָּל־מַמְלְכ֣וֹת הָאֲרָצ֔וֹת
11 אֲשֶׁ֖ר סְבִיב֣וֹת יְהוּדָ֑ה וְלֹ֥א נִלְחֲמ֖וּ עִם־יְהוֹשָׁפָֽט׃ וּמִן־
פְּלִשְׁתִּ֗ים מְבִיאִ֧ים לִֽיהוֹשָׁפָ֛ט מִנְחָ֖ה וְכֶ֣סֶף מַשָּׂ֑א גַּ֣ם
הָעַרְבִיאִ֗ים מְבִיאִ֥ים לוֹ֙ צֹ֔אן אֵילִ֗ים שִׁבְעַ֤ת אֲלָפִים֙ וּשְׁבַ֣ע
12 מֵא֔וֹת וּתְיָשִׁ֕ים שִׁבְעַ֥ת אֲלָפִ֖ים וּשְׁבַ֥ע מֵאֽוֹת׃ ס וַיְהִ֧י
יְהוֹשָׁפָ֛ט הֹלֵ֥ךְ וְגָדֵ֖ל עַד־לְמָ֑עְלָה וַיִּ֧בֶן בִּֽיהוּדָ֛ה בִּירָנִיּ֖וֹת
13 וְעָרֵ֥י מִסְכְּנֽוֹת׃ וּמְלָאכָ֣ה רַבָּ֔ה הָ֥יָה ל֖וֹ בְּעָרֵ֣י יְהוּדָ֑ה וְאַנְשֵׁ֧י
14 מִלְחָמָ֛ה גִּבּ֥וֹרֵי חַ֖יִל בִּירוּשָׁלִָֽם׃ וְאֵ֥לֶּה פְקֻדָּתָ֖ם לְבֵ֣ית
אֲבוֹתֵיהֶ֑ם לִֽיהוּדָה֙ שָׂרֵ֣י אֲלָפִ֔ים עַדְנָ֣ה הַשָּׂ֔ר וְעִמּוֹ֙ גִּבּ֣וֹרֵי
טו חַ֔יִל שְׁלֹ֥שׁ מֵא֖וֹת אָֽלֶף׃ וְעַל־יָד֖וֹ יְהוֹחָנָ֣ן הַשָּׂ֑ר וְעִמּ֕וֹ מָאתַ֥יִם
16 וּשְׁמוֹנִ֖ים אָֽלֶף׃ וְעַל־יָדוֹ֙ עֲמַסְיָ֣ה בֶן־זִכְרִ֔י הַמִּתְנַדֵּ֖ב לַֽיהוָ֑ה
17 וְעִמּ֕וֹ מָאתַ֥יִם אֶ֖לֶף גִּבּ֥וֹר חָֽיִל׃ וּמִ֨ן־בִּנְיָמִ֔ן גִּבּ֥וֹר חַ֖יִל אֶלְיָדָ֑ע
18 וְעִמּ֛וֹ נֹֽשְׁקֵי־קֶ֥שֶׁת וּמָגֵ֖ן מָאתַ֥יִם אָֽלֶף׃ וְעַל־יָד֖וֹ יְהוֹזָבָ֑ד
19 וְעִמּ֛וֹ מֵאָה־וּשְׁמוֹנִ֥ים אֶ֖לֶף חֲלוּצֵ֥י צָבָֽא׃ אֵ֖לֶּה הַמְשָׁרְתִ֣ים
אֶת־הַמֶּ֑לֶךְ מִלְּבַ֞ד אֲשֶׁר־נָתַ֥ן הַמֶּ֛לֶךְ בְּעָרֵ֥י הַמִּבְצָ֖ר בְּכָל־
יְהוּדָֽה׃ ס

יח 18

א 2 וַיְהִ֧י לִֽיהוֹשָׁפָ֛ט עֹ֥שֶׁר וְכָב֖וֹד לָרֹ֑ב וַיִּתְחַתֵּ֖ן לְאַחְאָֽב׃ וַיֵּ֨רֶד

v. 4 קמץ בזקף   v. 8 ושמירמות ק'

לְקֵץ שָׁנִים אֶל־אַחְאָב לְשֹׁמְרוֹן וַיִּזְבַּח־לוֹ אַחְאָב צֹאן
וּבָקָר לָרֹב וְלָעָם אֲשֶׁר עִמּוֹ וַיְסִיתֵהוּ לַעֲלוֹת אֶל־רָמֹת
3 גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ
יְהוּדָה הֲתֵלֵךְ עִמִּי רָמֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר לוֹ כָּמוֹנִי כָמוֹךָ
4 וּכְעַמְּךָ עַמִּי וְעִמְּךָ בַּמִּלְחָמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אֶל־מֶלֶךְ
ה יִשְׂרָאֵל דְּרָשׁ־נָא כַיּוֹם אֶת־דְּבַר יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַנְּבִאִים אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הֲנֵלֵךְ אֶל־
רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמְרוּ עֲלֵה וְיִתֵּן הָאֱלֹהִים
6 בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַיהוָה עוֹד
7 וְנִדְרְשָׁה מֵאֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל ׀ אֶל־יְהוֹשָׁפָט עוֹד
אִישׁ־אֶחָד לִדְרוֹשׁ אֶת־יְהוָה מֵאֹתוֹ וַאֲנִי שְׂנֵאתִיהוּ כִּי אֵינֶנּוּ
מִתְנַבֵּא עָלַי לְטוֹבָה כִּי כָל־יָמָיו לְרָעָה הוּא מִיכָיְהוּ בֶּן־
8 יִמְלָא וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט אַל־יֹאמַר הַמֶּלֶךְ כֵּן׃ וַיִּקְרָא מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל אֶל־סָרִיס אֶחָד וַיֹּאמֶר מַהֵר מִיכָהוּ בֶן־יִמְלָא׃
9 וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה יוֹשְׁבִים אִישׁ עַל־
כִּסְאוֹ מְלֻבָּשִׁים בְּגָדִים וְיֹשְׁבִים בְּגֹרֶן פֶּתַח שַׁעַר שֹׁמְרוֹן
י וְכָל־הַנְּבִיאִים מִתְנַבְּאִים לִפְנֵיהֶם׃ וַיַּעַשׂ לוֹ צִדְקִיָּהוּ בֶן־
כְּנַעֲנָה קַרְנֵי בַרְזֶל וַיֹּאמֶר כֹּה־אָמַר יְהוָה בְּאֵלֶּה תְּנַגַּח אֶת־
11 אֲרָם עַד־כַּלּוֹתָם׃ וְכָל־הַנְּבִאִים נִבְּאִים כֵּן לֵאמֹר עֲלֵה רָמֹת
12 גִּלְעָד וְהַצְלַח וְנָתַן יְהוָה בְּיַד הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר־הָלַךְ ׀
לִקְרֹא לְמִיכָיְהוּ דִּבֶּר אֵלָיו לֵאמֹר הִנֵּה דִּבְרֵי הַנְּבִאִים פֶּה־
אֶחָד טוֹב אֶל־הַמֶּלֶךְ וִיהִי־נָא דְבָרְךָ כְּאַחַד מֵהֶם וְדִבַּרְתָּ
13 טוֹב׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ חַי־יְהוָה כִּי אֶת־אֲשֶׁר־יֹאמַר אֱלֹהַי
14 אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מִיכָה
הֲנֵלֵךְ אֶל־רָמֹת גִּלְעָד לַמִּלְחָמָה אִם־אֶחְדָּל וַיֹּאמֶר עֲלוּ
טו וְהַצְלִיחוּ וְיִנָּתְנוּ בְּיֶדְכֶם׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַמֶּלֶךְ עַד־כַּמֶּה
פְעָמִים אֲנִי מַשְׁבִּיעֶךָ אֲשֶׁר לֹא־תְדַבֵּר אֵלַי רַק־אֱמֶת בְּשֵׁם
16 יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר רָאִיתִי אֶת־כָּל־יִשְׂרָאֵל נְפוֹצִים עַל־הֶהָרִים
כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין־לָהֶן רֹעֶה וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־אֲדֹנִים לָאֵלֶּה
17 יָשׁוּבוּ אִישׁ־לְבֵיתוֹ בְּשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־

---

v. 8 מִיכָיְהוּ ק׳

יְהוֹשָׁפָט הֲלֹא אָמַרְתִּי אֵלֶיךָ לֹא־יִתְנַבֵּא עָלַי טוֹב כִּי אִם־
18 לְרָע׃ ס וַיֹּאמֶר לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה רָאִיתִי אֶת־
יְהוָה יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ וְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמְדִים עַל־יְמִינוֹ
19 וּשְׂמֹאלוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה מִי יְפַתֶּה אֶת־אַחְאָב מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל
וְיַעַל וְיִפֹּל בְּרָמוֹת גִּלְעָד וַיֹּאמֶר זֶה אֹמֵר כָּכָה וְזֶה אֹמֵר
כ כָּכָה׃ וַיֵּצֵא הָרוּחַ וַיַּעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי אֲפַתֶּנּוּ
21 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו בַּמָּה׃ וַיֹּאמֶר אֵצֵא וְהָיִיתִי לְרוּחַ שֶׁקֶר
בְּפִי כָּל־נְבִיאָיו וַיֹּאמֶר תְּפַתֶּה וְגַם־תּוּכָל צֵא וַעֲשֵׂה־כֵן׃
22 וְעַתָּה הִנֵּה נָתַן יְהוָה רוּחַ שֶׁקֶר בְּפִי נְבִיאֶיךָ אֵלֶּה וַיהוָה
23 דִּבֶּר עָלֶיךָ רָעָה׃ ס וַיִּגַּשׁ צִדְקִיָּהוּ בֶן־כְּנַעֲנָה וַיַּךְ
אֶת־מִיכָיְהוּ עַל־הַלֶּחִי וַיֹּאמֶר אֵי זֶה הַדֶּרֶךְ עָבַר רוּחַ־יְהוָה
24 מֵאִתִּי לְדַבֵּר אֹתָךְ׃ וַיֹּאמֶר מִיכָיְהוּ הִנְּךָ רֹאֶה בַּיּוֹם הַהוּא
כה אֲשֶׁר תָּבוֹא חֶדֶר בְּחֶדֶר לְהֵחָבֵא׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל קְחוּ
אֶת־מִיכָיְהוּ וַהֲשִׁיבֻהוּ אֶל־אָמוֹן שַׂר־הָעִיר וְאֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־
26 הַמֶּלֶךְ׃ וַאֲמַרְתֶּם כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ שִׂימוּ זֶה בֵּית הַכֶּלֶא
27 וְהַאֲכִלֻהוּ לֶחֶם לַחַץ וּמַיִם לַחַץ עַד שׁוּבִי בְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר
מִיכָיְהוּ אִם־שׁוֹב תָּשׁוּב בְּשָׁלוֹם לֹא־דִבֶּר יְהוָה בִּי וַיֹּאמֶר
28 שִׁמְעוּ עַמִּים כֻּלָּם׃ ס וַיַּעַל מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וִיהוֹשָׁפָט
29 מֶלֶךְ־יְהוּדָה אֶל־רָמֹת גִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶל־
יְהוֹשָׁפָט הִתְחַפֵּשׂ וָבוֹא בַמִּלְחָמָה וְאַתָּה לְבַשׁ בְּגָדֶיךָ
ל וַיִּתְחַפֵּשׂ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיָּבֹאוּ בַּמִּלְחָמָה׃ וּמֶלֶךְ אֲרָם צִוָּה
אֶת־שָׂרֵי הָרֶכֶב אֲשֶׁר־לוֹ לֵאמֹר לֹא תִּלָּחֲמוּ אֶת־הַקָּטֹן אֶת־
31 הַגָּדוֹל כִּי אִם־אֶת־מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לְבַדּוֹ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי
הָרֶכֶב אֶת־יְהוֹשָׁפָט וְהֵמָּה אָמְרוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא וַיָּסֹבּוּ
עָלָיו לְהִלָּחֵם וַיִּזְעַק יְהוֹשָׁפָט וַיהוָה עֲזָרוֹ וַיְסִיתֵם אֱלֹהִים
32 מִמֶּנּוּ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת שָׂרֵי הָרֶכֶב כִּי לֹא־הָיָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
33 וַיָּשׁוּבוּ מֵאַחֲרָיו׃ וְאִישׁ מָשַׁךְ בַּקֶּשֶׁת לְתֻמּוֹ וַיַּךְ אֶת־מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל בֵּין הַדְּבָקִים וּבֵין הַשִּׁרְיָן וַיֹּאמֶר לָרַכָּב הֲפֹךְ יָדְיךָ
34 וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַמַּחֲנֶה כִּי הָחֳלֵיתִי׃ וַתַּעַל הַמִּלְחָמָה בַּיּוֹם
הַהוּא וּמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה מַעֲמִיד בַּמֶּרְכָּבָה נֹכַח אֲרָם עַד־
הָעָרֶב וַיָּמָת לְעֵת בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ ס

v. 21 קמץ בזקף   v. 33 יתיר י׳

19 יט

א וַיָּ֨שָׁב יְהוֹשָׁפָ֧ט מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֛ה אֶל־בֵּית֖וֹ בְּשָׁל֑וֹם לִירוּשָׁלִָֽם׃
2 וַיֵּצֵ֣א אֶל־פָּנָ֗יו יֵה֣וּא בֶן־חֲנָנִי֮ הַחֹזֶה֒ וַיֹּ֙אמֶר֙ אֶל־הַמֶּ֣לֶךְ
יְהוֹשָׁפָ֔ט הֲלָרָשָׁ֣ע לַעְזֹ֔ר וּלְשֹׂנְאֵ֥י יְהוָ֖ה תֶּאֱהָ֑ב וּבָזֹאת֙ עָלֶ֣יךָ
3 קֶּ֔צֶף מִלִּפְנֵ֖י יְהוָֽה׃ אֲבָ֕ל דְּבָרִ֥ים טוֹבִ֖ים נִמְצְא֣וּ עִמָּ֑ךְ כִּֽי־
בִעַ֤רְתָּ הָאֲשֵׁרוֹת֙ מִן־הָאָ֔רֶץ וַהֲכִינ֥וֹתָ לְבָבְךָ֖ לִדְרֹ֥שׁ הָאֱלֹהִֽים׃
4 וַיֵּ֥שֶׁב יְהוֹשָׁפָ֖ט בִּירוּשָׁלִָ֑ם וַיָּ֜שָׁב וַיֵּצֵ֣א בָעָ֗ם מִבְּאֵ֥ר שֶׁ֙בַע֙
עַד־הַ֣ר אֶפְרַ֔יִם וַיְשִׁיבֵ֕ם אֶל־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י אֲבוֹתֵיהֶֽם׃ ס
ה וַיַּעֲמֵ֨ד שֹׁפְטִ֜ים בָּאָ֗רֶץ בְּכָל־עָרֵ֧י יְהוּדָ֛ה הַבְּצֻר֖וֹת לְעִ֥יר
6 וָעִֽיר׃ וַיֹּ֣אמֶר אֶל־הַשֹּׁפְטִ֗ים רְאוּ֙ מָה־אַתֶּ֣ם עֹשִׂ֔ים כִּ֣י לֹ֧א
7 לְאָדָ֛ם תִּשְׁפְּט֖וּ כִּ֣י לַיהוָ֑ה וְעִמָּכֶ֖ם בִּדְבַ֥ר מִשְׁפָּֽט׃ וְעַתָּ֕ה יְהִ֥י
פַֽחַד־יְהוָ֖ה עֲלֵיכֶ֑ם שִׁמְר֣וּ וַעֲשׂ֗וּ כִּֽי־אֵ֞ין עִם־יְהוָ֤ה אֱלֹהֵ֙ינוּ֙
8 עַוְלָ֔ה וּמַשֹּׂ֥א פָנִ֖ים וּמִקַּח־שֹֽׁחַד׃ וְגַ֣ם בִּ֠ירוּשָׁלִַם הֶעֱמִ֨יד
יְהוֹשָׁפָ֜ט מִן־הַלְוִיִּ֣ם וְהַכֹּהֲנִ֗ים וּמֵרָאשֵׁ֤י הָאָבוֹת֙ לְיִשְׂרָאֵ֔ל
9 לְמִשְׁפַּ֥ט יְהוָ֖ה וְלָרִ֑יב וַיָּשֻׁ֖בוּ יְרוּשָׁלִָֽם׃ וַיְצַ֥ו עֲלֵיהֶ֖ם לֵאמֹ֑ר
י כֹּ֤ה תַעֲשׂוּן֙ בְּיִרְאַ֣ת יְהוָ֔ה בֶּאֱמוּנָ֖ה וּבְלֵבָ֥ב שָׁלֵֽם׃ וְכָל־רִ֡יב
אֲשֶׁר־יָב֣וֹא עֲלֵיכֶ֣ם מֵאֲחֵיכֶ֣ם ׀ הַיֹּשְׁבִ֣ים בְּעָרֵיהֶ֡ם בֵּין־דָּ֣ם ׀
לְדָ֡ם בֵּין־תּוֹרָ֣ה לְמִצְוָה֮ לְחֻקִּ֣ים וּלְמִשְׁפָּטִים֒ וְהִזְהַרְתֶּ֣ם אֹתָ֔ם
וְלֹ֤א יֶאְשְׁמוּ֙ לַיהוָ֔ה וְהָיָה־קֶ֥צֶף עֲלֵיכֶ֖ם וְעַל־אֲחֵיכֶ֑ם כֹּ֥ה
11 תַעֲשׂ֖וּן וְלֹ֥א תֶאְשָֽׁמוּ׃ וְהִנֵּ֡ה אֲמַרְיָ֣הוּ כֹהֵן֩ הָרֹ֨אשׁ עֲלֵיכֶ֜ם
לְכֹ֣ל ׀ דְּבַר־יְהוָ֗ה וּזְבַדְיָ֨הוּ בֶן־יִשְׁמָעֵ֜אל הַנָּגִ֤יד לְבֵית־יְהוּדָה֙
לְכֹ֣ל דְּבַר־הַמֶּ֔לֶךְ וְשֹׁטְרִ֥ים הַלְוִיִּ֖ם לִפְנֵיכֶ֑ם חִזְק֣וּ וַעֲשׂ֔וּ וִיהִ֥י
יְהוָ֖ה עִם־הַטּֽוֹב׃ פ

20 כ

א וַיְהִ֣י אַחֲרֵיכֵ֗ן בָּ֣אוּ בְנֵֽי־מוֹאָב֩ וּבְנֵ֨י עַמּ֜וֹן וְעִמָּהֶ֧ם ׀ מֵהָֽעַמּוֹנִ֛ים
2 עַל־יְהוֹשָׁפָ֖ט לַמִּלְחָמָֽה׃ וַיָּבֹ֗אוּ וַיַּגִּ֤ידוּ לִיהוֹשָׁפָט֙ לֵאמֹ֔ר בָּ֣א
עָלֶ֜יךָ הָמ֥וֹן רָ֛ב מֵעֵ֥בֶר לַיָּ֖ם מֵאֲרָ֑ם וְהִנָּם֙ בְּחַֽצְצ֣וֹן תָּמָ֔ר הִ֖יא
3 עֵ֥ין גֶּֽדִי׃ וַיִּרָ֕א וַיִּתֵּ֧ן יְהוֹשָׁפָ֛ט אֶת־פָּנָ֖יו לִדְר֣וֹשׁ לַיהוָ֑ה
4 וַיִּקְרָא־צ֖וֹם עַל־כָּל־יְהוּדָֽה׃ וַיִּקָּבְצ֣וּ יְהוּדָ֔ה לְבַקֵּ֖שׁ מֵיְהוָ֑ה
ה גַּ֚ם מִכָּל־עָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה בָּ֖אוּ לְבַקֵּ֥שׁ אֶת־יְהוָֽה׃ וַיַּעֲמֹ֣ד יְהוֹשָׁפָ֗ט
בִּקְהַ֧ל יְהוּדָ֛ה וִירוּשָׁלִַ֖ם בְּבֵ֣ית יְהוָ֑ה לִפְנֵ֖י הֶחָצֵ֥ר הַחֲדָשָֽׁה׃
6 וַיֹּאמַ֗ר יְהוָ֞ה אֱלֹהֵ֤י אֲבֹתֵ֙ינוּ֙ הֲלֹ֨א אַתָּה־ה֤וּא אֱלֹהִים֙ בַּשָּׁמַ֔יִם

וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכֹל מַמְלְכוֹת הַגּוֹיִם וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וְאֵין
7 עִמְּךָ לְהִתְיַצֵּב׃ הֲלֹא ׀ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ הוֹרַשְׁתָּ אֶת־יֹשְׁבֵי
הָאָרֶץ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וַתִּתְּנָהּ לְזֶרַע אַבְרָהָם
8 אֹהַבְךָ לְעוֹלָם׃ וַיֵּשְׁבוּ־בָהּ וַיִּבְנוּ לְךָ ׀ בָּהּ מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ
9 לֵאמֹר׃ אִם־תָּבוֹא עָלֵינוּ רָעָה חֶרֶב שְׁפוֹט וְדֶבֶר וְרָעָב
נַעַמְדָה לִפְנֵי הַבַּיִת הַזֶּה וּלְפָנֶיךָ כִּי שִׁמְךָ בַּבַּיִת הַזֶּה וְנִזְעַק
י אֵלֶיךָ מִצָּרָתֵנוּ וְתִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ׃ וְעַתָּה הִנֵּה בְנֵי־עַמּוֹן
וּמוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר אֲשֶׁר לֹא־נָתַתָּה לְיִשְׂרָאֵל לָבוֹא בָהֶם בְּבֹאָם
11 מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם כִּי סָרוּ מֵעֲלֵיהֶם וְלֹא הִשְׁמִידוּם׃ וְהִנֵּה־הֵם
גֹּמְלִים עָלֵינוּ לָבוֹא לְגָרְשֵׁנוּ מִיְּרֻשָּׁתְךָ אֲשֶׁר הוֹרַשְׁתָּנוּ׃
12 אֱלֹהֵינוּ הֲלֹא תִשְׁפָּט־בָּם כִּי אֵין בָּנוּ כֹּחַ לִפְנֵי הֶהָמוֹן הָרָב
הַזֶּה הַבָּא עָלֵינוּ וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃
13 וְכָל־יְהוּדָה עֹמְדִים לִפְנֵי יְהוָה גַּם־טַפָּם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם׃ פ
14 וְיַחֲזִיאֵל בֶּן־זְכַרְיָהוּ בֶּן־בְּנָיָה בֶּן־יְעִיאֵל בֶּן־מַתַּנְיָה הַלֵּוִי
מִן־בְּנֵי אָסָף הָיְתָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה בְּתוֹךְ הַקָּהָל׃
טו וַיֹּאמֶר הַקְשִׁיבוּ כָל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וְהַמֶּלֶךְ
יְהוֹשָׁפָט כֹּה־אָמַר יְהוָה לָכֶם אַתֶּם אַל־תִּירְאוּ וְאַל־
תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי הֶהָמוֹן הָרָב הַזֶּה כִּי לֹא לָכֶם הַמִּלְחָמָה כִּי
16 לֵאלֹהִים׃ מָחָר רְדוּ עֲלֵיהֶם הִנָּם עֹלִים בְּמַעֲלֵה הַצִּיץ
17 וּמְצָאתֶם אֹתָם בְּסוֹף הַנַּחַל פְּנֵי מִדְבַּר יְרוּאֵל׃ לֹא לָכֶם
לְהִלָּחֵם בָּזֹאת הִתְיַצְּבוּ עִמְדוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה עִמָּכֶם
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מָחָר צְאוּ לִפְנֵיהֶם
18 וַיהוָה עִמָּכֶם׃ וַיִּקֹּד יְהוֹשָׁפָט אַפַּיִם אָרְצָה וְכָל־יְהוּדָה
19 וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ נָפְלוּ לִפְנֵי יְהוָה לְהִשְׁתַּחֲוֺת לַיהוָה׃ וַיָּקֻמוּ
הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים וּמִן־בְּנֵי הַקָּרְחִים לְהַלֵּל לַיהוָה
כ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל לְמָעְלָה׃ וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיֵּצְאוּ
לְמִדְבַּר תְּקוֹעַ וּבְצֵאתָם עָמַד יְהוֹשָׁפָט וַיֹּאמֶר שְׁמָעוּנִי
יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ הַאֲמִינוּ בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְתֵאָמֵנוּ
21 הַאֲמִינוּ בִנְבִיאָיו וְהַצְלִיחוּ׃ וַיִּוָּעַץ אֶל־הָעָם וַיַּעֲמֵד מְשֹׁרְרִים
לַיהוָה וּמְהַלְלִים לְהַדְרַת־קֹדֶשׁ בְּצֵאת לִפְנֵי הֶחָלוּץ וְאֹמְרִים
22 הוֹדוּ לַיהוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ וּבְעֵת הֵחֵלּוּ בְרִנָּה וּתְהִלָּה
נָתַן יְהוָה ׀ מְאָרְבִים עַל־בְּנֵי עַמּוֹן מוֹאָב וְהַר־שֵׂעִיר הַבָּאִים

23 לִיהוּדָה וַיִּנָּגֵפוּ׃ וַיַּעַמְדוּ בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב עַל־יֹשְׁבֵי הַר־
שֵׂעִיר לְהַחֲרִים וּלְהַשְׁמִיד וּכְכַלּוֹתָם בְּיוֹשְׁבֵי שֵׂעִיר עָזְרוּ אִישׁ
24 בְּרֵעֵהוּ לְמַשְׁחִית׃ וִיהוּדָה בָּא עַל־הַמִּצְפֶּה לַמִּדְבָּר וַיִּפְנוּ
כה אֶל־הֶהָמוֹן וְהִנָּם פְּגָרִים נֹפְלִים אַרְצָה וְאֵין פְּלֵיטָה׃ וַיָּבֹא
יְהוֹשָׁפָט וְעַמּוֹ לָבֹז אֶת־שְׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לָרֹב וּרְכוּשׁ
וּפְגָרִים וּכְלֵי חֲמֻדוֹת וַיְנַצְּלוּ לָהֶם לְאֵין מַשָּׂא וַיִּהְיוּ יָמִים
26 שְׁלוֹשָׁה בֹּזְזִים אֶת־הַשָּׁלָל כִּי רַב־הוּא׃ וּבַיּוֹם הָרְבִעִי נִקְהֲלוּ
לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי שָׁם בֵּרְכוּ אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאוּ אֶת־שֵׁם
27 הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק בְּרָכָה עַד־הַיּוֹם׃ וַיָּשֻׁבוּ כָּל־אִישׁ יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִַם וִיהוֹשָׁפָט בְּרֹאשָׁם לָשׁוּב אֶל־יְרוּשָׁלִַם בְּשִׂמְחָה
28 כִּי־שִׂמְּחָם יְהוָה מֵאוֹיְבֵיהֶם׃ וַיָּבֹאוּ יְרוּשָׁלִַם בִּנְבָלִים
29 וּבְכִנֹּרוֹת וּבַחֲצֹצְרוֹת אֶל־בֵּית יְהוָה׃ וַיְהִי פַּחַד אֱלֹהִים עַל
כָּל־מַמְלְכוֹת הָאֲרָצוֹת בְּשָׁמְעָם כִּי נִלְחַם יְהוָה עִם אוֹיְבֵי
ל יִשְׂרָאֵל׃ וַתִּשְׁקֹט מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסָּבִיב׃
31 ס וַיִּמְלֹךְ יְהוֹשָׁפָט עַל־יְהוּדָה בֶּן־שְׁלֹשִׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה
בְּמָלְכוֹ וְעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלִַם וְשֵׁם אִמּוֹ
32 עֲזוּבָה בַּת־שִׁלְחִי׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ אָבִיו אָסָא וְלֹא־סָר מִמֶּנָּה
33 לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃ אַךְ הַבָּמוֹת לֹא־סָרוּ וְעוֹד הָעָם
34 לֹא־הֵכִינוּ לְבָבָם לֵאלֹהֵי אֲבֹתֵיהֶם׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְהוֹשָׁפָט
הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים הִנָּם כְּתוּבִים בְּדִבְרֵי יֵהוּא בֶן־חֲנָנִי
לה אֲשֶׁר הֹעֲלָה עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַחֲרֵי־כֵן אֶתְחַבַּר
יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יְהוּדָה עִם אֲחַזְיָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל הוּא הִרְשִׁיעַ
36 לַעֲשׂוֹת׃ וַיְחַבְּרֵהוּ עִמּוֹ לַעֲשׂוֹת אֳנִיּוֹת לָלֶכֶת תַּרְשִׁישׁ וַיַּעֲשׂוּ
37 אֳנִיּוֹת בְּעֶצְיוֹן גָּבֶר׃ וַיִּתְנַבֵּא אֱלִיעֶזֶר בֶּן־דֹּדָוָהוּ מִמָּרֵשָׁה
עַל־יְהוֹשָׁפָט לֵאמֹר כְּהִתְחַבֶּרְךָ עִם־אֲחַזְיָהוּ פָּרַץ יְהוָה
אֶת־מַעֲשֶׂיךָ וַיִּשָּׁבְרוּ אֳנִיּוֹת וְלֹא עָצְרוּ לָלֶכֶת אֶל־תַּרְשִׁישׁ׃

21 כא

א וַיִּשְׁכַּב יְהוֹשָׁפָט עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקָּבֵר עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר דָּוִיד
2 וַיִּמְלֹךְ יְהוֹרָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְלוֹ־אַחִים בְּנֵי יְהוֹשָׁפָט עֲזַרְיָה
וִיחִיאֵל וּזְכַרְיָהוּ וַעֲזַרְיָהוּ וּמִיכָאֵל וּשְׁפַטְיָהוּ כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי
3 יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּתֵּן לָהֶם ׀ אֲבִיהֶם מַתָּנוֹת רַבּוֹת
לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְמִגְדָּנוֹת עִם־עָרֵי מְצֻרוֹת בִּיהוּדָה וְאֶת־

4 הַמַּמְלָכָה נָתַן לִיהוֹרָם כִּי־הוּא הַבְּכוֹר׃ וַיָּקָם יְהוֹרָם עַל־
מַמְלֶכֶת אָבִיו וַיִּתְחַזַּק וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־אֶחָיו בֶּחָרֶב וְגַם מִשָּׂרֵי
ה יִשְׂרָאֵל׃ ס בֶּן־שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה יְהוֹרָם בְּמָלְכוֹ
6 וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ׃ וַיֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ ׀ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל
כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בֵּית אַחְאָב כִּי בַּת־אַחְאָב הָיְתָה־לּוֹ אִשָּׁה וַיַּעַשׂ
7 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְלֹא־אָבָה יְהוָה לְהַשְׁחִית אֶת־בֵּית דָּוִיד
לְמַעַן הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת לְדָוִיד וְכַאֲשֶׁר אָמַר לָתֵת לוֹ נִיר
8 וּלְבָנָיו כָּל־הַיָּמִים׃ בְּיָמָיו פָּשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה
9 וַיַּמְלִיכוּ עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹרָם עִם־שָׂרָיו וְכָל־הָרֶכֶב
עִמּוֹ וַיְהִי קָם לַיְלָה וַיַּךְ אֶת־אֱדוֹם הַסֹּבֵב אֵלָיו וְאֵת שָׂרֵי
י הָרֶכֶב׃ וַיִּפְשַׁע אֱדוֹם מִתַּחַת יַד־יְהוּדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז
תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא מִתַּחַת יָדוֹ כִּי עָזַב אֶת־יְהוָה
11 אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו׃ גַּם־הוּא עָשָׂה בָמוֹת בְּהָרֵי יְהוּדָה וַיֶּזֶן אֶת־
12 יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וַיַּדַּח אֶת־יְהוּדָה׃ ס וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב
מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי דָּוִיד אָבִיךָ
תַּחַת אֲשֶׁר לֹא־הָלַכְתָּ בְּדַרְכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא
13 מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ וַתֵּלֶךְ בְּדֶרֶךְ מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּזְנֶה אֶת־יְהוּדָה
וְאֶת־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ כְּהַזְנוֹת בֵּית אַחְאָב וְגַם אֶת־אַחֶיךָ בֵית־
14 אָבִיךָ הַטּוֹבִים מִמְּךָ הָרָגְתָּ׃ הִנֵּה יְהוָה נֹגֵף מַגֵּפָה גְדוֹלָה
טו בְּעַמֶּךָ וּבְבָנֶיךָ וּבְנָשֶׁיךָ וּבְכָל־רְכוּשֶׁךָ׃ וְאַתָּה בָּחֳלָיִים רַבִּים
בְּמַחֲלֵה מֵעֶיךָ עַד־יֵצְאוּ מֵעֶיךָ מִן־הַחֹלִי יָמִים עַל־יָמִים׃
16 וַיָּעַר יְהוָה עַל־יְהוֹרָם אֶת־רוּחַ הַפְּלִשְׁתִּים וְהָעַרְבִים אֲשֶׁר
17 עַל־יַד כּוּשִׁים׃ וַיַּעֲלוּ בִיהוּדָה וַיִּבְקָעוּהָ וַיִּשְׁבּוּ אֵת כָּל־
הָרְכוּשׁ הַנִּמְצָא לְבֵית־הַמֶּלֶךְ וְגַם־בָּנָיו וְנָשָׁיו וְלֹא נִשְׁאַר־לוֹ
18 בֵּן כִּי אִם־יְהוֹאָחָז קְטֹן בָּנָיו׃ וְאַחֲרֵי כָּל־זֹאת נְגָפוֹ יְהוָה ׀
19 בְּמֵעָיו לָחֳלִי לְאֵין מַרְפֵּא׃ וַיְהִי לְיָמִים ׀ מִיָּמִים וּכְעֵת צֵאת
הַקֵּץ לְיָמִים שְׁנַיִם יָצְאוּ מֵעָיו עִם־חָלְיוֹ וַיָּמָת בְּתַחֲלֻאִים
כ רָעִים וְלֹא־עָשׂוּ לוֹ עַמּוֹ שְׂרֵפָה כִּשְׂרֵפַת אֲבֹתָיו׃ בֶּן־שְׁלֹשִׁים
וּשְׁתַּיִם הָיָה בְמָלְכוֹ וּשְׁמוֹנֶה שָׁנִים מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וַיֵּלֶךְ
בְּלֹא חֶמְדָּה וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃

כב 22

א וַיַּמְלִיכוּ יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ אֶת־אֲחַזְיָהוּ בְנוֹ הַקָּטֹן תַּחְתָּיו כִּי

כָּל־הָרִאשֹׁנִ֑ים הָרַ֣ג הַגְּד֗וּד הַבָּ֤א בָֽעַרְבִים֙ לַֽמַּחֲנֶ֔ה וַיִּמְלֹ֛ךְ
אֲחַזְיָ֥הוּ בֶן־יְהוֹרָ֖ם מֶ֥לֶךְ יְהוּדָֽה׃ ס בֶּן־אַרְבָּעִ֨ים וּשְׁתַּ֜יִם 2
שָׁנָ֣ה אֲחַזְיָ֣הוּ בְמָלְכ֔וֹ וְשָׁנָ֣ה אַחַ֔ת מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וְשֵׁ֣ם אִמּ֔וֹ
עֲתַלְיָ֖הוּ בַּת־עָמְרִֽי׃ גַּם־ה֣וּא הָלַ֔ךְ בְּדַרְכֵ֖י בֵּ֣ית אַחְאָ֑ב כִּ֧י 3
אִמּ֛וֹ הָיְתָ֥ה יֽוֹעַצְתּ֖וֹ לְהַרְשִֽׁיעַ׃ וַיַּ֧עַשׂ הָרַ֛ע בְּעֵינֵ֥י יְהוָ֖ה כְּבֵ֣ית 4
אַחְאָ֑ב כִּי־הֵ֜מָּה הָֽיוּ־ל֣וֹ יֽוֹעֲצִ֗ים אַחֲרֵ֛י מ֥וֹת אָבִ֖יו לְמַשְׁחִ֥ית
לֽוֹ׃ גַּ֣ם בַּעֲצָתָם֮ הָלַךְ֒ וַיֵּ֡לֶךְ אֶת־יְהוֹרָ֣ם בֶּן־אַחְאָב֩ מֶ֨לֶךְ ה
יִשְׂרָאֵ֧ל לַמִּלְחָמָ֛ה עַל־חֲזָאֵ֥ל מֶלֶךְ־אֲרָ֖ם בְּרָמ֣וֹת גִּלְעָ֑ד וַיַּכּ֥וּ
הָֽרַמִּ֖ים אֶת־יוֹרָֽם׃ וַיָּ֨שָׁב לְהִתְרַפֵּ֜א בְיִזְרְעֶ֗אל כִּ֤י הַמַּכִּים֙ 6
אֲשֶׁ֣ר הִכֻּ֣הוּ בָֽרָמָ֔ה בְּהִלָּ֣חֲמ֔וֹ אֶת־חֲזָהאֵ֖ל מֶ֣לֶךְ אֲרָ֑ם וַעֲזַרְיָ֜הוּ
בֶן־יְהוֹרָ֨ם מֶ֤לֶךְ יְהוּדָה֙ יָרַ֔ד לִרְא֞וֹת אֶת־יְהוֹרָ֧ם בֶּן־אַחְאָ֛ב
בְּיִזְרְעֶ֖אל כִּֽי־חֹלֶ֥ה הֽוּא׃ וּמֵאֱלֹהִ֗ים הָיְתָה֙ תְּבוּסַ֣ת אֲחַזְיָ֔הוּ 7
לָב֖וֹא אֶל־יוֹרָ֑ם וּבְבֹא֗וֹ יָצָ֤א עִם־יְהוֹרָם֙ אֶל־יֵה֣וּא בֶן־נִמְשִׁ֔י
אֲשֶׁ֚ר מְשָׁח֣וֹ יְהוָ֔ה לְהַכְרִ֖ית אֶת־בֵּ֥ית אַחְאָֽב׃ וַיְהִ֕י כְּהִשָּׁפֵ֥ט 8
יֵה֖וּא עִם־בֵּ֣ית אַחְאָ֑ב וַיִּמְצָא֩ אֶת־שָׂרֵ֨י יְהוּדָ֜ה וּבְנֵ֨י אֲחֵ֧י
אֲחַזְיָ֛הוּ מְשָׁרְתִ֥ים לַאֲחַזְיָ֖הוּ וַיַּהַרְגֵֽם׃ וַיְבַקֵּשׁ֮ אֶת־אֲחַזְיָהוּ֒ 9
וַֽיִּלְכְּדֻ֜הוּ וְה֣וּא מִתְחַבֵּ֣א בְשֹׁמְר֗וֹן וַיְבִאֻ֤הוּ אֶל־יֵהוּא֙ וַיְמִתֻ֔הוּ
וַֽיִּקְבְּרֻ֗הוּ כִּ֤י אָֽמְרוּ֙ בֶּן־יְהוֹשָׁפָ֣ט ה֔וּא אֲשֶׁר־דָּרַ֥שׁ אֶת־יְהוָ֖ה
בְּכָל־לְבָב֑וֹ וְאֵין֙ לְבֵ֣ית אֲחַזְיָ֔הוּ לַעְצֹ֥ר כֹּ֖חַ לְמַמְלָכָֽה׃ ס
וַעֲתַלְיָ֙הוּ֙ אֵ֣ם אֲחַזְיָ֔הוּ רָאֲתָ֖ה כִּ֣י מֵ֣ת בְּנָ֑הּ וַתָּ֗קָם וַתְּדַבֵּר֙ י
אֶת־כָּל־זֶ֥רַע הַמַּמְלָכָ֖ה לְבֵ֥ית יְהוּדָֽה׃ ס וַתִּקַּח֩ 11
יְהוֹשַׁבְעַ֨ת בַּת־הַמֶּ֜לֶךְ אֶת־יוֹאָ֣שׁ בֶּן־אֲחַזְיָ֗הוּ וַתִּגְנֹ֤ב אֹתוֹ֙
מִתּ֨וֹךְ בְּנֵֽי־הַמֶּ֜לֶךְ הַמּֽוּמָתִ֗ים וַתִּתֵּ֛ן אֹת֥וֹ וְאֶת־מֵינִקְתּ֖וֹ בַּחֲדַ֣ר
הַמִּטּ֑וֹת וַתַּסְתִּירֵ֡הוּ יְהוֹשַׁבְעַ֣ת בַּת־הַמֶּלֶךְ֩ יְהוֹרָ֨ם אֵ֜שֶׁת
יְהוֹיָדָ֣ע הַכֹּהֵ֗ן כִּ֥י הִיא֙ הָֽיְתָה֙ אֲח֣וֹת אֲחַזְיָ֔הוּ מִפְּנֵ֣י עֲתַלְיָ֔הוּ
וְלֹ֖א הֱמִיתָֽתְהוּ׃ וַיְהִ֤י אִתָּם֙ בְּבֵ֣ית הָאֱלֹהִ֔ים מִתְחַבֵּ֖א שֵׁ֣שׁ 12
שָׁנִ֑ים וַעֲתַלְיָ֖ה מֹלֶ֥כֶת עַל־הָאָֽרֶץ׃ ס

כג 23

וּבַשָּׁנָ֨ה הַשְּׁבִעִ֜ית הִתְחַזַּ֣ק יְהוֹיָדָ֗ע וַיִּקַּ֣ח אֶת־שָׂרֵ֣י הַ֠מֵּאוֹת א
לַעֲזַרְיָ֨הוּ בֶן־יְרֹחָ֜ם וּלְיִשְׁמָעֵ֣אל בֶּן־יְהוֹחָנָ֗ן וְלַעֲזַרְיָ֤הוּ בֶן־
עוֹבֵד֙ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָ֣הוּ בֶן־עֲדָיָ֔הוּ וְאֶת־אֱלִישָׁפָ֥ט בֶּן־זִכְרִ֖י עִמּ֥וֹ
בַבְּרִֽית׃ וַיָּסֹ֙בּוּ֙ בִּֽיהוּדָ֔ה וַיִּקְבְּצ֤וּ אֶת־הַלְוִיִּם֙ מִכָּל־עָרֵ֣י 2

3 יְהוּדָ֔ה וְרָאשֵׁ֥י הָאָב֖וֹת לְיִשְׂרָאֵ֑ל וַיָּבֹ֖אוּ אֶל־יְרוּשָׁלִָֽם׃ וַיִּכְרֹ֨ת
כָּל־הַקָּהָ֥ל בְּרִ֛ית בְּבֵ֥ית הָאֱלֹהִ֖ים עִם־הַמֶּ֑לֶךְ וַיֹּ֣אמֶר לָהֶ֗ם
4 הִנֵּ֤ה בֶן־הַמֶּ֙לֶךְ֙ יִמְלֹ֔ךְ כַּאֲשֶׁ֛ר דִּבֶּ֥ר יְהוָ֖ה עַל־בְּנֵ֥י דָוִֽיד׃ זֶ֥ה
הַדָּבָ֖ר אֲשֶׁ֣ר תַּעֲשׂ֑וּ הַשְּׁלִשִׁ֨ית מִכֶּ֜ם בָּאֵ֣י הַשַּׁבָּ֗ת לַכֹּֽהֲנִים֙
ה וְלַלְוִיִּ֔ם לְשֹׁעֲרֵ֖י הַסִּפִּֽים׃ וְהַשְּׁלִשִׁית֙ בְּבֵ֣ית הַמֶּ֔לֶךְ וְהַשְּׁלִשִׁ֖ית
6 בְּשַׁ֣עַר הַיְס֑וֹד וְכָל־הָעָ֔ם בְּחַצְר֖וֹת בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ וְאַל־יָב֣וֹא
בֵית־יְהוָ֗ה כִּ֤י אִם־הַכֹּהֲנִים֙ וְהַמְשָׁרְתִ֣ים לַלְוִיִּ֔ם הֵ֥מָּה יָבֹ֖אוּ
7 כִּי־קֹ֣דֶשׁ הֵ֑מָּה וְכָל־הָעָ֔ם יִשְׁמְר֖וּ מִשְׁמֶ֥רֶת יְהוָֽה׃ וְהִקִּיפוּ֩
הַלְוִיִּ֨ם אֶת־הַמֶּ֜לֶךְ סָבִ֗יב אִ֚ישׁ וְכֵלָ֣יו בְּיָד֔וֹ וְהַבָּ֥א אֶל־הַבַּ֖יִת
8 יוּמָ֑ת וִהְי֥וּ אֶת־הַמֶּ֖לֶךְ בְּבֹא֥וֹ וּבְצֵאתֽוֹ׃ וַיַּעֲשׂ֨וּ הַלְוִיִּ֜ם וְכָל־
יְהוּדָ֗ה כְּכֹ֣ל אֲשֶׁר־צִוָּה֮ יְהוֹיָדָ֣ע הַכֹּהֵן֒ וַיִּקְחוּ֙ אִ֣ישׁ אֶת־אֲנָשָׁ֔יו
בָּאֵ֣י הַשַּׁבָּ֔ת עִ֖ם יוֹצְאֵ֣י הַשַּׁבָּ֑ת כִּ֣י לֹ֥א פָטַ֛ר יְהוֹיָדָ֥ע הַכֹּהֵ֖ן
9 אֶת־הַֽמַּחְלְקֽוֹת׃ ס וַיִּתֵּן֩ יְהוֹיָדָ֨ע הַכֹּהֵ֜ן לְשָׂרֵ֣י הַמֵּא֗וֹת
אֶֽת־הַחֲנִיתִים֙ וְאֶת־הַמָּגִנּוֹת֙ וְאֶת־הַשְּׁלָטִ֔ים אֲשֶׁ֖ר לַמֶּ֣לֶךְ דָּוִ֑יד
י אֲשֶׁ֖ר בֵּ֥ית הָאֱלֹהִֽים׃ וַיַּעֲמֵ֨ד אֶת־כָּל־הָעָ֜ם וְאִ֣ישׁ ׀ שִׁלְח֣וֹ
בְיָד֗וֹ מִכֶּ֨תֶף הַבַּ֤יִת הַיְמָנִית֙ עַד־כֶּ֤תֶף הַבַּ֙יִת֙ הַשְּׂמָאלִ֔ית
11 לַמִּזְבֵּ֖חַ וְלַבָּ֑יִת עַל־הַמֶּ֖לֶךְ סָבִֽיב׃ וַיּוֹצִ֣יאוּ אֶת־בֶּן־הַמֶּ֗לֶךְ
וַיִּתְּנ֤וּ עָלָיו֙ אֶת־הַנֵּ֣זֶר וְאֶת־הָעֵד֔וּת וַיַּמְלִ֖יכוּ אֹת֑וֹ וַיִּמְשָׁחֻ֙הוּ֙
12 יְהוֹיָדָ֣ע וּבָנָ֔יו וַיֹּאמְר֖וּ יְחִ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ ס וַתִּשְׁמַ֣ע עֲתַלְיָ֗הוּ
אֶת־ק֤וֹל הָעָם֙ הָרָצִ֔ים וְהַֽמְהַלְלִ֖ים אֶת־הַמֶּ֑לֶךְ וַתָּב֥וֹא אֶל־
13 הָעָ֖ם בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ וַתֵּ֡רֶא וְהִנֵּ֣ה הַמֶּלֶךְ֩ עוֹמֵ֨ד עַל־עַמּוּד֜וֹ
בַּמָּב֗וֹא וְהַשָּׂרִ֣ים וְהַחֲצֹצְרוֹת֮ עַל־הַמֶּ֒לֶךְ֒ וְכָל־עַ֨ם הָאָ֜רֶץ
שָׂמֵ֗חַ וְתוֹקֵ֙עַ֙ בַּחֲצֹ֣צְר֔וֹת וְהַמְשׁוֹרְרִים֙ בִּכְלֵ֣י הַשִּׁ֔יר וּמוֹדִיעִ֖ים
לְהַלֵּ֑ל וַתִּקְרַ֤ע עֲתַלְיָ֙הוּ֙ אֶת־בְּגָדֶ֔יהָ וַתֹּ֖אמֶר קֶ֥שֶׁר קָֽשֶׁר׃
14 ס וַיּוֹצֵא֩ יְהוֹיָדָ֨ע הַכֹּהֵ֜ן אֶת־שָׂרֵ֥י הַמֵּא֣וֹת ׀ פְּקוּדֵ֣י הַחַ֗יִל
וַיֹּ֤אמֶר אֲלֵהֶם֙ הוֹצִיא֙וּהָ֙ אֶל־מִבֵּ֣ית הַשְּׂדֵר֔וֹת וְהַבָּ֥א אַחֲרֶ֖יהָ
יוּמַ֣ת בֶּחָ֑רֶב כִּ֚י אָמַ֣ר הַכֹּהֵ֔ן לֹ֥א תְמִית֖וּהָ בֵּ֥ית יְהוָֽה׃
טו וַיָּשִׂ֤ימוּ לָהּ֙ יָדַ֔יִם וַתָּב֛וֹא אֶל־מְב֥וֹא שַֽׁעַר־הַסּוּסִ֖ים בֵּ֣ית
הַמֶּ֑לֶךְ וַיְמִית֖וּהָ שָֽׁם׃ פ
16 וַיִּכְרֹ֤ת יְהוֹיָדָע֙ בְּרִ֔ית בֵּינ֕וֹ וּבֵ֥ין כָּל־הָעָ֖ם וּבֵ֣ין הַמֶּ֑לֶךְ לִהְי֖וֹת
17 לְעָ֥ם לַיהוָֽה׃ וַיָּבֹ֨אוּ כָל־הָעָ֤ם בֵּית־הַבַּ֙עַל֙ וַֽיִּתְּצֻ֔הוּ וְאֶת־
מִזְבְּחֹתָ֥יו וְאֶת־צְלָמָ֖יו שִׁבֵּ֑רוּ וְאֵ֗ת מַתָּן֙ כֹּהֵ֣ן הַבַּ֔עַל הָרְג֖וּ

18 לִפְנֵי הַמִּזְבְּחוֹת׃ וַיָּשֶׂם יְהוֹיָדָע פְּקֻדֹּת בֵּית יְהוָה בְּיַד
הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֲשֶׁר חָלַק דָּוִיד עַל־בֵּית יְהוָה לְהַעֲלוֹת
עֹלוֹת יְהוָה כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁיר עַל יְדֵי
19 דָוִיד׃ וַיַּעֲמֵד הַשּׁוֹעֲרִים עַל־שַׁעֲרֵי בֵּית יְהוָה וְלֹא־יָבוֹא
כ טָמֵא לְכָל־דָּבָר׃ וַיִּקַּח אֶת־שָׂרֵי הַמֵּאוֹת וְאֶת־הָאַדִּירִים
וְאֶת־הַמּוֹשְׁלִים בָּעָם וְאֵת ׀ כָּל־עַם הָאָרֶץ וַיּוֹרֶד אֶת־הַמֶּלֶךְ
מִבֵּית יְהוָה וַיָּבֹאוּ בְּתוֹךְ־שַׁעַר הָעֶלְיוֹן בֵּית הַמֶּלֶךְ וַיּוֹשִׁיבוּ
21 אֶת־הַמֶּלֶךְ עַל כִּסֵּא הַמַּמְלָכָה׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־עַם־הָאָרֶץ
וְהָעִיר שָׁקָטָה וְאֶת־עֲתַלְיָהוּ הֵמִיתוּ בֶחָרֶב׃ ס

כד 24

א בֶּן־שֶׁבַע שָׁנִים יֹאָשׁ בְּמָלְכוֹ וְאַרְבָּעִים שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָ͏ִם
2 וְשֵׁם אִמּוֹ צִבְיָה מִבְּאֵר שָׁבַע׃ וַיַּעַשׂ יוֹאָשׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי
יְהוָה כָּל־יְמֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן׃ פ
3 4 וַיִּשָּׂא־לוֹ יְהוֹיָדָע נָשִׁים שְׁתָּיִם וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִי אַחֲרֵי־
ה כֵן הָיָה עִם־לֵב יוֹאָשׁ לְחַדֵּשׁ אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּץ אֶת־
הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וַיֹּאמֶר לָהֶם צְאוּ לְעָרֵי יְהוּדָה וְקִבְצוּ מִכָּל־
יִשְׂרָאֵל כֶּסֶף לְחַזֵּק ׀ אֶת־בֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה וְאַתֶּם
6 תְּמַהֲרוּ לַדָּבָר וְלֹא מִהֲרוּ הַלְוִיִּם׃ וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ לִיהוֹיָדָע
הָרֹאשׁ וַיֹּאמֶר לוֹ מַדּוּעַ לֹא־דָרַשְׁתָּ עַל־הַלְוִיִּם לְהָבִיא
מִיהוּדָה וּמִירוּשָׁלַ͏ִם אֶת־מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה וְהַקָּהָל
7 לְיִשְׂרָאֵל לְאֹהֶל הָעֵדוּת׃ כִּי עֲתַלְיָהוּ הַמִּרְשַׁעַת בָּנֶיהָ פָרְצוּ
אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וְגַם כָּל־קָדְשֵׁי בֵית־יְהוָה עָשׂוּ לַבְּעָלִים׃
8 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אֲרוֹן אֶחָד וַיִּתְּנֻהוּ בְּשַׁעַר בֵּית־יְהוָה
9 חוּצָה׃ וַיִּתְּנוּ־קוֹל בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַ͏ִם לְהָבִיא לַיהוָה
י מַשְׂאַת מֹשֶׁה עֶבֶד־הָאֱלֹהִים עַל־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּשְׂמְחוּ
כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם וַיָּבִיאוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לָאָרוֹן עַד־לְכַלֵּה׃
11 וַיְהִי בְּעֵת יָבִיא אֶת־הָאָרוֹן אֶל־פְּקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיַד הַלְוִיִּם
וְכִרְאוֹתָם כִּי־רַב הַכֶּסֶף וּבָא סוֹפֵר הַמֶּלֶךְ וּפְקִיד כֹּהֵן הָרֹאשׁ
וִיעָרוּ אֶת־הָאָרוֹן וְיִשָּׂאֻהוּ וִישִׁבֻהוּ אֶל־מְקֹמוֹ כֹּה עָשׂוּ
12 לְיוֹם ׀ בְּיוֹם וַיַּאַסְפוּ כֶסֶף לָרֹב׃ וַיִּתְּנֵהוּ הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע
אֶל־עוֹשֵׂה מְלֶאכֶת עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה וַיִּהְיוּ שֹׂכְרִים חֹצְבִים
וְחָרָשִׁים לְחַדֵּשׁ בֵּית יְהוָה וְגַם לְחָרָשֵׁי בַרְזֶל וּנְחֹשֶׁת לְחַזֵּק

13 אֶת־בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעֲשׂוּ עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה וַתַּעַל אֲרוּכָה
לַמְּלָאכָה בְּיָדָם וַיַּעֲמִידוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים עַל־מַתְכֻּנְתּוֹ
14 וַיְאַמְּצֻהוּ׃ וּכְכַלּוֹתָם הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וִיהוֹיָדָע אֶת־שְׁאָר
הַכֶּסֶף וַיַּעֲשֵׂהוּ כֵלִים לְבֵית־יְהוָה כְּלֵי שָׁרֵת וְהַעֲלוֹת וְכַפּוֹת
וּכְלֵי זָהָב וָכָסֶף וַיִּהְיוּ מַעֲלִים עֹלוֹת בְּבֵית־יְהוָה תָּמִיד כֹּל
טו יְמֵי יְהוֹיָדָע׃ ס וַיִּזְקַן יְהוֹיָדָע וַיִּשְׂבַּע יָמִים וַיָּמֹת בֶּן־
16 מֵאָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּמוֹתוֹ׃ וַיִּקְבְּרֻהוּ בְעִיר־דָּוִיד עִם־
הַמְּלָכִים כִּי־עָשָׂה טוֹבָה בְּיִשְׂרָאֵל וְעִם־הָאֱלֹהִים וּבֵיתוֹ׃
17 ס וְאַחֲרֵי מוֹת יְהוֹיָדָע בָּאוּ שָׂרֵי יְהוּדָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ
18 לַמֶּלֶךְ אָז שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֲלֵיהֶם׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־בֵּית יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הָאֲשֵׁרִים וְאֶת־הָעֲצַבִּים וַיְהִי־
19 קֶצֶף עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ בְּאַשְׁמָתָם זֹאת׃ וַיִּשְׁלַח בָּהֶם
נְבִאִים לַהֲשִׁיבָם אֶל־יְהוָה וַיָּעִידוּ בָם וְלֹא הֶאֱזִינוּ׃ ס
כ וְרוּחַ אֱלֹהִים לָבְשָׁה אֶת־זְכַרְיָה בֶּן־יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּעֲמֹד
מֵעַל לָעָם וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה ׀ אָמַר הָאֱלֹהִים לָמָה אַתֶּם
עֹבְרִים אֶת־מִצְוֹת יְהוָה וְלֹא תַצְלִיחוּ כִּי־עֲזַבְתֶּם אֶת־יְהוָה
21 וַיַּעֲזֹב אֶתְכֶם׃ וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו וַיִּרְגְּמֻהוּ אֶבֶן בְּמִצְוַת הַמֶּלֶךְ
22 בַּחֲצַר בֵּית יְהוָה׃ וְלֹא־זָכַר יוֹאָשׁ הַמֶּלֶךְ הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוֹיָדָע אָבִיו עִמּוֹ וַיַּהֲרֹג אֶת־בְּנוֹ וּכְמוֹתוֹ אָמַר יֵרֶא יְהוָה
23 וְיִדְרֹשׁ׃ ס וַיְהִי ׀ לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה עָלָה עָלָיו חֵיל
אֲרָם וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ וַיַּשְׁחִיתוּ אֶת־כָּל־שָׂרֵי
24 הָעָם מֵעָם וְכָל־שְׁלָלָם שִׁלְּחוּ לְמֶלֶךְ דַּרְמָשֶׂק׃ כִּי בְּמִצְעַר
אֲנָשִׁים בָּאוּ ׀ חֵיל אֲרָם וַיהוָה נָתַן בְּיָדָם חַיִל לָרֹב מְאֹד כִּי
עָזְבוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת־יוֹאָשׁ עָשׂוּ שְׁפָטִים׃
כה וּבְלֶכְתָּם מִמֶּנּוּ כִּי־עָזְבוּ אֹתוֹ בְּמַחֲלֻיִים רַבִּים הִתְקַשְּׁרוּ
עָלָיו עֲבָדָיו בִּדְמֵי בְּנֵי יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן וַיַּהַרְגֻהוּ עַל־מִטָּתוֹ
וַיָּמֹת וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּעִיר דָּוִיד וְלֹא קְבָרֻהוּ בְּקִבְרוֹת הַמְּלָכִים׃
27 וְאֵלֶּה הַמִּתְקַשְּׁרִים עָלָיו זָבָד בֶּן־שִׁמְעָת הָעַמּוֹנִית וִיהוֹזָבָד
בֶּן־שִׁמְרִית הַמּוֹאָבִית׃ וּבָנָיו וְרֹב הַמַּשָּׂא עָלָיו וִיסוֹד בֵּית
הָאֱלֹהִים הִנָּם כְּתוּבִים עַל־מִדְרַשׁ סֵפֶר הַמְּלָכִים וַיִּמְלֹךְ
אֲמַצְיָהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

v. 27 יִרֶב ק׳

25 כה

א בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה מָלַךְ אֲמַצְיָהוּ וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע
2 שָׁנָה מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ יְהוֹעַדָּן מִירוּשָׁלָיִם׃ וַיַּעַשׂ
3 הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה רַק לֹא בְּלֵבָב שָׁלֵם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָזְקָה
הַמַּמְלָכָה עָלָיו וַיַּהֲרֹג אֶת־עֲבָדָיו הַמַּכִּים אֶת־הַמֶּלֶךְ אָבִיו׃
4 וְאֶת־בְּנֵיהֶם לֹא הֵמִית כִּי כַכָּתוּב בַּתּוֹרָה בְּסֵפֶר מֹשֶׁה
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר לֹא־יָמוּתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים
ה לֹא־יָמוּתוּ עַל־אָבוֹת כִּי אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יָמוּתוּ׃ ס וַיִּקְבֹּץ
אֲמַצְיָהוּ אֶת־יְהוּדָה וַיַּעֲמִידֵם לְבֵית־אָבוֹת לְשָׂרֵי הָאֲלָפִים
וּלְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת לְכָל־יְהוּדָה וּבִנְיָמִן וַיִּפְקְדֵם לְמִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמַעְלָה וַיִּמְצָאֵם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף בָּחוּר יוֹצֵא צָבָא
6 אֹחֵז רֹמַח וְצִנָּה׃ וַיִּשְׂכֹּר מִיִּשְׂרָאֵל מֵאָה אֶלֶף גִּבּוֹר חָיִל
7 בְּמֵאָה כִכַּר־כָּסֶף׃ וְאִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלָיו לֵאמֹר הַמֶּלֶךְ
אַל־יָבוֹא עִמְּךָ צְבָא יִשְׂרָאֵל כִּי אֵין יְהוָה עִם־יִשְׂרָאֵל כֹּל
8 בְּנֵי אֶפְרָיִם׃ כִּי אִם־בֹּא אַתָּה עֲשֵׂה חֲזַק לַמִּלְחָמָה יַכְשִׁילְךָ
הָאֱלֹהִים לִפְנֵי אוֹיֵב כִּי יֶשׁ־כֹּחַ בֵּאלֹהִים לַעְזוֹר וּלְהַכְשִׁיל׃
9 וַיֹּאמֶר אֲמַצְיָהוּ לְאִישׁ הָאֱלֹהִים וּמַה־לַּעֲשׂוֹת לִמְאַת הַכִּכָּר
אֲשֶׁר נָתַתִּי לִגְדוּד יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים יֵשׁ לַיהוָה
י לָתֶת לְךָ הַרְבֵּה מִזֶּה׃ וַיַּבְדִּילֵם אֲמַצְיָהוּ לְהַגְּדוּד אֲשֶׁר־בָּא
אֵלָיו מֵאֶפְרַיִם לָלֶכֶת לִמְקוֹמָם וַיִּחַר אַפָּם מְאֹד בִּיהוּדָה
11 וַיָּשׁוּבוּ לִמְקוֹמָם בָּחֳרִי־אָף׃ ס וַאֲמַצְיָהוּ הִתְחַזַּק
וַיִּנְהַג אֶת־עַמּוֹ וַיֵּלֶךְ גֵּיא הַמֶּלַח וַיַּךְ אֶת־בְּנֵי שֵׂעִיר עֲשֶׂרֶת
12 אֲלָפִים׃ וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים חַיִּים שָׁבוּ בְּנֵי יְהוּדָה וַיְבִיאוּם
לְרֹאשׁ הַסָּלַע וַיַּשְׁלִיכוּם מֵרֹאשׁ הַסֶּלַע וְכֻלָּם נִבְקָעוּ׃ ס
13 וּבְנֵי הַגְּדוּד אֲשֶׁר הֵשִׁיב אֲמַצְיָהוּ מִלֶּכֶת עִמּוֹ לַמִּלְחָמָה
וַיִּפְשְׁטוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה מִשֹּׁמְרוֹן וְעַד־בֵּית חוֹרוֹן וַיַּכּוּ מֵהֶם
14 שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַיָּבֹזּוּ בִּזָּה רַבָּה׃ ס וַיְהִי אַחֲרֵי בוֹא
אֲמַצְיָהוּ מֵהַכּוֹת אֶת־אֲדוֹמִים וַיָּבֵא אֶת־אֱלֹהֵי בְּנֵי שֵׂעִיר
וַיַּעֲמִידֵם לוֹ לֵאלֹהִים וְלִפְנֵיהֶם יִשְׁתַּחֲוֶה וְלָהֶם יְקַטֵּר׃
טו וַיִּחַר־אַף יְהוָה בַּאֲמַצְיָהוּ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו נָבִיא וַיֹּאמֶר לוֹ
לָמָּה דָרַשְׁתָּ אֶת־אֱלֹהֵי הָעָם אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ אֶת־עַמָּם
16 מִיָּדֶךָ׃ וַיְהִי ׀ בְּדַבְּרוֹ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הַלְיוֹעֵץ לַמֶּלֶךְ נְתַנּוּךָ

חֲדַל־לְךָ לָמָּה יַכּוּךָ וַיֶּחְדַּל הַנָּבִיא וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־יָעַץ
אֱלֹהִים לְהַשְׁחִיתֶךָ כִּי־עָשִׂיתָ זֹּאת וְלֹא שָׁמַעְתָּ לַעֲצָתִי׃
17 ס וַיִּוָּעַץ אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹאָשׁ בֶּן־
יְהוֹאָחָז בֶּן־יֵהוּא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לְךָ נִתְרָאֶה פָנִים׃
18 וַיִּשְׁלַח יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֶל־אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר
הַחוֹחַ אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן שָׁלַח אֶל־הָאֶרֶז אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן לֵאמֹר
תְּנָה אֶת־בִּתְּךָ לִבְנִי לְאִשָּׁה וַתַּעֲבֹר חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר בַּלְּבָנוֹן
19 וַתִּרְמֹס אֶת־הַחוֹחַ׃ אָמַרְתָּ הִנֵּה הִכִּיתָ אֶת־אֱדוֹם וּנְשָׂאֲךָ
לִבְּךָ לְהַכְבִּיד עַתָּה שְׁבָה בְּבֵיתֶךָ לָמָּה תִתְגָּרֶה בְּרָעָה וְנָפַלְתָּ
כ אַתָּה וִיהוּדָה עִמָּךְ׃ וְלֹא־שָׁמַע אֲמַצְיָהוּ כִּי מֵהָאֱלֹהִים הִיא
21 לְמַעַן תִּתָּם בְּיָד כִּי דָרְשׁוּ אֵת אֱלֹהֵי אֱדוֹם׃ וַיַּעַל יוֹאָשׁ
מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְרָאוּ פָנִים הוּא וַאֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה
22 בְּבֵית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ וַיִּנָּגֶף יְהוּדָה לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל
23 וַיָּנֻסוּ אִישׁ לְאֹהָלָיו׃ וְאֵת אֲמַצְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בֶּן־יוֹאָשׁ
בֶּן־יְהוֹאָחָז תָּפַשׂ יוֹאָשׁ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל בְּבֵית שָׁמֶשׁ וַיְבִיאֵהוּ
יְרוּשָׁלַםִ וַיִּפְרֹץ בְּחוֹמַת יְרוּשָׁלַםִ מִשַּׁעַר אֶפְרַיִם עַד־שַׁעַר
24 הַפּוֹנֶה אַרְבַּע מֵאוֹת אַמָּה׃ וְכָל־הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְאֵת כָּל־
הַכֵּלִים הַנִּמְצְאִים בְּבֵית־הָאֱלֹהִים עִם־עֹבֵד אֱדוֹם וְאֶת־
אוֹצְרוֹת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת בְּנֵי הַתַּעֲרֻבוֹת וַיָּשָׁב שֹׁמְרוֹן׃
כה ס וַיְחִי אֲמַצְיָהוּ בֶן־יוֹאָשׁ מֶלֶךְ יְהוּדָה אַחֲרֵי מוֹת
26 יוֹאָשׁ בֶּן־יְהוֹאָחָז מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וְיֶתֶר
דִּבְרֵי אֲמַצְיָהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הֲלֹא הִנָּם כְּתוּבִים
27 עַל־סֵפֶר מַלְכֵי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וּמֵעֵת אֲשֶׁר־סָר אֲמַצְיָהוּ
מֵאַחֲרֵי יְהוָה וַיִּקְשְׁרוּ עָלָיו קֶשֶׁר בִּירוּשָׁלַםִ וַיָּנָס לָכִישָׁה
28 וַיִּשְׁלְחוּ אַחֲרָיו לָכִישָׁה וַיְמִיתֻהוּ שָׁם׃ וַיִּשָּׂאֻהוּ
עַל־הַסּוּסִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בְּעִיר יְהוּדָה׃

כו 26

א וַיִּקְחוּ כָּל־עַם יְהוּדָה אֶת־עֻזִּיָּהוּ וְהוּא בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
2 וַיַּמְלִיכוּ אֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמַצְיָהוּ׃ הוּא בָּנָה אֶת־אֵילוֹת
3 וַיְשִׁבֶהָ לִיהוּדָה אַחֲרֵי שְׁכַב־הַמֶּלֶךְ עִם־אֲבֹתָיו׃ פ
בֶּן־שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה עֻזִּיָּהוּ בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה

4 מָלַ֖ךְ בִּירֽוּשָׁלִָ֑ם וְשֵׁם֙ אִמּ֔וֹ יְכִלְיָ֖ה מִן־יְרֽוּשָׁלִָֽם׃ וַיַּ֥עַשׂ הַיָּשָׁ֖ר
ה בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֑ה כְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־עָשָׂ֖ה אֲמַצְיָ֥הוּ אָבִֽיו׃ וַיְהִי֙ לִדְרֹ֣שׁ
אֱלֹהִ֔ים בִּימֵ֣י זְכַרְיָ֔הוּ הַמֵּבִ֖ין בִּרְאֹ֣ת הָאֱלֹהִ֑ים וּבִימֵי֙ דָּרְשׁ֣וֹ
6 אֶת־יְהוָ֔ה הִצְלִיח֖וֹ הָאֱלֹהִֽים׃ וַיֵּצֵא֮ וַיִּלָּ֣חֶם בַּפְּלִשְׁתִּים֒
וַיִּפְרֹ֗ץ אֶת־ח֤וֹמַת גַּת֙ וְאֵת֙ חוֹמַ֣ת יַבְנֵ֔ה וְאֵ֖ת חוֹמַ֣ת אַשְׁדּ֑וֹד
7 וַיִּבְנֶ֣ה עָרִ֔ים בְּאַשְׁדּ֖וֹד וּבַפְּלִשְׁתִּֽים׃ וַיַּעְזְרֵ֨הוּ הָאֱלֹהִ֜ים עַל־
פְּלִשְׁתִּ֗ים וְעַל־הָ֥עַרְבִיִּ֛ים הַיֹּשְׁבִ֥ים בְּגוּר־בָּ֖עַל וְהַמְּעוּנִֽים׃
8 וַיִּתְּנ֧וּ הָעַמּוֹנִ֛ים מִנְחָ֖ה לְעֻזִּיָּ֑הוּ וַיֵּ֤לֶךְ שְׁמוֹ֙ עַד־לְב֣וֹא מִצְרַ֔יִם
9 כִּ֥י הֶחֱזִ֖יק עַד־לְמָֽעְלָה׃ וַיִּ֨בֶן עֻזִּיָּ֤הוּ מִגְדָּלִים֙ בִּיר֣וּשָׁלִַ֔ם עַל־
י שַׁ֧עַר הַפִּנָּ֛ה וְעַל־שַׁ֥עַר הַגַּ֖יְא וְעַל־הַמִּקְצ֑וֹעַ וַֽיְחַזְּקֵֽם׃ וַיִּ֤בֶן
מִגְדָּלִים֙ בַּמִּדְבָּ֔ר וַֽיַּחְצֹב֙ בֹּר֣וֹת רַבִּ֔ים כִּ֠י מִקְנֶה־רַּ֨ב הָ֤יָה לוֹ֙
וּבַשְּׁפֵלָ֣ה וּבַמִּישׁ֔וֹר אִכָּרִ֣ים וְכֹֽרְמִ֗ים בֶּֽהָרִים֙ וּבַכַּרְמֶ֔ל כִּֽי־
11 אֹהֵ֥ב אֲדָמָ֖ה הָיָֽה׃ ס וַיְהִ֣י לְעֻזִּיָּ֗הוּ חַ֚יִל עֹשֵׂ֣ה מִלְחָמָ֔ה
יוֹצְאֵ֨י צָבָ֜א לִגְד֗וּד בְּמִסְפַּר֙ פְּקֻדָּתָ֔ם בְּיַ֗ד יְעוּאֵ֤ל הַסּוֹפֵר֙
12 וּמַעֲשֵׂיָ֣הוּ הַשּׁוֹטֵ֔ר עַ֛ל יַד־חֲנַנְיָ֖הוּ מִשָּׂרֵ֥י הַמֶּֽלֶךְ׃ כֹּ֞ל מִסְפַּ֨ר
13 רָאשֵׁ֤י הָאָבוֹת֙ לְגִבּ֣וֹרֵי חָ֔יִל אַלְפַּ֖יִם וְשֵׁ֥שׁ מֵאֽוֹת׃ וְעַל־יָדָ֡ם
חֵ֣יל צָבָ֡א שְׁלֹ֣שׁ מֵא֣וֹת אֶ֠לֶף וְשִׁבְעַ֨ת אֲלָפִ֜ים וַחֲמֵ֣שׁ מֵא֗וֹת
14 עוֹשֵׂ֤י מִלְחָמָה֙ בְּכֹ֣חַ חָ֔יִל לַעְזֹ֥ר לַמֶּ֖לֶךְ עַל־הָאוֹיֵֽב׃ וַיָּכֶן֩
לָהֶ֨ם עֻזִּיָּ֜הוּ לְכָל־הַצָּבָ֗א מָגִנִּ֤ים וּרְמָחִים֙ וְכ֣וֹבָעִ֔ים וְשִׁרְיֹנ֖וֹת
טו וּקְשָׁת֑וֹת וּלְאַבְנֵ֖י קְלָעִֽים׃ וַיַּ֣עַשׂ ׀ בִּירוּשָׁלִַ֡ם חִשְּׁבֹנוֹת֩
מַחֲשֶׁ֨בֶת חוֹשֵׁ֜ב לִהְי֣וֹת עַל־הַמִּגְדָּלִים֮ וְעַל־הַפִּנּוֹת֒ לִיר֕וֹא
בַּחִצִּ֖ים וּבָאֲבָנִ֣ים גְּדֹל֑וֹת וַיֵּצֵ֤א שְׁמוֹ֙ עַד־לְמֵרָח֔וֹק כִּֽי־הִפְלִ֥יא
16 לְהֵעָזֵ֖ר עַ֥ד כִּי־חָזָֽק׃ וּכְחֶזְקָת֗וֹ גָּבַ֤הּ לִבּוֹ֙ עַד־לְהַשְׁחִ֔ית וַיִּמְעַל֙
בַּיהוָ֣ה אֱלֹהָ֔יו וַיָּבֹא֙ אֶל־הֵיכַ֣ל יְהוָ֔ה לְהַקְטִ֖יר עַל־מִזְבַּ֥ח
17 הַקְּטֹֽרֶת׃ וַיָּבֹ֥א אַחֲרָ֖יו עֲזַרְיָ֣הוּ הַכֹּהֵ֑ן וְעִמּ֞וֹ כֹּהֲנִ֧ים ׀ לַיהוָ֛ה
18 שְׁמוֹנִ֖ים בְּנֵי־חָֽיִל׃ וַיַּֽעַמְד֞וּ עַל־עֻזִּיָּ֣הוּ הַמֶּ֗לֶךְ וַיֹּ֣אמְרוּ לוֹ֮
לֹא־לְךָ֣ עֻזִּיָּ֗הוּ לְהַקְטִיר֙ לַֽיהוָ֔ה כִּ֣י לַכֹּהֲנִ֧ים בְּנֵי־אַהֲרֹ֛ן
הַֽמְקֻדָּשִׁ֖ים לְהַקְטִ֑יר צֵ֤א מִן־הַמִּקְדָּשׁ֙ כִּ֣י מָעַ֔לְתָּ וְלֹֽא־לְךָ֥
19 לְכָב֖וֹד מֵיְהוָ֥ה אֱלֹהִֽים׃ וַיִּזְעַף֙ עֻזִּיָּ֔הוּ וּבְיָד֥וֹ מִקְטֶ֖רֶת לְהַקְטִ֑יר
וּבְזַעְפּ֣וֹ עִם־הַכֹּהֲנִ֗ים וְהַצָּרַ֞עַת זָרְחָ֤ה בְמִצְחוֹ֙ לִפְנֵ֤י הַכֹּֽהֲנִים֙

v. 3 יתיר י׳ v. 7 יתיר י׳ ibid. קמץ בטרחא v. 10 רי״ש בדגש
v. 11 יְעִיאֵל ק׳ v. 12 קמץ בזקף

כ בְּבֵית יְהוָה מֵעַל לְמִזְבַּח הַקְּטֹרֶת׃ וַיִּפֶן אֵלָיו עֲזַרְיָהוּ כֹהֵן
הָרֹאשׁ וְכָל־הַכֹּהֲנִים וְהִנֵּה־הוּא מְצֹרָע בְּמִצְחוֹ וַיַּבְהִלוּהוּ
21 מִשָּׁם וְגַם־הוּא נִדְחַף לָצֵאת כִּי נִגְּעוֹ יְהוָה׃ וַיְהִי עֻזִּיָּהוּ
הַמֶּלֶךְ מְצֹרָע ׀ עַד־יוֹם מוֹתוֹ וַיֵּשֶׁב בֵּית הַחָפְשׁוּת מְצֹרָע כִּי
נִגְזַר מִבֵּית יְהוָה וְיוֹתָם בְּנוֹ עַל־בֵּית הַמֶּלֶךְ שׁוֹפֵט אֶת־עַם
22 הָאָרֶץ׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי עֻזִּיָּהוּ הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרֹנִים כָּתַב
23 יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁכַּב עֻזִּיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ
אֹתוֹ עִם־אֲבֹתָיו בִּשְׂדֵה הַקְּבוּרָה אֲשֶׁר לַמְּלָכִים כִּי אָמְרוּ
מְצוֹרָע הוּא וַיִּמְלֹךְ יוֹתָם בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

כז 27

א בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה יוֹתָם בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ יְרוּשָׁה בַּת־צָדוֹק׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר
בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה עֻזִּיָּהוּ אָבִיו רַק לֹא־בָא אֶל־
3 הֵיכַל יְהוָה וְעוֹד הָעָם מַשְׁחִיתִים׃ הוּא בָּנָה אֶת־שַׁעַר
4 בֵּית־יְהוָה הָעֶלְיוֹן וּבְחוֹמַת הָעֹפֶל בָּנָה לָרֹב׃ וְעָרִים בָּנָה
ה בְּהַר יְהוּדָה וּבֶחֳרָשִׁים בָּנָה בִּירָנִיּוֹת וּמִגְדָּלִים׃ וְהוּא
נִלְחַם עִם־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֶּחֱזַק עֲלֵיהֶם וַיִּתְּנוּ־לוֹ בְנֵי־
עַמּוֹן בַּשָּׁנָה הַהִיא מֵאָה כִּכַּר־כֶּסֶף וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים כֹּרִים
חִטִּים וּשְׂעוֹרִים עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים זֹאת הֵשִׁיבוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹן
6 וּבַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וְהַשְּׁלִשִׁית׃ וַיִּתְחַזֵּק יוֹתָם כִּי הֵכִין דְּרָכָיו
7 לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וְיֶתֶר דִּבְרֵי יוֹתָם וְכָל־מִלְחֲמֹתָיו
8 וּדְרָכָיו הִנָּם כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה׃ בֶּן־
עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה הָיָה בְמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
9 בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׁכַּב יוֹתָם עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּעִיר דָּוִיד
וַיִּמְלֹךְ אָחָז בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

כח 28

א בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה אָחָז בְּמָלְכוֹ וְשֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָלַךְ
2 בִּירוּשָׁלִָם וְלֹא־עָשָׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה כְּדָוִיד אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ
3 בְּדַרְכֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וְגַם מַסֵּכוֹת עָשָׂה לַבְּעָלִים׃ וְהוּא
הִקְטִיר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם וַיַּבְעֵר אֶת־בָּנָיו בָּאֵשׁ כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם

v. 21 הַחָפְשִׁית ק׳

4 אֲשֶׁר֙ הֹרִ֣ישׁ יְהוָ֔ה מִפְּנֵ֖י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיְזַבֵּ֧חַ וַיְקַטֵּ֛ר בַּבָּמ֥וֹת
ה וְעַל־הַגְּבָע֑וֹת וְתַ֖חַת כָּל־עֵ֥ץ רַעֲנָֽן׃ וַיִּתְּנֵ֜הוּ יְהוָ֤ה אֱלֹהָיו֙
בְּיַד־מֶ֣לֶךְ אֲרָ֔ם וַיַּכּוּ־ב֗וֹ וַיִּשְׁבּ֤וּ מִמֶּ֙נּוּ֙ שִׁבְיָ֣ה גְדוֹלָ֔ה וַיָּבִ֖יאוּ
דַּרְמָ֑שֶׂק וְגַ֨ם בְּיַד־מֶ֤לֶךְ יִשְׂרָאֵל֙ נִתָּ֔ן וַיַּךְ־בּ֖וֹ מַכָּ֥ה גְדוֹלָֽה׃
6 וַיַּהֲרֹג֩ פֶּ֨קַח בֶּן־רְמַלְיָ֜הוּ בִּיהוּדָ֗ה מֵאָ֨ה וְעֶשְׂרִ֥ים אֶ֛לֶף בְּי֥וֹם
7 אֶחָ֖ד הַכֹּ֣ל בְּנֵי־חָ֑יִל בְּעָזְבָ֕ם אֶת־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י אֲבוֹתָֽם׃ וַיַּהֲרֹ֞ג
זִכְרִ֣י ׀ גִּבּ֣וֹר אֶפְרַ֗יִם אֶת־מַעֲשֵׂיָ֙הוּ֙ בֶּן־הַמֶּ֔לֶךְ וְאֶת־עַזְרִיקָ֖ם
8 נְגִ֣יד הַבָּ֑יִת וְאֶת־אֶלְקָנָ֖ה מִשְׁנֵ֥ה הַמֶּֽלֶךְ׃ וַיִּשְׁבּ֣וּ בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵ֡ל
מֵאֲחֵיהֶ֜ם מָאתַ֣יִם אֶ֗לֶף נָשִׁים֙ בָּנִ֣ים וּבָנ֔וֹת וְגַם־שָׁלָ֥ל רָ֖ב בָּזְז֣וּ
9 מֵהֶ֑ם וַיָּבִ֥יאוּ אֶת־הַשָּׁלָ֖ל לְשֹׁמְרֽוֹן׃ ס וְשָׁ֨ם הָיָ֜ה נָבִ֣יא
לַיהוָה֮ עֹדֵ֣ד שְׁמוֹ֒ וַיֵּצֵ֗א לִפְנֵ֤י הַצָּבָא֙ הַבָּ֣א לְשֹׁמְר֔וֹן וַיֹּ֣אמֶר
לָהֶ֗ם הִנֵּ֡ה בַּחֲמַ֣ת יְהוָ֣ה אֱלֹהֵֽי־אֲבוֹתֵיכֶ֛ם עַל־יְהוּדָ֖ה נְתָנָ֣ם
י בְּיֶדְכֶ֑ם וַתַּהַרְגוּ־בָ֣ם בְּזַ֔עַף עַ֥ד לַשָּׁמַ֖יִם הִגִּֽיעַ׃ וְעַתָּ֗ה בְּנֵֽי־
יְהוּדָ֤ה וִירוּשָׁלִַ֙ם֙ אַתֶּ֣ם אֹמְרִ֔ים לִכְבֹּ֛שׁ לַעֲבָדִ֥ים וְלִשְׁפָח֖וֹת
11 לָכֶ֑ם הֲלֹ֤א רַק־אַתֶּם֙ עִמָּכֶ֣ם אֲשָׁמ֔וֹת לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃ וְעַתָּ֣ה
שְׁמָע֔וּנִי וְהָשִׁ֙יבוּ֙ הַשִּׁבְיָ֔ה אֲשֶׁ֥ר שְׁבִיתֶ֖ם מֵאֲחֵיכֶ֑ם כִּ֛י חֲר֥וֹן
12 אַף־יְהוָ֖ה עֲלֵיכֶֽם׃ וַיָּקֻ֜מוּ אֲנָשִׁ֣ים מֵרָאשֵׁ֣י בְנֵֽי־אֶפְרַ֗יִם עֲזַרְיָ֤הוּ
בֶן־יְהוֹחָנָן֙ בֶּרֶכְיָ֣הוּ בֶן־מְשִׁלֵּמ֔וֹת וִֽיחִזְקִיָּ֙הוּ֙ בֶּן־שַׁלֻּ֔ם וַעֲמָשָׂ֖א
13 בֶּן־הַדְלָ֑י עַל־הַבָּאִ֖ים מִן־הַצָּבָֽא׃ וַיֹּאמְר֣וּ לָהֶ֗ם לֹא־תָבִ֣יאוּ
אֶת־הַשִּׁבְיָה֮ הֵנָּה֒ כִּי֩ לְאַשְׁמַ֨ת יְהוָ֤ה עָלֵ֙ינוּ֙ אַתֶּ֣ם אֹמְרִ֔ים
לְהֹסִ֥יף עַל־חַטֹּאתֵ֖נוּ וְעַל־אַשְׁמָתֵ֑נוּ כִּֽי־רַבָּ֤ה אַשְׁמָה֙ לָ֔נוּ
14 וַחֲר֥וֹן אָ֖ף עַל־יִשְׂרָאֵֽל׃ וַיַּעֲזֹ֣ב הֶֽחָל֗וּץ אֶת־הַשִּׁבְיָה֙ וְאֶת־
טו הַבִּזָּ֔ה לִפְנֵ֥י הַשָּׂרִ֖ים וְכָל־הַקָּהָֽל׃ וַיָּקֻ֣מוּ הָאֲנָשִׁים֩ אֲשֶׁר־
נִקְּב֨וּ בְשֵׁמ֜וֹת וַיַּחֲזִ֣יקוּ בַשִּׁבְיָ֗ה וְכָֽל־מַעֲרֻמֵּיהֶם֮ הִלְבִּ֣ישׁוּ
מִן־הַשָּׁלָל֒ וַיַּלְבִּשׁ֡וּם וַיַּנְעִל֩וּם וַיַּאֲכִל֨וּם וַיַּשְׁק֜וּם וַיְסֻכ֗וּם
וַיְנַהֲל֤וּם בַּחֲמֹרִים֙ לְכָל־כּוֹשֵׁ֔ל וַיְבִיא֛וּם יְרֵח֥וֹ עִיר־הַתְּמָרִ֖ים
16 אֵ֣צֶל אֲחֵיהֶ֑ם וַיָּשׁ֖וּבוּ שֹׁמְרֽוֹן׃ ס בָּעֵ֣ת הַהִ֔יא שָׁלַ֞ח
17 הַמֶּ֧לֶךְ אָחָ֛ז עַל־מַלְכֵ֥י אַשּׁ֖וּר לַעְזֹ֥ר לֽוֹ׃ וְע֥וֹד אֲדוֹמִ֖ים בָּ֑אוּ
18 וַיַּכּ֥וּ בִֽיהוּדָ֖ה וַיִּשְׁבּוּ־שֶֽׁבִי׃ וּפְלִשְׁתִּ֣ים פָּֽשְׁט֗וּ בְּעָרֵ֨י הַשְּׁפֵלָ֜ה
וְהַנֶּ֣גֶב לִֽיהוּדָה֮ וַֽיִּלְכְּד֡וּ אֶת־בֵּית־שֶׁ֣מֶשׁ וְאֶת־אַ֠יָּל֠וֹן וְאֶת־
הַגְּדֵר֞וֹת וְאֶת־שׂוֹכ֣וֹ וּבְנוֹתֶ֗יהָ וְאֶת־תִּמְנָה֙ וּבְנוֹתֶ֔יהָ וְאֶת־

v. 5 קמץ בזקף   v. 8 קמץ בטרחא   v. 13 קמץ בטרחא

19 גִּמְזוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ כִּֽי־הִכְנִיעַ יְהוָה אֶת־יְהוּדָה
בַּעֲבוּר אָחָז מֶֽלֶךְ־יִשְׂרָאֵל כִּי הִפְרִיעַ בִּֽיהוּדָה וּמָעוֹל מַעַל
כ בַּיהוָה׃ וַיָּבֹא עָלָיו תִּלְּגַת פִּלְנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיָּצַר לוֹ
21 וְלֹא חֲזָקוֹ׃ כִּֽי־חָלַק אָחָז אֶת־בֵּית יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ
22 וְהַשָּׂרִים וַיִּתֵּן לְמֶלֶךְ אַשּׁוּר וְלֹא לְעֶזְרָה לוֹ׃ וּבְעֵת הָצֵר
23 לוֹ וַיּוֹסֶף לִמְעוֹל בַּֽיהוָה הוּא הַמֶּלֶךְ אָחָז׃ וַיִּזְבַּח לֵאלֹהֵי
דַרְמֶשֶׂק הַמַּכִּים בּוֹ וַיֹּאמֶר כִּי אֱלֹהֵי מַלְכֵֽי־אֲרָם הֵם מַעְזְרִים
אֹתָם לָהֶם אֲזַבֵּחַ וְיַעְזְרוּנִי וְהֵם הָֽיוּ־לוֹ לְהַכְשִׁילוֹ וּלְכָל־
24 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֶּאֱסֹף אָחָז אֶת־כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיְקַצֵּץ אֶת־
כְּלֵי בֵית־הָאֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־יְהוָה וַיַּעַשׂ לוֹ
כה מִזְבְּחוֹת בְּכָל־פִּנָּה בִּירוּשָׁלִָם׃ וּבְכָל־עִיר וָעִיר לִֽיהוּדָה
עָשָׂה בָמוֹת לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וַיַּכְעֵס אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
26 אֲבֹתָיו׃ וְיֶתֶר דְּבָרָיו וְכָל־דְּרָכָיו הָרִאשֹׁנִים וְהָאַחֲרוֹנִים הִנָּם
27 כְּתוּבִים עַל־סֵפֶר מַלְכֵֽי־יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב אָחָז עִם־
אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בָעִיר בִּירוּשָׁלִַם כִּי לֹא הֱבִיאֻהוּ לְקִבְרֵי
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמְלֹךְ יְחִזְקִיָּהוּ בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ ס

29 כט

א יְחִזְקִיָּהוּ מָלַךְ בֶּן־עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וְעֶשְׂרִים וָתֵשַׁע שָׁנָה
2 מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם וְשֵׁם אִמּוֹ אֲבִיָּה בַּת־זְכַרְיָהוּ׃ וַיַּעַשׂ הַיָּשָׁר
3 בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה דָּוִיד אָבִיו׃ הוּא בַשָּׁנָה
הָרִאשׁוֹנָה לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן פָּתַח אֶת־דַּלְתוֹת בֵּית־
4 יְהוָה וַיְחַזְּקֵם׃ וַיָּבֵא אֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַלְוִיִּם וַיַּאַסְפֵם
לִרְחוֹב הַמִּזְרָח׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמָעוּנִי הַלְוִיִּם עַתָּה הִתְקַדְּשׁוּ
וְקַדְּשׁוּ אֶת־בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנִּדָּה
6 מִן־הַקֹּדֶשׁ׃ כִּֽי־מָעֲלוּ אֲבֹתֵינוּ וְעָשׂוּ הָרַע בְּעֵינֵֽי־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וַיַּעַזְבֻהוּ וַיַּסֵּבּוּ פְנֵיהֶם מִמִּשְׁכַּן יְהוָה וַיִּתְּנוּ־עֹרֶף׃
7 גַּם סָגְרוּ דַּלְתוֹת הָאוּלָם וַיְכַבּוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וּקְטֹרֶת לֹא
8 הִקְטִירוּ וְעֹלָה לֹא־הֶעֱלוּ בַקֹּדֶשׁ לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי קֶצֶף
יְהוָה עַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם וַיִּתְּנֵם לְזַוֲעָה לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה
9 כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים בְּעֵינֵיכֶם׃ וְהִנֵּה נָפְלוּ אֲבוֹתֵינוּ בֶּחָרֶב

---

v. 8 לְזַעֲוָה ק׳

וּבָנֵ֧ינוּ וּבְנוֹתֵ֛ינוּ וְנָשֵׁ֖ינוּ בַּשְּׁבִ֣י עַל־זֹֽאת׃ עַתָּה֙ עִם־לְבָבִ֔י י
לִכְר֣וֹת בְּרִ֔ית לַיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל וְיָשֹׁ֥ב מִמֶּ֖נּוּ חֲר֥וֹן אַפּֽוֹ׃
בָּנַ֕י עַתָּ֖ה אַל־תִּשָּׁל֑וּ כִּֽי־בָכֶ֞ם בָּחַ֣ר יְהוָ֗ה לַעֲמֹ֤ד לְפָנָיו֙ 11
לְשָׁ֣רְת֔וֹ וְלִהְי֥וֹת ל֖וֹ מְשָׁרְתִ֥ים וּמַקְטִרִֽים׃ ס וַיָּקֻ֣מוּ 12
הַלְוִיִּ֗ם מַ֣חַת בֶּן־עֲמָשַׂ֞י וְיוֹאֵ֤ל בֶּן־עֲזַרְיָ֙הוּ֙ מִן־בְּנֵ֣י הַקְּהָתִ֔י
וּמִן־בְּנֵ֣י מְרָרִ֔י קִ֚ישׁ בֶּן־עַבְדִּ֔י וַעֲזַרְיָ֖הוּ בֶּן־יְהַלֶּלְאֵ֑ל וּמִן־
הַגֵּ֣רְשֻׁנִּ֔י יוֹאָח֙ בֶּן־זִמָּ֔ה וְעֵ֖דֶן בֶּן־יוֹאָֽח׃ וּמִן־בְּנֵי֙ אֱלִ֣יצָפָ֔ן 13
שִׁמְרִ֖י וִיעִואֵ֑ל וּמִן־בְּנֵ֣י אָסָ֔ף זְכַרְיָ֖הוּ וּמַתַּנְיָֽהוּ׃ וּמִן־בְּנֵ֣י 14
הֵימָ֔ן יְחִואֵ֖ל וְשִׁמְעִ֑י וּמִן־בְּנֵ֣י יְדוּת֔וּן שְׁמַֽעְיָ֖ה וְעֻזִּיאֵֽל׃
וַיַּאַסְפ֤וּ אֶת־אֲחֵיהֶם֙ וַיִּֽתְקַדְּשׁ֔וּ וַיָּבֹ֥אוּ כְמִצְוַ֖ת הַמֶּ֣לֶךְ בְּדִבְרֵ֣י טו
יְהוָ֑ה לְטַהֵ֖ר בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ וַיָּבֹ֨אוּ הַכֹּהֲנִ֜ים לִפְנִ֣ימָה בֵית־ 16
יְהוָה֮ לְטַהֵר֒ וַיּוֹצִ֗יאוּ אֵ֣ת כָּל־הַטֻּמְאָ֗ה אֲשֶׁ֤ר מָֽצְאוּ֙ בְּהֵיכַ֣ל
יְהוָ֔ה לַחֲצַ֖ר בֵּ֣ית יְהוָ֑ה וַֽיְקַבְּלוּ֙ הַלְוִיִּ֔ם לְהוֹצִ֥יא לְנַֽחַל־
קִדְר֖וֹן חֽוּצָה׃ וַ֠יָּחֵלּוּ בְּאֶחָ֞ד לַחֹ֤דֶשׁ הָרִאשׁוֹן֙ לְקַדֵּ֔שׁ וּבְי֧וֹם 17
שְׁמוֹנָ֣ה לַחֹ֗דֶשׁ בָּ֚אוּ לְאוּלָ֣ם יְהוָ֔ה וַיְקַדְּשׁ֥וּ אֶת־בֵּית־יְהוָ֖ה
לְיָמִ֣ים שְׁמוֹנָ֑ה וּבְי֨וֹם שִׁשָּׁ֥ה עָשָׂ֛ר לַחֹ֥דֶשׁ הָרִאשׁ֖וֹן כִּלּֽוּ׃
וַיָּב֤וֹאוּ פְנִ֙ימָה֙ אֶל־חִזְקִיָּ֣הוּ הַמֶּ֔לֶךְ וַיֹּ֣אמְר֔וּ טִהַ֖רְנוּ אֶת־כָּל־ 18
בֵּ֣ית יְהוָ֑ה אֶת־מִזְבַּ֤ח הָעוֹלָה֙ וְאֶת־כָּל־כֵּלָ֔יו וְאֶת־שֻׁלְחַ֥ן
הַמַּעֲרֶ֖כֶת וְאֶת־כָּל־כֵּלָֽיו׃ וְאֵ֣ת כָּל־הַכֵּלִ֗ים אֲשֶׁ֨ר הִזְנִ֜יחַ 19
הַמֶּ֨לֶךְ אָחָ֧ז בְּמַלְכוּת֛וֹ בְּמַעֲל֖וֹ הֵכַ֣נּוּ וְהִקְדָּ֑שְׁנוּ וְהִנָּ֕ם לִפְנֵ֖י
מִזְבַּ֥ח יְהוָֽה׃ ס וַיַּשְׁכֵּם֙ יְחִזְקִיָּ֣הוּ הַמֶּ֔לֶךְ וַיֶּ֕אֱסֹף אֵ֖ת כ
שָׂרֵ֣י הָעִ֑יר וַיַּ֖עַל בֵּ֥ית יְהוָֽה׃ וַיָּבִ֣יאוּ פָֽרִים־שִׁבְעָ֠ה וְאֵילִ֨ים 21
שִׁבְעָ֜ה וּכְבָשִׂ֣ים שִׁבְעָ֗ה וּצְפִירֵ֤י עִזִּים֙ שִׁבְעָה֙ לְחַטָּ֔את עַל־
הַמַּמְלָכָ֥ה וְעַל־הַמִּקְדָּ֖שׁ וְעַל־יְהוּדָ֑ה וַיֹּ֗אמֶר לִבְנֵ֤י אַהֲרֹן֙ הַכֹּ֣הֲנִ֔ים
לְהַעֲל֖וֹת עַל־מִזְבַּ֥ח יְהוָֽה׃ וַֽיִּשְׁחֲטוּ֙ הַבָּקָ֔ר וַיְקַבְּל֤וּ הַכֹּהֲנִים֙ 22
אֶת־הַדָּ֔ם וַֽיִּזְרְק֖וּ הַמִּזְבֵּ֑חָה וַיִּשְׁחֲט֨וּ הָאֵלִ֜ים וַיִּזְרְק֤וּ הַדָּם֙
הַמִּזְבֵּ֔חָה וַֽיִּשְׁחֲטוּ֙ הַכְּבָשִׂ֔ים וַיִּזְרְק֥וּ הַדָּ֖ם הַמִּזְבֵּֽחָה׃ וַיַּגִּ֙ישׁוּ֙ 23
אֶת־שְׂעִירֵ֣י הַֽחַטָּ֔את לִפְנֵ֥י הַמֶּ֖לֶךְ וְהַקָּהָ֑ל וַיִּסְמְכ֥וּ יְדֵיהֶ֖ם
עֲלֵיהֶֽם׃ וַיִּשְׁחָטוּם֮ הַכֹּהֲנִים֒ וַיְחַטְּא֤וּ אֶת־דָּמָם֙ הַמִּזְבֵּ֔חָה 24
לְכַפֵּ֖ר עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵ֑ל כִּ֣י לְכָל־יִשְׂרָאֵ֗ל אָמַ֤ר הַמֶּ֙לֶךְ֙ הָעוֹלָ֔ה

---

v. 13 וִיעִיאֵל   v. 14 יְחִיאֵל ק׳   v. 19 פתח באתנח

כה וְהַחַטָּאת׃ וַיַּעֲמֵד אֶת־הַלְוִיִּם בֵּית יְהוָה בִּמְצִלְתַּיִם בִּנְבָלִים
וּבְכִנֹּרוֹת בְּמִצְוַת דָּוִיד וְגָד חֹזֵה־הַמֶּלֶךְ וְנָתָן הַנָּבִיא כִּי
26 בְיַד־יְהוָה הַמִּצְוָה בְּיַד נְבִיאָיו׃ וַיַּעַמְדוּ הַלְוִיִּם בִּכְלֵי דָוִיד
27 וְהַכֹּהֲנִים בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ לְהַעֲלוֹת הָעֹלָה
לְהַמִּזְבֵּחַ וּבְעֵת הֵחֵל הָעוֹלָה הֵחֵל שִׁיר־יְהוָה וְהַחֲצֹצְרוֹת
28 וְעַל־יְדֵי כְּלֵי דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־הַקָּהָל מִשְׁתַּחֲוִים
וְהַשִּׁיר מְשׁוֹרֵר וְהַחֲצֹצְרוֹת מַחְצְצְרִים הַכֹּל עַד לִכְלוֹת
29 הָעֹלָה׃ וּכְכַלּוֹת לְהַעֲלוֹת כָּרְעוּ הַמֶּלֶךְ וְכָל־הַנִּמְצְאִים אִתּוֹ
ל וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיֹּאמֶר יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לַלְוִיִּם לְהַלֵּל
לַיהוָה בְּדִבְרֵי דָוִיד וְאָסָף הַחֹזֶה וַיְהַלְלוּ עַד־לְשִׂמְחָה
31 וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ ס וַיַּעַן יְחִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר עַתָּה
מִלֵּאתֶם יֶדְכֶם לַיהוָה גֹּשׁוּ וְהָבִיאוּ זְבָחִים וְתוֹדוֹת לְבֵית
יְהוָה וַיָּבִיאוּ הַקָּהָל זְבָחִים וְתוֹדוֹת וְכָל־נְדִיב לֵב עֹלוֹת׃
32 וַיְהִי מִסְפַּר הָעֹלָה אֲשֶׁר־הֵבִיאוּ הַקָּהָל בָּקָר שִׁבְעִים אֵילִים
33 מֵאָה כְּבָשִׂים מָאתָיִם לְעֹלָה לַיהוָה כָּל־אֵלֶּה׃ וְהַקֳּדָשִׁים
34 בָּקָר שֵׁשׁ מֵאוֹת וְצֹאן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים׃ רַק הַכֹּהֲנִים הָיוּ
לִמְעָט וְלֹא יָכְלוּ לְהַפְשִׁיט אֶת־כָּל־הָעֹלוֹת וַיְחַזְּקוּם אֲחֵיהֶם
הַלְוִיִּם עַד־כְּלוֹת הַמְּלָאכָה וְעַד־יִתְקַדְּשׁוּ הַכֹּהֲנִים כִּי הַלְוִיִּם
לה יִשְׁרֵי לֵבָב לְהִתְקַדֵּשׁ מֵהַכֹּהֲנִים׃ וְגַם־עֹלָה לָרֹב בְּחֶלְבֵי
36 הַשְּׁלָמִים וּבַנְּסָכִים לָעֹלָה וַתִּכּוֹן עֲבוֹדַת בֵּית־יְהוָה׃ וַיִּשְׂמַח
יְחִזְקִיָּהוּ וְכָל־הָעָם עַל הַהֵכִין הָאֱלֹהִים לָעָם כִּי בְּפִתְאֹם
הָיָה הַדָּבָר׃ ס

ל 30

א וַיִּשְׁלַח יְחִזְקִיָּהוּ עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וְגַם־אִגְּרוֹת כָּתַב
עַל־אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה לָבוֹא לְבֵית־יְהוָה בִּירוּשָׁלָםִ לַעֲשׂוֹת
2 פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּוָּעַץ הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו וְכָל־
3 הַקָּהָל בִּירוּשָׁלָםִ לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי׃ כִּי לֹא יָכְלוּ
לַעֲשֹׂתוֹ בָּעֵת הַהִיא כִּי הַכֹּהֲנִים לֹא־הִתְקַדְּשׁוּ לְמַדַּי וְהָעָם
4 לֹא־נֶאֶסְפוּ לִירוּשָׁלָםִ׃ וַיִּישַׁר הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי
ה כָּל־הַקָּהָל׃ וַיַּעֲמִידוּ דָבָר לְהַעֲבִיר קוֹל בְּכָל־יִשְׂרָאֵל מִבְּאֵר־
שֶׁבַע וְעַד־דָּן לָבוֹא לַעֲשׂוֹת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֵי־יִשְׂרָאֵל

v. 28 יתיר צדי   v. 34 קמץ בזקף

6 בִּירוּשָׁלִָם כִּי לֹא לָרֹב עָשׂוּ כַּכָּתוּב׃ ס וַיֵּלְכוּ הָרָצִים
בָּאִגְּרוֹת מִיַּד הַמֶּלֶךְ וְשָׂרָיו בְּכָל־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה וּכְמִצְוַת
הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּבוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל וְיָשֹׁב אֶל־הַפְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִכַּף
7 מַלְכֵי אַשּׁוּר׃ וְאַל־תִּהְיוּ כַּאֲבוֹתֵיכֶם וְכַאֲחֵיכֶם אֲשֶׁר מָעֲלוּ
בַּיהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּתְּנֵם לְשַׁמָּה כַּאֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים׃
8 עַתָּה אַל־תַּקְשׁוּ עָרְפְּכֶם כַּאֲבוֹתֵיכֶם תְּנוּ־יָד לַיהוָה וּבֹאוּ
לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
9 וְיָשֹׁב מִכֶּם חֲרוֹן אַפּוֹ׃ כִּי בְשׁוּבְכֶם עַל־יְהוָה אֲחֵיכֶם
וּבְנֵיכֶם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְלָשׁוּב לָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי־
חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא־יָסִיר פָּנִים מִכֶּם אִם־
י תָּשׁוּבוּ אֵלָיו׃ וַיִּהְיוּ הָרָצִים עֹבְרִים מֵעִיר ׀ לָעִיר בְּאֶרֶץ־
אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְעַד־זְבֻלוּן וַיִּהְיוּ מַשְׂחִיקִים עֲלֵיהֶם וּמַלְעִגִים
11 בָּם׃ אַךְ אֲנָשִׁים מֵאָשֵׁר וּמְנַשֶּׁה וּמִזְּבֻלוּן נִכְנְעוּ וַיָּבֹאוּ
12 לִירוּשָׁלִָם׃ גַּם בִּיהוּדָה הָיְתָה יַד הָאֱלֹהִים לָתֵת לָהֶם לֵב
13 אֶחָד לַעֲשׂוֹת מִצְוַת הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים בִּדְבַר יְהוָה׃ וַיֵּאָסְפוּ
יְרוּשָׁלִַם עַם רָב לַעֲשׂוֹת אֶת־חַג הַמַּצּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי קָהָל
14 לָרֹב מְאֹד׃ וַיָּקֻמוּ וַיָּסִירוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלִָם
טו וְאֵת כָּל־הַמְקַטְּרוֹת הֵסִירוּ וַיַּשְׁלִיכוּ לְנַחַל קִדְרוֹן׃ וַיִּשְׁחֲטוּ
הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם
16 נִכְלְמוּ וַיִּתְקַדְּשׁוּ וַיָּבִיאוּ עֹלוֹת בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעַמְדוּ עַל־
עָמְדָם כְּמִשְׁפָּטָם כְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים הַכֹּהֲנִים
17 זֹרְקִים אֶת־הַדָּם מִיַּד הַלְוִיִּם׃ כִּי־רַבַּת בַּקָּהָל אֲשֶׁר לֹא־
הִתְקַדָּשׁוּ וְהַלְוִיִּם עַל־שְׁחִיטַת הַפְּסָחִים לְכֹל לֹא טָהוֹר
18 לְהַקְדִּישׁ לַיהוָה׃ כִּי מַרְבִּית הָעָם רַבַּת מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה
יִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן לֹא הִטֶּהָרוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּלֹא כַכָּתוּב
כִּי הִתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ עֲלֵיהֶם לֵאמֹר יְהוָה הַטּוֹב יְכַפֵּר בְּעַד׃
19 כָּל־לְבָבוֹ הֵכִין לִדְרוֹשׁ הָאֱלֹהִים ׀ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתָיו וְלֹא
כ כְּטָהֳרַת הַקֹּדֶשׁ׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶל־יְחִזְקִיָּהוּ וַיִּרְפָּא אֶת־
21 הָעָם׃ ס וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הַנִּמְצְאִים בִּירוּשָׁלִַם
אֶת־חַג הַמַּצּוֹת שִׁבְעַת יָמִים בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וּמְהַלְלִים
22 לַיהוָה יוֹם ׀ בְּיוֹם הַלְוִיִּם וְהַכֹּהֲנִים בִּכְלֵי־עֹז לַיהוָה׃ וַיְדַבֵּר

יְחִזְקִיָּ֗הוּ עַל־לֵב֙ כָּל־הַלְוִיִּ֔ם הַמַּשְׂכִּילִ֥ים שֵֽׂכֶל־ט֖וֹב לַֽיהוָ֑ה
וַיֹּאכְל֤וּ אֶת־הַמּוֹעֵד֙ שִׁבְעַ֣ת הַיָּמִ֔ים מְזַבְּחִים֙ זִבְחֵ֣י שְׁלָמִ֔ים
23 וּמִ֨תְוַדִּ֔ים לַֽיהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י אֲבוֹתֵיהֶֽם׃ וַיִּוָּֽעֲצוּ֙ כָּל־הַקָּהָ֔ל
לַעֲשׂ֕וֹת שִׁבְעַ֥ת יָמִ֖ים אֲחֵרִ֑ים וַיַּעֲשׂ֥וּ שִׁבְעַת־יָמִ֖ים שִׂמְחָֽה׃
24 כִּ֣י חִזְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָה֩ הֵרִ֨ים לַקָּהָ֜ל אֶ֣לֶף פָּרִ֗ים וְשִׁבְעַ֨ת
אֲלָפִ֣ים צֹאן֮ וְהַשָּׂרִ֞ים הֵרִ֤ימוּ לַקָּהָל֙ פָּרִ֣ים אֶ֔לֶף וְצֹ֖אן עֲשֶׂ֣רֶת
כה אֲלָפִ֑ים וַיִּֽתְקַדְּשׁ֥וּ כֹהֲנִ֖ים לָרֹֽב׃ וַֽיִּשְׂמְח֣וּ ׀ כָּל־קְהַ֣ל יְהוּדָ֗ה
וְהַכֹּהֲנִים֙ וְהַלְוִיִּ֔ם וְכָל־הַקָּהָ֖ל הַבָּאִ֣ים מִיִּשְׂרָאֵ֑ל וְהַגֵּרִ֗ים
26 הַבָּאִים֙ מֵאֶ֣רֶץ יִשְׂרָאֵ֔ל וְהַיּוֹשְׁבִ֖ים בִּיהוּדָֽה׃ וַתְּהִ֥י שִׂמְחָ֥ה
גְדוֹלָ֖ה בִּירוּשָׁלִָ֑ם כִּ֣י מִימֵ֞י שְׁלֹמֹ֤ה בֶן־דָּוִיד֙ מֶ֣לֶךְ יִשְׂרָאֵ֔ל
27 לֹ֥א כָזֹ֖את בִּירוּשָׁלִָֽם׃ וַיָּקֻ֜מוּ הַכֹּהֲנִ֣ים הַלְוִיִּ֗ם וַיְבָרְכ֣וּ אֶת־
הָעָ֔ם וַיִּשָּׁמַ֖ע בְּקוֹלָ֑ם וַתָּב֧וֹא תְפִלָּתָ֛ם לִמְע֥וֹן קָדְשׁ֖וֹ לַשָּׁמָֽיִם׃

לא 31

א וּכְכַלּ֣וֹת כָּל־זֹ֗את יָ֠צְאוּ כָּל־יִשְׂרָאֵ֨ל הַנִּמְצְאִ֜ים לְעָרֵ֣י יְהוּדָ֗ה
וַיְשַׁבְּר֨וּ הַמַּצֵּב֜וֹת וַיְגַדְּע֣וּ הָאֲשֵׁרִ֗ים וַיְנַתְּצ֣וּ אֶת־הַבָּמ֣וֹת
וְאֶת־הַֽמִּזְבְּחֹ֡ת מִכָּל־יְהוּדָ֨ה וּבִנְיָמִ֜ן וּבְאֶפְרַ֧יִם וּמְנַשֶּׁ֛ה עַד־
לְכַלֵּ֑ה וַיָּשׁ֜וּבוּ כָּל־בְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ אִ֣ישׁ לַאֲחֻזָּת֖וֹ לְעָרֵיהֶֽם׃
2 וַיַּעֲמֵ֣ד יְחִזְקִיָּ֡הוּ אֶת־מַחְלְק֣וֹת הַכֹּהֲנִים֩ וְהַלְוִיִּ֨ם עַל־
מַחְלְקוֹתָ֜ם אִ֣ישׁ ׀ כְּפִ֣י עֲבֹדָת֗וֹ לַכֹּהֲנִים֙ וְלַלְוִיִּ֔ם לְעֹלָ֖ה
וְלִשְׁלָמִ֑ים לְשָׁרֵ֗ת וּלְהֹדוֹת֙ וּלְהַלֵּ֔ל בְּשַׁעֲרֵ֖י מַחֲנ֥וֹת יְהוָֽה׃
3 וּמְנָת֩ הַמֶּ֨לֶךְ מִן־רְכוּשׁ֜וֹ לָֽעֹל֗וֹת לְעֹל֨וֹת הַבֹּ֤קֶר וְהָעֶ֙רֶב֙
וְהָ֣עֹל֔וֹת לַשַּׁבָּת֖וֹת וְלֶחֳדָשִׁ֣ים וְלַמֹּעֲדִ֑ים כַּכָּת֖וּב בְּתוֹרַ֥ת
4 יְהוָֽה׃ וַיֹּ֤אמֶר לָעָם֙ לְיוֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִַ֔ם לָתֵ֕ת מְנָ֥ת הַכֹּהֲנִ֖ים
ה וְהַלְוִיִּ֑ם לְמַ֥עַן יֶחֶזְק֖וּ בְּתוֹרַ֥ת יְהוָֽה׃ וְכִפְר֣וֹץ הַדָּבָ֗ר הִרְבּ֤וּ
בְנֵֽי־יִשְׂרָאֵל֙ רֵאשִׁ֣ית דָּגָ֗ן תִּיר֤וֹשׁ וְיִצְהָר֙ וּדְבַ֔שׁ וְכֹ֖ל תְּבוּאַ֣ת
6 שָׂדֶ֑ה וּמַעְשַׂ֥ר הַכֹּ֖ל לָרֹ֥ב הֵבִֽיאוּ׃ וּבְנֵ֨י יִשְׂרָאֵ֜ל וִֽיהוּדָ֗ה
הַיּֽוֹשְׁבִים֙ בְּעָרֵ֣י יְהוּדָ֔ה גַּם־הֵ֗ם מַעְשַׂ֤ר בָּקָר֙ וָצֹ֔אן וּמַעְשַׂ֣ר
קֳדָשִׁ֔ים הַמְקֻדָּשִׁ֖ים לַיהוָ֣ה אֱלֹהֵיהֶ֑ם הֵבִ֕יאוּ וַֽיִּתְּנ֖וּ עֲרֵמ֥וֹת
7 עֲרֵמֽוֹת׃ בַּחֹ֙דֶשׁ֙ הַשְּׁלִשִׁ֔י הֵחֵ֥לּוּ הָעֲרֵמ֖וֹת לְיִס֑וֹד וּבַחֹ֥דֶשׁ
8 הַשְּׁבִיעִ֖י כִּלּֽוּ׃ וַיָּבֹ֙אוּ֙ יְחִזְקִיָּ֣הוּ וְהַשָּׂרִ֔ים וַיִּרְא֖וּ אֶת־הָעֲרֵמ֑וֹת
9 וַֽיְבָרְכוּ֙ אֶת־יְהוָ֔ה וְאֵ֖ת עַמּ֥וֹ יִשְׂרָאֵֽל׃ ס וַיִּדְרֹ֣שׁ
י יְחִזְקִיָּ֔הוּ עַל־הַכֹּהֲנִ֥ים וְהַלְוִיִּ֖ם עַל־הָעֲרֵמֽוֹת׃ וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו

עֲזַרְיָהוּ הַכֹּהֵן הָרֹאשׁ לְבֵית צָדוֹק וַיֹּאמֶר מֵהָחֵל הַתְּרוּמָה
לָבִיא בֵית־יְהוָה אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהוֹתֵר עַד־לָרוֹב כִּי יְהוָה
11 בֵּרַךְ אֶת־עַמּוֹ וְהַנּוֹתָר אֶת־הֶהָמוֹן הַזֶּה׃ ס וַיֹּאמֶר
12 יְחִזְקִיָּהוּ לְהָכִין לְשָׁכוֹת בְּבֵית יְהוָה וַיָּכִינוּ׃ וַיָּבִיאוּ אֶת־
הַתְּרוּמָה וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַקֳּדָשִׁים בֶּאֱמוּנָה וַעֲלֵיהֶם נָגִיד
13 כּוֹנַנְיָהוּ הַלֵּוִי וְשִׁמְעִי אָחִיהוּ מִשְׁנֶה׃ וִיחִיאֵל וַעֲזַזְיָהוּ
וְנַחַת וַעֲשָׂהאֵל וִירִימוֹת וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיאֵל וְיִסְמַכְיָהוּ וּמַחַת
וּבְנָיָהוּ פְּקִידִים מִיַּד כּוֹנַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי אָחִיו בְּמִפְקַד יְחִזְקִיָּהוּ
14 הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ נְגִיד בֵּית־הָאֱלֹהִים׃ וְקוֹרֵא בֶן־יִמְנָה הַלֵּוִי
הַשּׁוֹעֵר לַמִּזְרָחָה עַל נִדְבוֹת הָאֱלֹהִים לָתֵת תְּרוּמַת יְהוָה
טו וְקָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים׃ וְעַל־יָדוֹ עֵדֶן וּמִנְיָמִן וְיֵשׁוּעַ וּשְׁמַעְיָהוּ
אֲמַרְיָהוּ וּשְׁכַנְיָהוּ בְּעָרֵי הַכֹּהֲנִים בֶּאֱמוּנָה לָתֵת לַאֲחֵיהֶם
16 בְּמַחְלְקוֹת כַּגָּדוֹל כַּקָּטָן׃ מִלְּבַד הִתְיַחְשָׂם לִזְכָרִים מִבֶּן
שָׁלוֹשׁ שָׁנִים וּלְמַעְלָה לְכָל־הַבָּא לְבֵית־יְהוָה לִדְבַר־יוֹם
17 בְּיוֹמוֹ לַעֲבוֹדָתָם בְּמִשְׁמְרוֹתָם כְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃ וְאֵת הִתְיַחֵשׂ
הַכֹּהֲנִים לְבֵית אֲבוֹתֵיהֶם וְהַלְוִיִּם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּלְמָעְלָה
18 בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם׃ וּלְהִתְיַחֵשׂ בְּכָל־טַפָּם נְשֵׁיהֶם
וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְכָל־קָהָל כִּי בֶאֱמוּנָתָם יִתְקַדְּשׁוּ־קֹדֶשׁ׃
19 וְלִבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים בִּשְׂדֵי מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם בְּכָל־עִיר וָעִיר
אֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת לָתֵת מָנוֹת לְכָל־זָכָר בַּכֹּהֲנִים
כ וּלְכָל־הִתְיַחֵשׂ בַּלְוִיִּם׃ וַיַּעַשׂ כָּזֹאת יְחִזְקִיָּהוּ בְּכָל־יְהוּדָה
21 וַיַּעַשׂ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו׃ וּבְכָל־
מַעֲשֶׂה אֲשֶׁר־הֵחֵל ׀ בַּעֲבוֹדַת בֵּית־הָאֱלֹהִים וּבַתּוֹרָה וּבַמִּצְוָה
לִדְרֹשׁ לֵאלֹהָיו בְּכָל־לְבָבוֹ עָשָׂה וְהִצְלִיחַ׃ פ

לב 32

א אַחֲרֵי הַדְּבָרִים וְהָאֱמֶת הָאֵלֶּה בָּא סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר
וַיָּבֹא בִיהוּדָה וַיִּחַן עַל־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת וַיֹּאמֶר לְבִקְעָם
2 אֵלָיו׃ וַיַּרְא יְחִזְקִיָּהוּ כִּי־בָא סַנְחֵרִיב וּפָנָיו לַמִּלְחָמָה עַל־
3 יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּוָּעַץ עִם־שָׂרָיו וְגִבֹּרָיו לִסְתּוֹם אֶת־מֵימֵי הָעֲיָנוֹת
4 אֲשֶׁר מִחוּץ לָעִיר וַיַּעְזְרוּהוּ׃ וַיִּקָּבְצוּ עַם־רָב וַיִּסְתְּמוּ אֶת־
כָּל־הַמַּעְיָנוֹת וְאֶת־הַנַּחַל הַשּׁוֹטֵף בְּתוֹךְ־הָאָרֶץ לֵאמֹר לָמָּה

ו יתיר v. 12. 13

ה יָבוֹאוּ מַלְכֵי אַשּׁוּר וּמָצְאוּ מַיִם רַבִּים׃ וַיִּתְחַזַּק וַיִּבֶן אֶת־
כָּל־הַחוֹמָה הַפְּרוּצָה וַיַּעַל עַל־הַמִּגְדָּלוֹת וְלַחוּצָה הַחוֹמָה
אַחֶרֶת וַיְחַזֵּק אֶת־הַמִּלּוֹא עִיר דָּוִיד וַיַּעַשׂ שֶׁלַח לָרֹב
6 וּמָגִנִּים׃ וַיִּתֵּן שָׂרֵי מִלְחָמוֹת עַל־הָעָם וַיִּקְבְּצֵם אֵלָיו אֶל־
7 רְחוֹב שַׁעַר הָעִיר וַיְדַבֵּר עַל־לְבָבָם לֵאמֹר׃ חִזְקוּ וְאִמְצוּ
אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תֵּחַתּוּ מִפְּנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר וּמִלִּפְנֵי כָּל־הֶהָמוֹן
8 אֲשֶׁר־עִמּוֹ כִּי עִמָּנוּ רַב מֵעִמּוֹ׃ עִמּוֹ זְרוֹעַ בָּשָׂר וְעִמָּנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לְעָזְרֵנוּ וּלְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵנוּ וַיִּסָּמְכוּ הָעָם עַל־דִּבְרֵי
9 יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ ס אַחַר זֶה שָׁלַח סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־
אַשּׁוּר עֲבָדָיו יְרוּשָׁלַיְמָה וְהוּא עַל־לָכִישׁ וְכָל־מֶמְשַׁלְתּוֹ עִמּוֹ
עַל־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַל־כָּל־יְהוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַםִ
י לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ אַשּׁוּר עַל־מָה אַתֶּם בֹּטְחִים
11 וְיֹשְׁבִים בְּמָצוֹר בִּירוּשָׁלָםִ׃ הֲלֹא יְחִזְקִיָּהוּ מַסִּית אֶתְכֶם
לָתֵת אֶתְכֶם לָמוּת בְּרָעָב וּבְצָמָא לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
12 יַצִּילֵנוּ מִכַּף מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ הֲלֹא־הוּא יְחִזְקִיָּהוּ הֵסִיר אֶת־
בָּמֹתָיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר
13 לִפְנֵי מִזְבֵּחַ אֶחָד תִּשְׁתַּחֲווּ וְעָלָיו תַּקְטִירוּ׃ הֲלֹא תֵדְעוּ מֶה
עָשִׂיתִי אֲנִי וַאֲבוֹתַי לְכֹל עַמֵּי הָאֲרָצוֹת הֲיָכוֹל יָכְלוּ אֱלֹהֵי
14 גּוֹיֵ הָאֲרָצוֹת לְהַצִּיל אֶת־אַרְצָם מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הֶחֱרִימוּ אֲבוֹתַי אֲשֶׁר יָכוֹל לְהַצִּיל אֶת־עַמּוֹ
טו מִיָּדִי כִּי יוּכַל אֱלֹהֵיכֶם לְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וְעַתָּה אַל־
יַשִּׁיא אֶתְכֶם חִזְקִיָּהוּ וְאַל־יַסִּית אֶתְכֶם כָּזֹאת וְאַל־תַּאֲמִינוּ
לוֹ כִּי־לֹא יוּכַל כָּל־אֱלוֹהַּ כָּל־גּוֹי וּמַמְלָכָה לְהַצִּיל עַמּוֹ מִיָּדִי
16 וּמִיַּד אֲבוֹתָי אַף כִּי־אֱלֹהֵיכֶם לֹא־יַצִּילוּ אֶתְכֶם מִיָּדִי׃ וְעוֹד
17 דִּבְּרוּ עֲבָדָיו עַל־יְהוָה הָאֱלֹהִים וְעַל יְחִזְקִיָּהוּ עַבְדּוֹ׃ וּסְפָרִים
כָּתַב לְחָרֵף לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְלֵאמֹר עָלָיו לֵאמֹר כֵּאלֹהֵי
גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לֹא־הִצִּילוּ עַמָּם מִיָּדִי כֵּן לֹא־יַצִּיל אֱלֹהֵי
18 יְחִזְקִיָּהוּ עַמּוֹ מִיָּדִי׃ וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית עַל־עַם
יְרוּשָׁלַםִ אֲשֶׁר עַל־הַחוֹמָה לְיָרְאָם וּלְבַהֲלָם לְמַעַן יִלְכְּדוּ
19 אֶת־הָעִיר׃ וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֱלֹהֵי יְרוּשָׁלִָם כְּעַל אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ
כ מַעֲשֵׂה יְדֵי הָאָדָם׃ ס וַיִּתְפַּלֵּל יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וִישַׁעְיָהוּ
21 בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־זֹאת וַיִּזְעֲקוּ הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה

מַלְאָךְ וַיַּכְחֵד כָּל־גִּבּוֹר חַיִל וְנָגִיד וְשָׂר בְּמַחֲנֵה מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וַיָּשָׁב בְּבֹשֶׁת פָּנִים לְאַרְצוֹ וַיָּבֹא בֵּית אֱלֹהָיו וּמִיצִיאֵו מֵעָיו
שָׁם הִפִּילֻהוּ בֶחָרֶב׃ וַיּוֹשַׁע יְהוָה אֶת־יְחִזְקִיָּהוּ וְאֵת ׀ יֹשְׁבֵי 22
יְרוּשָׁלִַם מִיַּד סַנְחֵרִיב מֶלֶךְ־אַשּׁוּר וּמִיַּד־כֹּל וַיְנַהֲלֵם מִסָּבִיב׃
וְרַבִּים מְבִיאִים מִנְחָה לַיהוָה לִירוּשָׁלִַם וּמִגְדָּנוֹת לִיחִזְקִיָּהוּ 23
מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיִּנַּשֵּׂא לְעֵינֵי כָל־הַגּוֹיִם מֵאַחֲרֵי־כֵן׃ פ
בַּיָּמִים הָהֵם חָלָה יְחִזְקִיָּהוּ עַד־לָמוּת וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה 24
וַיֹּאמֶר לוֹ וּמוֹפֵת נָתַן לוֹ׃ וְלֹא־כִגְמֻל עָלָיו הֵשִׁיב יְחִזְקִיָּהוּ כה
כִּי גָבַהּ לִבּוֹ וַיְהִי עָלָיו קֶצֶף וְעַל־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ וַיִּכָּנַע 26
יְחִזְקִיָּהוּ בְּגֹבַהּ לִבּוֹ הוּא וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם וְלֹא־בָא עֲלֵיהֶם
קֶצֶף יְהוָה בִּימֵי יְחִזְקִיָּהוּ׃ וַיְהִי לִיחִזְקִיָּהוּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד 27
הַרְבֵּה מְאֹד וְאֹצָרוֹת עָשָׂה־לוֹ לְכֶסֶף וּלְזָהָב וּלְאֶבֶן יְקָרָה
וְלִבְשָׂמִים וּלְמָגִנִּים וּלְכֹל כְּלֵי חֶמְדָּה׃ וּמִסְכְּנוֹת לִתְבוּאַת דָּגָן 28
וְתִירוֹשׁ וְיִצְהָר וְאֻרָוֹת לְכָל־בְּהֵמָה וּבְהֵמָה וַעֲדָרִים לָאֲוֵרוֹת׃
וְעָרִים עָשָׂה לוֹ וּמִקְנֵה־צֹאן וּבָקָר לָרֹב כִּי נָתַן־לוֹ אֱלֹהִים 29
רְכוּשׁ רַב מְאֹד׃ וְהוּא יְחִזְקִיָּהוּ סָתַם אֶת־מוֹצָא מֵימֵי גִיחוֹן ל
הָעֶלְיוֹן וַיַּישְּׁרֵם לְמַטָּה מַּעְרָבָה לְעִיר דָּוִיד וַיַּצְלַח יְחִזְקִיָּהוּ
בְּכָל־מַעֲשֵׂהוּ׃ וְכֵן בִּמְלִיצֵי ׀ שָׂרֵי בָבֶל הַמְשַׁלְּחִים עָלָיו לִדְרֹשׁ 31
הַמּוֹפֵת אֲשֶׁר הָיָה בָאָרֶץ עֲזָבוֹ הָאֱלֹהִים לְנַסּוֹתוֹ לָדַעַת כָּל־
בִּלְבָבוֹ׃ ס וְיֶתֶר דִּבְרֵי יְחִזְקִיָּהוּ וַחֲסָדָיו הִנָּם כְּתוּבִים 32
בַּחֲזוֹן יְשַׁעְיָהוּ בֶן־אָמוֹץ הַנָּבִיא עַל־סֵפֶר מַלְכֵי יְהוּדָה
וְיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁכַּב יְחִזְקִיָּהוּ עִם־אֲבֹתָיו וַיִּקְבְּרֻהוּ בְּמַעֲלֵה 33
קִבְרֵי בְנֵי־דָוִיד וְכָבוֹד עָשׂוּ־לוֹ בְמוֹתוֹ כָּל־יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלִָם וַיִּמְלֹךְ מְנַשֶּׁה בְנוֹ תַּחְתָּיו׃ פ

לג 33

בֶּן־שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה מְנַשֶּׁה בְמָלְכוֹ וַחֲמִשִּׁים וְחָמֵשׁ שָׁנָה א
מָלַךְ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּתוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם 2
אֲשֶׁר הוֹרִישׁ יְהוָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב וַיִּבֶן אֶת־הַבָּמוֹת 3
אֲשֶׁר נִתַּץ יְחִזְקִיָּהוּ אָבִיו וַיָּקֶם מִזְבְּחוֹת לַבְּעָלִים וַיַּעַשׂ
אֲשֵׁרוֹת וַיִּשְׁתַּחוּ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וַיַּעֲבֹד אֹתָם׃ וּבָנָה 4
מִזְבְּחוֹת בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה בִּירוּשָׁלִַם יִהְיֶה־שְּׁמִי

v. 21 וּמִיצִיאֵי ק׳ v. 30 יתיר ר׳

ה לְעוֹלָ֑ם וַיִּ֥בֶן מִזְבְּח֖וֹת לְכָל־צְבָ֣א הַשָּׁמָ֑יִם בִּשְׁתֵּ֖י חַצְר֥וֹת
6 בֵּית־יְהוָֽה׃ וְהוּא֩ הֶעֱבִ֨יר אֶת־בָּנָ֤יו בָּאֵשׁ֙ בְּגֵ֣י בֶן־הִנֹּ֔ם וְעוֹנֵ֤ן
וְנִחֵשׁ֙ וְכִשֵּׁ֔ף וְעָ֥שָׂה א֖וֹב וְיִדְּעוֹנִ֑י הִרְבָּ֗ה לַעֲשׂ֥וֹת הָרַ֛ע בְּעֵינֵ֥י
7 יְהוָ֖ה לְהַכְעִיסֽוֹ׃ וַיָּ֗שֶׂם אֶת־פֶּ֥סֶל הַסֶּ֖מֶל אֲשֶׁ֣ר עָשָׂ֑ה בְּבֵ֣ית
הָאֱלֹהִ֗ים אֲשֶׁ֨ר אָמַ֤ר אֱלֹהִים֙ אֶל־דָּוִיד֙ וְאֶל־שְׁלֹמֹ֣ה בְנ֔וֹ בַּבַּ֨יִת
הַזֶּ֜ה וּבִירוּשָׁלִַ֗ם אֲשֶׁ֤ר בָּחַ֙רְתִּי֙ מִכֹּל֙ שִׁבְטֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל אָשִׂ֥ים
8 אֶת־שְׁמִ֖י לְעֵילֽוֹם׃ וְלֹ֣א אוֹסִ֗יף לְהָסִיר֙ אֶת־רֶ֣גֶל יִשְׂרָאֵ֔ל מֵעַל֙
הָאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁ֥ר הֶעֱמַ֖דְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶ֑ם רַ֣ק ׀ אִם־יִשְׁמְר֣וּ לַעֲשׂ֗וֹת
אֵ֚ת כָּל־אֲשֶׁ֣ר צִוִּיתִ֔ים לְכָל־הַתּוֹרָ֥ה וְהַחֻקִּ֖ים וְהַמִּשְׁפָּטִ֑ים
9 בְּיַד־מֹשֶֽׁה׃ וַיֶּ֣תַע מְנַשֶּׁ֔ה אֶת־יְהוּדָ֖ה וְיֹשְׁבֵ֣י יְרוּשָׁלִָ֑ם לַעֲשׂ֣וֹת
רָ֔ע מִן־הַגּוֹיִ֕ם אֲשֶׁר֙ הִשְׁמִ֣יד יְהוָ֔ה מִפְּנֵ֖י בְּנֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ ס
י 11 וַיְדַבֵּ֧ר יְהוָ֛ה אֶל־מְנַשֶּׁ֥ה וְאֶל־עַמּ֖וֹ וְלֹ֥א הִקְשִֽׁיבוּ׃ וַיָּבֵ֨א יְהוָ֜ה
עֲלֵיהֶ֗ם אֶת־שָׂרֵ֤י הַצָּבָא֙ אֲשֶׁר֙ לְמֶ֣לֶךְ אַשּׁ֔וּר וַיִּלְכְּד֥וּ אֶת־
מְנַשֶּׁ֖ה בַּחֹחִ֑ים וַיַּאַסְרֻ֙הוּ֙ בַּֽנְחֻשְׁתַּ֔יִם וַיּוֹלִיכֻ֖הוּ בָּבֶֽלָה׃
12 וּכְהָצֵ֣ר ל֔וֹ חִלָּ֕ה אֶת־פְּנֵ֖י יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑יו וַיִּכָּנַ֣ע מְאֹ֔ד מִלִּפְנֵ֖י
13 אֱלֹהֵ֥י אֲבֹתָֽיו׃ וַיִּתְפַּלֵּ֣ל אֵלָ֗יו וַיֵּעָ֤תֶר לוֹ֙ וַיִּשְׁמַ֣ע תְּחִנָּת֔וֹ
וַיְשִׁיבֵ֥הוּ יְרוּשָׁלִַ֖ם לְמַלְכוּת֑וֹ וַיֵּ֣דַע מְנַשֶּׁ֔ה כִּ֥י יְהוָ֖ה ה֥וּא
14 הָאֱלֹהִֽים׃ וְאַחֲרֵי־כֵ֡ן בָּנָ֣ה חוֹמָ֣ה חִיצוֹנָ֣ה ׀ לְעִיר־דָּוִ֡יד
מַעְרָ֣בָה לְגִיח֩וֹן בַּנַּ֨חַל וְלָב֜וֹא בְשַׁ֣עַר הַדָּגִ֗ים וְסָבַ֤ב לָעֹ֙פֶל֙
וַיַּגְבִּיהֶ֣הָ מְאֹ֑ד וַיָּ֧שֶׂם שָֽׂרֵי־חַ֛יִל בְּכָל־הֶעָרִ֥ים הַבְּצֻר֖וֹת
טו בִּיהוּדָֽה׃ וַ֠יָּסַר אֶת־אֱלֹהֵ֨י הַנֵּכָ֜ר וְאֶת־הַסֶּ֙מֶל֙ מִבֵּ֣ית יְהוָ֔ה
וְכָל־הַמִּזְבְּח֗וֹת אֲשֶׁ֥ר בָּנָ֛ה בְּהַ֥ר בֵּית־יְהוָ֖ה וּבִירוּשָׁלִָ֑ם וַיַּשְׁלֵ֖ךְ
16 ח֥וּצָה לָעִֽיר׃ וַיִּ֙כֶן֙ אֶת־מִזְבַּ֣ח יְהוָ֔ה וַיִּזְבַּ֣ח עָלָ֔יו זִבְחֵ֥י
שְׁלָמִ֖ים וְתוֹדָ֑ה וַיֹּ֙אמֶר֙ לִֽיהוּדָ֔ה לַעֲב֕וֹד אֶת־יְהוָ֖ה אֱלֹהֵ֥י
17 יִשְׂרָאֵֽל׃ אֲבָל֙ ע֣וֹד הָעָ֔ם זֹבְחִ֖ים בַּבָּמ֑וֹת רַ֖ק לַיהוָ֥ה אֱלֹהֵיהֶֽם׃
18 וְיֶ֨תֶר דִּבְרֵ֤י מְנַשֶּׁה֙ וּתְפִלָּת֣וֹ אֶל־אֱלֹהָ֔יו וְדִבְרֵי֙ הַחֹזִ֔ים
הַֽמְדַבְּרִ֣ים אֵלָ֔יו בְּשֵׁ֖ם יְהוָ֣ה אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֑ל הִנָּ֕ם עַל־דִּבְרֵ֖י
19 מַלְכֵ֥י יִשְׂרָאֵֽל׃ וּתְפִלָּת֣וֹ וְהֵעָֽתֶר־לוֹ֮ וְכָל־חַטָּאת֣וֹ וּמַעְלוֹ֒
וְהַמְּקֹמ֗וֹת אֲשֶׁ֨ר בָּנָ֤ה בָהֶם֙ בָּמוֹת֙ וְהֶעֱמִיד֙ הָאֲשֵׁרִ֣ים וְהַפְּסִלִ֔ים
כ לִפְנֵ֖י הִכָּנְע֑וֹ הִנָּ֣ם כְּתוּבִ֔ים עַ֖ל דִּבְרֵ֥י חוֹזָֽי׃ וַיִּשְׁכַּ֨ב מְנַשֶּׁ֜ה
עִם־אֲבֹתָ֗יו וַֽיִּקְבְּרֻ֙הוּ֙ בֵּית֑וֹ וַיִּמְלֹ֛ךְ אָמ֥וֹן בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ פ

v. 16. וַיִּ֫בֶן ק׳

21 בֶּן־עֶשְׂרִ֤ים וּשְׁתַּ֙יִם֙ שָׁנָ֔ה אָמ֖וֹן בְּמָלְכ֑וֹ וּשְׁתַּ֣יִם שָׁנִ֔ים מָלַ֖ךְ
22 בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ וַיַּ֤עַשׂ הָרַע֙ בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֔ה כַּאֲשֶׁ֥ר עָשָׂ֖ה מְנַשֶּׁ֣ה אָבִ֑יו
וּֽלְכָל־הַפְּסִילִ֗ים אֲשֶׁ֤ר עָשָׂה֙ מְנַשֶּׁ֣ה אָבִ֔יו זִבַּ֥ח אָמ֖וֹן וַיַּעַבְדֵֽם׃
23 וְלֹ֤א נִכְנַע֙ מִלִּפְנֵ֣י יְהוָ֔ה כְּהִכָּנַ֖ע מְנַשֶּׁ֣ה אָבִ֑יו כִּ֛י ה֥וּא אָמ֖וֹן
24 הִרְבָּ֥ה אַשְׁמָֽה׃ וַיִּקְשְׁר֤וּ עָלָיו֙ עֲבָדָ֔יו וַיְמִית֖וּהוּ בְּבֵיתֽוֹ׃
כה וַיַּכּוּ֙ עַם־הָאָ֔רֶץ אֵ֥ת כָּל־הַקֹּשְׁרִ֖ים עַל־הַמֶּ֣לֶךְ אָמ֑וֹן וַיַּמְלִ֧יכוּ
עַם־הָאָ֛רֶץ אֶת־יֹאשִׁיָּ֥הוּ בְנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ פ

34 לד

א בֶּן־שְׁמוֹנֶ֥ה שָׁנִ֖ים יֹאשִׁיָּ֣הוּ בְמָלְכ֑וֹ וּשְׁלֹשִׁ֣ים וְאַחַת֙ שָׁנָ֔ה מָלַ֖ךְ
2 בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ וַיַּ֥עַשׂ הַיָּשָׁ֖ר בְּעֵינֵ֣י יְהוָ֑ה וַיֵּ֗לֶךְ בְּדַרְכֵי֙ דָּוִ֣יד
3 אָבִ֔יו וְלֹא־סָ֖ר יָמִ֥ין וּשְׂמֽאוֹל׃ וּבִשְׁמוֹנֶ֨ה שָׁנִ֜ים לְמָלְכ֗וֹ וְהוּא֙
עוֹדֶ֣נּוּ נַ֔עַר הֵחֵ֕ל לִדְר֕וֹשׁ לֵֽאלֹהֵ֖י דָּוִ֣יד אָבִ֑יו וּבִשְׁתֵּ֨ים עֶשְׂרֵ֜ה
שָׁנָ֗ה הֵחֵל֙ לְטַהֵ֔ר אֶת־יְהוּדָה֙ וִיר֣וּשָׁלַ֔͏ִם מִן־הַבָּמוֹת֙ וְהָ֣אֲשֵׁרִ֔ים
4 וְהַפְּסִלִ֖ים וְהַמַּסֵּכֽוֹת׃ וַיְנַתְּצ֣וּ לְפָנָ֗יו אֵ֚ת מִזְבְּח֣וֹת הַבְּעָלִ֔ים
וְהַֽחַמָּנִ֛ים אֲשֶׁר־לְמַ֥עְלָה מֵעֲלֵיהֶ֖ם גִּדֵּ֑עַ וְהָאֲשֵׁרִ֨ים וְהַפְּסִלִ֜ים
וְהַמַּסֵּכ֗וֹת שִׁבַּר֙ וְהֵדַ֔ק וַיִּזְרֹק֙ עַל־פְּנֵ֣י הַקְּבָרִ֔ים הַזֹּבְחִ֖ים לָהֶֽם׃
ה וְעַצְמוֹת֙ כֹּֽהֲנִ֔ים שָׂרַ֖ף עַל־מִזְבְּחוֹתָ֑ם וַיְטַהֵ֥ר אֶת־יְהוּדָ֖ה
6 וְאֶת־יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃ וּבְעָרֵ֨י מְנַשֶּׁ֧ה וְאֶפְרַ֛יִם וְשִׁמְע֖וֹן וְעַד־נַפְתָּלִ֑י
7 בְּחַרְ° בָתֵּיהֶ֖ם סָבִֽיב׃ וַיְנַתֵּ֞ץ אֶת־הַמִּזְבְּח֣וֹת וְאֶת־הָאֲשֵׁרִ֗ים
וְהַפְּסִלִים֙ כִּתַּ֣ת לְהֵדַ֔ק וְכָל־הַֽחַמָּנִ֥ים גִּדַּ֖ע בְּכָל־אֶ֣רֶץ יִשְׂרָאֵ֑ל
8 וַיָּ֖שָׁב לִירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ ס וּבִשְׁנַ֨ת שְׁמוֹנֶ֤ה עֶשְׂרֵה֙ לְמָלְכ֔וֹ לְטַהֵ֥ר
הָאָ֖רֶץ וְהַבָּ֑יִת שָׁ֠לַח אֶת־שָׁפָ֨ן בֶּן־אֲצַלְיָ֜הוּ וְאֶת־מַעֲשֵׂיָ֣הוּ שַׂר־
הָעִ֗יר וְ֠אֵת יוֹאָ֤ח בֶּן־יֽוֹאָחָז֙ הַמַּזְכִּ֔יר לְחַזֵּ֕ק אֶת־בֵּ֖ית יְהוָ֥ה
9 אֱלֹהָֽיו׃ וַיָּבֹ֜אוּ אֶל־חִלְקִיָּ֣הוּ ׀ הַכֹּהֵ֣ן הַגָּד֗וֹל וַֽיִּתְּנוּ֙ אֶת־הַכֶּ֙סֶף֙
הַמּוּבָ֣א בֵית־אֱלֹהִ֔ים אֲשֶׁ֨ר אָסְפֽוּ־הַלְוִיִּ֜ם שֹׁמְרֵ֣י הַסַּ֗ף מִיַּ֨ד
מְנַשֶּׁ֤ה וְאֶפְרַ֙יִם֙ וּמִכֹּל֙ שְׁאֵרִ֣ית יִשְׂרָאֵ֔ל וּמִכָּל־יְהוּדָ֖ה וּבִנְיָמִ֑ן
י וַיָּשֻׁ֖בוּ° יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃ וַֽיִּתְּנ֗וּ עַל־יַד֙ עֹשֵׂ֣ה הַמְּלָאכָ֔ה הַֽמֻּפְקָדִ֖ים
בְּבֵ֣ית יְהוָ֑ה וַיִּתְּנ֣וּ אֹת֗וֹ עוֹשֵׂי֙ הַמְּלָאכָ֔ה אֲשֶׁ֤ר עֹשִׂים֙ בְּבֵ֣ית
11 יְהוָ֔ה לִבְד֖וֹק וּלְחַזֵּ֥ק הַבָּֽיִת׃ וַֽיִּתְּנוּ֙ לֶחָרָשִׁים֙ וְלַבֹּנִ֔ים לִקְנוֹת֙
אַבְנֵ֣י מַחְצֵ֔ב וְעֵצִ֖ים לַֽמְחַבְּר֑וֹת וּלְקָרוֹת֙ אֶת־הַבָּ֣תִּ֔ים אֲשֶׁ֥ר
12 הִֽשְׁחִ֖יתוּ מַלְכֵ֥י יְהוּדָֽה׃ וְהָאֲנָשִׁ֞ים עֹשִׂ֧ים בֶּאֱמוּנָ֣ה בַּמְּלָאכָ֗ה

v. 5 יתיר י׳ v. 6 בְּחַרְבֹתֵיהֶם קרי v. 9 וַיֵּשְׁבוּ ק׳

וַעֲלֵיהֶם ׀ מֻפְקָדִים יַחַת וְעֹבַדְיָהוּ הַלְוִיִּם מִן־בְּנֵי מְרָרִי
וּזְכַרְיָה וּמְשֻׁלָּם מִן־בְּנֵי הַקְּהָתִים לְנַצֵּחַ וְהַלְוִיִּם כָּל־מֵבִין
13 בִּכְלֵי־שִׁיר׃ וְעַל הַסַּבָּלִים וּמְנַצְּחִים לְכֹל עֹשֵׂה מְלָאכָה
לַעֲבוֹדָה וַעֲבוֹדָה וּמֵהַלְוִיִּם סוֹפְרִים וְשֹׁטְרִים וְשׁוֹעֲרִים׃
14 וּבְהוֹצִיאָם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה מָצָא חִלְקִיָּהוּ
טו הַכֹּהֵן אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת־יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיַּעַן חִלְקִיָּהוּ
וַיֹּאמֶר אֶל־שָׁפָן הַסּוֹפֵר סֵפֶר הַתּוֹרָה מָצָאתִי בְּבֵית יְהוָה
16 וַיִּתֵּן חִלְקִיָּהוּ אֶת־הַסֵּפֶר אֶל־שָׁפָן׃ וַיָּבֵא שָׁפָן אֶת־הַסֵּפֶר
אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיָּשֶׁב עוֹד אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־נִתַּן
17 בְּיַד־עֲבָדֶיךָ הֵם עֹשִׂים׃ וַיַּתִּיכוּ אֶת־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּבֵית־
יְהוָה וַיִּתְּנוּהוּ עַל־יַד הַמֻּפְקָדִים וְעַל־יַד עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה׃
18 וַיַּגֵּד שָׁפָן הַסּוֹפֵר לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סֵפֶר נָתַן לִי חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן
19 וַיִּקְרָא־בוֹ שָׁפָן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֵת דִּבְרֵי
כ הַתּוֹרָה וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ וְאֶת־
אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֶת־עַבְדּוֹן בֶּן־מִיכָה וְאֵת ׀ שָׁפָן הַסּוֹפֵר
21 וְאֵת עֲשָׂיָה עֶבֶד־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ לְכוּ דִרְשׁוּ אֶת־יְהוָה בַּעֲדִי
וּבְעַד הַנִּשְׁאָר בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה עַל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר
נִמְצָא כִּי־גְדוֹלָה חֲמַת־יְהוָה אֲשֶׁר נִתְּכָה בָנוּ עַל אֲשֶׁר לֹא־
שָׁמְרוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב עַל־
22 הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ וַיֵּלֶךְ חִלְקִיָּהוּ וַאֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ אֶל־חֻלְדָּה הַנְּבִיאָה
אֵשֶׁת ׀ שַׁלֻּם בֶּן־תָּוֹקְהַת בֶּן־חַסְרָה שׁוֹמֵר הַבְּגָדִים וְהִיא
23 יוֹשֶׁבֶת בִּירוּשָׁלַםִ בַּמִּשְׁנֶה וַיְדַבְּרוּ אֵלֶיהָ כָּזֹאת׃ וַתֹּאמֶר
לָהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִמְרוּ לָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁלַח
24 אֶתְכֶם אֵלָי׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה וְעַל־יוֹשְׁבָיו אֵת כָּל־הָאָלוֹת הַכְּתוּבוֹת עַל־הַסֵּפֶר אֲשֶׁר
כה קָרְאוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ תַּחַת ׀ אֲשֶׁר עֲזָבוּנִי וַיְקַטִּירוּ
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִיסֵנִי בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדֵיהֶם וְתִתַּךְ
26 חֲמָתִי בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא תִכְבֶּה׃ וְאֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ
אֶתְכֶם לִדְרוֹשׁ בַּיהוָה כֹּה תֹאמְרוּ אֵלָיו ° כֹּה־אָמַר יְהוָה
27 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמָעְתָּ׃ יַעַן רַךְ־לְבָבְךָ
וַתִּכָּנַע ׀ מִלִּפְנֵי אֱלֹהִים בְּשָׁמְעֲךָ אֶת־דְּבָרָיו עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה

v. 22 יתיר ו׳ v. 25 יתיר י׳ v. 26 פסקא באמצע פסוק

וְעַל־יֹשְׁבָיו וַתִּכָּנַע לְפָנַי וַתִּקְרַע אֶת־בְּגָדֶיךָ וַתֵּבְךְּ לְפָנָי וְגַם־
28 אֲנִי שָׁמַעְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ הִנְנִי אֹסִפְךָ אֶל־אֲבֹתֶיךָ וְנֶאֱסַפְתָּ
אֶל־קִבְרוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם וְלֹא־תִרְאֶינָה עֵינֶיךָ בְּכֹל הָרָעָה אֲשֶׁר
אֲנִי מֵבִיא עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־יֹשְׁבָיו וַיָּשִׁיבוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ
29 דָּבָר׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃
ל וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם
וְהַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְכָל־הָעָם מִגָּדוֹל וְעַד־קָטָן וַיִּקְרָא בְאָזְנֵיהֶם
31 אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא בֵּית יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ
עַל־עָמְדוֹ וַיִּכְרֹת אֶת־הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחֲרֵי יְהוָה
וְלִשְׁמוֹר אֶת־מִצְוֹתָיו וְעֵדְוֹתָיו וְחֻקָּיו בְּכָל־לְבָבוֹ וּבְכָל־נַפְשׁוֹ
32 לַעֲשׂוֹת אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַכְּתוּבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה׃ וַיַּעֲמֵד
אֵת כָּל־הַנִּמְצָא בִירוּשָׁלִַם וּבִנְיָמִן וַיַּעֲשׂוּ יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִַם
33 כִּבְרִית אֱלֹהִים אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיָּסַר יֹאשִׁיָּהוּ אֶת־כָּל־
הַתּוֹעֵבוֹת מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲבֵד אֶת־כָּל־
הַנִּמְצָא בְּיִשְׂרָאֵל לַעֲבוֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם כָּל־יָמָיו לֹא
סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם׃ ס

לה 35

א וַיַּעַשׂ יֹאשִׁיָּהוּ בִירוּשָׁלִַם פֶּסַח לַיהוָה וַיִּשְׁחֲטוּ הַפֶּסַח
2 בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן׃ וַיַּעֲמֵד הַכֹּהֲנִים עַל־
3 מִשְׁמְרוֹתָם וַיְחַזְּקֵם לַעֲבוֹדַת בֵּית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם
הַמְּבוֹנִים לְכָל־יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיהוָה תְּנוּ אֶת־אֲרוֹן־
הַקֹּדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן־דָּוִיד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵין־
לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף עַתָּה עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵת עַמּוֹ
4 יִשְׂרָאֵל׃ וְהָכוֹנוּ לְבֵית־אֲבוֹתֵיכֶם כְּמַחְלְקוֹתֵיכֶם בִּכְתָב דָּוִיד
ה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וּבְמִכְתַּב שְׁלֹמֹה בְנוֹ׃ וְעִמְדוּ בַקֹּדֶשׁ לִפְלֻגּוֹת
בֵּית הָאָבוֹת לַאֲחֵיכֶם בְּנֵי הָעָם וַחֲלֻקַּת בֵּית־אָב לַלְוִיִּם׃
6 וְשַׁחֲטוּ הַפָּסַח וְהִתְקַדְּשׁוּ וְהָכִינוּ לַאֲחֵיכֶם לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר־
7 יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַיָּרֶם יֹאשִׁיָּהוּ לִבְנֵי הָעָם צֹאן כְּבָשִׂים
וּבְנֵי־עִזִּים הַכֹּל לַפְּסָחִים לְכָל־הַנִּמְצָא לְמִסְפַּר שְׁלֹשִׁים
8 אֶלֶף וּבָקָר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אֵלֶּה מֵרְכוּשׁ הַמֶּלֶךְ׃ וְשָׂרָיו
לִנְדָבָה לָעָם לַכֹּהֲנִים וְלַלְוִיִּם הֵרִימוּ חִלְקִיָּה וּזְכַרְיָהוּ וִיחִיאֵל

v. 3 הַמְּבִינִים ק׳ v. 4 וְהָכִינוּ ק׳

נְגִידֵי֙ בֵּ֣ית הָאֱלֹהִ֔ים לַכֹּהֲנִ֞ים נָתְנ֤וּ לַפְּסָחִים֙ אַלְפַּ֣יִם וְשֵׁ֔שׁ
9 מֵא֑וֹת וּבָקָ֖ר שְׁלֹ֥שׁ מֵאֽוֹת׃ וְ֠כָונַנְיָהוּ וּשְֽׁמַֽעְיָ֨הוּ וּנְתַנְאֵ֜ל
אֶחָ֗יו וַחֲשַׁבְיָ֧הוּ וִֽיעִיאֵ֛ל וְיוֹזָבָ֖ד שָׂרֵ֣י הַלְוִיִּ֑ם הֵרִ֨ימוּ לַלְוִיִּ֤ם
י לַפְּסָחִים֙ חֲמֵ֣שֶׁת אֲלָפִ֔ים וּבָקָ֖ר חֲמֵ֥שׁ מֵאֽוֹת׃ וַתִּכּ֖וֹן
הָעֲבוֹדָ֑ה וַיַּֽעַמְד֨וּ הַכֹּהֲנִ֤ים עַל־עָמְדָם֙ וְהַלְוִיִּ֣ם עַל־מַחְלְקוֹתָ֔ם
11 כְּמִצְוַ֖ת הַמֶּֽלֶךְ׃ וַֽיִּשְׁחֲט֖וּ הַפָּ֑סַח וַיִּזְרְק֤וּ הַכֹּֽהֲנִים֙ מִיָּדָ֔ם
12 וְהַלְוִיִּ֖ם מַפְשִׁיטִֽים׃ וַיָּסִ֨ירוּ הָעֹלָ֜ה לְתִתָּ֣ם לְמִפְלַגּ֣וֹת לְבֵית־
אָבוֹת֙ לִבְנֵ֣י הָעָ֔ם לְהַקְרִיב֙ לַֽיהוָ֔ה כַּכָּת֖וּב בְּסֵ֣פֶר מֹשֶׁ֑ה וְכֵ֖ן
13 לַבָּקָֽר׃ וַיְבַשְּׁל֥וּ הַפֶּ֛סַח בָּאֵ֖שׁ כַּמִּשְׁפָּ֑ט וְהַקֳּדָשִׁ֣ים בִּשְּׁל֗וּ
14 בַּסִּיר֤וֹת וּבַדְּוָדִים֙ וּבַצֵּ֣לָח֔וֹת וַיָּרִ֖יצוּ לְכָל־בְּנֵ֥י הָעָֽם׃ וְאַחַ֗ר
הֵכִ֣ינוּ לָהֶם֮ וְלַכֹּהֲנִים֒ כִּ֣י הַכֹּהֲנִים֩ בְּנֵ֨י אַהֲרֹ֜ן בְּהַעֲל֧וֹת הָעוֹלָ֛ה
וְהַחֲלָבִ֖ים עַד־לָ֑יְלָה וְהַלְוִיִּם֙ הֵכִ֣ינוּ לָהֶ֔ם וְלַכֹּהֲנִ֖ים בְּנֵ֥י
טו אַהֲרֹֽן׃ וְהַמְשֹׁרְרִ֣ים בְּנֵי־אָ֠סָף עַֽל־מַעֲמָדָ֞ם כְּמִצְוַ֣ת דָּוִיד֩ וְאָסָ֨ף
וְהֵימָ֜ן וִֽידֻת֣וּן חוֹזֵ֣ה הַמֶּ֗לֶךְ וְהַשֹּׁעֲרִ֛ים לְשַׁ֥עַר וָשָׁ֖עַר אֵ֣ין
לָהֶ֗ם לָסוּר֙ מֵעַ֣ל עֲבֹדָתָ֔ם כִּֽי־אֲחֵיהֶ֥ם הַלְוִיִּ֖ם הֵכִ֥ינוּ לָהֶֽם׃
16 וַתִּכּ֞וֹן כָּל־עֲבוֹדַ֤ת יְהוָה֙ בַּיּ֣וֹם הַה֔וּא לַעֲשׂ֣וֹת הַפֶּ֔סַח וְהַעֲל֣וֹת
17 עֹל֔וֹת עַ֖ל מִזְבַּ֣ח יְהוָ֑ה כְּמִצְוַ֖ת הַמֶּ֥לֶךְ יֹאשִׁיָּֽהוּ׃ וַיַּעֲשׂ֨וּ בְנֵֽי־
יִשְׂרָאֵ֧ל הַנִּמְצְאִ֛ים אֶת־הַפֶּ֖סַח בָּעֵ֣ת הַהִ֑יא וְאֶת־חַ֧ג הַמַּצּ֛וֹת
18 שִׁבְעַ֥ת יָמִֽים׃ וְלֹא־נַעֲשָׂ֞ה פֶּ֤סַח כָּמֹ֙הוּ֙ בְּיִשְׂרָאֵ֔ל מִימֵ֖י שְׁמוּאֵ֣ל
הַנָּבִ֑יא וְכָל־מַלְכֵ֣י יִשְׂרָאֵ֣ל ׀ לֹֽא־עָשׂ֡וּ כַּפֶּ֣סַח אֲשֶׁר־עָשָׂה֩
יֹאשִׁיָּ֨הוּ וְהַכֹּהֲנִ֜ים וְהַלְוִיִּ֗ם וְכָל־יְהוּדָה֙ וְיִשְׂרָאֵ֣ל הַנִּמְצָ֔א
19 וְיוֹשְׁבֵ֖י יְרוּשָׁלִָֽם׃ בִּשְׁמוֹנֶ֤ה עֶשְׂרֵה֙ שָׁנָ֔ה לְמַלְכ֖וּת יֹאשִׁיָּ֑הוּ
כ נַעֲשָׂ֖ה הַפֶּ֥סַח הַזֶּֽה׃ ס אַחֲרֵ֨י כָל־זֹ֜את אֲשֶׁ֨ר הֵכִ֤ין יֹאשִׁיָּ֙הוּ֙
אֶת־הַבַּ֔יִת עָלָ֞ה נְכ֧וֹ מֶֽלֶךְ־מִצְרַ֛יִם לְהִלָּחֵ֥ם בְּכַרְכְּמִ֖ישׁ עַל־
21 פְּרָ֑ת וַיֵּצֵ֥א לִקְרָאת֖וֹ יֹאשִׁיָּֽהוּ׃ וַיִּשְׁלַ֣ח אֵלָ֣יו מַלְאָכִ֣ים ׀ לֵאמֹ֣ר ׀
מַה־לִּ֣י וָלָ֡ךְ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָה֩ לֹֽא־עָלֶ֨יךָ אַתָּ֤ה הַיּוֹם֙ כִּ֚י אֶל־בֵּ֣ית
מִלְחַמְתִּ֔י וֵאלֹהִ֖ים אָמַ֣ר לְבַהֲלֵ֑נִי חֲדַל־לְךָ֛ מֵאֱלֹהִ֥ים אֲשֶׁר־
22 עִמִּ֖י וְאַל־יַשְׁחִיתֶֽךָ׃ וְלֹֽא־הֵסֵ֨ב יֹאשִׁיָּ֜הוּ פָּנָ֗יו מִמֶּ֙נּוּ֙ כִּ֤י
לְהִֽלָּחֶם־בּוֹ֙ הִתְחַפֵּ֔שׂ וְלֹ֣א שָׁמַ֔ע אֶל־דִּבְרֵ֥י נְכ֖וֹ מִפִּ֣י אֱלֹהִ֑ים
23 וַיָּבֹ֕א לְהִלָּחֵ֖ם בְּבִקְעַ֥ת מְגִדּֽוֹ׃ וַיֹּר֙וּ֙ הַיֹּרִ֔ים לַמֶּ֖לֶךְ יֹאשִׁיָּ֑הוּ
24 וַיֹּ֨אמֶר הַמֶּ֤לֶךְ לַעֲבָדָיו֙ הַעֲבִיר֔וּנִי כִּ֥י הָחֳלֵ֖יתִי מְאֹֽד׃ וַיַּעֲבִירֻ֨הוּ

v. 9 יתיר ו'

עֲבָדָ֜יו מִן־הַמֶּרְכָּבָ֗ה וַיַּרְכִּיבֻ֙הוּ֙ עַל־רֶ֣כֶב הַמִּשְׁנֶה֙ אֲשֶׁר־ל֔וֹ
וַיּוֹלִיכֻ֙הוּ֙ יְר֣וּשָׁלַ֔ם וַיָּ֕מָת וַיִּקָּ֖בֵר בְּקִבְר֣וֹת אֲבֹתָ֑יו וְכָל־יְהוּדָה֙
כה וִיר֣וּשָׁלִַ֔ם מִֽתְאַבְּלִ֖ים עַל־יֹאשִׁיָּֽהוּ׃ ס וַיְק֣וֹנֵ֣ן יִרְמְיָהוּ֮ עַל־
יֹאשִׁיָּהוּ֒ וַיֹּאמְר֣וּ כָֽל־הַשָּׁרִ֣ים ׀ וְהַשָּׁר֨וֹת בְּקִינֽוֹתֵיהֶ֤ם עַל־
יֹֽאשִׁיָּ֙הוּ֙ עַד־הַיּ֔וֹם וַֽיִּתְּנ֥וּם לְחֹ֖ק עַל־יִשְׂרָאֵ֑ל וְהִנָּ֥ם כְּתוּבִ֖ים
26 עַל־הַקִּינֽוֹת׃ וְיֶ֛תֶר דִּבְרֵ֥י יֹאשִׁיָּ֖הוּ וַחֲסָדָ֑יו כַּכָּת֖וּב בְּתוֹרַ֥ת
27 יְהוָֽה׃ וּדְבָרָ֔יו הָרִאשֹׁנִ֖ים וְהָאַחֲרֹנִ֑ים הִנָּ֣ם כְּתוּבִ֔ים עַל־סֵ֖פֶר
מַלְכֵֽי־יִשְׂרָאֵ֥ל וִיהוּדָֽה׃ ס

לו 36

א וַיִּקְחוּ֙ עַם־הָאָ֔רֶץ אֶת־יְהוֹאָחָ֖ז בֶּן־יֹאשִׁיָּ֑הוּ וַיַּמְלִיכֻ֥הוּ תַֽחַת־
2 אָבִ֖יו בִּירֽוּשָׁלִָֽם׃ בֶּן־שָׁל֧וֹשׁ וְעֶשְׂרִ֛ים שָׁנָ֖ה יוֹאָחָ֣ז בְּמָלְכ֑וֹ
3 וּשְׁלֹשָׁ֣ה חֳדָשִׁ֔ים מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָֽם׃ וַיְסִירֵ֥הוּ מֶלֶךְ־מִצְרַ֖יִם
בִּירוּשָׁלִָ֑ם וַיַּעֲנֹשׁ֙ אֶת־הָאָ֔רֶץ מֵאָ֥ה כִכַּר־כֶּ֖סֶף וְכִכַּ֥ר זָהָֽב׃
4 וַיַּמְלֵךְ֩ מֶלֶךְ־מִצְרַ֨יִם אֶת־אֶלְיָקִ֜ים אָחִ֗יו עַל־יְהוּדָה֙ וִיר֣וּשָׁלִַ֔ם
וַיַּסֵּ֥ב אֶת־שְׁמ֖וֹ יְהוֹיָקִ֑ים וְאֶת־יוֹאָחָ֣ז אָחִ֗יו לָקַ֤ח נְכוֹ֙ וַיְבִיאֵ֖הוּ
מִצְרָֽיְמָה׃ פ
ה בֶּן־עֶשְׂרִ֨ים וְחָמֵ֤שׁ שָׁנָה֙ יְהוֹיָקִ֣ים בְּמָלְכ֔וֹ וְאַחַ֤ת עֶשְׂרֵה֙
שָׁנָ֔ה מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וַיַּ֣עַשׂ הָרַ֔ע בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהָֽיו׃
6 עָלָ֣יו עָלָ֔ה נְבוּכַדְנֶאצַּ֖ר מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֑ל וַיַּֽאַסְרֵ֙הוּ֙ בַּֽנְחֻשְׁתַּ֔יִם
7 לְהֹלִיכ֖וֹ בָּבֶֽלָה׃ וּמִכְּלֵי֙ בֵּ֣ית יְהוָ֔ה הֵבִ֥יא נְבוּכַדְנֶאצַּ֖ר לְבָבֶ֑ל
8 וַֽיִּתְּנֵ֥ם בְּהֵיכָל֖וֹ בְּבָבֶֽל׃ וְיֶתֶר֩ דִּבְרֵ֨י יְהוֹיָקִ֜ים וְתֹעֲבֹתָ֣יו
אֲשֶׁר־עָשָׂ֗ה וְהַנִּמְצָ֣א עָלָ֔יו הִנָּ֣ם כְּתוּבִ֔ים עַל־סֵ֖פֶר מַלְכֵ֣י
יִשְׂרָאֵ֣ל וִיהוּדָ֑ה וַיִּמְלֹ֛ךְ יְהוֹיָכִ֥ין בְּנ֖וֹ תַּחְתָּֽיו׃ פ
9 בֶּן־שְׁמוֹנֶ֤ה שָׁנִים֙ יְהוֹיָכִ֣ין בְּמָלְכ֔וֹ וּשְׁלֹשָׁ֤ה חֳדָשִׁים֙ וַעֲשֶׂ֣רֶת יָמִ֔ים
י מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָ֑ם וַיַּ֥עַשׂ הָרַ֖ע בְּעֵינֵ֥י יְהוָֽה׃ וְלִתְשׁוּבַ֣ת הַשָּׁנָ֗ה
שָׁלַח֙ הַמֶּ֣לֶךְ נְבֽוּכַדְנֶאצַּ֔ר וַיְבִאֵ֣הוּ בָבֶ֔לָה עִם־כְּלֵ֖י חֶמְדַּ֣ת בֵּית־
יְהוָ֑ה וַיַּמְלֵךְ֙ אֶת־צִדְקִיָּ֣הוּ אָחִ֔יו עַל־יְהוּדָ֖ה וִירוּשָׁלִָֽם׃ פ
11 בֶּן־עֶשְׂרִ֥ים וְאַחַ֛ת שָׁנָ֖ה צִדְקִיָּ֣הוּ בְּמָלְכ֑וֹ וְאַחַ֤ת עֶשְׂרֵה֙ שָׁנָ֔ה
12 מָלַ֖ךְ בִּירוּשָׁלִָֽם׃ וַיַּ֣עַשׂ הָרַ֔ע בְּעֵינֵ֖י יְהוָ֣ה אֱלֹהָ֑יו לֹ֣א נִכְנַ֗ע
13 מִלִּפְנֵ֛י יִרְמְיָ֥הוּ הַנָּבִ֖יא מִפִּ֥י יְהוָֽה׃ וְגַ֨ם בַּמֶּ֤לֶךְ נְבֽוּכַדְנֶאצַּר֙
מָרָ֔ד אֲשֶׁ֥ר הִשְׁבִּיע֖וֹ בֵּאלֹהִ֑ים וַיֶּ֙קֶשׁ֙ אֶת־עָרְפּ֔וֹ וַיְאַמֵּץ֙ אֶת־

---

v. 13 קמץ בזקף

14 לְבָבוֹ מִשּׁוּב אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ גַּם כָּל־שָׂרֵי הַכֹּהֲנִים
וְהָעָם הִרְבּוּ לִמְעָוֹל־מַעַל כְּכֹל תֹּעֲבוֹת הַגּוֹיִם וַיְטַמְּאוּ אֶת־
טו בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ בִּירוּשָׁלִָם׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיהֶם עֲלֵיהֶם בְּיַד מַלְאָכָיו הַשְׁכֵּם וְשָׁלוֹחַ כִּי־חָמַל עַל־
16 עַמּוֹ וְעַל־מְעוֹנוֹ׃ וַיִּהְיוּ מַלְעִבִים בְּמַלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים וּבוֹזִים
דְּבָרָיו וּמִתַּעְתְּעִים בִּנְבִאָיו עַד עֲלוֹת חֲמַת־יְהוָה בְּעַמּוֹ
17 עַד־לְאֵין מַרְפֵּא׃ וַיַּעַל עֲלֵיהֶם אֶת־מֶלֶךְ כַּשְׂדִּיִּים וַיַּהֲרֹג
בַּחוּרֵיהֶם בַּחֶרֶב בְּבֵית מִקְדָּשָׁם וְלֹא חָמַל עַל־בָּחוּר וּבְתוּלָה
18 זָקֵן וְיָשֵׁשׁ הַכֹּל נָתַן בְּיָדוֹ׃ וְכֹל כְּלֵי בֵּית הָאֱלֹהִים
הַגְּדֹלִים וְהַקְּטַנִּים וְאֹצְרוֹת בֵּית יְהוָה וְאֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ
19 וְשָׂרָיו הַכֹּל הֵבִיא בָבֶל׃ וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־בֵּית הָאֱלֹהִים וַיְנַתְּצוּ
אֵת חוֹמַת יְרוּשָׁלִָם וְכָל־אַרְמְנוֹתֶיהָ שָׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל־כְּלֵי
כ מַחֲמַדֶּיהָ לְהַשְׁחִית׃ וַיֶּגֶל הַשְּׁאֵרִית מִן־הַחֶרֶב אֶל־בָּבֶל
21 וַיִּהְיוּ־לוֹ וּלְבָנָיו לַעֲבָדִים עַד־מְלֹךְ מַלְכוּת פָּרָס׃ לְמַלֹּאות
דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ עַד־רָצְתָה הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתוֹתֶיהָ
22 כָּל־יְמֵי הָשַּׁמָּה שָׁבָתָה לְמַלֹּאות שִׁבְעִים שָׁנָה׃ ס וּבִשְׁנַת
אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לִכְלוֹת דְּבַר־יְהוָה בְּפִי יִרְמְיָהוּ
הֵעִיר יְהוָה אֶת־רוּחַ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ־פָּרַס וַיַּעֲבֶר־קוֹל בְּכָל־
23 מַלְכוּתוֹ וְגַם־בְּמִכְתָּב לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר כּוֹרֶשׁ ׀ מֶלֶךְ פָּרַס
כָּל־מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא פָקַד
עָלַי לִבְנוֹת־לוֹ בַיִת בִּירוּשָׁלִַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה מִי־בָכֶם מִכָּל־
עַמּוֹ יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וְיָעַל׃

v. 14 יתיר ו׳ v. 17 יתיר י׳

חזק

סכום הפסוקים של ספר דברי הימים אלף ושבע מאות וששים וחמשה, וסמן א״ת השני, וחציו ועל אצרות המלך (I. Chr. 27, 25). וסדריו עשרים וחמשה, וסמן כה. ופסקתותיו ששים ואחת, וסמן אני. שנות הספר משנברא העולם עד שעמד כורש מלך פרס, שלשת אלפים ושלש מאות ותשעים ואחת שנה׃

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[B = Cod. Berolinensis. C. 1. 2. 3. = Cod. Curtisianus, primus, secundus, tertius. E. 1. 2. 3. = Cod. Erfurtensis, prim. sec. tert. F = Francofurtensis ai. 1294. H = Heidenheimianus. J = Jamanensis. Hier. = Hierosolymitanus. P = Petropolitanus ai. 1010. Mrg. = Margolis. R = Reuchlinianus. S = Sappiri Parisiensis].

I. Chr. 1, 1 אָדָם Aleph majusculum, quo initium libri significatur. Vide ad Cant. 1, 1. Accentus recte Tiphcha est in J, sequente שֵׁת cum Mercha.

1, 5 בְּנֵי יֶפֶת cum Munach ante Sakeph teste punctatore Jekuthiel in דרכי הנקוד et עין הקורא ad Gen. 10, 2. Recte ita edd. Id quod ea de re legitur in Mas. fin. p. 17 sic corrigendum est: בְּנֵי פלוני ה׳ ר״פ בטעם מונח בענינא בד״ה, וסמן, בני יפת, בני שם (v. 17) ובני שעיר (v. 38) בני שובל (v. 40) בני אצר (v. 42).

Ibid. ותבל sine Vav in Neapol. cum codd. sicut Gen. 10, 2. Ez. 32, 26. 38, 2. 3. 39, 1.

1, 7 ובני יון H interpungit ובני יון אלישה ותרשישה

1, 9 כּוּשׁ cum Rebia in Sonc. Brix. sicut H. R. Eodem modo Gen. 10, 7.

Ibid. ורעמא utrumque hoc in versu exit in Aleph. Ita in B. E. 1. 2. F. J, teste Masora ad Gen. 10, 7. Nota in Bibliis Rabbinicis addita sic edi debebat: ב׳ כתיבי א׳

Ibid. וסבתכה cum He contraque Gen. 10, 7 cum Aleph.

1, 13 צִידֹן sine Vav ultimae in Sonc. Brix. Ita recte B. C. 1. H. R, nam quater hoc nomen defective scriptum esse traditur (ד׳ חסרין ו׳), h. l. et Gen. 10, 15. 19. 49, 10. Ubique alibi צידון dupliciter plene scriptum.

1, 20 חֲצַרְמָוֶת F consulto adnotat חדא מלה (una vox). Sic Kimchi quoque.

1, 28 בְּנֵי אַבְרָהָם, J habet בני אברהם.

1, 29 תֹּלְדוֹתָם sine Vav primae in J. R atque Norziana. Ita ubique in libro Chronicorum praeter I. Chr. 9, 9 ubi לְתוֹלְדֹתָם scriptum esse praecipitur, vide Masoram ad Ex. 6, 16.

1, 33 וְאֶלְדָּעָה Moses Sabara (זאברה) in Codice suo Gen. 25, 4 Kamez literae Daleth corripiens scribit וְאֶלְדְּעָה.

1, 36 ותמנָע Nun kamezatum in edd. veteribus uti in C. 2. H. J. Tantummodo Gen. 36, 12 hoc nomen pathachatur, vide Mas. fin. 52. col. 6. Etiam Mas. parva ad Gen. 36, 40 notat: כלהון קמצין בר מן חד.

1, 39 הֹרִי sine Vav in Neapol. itemque C. J. Mrg. Nonnisi Num. 13, 5 haec vox plene cum Vav scribenda est.

1, 40 עַלְיָן cum Gaja prioris syllabae in codd. Item עַלְוָה v. 51 sicut עַלְוָן Gen. 36, 23.

Ibid. וְאוֹנָם Sonc. Brix. hic versum concludunt scribentes: שְׁפִי וְאוֹנָם׃

1, 41 בְּנֵי Mas. parva praecipit ט״ו סבירין בֶּן h. e. quinquies decies [scil. in l. Chronicorum] בְּנֵי scriptum est, ubi בֶּן scribendum esse putaveris. Quindecim illi loci sunt I. Chr. 1, 41. 2, 7. 8. 31 (ter). 3, 17. 22. 4, 13. 15. 7, 3. 10. 14. 17. 24, 29. In pentateucho ejusmodi loci duo exstant: Gen. 46, 23. Num. 26, 8.

1, 42 בְּנֵי אֵצֶר cum Munach ante Sakeph, non Makkeph in Sonc. Brix. atque J. Vide v. 5.

Ibid. יַעֲקָן Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521 itemque E 1. 3. R. Mrg. hoc nomine versum terminant, יַעֲקָן׃ cum Silluk scribentes.

Ibid. דִּישׁוֹן masoretica lectio quam codd. veteresque edd. omnes sequuntur. Tantummodo postremum nomen versus 38 וְדִישָׁן sonat, ubi additur nota: לית קמץ בספרא.

1, 43 בֶּלַע cum Munach ducibus E. 1. 2.

1, 49 עַכְבֹּר sine Vav praecipiente Masora ad Gen. 36, 38: דאוריתא כלהון מלאין, דד״ה חסר. Etiam in F defective scriptum ibique adnotatur: דאוריתא מלא דד״ה חסר.

2, 3 וַיְהִי Mas. parva adnotat: ה׳ בטעם בספר׳ h. e. quinquies cum accentu Gerschajim hoc in libro: hic et II. Chr. 8, 1. 10, 2. 12, 2. 29, 32.

2, 4 יָלְדָה־לּוֹ makkephata in Sonc. Brix. accedentibus F. H. J. R.

2, 5 בְּנֵי־פֶרֶץ makkephata in omnibus emendatis libris.

2, 10 עַמִּינָדָב Vide Cant. 2, 10.

2, 13 הַשְּׁלִשִׁי non pertinet ad septem plene hoc in libro scribenda. Vide ad 8, 1.

2, 16 וַעֲשָׂהאֵל una vox in codd. omnibusque veteribus edd.

2, 18 יֵשֶׁר Jod segolatum in Sonc. Brix. itemque H. J. R. Mrg. Adstipulatur Masora parva ms.

2, 21 וְאַחַ֫ר cum Gerschajim praeeunte J.

2, 23 גְּשׁוּר cum Munach in Sonc. Brix. sicut in codd.

Ibid. בְּנֵי מָכִיר אֲבִי his cum accentibus in codd. veteribusque edd.

2, 29 אֲבִיהָיִל hic et II. Chr. 11, 18 cum He, teste Masora.

2, 30 סֶלֶד Soncinensis et Brixiensis exhibent סֶלֶד.

2, 31 אַחְלָי Cheth cum Scheba quiescente uti etiam 11, 41. Ps. 119, 5.

2, 34 יַרְחָע unum earum octo vocum, in quibus Cheth et Ajin concurrunt, teste Masora in E. 3. ad Gen. 41, 45: ח׳ מלין דקדים חי״ת לעי״ן, אחיעזר, אחירע, אחינעם, אחימעץ, רחבעם, חפרע, ירחע, ותחרע עק׳ (I. Chr. 9, 41); וב׳ מלין דקדים עי״ן לחי״ת, פענח, ערנח.

2, 36 וְעַתַּי Hinc sex versus pariter interpuncti sequuntur.

2, 38 עֲזַרְיָה sic scriptum in libro Chronicorum usque ad II. Chron. c. XIV extr. Inde a c. XV ubique עֲזַרְיָהוּ scribitur, excepto uno loco II. Chr. 21, 2 prim.

2, 40 סִסְמָי F adnotat לית זקף קמץ; at codd. veteresque edd. exhibent וְסִסְמַי cum Pathach ultimae. Cf. Mas. fin. 52. col. 6. Samech medium habet Chatef-Pathach.

2, 44 הוֹלִיד prius sicut posterius plene cum Vav scriptum in Neapol. atque R, idque recte, quoniam non pertinet ad duodecim defective scribenda, teste Mas. ad Num. 26, 58.

2, 47 יַהְדָּי Jod pathachatum in omnibus veteribus edd. uti in C. 2. H. J. R. Mrg., postulante Masora, quae hoc nomen nomini יַחְדּוֹ (5, 14) aequiperat, vide Masoram ad 8, 7.

2, 53 וְהַשֻּׁמָתִי in F adnotatur: לית וחסר.

Ibid. הַצָּרְעָתִי Zade cum Kamez chatûf in Neapol. Sonc. Brix. atque F quemadmodum 4, 2. Eodem modo הַצָּרְעִי v. 54 et צָרְעָה Jos. 19, 41. Jud. 13, 2.

Ibid. וְהָאֶשְׁתָּאֻלִי In F et H adscriptum est: ה׳ מלין בב׳ טעמי. Vide ad Jes. 8, 17. Hos. 11, 6.

2, 54 שַׂלְמָא E. 1. 2. 3. Sakeph (שלמֽא) superponunt.

2, 55 הקִּילִים הַבָּאִים Sic recte interpungitur in edd. veteribus, attestante E. 3.

3, 2 לְאַבְשָׁלוֹם Soncin. Brix. Ven. 1518 offerunt אַבְשָׁלוֹם sine praepositione. Vide Kimchium ad h. l.

3, 4 וַיִּמְלָךְ־שָׁם H notat ב׳, expressius R in Mas. magna: ב׳ בטעם וַיִּמְלָךְ־מֶלֶךְ (Jer. 37, 1) וַיִּמְלָךְ־שָׁם.

3, 12 עֲזַרְיָה Pauci codd. etiam Brix. habent עזריהו, sed contra Masoram ad II. Reg. 15, 6. Vide supra 2, 38.

3, 15 הַשְּׁלִשִׁי sine Jod medio sec. codicum auctoritatem. Vide 8, 1.

3, 17 וּבְנֵי יְכָנְיָה אַסִּר his cum accentibus edd. et optimi codd. Itaque haec duo vocabula יכניה אסר tanquam nomen unius hominis considerantur: „Et filii Jechonia-Assiri sunt“ etc. Midrasch ad Lev. sect. X et XIX et ad Cant. 8, 6 (cf. ad hos locos commentarium Einhornii in ed. Wilna tom. II. p. 28) ait, Jechoniae cognomen אַסִּר datum esse, quia filium in Babylonia inter exules genuerat. Haec explicatio recepta est in tractatum *Sanhedrin* 37[b], at brevius et parum accurate. Versionem talmudicam sequitur Kimchi in comm. ubi אַסִּר filium Jechoniae esse perhibet. Verum si nota illa genealogica sic intelligenda esset, sic interpungi debuit: וּבְנֵי יְכָנְיָה אַסִּר שְׁאַלְתִּיאֵל, quod contra fidem omnium codd. et edd.

3, 18 וּמַלְכִּי־רָם duo vocabula makkephata in Soncin. Brix. Ven. 1518. 1521. Simile est מַלְכִּי־שׁוּעַ 8, 33. 9, 39. 10, 2.

Ibid. וּנְדַבְיָה Brix. וּנְדָבְיָה cum Daleth kamezato.

3, 20 יוּשַׁב־חֶסֶד makkephatum in J atque edd. veteribus.

3, 21 אַרְנָן Aleph hic pathachatum (non ut alias kamezatum).

3, 24 הוֹדַיְוָהוּ secundum Keri pronunciandum הוֹדַוְיָהוּ (Mas. fin. 27. col. 3).

Ibid. וַעֲנָנִי Milra in libris melioris notae pariter atque הַצְּלֶלְפּוֹנִי 4, 3.

4, 3 אֲחוֹתָם in l. Chron. ubique plene, in Pentateucho ubique defective, excepto uno loco Gen. 34, 27.

4, 4 חוּשָׁה Milra. Masora adnotat לית שׁום אנש (h. e. n. pr. nonnisi h. l. obvium).

4, 6 אֲחֻזָּם Zajin raphatum. Masora לית וחסר. Vide ad Gen. 18, 6.

Ibid. תֵּימְנִי cum Chirek (non Zere) prioris syllabae in F. H. J. R.

4, 8 הָרֻם cum He, teste Masora ad 8, 7.

4, 10 מֵרָעָה Mem dagessatum ad regulam אתי מרחיק.

4, 14 וּמְעֽוֹנֹתַי sine Vav post Nun sicut מעֹנֹתם Ps. 104, 22. Masora ad Iob 38, 40 corrupta est; ibi in vicem loci ואל מעונתם ישׁובון ex hoc loco Chronicorum ומעונתי הוליד substitui oportet.

4, 15 עִירֻ֑ Brix. sicut F. H ponit Mercha in ultima (עִירֻ֑).

4, 16 תִּֽרְיָ֫א sic B. E. 1. R. Mrg. cum omnibus edd. veteribus convenienter Masorae parvae ms.

4, 17 עֶזְרָ֑ה ubicunque alias vice nominis proprii fungitur, in א, hoc uno loco in ה desinens.

Ibid. יִשְׁבָּ֑ח Beth kamezatum ad fidem codicum omniumque veterum edd.

4, 18 הַיְהֻדִיָּ֗ה Masora in F: לית וחסר.

Ibid. גְּד֑וֹר plene in codd. veteribusque edd., et recte quidem. Nonnisi in v. 4 et v. 39 hoc nomen ut Masora docet defective scribendum est.

Ibid. בְּנֵי֙ בִּתְיָ֣ה בַת־ his cum accentibus in H atque Sonc. Brix.

4, 21 וּמִשְׁפְּח֖וֹת plene in omnibus emendatis libris. Id quod in Bibl. magnis adscriptum est ד' חסר בס' errore nititur, scribendum est ג' מלא בספר uti in H exstat, cf. Norzi.

4, 30 וּבְצִקְלָ֑ג methegatum, quippe defective scriptum (sine Jod prioris), auctore Jekuthiele in דרכי הנקוד. H insuper literae impertit Chateph-Pathach (וּבְצִקֲלָ֑ג). Vide Neh. 11, 28.

4, 31 מֶ֔לֶךְ Neapolitana habet מֶ֫לֶךְ sicut J et de Rossi 413, quo in codice addita est nota: כן בהללי.

4, 32 רִמּ֖וֹן Nonnulli codd. falso וְרִמּוֹן, quod teste Masora semel Jos. 15, 32 reperitur, non saepius (Mas. fin. 28 b).

4, 33 מֽוֹשְׁבֹתָ֔ם sic hoc loco, aliter ac 7, 28 ubi וּמֹשְׁבוֹתָם et 6, 39 ubi מֽוֹשְׁבוֹתָם (dupliciter plene) scriptum est.

Ibid. וְהִתְיַחְשָׂ֖ם Cheth chatephatum in codd. veteribusque edd. Itidem 7, 5. 7. 9 et הִתְיַחֲשׂוֹ 5, 17. 9, 1. Vide Esr. 2, 62.

4, 35 י֗וֹשִׁבְיָ֕ה cum Munach primae in omnibus emendatis libris. Itaque syllaba שִׁב Chirek breve habet, similiter atque יוֹסִפְיָה Esr. 8, 10.

4, 36 וְאֶלְיֽוֹעֵינַ֗י absque Jod post Ajin in Sonc. Brix. uti in H. J. Eodem modo 7, 8. Ad utrumque H notat: ג' h. e. tria sunt, scil. utrumque Chronicorum atque Esr. 10, 27. In Mas. fin. 8 b postrema verba sic emendentur necesse est: וב' וְאֶלְיוֹעֵנַי, ויעקבה, ובני בכר.

Ibid. וְיַֽעֲקֹ֡בָה cum Pazer ultimae in Brix. atque F. H. J.

4, 36 וִישִׂימִיאֵל cum Sin (non Schin) et plene cum Jod etiam post Mem in B. C. 1. 2. F. H. J. R. et Neapol.

4, 37 וְזִיזָא F adnotat: ב' כתיבי א' (bis h. e. hoc loco et II. Chr. 11, 20). Aliter I. Chr. 23, 11 ubi וזיזה (cum He) scriptum. Cf. Mas. ad Ps. 10, 12.

4, 38 לָרוֹב plene sicut II. Chr. 31, 10, teste Masora.

4, 41 נִמְצְאוּ־שָׁמָּה makkephata in B. E 1. 2. J. R. idque recte. Vide חלופי נקוד.

4, 42 מִן־בְּנֵי J exhibet ומן־בני.

5, 1 רְאוּבֵן cum Mercha propter subsequens Metheg. Eadem de causa ישראֵל II. Chr. 31, 1. Nam si id vocabulum, cui Sarka superpositum, Metheg (Gaja) habet ante syllabam tonicam, vocabulum praecedens non Munach, sed vice ejus Mercha accipit, vide de hac Ben-Ascheri regulam *Mischpetê hateamîm* pag. 16 ss. *Dikdukê hateamîm* §. 21, cf. quae ad Genesin p. 84 not. 4 exposuimus.

5, 6 בְּאֵרָה cum accentu ultimae sicut 7, 37 (ubi haec ipsa vox in א desinit).

Ibid. תִּלְּגַת Lamed dagessatum et Gimel raphatum in codd. Item v. 26 II. Chr. 28, 20.

Ibid. אֲשֶׁר h. l. sine Vav. Masora notat: לית חסר. Cf. Mas. fin. 28. 29.

5, 8 עָזָז Veneta 1518. 1521 habet עָזָן (*Azan*) uti et F. Etiam in B ita scriptum erat, sed Nun expunctum et in Zajin mutatum est. J et R atque Sonc. exhibent עָזָז sicut vulgo editur. Ita H quoque, sed עָזֵז (Zajin cum Zere) scribens.

5, 11 סַלְכָה Samech cum Gaja. Vide *Metheg-Setzung* §. 45.

5, 12 וְשָׁפָם, Soncin. ושָׂפם cum Sin.

Ibid. וְיַעְנַי Ajin chatephatum in Sonc. Brix. praeeuntibus codd.

5, 14 יַחְדּוֹי cum Jod in fine. Ita recte J auctore Masora (ad 8, 7), quae hoc nomen cum יַהְדַּי (2, 47) tanquam consonum comparat, nisi quod altera litera unius est ח, alterius ה. Vide etiam חלופי מערבאי.

5, 16 וּבִבְנֹתֶיהָ sine Vav pluralis in omnibus omnino emendatis libris sicut Neh. 11, 28, teste Masora. Cf. Norzi.

5, 18 וַחֲצִי H notat ט' בטעם (h. e. cum hoc accentu, scil. Mercha, ubi ex regula Munach ponendum erat). Vide *Mischpetê hateamîm* p. 15. *Dikdukê hateamîm* §. 21 extr.

5, 21 מִקְנֵיהֶ֗ם cum Rebia (non Telîscha, quod logice ineptum) ad fidem codicum veterumque edd.

Ibid. וְצֹאנָ֗ם Sonc. Brix. וְצֹאנָ֙ם (cum Paschta).

5, 25 אֱלֹהֵ֖י עַמֵּ֥י his cum accentibus in Sonc. Brix. atque J. R.

5, 26 לַחֲלַ֗ח Cheth medium chatephatum in Neapol. atque H. Item II. Reg. 17, 6. 18, 11.

5, 30 אֶלְעָזָ֙ר Hinc rursus (cf. 2, 36) sex versus eisdem accentibus insigniti sequuntur.

Ibid. פִּינְחָֽס Aliquot codd. per errorem וּפִינְחָס. Hic versus refertur inter eos, qui unum idemque vocabulum, nullo interjecto alio, repetunt (א״ב תאומין בפסוק, Mas. fin. 15[b]).

5, 41 נְבֻכַדְנֶאצַּ֑ר cum Aleph post Nun et sine Vav post Beth (Mas. fin. 46[b]).

6, 4 וּמֻשִׁ֔י h. l. sine Vav post Mem (Mas. fin. p. 28. 29).

6, 7 עַמִּינָדָ֣ב בְּנ֔וֹ Sic interpungi oportet cum C. 2. E. 1. 3. H. J. R. Mrg.

6, 13 הַבְּכֹ֖ר ׀ cum Pasek in E. 2. 3. Similiter 2, 25. Num. 3, 2.

6, 14 עֻזָּ֣ה H adnotat: ב׳ כתיבי ה׳ בכתו׳ h. e. bis hoc vocabulum in ה desinens reperitur in Hagiographis, scil. h. l. et Ps. 68, 29. In Masora typis exscripta ad II. Reg. 21, 18 postrema verba truncata sunt. Integra exstant in F et H: וכל כתובים דכוותה בר מן ב׳, עוזה אלהים, שמעי בנו עזה בנו.

6, 19 בֶּן־אֶלְקָנָ֙ה Hinc quatuor versus pariter interpuncta iterumque quatuor inde v. 25 usque ad 28. Vide 5, 30. 2, 36.

6, 29 הַשְּׁמֹאוּל Vide II. Chr. 34, 2.

Ibid. קִישִׁ֔י In Ven. 1518. 1521 atque in H textus habet קוּשִׁי. Sic orientales: קוּשִׁי Chethib, קִישִׁי Keri.

6, 34 לְכָל־מְלֶ֙אכֶת makkephata in Neapol. Sonc. Brix. cum E. 2. 3. H. J. R. Mrg.

6, 42 עָרֵ֥י הַמִּקְלָ֖ט Sic omnes codd. adjecta nota ד׳ h. e. ita quater, scil. h. l. et v. 52. Num. 35, 6. Jos. 20, 2. Vide Mas. magnam ad Num. 35, 6. In Bibliis Rabbinicis 1526 ערי יְהוּדָה המקלט sphalma est typographicum, quod Buxtorfius inconsiderate repetiit.

Ibid. ואת־מִגְרָשֶׁ֔יהָ, Brix. hic versum concludit ואת־מגרשֶׁ֫יהָ:

6, 43 חִילֵ֣ן Norzi cum aliquot codicibus scribit חִילֵז (Zajin pro Nun). Masora silet. Etiam Targum et Vulgata reddunt חִילֵן.

Ibid. אֶת־דְּבִר sine Vav copulativo. Hic versus est unus illorum octo, in quibus idem vocabulum quater occurrit, sed tertio loco

paululum varians (ד׳ מלין דמיין תליתאה משניא) Mas. ad Gen. 41, 26.

6, 43 דְּבִר sine Jod cum C, namque semel Jos. 10, 3, non saepius hoc nomen plene scriptum esse traditur.

6, 45 עָלֶמֶת Ajin kamezatum, Lamed non dagessatum in Ven. 1526. 1615 Norz. Michael., adstipulantibus E. 1. 2. 3. F. R. Itidem 7, 8. 8, 36. 9, 42. Patrocinatur Abulvalîd in *Harikma* p. 59 et revera haec est masoretica scriptio. Masora hanc vocem refert inter וְאֶת דלית זוגין (Mas. fin. 11ᵇ), quia h. l. conjunctum est cum וְאֶת, reliquis locis cum אֶת.

6, 53 חוֹרֹן Si fides habenda esset Masorae finali p. 31, hanc scriptionem tanquam falsam rejicere deberemus. At ibi lacuna est; ex F ad I. Sam. 13, 18 finis istius Masorae sic restituendus est: ושארא חוֹרֹן כתיב, במ״א חסר דחסר ויבן שלמה את גזר (I. Reg. 9, 17), וכל ד״ה חורון כתיב.

6, 57 דְּבִרת cum Kamez chatuf sicut Jos. 21, 28.

6, 60 חוּקֹק Vide *Harikma* 66.

6, 66 יַעְזֵיר Ajin cum Scheba quiescente in omnibus melioribus codd. quibus testimonium dat Jekuthiel. H. l. et 26, 31 altera syllaba plene (cum Jod) scripta est.

7, 2 וַיַּחְמַי Neapol. וַיַּחְמוּ, nempe peccato typographi.

Ibid. רָאשִׁים לְבֵית אֲבוֹתָם לְתוֹלָע his cum accentibus in H.

Ibid. לְתֹלְדוֹתָם, J hic versum termina לְתֹלְדוֹתָם׃.

Ibid. עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם cum H. J. Similiter 12, 36.

7, 3 חֲמִשָּׁה רָאשִׁים Tiphcha Mercha, sic recte, ut sententia postulat, in E 1. 3 al.

7, 7 וִירִימוֹת Resch cum Chirek, sicut septies docente Masora ms.: יְרִימוֹת ז׳ בלישנא ומלאין, וסמן, וירימות ועירי (h. l.), אליעזר (12, 6), ובני מושי מחלי (24, 30), להימן בני (25, 4), לנפתלי ירימות (27, 19), את מחלת בת (II. Chr. 11, 18), ויחיאל ועזזיהו (31, 13). In Masora fin. p. 37 haec observatio conturbata est. Vide etiam v. 8.

7, 8 וְאֶלְיוֹעֵינַי quemadmodum 4, 36.

Ibid. וִירֵמוֹת defective sine Jod post Resch ex communi codicum veterumque editionum consensu. Resch h. l. Zere sub se habet aeque ac 8, 14. 23, 23. 25, 22. Cf. Norzi.

7, 10 וַאֲחִישָׁחַר una vox teste Masora.

7, 12 בְּנֵי־ cum Makkeph secundum codd.

7, 14 הָאֲרַמִּיָּה, Mrg.: הָאֲרַמִּיָּה. Vide Dan. 2, 4.

7, 15 וַתִּהְיֶנָה sine Jod tertiae radicalis in penultima sicut Jer. 18, 21. 48, 6.

7, 18 הַמֹּלֶכֶת Lamed segolatum, vide Kimchii *Michlol* 14.

Ibid. אִישְׁהוֹד duae voces in codd. veteribusque edd., etiam Norziana. In Mrg. accedit nota: ס״א מלה חדא (h. e. secundum alios libros vox una). Vide חלופי מערבאי.

7, 27 נֽוֹן h. l. Vav cum Cholem, teste Masora.

7, 28 בֵּיתְאֵל una vox in Neapol. Sonc. Brix. sicut in Mrg. Vide ad Gen. 12, 8. Am. 3, 14. Esr. 2, 28.

Ibid. עַד־עַיָּה Sic legi oportet cum Neapol. Brix. Ven. 1518. 1521 ducibus optimis quibusque codd. Sic ediderunt Norzi, Michaelis, Hartmannus. Masora parva notat לית et Mas. fin. 48^{b} adnumerat hanc vocem eis vocum paribus, quae semel ab ע׳, semel וע incipiunt (חד ע וחד וע). Vide חלופי מערבאי.

7, 31 חֶבֶר Sonc. Brix. syllabae priori ubique Zere subjiciunt (חֵבֶר). At Simson in חבור הקונים Segol tuetur.

7, 33 פָּסָךְ Etiam Samech kamezatum est in edd. veteribus, adsentientibus E 1. 3. F. H. R.

Ibid. וְעַשְׂוָת cum Sin in codd. veteribusque edd. Sic etiam Targum.

7, 35 הֶלֶם pariter ac וְשֶׁלֶשׁ, utrumque segolatum apud optimos testes.

7, 37 וָהוֹד cum Sakeph in Ven. 1518 sicut in H. R.

Ibid. וְשִׁלְשָׁא cum Aleph in Brixiensi. E. 1. adnotat: לית וכתיב א׳.

Ibid. וּבְאֵרָא H addit: לית כתיב א׳.

7, 38 וּפִסְפָּא cum Aleph finali in omnibus veteribus edd., patrocinantibus H. J. Mas. parva ms. adnotat: לית וכתיב א׳.

7, 39 אָרַח Vide Ezr. 2, 5.

Ibid. וְהַנִּיאֵל Aliter Neapol. Sonc. Brix. quae habent וְחַנִּיאֵל.

8, 1 וְאַחְרַח Cheth chatephatum in R. Sic et Sonc. Brix. nisi quod in his ultima kamezata est.

8, 3 אַדָּר R. אַדַּר scribit dupliciter pathachatum.

8, 6 אֵחוּד h. l. cum Cheth, alibi semper אֵהוּד.

8, 7 אֲחִיחֻד cum Cheth, contraque Num. 34, 27 אֲחִיהוּד cum He.

8, 8 בַּעֲרָא F adnotat לית כתיב א׳.

8, 10 שָׂכְיָה cum Sin et Caph. Sic in plerisque codd., postulante Mas. parva ms. Soncinensis cum Aleph in fine scribit שַׂכְיָא.

8, 12 וָשָׁמֶד cum Daleth secundum J. R omnesque edd. veteres.

8, 14 שָׁשָׁק utrumque Schin kamezatum uti et v. 25 in edd. veteribus. In codd. reperitur addita nota ב׳ קמצין.

8, 18 וְיִזְלִיאָה Vide *Harikma* 70.

8, 20 וֶאֱלִיעֵנַי sine Jod post Ajin cum F. J. Sonc. Brix.

8, 22 וְעֵבֶד cum Daleth in F. H. J atque Mrg., ubi notatur scriptionem vacillare: ס"א ועבר.

8, 24 וְעַנְתֹתִיָּה desinens in יָּה raphatum praeeunte Brixiensi, ducibus E. 1. 2. 3. F. H. Mrg. Consimilia sunt ובזיותיה Jos. 15, 28. בסודיה Neh. 3, 6. Cf. ad Ps. 118, 5.

8, 28 אֵלֶה ישבו בירושלם Sic accentuum consecutio in Sonc. Brix. ad exemplum optimorum codd. sicut 9, 34.

8, 33 מַלְכִּי־שׁוּעַ makkephata h. l. et ubique. Cf. חלופי מערבאי.

8, 35 פִּיתוֹן F adnotat ב' חד חסר. Vide 9, 41.

Ibid. וְתַאֲרֵעַ Aleph chatephatum in Sonc. Brix. ex auctoritate codicum.

8, 37 בִּנְעָא cum Aleph finali sicut 9, 43, teste Masora.

Ibid. רָפָה cum He ut Jud. 19, 9, teste Masora.

Ibid. אָצֵל cum Zere alterius syllabae. Sic ubique praeter v. 38 extr., 9, 44 extr. et Zach. 14, 5, teste *Harikma* 59, auctore Masora.

8, 38 עַזְרִיקָם ׀ cum servo Mehupach propter subsequens Pasek, similiter atque יוֹם ׀ Jes. 58, 2. Nisi Pasek esset, Mercha ponendum erat, quia syllaba conjunctivi tonica proxima est tonicae vocabuli distinctivo Paschta signati (*Azrikám Bóchru*). Vide quae ad Jes. 58, 2 adnotavimus.

Ibid. בֹּכְרוּ Milel, ut *Harikma* 61 confirmat.

Ibid. וּשְׁעַרְיָה F et H exhibent וּשְׂעַרְיָה cum Sin.

8, 39 עֵשֶׁק cum Schin, teste Masora ad Cant. 1, 1.

Ibid. בְּכֹרוֹ defective sine Vav in codd. veteribusque edd. Non pertinet ad tria plene scribenda.

Ibid. הַשְּׁלִשִׁי absque Jod medio. Non pertinet ad septem hoc in libro plene scribenda.

9, 4 בנימן tanquam una vox scriptum (Chethîb), tanquam duae enunciandum (Kerî): בְּנֵי מִן־, praecipiente Masora ad I. Chr. 27, 12. *Ochla* 99.

9, 5 הַשִּׁילוֹנִי omnino plene sicut II. Chr. 9, 29. Sic in H. Mrg. accedente nota: ב' מלאין. Quod Mas. fin. 57 ait, vitiose redditum est. Cf. Norzi.

9, 8 יִבְנְיָה Nun cum Scheba sicut in versus initio cum Neapol. E. 1. 2. 3. F. H. J. Masora hunc locum adnumerat sedecim illis, in quibus idem vocabulum initium et finem versus occupat

et ita quidem, ut in versus initio Vav copulativum praecedat, in fine desit. Sic Masora ad I. Reg. 22, 48.

9, 9 לְתוֹלְדֹתָם sic scriptum in Soncin. Brix. Michaelis Norzi, adsentientibus E. 1. 2. 3. Vide 1, 29.

9, 13 אֶ֫לֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת Soncin. et Brix. interpungunt אֶלֶף וּשְׁבַע־מֵאוֹת.

Ibid. גִּבּוֹרֵי חֵיל Cheth cum Zere in codd. veteribusque edd. Masora ad hunc anomalum formae constructivae usum adnotat: לית דסמיך. Abenezra quoque ad Lev. 13, 59 et in *Moznajim* 40, hunc versum tanquam talem adducit, in quo quinque formae constructivae sese invicem excipiunt, unde apparet, eum et ipsum חֵיל legisse.

9, 15 מִיכָא cum Aleph ut II. Sam. 9, 12.

9, 16 יְדוּתוּן Brix. hic versus finem facit : יְדוּתוּן׃.

9, 17 וְטַלְמֹן sine Vav cum Sonc. Brix. Vide ad Ezr. 2, 42.

Ibid. וַאֲחִיהֶם Cheth cum Chirek (non Zere) in Neapol. uti in C. 2. H. R. ubi adnotatur לית. Masora quoque fin. 26[b] (א"ב מן ד' א' וחד וא') recenset quatuor אֲחִיהֶם atque unum וַאֲחִיהֶם. Etiam Targum, Syrus et Vulgata singularem reddunt.

9, 19 וְאֶחָיו Sonc. Brix. adponunt Legarmeh וְאֶחָיו ׀.

9, 21 בֵּן unus de septem locis, in quibus בֵּן non makkephatum, sed interpunctum est. Vide Masoram ad Gen. 30, 19. *Dikduke hateamîm* §. 41.

9, 22 בֶּאֱמֻנָתָם defective sine Vav post Mem in E 1. H cum nota ז' חסר בלישנא (h. e. septies variae nominis אמונה formae defective scriptae sunt). Idem testatur Masora parva ms. In observatione ad Ps. 119, 90 typis exscripta perperam Num. 12, 18 adducitur; hic locus expungendus et in vicem ejus I. Chr. 9, 22 inserendus est.

9, 26 גִּבֹּרֵי Mas. parva adnotat: ה' חסר h. e. quinque defective sine Vav scribenda, scil. h. l., 12, 8. Ps. 103, 20. Cant. 3, 7. Neh. 11, 14. Sic Masora ms. hos quinque locos recenset.

Ibid. הַשְּׁעָרִים Masora parva ms. notat ס"א הַשְּׁעָרִים (h. e. sunt libri qui exhibent הַשְּׁעָרִים).

Ibid. הָאֹצָרוֹת sine Vav penultimae, ut recte in edd. veteribus, quoniam hic locus non pertinet ad undecim illos, in quibus hanc vocem plene scribendam praecipit Masora (ad Iob 38, 22).

9, 28 כִּי־בְמִסְפָּר makkephata cum E 1. 2. 3. J. Mrg.

9, 32 שַׁבָּת ׀ pasekatum.

9, 33 הַמְשֹׁרְרִים, Soncin. Brix. Ven. 1518 superaddunt Rebia: הַמְשֹׁרְרִים

9, 35 אִשְׁתּוֹ Sic omnes antiqui bonique testes pariter ac 8, 29. Sic Concordantiae quoque hunc locum adducunt et sic transferunt omnes veteres interpretes. Biblia Rabbinica 1526 exhibet falsum אֲחֹתוֹ, propterea quod sive librario sive typothetae locus similis 7, 15 obversabatur. Posteriores editores hunc errorem inscii propagaverunt. At Hartmannus, Lombrosus, Athias, Jablonski, Michaelis, Norzi in genuino אִשְׁתּוֹ perstiterunt.

9, 40 וּמְרִי־בַעַל Sic h. l., ubi adnotatur לית. Aliter 8, 34 וּמְרִיב בַּעַל cum eadem nota masoretica לית.

9, 41 פִּיתֹן defective sine Vav in edd. veteribus. In Bibliis Rabbinicis addita est nota: בספר מוגה דין חסר ו׳. Vide 8, 35.

Ibid. וְתַחְרֵעַ Cheth chatephatum praeeuntibus Sonc. Brix.

10, 5 כִּי מֵת utrumque cum Munach in codd. sicut I. Sam. 31, 5. Vide Thren. 1, 18.

10, 7 וַיִּרְאוּ cum Telischa parvo ut in H.

10, 11 יָבֵישׁ plene ut recte in edd. veteribus. Neque enim pertinet ad septem defective scribenda (vide Masoram ad Jud. 21, 9).

11, 1 וַיִּקָּבְצוּ Vitiose Neapol. Soncin. Brix. Ven. 1518 וַיִּקָּבְּצוּ.

11, 2 בִּהְיוֹת שָׁאוּל his cum accentibus in H. R. Mrg. et edd. veteribus.

11, 7 בַּמְּצָד Mem raphatum sine praecedente Metheg (*Michlol* 46[b]. *Metheg-Setzung* §. 21).

11, 10 הַגִּבֹּרִים defective sine Vav in codd. et edd. veteribus. Item v. 11 et 12. Recte, namque non his locis, sed v. 19 haec vox auctore Masora plene scribenda.

11, 13 בַּפַּס, H adnotat ב׳ חד כתיב בשי״ן (unum, scil. Iob 35, 15).

Ibid. דַמִּים sicut I. Sam. 17, 1, testante Masora.

11, 17 וַיִּתְאַו Aleph pathachatum in codd. omnibusque veteribus edd. Mrg. adscribit: (Ps. 45, 12) לית וחד ויתאו המלך יפיך. Vide ad illum Psalterii locum.

11, 20 וְאַבְשַׁי ׀ אֲחִי cum Legarmeh in Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521.

Ibid. וְלֹא־ Chethib, וְלוֹ Keri. C. 2. et J. habent in ipso textu וְלוֹ sine כתיב et in de Rossi 413 adjicitur: כן בהללי. Cf. Masoram ad Jes. 9, 3.

Ibid. בַּשְּׁלוֹשָׁה plene in Sonc. Brix. atque B. H. J. R. Eodem modo v. 21 השלושה, convenienter Masorae.

11, 27 חֶלֶץ Cheth segolatum in edd. veteribus sicut 2, 39. 27, 10. II. Sam. 23, 26 al.

11, 28 הָעַנְּתוֹתִי Nun dagessatum aeque ac 27, 12. 12, 3. *Harikma* 145.

11, 30 מַהְרַי He cum Scheba quiescente in codd. Eodem modo 27, 13. II. Sam. 23, 28. Cf. ad Cant. 4, 1.

Ibid. הַנְּטֹפָתִי prius versus sine Vav scribendum esse Masora praecipit.

11, 31 אִתַּי Sic in H cum nota: לית רפה וכל לישן ארמית דכוותה. Vide ad Dan. 2, 10.

Ibid. הַפִּרְעָתֹנִי H hic et II. Sam. 23, 30 adnotat חסר ב׳.

11, 34 הַשֵּׁם Soncin. Brix. nec non H exhibent הַשֵּׁם, contra Masoram quae לית adnotat.

Ibid. שָׁגֵה in He desinens ut nota in codd. adjecta לית וכתיב ה׳ poscit. Idem monet Masora parva ms.

12, 1 לַצִּיקְלַג Lamed pathachatum cum Sonc. H. Etenim nonnisi II. Sam. 1, 1 Lamed extra pausam majorem (אס״ף) kamezatum est.

12, 3 עַזְמָוֶת, Sonc. Brix. hic versum finiunt עַזְמָוֶת׃.

12, 4 וְעַל־הַשְּׁלֹשִׁים׃ Hic Silluk finem versus indicat omnibus in codd. veteribusque edd. Vox וְיִרְמְיָה novum versum inchoat, id quod confirmat Masora, quae hoc ipsum וְיִרְמְיָה undecim versuum initiis adnumerat, quae quatuor vocabula a Vav copulativo incipientia juxta sese posita continent (Mas. fin. 28 col. 7).

12, 5 וְיוֹחָנָן Sonc. Brix. interpungunt וירמְיָה ויחזיאֵל ויוחנן.

12, 8 הַגַּדִּי Sic in Neapol. Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521 cum C. 1. E. 1. 2. J. F. H. ubi adscriptum לית. Eandem lectionem reddit Targum. Cf. Norzi.

12, 9 וָרֹמַח Sic legitur in codd. omnibusque veteribus edd., sic Targum quoque et Concordantiae. Falso Ven. 1526 וּמָגֵן. Masora expresse hanc vocem recenset in numero quatuor וָרֹמַח (Mas. fin. 56).

Ibid. וְכַצְּבָאִים Aleph quiescit et Jod sub se Chirek habet. Similiter פְּתָאִים Ps. 116, 6 (*Michlol* 196). Vide ad Ps. 104, 12.

12, 11 מַשְׁמַנָּה Etiam מ praeformativum pathachatum est in codd. veteribusque edd. Hinc quatuor versus pariter interpuncti sequuntur.

12, 18 וְיוֹכַח pertinet ad פתחין באס״ף (pathachata pausalia).

12, 19 לִבְשָׁה cum accentu Rebia in C. 2. E 1. 3. F. H. J. et recte quidem.

12, 21 עֲדְנָה cum Cheth. Masora notat לית. Vide etiam 2, 34. In Neapol. Brix. Sonc. Nun kamezatum est.

12, 23 לְמַחֲנֶה Nun segolatum. Masora adnotat לית, alias enim semper לְמַחֲנֵה scriptum. Vide Masoram fin. 40. col. 4.

12, 25 וּשְׁמוֹנָה plene in codd. veteribusque edd., et sic ubique in l. Chronicorum.

12, 26 מִן־בְּנֵי שִׁמְעוֹן גִּבּוֹרֵי חַיִל לַצָּבָא his cum accentibus (Sakeph, non Athnach) in codd.

12, 36 עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה Darga Tebir cum edd. veteribus.

12, 38 בְּכָל־כְּלֵי makkephata in E 2. 3. H. R veteribusque edd.

12, 39 חֶבְרוֹנָה plene cum Vav. Tantummodo semel II. Sam. 2, 1 haec vox defective scripta.

Ibid. שֵׁרִית H notat לית חסר א׳ (h. e. praeter hunc locum nusquam sine Aleph medio).

12, 41 מַאֲכָל Caph kamezatum, superscripto accentu Pazer. Recte ita Sonc. Brix. praeeuntibus codd.

Ibid. וְצִמּוּקִים plene cum Vav in E 1. 2. 3. F. J. H accedente nota ב׳ מלאין (duo plena, scil. h. l. et II. Sam. 16, 1).

13, 2 נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה, Sonc. Brix. cum F. H נִפְרְצָה נִשְׁלְחָה interpungunt (Kadma Asla), quod non aeque bonum est.

13, 3 כִּי־לֹא Cf. *Mischpetê hateamîm* 23.

13, 6 הַכְּרוּבִים plene cum Vav R. Neapol. Brix. Non est e numero tredecim defective scribendorum, vide Masoram ad Ex. 25, 18.

Ibid. אֲשֶׁר נִקְרָא־ sic interpungendum cum optimis testibus.

13, 7 בָּעֲגָלָה Beth kamezatum, ut recte in H.

14, 1 מֶלֶךְ־צֹר cum Mercha. H adnotat ז׳ בטעם (h. e. septies cum hoc ipso accentu). Vide *Dikduke hateamîm* §. 21.

Ibid. וְחָרָשֵׁי Tonus manet in ultima sicut 22, 15. II. Sam. 5, 11, non retrocedit, ne locum mutans Metheg depellat.

14, 11 וַיַּעֲלוּ H. notat: ט׳ בטעם (h. e. novem sic accentuata). Vide *Dikduke hateamîm* §. 21 extr. Cf. de regula et locis exceptis ad 5, 18. 17, 6.

Ibid. וַיִּכֶּם־שָׁם makkephata et Caph segolatum in Neapol. Sonc. Brix. cum E 1. 3. H. R.

14, 12 וַיִּשָּׂרְפוּ Masora notat לית, itaque falso Neapol. Sonc. Brix. וַיִּשְׂרְפוּ.

14, 16 גָּזְרָה Milel, quippe in He locale desinens.

14, 17 אֶת־פַּחְדּוֹ In Sonc. Brix. Ven. 1518 uti in E. 3. אֶת־ deest.

15, 2 אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וּלְשָׁרְתוֹ Sic (יהוה, non האלהים) omnes veteres edd. cum B. C 1. 2. E 1. 2. 3. F. H. J. R. Mrg., ubi accedit nota: כ״ו h. e. sexies et vicies אֲרוֹן יְיָ dicitur, scil. h. l. in altero versus hemistichio, porro Jos. 3, 13. 4, 5. 11. 6, 6. 7. 11. 12. 13 (bis). 7, 6. I. Sam. 4, 6. 5, 3. 4. II. Sam. 6, 9. 10. 11. 13. 15. 16. 17. I. Reg. 2, 26. 8, 4. I. Chr. 15, 3. 16, 4. II. Chr. 8, 11. Praeterea inde a I. Sam. 6, 11 usque ad 7, 2 excepto uno loco 6, 3. Ita Masora ms., ad quam ea quae Masora fin. 4^{b} habet corrigi oportet. Lectio אֲרוֹן הָאֱלֹהִים, quae ex Bibliis magnis 1526 percrebuit, reperiebatur jam in codice Hilleliano (ספר הללי), attamen quippe Masorae contraria repudianda est.

15, 12 הֱכִינוֹתִי cum Chateph-Segol ut recte F. Abenezra in *Zachoth* 10^{b} et Kimchi in *Michlol* 116 de hac forma agunt.

15, 13 לְמַבָּרִאשׁוֹנָה Mercha et Tiphcha in eodem vocabulo. Masora: ח׳ בטעם (h. e. octo sic accentuata). Vide *Mischpetê hateamîm* 22^{b}. Mem pathachatum est quemadmodum in לְמַדַּי II. Chr. 30, 3. Abulwalîd in *Harikma* 19 et Kimchi in comm. atque *Michlol* 43^{b} de his formis disserunt.

15, 18 זְכַרְיָהוּ Mas. parva: ח׳ פזרין בפסוק h. e. octo Pazer hoc in versu sese excipiunt. In v. 24 quatuor Pazer, in 16, 5 quinque (uti et Neh. 12, 36) deinceps unum alterum sequuntur. Cf. *Mischpetê hateamîm* 8^{b} (ubi pro ויחיאֵל ׀ legendum est ויחיאֵל ׀).

Ibid. וֶאֱלִיפְלֵהוּ h. l. ut v. 21 habet Chateph-Pathach in emendatis libris. Atque haec vox una est de quatuor illis, quae post Telischa parvum accentibus Kadma et Azla insignitae sunt. Vide *Mischpetê hateamîm* 21^{b}.

Ibid. הַשֹּׁעֲרִים ita sine Vav, non enim pertinet ad decem plene scribenda, teste Masora ad Neh. 7, 72.

15, 20 וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּבְנָיָהוּ Sonc. Brix. aliter interpungunt: וּמַעֲשֵׂיָהוּ וּבְנָיָהוּ בִּנְבָלִים עַל

15, 24 וּבְנָיָהוּ וֶאֱלִיעֶזֶר הַכֹּהֲנִים his cum accentibus in omnibus edd. veteribus.

Ibid. מַחְצְצְרִים Zade alterum non enunciatur. Vide II. Chr. 5, 12.

15, 25 הַהֹלְכִים לְהַעֲלוֹת H aliter distinguit: הַהֹלְכִים לְהַעֲלוֹת.

15, 26 בֶּעְזֹר Ajin syllabam claudit in Neapol. Sonc. Brix. cum H. J. Mrg., id quod Kimchi in *Michlol* 43[b] testimonio suo confirmat.

15, 27 מְכֻרְבָּל ׀ Aliquot codd. et edd. exhibent Beth pathachatum, sed sine jure. Kimchi in *Michlol* 149 de hac anomalia silet. Etiam Balmes in מקנה אברם 91 Kamez tuetur.

Ibid. בַּד pathachatum quippe pertinens ad פתחין באס"ף. Idem valet de I. Sam. 2, 15. 22, 18. II. Sam. 6, 14. Vide *Michlol* 206.

16, 5 וְאָסָף בַּמְצִלְתַּיִם Tiphcha Mercha ut recte in H. J. Mem praeformativum vocis בַּמְצִלְתַּיִם raphatum est, praecedente Gaja in codd. sicut Ezr. 3, 10.

16, 8 הוֹדוּ Hinc usque ad v. 36 versus in codd. ad modum canticorum *στιχηρῶς* dispositi sunt similiter atque Ex. 15. Jud. 5.

16, 9 נִפְלְאוֹתָיו plene cum Vav, item v. 24. Haec duo non referuntur in numero septem defective scribendorum, praecipiente Masora ad Ex. 3, 20.

16, 35 לְהֹדוֹת sine Vav primae cum F omnibusque veteribus edd. Eodem modo v. 41. Haec duo non sunt in quatuor plene scribendis, teste Masora fin. 34 col. 8.

16, 38 יְדִיתוּן Sic hoc uno loco, alias יְדוּתוּן, unum de viginti septem vocabulis, quae nonnisi semel vocalem Chirek habent (Mas. fin. 34[b]). Quamobrem falluntur illi editores, qui יְדוּתוּן tanquam Keri subjiciunt. Cf. etiam Masoram ad Ps. 77, 1.

16, 39 וְאֵת ׀ Neapol. Sonc. Brix. makkephantes: וְאֶת־.

17, 3 הַהוּא In R. H post hanc vocem spatium relictum est, adposita nota: פסקא במצעא (h. e. intervallum medio in versu). Idem notat Masora parva ms. In B. adnotatur: כ"ח פסוקין פסקא במצע' (viginti octo versus cum spatio intermedio). Similis versus II. Sam. 7, 4 eodem modo dirimitur. Cf. ad Hos. 1, 2.

17, 5 אֶת־יִשְׂרָאֵל Per errorem hic illic reperitur אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. Sic non h. l. sed II. Sam. 7, 6 legendum est.

17, 6 בְּכָל H ט' בטעם לפני זרקא (h. e. novem cum hoc accentu Mercha ante Sarka). Ubi unus servus anteit distinctivo Sarka, plerumque Munach ponitur, novies vero Mercha, ut h. l. et 5, 18. 14, 11 (vide ad hos locos).

17, 9 לְבַלֹּתוֹ Neapol. Complut. cum H. R exhibent לְכַלֹּתוֹ (Caph, non Beth). Sic Raschi quoque ad *Berachoth* 7[b] legisse videtur. Kimchi in Lexico patrocinatur Beth. Cf. S. R. Edelmanni librum *Hamesilloth* (Vilnae 1875) pag. 34.

17, 20 בְּכָל (non בְּכֹל) cum C 2. J. et plerisque codd. Vide Norzii comm. Ne confundas II. Sam. 7, 22, ubi בְּכֹל scriptum est.

17, 21 וְנֹרָאוֹת sine Vav primae in Mrg. H cum nota ב׳ כן כתיבי (duo sic scripta, scil. hoc et II. Sam. 7, 23). Vide ad Ps. 145, 6.

18, 3 הֲדַרְעֶזֶר Sic hoc nomen in l. Chronicorum ubique (Daleth Resch) ad fidem plerorumque codd., quos editores jure secuti sunt. LXX Ἀδρααζάρ, Ἀδραζάρ. Cf. ad II. Chr. 16, 2.

Ibid. בִּנְהַר־ makkephatum et cum Gaja primae, cf. Ez. 1, 1.

18, 8 אֶת־יָם pathachatum in codd. veteribusque edd. (*Michlol* 205).

18, 9 צוֹבָה Sic scribendum, solummodo II. Sam. 10, 6. 8 צוֹבָא (cum Aleph finali) scriptum esse traditur.

18, 10 כִּי אִישׁ־ Sic interpungendum cum Sonc. Brix.

18, 14 עֹשֶׂה H notat לֶ׳ בספרא (h. e. in l. Chron. solo h. l. segolatum). Item Masora parva ms. Praeter hanc locum ubique in libro forma constructiva עֹשֵׂה (Zere) in usum venit.

18, 16 סוֹפֵר plene cum Vav. Masora parv. ms. כל ספר׳ מלא. Idem in H adnotatur.

19, 4 הַמִּפְשָׂעָה cum Sin, ut testantur Simson in חבור הקונים, Joseph Punctator in catalogo vocum Sin continentium, Dschelebi in שמאל ישראל.

19, 5 בִּירֵחוֹ Resch cum Zere, ut ubique in Hagiographis pariter atque in Pentateucho. Vox mnemonica Masorae est חֲרֵרִים quo indicatur: חומש וכתובים רֵ, ושאר מקרא רִ. Etiam H h. l. notat: כל ספרא יְרֵחוֹ. Cf. Jer. 39, 5.

19, 8 כָּל־צְבָא Masora לית (i. e. hoc uno loco, namque II. Sam. 10, 7 כָּל־הַצָּבָא scriptum est).

19, 13 וַיהוָה cum Sakeph magno, uti etiam II. Chr. 18, 22. I. Sam. 9, 15. II. Sam. 10, 12. I. Reg. 22, 23.

19, 16 וְשׁוֹפָךְ Pe kamezatum in Neapol. Sonc. Brix. cum H. J. Item v. 18. At II. Sam. 10, 16 שׁוֹבָךְ scriptum est.

20, 2 דָּוִיד אֶת־עֲטֶרֶת cum Pazer et sequente Munach. Recte edd. veteres.

20, 4 הַחִשָּׁתִי Schin raphatum post syllabam methegatam ad exemplum codicum, ut h. l. sic etiam 27, 11. 11, 29. II. Sam. 21, 18. 23, 27.

Ibid. הָרְפָאִים Sic omnes veteres testes, in his Raschi quoque et Parchon.

20, 5 גָּלְיָת Sic, ne de lectione *Goljath* dubitetur, omnes accurati textus hoc nomen repraesentant.

20, 6 לְהָרָפָא in Aleph exiens pariter ac v. 8. At II. Sam. 21, 20. 22. litera finalis est He.

21, 3 עַמּוֹ ׀ כָּהֵם cum Pasek, propter quod Caph dagessatur (*Dikduke hateamîm* p. 29). Vide etiam ad Koh. 9, 12.

21, 5 וּמֵאָה Kadma non retrocedit, sed manet in ultima, quia et praecedens et subsequens accentus conjunctivi sunt.

Ibid. שֶׁלֶף et שֹׁלֵף cum Metheg remorae sive retardationis (העמדה) apud Zere. Vide Jes. 66, 3. Ps. 37, 7. Prov. 1, 19.

Ibid. ויהוּדָה ארבע־ Sic distinguit H atque Brixiensis.

21, 15 וּבְהשחית cum Beth in omnibus veteribus edd., quod confirmant E 1. 2. 3. F. H. J. R. Mrg. Etiam Targum ita transfert.

21, 16 עֹמֵד, item אֱלֹהַי v. 17 cum Rebia, vide librum nostrum accentuologicum *Thorath emeth* p. 67.

21, 23 וַיֹּאמֶר cum conjunctivo Kadma in codd.

Ibid. והמּוֹרִגִּים Gimel dagessatum sine praecedente Jod. Ita recte Brixiensis cum C 1. H. J. Mrg. ubi addita est nota ב׳ חד חסר (bis, semel defective). In altero loco II. Sam. 24, 22 והמֹּרִגִּים sine Vav post Mem scriptum est; Masora tum parva tum magna Cod. Hierosolymitani adnotat: ב׳ חד חסר וחד מלא (bis, semel defective, semel plene). Sic Kimchi quoque in Lexico. Quod vulgo editur והמוֹרִיגִים mendum est.

21, 30 נִבְעַת Ajin kamezatum in Sonc. Brix. cum F. H. ubi notatur ב׳ (h. e. bis cum Kamez et Sakeph, scil. h. l. et Est. 7, 6).

22, 1 וְזֶה־מִּזבח Mem dagessatum in codd. Similiter וְזֶה־פּריה Vide Librum Proverbiorum p. X not.

22, 6 ויצַוֵּהוּ לבנוֹת Sic cum H interpungendum.

22, 7 בְּנֹו, Keri בְּנִי, teste Masora ad I. Sam. 1, 1. Jer. 1, 1. *Ochla* 136. E 3 exhibet לשלֹמה בְּנִי sine discrimine Scripti et Legendi. Cf. Norzi.

22, 9 לְךָ cum Sonc. Brix. duce H.

22, 10 וַהֲכִינוֹתִי כִּסֵּא Sic cum Neapol. atque C 1. 2. E 1. 2. 3. F. H. J. R. Mrg., uti Concordantiae quoque haec verba adducunt. Cf. Norzi.

22, 13 ואמָץ Mem kamezatum propter distinctivum Sakeph sicut Jos. 1, 9. In Masora ad I. Chr. 28, 20 pro loco nostro perperam ibi citato Jos. 1, 7 reponatur necesse est.

22, 14 ועצִים ואבנים הכינוֹתי ועליהֶם his cum accentibus in Sonc. Brix. ad fidem codicum.

22, 16 וְלַנְּחֹשֶׁת pertinet ad quatuordecim illos versus, qui quatuor

verba arcte cohaerentia continent, quorum duo prima Vav copulativo carent, alia duo tali Vav antecedentibus annexa sunt (Mas. fin. 28 col. 7). Ergo falso Sonc. et Ven. 1518 ediderunt לַנחשת.

23, 6 וַיֶּחָלְקֵם Jod segolatum sicut 24, 3 in E 2. J. H. Mrg. Miram hanc scriptionem testificatur Kimchi in *Michlol* 40 et in comm.

Ibid. לְגֵרְשׁ֑וֹן קְהָת Sic cum codd. veteribusque edd. interpungendum.

23, 7 לַגֵּרְשֻׁנִּ֖י לַעְדָּ֥ן Tiphcha Mercha apud optimos testes.

23, 11 וַֽיְהִי֙ cum Paschta in E 1. 2. 3. H. R veteribusque edd.

23, 21 בְּנֵ֥י מְרָרִ֖י מַחְלִ֣י וּמוּשִׁ֑י Ita recte Sonc. Brix. cum H. R.

23, 28 וּמַֽעֲשֵׂ֔ה cum Sakeph in B. J. Mrg. R. idque recte. Sin segolatum est. R addit notam ל̇. Vide Kimchii commentarium.

24, 4 וַיֶּחָלְק֑וּם E 2. R. mire: וַיֶּחָלְקֻ֑ם, item in v. 5.

24, 8 לְחָרִ֔ם H notat לית חסר, vide Neh. 12, 15. Inde ab hoc versu quatuor iisdem accentibus instructi sese excipiunt, atque inde a v. 12 rursus ejusmodi quatuor.

24, 15 לְהֵפִּצֵּ֖ץ Brixiensis mirabilius: לְהַפִּצֵּ֖ץ.

Ibid. שְׁמוֹנָ֥ה plene sicut 25, 7. Masora: כל ד"ה מלא (ubique in l. Chronicorum plene).

24, 22 לַיִּצְהָרִ֣י שְׁלֹמ֔וֹת Munach Sakeph cum optimis testibus.

24, 23 וּבָנָ֗י Nun kamezatum in Ven. 1526. Paris. 1544 uti in B. C 2. E 1. 2. H. J. Mrg. R. Masora parva typis exscripta notat לית, R: ל̇, item Masora parva ms.: ובנָי לית קמץ. Ita scriptum est n. pr. hominis. Vulgo editur וּבְנֵי, quod Masorae contrarium est, siquidem inde a c. 23 usque ad c. 27 extr. nonnisi tres versus a וּבְנֵי ordientes agnoscit: 23, 10. 24, 30. 27, 1, excluso nostro loco.

24, 26 בְּנֵ֥י יַעֲזִיָּ֖הוּ בְנ֑וֹ haec est accentuum consecutio in H. J. R. Mrg., secundum quam יעזיהו בנו ut apud Chaldaeum n. pr. compositum est: *filii Jaaziae Benô.*

24, 27 בְּנֵ֥י מְרָרִ֑י Tiphcha Athnach in Sonc. Brix. uti in E 1. 2. 3. H. J. R.

24, 29 לְקִ֕ישׁ בְּנֵֽי־קִ֖ישׁ his cum accentibus in codd. veteribusque edd.

25, 2 וַאֲשַׂרְאֵלָה cum Sin in omnibus emendatis libris sicut 4, 16 atque יְשַׂרְאֵלָה v. 14.

25, 3 הַדֹּ֜ת sine Vav radicis. H notat כן כתיב.

25, 11 הָרְבִיעִ֗י recte cum Paschta in Ven. 1518 ex auctoritate codicum. Eundem accentum habent הַשִּׁשִּׁ֗י v. 13. הַתְּשִׁיעִ֗י v. 16. At הָעֲשִׂירִ֖י v. 17 accentu Munach signatum est, Sonc. et Brix. distinguunt הרביעי ליצרי et v. 13. הששי בקיהו (hic et illic Tiphcha Athnach).

25, 18 עַשְׁתֵּ֤י עָשָׂר֙ Mehupach Paschta. Ita recte veteres.

26, 2 יְתַנִיאֵל, J: יַתְנִיאֵל.

26, 3 הַשִּׁשִּׁ֗י Sonc. Brix. interpungunt: עֵילָם֙ הַחֲמִישִׁ֔י יְהוֹחָנָן֙ הַשִּׁשִּׁי.

26, 4 הַשְּׁלִשִׁ֗י sine Jod penultimae itemque v. 11. Sic J idque recte, etenim haec duo non sunt in septem libri Chronicorum plene scribendis.

26, 7 אֶלְזָבָד Mas. parva ms. praefert וְאֶלְזבד, sed adjecta nota ס"א אלזבד.

26, 17 לַיּוֹם֙ In tractatu talmudico *Thamid* 27 sumi videtur, textum hoc in versu pro לַיּוֹם֙ et לַיּוֹם bis exhibere לְוִיִּם.

26, 28 עַל־יַד makkephata uti et 29, 8. Recte edd. veteres.

27, 12 לַבֶּנְ|יְמִינִ֑י in textu una vox, Keri in margine: לַבֶּן | יְמִינִ֑י, teste Masora. Similiter מנ|הסערה Iob 28, 1.

27, 30 וְעַל־הַגְּמַלִּים cum Kadma ante Sakeph sicut וְעַל־הַכְּרָמִים v. 27. Sic in codd. et edd. veteribus.

Ibid. הַיִּשְׁמְעֵאלִ֑י sine Aleph post Ajin, teste Masora לית חסר א'. Simile est היזרעלית I. Sam. 30, 5.

27, 33 רֵ֣עַ הַמֶּ֔לֶךְ, F exhibet רֵעַ לַמֶּלֶךְ. Etiam Concordantiae et Raschii comm. (ed. Ven. 1518) favent huic lectioni codicis Francofurtensis.

28, 1 וּמִקְנֶה֩ | unus de octo locis in quibus post Telischa sequitur Pasek. Vide Masoram ad I. Sam. 12, 3. II. Chr. 35, 21.

28, 3 אַתָּה cum Tiphcha in ultima. Non est unum de viginti sex אַתָּה, quae tonum habent in penultima.

28, 10 כִּי יְיָ בָּחַר־בְּךָ לִבְנוֹת בַּיִת recte his cum accentibus in Sonc. Brix. sicut in J.

28, 11 וְאֶת־בָּתָּיו Bibl. Rabbinica adnotant: ה' תוין דגשין בחוזק (h. e. quinque Thav fortius quam plerumque dagessata), in R: ד' תוין דג', in B vero: ג' תוין דגשין ibique Masora magna sic se habet: ג' תוין דגשין בחוזק וסימן, וישימה תל עולם, תלתיהון, ואת בתיו וגנזכיו ועליתיו, ועוד ובתים מלאים כל טוב. Ad verbum consentit quod ea de re in טעמי המקרא reperitur. Vide quae ad Dan. 3, 23 observavimus.

28, 11 הַפְּנִימִיִּם Jod ultimae dagessatum est et Chirek litera vocali caret in B. convenienter Masorae parvae ms.: הפנימיִּם, כן הוא. Eodem modo hanc vocem adducit Kimchi in nostro Lexici codice sub פנה. Consimile est הפנימיות II. Chr. 4, 22.

28, 12 כֹּל cum Telischa magno. Ita Sonc. Brix. al.

28, 13 עבודת utrumque versus plene scriptum in R et Brix. ut Masora postulat.

28, 15 במשקל prius versus habet Pathach status constructi. Masora: לית.

29, 2 הכינותי ׀ לבית cum Legarmeh apud veteres.

Ibid. הַבַּרְזֶל, Sonc. ut F. R habet וְהַבַּרְזֶל.

Ibid. וְכָל־אֶבֶן makkephata in codd. veteribusque edd. contraque v. 3. מִכָּל cum Mercha.

29, 15 אֲבֹתֵינוּ defective sine Vav ut v. 18 teste Masora.

Ibid. ׀ כַּצֵּל cum Darga propter subsequens Pasek.

29, 16 הֶכִינֹנוּ He cum Chateph-Segol in F. J. Vide ad 15, 12.

29, 18 שָׁמְרָה־זֹּאת Zajin raphatum. Vide Neh. 5, 19.

29, 20 בָּרְכוּ נָא Vide *Dikduke hateamîm* §. 58.

29, 21 אֵלִים sine Jod prioris, teste Masora. Item II. Chr. 29, 22.

Liber Chronicorum posterior.

1, 9 עַל־עָם Ajin kamezatum, secundum regulam masoreticam: כל זקף קמץ (h. e. ubicunque עם habet Sakeph kamezatum est).

1, 10 וּמַדָּע Daleth kamezatum ut etiam v. 11. 12 in Neapol. Sonc. Brix., jure adsentientibus F. R. Mrg.

1, 11 הָיְתָה Tonus manet in ultima, quare זֹאת non dagessatur. Causa sita est in antecedente Telischa parvo. Similiter Ez. 44, 30. Neh. 13, 26. Vide etiam I. Chr. 21, 3.

1, 17 וַיּוֹצִיאוּ dupliciter plene in codd. omnibusque veteribus edd. sicut I. Chr. 19, 16. II. Chr. 23, 11. 29, 16. Masora: כל כתובים מלא.

2, 17 וּשְׁמֹנִים h. l. defective sine Vav.

3, 4 עַל־פְּנֵי רֹחַב his cum accentibus praeeunte Brixiensi.

3, 5 עֵץ בְּרֹשִׁים Sic omnes veteres edd. cum C 1. 2. E 1. 2. F. J. R. Mrg. Pseudo-Raschi quoque et Kimchi sic legerunt.

Ibid. תִּמֹּרִים Vide Ez. 40, 16.

3, 11 הָאַחֵר Masora ג׳ (h. e. ter obvium, scil. h. l., v. 12 et II. Reg. 6, 29). Falso igitur E. 3. הָאֶחָד.

4, 2 וְקַו pathachatum in codd. veteribusque edd. Cf. de variatione vocalis Jes. 28, 13.

4, 4 פְּנִים ׀ יָמָּה cum interjecto Pasek sicut פְּנִים ׀ צָפוֹנָה.

4, 6 מִשְּׂמֹאול, Athias et Jablonski falso ediderunt מֵהַשְּׂמֹאול. Sic non h. l., sed 3, 17 et Ez. 1, 10 scriptum est.

4, 11 חִירָם posterius versus sic scriptum adjecto Keri: חוּרָם. Idem valet de 9, 10. I. Chr. 14, 1. Sonc. et Brix. discrimen Scripti et Legendi perperam referunt ad prius חורם hujus versus.

4, 12 הָעַמּוּדִים plene cum Vav in codd. veteribusque edd. In l. Chronicorum hoc vocabulum solo in loco II. Chr. 3, 16 pertinet ad undecim defectiva.

4, 17 בַּעֲבִי Beth posterius Chirek habet apud veteres editores omnes nec non apud Athiam et Jablonskium, ut Masora vult, quae Iob 15, 26 acquiperat. Idem testatur Kimchi in Lexico.

Ibid. צְרֵדָתָה Sic h. l., at Jud. 7, 22. צְרֵרָתָה (cum duplice Resch) scriptum est, teste Masora.

4, 19 שְׁלֹמֹה cum Rebia ducibus antiquis testibus.

4, 20 כַּמִּשְׁפָּט Falso nonnullae edd. כְּמִשְׁפָּט, hic locus non numeratur in septem ubi כ ante hoc vocabulum כְּ enunciatur (docente Masora ad Ex. 21, 9).

5, 12 מַחְצְצְרִים forma participii Hiphil, in qua Zade alterum redundat sicut 7, 6. 13, 14. 29, 28. I. Chr. 15, 24. Ita haec vox scripta est in E 1. 2. 3. R. J et Neapol.; R habet notam יתיר צ'. Idem testatur Kimchi in Lexico et ita scriptus hic locus adducitur in Concordantiis. Editiones exhibent מַחְצְרְרִים cum Resch redundante, quae scriptio testimonio Masorae destituta est.

5, 13 לַמְחַצְצְרִים forma participii Piël cum Dagesch characteristico et altero Zade redundante (Keri: לַמְחַצְּרִים quemadmodum in v. 12 מַחְצְרִים).

6, 9 הַיּוֹצֵא plene cum Vav quemadmodum ubique in Hagiographis.

6, 13 קוֹמָתוֹ E 3. J. scribunt קוֹמָתוֹ׃ hic finem versus facientes. Etiam in Hier. et E 1. sic scriptum erat, sed consulto correctum est adjecta nota marginali: אין זה סוף פסוק.

6, 20 פִּתְחוֹת sine Vav primae, ut ubique, teste Masora, in l. Chronicorum.

6, 22 וְנָשָׂא־ cum Schin in F. R. Mrg. Ven. 1526 sicut etiam I. Reg. 8, 31. Masora ad utrumque notat ב' (h. e. sic nonnisi

bis). Masora quoque parva ms. expresse adnotat נקוד לימין (h. e. cum שׁ dextero). Idem testificantur Parchon et tum in comm. tum in Lexico Kimchi. Quin etiam Concordantiae hos locos adducunt sub radice נָשָׁה.

6, 23 לְהָשִׁב defective. Hier. notat כן חסר. Itidem H. et Mrg.: לית חסר יו״ד.

6, 26 מֵחַטֹּאתָם Aliquot codd. et edd. exhibent וּמֵחַטֹּאתָם. Per errorem, quia sic scriptum est, teste Masora, tantummodo I. Reg. 8, 35.

6, 30 שִׁבְתְּךָ sic h. l. et I. Reg. 8, 39 scribi oportet cum E 2. 3. F. R, postulante Masora. Vide v. 33.

6, 32 לֹא cum Mercha, non makkephatum (*Dikduke hateamîm* p. 23. *Mischpete hateamîm* p. 16).

6, 33 שִׁבְתֶּךָ F. adnotat ג׳ h. e. ter his cum vocalibus, scil. h. l. et I. Reg. 8, 43. 49.

6, 35 הַשָּׁמַיִם Mrg. mire adnotat: בהללי בלא דגש.

7, 3 הָרִצְפָה Zade cum Gaja et Pe raphatum in omnibus emendatis libris. Vide Ez. 40, 17.

Ibid. וְהוֹדוֹת omnino plene sicut Neh. 12, 46.

7, 5 אֶת־זֶבַח הַבָּקָר Segolta et deinde Rebia, ut recte in Sonc. Brix. cum C 2. E 1. 3. Hier. F. J. R. Masora de אֶת־זֶבַח observat: לית בטעם h. e. nonnisi hoc loco זֶבַח accentum distinctivum habet, ceteris locis omnibus conjunctivum.

7, 7 יָכוֹל plene cum Vav, uti pridem editur. F adnotat ה׳ מלא (h. e. quinque plena). Masora ad Num. 13, 30 typis exscripta falso I. Reg. 5, 17 pro hoc Chronicorum loco in ratione ducitur.

7, 8 קָהָל גָּדוֹל Tiphcha Munach cum E 2. 3. Hier. R. Mrg.

7, 16 אֶת־הַבַּיִת Sonc. Brix. אֶת־ omittunt.

7, 18 וַהֲקִימוֹתִי omnino plene sicut I. Chr. 17, 11. Ez. 16, 60, poscente Masora.

7, 19 אַתֶּם cum Rebia in Sonc. adsentientibus J. R.

8, 3 וַיֵּלֶךְ שְׁלֹמֹה חֲמָת צוֹבָה his cum accentibus in C. E 1. 3. Hier. J. R. Mrg.

Ibid. חֲמָת Mem kamezatum in textu editorum veterum. Solo uno loco Am. 6, 2 hoc nomen urbis pathachatum est, ut testificantur Masora, Ben-Bilʿam in טעמי המקרא et Moses Punctator in דרכי הנקוד (p. 11). Hier. adnotat: כָּךְ מִן הקמחי דשני מקומות הם ואינו סמוך h. e. kamezandum auctore Kimchio,

pathachatum est nomen diversae urbis, non forma status constructi).

8, 6 בַּעֲלָת Lamed kamezatum apud veteres cum C. H. Hier.

8, 9 וּמִן־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל cum Rebia ut habent Sonc. et Brixiensis.

8, 11 אֲשֶׁר־בָּנָה לָהּ Sic recte edd. veteres cum E 1. F. Mrg. Eodem modo distinguendum I. Reg. 9, 24. Similiter אֲשֶׁר־עָשָׂה לוֹ Gen. 9, 24. אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם 13, 4. אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם 13, 3.

8, 15 וְלֹא־סָרוּ makkephata cum antiquis testibus.

9, 2 אֲשֶׁר לֹא Masora notat ג׳ בטעם h. e. ter haec duo vocabula habent accentus Darga et Mercha duplex, scil. h. l., I. Reg. 10, 3. Lev. 10, 11. Cf. *Dikduke hateamîm* §. 22.

9, 4 וַעֲלִיָּתוֹ cum Sakeph simplice. Sonc. pluraliter וַעֲלִיֹּתָיו.

9, 10 אַלְגּוּמִּים plene cum Vav et nihilominus sequente Dagesch. Eadem scriptio exstat in v. 11 atque 2, 7. Ita in H. J. E 1. 3. R. Attamen Sonc. Brix. Ven. 1518 exhibent האלגמים, אלגמים sine Vav sicut E 2. F.

9, 14 עֲרַב Vide Ez. 27, 21.

9, 20 וְכָל־כְּלֵי makkephata in edd. veteribus et plerisque codd.

9, 21 וְתֻכִּיִּים Sic E 1. 2. F. H. R. Mrg. (etiam Jablonski) pariter atque I. Reg. 10, 22. Masora nullam scriptionis discrepantiam in his duobus locis agnoscit.

9, 24 נֵשֶׁק Nun cum Zere in Sonc. Brix. atque E 1. 2. Hier. J. Mrg. non aliter ac I. Reg. 10, 25. Iob 20, 24. Hier. notat ג׳ בלישנא (ter hoc nomen cum Zere Segol). Cf. *Dikduke hateamîm* p. 64.

9, 29 יעדי Chethib, יֶעְדּוֹ Keri (Masora fin. 34 col. 4). Itaque falso Sonc. יַעְדִּי.

10, 5 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם recte cum Sakeph apud omnes locupletes testes. Item I. Reg. 12, 5.

10, 6 עֹמְדִים cum Rebia in libris emendatis sicut I. Reg. 12, 6. Vide *Thorath emeth* p. 66.

10, 10 קָטָנִּי Teth habet Chateph-Kamez et Nun dagessatum est, ut docet Kimchi in *Michlol* 127[b] et comm. ad I. Reg. 12, 10.

10, 11 הָעַמִּים Ajin syllabam claudit, ut Dagesch orthophonicum indicat. Vide Jes. 7, 10.

10, 14 לֵאמֹר אַכְבִּיד אֶת־ Sic reperitur in Sonc. Compl. adsentientibus E 1. 3. F. C 1. 2. H. J. Hier. R. omnibusque bonis codd. Auctores hujus lectionis sunt Abulvalîd in הרקמה 54.

Kimchi in comm. et *Michlol* 73 (ubi editio per errorem הכביד pro אכביד exempli ms. exhibet). In catalogo varietatum locorum consimilium (חלופי הקריאה) expresse sic discernitur:
מלכים (I. Reg. 12, 14) לאמר אָבִי הִכְבִּיד את עלכם, ד"ה, לאמר אַכְבִּיד את עלכם.
מלכים (II. Reg. 12, 16) וירא כל ישראל כי לא, ד"ה, וכל ישראל כי לא.

10, 16 וכל־יִשְׂרָאֵל כִּי Sic recte Compl. Ven. 1526 cum E 1. 3. F. H. J. C 1. 2. Hier. R. Mrg. Hanc lectionem tuentur חלופי הקריאה, Abulvalîd in הרקמה 154, Parchon p. 5. col. 4. [וכל ישראל כי לא שמע המלך להם, פי' וירא כל ישראל, sic exemplum ms.]. Ceterum Mrg. habet וכל־יִשְׂרָאֵל (cum Paser, non Rebia).

Ibid. לְאֹהָלֶיךָ F ad hanc vocem adnotat: תקון סופרים (correctio scribarum) et ad לְאֹהָלָיו porro: י"ח מלין תקון סופרים. Vide *Dikduke hateamîm* §. 57.

10, 18 וַיָּמֹת In nonnullis codd. post hoc verbum exstat spatium (פסקא באמצע פסוק).

11, 4 וְלֹא־תִלָּחֲמוּ pertinet ad quatuor illa vocabula, quibus post Telischa parvum Kadma veasla adpositum est (*Mischpetê hateamîm* 21^{b}).

11, 10 מְצֻרוֹת ubique sine Vav prioris syllabae excepto uno הַמְּצוּרוֹת v. 11, quod omnino plenum, et מְצֻרֹת Jes. 29, 3, quod omnino defectivum.

11, 14 הִזְנִיחֻם, E 3. exhibet הִזְנִיחָם et interpungit כִּי הזניחָם ירבעָם.

11, 15 וְלַעֲגָלִים Lamed kamezatum sicut I. Reg. 12, 32. Ita in C. Hier. Mrg.

11, 18 יְרִימוֹת, Masora parva ms. adnotat: ס"א יְרֵמוֹת.

Ibid. אֲבִיהַיִל cum He, teste Masora, sicut I. Chr. 2, 29.

11, 20 וַתֵּלֶד Hier. notat: בהללי וַתֵּלֶד.

12, 7 וּבִרְאוֹת cum praepositione ב (Masora fin. 25 col. 6).

12, 8 וַעֲבֹדַת a Masora quinque defectivis adnumeratur.

12, 13 וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה utrumque cum Mercha in R secundum regulam Ben-Ascheri. Vide ad Koh. 6, 2.

13, 2 וּמִלְחָמָה recte cum Mercha in Sonc. ut in F. H. R.

13, 7 עָלָיו F. H. exhibent אֵלָיו.

13, 11 וּבָעֶרֶב־בָּעֶרֶב makkephata in E 3. H. Hier. idque recte.

13, 12 תִּלָּחֲמוּ cum Mercha ante Tebir quemadmodum הַכֹּהֲנִים 31, 9. Vide Ez. 36, 3.

13, 19 בֵּיתְאֵל una vox in codd. (etiam Hier.) et omnibus edd. veteribus. Vide I. Chr. 7, 28.

13, 20 וְלֹא־עָצַר כֹּחַ־ Sic interpunximus cum C 2. J. Hier.

14, 2 וַיָּסַר cum Sakeph magno in H. Hier., ut consentaneum est.

14, 7 נְשָׂאִי, Athias et Jablonski citra codicum auctoritatem exhibent singularem נְשָׂא.

14, 9 צְפַתָה Pe pathachatum, Thav raphatum in J. R. Accedit Kimchii testimonium in *Michlol* 206. Similiter גַּתָה I. Reg. 2, 40.

14, 10 Quater in hoc versu tetragramma יְהוָה repetitur pariter atque Num. 9, 23. Jer. 23, 38. 33, 11.

Ibid. לַעְזֹר, Ajin syllabam claudit pari modo atque in וַיַּעְצֹר.

Ibid. נִשְׁעָנּוּ h. e. *nixi sumus* (= נִשְׁעַנְנוּ); aliter 13, 18 נִשְׁעֲנוּ h. e. *nixi sunt*, ubi Ajin chatephatum, Nun raphatum. Mas. parva ms. illic adnotat: ב׳ חד רפי וחד דגש.

15, 5 עַל כָּל־יֹשְׁבֵי Tiphcha Mercha in codd. et omnibus edd. veteribus.

15, 8 אֵילָם cum Kamez immutabili, quod manet in st. constructo (*Michlol* 174).

15, 14 וּבְשׁוֹפָרוֹת Sonc. Brix. Ven. 1518 habent וּבְשׁוּפְרוֹת.

16, 1 בַּעְשָׂא cum Sin in F. H. Mrg., etiam Brixiensi. Simson quoque in catalogo vocum Sin continentium hoc nomen affert, quod constanter ita scribitur.

16, 2 בֶּן־הֲדַד cum Daleth (contra LXX τὸν υἱὸν τοῦ Ἄδερ). Solummodo Gen. 36, 38 הֲדַר (cum Resch) scriptum traditur. Cf. adnotationem ad I. Chr. 18, 3 et Friedr. Delitzsch, *Der Name Benhadad* in *Zeitschr. für Keilschriftforschung* II pag. 171 s.

16, 8 הֲלֹא ׀ cum Legarmeh ut a veteribus edi solitum.

16, 9 לְהִתְחַזֵּק Hier. notat perspicue כֵּן (h. e. sic cum Telischa magno).

16, 11 וְיִשְׂרָאֵל Masora parva notat ל״ג h. e. ter et tricies obvium, scil. h. l. et Gen. 37, 3. Num. 24, 18. Jos. 22, 22. I. Sam. 17, 3. 29, 1. II. Sam. 11, 11. 19, 9. I. Reg. 4, 8. 5, 5. 18, 36. Jes. 42, 24. 43, 28. 44, 1. 21. 45, 4. 48, 12. 49, 5. 63, 16. Jer. 10, 16. 23, 6. Hos. 5, 3. 4. Am. 7, 11. 17. I. Chr. 1, 34. 29, 18. II. Chr. 25, 26. 28, 26. 30, 6. 32, 32. 35, 18. Ps. 81, 12. Sic Masora ms., ad quam Mas. fin. 37 emendetur necesse est. Cf. Norzi ad Jes. 44, 21.

16, 14 בְּקִבְרֹתָיו Sonc. cum E 1. 2. R. בִּקְבָרֹתָיו, H בִּקְבוּרֹתָיו, E. 3 singulariter בְּקְבָרָתוֹ. Nostra lectio fulcitur consensu plurimorum codd., in his F. Hier. J.

16, 14 אשר־בָּרָה Sic interpungunt Sonc. Brix. cum H, convenienter Masorae: ב׳ חד מלרע (duo, alterutrum cum accentu ultimae, scil. Ps. 7, 16).

Ibid. וישרפו־לוֹ שרפה גְּדוֹלָה his cum accentibus in codd. veteribusque edd.

17, 8 וַאֲדֹנִיָּהוּ cum Kadma ante Darga, id quod Hier. indicat adscripto כֵּן. Vide Neh. 11, 7.

17, 11 הָעַרְבִאִים sine Jod penultimae in Sonc. cum F. H, ubi addita est nota: לית ומפיק א׳ (h. e. nonnisi h. l. cum Aleph consonante).

17, 14 עַדְנָה Vide Ezr. 10, 30.

17, 16 וְעִמּוֹ cum Sakeph in Sonc. ad fidem codicum.

Ibid. גִּבּוֹר unus trium illorum locorum, in quibus גִּבּוֹר scriptum est, ubi גִּבּוֹרֵי exspectaveris (ג׳ דסבירין גבורֵי חיל) h. l., 13, 3 et 25, 6, teste Masora ms.

17, 17 וּמִן־בנימן Brix. Ven. 1518. 1521 habent וּמִבֶּן־בנימן.

18, 5 מלך־ישראל cum Munach in Sonc. Brix. atque J. Mrg. Sic recte h. l. itemque I. Reg. 22, 6.

18, 9 וְיֹשְׁבִים defective sine Vav, praecipiente Masora.

Ibid. וכל־הַנְּבִיאִים omnino plene. Masora: לית מלא בספר. Vide Dan. 9, 6.

18, 16 לָהֶן, Brix. Ven. 1518 exhibent לָהֶם, quae est codicis Hilleliani lectio, verum contraria Masorae (ad Num. 27, 7), quae hanc vocem inter quatuordecim לָהֶן affert. Etiam חלופי קריאה nostrum לָהֶן tuentur.

18, 22 וַיהוָה cum Sakeph in E 1. 3. J. Sic recte et hic et I. Reg. 22, 23.

Ibid. אֶת־הגדול Sic (non וְאֵת) legendum, Masora adnotat לית et refert hunc versum in numerum sedecim versuum, in quibus quater אֶת occurrit (Mas. fin. 13).

19, 3 לדרש הָאֱלֹהִים bis ita conjuncta exstant, h. l. et 30, 19. Falso לדרש אֱלֹהִים legitur in Sonc. Ven. 1518. Cf. Masoram ad Ex. 18, 15.

19, 7 וּמִקַּח־ cum Gaja utriusque syllabae.

19, 10 בֵּין־דָּם ׀ לְדָם, Sonc. et Brix. ita distinguunt: בין־דָּם ׀ לְדָם.

20, 2 הָמוֹן He kamezatum (utpote in st. absoluto). Sic recte omnes edd. veteres cum H. J. Mrg. C 1. 2.

20, 8 וַיֵּשְׁבוּ־בָהּ makkephata et cum accentu conjunctivo Meajla ante Athnach adposito ad syllabam בוּ. Vide *Mischpetê hateamîm* 12.

Ibid. מִקְדָּשׁ לְשִׁמְךָ Mercha Tiphcha.

20, 9 מִצָּרָתֵנוּ (*e miseria nostra*). Sic singulariter, non מִצָּרוֹתֵינוּ, consensu veterum scribendum.

20, 11 מִיְּרֻשָּׁתְךָ cum Jod citra usum dagessato, non assimilato, vide *Michlol* 45 et ad Dan. 12, 2.

20, 20 שְׁמָעוּנִי cum Rebia ducibus codd. veteribusque edd.

20, 25 וּפְגָרִים Masora in F adnotat לית. Cf. Norzi.

20, 32 אָבִיו אָסָא In Sonc. Brix. Ven. 1518 atque in R reperitur אָסָא אָבִיו.

20, 37 כְּהִתְחַבֶּרְךָ cum praepositione כ (Mas. fin. 38).

21, 3 מְצֻרוֹת Vide 11, 10.

21, 6 הָיְתָה־לּוֹ makkephata in Sonc. Brix. cum F. J. R. Mrg. Item I. Reg. 4, 11.

Ibid. אִשָּׁה unus trium locorum, in quibus לְאִשָּׁה exspectaveris (ג׳ סבירין לְאשה), scil. h. l., et Ezr. 2, 61. Neh. 7, 63.

Ibid. וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יי prorsus uti 36, 9. Masora: ב׳ בטעם טרחא בספרא (bis הרע cum accentu Tarcha in l. Chronicorum obvium).

21, 9 הַסֹּבֵב defective sine Vav in omnibus edd. veteribus cum E 2. 3. F. Mrg. Eodem modo II. Reg. 8, 21. Gen. 2, 11 postulante Masora. Etiam Masora parva ms. hic notat ג׳ חסר.

21, 11 בְּהָרֵי Masora typis excusa adnotat ג׳ מטעין, F: ג׳ סבירין בערי, h. e. ter ubi haec vox reperitur facile erraveris בְּעָרֵי legendum esse opinans, scil. h. l. et Jer. 31, 35. Ez. 37, 22.

21, 12 וּבְדַרְכֵי אָסָא מֶלֶךְ־ his cum accentibus Sonc. Brix. atque E 2. 3. R.

22, 6 כִּי הַמַּכִּים, J habet מִן־הַמַּכִּים quemadmodum II. Reg. 8, 23, quae est, ut Cod. de Rossi 413 adnotat, codicis Hilleliani lectio. At Raschi et Kimchi in comm. comprobant legendum esse כִּי הַמַּכִּים. Vide חלופי קריאה.

22, 8 כְּהִשָּׁפֵט cum praepositione כ in Sonc. Compl. secundum codd. postulante Masora fin. 38.

23, 1 לַעֲזַרְיָהוּ Sic codd. et edd. veteres ad unam omnes postulante Masora ad II. Reg. 15, 6.

23, 8 כִּי לֹא פָטַר his cum accentibus in H. J. et sic semper ubi כִּי לֹא antecedit voci distinctivo Tebir instructae. Attamen R. interpungit: כִּי לֹא־פָטַר יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן אֶת הַמַּחְלְקוֹת.

23, 18 עֹלוֹת יְהוָה Sonc. Ven. 1518 exhibent sicut E 1. עלות לַיהוה, etiam in R manus posterior sic correxit.

24, 3 וַיּוֹלֶד בָּנִים Masora לית בטעם (i. e. nonnisi h. l. sic interpuncta), quia alibi ויוֹלֶד בָּנִים Mercha Tiphcha sub se habent. Vide Masoram ad Gen. 5, 4. Quod ibi additur: כל קריאה בנים ובנות במ״א ויולד בנות ובנים וישא לו יהוידע נשים שתים vanum est et deleri oportet.

24, 5 וְקִבְצוּ Beth raphatum.

24, 11 וַיְעָרוּ Milel, ut Paschta in penultima repetitum indicat.

24, 14 וַיַּעֲשֵׂהוּ H adnotat: יש ספרים ויעשׂהו, item Masora parva ms.: ס״א ויעשׂהו ל׳ (h. e. alii libri ויעשׂהו, adscripta nota לית).

24, 20 מִצְוֹת Masora parva ms. adnotat: ס״א מִצְוַת. Utique E 1. 2. J. R. Hier. singularem (non pluralem) exhibent.

24, 26 שִׁמְעַת Ajin pathachatum in Brix. cum plerisque codd.

Ibid. וִיהוֹזָבָד Munach Sakeph cum Ven. 1615 secundum codd.

25, 5 וַיִּקְבֹּץ In R hic v. 5 distributus est in duos hisce cum accentibus: ויקבץ אמציהו את־יהודה ויעמידם לבית אבות לשרי האלפים ולשרי המאות לכל־יהודה ובנימן ׃ ויפקדם למבן עשרים שנה ומעלה וימצאם שלש־ etc.

Ibid. וַיִּמְצָאֵם cum Rebia in Brix. atque E 1. 2. 3. R.

25, 9 לַמְּאַת in codd. omnibusque edd. veteribus sine כתיב et קרי. Cf. Norzi.

25, 15 ויאמר לוֹ Sic scriptum in Sonc. Brix. Ven. 1518 atque C 1. E 1. 2. 3. F. R. Mrg. et aliis codd. bonis. Etiam Concordantiae ita exhibent. Cod. de Rossi 413 adnotat: כן בהללי.

25, 16 יָדַעְתִּי cum Rebia.

25, 19 אַתָּה ויהודה Tiphcha Mercha cum F. J. R. Mrg. sicut II. Reg. 14, 10. Ex. 19, 14.

25, 24 הַכֵּלִים recte in J cum Telischa magno.

Ibid. אוֹצְרוֹת dupliciter plene teste Masora.

26, 7 וַיַּעְזְרֵהוּ Omnes formae hujus verbi, ubi suffixis auctae sunt, habent Ajin cum Scheba quiescente et Zajin cum Scheba mobili. Vide Ps. 37, 40. 119, 175.

Ibid. הַיֹּשְׁבִים defective sine Vav, ut Masora postulat et veteres scribunt.

Ibid. בָּעַל Beth kamezatum. Masora: לית קמץ וכל אס״ק כוותה (nonnisi h. l. kamezatum ut alias nonnisi apud Athnach et Silluk).

26, 10 רַב Resch dagessatum ad regulam דחיק in accuratis libris.

Similiter תרעֶה־רוּח Jer. 22, 22. מַעֲנֶה־רַּךְ Prov. 15,1. אשלמה־רָע Ibid. 20, 22.

26, 11 עֹשֵׂה Nonnullae edd. perperam עֹשֵׂי. Non pertinet ad sedecim pluraliter scripta (Mas. ad Ex. 35, 35).

Ibid. לַגִּדוּד Lamed pathachatum et Gimel dagessatum in F cum nota לית. Etiam ad לְגדוד 25, 9 adscriptum est לית.

26, 15 ׀ וַיַּעַשׂ Masora parva notat ד׳ בטעם i. e. quater ei voci quae versum orditur distinctivus Legarmeh adpositus est subsequente Kadma veasla, scil. h. l., Jer. 4, 19. 38, 11. Hagg. 2, 12. Vide etiam *Mischpetê hateamîm* 34.

26, 18 עֻזִּיָּהוּ cum Rebia in emendatis libris, vide *Thorath emeth* 67.

26, 20 וַיַּבְהִלֻּוהוּ Sic in edd. veteribus. In R notatur: לית וכתיב כן.

26, 21 שׁוֹפֵט plene postulante Masora.

27, 3 הָעֹפֶל בָּנָה his cum accentibus in omnibus edd. veteribus.

28, 3 כְּתֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם· Sonc. interpungit כתעבות הגוים (Munach Rebia), quod aeque bonum est. Perperam vero nonnullae edd.: כתעבות הגוים

28, 7 אֶת־מַעֲשֵׂיהוּ, Raschi in comm. (ed. 1518) legit וְאֶת־מעשיהו cum Vav copul., reclamantibus omnibus nostris textibus.

28, 15 מַעֲרֻמֵּיהֶם Mem raphatum, cf. *Michlol* 185[b].

Ibid. וַיַּלְבִּישׁוּם omnino plene. Sic recte in Sonc. Brix. atque H. Etenim non continetur sex illis, quae sine Jod scribenda sunt, teste Masora ad Est. 6, 9. Dan. 5, 29.

Ibid. כּוֹשֵׁל defective sine Vav. Tantummodo Jes. 5, 27. Jer. 46, 10 et Iob 4, 4 hoc participium plene scribitur.

28, 16 שָׁלַח Sonc. Brix. habent שָׁלַח cum superposito Kadma.

28, 17 תִּמְנָה וּבְנוֹתֶיהָ Sic omnes emendati libri; hic enim locus est unus de septem illis versibus, in quibus primum אֶת et deinceps sexies וְאֶת legitur, teste Masora ad Gen. 36, 6. Lev. 8, 25 (atque in Mrg. ad II. Chr. 28, 17). Falso igitur edd. recentiores תמנה וְאֶת־בנותיה.

29, 5 אֲבֹתֵיכֶם defective sine Vav sicut 13, 12 ad praescriptum Masorae.

29, 15 כְּמִצְוַת cum praepositione כ, teste Masora.

29, 18 אֶת־מִזְבַּח Sic (non וְאֶת־) codd. cunctaeque edd. veteres ex praescripto Masora, quae hunc locum quatuordecim illis adnumerat, in quibus bis אֶת et deinceps ter וְאֶת occurrit (Mas. ad Ex. 37, 16). Etiam ad Ex. 39, 38 Masora וְאֶת־מִזְבַּח tanquam

novies obvium denotat sine ratione nostri versus, ergo legit אֶת־מִזְבַּח.

29, 19 וְהִקְדַּשְׁתּוֹ Daleth pathachatum. Est unum de פתחין באס"ף.

30, 2 וַיִּוָּעַץ cum Gerschajim ut recte edd. veteres.

30, 3 לֹא יָכְלוּ cum Darga ante Tebir. Vide *Dikdukê hateamîm* §. 19. Masoram ad Lev. 11, 12.

30, 6 שׁוּבוּ cum Jethib et אֶל־יְהוָה cum Rebia. Ita jure Ven. 1525.

30, 7 אֲבוֹתֵיהֶם Buxtorfius falso edidit אבותיכם.

30, 14 וַיָּקֻמוּ cum optimis testibus.

30, 19 הָאֱלֹהִים׀ Mercha cum subsequente Pasek.

30, 23 וַיַּעֲשׂוּ שִׁבְעַת־יָמִים Sic cum codd. omnibusque veteribus edd. interpunximus.

Ibid. שִׂמְחָה Sonc. Brix. Ven. 1518 habent בְּשִׂמְחָה.

30, 27 הַלְוִיִּם, E 2. scribit h. l. וְהַלְוִיִּם, vicissim 31, 9 הַלְוִיִּם initio scriptum postmodo in וְהַלְוִיִּם mutatum est.

Ibid. לַשָּׁמָיִם Adelkindi editio 1544 mendose הַשָּׁמָיִם, quod deinde ed. Mantuana 1743 et Pisana 1803 repetierunt.

31, 3 וּמְנָת Nun cum Kamez etiam in st. constructo manente *Dikdukê hateamîm* §. 38. *Michlol* 15[b].

31, 5 דָּגָן cum Rebia praeeuntibus edd. veteribus.

31, 7 לִיסּוֹד Sic Sonc. Brix. Ven. 1518. 1521 cum E 1. F. Scriptionem לִיסּוֹד testimonio suo comprobat Kimchi in comm., *Michlol* 66. 105 et Lexico, Dagesch euphonicum judicans. Ut ex חלופי נקוד apparet, לִיסּוֹד scribit ex more suo Ben-Naphtali, לִיסוֹד autem Ben-Ascher.

31, 9 הַכֹּהֲנִים Vide 13, 12.

31, 12 כָּוֹנַנְיָהוּ Caf cum Chatef-Kamez in codd. veteribusque edd. Item v. 13. 35, 9. Keri literam Vav expungit (יתיר ו').

31, 16 בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם cum praepositione כ, Masora: לית. At in versu sequente בְּמַחְלְקוֹתֵיהֶם cum praepos. ב, ubi Masora itidem adnotat לית. Cf. Mas. fin. p. 14.

32, 4 וַיִּקָּבְצוּ F. habet וַיִּקָּבְצֻהוּ.

32, 8 מִלְחֲמֹתֵינוּ Sonc. Brix. Ven. 1518 hic versum claudunt (מִלְחֲמֹתֵינוּ׃).

32, 9 אַחַר Masora notat ד' בטעם h. e. quater cum accentu penultimae quippe נסג אחור, scil. h. l. et Lev. 14, 36. Deut. 21, 13. I. Sam. 10, 5.

32, 13 גּוֹיֵי cum in C 1. E 1. 3. F. ut Masora praescribit. Verum in v. 17 גּוֹיֵי (cum Jod duplice) scribendum. Vide Ezra 6, 21.

32, 23 וַיִּנַּשֵּׂא Sunt codd. et edd. pro Hithpaël exhibentes Niphal וַיִּנָּשֵׂא. Hithpaël confirmatur a Kimchio in comm. et Lexico.

32, 25 כִּגְמֻל hic defective et Jud. 9, 16 כגמול plene. Masora parva ms. expresse dicit: ב׳ דין חסר וחד מלא. Cf. Mas. fin. 19.

32, 30 וַיַּיְשְּׁרֵם Jod alterum mutum est (וַיַּשְּׁרֵם), teste Kimchio in comm. et Lexico. Vide חלופי נקוד et Ez. 31, 7.

32, 31 לִדְרֹשׁ Rebia optimorum codd. testificatur Ben-Bil'am in טעמי מקרא. Vide *Mischpetê hateamîm* 35. *Thorath emeth* 67.

33, 3 נִתַּץ 3 praet. Piël. Masora: לית.

33, 8 אֹסִיף sine Vav, uti cum hoc loco septies (ז׳ כתיבי כן). Vide Iob 34, 32.

33, 11 בַּחֹחִים defective sine Vav. Masora: לית וחסר. Falsi sunt E 3. R, בַּחֲחִים scribentes.

33, 13 וַיֵּעָתֶר In Mrg. adjecta est nota marginalis: ויחתר כת׳ ויעתר קר׳. Revera E 3. in ipso textu habet וַיֵּחָתֶר et margo ait: ויעתר קרי. Vide חלופי מערבאי.

33, 14 מַעֲרָבָה Milra sicut Jes. 45, 6, in utroque loco praeter opinionem, cf. Kimchi in comm.

34, 1 שְׁמוֹנֶה plene in codd. Vide I. Chr. 12, 25.

34, 2 וּשְׂמֹאול. Haec vox ubique plene scripta ita ut Aleph post se habeat Vav, exceptis Deut. 5, 29. 17, 11. Jos. 1, 7. 19, 27 et locis libri Genesis, teste Masora ms. Cf. etiam adnotationem ad Jes. 9, 19.

34, 3 לְטַהֵר cum Rebia (*Thorath emeth* 67). Sonc. Brix. singulari modo interpungunt: לְטַהֵ֗ר את־יהודה וירושלם.

Ibid. וְהַפְּסִלִים sine Jod medio ut etiam in v. 4 et 7. Recte ita codd. et edd. veteres, etenim hic locus non est ex iis, ubi hoc vocabulum omnino plene scribendum Masora praecipit (33, 22. Jud. 3, 19. 27. Jes. 42, 8).

34, 4 וְהַחַמָּנִים He articuli pathachatum, Masora: לית פתח, nam Jes. 17, 8 kamezatum est. Vide ad Jes. 3, 22.

34, 8 לְטַהֵר הָאָרֶץ Sic sine אֶת־ C 1. 2. E 1. 2. 3. F. R. Mrg. ut Masora parva ms. postulat et Concordantiae citant. Ceterum Masora ad I. Reg. 7, 14 hunc versum octodecim illis adnumerat, in quibus אֶת וְאֵת וְאֵת אֶת sese excipiunt; itaque nonnisi duorum אֶת־ rationem habet.

34, 9 וַיֹּשְׁבֵי, Keri וַיָּשֻׁבוּ Mas. fin. 34. col. 4. Falso E 3. R. וְיֹשְׁבֵי.

34, 9 יְרוּשָׁלִָם, Brix. et Ven. 1518 hic לִירוּשָׁלִָם et v. 7 יְרוּשָׁלִַם habent. Sonc. in utroque versu recepit לִירוּשָׁלִָם.

34, 11 הַבָּתִּים In Mas. fin. p. 17 tria הַבָּתִּים cum Munach et Sakeph numerantur; addendus est locus noster: sunt enim quattuor: ד׳ בתרי טעמי (quatuor cum binis accentibus).

34, 22 וַאֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ Masora ad hanc conjunctionem adnotat לית; etiam in Mas. fin. 11. col. 6 hic locus refertur ad triginta sex וַאֲשֶׁר singulariter constructa (cf. *Ochla* 254). Itaque errat E 3. qui in textu habet וְאֵשֶׁר, adjecta marginali: וְאֵשֶׁת קרי.

34, 25 וְתִתַּךְ Ita E 1. F. Mrg. Michaelis al. ad praescriptum Masorae, quae adnotat לית.

34, 26 אֵלָיו F. R post hanc vocem spatium vacuum relinquunt, in margine notantes פסקא, item Masora parva ms. Vide ad Hos. 1, 1.

34, 28 אֶל־אֲבֹתֶיךָ non secus ac Gen. 15, 15. Mas. fin. 50. Falso igitur E 3. F. עַל־אבתיך.

34, 33 לַעֲבוֹד plene cum Vav sicut 33, 16. Masora: ב׳ מלאין (scil. eadem ista duo).

35, 3 תְּנוּ אֶת־אֲרוֹן־ Sonc. Brix. interpungunt: תְּנוּ אֶת־אֲרוֹן. Ita Ben-Naphtali, quem textus receptus non sequitur.

35, 4 בִּכְתָב cum praepositione ב. Nonnisi Ezr. 6, 18 כִּכְתָב proba lectio est (Mas. fin. 38. *Ochla* 19).

35, 5 לִפְלֻגּוֹת Masora parva ms.: כן כתיב. Eandem scriptionem tuetur Kimchi in Lexico. Itaque quod Sonc. Ven. 1518 לִפְלֻגַּת habet rejiciendum est.

35, 13 בַּשְּׁלוֹ Biblia Rabbinica falso בַּשְּׁלוֹ, uti Lev. 8, 31 scriptum est, hic non item.

35, 19 בִּשְׁמוֹנָה. Mrg.: וּבִשְׁמוֹנָה.

35, 20 נְכוֹ cum Vav ut Jer. 46, 2. Masora ms. ad utrumque adnotat: ב׳ כתיבי ו״ו.

35, 21 מַלְאָכִים ׀ לֵאמֹר ׀ cum Pasek post utrumque. Est unus octo versuum, in quo Pasek post Telischa parvum positum est, ut Masora testatur ad h. l.

35, 22 נְכֹה cum He ut 36, 4. Vide v. 20.

35, 25 בְּקִינוֹתֵיהֶם cum Kadma ante Mehupach in uno eodemque vocabulo. Masora parva ms. ו׳ בטעם (h. e. sex hoc ipso modo accentuata). Vide Masoram ad Lev. 25, 46.

36, 1 וַיַּמְלִיכֻהוּ תַּחַת his cum accentibus in codd. veteribusque edd.

36, 8 וְתֹעֲבֹתָיו sine Vav utriusque syllabae in Ven. 1525 etiam in F. Masora typis exscripta habet: לית חסר דחסר, F: ג׳ חסר בלישנא (h. e. tres formae hujus nominis defectivae).

36, 16 בנבִאיו sine Jod medio, ut postulat Masora.

36, 18 וְאֹצְרֹות bis in hoc versu sine Vav prioris syllabae praeeuntibus codd. veteribusque edd. Vide I. Chr. 9, 26.

36, 22 פָּרַס Vide Est. 1, 18.

36, 23 וְהוּא cum Kadma in edd. veteribus sicut Ezr. 1, 2.

Clausula. Numerus versuum totius libri Chronicorum: אלף ושבע מאות וששים וחמשה (1765). Sic recte C 2. F. P. In Bibliis rabbinicis ai. 1525 numerantur: אלף ושש מאות וחמשים וששה (1656), tetro errore, qui inde in alias editiones socordia editorum transiit.

II.

חלופי ספר דברי הימים

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae libri Chronicorum intra scholas Occidentales et Orientales controversae.

	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	מדנחאי Orientales (Babylonii):
I. Chr. 5, 14.	יַחְדֹּי	יַחְדֹּי כתיב, יַחְדּוֹ קרי [1]
5, 27.	גֵּרְשׁוֹן קדמא, כן כתיב וקרי	גֵּרְשׁוֹם כתיב וקרי [2]
6, 29.	קִישִׁי	קושי כתיב, קִישִׁי קרי
7, 18.	אִישׁ הוֹד תרין מלין	אִישְׁהוֹד חדא מלה [3]

---

[1] Ex Tschufutk. No. 7. Masora morem Occidentalium sequitur, adnumerans hoc vocabulum inter quindecim paria similiter sonantia, unum per He, alterum per Cheth scriptum. Vide Argumenta.

[2] Ex Tschufutk. No. 18[a].

[3] Ex indice vocabulorum unite scribendorum, qui Orientalium placita reddit.

מדנחאי Orientales (Babylonii):	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	
עֲדְעַיָּה חדא מלה [1]	עֲד־עַיָּה תרין מלין	I. Chr. 7,28.
סיח כתיב, סוּחַ קרי	סוּחַ	7,36.
מַלְכִּישׁוּעַ חדא מלה [2]	מַלְכִּי־שׁוּעַ ב׳ מלין	8,33. 9,39. 10,2.
המליכה כתיב, הַמְּלוּכָה קרי	הַמְּלוּכָה	10,14.
וְיִזִיאֵל כתיב וקרי	ויזואל כתיב, וְיִזִיאֵל קרי	12,3.
אֶתֵּן אֶת־אֶרֶץ [3]	אֶתֵּן אֶרֶץ	16,18.
וְהִשׁתחוו	הִשׁתחוו	16,29.
עמו כתיב, עַמִּי קרי	עַמִּי	17,6.
לֶאֱלִיאָתָא, וא׳ בסוף [4]	לֶאֱלִיָּתָה	25,27.
הנחשת כתיב, נְחשת קרי [5]	נְחשֶׁת	II. Chr. 4, 1.
שְׁמָעְנִי חסר [6]	שְׁמָעוּנִי מלא	15,2.
וַיְשַׁלַּח [7]	וַיִּשְׁלַח	24,19.
במעצר כתיב, בְּמִצְעַר קרי	בְּמִצְעַר כתיב וקרי	24,24.
מִמֵּנוֹ רפי [8]	מִמֶּנּוּ דגש	29,10.
ויהתר כתיב, וַיֵּעָתֶר קרי [9]	וַיֵּעָתֶר	33,13.

[1] Sic et S. In Tschufutk. No. 18[a] diversitas sic describitur: למע׳ עד עיה כת׳ וכן קרי, למדנ׳ עיה כת׳ עזה ק׳.

[2] Ex eodem indice unde 7, 18.

[3] Ex indice Codicis Chalybonensis (Aleppini) atque Tschufutk. No. 7.

[4] Sic in S. In Aleppino exstat: למע׳ לאליתה כת׳ וקרי, למד׳ לאליאתה כתיב וקרי.

[5] Sic in Chalybonensi.

[6] Ita recte Chalybonensis.

[7] In Masora orientali ms. viginti quattuor וַיְשַׁלַּח (*Piel*) numerantur, ad quae hic locus et Gen. 28, 5 pertinent, contra nostram occidentalem Masoram, quae ad Gen. 8, 7 nonnisi duo et viginti וַיְשַׁלַּח adducit.

[8] Vide ad Iob 21, 14.

[9] Vide Argumenta. Hanc scripturam ויהתר perhibet Gemara Babylonica *Sanhedrin* 103 (ויהתר לו, ויעתר לו מיבעי ליה). At

III.

חלופי נקוד בספר דברי הימים
בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci libri Chronicorum a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro ms. עדת דבורים. Vide *Dikduke hateamim* p. XXXII).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
מִבַּ֖ת שֽׁוּעַ	מִבַּת־שֽׁוּעַ	I. Chr. 2, 4.*
בְּנֵ֥י פֶ֛רֶץ [1]	בְּֽנֵי־פֶ֛רֶץ	2, 5.
אֱֽת־יְרַחְמְאֵ֥ל	אֶת־יְרַחְמְאֵ֥ל	2, 9.*
וּבֶֽן־חֲנַנְיָ֔ה	וּבֶן־חֲנַנְיָ֔ה	3, 21.*
וַֽיִּמְצְא֞וּ	וַיִּמְצְא֞וּ	4, 40.
אֲשֶׁ֥ר נִמְצְאוּ֙ שָׁ֔מָּה	אֲשֶׁ֥ר נִמְצְאוּ־שָׁ֖מָּה	4, 41.
וּבְכָֽל־מִגְרְשֵׁ֥י	וּבְֽכָל־מִגְרְשֵׁ֥י	5, 16.*
וַֽיִּמְעֲל֔וּ [2]	וַ֯יִּמְעֲל֔וּ	5, 25.*
וַֽיִּתְּנ֥וּ	וַיִּתְּנ֥וּ	6, 40. 49. 50. 52.
וּמִמַּטֵּ֥ה גָ֔ד	וּמִֽמַּטֵּה־גָ֔ד	6, 65.*
יִמְנָ֥ה וְיִשְׁוָ֖ה [3]	יִמְנָ֥ה וְיִשְׁוָ֖ה	7, 30.*
וְאֶת־שַׂכְיָ֔ה	וְאֶת־שָׂכְיָ֔ה	8, 10.*
וּמִֽיכָאֵ֥ל וְיִשְׁפָּ֖ה	וּמִֽיכָאֵ֥ל וְיִשְׁפָּ֖ה	8, 16.*

Hierosolymitana (Palaestinensis) *Sanhedrin* 28 [c] et Midrasch *Vajikra rabba* cap. 30 hanc scripturam ויחתר non sumunt, quia solam occidentalem textus speciem agnoscunt contraque Babylonica Gemara textum Orientalium sequitur. Eodem modo res se habet in כְּדָרְלָעֹמֶר *Chullin* 65. אֵת כל אשר (Ruth 2, 11) *Nedarim* 37 [b] et saepius.

[1] Similiter Gen. 46, 23. Vide ibi quae ad 1, 24 adnotavimus.

[2] Similiter 15, 14. I. Sam. 8, 4. I. Reg. 18, 29. Koh. 9, 12. Vide ad Dan. 8, 22.

[3] Similiter 8, 16. Gen. 46, 17. Vide *Dikduke hateamim* §. 19.

	Ben-Ascher:	Ben-Naphtali:
I. Chr. 9, 16.*	בֶּן־שְׁמַֽעְיָ֑ה	בֶּֽן־שְׁמַֽעְיָ֑ה
10, 8.	וַ֠יִּמְצְא֗וּ	וַֽיִּמְצְא֗וּ
11, 1.	כָל־יִשְׂרָאֵ֛ל	כָֽל־יִשְׂרָאֵ֛ל
Ibid.	וּבְשָׂרְךָ֖	וּֽבְשָׂרְךָ֖
11, 10.	הַמִּתְחַזְּקִ֨ים	הַֽמִּתְחַזְּקִ֨ים
11, 14.	וַ֠יִּֽתְיַצְּב֠וּ	וַיִּֽתְיַצְּבוּ
12, 7.	וְ֠יוֹעֵאלָה	וְיֽוֹעֵאלָה [1]
12, 9.	וּמִן־הַגָּדִ֞י	וּֽמִן־הַגָּדִ֞י
12, 18.*	וְאִם־לְרַמּוֹתֵ֣נִי	וְאִֽם־לְרַמּוֹתֵ֣נִי
12, 19.	אֶת־עֲמָשַׂ֞י	אֶֽת־עֲמָשַׂ֞י
12, 20.*	וּמִמְּנַשֶּׁ֞ה	וּֽמִמְּנַשֶּׁ֞ה
12, 21.*	מִמְּנַשֶּׁ֞ה	מֽ͏ִמְּנַשֶּׁ֞ה
12, 41.	הַקְּרוֹבִֽים־אֲלֵיהֶ֗ם	הַקְּֽרוֹבִים־אֲלֵיהֶ֗ם [2]
Ibid.*	וּבַפְּרָדִ֣ים ׀	וּבַפְּרָדִ֣ים ׀
13, 13. 14. 15, 25.	עֹבֵ֥ד־אֱדֹ֖ם	עֹֽבֵד־אֱדֹם
14, 12.*	וַיַּֽעַזְבוּ־שָׁ֖ם	וַיַּעַזְבוּ שָׁ֖ם
15, 2.	וּֽלְשָׁרְת֖וֹ	וּלְשָׁרְת֖וֹ [3]
15, 3. 14. 25.	לְהַעֲל֞וֹת	לְֽהַעֲל֞וֹת
15, 14.*	וַ֠יִּֽתְקַדְּשׁוּ	וַיִּֽתְקַדְּשׁוּ
15, 16.*	לְהָרִֽים־בְּק֥וֹל	לְהָֽרִים־בְּק֥וֹל
16, 10.*	הִֽתְהַֽלְלוּ֙	הִֽתְהַלְלוּ֙ [4]
16, 12.*	וּמִשְׁפְּטֵי־פִֽיהוּ	וּמִשְׁפְּטֵ֥י פִֽיהוּ
19, 17.*	וַיֶּאֱסֹ֖ף	וַיֶּֽאֱסֹ֖ף
21, 26.*	וַֽיַּעֲנֵ֥הוּ	וַיַּֽעֲנֵ֥הוּ

[1] Eodem modo 23, 20. II. Chr. 31, 7. Vide ad Gen. 27, 28. *Dikduke hateamim* §. 13.

[2] Eadem est ratio locorum 13, 13. 15, 16. II. Chr. 29, 31. Ez. 22, 30. Vide ad Gen. 45, 14.

[3] Eodem modo res se habet 29, 20. Ez. 44, 11. Neh. 10, 37. 11, 2.

[4] Quemadmodum Ps. 105, 3. II. Chr. 6, 24. 7, 14. Jes. 45, 20.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וְיִשִּׁיָּה	וְיִשִּׁיָּה	I. Chr. 23,20.
וּמַעֲשֵׂה	וּמַֽעֲשֵׂה	23,28.
יְשַׂרְאֵלָה	יְשַׂרְאֵלָה	25,14.
וַיַּפְקִידֵם	וַֽיַּפְקִידֵם	26,32.
הַֽמַּחֲלֹקֶת [1]	הַמַּחֲלֹקֶת	27, 2.*
הַמַּחְלְקוֹת	הַֽמַּחְלְקוֹת	28, 1.
כָּל־רְכוּשׁ וּמִקְנֶה ׀	כָּל־רְכוּשׁ־וּמִקְנֶה ׀	Ibid.
אִם־יֶחֱזַק	אִם־יֶֽחֱזַק	28, 7.*
שְׁלֹמֹה בְנִי	שְׁלֹמֹה־בְנִי	29, 9.
וְאֶת־בָּתָּיו [2]	וְאֶת־בָּתָּיו	28,11.
וּלְאֹצְרוֹת	וּֽלְאֹצְרוֹת	28,12.*
וּלְכָל־מְלֶאכֶת	וּֽלְכָל־מְלֶאכֶת	28,13.*
וּלְכָל־כְּלֵי	וּֽלְכָל־כְּלֵי	Ibid.*
וּבְכָל־כֹּחִי	וּבְכָל־כֹּחִי	29, 2.*
כִּכָּרִים חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים	כִּכָּרִים חֲמֵשֶׁת־אֲלָפִים	29, 7.*
לִבְנוֹת לְךָ	לִבְנוֹת־לְךָ	29,16.
לְהִתְנַדֵּב לָךְ [3]	לְהִתְנַדֶּב־לָךְ	29,17.
וַיְבָרְכוּ [4]	וַיְבָרְכוּ	29,20.
לְכָל־יִשְׂרָאֵל	לְכָל־יִשְׂרָאֵל	II. Chr. 1, 2.*
אֶת־עַמְּךָ	אֶת־עַמְּךָ	1, 10.*
וּמְנַצְּחִים	וּמְנַצְּחִים	2, 1.
קְטֹרֶת סַמִּים	קְטֹרֶת־סַמִּים	2, 3.*
בֶּן־אִשָּׁה	בֶּן־אִשָּׁה	2, 13.*
בַּזָּהָב וּבַכֶּסֶף	בַּזָּהָב־וּבַכֶּסֶף	Ibid.*
וַיִּקְרָא שֵׁם הַיְמָנִי	וַיִּקְרָא שֵׁם־הַיְמָנִי	3, 17.
וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת	וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת	4, 20.*

[1] At in antecedente versu et ipse Ben-Ascher Gaja ponit propter accentum distinctivum.

[2] Vide ad Ez. 45, 4.

[3] Vide ad Gen. 6, 9.

[4] Eodem modo II. Chr. 30, 27.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וַיַּֽעֲלוּ	וַֽיַּעֲלוּ	II. Chr. 5, 5.*
וְֽאֶת־כָּל־כְּלֵי	וְאֶת־כָּל־כְּלֵי	Ibid.*
לַֽמְחַצְּרִים [1]	לַֽמַּחְצְּרִים	5, 13.
וְֽהַחֶסֶד [2]	וְהַחֶסֶד	6, 14.
וְֽהִתְפַּֽלְלוּ [3]	וְהִתְפַּלְלוּ	6, 24.*
וַֽיִּכְרְעוּ	וַיִּכְרְעוּ	7, 3.*
הָֽרִצְפָּה דגש [4]	הָרִצְפָה רפי	Ibid.*
וְֽיִתְפַּֽלְלוּ	וְיִתְפַּלְלוּ	7, 14.
לִֽהְיוֹת שְׁמִי	לִֽהְיוֹת־שְׁמִי	7, 16.
אֲשֶׁר בָּֽנָה	אֲשֶׁר־בָּֽנָה	8, 11.*
דָּוִיד אָבִיו	דָּוִיד־אָבִיו	8, 14.*
וְמַֽאֲכַל	וּמַֽאֲכַל	9, 14.*
וּמַֽעֲמַד	וּמַעֲמַד	Ibid.*
וַֽיְחַזֵּק	וַיְחַזֵּק	11, 11.
הִֽתְיַצְּבוּ	הִתְיַצְּבוּ	11, 13.
אֶֽת־מַעֲכָה	אֶת־מַעֲכָה	11, 21.
וּשְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׀ [5]	וְשְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה ׀	12, 13.
וּקְטֹרֶת סַמִּים	וּקְטֹרֶת־סַמִּים	13, 11.*
חוֹמָה וּמִגְדָּלִים [6]	חוֹמָה וּמִגְדָּלִים	14, 6.
וְֽהַנְּבוּאָה [7]	וְהַנְּבוּאָה	15, 8.*
וַֽיִּשְׂרְפוּ לוֹ	וַיִּשְׂרְפוּ־לוֹ	16, 14.*
וְכְעַמְּךָ	וּכְעַמְּךָ	18, 3.*

[1] Similiter 33, 18. Ex. 6, 27. Jer. 9, 16 et Ps. 69, 21, ubi in tabula scripturarum diversarum p. 144 de hac discrepantia disseruimus.

[2] Similiter Thren. 5, 7. 21.

[3] Vide I. Chr. 16, 10.

[4] Vide Ez. 40, 17.

[5] Item I. Reg. 14, 21. Vide ad Koh. 6, 2.

[6] Similiter 28, 9. Ben-Ascher ponit Mercha, Ben-Naphtali Munach admittit. Vide Gen. 30, 16.

[7] Ita recte in codd. Catalogus typis exscriptus exhibet עודד הנביא, quo ipsum illud והנבואה denotatur.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
הֲפֹ֖ךְ יָֽדְךָ֯ [1]	הֲפֹ֥ךְ יָֽדְךָ֯	II. Chr. 18, 33.
וּמִקַּ֖ח שֹֽׁחַד	וּמִקַּֽח־שֹֽׁחַד	19, 7.
מִֽירֻשָּֽׁתְךָ֯ [2]	מִיְּרֻשָּֽׁתְךָ֯	20, 11.
הִֽתְיַצְּב֣וּ	הִתְיַצְּב֣וּ	20, 17.
וַֽיִּמְצְא֞וּ	וַיִּמְצְא֞וּ	20, 25.
וַֽיְנַצְּל֤וּ	וַיְנַצְּל֤וּ	Ibid.
כְּהִֽתְחַבֶּרְךָ֯	כְּהִתְחַבֶּרְךָ֯	20, 37.
עַֽל־עַמּוּד֗וֹ	עַל־עַמּוּד֗וֹ	23, 13.
וְֽכְכַלּוֹתָ֞ם	וּכְכַלּוֹתָ֞ם	24, 14.*
הִֽתְקַשְּׁר֔וּ	הִתְקַשְּׁר֔וּ	24, 25.*
וַֽיִּקְבְּר֤וּ [3]	וַיִּקְבְּר֤וּ	25, 28.*
עַֽל־עֻזִּיָּ֗הוּ	עַל־עֻזִּיָּ֗הוּ	26, 18.
נָבִ֥יא לַֽיהֹוָ֜ה	נָבִ֥יא לַיהֹוָ֜ה	28, 9.
אֲשֶֽׁר־נִקְּב֔וּ	אֲשֶׁר־נִקְּב֔וּ	28, 15.*
פָּֽרִים־שִׁבְעָ֡ה	פָּרִים־שִׁבְעָ֡ה	29, 21.*
וַֽיִּשְׁחֲט֣וּ	וַיִּשְׁחֲט֣וּ	29, 22.*
וַֽיִּזְרְק֖וּ [4]	וַיִּזְרְק֖וּ	Ibid. 35, 11.*
וְעַֽד־יִֽתְקַדְּשׁ֣וּ	וְעַד־יִתְקַדְּשׁ֣וּ	29, 34.
וְֽאַל־תִּֽהְי֗וּ	וְאַל־תִּֽהְי֗וּ	30, 7.*
וַֽיְשַׁבְּר֣וּ	וַיְשַׁבְּר֣וּ	31, 1.*
וַֽיְגַדְּע֣וּ	וַיְגַדְּע֣וּ	Ibid.
וַֽיְנַתְּצ֣וּ	וַיְנַתְּצ֣וּ	Ibid. 34, 4.*
הַֽיּוֹשְׁבִ֑ים	הַיּוֹשְׁבִ֑ים	31, 6.*
לִֽיסּ֤וֹד [5]	לִיסּ֤וֹד	31, 7.*

[1] Masora cum Ben-Ascher facit. Vide *Mischpetê hateamîm* 28 b. *Dikduke hateamîm* §. 19.

[2] Vide ad Dan. 12, 2.

[3] Sic in omnibus vocibus similiter interpunctis, velut 26, 23. 27, 9. 28, 27.

[4] At formis וַיִּזְרְקוּ, וַיִּשְׁחֲטוּ illius versus Ben-Ascher quoque Gaja adponit.

[5] Sic in codd. Cf. *Dikduke hateamîm* §. 13.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וּלְֽהִתְֽיַחֵשׂ	וּלְהִתְיַחֵשׂ	II. Chr. 31, 18.*
יִֽתְקַדְּשׁוּ קֹֽדֶשׁ	יִתְקַדְּשׁוּ־קֹֽדֶשׁ	Ibid.*
וַֽיִּקְבְּצֵֽם	וַיִּקְבְּצֵֽם	32, 6.*
וַֽיִּקְרְאוּ	וַיִּקְרְאוּ	32, 18.*
וַֽיְיַשְּׁרֵֽם [1]	וַיַּשְּׁרֵֽם	32, 30.
הַֽמְדַבְּרִים [2]	הַֽמְדַבְּרִים	33, 18.
וּלְכָֽל־הַפְּסִילִים	וּלְכָל־הַפְּסִילִים	33, 22.*
וַֽיַּעֲמֹד	וַיַּעֲמֹד	34, 31.*
תְּנוּ אֶת־אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ	תְּנוּ אֶת־אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ	35, 3.*
וּֽשְׁמַעְיָהוּ	וּשְׁמַעְיָהוּ	35, 9.*
וַֽיְבַשְּׁלוּ	וַיְבַשְּׁלוּ	35, 13.
בְּֽהַעֲלוֹת	בְּהַעֲלוֹת	35, 14.
וַֽיַּרְכִּיבֻהוּ	וַיַּרְכִּיבֻהוּ	35, 24.

IV.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר דברי הימים

Loci libri Chronicorum vocalem non productam in pausa retinentes.

וגתר ומֶשך	I. Chr. 1, 17.	יושבי גַת	I. Chr. 8, 13.
ושנאצַר	3, 18.	בני אצַל,	8, 38.
עתניאל חתַת	4, 13.	והברו	9, 44.
אלה וקנַז	4, 15.	דויד ויאמַר	11, 17.
ביד נבכדנאצַר	5, 41.	אבותינו ויוכַח	12, 18.
ואחתו המֹלֶכת	7, 18.	אפוד בַּד	15, 27.
ובני יֶתר	7, 38.	כאשר דבַּרת	17, 23.

---

[1] Vide Ez. 31, 7.

[2] Similiter 5, 13. Ps. 36, 1. 69, 21. De hac re agitur in *Dikduke hateamîm* §. 34.

I. Chr. 20, 6.	מלחמה בגַת
20, 8.	להרפא בגַת
23, 15.	גרשום ואליעֶזר
26, 25.	ואחיו לאליעֶזר
28, 9.	יזניחך לעַד
29, 23.	אביו ויצֶלה
II. Chr. 10, 1.	רחבעם שכֶמה
II. Chr. 18, 26.	בית הפֶּלא
29, 19.	הכנו והקדַּשנו
	וכל לשון מֶלה, ומֶלך ונֶגבה דכוותה פתהין.

V.

פסקתא בספר דברי הימים

Loci libri Chronicorum lineola Pasek notati.

I. Chr. 1, 24.	שם ׀ ארפכשד
2, 25.	הבכור ׀ רם
6, 13.	הבכור ׀ ושני
8, 38.	עזריקם ׀ בכרו,
9, 44.	וחברו
9, 20.	יי ׀ עמו
9, 32.	שבת ׀ שבת
12, 19.	שלום ׀ שלום
12, 21.	עליו ׀ ממנשה
12, 41.	ובפרדים ׀ ובבקר
13, 6.	האלהים ׀ יי
15, 18.	ויהיאל ׀ ועני
17, 22.	ישראל ׀ לך
21, 3.	עמו ׀ כהם
21, 12.	אויביך ׀ למשגת
Ibid.	יי ׀ ודבר
21, 15.	האלהים ׀ מלאך ׀ לירושלם, ב׳ בו.
22, 3.	וברזל ׀ לרב
I. Chr. 22, 5.	להגדיל ׀ למעלה
24, 6.	ואחז ׀ אחז
27, 1.	ישראל ׀ למספרם
Ibid.	האבות ׀ ושרי
Ibid.	האלפים ׀ והמאות
27, 12.	לבן ׀ ימיני
28, 1.	ומִקנה ׀ למלך
29, 2.	הזהב ׀ לזהב
29, 11.	לכל ׀ לראש
29, 15.	כצל ׀ ימינו
29, 21.	ליי ׀ זבחים
29, 23.	יי ׀ למלך
II. Chr. 1, 11.	אלהים ׀ לשלמה
2, 9.	הטים ׀ מכות
4, 3.	סביב ׀ סביב
4, 4.	פנים ׀ צפונה
Ibid.	פנים ׀ ימה
10, 16.	העם ׀ את המלך ׀ לאמר, ב׳ בו

II. Chr. 12,6.	צדיק ׀ יי
12,7.	שמעיה ׀ לאמר
13,12.	האלהים ׀ וכהניו
16,8.	לחיל ׀ לרב
18,7.	ישראל ׀ אל יהושפט
19,10.	דם ׀ לדם
20,1.	ועמהם ׀ מהעמונים
20,8.	לך ׀ בה
20,22.	יי ׀ מארבים
21,3.	להם ׀ מאביהם
21,18.	יי ׀ במעיו
II. Chr. 21,19.	לימים ׀ מימים
24,11.	ליום ׀ ביום
26,17.	כהנים ׀ ליי
30,10.	מעיר ׀ לעיר
30,19.	האלהים ׀ יי
30,21.	יום ׀ ביום
33,14.	היצונה ׀ לעיר
34,12.	ועליהם ׀ מפקדים
35,18.	ישראל ׀ לא עשו
35,21.	מלאכים ׀ לאמר ׀ מה, ב׳ בו.
35,25.	השרים ׀ והשרות

VI.

חלופי הקריאה בספר דברי הימים.

Loci libri Chronicorum consimiles qui facile confunduntur.

I. Chr. 5,1 Primo	וּבְנֵי ראובן בכור ישראל
5,3 Secundo	בְּנֵי ראובן בכור ישראל
5,27 Primo	בני לוי גרשוֹן קהת ומררי
6,1 Secundo	בני לוי גרשֹׁם קהת ומררי
5,28 Primo	וּבני קהת עמרם יצהר וְחברון
6,3 Secundo	וּבני קהת עמרם וְיצהר וְחברון
23,12 Tertio	בּני קהת עמרם יצהר חברון
7,15 Primo	ושם אֲחֹתוֹ מעכה
8,29 Secundo 9,35 et Tertio	ושם אִשְׁתּוֹ מעכה
5,29 Primo	וּבְנֵי עמרם אהרן ומשה
23,13 Secundo	בְּנֵי עמרם אהרן ומשה
8,28 Primo	אלה ראשי אָבות לתלדותם
9,34 Secundo	אלה ראשי הָאָבות לַלְוִיִּם לתלדותם

ובגבעון ישבו אבי גבעון	I. Chr. 8, 29	Primo
ובגבעון ישבו אבי גבעון יְעִיאֵל	9, 34	Secundo
ובעל נדב	8, 30	Primo
ובעל וְנֵר וְנדב	9, 36	Secundo
וזכר	8, 31	Primo
וזכריה ומקלות	9, 37	Secundo
שמְעָה ואף הֵמָּה	8, 32	Primo
שמְעָם ואף הֵם, וסמן ה"ה מ"ם. וחד פסוק סמן, הֵמָּה ישאו וכו' והֵם (Num. 1, 50).	9, 38	Secundo
ומְרִיב בעל	8, 34	Primo
ומְרִי בעל	9, 40	Secundo
ותַאֲרֵע ואחז	8, 35	Primo
ותַחֲרֵע: ס"פ. וסמן, ועשה א"ח (Ez. 18, 10).	9, 41	Secundo
יהועדה ויהועדה	8, 36	Primo
יערה ויערה	9, 42	Secundo
רָפָה בנו	8, 37	Primo
וּרְפָיָה בנו	9, 43	Secundo
כָּל אלה בני אצל	8, 38	Primo
אלה בני אצל	9, 44	Secundo
ולו שם בַּשלושה	11, 20	Primo
ולו שם בִּשלושה הגברים	11, 24	Secundo
וְעַד השלושה לא בא	11, 21	Primo
וְאֶל השלושה לא בא	11, 24	Secundo
ולא הָיוּ לו בנים	23, 22	Primo
ולא הָיָה לו בנים, וסמן היו היה דבר יי (Ez. 1, 3).	24, 28	Secundo
שמואל הָרֹאֶה	29, 29	Primo
שמואל הַנָּבִיא, וחד פסוק סמן, ראה יי והבִּיטה (Thr. 2, 20).	II. Chr. 35, 18	Secundo
ויעש שלמה כל הכלים	II. Chr. 4, 18	Primo
ויעש שלמה אֵת כל הכלים	4, 19	Secundo
להיות נָגִיד על עמי ישראל	6, 5	Primo
להיות על עמי ישראל	6, 6	Secundo

II. Chr. 14, 1	Primo	ויעש אסא הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יי אֱלֹהָיו
29, 2	Secundo	ויעש הישר בְּעֵינֵי יי
31, 20	Tertio	ויעש הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת לִפְנֵי יי אֱלֹהָיו

VII.

חלוף ספר בראשית ודברי הימים.*

Loci in quibus libri Genesis et Chronicorum plus minusve differunt.

Genesis 10, 3.	וְרִיפַת, רי״ש
I. Chron. 1, 3.	וְדִיפַת, דל״ת. וסמנהון ראשי שמות ספריהון.
Gen. 10, 4.	ותרשישׁ
I. Chr. 1, 7.	ותרשישָׁה
Gen. 10, 4.	ודוֹדנים, דל״ת
I. Chr. 1, 7.	ורוֹדנים, רי״ש
Gen. 10, 6.	וּבְנֵי הם
I. Chr. 1, 8.	בְּנֵי חם
Gen. 10, 6.	וּפוּט
I. Chr. 1, 8.	פּוּט
Gen. 10, 13.	את לודים
I. Chr. 1, 11.	אֶת לודיים, ב׳ יודי״ן.
Gen. 10, 23.	וָמַשׁ
I. Chr. 1, 17.	וָמֶשֶׁךְ
Gen. 10, 28.	ואת עוֹבל
I. Chr. 1, 22.	ואת עֵיבל
Gen. 25, 14.	וּמִשמע ודומה וּמַשא
I. Chr. 1, 30.	מִשמע ודומה מַשא
Gen. 36, 11.	אוֹמר צפוֹ
I. Chr. 1, 36.	וְאוֹמר צְפִי, וסמן צפה הצפית

* Locorum parallelorum, in quibus liber Chronicorum a libris Josuae, Samuelis et Regum aliqua ex parte discedit in his ipsis libris habenda est ratio.

וְאֵלֶּה בְּנֵי רעואל נחת וָזֶרַח	Gen. 36, 13.
בְּנֵי רעואל נחת זֶרַח	I. Chr. 1, 37.
וַיִּהְיוּ בְנֵי לוטן	Gen. 36, 22.
וּבְנֵי לוטן	I. Chr. 1, 39.
והֵימם	Gen. 36, 22.
והוֹמם	I. Chr. 1, 39.
עַלְוָן, ו״ו	Gen. 36, 23.
עַלְיָן, יו״ד. וסמן רַי.	I. Chr. 1, 40.
שְׁפוֹ	Gen. 36, 23.
שְׁפִי	I. Chr. 1, 40.
וְאַיָּה וענה	Gen. 36, 24.
אַיָּה וענה	I. Chr. 1, 40.
חֶמְדָּן ואשבן, דל״ת	Gen. 36, 26.
חַמְרָן ואשבן, רי״ש	I. Chr. 1, 41.
אֵלֶּה בְּנֵי אצר	Gen. 36, 27.
בְּנֵי אצר	I. Chr. 1, 42.
וַעֲקָן, ו״ו.	Gen. 36, 27.
יַעֲקָן, יו״ד.	I. Chr. 1, 42.
אֵלֶּה בְנֵי דִישָׁן	Gen. 36, 28.
בְּנֵי דִישׁוֹן	I. Chr. 1, 42.
וימת בעל חנן בֶּן עַכְבּוֹר	Gen. 36, 39.
וימת בעל חנן	I. Chr. 1, 50.
הֲדַר ושם, רי״ש	Gen. 36, 39.
הֲדַד ושם, דל״ת. וסמן כל חרד.	I. Chr. 1, 50.
פָּעוּ	Gen. 36, 39.
פָּעִי	I. Chr. 1, 50.
וּבְנֵי אשר ימנה	Gen. 46, 17.
בְּנֵי אשר ימנה	I. Chr. 7, 30.
וּבְנֵי נפתלי יחְצְאֵל	Gen. 46, 24.
בְּנֵי נפתלי יחֲצִיאֵל	I. Chr. 7, 13.
ויצר וְשִׁלֵּם	Gen. 46, 24.
ויצר וְשַׁלּוּם	I. Chr. 7, 13.

VIII.

סדרים בספר דברי הימים כ"ה וסמניהון:

Sectiones libri Chronicorum masoreticae.

I. Chr. 1, 1.	אדם שת
4, 11.	וכלוב אבי שוחה, דבתר ויקרא יעבץ
6, 35.	ואלה בני אהרן, דבתר ואהרן ובניו
9, 1.	וכל ישראל התיחשו, דבתר ויהיו בני אולם
11, 4.	וילך דויד וכל ישראל
13, 1.	ויועץ דויד, דבתר וגם הקרובים
16, 37.	ויעזב שם לפני, דבתר ברוך יי אלהי ישראל
19, 14.	ויגש יואב, דבתר הזק ונתחזקה
23, 1.	ודויד זקן, דבתר עתה תנו לבבכם
26, 6.	ולשמעיה בנו נולד בנים
28, 11.	ויתן דויד לשלמה, דבתר ראה עתה כי יי
II. Chr. 2, 2.	וישלח שלמה אל חורם דהנה אני בונה
6, 1.	אז אמר שלמה, דבתר ולא יכלו הכהנים
7, 11.	ויכל שלמה את בית יי
9, 25.	ויהי לשלמה ארבעת, דבתר והם מביאים
12, 13.	ויתחזק המלך רחבעם, דבתר ובהכנעו
15, 15.	וישמחו כל יהודה
18, 18.	ויאמר לכן שמעו דבר יי
20, 31.	וימלך יהושפט, דבתר ותשקט מלכות
23, 11.	ויוציאו את בן המלך
26, 3.	בן שש עשרה שנה, דבתר הוא בנה את אילות
29, 12.	ויקומו הלוים מחת, דבתר בני עתה אל תשלו
31, 11.	ויאמר יחזקיהו להכין, דבתר ויאמר אליו עזריהו
34, 2.	ויעש הישר בעיני יי דיאשיהו
35, 11.	וישחטו הפסח ויזרקו

IX.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
I. Chr. 1, 11.	לודיים (h. e. לוּדִיִּים)	לוּדִים
1, 46.	עיות (h. e. עַיּוּת)	עֲוִית
2, 55.	ישבו (h. e. יָשְׁבוּ)	יֹשְׁבֵי
3, 24.	הודיוהו (h. e. הוֹדִיוָהוּ)	הוֹדַוְיָהוּ
4, 7.	יצחר (h. e. יִצְחָר)	וְצֹחַר
4, 20.	ותולון (h. e. וְתוֹלוֹן)	וְתִילוֹן
4, 41.	המעינים (h. e. הַמְּעִינִים)	הַמְּעוּנִים
6, 11.	בנו (h. e. בְּנוֹ)	בְּנֵי
6, 20.	ציף (h. e. צִיף)	צוּף
7, 1.	ישיב (h. e. יָשִׁיב)	יָשׁוּב
7, 10.	יעיש (h. e. יְעִישׁ)	יְעוּשׁ
7, 31.	ברזות (h. e. בִּרְזוֹת)	בִּרְזָיִת
7, 34.	ורוהגה (h. e. וְרוֹהֲגָה)	וְרָהְגָּה
ibid.	יחבה (h. e. יַחְבָּה)	וְחֻבָּה
8, 25.	ופניאל (h. e. וּפְנִיאֵל, cf. Gen. 32, 31)	וּפְנוּאֵל
9, 4.	בנימן (h. e. בִּנְיָמִן)	בְּנֵי מִן־
9, 33.	פטירים (h. e. פְּטִירִים)	פְּטוּרִים
9, 35. 11, 44. II. Chr. 26, 11. 29, 13.	יעואל (h. e. יְעוּאֵל)	יְעִיאֵל
I. Chr. 11, 11. 12, 19.	השלושים (h. e. הַשְּׁלוֹשִׁים)	הַשָּׁלִישִׁים
11, 20.	וְלֹא	וְלוֹ
12, 3.	ויזואל (h. e. וִיזוּאֵל)	וִיזִיאֵל
12, 6.	החרופי (h. e. הַחֲרוּפִי)	הַחֲרִיפִי
12, 16.	גדיתיו (h. e. גְּדִיתָיו)	גְּדוֹתָיו

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
I. Chr. 14, 1. II. Chr. 4, 11. 9, 10.	הירם (h. e. הִירָם)	חוּרָם
I. Chr. 14, 10.	פלשתיים (h. e. פְּלִשְׁתִּיִּים)	פְּלִשְׁתִּים
15, 24. II. Chr. 5, 12. 7, 6. 12, 14. 29, 28.	מחצצרים (h. e. מַחְצַצְּרִים)	מַחְצְרִים
I. Chr. 18, 10.	לשאול (h. e. לִשְׁאוֹל)	לִשְׁאָל־
20, 5.	יעור (h. e. יָעוֹר)	יָעִיר
22, 7.	בנו (h. e. בְּנוֹ)	בְּנִי
23, 9. 26, 25.	שלמות (h. e. שְׁלֹמוֹת, cf. 24, 22. 26, 26)	שְׁלֹמִית
24, 24.	שמור (h. e. שָׁמוּר)	שָׁמִיר
25, 1.	הנביאים (h. e. הַנְּבִיאִים)	הַנִּבְּאִים
27, 12.	לבנימיני (h. e. לַבֶּנְיְמִינִי)	לַבֶּן יְמִינִי
27, 29.	שִׁטְרַי	שִׁרְטַי
29, 16.	הִיא	הוּא
II. Chr. 3, 17.	הימיני (h. e. הַיְמִינִי)	הַיְמָנִי
5, 13.	למחצצרים (h. e. לְמַחְצַצְּרִים)	לַמְחַצְּרִים
8, 10.	הנציבים (h. e. הַנְּצִיבִים)	הַנִּצָּבִים
8, 18.	אוניות (h. e. אוֹנִיּוֹת)	אֳנִיּוֹת
9, 29.	יעדי (h. e. יֶעְדִּי)	יֶעְדּוֹ
11, 18.	בן (h. e. בֶּן)	בַּת
13, 19.	עפרון (h. e. עֶפְרוֹן)	עֶפְרַיִן
17, 8.	ושמרימות (h. e. וְשְׁמְרִימוֹת)	וּשְׁמִירָמוֹת
18, 8.	מיכהו (h. e. מִיכָהוּ)	מִיכָיְהוּ
18, 33.	ידיך (h. e. יָדֶיךָ)	יָדְךָ
24, 27.	ורב (h. e. וְרֹב)	יִרֶב
26, 3.	יכוליה (h. e. יְכוֹלְיָה)	יְכָלְיָה
26, 7.	הערביים (h. e. הָעַרְבִיִּים)	הָעַרְבִים
26, 21.	החפשות (h. e. הַחָפְשׁוּת)	הַחָפְשִׁית
29, 8.	לזועה (h. e. לְזְוָעָה, cf. Jes. 28,19)	לְזַעֲוָה

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
II. Chr. 29, 14.	יחואל (h. e. יְחוּאֵל)	יְחִיאֵל
31, 12. 13. 35, 9.	כונניהו (h. e. כּוֹנַנְיָהוּ)	כָּנַנְיָהוּ
32, 21.	ומיציאו	וּמִיצִיאֵי
32, 30.	ויישרם (h. e. וַיְיַשְּׁרֵם)	וַיַּשְּׁרֵם
33, 16.	ויכן (h. e. וַיָּכֶן)	וַיָּכֶן
34, 5.	מזבחותים (h. e. מִזְבְּחוֹתֵים?)	מִזְבְּחוֹתָם
34, 6.	בהר בתיהם (h. e. בָּהַר בָּתֵּיהֶם?)	בְּחַרְבֹתֵיהֶם
34, 9.	וישבי (h. e. וְיֹשְׁבֵי)	וַיָּשֻׁבוּ
34, 22.	תוקהת (h. e. תּוֹקְהַת)	תָּקְהַת
34, 25.	ויקטירו (h. e. וַיַּקְטִירוּ)	וַיְקַטְּרוּ
35, 3.	המבונים (h. e. הַמְּבוֹנִים)	הַמְּבִינִים
35, 4.	והכונו (h. e. וְהִכּוֹנוּ)	וְהָכִינוּ
36, 14.	למעול (h. e. לִמְעוֹל)	לִמְעָל־
36, 17.	כשדיים (h. e. כַּשְׂדִּיִּים)	כַּשְׂדִּים

B. *Notae masoreticae.*

א׳ רַבְּתָא Aleph majusculum I. Chr. 1, 1.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek I. Chr. 2, 5. 17, 19. 20, 8. II. Chr. 2, 7. 9, 10. 11.

חָסֵר א׳ deficiens Aleph I. Chr. 12, 39.

חֲצִי הַסֵּפֶר בַּפְּסוּקִים dimidium versuum libri I. Chr. 27, 25.

יַתִּיר ו׳ abundans Vav I. Chr. 7, 34. 18, 10. 29, 5. II. Chr. 8, 18. 31, 12. 13. 34, 22. 35, 9. 36, 14.

יַתִּיר י׳ abundans Jod I. Chr. 1, 11. 14, 10. 25, 1. II. Chr. 3, 17. 8, 10. 18, 33. 26, 3. 7. 32, 30. 34, 5. 25. 36, 17.

יַתִּיר צָדֵי abundans Zade I. Chr. 15, 24. II. Chr. 5, 12. 13. 7, 6. 13, 14. 29, 28.

מִלְּרַע cum tono in ultima. II. Chr. 6, 41.

סֶגוֹל בְּאַתְנַח Segol (non Kamez) apud Athnach I. Chr. 7, 18. 38.

סֶגוֹל בְּס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Segol in syllaba tonica postremi versus vocabuli I. Chr. 1, 17.

פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק Intervallum in medio versu I. Chr. 17, 3. II. Chr. 34, 26.

פַּתַח בְּאַתְנָח Pathach (non Kamez) apud Athnach. I. Chr. 3, 18. 20, 6. 8. II. Chr. 29, 19.

פַּתַח בְּס"פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach (non Kamez) in syllaba tonica postremi versus vocabuli I. Chr. 4, 13. 15. 8, 13. 38. 9, 44. 12, 18. 15, 27. 17, 23. 29, 23.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez (pausale) apud Sakeph I. Chr. 1, 39. 40. 51. 11, 20. 16, 18. 22. 22, 13. 25, 31. 29, 26. II. Chr. 1, 9. 17, 4. 18, 21. 26, 12. 28, 5. 29, 34. 36, 13.

קָמֵץ בְּטַרְחָא Kamez (pausale) apud Tarcha (Tiphcha) I. Chr. 26, 9. 28, 1. II. Chr. 26, 7. 28, 13.

קָמֵץ בְּפַשְׁטָא Kamez apud Paschta II. Chr. 12, 7.

קָמֵץ בִּרְבִיעַ Kamez apud Rebia II. Chr. 2, 3.

רֵישׁ בְּדָגֵשׁ Resch cum Dagesch I. Chr. 27, 13. II. Chr. 26, 10.

C. *Clausula masoretica.*

Macte esto! Summa versuum libri Chronicorum mille et septingenti et sexaginta quinque, signum אֶ"ת הַשֵּׁנִי (א' = 1000, ת = 400, ה = 5, ש = 300, נ = 50, י = 10); medius eorum versus est I. Chr. 27, 25. Sectiones ejus sunt viginti quinque, signum כֹּה (כ = 20, ה = 5). Lòci ejus pasecati sunt unus et sexaginta, signum אָנִי (א = 1, נ = 50, י = 10). — Anni libri pertinent a mundo condito usque ad proventum Cyri regis Persarum, tria millia et trecenti et nonaginta unus.

חֲזָק׃ סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה, וְסִמָּן אֶ"ת הַשֵּׁנִי, וְחֶצְיוֹ וְעַל אֹצְרוֹת הַמֶּלֶךְ (I. Chr. 27, 25). וּסְדָרָיו עֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה, וְסִמָּן כֹּה. וּפִסְקוֹתָיו שִׁשִּׁים וְאֶחָת, וְסִמָּן אָנִי; שְׁנוֹת הַסֵּפֶר מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם עַד שֶׁעָמַד כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס, שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְתִשְׁעִים וְאַחַת שָׁנָה׃

INDEX

OMNIUM QUAE HAEC CHRONICORUM EDITIO CONTINET.

